John Adams
Library,

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

SHELF No
ADAMS
31.1
v.4

Joseph Adams

ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS

THESAURUS LINGUÆ LATINÆ
IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTAM,

Accesserunt nunc primùm

HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum Citationibus atque Interpretationibus falsis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit

ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

TOMUS IV.

BASILEÆ

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.
M DCC XLIII.

ADAMS 31-7
v.4

Q

LITTERAM, veteres ignorabant: unde Locuntur, ſcribebant, non Loquuntur, ut teſtantur vetuſtiſſimi codices. Item Oblicum pro Obliquum. Nonnulli quia Q non litteram, ſed notam eſſe putabant, duas in ſe litteras continentem C & U, Qis, Qæret, & Qid ſcribere inſtituerunt abſque U, ut Velius Longus ait, quod alii Cuis, Cuæret, Cuid, ſcribere malebant. Vide Pierii annotationes in Virgilium, ubi ſcribit veteres aſſeveraſſe Q, & C & U præ ſe ferre; poſt enim C, vocalem uadplicitam eſſe parte illa, quæ ad inſtar gravis accentus premitur, adcurvata: altera vero quæ acuti accentus in morem ſurrigebatur, ſubter lineam dejecta, vel ex librariorum commoditate, vel ne præcedentibus litteris eſſet impedimento. Quintil. lib. 12. cap. 10. p. 1093. Duras & illa ſyllabas facit; quæ ad conjungendas demum ſubjectas ſibi vocales eſt utilis, alias ſupervacua: ut Equos ac Equum ſcribimus, quum ipſæ etiam vocales duæ efficiant ſonum, qualis apud Græcos nullus eſt, ideoque ſcribi illorum litteris non poteſt. Idem lib. 1. cap. 4. Et K, quæ & ipſa quorundam nominum nota eſt: & Q, cujus ſimilis effectus ſpecieſque, niſi quod paulum a noſtris obliquatur. Quaſi diceret, Inter KA & QUA hoc ſervandum eſt diſcrimen, ut KA recto ſono, QUA paulum obliquato proferatur. Sane qui recte proferunt, hanc (ut ita dicam) obliquationem ſervant in Q litteræ prolatione. Exceptis Latinis, nulla alia lingua hanc litteram habet. Hæc prius non erat, unde & ipſa ſupervacua eſt vocata, quia per C cuncta veteres ſcripſerunt. Iſidor. 1. 4.

Q. Quintus, vel Quintius. Q. vel QV. Quartus. Q vel QVINT. Quintilius. [De Prænomine Quintus controverſia nulla eſt, & de Quintius conſentit Vrſin. in nummis hujus gentis. Solent hâc littera ſolitariâ & Quinarii nummi deſignari. Pro Quintilius Quintilis forſan apud Probum legendum. Cetera nugæ germanæ fere ſunt.

Q. B. F. Quare bene factum, Quare bonum factum. Q. B. M. V. Quæ bene mecum vixit.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita cenſuerunt: Notæ quibus Senatuſconſulta deſignabantur. Probus.

Q. E. R. E. IV. DA. Quanti ea res erit, judicium dabo: Formula eſt Prætoria.

Q. F. Quinti filius.

Q.L. Quinti libertus, vel liberti. Q.L.F. Quinti Lucii filius. [Immo Quintus.

Q. M. Quintus Mucius, vel Quomodo.

Q. N. A. N. N. Quando neque ais, neque negas.

Q. R. F. E. V. Quod recte factum eſſe videbitur.

Q. S. S. S. Quæ ſupra ſcripta ſunt.

Q U A

QVAES. Quæſtor. QVAESS. Quæſtores.

QVAM. Quemadmodum.

QUA, QUACUNQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUADAMTENUS, vel QUADANTENUS, V. QUIDAM, poſt QUI, quæ, quod.

QUADI, [Κουάδοι] Dioni, Bohemorum olim gens, ſicut & Marcomani. Hieronymus, Sarmatæ, Quadi, Vandali, & innumerabiles aliæ gentes equorum & vulpium carnibus delectantur. V. Tacit. Germ. cap. 42. Cluverius Moravos eſſe putat.

QUADRA, QUADRAGENARIUS, QUADRAGENI, QUADRAGESIMUS, QUADRAGIES, QUADRANGULATUS, QUADRANGULUS, QUADRANS, QUADRANTAL, QUADRANTALIS, QUADRANTARIUS, QUADRARIUS, QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRATE, QUADRATIM, QUADRATIO, QUADRATOR, QUADRATUM, QUADRATURA, QUADRATUS, a, um, QUADRIDENS, QUADRIENNIS, QUADRIENNIUM, QUADRIFARIAM, QUADRIFARIER, QUADRIFIDUS, QUADRIFINALIS, QUADRIFINIUM, QUADRIFLUVIUS, QUADRIFORIS, QUADRIFORMIS, QUADRIFRONS, QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGEMINUS, QUADRIGULA, QUDRIJUGUS, QUADRILATERUS, QUDRILIBRIS, QUADRIMANUS, QUADRIMATUS, QUADRIMENSTRUUS, QUADRIMESTRIS, QUADRIMULUS, QUADRIMUS, QUADRINGENARIUS, QUADRINGENI, QUADRINGENTENI, QUADRINGENTESIMUS, QUADRINGENTI, QUADRINGENTIES, QUADRINUS, QUADRIPARTIO, QUADRIPARTITIO, QUADRIPARTITO, QUADRIPARTITUS, QUADRIPLICATUS, QUADRIRREMIS, QUADRIVIUM, QUADRO, QUADRULA, QUADRUM, QUADRUMANES, QUADRUPEDANS, QUADRUPEDATIM, QUADRUPEDO, QUADRUPES, QUADRUPLARIS, QUADRUPLATOR, QUADRUPLEX, QUADRUPLICATIO, QUADRUPLICATO, QUADRUPLICO, QUADRUPLO, QUADRUPLOR, QUADRUPLUM, QUADRUPLUS, QUADRURES, QUADRUS, V. Singula ſuo ordine in QUATUOR.

QUADURCUM, Nobile emporium Quadurcorum in Aquitania, Galliæ parte tertia. Hodie *Cahors*, patria Poetæ Gallici Clementis Maroti. Plin. lib. 4. cap. 19. Rurſus Narbonenſi provinciæ contermini Rutheni, Quadurci, Antobroges, Tarneque amne diſcreti a Toloſanis Petrogori. Sed rectius Cadurcum ſcribitur. q. V.

QUÆ, QUÆCUNQUE, QUÆDAM, QUÆLIBET, QUÆPIAM, QUÆQUAM, QUÆQUE, QUÆVIS. V. QUI, QUICUNQUE, QUIDAM, QUILIBET, QUISPIAM, QUISQUAM, QUISQUE, QUIVIS.

QUÆRO, quæsivi, quæsitum, & per ſyncopen, quæſtum, [ζητέω. δίζημαι, μαίομαι, μετιμάω] ere. Donatus, Non reperitur, niſi quod quæritur, non quæritur, niſi quod præſto non ſit. Ter. Eun 2. 3. 3.

Ubi quæram: ubi inveſtigem? quem perconter? quam inſiſtam viam?

Idem Adelph. 3. 4. 15. Te quærebam ipſum, ſalve Demea.

Quærere, inquit Varro de L. L. lib. 5. 8. dictum ab eo quod, Quæ res ut recuperaretur, datur opera. V. Voſſ. Etymol.

Per compita quærere aliquem. Juven. 9. Sat. 112.

Aditum quærere per avia. Virg. 9. Æn. 58.

Argentum quæritur. i e. Opes quæruntur. Hor. 1. Epiſt. 2. 44.

Argentum quærere in fœnus, vel mutuo. Plaut. Aſin. 2. 4. 23.

Auribus quærere effigiem perfectæ eloquentiæ. Cic. in Orat. 9.

Conjugium quærere. Juven. 11. Sat. 15.

Conſilium. Ter. Andr. 4. 2. 19.

Diverticula. Cic. 5. de Finib. 74. Quin etiam ipſi voluptarii diverticula quærant.

Excuſationem. Cic. 12. Att. 29. Quæ ſi manebunt, quærenda erit excuſatio ad Brutum, & ut nunc eſt, manſuræ videntur.

Exitum. Cic. 3. Verr. 2. Tamen impudentiæ ſuæ pudentem exitum quæſiſſe videatur.

Fidem quærere promiſſo, In re promiſſa fidem aliquam & veritatem expetere. Plin. lib. 27. cap. 9.

Finem amori. Ovid. Rem. Amor. 143.

Fugam. Cæſ. 8. Bell. Gall. 19.

Fugam quærere ex aliquo loco. Cic. 7. Att. 16. De pueris in Græciam tranſportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Fugam morbi. Hor. 1. Epiſt. 6. 29.

Gloriam. Cic. 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur. i. e. Captatur.

Immortalitatem ipſa morte. Cic. 2. Tuſc. 20. Sed videamus Herculem ipſum, qui tum dolore frangebatur, quum immortalitatem ipſa morte quærebat.

Inimicitias. Plaut. Men. 4. 3. 1. Sed longe alia lectio in codd. noviſſime emendatis.

Latebram perjurio. Cic. 3. Off. 106. Sed ſi hoc ſibi ſumant, nullam eſſe fidem quæ infideli data ſit, videant ne quæratur latebra perjurio.

Liberos. Plaut. Capt. 4. 2. 109.

Liberorum quærendorum cauſa ei credo uxor data eſt.

Locum injuriæ. Liv. 5. 9.

Locum inſidiis. Liv. 35. 4.

Locum gratiæ apud aliquem. Liv. 25. 16.

Locum ſeditionis. Liv. 3. 49.

Materiam amori. Ovid. 1. de Arte Am. 49.

Moras. Ovid. 11. Met. 462.

Moram ſupplicio. Cic. 7. Verr. 164. Illum, quod moram ſupplicio quæreret, ideo clamitaſſe ſe civem Romanum, ſed ſpeculatorem fuiſſe.

Nova. Propert. lib. 1. 13. 12.

Numen & auxilium per ſacras quærere ſortes. Ovid. 1. Met. 368.

Occaſionem. Cæſ. 2. Bell Civil. 14.

Opem quærere. Ovid. 5. Triſt. 7. 42.

Opes & amicitias. Hor. de Arte Poet. 167.

Periculum voce. Ovid. 2. Met. 565.

Quo modo aliquid fiat quærere. Ter. Heaut. 5. 4. 16.

Quæris id quod habes, parentes: quod abeſt, non quæris, patri
Quomodo obſequare, & ſerves quod labore invenerit.

Rationem quærit animus. Lucret. lib. 2. 1043.
Regnum quæritur armis. Lucret. lib. 1. 351.
Remedium quærere ab aliquo. Cic. 2. Tusc. 45. Cogamusque confiteri, non esse ab eo doloris remedia quærenda, qui dolorem malorum omnium maximum esse dixerit.
Remedium ad rem aliquam. Cic. pro Cluent. 71. Domo sibi quærendum remedium existimavit ad eam moram, quæ nuptiis afferebatur.
In remedio aliquid quærere. Plin. lib. 25. cap. 13.
Requiem quærit sibi. Hor. 1. Epist. 7. 79.
Risus quærere sibi. Hor. 1. Epist. 7. 79.
Salutem alicui malo. Ter. Adelph. 3. 2. 2.
Sermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10. i. e. Occasionem colloquendi captare.
Sitim quærere, Provocare. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea decem & septem dies de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, sitim quærens: hæc enim ei causa solet esse declamandi. Budæus.
Somnum quærere re aliqua, Conciliare, inducere. Plin. lib. 12. cap. 17. Odore strobi arboris somnum ægris quærunt.
Venenum quærere alicui. Cic. pro Cluent. 125. Qui quum venenum privigno suo quæreret, manifesto sit deprehensus.
Viam. Ovid. 10. Met. 504.
Quærebatque viam, qua se, genitrice relicta,
Exsereret. Scil. Infans.
Victoria sollicitis ardua quæritur armis. Ovid. 14. Met. 453.
Voluptatem. Cic. 1. de Finib. 32. Sed quia nonnunquam ejusmodi tempora incidunt, ut labore & dolore magnam aliquam quærat voluptatem.
Ad unum exemplum & regulam quærere, Omnes sub uno exemplo comprehendere. Cic. in Sallust. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit, velim mihi respondeat.
Quærere & Requirere hoc differt, quoniam Requirere, est diu quærere. Afranius Fratriis, Proin tu quum quæram, ne requiram te vide. Nonius, 5. 46. ut legit Mercer.
Quærere, cum Infinitivo. ut, Quæro doceri. Virg. 6. Æn. 614.
Inclusi pœnam exspectant: ne quære doceri,
Quam pœnam; aut quæ forma viros, fortunave mersit. Et Cic. 3. de Finib. Egone, quæris, inquit, scire, quid sentiam? Hor. 3. Carm. 27. 56.
— speciosa quæro
Pascere tigres. [i. e. Volo, cupio.
Quærere, Velle, contendere. Plin. lib. 8. cap. 53. Potissimum e monte aliquo in alium transilire quærentes.
Quærere aliquem, pro Quæstionem habere de aliquo. Liv. 33. 28. pr. In præsentia placuit comprehendi eos qui simul fuissent, quæstionem de his haberi, dum quæruntur, &c. In emendatis codd. exstat, Quæstionemque ex his haberi. Qui dum quæruntur, &c. ubi simpliciter ponitur, pro Conquiruntur ad quæstionem.
Quærere aliquem ad necem. Cic. pro Sext. 54. Vexabatur uxor mea, liberi ad necem quærebantur.
Quærere, est Judicum, cum de factis inquirunt, unde & Quæsitores appellati. Cic. 1. Att. 17. Senatus censuit, ut de iis qui ob judicandum pecuniam accepissent, quæreretur. V. infra QUÆSITOR.
Quærere, est etiam id quod nunc dicimus, *Informationem facere*, & Legibus vindicare. Cic. Decernebat enim ut veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur. Idem pro Milon. 15. Tulit enim de cæde, quæ in Appia via facta esset, in qua P. Clodius occisus fuit. Quid ergo tulit? nempe ut quæreretur. Quid porro quærendum est? factumne sit? at constat. A quo? at patet. Hæc Budæus.
Quærere in aliquem. Cic. pro Cluent. 148. Cic. pro Milon. 60. Majores nostri in dominum de servis quæri noluerunt. conf. Quærere tormentis.
Quærere de crimine. Cic. 2. Verr. 27. Quum Prætores designati sortirentur, & M. Metello obtigisset, ut is de pecuniis repetundis quæreret.
Quærere rem, est Agitare causam criminis, ut Prætor quum judicium cogit. Cic. 4. Verr. 72. Illo die rem quæsiturus non esset, quum repente juberetur dicere.
Quærere rem tormentis, & per tormenta. Cic. pro Cluent. 176. Tormentis omnibus vehementissimis quæritur. Suet. in Tiber. cap. 58. pr. Acta res in Senatu: & quia ambigebatur, per tormenta quæsita est.
Nam quum more majorum de servis in dominum, ne tormentis quidem quæri, &c Cic. pro Dejot. 3.
Quærere, [ἐκπυνθάνομαι] Percontari, scisciteri, petere, interrogare. Plaut. Amph. prol. 127.
Atque ut ne, qui essem, familiares quærerent. Ter. And. 1. 1. 63.
— item alio die
Quærebam: comperiebam nihil ad Pamphilum
Quidquam attinere.
Causam quærere quamobrem. Ter. Eun. 5. 6. 30.
Identidem quærere. V. IDEM.
Seria quæramus amoto ludo. i. e. Disquiramus. Hor. 1. Serm. 1. 27.
Quærere, Disputare, consulere, vel discutere. Cic. 9. Fam. 26. Ille baro te putabat quæsiturum, num unum cælum esset, an innumerabilia?
Quæro abs te, quare. Cic. pro Rosc. Amer. 73. Non quæro abs te, quare patrem Sex. Roscius occiderit.
Quærere horas ab aliquo. Plin. lib. 7. cap. 53.
Circa aliquem quidpiam quærere. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Quærere de aliquo. Cic. 4. Acad. 76. Quæsivit de Zenone fortasse quid futurum esset. Liv. 4. 40. Quæro de te, &c. h. e. Abs te.
Quærere de re aliqua. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 15. Nerviorum de natura moribusque Cæsar quum quæreret, sic reperiebat.
Quæro ex te. Cic. in Vatin. 10. Quæro illud etiam ex te quod privatus admisisti. Ter. Heaut. 4. 1. 45.
— nescio, nisi ut ex ipsa quæras, unde hunc habuerit.
Quærere secreto ab aliquo. Cæs. 1. Bell. Gall. 18.
Ex re quæritur, veneficium fuerit, an cruditas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Eruditius aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Subtiliter aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Verum Hor 2. Epist. 2. 45.
Si verum quæris. Cic. 12. Fam. 8. Spem omnem in Decimo Bruto & Planco habemus: si verum quæris, in te, & in meo Bruto, non solum ad præsens perfugium, sed, &c. [i. e. Ut verum dicam.
Quæro quid sit, cur, &c. Cic. 1. de Orat. 6.
Et ea res, si quæris, magno ei honori fuit. Cic. 3. Off. 80.
Quærat aliquis, quæ sint mentiti veteres magi. Plin lib. 30 cap. 2.
Forsitan quæratis, qui iste terror sit, & quæ tanta formido, quæ tot ac tales viros impediat, quo minus, &c. Cic. pro Rosc Amer. 5.
Quæret fortasse quispiam, displiceatne mihi legum præsidio a capite periculum propulsare. Cic. pro Cluent. 144.
Quid quæris amplius? Cic. pro Rosc. Amer. 145. [Et sæpe omisso Adverbio, Quid quæris, Quid quæritis. Quod vulgo dicunt, Quid vis amplius? &c.
Quærere, pro Captare: ut, Quærere furtum, pro Captare furtum, seu adniti & studere ut furtum committas. Plin. lib. 33 cap. 6. Quapropter id furtum quærentes, ovi liquore candido usum eum adulteravere, mox & hydrargyro. De argento vivo & auro loquitur.
Quærere, nonnunquam significat Comparare, sive acquirere. Ter. Adelph. 5. 4. 15. — Contrivi in quærundo vitam atque ætatem meam. Idem Heaut. 1. 1. 87. Laborans, quærens, parcens, illi serviens. Ibid. 3. 1. 38. Post illa cœpit victum vulgo quærere. Cic. pro Quint. 13. Nec mirum si is, qui vocem venalem habuerat, ea, quæ voce quæsiverat, magno sibi quæstui fore putabat. Ovid. 2. de Pont. 9. 40.
Et melius nulla quæritur arte favor. [Nisi pro Captatur.
Gratiam quærere alicui ad vulgum, dicitur res aliqua. Liv. 6. 34. Eaque ipsa affinitas haud spreta, gratiam Fabio ad vulgum quæsierat. i. e. Comparaverat apud vulgum.
Invidiam ex re aliqua alicui quærere, Conflare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Invidiam in aliquem. Cic. pro Rabir. Post. 46.
Laudem sibi in vita alterius. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
In medium quærere, In commune, sive in communi victum sibi quærere. Tunc enim omnia erant communia. Virg. 1. Georg. 127.
Finis quærendi. Hor. 1. Serm. 1. 92.
Quærere rem honeste mercaturis faciendis, &c. Cic. in Parad. 6. Iis, qui honeste rem quærunt, mercaturis faciendis, operis dandis, publicis sumendis, quæsito opus est.
Quærere multo labore. Cic. 2. de Finib. 111.
Quærere, Petere. Plaut. Aul. 1. 2. 13. Quid si quispiam ignem quæret? Non quæro ex his illa initia mathematicorum. Cic. 4. Acad. 116.
Quæri de. Cic. de Orat. In quibus sæpe non de facto, sed de jure atque æquitate quæritur.
Quæritur inter medicos, cujus generis aquæ sint utilissimæ. Plin. lib. 31. cap. 3.
Quærendi Gerund. V. paulo supra, Finis quær.
Quærendo juvencum procumbit bucula. Virg. 8. Ecl. 86.
Quæso antiqui dicebant. V. infra s. l.

QUÆRENS, entis. Partic. [ζητῶν] Ovid. 6. Met. 584.
Verbaque quærenti fatis indignantia linguæ
Defuerant.
Mihi percunctanti, aut aliquid quærenti nunquam defuisti. Cic. 1. de Orat. 287.

QUÆRENDUS, a, um. [ζητητέος] Partic. Senec. Herc. OEth. 211.
Quoties, genitor, quærendus eras? Lucret. lib. 5. 716.
— hoc tamen est, ut
Quærendum videatur, & in discrimen agendum.

QUÆSĪTUS, a, um. [ζητηθὲς] Partic. ut, Artes quæsitæ. Virg. 3. Georg. 549. Ovid. 2. de Pont. 7. 47.
Artibus ingenuis quæsita est gloria multis.
Odium hominum quæsitum est mihi carmine. Ovid. 2. Trist. 87.
Salus quæsita fuga. Ovid. 14. Met. 216.
Adulatio quæsitior fuit. Tacit. 3. Ann. 57. h. e. Exquisitior.
Quæsitissimus, pro Exquisitissimo. Tacit. 2. Ann. 53. Excepere Græci quæsitissimis honoribus.

QUÆSĪTUM, i. n. pro Re parta. Ovid. 7. Met. 657.
— parcum genus est, patiensque laborum,
Quæsitique tenax. Cic. in Parad. 6. Cui quæsito autem opus sit, quis unquam hunc voce dixerit divitem?
Quæsitum, idem quod Postulatum. Ovid. 4. Met. 794.
Accipe quæsiti causam.

QUÆSĪTUS, ûs. m. Plin. lib. 5. cap. 9. Nilus incertis ortus fontibus, it per deserta & ardentia: & immenso longitudinis spatio ambulans, famaque tantum inermi quæsitu cognitus sine bellis, quæ ceteras omnes terras invenere, originem, &c.

QUÆSĪTIO, ōnis. f. a Supino Quæsitum, [ζήτησις] Idem quod Quæstio. Plaut. Casin. 3. 1. 16. Cave in quæsitione mihi sis. Antique.

QUÆSTIO, ōnis. f. [ζήτησις, ζήτημα, ἀπόδειξις] a Quæstum supino. Plaut. Cist. 2. 3. 49.
Vir tuus si veniet, jube domi opperirier,
Ne quæstioni mihi sit, quid eum velim. i. e. Ne cogar eum quærere. Al. Ne in quæstione.
Quæstio, a quærendo. Varr. 5. de L. L. 8. Cic. 4. Acad. 26. Quæstio autem est appetitio cognitionis: quæstionisque finis, inventio.
Quæstio, est aliquando Dubitatio & disceptatio. Magna. Cic. 2. de Finib. 34. In his primis naturalibus voluptas insit, necne, magna quæstio est.
Nulla quæstio est, quin, Controversia nulla. Paulus in l. ult. D. Quod jussu, Si dominus vel pater pecuniam mutuam accepturus, jusserit servo filiove numerari: nulla quæstio est, quin ipsi condici possit.
Quæstionis est. Ulpianus in l. Sed si damnum. D. de peculio, Sed est quæstionis, utrum ipsa furti æstimatio, &c. Cajus in l. Si noxali. eodem titulo.
Immensæ. Plin. lib. 7. cap. 28. Fortitudo in quo maxime exstiterit, immensæ quæstionis est.
Disceptatio & Quæstio. Cic. 3. de Orat. 127. De omni re, quæcunque in disceptationem, quæstionemque vocaretur, se copiosissime dicturum esse profitetur.
Quæstio de. Cic. 4. Acad. 115. De sapiente loquamur, de quo, ut sæpe jam dixi, omnis hæc quæstio est.
Asperitas quæstionum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Frigus quæstionum & argumentorum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Vinculum quæstionis. Quintil. lib. 2. cap. 23.
Dura quæstio, Ad solvendum difficilis. Quintil. lib. 7. cap. 2. Dura prima fronte quæstio.
Immensa quæstio. V. IMMENSUS, & paulo supra.

Infinitæ.

Infinitæ. V. INFINITUS.
Legitimæ. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Luſoria. V. LUDUS.
Magna, V. Habere in.
Naturales. Quintil. lib. 1. cap. 4. De his Sen. libri 7.
Nodoſæ & anxiæ. Macrob. 7. Saturn. cap. 1.
Perdifficilis & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. conf. Exſiſtit quæſtio.
Quæſtiones perpetuæ. V. PERPETUUS.
Summa quæſtio. V. SUMMUS.
Adjuvare quæſtionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Afferre quæſtionem. V. AFFERO.
Agitare quæſtionem. Martian. in l. Creditor. D. qui pot. in pig. hab. Erit autem facti quæſtio agitanda, quid inter eos actum ſit.
Conſcribere fictam quæſtionem. V. CONSCRIBO.
Decidere. Ulp. in l. Si fundus. D. de lege commiſſ. Sed jam deciſa quæſtio eſt, ex vendito actionem competere.
Deducitur in judicium quæſtio. Paul. in l. In duobus. D. de jurejur. Si modo eadem quæſtio in judicium deducatur.
Dividunt noſtri totam iſtam de diis immortalibus quæſtionem in partes quatuor: primum docent eſſe deos: deinde quales ſint: tum mundum ab his adminiſtrari: poſtremo conſulere eos rebus humanis. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Exoritur aſpera & vehemens quæſtio de jure belli. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Exſiſtit autem hoc loco quæſtio ſubdifficilis, numquando, &c. Cic. de Amicit. 69.
Eſſe in quæſtione. Plin. lib. 10. cap. 22. Nec ſine cauſa in quæſtione eſt, quis primus tantum bonum invenerit.
Ferre quæſtionem. V. FERO.
Habere aliquid quæſtionis dicitur res, quum dubia eſt & incerta. Cic. in Or 68 Sed id nec dubium eſt: & ſi quid habet quæſtionis, hoc tamen, &c.
Habere aliquid in magna quæſtione. Plin. lib. 10 cap. 7. Sanqualem autem, atque immuſſulum, augures Romani in magna quæſtione habent, h. e. Magna eſt quæſtio inter augures quid ſit, &c.
Habere quæſtionem de aliqua re. Cic. 5. de Fin. 7.
Indicare quæſtionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Ratiocinativa, atque collectiva quæſtio oritur. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Perſolvere quæſtionem. V. PERSOLVO.
Hæc quæſtio ita procedit, ſi de peculio agi non poteſt. Paul. l. 14. D. de in rem verſo.
Tenet eum quæſtio, qui in jus vocatus eſt. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judicatæ, Nam & quum alterum ex cohæredibus inofficioſi quæſtio tenuit, aut etiam duobus ſeparatim agentibus alter obtinuit, libertates competere placuit.
Variare quæſtiones. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Verſari in quæſtione dicitur res, dum de ea diſceptatur & dubitatur. Cic. pro Sull. Quæ res in quæſtione verſetur.
Quæſtionem intelligere debemus & tormenta, & corporis dolorem ad eruendam veritatem, inquit Ulpianus, de injuriis & famoſis libellis, l. Injuriarum. D. Idem de S. C. Silaniano l. 1. Quæſtionem, inquit, ſic accipimus, non tormenta tantum, ſed omnem inquiſitionem, & defenſionem mortis.
Facti in eculeo quæſtio eſt, juris in judicio. Cic. pro Milon. 58.
Abripere ad quæſtionem. V. ABRIPIO.
Accipere quæſtioni ſervos Plaut. Moſt. 5. 1. 39.
Habere quæſtionem de viri morte. Cic. pro Cluent. 176. V. QUÆRO.
Habere quæſtionem mortis paternæ de ſervis paternis. Cic. pro Roſc. Amer. 78. Mortis paternæ de ſervis paternis quæſtionem habere filio non licet.
Habere quæſtionem in caput alterius de furto. Cic. pro Cluent. 182.
Habere quæſtionem tormentis. Liv. 33. 30. extr. De Piſiſtrato aliquæ quæſtiones tormentis habitæ: & ſumptum ſupplicium eſt.
Polliceri in quæſtionem ſervos. Cic. pro Roſc. Amer. 77. O dii immortales, rem miſeram & calamitoſam, quod in tali crimine innocenti ſaluti eſſe ſolet, ut ſervos in quæſtionem polliceatur, id Sexto Roſcio facere non licet?
Poſtulare quæſtionem ejus eſt, qui injuriam ſibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liv. 2. 29. Senatus tumultuoſe vocatus, tumultuoſius conſulitur: quæſtionem poſtulantibus iis, qui pulſati fuerant, &c. Hæc Budæus.
Poſtulare in quæſtionem. Cic pro Roſc. Amer. 77. Aliquoties duos ſervos paternos in quæſtionem ab adverſariis Sextus Roſcius poſtulavit.
Quæſtio & Tormenta. Cic pro Sull. 78. Quæſtiones nobis ſervorum & tormenta accuſator minitatur.
Quæſtio & Animadverſio. Cic. 2. de Legib. 37. Quo in genere ſeveritatem majorum, Senatus vetus auctoritas de Bacchanalibus, & Conſulum, exercitu adhibito, quæſtio animadverſioque declarant.
Quæſtio etiam dicitur quam vulgo *Informationem* dicunt.
Auri Tholoſani quæſtio. Cic. 3. de Nat. Deor. 74.
Potentiſſimæ quæſtiones. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Adhibere quæſtionem. Cic. 1. de Divin. 46. Is quæſtione adhibita confeſſus eſt, pateramque retulit.
Conſtituere quæſtionem. V. CONSTITUO.
Conſtituitur quæſtio de furto. Cic. pro Cluent. 183.
Decernere quæſtionem. V. DECERNO.
Exercere quæſtionem inter ſicarios. Cic. 2. de Finib. 53. Quum Prætor quæſtionem inter ſicarios exercuiſſet, aperte cepit pecunias ob rem judicandam.
Facere quæſtiones juris. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Ferre quæſtionem. V. FERO.
Ferre quæſtionem de jure, non de facto. Cic. pro Milon. 31.
Habere quæſtionem. Quintil. lib. 5. cap. 4.
Hoc falſum eſt: habita enim quæſtio eſt. Cic. 2. de Orat. 173.
Inferenda eſt alia quæſtio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Inſtituere quæſtionem. Quintil lib. 7. cap. 2.
Quæſtio quandoque pro Publico judicio uſurpatur, maxime apud Jureconſultos. Homomanus, Quæſtiones ſunt publica judicia, inde ducto nomine, quod in his reus in judicium vocatus, nocens ſit, an innocens conſtituto judicio quæritur. Libro ſingulari de verborum quæ ad jus pertinent ſignif. Quæſtio numaria, pro judicio privato, in quo non de capite, ſed de pecunia diſceptatur. Calliſtratus, l. ult. Ne de ſtat. defuncto in Pand. Per quæſtionem numariam.
Quæſtionem, & Judicium publicum, eodem ſenſu dixit Cic. in Brut. 127. de C. Galba ita loquens: Hic, qui in collegio ſacerdotum eſſet, primus poſt Romam conditam judicio publico eſt condemnatus Paulo poſt 128. Invidioſa lege Manilia quæſtio C. Galbam &c. L. Opimium &c. Gracchani judices ſuſtulerunt.
QUÆSTIUNCŬLA, æ. f. diminut. [ζητημάτιον] Parva interrogatio vel dubitatio. Cic. 1. de Orat. 102. Quid mihi nunc vos, inquit Craſſus, tanquam alicui Græculo otioſo & loquaci, & ſortaſſe docto atque erudito, quæſtiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?
Minutæ quæſtiunculæ. V. MINUO.
QUÆSĪTOR, ōris. m. [ζητητὴς] Is dicitur qui quæſtionem habet, hoc eſt qui inquirendum curat de crimine, de eoque judicium exercendum. Hic Quæſitor ſedebat pro tribunali, Judices autem in ſubſelliis, omniaque ferme in poteſtate habebat. Cic. in Bruto 200 Itaque intelligens dicendi exiſtimator, &c. videt oſcitantem judicem loquentem cum altero, nonnunquam circulantem, mittentem ad horas, Quæſitorem ut dimittat rogantem. Quæſitorem vocat Prætorem, in cujus erat poteſtate ſolvere conſilium quum libuerat, & dare veniam abeundi coactis judicibus: quod interdum judices tædio affecti poſtulabant, horam non exſpectantes. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, Vatini, num quis in hac civitate poſt urbem conditam Tribunos plebis appellarit, ne cauſam diceret: num quis reus in Tribunal ſui Quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiparit, urnas deleverit? Ad hanc autem ſimilitudinem, inquit (in 3. Verr. pr.) Aſconius, Virgilius Minoem, judicem apud inferos, tanquam Prætor ſit rerum capitalium, Quæſitorem appellat. Dat ibi ſortitionem, ubi urnam nominat: dat electionem judicum, quum dicit, Conſiliumque vocat: dat cognitionem facinorum, quum dicit, Vitaſque & crimina diſcit. Verba Virgilii 6. Æn. 432. hæc ſunt,

Nec vero hæ ſine ſorte datæ, ſine judice ſedes:
Quæſitor Minos urnam movet, ille ſilentum
Conſiliumque vocat, vitaſque & crimina diſcit.

Per ſyncopen etiam Quæſtor dicitur. Hæc Budæus. V. QUÆSTOR. Cic. pro Font 11. Quid mihi opus eſt ſapiente judice? quid æquo Quæſitore? quid oratore non ſtulto? Idem 3. Q. frat. 3. Gravis & firmus Quæſitor.
Quæſitor diſtinguendus eſt a Prætore: Judicum enim quæſtionis duo video fuiſſe genera, unum eorum, qui quum Prætores eſſent, Quæſtionis etiam judices appellabantur; alterum eorum, qui quum Prætores non eſſent, capitali tamen de crimine quærebant. De Judice quæſtionis Prætore, patet ex oratione pro Cluentio (148.) in qua ita ſcriptum eſt: Jubet lex Judicem quæſtionis, hoc eſt Q. Voconium, eoſque, qui illi judices obvenerint, quærere de veneno. Voconium autem Prætorem fuiſſe duobus argumentis conjicio: primum quod in eo loco paulo ante (147.) Cicero dixit; Quid ſibi illi ſcribæ? quid lictores? quid ceteri, quos apparere huic quæſtioni video, volunt? Lictores enim, qui magiſtratum non gereret, non habebat. Judicem autem quæſtionis magiſtratus nomen fuiſſe, certe nemo dixerit. Alterum argumentum eſt, quod ibidem Cicero ſubjungit de aliis Prætoribus, ſuam unoquoque quæſtionem exercente. Hæc, inquit, quæſtio ſola ita gubernatur? quid M. Plætorii, & C. Flaminii inter ſicarios? quid C. Orchinii peculatus? quid mea de pecuniis repetundis? quid C. Aquillii de ambitu? quid reliquæ quæſtiones? Quibus ex verbis, Prætorem fuiſſe Voconium, qui Judex quæſtionis appellatur, quis no intelligit? nam, etſi Prætores non nominat; ſatis tamen conſtat, de Prætoribus intelligi. A quibus enim & tot quæſtiones, niſi a Prætoribus, & tam graves exercerentur, inter ſicarios, de repetundis, de ambitu, peculatus? præterea, ſe quæſiiſſe de repetundis, in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in Prætura, Valerius, (9. 12.) & Plutarchus (in vita) confirmant. Ut omittam, quod Quæſitorem Aquilium nominat: cujus annum fuiſſe legitimum, eundem, qui Ciceroni, ad petendum conſulatum, prima docet ad Atticum epiſtola: ex quo, fuiſſe collegas in Prætura, licet exiſtimare. Quod etiam libro 2. de Officiis (60.) manifeſtum eſt. Collegam enim ſuum Cicero appellat. Rurſus Judicem quæſtionis Junium, qui Prætor non erat, quæſiſſe de veneno in Oppianici cauſſa, docet Pedianus (in 2. Verr 29.) his verbis: Junius Quæſitor fuit in Cluentii cauſſ, Verre Prætore, in qua Oppianicus damnatus eſt Et alio loco: (3. Verr. 157.) Damnato Oppianico, res in invidia fuit; quod pecunia reus videretur oppreſſus: & princeps illorum judicum damnatus eſt, C. Junius, quod diceretur alios ſuppoſuiſſe, qui reum damnarent, non eos, quos prætor Verres fuerat ſubſortitus Neque hic eum Pedianus, neque ſupra Prætorem nominavit Cicero autem in oratione pro Cluent. 89. Condemnatus eſt, inquit, C. Junius, qui ei quæſtioni præfuerat. Adde etiam illud, ſi placet: tum eſt condemnatus, cum eſſet judex quæſtionis. & alio loco: (74.) L Quinctius, qui cum eſſet eo tempore tribunus pleb. convicium C. Junio, Judici quæſtionis, maximum fecit. Non fuiſſe autem Prætorem, aperte, ſic inquam aperte, ut clarius eſſe nihil poſſit, idem demonſtrat in eadem (79.) his verbis: In hanc flammam recentem C. Junium, qui illi quæſtioni præfuerat, injectum eſſe memini, & illum, hominem Ædilicium, jam Prætorem opinionibus hominum conſtitutum, de civitate eſſe ſublatum. Ecce, non Prætorium, ſed Prætorem opinionibus hominum conſtitutum dicit: quod, eum Prætorem ſine dubio futurum, homines opinarentur. Prætor autem ſi fuiſſet, non eum Ædilitium, ſed Prætorium vocaſſet. Laudabant enim veteres, ubi ornare aliquem vellent, ab eo magiſtratu, quem poſtremum geſſiſſet, itaque, Homo ædilicius, prætorius, conſularis, dicebant. Præterea, quum Prætores in leges non juraverint, neque ſententias tulerint: quod & Cicero & Pedianus (in. 2. Verr. 17.) docent, a Junio autem Judice quæſtionis ideo multa petita ſit, ut in oratione pro Cluentio legimus, quia in legem non juraſſet: (erat enim illi jurandum idem, quod judicibus, leges omnino ſe eſſe in ferenda ſententia ſervaturum) ſatis conſtat, Junium, quum de Oppianico quæſivit, Prætorem non fuiſſe. Quod ſi quis dixerit, non tam Junium Judicem quæſtionis, quam Verrem Prætorem, in illa Oppianici cauſſa quæſiiſſe; quia Pedianus ita dicat, (in 2. Verr. 29.) Junius Quæſitor fuit in Cluentii cauſſa, Verre Prætore; & quia idem alio loco (in. 2. Verr. 17. & 3. 157.) ſortitionem, & ſubſortitionem a Verre Prætore factam tradiderit: huic ita reſponderi poterit, & ſortitionem, & ſubſortitionem, non illius modo judicii, verum etiam aliorum, ideo pertinuiſſe ad C. Verrem, quia Prætor urb. erat. quod ipſe declarat Cicero in ea pro Cluentio. Prætor autem

autem urbanus de criminibus non quærebat; quare nec unquam Quæsitor dicebatur; sed jus tantum dicebat, hoc est judices & formam judicii dabat. idemque judices, quibus alii Prætores ad cognoscendas capitales caussas uterentur, sortiebatur, & subsortiebatur. Quod ex Pediano, & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: (158.) quo in loco Q. Curtium Judicem quæstionis appellat Cicero, in caussa Verris repetundarum: de qua Prætor M. Acilius Glabrio cognoscebat, eumque Curtium ait Pedianus (ad loc.) a Cicerone esse rejectum. Illud addo; quum jam docuerim, Judicem quæstionis, & Prætorem, & non Prætorem, de crimine capitali cognovisse; tertium genus judicum quæstionis interdum fuisse, quorum jus cognoscendi non esset, sed tantummodo sortiendi. quod locus de Q. Curtio proximus jam ostendit, quem cognovisse de repetundis, absurdum est credere: quum, in ea caussa Prætorem quæsiisse Glabrionem, ex Cicerone & Pediano satis constet. itaque tertium hoc genus Quæsitores dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quærerent, Quæsitores & erant, & proprie dicebantur. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Edere quæsitorem. Cic. pro Planc. 43. Et si Quæsitor edendus fuisset, quem potius quam tunc, &c.

Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cujusque, regit quæsitor, &c. Cic. pro Sulla, 78.

QUÆSTOR, ōris. m. [πεμίας, ἀεγυρολόγος, φορολόγος, χρημαπιστὴς, πεμιῶχος].

Quæstores, ait Varro de L. L. lib. 4. 14. a quærendo, Qui conquirerent publicas pecunias & maleficia, quæ triumviri capitales nunc conquirunt: ab his postea qui quæstionum judicia exercent, quæstores dicti. [Nisi Quæsitores legendum. V. tamen Fest. in Parici & Quæstor.

Quæstores creatos, regnante Romulo, Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Quæstor.) prodidit a Junio Gracchano traditum in iis libris, quos de Potestatibus inscripsit; idem tamen hæc subjungit: Sicuti dubium est, an Romulo & Numa regnantibus, Quæstor fuerit, ita, Tullo Hostilio rege, Quæstores fuisse certum est. Et sane crebrior opinio est, Tullum Hostilium primum in Remp. quæstores induxisse. Fuit autem quæstura patricius magistratus, nec a principio, multosque deinde per annos, nisi solis patriciis datus est. Postea non tam Quæsturam, quam reliquos omnes magistratus plebi communicatos animadverto. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Urbani Quæstores, ærarium curabant, ejusque pecunias expensas, & acceptas referre in tabulas publicas consueverant. Valer. lib. 2. cap. 8. 1. de Lege triumphi loquens, Ceterum ne tam præclara lex cupiditate laureæ obliteraretur, legis alterius adjutorio fulta est, quam L. Marius & M. Cato Tribb. pleb. tulerunt. Pœnam enim Imperatoribus minatur, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum civium falsum numerum litteris Senatui ausi essent referre. Jubetque eos, quum primum urbem intrassent, apud Quæstores urbanos jurare de utroque numero vere ab iis Senatui esse scriptum. Hi autem Quæstores signa ex ærario promebant exeuntibus ad bellum Consulibus, aut aliis Imperatoribus. Auctor Liv. lib. 7. (23. pr.) Budæus.

Quæstorum item sub Imperatoribus munus fuit, orationes Imperatorum in senatu recitare, ut ex Tranquillo (in Tito cap. 6.) colligere est, ubi ait, Orationesque in Senatu recitaret Quæstoris vice. De Quæstoribus etiam illis, qui Candidati principis erant, sic refert Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Q.) Hi etenim soli libris principalibus in Senatu legendis vacabant. Annotavit Turnebus Adverf. 5. 11. quæ nos eo consilio huc transferenda putavimus, tum ut ne quid antiquitatis (cujus ductu locos alioqui difficillimos in classicis enodes reperias) ignorares, tum quod haud passim sint omnibus obvia. V. in CANDIDATUS notata.

Ærarios Quæstores hodie vocare possumus, quos multarum, id est *emendarum receptores* vocant. Tacit. 13. Ann. 28. Addidit L. Piso designatus Consul, ne quid &c. neve multam ab iis dictam Quæstores ærarii in publicas tabulas ante quatuor menses referrent, medio temporis contradicere liceret, deque eo Consules statuerent. de Tribb. pl. Budæus.

Quæstor Provincialis, qui comitandæ rei militari primum creatus fuit; eum nunc Thesaurarium bellicum vocamus. Cum Imperatoribus enim Populi Rom. mittebantur Quæstores, id est, cum Consulibus & Prætoribus, ad administrandam rem pecuniariam & prædam, ac manubias in rationes publicas referendas, ut videre est apud Livium multis locis. Cic. 1. Verr. 61. Sic enim a majoribus nostris accepimus, Prætorem Quæstori suo, parentis loco esse oportere: nullam neque graviorem, neque justiorem caussam necessitudinis posse reperiri, quam conjunctionem sortis, quam provinciæ, quam officii, quam publicam muneris societatem. Asconius in Divinationem, (32.) Hæc erat, inquit, prima Senatoris administratio, Quæstorem fieri, & in provincia curam gerere publicæ pecuniæ in usus diversos erogandæ. Inde Cicero in Prætura urbana, sive Verr. 3. (34.) Ne diutius teneam, inquit, pecunia attributa numerata est: profectus est Quæstor in provinciam: venit in Galliam exspectatus ad exercitum Consularem cum pecunia. Hi autem Quæstores, lictores, & vestem & insignia quæstoria habebant: quod Cicero pro Plancio, 98. ostendit his verbis, Nam simul ac me Dyrrhachium attigisse audivit Plancius, statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abjectis, veste mutata profectus est. Budæus.

Quæstor non principis, sed Sacri palatii dicitur. Quæstor custos est justitiæ. Ex Quæstoribus sunt Codicillares, aut qui vere Quæstores fuerunt. Quæstori leges, preces, laterculum minus curæ fuit. Loquimur vero de posterioris temporis Quæstoribus: stante enim Rep. Rom. qui Quæstores dicerentur antea expositum est. Theodosius in Novella De homicid. caf facto. Cujacius lib. 1. Institutionum civilium.

Quæstor, idem etiam significat quod Quæsitor. V. QUÆSITOR. Cic. 4. in Catil. 20. Jam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam, Quæstori gratulationem, indici præmium decrevit: quid de tota re & causa judicarit. Quibus verbis Quæstorem conjurationis sese vocat ob decretam sibi Consuli a Senatu quæstionem. Vetus tamen codex legit Quæsitori. V. QUÆSITOR.

Creare Quæstores. Ulpianus in l. 1. D. de Offic. Quæstor. ubi ter eam locutionem usurpat.

Sortiri alicui provinciæ Quæstores. Cic. pro Muren. 18.

QUÆSITŪRA, æ. f. Tacit. 3. Ann. 29. Quæsituram per leges petere. Idem ac

QUÆSTŪRA, æ. f. Quæstoris dignitas, sicut a Prætore Prætura. Cic. 13. Fam. 39. Cujus cum patre magna mihi fuit amicitia, jam inde a Quæstura mea Siciliensi.

Sed Quæstura utriusque propemodum pari momento sortis fuit. Cic. pro Muren. 18.

Confedit nomen in Quæstura. V. CONSIDEO.

Consignata litteris Quæstura. V. CONSIGNO.

QUÆSTŌRIUS, a, um. Adj. [πεμιδικὸς] Quod ad Quæstorem pertinet. Cic. 2. Fam. 17. Quod ego officio quæstorio te adductum, &c.

Ager quæstorius dictus est, Qui ex hostibus captus, per Quæstores Pop. Romano, limitibus actis divisus, est venditus. Flaccus p. 2. Gœs. Hyginus de Cond. agror. pr. p. 205. Quæstorii agri dicuntur, quos Pop. Rom. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque Quæstoribus, ut eos venundarent.

Vir quæstorius, Qui Quæsturam gessit. Cic. 3. Philip. 30. Qui ædilicii? qui tribunicii? qui quæstorii? V. Manut. in QUÆSTOR.

Sicinius quæstorius mortuus est. Cic. de Clar. Orat. 263.

Legatus quæstorius. Cic. 3. Verr. 56. i. e. Legatum ex Quæstore agens. Ascon.

Persona quæstoria. Cic. pro Planc. 100. Abjecta quæstoria persona, comitisque sumpta.

QUÆSTORIUM, i. n. [πεμίς σκήνη] in castris, Quæstoris tabernaculum erat. Liv. 10. 32. extr. Itaque captum quæstorium: Quæstorque ibi Pansa occisus. Cic. pro Planc. 99. Thessalonicam me in quæstoriumque perduxit.

QUÆSTUS, ûs, vel i. antique, [χρημαπισμὸς, κέρδος] Dativum & Ablativum plurales facit Quæstibus per i, teste Valla: significatque Lucrum ex nummis, vel re qualibet. Cic. 5. Verr. 109. Tantum de quæstu ac lucro dicam unius agri & unius anni.

Quæsti Genit. pro Quæstus. Varro Prometh. Æmulum illius artis, atque obstrigilatorem, qui per aliquot annos quæsti nihil fecerit. Antiquum. Ex Nonio 8. 6. Plaut. Aul. 1. 2. 5.

Nam hic apud nos nihil est aliud quæsti furibus.

Quæstuis, item Genit. antiquus. Novius apud Nonium l. c. Per deam sanctam Lavernam, quæ cultrix quæstuis sit.

Rem aliquam gerere sui quæstus aut commodi causa. Cic. pro Rosc. Amer. 111.

Consequi quæstum. V. CONSEQUOR.

Pecuniam in quæstu relinquere. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi vasarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti?

Quæstus, pro Actione ipsa atque artificio lucrandæ pecuniæ, teste Valla lib. 3. Cic. 1. Offic. 150. Jam de artificiis & quæstibus, qui liberales habendi, qui sordidi sint, hæc fere accepimus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

— imperavi egomet mihi
Omnia assentari: is quæstus nunc est multo uberrimus.

Quintilianus in procem. lib. 1. Nam ut lingua primum esse cœpit in quæstu, institutumque eloquentiæ bonis male uti. Quæstu dixit, quasi Acquisitione.

Carcerarius quæstus. V. CARCER.

Illiberales & sordidi quæstus mercenariorum omnium. Cic. 1. Offic. 150.

Judiciarius quæstus. V. JUDICO.

Opimi. Plin. lib. 10. cap. 51.

Uberrimus quæstus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

Abducere a meretricio quæstu. V. ABDUCO.

Callere ad quæstum. V. CALLEO.

Colere quæstum. V. COLO.

Comparare quæstum. Cic. 7. Verr. 26.

Constituere sibi magnos & uberes quæstus. Cic. 4. Verr. 30.

Conterere quæstum. V. CONTERO.

Duci quæstu & lucro emendi. Cic. 5. Tusc. 9.

Facere quæstum in aliqua re. Cic. 15. Fam. 14.

Facere quæstum furtis. Cic. 7. Verr. 140.

Facere maximos quæstus & prædas. Cic. 5. Verr. 119.

Habere Remp. quæstui, turpe. Cic. 2. Offic. 77.

Instituere sibi quæstum. V. INSTITUO.

Satiari quæstu. Claud. 1. in Ruff. 199.

Nunquam dives eris, nunquam satiabere quæstu.

Servire quæstui. Cels. lib. 3. cap. 4.

Quæstus quandoque plus est quam Lucrum. Cic. in Pison. 27. Uter eorum perisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat; immortalem vero quæstum, si uterque cecidisset. [Lucrum in singulis capturis est, Quæstus lucrum continuatum & quasi perpetuum ex pluribus capturis. Unde Cic. epitheton Immortalem appposuit. Gloss. Lat. Gr. Lucrum, κέρδος, Quæstus, πόρος, πρόσοδος. Optime.

QUÆSTUŌSUS, a, um. Adj. [χρημαποποιὸς] Idem quod Lucrosus. ut, Quæstuosus homo, Qui quæstus & lucri avidior, undique lucella quæritat, ut ait Valla. Cic. in Parad. 6. 3. Venio jam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. [Sed errat Valla. Ciceroni enim Quæstuosus dicitur, non Qui sectatur quæstum, sed Qui percipit. Ut ex subjectis ejus verbis apparet.

Res. Cic. 4. Verr. 115. Quam illa res calamitosa Heraclio, quæstuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur?

Quæstuosus & Sumptuosus ager, contraria. Cato R. R. cap. 1.

Damnum quæstuosum. Cic. 14. Att. 9. Sed tamen ea ratio ædificandi initur, consiliario quidem & auctore Vestorio, ut hoc damnum quæstuosum sit.

Edictum quæstuosissimum, & uberrimum. Cic. 5. Verr. 36. Quum illud edictum repente uberrimum & quæstuosissimum nascitur.

Insula quæstuosa margaritis, h. e. Ex cujus margaritis magnus fit quæstus. Plin. lib. 6. cap. 25.

Mercatura quæstuosa. Cic. 5. de Finib. 91. Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.

Ratio quæstuosissima pascendi. Columel. lib. 6. in præfat.

Scientiam quæstuosam habere. Cic. 2. Philipp. 8.

Quæstuosus, cum Genitivo. Cic. 2. Philipp. 35. Cujus domus quæstuosissima est falsorum commentariorum. i. e. Abundans, unde maximum quæstum faciat Antonius. Nam mortuo Cæsare commentaria ejus, Antonii domum translata sunt, in quibus decreta perscripta erant. Hinc Antonius quodcunque ipsius animo collibuisset, faciebat: aliis magistratus dabat, aliis immunitates; & hæc omnia faciebat quasi a Cæsare ante decreta, & incommentaria relata. [Sed iste Genitivus una cum epitheto refertur ad seq. vocem Officina haud dubie. Nulla est igitur hujus vocis cum Genitivo constructio.

Quæstuo-

Quæstuosus, cum Ablativo. Curtius lib. 4. 7. 19. A Septentrione Nasamones sunt, gens Syrtica, navigiorum spoliis quæstuosa: quippe obsident litora, & æstu destituta navigia notis sibi vadis occupant.

Quæstuōse, Adv. Cum quæstu. Compar. Plin. 19. 4. Compertum est non aliter quæstuosius censum haberi. Superl. Sen. de Ben. f. 4. 5. Ubi quæstuosissime habeas, unde facillime tollas.

Quæstuārius, a, um Adj. [κερδῶος] Seneca lib. de Benef. 6. 32. Quum ex adultera in quæstuariam versa, jus omnis licentiæ sub ignoto adultero peteret. [Subauditur Meretricem.

Mancipia quæstuaria. Ulpian. in l. Athletas. D. de his qui not. infam. Lenocinium facit, qui quæstuaria mancipia habet. [Hic quoque de Corporis quæstu κυνέως. Gloss. Lat. Gr. Quæstuaria, πορνικὴ, πόρνη. An emendandum πόρνη; In Gr. Lat. Πορνικὴ Quæstuaria. & Πορνικὴ Quæstoria. scribe Quæstuaria.

Quæsticŭlus, i. m. [κερδύφιον] Dimin. significat Parvum quæstum. Cic 2. de Divin. 34. Convenire potest aut fissum jecoris cum lucello meo, aut meus quæsticulus cum cælo, rerumque natura?

Quærito, [ἐκζητέω] āre. frequentat. Instanter quærere. Ter. Adelph. 3. 3. 9.

Atque hercle hic de grege illo est: si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Catull. in Camerium, 53. 52.

Et multis languoribus peresus
Essem, te mihi, amice, quæritando.

Quæritare, proprie de iis dicitur, qui quotidie in quærendo vix victum inveniunt, ut ait Donatus ad illuc. Ter. And. 1. 1. 48. Lana, ac tela victum quæritans Plaut. Qui inops & sordidus quæritando alit familiam.

Quæsīto, V. quæso infra.

Quæso, [δέομαι] idem significat quod Rogo: ita Quæsere ponitur ab antiquis pro Quærere, ut Ennius lib. 3. apud Fest.

Ostia munita est: idem loca navibus pulchris
Munda facit, nautisque mari quæsentibus vitam. Et in Cresphonte, Ducit me uxorem liberorum sibi quæsendûm gratia. Cic. in Arato v. 18.

— si quæsere perges. Plaut. Bacch. 2. 2. 1.

Mirum est me, ut redeam, te opere tanto quæsere.

Idem significat ac Oro, rogo. Lucret. 5. 1228.

Non divûm pacem votis adit, & prece quæsit
Ventorum pavidus paces.

Anomalum verbum est, Sed præcipue in usu est prima persona utriusque numeri. Quæso, quæsumus. Quidam Quæsimus, per tertiam vocalem in secunda syllaba scribi volunt, quod tertiæ esset conjugationis, si integrum reperiretur, ut Legimus. Ter. Eun. 3. 2. 13.

Quæso, hercle, ut liceat, (pace quod fiat tua)
Dare huic quæ volumus, convenire & colloqui. Idem. Andr. 1. 2. 34. Bona verba, quæso. Cic. 1. de Legib. 6. Quamobrem aggredere, quæsumus, & sume ad hanc rem tempus.

Quæso, quid hoc est? Cic. 7. Att. 23.

Quid est, quæso, Metelle, judicium corrumpere, si hoc non est? Cic. 2. Verr. 28.

Quæso quid sit mihi faciendum. Cic 11. Att. 15.

Fac quæso, qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 15.

Reficite vos, quæso, Judices, per deos immortales. Cic. 6. Verr. 105.

Quæso deos, Optandi formula. Ter. And. 3. 2. 7.

Deus quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono.

Deos quæsumus, consilia tua Reipub. salutaria sint. Cic. 11. Fam. 3.

A te maximopere peto, & quæso. Cic. 3. Fam 2.

Quæso a vobis. Cic. pro Arch. 1. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, vobis quemadmodum spero, non molestam.

De te, quæso etiam atque etiam, vide. Cic. 15. Att. 8.

Quæsīto, [ἐκζητέομαι] āre. frequentat. Plin. lib. 21. cap. 3. Semper tamen auctoritas vel ludicro quæsitatum fuit. Vetus codex habet Quæsitarum. subaud. Coronarum, ut sit nomen participiale. Loquitur autem de coronis.

Quæsito, frequentat. Prisc. lib. 8. cap. de Speciebus verborum. Mersu, merso, mersas. Quæro Quærito differentiæ causa facit, quia a Quæso, Quæsitu fit. Ibidem præcedit & Lego, legis, Legito. H. St. V. fol. 105. a. Aldi Nimirum docet Grammaticus a secunda Præsentis persona formari utrumque, ut in iis verbis, quorum Præteritum in *gi* terminatur.

Quæsticulus, Quæstio, Quæstor, Quæstuosus, Quæstura, Quæstus, V. quæro.

Qualibet, Qualubet, V. qui, quæ, quod.

Quālis, e. [οἷος, ποῖος, ὁποῖος, ποιός] relativum, alicujus rei naturam declarans: ut, Qualis pater, talis filius. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Qualis, interrogative aliquando ponitur. Plaut. Trin. 4. 4. 3.

Qualine amico mea commendavi bona?

Qualis, Infinite, pro Quis, quæ, quod, vel Cujusmodi. Cic. pro Font. 21. Quamobrem quali fide, quali pietate existimatis eos, qui, &c. Idem pro Lege Manil. 36. Ac primum quanta innocentia debent esse imperatores? quanta deinde omnibus in rebus temperantia? quanta fide? quanta facilitate? quanto ingenio? quanta humanitate? quæ breviter qualia sint in Cn. Pompejo consideremus.

Nulla gens est, quæ non etiam si ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum censeat, Cic. 1. de Legib. 24.

Nihil interest ad beate vivendum, quali utaris victu. Cic. 2. de Finib. 90.

Qualis corpore, Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Concedo esse deos: doce me igitur unde sint, ubi sint, quales sint corpore, animo, &c.

Qualis & quantus. Cic. 3. Tusc. 56. Nam de ipsius rei natura, qualis & quanta sit, quæritur.

Qualis oratoris, & quanti hominis in dicendo putas esse, scribere historiam? Cic. 2. de Orat. 51.

Quid, quale, quantum. Cic. 1. Tusc. 60. Si, quid sit hoc, non vides, at quale sit, vides: si ne id quidem, at quantum sit, profecto vides.

Quale, ter repetitum. Cic. 2 de Divin. 135. Ad aperta & clara veniamus, quale est de illo interfecto a caupone Megaris: quale de Simonide, &c. quale etiam de, &c.

Tale, quale. Virg. 5. Ecl. 46.

Tale tuum carmen nobis, divine poeta,
Quale sopor fessis in gramine, quale, &c.

Ut non tales, quales ante habitæ sint, habeantur. Cic. 2. de Invent. 176.

Præbe te talem hoc tempore, qualem te jam antea præbuisti. Cic. pro Rosc. Amer. 11.

Nullus pilus omnibus rebus talis, qualis sit pilus alius. Cic. 4. Acad. 85.

Vidi quosdam in te tales, quales tu eosdem in me videre potuisti. Cic. 1. Fam. 9.

Siquis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Cic. 2. Off 44.

Qualis, pro Qualiter, comparationibus faciendis apta particula, apud poëtas. Virg. 4. Georg. 511.

Qualis, populea mærens philomela sub umbra,
Amissos queritur fetus, &c. Ovid. 3. Met. 682.

— falcata novissima cauda est,
Qualia dimidiæ sinuantur cornua Lunæ.

Qualiscunque, [ὁποιοσοῦν] Cic. in Pison. 27. Quum tamen ille, qualiscunque est, qui est ab uno te improbitate victus, Gabinius, colligit ipse se vix. Idem 1. Tusc 95. Totumque hoc leve est, qualecunque est. Sed homines benevolos, qualescunque sunt, grave est insequi contumelia. Cic. 14. Att. 15.

Qualescunque summi civitatis viri sunt, talis & civitas. Cic. 3. de Legib. 31.

Quæ qualiacunque in me sunt (me enim ipsum non pœnitet quanta sint) sed apparent in orationibus. Cic in Orat. 130.

Scripta qualiacunque. Ovid 1. Trist. 1. 46.

Carmina nostra qualiacunque. Ovid. 3. Trist. 10. 18.

Qualis enim cunque est, per Tmesin. Ovid. 4. de Pont. 13. 6.

Quale tamen cunque est Ovid 3. de Pont. 4. 6. [Extenuat fere rem.

Qualisnam, Apul. Apol p. 274. Elmenh. Facile intellectu cuivis fuit qualisnam accusatio futura esset. [Malim divise scribi Qualis nam.

Qualisqualis, Idem quod Qualiscunque. Tryphoninus in l. Rescriptum. D. De distract. pignor. Quia ex contractu, qualiquali obligatione a debitore interposita. [Separari etiam potest.

Qualislĭbet, [ὁποιοῦν βούλει, ὁποιοσοῦν] Cic 2. de Nat. Deor. 95. Si innumerabiles unius & viginti formæ litterarum, vel aureæ, vel qualeslibet, aliquo conjiciantur. Legitur & separatis dictionibus, Quales libet.

Quālĭtas, ātis. f. [ποιότης] est, Secundum quam quales dicimur; ut albedo, nigredo, advocatio, procuratio, legatio, paternitas, filiatio, qualitates sunt, quod secundum eas, albos, nigros, advocatos, procuratores, legatos, patres, filios esse dicimus. Hæc Perottus. Cic. 1. Acad. 25. Qualitates igitur appellavi, quas ποιότητας Græci vocant. Ibid. 25. Sed quod ex utroque (id est ex materia & vi) id jam corpus, & quasi qualitatem quandam nominabant. Et 2. de Nat. Deor. 94. Rursum 1. Acad. 26. Et quum ita moveatur illa vis, quam qualitatem esse dicimus, & quum sic ultro citroque versetur, & materiam ipsam totam penitus commutari putant, & illa effici, quæ appellant qualia.

Qualitatum aliæ principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad. 26.

Cæli qualitas. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Qualitatem litoris nostri contemplemur, si vitemus scopulos, an probemus. Columel. lib. 8. cap. 17.

Qualitas materiæ excipientis. Plin. lib. 2. cap. 80.

Qualitatis nomen apud Jureconsultos generale est, ut omne accidens, quicquid est præter substantiam rei, comprehendat. Amplitudo, quæ ipsa quantitatis est & dimensionis nomen a Celso numeratur inter ea, quibus prædia dicuntur qualiter se habere, id est qualia esse. l. quid aliud. 86. De verb. signific. in P. Qualitates autem prædiorum, quoniam quasi a natura insunt, nec possunt ab ipso fundo separari, & qui fundum vendit cum sua illum bonitate, quæcunque est, sublubritate, amplitudineque vendidisse censetur: immo illo vendito, nihil de istis sibi retinere potest. Ideo videntur nihil aliud esse, quam ipsa prædia qualiter se habentia, id est iis qualitatibus prædira. Celsus, Quid aliud sunt jura prædiorum, quam prædia ipsa qualiter se habentia? &c.

Qualĭter, Adv. V. Dict. anteced. In comparatione Plin. lib. 8 cap. 48. Antiquis enim torus e stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape. Val. Flacc. 4. 304.

Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruscat.

Qualitercunque, aliud Adv. significat Utcunque. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum, qualitercunque satum.

Qualiterqualĭter, pro Qualitercunque. Ulpian in l. Quo enim in fine. D. rem ratam haberi, Nam qualiterqualiter quis eundem actum retractat, qui a procuratore actus est, committi stipulationem oportet.

Quālus, i. m. [κάλαθος] Genus vasis viminei, per quod vinum guttatim defluit quum calcatur uva, reliqua vero materia exire prohibetur. Virg. 2 Georg 241. — tu spisso vimine qualos,

Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Plin. lib. 17. cap. 10.

Alii in qualo pedibus in profluente deculcant, &c.

Qualus, In quo gallinæ ova edunt, apud Columel. lib. 8. cap. 3. Idem lib. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus saccus inversæ metæ similis, qualis est quo vinum liquatur, obscuro loco suspenditur.

Qualum, neutro genere etiam legitur. Cato R. R. cap. 11. Corbulas Amerinas viginti, quala fataria septem, alveos quadraginta. Sunt autem, Turnebo interprete, Quibus ad ferendum opus est, id est ad sementem. Columel. lib 7 cap. 3. Sint quala mundissima, ne qua earum valetudo, quæ &c. Quidam hic legunt Caula Sed forte legendum, Sint quam mundissima, &c. Loquitur enim de stabulis ovium. [Gesn. Sintque illa. An Sintque alias?

Vindemiatorii quali. Ulpian. in l. Instrumento. D. de instruct. vel instr. leg.

Qualus, Cistula, in qua mulieres reponebant pensa. Hor. 3. Carm. 12. 4.

— tibi qualum Cythereæ
Puer ales, tibi telas, operosæque Minervæ.
Studium aufert.

Qualus, apud Apulejum lib. 4. Met p. 153. Elmenh. accipitur pro Canistro in quo panis servatur. Quanquam prius, cum essem Lucius, unico vel secundo pane contentus mensa decederem, tunc ventri tam profundo serviens, jam ferme tertium qualum rumigabam.

Qualus, Vas quo cæmentarii, sive calcarii, utuntur ad portandam calcem vel gypsum. Ulpian. in l. Sed & si quid inædificaverit, in principio. D.

de usufructu, Nam si librarium rus mittat, & qualum & calcem portare cogat. i. e. Calcem in qualo. [Hic est Qualus cæmentarius.

QUASILLUS, i. m. & QUASILLUM, i. n. [κοφινίδιον] dimin. a Qualus. Festus, Calathos Græci, nos dicimus quasillos. Cic. in 3. Philipp. 10. At vero hujus domi inter quasilla pendebatur aurum. Quasi diceret, Inter mulierculas & lanificia. Quem locum citat & Servius in illud 2. Eclog. 46.

Ecce ferunt nymphæ calathis. Sed corruptum. Tibul. 4. 10. 3.

Sit tibi cura togæ potior, pressumque quasillum.

Quasillus, Calathus, vas ipsis lanificiis aptum. Propert. lib. 4. 7. 41.

Et graviora rependit iniquis pensa quasillis. Gl. L. G. Quasillus, κάλαθος.

QUASILLĀRIA. æ. f. Petron. cap. 132. Convocat omnes quasillarias, familiæque sordidissimam partem.

QUAM, [ὅσον] Conjunctio, notæ significationis, cui eleganter in oratione præponitur Tam particula. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenunis tam scio esse hanc technam, quam me vivere. Cic. 2. Verr. 5. Quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, &c.

Nihil mihi nunc scito tam deesse, quam hominem cum, quicum omnia communicem. Cic. 1. Att. 15.

Quam, [ἢ] eleganter connectit duos Comparativos. Quintil. lib. 3. cap. 1. Sitque salubrior studiis, quam dulcior. Cic. Mil 78, Non timeo, Judices, ne odio inimicitiarum mearum inflammatus, libentius hæc in illum evomere videar, quam verius.

Comparativo Positivum junxit Columel. Procem. lib. 12. Idcirco timidiorem reddidit, quam virilem pluribus. [Inscite, ut tute, si præcedentia verba adjicias, videbis. Et quoniam hunc sexum custodiæ & diligentiæ assignaverat, id circo &c. Quare si ℭ Virilem ad Sexum referas, uti debet, non erit Comparativus Positivo junctus, perinde ac si nempe Viriliorem dicere licuisset.

Comparativo Verbum. Cic. 15. Fam. 8 Majora erga salutem, dignitatemque meam studia, quàm erant a muliere postulanda.

Quam, pro Magis, vel Potius quam: apud Jureconsultos frequentissimum; Paulus l. 2. D. De rebus credit. Mutui datio consistit in his rebus, quæ pondere, numero, mensura consistunt: quoniam earum datione possumus in creditum ire, quia in genere suo functionem recipiunt per solutionem, quam specie. Ulpianus l 2. D. De judiciis: Alioquin compelletur judicium accipere, quam invenire eos, qui satis pro eo dent. Et alibi sæpius. [An non hæc dubia? H. St.

Quam, pro Quantum, positum post negationem in priore oratione, Tam non necessario sequitur. Liv. 35. 49. Homo, non quam isti sunt, gloriosus. Pro Non tam, quam &c.

Quam, cum verbis Possum, Queo, Valeo, & similib. Terent. Heaut. 3. 1. 7.

Haud faciam: nam quam potero adjutabo senem. Plaut. Men. 5. 9. 4.

— tua est imago, tam consimilis est, quam potest.

Quam, pro Quantum, quibusdam interpositis verbis, cujusmodi sunt, Possum, Valeo, & synonymis, tum Superlativis, tum Positivis additur. Superlativis. Sallust. in Jugurth. cap. 13. pr. Quam maximas potest copias armat.

Quam cum Adv. Superlativi gradus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 37. Re frumentaria, quam celerrime potuit, comparata. Cic. de Senect. 46. Convivium ad multam noctem, quam maxime possumus, vario sermone producimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Aves nidos construunt, eosque, quam possunt, mollissime substernunt.

Quam, pro Quantum, Positivo Adv. jungitur. Cicero, Videte quam valde malitiæ suæ confidat. Cic 2. Philip. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum, celeriter perstringam. Vetus codex legit, Videte: quem quidem celeriter &c. Terent. And. 1. 1. 109.

Rejecit se in eum flens quam familiariter. [Hic videtur pro Perquam dictum. Plura exempla infra habes, in Quam pro Valde.

Quam, optantis cum affectus particula, & frequentius cum verbis Volo aut Cupio jungitur. Terent. Adelph. 4. 1. 16.

Vah! quam vellem etiam noctu amicis operam mos esset dari. Ubi Donatus, Quam vellem, præcipue dicimus in his, quæ non videmus fieri. Cic. 3. de Finib. 10. Quam vellem, inquit, ut te ad Stoicos inclinavisses.

Quam magis, & Tam magis: ut, Quo magis, eo, vel hoc magis, & Quanto magis, tanto magis, dicunt non parum frequenter Latini. Lucret. lib. 1. 537.

Et quam quæque magis cohibet res intus inane,
Tam magis his rebus penitus tentata labascit. Virg. 7. Æn. 787.
Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 135.

Quam magis aspecto, tam magis est nimbata, & nugæ meræ.

Quam, pro Quantum, interrogativum. Terent. Eun. 2. 2. 44.

Quam hoc munus gratum Thaidi arbitrare esse?

O rem difficilem, planeque perditam! quam nihil prætermittis in consilio dando! quam nihil tamen, quod tibi ipsi placeat, explicas! Cic. 9. Att. 2. Quam (hic) In Admirationem adhibitum. H. St.

Quam timeo, quorsum evadas! Terent. And. 1. 1. 100.

Quam, cum Indicativo. Cic. in Verr. Incredibile est autem, quam multa & quam præclara fuerunt.

Quam, cum Volo, pro eo quod vulgo dicitur *Tantum, quantum.* Terent. Hec. 4. 4. 12.

Dum ne reducam, turbent porro quam velint. Cic. pro Cœl. 22. Quam velit sit potens.

Quam, pro Quanto, Comparativo datur: quod raro usu venit. Quintil. Procem. lib. 1. Quam in his quoque libris erunt eadem aliqua &c. omnia compositiora, & quam nos poterimus elaborata. Sed in emendatis codd. Quare in his quoque.

Quam cum Superl. Varr. de L. L. lib. 7. 2. Impositita nomina esse voluerunt quam paucissima, &c.

Quam, & Tam cum gemino Superlativo. Cato R. R. c. 65. Quam acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. Sallust. in Jugurtha c 31. Itaque quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 44.

— namque adolescens quam minima in spe situs erit,
Tam maxime patris pacem in leges conficiet suas. Ovid. 1. Amor. 8. 27.

Tam felix esses, quam formosissima, vellem. [Non est simile illi. H. St. Nisi dicas, Positivum hunc vim Superlativi habere.

Quam, pro Valde, elegantissime Superlativo datur, & aliquando Positivo. [Subaud. Fieri potest.

Superlativo. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum. Idem Heaut. 2. 3. 127.

Eademque ut esset apud te ob hoc quam gratissima. Cic. de Amicit. 45. Alienis nimis implicari, molestum esse: commodissimum esse, quam laxissimas habere habenas amicitiæ. Idem 2. de Nat. Deor. 3. Geram tibi morem, & agam quam brevissime potero.

Quam proxime hostem, & ad hostem Cic. 6. Att. 5. Officium meum putavi, exercitum habere quam proxime hostem. Liv. 1. 23 Is ducit exercitum quam proxime ad hostem potest. Cic. 10. Philipp. 26. Operamque det, ut cum suis copiis quam proxime Italiam sit.

Quam maturrime. Tacit. 15. Ann. 74. Ut templum Divo quam maturrime publica pecunia poneretur.

Quam maturrimum. Tacit. 12. Ann. 65. Amplecti Britannicum, robur ætatis quam maturrimum precari. [Cave putes Hic τὸ Maturrimum Adverbium esse Maturum robur dicitur, ut Matura senectus &c. V. ROBUR.

Positivo. ut, Quam longe, Quam multa, Quam celeriter. Ter. Eun. 2. 3. 43.

Continuo accurrit ad me, quam longe quidem. Cic. 3. de Nat. Deor. 54. Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur? Idem 3. Tusc. 83. Atqui stirpes sunt ægritudinis quam multæ, quam amaræ! Et 7. Att. 15. Suam in Senatu operam, auctoritatemque quam magni æstimat! Et alibi, Scribit ad me quam honorifice de restitutione Sexti Clodii. Quintil. lib. 12. cap. ult. Quam multa, immo pæne omnia, tradidit Varro. Virg. 2. Ecl. 20.

Quam dives pecoris nivei, quam lactis abundans. Liv. 26. 14. Quam forti animo, &c.

Quam facile accipiter columbam consequitur. Virg. 11. Æn. 722.

Liberis dare operam quam honeste dicitur. Cic. 9. Fam. 22.

Suos valde quam paucos habet. Cic. 11. Fam. 13.

Valde quam puto jungi, ut Sane quam. H. St. V. SANE.

Quinto die quam, i. e. Postquam, & sic de aliis. Columel. lib. 8. cap. 8. Quinto die, quam sustuleris, condire oportebit. Idem lib. 12. cap. 38. Post nonum diem, quam id factum est.

Tabellarii venerunt post diem XL & sextum, quam a nobis discesserant. Cic. 16. Fam. 21.

Postero die, quam illa erant acta, Catulus venit. Cic. 2. de Orat. 12.

Triduo proximo quam. Plin. lib. 8. cap. 42. Terram attingere ore triduo proximo, quam sit genitus, negant posse.

Ego autem non commemini ante, quam natus sum, me miserum. Cic. 1. Tusc. 13.

Sæculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in iis philosophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21. V. ANTEQUAM.

Numa sapientiam constituendæ civitatis duobus prope sæculis ante cognovit, quam, &c. Cic. 2. de Orat. 154.

Tamdiu, quam. Plin. 3. Epist. 16. Si tamdiu, tantaque concordia vixerit tecum, quam ego cum Pæto, volo. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.

Quam longa. Virg. 4. Æn. 193.

Nunc hiemem inter se luxu, quam longa, fovere. Servius, i. e. In quantum longa est hiems. Fecit & talem figuram 8. Æn. 86.

Tibris ea fluvium, quam longa est, nocte tumentem
Leniit.

Quam, geminatum. Ter. Phorm. 2. 3. 61.

Potius, quam lites secter, aut quam te audiam.

Te igitur imitabor, quam multa, quam paucis. Cic. 11. Fam. 24.

Quam, pro Plus quam. Columel. lib. 1. cap. 8. Ferramenta duplicia, quam numerus servorum exigit, refecta & reposita custodiat. Budæus.

Alius, quam: Diversus, quam, Vide in DIVERSUS. H St. & infra.

Plusculum quam, ut Plusculum, quam concedit veritas &c H. St. V. PLUS.

Nihil libentius quam. Cic. pro Cluent. 151. Quod si fieri posse existimasset, &c. nihil fecisset libentius, quam omnem illam acerbitatem proscriptionis suæ, &c.

Non me hercule quicquam libentius facio, quam scribo ad te. Cic. 15. Fam. 19.

Quam pro, Præcedente comparatione. Curt. lib. 5. 4. 25. Ne aurium quidem usus supererat, silvas quatiente vento, qui concutientibus ramis majorem, quam pro flatu, sonum edebat. Liv. Quicquid hinc aut illinc communis Mars belli aufert, multiplex quam pro numero damnum est.

Quam quantum. Cic. 3. de Orat. 15. Ut majus quiddam de L. Crasso, quam quantum a nobis exprimetur, suspicentur. Cic. 5. Verr. 102. Sexies tantum, quam quantum satum sit, ablatum esse.

Hic majorem pecuniam Prætori pollicetur, quam quantam tu dedisti. Cic 4. Verr. 70.

Quam quoad. Cic pro Domo 137. Id speraſti Rempub. diutius, quam quoad mecum expulsa careret his mœnibus, esse laturam?

Quam quod. Cic. 11. Att. 7. Sed ex omnibus, nihil magis tamen desideratur, quam quod in Africam non ierim. Quam quod, subaud. Id, ut sit: Nihil magis desideratur, quam id, quod scilicet non ierim in Africam.

Quam quomodo. Cic. 3. de Orat. 10. Quod si quis erit, qui ductus opinione vulgi, aut Antonium jejuniorem, aut Crassum pleniorem fuisse putet, quam quomodo a nobis uterque inductus est. Cic. de Senect. 12. Multa præclara in eo viro cognovi, sed nihil est admirabilius, quam quomodo ille mortem M. filii tulit.

Quam ut. Cic 3. de Orat. 22. Hoc est altius, quam ut nos humi strati suspicere possimus. Cic. 5. Tusc. 117. Plerumque dolor vehementior, quam ut causa sit cur feratur.

Quam ut, pro Aliter quam ut. Sueton. in Galba, cap. 8. In secessu plurimum vixit, nec ad gestandum quidem unquam iter ingressus, quam ut secum vehiculo proximo decies HS. in auro efferret

Quam qui. Quintil. lib. 12 cap. 9 Ideoque ne suspiciendæ quidem sunt causæ plures, quam quibus suffecturum se sciat.

Quam qui, cum Superlativo. Liv. 34. 32. Nam quid minus conveniret, quam nos, qui pro libertate Græciæ adversus Philippum gereremus bellum,

lum, cum tyranno instituere amicitiam? & eo tyranno, quam qui unquam fuit, sævissimo & violentissimo in suos? Verba sunt Quintii de Nabide.

Contra quam, ut Contra facis, quam pollicitus es. Cic 2. de Legib. 12. Cic. 1. Q. frat. 1. 2. Factum est enim mea culpa, contra quam tu mecum egeras. Cic. pro Cluent. 12. Generi, contra quam fas erat, amore capta.

Diversum quam. Quintil. lib. 1. cap. 8. Pransus quoque & potus, diversum valent, quam indicant.

Extra quam. V. EXTRA.

Super quam quod. V. SUPER.

Nulla æque, quam prædictæ falsuræ pabula. Columel. lib. 8. cap. 17.

Quam minime multi. Cic. 3. Verr. 75. Quo quam minime multi ex illis de istius nefario scelere audire possent.

Quam facete, Quam venuste; irridentis particula. Plaut. Asin. 3. 2. 35.

Ut assimulabat Sauriam me esse, quam facete! Ter. Eun. 3. 2. 4.
— quam venuste! quod dedit
Principium adveniens.

Quam cito. Ter. Eun. 1. 2. 98.

Labascit, victus uno verbo, quam cito.

Quam extemplo, sic dicitur, ut Quam mox, apud Plautum, Nunc dicito, quam extemplo hoc erit factum. [Ubi?

Quam mox, interrogativum cum venustate. Plaut. Asin. 2. 4. 43. Quam mox mihi operam das? Idem Bacch. 4. 6. 6.

Bone serve salve, quid fit? quam mox navigo
In Ephesum, ut aurum repetam? Ter. Eun. 4. 7. 18. Quam mox irruimus?

Quam mox, aliquando non interrogat, & significat Quam cito, vel statim. Ter. Adelph. 5. 6. 1.

Hera, ego hinc ad hos, provisam, quam mox virginem
Arcessant. Cic. pro Rosc. Com. pr. Exspecto quam mox Cherea hac oratione utatur. conf. ibid. 44.

Quam mox, significat Quam cito. Sed si per se ponas Mox, significabit paulo post, vel postea. Festus.

Quam pæne tua me perdidit protervitas! h. e. Quam parum absfuit quin me perdiderit &c. Ter. Heaut. 4. 6. 10.

Quam non multi. Cic. in Brut. Ut intelligatis, primum ex omni numero quam non multi ausi sint dicere, deinde ex iis ipsis, quam pauci fuerint laude digni.

QUAMDĒ, pro Quam, usos esse antiquos, cum multi veteres testimonio sunt, tum est Livius in primo:

Juppiter ut muro fretus magis quamde manu, &c. Item alibi;
Quamde tuas omneis legiones ac populares. Et Lucret. 1. 640.
Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes,
Quamde graves Grajos inter, qui vera requirunt. Festus. V. Scalig. & Dacer. not.

QUAMDIU, Adv. temporis. [ὅσον χρόνον, εἰς ὅσον, ἕως, ἄχρις ἂν, ἄχρις οὗ] Quanto tempore. Cic. 7. Verr. 112. Homo, quamdiu vixit, domi suæ non solum, post mortem tota Sicilia clarus & nobilis. [Sic distinguo.

Tamdiu, Quamdiu. Cic. 9. Att. 3. Ego tamdiu requiesco, quamdiu ad te scribo.

Quamdiu, interrogative. Cic. in Somn. Scip. 16. Ipsi autem qui de vobis loquuntur, quamdiu loquentur? Vetus exemplar elegantius legit, Quam loquentur diu? Idem pro Rosc. Amer. 89. Hæc tu, Eruci, tot & tanta si nactus esses in reo, quamdiu diceres? quo te modo jactares? Scribitur & divise.

QUAMDŬDUM, Adv. interrogandi. Plaut. Asin. 2. 4. 43.

Quam mox mihi operam das? L. hem, optime, quamdudum tu advenisti? Ter. Eun. 4. 4. 30. — venit Cherea.
PH. Meus fraterne? DO. ita. PH. quando? DO. hodie. PH. quamdudum? DO. modo. [Veteres divise scripserunt, ut Jam dudum.

QUAMLĬBET, Adv. pro Quantumlibet. Plin. lib. 36. cap. 22. Faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues crustas.

Quamlubet esto. Lucret. lib. 2. 542. — quamlubet esto
Unica res quædam nativo corpore sola.

Quamlibet parum. Quintil. lib. 1. cap. 1. [Et hoc divise scribas licet.

QUAMOBREM, V. QUI, quæ, quod.

QUAMPLURES, a nonnullis negatur esse Latinum: aliis contra, probantibus id ex locis sequentibus: quod an sit æquum, docti viderint. Plaut. Stich. 1. 3. 44.

Sed curiosi sunt hic quamplures mali. Idem Cas. 2. 2. 13.
Nec qua quamplura sunt mihi quæ velim. Al. Nec quacum. Gell. lib. 1. cap. 7. Videbatur quampluribus in extremo verbo menda esse. Al. Compluribus. Cæs. 1. de Bell. Civil. cap. 50. pr. Hæ permanserunt aquæ dies quamplures. Al. Complures. Cic. 5. Tusc. 61. Abacosque quamplures ornavit argento, auroque. Al. Complures. [Mihi quidem nulla dubitatio affertur, quin posterior lectio in omnibus his locis sequenda sit. Quin & in priore Plautino loco Complures legerim. V. Gronov. ad Gell. Quamplures tamen tuetur Cort. ad Sall. Catil. cap. 19. pr. ex quo τὸ Complures conflatum putat.

In FERIÆ itidem ex quodam Callistrati loco. H. St. Nisi error est.

QUAMPLURĬMUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 156. Quamplurimam brassicam ederit, tam citissimum sanus fiet. Illitterati dicunt, Quanto plus, aut quanto magis ederis ex brassica, tanto citius sanus fies. Quamplurimo vendere. Cic. 5. Verr. 43. Quæro, si ipse excogitare non poterat, quemadmodum quamplurimo venderet, &c. Scribitur & separatim.

QUAMPRĪDEM, Quanto tempore ante, Interrogantis particula. Ter. Eun. 3. 3. 11.

Ubi friget, huc evasit, quampridem pater
Mihi & mater mortui essent. dico, jam diu. Cic. pro Rosc. Com. 8. Illud vero quod ad rem vehementer pertinet, quæro, quampridem hoc nomen, Fanni, in adversaria retulisti? Et hoc dividere licet.

QUAMPRĪMUM, Valde cito. Ter. Adelph. 2. 4. 18.

— obsecro hercle hominem istum impurissimum
Quamprimum absolvitote. Cic. 3. Fam. 18. Gratissimum mihi feceris, si ad me in Ciliciam quamprimum veneris.

Perferre litteras ad aliquem quamprimum. Cic. 2. Fam. 5. [Hoc quoque dividitur rectius, & subauditur Fieri potest.

QUAMQUAM, vel ut frequentius scribitur, QUANQUAM, [καίτοι, καίτοιγε] Conjunctio causalis, idem significans quod Tametsi. Virg. 2. Æn. 12.

Quanquam animus meminisse horret. Ter. Adelph. 2. 1. 51.
Id quoque possum ferre, si modo reddat, quanquam injurium est.

Quanquam particulam aliquando subsequitur alia particula Tamen, & eleganter. Ter. Heaut. 1. 1. 1.

Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est, &c.
Tamen vel virtus tua, vel vicinitas, &c. Cic. in Partit. 127.

Quanquam uterque, tamen, &c. Et 1. Off. 7. Ea quanquam pertinent ad finem bonorum, tamen id minus apparet. Virg. 2. Æn. 534.

Quanquam, sed tamen. Cic. 4. Acad. 75. Parmenides, Xenophanes, minus bonis quanquam versibus, sed tamen illis verbis increpant eorum arrogantiam.

Quanquam, Verumtamen. Ter. Eun. 1. 2. 92.

Quanquam illam cupio abducere, atque hac re arbitror
Id fieri posse maxime, verumtamen
Potius, quam te inimicum habeam, faciam ut jusseris.

Quanquam, cum interrogatione, & sine interrogatione, venustatem quandam habet corrigentis seipsum. Cic. 2. de Orat. 197. Quamobrem hoc vos doceo, Sulpici, &c. quanquam te quidem quid hoc doceam? qui, &c. Idem 3. de Nat. Deor. 41. Quanquam quem potissimum Herculem colamus, scire sane velim. Cic. 15. Fam. 16. In integro res nobis erit, quanquam quicum loquor? &c.

Quanquam, Subjunctivo additum. Cic. 2. de Orat. 1. Quanquam ita se rem habere arbitrarentur. Idem 1. de Orat. 21. Quanquam vis oratoris, professioque ipsa bene dicendi, hoc suscipere ac polliceri videatur. Alii legunt, Videtur.

QUAMVIS, [ἀν χ] Conjunctio adversativa. Cic. 12. Att. 37. Quamvis prudens ad cogitandum sis, sicut es: tamen nisi magnæ curæ tibi esset, ut ego consequerer id, quod magnopere vellem, &c Quintil. lib. 9. cap. 4. Quamvis enim juncta sit, tamen soluta videri debet oratio.

Etsi quamvis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certe fuisti. Cic. 16. Att. 7.

Quamvis licet. Cic. 3. de Legib. 24. At duo Gracchi fuerunt, & præter eos, quamvis enumeres multos licet, quum deni creantur, nullos in omni memoria reperies, &c.

Quamvis ille felix sit, sicut est, tamen, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 22.

Quamvis, pro Quantumvis. Cic. 1. Fam. 15. Quamvis parvis Italiæ latebris contentus essem. Idem pro Rosc. Amer. 47. Quasi vero mihi difficile sit, quamvis multos nominatim proferre. [i. e. Quamplurimos.

Quamvis increpitent socii. Virg. 3. Æn. 454.

Quamvis callide facere. Cic. 4. Verr. 34. Investigare, adire, appellare, corrumpere, quidvis facere in ejusmodi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter. [i. e. Quantum vis. Veteres etiam Quam vult, Quam vultis &c. dicebant, divise.

Quamvis subito. Lucret. lib. 4. 157.

Et quamvis subito, quovis in tempore, quamque
Rem contra speculum ponas apparet imago.

QUANDO, Adv. temporis. [ὅτε, ποτε, ὁπότε, ἡνίκα, πηνίκα] significat Quo tempore: & acuitur in prima.

Utinam tunc essem natus, quando Romani, &c. non essem passus, &c. Cic. 2. Off. 75.

Interrogative sæpe ponitur. Ter. Heaut. 2. 2. 9. Jam aderunt. CLIN. quando istuc erit? Cic. in Pison. 49. Quando hoc bellum aut hic ordo, aut populus susceperat?

Infinite aliquando. Cic. 9. Fam. 1. Ex his litteris, quas Atticus a te missas mihi legit, quid ageres, & ubi esses, cognovi: quando autem te visuri essemus, nihil sane ex eisdem litteris potui suspicari.

Quando gentium. i. e. Quando, absolute, ea forma qua Ubi locorum, & Nusquam gentium. Plaut. Amph. 4. 3 60. suppos. — quis te misit
Furcifer? s. qui me rogat. A. quando gentium? s. dudum, jam pridem, modo.

Quandò, pro Siquidem, vel quoniam positum, Conjunctio est causalis, habetque accentum in ultima. Virg. 1. Æn. 265.

— quandò hæc te cura remordet. Ter. Adelph. 5. 3. 16.
Quandò ego tuum non curo, ne cura meum. Idem Eun. 1. 2. 116.
Meus fac sis postremo animus, quandò ego sum tuus. Liv. 34. 34.

Bene vertat, inquit, obsideamus Lacedæmonem, quandò ita placet. Cic. 10. Fam. 12. Quam quandò complexus es & tenes. Idem est ac Quando quidem. q. V.

QUANDOCUNQUE, sec. c. Adv. [ὁπωσδήν] i. e. Quocunque tempore. Columel. lib. 2. cap. 10. Quandocunque in usus prompserimus, integram lentem reperiemus. Plin. lib. 29. cap. 1. Quandocunque ista gens suas litteras dabit, omnia corrumpet. De Græcis.

QUANDŌQUE, Adv. temporis. [σύποτε] Aliquo tempore, Aliquando. Cic. 6. Fam. 19. Ego me Asturæ diutius arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat.

Quandoque, pro Quandocunque. Hor. 4. Carm. 1. 17.

Et quandoque potentior
Largis muneribus riserit æmuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream sub trabe Cypria. Al. Citrea. Porphyr.

Quandoque pro Quandocunque positum est. Et est sensus: Quandocunque apud puellam potior rivale suo fuerit, quamvis ille muneribus commendare se ei conatus sit, marmoreum signum ei & templum decorum statuet. Hactenus Porphyr. Idem in Arte Poet. 359.

Sic mihi, qui multum cessat, fit Chœrilus ille,
Quem bis terque bonum cum risu miror: idemque
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verum operi longo fas est obrepere somnum. Quemadmodum si forte aliquid eruditum eleganfque protulit Chœrilus, malus poeta, ut portenti simile, dicit se Flaccus mirari: ita etiam ægre ferre ac stomachari, sicubi negligentior visus est Homerus, qui tamen excusatione non carcat: opere enim in longo fas est obrepere somnum. Vide etiam Antonium Augustinum lib. 3. Emendation. cap. 7. & Hotomanum in Commentario verbor. juris, & Lambinum in Horatium.

QUANDŎQUĬDEM, [ὅτε, ὁπηνίκα, ἐπειδήπερ] Conjunctio causalis, pro Siquidem, vel quoniam. Virg. 3. Ecl. 55.

Dicite, quandoquidem in molli consedimus herba. Ter. Hec. 3. 5. 42.
Illique exopto, ut reliquam vitam exigat
Cum eo viro, me qui sit fortunatior:
Quandoquidem illam a me distrahit necessitas. Cic. 4. Verr. 9.

Urbes ac sedes suas relinquerent, quandoquidem jam ante istius injuriis exagitati reliquissent.

Quandoquidem tu istos oratores, inquit, tantopere laudas, vellem, &c. Cic. de Clar. Orat. 163.

Quando-

Quandoquidem honestum ipsa virtus est. Cic. 5. de Finib. 66.
Quandoquidem, Quia. Ter. And. 3. 2. 7.
Deos quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono. Cic. 2. Philipp. 101. Quandoquidem hæ quondam arationes Campani & Leontini in Populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.

QUANQUAM, V. QUAMQUAM.

QUANTUS, a, um. Adj. [ὅσος, πόσος, ἡλίκος] Modo relativum, modo indefinitum, modo interrogativum est, referturque ad numerum & pondus & mensuram, inquit Perottus. Ter. Heaut. 2. 3. 9.
— væ misero mihi, quanta de spe decidi! Idem Eun. 5. 4. 3.
Quantam, & quam veram laudem capiet Parmeno. Cic. pro Sull. 76. Quantas audacias, quam incredibiles furores. Et 1. Tusc. 86. Is propagatione vitæ, quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates? Quanta pecunia. Cic. pro Sext. 24. Ab eo provincias acciperent quas ipsi vellent: exercitum & pecuniam quantam vellent. Idem pro Cluent. 87. Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Quanti & quam multi mortales. Sallust. ad Cæsarem de Repub. ordinanda. Ep. 1. cap. 2. extr. Minus probantibus doctis.
Quantis animis ierit in L. Quintium Lucullus. Sallust. in oratione Macri Trib. pleb. ad plebem. §. 10. lib. 3. Fragm.
Quantus homo in dicendo. Cic. 3. de Orat. 51. Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere?
Parit ova quanta anseres. Plin. lib. 8. cap. 25. De crocodilo. i. e. Pari magnitudine.
Quanta potest maxima. Cic. de Amicit. 76. Nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia.
Quanta mea sapientia est, Quantum intelligo. Plaut. Stich. 1. 2. 62. Ter. Phorm. 5. 17. 10.
Heus heus, quanta hæc mea paupertas est, tamen
Adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides. Al. Heus, quanta quanta. conf. infra QUANTUS QUANTUS.
Tantus & Quantus. Cic. 7. Att. 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, &c. quanta nunquam fuit. Idem ad Brut. 3. Nam tantæ multitudinis, quantam capit urbs nostra, concursus est ad me factus.
Quantus, Tam. Liv. 9. 38. Profectio Q. Fabii trans Ciminiam silvam quantum Romæ terrorem fecerat, tam lætam famam in Samnium ad hostes tulerat.
Quanti est negotii? ironice, pro Minimi est negotii. Plaut. Truc. 2. 7. 29.

QUANTI, Genitivus, verbis pretii solet addi. Ter. Eun. 5. 6. 14.
Emit! peri hercle: quanti? P. viginti minis. Idem Adelph. 5. 9. 20.
Ob eam rem? D. ob eam. postremo a me argentum, quanti est, sumito. i. e. Quanto pretio valet, inquit Donatus. [Subauditur ubique Pretii, ut ex Cic. loco. 1. Q. frat. 2. 4. qui infra sequitur, apparet. conf. Ter. And. 5. 2. 16. & Hec. 5. 3. 1.
Quanti ea res erit, & Quanti eam rem esse apparet, idem valent: in utraque enim clausula placet veram rei æstimationem fieri. Ait Ulpianus, l. inter. 179. D. De verb. signif. Hoc est, non ad id quod interest: sed ad verum rei pretium pertinent. ut l. Arbitro. D. De dolo mal. l. Prætor. 4. §. Hæc autem. Vi bon. rap. Interdum autem id etiam quod interest complectitur. ut l. 4. D. de Damno infecto. Hinc formula apud Valerium Probum, Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. D. D. P. F. Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ judicium recuperatorium dabo, testibusque duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam.
Quanti minoris. Ulpianus in l. Julianus. D. de action. empt. & vendit. Qui pecus morbosum, aut tignum vitiosum vendidit, siquidem ignorans fecit, id tantum ex empto actione præstaturum, quanti minoris esset empturus, si ita scisset. Paulo post, Qui furem vendidit, aut fugitivum: siquidem sciens, præstare debebit quanti emptoris interfuit non decipi: si vero ignorans, circa fugitivum quidem tenetur, quanti minoris empturus esset, si eum fugitivum scisset. Sed forte utrobique legendum est, Quanto minoris.
Pluris Senatus æstimasset, quam quanti esset annona. Cic. 5. Verr. 195.
Quanti plurimo, & Quanti minimo. Ulpianus in l. Ex empto. D. de act. empt. & vendit. Idem ait, non tradentem quanti interfit condemnari: satis autem non dantem, quanti plurimo auctorem periclitari oportet. Paulo post, Emptorem noxali judicio condemnatum, ex empto actione id tantum consequi, quanti minimo defungi potuit. Quæ locutio sic resolvitur: Tanti damnari debet venditor, quanti periclitari oportet emptorem, quum plurimo periclitatur, id est plurima pecunia. Quanti minimo defungi potuit, id est quanti explicari potest, quum minimo explicatur.
Quanti conductum erit aut locatum. Cato R. R. cap. 144.
Quanti veheret, interrogavi. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Quanti dimiserit. Cic. 7. Verr. 111. In qua docet, quot a civitate sua nautas acceperit, quot, & quanti quemque dimiserit. i. e. Quanta pecunia accepta.
Sed quanti quanti: bene emitur quod necesse est. Cic. 12. Att. 23. subaudi, Liceant horti. Sensus est, Etiamsi hortos emam quantivis, non male emero. quod enim necessarium est, id quanquam magno pretio emptum, bene tamen emptum est: horti autem mihi ad fanum necessarii sunt. [Observetur repetitio, ut Quantus quantus apud Ter. V. infra.
Translate. Cic. 4. Acad. 120. Quanti libertas ista æstimanda est, non mihi necesse esse quod tibi est?
Quanti interest. Africanus in l. Qui usumfructum. §. ultimo. D. de usufructu, & quemadmodum, Quanti legatarii interfit moram factam non esse.
Quanti est sapere. Ter. Eun. 4. 7. 21.
Quanti est ad famam. Cic. pro Muren. 38. Scil. Momenti. V. Periz. ad Sanct. Min. 2. 3. 2. & 3. 5. 5.
Quanti fuerit. Plaut. Capt. 1. 2. 42.
Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium,
Expertus quanti fuerit, nunc desidero.
Quanti penderes illum nunquam ostendisti. Ter. Heaut. 1. 1. 103.
Quanti sit homo. Cic. 1. Q. frat. 2. 4. extr. Noli spectare quanti homo sit: parvi enim pretii est, qui jam nihil sit. Al. Nihili. [Lego, Nihili fit.
Quanti faciam. Cic. 2. Fam. 15. An dubitas, quum scias quanti, cum illum, tum vero Tulliam meam faciam?
Quanti sim apud: pro Quanto in pretio & æstimatione. Cic. 7. Fam. 20. Vide, quanti apud me sis.

QUANTISPER, Adv. unde & Aliquantisper. Cæcil Fallacia, apud Non. 11. 20.
Velim paulisper experiri te. Quantisper? non plus triduum. Pompon. Dotata, Possum exorare te ut recedas a me paulisper modo? Quantisper sat habes?

QUANTUM, Adv. quantitatis. Proprie de His, quæ numero, vel mensura constant.
Quantum peditum. Tacit. 4. Hist. 33. Idem in vita Agric. 33. Quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent?
Quantum, subintellecto Tantum. Ter. Phorm. 1. 2. 3.
Lectum est, conveniet numerus quantum debui. Subaudi Argentum. Et And. 3. 2. 31.
Quod jussi ei dare bibere, & quantum imperavi, Date.
Quantum maximum potuit. Plin. Epist. 3. 21. Dedit enim mihi quantum maximum potuit, daturus amplius si potuisset.
Quantum plurimum. Columel. lib. 12. cap. 21. extr. Ut exploratum habeat quantum plurimum salsæ (aquæ) vinum, quod fecerit, sine offensa gustus pati possit.
Quantum, Tantum. Quintil. in prœm. lib. 4. Ut quantum nobis exspectationis adjecit, tantum ingenii aspiret. Virg. 2. Georg. 292.
Æsculus in primis, quæ quantum vertice ad auras
Ætherias, tantum radice ad tartara tendit. Idem 4. Æn. 446. iisdem verbis.
Quantum animis erroris inest! Ovid. 2. Fast. 789. pro Quantus error.
Quantum ad. Plin. Epist. 216. Quantum ad porticus, nihil interim occurrit, quod videatur istinc esse repetendum. h. e. Quod autem attinet ad porticus.
Quantum attinet ad antiquos nostros, ante, &c. Varr. 1. de R. R. 10.
Quantum est adhibere hominem amicum, ubi quid geras! Plaut. Pers. 4. 4. 46. h. e. Quanti est, Quam confert & præstat.
Quantum, pro Quantulum. Pompon. in l. 2. ff. de Orig. Juris. Quantum est jus in civitate esse, nisi sint qui jura regere possint? (i. e.) Jus autem qui constare potest. H. St. Exstant §. 13. ejusd. l.
Quantum, Quam multum. Plaut. Amph. 1. 1. 198.
Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis, &c. Al. Quam tu.
Quantum assequi potui. Cic. pro Cluent. 51. Sic ad omnia confugi, quantum ego assequi potui, remedia, ac perfugia causarum, ut, &c.
Quantum hunc audivi facere verborum. Plaut. Milit. 2. 6. 13.
Quantum conjectura auguramur. Cic. 2. Att. 9. Quantum conjectura auguramur, si erit nebulo iste cum his Dynastis in gratia.
Quantum ego opinione auguror. Cic. pro Muren. 65.
Quantum existimare possum. Cic. pro Rosc. Amer. 35. Tres sunt res, quantum ego existimare possum, quæ obstent hoc tempore Sexto Roscio.
Quantum ego intelligere possum. Ter. Heaut. 5. 2. 31. Cic. 3. Fam. 8. Etsi, quantum ex litteris tuis intelligere potui, videbam te hanc epistolam, quum ad urbem esses, esse lecturum.
Quantum ex ipsa re conjecturam facio. Ter. Heaut. 2. 3. 25.
Quantum e vultu ejus intelligo. Cic. 3. de Legib. 37. Nec mihi placet, nec Attico nostro, quantum e vultu ejus intelligo.
Quantum intellexi. Ter. And. 1. 3. 2.
Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ,
Quantum intellexi modo senis sententiam de nuptiis.
Quantum ego sentio. Cic. 4. Acad. 140.
Quantum suspicor. Ter. Eun. 1. 2. 62.
Quantum ex tuto poterat. Liv. 26. 38. Dasius Annibali amicus, Blasius, quantum ex tuto poterat, rem Romanam fovebat.
Quantum proxime conjectura potest. Liv. 25. 23. Simul altitudinem muri, quantum proxime conjectura poterat, permensus.
Quantum ego illum vidi, nonnihil timeo misera. Ter. Eun. 4. 1. 1. i. e. Quantum intelligere potui ex illius gestibus.
Quantum, pro Sicut. Sueton. in Vesp. cap. 4. Id de Imperatore Romano, quantum eventu postea patuit, prædictum, Judæi ad se trahentes rebellarunt.
Quantum in me situm est. Cic. pro Arch. 11. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus. i. e. Quantum per nos fieri potest. Sæpius tamen per ellipsin dicimus, Quantum in me est.
Quantum in me erit. Cic. 1. Q. frat. 1. 29. Neque te patiar (quantum in me erit) cum exceptione laudari.
Quantum illa ætas capit. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Quantum importunitatis habent. Velut per parenthesin dictum. Sallustius in Jugurtha 31. extr. Nam & illos, quantum importunitatis habent, parum est impune male fecisse, nisi deinde faciundi licentia eripiatur.
Quantum potest. i. e. Celerrime, ut ait Donatus. Ter. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi jube quantum potest. Idem Phorm. 5. 8. 3.
Quantum potest, nunc conveniendus Phormio est,
Priusquam, &c.
Quantum potes. Ter. Phorm. 4. 3. 69.
Quantum potes me certiorem inquit, face. Ter. And. 5. 2. 20.
— sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. Quam cito poteris; quasi dicas, celerrime.
Quantum potero. Cic. 2. de Finib. 39. Quantum enim potero minuam contentiones.
Quantum queo. Ter. Eun. 5. 2. 5.
— ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
In angiportum quoddam desertum. Deest in hoc loquendi genere, Cito, aut Velociter: ut sit, Quantum cito queo. Sic declarandum, Quantum possum, & quantum potes. [Nisi potius deest Maxime.
In quantum, ut In tantum vide In tantum in IN. H. St.

QUANTO, Adv. [ὅσῳ] comparativo jungitur, eique respondet Tanto. Ter. Heaut. 3. 1. 15. — & quanto diutius
Abest, magis cupio tanto, & magis desidero.
Quanto magis, Tanto. Virg. 4. Georg. 412.
Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes, Tanto &c.
Quanto magis, & Tam magis. Lucret. lib. 4. 79.
Quanto ita, pro Quanto tantum. Lucret. lib. 3. 200.
— igitur parvissima corpora quanto
Et lævissima sunt, ita mobilitate fruuntur. Loquendi genus est quod adverti debet.
Quanto, absque particula Tanto. Ter. Eun. 4. 5. 4.
— vah!

—vah! quanto nunc formosior
Videre mihi, quam dudum?

Quanto magis, similiter Ter. Eun. 3. 3. 1.
Profecto, quanto magis magisque cogito,
Nimirum dabit hæc Thais mihi magnum malum. Cic. 1. Acad. 10.

Quanto magis philosophi delectabunt, si ut illi Æschylum, &c.

Quanto plus delectationis habiturus est, quam ex illis ineruditis voluptatibus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Quanto minoris actiones in jure Civili duæ reperiuntur, quarum altera Civilis: altera Ædilitia est. Civilis, est quanto minoris empturus erat emptor, si vitium sciisset. l. Julianus de Action. empt. in P. Ædilitia, est quanto minoris res fuit contractus tempore, quam quanti emptor est. l. Quod si nolit. §. si plures. de Ædilit. edict. in P.

QUANTŎPĔRE, Adv. [ἐς ὅσον] Contractum ex Quanto opere, pro Quam valde. Cic. 3. Tusc. 6. Quanquam de universa philosophia quantopere expetenda esset & colenda, satis, ut arbitror, dictum est in Hortensio.

Neque enim tantopere desiderabam, &c. quantopere delector, &c. Cic. 1. de Orat. 164.

Dici enim non potest quantopere gaudeant. Cic. 14. Att. 6.

QUANTUSQUANTUS, a, um. [ὁποσοσδή] i. e. Quantuscunque. Ter. Adelph. 3. 3. 40.

Tu quantusquantus, nihil nisi sapientia es. h. e. Totus, quantus es, sapientia es. Sic Quanti quanti Cic. V. QUANTI. Vett. divise scripsere.

QUANTUSCUNQUE, a, um. aliud Adj. Idem. [ὁπηλικοσδή] i. e. Quam magnus est, vel tantus quantus est. Cic. pro Corn. Balb. 56. Quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ejusmodi est, ut conservata magis, quam corrupta esse videatur. Idem 2. de Orat. 122. Atque ego is qui sum, quantuscunque sum, &c.

QUANTUMCUNQUE, Adv. [ὁποσονδή] Tantum quantum. Cic. 3. de Fin. 34 Nec rursus in malis, quantumcunque eo addideris, in suo genere manebit Ibidem, lib. 1. 10. Quantumcunque possim.

QUANTUSLIBET, a, um. Adj. Idem significat, vel Unum quantum tibi capere licet, non omne; ut, Quantumlibet spatium, non omnem quantitatem spatii, sed unam quam tibi capere libet. Plin. lib. 20. cap. 6. Suppurationes quantaslibet sanat, fractæ incoctum fabæ, atque ita in cibo sumptum. Ovid. 6. Fast. 669.

Servus erat quidam, quantolibet ordine dignus.

QUANTUSVĪS, a, um. Adj. [ὁπόσος βούλει] Idem. Liv. 26. 42. Tum sitam super portum, satis amplum quantævis classi. De Carthagine. Lucret. lib. 4. 1165.

Sed tamen esto jam quantovis oris honore. Ibid. 901.
Et manus una regit quantovis impete euntem. De navi.

Quantivis pretii homo. Ter. And. 5. 2. 15.

Quum faciem videas, videtur esse quantivis pretii. Donatus, Ad magnitudinem refertur Quantivis, non ad parvitatem pretii. Plaut. Perf. 4. 4. 73.

Nomen atque omen quantivis est pretii. [Ad parvitatem Quantuli vis, vel Quantilli vis, diceres.

QUANTUMVĪS, Adv. [ὁπόσον βούλει] Plaut. Milit. 2. 2. 98.

Quantumvis prolationum, dum modo nunc prima via
nducamus, vera ut esse credat quæ mentibimur. al. Quantum vis.

Et sane hæc quoque veteres divisisse apparet.

Quantumvis rusticus. Hor. 2. Epist. 2. 39.

QUANTĬTAS, ātis. f. [ποσότης, πηλικότης] Id quo quantum quid esse dicitur, aut judicatur. Plin. lib. 17. cap. 24. Laborant & fame & crudi'ate, quæ fiunt humoris quantitate.

Quantitas in jure Civili quum opponitur Corpori, sic definienda videtur, Res cujus vis, ac momentum, vel solum, vel præcipue spectatur. Corpus vero, Res cujus materia vel sola, vel præcipue spectatur. Ulpian. l. 34. §. 2. de Legatis & fideicommiss. lib. 1. Pandectarum vero lib. 30.

Quantitas pro Pretio & valore apud Paulum lib. 2. Sententiarum, cap. 32. Servus qui furtum fecerit, damnumve dederit, nisi id pro sui quantitate dominus sarcire paratus sit, noxæ dedi potest.

QUANTŬLUS, a, um. Adj. diminut. a Quantus. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? De sole. Idem 2. de Legib. 47. Id autem quantulum est?

Misit conjectori quantulum visum est de argento. Cic. 2. de Divin. 134.

Etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an in Italiam aliove deducamini? Cic. 2. de Lege Agrar. 65.

Ut ne plus nos assequamur, quam quantulum tu in dicendo assecutus es. Cic. 1. de Orat. 133.

Sed magni referre ea primum quantula constent. Lucret. lib. 2. 893.

Quantula, cui respondet Tanta. Lucret. lib. 3. 379.

Quantula prima queant nobis injecta ciere
Corpora, &c. —tanta
Intervalla tenere exordia prima animaï.

QUANTŬLUM, Adv. Cic. 5. Verr. 3. Nos qui jam & quid facere, & quantulum judicare possemus, ostendimus. Hor. 2. Serm. 3. 124.

Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum.

QUANTULUSCUNQUE, Adj. diminut. a Quantuscunque; significat Quamminimum, vel Quam parum tibi videbitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Nam si nox incessit, quantulocunque humore, prius quam obruatur, corrumpitur. Cic. 6. Att. 9. Procura, quantulacunque est, Precianam hæreditatem. Idem 1. de Orat. 135. Sed de hac mea quantulacunque est facultate, quæritis. Martial. lib. 11. 15.

Nam terra est illi quantulacunque gravis. Ovid. 4. de Pont. 15. 14.
Pars ego sum census quantulacunque tui. Idem 3. de Arte Am. 264.
Inque tuo jaceas quantulacunque toro.

Quantulumcunque videbitur. Cic. 4. Verr. 183. Sed tamen quicquid erit in his libellis, quantulumcunque videbitur esse, hoc quidem certe manifestum erit.

Quantulumcunque dicere. Cic. in Orat. 106. Jejunas igitur hujus multiplicis, & æquabiliter in omnia genera fusæ orationis aures civitatis accepimus, easque nos primi, quicunque eramus, & quantulumcunque dicebamus, ad hujus generis dicendi, audiendi incredibilia studia convertimus.

Quantulum id cunque est. Cic. 2. de Orat. 97. Per tmesin

QUANTULUSLIBET, Ulpian. in l. 4 §. ultim. D. de ædilit. edict. Non denique febriculam quantulamlibet ad causam hujus edicti pertinere.

QUANTILLUS, a, um. Aliud Adj. dimin. a Quantulus Plaut. Capt. 1. 2. 90.

Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. Item Pseud. 4. 7. 95.

Quid meres? quantillo argenti te conduxit Pseudolus? Al. Argento.

QUANTILLUM, Adv. Plaut. Curc. 1. 2. 14.

Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est,
Capit quadrantal.

QUAPROPTER, V. QUA, in QUI, quæ, quod.

QUAQUA, ibid. QUAQUE, V. QUISQUE, in QUI, quæ, quod.

QUAQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUARE, V. QUI, quæ, quod.

QUARIATES, Populi sunt in Gellia Narbonensi, alio nomine Cavaræ, a Cavo, opinor, Alpium dicti, quorum metropolis est Avenio, hinc Valentia; nunc inferi Delphinates appellantur. Eos, uti antea diximus, Strabo Quaros appellavit. Plinii vero locus si accuratius inspiciatur, Calepinum mendacii arguet: nam Plinius Cavaras a Quariatibus separavit, eos ad Antipolim referens, Cavaras supra Druentiam collocans. V. Plin. lib. 3. cap. 4.

QUARTA, QUARTANA, QUARTANUS, QUARTARIUS, QUARTICEPS, QUARTO, QUARTUM, QUARTUS, V. QUATUOR.

QUĂSI, [ὡς, ὥσπερ, ὡσεὶ, οἱονεὶ] Adv. similitudinis, significat Ita ut. Plaut. Stich. 4. 1. 33.

—fuit olim, quasi ego sum, senex, & ei filiæ
Duæ erant, quasi nunc meæ sunt: eæ erant duobus nuptæ fratribus,
Quasi nunc sunt meæ vobis. Cic. 4. Verr. 187. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia. Idem 4. Acad. 40. Sed prius potestis totius eorum rationis quasi fundamenta cognoscere. Ter. Adelph. 4. 7. 21.

Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris. Ubi Donatus, rectum erat, si diceret, Ita vita est hominum, quemadmodum tesseris ludere, aut quemadmodum ludus est tesserarum.

Quasi, geminatum. Ælius Spartianus in vita Antonini Getæ cap. 4. extr. Qui quum contenderet, & diceret, quasi joco, quasi serio, omnes cum liberis occidendos, &c. [Pro, Seu joco, seu serio.

Quasi, simulationem dicit. Ter. And. 3. 2. 19.

Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. Idem Adelph. 3. 1. 3.

Jam nunc times, quasi nunquam adfueris, nunquam tute pepereris? Cic. 2. de Finib. Quasi me pudeat, inquit, istorum, aut non possim quemadmodum ea dicantur ostendere. Idem 7. Verr. 129. Quasi ego excitare filium ejus ab inferis possem.

Quasi tu dicas me te velle argento circumducere. i. e. Verba tua eo tendunt, ut dicas, &c. Plaut. Pseud. 2. 2. 40.

Quasi vero. Ter. Eun. 4. 4. 18.

Tace obsecro: quasi vero paulum interfiet. Cic. 3. Fam. 7. Non poteram (credo) ante hiemem: sic enim scribis: quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint.

Quasi uti. Plaut. Merc. prol. 90.

Servom una mittit, qui olim a puero parvulo
Mihi pædagogus fuerat, quasi uti mihi foret
Custos.

Quasi, pro Pæne vel fere. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. De sole loquitur. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Quasi talenta ad quindecim coegi. [i. e. Circiter.

Quasi, Ita. Cic. pro Quint. 9. Qui quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sext. Nævii studio & cupiditati morem gerunt.

Quasi contractus, ex duobus verbis una res in Civili jure, est conventio tacita, nec civilibus verbis pacta: sed magis re ipsa in similitudinem contrahentium contracta: qua obligantur, qui se vel alienis negotiis immiscent, vel aliena absque aperto domini consilio auferunt. De illis Quasi contractibus, est titulus lib. 3. Civilium institutionum,

Quasi possessio, Quasi castrense peculium, nobilia quoque verba apud Jureconsultos. Quasi possessione ea retinere dicimur, quæ corpora non sunt: sed jura, ut Prædiorum dotes & onera, quas servitutes dicimus urbanorum & rusticorum prædiorum, item ea quæ solo jure consistunt: ut actiones, obligationes, hæreditates. Sic Quasi castrense peculium est, quod ad exemplum castrensis pecuniæ, filiusfamil. in reipub. geritione acquirit. Est tit. in P. Civilib. de Peculio tam Castrensi, quam Quasi castrensi.

QUASILLUS, V. QUALUS.

QUASSO, QUATEFACIO. V. QUATIO.

QUATENUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUATER, QUATERDENI, QUATERNARIUS, QUATERNIO, QUATERNUS, V. QUATUOR.

QUATINUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUĂTIO, ssi, ssum, [σαλεύω, σείω, κλονέω, πυκάσσω, συφελίζω] ĕre. Commovere cum vi quadam. Plin. 7. Epist. 27 Manibus catenas gerebat, quatiebatque. Liv. 1. 10. Carthaginis mœnia nunc quatit ariete. Plin. lib. 26. cap. 4. Non satius fuit Æmilianum Scipionem Carthaginis portas herba patefacere, quam machinis claustra per tot annos quatere? Virg. 2. Æn. 611.

Neptunus muros, magnoque emota tridenti
Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem
Eruit.

Quatere, Suspensum & vicinum rei alicujus motum significat, non ut Verrius putat Ferire, quum id ipsum verbum Concutere ex præpositione, quæ est, Con, & Quatere sit compositum. Quassare autem, est Sæpe quatere. Festus.

Quatere aliquem mente sollida, pro Excutere, Deturbare. Hor. 3. Carm. 3. 4.

Justum & tenacem propositi virum,
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni,
Mente quatit solida. h. e. Non excutit, nec dimovet mente firma & constanti, vel A consilio & proposito firmo non depellit.

Quatere, Percutere. Virg. 8. Æn. 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Nonius.

Quatere, pro Infestare. Virg. 9. Æn. 608.

Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello. Nonius. [Hic ad Arietem mœnia quassantem allusio fit.

Alas quatere magnis clangoribus. Virg. 3. Æn. 226.

Comas splendidas quatiunt faces. Catul. in Epithal. 59. 78. i. e. Vibrant, Coruscant, Scintillant.

Cymbala quatere. Virg. 4. Georg. 64.
Tinnitusque cie, & matris quate cymbala circum. [Videtur anastrophe cum tmesi, pro Circumquate.
Cursu quatere armenta. Virg. 3. Georg. 132 i. e. Exercere.
Hastam certam quatit improbus. Virg. 11. Æn. 767.
Lacertos quatit ille nudos. Ovid. 2. de Arte Am. 89. de Icaro.
Pectora quatit gemitu dux. Valer. 5. Argon. 310.
Pennas quatere. Ovid. 4. Met. 676.
Risu quatere aliquem. Hor. 2. Epist. 2. 84. Quia venter risu succutitur.
Tædam quatere manu. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 15.
Tonitru quatiuntur cærula cæli. Lucret lib. 6. 95.
Quatere foras, pro Excludere. Ter. Eun 2. 3. 66.
— homo quatietur certe cum dono foras. Ex Nonio.
Membra quatit frigidus horror. Virg. 3. Æn. 30. Idem 5. Æn. 200.
— tum creber anhelitus artus
Aridaque ora quatit.
Ægritudine quati, quasi tempestate. Cic 3. Tusc 12. Est naturale in animis tenerum quiddam atque molle, quod ægritudine, quasi tempestate, quatiatur. [Forte præpositio delenda.
Animum alicujus quatere. V. ANIMUS.
Terrore quatere populos. Senec Herc OEth. 17.

QUATIENS, entis. Partic. [σαλεύων] Virg. 11. Æn. 656.
Tullaque, & arratam quatiens Tarpeja securim.

QUASSUS, a, um. [σεισθὲς] Partic. Ruptum. Plaut. Curc. 3. 26.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effossus siet?
Membra quassa Ovid. in Ibin, 17.
Rates quassæ. Hor. 4. Carm. 8. 18.
Vox quassa, Fracta, Deficiens. Curt. lib. 7. 7. 20. Sic apud Catull. ad Flav. 6. 11.
— tremulique quassa lecti
Argutatio. De sono lecti intelligendum.

QUASSUS, ûs. m. [πταγμὸς] Cic. 2. Tusc. 50.
Nam attrectatu & quassu sævum amplificatis dolorem. Ex Pacuv.

QUASSO, [ἀμφασαλεύω] āre. Frequentat. Sæpe, vel multum quatere. Plaut. Merc. 3. 4. 15.
Tristis incedit, pectus ardet, hæreo: quassat caput. Idem. Epid. 3. 3 55.
Sed hic quis est, quem huc advenientem conspicor,
Suam qui undantem chlamydem quassando facit? Idem Bacch. 2. 3. 71.
Subducunt lembum capitibus quassantibus. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Caput quassare. Valer. 1. Argon. 526.
Tussis frequens quassavit me. Catul. ad Fundum, 42. 14.
Quassare, Rumpere. Virg. 1. Æn. 555.
Quass tam ventis liceat subducere classem. Idem 4. Æn. 53.
Quassaræque rates, & non tractabile cælum. Plin. Epist. 170.
Quassata atque etiam decussa monumenta.

QUASSANS, antis. Partic. [ἀμφασαλεύων] Lucret. 4. 591.
— cum Pan
Pinea semiferi capitis velamina quassans, &c.

QUASSĀTUS, a, um. Partic. [ἀμφασαλευθὲς] Plin. lib. 18. cap. 26. Antelucanis ferramenta acuere, manubria aptare, dolia quassata sarcire. Legitur & Quassa.
Domus quassata. Ovid. 2. Trist. 83.
Homo quassatus tempora Lyæo. Sil. lib. 7. 201.
Rates quassatæ. Virg 4. Æn 53. V. in ipso verbo.
Resp. quassata, Afflicta, oppressa. Cic. pro Marcell. 25. Non fuit recusandum, in tanto civili bello, tantoque animorum ardore & armorum, quin quassata Respub. quicunque belli eventus fuisset, multa perderet & ornamenta dignitatis, & præsidia stabilitatis suæ.
Vasa quassata. Lucret. lib. 3. 435.

QUASSANDUS, a, um. Partic. Ovid. 1. de Arte Am. 696.
Quassanda est ista Pelias hasta manu.

QUASSĀBUNDUS, a, um. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. Herculem fictores veteres, non sine causa, cum poculo fecerunt, & nonnunquam quassabundum & ebrium. Quassabundum, i. e. Ex vino vacillantem, & velut casibundum.

QUASSĀTIO, ōnis. f. Liv. 22. 17. Quassatio irrita.

QUASSĀTŪRA, æ. f. Plin. Valer. 4. 5.

QUASSĀBĬLIS, e. Adj Quod quassari potest. Lucan. lib. 6. 22.
Sed munimem habet nullo quassabile ferro.

QUATRIDUO, QUATRIDUUM, QUATRINI, QUATRIO, V. QUATUOR.

QUATUOR, vel QUATTUOR, [πέστιρες, πέστερα] Nomen numerale indeclinabile. Virg 5. Ecl. 65. — en quattuor aras
Disputarunt viri docti de primæ syllabæ quantitate. Nonnulli correptam esse volunt nisi duplicatur T, & pro exemplo afferunt illud Ennianum apud Cic. 1. de Divin. 108.
Cedunt ter quatuor de cælo corpora sancta. Hoc autem rem non satis probat. Primo enim varia est lectio, & receptissima hæc est, quæ sequitur,
Cedunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Adeo ut Quatuor sit vox dissyllaba. V. Christ. Wasium de senario, cap. 9. Secundo, Utramvis lectionem accipias, Quatuor pro dissyllabo facile haberi potest. Porro, si in Quatuor prima sit natura brevis, mirum sane videtur Virgilium vicies hac voce usum semper produxisse [At idem Quater semper corripit.

QUATUORVĬRI, [οἱ πέσταρες] ut Triumviri. Pompon. in l. 2. de Origine juris. §. 30. Cic. 13. Fam. 76. inscripsit, Quatuorviris & Decurionibus.

QUATUORVĪRĀTUS, ûs. m. [τῶν πεσταρων ἀρχὴ, πεσταδαρχία] Ipsa Quatuor virorum dignitas. Cic. 10. Fam. 32. Quatuorviratum sibi prorogavit.

QUATER, [πετράκις] Adv. numerale. Plaut. Pseud. 1. 3. 111.
Viginti minis? utrum vis, vel quater quinis minis. Columel. lib. 5. cap. 2.
Quater deni, pro Quadraginta [πετράκις δέκα] ut, Ovid. 3. de Pont. 2. 50.
Perque quater denos itur in illa gradus.
Anni quater deni Ovid 7 Met. 293. [Perperam ὑφὶν in edit. Lond. scribebatur, tanquam Adjectivum compositum.

Quater, pro Sæpius. Virg. 2. Æn. 242.
— quater ipso in limine portæ
Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.
O terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 98 Tibul. lib. 3. 3. 26.
O mihi felicem, terque quaterque diem.
Quater decies. Cic. 3. Verr. 100. Huic HS quater decies P. Tadio numerata Athenis testibus planum faciam [i.e Quater & decies. V. Prisc. de Ponderib.
Quater & quadragies. Plin. lib. 7. cap. 27. Sit proprium Catonis quater & quadragies causam dixisse.

QUATERNI, æ, a. Adj. [πέσταρες] Distributivum numerale, i. e. Quater in numero: ut, Quaterni denarii. Cic. pro Font. 9. Hor. 1. Serm. 4. 86.
Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. Virg. 10. Æn. 202.
Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.
Quaternis diebus latent. i. e. Quatuor quotannis. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quaternûm jugerum balenæ, pristes ducenûm cubitorum. Plin. lib. 9. cap. 3.
Quaternorum pedum latitudine. Plin. lib. 8. cap 45. de singulis.
Quaternûm pedum spatia. Columel. lib. 5. cap. 5.

QUATERNĀRIUS, a, um. [πετραδικὸς] aliud Adj. Numerus qui quater est. Plin lib. 28. cap. 6. Numerum quoque quaternarium Demetrius condito volumine prodidit, & quare quaterni cyathi, sextariive non essent.
Quaternarii scrobes. Columel. lib. 11. cap. 2. Eorum (scilicet scrobium) quaternarii, hoc est quoquo versus pedum quatuor, si est commodum terrenum, XIIII ab uno fiunt. V. SCROBS.

QUATERNIO, ōnis. m. [πετραδιον, πετρὰς, πετρακτὺς] Quatuor chartarum, sive alterius cujuscunque rei compositio ex quatuor. ut, Quatuor quaterniones militum. V. Voss de Vit. L. L. 3. 40. V. & TERNIO.

QUATRĪNI, æ, a. Varro de L. L. 7. 30. Ut est ab uno uni, a tribus trini, a quatuor quatrini.

QUATRIO, [πετρὰς] quo verbo Latine Isidorus utitur, pars est in talo, quam pronam vocant. Galenus in libello de Ossibus, cap. 23. Talus (inquit) ab imis tibiæ suræque processibus comprehenditur. Ejus pars, quam Quatrionem vocant, sursum vergit. [In Græco est πέτρωμον, quod Quadrijuge, vel Quadrigam, sonat.

QUARTUS, a, um. [πέμπτος] Adj. numerale, ordinem significans. Liv. 24. 46. Eosque ubi quartæ vigiliæ signum cecinisset, ad eum locum scalas jussit ferre.
Quartus pater, pro Abavo. Virg. 10. Æn. 619.
Pilumnusque illi quartus pater.
Hora quarta. Virg. 3. Georg. 327.

QUARTA, æ. f solenne verbum in Civili jure, quo illa variarum hæreditatum portio designatur, quæ variis ex causis, variis quoque personis constituto jure debentur, subauditurque Pars.
Quarta Agnatorum,
Quarta Arrogati,
Quarta Curiæ,
Quarta heredis ex lege Falcidia,
Quarta Trebelliana,
Quarta filiarum ex bonis rei majestatis,
Quarta fiscalis,
Quarta liberorum, quæ in Trientem, aut Quadrantem, pro numero liberorum, commutata est,
Quarta matris, aut aviæ Curialium,
Quarta postumi,
Quarta fideicommissarii,
Quarta parentum præmortuis liberis, quas ex Pandectarum libris, Civilis juris candidati habent petere, ne nos in messem alienam (tametsi Encyclopædiam cudimus) misisse falcem pronuntient. Collegit & Hotomanus libro singulari, de verb. quæ ad jus pertinent significatione.

QUARTUM, Adv. [πέμπτον] pro Quarto. ut, Quartum Consul. Liv. 3. 66. pr. T. Quintius Capitolinus quartum & Agrippa Furius Consules inde facti.

QUARTO, Adv. Quarto Consul, & Quartum Consul inter se differunt, nam Quarto, locum designat, & tres ante factos: Quartum vero significat tempus, & ter ante factum. Perottus, ex Gellio lib. 10. cap. 1.

QUARTĀNUS, a, um. Adj. [πεμπαῖος] a Quarta scil. die. ut, Quartana febris, Quæ quarta quaque die novam accessionem habet, seu ingravescit ac sævit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicendum sit, quarum reversione & motu quid potest esse constantius?
Febri quartana liberari. Plin. lib. 7. cap. 50.

QUARTANA, æ. f. Subst. subaudito Febris. Cic. 16. Fam. 10. Sed quum in quartanam conversa vis est morbi (sic enim scribit Curius) spero te diligentia adhibita etiam firmiorem fore. Idem 8. Att. 6. Modo enim audivi quartanam a te discessisse.
Quartanas excutere, Sanare. Plin. lib. 20. cap. 6. Quartanas quoque excutere potum caput unum cum laserpicii obolo in vino austero.
Frigida quartana. Hor. 2. Serm. 3. 290.
Vetus quartana. Ulpian. in l. 1. D. de Ædil. edicto.

QUARTANUS, i. m. Quartæ legionis miles. Pl. Tacit. 4. Hist. 37. Dein mutati in pœnitentiam primani, quartanique, & duodevicesimani, Voculam sequuntur.

QUARTANARIUS, i. m. Qui Febri quartana laborat apud Juniores Medicos. conf. QUATERNARIUS.

QUARTĀRIUS, i. m. Quartarium apud Catonem sic congii quartam partem significare existimo, ut Tertiarius tertiam, & Sextarius sextam: Amurcæ (inquit ille c 95 R.R.) in vas æneum indito congios duos: postea igne leni coquito: rudicula agitato crebro, usqueadeo dum fiat tam crassum quam mel. Postea fumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium: conterito in mortario per se utrumque. Columel. lib. 12. cap. 5 In sextarios duodequinquaginta fermenti libram, sici aridæ pondo quadrantem, salis sextarium: hæc subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Quartarium autem dicimus, non quartam partem alicujus majoris mensuræ, sed vas quod quatuor mensuras caperet: sic Tertiarium, quod tres. Hæc Budæus. Liv. 5. 46. Cui universi selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt.
Quartarius, mulio mercenarius. Festus. Quartarios appellabant antiqui muliones mercenarios, quod quartam partem quæstus capiebant. Lucilius,

Porro

Porro homines nequam, malus ut quartarius, cippos
Colligere omnes.

QUARTATO, Adv. Quarta vice. V. Tertiato in TRES.

QUARTICEPS, ĭpis. vox est a Varrone in libris de Lingua Lat. ut 4. 8. sæpe usurpata, significatque non tam ordinem, quam cullium & jugorum multitudinem. Sic exponit Turnebus. [In edit. Stephanica est Quadricepsos, in Gothofrediana Quarticepsos. pro Quatricepsos, puto.

QUADRĪNUS, a, um. [τετραδικός] Adj. Idem ac Quaternus, a Quatuor, quemadmodum Trinus. Plin. lib. 11. cap. 36. Mutationes, & in alias figuras transitus, trinis aut quadrinis diebus. Idem lib. 7. cap. 50. Quadrini circuitus febrem, nunquam bruma, nunquam hibernis mensibus incipere. Quadrinæ divisionum copulæ, apud Varr. lib. 9. de L. L. §. 1. ad fin. [Alibi tamen Quatrinus per r. V. QUATUOR. & D litt.

Quadrinæ molæ dicebantur antiquitus, quæ plurimum farinæ in pistrinis faciebant. Pomponius in Pistore apud Non. 8. 6. Nam plus quæsti facerem, quam quadrinas si haberem molas. Ex Turnebo 12. Adverf. 16.

Quadrina vasa, sunt Quadrina torcularia, ut apud Catonem de R. R. cap 18. legimus, quæ plus olei vinique premebant. V. Turneb. 7. 25. Al. Quadraria.

QUADRANS, antis. m. [τετρημόριον] Quarta pars alicujus rei. ut, Quadrans pedis. Gell. 3. 10.

Quadrans operæ. Columel, lib. 2. cap. 4. i. e. Quarta pars operæ.

Item, Nummi genus, quarta pars assis, vel Hæreditatis item proprie.

Quadrans erat (auctore Plinio) Nummulus, qui & Triuncis vel Triunx, vel Teruncius vocatus est a tribus unciis. Ut enim Sestertius quarta pars est denarii, ita Quadrans quarta pars assis. Juven. 7. Sat. 8.

Nam si Pieria quadrans tibi nullus in arca
Ostendatur. Hæc Budæus. Liv. 3. 18. In Consulis domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse fertur. Martial. lib. 3. 7.

Centum miselli jam valete quadrantes, &c.

Quadrans ratitus, sic dictus, quod in eo, & triente ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. Paulus. Idem & Nummus Ratitus. V. in RATIS.

Quadrantem solvisse videntur ingredientes balneum. Hor. 1. Serm. 3. 173.

— dum tu quadrante lavatum
Rex ibis. Juven. 6. Sat. 447.

Cædere Silvano porcum, quadrante lavari. [i. e. Publice, quod alias Matronæ non videntur fecisse, ut inspectante populo in Thermis publicis lavarent, quadrate balneatico dato, sed vel domi suæ, vel locis secretis.

Minus locuples uno quadrante. Hor. 2. Serm. 3. 93.

Quadrans, Quatuor cyathorum mensura. V. Sextarius Romanus, in SEX. Celsus lib. 3. cap. 15. de curatione quartanæ febris, Si quarto die cum horrore febris revertitur, vomere, sicut ante præceptum est: deinde post febrem modicum cibum sumere, vinique quadrantem.

Quadrans, Genus ponderis. Plin. lib. 27. Et lib. 28. Ad tussim veterem recens decoquitur, quadrantis pondere, in vini sextariis tribus.

Quadrans, Quarta pars jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars quarta pedes septem millia & ducentos, hoc est quadrans.

QUADRANTĀLIS, e. Adj. Plin. lib. 13. cap. 15. Quatuor pedum & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali. i. e. Pedis quartæ partis.

QUADRANTAL, ālis. n. [ἀμφορεύς] Festus, Quadrantal vocabant antiqui amphoram, quod vas pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capit. Plaut. Curc. 1. 2. 15.

Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est,
Capit quadrantal. Plin. lib. 14. cap. 2. Ne quis vinum Græcum, Aminæumque octonis assibus æris singula quadrantalia venderet. Varr. 1. de R. R. cap. 57. Quidam ipsum triticum conspergunt, quum addant circiter in M. modiûm quadrantal amurcæ. Budæus satis multis verbis docet, se nihil aliud potuisse colligere ex verbis auctorum, quid significaret Quadrantal, quam Amphoram. [Gloss. Lat. Gr. Quadrantale, Κεράμιον, & Gr. Lat. Κεράμιον, Orcium, Amphora.

Quadrantal, Figura est quæ omni ex parte quadrata sit, quales sunt cubi & tesseræ, quibus in alveolo luditur; in quamcunque enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20. Vel qualia sunt quadrata undique, quæ κύβοι illi, nos quadrantalia dicimus.

QUADRANTĀRIUS, a, um. aliud Adj. [τετρημορελαιάω] Quadrante constans. Cic. pro Cœl. 62. Nisi forte mulier potens, quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori. Per contemptum dictum, id est Quæ accepto quadrante a balneatore familiaris facta est, more meretricum. Sic Cæcilius Clytemnestram quadrantariam dixisse videtur, apud Quintilianum lib. 8. cap. 6. id est Impudicam: siquidem quadrantes fuisse prostitutarum pretium, innuit Plutarchus in vita M. Tullii, inquiens, Adolescentem quendam in Clodii fororis loculos, pro argenteis nummis, quadrantes immisisse æreos: quam ob rem delusa puella Quadrans sive Quadrantaria est cognominata ex concubitus pretio. Est autem inquit Plutarchus, nummus ex ære minutissimus, quem quadrantem vocant.

QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRARIUS, QUADRATUS, Adj. V. QUADRUM.

QUADRĀTUS, i. m. [Κυάδρατος] Apostolorum discipulus, Præsul Athenienses, una cum Philippi filiabus, prophetico spiritu clarus perhibetur. Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, sua prudentia redintegravit. Ex Hieronymo & Eusebio.

QUADRUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra, Quadratus, quadrata: τετράγωνον, Quadrum, quadratum! Hinc

QUĀDRA, æ. f. [πινακίς, πινακίσκος] Mensarium instrumentum ex stanno vel argento, super quod dapes scinduntur, sive apponuntur scissæ: quod quadrata forma fieri foleat: veluti rotunda repositoria, orbes dicimus. Fitque aliquando etiam ex pane. Virg. 7. Æn. 115.

— patulis nec parcere quadris. Juven. 2. Sat. 5.

Ut bona summa putes, aliena vivere quadra.

Quadram, Panis fragmentum sive frustum esse nonnulli dicunt: quia olim apud Romanos quadrati panes dicerentur. Martial. lib. 6. 75.

Quum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ,
Sive femur leporis, sive quid his simile. Sic apud eundem lib. 12. Quadra casei Tolosatis. [Gloss. L. G. Quadra, Τόμος. Forte Τόμος.

QUADRŬLA, æ. f. dimin. Solin. cap. 50. Nunc bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUĀDRUM, i. n. [τετράγωνον] Quod rectas atque æquales lineas quatuor, & quatuor rectos angulos habet. Columel. lib. 8. cap. 3. Perticæ dolantur in quadrum.

In quadrum sententias redigere: h. e. Æqualiter fundere, & suo numero servato æqualiter disponere. Forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Cic. in Orat. 208. Quin redigeret omnes fere in quadrum, numerumque, sententias. Vel, In quadrum numerumque, id est In numerum quadratum, sive perfectum & absolutum. [Immo hic Numerus intelligitur, non proprie, sed translate, pro Pedum modulo seu Rythmo, Cadentiam vulgo vocant. Redigere in quadrum, numerumque, est Facere ut apte quadrent, & numerose cadant.

QUADRĀRIUS, a, um. Adj. [τετράγωνος] ut, Vas quadrarium. h. e. ex quadrato lapide factum, ut contractius sit. Cato de R. R. cap. 18. Torcularium si ædificare voles, quadrariis vasis, uti contractiora fient, ad hunc modum vasa componito. Ibidemque sæpius. conf. QUADRINUS.

QUADRO, [τετραγωνίζω] āre. In quadrum redigere. Columel. lib. 11. cap. 2. Abies atque populus singulis operis ad unguem quadrantur. Hor. 1. Epist. 6. 35. translate,

— & quæ pars quadret acervum.

Quadrare, per translationem, pro Ex omni parte convenire, & absolutum esse ponitur. Tractum a lapidibus quadris, qui omnium laterum æquali proportione inter se optime conveniunt. Virg. 2. Georg. 278.

Arboribus positis secto via limite quadret. Cic. 3. de Orat. 173. Et tamen eam conjunctionem, sicuti versum, numerose cadere & quadrare & perfici volumus. conf. QUADRUM extr.

Quoniam tibi quadrat, omnia in illis fuisse paria. Cic de Clar. Orat. 43.

Quadrare ad multa. Cic. 4. Att. 17. Visum est hoc mihi ad multa quadrare.

Quadrare apte in. Cic. pro Cœl. 69. Nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur.

Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla sunt reliqua: id est quum æqualis est summa accepti & expensi. Cic. 3. Verr. 92. Expensa Chrysogono servo sestert. sexcenta millia, accepta pupillo Malleolo retulit. Quomodo ex decies sestert. sexcenta sint facta, quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, ut illa de Cn. Carbonis pecunia reliqua sestert. sexcenta facta sint, &c. vos æstimabitis. Budæus.

Orationis quadrandæ industria. Cic. in Orat. 197. h. e. Artificium quo sic expolitur oratio, sic coagmentatur & construitur, ut in muro pavimentove quadrati lapides.

QUADRĀTUS, a, um. [τετράγωνος] Partic. h. e. Quatuor angulos habens. Liv. 6. 5. Capitolium quoque saxo quadrato substructum est. conf. Plin. 10. Epist. 37. de Aquæductu Nicomediensium.

Agmen quadratum. Cic. 2. Philip. 108. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur scutati milites.

Angulis quadratis palmus. Plin. lib. 17. cap. 11.

Imago quadrata. Lucret. lib. 4. 237.

Mensa quadrata. Varro 4. de L. L. 25.

In quadratum pedem ferantur. Columel. lib. 2. cap. 10.

Turres quadratæ. Lucret. lib. 4. 354.

Quadrata figura ideo perfecta putatur, quoniam ex nulla parte est neque brevior, neque longior. Unde etiam apud Latinos Quadrare, idem est quod Convenire: nam quadratum solidum in quamcunque partem cadat, semper sui simile est. Hinc Quadratus homo (τετράγωνος ἀνήρ) dicitur Sapiens & constans, ut Aristoteles Ethicorum primo docet. Quadratum autem & in numero, & in figura, & in corpore dicitur. Numerus enim quilibet in se ipsum multiplicatus, dicitur quadratus. Figura vero, quæ lineas quatuor æquales, & totidem angulos rectos continet, quadrata est. Corpus denique solidum quadratum, qui Cubus (κύβος Gr.) etiam dicitur, duodecim habet lineas omnes æquales, octo rectos angulos, sex æquales extremitates: ita formatum, ut in quamcunque partem ceciderit, semper rectum sit. Ex quo facile potest intelligi, cur Quadrum pro Re perfecta & absoluta ponatur. [V. Erasm. Adag. Chil. 4. cent. 8. 35. & H. Steph. Thes. voce Γωνία. Aristot. 3. Rhet. 2.

Quadratus numerus, Mathematicis est, Qui æqualiter æqualis, vel, qui a duobus æqualibus numeris continetur. Eucl. 7. Elemen.

Quadratum & Rotundum, opposita. Cic. 2. de Finib. 36. Hor. 1. Epist. 1. 100. — mutat quadrata rotundis.

Boves quadrati, grandibus membris. Columel. lib. 6. cap. 1. i. e. *Formati, & bene membrati*, quod vulgo dicunt. Idem de canibus lib. 7. cap. 12. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. Idem de gallinis lib. 8. cap. 2. Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.

Compositio quadrata. Quintil. lib. 2. cap. 5. p. 150. Burm. Quæ lenis & quadrata, sed virilis tamen compositio. i. e. Æqualiter fusa: forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Idem lib. 9. cap. 4. p. 851. Id quod ex illis conficitur, aut severum, aut luxuriosum, aut quadratum, aut solutum erit.

Corpus quadratum intelligit Cælius, Quod sit staturæ mediæ. Celsus lib. 2. cap. 1. Corpus autem habilissimum, quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, ut in juventa decora est, sic matura senectute conficitur: gracile corpus, infirmum: obesum, hebes est.

Quadrata, simpliciter, aut adjuncte Quadrata legio. Sex millium & ducentorum hominum primus C. Marius conscripsit legionem, quum antea quatuor millium fuisset: unde etiam appellabatur Quadrata, inquit Paulus lib. 17. voce Sex.

QUADRATA Roma (locus) in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quæ solent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi. Quia saxo munitus est initio in speciem quadratam. Ejus loci Ennius meminit quum ait,

Et quis exsiterat Romæ regnare quadratæ. Festus. Ubi vide not.

QUADRĀTUM, i. n. [τετράγωνον] Mathematicis figura est, quod & Æquilaterum, & Rectangulum est. Eucl. 1. Elemen. in Defin. Manil. 2. 332. Quadrati forma.

Triangula & quadrata. Cic. 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent. De stellis.

Dimensio quadrati. Cic. 5. Tusc. 57. Pusionem quendam Socrates interrogat quædam Geometrica de dimensione quadrati.

Forma cylindri, vel quadrati, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Efficere quadratum paribus oris. Quintil. lib 1. cap. 10.

QUADRĀTĀRIUS, i. m. [τετραγωνιστῆς] Quadratarii dicuntur marmorarii,

morarii, qui marmora ad amussim quadrant. Sidonius lib. 3. Epist. 12. Vide ut vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum sive ab industria, seu per incuriam, mihi magis quam quadratario lividus lector adscribet.

QUADRĀTE, Adv. Manil. 2. 295.

Ternaque bis senis quadrate fingere signis.

QUADRĀTIM, Aliud Adv. qualitatis, a Quadra, aut quadro. Flavius Sosipater lib. 2. Institutionum.

QUADRĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 4. 3. Anguli quadratio.

QUADRĀTOR, ōris. m. Qui lapides aut aliam rem quadrat. Cassiod. 2. Epist. 7. Marmorum quadratores.

QUADRĀTŪRA, æ. f. Hygin. de Limit. Goes. p. 203. Ut quadraturæ diligenter cludi possint.

QUADRŬPLEX, icis. Adj. pr. c. [τετραπλόσιος] Quod quatuor est modorum, specierum, vel ordinum. Plin. lib. 12. cap. 11. Alia arbor floret, albæ violæ specie, sed magnitudine quadruplici. Liv. 30. 10. Onerariarum quadruplicem ordinem, pro muro, adversus hostem opposuit.

Quadruplex judicium. Plin. lib. 4. Epist. 24. Proxime quum apud centumviros dixissem, subiit recordatio egisse me juvenem æque in quadruplici judicio: processit animus ut solet, longius: cœpi reputare, quos in hoc judicio, quos in illo socios habuissem. Turnebus 4. Adverf. 4. Quadruplex intelligit, quod coactum est e quatuor judicum consiliis & decuriis, quæ in basilica Julia sedebant. Nam in ea quatuor erant tribunalia. Sunt & apud Fabium Duplicia judicia lib. 11. in quibus duo consilia ad unam cogebantur hastam, unumque tribunal: in quadruplicibus quatuor. Posset fortasse & Centumvirale judicium Quadruplex dici, propter quatuor hastas, quatuorque tribunalia, idque verius putem. Tu judices. [V. in JUDICIUM. Junge Plin. Ep. 5. 22. unde liquet. Ipsum centumvirale judicium, quod alias quadruplex doceat fuisse, in Basilica Julia haberi solitum.

Stellæ quadruplices. Cic. in Arat. 93. i. e. Quatuor.

Præter quadruplices stellas in fronte locatas.

QUADRUPLĬCO, [τετραπλασιάζω] āre. Plaut. Stich. 3. 1. 4.

Simul Mercurio, qui me in mercimoniis
Juvit, lucrisque quadruplicavit rem meam.

QUADRUPLICĀTUS, a, um. Partic. Varr. de L. L. 8. 24. pr. Vides ut Græci habeant eam quadriplicatam. Sed emendati codd. exhibent Quadripartitam.

QUADRUPLICĀTO, Adv. [τετραπλασιαστῶς] Plin. lib. 14. cap. 4. Emptis quadruplicato vineis.

QUADRUPLICATIO, ōnis. f. Ulpian. l. 2. D. de exceptionibus, Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem solet dari triplicatio, & contra triplicationem rursus quadruplicatio.

QUADRŬPLUS, a, um. Adj. Relativum. [τετραπλῶς Gl. L. G.] Plaut. Truc. 4. 2. 49.

Post id ego in te manum injiciam quadruplus, venefica. Ubi interpres, Quadruplus, id est veniemus quatuor in te irrumpentes. Al. Quadrupli.

Consueverat (Tiberius) & quadruplam strenam, & de manu reddere. Suet Tiber. 34. extr.

QUADRŬPLUM, i. n. Plin. Paneg. cap. 40. Alius laeditatem solvendi dupli vel & quadrupli irrogatione mulctaret.

Quadruplum alicujus rei alicui attribuere, h. e. Quater id quod dicitur. Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici novem nostras attribuit ætates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Quadruplum, Pœna furis. Quintil. lib. 7. cap. 5. Quum duo fures pecuniam abstulerunt, separatim quadruplum quisque, an duplum debeat. Cato de R. R. in præfatione, Furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.

Dare judicium in quadruplum. Cic. 5. Verr. 34. Qui in decumanos, octupli judicium se daturum dixit, idem habuit in edicto, se in aratorem in quadruplum daturum.

QUADRUPLO, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Pulmo quadruplo major bubulo. De elephantis.

QUADRUPLĀRIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 19. Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. [Ut Singularis. Hæc numeralia æquipollere putant in Arius desinentibus, ut Binarius, Ternarius &c.

QUADRŬPLOR, [συκοφαντέω, συκόφαντος] āri. Quadruplatorem agere, vel crimina publica deferre. Plaut. Perf. 1. 2. 10.

Neque quadruplari me volo: neque enim decet
Sine meo periculo abire aliena ereptum bona.

Quadruplari apud Jureconsultos id dicitur, quod in quadruplum damnatur. Ulpian. in l. Item si quum. §. 1. D. de eo quod metus, &c. Si quis non restituat, in quadruplum in eum judicium pollicetur. Quadruplabitur autem omne quodcunque restitui oportuit.

QUADRUPLĀTOR, ōris. m. [συκόφαντης, φιλεγκλήμων] Asconius in 1. Verr. 24. Quadruplatores, Delatores erant criminum publicorum, in qua re quartam partem de proscriptorum bonis, quos detulerant, assequebantur.

Quadruplatores dicebantur, Qui eo quæstu se tuebantur, ut eas res persequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio. Paulus apud Festum.

Quadruplatores nomen invenere ab illa quarta, quam lex accusatori pro præmio tribuebat. Id ex Cornel. Tacito satis constat, quum scribit 4. Ann. 20. 2. Contra M'. Lepidus quartam accusatoribus secundum necessitudinem legis, cetera liberis concessit. Monuit Turnebus Adverf. 2. 9. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore, uti, si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, per homines honestissimos, virosque fortissimos, non imperitos adolescentulos, aut illiusmodi quadruplatores, leges judiciaque administrentur. In eundem, 4. 28. Petit Nævius Turpio quidam istius excursor & emissarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus. Liv. 3. 72. Populum Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ personam laturum?

Quadruplator, ut breviter describam, capitalis est: Est enim improbus & pestifer civis. Hanc definitionem Quadruplatoris, ut generalem nimis reprehendit. Auctor ad Herenn. lib. 2. 41.

Quadruplatores beneficiorum vocat Seneca, Qui exiguis magna venantur, 7. de Benefic. 25. Male istis improbis & importunis beneficiorum suorum quadruplatoribus eveniat, qui admonitionem tam bellam inter amicos sustulerunt.

QUADRANGŬLUS, a, um. Adj. [τετράγωνος] Quod quatuor angulos habet. Plin. lib. 13. cap. 22. Intus granum quadrangula figura.

Quadrangulus homo, pro Perfecto, qualem Plato ait esse difficile reperire. Erasmus in Paræmia Quadratus homo. Bapt. Pius in lib. 4. Lucret.

QUADRANGULĀTUS, a, um. aliud Adj. Tertull. de Anima, cap. 17.

QUADRICEPS, V. QUARTICEPS, in QUARTUS.

QUADRĬDENS, entis. Adj. [τετρόδους] Quod quatuor habet dentes. Cato de R. R. cap. 10. Rutra quinque, rastros quadridentes duos. Et cap. 11. Rutra quatuor: rastros quadridentes duos.

QUADRIDUUM per D non dixerunt, sed per T

QUATRIDUUM, i. n. [τετραημερία] Spatium quatuor dierum. Cic. 6. Verr. 6. Non ablata ex urbibus sociorum quatridui causa per simulationem Ædilitatis.

Quatriduum per vastas solitudines absumptum est. Curtius lib. 4. 7. 15.

Quatriduum fuit. Liv. 3. 3. Sic finem justitio, quod quatriduum fuit, reditus Quintii Consulis in urbem fecit.

Quatridui navigatio. Plin. lib. 6. cap. 22.

Quatridui iter. Cic. 12. Fam. 15.

Quatriduo, ut, Quatriduo ante. Cic. 3. Fam. 2. Triduo vero aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam.

Quatriduo, quo. Cic. pro Rosc. Amer. 105. Mors Sext. Roscii quatriduo, quo is occisus est, Chrysogono nuntiatur.

QUADRIENNIUM, i. n. [τετραετία] Spatium quatuor annorum. Cic. 5. Verr. 47. Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, sic mihi affecta visa est, &c.

QUADRIENNIS, e. Adj. Florus lib. 2. cap. 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies.

QUADRĬFĀRIAM, Adv. [τετραχῶς] Quadripartito, in quatuor partes. Varro apud Non. 2. 181. Et ea quæ ad mortales pertineant, quadrifariam dispertierim. Liv. 4. 22. Quadrifariam diviso exercitu.

QUADRIFARĬTER, Idem. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de Gradib. & affinib. Proavus quadrifariter intelligitur. Paulo post, Pronepos quoque & Proneptis quadrifariter intelliguntur. h. e. Quatuor modis, quadrupliciter.

QUADRĬFĬDUS, a, um. Adj. [τετραφαδής] Quod in quatuor partes findi potest, aut fissum est. Virg. 2. Georg. 25.

Quadrifidasque sudes, & acuto robore vallos. h. e. Ita robustæ, ut in quatuor partes dividi possint. Columel. lib. 4. cap. 33.

Trabs quadrifida. Valer. 1. Argon. 663.

Labor Solis quadrifidus. Propter quatuor anni partes. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 268.

QUADRĬFĪNIUM, i. n. Isid. 15. 14. Quadrifinium, quod quatuor possessionum fines adstringit. Occurrit & apud Rei Agrariæ scriptores.

QUADRIFINĀLIS, e. Adj. Apud Goes. aliosque de re agraria scriptores.

QUADRĬFLŬVIUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 9. de abiete, Ima autem, quum excisa quadrifluviis disparatur. V. not. Gul. Philandri ad loc.

QUADRĬFŎRIS, e. Adj. [τετράθυρος] Quod quatuor fores sive foramina habet. Plin. lib. 11. cap. 21. Vespæ nidos vere faciunt, fere quadrifores.

QUADRIFORMIS, e. Adj. [τετραμόρφος] Quod habet formas quatuor.

QUADRĬFRONS, frontis. Jani epitheton apud Servium ad Virg. 7. Æn. 607. Janum certe apud aliquos quadrifrontem esse non mirum est.

QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGULÆ, V. QUADRIJUGUS.

QUADRĬGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τετραπλῶς] ut, Quadrigemina cornicula. Plin. lib. 8. cap. 23. Cerastis corpore eminere cornicula sæpe quadrigemina: quorum motu, reliquo corpore occultato, sollicitent ad se aves.

QUADRĬJŬGUS, a, um. vel QUADRĬJŬGIS, e. Adj. [τετράζυγος] ut, Quadrijugi, sive Quadrijuges equi, Quaterni ad unum jugum alligati. Virg. 10. Æn. 571.

— quin ecce Nyphei
Quadrijuges in equos, adversaque pectora tendit.

Certamen quadrijugum. Stat. 6. Theb. 370.

Currus quadrijugus. Virg. 3. Georg. 18. Plin. in Paneg. cap. 22. pr. Jam hoc ipsum, quod ingressus es, quam mirum, lætumque: nam priores invehi & importari solebant: non dico quadrijugo curru, & albentibus equis, sed humeris hominum.

Quadrijuges, Absolute ipsi Equi dicuntur, quadrigis juncti. Ovid. 2. Met. 166. — tritumque relinquunt
Quadrijuges spatium: nec quo prius ordine currunt.

Nivei quadrijuges. Stat. 12. Theb. 533. Gl. Lat. Gr. Quadrijugem, Τέτραρον.

QUADRĪGA, æ, vel potius QUADRIGÆ, arum. pl. f. [τέθριππον] pro Quadrijugæ, a quatuor equis junctis appellatæ. Gell. lib. 19. cap. 8.

Quadrigas Cæsar, etiamsi currus unus, equorum quatuor junctorum agmen unum sit, plurativo semper numero dicendas putat. Sing. est apud Plin. lib. 7. cap. 21. Gloss. Lat. Gr. Quadriga, τέθριππον.

Binæ quadrigæ Latine loquentibus dicitur, non Duæ. Rationem pete ex Varr. lib. 9. de L. L. 2. pag. 130. ed. tert. Steph. ubi hoc pluribus persequitur.

Quadrigæ initiorum, per metaphoram. Sunt autem (ut Varro pluribus lib. 4. de L. L. 1. extr.) Locus, corpus, tempus, & actio.

Apta quadrigis equa. Hor. 1. Carm. 16. 35.

Nec enim in quadrigis eum secundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit. Cic de Clar. Orat. 173.

Minervam quadrigarum inventricem ferunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Cic. pro Muren. 57.

Aliquando Quadrigarum nomine intelliguntur etiam Equi, qui quadrigas agunt. Columel. lib. 3. cap. 9. Unde sacrorum certaminum studiosi perniciissimarum quadrigarum semina diligenti observatione custodiunt, & spem futurarum victoriarum concipiunt propagata sobole generosi armenti.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 1. de Divin. 144.

Albæ quadrigæ. Plaut. Asin. 2. 2. 13.

Nunquam pol indipiscet quadrigis albis postea. Quo loco Turnebus, Ego quadrigas Jovis interpretor, quæ celerrimo per cælum ferri curriculo censebantur. Movet me Plautus, qui alio loco scribit, Quadrigas si inscendas Jovis, nunquam effugies infortunium. Ad currum autem Jovis censebant equos nivali candore junctos esse, ut ex Suetonio videre est. Hæc ille. V. Plaut. Amph. 1. 1. 294. Suet. Aug. cap. 94.

Citæ

Citæ quadrigæ. Virg. 8. Æn. 642.
Infanæ, audaciori Metaph. Claud. 4. Conf. Hon. 63.
Niveæ. Claud. de Bell. Get. 127.
Perniciſſimæ quadrigæ. V. PERNIX.
Pomeridianæ. Cic. in Orat. 157.
Roſeæ, Auroræ. Virg. 6. Æn. 535.
Poeticæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Curſu corrigam tarditatem, tum equis, tum vero (quoniam ſcribis poëma ab eo noſtrum probari) quadrigis poëticis.
Agitantur quadrigæ. Varr de L. L. lib. 5. 5. extr.
Vehens quadrigis per. Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adoleſcentiam, per medias laudes quaſi quadrigis vehentem, tranſverſa incurrit miſera fortuna Reipub.

QUADRIGARIUS, a, um. Adj. Sueton. in Calig. cap. 19. Quadrigario habitu, curriculoque bijugi.

QUADRIGĀRIUS, i. m. [τεθριππηλάτης] Qui in Circenſibus quadrigas agitabat, inquit Aſconius. Varro 2. de R. R. cap. 7. Itaque peritus belli alios eligit, atque alit, & docet aliter quadrigarius, ac deſultor.

QUADRIGĀTUS, a, um. Adj. [τεθριππωτὸς] Plin. lib. 33. cap. 3. Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ, & inde bigati, quadrigatique dicti. Subauditur Nummi, quod Liv. 22. 52. expreſſit.

QUADRIGŬLÆ, arum. pl. f. dimin. [τεθρίππιον] Cic. de Fato 5. Aut Philippus haſce in capulo quadrigulas vitare monebatur? Singulariter Plin. lib. 34. cap. 8.

QUADRĬLĂTĔRUS, a, um. Adj. [τετράπλευρος] Iſid. 2. 12. Figura quadrilatera.

QUADRĬLĪBRIS, e. Adj. [τετράλιτρος] Quod eſt pondo quatuor librarum. Plaut. Aulul. 5. 1. 2.
Quadrilibrem aulam auro onuſtam habeo: quis me eſt divitior?

QUADRĬMĂNUS, a, um. Adj. Qui quatuor habet manus, qua forma Virgilio dicitur Centimanus Briareus. Julius Obſequens lib. de Prodigiis, C. Lælio, L. Domitio COSS. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminea natura, mortua nata. Hos idem auctor alibi Quadrumanes vocat inflexione tertia. T. Graccho, inquit, M. Juventio COSS. pueri quadrupedes & quadrumanes nati.

QUADRIMESTRIS, e. Adj Suet. Neron. cap. 14. Conſulatus quatuor geſſit &c. tertium quadrimeſtrem.

QUADRIMENSTRUUS, a, um. Adj. [τετραμηνιαῖος] Gloſſ. Cyrill.

QUADRĪMUS, a, um. Adj. [τετραετὴς] Quod habet quatuor annos. Liv. 27. 37. Fruſinone infantem natum eſſe quadrimo parem. Plin. lib. 8. cap. 44. Ad tales partus equis neque quadrimis minores, neque decennibus majores legunt.
Quadrimus Cato. Cic. 16. Fam. 22. Hoc Cimmeriis velut tenebris involutum, ſic explicat Turnebus, ut intelligat de quodam loco laudationis Catonis Uticenſis, in quo ſcripſerat aliquid factum a puero quatuor annorum Catone, ejus laudes & decora a prima uſque infantia ducens. Hæc ille.
Merum quadrimum. Hor. 1. Carm. 9. 7.
Quadrima dies, pro Quarto anno. Alfenus in l. Aliud eſt. D. de pactis dotalibus, Si pater pro filia dotem promiſit, ut annua, bima, trima, quadrima, quinto anno a ſe redderetur.

QUADRIMĀTUS, ûs. m. [τετραετία] Ætas quatuor annorum. Plin. lib. 19. cap. 11. Sed ex his, quæ ſunt fortiſſima, nullum extra quadrimatum utile eſt.
Quadrimatum agere. Columel. lib. 7. cap 9. [Sic Bimatus, Trimatus, Quimatus. H. St.

QUADRIMŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. prol. 85.
Altera quinquennis, altera autem quadrimula,
Cum nutrice una periere.

QUADRINGENARIUS, V. QUADRINGENTI.

QUADRIPARTIO, īre. Dictys Cret. 1. 19. extr. Paſſive, Ita per æquationem numeri atque partium quadripartitur exercitus.

QUADRIPARTĪTUS, a, um. Partic. [τετραμερὴς] In quatuor partes diviſum. Plin. lib. 15. cap. 22. Nucleorumque illis quadripartita diſtinctio. Cic. 3. Verr. 33. Quare hæc eadem erit quadripartita diſtributio totius accuſationis meæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Legitur & Quadripertitus, per E ſecundam vocalem; ſed minus recte.

QUADRIPARTĪTO, Adv. Columel. 4. 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRIPARTĪTIO, ōnis. f. Varr. de L. L. lib. 4. cap. 1. Quadripartitio magis ſic apparebit. Et lib. 6. cap. 2. Et ſi quid excidit ex hac quadripartitione, &c.

QUADRIPLICĀTUS, a, um. V. QUADRUPLEX.

QUADRIRĒMIS, is. f. [τετρήρης Gl. L.G.] Navis quatuor remorum ordines habens. Liv. 24. 33. Præmiſſa quadriremis, quum intraſſet fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. 85. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes e portu.

QUADRĬVIUM, i. n. [τετρόδος] Locus publicus, quo quatuor viæ concurrunt. Juven. 1. Sat. 64.
Nonne libet medio ceras implere capaces
Quadrivio.

QUADRO, V. QUADRUS.

QUADRUMANES, V. QUADRIMANUS.

QUADRŬPES, ĕdis. o. g. [τετράπους, τετραβάμων] Quod habet quatuor pedes. Ter. And. 5. 2. 24.
Cura adſervandum vinctum, atque audin'? quadrupedem conſtringito. Per translationem dixit Maſc. Ovid. 2. Met. 84.
Nec tibi quadrupedes, animoſos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore & naribus effiant,
In promptu regere eſt. Femininum, ubi ſubauditur Beſtia, apud Plin. lib. 10. cap. 33. Ut nulla quadrupes poſſit accedere. Neutr. apud Columel. lib. 11. cap. 2. Nec minus majora quadrupedia charactere ſignari debent. Intellige Animalia.
Eques quadrupes. Ennius lib. 7. Annal.
Denique vi magna quadrupes eques, atque elephanti
Projiciunt ſeſe. In quo loco illud notandum Equitem pro Equo dici. V. Gell. lib. 18. cap. 5.
Infans quadrupes. Ovid. 15. Met. 222.
Abſolute poſitum fere femininum eſt, ut,
Cornuta quadrupes. Varr. de L. L. lib. 6. 3. de Elephanto.
Diſtentæ quadrupedes viridi pabulo. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Vaſta. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
Nihil inter te atque inter quadrupedem intereſt. Cic. in Parad. 1.
Vectio quadrupedum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu noſtro quadrupedum vectiones.

QUADRUPEDĀTIM, Adv. qualitatis, a nomine Quadrupes. ut, Vivere quadrupedatim, Ambulare quadrupedatim. Flavius Soſipater libro 2. Inſtit. Es terminata nomina, videntur ex ſe duobus modis adverbia figurare, ut quadrupes, quadrupedatim: miles, militariter.

QUADRUPĔDO, āre. Quatuor pedibus incedere. Turneb. Adverſ. 26. 29. Hinc Participium.

QUADRUPĔDANS, antis. Partic. [τετραποδίζων] Quod quatuor pedibus graditur, ut equi, & ejuſmodi. Plaut. Capt. 4. 2. 34.
Tum piſcatores, qui præbent populo piſces fœtidos,
Qui advehuntur quadrupedanti, crucianti canterio. Plin. lib. 8. cap. 45. Theſſalorum gentis inventum eſt, equo juxta quadrupedante cornu intorta cervice tauros necare.
Subſtantive Virg. 11. Æn. 614.
— perſractaque quadrupedantum
Pectora, pectoribus rumpunt. i. e. Equorum.
Adjective, Sonitus quadrupedans. Virg. 8. Æn. 596.
Quadrupedante putrem ſonitu quatit ungula campum.

QUADRURBS, urbis, f. Civitas quæ ex quatuor urbibus in unam coaluit, velut Athenæ. Feſtus, Quadrurbem Athenas Attius appellavit, quod ſcilicet ex quatuor urbibus, in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleuſine, Pireæo, Sunio.

QUATUORDĔCIM, [δεκαπέντε] ex Quatuor & Decem compoſitum. Plin. lib. 8. cap. 36. Præter quatuordecim dies. Sic lib. 2. cap. 14. Intra quatuordecim partes ſolis, ſemper occultam eſſe. De luna.
Quatuordecim, ſubaudito Gradus, pro Equeſtribus ſedilibus in Spectaculis Romanorum. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum hiſtrionem, ſummo ludorum die, anulo aureo donatum, in quatuordecim ſeſſum deduxit. Tot enim fecerat ordines equeſtris loci.

QUATUORDECIES, Adv. [τεσσαρεσκαιδεκάκις] apud Plin. lib. 3. cap. 7. Quatuordecies centena.

QUARTUSDECĬMUS, a, um. [τεσσαρεσκαιδέκατος] Adj. ut, Quartadecima luna. Plin. lib. 2. cap. 59.

QUARTADECIMANUS, a, um. Adj. [τεσσαρεσκαιδεκαπλοῖ] Quarta decimani paulum dubitaverant. Tacit. 1. Ann. h. e. Quartædecimæ legionis milites. Idem 2. Ann. 11.

QUADRĀGINTA, indecl. [τεσσαράκοντα, ſive τεσσαράκοντα] Plin. lib. 2. cap. 8.
Annos natus magis quadraginta. V. MAGIS Adverbium.
Jugera quadraginta arvi. Catull. in Mentulam, 112. 2.

QUIDRĀGĒNI, æ, a. [τεσσαράκοντα] Diſtributivum a Quadraginta. Pro Cardinali ipſo apud Columel. lib. 5. cap. 2. Centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti.
Quadragena millia. Cic. 4. Att. 18. Ut ambo H-S. quadragena COSS. darent, ſi eſſent ipſi COSS. facti.
Quadrageni deos terga. Plin. lib. 17. cap. 23.
Quadragenis diebus latent. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quadragena, Abſolute aliquando ponitur, Subaudito Millia nummûm. Suet. de Claris Gram. cap. 23. Nec ſufficeret ſumptibus, quanquam ex ſchola quadragena annua caperet.

QUĀDRĀGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [τεσσαρακοντάτης, ἢ τετρακοντέτης] Qui natus eſt quadraginta annos. Arnob. lib. 2.
Quadragenariæ fiſtulæ. Vitruv. 8. 7. i. e. Quadragenum pedum.

QUADRAGĒSĬMUS, a, um. [τεσσαρακοστὸς] Ordinis Adjectivum a Quadraginta. Plin. lib. 14. cap. 20 Cocti parte quadrageſima. Idem lib. 2. cap. 8. Quadrageſima ſecunda Olympiade.
Quadrageſimum ſtipendium. Tacit. 1. Ann. 64.
Quadrageſima, Abſolute dicitur, pro Quadrageſima parte. Suet. in Calig. cap. 40. Quadrageſima ſummæ, de qua litigaretur, exigebatur. Subaudi, Pars. Idem in Veſp. cap. 1. Publicanum quadrageſimæ in Aſia egit.

QUADRĀGIES, Adv. [τεσσαρακοντάκις] Auctor de Viris illuſt. cap. 47. Ipſe quadragies quater accuſatus, glorioſe abſolutus.
Quadragies, ſubaudito Centena millia nummum, ut in DECIES. Liv. 38. 55. Potius quadragies, quam ducenties quadragies litem æſtimatam. Cic. pro Flacc. 30. Seſtertiûm ter & quadragies.

QUADRINGENTI, æ. a. [τεσσαρακόσιοι] numerale, Quater centum ſignificans. Plin. lib. 8. cap. 17. Pompejus Magnus quadringentas decem miſit, divus Auguſtus quadringentas viginti. Cic. in Piſon. 10. Centum prope annos legem Æliam & Fufiam tenueramus: quadringentos judicium, rationemque Cenſoriam.
Tali quadringenti jacti. Cic. 2. de Divin. 48.

QUADRINGENTIES, Adv. [τεσσαρακοσιάκις] Cic. 4. Verr. 26. H-S quadringenties accepiſſe te arguo contra leges. Supple Centena millia.

QUADRINGENTESĬMUS, a, um. [τεσσαρακοσιοστὸς] Adj. ordinis Plin. lib. 8. cap. 6. Anno urbis quadringenteſimo ſeptuageſimo ſecundo. Liv. 5. 45.

QUADRINGENTĒNI, æ, a. Adj. Diſtributivum. Plin. lib. 8. cap. 43. Quadringentena millia nummorum.

QUADRINGENI, Idem ſyncopatum, vel ut nonnulli perperam legunt, QUADRIGĒNI, vel QUADRICĒNI, æ, a. Liv. 8. 11. Vectigal quoque eis Campanus populus juſſus pendere in ſingulos quotannis (fuere autem mille & ſexcenti) denarios nummos quadringenos quinquagenos. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Ubi tricenis ac quadrigenis millibus admiſſarii aliquot venierunt. Suet. Vitell. cap. 13.

QUADRINGENARIUS, a, um. Adj. ut, Quadringenariæ cohortes, Quadringenos viros continentes. Liv. 7. 7. Cic. 6. Att. 1.

QUAXO, āre. Quaxare ranæ dicuntur, quum vocem emittunt. Sunt qui non Quaxare, ſed Quoaxare, alii Coaxare ſcribant. Feſtus. V. COAXO.

Q U E

QUE, [τέ] Conjunctio enclitica, & adjectio ſyllabica, quæ non niſi in compoſitione reperitur: & modo copulativa eſt, ut Virgil. 1. Æn. 5.
Arma virumque cano. Et 10. Eclog. 23.
Perque nives alium, perque horrida caſtra ſecuta eſt.

Expletiva, quando ornatus tantum causa ponitur, in Polysyndeto. Propert. lib. 3. 1. 29.
Deiphobumque, Helenumque & Polydamantas in armis.
Causariva, pro Quoniam, sive Quia. Cic. 12. Off. 22. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vendicat, partem amici.
Que, pro Id est. Plaut. Rudis est, nescitque quid expediat.
Que, Explanationem quandam præcedentium infert. Virg. 1. Æn. 30.
— manet alta mente repôstum
Judicium Paridis, spretæque injuria formæ. Quasi, Nempe injuria spretæ formæ: vel, Id est injuria spretæ formæ. Grammatici Epexegesim vocant. [V. Ovid. 6. Fast. 292.
Que conjunctio, duo membra conjungens. Cic. 2. Fam. 7. Sed tibi & gratulor: &, ut sempiternæ laudi sit iste Tribunatus, exopto: teque hortor, ut omnia gubernes & moderêre prudentia tua.
Et ut apud Sueton. in Nerone, Ut e nigro rutilum, ærique assimilem capillum redderent, pro, Assimilemque æri. Et in Calig. cap. 51. Proripere se e strato, sub lectumque condere solebat. pro Condereque sub lectum. H. St. Prior. Suet. locus est cap. 1. Paucula hujus animadversionis verba empectæ culter abstulit. Innuit ita particulam hanc sæpe duo membra connectere, ut non suo tamen verbo, nominive jungatur, sed inversa constructione, ut in Cic. loco Teque hortor, pro Hortorque te.
Que, pro Etiam. Apul. Idque ei serio colloquenti non crederem. i. e. Etiam serio loquenti.
Que, sæpe repetitum legitur apud Cic. 2. de Nat. Deor. 147. Ex quo videlicet quid, ex quibusque rebus efficiatur: idque ratione concludimus: singulasque res definimus: circumscripteque complectimur.
Que disjunctiva pro Ve. Virg. 2. Æn. 36.
Aut pelago Danaûm insidias, suspectaque dona
Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis. Et eodem modo apud Hor. 2. Serm. 7. 58.
Quid refert uri virgis, ferroque necari?
Auctoratus eas, an turpi clausus in arca? Pro eo quod est, Quid refert uri virgis, an ferro necari? Quasi dicat, Nihil hoc ab illo differt.

QUERIS, QUEMADMODUM, V. QUI, quæ, quod.

QUĔO, quis, quivi, quitum, [δύναμαι, ἰσχύω] quire. Posse: inter verba defectiva numeratur a Grammaticis. Dictum Queo, quasi Quieo. Unde Quiens Partic. Frequenter additur Negatio, nec unquam alias periodum incipit. Cic. 14. Fam. 1. Non queo reliqua scribere, tanta vis lacrimarum est. Hor. 2. Serm. 7. 92.
— liber sum, dic age, non quis. i. e. Nequis, non potes. V. NON.
Non queat. Catul. 59. 71.
Quæ tuis careat sacris,
Non queat dare præsides
Terra finibus.
Quit. Lucret. lib. 3. 646.
Mobilitate mali non quit sentire dolorem.
Cum quiret. Tacit. 1. Ann. 66.
Quivi. Ter. Andr. 4. 1. 30. — is nunc propterea tibi
Succenset, nec te quivit hodie cogere, illam ut duceres.
Nec restitui quivere. Tacit. 3. Hist. 25.
Quistis, pro Quivistis. Juvenc. 2. 679. — nunquam comprendere quistis.
Ero velocior, si quivero. Varro de L. L. 4. 1.
Ut deterreri quiverit. Liv. 4. 24.
Dixit se loqui non quire. Gell. 11. 9.
Quisse. Idem 15. 1. Turrim ligneam ardere non quisse. Lucret. lib. 5. 1421.
Disperiisse, neque in fructum convertere quisse.
Queor. Lucret. lib. 1. 1044.
Dum veniant aliæ, ac suppleri summa queatur.

QUIENS, entis. Partic. Apul. Met. 6. p. 175. Elmenh. Nec indipisci maritum volatilem quiens.

QUĬTUS, a, um. Partic. a Queor. Ter. in Hecyr. 4. 1. 58.
Nam quum compressa est gnata, forma in tenebris nosci non quita est. Sed antique, ut ait Donatus. Gell. lib. 20. cap. 1. Sævitia ista pœnæ contemni non quita est. Apul. Apol. p. 274. Elm. Ne sic quidem quitus est.

QUIENTIAM, pro Potentiam, veteres aliquando scripsere. Perottus.

QUERCERUS, V. QUERQUERUS.

QUERCETUM, QUERCICUS. V. QUERCUS.

QUERCUS, ûs. f. [δρῦς] Ablativo plurali Quercubus. Arbor nota. Cic. 1. de Legib. 12. Quercus glandifera. Virg. 3. Georg. 332.
Sic ubi magna Jovis, antiquo robore, quercus
Ingentes tendat ramos.
Festus, Quercus dicitur quod id genus arboris grave sit, ac durum: tum etiam in ingentem evadat, amplitudinem. Querqueram enim gravem & magnam quidam putant dici. [Lego Querquerum enim grave & magnum.
Aeria. Virg. 3. Æn. 680.
Annosa. Virg. 4. Æn. 441.
Auritæ. V. Auritus, in AURIS.
Decidua. Ovid. 8. Met. 758. Al. Deïoa. V. DECIDUUS.
Dura. Virg. 4. Ecl. 30.
Fatidica. Senec. Herc. OEth. 11.
Geminæ consurgunt. V. CONSURGO.
Glandifera. Ovid. 12. Met. 328.
Ingens. Virg. 11. Æn. 5.
Rigidæ motant cacumina. Virg. 6. Ecl. 28.
Sacra. Virg. 7. Ecl. 13.
Sublimis. Lucan. lib. 1. 136.
Torta quercu redimitus tempora. Virg. 1. Georg. 349.

QUERNUS, a, um. Adj. [δρύινος] Quod est ex quercu. Virg. 1. Georg. 305.
Sed tamen & quernas glandes. Plin. lib. 3. cap. 5. Querno folio assimilata. [Ex Querneus, vel potius Quercinus contractum puto.
Corona querna. Ovid. 1. Fast. 614.
Stipes. Ovid. 4. Fast. 331.
Vimen. Virg. 11. Æn. 65.

QUERNEUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probatur maxime ulmea frons, post fraxinea, & ab hac populnea, ultimæ sunt ilignea, & quernea, & laurea. Idem lib. 9. cap. 1. Querneæ glandis & ilignea. Sic Cato R. R. cap. 5.

QUERCEUS, a, um. Adj. Idem Servius ad 6. Æn. 772. Querceam coronam accipiebant, qui in bello civem servassent.

QUERCĬCUS, a, um. Adj. Idem. Suet. in Calig. cap. 19. Primo die phalerato equo, insignisque quercica corona, & cetra, & gladio, aureaque chlamyde.

QUERCULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 10. Ubi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur emendatius Querquetulana.

QUERCĒTUM, vel QUERQUĒTUM, i. n. [δρυμός] Locus ubi consitæ sunt quercus. Varr. 1. de R. R. cap. 16. Si enim ad limitem quercetum habet, non possis recte secundum eam silvam serere oleam.
Querceta Gargani laborant. Hor. 2. Carm. 9. 7.

QUERELA, V. QUEROR.

QUERNUS, V. QUERCUS.

QUĔROR, ĕris, questus sum, [κέκραγμαι] quĕri. a Quæ & Res, inquit Perottus, componitur, & significat Lamentari: nam lamentando, quæ res sit, quæ nos angat, explicamus. Ideo autem sine dipthongo scribitur, & corripit primam, ut a Quæror differat, quod est Passivum verbi Quæro. Absolute aliquando ponitur. Cic. 1. Fam. 9 Quid multa? questus est graviter. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 4. Bituriges ad eum legatos mittunt, auxilium petitum contra Carnutes, quos intulisse bellum sibi querebantur.
Aves queruntur in silvis. Hor. Epod. 2. 26.
Bubo visa sæpe queri ferali carmine. Virg. 4. Æn. 463.
Carmine queri. Ovid. 4. de Ponto, 14. 1.
Ore queri. Hor. Epod. 5. 11.
Dulce queruntur aves. Ovid. 3. Amor. 1. 4.
Queror, cum Accusativo. Cic. de Amicit. 73. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 39. Abditi in tabernaculis, aut suum fatum querebantur, aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur. Cic. 5. Att. 8. Romæ acceperam litteras, Milonem meum queri per litteras injuriam meam. Ovid. 5. Fast. 233.
Ibat ut Oceano quereretur facta mariti.
Queri cum aliquo, vel secum, significat Expostulare. Cic. 4. Acad. 81. Neque tam quereretur cum deo, quod parum longe, quam quod falsum videret. Idem 6. Att. 7. Mirifice conturbatum vidi puerum, lacrimans mecum est questus. Eidem, lib. 10. 3. Facile patior quod scribit, secum Tullium & Servium questos esse, &c.
Queror de. Sall. Catil. cap. 52. Sæpe de luxuria, atque avaritia nostrorum civium questus sum. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 8. Licere, si velint, in Ubiorum finibus considere: quorum sint legati apud se, & de Suevorum injuriis querantur.
Queri de conditione suorum temporum. Suet. in Calig. cap. 31. Alibi cum Accus. H. St.
Queri alicui multa de. Cic. 1. Fam. 9. Multa de mea sententia questus est Cæsari. Vetus exemplar habet Cæsar. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur, quod a nobis XI solis diebus prima actio sui judicii transacta sit. [Hic & mihi παρείκει.
Queri super re aliqua. Hor. 2. Epist. 2. 24.
Queri apud, quod. Auctor de Viris illustr. cap. 15. Quo cognito, apud populum questus quod de se tale aliquid timuissent. [i. e. Cum populo.
Querebatur se, tum quum illa videre cœpisset, exstingui. Cic. 3. Tusc. 69.

QUERENS, entis. Partic. [μεμφόμενος] ut,
Multa querens. Virg. 4. Georg. 320.
Fidibus querens. Hor. 2. Carm. 13. 24.

QUESTUS, a, um. aliud Partic. [μεμψάμενος] Ovid. ad Liv. 166.
Oraque nequicquam per modo questa fluunt. i. e. Per ea, quæ modo questa fuerant. Idem 10. Met. 76.
Esse deos Erebi crudeles questus, in altam
Se recipit Rhodopen.

QUESTUS, ûs. m. [μέμψις] ablativo plurali Questubus, vel ut quidam volunt, Questibus. Virg. 4. Æn. 553.
Tantos illa suo rumpebat pectore questus. Idem 4. Georg. 515.
— & mæstis late loca questibus implet. Cic. 2. de Finib. 94.
Quod ejulatu, questu, gemitu, &c. Ex poeta. Et pro Quint. 64. Qui denique questus, qui mæror dignus inveniri, &c.
Acerbus questus. Valer. 5. Argon. 623.
Aniles. Ovid. 9. Met. 276.
Creber. Tacit. 3. Ann. 7.
Fictus. Catul. 60. 36.
Flebilis. Claud. 1. in Ruff. 127.
Mæsti. Sil. lib. 13. 258.
Secreti. Tacit. 3. Ann. 17.
Absumere questus. Stat. 11. Theb. 646.
Questibus absumptis tristem jam solvere nodum
Cœperat.
Agere iras vanis questubus, Exercere iras suas tantummodo verbis & lamentationibus sine effectu. Senec. Thyest. 180. Sic edit. Veneta. Al.
— questibus vanis agis
Iratus Atreus?
Ciere flebiles questus Senec. Theb. 2.
Edere questus. Ovid. 4. Met. 587.
Effundere quæstus pectore. Virg. 5. Æn. 780.
Effundi in questus, lacrimas, vota. Tacit. 1. Ann. 7.
Exaudire tristes questus. Senec. Octav. 1.
Exonerat sic dura suos patientia questus. Lucan. lib. 9. 881.
Fundere inanes questus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 46.
Implere cælum questibus. Virg 9. Æn. 480.
Implet mæstis late loca questibus. Virg. 4. Georg. 515.
Opprimere questus. Senec. Troad. 6.
Parcere questibus. Senec. Herc. OEth. 16.
Rumpere questus pectore. Virg. 4. Æn. 553.
Rumpere inexpleto questu pectora. Stat. 3. Silv. 3. 8.
Sedare questus. Senec. Herc. OEth. 14.
Seponere questus. Senec. Hippol. 4.
Tunc questus tenuere suos. Lucan. lib. 2. 20.
Volvunt tacitos muto in pectore questus. Lucan. lib. 1. 247.

QUERĬTOR, [μεμφιλόλεως] āri. frequent. sic Lexicographi, sed semper vitiosa lectio est Queritor, pro Quiritor. V. QUIRITOR in suo loco. Tacit.

Tacit. 16. Ann 34. Igitur flentes, queritantesque qui aderant, facessere propere jubet Thrasea. Sed rectius Quiritantes.

QUĔRĔLA, æ. f. [μεμψιμοιρία, μομφή] Querimonia. Cic. de Senect. 7. Sæpe enim interfui querelis meorum æqualium. Idem 11. Fam. 12. Sed tamen providendum sit, ne qua justa querela esse possit.

Plena querelarum epistola. Cic. 3. Q. frat. 8.

Querela temporum. Cic. 2. Fam. 15. Quid in illis fuit, præter querelam temporum? [i. e. De temporibus his.

Querelæ cum. Cic. pro Dejot. 9. Quanquam cui sunt inauditæ cum Deiotaro querelæ tuæ? Ovid. 17. Epist. 12.

Rustica judicio nostra querela tuo. i. e. Expostulatio. V. Queri cum.

In querelis mens. V. IN præpositionem.

Querelæ, Cantus lugubris. Lucret. lib. 4. 588.

Chordarumque sonos fieri, dulcesque querelas. Et lib. 5. 1383.

Inde minutatim dulces didicere querelas.

Falsa enim est querela, &c. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Femineæ. Stat. 10. Theb. 561.

Gravissima. Cic. pro Marcell. 21.

Inertes. V. INERS.

Infestæ. Lucret. lib. 6. 15.

Inveterata. V. INVETERO.

Justa querela mea est. Ovid. 4. de Ponto, 3. 22.

Mæstæ. Ovid. 3. Met. 239.

Molles. Hor. 2. Carm. 9. 18.

Supplices. Tibul. lib. 1. 4. 71.

Abruptæ. V. ABRUMPO.

Abscindere querelas. V. ABSCINDO.

Adhibere querelas. V. ADHIBEO.

Assurgere haud justis querelis. Virg. 10. Æn. 94.

Audire miseras. Ovid. 2. Met. 342.

Canere. Virg. 1. Georg. 378.

Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.

Compescere querelas. Lucret. lib. 3. 967.

Complere querelis nemus. Lucret. lib. 2. 358.

Delata est regi querela a parentibus puerorum. Justin. lib. 1. cap. 5. ubi de Cyro adhuc puero loquitur.

Deferri querela potuit ad competentem judicem. Paulus in l. Si ab arbitro. D. Qui satisdare cogan.

Deplorare querelas solebant. Cic. de Senect. 7. Si Quas legas, ubi alii Quæ, vel, quod præfero, Queis.

Effundunt justas in numina sæva querelas. Lucan. lib. 2. 44.

Expleta est annis ista querela tuis. Ovid. 2. Amor. 6. 8.

Expromam multas mente querelas. Catul. Argon. 62. 223.

Figere querelas intra se. Juven. 9. Sat. 94.

Habere querelam dicitur res aliqua. Cic. 10. Fam. 28. Ut vestrum illud divinum in Rempublicam beneficium nonnullam habeat querelam.

Jacere querelas ore. V. JACIO.

Incendere querelis aliquem. Virg. 4. Æn. 360.

Incessit turba querelis. Lucan. lib. 5. 681.

Incusat fata querelis. Stat. 1. Achil. 439.

Interponere querelas. V. INTERPONO.

Mitto veteres querelas. Stat. 12. Theb. 301.

Parere querelas. Senec. Medea, 2.

Proferre querelas extremis medullis. Catull. Argon. 62. 130. Lucan. lib. 5. 761. Tandem ut vox mæstas potuit proferre querelas.

Pulsare rabidis querelis injustos cælicolas. Stat. 5. Silv. 1. 22.

Scalpe querelam nostri memorem sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 52. Querulum carmen.

Sistere querelas. Ovid. 7. Met. 711.

Sum. ut, Eorum enim est hæc querela qui sibi cari sunt. Cic. 5. de Finib. 29.

Est querela de. Cic. pro Sext. 64. His de tot, tantisque injuriis in socios, &c. Consulum querela esse debuit.

Tollere, Emittere. Lucret. lib. 4. 552.

Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam.

Tolle querelas, Remove. Hor. 1. Epist. 12. 3.

Querela, apud Jureconsultos, peculiari significatione, Eam quasi actionem denotat, qua liberi adversum parentum suorum judicia inofficiosa, & vice versa parentes contra insana liberorum testamenta, naturalem portionem, id est trientem, aut semissem & postulant & obtinent. Toto titulo de Inofficioso testamento in Pand. Civilibus, & 3. lib. Cod. Justiniani.

QUĔRĬMŌNIA, æ. f. [μεμψιμοιρία] Querela, lamentatio. Hor. in Arte Poet. 75.

Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos. Cic. 2. Q. frat. 1.

Eo metu injecto repente magna querimonia omnium discessimus.

Cum querimonia. V. CUM præpositionem.

Quotidiana querimonia populi. Cic. 1. Verr. 9.

Malis querimoniis divulsus. Hor. 1. Carm. 13. 18.

Querimonias ultro citroque jactare. Liv. 7. 9.

Querimoniam habere de re aliqua. Cic. 7. Verr. 71. Ut si me in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, non modo vires, verum etiam vita deficiat.

QUĔRŬLUS, a, um. Adj. [μεμψίμοιρος, ἱκετηρικός] Qui conqueritur, sive qui querelis plenus est. Martial. lib. 2. 26.

Quod querulum spirat, quod acerbum Nævia tussit. Idem lib. 4. 44.

Missa nec a querulo mappa cliente fuit.

Calamitas querula. Curt. 5. 5. 12.

Caput querulum. Senec. Thyest. 8.

Doloris queruli causa nunquam abest. Ovid. 3. Trist. 8. 32.

Fores. Ovid. 3. Fast 642.

Sub verbum querulas impulit aura fores.

Murmure querulo referens questus. Senec. Herc. OEth. 3.

Sono querulo referre aliquid. Propert. lib. 3. 6. 18.

Ululatus queruli. Ovid. 5. Epist. 73.

Querulus, Canorus aliquando dicitur a poetis. Virg. lib. 3. Georg. 328.

Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ. Servius. Sic apud Columellam lib. 10. v. 12. Querula rana.

Chordæ querulæ. Ovid. 5. Met. 339.

Calliope quærulas prætentat pollice chordas. Hor. 3. Carm. 7. 30.

Sub cantu querulæ despice tibiæ Ovid. de Medicam. faciei, 77.

Addita de querulo volucrum medicamina nido. [His duobus locis proprie intelligendum videtur. Nam & Tibiarum sonus lugubris questum imitatur, unde & Funeribus adhibitæ sunt. V. Barthol. de Tib. cap. 15. & Ovid. de Halcyonum nido loquitur, quibus Plenam querelæ vocem tribuit 11. Met. 734. Burmannus de Pullorum querulo strepitu exponit.

QUĔRĬBUNDUS, a, um. aliud Adj [μεμπλικός] Lamentabilis. Cic. pro Sulla 30. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat.

Senectus queribunda. Sil. lib. 13. 583.

QUERQUEDŬLA, æ. f. Avis semper in aquis natans. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Altera species eorum quæ non sunt contenta terra solum, sed etiam aquam requirunt, ut sunt anseres, querquedulæ, anates. Vulgus nostrum corrupte *cercedulam* vocat.

QUERQUERNI, Hispaniæ citerioris sunt populi. Plin. lib. 3. cap. 3. Simili modo Bracarum XXIIII civitates CCLXXV M. capitum, ex quibus, præter ipsos Bracaros, Vibali, Celerini, Gallæci, Hequæsi, Limici, Querquerni citra fastidium nominentur. [Puto post Limici puncto distinguendum, ut in sola Querquernorum mentione mali ominis fastidium collocet, quasi a Querquera febri dictis.

QUERQUĔRUS, vel QUERCĔRUS, a, um. Adj. [κόρκορος] Quod est frigidum cum tremore: a Græco κίρκηρος. ut, Febris quercera. Lucilius, Jactas me ut febris quercera. Et alibi,

Querquera consequitur febris, capitisque dolores. Plaut. 1. Fragm. 88. Is mihi erat bilis querqueratus. Hæc Festus. ubi not. V. Gell. lib. ult. cap. 1. An tu forte morbum appellari hic putas ægrotationem cum febri rabida & quercera? Querceram enim Gravem & magnam quidam putant dici.

QUERQUETULANUS, a, um. Adj. Querquetulana Porta Romæ fuit ita dicta a Querceto, quod intra muros juxta se habebat. Festus. Al. Querquetularia. V. Querculanus, in QUERCUS.

Querquetulanæ dicebantur Nymphæ querqueto virescenti præsidentes. Paulus. Festus autem sic, Querquetulanæ viræ putantur significari Nymphæ, præsidentes querqueto virescenti, quod genus silvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetularia. Sed feminas antiqui, quas sagas dicimus, viras appellabant, unde adhuc permanent virgines & viragines.

Querquetulani, Populi in prima regione Italiæ, inter eos, qui carnem ex monte Albano quotannis peterent, memorantur Plin. lib. 3. cap 5.

Querquetulanus collis, qui postea Cœlius a Cœlio Hetrusco, a querceto quoque appellabatur. Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 11.

QUERULUS, V. QUEROR.

Q U I

QUI, quæ, quod; cujus, cui. [ὅς] Pronomen relativum. Plaut. Truc. 2. 7. 2. Qui amat, nequit quin nihili sit.

Qui Articulo postpositivo, a Græcis ὅς, respondens, Qua relativum cum suo antecedente, indicetur. Rabonius, qui legem nosset. Qua in lege &c. In Verrem 84. Sic pro M. Fontejo, Exstat oratio hominis, (ut opinio mea fert) nostrorum hominum &c. p. p. qua in oratione &c. H. St. V. 3. Verr. 134. Pro M. Font. 29.

Qui interrogativum, pro Quis. Ter. Phorm. 5. 8. 18.

Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Liv. lib. 3. 67. Qui finis erit discordiarum? Cic. pro Quint. 94. Qui deus appellandus est? Idem pro Domo 27. Qui tantus fuit labor? quæ simultas?

Qui, pro Nempe qui, utpote qui: id est Quia. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigassemus. Virg. 1. Æn. 392.

Quisquis es, haud, credo, invisus cælestibus auras
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. Cic. 6. Verr. 33.

Pueri autem Sisennæ, credo, qui audivissent, quæ in istum testimonia essent dicta, de isto nusquam oculos dejicere, ab argento digitum non discedere. i. e. Credo, quia audiverant. Ter. Heaut. 4. 3. 6.

O mi Syre, audistin' obsecro? s. quid ni, qui usque una affuerim?

Ques antiqui dixerunt numero plurali, unde declinatum remanet dativo casu Quibus: nam Qui adhuc etiam Quis facit, ut Isti istis, Illi illis. Hæc Festus. Servius in illud Virg. 1. Æn. 99.

Quis ante ora patrum. Cato (inquit) in Originibus, Si ques sunt populi. Et declinavit Ques, quium: sicut Puppes, puppium.

Queis, [οἷς] Dativus vel Ablativus pl. a Qui. Cato R. R. cap. 11. Cola, queis florem demant, tria. Virg. 1. Æn. 100.

Queis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis
Contigit oppetere. Ubi Servius, Ab eo quod est a Qui in BUS mittit: ab eo quod est a Quo, in IS mittit. Sed a tertia declinatione in usu sunt Dativus & Ablativus plurales. Valerius Probus, inquit Picrius) Queis lambum esse dicit, passimque dativo & ablativo casu pro Ianubo accipi debere: itaque *queis* per *ei* scribendum, ut aliquot habent marmora.

Qui, Ablativus sing. etiam fem. Plaut. Amph. 1. 1. 263.

Pterela rex qui potitare solitus est, patera aurea. i. e. Quâ. Idem Pseud. 1. 1. 86. —restim volo
Mihi emere, P Quam ob rem? C. qui me faciam pensilem. i. e. Quo.

Quoi, pro Cui. Cic. 2. de Legib. 60. Quoi auro dentes vincti essent.

Quojus, pro Cujus. Cic. 1. de Legib. 52. Ad finem bonorum, quo referuntur, & quojus adipiscendi causa sunt facienda omnia.

Qui, pro Qualis. Cic. 1. de Divin. 52. Xenophon Socraticus, qui vir & quantus? Et contra Antonium, Qui vir & quantus fuisses? Sic in Orat. 180. Et e poeticisne numeris, an ex alio genere quodam; & si e poeticis: quis eorum sit, aut qui. Ter. Adelph. 3. 7. 5. Nescis qui vir fier. Budæus.

Fac quæso qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 24.

Talem igitur te esse oportet, qui primum te disjungas, &c. Cic. 10. Fam 6.

Si qui sunt, qui pauci sunt. Cic. 1. Fam. 1. Regis causa, si qui sunt qui velint, qui pauci sunt, omnes rem ad Pompejum deferri volunt.

Nisi qui (ut scis) Parthicus casus accesserit. Cic. 7. Att. 25. pro Quis.

Quibus ipsis, sive Quibus in ipsis. Quintil. lib. 1. Nec tamen ii quibus

discere

discere ipsis non contigit, minorem curam docendi liberos habeant. Cic. de Senect. 4. Quibus enim nihil opis est in ipsis ad bene beateque vivendum, eis omnis gravis est ætas. Idem de Amicit. 79. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligantur.

Quem te appellem? Cic. 13. Philip. 22. O Spartace: quem enim te potius appellem, cujus propter, &c.

Qui, relativum ab antecedente discrepans. Gell. lib. 1. cap. 14. Memorantis multis magnisque rebus, quæ bene ac benevole post redditam pacem Samnitibus fecisset, &c. Enallagen vocant Grammatici.

Qui, pro Ut. Cic. 4. Fam. 3. Me quidem etsi nemini concedo, qui majorem ex pernicie & peste Reipub. molestiam traxerit: tamen multa jam consolantur.

QUEMADMŎDUM, [ὥσπερ, καθάπερ, ὅν τρόπον] Adv. similitudinis; compositum ex Quem, & Ad, & Modum; quæ tres particulæ in unum junctæ, idem significant quod Ad quem modum, vel Ad eum modum, quem, &c. Cic. de Amicit. 2. Pergratum mihi feceris, spero item Scævolæ, si quemadmodum soles de ceteris rebus, quum ex te quæruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Ibid. 37. Ut quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus. [Rectius puto divise scribi, ut Quem ad finem, Quem in finem, vel Modum, similiaque. Hinc

Aliquando NAM interponitur, & dicitur Quem nam ad modum. Plaut. Bacch 2. 2. 13.

Qui scire possum? C. nullus plus. P. quem nam ad modum?

Quemadmodum, aliquando interrogative ponitur, pro Quo pacto. Plaut. Pers. 1. 1. 36.

Facere amicum tibi me potis es sempiternum. S. quemadmodum?

T. Ut mihi des nummos sexcentos &c. Cic. 7. Verr. 6. Quemadmodum est asservatus?

Sic sæpe apud Senecam. H. St.

Quemadmodum, positum ubi sæpius poni consuevit Ut. Cic. 14. Fam. 2. Nam ad me P. Valerius homo officiosissimus scripsit, id quod maximo cum fletu legi, quemadmodum a Veltæ ad Tabulam Valeriam ducta esses. Idem 4. Acad. 69. Excogitat, inquam, quemadmodum mense illo legitimo comitia haberentur.

Quemadmodum spero, Quemadmodum dicere audivi, per parenthesin dicta. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu (quemadmodum spero) dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate retinebimus. Idem 5. Verr. 153. Pepercit homini amico, & (quemadmodum ipsum dicere audivi) necessario.

QUÆ, [τίς] pronomen femininum a Qui, vel Quis. Interrogative aliquando pronuntiatur. Cic. in Verr. Quæ (malum) est ista tua audacia, atque amentia? Idem 1. Philipp. 15.

Quæ tua facilitas, & hujusmodi, per parenthesin posita, pro Pro ea facilitate, humanitate, &c. qua præditus es. Plin. lib. 5. Epist. 2. extr. Sed (quæ facilitas tua) hoc magis dabis veniam, quod se non mereri fatentur. Cic. 6. Att. 9. Spero enim (quæ tua prudentia & temperantia est) & hercule, ut me jubet Acastus, confido te jam, ut volumus, valere.

Quæ tua est humanitas, in principio sententiæ. h. e. Pro tua humanitate. Cic. ad Brut. 4. Quæ tua est humanitas, æquo animo te moneri patieris.

Quæ tua potestas. Cic. Antonio, 14. Att. 13. Quare quoniam hoc a me sic petis, ut (quæ tua potestas est) ea neges te, me invito usurum, &c.

Quæ tua virtus. Hor. 1. Serm. 9. 55.

— velis tantummodo, (quæ tua virtus)

Expugnabis. Genus loquendi est observatione dignum, quod tantundem valet, quantum si diceret: Ea est tua virtus, ut facile sis expugnaturus: vel, Ea, qua præditus es, virtute, facile ad amicitiam Mæcenatis pervenies. Sic sæpe loquitur Cic. ut, 5. Fam. 20. extr. Ibid. 7. 13. & aliis sexcentis locis. Ex Lambin.

Quæ mea mens in suscipienda causa fuit, fides in agenda: eadem vestra in judicanda sit. Cic. 7. Verr. 188.

Quæ, neutrum plurale a Nominativo singulari Quod. Virg. 3. Ecl. 72.

O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est.

Inter Quæ Relativum & Infinitum. Audivi quæ dixisti: hic Quæ relativum est, & subauditur pronomen Ea: ut sit sensus, Audivi ea, quæ dixisti. Audivi quæ dixeris: Quæ hoc loco, infinitum nomen est, nec petit quicquam subaudiri: est enim quasi tu dicas, Audivi qualia tu dixeris: hoc est qualia sint ea, quæ tu dixisti. Cic. 1. Fam. 6. Quæ gerantur accipies ex Pollione. h. e. Intelliges ex Pollione qualia gerantur: id est qualia sint ea, quæ geruntur.

QUĀRĒ, [τίνος ἕνεκα] Adv. interrogandi, ex Ablativis Qua re, subaudita præp. Ex. Significatione convenit cum Quam ob rem. Ter. And. 5. 4. 6.

Tu negas? itane huc paratus advenis: CH. quare? s. rogas? Cic. 1. de Orat. 71. Namque illud quare Scævola negasti?

Quare, infinite positum. Cic. pro Lege Manil. 49. Quare quum & bellum necessarium sit, ut negligi non possit, &c. Cn. Magnus ad Domitium, in Epist. 8. Att. 12. Miror quid causæ fuerit, quare consilium mutaris. Cic. pro Rosc. Amer. 41.

Quare, in principio orationis, pro Quamobrem. Cic. pro Quint. 12. Quare quod socium tibi eum velles adjungere, nihil erat. Idem 13. Fam. 72. Quare sic tibi eum commendo, ut, &c. Virg. 1. Æn. 631.

Quare, agite, ô tectis juvenes succedite nostris. i. e. Proinde.

Quare, pro Ut. Cic. 10. Fam. 21. Omnia feci, quare, Lepido conjuncto ad Rempub. defendendam, minore sollicitudine vestra perditis resisterem.

QUAMOBREM, [τίνος ἕνεκα, διὰ, παρ' ὃ, ἧ] unica dictio, quibusdam rectius tres, Quam ob rem: Interrogantis particula, & rationem alicujus rei petentis. Ter. And. 5. 2. 21.

— sublimen hunc intro rape, quantum potes.

DR. Quem? s. Davom. D. quamobrem? quia lubet. Cic. 1. de Fin. 15. Quamobrem tandem, inquit, non satisfacit?

Quamobrem, interdum non interrogat, atque idem significat quod Quapropter, vel Quam ob causam. Ter. And 2 3. 8.

— dictum ac factum, invenerit

Aliquam causam, quamobrem ejiciat oppido. Cic. 3. Fam. 10. Multaque mihi veniebant in mentem, quamobrem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. Idem pro Cæcin 99. Deinde nihil rationis affers quamobrem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit.

Quamobrem, ut maxima de re æquo animo deliberanti, ita mihi des consilium velim. Cic. 8. Att. 3.

Verum illud est quamobrem hæc commemorarim, quod existimare vos volo, &c. Cic. 6. Verr. 135.

Quamobrem Collectiva particula, Vide IGITUR. H. St.

Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, utar, &c. Cic. 2. Fam. 3.

Quamobrem, quanquam in uno prælio omnis fortuna Reip. disceptat, &c. tamen ipsa fama, &c. Cic. 10. Fam. 10.

Quas ob res. Cic. 3. Philip. 37. Quas ob res, quod Trib. pleb. verba fecerunt, ut Senatus Cal. Jan. tuto haberi, sententiæque de summa Rep. libere dici possint, de ea re ita censeo, &c. Lucret. lib. 1. 156.

Quas ob res, ubi viderimus nil posse creari
De nihilo, &c.

QUŎD, cujus, cui. [τί, πεῖον] Interrogativum, & relativum est. ut, Quod pomum? Plaut. Quod facinus ausi tantum? Idem, Nec mihi, quod facinus conscirem, inveni.

Quod, aliquando Appellativi vicem obtinet, id est, rem multis communem significat. Cn. Magnus Lentulo, apud Cic. 8. Att. 12. Ego ad P. Lupum & C. Coponium Prætores misi, ut se vobis conjungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent. [i. e. Quantum haberent.

Quod biremium. Tacit. 5. Hist. 23. Complet & quod biremium, quæque simplici ordine agebantur, &c.

Quod castrorum, Quæ pars. Tacit. 1. Ann. 48. Eas aquiliferis, signiferisque, & quod maxime castrorum sincerum erat, occulte recitat.

Quod floris, quod roboris in juventute erat, amiserant. Liv. 37. 12.

Quod militum. Tacit. 2. Hist. 44. Et a Flavio Sabino, præfecto urbis, quod erat in urbe militum sacramento Vitellii adactum.

Quod provocabulum, etsi ut plurimum referri solet ad ea, quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ sequuntur. Cic. 2. Att 3. Pompejus, nostri amores, quod mihi summo dolori est, ipse se afflixit. Quorum verborum hic ordo est, Pompejus, nostri amores, ipse se afflixit, quod mihi summmo dolori est. Sic alibi sæpe. Lambinus.

Quod, relativum, aliquando dissentit a suo antecedente. Cicero 2. Off. 70. Omnes non improbi humiles, quæ magna in populo multitudo est, sibi præsidium paratum putant. Sallust. in Catil. cap. 55. pr. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur. ubi Cort. V.

Quod, absolutum, pro Quæ res. Ter. Eun. 3. 1. 55.

Par pari referto, quod eam mordeat.

Quod, Propter quod, vel itaque. Ter. Hecyr. 2. 3. 3.

Nam (ita me ament di) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. Ubi Donatus. Deest In eo, ut sit, In eo, quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod conjunctio esse, qro Quantum pertinet ad.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut. Epid. 3. 4. 20.

Animum advorte: ut quod ego ad te venio, intelligas. i. e. Ut intelligas propter quod ad te venio. conf. QUID.

Quod te obsecro, i. e. Propter quod te obsecro. Hor. 1. Epist. 16. 94.

Quod te per genium, dextramque, deosque penates,
Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori. Lambinus. Ter. Andr. 1. 5. 54.

Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, pro Quare. ut, Quod te oro. qui modus est Latini sermonis, quo utebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde, ne quid tale eveniret, obsecrabant: & perinde est quasi, Quare te oro. Ter. Hec. 3. 2. 3.

Male metuo, ne Philumenæ magis morbus aggravescat.

Quod te, Æsculapi, & te Salus, ne quid hujus sit, oro.

Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 19.

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,
Egone illam, quæ illum, quæ me?

Qui omnes (quod ad me attinet) vellem viverent. Cic. pro Rosc. Amer. 90.

Quod attinet ad, aliter. Ter. Adelph. 3. 1. 9.

Quando vitium oblatum est virgini, quod ad illum attinet potissimum. [Nisi Quod hic conjunctio est, & Gr, ὅτι respondet.

Quod, aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, sive connexione, quoties Utinam adjunctum habet. Cic. 14. Fam. 4. Quum autem scribo ad vos, aut vestra lego, conficior lacrimis, sic ut ferre non possim: quod utinam minus vitæ cupidi fuissemus, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. Ter. Phorm. 1. 3. 5.

Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset. Quasi, Atque utinam, vel Utinam vero. [Ut Quod si, Quod nisi, &c.

Quod, In quo. Ter. And. 4. 3. 23.

— sed si quid est,
Quod mea opera opus sit vobis, aut tu plus vides,
Manebo.

Quod, pro Qui, vel Quæ &c. auctore Donato. Ter. Eun. 2. 1. 5.

— ego quoque una pereo, quod mihi est charius. i. e. Qui mihi charior sum. Et apud Plaut. Asin. 4. 1. 12.

Alienum hominem intromittat neminem,
Quod illa aut amicum aut patronum D. neminem.

P. Aut quod illa amicæ suæ amatorem prædicet. Plin. lib. 18. cap. ult. de tempestatum præsagiis, Nube gravida candicante, quod vocant tempestatem albam, grando imminebit.

Quod absque molestia fiat, Quod commode facere possis, Pace quod fiat tua, &c. modi sunt loquendi, honoris præfatiunculam quandam & humanitatis signum denotantes. Cic. 13. Fam. 24. Atque eum, quod absque molestia fiat, si qua in re opus ei fuerit, juveris. Idem 4. Fam. 5. Tu velim, quod commodo valetudinis tuæ fiat, quam longissime poteris, obviam nobis properes. Et 14. Att. 16. Et ipse, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Quod bonum &c. sit, modus bene precandi. Liv. 1. 28. Tum interrex, concione advocata, Quod bonum, faustum, felixque sit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. 2. Att. 4. Serapionis librum ad me misisti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) millesimam partem vix intelligo. Vulgus dicit, *Quod ego nolim alii dicere vel dici.*

Non novisti me? P. quod quidem veniat in mentem. Plaut. Epid. 5. 1. 32. h. e. Quod meminerim. Plin. 12. 14. Nec tamen ab ullo (quod equidem sciam) Latino arborum earum tradita est facies.

Quod

Quod satis est, pro Quantum satis est. Hor. 2. Serm. 7. 3.
— amicum
Mancipium domino, & frugi, quod sit satis. i. e. Tantum frugi, quantum sufficiat. [Tollendum videtur comma. Ordo est, Mancipium amicum domino, & quod satis frugi sit.

Sum quod ille, i. e. Talis sum, qualis ille: sum illi similis. Hor. 2. Serm. 7. 40.
Tu cum sis quod ego, & fortassis nequior, ultro
Insectere? Sensus est, Quum sis id quod ego sum, id est, similiter vitiosus, ut ego: tu me ultro insectéris?

Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo 111. Ornamentorum quod superfuit in fanis & communibus locis, tota e Græcia, &c. sane frugaliter, domum suam deportavit. Budæus.

Quod nunquam fere. Cic pro Milon. 18. Nullis Græcis comitibus, ut solebat: sine uxore, quod nunquam fere. Subaudi Facere solitus est, vel Fiebat.

Si quid erit, quod ad quos. Cic. 11. Att. 12. Si quid erit, quod ad quos scribendum meo nomine putes, velim, ut soles, facias.

Quod quum ita est, ex edicto bona possessa non sunt. Cic. pro Quint. 65.

Quod supereſt, modus est loquendi, quod etiam dicitur, Quod reliquum est, quod restat, h. e. Ceterum. Virg. 11. Æn. 15.
Quod supereſt, hæc sunt spolia. & de rege superbo
Primitiæ. Servius, i. e. De reliquo: & est absoluta locutio. Cic. 9. Att. 22. Quod supereſt, scribe quæso quam accuratissime.

Quod contra, pro E contrario vero. Cic. de Amicit. 91. Peccasse enim se non anguntur, objurgari molestè ferunt: quod contra oportebat, delicto dolere, objurgatione gaudere. Budæus. Subaudi fieri.

Quod genus, pro Quemadmodum, quale est, vel cujus generis est; loquendi genus similitudinem denotans. Lucret. lib. 3. 222.
Quod genus est, Bacchi cum flos evanuit, &c. Ostendit enim a simili animum minutis admodum primordiis constare, quia quemadmodum cum odor vini aut unguenti evanuit, vinum aut unguentum nihilominus est ad speciem atque ad aspectum: ita postquam animus excessit e corpore, ipsa extrema corporis cæsura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.

Quod idem, pro Id quod. Cic. de Aruſp. 6. Quod idem in judicio capitis durum atque iniquum est. Idem 3. Philip. 25. Quod idem fecit L. Philippus, vir avo, patre, majoribusque suis dignissimus. Budæus.

Quod idem, pro Quod ipsum, quod etiam, id quod. Cic. pro Domo, 71. Quotiescunque de me consultus est, toties eam nullam esse judicavit. Quod idem tu, Lentule, vidisti in ea lege, quam de me tulisti. Et 2. de Nat. Deor. 53. Quod idem faciunt stellæ superiores. Budæus.

Quod ipsum. Cic. in Orat. 20. Nam & grandiloqui fuerunt, cum ampla & sententiarum gravitate, & majestate verborum, vehementes, varii, copiosi, graves: ad permovendos, & convertendos animos instructi & parati. Quod ipsum alii aspera, tristi, horrida oratione: &c. alii leni, & instructa &c. sunt consecuti.

Quod ipsum aliquando interjectis quibusdam inter Quod & Ipsum. Livius libro 44. Quod nisi dii mentem regi ademissent, ipsum ingentis difficultatis erat. p. 559. H. St. Exstant cap. 6. ad fin.

Quod unum. Cic. 14. Att. 20. Nunc autem videmur habituri ducem: quod unum municipia, bonique desiderant.

Quod, pro κεφάν, vel κεφάσιν, sive quarenus, aliquando quantum. Ter. Phorm. 1. 2. 81.
— omnia hæc
Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil. lib. 1. cap 7. de Orthographia. Ego, quod consuetudo obtinuerit, scribendum quicque judico, quomodo sonat. Pro Quoad, vel Quatenus. Alii legunt Nisi quod.

Quod quidem continens memoria sit. Vide in NULLUS, ubi affertur exemplum & Nullus dum ex Livio. H. St.

Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3. Ecl. 35.
Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. Cic. 14. Fam. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est. Idem pro Rosc. Amer. 1. Credo ego vos mirari, quid sit quod quum is, &c. ego potissimum surrexerim.

Quod, pro Ut, inquit Donatus. Ter. Phorm. 5. 9. 63.
Vin' primum hodie facere quod ego gaudeam, Nausistrata,
Et quod tun viro oculi doleant? Cic 10. Philip. 13. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod unus aliquis tuam sententiam secutus sit? Vetus tamen codex legit Ut unos.

QUOD, Conjunctio, [ὅτι] Quia significat, & Indicativo aliquando, frequentius tamen Subjunctivo jungitur. Indicativo. Cic. 1. Att. 4 Quod ad me scribis de Hermathena, per mihi gratum est, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quod & Hermes commune omnium, & Minerva singulare est ejus gymnasii. Idem, Utinam illum diem videam, quum tibi agam gratias, quod me vivere coegisti. Subjunctivo. Cic. Attic. Et arcessam, sed prohibebo, quod intelligam multo magis interesse tua, te agere quod agendum esset hoc tempore, quam mea, te adesse comitiis.

Respondisse quod, Vide RESPONDERE. Et ἐπί. illud Quod, an sit pro Quoniam. H. St.

Quod, Sed, verum, at: quo modo fere cum Si vel Nisi jungitur. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Quod ni fuissem incogitans. Virg. 1. Georg. 155.
Quod nisi & assiduis terram insectabere rastris. Cic. pro Muren. 4. Quod si e portu solventibus, ii qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent. h. e. Si vero.

Quod quum, pro Sed quum. Cic. 3. de Fin. 8. Quod quum accidisset ut alterum nec opinato videremus, surrexit statim. Budæus.

Quod quia, pro Sed quia, verum quando. Cic. 1. de Fin. 37. Quod quia nullo modo sine amicitia firmam & perpetuam jucunditatem vitæ tenere possumus. Budæus.

Quod quoniam. Cic. In præfat. 2. de Invent. 4. Quod quoniam nobis quoque voluntatis accidit, ut artem dicendi præscriberemus. Ubi principium est sententiæ, pro Quando vero nobis. vel, Quam vero nobis. Bud.

Quod pro ὅτι. ut, Scio quod scribis, vel scribas. Plin. 3. Epist. 5. Quod lectitas, mihi pergratum est.

Quod, ut ὅτι Gr. Justinus lib. 36. circa principium. Igitur Antiochus memor, quod etiam pater propter superbiam invisus, & frater propter segnitiem contemptus fuisset. Et libro 8. Immemores prorsus, quod in dubiis rebus suis illo deo etiam consiliorum auctore usi fuerant. Varro lib. 7. p. 99. poster. meæ edit. Sed eadem, quæ dicta ad judicandum satis sunt, quod analogias in collatione verborum sequi non debemus. Et p. 91. Sequitur quod in pluribus est dissimilitudo. Ht. St. Prior Justini locus est cap. 1. alter cap. 2. lib. cit. Varronis prior. 7. §. 39. posterior. 7. 19. de L. L.

Quod, aliquando præcedentis verbi significationem determinat. Plin. ad Servianum 6. Epist. 26. Gaudeo & gratulor, quod Fusco Salinatori filiam tuam destinasti. Ulpian. in l. j. §. denuntiare. D. de agnoscendis vel alendis liberis. Sufficit mulieri, notum facere, quod sit prægnans. Mariti est jam aut mittere custodes, aut eidem renuntiare, quod non sit ex eo prægnans. Paulo post, Illud notandum est, quod denuntiatio a marito non incipit, sed a muliere. Ibidem § ult. Quæ causa si fuerit acta apud judicem, & pronuntiaverit quod ex eo prægnans fuerit: in ea causa est, ut agnosci debeat quasi suus.

Quod, pro Quantum ad illud. Ter. Eun. 4. 7. 15.
Sane quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est. Idem Adelph. 5. 9. 29.
Ut id ostenderem, quod te isti facilem & festivum putant,
Id non fieri ex vera vita. Cic. 3. Fam. 5. Quod itinerum meorum ratio te nonnullam in dubitationem videtur adducere, visurusne me sis in provincia: ea res sic habet: Brundusii quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c. Ibidem sub finem, Quod te a Scævola petiisse dicis, ut dum tu abesses, ante adventum meum provinciæ præesset: eum ego Ephesi vidi, fuitque mecum familiariter triduum illud, &c.

QUIS, quæ vel qua, quod vel quid; cujus, cui. [τίς, ποῖος] interrogative, aut infinite ponitur, nunquam relative. Ter. Andr. 5. 3. 1. Quis me vult? perii, pater est. Virg. 10. Ecl. 3.
Et quis erit modus, inquit? amor non talia curat.

Quis clarior in Græcia Themistocle? quis potentior? qui quum, &c. Cic. de Amicit. 42.

Quis, feminino genere, pro Quæ. Plaut. Aulul. 2. 1. 48.
Dic mihi, quæso, quis ea est, quam vis ducere uxorem?

Quo facto. i. e. Qua re facta. Ulpian. in l. Pro hærede. § Papinianus. D. de acquir. vel omit. hære. Qui hæreditatem repudiavit: quo facto statu liber filio nominatim pecuniam dare jussus, &c.

Infinite, apud Plin. Jun. Tum mihi nescio quis in aurem insusurravit.

Quis omnium. Sallust. in Jugurth. cap. 4. At contra, quis est omnium his moribus, qui non divitiis & sumptibus, &c.

Quis, de duobus etiam dictum. Liv. 39. 53. de Perseo & Demetrio Philippi filiis loquens, Et Philippus (inquit) ipse vix sui arbitrii fore, quem hæredem regni relinqueret, credens, sibi quoque graviorem esse, quam vellet, minorem filium censebat.
Immo hic excusari potest, quasi hoc dicatur generaliter, non jam ad illos duos filios spectando, sed latius. q. d. Non est in meo arbitrio, quem hæredem velim relinquere, sed primum ex duobus filii cogor alterum, deinde non eum quem volo. de Quis, pro Uter, aptius exemplum in meo indice registrali. 4. 4. H. St.

Quis, & Uter. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ex duobus uter dignior, ex pluribus quis dignissimus.

Quis, pro Qualis. Ter. And. 4. 2. 19. Quis videor? c. miser æque atque ego. Cic. 2. Fam. 7. Cui scribam video h. e. Video qualis sit ad quem scribo. In hoc loco dativus Cui non a Qui, sed a Quis declinatur.

Quis ego sum, aut quæ in me est facultas? Cic. de Amicit. 17.

Queis, pro Quibus, in Dativo vel Ablativo. Hor. 1. Serm. 1. 75.
Queis humana sibi doluit natura negatis. Plin. 22. 1. Mille præterea sunt usus earum, sine queis vita degi non possit. De arboribus. V. in QUI.

Queiscum, pro Cum quibus. Plaut. Capt. 5. 4. 6.
Aut anates, aut coturnices dantur, queiscum lusitent.

E queis, pro Ex quibus. Columel. lib. 1. cap. 1. Athenæ vero scriptorum frequentiam pepererunt, e queis probatissimi auctores Chereas, Aristandros, &c.

In queis, pro In quibus. Gell. lib. 3. cap. 11. Alii Homerum quam Hesiodum natu majorem fuisse scripserunt, in queis Philochorus & Xenophanes: alii minorem, in queis L. Accius poeta.

Quem ad finem sese effrenata jactabit audacia? Cic. 1. in Catil. 1. i. e. Quousque.

Quis quisquam. Plaut. Aul. 5. 3.
Quis me Athenis nunc magis quisquam est homo, cui dii sint propitii?

QUID, [τί] Nomen substantivum, interrogat, aut infinite capitur, nunquam refert. Cic. 5. Ver. 79. Quid facerent miseri? aut quid recusarent? [Contractum ex Quod id, puto, ut Quis ex Qui is, licet corripiatur.

Quid ætatis. Plaut. Merc. 2. 2. 19. Quid tibi ego ætatis videor? i. e. Cujus ætatis, sive quot annos natus tibi videor?

Quid animi. Plaut. Merc. 2. 3. 115.
— qui scio
Quid sit ei animi, venirene eam velit, an non velit?

Quid causæ. Ter. And 3. 4. 21.
Quid causæ est, quin hinc in pistrinum recta proficiscar via? Cic. 5. Tusc. 32. Quid est causæ, quin si Zenonis rationi consentaneum sit, &c.

Quid sui consilii sit, ostendit. Cæs. 1. Bell. Gall. 21.

Quid hominis, Cujusmodi, aut cujus formæ ac naturæ homo. Ter. Heaut. 4. 8. 7. Quæso, quid tu hominis es? Idem Eun. 3. 4. 8. Quid hoc hominis? qui hic ornatus est? Al. Quid hoc ornati est? Cic 4. Verr. 143 Exponam vobis breviter quid hominis sit.

Quid gentium. Plin. lib. 17. cap. 24 Infestantur & arbores morbis: quid enim gentium caret his malis? h. e. Quæ natio, quæ gens, qui populi? Vetus autem codex habet, Quid enim genitum caret, &c. [Rectius.

Quid istuc gaudii est? Ter. And. 5. 5. 7. h. e. Quid sibi vult gaudium istud?

Quid juris sit, quæritur. Marcianus in l. Filius familias. §. apud D. de Legat. 1. Et Cajus in l. Mortis causa capitur. §. ult. D. de mort. caus. donatione.

Quid mulieris. Ter. Hec. 4. 4. 21.
— sed quid mulieris
Uxorem habes? aut quibus moratam moribus?

Quid hujus sit rei, sciam. Plaut. Aul. 4. 5. 72. i. e. Quid de hac re futurum sit.

Quid hoc rei eſt? pro Quæ res, vel Quidnam eſt? Liv. 1. 48.
Quis tu homo es? quid tibi vis? quid cum illa rei tibi eſt? Ter. Eun. 4. 7. 34.
Quid rerum geram, pro Quod negotium, vel quam rem. Plaut. Aulul. 1. 1. 15.
Quid ſententiæ. Ter. Phorm. 2. 4. 4.
Quid de hac re dicat, quidve ſit ſententiæ. h. e. Quid de hac re ſentiat.
Quid ſigni. Plaut. Amph. 1. 1. 266.
Quid verbi. Ter. Phorm. 2. 2. 29.
— cœna dubia apponitur?
s. Quid iſtuc verbi eſt? h. e. Quid ſibi volunt hæc verba?
Quid viri. Plaut. Pœn. 3. 5. 15. Apage, neſcio quid viri ſis.
Quid, pro Aliquid. Ter. Hec. 5. 4. 25.
Dic mihi, harum rerum nunquid dixti jam patri? Idem Andr. 1. 1. 14.
Si tibi quid feci, aut facio, quod placeat, Simo.
Quid cum Genet. pl. pro Quantum, Quid rerum portant. Ter. Heaut. 2. 3. 6.
Quid captivorum ducunt ſecum? Plaut. Epid. 1. 1. 27. pro Quantum.
Quid militum, aut nautarum per triennium dederunt? Cic. 6. Verr. 150. h. e. Quos, vel quot milites.
Ad quid. V. AD.
Quid! admirative dictum a reſpondente quid factum ſit. Ter. And. 1. 1. 61.
— eho quid Pamphilus? quid? ſymbolum
Dedit, cœnavit, &c.
Quid, Ob quid, propter quid. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid fiet. [conf. in QUIANAM quæ notavi.
Quid, pro Quamobrem. Virg. 1. Æn. 749.
Quid tantum Oceano properent ſe tinguere ſoles.
Quid ſit, quod, &c. Cic. 2. Verr. 38. Quid ſit, quod P. Septimio Senatore damnato, Q. Hortenſio Prætore, de pecuniis repetundis lis &c.
Quid ego neſciam factum? Ter. Heaut. 3. 2. 18.
Scin eſſe factum ut dico? c. quid ego neſciam? i. e. Cur ego neſciam? vel, quid, id eſt quam rem, quaſi dicat, de qua re mihi loqueris, quam me ſcire oportuerit? Al. Ni ſciam.
Quid eſt, quod. Ter. Eun. 3. 5. 11.
Quid eſt, quod lætus ſis? quid tibi vis? ſatis ne ſanus? quid me adſpectas? Cic. 4. Verr. 49. Quid eſt quod tu alios accuſes? i. e. Quid eſt in cauſa, quid eſt quamobrem, vel propter quod.
Quid eſt cur. Cic. 1. de Finib. 33. Hanc ego quum teneam ſententiam, quid eſt cur verear, ne ad eam non poſſim accommodare Torquatos noſtros?
Quid eſt quamobrem quiſquam noſtrûm Cenſorias ſubſcriptiones omnes fixas & in perpetuum ratas putet eſſe oportere? Cic. pro Cluent. 132.
Quid, quid? Emphaſis. Ter. Eun. 3. 2. 51. Quid? quid aliud volui dicere? Donatus, pro, Quid aliud? Ibid. 5. 3. 1.
Quid? quid venire in mentem nunc poſſit mihi,
Quidnam? qui referam &c.
Quid, quid præterea, quid aliud. Cic. pro Cæcin. 24. Quid? teſtes, quid ajunt? P. Vetilius propinquus Æbutii, ſe Æbutio cum armatis ſervis veniſſe advocatum. Quid præterea? fuiſſe compluies armatos. Quid aliud? minatum eſſe Æbutium Cæcinæ.
Quid? ſenem quoad exſpectatis veſtrum? Ter. Phorm 1. 2. 97. Donatus, Animadverte Quid ſecundum morem quotidianum tum dici, quum fit tranſitus a mentione alterius rei ad alteram. Idem Phorm. 5. 3. 28.
— age fiat: quid, illa filia amici noſtri,
Quid futurum eſt? In hoc genere loquendi accipitur Quid, quaſi pro Autem: ut ſit ſenſus, Senem autem veſtrum quoad exſpectatis? Et, Illa autem amici noſtri filia, quid futurum eſt? Cic. in Partit. 4. Quid orationis, quot ſunt partes? h. e. Orationis autem quot ſunt partes?
Quid, contemnendi adverbium, ſive interjectio, vel potius ironice ac jocoſe dictum. Cic. 7. Fam. 1. Noſti enim reliquos ludos, quid? ne id quidem leporis habuerunt quod ſolent mediocres ludi.
Quid? tu me hoc mandaſſe exiſtimas, ut, &c. Cic. 2. Fam. 7.
Quid eſt, ſi hoc non contumelia eſt? Ter. And. 1. 5. 2. Cic. 2. Verr. 29. Quid eſt, quæſo, Metelle, judicium corrumpere, ſi hoc non eſt?
Quid pater, vivitne? h. e. Quid de patre? Plaut. Capt. 2. 2. 32. Et Ibid. 31. Quid divitiæ, funtne optumæ?
Quid, qui pecuniæ cupiditate, qui voluptatum libidine feruntur, quorumque ita perturbantur animi, ut non multum abſint ab inſania, quod inſipientibus contingit, omnibus his nullane eſt adhibenda curatio? Cic. 3. Tuſc. 4.
Quid ergo, & Quid igitur eſt? Cic. pro Roſc. Amer. 39. De hiſce omnibus rebus me dicere oportere intelligo. Quid igitur eſt? non eodem modo de omnibus. Ibid 55. Vident omnes qua de cauſa huic inimicus venias: ſciunt hujuſce pecunia te adductum eſſe Quid ergo eſt? &c.
Quid mecum eſt tibi, aut huic, aut Cum hac re? Plaut. Curcul. 5. 3. 10. Cic. pro Cluent. 172. Quic huic cum Avito? nihil. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum iſta ſanctimonia & ſumma diligentia?
Quid Antonio cum, &c. Cic. 10. Philipp. 11. Cum Illyrico vero, & cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? i. e. Quid ad eum pertinebant? Budæus.
Quid quidem tibi? pro Quid ad te? Cic. 4. Att. 7. Alii aliter leg.
Quid, quod; modus dicendi quum quis interrogatur, verbi gratia, Quid, quod me etiam occidere vult? Cic. 4. Acad. 95. Quid, quod eadem illa ars, quaſi Penelope telam texens, tollit ad extremum ſuperiora: utrum ea veſtra, aut noſtra culpa eſt? Ibid. 26. Quid, quod ſi iſta vera ſunt, ratio omnis tollitur?
Quid, quod; ſæpius repetitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 109. Quid, quod ejuſdem hominis in meum aliæ, aliæ in tuum? Quid, quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerant, &c.
Quid, quum ipſe Antiochus diſſentit quibuſdam in rebus, ab his quos amat Stoicis, nonne indicat non poſſe illa probanda eſſe ſapienti? Cic. 4. Acad 133.
Quid illi fiet? Quid illi faciam? Quid illi factum eſt? Vetuſta locutio, pro eo quod quidam admirantes, vel accepta aliqua calamitate, aut jactura, dicunt, Quid de illo fiet? quid de illo faciam? quid de illo factum eſt? Plaut. Merc. 2. 7. 78. Sed quid illi nunc fiet? Al. Illà. Idem Muſt. 3. 2. 90.
— quid mihi fiet tertio,
Qui ſolus facio facinora immortalia?
Quid illo fiet? Cic. 6. Att. 1. Quid illo fiet, quem reliquero? Idem 14. Fam. 4. Sed quid Tulliola mea fiet? Idem de Lege Agrar. 71. Quæro, ſi, qui velint vendere, non fuerint, quid pecunia fiet?
Quid te futurum? pro Quid de te. Cic. 4. Verr. 155. Utrum tibi Siculos publice, privatimque amicos, an inimicos exiſtimari vis? ſi inimicos, quid te futurum eſt?
Quid facerem? pro Quid facere poſſem? Virg. 1. Ecl. 41.
Quid faceret? Cic. 3. Off. 60. Stomachari Canius: ſed quid faceret? nondum, &c.
Quid faceret aliud? Cic. 3. de Orat. 84. Valerius quotidie cantabat: erat enim ſcenicus, quid faceret aliud?
Quid ſciam? Ter. And. 4. 4. 52.
Eho inepta, neſcis quid ſit actum? M. quid ſciam? Niſi legendum eſt, Qui ſciam, i. e. Quomodo, aut unde ſciam. aut videtur eſſe Quid ſciam, ut illud ſupra, Quid ego neſciam factum?
Quid ſi, vnnuſta locutio, pro eo quod quis dicat, Quid futurum eſt, ſi; vel, rectumne fuerit, ſi; vel, quid dicas, aut cenſes, ſi. Plaut. Aſin. 3. 3. 130. Quid ſi optaro? LE. eveniet. Ter. Phorm. 1. 4. 32.
Quid ſi aſſimulo, ſatin, eſt? G. garris. A. voltum comtemplamini, hem:
Satin' ſic eſt? G. non. A. quid ſi ſic? G. propemodum. A. quid ſi ſic? G. ſat eſt. Idem Eun. 5. 2. 36. Quid ſi hoc quiſpiam voluit deus?
Quid tibi videtur: adeon' ad eum? Ter. And. 2. 1. 17. Plaut. Moſtel. 3. 3. 1.
Quid tibi viſum eſt hoc mercimonii? T. totus gaudeo.
Quid eo? pro Ad quid? Ter. Hec. 5. 3. 11.
Parmeno, opportune te offers, propere curre ad Pamphilum.
P. Quid eo? D. dic me orare ut veniat. [Eò, Adv. ſubaudi Curram.
Quid tibi huc? Plaut. Bacch. 1. 1. 6. Ter. Heaut. 3. 2. 7. Syre. s. hem. C. quid tu iſtic? &c.
Quid tua refert? Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua (malum) id refert?
Quid noſtra? pro, Quid nobis confert? quid nos juvat? Cic. ad Brut. 17.
Quid intereſt, utrum Prætor imperet, vique cogat aliquem de ſuis bonis omnibus decedere? an hujuſmodi judicium det, &c. Cic. 4. Verr. 43.
Quid poſtea? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum? Ter. Heaut. 3. 3. 41.
— fuit quædam anus Corinthia
Hic, huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum.
C. Quid tum? s. ea mortua eſt. Cic. 5. Tuſc. 107. At multantur bonis exſules. Quid tum?
Quid tum ſi fuſcus Amyntas? Virg. 10. Ecl. 38.
Quid tum poſtea? Ter. Adelph. 4. 5. 15.
Neque enim diu huc commigrarunt. Æ. quid tum poſtea? Idem Hec 4. 1. 37. Quid tum poſtea, ſi modeſte ac raro hoc facit? Ubi Donatus, Idiotiſmus, quo contemninus crimina leviora.
Quid deinde? Ter. Eun. 4. 8. 24. Dicam. quid deinde? h. e. Quid poſtea? ſubaudi Dicam.
Quid, pro In quo. Cic. de Amicit. 30. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle. Quintil. Quid tibi tantum malum feci? quid offendi?
Quid iſtuc? adverbium eſt ægre concedentis, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 3. 96.
Quid iſtuc? ſi certum eſt facere, facias: verum ne poſt conferas
Culpam in me. Al. Quid iſtic?
Quid nunc agimus? conſilium quærentis eſt, inquit Donatus. Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid quæris? ornate dictum, pro Quid vis præterea? Quid plura? Quid vis dicam? Sic loquuntur ſcriptores, quum paucis rem expedire volunt. Cic. 1. Att. 11. Quid quæris: nunc ut ad privata redeam? Eidem, lib. 10. 13. Quid quæris? atque jubebat. Eſt enim ſuſpicio illa domeſtici mali & ſermonis Lurtiani. Hor. 1. Epiſt. 10. 8.
Quid vultis amplius? Cic. pro Roſc. Amer. 32. Patrem meum, quum proſcriptus non eſſet, jugulaſtis: occiſum in proſcriptorum numerum retuliſtis, me domo mea per vim expuliſtis, patrimonium meum poſſidetis. Quid vultis amplius?
Quid vis tibi? aut quid quæris? Ter. Heaut. 1. 1. 9.
Quid verbis opus eſt? reticentiæ forma, pro eo quod quis dicat, Quid cupis præterea? quid multa? Ter. Phorm. 1. 2. 25.
Cœpi advorſari primo: quid verbis opus eſt?
Seni fidelis dum ſum, ſcapulas perdidi.
Τί δεῖ λόγων. H. St.
Quid multa? Utuntur auctores hoc interrogandi genere, quum properant ad eventum rei, & quum multis ſigillatim enumeratis & commemoratis, ſignificant longum eſſe cetera perſequi. Cic. 1. Att. 10 Si unquam mihi ἐπιχειρήματα ſuppeditaverunt, illo tempore. Quid multa? clamores tanti fuerunt, ut ego brevior ſim, quod eos uſque iſthinc exauditos putem. Hor. 1. Serm. 6. 82. Lambinus.
Quid multa? Cic. 3. Off. 59. Gravate ille primo: quid multa? impetrat. Idem 1. Att. 8. Quid multa? vereor, &c.
Quid multa verba? Ter. Eun. 3. 5. 20.
In hac commotus ſum. A. ain tu? C. primam dices, ſcio, ſi videris:
Quid multa verba? amare cœpi.
Videri poſſit Verba vacare. H. St. Immo & in Quid multa ſubauditur. q. d. Quid multa verba facio? h. e. quod paulo ſupra Quid opus eſt verbis?
Quid multis moror? Ter. And. 1. 1. 87.
Quid dicam? Cic. 2. de Nat Deor. 160. Quid multitudinem, ſuavitatemque piſcium dicam? Feſtinantis ſunt verba, & exaggerantis. Budæus.
Quid dicam, vel Quid loquar; pro Mitto, & Non dico, Prætereo. venuſta loquendi forma, quum aliquid nos tacere ſimulamus, quod tamen exprimimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Quid dicam quantus amor ſit beſtiarum in educandis cuſtodiendiſque iis quæ procreaverunt? Idem 2. de Nat. Deor. 128. Quid loquar quanta ratio in beſtiis appareat?
Quid cenſes eos eſſe facturos, qui omnino virtutem a bonorum fine ſegregaverunt, Epicurum, Hieronymum, &c. Cic. 4. de Finib. 49.
Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt? Ter. Heaut. 4. 1. 29. Cic. pro Cæcin. 30. Quid huic tu homini facias?

Quid

Quid facias? ut homo est, ita morem geras. Ter. Adelph. 3. 3. 76.
Quid, aliquando in oratione vacat. Cic. 4. Fam. 1. Trebatio mandavi, ut si quid tu eum velles ad me mittere, ne recusaret. Idem 13. Fam. 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. Budæus.
Quid, pro Quid fecit. Cic. Pattuus, inquit, meus cum Saturnino fuit.
Quid pater? quicum? quid vicini, propinqui, &c.
Quid est factum? Varr. Quid funus? Quod funus? quid est factum? i. e. Quid est quod accidit?
Quid enim? hac interrogatione Latini uti solent, quum significare volunt se recte sentire, vel verum dicere, neque eum, quicum loquuntur, contra dicere quicquam posse, ut intelligere licet ex illo loco L. Luceji ad Cic. 5. Fam. 14. Quid enim, tu solus aperta non videbis, qui propter acumen occultissima perspicis? Sic Hor. 1. Serm. 1. 7.
Militia est potior: quid enim? concurritur, &c. i. e. Quid est, quod contra dici possit, quamobrem ita non sit? Ex Lambino.
Quid enim? Cic. 2. de Finib. 93. Quid enim? summus dolor plures dies manere non potest? Vide ne etiam menses. Ut γὰρ apud Græcos interrogationi congruit. Budæus.
Quid enim aliud quam admonendi essetis, ut morem traditum a majoribus servaretis? Livius.
Quid enim censes? si L. Mummius videret, &c. Utrum putaret, &c. Cic. in Parad. 5.
Quid enim, ad amicosne confugiam? Cic. 5. Fam. 15.
Quid ita? una pars orationis, inquit Donatus, pro Quamobrem. Ter. And. 2. 1. 22.
Si id facis, hodie postremum me vides. P. quid ita? C. hei mihi, Vereor dicere.
Quid ita? quia, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 34. Estne hoc illi dicto atque facto Fimbriæ non simillimum? Accusatis Sext. Roscium. Quid ita? quia de manibus vestris effugit, quia se occidi passus non est. Ter. Eun. 4. 4. 57.
Thais jam aderit. PY. quid ita? D. quia quum inde abeo, &c.
Quid ita non? Ter. Phorm. 4. 1. 2.
Quid ita tantum? Ter. Eun. 5. 4. 36.
— qua audacia
Tantum facinus audet? PY. quid ita tantum?
PA. Annon hoc maximum est?
Quid nisi, usurpavisse antiquos testis est Afranius in Epistola, Me auctore, mater, abstinebis: quid nisi? Festus. pro Quid ni. q. V.
Quid aliud nisi. Cic. 1. Tusc. 75. Num quid aliud agimus, quum, &c. quum a negotio omni sevocamus animum? quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus?
QUISNAM, quænam, quidnam. [τίς ἄρα, ἢ δήποτε] interrogativum est. Ter. Andr. 5. 6. 1. Quisnam homo est? P. ego sum. D. ὦ Pamphile. Cic. 6. Verr. 80. Quisnam igitur, per deos immortales, tuebitur P. Scipionis memoriam mortui: quis monumenta atque indicia virtutis, si tu ea relinquis ac deseris?
Quisnam igitur liber? Hor. 2. Serm. 7. 158.
Infinitum aliquando. Plin. lib. 11. cap. 37. Delphini quonam modo audiant, mirum. Gell. lib. 9. cap. 2. Tum Herodes interrogat quisnam esset.
QUIDNAM, interrog. [τί μὴν] Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille commotus venit? Cic. 3. Tusc. 56. Quidnam dici potest quamobrem, &c.
Quidnam, sine interrogatione, pro Quid. Ter. Eun. 5. 4. 1.
Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 14. Attic. 20.
QUIDNI, [πῶς δ', πῶν γὰρ δ', τί μὴν] Confirmandi adverbium, Cur non? Ter. Eun. 2. 3. 36.
Patris cognatum atque æqualem Archidemidem
Nostin'? P. quidni? Subaudi, Nossem. Cic. 2. Off. 75. Laudat Africanum Panætius, quod fuerit abstinens: quidni laudet? sed in illo alia majora.
Quid ego ni negem, qui egomet sciam? pro Quidni ego negem. Plaut. Amph. 1. 1. 278. conf. Quid nisi, in QUID. ad fin.
QUISPUTAS, Idem significat quod Quisnam. [Potius disjungenda hæc. In N. Test. H. St. Forsan in sua Novi Testamenti editione id se fecisse innuit.
QUA, cujus, cui. [τίς] Nominativo non utimur nisi in compositione, ut Aliqua, Siqua. [Multa hic a Stephano male divulsa, quæ loco suo reddere nondum licuit.
Quam ad rem. Plaut. Epid. 2. 2. 90. Quam ad rem istuc refert? Idem Milit. 3. 1. 176.
Quam rem agis? Ter. Heaut. 5. 1. 69.
Qua causa. Plaut. Men. 3. 2. 25.
Qua de causa. Cic. 1. Acad. 32. Qua de causa definitiones rerum probabant.
Qua gratia? i. e. Quamobrem. Ter. Eun. 1. 2. 79.
Ego excludor, ille recipitur: qua gratia,
Nisi illum plus amas quam me?
Qua ratione. Ter. Phorm. 2. 1. 68.
Qua ratione inopem potius ducebat domum?
G. Non ratio, verum argentum deerat.
Qua de re, pro Quam ob rem. Cic. 4. Verr. 28. Qua de re, Judices, vobis magnopere providendum est. Ter. And. 1. 2. 13. Quid ais? D. qua de re? S. rogas? [Hinc per ellipsin Præpositionis factum QUARE.
Qua de re, aliter, pro De qua re. Varro 2. de R. R. cap. 2. Emptor stipulatur illas oves, qua de re agitur, sanas recte esse. Cic. 1. de Invent. 82. Firmatur similitudine ejus rei qua de re agitur, ad eam rem qua de re judicatum est. Verum hic locus hodie sic legitur, Judicatum firmatur similitudine ejus rei, de qua agitur, ad eam rem, qua de judicatum est. Sic enim Cic. non infrequenter loquitur, ut hoc ipso primo libro, 27. Aut delectationis non alienæ ab eo negotio, quo de agitur. Et lib. 2. 7. Negare oportebit de vita ejus & moribus quæri, sed de eo crimine, quo de arguatur. Superior tamen lectio etiam Tulliana est. Sic enim ait lib. 1. de Invent. 29. Si locus opportunus ad eandem rem, qua de re narrabitur, fuisse ostendetur. Ibid. Ostendi oportet ejus esse rei signum proprium, qua de re agitur: ut &c. [Pleonasmo ejusmodi delectatur Cæsar.
Qua pro re argentum promisit hic tibi? Plaut. Rud. 5. 3. 22.
Qua impudentia est? Ut est impudens, vel. Qua est ejus impudentia? Cic. pro Rosc. Com. 45. Quod si facit, qua impudentia est? eumne testem improbabit, quem judicem probari? [Qua pro Quanta, ut Quam pro Quantum, & Quamvis pro Quantumvis. Nec hic interrogat.
Qua, pro Qua ratione. Virg. 1. Æn. 678.
Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem. [Subauditur Via. V. QUA, Adv.

Prædicò delectus, qua possit, habiturum. Cic. 6. Philipp. 5.
QUA, Adv. loci, Per quem locum. Auctor Priap. Carm. 29.
Ad fontem, quæso, dic mihi quâ sit iter? [Subauditur Parte, ut & in seqq. Etsi sit pro Quam in partem. Aliis placet Via subintelligi. Vid. Cort. ad Sall. Catil. 57. 3. Sed non ubique convenit æque.
Licet illi vagari quâ velit. Cic. 1. de Orat. 70.
Perge modo, & quâ te ducit via dirige gressum. Virg. 1. Æn. 404.
Omnes introitus, quâ adiri poterat in eum fundum. Cic. pro Cæcin. 21.
Ipse in templum, nescio quâ, per cuniculum ascendit. Cic. 3. Philipp. 20.
Quâ digitum proferat non habet. Cic. pro Cæcin. 71.
Quâ proximum. Tacit. 15. Ann. 12. Quâ proximum, & commeatibus non egenum, regionem Comagenam, &c. petivit.
Quâ visus erat. Sallust. in Jugurth. cap. 101. extr. Postremo omnia, quâ visus erat, constrata telis, armis, cadaveribus, & interea humus infecta sanguine. [i. e. Quam longe lateque.
Eâ, quâ, inter se relata. Liv. 6. 24. Et Volsci, quâ modo simulato metu, eâ in veram fugam effusi. Sic locus ille emendandus est, ut ait Rhenanus in Castigationibus in lib. 19. Taciti.
Qua, aut quo. Cic. 8. Att. 3. Sin discedit, quo, aut qua, aut quid nobis agendum sit, nescio.
Qua, pro Qua ex parte. Ulpian. l. 1. §. 13. Idem Scævola. D. De Silaniano senatusconf. Attamen ubi decessit, qua exstinctum legatum & libertas est, senatusconsulto fore locum dicit. Et alibi sæpe: sicuti Qua, pro Qua ratione utuntur.
Quâ, aliquando significat Tum, sive partim. Plaut. Trin. 4. 3. 37.
Neque istis quicquam lege sanctum est, leges mori serviunt,
Mores autem rapere properant, quâ sacrum, quâ publicum. i. e. Partim, vel Juxta potius, aut Tum sacrum, tum profanum, inquit Budæus. Cic. 2. Att. 19. Nam gladiatorii, quâ dominus, quâ advocati, sibilis conscissi. i. e. Dominus juxta ac advocati.
Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, quâ basim villæ, quâ intercolumnia ambulationis. Cic. 3. Q. frat. 1.
Quâ itineris, Quâ de Bruto: modus est dicendi, pro quo inepte dicitur, *Ea parte, qua itineris, vel de Bruto mentio fit.* Cic. 9 Att. 14. At quam honesta, quam expedita tua consilia, quam evigilata tuis cogitationibus, quâ itineris, quâ navigationis, quâ congressus sermonisque cum Cæsare. Eidem, lib. 15. 18. Intelligo te dissentissimum esse, quâ de Buthrotiis, quâ de Bruto. i. e. Partim ob Bruti ludos, partim ob Buthrotios cives, inquit Budæus.
Quâ, pro Quatenus. Paulus, Sed nec ille, qui filium alienum possidet, tantum habet, quanti eum patri vendere potest. Sed in præsentia, non quâ filius alicujus, sed quâ homo æstimatur. Budæus.
QUAPROPTER, [διὰ τί] Adv. interrogandi, responsionem quærens, cur quid ita factum sit. Terent. And. 1. 1. 136.
Factum magis id adeo, mihi ut incommodet,
Quam ut obsequatur gnato. S. O. quapropter? SI. rogas? Idem Heaut. 1. 2. 14. Cave faxis, non est opus, pater. CH. quapropter? CL. quia, &c.
Sed quid est, quapropter nobis malum minitemini? Plaut. Bacchid. 5. 2. 25.
Quapropter, a τίνος ἕνεκα] infinite positum. Plaut. Pseud. 1. 5. 83.
— animum advorte nunc jam,
Quapropter te expertem amoris gnati habuerim.
Quapropter, [ἀνθ' ὅ] Quamobrem. Ter. Adelph. 3. 2. 44.
— cum amet aliam, non est utile hanc illi dari:
Quapropter quoquo pacto celato est opus.
Quapropter nihil est quod metuas, ne quid mecum fingam. Cic. 4. Verr. 180.
Quapropter quoniam. Lucret. lib. 1. 794.
Quapropter, quoniam, quæ paulo diximus ante
In commutatum veniunt, &c. conf. 128.
QUĀTĒNUS, Adv. [ὅσον, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον] significat Quantum, sive Ad quem finem. Cic. de Amicit. 36. Quamobrem id primum videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Idem 1. Tusc. 107. Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium, nec docuerit, quatenus esset quodque curandum. Et 2. de Orat. 355. Itaque soli, qui memoria vigent, sciunt, quid, & quatenus, & quomodo, dicturi sunt. Idem 1. Fam. 2. Postulatum est ut Bibuli sententia dividetetur: quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est. Liv. ab Urbe cond. Italiæ, nisi quatenus vallum castrorum cingit, nihil relinqueretis Pœno.
Quatenus, pro Quoniam, vel quandoquidem. Plin. 3. Epist. 51. ad Caninium Rufum, Et quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testemur. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 26. Confirmavitque pro concione apud Paætorianos, quatenus sibi matrimonia male cederent, permansurum se in cælibatu. Quintil. lib. 6. cap. 3. Propria tamen vis nominis, & exprimenda natura est, quatenus appellatione ipsa non satis significari videtur.
Quatenus, inquit Festus, significat Qua fine, ut Hactenus, Hac fine. At Quatinus, Quoniam. Sed antiqui Quatenus dicebant: ut Scipio Africanus in ea oratione, quam scripsit postquam ex Africa rediit, Uti negotium natum erat quatenos castra nostra ita munita erant, ut posses partem exercitus abducere. Ex his Festi verbis, videtur Quatinus pro Quoniam per i. tertiam vocalem scribendum: & ita observari video a doctis. Valla, de Quandoquidem pro Quoniam loquens, Ejusdem significati est Quatinus, apud sæculum duntaxat Quintiliani. Nam Cicero dixit Quatenus, solummodo pro Inquantum, sicut Eatenus, pro Intantum. Sæculum autem Quintiliani, a Livio, Virgilio, Horatio exordior: quorum ultimus, 2. Serm. 4. 47. sic ait,
Quatinus ima petit volvens aliena vitellus. Quo modo hic scriserit Valla, non est certum, quum pro voluntate chalcographi scribatur locus iste, sicut & alii multi. [Quum fine controversia Quatenus ex Qua & Tenus particula sui generis compositum sit, ut Ea tenus, Hactenus, &c. liquet futilem esse, quam afferunt, hujus vocis a sequente distantiam. Tametsi Protinus quoque, pro Protenus usu frequens sit. V. Causaub. ad Suet. Claud. cap. 26.
Quatenus id facit. Hor. 1. Serm. 1. 63.
— jubeas miserum esse libenter
Quatenus id facit. Quem locum explicat Turnebus his verbis, Qui insanabilis est, nec deduci de aviditate studioque nummorum accumulandorum potest, eum quum videas in maxima versari miseria, jubeas.

jubeas eam, quantamcunque avaritia affert. libenter jucundeque ferre. Esse enim puto, Quatenus id facit, ad quam usque miseriam studium lucri perducere solet. Hæc ille.

Quātīnus, Conjunctio, [ὅσον] significat Quoniam, vel Quia, ut ait Festus. Juven. 12. Sat. 102.

Quatinus hic non sunt, nec venales elephanti. V. QUATENUS pro Quoniam, paulo ante.

Quatinus, pro Ut. Macrob. lib. 2. Saturnal. cap. 5. Non semel præceperat ei pater, temperato tamen inter indulgentiam gravitatemque sermone, quatinus moderaretur profusos cultus, perspicuosque comitatus. [Immo Hic Quatenus est Quem ad finem, Quo ad, In quantum.

Quì, Adv. ex Ablat. Qui. pro Quemadmodum, vel quomodo, venuste ponitur. Ter. And. 2. 1. 36.

Facite, fingite, invenite, efficite qui detur tibi. Donatus putat hoc in loco pro Quemadmodum accipi. Non minus tamen recte pro Ut, exposueris, ut sit sensus, Efficite ut hæc Philumena detur tibi nuptum, Charine.

Qui interrogative. Cic. 4. Acad. 24. Qui poterit esse sapientia? Idem pro Cæcin. 7. Qui igitur convenit, quæ causa fuerit, &c.

Qui, Quomodo, Qui vocare? Plaut. Amph. 1. 1. 22. Et apud Ter. Adelph. 5. 6. 3.

Quì, Quamobrem. Ter. And. 5. 4. 52.

Recte admones, Davo istuc dedam jam negotii. s. non potest.
P. Qui? s. quia habet aliud magis ex sese. Donatus.

Quì, Unde, vel quomodo. Ter. Hec. 4. 1. 37.

Si modeste ac raro hoc fecit, nonne ea dissimulare nos
Magis humanum est, quam dare operam, id scire, qui nos oderit? Idem And. 3. 2. 21. Nam qui istæc tibi incidit suspectio? Idem Hec. 2. 3. 6. Hæc Donatus. Cic. 2. de Fin. 12. Deinde qui fit ut ego nesciam, sciant omnes, quicunque Epicurei esse volunt?

Quì, Utinam. Ter. Phorm. 1. 2. 71. — est parasitus quidam Phormio,
Homo confidens: qui illum di omnes perduint. Ubi Donatus, Qui illum? Qui, utinam est: ut Lucilius lib. 2. Satirarum,
Qui te, Momentane, malum jam cetera perdat. Aut, Qui hoc consilium quod dicam, dedit. Item, Qui aut expletivum est, aut pronomen, quo incipiens Phormionem describere, cohorruit consideratione ejus, & in hanc vocem, quasi confusus erupit. Hoc autem certum genus est parenthesòs. Cic. 4. Att. 7. De Apollonio quod scribis, qui illi dii irati, homini Græco, &c. In quem sic ait Paulus Manutius, Qui pro Utinam dixit, more Comicorum. [Nisi pro Quin. quocum & confundi solet. q. V.

Qui, pro ut. Ter. in prol. And. 6.

Nam in prologis scribundis operam abutitur:
Non qui argumentum narret, sed qui malevoli
Veteris poetæ maledictis respondeat. Donatus.

Qui, Quare, cur. Ter. Adelph. 5. 3. 14.

Cur emis amicam Micio? num qui minus
Mihi idem jus æquum est esse, quam mecum est tibi? Ubi Donatus, Aut Num, aut Qui abundat. Et est ordo, Qui minus æquum est esse idem jus mihi, &c. Qui ergo, Quare, vel cur significat. Hactenus Donatus. Al. Num quid. Cic. 5. Tusc. 109. Qui enim beatior Epicurus quod in patria vivebat, quam Metrodorus quod Athenis? Hic non inepte posset capi pro Quomodo. Idem 16. Att. 14. Qui minus autem ego istic recte esse possim quam est Marcellus?

Qui, Quomodo, qua re, qua ratione. Ter. Adelph. 4. 5. 57.

Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Cic. 16. Att. 14. Qui fieri poterat? Donatus.

Quì ne, pro Ut non. Ter. in Andr. 2. 1. 34.

Facite, fingite, invenite, efficite, qui detur tibi:
Ego id agam mihi qui ne detur. Verba sunt Pamphili ad Charinum, Ego, inquit, id agam, ut mihi non detur nuptum Philumena.

Quìdum, Quare igitur? Plaut. Amph. 4. 2. 12.

Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia.
A. Quidum? M. qua senecta ætate a me mendicas, malum. Ter. Eun. 2. 2. 42. At nunquid aliud? P. quidum? C. quia tristis es.

Quicum, [μεθ' ὅ] pro Cum quo: Qui enim Ablativus est. Ter. Heaut. 1. 2. 4. Quicum loquitur filius? Idem Eun. 4. 6. 21.

Immo hoc cogitato, quicum res tibi est, peregrinus est. Cic. 4. Fam. 1. Nemo est omnium, quicum potius mihi, quam tecum, communicandum putem.

Quo, [ποῖ] Adv. interrogandi ad locum. Virg. 1. Æn. 374.

Quove tenetis iter? Cic. 6. Fam. 2. Tu velim scribas ad me quid agas, & ubi futurus sis, ut, aut quo scribam: aut quo veniam, scire possim.

Quo abis? Ter. Hec. 3. 5. 45. — quo abis? mane,
Mane inquam: quo abis? Ubi Donatus, Bene Quo abis? Quia patrem deseris & uxorem. Sic Virg. 10. Æn. 649.

Quo fugis Ænea? Ibid. 369.
Quo fugitis socii? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua perverso modo alius petatur, alius linquatur.

Quone, pro Quo. Hor. 2. Serm. 3. 295.

Quone malo mentem concussa? timore Deorum. Ubi Turnebus, Observandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus Quis & Quantus, addere ex supervacuo etiam interrogatricem particulam NE. ut Quantane, id est quanta? &c. [Hic Quo, non Adv. sed Pronomen est.

Quo te agis? Donatus, Admonitio discedentis. Nam a quo discedere desideramus, admonemus eum, qua vadat, aut quo eat. Ter. Andr. 4. 2. 25.

Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.
P. Ego hanc visam. D. quid tu? quo hinc te agis?

Quo non? Ter. Adelph. 4. 6. 4.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum:
Quo non? i. e. Non est locus ullus, quem non adierim.

Quo, pro Unde. Ter. Adelph. 2. 1. 36. Illuc quæso redi, quo cœpisti, Æschine. Ubi Donatus, Figurate: rectum enim erat, Unde cœpisti. Nisi forte, Quo pronomen est modo accipiendum, ut sit A quo.

Quo gentium fugiam? Plaut. Rud. 3. 1. 44.

Qua autem, & quo, nihil scimus. Cic. 8. Att. 3. Subaudi Eundum sit, aut simile quid.

Quo, Conjunctio, varia significat.

Quo, Quare, inquit Donatus. Terent. And. 2. 5. 18.

Ego cum illam vidi, virginem forma bona
Memini videre: quo æquior fum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quam illum amplecti maluit.

Quo ut. Cic. 2. de Orat. 52. Quo etiam feci libentius, ut eum sermonem, quem illi quondam inter se de his rebus habuissent, mandarem litteris. [Refertur ad Compar. & significat Eoque.

Quo bonum est? pro Quam ad rem utile est? Frequens locutio apud Jureconsul. Gajus in l. aliquando. 13. in fine. ad Velleja. in Pand. Quo bonum est exspectare conditionem vel diem, cum, &c. Ulpian. l. 3. §. si quis ex liberis. de bon. poss. contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l. si post mortem. 10. §. liberi. eod. Quo bonum est eis favere? Scævola in l. si duo. 93. de solution. Quo bonum est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique plane respondet, *A quoy sert-il?* [Cui bono alias Cic. V. Pro Mil. 32. & 2. Philipp. 35.

Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Ter. Eun. 1. 2. 16.

Non pol, quo quenquam plus amem, aut plus diligam,
Eo feci, sed ita erat res, faciundum fuit. Cic. 6. Verr. 64. Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed ut ne multi, &c.

Non quo libenter male audiam, &c. sed quia, &c. Cic. 2. de Orat. 305.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. Epist. 19. lib. 2. Cic. pro Quint. 4. Nam quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi.

Interpellent me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellent quo minus Respub. a me commode administrari possit. Cic. 11. Fam. 10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad investigandum curiosior. Cic. 4. Fam. 13.

Quo minus, interrogativum. Cic. 1. de Fin. 58. Neque enim civitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: quo minus animus a se ipse dissidens, secumque discordans, gustare partem ullam liquidæ voluptatis & liberæ potest? [Nulla est interrogatio.

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l. 3. C. de judic. Nihil prohibet, quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idem in l. j. C. qui dare turor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. i. e. Quo minus. q. V.

Quo, pro Ut. Plin. jun. Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Ter. Heaut. 3. 2. 31.

Quone, pro Ut non. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quod præfinisti, quone pluris emerem. [i. e. Quanti, nec est Conj.

Eo, quo. Cic. pro Quint. 5. Non eo dico, C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic. pro Quint. 5. Quæ quo plura sunt, C. Aquili, eo te & hos, qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire opportebit. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Quo, hoc. Quintil. lib. 2. cap. 2. Nam quo sæpius monuerit, hoc rarius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic. 4. Acad. 2. Quo plus in negotiis gerendis res quam verba profunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maxime, ita maxime. Cic. 4. Verr. 27. Quo usque te maxime cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur.

Quo, Ad quid, in quem usum. Hor. 1. Epist. 5. 12.

Quo mihi fortunas, si non conceditur uti? conf. Quo bonum.

Quo tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic. 4. Verr. 183.

Martis vero signum quo mihi pacis auctori? Cic. 7. Fam. 24.

Quoad, [ἕως ὅ, μέχρι ὅ] i. e. Quandiu, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Quid, senem quoad exspectatis vestrum? Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem, & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Quoad, Quoad usque, Quamdiu. Cæsar 5. Bell. Gall. cap. 17. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio confisi equites, præcipites hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quam antea. Cic. 1. de Lege Agr. 5.

Ego me ducem in civili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. 7. Att. 2.

Quoad vixit, Dum, donec. Suet. de Clar. Gram. 20.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. 13. Fam. 15.

Eatenus quoad. Ulpian. in l. j. D. de peric. & com. rei vend. Quod non designavit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

Nihil differt ita loqui, Quoad vivam, & Quoad moriar: hæc enim quamvis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita cohærentia ut alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert utrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Perottus. V. Gell. lib. 8. cap. 21.

Quoad, quantitatem rerum aliquando denotat. Cic. 1. de Lege Agr. 12. Audite, audite vos, qui amplissimo populi, Senatusque judicio exercitus habuistis, & bella gessistis, Quoad quemque pervenit, pervenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. i. e. Quantum.

Quod ad in meis Schediasmatis libro 2do. H. St. Sic & in emendatis libris expressum. conf. or. seq. 59.

Quoad, pro Quantum, fere cum verbo Possum.

Quoad potuit restitit. Cic. de Senect. 11.

Quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Arch. 1.

Quoad, pro Quantum ad. Cajus in l. iij. D. De acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) utrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno. i. e. Quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quintil. lib. 10. cap. 3. Nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quæ ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & cogitationis impetum frangunt.

Quoad munus officii exsequi & tueri possis. Cic. de Senect. 21.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quamdiu permisi & licuit. Cic. 5. Verr. 77. Denique domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic. 7. Verr. 175. Tulit hæc civitas quoad potuit, quoad necesse

necesse fuit, regiam istam vestram dominationem in judiciis, & in omni Repub. tulit.

Quoad ejus fieri potest, hic Ejus parelcon est. Auctor ad Heren. lib. 1. 2. Cic. 11. Att. 12. Tu tamen velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, scribere ad me. Cato R. R. cap. 32.

Quoad ejus potest. Liv. 39.

Quoad usque. Actius, Nihil te impedio, quoad usque rem peragas. Sueton. in Julio Cæs. cap. 14.

Quoadusque, Eousque, opposita. Ulpian. in l. j. §. Julianus. D. de itiner. actuque privato. Julianus ait, quoadusque ingressus est, eousque ei competere interdictum.

Quo ad sejunxit, per tmesin. Gell. lib. 1. cap. 15. Ulyssem Homerus virum sapienti facundia præditum, vocem mittere ait, non ex ore, sed ex pectore, quo scilicet, non ad sonum magis, habitumque vocis, quam ex sententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret. [Sed Aliter emendd. libri.

QUOCIRCA, [πιχάρτι] Conjunctio rationalis, i. e. Quamobrem, Itaque. Cic. de Senect. 41. Quod quo magis intelligi posset, fingere animo aliquem jubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi posset maxima, nemini censebat fore dubium, quin tamdiu, dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione consequi posset: quocirca nihil esse tam detestabile, tamque pestiferum, quam voluptatem. Quocirca bene apud majores nostros Senatus decrevit, &c. Cic. 1. de Divin. 92.

QUOCUM, [μεθ' ἕ] Ablativus a Quicum. Cic. 1. de Legib. 54. Ergo assentiris Antiocho familiari meo: magistro enim non audeo dicere, quocum vixi. [Qui potest esse Ablativus a Quicum, cum hoc ipsum sit Ablativus?

QUOMĪNUS, [ὡς μὴ, μὴ ὅ, μὴ ἐκεῖ] i. e. Ut non. Ter. Andr. 4. 2. 17.

Si poterit fieri ut ne pater per me stetisse credat,
Quominus hæ fierent nuptiæ, volo. Cic. 1. de Orat. 70. Nullis ut terminis circumscribat jus suum, quominus liceat vagari quo velit.

Nihil desideramus, quominus Epirum ipsam possidere videamur. Cic. 2. Att. 14.

Illud non perficies, quominus tua causa velim. Cic. 1. Fam. 7.

Abstinere quominus. V. ABSTINEO.

Adversari quominus. V. ADVERSOR. [Rectius divise scribitur. V. in QUO.

QUONAM, [πεῖ δὴ] Adv. ad locum. Plaut. Trinum. 4. 3. 71.

Eamus intro, sequere. s. quo tu te agis? c. quonam, nisi domum?

Cic. 8. Att. 3. Eum si nunc sequor, quonam?

QUONAM, [ποίῳ τῷ] Ablativus a Quinam: jungitur Ablativo Modo, estque tanquam una dictio vice Adverbii posita. Cic. 2. de Finib. 6. Quonam, inquit, modo? Quia, &c. [Subjungi debet τῷ QUOMODO.

Infinite. Cic. 4. de Finib. 69. Admirantes quæramus ab utroque quonam modo vitam agere possimus.

QUOUSQUE, [ἕως, ἕως ἄν, μέχρι πότε] i. e. Quamdiu, vel usque ad quod tempus: & ponitur interrogative. Plaut. Asin. 1. 1. 29. Nam quousque? L. usque ad mortem volo. Cic. pro Cn. Planc. 75. Atque etiam clamitas, Laterensis, Quousque ista dicis? Nihil in Cipio profecisti.

Quousque tandem, primo loco positum, & quasi ex abrupto prolatum. Cic. 1. in Catil. 1. Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Quamdiu, &c.

Quousque, cui respondet Quoad. Cic. 15. Att. 24. Quousque inquies? Quoad erit integrum.

Quousque, pro Quatenus. Martian. in l. 1. §. 1. D. Quæ res pign. oblig. possunt. Facti tamen est quæstio, si quæratur, quousque eis permissum videatur peculium administrare.

QUOMŎDŎ, [πῇ, πῶς, ὅπως, πότε πρόπῳ] Adv. i. e. Qua ratione. Quidam volunt esse Ablativi casus & separatim legendum, Quo modo. [Quod ita esse ex Quo nam modo & similibus apparet.

Interrogative aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 1. 1. 8. Quomodo tibi se res habet? Cic. 5. Verr. 70. Etiamne si plus edidisset, quam quantum natum esset? etiam. Quomodo? Magistratus ex ipsius edicto exigere debebant. [πῶς ἄν.

Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 1. 3. 97.

Illa quidem nullum sacrificavit. G. quomodo?
Quid igitur me volt? [Hic Quomodo positum videtur, pro Quid ais? Quid ita?

Admirative aliquando. Cic. de Amicit. 9. Quomodo (ut alia omittam) mortem filii tulit?

Infinite ut plurimum. Ter. Heaut. 5. 3. 2.

Idque adeo miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi
Venire in mentem, mi vir. Cato R. R. cap. 2. Ubi cognovit, quomodo fundus cultus fiet.

Locutus sum cum Cincio, quomodo se res habet. Cic. 2. Q. frat. 2.

Si Respubl. tibi narrare posset, quomodo sese haberet, non facilius, &c. Cic. 3. Fam. 3.

Ita me feciſtis Consulem, quomodo pauci in hac civitate facti sunt. Cic. 3. de Lege Agrar. 33.

Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat. 18. i. e. Quo vocabulo.

Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. 140. Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos, Cotta noster & Sulpici, quomodo nunc se istorum artes habent, pertimescenda est multitudo causarum: est enim infinita.

Quomodo potuissem, te convenissem, si, &c. Cic. 5. Fam. 20.

Quomodo, pro Ut. Cic. 13. Att. 2. Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit: vult, opinor, regnum aliquod emere a Cæsare. Nam quomodo nunc est, pedem ubi ponat in suo; non habet. Et ad Q. frat. lib. 2. epist. 2. Quomodo res se habet, non est facillima. Idem 11. Att. 22. Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Ponto, quem occupaverat, non discedebat: ut ea res Cæsari in Italiam proficiscenti, moram allatura videretur.

QUOMODONAM, [πῶς] Cic. 2. Q. frat. 16. Quomodonam, mi frater, de nostris versibus Cæsar? Sic Quorsum nam &c.

QUONAM MODO, V. QUONAM paulo supra.

QUICUNQUE, quæcunque, quodcunque, [ὅστις, ὅσος] Cic. 2. de Lege Agrar. 49. Ut quibuscunque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum una tueret. Quintil. lib. 19. cap. 4. Ex iis, quæ supra posui, apparet molestum quoque clausulæ convenire, dum habeat ex quocunque pede ante se brevem.

Quicunque is est, ei me profiteor inimicum. Cic. 10. Fam. 31.

Quicunque, geminatum. Cic. 1. de Orat. 51. Quicquid erit, quacunque ex arte, quocunque de genere, &c.

Quicunque, interpositis dictionibus. ut Hor. 2. Serm. 5. 51.

Qui testamentum tradet tibi cunque legendum. Hor. 1. Carm. 16. 2.
Quem criminosis cunque voles modum
Pones jambis.

Quæ me cunque vocant terræ. Virg. 1. Æn. 614.

Quodcunque hoc regni. Virg. 1. Æn. 82. V. QUODCUNQUE.

Omnia quæcunque. Cic. 2. de Orat. 44. Non omnia, quæcunque loquimur, mihi videntur ad artem & ad præcepta esse revocanda. Idem 3. de Lege Agrar. 5. Omnia quæcunque ille fecisset, essent rata.

Queiscunque obvertimus oris. i. e. Quibuscunque. Lucret. lib. 4. 168.

Quicunque, pro Qualiscunque. Cic. de Orat. Quicunque in dicendo sumus. Plin. lib. 31. cap. 9. Sed quicunque sal acopis additur. i. e. Omnis generis, sive nativus, sive factitius. Hæc Budæus. Cic. pro Rabir. Post. 21. Quæcunque mens illa fuit, Gabinii fuit. Idem 1. de Orat. 117. Illam ipsam, quamcunque assequi potuerit in dicendo, mediocritatem. Ibidem 117. Illa ipsa facultate, quamcunque habet, &c.

QUODCUNQUE, cujuscunque. [ὁπῆν] a Quicunque. Virg. 2. Æn. 77.

Cuncta equidem tibi, rex, fuerit quodcunque, fatebor. Cic. 3. de Legib. 6. Quodcunque Senatus decreverit, agunto.

Quodcunque, aliquando nomen appellativum est: ut Cic. 5. Fam. 19. Quodcunque cepissem consilii. Columel. lib. 1. cap. 5. Quodcunque rubiginis aut spurcitiæ resedit, siccare.

Quodcunque militum, pro Quoscunque milites. Cic. 8. Att. 17. Vos hortor, ut quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. V. in QUOD.

QUACUNQUE, Ablativus a Quæcunque. Liv. 1. 3. Is Ascanius, ubicunque, & quacunque matre, genitus (certe natum Ænea constat) abundante, &c. Quasi dicat, Tametsi incertum ubi, & qua matre sit genitus, tamen, &c.

Separatur nonnunquam apud poetas per Tmesin. Lucret. lib. 6. 84.

Quid faciant, & qua de causa cunque ferantur.

QUACUNQUE, Adv. pro Per quamcunque partem. Cic. 5. Verr. 44. Quacunque iter facit, ejusmodi fuit, non ut Legatus Populi Romani, sed ut quædam calamitas pervadere videretur. Idem 15. Att. 18. Quacunque nos commovimus.

Quacunque vacat spatium. Lucret. lib. 1. 509.

Sic & per Tmesim. Idem lib. 1. 209.

— qua porro cunque tenet se
Corpus, &c.

QUOCUNQUE, [ὁπωῆν] Ablat. a Quicunque. Plin. lib. 27. cap. 12. Quocunque hæc modo se habeant, vis earum est spissare, ac refrigerare. Quocunque tempore mihi potestas tui præsentis fuerit. Cic. 1. Fam. 9.

QUOCUNQUE, Adv. [πανταχόσε] Plin. lib. 15. cap. 27. Numerosis nominibus & novis, quocunque incedit insignis. Vetus exemplar legit Quacunque.

Ire pedes quocunque ferent. Hor. Epod. 16. 21.

Eleganter interponitur dictio inter Quo & Cunque, per eam figuram quæ Tmesis dicitur. Cic. 2. Tusc. 7. Ut enim heri feci, sic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, sequar.

QUOMODOCUNQUE, [ὁπωσῆν] pro Quocunque modo. Cic. 14. Fam. 14. Quomodocunque nunc res se habet, modo ut hæc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet Quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. 30. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur potest.

QUORSUM, contractum ex QUO VORSUM, Adv. ad locum, Versus quem locum. Cum interrogatione, & sine interrogatione aliquando ponitur. Ter. Eun. 2. 3. 13.

Unde is? c. ego nescio hercle, neque unde eam, neque quorsum eam.

Quorsum, Ad quam rem. Ter. Eun. 1. 2. 75.

At ego nesciebam quorsum tu ires? h. e. Quid tuis verbis velles? quo tenderes? Idem And. 1. 1. 100.

Quam timeo quorsum evadas! i. e. Ad quem finem (vel exitum) perveniat oratio tua. Ibid. 1. 5. 29.

Incertum est, quid agam. M. misera timeo, hoc incertum quorsum accidat. i. e. Vereor ne illud Incertum, quod dixit Pamphilus, male vertat nobis, & in nostram perniciem convertatur. Cic. pro Rosc. Com. 43. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Quorsum istuc? quod vulgo dicitur *Ad quod propositum?* Ter. And 2 2. 24.

Non cohærent. P. quorsum nam istuc? D. ego me continuo ad Chremem. Cic. de Amicit. 42. Quorsum hæc? quia sine sociis nemo quicquam tale conatur. Idem Post red. ad Quir. 5. Quorsum igitur hæc disputatio? quorsum? ut intelligere possitis, neminem, &c.

Verebar quorsum id casurum esset. Cic. 3. Att. 24. Ter. Andr. 1. 2. 4.

Mirabar hoc si sic abiret, & heri semper lenitas
Verebar quorsum evaderet.

Unde mihi lapidem? quorsum est opus? Hor. 2. Serm. 7. 116. [Ad quid?

Quorsum hæc tandem? h. e. Ad quid tandem hæc dicis? Hor. 2. Serm. 7. 21. Legitur & Tendunt.

Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib. 4.

QUORSUS, ex QUO VORSUS, Idem. Cic. de Clar. Orat. 292. Quorsus, inquam, istuc? non enim intelligo. Idem 2. Att. 21. Nunc repente tanto in odio est omnibus, ut quorsus eruptura sit, horreamus.

QUIDAM, quædam, quoddam vel quiddam; cujusdam. [ἅς τίς, ποιός τις, δεῖνα] Personam certam dicit, & singulare potius signum est, quam particulare. Ter. Eun 3. 2. 30.

Neque pugnas narrat, neque cicatrices suas
Ostentat, neque tibi obstat, quod quidam facit.

Quidam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatus, & summa virtute præditus dixit. Cic. pro Cluent. 177.

Quidam de collegis. Cic. 11. Fam. 21.

Certus quidam. Cic. 1. de Orat. 183. Quæ si judicarentur certis quibusdam verbis, non novis nuptiis fieri cum superiore divortium.

Cujusdam modi. Cic. 4. de Finib. 25. Sumus igitur homines: ex anime constamus & corpore: quæ sunt cujusdam modi. i. e. Non cujuslibet.

Magni cujusdam hominis & persapientis videtur. Q. Cic. de Provinc. Consul. 44. Cic. 2. de Orat. 298. Crassi quidem responsum excellentis cujusdam est ingenii, ac singularis.

Quiddam divinum, quiddam portenti ſimile: pro Neſcio quid vel quidvis. Cic. 1. Acad. 33. Ut in his quiddam divinum eſſe diceret. Idem 3. de Legib. 23. Ego enim fateor in iſta ipſa poteſtate ineſſe quiddam mali. Et 2. de Orat. 298. Cui quiddam portenti ſimile eſſe viſum eſt, poſſe aliquem &c. Alia exemplaria legunt, Cui quidem.

Cic. ſæpe Quædam vel Quoddam cum Adjectivo ponit, ut ſi quis dicat Divinam quandam majeſtatem, vel Divinam quandam eloquentiam. Quem oſum dat Dio voculæ πνὰ, ut, 385. ἀθανάτου πνὸς ἐυπορίας. Perinde ac ſi dixiſſet, ἐυπορίας, ἀθανάτου τῷ ὄντος. Utitur alioqui Dio voce ἀθανάτου non minus audacter & improprie alibi, non adjecta vocula illa, ut dixi in Annot meis in illum. H. St. Sic Cic. 2. de Or. 298.

Quadamtĕnus, vel Quadantenus, Adv. [μέχρι πνὸς] Uſque ad quandam partem, aliquantulum. Plin. lib. 29. cap. 10. Tria autem genera ejus, latum, & alterum longius, quadamtenus rubens.

Quodammŏdo, [πόπον πνὰ] Adverbium id ſignificans quod barbare dicitur *Aliqualiter*, & alias Latine Aliquo pacto. Cic. de Amicit. 29. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.

Quaſi quodammodo. Cic. 1. de Orat. 251. Idem 13. Fam. 27. Litteras ad te a M. Lepido Conſule, non quæ te aliquid juberent, ſed quodammodo quaſi commendatitias ſumpſimus.

Quilĭbet, quælibet, quodlibet vel quidlibet; cujuslibet. [ὅστις, ὁστοῦν, ὅστις θέλῃ] Unus quem tibi capere libet. Hor. 1. Serm. 2. 126.

Ilia & Ægeria eſt, do nomen quodlibet illi. i. e. Quodcunque placet, non tamen omne nomen. Ovid. 1. de Arte Am. 444.

Pollicitis dives quilibet eſſe poteſt. Sueton. in Tiber. cap. 12. extr. Non ceſſavit efflagitare aliquem, cujuslibet ordinis, cuſtodem factis atque dictis ſuis. Juſtin. de Hæred. inſtit. Cuilibet conditioni obtemperare ſatis eſt. Cic. 4. Acad. 132. Ad vos nunc refero, quem ſequar? modo ne quis illud tam ineruditum abſurdumque reſpondeat: quemlibet, modo aliquem.

Indutus quilibet. Hor. 1. Epiſt. 17. 28.

Garrire quidlibet. Hor. 1. Serm. 9. 13.

Arti cuilibet idoneus. Hor. 2. Epiſt. 2. 7.

Quibuslibet temporibus egregius Senatus. Liv. 2. 49.

Quolibet modo. Plin. lib. 11. cap. 54.

Quidlibet, pro Vili & obſcuro, aut etiam Imperito. Plin. lib. 7. cap. 28. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoſte res fuit.

Non quælibet injuria eſt, i. e. Non vulgaris, aut parva, aut levis. Cajus in l. Si vero. D. Qui ſatisdat. cog. Sane non quælibet injuria eſt, duci in jus eum, qui ſatis idoneum fidejuſſorem det.

Peritus & Quilibet, veluti contraria. Cic. 2. de Divin. 71. Apud majores adhibebatur peritus, nunc quilibet.

Quālĭbet, ſive Quālŭbet, Adv. Ubicunque libet, undecunque. Plaut. Moſtel. 3. 2. 122.

Qualibet perambula ædes oppidò tanquam tuas. Quintil. lib. 5. cap. 13. Si vel maxima flumina in rivos deducantur, qualibet tranſitum præbent.

Quid vis? qualubet eſſe notus optas? Catull. 38. 6. Sunt qui diviſe Qua lubet ſcribunt.

Quispiam, quæpiam, quodpiam, & quidpiam vel quippiam; cujuſpiam, cuipiam. [τίνος] Aliquis. Cic. 1. Off. 32. Ut ſi conſtitueris te cuipiam advocatum in rem præſentem eſſe venturum. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Nec ſi uredo aut grando quidpiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit.

Quid ſi hoc quiſpiam voluit Deus? Ter. Eun. 5. 2. 36.

Non vis te moneam quippiam. Nævius apud Chariſ. p. 192.

Abſolvere quempiam alteri. V. absolvo.

Abrogare quempiam. V. abrogo.

Quiſpiam, pro Quidam. Gell. lib. 2. cap. 21. Tum quiſpiam ex iis, qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.

Quidpiam, cujuſpiam. [τί] Aliquantulum. Ter. And. 2. 6. 7.

Num illi moleſtæ quidpiam hæ ſunt nuptiæ? Quidam ſcribunt Quippiam.

Quodpiam, [τὶ] a Quiſpiam. ut Quodpiam oppidum, pro Quoddam, apud Cic. in Verr.

Aliquod quodpiam membrum. Cic. 3. Tuſc. 19. Rectius Aliud quodp.

Quopiam, Adverbium ad locum. Ter. Eun. 3. 2. 9. Iturane Thais quopiam es?

Quisquam, quæquam, quidquam vel quicquam; cujuſquam, cuiquam. Aliquem, ſive unumquemlibet ſignificat.

Negative, interrogative, & ſubjunctive ponitur.

Negative. Cic. 1. Fam. 1. Nam cum in ſermone quotidiano, tum in ſenatu palam ſic egit cauſam tuam, ut neque eloquentia majore quiſquam, nec gravitate, nec ſtudio, nec contentione agere potuerit. i. e. Ut nemo agere potuerit majore eloquentia, nec gravitate.

Non fere quiſquam. V. non.

Interrogat fere ſemper cum indignatione. Cic. 3. Verr. 142. Quid enim quiſquam ad meam pecuniam me invito aſpirat? Idem pro Lege Manil. 45. Et quiſquam dubitabit quid virtute profecturus ſit, qui tantum auctoritate profecerit? Virg. 1. Æn. 52.

— & quiſquam numen Junonis adoret?

Subjunctive. Ter prol. Eun. 1.

Si quiſquam eſt, qui placere ſe ſtudeat bonis
Quam plurimis, & minime multos lædere. Cic. Att. Quod ſi, non modo tu, ſed quiſquam alius fuiſſet. conf. alius.

Quiſquam, pro Quivis. Cic. 14. Fam. 7. Niſi vos fortiores cognoſſem, quam quenquam virum. pro Quemvis virum.

Quiſquam, pro collectivo poſitum. Plaut. Amphit. 5. 1. 19.

Neque noſtrum quiſquam ſenſimus, quum peperit, neque prævidimus.

Quiſquam, feminine. Ter. Eun. 2. 3. 82.

Quandoquidem illarum neque quiſquam te novit, neque ſcit qui ſies.

Quiſquam gentium. Ter. Hec. 3. 1. 13. An quiſquam gentium eſt æque miſer? Ex emendato exemplari legendum, An quiſquam uſquam gentium eſt.

Quiſquam unus. Liv. 2. 9. extr. Nec quiſquam unus malis artibus poſtea tam popularis eſſet, quam tum bene imperando, univerſus Senatus fuit. Ibid. Quia nondum in quenquam unum ſæviebatur.

Quiſquam omnium. Cic. 4. Verr. 119. An hoc dubitabit quiſquam omnium, quin is venalem in Sicilia juriſdictionem habuerit?

Quicquam, vel Quidq cujuſquam. [τί] i. e. Aliquid. Ter. And. 5. 2. 22.

Si quicquam mentitum invenies, occidito. Cic. 4. Acad. 6. Nec quicquam aliud videndum eſt nobis, quos populus Romanus hoc in gradu collocavit, &c. Liv. 26. 15. Queis neque quid facerent, neque quid dicerent, quicquam unquam penſi fuiſſet.

Ipſum quicquam. Lucret. lib. 1. 1056.

Ipſum ſi quicquam poſſe in ſe ſiſtere credis.

Quaquam, Adv. per locum ullum. Lucret. lib. 1. 429.

Si nullum foret: haud uſquam ſita corpora poſſent
Eſſe, neque omnino quaquam diverſa meare. i. e. Neque omnino per ullam regionem, ſive hanc, ſive illam meare. Alii codices habent Quoquam: ſed ſic legit Lambinus, ex fide manuſcriptorum.

Quoquam, Adverbium ad locum. Cato R. R. cap. 72. Boves ne pedes ſubterant, prius quam in viam quoquam agas. Cic. 4. Verr. 52. O Verrea præclara, quoquam ſi acceſſiſti, quo non attuleris tecum iſtum diem? Quoquam reſolvi. Lucret. lib. 1. 1054.

— neque quoquam poſſe reſolvi.

Quisque, quæque, quodque & quidque; cujuſque, cuique. [πᾶς τις] Univerſale pronomen. Unico verbo contentum eſt. Virg. 6. Æn. 743.

Quiſque ſuos patimur manes. Cic. 2. de Nat. Deor. 58. Ceteræ naturæ, ſuis ſeminibus quæque gignuntur. Idem in Salluſt. 16. Elogium Appii Claudii & L. Piſonis integerrimorum virorum, quo uſus eſt quiſque eorum, pro lege, &c.

Quiſque homo. Plaut. Merc. 5. 4. 51.

Cuique, cuique. Cic. 3. Philipp. 24. Divina vero opportunitas, ut quæ cuique apta eſſet, ea cuique obveniret. De provinciis.

Quid quemque cuique præſtare oporteret. Cic. 3. Off. 70.

Ego quid ad te tuorum quiſque neceſſariorum ſcribat, neſcio. Cic. 1. Fam. 9.

Quiſque, Superlativis, vel his quæ horum ſimilem habent naturam jungitur: qualia ſunt ex numeralibus nomina ordinalia, cum ſuo interrogativo vel infinito Quotus: vel Poſitivis his, quæ ſuperlativa publico uſu non recipiunt: vel duobus pronominibus Sui & Suus: vel obliquis relativi ſubſtantiæ fere junctum invenias. Hæc ex Valla.

Superlativis; ut, Doctiſſimus quiſque. Aliquando in diverſo caſu a ſuperlativo; ut, Maximo quiſque animo. Cic. 1. Acad. 13. Certe enim recentiſſima quæque ſunt correcta & emendata maxime. Idem 1. Tuſc. 77. Sed neſcio quo modo doctiſſimus quiſque contemnit. [i. e. Ut quiſque doctiſſimus, ita maxime.

Ordinalibus. Plaut. Pſeud. 4. 2. 17.

Nam in foro vix decumus quiſque eſt, qui ipſus ſeſe noverit. Idem Merc. prol. 66.

Neque niſi quinto quoque anno poſſe tum viſere
Urbem. conf. infra Quoque, Ablativ.

Cum Quotus. Quotus quiſque, i. e. Nullus vel rarus. Cic. 2. Tuſc. 11. Quotus enim quiſque philoſophorum invenitur, qui ita ſit moratus? Idem 2. de Divin. 52. Quota enim quæque res evenit prædicta ab iſtis?

Superlativis carentibus, Strenuus quiſque, Singularis quiſque, Principalis quiſque. [Vellem exempla vett. prolata.

Cum Sui & Suus. Ter. prolog. Adelph. 21.

Quorum opera in bello, in otio, in negotio,
Suo quiſque tempore uſus eſt, ſine ſuperbia. Cic. 5. de Finib. 25. Sua cujuſque animantis natura eſt. Et paulo poſt, Et ſua cuique propria, & ad id apta, quod cujuſque natura deſiderat.

Pictores & poetæ ſuum quiſque opus a vulgo conſiderari vult. Cic. 1. Off. 143.

Ex quo quia ſuum cujuſque ſit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obtigit, id quiſque teneat. Cic. 1. Off. 21.

Obliquis relativi ſubſtantiæ. Quintil. Cui quodque loco ſit aptiſſimum.

Raro abſolutis aliis, vel Comparativis. Suet. in Othon. cap. 2. pr. Ferebatur & vagari noctibus ſolitus, atque invalidum quemque obviorum vel potulentum corripere, ac diſtento ſago impoſitum in ſublime jactare.

Quiſque cum Comparativo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sed quo quique pedes ſunt temporibus pleniores, longiſque ſyllabis magis ſtabiles, hoc graviorem faciunt orationem, breves celerem ac mobilem. Idem lib. 2. cap. 3. Erit etiam eo obſcurior, quo quiſque deterior.

Pro ſe quiſque. Cic. 3. Verr. 68. Pro ſe quiſque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur. Idem 1. de Lege Agrar. 26. Huic pro ſe quiſque noſtrûm mederi, atque hoc omnes ſanare velle debemus.

Quoque, Ablativus. Cic. 4. Verr. 139. Quinto quoque anno Sicilia tota cenſetur. Idem pro Rabir. Poſt. 34. Modo vobis inſpectantibus in judicio Gabinii tertio quoque verbo excitabantur.

Quid quoque loco quadret. Quintil. lib. 6. cap. 4. conf. paulo ſupra.

Quæque, pro Unaquæque. Cic. de Senect. 15. Earum, ſi placet, cauſarum quantum quæque valeat, quantumque juſta ſit unaquæque videamus.

Quiſque, de duobus. Cajus in l. Si ſervus. §. Si inter. D. de verbor. obligat. Quia poſſit contingere, ut tam ſtipulator, quam promiſſor, ante aliquod tempus ſuo quiſque diſpenſatori notum fecerit.

Quicque, vel Quidque, [ὅπῃ, ἐν ὅτῳ] Quintil. lib. 3. cap. 11. Non ut quicque primum dicendum, ita primum cogitandum eſt. Cic. 3. de Nat. Deor. 60. Veſtri autem non modo hæc non refellunt, verum etiam confirmant, interpretando quorſum quicque pertineat.

Primum quicque videamus. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.

Quidque, Abſolute. Columel. lib. 12. cap. 7. Tum quidque vaſe conditur. Cic. 6. Verr. 35. Ede mihi ſcriptum, quid argenti in provincia Sicilia pararis, unde quidque aut quanti emeris.

Qui in ſua quidque arte optime faciant. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Quisquis, in utroque genere & m. & f. & Quidquid vel Quicquid, n. cujuſcujus. [ὅστις] ſignificat Quicunque. Duo verba petit, quia per relativum declaratur. Plaut. Pſeud. 4. 7. 42.

Quiſquis es, adoleſcens, operam fac compendi quærere. Liv. 41. 8. Nam &, ne ſtirpem domi relinquerent, liberos ſuos quibuſquibus in eam conditionem ut manumitterentur, mancipio dabant, &c.

Quiſquis eſt ille, ſi modo eſt aliquis. Cic. de Clar. Orat. 255.

Quiſquis, pro Quiſque. Cic 1. Off 46. Colendum autem eſſe ita quemque maxime, ut quiſquis his virtutibus erit ornatus. Ex vetuſto codice legitur, Ut quiſque maxime virtutibus his levioribus erit ornatus

Quiſquis, generi etiam feminino attribui poſſe veterum auctoritas voluit. Livius, (Andronicus,) Mulier quiſquis es, te volumus. Cæcilius,

cilius, Quæso igitur quisquis es mea mulier. Pacuvius. Quisquis tu es, mea mulier, quæ me insueto nuncupasti nomine. Ex Nonio 3. 49.

QUICQUID, vel QUIDQUID, [ὁτιοῦν] infinite capitur, nunquam refert. Cic. pro Rosc. Amer. 122. Quicquid maleficii, sceleris, cædis erit, proprium id Rosciorum esse debebit. Ter. Heaut. 1. 1. 31.

Ne lacrima, atque istuc, quicquid est, fac me ut sciam.

DeOrthographiaQuintil.lib.1.c.7.Frigidiora his alia: utQuicquid quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, nonCotidie: ut sit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt.

Quicquid, Quoties. Hor. 1. Ep. 2. 14.

Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.

Quicquid est, pro Quicquid sit, vel quicquid eveniat. Plaut. Curcul. 5. 3. 16. Quicquid est, ipse ibit potius. Al. Quid? Quid est? Idem Truc. 2.1.42. Sed fores, quicquid est futurum, feriam. Cic.1.Verr.36. Aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis, quicquid est. Virg. 2. Æn. 49.

Quicquid id est, timeo Danaos & dona ferentes.

Quicquid sapit. Plaut. Pœn. 5. 4. 30.

Nunc hinc sapit, hinc sentit: quicquid sapit, meo amore sapit.

Quicquid pauxillulum. Plaut. Truc. 5. 48.

Da tu mihi de tuis deliciis summis quicquid pauxillulum. Al. Summis quid paux.

Quicquid, pro Quicque. Lucret. lib. 4. 146.

Semper enim summum quicquid de rebus abundat,
Quod jaculentur, &c. Lambinus.

QUĀQUA, Adv. [ὁπωσοῦν] Plaut. Epid. 5. 2. 9.

Quaqua tangit, omne amburit, si prope astes, æstu calefacit. h. e. Quamcunque partem attingit.

QUAQUA VERSUS, vel QUAQUA VERSUM, Idem. Per quemcunque locum. Cæsar in Comment. de B. G. 3. 23. pr. Legatos quaqua versum dimittere. Al. Quoquo versus.

Quaqua versus. Cic. 9. Philip. 16. Circumque eam statuam locum gladiatoribus, ludisque, liberos, posterosque ejus, quaqua versus pedes quinque, habere. Legitur &

QUAQUE. Adv. Ibidem.

QUŌQUO, [ἑπνοσοῦς] Ablativus, i. e. Quocunque. Cic. 9. Att. 4. Confido igitur adventum nostrum illi quoquo tempore fuerit, ut scribis, ἀτμόμιστον fore.

Quoquo consilio fecit, fecit certe suo. Cic. pro Rabir. 21.

Hic ager, quoquo pretio coemptus sit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic. 2. de Lege Agrar. 69.

Quoquo modo. Plaut. Men. 5. 2.75.

Tibi, aut adeo isti, quæ mihi molesta est quoquo modo? i. e. Omnibus modis, omnino. Cic. Q. frat. 2.4. Tu quoquo modo, quoniam Ephesi est, hominem investiges velim: summaque diligentia vel tecum deducas.

Fuit aliquis casus quem tulimus, quoquo modo ferendus fuit. Cic.6. Philipp. 19.

Quoquo modo ea res huic quidem cecidit. Cic.8. Att. 3. & 7. Verr. 37. Tu quum esses Prætor renuntiatus quoquo modo. i. e. Quomodocunque, sive utcunque.

Quoquo modo de me meritus est. Cic. pro Milon. 94.

Quoquo modo, tamen. Cic. 4. Verr. 70. Quoquo modo se in ea quæstione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos e conventu Syracusano.

Quoquo pacto. Ter. Adelph. 3. 2. 44.

Quapropter quoquo pacto celato est opus. Idem Eun. 5. 9.53.

Mirum, ni illoc homine quoquo pacto opus est.

QUOQUO, [ὁποῖον] Adverbium ad locum, In quemcunque locum. Cic. 2. de Divin. 149. Ita quoquo sese verterint Stoici, jaceat necesse est omnis eorum solertia.

Quoquo gentium. Plaut. Merc. 5. 2. 17.

Me usque quærere illam, quoquo hinc abducta est gentium.

QUOQUOVERSUM, sive QUOQUOVERSUS, [πάντῃ] Adverb. ad locum, i. e. Versus quemcunque locum. Cæsar 3. Bell. Gall. 23. Ejus imperio classem quoquoversum dimittunt. Idem 2. Bell. Civil. 8. Patebat hæc quoquoversus pedes XXX.

Quum quoquoversus spatium vacet infinitum. Lucret. lib. 2. 1052.

QUIVIS, quævis, quodvis, vel quidvis; cujusvis, cuivis. [ὃς βέλει] Unus e multis, sed indifferenter hic vel ille. Ter. Adelph. 2. 3. 1.

Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas pro A quovis. h. e. Ab hoc, sive Ab illo, indifferenter. Cic. pro Quint. 84. Utrumque quivis intelligere potuisset.

Non quivis unus e populo. Cic. de Clar. Orat. 320.

De quavis una re. Lucret. 1. 417.

Quivis anni temporibus matura est & tempestiva. pro Quibusvis. Cato R. R. cap. 17. Legitur & Quidvis.

Quidvis potius quam. Cic. pro Cluent. 96. Vis illa fuit, & ut sæpe jam dixi, ruina quædam atque tempestas, & quidvis potius, quam judicium, aut disceptatio, aut quæstio.

Quidvis perpeti malle, quam. Cic. 5. Verr. 45. Tanta vis erat injuriarum, ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallent.

Quodvis. Cic. de Opt. gen. Orat. 1. Poematum suum quodvis est diversum a ceteris.

Ut lutulentus sus cum quovis volutari. Cic. in Sallust. 3.

Cuivis tempori homo. Cic. 2. de Orat. 271. Per mihi scitum videtur C. Publicium solitum dicere, P. Mummium cuivis tempori hominem esse. Sensus est, P. Mummius lepidus & facetus quum esset, homo cuivis tempori a Publicio dictus est, quod in otio, in negotio, in rebus lætis, in asperis, jucundus hominibus esset, & cuicunque tempori aptus. Simile quiddam de Asinio Pollione refert Quintil. lib. 6. cap. 4. ad finem, hunc in modum: Ut de Pollione Asinio seriis jocisque pariter accommodato dictum est, Esse eum omnium horarum.

QUOVĪS, Adverbium ad locum.

Quovis gentium. Ter. Heaut. 5. 1. 55.

Immo abeat potius multo quovis gentium,
Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

QUOVISCUNQUE, Martial. lib. 14. 1.

Quoviscunque loco potes hunc finire libellum.

QUIA, [ὅτι] Conjunctio causalis. Ter. Heaut. 3. 1. 100.

— an eo fit, quia in re nostra, aut gaudio
Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?

Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitiæ sempiternæ sunt. Cic. de Amicit. 32.

Quia, bis repetitum sequente Subjunctivo, vel Indicativo. Quintil. lib. 12. cap. 11. Non quia prodesse unquam satis sit, sed quia decet hoc quoque prospicere, ne quid pejus quam fecerit, faciat.

Quia, pro Quod, Subjunctivo. Cic. 1. de Finib. 32. Neque porro quisquam est, qui dolorem ipsum, quia dolor sit, amet.

Quia & Quod. Quintil. lib. 1. cap. 4. Danda est tamen omnibus aliqua remissio, non solum quia nulla res est, quæ perferre possit continuum laborem, sed quod studium, discendi voluntate, quæ cogi non potest, constat.

Quia, eo. Sallust. in Catil. cap. 20. pr. Sed quia multis & magnis tempestatibus vos cognovi fortes, fidosque mihi, eo animus ausus est maximum atque pulcherrimum facinus incipere.

Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 27.

— quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quia enim. Plaut. Amph. 2. 2. 33.

Qui tibi istuc in mentem venit? s. quia enim sero advenimus. Et Cas. 2. 6. 33.

Quid tu id curas? CH. quia enim metuo ne in aqua summa natet.

QUIĂNAM, Interrogat. pro Quare, vel cur, ut annotat Festus. Plaut. Truc. 1. 2. 34. Virg. 5. Æn. 13.

Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Idem 10. Æn. 6.
Cælicolæ magni quianam sententia vobis
Versa retro? Legitur & Quænam. [Quid nam probarem, si codices juvarent. Nam & Quid causam quærit. ut Quidve dolens regina deûm &c. Sic in Quidni? Quid ita? &c. conf. QUID. Sed V. Fest.

QUIANE, Significat Certe, revera. Auctor Servius. Virg. 4. Æn. 538.

— quiane auxilio juvat ante levatos,
Et bene apud memores veteris stat gratia facti?

QUICQUAM, V. QUISQUAM, QUICQUE, V. QUISQUE, QUICQUID, V. QUISQUIS, in QUI, quæ, quod.

QUICUM, QUID, QUIDAM, QUIDDAM, V. in QUI, quæ, quod.

QUĬDEM, Adv. affirmandi. [μέν, γέν, γέπι] i. e. Certe. Duobus autem tribusve modis in oratione accipi solet, Uno, ad distinguendas res. ut, Ego quidem scribo, tu vero legis, ille autem dormit. In quo modo his duabus tantum dictionibus jungitur Vero, Autem. Altero, quasi per exceptionem ejus quod affirmes. Quintil. in Infami Decl. 18. cap. 13. extr. Torquebis quidem filium, sed fatebitur mater. Cic. 3. Off. 39 Atqui hoc loco philosophi quidam, minime mali illi quidem, sed non satis acuti, &c. Et sequuntur istæ dictiones, Verum, verumtamen, sed tamen, at, attamen, ceterum. Idem ad Brut. 15. Suspicor illud tibi minus probari, quod ab tuis familiaribus, optimis illis quidem viris, sed in Republica rudibus non probatur. V. Vallam lib. 2. cap. 23. Tertio modo, Quum nulla sequitur ex prædictis conjunctionibus, ut apud Cic. de Amicit. 9. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit.

Tu quidem, ut Ille quidem: sequente semper adversativa Conjunctione. Cic. pro Planc. 52. Fortius tu quidem, quam nonnulli defuncti honoribus, sed apertius quam, &c.

Non tu quidem, sed. Cic. 2. Philipp. 107. Collegam quidem de cælo detraxisti: effecistique, non tu quidem etiam nunc, ut sit similis tui, sed certe ut dissimilis esset sui.

Vos quidem. Cic. 8. Att. 9. Num igitur peccamus? minime vos quidem, sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.

Ille quidem. Cic. de Clar. Orat. 115. Q. Mucius, enucleate ille quidem, & polite, ut solebat, dixit, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud causæ postulabat. Idem 2. in Catil. 10. Essent illi quidem desperandi: sed tamen essent ferendi.

Minus quidem illa severe, quam decuit, non tamen omnino dissolute. Cic. 6. Philipp. 1.

Id quidem ago, & tacitus, Lycida, mecum ipse voluto. Virg. 9. Ecl. 37.

Ea quidem, ut Illa quidem. Cic. 10. Att. 11. Quæ de fratre meo scribis, sunt ea quidem parum firma, sed habent nihil ὕπαλον. Alii legunt Equidem.

Nunc quidem. Cic. 1. Verr. 18. Hanc habent arcem socii, minus munitam aliquanto nunc quidem, quam antea: verumtamen si qua reliqua illis spes est, ea tota posita in lege est.

Jungitur etiam dictioni Ne, sed interjecta semper una dictione: & hoc, quum aliquid vehementer negare cupientes, id quod minus quoque est, negamus. Ut cupientes negare nos aliquem Romæ pulsasse, nos Romæ fuisse negemus Tune illum Romæ pulsasti? Ne fui quidem Romæ. Interdum una tantum pars negatur: & altera negata intelligitur, ut in exemplo prædicto. Interdum utraque exprimitur, ut, Non solum homines non times, sed ne deum quidem.

Ne, vel nec quidem. Cic. 10. Fam. 2. Quapropter in privatis rebus, nullum neque officium, neque studium meum desiderabis: ne in publicis quidem, si quid erit in quo me interesse necesse sit, unquam deero, ne cum periculo quidem meo, dignitati tuæ.

Et quidem, vel Ac quidem, pro Atque etiam. Cic. de Clar. Orat. 22. Nobis vero, inquit Atticus, & vehementer quidem. Subaud. Placet. Idem 2. Att. 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem.

Et quidem, pro Et certe. Cic. 2. de Divin. 93. Post Solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus.

Quidem certe. Cic. 1. Fam. 9. Illud quidem certe nostrum consilium jure laudandum est. Et 2. Q. frat. Aliud hoc tempore de Repub. nihil loquebantur: agebatur quidem certe nihil. Et pro Quint. 1. Qui ut summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui.

Quidem hercle certo, vel certe. Ter. Phorm. 1. 3. 12.

Nam tua quidem hercle certo vita hæc expetenda, optandaque est. Idem And. 2. 2. 10.

Mea quidem hercle certe in dubio vita est. [Sic Donat. & Mss. An Certo?

Quidem profecto. Cic. 6. Att. 5. Nunc quidem profecto Romæ es. Et 10. 4. Hoc quidem est verum profecto.

QUIDNAM, QUIDNI, QUIDPIAM, QUIDQUE, QUIDQUID, V. in QUI, quæ, quod.

Quidvis, V. quivis. ibid.
Quidum, V. qui. ibid.
Quies, ētis. f. [ἡσυχία, ἡρεμία, ἀτρεμία] Cessatio a quocunque motu, vel opere: unde etiam pro Somno sumitur, Requies, laxamentum, vacatio, cessatio, finis.
Potest facere Genitivum Quietis, & Quiei quintæ declinationis. Unde & Requies, requiem & requietem Accusativum facit.
Sed quis utitur? H. St.
Quies & Tranquillitas. Cic. 1. de Orat. 2. Qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur.
Mors, laborum aut miseriarum quies. Cic. 4. in Catil. 7.
Nec eum labor ad quietem revocavit. Cic. pro Lege Manil. 40.
Quies & Remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia delectarent.
Animi quies. Ovid. 4. de Pont. 9. 91.
Omnibus una quies operum. Virg. 4. Georg. 184.
Quies doctrinarum, Quieta litterarum vacatio. Plin. lib. 18. cap. 28.
Quies, Somnus. Ovid. 3. Met. 437.
Non illum Cereris, non illum cura quietis
Abstrahere inde potest.
In quiete, & Secundum quietem. Cic. 1. de Divin. 43. Quæ ei secundum quietem visa sunt. Ibid. 53. Ei visum in quiete egregia facie juvenem, &c. Sil. lib. 13. 56.
— medios inter somnos, altamque quietem.
Sub his facta quies. Celsus lib. 4. cap. 11.
Veniat quies. Celsus lib. 6. cap. 6. Noctu vero quo commodior quies veniat, non alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam.
Quies & Vigilia, opponuntur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Refert enim convivium præcesserit an tristitia, labor an otium, vigilia an quies.
Amica. V. amicus.
Fremebunda, Somnus turbulentus. Stat. 5. Theb. 244.
Grata quies, & primam somnus in horam. Hor. 1. Epist. 18. 6.
Infestam miseris faciebant sæpe quietem. Lucret. lib. 5. 981. de Feris.
Insidiosa. Stat. 1. Silv. 4. 57.
Nocturna. Senec. Hippol. v. 100.
Opaca. Stat. 10. Theb. 89.
Præsaga. Stat. 10. Theb. 318.
Segnis. Sil. lib. 3. 166.
Sopita. V. Sopitus, in sopor.
Tremefacta. Stat. 1. Achill. 247.
Turbata. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Et nunquam turbata quies, somnique peracti.
Vesana quies, somnique furentes. Lucan. lib. 7. 764.
Abrupta. V. abrumpo.
Capere quietem. V. capio.
Dedit feram per membra quietem. Virg. 8. Æn. 30.
Cura non dat quietem membris. Virg. 10. Æn. 217.
Dare parva tempora quieti. Ovid. 3. Amor. 6. 10.
Datur hora quieti. Virg. 5. Æn. 844.
Imus ad quietem integri, cui Onusti cibo opponitur. Cic. 1. de Divin. 60. Quæ quidem multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus. De somniis.
Excutitur terrore quies. Ovid. 4. Fast. 667.
Fugit pigra quies, inersque somnus. Stat. 1. Silv. 6. 91.
Irrigat placidam per membra quietem. Virg. 1. Æn. 695.
Irrorat quietem oculis somnus. Sil. lib. 10. 357.
Laxaverat artus inopina quies. Virg. 5. Æn. 857.
Laxarant membra quiete. Virg. 5. Æn. 836.
Levari dulci membra quiete. Ovid. de Rem. Amor. 206. al. Pingui.
Mandare corpus quieti. Lucret. lib. 4. 846.
Pressit oculos languida nocte quies. Virg. 12. Æn. 909.
Pressit dulcis & alta quies jacentem. Virg. 6. Æn. 522.
Reddere se quieti. Senec. Hippol. 4.
Sequitur vina quies. Ovid. 2. Fast. 305.
Sopitus quiete. Lucret. lib. 3. 1051.
Sulcitare e molli quiete. Catull. 78. 3.
Tradere se quieti. Cic. 1. de Divin. 61. At qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit, ea parte, &c.
Turbare quietem alicujus. Propert. lib. 1. 3. 17.
Quies, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus.
Quies, Pax. Plin. lib. 15. cap. 30. Ipsa laurus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.
Quies, Tranquillitas, serenitas aeris vel clementia. Virg. 2. Georg. 344.
Si non tanta quies iret frigusque caloremque
Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.
Quies, Otium. Virg. 9. Æn. 187.
Aut pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum
Mens agitat mihi: nec placida contenta quiete est. Servius.
Vobis parta quies, nullum maris æquor arandum. Virg. 3. Æn. 495.
Portus æterna placidus quiete. Senec. Agam. 7.
Adversa. Sil. lib. 15.
Blanda. Stat. 2. Silv. 2. 140.
Impacata pelagi. Claud 1. in Ruff. 71.
Imperiosa. Claud. Conf. Mall. Theod. 241.
— mandata que fortius urget
Imperiosa quies
Mira quies pelagi. Stat. 2. Silv. 2. 26.
Modica. V. modus.
Obscura quies. i. e. In qua degunt Ignoti & humiles homines. Senec. Hippol. 11.
Secura quies, & nescia fallere vita. Virg 2. Georg. 467.
Summa Lucret. lib 2. 310
Tranquilla. Lucan. lib. 1. 261.
Expellere. V. Rumpere.
Impetrare studiis quietem. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Mitigare febrem quiete & abstinentia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Pati quietem non. Claud. 2. in Ruff. 7.
Retineri quiete. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Rumpe, atque expelle quietem. Sil. lib. 15. 550.
Rupta quies populis. Lucan. lib. 1. 239.
Quietes in plurali. Sallust. Catil. 15. Namque animus impurus diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat. Cic. 1. Off. 103. Joco uti illo quidem licet, sed sicut somno & quietibus ceteris.
Quietes, Cubilia. Lucret. lib. 1. 405.
Namque, canes ut montivagæ persæpe feraï
Naribus inveniunt intectas fronde quietes.
Quies, Dea apud Romanos, cui fanum extra urbem via Lavicana sacratum fuit. Alexander Gen. dier. lib. 2. cap. 4. Et lib. 4. cap. 16. Næniæ quoque sacellum, quod cantu querulo funeribus praesset pari exemplo ab urbe semotum, extra portam Viminalem statuerunt: sicut fanum Quietis via Lavicana, & Rediculi extra portam Capenam, quod secundo Punico bello constructum fuisse constat. Item, Collina, inquit, porta eo dicta quod anfractus multiplices circum haberet, & partim edita, partim declivia essent loca ad eam: extra eam Veneris Erycinæ, & Quietis templa fuere, & juxta campus Sceleratus: in quo incesti damnatas, vivas defodere Vestales Romani assueverant. De ea scribunt Augustinus lib. 4. 16. de Civitate Dei, & T. Liv. lib. 4. 41.
Quies, ētis. Adj. Antique. Nævius,
Jamque ejus mentem fecerat Fortuna quietem.
Quietālis, e. Adj. a Quiete dea Romanorum, de qua jam diximus, Orcus Quietalis dictus. Lilius Syntag. 1. p. 49. edit. Basil. Sed
Quietālus, i. m. ab antiquis dicebatur Orcus, inquit Festus. Verum Quietalis in Mss exstat, teste Dacerio, ut & in Fragmento Fest.
Quiesco, quiēvi, quiētum, [ἡρεμέω, ἀτρεμέω, ἡσυχάζω, παύομαι] ĕre. In quiete esse, vacare a labore, cura, officio, negotio, unde etiam pro Dormire sumitur. ut apud Cic. pro Rosc. Amer. 65. Propterea quod qui tantum facinus commiserunt, non modo sine cura quiescere, sed ne spirare quidem sine metu possunt. Idem 6. Verr. 32. Eo quum venio, Prætor quiescebat. Ovid. 2. Amor. 9. 39.
Infelix, tota quicunque quiescere nocte Sustinet.
Quiescere, de Mortuis dictum. Tibull. lib. 2. 4. 49.
Et bene discedens dicet placideque quiescas. Virg. 9. Æn. 445.
— placidaque ibi demum morte quievit. Idem 10. Ecl. 33.
— o mihi tum quam molliter ossa quiescant,
Vestra meos olim si fistula dicat amores! Lucret. lib. 3. 933.
Cum pariter mens & corpus sopita quiescunt.
Pulveris exigui jactu compressa quiescent. Virg. 4. Georg. 87. De apum certaminibus.
Quiescere in propria pelle. Hor. 1. Serm. 6. 22.
— in propria non pelle quiessem. Proverbiale est, sumptumque videtur a vestitu, & calceis, quæ tanquam hominum pellis est. Nam libertinus latum clavum, senatorii ordinis proprium, & calceos lunatos si gerat, intra pellem suam quiescere non putetur. Nisi quis a Cumano asino tractum putet, qui leonem mentiebatur leonis exuvio. Turnebus.
Conticuit tandem, factoque hic fine quievit. Virg. 3. Æn. 718.
Quiescere dicitur, Qui non est insolens & inquietus. Ter. in prol. And. 22.
Dehinc ut quiescant porro moneo, & desinant
Maledicere, malefacta ne noscant sua. [i. e. Taceant.
Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Auctor ad Heren. lib. 4. 68. [i. e. Tace.
Quiescere, Abstinere, & supersedere. Cic. pro Planc. 90. An si unquam in me vitæ cupiditas fuisset, ego, mense Decembri mei Consulatus, omnium parricidarum tela commossem, quæ, si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulum recidissent? Gell. lib. 2. cap. 28. Statuere atque edicere quiescebant. i. e. Abstinebant, & supersedebant.
Quiescas, vel quiesce: h. e. Sine, vel define. Ter. And. 3. 4. 19.
— corrigere mihi gnatum porro enitere.
D. Faciam hercle sedulo. s. potes nunc dum animus irritatus est.
D. Quiescas. Cic. 3. Verr. 134. Iste Rabonium quiescere jubet, & simul ei nonnullam spem societatis ostendit. [i. e. Securum esse, vel potius Non tumultuari, sibique curam ejus rei relinquere. conf. quietus Partic.
Æquora alta quierunt. Virg. 7. Æn. 6.
Æquora sæva quierant. Virg. 4. Æn. 523.
Arma quierunt. Sil. lib. 7. 253.
Bella quierunt. Lucan ad Pison. 26.
Cineres collapsi, & flamma quievit. Virg 6. Æn. 226.
Pascitur in vivis livor, post fata quiescit. i. e. Desinit. Ovid. 1. Amor. 15. 39.
Opus quievit tuis humeris. Ovid 2. de Ponto, 9. 60. Sed lectio dubia est.
Potentia. Cic. pro Cæcin. 71. Nimia ista, quæ dominatur in civitate, potentia in hoc solo genere quiescit.
Voces hominum quiescebant. Ovid. 1. Trist. 3. 27.
Quiescas cetera; activum. Plaut. Milit. 3. 3 53. — potin' ut hominem
Mihi des? quiescas cetera. ni lepide ludificata
Ero &c. Quasi dicat, Ne de ceteris sis sollicitus, sine ea. Idem Merc. 2. 3. 111.
Quiesce, inquam, istam rem: ego certe videro. [Sed rectius distinguunt alii puncto post Quiesce, sublata sequenti distinctione. In priore exemplo & Cetera Adverbii loco ponitur, neque proinde satis constat de verbo hoc transitive sumpto. Nam de seq. loco nihil pronuntio, quum indicatio falsa sit, ex Parisino mendosissimo indice, ut in sexcentis Plauti locis, temere descripta. Nec huc pertinet v. 51. ejusd. scen.
Quiesce hunc tumultum qui est ante ostium. Plaut. Most. 5. 2. 5.
Quiescere, Permittere, sinere. Cic. 7. Att. 9. Aut si per Trib. pleb. non patiatur, tamen quiescat rem adduci ad interregnum. [Quod si post Quiescat distinguas, sequentia referentur ad Necesse est, quod præcessit. Idque rectius.
Quiesci, Impersonale. Ter. Andr. 4. 2. 8.
Quibus quidem quam facile poterat quiesci, si hic quiesset.
Quiētus, a, um [ἡτυχος, ἡσύχιος, ἥκιστος, ἄκηλος] Adj. ex Partic.
Plaut. Amph. 1. 1. 15.
Quietus esto. Ter. Phorm. 4. 5. 1.
Quietus esto, inquam: ego curabo, ne quid verborum duint. Ubi Donatus, Quietus, securus, ab eo quod præcedit, id quod sequitur.
Quietus esto de. Plaut. Curc. 4. 2. 6. Meminere: de istoc quietus esto.

Quietum aliquem reddere, Efficere ut quiete & ſecure vivat. Ter. Eun. 2. 2. 46.
Æquor quietius. Hor. Epod. 10. 11.
Aer quietus. Virg. 5. Æn. 216.
Amnes quieros irritat diluvies. Hor. 1. Carm. 29. 40.
Animus in. Virg. 1. Æn. 307.
—in primis regina quietum
Accipit in Teucros animum, mentemque benignam.
Animus ſolutus & quietus. Cic. pro Roſc. Com. 43. Hoc ego loco, ſoluto & quieto ſum animo: & quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro.
Animo quieto vivere. Cic. 2. Tuſc. 2. Qui id quod vitari non poteſt, metuit, is vivere animo quieto nullo modo poteſt.
Annus. Liv. 2. 18. Bellum indictum, tacitæ induciæ quietum annum tenuere.
Dies cæleſtium quieti. Cic. 2. de Legib. 19.
Enſe quieto latus ſecurum. Stat. 1. Silv. 1. 43.
Gentes agitare quietas. Virg. 10. Æn. 71.
Homo quietiſſimus. Cic. 6. Verr. 40. Primo mirum omnibus videri Diodorum reum, hominem quietiſſimum, &c.
Nunquam quietum eſſe per aliquem. Cic. 10. Fam. 1. Nunquam per M. Antonium quietus fui. Quaſi dicat, Semper adverſatus eſt mihi, & perſecutus eſt me.
Inane quietum. Lucret. 2. 238.
Mente quieta conſiſtere. Cic. 2. de Divin. 149.
Nox quieta. Valer. 1. Argon. 158.
Officio quieto fungi. Ovid. 5. Triſt. 12. 19.
Oſſa quieta precor tuta requieſcite in urna. Ovid. 3. Amor. 9. 67.
Pax. Senec. Thyeſte 7.
Regnum. Hor. 1. Carm. 12. 33.
Reſpublica quieta, & Turbata, contraria. Cic. 2. in Catil. 19.
Sedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sermo quietus & remiſſus. Cic. de Senect. 28.
Somni quieti. Senec. Herc. furent. 10.
Vitam traducere quietam & otioſam. Cic. de Senect. 82.
Urbs quieta, & immunis belli. Virg. 12. Æn. 559.
Compar. ut Exſilium quietius oro. Ovid. 2. Triſt. 578.
Superl. Valde quietus. Plin. 10. Epiſt. 7. ad Trajanum, Ad quam ſpem, alioqui quietiſſimum, hortatur natalium ſplendor, &c. De amico loquitur, cui Præturam petebat. Plura utriuſque exempla ſupra V.

QUIETŪRUS, a, um. Partic. [ἡσυχάσων] Cic. 2. de Orat. 236. Videmur enim quieturi fuiſſe, niſi eſſemus laceſſiti.

QUIĒTE, Adv. [ἡσύχως, ἠρέμα, ἀπραγμόνως] Cic. de Senect. 13. Quiete, & pure, & eleganter actæ ætatis placida ac lenis ſenectus.
Quietiſſime ſe recipere. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 46.

QUIESCENTIA, æ. f. Idem quod Quies. Firmic. lib. 1. cap. 3.

QUILIBET, V. in QUI, quæ, quod.

QUIMATUS, QUIMUS, V. QUINQUE.

QUĪN, [ὅπως δέ, ὅτι μή, μὴ οὐκ] Adv. varia ſignificat, variuſque eſt ejus uſus, ut docet Donatus in Terentium paſſim. Gell. lib. 17. cap. 13. Quin particula, inquit, quam Grammatici conjunctionem appellant, variis modis, ſententiiſque connectere orationem videtur. Perlege caput integrum, ubi multa de hac particula.
Ecquis fuit, quin lacrimaretur, in LACRIMOR ex Cic. 7. Verr. Quin, pro Qui non. Et quid ſi ita legendum? ſaltem Quin ex Qui non videtur συγκοπῶδες. H. St. Immo ex Qui ne, per apocopen.
Quin, Quod non. Ter. Adelph. 5. 4. 2.
Nunquam ita quiſquam bene ſubducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, uſus ſemper aliquid adportet novi.
Quin, pro Quod. Cic. Non dubito, quin eo ſis animo, quo ego eſſem ſi quid tu me rogares. Ter. And. 1. 2. 1.
Non dubium eſt, quin uxorem nolit filius.
Non dubitare quin. Cic. pro Domo, 69. Non quod dubitaret, quin ab iſto nihil legibus, nihil religionibus, nihil jure eſſet actum. Idem 5. Att. 11. Non enim dubitabat Zeno, quin ab Areopagitis invito Memmio impetrari non poſſet. Idem 9. Att. 11. conf. DUBITO.
Nihil abeſt quin. Cic. 11. Att. 15. Prorſus nihil abeſt, quin ſim miſerrimus. Idem in Orat. 233. Abeſſe non poteſt, quin ejuſdem hominis ſit, probos improbare, qui improbos probet.
Facere non poſſum, quin quotidie ad te mittam. Cic. 12. Att. 26. Idem pro Quin, dixit Ut non, ad Att. lib. 8. 16. Ut ad te nihil dem litterarum, facere non poſſum.
Non poſſum quin exclamem. Cic. 2. de Orat. 39. Ibid. 66. De muſicis rebus non poterit, quin dicat, hoc onere ſuſcepto, recuſare.
Quin, Quominus. Ter. Eun. 5. 2. pr.
Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quaſi dedita opera, domi erant, ut nullo modo
Introire poſſem, quin viderent me. Cic. Non idcirco cauſas Iſocrates non defendit, quin id utile eſſe & honeſtum exiſtimaret.
Nemo eſſet, quin hoc ſe audiſſe liquido diceret. Cic. 6. Fam. 7. pr. Nemo noſtrûm eſt, ut opinor, quin vota victoriæ ſuæ fecerit: nemo, quin &c. optaret.
Quin, Qui non, quæ non. Ter. Hec. 2. 1. 43.
Et merito adeo: nam veſtrarum nulla eſt, quin gnatum velit
Ducere uxorem. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quis tam imperitus, quis tam procul a litteris, quin ſic incipiat? Cic. 7. Verr. 57. Hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quam multa ſint vulnera, quis eſt veſtrûm, Judices, quin intelligat? Ibid. 71. & 140.
Nullum intermiſi diem quin, &c. Cic. 7. Att. 5. Ut ne quis a me dies intermittatur, quin dem ad te litteras. Cic. 8. Att. 12.
Dies fere nullus eſt, quin hic Satyrus domum meam ventitet. Cic. 1. Att. 1.
Nego ullam gemmam aut margaritam fuiſſe, &c. quin quæſierit, inſpexerit, abſtulerit. Cic. 6. Verr. 1.
Pro Quam non. H. St.
Quin, Quare non, vel, ut non. Ter. Adelph. 2. 2. 39. Nunquid vis, quin abeam? Plaut. Ciſtel. 1. 1. 119.
Nunquid me vis, mater, intro quin eam? &c. Donatus.
Cauſæ nihil eſſet, quin ſecus judicaret. Cic. pro Quint. 32.
Nullam cauſam dico, quin. Vide CAUSA. H. St.
Quin, admirative. Ter. Adelph. 2. 3. 9.
—illius opera, Syre, nunc vivo, feſtivum caput!
Quin omnia ſibi poſt putarit eſſe præ meo commodo. Legendum eſt Qui, ſine liquida, ut in codd. emendatis legitur.
Quin, Certe, profecto. Plaut. Amph. 2. 2. 73.
— at pol quin certa res
Hanc eſt objurgare, quæ me hodie advenientem domum
Noluerit ſalutare. Idem Men. 2. 3. 74.
Hercle quin tu recte dicis, eadem ignorabitur.
Quin, Corripiendi vel imperandi vim habet. Ter. Andr. 2. 6. 18.
Quidnam eſt? D. puerile eſt. S. quid eſt? D. nihil. S. quin dic quid eſt.
Quin age, ſi quid habes. Virg. 3. Ecl. 52.
Quin, Cur non, interrogative ſumitur. Ter. Phorm. 1. 4. 33.
Quid conterimus operam fruſtra? quin abeam? Cic. in Somn. Scip. 5. Quin tu aſpicias ad te venientem Paulum patrem? Ibid. 6. Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Idem 7. Fam. 8. Quin tu urges occaſionem iſtam? Et pro Rabir. 18. Quin continetis vocem indicem ſtultitiæ veſtræ? Item 4. Att. 4. Quin tu huc advolas, & inviſis illius noſtræ Reipub. germanæ? [Hic eſt pro Quid ni?
Quin potius pacem æternam, pactoſque hymenæos Exercemus? Virg. 4. Æn. 99.
Quin ergo, quod juvat, quod carum æſtimant, id ſemper faciant, ament, potent. Salluſt. in Jugurth. cap. 85. §. 41.
Quin, Etiam. Ter. Heaut. 3. 3 21.
—Syre, pudet me. S. credo: neque id injuria:
Quin mihi moleſtum eſt. [Plenius Quin adeo diceres.
Quin, Immo. Ter. Heaut. 4. 3. 23.
Quid dicam? quam cauſam afferam? S. quin nolo mentiare:
Aperte, ita ut res ſeſe habet, narrato. Idem Eun. 5. 2. 63.
Non faciam, Pythias. P. non pol credo, Chærea,
Niſi ſi commiſſum non erit. C. quin, Pythias,
Tu me ſervato. Idem Heaut. 4. 4. 15.
Quin, Quin immo. Ter. Adelph. 4. 2. 5.
Verum. C. perii. S. quin tu animo bono es. Virg. 1. Æn. 283.
— quin aſpera Juno,
Quæ mare nunc, terraſque metu, cælumque fatigat,
Conſilia in melius referet. Plaut. Capt. 5. 4. 19.
Quid tu ais? adduxtin' illum hujus captivum filium?
PH. Quin, inquam, intus hic eſt.
Quin potius. Plaut. Caſin. 1. 1. 12.
Quin potius quod legatum eſt tibi negotium,
Id curas, atque urbanis rebus te abſtines? Plin. Epiſt. 3. 13. extr.
Quin potius illud, adnota, quæ putaveris corrigenda.
Quin, Quamobrem. Plaut. Epid. 3. 4. 19.
Quin tu alium quæras, cui centones ſarcias. Ter. Andr. 1. 1. 18.
Quin tu uno verbo dic; quid eſt, quod me velis.
Quin, Quin etiam, inſuper, præter id. Plaut. Aulul. 2. 4. 34.
Famem hercle utendam ſi roges, nunquam dabit:
Quin ipſi pridem tonſor ungues dempſerat,
Collegit, omnia abſtulit præſegmina.
Quin taces? correptio eſt ſilentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id eſt, Eſto ſecurus: nam tacere, ſecuri eſt. Ter. Andr. 2. 3. 25.

QUĪNĔTIAM, [ἔτι δέ, ἀλλὰ μήν, καὶ μήν, καί] Conjunctio copulativa, qua nectimus quæ conjuncta ſignificare volumus. Cic. de Amicit. 59. Quonam enim modo quiſquam amicus eſſe poterit, cui ſe putabit inimicum eſſe poſſe? quinetiam neceſſe erit cupere & optare ut quam ſæpiſſime peccet amicus. Ibid. 67. Quinetiam ſi quis aſperitate ea eſt & immanitate naturæ, congreſſus ut hominum fugiat atque oderit. Virg. 2. Georg. 269.
Quinetiam cæli regionem in cortice ſignant. Ter. Eun. 4. 3. 3.
Quinetiam inſuper ſcelus, poſtquam ludificatus eſt virginem,
Veſtem omnem miſeræ diſcidit, tum ipſam capillo conſcidit.

QUĪNIMMO, [ἀλλὰ δή, καὶ μὴν νή] Conjunctio, pro Immo vero, vel Immo etiam. Plaut. Ciſtel. 2. 1. 39.
Itaque me Ops opulenta illius avia. M. quinimmo mater quidem. Al. Immo ἀπολῶς. Plin. Epiſt. 4. 9. Prævaluit ſententia Cæpionis; quinimmo conſurgenti ei ad cenſendum, acclamatum eſt, quod ſolet reſidentibus. Cic. 2. Att. 10. Ejus autem Collega, & in me perhonorificus, & partium ſtudioſus ac defenſor bonarum. Quinimmo leviter inter ſe diſſident: ſed vereor ne hoc quod infectum eſt, ſerpat longius. Vetus codex legit, Qui nunc leviter.
Quinimmo quum proſperi quiddam ex provinciis nuntiatum eſſet. Sueton. in Neron. cap. 42. H. St. Rectius diviſe Quin immo ſcribitur.

QUINCTIA, Gens Patricia, Romam, Alba diruta, a Tullo rege translata eſt. Teſtes Liv. 1. 30. pr. & Dionyſ. lib. 1. V. Fulv. Urſin. in Denariis hujus gentis. Ejus familiæ nobiles paſſim ab Hiſtoricis celebrantur. In quibus cognomento Barbati, qui & Capitolini, Cincinnati, Criſpini, Flaminini, Penni.
Omnium nobiliſſimus rebus domi foriſque geſtis T. Quinctius Flaminius, qui anno U. C. 554. cum Sex. Ælio Pæto cos. factus, fortitusque Macedoniam provinciam, de Philippo & Nabide regibus triumphum ſplendidiſſimum reportavit, libertatemque Græciæ in ludis iſthmiis promulgari curavit. V. Liv. lib. 32. & ſeq.
C. Quinctio M'. Acilio coſſ. Plin. lib. 7. cap. 36. Idem lib. 33. cap. 1. docet, In Quinctiorum familia aurum ne feminas quidem habere morem fuiſſe. Scribitur & Quintius, ſed altera ſcribendi ratio in Denariis antiquis occurrit.

QUINCTIA prata, a L. Quinctio Cincinnato dicta. V. Feſt. in voce. Liv. 3. 26. Plin. lib. 18. cap. 3.

QUINCUNCIALIS, QUINCUNX, QUINCUPEDAL, QUINCUPLEX, V. poſt QUINQUE.

QUINDA, n. pl. [Κοίνδα] Munitio eſt Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarſo Ciliciæ urbibus, quas belluam illum Sardanapalum uno die condidiſſe autumant. Strabo lib. 4. Supra Anchialam ſunt Quinda, munitum caſtellum, in quo olim Macedones theſauros ſervabant. V. Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

QUINDECIES, QUINDECIM, QUINDECIMVIR, QUINDENI, V. poſt QUINQUE.

QUINETIAM, V. QUIN.

Quingeni, Quingenarius, Quingentesimus, Quingenti, Quingenties, Quini, æ. a. V. post quinque.

Quinimmo, V. quin.

Quinquagenarius, Quinquagenus, Quinquagesies, Quinquagesimus, Quinquagies, Quinquaginta, Quinquatria, Quinquatrus, V. post quinque.

Quinque, [πέντε] Nomen numerale.

Quinque ter implebat ulnas, i. e. Quindecim. Ovid. 8. Met. 742.

Quinque pedum usucapio, apud Ciceronem quid sit, lib. 1. de Legib. 55. ipsemet explicat: Ex hac, inquit, non rerum, sed verborum discordia controversia nata est de finibus, in qua (quoniam usucapionem, XII tab. intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines regemus. Eum locum sic, & recte, explicat Hotomanus: Ut in controversia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaqua versus pedes definiuntur, qui quamvis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen dirimendis reservantur: sic in controversia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ a Socrate positi, perveſtigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia unicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regundis: sed quum tres tum essent, facere intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Urbicus p. 53. Gœs. De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem, vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus aratri, quod usucapi non potest.

Quinque primi, [πεντάπρωτοι] qui Græce, & cap. 2. C. de privilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cic. 5. Verr. 68. Agyrio Magistratus & Quinque primi, accitu istius, evocantur.

Quinquies, Adv. [πεντάκις] Quinque vicibus. Cic. 5. Verr. 188. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse. Idem 11. Philip. 11. At hic, me defendente, quinquies absolutus est.

Quinquies millies. Plin. lib. 2. cap. 23. Scribitur & Quinquiens.

Quimus ex. gr. etiam dicere licebit, ut Bimus, Trimus, Quadrimus. H. St.

Quimātus, ūs. m. [πενταετία] ut, Bimatus, & trimatus: hoc est, tempus vel spatium quinque annorum. Plin. lib. 8. cap. 45. Vita feminis XV annis longissima, maribus XX, robur in quimatu. De bobus.

Quīni, æ. a. [ἀνὰ πέντε] distributivum vel ordinale. Cic. 5. Verr. 114. In medimna singula video ex litteris publicis tibi Halesinos II s quinos denos dedisse. conf. quindecim. Plaut. Pseud. 1. 3. 111. Quater quinis minis.

Quina millia peditum. Liv. 8. 8.

Quini deni. Curtius lib. 8. cap. 9. extr. Menses in quinos denos descripserunt dies. i. e. XV. De sapientibus Indorum.

Quina dena festertiûm. Sueton. Claud. cap. 10. extr.

Quini viceni nummi. Liv. 22. 54.

Quinas hic capiti mercedes exigit. Hor. 1. Serm. 2. 14.

Quini versus. Nepos, 25. 18.

Græci stipati quini in lectulis. Cic. in Pison. 67.

Quīnio, ōnis. m. [πεντὰς] Tertull. de Anim. c. 6. extr. Quinionem enixa filiorum. conf. c. 46.

Quinārius, a, um. Adj. [πεμπάς] dicitur Quod quinque complectitur. Plin. lib. 31. cap. 6. Fistulas denûm pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendere. V. Octonarius, in octo.

Quinarii nummi, quod quinos æris valebant, sicuti Denarii, quod denos. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 36.

Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarii dimidium. Budæus.

Quintus, a, um. [πέμπτος] Adj. ordinis, a Quinque. Liv. 31. 7. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam perveniet.

Quintæ Calendæ, & Quinto Calendas, pro eodem apud Jureconsultos usurpatum ubique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illisque diebus calari populus solebat. Fenestella.

Quintus Prænomen, V. paulo post.

Quintum, Adv. ut, Quintum Consul, tempus designat, & quater ante factum. Liv. 27. 6. Declarati Consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Flavius Flaccus quartum. Idem 6. 42. Ut M. Furius Dictator quintum diceretur. [Quod vulgo dicunt Quinta vice, ut pro Quinquies, Quinque vicibus.

Quinto, Adv. vulgo usurpant, sed sine exemplo probati auctoris.

Quintānus, a, um. Adj. [πεμπταῖος] Plin. lib. 17. cap. 22. Semper vero quintanis semitari, hoc est ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.

Quintana febris, [πεμπταῖος] apud Galenum sæpe, quæ quinto quoque die redit.

Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. 4. Hist. 71. Adventu quintanorum, quintadecimanorumque auctæ legiones.

Quintana, æ. f. porta, & statio militum, quum legiones in castra fuerant dispositæ. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 12. Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra convehi, & rerum utensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad usum militaris multitudinis, quæque bello usui forent importari & exportari solita. Liv. 41. 6. Ad quæstorium forum, quintanamque hostes pervenerunt. Sueton. in Neron. cap. 26. Quintana domi constituta, ubi partæ prædæ & ad licitationem dividendæ pretium assumeretur [Quibus ipsis ex locis, si minus aliunde constaret, satis apparet, Quintana non Portæ, sed Viæ castrensis nomen fuisse, ubi forum erat rerum venalium. Plenissime Lipsi. de Mil. Rom. lib. 5. Dial. 3 & 4.

Quintabius, a, um. Adj. Quintarium limitem ita nominavit Hygenus pag. 258 Gœs. Quintum quemque quintarium volunt. Porro autem inter Quintum & Quintarium interest aliquid. Quintus est, qui quinto loco numeratur: Quintarius, qui quinque centurias cludit. Hunc volunt esse quintum, qui est sextus. Nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic caverunt, ut a Decumano maximo quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis hujus ambigua nisi eorum formæ sextum quemque limitem latiorem haberent, significatione qua & minores. Tractemus nunc diligentius quid dixerint a D. M. quintum quemque latiorem decumano. Quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum novissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex fiunt. Eandem observationem in reliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum a D M. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior, sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adjectis limitibus, summo, latitudinem suam servari placuit. Hæc ille.

Quintīlis, is. m. [πεμπτανιαῖος] Quintilis mensis XXXI. dierum, ideo dictus est, quod in Anno Romuli quintus in ordine esset. Sed postea in honorem Julii Cæsaris Dictatoris, legem ferente M. Antonio, M. filio Consule, Julius appellatus est, quod hoc mense, a. d. IV. Idus Quintiles Julius procreatus sit, inquit Macrobius lib 1. cap. 12. Meminit & Sueton. cap. 75. Cic. 14. Att. 7. Volo mense Quintili in Græciam.

Quincŭplex, ĭcis. Adj. [πεντάπλους] ut Duplex dicitur. Martial. lib. 14. 4.

Cæde juvencorum domini caret area felix,
Quincuplici cera quum datur altus honor. Quincuplices ceras vocat Tabellas, a numero quinque foliorum: his decretus triumphus nuntiabatur Imperatori, ut placet Domitio Calderino, vel potius Consulatus. [Gloss. Gr. L. Πεντάπλους, Quinqueplex, & Πεντάπλη, Quinqueplex.

Quincuplico, vel Quinquiplico, āre. ut, Quinquiplicare magistratus, apud Tacit. 2. Ann. 36. pro In annum quintum prorogare.

Quincunx, quincuncis. m. [πεντάγκιον Gloss. G. L.] Quinque unciæ. ut, Uncia remota de quincunce. Hor. de Arte Poet. 327.

Quincunx, Quinque cyathorum mensura, sive potius Quinque cyathi, qui Unciis totidem æquantur. Martial. lib. 11. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus:
Caïus ut fiat, Julius, & Proculus. Idem lib. 1. 28.
Hesterna tibi nocte dixeramus,
Quincunces, puto, post decem peractos. h. e. Post epotes decies quinque cyathos, ut vult Bud. Idem lib. 2. 1.
Te conviva leget misto quincunce, &c. V. Budæum lib. 5. de Asse. Bessem poeta vocat octo cyathos. V. Sextarius Romanus in sex. [Quod in Londin. edit. & in Thes. Lipsi. Quincunx Mensuræ genus dicitur, paulum supra dimidiam Heminam continens, quid sit non assequor. Hemina enim, ἡμίξεστον, sive κοτύλη Græcorum, cyathos 6. continet, Quincunx vero 5. Nec rem expedies, si & ipsam Heminam in uncias 12. diviseris, ut quibusdam placet, ut Libram scil. mensuralem.

Quincunx, Jugeri pars tertia, & una duodecima, hoc est, quinque unciæ. Dividitur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars tertia & una duodecima, pedes duodecim millia, hoc est, quincunx.

In quincuncem [ἐς πεντάστιχον] arbores dispositæ cur dicantur, facile ex Quintil. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3. leguntur, Nullusne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam & in ordinem certaque intervalla redigam eas arbores. Quid enim illo quincunce speciosius, qui in quamcunque partem spectaveris, rectus est? Sed protinus in id quoque prodest, ut terræ succum æqualiter trahant. Cic. de Senect. 59. Quum admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, atque puram, & suavitatem odorum, qui afflarentur e floribus, tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus. Columel. 3. 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur. Fortasse autem antiqui sic Quincuncem appellaverunt exactam plantarum metationem: ut Decussem, exactam spatii divisionem. Hæc Budæus. V. Virg 2. Georg. 277. seqq. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hos obliquis ordinibus, in quincuncem dispositis, scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varr. 1. de R. R. cap 7. In quincuncem prope sint ordines atque intervalla modica. Bayfius, Arborum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus intervallis sic disponuntur, ut figuram quincuncialem servare adinvicem videantur. Glareanus in Commentarios Cæsaris, quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinpunctialem, ut sit Quincuncialis ordo, qui in quovis quadrato centro ipsius quatuor angulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic fiunt quinque hoc modo ∴ Quod si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius jugeri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

Vide paulo infra Quincuncialis figura &c.

Quincunces usuræ, sunt Quoties ex centum nummis (ut exempli gratia sit) quinque nummos usuræ menstruæ nomine percipimus. Sic Semisses usuræ, trientes, besses & hujusmodi.

Modesto quincunce nutrire nummos, Augere nummos suos fœnore quincunciali. Pers. 5. Sat. 149. V. Usura, in utor.

Quincunciālis, e. Adj. ut, Quincuncialis herba: quæ minor est semipede, & septenûm ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11. Inter omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant, alii diospyron; alii heracleos: Herba quincuncialis fere, foliis duplo majoribus quam rutæ. Et paulo post, Jacere eam, atque humi serpere auctores tradunt. Budæus.

Quincuncialis figura, ejus figuræ quæ Decussim antiquis significabat, media est. Fiebat vero decussis ad X litteræ formam, quæ quidem apud Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit V figura, quæ quinarium numerum, atque adeo quincuncem demonstrat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiam inferius multiplicata, figuram facit quæ quincuncialis appellatur.

Quincunx, Ordo quincuncialis.

V

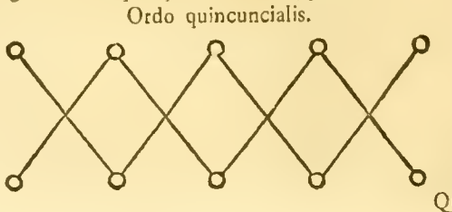

Quincun-

Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11. In disponendis arboribus arbustisque, ac vineis, quincuncialis ordinum ratio vulgata & necessaria, non perflatu modo utilis, verum & aspectu grata quocunque modo intueare, in ordinem se porrigente versu.

Didici, inquit Budæus in Asse, duplicem quincuncialis ordinis rationem esse. Alteram nostrates *Scacariam*, quasi alveolatam appellant, *en eschiquier*. Sumsit enim formam a postica parte alvei, in qua scrupos hodie lusitantes promovent & reducunt. Altera ratio reticulata dici potest, non in quadras ut prior, sed in rhombos conformata, ea forma, qua specularia apud nos plerumque videntur in fenestris lumen vitro transmittentibus, *en lozenges*. Hujusmodi ordinum observatio Northmannis solennis est instituendis pomariis: quorum arboratores e seminariis plantulas transferentes, ita stellatim decussare norunt ordines, ut in quamcunque partem te vertas, rectam semper seriem videas, nusquam obliquante prospectu in longinquum. Hæc Budæus.

Alveolata.

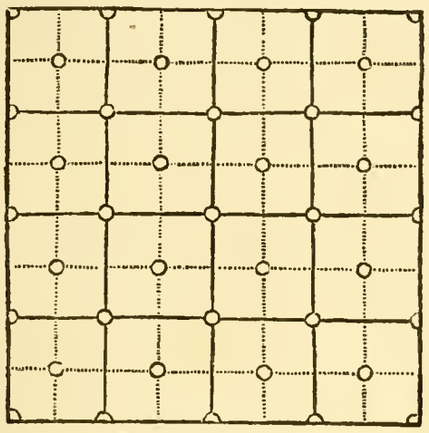

Reticulata.

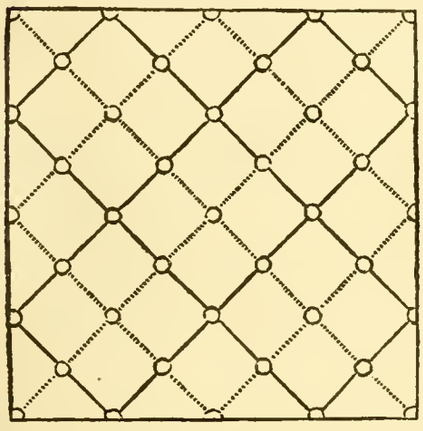

QUINCUPĔDAL, Mensura quædam quinque pedum, qua fabri murarii in demetiendis parietibus uti solent. Hujus formam & usum sic depingit, Martial. lib. 14. 92.

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furta solet.

QUINQUĀTRIA, orum. n. [Πανεθήναια Gloss. Lat. Gr.] ab eo quod Quinquatre, in singulari, sicut Bacchanale & Vulcanale. Festa erant quæ quinque diebus Palladi fiebant mense Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus post Idus celebrabantur: nam dies post Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinque ab atro die. Primo die fiebant sacrificia: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat lustratio. V. Ovid. 3. Fast. 809. &c. Sunt qui dicant hunc diem munusculorum quoque esse, quo tempore matronæ inter se invicem munera missitabant, & cœnas servis apponebant, ut viri Saturnalibus. Plaut. Milit. 3. 1. 98.

— da quod dem Quinquatribus,
Præcantatrici, conjectrici, ariolæ, atque aruspicæ. [Immo Nonæ illæ Juniæ sunt, quæ Caprotinæ dicebantur. V. Interpp. ad Ovid. 2. de A. A. v. 257. Quamquam & Quinquatrus hilariter transigebant. Quod item de Atris diebus additur nugæ sunt. V. seq. dict.

Festa Quinquatria. Hor. 2. Epist. 2. 197.

Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertiæ quam secundæ declinationis, sicut cetera festorum nomina. Diomedes vero Quinquatræ [vel Quinquatriæ] in prima declinatione protulit. Cic. 12. Fam. 25. Quinquatribus frequenti Senatu causam tuam egi, non invita Minerva. Alludens ad Deæ præsentiam.

QUINQUATRUS, ûs. m. etiam dicitur, sicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, Decimatrus. Jungiturque hæc particula ATRUS, nihil significans, supplementi causa. Auctor Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de L. L. 3. Quinquatrus: hic dies unus a nominis errore observatur proinde, ut sint quinque, dictus, ut ab Tusculanis post diem sextum Eidus similiter vocatur Sexatrus, & post diem septimum, Septimatrus, sic hic quod erat post diem quintum Idus Quinquatrus. Quinquatrus appellari quidam putant a numero dierum, qui fere his celebrantur. Qui scilicet errant, tam hercule, quam qui triduo Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nam omnibus his singulis diebus fiunt sacra. Forma autem vocabuli ejus, exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata est, quod post diem quintum Iduum est, is dies festus. ut apud Tusculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septenatrus, & apud Faliscos Decimatrus. Minervæ autem dicatum eum diem existimant, quod eo die ædis ejus in Aventino consecrata est. Hæc Festus. At Charisius lib. 1.

Quinquatrus antiqui dicebant a Quinquando, id est lustrando, quod eo die arma Ancilia lustrari sint solita.

Quinquatrus, pl. f. pro ipsis Quinquatriis, antique. Cic. 9. Att. 12. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas, qua ego illum usum puto. Idem 2. Fam. 11. Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ quinquatrus afferebantur.

Minores etiam Quinquatrus erant, de quibus Ovid. 6. Fast. 651. Hæc erant Idibus Juniis. Idem v. 694.

— superest mihi discere, dixi,
Cur sit Quinquatrus illa vocata dies &c. V. Varr. l. c. Fest. in Minusculæ.

QUINQUĔFŌLIUM, i. n. [πεντάφυλλον] Herba, a numero foliorum nomen habens, unde etiam Græcis Pentaphyllon dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Quinquefolium nulli ignotum est, quum etiam fraga gignendo commendetur. Græci vocant pentapetes, sive chamæzelon, sive pentaphyllon. Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inarescens nigrescit, & angulosa fit. Nomen a numero foliorum habet: & ipsa herba incipit & desinit cum vite. Idem cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartito.

QUINQUELIBRĀLIS, e. Adj. [πενταλιτραῖος] Pondo quinque librarum. Columel. lib. 3. cap. 15. Dispositis lapidibus paucis, qui singuli non excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUEMESTRIS, e. Adj. [πενταμηνιαῖος] Quod quinque mensium est. Varro 2. de R. R. cap. 7. Quinquemestribus pullis factis, quum redacti sunt in stabulum, objiciendum, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Castrari agnos, nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

QUINQUENNIUM, i. n. [πενταετία] Spatium quinque annorum, quod & Lustrum dicitur. Cic. 3. de Legib. 7. Bini sunto, magistratum quinquennium habento. De Censoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ovid. 12. Met. 584.

In quinquennio. V. IN.

QUINQUENNIS, e. Adj. [πενταετής] Quod quinque annorum est. Plaut. Pœn. prol. 85.

Carthaginensi duæ fuere filiæ,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula. Columel. lib. 7. cap. 6. Caper quinquennis parum idoneus. Ovid. 4. de Ponto 6. 5.

In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est. Hor. 2. Serm. 2. 57.

Quinquennes oleas est, & silvestria corna.

Vinum quinquenne. Hor. 2. Serm. 8. 47.

QUINQUENNĀLIS, e. Adj. [πεντετηρικός] Quod fit singulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. 127. Ex quibus Elæus Hippias, quum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum, gloriatus est, &c.

Quinquennales ludi. Plin. lib. 4. cap. 5.

Quinquennalis magistratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liv. 4. 24. Alios magistratus annuos esse, quinquennalem censuram.

Tempus quinquennale. Varr. de L. L. lib. 5. 2.

Vota quinquennalia, in quinquennium suscepta, quod exactum tempus ludis solennibus celebrabatur. Liv. 31. 9. extr. Vovit in eadem verba cos. præeunte Max. Pontifice, quibus ante quinquennalia vota suscipi solita erant: præterquam quod tanta pecunia, quantam tum, quum solveretur, Senatus censuisset, ludos, donaque facturum vovit. conf. DECENNALIA.

QUINQUEPARTĪTUS, a, um. Adj. [πενταμερής] Quod in quinque partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 59. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Legitur etiam Quinquepertitam.

QUINQUEPARTĪTO, Adv. [πενταμερῶς] Plin. lib. 25. cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartito, nigris & ipsis, plumosisque.

QUINQUEPEDUM usucapio, QUINQUEPRIMI, V. QUINQUE.

QUINQUERĒMIS, is. f. [πεντήρης] Navis quinque remorum ordines habens. Liv. 41. 9. DC equites & decem quinqueremes naves, si deducere ex navalibus vellet. Cic. 6. Verr. 103. Certos homines in quinqueremi misisse, qui eos dentes reportarent.

Quidam Quinquiremis scribunt. H. St.

QUINQUERTIUM, i. n. [πένταθλον] Exercitationis genus, quod quinque artibus his constabat, jactu disci, cursu, saltu, jaculatione, luctatione. Festus. Budæus in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia. V. Aristot. 1. Rhet. 5. ad fin. & ex eo Hier. Mercur. de A. G. 1. 14. Vandale Diss. 8. De Gymnasiarchis &c. cap. 4.

QUINQUESSIS, is. m. Numus apud Romanos. Antonius Augustinus ad Festum; Quinquessis, inquit, quinarius, sive victoriatus dictus est, quod initio quinque assibus æstimaretur, postea octo valuit, ejusque nota erat Victoria. Plinius. [Planissume hic quidem lib. 33. cap. 3. de Quinario seu Victoriato. Quinquessis vero mentionem nusquam apud antiquos invenio.

QUINQUĔVIR, viri. [εἷς ἐκ πέντε] dicitur ut Triumvir. Cic. 4. Acad. 136. Nescio an ne Quinquevirum quidem quenquam, nisi sapientem. Idem 2. de Lege Agrar. 17. Toties legibus Agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri. Hor. 2. Serm. 5. 59.

Scriba ex Quinqueviro corvum deludet hiantem.

QUINQUEVIRĀTUS, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν πέντε, πενταδαρχία] Officium (vel magistratus) Quinquevirorum. Cic. 9. Att. 2. Repudiari se totum magis etiam, quam olim in Quinqueviratu, putabit. Vetus codex legit, XX viratu. Idem de Provinc. Consul. 41. Me illerunt Quinqueviratum acciperem, rogavit. Hic quoque F. Ursin. & Manut. legunt XX viratum.

QUINDĔCIM, [δεκαπέντε] Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pseud. 1. 3. 112. Et jam quindecim habeo minas.

QUINDECIMVIR, viri. m. [εἷς ἐκ πεντεκαίδεκα, πεντεκαιδεκαδαρχος] Nomen magistratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43. Q. Metellus in ea oratione, quam habuit supremis laudibus patris sui L. Metelli, Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum, Quindecimviri agris dandis, &c. [Non Magistratus hic, sed Officii a S. P. Q. R. extra ordinem demandati nomen est.

Quindecimviri sacris faciundis, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam divinis mysteriis & sacrificiis solennibus, quam respensis dandis præesse in Algido, in templo Dianæ, jussi sunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16. [Primum duo ab ipso Tarquinio rege institutos fuisse docet Dionys. 4. 62. Decem deinde populus esse jussit, partim patricios, partim plebejos, anno U. C. 387. V. Liv. lib. 8 cap. 37. extr. & 42. pr.

Quindecimviri Sibyllini, a Sulla Dictatore fuerunt instituti, quum ante Sullæ Dictaturam decem duntaxat fuissent, ad quos tum custodia & inspectio librorum, seu carminum Sibyllinorum, quæ fata urbis continere putabant, tum ludorum Sæcularium procuratio pertinebat, ut docet Corn. Tacit. lib. 11. Ann. 11. his verbis, Nam is (Domitianus) quoque edidit ludos sæculares; iisque intentius affui, sacerdotio Quindecimvirali præditus, ac tum Prætor. Quod non jactantia refero, sed quia collegio Quindecimvirûm antiquitus ea cura mandabatur, & magistratus potissimum exsequebantur officia cæremoniarum. Hæc Tac. Eodem respexit in Carmine Sæculari Horatius, ubi ait, v. 70.

Quæque Aventinum tenet, Algidumque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, & votis puerorum amicas
Applicet aures.

Habuisse eos & Magistrum collegii, & Sacro quoque illo, quo vivi homines a Romanis defodiebantur, carmen præire consuesse docet Plin. lib. 28 cap. 2 Cujus sacri, inquit, precationem, qua solet præire Quindecimvirûm collegii Magister, si quis legat, protecto vim carminum fateatur. [Malim Quam solet. Sic enim passim vett. loquuntur. V. PRÆEO.

QUINDECIES, Adv. [δεκαπεντάκις] Quindecim vicibus. Martial. lib. 7. 9.

Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?

Quindecies, subaudito, centena millia. Cic. 4. Verr. 61. At illa H-S D. millia hæreditaria, accessit ipsius antiqua H-S quindecies pecunia.

QUINDENI, æ, a. [ἀνὰ πεντεκαίδεκα] Adj. Idem significat quod Quindecim distributive. Liv. 35. 40. Quindena jugera agri data in singulos pedites sunt, &c. Quidam legunt, Quina dena.

QUINI DENI, Quinæ denæ, Quina dena. Idem l. Qui quadraginta. §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QUINTUSDECIMUS, a, um. Adj. [πεντεκαιδέκατος] Plin. lib. 9. cap. 51.

QUINTIDECAGŌNUM, [πεντεκαιδεκάγωνον] Figura est æquilatera & æquiangula, composita ex XV angulis, & lateribus æqualibus. Euclid. 4. Element. Probl. 16. Propos. 16. In dato circulo, quintidecagonum & æquilaterum & æquiangulum describere. [Sic vetus Euclidis interpres. Al. Quindecagonum. Sed aut Græcum vocabulum retinendum fuit, aut Quindecangulum Latine dicendum.

QUINQUĀGINTA, indecl. [πεντήκοντα] Virg. 1. Æn. 707.

Quinquaginta intus famulæ, &c.

QUINQUĀGIES, Adv. [πεντηκοντάκις] Columel. lib. 5. cap. 2. Has duas summas in se multiplicato, quinquagies centeni fiunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit.

Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin. lib. 2. cap. 108.

Quinquagies centena millia. Plin. lib. 2. cap. 108. Quod & per ellipsin Quinquagies tantum dicitur.

QUINQUĀGĒSIES, Adv. Subaudito Centena millia. Plaut Men. 5. 9. 99.

Vix credo tota auctione capiet quinquagesies. Alii legendum putant Quinquagies.

QUINQUĀGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ πεντήκοντα] Idem in distributione, quod Quinquaginta. Plin. 8. 36. Vivunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Idem 15. 24. Juba auctor est quinquagenûm cubitorum altitudine in Arabia esse eas. Cic. 5. Verr. 69. In singulos H-S quinquagenis millibus damnari mavultis? Quod & per ellipsin Quinquagena dicebant.

QUINQUAGENĀRIUS, a, um. Adj. [πεντηκοντάδικος] Quod quinquaginta continet. Cato R. R. cap. 13. Urnam quinquagenariam unam, sextarium olearium unum. Sic cap. 10.

Quinquagenariæ cohortes, Quæ quinquaginta militibus constabant. Curtius lib. 5. 2. 3. Sed rectius Quingenariæ scribitur.

Quinquagenarius grex, h. e. Quinquaginta capitum. Varr. 2. de R. R. cap. 10.

QUINQUAGĒSĬMUS, a, um. aliud Adj. [πεντηκοστὸς] Ordinis, ut,

Quinquagesimus unus. Plin. lib. 7. cap. 9. Quinquagesimo uno raptus anno.

Quinquagesima liba, Quinquagies oblata Natalitio sacro. Martial. lib. 10. 24.

Natales mihi Martiæ Calendæ,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ:
Quinquagesima liba, septimamque
Vestris addimus hanc focis acerram.

Quinquagesimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr. 116. Subauditur Partes.

QUINGENTI, æ. a. [πεντακόσιοι] ut, Quingenti milites: h. e. Quinquies centum. Cic. 16. Att. 8. Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib. 4. 2. Tusculanam villam quingentis millibus, Formianum H-S. ducentis quinquaginta millibus. Virg. 10. Æn. 204.

Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat.

Quingentis empto drachmis. Hor. 2. Serm. 7. 43.

QUINGENTIES, Adv. [πεντακοσάκις] Cic. 4. Verr. 27. Ob eam rem H-S quingenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exacturum.

QUINGĒNI, æ, a. [ἀνὰ πεντακόσιοι] Idem in distributione, quod Quingenti. Columel. lib. 5. cap. 2. Horum pars dimidia duo millia quingeni.

Quingena, subaudito Millia, in pecuniaria ratione Romanorum. Cic. 4. Att. 2. Apud eum H-S quingena deposuerunt, ut qui a Catone damnatus esset, id perderet.

Quingeni, pro Singulis quingenti. Suet. in Cæs. cap. 38. Populo præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim divisit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annuam etiam habitationem Romæ usque ad bina millia nummûm, in Italia non ultra quingenos sestertios remisit.

Sunt qui Quingenteni usurpant, sed nulla auctoritate freti. Etsi sane alterum illud ex hoc per Syncopen natum videtur.

QUINGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [πεντακοσιακὸς] Plin. lib. 33. cap. 11. Dispensator Hispaniæ Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat. i. e. Pondo quingentarum librarum.

QUINGENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [πεντακοσοστὸς] Plin. lib. 15. cap. 1. Anno urbis quingentesimo quinto.

QUINTANUS, V. QUINTUS, post QUINQUE.

QUINTII, [Κοίντοι] Populi sunt in Armenia ad Medorum montes. Strabo lib. 11. Has autem montium radices, ad summum usque a mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli quadam ex parte habitant, partem vero maximam Gelæ, Docusinii, & Amardi & Quintii, (al. Quitii, Κοίτοι) & Anariacæ.

QUINTILIANI dicti sunt juvenes, qui per ludum & lasciviam currentes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus lib. 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno sacra facerent clamore pastorum excitos, quorum oves abactæ erant, in latrones præda onustos incurrisse nudos, prædamque detraxisse: qua postquam potiti sunt, sacra instituisse, ut nudi juvenes, incincti pellibus, per ludum & lasciviam currerent: ex quibus alii Faviani, nonnulli Quintiliani dicti. V. Fest. in Fabiani, & in ipsa voce.

QUINTILIĀNUS, i. m. [Κοϊντιλιανὸς] Cognomen adoptivum, a Quintiliis tractum. M. Fabius Quintilianus, Rhetor, ortus in Hispania, in civitate Calaguritana, ut Eusebio placet. Ipse Quintilianus Hispanos provinciales suos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba Imp. venisse, brevique tempore postea in familiaritatem Domitiani principis receptum sororis ejus nepotes erudiisse. Id quod ipse testatur in procemio lib. 4. Ludum Romæ aperuit, primusque e fisco salarium tulit. Laurentius Valla, eum in præceptis Ciceroni præferebat, stiloque ejus & doctrinæ magnopere adhærebat. Meminit ejus Martial. lib. 2. 90.

Quintiliane, vagæ moderator summe juventæ,
Gloria Romanæ, Quintiliane, togæ. Plinius quoque ejus discipulus 2. Epist. 14. ad Maximum, Ita certe ex Quintiliano præceptore meo audisse memini. Sic lib. 6. Epist. 6. ad Fundanum. Idem 6. Epist. 3. extr. testatur se L millia nummûm donasse nupturæ ejus filiæ.

QUINTILIS, V. QUINQUE.

QUINTILIUS, i. m. Nomen gentile Ro.

Cn. Quintilius, Dictator Romæ veneficis matronis puniendis creatus est. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 6. Post quem quum Romæ de veneficiis quærerent, & aliquot matronæ damnatæ forent, eaque res prodigii haberetur loco: ut mentes alienatæ sui compotes fierent, simili memoria ex annalibus repetita, clavi figendi causa Dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clavo, quum eo piaculo civium mentes sui compotes fecisset, discordesque animos conciliasset, Dictatura se abdicavit. Ex Livii 8. 18. Scribitur & QUINCTILIUS per CT.

Quintilius Varus Poëta nobilis, ut scribit Eusebius ad Ol. 189. Cremonensis fuit, Virgilii olim & Horatii familiaris, qui obiit ante Virgilii obitum annis sex. Hujus meminit Horatius, cum alibi, tum 1. Carm 24. ubi ipsius mortem deplorat. Idem esse creditur, qui in Germania cum tribus legionibus totidemque alis & sex cohortibus cæsus est. Quam cladem Varianam graphice descripsit Vellejus lib. 2. cap. 117. & 118. V. Gyrald. de Poët. Hist. Dial. 4. & infra s. l. VARUS.

QUINTIPOR, V. QUINTUS, Prænomen.

QUINTUS, [Κόϊντος] Prænomen antiquis magno in usu. Fuit autem Quintus a principio is dictus, Qui loco natus esset quinto: ut Sextus, qui sexto: Decimus, qui decimo. Quod & in feminis est servatum, ut Claudia Quinta. Postea tamen Quintus cœpit esse prænomen ejus etiam quandoque, qui secundo, vel tertio, atque etiam primo loco natus esset, ut in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire. Scribitur & Quinctus.

QUINTIPOR, servile nomen frequens apud antiquos erat, a prænomine domini ductum, ut Marcipor, Caipor. Quamvis sint, qui a numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Festus. A Cajo scil. Marco, Quinto. Por autem, pro Puer. V. Dacer. ad loc.

QUINTIUS, vel QUINCTIUS, nom. gentis Ro. V. QUINCTIA gens.

QUINUS, V. QUINQUE.

QUIPPE, Adverbium, quo rationem ejus, quod præcessit, reddimus. Terent. Heaut. 2. 4. 9.

Nam expedit bonas esse vobis: nos, quibuscunque est res, non sinunt:
Quippe forma impulsi nostra nos amatores colunt. Cic. 1. de Finib. 21. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in geometriaque perfecto.

Dixisti quippe, jam fixum & statutum est. Cic. pro Muren. 62.

Movet me quippe lumen curiæ. Cic. pro Milon. 34.

Quippe, pro Certe. Cic. pro Cæcin. 55. Recte igitur diceres te restituisse? quippe. quid enim facilius est quam probari iis, qui Latine sciant? &c. [Puto tollendum punctum post Quippe. q. d. Quid enim quippe &c.

Quippe quum. Cic. 2. Off. 34. Harum igitur duarum ad fidem faciendam justitia plus pollet: quippe quum ea sine prudentia satis habeat auctoritatis.

Quippe etenim. Lucret. lib. 2. 791.

Quippe etenim multo proclivius exorientur
Candida de pullo, &c. conf. paulo ante Quippe enim.

Quippe etiam festis quædam exercere diebus. Virg. 1. Georg. 268.

Quippe qui, Ut qui, nempe qui, vel nempe quum. Columel lib. 11. 3. 55. de cappari, Quippe quæ res etiam in desertis agris, citra rustici operam, convalescit. Plaut. Amph. 2. 2. 113.

An etiam id tu scis? AL. quippe quæ ex te audivi, ut urbem maximam
Expugnavisses, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 52. Convivia cum patre inibat, quippe qui ne in oppidum quidem nisi perraro veniret.

Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 17.

Ego vero laudo. s. recte sane. c. quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quippe quod. Cic. 1. Fam. 9. Ubi de mea sententia quæstus est Cæsar: quippe quod etiam Ravennæ Crassum ante vidisset. Legitur in emendatis libris, Quippe qui.

Quippe quoniam. Plin. 26. 10. Insanabilis non est credendus: quippe quoniam & sponte desinit, in pluribus cura. De podagræ morbo.

Quippe ubi. Virg. 1. Georg. 507.

Quippe ubi fas versum atque nefas, tot bella per orbem,
Tam multæ scelerum facies. Lucret. 3. 431.
Quippe ubi imaginibus fumi nebulæque moventur. Græcanicum est: est enim quod Græci scriptores, ὄπκα dicere solent, quod valet, Præsertim quum. Ait enim principia animæ tenuiora esse fumo & nebula, præsertim quum fumi & nebulæ imaginibus soleant moveri. Turneb.

Quippe in principio clausulæ. Cic. pro Muren. 74. Quippe, inquit, tu mihi summum imperium, summam auctoritatem, tu gubernacula Reip. petas fovendis hominum sensibus, & deliniendis animis, & adhibendis voluptatibus.

Quippe.

Quippe, indignantis, cum amaro quodam joco. ut Virg, 1. Æn. 43.
Quippe vetor fatis.

Quippini, [τί γὰρ] Cur non, antique. Plaut. Men. 5. 5. 45.
Ad me face ut efferatur. s. itan' censes? MED. quippini? Al.
Quippe ni, rectius.

Quiriānus, a, um. Adj. ex Quiriis Italiæ populis confictum ac Catoni attributum a Plin. lib. 15. cap. 14. Cato adjicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana. Ubi V. Hard. not. & mox QUIRINIANUS.

Quirina Tribus, V. TRIBUS.

Quirīnus, i. m. [Κυρῖνος] inquit Servius, Romulus dictus est, vel quod hasta utebatur, quæ Sabinorum lingua Curis dicitur: hasta enim, id est curis, telum longum est, unde & Securis, quasi semicuris. Vel quod Græce κύριος Rex dicitur: constat autem Græcos fuisse Romanos. Vel propter generis nobilitatem. Mars enim quum sævit, Gradivus dicitur: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Urbe duo ejus templa sunt: unum Quirini intra urbem, quasi custodis & tranquilli: aliud in Appia via, extra urbem, prope portam, quasi bellatoris, vel Gradivi. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 296.
Cana fides, & Vesta, Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt, &c. V. Ovid. 2. Fast. 475. [Gloss. Lat. Gr. Quirinus, Ἐνυάλιος, & Gr. Lat. Ἐνυάλιος, Quirinus.
Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 862.
Victor. Virg. 3. Georg. 27.
Armifer. Sil. lib. 16. 76.
Iliacus. Sil. lib. 13. 266.
Magnus. Ovid. 4. Fast. 808.
Martigena Quirinus. Ovid. 1. Fast. 199.
Trabbeatus. Ovid. 14. Met. 828.
Collis Quirini, Quirinalis. Ovid. 14. Fast. 375.

Quirinālis, e. Adj. [Κυρινάλιος] Quirinalis collis dictus est Romæ, quod in eo Quirini templum erat: sive quod in eum commigraverint Sabini a Curibus venientes. V. Fest. & Varr. de L. L. 4. 8.
Quirinalis porta etiam Romæ dicta, sive quod eâ in collem Quirinalem iretur: sive quod proxime eam esset Quirini sacellum. Fest.
Jugum Quirinale. Ovid. 6. Fast. 218.
Lituus Quirinalis, Qualem Quirinus habuit. Virg. 7. Æn. 187.
Trabea Quirinalis. V. TRABEA. conf. FLAMEN.

Quirinālia, um. n. pl. [Κυρινάλια] Dies quo Quirino fiebant sacra mense Februario. Idem Stultorum feriæ appellantur (ante, quam in eum commigrarent fere Sabini a Curibus venientes post fœdus inter Romulum & Tatium) quod quidem suorum fornacalium sacrorum cognominant, eo potissimum rem divinam faciunt. Festus. ubi V. Scalig. Ovid. 2. Fast. 513.
Lux quoque cur eadem stultorum Festa vocetur,
Accipe; parva quidem causa, sed apta subest. &c. Cic. 2. Q. frat. 13. Comitialibus diebus, qui Quirinalia sequuntur, Appius, &c. Ibid. epist. 3. Clodius in Quirinalia produxit diem.

Quiriniānus, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 7. Poma Quiriniana. Sic Mss. legitur & Quiriana. V. QUIRIANUS.

Quīrītes, ium. m. pl. Cives Romani dicuntur a Quirino, id est Romulo, urbis Romæ conditore: vel a Curibus, Sabinorum urbe. Auctor Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 710.
— postquam in partem data Roma Sabinis,
Una ingens Amiterna cohors, priscique Quirites. V. de hujus nominis ratione Liv. 1. 13. & 2. 56. Varr. de L. L. 4. 8. & Fest. Cic. pro Cæcin. 96. Qui enim potest jure Quiritum liber esse is, qui in numero Quiritum non est. De Genit. V. mox.
Bellicosi. Hor. 3. Carm. 3. 57.
Mobiles. Hor. 1. Carm. 1. 7.
Quirites interdum ignominiæ causa Imperator vocabat milites, nimirum quum ob grave aliquod delictum integram legionem exauctoraret: ut est apud Lampridium in Alexandro cap. 54. qui de exauctorata una legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus post illa fremerent, exclamavit, Quirites discedite, atque arma deponite. Mirando exemplo, depositis armis, depositis etiam sagulis militaribus, non ad castra, sed ad diversoria varia discesserunt. Cui simile illud est Cæsaris apud Lucan. lib. 5. 357.
Jam certe mihi bella geram: discedite castris:
Tradite nostra viris ignavi signa Quirites. Quirites enim eos appellans, significabat non esse milites, sed cives tantum Romanos, & paganos jam esse. [V. Suet. Jul. cap. 70. Gloss. Lat. Gr. Quirites, Πολῖται Ῥωμαῖοι, & Gr. Lat. Ἀνὴρ Ῥωμαῖος, Quiritis, & Vocativo Ἄνδρες Ῥωμαῖοι, Quirites.
Et quamquam hoc nomen Quirites, quidam tantum pluraliter declinari velint, apud poetas tamen reperimus Quiritem, a Quiris Quiritis, vel Quirites Quiritis, vel hic & hæc Quiritis. In Genitivo plurali Quiritium, & Quiritum per syncopen. Pers. 5. Sat. 75.
— heu steriles veri, quibus una Quiritem
Vertigo facit. Ovid. 1. Amor. 7. 29. Minimum de plebe Quiritem.
Quiritium fossæ dicuntur, quibus Ancus Marcius circumdedit urbem, quam secundum ostium Tiberis posuit. ex quo etiam Ostiam. Et, quia populi opera eas fossas fecerat, appellavit Quiritium. Festus.
Quiritium jus, erat jus Quiritibus, non etiam peregrinis, inter solos Quirites commune, velut Mancipatio, Usucapio, Cessio in jure, Justa hæreditas, Emptio ex præda sub corona, Emptio in bonis, sectioneve alicujus. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 1. & Ulpian. in fragment.

Quīrītia, Juno mensalis dicta est apud Romanos. De ea sic Alexander lib. Gen. dierum 1. cap. 17. Rursusque singulas Curias (Romanus populus in tres tribus Titiensem, Ramnensem, & Lucerem distributus, quinque & triginta postea superavit) in decurias, præfectos illarum Decuriones dixisse, ut in sua quisque Curia sacra facerent, suamque aram haberent: ubi Juno Mensalis, quæ Quiritia dicta est, colebatur: feriasque observarent, ac ex raptarum nominibus, decuriis nomina fuisse multi asseverant.

Quīrīto, [χειριάζω, διαμαχεύομαι] āre. & frequentius

Quīrītor, āri. Clamare, Romanorum civium, seu Quiritum auxilium invocare. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamans implorat Et paulo post, Ut Quiritare urbanorum, sic Jubilare rusticorum. Nonius 1. 78. Quiritare, est Clamare: tractum ab iis qui Quirites invocant. Lucil. lib. 12. Satyr.
Concursans veluti ancarius, clareque quiritans. Budæus, Quiritari, deos hominesque implorare. Liv. 39. 8. extr. Occulebat vim. quod præ ululatibus, tympanorumque & cymbalorum strepitu, nulla vox quiritantium, inter stupra & cædes, exaudiri poterat. conf. cap. 10. extr. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta. manibus ad tergum rejectis inambularet, & illi misero quiritanti, Civis Romanus natus sum: responderet, Abi nunc. fidem populi implora.
Quiritare, Exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8. Rogatus sententiam, si modo est sanus, non quiritet, sed quam maxime potest, civili & humano ingressu mereri assensum deliberantis velit.
Quiritare, Conqueri. Plin. lib. 9. cap. 17. Quæ reputatio aufert transversum animum ad contemplationem eorum, qui in conquestione luxus coquos emi singulos pluris, quam equos quiritabant. [Eò verisimilius est, hoc verbum non frequentativum a Queror esse, Sed à Quiritium fide implorata deduci, quod & primam brevem habet, & penultimam longam. Gloss. Lat. Gr. Quiritans, Ἐπιβοώμενος.

Quiritatio, ōnis. f. Liv. 33. 28. Fuga comitum & quiritatio facta, & tumultus tota urbe discurrentium factus cum luminibus.

Quiritātus, ûs. m. Clamor urbanorum, Jubilatus rusticorum, ut ostendit Valla ex auctoritate Varronis de L. L. 5. 7.
Quiritatus infantium. Plin. 6. Epist. 20. Audires ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum.
Eodem habitu & quiritatu. Valer. lib. 6. cap. 2. historia 8. H. St. Adde verba, quæ sequuntur, Sævitiam tuam exsecrantem.

Quiritārius, i. m. Cui jure Quiritium dominium competit. Vox apud JCtos occurrens.

Quirrīto, āre. Vocem edere verris. Auctor Philomelæ, v. 55.
Quirritat verres, pardus radit, oncat asellus.

Quis, Quisnam, Quispiam, Quisputas, Quisquam, Quisque, V. qui, quæ, quod.

Quisquīliæ, ārum. pl. tantum, [σωρίψημα] dici putantur quicquid ex arboribus minutis surculorum, foliorumve cadit, velut quicquid cadit, inquit Festus. Ob id Cæcilius Quisquilias volantes dicit.
Quisquilia, σκύβαλα Gloss. Lat. Gr. [legendum Quisquiliæ. in Gr. Lat. Σκύβαλον Stercus, retrimentum.
Quisquilias, Homines nihili vocat Cic. 1. Att. 13. Idem pro Sext. 94. Omitto jam Numerium, Serranum, Ælium, quisquilias seditionis Clodianæ.

Quisquīlium, i. n. [κόκκος δενδρόφιον] vocant exiguum fruticem ilicis, producentem coccum: quod granum est ad tingendas vestes gratissimum. Plin. 16. 8. Omnes tamen has ejus dotes ilex solo provocat cocco. Granum hoc, primoque ceu scapus fruticis parvæ aquifoliæ ilicis: Quisquilium vocant, pensionem alteram tributi pauperibus Hispaniæ donat. Vetus codex legit Cusculium, quem Hard. sequitur.
Hinc natum esse putatur, ut Vestis coccina, litteris per imperitiam interceptis, *squallata* (vel *Scarlata*) vulgo hodie dicatur, pro Quisquiliata vel cusculiata.

Quisquis, Quivis, V. qui, quæ, quod.

Q U O

Quo, Quoad, Quocirca, Quocum, V. qui, quæ, quod.

Quocunque, V. quicunque, in qui, quæ, quod.

Quod, Pronom. & Conjunct. Quodammodo, Quodcunque, Quodpiam, Quoi, Quojus, Quominus, Quomudo, Quomodocunque, Quomodonam, Quonam, V. qui, quæ, quod, & ibid. quicunque, quidam.

Quondam, [πώλαι, πάρος] Adverbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. 1. Catil. 3. Fuit ista quondam in hac Repub. virtus. Idem 2. Fam. 15. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, &c. Liv. 1. 47. Omnia onera, quæ communia quondam fuerint, inclinasse in primores civitatis. Cic. 1. de Orat. 135. Consuetudo mea, qua quondam solitus sum uti.
Aliquando Futurum. Virg. apud Priscian.
— quondam tua dicere facta Tempus erit.
Præsens nonnunquam. Virg. 2. Æn. 367.
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.
Quondam, Semper. Virg. 3. Georg. 99.
Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis. Servius in 2. Æneidos 678. [Tantum in comparatione poëtica.

Quŏniam, [ὅπ, ἐπὰ, ἐπάπρε] Conjunctio causalis. Ter. And. 1. 5. 15.
Aliquid monstri alunt: ea quoniam nemini obtrudi potest,
Itur ad me. Idem Eun. 2. 2. 6.
Quid istuc ornati est, inquam? quoniam miser quod habui perdidi.
Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, utar ea clausula, &c. Cic. 2. Fam. 3. Sic 3. Philip. 29. Quapropter, quoniam res in discrimen adducta est, utrum ille pœnas Reip luat, &c.
Quoniam, aliquando significat Postquam, auctoribus Festo & Donato. Plaut. Asin. 3. 3. 121.
Quid nunc, quoniam ambo, ut est lubitum, nos ambo delusistis,
Datisne argentum? Ter. And. 2. 1. 6.
Quæso edepol, Charine, quoniam id fieri, quod vis, non potest, velis id,
Quod possis.
Quoniam & Idcirco, veluti relativa sunt. Propert. lib. 2. 24. 13.
An, quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Juppiter, idcirco facta superba, dea, es?
Quoniam quidem suscepi, non deest. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext. Rosc. 30. Idem 2. Att. 1. Quoniam quidem ea, quæ nos scribimus, &c. te etiam delectant.
Quoniam quidem, secundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5. Nos autem præcipimus easdem virgas, quum a matre fuerint præcisæ, sicubi demortuis vitibus ordines vacent, aut si novellam quis vineam instituere velit, pro viviradice ponere: quoniam quidem partes sarmentorum, quæ fuerant obrutæ, satis multas habent radices, quæ depositæ scrobibus confestim comprehendant.
Quanquam quoniam, &c. idem Roscius, &c. Cic. 1. de Orat. 254.
Quoniam, pro Quod, vel quia. Plin. lib. 23. cap. 1. Quo certe vocabulo satis consilii dedere prisci, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

QUOPIAM, V. QUISPIAM, QUOQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUŎQUE, [ἴσ, ἐς ἴσ] Conjunctio, pro Etiam, similiter. Ter. Eun. 2. 2. 20.

Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negent, laudo id quoque. Idem And. 4. 4. 13. Ego quoque hinc ab dextera venire me assimulabo. Cic. pro Rabir. Post. 33. Si per eum reductus insidiose redissem, me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellissem.

Quoque enim. Liv. 30. 1. P. Sempronius (ei quoque enim Proconsuli imperium in annum prorogabatur) P. Licinio succederet.

Quoque etiam. Ter. Hec. 5. 1. 35.

Nam non sunt solæ arbitratæ hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certe. Curtius lib. 8. cap. 10. extr. Puero quoque certe postea, ex ea utcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula Et. Plin. lib. 8. cap. 16. Sunt vero & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine sententiæ, venustatem habet in oratione. Quintil. lib. 8. cap 6. Nam fit longa & inexpedita: ut in quæstionibus eam judices similem agmini, totidem lixas habenti, quot milites quoque. Idem lib. 9. cap. 4. Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset fidem quoque.

Quoque, pro Quidem veteres dixere. Gellius lib. 17. cap. 2. ex Q. Claudio, cujus hæc refert verba, Sese, ne id quoque, quod tum suaderet, facturum esse. Dein Gellius subdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: infrequens nunc ita loquendo, sed in libris veterum creberrimum.

QUOQUO, V. QUISQUIS. QUORSUM, QUORSUS, V. QUO in QUI, quæ, quod.

QUŎT, [πόσοι, ὁπόσοι] Nomen numerale. Plaut. Stich. 1. 3. 59.

Quot adeo cœnæ, quas deflevi, mortuæ!

Quot potiones mulsi! quot autem prandia! Admirative dictum. Et apud Terentium in Hec. 5. 3. 19.

Quot commodas res attuli! quot autem ademi curas!

Tot, quot. Ter. Phorm. 2. 4. 14.

Quot homines, tot sententiæ: suus cuique mos. Hæc eadem verba habet Cic. lib. 1. de Finib. 15.

Quot homines, tot causæ. Cic. 2. de Orat. 140.

Quot, quantæ, quam incredibiles calamitates. Cic. 1. Tusc. 86.

Quot sunt? s. totidem quot ego & tu sumus. Plaut. Rud. 2. 7. 6. Cic. in Orat. 53. Quot orationum genera, &c. totidem orationes sunt.

Quot modis. Ter. Andr. 1. 5. 13.

— quot modis

Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Quot annos nata? H. septendecim. Plaut. Cistel. 4. 2. 89. Idem Men. 5. 9. 56.

Quot eras annos natus, quum te pater a patria avehit?

MEN. Septuennis: nam tum dentes mihi cadebant primulum.

Quot mensibus, pro Quolibet mense, sive singulis mensibus: quemadmodum Quot annis, pro Singulis annis. Ulpian. in l. 8. Quum ii. §. 24. Si cui non. D. De transactionibus, Si tamen ita sine Prætore transegerit, ut in vicem eorum nummum quot annis, vel quot mensibus, acciperet, &c. V. Vallam lib. 6. cap. 6. conf. QUOTQUOT, & QUOTENNIS.

QUOTCUNQUE, Manil. 4. 315.

Totque dabit vires, dominos quotcunque recepit.

QUŎTUS, a, um. [πόσος, ὁπόσος, ποσαπός] Relativum ordinale, quo significatur Cujus numeri, sive in quo numero aut ordine. Ut, Sum primus in civitate, quotus es in tua?

Quotus, simpliciter interrogat, & numerum petit. Cic. 5. Verr. 220. Quotus erit ille denarius, qui non sit deferendus? Hor. 2. Serm. 6. 44. Hora quota est?

Quotus, sine interrogatione. [in Oratione directa. H. St.] Hor. 2. Epist. 1. 35.

Scire velim chartis pretium quotus arroget annus. Martial. lib. 14. 217.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare.

Dic quotus esse velis. Horat. H. St. Immo

Tu quotus esse velis, rescribe. Hor. Ep. 1. 5. 30. i. e. Quo numero convivarum.

Quota pars, i. e. Minima pars. Ovid. 4. de Ponto, 10. 24.

Qui quota terroris pars solet esse mei? Idem 2. Amor. 12. 12.

Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? Martial. lib. 1. 28.

Cæsaris hæc nostri pars est quota? Quasi diceret, Minima.

Quoti. *Jcy dessus.* H. St. Sed ejus animadversionem empecta resecuit, residuis his tantum verbis, Plin. Vide in libro meo de Latinitate falso suspecta.

QUOTUSQUISQUE, Nomen numerale, per interrogationem profertur: ut, Quotusquisque est, qui teneat artem numerorum? Quasi dicat, Nullus aut rarus. Et dividi potest, Quotus quisque. Cic. 5. de Fin. 31. Quis est enim, aut quotusquisque, cui, mors quum appropinquet,

Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Ex poeta.

At fuit fama. Quotus quisque istam potest effugere in tam maledica civitate? Cic. pro Cœl. 38.

Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? Idem 2. de Divin. 52.

Quotocuique lorica est? quis equum habet? Curtius lib. 9. 3. 11.

Ne quando perturbatione ordinis impediamur, quo secius quotoquoque loco libebit, possimus. Auctor ad Heren. lib. 3. 30. Scribitur & divise.

QUOTUSCUNQUE, [ὁποσοσοῦν] Tibul. lib. 2. 7. ad finem,

Moverit e votis pars quotacunque deos, i. e. Minima pars.

Quantumvis parua. H. St.

QUŎTŬMUS, a, um. pro Quotus. Apud Plaut. Pseud. 4. 2. 7.

Quotumas ædes dixerit, id ego admodum incerto scio. Al. Quotas. Ibid. 4. 7. 77 Quotumo die.

QUŎTĒNUS, [ποσός τις] Relativum divisivum, significat Usque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni, quini, seni, &c. refertur. Sic docet Priscianus. Cic. 12. Att. 32. Is, opinor, ita partes fecit in ripa nescio quotenorum jugerum, ut certa pretia constitueret, quæ mihi nota non sunt. Alii tamen dicunt nihil aliud significare quam Quot. [Forte tamen Tullius Nescio quot denorum scripsit, intelligens nimirum incertum supra Dena, ad Vicena, numerum, vel potius Nescio quot centenorum. Dispiciant acutiores.

QUŎTUPLEX, icis, Adj. &

QUŎTŬPLUS, a, um. Adj. [ποσαπλάσιος] Ad mensuram vel ad pondus refertur. ut, Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus?

QUŎTIĒS, [ὁσάκι, ὁσάκις, ποσάκις] Adverbium numerale, h. e. Quot vicibus. Ter. Hec 1. 1. 3.

Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bachidi? Cic. 4. Verr. 145. Verum quoties, & quot nominibus a Syracusanis statuas auferes?

Quoties mihi certorum hominum potestas erit? Cic. 1. Fam 7.

Apud veteres, Quotiens per N scriptum fuisse testatur Pierius his verbis, In omnibus codicibus antiquis quos evolverim, Quotiens per NS scriptum observavi. Quibus astipulatur Caper Grammaticus, ubi dicit, Sine N scribenda sunt Millies, Centies, Decies. Totiens & Quotiens quum scribuntur, per N scribenda sunt. In cujus sententiam Victorinus etiam descendit, dum ait, Adverbia vero cum N scribenda sunt, Totiens, Quotiens. [Gloss. Lat. Gr. Quotiens, ποσάκις, & Gr. Lat. similiter. Ut & Totiens τοσαυτάκις. Usus tamen Quoties voluit, & obtinuit hodie.

Quoties jam. Cic. 1. in Catil. 16. Quoties jam tibi extorta est sica ista de manibus? quoties vero excidit casu aliquo & elapsa est?

QUOTIESCUNQUE, [ποσακισοῦν] Cic. pro Cluent. 51. Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Idem 3. Tusc. extr. Cetera, quotiescunque voletis, & hoc loco & aliis parata vobis erunt.

QUOTQUOT, [ὁσοιδή] compositum a Quot. Catul. de Acme, 43. 2.

Adeste, hendecasyllabi, quot estis,

Omnes, undique, quotquot estis, omnes.

Quotquot eunt dies, Singulis diebus. Hor. 2. Carm. 14. 5. V. QUOTIDIE.

Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. Cic. 2. de Invent. 145.

Quotquot annis, pro Quotannis. Varro de L. L. lib. 4. cap. 4. Quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, appellata rura, &c. Idem paulo ante, Ager restibilis, qui restituitur, ac referitur quotquot annis. i. e. Singulis annis. V. QUOTANNIS.

Quotquot mensibus, pro Singulis mensibus. Varro de L. L. lib. 4. cap. 8. Quæ pertinet in arcem, qua sacra quotquot mensibus feruntur in arcem, &c. V. Quot mensibus in QUOT, ad fin.

QUŎTANNIS, [ὁσοι ἐνιαυτοί] Singulis annis. Plaut. Epid. 2. 2. 45.

Quid istæ, quæ vesti quotannis nomina inveniunt nova? Cic. 4. Verr. 131. Quod omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt. Sic 2. de Fin. 101. Columel. lib. 5. cap. 9. Omnis deinde soboles, quæ ex una stirpe nata est, quotannis exstirpanda est. Scribitur & Quot annis. V. seq. dict.

QUOTENNIS, e. Adj. Quot annorum, ut Biennis. Despaut. 655. 657. H. St. Hoc interrogative tantum ponitur, modo usquam occurrit ita scriptum. Quotannis videtur per Aphæresin ex Quot quot annis factum. Nam antiquiores sic usurpabant. V. QUOT, & QUOTQUOT.

QUOTIDIE, pr. & sec. com. Adv. [ὁσημέρα] Singulis diebus. Ter. Heaut. 3. 1. 14.

Nam mihi quidem quotidie augescit magis

De filio ægritudo. Cic. 3. Verr. 129. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie advocationes fiunt. Quintil. lib. 1. cap. 7. pr. de Orthographia, Frigidiora his alia: ut Quicquid C quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut fit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt. [V. Cort. ad Sall. Catil. cap. 14. extr. Videtur dici, pro Quoto quoto die.

Quotquot eunt dies. Horatius, quasi alludens ad derivationem, seu potius compositionem. H. St. exstat Carm. 2. 14. 5.

Quotidie, vel potius in singulos dies, breviores ad te litteras mitto. Cic. 5. Att. 7. [Quasi minus recte dixerit Quotidie.

QUŎTIDIĀNUS, vel QUOTTIDIANUS, a, um. Adj. [ὁσημερεινός] Quod quotidie fit. Cic. 2. de Divin. 62. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item.

Quotidianum, magis quam Usitatum. Cic. ad Brut. 16. Audire aliquid de te, non solum usitatum, sed etiam quotidianum est.

Cœnam quotidianam alicui apponere. Plin. lib. 9. cap. 35. Ordinariam vulgo dicimus.

Culpa. Catull. ad Mallium 66. 139. prima producta, per Diplasiasmum.

Conjugis hic culpa flagravit quottidiana. [Nisi per se communis est.

Cura. Terent. Phorm 1. 3. 8.

Epistolæ quotidianæ odiosæ. Cic. 8. Att. 22.

Febris. Ter. Hec. 3. 2. 22.

Formæ quotidianæ, i. e. Vulgares & usitatæ. Ter. Eun. 2. 3. 5.

O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:

Tædet harum quotidianarum formarum. Ubi Donatus, Quotidianarum, hoc est Levium & usitatarum. Est quippe contrarium, Nova figura oris.

Opera quotidiana & pervagata. Cic. 3. de Orat. 186.

Querimonia. Cic. 1. Verr. 9.

Res. Plin. lib. 8. cap. 5.

Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. Cic. 1. Fam. 1. Idem 3. Verr. 199. Nam quid ego de quotidiano sermone, querimoniaque Pop. Rom. loquar. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Sermo quotidianus & familiaris. Cic. pro Cæcin. 52. Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos aucupabimur.

Sumptus quotidiani. Ter. Heaut. 4. 5. 7.

Verba quotidiana. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas quotidianis verbis texere solemus. i. e. Quibus in quotidiano sermone utimur.

Victus quotidianus. Cic. pro Rosc. Amer. 77.

Vitæ quotidianæ expressa imago. Cic. pro Rosc. Amer. 77. Hæc conficta arbitror a poetis esse, ut effictos nostros mores in alienis personis, expressamque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus.

Vita quotidiana, assidua, & urbana, Cic. in Pison. 64.

QUOTIDIANO, Adv. pro Quotidie. Plin. lib 11. cap. 37. Palpebræ in genis homini utrinque. Mulieribus vero etiam infectæ quotidiano. Tanta est decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque. [Suspectus locus. H. St. Sic tamen in libris Mss. exstare testatur Harduinus, qui Cura quotidiana suspicatur legendum. Malim Viro etiam, unius litterulæ mutatione. Agnoscis stilum Plinii, quavis occasione luxum feminarum perstringentis. Sic enim Fucum superciliorum κεφεφάζει. conf. in VIRUS.

Quovis, Quoviscunque, V. quivis, in qui, quæ, quod.
Quousque, V. quo, ibidem.

Q U U

Quum, [ὅταν] vel Qum, vel Quom, ſcribebant veteres, quando Adverb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet ſic eſſe ſcribendum, quum eſt Adverbium temporis. Ejus hæc ſunt verba, Cum autem, ſi fuerit adverbium temporis, per q & u, ſive unum, ſive duo ſcribatis, ut Quum primum, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripſerunt veteres & Quom, per o ante m. Plaut. Amphit. 2. 2. 36.

Gravidam ego illam reliqui, quom abeo. Ter. in prolog. And. pr.

Poeta quom primum animum ad ſcribendum appulit. Cic. de Amicit 29. Quom ſæpe multa, tum memini, &c. ſubaud. Narraret. Al. Quum. V. cum Adv.

Quum, pro Quo, auctore Donato. Ter. And. 1. 1. 125.

Prope adeſt, quum alieno more vivendum eſt mihi.

Rex Bocche, magna nobis lætitia, quum te talem virum di monuere. Apud Salluſtium in Bello Jugurth. col. 795. editionis cum Comment. Quum interim injurias pro beneficiis reddimus. pro, Quum interim reddamus. Seneca in Epitola 82. in fine p. 171. Laudo, laudo vos, Quirites, quum gratiſſimis animis proſequimini nomen &c. pro Quod proſequamini. Cic. initio Philipp. 4. H. St. Locus Sall. exſtat cap. 102. pr. Senecæ Ep. 81. extr. edit. Grut. Ciceronis 4. Phil. 3. Sed in editionibus noviſſ. ubique Cum expreſſum eſt. Notum eſt autem hanc particulam Indicativo & Subjunctivo modo promiſcue jungi, ut loco ſuo dictum eſt.

Quris, vel Qurina, lingua Sabinorum Haſta dicebatur: unde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant vero per c, quoniam q littera Hetruſcis in uſu, ſicut Romanis, non erat. V. Livius 3. Syntagmate, pag. 120. edit. Baſil. & ſupra curis, & quirites.

Quris cœlibaris, V. Cælibaris haſta, in cæleb s.

R

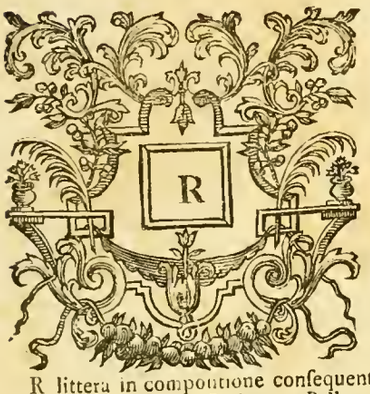

Littera consonans, semivocalis, Græcis P, ρ. Olim Romanis, mediis in dictionibus, incognita, cujusque vice, S litteram posuerunt: nam Lasibus, Fesiis, Valesiis, Fusiis; pro Laribus, Feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridii relatus in l. 2. §. Idem Appius. de Origine jur. lib. 1. Pandect. Idem Appius Claudius: qui videtur ab hoc processisse, R litteram invenit, ut pro Valesii, Valerii essent, & pro Fusiis Furii. V. Paulum, in R. Fabium lib. 1. cap. 4. Orat. institut. Liv. 3. 4. pr. & Cic. 9. Fam. 21.

R littera in compositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, ut in Perluceo, Pelluceo; Perlucidus, Pellucidus. Ulpian. l. 19 §. Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autem, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, Perlucidæ legitur. V. suo loco.

R & L promiscui fere usus in vocibus nonnullis, Latialis & Latiaris, Palilia & Parilia: ita ex καινόηλιος Latini fecerunt Cantherius: sic Cæruleus olim fuit Cæluleus; Lemures, Remures.

R Littera canina a Perf. 1. Sat. 109. dicitur, quod cum rictu pronuntietur, fragorem enim stridoremque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu vero stridulo: itaque ei L opponitur, quod tam leniat verba, quam R exasperat.

R liquida ante se in eadem syllaba quasvis mutas admittit, ut Brevis, Cresco, Draco, Frango, Gradior, Pratum, Traho, V & Q exceptis: item post se in diversis universas cum mutas tum liquidas; ut Arvum, Arquus, Perjurus, &c. & in fine solas S & X; ut Ars, Arx. [& T, Fert.

R, liquidarum maxime generosa, ut scribit D. Halic. Quæ cum Græce spiritum admittat, usus obtinuit ut aspirario illa apud Latinos post ponatur, ut ῥήτωρ, Rhetor; ῥέδη, Rheda.

R. vel RO. Roma.
R. C. Romana civitas.
R. D. Regis domus.
R. E. Requietorium erexit.
R. F. E. D. Recte factum esse dicetur. R. F. E. V. Recte factum esse videbitur. R. FERRARIN. Rurum Ferrarinorum. V. mox R. VE.
R. G. C. Rei gerundæ causa. RG. F. Regis filius.
R. I. Requietorium instituit.
R. L. P. Recte legi possit.
R. N. LON. P. X. Retro non longe pedes decem. [Saltem Non longius pedibus x dicendum.
R. P. Respublica, Romana pecunia, vel Romani principes. RP. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor, Reipublicæ causa, vel Retro pedes centum. [In nummis gent. Æmiliæ, Antoniæ, Juliæ, III. VIR. R. P. C. Triumvir reip. constituendæ.
R. R. Actuum solennis nota apud majores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus, R duobus in compluribus orationibus, quum de actis differitur, etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta sint.
R. R. Rurum Romanorum, Ruderibus recolligendis, Rejectis rudibus, alias ruderibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, fame, flamma. R. REG. Rurum Regiensium.
R. S. P. Res sua publica, Requietorium sibi posuit.
R. VE. Res Veronensis. [Cur non & hic Rus Veronense? Sed rectius Res etiam supra.

R A B

Rabba, seu Rabbath, [Ῥαββάθ] Civitas Arabiæ Trans Jordanem, seu Decapoleos, quæ quondam Metropolis erat filiorum Ammon, postea a Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Judæa, Philadelphia nominata est. V. Cellar. Geogr. Ant. lib. 3. cap. 13. 292.

Rabies, ēi. f. [λυσσα] & Rabia, æ. apud antiquos; Morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inveniunt.

Alii rabiem, quasi Raviem dici putant, a raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29. cap. 5. Multo tamen utilissime jecur ejus, qui in rabie momorderit, datur.

Canum rabies. Ovid. 14. Met. 66.
Horrenda rabies ferarum. Sil. lib. 16. 104. & Hor. 2. Serm. 3. 323.
Non dico horrendam rabiem?
Inflammantur rabie equi. V. inflammo.
Sparget intentam rabiem dracunis. Senec. Herc. OEth. 12.
Venit canibus rabies. Virg. 3. Georg. 496.
Rabies, transfertur & ad hominum vitia. Cic. in Sallust. 9. Quod ista inusitata rabie petulanter in uxorem meam invasisti. Idem 3. Tusc. 63. Hecubam autem putant, propter animi acerbitatem quandam & rabiem, fingi in canem esse conversam.
Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tusc. 52. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquam fortiter facere posse?
Rabies, Furor alios laniandi. Hor. in Arte Poet. 79.
Archilochum proprio rabies armavit iambo.
Scelerum rabies. Lucan. lib. 5. 262.
— liceat discedere, Cæsar
A rabie scelerum.
Civica rabies, i. e. Civile dissidium. Hor. 3. Carm. 24. 26.
Effrenata Scytharum rabies, Crudelitas. Firmic. lib. 1. cap. ult.
Innata. Claud. 1. in Ruff. 48.
Promptissima in ferrum. Lucan. lib. 7. 244.
Addere rabiem in fines Italûm puero. Sil. lib. 1. 70.
Collegerat dolor rabiem. Ovid. 9. Met. 212.
Colligit os rabiem. Ovid. 1. Met. 234.
Dissimulare rabiem & minas. Stat. 2. Achil. 32.
Effundit cunctam rabiem, irarumque procellas. Sil. lib. 11. 224.
Parare rabiem alicui, i. e. Furorem bellicum. Hor. 1. Carm. 15. 12.
Placata cruore rabies. Stat. 10. Theb. 283.
Quievit fracta rabies. Claud. de Bell. Get. 432.
Sedare indomitam properat rabiem. Hor. Epod. 12. 9. conf. Sil. lib. 13. 344.
Servat frons irarum rabiem. Sil. lib. 13. 734.
Stimulatus ut furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 61. 4.
Tollere. Hor. 3. Carm. 24. 26.
Tument corda rabie fera. Virg. 6. Æn. 49.
Vertitur jocus in rabiem. Hor. 2. Epist. 1. 149.
Rabies, Fames, ut Virg. 9. Æn. 64. — collecta fatigat edendi
Ex longo rabies.
Improba ventris. Virg. 2. Æn. 357.
Remissa. Stat. 11. Theb. 30.
Rabies de Rebus inanimatis. ut Hor. 1. Epist. 10. 16.
Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. De æstu caniculari.
Sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7. Hor. 1. Carm. 3. 14.
Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti.
Comprimere rabiem cæli. Virg. 5. Æn. 802.
Exasperat fretum rabies ventorum. Ovid. 5. Met. 1.

Rabiōsus, a, um. Adj. [λυσσώδης] Rabie correptus. Plaut. Capt. 3. 4. 15.
Hic homo rabiosus habitus est in Aulide.
Canis rabiosa. Hor. 2. Epist. 2. 75. Plin. lib. 29. cap. 5. Est limus salivæ sub lingua rabiosi canis.
Fortitudo. Cic. 4. Tusc. 49. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis.
Jurgia rabiosa fori clamosi. Senec. Herc. fur. 172.
Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 6. 126.

Rabiōse, Adv. [λυσσωδῶς] Cic. 4. Tusc. 48. Atque hi, collocuti inter se prius quam manum confererent, leniter & quiete, nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabioseve fecerunt. De Ajace & Hectore.

Rabiōsŭlus, a, um. Adj. dimin. [ὑπολυσσώδης] Cic. 7. Fam. 16. pr. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit litteras asperas & mordaces. [An Rabiosulus?

Rabĭdus, a, um. Adj. [λυσσόλητος, λυσσῶν] Qui rabiem habet. Plin. lib. 29. cap. 5. In canis rabidi morsu tuetur a pavore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib. 8. cap. 9. Domantur autem elephanti rabidi fame & verberibus.
Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynth. 61. 85.
Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth. 61. 38.
Aspectu rabido circumspectare. Auctor ad Heren. lib. 4. 62.
Canes. Ovid. 3. Amor. 12. 21. Sen. OEdip. 932. Plin. lib. 29. cap. 5.
Certamen. Sil. lib. 16. 410.
Corpus. Cic. in Arat 110.
Nec toto spirans rabido de corpore flammam.
Dens, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.
Dolor. Stat. 6. Theb. 83.
Fames. Virg. 6. Æn. 421.
Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Theb. 71.

Flatus.

Flatus. Stat. 2. Silv. 2. 118.
Ingenium. Claud. 1. in Ruff. 109.
Ira. Ovid. 7. Met. 413.
Miles. Sil. lib. 13. 255.
Mores. Ovid. 3. de Arte Am. 501. De ira,
Pertinet ad faciem rabidos compescere mores.
Murmur. Valer. 4. Argon. 239.
Os. Virg. 6. Æn 80.
Tigres. Virg. 2. Georg. 151.
Voces. Claud. 1. in Ruff. 44.

RABĬDE, Adv. Cic. 5. Tusc. 16. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate, &c.

RABIO, īre. & RABO, [λυσσάω] ĕre. Verbum dictum a Rabie; Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimæo, Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio, 1.186. V. etiam vet. poeta apud Cic. 1. Divin. 66. Item Manil. 5. 207.
— latratque Canicula flammans
Et rabit igne suo. & v. 222.
Corda micant & lingua rabit.
Acerrime rabere. Sen. Epist. 29. Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere & acerrime rabere. V. Mur. H. St. Gloss. Lat. Gr. Rabiat, λυσσᾷ, Scribe Rabit.

RĂBIĒNUS, dictus est Labienus orator, mutato nomine, quod omnes passim laceraret. Cæl. lib. 11. cap. 13. In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, ut libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primum excogitata est nova pœna, effectum enim per inimicos, ut omnes ejus libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (inquit Seneca in Præf. lib. 10. contr.) ingenio suo esse voluit: sed in monumenta majorum suorum se ferri jussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subjectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantum finivit ipse se, sed sepelivit. Cassius Severus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri ejus comburerentur: Nunc (inquit) me vivum uri oportet, qui illos edidici. conf. LABIENUS.

RĂBŬLA, æ. m. [σωφρῶν Gl. Gr. L.] dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid, auferendumque: vel est ita dictus, quia acrior sit in negotiis agendis, & quasi rabiosus. Hæc Festus. Unde & pro causidico litigioso accipi solet. Vel dicitur a radendis auribus. Nam ut a Fando fabula, a Nando nabula, a Stando stabula, a Pascendo pabula, ita a Radendo rabula. Nec alia ratione Rabulas in foro dictos puto, ait Hermolaus in Plinium, quam quod suo clamore radant. id est offendant aures: & ut ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. V. in RADULANUS paulo infra. Quintil. lib. 12. cap. 9. Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & auctoritatis & fidei affert, modestia, si a viro bono in rabulam latratoremque convertitur. Cic. in Orat. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum quærimus. Idem 1. de Orat. 202. Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.
Rabulæ, Litigiosi, inquit Nonius 1. 106. a Rabie dicti. Varr. ὡς ἰγκωμίων: Ille ales gallus, qui fuscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?
Rabula, inquit Nonius rursus, 1. 298. a Rabie dictus est, quem nunc Advocatum, vel Causarum patronum dicimus.
Rabula sane probabilis P. Antistius. Cic. in Brut. 226.

RABILUS, i, m. [Ῥάβιλος] Arabiæ rex, qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomen pustea factum Motho, interfecit. Stephanus in dictione Μαθώ.

RĂBĪRIUS, [Ῥαβίριος] Nom. gent. Ro. C. Rabirius, Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ majestatis accusatus a T. Labieno Tribunoplebis, quod Saturninum virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus a Cicerone: cujus exstat oratio, quæ inscribitur pro C. Rabirio perduellionis reo.
C. Rabirius Postumus, Eques item Ro. & Publicanus potens, qui quod Ptolemæum Auleten, Ægypti regem, a subditis expulsum, & per A. Gabinium in regnum restitutum, recuperandi crediti causa, secutus erat, ejusque Diœceten egerat, Repetundarum, vel, ut alii volunt, Majestatis lege Julia postulatus, & a Cicerone item defensus est. V. Cic. orat. pro ipso & Dion. & Suet. Claud. 16.
Rabirius, Poeta quidam temporibus Ovidii, ut ipse Ovidius testatur 4. de Ponto 16. 5.
Quum foret & Marsus, magnique Rabirius oris. Magni oris vocat, i. e. Magniloquum. Adde Sen. de Bencf. 6. 3. Quintil. lib. 10. cap. 1. Alius forte de quo Cic. in Acad. 1. pr.

RĂBO, ōnis. m. [ἀρράβων] pro Arrhabone, concisum apud Plaut. Truc. 3. 2. 20.
— sequere
Intro me, amabo, mea voluptas. s. tene hoc tibi, rabonem habeto,
Ut mecum hac nocte fies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? s. ita facio lucri,
Ut Præneſtinis conia est ciconia.

RABULA, V. RABIES.

RABULANUS, a, um. Adj. V. Radulanus, in RADO.

RĂBUSCŬLUS, a, um. Adj. Ravi coloris. ut, Rabuscula vitis vel uva. Plin. 14. 3. V. RAVUS.

R A C

RĂCĒMUS, i. m. [βότρυς] Pars botryonis, sive potius ipse Botryon, qui & botrys Græcis, & nostris botrus, hoc est integer uvæ racemus. Est enim illa Testa uvarum plurima grana continens. Virg 2. Georg. 102.
Non ego te, mensis & diis accepta secundis,
Transferim Rhodia, & rumidis bumaste racemis. [An Diis & mensis?
Extentis racemis tumet uva. Ovid. 4. Trist. 6. 9.
Fulgentes sole racemi. Sil. lib. 7. 208.
Prima mihi variat liventibus uva racemis. Propert. lib. 4. 2. 13.
Lividi. Hor. 2. Carm. 5. 11.
Passi. Virg. 4. Georg. 269.
Turpes racemos fert uva. Virg. 2. Georg. 60.
Variis racemis uva. Ovid. 3. Met. 484.

Racemus non solum de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. cap. 34. de hedera, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis. V. plura in indice Hard.

RACEMŌSUS, a, um. Adj. [βοτρυώδης] Racemis plenum. Plin. lib. 13. cap. 6. Olivæ modo racemosus.

RACEMĀRIUS, i. m. [βοτρυοφόρος] Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces. Columel. lib. 3. cap. 18. Nec dubium. quin gemmæ, cacumini proximæ quæ sunt infecundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. [Gloss. Lat. Gr. Racemus, Περφυὰς ἀφυλλής. An Racemarius?

RACĒMOR, āri. Racemos facere, item Racemos a vindemiatoribus præteritos sublegere. Varr. R. R. 3. 9.

RACEMĀTUS, a, um. Partic. seu Adj. [βοτρυωτὸν] Quod racemos habet. Plin. lib. 18. cap. 7. de panico, Parvis racemato paniculis.

RACEMĀTIO, ōnis. f. [βοτρυολογία] Racemorum vindemia, ut quando a vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur. Tertull. Apol. cap. 35. Post vindemiam racematio superstes.

RACEMĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βοτρυοφόρος] ut,
Uvæ racemiferæ. Ovid. 3. Met. 666.
Bacchus. Ovid. 15. Met. 413.
Capilli. Ovid. 6. Fast. 483.
Bacche, racemiferos hedera redimite capillos.

RACILIUS, Nomen gentis Ro. Plebejæ. L. Racilius, Tribunus pleb. qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu, ut scribit Cic. 2. Q. frat. 6.

R A D

RADAGASUS, Gotthorum rex, qui floruit Arcadii & Honorii Cæsarum temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.

RADAMANTHUS, V. RHADAMANTHUS.

RADIATIO, RADIATUS, RADIO. V. RĂDIUS.

RADICITUS, RADICOR, RADICULA. V. RADIX.

RĂDIUS, i. m. [ἀκτίν, ἀκτίς] Splendor a sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Fin. 71. Ita enim parvæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, ut quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem.
Solis radii. Lucret. lib. 1. 148.
Non radii solis, neque lucida tela diei.
Lumen radiorum. Lucret. lib. 2 116.
Verbera radiorum. Lucret. lib. 5. 1103.
Vires radiorum. Ovid. 4. Met. 247.
Ardentes radii. Lucret. lib. 6. 754.
Coruscis radiis insigne jubar. Ovid. 1. Met. 768.
Micantes. Ovid. 2. Met. 41.
Tabifici, Pestilentes. Lucret. lib. 6. 737.
Nubes ardent radiis & auro, i. e. inquit Servius, Radiis aureis. Virg. 7. Æn. 142. [ἐν ἀμφὶ δυοῖν, pro Radiis aureis.
Calere radiis. Ovid. 2. Met. 171.
Erumpunt radii. Virg. 1. Georg. 446.
Excludunt radios frigora. Stat. 1. Silv. 2. 154.
Ingruentes solis radios sentit luna. V. INGRUO.
Inserti fundunt radii per opaca domorum. Lucret. lib. 2. 114. Inserti autem radii dicuntur, qui per domos inseruntur, & in eas subeunt, solisque lumina spargunt. Turnebus. Al. Infertim.
Interrumpunt nubes radios lucis. Lucret. lib. 5. 288.
Retexit Titan orbem radiis. Virg. 4. Æn. 119.
Rubescebat mare radiis. Virg. 7. Æn. 25.
Radius, Fulgor oculorum, ut vult Plin. Cujus ex oculis radii nocte micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intentionem.
Radii [κνήμαι] quoque rotarum dicuntur, ut apud Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis. Plin. lib. 16. cap. 40 Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile. Virg. 6. Æn. 16.
Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
Districti pendent. Ovid. 2. Met. 108 de curru Solis,
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in pulvere delineabant. Sic Vives in Bucolica. Virg. 3. Ecl. 41.
Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inventa autem est hæc ars tempore, quo Nilus, plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innovandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis diviserunt agros. Servius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap 2 Qui obierunt maria & terras, gaudent quum de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libenterque respondent, & describunt modo verbis, modo radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis objicere. V. Willichium in Bucolica. Putat enim radio significari Dioptram.
Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æn. 850.
A pulvere & radio Archimedes excitatus. Cic. 5. Tusc. 64. Ex eadem urbe humilem homunculum a pulvere & radio excitabo, qui multis post annis fuit, Archimedem.
Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Radius, [κερκὶς, πηνίον] Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æn. 476.
Excussi manibus radii, revolutaque pensa. V. Ovid. 6. Met. 132. Lucret. lib. 5. 1352.
Insilia, ac fusi, radii, scapique sonantes.
Acutus radius. V. ACUO.
Attriti manu. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 161.
Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, alias Hostorium dicitur. Plaut. Di deæque omnes, tantam nobis lætitiam, tot gaudia sine radio cumulent. [Unde hæc sint disquirat lector.
Radii, Olivæ oblongæ. Virg. 2. Georg. 86.

Nec pingues unam in faciem nascuntur olivæ
Orchades, & radii, & amara pausia bacca. Columel. lib. 5. cap. 8. Orchis quoque & radius melius ad escam, quam in liquorem stringitur.
Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.
Radius, Os minus brachii, & brevius, idemque superius: constat enim brachium duobus ossibus. Vulgus Anatomicorum Focile minus vocat, ut & in pede Fibulan. Cornel. Cels. lib. 8. cap. 1. Radius, quem κερκίδα Græci appellant. Plin. lib. 11. cap. 47. Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii. [Immo hic Radii sunt, quæ Calcaria vocant. V. Plin 30. 11. Gloss. L. Gr. Radius, Ἀκίς, ἢ κνημή. Ubi & pro Sura ponitur.
Radius virilis, dicitur Membrum virile. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. V. Reines. Varr. Lect p. 662.

RĂDIŌLUS, i. m. dimin. Parva olea oblonga. Columel. lib. 12. cap. 47.
Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes, primum quamque, ne decoloretur, in frigidam muriam demerge. [conf. RADIUS, & CERCITIS. Isidoro Radiolæ. 17. 7. q. V.

RADIŌSUS, a, um. Adj. [ἀκτινώδης] Quod multos emittit radios. Plaut. Stich. 2. 2. 40.
Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

RĂDIO, āre. Radios emittere, Columel. lib. 10. 288.
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Ovid. 3. Amor. 3. 9.
Argutos habuit, radiant ut sidus, ocellos.
Radiare, Fulgere. Martial. lib. 8. 45.
Vera minus flavo radiant electra metallo. Ovid. 2. Met. 4.
Argenti bifores radiabant lumine valvæ. Propert. lib. 4. 1. 27.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis.

RADIOR, Deponentis forma, Ovid. 3. de Pont. 4. 103.
Scuta sed & galeæ gemmis radientur, & auro. Nisi forte hoc Passivum sit. Vide Broekhus. ad Propert. 1. 15. 7.

RADIANS, antis. Partic. [ἀκτινοβολῶν] Cic. in Arat. 172.
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.
Astra. Ovid. 9. Met. 272.
Lumina solis. Ovid. 2. Trist. 325.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æn. 23.
Sidera. Ovid. 7. Met. 325.
Radians, Fulgens, ut Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Aurum. Ovid. 4. Met. 636.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ovid. 13. Met. 105.
Templa multo auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Toga radiante decorus, Picta, triumphali. Claud. 6. Cons. Hon. 371.

RADIĀTUS, a, um. Partic. Quod radios hhabet ut,
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. 126. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus me intueri videtur) admonet, &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Divin. 44.
Splendor radiatus. Sil. lib. 7. 143.
Rota Varro 3. de R. R. cap. 5. V. RADIUS.
Radiatum caput principis vocat Plin. quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie divorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore. [Radiata corona divorum insigne est in nummis antiquis. Primus vivus sumpsit Domitianus, testibus ejus nummis non nullis, quorum unum servo.

RADIATIO, ōnis. f. [ἀκτινοβόλησις] Plin. lib. 36. cap. 5. Et Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cujus contemplationem admonent æditui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus lib. 1. cap. 1. & 4. sub finem.

RĂDIX, īcis. f. [ῥίζα] dicta est, quod sæpe effossa parumper terra raditur, ut arbor melius fruticescat. Cic. 5. de Fin. 33. Videamus ea, quæ terra gignit, corticibus & radicibus valide servari. [Videtur ex Gr. ῥίζα per metathesin factum. V. tamen Voss. Etym.
Ocelli radicis. V. Ocellus, in OCULUS.
Radix, Cujusvis rei ima pats. ut
Ultima radix linguæ. Ovid. 6. Met. 557.
Radix saxi, a Lucretio 2. 102. dicitur translate, veluti si diceres Stirpem saxi: sed & Græci terram ἐρριζωμένην non ineleganter solent dicere, eam stabiliter hærentem fundatamque dicere studentes. Ex Turnebo.
In radice Palatii, id est in ima parte Palatii. Cic. Anteq. iret in exsil. 24. Cujus templum a Romulo, victis Sabinis, in Palatii radice cum Victoria est collocatum. De Jovis Statoris templo.
Altæ radices. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Arborea. Ovid. 8. Met. 379.
Bibulæ radicis fibræ. Ovid. 14. Met. 633.
Bulbosa V. BULBUS.
Carnosa. V. CARO.
Cavernosa. V. CAVERNA.
Lata radice arbor. V. LATUS, adj.
Lenta. Ovid. 11. Met. 78.
Limosa. V. LIMUS.
Nocens. Ovid. 14. Met. 56.
Nudis radicibus arbores. V. NUDUS.
Oleagina, Oleaginea. V. Oleagineus, Oleaginus, in OLEA.
Utilis radix medendi. Ovid. 5. Epist. 147.
Abeunt sursum radices, pro Sursum tendunt. V. ABEO.
Affigere radicem terræ. Virg. 2. Georg. 318.
Agere radices. Plin. lib. 16. cap. 31.
Capere radices. V. CAPIO.
Conterere radicem in pulverem. V. CONTERO.
Descendit radice arbor. Plin. lib. 16. cap. 31. Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit.
Descendunt radices. Plin. lib. 16. cap. 31. Quidam non altius descendere radices, quam solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuioris crassioris ve dixere: quod falsum arbitror
Eruta radicibus pinus. Virg. 5. Æn. 449. [An Radicitus?
Expulsa imis ab radicibus leges. Virg. 1. Georg. 319.
Figere radices. Ovid. 2. Met. 583.
Inflectere radices in nodum. V. INFLECTO.
Latens in locis asperis. Hor. Epod. 5. 68.
Mittere radicem. V. MITTO.
Niti altis radicibus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Pullulat ab radice silva. Virg. 2. Georg. 17.
Revulsa. Claud. 2. in Eutrop. 29.
Ruptis radicibus vellitur arbor solo. Virg. 3. Æn. 27.
Vulsæ. Virg. 3. Æn. 650.
Radices agere, Translate. Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur.
Defixum radicibus. Cic. 4. Philip. 13. Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest.
Evellere fibras radicum. Cic. 3. Tusc. 13. Nos audeamus, non solum ramos amputare miseriarum, sed etiam radicum fibras evellere.
Habiturum malum fundamentum & radices altiores. Cic. ad Brut. 17.
Niti radicibus. Cic. pro Cœl. 14. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niterentur.
Radices montis, [κνημός, ὑπώρεια] pro Inferiori parte. Cæs. 1. Bell. Civil. 41. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringentis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18. Duo lacus italiæ in radicibus Alpium.
Imæ radices montis. V. IMUS.
Radix, metaphorice, de incorporeis. pro Etymo, vel voce primitiva. Varr. de L. L. lib. 5. 5. Primigenia dicuntur verba, ut lego, scribo, sto, sedeo: & cetera, quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices.

RADIX IDÆA, [Ἰδαία ῥίζα.] Nomen peculiare herbæ cujusdam, quæ in Ida nascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adhærent iis veluti exigui capreoli, e quibus flos. Dioscorides lib. 4. cap. 40.

RADICŬLA, æ. f. [ῥιζίον] dimin. Plin. lib. 20. cap. 9. Laseris radicula. Cic. 2. de Divin. 135. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco is, quem mater Olympias alebat, radiculam ore ferre. Columel. lib. 5. cap. 5. Recisis radiculis.
Radicula, Herba. Plin. lib. 19. cap. 23. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo post, Struthion Græci vocant, floret æstate, grata aspectu, verum sine odore, spinosa, & caule lanuginoso: semen ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est usum. Hactenus Plinius. Hanc a Latinis Lanariam herbam appellari Dioscorides contendit. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Lanaria, Στρούθιον, βοτάνη. Sic enim distinguendum. Diosc. notha intelligit.
Quin etiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur, quam radicem vocat Dioscorides. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Ῥίζα δένδρου, ἢ ῥάφανος. Et Gr. Lat. ῥαφανίς, Radix. Radiculam Celsus passim ad vomitum excitandum commendat.

RADICESCO, ĕre. Sen. Epist. 87. Vidi vitem ex arbusto suo annosam transferri. Hujus capillamenta quoque, si fieri potest, colligenda sunt, deinde liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.

RADICOR, [ῥιζόομαι, ῥιζοβολέω] āri. Radicem facere, seu capere, vel emittere. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radicantur fibris.
Radicari in fruticem. Plin. lib. 13. cap. 4.
Radicari in rectum. Plin. lib. 19. cap. 6.

RADICĀTUS, a, um. [ἐρριζωμένος] Partic. Columel. de Arbor. cap. 20. Arbores & radicata semina Autumno serito. Sidon. 7. Epist. 8.

RADICŌSUS, a, um. Adj. [ῥιζώδης] Quod multas radices habet. Plin. lib. 16. cap. 34. Omnium ederarum generi radicosa brachia.

RADICĬTUS, Adv. [ῥιζόθεν Gl. L. G.] A radice, vel Usque ad radicem. Cato R. R. cap. 50. Herbasque malas omnes radicitus effodito. Plin lib. 21. c. 11. Eruitur post æquinoctium vernum radicitus. Catull. Argon. 62. 288.
Nonacrias atque ille tulit radicitus altas
Fagos. Propert. lib. 3. 7. 51.
Huic fluctus vivos radicitus abstulit ungues.
Radicitus, per translationem ponitur pro Omnino. Plaut. Mostell. 5. 1. 62.
Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verum etiam eradicitus. Cic. 2. de Fin. 27. An potest cupiditas finiri? tollenda est atque extrahenda radicitus.
Excutere opinionem radicitus. Cic. 2. Tusc. 111.

RĂDO, si, sum, [ξέω, ξύω, ξυρέω] ĕre. Complanare, incidere, exstirpare, mundare. Columel. lib. 8. Sic tamen, ne quid radatur.
Arenas radit remus. Propert. lib. 3. 2. 23.
Arva radit imbribus Eurus. Hor. Epod. 16. 54.
Caput radere. Suet. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasisse, ad indicium maximi luctus. h. e. Radenda curasse.
Genas radere, i. e. Laniare, lacerare. In legibus XII Tabul. de sumptibus funerum, & sepulcris, tollendaque lamentatione, Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. Quæ legis verba sic alii concipiunt, Mulier genas ne carpito: ut videre est apud Cic. 2. de Legib. 59. Plin. lib. 11. cap. 33. Infra oculos malæ homini tantum, quas prisci genas vocabant, XII Tabul interdicto radi a feminis eas vetantes. Hoc autem sumptum e Solonis legibus testatur Cicero. Solon, inquit Plutarchus (p. 90. ed. Francof.) lacerationes plangentium sustulit. Olim autem humanus sanguis ante rogum effundebatur, vel captivorum, ut apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum, unde Bustuarii gladiatores a Romanis vocati: quorum si copia deesset, feminæ genas laniantes, cruorem effundebant.
Guttur radere. Juven. 6. Sat. 105. Ætatem declarat barbatuli juvenis.
Janua expletis quoque raditur oris. Lucret. lib. 4. 535.
Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. i. e. Secat purum aerem. Virg. 5. Æn. 217.
Litora raduntur Circeæ proxima terræ. Virg. 7. Æn. 10.
Saxa raduntur impresso vomere. Sil. lib. 8. 393.
Terram radit corvus pedibus. Plaut. Aul. 4. 3. 2.
Tigna lævia radere. Lucret lib. 5. 1266.
Aures radere Quintil. lib. 3. cap. 1. Quorum ne jejuna, atque arida traditio averteret animos, & aures, præsertim tam delicatas, raderet, verebamur. h. e. Læderet, offenderet, fatigaret.
Nomen Pisonis radendum fastis censuit. Tacit. 3. Ann. 17. De Aurelio Cotta. i. e. Eradendum, Auferendum.

RĂDENS, entis. Partic. [ξέων] Lucret. lib. 6. 117.
— quam de latere ire
Diverso motu radentes corporis tractum. De nubibus.
Arva radens adhæret humo serpens. Stat. 5. Theb. 525.
Flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.

RĂSUS, a, um. aliud Partic. [ἐξυσμένος] Plaut. Pseud. prol. 13.
In scænam qui jejunus venerit aut sitiens,
Is risu & ventre raso vigilabit sedulo.
Barba rasa. Gell. 3. 4.
Liber rasus lima. Ovid. 2. de Pont. 4. 17.
Littera rasa in extremo margine. Ovid. 1. Amor. 11. 22.
Virgæ rasæ hastilia. Virg. 2. Georg. 358.
Tabellæ rasæ. Ovid. 1. de Arte Am. 436.
Tetra rasa squamis serpentis. Ovid. 3. Met. 75. conf. RALLA infra.

RASUS, ûs. m. Varro de L. L. 4. 31. Homo in pratis festucas abradit, quo ab rasu rastelli dicti.

RĂSOR, ōris. m. [ξεσότης] Qui radit. Et per translationem Rasores, Fidicines antiqui appellabant, qui, ut ait Verrius, ita appellati videntur, quia radere ictu chordas videantur artificio quodam. Festus.

RASŪRA, æ. f. [ξυσμός] Columel. lib. 4. cap. 29. Calamus autem non amplius tribus digitis debet allevari æqualiter ex ea parte, qua raditur, ut sit lævis, eaque rasura ita deducitur, ut, &c.

RASĬLIS, e. Adj. [ξυστός] Quasi rasum, nihil exstantis aut redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. Ovid. 8. Met. 318.
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. Plin. lib. 17. cap. 23. Nuper repertum, draconem serere juxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum, pluribusque induratum annis. Hunc præcisum quammaxima amplitudine, tribus partibus longitudinis deraso cortice, quatenus obruatur, unde & rasilem vocant, deprimere sulco, reliqua parte ad arborem erecta, ocissimum in vite.
Foris rasilis. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 168.
Hasta rasilis. Sil. lib. 4. 176.
Rasile, Quasi rasibile. Virg. 2. Georg. 449.
— & torno rasile buxum.

RĂMENTUM, i. n. [ξύσμα, ῥίνημα] Tenuis cujusque rei particula, a radendo, quasi rasura. Unde Ramenta auri, Ramenta argenti, lignorum & ceterarum rerum dicimus, quæ ex sectione earum rerum decidunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 29. Patri omne cum ramento reddidi. Subaudi, Aurum. Columel. lib. 4. cap. 29. Quippe non scobem, sed ramenta facit. De terebra Gallica. V. PSEGMA. Gloss. Lat. Gr. Ramenta, ξύσματα, ῥίσματα. Ramentum dici voluere, inquit Fulgent. de Prisco Serm. 31. quasi projectitium quoddam purgamentum. Q. Fabius Lucul. Epic. carm.
Vilissimum ramentum, proluviosa pestis.
Auri ramentum, inquit Budæus in lib. 4 de Asse, est Arena aurea, Chrysitis, & Chrysamnios Græce dicta. V. suo loco.
Ferri ramentum. Lucret. lib. 6. 1043.
Fluminum ramenta; i. e. Arenæ particulæ. Plin. lib. 33. cap. 4.
Sulphurata ramenta. Martial. 10. 3.

RAMENTA, æ. f. Plaut. Bacch. 3 4. 15.
Verum quam illa unquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumea propensior, &c. Ex Nonio, 3. 183.
Nunquam hercle hinc hodie ramenta fies fortunatior. Plaut. Rud. 4. 3. 77.

RAMENTŌSUS, a, um. Adj. Plenus ramentis. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Sanguinolenta & ramentosa. [Ramenta intestinorum intelligit.

RĂDŬLA, æ. f. [ξυστρον] Instrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix, liquata primum, vel in sole, vel lampade ardenti, educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam: a radendo dictum. Columel. lib. 12. cap. 18. Nam ea quæ demersa sunt, ferreis lampadibus ardentibus calefiunt: & quum picem in fundum distillavit, sublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curvata radula ducitur quod distillavit, aut quod in lateribus hæsit. conf. infra RALLUM.

RADULĀNUS, a, um. Adj. [ξυστικός] Radulana pix dicta, Quæ radula educitur e doliis. Plin. lib. 14. cap. 19. Italiæ pars aliqua radulana pice. Subaudi Lenitatem vini excitat. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice. Sic enim ait in Prioribus castigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quam Rabulana legere, quod auctor is instrumentum in pice ducenda Radulam, quasi a radendo nominaverit. Sed & Rabula quoque a Radendo flectitur, ut a fando, nando, pascendo, stando, fabula, nabula, pabula, stabula, mille hujusmodi. Idem in Posterioribus: Rabulana pice, Quidam Radulana, quasi ab instrumento Radula, cujus mentionem Columella faciat. Non probavi, cum ob alia, tum quod instrumentum id, si quid ad propositum pertinere posset, non minus belle Rabula a radendo, quam Radula vocaretur: quando & Rabulæ forenses etiam a radendis auribus, quia & Græci quoque garrulos, ajunt κοπιδεῖς esse, & κόπλειν τὰ ὦτα; ut Julius Pollux auctor: vel, ut Festus, a radendo, id est auferendo nomen traxere; quanquam & a Rabie, & a Ravi, hoc est raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque Transalpina instrumentum fabrile, quo assamenta lævigantur & poliuntur, non aliter fere quam Rabo, quasi Rabula vocatur, a radendo: in aliis locis a complanando Planula. Utcunque, verba Columellæ de Radula nihil omnino suffragantur. Ea sunt ultimo ejus libro de pice in universum, non de una aliqua ejus specie. Sunt qui Rabulanam picem, a colore quasi Ravulanam scribendum autument. Est enim Ravus color inter flavum & cæsium. unde, ut Festus ait, raviliæ dicantur & ravisceili, Plauto. Quidam a loco Ionii sinus Rhaba, de quo, non tamen de pice, Stephanus. Non desunt qui pro Zopissa rabulanam interpretentur. Est autem zopissa, ut ait Plinius, derasa maritimis navibus pix cum cera. Hæc Hermolaus. V. Beroald. in Columell. & Harduin. in Plin. MSS. habent Rabulana, vel Rapulana, eodem teste.

RĂSĬTO, [ξύρειν] āre. frequentat Sæpe radere. Gell. lib. 3. cap. 4. Comperimus autem ceteros quoque in eisdem temporibus nobiles viros barbam in ejusmodi ætate rasitavisse.
Faciem quotidie rasitare. Sueton. Otth. cap. 12.

R A G

RAGADES, V. RHAGAS.

R A I

RĂJA, æ. f. [βαΐς, βάτος] Genus piscis plani & cartilaginei. Plin. lib. 9. cap. 49. Simili modo squatina & rhombus abditi pinnas exteras movent specie vermiculorum, itemque quæ vocatur raja. Hermolaus dicit Græce vocari, a rubi similitudine, qui βάτος Græcis dicitur, quoniam in tergo hamos habeat aculeatos, quos etiam habet pastinaca, sed præterea radium in cauda perniciissimum & venenosissimum. Est & alia major Raja, quæ Latinis Læviraja, Græcis λειόβατος dicitur, quod uncos non habeat: Mucosa etiam hæc appellatur quibusdam. Gloss. Lat. Gr. Raja, Βαΐς, ἰχθύος εἶδος.

R A L

RALLA, æ. f. Genus vestis a raritate. Nam Rarum, diminutivum facit Rallum, auctore Nonio 14. 14. Ralla vestis, inquit, dicta a Raritate. Plaut. Epid. 4. 2. 46.
Quid istæ, quæ quotannis nomina inveniunt nova?
Tunicam rallam, tunicam spissam, &c. [Ita quidem Nonius, quod Spissam necessario opponi Rallæ putaret. Cui subscribit Voss. aliique, quasi a Rarulus, Rallus. Non dubito tamen quin potius Ralla pro Rasula dictum sit, ut innuit Isid. 19. 22. Ralla, inquit, quæ vulgo Rasilis dicitur. Rasas in muliebris luxuriæ supellectili ponit Juvenal. Sat. 2. 97.
Cærulea indutus scutulata, aut Galbina rasa. ubi Schol. Rasa, Polita, tenuiter rasa. Græcis sunt ξυσίδες, teste Polluce lib. 10. sect. 42. & 6. 10. & 4. 116. & 7. 49. & 96. voce item diminutiva. conf. Suid. Formatur autem Ralla, a Rasula, eodem modo, atque a Radula, ut in seq. dict. posui.

RALLUM, i. n. [ξυστὴρ] Ferramentum est quo raditur vomer, & inhærente terra liberatur atque purgatur. Nomen habet a Radendo. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rallo. In editis legitur Rulla, sed corrupte. Posset & melius Ralla legi, quum præsertim reperiam in antiqui critici lexico Rallam esse ξυστῆρα, quod & interpretationem nostram confirmat. Turneb. [Contractum nempe ex Radula. V. Voss. Etymol. Sic ex Paluda, Palla; ex Trua, Truola, vel Trudula, interposita littera, indeque Trulla; ab Hira, Hirula, Hilla. conf. ad præced. dict. Gloss. Lat. Gr. Ralla, Ξυστήρ. Gr. Lat. Ξυστὴρ, Ralla, Rallum, Rallus, Rasorium.

R A M

RAMALE, V. RAMUS.

RAMENTA, RAMENTOSUS, RAMENTUM, V. RADO.

RĂMEX, ĭcis. m. [κήλη] Genus herniæ. Ramices has species sub se continent, Porocelam; quæ est quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia subduruit: Sarcocelam, quum in ipso scroto concrevit caro: Cirsocelam, quum venæ intumuerunt, tunicis testium integris, vel in ipso scroto, vel quum bubonocela dicitur in inguine. Hæc Hermolaus in Glossematis. V. Cels. lib. 7. cap. 22. Plin. lib. 20. cap. 13. Testium vero epiphoris cum ramis laureæ teneris, adeo peculiari in visceribus his effectu, ut silvestri ruta, cum axungia veteri illitos ramices sanari prodant. Plaut. Merc. 1. 29.
Tua causa rupi ramices, jamdudum sputo sanguinem. V. mox.
Jacet exiguus cum ramice nervus. Juven. 10. Sat. 205. Ubi Vet. Scholiastes, Nervus, penis; Ramicem dicit intestinum. [Sic Hectoris hernia. 6. 326.
Ramices, dicuntur Pulmones vel Hernia, inquit Nonius, 2. 743. Alii Perniones. [Male. Nec melius ipse Nonius, ex loco superiore Plauti non intellecto. Nec rectius Pectoris venas Hier. Mercurialis exposuit. Nimirum nemo vidit, servulum ibi loquentem, & cursu exanimatum, voci parcere voluisse. Notum autem est, Clamorem juxta ac cursum, non solum anhelosis infestum esse, verum etiam herniosis. Hinc illæ lacrimæ. conf. reliqua apud Non. Gl. L. Gr. Ramex, Ἐντεροκήλη.
Ramices, Longurii apud Columel. lib. 9. 1. 3. Cæl. lib. 5. cap. 14. Lectionum var.

RAMĪCŌSUS, a, um. Adj. [κηλήτης] Qui ramice laborat. Plin. lib. 30. cap. 15. Ramicosis cochlearum cinis cum ture ex ovi albi succo illitus per dies XXX medetur.

RAMĪSES, qui & RHAMSES. Tacit. 2. Ann. 60. Rex quidam Ægypti in Solis urbe, quo regnante Ilium a Græcis captum & solo adæquatum est, teste Plin. lib. 36. cap. 8. ubi eum docet quadraginta cubitorum columnas ex alabastrite fecisse. V. Hard. ad Plin. & Marsham. Can. Chron. sæc. 15.

RAMNENSES, [Ῥαμνήσιοι] Iidem qui & Ramnetes. Liv. 1. 13. Eodem tempore & centuriæ tres equitum conscriptæ sunt, Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati.

RAMNES, vel RAMNĒTES, Tertia pars fuere Populi Romani temporibus Romuli: de quibus plura vide in dictione LUCERES. Propert. lib. 4. 1. 31.
Hinc Ties, Ramnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alii Rhamnetes scribunt.

RĂMUS, i. m. [κλάδος, πόρθος, κλών, ὄζος] est, Id in arbore, inquit Theophrastus, quod a caudice fissum, multiplexque spargitur; unde ramos nonnulli nodos appellavere, suntque veluti quædam ipsarum arborum brachia. Unde Virg 2. Georg. 296.
Tum fortes late ramos & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. 179.
Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia, &c.
Insignis ramis olivæ. Virg. 6. Æn. 808.
Umbra ingens ramorum. Virg. 2. Georg. 489.
Alti rami. Lucret. lib. 2. 30.
Aureus. Ovid. 7. Met. 277.
Bifurcus. Ovid. 12. Met. 442.
Cæcus. V. CÆCUS.
Felix. Virg. 2. Georg. 81.
Fortis. Virg. 2. Georg. 296.
Fragilis. Virg. 8. Ecl. 40.
Frondens. Virg. 7. Æn. 135.
Ingens. Virg. 3. Georg. 333.
Laureus. V. LAUREUS.
Lentus. Virg. 4. Georg. 558.
Longus. Ovid. 2. Met. 352.
Nudi rami, Sine frondibus. Lucan. lib. 1. 139.
Pandi rami pondere Autumni. Ovid. 14. Met. 660.

Patuli. V. PATULUS.
Pingues olivæ. Hor. Epod. 2. 56.
Jucundior, quam lecta de pinguissimis
Oliva ramis arborum.
Teneri. Ovid. 2. Met. 359.
Virides. Ovid. 12. Met. 22.
Abrumpit teneros ramos manibus. Ovid. 2. Met. 359.
Adoptat ramus ramum. V. ADOPTO.
Amputans ramos inutiles falce. Hor. Epod. 2. 13.
Apprehendunt vites ramos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Compescere fluentes ramos. Virg. 2. Georg. 370.
Contingere ramos fragiles. Virg. 8. Ecl. 40.
Decisis ramis quercus. Virg. 11. Æn. 5.
Defringere ramum arboris. Cic. pro Cæcin. 60. Qui prætereuntes ramum defringerent arboris.
Denudat foliis ramos & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
Deponere corpus sub ramis arboris. Virg. 7. Æn. 108.
Diffunduntur late rami. Cæs. 6. Bell. Gall. 25.
Diffundit ramis arborem Deus. Columel. lib. 3. cap. 10. Truncum deinde superposuit velut quandam staturam corporis & habitus: mox ramis diffudit quasi brachiis.
Direpti rami arbore. Ovid. 11. Met. 29.
Extendere se rami poterunt. Virg. 2. Georg. 287.
Figere ramos humo. Ovid. 2. Fast. 648.
Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus. Ovid. 2. de Arte Am. 179.
Frondescunt summi rami. Lucret. lib. 1. 1092.
Habet ramos pomiferos silva. Sen. Herc. fur. 9.
Mutilatus. Ovid. de Nuce 37.
Nutant pondere rami. Ovid. 2. de Arte Am. 263.
Percussi ventis. Sen. Hippol. 3.
Stetit ramus nudus fugiente pomo. Senec. Thyest. 2.
Turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
Nunc avis in ramo tecta laremque parat. Ovid. 3. Fast. 241.
Ramus montis. Plin. lib. 6. cap. 27. Sub monte Cambalido, qui est Caucasi ramus.
Ramus in radice arborum dicitur, quod in herbarum radicibus Capillamentum. Columel. lib. 5. cap. 10 Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur, & ex summo duûm ramorum ambas radices emittit. De nuce.
Amputare ramos miseriarum. V. AMPUTO.

RAMEUS, a, um. Adj. [κλάδινος] Quod ex ramo est. Virg. 4. Georg. 303.
— & ramea costis
Subjiciunt fragmenta, thymum, casiasque recentes.

RAMŌSUS, a, um. Adj. [κλαδώδης] Ramos habens multos. Plin. lib. 13. cap. 5. Nam quæ durum, acutum, spinosum, habet, oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Ovid. 8. Met. 237.
Garrula ramosa prospexit ab ilice perdix.
Arbor ramosa. Lucret. lib. 5. 1095.
Cervix ramosa colubris. Ovid 9. Met. 73. De Hydra Lernæa.
Cornua ramosa cervi. Virg. 7. Ecl. 30.
Curpora ramosa. Lucret. lib. 2. 446.
Domus Silvani ramosa. Propert. lib. 4. 4. 5.
Stipes ramosus. Ovid. 3. Fast. 751.
Compar. Folium ramosius. Plin. lib. 21. cap. 10.
Superl. Curalium quam ramosissimum. Plin. lib. 32. cap. 2.

RAMĀLE, is. n. [κλαδάριον] Ramus inutilis ex arbore decisus. Ovid. 8. Met. 644.
Multifidasque faces, ramaliaque arida tecto. Pers. 1. Sat. 97.
Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.
Veteris ramalia fagi. Pers. 5. Sat. 59.

RAMŬLUS, i. m. dimin. [κλάδισκος] Columel. lib. 5. cap. 5. Nam in brachiatis plerumque fit ut crure, aut cornibus boum, ramuli vitium defringantur. Cic. 1. de Divin. 123. Quum ille respondisset, in agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum recidisse, &c.
Floridi ramuli. Catull. 59. 22.
Nitidissimus ramulus. V. NITEO.

RAMULŌSUS, a, um. Adj. [κλωναριώδης] a dimin. Ramulus. Plin. lib. 16. cap. 24. Ramulosa folia ulmo & cytiso.

RAMUSCŬLUS, aliud dimin. [κλωνάριον] Plin. lib. 20. cap. 23. E viridi ferula ramusculus, utilis est ad omnia ea vitia.

R A N

RĀNA, æ. f. [βάτραχος] Animal palustre notissimum, quanquam in genera divisum. Ranarum aliæ sunt terrestres: aliæ in aquis dulcibus degunt: aliæ marinæ. Ex terrestribus quædam in vepribus tantum vivunt, & rubetæ appellantur, auctore Plin. lib. 32. cap. 5. Aliæ inter arundines, fruticesque versantur. Est & rana arborem scandens, & ex ea vociferans, ob id a calamis calamita. Virg. 1. Georg. 378.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. Plin. lib. 10. cap. 29. Quum Theophrastus tradat invectitias esse in Cyrenaica vocales ranas. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Ranæ autem marinæ dicuntur obruere sese arena solere.
Loquaces. Virg. 3. Georg. 431.
Palustres. Hor. 1. Serm. 5. 14.
Turpes. Hor. Epod. 5. 19.
Virides. Ovid. 15. Met. 357.
Rana Gyrina. Plato, Nihilo rana Gyrina prudentior. In stupidos proverbium. Gyrini sunt informes ranarum partus. Cæl. lib. 4. cap. 2. [A forma scilicet corporis pæne rotunda dicti γυρῆνοι. Nam γῦρος Circulus.
Rana, Morbus bobus peculiaris. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarii.

RANŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 9. p. 233. Elmenh. Virens exsiluit ranula.

RANUNCŬLUS, i. m. dimin. [βατράχιον]
Ranunculos per jocum vocat Cicero Ulubrenses, qui sibi obloquerentur, eo quod clamarent tanquam ranæ, quæ præsertim instante vespere, totas paludes coaxationibus implent, 7. Fam. 18. in fine, Nam Ulubris honoris mei causa vim maximam ranunculorum se commôsse constabat.
Alii putant significari Homines habitantes in palustribus locis, Ulubrenses.
Ranunculus, [βατράχιον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13 Ranunculum vocamus, quem Græci batrachion. Genera ejus quatuor, Unum pinguioribus quam coriandri foliis, & ad latitudinem malvæ accedentibus, colore livido, caule albo, gracili, & radice alba, Nascitur in limitibus humidis & opacis. Alterum foliosius, pluribus foliorum incisuris, altis caulibus. Tertium minimum est, gravi odore, flore aureo. Quartum simile huic, flore luteo. Omnibus vis caustica, si cruda folia imponantur, pustulasque, ut ignis, faciunt. conf. Apulej. de Herb c. 8. & 9.

RANCEO, ēre. sicut & RANCO, āre. de quo verbo infra dicitur. Budæus. posteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce tunc dicuntur (de cervis loquitur.) Rancentes autem ololygones (sic enim tum vocantur) diluculo venator secundo vento exaudiens: decumanumque esse rancore dijudicans, aut alias memorabili magnitudine, eo decurias canum admovet, indagatore numellato venatus auspicatum præeunte, ut fere alias solet.

RANCENS, entis. Partic. [σηπόμενος] a verbo inusitato RANCEO, Idem quod Rancidus. Lucret lib. 3. 720.
Unde cadavera rancenti jam viscere vermes
Exspirant? i. e. Unde cadavera e viscere rancenti vermes edunt? Lambinus.

RANCESCO, ĕre. Idem quod Ranceo. Arnob. lib. 1. p. 12. Præcipiant, olearum fluenta rancescere.

RANCOR, ōris. m. [σηπεδών] Putor quidam aut odoris gravitas, quæ ex vetustate & putredine ac corruptione nascitur. Palladius lib. 1. cap. 20 Receptacula olei semper sint munda, ne novos sapores veteris rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri, cap. 10. Canales, & omnia receptacula olei, calida aqua prius lavabis, ut nihil de anni præteriti rancore custodiant. i. e. De mucido odore, ut exponit Cæl. lib. 7. cap. 27. in fine.

RANCĬDUS, a, um. Adj. [σαπρός] Quod est rancore putidum. Hor. 2. Serm. 2. 89.
Rancidum aprum antiqui laudabant, &c.
Rancidus, pro Putrido. Lucret. lib. 6. 1153.
Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, &c.
Rancidus, pro Insuavi aliquando ponitur. ut,
Rancidus aspectus. Plin. lib. 22. cap 22.

RANCĬDE, Adv. [σαπρῶς] Translate Gell. lib. 18. cap. 8. In collocandis verbis immodice faciunt & rancide. Idem cap. 11.

RANCIDULUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόσαπρος] Juven. 11. Sat. 135.
— non tamen his illa unquam opsonia fiunt
Rancidula. Martial. lib. 7. 33.
Qui sic rancidulo loquatur ore.

RANCO, āre. Verbum fictitium, a voce tigridum. Auctor Philomelæ 49.
Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

R A P

RĀPA, æ. f. [γογγύλη] Radix esculenta globosæ figuræ. Columel. lib. 11. cap. ult. Napus & rapa duas sationes habent, & eandem culturam, quam Raphanus. Paulo post, Rapæ semina Hyginus putat post trituram jacentibus adhuc in area paleis inspergi debere. Gloss. Lat. Gr. Rapa, γογγύλη, & Gr. Lat. Γογγύλη, Rapa.
Rapa, dicta est, auctore Varrone lib. 4. de L. L. 22. quasi Ruapa, quod rueret e rure.
Lutosa rapa. V. LUTUM.

RĀPUM, i. n. [γογγύλη] Idem. Plin. lib. 18. cap. 13. Genera eorum Græci duo prima fecere, masculinum, femininumque, & ea serendi modo ex eodem semine. Densiore enim satu masculescere, item in terra difficili. Semen præstantius quo subtilius. Species vero omnium tres. Aut enim in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari. Tertiam speciem silvestrem appellavere, in longitudinem radice procurrente, raphani similitudine, & folio anguloso scabroque, succo acri: qui circa messem exceptus oculos purgat, medetur caligini admisto lacte mulierum. Martial. lib. 13. 16.
Hæc tibi, brumali gaudentia frigore rapa,
Quæ damus, in cælo Romulus esse solet. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11. Nam ex semine brassicæ sato nasci ajunt rapa: & contra ex raporum, brassicam. Columel. lib. 2. cap. 10. Rapa campis in locis humidis lætantur.
Rapum Seneca dixit, quod in capite radicis hæret: nempe fibras quibus arboris radix involvitur: Epist. 87. Magnarum, inquit, arborum truncos circumcisis ramis & ad unum redactis pedem cum rapo suo transtulit, amputatis radicibus, relicto tantum capite ipso, ex quo illæ pependerant. Loquitur de modo transplantandi arbores annosas.

RAPŬLUM, i. n. dimin. [γογγύλιον] Hor. 2. Serm. 8. 8.
In primis Lucanus aper leni fuit Austro
Captus, ut ajebat cœnæ pater: acria circum
Rapula. [Gloss. Lat. Gr. Rapilum, Ῥαφεύς. Scribe Rapulum, Ῥάφυς, quod idem ac ῥάπυς. An Rapillum?

RAPUNCŬLUS, i. m. [γογγυλίδιον] aliud diminutivum, Radicula, quæ commeditur in acetariis.

RAPICIA, sivs RAPACIA, ōrum. n. pl. Raporum frondes, quas homines decoctas in cibum sumunt. Plin. lib. 18. cap. 13. Quadrupedes & fronde eorum gaudent: & homini non minor rapiciorum suis horis gratia, quam cymarum, &c. Cato R. R. cap. 35. Rapinam & coles rapicii unde fiant, & rhaphanum in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito.

RAPĪNA, æ. f. Ubi seminatur rapum. Columel. lib. 11. cap. 2. Nam & napinæ, itemque rapinæ, siccaneis locis per hos dies fiunt. Sic Cato R. R. cap. 35. V. dict. super.

RAPACITAS, RAPACITER, RAPAX. V. RAPIO.

RAPHAEL, RAPHANA, RAPHANIS, RAPHANITIS, RAPHANUS, RAPHIA, V. per RH; RHAPPHAEL, &c.

RAPICIUM, RAPINA, V. in RAPA, & RAPIO.

RĂPIO, rapui, raptum, [ἁρπάζω] ĕre. Per vim, aut cum festinatione, auferre.
De aquis. Virg. 1. Georg. 203.
Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.
Carinas venti rapuere. Lucan. lib 3. 46.
Currum equi rapiunt per avia. Ovid. 2. Met. 205.

Pavore

Pavore equi rapitur tractus. Sil. lib. 4. 257.
Pedes quo te rapiunt, & auræ. Hor. 3. Carm. 11. 49.
Ad se rapere, Trahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quum autem in locis semen insedit, rapit omnem fere cibum ad sese, eoque septum fingit animal
Ad se convertere & rapere. Cic. 2. Off. 37.
Virginem rapere, est Ei vim inferre, &.violare. Plin. lib. 15. cap. 29. Propter raptas virgines.
Ad stuprum virgines. Liv. 26. 13.
Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima necessitudine, quum ad virum trahitur, quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. Rapi solet fax, qua prælucente nova nupta deducta est ab utrisque amicis, ne aut uxor eam sub lecto viri ea nocte ponat, aut vir in sepulchro comburendam curet, quo utroque mors propinqua alterius utrius captari putatur. Festus. [Lego Utriusque amicis.
Rapere, Per vim stuprare. Quintil. Declam. 259.
Rapere, cum furore trahere, evellere, auferre. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimen hunc intro rape, quantum potes. Idem Adelph. 3. 2. 21.
Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
De complexu parentum ad mortem rapere. Cic. 7. Verr. 138. Navium præfectos sine ulla causa de complexu parentum suorum, hospitumque tuorum, ad mortem, cruciatumque rapuisti.
In crucem. Cic. 7. Verr. 166. Ille, quisquis erat, quem tu in crucem rapiebas, qui tibi esset ignotus, quum, &c.
In jus aliquem rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœn. 5. 5. 56. Rapiamus in jus. Idem Asin. 2. 4. 32.
Nam vidi huc ipsum adducere, & rapere in jus Exærambum. Al. Adducere trapezitam Exær. Hor. 2. Serm. 3. 72.
Cum rapies in jura malis ridentem alienis. Al. In jus.
Ad mortem rapi. Cic. 1. in Catil. 27. Nonne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?
Rapi ad mortem, de illo, qui rapitur, ut supplicio afficiatur. Sed Rapi etiam dicitur, Qui morte immatura moritur. V. RAPTUS Partic. Rapi Fatis. H. St.
Ad pœnam rapere. Cic. pro Flac. 5. Rapitur ad pœnam qui indicia communis exitii cepit.
Ad prætorem aliquem rapere. Plaut. Aul. 4. 10. 30.
Ad supplicium rapi, quod & Trahi dicitur. Cic. 3. Verr. 7. Rapiunt eum ad supplicium dii patrii, quod iste inventus est qui, &c.
Ad tortorem rapi. Cic. 5. Tusc. 13.
Præcipitem, famuli, rapite hunc. Ovid. 3. Met. 694.
Fatis rapi, Trahi. Ovid. 2. de Pont. 2. 32.
Imperium rapere. Tacit. 3. Hist. 19.
Invitum rapere aliquem. Ovid. 7. Met. 704.
In fomite flammam rapere, Raptim excitare. Virg. 1. Æn. 180.
Limis rapere: subaudi, Oculis. Hor. 2. Serm. 5. 53.
Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo
Cera velit versu. i. e. Obliquis oculis raptim perlegas.
Oscula rapere, Raptim dare. Tibull. lib. 1. 4. 53.
In pertesque rapit varias. Virg. 4. Æn. 286.
In pejorem partem, Interpretari. Ter. prol. Adelph. 3. Ubi Donatus, i. e. Vitio dare, vituperare.
Se alicunde rapere ocius, Ejicere. Hor. 2. Serm. 7. 118.
Se aliquo rapere, Conjicere. Ovid. 3. Amor. 5. 29.
Se rapere ad. Cic. 13. Philip. 18. Inde se, quo furore, quo ardore, ad urbem, id est ad cædem optimi cujusque rapiebat?
In sublime. Plin. lib. 35. cap. 10.
Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin. in Paneg. cap. 14. Per huc omne spatium quum legiones duceres, vel potius (tanta velocitas erat) raperes: non vehiculum unquam, non equum respexisti.
Campum rapit acriur sonipes. Stat. 5. Theb. 1.
Fugam rapere. Valer. 5. Argon. 271.
Gressus rapit. Lucan. lib. 3. 115. i. e. Quanta vi potest, intendit cursum.
Laborem sibi quisque rapiunt. Sil. lib. 13. 187.
Viam rapere aliquo. Sil. lib 8. 182.
Ad cognitionem rei cura & studio rapi. Cic. 1. de Divin. 111. Rarum est quoddam genus eorum, qui se a corpore avocent, & ad divinarum rerum cognitionem cura omni studioque rapiantur.
Cupiditate, aviditate, & similibus rapi. Cic. 3. Verr. 65. Iste qui una cupiditate raperetur, totum illius postulatum, causamque neglexit.
Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi. Cic. in Pison. 57.
Ὀργὴ, quæ hominem huc & illuc rapit. Cic. 1. Off. 101.
Impetus rapit huc, rapit illuc. Stat. 12. Theb. 794.
Inops mentis rapitur. Ovid. 4. Fast. 457.
Classis studio inflammato rapitur ad Italiam. Cic. pro Lege Manil. 21. Ab eodem Imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertorianis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque depressam.
Disciplinam ad suam aliquem rapere, Attrahere & impellere ad disciplinæ suæ cognitionem. Cic. 4. Acad. 114. Neque vero tu solus, sed me ad suam disciplinam quisque rapiet.
Ad id rapi quod bonum videtur. Cic. 4. Tusc. 12.
In errorem rapi, Præcipitari. Cic. 2. de Legib. 43. Nos opinionibus vulgi rapimur in errorem, nec vera cernimus.
In fraudem aliquem rapere. Cic. 2. de Invent. 36. Eam causam putare, quæ homines audaces in fraudem rapere soleat.
Oculis in fraudem rapi. Cic. de Arusp. Resp. 30. Quare miserior es, quum in omnem fraudem raperis oculis, quam si omnino oculos non haberes.
In invidiam rapi, Invisum fieri. Cic. 4. Acad. 126. Sed quum rapior in invidiam, licetne per vos nescire quod nescio?
In mærorem me rapit stultitia mea. Plaut. Cist. 1. 1. 63.
In odium aliquem Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
Sensu & conjectura rapi, Duci. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Rapere, de amore sæpe dicitur, ut
Ocellos alicujus. Ovid. 2. Amor. 19. 19. Subaudi In amorem.
Vultus alicujus rapere. Ovid. 3. Amor. 6. 28.
De morte, & exitio quoque. ut
Flammæ rogales rapuere te. Ovid. 3. Amor. 9. 41.
Fortuna rapit juvenes. Ovid. ad Liv. 372. Subaudi Morte.
De luce alma rapi. Stat. 8. Theb. 102.
Vis leti improvisa rapuit, rapietque gentes. Hor. 2. Carm. 13. 20.
Urbes rapuerunt prælia, Vastarunt. Claud. 2. in Eutrop. 568.
Rapere antiquum verbum, pro Rapere. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum, sacrove commendatum, qui clepserit rapseritve, parricida esto. [Præteritum syncopatum, pro Rapuerit.
Spes rapiendi & prædandi oceæcat animos. Cic. 4. Philip. 9.

RAPIENS, entis. Partic. [ἁρπάζων] Hor. 3. Carm. 3. 52.
Omne sacrum rapiente dextra.
Flamma rapiente cursum ceior. Senec. Hippol. 6.
Ventus rapiens incendia. Lucan. lib. 3. 496.

RAPIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἁρπαστέος] ut, Pignora rapienda manu. Ovid 6. Fast. 446.
Ad arces rapiendas tendit. Lucan. lib. 6. 14.

RAPTUS, a, um. similiter Partic. [ἁρπασθεὶς] ut, Raptus a diis Ganymedes. Cic. 1. Tusc. 65.
Sublime raptus. Tacit. 4. Hist. 30.
Amore cæco raptus furit. Ovid. 2. Fast. 762.
Auribus raptis populata tempora. Virg. 6. Æn. 496.
Fortuna rapta ex oculis Liv 28. 7.
Lingua rapta. Ovid. 6. Met. 632.
Nuptiæ raptæ Cic 3. Tusc. 26. Qualis tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui quondam a socero OEnomao rege Hippodamiam raptis nactus est nuptiis?
Occasio rapta Liv. 27. 18.
Prædas raptas ad litora vertere. Virg. 1. Æn. 532.
Tecta rapta. Ovid. 3. Trist. 10. 18.
Virginitas rapta Ovid 8. Met. 85. de filia Erisichthonis.
Virgo rapta. Hor 2. Carm. 4. 7.
Raptus, pro Præreptus immatura morte. Ovid. in lib. Ex Ponto, aut de Tristibus,
Quæ mihi de rapto tua venit epistola Celso. H St. Exstant lib. 1. ex Ponto Ep. 9 pr.

RAPTUM, i. n. [ἁρπαστὸν] Res rapta. Liv. 7. 25. Quos rapto vivere necessitas cogeret Martial lib. 7. 46.
Dividere rapta. Liv 1. 4.
Potiri rapto Virg 4 Æn. 217.
Vivere de rapto. Ovid 5. Trist. 10. 16.
Vivitur ex rapto Ovid. 1. Met. 144.

RAPTŪRUS, a. um. Partic. [ἁρπάσων] Lucan. lib. 3. 99.
— namque ignibus atris
Creditur ut captæ rapturus mœnia Romæ.

RAPTIM, Adv. [ἁρπαγδὴν] Velociter, cito, quasi rapto tempore, non accepto. Plin. lib. 17. cap. 14. Semine raptim avium fame devorato. Liv. 3. 23. Fabius, omissis omnibus, prædam ex castris rapt m Antium convehit. Cic. 1. Att. 17. Et raptim in eam sententiam pedarii cucurrerunt. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. pr. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate. Lucret. lib. 3. 1015.
— & plani raptim petit æquora campi.
Iste se raptim domum suam conjicit. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Imperia raptim mutata. Sil. 7. 21.
Raptim mittere. Lucret. lib 1. 663.
Raptim scribere. Cic. 2. Att. 9 Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor, puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim

RAPTIO, ōnis. f. [ἁρπαξις] ad personam refertur. Ter. Adelph. 3. 3. 2.
Disperii, Ctesiphonem audivi filium
Una fuisse in raptione cum Æschino. Ubi Donatus: Raptio ad personam refertur: Rapina ad rem: Raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus.

RAPTUS, ûs. m. [ἁρπαγμὸς] Cic. 6. Verr. 107. Locus ut ipse raptum illum virginis, quem jam a pueris accepimus, declarare videatur. Idem 4. Tusc. 72. Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid poetæ velint? Claud. 2. de Rapt. Proserp. 12.
It Venus, & raptus metitur corde futuros.

RAPTŪRA, æ. f. [ἁρπαγὴ] Idem. Plin lib. 11. cap. 24. Quum vero raptura incidit, quam vigilans & paratus ad cursum? Castigatum exemplar habet Captura. h. e. Præda. De araneo.

RAPTOR, ōris. m. [ἁρπακτὴρ] Plaut. Epid. 2 2. 115. Raptor hostium gloriosus. Idem Trin. 2. 1. 23. Raptores panis & peni. Columel. lib. 7. cap. 12. Quum & lupi repellere insidias, & raptorem ferum consequi fugientem, prædamque excutere atque auferre debeat.
Audax raptor. Hor. 3. Carm. 20. 4.
Consilium raptor vertit ad fallaciam. Phædrus 1. 31 5. De milvio.

RAPO, ōnis. m. [ἁρπακτὴς] Idem quod Raptor. Pomponius,
Ne vos conturbent auri argentique rapones. V. Non. 1. 108.

RAPAX, ācis. Adj. [ἁρπακτικὸς] Avidus, & rapinis semper intentus. Plaut Perf. 3. 3. 6. Procax, rapax, trahax. Sueton. Domit cap 3. Inopia rapax, metu sævus. Columel lib 8. cap. 17. Rapax lupus.
Olim furunculus, nunc rapax. Cic. in Pison. 66.
Falces rapaces. Lucret. lib. 3. 650.
Fata rapacia. Senec Herc. OEth. 2.
Fluvii. Virg. 3. Georg. 142.
Ignis. Ovid. 8. Met. 843.
Mors. Tibul. lib. 1. 3. 65.
Torrens. Senec. Theb. 1.
Ventus. Valer. 4. Argon. 606.
Undis rapacibus committere se. Ovid. 8. Met. 550.
Rapax virtutis ingenium. Senec. Epist. 96.
Compar. Catull ad Thallum, 23. 4.
Idemque, Thalle, turbida rapacior procella. Cic. de Amicit. 50.
Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura.
Superl. Rapacissimæ manus. Sallust. in Cic. 5

RAPĀCĬTAS, ātis. f. [τὸ ἁρπακτικὸν] Columel. lib. 1 cap. 7. Nisi si maxima vel negligentia servi, vel rapacitas intervenit. Martial lib. 12. 53.
Diræ filius est rapacitatis.
Quis in rapacitate avarior! Cic. pro Cœl. 13. De Catilina.

RAPĀCĬDA, æ. c. Rapacidæ, imitatione patronymicorum, Homines

rapaces appellantur, joco comico ficti, ut Æacidæ dicuntur ab Æaco. Plaut. Aul. 2. 7. 8.
Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus. Turnebus.

RAPĬDUS, a, um. Adj. [ὁρμητικὸς] i. e. Velox: ab eorum, qui rapiunt, celeritate. Lucret. lib. 1. 295.
Corripiunt, rapidique rotanti turbine portant. Plin. lib. 16. cap. 39. Tantum tempestivitas etiam in rapida celeritate pollet.
Æquor rapidum. Valer. 4. Argon. 270. Hypallage.
Æstus. Virg. 3. Ecl. 10. Al. Rabidus.
Alæ. Claud 3. de Rapt. Proserp. 254.
Amnis. Virg. 6. Æn. 550.
Amnes rapidos tranant. Lucret. lib. 1. 15.
Arma pro Armatis. Sil. lib. 5. 98.
Aura rapida velocius. Ovid. 3. Met. 209.
Bella. Claud. 1. in Conf. Stil. 188.
Canes. Lucret. lib. 5. 890.
Clamores rapidi. Stat. 5. Theb. 96. Alia exemplaria habent Rabidi. [Sæpeque hæc duo confunduntur. V. infra plura exempla.
Currus. Virg 12. Æn. 478.
Cursus. Virg. 5. Æn. 291.
Decursus. Virg. 12. Æn. 523.
Equi. Ovid. 9. Epist. 28.
Feræ. Ovid. 11. Epist. 111.
Flamen. i. e. Ventus. Virg. 4. Æn. 241.
Flamma. Ovid. 2. Met. 123.
Flumen. Hor. 2. Serm. 3. 242.
Flumen rapidissimum. Cæs. 1. Bell. Civil. 50.
Gurges. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Ignis. Virg 4. Georg. 263.
Iræ. Stat. 3. Theb. 96.
Lapsus rapidi fluminum. Hor. 1. Carm. 12. 9.
Leones. Hor. de Arte Poet. 393. Al. Rapidi.
Lupa. Ovid. 3. de Arte Am. 8. Al. Rabida.
Mare. Tibull. lib. 4. 1. 126. Ob æstus scilicet.
Oratio rapida, Concitata. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.
Passus. Virg. 7. Æn. 156.
Rotis rapidis insistere. Virg. 3. Georg. 114.
Sol. Virg. 1. Georg. 424.
Torrens. Virg 2. Æn. 305.
Turbo. Lucret. lib. 1. 638.
Venti. Virg. 6. Æn. 75.
Unda rapidior. Curt. 4. 9. 18.
Volucris rapidissima. Ovid. 2. Met. 716.
Vortex. Virg. 1. Æn. 121.

RAPĬDE, Adv. [ὁρμητικῶς] Cic. 2. de Legib. 6. Rapideque dilapsus cito in unum confluit. De Fibreno fluvio.
Ferri rapide. Cic. in Orat. 128. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. De argumento quod vocatur παθητικόν.

RAPIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Mart. Capel. lib. 8. Rapiduli sonitus raucitas.

RAPIDĬTAS, ātis. f. [τὸ ὁρμητικὸν] Cæs. 1. Bell. Civil. 62. Tum etiam rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur.

RAPĪNA, æ. f. [δόγμα] ad rem refertur: Violenta rerum ablatio. Cic. 1. Verr. 3. Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, avaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset. Cæs. 1. Bell. Gall. 17. Satis habebat in præsentia hostem rapinis populationibusque prohibere.
Spes prædæ ac rapinarum. Cic. 12. Fam. 12.
Avida rapina. Ovid. 1. Trist. 11. 31.
Ingens. Stat. 10. Theb. 820.
Invidiosa. Ovid. 1. Amor. 8. 55.

RAPINĀTOR, ōris. m. antiquum, pro Raptor usurpatum. [ἁρπακτής] Lucil. apud Non. 2. 468. Homo impudicus impune est rapinator.

RAPTO, [ἁρπάζω] āre. Frequenter rapere. Virg. 1. Æn. 483.
Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.
Fortunæ vexatæ, dissipati liberi, raptata conjux. Cic. pro Sext. 145. V. mox.
Æthere raptavit toto. Lucret. lib. 5. 399.
In crimina raptare aliquem. Propert. lib. 3. 11. 27.
Captus raptatur manu. Stat. 9. Theb. 161.
Curru quadrijugo raptari. Cic. 1. Tusc. 105.
Equorum arbitrio raptatur. Ovid. 2. Met. 234.
Per vim raptari. Ovid. 12. Met. 223.
Ac subito vexantia turbine raptant. Lucret. lib. 1. 280. De ventis loquitur.
Raptare, pro Conviciari. Plaut. Aul. 4. 4. 5.
Quid me afflictas? Quid me rapras? Qua me causa verberas? Conf. Milit. 2. 6. [Est Vexare, Agere trahere. V. in RAPIO. Sic apud Cic. Raptata conjux, nisi forte In jus raptam intelligit.

RAPTĀTUS, a, um. Partic. [διαρπαζόμενος] ut, Bigis raptatus. Virg. 2. Æn. 272.

RAPTĬTO, āre. aliud frequent. Gell. lib. 9. cap. 6.

RAPSA, Oppidum in Pentapoli, seu Cyrenaica regione, apud Plin. lib. 5. cap. 5.

RAPULUM, RAPUM, RAPUNCULUS, V. RAPA.

R A R

RARE, RAREFACIO, RAREFIO, RARENTER, RARESCO, RARIPILUS, RARITAS, RARITUDO, RARO, V. in RARUS.

RĀRUS, a, um. Adj. [ἀραιὸς, μανὸς, σπάνιος] proprie dicitur, Quod non est densum. ut, Rari capilli.
Rarum, ut vult Nonius 4. 388. consuetudine Infrequens significat. Virg. 9. Æn. 508.
Quà rara est acies, interlucetque corona.
Acies rarior. Tacit. 3. Hist. 25.
Aer rarus. Lucret. lib. 2. 106.
Cribrum. Ovid. 12. Met. 437.
Lanugo. Plin. lib. 8. cap. 37.
Locus rarus & angustus. Cic. in Somn. Scip. 14. Vides habitari in terra raris & angustis in locis.
Retia. Virg. 4. Æn. 131.
Retia rara, plagæ, & lato venabulo ferro.
Segeti raræ, Densa opponitur. Colum. 2. 9. Etiam ex rara segete densam facit.
Textum tenue atque rarum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum rarum lætioribus numeris corrumpendum erat.
Umbra. Virg. 7. Ecl. 46.
Rarus, Paucus. Virg. 1. Æn. 122.
Apparent rari nantes in gurgite vasto. Idem 6. Ecl. 40.
Rara per ignotos errent animalia montes.
Frutices rari apparent in vertice. Ovid. 10. Epist. 25.
Lacrima rara per genas manat. Hor. 4. Carm. 1. 34.
Racemi. Virg. 5. Ecl. 7.
Tectis raris habitata mapalia. Virg 3. Georg. 340.
Vocibus raris hisco. Virg. 3. Æn. 314.
Rarum, Electum. Nonius ex Virg. 4. Georg. 130.
Hic rarum tamen in dumis olus, &c.
Juvenum rarissimus. Stat. 4. Silv. 8. 32.
Facie rarus. Ovid. 14. Met. 337. de Nympha canente,
Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Locutio propter Ablativum annotanda.
Conjux rarissima. Stat. 5. Silv. 1. 11.
Turba rarissima. Ovid. 2. de Arte Am. 281.
Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ.
Rarum, Quod non ubique reperitur, unde etiam pro Præstanti sumitur. Cic. de Amicit. 81. Rarum genus (& quidem omnia præclara rara) nec quicquam difficilius quam reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Plin. in Paneg. cap. 60. ad fin. Sed in principe rarum ac prope insolitum est, ut se putet obligatum.
Rarum & Vulgare, contraria. Cic. in Topic. 69.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet animadvertere, ne quum aliter multa sint judicata, solitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.
Rarum est enim, ut se quisque vereatur. h. e. Raro accidit quin. Quintil. lib. 10. cap. ult.
Audentia. Tacit. de German. 31. Rara & privata cujusque audentia apud Cattos in consensum vertit.
Fides. Hor. 1. Carm. 35. 21.
Gratia fratrum rara est. Ovid. 1. Met. 145.
Litteras raras tuas quidem, sed suaves accipio. Cic. 2. Fam. 12.
Salus. Plin. lib. 7. cap. 4.
Rarus in potu, Qui raro potat. Plin. lib. 8. cap. 16.
Rarum dictu, esse aliquid cui profit negligentia. Plin. lib. 18. cap. 16. Sic lib. 9. cap. 17. Rarus inventu.

RARE, [μανῶς] ius, issime. Adv. Non dense neque spisse. Columel. lib. 2. cap. 9. Nam nisi rare conseritur, vanam & minutam spicam facit. Subaud. Locus. Gloss. Lat. Gr. Rare, Σπανίως.
Compar. Plin. lib. 17. cap. 27. Ceteræ rarius tondentur. h. e. Infrequentius.
Rarius fieri. Cic. 1. Fam. 7. Quod si rarius fiet quam tu exspectabis, id erit causæ, quod non ejus generis meæ litteræ sunt, ut eas audeam temere committere. [Potest iste Comparativus & a seq. Adv. esse, ut a Sero Serius, a Cito Citius, &c.

RARO, aliud Adv. ex Ablativo n. [σπανίως, ὀλιγάκις] Insolenter, Non sæpe, Minus sæpe. Cic. 1. Off. 136. Si ad hoc genus castigandi raro, invitique veniamus. Idem pro Rosc. Amer. 37. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro exstitit, ut si quando auditum sit, portenti ac prodigii simile numeretur. Hor. 3. Carm. 2. 31.
Insolenter & Raro, cui Vulgo opponitur. Cic. 1. de Invent. 43. Deinde natura ejus evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro.

RARENTER, Adv. [σπανίως] Idem quod Raro. Gell. lib. 12. cap. 25. A rarus non dicitur Rare, sed alii Raro dicunt, alii Rarenter. Cato R.R.c. 103. Dato rarenter bibere. Macrob. 7. Saturn. cap. 12. conf. Non. 2. 731.

RARĬTAS, ātis. f. [σπάνις, μανότης] Infrequentia. Plin. lib. 2. cap. 18. Namque modo multitudo conferta inest circa dimidios orbes lunæ, placida nocte leniter illustrante eas: modo raritas. Hic Confertam multitudinem opposuit Raritati.
Raritas arborum. Plin. lib. 11. cap. 27. Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. i. e. Ubi raræ sunt arbores, & non dense consitæ.
Raritas in pulmonibus, Laxitas, mollities spongiosa. Cic 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima.
Mirabilis raritate. V. Mirabilis, in MIROR.

RARĬTŪDO, ĭnis. f. [ἀραιότης] Idem quod Raritas. Columel. de Arboribus, cap. 3. Et mediocri raritudine optima est vitibus terra. Varro de L. L. 4. 29. Dictum rete a raritudine.

RARO, [ἀραιόω] āre. Rarum facere. Cujus composita sunt Disraro, & Interraro, quod est In medio rarum facio, quorum priore Columel. lib. 4. 32. utitur. [Nisi aliter legendum est. V. loc.

RARESCO, [χαίνομαι] ĕre. significat Rarum fieri, sive deficere. Columel. lib. 3. cap. 16. Negligentia cultorum magna pars deperit, ac interim seminum cetera, quæ virent, rarescunt. Idem lib. 5. cap. 6. Vetustate rarescit. Virg. 3. Æn. 411.
Aut ubi digressum Siculæ te admoverit oræ
Ventus, & angusti rarescent claustra Pelori. Ubi Servius, Rarescent ideo, quia venientibus de Ionio propter curvaturam litorum clausæ videntur angustiæ, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur.
Rarescere dicitur, quod fit subtilius & minus densum. Ovid. 15. Met. 245.
— resolutaque tellus
In liquidas rarescit aquas.
Colles paulatim rarescunt. Tacit. de German. 30.
Corpus rarescit. Lucret. lib. 4. 863.
Lanæ rarescunt. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili quadrupedibus senectute crassescunt, lanæque rarescunt.
Miles rarescit. Sil. lib. 17. 427.
Rarescit multo laxatus vulnere miles,
Atque aperit patulas, prostrato corpore, late
Inter tela vias.
Nubila rarescunt pluviis. Stat. 1. Silv. 2. 186.
Sonitus rarescit arenæ. Propert. lib. [illegible] 15. 33.

Tenebræ profundæ rarescunt. Stat. 11. Theb. 74.
Phocis, & Aoniæ jaculis rarescitis umbræ. Stat. 1. Achil. 421.
Umbræ rarescentes. Stat. 1. Theb. 343.

RARĒFĂCIO, [ἀραιοποιῶ] ĕre. Rarum facere. Columel. lib. 3. cap. 9. Hoc autem facile contingit, si prius rarefeceris eas partes, quas supra ramum secaturus es, fœno aut stramentis texeris. Ex vetusto codice legendum, Si prius varam feceris, & Eam partem quam, &c. Lucret. lib. 6. 870.

Et rarefecit calido miscente vapore.

Rarefacit per tmesim dixit Lucret. lib. 6. 232.

— rareque facit lateramina vasis.

RAREFIO, [ἀραιοποιοῦμαι] ĕri. Rarus fio. Lucret. lib. 1. 648.

Nil prodesset enim calidum densarier ignem,
Nec rarefieri, si partes ignis, &c.

RAREFACTUS, a, um. [ἀραιωθεὶς] Partic. Lucret. lib. 2. 1138.

Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo
Sunt, &c.

Conquassatum ex aliqua re ac rarefactum. Idem 3. 443.

RARĬPĬLUS, a, um. Adj. [ψιλός] Quod habet raros pilos. Columel. in præfat. lib. 1. Et id ipsum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum & setosum, quale est in Sicilia.

R A S

RASILIS, RASITO. V. RADO.

RASIS, is. m. Arabs, Nobilis & antiquus medicus, clarusque scriptis suis, a medicis sæpissime laudatis. Alias Albubecar Muhamed, vel ut vulgo efferunt Abubeter dictus. V. Fabric. Elench. Medicor. vett. Biblioth. Gr. vol. 13. p. 46. & 383.

RĀSIS, is. f. [ῥητίνη] ut ait Columel. lib. 12. cap. 20. Genus est crudæ picis: eaque quanto est vetustior, tanto melior habetur: nam longo tempore durior facta, quum est contusa, in pulverem redigitur, & his medicaminibus admiscetur. Sed locus suspectus est.

RASTELLUM, V. RASTRUM.

RASTRUM, i. n. quod in plurali hi Rastri, & hæc Rastra dicimus: Instrumentum rusticum ad glebas confringendas: dictum quod terram radat, & fodiendo conculcet. Ter. Heaut. 1. 1. 36.

— at istos rastros interea tamen
Depone, ne labora. Columel. lib. 2. cap. 10. Subactum solum pluribus iterationibus aratri, vel rastri, largoque stercore satiatum postulant. [Antiqui in recto sing. Raster, i. m. usurparunt, unde in plur. Rastri. Gloss. Lat. Gr. Raster, Δικελλα; & Græc. Lat. Δικελλα, Raster, Rastrum, Videns. Pro Bidens scil. ut assuevit iste Glossographus.

Rastri, quibus dentalibus penitus eradunt terram, atque eruunt, a quo & rutabri dicti. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 31.

Rastra, orum. Cornel. Celsus apud Nonium 3. 190. Omnes rastra & attollunt, & adigunt.

Arva obnoxia rastris. Virg. 2. Georg. 439.
Intacta rastro tellus. Ovid. 1. Met. 101.
Graves rastri. Ovid. 11. Met. 36.
Quadridentes rastros. Cato R. R. cap. 10.
Tenaces. Virg. 2. Georg. 421.
Vulnera rastrorum fert tellus. Ovid. 2. Met. 287.
Frangere glebas rastris. Virg. 1. Georg. 94.
Assiduis terram insectabere rastris. Virg. 1. Georg. 155.
Humus patitur rastros. Virg. 4. Ecl. 40.
Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.
Res ad rastros redit, pro Ad inopiam, quidam velut proverbio usurpant ex illo Ter. Heaut. 5. 1. 58.

Nam si illi pergam suppeditare sumptus,
Menedeme, mihi illæc vero ad rastros res redit.

RASTELLUM, i. n. vel RASTELLUS, i. m. dimin. Varro 1. de R. R. cap. 49. Tum de pratis, inquit, stipulam rastellis eradi, atque addere fœnisiciæ cumulum. Columel. lib. 2. cap. 13. Medica obruitur, non aratro, sed ligneis rastellis. Rastelli, inquit Varro de L. L. 4. 31. ut irpices, ferræ leves: itaque homo in pratis per fœnisecia eo festucas abradit: quo ab rasu, rastelli dicti.

Rastellis & terram effodiebant. Suet. in Neron. cap. 19. Tubaque signo dato primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam humeris extulit.

RASURA, RASUS. V. RADO.

R A T

RATARIA, æ. f. Genus quoddam navium, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25.

RATIARIUS, V. RATIS.

RATIASTUM, auctore Ptolemæo, lib. 2. cap. 3. Lemovicum urbs est, quam Galli vulgari nostro sermone *Limoges* nuncupamus.

RATIFICO, RATIHABITIO, RATIO, RATIOCINOR, &c. RATIONABILIS, &c. RATIONALIS, &c. RATIONARIUM, RATIONARIUS, RATIONATOR, V. Ratus participium, in REOR.

RĂTIS, vel RATES, is. f. secundum Probum, [σχεδία] Navigium temere factum & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent. Cic. 9. Att. 14. Circumvallatum esse Pompejum, ratibus etiam exitus portus teneri. [conf. Cæs. 1. Bell. Civ. 25.

Ratis & Navis. Cic. 7. Verr. 5. Quum, aut navibus, aut ratibus, conarentur accedere.

Scirpea ratis. Plaut. Aul. 4. 1. 9.
Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. Cic. 1. Tusc. 73.
Rates duplices. Cæs. 1. Bell. Civil. 25.
Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 247. Burm. conf. Flor. 4. 2. 32.
Advehi ratibus. Varr. de L. L. lib. 4. 7. extr.
Ratis, abusive usurpatur pro Nave a poëtis. Virg. 1. Æn. 47.

Disjecitque rates.

Membra ratis. Ovid. 1. Trist. 1. 2.

Dii maris & cæli (quid enim nisi vota supersunt?)
Parcite quassatæ solvere membra ratis.

Ratis dicta Navis longa propter remos: quod hi quum per aquam sublati sub dextra & sinistra, duas partes efficere videntur. Ratis enim unde hoc translatum, illic ubi plures mali aut asseres. Varro de L. L. lib. 6. 2. conf. RATITUS.

Cavæ. Ovid. 18. Epist. 8.
Celsa. Valer. 5. Argon. 9.
Ceratæ. Ovid. 5. Epist. 42.
Excelsæ. Sil. lib. 17. 623.
Fractarum ratium subita ruina. Lucan. lib. 2. 574.
Frugiferæ. Claud. de Bell. Gildon. 58.
Insana. Valer. 1. Argon. 605.
Intrepida. Senec. OEdip. 11.
Laceræ ratis naufraga membra. Ovid. 1. de Arte Am. 412.
Laceræ ratis fracta membra. Ovid. in Ibin, 277.
Pronæ. Ovid. 14. Met. 548.
Quassatæ. Virg. 4. Æn. 53.
Turbata. Claud. 4. Cons. Hon. 61.
Velivolæ. Ovid. 4. de Ponto, 5. 42.
Victrices. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 178.
Armare rates. Virg. 10. Æn. 165.
Committere ratem vento. Ovid. 3. Fast. 579.
Committere fragilem ratem pelago. Hor. 1. Carm. 3. 11.
Credita est vento ratis. Senec. Agamemn. 6.
Nondum credenda periclis ratis. Stat. 4. Silv. 4. 100.
Dedere fluctibus ratem. Senec. Agamemn. 3.
Flectere ratem. Ovid. 10. Epist. 36.
Frenare ratem. Senec. Medea, 1.
Implicuit Auster rates. Stat. 11. Theb. 520.
Impulerat aura ratem. Ovid. 15. Met. 697.
Mergere ratem in ima. Ovid. 11. Met. 557.
Mersa ratis. Juven. 14. Sat. 301.
Navigare ratibus. V. Navigo, in NAVIS.
Ponere carinas ratibus. Virg. 2. Georg. 445.
Provecta ratis fertur in altum. Senec. Octav. 6.
Recurrit læta ratis. Valer. 1. Argon. 170.
Reficere rates quassas. Hor. 1. Carm. 1. 18.
Regere ratem in undis nocturnis. Virg. 5. Æn. 868.
Regere ratem dubiam. Ovid. 1. de Arte Am. 588.
Repens ratis in alto. Pacuv. apud Varr. de L. L. 6. 2. extr. (Æges) ferme aderant in æquore in alto ratibus repentibus.
Repletum mare eversis ratibus. Senec. Agamemn. 13.
Submersis ratibus saturata Charybdis. Ovid. 2. Amor. 16. 25.
Solvere ratem. Ovid. 15. Epist. 213.
Subigere ratem conto. Virg. 6. Æn. 302.
Temperare ratem. Ovid. 13. Met. 396.
Tenuere altum rates. Virg. 3. Æn. 192.
Tentare Thetin ratibus. Virg. 4. Ecl. 32.
Transnare rates vidit. Stat. 1. Achil. 452.
Vectus rate parva. Ovid. 1. Met. 319.
Vectus rate celeri. Catull. de Berecynth. 61. 1.
Vexare rates. Virg. 6. Ecl. 77.

RATIĀRIUS, i. m. [σχεδιαγός] dicitur ut Navicularius, non opifex, sed negotiator. Paulus de Pignorat. act. l. 30. dig. Qui ratiario crediderat, quum ad diem pecunia non solveretur, ratem in flumine sua auctoritate detinuit: posteaque flumen crevit, & inde ratem abstulit. Si invito ratiario retinuisset, ejus periculo ratem fuisse, respondi.

RATĪTUS, a, um. attributum ex Rate verbo confictum.

Ratitus quadrans. Paulus apud Festum, Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo, & triente, ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. [conf. Varr. L. L. 4. 7. extr. Habebant autem Asses librales duntaxat effigiem rostri navis, Quadrantes vero & Trientes ratis, ut vult Plin. 33. 3. ex eo Festus ac Paulus. Ego tamen etiam in quadrantibus & trientibus antiquis certæ notæ rostrum navis expressum vidi, ut forsan erraverit Plinius, non attendens veteres Ratim Navem longam vocasse, quæ Ennio Ærata ratis dicitur, ut asserit Varro L. L. 6. 2. Nam poëtica licentia Puppim posuit Naso 1. Fast. 239.

At bona posteritas puppim servavit in ære. Ubi V. interpp. ut & ad Fest. ac Plin. vel Lex. Pitisc.

RATIUNCULA, V. Ratio post Ratum, in REOR.

RATUMENNA, æ. m. Auriga fuit, qui quum in ludis Circensibus excussus fuisset, equi ejus cum corona & palma in Capitolium pervenerunt, sedemque ter lustrarunt. Ex quo factum est, ut porta, per quam intraverant, Rutumenna diceretur. Plin. 8. 42. Solin. cap. 45. Al. 57.

RATUMENNA, æ. f. porta, a nomine ejus appellata est, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etrusci generis juvenis, Vejis, consternatis equis excussus Romæ periit: qui equi feruntur non ante constitisse, quam pervenirent in Capitolium, conspectamque fictilium quadrigarum (molem,) quæ erant in fastigio Jovis templi, quas faciendas locaverant Romani Vejenti cuidam, artis figulinæ prudenti, quæ bello sunt reciperatæ: quia in fornace adeo creverant, ut eximi nequirent: idque prodigium portendere videbatur, in qua civitate eæ fuissent, omnium eam futuram potentissimam. Festus. conf. loca in dict. super. allata & Plut. in Public. p. 104. edit Francf.

RATUS, V. REOR.

R A U

RAUCA, æ. f. Vermis est. Plin. lib. 17. cap. 18. Olea, ubi quercus effossa sit, male ponitur: quoniam vermes, qui raucæ vocantur, in radice quercus nascuntur & transeunt. Ulpian. in l. Ex conducto. D. Locati & conducti, Si raucis, aut herbis, segetes corruptæ sint. Alciatus tamen 7. Parerg. cap. 5. legendum putat apud Ulpianum, Erucis.

RAUCUS, a, um. Adj. [βραγχώδης] Qui nimio clamore vel ob aliam causam, vocem habet compressam & impeditam. [Forsan a Ravi, pro Ravicus. Et proprie quidem animalium voci tribuitur, ut

Sonare raucum quiddam. Ovid. 3. de Arte Am. 289.
Bubones rauci. Ovid. 1. Amor. 12. 19.
Cicadis raucis resonant arbusta, i. e. Clamosis & multum strepentibus. Virg. 2. Ecl. 12.
Cornices. Lucret. lib. 6. 751.
Cygni. Virg. 11. Æn. 458.

Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni. Raucos cygnos vocat, non quidem canoros, sed alarum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est tubarum. Talis enim auditur cygnorum volantium sonus, qualis tubarum clangor.

Garrulitas alitum, in quas Pierides conversæ sunt. Ovid. 5. Met. 678.
Gutture rauco Avis. Ovid. 3. de Pont. 1. 22.

Mugi.

Mugitus raucos edere. Ovid. 14. Met. 409. Idem 1. Fast. 560.
Mugitum rauco furta dedere sono. conf. Sen. Nat. Q. 2. 27.
Palumbes. Virg. 1. Ecl. 58.
Pectus. Senec. Agamemn. 7.
Vox ranæ. Ovid. 6. Met. 377.
Raucus, pro Fesso & defatigato loquendo: ut, Rauca fama. Cic. 9. Fam. 2. Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. i. e. Nisi quum ipse rumor jam defecerit. Budæus.
Chartæ raucæ, i. e. Libelli forenses. Martial. lib. 8. 67.
Male rauci. Hor. 1. Serm. 4. 66. i. e. Admodum rauci, ex quo significat eos admodum vocales & clamosos fuisse. Lambin.
Orator. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos sæpe attentissime audiri video.
Querela longa raucus. Propert. lib. 1. 16. 39.
Rumor. Cic. 9. Fam. 2. V. supra Rauca fama.
Dicitur de quovis sono, vel strepitu. ad vocis humanæ, vel alius animalis, raucedinem similitudine accedente.
Æris rauci canor. Virg. 4. Georg. 71.
Aquis raucis ferve: mare. Ovid. 18. Epist. 26.
Aquilo raucus. Martial. 1. 50.
Bombus tubæ. Lucret. lib. 4. 550.
Concentus rauci, Dissoni. Stat. 6. Theb. 227.
Cornua rauca sonant. Claud. 2. in Ruff. 57.
Fragor. Claud. 2. in Eutrop. 163.
Fremitus. Valer. 2. Argon. 307.
Litus, Undarum allisione. Stat. 5. Theb. 291.
Murmur undæ. Virg. 1. Georg. 109.
Ora Acheloi fluvii. Ovid. 3. Amor. 6. 52.
Postes, Cardines. Propert. lib. 4. 9. 23. Al. 4. 8. 49.
Rivi. Claud. de Cons. Prob. & Olyb. 221.
Stridor. Ovid. 8. Met. 287.
Tympana. Ovid. in Ibin, 458.
Vallis rauca sonat. Stat. 4. Theb. 801.
Unda. Ovid. 11. Met. 783.

RAUCĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieron. Epist. 1. 16.

RAUCĬTAS, ātis. f. [βραγχος] Vocis obtusæ sonus. Plin. lib. 11. cap. 51. Elephas per nares tubarum raucitati similem elidit sonum.
Raucitas. Morbus. Idem lib. 22. cap. 23. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. Cels. 2. 1. Tussis, destillatio, raucitas.

RAUCĒDO, ĭnis. f. Isidor. 4. 7. Raucedo, amputatio vocis.

RAUCEO, ui, [βραγχάω] ēre. vel RAUCIO, si, sum, īre. Raucum esse. Vet. Gloss. Lat. Gr. Raucit, βραγχιᾷ. Priscian. lib. 10. p. 907. Aldi. 133. b. Præteritum & Supinum format Rausi, Rausum, & Lucilii eo versum refert;
Rausuro tragicus qui carmina perdit Oreste.
Obraucatus, Vide suo loco, in Solino. H. St.

RAUCĬSŬNUS, a, um. Adj. [βραγχιάζων] Lucret. lib. 2. 619.
Concava raucisonoque minantur cornua cantu. Catull. Argon. 65. 263.
Multi raucisonis efflabant cornua bombis.

RAUDUS, vel RŌDUS, a, um. Adj. [ἀνίεραος] significat, inquit Festus, Rem rudem & imperfectam. Nam Saxum quoque raudum appellant poetæ. Æs raudum, non solum imperfectum veteribus dictum, verum & signatum. Unde in mancipando dicebatur, Raudusculo libram ferito, asseque tangebatur libra. Ex Festo.
Rodus modo est Adjectivum, ut supra: modo Substantivum, ut & Rudus in architectura: & quum molem, glebam, massam significat. ut, Hinc rapere manibus rodus saxeum grande & grave. Et apud Lucilium,
Plumbi pauxillum rodus linique mataxam. Hic Rodus est Pondus. Ex Festo item in Rodus. q. V.

RAUDUSCŬLUM, i. n. dimin. Cic. 4. Att 8. pr. Nam de rauduscolo quod scribis, &c. Id est, modico illo ære. Raudum enim pro ære apud veteres. Cic. hic usurpat pro Minimo sumptu. Eidem lib. 14. 15. Nec mehercule me rauduscolum movet. i. e. Pecunia. conf. Fest. l. c.

RAUDUSCULĀNUS, a, um. Adj. unde, Rauduscolana porta Romæ. Val. Max. lib. 5. cap. 6. 3. Genucio Cipo Prætori, paludato portam egredienti, novi & inauditi generis prodigium incidit. Namque in capite ejus subito velut cornua emersserunt, responsumque est, eum regem fore, si in Urbem revertisset; quod ne accideret, voluntarium ac perpetuum sibimet indixit exsilium. Cujus testandæ rei gratia, capitis effigies ærea portæ, qua excesserat, inclusa est: dictaque Rauduscolana, quod olim Rauda æra dicebantur. Al. Raudera. conf. Fest. in Rodusculana.

RĂVENNA, [Ῥάβεννα] Urbs in octava regione Italiæ, Sabinorum oppidum, in ora litoris Adriatici, olim tota ligneis compacta ædificiis, aquis diffusa, pontibusque ac lembis peragrata: a Thessalis condita perhibetur. Alii post excisam Trojam, alii post confusa hominum labia in Babylone constructam fabulantur. De hac Sil. lib. 8. 603. Livius [ubi?] auctor est, ab Augusto muris cinctam fuisse, quos Valentinianus imperator postea ampliavit, ejusque Archiepiscopo duodecim civitatum Episcopos subjecit, Arimini, Cæsenæ, Fori Livii, Fori Cornelii, Faventiæ, Briucii, Bononiæ, Mutinæ, Rhegii, Parmæ, & Placentiæ: quæ civitates deinceps sub Exarchatu fuere. Hanc urbem vetustam esse, res ab Gstrogothis gestæ commemorant, qui eam regiam posuere. Et Alaricus subinde eam magnificavit, sic Theodoricus, qui in ea octo & triginta annis regni sedem habuit. conf. Suet. Aug. cap. 48.

RAVENNAS, ātis. [Ῥαβεννάτης] Ravennæ incola, aut Ad Ravennam pertinens. Martial. 3. 93.
Meliusque ranæ garriant Ravennates. V. Tacit. Hist. 2. 100. 5. & 3. 50. 3.

RAVIS, is. f. pr. comm. [βράγχος] Raucedo vocatur, quæ fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente, ex quibus vox homini plerumque negatur. Plaut. Aul. 2. 5. 10.
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum,
Ubi si quid poscam, usque ad ravim poscamus prius
Quam quicquam detur? i. e. Improbe, sæpius, clamose, adeo ut vox etiam cuiusque vociferanti raucescat. inquit Erasmus. Idem Fragm. 1. 21.
Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. conf. Fest. & Nonius, 2. 730.

RĀVUS, a, um. Adj. [ἀμβλὺς, μελανόπυρρος] Veteres dixerunt Obtusum. Unde,
Rava vox, Rauca & parum liquida, proxime canum latratum sonans: unde etiam Caudicus pugnaciter loquens Ravula. Paulus. V. f. l.
Rava frumenta, Nimium sicca, torrida & arida appellata esse scribit Festus in Raucos, ex Verrio: ex eo, ut suspicatur Turnebus, quod quemadmodum rauci ab ariditate vocis & gutturis appellantur, ab eadem nominatæ sunt spicarum aristæ, & frumenta rava: nisi quis in Festo Stramenta legat, eodem sensu, quanquam alterum magis illi probetur. [Forte tamen ad colorem referendum epitheton.
Ravus color, Obtusus, id est mistus niger cum fulvo, color inter flavum & cæsium. Nonius 2. 726. Ravum, Fulvum. Cic. 4. Acad. 105. Quia nobismet ipsis modo cæruleum videbatur, mane ravum. Legitur hic in nostris exemplaribus Flavum. Varro 2. de R. R. cap. 9. Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigricantibus, aut ravis. Quidam legunt Glaucis. Ibid. cap. 2. Cornibus pronis ad rostrum, ravis oculis.
Leones ravos, pro Flavos quidam ex vett. libris legunt. Vide Cruquium. H. St. Locum innuit Horatii ex Epod. 16. 33.
Lupa rava. Hor. 3. Carm. 27. 3.

RAVĬDUS, a, um. [μελανόπυρρος] aliud Adjectivum. ut, Ravidi oculi, Nigro & fulvo misti, qui color est inter flavum & cæsium. Columel. lib. 8. cap. 2. Ravidi, vel nigrantes oculi. [An Ravuli?

RAVILLUS, a, um. Adj. Dimin. Ravillæ mulieres a ravis oculis dictæ, quemadmodum a cæsiis, cæsullæ. Paulus.

RAVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Sidon. 9. Epist. 13. Ravuli choraulæ. conf. Rava vox supra in RAVUS.

RAVISCELLUS, a, um. similiter Adj. a Ravus. Plaut. apud Festum. Quia inquit hæc mulier, & ille ravisscellus qui venit? Legitur & Ravistellus.

RAVIO, īre. Ad ravim usque clamare. Anglicè *to rave*. Plaut. Pœn. 3. 5. 33.
Nego & negando, si quid refert, ravio. Meurs. Annuo. V. & Paulum in Festo.

RAURĂCI, [Ῥαύρακες Metaphr. Cæs.] Galliæ Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Comment. 1. 5. & 6. 25. & 7. 75. Plinio lib. 4. cap. 17. 10. Raurici dicuntur, quos nunc Basilienses esse conjectura est. V. Cluver. Antiq. Germ. 2. 5.

RAURĂCUM, vel RAURĬCUM, i. n. Oppidum Galliæ, Plin. lib. 4. cap. 12. Ejusdem populi caput. Rauriaca colonia eidem Plin. lib. 4. cap. 17. Nisi Raurica legendum, ut in Inscript. apud Grutet. p. 439. n. 8.
IN GALLIA COLONIAS DEDUXIT LUGDUNUM ET RAURICAM.

RAURACUS, vel RAURICUS, a, um. Adj. ut Montes Rauraci, Ammian. 22. & Solin. cap. 23. pr.

R E

RĔ, [ἀνὰ] Præpositio inseparabilis, a Retro per apocopen facta videtur. Unde Respicio, retro aspicio. Revertor, retrovertor. & non nisi composita reperitur. [Ancipitem in compositis docet Brœkhus. ad Propert. 4. 3. 29. & 8. 44. conf. Ricciol. & Borrich.
Re cum Rursum. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. Ibid. cap. 32. Quum prope ventum est, rursus fugæ præsidia repetentes. Plura V. in reliquis compositis.
Re cum Iterum. Plin. 2. Epist. 14. Iterum clamor. Iterum reticuit.
Rē, ablativus a Res, V. suo loco. Cic. pro Milon. 12. Quum diceret Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, re decernere. i. e. Exitu. Vetus codex non habet Re.

R E A

REA, V. RHEA.

READOPTO, V. REDADOPTO.

READUNO, āre, unde READŪNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Resur. carnis, cap. 30. Recorporatio est readunatio ossium.

REÆDIFĬCO, [ἀνοικοδομέω] āre. Rursum vel denuo ædificare.
Reædificare meritum, pro Refarcire. Cic. 6. Att. 1. Cæsarem in merito reædificando diligentiorem fore. Al. In Nemorensi ædificando. V. not. Varior.

REAPSE, V. RES.

REASSŪMO, umsi, ĕre. Plin. 5. Epist. 6. Æstate fluminis nomen arenti alveo deserit, autumno reassumit. al. Resumit.

REĀTE, is. n. [Ῥεάτον] Oppidum Sabinorum, Italiæ umbilicus, unde Reatini populi. Sil. lib. 8. 417.
— magnæque Reate dicatum
Cælicolûm matri.

REATĪNUS, a, um. Adj. Reatini, [Ῥεατινοὶ] Populi, a Reate oppido quartæ regionis Italicæ inter Nomentanos & Trebulanos. Plin. lib. 3. cap. 12. Varro 2. de R. R. cap. 6. Ego, inquit, de asinis potissimum dicam, qui sum Reatinus, ubi optimi & maximi fiunt.

REATUS, V. REUS.

R E B

REBAR, V. REOR.

RĔBELLIS, e. [ἀπόστατικος] Adj. Qui debellatus resumit bellum, Translate Repugnans, Obstinatus in resistendo. ut,
Rebellis amor. Ovid. Rem. Amor. 246.
Flammæ rebelles. Stat. 1. Theb. 35.
Regio rebellis. Curt. 8. 1. 35.

REBELLIO, ōnis. f. [ἀφεστρμὸς] Cæs. 3. Bell. Gall. 10. Rebellio facta post deditionem: defectio, datis obsidibus. [Dicitur ea forma, qua Perduellio, a Perduellis.
Cœptare rebellionem. Tacit. 3. Ann. 40.

REBELLIUM, i. n. Idem. [ἀπόστασις] Liv. 42. 21. Qui deditis contra jus & fas bellum intulisset, & pacatos ad rebellium incitasset. Al. Ad rebellandum. V. J. F. Gronov. not.

REBELLIO, ōnis. m. Idem quod Rebellis. Gloss. Lat. Gr. Rebellio, Ἀποστάτης, Ἀπόστασις. Vulcat. in Avid. Cass. cap. 9. extr. in Epist. Faustinæ ad Marcum, Ut, si amas liberos tuos, istos rebelliones acerrime persequaris. Capitol. in Antonino Pio cap. 5. extr. In Achaja, atque etiam Ægypto rebelliones repressit. ut vult Casaub. q. V.

REBELLO, [ἀφίστμαι, ἀφιστάζω] āre. ex Re & Bello, are, compositum; significat Iterum bellare. Ovid. 13. Met. 619. de Memnoniis avibus,
— quum

—quum ſol duodena peregit
Signa, parentali morituræ more rebellant. i. e. Bellum inſtaurant, bellum iterum in ſe ſuſcipiunt, more eorum qui inferis parentant.
Rebellare & Bellare. Livius libro 7mo. 130. Volſci, ferocior ad rebellandum, quam ad bellandum, gens. Sic alibi libro 34. pag. 408. & iterum 409. jungit hæc duo verba. H. St. Locus prior eſt cap. 27. alter cap 13. extr. tertium non reperias, niſi forte cap. 17. in oratione Catonis pro Rebellare, Bellare Stephanus legebat.
Rebellare, Bellum redintegrare, Renovare, aut Certando reſiſtere. Cæſ 8 Bell. Gall. cap. 44. Si tali ratione diverſis in locis plures rebellare cœpiſſent. Liv. 8. 14. Quia cum Latinis rebellare noluiſſent.
Rebellare vulnera, ſeu alia vitia dicuntur, quando ſemel curata repullulant. Plin. lib 25. cap. 13. Creduntque, eâ rurſus fatâ, rebellare quæ curaverint vitia: quo ſcelere & plantagine utuntur.
Rebellat humor. Plin. lib. 13. cap. 12. Minus ſorbet politurâ charta, magis ſplendet. Rebellat ſæpe humor, incurioſe datus, primo, malleoque deprehenditur, aut etiam odore, quum fuerit indiligentior. [An Inelegantior? V. Hard.

REBELLĀTIO, ōnis. f. Valer. lib. 7. cap. 3. ext. 9. Quum crebris rebellationibus meruiſſent ut eorum urbem funditus Romani evertere vellent. Tacit. 14. Ann. 31. Commoti ad rebellationem.

REBELLĀTOR, ōris. m. & REBELLĀTRIX, īcis. f. [ἀφηνιαστὴς] Qui vel quæ rebellat. Liv 40. 35. Dictu quam re facilius ſit, provinciam ingenio ferocem rebellatricem confeciſſe. Ovid. 3. Triſt. 12. 47.
Teque, rebellatrix, &c.

RĔBĬTO, [ἄνειμι] āre. a Re, & Ito frequentativo verbi Eo, compoſitum; Reverti ſignificat, & redire. Interpoſitum eſt autem B, tantum euphoniæ cauſa. Plaut. Capt. 2. 3. 20.
Si non rebitas huc, ut viginti minas
Dem pro te. Ibid. 3. 5. 89.
At unum hoc quæſo, ſi huc rebitet Philocrates, &c. Antiquum.

REBLATA, V. ANTIOCHIA.

RĔBŌO, [ἀναβοάω] āre. ex Re & Boare. Virg. 3. Georg. 223.
— reboant ſilvæque & magnus Olympus. i. e. Reſonant, remugiunt. Eſt autem Græcum verbum. Nam apud Latinos nullum verbum eſt, quod ante o finalem, habeat o, excepto Inchoo: quod tamen majores aliter ſcribebant, aſpirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Incoho. Servius.
Laqueata templa citharis reboant. Lucret. lib. 2. 28.
Tympana reboant. Catul. de Berecynth. 61. 21.
Reboare, cum Accuſativo. Sil. lib. 3. 439. de Hercule,
— mæſto clamore ciebat
Pyrenen: ſcopulique omnes, ac luſtra ferarum
Pyrenen rebuant. al. Reſonant.

REBULLIO, īre. Apul. lib. 5. Met. p. 170. Elmenh. Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum. Et alibi, (lib. 1. p. 108.) Spiritum rebullire, pro Mori.

R E C

REC. Recondita.

RĔCALCĬTRO, [ἀνπλακτίζω] āre. Idem quod Calcitro. Hor. 2. Serm. 1. 20.
— niſi dextro tempore Flacci
Verba per attentam non ibunt Cæſaris aurem:
Cui male ſi palpere, recalcitrat undique tutus.

RĔCALCO, [παλιμπατέω] āre. Rurſum calcare. Columel. lib. 2. cap. 2. Si velis ſcrobibus egeſtam humum recondere, & recalcare, quum aliquo quaſi fermento abundaverit.

RECALCANS, Partic. Apul. 6. Mileſ. p. 181. Elmenh. Recalcans priora veſtigia.

RĔCĂLEO, ui, [ἀναθέρομαι] ēre. Idem quod ſimplex Caleo. Virg. 12. Æn. 35.
— vix urbe tuemur
Spes Italas, recalent noſtro Tiberina fluenta
Sanguine.

RECĂLESCO, [ἀναθερμαίνομαι] Rurſus caleſcere. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quod noſtris quoque corporibus contingit, quum motu atque exercitatione recaleſcunt. Ovid. de Rem. Amor. 629.
Quid juvat admonitu tepidam recaleſcere mentem?
Acrius multo atque vehementius Theſſalici incendii cineres recaluere. Florus lib. 4. cap. 2.

RECĂLĔFACIO, vel RECALFĂCIO, fēci, factum, [ἀναθερμαίνω] ĕre. Rurſus calidum facere. Ovid. 8. Met. 444.
— calidumque prioris
Cæde recalfecit conſorti ſanguine telum.

RECALEFĪO, vel RECALFĪO, fiĕri. Scribonius Largus cap. & comp. ult. Rurſus recalfiunt, & colantur per linteum.

RĔCALVUS, a, um. Adj. [ἀναφαλαντίας] Idem quod Calvus. Plaut. Rud. 2. 2. 11.
Recalvom ac ſilonem ſenem, ſtatutum, ventrioſum.

RĔCALVASTER, tri. m. [ἀναφάλαντος] Qui fronte calvus eſt, non toto corpore, quaſi Recalvatulus, quod eſt diminutivum. Valla lib. 1. cap. 5. Sen. Epiſt. 66. Comatum & criſpulum malis, quam recalvaſtrum. Sed in quibuſdam codd. abeſt hoc κείμενον. Exſtat apud Interp. Vulgat. Levit. 13. 41.

RĔCANDEO, ui, [ἀναλευκαίνομαι] ēre. vel potius RECANDESCO, ĕre. Iterum candere, ſive candidum eſſe, vel fieri. Ovid. 4. Met. 529.
Seque ſuper Pontum, nullo tardata timore,
Mittit, onuſque ſuum: percuſſa recanduit unda. i. e. Candida & alba facta eſt propter ſpumam, quam concitatum mare emittere ſolet.
Recandeſcere, [ἀναπυρσοῦσθαι] Rurſus incaleſcere. ut,
Ira recanduit, Iterum inflammata eſt. Ovid. 3. Met. 707.
Tellus recanduit. Ovid. 1. Met. 434.
Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti
Solibus æthereis almoque recanduit æſtu.

RECANDENS, entis. Partic. [ἀναπυρσοῦμενος] Valde candens ſignificat. Plin. 37. 9. Sed eſſe aliquas ſcabris lateribus & angulis inæqualibus dicunt, in ſole aperto projectas, radios in ſe recandentes diſcurrere. Vetus exemplar legit Candentes.

RĔCĂNO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ĕre. Iterum canere. Plin. lib. 10. cap. 33. Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim & in occulto incubans, quum ſenſit feminam aucupis accedentem ad marem, recanat, revocetque. De perdice.
Recanere, pro Incantationem retorquere ac diſſolvere. Plin. lib. 26. cap. 2. ut legit Turneb. Non pauci etiam ſerpentes ipſos recanere, &c. Senſus eſt, ut cantu angues rumpi priſci cenſebant, ſic angues ipſos exiſtimabant, ſi id præſentirent, recanere, & incantationem referre ac diluere. Quidam legunt Recantare. V. RECANTO. Ceterum magis uſurpatur

RĔCĬNO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ĕre. Rurſus canere. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud eſt majus, quod in vocibus noſtrorum oratorum recinit quiddam & reſonat urbanius. Hor. 1. Epiſt. 1. 55.
— hæc recinunt juvenes dictata, ſeneſque.
Nomen alicujus recinere. Hor. 1. Carm. 12. 3.
Parræ recinentis omen. Hor. 3. Carm. 27. 1.

RECANTO, [παλινῳδέω] āre. eſt Rem incantatam alio carmine liberare. Plin. lib. 28. cap. 2. Non pauci etiam ſerpentes ipſos recantari credunt.
Recantare, Iterum cantare. Martial. lib. 2. 85.
Nuſquam Græcula quod recantat Echo. h. e. Cantanti vel loquenti reſpondet.

RECANTĀTUS, a, um. Partic. [παλινῳδηθείς] Hor. 1. Carm. 16. 25.
— nunc ego mitibus
Mutare quæro triſtia, dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. Recantatis, i. e. Meliore carmine deletis. Recantantur autem opprobria, quum mutato carmine laudibus corriguntur, ait Acron. Porphyrio vero, Recantari probra dicuntur, quum contraria probris carmina fiunt in eum cui maledixerimus.
Curæ recantatæ. Ovid. Rem. Amor. 259.
Nulla recantatas deponent pectora curas. i. e. Amores magicis carminibus repreſſos.

RĔCĂPĬTŬLO, [ἀνακεφαλαιῶ] āre. Summa rerum capita breviter repetere. Tertull. adv. Marc. 5. 17. Ut ita dixerim, ſicut verbum illud in Græco ſonat, recapitulare, id eſt, ad initium redigere, vel ab initio recenſere. Auguſt. de Civ. Dei lib. 20. cap. 21. Recapitulat ab initio. conf. cap. 14. Quintil. 6. 1. ἀνακεφαλαῖν vertit Decurrere per capita.

RECAPITULĀTIO, ōnis. f. Sic Latine redditur ἀνακεφαλαίωσις. Laur. Valla.

RECASURUS, V. RECIDO.

RĔCAUTA, uno verbo, Apochæ ſpecies in Novel. 130. cap. 1. de tranſitu militum, in qua Juſtinianus oſtendit de recauta de more facta. παρὰ τῶν ὁπλόνων τὶς ὑποτέλεσιν ὑπὲρ τῶν παρ' αὐτῶν διαπαναθέντων. Briſſonius lib. 16. De verborum quæ ad jus pertinent ſignificat. V. Suid. in Γίκαυσιν.

RĔCEDO, ſſi, ſſum, [ἀναχωρέω, ἀναχαιτίζομαι, ὑποείκω] ĕre. quaſi Retro cedere. Plin. lib. 3. cap. 23. Recedens a mari M. paſſuum.
Recedere ab aliquo procul. Plaut. Capt. 3. 4. 20.
Accedere ad aliquem, & Recedere ab aliquo, contraria. Cic. pro Planc. 15.
Ab hoſte recedere. Ovid. 3. de Pont. 1. 131.
Ex acie. V. ACIES.
Longius. Virg. 4. Georg. 191.
Recede illuc. Plaut. Rud. 3. 5. 7.
Jube dum recedere iſtos ambo illuc modo.
Flammæ recedunt. Virg. 2. Æn 633.
Turpiter victa Venus ſæpe receſſit. Ovid. Rem. Amor. 199.
Recedere ab armis, pro Ceſſare, & deſiſtere. Cic. pro Roſc. Amer. 16. Poſteaquam ab armis receſſerunt, in ſummo otio, rediens a cœna, Romæ occiſus eſt.
A cauſa alicujus paululum recedere. Cic. Poſt redit. in Senat. 6. Qua ſtrage nonnulli permoti magiſtratus, partim metu mortis, partim deſperatione reipub paululum a mea cauſa receſſerunt.
A conditione, a perſona, a ſtatu; eſt quod Immutare conditionem, perſonam, ſtatum dicimus.
Ab uſitata conſuetudine. Cic. pro Quint. 67. Uſque dum inveniretur, qua ratione res ab uſitata conſuetudine recederet.
A lege. Cic. 4. Verr. 44. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege receſſiſſe: ipſe te impedies.
A natura. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Ab officio, Non facere officium. Cic. 3. Off. 19. Quam ſi ſequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.
Nullo dolore cogi, ut ab officio recedatur. Auctor ad Heren. 3. 5.
A vera longe ratione recedit. Lucret. lib. 2. 229.
A ſententiis alicujus, pro Illas taxare. Cic. 12. Att. 4. Si a ſententiis ejus dictis, ſi ab omni voluntate conſiliiſque, quæ de Repub. habuit, recedam, &c.
A ſignificatione dictio receſſit. Cic. 1. Off. 37. Hoſtis enim apud majores noſtros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus, &c. quanquam id nomen durius jam effecit vetuſtas: a peregrino enim receſſit, & proprie in eo, qui arma contra ferret, remanſit.
A vitio recedere. Plin. Epiſt. 182.
De medio. Cic. pro Roſc. Amer. 112. Recede de medio, per alium tranſigam.
De ſtatu dignitatis recedere. Cic. 1. Att. 17. Neque de ſtatu nobis noſtræ dignitatis eſt recedendum, neque, &c.
In otia tuta. Hor. 1. Serm. 1. 31.
In ventos vita. Virg. 4. Æn. extr.
Dilapſus calor, atque in ventos vita receſſit.
In auras tenues recedere. Virg. 2. Æn. 791.
Illa etiam ſi quando in tergum pulſa receſſit. Virg. 11. Æn. 653.
Ab oculis, Mori. Plin. 2. Epiſt. 1. Vivit enim, vivetque ſemper, atque etiam latius in memoria hominum & ſermone verſabitur, poſtquam ab oculis receſſit.
A vita recedere, Mori. Cic. 4. Tuſc. 40. Quippe qui ob eam cauſam a vita receſſerit.
Corde alicujus recedere. Stat. 3. Silv. 5. 55.
Sic, ut mater, amas, ſic nunquam corde recedit
Nata tuo.
Vita receſſit patrio corpore, i. e. Mortuus eſt pater. Plaut. Merc. prol 73.
Recedere, pro Reverti. Salluſt. in Jugurth. cap. 36. extr. Albinus, Au-

lo fratre in castris pro Prætore relicto, Romam recessit. [Sed rectius legitur Decessit, quod proprium in ea re verbum est.
Recedo, pro Discedo. Cic. 2. Att. 13. Tu si litteras ad Sicyonios habes, advola in Formianum, unde nos pridie Non. Maji recedere cogitamus.
Ante finem recedere, Quod Galli totidem verbis, *S'en aller devant la fin.* Plin. 1. Epist. 13. Nec tamen permanent, sed ante finem recedunt.
Recessit cura, fortuna &c. Virg. 2. Æn. 595.
Quid furis: aut quonam nostri tibi cura recessit? Virg. 3. Æn. 53.
Ille, ut opes fractæ Teucrûm, & fortuna recessit.
Recedere, pro Diminui. Plin. 6. Epist. 3. Recessit venter.
Recedere de. Stat. 11. Theb. 74.
Rarescunt tenebræ, tantum de luce recessit.
Recedere, pro Disjungi. Cels. lib. 8. cap. 7. Sed in aliis quidem ossibus ex toto sæpe fragmentum a fragmento recedit: maxillæ vero semper ossa, etiam vexata aliqua parte, cohærent.
Membra cæsa recesserunt a cute. Ovid. 6. Fast. 707.
Ante recessisset caput hoc cervice cruenta,
Quam tu, &c.
Domus recessit, In recessu posita est. Virg. 2. Æn. 300.
Et magis atque magis (quanquam secreta parentis
Anchisæ domus, arboribusque obtecta recessit.) &c. i. e. inquit Servius, a frequentia se removit. Et est speciosa translatio, quoties rei mobilis ad immobilem, vel e contra transfertur officium.
Recedere a, Remotum esse. Curt. lib. 4. 1. Maritimam tamen oram, & pleraque longius etiam a mari recedentia, rex ejus insulæ Strato possidebat. conf. Plin. supra a pr.
Recēdens, entis. Partic. [ἀναχωρῶν] ut, Anni venientes & recedentes. Hor. de Arte Poet. v. 175.
Rursus recedens hospes. Valer. 7. Argon. 118.
Recessus, a, um. Partic. Compar. Vitruv. 5. 8. Recessior scena.
Recessūrus, a, um. [ἀναχωρήσων, ὑπεξῶν] aliud Partic. Ovid. in Ibin. 237. Jamque recessuræ, &c.
Recessim, Adv. [ἀναδρομάδην] Retro cedendo. Plaut. Amph. 5. 1. 60.
Ego cunas recessim rursum prorsum trahere & ducere.
Recessio, ōnis. f. Vitruv. 1. 6. Ventus inclinationibus & recessionibus varietates mutatione flatus facit.
Recessus, ûs. m. [ἀναχώρησις, ὕπειξις] Actus recedendi. Cic. 2. de Nat. Deor. 34. Bestiis autem sensum & motum dedit, & cum quodam appetitu accessum ad res salutares, a pestiferis recessum.
Accessus & Recessus æstus, contraria. Cic. 2. de Divin. 34. Quid de fretis, aut de marinis æstibus plura dicam? quorum accessus & recessus Lunæ motu gubernantur.
Recessus in oculo, pro Cavitate, sive profunditate quam vocant. Plin. lib. 8. cap. 33. Oculi in recessu cavo, tenui discrimine, prægrandes, & corpori concolores.
Oris recessus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quum vox quasi in recessu oris auditur.
Recessus in collibus. Martial. lib. 4. 64. 4.
Lati collibus imminent recessus.
Angulosi recessus. V. ANGULUS.
Apricus. V. APRICUS.
Longis recessibus ingens spelunca. Ovid. 1. Fast. 555.
Magni recessus & amœni. Curt. lib. 7. 2. 22.
Marmoreo superi sedere recessu. Ovid. 1. Met. 177.
Seducti. Ovid. 13. Met. 902.
Tenebroso recessu carceris obtecta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 82.
Tacito Natura recessu Formarit vultus. Stat. 1. Silv. 2. 271. de Utero materno.
Imitatio Ciceronis, vide in LATEBRA. H. St.
Umbra aliqua aut recessus. Cic. 3. de Orat. 99. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus, umbram aliquam aut recessum, quo magis id quod erit illuminatum, exstare atque eminere videatur.
Solitudo & Recessus. Cic. 12. Att. 25, Mihi solitudo & recessus provincia est. i. e. Instar solitudinis & recessus.
In recessu, & Fronte, contraria. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Plus habet in recessu, quam fronte promittit.
Latebræ & Recessus in animis hominum. Plin. 3. Epist. 3. Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. i.e. Reconditissima arcana. Bud.
Rĕcello, is, [ἀνακλίνω] ĕre. Reducere, &, ut ait Festus, Reclinare. Apul. lib. 10. de Asino p. 249. Elmenh. Illa enim, quoties ei parcens nares recellebam accedens, toties nisu rabido, & spinam prehendens, ad eam appliciore nexu inhærebat. Liv. 24. 34. Ferrea manus, quum injecta proræ esset, gravique libramento plumbi recelleret ad solum: suspensa prora, navim in puppim statuebat. i. e. Deprimeret, inquit Budæus.
Terra retro recellit, i. e. Reclinat. Lucret. lib. 6. 572.
Recellĭclūnia, ārum. f. pl. Meretriculæ in Plauto apud Festum.
Rĕcens, entis. Adj. [νεαρός, πρόσφατος] Novum, quod nuper accidit. Ter. Adel. 3. 2. 14.
Ut iram hanc in eos evomam omnem, dum ægritudo hæc est recens.
Recens, novus. Cic. 11 Fam. 21. Quocirca Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) sed hanc ipsam recentem novam devoravit.
Recens & Vetus contraria, V. Recens e provincia, infra.
Recens & Inveteratus, contraria. Cic. de Senect. 72. Omnis conglutinatio recens, ægre: inveterata facile divellitur.
Pullus a partu recens Varro 2. de R. R. cap. 8.
Dido recens a vulnere. Virg. 6. Æn. 450.
Recens ab ejus ætate. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Et quos Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit, sepultos dicit Lacedæmone.
Recens a diis, Qui nuper a diis profectus est. Sen. Epist. 91. Non tamen negaverim fuisse alti spiritus viros, &c ut ita dicam, a diis recentes.
Recens e provincia. Cic. 2. Verr. 5. Quum e provincia recens esset, invidiaque & infamia, non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret.
Alius alio recentior est in dolore. Auctor ad Heren. lib. 2. 10. Al. Reticentior. [Sed Recentior retinendum, exponendumque Minus dolorem expertus, neque duratus in perferendo eo.
Ægritudo. Ter. Adelph. 3. 2. 14 V. supra.
Animæ recentes Ovid 8. Met. 488.
Recentissima bella Liv. 38. 45.
Cædes. Virg. 2. Æn. 718. Idem 9. Æn. 455.
— tepidumque recenti Cæde locum. Al. Tepidaque recentem, eodem sensu.
Causa recens accessit ad iras. Ovid. 3. Met. 73. al. Plaga.
Crimen. Ovid. 9. Epist. 53.
Cura. Ovid. 3. Amor. 9. 32.
Delectus recens. Tacit. 4. Hist. 70.
Dolor. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Epistola recentissima. Cic. 8. Att. 15.
Exemplum. Claud. 2. in Eutrop. 547.
Factum. Ovid. 1. Met. 164.
Fama. Plin. lib. 10. cap. 43.
Homines recentes. Nuper nati. Hor. 1. Carm. 10. 2.
Laudes. Ovid. 4. de Pont. 8. 87.
Litteræ recentissimæ. Cic. 6. Att. 1. Recentissimas a Cybistris meas litteras habere.ais ad x. Cal. Oct. datas.
Malum. Ovid. 4. Trist. 6. 22.
Maritus. Plin. Epist. 176. Plaut. Novum dixit. Gr. νόμφιος.
Memoria recentiore. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Et recentiore memoria iidem Tyndaridæ Persen victum nuntiaverunt. i. e. Haud ita multo ante.
Metu recenti trepidat mens. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Negotio recenti. Cic. 3. Verr. 101. Datam quidem esse tum inter omnes, recenti negotio, facile constabat.
Re recenti, i. e. Eo tempore, quo res contigit. Cic. 7. Verr. 75. An recenti re, Syracusis, apud notos, inspectante Sicilia pæne tota, securi ferire?
Seditio recens. Ovid. 12. Met. 61. al. Repens.
Sermo hominum recens, & Vetustas annalium, contraria. Cic. pro Muren. 17. Itaque non ex sermone hominum recenti, sed ex annalium vetustate eruenda est memoria nobilitatis tuæ.
Tempore recenti illo tu omnia, &c. Cic. ad Brut. 7.
Vestigia recentia. Cic. 5. Verr. 79. Præsertim quum in lectulo Decumanæ mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad perseverandum intelligebant.
Umbræ recentes, Quarum corpora nuper sunt mortua. Ovid. 10. Met. 48. de Orpheo.
Recentiores, Juniores, vulgo Moderni. Cic. 2. de Finib. 82. Attulisti aliud humanius horum recentiorum, nunquam dictum ab ipso illo, quod sciam. Nonius 2. 755. in hunc locum, Recentiorum, id est novorum.
Recentiores ex auctoribus. Plin. lib. 12. cap. 17.
Auctor recentior. Liv. 2. 56.
Recens, Illibatus, vegetus, purus.
Candore recenti sol irrigat cælum. Lucret. lib. 5. 283.
Flores recentes carpere. Hor. 3. Carm. 27. 43.
Fluvios recentes, pro Aqua statim hausta, Virg. 3. Georg. 301. Servius.
Folio velata recenti. Ovid. 3. Fast. 141.
Poma recentissima. Columel. lib. 12. cap. 44.
Prata recentia rivis. Virg. 6. Æn. 674.
Rore recenti gemmantes herbæ. Lucret. lib. 2. 319.
Recens & Lassus, contraria. Curt. lib. 3. 7. 9. Timere, ne non virtute hostium, sed lassitudine sua, vincerentur. Persas recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Hinc dicuntur Equi recentes. Ovid. 2. Met. ut paulo post videbis adnotatum. [Hic Recens est idem ac Integrum, recentibus viribus.
Animus, i. e. Præfervidus. Liv. 21. 52. Recentis animi alter, eoque ferocior. Opponitur Minuto & infracto.
Equi recentes, Non lassi, vel A lassitudine recreati. Ovid. 2. Met. 63.
Pede recenti recurrere. Plaut. Trin. 4. 3. 8.
Vires recentes. Ovid. 4. Trist. 6. 29.
Recens, [πρόσφατος] Adverbium est aliquando, idem quod Recenter significans. Virg. 3. Georg. 156.
Sole recens orto. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 1. pr. Inde Romam, recens conditam, cum magna clientum manu, commigravit. h. e. Nuper, modo.
Recens natus, apud Plaut. Cist. 1. 2. 17.
Recens dives. Ovid. 3. Amor. 8. 9. Gr. νεόπλουτος.
Recentes Roma venerunt. Cic. 16. Att. 7. Rhegini quidam illustres homines eo venerunt, Roma sane recentes.
Recenter, Adv. Apic. 1. 1. Olivæ de arbore recenter sublatæ. Pallad. 1. 26. Poma recenter lecta.
Superl. Plin. lib. 18. cap. 23. Quam recentissime stercorato solo.
Recentor, [νεογνέομαι] āri. Renovari, & denuo recens fieri. Matius apud Gell. lib. 15. cap. 25.
Jamjam albicascit Phœbus, & recentatur
Commune lumen hominibus & voluptas. Nonius 2. 751.
Rĕcenseo, ui, sum. vel ītum, [καταλέγομαι, ἀπαριθμέω] ēre. Recognoscere, summam totius numeri colligere. Liv. 1. 16. Inter hæc recenset exercitum, militem instruit.
Captivos recensere. Liv. 26. 49.
Numerum. Virg. 4. Georg. 436. Subaudi Gregis.
Numerum porcorum. Columel. lib. 7. cap. 9.
Vellera ad numerum pecoris. Columel. lib. 12. cap. 3.
Recensere, Narrare. Cic. 16. Att. 1. Ovius enim recenset multa, quæ vellem. Aliqui legunt, Obius enim recessis multa, al. recens; is &c.
Facta fortia recensere. Ovid. 9. Epist. 105. Stat. 4. Silv. 1. 29.
Dinumera fastos, nec parva exempla recense.
Recensus, a, um. Partic. [καταλεχθείς] a Recenseo. Suet. in Vesp. cap. 9. Amplissimos ordines, & exhaustos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia, purgavit, supplevitque, recenso Senatu & equite, submotis indignissimis, & honestissimo quoque Italicorum ac provincialium allecto.
Recensĭtus, a, um. Aliud Partic. [ἀπαριθμηθείς] a Recensio, quartæ conjugationis verbo antiquo, ut docet Georgius Valla: Idem quod Recensus. Suet. in Jul. Cæs. cap. 41. extr. Instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his, qui recensiti non essent, subsortitio a Prætore fieret. Claud. in Eutrop. lib. 2. 60.
Prisca recensitis evolvite sæcula fastis.
Recensio, ōnis. f. [κατάλογος] Ipse recensendi actus, ac recognitio. Cic. pro Milon. 74. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recensionis, tabulis publicis impressam, exstingueret. Suet. in Jul Cæs. c. 41. extr. Ne qui novi cœtus recensionis causa moveri quandoque possent.
Recensĭtio, ōnis. f. Idem. Ulpian. in l. 3. §. Si quis noxali. D. Ad exhibend.

exhibend. Recensitione servorum facta. Sic habent Pandectæ Florentinæ, & Haloander.

Recensus, ūs. m. [ἀπαρίθμησις] Idem. Sueton. in Cæs. cap. 41. Recensum populi, nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit.

Receptaculum, Recepto. V. recipio.

Recessim, Recessus. V. recedo.

Rechāmus, i. m. Trochlea, per cujus orbiculum funis ductorius trajicitur. Vitruv. 10. 2.

Recharmīdo, āre. ficta vox a Græco χάρμη, Lætitia, apud Plaut. in Trin. 4. 2. 135.

Tute itidem ut Charmidatus es, rursum recharmida. i. e. Conceptam lætitiam & nomen Charmidis depone.

Rechedipna, V. trechedipna.

Rĕcīdo, cīdi, cāsum, [μετεκπίπτω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Re & Cado compositum; Retro, sive iterum cadere. Jungitur præpositionibus Ad vel In. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Quia & recidant omnia in terras, & oriantur e terris.

Reccido, c geminato productionis gratia interdum dixerunt poetæ. Lucret. lib. 1. 857.

At neque reccidere ad nihilum res posse. Idem lib. 5. 281. Propert. lib. 4. 9. 18.

Reccidit inque suos mensa supina pedes. Legitur & Decidit. Sed Broeckh. Recidit pr. longa tuetur. q. V.

Tela in jugulum Consulum recidissent. Cic. pro Planc. 90.

Ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. Cic. 1. de Divin. 123.

Recidit eventus improsperæ curationis ejus in caput. Curt. lib. 9. 5. 25. Liv. 36. 29. Ætolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia, accusavit.

In te recident hæ contumeliæ. Plaut. Men. 3. 2. 54.

Ex qua illi fortuna, & in quam recidendum sit. Quintil. lib. 6. cap. 1.

In graviorem morbum recidere. Liv. 24. 29.

In pristinam causam recidere, i. e. In pristinam conditionem. Neratius in l. Quod in litore. D. de acquir. rer. domin.

In tenebras recidere. Cic. ad Brut. 16. Nonne hoc est in easdem tenebras recidisse?

Incassum recidit omnis impensa, Periit. Columel. lib. 4. cap. 3.

Eo recidit, Eo redactum est. Liv. 4. 2. Ne id Jupiter Opt. Max. sineret, regiæ majestatis imperium eo recidere.

Recidit ad paucas familias artenuata bellis civitas. Plin. 5. 2.

Ad luctum reciderunt ex lætitia. Cic. pro Sull. 91. Quam cito illa omnia ex lætitia & voluptate ad luctum & lacrimas reciderunt?

Ad ludibrium recidit. Curt. lib. 9. 7. 23.

Ad nihilum recidere. Cic. 7. Philip. 28. Hunc tuum tantum apparatum, tamque præclarum, ne ad nihilum recidere patiare.

Ad paucos recidit ars musica. Ter. in prol. Hec. 47.

Recidunt febres, Redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16. Quartanis magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari jubent: & ne recidant, non removeri septeno circuitu.

Hoc in memoriam recidit, Redit. Cic. 13. Philip. 19.

Quorsum recidit responsum. Cic. pro Rosc. Com. 43. Et quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Recāsūrus, a, um. Partic. [ἀναπτεσούμενος] Retro casurus. Cic. 4. Att. 26. Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. Suet. Aug. 96. Adversa cuncta in illos recasura.

Recīdīvus, a, um. Adj. [ὑπότροπος, ὑπόστροφος] Quod post casum renascitur. Charisius lib. 1. Rediviva dicimus, quæ post interitum redeunt: recidiva, quæ ex suo casu restituuntur. Virg. 4. Æn. 344.

Et recidiva manu posuissem Pergama victis. i. e. Quæ reciderunt. quasi Didoni se purgans Æneas, Si mihi, inquit, licuisset, ruinas Trojæ protinus instaurassem: non tot, tantisque laboribus ac periculis condere novam quæsissem. Servius Recidiva, Post casum restituta, interpretatur. Sed V. Interp. Sil. 1. 106. [Recidiva sunt Παλίμπλωτα, Ἐυμετάπλωτα, Casui pristino obnoxia, Recidiva Pergama, μετεμπόρθητα, vel παλιμπόρθητα, quasi quæ iterum excidium minentur. Quam expositionem ipse firmat poeta verbis Anchisæ, 2. Æn. 642.

— satis una, superque,
Vidimus excidia, & captæ superavimus urbi. Huc pertinet Cratetis dictum de Thebis restituendis apud Laertium 6. 93. Qui aliter exponunt, nec illi videntur cum Redivivus τὸ Recidivus confundere, quod & sæpe in MSS. factum. Nec miror. Apposite Gloss. Cyrill. Παλίγκλυστος, Redivivus, Tanquam de urbe scilicet ab excidio resurgente. Atque ita forsan scripsit Virgilius, quod non ausus est rejicere Pierius. ad 10. Æn. 58.

Recidivus ea tamen in significatione, quam Servius adstruit, apud Tertullianum sæpe positum occurit.

Recidivæ febres. Plin. lib. 30. cap. 11. Cels. 3. 4. Hippocrati ὑποτροπή & ὑποτροπασμός dicitur, quod vulgo Recidivam vocant.

Recidivātus, ūs. m. Renovatio. Tertull. de Resur. carnis cap. 18. Scripturæ recidivatum carnis pollicentur. [Alibi Revivificatum dicit, nisi fallor.]

Rĕcīdo, cīdi, cīsum, [ἀποτέμνω] ĕre. ex Re & Cædo compositum; Incidere. Unde, Recisos ramos dicimus. Cato R. R. cap. 2. Viam publicam muniri, vepres recidi. Martial. lib. 1. 32.

Quam primum longas, Phœbe, recide comas.

Barbam recidere falce. Ovid. 13. Met. 766.

Vulnus ense recidendum est. Ovid. 1. Met. 190.

Ornamenta ambitiosa recidere. Hor. de Arte Poet. 447.

Culpa reciditur supplicio. Hor. 3. Carm. 24. 34.

Recīsus, a, um. Partic. [ἀποτετμημένος] Plin. lib. 16. cap. 34. Itaque quum trunco inaruit recisa, etiam lætius fruticat.

Caput recisum est. Ovid. 9. Met. 71.

Columnæ recisæ. Hor. 2. Carm. 18. 4.

Fustes recisi. Hor. 3. Carm. 6. 40.

Vultus a cervice recisus. Lucan. lib. 2. 112.

Vitia recisa a stirpe, Excisa. Claud. 1. in Ruff. 56.

Coloni cuncti simul ense recisi, Interfecti. Lucan. lib. 2. 194.

Nationes partim recisæ, partim repressæ. Cic. de Prov. Cons. 31.

Ab omni parte recisum, Ancile. Ovid. 3. Fast. 377.

Opus recisum, Breve & contractum. Paterc. lib. 2. 89. pr. Quæ magnificentia triumphorum Cæsaris, quæ fuerit munerum, ne in operis quidem justi materia, nedum hujus, tam recisi, digne exprimi potest.

Compar. Callistrat. l. 2. D. De termino moto, Possunt ad tempus, ut cujusque ætas patietur, relegari: & si junior, in longius: si senior, recisius.

Recīsūrus, a, um. Partic. [ἀποτεμούμενος] Hor. 1. Serm. 3. 123.

— quum dicas esse pares res,
Furta latrociniis, & magnis parva, mineris
Falce recisurum simili te.

Recīsio, ōnis. f. [ἀπότμησις] Plin. lib. 21. cap. 4. Omnis autem recisione atque ustione proficit.

Recīsāmentum, i. n. [ἀπότμημα] Parvum frustum & quasi ramentum exre aliqua recisum. Plin. lib. 34. cap. 11. Ocissime vero coronarium æruginem contrahit, recisamentis in acetum additis. De ære.

Rĕcingo, cinxi, cinctum, [ἀναζωννύω] ĕre. Idem quod Discingere, quemadmodum Revincio, & multa alia, significationem habent suis simplicibus contrariam. Plin. lib. 17. cap. 28. Privatim autem contra erucas ambiri arbores singulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus, recincta. Subaud. Multi jubent. h. e. Discincta, & vestem recinctam habente, ut menses fluant super humo. Ovid. 4. Met. 510.

— sumptumque recingitur anguem. i. e. Iterum deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat.

Recinctus, a, um. Partic. [ἀνεζωσμένος] ut, Vestis recincta. Virg. 4. Æn. 518.

Tunica recincta. Ovid. 1. Amor. 5. 9.

Castaque fallaci zona recincta manu. Ovid. 2. Epist. 116.

Rĕcīnium, sive Rīcīnium, i. n. sive Rĕcīnus, i. m. Vestis antiquissima quadrata, ut ait Varro L. L. 4. 30. ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo dictum. Servius Comment. in primum Æneid. 286. Togas etiam feminas habuisse, cycladum & recini usus ostendit. Recinus autem dicitur, quod post tergum rejicitur, quod vulgo Mavorte dicunt. Hæc illi. [Reicinus igitur cum dipht. ei veteres scripserunt a Reicio, pro Rejicio, ut Reice capellas. Unde apparet Ricinium & Ricinus per i longum scribendum, ut Varronis exhibent codices. Recinium, omne vestimentum quadratum. Ii qui l. 12. tabul. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, pretextam clavo purpureo. Unde Reciniati mimi planipedes. Quam rem diligenter exsequitur Sentra libro secundo de Antiquitate verborum. Festus. conf. rica, & ricinium.

Reciniatus, vel Riciniatus, a, um. Adj. V. dict. præced.

Recino, V. recano.

Reciperatio, Recipero, &c. V. recupero.

Rĕcīpio, cēpi, ceptum, [ἀναδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι] ĕre. ex Re & Capio; Rursum capere significat. Liv. lib. 9. 11. Recipiant arma, quæ per pactionem tradiderunt. Auctor de Viris illustr. cap. 61. Apud Contrebiam oppidum cohortes loco pulsas redire, & locum recipere jussit. conf. Capere arma, locum, in capio.

Anhelitum recipere. Plaut. Epid. 2. 2. 21.

Animam. Quintil. in prooem. lib. 6. Animam recipere, auramque communem haurire amplius potui?

Animum. Ter. Adelph. 3. 2. 26.

Animum vultumque. Ovid. 4. Fast. 615.

Animum vel animos a, vel ex pavore. Liv. 2. 50. Idem 21. 5. extr.

Mentem. Virg. 11. Æn. 899.

Se recipere, pro Ad se redire, & animum ac vires resumere. Cic in Somn. Scip. 11. Quæ quum intuerer stupens, ut me recepi, Quis hic, inquam, quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

Recipere, Recuperare, ut

Libertatem pristinam recipere. Cajus in l. Adeo. in prin. D. de acquir. rer. domin.

Res amissas. Liv. 3. 63.

Urbem aliquam recipere. Cic. de Senect. 11. Tarentum vero, qua vigilantia, quo consilio recepit?

Recipere se, Servare, ab his fere, quæ cum periculo conjuncta sunt.

Ab undis se recipere. Virg. 4. Georg. 404.

Ad aliquem fuga recipere se. Cæs. 1. Bell. Gall. 15.

In portum se. Cic. 5. de Finib. 15. Ex quo tantus error consequitur, ut quem in portum se recipiant, scire non possint.

In montem sese. Cæs. 1. Bell. Gall. 25.

Sub murum se. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.

Recipere, In tutum reducere, liberare. Virg. 6. Æn. 111.

— medioque ex hoste recepi.

In tutum recipi. Liv. 2. 19.

In periculo aliquem recipere. Vatin. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Ab aliquo pœnas, Sumere. Virg. 4. Æn. 656.

Ulta virum, pœnas inimico a fratre recepi. Bene Recepi, inquit Servius, quasi debitas.

Recipere se, Reverti, simpliciter. Ter. Phorm. 2. 4. 22.

Percunctatum ibo ad portum, quoad se recipiat.

Ad diem se recipere. Cic. 3. Off. 45. Qui quum ad diem se recepisset, &c.

Ex opere se recipere. Plaut. Men. 5. 3. 7.

Aliquò recipere se. Cic. 1. Att. 20. pr. Cum e Pompejano me Romam recepissem.

Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recipisset. Suet. in August. cap. 17.

Domum se recipere. Ter. Phorm. 5. 4. 7.

Neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa, &c.

Ad limina gressum recipere, Regredi. Virg. 11. Æn. 26.

Ad cœnam se recipere ad aliquem, Ire ad cœnam. Plaut. Capt. 4. 2. 51.

Ad dominum domum te recipe. Plaut. Trin. 4. 8. 8.

Ad me recipe te. Plaut. Perf. 1. 1. 48.

Ex loco aliquo se recipere. Cic. 6. Verr. 22. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur.

Domo me recipio tempore. Cic. 11. Att. 6.

Recipere, in custodiam, Tutelam. Plaut. Rud. 3. 3. 34.

Nos in custodiam ut tuam recipias & tutere. Et apud Plin. in Paneg. Recipere in tutelam.

Sinu recipere. Cic. de Univerſ. 36. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & conſumptos ſinu recipiatis.
Domum recipere cuſtodiendum aliquem. Liv. 39. 50. pr.
Recipere ſe in principem, In qualitatem ac perſonam Principis. Plin. in Paneg. cap. 76.
Recipere ſe ad frugem. Cic. pro Cœl. 28. Sed qui totam adoleſcentiam voluptatibus dedidiſſent, emerſiſſe aliquando, & ſeſe ad frugem bonam, ut dicitur, recepiſſe.
Recipere, Accipere, ut
Animis recipere conſilia alicujus. Liv. 22. 39. pr. Sed in emendatis libris eſt Accipere.
In aures recipere, Audire. Plaut. Ciſt. 2. 1. 34.
Epiſtolas recipere. Cic. 12. Att. 36. A te heri duas epiſtolas recepi, alteram pridie datam Hilaro, alteram eodem die a tabellario.
ζητ. an recte Recepi. H. St.
Sonum recipiunt aures. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Aures quum ſonum recipere debeant, qui natura in ſublime fertur, recte in altis corporum partibus collocatæ ſunt.
In ſe omnia recipere, Capere, Comprehendere. Cic. 4. Acad. 118. Plato ex materia, in ſe omnia recipiente, mundum eſſe factum cenſet a deo ſempiternum.
Auſteritatem recipere dicuntur vina, Admittere, Pati. Plin. lib. 14. cap. 2. Vina, primo dulcia, auſteritatem annis recipiunt, & rubra fiunt. In vetuſto exemplari legitur Accipiunt.
Caſum recipere res aliqua dicitur. Cæſ. 3. Bell. Civil. 51. Quæ res tamen fortaſſe aliquem reciperet caſum, ne imperatorias ſibi partes ſumpſiſſe videretur.
Cunctationem non recipit hæc res. Liv. 29. 24.
Detrimentum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 9.
Frenum recipit equus. Hor. 1. Epiſt. 10. 36.
Frigus intima receperunt oſſa. Ovid. 11. Met. 417.
Ignem recipere dicitur lignum, & ſimilia. Plin. lib. 14. cap. 20. Fæx vini ſiccata recipit ignes, ac ſine alimento per ſe flagrat.
Incrementum, Capere. Columel. lib. 5. cap. 6.
Recipere, Approbare. Quintil. lib. 8. cap. 6. p. 737. Burm. de Metonymia loquens, Ex eo quod continetur, uſus recepit Bene moratas urbes, & Poculum epotum, Sæculum felix. Budæus.
Recipere in mores, Obſervatione quadam, non legibus confirmare. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Recipi in cibum, vel in menſas, dicitur herba, vel avis, quum recipitur pro cibo. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens. Et lib. 10. cap. 26. Quæ noviſſimæ ſunt peregrinarum avium in menſas receptæ, propter ingratum virus. De Africis gallinis.
In ſedem recipere, & Recipere dorſo dicitur equus hominem. Plin. lib. 8. cap 42. Neminem hic alium, quam Alexandrum, regio inſtratus ornatu recepit in ſedem, alios paſſim rejiciens. De equo Alexandri. Idem ibidem. Nec Cæſaris dictatoris quenquam alium recepiſſe dorſo equus traditur.
Recipere aliquem, Admittere in urbem, vel Ad ſe. Cic. 3. Off. 48. Cyrſilum quendam ſuadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.
Adytis recipere ſuis. Columel. lib. 1. in præf.
Civitate recipere. Cic. pro Corn. Balb. 31. Ubi eſt igitur exceptum fœdere Gaditano, ne quem Populus Romanus Gaditanum recipiat civitate?
Hoſpitio recipere aliquem. Ovid. 5. Met. 658.
Menſa, lare, tecto, &c. aliquem recipere. Liv. 26. 25. Cic. 4. Verr. 26. Idem pro Cluent. 170. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, &c.
Portis neu recipi, aut duci in mœnia poſſint. Virg. 2. Æn. 187.
Tectis ac ſedibus ſuis aliquem recipere. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
Tectoque animoque recepi. Ovid. 6. Epiſt. 55.
Thalamo & animo aliquem recipere. Ovid. 2. de Arte Am. 407.
Ad deos recipi. Liv. 4. 15.
Ad ſe hoſpitio recipere aliquem domum. Cæſ. 2. Bell. Civil. 20.
Ad ſeſe aliquem. Virg. 2. Æn. 524.
In aciem ſecundam aliquem. V. ACIES.
In cælum. Ovid. 2. Met. 529.
In domum recipere hoſpitem. Cic. 1. Off. 139. Sic in domo clari hominis, in quam & hoſpites multi recipiendi ſunt, & admittenda hominum cujuſque generis multitudo.
In navem eandem. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Non injuria ſibi illud accidere, qui illum in eandem navem recepiſſent.
In ornithona aliquem. V. ORNITHON.
In amicitiam. Cic. 2. Att. 20. Numeſtium ex litteris tuis ſtudioſe ſcriptis libenter in amicitiam recepi.
In deditionem. Cæſ. 3. Bell. Gall. 21.
In familiaritatem aliquem. Cic. 2. Philip. 78. Quem plane perditum ære alieno, egentemque, ſi eundem nequam hominem audacemque cognoverat, hunc in familiaritatem libentiſſime recipiebat.
In fidem civitatem. Plin. lib. 7. cap. 26. Cæſ. 2. Bell. Gall. 15. Cæſar honoris Divitiaci cauſa atque Heduorum, ſeſe eas in fidem recepturum, & conſervaturum dixit. Ibid. lib. 8. 27. pr. Cic. 1. Off. 35. Ut ii qui civitates aut nationes devictas bello in fidem recepiſſent, earum patroni eſſent more majorum.
In fidem ſuam aliquem. Cic. 13. Fam. 70. Ut igitur eum recipias in fidem, habeaſque in numero tuorum, te vehementer etiam atque etiam rogo.
In fidem & neceſſitudinem. Cic. 13. Fam. 20. Sed eo vehementius a te contendimus, ut Lyſonem in fidem, neceſſitudinemque tuam recipias.
In gratiam. Cic. pro Rabir. Poſt. 19. Quem, ex tantis inimicitiis receptum in gratiam, ſummo ſtudio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.
Cognitio recepta eſt, i. e. Admiſſa eſt actio cauſæ. Plin. Epiſt. 108.
Ignorantiam alicujus recipere, i. e. Excuſationem ignorantiæ admittere. Ulpian. in l. Si fidejuſſor. §. 1. D. Mandati, vel contra.
Hoſpites recipere. Cic. 3. Verr. 121. Quum ſuæ partes eſſent hoſpitum recipiendorum.
Recipere ſervum, inquit Ulpian. D. de ſervo corrupto, l. 1. eſt Abſcondendi cauſa ſervo refugium præſtare, vel in ſuo agro, vel in alieno, loco, ædificiove.
Recipere, Excipere ad uſum ſuum, & reſervare: quod fit quum quis venditis ceteris, ſibi quippiam reſervat. Plaut. Trin. 1. 2. 157.
— ubi nunc adoleſcens habet?
c. Poſticulum hoc recepit, quum ædes vendidit. Nonius 4. 399.
Recipere, eſt Exceptum facere. Budæus, Recipere, antiquum verbum juris. Gell. lib. 17. cap. 6. Quando mulier, inquit, dotem marito dabat, tum quæ ex ſuis bonis retinebat, neque ad virum tranſmittebat, ea recipere dicebatur: ſicuti nunc quoque in venditionibus quæ excipiuntur, neque veneunt. Receptitius ergo ſervus mulieris eſt proprius, quem cum pecunia reliqua mulier receperat, neque dixerat doti, ſed retinuerat.
Nomen abſentis recipere. Cic. 4. Verr. 94. Et hac actione quam voletis multi dicent, & qui ex iſto ipſo audierint, viri primarii noſtri ordinis, & alii, qui interfuerint quum abſentis nomen reciperetur. i. e. Inter reos reciperetur, inquit Bud. Valer. 3. 7. 9. de M. Antonio, Lex Memmia eorum, qui Reipub. cauſa abeſſent, recipi nomina vetabat. V. NOMEN.
Recipere corpore telum. Virg. 9. Æn. 348. h. e. Educere, inquit Servius. ut 10. Æn. 383.
— haſtamque receptat
Oſſibus hærentem.
Senſu alio Cic. pro Roſc. Amer. 33. Ajunt hominem (ut erat furioſus) reſpondiſſe, quod non totum telum corpore recepiſſet. h. e. Admiſiſſet, ſeu intrare permiſiſſet.
Recipere, Exſtinguere, proſternere. Virg. 9. Æn. 348.
Pectore in adverſo totum cui cominus enſem
Condidit aſſurgenti, & multa morte recepit. Nonius 4. 399.
Recipere, Facienda ſuſcipere, & cum obligatione promittere. Cic. 5. Fam. 8. Quæ tibi promitto ac recipio, ſanctiſſime eſſe obſervaturum. Ter. Phorm. 5. 8. 9.
Quid ad me ibatis? ridiculum. an verabamini
Ne non id facerem, quod recepiſſem ſemel? [Subauditur In me.
Ad ſe recipere, In ſuam fidem & periculum accipere. Ter. Heaut. 5. 5. 12. Ad me recipio, faciet.
In ſe recipere. Cic. 13. Fam. 11. Sed tamen ſeparatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi & voluptati & uſui.
In me recipio & tibi ſpondeo. Cic. 13. Fam. 18.
Recipere, Promittere. Cic. 6. Fam. 7. Sed tamen ego filio dixeram, librum tibi legeret & auferret: aut ea conditione daret, ſi reciperes te correcturum.
Thermus omnia ſe facturum recepit. Cic. 5. Att. 13.
Recipere alicui. Cic. 5. Att. 13. Ut ego ei coram dixeram, mihique ille receperat. Idem 13. Fam. 3. Velim ita tractes, ut mihi coram recepiſti.
Cauſam capitis recipere. Cic. poſt Red. ad Quir. 11. i. e. Defendendam ſuſcipere. Idem 4. Verr. 1. Recepi enim cauſam Siciliæ.
Fidem de aliquo recipere. Cic. 2. Att. 22.
Mandatum recipere. Cic. pro Roſc. Amer. 112. Quid recipis mandatum, ſi aut neglecturus, aut ad tuum commodum converſurus es?
Officium receptum perſolvere. Cic. 7. Verr. 112. Quum & Populo Romano ſatisfactum, & receptum officium Siculis, neceſſariis meis, erit perſolutum.
Onus aliquod recipere. Cic. in Orat. 35. Volo mihi tecum commune eſſe crimen, ut ſi ſuſtinere tantam quæſtionem non potuero, injuſti oneris impoſiti tua culpa ſit, mea recepti.
Inter Recipere, & Suſcipere. Cic. 1. Verr. 26. Ego in hoc judicio mihi Siculorum cauſam receptam, Populi Rom. ſuſceptam eſſe arbitror. Ubi Aſcon. Suſcipitur totum, Recipitur pars: Suſcipitur quod principale eſt, Recipitur quod hinc pendet: Suſcipitur ſolum aliquid propter ſe, Recipitur etiam propter aliud. Cic. 2. de Orat. 101. In quo eſt illa quidem magna offenſio, vel negligentiæ ſuſceptis rebus, vel perfidiæ receptis. [Suſcipimus ultro, Recipimus promiſſo rogati.
Recipere & Reſpuere, contraria. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Cognoſcere & Recipere. Cic. 1. Tuſc. 3. Sero igitur a noſtris poetæ, vel cogniti, vel recepti.
Recipere, Revocare. Lucil. lib. 29. Primum ex adverſo, ſi quod eſt cœnaculum, quo recipiat te. Virg. 2. Æn. 524.
— ſic ore effata recepit
Ad ſeſe.
Receptum eſt, Impersonale, pro Approbatum eſt, ut ait Budæus. Plin. lib. 28. cap. 2. Quin & abſentes tinnitu aurium præſentire ſermones de ſe, receptum eſt.
Ratione falſa receptum eſt. Lucret. lib. 1. 378.
RECEPTUS, a, um. Partic. [παραδεδεγμένος] ut Recepti in civitatem dicuntur, Qui cum ſuffragio cives ſunt effecti, ut apud Livium ſæpe legitur.
Ex facili nulloque urgente receptus. Lucan. lib. 4. 46.
Cælo receptus. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Sede cæleſti receptus. Ovid. 3. de Pont. 5. 53.
Amans receptus tota nocte. Propert. lib. 2. 14. 28.
Enſis receptus pectore. Senec. Thyeſt. 8.
Receptus mos, eſt, Quem ſua ſponte civitas alienum adſcivit. Feſtus.
Perſuaſio publice recepta. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Preces receptæ. Stat. 4. Silv. 1. 9.
Somnus receptus parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Verba aure recepta. Ovid. 4. de Pont. 4. 14.
Receptus, Servatus. Virgil. 1. Æn. 182.
— frugeſque receptas
Et torrere parant flammis, & frangere ſaxo. i. e. Liberatas, inquit Servius, ut, Medioque ex hoſte recepit. Virg. 6. Æn. 111.
RECEPTUM, i. n. [ἀναδοχή] Cic. 2. Philipp. 79. Promiſſum & receptum intervertit, ad ſeque tranſtulit.
Promiſſo ac recepto ſuo ſatisfacere. Cic. 7. Verr. 138.
RECEPTIO, ōnis. f. [ἐκδοχή] Plaut. Aſin. 5. 2. 70.
Quid tibi huc receptio ad te eſt meum virum? i. e. Quare recipis ad te virum meum? Verbale nomen cum caſu verbi.
RECEPTUS, ûs. m. [ἐκδοχή] Ipſe recipiendi ſe actus. Liv. 8. 10. Brevitate ipſa loci, facilique receptu in tam propinqua caſtra, haud ægre militem a multa cæde eſt tutatus.
Receptui canere, eſt Tuba e prælio exercitum revocare. [ἀνάκρουσις] Cic. 12. Philipp. 8. Quis enim revocante & receptui canente Senatu properet dimicare?
Per translationem, pro Diſcedere & abire. Cic. 3. Tuſc. 33. Vetat igitur ratio

ratio intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetem aciem ad miserias contemplandas: a quibus quum cecinit receptui, impellit rursum & incitat ad conspiciendas, totaque mente contrectandas varias voluptates.
Receptui signum dare. Liv. 2. 62.
Receptui signum, aut revocationem a bello audire. Cic. 13. Philipp. 15.
Receptus nimis pertinacis sententiæ, apud Livium lib. 4 57. pro Resipiscentia a sententia pertinaci. Alia constructione, lib. 28. Receptus a malis consiliis.
Receptus, [καταφυγή] Locus in quo se tuto recipit exercitus, & sine periculo hostem exspectare potest. Virg. 11. Æn. 527.
Planities ignota jacet, tutique receptus.
Habere aliquem receptum. Cic. 10. Fam. 11.
Amittere receptum. Cic. 8. Att. 19. Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam.

RECEPTOR, ōris. m. [ὑποδέκτης] Qui latrones, eorumque surrepta recipit, occultatque. Cic. pro Milon. 50. Sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. Al. Receptator. Ulpian. l. 3. Quo naufr. §. 3. Non tantum. ff. de incend. ruin. naufrag. &c. Non tantum autem qui rapuit, verum is quoque qui recepit, ex caulis supra scriptis, tenetur: quia receptores non minus delinquunt, quam aggressores. Al. Receptatores.
Prædarum receptor. Tacit. 4. Ann. 23.

RECEPTRIX, īcis. f. [ὑποδέκτρια] Cic. 6. Verr. 17. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adjutrix scelerum, libidinum testis, prædarum ac furtorum receptrix.

RECEPTĬBĬLIS, e. Adj. August. de Trin. 5. 13. Nostra scientia est amissibilis & receptibilis.

RECEPTĬTIUS, a, um. Adj. Quod reservatur. Unde, Receptitius servus appellatus est, Nuptæ mulieris proprius, quem scilicet, quum dotem marito daret, sibi reservavit. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. Cato apud Gell. lib. 17. cap. 6. V. Recipere, pro Excipere ad usum suum, in ipso verbo.
Receptitia dos apud Cajum l. 31. §. 2. D. de mort. caus. donat.

RECEPTŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. de Res. carn. cap. 27. Locus receptorius.

RECEPTORIUM, i. n. Idem ac Receptaculum. Sidon. 5. Epist. 17. Nunciatum est progredi Episcopum de receptorio.

RECEPTO, [ὑποδέχομαι] āre. frequentat. Ter. Heaut. 5. 2. 15.
Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium, Clitipho,
Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Idem Hec. 5. 1. 16.
Quid istuc est? meum receptas filium ad te Pamphilum. Liv. 5. 8.
Animam receptare. Lucret. lib. 3. 504.
Sinu suo cuncta receptat natura. Lucan. lib. 7. 810.
Receptare, Concedere, probare. Lucret. lib. 1. 669.
Scilicet ex ulla facere id si parte receptent,
Occidet ad nihilum, &c. Codices veteres habent Reparcent, plane mendose, ut ait Lambin. conf. Recipere telum in RECIPIO.

RECEPTATIO, ōnis. f. Ammian. Marcell. lib. 20. sub fin. Pro receptatione spiritus. Sed varia est lectio, de qua V. Vales. in loc.

RECEPTĀTOR, ōris. m. Qui fures, eorumque furta domi suæ receptat, seu recipit & occultat. Vulgus *Recelatorem* vocat. Marcianus Jurisconf. l. 1. D. tit. De receptatoribus, Pessimum, inquit, genus est receptatorum, sine quibus latere nemo diu potest. Al. Receptoribus, & Receptorum.
Receptator hostium atque defensor Rhenus. Flor. 3. 10. 9.
Ille latronum occultator & receptator locus. Cic. pro Milon. 50. V. RECEPTOR supra.

RECEPTĀCŬLUM, i. n. [ὑποδοχή, δοχεῖον, ὁρμητήριον] Confugium. Cic. 7. Verr. 58. Illud tibi oppidum receptaculum prædæ.
Receptaculum omnium purgamentorum urbis. Liv. 1. 56.
Nisi illud & rei frumentariæ subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret. Cic. 4. Verr. 3.
Receptaculum animi corpus. Cic. 1. Tusc. 52. Corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum.
Mors æternum nihil sentienti receptaculum. Cic. 5. Tusc. 117.
Cibi receptaculum ventriculus. Lactant. de Opific. Dei, cap. 11.

RĔCIPRŎCUS, a, um. Adj. sec. comm. [παλίνδρομος, ἀνάστροφος] dicitur Quod eo redit, unde prodiit. Spiritus reciprocatur quum rursum resorbetur. Et, Unda a litore excussa, rursus litus alluens, reciprocari dicitur. Et, Horæ reciprocantur, quum expleto legitimo cursu, rursum ad pristinum ordinem redeunt. Haud aliter Pronomina reciproca ad id, unde prodierant revocantur. Hæc Erasmus. Varro de L. L. 6. 5. A recipiendo derivat reciprocum, qui esse afferit, id quod aliunde profectum, redit eo unde profectum est. Rectius alii a PROCUS.
Amnis reciprocus, Refluus. Plin. lib. 9. cap. 57.
Mare reciprocum. Idem lib. 5. cap. 4. Tertius sinus dividitur in geminos, duarum Syrtium, vadoso ac reciproco mari diros. Sil. lib. 3. 60.
Fertque, refertque fretum, sequiturque reciproca Tethys.
Argumenta reciproca, Græcis ἀνιστρέφοντα dicta, vitium sunt in oratione longe maximum, quum scilicet argumentum propositum referri contra convertique in eum potest, a quo dictum est, & utrumque pariter valet, quale est illud pervulgatum Protagoræ, de quo Gell. lib. 5. cap. 10. V. & lib. 9. cap. 16.
Motus reciproci. Sen. Herc. fur. 12.
Tela reciproca. Varro, Reciproca tendens nervo equino concita tela. Quod sic accipit Turnebus, quum arcus tenditur, sagitta ad nos versus trahitur, quæ mox, dum mittitur, in eam partem, unde trahebatur redit, idque est quod reciprocum appellat.

RECIPRŎCO, [ἀνιστρέφω, παλινδρομεῖν] āre. Repetere, reflectere, remittere, retrogredi. Liv. 21. 57. Quum jam spiritum intercluderet, nec reciprocare animam sineret, aversi a vento parumper consedere. Cic. 1. de Divin. 10. Siquidem ista sic reciprocantur, ut si divinatio sit, dii sint: & si dii sint, sit divinatio. Idem 3. de Nat. Deor. 24. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? Liv. 28. 30. Quinqueremem satis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum æstum reciprocari non posse.
Reciprocare cœpit mare, magno tractu aquis in suum fretum recurrentibus, reddebatque terras paulo ante profundo salo mersas. Curt. lib. 9. 9. 20.
Reciprocare manu telum. Gell. lib. 9. cap. 11.
Reciprocare item, pro Recipere. Nonius 2. 737. Reciproca animum, inquam, odiose. Ex vet. Ennius Andromeda, Riscus prorsus reciprocat, fructus feram. [Mercer. Rusus & Fluctus. Legendum Rursus, prorsus. Idem interpretationis loco asterisum posuit.

RECIPROCANS, Partic. ut Reciprocantes aquæ. Flor. lib. 2. cap. 8.

RECIPROCĀTUS, a, um. Partic. ut Reciprocata vicissitudo. Arnob. lib. 2. adverf. Gent. Cujus est autem pudoris, maledicti & criminis loco dare ea, quæ in te possint reciprocata vicissitudine retorqueri?

RECIPROCATIO, ōnis. f. [ἀνιστροφή] Retrogressio. Plin. lib. 8. cap. 52. Quum circumactum angustiæ non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate cæca. Idem lib. 9. cap. 8. Observata æstus reciprocatione. Idem lib. 11. cap. 24. Longitudo fili a culmine ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocatio.

RECISAMENTUM, RECISIO, RECISUS. V. RECĪDO.

RĔCĬTO, [λέγω, ἀπαγγέλλω, ἀναγινώσκω] āre. ex Re & cito, are. compositum; Scripturam clara voce, ut alii audiant, intelligantque, legere. Cic. 4. Verr. 23. Quid ego nunc hic Sext. Pompeji Chlori testimonium recitem?
Recitare identidem. V. IDEM.
Clare recitare. Plaut. in Pers. 4. 3. 30.
Carmen recitare. Ovid. 3. de Pont. 5. 39.
Edictum recitare. Cic. pro Quint. 39.
Litteras in senatu. Cic. 10. Fam. 26. Cave putes ullas litteras unquam graviores, quam tuas in Senatu esse recitatas.
Scripta recitant in medio foro. Hor. 1. Serm. 4. 73.
Recitare de, vel ex. Cic. pro Cluent. 135. Cui loco respondere posse vix videor, quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. Idem 5. Verr. 26. Da quæso scribæ, recitet ex codice.
De tabulis publicis recitare. Cic. pro Flacc. 40.
Recitatus hæres testamento, Factus, pronuntiatus, scriptus. Plin. lib. 7. cap. 52. Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri institisse.
Recitare Senatum, aut Senatorem. Cic. pro Domo, 84. Patrem tuum, &c. L. Philippus Censor avunculum suum præteriit in recitando Senatu. [i. e. In recitando laterculo senatorum. V. Legere senatum in LEGO.
Recitare, Memoriter enuntiare. Quintil. Declamat. 6. At ista legem recitat. De muliere cæca. Cels. lib. 3. cap. 18. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. De phreneticis.

RECITATIO, ōnis. f. [ἀνάγνωσις] Cic. pro Cluent. 141. Crassus tum ita Brutum ultus est, ut illum recitationis suæ pœniteret.
Litteram recitatio. Cic. pro Domo 22.
Item Lectio scriptorum in cœtu amicorum, ut judicium de iis fieret. Plin. 1. Epist. 13. Possum jam repetere secessum, & scribere aliquid quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor.

RECITĀTOR, ōris. m. [ἀναγνώστης] Cic. 2. de Invent. 339. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putavit Idem pro Cluent. 141. Tres & ipse excitavit recitatores cum singulis libellis.
Acerbus recitator. Hor. de Arte Poet. 474.
Recitatores sunt etiam, Qui in cœtu amicorum scripta sua recitant. Sen. Epist. 95. Recitator historiam ingentem attulit minutissime scriptam, arctissime complicatam, & magna parte perlecta; Desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, Recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. Plin. 1. Epist. 13. Subinde sibi nuntiari jubent, an jam recitator intraverit. conf. RECITATIO.

RECLĀMO, pr. comm. [ἀντιλέγω, ἀντῳδάω, ἀναβοάω] āre. Clamore adversari, non acquiescere, repugnare, refragari. Cic. 6. Verr. 41. Reclamat Sicilia tota, propter cælati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium. Ibid. 76. Res agitur in Senatu, vehementer ab omnibus reclamatur.
Ager canenti domino reclamat, Respondet ad vocem. Stat. 4. Silv. 5. 20. Idem 3. Theb. 120.
Fervet iter gemitu, & plangoribus arva reclamant.
Æquora scopulis illisa reclamant. Virg. 3. Georg. 261.
Ratio vera reclamat. i. e. Contradicit. Lucret. lib. 1. 617.
Theatra tota reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. At in his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.
Reclamare in libertatem. V. PROCLAMO.
Reclamo tibi pro reo, i. e. Reprobo cum clamore quæ in reum dicis. Plin. 3. Epist. 9.
Reclamari, Passivum, pro Objici. Quintil. lib. 12. cap. 1. Nunc de iis dicendum, quæ mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur.
Ab universo Senatu reclamatum est. Cic. pro Domo 10.

RECLAMATIO, ōnis. f. [ἀναβόησις] Cic. 4. Philipp. 5. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobavistis. h. e. Nova acclamatione, iterato clamore. Re, enim, ait Cælius Secundus, hic repetit, non contrarium dicit.

RECLAMĀTOR, ōris. m. Apul.

RECLAMĀTRIX, īcis. f. Mart. Capel.

RECLAMĬTO, [ἀναβοάω] āre. frequent. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communio sanguinis, reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

RECLINATORIUM, RECLINIS, V. RECLINO.

RECLĪNO, pr. comm. [ἀνακλίνω, κατακλίνω] āre. Ad aliquid flexum esse, recurvari & reflecti. Cic. in Arato, 417.
At Cepheus caput atque humeros, palmasque reclinat. Plin. lib. 29. cap. 3. Candido ovorum in oculis & pili reclinantur ammoniaco trito, admistoque. Cornarius in Diosc. lib. 2. cap. 41. Ex Galeno Reclinantur exponit Agglutinantur.
Nullum a labore me reclinat otium. Horat. H. St. Exstant Epod. 17. 24.
Reclino, neutrum est apud Senecam in Consolatione ad Marciam, cap. 2. In quem onus imperii reclinaret.

RECLINĀTUS, a, um. Partic. [ἀνακλιθεὶς] Hor. 2. Carm. 3. 7.
Seu te in remoto gramine, per dies
Festos reclinatum, bearis
Interiore nota Falerni. h. e. Resupinum, Recumbentem. Porphyr.

RECLINĀTŌRIUM, i. n. V. Barthii Adverf. 35. 23.

Reclīnis, e. Adj. [ἀνάκλιτος] Idem quod Acclinis, Recubans, jacens. Martial. lib. 9. 91.
Sic in gramine floreo reclinis,
Qua, gemmantibus hinc & inde rivis,
Curva calculus excitatur unda, &c.
Cubili reclinis. Stat. 1. Silv. 2. 161.
Pectus recline. Sen. Herc. OEth. 1643.
Reclinis in sinu juvenis. h. e. Reclinata. Ovid. 10. Met. 558. De Venere in sinu Adonidis recumbente. Al. leg. Renidens.
Super pedes cubitantis reclinis Tacit. pag. 256. editionis Plantini. H. St. Lib. 14. Ann. 5.
Reclinis, & nescio similis. Tacit. 13. Ann. 16.
In hisce auctorum locutionibus citatis, veteres quædam Edd. legunt. Reclivis. [Idque H. St. correxit his verbis. Reclivis, pro Reclinis, ut apud Horatium Acclinis scribendum, ubi editur Acclivis.

Reclūdo, si, sum. pr. comm. [ἀνοίγω] ĕre. Aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10.
Cellas refregit omnes intus, reclusitque armarium. Virg. 8. Æn. 144.
Infernas reseret sedes, & regna recludat
Pallida.
Artus recludere. Sil. lib. 1. 120.
Cælum luce æstiva. Virg. 4. Æn. 52.
Ensem. Virg. 4. Æn. 646.
Jugulum recludere, Aperire. Ovid. 7. Met. 285.
Occulta recludere, Prodere. Stat. 1. Achil. 498.
Operta. Hor. 1. Epist. 5. 16.
Ora fontana recludere, Fonti dare cursum. Ovid. 1. Fast. 263.
Portas. Propert. lib. 3. 19. 24.
Tellus recluditur dente unco. Virg. 2. Georg. 423.
Tellure recludere thesauros. Virg. 1. Æn. 362.
Recludere, pro Claudere. Justin. lib. 1. 9. Orthanes per internuntios quærit a filia, quæ inter regias pellices erat, an Cyri regis filius rex esset. At illa nec se scire, nec ex alia posse cognoscere, quia singulæ separatim recludantur.

Reclūdens, entis. Partic. [ἀνοίγω] ut, Virtus recludens cælum. Hor. 3. Carm. 2. 21.

Reclūsus, a, um. Partic. [ἀνεῳγμένος] Apertus. ut, Fores reclusæ. Ovid. 7. Met. 647.
Domo reclusa vigilare. Hor. 2. Epist. 1. 103.

Recoctus, V. recoquo.

Rĕcōgĭto, [ἀναπολέω, ἀναλογίζομαι] āre. Iterum atque iterum cogitare. Cic. 2. Q. frat. 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minuciana & nominibus Pompejanis in otio recogitasse. Columel. lib. 1. in præfat. Quæ quum animadvertam, sæpe mecum retractans ac recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris.

Recogitātio, ōnis. f. Tertull. de Cast. cap. 4.

Rĕcognosco, nōvi, nĭtum, [ἀναγνωρίζω, ἀναγινώσκω] ĕre. Æstimare significat, & considerare, tractareque, inquit Budæus: In memoriam revocare, vel etiam agnoscere. Cn. Magnus ad Cic. 8. Att. 11. Tuas litteras libenter legi: recognovi enim tuam pristinam virtutem etiam in salute communi. Idem 4. Verr. 18. Quum istius in Quæstura fugam & furtum recognosceret.
Aliquem penitus recognoscere. Cic. pro Dejot. 4. Perturbat me, C. Cæsar, etiam illud interdum: quod tamen, quum te penitus recognovi, timere desino.
Amorem alicujus erga se in litteris. Cic. 12. Fam. 12.
Dona. Virg. 8. Æn. 721.
Plura. Ovid. 4. Fast. 418.
Sacra recognosces annalibus eruta priscis. Ovid. 1. Fast. 7.
Verba sua recognoscere. Cic. ad Brut. 16. Verba tua recognosce, & aude negare servientis adversus regem istas esse preces.
Vetera. Cic. in Sallust. 2. Quod nullum vos sciatis novum crimen in Sallustium audituros, sed omnia vetera recognituros.
Recognoscere ex. Cic. 3. Verr. 15. Quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo, quem sui simillimum produxit, recognoscere potestis.
Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 57. Bene interroganti respondentem, declarare se non tum illa discedere, sed reminiscendo recognoscere.
Recognoscere cum aliquo. Cic. in Catil. 6. Recognosce mecum tandem illam superiorem noctem: jam intelliges, multo me vigilare acrius ad salutem, quam te ad perniciem Reipub.
Recognoscere, Opus compositum emendandi aut limandi, aut reprehendendi causa revidere, inquit Perottus. Cic. 3. de Legib. 37. Quamobrem quoniam, non recognoscimus nunc leges P.R. sed aut repetimus ereptas, aut novas scribimus. Idem 4. Verr. 190. Hæc omnia summa cura & diligentia recognita & collata, & ab hominibus honestissimis obsignata sunt.
Decretum recognoscere, Retractandi, vel emendandi causa cognoscere & videre. Cic. pro Corn. Balb. 11. Nos Cn. Pompeji decretum, judicium de consilii sententia pronuntiatum, recognoscemus?
Recognoscere in consilio. Cic. 4. Verr. 30. Quum hos sibi quæstus constituisset magnos, atque uberes ex iis causis, quas ipse instituerat in consilio, hoc est cum sua cohorte, recognoscere. Alii legunt Cognoscere.
Explorare & recognoscere. Columel. lib. 1. cap. 8. Panis, potionisque bonitatem gustu suo exploret: vestem, manicas, pedumque tegmina recognoscat. i. e. Recenseat.
Supellectilem pecuniamque omnem recognovit. Curt. lib. 5. 1. 24.
Recognoscere equitum turmas, pro Recensere. Suet. in Octav. cap. 37. Idem in Calig. cap. 16. Equites Romanos severe curioseque, nec sine moderatione recognovit, palam adempto equo, quibus aut probri aliquid, aut ignominiæ inesset.
Recognosci ab omnibus. Cognosci, vel Iterum cognosci. Cic. 7. Verr. 71. Alii quum a multis civibus Romanis recognoscerentur, ab omnibus defenderentur, securi feriebantur.

Recognĭtus, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

Recognĭtiō, ōnis. f. [ἀναγνωσις, ἀναγνώρισις] Plin. lib. 11. cap. 30. Et quoniam ex diverso convehunt, altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. De formicis.
Recognitio eorum, quæ in familia sunt. Columel. lib. 11. cap. 1.
Recognitio scelerum suorum. Cic. 6 Verr. 110. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum, quum ego ipse in commemoratione eorum, non solum commovear, verum etiam corpore perhorrescam?
Recognitio rei judicatæ, *Revisio processus* a barbaris dicitur. Budæus in forensibus, Instaurativum (inquit) judicium & instauratitium dici potest, quæ *Revisio* vulgo dicitur.

Rĕcollĭgo, lēgi, lectum, [ἀναλέγομαι] ĕre. In unum colligere. Columel. lib. 8. cap 5. Confestim circumire oportebit cubilia, ut quæ mota sunt ova, recolligantur. Plin. 9. Epist. 13. ad Quadratum, Postea actionem meam, utcunque potui, recollegi, addidi multa.
Annos primos recolligere. Ovid. 7. Met. 216.
Animum alicujus recolligere, qui est in alterum offensior, [ἐξιλάσκειν] Cic. 1. Att. 5. Quod scribis, etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere: quid dicas: neque id neglexi, sed est miro quodam modo affectus. i. e. Corrigi, revocari ab ira, inquit interpres.
Ignes sparsos recolligit. Lucan. lib. 1. 157.
Se recolligere dicitur æger, [ἀναλαμβάνειν] Plin. lib. 20. cap. 5. Heraclides contra argentum vivum dedit, & Veneri subinde offensanti, ægrisque se recolligentibus.
Se recolligere a longa valetudine, Resumere & recipere vires. Plin. lib. 23. cap. 7.
Vires recolligere longa ægritudine. Plin. lib. 24. cap. 6.

Rĕcōlo, āre. Iterum colare. Scribon. Largus, Comp. 268. Postea recolare per linteum duplex.

Rĕcŏlo, colui, cultum, [ἀναχαιτίζω] ĕre. Rursum colere. Liv. 27. 5. Omnes in urbes, in agros suos reductos, arare, serere, desertam recoli terram. Tacit. 3. Ann. 72. Quo tum exemplo Lepidus, quanquam pecuniæ modicus, avitum decus recoluit. h. e. Restituit, renovavit. Idem 1. Hist. 77. Et recens ab exsilio reversos nobiles adolescentulos avitis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit. h. e. Rursus coluit, decoravit, honoravit.
Intermissa recolere. Liv. 39. 24. Vectigalia regni, non fructibus tantum agrorum, portoriisque maritimis auxit, sed metalla etiam, & cetera intermissa, recoluit, & nova multis locis instituit.
Ingenia recolere. Plin. 7. Epist. 9. Ut enim terræ variis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nunc illac meditatione recoluntur. i. e. Poliuntur, renovantur.
Recolere, [ἀναλογίζεσθαι. ἀναμιμνήσκεσθαι] Repetere, meditari, & mente tractare. Diomedes, Superest ut singula recolendo, memoria tenus mandentur, ne frustra cum tempore evanescant. Cic 13. Philipp. 45. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo, & majore consolatione moriere.
Studia recolere. Cic. pro Arch. 13. Quantum alii tribuunt tempestivis conviviis, quantum denique aleæ, quantum pilæ: tantum egomet mihi ad hæc studia recolenda sumpsero.
Studio recolere. Virg. 6. Æn. 681.
Inclusas animas, superumque ad lumen ituras
Lustrabat, studio recolens. i. e. Circumibat studiose retractans. Servius.
Artes inter se recolere, Exercere. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus otii datus est ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolendas.

Recultus, a, um. Partic. [ἀναγεωργηθεὶς] ut, Humus reculta. Ovid. 5. Met. 647.

Rĕcommĭniscor, ĕris, [ἀναμιμνήσκομαι] ĭsci. Reducere in memoriam. Plaut. Trin. 4. 2. 70. Litteris recomminiscar.

Rĕcompōno, ĕre. Iterum componere & colligere. Ulpian. in l. 25. Argumento. §. Margarita, Sed si in hoc sunt soluti, ut recomponantur: ornamentorum loco sunt. De lapillis & margaritis.

Recompŏsĭtus, a, um. Partic. [ἀνασύνθετος] Idem quod Rursus compositus. Ovid. 1. Amor. 7. 68.
Pone recompositas in statione comas.

Rĕconcĭlio, [καταλλάσσω. ἀνακτίζομαι] āre. In gratiam restituere. Liv. 35. 19. Non movit modo talis oratio regem: sed etiam reconciliavit Annibali. Cic. 6. Att. 7. Cicero Q. filius, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem animum patris sui, sorori tuæ reconciliavit.
Novi conciliantur, Reconciliantur antiqui, inquit Festus.
Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Provinc. Cons. 21. Tuus pater, Philippe, nonne uno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit, quibuscum omnibus eadem Respub. reconciliavit, quæ alienarat?
Animos populi sibi reconciliare. Liv. 1. 27.
Civitates æmulas reconciliare. Plin. in Paneg. cap. 80. O vere Principis, atque etiam Consulis, reconciliare æmulas civitates.
Gratiam cum aliquo. Curt. lib. 10. 8. 12.
Gratiam veterem. Cic. 1. Att. 9. Eo accedebat hortator assiduus Sallustius, ut agerem quam diligentissime cum Luccejo, de vestra vetere gratia reconcilianda.
In gratiam reconciliari. Cic. pro Domo 129. Inimici in gratiam reconciliabantur.
Reducit, reconciliat, restituit in gratiam cum. Cic. de Provinc. Cons. 23. Hic me meus animus in Rempub. pristinus cum C. Cæsare, reducit, reconciliat, restituit in gratiam.
Pacem reconciliare. Liv. 42. 46.
Existimationem reconciliare, pro eo quod est Recuperare. Cic. 2. Verr. 2. In quo reconciliare existimationem judiciorum amissam possetis.
Filium reconciliare domum, h. e. Tantum efficere ut reducatur filius domum. Plaut. Capt. prol. 33.
In libertatem reconciliare. Plaut. Capt. 3. 4. 45.

Reconcilĭātus, a, um. Partic. [καταλλαχθεὶς] Cic. 1. Fam. 2. Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus esse.
Fructus libertatis reconciliatus. Cic. Anteq. iret in exsil. 1. Etsi majores vestri eos imperatores, qui militum virtute hostium fregerunt furorem, jucundissimo fructu libertatis reconciliato, non solum statuis dignos putaverunt.
Reconciliata & Nunquam imminuta gratia, contraria. Cic. 5. Fam. 2. Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo, cur reconciliatam esse dicas, quæ nunquam imminuta est.

Reconciliatio, ōnis. f. [καταλλαγή, ἀνάκλησις] Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.
Reconciliatio gratiæ, vel concordiæ. Cic. 3. in Catil. 25. At illæ tamen omnes

omnes dissensiones, quarum nulla exitium Reipub. quæsivit, ejusmodi fuerunt, ut non reconciliatione concordiæ, sed internecione civium dijudicatæ sint.
Pl. Gratiarum reconciliationes. Cic. Post redit. ad Quirit. 13.
Reconciliātor, ōris. m. [καταλλακτὴρ, ἱλαστήρ] Liv. 35. 45. Phareas reconciliatore pacis & disceptatore de iis, quæ in controversia cum Pop. Rom. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.
Rĕconcinno, [ἀνασκευάζω, ἀκόμαι] āre. Denuo vel rursum concinnare, hoc est Expolire. Plaut. Men. 2. 3. 72.
Pallam illam, quam dudum dederas ad phrygionem ut deferas,
Ut reconcinnetur, atque ut opera addantur quæ volo. Cic. 2. Q. frat. 6. Tribus locis ædifico: reliqua reconcinno. Varr. 3. de R.R. cap. 16. extr. Hoc faciundum secundum alvos, ut reconcinnatæ ad suum quæque opus & domicilium redeant. Al. Reconciliatæ.
Reconcinnatur detrimentum. Passive. Cæs. 2. Bell. Civil. 15. Diuturni laboris detrimentum solertia & virtute militum brevi reconcinnatur.
Rĕcondo, condĭdi, condĭtum, [ἀποτίθεμαι] ĕre. Reponere, contegere. Cic. 2. de Nat. Deor. 108.
Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit. Ex Arato. Plin. lib. 7. cap. 53. Flammæ vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset.
Caput strato recondere. Ovid. 11. Met. 649.
Gladium recondere in vaginam. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium propter appositum e vagina eduxit, & illum alterum occidit, nummos abstulit, gladium cruentatum in vaginam recondidit.
Gladium lateri. Ovid. 12. Met. 482.
Glandem recondere tabulatis fumo, vel cisternis in aquam. Columel. lib. 7. cap. 9.
In vasis aliquid recondere. Columel. lib. 12. cap. 15,
In aliquem locum se recondere. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Interius recondere venerem. Virg. 3. Georg. 137.
Nummos aurumque. Hor. 2. Serm. 3. 109.
Oculos erigere, & Recondere, opposita. Ovid. 4. Met. 146.
Opes recondere. Ovid. 1. de Arte Am. 628.
Uvas recondere in amphoras. Plin. lib. 12. cap. 16. Uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.
Mens aliqua sic recondidit, e quibus memoria oritur. Cic. 4. Acad. 30.
Multi præterea, quos fama obscura recondit. Virg. 5. Æn. 362.
Recondĭtus, a, um. [ἀπόθετος, ἀποκείμενος] Partic. Plin. lib. 10. cap. 33. Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens.
Clausum & reconditum. Cic. 6. Verr. 42. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset.
Sepositum & Reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportebat, habebant sepositum & reconditum. Hor. 3. Carm. 28. 2.
— prome reconditum, Lyde, strenua Cæcubum.
Ægyptus recondita. Cic. 2. de Lege Agr. 41. Quid Alexandria, cunctaque Ægyptus! ut occulte latet? ut recondita est?
Angulus reconditus ac derelictus. Cic. 5. Verr. 193. Angulum mihi aliquem eligas provinciæ reconditum ac derelictum.
Saltus reconditi. Catul. 32. 11.
Mores penitus reconditi. Cic. 1. de Legib. 26. Tum speciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores effingeret.
Natura tristis ac recondita. Cic. pro Quint. 59. Vixit enim semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est.
Artes, Arcanæ, abstrusæ, non vulgares. Cic. 1. de Orat. 8. Studia quæ reconditis in artibus versantur.
Litteræ reconditæ, Interiores. Cic. 15. Fam. 21. Multæ erant & reconditæ litteræ. Idem de Clar. Orat. 265. Erant in eo plurimæ litteræ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ.
Reconditiora. Cic. 4. Acad. 10. A me enim ea, quæ in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiora desidero. Cic. 11. Fam. 20. Ad has litteras statim mihi rescribe: tuorumque aliquem mitte, si quid reconditum magis erit.
Rĕconduco, ĕre. Iterum conducere. Ulpian. in l. Item quæritur. §. Qui impleto. D. Locati & conducti, Qui impleto tempore conductionis remansit in conductione: non solum reconduxisse videbitur, sed etiam pignora videntur durare obligato. Quintil. Declam. 12. Vicinarum provinciarum copias reconducit.
Reconductus, a, um. Partic. Plin. 29. 1. Unum agrum ex provincialibus HS ducentis reconductum.
Reconflor, [ἀναχωνεύομαι] āri. Rursus conflari. Lucret. lib. 4. 925.
Unde reconflari sensus per membra repente
Possit? h. e. Resuscitari.
Reconvĕnio, īre. Actionem contrariam intentare. &
Reconventio, ōnis. f. Voces apud JCtos. [De iterata conventione.
Rĕcŏquo, coxi, coctum, [ἀνεψάω] ĕre. Iterum coquere. Martial. lib. 11. 46.
Altera non deerunt tenui versata favilla,
Et Velabrensi massa recocta foco.
Recoquere, per translationem, Rursus erudire, polire & formare, tanquam ea, quæ iterum coquuntur, ut meliora fiant. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Quum jam clarum meruisset inter patronos, qui tunc erant, nomen, in Asiam navigavit: seque & aliis sine dubio eloquentiæ ac sapientiæ magistris, sed præcipue tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, reformandum ac velut recoquendum dedit. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit.
Spicula recoxit. Lucan. lib. 7. 148.
Recoctus, a, um. Partic. [ἀνεψημένος, ἔμπυρος] ut, Passum recoctum. Stat. 4. Silv. 9. 38.
Recocti aulici, i. e. (inquit Budæus) Veteratores, & consummati.
Senex recoctus. Catul. 54. 5 i. e. Qui sæpius eundem magistratum gessit. Victorius in Variis lectionibus significari putat, senem illum studio & artificio quodam senectam exuisse, & quasi iterum juvenem factum exquisito cultu corporis. [Videtur potius scomma in senem decrepitum & nequam, qui, velut alter Æson, recoctus videretur.
Scriba recoctus ex Quinqueviro. Hor. 2. Serm 5. 55. Recocti dicuntur scribæ, qui sæpius pro Consulibus ad provincias missi, exercitatiores facti sunt ex ipsa frequentia & ipso usu. Acron. Lambinus vero sic: Recoctum scribam appellat, vel quod ex Quinqueviro refectus erat Scriba, quod munus ante Quinqueviratum gesserat: vel quia hic Coranus, quamvis aliquantum esset ætate provecta, ita firmus erat tamen, & validus, ut recoctus esse videretur. Nota autem est omnibus de Æsone a Medea recocto fabula. Alii Recoctum, Vafrum & callidum interpretantur, per translationem. Hæc ille. V. Drakenb. ad Sil. 7. 403.
Rĕcordor, [ἀναμιμνήσκομαι] āri. Rursus in cor revocare, vel iterum rem Cordi dare, hoc est in mentem revocare, reminisci. Cic. 1. Tusc. 57. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit, quam recordari. Hor. 2. Epist. 2. 145.
Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor. Ovid. 13. Met. 705.
Inde recordati Teucros, a sanguine Teucri
Ducere principium.
Recordor hujus rei. Cic. pro Planc. 69. Hujus meriti in me recorder.
Recordor hanc rem. Cic. de Senect. 79. Ut pedestres navalesque pugnas, ut bella a se gesta, triumphosque recordentur. Idem 2. de Lege Agrar. 72. Est operæ pretium diligentiam majorum recordari.
Si rite audita recordor. Virg. 3. Æn. 107.
Benefacta priora recordari. Catul. 74, 1.
Verbera, secures, & cruces recordari. Cic. 5. Verr. 6. Is non tibi plus etiam, quam inimicus esse debeat, quum tua verbera, quum secures, quum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur?
Recordor vocem, vultumque. Virg. 8. Æn. 156.
Et vocem Anchisæ magni, vultumque recordor.
Recordari cum animo suo aliquid. Cic. pro Cluent. 70. Atque hæc, Judices, quæ vere dicuntur a nobis, facilius credetis, si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam & naturam volueritis.
Recordor anteferre, pro Recordor me antetulisse. Cic. in Orat. 23. Sed ego idem, qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferre Demosthenem. V. Grammaticos.
Recordari de. Cic. pro Planc. 104. Quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas, &c. Idem 1. Tusc. 13. Tu si meliore memoria es, velim scire ecquid de te recordere.
Recordor quantum. Cic. 6. Verr. 129. Hinc colligere potestis, si recordari volueritis, quanta religione fuerit, eadem specie atque forma signum illud, &c.
Ut recordor, per parenthesin. Cic. 13. Att. 6. Et, ut recordor, una, &c.
Recordanda & cogitanda. Cic. pro Sull. 26. Mihi ne ad ea quidem, quæ pro salute omnium gessi, recordanda & cogitanda quicquam relinquitur temporis.
Recordo, āre. ab antiquis usurpatum. Quadrigar. Annal. lib. 5. Is ubi Dacium cognovit, & patria (alii patriæ) eum recordavit. Ex Nonio, 7. 65.
Recordans, antis. Partic. [ἀναμιμνησκόμενος] Cic. 4. Att. 16. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.
Recordātio, ōnis. f. [ἀνάμνησις] Reminiscentia. Cic. 1. Fam. 6. Facile secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum.
Conscientia bene actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio jucundissima est. Cic. de Senect. 9.
Ultimi temporis recordatione & proximi memoria. Cic. de Provinc. Cons. 43.
Acerba sane recordatio veterem animi curam molestiamque renovavit. Cic. 3. de Orat. 1.
Assidua recordatio. V. assiduus.
Doloris præteriti secura recordatio. Cic. 5. Fam. 12.
Veteris memoriæ non satis explicata recordatio. Cic. 1. de Orat. 4.
Fugere recordationes. Cic. 12. Att. 18. Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.
Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. al. Fundanum.
Recordātus, ūs. m. Tertull. de Resur. Carn. cap. 4. Cato recordatui tuo erepta.
Rĕcorrĭgo, ĕre. Senec. Epist. 51. Si modo ante incipimus formare animum nostrum & recorrigere, quam indurescat pravitas ejus.
Recrastĭno, pr. comm. [ἀναβάλλομαι] āre. Idem quod Procrastinare, seu In diem crastinum differre. Columel. lib. 2. cap. 21. Propter quæ recrastinari non debet, sed æqualiter flaventibus jam satis, antequam ex toto grana indurescant, quum rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est. conf. Plin. 17. 4.
Recreatio, V. recreo.
Recrementum, V. recresco.
Recrĕo, pr. comm. [ἀνακομίζω, ἀνακτάομαι, ἀναζωπυρῶ] āre. Iterum creare. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Atqui & nostrorum augurum, & Hetruscorum, & aruspicum disciplinam P. Scipione, C. Figulo coss. res ipsa probavit, quos quum T. Gracchus cos. iterum, recrearet, primus rogatorum, ut eos retulit, ibidem est repente mortuus. Sed Al. Iterum, crearet. V. not. Davis. & Bouhier.
Recreare carnes, Rursus creare. Plin. lib. 34. cap. 15. Præcipua tamen commendatio ejus in hygremplastro, ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas.
Recreari cum recipit res. Lucret. lib. 5. 278.
Recreare, [ἀναστοιχειόω] per translationem, pro Instaurare, & quasi novum facere. Plin. Sic enim defecta longis ægritudinibus corpora recreantur. h. e. Restaurantur & reficiuntur. Idem lib. 12. cap. 1. Ex arboribus recreans membra olei liquor, virescque potus vini.
Viribus recreandis, ore, stomachoque mulcendo, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.
Recreari & confirmari. Cic. 7. Verr. 178. Posteaquam iste recreari & confirmari visus est, lex statim promulgata est.
Recreari & restitui. Cic. pro Rosc. Amer. 137. Tum vero in isto bello, non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Rom. est.
Recreor ejus nomine. Cic. in Somn. Scip. 1. Cujus ego nomine ipse recreor.
Afflictos bonorum animos recreare. Cic. 1. Att. 13.
Arbor æstiva recreatur aura. Hor. 1. Carm. 22. 17.
Humerum recreare. Hor. 3. Carm. 20. 13.
Litteris amicorum recreari. Cic. 16. Fam. 6.

Litteris recreari & sustentari. Cic. 4. Att. 9.
Mentem meam conspectus vester reficit & recreat. Cic. pro Planc. 2.
E morbo recreatus. Cic Post. redit. ad Quir. 4. Tanquam bona valetudo jucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt, quam qui nunquam ægro corpore fuerunt.
Recreant piacula. Horat. lib. 1. Epist. 1.
— sunt certa piacula, quæ te
Ter pure lecto poterunt recreare libello. H. St. v. 37. Hic est Sanare.
Perditum recreare. Cic. pro Lege Manil. 23. Idem 5. Verr. 212. Quibus illam tu provinciam afflictam & perditam erexisti, atque recreasti.
Se colligere & recreare. Cic. 1. Tusc. 58. Quum se collegit atque recreavit, tum agnoscit illa reminiscendo.
Se ex magno timore recreare. Cic. 3. in Catil. 8.
Veritas debilitata recreatur. Cic pro Quint. 4. Ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.
Vitam recreare. Lucret. lib. 6. 3.
Vocem recreare. Cic. 2. Att. 23. Et quum recreandæ vocalæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans.
Urbes dirutæ ac pæne desertæ per aliquem recreatæ. Cic. 1. Q. frat. 1. 120.
Ex vulnere recreatus. Cic. 2. de Invent. 154.

Recreātio, ōnis. f. Plin. lib. 22. cap. 23. Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

Recreātor, ōris. m. Tertull. de Anim. cap. 43. Somnus recreator corporum. V. Gruteri Inscript. p. 1095. n. 7.

Recrĕpo, āre. pr. comm. Ut resono. Catul. 64. 59.
Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. i. e. Crepitum reddunt.

Recresco, crēvi, pr. comm. [ἀναφύομαι] ĕre. Rursum crescere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cartilago rupta non solidescit. Nec præcisa ossa recrescunt. Liv 26. 41. Vos modo, milites, favete nomini Scipionum, soboli Imperatorum vestrorum, velut accisis recrescenti stirpibus.
Terra aucta recrescit. Lucret. lib. 5. 261.
Luna quater latuit, toto quater orbe recrevit. Ovid. 2. Epist. 5.

Recrēmentum, i. n. [σωρός] Id ipsum quod recrevit: hoc est, veluti purgamentum & retrimentum alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 16. Farrago ex recrementis farris prædensa feritur. Cels. lib. 6. cap. 8. Ulcera, illinenda sunt aut plumbi recremento, aut cerussa. i. e. Scoria. [Non potest a Recresco deduci, repugnante significatione. Potius itaque a Recerno deducendum, ut ab Excerno, Excrementum. Dicitur autem & Retrimentum, & Recrementum eadem significatione. Gloss. Lat. Gr. Recrementum, Σινίασμα, ἀπότριμμα; Item Retrimentum, Σινίασμα. & Gr. Lat. Σινίασμα, ἡ ῥυπαρὰ ἢ σίτου; Detrimentum. Lego Retrimentum. conf. Retrimentum in retero.

Recrīmĭnor, āri. pr. comm. &

Recriminātio, ōnis. f. apud Augustin.

Recrūdesco, ui, ĕre. pr. comm. Renovari. Tractum a vulneribus, quæ agitatione nimia, vel male purgata, interdum pejora, id est cruda & nova fiunt. Cic. 4. Fam. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere, etiam illa, quæ consanuisse videbantur, recrudescunt.
Recrudescere dicitur dolor, qui denuo repetit. Curt. lib. 7. non procul ab initio, Recruduit soporatus dolor. h. e. Sopitus qui fuerat.
Nefas recrudescit. Senec. Theb. 1.
Recrudescit seditio. Liv. 6. 18.
Recruduit pugna. Liv. 10. 19.

Recta, Rectr, Rectio, Rector, Rectus. V. rego.

Rĕcŭbo, ui, ĭtum, [ἀνάκειμαι] āre. proprie est Toto corpore jacere, ita scilicet composito, ut facilius somnum capere possis, Quiescere, jacere. Virg. 1. Ecl. 1.
Tityre, tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Ovid. 2. de Arte Am. 342.
Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit.
Aliter Cic. 1. de Divin. 57. Eum primo, perterritum somnio, surrexisse: dein quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. h. e. Rursus cubuisse. [Hic videtur Præteritum a Recumbo.
Recubare in. Cic. 2. de Orat. 287. Ut M. Lepidus, quum ceteris in campo exercentibus, in herba ipse recubuisset, Vellem hoc esset, inquit, laborare.
Toro Tyrio recubare. Tibul. lib. 1. 2. 77.
Recubare & Considere. Columel. lib. 7. cap. 3. extr. Neque ab his longius recedat: nec aut recubet, aut considat. [Hic motum habere Recubet videtur, nisi Recumbat legendum.

Recŭbans, antis. Partic. [ἀνακείμενος] Cic. 3. de Orat. 60. Sed in hortulis quiescet suis, ubi vult, ubi etiam recubans molliter & delicate nos avocat a Rostris, &c.
Solo recubans. Virg. 3. Æn. 392.

Rĕcūdo, di, sum, [ἀνακολάπτω] ĕre. Denuo cudere. Varro apud Perott. Ut hi solent qui vetera metalla recudunt.

Rĕcumbo, cŭbui, cubĭtum, [ἀναπίπτω] ĕre. Cubandi causa corpus submittere. Interdum pro Accumbendi verbo usurpatur. Hor. 1. Epist. 5. 1.
Si potes Archaicis conviva recumbere lectis, &c. Martial. lib. 2. 19.
Debet Aricino conviva recumbere clivo,
Quem tua felicem, Zoïle, cœna facit.
Recumbere, pro Recubare, & jacere. Plin. 4. Epist. 22. Cœnabat Nerva cum paucis, Vejento proximus, atque etiam in sinu, recumbebat. Plin. lib. 17. cap. 22. Adeo non recumbat in eo, nec delicate se spargat.
Recumbebat mecum. Plin. Epist. 200. Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufinus, super eum municeps ipsius.
Humo recumbere. Ovid. 14. Met. 100.
Cervix collapsa in humeros recumbit. Virg. 9. Æn. 434. Ovid. 10. Met. 195.
Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit.
Onus recumbit in partes proclinatas. Ovid. 2. Trist. 84.
Recumbunt jugera jugo Janiculi, Adjacent. Martial. lib. 4. 64. Sed eleganter motum tribuit rei inanimatæ.

Recŭbĭtus, ûs. m. [ἀνάκλισις] Plin. lib. 24. cap. 13. Itemque baculum ex ea factum, in quodvis animal emissum, etiamsi citra ceciderit defectu mittentis, ipsum per sese recubitu propius adlabi.

Rĕcŭpĕro, [ἀνακτάομαι, ἀνακομίζομαι. ἀναλαμβάνω] āre. a Recipio derivatur, ut ait Perottus: vel forsan a Reci, antiquo pro Re, & Paro; significat Recipiendo parare, vel Rem amissam rursus acquirere. Cæs. 3. Bell. Civil. 91. Quo confecto, ille suam dignitatem, & nos nostram libertatem recuperabimus. Cic. 4. Verr. 86. Victoriam recuperare. Liv. 1. 45. Recuperare imperium.
Scribitur & Reciperare. Varro de R. R. 1. 13. Se quiete reciperare. Et eodem modo Tacit. 12. Ann. 34. Reciperandæ libertatis initium. Et 2. Hist. 24. Gloriam reciperare.
Recipero. Puto & a Cicerone ita apud Gell. Vide Annotat. in Justinum, sed & Scaligerum. H. St. Etiam in Gloss. Lat. Gr. ordo postulat Recipero. etsi scriptum sit, Recuperavit, Ἀνεκτήσατο, ἀνενέωσεν. V. Voss. Etym. & Cellarii Orthogr.
Consumpta replere, & erepta recuperare. Cic. pro Muren. 50.
Judicio suum recuperare. Cic. 5. Verr. 35. Ille autem unde oblatum est, judicio suum recuperare nullo modo potest.
Gloriam. Tacit. 2. Hist. 24.
Veterem belli gloriam. Cæs. 7. Bell. Gall. 1.
Jus suum. Cic. 15. Att. 13.
Aliquam honestatis suæ partem recuperare. Cic. pro Cluent. 120.
Libertatem. Corn. Tacit. 2. Ann. 45.
Somnum interruptum. Suet. in August. cap. 78.
Vires. Tacit. 3. Hist. 22. Et recuperatis cibo somnoque viribus, confectum, algore, &c.
Recuperare aliquem per. Cic. 1. Q. frat. 2. Idem 13. Fam. 77. Ego si hominem per te recuperaro, summo me beneficio affectum arbitrabor.
Recuperare se, &c. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & me ipsum recuperaro.
Respub. se adhuc tantummodo ulta est, nondum recuperavit. Cic. 2. Philip. 113.

Recuperatio, ōnis. f. [ἀνάκτησις, ἀνακομιδή] Cic. 10. Philip. 20. Ita præclara est recuperatio libertatis, ut ne mors quidem sit in repetenda libertate fugienda.
Recuperatio, quæ & Reciperatio est, ut ait Gallus Ælius, quum inter populum, & reges, nationesque & civitates peregrinas lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res reciperenturque, resque privatas inter se persequantur. Festus.
Reciperationem Turnebus esse dicit, quum inter populos lex convenit, quomodo res repetantur recuperenturque. Σύμβολα, si credimus Suidæ, appellat Demosthenes 7. Philipp. quæ pacta conventa sunt civitatum inter se, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Hæc ille.

Recuperātor, ōris. m. dicebatur ille, cui Prætor jurisdictionem mandabat privatarum causarum, qui Delegati judices postea appellari cœpti sunt a recentioribus, ut ait Budæus. Plaut. Bacch. 2. 3. 36.
Postquam quidem Prætor recuperatores dedit. Cic. apud Quintil. 7. 3. Etenim recuperatoris non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum, vitamque pervenit, sed etiam multo major ea, quæ periculo mortis injecto, formidine animum perterritum, loco, spe & statu certo dimovet. Sed rectius vocandi casu, Recuperatores, ut legitur in emendatis Tullii codd. pro Cæcin. 42.
Sublatus e numero recuperatorum. Cic. pro Flacc. 11.
Sumere recuperatores. Liv. 43. 2.
Recuperator a Judice distinguitur proprie loqui volentibus. Cic. 5. Verr. 28. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Idem pro Cæcin. 8. At si quis mihi hoc judex, recuperatorve dicat, Potuisti enim, &c.
Recuperatores, inquit Budæus in Forensibus, hodie Judices commissarii vocantur.

Recuperātōrius, a, um. Adj. Quod ad recuperatorem pertinet. Cic. 2. de Invent. 60. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter sicarios quæritur, præjudicium fieri.
Judicium recuperatorium, i. e. Commissariorum cognitio. Bud. in Forens. Adde Plin. 3. Epist. ult & Suet. Vesp. cap. 3.

Recuperātīvus, a, um. Adj. ut, Status recuperativus. Aggen. Urb. de Limit. p. 63. edit. Goes.

Rĕcŭpio, īvi, ĭtum, [ὑπερέρομαι] ĕre. Valde cupere. Plaut. Capt. 4 2. 76.
Quin ita faciam, ut recupias facere sumptum, etsi ego vetem. Sed Gronovius legit, Ut te cupias.

Rĕcūro, [ἀνακομίζω] āre. Diligenter curare. Plin. lib. 13. cap. 12. Quæ non esset ita recurata, in suo mansit amphitheatrica.
Ocimo se recurare. Catul. 45. 15. al. Procurare.

Rĕcurro, curri, cursum, [ἀνατρέχω, παλινδρομέω] ĕre. Rursum currere. Ter. Adelph. 4. 1. 10.
Nunc ubi me illic non videbit, jam huc recurret, sat scio. Cic. 14. Fam. 3. Desippo quoque ita imperavi, statim ut recurreret.
Recurrere cursum ad aliquem. Plaut. Cist. 2. 3. 50.
Recurrere ad. Cic. 2. Att. 12. Quare quanquam jam te ipsum exspecto, tamen isti puero, quem ad me statim jussi recurrere, da ponderosam aliquam epistolam.
Ad initia recurrere Luna dicitur, quum renovatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Lunæ species mutatur, tum crescendo, tum defectionibus ad initia recurrendo.
In arcem recurrere. Liv. 4. 55. Cic. 13. Att. 45. Equidem Cal. in Tusculanum recurram.
Recurrere eodem. Columel. lib. 8. cap. 14. Unaquæque recurrit eodem, ubi primo peperit.
Aqua versa recurret ad fontem. Ovid. 5. Epist. 30.
Hiems. Ovid. 2. Fast. 854.
Et metuit, ne qua versa recurrat hiems.
Luna recurrit. Tibul. lib. 2. 4. 18.
Opus incœptum sæpe recurrit. Ovid. 3. de Arte Am. 360.
Ad suos auctores recurrere, quod vulgo dicunt, *Avoir recours contre son auteur, ou vendeur.* Papirius Justus in l. Imperator. §. 1. D. de administr. rer. ad Remp. pertinent.
Ad rationem eam recurrunt, Confugiunt. Quintil lib. 1. cap. 6 p. 74. Burm.
In contrarium recurrere dicuntur argumenta, quæ retrorsum aut reciproce valent. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Recurrere, cum Dativo. ut, Recurrit memoriæ hominum. Plin. in Paneg. cap. 88. extr. Etenim ut nomine Augusti admonemur ejus, cui primum dicatum est: ita hæc Optimi appellatio, nunquam memoriæ hominum sine te recurret.
Recurrere, cum Ablativo. ut, Recurrere rure. Hor. 1. Serm. 2. 127.

Recurrens, entis. Partic. [ἀνατρέχων] ut, Sol recurrens. Virg. 7. Æn. 100.

Anni

Anni recurrentes. Hor. 2. Epist. 1. 147.

RECURSIO, ōnis. f. Recurrendi actus. Mart. Capell. lib. 9 in Choriamb. pr.
Quo gemmata poli volvere lidera
Suevit lege ratâ sacra recursio.

RECURSUS, ûs. m. [ἀναδρομή] Idem. ut Liv. 26. 42. Ut subeunti sæpe ad mœnia urbis recursus pateret.
Annui recursus pomorum. Plin. lib. 16. cap. 25. Natales pomorum recursus annuos versicolori nuntio promittunt.
Ad bonam valetudinem recursus facilis. Cels. lib. 4. cap. 4. Si vero his morbus levatus, jamque fauces & cibum & spiritum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recursus est.
Ad pristinum militiæ ordinem recursus. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Senatu Romano.
Cursus & recursus adversis spatiis inire. Virg. 5. Æn. 583.
Lydia perfusa Mæandri recursibus. Plin. lib. 5. cap. 29.
Celeres recursus spondere. Ovid. 6. Met. 450.
Insperati recursus. Claud. 1. in Ruff. 331.
Dant fata recursum. Ovid. 6. Epist. 59.

RECURSO, [ἀναπτύσσομαι] āre. Frequent. Plaut. Mostel. 3. 1. 54.
Quid ego recursem? aut operam sumam, aut conteram? Virg. 4. Æn. 4.
— multusque recursat
Gentis honos.
Huc & huc recursare. Senec. Med. 6.
Cura sub noctem recursat. Virg. 1. Æn. 666.
Cura dies noctesque recursans. Stat. 1. Theb. 316.
Longe recursant. Lucret. lib. 2. 105.

RECURSĬTO, āre. Aliud Frequent. Mart. Capel. lib. 1. p. 10. Hic cursor plerumque recursitans gaudet occupari.

RĔCURVUS, a, um. Adj. [ἀνακάμπτων] Idem quod Curvus: nisi ipsa præpositio aliquid augeat. V. PROCURVUS. Columel. lib. 3. cap. 18. Quicquid recurvum, & sursum versus spectans, demersum est, quum tempestivum eximitur, in modum hami repugnat obluctanti fossori. Plin. lib. 9 cap. 33. extr. Ad plausum apertis, ad buccinam recurvis. De Conchis.
Æra recurva, Hami. Ovid. de Rem. Amor. 210.
Cornu recurvum. Ovid. 3. Amor. 13. 17.
Hasta. Ovid. 2. Fast. 560.
Pedes. Ovid. 2. Fast. 251.
Puppis Ovid. 8. Met. 141.
Rostrum. Claud. 2. in Eutrop. 230.
Tectum. Ovid. 10. Epist. 71.

RECURVO, [ἀνακαμπυλιόω] āre. Columel. lib. 5. cap. 10. Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita, recurvatur, & ex summo duûm ramorum ambas radices emittit. De arboribus pomiferis. Stat. 3. Theb. 583.
Horrentesque situ gladios in sæva recurvant
Vulnera.
Aquas recurvare in caput. Ovid. 1. Amor. 8. 6. de Saga.

RECURVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνακαμπυλιωθὲς] Quod recurvum factum est. Columel. lib. 3. cap. 18. Prætorto capite & recurvato semen. Cels. lib. 5. 26. 28. Recurvato articulo.
Undis recurvatis ludit Mæander. Ovid. 2. Met. 246.

RĔCŪSO, [ἀνάνευμαι, ἀναδύομαι] āre. Renuere. Tractum ab his, qui ad causam actitandam asciti onus rejiciunt. Virg. 2. Æn. 704.
Cedo equidem, nec, nate, tibi comes ire recuso. Auctor de Viris illust. cap. 44. extr. Imperatoris nomen a militibus, & a Senatu triumphum recusavit oblatum. Cic. 4. Verr. 5. Quando id, quod imperaretur, recusavit? Ibid. 6. 85. Quum recusaret, vehementer minatur. Virg. 1. Georg. 53.
Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuset? Subaudi Ferre.
Vires recusant ferre rem illam. Hor. 2. Epist. 1. 259.
Longe recusare. Virg. 5. Æn. 406.
Deprecari & Recusare. Cic. 7. Verr. 140. Servilius & recusare & deprecari.
Amicitiam alicujus recusare. Cæs. 1. Bell. Gall. 44.
Arma. Virg. 5. Æn. 417.
Jussa. Virg. 5. Æn. 749.
Munus legationis. Cæs. 1. Bell. Civil. 33.
Periculum. Cæs. 7. Bell. Civil. 19.
Sortem. Cæs. 8 Bell. Gall. 1.
Verbera. Tibull. lib. 1. 9. 37.
Vetera omnia recusabant animo. Tacit. 2. Hist. 78.
Vincla leones recusantes. Virg. 7. Æn. 16.
Filius uxorem grandi cum dote recusat. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Recusare, Negare, negationemque tueri. Cels in l. 48. D. mandati, Quintus Mucius Scævola ait: Si quis sub usuris creditam pecuniam fidejussisset, & reus, in judicio conventus, quum recusare vellet sub usuris creditam esse pecuniam, & fidejussor, solvendo usuras, potestatem recusandi eas reo sustulisset, eam pecuniam a reo non petiturum.
Recusare actionem, Exceptione depellere. Ulpian. in l. Quod ad hæredem. D. de magistrat. conven. Idem l. 4. in princip. D. de re judicat. ubi etiam paulo post dicitur, Rem judicatam recusare.
Recusare judicem, pro Rejicere. Cic. pro Flacc. 97. Populum Rom. disceptatorem non modo non recuso, sed etiam deposco.
Recusare, pro Accusationem depellere. Cic. de Clar. Orat. 90. Tum igitur Galba recusans pro sese. Budæus.
Recusare de. Cic. 3. Verr. 6. Sin absolvitur, desinemus nos de judiciis transferendis recusare.
Non recuso quin, pro Non abnuo, non inficias eo. Cic. 2. Att. 1. Neque recusas, quin non modo, si opus sit, sed etiam si velim, accurras.
Non possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare. Cic. 4 Acad. 7.
Non recuso quominus. Cic. 1. de Fin. 7. Nec vero, ut noster Lucilius, recusabo, quo minus omnes mea legant.
Recusatur, Imperf. Passivum. Liv. 1. 24. Cum trigeminis agunt reges, ut pro sua quisque patria dimicent ferro: ibi imperium fore unde victoria fuerit: nihil recusatur: tempus & locus convenit.

RECŪSANS, antis. Partic. [ἀνανεύων] Cic. 4. Verr. 129. Itaque fit, omnibus recusantibus, & plorantibus. Al. Implorantibus.
Rogatus & recusans hoc feci. Cic. in Orat. 36.
Militibus nullum periculum pro salute Cæsaris recusantibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 26. pr.
Ministri recusantes. Ovid. 2. Fast. 387.

RECUSĀTUS, a, um. aliud Partic. Ovid. 4. ex Pont. 13. 27.

RECUSATIO, ōnis. f. [ἀνάνευσις] Cæs. 3. Bell. Civil. 98. Quod ubi sine recusatione fecerunt, &c. Cic. 2. de Orat. 26. Nam hæc ipsa recusatio disputationis, disputatio quædam fuit mihi quidem perjucunda.
Recusatio, pro Defensione seu exceptione. Cic. 2. de Legib. 41. Pœna vero violatæ religionis, justam recusationem non habet. Idem 2. de Invent. 12. Aliud accusatio aut recusatio conficere debet. Idem 2. de Orat 364. Adimere, inquit, omnem recusationem Crasso volui.

RECUSĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. adverf. Marc. 4. 35. Revelatio prima recusabilis, &c.

RĔCŬTIO, ĕre. August. Confess. 8. 11. Incutiebat horrorem, sed non recutiebat retro, nec avertebat.

RĔCUSSUS, a, um. Partic. [ἀνασεισθὲς] Virg. 2. Æn. 53.
— uteroque recusso,
Insonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ. Recusso pro Concusso, inquit Servius, præpositio pro præpositione.
Æquor recussum. Valer. 6. Argon. 166.

RECUSSUS, ûs. m. Plin. lib. 8. cap. 53. In hæc se librant, ut tormento aliquo rotati in petras, potissimum e monte aliquo in alium transilire quærentes, atque recussu pernicius quo libuerit exsultant De ibicibus.

RECUSSĀBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. Recussabilis sphæra, quam Italicam vocant. Al. Fera.

RĔCŬRTUS, a, um. Adj. [λεπόδερμος, ἀβάπτιστος] Curtatus, & cui resecta est cutis glandem penis tegens. Quo nomine dicti sunt Judæi, a verendorum cute summa recisa. Martial. lib. 7. 29.
Nec recutitorum fugis inguina Judæorum:
Nec te Sarmatico transit Alanus equo.
Recutitus, Ruptus & exulceratus. Martial. lib. 9. 59.
Nec ruptæ recutita colla mulæ. i. e. Nova pelle restituta.

R E D

REDA, V. RHEDA.

RĔDABSOLVO, solvi, sŏlūtum, [ἀπολύω] ĕre. Idem quod Absolvere, vel solvere. Plaut. Curc. 3. 84.
Sequere hac, te redabsolvam qua advenisti gratia. Componitur ex Re, & Absolvo, D littera interposita, ut in plurimis vocibus, quæ partim infra sequuntur.

RĔDĂDOPTO, āre. Iterum sive denuo adoptare. Modestinus in l. si pater filium. D. de adopt. Sed nec is in patris potestatem, inquit Jurisconsultus, revertitur, quem avus retinuerat, filio dato in adoptionem, quem denuo redadoptavit. Nam etsi in vulgaribus legitur Readoptavit, in Pandectis tamen Florentinis legitur Redadoptavit, ac rectius.

RĔDAMBŬLO, [ἀναζωδίζω] āre. Reverti. Plaut. Capt. 4. 2. extr.
Cura quam optime potes. EB. bene ambula, & redambula.

RĔDĂMO, [ἀνθιφιλῶ] āre. In amore respondere, Contra vel similiter, sive se amantem amare. Cic. de Amicit. 49. Quid enim tam absurdum, quam delectari multis inanibus rebus: ut honore, ut gloria, ut ædificio, ut vestitu, cultuque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel amare, vel, ut ita dicam, redamare possit, non admodum delectari?

RĔDANDRUO, āre. antiquum, dicitur in Saliorum exsultationibus. quum Præsul ampiruavit, quod est motus edidit, ei referuntur invicem iidem motus. Nonius 2. 739. Redandruare, Redire. Lucil lib. 9. Sat. Ut vulgus redandruet inde. Pacuvius Chryse, Græcos nihil mediocriter redandruare. Alii legunt Redamtruo. q. V.

RĔDĂNĬMO, āre. Tertull. de Resur. Carn. cap. 13. Nec redanimari, sed reformari existimentur.

REDANIMĀTUS, a, um. Partic. Tertul. loc. cit. cap. 19. Redanimatus & revivificatus.

REDANIMĀTIO, ōnis. f. Tertul. loc. cit. cap. 38. Ad præsentem gratiam redanimationis.

RĔDARDESCO, [ἀναπυρέσσομαι] ĕre. Iterum ardescere, recandescere. Ovid. de Rem. Amor. 734.
Sic nisi vitaris quicquid revocabit amorem,
Flamma redardescet, quæ modo nulla fuit.

RĔDARGUO, ui, ūtum, [ἐξελέγχω] ĕre. Accusare cum reprehensione. Cic. 2. Tusc. 5. Philosophia nascatur Latinis quidem litteris ex his temporibus, eamque nos adjuvemus, nosque ipsos redargui rebellique patiamur. Idem 3. de Nat. Deor. 88. Improborum igitur prosperitates, secundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum, ac potestatem.
Poterat autem impune, quis enim redargueret? Cic. 2. de Finib. 55.
Redargue me si mentior. Cic. pro Cluent. 62.
Inconstantiam alicujus. Cic. pro Domo 21.
Verba alicujus redarguere armis. Virg. 11. Æn. 688.
Redarguere, partem refutationis facit. Quintil. lib. 6. cap. 4. Refutatio, inquit, non fit in negando, redarguendo, defendendo, elevando.

REDARMĀTUS, a, um. Partic. Iterum armatus. Dict. Cretens. lib. 2. cap 40. Novis jaculis manus utriusque redarmatæ sunt.

RĔDAUSPĬCO, [ἐπάεξομαι] āre. & REDAUSPICOR, āri. Incipere significat, & Denuo auspicium sumere vel auspicari. Plaut. Capt. 3. 5. 109.
Exauspicavi ex vinculis, nunc intelligo
Redauspicandum hunc esse in catenas denuo. i. e. Cœpi ego illum e catenis eximere, nunc quoque volo ut rursus in catenas redeat.

REDDO, reddĭdi, reddĭtum, [ἀποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἀμείβω, ἀποπίω] ĕre. ex Re per diplasiasmon prod. & Do, proprie est Ablatum vel acceptum restituere. Ter. Adelph. 2. 4. 16. — reddetur, ne time.
SA. At ut omne reddat. s. omne reddet: tace modo, ac sequere hac.
Mutuari aliquid ab aliquo, & ei vicissim reddere aliquid aliud. Cic. de Fato, 3.
Anhelitum reddere, ac per vices recipere, Respirare. Plin 9. 7.
Animam reddere, Respirare. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Excipiatque animam, eam quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret, ac reddat. Plin. lib. 11. cap. 37. Sub corde pulmo est, spirandique officina, attrahens ac reddens animam.
Animam reddere, Mori, exspirare. ut Virg. 3. Georg. 495.
Et dulces animas plena ad præsepia reddunt. Ovid. 2. de Pont. 11. 7.

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras.
Animam tandem post fera tristem vulnera reddidit. Tacit. 4. Ann. [Videntur potius poëtæ alicujus verba. Ceterum cum Anima reddi dicitur, subauditur Naturæ.
Reddere, Retorquere, revibrare, rejicere. Stat. 9. Theb. 121.
Tandem intermissa jaculantum nube, potestas
Reddere tela fuit. i.e. In se ab hostibus missa in ipsos retorquere.
Beneficium reddere, Referre. Ter. Phorm. 2. 2. 22.
Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere. Quintil. lib. 7. cap. 5. In paupere gratior liberalitas, quam in divite: dante beneficium, quam reddente. Cic. 1. Off. 48. Nam quum duo genera liberalitatis sint, unum dandi beneficii, alterum reddendi.
Clamorem. Liv. 5. 38.
Data reddere nolunt. Ovid. 1. de Arte Am. 433.
Depositum. Cic. 1. Off. 31.
Dicta reddere, i. e. Respondere. Lucret. lib. 4. 463.
Gratiam cum fœnore reddere. Columel. lib. 4. cap. 3. Experto mihi crede, Silvine, bene positam vineam, bonique generis, & bono cultore, nunquam non cum magno fœnore gratiam reddidisse.
Judicium iterum de eadem causa reddere. Ter. Phorm. 2. 3. 57.
Jura, legesque civitati. Cæs. 7. Bell. Gall. 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jusserat, jura, legesque reddiderat. [Ademptа scil. prius, eidem restituerat.
Lucem patriæ reddere. Hor. 4. Carm. 5. 5.
Me vitæ redde priori. Hor. 1. Epist. 7. 95.
Merces reddita mihi. Ovid. 3. de Pont. 3. 39.
Mors ô fortunata, quæ naturæ debita, pro patria est potissimum reddita. Cic 14 Philipp. 41.
Mors jam vitai reddita. Lucret. 4. 765. Mors vitæ reddita. h. e. (ut opinor) Vita cum morte commutata, inquit Lambinus.
Odium pro gratia. Tacit. 4. Ann. 18. extr.
Operam. Plaut. Epid. 1. 1. 22. — te volo
Percontari, operam da, opera reddibitur tibi.
Operas reddere. Cic. 16. Fam. 12. Tu Musis nostris para ut operas reddas. i. e. Absolvas pensum. [Immo, Sicut ante fecisti, operam des rursus mihi a litteris.
Ornamenta reddere. Cic. 2. Verr. 14.
Pœnæ reddere aliquem, Restituere ad pœnam. Plin. Epist. 275. Reddendumque pœnæ, quam fractis vinculis evasit. conf. lib. 10. Ep. 40. & 41.
Servum reddere in potestatem domini. Ulpian. in l. Aut damnum. §. ult. D. de pœnis.
Se convivio reddere, Redire in. Liv. 23. 9.
Sese epulis reddere. Sil. lib. 11. 368.
Se labori reddere. Claud. 8. Paneg.
Spiritum reddere alicui. Liv. 28. 34. Ut aut (si ita videatur) reddant spiritum P. Scipioni, ab eodem illo acceptum: aut servati bis uni debitam vitam pro eo in perpetuum devoveant. i. e. Pro Scipione fundant, quibus ut ne funderetur, defendit Scipio.
Suggillata reddere colori, Restituere pristino. Plin. lib. 20. cap. 11.
Vacuum se reddere alicui. Cic. 12. Att. 44. Sed, quæso, confice, & te vacuum redde nobis. i. e. Ab omni sollicitudine vacuus redi.
Veniam rursus reddere. Hor. 1. Serm. 3. 75.
Vicem reddere meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
Vicem alteris reddere, aliter. Plin. lib. 2. cap. 8.
Vitam reddere ferro. Cic. 7. Verr. 89. Quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebant. i. e. Reliquum vitæ pugnando finire.
Vitam reddere pro Republica. Cic. pro Planc. 92. Qui pro Repub. vitam reddiderunt, licet me despere dicatis, nunquam mehercule eos mortem potius, quam immortalitatem assequutos putavi. i. e. Mortui non sunt.
Voces audire, & reddere, Humaniter loqui, inquit Servius. Virg. 1. Æn. 413.
Vota reddere, Solvere. Cic. 3. de Legib. 22. Caute vota reddunto. Curtius lib. 3. 7. pr. Vota deinde, pro salute suscepta, per ludum atque otium reddens, &c.
Reddere pro pietate. Catull. 74. 26.
O dii reddite mi hoc pro pietate mea. Ex antiquorum consuetudine id dixit, qui sæpe a diis pietatis suæ in ipsos præmia mercedemque petebant, quod æquum esse videretur, a diis eos facilius aliquid impetrare, qui numina pie colerent, venerarenturque. Sic apud Plaut. Rud. 1. 3. 6.
Hanccine ego partem capio ob pietatem præcipuam? Ex Turnebo.
Reddit ager, i. e. Fructum affert. Varro 3. de R. R. cap. 3. Ut LX eo anno reddiderit ea pars villæ: bis tantum, quantum tuus fundus reddit. Ter. Phorm. 4. 3. 75.
Fructum, quem Lemni uxoris reddunt prædia.
Reddere, pro Dare. Cels. De verb. signif. l. Verbum, Reddendi (inquit) verbum, quanquam significatum habet retrodandi, recipit tamen & per se dandi significationem.
Colorem vini, Exhibere, referre. Plin. lib. 27. cap. 12.
Corpus sepulchro reddere. Virg. 2. Æn. 542.
Epistolam reddere. Cic. 1. Att. 20. Cincius noster eam mihi abs te epistolam reddidit, quam tu Idib. Feb. dederas. conf. Litteras.
Exsequias reddere, Solvere. Ovid. ad Liv. 218.
Farinam reddere dicuntur quæ moluntur. Plin. lib. 18. cap. 9.
Flores reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26. Abies flores croci colore circa solstitium, semen reddit post vergiliarum occasum.
Gestus reddunt brachia. Ovid. 6. Met. 308.
Honorem suum cuique & gradum reddere. Cic. pro Rosc. Amer. 136.
Imaginem reddere. Plin. lib. 11. cap. 37. Adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva pupilla totam imaginem reddat hominis.
Imaginibus redditis veris. Plin. lib. 35. cap. 7.
Impendium reddere usque ad assem. V. AD assem.
Reddere judicium, Constituere, ut vult. Græv. Cic. pro Quint. 71. Neque judicium redditum esse usitatum.
Jura reddere. Ovid. 1. Fast. 252.
Jura reddere foro. Stat. 1. Silv. 4. 47.
Justa reddere funeri. Plin. lib. 10. cap. 2.
Litteras reddere, Tradere. Cic. 2. Fam. 1. Scripta & obsignata jam epistola, litteræ mihi redditæ sunt a te. [Dare litteras significat scribere. Inde Reddere, pro Tradere ei, ad quem datæ fuerunt. Non tamen id perpetuum.
Ludos reddere. V. LUDUS.
Motus genitales. Lucret. lib. 2. 228.
Nitorem. Plin. lib. 28. cap. 8.
Nomen. Plin. lib. 7. cap. 21.
Odorem reddere, pro Odorem emittere, sive spirare. Plin. lib. 36. cap. 23.
Partum reddere, Parere. V. Partus, in PARIO.
Pœnas reddere. V. PŒNA.
Quies nulla reddita est corporibus. Lucret. lib. 2. 95.
Responsa nec potest consultus reddere vates. Virg. 3. Georg. 491.
Saporem reddere. Plin. lib. 19. cap. 12.
Semen reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.
Solatia reddita confusæ menti. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
Sonum reddere, pro Facere & excitare. Plin. lib. 11. cap. 51.
Sonitum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuerat tæterrimus.
Sonitum plangoris reddere, Reciprocare. Ovid. 3. Met. 493. De Echo.
Statua reddita est ei tum a majoribus pro vita. Cic. 9. Philipp. 5.
Stridorem reddit janua. Ovid. 11. Met. 608.
Titulum reddere meritis. Ovid. 13. Met. 372.
Vitam reddere pro aliquo, Subaudito Naturæ. Ovid. 10. Met. 203.
Atque utinam pro te vitam, tecumque liceret Reddere.
Vocem humanam reddit psittacus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Reddere cum Adj. Facere. ut, Reddo te certiorem: & Tu me reddidisti probum virum.
Ut caritas liberorum, amiciores Reipub. parentes redderet. Cic. 12. Fam. 3.
Arborem reddere truncam. Columel. lib. 2.
Animum alicujus conciliatum reddere. Cic. 14. Att. 14. Puero quoque hoc a me dabis, si tibi videbitur, ut animum ejus conciliatum reddas.
Commotum reddere. Ter. And. 5. 2. 13. Ubi Donatus, Commotum, citum, celerem.
Delibutum gaudio reddere. V. DELIBUTUS.
Dictum ac factum. Ter. Heaut. 4. 5. 12.
Dubia omnia. Cic. 4. Acad. 84. Et si una fefellerit similitudo, dubia omnia reddiderit.
Exercitatum te reddam. V. EXERCITOR.
Ferociorem & impotentiorem aliquem reddere. Cic. 4. Fam. 9.
Impetratum reddere aliquid alicui, i. e. Impetrare. Plaut. Epid. 1. 1. 46.
Incerta omnia reddere. Cic. 4. Acad. 110. Itaque non metuit, ne confundere omnia videatur, & incerta reddere.
Infectum. Hor. 3. Carm. 29. 47.
Insignem arte multa reddere aliquem. Virg. 5. Æn. 705.
Meliorem aliquem reddere. Cic. 2. Att. 1.
Otiosum aliquem reddere. Cic. 9. Fam. 25. Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius: quid multa? non mehercule tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris.
Paria reddere in utramque partem. Cic. 3. de Fin. 12. Qui omnia sic exæquaverunt, ut in utramque partem ita paria redderent, uti nulla selectione uterentur ejus, virtutem ipsam sustulerunt. Hic Cicero exponit quid sit Paria reddere, quum ait Omnia exæquaverunt.
Perfectum reddere aliquid, Perficere. Plaut. Asin. 1. 1. 109.
Promissa reddere alicui. Virg. 5. Æn. 386.
Segniorem reddere ad respondendum, &c. Cic. 1. de Fin. 34.
Transactum reddere aliquid, Transigere. Plaut. Capt. 2. 2. 95.
Vastitatem reddere, i. e. Efficere. Liv. 3. 26. Tantam vestitatem in agro Sabino reddidit.
Reddere, Reponere. Plaut. Most. 1. 2. 29.
— tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque: ibi
Dominus indiligens reddere alias nevolt. V. Nonium 4. 392.
Reddere, pro Referre, sive recensere. Plin. in præf. Tria, non amplius, ut opinor, absolute quæ traduntur inscripta, ille fecit, quæ suis locis reddam.
Redde, age, illa, quæ deinceps risisti. Hor. 2. Serm. 8. 80. i. e. Renuntia. Tralatio est.
Perge, Pomponi, de Cæsare, & redde quæ restant. Cic. de Clar. Orat. 258.
Causas reddere. Hor. 1. Serm. 4. 116.
— sapiens vitatu, quodque petitu
Sit melius, causas reddat tibi.
Rationem reddere. Plaut. Aul. 1. 1. 6.
Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges?
Ratio reddunda est. Lucret. lib. 5. 67.
Rationem reddere facti, vel suæ vitæ. Cic. 3. de Fin. Idem 1. Verr. 27. Nihil est enim quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitæ reposcere eum, qui non possit suæ reddere.
Rationem sententiæ suæ redderet. Cic. 1. Tusc. 39.
Rationem reddere cur. Cic. 4. Acad. 105. Ut etiam si possis rationem reddere cur id eveniat, tamen, &c.
Rationem reddere, quare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Reddere aliquem inter philosophos, Referre, & connumerare iis. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Auctoribus suis reddere, Acceptum referre. Cels. lib. 2. cap. 14. Oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quæ vel repererunt, vel recte secuti sunt: & tamen ea, quæ apud antiquiores aliquos posita sunt, auctoribus suis reddere.
Aliquem reddere, pro Referre, æquare, repræsentare. Plin. Epist. 139. Tantæ feminæ matrem rursus videor amittere, quam hæc ut reddit, ac refert nobis, sic, &c.
Clodius omnes Catilinas reddidit. Cic. 4. Att. 3.
Eloquentiam alicujus eloquentiorem reddere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Et Lælii filia reddidisse in eloquendo paternam eloquentiam eloquentiorem dicitur. i. e. Dicitur ita retulisset paternam eloquentiam, ut etiam elegantius patre loqueretur. [An Reddidisse in loquendo, & Eloquentior?
Exemplum ac effigiem virtutis alicujus reddere, Repræsentare denuo. Liv. 26. 14. extr.
Facies quas hominum reddunt, qualesque colores? Lucret. lib. 6. 812.
Nomine aliquem reddere, Habere idem nomen. Virg. 6. Æn. 768.
Vim alicujus herbæ reddere, Saporem gustu, vel vires referre. Plin. lib. 21. cap. 18.

Aliquem sibi ipsi reddere. Restituere. Cic. Post redit. in Senat. 1. Qui denique nosmetipsos nobis reddidistis.
Animum reddere alicui, pro Reconciliari alicui, intelligi videtur debere apud Hor. 1. Carm. 16. 28.
—dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. h. e. Spem mihi redintegrandi amoris facias. Acron. Al. Animam. [Significat Animum, velut amissum, restituere exanimato metu, vel ægritudine morituro.
Animum reddere, aliter. Ter. And. 2. 1. 35.
Nuptias effugere ego istas malo, quam tu adipiscier.
CHAR. Reddidisti animum. [An Animam? i. e. Vitam.
Reddere, Egerere. Plin. lib. 10. cap. 47. Inter aquaticas mergi soliti sunt devorare quæ ceteræ reddunt. [Reddunt ore scil. assumpta. i. e. Vomunt. An potius Alvo? conf. quæ hic sequuntur.
Crepitum. Plin. lib. 27. cap. 12. h. e. Pedere.
Excrementa. Plin. lib. 9. cap. 43.
Fimum reddere, pro Cacare. Plin. lib. 8. cap. 15.
Humorem reddere, pro Mejere. Plin. lib. 11. cap. 26.
Onera ciborum. V. ONUS.
Sanguinem reddidit, Exspuit, Vomuit. Plin. Epist. 114.
Urinam reddere. Plin. lib. 8. cap. 42.
Latine reddere, Vertere. Cic. 1. de Orat. 155. Ut quum ea, quæ legerim Græce, Latine redderem, non solum optimis verbis uterer, &c.
Verbum reddere pro verbo: Hoc intelligitur interpretando. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. V. not. Gulielm.
Reddere, interdum est, Id, quod ab aliquo acceperis, ac didiceris, vel recitare, vel cantare. Hor. 4. Carm. 6. extr.
Reddidi carmen docilis modorum
Vatis Horati. Et 1. Epist. 2. 13.
Ut puerum sævo credas dictata magistro
Reddere, &c.
Reddere aliquid sine scripto. Cic. de Clar. Orat. 301. Primum memoria tanta, quantam in nullo cognovisse me arbitror, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus excogitavisset. De Hortensio loquitur. Cujus rei meminit his verbis Quintil. lib. 10. cap. 6. Cicero certe Græcorum Metrodorum Sceptium, & Eriphylum Rhodium, nostrorumque Hortensium tradidit, quæ cogitaverant, ad verbum in agendo retulisse. Paulo ante capite eodem dixerat, Assumendus usus paulatim, ut pauca primum complectamur animo, quæ reddi fideliter possint.
Reddibo, futurum antiquum, pro Reddam. Plaut. Men. 5. 7. 49.
Salvum tibi ita, ut mihi dedisti, reddibo. Al. Redhibebo. Idem Vidular. Ego servabo, quasi sequestri detis, neutri reddibo. Nonius 17. 75.
REDDĬTUS, a, um. Partic. ut, Redditæ litteræ, cujus generis innumerabilia exempla reperies.
Redditus his primum terris. Virg. 6. Æn. 18.
REDDITŪRUS, a, um. Partic. [ἀποδώσων] Catul. de Acme, 40. 4.
Et negat, mihi vestra redditurum
Pugillaria, si pati potestis.
REDDĬTIO, ōnis. f. [ἀπόδοσις] Quintil. lib. 8. cap. 3. Redditio illa rem utramque comparat.
REDDITUS, ûs. m. pro Proventu, vide REDITUS, in REDEO. H. St.
REDDĬTOR, ōris. m. August. Epist. 5. Debitorum redditores.
REDEMPTIO, REDEMPTOR, REDEMPTURA, &c. V. REDIMO.
RĔDEO, īvi, & frequentius ii, ĭtum, [ἐπανήκω, ἐπανέρχομαι, ἀπόνοστω, ἐπόνεμι] īre. Retruire, sive Reverti. Ter. Andr. 1. 1. 110. Redeo inde iratus atque ægre ferens. Virg. 9. Ecl. 23.
Tityre, dum redeo, (brevis est via) pasce capellas.
Redire actutum. Plaut. Pseud. 1. 5. 148.
Redire rursum. Ter. Eun. 4. 2. 6.
Redire retrorsum. Plin. lib. 9. cap. 31.
Mature redire. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Tardius. Ovid. 10. Met. 674.
Domum. Ovid. 5. Fast. 455.
Inde domum redeunt sub prima crespuscula mæsti. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat.
Redire a foro. Plaut. Aul. 2. 3. 6. Virg. 1. Georg. 249.
Aut redit a nobis aurora, diemque reducit.
Redire e suburbano. Plin. lib. 8. cap. 40.
Redire ad. Plaut. Amph. 2. 2. 32. Redire ad navim melius est. Ter. Heaut. 2. 3. 37. Ad lanam redit.
Redire in. Liv. 2. 43. Redeunt in castra. V. mox Redire pedibus, &c.
Redire cum Dativo, V. infra Animus mihi redit, & similia plurima.
Itque reditque viam toties. Virg. 6. Æn. 122.
Redire viam, & Inire viam apud Jurisconsultos. Cic. pro Muren. 26. Prætor interea, ne pulchrum se ac beatum putaret, atque ipse aliquid sua sponte loqueretur, ei quoque carmen compositum est, cum ceteris rebus absurdum, tum vero nullo usu, utrisque superstitibus, præsentibus, istam viam dico, Inite viam. Præsto aderat sapiens ille, qui inire viam doceret. Redite viam, eodem duce redibant.
In semitam rectam redire, sive in viam. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si est erratum, p. c. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam: optimus est portus pœnitenti, mutatio consilii.
Redierit victor, seu victus. Cic. 10. Att. 10. Et dubita, si potes, quin ille, seu victus, seu victor redierit, cædem facturus sit.
Redire pedibus. Plaut. Men prol. 49.
Nunc in Epidamnum pedibus redeundum est mihi.
Pedibus invitis redit. Propert. lib. 2. 25. 20.
Carbasa redierunt adverso vento. Ovid. 21. Epist. 71.
In ordines redire, dicuntur milites. Liv. 35. 5. Obstabant duces, hastilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes.
Redire, pro Referri, revocari. Lucil. lib. 27. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc carebis commodo. Et Virg. 2. Georg. 401.
— redit agricolis labor actus in orbem. Ex Nonio 4. 401.
Redire, Reverti, frequens est in formulis post Digressionem. Ter. Heaut. 4. 3. 41.
Quid si redeo ad illos, qui ajunt, quid si nunc cælum ruat?
Atque (ut ad me redeam) meministis, Q. Maximo, fratre Scipionis, &c. Cic. de Amicit. 90. i. e. Ut redeam ad propositum.

Sed redeamus illuc, unde divertimus. Cic. 12. Fam. 25.
Illuc quæso redi, quo cœpisti. Ter. Adelph. 2. 1. 36.
Illuc, unde abii, redeo. Hor. 1. Serm. 1. 108.
Ad pauca ut redeam, Ut in pauca conferam. Ter. Phorm. 4. 3. 43.
Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias.
Ad illa prima redeamus. Cic. de Amicit. 100.
Ad propositum. Cic. 1. Tusc. 23. Utrum igitur inter has sententias dijudicare malimus, an ad propositum redire.
Ad rem. Ter. Heaut. 2. 3. 78. —quas, malum, ambages mihi
Narrare occipis? c. Syre, verum hic dicit: mitte, ad rem redi. V. Cic. 1. de Fin. 66.
Amores redeunt vel cum odio depositi. Plin. lib. 24. cap. 17.
Animus mihi redit. Ter. Hec. 3. 2. 12.
Animi rediere viris. Valer. 3. Argon. 468.
Calor vere redit ossibus. Virg. 3. Georg. 272.
Color redit. Plin. lib. 13. cap. 25. Restinctis colore suo redeunte.
Color rediit in ora. Ovid. 3. de Arte Am. 730.
Febres redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16.
Gramina jam redeunt campis. Hor. 4. Carm. 7. 1.
Mens rediit. Ovid. 14. Met. 519.
Mos redit. Liv. 2. 43. pr. Redibatque, non sua sponte, plebi mos detrectandi militiam.
Rabies eadem redit. Lucret. lib. 4. 1111.
Vires rediere. Valer. 4. Argon. 673.
Virtus redit in præcordia victis. Virg. 2. Æn. 367.
Vultus, ardore remisso, rediit. Stat. 8. Theb. 518.
Ad ineptias redire. Cic. 2. Tusc. 29. Ad ineptias redis: illud enim quod me angebat, non eximis.
Ad ingenium. Ter. Adelph. 1. 1. 46.
Ad pugnam. Virg. 5. Æn. 454.
Ad rationem. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Ad se redire, Animum recipere, animam colligere. Cic. 7. Att. 3. Et id, quod animum induxerat, paulisper non tenuit, sed cito ad se rediit. Adde Ter. Andr. 3. 5. 16. & Adelph. 5. 3. 8.
Ad se, & ad mores suos redire, i. e. Pristinos mores resumere. Cic. 1. Verr. 57.
Ad somnum res rediit. Lucret. lib. 3. 923.
Ad vestitum suum. Cic. pro Sext. 32.
In amicitiam alicujus redire. Liv. 25. 16.
In concordiam redire. Plaut. Amph. 3. 8. 7.
In conspectum. Cic. 7. Verr. 144. Nunquam te in horum conspectum rediturum, nunquam in forum Populi Rom. venturum, &c.
In deditionem. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 25.
In familiam. Quintil. lib. 3. cap. 6. In adoptionem dato redire in familiam liceat.
In fidem alicujus. Liv. 25. 1.
In gratiam cum aliquo. Cic. 1. Fam. 9. Ut cum Crasso redirem in gratiam. Simpliciter Ter. Phorm. 5. 9. 40.
Redeat sane in gratiam, jam supplicii satis est mihi. [conf. 3. Fam. 8. 27.
In gratiam redire cum libris. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris, in gratiam.
In magistrum sæpe scelera rediere sua, In caput magistri reciderunt. Senec. Thyest. 4.
In metum redire. Plin. Epist. 164.
In mores patrios. Liv. 29. 1.
Redit in rugas. Pers. 6. Sat. 79.
Jam decies redit in rugas. i. e. Eum tanta summa non satiat, sed corrugat & iratum reddit, adductumque vultum. Vulgo tamen exponitur Decies crumenam non explet, & eam adhuc rugosam, necdum distentam relinquit. Turnebo prior magis arridet.
In saporem redire. Plin. lib. 11. cap. 42. Caseos redire in musteum saporem, aceto & thymo maceratos, certum est. h. e. Recipere easdem saporis vires, quas mustum, vel Musteum, id est recentem & novum.
In sedes antiquas primordia redeunt. Lucret. lib. 6. 87.
In speciem veram rediit, solitumque nitorem. Ovid. 4. Met. 231. De Apolline, qui in feminam mutatus fuerat.
In statum antiquum redire. Liv. 3. 9.
Redit animo aliquid, In memoriam redit. Plin. Epist.
Ad animum alicujus redire. Quintil. lib. 7. cap. 2.
In corda redeunt tumultus, Tumultus recordor. Claud. de Bell. Get. 216.
In memoriam secum redire, Reminisci. Ter. Phorm. 5. 3. 19.
Non temere dico, redi mecum in memoriam. Cic. de Senect. 21. His enim ipsis legendis redeo in memoriam mortuorum.
Res adeo rediit. Ter. Phorm. 1. 2. 5.
Præsertim, ut nunc sunt mores: adeo res rediit,
Si quis quid reddit, magna habenda est gratia. Ubi Donatus, figurate, pro ita ut loqueris, adeo res rediit dixit, & proprie Res rediisse dicitur, quum aliquid pejus exspectatione contigit.
Ad nilum redeunt res funditus omnes. Lucret. lib. 2. 755.
Ad restim rediit res, sive ad rastros: Proverbium de re desperata. Ter. Phorm. 4. 4. 5.
In eum locum res rediit, ut, &c. Ter. Adelph. 2. 4. 8.
Redire, Provenire unde fit Reditus, Proventus. q. V. Plin. lib. 14. cap. 4. Varro 1. de R. R. cap. 44. Ut ex eodem semine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo: ut in Hetruria, & locis aliquot in Italia. In Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum.
Nihil ad me rediit ex his. Cic. 2. de Fin. 78. i. e. Nullum ex his percipio commodum.
Ad te redit hæreditas. Ter. Hec. 1. 2. 97.
Reditur, Impersonale. Liv. 3. 5. Romam reditum est, justitium remissum est. Cic. 3. de Legib. 18. Sed jam, si placet, de provinciis discedatur, in urbemque redeatur.
REDIENS, entis. Partic. [ἐπανήκων] ut, Annnus rediens. Hor. 3. Carm. 8. 9. Lunæ redeuntis cornua. Ovid. 10. Met 479.
REDITŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἐπανήξων] Cic. 13. Att. 9. Ad quos dies rediturus sim, ad te scribam. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Fluminaque in fontes cursu reditura supino.
Dies non reditura. Propert. lib. 2. 15. 24.
Vela reditura tenebat Eurus. Ovid. 7. Met. 664.

Rĕdĭtio, ōnis. f. Cic. 3. Verr. 16. Cæf. 1. Bell. Gall. 7. Ut domum reditionis fpe fublata, paratiores ad omnia pericula fubeunda effent.

Rĕdĭtus, ûs. m. [ἐπάνοδος, ἀναχωρεῖν, κάθοδος] Reverfio. Cic. de Amicit. 13. Idem dicebat femper animos hominum effe divinos, iifque, quum e corporibus exceffiffent, reditum ad cælum patere.

Aditus & Reditus. Cic. pro Cluent. 119. Hominibus ignominia notatis, neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus effet.

Itus & Reditus, opponuntur. Cic. 15. Att. 5. Quis porro nofter itus, reditus, vultus, inceffus inter iftos?

Profectio & Reditus, contraria. Cic. de Clar. Orat. 227. Inter profectionem & reditum L. Sullæ.

Solis anfractus, reditufque. Cic. de Somn. Scip. 3.

Ad meum reditum. V. ad præpofitionem.

Abfcindere dulces reditus. Hor. Epod. 16. 35. i. e. Impedire quo minus revertamur.

Aperire reditum. V. aperio.

Arcere reditu. V. arceo.

Cellare ex reditu. V. cesso.

Conficere reditum. V. conficio.

Excufare reditus. Ovid. 2. Epift. Sabin. 63.

Ferre reditum, Redire. Catull. de Coma Berenicis, 66. 35.

Si reditum tetuliffet is. i. e. Si fofpes rediiffet. Idem de Berecynth 61. 79.

Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat. conf. mox Referre.

Morari reditus. Hor. 3. Carm. 5. 52.

Parare reditum fibi. Hor. 1. Epift. 2. 21.

Parere fibi reditum. V. Segnis providentia, in provideo.

Patent reditus populo. Ovid. 1. Faft. 279.

Perimere reditum. V. perimo.

Pollicitus maturum reditum. Hor. 4. Carm. 5. 3.

Prohibere reditu aliquem. Cic. 8. Philipp. 32.

Promittere inanes reditus fibi. Ovid. 11. Met. 576.

Referre reditum. Catull. de Berecynth. 61. 47.

Animo æftuante rurfus reditum ad vada retulit. Alii legunt Tetulit.

Refervare ad reditum. V. ad.

Rupere reditum Parcæ. Hor. Epod. 14. 22.

Non erit emiffo reditus tibi. Hor. 1. Epift. 21. 6.

Reditus in gratiam. Cic. 3. Fam. 50. Quid illa tandem popularia? reditus illuftris in gratiam, in quo ne per imprudentiam quidem errari poteft fine fufpicione perfidiæ.

Gratiæ reditus ei patet. Cic. de Arufp. Refp. 52. Quid exiftimatis eum, fi reditus ei gratiæ patuerit, effe facturum?

Reditus, Proventus, eo quod fingulis annis redeat. Ovid. 2. de Pont. 3. 17.

At reditus jam quifque fuos amat: & fibi quid fit
Utile, follicitis computat articulis. Plin. lib. 17. cap. 1.

Sic Redire apud Æmilium Probum. Vide in Indice edit. Lambini. H. St. Nepos in Themift. cap. 2. & 10. V. in ipfo verbo ad fin. & infra.

Pecuniæ reditus, i. e. Ufuræ. Scævola in l. 30. D. de adimen. vel transferen. legat. §. 1. Et fi putaveris eam ad bonam vitæ confuetudinem reverfam, ita viginti auri libras ei reddere, quum morieris, interim tamen reditus ejus, id eft ufuras femiffes, ei præftes.

Populi reditus. Ovid. 4. de Pont. 5. 19.

Aut populi reditus pofitam componet ad haftam,
Et minui magnæ non finet urbis opes.

Tutior reditus. Plin. lib. 16. cap. 37. Nullius quippe tutior eft reditus minorifve impendii, aut tempeftatum fecurior. De falice loquitur.

Uberiores reditus. Paterc. lib. 2. [Nifi error eft.

Scribitur & Redditus, pro Proventu. Sic in Suetonio edit. Bononienfis, & ita ipfe Beroald. Sic in Hiftoricis Rom. Frob. ut apud Vopifcum in Tacito 295. Redditibus. Puto & Bud. ita fcripfiffe. Sed Ovid. in verfu repugnat. Alioqui & Varro (ni fallor) ita videtur voluiffe fcribi a Reddendo. H. St. V. Cellarii Orthogr. Lat. Redditus pl. tribuitur & Afconio Pediano.

Rĕdĭto, [ἀπονοστέω] āre. frequent. Statim, five continuo redire. Plaut. Capt. 2. 3. 20. Si non reditas huc, &c. Exemplaria quæ legimus, Rebitas hoc loco legunt. V. rebito.

Rĕdhĭbeo, ui, ĭtum, ēre. ex Re & Habeo compofitum, d interpofita, caufa melioris foni. Eft, inquit Ulpian. De ædilicio edicto, l. Redhibere, Facere ut rurfus habeat venditor quod habuerat: quia id reddendo fiebat, idcirco Redhibitio eft appellata, quafi redditio. Feftus, Redhiberi dicitur, id quod redditum eft, improbatumque. Plaut. Merc. 2. 3. 83.

Quid fi igitur reddatur illi unde empta eft? d. minime gentium.
c. Dixit fe redhibere, fi non placeat. De venditore loquitur.

i. e. Pretium reftituere, re reddita fcilicet. Idem Men. 5. 7. 49.

Salvum tibi, item ut mihi dedifti, redhibebo: hic mane. Al. Reddibo. Subaudi Marfupium. i. e. Reftituo, reddo. Ulp. in l. Pomponius, D. De acqui. vel amit. poff. Præterea quæritur, fi quis hominum venditori redhibuerit, an acceffione uti poffit venditio ex perfona ejus. Cic. 3. Off 91. In mancipio vendendo dicendane vitia, non ea, quæ nifi dixeris, redhibeatur mancipium?

Redhiberi, tum id proprie dicitur, quod redditum eft, improbatumque, & qui dedit, idemque rurfus coactus eft habere id quod ante habuit. Nonius. [Nifi error. V. & Lex. Pitifc.

Rĕdhibĭtio, ōnis. f. Quintil. lib. 8. cap. 3. An non pudeat certam creditam pecuniam periodis poftulare, aut circa ftillicidia affici, aut in mancipii redhibitione fudare? h. e. In agendo tanta uti vehementia, ut fudorem emittas. Eft autem Redhibitio actionis nomen, quæ & Redhibitoria actio vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quid corrupti vitio commutaverit five vendiderit, ut cogatur & reftituere pretium, & retro quod tradiderat accipere: hoc eft enim redhibere, ut ex titulo De ædilicio edicto colligi poteft. Hæc interpres.

Rĕdhibĭtor, ōris. m. Qui venditum recipit, l. 25. ff. de except. rei jud.

Rĕdhibĭtōrius, a, um. Adj. ut, Actio redhibitoria, Exceptio redhibitoria. Pompon. in l. Si tamen. D. de Ædilic edict. & Papinianus ibidem in l. Actioni redhibitoriæ.

Judicium redhibitorium. Cajus in l. Si quid venditor. D. de Ædilit. edict. & alibi fæpius eodem titulo.

Rĕdhostio, īre. antiquum. Redhoftire, inquit Feftus, Referre gratiam. Nævius inn Lupo, Vel Vejens regem falutat, jube Albanum milium, comitem, fenem, fapientem, contra redhoftis Menalus. Et Accius in Amphitryone, Cedo ecquid te redhoftitum, ouum meaffem objectet facilius? Hæc Feftus. Quæ valde corrupta effe nemo non videt. V. Scalig. not.

Redhoftit, Redit, inquit Nonius 2. 740. Accius in Amphitryone, Quid hic redhoftit viam? comitem obiet facilius. Sic Mercer. Hadr. Junius legit, Quid hic redhoftit eam, quum mi affem obhiet facilius. Alii aliter. [Puto pro Redit apud Non. Reddit fcribendum. Cetera excutere non vacat. conf. hostio, īre.

Rĕdhostĭmentum, i. n. vulgo ufurpant, nulla tamen antiquorum auctoritate fuffragante. V. Cellar. Cur. poft. p. 365. & Antibarb. p. 91.

Rĕdĭcŭlus, i. m. Deus, extra portam Capenam a Romanis cultus. Feftus, Rediculi fanum extra portam Capenam Cornificius ait fuiffe, qui Rediculus propterea appellatus eft, quia accedens ad Urbem Hannibal, ex eo loco redierit, quibufdam vifis perterritus. V. Alex. Alexandrinus libro Genialium dierum 2. cap. 4. Campus Rediculi appellatus occurrit apud Plin. 10. 43. [Sufpicor tamen Campum, Fanumque rediculi dictum a recto Rediculum, i, n. ut Diverticulum, &c. Ipfe enim Deus Tutanus dictus eft, qui in fano colebatur, ut apparet ex Varr. verfibus apud Non. 1. 242.

Rĕdĭgo, ēgi, actum, [κάθιστω] ĕre. ex Re & Ago compofitum, a in i converfa, & d interpofita: eft Vi quadam vel induftria ducere ad aliquid vel aliquo, & femper Accufativum poftulat cum præpofitione, multifque accommodatur actibus, & in utramque partem fumi folet. Proprie tamen eft Rurfus, vel Retro agere, ut

In rura fua boves actos. i. e. Abactos. Ovid. 3. Faft. 64. al. In jura.

Redigere, pro Agere, five ducere. Liv. 26. 12. extr. Hi fupra lxx comprehenfi, & cum transfugis novis mulcati virgis, manibufque præcifis, Capuam rediguntur.

In urbem redigere, Reducere. Auctor de Viris Illuft. 23. pr.

Monte capras redigere. Ovid. 4. Faft. 511.

Filia parva duas redigebat monte capellas. h. e. Reducebat.

Hoftem in caftra redigere, Vi agere. Liv. 21. 9.

Rem ad priftinam belli rationem redigere, Reducere. Cæf. 1. Bell. Civil. 76.

Ad æqualitatem redigere. Plin. lib. 30. cap. 13. Carnefque excrefcentes ad æqualitatem redigit.

Ad neceffitatem ordinis fui verba. Quintil. lib. 8. cap. 6.

In concordiam redigere. Plaut. Amph. 1. 2. 13.

In gratiam redigere aliquos. Ter. Phorm. 5. 8. 73.

In fpeciem. Plin. lib. 14. cap. 4. Durantque adhuc vina ducentis fere annis, jam in fpeciem redacta mellis afperi.

In tranquillum remp. Liv. 3. 40.

Facilia ex difficillimis redigere, Facilia reddere. Cæf. 2. Bell. Gall. 27. extr. Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. [An Reddiderat?

In memoriam redigere, Reducere, Revocare. Ter. Phorm. 2. 3. 36. Cic. 2. Philipp. 8. Qui autem tibi venit in mentem, redigere in memoriam noftram, te domi Publii Lentuli effe educatum?

In teftatum redigere, Teftatum facere. Ulp. in l. 1. §. Necte. D. Ufufruct. quemad. caveat.

Frequens ufus hujus verbi in Re pecuniaria eft, fignificatque Cogere, Colligere ex re aliqua, ut

Bona redigere alicujus: Accumulare, in unum reducere. Cic. 4. Verr. 47. Syracufani, qui præfuerant his Heraclii bonis, verbo redigendis, re difpertiendis, reddebant eorum negotiorum rationem in Senatu. Idem 1. Verr. 56. Deinde bona vendit, pecuniam redigit.

Pecuniam ex bonis patriis in prædæ diffipatione redigere. Cic. 13. Philipp. 10.

Quæftum totum ad fe redigere. Cic. de Arufp. Refp. 42. Unde ut rediit, quæftum illum maxime fecundum, uberemque campeftrem, totum ad fe ita redegit, ut homo popularis fraudaret improbiffime populum.

In ærarium redigere venditum fub hafta quod prædæ eft. Liv. 4. 53.

In unum pecuniam. Cic. 5. Philipp. 12. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coacervata eft, ut fi hoc genus in unum redigatur, non fit pecunia Pop. Rom. defutura.

Sæpe in malum ponitur, & quodammodo Defperationem vel Rei deminutionem exprimit, ut

Redactus eo, & In id loci redactus fum, ut &c. h. e. Eo deveni, ac perductus fum. Ter. Eun. 4. 4. 23.

Eo redigis me, ut quid egerim, egomet nefciam. Idem Phorm. 5. 7. 86. Et Eun. 2. 2. 7.

Ad interitum. Lucret. lib. 5 875.

Ad irritum & vanum victoriam redigere, Irritam victoriam facere. Liv. 26. 37.

Ad maciem ultimam. Columel. lib. 4. cap. 3.

Ad inopiam redigere aliquem. Ter. Heaut. 5. 1. 56.

Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

Ad onus minimum redigantur membra confumpta. Ovid. 14. Met. 149.

Ad paucos. Cic. pro Marcell. 10.

In mala antiqua. Liv. 3. 9.

In fervitutem redigere. Plaut. Aul. 2. 1. 47.

Nihil moror quæ in fervitutem fumptibus redigunt viros.

Ad affem redigere pretium alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 3.

Ad libros fex redigere. Varro 1. de R. R. cap. 1.

Ad nihilum redigi. Lucret. lib. 1. 791.

Ad numerum duorum redigi. Ovid. 6. Met. 199.

Ad, vel In peregrinitatem redigere Cenfores dicebantur, Quos albo civium Ro. eradebant. Sueton. in Claudio, cap. 16. Ulpianus l. 10 §. 6. D. De in jus vocando, Sed fi per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus fit patronus, putat Pomponius eum amiffiffe honorem.

In deditionem imperii redigere, Cogere ut fe dedant. Cic. 4. Philipp. 13. Potentiffimos reges, bellicofiffimas gentes in deditionem hujus imperii redegerunt.

In ditionem fuam. Cic. pro Corn. Balb. 25. Quos Gaditanis adjutoribus armis fubegimus, atque in ditionem noftram redegimus

In ordinem. V. ordo. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Burm. Auctores alios in ordinem redegerint, alios omnino exemerint numero.

In poteftatem, Subdere poteftati fuæ. Cic. 3. Off. 79. Si fe Confulem feciffent, brevi tempore, aut vivum aut mortuum Jugurtham fe in poteftatem Pop. Romani redacturum.

In provinciam. Cæf. 1. Bell. Gall. 45. V. provincia.

In turbam furdidiffimam. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15. extr.

Sub

Sub imperium redigere. Cæſ. 5. Bell. Gall. 29. V. & Gruter. Inſcript. p. 226. n. 7.

REDACTUS, & REDACTURUS, a, um. Partic. V. in ipſo verbo.

REDACTUS, ûs. m. i. e. Pecunia ex frugibus venditis redacta. Scævola, l. 58. §. 1. D. de uſufructu, Sempronio do lego, ex redactu fructuum oleris & porrinæ, partem ſextam. ſic enim in Pandectis Flor. & manuſcriptis codicibus legitur, non Reditu.

REDĬMIO, [ἀνατέφω, ποιτιόω] īre. ex Re & Emio, D interpoſita compoſitum, & E in I mutata: ſignificat Ornare, coronare, circumdare. Claud. de Rapt. Proſerp. lib. 2. 99. Idem in Laud. Seren. 2. Martial. 8. 65.

Hic lauro redimita comas, & candida vultu, &c. Ibid. 70.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, ſamæ nec dare vela ſuæ. Cic. 3. Tuſc. 43. Incendes odores, & ſertis redimiri jubebis & roſa.

Redimire & Circumdare. Idem in Somn. Scip. 15. Cernis autem terram eandem, quaſi quibuſdam redimitam & circumdatam cingulis.

Capillos frondibus redimita. Ovid. 1. Faſt. 713. Idem 9. Epiſt. 63.

Auſus es hirſutos mitra redimire capillos.

Caput coronis redimire. Lucret. lib. 5. 1368.

Cervix redimitâ jacebat. Claud. de Rapt. Proſerp. lib. 3. 246.

Comas intonſaſque viridi redimita corona. Sil. lib. 16. 526.

Crinem redimire corymbis. Stat. 1. Silv. 5. 16.

Frons redimita corymbis. Tibul. lib. 1. 17. 45.

Tempora vittis & ſacra redimitus lauro. Virg. 3. Æn. 81.

Puppis votiva redimita corona. Ovid. 3. Amor. 11. 29.

Faſtigium ædis tintinnabulis redimivit. Suet. in Auguſt. cap. 91.

Loca redimita ſilvis. Catul. de Berecynth. 61. 39.

REDIMĪTUS, ûs. m. Solin. cap. 33. Mitrata capita, redimitu pari, raſa in cutem barba. Sed Salmaſ. legit, Mitrata capita, pars raſa in cutem barba.

REDIMĪCŬLUM, i. n. [πωνία, κόσκυντρον] Ornamentum capitis mulierum, & vittarum tæniæ pendentes a poſteriore parte mitræ. Virg. 9. Æn. 616.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Juven. 2. Sat. 84.
— accipient te
Paulatim, qui longa domi redimicula ſumunt
Frontibus, & toto poſuere monilia collo. Cic. 5. Verr. 76. Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.

Redimiculum vocant mulieres Catellam, qua maxime utuntur ornatus cauſa. Paulus. [i. e. Catenulam.

Aurea redimicula demere collo. Ovid. 4. Faſt. 135.

Longa redimicula. Juven. 2. Sat. 84.

Auferre collo redimicula. Ovid. 9. Epiſt. 71.

Pendent aure leves baccæ, redimicula pectore. Ovid. 10. Met. 265.

Redimiculum, per translationem. Plaut. Truc. 2. 4. 41.

Ut eſſet aliquis laqueus & redimiculum. Quum enim redimiculo innexi implexique teneantur crines mulierum, Redimiculum pro quodam vinculo & nodo, quo velut alligatus teneretur Babylonienſis miles, id eſt miles Græcus, qui Babylone ſtipendia meruerat, jucunda ſuavique translatione dixit.

REDIMICŬLO, āre. Gloſſ. Lat. Gr. Redimiculat, ἀναλύει δέσματα.

REDĬMO, ēmi, emptum, [λυτρόω, ἀπολυτρόω, ἐξωνέομαι] ĕre. ex Re & Emo, D interpoſita euphoniæ cauſa, compoſitum: pro ſimplici accipitur. Plaut. Men. 4. 3. 6.

Ego tibi redimam bis tanto pluris pallam, quam voles.

Paululo redimere. V. PAULULUM.

Domum redimere. Cic. 13. Philipp. 10. Eamque, non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet inquam Cn. Pompeji domum filius.

Hoſtias redimere. Cic. 2. de Invent. 96.

Jus ſepulchri auro redimere. Ovid. 13. Met. 472.

Poteſtatem ſepeliendi redimere pretio. Cic. 7. Verr. 119.

Voluntates militum redimere largitione. Cæſ. 1. Bell. Civil. 39.

Amicos ſibi redimere, Acquirere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere poſſet.

Pacem ſibi redimere re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1. 27. Æquo animo parte aliqua ſuorum fructuum pacem ſibi ſempiternam redimat, atque otium.

Qui ab hoſtibus capti ſunt, vel alicui pœnæ obnoxii, ſoluto pretio redimuntur. Cic. 2. Off. 55. Liberales, qui ſuis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum ſuſcipiunt amicorum. Ovid. Rem Amor. 229.

Ut redimas, corpus ferrum patieris & ignes. Ter. Eun. 1. 1. 29.
Quid agas, niſi ut te redimas captum quam queas
Minimo: ſi nequeas paululo, at quanti queas.

Qui injuſte vexantur, ſi per ſolutionem pecuniæ, vel alio incommodo ſuſcepto, liberati fuerint, redemiſſe vexationem dicuntur. Curtius 5. 9. 3. Sed medici quoque graviores morbos aſperis remediis curant: & gubernator, ſi naufragium timet, jactura quicquid ſervari poteſt, redimit.

Acerbitatem a Repub. ſuis privatis & domeſticis incommodis redimere. Cic. 2. Fam. 15.

Culpam redimere præteritam. Cic. 10. Fam. 8. Ille præteritam culpam redimere dicitur, qui aliquo egregio facto compenſat.

Metum virgarum redimere pretio. Cic. 7. Verr. 117. Metum virgarum navarchus nobiliſſimæ civitatis pretio redemit.

Mortem morte redimere. Ovid. 1. de Pont. 3. 105.

Pœnam ut per noſtram ſua redimat perjuria. Ovid. 3. Amor. 3. 21.

Redimere dicitur qui pretio accepto aliquid faciendum ſuſcipit, quod & Conducere dicimus. Cic. 3. Verr. 142. Si pupillo opus redimitur, mihi præda de manibus eripitur. conf. Ibid. 141.

Conducere & Redimere, pro eodem. Ulpian. in l. Plenum D. de uſu & habitation. Quare etſi lanam conduxerit uſuarius expediendam, poterit etiam per uſuarias ancillas opus perficere. Itemque ſi veſtimenta texenda redemerit, vel inſulam, vel navem fabricandam: poterit ad hoc operis uti uſuariis. [Inſulam. i. e. Domum. V. f. l.

Opus faciendum redimere. Cic. 5. Verr. 128. & 131. Eundemque te memini Cenſorias quoque leges in ſartis tectis exigendis tollere & commutare, ne is redimeret cuja res eſſet.

Vectigalia redimere. Cic. 5. Verr. 78. Ne forte ab nocturno ſuo quæſtu animum ad vectigalia redimenda transferret.

Redimere, pro Corrumpere: ut, Redimere delatorem, Pecunia eum a delatione deducere. Ulp l. 26. D. de jure fiſci.

Eripiendum reum redimere. Cic. 3. Verr. 31. Etenim qua ſtultitia fuiſſem, ſi quam diem, qui iſtum eripiendum redemerunt, in cautione viderunt, &c.

Redemerunt (inquit) id eſt, qui ſuſceperunt procurationem corrumpendorum judicum, vel conduxerunt corrumpendum judicium. Budæus.

REDIMENDUS, a, um. Partic. [λυτρωτέος] Ovid. 3. Epiſt. 39.

Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuiſſem.

REDEMPTUS, a, um. Partic. [λυτρωθεὶς] Virg. 9. Æn. 213.

Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum,
Mandet humo.

Mercede capitis redemptus. Ovid. 1. Amor. 8. 63.

Plauſor redemptus, i. e. Ad plaudendum pretio conductus. Petron. cap. 5. V. ibi Burm.

REDEMPTIO, ōnis. f. [λύτρωσις, ἀνάῤῥυσις] Cic. 2. Verr. 116. Ut primum e provincia rediit, eſt redemptio hujus judicii facta grandi pecunia.

Temeritas redemptionis, Conductionis. Cic. de Provinc. Conſ. 11. Iraque, P. C. videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inſcitia, ſed avaritia, ſuperbia, &c. pæne afflictos jam atque everſos publicanos.

Redemptio, Quod pro liberatione datur. Auctor de Viris Illuſt. cap 55. His facile victis, inter captivas uxor Regis Orgiagontis Centurioni cuidam in cuſtodiam data, a quo vi ſtuprata de injuria tacuit, & poſt, impetrata redemptione, marito adulterum Centurionem interficiendum tradidit. Sic & Valer. Maxim. lib. 4. cap. 3. 1. de Scipione, Aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat, ſummæ dotis adjecit.

REDEMPTOR, ōris. m. [ἱερολάβος, ἐκλήμπτωρ Gl. L. G.] Vectigalium emptor. Hor. 1. Epiſt. 2. 72.

Feſtinat calidus mulis, gerulisque redemptor.

Redemptores, inquit Feſtus, proprie atque antiqua conſuetudine dicebantur, Qui quum ad faciendum aut præbendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus Emere pro Accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur Redemptores, qui quid conduxere præbendum, utendumque.

Redemptor, Qui certo pretio conducit univerſum aliquod opus faciendum. Cic. 2. de Divin. 47. Et redemptor, qui columnam illam de Cotta & de Torquato conduxerat faciendam, non inertia aut inopia tardior fuit, ſed a diis immortalibus ad iſtam rem reſervatus eſt. Idem 2. Q. frat. 4. Redemptori tuo dimidium pecuniæ curavi.

Litium redemptor, ſeu cauſarum quis dicatur pulchre explicat Alexandrinus Alexand. lib. 4. cap. 16. Redemptor cauſarum is dicitur, qui lites quotidianas pecunia mercari, illaſque pactionibus muneribuſque pellicere conaretur, haud ſecus quam qui domos ædificiumque faciendum, utendumve pretio conducit: qui etiam Quadruplator, & Interceptor alienæ litis dictus eſt, quos homines, tanquam inciviles, & malarum artium artifices, Jureconſulti jure inceſſere.

Pontis redemptor portorium ab eo exigebat. Labeo in l. Cum in plures §. Vehiculum. D. Locati & cond.

Silvæ redemptor, Qui conduxit operas ad ſilvam cuſtodiendam, vulgo Silvanus dicitur. Alfenus in l. Lege. D. Locati & cond.

Redemptor κατ' ἐξοχὴν Chriſtus. [λυτρωτὴς] Prudent. Cathem. 10. 157.

Sequimur tua dicta, Redemptor.

REDEMPTRIX, īcis. f. Prudent. in Romano v. 774.

Prima offeratur in ſacramentum necis,
Et ſit redemptrix prima membrorum omnium.

REDEMPTŪRA, æ. f. Redemptio, quæ fit per mancipes. Gallice *Ferme*. Liv. 23. 48. Exhortandos qui redempturis auxiſſent patrimonia, ut Reip. ex qua creviſſent, ad tempus commodarent. Ulp. in l. Quicunque. §. 1. D. de inſtitoria actione, Labeo quoque ſcribit, Si quis iis pecuniis fœnerandis, agris colendis, mercaturis, redempturiſque faciendis præpoſuerit, &c.

REDIMIÆ, arum. f. pl. Gloſſ. Gr. Lat. Λύτρα, Redimiæ.

REDEMPTO, āre. frequent. Tacit. 3. Hiſt. 34. A propinquis occulte redemptabantur.

REDEMPTĬTO, [λυτρῶμαι] āre. Aliud frequent. Plautus, Redemptitavere ad unum captos. Cato apud Feſtum, Lege facta benefactis non redemptitavere.

REDINTĔGER, egra, um. pen. comm. Adj. ex Re & Integer compoſitum; Rurſus integrum & renovatum ſignificat. Liv. 8. 32. Tunc Papirius redintegra ira ſpoliari Magiſtrum equitum, ac virgas & ſecures expediri juſſit. Vetus exemplar habet Redintegrata.

REDINTEGRO, pen. comm. [ἀνανεόω Gl. L. G.] āre. Rurſus inchoare, inſtaurare, ſive innovare & integrum facere. Componitur a Re & Integro, D interpoſita, euphoniæ cauſa. Plin. in Paneg. cap. 61. extr. Hominiſne iſtud ingenium eſt, hominis poteſtas, renovare gaudia, redintegrare lætitiam, nullamque requiem gratulationis dare?

Animum redintegrare, Inſtaurare, reſumere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 25.

Bellum redintegrare, Renovare. Cic. 11. Fam. 9. Ne bellum nobis redintegrare poſſit, Antonio ſibi conjuncto.

Ira redintegrata. V. REDINTEGER.

Legatum redintegratur. Ulp. in l. 4. D. de adimend. legat.

Locatio redintegratur. Ulp. in l. Qui ad certum. D. Locati.

Pacem. Liv. 2. 13.

Seditionem redintegrari. Tacit. 1. Ann. 21. Horum adventu redintegratur ſeditio.

Spem victoriæ. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25.

Vires. Cæſ. 3. Bell. Gall. 26.

Redintegro, plus eſt, quam Renovo. Auctor ad Heren. lib. 2. 47. Breviter, ut renovetur, non redintegretur oratio.

REDINTEGRĀTUS, a, um. Partic. ut, Memoria redintegrata. Liv. 3. 56. Acies redintegrata. V. ACIES.

Clamor redintegratus. Liv. 3. 63. conf. Aggen. de Limit. p. 52. Gœſ.

REDINTEGRATIO. ōnis. f. Renovatio. Ter. And. 3. 3. 24.

Amantium iræ, amoris redintegratio eſt. Cic. Anteq. iret in exſil. 10. Nam quid ego improborum facta renovem oratione, ut redintegratione illius conjurationis animus vulnerem veſtros?

REDINTEGRĀTOR, ōris. m. Vet. Inſcript. Grut. p. 459. n. 1. REDINTEGRATORI OPERVM PVBLICORVM.

Carnis redintegrator. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 57.

REDĬNUNT, pro Redeunt ſcripſerunt veteres. Feſtus.

REDĬPISCOR, redeptus ſum, [ἀνακτάομαι] iſci. Recuperare. Aſſequi. Plaut. Trin. 4. 3. 15.

Inter eoſne homines condalium te redipiſci poſtulas,
Quorum eorum unus ſurripuit currenti curſori ſolum?

REDITIO, REDITUS. V. REDEO.

REDĬVIA, V. REDUVIA.

Redivius, vel Reduvius, i. m. [κρόπνα] Vetmiculus, ſeu animalculum quoddam quod infixo ſemper ſanguini capite vivit, cui uni ex omnibus, cibi exitus non eſt, ſed uſque adeo intumeſcit ſatietate, ut ipſo alimento moriatur. Hoc Græci κρόπνα vocant. Latini Redivium a rediviendo, id eſt ſolvendo, quod carnem animalium ſuctu reſolvat. Columel. lib. 6. cap. 2. Ventri quoque, & ſub femina, manum ſubjicere convenit, ne ad ejuſmodi tactum poſtmodum paveſcant, & ut redivii, qui plerumque feminibus inhærent, eximantur. Emendata exemplaria habent Ricini. V. in hac voce.

Rĕdīvīvus, a, um. Adj. [παλίμψυχος] Quod ex vetuſte renovatur. Juven. 6. Sat. 361.

Prodiga non ſentit pereuntem femina cenſum,
Ac velut exhauſta redivivus pullulet arca
Nummus, & e pleno ſemper tollatur acervo,
Non unquam reputat quanti ſibi gaudia conſtent. i. e. Revivi-ſcens ac renaſcens, poſtquam exſtinctus eſt.

Lapis redivivus. Cic. 3. Verr. 147. Utrum exiſtimatis minus operis eſſe, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? Et paulo poſt 148. prolatis edicti verbis, Redivivam ſibi habeto. Quaſi quicquam redivivi ex opere illo tolleretur: ac non totum opus ex redivivis conſtitueretur.

Bella rediviva, Renovata. Sil. lib. 10. 257.

Gens rediviva. Sil. lib. 1. 106. conf. recidivus.

Rĕdo, ōnis. m. Genus piſcis ignoti. Auſon. Moſella v. 89.

Et nullo ſpinæ nociturus acumine redo.

Rĕdŭlĕo, ui vel ēvi, [ὄζω] ēre. Multum olere. Virg. 4. Georg. 169.

Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella. [Redolere eſt Late olere. Eadem particulæ vis in Relucere, Reſonare, aliiſque.

Fœtorem redolet. Columel. lib. 12. cap. 18.

Situm redolet. Plin. lib. 12. cap. 12.

Vinum. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens, fruſtis eſculentis, vinum redolentibus, gremium ſuum & totum tribunal implevit.

Virus. Plin. lib. 12. cap. 12.

Solitudinem, Translate. Plin. lib. 12. cap. 17. Odor ferus, & quodammodo ſolitudinem redolens.

Antiquitatem redolet; per translationem. Cic. de Clar. Orat. 82. Sed neſcio quomodo hujus, quem conſtat eloquentia præſtitiſſe, exiliores orationes ſunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Lælii, aut Scipionis, aut etiam ipſius Catonis.

Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipſæ loquuntur? Cic. pro Cœl. 47.

Sermonem ejus redolet. Cic. pro Sext. 24. Et quod ita domus ipſa fumabat, ut multa ejus ſermonis indicia redoleret.

Rĕdŏlens, entis. Partic. [ὄζων] ut,

Mella redolentia thymi flore. Ovid. 15. Met. 80.

Mala redolentia. Ovid. 8. Met. 673.

Rĕdones, um. m. Galliæ populi. V. rhedones.

Rĕdōno, [ἀνακίδωμι] āre. Reddere. Hor. 2. Carm. 7. 3.

Quis te redonavit Quiritem
Diis patriis, Italoque cœlo?

Inviſum nepotem Marti redonabo. Hor. 3. Carm. 3. 3.

Rĕdonātor, ōris. m. Inſcript. Grut. p. 1095. n. 7. REDONATOR LIBERTATIS.

Rĕdordior, orſus ſum, [ἀναδίδω] dīri. Rurſus ordiri, Retexere: Quod orſum eſt & textum, filatim explicare, & diſſolvere. Quod bombyces ordiuntur, nos redordimur: deinde rurſum teximus, & pannum conficimus. Plin. lib. 9. cap. 17. Unde geminus feminis noſtris labor, redordiendi fila, rurſumque texendi. Et lib. 11. cap. 22. Primas eas redordiri, rurſusque texere invenit.

Rĕdormio, [ἀνακοιμῶμαι] īre. Rurſum dormire. Plin. 9. Epiſt. 36. Paulum redormio: dein ambulo, mox orationem Græcam Latinamve clare & intente, non tam vocis cauſa, quam ſtomachi lego.

Redormĭtio, ōnis. f. [ἀνακοίμησις] Plin. lib. 10. cap. 73. In redormitione vana eſſe viſa, prope convenit. Harduinus legit Redormitatione.

Rĕdūco, xi, ctum, [ἀνάγω, ἐπανάγω, καταγω] ĕre. Retroducere, retrahere. Suet. in Calig. cap. 27. Equitem Romanum objectum feris, quum ſe innocentem proclamaſſet, reduxit: abciſſaque lingua rurſus induxit.

E convivio reducere. Cic. 7. Verr. 31. Curritur ad Prætorium, quo iſtum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres cum cantu atque ſymphonia.

Domum reducere aliquem. Cic. 2. Q. frat. 8. Craſſum cos. ex Senatu domum reduxi.

Reducere ad. Cic. 1. Acad. 1. Satis eum longo intervallo ad ſuam villam reduximus. Virg. 4. Georg. 434.

Veſper ubi e paſtu vitulos ad tecta reducit.

In viam reducere. Plaut. Pſeud. 2. 3. 2.

Æſtas dum mox frondoſa reducitur, Redit. Virg. 3. Georg. 296.

Amicitiam pulſam & errantem reduxiſti. Plin. in Paneg. cap. 81. pr.

Amorem ſcelerum reduxit. Lucan. lib. 4. 236.

Diem reducit Aurora. Virg. 1. Georg. 249.

Exemplum reducere, libertatem, morem. Plin. in Paneg. Hæc nempe intentio tua, ut libertatem revoces ac reducas.

Exſules reducere. Cic. 7. Verr. 12. Vincti ſolvantur, exſules reducantur.

Febrim reducere. Hor. 2. Serm. 3. 294.

Lucem reducit Aurora, invecta croceis rotis. Ovid. 3. Met. 150.

Luctus fortuna iterum reduxit. Claud. 2. in Eutrop. 551.

Paſſus reducere, Retrocedere. Valer. 5. Argon. 374.

Solem reducere. Virg. 1. Æn. 147.

Collectaſque fugat nubes, ſolemque reducit.

Somnum. Hor. 3. Carm. 1. 21.

Spem mentibus anxiis. Hor. 3. Carm. 21. 17.

Ad colorem reducere, Revocare. Plin. lib. 27. cap. 12. Cauſtica vi exulcerat cicatrices, & ad colorem reducit.

Ad divitias reducere & revocare. Plaut.Ciſt. 2. 3. 17.

Ad etymum varie & multipliciter verba reducere. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Ad maciem reducere obeſum corpus Plin. lib. 34. cap. 8.

Ad planum cicatrices. Plin. lib. 20. cap. 9.

Ad ſalutem reducere aliquem medicina. Cic. Poſt red. ad Quirit. 15.

Ad conſilium vitæ reducere aliquem. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.

Animum alicujus ad miſericordiam reducere. Ter. And. 3. 3. 28.

In concordiam priſtinam diſtractos reducere. Balbus Cic. 8. Att. 24. Obſecro te, Cicero, ſuſcipe curam & cogitationem digniſſimam tuæ virtutis, ut Cæſarem & Pompejum, perfidia hominum diſtractos, rurſus in priſtinam concordiam reducas.

In gratiam. Ter. And. 5. 4. 46.

Jamdudum res reduxit me ipſa in gratiam.

In gratiam cum aliquo reduci. Cic. pro Rabir. Poſt. 12.

In memoriam reducere, quod & Revocare dicitur. Cic. 1. de Invent. 98. Et reducere in memoriam, quibus rationibus unamquamque partem confirmaris.

Reducere, Liberare, & ſine periculo recipere. Apulejus, Meque oppido in arcem reduco.

A morte reducere aliquem, Eripere. Virg. 4. Æn. 375.

Amiſſam claſſem, ſociosa morte reduxi.

Reducere numen, Reconciliare. Virg. 2. Æn. 173.

— numenque reducant. Servius.

Reducere, Attenuare, vel Refrenare, Contrahere, In anguſtum redigere. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, & frenis arctioribus reprimam. [Quod p. p. dicit, Benignitatis fines introrſus referre.

Se reducere undique, pro Contrahere. Senec. Epiſt. 14. Undique nos reducamus. [Quod paulo ſupra dixerat In tutum nos reducamus. Eſtque dictum pro Recipiamus. V. Partic. reductus.

Redduco duplici D propter carmen, apud Lucret. lib. 4. 990.

— & crebras redducunt naribus auras. V. re, particula.

Rĕdūcens, entis. Partic. [ἐπανάγων] ut, Sinum nitidum reducens. i. e. Aperiens, veſte utrimque reducta. Catul. in Camerium, 53. 11.

Reductus, a, um. Partic. [ἐπαναχθεὶς] ut,

Reductus de exſilio. Cic. 9. Att. 17.

Reductus in gratiam. Cic. pro Cluent. 110.

Eminens & Reductus, oppoſita. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ut qui ſingulis pinxerant coloribus, alia tamen reductiora, alia eminentiora fecerunt.

Medium vitiorum virtus eſt, & utrimque reductum, i. e. Remotum. Hor. 1. Epiſt. 18. 9.

Sinus reductus, Replicabilis. Virg. 1. Æn. 165. Servius.

Vallis reducta. Virg. 6. Æn. 703. h. e. Secreta. Acron. Lambinus vero in illud Hor. 1. Carm. 17. 17.

Hic in reducta valle, &c. Reductam vallem appellat, Quæ ſinus quoſdam flexuoſos & receſſus habeat, in quibus quis a ventis & injuria cæli tutus eſſe queat.

Producta & Reducta. Cic. 5. de Finib. 90. Hæc igitur quum ego tot nominibus a Stoicis appellata, partim novis & commentitiis, ut iſta, producta & reducta: partim idem ſignificantibus, &c. [Producta, προηγμένα; Reducta, ἀποπροηγμένα Stoicorum.

Teſtes reductos poſſum excitare multos liberalitatis tuæ. Cic. pro Rabir. Poſt. 47. Al. Relictos.

Reductio, ōnis. f. [ἀναχωνὴ] Cic. 1. Fam. 7. Quoniam Senatuſconſultum nullum exſtat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta ſit. V. Vitruv. 5. 10.

Reductor, ōris. m. [καταχωνευτὴς] Liv. 2. 33. Reductori plebis Romanæ in urbem, ſumptus funeri defuit.

Litterarum ſeneſcentium reductor. Plin. 8. Epiſt. 12. pr.

Reducto, āre. frequent. Aurel. Vict. Schotti in Numeriano: Cum exercitum reductaret.

Redux, ūcis. Adj. [παλίνοστος, παλίνορστος] Qui ex itinere domum, vel e periculis in tutum, ab exſilio ſive captivitate rediit in patriam. Cic. pro Milon. 16. Quid me reducem eſſe voluiſtis? an ut ſpectante me expellerentur hi, per quos eſſem reſtitutus? Virg. 1. Æn. 394.

Namque tibi reduces ſocios claſſemque relatam
Nuntio.

Facere reducem ab Orco in lucem. Ter. Hec. 5. 4. 12.

— egone? qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris?

Facere reducem in patriam. Ter. Heaut. 2. 4. 16.

Ergo, mea Antiphila, tu nunc ſola reducem me in patriam facis.

Gratari aliquem reducem. Virg. 5. Æn. 40.

Carina redux. Ovid. 6. Epiſt. 1.

Fortuna redux, quod e bello, aut longinqua peregrinatione, exſiliove reduceret, appellata, eoque nomine illi ſacrum in urbe fabricatum referunt ex veterum monumentis. Lilius Syntagm. 116. p. 445. edit. Baſil. & Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13.

Τύχη Ἐπανακωχὴ, ut Dio interpr. Vide col. 604. H. St. Exſtant lib. 54. in Auguſto, τύχῃ τε ἐπανακωχῷ (ὅτῳ γὰρ πῶς αὐτὴν ὠνόμασαν) βωμὸν ἱδρυθῆναι. Occurrit in nummis Auguſti, Veſpaſiani & Hadriani apud Oiſel. Tab. 53. n. 8, 9, 10, 11.

Reduces, pro Redeuntibus ſimpliciter. Plin. lib 8. cap. 5. Initur autem biennio, quinis (ut ferunt) cujusque anni diebus, nec amplius: ſexto perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen.

Choreæ reduces, Multitudo comitum divitem aliquem reducentium. Martial. lib. 10. 70.

Rĕdulcĕo, [ἀνελκόω] āre. ab Ulcere fit. ut, Cutis redulceratur, h. e. Rurſus ulceroſa fit: vel etiam Plaga redulceratur, h. e. Redintegratur. Columel. lib. 7. cap. 5. Tepefactumque medicamentum linitur ſcabræ parti, quæ prius aſpera teſta vel pumice defricata redulceratur. Nempe ut facilius medicamentum penetret.

An Illinitur? H. St.

Rĕdulcerātus, a, um. Partic. Apul. 5. Met. p. 163. Elmenh. Redulcerato prorſus dolore.

Rĕdūncus, a, um. Adj. [ἀνακαμπὴς] contrarium eſt Adunco. Plin. lib. 11. cap. 37. de cornubus quadrupedum. Aliis adunca, aliis reduncа. [Adunca antrorſus, Reduncа retrorſus flexa exponit Hard. Idem in Mſſ. Reuncа exſtare teſtatur.

Roſtrum reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Rĕdundo, [κυμαίνω, πλεονάζω, πλεονεκτέω, περισσεύω] āre. ex Re & Unda compoſitum; ſignificat Superabundare.

Si lacus Albanus redundaſſet, iſque in mare fluxiſſet, Romam perituram. Cic. 2. de Divin. 100.

Gutture fac pleno ſumpta redundet aqua. Ovid. de Rem. Amor. 536.

Pituita redundat. Cic. 4. Tuſc. 22.

Sanguine redundare. Cic. pro Lege Manil. 30. Teſtis eſt Africa, quæ magnis oppreſſa hoſtium copiis, eorum ipſorum ſanguine redundavit.

Cœna.

Cœna hesterna redundare. Plin. in Paneg. cap. 63. Non alii marcidi somno, hesternaque cœna redundantes, comitiorum suorum nuntios operiebantur?
Eloquio. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 151.
Ornamentis omnibus redundare. Cic. 3. Fam. 10. Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel præsidiis redundares.
Digito uno. i. e. Plus habere, & supervacaneum. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus, manibus, pedibus, feminibus, cruribus.
Verbis non complere quod proposueris, & Redundare, contraria. Cic. in Partit. 18. Numeros aures ipsæ metiuntur, ne aut non compleas verbis quod proposueris, aut redundes.
Nihil prætermittatur, cui opponitur Nihil redundet. Cic. in Orat. 117. Nulla neque prætermittatur, neque redundet.
Deesse & Redundare, contraria. Cic. 3. de Orat. 16. Neque in Antonio desuit hic ornatus orationis, neque in Crasso redundavit.
Oratio redundat. Cic. 5. de Finib. 14. Critolaus imitari antiquos voluit, & quidem est gravitate proximus, & redundat oratio.
Vindicta libelli sera redundavit veteris. Ovid. 2. Trist. 454.
Ad amicos infamia redundat. Cic. de Amicit. 78. Erumpunt sæpe vitia amicorum tum in ipsos amicos, tum in alienos, quorum tamen ad amicos redundet infamia.
Ad fructum alicujus redundare. Cic. pro Ligar. 8. Quod laudem adolescentis propinqui etiam existimo ad meum aliquem fructum redundare. i. e. Referri, & pertinere. Budæus.
Ad te damni periculum non redundat. Imp. Alexand. l. Et si scisses C. De administ. tut.
Redundare de. Cic. 5. Verr. 155. Necesse est quod redundaret de vestro frumentario quæstu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse.
Redundat ex. Cic. 5. Verr. 103. Quibus quod tum aut remissum, aut relictum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundarit. Cic. 3. Verr. 100. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamen aliqua ex particula investigamus, redundarunt.
Redundabit ex necessitate onus legatorum ad hæredem. Ulpian. in l. Si servus plurium sit. §. Si quis ante. D. de legatis. 1.
Redundat in. Plaut. Hoc facinus in tuum redundabit caput. i. e. Redibit, recidet, revertetur.
Redundat mihi in posteritatem. Cic. 1. in Catil. 29. Certe verendum mihi non erat, ne quid, hoc paricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret.
In annum seq. redundare. Cic. pro Muren. 85. Sed quid tandem fiet, si hæc, elapsa de manibus nostris, in eum annum, qui consequitur, redundarint?
In eum captio redundat, qui suscepit mandatum. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. ult. D. Mandati.
In genus auctoris miseri fortuna redundat. Ovid. 3. Trist. 1. 73.
In me commissi pœna redundet si scelus est. Ovid. 6. Fast. 451.
Redundare, Abundare, superesse. Cic. 3. Off. 91. Nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant. Et Hortens. Tum intelligas, quam illud non sit necessarium, quod redundat. Ex Nonio 4. 400.

Redundans, antis. Partic. [πλεοναζων] ut, Redundans homo. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum interfit videmus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis esse pituitosos, & quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos.
Is dedit operam, (si modo id consequi potuit) ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coërceret. Cic. de Clar. Orat. 316. Ibid. 51. Sed parum pressi, & nimis redundantes.

Redundātus, a, um. Partic. [πλεοναζθεις] Ovid. 6. Fast. 402.
Amne redundatis fossa madebat aquis. al. Redundanti.

Redundanter, Adv. Plin. 1. Epist. 20. Ut illud immodice & redundanter, ita hoc jejune & infirme.
Compar. Ambros. Epist. 82. Pro remedio parcius, pro deliciis redundantius bibendum.

Redundantia, æ. f. [πλεονασμος] quam Superfluitatem appellamus. Cic. in Orat. 108. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

Redundātio, ōnis. f. [περισσεια] Plin. lib. 7. cap 6. Fastidium in cibis, redundatio stomachi, indices sunt hominis inchoati. i. e. Nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

Rĕdŭvia, æ. f. [παρωνυχια] Morbus est quum cutis extra ungues se solvit. Plin. lib. 29. cap. 2. Lana succida reduvias sanat ex aqua frigida.
Rediviam quidam, alii Reluviam appellant, cum circa ungues cutis se resolvit, quia Luere est Solvere. Festus. Sed peritiores dicunt Reduvia per quintam vocalem, & l in d mutata. V. paronychia.
Reduviam curare. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Intelligo me ante tempus, Judices, hæc scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscii mederi debeam, reduviam curem. h. e. Qui res maximi momenti & præcipuas negligam, secundarias & infinitis partibus minoris æstimandas consecter. Narrat Plutarchus quendam consuluisse medicum de vitio unguium, quum color argueret illum esse vitiato hepate. At medicus intelligens ineptum hominis pudorem, Nihil, inquit, tibi periculi est a reduvia, sed gravius malum urget te. Inde natum proverbium, De reduvia queritur, quo utimur, ubi quis pravo pudore, levissimis malis quærit remedium, dissimulans majora. Erasm.
Escarum reduviæ. Solin. cap. 45. Trochilos avis parvula est. Ea dum reduvias escarum affectat, os belluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in usque fauces facit, &c. Reduvias escarum vocat Reliquias ciborum, inter crocodili dentes hærentium. Has dormiente crocodilo appetit Trochilus, inde victum sibi parans, ut scribit etiam Plin. lib. 8. cap 23.

Reduviōsus, a, um. Adj. Asper & exstans. Lævius:
Scabra in legendo reduviosaque offendens. V. Fest. in Redivia cum not. Dacer.

R E E

Reexĭnānio, īre. Apic. 4. 2. Reexinanire in cacabum.

REF. C. Reficiendum curavit.

Refacio, Refectio, Refectus. V. reficio.

Rĕfello, felli, [ἀναασκευάζω, ἀποσκευάζομαι] ĕre. ex Re & Fallere; Quod dictum est, arguendo falsum ostendere, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 82.
Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. i. e. Quum factum non negabis. Donatus, Refelles, refutabis, redargues, Cic. 2. Tusc. 5. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia parati sumus.
Virg. 4. Æn. 380.
— neque te teneo, neque dicta refello.
Refello & Approbo, contraria. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Ex re ipsa refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Aliquem refellere, Alicujus sententiam oppugnare. Cic. 4. Acad. 15. Socrates autem de se ipse detrahens, in disputatione plus tribuebat eis, quos volebat refellere.
Refellere quæ ab aliquo dicta sunt. Cic. 4. de Finib. extr. Ut audias me, quæ a te dicta sunt refellentem.
Fortunam refellere. Stat. 2. Silv. 2. 226. legitur & Repellere.
Mendacium alicujus refellere & coarguere. Cic. pro Ligar. 16.
Opprobria non possunt refelli. Ovid. 1. Met. 759.
Orationem suam vita. Cic. 2. de Finib. 81. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vitâ refellatur oratio.
Sensus non possunt refelli. Lucret. lib. 4. 481.
Testimonia refellere, & testes, & tabulas dicebant veteres. Cic. pro Flacc. 17. Nam aut oratio testium refelli solet, aut vita lædi. Tranquillus in August. cap. 56. Testem se in judiciis & interrogari & refelli æquissimo animo patiebatur. Dicitur & Elevare, apud Quintil. Budæus.

Rĕfercio, si, tum, [ἐμπιπλω] īre. ex Re & Farcio; significat Implere.
Cic. de Senect. 56. Semper enim boni, assiduique domini referta cella vinaria, olearia, & penaria est, villaque tota locuples est.
Complere & Refercire. Cic. pro Sext. 77. Meministis tum, Judices, corporibus civium Tiberim completi, cloacas referciri.
Omnia referserunt libris. Cic. 2. Tusc. 6. Idem pro Corn. Balb. Quod eis rebus urbem Italiamque referserunt.
Refercire in. Cic. 1. de Orat. 163. Sed hoc nobis da, Scævola, & perfice, ut Crassus hæc, quæ coarctavit, & perangusta refersit in oratione sua, dilatet nobis atque explicet.
Sermonibus aures hominum refercire. Cic. pro Rabir. Post. 40. Tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem unam complures aures refersit istis sermonibus.

Refertus, a, um. Partic. [ἐμπεπλησμενος] ut, Refertæ suavitate litteræ, h. e. Omni officio plenæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Accepi tuas litteras datas Placentiæ. Deinde alteras postridie, datas Blandenonæ, cum Cæsaris litteris, refertis omni officio, diligentia, suavitate.
Locuples ac Refertus. Cic. 5. Verr. 128. Cum provinciâ tam locuplete ac refertâ, non modo rem, sed ne spem quidem ullam reliquam cuiquam feceris.
Plenus & Refertus. Cic. 1. Acad. 17. Sed utrique Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam.
Domus referta, Plena, dives. Senec. Med. 17.
Domus locuples & referta. Cic. 1. de Orat. 161. conf. paulo supra Locuples & Refertus.
Genitivo aliquando jungitur. Gell. 1. 8 Is librum multæ variæque historiæ refertum composuit. Cic. pro Font. 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. Idem 8. Att. 4. Etsi propediem video bonorum, id est lautorum & locupletum, urbem refertam fore.
Genitivo, quia Plenus, quod συνώνυμον est, Genitivo jungitur, Græcorum imitatione. H. St. Ut verba copiæ. V. Non. 9. 6. & 13. Vechner. Hellenol. 1. 24. 1.
Elephantorum saltus referti. Plin. lib. 5. cap. 1.
Hominum oppida referta. Varr. de vita Pop. Rom. Ipsa Italiæ oppida sunt vastata, quæ prius fuerunt hominum referta. Ex Nonio 9. 13.
Prædonum mare refertum. Cic. pro Rabir. Post. 20.
Ablativo frequentius. Cic. 3. Verr. 137. Domus erat, non meretricio conventu, sed Prætoria turba referta. Et 7. Verr. 70. Referta piratarum præda navis.
Divitiis puppis referta. Claud. 6. Conf. Hon. 134.
Pecunia annus refertus. Cic. 6. Verr. 41. Primus annus erat provinciæ: non, ut in Sthenio, jam refertus pecunia. [Si modo ad ℭ Annus referendum.
Compar. ut Ærarium refertius. Cic. 5. Verr. 202. Tum refertius erit ærarium Populi Romani, quam unquam fuit.
Superl. Refertissimus, quod & Confertissimus dicitur. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare, quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, &c.

Refebrina faba. V. refrina.

Rĕfĕrio, [ἀνλαυπω] īre. Repercutere. Ter. Adelph. 4. 2. 26.
— quia miseram mulierem, & me servolum,
Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter! Ovid. 4. Met. 349.
Opposita speculi referitur imagine Phœbus.

Rĕfĕro, tŭli, lātum, [ἀναφερω, ἀνάγω, ἀνακομιζω, ἐπαναφερω] ferre.
Reportare, quasi retro ferre. Quintil. Decl. 4. 5. Ad patrem arma non retuli. Tacit. 14. Ann. 24. Quum ex agris segetes domum referrent.
Præteritum perpetuo a poëtis, propter metrum pr. diplasiasmo prod. scribitur Rettulit. Unde quidam communem pr. putant.
Humeris suis pecunias alicui referre. Cic. 6. Att 2. Itaque sine ulla ignominia suis humeris pecunias populis retulerunt.
Sub rectum referre. Columel. lib. 11. cap. 3.
Pateram referre, pro Restituere. Cic. 1. de Divin. 54. Is pateram retulit.
In tectum referre. Varro 3. de R. R. cap. 6. Præterea ova emit, ac supponit gallinis: ex quibus ex his excussos pullos refert in id tectum, in quo pavones habet. [Nisi Defert legendum.
Dexteram ad osculum referre. Plin. lib. 28. cap. 2.
Manum ad poplitem referre. Plin. lib. 28. cap. 4.
Pedem quam mollissime referre. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Pedem rettulit ad me. Plaut. Epid. 3. 4. 3.
Ad aliquem referre, In consultationem illius ponere, ut ait Valla lib. 3. Plaut. Curc. 2. 2. 4.

Tute

Tute ipse, si quid somniasti, ad me refers. Cic. 1. de Divin. 144. Ex eo evenit, ut & Tarquinius augure Attio Navio uteretur, & populus de suis rebus ad eum referret.

De rebus obscuris & incertis ad Apollinem censeo referendum. Cic. 1. de Divin. 122.

Ad Senatum de re aliqua referre, Consules & ii, quibus Senatum cogere licebat, dicebantur, quum rem in Senatu, ad deliberandum proponebant, rogantes Senatorum sententias. Cic. 2. in Catil. 11. Reliquis autem de rebus constituendis, maturandis, agendis, jam ad Senatum referemus, quem vocari videtis Virg. 3. Æn. 58.

Delectos populi ad proceres, primumque parentem,
Monstra deûm refero. Et ne dubitares de sensu sermonis, more suo aperuit, subjungens,
— & quæ sit sententia posco. Cic. in Pison. 29. An tum eratis Consules, quum quacunque de re verbum facere cœperatis, aut referre ad Senatum, cunctus ordo reclamabat? ostendebatque, nihil esse vos acturos, nisi prius de me retulisseris? Ex Budæo.

Rem omnem ad Patres Conscriptos retuli. Cic. 2. in Catil. 12.

Consulere se, & ad se referre. Cic. pro Quint. 53. Sed ne ipse quidem te consuluisti, sed ne ipse quidem ad te retulisti.

Ad se ipsum aliquid referre, i. e. Perpendere, & quasi de suo facto, alienum metiri. Cic. pro Dejot. 7. Quæ quoniam angustiora parietes faciunt, actioque causæ maxime debilitatur loco; tuum est, Cæsar, qui pro multis sæpe dixisti, quid nunc mihi animi sit, ad te ipsum referre.

Ad arbitrium alicujus referre. Cic. 5. Tusc. 81. Omnia ad suum arbitrium referre, suis stare judiciis.

Ad finem aliquem referre omnia. Cic. 4. Acad. 60. Nempe fines constituendi sunt, ad quos & bonorum & malorum summa referatur.

Ad ostentationem nihil, omnia ad conscientiam referre. Plin. 1. Epist. 22. Tanquam ad finem scil.

Ad memoriam vetustatis referre omnia. Cic. 7. Verr. 84. Atque hæc omnia ad memoriam vetustatis, non ad contumeliam civitatis referri volo.

Ad summam unam referre omnia. Cic. 4. de Finib. 40. Introduci enim virtus nullo modo potest, nisi omnia, quæ leget, quæque rejiciet, unam referantur ad summam. conf. 32.

Ad voluptatem, vel Ad ventrem referre omnia, & similia, est Omnia propter voluptatem facere. Cic. de Amicit. 31. Ab iis, qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longe dissentimus.

Consilia referre aliquo. Cic. 1. de Finib. 20. Quid ultimum, quo sint omnia bene vivendi, recteque faciendi consilia referenda?

Curas omnes referre ad aliquem, & in eum consumere, i. e. Illum solum curare, de eo solo sollicitum esse. Cic. ad Brut. 18. Rogatus sum a prudentissima femina, matre tua, cujus omnes curæ ad te referuntur, & in te consumuntur, ut venirem ad se a. d. VIII Calend Sext.

In acceptum referre. Cic 3. Verr. 149. Postquam reus factus est, primo negabat opus in acceptum referre posse. Referre in acceptum, inquit Budæus, est Scribere opus esse præbitum & probatum, quod Prætoris munus erat in sartis tectis.

In acta referri. Juven. 2. Sat. 136.

In album referre. Liv. 1. 32.

In censum aliquid referre. Liv. 39. 44.

In codicem referre. Cic. pro Sull. 44. Tibi, meo familiari & contubernali, prius etiam edituri fuerint indicium scribæ mei, si voluisses, quam in codicem retulerint?

In commentarium referre. Cic. 7. Att. 3. Quod ipse in Tusculano me referre in commentarium mea manu voluit.

In libellum referre. Cic. 1. Philipp. 19. Nisi forte, si quid memoriæ causa retulit in libellum, id numerabitur in actis.

In libros referre. Macrob. 7. Saturn. cap. 15. Quod tantum virum in libros retulisse, mirandum est.

In litteras publicas referri. Cic. 6. Verr. 14. Turpitudinem summam esse arbitrabantur referri in publicas litteras, pretio adductam civitatem.

In numeros referre. Plin. 2. Epist. 8. extr. Neque enim adhuc nomen in numeros relatum est. Militum scil.

Rationibus referre, & in rationes, est Rationibus adscribere, hoc est *Impensam vel receptam facere*, ut vulgus loquitur. Tranquillus in Vesp. cap. 22. Expugnatus autem a quadam, quasi amore sui deperiret, quum perductæ pro concubitu sestert. quadraginta donasset, admonente dispensatore quemadmodum summam rationibus referri vellet, Vespasiano, inquit, adamato. Alii legunt, Inferri. Dicitur & Referre in rationes, ut Referre in publicas litteras, quod Juvenalis Referre in acta dixit. Budæus. Paulus in l. Nesennius, ad finem. D. de negot. gestis, Maxime si etiam in rationes impensam eam retulisse aviam apparebit.

In tabulas referre. Cic. 7. Verr. 101. Iste in tabulas refert, obsignat signis amicorum providens homo.

Acceptum referre alicui, est Fateri se ab eo accepisse: idque In codicem accepti referre: denique est quasi Debitorem se profiteri. Significat etiam interdum [Immo semper] Fateri, sibi pecuniam a se creditam, a debitore esse solutam. Cic. pro Cæcin. 17. Se habere ait argentarii tabulas, in quibus sibi expensa pecunia lata sit, acceptaque relata.

Per tralationem autem dicimus, Acceptum referre alicui bonum, vel malum, & tam rei, quam personæ, pro eo quod est, Ingenue fateri ac prædicare, sibi illius opera id boni evenisse, vel mali. Exempla passim reperies. V. in FERO, & ACCIPIO.

Acceptam referre [ἀναφέρειν] salutem suam benevolentiæ alicujus, pro Fateri accepisse. Cic. 11. Att. 2. Te etiam atque etiam oro, ut me totum tuendum suscipias: ut si ii salvi erunt, quibuscum sum, una cum iis possim incolumis esse, salutemque meam benevolentiæ tuæ acceptam referre.

Cum Infin. Ovid. 2. Trist. 10.

Acceptum refero versibus esse nocens.

In ærarios referre. V. Ærarius, adj. in æs.

In judices selectos referre Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre.

In Novocomenses retulit, i. e. Adscripsit iis. Cic. 13. Att. 35.

In numerum deorum referre aliquem. i. e. Adscribere diis. Suet. Jul 88.

Referre, Adscribere. Varr. Eumen. Forenses decernunt, ut existimatio nomen meum in sanctorum numerum referat. Nonius 4. 394.

In reos referre, Reum facere. Relatus inter reos quid sit, ex Jureconsultis & Asconio Pediano disce. Ulpian. in l 15. §. j. D. ad legem Jul. de adult. Legis (inquit) Juliæ de adulteriis cap. 7. ita cavetur, ne quis inter reos referat eum, qui tum sine detrectatione Reip. causa aberit: neque enim æquum visum est absentem reipublicæ causa inter reos referri, dum Reipub. operatur. Asconius ad 2. Verr 5. Quid est reum fieri, nisi apud prætorem legibus interrogari? quum enim in jus ventum esset, dicebat accusator apud Prætorem reo, Aio te Siculos spoliasse. Si tacuisset, his ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebatur a magistratu dies inquirendorum ejus criminum, & instituebatur accusatio. Hæc ille. Interea autem ejus nomen in reorum album referebatur, ut causa ex ordine ageretur, dicebaturque in reos receptus, vel relatus. V. l. 3. D. de accusat.

Cælum & terram in Deos refert Heraclides. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.

Diem inter nefastos referre. Auctor de Viris illustr. cap. 14. & 23.

Diem prodictam referri, i. e. Anteferri. Festus.

Judices rejicere, & Referre, contraria. Cic. pro Planc. 41. An vero nuper clarissimi cives nomen editi judicis non tulerunt, quum ex CXXV judicibus, principibus Equestris ordinis, V & LXX reus rejiceret, L referret?

Animum referre ad rem aliquam. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Age nunc, refer animum sis ad veritatem, & considera. Ovid. 3. de Arte Am. 499.

Sed libet a parvis animum ad majora referre.

Animum ad mala sua referre. Ovid. de Rem. Amor. 559.

Animum & oculos ad aliquem. Cic. pro Quint. 47.

Aspectum referre in curiam. Cic. de Provinc. Consul. 38. Qui si ex illa jactatione, cursuque populari, bene gesta Repub. referunt aspectum in curiam, atque huic amplissimæ dignitati commendati esse volunt, non modo non repellendi sunt, verum etiam expetendi.

Oculos referre ad aliquem, vel ad terram. Cic. pro Quint. 47. Quum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. Idem in Somn. Scip. 14. Hæc ego admirans, referebam tamen oculos ad terram identidem.

Oculos & ora in aliquem referre. Virg. 12. Æn. 657.

Ora rettulit ad juvenem, Aspexit juvenem. Valer. 7. Argon. 79.

Se referre, pro Redire domum. Virg. 4. Georg. 180.

Se domum referre ad &c. Redire. Hor. 1. Serm. 6. 115.

Se iterum Romam referre. Cic. pro Flacc. 50.

Se ab æstu referre. Ovid. 14. Met. 52.

Se in gregem suum vererem referre. Cic. 6. Att. 1. Velim te in tuum veterem gregem retulisses.

Se ad ordinem referre. Cic. 4. Acad. 67. Jam enim referam me ad ordinem. i. e. Ordine omnia agam ut cœperam.

Se ad studia referre, ad philosophiam. Cic. 2. Off. 45. Existimavi honestissime posse deponi, si me ad philosophiam retulissem. i. e. recepissem.

Referre, Reddere. Virg. 8. Æn. 560.

O mihi præteritos referat si Juppiter annos!

Ensem vaginæ referre. Sil. lib. 7. 508.

Eodem referri, Reportari. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejiciemur, tamen eodem paulo tardius referamur necesse est.

Rationes referre, pro eo quod vulgo *Computum reddere* dicunt. Cæs 2. Bell Civil. Relatis ad eum publicis rationibus, cum fide, quod penes eum est pecuniæ, tradit. Cic. 3. Verr. 37. Ut hoc pacto rationem referre liceret, eo Sullanus repente factus est.

Rationes referre ad ærarium. V. Ærarium, in æs.

Manubias referre. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Is excipitur unus, ne manubias referre debeat.

Gratiam referre, est facto: ut si tu a me sublevatus, aut pecunia, aut patrocinio, aut manu, aliave subsidio, vicissim me aliquo modo sublevaveris; gratias retulisti, reddidistique, ut ait Valla lib. 5. Liv. 37. 37. Satiatus tandem complexu filii, Renuntiate, inquit, gratias regi me agere: referre gratiam aliam nunc non posse, quam ut suadeam, ne ante in aciem descendat, quam in castra me rediisse audierit. Cic. in Sallust. 9. Non enim me speraiti mutuam tibi gratiam relaturum, ut vicissim tuos compellarem. Referre gratiam hoc loco, etiam verbo dicitur. Cic. 2. Off. 69. Nimirum enim inops ille, si bonus est vir, etiamsi referre gratiam non potest, habere certe potest.

In malum. Ter. Eun. 2. 3. 93.

Nunc referam gratiam: atque eas itidem fallam, ut ab illis fallimur.

Se ipsum exponit Terent. Ubi Donatus. Referam gratiam, non eas, inquit, lacessam: sed quod justum est, vicem reddam.

Gratia referenda est emeritis. Ovid. 1. de Pont. 7. 61.

Gratia referatur factis. Ovid. 5. Trist. 4. 47.

Gratiam referre in aliquo. V. IN præpositionem.

Gratiam plenius referre. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Gratiam referre in majus, pro Majorem gratiam. Senec. de Benef. 3.

Gratiam bonam, vel præclaram referre. Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic nostet Hierosolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit, quarum exspecta divinam παλινῳδίαν.

Gratias referre, Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 27.

Honorem officii. V. Fructum.

Par referre. Ter. Adelph. 1. 1. 48. Donatus, Par referre, i. e. Benefacere. [Immo Beneficium obsequio rependere.

Salutem alicui referre, pro Resalutare. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari, ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Referes igitur ei plurimam salutem.

Vicem referre, Rependere. Ovid. 1. de Arte Am. 370.

Voces. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Theatrum Asiæ ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.

Animo aliquid. Ovid. 7. Epist. 26.

Ænean animo noxque diesque refert.

Diem referre dicitur sol. Virg. 1. Georg. 458.

At si, quum referetque diem, condetque relatum.

Pedes referunt me in locum aliquem. Cic. 15. Att. 16.

Ventus me retulit ad vel in Italiam. Cic. 12. Fam. 25.

Aliquem ore referre, i. e. Ore similem esse alicui. Virg. 4. Æn. 329.

Colorem paternum referre. Columel. lib. 7. cap. 2.

Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.

Laudem referre familiæ alicujus, Desitam & antiquatam in dignitatem restituere, sive revocare. Cic. pro Flacc 1. Quum L. Flaccus veterem Valeriæ gentis in liberanda patria laudem prope quingentesimo anno Reipub. retulisset?

Confu-

Consuetudinem repetere atque referre. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo longo intervallo repetita atque relata. i. e. In usum restituta, quæ desita & antiquata fuisset.
Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.
Morem referre, Revocare, & quasi rursus ferre. Virg. 5. Æn. 598.
Hunc morem, hos cursus, atque hæc certamina primus
Ascanius, longam muris quum cingeret Albam,
Rettulit. [Sic semper, ut dixi. An quia per Syncopen ex Retetuli?
Mores patris referre, i. e. Exprimere, & imitari. Plin. 5. Epist. 16. Amisit enim filiam, quæ non minus mores ejus, quam os vultumque referebat: totumque patrem mira similitudine exscripserat.
Saporem salis, Exhibere. Virg. 3. Georg. 397.
Senium parentis referre. Columel. lib. 7. cap. 3. h. e. Imitari, reddere.
Similitudinem referre. Plin. lib. 22. cap. 8.
Sonum eundem referre in cadendo. Cic. in Orat. 38.
Fructum diligentiæ referre alicui, Reportare. Cic. 3. Verr. 149. Quum in eo vestra mihi dignitas fructum diligentiæ referret, id fum assecutus ut, &c. i. e. Reciperem a vestra dignitate fructum ob diligentiam meam. Ovid. 2. Met. 286.
Hos ne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem,
Officiique refers?
Quæstum majorem referre. Columel. lib. 1. cap. 3.
Repulsam referre, quod & Ferre repulsam simpliciter dicitur, & Pati repulsam, hoc est Repelli, rejici. Cic. 1. Off. 139. Hic, summi & clarissimi viri filius, in domum multiplicatam, non repulsam solum retulit, sed ignominiam etiam & calamitatem.
Spem referre. Cic pro Rosc. Amer. 110. Pro re certa spem falsam domum rerulerunt. h. e. Reportarunt.
Victoriam. Liv. 4. 17.
Referre, Ostendere. Lucret. lib. 1. 76.
Unde refert nobis victor, quid possit oriri,
Quid nequeat. Ex Nonio 4. 394. Est potius
Referre, Narrare, indicare. Virg. 2. Æn. 547.
— referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori. Non. ibid. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæsivitque quidnam mihi videretur.
Ordine referre. Ovid. 9. Met. 5.
Horresco referens. Virg. 2. Æn. 204.
Acta memoranda referre. Ovid. 13. Met. 956.
Dicta referre. Ovid. 1. Met. 656.
Facta. Hor. 2. Epist. 1. 130.
Palam facta. Ovid. 3. Amor. 14. 8.
Magna facta. Ovid. 4. de Pont. 8. 88.
Referre numerum, Numerare. Virg. 6. Ecl. 85.
Pauca referre. Virg. 4. Æn. 333.
Pugnas referre, Recensere. Ovid. 12. Met. 160.
Versus in ordine referre. Virg. 7. Ecl. 20.
Vera referre. Ovid. 3. Met. 659.
Voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Tum senior tales referebat pectore voces.
Voce referre. Virg. 1. Æn. 98. Servius, Pleonasmos est.
Ad aures alicujus referre aliquid. Virg. 3. Ecl. 73.
O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est?
Partem aliquam venti divûm referatis ad aures. i. e. Utinam referatis.
Refertur, pro Narratur. Plin. lib. 7. cap. 41. Una feminarum in omni ævo Lampito Lacedæmonia refertur.
Referre, pro Perferre. Cic. ad Cæs. Junior. Sed hæc videbimus, cum legati responsa retulerint. Ex Nonio 4. 394. V. mox, Responsum.
Epistolam referre. Cic. 4. Att. 11. extr. Statim ut sit qui a te mihi epistolam referat.
Facta referre quæ mandata sunt. Plaut. Capt. 2. 3. 86.
Mandata referre ad aliquem. Cæs. 3. Bell. Civil. 58.
Mandata referre alicui. Virg. 7. Æn. 267.
Responsum referre alicui, Quod responsum est referre & recensere. Cic. 6. Att. 1. Dejotarus etiam mihi narravit se ad eum legatos misisse de re Bruti: eos sibi responsum retulisse, illum non habere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap 35. His responsis ad Cæsarem relatis, iterum ad eum Cæsar legatos cum his mandatis mittit.
Referre, Convertere. Virg. 11. Æn. 425.
Multa dies, variusque labor mutabilis ævi,
Rettulit in melius. Ex Nonio 4. 394.
In deterius referre, Interpretari. Tacit. 13. Ann. 13. extr.
In spem sibi aliquid referre alicunde. Plaut. Epid. 3. 2. 3.
Consilia in melius. Virg 1. Æn. 285.
Referre, pro Respondere. Cic. pro Cæcin. 85. Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco dejectus, &c. i. e. Respondeo. Idem pro Quint. 44. Quid autem a nobis refertur?
Referre introrsus, Revocare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Quare si quis existimat nos, quum ista præcipimus, benignitatis fines introrsus referre, & illi minus laxum limitem aperire.
Gradum referre, quod & Pedem referre dicitur. Liv. 3. 70. Idem 1. 14. Et quum, velut inter pugnæ fugæque consilium trepidante Equitatu, pedes quoque referret gradum, plenis repente portis effusi hostes. Ovid. 2. Fast. 502.
Rettulit ille gradus, horrueruntque comæ.
Os suum referre in se. Ovid. 2. Met. 303.
Pedem referre, quod inepte dicitur *Retrahere se*. Virg. 10. Æn. 794.
Ille pedem referens, & inutilis, inque ligatus
Cedebat. Cæs. 1. Bell. Civil. 44. Pedem referre, & loco excedere, non turpe existimarent. Liv. 3 22. Inde signum observare jussit, ut pariter & socii rem inciperent, referrentque pedem, si receptui cecinisset. Virg. 4. Georg. 485.
Jamque, pedem referens, casus evaserat omnes.
Referre rem judicatam, Retractare. Cic pro Domo 78. Si Decemviri sacramentum in libertatem injustum judicassent, tamen quotiescunque vellet quis, hoc in genere se rem judicatam referre posse voluerunt. Sic, Referre mysteria dixit lib. 3. de Orat. 72. pro Iterare. Et Ter. in prol. Hec. 7. Referre comœdiam, pro Denuo agere.

Ad capita referre, Redigere in. Quintil. lib. 3. cap. 11. p. 295. Burm. Theodori schola, ut dixi, omnia refert ad capita.
Omnia referre ad unum. i. e. In unum omnia conferre. Cic. pro Lege Manil. 52. Si ad unum omnia referenda sunt, dignissimum esse Pompejum. De re intelligitur, non de oratione. Valla lib. 3. cap. 38. Sed in emendatis codd scribitur, Si uni omnia tribuenda sunt.
Opem referre. Cic. 1. de Divin. 67.
— cives referte opem, & restinguite. Ex poeta. Al. Ferte. Idem 3. de Legib. 43. De quibus sæpe opem referre possit. Subaudi Cæli partibus Al. R. P. i. e. Reip. ferre. i. e. Auxilio esse.
Opes in apertum referre. Cic. in Parad. 1. [Nisi error est.
Primas referre ad aliquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus referebant. Vetus exemplar habet Deferebant.
Refert & Referunt Imperf. V. infra.
Relatum, relatu, Supin. Plin. lib. 32. cap. 11. Præter hæc purgamenta aliqua, relatu indigna, & algis potius annumeranda, quam animalibus.
Digna relatu. Ovid. 4. Met. 792.
Fœdum relatu. Ovid. 9. Met. 167.
Horrenda relatu res. Ovid. 15. Met. 298.
Referre, Imperf. pr. comm. [ἀναφέρω] Utile est significat, & Genitivo jungitur.
Refert quum dicimus, errare nos Verrius ait, esse enim rectum Reifert, Dativo scilicet, non Ablativo casu. Sed esse jam usu possessum.
Alii Refert, quasi Res fert. An Refert, quasi Fert ad rem, quod fert ad rem. Puto & Gellium meminisse. H. St.
Aliquando his Adverbiis jungitur, Multum, plus, plurimum, parum, paulum, pauxillum, nihil, aliquid, & similibus. Martial. lib. 9. 102.
Multum, crede mihi, refert, a fonte bibatur,
Quæ fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.
Magnopere. Cic. pro Cœl. 57. At quibus servis? refert enim magnopere id ipsum.
Nihil referre iniquitatis. h. e. ut ego quidem opinor, Nihil interesse quod ad iniquitatem attinet. Plin. in Panegyr. cap. 40. extr. Vetuisti exigi, quod deberi non tuo sæculo cœperat. Alius ut contumacibus irasceretur, tarditatemque solvendi, dupli, vel & quadrupli irrogatione multaret: tu nihil referre iniquitatis existimas, exigas quod deberi non oportuerit, an constituas ut debeatur.
Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. Quintil. lib. 9. cap. 4. Cic. 5. de Fin. 90. Tantum refert quam magna dicam.
Cum Genitivis pretii frequentissime construitur, Magni, parvi. Cic. 13. Fam. 99. Ut habeamus aliquam Rempub. cujus consiliis magni referebat te interesse. Ter. Phorm. 4. 3. 41.
— parvi rettulit
Non suscepisse: inventa est quæ dotem petat. Cic. 1. Q. frat. 1. 16. Parvi refert abs te ipso jus dici æqualiter & diligenter, nisi, &c.
Permagni refetre eadem primordia sæpe. Lucret. lib. 1. 907.
Cum Ablativis his, Mea, tua, sua, nostra, vestra. Plaut. Curc. 3. 25.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effossus siet? h. e. Non magnopere laboro. Et Amph. 2. 2. 108. Tua istuc refert si curaveris. h. e. Tuo sit commodo. Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua, malum, id refert?
Utramque constructionem conjunxit Salustius in Jugurtha cap. 111. pr. Faciendum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. De posteriore V. Periz. ad Sanct. Minerv. 3. 5.
Nihil mea refert utrum tu, &c. Cic. in Pison. 29.
Non adscripsi id quod tua nihil referebat. Cic. 5. Fam. 20.
Quid rettulit? Ter. And. 3. 2. 16.
Interminatus sum ne faceres? num veritus? quid rettulit? Ubi Donatus, Retulit, profuit, vel interfuit.
Refert, cum Infinitivo. Cic. de Clar. Orat. 110. Neque enim refert videre quid dicendum sit, nisi, &c.
Refert, [πρόσκειται] Ad rem pertinet. Plin. lib. 14. cap. 6. Quibus exemplis, nisi fallor, manifestum est, patriam, solumque referre, non uvam. i. e. Ad vini præstantiam maxime pertinet, eligere solum & regionem. Idem lib. 16. cap. 30. de arboribus cædendis, Infinitum refert lunaris ratio, nec nisi a vicesima in tricesimam cædi volunt. Hæc Budæus. Varro 1. de R. R. cap. 8. Refert, inquam, quod genus vineæ sit, quod sunt multæ species ejus.
Plurimum referre aliquid. Plin. lib. 21. cap. 11. Diximus & terram referre plurimum.
Refert in ea re. Cic. 2. de Divin. 97. Fac in puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.
Aves pascantur, necne, quid refert. Cic. 2. de Divin. 72.
Nec multum refert an villatici corporibus graves, & parum veloces sint. Columel. lib. 7. cap. 12. De canibus loquens.
Nihil refert, quomodo. Plaut. Rud. 4. 4. 25.
Quomodo habeas, nihil id refert, jure, anne injuria? Al. Illud refert, jure ne, an inj.
Sed refert quomodo adhibeatur. Cic. 3. Tusc. 42.
Nec terræ tantum natura circa has refert. Plin. lib. 16. cap. 33. i. e. Ad rem non tantum pertinet.
Adeone est fundata leviter fides, ut ubi sim, quam qui sim magis referat? Liv. 2. 7.
Refert, Necesse est. Sallustius Catil. cap. 52. Quare vanum quidem hoc consilium est, si periculum ex illis timuit: si in tanto omnium metu solus non timet, eo magis refert me mihi atque nobis timere. Al. Me omittunt. Virg. 2. Georg. 104.
— neque enim numero comprehendere refert.
Ad rem hæc referunt, i. e. Pertinent. Plaut. Perf. 4. 4. 44.
Relātus, a, um. Partic. [ἀνατεθείμενος] Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Sed duros, & quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. De auribus.
Causa relata mea est. Ovid. 3. Fast. 476.
Relātio, ōnis. f. [ἀναφορά, ἐπανάφορα] Referendi actus.
Criminis relatio, Illatio mutua. Ulpian. in l. Is qui reus. D. de publ. judiciis. Is qui reus factus est, purgare se debet: nec ante potest accusare, quam fuerit excusatus. Constitutionibus enim observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [An Reillatione?
Gratiæ relatio. Senec. lib. 5. de Benefic. cap. 11.
Meritorum relatio, Commemoratio. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 301. Burm.

Relatio, Actus referendi ad ſenatum. Cic. in Piſon. 14. Nam relatio illa ſalutaris & diligens fuerat Conſulis: animadverſio quidem & judicium, Senatus. Ibid. 29. Quis audivit, non modo actionem aliquam, aut relationem, ſed vocem omnino, aut querelam tuam? Plin. Epiſt. 190. Et relationem quidem de eo Cæſar ad Senatum non remiſit. Hic propoſitionem criminis & rei apud Senatum ſignificat.

Jus quintæ relationis, eſt Jus de quinque rebus quoties ſenatus haberetur, referendi. Scribit Julius Capitolinus in Pert. cap. 5. ominoſum Pertinaci Imperatori fuiſſe, quod ei, pro jure quintæ relationis, jus quartæ relationis decretum fuiſſet: par enim numerus infauſtus eſt. Nam Probo Imperatori jus tertiæ relationis decretum eſt, nec ominoſum fuit. V. Vopiſc. cap. 12. extr. Initio autem jus unius relationis dabatur, ut Auguſto Cæſari. Dion, Et quandocunque ſenatus haberetur, jus eſſe ei unius relationis, de quacunque re vellet.

Relātus, ûs. m. Tacit. 1. Hiſt. 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus eſt.

Relātor, ōris. m. [μεσίτης] Cic. 8. Att. 24. Incipiam ſperare, etiam conſilio Senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Cæſarem conjungi poſſe.

Relātōrius, a, um. Adj. Relationem continens. Cod. Theod. lib. 13.

Relatīvus, a, um. Relationem habens. Arnob. lib. 7. p. 221. Honos relativi eſt ad alterum generis.

Pronomen relativum apud Grammaticos.

Relatīve, Adv. Auguſtin. lib. 5. de Trin.

Refĕrendārius, i. m. Referendarii apud Ro. Imperatores dicebantur, Per quos ipſi ſingulorum deſideria perdiſcebant, teſte Caſſiodoro, qui libro 6. Variar. Epiſtolar. 17. quibus verbis hæc dignitas ſolebat concedi, indicat. Horum funguntur miniſterio, qui hodie in aulis Principum Cancellarii appellantur. Nominat autem eos ipſe Juſtinianus Spectabiles, qui mox ſuum poſt Illuſtres obtinebant locum. V. No. De Referend. ſacri palatii. Alciatus lib. 3. Diſpunct. & Jureconſulti in l. Eos. C de Excuſationib. munerum. lib. 10. C. Cocleus hanc vocem ad barbaros relegavit. [Suid. Γαιφειδάρεος, ἀξίωμα Γωμαϊκὸν, ἤγουν Ἀναφορεύς. Scribendum Ταφειρεδάρεος.

Rĕferveo, bui, [ἀναζέω] ēre. Valde fervere. Partic. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in ſartagine referventi.

Crimen refervens. Cic. pro Roſc. Com. 17. Nonne ut ignis in aquam conjectus continuo reſtinguitur, & refrigeratur: ſic refervens falſum crimen, in puriſſimam & caſtiſſimam vitam collatum, ſtatim concidit & exſtinguitur?

Refervere, aliquando contrarium ſignificat. Cic. de Clar. Orat. 316. Nam & contentio nimia vocis reciderat, & quaſi referbuerat oratio. h. e. Refrixerat.

An Deferbuerat? H. St. Videtur ad ſeq. dict. pertinere, niſi vera Steph. conjectura eſt.

Refervesco, [ἀναζέω] ĕre. Idem quod Refervere. Cic. 1. de Divin. 46. Ex his Mercurium ex patera, quam dextera manu teneret, ſanguinem viſum eſſe fundere: qui quum terram attigiſſet, refervefcere videretur, ſic ut tota domus ſanguine redundaret.

Rĕfībŭlo, [ἀποπορπόω] Fibulam tollere, vel ſolvere. Martial. lib. 9. 28.

Refibulavit turgidum faber penem. V. infibulo.

Rĕfĭcio, fēci, fectum, [ἀνακλίζω, ἀναλαμβάνω] ĕre. eſt Inſtaurare, renovare, ut Ulp. ait, Quod corruptum eſt in priſtinum ſtatum reſtaurare. Verbo item reficiendi, tegere, ſubſtruere, farcire, ædificare, & advehere, apportareque ea, quæ ad eandem rem opus ſunt, continentur. Hæc Ulpianus l. 1. D. De rivis, §. 6. Deinde Prætor.

Ædes reficere quæ vitium fecerunt. Cic. in Topic. 15.

Puppes laceras refeci. Ovid. 2. Epiſt. 46.

Rates quaſſas reficere. Hor. 1. Carm. 1. 17.

Templum. Cic. 1. de Divin. 4. Quin etiam memoria noſtra templum Junonis Soſpitæ L. Julius, qui cum P. Rutilio Conſul fuit, de Senatus ſententia refecit. Hor. 3. Carm. 6. pr.

Delicta majorum immeritus lues,
Romane, donec templa refeceris
Ædesque labentes deorum.

Villam reficere, vel ſtabulum Ulpian. in l. Ex conducto. in princ. D. Locati.

Reficere opus ex pecunia alicujus. Cic. 3. Verr. 142. Locatur id opus, quod ex mea pecunia reficiatur.

Memoriam judicum reficere brevi repetitione rerum, pro Recolligere. Quintil. in proœm. lib. 4.

Pecuniam reficere ex venditionibus. Papin. in l. Tutores. §. Patruus. D. de adminiſtr. tutor.

Reficitur ei tantum ex ſuis poſſeſſionibus. Cic. in Parad. 6. Hoc propoſito nunquam eris dives, ante quam tibi ex tuis poſſeſſionibus tantum reficiatur, ut eo tueri ſex legiones & magna equitum ac peditum auxilia poſſis. i. e. Redeat.

Teſtamentum reficere, Facere denuo. Ulpian. in l. Idemque erit. D. de militari teſtamento.

Reficere Tribunos, & alios magiſtratus, pro Recreare, ſeu iterum creare. Cic. de Amicit. 65. Papirius legem ferebat de Tribunis reficiendis

Tribum reficere. Cic. pro Planc. 45. Neque hoc liberis noſtris interdicendum eſt, ne obſervent tribules ſuos, ne diligant, ne reficere neceſſariis ſuis ſuam tribum poſſint. Conficere Græv. q. V.

Refici, In priſtinum ſtatum reponi. Lucret. lib. 1. 557.

Nam quidvis citius diſſolvi poſſe videmus,
Quam rurſus refici.

Reficere, Recreare, delectare. Ad animum refertur, & ad corpus. Plin. Jun. Quum reficiendi animi gratia id feciſſet. Idem in Paneg. cap. 77. ad fin. Adhæc tam aſſiduus in Tribunali, ut labore refici ac reparari videretur.

Refectus ſum, quum tua legerem. Plin 4. Epiſt. 3.

Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amiſi. Cic. 7. Fam. 27. Hic pro Reſtaurare ſumitur, & vires recipere ex morbo.

Exercitum reficere ex labore & inopia, Cibo & potu reparare, atque etiam quiete, ne labore victus deficiat. Cæſ. 7. Bell. Gall cap. 83.

Herbas teneras aurora refecit Ovid. 3. Faſt. 711.

Me conſilium Cn. Pompeji recreat, & reficit. Cic. pro Milon. 2.

Salutem communem reficere. Cic pro Sext. 15.

Reficere ſe ab imbecillitate. Plin. lib. 26. cap. 11. Reficientibus ſe ab imbecillitate utiliſſima.

Se reficere ex magnis caloribus. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego ex magnis caloribus, non enim meminimus majores, in Arpinati ſumma cum amœnitate fluminis me refeci ludorum diebus.

Se reficere ad audiendum. Cic. 6. Verr. 107. Ad ea autem, quæ dicturus ſum, reficite vos, quæſo, Judices, per deos immortales.

Vires reficere cibo, Reparare. Liv. 37. 24.

Vultum reficere. Cic. 12. Att. 15.

Refici dicitur, qui convaleſcit. Plin. 8. Epiſt. 11. Quanquam vereor ne poſt gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, ut ſimul quod periclitata ſit, perhorreſcas. Jam hilaris, jam ſibi, jam mihi reddita, incipit refici, tranſmiſſumque diſcrimen convaleſcendo remetiri.

Arte Æmonia refectus Thelephus, Sanatus. Stat. 1. Silv. 4. 112.

Furiis refecti ardebant. Virg. 3. Georg. 511. Quia languentia corpora in vires quodammodo excitat furor, & facit ea in exitium convaleſcere. Servius.

Refăcio, [ἀνασκευάζω] ĕre. antiquum, apud Plautum legitur in Truc. 4. 4. 24. Nam refacere ſi velim, non eſt locus.

Refectus, a, um. Partic. Cic. 16. Att. 3. pr. Sed tamen idem σύνταγμα miſi ad te retractatius, & quidem δεχίτυπον ipſum, crebris locis inculcatum & refectum. Ovid. 4. Faſt. 610.

Opibus curiſque amici refectus. Hor. 2. Epiſt. 2. 136.

Refectio, ōnis. f. [ἀνάκτησις] Ipſe reficiendi & reſtaurandi actus. Columel. lib. 12. cap. 3. Ceteraque, ſi refectionem deſiderant, fabris concinnanda tradantur.

Quies & Refectio. Quintil. lib. 10. cap. 3. Tempora ab ipſa rerum natura ad quietem, refectionemque nobis data, in acerrimum laborem convertimus.

Inſtar refectionis. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Quod ſi quando cum influentibus negotiis paria feciſti, inſtar refectionis exiſtimas mutationem laboris.

Valere refectioni, Sufficere viribus ad. Celſ. lib. 3. cap. 15.

Dicitur etiam Ciborum refectio. Celſ. lib. 4. cap. 9. extr. Si in refectione quoque manſerit tuſſis, intermittere oportebit uno die. [Hic quoque Refectio eſt ἀνάληψις, quam Cæl. Aurel. Reſumptionem vocat. Status nempe eorum, qui reficiuntur ex morbo. Non ergo Ciborum refectio.

Refectus, ûs. m. [ἀνάληψις] Ipſa refectio. Plin. lib. 18. cap. 7. Panem ex hordeo, antiquis uſitatum, vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. [Hard. Quadr. fere cibus eſt. Porro Eſitatum lego.

Refector, ōris. m. Sueton. in Veſpaſ. cap. 18. Item coloſſi refectorem inſigni congiario magnaque mercede donavit.

Rĕfīgo, xi, xum, [καταπήγνυμι] ĕre. Rurſus, ſive valde figere. Columel. lib. 4. 16. Nam ſive prope truncum defigitur palus, pedali tamen ſpatio refigendus eſt. Al. Recedendum eſt. Virg. 4. Georg. 202.

— aulaſque & cerea regna refigunt. i. e. Figunt, inquit Servius. Al. Refingunt. [Omnia ergo hæc ſuſpecta ſunt.

Refigere, [ἀποκηλόω] Frequentius contrarium ſignificat primitivi: nempe Quod fixum eſt educere Inde, Refigere tabulas, & leges, i. e. Reſcindere. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii reſcidiſtis, leges refixiſtis. Leges enim in tabulis æneis inciſæ & affixæ erant.

Æra refigere. Cic. 12. Fam. 1. Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus.

Leges figere & refigere. Virg. 6. Æn. 622.

Signa. Hor. 1. Epiſt. 18 56.

Sub duce, qui templis Parthorum ſigna refixit.

Refixus, a, um. Partic. ut, Clypeus refixus. Virg. 5. Æn. 36. & Hor. 1. Carm. 28. 11.

Sidera refixa cælo. Virg. 5. Æn. 527.

Rĕfīgūro, [ἀνατυπόω] āre. Reformare. Vulg. Interpr. Sapient. cap. 19. 6. Omnis creatura ad ſuum genus ab initio refigurabatur.

Refingo, in. H. St. Unica vocula, quia diffluxit atramentum, legi nequit. Occurrit vero id verbum apud Apul 3. Mileſ. p. 134. Elmenh. Quantumque poteram lætiorem me refingens.

Reflāgĭto, pr. comm. [ἀναιτέω] āre. Iterum flagitare. Catul. de Acme, 40. 6.

Perſequamur eam, & reflagitemus. Subaudi Codicillos.

Reflatio, Reflatus, V. reflo.

Reflecto, xi, xum. pr. comm. [ἀνακάμπτω] ĕre. Retro flectere. Plin lib. 11. cap. 50. Canum degeneres caudam ſub alvum reflectunt.

Aciem reflectere. Senec. Herc. fur. 8 Aciem oculorum intelligit.

Caput leviter reflectens. Catul. de Acme, 43. 10.

Colla mollia ei reflectunt. Virg. 11. Æn. 622.

Oculos reflectere. Ovid. 7. Met. 342.

Pedem reflexit inde. Catull. Argon. 62. 112.

Viſus reflectere. Valer. 5. Argon. 454.

Reflecti in ungues. Ovid. 5. Met. 547. De Aſcalapho in bubonem verſo.

Inque caput creſcit, longoſque reflectitur ungues.

Reflectere, per translationem, pro Revocare. ut,

Revocare & reflectere animum ad aliquid. Cic. pro Sull. 46. Fero ego te, Torquate, jam dudum, fero: & nonnunquam animum, incitatum ad ulciſcendam orationem tuam, revoco ipſe & reflecto.

Reprimere atque Reflectere. Ter. Adel. 3. 2. 9.

Quem neque fides, neque jusjurandum, neque ulla miſericordia Repreſſit, neque reflexit, neque quod partus inſtabat prope.

Incitare & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. 53. Quæ niſi qui naturas hominum, vimque omnem humanitatis, cauſaſque eas, quibus mentes, aut incitantur, aut reflectuntur, penitus perſpexerit, dicendo quod volet perficere non poterit.

Animum reflexi. Virg. 2. Æn. 741.

Reflexus. a. um. Partic. [ἀνακαμφθεὶς] ut, Cervix reflexa Stat. 1. Achill. 382.

Telum reflexum rotabat obliquo Marte. Sil. lib. 16. 54.

Reflexum & Rectum, contraria. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reflexim, Adv. Vice verſa. Apul. de Syll. Categor. p. 34. Elmenh. Reflexim inferre; cui opponitur Directim.

Reflexio, ōnis. f. Apul. ibid.

Reflexus, ûs. m. Apul. 1. Florid. p. 242 Elm. Prope Oceani reflexus.

Reflo. pr. comm. [ἀνεμόω] āre. Retro, vel contra ſpirare. Cic. 6. Att 7. Inde quamprimum Athenas, etſi Eteſiæ valde reflarint. Idem 2. Off 19. Nam & quum proſpero flatu ejus utimur, ad exitus pervehimur optatos: & quum reflavit, affligimur. De Fortuna.

Reflor,

Reflor, Passiv. Lucret. lib. 9. 936.
Interiorem etiam partem spirantibus aer
Verberat hic idem, quum ducitur, atque reflatur.

Reflans, antis. Partic. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejicimur.

Reflātus, a, um. Partic. ut, Reflata succositas. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151.

Reflatio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. 12. Ex alto reflatio quædam viarum nuditate permittitur.

Reflātus, ûs. m. [ἀνάπνοια] Plin. lib. 9. cap. 6. Quorum unum mergi vidimus reflatu beluæ expletum unda. Cic. 12. Att. 2. pr. Hic rumor est T. Mutcum periisse naufragio, Afinium delatum vivum in manus militum; L naves delatas in Uticam reflatu hoc.

Reflābĭlis, e. Adj. ut, Cibi facile reflabiles. Cæl. Aurel. Tard. 4. 1. 6.

Reflōreo, ui, pr. comm. [ἐξανθέω] ēre. sive potius Reflorescо, ĕre. Rursum florere. Plin. lib. 18. cap. 16. Secatur incipiens florere, & quoties refloruit, &c. Idem lib. 19. cap. 8. Cujus natura in carnariis reflorescens sæpius dicta est. Sil. lib. 15. 738.
Celsus, ceu prima reflorescente juventa,
Ibat consul ovans.

Refluo, xi, xum, pr. comm. [ἀναῤῥέω] ĕre. Rursum fluere. Plin. lib. 2. cap 87. Nec unquam eodem tempore, quo pridie, refluit. Virg. 9. Æn. 32. Undis refluentibus stridet mare. Virg. 4. Georg. 262.

Refluus, a, um. Adj. [παλιῤῥόος, παλιῤῥοῦς] Quod refluit, ut, Refluum mare, Plin. lib. 2. cap. 97.
Gurges refluus. Stat. 5. Silv. 1. 91.

Refluāmen, ĭnis. n. Fortunatus 1.
Parvula Grammaticæ lambens refluamina guttæ.

Rĕfocillo, [ἀνακομίζομαι, ἀναψύχω] āre. Idem quod Focillare, Recreare, reparare, instaurare. Plin. lib 3. Epist. 14. Ipse paucis diebus, ægre refocillatus, non sine ultionis solatio decessit, ita vivus vindicatus, ut occisi solent. Verbum ex Focillo, quod Calefacio significat, compositum: quod ex Focillo diminutivo hujus nominis Focus, derivatur. [Immo ex verbo Foculo, ut a Scribo Scribillo, a Sorbeo Sorbillo, ut placet Voss. Sunt qui Focilo scribunt, pr. prod. sec. corr. decepti falsa, ut vult Scaliger, lectione Lucani ad Pison. 114. V. Voss. Etym. Gloss. Lat. Gr. Focilat, Θωπεύει. Refocilat, Ἀνακτᾶται τὸν λειποψυχήσαντα. Focilatus etiam in Mss. apud Suet. in Aug. cap. 17. Unde a Faucibus deducit & Ricciol pr. prod.
Lugentem efficacibus remediis refocillare. Senec. de Benefic. lib. 3. cap 9.

Rĕfōdio, fōdi, fossum, [ἀνασκάπτω, ἀνορύσσω] ĕre. contrariam habet significationem suo primitivo: significat enim Extra terram educere, fodiendo eruere. Plin. lib. 15. cap. 18. Quæ mitiore cælo refossæ cum arbore, atque in lucem remissæ, novos soles recipiunt. Idem lib. 2. cap. 63. Si ulli essent inferi, jam profecto illos avaritiæ atque luxuriæ cuniculi refodissent. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de integro refodi debet.

Refossus, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

Rĕformīdo, [ὑποπτήσσω] āre. Idem quod simplex Formidare, sive Valde formidare. Cic. 3. de Finib. 7. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi inanem reformidans, in ipsa curia soleret legere sæpe. De Catone. Et idem pro Cæcin. 84. Istum locum fugis & reformidas.
Crimen amicitiæ reformidare. Cic. pro Cœl. 14.
Ferrum reformidant frondes. Virg. 2. Georg. 369.
Solem infuetum lumina reformidant. Ovid. 3. de Pont. 4. 49.
Tactum membra saucia reformidant. Ovid. 2. de Pont. 7. 13.
Tempus illud mens reformidat. Ovid. 3. Trist. 6. 29.
Vulnus humus reformidat. Ovid 1. Fast. 666.

Reformidātio, ōnis. f. [ὑποπτηξις] Cic. in Partit. 11. In suasione autem, aut spem, aut reformidationem deliberantis.

Rĕformo, [ἀνατυπόω, ἀνατυπόω] āre. In priorem, vel meliorem, formam redigere. Plin. in Paneg. cap. 53. pr. Ut ostendam quam longa consuetudine corruptos depravatosque mores principatus parens noster reformet & corrigat.
Reformare, & velut recoquere. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Qui postquam egit pro Sestio, tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, Rhodi rursus reformandum, ac velut recoquendum, se dedit. Legitur &, Rursus formandum.
Reformare ad exemplum. Senec. Epist. 94. Deinde jubetur imitari proposita, & ad illa reformare chirographum.
Reformare, h. e. Constituere denuo. Hermogenianus, De publicanis & vectigalibus. l. Vectigalia, Vectigalia sine Imperatorum præcepto, neque præsidi, neque curatori, neque curiæ constituere, neque præcedentia reformare, & his vel addere vel diminuere licet. Budæus.

Reformo, Transformo. μεταμορφῶ. Gloss. Gr. Lat. Ovid. 11. Met. 254.
Sed preme, quicquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. i. e. Dum formam mutet in pristinam denique. Apul. 3. Met. p. 138. seq. sæpius.

Reformātus, a, um. Partic. Ovid. 9. Met. 339.
Ora reformatus primos lolaus in annos.

Reformātio, ōnis. f. [μεταμόρφωσις] Apul. 3. Met. p. 140. Elmenh. Facilior hujus reformationis medela suppeditat. & ibid. sæpius.

Reformātus, ûs. m. Tertull. adv. Valent. cap. 13. Tutelaris reformatus.

Reformātor, ōris. m. [ἀνατολάσης] Plin. Epist. 12. lib. 8. ad Minucianum, Ipsarum denique litterarum jam senescentium reductor ac reformator.

Reformatrix, īcis. f. Idem. JCt. in Dig.

Rĕfōvĕo, fōvi, fōtum, [ἀνάθαλπω] ēre. Rursum fovere, sive nutrire. Columel. lib. 2. cap. 1. Licet enim majorem fructum percipere, si frequenti, & tempestiva & modica stercoratione terra refoveatur.
Artus refovet complexibus. Lucan. lib. 8. 67.
Corpus refoventque foventque. Ovid. 8. Met. 536.
Ignes tepidos refoverat. Ovid. 2. Amor. 19. 15. Amoris scil.
Membra refovere quiete. Sil. lib. 3. 637.
Oculos inungere ac refovere. Plin. lib. 8. cap. 37. Quod vulgus dicit *fomentare*.
Vites absumptas refovere stercore. Columel. lib. 2. cap. 14.
Vires dat refovetque deus. Stat. 6. Theb. 521.
Refovere, per translationem. Plin. in Paneg. cap. 69. extr. Si quid usquam stirpis antiquæ, si quid residuæ claritatis, hoc amplexatur, & refovet, & in usum Reipub. promit. Ibid. cap. 18 pr. Quam speciosum est enim, quod disciplinam castrorum lapsam exstinctamque refovisti, depulso prioris sæculi malo, inertia & contumacia.

Refōtus, a, um. Partic. Suet. Neron. cap. 27. Refotus sæpius calidis piscinis.
Animus refotus. Gell. 15. 2.

Refractarius, V. refringo.

Refræno, &c. V. refreno.

Refrāgor, pr. comm. [ἀντιπράττω, ἀντιψηφίζομαι] āri. Resistere, repugnare. Plin. 3. Epist. 19. extr. Proinde hoc te non moveat, si cetera non refragantur, quæ velim quam diligentissime examines. Idem 2. 5. Si materia non refragetur. Plin. lib. 19. cap. 8. Quidam eunuchion, quoniam hæc maxime refragetur veneri.
Refragari, Repugnare, sed proprie verbis. Cic. 11. Philipp. 20. Etsi, quis potest refragari, non modo non petenti, verum etiam recusanti?
Ingenium illi refragatur. Quintil. lib. 10. cap 6.
Refragabunt, pro Suffragabunt. Sisenna lib. 22. Multi populi, plurimæ concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragavere. Nonius 7. 3. [In edit. Gothofr. Conciones & Refragabunt. Mercer. Contionis & Suffragaverunt. Locus mutilus est, excideruntque loca veterum, ubi Refragare pro Refragari dixerunt, quibus alium subjicit, ubi Suffragaverunt, pro Suffragati sunt legitur. Nihil aliud enim eo capite proposuit sibi Nonius, quam Contrario in genere posita verba referre. Quare a pr. Refragabunt, pro Refragabuntur reliquisse putem, etsi etiam a Suffrago exemplum afferat, quod in aliis item verbis passim facit. Probabiliter autem utrumque arcessitur ab antiquo verbo Fragor pr. prod. quod ex Gr. φραδᾶν, ut vult Voss. q. V. Gloss. Lat. Gr. Refragatur, Ἐναντιοῦται. Refragantes, ἀντιψηφίζοντες.

Refragātor, ōris. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Omnes martyriorum refragatores ebulliunt.

Refragātio, ōnis. f. August. Epist. 177. In re facillima curvam refragationem & nodos difficultatis posuisse.

Refrēno, pr. comm. [ἀναχαιτίζω, ἀναστέλλω] āre. a Freno deductum verbum, significat Valde frenare, cohibere, coercere: ut, Refrenare libidines. Cic. in Parad. 5. Et 2. de Lege Agrar. 54. O libidinem refrenandam.
Refrenare atque Coercere. Cic. 2. de Divin. 4. His præsertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. De juventute.
Aquas, Earum cursum sistere. Ovid. 6. Epist. 87.
Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. De Medea.
Licentiam indomitam refrenare. Hor. 3. Carm. 24. 19.
Morsus refrenat voluptas, i. e. Mitigat. Lucret. lib. 4. 1079.
A gloria refrenare, cui Incitare opponitur. Cic. pro Cœl. 76. Semper magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi fuerunt.
A reditu refrenare. Cic. 11. Philipp. 4. A progressu arcuit, a reditu refrenavit.
Ab exitio refrenare, i. e. Tueri, defendere. Lucret. lib. 1. 850.
— neque ab exitio res ulla refrenat. Metaphora est.
Refrenor, Passiv. usus est Lucret. lib. 2. 283.
Et projecta refrenatur, retroque residit? i. e. Reprimitur. Lambinus.

Refrenātus, a, um. [ἀναχαιτισθεὶς] Partic. ut, Relligione refrenatus. Lucret. lib. 5. 115.

Refrenātio, ōnis. f. Senec. 3. de Ira, 15. Necessaria est ista doloris refrenatio, utique hoc fortitis vitæ genus, & ad regiam mensam adhibitis.

Refrīco, ui, ctum, vel āvi, ātum, pr. comm. [ἀναψάω] āre. Rursum, vel valde fricare. Cato R. R. cap. 87. Id in linteum novum indito, exprimito cremorem in patinam novam, aut in mortarium: id omne ita facito, & refricato denuo.
Refricare, [ἐπανανεῦν] Renovare. Tractum a vulneribus, quæ plerumque fricando renuvantur. Cic. 3. de Lege Agrar. 4. Refricare obductam Reipub. cicatricem. Idem 5. Fam. 17. Sin autem omnia quæ sentio perscripserim, ne refricem meis litteris desiderium ac dolorem tuum.
Nec hæc, quæ refricant, hic me magis angunt. Cic. 12. Att. 45.
Animum memoria refricat cinis patriæ. Cic pro Sull 19. Quum cinis patriæ versari ante oculos, atque animum memoria refricare cœperat.
Vulnera refricare. Cic. 5. Att. 15. Appii vulnera non refrico, sed apparent, nec occuli possunt. V. paulo supra.
Refricare, neutrum. Cic. 10. Att. 19. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediat scriptionem meam.

Refrīgro, xi, pr. comm. [ἀναψύχομαι] ēre. vel potius Refrigrescо, ĕre. Frigidum fieri. Cato R. R. cap. 105. Ubi jam vinum refrixerit, in dolium quadragenarium infundito. Columel lib. 2. cap. 2. Et boves inhibeat, ut colla eorum refrigescant, quæ celeriter conflagrant, nisi assidue refrigerentur: & ex eo tumor, ac deinde ulcera invadunt.
Cor refrixit. Ovid. 12. Met. 442.
Refrigescit enim cunctando plaga per auras. Lucret. lib. 4. 707.
Res refrigescit, per translationem. Cic. 3. Q. frat. 8. Sed tota res & timetur & refrigescit. Idem 9. Fam. 10. Ego, cetera qui animo æquo fero, unum vereor ne hasta Cæsaris refrixerit. Al. Cæsari.
Res refrixerit, pro Refrigescit: ut ait Donatus. Ter. Adel. 2. 2. 24. Nihil est, refrixerit res. i. e. Tacent de hac re, nulla amplius mentio fit. Cic. 2. Q. frat. 6. Nam quod de Pompejo Caninius agit, sane quam refrixit.

Refrīgĕro, pr. comm. [ἀναψύχω, καταψύχω] āre. Frigus inducere, rem calidam frigidam facere. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa ætas, aut æque calescere, vel aoricatione melius, vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari salubrius?
Refrigerare & Incendere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Quarum tantus est concentus ex dissimillimis motibus, ut quum summa Saturni refrigeret, media Martis incendat. De stellis.
Aliquem refrigerat frigus. Cic. 5. Fam. 10. Et eo minus quod me frigus Dalmaticum, quod illinc ejecit, etiam hic refrigeravit.
Æstum refrigerare. Plin. lib. 20. cap. 7.
Calor refrigeratur & exstinguitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Refrigerato autem & exstincto calore, occidimur ipsi & exstinguimur.
Membra refrigerat unda. Ovid. 13. Met. 903.

Piſcinas refrigerare. Varro 3. de R. R. cap. 17.
Thermas refrigerare. Martial. lib. 5. 28.
Teſtem refrigerare. Translate, Ad frigus redigere, id eſt Attonitum reddere, & perturbare, & pæne explodere. Quintil. De teſtibus interrogandis, lib. 5 cap. 7. Teſtis, inquit, brevi interlocutione patroni refutandus eſt, aut aliquo, ſi continget, urbane dicto refrigerandus. Budæus.

Refrigerātus, a, um. Partic. [ἀναψυχθείς] Plin. lib. 12. cap. 15.
Myrrha melior radice refrigerata.
Ardens & Refrigeratus, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Quæ, ſi mundus eſt deus, quoniam mundi partes ſunt, dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda ſunt.
Accuſatio defeſſa ac refrigerata. Cic. 2. Verr. 31. Ita, defeſſa ac refrigerata accuſatione, rem integram ad M. Metellum Prætorem eſſe venturam.
Amor inventionis refrigeratus. Quintil. Tryphoni.
Sermone leviſſimo hominum provincialium refrigerato. Cic. 3. Fam. 8.
Refrigeratus, Refocillatus. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 41. Et quum primum frequenti auditorio commiſiſſet, ægre perlegit, refrigeratus ſæpe a ſemet ipſo. [i. e. A ſtudio & contentione in recitando, ſubito ad ſilentium & frigus redactus. V. frigus.

Refrigescentia, æ. f. Idem quod Refrigeratio. Tertull. de Anima cap. 43. Sed non refrigeſcentiam admittam.

Refrigerātio, ōnis. f. [ἀνάψυξις, ψυγμὸς] Plin. lib. 34. cap. 13.
Additur & in emplaſtra, quibus lenis quæritur refrigeratio & ſiccatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui quum ſit una profectus, umbras arborum, fonticulorumque amœnitatem, vel auræ refrigerationem captavit. Cic. de Senect. 46. Et refrigeratio æſtate, & viciſſim aut ſol, aut ignis hibernus.

Refrigerātor, ōris. m. & Refrigerātrix, īcis. f. [ἀναψυκτὴς] Plin. lib. 19. cap. 8. Eſt quidem natura omnibus refrigeratrix.

Refrigerātōrius, a, um. Adj. [ἀναψυκτικὸς] ut, Vis refrigeratoria. Plin. lib. 22. cap. 2.

Refrigĕrium, i. n. Idem. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 17. Aliter anima non capiat paſſionem tormenti ſeu refrigerii. V. Cur poſt. Cellar. p 228. & Antibarb. p. 91.

Refrina, V. erriva.

Refringo, frēgi, fractum, pr. comm. [ἀνακλάω, ἀποθραύω] ĕre. Rumpendo aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus.
Carcerem refringere. Liv. 34. 44.
Clauſtra, Translate eleganter. Plin. 2. Epiſt. 10. Enotuerunt quidam tuſ verſus, & invito te clauſtra tua refregerunt.
Clauſtra nobilitatis. Cic pro Muren. 17. Quum vero ego tanto intervallo clauſtra iſta nobilitatis refregiſſem, ut aditus ad Conſulatum poſthac, ſicut apud majores noſtros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret.
Aditus. Valer. 1. Argon. 595.
Domos. Valer. 8 Argon. 322.
Belli ferratos poſtes, portaſque refregit. Hor. 1. Serm. 4. 61. de Diſcordia.
Portas refringere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 33.
Silvas refringens pectore. Stat. 4. Theb. 139.
Virgulta refringit pede vago. Catul. de Berecynth. 61. 86.
Aculei judicii delinimentis refringuntur. Plin. 3. Epiſt. 15. extr. Confido tamen, me non ſic auribus duci, ut omnes aculei judicii mei illarum delinimentis refringantur. Hebetantur fortaſſe, & paululum retunduntur, revelli quidem, extorquerique non poſſunt.
Mucronem unguium refringere & hebetare. Plin. lib. 8. cap. 15.
Radius ſolis refringitur. Plin. 2. 59.
Gloriam alicujus. Cic. pro Milon. 5. Nunquam exiſtimavi ſpem ullam eſſe habituros Milonis inimicos, ad ejus, non ſalutem modo exſtinguendam, ſed etiam gloriam per tales viros refringendam. al. Infringendam.
Impetus ingeniorum anguſtiſſimo gyro refringere. Plin. lib. 9. Epiſt. 26. ad Lupercum, Sed hoc intelligi volo, laxandos eſſe eloquentiæ frenos, nec anguſtiſſimo gyro ingeniorum impetus refringendos.
Opes alicujus. Propert. lib. 3. 3. 44.
Vim fortunæ refringere, Coërcere. Liv. 5. 37.

Refractus, a, um. Partic. [ἀνακεκλασμένος] ut, Aquilo refractus. Stat. 4. Silv. 5. 8.
Clauſtris pudoris refractis. Plin. 2. Epiſt. 14.
Gubernacula refracta. Lucret. lib. 4. 442.

Refractio, ōnis. f. ut, Refractio ſeu repercſſi o luminis, lib. 8. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

Refractārius, a, um. Adj. [αὐθάδης] a Refringo, quaſi Repercutiens ad tactum & reluctans: ſignificat Contumacem, & nimis in ſua ſententia tenacem. Senec. Epiſt. 74. Errant ſi qui exiſtimant philoſophiæ fideliter deditos contumaces eſſe ac refractarios, & contemptores magiſtratuum. al. Regum.

Refractariōlus, a, um. Adj. dimin. Cic. 2. Att. 1. Fuit enim mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur, enituerat civis ille tuus Demoſthenes, & quod ſe ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerat, ut σεμνότερός τις & πολιτικώτερος videretur, curare ut meæ quoque eſſent orationes, quæ Conſulares nominarentur.

Refrīva, æ. f. Faba dicitur, ut ait Cincius quoque, quæ ad ſacrificium referri ſulet domum ex ſegete, auſpicii cauſa, quaſi revocent fruges, ut domum datantes te virtito ad rem divinam faciendam. Ælius dubitat, an ea ſit, quæ prolata in ſegetem, domum referatur: an quæ refringatur, quod eſt teratur: ſed opinionem Cincii adjuvat, quod in ſacrificiis publicis, quum puls fabata diis datur, nominatur refriva. Hæc Feſtus. Turnebus quum illud Te virtito nihil ſignificet, ſcribendum putat E tritico, hoc ſenſu, Quum obſeverant ſegetem, quia in agrum fruges tulerant, quod inauſpicatum videbatur domo eas exportaſſe, ut non redituras, ſolebant e ſegete, aut ſtatim ſementi facta, aut poſtea auſpicii cauſa, domum fabam referre, pro tritico & frugibus. Retuliſſeque fabam perinde erat ac retuliſſe fruges, & auſpicari earum reditum, ominarique, eas domum reverſuras, non in agro ſemper remanſuras. Plin. lib. 18 cap. 12. Namque fabam utique e frugibus referre mos eſt, auſpicii cauſa, quæ ideo refriva appellatur. Al. Refrina, ut & apud Feſt. Turnebus in quibuſdam legit Referiva: edit. Parmenſ. Refervia. [Turnebi ſententiam confirmat ex Mſſ. Harduin. Cui aſtipulatur Voſſ. in Etymol. Analogia tamen poſtulare videtur Refertiva, a Refertum antiquo Partic. quod & in aliis a Fero deductis ſervatum reperimus. Standum tamen fide codicum in tam obſcuris & antiquis vocabulis. Pro Te virtito, emendati Feſti codd. Re virtito exhibent. An, Domum dotantes revertito? i. e. Reverſi. vel potius Referto? i. e. Relato.

Refrondesco, pr. comm. ĕre. Sidon. Apollin. Carm. 22. 46.
Sponte refrondeſcit per brachia roſcida palmes.

Rĕfŭgio, fūgi, fūgitum, [ἀποδιδράσκω, ἀποφεύγω, καταφεύγω] ĕre. Retro fugere. Plin. lib. 9. 57. Contraque venantes refugere (nempe piſces) in ſuas cavernas. Gellius, Poſtea quum prælio victus in ultima regione refugiſſet. [Forte In ultimas regiones. De Pompejo, puto.
Trepiduſque repente refugit. Virg. 2. Æn. 380.
A mari refugere. Columel. lib. 1. cap. 5.
A peſtiferis & nocentibus refugere. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Quinetiam a caulibus braſſicis, ſi propter fati ſint, ut a peſtiferis & nocentibus refugere dicuntur. De vitibus.
Aliquo. Cic. 7. Verr. 99. Qui ex illo numero reliqui Syracuſas, claſſe amiſſa, refugerant. Liv. 5. 39. Præter eos, qui Romam refugerant.
Ad urbem refugere. Liv. 23. 47.
Ad aliquem refugere. Cic. pro Dejot. 32. Nonne quum eſſet productus teſtis, & quum tecum fuiſſet, refugit ad legatos?
Ad planctus refugit. Stat. 5. Silv. 1. 30.
Ex cæde nemo refugit. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 36. Magnæ felicitatis eſſe arbitrabatur, neminem ex cæde refugiſſe.
In ſecundam aciem refugere. V. acies.
Tela refugere, Devitare. Cic. pro Cæcin. 22. Et jam ingrediens intra finem ejus loci, quem oleæ terminabant, impetum armati Antiochi, ceterorumque tela atque incurſus refugit.
Virum mors ipſa refugit. Lucan. lib 2. 75.
Ab inſtituta conſuetudine refugere. Cic. 1. Att. 1. Et poſtea prorſus ab inſtituta noſtra paucorum dierum conſuetudine longe refugit.
Memoriam noſtram refugiunt illa, i. e. Non meminimus iſtorum. Columel. lib. 12. cap. 50.
Refugere, Devitare, valde fugere. Columel. lib. 3. cap. 3. pr. Idque adeo plurimi dubitant, ut multi refugiant & reformident talem poſitionem ruris.
Neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerent. Pro M. Cœlio 500. Lamb. H. St. Exſtant ſegm. 40.
Animus refugit, eaque reformidat dicere, quæ, &c. Cic. 14. Philip. 9.
Fortuna refugit procul hæc. Lucan. ad Piſon. 116.
Invidiam refugere muneris, Munus recuſare propter malevolam invidorum calumniam. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
Jurgia vicina refugit. Hor. 2. Epiſt. 2. 171.
Periculum refugere ac deprecari. Cic. 10. Fam. 31.
Venerem omnem refugerat Orpheus. Ovid. 10. Met. 79.
Refugere, Recuſare. Cic. pro Roſc. Com. 45. Quem ego ſi ferrem judicem, refugere non deberet: quum teſtem producam, reprehendere audebit?
Refugere ab admonendo aliquo. Cic. 12. Att. 19. Dum recordationes fugio, quæ quaſi morſu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.
Refugere a dicendo. Cic. 2. de Orat. 10. Pudore a dicendo & timiditate ingenua quadam refugiſti.

Refugiens, entis. Partic. [καταφεύγων] Auctor de Viris illuſtr. cap. 7. ad fin. Qua re audita Servius, dum ad curiam properat, juſſu Tarquinii gradibus dejectus, & domum refugiens, interfectus eſt.

Rĕfŭgus, a, um. Adj. Quod eſt quaſi Retrofugiens, Item reclive, aut rejectum.
Amnis refugus. Plin. Paneg 30. Ovid. 18. Epiſt. 182.
Spemque ſuo refugi fluminis ore ſequi.
Mare refugum. Stat. 12. Theb. 634.
Umbra refuga. Valer. 4. Argon 41.
Capilli refugi a fronte, h. e. Reflexi, & velut refugientes, quales ſunt criſpi Maurorum capilli. Lucan. lib. 10. 132. Sidon. Capitis apex rotundus, in patulum a planitie frontis verticem cæſaries refuga criſpatur.

Rĕfŭga, æ. m. & f. [δραπέτης] Qui aliorum dominium refugit. Ulpian. in l. Aut damnum. D. De pœnis, Quique refugæ ex opere metalli in metallum damnantur. Marcellus, De re militari, in lege, Milites agrum, Quia cuſtodiæ refuga, non deſertor militiæ eſt.
Angelos refugas, vocat Hieron. Epiſt. 151.

Rĕfŭgus, i. m. [ἀποφεύγων] Qui ſe fuga ſubducit, vel Retro fugit. Tacit. 13. Ann. 40. Quibus juſſerat, ut inſtantibus cominus reſiſterent, refugos non ſequerentur. h. e. Refugientes.
Refugus in locum. Tacit. 3. Hiſt. 61. Quidam in caſtra refugi, omnia formidine implebant.

Rĕfŭgium, i. n. [ἀπφυγή] Locus ad quem confugimus. Cic. 2. Off. 26. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus. Suet. in Tiber. cap. 35. Ne refugium in tali fraude cuiquam eſſet.
Refugia, ſunt Loca domus abditiora, & penitiora, in quæ imminente vi majore, vel hoſtium, vel incendii, bona ſua refugiendi incendii vel hoſtium impetus cauſa, paterfamilias conjicere ſolet. Hujuſmodi loca aperire, & pervia facere, uſufructuario non licet. Ulpian. in l. Si cujus rei. D. de uſufr. & quemad. quis utat. fruat. Sed neque diætas transformare, vel conjungere, easve ſeparare ei permittitur: vel aditus, poſticaſve vertere, vel refugia aperire, vel atrium mutare, &c.

Refugisco, ĕre. Idem quod Refugere. Commodian. Inſtruct. 23.

Rĕfulgeo, ſi, [ἀπελάμπω] ēre. Valde fulgere. Virg. 1. Æn. 592.
Reſtitit Æneas, claraque in luce refulſit.
Cervice roſea refulſit. Virg. 1. Æn. 406.
Humus refulſit luce purpurea. Ovid. 6. Faſt. 252.
Lucifer refulgens ab occaſu. Plin. lib. 2. cap. 8.
Nubes longe refulget. Virg. 8. Æn. 623.
Galea radiis refulget adverſa. Virg. 9. Æn. 374.
Sol refulget in liquida aqua. Ovid. 2. de Arte Am. 722.
Suſpectu refulgere. Plin. lib. 9. cap. 38. Color ſanguinis concreti, nigricans aſpectu, idemque ſuſpectu refulgens.
Umbris refulgere. Plin. lib. 37. cap. 5.
Fama ſplendida refulget. Propert. lib. 3. 20. 8.
Spes refulſit. V. spes.

Refulgens, entis. Partic. Plin. lib. 11. cap. 28. Nunc pennarum hiatu refulgentes.

Refulgentia, æ. f. Fulgor. Apul. Florid. 4. pr. p. 359. Elmenh. Lacunarium refulgentia.

Rĕfundo, fūdi, fūſum, [ἀναχέω] ĕre. Idem quod Fundere. Plin. lib. 2. cap. 101. Glaciem refundat, cunctaque humifico ſpiritu laxet.

De

De luna. Refundat, i. e. Regelet, resolvat, liquefaciat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Quibus altæ, renovatæque stellæ, atque omnis æther refundunt eadem, & rursum trahunt indidem. Refundunt, h. e. Remittunt, rejiciunt, rursus fundunt, regerunt.
Aquas refudit urna. Propert. lib. 2. 26. 50.
Æquor refundit in æquor. Ovid. 11. Met. 488.
Unda refunditur. Stat. 9. Theb. 465.
Refundere, Reddere, restituere. Ulpian. in l. Si pecuniam. D. de condit. caus. dat. Consequens est, ut dicamus eum refundere quod accepit.
Sanguinem alicui refundere & bona, pro Reddere. Liv.

Rĕfūsus, a, um. Partic. [ἀναχυθὲς] ut, Refusum mare, Redundans. Plin. lib. 36. cap. 26.
Oceanus refusus. Virg. 7. Æn. 225.
Ponto sonat unda refuso. Virg. 2. Georg. 163. h. e. Retro fuso, & molibus oppositis repulso.
Stagna refusa vadis. Virg. 1. Æn. 130. i. e. Effusa.
Campos pariter vallesque refusas, Litoraque implerat Nomas. Sil. 17. 63. [Ubi agitur de Equitatu Numidico, effuse vagante. Forte legendum Refusus, ut referatur ad ℭ Nomas.

Rĕfūse, ius, issime. Adv. [ἀναχεχυμένως] Redundanter. Compar. Columel. lib. 4. cap. 1. Nam semper in plano refusius egesta humus tumidior est, quam gradus soli crudi.

Rĕfusio, ōnis. f. Macrob. 1. Saturn. 21. Pluvialis copia est refusio humoris, ad supera tracti.

Rĕfusōrius, a, um. Adj. ut, Refusoriæ litteræ. Sidon. 9. Epist. 10.

Rĕfūto, [ἀνασκοδάζω, ἀποσκοδάζομαι] āre. Festus, Refutare, redarguere, compositum a Fando, versa A littera in U, unde Confutare, & Refutare, id est redarguere, sive non ita esse ostendere, reprehendere. V. confuto, & Voss Etymol. Cic. in Vatinium testem, 1. Nemo enim horum te ita refutandum, aut gravem adversarium: aut ita rogandum, ut religiosum testem, arbitrabatur.
Manifesta refutant id. Lucret. lib. 2. 866.
Res vero refutat id. Lucret. lib. 2. 245.
Testes refutare. Cic. pro Font. 1. Plus ego in hac causa laboris & operæ consumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis.
Testibus refutare. Cic. 2. de Orat. 2. Quos tum, ut pueri, refutare domesticis testibus, patre, & C. Aculeone propinquo nostro & L. Cicerone patruo, solebamus.
Refutare, Reprimere. ut, Conatum alicujus refutare, Reprimere aut verbis, aut etiam facto. Cic. de Arusp. Resp. 7. Et aut concedente, aut etiam adjuvante Milone, ejus conatum refutabo. V. Cic. 1. Fam. 9.
Bello refutare. Cic. de Provinc. Consul. 32. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt.
Oratione feroci refutando plebem. Liv. 2. 52.
Refutare ac Rejicere. Cic. 2. Tusc. 55. In primisque refutetur ac rejiciatur Philocteteus ille clamor.
Aspernari & Refutare, Complecti & augere, contraria. Cic. pro Rabir. Post. 44. Quam quidem vos, Judices, in novo genere bonitatem, insuitatam claris ac præpotentibus viris, non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam & augere debetis.

Rĕfutātus, a, um. Partic. Cic. pro Lege Manil. 52. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata.

Rĕfutatio, ōnis. f. [ἀνασκευὴ] Cic. in Topic. 93. Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quæ Græce ἔνστασις dicitur, Latine appelletur Status, in quo primum insistit, quasi ad repugnandum congressa, defensio.
Firma refutatio. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Rĕfutātus, ūs. m. [ἀποσκευὴ] Refutatio. ut, Ancipiti refutatu convincere falsum. Lucret. lib. 3. 524.

Rĕfutātor, ōris. m. Arnob. lib. 1. p. 18. Refutator incredulus.

Rĕfutātōrius, a, um. Adj. Refutatoriæ preces, l. j C. de relat. l. 18. C. de appell. & Refutatorii libelli, l. 37. §. j. C. eodem tit. l. 8. eod. in C. Theod. Judex a quo provocatum erat opinionis suæ exemplum litigatoribus dare debebat & acta edere. Quod si cui minus plena, vel contraria viderentur, is refutatorias preces offerebat, quæ simul mittebantur. Absolute Symmach. lib. 1. Epist. 31. Cujus meritum Perennitas vestra, lectis gestis ac refutatoriis cohærentibus, æstimabit.

R E G

REG. Regio. REG. SACR. Regi sacrorum.

Regaliolus, Regalis, V. rex, in rego.

Rĕgĕlo, āre. contrarium est suo simplici, Gelu resolvere. Columel. lib. 1. cap. 5. Idem lib. 2. cap. 16. Alter quod assiduis humoribus rigens hoc adhibito regelatur. Idem lib. 10. 77.
Post ubi Ripheæ torpentia frigora brumæ
Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura.
Regelare, Refrigerare. Varro R. R. 1. 57. Granaria, quæ ventus regelare possit. [V. in regyro.
Utitur & Martialis, & Seneca. H. St. Locum Martialis V. in dict. seq.

Regelātus, a, um. Partic. Calefactus. Martial. lib. 11. 9.
Succina virginea quod regelata manu.

Regelātio, ōnis. f. Aggen. de Limit. p. 57. Gœs. de Gallia Togata, Immodicas Alpium nives in mare transmittit, & subitarum regelationum repentinas inundationes patitur.

Rĕgĕnĕro, [ἀναγεννάω] āre. Iterum, sive rursum generare. Plin. lib. 12. cap. 1. Platani saræ regeneravere vitium. Idem lib. 7. cap. 11. Signa quædam, nævosque & cicatrices etiam regenerari.
Avum regenerare, Similem avo gigni. Plin. lib. 7. cap. 12. Indubitatum exemplum est Nicæi nobilis Pyctæ, Byzantii geniti, qui adulterio Æthiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Æthiopem. h. e. Niger natus est, qualis fuerat avus, quum tamen alba esset mater.
Regenerare patrem, idem significat quod Repræsentare, seu naturam & mores referre. Plin. lib. 14 cap. 22. Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium ferebatur.
Immo, non simpliciter Repræsentare, sed Ita repræsentare patrem, ut redivivus esse videatur, quod ad hanc rem attinet. H. St.

Regenerātio, ōnis. f. [παλιγγενεσία] Vox ecclesiastica, apud Patres passim, & in Vulg. Nov. Test. Interpr. Matth. 19. 28. Tit. 3. 5. occurrens. Gloss. Gr. Lat. Παλιγγενεσία, Regeneracio, Recreacio, renacio. ut solet c pro t ante i.

Rĕgermĭno, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum germinare. Plin. lib. 16. cap. 33. Et in Ænaria succisa regerminat.

Regerminātio, ōnis. f. [ἀναβλάστησις] Plin. lib. 17. cap. 20. Regerminatione cædua, vel salice lætior.

Rĕgĕro, ssi, stum, [ἀνιδάλλω] ĕre. Retro portare, reducere, rejicere. Plin. lib. 2. cap. 9. In coitu quidem non cerni, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. De Luna. Columel. lib. 2. cap. 20. Deinde quum ad alteram partem areæ pervenerint, in acervum culmos regerant.
Culpam communem regerere in aliquem. Plin. 10. Epist. 30.
Contagia regerere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Crimen alicui regerere, i. e. In aliquem rejicere. Senec. Hippol. 2. 720.
Invidiam regerere in aliquem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Alicui regerere alterum, pro Objicere, vel opponere. Cic. 15. Fam. 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut Catium Athenis natum esse dicas.
Regerere in commentarios, In librum referre. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 253. Burm. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. Budæus. De Rhetoricis Ciceronis.

Regestus, a, um. Partic. ut, Tellus regesta. Ovid. 11. Met. 188.

Regestum, i. n. Latine dici potest, quod vulgo *registrum* vocamus, teste Budæo. Vopisc. in Probo, 2. Usus sum etiam ex regestis scribarum porticus Porphyreticæ: Actis etiam Senatus ac populi. Subauditur Libris.

Regestus, ūs. m. Regesta terra, sive Terra ex sulco egesta, ut ait Budæus. Columel. lib. 3. cap. 13. Quum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi præbet regestum.

Regia, æ. V. rego.

Regiesco, ĕre. Cresco. Festus: & apud eum Paulus: Regiescit, apud Plautum, significat crescit. Sed quum Glires, inquit Turnebus, indidem nomen habere in fragmento significare videatur, Regliscit esse scribendum affirmo, pro Reglisci a Glisco. V. edit. Dacer.

Regifugium, V. rex in rego.

Rĕgigno, ĕnui, ĭtum. [ἀναγεννάω] ĕre. Iterum gignere. Hinc passivum Regignor, apud Lucret. lib. 5. 245.
— quapropter maxima mundi
Quum videam membra, ac partes consumpta regigni.

Regĕnĭtus, a, um. Partic. Pro Renato, utuntur vulgo Theologi.

Regilla, V. rex, in rego.

Regillianus, Gallieni tempore Imperator Romanus factus est, miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium evectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortaque esset quæstio unde Regilliani nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum aliis alio originem ejus referentibus, Grammatista, qui forte aderat, deflectere hoc nomen a rege exorsus est: Regi, Regillianus; qua voce veluti omine quodam excepta, succlamatum est protinus a militibus: Merito itaque rex eris. Quum itaque postridie in publicum prodiisset, ab universis Imperator est consalutatus. Treb. Poll in xxx tyrann. cap. 10.

Rēgillus, i. m. [Ῥήγιλλος] Lacus est in Agro Tusculano, ad quem Aulus Postumius Dictator prospere adversum Tarquinium Superbum, patria ejectum, & Latinos, bellum inferentes, pugnavit. Liv. 2. 19.
Regillus, Appellativ. V. in regulus.

Regillum, i. n. vel potius Regillus, i. m [Ῥήγιλλος Steph.] Oppidum est in Sabinis, unde Claudii oriundi, teste Liv. 2. 16. &

Rēgilli, orum. m. pl. Idem. Suet. Tiber. cap. 1.

Regimen, Regina, Regio, V. rego.

Regindalia, Ludus, vel potius ea Sors, qua ducta rex creatur. Vide Cælium Rhodiginum, & Lilium Gyraldum, 13. Syntagmate Histor. deorum. p. 385. ed. Bas.

Regis-villa, æ. f. [Ρηγισύιλλα] Urbs exigua in extrema Italia, non procul ab Ostia. Strabo lib. 5. A Cossis Ostiam navigantibus exiguæ occurrunt urbes, Gravisicum, Pyrgi, Alsium, Fregenia, ad Gravisicos ccc sunt stadia. Inter hæc locus est, quem Regis villam vocant.

Regium, i. n. vel Regium lepidi, vel lepidum, [Ῥήγιον Λεπίδιον Ptol.] Galliæ Cisalpinæ oppidum, a quo Regienses. Auctor Plin. lib. 3. cap. 15.
Rhegium aliud, cum aspiratione, Promontorium. V. suo loco.

Reglūbo, ĕre. Gloss. Lat. Gr. Regluvo, Ἐκδέρω.

Reglūtĭno, pr. comm. [ἀπογλάω] āre. contrarium suo simplici Glutinare. Catull. ad Thallum 25. 9.
Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina & remitte.
Reglutinare, Redintegrare. Prudent. Peristeph. 10. 873.
Vel amputatum plaga collum dividens
Rursus coibit ac reglutinabitur.

Reglutinātus, a, um. Partic. Deglutinatus. ut, Reglutinatis luminibus. Mart. Capel. lib. 6. p. 191.

Reglutinōsus, a, um. Adj. [κολλώδης] Valde glutinosum significat. Plin. lib 11. cap. 15. Sequens probatio, ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Vetus exemplar habet Glutinosum. [Re adhæsit ex præcedente voce.

Regno, Regnum. V. rego.

Rĕgo, rexi, rectum, [ἰθύνω, εὐθύνω] ĕre. Gubernare: quasi rem populi agere. Virg. 4. Ecl. 17.
Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.
Regere & Moderari. Cic. in Somn. Scip. 19. Siquidem deus est, qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet: qui tam regit & moderatur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum princeps ille Deus.
Consilio rem aliquam. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Aliquem regere disciplina. Cic. 10. Att. 7. extr. Hoc autem vitium puto te existimare, non nostra indulgentia, sed a natura profectum, quem tamen nos disciplina regimus.
Animum regere Hor. 1. Epist. 2. 62.
Animos dictis regere. Virg 1. Æn. 157.
Ingenium alicujus. Plaut. Bacch. 3. 3. 90.
Mentem suam. Lucan. ad Pison. 56.
Mores regere suo exemplo. Ovid. 15. Met. 834.
Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.
Semet ipsum. Cic. 4. Fam. 14.

Imperium regere. Virg. 1. Æn. 344.
Opes Ausonias. Ovid. 14. Met. 773.
Populos imperio. Virg. 6. Æn. 851 Idem 4. Æn. 230.
Sed fore, qui gravidam imperiis belloque frementem
Italiam regeret.
Res imperio. Virg. 1. Æn. 234.
— ô, qui res hominumque deûmque
Æternis regis imperiis!
Rempublicam. Cic. 1. Off. 92. Illud autem est judicandum, maximas geri res & maximi animi ab iis, qui Respub. regunt: quod earum administratio latissime pateat.
Senatum consiliis. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Urbes regere in longa pace. Virg. 7. Æn. 46.
Urbes consiliis. Quintil. in procem. lib. 1.
Bella regere. Sil. lib. 7. 47.
Fines regere. Cic. pro Muren. 21. Ille exercitatus est in propagandis finibus, tu in regendis. Fines regi dicuntur (inquit Boethius lib. 2. Topic.) quando agri propositis terminis finiuntur. Nam Regere, antiquæ legis XII Tab. significatione, est suis finibus terminatum habere & statuere. Justinian. lib. 4. Inst. tit. 17. De officio jud. §. ultimo, Si finium regundorum actum fuerit, &c. Eleganter ad ipsos terminales lapides, rem inanimatam, transtulit Tibul. lib. 1. 3. 44.
— non fixus in agris,
Qui regeret certis finibus arva, lapis.
Equos, Moderari. Ovid. 1. Trist. 3. 28.
Lunaque nocturnos alta regebat equos.
Habenas regere. Ovid. 1. Fast. 25.
Iter rexit lino Theseus. Propert. lib. 2. 14. 8.
Ora equi. Ovid. 8. Met. 34.
Navem, vel Ratem arte. Ovid. 1. Trist. 4. 12.
Rates gubernacula regunt. h. e. Dirigunt. Plin. lib. 12. cap. 19.
Rates reguntur remo. Ovid. 1. de Art Am. 3. al. Moventur. Sic.
Cursus, Virg. 6. Æn. 350.

REGENS, entis. Partic. Virg. 6. Æn. 30.
Cæca regens filo vestigia. Sic Iter lino supra.
Fortuna ita regente. Justin. l. 9. 23.

REGENDUS, a, um. Partic. [ἰθυνέω] Senec. Octav. v. 446.
Regenda magis est fervida adolescentia.
Juvenem suscipere regendum. Cic. 10. Att. 6.

RECTUS, a, um. Partic. [ἰθυνθεὶς] ut, Rectus ad ingenium bonum. Plaut. Bacch. 3. 3. 8.

RECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ὀρθὸς, ὄρθιος, ἰθὺς, ἰνθὺς, ἰνθύωρος, ἰθυβολος] Erectus, Qui stat & erectus est.
Rectus, Qui nullam in partem inflectitur, cujus contrarium est, Obliquus. Plin. lib. 12. cap. 19. Recto cursu.
Acies recta oculorum. V. ACIES.
Coma recta, i. e. Pressa, Crispæ opponitur. Senec. Epist. 96.
Flumine recto. Virg. 8 Æn. 57.
Ipse ego te ripis & recto flumine ducam.
Lux recta aut obliqua. Lucret. lib. 2. 799.
Ore recto voces emittere foras. Lucret. lib. 4. 552.
Platea recta, Via recta. Ter. Phorm. 2. 1. 80. Eo recta via quidem illuc. quod & Recta, formâ Adv. per ellipsin dicitur. Cic. 1. in Catil. 23. Recta perge in exsilium. V. infra.
Talo recto stare. Hor. 2. Epist. 1. 176.
— post hoc
Securus, cadat, an recto stet fabula talo. i. e. Parum sollicitus post hoc, utrum exsibiletur, atque explodatur comœdia, an probetur. Recto talo dixit per tralationem, quia qui stant, recto sunt talo. Ita dicebant Stare fabulam, quæ attente audiretur, & quæ placeret: Cadere & excidere histriones, qui explodebantur. Lambinus. V. STO.
Truncus rectus. Ovid. 2. Met 822.
Via recta rem narrare, Narrare rem ut est, nihil mentiri. Ter. Heaut. 4. 3. 28. Immo ut recta via rem narret ordine.
Via recta animi. Propert. lib. 3. 5. 10.
Cœna recta. V. CŒNA & SPORTULA.
Cœnæ rectæ jus habere, i. e. *Buccam ad curiam*, inquit Budæus.
Tunica recta dicebatur, Quæ ita contexta erat, ut veluti rigens staret. Vel Quæ a stantibus ab imo in altum texebatur. Hac tirones & novæ nuptæ induebantur. Hanc parentes liberis suis conficiendam curabant, ominis causa. Ex Festo.
Conscientia recta, Translate. Cic. 13. Att. 20. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere.
Consilium rectum & tutum capere. Ter. Heaut. 2. 3. 86. Idem And. 2. 1. 11.
Facile omnes, quum valemus, recta consilia ægrotis damus.
Indoles recta, i. e. Bonæ naturæ. Senec. Hippol. 20.
Ingenia recta, i. e. Non depravata. Senec. Hippol. 21.
More recto servat munia vitæ. Hor. 2. Epist. 2. 131.
Vitæ rationem rectæ, honestæque, ut quidam putaverunt, ad philosophos relegandam non concesserim. Quintil. in procem. lib. 1.
Rectus, cum Genitivo: ut, Rectus judicii animus. Seneca de Vita beata.
Compar. Hor. 1. Serm. 2. 82.
Sit licet hoc, Cerinthe, tuæ, tenerum est femur, aut crus
Rectius: atque etiam melius persæpe togatæ est.
Longa trabe rectior. Ovid. 3. Met. 78.
Superl. Rectissimus in dicendo. Cic. 2. de Orat. 206. Ego mehercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri rectissimum.

RECTUM, i. n. per translationem, pro Eo quod est cum virtute conjunctum; & pro Bono ponitur: ut Recte Adv. pro Bene. ut, Hor. 2. Epist. 2 44.
— curvo dignoscere rectum. h. e. Quid sit vitium, quid virtus. Porphyrio.
Non agere iter in rectum. Ovid. 2. Met. 715. i. e. Non recta pergere.
Rectum est. Cic. 6. Att. 9. Saufejum sine meis litteris ad te venire vix rectum erat. i. e. Honestum.
Videre rectum. Hor. 2. Epist. 1. 63.
Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.
Rectum in oratione, & Pravum, contraria. Cic. 1. Acad. 16. Tertia de differendo, & quid verum, & quid falsum, quid rectum in oratione, pravumve, quid consentiens, quid repugnet judicando.
Amor recti. Stat. 5. Silv. 3. 248.
Conscia mens recti. Virg. 1. Æn. 608.
Capessere recta. Hor. 2. Serm. 7. 7.
Colere rectum. Ovid. 1. Met. 90.
Defendere rectum. V. DEFENDO.
Præponere rectum utilibus. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 103.
Servare animi rectum. Hor. 2. Serm. 3. 201. h. e. ut ita dicam, Rectitudinem.
Trahere ad. Hor. 2. Serm. 6. 75.
Quidve ad amicitias, usus, rectumne trahat nos.

RECTA, Adv. ex Ablat. f. subaudito Viâ. [ἰθὺ, ἰνθὺ] Ter. Eun. 1. 2. 7. Cur non recta introibas? Cic. 5. de Fin. extr. Sed tempus est, si videtur, & recta quidem ad me. Idem 7. Verr. 159. Sibi recta iter esse Romam: Verri se præsto advenienti futurum. Et 4. Att. 5. Tu de via recta in hortos. E navi recta ad me venit. Cic. 6. Att. 8. conf. supra Via recta.

RECTE, Adv. [ὀρθῶς, καλῶς] Proprie est, cui Oblique opponitur. Cic. 1. de Fin. 20. Sive aliæ declinabunt, aliæ suo nutu recte ferentur. Primum erit hoc quasi provincias atomis dare, quæ recte, quæ oblique ferantur. Al. Rectæ, quæ obliquæ.
Recte translate, Bene. Cic. 4. Acad. 98. Recte conclusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Auguraris recte de me, bene enim tibi cognitus sum. Cic. 9. Att. 19.
Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.
Recte atque ordine facere. V. ORDO.
Recte, in responsione. Ter. Hec. 3. 2. 20.
Quid tu igitur lacrimas? aut quid es tam tristis? PA. recte mater. Ubi Donatus, Recte mater, Sic dicimus quum sine injuria interrogantis aliquid reticemus. Alii Recte sic accipiunt, ut intelligant, Nihil est mali. Hæc Donatus. [Subauditur Est, ut in seq.
Recte, pro Nihil, auctore Donato. Ter. Eun. 2. 3. 49.
Dum hæc dicit, abiit hora, rogo nunquid velit,
Recte inquit, abeo. Idem in Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte est: nam nihil esse mihi, religio est dicere. h. e. Nihil. Quare autem Recte pro Nihil dixerit, ostendit subdens, Nam nihil &c. i. e. Dicere quod nihil mihi sit, quod dem amicæ, est religio, id est, metus mali ominis cavendi. Putabant enim superstitiosi illi mortales, si dixissent sibi nihil esse, nihil etiam futurum: & si interroganti Quis me petiit? puer respondisset, Nullus, se a nullo deinceps expetendos: unde respondere solebat, Bona fortuna here; id est nullus. Al. Satis est exponunt.
Recte, ut dicitur, ἐπαινῶ. H. St.
Recte, pro Sic est, etiam, ita. Ter. Adelph. 3. 3. 79. s. Tu rus hinc abis? D. recte. [Subauditur Putas, quod alias addit. V. And. 1. 1. 114.
Recte, responsio ad Quid fit? Ter. Adelph. 5. 5. 3.
Quis homo? ô Syre noster, salve: quid fit? quid agitur?
S. Recte. D. optime est.
Recte facitis, Gratiarum actio est, interprete Donato. Ter. Eun. 5. 8. 54.
Mirum ni illos homine quoquo pacto opus est. C. idem arbitror.
G. Recte facitis. [V. Facis bene, in BENE.
Recte parere, Non monstrum parere, inquit Donatus. Ter. Hec. 4. 1. 17.
— præsertim quum & recte, & tempore suo pepererit.
Recte, pro Juste. Ter. Andr. 5. 4. 53. Pater, non recte vinctus est. Et Andr. 4. 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias.
Recte abuti. Quintil. lib. 5. cap. 10. Potest videri hoc nomine recte abusus.
Lata recte, & Vitio lata, contraria. Cic. de Arusp. Resp. 48. Augures interrogabant, quæ ita lata essent, rectene lata essent: illi vitio lata esse dicebant. [In hoc & seq. est Auspicato, rite.
Tabernaculum recte captum. Cic. 2. de Divin. 75.
Recte apud Jurisconsult. maxime in stipulationibus, idem quod Arbitratu boni viri. l. hæc verba. 73. D. de Verb. sign. l. jam tamen. 5. §. 3. D. jud. sol. Cato de R. R. cap. 144. & cap. 146. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4.
Admones recte. Cic. 6. Verr. 5. Sed earum artificem quemnam? recte admones, Polycletum esse dicebant.
Convivari recte. V. Recta cœna, pro CŒNA.
Dicere non recte alicui, pro Maledicere. Plaut. Pseud. 4. 6. 23.
Dicis recte. Ter. Adelph. 4. 3. 18. Et recte & verum dicis. Plaut. Capt. 5. 2. 7.
Recte & vera loquere: sed neque tu vere neque recte adhuc
Fecisti unquam. Al. Recta & vera.
Recte & Secus contraria. Cic. de Clar. Orat. 331. Quæ, si recte esset, salute reip. sin secus, interitu ipso testimonium meorum de rep. consiliorum darent. i. e. Si omnia bene & commode cederent. Budæus. V. supra.
Esse recte alicui, pro Valere. Cic. 14. Att. 16. extr. De Attica pergratum mihi fecisti, quod curasti ante scirem ei recte esse, quam non belle fuisse.
Facere alicui recte. Plaut. Aul 2 5. 12.
Factum recte, & Peccatum. Cic. 1. Acad. 36. Sic inter recte factum atque peccatum, officium, & contra officium, media locabat quædam: recte sola, &c.
Ferre molestias recte, i. e. Patienter. Ter. Eun. 1. 1. 33.
Meministi recte. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Sat recte hoc mihi in mentem venit [i. e. Opportune, commode.
Ministrare recte. Hor. 2. Serm. 8. 70.
Olere recte, Bene olere. Plaut. Mostel. 1. 3. 113.
Oneratus recte. Plaut. Bacch. 2. 3. 115.
Ille est oneratus recte, & plus justo vehit.
Ponere otia recte. Hor. 2. Serm. 7. 112.
Sperare recte. Cic. 13. Att. 17. Artica nostra quid agat scire cupio, etsi tuæ litteræ (sed jam nimis veteres sunt) recte sperare jubent.
Valere recte Plaut. Bacch. 2. 2. 14.
Quia si illa inventa est, quam ille amat, vivit, recte valet.
Vivere recte. Hor. 1. Epist 6. 29.
Recte, Tuto. Cic. 14. Fam. 14. Si ille Romam modeste venturus, recte in præsentia domi esse potestis
Dare recte litteras. Cic. 1 Fam. 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recte dem: non prætermittam. i. e. Quibus tuto & citra periculum dare possim litteras.

Dare

Dare recte fundum. Cic. 13. Att. 48. Ut ipse ei Puteolis fundum recte mancipio dare posset. [Delectatur hac phrasi Corn. Celsus, ut ea Recte dari ægris dicat, quæ Sine periculo dantur.
Esse recte alicubi, pro Sine reprehensione manere. Cic. 16. Att. 9. Qui minus autem ego istic recte esse possim, quam est Marcellus? [i. e. Tuto, seu In tuto.
Est recte apud matrem. Cic. 1. Att. 7.
Epicurus circuitione quadam deos tollens, recte non dubitat divinationem tollere. Cic. 2. de Divin. 40. h. e. Aperte, non dissimulanter, nec per circuitionem. Al. Recta.
Compar. Rectius. Plaut. Merc. 4. 4. 62.
Eadem licebit mox cœnare rectius.
Meminisse rem rectius. Plaut. Epid. 4. 1. 26.
Perspicere rectius. Lucret. lib. 1. 157.
Tenere rem rectius. Plaut. Amph. prol. 110.
Valere rectius. Plaut. Trin. 1. 2. 125.
Superl. ut, Rectissime animadvertere. Cic. 3. de Legib. 12.
Probare rectissime. Ulp. l. 54. §. 4. Dig. pro socio.

RECTO, Adv. Anton. & Verus apud Papir. l. 21. pr. D. de Appellat. & relat. Appellationes, quæ recto ad Principem factæ sunt. [An Recta? vel Non recte?

RECTIO, ōnis. f. [ἴθυνσις] Cic. 5. de Fin. 11. Quum autem tertia pars bene vivendi præcepta quæreret, ea quoque est ab iisdem, non solum ad privatæ vitæ rationem, sed etiam ad Rerumpub. rectionem relata.

RECTŪRA, æ. f. ut, Rectura limitum, apud rei agrariæ scriptores. V. Goes. Ind. & Rigalt. Gloss. & Fines regere in ipso verbo.

RECTOR, ōris. m. [εὐθύνων, εὐθυνίης, εὐθυνήτης] Qui regit. Cic. 2. de Nat. Deor. 90. Intelligere inesse aliquem, non solum habitatorem in hac cælesti ac divina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis, tantique muneris.
Majestas rectoris. Sil. lib. 15. 417.
Divûm Juppiter maximus rector. Virg. 8. Æn. 572.
Juvenum rectores. Virg. 9. Æn. 173.
Olympi rector. Ovid. 9. Met. 498.
Pelagi, Neptunus. Ovid. 1. Met. 331.
Populorum centum. Ovid. 7. Met. 481.
Regum rector maximus. Sen. Troad. 10.
Superûm. Ovid. 1. Met. 668.
Rectores sequiori ævo proprie dicti sunt Provinciarum præsides. Cassiod. Var. 6. 12. Fuit & dignitas aulæ Constantinop. Suid. Ῥάκτωρ, ὁ δ' ἀξιώματος. conf. Gloss. Cang.

RECTRIX, īcis. f. Quæ regit. Columel. lib. 3. cap. 10. Videmus hominibus inspiratam, velut aurigam, rectricemque membrorum animam. Plin. lib. 37. cap. 13. Italia rectrix parensque mundi altera.

RECTITŪDO, ĭnis f. Aggen in Goes. Agrar. p. 46. Rigor suæ rectitudinis naturalis nomen accepit.

RĔGĬBĬLIS, e. Adj. Quod facile regitur. ut, Acies regibilis. Ammian. 19. 15. Juventus regibilis. Idem 15. 2.

REGĬMEN, ĭnis. n. [εὔθυνσις] Ipsa rectio. Lucret. lib. 3. 95.
In quo consilium vitæ, reginemque locatum est. Liv. 3. 33. Regimen totius magistratus penes Appium erat, favore plebis.
Cruentum regimen manu tractare, Regere in Tyrannide. Stat. 11. Theb. 658.
Lentum regimen navis. Senec. Agamem. 6.
Vocis, sermonisque regimen primores tenent dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.

REGĬMENTUM, i. n. Idem quod Regimen. Arcad. in l. 1. §. 1. De offic. præf. præt. Regimentis Reipub. ad Imperatores perpetuo translatis, &c. Adde Ammian. 28. 1. & 25. 9. Apud antiquiores non occurrit.

RĔGĬTO, [ἰθύνομαι] āre. frequentat. Varro 1. de R. R. cap. 57. extr. Granaria in agro quidam sublimia faciunt, ut in Hispania citeriore, & in Apulia: ita ut non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regitare possit. Vetus exemplar habet Regelare Al. Regyrare, vel Regirare, vel Regerare. [Puto syllabam librarios omisisse, legendumque Refrigerare. V. in hac dict. & in REGELO.

RĔGIO, ōnis. f. [χώρα, κλίμα] dicta a Rego, quod prius quam provinciæ fierent, regiones sub regibus erant, atque ab his regebantur. Virg. 9. Æn. 390.
Euryale infelix, qua te regione reliqui?
Regio & Ora. Cic. pro Sext. 66. Quæ regio, orave terrarum erat latior, in qua non, &c.
Certa regio loci. Lucret. lib. 2. 260.
Terræ regio. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus.
Agrorum regiones. Justinian. lib. 4. tit. 17. De officio jud. §. ultim. Quod si de una re, veluti de fundo: siquidem iste fundus commode regionibus divisionem recipiat, partes ejus singulis adjudicare debet.
Deserta siti regio. Virg. 4. Æn. 42.
Montosa. V. Montosus, in MONS.
Ignota. Ovid. 2. Met. 203.
Cultu vacantes. V. COLO.
Apprehendere reginnem. V. APPREHENDO.
Attingere regionem. V. ATTINGO.
Defendere regiones suas & fines. Cic. in Orat. 141.
Obire pedibus regiones. V. OBEO.
Peragrare mente regiones. V. PERAGRO.
Regiones cæli quatuor, Ortus, Occasus, Meridies, Septentrio. Ortus & Occasus, mobilia ac varia sunt: Meridies & Septentrio perpetuo statu permanet. Oritur quippe sol non ibidem semper, sed aut Æquinoctialis oriens dicitur, aut Solstitialis, aut Brumalis. Idem non in eundem semper occidit locum: sed occasus ejus similiter fit. Ab his quatuor regionibus, quatuor venti flare dicuntur, qui sunt Eurus, Auster, Favonius, Aquilo. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis. De regione Lunæ.
Regiones, Cæli spatia, in quæ Augures illud lituo dividebant. Cic. 1. de Divin. 30. de lituo agens, Eo, inquit, Romulus regiones direxit, tum quum urbem condidit.
Ara locata sub media cæli regione. Cic. in Arato, 193.
Australis regio. V. AUSTER.
Vespertina. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Arctis regionibus exire. Lucret. lib. 6. 119.
Regio, inquit Budæus, vulgo *quartarium* dicitur, apud Cic. pro Plane. 32. qui etiam Tractum vocat, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Allifanus: tota denique nostra illa aspera & montuosa & fidelis & simplex & fautrix suorum regio, &c.
Viarum regio nota. Virg. 2. Æn. 737.
Recta regione viæ declinare. Lucret. lib. 2. 250.
Regiones, Majores urbis partes appellari cœptæ a similitudine earum regionum, in quas orbis dividitur. Quatuor autem fuerunt antiquitus urbis Romæ regiones: e quibus prima regio Suburrana: secunda, Exquilina: tertia, Collina: quarta, Palatina. Sub Augusto 14. vocari cœperunt. V. Suet. Aug. cap 30. & l. 3. ff. de Off. præf. vigil. vel Lex. Pitisc. qui rem late persequitur.
Natura & regio provinciæ, h. e. Natura partis & regionis ejus provinciæ quam incolis, vel cui præficeris. Cic. 1. Fam. 7. Eam esse naturam & regionem provinciæ tuæ, ut, &c. [Vulgo Situm, vel Situationem dicunt.
Regiones vineæ, Fines & limites. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. An Attii Navii lituus ille, quo ad investigandum suem regiones vineæ terminavit, contemnendus est? Al. Investigandam uvam. conf. 1. de Divin. 31.
Regionibus officii sese continere. Cic. 2. de Lege Agrar. 96 Singularis homo privatus, nisi magna sapientia præditus, vix facile sese regionibus officii, magnis in fortunis & copiis continet. [i. e. Intra terminos officii sui.
Modicæ regiones orationis. Cic. 2. de Orat. 67. Sed ita ut sit circumscripta modicis regionibus.
Regionibus circumscriptum vitæ spatium, i. e. Finibus & terminis, ut ait Budæus. Cic. pro Arch. 29. Si nihil animus præsentiret in posterum, &, si quibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas.
Regiones & fines eloquentiæ. Cic. in Orat. 141. de Juris scientia loquens, Ea vero, inquit, repugnante eloquentia vix suas regiones finesque defenderet.
Regio, pro Orbita & linea. Cic. 7. Verr. 176. De omnibus nobis, si quis tantulum de recta regione deflexerit, &c. Ibid. 181. Hæc eadem est nostræ rationis regio & via, horum nos hominum sectam atque instituta persequimur. Inde E regione idem pro Rectis lineis accipit. Budæus.
E regione, tanquam Adverb. ponitur in oratione, pro In conspectu, quasi rectis lineis. V. E præp. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 35. Quum uterque utrique esset exercitui in conspectu, fereque e regione castris castra poneret. Cic. 4. Acad. 123. Nonne etiam dicitis, esse e regione nobis, e contraria parte terræ, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?

REGIŌNĀTIM, Adv. [κατὰ χώρας] Per singulas regiones. Suet. in Cæs. cap. 39. Ludos etiam regionatim urbe tota, & quidem per omnium linguarum histriones. conf. Liv. 40. 51. extr.

REGIONĀLĬTER, Adv. Apul. de Mundo p. 68. Elmenh. Quæ tamen illi cum regionaliter videantur esse pestifera, ad omne salutaria sunt. conf. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

REGIONĀRIUS, i. m. Frontin. de Colon. p. 134. Goes. Cassium oppidum militi regionarii diviserunt. [Legendum Casinum opp. milites legionarii, ut ex coll. p. 104. liquet.

RĒGŬLA, æ. f [κανὼν Gl. L. G.] Norma, qua lineæ diriguntur, quasi mensuram regens. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam duas regulas, ejus latitudinis, qua pastinator sulcum facturus est, in speciem Græcæ litteræ x decussavimus: atque ita mediæ parti, qua regulæ committuntur, antiquam illam ciconiam infiximus.
Regula prima. Lucret. lib. 4. 516.
Denique ut in fabrica, si prava'st regula prima. Quo loco Lambinus, Regula, lignum est rectum, oblongum, & latum, quo fabri utuntur ad exigendas rectitudines, & parietes ædificiorum dirigendos. Fiunt etiam e ferro regulæ. Hæc ille.
Regula & Norma quid differant, V. NORMA.
Exemplum & Regula. Cic in Sallust 4. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit.
Mediocritatis regula optima. Cic. 2. Off. 59. In his autem ipsis mediocritatis regula optima est.
Naturæ norma, regula, & præscriptio. Cic. 4. Acad. 140.
Oratoris. Plin. Epist. 9. 26. ad Lupercum, Sed Demosthenes ipse ille norma oratoris & regula.
Philosophiæ regula. Cic. 4. Acad. 29. Hanc esse regulam totius philosophiæ, constitutionem veri, falsi, cogniti, incogniti
Omnium una regula est, quam cupio tibi esse notissimam, &c. Cic. 3. Off. 81.
Aberrare a regula & præscriptione vitæ. V. ABERRO.
Dirigere ad regulam. Cic. 1. de Fin. 63. Servata illa, quæ quasi delapsa de cælo est ad cognitionem omnium, regula, ad quam omnia judicia rerum dirigentur.
Habere regulam qua vera & falsa judicentur. Cic. de Clar. Orat. 152.
Irrogat regula pœnas æquas peccatis. Hor. 1. Serm. 3. 118.
Loqui ad regulam. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque enim loquuti sunt ad hanc regulam & diligentiam primi homines.
Regula, Baculus quo aliquid rectum tenetur. Columel. lib. 6. cap. 19. Deinde prius quam ferrum admoveas, duabus angustis ligneis regulis, veluti forcipibus, apprehendere testium nervos, &c.
Regula, Instrumentum, eundem usum præbens in factura olei, quem fiscus. V. FISCUS loco suo. Columel. lib. 12. cap 50. Aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fiscis sampsæ exprimi.

REGULĀRIS, e. Adj. [κανονικὸς] Quod secundum regulam est, vel quod in regulam trahi potest.
Æs regulare, Quod obsequitur malleis, & quasi in utramque partem regi potest, quod etiam ab aliis Ductile appellatur. Plin. lib. 34. cap. 8. In Cypro coronarium æs & regulare est, utrumque ductile.

REGULĀRĬTER, Adv. Ulpian. in l. Quod si servus. §. 2. D. de in rem verso, Et regulariter dicimus toties de in rem verso esse actionem. Idem in l. Regulariter definiendum est. De petit. hæred.

REGULATIM, Adv. Idem. Veget. de Re Vet. 2. 41. Regulatim curare.

REGŬLO, āre. Cæl. Aurel. Tard. 3. 4. 62. Regulantur vel diriguntur eorum virtutes non natura loci.

REX, rēgis. m. [βασιλεύς, ἄναξ] Qui regit populum, & regnum possidet. Cic. 2. Off. 41. Mihi quidem, non apud Medos solum, ut ait Herodotus, sed etiam apud majores nostros, justitiæ fruendæ causa videntur olim bene morati reges constituti. Idem 3. de Fin. 75. Rectius enim appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit.
Triumphi regum. Ovid. 1. Amor. 15. 33.
Cælicolûm rex, Juppiter. Virg. 3. Æn. 21.

Deorum.

Deorum. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Divûm pater, atque hominum rex, Juppiter. Virg. 1. Æn. 69.
Olympi magnus rex. Virg. 5. Æn. 533.
Fluviorum rex, Eridanus. Virg. 1. Georg. 481.
Infernus, Pluto. Virg. 6. Æn. 106.
Nominis ingentis. V. INGENS.
Regum rex. Hor. 1. Epist. 1. 107. de Sapiente Stoicorum.
Æquævus. Virg. 2. Æn. 561.
Fortissimus gentis Sidoniæ. Sil. lib. 8. 212.
Indomitus. Lucan. lib. 2. 581.
Magni. Hor. 2. Serm. 3. 45.
Minantes. Hor. 2. Carm. 12. 12.
Purpureus, i. e Purpuratus, seu purpura ornatus. Ovid. 7. Met. 103.
Semidei. Stat. 2. Achil. 363.
Superbus. Virg. 11. Æn. 15.
Timendi. Hor. 3. Carm. 1. 5.
Tremendus. Virg. 4. Georg. 470.
Abacta pauperies epulis regum. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Colere reges, non regna. Sen. Herc. OEth. 5.
Constitue e regem populis. V. CONSTITUO.
Editus atavis regibus. Hor. 1. Carm. 1. 1.
Expugnant reges, capiuntur, prælia miscent. Lucret. lib. 4. 1007.
Imminent duo reges toti Asiæ. V. IMMINEO.
Imponere regem alicui regioni. V. IMPONO.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Interceptus mortalitate rex. V. INTERCIPIO.
Pati imperia regum. Sen. Herc. fur. 6.
Pati famulum & regem, i. e. Infimam & summam conditionem. Sen. Herc. OEth. 3.
Succurrere regis tectis. Virg. 2. Æn. 451.
Reges etiam appellantur Liberi affinesque regum. Cæs. 3. Bell. Civil. 107. Interim controversias regum ad P. R. & ad se, quod esset Consul, pertinere existimans. Per Reges intelligit Ptolemæi regis Ægyptiorum liberos.
Populus rex. Adjective. Virg. 1. Æn. 25.
Hinc populum, late regem, belloque superbum,
Venturum excidio Libyæ.
Rex, pro Rectore. Hor. 1. Carm. 36. 8.
— memor
Actæ non alio rege puertiæ. i. e. Moderatore ac magistro.
Rex, (ait Donatus) alias Regnatorem, alias Dominum, alias Divitem significat. Sed nunc rationem habet nominis ad aliquid dicti, ad significandum Parasitum. Ut enim parasitus regis est, & libertus patroni: sic e contrario rex parasiti est, & patronus liberti. Hæc ille in illud Ter. Phorm. 2. 2. 24. Immo enim nemo satis pro merito gratiam regi refert.
Rex, Potentior: & is, quem nobis veluti in patronum eligimus, quem affectemur. Martial. lib. 2. 18.
Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnam,
Tu captas alias: jam sumus ergo pares.
Mane salutatum venio, tu diceris isse
Ante salutatum: jam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis,
Tu comes alterius: jam sumus ergo pares.
Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse.
Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Captare, est Blanditiis & servilibus officiis aliquid quærere, ut scurræ & parasiti. Vicarius, est Servi servus.
Rex, Dives, qui a clientibus colitur & parasitis. Hor. 2. Carm. 14. 12.
— sive reges,
Sive inopes erimus coloni. Juven. 1. Sat. 136.
Vestibulis abeunt veteres lassique clientes,
Votaque deponunt, quamvis longissima, cœnæ:
(Spes hominum!) caulis miseris, atque ignis emendus.
Optima silvarum interea, pelagique vorabit
Rex horum, vacuisque toris tantum ipse jacebit:
Nullus jam parasitus erit. Spes hominum: acclamatio est poetæ in miseriam clientum, qui diu speraverant se apud divitem cœnaturos. Plaut. Capt 1. 1. 24.
Nam postquam meus rex est potitus hostium, &c. Verba sunt Ergasili parasiti, Philopolemum ob id Regem suum appellantis, quod sæpe apud eum cœnaret. Hor. 1. Serm. 2. 86.
Regibus hic mos est, ubi equos mercantur, opertos
Inspiciunt. Ubi Schol. vet. Reges hic divites sunt, & nobiles.
Coram rege suo. Horat. Hoc est Patrono & amico suo potentiore. Cruq. 575. H. St. Locus hic est Hor. 1. Epist. 17. 43.
Coram rege suo de paupertate tacentes
Plus poscente ferent.
Ærarii, &c. reges, Qui præsunt ærario, &c. Cic. 2. de Lege Agr. 15. Atque ego a primo capite legis usque extremum reperio, Quirites, nihil aliud cogitatum, nihil aliud suscepitum, nihil aliud actum, nisi uti decem reges, ærarii, vectigalium, provinciarum omnium, totius Reip. regnorum, liberorum populorum, orbis denique terrarum domini constituerentur, legis Agrariæ simulatione atque nomine. [Omnino sic distinguendum est, ut non dicat Reges ærarii, &c. sed Dominos Tullius Decemviros Rullianos, & eo ipso totidem reges.
Mensæ rex, qui & Dominus convivii. Macrob. Saturn. lib. 2. cap. 1. Ipse rex mensæ, nec in moribus Socrate minor. Varro apud Gell. lib. 13. cap. 11. Dominum autem convivii esse oportet, non tam lautum, quam sine sordibus.
Nemorensis. V. NEMUS, vel Lex. Pitisc.
Sacrorum rex Cic. de Arusp. Resp. 12. L. Claudius rex sacrorum. Plin. lib. 11. cap. 37. V. Lex. Pitisc.
Rex fuit etiam cognomen gentis Marciæ. V. MARCIUS.
RĒGĪNA, æ. f. [βασιλὶς, βασίλισσα, βασίλεια, ἄναξα] Regis uxor. Cic. 14 Att 8. Reginæ fuga mihi non molesta.
Teque, particeps connubii, socia regni, regina Juno. Cic. Anteq. iret. in exsil 24.
Regina deûm, Juno. Virg. 1. Æn. 13.
Siderum regina bicornis, Luna. Hor. in Carm. sæcul. 35.
Regina, Quæ provinciæ alicui præest & eam regit: quemadmodum Dido apud Carthaginienses, & Cleopatra in Ægypto.
Regina, Domina. Plaut. Truc. 2. 6. 50 Sed istæ reginæ domi suæ fuêre ambæ. [i. e. Ambæ domi suæ Regibus nuptæ fuerunt, vel Regum etiam filiæ.
Omnium regina rerum oratio. Cic. 2. de Orat. 187.
Pecunia regina. Adjective. Hor. 1. Epist. 6. 37.
Reginæ, Divites, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 88.
— eunuchum porro dixti velle te,
Quia solæ utuntur his reginæ: repperi. [Potest tamen & proprie de Regii generis, vel fastigii feminis intelligi. Idque rectius.
RĒGŬLUS, i. m. [βασιλίσκος] dimin. quasi Parvus rex, non quod parvæ staturæ, sed quod parvi regni, puta alicujus urbis, aut oppidi, dominus sit: qui generali vocabulo Dominus aut Princeps dicitur. Reguli sunt etiam Filii aut Nepotes regum. Plin. lib. 18. cap. 3. Ut quum regulis Africæ bibliothecas donaret. Liv. 21. 2. [Gl. G. L. βασιλίσκος, Regula.
Regulus, Avis minima, a quibusdam Regaliolus dictus: alio nomine Trochilus, ut Plin. lib. 10. cap. 74. docet. Et ab Aristotele τυράννους, quasi Rex & præses avium dicitur. V. REGALIOLUS.
Regulus, Serpentis genus est, quem Græci Basiliscum dicunt. [Gloss. Gr. Lat. βασιλικὸς, ὁ ὄφις, Regulus. Scribendum βασιλίσκος. In iisdem male, βασιλικὸς Regulosus, Regius, Regalis, Imperialis, Principalis. Regillus, Regulus. Interponendum enim ante duo postrema vocabula, βασιλίσκος. Quod, ut multa, librarii omiserunt.
Regulus, nomen proprium, ut, M. Attilius Regulus. V. infra in suo loco.
RĒGIUS, a, um. Adj. [βασιλικὸς] Quod est regis: sive Quod rege dignum est. Cic. 3. Off. 78. Erat autem regius pastor. De Gyge.
Apparatu regio acceptus. Cic. de Somn. Scip. 1.
Bellum regium, Cum rege. Cic. pro Lege Manil. 50. Cur non ducibus diis immortalibus eidem, cui cetera summa cum salute Reipub. commissa sunt, hoc quoque bellum regium committimus?
Civitatem regiam Ægyptios invenisse, Popularem Atticos scribit. Plin. lib. 7. cap. 56.
Conditio. Cic. 12. Att. 13. Balbi regia conditio est delegandi.
Conjux. Virg. 2. Æn. 783.
Consuetudo. Cic. 5. Verr. 76.
Dona. Virg. 1. Æn. 700.
Honos. Virg. 7. Æn. 814.
Regium imperium pati. Sen. Med. 4.
Insigne. Tacit 6. Ann. 42.
Juvenis. Ovid. 2. Fast. 761.
Moles. Hor. 2. Carm. 15. 1.
Nutus regios omnes tuemur interfecto rege. Cic. 12. Fam. 1.
Ornatus. Cic. 1. Tusc. 116. Codrum, qui se in medios immisit hostes, famulari veste, ne posset agnosci si esset ornatu regio.
Parens. Ovid. 13. Met. 484.
Potestas. Cic. 1. Philip. 3.
Principatus. Cic. 3. de Fin. 32. Sed eos, qui in aliquo honore sunt, quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.
Progenies. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.
Puer. Virg. 1. Æn. 681.
Sanguis. Hor. 3. Carm 27. 65.
Virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Urbs. Plin. lib. 12. cap. 1.
Superbum istuc ac regium. Plin. junior. in Panegyr. Vide SUPERBUS. H. St. Exstant cap. 7. conf. REGIE Adv.
Ales regia, Aquila Jovis satelles. Ovid. 4. Met. 362.
Chartæ regiæ. Catul. ad Varum, 20. 6. V. PAPYRUS.
Morbus regius, qui & Arquatus. Plin. lib. 22. cap. 24. Varro regium cognominatum morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur. Hor. in Arte Poet. 453.
Aut mala quem scabies, aut morbus regius urget. Alias Aurigo dicitur hic morbus. Cels. lib. 3. cap. 24. Æque notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant.
Olea regia. Columel. lib. 5. cap. 8.
Pira regia, apud Columel. lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10.
REGIA, æ. f. [βασίλειον] Domicilium & aula regis. Cic. 3. de Fin. 52. Ut enim, inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. [Subst ex Adj. est, & subauditur Domus. Gloss. Gr. Lat. βασιλικὸς οἶκος, Aula. Sic & Lat. Gr.
Cæli regia. Virg. 1. Georg. 503.
Jampridem nobis cæli te regia, Cæsar, Invidet.
Solis regia. Ovid 2. Met. 1.
Regia Solis erat, sublimibus alta columnis.
Aurea regia cæli. Virg. 7. Æn. 210.
Celsa regia Priami. Ovid. 1. Epist. 34.
Opulenta. Catull. Argon. 62. 44.
Parva regia Numæ antiqui. Ovid. 3. Trist. 1. 30.
Festaque confusa resonabat regia turba. Ovid. 12. Met. 214.
Regia, Romæ status sub regibus. Livius lib. 1. p. 17. Tulit enim & Romana regia sceleris tragici exemplum. H. St. Exstant cap. 46. Nec tam pro Statu sub regibus, quam pro Domo ac stirpe regia positum est.
Contingere regiam affinitate. V. CONTINGO.
Urbes ac oppida cognomento velut appellantur Regiæ in Vet. Inscript. sic, BACTRA REGIA: COLONIA AELIA HADRIANA REGIA. [Est Adj.
Regia, Locus in urbe Roma, ubi Rex immolabat arietem Agonalibus diebus. Varr. 5. L. L. 3. pr. & infra paulo, Ab Dea Ope consiva, cujus in Regia sacrarium. V. Lex. Pitisc.
REGIE, Adv. [βασιλικῶς] Ut decet regem, vel ut solet rex. Cic. 1. in Catil. 30. Si in hunc animadvertissem, crudeliter & regie factum esse dicerent. Correctius exemplar habet, Non egregie factum. [Perperam. Politum regie ædificium. Varr. 1. de R. R. cap. 2.
Statuere regie. Cic. 5. Verr. 115. Nunc, ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice, statuit in aratores Apronius, prætermittam.
REGILLUS, a, um. Adj. Dimin a Regius, teste Non. 14. 13. unde
REGILLA, æ. f. [βασιλική] Vestis, quæ & Basilica, & Trabea dicitur, quoniam ea reges uterentur, auro & purpura intexta. Plaut. Epid. 2. 2. 39.
Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam?
Meminit Nonius 14. 13. ubi tamen Regillam tuniculam legit.

Regillis,

Regillis, tunicis albis, & reticulis luteis, utrisque rectis, textis sursum versum, astantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutæ cubitum ibant, ominis causa, ut etiam in togis virilibus dandis observari solet Festus.

Regālis, e. Adj. [βασιλικὸς] ad excellentiam & eminentiam pertinet, & significat Dignum rege. Cic. de Senect. 56. Nihil ei tam regale videri, quam studium agri colendi.
Animus regalis. Liv. 27. 19.
Arma. Propert. lib. 4. 4. 21.
Armentum. Ovid. 2. Met. 842.
Atria. Ovid. 5. Met. 2.
Aula regalis. Senec. Troad. 771.
Carmen regale, Tragœdia. conf. Scriptum. Ovid. 4. de Pont. 16. 9.
Cultus. Hor. 4. Carm. 9. 15.
Divitiæ. Hor. 1. Epist. 12. 6.
Domus. Ovid. 1. Met. 171.
Epulæ. Ovid. 6. Met. 488.
Gaza regali splendida domus. Catul. Argon. 62. 46.
Genus civitatis regale. Cic. 3. de Legib. 15.
Imago Jovis. Ovid. 6. Met. 74.
Impendia. Plin. lib. 36. cap. 15.
Luxus. Virg. 1. Æn. 641.
Mensæ. Virg. 1. Æn. 690.
Nomen. Cic. pro Lege Manil. 24.
Nomine regali a Senatu dignus existimatus Dejotarus. Cic. de Arusp. Resp. 29. [i. e. Rex & amicus populi Ro. appellatus. V. in APPELLO.
Ornatus. Cic. 2. de Finib. 69.
Potestas. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Sceptrum. Ovid. 5. Met. 422.
Scriptum. Ovid. 2. Trist. 553.
Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. conf. Carmen, supra.
Sententia. Cic. 1. Off. 38. Regalis sane, & digna Æacidarum genere sententia.
Solium. Liv. 1. 47. Dii te penates patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale solium, & nomen Tarquinium, creat, vocatque regem. Ovid. 6. Fast. 353.
Tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Virgo. Ovid. 1. de Arte Am. 697.
Regales, etiam Filii regum dicuntur. Ammian. 16. 27. Hos sequebantur potestate proximi, reges numero quinque, regales decem.
Regalia, dicta sunt, Quæ multum felicitatis & fortunæ pollicentur. Alexandrinus Alexander lib. 5. cap. 25. Subaudi Exta.
Regalia exta appellantur, Quæ potentibus insperatum honorem pollicentur: privatis & humilioribus hæreditates, filiofamiliæ dominationem. Festus.

Regalĭter, Adv. [βασιλικῶς] Idem quod Regie. Ovid. 2. Met. 397.
— precibusque minas regaliter addit.

Rēgālĭŏlus, i. m. [ἰκτερος] Avis, quam Plin. lib. 10. cap. 74. scribit appellari regem avium in Italia, propter dissidia & bella, quæ sunt inter eam & aquilam. V. TROCHILUS. Alii putant Galgulum, quæ avis Græce dicitur Icteros, a colore. Suet. in Jul. Cæs. cap. 81. Pridie autem easdem Idus, avem regaliolum, cum laureo ramulo, Pompejanæ curiæ se inferentem, volucres varii generis e proximo nemore prosecutæ ibidem discerpserunt. [Gloss. Lat. Gr. Regaviliolus, Σπίνος. Regausolus, Βασιλίσκος, ἀρνίφιον. At in Gr. Lat. Σπίνος, ὁ σρεθὸς, Frincillus, fringillus Regaviliolus autem, ut solet, pro Regabiliolus, quod idem ac Regaliolus.

Regĭfĭcus, a, um. Adj. [βασιλικὸς] ut,
Luxus regificus. Virg. 6. Æn. 605.
— epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.
Paratus regificus. Valer. 2. Argon. 652.

Regifĭce, Adv. [βασιλικῶς] Cic. 3. Tusc. 44.
Vidi ego te, astante ope Barbarica
Tectis cælatis, laqueatis,
Auro, ebore, instructam regifice. Ex poeta. Sil. lib. 11. 273.
Regifice exstructis celebrant convivia mensis.

Regĭcīda, æ. c. & Regĭcīdium, i. n. vulgo Politici usurpant, pro Percussore regis & Cæde regia.

Rēgĭfŭgium, i. n. Festus dies apud Romanos 6. Cal. April. quo die fugisse Tarquinios Historia antiquitatis testis meminit. Lilius Syntag. 17. Historiæ deorum. V. Auson. Ecl. de Feriis Rom. v. 13.

Regnum, i. n. [βασιλεία] Ipsa Regiæ potestatis possessio. Cic. 12. Fam. 1.
Nam ut adhuc quidem actum est, non regno, sed rege liberati videmur.
Regnum, pro Dominatu, sive dominatione. Plaut. Pseud. 1. 1. 13.
Sub Veneris regno vapulo, non sub Jovis.
Aut dominatus, aut regnum. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Regnum ac Ditio. Cic. 6. Verr. 60. Nationes, quæ in eorum regno ac ditione sunt.
Eversor regnorum Priami Achilles. Virg. 12. Æn. 545.
Fructus regni feritas. Sil. lib. 1. 148.
Novitas regni. Virg. 1. Æn. 567.
Alterna. Stat. 1. Theb. 1.
Barbara. Hor. 2. Epist. 1. 253.
Cælestia. Ovid. 1. Met. 152.
Continua. V. CONTINEO.
Famosa. Lucan. lib. 7. 277.
Furentia. Sil. lib. 3. 491.
Ignobile. Hor. 1. Serm. 6. 9.
Inamabile Plutonis. Ovid. 4. Met. 476.
Inamœna Plutonis. Ovid. 10. Met. 15.
Inferna. Sen. Herc. fur. 11.
Infelix Erebi. Stat. 8. Theb. 22.
Inhospita regna. Ovid. 11. Met. 284.
Injusta. Valer. 6. Argon. 608.
Invia vivis. Virg. 6. Æn. 154. Orcum intelligit.
Lacerum. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 202.
Lamentabile. Virg. 2. Æn. 4.
Lata. Virg. 4. Æn. 199.
Liberale regnum, Munificum. V. LIBER adj.
Magni regni potentia. Ovid. 6. Met. 153.
Nobile. Ovid. 17. Epist. 153.
Opacum, Plutonis. Sen. Herc. fur. v. 809.
Custos opaci pervigil regni canis. de Cerbero.
Opulenta. Senec. Theb. 1.
Pallida Ditis. Lucan. lib. 1. 451.
Piceum Ditis. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 90.
Potentia. Ovid. 1. Amor. 1. 13.
Stabile. Sen. Herc. fur. 6.
Tristia regna, Inferorum regna. Hor. 3. Carm. 4. 46.
Trux regnum. Sen. Herc. fur. 9.
Vasti regni silentia, Inferorum. Ovid. 10. Met. 30.
Uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Viduata lumine, Orcus. Sil. lib. 3. 601.
Abuti regno & licentia ad omnia. V. ABUTOR.
Affectare regnum. Ovid. 1. Met. 152.
Appetere regnum. Cic. pro Milon. 72. In suspicionem incidit regni appetendi. Idem de Senect. 56. C. Servilius Ahala Sp. Melium, regnum appetentem, & occupare volentem, interemit.
Capessere regna. Virg. 8. Æn. 507.
Concutere regna Jovis. Senec. Medea, 10.
Contribuere in regna. V. CONTRIBUO.
Decernere regnum. V. DECERNO.
Deducere aliquem ex regno. V. DEDUCO.
Deferre regnum alicui. Cic. 2. Philipp. 87. At etiam ascribi jussit in fastis, ad Lupercalia, C. Cæsari Dictatori perpetuo M. Antonium Consulem, populi jussu, regnum detulisse, Cæsarem uti noluisse.
Detrudere superis regnis Jovem. i. e. Cælo. Virg. 6. Æn. 584.
Dividitur ferro regnum. Lucan. lib. 1. 109.
Dare & Adimere regna, contraria. Cic. pro Milon. 74.
Dominari regno capaci. Sen. Herc. fur. 9.
Exercere regnum. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fœdant mea regna suis ruinis. Sil. lib. 15. 538.
Gerere indeserta regna pectore. Ovid. 2. Amor. 9. 52.
Gerere regna superba. Tibul. lib. 1. 9. 80.
Habere regna, Regnare. Virg. 1. Æn. 350. Idem 6. Æn. 566.
Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna.
Impendere regnum. Ovid. 6. Met. 463.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Instituere regnum. V. INSTITUO.
Insurgere regnis alicujus. Ovid. 9. Met. 444.
Intercipere regnum. V. INTERCIPIO.
Invadere regnum aliquod. Ovid. 3. Fast. 551.
Locare aliquem in parte regni. Virg. 4. Æn. 374.
Occupare regnum. Cic. 5. Philipp. 17. Neque ii, qui regibus exactis regnum occupare voluerunt.
Optare locum regno. V. OPTO.
Permittere regnum alicui. Hor. 1. Serm. 3. 123.
Permittere regnum alicui in aliquos. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Pollutum regnum sanguine. Sil. lib. 1. 22. al. Crimine.
Possidere regna. Sen. Herc. fur. 9. Ter. Adel. 2. 1. 21.
Prodere regna alicujus. Ovid. 7. Met. 38.
Pulsi regnis. Virg. 7. Æn. 217.
Regere regnum. Ovid. 11. Met. 270.
Resurgunt regna. Virg. 1. Æn. 210.
Sancire regnum. Tacit. 5. Hist. 2.
Sum sub regno. Cic. 7. Att. 7. Nisi eos timere putas, ne sub regno sint, qui id nunquam, dummodo otiosi essent, recusarunt.
Tenere regna. Lucret. lib. 5. 1127.
Tenere injusta regna. Ovid. 5. Met. 277.
Torpent regna. Virg. 1. Georg. 124.
Trahere ad auxilium septem regna. Senec. Theb. 12.
Viget regnum consiliis. Virg. 2. Æn. 88.
Regnum, Regio quæ a rege possidetur. Cic. 1. de Lege Agrar. 35. Nullum regnum fuit unquam, quod non, si minus jure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur. Virg. 1. Æn. 576.
Vultis & his mecum pariter considere regnis?
Dissona regna, Linguis diversis utentia. Valer. 5. Argon. 607.
Pulsata gemino mari regna Pelopis. Sen. Herc. fur. 13.
Regnum etiam dici potest quicquid a quoquam possidetur. Cic. 1. de Orat. 4. Nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem. i. e. In Tusculano. Item 14. Att. 17. Post in Cumana & Puteolana regna renavigare.
Humida. Virg. 4. Georg. 363. Intelligit regna Cyrenes Nymphæ sub aquis.
Undosa regna, Najadum. Sil. lib. 5. 21.
Adusta regna, Zona torrida. Sen. Herc. fur. 4.
De Possessionibus exiguis. Virg. 1. Ecl. 70.
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. Quem locum imitatur Quintil. Declam. 13. pr. V. not. Burm. p. 272.
Regnum, In quo quis ita eminet, ut in eo regnare videatur. Cic. 1. Att. 1. Aquilium non arbitrabamur, qui denegat & juravit morbum, & illud suum regnum judiciale opposuit h. e. Juris interpretandi munus: in quo ita excellebat Aquilius, ut quasi regnare videretur, omnibus ad unum consilii causa confluentibus.
Amisso forensi regno. Idem 9. Fam. 18. pr. i. e. Eloquentiæ forensis principatu.
Ereptum Censuræ regnum. i. e. Magistratus pæne regius Liv. 4. 32
Sortiri regna vini talis. Hor. 1. Carm. 4. 18. Hoc, inquit Porphyr. ad Magisteriorum convivia pertinet. V. Talus pro ludo, in TALUS. Lambinus in hunc locum, Regna vini ea, inquit, appellat, quæ in conviviis constituebantur, in quibus is e convivis, cui tale regnum forte obtigisset, leges bibendi ferebat, quibus ceteros omnes parere erat necesse. Hujusmodi regem, Arbitrum bibendi nominat idem Hor. 2. Carm. 7. 25. conf. Lipsi. in Tacit. 13. Ann. 15. 2.

Regno, [βασιλεύω, ἀνάσσω] āre. Regnum possidere & gerere. Priscian. Rex, solum quod a Regendo nascitur, peperit ex se aliud verbum quod est Regno. Cic. 15. Fam. 2. Illum cohortatus sum, ut in vita sua conservanda primum regnare disceret: a quibus perspexisset sibi insidias paratas, in eos uteretur jure regio, &c. Idem pro Lege Manil. 7. Sed ab illo tempore annum jam tertium & vicesimum regnat, & ita regnat, &c. Senec. Medea, 194.
Si judicas, cognosce: si regnas, jube.
Meditatus est regnare. V. MEDITOR.

Impotenter regnare. V. IMPOTENS.
Latius regnare. Hor. 2. Carm. 2. 9.
In otio. Sen. Herc. fur. 7.
Cælo regnare. Hor. 3. Carm. 5. 1.
Mundo vacuo. Sen. Herc. fur. 1.
Oppido alicui regnare. Cic. 4. Verr 136. Timarchidem in Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. [Nisi Oppidis Ablativus est, & subauditur præpositio, quæ præcessit.
Regnare in centuriis equitum. Cic. 11. Fam. 16. Quum equitum centuriis tenes, in quis regnas.
Per urbes Grajas. Virg. 3. Æn. 295.
Advenæ in nos regnaverunt. Tacit. 11. Ann. 24. 7.
Ardor edendi regnat per fauces & viscera. Ovid. 8. Met. 828.
Ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. 12. Met. 226.
Oratio in hoc uno regnat. Cic. in Orat. 128.
Regnavit populorum, pro Rex fuit. Hor. 3. Carm. 30. 11.
Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
Regnavit populorum. Sic emendavit hunc locum Lambinus, idque optime. Solet enim Horatius structuram Græcam servare etiam in sermone Latino, ut Desine mollium querelarum, Abstineto irarum, & cetera id genus. Dicerent autem Græci, ἐβασίλευσε τῶν λαῶν.
Regnare, pro In auctoritate esse. Cic. 7. Fam. 25. Olim, quum regnare existimabamur, &c.
Regnare, pro Beatum esse, & suo voto vivere. Hor. 1. Epist. 10. 8.
Quid quæris? vivo & regno. Phædr. 3. 8. extr.
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.
Regnatur, Imperf. Virg. 1. Æn. 276.
Hic jam tercentum totos regnabitur annos
Gente sub Hectorea. Sil. lib. 3. 592.
Hinc Cytherea tuis longo regnabitur ævo.
Regnatum est. Liv. 1. 17. Oriundi a Sabinis, ne, quia post Tatii mortem ab sua parte non erat regnatum, in societate æqua, possessionem imperii amitterent, sui corporis creari regem volebant. Romani veteres peregrinum regem aspernabantur. In variis voluntatibus regnari tamen omnes volebant. Idem lib. eod. extr. Regnatum Romæ ab condita urbe ad liberatam annos CCXLIV.
Regnor, Pass. ut, Gentes regnantur. Tacit. 1. Hist. 16. 7. Idem Germ. 43. 7. Trans Lygios Gothones regnantur, paulo jam adductius, quam ceteræ Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
Gens regnata feminis. Plin. lib. 6. cap. 20. Ab iis gens Pandæ, sola Indorum regnata feminis. i. e. Quibus imperaverunt feminæ.
Terra regnata Philippo. Ovid. 4. de Pont. 15. 15.
Cupido dira regnandi. Virg. 1. Georg. 37.
Accipere Albam regnandam. Virg. 6. Æn. 770.
REGNANS, antis. Partic. Virg. 1. Æn. 269.
Tertia dum Latio regnantem viderit æstas. Justin. 7. 6. 1. Uno ex Amyntæ filiis regnante.
REGNĀTUS, a, um. Partic. [βασιλευθεὶς] Hor. 2. Carm. 6. 11.
— & regnata petam Laconi Rura Phalanto. Idem. 3. Carm. 27. 29. & Virg. 3 Æn. 14. Plura. V. in ipso verbo.
REGNĀTOR, ōris. m. [βασιλεύτης] Qui regnat. Plaut. Amph. prol. 45.
Deorum regnator, architectus omnibus. Juppiter scil.
Olympi superi regnator. Virg. 2. Æn. 779. conf. Idem 4. Æn. 269. & 7. 558.
Regnator agelli, pro Possessore. Martial. lib. 10. 61.
REGNĀTRIX, īcis. f. [βασιλεύτειρα] ut, Domus regnatrix. Tacit. 1. Ann. 4.
REGRĂDO, āre. pr. comm. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβάζω, Regrado.
REGRADĀTUS, a, um. Partic. ut, Regradati menses. Solin. cap. 3. conf. Salmas. in loc.
REGRADATIO, ōnis. f. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβασμὸς, Regradacio. conf. Theod. Cod. tit. 8. l. 5. & Vales. in Ammian. p. 65.
REGRĔDIOR, ĕris, gressus sum, pr. comm. [ἀναχάζω, ἀναχωρέω] grĕdi. Retro gradi, reverti. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Illuc regredere ab ostio. Cic. 8. Att. 19. Quamobrem nolito commoveri, si audieris me regredi, si forte Cæsar ad me veniet.
Ad formandos animos, statuendasque vitæ leges regressi, partem quidem potiorem (si dividi posset) retinuerunt. Quintil. proœm. lib. 1.
In memoriam regredi. Plaut. Capt. 5. 4. 26.
Regredi & Progredi, contraria. Cic. 1. Off. 33. Cum utrisque separatim locutum, ne cupide quid agerent, nec appeterent, atque ut regredi quam progredi mallent. [Hic Regredi est de Finibus controversis cedere, Progredi vero Fines proferre.
REGRĔDO, ĕre. legitur apud antiquos, pro Revocare. Ennius Achille, Quo nunc, incerta re, atque inorata, gradum regredere conare? V. Nonium, 2. 745. [Non per se Revocare, sed πρὸς Gradum addito, significat.
REGRESSUS, a, um. Partic. Justin. 22. 4. 4. Inde regressus Cretam contenderat. conf. Tacit. 2. Hist. 74. 5.
REGRESSIO, ōnis. f. [ἀναστροφὴ Gl. L. G.] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter consilium profectionis, & regressionis meæ. Apul. lib. 2. Aur. Asin. p. 122. Elmenh. Metum istum tibi demam maturata regressione.
Regressio, Schema rhetoricum. Quintil. 9. 3. Ἐπάνοδος Græce dicitur; nostri Regressionem vocant.
REGRESSUS, ūs. m. [ἀναχώρησις] Liv. 24. 6. Neque locus pœnitendi, aut regressus ab ira relictus esset. Tacit. 1. Ann. 30. extr. Et Drusus, non exspectato legatorum regressu, quia præsentia satis confederant, in urbem rediit.
Progressus & Regressus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.
Neque habet fortuna regressum. Virg. 11. Æn. 413.
Regressus ad aliam actionem. Ulp. in l. Quod in hærede. D. de tributor. action. Eligere quis debet, qua actione experiatur: utrum de peculio, an tributoria, quum scit sibi regressum ad aliam non futurum.
Mandati regressum habere. Ulpian. in l. Sed si paterfamilias. §. ult. D. ad Senatusc. Maced Quia & ipsi mandati habent regressum.
REGULA, REGULUS. V. REGO.
RĒGULUS, i. m. M. Attilius, de quo Gell. lib. 6. cap. 4. sic scribit, Eundem Regulum Tubero in historiis rediisse Carthaginem, novisque exemplorum modis excruciatum a Pœnis dicit. In atras (inquit) & profundas tenebras eum claudebant, ac diu post, ubi erat visus sol ardentissimus, repente educebant, & adversus ictus solis oppositum continebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. Palpebras quoque ejus, ne connivere posset, sursum ac deorsum diductas insuebant. Tuditanus autem, somno diu prohibitum, atque ita vita privatum refert. Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pœnorum captivos, liberis Reguli a Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque insomnia cruciatos interisse. Hactenus Tubero apud Gellium. Cic. in Pison 43. M. Regulus, quem Carthaginienses, resectis palpebris, illigatum in machina, vigilando necaverunt. Idem 5. de Finib. 82. Qui in potestate hostium, vigiliis & inedia necatus est Regulus? De rebus ab eo gestis V. Auctor de Viris Illust. cap. 40. & Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 6. conf. Drakenb. ad Sil. 6. 539.
Mens provida Reguli. Hor. 3. Carm. 5. 3.
Sunt & alii hujus nominis, inter quos ille M. Aquilius Regulus, de quo Plin. lib. 1. Epist. 5. & passim. Tacit. 4. Hist. 42. Qui & Memmium Regulum cos. & alium Livinejum, & Roscjum memorat.
RĔGUSTO, [ἀναγεύομαι] āre. Iterum gustare. Cic. 4. Att. 16. Nam Vestorio dandi sunt dies, & ille Latinus Ἀπικισμὸς ex intervallo regustandus. Eidem, lib. 13. 13. Sed crebro regusto tuas litteras: in his acquiesco, tamen exspecto novas. i. e. Crebro tuas litteras in manus sumo, iis legendis acquiesco, quia scribis te de Attica ægrotante bene sperare.
Laudationem alicujus regustare. i. e. Orationem scriptam de laude. Cic. 13. Att. 48. Velim M. Varronis & Ollii mittas laudationem. Ollii utique: nam illam legi: volo tamen regustare. conf. Sen. de Provid. 3.
REGUSTĀTUS, a, um. Partic. Perf. 5. Sat. 138. Regustatum salinum. al. Falernum.
REGYRO, āre. Revolvi. Flor. 4. 2. 6. Postremo in Hispaniam regyravit. V. Gruter. Varr. R. R. 1. 57. sed locus incertus. V. REGELO. Gloss. Gr. Lat. Περιστρέφω, Regyrare.

R E H

RĔHĀLO, [ἀάζω, ἀθμίζω] āre. ex Re & Halo; Iterum halo, & spiro. Lucret. lib. 6. 522.
Terraque quum fumans humorem tota rehalat. i. e. Humorem e cælo delapsum iterum atque iterum sursum halat. Lambinus.

R E I

REI. GER. CAVS. Rei gerundæ causa. REIP. Reipublicæ.
RĒJĬCIO, jēci, jectum, [ἀναβάλλω, ἀναπέμπω, ἀποῤῥίπτω, ἀποπέμπομαι] ĕre. Retro jacere. Virg 11. Æn. 619.
Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Cæs. 1. Bell. Gall. 46. Suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostem rejicerent. h. e. Vicissim jacerent, retorquerent.
E gremio rejicere aliquid. Ovid. 1. Trist. 1. 66.
Amictum rejecit ex humeris. Virg. 5. Æn. 421.
Lictores togulis acceptis sagula rejecerunt. Cic. in Pison. 54.
Vestem de corpore rejicere. Ovid. 9. Met. 32.
Rejicere ex humeris vestem. Ovid. 2. Met. 582.
Cum autem hic de rheda, rejecta pænula, desiluisset. Cic. pro Milon. 29. [Subauditur In tergum.
Rejectis ad tergum manibus. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet.
Rejicere se in aliquem. Ter. And. 1. 1. 109.
Ut domus eorum fores extra aperirentur, & janua in publicum rejiceretur. Plin. lib. 36. cap. 15.
Rejici a vento ad, vel in. Cic. 16. Att. 6 Quum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. Et 3. Att. 8. Vento rejectus ab illo in Macedoniam. De navigatione.
Rejicere, Repellere. Virg. 3. Ecl. 96.
Tityre, pascentes a flumine reice capellas. V. infra.
Hostem ab aliquo loco, Repellere. Cic. 2. Fam. 9.
A studio ad famem aliquem. Ter. prol. Phorm. 19.
Ille ad famem hunc ab studio studuit rejicere.
Rejicere, Abjicere, & pro vili habere. Ter. Phorm. 4. 5. 5.
Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos rejiciat.
Spernere & Rejicere. Cic. 1. de Finib. 4.
Rejicere, Repulsam dare. Cic. 3. Verr. 140. Rejecti a Chelidone, capiunt consilium necessarium.
Aliquid a se rejicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer. 153.
Refutetur ac rejiciatur clamor. Cic. 2. Tusc. 55.
Deligere bona, & Rejicere, contraria. Cic. 2. de Legib. 60.
Rejicere judices, [ἀπολέγειν] aliquando pro Eligere & accipere judices. Cic. 5. Verr. 28. Quid Prætor? jubet Recuperatores rejicere. Decurias scribamus. quas Decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. Rejecti enim, Electi dicuntur, inquit Asconius. Alibi pro Iniquum dicere, & alium subsortiri cupere: ut ibid. 95. Sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnes, qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, judices rejicere. Hoc ipse in eadem 137. Iniquum ejurare appellat. Cur autem utramque significationem habeat, ex loco ejusdem orationis intelligi potest, 140. Apronio permittis, ut quos velit de cohorte sumat Recuperatores. Indignum, uni potius ex iniquis sumendi, quam utrisque ex æquis rejiciendi fieri potestatem. Qui enim rejicit, is quasi electos sumit. Budæus. V. SUBSORTITIO, [V. & Ascon. ad 2. Verr. 16. seq. & 3. Verr. extr.
Rejicere ex albo, significat Judicem ut suspectum & iniquum recusare & aversari. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rejectio, Ἀποβολή, ἀπόληξις κρίσεως. scribend. ἀπόλεξις.
Rejicere, pro Remittere & differre. Cic. 10. Fam. 16. Tu quamquam consilio non eges, vel abundas potius, tamen hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias: neve in rebus tam subitis, tamque angustis a Senatu consilium petendum putes.
In mensem Quintilem rejecti sumus. Cic. 1. Att. 4.
Rejicere aliquem ad, Remittere. Cic. 9. Att. 15. Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio.
Si huc te rejicis. Cic. 8. Att. 15. i. e. Si hanc curam suscipis. Manut.
Rejicere causam ad Senatum, pro Referre ad Senatum, quod vulgus dicit *Remittere*. Liv. 3. 13. Summam pecuniæ, quantam æquum esset promitti

mitti veniebat in dubium, id ad Senatum rejicitur. Idem 39. 7. De ea re consultationem integram Senatus ad novos magistratus rejecit.

Rejicere sanguinem, Exspuere. Plin. 8. Epist. 1. ad Septitium, Encolpius quidem lector, ille seria nostra, ille deliciæ, exasperatis faucibus pulvere, sanguinem rejecit. Idem lib. 5. Ep. 19. ad Paulinum, Hic dum intente, instanterque pronuntiat, sanguinem rejicit. Paulo post, Reddidit dixit.

Rejicere, pro Reponere seu reclinare. Curt. lib. 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit.

Per contractionem, Reïcere, dempta littera, & per syncopen Reice disyllab. cum diphth. Virg. 3. Ecl. 96.

— a flumine reice capellas. conf. Drakenb. ad Sil. 8. 671.

Rējectus, a, um Partic. [ἀπωθηθὲς] Cic. 2. Verr. 16. Ut primum e provincia redliit, redemptio est hujus judicii facta grandi pecunia, mansit in conditione atque pacto usque ad eum finem, dum judices rejecti sunt.

Capillus rejectus circum caput, h. e. Projectus. Ter. Heaut. 2. 3. 49.

Capillus passus, prolixus, circum caput
Rejectus negligenter. [i. e. Retro flexus sine arte.

Os rejectum terræ quemadmodum obtegatur. Cic. 2. de Legib. 55.

Minæ rejectæ retrorsum. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Naves tempestate rejectæ. Cæs. 5. Bell. Gall. 5.

Præda rejecta. Hor. 2. Serm. 3. 68.

Rutuli bis rejecti respectant. Virg. 11. Æn. 630.

Conquesti Romæ apud senatum, rejectique ad consulem. Liv. 39. 3. pr.

Rejectūrus, a, um. aliud Partic. [ἀπωθήσων] Ovid. 9. Met. 512.

Ergo ego quæ fueram non rejectura petentem,
Ipsa petam?

Rejectio, ōnis. f. [ἀπόδοσις, ἀπώθησις, ἀποβολὴ] Ipse rejiciendi actus. Selectio & Rejectio, contraria. Cic. 3. de Finib. 12. Deinceps ut ea teneat quæ secundum naturam sint, pellatque contraria, quæ inventa selectione, & item rejectione sequuntur.

Rejectio civitatis. Cic. pro Corn. Balb. 29. Quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exsilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis.

Rejectio judicum, cui Selectio contrarium est. Cic. 2. Verr. 16. Posteaquam rejectio judicum facta est, quod, & in sortitione istius spem fortuna Pop. Romani, & in rejiciendis judicibus, mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conductio. [V. omnino Ascon. ad eum locum & seqq. & supra in ipso verbo. conf. Gloss.Lat.Gr.

Rejectio sanguinis, pro Fluxu. Plin. lib. 25. cap. 13. sect. 105.

Rejectio, Vomitus. Plin. Et vernatio utilis erat, si postquam sorpta fuerat, statim rejectio sequatur. [Ita Steph. Sed error videtur.

Rejectus, ūs m. [ἀνακωχὴ] Idem quod Vomitio. Cels. Et rejectus cibi non erit inutilis, si raro fiat. Conf. Hygin. Astr. 3. 36. & ibi Scheffer. [Celsi verba non fideliter adducta puto.

Rējĭcŭlus, a, um. Adj. [ἀπόβλητος] Rejiculæ res dicuntur, Quæ propter vitium aliquod rejiciuntur. Varro 2. R. R. cap. 1. Scire oportet in grege, quod rejiculæ sint alienandæ. de Ovibus. Ibid. Rejiculæ soboles. Cato R. R. cap. 2. Vendat boves vetulos, armenta rejicula, oves rejiculas, lanam, pelles. Nonius Reiculas scribit 2. 757. q. V.

Dies rejiculi. Sen. de Brev. Vitæ cap. 8. & Quæst. Nat. 7. 32.

Rejicula mancipia. Idem Epist. 47.

Rejectĭtius, a, um. Adj. Scriban. de Pass. Christ. cap. 3.

Rējecto, [ἀνθεξάλλω] āre. frequent. Lucret. lib. 2. 330.

— clamoreque montes
Icti rejectant voces ad sidera mundi. i. e. Referunt voces. Lambin. Capitol. in Ant. Pio, cap. 12. Quum caseum edisset avidius, nocte rejectavit.

Rejectans, antis. Partic. Virg. 5. Æn. 469.

— crassumque cruorem
Ore rejectantem, &c.

Rejectātio, ōnis. f. Sulin. cap. 5. Æterna rejectatione terram terra evomit.

Rejectāneus, a, um. Adj. [ἀποπροκριμῶν] Rejectanea a philosophis dicuntur mala: ut morbus, dolor, &c. quod ab omnibus rejiciantur, vel rejici debeant. Cic. 4. de Finib. 71. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed si libet, rejectanea.

Rĕĭtĕro, āre. Apul. 8. Met. p. 204. Elmenh. Ferinos mugitus reiterans.

Reiterātio, ōnis. f. [ἀνάληψις] Repetitionem significat. Quintil. lib. 11. cap. 2. Sola, quæ exciderunt, retractantur, ut crebra, reiteratione firmentur.

R E L

Rĕlābor, ĕris, lapsus sum, [καταλιθαίνω] lābi. depon. Iterum, vel Retro labi significat. Ovid. 15. Epist. 95.

Huc ades, inque sinus formose relabere nostros.

In præcepta alicujus relabi. Hor. 1. Epist. 1. 18.

Relabi dicuntur flumina, Quum eo refluunt & revertuntur, unde fluxerant. Hor. 1. Carm. 29. 11.

— quis neget arduis
Pronos relabi posse rivos
Montibus, ac Tiberim reverti? h. e. In montes arduos, unde descendunt, posse referri & refluere, quum tu vitæ studia in contrarium verteris, quod nemo speraverat posse fieri. [Retro labi dixit Ovid. 1. Trist. 8. pr.

In caput alta suum labentur ab æquore retro
Flumina.

Rĕlanguēo, ui, [καταθηλέω] ēre. Valde languere. Languidum fieri. Vel potius Relanguesco, ĕre. Ovid. 6. Met. 291.

Imposito fratri moribunda relanguit ore. Cic. 13. Att. 39. Quod autem ille relanguisse se dicit, ego ei tuis litteris lectis σκολιαῖς ἀπάτοις significavi me non fore.

Relanguescit animus. Cæs. 2. Bell. Gall. 15. 4. Quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.

Impetus relanguescit. Liv. 35. 45. Ut tædio & impetus relanguescat regis, & Romani tempus ad comparandum habeant.

Relatio, Relator, Relatus. V. refero.

Rĕlāvo, lāvi, lōtum, āre. Frequenter lavare. Lucret. lib. 6. 799.

Dénique si calidis etiam quum te relavaris,
Plenior effluveris solio ferventis aquaï. al. Cunctere lavacris.

Rĕlaxus, a, um. Adj. [πολύχαυτος] Valde laxum & solutum significat. Columel. lib. 11. cap. 3. Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

Relaxo, [θραύω, χαυνόω] āre. Laxum facere, aperire, liberare, dissolvere. Cic. de Senect. 81. Ex quo intelligitur quales futuri sint, quum se plane corporis vinculis relaxaverint.

Vincula tunicarum relaxat, Solvit. Ovid. 2. Fast. 321.

Campum, Aperire. Sil. lib. 7. 715.

Agmina deturbat gladio, campumque relaxat.

Densa relaxare, & laxa densare. Virg. 1. Georg. 420.

Ora fontibus relaxare. Ovid. 1. Met. 281.

Pelagus relaxans fontes Oceani. Sil. lib. 3. 51.

Calor relaxat cæca spiramenta, Aperit breves & occultas cavernulas Servius. Virg. 1. Georg. 89.

Alvum astringere, & Relaxare, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Alvus tum astringitur, tum relaxatur.

Relaxare & Astringere, contraria. Cic. 10. Att. 6. Pater enim nimis indulgens, quicquid ego astrinxi, relaxat.

Dat intervalla & relaxat dolor. Cic. 2. de Finib. 95. Si longus, levis: dat enim intervalla & relaxat.

Relaxantur insani. Cic. 4. Acad. 52. Quod idem contingit insanis, ut & incipientes furere, sentiant, & dicant aliquid, quod non sit, id videri sibi: & quum relaxentur, sentiant, atque illa dicant Alcmæonis,

Sed mihi neutiquam cor consentit cum oculorum aspectu.

Relaxare animum, & Relaxari animis, Recreari. Cic. 1. Off. 122. Atque etiam, quum relaxare animos, & dare se jucunditati volent. Idem 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur. Sic de Clar. Orat. 21. Relaxa modo paulum animum: aut sane, si potes, libera.

Mentem relaxare. Senec. Hippol. 4.

Relaxatus somno animus, h. e. Resolutus sopore. Cic. 2. de Divin. 100. Hæc me Peripateticorum ratio magis movebat, &c. qui censent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præsentiant, si aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus, solute moveatur ac libere.

Relaxare se occupatione. Cic. 16. Att. 15. Cum sorore ages attentius, si te occupatione ista relaxaris. i. e. Remiseris occupationem istam: plane te illa exsolveris, & omnino reliqueris.

A nimia necessitate aliquid faciendi se relaxare. Cic. in Orat. 176.

Relaxātus, a, um. Partic. V. supra in ipso verbo.

Relaxatio, ōnis. f. [θράυσις] Cic. 7. Fam. 27. Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse. Idem 2. de Orat. 22. Verum otii fructus est, non contentio animi, sed relaxatio.

Relaxātor, ōris. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 38. Relaxator fluentium.

Rĕlēgo, [ἀποπέμπω, ἀποδιοπομπεύομαι] āre. Separare, semovere. Virg. 3. Georg. 212.

Atque ideo tauros procul atque in sola relegant
Pascua. Cic. 3. Off. 112. Criminabatur etiam quod Titum filium, qui postea est Torquatus appellatus, ab hominibus relegasset, & ruri habitare jussisset. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 30. Ne rejecti, & longe relegati ab ceteris, aut ferro, aut fame intereant.

Relegare alicui causas alicujus rei, i. e. Prætexere illum esse in causa. Tibul. lib. 4. 6. 5.

Illa quidem ornandi causas tibi, diva, relegat:
Est tamen, occulte cui placuisse velit. i. e. Assignat tibi causam sui ornatus, quod te religiosius colere voluerit hodie, sed alia causa subest, quod habet cui placere, quam tibi, ornata mavult.

Relegare, Remittere. Plin. lib. 7. cap. 1. Nec tamen ego in plerisque eorum obstringam fidem meam, potiusque ad auctores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus. Paterc. 2. 64. 2. Invidiam rei in auctorem relegabat.

Relegare, [ἐξορίζω] In exsilium mittere. Plin. 2. Epist. 11. Marcianum in quinquennium relegandum, Marium repetundarum pœnæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Att. 12. Narro tibi, plane relegatus mihi videor postquam in Formiano sum. Ovid. 2. Trist. 201.

Unde precor supplex ut nos in tuta releges. Cic. pro Sext. 29. L. Lamiam, qui &c. in concione relegavit: edixitque ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. [Subauditur In exsilium, quod addit Liv. 25. 6. Nemo eorum relegatus in exsilium est.

Verba alicujus relegare. Ovid. 2. de Pont. 2. 7.

Relegare in alio significato, V. Ulpian. in l. 1. & 2. D. de dote prælegata, vel relegata.

Relegātus, a, um. Partic. [ἀποπεμφθὲς, ἐξωρισμένος] ut, Relegatus, Remotus. Cic. 2. Tusc. 20. Ex poeta.

Non sæva terris gens relegata ultimis.

Ambitio relegata, Semota. Hor. 1. Serm. 10. 84.

Relegatus, In exsilium missus. Ovid. 4. de Pont. 13. 40.

— sed me jam, Care, nivali
Sexta relegatum bruma sub axe videt. conf. Relegatio.

Relegati dicuntur proprie, Quibus ignominiæ, aut pœnæ causa necesse est ab urbe Roma, aliove quo loco abesse lege, Senatusque consulto, aut edicto magistratus, ut etiam Ælius Gallus indicat. Festus.

Relegatio, ōnis. f. [ἐξορισμὸς] est Exterminatio, quum quis exire fines patriæ jubetur: quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. Liv. 3. 10. Exsilio & relegatione civium ulciscentes Tribunos.

Relegatio ac Supplicium. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuosa, Sext. Roscius filio suo relegationis ac supplicii gratia colenda ac tuenda tradiderat?

Relegatio atque Amandatio. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Jejuna & bella relegatio. Cic. 2. Att. 7. Hæc jejuna ac bella relegatio datur ei, cujus Tribunatus ad istorum tempora reservatur. Emendatiores codices legunt. Jejuna tabellarii legatio, &c.

Relegationem semper Exsilio minorem facit Ovid. ut 2. Trist. 137.

Quippe relegatus, non exsul dicor in illo.

Relegātor, ōris. m. in Digest.

Rĕlĕgo, lēgi, lectum, [ἐπαναγινώσκω] ĕre. Rursus legere. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo.
Scripta relegere, & Scripta relecta. Ovid. de Rem. Amor. 717.
Pecuniam Idibus relegere, Recolligere. Hor. Epod. 2. 69.
Hæc ut locutus fenerator Alfius,
Jamjam futurus rusticus,
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere. Tanquam enim eum, inquit Acron, pro fenoris lucro jam receptæ pecuniæ pœniteret, ita recollectam Idibus, Calendis properat commodare.
Alii Redegit ibi scribunt. V. Cruquium 257. priori parte. H. St. Cruquium, vel potius codices Mss. ejus, sequutus est Bentl. aspernante Cuninganio.
Iter relegere, Redire per eandem viam. Stat. 1. Achil. 23.
Litora errata retrorsum relegens. Virg. 3. Æn. 690.
Sæpe relegendo feci plura. Ovid. 3. de Pont. 5. 11.

Rĕlĭgens, entis. Partic. Gell. lib. 4. 9. Disputatur de versu antiqui Poetæ;
Religentem esse oportet, religiosum nefas: ubi prius mediocritatem, alterum excessum religionis significare dicunt.

Rĕlectus, a, um. Partic. V. Ovid. supra in ipso verbo.

Religio, V. infra suo loco.

Rĕlentesco, ĕre. Idem quod Lentescere. Ovid. 1. Amor. 8. 76.
Neve relentescat sæpe repulsus amor. i. e. Lentus fiat, & imminuatur.

Rĕlĕvo, [ἀνακυφίζω] āre. Rursum levare.
E terra corpus relevare. Ovid. 9. Met. 318.
Humeros paternos relevare. Ovid. 4. Fast. 169.
Per translationem ad multa alia transfertur. ut,
Æstus relevare. Ovid. 3. de Arte Am. 697.
Aliquem relevare, Excusare, & quasi noxæ eximere. Cic. 3. Att. 10. Hæc eo scripsi, ut potius relevares me, quod facis, quam aut castigatione, aut objurgatione dignum putares.
Animum relevare alicui, h. e. Suscitare & erigere. Ter. Adelph. 4. 4. 11.
Caput relevare. Plin. 1. Epist. ult.
Casus alicujus relevare. Ovid. 5. Trist. 3. 43.
Casum communem. Cic. 1. Q. frat. 4. ad fin. Si relevare potes communem casum misericordia hominum: scilicet incredibile quiddam assequeris. Vetera exemplaria legunt, A se levare potest, vel Si levare potest.
Famem copia nulla relevat. Ovid. 11. Met. 129.
Laborem relevare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 19. Ut studium omnium, laboremque, & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps, sociusque relevares.
Laborem longum requie relevare. Ovid. 15. Met. 16.
Pectus mero. Ovid. 3. Fast. 304.
Et relevant multo pectora sicca mero.
Satietas cibi atque fastidium relevatur. Cic. 1. de Invent. 25. Cibi satietas atque fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Al. Levatur.
Sitim relevare. Ovid. 6. Met. 354.
Relevari cura, metu, molestiis, Liberari. Cic. 2. de Divin. 7. Ut animus molestiis potissimum relevaretur. Vetus codex habet, Ut & animus molestiis hac potissimum re levaretur. Idem 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura & metu esse relevati.
Dolore relevari. Ovid. 9. Met. 674. al. Labore.
Relevari, Ex morbo convalescere. Ovid. 1. de Pont. 3. 17.
Non est in medico, semper relevetur ut æger.
Fructus dotis relevat onera matrimonii. Paulus in l. Quæris. D. de pactis dotalibus.
Mulier pro parte dimidia relevatur. Papinianus in l. Quum pater. §. Quum existimaret. D. de leg. 2.
Mulier per senatusconsultum relevatur. Ulpian. in l. Quamvis. §. Interdum. D. ad senatusconsultum Vellejanum.
Relevare aliquem satisdatione. Modestinus in l. Si procuratorem. D. de procurat.
Relevari in aliquo. Ulpian. in l. post rem. D. de transactionib. Etsi transactio non perimit rem judicatam, tamen in eo quod datum est, relevari rem judicatam oportet.
Relevari, pro Exonerari. Ulpian. in l. 4. in princ. D. de censibus. Illam enim æquitatem debet admittere censitor, ut officio ejus congruat, relevari eum, qui & in publicas tabulas delato modo frui certis ex causis non potuit; quare & si agri portio chasmate perierit, debebit per censitorem relevari.
Relevari, in sensu illo vulgari, qui est, In integrum restitui. Modestinus in l. Etiam. §. 1. D. de minoribus. Ex causa curationis condemnata pupilla, adversus unum caput sententiæ restitui volebat: quia videbatur in ceteris litis speciebus relevata fuisse.

Relevātus, a, um. Partic. [ἀνακυφιθεὶς] ut,
Mens relevata cura. Ovid. 1. Trist. 10. 12.
Relevata mihi & recreata respublica videtur. Cic. 2. Catil. 7.

Relevatio, ōnis. f. Octav. Hor. 1. 9. Capillorum relevatio.

Relevāmen, ĭnis. n. Priscian. Perieg. — facilis relevamine partus.

Relībo, āre. Papinian.

Relicīnus, a, um. Adj. Antiquum vocabulum, significat, In occiput refugiente capillamento recrispum. Nomen (ut quidam putant) a Recello deductum, quod significat Retraho, revibro, reclino, & cæsim reduco. Et quoniam ad cranium capillitium retorquetur, inde Relicinus veluti Recellinus crinis appellatus, euphoniæ causa. Apul. lib. 1. Florid. pr. p. 341. Elmenh. de Marsya loquens, Laudans sese, quod erat & coma relicinus, & barba squalidus, & pectore hirsutus. Et Relicina frons dicitur, ut idem paulo post p. 344. de Alexandro M. loquens. Utque omnibus statuis, & tabulis, & roreumatis, idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi honoris, eadem forma viridis juventæ, eadem gratia relicinæ frontis cerneretur. Frontem scilicet intelligit, quæ lata, aperta, spectabilis, & a capillorum tegmento libera viseretur. Alii deduci putant a Participio Relictus: ut sit Frons relicina, Capillitio denudata, & velut relicta. [Onomast vet. ἀποδιδυκᾶς, Relicinus. Gloss. Lat. Gr. Licinus, Ἀνάθριξ, quod idem ac Relicinus. V. Voss. Etymol. in utraque voce.

Relictus, V. relinquo.

Rĕlĭgio, ōnis. f. [θρησκεία, θεοσέβεια, ἁγιστμὸς] est, ut ait Cic. 2. de Invent. 161. Quæ superioris cujusdam naturæ (quam divinam vocant) curam cærimoniamque affert.
Religio vulgo apud poëtas per ll. H. St. Male fortassis, quia pr. syll. anceps esse potest, ut in multis aliis.
Religiosi, quasi Relinquosi: Vide dict. seq. H. St. Miror hunc Nonii locum omissum a Vossio in Etymol. q. V.
Religio & Superstitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. de atheis loquens, Horum enim sententiæ (inquit) non modo superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem: quæ deorum cultu pio continetur. Cujus dicti meminit Augustinus lib. 4. de Civitate, cap. 30. Idem ibid. lib. 6. cap. 9. Quale autem illud est, quod Varro religiosum a superstitioso ea distinctione discernit, ut a superstitioso dicat timeri deos: a religioso autem tantum vereri, ut parentes: non ut hostes timeri?
Religio quid a Superstitione differat. Cic. 2. de Nat. Deori 72. Non enim philosophi tantum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, ut sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen patuit postea latius. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent: sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo, tanquam a deligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quæ in religioso. Ita factum est in superstitioso & religioso, alterum vitii nomen, alterum laudis. Lactantius lib. 4. cap. 28. a Religando dici Religionem tradit, carpitque interpretationem Cicer.
Religare religione ex Cic. H. St. V. paulo infra, & in religo, āre. extr.
Pietas, sanctitas, religio, quæ omnia pure & caste deorum numini tribuenda sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Religio est justitia erga deos. Cic. in Partit. 78.
Superstitio imitatur religionem. Cic. in Partit. 81.
Divûm religio, i. e. Religio erga deos. Lucret. lib. 6. 1274.
Prisca religione sacer recessus. Ovid. 10. Met. 693.
Ætheris alti religio. Virg. 12. Æn. 181.
Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio colebatur. Cic. 1. de Invent. 2.
Cadit labefacta religio. Claud. 1. in Ruff. 14.
Conficere sacra Cereris summa religione, cærimoniaque. Cic. pro Balb. 55.
Consecrata omnium religione. V. consecro.
Eripere religionem e domo Pontificis. Cic. pro Domo, 104. Publiusne Clodius, qui ex Pontificis Maximi domo religionem eripuit, is in meam intulit?
Expiabo religionem ædium mearum. Cic. de Arusp. Resp. 10.
Habet magnam religionem dedicatio. Cic. pro Domo, 126.
Implicare se religionibus. Cic. pro Domo, 105.
Interponere religionem. Cic. in Pison. 50.
Manere in religione. Virg. 3. Æn. 409.
Hac casti maneant in religione nepotes.
Polluere religionem. Cic. Quid te impurius, qui religiones omnes pollueris, &c.
Possidet magnam religionem paternus, maternusque sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. 66.
Religare religione. Cic. pro Domo, 124. V. supra.
Suscipere cultum deorum, & puram religionem. Cic. 1. de Legib. 69.
Tollere religionem. Cic. 1. de Divin. 105.
Trahere in religionem. Liv. 5. 23.
Tueri populum antiqua sub relligione. Virg. 2. Æn. 188.
Venire in religionem res aliqua dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, quum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, rem ad Senatum retulit.
Violare religiones maximas. Cic. 6. Verr. 88.
Ponitur interdum pro Superstitione. Justin. 18. 6. 11. Cruenta sacrorum religione & scelere pro remedio usi. Idem 22. 6. 1. Terrebat eos portenti religio.
Religio, Conscientiæ scrupulus. Cic. de Arusp. Resp. 10. Quæ tanta religio est, qua non in nostris dubitationibus, atque in maximis superstitionibus unius Servilii ac Luculli responso ac verbo liberemur? Hæc Budæus. Ter. And. 5. 4. 39.
At mihi unus scrupulus etiam restat, qui me male habet. P. dignus es
Cum tua relligione, odio: nodum in scirpo quæris
Liber religione animus. V. liber, adj.
Afferre religionem. V. affero.
Cepit quosdam religio. V. capio.
Constringi religione. Curt. lib. 6. 7. 7.
Religio est mihi. Plaut. Curc. 2. 3. 71.
Vocat ad cœnam: religio fuit, denegare nolui. Budæus. Ter. Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte est: nam nihil esse mihi, religio est dicere. Suet. Aug. cap. 6. Huc introire, nisi necessario & caste, religio est, i. e. Nefas, non licet.
Religio mihi non est quo minus hoc faciam. Cic. 3. in Catil. 15.
Eximere religionem aliquam. Liv. 4. 31. i. e. Scrupulum, & vanum metum adimere. Budæus.
Exsolvere religione. V. exsolvo.
Habere religioni, pro Vereri, & aversari. Cic. 2. Off. 51. Nec tamen, ut hoc fugiendum est, ita habendum est religioni, nocentem aliquando & nefarium defendere impiumque. Budæus.
Impediri religione. V. impedio.
Incessit dein religio. Tacit. 3. Ann. 71.
Incutere religionem. V. incutio.
Infixa animis religio. V. infigo.
Injicere religionem alicujus rei. V. injicio.
Mederi religioni. V. medeor.
Obligare religione, vel Obstringere dicebant veteres, pro eo quod dicimus Conscientiæ metum incutere Cic. 2. Philip 83. Obstrinxisti Populum Romanum religione, Augur Auguri, Consul Consuli obnuntiasti. i. e. De cælo servasse te dixisti, ne populus eo die comitia haberet, & vitium obvenisse dixisti (verba sunt auguralia) ut comitia disturbares, & populum

lum adalligares, & morareris hac obnuntiatione. Verebantur enim Romani aliquid agere vetantibus auspiciis, ne male cederet, si contra deorum monita agerent.
Offerre religionem. V. OFFERO.
Oppressa gravi sub religione vita. Lucret. lib. 1. 64.
Solvere civitatem religione. Cic. pro Cæcin 98. Plaut. Merc. 5. 2. 40. Liv. 7. 2. V. Gronov.
Tangi religione. Liv. 1. 45.
Vertere in religionem. Liv. 26. 11. Et postero die eodem loco acies instructas eadem tempestas diremit: ubi recepissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Pœnos versa est. i. e. Pœni interpretati sunt id diis non placere, ut pro urbe Roma capienda confligerent, vel ut urbs Roma armis oppugnaretur. Budæus.
Religio judicis, Integritas, vel anxia cura. Callistratus in l. divus Adrianus. D. de re jud. Conspiratione adversariorum testibus pecunia corruptis, religionem judicis circumventam esse. [Religio Judicibus & Testibus tribuitur, ob jusjurandum, quo astringebantur. Simia judex apud Phædrum. lib. 3. fab. 13. 8.
Ac ne relligio peccet imprudens mea. Sic in seqq. exemplis.
Religio, quam vulgo *Conscientiam rectam* dicunt. Cic. pro Cæcin. 28. Splendor Equestris ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquæ religionis. Budæus.
Religio, Fides. Cic. pro Flacc. 10. de testibus, Itaque videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. Budæus.
Testimoniorum religionem & fidem nunquam ista natio coluit. Cic. pro Flacc. 9.
Religio, Metus, & sollicitudo, inquit Servius. Virg. 8. Æn. 344.
Jam tum relligio pavidos terrebat agrestes
Dira loci.
Religio scelerosa. Lucret. lib. 1. 84.
Refrenatus relligione. Lucret. lib. 5. 115.
Religiones Plur. Sic apud Suet. in Tiber. cap. 69. pr. Circa religiones negligentior, quippe addictus mathematicæ. Sic puto & apud Livium. H. St. Sæpe in malum, ut Superstitio.
Cælestes religiones. Tacit. 1. Ann. 11.
Colere religiones. Cic. pro Planc. 80. Qui sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritam diis immortalibus gratiam justis honoribus & memori mente persolvunt?
Expiare solennes religiones supplicio alicujus. Cic. pro Milon. 74.
Suscipiunt gentes bella pro suis religionibus. Cic. pro Font. 20.
Arcti nodi relligionum. Lucret. lib. 4. 6.
Inducere religiones inexpiabiles in Rempub. i. e. Anxietates & formidines impendentis, quasique adventantis iræ divinæ. Cic. 1. Philip. 13. Ut inexpiabiles religiones in Rempub. inducerentur?
Religionibus suus tenor suaque observatio reddenda. Val. Max. 1. 1. 8. V. & supra.
Numinum religiones introspicere. Tacit. 3. Ann. 60.
Religio officii, est Latine loquentibus, id quod vulgo *Debitum officii*, hoc est justam muneris functionem appellant. Cic. 7. Verr. 2. Nam qui sibi hoc sumpsit, ut corrigat mores aliorum, ac peccata reprehendat: quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinarit? Budæus. [Vet. Gloss. Lat. Gr. Religio, Θρησκεία, Εὐσέβεια, Διάθεσις καὶ Αἰδώς. In posteriore significatione hic ponitur. Ibid. Religione, Ἀκριβείας καὶ αἰδοῦς. Διάθεσις autem exponi debet, ut in Gr. Lat. Διάθεσις, στοργή, Affectio, Affectus. Religio officii, pro Religioso officii respectu.
Religio recte judicandi. Plin. 4. Epist. 13. ad C. Tacitum, Si parentibus solis jus præceptoris conducendi relinquatur, iisdemque religio recte judicandi necessitate collationis addatur. i. e. Sollicita, & anxia cura probos præceptores idoneosque deligendi liberis suis. Budæus.
Religio, Diligentia, & vehemens cura. Cic. in Orat. 25. Athenienſium religioni quum serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. Religionem vocat eam Diligentiam, qua utebantur Attici, ne quod insolens verbum aut loquerentur aut audirent.
Adhibere religionem. V. ADHIBEO.
Oratio nimia religione attenuata. Cic. de Clar. Orat. 282.
RELIGIŌSUS, a, um. Adj. [θρησκῆς, εὐσεβής, εὐλαβής] Gellius lib. 4. cap. 9. ex Nigidio Figulo, Quocirca religiosus is appellabatur, qui nimia & superstitiosa religione sese alligaverat: eaque res vitio assignabatur. Sed præter ista, quæ Nigidius dicit, alio quodam diverticulo significationis, Religiosus pro casto atque observanti, cohibentique sese certis legibus, finibusque dici cœptus. Simili autem modo illa quoque vocabula ab eadem profecta origine, diversum significare videntur, Religiosi dies, & Religiosa delubra. Religiosi enim dies dicuntur tristi omine infames, impeditique, in quibus & res divinas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum prave & perperam Nefastos appellant. Itaque M. Cicero in lib. 9. Att. 5. Majores, inquit, nostri funestiorem diem esse voluerunt Allienſis pugnæ, quam urbis captæ, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. Idem tamen M. T. in oratione de Accusatore constituendo, (1. Verr. 3.) Religiosa delubra dicit, non ominosa nec tristitia, sed majestatis venerationisque plena. Massurius autem Sabinus in commentariis, quos de indigenis composuit, Religiosum, inquit, est quod propter sanctitatem aliquam remotum ac sepositum a nobis est. Verbum a relinquendo dictum, tanquam cærimoniæ a carendo. Hactenus Gell.
Religiosi, ut Nonio 5. 36. placet, dicti sunt, quasi Relinquosi ceterorum omnium, sacrificiis deserviant. V. tot. loc.
Religentes & Religiosi. Bongars. Annot. in Justinum. In his conferendis non religentes solum, sed & religiosi esse debemus. H. St. V. Religens Partic. in RELEGO.
Religiosus & Impius, contraria. V. IMPIUS.
Justus, integer, religiosus, timidus, perferens injuriarum. Cic. 2. de Orat 184.
Ita non religiosus, ut edat de patella. Cic. 2. de Fin. 22. Atqui reperiemus asotos, ita non religiosos, ut edant de patella. V. Patella, in PATINA.
Dedicatio est religiosa. Cic. pro Domo, 125.
Delubrum sanctum, & religiosum. Cic. 6. Verr. 124. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.
Dies religiosi, V. paulo ante ex Gellio. Cic. 2. Q. frat. 4. Dies erant duo, qui post Latinas habentur religiosi. conf. Liv. 6. 1.
Domum facere aliquam religiosam. Cic. de Arusp. Resp. 33.
Limina religiosa deorum. Virg. 2. Æn. 365.
Res religiosissimæ, & Nefas, contraria. Cic. 2. de Invent. 135.
Religiosum est quod jurati legibus judicaverunt. Cic. 1. de Invent. 48.
Religiosum est id facere, Vulgus dicit *Facienda est conscientia*. Liv. 2. 5.
Religiosum habere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Religiosus testimonio, vel testis, Fidelis. Cic. pro Cæcin. 26. Huic ego testi gratias agam, quod & in te misericordem se præbuit, & testimonio religiosum. Ita Budæus. Rursum Cic. 4. de Fin. 61. Religiosissimus testis. V. in RELIGIO.
Aures Atticorum teretes, & religiosæ, Delicatæ & fastidiosæ. Cic. in Orat. 27.
Religiosus, aliquando pro Superstitioso ponitur. Ter. Heaut. 4. 1. 37. Ut stultæ & miseræ omnes sumus religiosæ.
Compar. Agricolæ religiosiores. Columel. lib. 11. extr. conf. Plin. lib. 29. cap. 1.
Superl. Mortales religiosissimi. Sallust. Catil. cap. 12.
Sacra religiosissima. Paterc. 2. 45. conf. Sen. Nat. Quæst. 7. 16. Petron. cap. 21. & Cic. 1. Verr. 3.
RELIGIOSŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieronym. adv. Ruffin. 3. 3.
RELIGIŌSE, Adv. [θρησκῶς] i. e. Sollicite & accurate, inquit Budæus. Columel. lib. 3. cap. 10. Nihil curiose, nihil religiose administrant.
Religiose testimonium dicere, Ex jurisjurandi fide. Cic. pro Cœl. 55. Utrum temeraria, procax, irata mulier finxisse crimen: an gravis, sapiens, moderatusque vir religiose testimonium dixisse videatur.
Religiose promittere, i. e. Summa fide. Nepos 25. 15. 1.
Cineres & ossa religiose quiescentia. Quintil. Decl. 10.
Compar. Plin. 3. Epist. 7. Natalem alicujus religiosius, quam suum, celebrare. Idem Paneg. cap. 65.
Superl. Cic. 2. de Invent. 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant, egregiis picturis locupletare voluerunt. Plin. 3. Epist. 15. Poëticen religiosissime veneror. conf. Petron. cap. 117.
Religiose, pro Subtimide & verecunde. Cic. 13. Fam. 18. Faciamque id quod debent facere hi, qui religiose & sine ambitione commendant.
RELIGIOSĬTAS, ātis. f. Apul. Doctr. Plat. p. 16. Elmenh. Justitia cum religiositate, id est ὁσιότητι, copulatur; &c. conf. Tertull. Apol. cap. 25.
RELĬGO, [ἀναδέω] āre. Ligare significat, aut Fortius ligare. Columel. lib. 2. Diutiusque perennat quæ firmis truncorum & idoneis locis religata est.
Classem religavit ab aggere. Virg. 7. Æn. 106.
Funiculus a puppi religatus. Cic. 2. de Invent. 54.
Funis ab humeris religatus. Plin. lib. 9. cap. 46.
Religatus ad. Cic. 1. Tusc. 105. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. Columel. lib. 12. cap. 44.
Religare ex. Cajus, D. de divisione rerum l. riparum, Funes ex arboribus religare.
Religare in. Plin. lib. 2. cap. 65. Religetur in mali cacumine.
Funem religare in querno stipite. Ovid. 4. Fast. 331.
Catena religari. Ovid. 10. Epist. 89.
Classem religavit litore, Alligavit. Ovid. 13. Met. 439. Catull. 65. 174.
Robora catenis religare. Lucan. lib. 2. 671.
Religare lineo funiculo. Columel. lib. 7. cap. 10.
Jussu ipsius quadrigis religatus, ac in diversa distractus est. Auctor de Viris illust. cap. 4. extr.
Religare religionibus bona alicujus, pro Consecrare alicui deo. Cic. pro Domo, 124. Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Censori Tribunum plebis facere; nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? &c.
RELIGĀTUS, Partic. [ἀναδεδεμένος] Hor. 4. Carm. 11. 5.
— est hederæ vis
Multa, qua crines religata fulges.
Nodo religatus brachia. Tibul. lib. 1. 8. 5.
Si prudentia extrinsecus religata pendeat. Cic. 3. Tusc. 37.
Somno religata agmina. Claud. 6. Conf. Hon. 472.
Hedera crines religata. Virg. 9. Æn. 352.
RELIGATIO, ōnis. f. [ἀνάδεσις] Cic. de Senect. 53. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propagatio vitium sarmentorumque.
RELIGĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Psychom. 359.
Combibat infusum croceo religamine nardum.
RELIGIO, V. suo ordine.
RĔLĬNO, lēvi & lĭni, lĭtum, [ἀποχρίω] ĕre. Quod obturatum oblitumque erat aperire. Ter. Heaut. 3. 1. 51.
Relevi dolia omnia, omnes ferias. Plaut Stich. 5. 4. 38.
Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relerimus postea. Pro Releverimus. i. e. Nulli deinceps vinum deprompserimus. [Solebant enim veteres doliorum opercula pice circumlinere.
Epistolam relinere. Cic. 1. Att. 13. pr. Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam per lectionem releverit? Al. Per lectionem vel Pellectione relevarit. [Lego Perlatione relevarit. Jocus est, pro Se relevarit perlatione ejus. i. e. perferenda ea.
RĔLINQUO, liqui, lictum, [κατελείπω, κατελιμπάνω, ἐγκατελείπω, ἐγκατελιμπάνω] ĕre. notæ significationis. Plaut. Most. 1. 3. 45. Reliquit, deseruitque me. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 9. In litore molli atque aperto deligatas ad ancoras relinquebat.
Relinquere ab se aliquem, Dimittere. Plaut. Truc. 2. 6. 32.
Relinquere aliquem, pro Non juvare. Cic. 13. Fam. 64. Tantum a te petimus ut agas eam rem, ne relinquas hominem innocentem ad alicujus tui dissimilis quæstum.
Amata relinquere pernix, Deserere. Hor. in Arte Poet. 165.
Amicitiam relinquere. Cic. 2. de Fin. 45. Quid ages tandem, si utilitas ab amicitia (ut fit sæpe) defecerit relinquesne?
Animam relinquam potius, quam illas deseram. i. e. Moriar potius, sive Mori me malim. Ter. Adelph. 3. 4. 52.
Comites in valle reliquit. Ovid. 3. de Arte Am. 711.
Consuetudinem relinquere. Cic. 1. Acad. 17. Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nulla affirmatione adhibita consuetudinem differendi reliquerunt.
Dominos relinquens, ut famuli solent, Deserens. Catul de Berecyn. 61. 51.
In egestate relinquere. Cic. 3. Verr. 72. Nemo jam, Dolabella, neque

tui, neque tuorum liberûm, quos tu miseros in egestate, atque in solitudine reliquisti, misereri potest.
Gaudia relinquere. Ovid. 16. Epist. 204.
Incertam relinquere aliquam, & vulnere mentis turbatam. Virg. 12. Æn. 160.
Incœpta fila relinquit. Ovid. 6. Met. 34.
Infecta sacra relinquunt. Ovid. 6. Met. 202.
Limen. Virg. 5. Æn. 316.
Lucem. Virg 4. Æn. 452.
Mature relinquere aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 100.
Negotia longa relinquere. Hor. 3. Carm. 5. 54.
Obsessionem alicujus oppidi. Cic. 10. Fam. 33. Antonium turpiter Mutinæ obsessionem reliquisse.
Opus incœptum dextra reliquit. Ovid. 2. de Arte Am. 78.
Spem relinquere, Abjicere. Cic. 1. Tus. 39. Quam (nisi quid dicis) prætermittamus, & hanc totam spem immortalitatis relinquamus.
Studium rei alicujus. Cic. 4. Acad. 7. Neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.
Terras dulces relinquere. Virg. 4. Æn. 281.
Verba imperfecta reliquit. Ovid. 13. Epist 13.
Vitam. Virg. 3. Georg. 547. Tacit. 4. Ann. 34. Relinquendæ vitæ certus.
Prætereo ac relinquo. Cic. 5. Verr. 105.
Curionem quondam concio reliquit. Cic. de Clar. Orat. 26.
Animus relinquit eam, pro Deficit, sive concidit animo. Plaut. Mil. 4. 8. 37. Et Men. 5. 2. 6. Reliquere vires.
A febre quartana relinqui. Cic. 8. Att. 6.
Ossa pavor reliquit. Virg. 3. Æn. 57.
Vita reliquit eum. Lucret. lib. 5. 64.
Aculeos relinquere in animis auditorum. V. ACULEUS.
Dubitationem relinquere apud aliquem. Cic. 15. Fam. 21. Nullam enim apud me reliquisti dubitationem, quantum me amares.
In medio relinquere. Cic. pro Cœl. 48. Hic ego jam rem definiam: mulierem nullam nominabo, tantum in medio relinquam.
In opinione alicujus relinquere. Cic. 1. Verr. 16. Verum non id mihi sumo, Judices, & hoc, non modo in oratione mea non pono, sed ne in opinione cujusquam relinquo, me omnibus patronis esse præpositum.
In spe aliorum relinquere. Cic. 1. Verr. 26. In quo quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe, quam in oratione mea relinquere.
In suspenso. Plin. Epist. 248.
Suspicionem alicui. Suet. Cæs. cap. 86.
Verbum in ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
Consultationi relinquere. Liv. 25. pro Remittere, vel Rejicere ad consultationem
Direptioni urbem relinquere. Cic. 4. Fam. 1. Urbem, sine legibus, sine judiciis, sine fide, relictam direptioni & incendiis.
Diis votisque relinquere navem, Permittere. Ovid. 2. Met. 185.
Præcipiti pinus Borea, cui cuncta remisit
Frena suus rector, quam dis, votisque reliquit. Pinus, i. e. Navis pinea.
Relinquere, est Aliquid testamento alicui transmittere, seu legare. Plaut. Aul. prol. 13.
Agri reliquit eji non magnum modum.
Absolute, sine Dativo. Ter. Phorm. 2. 3. 46.
At si talentûm rem reliquisset decem,
Primus esses, &c.
Æs alienum relinquere. Cic. pro Quint. 15. Propterea quod C. frater aliquantum æris alieni reliquerat. i. e. Mortuus fuerat non persoluto ære alieno omni.
Arraboni relinquere. Ter. Heaut. 3. 3. 42.
Ea relicta huic arraboni est pro illo argento. i. e. In pignus.
Confectum relinquere. Cic. 5. Att. 21. Illud tamen non desinam, dum adesse putabo, de Cæsaris nomine rogare, ut confectum relinquas.
Consolationem alicui relinquere. Cic. 15. Fam. 21. Ut unam mihi consolationem relinquas.
Excusationem relinquere ad aliquem. Cic. 9. Att. 6. Etsi Ciceroni meo togam puram quum dare Arpini vellem, hanc eram ipsam excusationem relicturus ad Cæsarem.
Hæredem testamento. Cic. pro Quint. 15. Hæredem testamento reliquit hunc P. Quintium.
Memoriam alicujus rei. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam, aut brevem, aut nullam omnino, sint relicturi.
Memoriam acrem sui relinquunt. Tacit. 15. Ann. 68. De asperis facetiis.
Monimentum æternum audaciæ relinquere in sermone hominum. Cic. 3. Verr. 19. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie advocationes fiunt: in eo loco, in sermone hominum, audaciæ suæ monimentum æternum relinquere?
Nihil de tanto patrimonio relinquere. Cic. pro Rosc. Amer. 10.
Patrimonium filio meo satis amplum in memoria nominis mei relinquam. Cic. 2. Fam. 15.
Pecuniam in quæstu. Cic. pro Lege Manil. 37. Quid hunc hominem, magnum aut amplum de Repub. cogitare, qui pecuniam, ex ærario depromptam ad bellum administrandum, aut propter cupiditatem provinciæ magistratibus diviserit, aut propter avaritiam Romæ in quæstu reliquerit?
Testamento aliquid alicui. Cic. 3. Off. 93. Quum ei testamento sestertiûm millies relinquatur.
Vestigium amoris. Plin. lib. 36. cap. 5.
Certatio relinquitur mihi cum aliquo. Cic. 2. de Fin. 44. Ita ceterorum sententiis semotis relinquitur, mihi non cum Torquato, sed cum virtute certatio. [i. e. Reliqua est mihi.
Ita relinquitur, ut ea fortuita divinari possint, quæ nulla nec arte, nec sapientia provideri possunt. Cic 2. de Divin. 14.
Mihi ne ut dubitem quidem relinquitur. Cic. 4. Acad. 120.
Locum admonitionibus, Reliquum facere. Cic. 1 Fam. 1. Sed plane nec precibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum. i. e. Nec se orari, nec se admoneri sinit: adeo præstat omnem diligentiam in tuo negotio.
Locum precibus non relinquere, dupliciter dicitur. Aut enim significat, Facere aliquid vel non rogatum; ut Cic. 1. Fam. 1. aut plane Non Admittere preces, ut Ter. And. 3. 4. 23.
Locum subtilitati nullum relinquere. Plin. lib. 35. cap 10.
Locum vituperandi. Cic. 2. Q. frat. 4. Ne cui iniquo relinqueremus vituperandi locum. i. e. Daremus ansam, &c.
Spem relinquere, Reliquam facere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Ne qua spes in fuga reliqueretur.
Præsidium relinquere castris, Imponere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Postridie ejus diei Cæsar præsidium utrisque castris, quod satis esse visum est, reliquit.
Scriptum relinquere. Cic. de Clar. Orat. 74. Utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata a singulis convivis de clarorum virorum laudibus, in Originibus scriptum reliquit Cato. i. e. Scripsit. conf. Nep. 9. 5. 3.
In commentariis relinquere. Plin. lib. 29. cap. 4. Subaud. Scriptum.
Relinquitur ut, pro Restat, sive Reliquum est. Cic. 9. Att. 4. Relinquitur, ut, si vincimur in Hispania, quiescamus. conf. paulo supra.
Relinquendo. Ovid. 3. Trist. 13. 9.
Inque relinquendo, quod idem fecere sodales,
Tu quoque dixisses tristis in urbe, vale. al. Jamque relinquendâ.

RELINQUENS, entis. Partic. Catull. 36. 3. Relinquens Comi mœnia. Paterc. 1. 17. 7. Occupatam relinquens materiam, quærit novam.

RELICTUS, a, um. Partic. [ἀπολειφθὰς] Ter. Eun. 2. 2. 55.
Etiamnum hic stas, Parmeno, eho numnam tu hic relictus custos,
Ne quis forte internuntius clam a milite ad istam cursitet? Ovid. 2. Met. 187.
Quid faciat? multum cæli post terga relictum. De Phaethonte.
Postes a tergo relicti. Virg. 2. Æn. 454. [Postici periphrasis.
Spatium. Virg. 5. Æn. 321.
Insequitur Salius: spatio post deinde relicto,
Tertius Euryalus.
Relictum esse sibi. Plin. 9. Epist. 36. Ab his, quæ avocant, abductus, & liber, & mihi relictus, non oculos animo, sed animum oculis sequor.
Relictus, Desertus. Virg. 9. Æn. 290.
At tu, oro, solare inopem, & succurre relictæ. Ovid. 14. Met. 217.
Solus, inops, exspes, leto, pœnæque relictus. Idem 2. Amor. 16. 47.
Si qua mei tamen est in te pia cura relicti.
Relictus ab omni honestate, Inhonestus. Cic. pro Rabir. 23. Nemo est, inquam, inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni, non modo honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur.
Æs alienum relictum. Cic. pro Quint. 77.
Ætate relicta dissimilem animum subiit. Ovid. 7. Met. 170. De Æsone sene pristinæ juventuti restituto.
Arbitrium relictum cuique intelligendi. Plin. lib. 6. cap. 29.
Cursus relictos iterare. Hor. 1. Carm. 34. 5.
Fides relicta. Ovid. 3. de Arte Am. 460.
Loci relicti. Hor. 2. Carm. 1. 37.
Officiis omnibus relictis. Hor. 2. Epist. 2. 67.
Rebus relictis; usitatum loquendi genus veteribus, quod idem valet, atque Rebus aliis omnibus postpositis. Plaut. Epid. 4. 2. 35.
Ego relictis rebus, Epidicum operam quærendo dabo. Idem Cistel. 1. 1. 6.
— ita omnibus relictis rebus,
Mihi frequentem operam dedistis. h. e. Præ aliis omnibus. Lucret. lib. 3. 1084.
— jam rebus quisque relictis
Naturam primum studeat cognoscere rerum. Lambin. conf. Ter. And. 2. 5. 1.
Virtute relicta invidiam placare paras. Hor. 2. Serm. 3. 13.
Vita tantummodo relicta est mihi. Ovid. 4. de Pont. 16. 48.
Repetere relicta. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Relicta loca sunt, Quæ limites non acceperunt, ut ait Frontinus de limitibus p. 42. Gœs. Cic. 1. Lege Agr. 2. Ut a majoribus nostris possessiones relictas disperdat & dissipet.

RELICTIO, ōnis. f. [ἐγκαταλειψις] Cic. 3. Verr. 35. Quibus illam relictionem proditionemque Consulis, &c. Paulo ante dixerat, Consulem, exercitum, provinciamque deseruit. Idem 16. Att. 7. Quod effugissem duas maximas vituperationes. Unam, quam itinere faciendo me intelligebam suscipere, desperationis ac relictionis Reip. Aliqui legunt Religionis, sed inepte.

RELICTUS, ûs. m. Gell. 3. 1. Ut, sicut alia in his omnia, præ pecunia, ita labor quoque virilis, exercendique corporis studium relictui sit.

RĔLĬQUUS, a, um. Adj. [λοιπος, ὑπόλοιπος] Quod relinquitur, vel superest. Cæs. 1. Bell Gall. 13. Demonstrant sibi, præter agri solum, nihil esse reliqui. Ter. Adelph. 3. 2. 48.
Periit, pro virgine dari nuptum non potest: hoc reliquum est,
Si inficias ibit, testis mecum est annulus, quem reliquerat.
Perge reliqua. V. PERGO.
Dies reliqui. Cic. pro Planc. 99. O reliquos omnes dies, noctesque eas, quibus iste, a me non recedens, Thessalonicam me, in Quæstoriumque perduxit.
Græcia in reliqua. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.
Oppida erant mihi complura etiam reliqua, quæ adire vellem. Cic. 4. Verr. 65.
Operam reliquam dare. Plaut. Truc. prol. 15.
Spes reliqua in. Ter. Eun 2. 2. 9.
Itane parasti te, ut spes nulla reliqua in te siet tibi. Cic. 11. Fam. 5. Spem reliquam nullam video salutis.
Tempus omne reliquum Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres quum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis.
In reliquum tempus sancit. Cic. 1. de Lege Agrar. 13. conf. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.
Tranquillitatis reliquæ spe luctus fugere. i. e. Futuræ. Cic. pro Sext. 73.
Vaticinationis reliqua brevi confecta sunt. Cic. 1 de Divin. 68
De reliquo velim tibi persuadeas, &c. Cic. 1. de Orat. 100. Quoniam, id

id quod difficillimum nobis videbatur, ut omnino de his rebus, Crasse, loquerere, assecuti sumus: de reliquo jam nostra culpa fuerit, si te, nisi omnia quæ percunctati erimus explicaris, dimiserimus.

In reliquum. Quintil. lib. 4. cap. 5. Propositis enim probationibus, omnis in reliquum gratia novitatis præcerpitur.

Reliquos facere, pro Relinquere: ut, Missus facere. Cic. 5. Verr. 126. Quos belli calamitas reliquos fecerat. Budæus.

Reliqui nihil facere de aliqua re, vel alicujus rei, locutio Latinitatis optimæ. Cic. 5. Verr. 115. Et quibus nihil, non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit. i. e. Omnia absumpsit. Idem 7. Verr. 39. Et quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebat. conf. 128. Nepos, 25, 21. 5.

Reliqui nihil est ei. Cic. 5. Verr. 126. Quid esse reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amitteret, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? conf. 121.

Reliquum est, ut de me id scribam, quod te ex tuorum litteris & spero, & malo cognoscere. Cic. in quadam epistola. Idem 7. Fam. 32. Reliquum est, ut officiis certemus inter nos.

Præter te neminem habeo reliquum, in quo, &c. Cic. 9. Fam. 15.

Reliqui, pl. Cic. 4. Acad. 96. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non ament litteras, plures qui philosophiam, reliqui, qui etiamsi hæc non improbent, tamen, &c.

Reliquum, i, n. Subst. pro Reliqua summa. Plaut. Cist. 1. 3. 41.

Nunc, quod reliquum restat, volo persolvere:
Ut expungatur nomen, ne quid debeam Ter. Phorm. 1. 1. 2.
— erat ei de ratiuncula
Jampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum, id ut conficerem.

Reliqua, n. pl. [ἐκλείμματα] ut, Reliquorum ratio, h. e. Debitorum ab aliquo. Cic. 16. Att. 3. Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quanquam explicata sunt, tamen, quod & Dolabellæ nomen in iis est, & attributio est mihi nominum ignota, conturbor. i. e. Quanquam sint solvendo qui mihi debent, vel non sit controversa persecutio. Idem ad eundem, lib. 16. 1. Plin. 9. Epist 37. ad Paulinum, Nam priore lustro, quanquam post magnas remissiones, reliqua creverunt. Idem 3. Epist. 19. Reliqua colonorum minuit ad tempus. i. e. Debita contracta colonis.

Reliqua. Subductis rationibus, & collatis creditorum debitorumque nominibus, quum eam pecuniam quam ipsi debemus, & quam alii nobis, redigimus in summam: id quod superat a nobis, reliqua dicuntur. Budæus.

Accepisse se reliqua mea Camillus scribit. Cic. 6. Att. 1. i. e. Quæ mihi reliqua debentur.

Contrahere reliqua. V. seq. Trahere reliqua.

Trahere reliqua, quod alii Contrahere dicunt. Paulus, ff. de administratione & periculo tutorum. l. L. Titius, Curator Caji Seji, tempore curæ fundum Cornelianum locavit Sempronio: qui Sempronius reliqua traxit. Sic enim habent Pandectæ Flor. & Haloander. Al. Contraxit. Ibidem paulo post, Ex quibus quidem, quum reliqua traherent, idonei ipso tempore administrationis esse desierunt. Papin. in l. Servus si hæredi. §. 1. D de statu liberis, Quod rescriptum ita accipi debet: ut si reliqua non trahat, liber sit. Quod si trahat: ita demum, si obtulerit eam quantitatem, quæ refundi debuit, ex fide veritatis. Est igitur Reliqua trahere, idem quod Reliquari.

Sunt, qui secundam producunt, vel prima geminatione litteræ producta, scribunt

Rellĭqŭus, vel Rellĭcŭus, ut, Rellicuo tempore. Lucret. lib. 1. 561. conf. 2. 953.

Relĭquor, [λοιπάζομαι] āri. deponens, Æs alienum ex reliquis rationum contrahere. Paulus de administratione tutorum, l. L. Titius, Paulus respondit, non ex eo quod adultus eum, qui prædia ejus coluit, procuratorem habere voluit: debitum quod ex conditione reliquatus est, agnovisse eum videri. Ulpianus de Muneribus & honoribus, l. Rescripto, Eos demum debitores Reip. accipere debemus, qui ex administratione Reip. reliquantur. Budæus.

Reliquātio, ōnis. f. [λοιπογραφία Gl. L. G.] Paulus in l. Qui nominibus. D. de administ. & peric. tut. Sed & si pupillus post pubertatem, rationibus a tutore acceptis, reliquationem ejus secutus, usuras acceptaverit: privilegium suum non amittit in bonis tutoris venditis. conf. Tertull. de Anima. cap. 56.

Reliquātor, ōris. m. Qui reliqua contraxit: Qui integrum non solvit, sed partem æris alieni servat sibi. Scævola, De solutionibus & liberat l. Creditor, D. Valerius, L. Titii servus scripsit, Accepi a Marino Materno ex summa majore tot aureos. Quæro an hæc summa in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum superioris anni sit reliquator? Budæus. Conf. Crinit. de H. D. 15. 3.

Reliquātrix, īcis. f. Tertull. de Anima cap. 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exsolvat novissimum quadrantem.

Reliquia, æ. f. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. ex poeta,

Converritorem pridianæ reliquiæ.

Reliquia, apud Plinium & Apulejum, ut citat Gulielmus Lilius. Vide converritur. H St. desiderabatur in Lugd. hæc vox. Sed frequentius

Reliquiæ, arum. f. pl. [λείψανα, κατάλειμμα] ut, Reliquiæ cibi, prandii, cœnæ. Plaut. Stich. 2. 3. 40. Et Men. 3. 1. 13. Idem Perf. 1. 2. 25.

Nunc huc introibo, visam hesternas reliquias
Quieverint recte, nec ne. Scribitur & Relliquiæ, pr. prod.

Cibi reliquiæ, Excrementa. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Cibi reliquiæ depelluntur, tum astringentibus se intestinis, tum relaxantibus.

Cœnæ vel prandii reliquiæ, translate. Cic. 12. Fam. 4. Vellem Idibus Martiis me ad cœnam invitasses: reliquiarum nihil fuisset.

Nihil reliquiarum exstat. Lucret. lib. 1. 1102.

Animæ reliquias reddere omnes. Lucret. lib. 3. 656.

Belli. Paterc. 2. 17.

Cladis reliquiæ. Liv. 22. 56.

Conjurationis reliquiæ. Cic. in Parad. 4. Et reliquiæ conjurationis, a Catilinæ furiis ad tuum scelus furoremque conversæ.

Exercitus reliquiæ. Liv. Reliquias duorum exercituum cum cura colligerent. conf. Hirt. Bell. Alex. cap. 40.

Febrium reliquiæ. Cels. lib. 3. cap. 4.

Flagitiorum reliquias colligere. Cic. 4. Verr. 74. de Timarchide, Non solum nummos, si qui isti exciderant, tollere solebat, ex quibus pecuniam maximam fecit: sed etiam voluptatem, flagitiorumque istius ipse reliquias colligebat.

Generis hujus reliquiæ. Ter. Adelph. 3. 3. 91. Subaudi Hominum.

Legionum reliquias conservare. Paterc. 2. 46. 4.

Motus vitalis reliquiæ. Lucret. lib. 2. 954.

Vitæ reliquias membris ex omnibus aufert. Lucret. lib. 6. 825.

Vitæ alicujus lacerare reliquias & distrahere. V. lacer.

Colligere, velut ex naufragio, tantæ cladis reliquias. Liv. 22. 56.

Reliquias alicujus persequi. Cic. de Senect. 16. de Carthaginis eversione loquens, Quam palmam utinam dii immortales, Scipio, tibi reservent, & avi reliquias persequare, i. e. Superioris Africani præscriptum sequare, & peragas incœptum. Budæus.

Reliquiæ, pro Ossibus & Cineribus defunctorum. Modestinus in l. Quidam. D. De cond. instit. Quidam testamento suo hæredem scripserat tali conditione, si reliquias ejus in mare projiciat. Plinius lib 10. 73. ad Trajanum, de reliquiis sepultorum transferendis epistolam scripsit. Budæus. Suet. Domit. cap. 8. Monimentum, quod libertus ejus, e lapidibus templo Capitolini Jovis destinatis, filio construxerat, diruit per milites: ossaque & reliquias, quæ inerant, mari mersit.

Receptæ reliquiæ ex ardente Troja. Virg 7. Æn. 244.

Legere reliquias. Suet. Aug. cap. 100. extr.

Colere reliquias suorum. Virg. 4. Æn. 343.

Sic λείψανα, cum apud alios, tum apud Herodianum puto. H. St. Herodian. 4. 1. 6. κάλπην φέροντες, ἔνθα ἦν τοῦ Σεβήρου λείψανα. Urnam cum Severi reliquiis gestantes, interp. Polit. Sic & alias.

Reliquia, orum. n. pl. Phædr. 1. Fab. 23. 6.

— ut fruaris reliquiis,
Quæ sunt rosuri. Al. Quas. Plaut. Milit. 1. 1. 54.
At pedites tibi reliquia erant, si viverent. Al. Peditatus reliquiæ.

Reliquārium, i. n. Ἔκθεσις λοιπῶν. Gloss. Lat. Gr.

Rĕlŏco, āre. Rursus locare. Ulpian. in l. Item quæritur §. Si lege. D. Locati & conducti, Si in lege operis locandi comprehensum esset, ut si ad diem effectum non esset, alii relocare id liceret.

Rĕlŏquor, ĕris, lŏqui. Idem quod Eloqui. Varro lib. 5. de L. L. 7. Hinc etiam amplius dicuntur Eloqui ac Reloqui, in fanis Sabinis, e cella dei qui eloquuntur, &c. Al. Loquuntur.

Rĕlūceo, luxi, [γιλόω, ἀκλείπω] ēre. Valde lucere. Virg. 2. Æn. 312.

— Sigæa igni freta lata relucent. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
Huic non una modo caput ornans stella relucet. Ex poeta. Liv. 22. 17. Relucens flamma.

Dies reluxit cæco. h. e. Visum recepit. Tacit. 4. Hist. 81.

Barba reluxit flammis. Virg. 12. Æn. 300.

Focus reluxit vivo torre. Valer. 3. Argon. 115.

Vestis fulgore reluxit. Ovid. 11. Met. 617.

E Vesuvio latissime flammæ atque incendia relucebant. Plin. 6. Epist. 16.

Relucesco, ĕre. Mart. Capell. 8. Luna, qua solem spectat pleno lumine relucescit. Idem infra, Plena luminis effigie relucescit.

Rĕluctor, [ἀνθιπαλαίω] āri. Repugnare, reniti sive obniti. Martial. lib. 5. 36. Suscitanti reluctatur. Claud. 2. Ruff. 354.

— equites poscentia cursum
Ora reluctantur pressis sedare lupatis.

Dracones reluctantes. Hor. 4. Carm. 4. 11.

Hostis reluctans. Ovid. 2. Amor. 9. 12.

Ore reluctanti it equus. Ovid. 3. Amor. 4. 14.

Relucto, āre. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Jam faucibus ipsis hiantis Cerberi reluctabat. Fulgent. de Cont. Virg. Contra omnem furiam sapientiæ & ingenii arma reluctant.

Reluctātus, a, um. Partic. [ἀνθιπαλαιόθεν] Claud. 1. de Rapt. Proserp. 42.

Pæne reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupissent elementa fidem. i. e. Convulsis. Passive enim accipitur. Ut vult Barth. vero, Reluctari ausis, aut quæ tum reluctatæ fuissent. Diu precibus reluctatum ægre vicerunt. Curt 8. 2. 11.

Reluctatio, ōnis. f. Apul. de Mundo, Terrenæ reluctationes.

Rĕlūmĭno, āre. Lumine redonare. Tertull. Apol. cap. 21. Cum ille cæcos reluminaret, leprosos purgaret. Paul. Nolan. Epist. 30. Reluminare, quod cæcatum fuerat.

Reluminātio, ōnis. f. Gloss. Lat. Gr. Reluminatio, ἀνθυγιασία.

Rĕluo, ui, ĕre. est, inquit Festus, Resolvere, repignerare. Cæcil in Carine, Ut aurum & vestem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipsi oppositum pigneri. A Luo compositum, quod est Persolvo Paulus, Reluere, Solvere, repignerare. Usus est Cic. in Sallust 19 ut in optimo codice legit Turneb. 17. 8. Unde tu, inquit, qui modo ne paternam quidem domum reluere potueris, repente, tanquam somnio beatus, hortos pretiosissimos, villam in Tiburti C. Cæsaris, reliquasque possessiones paraveris? Al. Redimere.

Rĕlŭvia, æ. f. a Reluendo dicitur, grammaticis auctoribus, Quum se cutis reluit, quod est resolvit circa ungues. Unde Turnebus quam Reduviam dicunt, ipsa vocabuli origine adductus, contra fidem librorum omnium & famam, Reluviam libenter appellaret. Quod probaris, sequere.

R E M

REM. P. N. Rempublicam nostram. REMP. Rempublicam.

Remacresco, ĕre. pr. comm. Suet. Domit. cap. 18. Postea calvitie quoque deformis, ventris obesitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerant.

Rĕmălĕdĭco, xi, ctum, [ἀνθαποκαλέω] ĕre. Maledictum maledicto retaliare. Suet. Vesp. cap. 9 extr. De jurgio quodam Senatoris Equitisque Romani ita pronuntiavit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, civile fasque esse. conf. Tertull. de Idol. cap. 21.

Rĕmancĭpo, [ἀναχειρόω] āre. pro Mancipatam rem reddere, & iterum mancipare, hoc est redhibere. Boethius in 4. Topic. Fiduciam inquit accepisse dicitur, cuicunque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet. V. fiducia.

Remancipātus, a, um. Partic. Remancipatam Gallus Ælius esse ait, Quæ mancipata sit ab eo, cui in manum convenerit. Festus. V. Lex. Pitisc.

Rĕmando, di, sum, [ἀναμασάομαι] ĕre. Rursus mandere, Ruminare. Plin. lib. 10. cap. 73. Pontici mures simili modo remandunt. Quintil. lib.

lib. 11. cap. 3. Devoret initio tædium illud, & scripta, & lecta sæpius revolvendi, & quasi eundem cibum remandendi.

Rĕmāneo, si, sum, [καταμένω, ὑπολείπομαι] ēre. Retro manere, sistere. Cic. 1. Tusc. 2. Expone igitur, nisi molestum est, primum, si potes, animos remanere post mortem. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 87. An non audistis ex iis, qui per causam valetudinis remanserunt, cohortes esse Brundusii factas?

Recedere ab aliquo, & Remanere in aliquo, contraria. Cic. 1. Off. 36. A peregrino recessit, & proprie in eo, qui contra ferret arma, remansit. De verbo Hostis loquitur, quod Peregrinum olim significabat.

Remanet in mente. Varro 5. de L. L. 6. Cum id, quod remansit in mente, in id rursus &c.

Cubito remanere presso. Hor. 1. Carm. 28. 7.

Amicus remanens in duris rebus. Ovid. 1. Trist. 8. 23.

Causa injuriæ remanet. Cic. 1. Verr. 59.

Effigies remansit non cognoscenda. Ovid. 9. Met. 263.

Mens animusque remansit. Lucret. lib. 3. 403.

Res incolumi remanent corpore. Lucret. lib. 1. 147.

Vestigia antiqui officii in illo remanent. Cic. pro Rosc. Amer. 27.

Remansio, ōnis. f. [καταμονή] Mansio. Cic. pro Ligar. 4. Profectio certe animum tuum non debet offendere: non igitur remansio? multo minus.

Remansor, ōris. m. pro Emansore dixit Arrius in l. 4. §. 13. de re milit. D. Edicta faciebant, qui diu abfuisset, ut is inter remansores haberetur. Et l. 5. §. 6. Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis, aut extra contubernium agens, non credetur ei.

Rĕmāno, [ἀποδεύω] āre. Repetere, inquit Festus. Ennius lib. 5.

— deserunt rivos, campòsque remanant. Al. Remant. V. seq. dict.

Remanare, Refluere. Lucret. lib. 5. 207.

Percolatur enim virus, retroque remanat
Materies humoris. i. e. Retrocedit.

Rĕmant, Repetant. Ennius lib. 1. Desunt rivos, camposque remant. Festus. Certe eo verbo, eaque significatione utimur Vocontini. Remere enim pignora, pro Repetere dicimus. [Immo, pro Redimere, ut passim J. C. Galliæ utuntur. Sed nihil hæc ad Ennium & Festum, cujus locum inquinatissimum esse omnes fatentur.

Remediabilis, Remedialis, Remediatio, Remediator, Remedio, Remedior, V. remedium.

Rĕmĕdĭtor, āri. ita legit Lipsius in Sen. Epist. 72. pr.

Rĕmĕdium, i. n. [ἀλεξιφάρμακον, ἀντιφάρμακον] a Medeor, ēri. Id quod medendi causa alicui morbo adhibetur. Ter. Heaut 3. 2. 28.

Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est. Cic. 3. Verr. 142.

Quod est igitur remedium?

Ratio certa remedii. Lucret. lib. 6. 1224.

Remedium & Allevamentum. Cic. pro Sull. 66. In adversis fortunis sine ullo remedio atque allevamento permanere.

Incommodorum remedia. Cic. 5. Fam. 12.

Remedium unum incommodis. Cic. 1. Verr. 9. Quum hoc unum his tot incommodis remedium esse arbitrarer, ut homines idonei atque integri causam Reipub. legumque suscipierent. Ter. And. 3. 1. 10.

Quod remedium nunc huic malo inveniam?

Remedium ad. V. Comparare, & Quærere remedium infra.

Remedium contra tonitrum, clavus ferreus sub stramine ovorum positus. Plin. lib. 10. cap. 54.

Acre remedium. Cic. pro Cluent. 67. Acrioribus saluti suæ remediis subveniendum putavit.

Aspera. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Lene. Liv. 2. 23.

Efficax remedium Celf. lib. 3. cap. 18.

Eximium remedium. Plin. lib. 27. cap. 12.

Salutare. Firmic. lib. 6. cap. 34.

Singulare. Plin. lib. 26. cap. 8.

Adhibere remedium. V. adhibeo.

Cedere remediis. V. cedo.

Comparare remedium ad frigorum magnitudinem. Cic. 7. Verr. 26. Primum temporibus hibernis, ad magnitudinem frigorum, & ad tempestatum vim ac fluminum præclarum sibi hoc remedium comparat.

Habere remedium, & Uti remedio. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Auditum est pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere, quo quum essent usæ, non morerentur.

Invenire remedium alicui malo. Cic. 13. Philip. 25. Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit?

Lenire molli & levi manu remedia aspera. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Pati remedium. Liv. 1. in præf. Donec ad hæc tempora, quibus nec vitia nostra, nec remedia pati possumus, perventum est.

Quærere remedium. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærerent.

Quærere remedium ad aliquam rem. Cic. pro Cluent. 7.

Reperire remedium. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 50.

Scatet remediis urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.

Tentare remedia. Celf. præf. lib. 1. Quod si jam incidat mali genus aliquod ignotum: non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obscuris, sed eum protinus visurum, cui morbo proximum sit, tentaturumque remedia similia istis, quæ vicino malo sæpe succurrerunt: & per ejus similitudinem opem reperturum.

Remediālis, e. Adj Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem, Perunctus unguentis remedialibus. Macrob. lib. 7. Saturn. extr. Inest æri vis quædam remedialis & siccifica, quam dimittit in vulnere.

Remedio, āre. Curare, sanare. Scribonius Largus compos. 14. Constat inter plures, & crocodili testiculum denarii P. 1. aut victoriati, ex aquæ cyathis tribus sumptum, multos remediasse. Idem comp. 18 Illud non oportet ignorare, sanari hoc vitium, quum cognitum est, aliquibus: viros facilius mulieribus remediari. Idem Comp. 11. & 104. & 122. Item Hieron. vit. Hilar. f. 94. Et Tertull. adv. Marc. 4. 35.

Remedior, āri, Deponentaliter usurpatur, ut Munckerus probavit ad Hygin. Fab. 101. Et Andr. Borrich. Vind. p. 201. Ex Apul. de Herb. cap. 2. Herba quinquefolium contrita, potui si datur cum vino, mire remediatur Idem cap. 195. Febricitanti mire remediaberis. V. & 122. & Rhodii Lexicon Scribonian.

Remediātus, a, um. Partic. Scribonius Largus compos. 122. extr. Oportet tamen non indifferenter remediatos in futurum vivere. Paulo post, Ante quam remediati erunt. Conf. Tertull. ad Scap. cap. 4.

Remediatio, ōnis. f. Stibonius Largus comp. 11. Quod signum est remediationis.

Remediātor, ōris. m. Tertull. contr. Marc. 4. 8. Remediator valetudinum. Idem cap. 35. Remediator languorum.

Remediābĭlis, e. Adj. Sen. Epist 95. Minora peccantes & levi cura remediabiles. Cassiod. Varr. 3. 14. Remediabile bonum est in peccatum accelerata correctio.

Remelīgo, ĭnis. f. Remeligines, & Remoræ a morando dictæ sunt. Plaut. Cas. 4. 3. 7.

— nam quid illæ nunc
Tam diu intus remorantur remeligines. Afranius in Prodito, remeligo a laribus missa sum. Lucill. Quænam vox ex te resonans, meo gradu remoram facit. Fest. Al. Remoragines. al. omnino omittunt. Conf. Dacer. ad Fest. not.

Rĕmĕo, [ἀναπορεύομαι] āre. Retromeare, redire, reverti. Plaut. Asin. 1. 3. 75.

Remeato audacter: mercedem si eris nactus, nunc abi. Martial. lib. 1. 99.

Gaudia non remeant, sed fugitiva volant.

Remeare, redire, ut Commeare, ultro citroque ire. unde Commeatus dari dicitur, id est tempus, quo ire, redireque possit. Afranius in Emancipato, Vetuit me sine mercede prosum paucius remeare in ludum. Festus.

Remeare ad. Virg. 2. Æn. 95.

Si patrios unqum remeassem victor ad Argos.

Remeare ex. Varro 3. de R. R. cap. 5. Idemque faciunt, quum ex Italia trans mare remeant.

Urbem remeare. Virg. 11. Æn. 793.

Aer remeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Neque remearet aer, cujus ortus, aqua omni exhausta, esse non posset. Al. Remaneret, vel Remanaret.

Remeant aquæ. Plin. lib. 6. cap. 27.

Calor remeat pestifer. Plin. lib. 7. cap. 50.

Dies remeat. Tibul. lib. 1. 4. 28.

Remeare in se, pro Replicari, sive revolvi. Senec. Epist. 36. Observa orbem rerum in se remeantium: videbis in hoc mundo nihil exstingui, sed vicibus descendere ac resurgere.

Remeandi, do, dum. Lucret. lib. 4. 724.

— aut quod penetrantibus illis
Exitus ex oculis liber datur, in remeando
Lædere ne possint, &c. i. e. In redeundo.

Remeans, antis. Partic. [ἀναπορευόμενος] Tacit. 1. Ann. 3. Cajum remeantem Armenia, & vulnere invalidum, mors fato propera, vel novercæ Liviæ dolus abstulit.

Remeātus, ûs. m. Martianus in l. Relegati, in fine. D. de pœnis, Nemo potest commeatum, remeatumve dare exsuli, nisi Imperator ex aliqua causa. *Rappel de ban.* Budæus.

Remeābĭlis, e. Adj. Prudent. Apoth. 1053.

— e tumulo cum jam remeabilis adstat.
Cerno Deum.

Remeācŭlum, i. n. Apul. Met. lib. 6. pr. Illuminarium Proserpinæ nuptiarum demeacula, & luminosarum filiæ inventionum remeacula.

Rĕmĕtior, mensus sum, [ἀναμετρέω] īri. Rursum metiri. Aliquando etiam Reddere.

Astra servata remetior. Virg. 5. Æn. 25.

Iter remensus. Stat. 3. Theb. 324.

Mari remenso ire. Virg. 3. Æn. 145.

Pelagus remetiri. Virg. 2. Æn. 181.

Stadia xxx fuere, quæ remensi sunt. Curt. 5. 3. extr.

Voluntatem apud. Cicer. Ego autem voluntatem tibi profecto remetiar. Ubi est Emetiar. V. emetior. H. St. De Clar Or. 16. ubi V. not. Gruter.

Remetiri, pro Recognoscere. Senec. 3. de Ira 36. Quum sublatum e conspectu lumen est, & conticuit uxor, moris jam mei conscia, totum diem mecum scrutor, facta ac dicta mea remetior. Plin. 8. Epist. 11. Jam sibi, jam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri.

Fabulam illam tuam remetire. Apul. lib 2. Met. p. 123. Elmenh.

Remetiri, pro Pensare vel remunerari. Quintil. Decl. 12. 19. extr. Frumentum pecunia remetiamur, libertatem nostram addicimus.

Remensus, a, um. Partic. Martial. lib. 6. 89.

Ille fide summa testæ sua vina remensus.

Remensum spatium. Lucret. lib. 2. 515.

Finitu' est, retroque pari ratione remensum 'st.

Passive, Pelagoque remenso. Virg. 2. Æn. 181.

Remex, V. remus.

Remigero, V. remigro.

Remigium, Remigo, V. remus.

Rĕmigro, sec. comm. [ἀναποναίομαι] āre. Iterum migrate, reverti. Cic. 1. Tusc. 118. In nostram domum remigremus. Idem 1. Acad. 13.

Remigrare in domum veterem e nova.

In locum remigrant. Lucret. lib. 2. 965.

Romam tibi remigrandum est. Cic. 9. Fam. 18.

Atque ei ne integrum quidem erat, ut ad justitiam remigraret. Cic. 5. Tusc. 62.

Remigrare, ad alia translatum. Plaut. Pœn. prol. 47.

Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare. Idem Epid. 4. 1. 42.

— remigrat animus nunc demum mihi.

Remigĕro, āre. Antique pro Remigrare. Reverti. Plaut. Perf. 4. 6. 3.

Crumenam hanc emere, aut facere, ut remigeret domum. Al. Remigret.

Remillus, V. remus.

Reminiscentia, V. reminiscor.

Rĕmĭniscor, ēris, [ἀναμιμνήσκομαι, ἀναμίμνημαι] ĭsci Depon. Recordari: quod fit quum ea, quæ mens tenuit, repetuntur, inquit Varro 5. de L. L. 6.

L 6. quasi iterum rem in mentem revocare. Jungitur aliquando Genitivo, aliquando etiam Accusativo.
Genitivo. Cic. 4. Att. 2. Reminiscebantur enim Calendarum Januar. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Reminisceretur veteris incommodi.
Accusativo. Ovid. 5. Trist. 4. 30.
Sæpe etiam mærens tempus reminiscitur illud.
Aliquem animo reminisci. Ovid. 1. de Pont. 8. 31.
Nam modo vos animo dulces reminiscor amici.
Actus miseros reminiscitur. Stat. 12. Theb. 391.
Dies reminiscor illos. Accius apud Nonium 9. 8. Heu me miserum, quum hæc recordor, quum illos reminiscor dies. Ubi plura V.
Reminisci & Recordari aliquid. Cic. de Senect. 79. Magno esse argumento, homines scire pleraque antequam nati sint: quod jam pueri, quum artes difficiles discunt, ita celeriter res innumerabiles arripiant, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci & recordari.
Reminiscentem recordari de re aliqua. Cic. pro Ligar. 36. Quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenii tui, te aliquid de hujus Quæstoris officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam Quæstoribus reminiscentem, recordari.
Reminiscendo recognoscere Cic. 1. Tusc. 29. Declarare se, non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere.
Reminiscens, entis, Partic. Cic. Anteq. iret in exsil. 11. In nostro eventu aliorum reminiscentes casus.
Reminiscentia, æ. f. Tertull. de Anima, cap. 23.
Reminiscentiæ, plur. Arnob. lib. 2.
Rĕmiscro, ui, [ἀναμίγνυμι] ĕre. Idem quod simplex Misceo. Hor. in Arte Poet. 151.
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet.
Remistus, vel Remixtus, a, um. Partic. ut, Venenum remistum. Sen. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Al. de Const. cap. 7. Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam, remistum cibo, perdidit. Paulin. 6. Nat. Fel. 80. Remixto corpore.
Remitto, mīsi, missum, [ἀναπέμπω, ἀνασείλω, ἀνίημι, ὑφίημι, ὑποσείλω, ἐνδίδωμι] ĕre. Retro mittere, ut ait Perottus. Plaut. [Forte in suppos.]
Munera accipit frequens, remittit nunquam. Ovid. 13. Met. 702.
Nec leviora datis Trojani dona remittunt.
Remittere, primo loco: & Mittere, secundo. Cic. 16. Fam. 1. Volebam ad te Marionem remittere, quem quum meliuscule tibi esset, ad me mitteres. [Nempe quia & ante jam miserat.
Ablativo pretii aliquando jungitur. Curt. lib. 4. 11. 15. Captivos, si placet reddi, honestius dono dabimus, quam pretio remittemus.
Remittere aliquem sub furca. Plaut. Cas. 2 8 1.
Sine modo rus veniat, remittam ad te virum
Sub furca in urbem, tanquam carbonarium. Quo loco Turnebus, Furca aptati gestabantur carbones, & furciferi servi sub furca plectebantur, & in exemplum traducebantur. Ærumnæ etiam furculæ erant, quibus onera tollebantur ferebanturque. Hæc ille. Al. Cum furca.
Ædes remittere alicui, quas emeris. Plaut. Most. 3. 2. 111.
Mandata remittere. Cæs. 1 Bell Civil. cap. 10. Illi, re deliberata, respondent, scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.
Nuntium ad aliquem. Plaut. Capt. 2. 3. 15.
Remittere, Rursus emittere, reddere. Columel. lib. 1. cap. 6. Plin. lib. 9. cap. 18. His aquam acceptam ore remittunt.
Remittere, Concedere, condonare, dimittere, ignoscere, & Dativo construitur.
Remitto & Condono. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.
Dionysio ego, non modo placabilem me præbuissem, sed totum remisissem. Idem 10. Att. 16.
Culpam remittens. Valer. 3. Argon. 407. i. e. Condonans.
Legem. Curt. lib. 6. 11. 20. Legem se supplicio conjunctis sontium remittere edixit.
Pœnam. Liv. 40. 10.
Verba aspera remittere alicui, i. e. Non acrius objurgare aliquem. Ovid. 2. de Pont. 6. 8.
Urgere, & nihil remittere. Cic. 4. de Finib. 77.
De custodia remittere, Negligentiorem fieri in custodiendo. Columel. lib. 1. cap. 8. ad finem.
De supplicio remittere. Cic. 7. Verr. 82. Aliquid de summo supplicio remitteres. i. e. Minueres supplicium.
De voluntate nihil remittere. Cic. ad Brut. 17. Persuade tibi de voluntate mea nihil esse remissum, de judicio largiter.
Ex rugis aliquid vis tu remittere? Plin. Epist. 194.
Ex virtute pristina remittere aliquid. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 28.
Annum remittere alicui. Plin. 7. Epist. 16. Ille me in Tribunatu, &c. quum mihi Cæsar annum remiserit. i. e. Anno citius petere liverit, quam lege licuit.
Animum remittere a. Liv. 39. 24. Nunquam tamen remisit animum a colligendis in pace viribus, quibus, quandocunque data fortuna esset, ad bellum uteretur. i. e. Nunquam cessavit colligere vires, &c.
Ardorem pugnæ remittere. Liv. 35. 5. h. e. Minuere.
Contentionem. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 14.
Curas remittens. Stat. 4. Silv. 6. 1.
Curam animi remittere. Cic. 6. Verr. 137. Quum diutius in eo negotio, curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertebar.
Diligentiam in. V. Memoriam.
Iracundiam. Cic. 8 Philipp. 19. Quotidie aliquid iracundiæ remittebat.
Iras. Virg. 4. Georg. 536.
Labores remittere, Cessare a laboribus, sive minus & parcius laborare. Martial. lib. 10. 82.
Memoriam remittere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 13. Quod fere plerisque accidit, ut præsidio litterarum diligentiam in perdiscendo ac memoriam remittant. i. e. Memoriam non curent, & negligant meminisse.
Nervos remittere, & Intendere, contraria. Plin. lib. 26. cap. 10.
Numeros in cantu. Cic. 1. de Legib. 11. Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu remiserat. V. Numerus.
Opera belli remittere. Liv. 30. 3. pr.
Saporem remittere, pro Minus acrem reddere, vel temperatiorem. Senec. de Provident. Non mutant saporem maris, neque remittunt quidem.
Sonum vocis intendere, & Remittere, contraria. Cic. in Orat. 59.

Spiritus remittant, comprimant animos suos, sedent arrogantiam. Cic. pro Flacc. 38.
Tempus nullum remittis, neque te respicis. i. e. Non cessas. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Remitto, Permitto, sino, concedo. Ovid. 11. Met. 376.
Sed mora damnosa est, nec res dubitare remittit. Cic. 10. Att. 5. Tullium & Servium questos esse, quia non idem sibi, quod mihi remisisset. V. Burm. ad Quintil. Decl. 2. 1. & Drakenb. ad Sil 17 167.
Remittere alicui aliquid, Concedere. Cic. 4. Acad. 106. Sed tibi aut concedendum est ita esse, quod minime vis: aut memoriam mihi remittas oportet, & facile esse ei locum, etiam si comprehensio, perceptioque nulla sit. i. e. Concedas mihi memoriam esse.
Remittere, Rursus demittere: cui contrarium est Erigere. Plin. lib. 8. cap. 32. Quum erexere aures, acerrimi auditus: quum remisere, surdi.
Remittere, pro simplici Mittere apud antiquos. Lucilius, Cohibet domi mæstus se Albinus, repudium quod filiæ remisit. Nonius 4. 398.
Nuntium remittere uxori, Repudiare uxorem. Cic. in Topic. 19. Si mulier, quum fuisset nupta cum eo, cui connubii jus non esset, nuntium remisit, quoniam qui nati sunt, patrem non sequuntur.
Repudium remittere, Repudiare. Ter. Phorm 5. 7. 35.
Quum ego vestri honoris causa repudium alteræ
Remiserim, quæ dotis tantundem dabat.
Remittere cum Infin. Cessare. Ter. And. 5. 1. 8.
Nam si cogites, remittas jam me onerare injuriis.
Remittere, Dissolvere. Virg. 4. Georg. 35. — frigore mella
Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit.
Animum remittere, Delectare, inquit Nonius 4. 398. cui contrarium est Intendere. Cic. in Hortens. Quæro enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem, ac remittam.
Animos remittere & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Legib. 38. Et incitat languentes, & languere facit excitatos: & tum remittit animos, tum contrahit. De cantu.
Fila incœpta remisit. Ovid. 2. Fast. 755.
Frena remittere equo, Laxare. Ovid. 1. Trist. 4. 14.
Frenos remittere dolori, per translationem. Plin. lib. 5. Epist. 104.
Frontem remittere, Minus severum effici. Plin. 2. Epist 5. Idem tamen, qui a te hanc austeritatem exigo, cogor id quod diversum est postulare, ut in plerisque frontem remittas.
Habenas adducere & Remittere, contraria. Cic. de Amicit. 45.
Vincula sæva. Ovid. 2. de Arte Am. 291.
Vultum. Ovid. 2. de Pont 2. 65.
De suo remittere, Pati deduci. Cic. pro Rabir. Post. 31. Neque fuit Gabinii, remittere tantum de suo, nec regis imponere tantum pati suis.
Ex pecunia remittere. Cic. 5. Verr. 82. In illo reprehenditur, quod ex ea pecunia remiserit, quam ipse quæsierat.
Debitum remittere. Cic. 13. Att. 23. Ne existimes eos, qui non debita consectari soleant, quod debeatur remissuros.
Decimam ejus, quod solveris. Plin. Epist. 155. Rursus ergo iis, qui solverant, ejus quod solverant, decimam remisi.
Horam remittere de suis legitimis horis, Prætermittere, præterire. Cic. 3. Verr. 121. Hic tu fortasse eris diligens, ne quam ego horam de meis legitimis horis remittam.
Inimicitias suas remittere Reip. Condonare in gratiam reip Liv. 39. 5.
Intercessionem remittere, Cessare ab intercessione. Liv. 38. 54.
Jus domini ægro, Manumittere Martial. lib. 1. 96.
Lacrimis remittere, adolescentiæ alicujus remittere. Plin. Epist. 198.
Multam remittere. V. Multam dicere, in dico.
Voluntate remittere. Liv. 35. 45.
Remittere alicui dicimur, quæ non exigimus ab eo, etsi debita.
Beneficium suum alicui. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. extr.
Nomen remittere. Tacit. 4. Hist. 11. Vim principis complecti, nomen remittere.
Officium alicui remittere, cui opponitur Exigere. Plin. Epist. 143. i. e. Condonare.
Remittere, intransitive, Minui. V. dolor.
Dolores pedum remiserunt, i. e. Remissiores sunt. V. dolor.
Febres ex toto remittuntur. Cels. lib. 3. cap. 12. Horror autem eas fere febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur.
Furor ille se remisit. Ovid. 4. Epist. 51.
Hiems se remittit Vere. Tibul. lib. 3. 5. 4.
Imbres remiserunt. Liv. 40. h. e. Cessarunt, vel Minores fuerunt.
Causam integram ad Senatum remittit, Rejicit. Tacit. 3. Ann. 10. 5.
Librum remittere dicitur arbor, quando librum sua sponte relinquit. Columel lib. 11. cap. 2. Possuntque, si jam librum remittunt, inseri oleæ, vel emplastrari.
Opinionem, Dimittere. Cic. pro Cluent. 6. Deinde si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis: si eam ratio convellet, si ratio labefactabit, si denique veritas extorquebit, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus aut æquis remittatis. i. e. Discedatis ab ea.
Remittor, ĕris. Pass. pro Interquiesco, occupationes intermitto, & animum remitto. Plin. 1. Epist. 16. Erucio, Est ergo mecum per diem totum: eundem antequam scribam, eundem quum scripsi, eundem etiam quum remittor, non tanquam eundem lego.
Lege remissum, Concessum lege. Ovid. 2. de Arte Am. 599.
Thyades membra remissæ. Senec. Œdip. 5.
Remittens, entis. Partic. Valer. Flacc. 3. 407. Culpam remittens.
Remissus, a, um. [ἀνεμέν⊙, ἄνετ⊙] Partic. ut,
Ambage remissa. Ovid. 7. Met. 149.
Hos populos potius in dotem, ambage remissa,
Accipe. i. e. Omissa. Alii legunt, Ambage remota.
Ramus adductus, quum remissus esset, in oculum recidit. Cic. 1. de Divin. 123.
Sanguis e pulmone remissus, i. e. Ejectus. Ovid. 1. de Pont. 3. 19.
Remissus, Adj. Laxus, negligens.
Tristis & Remissus, contraria. Cic. pro Cœl. 13. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde: cum senibus graviter, cum juventute comiter: cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere.
Remissus & Acris, contraria. Cic. 3. de Finib. 2 Quanquam in eo sermone, qui cum Torquato est habitus, non remissi fuimus: tamen hæc acrior est cum Stoicis parata contentio.

Remissiorem esse, & Summo jure contendere, contraria. Cic. 16. Att. 15. Ego, si me non improbissime Dolabella tractasset, dubitassem fortasse utrum remissior essem, an summo jure contenderem.
In ulciscendo remissior. Cic. Post redit. ad Quirit. 23.
Remissus animo. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.
Mente remissus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 143.
Remissior æstimatio, quam annona. Cic. 5. Verr. 214. Remissior aliquanto ejus fuit æstimatio, quam annona.
Animus remissus. Cic. 2. de Divin. 81. Hæc scilicet in imbecillo remissoque animo multa omnibus modis confusa & variata versantur.
Animo leni & remisso esse. Cic. 2. de Orat. 193.
Animo ad otium & ad omnem comitatem remississimo. Suet. August. cap. 98.
Corpus contentum & Remissum, contraria. Cic. 2. Tusc. 54. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt.
Digitos inter remissos cecidere pocula. Propert. lib. 4. 9. 27.
Frigus remissius. Cæs. 5. Bell. Gall. 12.
Genus dicendi remissius. Cic. pro Sext. 115. Facit, Judices, vester iste in me animorum oculorumque contuitus, ut mihi jam licere putem remissiore uti genere dicendi.
Ira remissior. Liv. 24. 39.
Opus remissum, Humile & non magnæ artis, aut magni laboris. Ovid. 2. Trist. 547.
Pectus remissum. V. PECTUS.
Studia remissa temporibus. Cic. 1. Tusc. 1.
Ventus remissior. Cæs. 3. Bell. Civil. 26.
Remissus, Solutus febri. Plin. 7. Epist. 1. Quin etiam, quum perustus ardentissima febri, tandem remissus unctusque, acciperem a medico potionem, &c.

REMISSE, Adv. [ἀνειμένως] Leniter vel laxe. Sallust. Pauca timide, remisseque locutus abscessit. [An Demisse? locum frustra quæsivi.
Remisse, Lente, & veluti remisso, id est laxato animo. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res, præter hunc, tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractarit? Nonius 4. 398. Remisse hoc loco, Læto animo interpretatur.
Remisse disserere, & Nervose, contraria. Cic. 3. Off. 106. Nervosius qui ista disserunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit: qui autem remissius, hi tamen non dubitant summum malum dicere.
Remisse se gerere, ἀκνῶν. H. St.
Remissius agere. Cic. 1. de Finib. 1. Quidam autem non id tam reprehendunt, si remissius agatur: sed tantum studium, tamque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.
Agere versum leniter, remisse, non actuose. Cic. 3. de Orat. 102.
Remisse, leniter, urbane cum aliquo, cui opponitur Graviter, severe, prisce. Cic. pro Cœl. 33.
Remisse & Vehementer, contraria. Cic. 6. Verr. 76. Quum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius, instaret quotidie.
Remisse, & Serio contraria. Suet. Claud. cap. 33. Ingredientem destituebant poplites minus firmi, & remisse quid, vel serio, agentem multa dehonestabant. conf. Non. 4. 398.

REMISSIO, ōnis. f. [ἔνδοσις, ἄνεσις, πάρεσις, λόσις, λόσιμή] Plin. 4. Epist. 3. ad Hadrianum, Ego taman te vel magis in remissionibus miror; nam, &c. Alii legunt Remissioribus, id est levioribus, & hilarioribus.
Remissio pœnæ. Cic. 4. in Catil. 13.
Remissio, Relaxatio & dissolutio. Cic. 5. Fam. 2. Si humanitas appellanda est in acerbissima injuria remissio animi ac dissolutio.
Quies & remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem, non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia, delectarent.
Danda tamen est omnibus aliqua remissio. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Non inutilis laborum remissio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Remissio morbi senescentis. Cic. 7. Fam. 26. Visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Remissio animorum. Cic. 9. Fam. 24. Nec id ad voluptatem refero, sed ad communitatem vitæ atque victus, remissionemque animorum, quæ maxime efficitur sermone familiari, qui est in conviviis dulcissimus.
Remissio & moderatio vocis. Cic. de Clar. Orat. 313.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 2. de Orat. 261.
Remissio & contractio superciliorum. Cic. 1. Off. 146. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, aut superciliorum remissione, aut contractione.
Remissio pensionis. Suet. Jul. cap. 20.
Remissio, Relevatio. Columel. lib. 1. cap. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium, nunquam detrimentum affert, eoque remissionem petere colonus non audet. *Rabais de son marché.*
Remissiones. Tacit. in Vita Agric. cap. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa. conf. supra Plin.

REMISSOR, ōris. m. Ambros. de Off. 1. 7. & Chrysolog. Serm. 84.

REMISSA, æ. f. pro Remissione. Cyprian. lib. 8. Epist. 14. Tertull. adv. Marc. 4. 18. conf. Zimmerm. Anal. Miscell. Mens. 5. §. 1.

REMISSĀRIUS, a, um. Adj. [ἀνεπικὸς] ut, Remissarius vectis in sucula torcularis, quia frequenter remittitur: vel quia ad remissionem factus est. Cato R. R. cap. 19. Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedum sexdecim, tertios pedum quindecim, remissarios pedum duodecim.

REMISSĪVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

REMIXTUS, V. REMISCEO.

REMOBOTH, Monachorum genus apud Ægyptios deterrimum. Rhodiginus lib. 10. Antiq. lect. cap. 4. Quia vero Antonii anachoretæ facta mentio est, ambigentque forsan multi, quæ sit cognominis ejus ratio: sciendum in Ægypto tria fuisse monachorum genera. Quidam Cœnobitæ dicebantur, vel ejus gentis lingua *Sauses*. Alii Anachoretæ, qui deserta fere incolebant: unde & nominis profluit ratio, ex Græcæ linguæ interpretamento. Tertios Remoboth appellant, deterrimos, neglectosque: quibus mos est, ut bini ternive habitent simul, suoque vivant arbitrio, conquisita in medium conferentes. Verum apud eos omnia affectata, laxæ manicæ, follicantes caligæ, vestis crassior, crebra suspiria, inquit Hieronymus.

REMŌLIOR, [λόσσω] īri. Rursus moliri, vel De suo loco pellere. Ovid. 5. Met. 354.
Sæpe remoliri luctatur pondera terræ,
Oppidaque & magnos devolvere corpore montes. De Typhoeo.
h. e. Excutere: vel decutere & demoliri.
Arma remolitur. Sil. lib. 1. 36. i. e. Retractat, & instaurat. conf. REMOLLIO.

REMOLĪTUS, a, um. Partic. ut, Orbis remolitus. Sen. Herc. fur. 6.

REMOLLESCO, [ἀναμαλάσσομαι] ĕre. Molle fieri. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 2. Vinum ad se importari non sinunt, quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines, atque effeminari arbitrantur.
Cera remollescit sole. Ovid. 10. Met. 285. Idem 9. Met. 661.
Sole remollescit, quæ frigore constitit unda.
Remollescere, per translationem, Mitem & placatum fieri. Ovid. 1. Met. 377.
— precibus si numina justis
Victa remollescunt, si flectitur ira deorum.

REMOLLIO, īvi, ītum, [ἀναμαλάσσω] īre. Valde, vel rursus mollire. Columel. lib. 2. cap. 12. extr. Nihil itaque amplius in iteratione, quam remolliri terra debet æqualiter. Sed in emendatis codd. legitur Remoliri. Artus tactos remollit Salmacis. Ovid. 4. Met. 286.

REMOLLĪTUS, a, um. Partic. [ἀναμαλαχθὲς] Suet. in August. cap. 79. Vultu erat, vel in fermone, vel tacitus, adeo tranquillo serenoque, ut quidam e primoribus Galliarum confessus sit inter suos, eo se inhibitum ac remollitum, quo minus, ut destinarat, in transitu Alpium, per simulationem colloquii propius admissus, in præcipitium propelleret.
Grana humore remollita. Apul. Herb. cap. 3.

REMONIUM, i. n. Locus juxta urbem, quem ad inauguranda templa Remus cepit. Alexander lib. 6. Genial. dier. cap. 11. Al. Remoria. q. V.

REMŎRA, æ. f. a Remo, Romuli fratre, appellatio. Ennius apud Cic. 1. de Divin. 107.
Certabant urbem Romam, Remoramne vocarent. Sic in manuscriptis. Editi habent, Remamne vocarent. Turnebus priorem scripturam magis probat. Adverf. 23. 4. V. Grut. not. conf. REMURIA in REMUS.

REMORA, Appellativ. REMORES, V. REMOROR.

REMORBESCERE, [ἀναυοσεῖν] In morbum recidere, inquit Festus. Verbum antiquum.

REMORDEO, di, sum, [ἀνιδάκνω] ēre. Mordere eum a quo quis est morsus.
Remordere, Cruciare, sollicitare. Virg. 1. Æn. 261.
— quando hæc te cura remordet. conf. Claud. de Bell. Get. 302. Lucret. 3. 840.
Præteritisque admissa malis peccata remordent.
Animus conscius remordet. Lucret. lib. 4. 1129.
Libertatis desiderium remordet animos. Liv. 8. 4.

REMORSŪRUS, a, um. Partic. [ἀνιδήξων] Hor. Epod. 6. 4.
Quin huc inanes, si potes, vertis minas,
Et me remorsurum petis?

REMŎROR, [ἀναβάλλω, ἐπέχω, ἀνέχω, παρέλκω] āri. Retardare: a Remora pisce, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 4. 18.
Monebo, ne quod vestrum remorer commodum. Idem Eun. 2. 3. 10.
Ut illum dî, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est.
Ituros remorari. Ovid. 13. Met. 220.
Verba & preces puellæ me remorantur. Propert. lib. 1. 6. 5.
Aliquem remorari a re aliqua. Cic 1. in Catil. 4. Num unum diem postea L. Saturninum Trib. pleb. & C. Servilium mors a Reipub. pœna remorata est?
Gradum remorari. Plaut. Perf. 1. 2. 28.
Iter. Ovid. 11. Met. 233.
Pœnam. Ulpian. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injusto testamento.
Spes alicujus. Cic. 3. Att. 13. Scito te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.
Remorari, sine casu. Liv. 37. 45. In deteriore sua fortuna pacem faciet rex, quia serius facit, quam facere potuit; si nunc remoratus fuerit, &c. Vetus codex habet Moratus. Plaut. Cas. 4. 3. 7.
— nam quid illæc nunc
Tam diu intus remoratur, quasi ob industriam?
Non diu remoratus es. Catul. in Epithal. Mallii, 59. 200.

REMŎRANS, antis. [ἀναβάλλων] Partic. Ovid. 6. Fast. 772.
Et fugiunt, freno non remorante, dies. conf. Ovid. 4. Met. 137. & 10. 671.

REMORĀTUS, a, um. Partic. [ἀναβεβλημένος] ut, Calamitas remorata longius serpit. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

REMORĀTIO, ἀναστροφή, ἀμφεῖδή. } In Vet. Gloss. Cyrill.
REMORĀTOR, παρελκύστης.
REMORĀTRIX, παρελκύστρα.

REMORĀMEN, ĭnis. n. Ovid. 3. Met. 567.
— remoraminaque ipsa nocebant. V. Heins.

REMŎRA, æ. f. [παρέλκυσις] Idem quod Mora, vel Retardatio. Lucilius, Quæ vox ex te resonans meo gradu remoram facit? Plaut. Trin. 1. 1. 15.
Quæ in rebus multis obstant, odiosæque sunt,
Remoramque faciunt rei privatæ & publicæ. Idem Pœn. 4. 2. 106.
Remora, [ἐχενηΐς] Animal aquatile, admodum breve: a remorando nomen trahens, quod navem, cui adnixum sit, remoretur. Plin. lib. 32. cap. 1. Tamen omnia hæc pariterque eodem impellentia unus ac parvus admodum piscículus, echeneïs appellatus, in se tenet. Ruant venti licet, & sæviant procellæ, imperat furori, virésque tantas compescit, & cogit stare navigia: quod non vincula ulla, non ancoræ pondere irrevocabili jactæ. Et paulo post, E nostris quidam Latinis remoram appellavere eum.

REMŎRES, um. m. pl. Aves in auspicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt. Festus. conf. REMUS.

REMŎVEO, mōvi, mōtum, [κόπτω, ἀφαιρέω, ἀναζεύγνυμι, μετάγω] ēre. Amovere, abducere, auferre. Cic. 16. Fam. 11. Accepimus conditiones, sed ita, ut removeat præsidia ex his locis, quæ occupavit.
Infantem removere, A lacte depellere. V. INFANS.
Manus removere ex oculis. Ovid 9. Met. 390.
Oculos removere, & se totum avertere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Fuisse judicem ex illis equitibus Romanis, gravissimis viris, neminem, quin removeret oculos, & se totum averteret.
Artem removere. Cic. in Brut. 48. Lysiam primo profiteri solitum artem esse

esse dicendi: deinde quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus autem jejunior, orationes eum scribere aliis cœpisse, artem removisse. Similiter Isocratem primo artem dicendi esse negavisse, scribere autem solitum aliis orationes, quibus in judiciis uterentur. Artem removisse, h. e. Negavisse ullam esse artem dicendi, ut multi alii negarunt: quod Cic. 1. de Orat. 90. scripsit. Ita vero interpretandum docet particula, Similiter, quæ sequitur. Et Quintil. lib. 2. cap. 18. scribit Lysiam negasse artem esse.

Causas desidiæ removere. Ovid. 3. Trist. 7. 31.

Invidiam a se removere. Ovid. 12. Met. 626.

Metum. Liv. lib. 2. 2. Hunc tu, inquit, tua voluntate, L. Tarquini, remove metum.

Moram. Plaut. Stich. 2. 1. 37.

Operam suam a populari cœtu. Cic. 4. Acad. 18. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari cœtu removemus, sed ne litteram quidem ullam facimus nisi forensem.

Pudorem. Ovid. 8. Met. 157.

Suspicionem levare, atque ab se removere. Cic. 5. Verr. 136. Tum iste, homo innocens, qui illam suspicionem levare, atque ab se removere cuperet.

Vim procul hinc remove. Ovid. 1. Amor. 14. 29.

Nubem animi removit ipse dolor. Ovid. 1. Trist. 3. 13.

Soporem cura removens. Ovid. 6. Met. 439.

Removere aliquem a legibus, Dejicere eum a spe legum ferendarum. Cic 2. Q. frat. 5. Hunc Catonem Lentulus a legibus removit.

Removere aliquem a Rep. Potestate privare. Cæs. 3. Bell. Civil. 31. Senatus Cœlium a Repub. removendum censuit. V. RESPUBLICA.

Removere ab oculis, & Occultare, idem. Cic. 1. Off. 129. Quæ natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, removent ab oculis.

Removere de medio, Clam auferre. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat.

Ex urbe me removi in montes. Hor. 2. Serm. 6. 16.

A vulgo & scæna in secreta se removere. Hor. 2. Serm. 1. 18.

Ministerio sceleris me removi. Ovid. 3. Met. 645.

Se removere ab aliquo, pro Alienare. Cic. 4. Att. 8. Quid sit, quod se a me removit, si modo removit, ignoro.

Se a negotiis publicis removere, Extricare se. Cic. 1. Off. 69. Multi & sunt & fuerunt, qui eam, quam dico, tranquillitatem expetentes, a negotiis publicis se removerunt. i. e. Abdicaverunt se muneribus publicis. [Immo Abstinuerunt publicis negotiis, vel Supersederunt.

Se ab amicitia alicujus removere. Cic. de Amicit. 79.

Se a suspicione alicujus commodi. Cic. 2. de Lege Agrar. 22.

Se arte sua removere, Non eam exercere amplius. Cic. in Orat. 5. Ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut Ialysi (quem Rhodi vidimus) non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari.

Remôsse, pro Removisse. Lucret. lib. 3. 68.

— falso terrore coacti
Effugisse volunt longe, longeque remôsse.

A vulgo remôrant se in secreta, i. e. Removerant, secesserant. Hor. 2. Serm. 1. 71. Syncope est. Sil. lib. 11. 175.

— hi sunt qui jura dedere
Terrore expulso, Sidicinaque bella remôrant.

REMŌTUS, a, um. Partic. Cic. 7. Verr. 80. Remoto atque ablegato viro, non liberius quam ante, &c. Virg. 1. Æn. 220.

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ.

Ambage remota verum abdidit. Ovid. 3. Fast. 337.

Arbitris remotis, dicit, esse quæ secreto agere de Repub. velit, &c. Liv. 2. 37.

Custos remotus. Hor. de Arte Poet. 161.

Delectu omni & discrimine remoto, officia tollebantur. Cic. 4. de Finib. 69.

Joco remoto, tibi hæc amicissimo animo præcipio. Cic. 7. Fam. 11. Quod & Amoto joco dicitur.

Nimbi verni jam remoti. Hor. 4. Carm. 4. 8.

Pietas remota. Lucan. lib. 5. 155.

Res remota ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 2. Sine dubio res a Lentulo remota videtur esse.

Remotus, Adj. Qui longius abest.

Remotum procul. Cic. 5. Verr. 85. Etiamne hæc tam parva civitas, tam procul a manibus tuis atque a conspectu remota?

Procul urbe remotus. Ovid. 4. de Pont. 9. 123.

Longa regione remotus. Ovid. 3. Trist. 4. 73.

Remotus ab aliqua re, & subauditur Animo.

Longe remotus homo ab ambitione. V. LONGUS.

A cupiditate remotus. Cic. 3. Verr 35. Quis tam remotus fuit a cupiditate?

Ab inani remotus laude & sermonibus vulgi. Cic. 15. Fam. 4. Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude, & sermonibus vulgi, ego profecto is sum.

A pudore remotus longissime. Cic. 2 de Lege Agrar. 31.

A religione remotus testis, Perjurus. Cic. pro Font. 11. Testibus, Judices, non credere cupidis, & iratis, & conjuratis, & ab religione remotis, non solum potestis, sed etiam debetis.

Femina a viris remotissima, Non dedita libidini. Columel. lib. 12. cap. 1.

Vitio ab omni remotus. Hor. de Arte Poet. 384.

A culpa remotus, Qui caret culpa. Cic. pro Muren. 73.

A dialecticis remotus homo, i. e. Alienus, non exercitatus in dialecticis. Cic. 14. Att. 12. Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium, hominem remotum a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.

Ab injuriis alicujus remotissimus. Cic. 4. Verr. 160. Homines quietissimi, qui maxime, ab injuriis nostrorum magistratuum remotissimi consueverant esse, præsidio fœderis, &c. Al. Remoti conf. rectius.

Ab oratoris officio procul remotæ quæstiones, Sejunctæ. Cic. 1. de Invent. 8.

A sensibus remotum, Insensibile. Lucret. lib. 5. 149.

A suspicione minimi errati remotissimus. Cic. 6. Verr. 40.

Res a memoria nostra remota. Cic. 1. de Invent. 39. Quum autem res ab nostra memoria, propter vetustatem, remotas ex litteratum monumentis repetere instituo, &c.

Locus ab arbitris remotus. Cic 7. Verr. 80.

Antrum remotius. Ovid. 6. Fast. 121.

Sermo a strepitu forensi remotissimus. Cic. in Orat. 32.

REMŌTE, Adv. Compar. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. de Stellis, Aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem spatia conficiunt.

Superl. Remotissime. Augustin. de Trin. 12. 5.

REMOTIO, ōnis. f. [ἀπόκινησις] Cic. 1. de Invent. 15. Ejus partes sunt quatuor, concessio, remotio criminis, relatio criminis, comparatio. Ibid. Remotio criminis est, cum id crimen, quod infertur, ab se, & sua culpa, vi, & potestate, in alium reus removere conatur Et 2. de Invent. 86. Remotio criminis est, cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. [Forte & in priori loco Demovere legendum.

RĔMŪGIO, īvi vel ii, ītum, [ἀναμυκάομαι, ἀναβρύχω] īre. Resonare mugitu. Ovid. 1. Met. 657.

— quodque unum potes, ad mea verba remugis. Verba Inachi ad filiam mutatam in vaccam. h. e. Mugitum reddis, non verba.

Cælum remugit, Tonat. Virg. 9 Æn. 504.

Mons totus circum remugit. Virg. 12. Æn. 928. Terræ scil. Tremore.

Nemus remugit ventis. Hor. 3. Carm. 10. 5.

Nemus remugit bellatore. Stat. 12. Theb. 602.

Sinus Ionius remugiens Noto. Hor. Epod. 10. 19.

Tympanum remugit. Catul. de Berecynth. 61. 29.

Vox ingeminata, Echo. Virg 3. Georg. 45.

Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.

Antro remugit Sibylla. Virg 6. Æn. 99.

Insanis ululatibus remugit. Stat. 12. Theb. 274.

RĔMULCEO, si, sum, [ἀνακηλέω] ēre. ut,

Corda stimulata remulcere. Stat. 8. Theb. 93.

Minas remulcere. Stat. 8 Theb. 93.

Remulcere, pro Reflectere. Virg. 11. Æn. 812.

Ac velut ille, prius quam tela inimica sequantur,
Continuo in montes sese avius abdidit altos,
Occiso pastore, lupus, magnoque juvenco,
Conscius audacis facti, caudamque remulcens
Subjecit pavitantem utero, &c. Caudam remulcens, inquit Turneb. Adverf. 21. 22. i. e. Reflectens: sic enim lupi & canes timentes reflectunt caudam, ut eam sub verenda reducant. Sic & Demulcere aures pro Demittere dixit Lactantius. V. DEMULCEO.

REMULCO, V. REMULCUS.

RĔMULCUS, i. m. vel REMULCUM, i. n. ut vult Isidor. 19. 4. Machina, trahendis navibus idonea. Cæs. 3. Bell. Civil. 40. Ad Oricum venit, submersamque navim remulco, multisque contendens funibus, reduxit. Liv. 25. 30. Itaque Marcellus nocte navim onerariam cum armatis remulco quadriremis, trahi ad Achradinam jussit. Idem 37. 24. Contemplatus Eudamus hostes, claudas, mutilasque naves apertis navibus remulco trahentes, viginti paulo amplius integras abscedentes, &c. Qui locus aperte docet, Remulcum, non esse parvam navem, aut scapham, ut quidam sunt interpretati. Quas enim Naves apertas Livius vocat, quis tam stupidus, ut Scaphas intelligat? Quis rursum in superioribus, ubi scribit Navim onerariam remulco quadriremis tractam, Quadriremem dici putet, aut parvam navem aut scapham? Certe nihil aliud est, Navim remulco trahi, quam Remigio sive remigatione. Naves enim vel plus æquo oneratæ, vel fractæ, vel mutilæ, aliis navibus remigum plenis alligatæ ducuntur: ut quo simpliciter a nautis duci non possunt, aliorum navigiorum adminiculo perveniant. Itaque quemadmodum navis oneraria quadriremi alligata, eorum, qui in ea quadriremi erant remigio, trahebatur, sic & naves claudæ mutilæque navibus apertis alligatæ. Sunt qui putent Remulcum esse Funem, ad quem navis alligata remorum vice trahitur, in quibus Isidor. l. c. Sunt qui putent Hastam esse prælongam unco ferreo præfixam, quo navis grandior e minore scapha attrahebatur. V. Voss. Etymol. Scheff. de Mil. Nav. 2. 5. p. 150. seq. conf. Lex. Pitisc.

Translate Ammian. 18. 5. Non contis, nec remulco, ut ajunt, id est, non flexiloquis ambagibus vel obscuris, sed velificatione plena in rempublicam ferebatur.

REMULCO, [ῥυμουλκέω] āre. Latinis minus in usu. Proprie est, Remigando e scapha grandiorem navim trahere, quod aliquando non solum necessitatis gratia fit, sed ut navis quietius agatur.

Remulcare dictum, quasi Molli & leni tractu ad progressum mulcere. Sisenna Hist. lib. 2. Si quæ celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. Non. 1. 282. [Forte Remulco retrahit legendum. Non raro enim, de verbo locutus, nomen, unde fluxit, e. g. profert iste Grammaticus. Suid. Ῥυμουλκῶν, ῥῆμα, τὸ τὰς ναῦς ἑλκύειν. conf. dict. super.

Remulco, est, Quum scaphæ remis navis magna trahitur, ait Festus.

RĔMŬLUS, i. m. Silvius cognomine, Rex Latinorum ob impietatem fulmine ictus. Ovid. 4. Fast. 49.

Jam tamen Agrippam natum Remulumque nepotem
Viderat, in Remulum fulmina missa ferunt. Rēmulus. V. in REMUS.

REMUNCŬLUS, i. m. Navigium piscatorium, inquit Nonius, 13. 8. Sallust. Histor. lib. 2. Primo incidit forte super (alii per) noctem in remunculo piscantis. Meminit & Gell. lib. 10. cap. 25. al. Renunculus, vel Lenunculus. V. Gell. loc. cit. & suo loco.

RĔMŪNĔRO, [ἀνταμείβω, ἀντιχαρίζομαι] āre. & REMUNĔROR, āri. depon. Retribuere, compensare, beneficium reddere, mutuam gratiam referre. h e. Munere aliquo, munus aliud compensare. Plin Epist. 165. Remuneranda est igitur probitas eorum, &c. Cic. Post red. in Senat. 8. Quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? Idem 8. Att. 1. Tu si tibi eadem causa est, me remunerare sane velim.

Officio aliquem remunerare. Q. Cic. de Petit. Consul. 29.

Remunerare præmio. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 44.

Remunerari aliquem munere. Cic. 9. Fam. 8. Ut possem te remunerari quam simillimo munere.

Ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.

Suppliciis his te remunerabor. Catul. ad Calvum, 14. 24.

REMUNERĀTUS, a, um. Partic. Gell. 18. 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus.

REMUNERĀTIO, ōnis. f. [ἀντιδωρεὰ, ἀντίχαρις] Cic. de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Idem 2. Off. 68. A quo enim expeditior & celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior.

Remunerātor, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 36. A Deo remuneratore.
Remunerābĭlis, e. Adj. Sarisb. Epist. 143. Remunerabilius est exsulem ad honorum participium invitare.
Remuria, Remurinus, V. mox rĕmus.
Remurmŭro, [ἀνθμρεμύρω] āre. Contra murmurare. Stat. 5. Silv. 1. 153.
Qualiter alta comam silvarum gloria pinus,
Seu Jovis igne malo, seu jam radice soluta,
Deficit, & nulli spoliata remurmurat auræ. conf. Fortunat. lib. 3. extr.
Rĕmus, i. m. [Ῥῶμος, Ῥέμος] filius Martis & Iliæ, a fratre Romulo interemptus, ut scribit Liv. 1. 5. &c. Post cujus mortem, oborta pestilentia, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes fratris exstincti: ob quam rem sella curulis cum sceptro & corona, & ceteris regni insignibus semper juxta sancientem aliquid Romulum ponebatur, ut pariter imperare videretur: unde est illud Virg. 1. Æn. 296.
— Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt. Hæc Servius. Tibul. lib. 2. 5. 24.
Romulus æternæ nondum firmaverat urbis
Mœnia, consorti non habitanda Remo. De ratione nominis ita Victor. de Orig. gent. Rom. Romulum scribit a virium magnitudine appellatum: nam Græca lingua ῥώμη Virtutem dici, certum est: alterum vero Remum dictum a tarditate, quippe talis naturæ homines ab antiquis Remores dicti.
Fuit hoc nomine alius quidam Æmathionis filius. Item alius Latinorum tyrannus, de quo Plutarch. in Romulo.
Rĕmūria, orum. n. pl. Remi occisi funesti dies. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 20. Etiam mense Majo, dies quibus Remuria celebrantur, ut occisi Remi umbra placaretur: & Nonis Julii, quæ Caprotinæ dictæ sunt, qua die Romulus apparere desiit. Postea Lemuria dicti sunt. V. Lex. Pitisc. Ovid. 4. Fast. 47.
Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit. conf. seq. dict.
Rĕmurīnus, a, um. Adj. ut, Remurinus ager dictus, Quia possessus est a Remo, & habitatio Remi Remora: sed & locus in summo Aventino Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus. Paulus apud Festum. q. V.
Rēmus, i. m. [ἐρετμός, κώπη, πολάτη] Instrumentum, quo naves aguntur. Cic. 3. Verr. 134. Quam multos esse oporteret, ex ipso navigio, quod erat factum sex remorum numero, conjiciebant.
Remi, sunt navales pedes, sicuti plerumque remus remigis. Virg. 5. Æn. 153. — quam deinde Cloanthus
Consequitur melior remis, sed pondere pinus
Tarda tenet. Ex Nonio 4. 393. [Sed Mercerus exhibet plenius & emendatius, Plerumque Remos remiges Virgilii auctoritate possumus dicere. Facit enim id h l poëta, per metonymiam adjuncti scil.
Breves remi. Juven. 15. Sat. 128.
Inflexus. Cic. 4. Acad. 19. Neque vero hoc loco exspectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam. i. e. Cur in aqua inflexus videatur.
Lenti remi. Sen. Hippol. 3.
Validi. Valer. 2. Argon. 311.
Abstergere remos. Curt. 9. 9. 16. V. abstergo.
Adjicere vela remis. Ovid. de Rem. Amor. 790.
Admotum fretum remis. Ovid. 6. Met. 512. Hypallage.
Aptare remos. Virg. 5. Æn. 753.
Confisa minutis remis cymba. Propert. lib. 1. 11. 9.
Consurgunt ordine terno remi. Virg. 5. Æn. 120.
Contorsit remum in hostem. Lucan. lib. 3. 671.
Convulsum remis dehiscit æquor. Virg. 5. Æn. 143.
Detergere remos transcurrentes. Cæs. 1. Bell. Civil. 58. pr. V. detergo.
Dare aliquem ad remum. V. in præpositione ad.
Ducere remos. Ovid. 1. Met. 294.
Franguntur remi. Virg. 1. Æn. 108.
Impellere remos. Ovid 4. Æn. 594.
Impellere navim remis, i. e. Remigare. Cic. 4. Tusc. 9.
Impellit æquora properantibus remis. Ovid. 3. Met. 65.
Incumbere remis. Ovid. 2. de Arte Am. 731. Virg. 5. Æn. 15.
Colligere arma jubet validisque incumbere remis.
Incurvans lentos gurgite remos. Catul. Argon. 62. 183.
Inhibere remos. V. inhibro.
Ineunt gravibus certamina remis. Virg. 5. Æn. 114.
Insistere remis. Ovid. 5. Met. 558. V. Alarum remi.
Insurgere remis. Virg. 3. Æn. 207.
Intenta remis brachia. Virg. 5. Æn. 136.
Lentandus remus in unda. Virg. 3. Æn. 384.
Obsistunt remis freta. Ovid. 13. Epist. 5.
Peragit freta agili remo. Ovid. 15. Epist. 65.
Perstant in verbere remorum. Ovid. 3. Met. 662.
Petit maria agmine remorum celeri. Virg. 5. Æn. 211.
Petere æquora summis remis. Lucan. lib. 3. 532.
Pulsata freta remis resonant. Sen. Octav. 6.
Reducere remum ad pectora. Ovid. 11. Met. 402.
Reguntur rates remo. Ovid. 1. de Arte Am. 3. al. Moveatur.
Sollicitare freta remis. Virg. 2. Georg. 503.
Stringere remos, Fabricare. Virg. 1. Æn. 556.
Subducere remos, Tollere. Ovid. 11. Met. 486. Sed varia lectio est.
Torsit aquas remis. Ovid. 5. Fast. 644.
Verrunt vada remis. Virg. 6. Æn. 320. & 3. Æn. 668.
Verrimus & proni certantibus æquora remis.
Verrebant freta demissi remi. Ovid. 3. Amor. 8. 42.
Remis ventisque. Virg 3. Æn. 563.
Lævam cuncta cohors remis ventisque petivit.
Ventis remisque, idem quod Remis ac velis, hoc est Citissime; proverbialis est locutio. Cic 12. Fam. 25. Atque inde ventis remisque in patriam omni festinatione properavi. Vetus codex legit Ventis remis. cons. Interpr. ad Sil. 1. 566 [Festinationem indicat proverbium.
A remo ad tribunal. V. a vel ab præpositiones.
Corporis remos, pro Brachiis natantis dixit Ovid. 18. Epist. 215.
Alarum remi. Ovid. 5. Met. 558.
Posse super fluctus alarum insistere remis
Optantis. i. e. Posse volare.
Pennatum remos dixit Sil. 12. 98.
Rēmĭgo, [ἐρέσσω, ἐρεσσόμαι, κωπηλατέω] āre. Remum agere, Remis navigare. Cic. 4. Tusc. 9. Utrum igitur mavis: statimne nos vela facere, an quasi e portu egredientes, paululum remigare? Plin. lib. 32. cap. 1. Tenuit & nostra memoria Caji principis ab Astura Antium remigantis. Harduin. Renavigantis. Liv. 6. 4. Qui non remigasset Romam.
Rēmĭgans, antis. Partic. Sen. Epist. 122. extr. Contra aquam remigantes.
Rēmĭgātio, ōnis. f. [ἐρεσία] Cic. 13. Att. 21. Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem, remigationis navem convertentis ad puppim.
Rēmex, ĭgis. m. [ἐρέτης, κωπηλάτης, Gl. L. G.] Qui remos agit, & remigandi ministerio fungitur. Plaut. Merc. 4. 2. 5.
Nimium obsonavit, sed coquos quasi in mari
Solitus est hortator remiges hortarier,
Ita hortabatur. Cic. 2. de Divin. 114. Quid, inquies, remex ille de classe Coponii, nonne ea prædixit, quæ facta sunt? Cæs. 3 Bell. Gall. 9. Naves interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in Oceanum: remiges ex provincia instituit: nautas, gubernatoresque comparari jubet.
Ictus remigis. Ovid. 3. Amor. 6. 3.
Officium remigis. Ovid. 15. Met. 367.
Classis infirma, propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic. 7. Verr. 85.
Opem remigis addere velo. Ovid. 1. de Arte Am. 368.
Acri remige velocem agit Pristin. Virg. 5. Æn. 116.
Remige iter carpere. Ovid. 1. Trist. 9. 4.
Exercere remiges. Nepos, 10. 9. 2.
Exstructi remigis ordo quater surgens. Lucan. lib. 3. 525.
Imperare remiges. Cic. 2. de Orat. 40.
Nominat. Sing. Remigis in Gloss. Gr. Lat. Κωπηλάτης. Remigis, Remix. [Nisi retrogrado ordine legendum, Remex, remigis. Nam sæpe flexiones indicat vocum iste Glossularius.
Rēmĭgĭum, i. n. [ἐρεσία] Ipsa remorum agitatio & remigatio. Virg. 1. Georg. 202.
Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit.
Aptæ remigio aquæ. Ovid. 2. de Arte Am. 196.
Aptat remigio biremes. Virg. 8. Æn. 80.
Findere aquas remigio. Ovid. 3. Fast. 586.
Meo remigio rem gero. Plaut. Mil. 3. 1. 152. Proverbiale est, huncque sensum continet, Illis velint nolint parendum est, quum mei sint. Aliis enim sortasse remigibus imperare quod vellem invitis non possem: nunc vero meis remigibus & servis rem gero, qui mihi dicto audientes esse coguntur. Turnebus.
Nudum remigio latus navis, Remis. Hor. 1. Carm. 14. 4.
Remigium, Remigum multitudo. Virg. 3. Æn. 471.
Remigium supplet, socios simul instruit armis. Cic. 5. Tusc. 14.
Quæ pugna, quæ acies, quo remigium, qui motus hominum, &c.
Vitiosum remigium Ulyssis. Hor. 1. Epist. 6. 63. Per metonymiam, Socios Ulyssis intelligit, nequam & voluptatibus addictos, ut qui nec a Circes poculis temperarint, nec a Lotophagis avelli potuerint. Proverbii speciem habet. V. Erasmum.
Remigium, ad Volatum transfertur, quoniam alis, veluti remis quibusdam, ad diffindendum aerem utuntur. Virg. 1. Æn. 300.
— volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. de Mercurio. conf. Idem 6. 19.
Pennarum remigium. Lucret. lib. 6. 743.
Rēmulus, i. m. Dimin. Turpil. ap. Non. 13. 1.
Rēmillus, a, um. Adj. i. e. Repandus, ut docet Festus: Instar remi qui inflexus in aqua videtur, secundum Perott. & Dacer.
Rēmĭpes, ĕdis. Auson. Mosell. 201. Remipedes lembi. Idem Epist. 3. 13. Anates remipedes. Sic quoque legendum videtur in Varr. apud Non. 6. 65. pro Tremipedas.
Rēmĭvăgus, a, um. Adj. ut, Remivaga celox. Varr. apud Non. 13. 1.
Rĕmūto, āre. Tacit. de Orat. 19. 2. Vidit namque, ut paulo ante dicebam, cum conditione temporum ac diversitate aurium, formam quoque ac speciem orationis remutandam. al. Esse mutandam.

R E N

Rēn, rēnis. m. [νεφρὸς] Renes sunt qui lumbis summis coxis inhærent. ἀπὸ τοῦ ῥέειν, Fluere, quod rivi spermatis ab his oriantur. Raro in Singulari ponitur. Gloss. Lat. Gr. Renes, Νεφροί. Ren, Νεφρός. & Gr. Lat. Νεφρός, Ren, renis. Veteres Rienes dicebant, teste Festo. Rienes, inquit, quos nunc vocamus, antiqui Nefundines appellabant, quia Græci νεφρὸς eos vocant. Plautus in Satyrione,
Malo tibi evenisse video: qui glaber erat, tanquam rien. [Scribendum puto, Rienes, quos nunc Renes vocamus, Antiqui &c.
Dolent renes. Plaut. Curc. 2. 1. 21.
Sed quid tibi est? c. lien necat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur.
Humores qui ex renibus vesicaque profunduntur. i. e. Urina. Cic. 2. de Nat. Deor. 137.
Laborare e renibus. Cic. 2. Tusc. 60. Quum ex renibus laboraret, ipso in ejulatu clamitabat falsa esse illa, quæ &c.
Tentantur renes morbo acuto. Hor. 2. Serm 3. 163.
Renes, pro Lumbis ipsis. Nemesianus in Cynegeticis v. 112.
Renibus ampla satis validis, diductaque costas. Usus est & ea in significatione Ausonius. Turneb. Adverf. 5. 6. & Barth. in loc.
Renīcŭlus, & Renuncŭlus, dimin. Marc. Empir. cap. 26
Renālis, e Adj. [νεφριτικὸς] Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Renalis passio.
Renōsus, vel Riennōsus, Vet. Gloss. Lat. Gr. Renitiosus, νεφριτικός. [An Rienosus? In Gr. Lat. Νεφριτικός, Renosus.
Rĕnancĭscor, ĕris, nactus sum, sci. Reprehendo. Festus, Renancisitur Verrius quidem significare ait Reprehendit: unde adhuc nos dicimus Nancisitur, & Nactus, id est Adeptus. [Reprehendit, pro Rursus prehendit scil.
Rĕnarro, [ἐπόνημι] āre. Idem quod Narrare. Virg. 3. Æn. 717.
Sic pater Æneas intentis omnibus unus
Fata renarrabat divum, cursusque docebat.

Facta

Facta renarrare. Ovid. 6. Met. 316.
Utque fit, a facto propiore priora renarrant.

RĔNASCOR, ĕris, nātus sum, [ἀναφύω] nasci. Iterum nasci. Plin. lib. 11. cap. 29. Deinde ad Canis ortum obire, & alias renasci. Liv. 26. 41. Ut revixisse, aut renatum sibi quisque Scipionem Imperatorem dicat. Cic. 1. Tusc. 54. Nam principium exstinctum, nec ipsum ab alio renascetur, nec a se aliud creabit.
Renatum bellum. Cic. ad Brut. 13. Renatum bellum est, idque non parvo scelere Lepidi.
Ardor occultus renascitur sub corde. Stat. 2. Achil. 315.
Renascitur malum. Cic. ad Brut. 4. Neu semper primi cujusque mali excidendi causa sit, ut aliud renascatur illo pejus.

RENASCENS, entis. Partic. [ἀναφυὼν] ut, Renascens annus, pro Primo vere. Plin. lib. 16. cap. 25.

RENĀTUS, a, um. [ἀναπεφυκὼς] aliud Partic. ut,
Dentes renati. Plin. lib. 11. cap. 37. Equus septimo anno dentes omnes habet, & renatos, & immutabiles.
Dies renatus. Senec. Troad. 1.
Flumen. Lucan. lib 3. 262.
— rursusque renatum
Fonte novo flumen, pelagi non abnegat undis.
Renata urbs. Liv. 6. 1.
Renasci de. Lucret. lib. 1. 675.
De nihiloque renata forent quæcunque videmus.

RENASCĬBĬLIS, e. Adj. &

RENASCIBILĬTAS, ātis. f. apud Augustin.

RĔNĀVĬGO, [ἀναπλέω] āre. Navigatione redire. Cic. 14. Att. 17. Post in Puteolana & Cumana regna renavigare. Plin. lib. 6. cap. 23. Ex India renavigant mense Ægyptio Tybi incipiente. conf. REMIGO.

RĔNĀVO, āre. Cic. 1. Att. 14. extr. Videro hominem, valde petitur, renavabo operam. h. e. Diligenter ac celeriter præstabo. Sunt qui sejunctim legant, Re navabo: sunt qui Renovabo. Manutius legit, Video hominem valde pœnitere; navabo operam. Turneb. Adverf. 9. 3. ex MSS. Video hominem valde petiturire: Atque ita Bos. Lambin. Gronov. Græv. [Petebat tum cum maxime consulatum L. Luccejus cum C. Cæsare, ab optimatium factione, quæ M. Bibulo studebat, dejectus, teste Suet. in Jul. cap. 19. pr.

RĔNĪDEO, ui, [στίλβω] ēre. Resplendere. Proprium est æris, quum politum & lævigatum fuerit. Stat. 10. Theb. 654.
Emicat effigies, & sparsa orichalca renident. Hor. 2. Carm. 18. 1.
Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar. h. e. Fulget. Porphyrio.
Idem 2. 5. 19. V. infra ex Gloss.
Oratio renidet. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Renidere, pro Ridere. [μειδιᾶν, μηδεῖν] Catul. in Egnatium, 37. 1.
Egnatius, quod candidos habet dentes,
Renidet usquequaque: seu ad rei ventum est
Subsellium, quum orator excitat fletum,
Renidet ille: seu pii ad rogum filii
Lugetur, orba quum flet unicum mater,
Renidet ille. quicquid est ubicunque est,
Quodcunque agit, renidet. Et paucis interjectis,
Tamen renidere, usque quaque te nollem:
Nam risu inepto res ineptior nulla est.
Renidere dicitur, quicquid hilarem aliquam speciem præ se fert. quo sensu transfertur etiam ad inanimata. Exempla supra vide.
Renidere, Lætari, gaudere. Hor. 3. Carm. 6. 12.
— & adjecisse prædam
Torquibus exiguis renidet. Lambinus. [Gloss. Lat. Gr. Renidet μειδᾷ, Ἀντιλάμπει. Reniduit, Ἐμειδίασεν.

RENĪDENS, entis. Partic. [στίλβων] Resplendens: ut,
Domus auro renidens. Lucret. lib. 2. 27.
Ære renidenti fluctuat tellus. i. e. Splendet armis rutilantibus. Virg. 2. Georg. 281.
Lares renidentes. Hor. Epod. 2. 65. h. e. Splendentes, aut vultu, aut garrulitate. Acron. [Melius Schol. Cruq. Nitidos, resplendentes.
Falsum vultu renidens. Tacit. 4. Ann. 60.
Os renidens. Ovid. 8. Met. 197.
— puer Icarus una
Stabat, & ignarus sua se tractare pericla,
Ore renidenti modo quas vaga moverat aura
Captabat plumas. h. e. Ore hilari, læto, & ridenti. Acro in illud Hor. 2. Serm. 7. 38.
— nasum nidore supinor: Nidor, inquit, a nimio odore tractum, seu risu: unde & Renidet. Ibid. Porphyr. Nidorem pro risu posuit, a quo verbum fit Renideo.
Puer renidens. Stat. 4. Theb. 789. h. e. Labra contrahens. Lactantius. conf. Ovid. 2. de Arte Am. 49.

RENIDESCO, [ἀνασίλβω] ĕre. Inchoativum. Lucret. 2. 328.
Fulgur ibi ad cælum se tollit: totaque circum
Ære renidescit tellus. h. e. Splendore armorum perfusa hilaritatem quandam præ se fert, & quasi risu diffundit spectatorem. Lambin.

RĔNĪTEO, ui, [λαμπρίλλω] ēre. Valde nitere. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque non gracili, neque in recessu gemmæ aut in dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

RĔNĪTOR, ĕris, nīsus vel nixus sum, [ἀντερείδω] niti. Contra, vel adversum niti. Plin. lib. 2. cap. 82. Postesque alterno pulsu renitentes. Cels. 5. 28. Si magis id renititur.
De hominibus. Liv 5. 49. Quum illi renitentes pactos dicerent sese, negat eam pactionem ratam esse. Ammian. 18. 2. Renitebatur firmissime Cæsar.

RENITENS, entis. Partic. ut Sanis consiliis male renitens. Sulp. Sev. 1. 20. 8.

RENIXUS, ūs. m. [ἀντέρεισις] Cels. lib. 5. cap. 28. de fistulis, At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet, perventumque esse ad eam ex renixu patet.

RĔNO, [ἀνανήχομαι] āre. Iterum nare, aut natando redire. Ovid. ad Liv. 432.
Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. Hor. Epod. 16. 25.
— simul imis saxa renarint Vadis levata.

RĔNŌDIS, e. Adj. Julius Capitol. in fine vitæ Clodii Albini. Capillo renodi & crispo. H. St.

RENŌDO, āre. In nodum constringere. Hor. Epod. 11. extr.
Aut teretis pueri longam renodantis comam. Valer. 5. Argon. 380.
Teque renodatam pharetris, ac pace fruentem. [Hic videtur potius, Resoluto nodo, pharetris liberatam significare.

RĔNŎVO, [ἀνανεόω, ἀνακαινίζω] āre. notæ significationis.
Vetera renovare. Cic. 1. Acad. 14. Immo vero, & istam, & totam veterem Academiam, aquâ absumptam diu, renovari a te, nisi molestum est, velim. Al. Absorptam, vel A qua absum tam. [An Æque absumtam diu? vel Atque?
Ager renovatur aratro. Ovid. 5. Trist. 12. 23.
Amicitia ac societas renovata. Liv. 34. 31.
Amores veteres renovamus desiderio. Catul. ad Calvum, 93. 3.
Animum renovare. Hirt. de Bell. Afric. cap. 18. At cohortes, suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, legionarios conversis equitibus, &c.
Animum alicujus renovare, & revocare ad. Cic. 2. de Orat. 199. Animos Equitum Romanorum, apud quos tum judices causa agebatur, ad Q. Cæpionis odium, a quo erant ipsi propter judicia abalienati, renovabam, atque revocabam. Idem 2. de Invent. 49. Animus aut renovatur ad ea quæ restant, aut omnibus jam dictis exsuscitatur.
Annos renovaverat Titan. Tibul. lib. 4. 1. 113.
Aratrum renovans terram. Ovid. 4. Trist. 6. 13.
Arvum renovaverat taurus. Ovid. 15. Met. 125.
Bellum renovare. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 2.
Campus renovatur aratris. Ovid. 1. Amor. 3. 9.
Casus omnes renovare. Virg. 2. Æn. 750.
Clamorem renovare. Liv. 34.
Commendationem. Cic 7. Fam. 18. Multa, mihi crede, assequêre; ego enim renovabo commendationem, sed tempore.
Consilia belli. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 1.
Desiderium. Cic. Post red. ad Quir. 8. Frater erat unus, qui suo squalore vestros oculos inflecteret: qui suo fletu desiderium mei, memoriamque renovaret.
Dictum renovare, pro Iterum dicere. Cic. 2. de Lege Agr 24. Hic quoniam video vos hominis dignitate, & contumelia legis esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem vestram hac lege funditus tolli.
Dolorem, Memoriam doloris. Virg. 2. Æn 3.
Fœdus. Liv. 1. 14. Fœdus inter Romam Laviniumque urbes renovatum est.
Honores. Cic. 2. Q. frat. 11.
Hospitium. Cic. pro Dejot. 8. Tu vetus hospitium renovare voluisti.
Humum. Martial. lib. 2. 74.
Institutum referre ac renovare. Cic. 1. Verr. 68. Hoc institui, atque adeo institutum referri atque renovari moleste ferunt.
Legendo renovare. Cic. 1. Acad. 11. Hæc inclusa habebam, & ne obsolescerent, renovabam, quum licebat, legendo.
Locationem. Ulp. in l. Item quæritur. §. ult. D. Locati.
Luctus renovabantur acerbi. Tibul. lib. 2. 6. 41.
Memoriam. Cic. pro Muren. 16. Et ut Scaurus memoriam prope intermortuam generis sui, virtute renovaret. conf. supra Desiderium.
Militiam. Cic. 7. Vert. 146. Renovabitur prima illa militia, quum iste e foro abduci, non, ut ipse prædicat, perduci solebat.
Operam. Cic. 1. Att. 14. V. RENAVO.
Opibus novis se renovare. Cic. pro Muren. 33. Tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovarit.
Nuptias. Papin. in l. Inter. §. ult. D. de pact. dotalib.
Orationem. Cic. 1. de Invent. 100.
Prælium. Cæsar 3. Bell. Gall. cap. 20.
Recordatione, vel commemorando rem aliquam renovare. Cic. 1. de Fin. 57. Stulti malorum memoria torquentur, sapientes bona præterita grata recordatione renovata delectant.
Scelus pristinum in aliquem renovare & instaurare. Cic. 2. Verr. 11. Quum in Cn. Dolabellam scelus suum illud pristinum renovavit, & instauravit Quæstorium.
Servitutem. Jabolen. in l. Si locus. D. Quemad. servit. amit.
Societatem. Cic. 12. Fam. 27. Quod societatem Reip. conservandæ, tibi mecum a patre acceptam, renovas, gratum est.
Studia. Cic. 2. de Divin. 7. Quod quum accidisset nostræ Reip tum pristinis orbati muneribus, hæc studia renovare cœpimus, ut & animus molestus hac potissimum re levaretur, & prodessemus civibus nostris qua re cunque possemus.
Testamentum renovatum. Ulpian. in l. In fraudem. §. j. D. de milit. testam. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Revocatum legat Haloander.
Vulnera alicujus. Ovid. 2. Trist. 209.
Renovare a. Quintil. lib. 6. cap. 4. Animum a satietate, vel a fatigatione renovat, h. e. Recreat vel instaurat, & reficit. De risu.

RENOVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνανεωθὲς] Quintil. lib. 1. cap. 3. Itaque & virium plus afferunt ad discendum renovati ac recentes. De pueris.
Ager renovatus. Ovid. 1. Met. 110.
Clades domus renovata. Juven. 10. Sat. 243.
Lucifer renovatus unda Oceani, Surgens Sil. lib. 7. 639.
Senecta renovata in florem redit. Ovid. 7. Met. 215.
Stellæ altæ & renovatæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Templum Honoris a M. Marcello renovatum, Restitutum. Cic. 2. de Nat. Deor. 61.

RENOVATIO, ōnis. f. [ἀνανέωσις, ἀνακάινωσις] Cic. 6. Att. 1. Confeceram ut solverent centesimis sexennii ductis, cum renovatione singulorum annorum.
Usurpatione & renovatione doctrinæ. Idem de Clar. Orat. 150.
Renovatio timoris. Cic. 11. Fam. 18.

RENOVĀTOR, ōris. m. Inscript. apud Fabrett. p. 101. INSTITVTORI NOVOR. AC RENOVATORI OBR. OPERVM PVBLICORVM.

RENOVĀMEN, ĭnis. n. Idem, quod Renovatio. [ἀνακαινισμὸς] Ovid. 8. Met. 729. Forma semel mota est, & in hoc renovamine mansit.

RENOVĀTĬVUS, a, um. Adj. ut,

Renovativum fulgur vocatur, Quum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, si factum est simile fulgur, quod idem significet. Festus.

Renōvello, [ἐπανανεόω] āre. Rursus novellum facere. Columel. de Arbor. cap. 6. Ejusmodi itaque vinea, si non aridos in corpore habet truncos, & flecti potest, factis sulcis optime sternitur, atque ita renovellatur.

Renūmero, [ἐπαναριθμέω] āre. Reddere quod ante nobis numeratum fuerat, ut aurum, dotem, &c. Ter. Hec. 3. 5. 52.

Sin alio est animo, renumeret dotem huc, eat.

Renuntio, [ἀπαγγέλλω] āre. Referre quid actum sit, aut velit aliquis: quemadmodum nuntios referre dicimus, de his ob quæ missi sunt. Cic. 5. Verr. 132. Fremebat tota provincia, nemo id tibi renuntiabat? Idem pro Cluent. 17. Nam hoc persæpe dixisti, tibi sic renuntiari, me habere in animo causam hanc præsidio legis defendere.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliæ filiæ tuæ. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5.

Renuntiare domum ad Senatum acta. Cic. 5. Verr. 73. Qua de re Agyrinenses magistratus, & Quinqueprimi, quos tui quæstus causa evocasti, acta & imperia tua domum ad Senatum suum renuntiaverunt: quorum renuntiatio legibus illorum litteris publicis mandata est. conf. 3. 88.

Renuntiare, Deferre arcanum, vel rem novam narrare. Cic pro Cluent. 143. Quisnam tibi hoc renuntiavit? quis tam improbus fuit? cui ego autem narravi? Budæus.

Ut nobis renuntiatur. Cic. pro Cluent. 163.

Renuntiare, Aperte denuntiare, significare. Ter. And. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens,
Ne tu mihi hoc posterius dicas, Davi factum consilio, aut dolis.

Cic. 2. Verr. 19. Renuntio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis esse absolutum.

Renuntiare alicui de re aliqua. Plaut. Men. 2. 3. 67.

Renuntiare ad patrem, dixit Plaut. 1. 3. 49.

Amicitiam renuntiare, redemptionem, repudium, Denuntiare amicitiam discissam, testari se non esse redemptorem, & repudiare uxorem. Tacit. 2. Ann. 70. Componit epistolas, quis amicitiam ei renuntiabat. Ter. Phorm 4. 3. 72.

Jam accipiat: illis repudium renuntiet, hanc ducat. Cic. 3. Verr. 141. Itaque renuntiat Rabonius illam decisionem tutoribus: accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Junius patruus. i. e. Significat se non esse redemptorem, ex decisione antegressa.

Conductionem renuntiare. Cic 2. Verr. 16. Renuntiata est tota conductio. Ubi Asconius, Renunciatio dicitur recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Alii Conditio legunt. V. not. Verburg.

Hospitium renuntiare alicui dicebatur is, quem contracti hospitii pœnitebat, ne hospitii jus violaret. Cic 4. Verr. 89. Itaque iste vehementer Sthenio infensus, hospitium ei renuntiat, domo ejus emigrat. i. e. Denuntiat sese nolle amplius hospitari in domo ejus. Liv. 25. 18.

Societatem alicui renuntiare. Liv. 38. 31.

Renuntiare deposito, est Rerum depositarum curam & custodiam deponere. Ulpian. in l. Si hominem. §. Quoties. D. Depositi vel contra.

Exceptionibus renuntiare, Declarare se uti nolle. Ulpian. in l. Sed & si quis. §. Quæsitum est. D. Si quis caution.

Excusationi renuntiare. Ulpian. in. l. Prætor. §. ult. D. de vacation. muner.

Legationi renuntiare. Paulus in l. Si absenti. D. de legation.

Societati renuntiare. Ulpian. in l. Si convenerit. & Paulus in l. Actione. D. pro Socio.

Renuntiare, pro Nuntium remittere, & salutem ultimum dicere. Quintil. lib. 10. cap. 7. Mea quidem sententia, civilibus officiis renuntiabit.

Stoicis renuntiare, Valedicere. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio supplosit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Vitæ. Suet. Galb. cap. 11.

Renuntiare, aliter, & quod vulgo dicitur *Contramandare*. Senec. 1. de Clement. 9. Renuntiari extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit. i. e. Indicavit mutato consilio nihil se eorum opera in præsens usurum.

Renuntiatur Consul, Tribunus, aliusve magistratus, i. e. Declaratur factus Consul, Tribunus, &c. Quod more solenni id in Campo Martio voce ejus, qui comitiis præerat fiebat.

Consulem renuntiare aliquem. Cic. 2. de Orat. 260.

Prætorem. Idem de Lege Manil. 7.

Renuntiatur pro suffragio in tribus sacerdotibus. Cic. 4. Verr. 129. de sacerdotibus Jovis, Perfecerat iste imperio, ut pro suffragio Theomnastus familiaris suus in tribus illis renuntiaretur. Conf. Lex. Pitisc.

Renuntiātus, a, um. Partic. Plin. in Paneg. cap. 92. Tuo judicio Consules facti, tua voce renuntiati sumus: ut idem honoribus nostris suffragator in curia, in Campo declarator exsisteres.

Renuntiātio, ōnis. f. [ἀπαγγελία] Relatio. Cic. 5. Verr. 88. Cæsio renuntiat se dedisse: cognoscite renuntiationem ex litteris.

Suffragiorum renuntiatio. Cic. pro Planc. 14.

Renuntiatio, Testimonii genus, quod *Rapportum* vulgo dicunt: cujusmodi edere solent architecti & magistri uniuscujusque opificii quum opus est, qui propterea publice sacramento adiguntur. Budæus. Ulpian. in l. 1. in princ. D. Si mensor falsum modum dixerit, Adversus mensorem agrorum Prætor in factum actionem proposuit, a quo falli nos non oportet: nam interest nostra ne fallamur in modi renuntiatione.

Renuntiatio dicitur Recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Asconius in 2. Verr. 16.

Renunciatio, In significatione vulgari, *Renoncement, ou Renonciation.* Ulpian. in l. Verum est. in fine. D. Pro socio, Voluntate distrahitur societas renuntiatione. *Par y renoncer, Eny renonceant.*

Renuntiātor, ōris. m. Tertull. de Anima, cap. 57. & de Pallio cap. 4.

Renuntius, i. m. [ἀνάγγελος] Qui aliquid iterum nuntiat. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

Cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis & peni. Theod. Cod. 3. t. 7. Taciti nuntii, renuntiique corrupti

Rĕnuo, ui, ūtum, [ἀνανεύω, ἀπαγορεύω] ĕre. Respuere, & quasi signo aliquo ostendere aliquid sibi displicere. Martial. lib. 2. 14.

Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

Nullum convivium renuere. Cic, pro Cœl. 27.

Fato renuente novus furores. Sil. lib. 10. 49.

Oculo renuente negavi. Ovid. 17. Epist 89.

Quibus superciliis renuentes huic decem millium crimini? Cic. pro Rabir. Post. 36.

Renūtus, ûs. m. [ἀνάνευσις] Plin. 1. Epist. 7. Nam ego quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo possum. Nutu, i. e. Assensu, dum promitto non agere adversus Gallum. Renutu, dum nolo adesse Gallo adversus Bæticos.

Renūto, [ἀπαγορεύω] āre. Frequent. Negare, renuere, non velle. Lucret. lib. 3. 351.

Quod superest, si quis corpus sentire renutat.

Simulachra renutant. Lucret. lib. 4. 604.

Incolumis transire potest, simulachra renutant.

R E O

Rĕor, rātus sum, [νομίζω, δοκέω] rēri. Existimare, opinari. Quintil. lib. 8. cap. 3. Horridum Reor, tolerabilius Autumo. Ex quo apparet in Præf. Indic. rarius Fabii ætate usurpatum fuisse. V. not. Burm. p. 687. Sallustius in Catil. cap. 57. extr. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare.

Quod minime reris. Virg. 6. Æn. 97.

Illos in quibus eas virtutes esse remur, a natura ipsa diligere cogimur. Cic. 2 Off. 32.

Ducebam animo, rebarque. Virg. 6. Æn. 690. Ter. Hec. 4. 2. 5.

Teque antequam me amare rebar, ei rei firmasti fidem.

Tibi si rebare pudendum justa pati. Sil. lib. 13. 378. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Rebantur enim fore, ut exercitus imperatorem, equo incitato se in hostem immittentem, persequeretur, id quod evenit.

Ratus sum. Plaut. Amph. 2. 2. 24.

Victis hostibus, quos nemo superari posse ratus est.

Rectius Æneid. XI.

At juvenis, vicisse dolo ratus, avolat ipse. H. St. versus est 712.

Tum restitutas fratribus rebor meis animas. Senec. Herc. fur. 20.

Rear. Virg. 9. Æn. 253.

Quæ vobis, quæ digna, viri, pro talibus ausis
Præmia posse rear solvi?

Uti tenebras omnes Acherunta reamur Liquisse. Lucret. 4. 171.

Rātus, a, um. Partic. [νομίσας] Priscianus, Reor quoque Ratus facit Participium, ut puto, differentiæ causa: quia Ritus aliud significat, & Reus pro Reatus dicebant, quomodo Saucius pro Sauciatus, Lassus pro Lassatus.

Ratus sum, significat Putavi: sed aliquando pro Firmo certoque ponitur Ratus. Festus.

Abunde ratus, pro Satis ratus. Tacit. 2. Hist. 95.

Obsidionem flagitii ratus. Tacit. 3. Ann. 20.

Ratum, [κύριον] Firmum, constans, certum, fixum. Ter. Hec. 4. 1. 39 Ne quod egissem, esset ratum.

Vide an Reor in hac significatione. H. St.

Certus & Ratus. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Qui quum tam certos cæli motus, tam ratos astrorum ordines, tamque inter se omnia connexa & apta viderit.

Constans & Ratum. Cic 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.

Ratum & Immutabile. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Astrorum in omni æternitate rati & immutabiles cursus.

Jussum, ratum atque firmum. Cic. pro Cæcin. 96. Si populus jusserit me tuum, aut item te meum servum esse, id jussum, ratum atque firmum futurum?

Verum illud certum, comprehensum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. Cic. 4. Acad. 141.

Ratum & Irritum, contraria. Cic. de Provinc. Consul. 45. Cujus Tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Cæsaris possit esse.

Ruptum & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentum ruptum aut ratum.

Dicta rata. Ovid. 2. Fast. 488.

Fides. Ovid, 3. Trist. 10. 36.

Leges natura. Senec. OEdip. 12.

Opus Parcarum Ovid. in Ibin, 76.

Quæque ratum triplici pollice netis opus.

Pro rata, sive Pro rata parte, quod vulgus nostrum *Ad æquipollentiam*, & etiam Pro rata dicit Latinam vocem usurpans. Ulp l. In his vero §. Imperator. D. de Soluti. Si vero summa usurarum debitarum non eadem sit æqualiter ad utramque causam proficit, quod solutum est: non pro rata Idem ibidem, §. 3. Si quis ita caverit debitori in sortem & in usuras ejus se accipere: utrum pro rata & sortis & usurarum decedat. Cic. 1. Tusc. 94. Omnia ista, perinde ut cuique data sunt pro rata parte a vita, longa aut brevia dicuntur. conf. Liv. 45. 40. & Cæs. 1. Bell. Civil. 17.

Pro rata portione. V. Ad portionem, in præp. AD.

Ratæ preces, i. e. Exauditæ Ovid. 1. Fast. 696. Budæus.

Spes irrita, ex Ovidio in SPES, sic videtur dici posse & Spes rata. H. St.

Rato tempore, Certo, fixo. Cic. 2. de Divin. 29. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nihil evenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore, quæ potest esse fortuna?

Habere ratum aliquid, [δοκιμάζειν] Approbare, confirmare. Cic. pro Rosc. Com. 3. Quis hoc frater fratri, quis parens filio tribuit, ut quodcunque retulisset, id ratum haberet? Hinc Ratihabitio.

Judicium ratum habere, & Rescindere, contraria. Cic. in Partit. 125.

Ratum habere aliquid, pro Comperto & constituto. Cic. 1 de Nat. Deor. 10. Id habent ratum, quod ab eo, quem probant, judicatum vident. De Pythagoreis.

Ratum facere augurium. Cic. 1. de Divin. 85. Quid habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? Quid augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? Subaudi, Augurium.

Ratum mihi est, h. e. Probo vel approbo. Cic. 7. Fam. 24. Attamen ista ipsa, quæ te emisse scribis, non solum mihi rata erunt, sed etiam grata.

Superl. Festus, Ratissima quoque ab iis quæ rata dicimus: unde etiam

Rationes

rationes dictæ. Cato in Q. Thermum, Erga Rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima.

RATO, Adv. Certo. Tertull. de Anima, cap. 35. & ad Uxor. 2. 9. & adverf. Marc. 4. 8.

RATĬFĬCO, [κυέω] āre. Approbare, quod actum eft confirmare. Veteres Ratare pro Ratificare dicebant: unde & Irritare contrarium. Perottus. V. IRRITO.

RATĬHĂBĬTIO, ōnis. f. Vox apud JCtos; de qua V. Julian. 3. t. 5. l. 6. §. 6. Nihil agitur ratihabitione.

RĂTIO, ōnis. f. [λόγος, τὸ λογιστικὸν] a Supino Ratum; eft illa Vis animi, qua a ceteris animalibus homo disjungitur, iisque præpollet atque imperat. Cic. 1. Off. 101. Duplex eft enim vis animorum atque naturæ. Una pars in appetitu pofita eft, quæ eft ὁρμὴ Græce, quæ hominem huc & illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat, quid faciendum fugiendumque fit. Ita fit ut ratio præfit, appetitus vero obtemperet. Idem 3. de Nat. Deor. 69. Sic haud fcio, an melius fuerit, humano generi motum iftum celerem cogitationis, acumen, folertiam, quam rationem vocamus, quoniam peftifera fint multis, admodum paucis falutaria, non dari omnino, quam tam munifice, & tam large dari.

Ratio quafi quædam lux, lumenque vitæ. Cic. 4. Acad. 26.

Omni ratione valentior amor patriæ. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.

Homines rationis egentes. Ovid. 15. Met. 150.

Egeftas rationis. Lucret. lib. 5. 1210.

Tentat enim dubiam mentem rationis egeftas.

Expers rationis, & Utens ratione, contraria. Cic. in Topic. 69.

Particeps rationis, Quod rationale dicimus. Cic. 1. Off. 11. Homo autem, quoniam rationis eft particeps, confequentia cernit, caufas rerum videt, earumque progreffus & quafi anteceffiones, non ignorat, fimilitudines comparat, rebufque præfentibus adjungit atque annectit futuras.

Tenor rationis. V. Jus fingulare, in JUS.

Abftrufa ratio. V. ABSTRUDO.

Bona. Cic. 2. in Catil. 25. Poftremo copiæ cum egeftate, bona ratio cum perdita, mens fana cum amentia, &c. confligit. [Videtur hic σκίψις intelligi.

Naturalis. Lucret. lib. 6. 200.

Perdita. V. Bona.

Perverfa. Lucret. lib. 4. 831.

Omnia perverfa præpoftera funt ratione.

Sagax. Lucret. lib. 1. 131.

Scrupofa. Lucret. lib. 4. 526.

Vitalis. Plin. lib. 11. cap. 4.

Abftrahere a ratione. V. ABSTRAHO.

Carere ratione. Senec. Troad. 10.

Confirmare quicquam animi ratione, i. e. Intelligentia. Lucret. lib. 1. 426. Utitur autem hoc loquendi genere frequenter.

Demere ufum rationis alicui. Ovid. 3. de Pont. 6. 47.

Dictat ratio. V. Dicto, in DICO, ĕre.

Exfolvere animi ratione aliquid. Lucret. lib. 2. 381.

Exfpuere ex animo rationem. Lucret. lib. 2. 1040.

Inire impia elementa rationis. Lucret. lib. 1. 82.

Labi a vera ratione. Lucret. lib. 1. 638.

Obtendere rationem turpitudini. V. OBTENDO.

Orta ratio ab fenfu falfo an valeat. Lucret. lib. 4. 485.

Vincere furorem ratione. Ovid. 7. Met. 11.

Vociferari ratio cœpit. Lucret. lib. 3. 14.

Nam fimul ac ratio tua cœpit vociferari,
Naturam rerum, &c.

Ratio, pro Refpectu & cura. Cic. 10. Fam. 2. Peto a te, ut mei rationem habere velis, & falutis & dignitatis meæ. Sic 2. Off. 64. Habenda autem eft ratio rei familiaris. V. mox Habere rationem, & in HABEO.

Ratio prior eft, i. e. Potior refpectus. Quintil. lib. 1. 1. pr. Et morum quidem in his haud dubie prior ratio eft: recte tamen etiam loquantur. h. e. In his morum potius, quam fermonis habenda eft ratio.

Ventofa ratio vani favoris. Claud. de Bell. Get. 113.

Ducere fui commodi rationem. Cic. 7. Fam. 17. Ego, fi mei commodi rationem ducerem, te mecum effe maxime vellem.

Ducere rationem, aliter. Cic. 8. Fam. 5. Tuus porro exercitus vix unum faltum tueri poteft. Hanc autem nemo ducit rationem. i. e. Nemo hanc habet confiderationem de paucitate tui exercitus. V. DUCO.

Habere rationem officii in focios. Cic. 4. Verr. 154.

Habenda auctoritatis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Habere rationem fi. Cic. 7. Verr. 37. Neque illud rationis habuifti, fi forte expergefacere te poffes. [Suid. ex Theopompo, Λόγον ἔχειν, φροντίζειν.

Habere rationem alicujus in petitione honoris. V. HABEO.

Haberi ratio eorum dicebatur in Comitiis, Quibus petendi honoris copia jure fiebat, quos vulgo Eligibiles vocant. Liv. 4. 7. Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio fui, quam quibus ut indigni præterirentur.

Populari ratione alicui fe anteponere. Cic. pro Domo 88. i. e. Populi ftudio ac favore.

Quæ ratio tibi cum illo intercedit? V. INTERCEDO.

Laboriofiffima vitæ ratio. Cic. pro Lege Manil. 70.

Varia & commutabilis vitæ ratio. Cic. pro Milon. 69.

Ratio, Caufa. Cic. 15. Fam. 4. Quum autem ad Cybiftra, propter rationem belli quinque dies effem moratus. Cæf. 8. Bell. Gall. 6. Quantum hibernorum opportunitas, bellique ratio poftulabat.

Non eft ratio. Cic. 2. Verr. 24. Minari denique diviforibus ratio non erat, propterea quod, &c.

Nulla eft ratio amittere ejufmodi occafionem. Cic. pro Cæcin. 15.

Rationis eft. Columel. lib. 3. cap. 5. Tenuiffimo folo vitiarium facere minime rationis eft, quoniam, &c.

Operta ratio, Obfcura, difficilis. Ovid. 3. Faft. 763.

Parva ratio. Ter. Eun. 3. 5. 27.

Num parva caufa, aut parva ratio eft? traditus fum mulieri.

Potens ratio. Juven. 14. Sat. 39.

Sordidiffima & inquinatiffima. V. INQUINO.

Quid habuit argumenti aut rationis res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. 115. Vidi argenteum Cupidinem cum lampade, quid tandem habuit argumenti aut rationis res, quamobrem in eo potiffimum Sthenianum præmium poneretur?

Pofcitur ab aliquo ratio. Varr. de L. L. lib. 5.

Invenire rationem cur. V. INVENIO.

Pendent rationes ex conjecturis. V. PENDEO.

Reddere rationem doctis dictis. Lucret. lib. 2. 986.

Reddere perfacile exemplo rationem poffis. Lucret. lib. 2. 762.

Trahere rationem. V. TRAHO.

Exponere facti fui rationem alicui. Cic. de Arufp. Refp. 3.

Probare alicui rationem facti fui. Cic. pro Muren 3.

Ratio, Modus, via, forma, mos, confuetudo. Salluft. Catil cap. 40. At ego vobis (inquit) fi modo vultis effe viri, rationem oftendam, qua tanta ifta mala fugiatis. Cic. 6. Att. 1. Tantummodo diffimilitudo meæ rationis offendit hominem i. e. Viæ, quam fequor in adminiftranda provincia. [Ibidem Confilium, & Inftitutum vocat.

Ratio dicendi. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidifti.

Affumpta tamen a dialecticis argumentandi ratione. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Artificialis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Fieri celeri ratione. Lucret. lib. 3. 181.

Fufa latius. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Infolita ratio dicendi. V. INSOLITUS.

Navigii ratio, Ars navigandi. Lucret. lib 5. 1004.

Improba navigii ratio tum cæca jacebat.

Alia ratione, Aliter. Cic. pro Quint. 19. Negat fe alia ratione facturum.

Multis rationibus provifum. Cic. 2. Verr. 27. Verri ne noceri poffit, multis rationibus effe provifum.

Nulla ratione. V. NULLUS.

Pari ratione. Lucret. lib. 6. 902.

In rationem eandem. V. in præpofitione IN.

Duæ epiftolæ in eandem rationem fcriptæ, In eandem fententiam. Cic. 1. Att. 11.

Ad rationem, i. e. Comparatione. Cic. de Clar. Orat. 46. Et Græciæ quidem oratorum partus, atque fontes vides, ad noftrorum annalium rationem veteres, ad ipforum fane recentes. Et infra, Ad noftrorum temporum rationem vetus. Budæus. conf. Exquirere paulo poft.

Inire rationem, Invenire modum. Ter. Heaut 4. 2. 7.

Inire rationem de, quomodo, ut, utrum, &c. V. INEO, īre.

Inftituere rationem operis. V. INSTITUO.

Labuntur fidera vaga & mutabili ratione. Cic. de Univerf. 32.

Tractare rem aliquam ratione modoque. Hor. 2. Serm. 3. 267.

Ratio, interdum Confilium, & propofitum fignificat. Cic. 4. Verr. 10. Ut ego iftum accufarem, a quo mea longiffime ratio, voluntafque abhorrebat. Et 7. Fam. 17. Poftea quam mea mutata ratio eft.

Ratio & Confilium. Cic. 2. Verr. 34. Tua ratio eft, ut fecundum binos ludos mihi refpondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem: ita fiet ut tua ifta ratio exiftimetur aftuta: meum hoc confilium neceffarium.

Veftram nequeo mirari fatis rationem. Ter. Adel. 3. 3. 23. Cic. 10. Philipp. 18. Quæ (malum) eft ifta ratio, femper optimis caufis veteranorum nomen opponere?

Adduci rationibus. V. ADDUCO.

Adhibere rationem. V. ADHIBEO.

Admittere. Juven. 1. Sat. 21.

Afferre rationem quamobrem, &c. Cic. pro Cæcin. 96.

Agitare rationes. V. Agito, in AGO.

Augere rem bonis & honeftis rationibus. Cic. pro Rabir. Poft. 38.

Capere rationem oculis. V. OCULUS.

Cognofcere rationem facti. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Colligere rationem & rationes. V. COLLIGO.

Confligere ratione. V. CONFLIGO.

Dicere rationem. Plaut. Truc. 1. 2. 57.

Dicam coram contra iftam rationem meam. Cic. 2. Fam. 2.

Dictare rationem. Plaut. Amph. 2. 2. 38.

Difputare rationibus conquifitis. V. CONQUIRO.

Dare rationem. Quintil. lib. 4. cap. 2. Alias caufas, aliam, atque aliam rationem dabo.

Dare rationem fuarum fabricarum. Plaut. Milit. 3. 1. 175.

Dabatur certa ratio remedii. Lucret. lib. 6. 1224.

Dare rationem, pro Referre. Cic.

Duci aliqua ratione. Lucret. lib. 4. 597.

Exponere rationem fuam alicui. Lucret. lib. 1. 945.

Exquirere facta alicujus ad. Cic. 6. Verr. 10. Noli ifto modo agere cum Verre, noli ejus facta ad antiquæ religionis rationem exquirere.

Facere ratione. V. FACIO.

Facere aliquid certum ratione. Ter. Eun. 1. 1. 17.

Facere rem mala ratione. Hor. 2. Serm. 6. 6.

Geratur cum ratione. Lucret. lib. 2. 165.

Jacent rationes. V. JACEO.

Incumbere toto animo & ftudio omni in aliquam rationem. Cic. 1. Q. frat. 1. 21.

Inire aliquid ratione. Ter. Phorm. 2. 2. 30.

Infanire certa ratione. Hor. 2. Serm. 3. 271.

Limat ratio. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Repetere altius rationem. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scrutari aliquid ratione. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Servare. ut, Cic. 2. Fam. 16. Certa quadam ratione non fervat.

Subjicere & fupponere rationem. Cic. 2. de Invent. 70.

Timere aut cupere aliquid ratione. Juven. 10. Sat. 4.

Tractare rationes. Cic. 7. Att.

Videre rationem opinionis fuæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Ratio, Supputatio aliquando dicitur, vel Calculus; Nonnunquam & Expenfa. Plaut. Aul. 3. 5. 53.

Itur, putatur ratio cum argentario. Plin. lib. 12. cap. 14. Schœnus paret Eratofthenis ratione, ftadia XL. Columel. lib. 1. cap. 3. Ne majorem agrum, quam ratio calculorum patiatur, emere velit.

Caftrenfis ratio. V. CASTRUM. [Gloff. Cyrill. Λόγος ἢ ἀναλόγιστος, Racio.

Implicita ratio, apud Jurifconfultos, eft quotiens ex multis & variis caufis, ultro citroque facta funt nomina, qua computata, vel folvitur quod

quod deberi apparet, vel constitutæ summæ chirographum datur. Jacob. Cujacius ad l. Emptor. §. Lucius. de pactis. in Pandect.
Lunaris ratio, Calculus. V. Lunaris, in LUNA.
Nummaria. V. NUMMUS.
Accipere rationem. V. ACCIPIO.
Apparet ratio. V. Non comparet ratio argenti, in COMPAREO.
Comparet ratio argenti. V. ibid.
Computare rationem. Columel. lib. 5. cap. 1.
Conficere, ut Tabulas conficere. Cic. 7. Verr. 146. Cedo rationem carceris, quæ diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit.
Constat ratio. V. CONSTO.
Constat Pergami non multum auri ratio. Cic. pro Flacc. 68.
Convenit inter eos ratio accepti & expensi. V. CONVENIO.
Exacta tenuis ratio saporum. Hor 2. Serm. 4. 36.
Habere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habeo rationem, quid a Pop. Rom. acceperim. Cic. 7. Verr. 36.
Inducere pecuniam in rationem. V. INDUCO.
Ponere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habere rationem de aliquo. Lucret. lib. 1. 128.
Quapropter bene cum superis de rebus habenda
Est ratio; solis lunæque meatus
Qua fiant ratione, & qua vi quæque gerantur
In terris: tum &c.
Habere rationem cum terra. V. HABEO.
Habere rationem cum Musis. V. HABEO.
Putare rationem argentariam, frumentariam, oleariam, vinariam. Vulgo dicunt, *Audire computum vini, olei*, &c. Cato de R. R. cap. 2.
Reddere rationem, translate. Lucret. 3. 260.
— rationem reddere aventem
Abstrahit invitum patrii sermonis egestas. V. REDDO.
Reddere rationem de factis aliorum. Cic. 4. Verr. 30.
Semper ita vivamus, ut rationem nobis reddendam arbitremur. Cic. 4. Verr. 28.
Rationem conficere ad denarium: Phrasis elegans, & aliquantum subdifficilis propter antiquitatis ignorationem. Significat vero, ut ex Turnebo didici, quum summa quædam, quæ in ære debebatur (ut puta si centum millia æris debita sint) in argento solvi desiderabatur: quod sæpe fit, quum nemo non magnam summam in argento, quam in minuto ære habere malit. Et hoc est quod Ad denarium rationem conficere, sive solvere dicimus. Erat enim denarius argenteus, & in argento ratio, vel ad denarium fiebat, vel ad sestertium. Volusius Mæcianus, Quare si ad denarium rationem conficies. Et paulo post, Quum ad denarium ratio conficeretur. Rursum Volusius, Si prius inspexeris ad quem modum sestertiaria ratio conficiatur.
Reposcere rationem vitæ ab altero, vocat Cic. 1. Verr. 27. item Edere & exponere quod in magistratu quisque gesserit: quod nunc Jurisperiti, nullo antiqui juris exemplo, *syndicari* dicunt. Budæus. [Immo, interprete Pediano, Rationem vitæ reposcere, est Accusatorem esse.
Revocare ad veritatem rationem, Accurate expendere. Cic. 3. Off. 84.
Omnes quibuscum ratio huic aut est, aut fuit. Cic. pro Quint. 75.
Sæpius in plur. Rationes, tumque plerumque de Publicæ, vel Provincialis pecuniæ administratione & computo intelligitur.
Vertere rationes vitæ. Lucret. lib. 1. 106.
Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint.
Rationum summa quadrans, In qua nulla sunt reliqua: illi contraria est, Summa excurrens. V. Quadro in QUATUOR.
Domesticæ rationes, Curæ œconomicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12. pr.
Familiares componere. Tacit. 6. Ann. 16. extr.
Longæ rationes. Hor. de Arte Poet. 325.
Sumptuariæ. Cic. 13. Att. 45.
Accipere rationes a colono. Cic. pro Cæcin. 94.
Componere rationes. Tacit. 6. Ann. 16.
Conferre rationes. V. CONFERO.
Conficere rationes in ordinem. V. CONFICIO.
Confingere rationes. V. CONFINGO.
Consulere rationibus. V. CONSULO.
Deponere rationes. Cic. 2. Fam. 17.
Rationes expunctæ & subscriptæ. V. EXPUNGO.
Inferre rationibus, apud Latine ac ex formula loquentes, est In rationario perscribere, quid cui sit erogatum. Cæl. Rhod. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 21. Suet. in Cæsare cap. 47. extr. conf. mox Referre.
Inferre rationes falsas. Cic. pro Flacc. 20.
Onerare rationes. V. Onero, in ONUS.
Putare rationes cum aliquo. Cic. 4. Att. 10.
Reddere rationes, Reliqua solvere. Africanus, l. 53. D. de condit. & demonstrat. Quamvis, inquit, rationes reddere, nihil aliud sit, quam reliqua solvere, &c.
Referre rationes. Cic. 3. Verr. 7.
Rationes ad ærarium per Quæstores suos Magistratus ex provinciis decedentes Referre dicebantur, pro eo quod nunc *Computum reddere* dicunt. Cic. in Pison. 61. Rationes ad ærarium retuli continuo, Cæsar, sicut lex tua jubebat: neque alia ulla in re legi tuæ parui. Quas rationes si cognoris, intelliges nemini plus quam mihi, litteras profuisse. Budæus.
Referre rationibus summam, est Inter recepta computare, hoc est *Receptam facere*, ut vulgus loquitur. Sueton. in Vespasiano cap. 22. Budæus. V. REFERO.
Potius Inferre, ut in aliis, Vide supra. H. St. Ita ex Mss. Salmasii Torrent. Gujet. Gronov. legunt.
Procurare rationes Galliæ. Plin. lib. 7. cap. 16. In filio Cornelii Taciti Equitis Rom. Belgicæ Galliæ rationes procurantis. V. PROCURO.
Subducere rationes. V. SUBDUCO.
Subducta bene ratione esse ad vitam. Ter. Adelph. 5. 4. 1. Donatus, Bene disposita, bene computata. Ducere enim, est digitis computare: sed Ducere, est apud alium & palam, Subducere, apud se ipsum & secreto; quo magis in verbo isto majoris attentionis & diligentiæ signum est.
Ratio, pro eo quod recentiores Quantitatem dicunt. Cato de R. R. 1. 1. Ad villam quum venies, videto, vasa, torcula, & dolia multane sient. Ubi non erunt, scito pro ratione fructuum esse. i. e. Secundum quantitatem.
Pro ratione pecuniæ liberius est Brutus tractatus, quam Pompejus. Cic. 6. Att. 3.
Ad rationem & loci & temporis. Plin. 3. Epist. 18. pr.
Ratio Mathematicis, pro Magnitudine & quantitate. Eucl. 5. Elemen. Ratio, est duarum magnitudinum, ejusdem generis, mutua quædam secundum quantitatem habitudo.
RATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Cic. 2. Tusc. 29. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum: quasi de verbo, non de re laboretur. Sic 4. Tusc. 42.
Suggerere ratiunculas. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Ratiuncula, Supputatio. Ter. Phorm. 1. 1. 2.
— erat ei de ratiuncula
Jam pridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum: id ut conficerem: confeci, affero.
RATIŌNĀLIS, e. Adj. [λογικὸς] Quod ratione utitur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale; Nam equus est animal, sed irrationale. [Formatur ἀναλόγως a subst. Ratio, ut ab Auctio, Auctionalis; ab Emptio, Emptionalis. Et hinc Irrationalis. Sed alia ratio in Rationabilis & Irrationabilis, q. V.
Rationalis particula, ut Causalis, Grammatici. H. St.
Quæstio rationalis, Quæ in re, non in scripto versatur. Quintilian. lib. 3. cap. 5.
RATIONALIS, is. m. Qui est a rationibus, vel Rationes procurat.
Rationales, & Procuratores Cæsaris iidem erant, ut ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo. [Locus hic est cap. 45. Ubi aliquos voluisset, vel rectores Provinciis dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, id est Rationales, ordinare.
Rationales, officiales dicuntur a Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curarioneque fuerint, nondum retum a se administratarum rationem retulerunt. ὑποδίφυοι a Græcis appellantur, id est reddendis rationibus obnoxii l. 4. C. de Episc. & Cleric. Lampridius in Alexandro a fisci procuratoribus nihil differre Rationales putat. Hunc Budæus sequitur, cui ego adstipulor: nam nos quoque eos, qui rationum cognoscendarum susceperunt officium, seu reddiderint, seu non reddiderint, Rationales dicimus, *Maîstres rationaulx, ou Gens de comptes.* Primum illud adnotat Hotomannus, lib. singulari de verborum quæ ad jus attinent significatione.
Vide Torr. in Suet. Domitianum cap. XI. H.St. conf. PROCURATOR. f. l. & Lex. Pitisc.
RATIONALĬTER, Adv. Sen. Epist. 109. Hominem movere rationaliter. Tertull. de Anima cap. 16. Indignabitur Deus rationaliter.
RATIONALĬTAS, ātis. f. Tertull. de Anima cap. 38. Anima habet immortalitatem, rationalitatem, &c.
RATIONĀBĬLIS, e. Adj. Ulpian. in l. 2. §. Ei quoque. D. de judiciis. Et hæc sententia vera & rationabilis est. Sen. de Vit. Beat. cap. 14. Rationabilem fortiris naturam. [Suspecta tamen hæc dictio cum inde derivatis Vossio fuit, de Vit. Serm. 4. 35. ut & contraria eidem Irrationabilis, ibid. 33. afferente utramque Borrichio Cogit. p. 150. & 216. Ego vero cum videam, Senecæ, Celsi, Fabii codices variare in hac voce, ita ut alii Rationalis, alii Rationabilis præferant, standum esse priore lectione puto, quæ sine controversia Latina est, de sequioris ævi consuetudine nil contra dico. Exstat etiam in Gloss. Græco Lat. λογιστικὸν ἔχων Rationabilis. Verum cum formam Adjectivi verbalis habeat, unde formetur non apparet. Non enim dicitur Rationor, sed Ratiocinor, unde lege artis Ratiocinabilis dicendum foret, & forsan ita scribendum in Gloss. L. Gr. pro Ratiocinale λογικὸν. & Ratiocinalia λογικά. Forte tamen veteres etiam Rationor dicebant, ut Sermonor pro Sermocinor, teste Gell. 17. 2. unde & Rationator. conf. Cellar. Cur. post. p. 119. & Antib. p. 130
RATIONABILĬTER, Adv. Hieron. Epist. 25. cap. 5. Rationabiliter errare.
RATIONABILĬTAS, ātis. f. Apul. de Doctr. Plat. 1. p. 9. Elmenb. Rationabilitas, mentis optima portio, capitis arcem tenet. al. Rationabilis.
RATIONĀRIUS, a, um. Adj. [λογιστικὸς] ut, Rationarius codex, In quo rationes continentur. Marcellin. 18. 5. Quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.
RATIONARIUM, i. n. Commentarius rationum. Suet. Aug. cap. 28. pr. De reddenda Rep. bis cogitavit: primo post oppressum statim Antonium, memor objectum ab eo sibi sæpius, quasi per ipsum staret, ne redderetur; ac rursus tædio diuturnæ valetudinis, cum etiam magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium imperii tradidit.
RATIONARIUS, i. m. Qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest.
RATIONĀTOR, ōris. m. Idem. Ulpianus, in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Sed etsi duas tabernas ejusdem negotiationis exercuit, & ego fui tabernæ (verbi gratia) quam ad Bucinum habuit, rationator: alius ejus, quam trans Tiberim: æquissimum puto, &c. [An Ratiocinator?
RATIOCĬNOR, [ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι] āri. Ratione colligere & deprehendere, vel etiam *Computare* quod dicitur. Cic. 1. Tusc. 4. At nos metiendi ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.
Ratiocinari, Argumentis colligere. ut,
Cujus illi conatus, ut ille ratiocinabatur, nec si cuperent, reprimere possent. Cic. pro Milon. 32.
De pecunia ratiocinari. Cic. 2. de Invent. 125. De pecunia ratiocinari sordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.
RATIOCINĀTUS, a, um. Partic. Pass. Vitruv. 10. 15. Omni proportione eorum ratiocinata ex longitudine.
RATIOCINATIO, ōnis. f. [συλλογισμὸς] Computatio. Vitruv. 1. 1. Ratiocinationes cognoscere & percipere.
Tralate ad mentis actum. Cic. 2. de Invent. 18. Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio, &c.
RATIOCINĀTOR, ōris. m. [λογιστὴς] Calculator. Cic 1. Att. 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, & clientem tuum.
Ratiocinatores officiorum. Cic. 1. Off. 59. Et consuetudo exercitatioque capienda, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & addendo, deducendoque, videre quæ reliqui summa fiat.
RATIOCINĀTĪVUS, a, um. Adj. [συλλογιστικὸς] Quod ad ratiocinationem pertinet. ut, Ratiocinativum genus orationis. Cic. 1. de Invent. 17. Ratiocinativa atque collectiva quæsitio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 6. Ratiocinativus status, id est syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ratiōcĭnium, i. n. Ipse ratiocinandi actus. Columel. lib. 5. cap. 1. Hæc non aliena, nec procul a ratiocinio, quod tradituri sumus, breviter præfari oportuit.

R E P

REP. Republica.

Rĕpāgŭlum, i. n. [κόραξ σιδηρᾶς θύρας. Gloss. Græc. Lat.] quod & Repages dicitur feminino genere, Obex dici potest, ex Re & Pago compositum. Festus, Repagula sunt, ut Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita finguntur, ut ex contrario oppagantur, ut Cic. 6. Verr. 94. Postea, convulsis repagulis, effractisque valvis, demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Quæ poetæ interdum Repages appellant. Hactenus Festus. Plaut. Cist. 3. 18.

Ubi estis, servi? occludite ædes pessulis, repagulis.

Portæ repagula ceciderunt. Ovid. 14. Met. 783.

Convellere repagula. V. convello.

Laxare repagula. Lucan. lib. 1. 295.

Perfringere repagula juris. V. perfringo.

Pulsant pedibusque repagula. Ovid. 2. Met. 155.

Rapta robusta repagula de poste. Ovid. 5. Met. 120.

Recludere iram repagulis. Cic. 3. de Nat. Deor. 66. Illa, versa mente, mihi hodie tradidit repagula, quibus ego iram omnem recludam.

Repagulārius, a, um. Adj. ut,

Repagularii judices, seu disceptatores, Commissarii sunt, ad fores Curiæ jus dicentes. Et sententiæ eorum, vel interfata, seu interlocutiones, Acta repagularia vocantur. Budæus in Forensibus.

Rĕpandus, a, um. Adj. [ἀνάκυρτος] Quod est recurvum & sinuosum, quodque retrorsum patet. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad hæc pertinet pectorosa cervicis repandæ ostentatio. Idem 9. 8. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Quam tu nunquam, ne in somnis quidem, vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. conf. Solin. cap. 43.

Repandĭrostrus, a, um. Adj. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 26. Repandus vero, nunc retro patentem significat, nunc reflexum: unde Repandirostrum concinnavit Pacuvius, quanquam dure, Quintiliano teste 1. 5.

Rĕpango, pēgi, & panxi, pactum, ĕre. Idem quod Pangere. Columel. lib. de Arborib. cap. 22. In quo scrobe destinaveris nucem serere, terram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen ferulæ repangito. Idem 5. 10.

Rĕparco, si, sum, [ἀναφείδομαι] ĕre. Idem quod Parcere. Plaut. Truc. 2. 4. 25.

Utinam a principio rei item parsissem meæ,
Ut nunc reparcis suaviis. Antiquum est.

Reparcere, ex contrario sensu, pro Non parcere, ut in Claudere & Recludere. Lucret. lib. 1. 668.

Scilicet ex ulla facere id si parte reparcent. Sic, enim legit Lambinus, alii aliter, ut annotavit Turnebus.

Rĕpāro, [ἀναλαμβάνω, ἀνάκτωμαι, ἀνασκευάζω, ἀκέομαι] āre. Instaurare. & in statum pristinum redigere, quasi rursus parare. Plin. Epist. 291. Sed quæ sunt vetustate sublapsa, reparentur in melius.

Perdere & Reparare contraria. Cic. 5. Verr. 199. Quibus injuriis gravissimis tamen illud erat miserum solatium, quod id perdere videbatur, quod alio Prætore, eodem ex agro reparare posset.

Reparare quod amiseris. Plin. 6. Epist. 94.

Amissas res reparare. Hor. 2. Serm. 5. 2.

Exercitum. Plaut. Capt. 1. 5. 52. al. Imperare.

Reparare bellum. Liv. 30. 7.

Requies reparat vires. Ovid. 4. Epist. 90.

Reparare, pro Repetere. Ut enim Parare, est Quærere: sic Reparare, Requirere, recuperare. Hor. 1. Carm. 37. 24.

Fatale monstrum: quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentes
Classe cita reparavit oras. Monuit Turnebus.

Reparare, Redimere, rursus emere. Alfenus in l. Quidam. D. de in rem verso, Quidam fundum colendum servo suo locaverat, & boves ei dederat. Quum hi boves non essent idonei, jusserat eos venire, & his nummis, qui recepti essent, alios reparari. Servus boves vendiderat: alios redemerat: nummos venditori non solverat, &c.

Reparari, Passive, Refarciri. Lucret. lib. 1. 1036.

Unde amissa solent reparari in tempore quoque

Reparari labore, ac refici. Plin. in Paneg. cap. 77.

Reparātus, a, um. Partic. ut, Vina Syra reparata merce. Hor. 1. Carm. 31. 12. h. e. ut interpretatur Duarenus lib. 1. Anniversf. disput. Vina, quæ sint empta nummis, ex venditione Syræ mercis refectis. Jurisconsultis autem, Parare, pro Emendi verbo in usu est. Reparare igitur, pro Parandi verbo ab Horatio est usurpatum, quemadmodum & Redimere, pro eo quod est Emere, ponere solemus. Lambinus.

Majores copias esse reparatas. Curt. 4. 911.

Reparātio, ōnis. f. [ἀνασκευή] Sall. in Jugurth. c. 31. Sed sane fuerit regni reparatio, plebi sua jura restituere. Al. Paratio. Prudent. Hymn. Exseq. 120.

Mors hæc reparatio vitæ est. Veget. R. M. 3. 14. extr. Reparationis spes.

Reparātor, ōris. m. [ἀνασκευαστής] Stat. 4. Silv. 1. 11.

Ipse etiam immensi reparator maximus ævi
Attollit vultus &c. conf. Fab. Pict. apud Serv. in 1. Georg. 21.

Reparābĭlis, e. Adj. [ἀνασκευαστος] ut, Damnum reparabile. Ovid. 1. Amor. 14. extr, & Met. 1. 379.

Pudicitia nulla arte reparabilis. Ovid. 5. Epist. 103.

Vitam abire, ut rem supervacuam & reparabilem, finitis. Senec. de Brev. vitæ cap. 6.

Rĕpastĭno, [ἀνορύσσω] āre. Repastinari dicebant veteres vineas, Quæ refodiebantur. Festus, Repastinari is ager dicitur, ut Verrius existimat, cujus natura mutatur fodiendo, quum aut silvester excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat pascui, vel pecoribus herba. vel hominibus satione. Cato in ea quam scribit de suis virtutibus contra Thermum, Ego jam a principio in parcimonia, atque in duritia, atque industria omnem adolescentiam meam abstinui, agro colendo, saxis Sabinis silicibus repastinandis, atque conserendis. Hactenus Festus. Columel lib. 4. cap. 32. Quum deinde cultus consenuit, repastinandum est. Idem lib. 2. cap. 15. Æstivis deinde mensibus, non aliter ac si repastines, totum sterquilinium rastris permisceri oportet. Plin. lib. 13. cap. 13. Cn. Terentium scribam, agrum suum in Janiculo repastinantem, offendisse arcum conf. Varro 1. de R. R. 18.

Repastinatio, ōnis. f. Cic. de Senect. 54. Quid agri fossiones, repastinationesque proferam?

Rĕpātrio, āre. Redire. Solinus cap. 46. extr. Hoc Arabiæ fat est, hinc ad Pelusium repatriemus. Idem cap. 40. Assiduis denique exemplis patet eos peperciſſe, quum multi captivorum, aliquot leonibus obviis, intacti repatriaverint. h. e. In patriam reversi sint.

Rĕpecto, xi, vel xui, xum, [ἀνακτενίζω] ĕre. Rursum pectere. Unde

Rĕpexus, a, um. Partic. [ἀνακτενισθεὶς] ut Equi repexi. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 3.

Sparge diem meliore coma: crinemque repexi
Blandius elato surgent temone jugales.

Coma repexa modo. Ovid. 3. de Arte Am. 154.

Repecto, Quod pexum erat & compositum dissolvo. Stat. 6. Theb. 418.

Colla toris crinita tument, stantesque repectit
Aura jubas. h. e. Dispergit, dissolvit. Lactantius. De equis loquitur.

Rĕpĕdo, [ἀναποδίζω] āre. Pedem retrahere, Repedare, Recedere, inquit Festus. q. V. Lucilius apud Non. 2. 738 Rediisse ac repedasse, ut Romam vitet gladiatoribus. Cic. 3. de Legib. 18. Domum cum laude repedandum. Correctius exemplar legit Redeunto.

Rĕpello, pŭli, pulsum, [ἀπωθέω, ἀνακρούω] ĕre. Retro pellere quod ingruit, rejicere, propellere sive propulsare. in Præt. scribitur & Reppuli metri causa. Plaut. Bacch. 4. 9. 43.

Conflixi, atque hominem repuli: dein pugnam conserui seni. Cic. 6. Verr. 94. Qui primo quum obsistere ac defendere conarentur, male mulcati clavis ac fustibus, repelluntur.

Armis repellere, Fugare, & avertere aliquem. Cic. pro Cæcin. 33.

Repellere a vel ab. Cic. Post redit. in Senat. 16. Tu meum generum pro pinquum tuum, tu affinem tuam, meam filiam, superbissimis & crudelissimis verbis a genibus tuis repulisti? Idem pro Domo, 54. Homines audaces ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti?

Jugum servitutis a corpore suo. Cic. Anteq. iret in exsil. 1. Sit is vestris animis acceptissimus, qui a vestro corpore jugum acerbissimum repulit servitutis.

Legatum a se. Julian. in l. Si hæreditatem. D. Mandati.

Servitutem a civibus. Cic. ad Brut. 14. Tibi persuade, non te Libb. Martiis, quibus servitutem a tuis civibus repulisti, plus profuisse patriæ, quam si mature veneris, profuturum.

Repellere ab impediendo & lædendo. Cic. de Petit Conf. 42.

Repellere & Excludere a. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina, rerumque majorum scientia, &c. videbam.

Quum te a Conlulatu repuli. Cic. 1. in Catil. 27.

Bellum repellere. Cic. de Provinc. Consul. 32. Bellum Gallicum, p. c. C. Cæsare imperatore gestum est, antea tantummodo repulsum; semper illas nationes nostri Imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt.

Causam repellere. Cic. 3. de Finib. Nec qui defendunt eam, versuti sunt in differendo: nec qui contra dicunt, causam difficilem repellunt. [An refellunt? & Versati? Locum falso notatum non reperi.

Contumelia repellatur, severitas adhibeatur. Cic. 1. Off. 137.

Dolorem a se. Cic. 1. de Finib 30. Dolorem aspernari, ut summum malum, & quantum possit a se repellere.

Facinus. Ovid. 15. Met. 777.

Famem arte humili reppulit. Ovid. 4. de Pont. 3. 40.

Fraus concessa est repellere fraudem Ovid. 3. de Arte Am. 491.

Hiemem ver repellit. Ovid. 10. Met. 164.

Impetum ægre repellere. Cic. de Provinc. Consul. 6.

Ictus validos cute reppulit. Ovid. 3. Met. 64.

Netas reppulit ille. Ovid. 2. Fast. 140. al. Submovet.

Preces alicujus. Ovid. 14. Met. 377.

Sanguinem repellere, pro Depellere, vel extrahere. Plin. 18. 16.

Tellurem hasta. Ovid. 2. Met. 786.

Verba fastidita. Ovid. 4. de Pont. 1. 19.

Vim vi. Cic pro Sext. 88. Non verebar ne quis, aut vim vi repulsam reprehenderet, aut, &c.

Vim repellere, & Inferre vim, contraria. Cic. pro Milon. 52.

Repulsus, a, um. Partic. [ἀπωσθεὶς] ut,

Repulsus foribus, pro A foribus, apud Hor. 2. Serm. 7. 90.

A vera ratione repulsum. Lucret. lib. 6. 767.

Æra repulsa toties. Tibul. lib. 1. 3. 24.

Æra repulsa sonant. Tibul. lib. 1. 9. 22. h. e. Frequenter pulsata seu percussa.

Amor sæpe repulsus. Ovid. 1. Amor. 8. 76.

Hostis repulsus. Ovid. 6. Fast. 393.

Noxa repulsa effugiat meis stabulis. Ovid. 4. Fast. 748.

Tellus repulsa est. Ovid. 6. Met. 512.

Telum repulsum ære. Virg. 2. Æn. 545.

Repulsior secunda conlatione dixit Cato in ea quæ est contra Cornelium apud populum. Nec quis, inquit, incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior. Repulsior Comparative dixit a Repulso. Fest.

Repulsio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Chron. 2. 7. 112.

Repulsus, ûs. m. [ἀπώθησις] Ipse repellendi actus. Plin. lib. 34. cap 8. Cervumque unà ita vestigiis suspendit, ut linum subter pedes trahatur alterno morsu digitis calceque retinentibus solum, ita vertebrato dente utrisque in partibus, ut a repulsu per vices resiliat. Idem lib. 11. cap. 37. Vipera prægnans veneno impresso, dentium repulsu virus fundit in morsus.

Repulsus scopulorum. Cic. 1. de Divin. 13.

Rauci repulsus umbonum. Claud. de Bell. Gild. 433.

Assiduus creberque repulsus. Lucret. lib. 4. 105.

Repulsus, pro Repercussu. Plin. lib. 8. cap. 43. de asinis, Repulsu durioris materiæ clauditatem illico affert.

Repulsa, æ. f. Rejectio ab honore vel magistratu. V. Valer. Max. lib. 7. cap. 5. Dicimus autem Accipere repulsam, & Ferre repulsam. Cic. pro Planc. 51. C. Marius, duabus Ædilitatis acceptis repulsis, septies Consul est factus. Idem 5. Att. 19. Quod scribis, libenter repulsam tulisse eum, qui cum sororis tuæ filii patruo certaret, hoc magni amoris signum.

Gravior mihi morte repulsa est. Ovid. 20. Epist. 167.
Offensiones & repulsas, quasi quandam ignominiam & infamiam, timere. Cic. 1. Off. 71.
Rara repulsa. Ovid. 2. Amor. 19. 6.
Sordida. Hor. 3. Carm. 2. 17.
Tristes. Claud. 6. Cons. Hon. 361.
Turpis. Hor. 1. Epist. 1. 43.
Accipere repulsam, V. paulo supra.
Afferre repulsam. V. AFFERO.
Assequi honores sine repulsa. Cic. in Pison. 2.
Ferre repulsam. Cic. 2. de Orat. 280. Nepos 4. 25. V. paulo supra.
Ferre repulsam & Præteriri. Cic. 11. Philipp. 19.
Pati repulsam. Ovid. 2. Met. 97.
Referre repulsam in domum. Cic. 1. Off. 139. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam, non solum repulsam retulit, sed ignominiam, &c.
Dolore repulsæ crescit amor. Ovid. 3. Met. 395.

REPULSO, [ἀπωθίζω] āre. Frequent. unde

REPULSANS, antis. Partic. [ἀπωθίζων] Lucret. lib. 4. 583.
— ita colles collibus ipsis
Verba repulsantes iterabant dicta referre.
Pectus repulsans vera. Lucret. lib. 4. 912.
Vera repulsanti discedas pectore dicta.

RĔPENDO, di, sum, [ἀντιστοιδίδωμι, ἀμείβω, ἀμείβομαι, ἀνλιστηκόω, ἀνλισταθμίζω] ĕre. Retribuere, compensare. Virg. 1. Æn. 243.
— fatis contraria fata rependens. Plaut. Pseud. 1. 2. 86.
Sine modo, rependam ego cuncta ob hæc hercle una opera. al. Reprehendam.
Rependere argento. Plin. lib. 12. cap. 25. de opobalsamo, Alexandro Magno res ibi gerente, toto die æstivo unam concham impleri justum erat. Omni vero fecunditate e majori horto congios senos, minore singulos, cum duplo rependebatur argento.
Damna ingenio formæ rependo meæ. Ovid. 15. Epist. 32.
Dona rependere alicui. Stat. 9. Theb. 658.
Gratia rependatur facto, Reddatur, Referatur. Ovid. 2. Met. 694.
Pœnas sceleribus rependere pares. Senec. OEdip. 14.
Præmia digna. Stat. 9. Theb. 50.
Pretium pro officiis. Ovid. 2. Amor. 8. 21.
Vices. Propert. lib. 4. 4. 58.
Vota alicui rependere pro re aliqua. Stat. 3. Silv. 3. 155.

REPENSUS, a, um. [ἀνλιστοιμιδιδὰς] Partic. ut, Repensum aurum pro capite alicujus, & Repensum auro caput, Idem. Cic. 2. de Orat. 259. Plin. lib. 33. cap. 3. Quum Septimulejus C. Gracchi familiaris, auro repensum caput ejus excisum ad Opimium tulerit.

REPENSŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἀμείψων] ut, Magna repensurus. Sil. lib. 17. 578.

REPENSO, [ἀνλιστοιμέομαι] āre. Frequent. Columel. lib. 3. cap. 2. Id tamen incommodum repensat uvarum multitudine. Paterc. lib. 2. 12. 15. quem vide.
Repensans. Seneca Troad.
Brevi repensans, quicquid adjecit moræ
Scyros, &c. H. St. Sed locum aliter in Membranis legi docuit Gronov. q. V. Est autem v. 206.

REPENSATIO, ōnis. f. Salvian. lib. 4. Ad repensationem vicissitudinis.

REPENSĀTRIX, īcis. f. ut, Repensatrix data. Mart. Capell. lib. 9.

RĔPENS, entis. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπινάιος] Subitus & repentinus. Tacit. 6. Ann. 7. Quid repens, aut vetustate obscurum?
Adventus hostium repens, & Exspectatus, contraria Cic. 3. Tusc. 52. Quanquam hostium repens adventus magis aliquando conturbat, quam exspectatus: & maris subita tempestas, quam ante provisa, terret navigantes vehementius.
Bellum repens. Liv. 10. 7. Si quod repens bellum oriatur.
Casus. Liv. 33. 2.
Causa. Tacit. 15 Ann. 68.
Clades. Liv. 22. 8. pr.
Clamor. Sil. lib. 3. 220. Claud. de Bell. Get. 460.
— gavisa repens per mœnia clamor Tollitur.
Cogitatio. Tacit. 1. Hist. 23. 1. Idem 4. 25. 2.
Consternatio. Curt. lib. 10. 2. 15.
Cura repens. Cic. 3. Tusc. 29.
Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Poeta.
Defectio Lucanorum. Liv. 8. 29.
Discordia. Virg. 12. Æn. 313.
Fama repens belli Gallici allata. Liv. 6. 42.
Ictus fulminis repens. Lucret. 5. 401.
Lacrimas repentes fuderunt simulachra. Tibul. lib. 2. 5. 77. al. Tepentes.
Metus. Senec. Troad. 6.
Perfidia. Tacit. 4. Hist. 25.
Religio repens civitatem eo tempore invaserat. Liv. 29. 10.
Sonus. Seneca Medea, 12.
Terror. Liv. 21. 30.
Tumultus. Liv. 1. 14.
Vox. Valer. 2. Argon. 91.

REPENTE, Adv. [αἰφνίδιον, ἐξαίφνης, ἄφνω, αὐφνιδίως] Subito, statim. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt.
Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim diffluere, quam repente præcidere.
Modo egens, repente dives. Cic. 2. Philipp. 65.
Repente præter spem dixit. Cic. 4. Fam. 4.
Sed repente, e vestigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus est verres. Cic. 1. Verr. 57.
Repente tanquam somnio. Cic. in Sallust. 20.
Ruere omnia visa repente. Virg. 8. Æn. 525.
Lapsa repente turris. Virg. 2. Æn. 465.
De repente. V. DE præp.

REPENTĪNUS, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπινάιος] Subitum, & a nemine provisum, seu de quo nemo cogitaverat. Ter. And. 5. 4. 34.
— vix sum apud me, ita animus commotus est metu,
Spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.
Exspectatus & Repentinus. Cic. 2. de Orat. 225.
Aquas repentinas ejaculatus est. Ovid. 1. Fast. 270.
Consilium. Nepos 4. 4. 5.
Edictum exoritur peculiare repentinum. Cic. 5. Verr. 36.
Exitus repentinus & informis. Tacit. 6. Ann. 49.
Fragor. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 211.
Homines. Cic. de Clar. Orat. 242. Ignoti homines & repentini, Quæstores celeriter facti sunt, oppidano quodam & incondito genere dicendi. Turnebus, Homo repentinus dicitur, homo novus, qui subito repenteque in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. conf. REPERTITIUS.
Mala. Cic. 3. Tusc. 40.
Mors. Cic. 2. de Divin. 74.
Motu repentino accidentia, & Quæ meditata inferuntur, contraria. Cic. 1. Off. 27. Leviora sunt ea, quæ repentino aliquo motu accidunt, quam ea quæ meditata & præparata inferuntur.
Nuntius. Cic. 7. Verr. 27. Veniunt Syracusas parentes, propinquique miserorum adolescentium, hoc repentino calamitatis suæ commoti nuntio.
Tumultus. Ovid. 5. Met. 5.

REPENTĪNO, Adv. [αἰφνιδίως] Plaut. Pseud. 1. 1. 37.
Quasi solstitialis herba, paulisper fui:
Repente exortus sum, repentino occidi. Cic. pro Quint. 14.
Moritur in Gallia Quintius, quum adesset Nævius, & repentino.

RĔPERCŬTIO, cussi, cussum, [ἀνλιτύπτω, ἀνλιτυπέω] ĕre. Percutientem ferire. Plin. 4. Epist. 30. An ut flumina, quæ in mari deferuntur, adversantibus ventis, obvioque æstu retorquentur: ita est aliquid, quod hujus fontis excursum per momenta repercutiat?
Repercutere aciem oculi dicit Senec. Epist. 115. pro Repercutiendo perstringere.
Repercutere alicujus dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3. Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. i. e. Refellimus. [Immo Retorquemus in adversarium.
Repercutere fascinationes, Discutere. Plin. lib. 28. cap. 4.

REPERCUSSUS, a, um. Partic. [ἀνλιπτυπηθὲς] Plin. lib. 17. cap. 21. Quum vero concreti ademere transitum, repercussa erumpit.
Repercussus sol. Virg. 8 Æn. 23.
Sic ut aquæ tremulum, labris ubi lumen ahenis,
Sole repercusso, aut radiantis imagine Lunæ,
Omnia pervolitat late loca. Ubi Servius, Repercusso, aut vacat RE, aut bene Repercussum, quia primo aquam ferit, inde postea tendit ad tecta. Ovid. 2. Met. 110.
— positæque ex ordine gemmæ
Clara repercusso reddebant lumina Phœbo.
Imaginis repercussæ umbra. Ovid. 3. Met. 434.
Repercussæ clamoribus valles. Liv. 21. 33.

REPERCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 7. 19. Per repercussionem vicinorum siderum. conf. Ulp. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

REPERCUSSUS, ûs. m. [ἀνλιτυπία] Ipse repercutiendi actus. Plin. Epist. 282. Nec in flumen, sed in ipsum mare emittere, repercussus maris servabit, & reprimet quicquid e lacu veniet. conf. 2. Epist. 17.
Repercussus colorum. Plin. lib. 37. cap. 2. Sunt qui maxime in iis laudent extremitates, & quosdam colorum repercussus, quales in cælesti arcu spectantur. *La reverberation des couleurs.*
Repercussus solis, quæ vulgo *Reverberatio* dicitur. Plin. lib. 5. cap. 5.
Repercussus ventorum. Plin. lib. 5. cap. 9.
Repercussu vox intumescit. Tacit. Germ. 3. 2.

REPERCUSSĪBĬLIS, e. Adj. ut, Repercussibilis usus. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. Repercussibilis sphæra. Idem ibid. 3. 6.

RĔPĔRIO, repĕri, vel Poetice, reppĕri, repertum, [εὑρίσκω, ἀλφίω] īre. est Casu offendere non quæsitum aliquid. Plaut. Aul. 5. 1. 10.
Reperi. L. quid reperisti? s. non quod pueri clamitant
In faba se reperisse. Ovid. 1. Met. 654.
— tu non inventa reperta es. i. e. Tu quæ non invenibilis olim eras. [Sed rectius legitur, mutata distinctione,
— tu, non inventa, repertâ
Luctus eras levior. V. Voss. Etymol. in Aperio.
Reperio, ex Re & Pario componitur: ut, Repertum sit quasi Repartum, & in lucem proditum. V. Voss. l. c.
Reperire, non est aliquando fortunæ. Ter. Phorm. 1. 4. 15.
Sed ubi Antiphonem reperiam? aut qua quærere insistam via?
Reperiri dicitur aliquis, aut aliqua, Quum palam & comperta nobis est. Cic. pro Quint 56. Tamen in ista populatione & proscriptione bonorum, improbissimus reperiebare.
Pro Comperiebare. H. St. Et refertur ad Adj. Improbissimus.
Repertus es ingratus. Plaut. Perf. 5. 3. 59. i. e. Palam visus & compertus es esse ingratus.
Aditum sibi reperire. V. Aditus, in ADEO.
Auxilium alicui rei. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 15.
Causam reperire, Invenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Ter. Phorm. 2. 1. 4. Quid mihi dicent? aut quam causam reperient? Idem Eun. 3. 3. 6.
Ubi veni, causam, ut ibi manerem, repperit.
Causas reperio cur senectus misera esse videatur. Cic. de Senect. 15. Quum complector animo, quatuor causas reperio, cur senectus misera videatur.
Consilium reperire. Ter. Phorm. 1. 4. 1.
Nullus es, Geta, nisi aliquod jam tibi consilium celere repereris. conf. Idem Heaut. 3. 2. 22.
Exitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Nec vos exitum reperitis, resque tota vacillat & claudicat.
Gloriam armis. Ter. Heaut. 1. 1. 60.
Malefacta vestra repperi radicitus. Plaut. Most. 5. 1. 62.
Medicinam alicui rei. Cic. 1. Verr. 70. Profecto nulla unquam medicina his tot incommodis reperietur.
Negotium repperi in hac re. Plaut. Rud. 2. 5. 26.
Novi aliquid. Cic. 4. Acad. 16. Posteaquam Arcesilas Zenoni, ut putatur, obtrectans, nihil novi reperienti, sed emendanti superiores immutatione verborum, &c.
Occasionem. Plaut. Pseud. 4. 4. 9.

Periculum suum. Ovid. 8. Met. 333.
Rationes bellandi. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 50. In novo genere belli novæ ab utrisque bellandi rationes reperiebantur.
Viam. Cic. 2. Att. 1. Quod si in eam me partem incitarem, profect jam aliquam reperirem resistendi viam. Idem 5. Verr. 110. Mihim ineunda ratio, & via reperienda est, qua, &c. Virg. 5. Æn. 807.
Reperire parentes. Ter. And. 4. 6. 11.
Hoc non secus reperies. Plaut. Capt. 3. 4. 93.
Non reperiebam, quemadmodum posset jungi sententia duorum tam diversa censentium. Cic. de Clar. Orat. 8. Quibus armis quemadmodum uterentur, non reperiebant.
Quid ad hæc repereris? solvamus inquis. Cic. 7. Att. 3.
Reperire quamobrem. Ter. Adel. 4. 3. 1.
Reperio eum venisse Tarentum. Cic. de Senect 10. Quem Tarentum venisse L. Æmilio, App. Claudio Consulibus reperio.
Non reperitur ullo vestigio. Cic. pro Cluent. 30. Cluentii nummus nullus judici datus ullo vestigio reperitur.
Reperitur de quodam. Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam potre reperitur Syracusis, tamdiu potare solitum, donec cooperta terra ætum ederent ova.
Reperiam multos, vel potius innumerabiles, non tam, &c. Cic. de Finib. 29.
Reperibo, in futuro antiqui dixerunt. Cæcil. Obolostate, Nunc nimvero est, quum meæ morti remedium reperibit nemo. Auct Nonius, 10. 29.
Reperibitur, in futuro Pass. dixit Plaut. Epid. 1. 2. 48.
Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.
Reperirier, pro Reperiri. Lucret. lib. 4. 482.
Nam majore fide debet reperirier illud, &c.

Reperiens, entis. Partic. Cic. 4. Acad. 16. Zeno nihil novi reperiens, sed emendans superiores.

Repertus, a, um. Partic. ut, Carmina labore reperta. Lucret. lib. 3. 420.
Civis repertus frater ejus. Sulpic. Apoll. in Ter. Eun. arg. 11.
Divina antiqua reperta. Lucret. lib. 5. 13.
Divitiis repertis incumbere. Virg. 6. Æn. 610.
Obscura reperta Grajorum. Lucret. lib. 1. 137.
Superl. Apul. Apol. Per me licet fuerit repertissimum.

Repertum, i. n. [εὕρημα] Lucret. lib. 1. 732.
Carmina quinetiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclara reperta. i. e. Inventa, quæ ipse Empedocles (de quo hic fit mentio) primus adinvenit. Idem 5. pr. Divina reperta.

Repertus, ûs. m. Apul. Met. 11. pr. Cere repertu lætata filiæ. Idem Florid. pr. Quippe adhuc ars ista repertu novo commodum oriebatur.

Reperior, ōris. m. Qui reperit. Ovid. 3 Fast. 762. Plin. 2. 12.
Doctrinarum repertores. Lucret. lib. 3. 10,0.
Hominum rerumque repertor. Virg. 10. Æn. 829.
Legum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Opis medicæ repertor Phœbus. Ovid. de Rem. Amor. 76.
Pœnæ mirandus repertor. Ovid. 3. Trist. 11. 51.
Tormentorum. Claud. 1. in Eutrop. 163.
Vitis repertor, Bacchus. Ovid. 2. Fast. 329.

Repertrix, īcis. f. Apul. Apol. p. 285. Elmenh. Paupertas omnium artium repertrix.

Repertōrium, i. n. quid sit, declarat Ulpianus De administratione & periculo tutorum, l. Tutor, his verbis, Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo Inventarium appellatur, dolo fecisse videtur, nisi forte aliqua necessaria & justissima causa allegari possit, cur id factum non sit.

Repetītius, a, um. Adj. Quod repertum est. Sallust in Cic. 1. Repertitius, ascitus, & paulo ante insitus huic urbi civis. Repertitius autem appellatur civis, Turnebo auctore, Qui non est origine civis, sed jure, ut in civitate receptus, quasi repertus civis & quæsitus. Alii tamen Reptitius legunt eleganter: quidam Irreptitius: non deest etiam qui Repetitius, quasi is sit, qui quum se civem Romanum ferat, ab aliis repetatur. Sed Repertitius, quod in veteribus libris perscribitur, ut ingenuum & verum libentius retinuerim. [Nec inscite legeris Repentinus. V. in voce ex Cic. Homo repentinus. Nihil enim Tullio, nisi novitatem objici his verbis perspicuum est. de Reptitius conf. in repo.

Repetīto, āre frequent. Varr. R. R. 1. 1. Indicabo a quibus scriptoribus reperites. al. Reperias.

Rĕpĕto, īvi vel ii, ītum, [ἀπαιτέω, μιπαιτέω, ἐπιαλαμβάνω] ĕre. proprie Restituendum petere. Auctor ad Heren. lib. 2. 19. Id quod argentario obtuleris expensum, a socio ejus recte repetere possis. Ter. Eun. 4. 6. 12.
Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretii.
Cic. 7. Verr. 127. Repetere res suas.
Dare & Repetere. Cic. 1. Tusc. 116. At ea quidem dedit usuram vitæ, tanquam pecuniæ, nulla præstituta die. Quid est igitur quod querare, si repetit quum vult?
Beneficium repetere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Bona sua repetere ac persequi lite atque judicio. Cic. 5. Verr. 32.
Fructum repetere; dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro Arch. 1. Earum rerum omnium, vel in primis hic A. Licinius fructum a me repetere prope suo jure debet. Hoc dixit Cicero post commemoratum ingenium suum, & dicendi exercitationem, & optimas artes. Est autem metaphora a villico, a quo dominus villæ rationem fructuum solet exigere.
Fructum & officii præmium repetere. Cic. Anteq. iret in exsil. 4.
Gratiam pro beneficio repetere. Liv. 1. 47.
In servitutem urbes. Liv. 34. 58.
Jus. Cic. 1. Verr. 18. Ecquid auctoritatis apud vos in suo jure repetundo socii Populi Romani, supplices vestri, habere debeant.
Pœnas ab aliquo, Exigere. Cic. 7. Verr. 16. Verebatur ne Populus Romanus ab isto eas pœnas vi repetisse videretur, quas veritus esset, ne istis legibus & vestro judicio non esset persoluturus.
Repetere, Revocare. Plaut. Truc. 4. 3. 72.
Bene agis mecum, filium istinc tute melius est repetere. Ter. And. 1. 5. 14. Hem, repudiatus repetor.
Repetere, Sæpius petere. Cic. pro Planc. 101. Quid me aspectas? quid mea promissa repetis? quid meam fidem imploras?

Repetere, Iterare. Columel. lib. 4. cap. 28. Postea licet eandem pampinationem repetere.
Audita repetens. Ovid. 20. Epist. 193.
Omina repetere, i. e. Auspicia iterare. Virg. 2. Æn. 178.
Extemplo tentanda fuga canit æquora Calchas:
Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis
Omina ni repetant Argis. Sumptum ex disciplina Roman. apud quos duces e provincia & exercitu auspiciorum repetendorum causa Romam sæpe advolabant. Liv. 8. 30. Namque Papirius Dictator a pullario monitus, quum ad auspicium repetendum Romam proficisceretur, magistro Equitum denuntiavit, ut sese loco teneret. Ex Turnebo.
Sermonem de re aliqua. Plin. lib. 33. cap. 1.
Somnum. Cic. 13. Att. 37. Deinde somno repetito simul cum sole experrectus sum.
Verba. Ovid. 20. Epist. 9.
Repetere per judicem. Ulpian. l. 3. §. Si liber. D. de condict. caus. dat.
Repetere reum. Paulus in l. Reum. D. de accusat. Quod si libelli inscriptione legitime ordinati non fuerint: rei nomen aboletur: & ex integro repetendi reum potestas fiet. i. e. Rursus accusandi. V. reus.
Vox quoque gladiatorum erat, qui icti novo ictu feriuntur V. Lipsi Saturn. 2. 20. Huc pertinet tessera percussorum Calgulæ apud Suet. cap. 58.
Repete. Sic Liv. 4. 19. pr. Repetitum cuspide ad terram affixit.
Repetere, [ἐπανήκειν] Reverti: ut, Castra repetere. Liv. 31. 21.
Domum. Ovid. 3. Met. 204.
Præsepia tauri repetunt. Virg. 7. Ecl. 39.
Urbem. Virg. 2. Æn. 749.
Iter. Ovid. 3. de Arte Am. 747.
Repetere in Africam. Liv. 25. 27.
Consilia. Cic. 2. in Verr. 17. Comitiis consularibus factis, eadem illa vetera consilia pecunia majore repetuntur i. e. Renovantur. Bud.
Ministeria repetere solita, Redire ad consuetum opus. Plin. 9. Epist. 33.
Opus propositum. Ovid. 3. Met. 151.
Relicta repetere, Redire ad intermissa negotia. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Studia. Cic. de Fato. 4.
Repetere, Petere. Tibul. lib. 1. 3. 39.
Nec vagus ignotis repetens compendia terris, &c.
Repetere, est Retrorsum petere: ut quum Alte repetitam orationem dicimus. Cic. 3. de Orat. 89. Quorsum igitur hæc spectat, inquit, tam longa, & tam alte repetita oratio? Alte repetita, pro A principiis rerum exorsa dixit: quod ipsum interdum vitiosum est. Ibid. 23 Repetam, & non ab incunabulis nostræ veteris puerilisque doctrinæ, quendam ordinem præceptorum. Budæus.
Repetita longius interrogatio, apud Quintil. lib. 5. cap. 7. Vulgo dicimus, *Longissime rem quærere*, vel *longissime vestigare*. Hæc Budæus
Altius repetere. Cic. pro Cluent. 66. Repetam paulo altius, Judices, & omnia quæ in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini.
Altius omnis rei repetenda oratio est. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Alte & a capite repetere. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus.
Ab initiis Urbis. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
Ab origine prima. Virg. 4. Georg. 286.
Expediam, prima repetens ab origine famam.
Ab ultimis, vel Ab ultima antiquitate repetere Cic. 1. de Divin. 2. Principio Assyrii, ut ab ultimis auctoritatem repetam.
Ab ultimo aliquid repetere, i. e. Ab initio, Auctor ad Heren lib 1. 14.
Ex litterarum monumentis res repetere. Cic. 1. de Invent. 1. Quum autem res ab nostra memoria proprer vetustatem remotas, ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.
Longe repetere principia. Cic 1. de Legib. 20. Dii immortales, quam tu longe juris principia repetis!
Memoriam alicujus temporis. Cic. pro Dejot. 20.
Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic. 6. Verr. 105. De quo si paulo altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
Originem repetere. Cajus in l. 1. D. de orig juris.
Rem repetere supra annos multos. Liv. 1. in præfat. Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum reperatur, &c.
Inde usque repetens. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari ultimam, inde usque repetens hunc video, &c.
Repetere usque a. Cic. 1. de Orat. 91. Quum repeteret usque a Corace nescio quo, &c.
Repetita consuetudo & institutum dicitur, hoc est Longo intervallo relata, id est, ut clarius dicam, A longissimis retrorsum temporibus petita. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo, longo intervallo repetita atque relata. Hæc Budæus.
Repetita die, Locutio a Jurisconsultis usurpata pro eo quod *antidatam* appellant. Paulus l. 3. t. 4. D. de fide Instr Repetita quidem die cautionem interponi non debuisse. i. e. Die retrorsus ementita. Ubi dies pro tempore intelligi debet, quum feminino genere sit positum, ut in illa locutione Annua, bima, trima die. Ulp. l. 15. Si finita. §. 31. Item D. De damno infecto, Videamus si cautio ei offeratur postquam missus est in possessionem, an prius decedere debeat, quam si ei caveatur, etiam de eo damno quod ei contigerit posteaquam missus est in possessionem: quod quidem magis probatur: reperita igitur die cavendum erit. i. e. Referenda retrorsus cautio & in præteritum. Huic opponitur, Prolata die. in titulo De edendo. Ex Budæo. conf. Ulpian. l. 4 Julianus. §. 6. proinde si. D Ad exhib.
Repetere, [ἀναμιμνήσκεσθαι] pro Recordari. Suet. de Clar. Gram. cap. 17. Me quidem adolescentulo, repeto quendam Principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare. Subauditur Memoriâ. Plin. 3. Epist. 5. Repetu me correptum ab eo cur ambularem.
Repetere memoriâ. Cic. 1. de Or 1. Cogitanti mihi sæpenumero, & memoriâ vetera repetenti, perbeati fuisse, Quinte frater, illi videri solent, qui, &c.
Repetere, pro eo quod Galli *Regretter* dicunt. Sic enim quidam exponunt. Cic. 4. Acad. 13. Repetunt jam P. Valerium, qui exactis regibus primo anno Consul fuit: commemorant reliquos, qui leges populares, &c. Repetunt & Commemorant videtur eodem sensu dixisse.
Repetere, pro Referire. Unde Repetere mulam calcibus, & canem morsu. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 27. i. e. Vicissim impetere mulam, & canem

& canem remordere. *Refrapper des pieds, & remordre.* Idem ibid. lib. 2. cap. 34.

Repetītus, a, um. [ἐπαναλήψεις] Partic. V. supra.
Per arma repetitus. Ovid. 16. Epist. 341.
Clades repetita. Claud. de Bell. Get. 284.
Emptio repetita dicitur Retrorsum petita: ut si re vendita & pretio soluto conveniat inter contrahentes, ut discedatur ab ea venditione, & consistat secunda, & quasi alia non præcesserit. Certe ex quo res non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repetita: & sic disceditur a secunda, & recurritur ad priorem. Pompon. in l. 2. De resc. vend.
Exordia repetita. Sil. lib. 7. 435.
Memoria repetita. Cic. in Parad. 4. Esset juris & æquitatis (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria.
Possessio repetita per interdictum. Cic. pro Cæcin. 9.
Somno repetito. Cic. 13. Att. 37. Deinde quum somno repetito, simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola a sororis tuæ filio.
Vulnus. Ovid. 12. Met. 287.
Semicremoque novat repetitum stipite vulnus.
Divinatio est ab omni æternitate repetita. Cic 1. de Divin, 25.
Loci ex intima quæstionum naturalium subtilitate repetiti. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Repetendus, vel antique Repetundus, a, um. [ἐπαιτητέος] Partic. ut, Terra nunquam repetenda. Ovid. 13. Met. 947.
Vulnera repetenda. Sil. lib. 6. 320.

Repetundæ, f. pl. Repetundarum, Repetundis: hos duos tantum casus habet. Repetundarum, vel De repetundis pecuniis a provincialibus accusatur is, qui præses provinciæ sociorum pecunias aut vi, aut dolo expilavit. Unde Marcian. l. 1. pr. lib. 48. D. t. 11. de l. Jul. Lex Julia repetundarum pertinet ad eas pecunias, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel alio officio, munere, ministeriove acceperit. Sed postea latius patuit, ut hoc nomine, omnia, quibus divitiæ constant, contineantur, ut vasa pretiosa, vestes, frumentum, navigia: ut etiam si quis populus alteri populo injuriam fecerit, aut captivorum, aut incendii, aut prædæ, qui injuriam repeteret, diceretur Agere repetundarum rerum. Ergo quum repetuntur quæ sunt ablata, tunc Repetundarum rerum agitur, vel De repetundis. Hæc fere omnia ex Marciano, Ad legem Juliam repetundarum. Plin. lib. 2. Epist. 11. Marium repetundarum pœnæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Off. 75. Nondum centum & decem anni sunt, quum de pecuniis repetundis a L. Pisone lata est lex. Valla lib. 1. extr. Repetundarum, & De pecuniis repetundis, non habet alios casus: & dubitari potest Participium ne sit, sive Nomen, an Gerundium. Verres accusatus est repetundarum, vel de pecuniis repetundis. Quum dico Repetundarum, subintelligo Pecuniarum: quo nomine, pecuniæ & omnia quibus divitiæ constant, contineri dicimus. Et paulo post, Hoc autem sive Participium, sive Nomen, sive Gerundium, a tertia conjugatione natum, mutavit e in u, vel ob hoc saltem ut differret ab illo quod dicitur Ad res repetendas, ut Sunt missi legati ad res repetendas: quo significatur, aut principi aut populo erepta esse vel pecorum, vel hominum, vel locorum, aut terrarum, agrorumque corpora. [Falso in Diptotis poni hanc vocem contra Vallam docuit Voss. de Anal. 1. 48.

Repetundæ, crimen capitale necne fuerit, dubitatur a doctis. Verum omnem dubitationem tollit una distinctio. Prioribus enim temporibus capitale non fuit: postea, cum avaritia magistratuum haud paulo latius manare jam in Provinciis cœpisset, visum est, ut acrioribus remediis obviam iretur. Itaque, lege lata, capitale crimen factum est. Utrumque probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis damnatum, postea cum L. Marcio Censorino Censorem esse factum, tradit Valerius lib. 6. (9. 10.) Quo patet, damnatione, jus Romæ manendi ademptum illi non esse, siquidem Censuram sit assecutus, quam gessit anno ab urbe condita DCVI. Idem illa confirmant, quæ scripta sunt lib. 1. 20. Rhetoricorum ad Herennium; Lex vetat eum, qui de repetundis damnatus sit, in concione orationem habere. Altera lex jubet, Augurem, in demortui locum qui petat, in concione nominare. Augur quidam damnatus de pecuniis repetundis, in demortui locum qui petat, nominavit. Petitur ab eo mulcta. Veteris enim legis, non ejus, quæ postremis Reip. temporibus lata esset, exemplum videtur attulisse: cum libro 2. de Offic. 75. ita loquatur Cicero: Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hæc mansisse Romæ primis illis temporibus, qui jam de repetundis damnati essent, facile demonstrant. Rutsus, capitale crimen fuisse, eoque damnatos exsulasse, interdictis aqua & igni, A. Gabinii, & C. Verris exemplo cognoscitur. Quod si quis objecerit, non eos lege exsulasse: sed quia, cum solvendo non essent, aut omnino cum nollent solvere, voluntarium in exsilium profecti sint: adjungemus de C. Catone: quem & esse damnatum de repetundis Cic. 6. Verr. 22. Vellejusque (2. 8. pr.) tradunt, & exsulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo (28.) perspicuum sit, cum tamen æstimata ei lis esset tantummodo HS XVIII millibus, ut exsulasse videatur: non, quod fortasse posset aliquis de Gabinio & Verre suspicari, ne solveret quod æstimatum erat, quod minimum sane pecuniæ fuit, sed quia legi, quæ repetundarum damnatis aqua & igni interdiceret, parere cogeretur. Est etiam apud Vellejum (2. 13.) P. Rutilii exemplum, repetundarum lege damnati: quem exsulasse & Cicero in oratione pro Balbo (l. c.) & epitome Liviana lib. 70. declarat. Verum, ut hæc sint dubia, quæ tamen satis aperta mihi quidem videntur, Pediani testimonio nihil illustrius. Is, ubi exponit illud Cic. 3. Verr. 8. Avaritiæ supplicio communi; subjungit, Æstimatione litis, & exsilio. Satis manifeste exsilium cum pecuniaria pœna in repetundarum crimine conjungens. Actionem fuisse in hoc crimine adversus hæredes, nisi si rei in reatu, ut Jurisconsulti loquebantur, periissent: cum ex ipsis cognoscitur Jurisconsultis, tum Valerius indicat (9. 12. 7.) his verbis: C Licinius Macer, vir Prætorius, Calvi pater, repetundarum reus, dum sententiæ dicerentur, in Mænianum conscendit: deinde M. Ciceronem, qui id judicium cogebat, prætextam ponentem quum vidisset, misit ad eum, qui dicerent, se non damnatum, sed reum periisse, nec sua bona hastæ posse subjici: ac protinus sudario, quod forte in manu habebat, ore & faucibus coarctatis, incluso spititu pœnam morte præcurrit. Qua cognita re, Cicero de eo nihil pronuntiavit. Igitur illustris ingenii orator, & ab inopia rei familiaris, & a crimine domesticæ damnationis, inusitato paterni fati genere vindicatus est. Pœna vero damnatis de repetundis, quod ex Pediano satis liquet, dupli fuit. (Immo, vel simpli, vel dupli, vel quadrupli ratio ducebatur, ut ipse ait Pedian. in 2. Verr. 38.) Lex per annos DC hoc de crimine lata Romæ nulla est: Consulibusque Censorino & Manilio, L. Piso Frugi Tribunus pl. primum de repetundis rogationem tulit, ut Cic. 2. Off. 75. & in Bruto, 106. docet. Eodemque anno, aut certe proximo, alia lex a Cæcilio tribuno pl. lata est: qua damnatum L. Lentulum, eum, de quo proxime meminimus, qui postea Censor fuit, prodidit Valerius lib. 6. (l. c.) Aliæ deinde leges de repetundis, Servilia, Acilia, Cornelia, Julia: quibus singulis aliquamdiu judicia sunt administrata. Nam posterior quæque proximam superiorem abrogavit, sic tamen, ut quædam retineret, atque adeo interdum multa. Non enim dubito, quin quot in rebus crimen repetundarum Servilius constituit, iisdem in rebus, aut omnibus, aut plerisque idem crimen Acilius, quum suam legem ferret, esse voluerit: pœnam vero semper fere auxit posterior lex, & judicii rationem aliqua re multæ mutarunt. Itaque C. Servilius Glaucia, (redeo nim ad quatuor leges, quas proxime nominavi) is qui cum Saturnino Tribuno pl. Prætor est occisus, quum de repetundis rogationem ferret, novum de Comperendinatione caput primus tulit, intraque spatium hoc judicii tempus conclusit, ut accusatori dies viginti ad agendum, totidem defensori ad defendendum darentur. Ante hanc legem ampliari quidem licebat, comperendinari vero in judicio repetundarum non licebat. Quorum alterum lege Servilia confirmatum: alterum, nulla in veteri lege scriptum, sed novum inductum, Acilia sustulit. Qua de re Pedianus (in loc. infra seq.) sic, Ante legem Glauciæ de comperendinatione, autem statim sententia dicebatur, si absolvendus esset reus: aut amplius pronunciabatur, si videretur esse damnandus, quum dixissent judices, Non liquet, hoc est, obscura caussa est. Itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cujus peroratione videbatur obscuritas. Comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Aciliam legem, quam tulit M. Acilius Glabrio, pater ejus, qui Verris in caussa Prætor fuit, severissimam fuisse Cic. 3. Verr. 26. & Pedianus (ibid.) tradunt. Nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari reum licebat. Itaque multi, nullo omnino, neque comperendinationis, neque ampliationis, dilatione interposita, semel accusati, semel dicta caussa, semel auditis testibus, ea lege damnati sunt. Quod autem eo in loco Cicero dixit, Ego tibi illam Aciliam legem restituo, non dixit, Restituo, quasi de lege ante Serviliam lata, sed habuit rationem præsentis temporis, cum ex lege Cornelia, non jam ex Acilia, de repetundis quærebatur. Acilia enim tollebat omnino & comperendinationem, & ampliationem: quæ utraque, comperendinatio quidem certe, lege Cornelia permittebatur. Id Cicero significavit satis aperte quum (paulo supra) dixit: Adimo enim comperendinatum: quod habet lex in se molestissimum, bis ut caussa dicatur. Et in eo, (paulo post,) Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus. Nam si primus Glaucia, ergo aliquis post eum idem de comperendinatione tuit. Eum autem Acilium constat non fuisse, id quod ostendimus. Fuit igitur L. Sulla, cujus ex lege eo tempore judicia de repetundis administrabantur. Idemque declarat Pedianus, quum ait, (in 3. Verr. 24.) Ideo testibus usum esse Ciceronem, ut si posset, comperendinationem tolleret. Frustra enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisset. Quum autem subjunxit, (26.) Ita mittam in consilium, ut etiam si lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti turpe sibi existiment, non primo judicare. Hoc dicit: Ita testes interrogabo, ita scelera Verris patefaciam, ut etiam si lex Acilia, quam, quod ad me attinet, tibi restituo, (adimo enim comperendinatum) permittat id, quod minime permittit, dilationem videlicet, judices tamen haudquaquam ampliantes, (comperendinationem non nominat, quia comperendinatio, non judicum, sed accusatoris & defensoris erat, eorumque alterutro petente, fiebat, ampliatio vero judicum) magnitudine criminum, & vi probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo judicare. Et quod Aciliam Cicero mitissimam vocat, quam Asconius severissimam; uterque recte: severissimam, si cum veteribus, mitissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis, quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatis: & in eo interpretes omnes implicati, tanquam in salebra hæserunt. Cornelia, L. Sullæ Dictatoris fuit, ut posterior quæque lex, durior, quam Acilia: etsi comperendinationem concedebat, quam Acilia tollebat. Sicuti lex Glauciæ durior, quam vetus; cum tamen Glauciæ lege comperendinari posset reus, veteri lege non posset. Id Cicero (26.) significat his verbis: Utram putas legem molliorem? opinor, illam veterem. Eodemque modo severior, quæ consecuta est, Julia, quam Cornelia. Quod idem Cicero scripsit in oratione pro Postumo, 9. Sunt autem lege Cornelia judicia de repetundis omnia usque ad C. Cæsaris, qui postea Dictator fuit, primum consulatum administrata. Consul enim Cæsar novam de repetundis legem rogavit: cujus quidem capita, quæ ex veterum scriptis liceat colligere, hæc maxime fuerunt: Ut repeterentur pecuniæ, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministeriove publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: Ut urbani magistratus ab omni sorde se abstinerent, neve plus domi muneriſve in anno acciperent, quam quod esset aureorum centum: Neve quis ob judicem arbitrumve dandum, mutandum, jubendumve, ut judicaret; neve ob hominem in vincula publica conjiciendum, vinciendum, vincirive jubendum, vel ex vinculis dimittendum, neve quis ob hominem condemnandum, absolvendumve, neve ob litem æstimandam, judiciumve capitis pecuniæve faciendum, aliquid acciperet. Quæ verba non minus pertinebant ad Provinciales, quam ad Urbanos Magistratus. Item, ne quis omnino ob negotium faciendum, vel non faciendum, per calumniam pecuniam acciperet. Cautum præterea, ne Provinciæ Præsidum avaritia premerentur, aut exhaurirentur: ne illi, qui Provincias regebant, quive circa eos erant, negotiarentur, nec mutuam pecuniam darent, fœnusve exercerent: neque hoc tantum, sed ne uxorem quidem ducere quisquam posset ex ea provincia oriundam, vel domicilium ibi habentem; neve filio uxorem ducenti consentiret: ne iis in liberos populos jus de pecuniis creditis dicere liceret: Item, ne quis de provincia exiret, aut exercitum inde sua auctoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum injussu senatus ac populi accederet, ut libertas sociis, ac præmia, ob merita in Rempubl. data, integra, essent: ne cuiquam aurum coronarium aut imperare, aut accipere liceret, nisi cui decretus esset a senatu triumphus: ne dona Quæstores acciperent, aut xenia: ut rectores provinciarum, rationes, prius quam decederent, apud duas in provincia civitates deponerent: ne quis Pro consule, aut

Pro

Pro Prætore Legatum suum ante se de provincia dimitteret: quod ab Ulpiano in lege Meminisse, traditum est. (Immo vix quicquam in hac lege, quæ est 10. De offic. Proc. & Legat. Plura V in l. 4. Observare. ejusd tit. 16. lib. 1. D.) Spectavit hæc lex non modo ad eos, qui cum aliqua potestate erant, verum etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publice faciendum, frumentum comparandum, vel viam reficiendem: item ad Legatos, qui provinciarum rectoribus a senatu dabantur, (& a Præsidib. assumebantur) Præfectosque, & Tribunos, Quæstores etiam, totamque cohortem Prætoriam, si quid accepisse a provincialibus convicti essent. Eadem lege illud etiam sancitum erat, Quid rectoribus provinciarum, dum in provinciam irent, a sociis pop Rom. liceret accipere. Qua de lege Cicero, dum in provinciam proficiscitur, ita scrtbit ad Att. lib. 5. 14. (Al. 10.) Adhuc sumptus, nec in me, aut publice aut privatim, nec in quenquam comitum. Nihil accipitur lege Julia nihil ab hospite. Postea vero, quam in provinciam pervenit, eodem libro epist. 21. (Al. 16.) sic: Scito non modo nos fœnum, aut quod lege Julia, dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & tectum, quenquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, rerum potitus, fortasse caput hoc addidit, Ut repetundarum convicti etiam ordine senatorio moverentur. Id quidem ab eo factum, Sueton. (cap. 43. vitæ) narrat. Quod vel aucta, ut dixi, sua vetere lege potuit, vel nova lege lata, vel etiam, lege nulla, pro ea, quam omnium rerum unus habebat, potestate. Scriptum etiam apud Marcianum Jurisconsultum (V. l. c.) invenio, lege Julia repetundarum cautum esse, ne judicare, neve testimonium dicere liceret ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset. Ex P. Manutii libro de Legibus Romanis. [V. omnino totum tit. de lege Julia repetundarum, qui est 11. lib. 48. D. junge Lex. Pitisc. in Repetund. & in Lex. Glaucia, &, quæ eadem rectius sic vocatur, Servilia.

Repetundarum judicium inde dictum est, quod eo judicio socii pecunias sibi contra leges ereptas repetebant, quas ex condemnatorum litibus æstimatis domum reportarent. [Ut apparet ex Cic. 7. Verr. 128. & 1. Verr. 17. & 18.

Crimina repetundarum. Tacit. 4. Ann. 19.

Insimulari repetundarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Postulare aliquem repetundis. Tacit. 3. Ann. 66.

Cicero fere plenius, sublata ellipsi, profert, ut 6. Verr. 56. Ejus, qui primus de pecuniis repetundis legem tulit.

Repetere ab aliquo rationem de pecuniis repetundis. Cic. pro Cluent. 104.

Teneri lege pecuniarum repetundarum. Cic. pre Cluent. 148.

Repetentia, æ. f. [ἀνάμνησις] Recordatio, & memoria. Lucret. lib. 3. 864.

Interrupta semel quum sit repetentia nostra. Sic legit Lambinus. Quidam vero Repentia: sed prior magis placet. [Gl. L. G. Repetentia, Ἐπανάλημψις.

Repetītio, ōnis. f. [ἀπαίτησις, ἐπαναφορά] Cic. 3. de Orat 204. Et ejusdem verbi crebra, tum a primo repetitio, tum in extremum conversio.

Repetītor, ōris. [ἀπαιτητής] ut, Ademptæ nuptæ repetitor. Ovid. 8. Epist. 19.

Repetītius, V. Repertitius in reperio, & Reptitius, in repo.

Rĕpīgnĕro, [ἀνεχυριάζω] āre. Pignus recipere soluto pretio. Ulpian. tit. Commodati, l. Si ut certo. §. Nunc videndum, in quibus speciebus commodati actio locum habeat: & est apud veteres de hujusmodi speciebus dubitatum. Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares: dedisti, non repigneras, ut mihi reddas. Paulo post, Si a me culpa absit repignerandi, creditor autem nolit reddere pignus, &c. Alii legunt Repignoras, & Repignorandi. Est autem Repignorare, Pignus luere.

Repigro, āre. pen. comm. Retardare. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

Repigrātus, a, um. Partic. Apul. 1. Met. p. 106. Elmenh. Obsepto utero & repigrato fetu.

Replaudo, ĕre. & Hinc

Replaudens, entis. Partic. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Dextra frontem replaudens. Et 6. Met. p. 185. Quadrupedi cursu solum replaudens.

Replĕo, ēvi, ētum, pr. com. [ἀναπληρόω Gl. L. G.] ēre. Implere. Plaut. Pœn. 3. 3. 88. Ibi te replebo usque unguentorum echeugmatis.

Corpora replere tosta carne. Ovid. 12. Met. 156.

Delubra mors replerat corporibus exanimis. Lucret. lib. 6. 1270.

Dolia replere. Propert. lib. 2. 1. 67.

Domos exhaustas. Cic. de Provinc. Conf. 4.

Fossa repletur humo. Ovid. 4. Fast. 823.

Lagenam replere vino. Martial. lib. 7. 19.

Misto lagenam replet ad pedes vino.

Litora voce replet. Ovid. 1. Met. 338.

Locum rumore. Ovid. 4. de Pont. 4 19.

Nemora ac montes silvasque gemitu replebat. Lucret. lib. 5. 990.

Populos fama replebat multiplici sermone. Virg. 4. Æn. 189.

Tectum omne gemitu replebat. Virg. 2. Æn. 679.

Femina lacte repletur quæ peperit. Lucret. lib. 5 811.

Repletur ex lege, quod sententiæ judicis deest. Ulpian. in l. 4. §. Si quis condemnatus. D. de re judicata. [i. e Suppletur.

Repleri numerum, Compleri. Lucret. lib. 2. 535.

Multa licet genere esse in eo, numerumque repleri.

Replētus, a, um. Partic. [ἀναπεπληρωμένος] ut,

Auris repleta. Cels. lib. 7. cap. 8. pr. & paulo post, Specillo tentandum est, alte ne id repletum, an in summo tantum glutinatum sit.

Eruditione repletus. Suet. in August. cap. 89.

Terrore trepido repletus. Lucret. lib. 5. 41.

Cornu repletum pomis & flore. Ovid. 9. Met. 87.

Genus pietate repletum. Lucret. lib. 2. 1167.

Insula repleta silvis. Plin. lib. 12. cap. 10.

Mare repletum ratibus eversis. Senec. Agam. 13.

Templis omnibus repletis refertoque foro. Cic. pro Lege Manil. 44.

Vox repleta. Stat. 2. Theb. 625.

Replētio, ōnis. f. ut, Bellissima repletio. Imp. Cod. 7. t. 2. l. 15. §. 4.

Repletūra, æ. f. Idem. ut, Accrescentes repleturæ. Cod. Theod. lib. 13.

Replĭco, pr. com. [ἀναπτύσσω] āre. contrarium est sui simplicis Plico. Plaut. Replica tricam, atque extende.

Replicare ad, Retro plicare, flectere. Cato R. R. cap. 4. extr. Eos surculos facito sint longi pedes binos, eos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. conf. 21.

Replicari in rugas, pro Plicari. Plin. lib. 17. cap. 14.

In se replicari. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 4. Chrysippi acumen nimis tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.

Replicare, per translationem, pro Rursus explicare, dicere. Plin. Quum sæpius ille replicasset, tandem persuasit.

Memoriam annalium vel temporum replicare. Cic. pro Sull. 27. Si quæris, qui sint Romæ regnum occupare conati, ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies. Evolvas annales.

Replicare nunc est opportuum. Marcell. 30. 499. in m. Vide & in Indice Francf. H. St. Exstant cap. 7. pr. Valef. Sic cap. 1. pr. Scribendo ad Comitatum, assidue Cylacis necem replicabat & Artabanis. i. e. Repetebat, inculcabat.

Replĭcans, antis. Partic. ut, Replicans tempus, Explicans, proferens, ostendens, patefaciens, quod vulgus *deplicans* dicit. Cic. 1. de Divin. 127. Non illa quæ futura sunt subito exsistunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis & primum quidque replicantis.

Replicans, Invertens. Plin. lib. 8. cap. 27. de angue membranam exuente, Exuit autem a capite primum, nec celerius quam uno die ac nocte, replicans, ut extra fiat membranæ quod fuerat intus.

Replicātus, a, um. Partic. ut, Intus replicatum. Plin. lib. 9. cap. 33. Cervix replicata. Plin lib. 34. cap. 8.

Replicĭtus, a, um. Partic. contracte Replictus. Stat. 4. Silv. 9. 29. Replictæ bulborum tunicæ.

Replicātio, ōnis. f. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Modo alium quendam præficit mundo, eique eas partes tribuit, ut replicatione quadam mundi motum regat.

Est & Replicatio verbum Jurisconsultis frequens, ad eas allegationes pertinens, quæ intentionem sustentant adversum exceptionis iniquitatem. De qua tractatus est lib. 4. Instit. Justiniani. inde dicta Replicatio, quod implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. [Gl. L. G. Replica, Ἀνακόλαφις, Ἀναεφαμμένη; Replicatura, Ἀνάδιπλωσις.

Replum, i. n. pr. com. Operimentum quoddam. Vitruv. 4 6. Item replum, inquit, de impage dimidia & sexta parte. Et 10. 17. Cheloni, inquit, replum, quod est operimentum securiculæ, includitur. In quibus tamen locis Peplum legi debere suspicatur Turnebus, ut tanquam ornamentum & vestimentum esse videatur. Auget conjecturam quod hæc dictio vix apud alium Latine loquentem reperiatur. [Philander priori loco Coronicem impagis arbitratur intelligi, de posteriori non liquere sibi silentio declarat.

Replūmbo, pr. comm. [ἀναμολυβδόω] āre. Dissolvere. Ulpian. in l. Cum aurum. D. de aur. argent. mundo legatis. Celsus libro decimo octavo Quæstionum quærit, si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic adpendantur? Et Proculus & Celsus ajunt, exempto plumbo adpendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ assignantur, & in rationes argenti pondus sic defertur. Senec. Nat Quæst. lib. 4. cap. 4. Argentum replumbatur. De calorib. Æthiopiæ loquitur.

Replūmis, e. Adj. pr. comm. Quod iterum plumis vestitur. Paulinus Iambo ad Cytherium v. 853.

Ut pullus aquilæ dicitur repascere
Cura parentes mutua:
Quos vis senectæ rursus implumes facit
Nidoque pascendos refert:
Donec replumi vestiantur corpore,
Pennisque florescant novis.

Repluo, ĕre. pr. comm. Vicissim pluere. Senec. Controv. 5. Præf. Quis ferret hominem de siphonibus dicentem: cælo repluunt.

Rēpo, psi, ptum, [ἕρπω] ĕre. proprie dicitur de animalibus quæ pedibus & ventre gradiuntur, ut suot vermes: quamvis & ea quæ parvos pedes habent, repere dicantur, ut sunt lacertæ & similia. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 17.

Cum Veneris filia angues repsisse tellus Epirotica
Vidit.

Vulpecula per rimam repserat in cumeram. Hor. 1. Epist. 7. 29. Bentlejus legit Nitedula, probante Cuning.

Genibus repere. Plin. lib. 8. cap. 7.

In purpuris repere. Quintil. lib. 1. cap. 2. de infantibus.

Per iter longum causa repsere latenti. Lucan. lib. 3. 458. i. e. Promotæ sunt. Nam de turribus loquitur.

Repere, Lente incedere. Hor. 1. Serm. 5. 25.

Millia tum pransi tria repsimus. conf. repto frequent.

Repere etiam Radices dicuntur. Columel. lib. 8. Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent.

In altitudinem repit vinea. Columel. de Arbor. cap. 16.

Repens, entis. [ἕρπων] Partic. ut, Repens humi. Plin. lib. 16. cap. 34.

Animantis repentis itus. Lucret. lib. 3. 389.

Sermones repentes per humum. i. e. Humiles, sive stili humilioris. Hor. 2. Epist. 1. 251.

Rĕpens, Adj. pro Celeri & subito, pr. br. V. repens paulo ante alphabetico ordine.

Reptīlis, e. Adj. [ἑρπυστικός] Quicquid repit. ut, Cochleæ reptiles. Sidon. 8. Epist. 12.

Reptītius, a, um. Adj. [ἑρπυστικός] Sallust. in Cic. 1. Ubi M Tullius leges, judicia Populi Romani defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quasi unus reliquus ex familia viri clarissimi Scipionis Africani, ac non reptitius, ascitus, ac paulo ante insitus huic urbi civis. Reptitius, i. e. Qui velut clanculum irrepsit in hanc urbem novus homo. Sunt qui legant Repetitius, quam recte ipsi viderint. [Si Irrepsisse in civitatem Tullium intelligi voluit, cur non potius Irreptitium dixit? Qui autem Ascitus & insitus est, qui potuit irrepsisse videri. Quare non pœnitet me ejus conjecturæ, quam in repertitius posui.

Repto, [ἑρπύζω] āre. frequentat. Sæpe seu continue repere.

Sine cruribus & pennis reptare. Plin. lib. 11. cap. 29.

Reptare, per translationem, dicimus eum, Qui segniter & quasi testudineo passu incedit, quales sunt qui in hortis aut vineis spatiantur. Hor. 1. Epist. 4. 4.

An tacitum silvas inter reptare salubres?

Pecudes reptant in colli tondentes pabula. Lucret lib. 2. 318. i. e. Sensim procedunt.

Per vada reptabat pronus equus. Claud. 2. in Eutrop. 443.

Solo nostro reptasti. Stat. 1. Silv. 2. 262. Infans scil. conf. REPO.
Nive effossa reptans. Stat. 1. Achill. 477. de puero Achille.
Reptare cum Accusativo. Tacit. 4. Ann. 23. pr. Et adhuc reptabat Africam Tacfarinas. Sed Raptabat in libris emendatis.
Caput reptant. Plaut. Merc. suppos. 4. 6. 9.

REPTĀTUS, a, um. Partic. [ἑρπυζέω] ut, Ager reptatus. Stat. 5. Theb. 581.

REPTĀBUNDUS, a, um. Adj. Idem quod Reptans. Senec. de Vita beata, cap. 18. Ex ingenti intervallo reptabundus sequar.

REPTATIO, ōnis. f. Quintil. lib. 1. cap. 12. Nec illa per manus & genua reptatio graviter affligit infantium corpora.

REPTĀTUS, ûs. m. [ἑρπυσμός] Plin. lib. 14. cap. 1. de Vitibus, Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, peritia domini, amplo discursu atria media complentes.

RĔPŎLIO, īre. Rursus polire. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Sin protinus usui destinantur (nempe frumenta) nihil attinet repoliri: satisque est in umbra refrigerari, & ita granario inferri. Paulo ante Repurgari debere dixerat.

RĔPONDĔO, āre. Sidon. 1. Epist. 4. Reminiscaris velle me tibi studii hujusce vicissitudinem reponderare.

RĔPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [ἀποτίθημι, Gl.Gr.Lat. & L.G.] ĕre. Rursus ponere. Virg. 3. Æn. 231.
— arisque reponimus ignem. i. e. Rursus adhibemus ignem, & sacrificamus. Liv. 1. 34. Rursus, velut ministerio divinitus missa, capiti apte reponit.
Insigne regium, quod ille de suo capite abjecerat, reposuit. Cic. pro Sext. 58.
Lapidem loco suo reponere. Cic. 3. Verr. 146. Quid erat quod rescinderet, quum suo quemque loco lapidem reponeret?
Reponere, idem quod Ponere, collocare, ut
Membra reponunt stratis. Virg. 4. Æn. 392.
Sensibus imis reponere. Virg. 4. Ecl. 54.
In causa eadem reponere aliquem. Cic. 10. Philipp. 15. Nam si quatuor exercitus ii, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Rom. libertate arma ceperunt, quid est cur hic M. Bruti exercitus non in eadem causa reponatur?
In coronamenta reponere, pro Inter herbas, quibus coronæ fiunt, numerare. Plin. lib. 22. cap. 21.
In deos reponere aliquem, pro Inter deos collocare. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. Quo quid absurdius, quam aut res sordidas atque deformes deorum honore afficere: aut homines jam morte deletos reponere in deos, quorum omnis cultus esset futurus in luctu?
In gremio reponere aliquid. Liv. 26. 15.
In libris aliquem reponere pro alio. Cic. 12. Att. 7.
In numeno aliquem reponere. Cic. de Opt. gen. Orat. 17. Tamen hunc in numeru non repono. Sic 1. de Orat. 63. Reponere in numero eloquentium.
In numero deorum reponere. Cic. pro Sext. 143. Quos equidem in deorum immortalium cœtu ac numero repono.
In numerum fabularum reponere aliquid. Cic. 1. de Invent. 39.
In ordinem aliquorum. Columel. lib. 9. cap. 12.
In obscuritate & silentio reponuntur recte facta. Plin. 1. Epist. 8.
In suis aliquem reponere, pro Inter Amicos. Cic. 10. Att. 13. Sic volo te tibi persuadere, mihi neminem esse cariorem, te excepto, Cæsare meo, meque illud una judicare, Cæsarem maxime in suis M. Ciceronem reponere.
Grues in tergo prævolantium capita reponunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Ligna large reponere super foco. Hor. 1. Carm. 9. 6.
Pocula reponere. Virg. 4. Georg. 378.
Vina reponite mensis. Virg. 7. Æn. 134.
Animas lætis sedibus reponere. Hor. 1. Carm. 10. 30.
Capillum reponere. Quintil. lib. 8. c. 1. [Loco suo scil. quod & Componere.
Cervicem reponere, pro Reprimere, contrahere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reponere omnia in aliquo, Ponere, Collocare. Cic. 9. Fam. 14. Intelligere debes in te repositam esse Remp. i. e. In te fixam, & ex te pendere, in te spem habere. [Velut humeris tuis sustineri.
Animum tuum omniaque sua in aliquem reponere. Valer. 5. Argon. 390.
Causam reponere in mansuetudine judicum. Cic. pro Sull. 92. Vestræ jam sunt partes, judices: in vestra mansuetudine atque humanitate causam totam repono.
Fiduciam suam reponere in aliquo. Plin. 3. Epist. 9. ad Minutianum.
Spem alicujus rei in alicujus virtute reponere. Cic. 5. Philipp. 42. Magnam spem in ejus virtute, auctoritate, felicitate reponere, otii, pacis, concordiæ, libertatis.
Spem sui in se ipso reponere. Cic. 5. Tusc. 36.
Spem unicam senectutis in aliquo reponere. Quintil. in procem. lib. 6.
In vita alterius vitæ suæ partem reponere. Cic. 1. Q. frat. 3. Testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum, quod omnes in mea vita partem aliquam tuæ repositam esse dicebant.
Reponere, Seponere, Condere, Recondere. ut,
Acervum farris recto reponunt. Virg. 4. Æn. 403.
Alimenta in hiemem. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Fructus condere ac reponere. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Neque ferendi neque colendi, neque tempestive demetendi, percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum scientia est.
Provisa ante reponere. Virg. 1. Georg. 167.
Seorsum reponere. Columel. lib. 9. cap. 15.
Vasa in horreum siccissimum reponi convenit. Columel. lib. 12. cap. 15. Paulo post, Religatas junco, vel qualibet herba, offas reponunt in crates. Ibid. Siccatam in tabulatum reponunt. Quam locutionem idem auctor semel & iterum usurpavit lib. eod. cap. 12. Rursus cap. 16. Quum deinde modice aruerint, in vasa nova sicco loco reponito.
Hiemi reponere aliquid, Reservare in hiemem. Virg. 3. Georg. 403.
Lacrimas reponere. Stat. 5. Silv. 5. 47.
— repono
Infelix lacrimas, & tristia carmina servo.
Odium reponere, donec impetus famæ & favor exercitus languesceret. Tacit. in vita Agric. 39. extr.
Onus mens reponit, Graves curas deponit. Catul. ad Sirmionem, 29. 8.
Remum reponere, Cessare a remigando. Plaut. Asin. 3. 1. 16.
In medium quæsita reponunt. Virg. 4. Georg. 157. Quæsita & parta in commune conservant. De apibus. Servius.
In vetustatem reponere aliquid. Columel. lib. 12. cap. 44. h. e. Ut diu servetur.
Reponere, Reddere quod ablatum est. Cic. 13. Att. 13. Catulo & Lucullo alibi reponemus: ita tamen si tu hoc probas: deque eo mihi rescribas velim. Budæus. Al. Catullum & Lucullum.
Deterioribus reponi, Restitui. Hor. 3. Carm. 5. 30.
Nec vera virtus, quum semel excidit,
Curat reponi deterioribus.
Reponere alicui, [ἀντιμεθάπτειν] pro Vicissim objicere, quasi replicare, recriminari. Cic. 1. Fam. 9. Cur autem laudarim, peto a te ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras, ne tibi idem reponam quum veneris: tametsi possim vel absenti. i. e. Ne te vicissim rogem, ne tibi idem objiciam. Budæus.
Reponere, Vices, reddere. Juven. 1. Stat. 1.
Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? i. e. Semper ero auditor, & nunquam scribam, aut mea opera recitabo? Nunquam poetis sua recitantibus, me auditore, vicem rependam mea recitans? Nunquam illis paria faciam, aut quod debeo, & ab illis accepi, reddam?
Cœnam reponere, Dare cœnam ei qui prior dederat. Martial. lib. 2. 37.
Ullus si pudor est, repone cœnam. Vel potius, Repone cœnam, i. e. Refer quæ sustulisti e mensa.
Donata reponere, Relinquere, vel reddere. Hor. 1. Epist. 7. 39.
Fabulas & scripta sua reponere poetæ dicuntur, quum secundo hæc in scena apponunt, i. e. Quum rursus recitant. Solebant enim (ut Porphyrio meminit) qui ludis apud veteres præerant, scriptores, quum primum in scenam prodirent, benigne excipere: ut si forte non recte egissent, iterum ad scribendum audientium benignitate allicerentur: propterea inquit Hor. in Arte Poet. 190.
Fabula quæ posci vult & spectata reponi. i. e. Primo & secundo in scena recitari. Ibid. 123.
Scriptor honoratum si forte reponis Achillem. h. e. Si fabulam semel de Achille positam, rursus ponere in animo est.
Injuriam reponere, pro Rependere. Senec. de Ira, lib. 2.
Mentem reponere, Reddere animum. Valer. 7. Argon. 295.
Nummos reponere, Reddere, restituere. Plaut. Perf. 1. 1. 38.
In gradum reponere. Quintil. lib. 5. cap. 7. Dejectum scil. de gradu. V. Erasm. Chiliad.
In locum alicujus reponi. Cic. ad Brut. 16. Scilicet ut illo prohibito, rogaremus alterum, qui se in ejus locum reponi pateretur.
In sceptra reponere aliquem. Virg. 1. Æn. 257.
In vicem alicujus rei aliud reponere. Columel. lib. 4. cap. 26.
Reponere, Revocare, reprimere, cohibere. Stat. 7. Theb. 201.
— quoties jam torta reponam
Fulmina, quam rarus terris hic imperet ignis. [Ponere dixit Horat. V. supra.
Reposivi pro Reposui. Plaut. Asin. 3. 4. 16. Si reposivi renium.

REPŎSĬTUS, & per syncopen REPOSTUS, a, um. [ἀπόθετος Gl.L.G.] Partic. ut, Repositi & frigidi cibi. Quintil. lib. 2. cap. 4. h. e. Rursum appositi mensæ.
Epulæ repostæ. Virg. 3. Georg. 527. i. e. Abundantes, aut variæ. Servius.
Cervice tereti reposta. Lucret. lib. 1. 36.
Honos repositus, i. e. Restitutus. Tacit. 14. Ann. 61.
Judicium mente repostum. i. e. Reconditum. Virg. 1. Æn. 26.
— manet alta mente repostum
Judicium Paridis, spretæque injuria formæ.
Pecunia in thesauris reposita. Liv. 31. 13.
Puer in optima spe repositus. Antonius Cons. ad Cic. 14. Att. 13. Et voles P. Claudium in optima spe puerum repositum, existimare, non te infectatum esse, quum potueris amicos paternos.
Terras tentare repostas. Virg. 3. Æn. 364.
Italiam petere, & terras tentare repostas. i. e. Longe positas. Servius.
Tellure repositi, i. e. Sepulti. Virg 6. Æn. 665.

REPOSĬTIO, ōnis. f. Pallad. 1. 32. Repositiones fœni, ligni, &c.

REPOSTOR, ōris. m. Restitutor. Ovid. 1. Fast. 63.
Templorum positor, templorum sancte repostor.

REPOSĬTŌRIUM, i. n. Id quod super antiquorum mensa reponebatur ad fercula collocanda, quæ subinde una cum ipso repositorio adferebantur & auferebantur; vel dictum fortassis quod super eo fercula & mensæ reponerentur. Plin. lib. 28. cap. 2. Bibente conviva mensam, vel repositorium tolli, inauspicatissimum judicatur.
Ponitur pro Loco secretiori apto ad asservandas res pretiosas. [ἀποθήκη] Capitol. Anton. Phil. cap. 17. Gemmas multas in repositorio sanctiore Adriani repererat. [Vulgo Reposorium corrupte, pro Repostorium.

RĔPORTO, [ἀναχομίζω] āre. notæ significationis. Virg. 1. Georg. 275.
— aut atræ massam picis urbe reportat. [i. e. Urbe rediens portat.
Dorso vel collo reportare. Columel. lib. 7. cap. 1.
Humeris suis. Sallust. in Cic. 7. Italia exsulem humeris suis reportavit.
Ad aures alicujus reportare aliquid, Nuntiare. Virg. 7. Æn. 167.
Frigidissime reportare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commodatum reportare. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Dicta hæc tristia adytis reportat, Accipit. Virg. 2. Æn. 115.
Exercitum reportare Britannia. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 23. Duobus commeatibus exercitus reportare constituit. [Proprie de navibus dicitur, ut Deportare. q. V. conf. de Bell. Gall. 4. 29. extr.
Mandata. Propert. lib. 3. 6. 37.
Pedem reportat ex hoste. Virg. 11. Æn. 764.
Prædas ac manubias reportare ad Decemviros. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Si est æquum prædas ac manubias suas imperatores, non in monimenta deorum immortalium, neque in urbis ornamenta conferre, sed ad Decemviros, tanquam ad dominos, reportare.
Reportare, Acquirere, Partum referere, ut
Benevolentiam de provincia. Cic. 6. Att. 1. Si nihil aliud de hac provincia, nisi illius benevolentiam reportassem, mihi id satis esse. Vetus exemplar legit Deportassem.
Gaudia mente reportare. Stat. 1. Silv. 3. 13.

Gloriam reportaverat ex Proconsulatu. Plin. 3. Epist. 7. pr.
Laudem ex hostibus. Cic. 3. de Legib. 18. Nihil præter laudem bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, neque a sociis, reportandum.
Victoriam ab aliquo rege. Cic. pro Lege Manil. 8. Adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ab illo insignia victoriæ non victoriam reportarent

Reportātus, a, um. Partic. ut, Equis & curru reportatus. Cic. Post redit. in Senat. 27.

Reportatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Rĕposco; pŏposci, poscĭtum, [ἀπαιτέω] ĕre. Ab aliquo petere quod nobis debet, vel quod a nobis accepit. Virg. 7. Æn. 606.
— Parthosque reposcere signa. Ter. Adelph. 1. 2. 52.
— nam ambos curare, propemodum
Reposcere illum est, quem dedisti.
Reposcere, duobus Accusativis jungitur, ut apud Plaut. in Curc. 5. 2. 16. Quam tu virginem me reposcis? Cic. 6. Verr. 115. Sese a suis civibus hæc habere mandata, ut ad Verrem adirent, & eum simulacrum Cereris & Victoriæ reposcerent.
Aliquid reposcere ab aliquo. Cic. Post redit. in Senat. 9. Quorum alter a me Catilinam, amatorem suum, multis audientibus, alter Cethegum consobrinum reposcebat.
Auxilium datum reposcere. Liv. 3. 23.
Fœdus reposcite flammis. Virg. 12. Æn. 573.
Fratrem clamore magno reposcit. Sil. lib. 17. 460.
Pacta reposcere. Stat. 11. Theb. 570.
Pœnas. Virg. 6. Æn. 530.
— dii talia Grajis
Instaurate, pio si pœnas ore reposco.
Pœnas ab aliquo. Catul. ad Licinium, 48. 20. al. Reponere.
Promissa sua reposci videt. Virg. 12. Æn. 2.
Rationem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 30.
Rationem vitæ ab altero. Cic. 5. Verr. 1. Legem sibi ipsi indicunt Innocentiæ, continentiæ, virtutumque omnium, qui ab altero vitæ rationem reposcunt.
Rationem vos reposcitis, quid Achæi Lacedæmoniis bello victis fecerimus? Liv. 39. 37.
Vicem. Martial. lib. 8. 38.
Reposcere per judicem, Callistratus in l. Exstat. D. de eo quod metus causa, &c.
Causa reposcit, Exigit. Ulpian. in l. in eos. D. Ad legem Jul. maje.
Reposco, pro Posco. Lucret. lib. 6. 920.
Quo magis attentas aures animumque reposco.
Ad pœnas reposcere aliquem. Virg. 2. Æn. 139.
Ad supplicium aliquem reposcere. Virg. 8. Æn. 495.
Propensiores ad bene merendum, quam reposcendum. Cic. de Amicit. 32.

Reposcōnes, um. m. Ammian. 22. 6. Ægyptii controversi & reposcones acerrimi. Hic forte iidem qui Flagitatores actes, molesti & assidui, apud Cic. in Brut. 5.

Repositorium, V. repono.

Rĕpōtia, ōrum. n. pl. [ἐπαύλια] dicta sunt, quod postridie nuptiarum apud novum maritum fiunt, nempe Cœna & compotationes, quia quasi reficitur potatio. Hæc Festus. Hor. 2. Serm. 2. 60.
Cujus odorem olei nequeas perferre, licebit
Ille repotia, natales, aliosve dierum
Festos albatus celebret. Ubi Porphyrio, Repotia dicebatur Dies post nuptias. Acron vero, Repotia, inquit, dicuntur Septimus dies, quo nova solet nupta redire ad parentes suos. Hic pro Festis diebus. Gell. lib. 2. cap. 24. Nuptiis autem & repotiis H s. millies esse. Turnebus hunc Horatii locum aliter explicat his verbis, Sed crediderim etiam repotia celebrari solita liberis natis, & cum maritis nova quotannis prope soboles nascatur, ut renovanda sit epulatio, idcirco ea convivia repotia appellata. Nec vero Avidieni personæ convenit nuptiale convivium. Ea, nisi me fallit augurium, dicere voluit Aaron Grammaticus παιδοτρόφια Græce vocari, veluti sublatis & susceptis liberis & parentibus eos alere decernentibus. Nam in Græcorum potestate erat liberos exponere, nec alere. Ut autem ita Repotia interpreter, mihi persuadet Ausonius Epist. 9. 50. sic scribens,
Conjugioque dapes, & sacra repotia patrum. Ecce eorum epulas dicit, qui susceptis liberis facti sunt parentes. Hactenus ille, 3. 6. [Gloss. Lat. Gr. Reproca, Ἐπίδεῖπνα, ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν. Scribo Repotia.

Repotiālis, e. Adj. ut, Liber repotialis. Pacuv. apud Festum. V. Turneb. Adverf. 13. 25. Scalig. & Dacer. ad Fest.

Repotatio, ōnis. f. Varro de L. L. lib. 5. cap. 8. Ab eadem lingua πόσις, unde Potio, unde poculum, potatio, repotatio: &c.

Repræsalia, pr. com. Verbum quod ex tyrannide in Jus civile irrepsit, ut Corvata quæ diurna opera est. Prendere est manu injecta trahere, ducere. Hinc Reprehendere, quasi quod evaserat, ita volente fato, recarpere, recuperare. Hinc & Repræsaliæ elicitum a Barbaris verbum, pro Remancipatione. At Barbaros de re omnino non Barbara, sed quæ in usu frequens sit, audiamus: Repræsaliæ sunt pignorationes hominum, quæ concedi solent ob damna, vel injurias adversus quoslibet habitatores loci, in quo fuerint admissa hujusmodi delicta, C. 1. de injuriis lib. 6. No. Ne personæ, vel rei, vel auri alterius, pro alio oppignerationes fiant: sed oppignerationes oblæso, ejus quadruplum restituatur. Constit. 52. Novis fœderibus inter potentissimum Galliarum principem & Allobrogum ducem Repræsaliæ funditus sublatæ sunt edicto, anno 1588. [Quasi Reprehensaliæ. Sed quum Præsalias etiam dixisse constet, merito in dubium vocatur hoc etymon. V. Cang. Gloss. Forte a Represso Repressaliæ. An potius a Præsalio, Præsaliæ?

Repræsento, pr. com. [παρεμφαίνω, ὑποτυπόω, παρίστημι] āre. Velut præsens aliud ostendere vel offerre oculis. Plin. 8. Epist. 6. Astruitur his, quum Senatui, Populoque Romano liberalitatis gratior repræsentari nulla materia posset, quam si, &c.
Aliquid repræsentare animo, In memoriam revocare. Curt. lib. 3. 10. 7.
Faciem veri maris repræsentare. Columel. lib. 8. cap. 17. h. e. Facere ut stagnum quam proxime accedat ad similitudinem maris.
Imaginem sceleris repræsentare. h. e. Tanquam præsens ostendere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Iram Deûm. Liv. 8. 6. Ad repræsentandam iram Deûm ficta.
Memoriam alicujus rei. Cic. pro Sext. 26. Erat eodem tempore Senatus in æde Concordiæ, quod ipsum templum repræsentabat memoriam consulatus mei.
Mores repræsentare. Hor. 1. Epist. 18. 14.
Se repræsentare. Columel. lib. 11. cap. 1. Itaque non ægre consequetur, si semper se repræsentaverit. i. e. Præsentem se ostenderit, inquit Budæus, neque discesserit.
Vicem alicujus rei repræsentare. Plin. lib. 28. cap. 10. Nam si oleum non sit, vicem ejus repræsentat.
Virtutem & mores alicujus. Hor. 1. Epist. 19. 14.
Repræsentare, proprie locum habet in pecunia in diem debita, die præsenti solvenda: & Diem promissi repræsentare, est Promissum, antequam dies advenerit, vel certe quum advenerit, exsolvere. Ex quo repræsentandi verbo utimur pro eo quod est Rem, quæ abest, præsentem constituere, ut Cic. pro Sext. 26. Hor. 1. Epist. 19. 14.
Virtutemne repræsentet, &c. Ex Lambino. V. Pretium repræsentare.
Repræsentare ab aliquo. V. a vel ab præpositiones.
Diem promissorum repræsentare. i. e. Præstare ante diem dictam promissa. Cic. 16. Fam. 14. Conserva te mihi: dies promissorum adest, quem etiam repræsentabo, si adveneris.
Legata repræsentare. Suet. Calig. cap. 16.
Mercedem repræsentare, i. e. Exhibere. Suet. in Claud. cap. 18.
Pecuniam ab aliquo repræsentare. V. pecunia.
Pœnam repræsentare, i. e. Statim & sine dilatione exigere. Suet. Claud. c. 34.
Pretium rei emptæ repræsentare, est Præsenti pecunia solvere, non autem ante diem solvere. Cic. 12. Att. 25. Reliquæ pecuniæ vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræsentabimus. Hæc Budæus. Paulus Manutius hunc Ciceronis locum exponens dissentit a Budæo. Sic enim ait, Repræsentare, Budæus hoc loco dicit esse, Præsenti pecunia solvere, non, ut aliis locis, Ante diem solvere. Non improbo eruditi hominis opinionem: quanquam ne cur probem quidem est. Cur enim usitatam verbi significationem sine causa negligimus? Sane mihi placet, ac vehementer quidem placet, ut hic Repræsentare valeat Ante diem solvere: contra Budæi sententiam, fateor: sed nunquid apud me pluris esse debet ullius auctoritas, quam ratio & veritas ipsa? Neque tamen illum, quem omnibus nostræ ætatis hominibus eruditione video præstitisse, ut male sentientem reprehendo: sed quando interpretis partes suscepi, & præter communem utilitatem nihil specto, quod meum officium est, quodque mihi a principio ad hoc opus aggredienti propositum fuit, id facio, ut omnia libere exponam, cum hoc tamen ne quid temere affirmem. Sensum igitur consideremus, & enodatum quam planissime poterit exponemus. Siliani, inquit, horti, de quibus ad me scripsisti, placent: sed ita, ut numerato eos malim accipere, quam æstimatione. Si autem numerato accipimus, unde pecunia? habebimus infert, HS DC, ab Hermogene expressa: & DC item, quæ domi sunt. erit igitur unde sumamus HS MCC. quæ autem reliqua pecunia erit, quæ scilicet a nobis supra HS MCC Silio debebitur, ei pecuniæ solvendæ diem, puta annuam, vel bimam, præstituemus: interea Silio vel versuram pendemus. Quoniam autem hoc posuerat, Versuram pendemus, veritus ne Attico videretur insanire, qui hortos eo usque cuperet, ut etiam usuras subire vellet: quasi se excusans adjecit, dum a Faberio repræsentabimus: hoc significans, diuturniorem usuram non futuram: quum putet se, pecunia a Faberio debitore sumpta, repræsentaturum, hoc est solutionem facturum ante diem reliquæ pecuniæ solvendæ præfinitam. Certe enim hortos, nisi præsenti pecunia potuisset, vel pendendis usuris emere cogitabat: quas putabat fore ut non diu penderet, quum speraret, hortorum pretium, pecunia a debitoribus suis exacta, brevi se posse totum persolvere. Quod confirmat illud aliquanto ante, ut usuram ei pendam a quo emero, non plus annum possum assequi, si tu me adjuvas. Simili sententia dixit, Repræsentare medicinam, in Epistola ad Titium 5. Fam. 16. & Repræsentare diem, ad Tironem, 16. 14. &, Repræsentare libertatem, Philip. 2. 118. &, Repræsentare improbitatem, lib. 16. ad hunc ipsum Atticum 2. Quibus ex locis quum de significatione hujus verbi liqueat unicuique vel negligenter consideranti: quumque in eum, quem ostendimus, sensum accipi hoc in loco non absurde possit vox illa Repræsentabimus: non video cur assentiar Budæo, docto alioqui viro, & de litteris optime merito: quum præsertim Repræsentare pro Præsentem pecuniam solvere, quo modo ipse exponit: nusquam apud eos, quos ego auctores in Latina lingua vehementer sequor, positum reperiam Hæc Paulus. [Cujus sententiam ita amplector ut statuam, & eam pecuniam, quæ sine mora numerata est, Repræsentatam recte dici, & eam, quæ ante diem solvitur, Repræsentari. conf. Ant. Schori phras. Latin. & plenissime Gronov. de Pec. vet. lib. 1. cap. 6. Gloss. Lat. Gr. Repræsento, Ἐν παρεστίᾳ ποιῶ, Ἀποκαθίστημι, Ἀμύνομαι, Ἀποδίδωμι.
Spectaculum repræsentare, pro Protinus exhibere. Suet. in Calig. 58.
Tormenta repræsentare. Suet. in Claud. Cæs. cap. 34 Tormenta quæstionum, pœnasque parricidarum repræsentabat, exigebarque coram.
Improbitatem suam repræsentare. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur istorum animi incendi ad repræsentandam improbitatem suam. i. e. Citius aliquanto, quam fecissent, ostendendam. Sic exponit Paulus Manutius.
Libertatem civitatis morte sua. Cic. 2. Philipp. 118. Quin etiam corpus libenter obtulerim, si repræsentari morte mea libertas civitatis potest. i. e. Dari nunc & statim. [Vel potius Celerius, maturius.
Libertatem. Ulpian. in l. Si pure. D. de fideicom. libert. & Sbævol. in l. Thais. §. 1. eodem tit.
Repræsentare, pro Accelerare: Propere edere. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur istorum animi incendi etiam ad repræsentandam improbitatem suam. Sic apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Innumerabiles incidunt subitæ necessitates, vel apud magistratus, vel repræsentatis judiciis continuo agendi. Budæus.

Repræsentans, antis. Partic. Cic. 8. Fam. 2. pr. Certe, inquam, absolutus est. Me repræsentante pronuntiatum est. Al. Me præsente. Gronov. Me in re præsenti.

Repræsentātus, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 5. Omnibus dena sestertia repræsentata.
Minæ cælestes repræsentatæ. Liv. 2. 36.

Repræsentatio, ōnis. f. [ὑποτύπωσις] Plin. lib. 9. cap. 6. Hoc scire orcas, infestam his beluam, & cujus imago nulla repræsentatione exprimi possit alia, quam carnis immensæ, dentibus truculentæ.

Repræ-

Repræsentatio, pro Ipsa pecuniarum solutione. Cic. 12. Att. 30. Si enim Faberianum venderem, explicare vel repræsentatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur ut venderet. Sensus est, Non dubitarem Silii hortos emere, vel si repræsentandum sit: hoc est, vel si pretium nunc numerandum sit, nulla temporis dilatione. Est enim Repræsentare, quod aliquando futurum est, id præripere, ut nulla interposita mora, statim fiat. Quoniam autem constituerat hortos ita emere, ut partem pecuniæ solveret, reliquæ pecuniæ usuram penderet: nunc si Faberianum nomen possit vendere, dicit se non cogitare de die, neque solutionis tempus velle differre, sed repræsentaturum, hoc est, non exspectaturum diem, quam constituerat, universumque pretium statim persoluturum.

Concludere repræsentatione. Cic. 13. Att. 29. Nomen Dolabellæ jam expeditum videtur, ut etiam repræsentatione concludam.

Repræsentātor, ōris. m. Tertull. adverf. Praxean. cap. 24. Filius repræsentator patris.

Repræsentānus, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 27. Repræsentaneæ potestatis respectu aliquid facere.

Reprĕhendo, vel per syncopen Reprendo, di, sum, pr. comm. [ἐπιλαμβάνω, Gloss. Lat. Gr.] ĕre. Retrahere, quasi Retro prehendere, & corripere. Plaut. Pseud. 1. 3. 19. Reprehende hominem, adsequere. Propert. lib. 3. 19. 9.

Quam possit nostros quisquam reprehendere cursus.

Manu reprehendere. Cic. 4. Acad. 139. Revocat virtus, vel potius reprehendit manu, pecudum illos motus esse dicit, hominem jungit Deo.

Verba elapsa reprendere. Ovid. 11. Epist. 53.

Vires cupiunt reprehendere vinclum extremum. Lucret. lib. 3. 598.

Se. Ter. Adelph. 4. 4. 15.

Sensi illico id illas suspicari, sed me reprehendi tamen,
Ne quid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palam.

Reprehendere, Arguere, increpare. [ψέγω, καθαιρέω Gl. L. G.] Cic. 4. Aca. 65. Nam si minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coercetur.

Pergraviter reprehendere. V. pergraviter.

Reprehendere & exagitare aliquem. Cic. in Orat. 26.

Discessum alicujus reprehendere & subaccusare. Cic. pro Planc. 86.

Factum alicujus. Ovid. 20. Epist. 49.

Justius reprehendi. Hor. 2. Serm. 4. 86.

Studia aliena. Hor. 1. Epist. 18. 39.

In aliquo vitio reprehendi. Cic. in Partit. 129.

Reprehensus, a, um. Partic. Retractus. De fugitivis dixit Curt. 4. 14. 2. Reprehensos ex fuga Persas pugnaturos.

Locus reprehensus. Ter. Adelph. prol. v. 14.

Membra reprensa relinquere. Ovid. 15. Met. 526.

Item Culpatus. Nepos 4. 1. 3. Pausanias in eo reprehensus, &c. V. Hor. 1. Serm. 10. 55.

Reprehensio, ōnis. f. [καθόγνωσις Gl. G. L.] Actus reprehendendi, Nonnisi translate. Cic. 1. de Finib. 1. Quamobrem differentium inter se reprehensiones non sunt vituperandæ.

Non indigna laude. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Levis reprehensio. V. levis.

Abesse a reprehensione temeritatis. V. absum. Cic. 10. Fam. 23.

Capere reprehensionem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. De testibus.

Fugere reprehensionem. Cic. 10. Att. 3.

Incurrere in varias reprehensiones. Cic. 1. de Finib. 1.

Vereri reprehensionem doctorum atque prudentium. Cic. in Orat. 1.

Reprehensor, ōris. m. [ἐπιτιμητής] Qui reprehendit. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Nam ut profluens amnis, aut vix, aut nullo modo, conclusa autem aqua facile corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur.

Delicti reprehensor. Ovid. 17. Epist. 219.

Reprehensor, pro Emendatore & correctore. Cic. de Opt. gen. Orat. 18. Duo genera reprehensorum.

Reprehensībĭlis, e. Adj. ut, Ebrietas reprehensibilis. Salvian. lib. 4. de Gubern. Dei, p. 141.

Reprehensibilĭter, Adv. Rufinus in Apolog. Libellus reprehensibiliter scriptus.

Reprehenso, [ἐπιλαλαμβάνω] āre. frequentat. Liv. 2. 10. Reprehensans singulos, obsistens, obtestansque deûm & hominum fidem, testabatur, nequicquam, deserto præsidio, eos fugere.

Reprendo, &c. V. reprehendo.

Repressor, Repressus. V. reprimo.

Reprĭmo, pressi, pressum, pr. com. [ἀνασείλλω, κοπασείλλω, ἐπιχρυσίζω] ĕre. Continere, cohibere. Ter. Adel. 5. 3. 8.

Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.
D. Repressi, redii: mitto maledicta omnia. Cic. 2. de Legib. 51. Reprimam jam me, nec insequar longius, coque minus, quo plus pœnarum habeo, quam petivi.

Coercere & Reprimere. Cic. 1. de Finib. 2. Difficilem quandam temperantiam postulant in eos, quod semel jam missum coerceri, reprimique non potest.

Reprimere & Comprimere. Cic. 1. in Catil. 30. Hæc Reipub pestis paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi potest.

Fletu reprimi, ne quid scribamus, Prohiberi Cic. 11. Att. 15.

Bella nascentia repressit. Claud de Bell. Get. 400.

Conatus hominum reprimere. Cic. 4. Verr. 64.

Consuetudinem peccandi. Cic. 4. Verr. 53.

Famam, sive sermones. Cic. 11. Philipp. 23. Hanc, quæso, pro tua singulari sapientia, reprime famam, atque effice ne id, quod non curas, cupere videare.

Ferocitatem alicujus. Cic. 2. Off 40.

Fluvium redundantem. Cic. 2. de Divin. 69.

Furorem exsultantem. Cic. pro Sext. 95.

Gemitum virtute. Ovid. 9. Met 163.

Impetum populi. Cic. 3. de Legib. 27.

Iram repressit pudore. Ovid. 1. Met. 755.

Objurgationem susceptam. Cic. 4 Att. 15. Nunc reprimam susceptam objurgationem.

Se continere & reprimere a supplicio. Cic. 7. Verr. 73. Fit in eo gemitus omnium & clamor, cum tamen a præsenti supplicio tuo se continuit pop. Rom. & repressit, & salutis suæ rationem Judicum severitati reservavit.

Se reprimere & revocare ab omni contagione vitiorum. Plin. in Paneg. cap. 81. Est magnificum, quod te ab omni contagione vitiorum reprimis, ac revocas: sed magnificentius, quod tuos.

Reprimere, Sustinere, sistere, ut

Dextram. Virg. 12. Æn. 939.

Ensem. Stat. 11. Theb. 309.

Cursum. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 93.

Itinera. Cic. 10. Att. 1. Dubitaverat nostrûm nemo, quin Cæsar itinera repressisset. [Itinera dixit, pro Itinerum celeritate.

Pedem repressit retro. Virg 2. Æn. 378.

Repressus, a, um. Partic. [κοπασιλλόω] Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt ac retardatos.

Repressĕ, Adv. Compar. Gell. 12. 11. Repressius pudentiusque peccabitur. al. Suppressius.

Repressor, ōris. m. [κοπασιλλής] Cic. pro Sext. 144. Exstinctorem domestici latrocinii, repressorem cædis quotidianæ, defensorem templorum atque tectorum, &c.

Reprŏbo, pr. com. [ἀθετέω, ἀθετέζω, ἀποδοκιμάζω] āre. Improbare, rejicere; notæ significationis. Cic. 4. Acad. 130. Qui quum Zenonis, fuisset auditor, reprobavit ea, quæ ille verbis, Nihil esse bonum, nisi virtutem. Legendum existimo, Re probavit, disjunctim. [Lapis est qui non videat, nec aliter codd. correctiores omnes.

Ascisceere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Finib. 23. Confirmat autem illud vel maxime, quod ipsa natura, ut ait ille, ascisceat & reprobet, id est voluptatem & dolorem.

Reprobātus, a, um. Partic. Scævola JCt. Statuas imperatorum reprobatas conflare.

Reprobatio, ōnis. f. cui contrar. Electio. Tertull. Apol. cap. 13. Nec electio sine reprobatione.

Reprobātor, ōris. m. Augustin. Unde

Reprobātrix, īcis. f. Tertull. contr. Marc. 4. 36. Disciplina reprobatrix superbiæ.

Reprŏbus, a, um. Adj. [ἀδόκιμος] Vulg. Interpr. Rom. 1. 28. Ulpian. l. 24. §. 1. ff. de pign. act. Qui reprobos nummos solvit creditori. Gloss. Gr. Lat. Ἀδόκιμος, Reprobus, Absurdus.

Repromitto, misi, missum, ĕre. pr. comm. Spondere stipulanti. Cic. pro Rosc. Com. 37. Repromittis tu abhinc triennium Roscio? quid? recita istam restipulationem clarius. Plaut. Asin. 2. 4. 48.

Verum istuc argentum tamen mihi, si vis, denumerare,
Repromittam istoc tibi nomine solutam rem futuram. i. e. Stipulatione a te facta me obstringam. Cic. de Clar. Orat. 18. Non me hercule, inquit, tibi repromittere istuc quidem ausus sim. Auctor de Viris Illust. 2. Illa petiit, quod illi in sinistris manibus gerebant, videlicet annulos, armillas: quibus dolose repromissis, Sabinos in arcem perduxit. Ibid. 12. Necem regis repromittens. Budæus.

Repromittit, inquit Alciatus, qui nuda stipulatione se obligat.

Repromittere differt a Satisdare, inquit Budæus, ut ex exemplo sequenti Pauli patet, De operis novi nuntiatione, l. Non solum D. Si, quum jure possem te prohibere, nuntiavero tibi opus novum, non alias ædificandi jus habebis, quam si satis dederis. Quod si nuntiavero tibi ne quid contra leges in loco publico facias, repromittere debebis: quoniam de eo opere alieno jure contendo, non meo: & tanquam alieni juris petitor, repromissione contentus esse debeo. conf. l. 9. §. 7. Dig quod met. causa, &c.

Repromittere, pro simplici Promittere. Suet. in Claud. cap. 19. Quum quidam privato sumptu emissuros se repromitterent, si sibi siccati agri concederentur. [Nisi legendum Sese prom Tertull. de Res carn. p. 61. Frob. Dum præripiunt, quod post illam repromittitur. An Fore promittitur? sed iterum p. 79. & sæpius.

Repromissus, a, um. Partic. Aurel. Vict. de Vir. Illust. cap. 2. V. in ipso verbo.

Repromissio, ōnis. f. Cic. pro Rosc. Com. 39. Roscius, qui ex jurisperitorum consilio & auctoritate restipularetur a Fannio diligenter, ut quod is exegisset a Flavio, dimidiam partem sibi dissolveret, si quidem sine cautione & repromissione nihilo minus id Fannius societati, hoc est, Roscio debebat.

Repropĭtio, āre. pr. & sec. comm. Expiare. Tertul. ad Nation. 1. 17. Neque imagines Cæsarum repropitiando hostes populi nuncupamur.

Reptabundus, Reptile, Repto, &c. V. repo.

Rĕpūbesco, [ἀνηβάω] ĕre. Rursum pubescere, juvenem fieri, *rejuvenescere*, quod vulgo dicitur. Columel. lib. 2. cap. 1. Non ergo est exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invasit senectus, regressum non habet, nec revirescere, nec repubescere potest.

Rĕpŭdium, i. n. [κόπρισον, κόπτομαι] proprie dicitur Recusatio ea, qua vir uxorem a se rejicit ob rem aliquam pudendam. Quintil. lib. 7. cap. 5. Simpliciores illæ quæstiones injusti repudii. Cajus de divortiis; l. Divortium. D. In repudiis, i. e. Renuntiationibus comprobata sunt hæc verba, Res tuas tibi habeto. Item hæc, Tuas res tibi agito. [Repudium a Divortio distinguit Modestinus J C. quod hoc fit inter conjuges, illud inter sponsum & sponsam. V. loc. in divortium. Non tamen ubique antiqui eam differentiam observant. Ceterum verbale nomen puto a Repudio, ut Divortium a Diverto, Repurgium a Repurgo &c.

Repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam. Festus.

Mittere repudium. V. post, in repudio.

Repudium alicui remittere. Ter. Phorm. 5. 6. 35.

Repudium renuntiare. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

Repudiōsus, a, um. Adj. Plaut. Perf. 3. 1. 56.

Verum videto, me ubi voles nuptum dare,
Ne hæc fama faciat repudiosas nuptias. i. e. Ut nemo velit me habere in uxorem propter hanc famam.

Repudio, [κόπτομαι, ἀπωθῶ, ἀφοσιόομαι] āre. Matrimonium dirimere, & quasi ob rem pudendam aliquam uxorem repellere. Sueton. in Cæs. cap. 1. Neque ut repudiaret illam compelli a Dictatore Sulla ullo modo potuit.

Repudiat etiam maritum uxor. Quintil. lib. 7. cap. 9. pr. Sæpe secubanti amatorium dedit, repudiavit. Ulp. l. Julianus. D. De divortiis, Julianus lib. 8 Digestorum, quærit, an furiosa repudium mittere, vel repudiari possit: & scribit furiosam repudiari posse, quia ignorantis loco habetur: repudiare autem non posse; neque ipsam, propter dementiam; neque

neque curatorem ejus. Patrem tamen ejus nuntium mittere posse. Ter. And. 1. 5. 15.
Contemptus, spretus? facta, transacta omnia: hem, Repudiatus repetor.
Repudiare, Non accipere, recusare, respuere, aspernari. Ter. Adel. 5. 4. 4. Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.
Repudiare & Recipere, contraria. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.
Repudiare & Assumere, contraria. Cic. in Orat. 209.
Beneficium repudiare. Cic. 2. de Finib. 76. Metrodorum non putant ipsum professum: sed quum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisset.
Conditionem repudiare æquissimam. Cic. pro Quint. 46.
Consilium. Ter. And. 4. 4. 12.
Repudio consilium, quod primum intenderam.
Gratiam alicujus repudiare. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 40.
Morem patrium contumaciter repudiare. V. CONTUMAX.
Obsecrationem alicujus repudiare & aspernari. Cic. pro Font. 38. Cavete, ne periculosum superbumque sit, ejus vos obsecrationem repudiare, cujus preces si dii aspernarentur, hæc salva esse non possent.
Hoc non repudio. Cic. 2. Att. 19. Honestior hæc declinatio periculi, sed ego hoc non repudio.
Voluntatem alicujus. Cic. 3. Verr. 98. Eorum ego voluntatem omnium repudiavi: non modo proditori, sed ne perfugæ quidem locus in meis castris cuiquam fuit.
Auctoritas alicujus repudiata, Neglecta, contempta. Cic. 3. Verr. 153.
Funditus repudiare aliquid. Cic. in Orat. 25.
Repudiari, pro Repulsam ferre in comitijs. Cic. pro Planc. 21. Nunquam enim nobilitas, præsertim integra atque innocens, populo Rom. supplex repudiata fuit.
Iracundia omnibus in rebus repudianda est. Cic. 1. Off. 89.

REPUDIATUS, a, um. Partic. Ἀπωθεὶς. Gloss. Lat. Gr.

REPUDIĀTIO, ōnis. f. [ἀποπομπή] Cic. 12. Att. 51. Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

REPUDIĀTOR, ōris. m. Qui repudiat. Tertul. adv. Marc. 1. 14. Marcionita repudiator creatoris.

RĔPŬĔRASCO, [ἀνανηπιάζομαι] ĕre. quasi In puerilem ætatem reverti: & De senibus fere semper dicitur, quum desipere vitio ætatis incipiunt. Plaut. Merc. 2. 2. 25. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus largiatur ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Vetus exemplar legit Repuerisca m. Idem 2. de Orat. 22. Quum is diceret socerum suum Lælium semper fere cum Scipione solitum rusticari, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos, quum rus ex urbe, tanquam ex vinculis, evolavissent.

RĔPUGNO, [ἀντιμάχομαι, ἀναιτιόομαι, ἀντίτασσομαι, ἀντιαγωνίζομαι, ἀντικρούω, ἀντιφέρομαι, ἀντιφιλοτεχνέω] āre. Resistere, contradicere, refragari, obsistere. Cic. de Amicit. 64. Cum omnium rerum simulatio est vitiosa (tollit enim judicium veri, idque adulterat) tum amicitiæ repugnat maxime.
Non pugnare, sed repugnare. Cn. Magnus Domitio, Cic. 8. Att. 19.
Oppugnare aliquem, & Repugnare alicui. Cic. 5. Fam. 2. Quare non ego oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi.
Dictis & factis repugnare & resistere crudelitati. Cic. pro Rabir. 15.
Repugnare & Concedere, contraria. Cic. 1. Fam. 2. Consules neque concedebant, neque valde repugnabant.
Nimium repugnare. Ovid. 1. de Arte Am. 127.
Repugnare alicui rei. Cic. 3. Tusc. 17. His autem perturbationibus, quas in vita hominum stultitia quasi quasdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum est.
Amori fœdo. Ovid. 10. Met. 319.
Dictis. Ovid. 2. Met. 103.
In una parte repugnare. Ovid. 15. Met. 854.
Repugnant hæc inter se. Cic. 3. Tusc. 72.
Resistere & repugnare contra veritatem. Cic. pro Rosc. Com. 51. Hoc cum sentit Saturius esse apertum, resistere & repugnare contra veritatem non audet.
Repugnare circa. Quintil. in procem. lib. 8. Circa quæ si is, qui instituitur, non repugnarit, primum ad cetera habiturus est cursum.
Cum sæpe obnitens repugnasset. Paterc. lib. 2. 89.

REPUGNANS, antis. Partic. [ἀντιμαχόμενος] Plin. lib. 8. cap. 16. Ita ut devinciatur non repugnans.
Adversans & repugnans natura. Cic. 3. Off. 110.
Cede repugnanti. Ovid. 2. de Arte Am. 197.
Compar. Quo quid repugnantius dici possit? Lactant. de Ira Dei, cap. 9.

REPUGNANTER, Adv. [ἀναιτιωμένως] cui contrarium est Patienter. Cic. de Amicit. 93. Ut igitur & monere, & moneri, proprium est veræ amicitiæ: & alterum libere facere, non aspere: alterum, patienter accipere, non repugnanter.

REPUGNANTIA, æ. f. [ἀναιτιότης] Cic. 2. Philipp. 19. Sed qui tantarum rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapis.

REPUGNĀTIO, ōnis. f. Actus repugnandi. Apul. de Phil. Platon. p. 9. Elmenh. Repugnationes nocivæ.

REPUGNĀTŌRIUS, a, um. Adj. Ad repugnandum utilis. Vitruv. lib. 10. cap. ult. In repugnatoriis rebus non tantum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.

REPUGNAX, ācis. Adj. [ἀντιμαχος] Qui obsistit & reluctatur. Cic. 1. de Orat. 95. Quibus dicere Carneades solebat, ingenium tuum, Crasse, vehementer admirans, me sibi perfacilem in audiendo, te repugnacem in disputando esse visum. Vetus exemplar legit, Perpugnacem.

RĔPULLŬLO, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum pullulare. Plin. lib. 16. cap. 20. Larix ustis radicibus non repullulat, picea repullulat.
Repullulare e radicibus. Plin. lib. 16. cap. 44.

REPULLULASCO, [ἀναβλαστέω] ĕre. Rursum pullulascere, & novos pullos emittere: & de arboribus ac plantis fere semper dicitur. Columel. lib. 4. cap. 22. Quoniam fere plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Ibid. cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullulascentem vellere, quam nodosam & scabram plagam relinquere.

REPULSA, REPULSIO, REPULSO, V. REPELLO.

RĔPŪMĬCO, āre. videtur a Pumice deduci, ut sit quasi Pumice expolire. Unde

REPUMICĀTIO, ōnis. f. in arboribus dicitur, quando gemmæ hirsutæ propter frigus, expoliuntur Vere. Plin. lib. 17. cap. 26. de remediis arborum, Item succo emisso quibusdam veluti detractio sanguinis circumrasi corticis, vitium extenuatio, & domitura palmitum. Gemmas si frigus retorridas hirsutasque fecerit, repumicatio, & quædam pulitura. V. Harduin. in loc.

RĔPUNGO, pŭpŭgi, & punxi, punctum, [ἀντιτίζω] ĕre. Vicissim pungere. Cic. 1. Fam. 9. Quoniamque illi haberent suum Publium, darent mihi ipsi alium Publium, in quo possem illorum animos, mediocriter lacessitus, leviter repungere. [Pungo Præt. facit Pupugi, sed Composita in xi, ut Compunxi, Dispunxi.

RĔPURGO, [ἀναγαθαίρω] āre. Idem quod Purgare, vel diligenter emundare. Plin. lib. 19. cap. 10. Enecatur cyminum ab imo dorso, nisi repurgetur.
Humum repurgare. Ovid. de Nuce 125.
Nomas repurgare. Plin. lib. 23. cap. 4.
Cælum repurgatum. Ovid. 5. Met. 286.
Repurgatus in sincerissimum nitorem. Senec. Epist. 67.
Repurgare, Iterum purgare. Colum 2. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduntur, repurgari debent.

REPURGIUM, i. n. a Repurgando, utuntur Justinianus, C. de aquæ ductibus, & Ambrosius ad Theodosium. Non audisti, Imperator, quia quum jussisset Julianus reparari templum Hierosolymis, divino qui faciebant repurgium igne cremarunt.

RĔPŬTO, [ἀναλογίζομαι Gloss. Gat. Græc.] āre. Diligenter putare.
Reputare, per translationem, pro Multum ac diu cogitare, considerare, secum volvere. Ter. Eun. 3. 5. 44.
Dum hæc mecum reputo, arcessitur lavatum interea virgo. Idem And. 2. 6. 11.
Etenim eam secum rem recta reputabit via. Cic. 1. Fam. 9. Tamen non reputans quid ille vellet. Idem 2. de Nat. Deor. 119. Hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio. Sil. lib. 17. 347.
— sed enim reputa tecum ipsa furores Sidonios.
Non facile est reputare, utrum, &c. Cic. in Sallust. 14.
Reputare, pro Imputare. Modestinus in l. Nihil interest. §. Si quum filius. D. de inofficioso testamento, Tamen est aliquid quod testatoris vitio reputetur ut merito repellendus non sit.
Reputare, Computare, compensare. Ulpian. in l. 1. §. Si pupillus. D. de tutel. & rationibus distrah. Item sumptus litis tutor reputabit, & viatica, si ex officio necesse habuit aliquo exire vel proficisci. Papin. in l. Sed si nondum. D. relig. & sumpt. funer. Sed si nondum parer dotem recuperaverit: vir solus convenietur, reputaturus patri, quod eo nomine præstiterit. [i. e. Expensum laturus, quod barbari dicunt Super computum ejus missurus, vel positurus.

REPUTĀTIO, ōnis. f. [ἐπιλογισμός Gl. L. G.] Consideratio. Plin. lib. 10. cap. 37. Gell. lib. 12. cap. 5. Per incrementa ætatis exorta e feminibus suis ratio est, & utendi consilii reputatio, & honesti contemplatio. Plin. Paneg. cap. 70. Ingenia hebetabat misera sed vera reputatio.
Reputatio, pro Computatione. Cajus in l. Item ex diverso. D. familiæ erciscundæ. Si judex aut reputationes inter eos fecerit, aut curaverit cautiones interponi, quibus inter eos communicentur commoda & incommoda. Marcellus in l. Titia. D. de solutionibus. Titia, quum propter dotem bona mariti possideret, omnia pro domina egit: reditus exegit, & moventia distraxit. Quæro an ea quæ ex re mariti percepit, in dotem ei reputari debeant? Marcellus respondit, reputationem ejus quod proponeretur, non iniquam videri. [Etiam hic est Expensilatio.

R E Q

REQ. Requiescit.

RĔQUIES, ēi, vel ētis. f. [ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις, καταπαυσις, ῥαστώνη, ἡσυχία, ἠρεμία] Ipse quiescendi actus. Cic. de Senect. 52. Ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis. Charisius lib. 1. Cicero requietem dixit, ad Hostilium. [Ut & Requietis &c. V. infra.
Labori requies hæc erat. Ovid. 7. Met. 812.
Requietis intervalla. Cic. 1. de Finib. 49. Et ad dolores ita paratus est, ut meminerit maximos morte finiri, parvos multa habere intervalla requietis.
In amicitia Scipionis, requies plena oblectationis mihi fuit. Cic. de Amicit. 103.
Requies spatiumque. Virg. 4. Æn. 433.
Tantum temporis quantum ad animi & corporis requiem conceditur. Cic. pro Arch. 13.
Bellorum requies, i. e. A bellis. Stat. 3. Theb. 295.
Doloris feri requies. Ovid. 2. de Arte Am. 490.
Curarum requies animi oblectatio. Cic. 2. Off. 6.
Curæ medicina & requies. Ovid. 4. Trist. 10. 118.
Laborum certa requies. Virg. 3. Æn. 393.
Laboris grata requies. Ovid. ad Liviam, 306.
Mali nulla requies erat. Lucret. lib. 6. 1176.
Pugnæ requiem sperabant. Virg. 12. Æn. 241.
Senectæ meæ sera requies. Virg. 9. Æn. 481.
Alterna requies. Ovid. 4. Epist. 89.
Quod caret alterna requie durabile non est.
Mæsta. Stat. 8. Theb. 161.
Tutior. Ovid. 8. Met. 557.
Attulit pugna requiem multorum dierum. Ovid. 12. Met. 146.
Dare requiem ab opere. Columel. lib. 6. cap. 14.
Dare voce requiem & modum. Ovid. 3. Met. 618.
Habere requietem. Cic. 1. Att. 15. Ita sum ab hominibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola & mellito Cicerone consumitur.
Negare requiem. Ovid. 10. Met. 135.
Petit exiguam requiem. Ovid. 4. Met. 622.
Poscunt requiem socii. Ovid. 7. Epist. 175.
Quærere requietem. Cic. 5. de Finib. 54. Itaque si aut requietem natura non quæreret, aut eam posset alia quadam ratione consequi.
Quærere requiem ex occupationibus. Cic. 5. Fam. 14. Vel animo defatigato tuo, qui nunc requiem quærat ex magnis occupationibus.

REQUIESCO, ēvi, ētum, [ἀναπαύομαι, ῥαστωνέω] ĕre.

Requiescere, pro Conquiescere, vel quietem capere, & tranquille vivere, sine ullo animi aut corporis impedimento.
Requiescere, & curam animi levare. Cic. 6. Verr. 13. Quum diutius in eo negotio curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertebar.
A malis. Cic. 1. Tusc. 107.
Ubi remissa humana vita corpus requiescat a malis. Ex Ennio.
A turba rerum. Ovid. 4. de Pont. 5. 27.
In lectione poetarum. Quintil. lib. 10. cap. 1.
In miseriis. Cic. 8. Att. 22. Et simul, crede mihi, requiesco paulum in his miseriis, quum quasi tecum loquor.
In sermone alicujus. Cic. 2. de Orat. 234. Sed tamen defessus in labore, atque itinere disputationis meæ, requiescam in Cæsaris sermone, tanquam in aliquo peropportuno diversorio.
In spe alicujus adolescentis. Cic. pro Cœl. 79. h. e. Ex spe futuræ illius probitatis, quietem sibi polliceri.
Non requiescere consilio cujusquam. Cic. 1. Att. 15. Non sunt permolesti, sed tamen insident & urgent, & nullius amantis consilio aut sermone requiescunt.
Arva requiescunt mutatis fetibus. Virg. 1. Georg. 82.
Aures requierant omnibus. Catul. de Ario, 82. 7.
Cum tot sideribus cælum requievit in illo. Ovid. 4. Met. 661.
Pectora requierunt. Stat. 12. Theb. 514.
Requiescere frequenter, pro Dormire. Virg. 1. Ecl. 80.
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte
Fronde super viridi.
Lecto requiescere. Tibul. lib. 1. 1. 43.
Humo. Ovid. 10. Met. 556.
Somno molli. Catul. ad Mallium, 66. 5.
Noctes longas. Tibul. lib. 3. 7. 21.
In sella. Cic. 1. de Divin. 104. Quum virgo staret, & Cæcilia in sella sederet, neque diu ulla vox exstitisset, puellam defatigatam petiisse a matertera, ut sibi concederet, paulisper ut in ejus sella requiesceret.
Requiescere, Quietum facere, sive retardare, cum Accusativo, teste Servio. Virg. 8 Ecl. 4.
Et mutata suos requierunt flumina cursus. Ubi Servius, Requierunt, Cursus proprios retardaverunt, & quietos esse fecerunt. Eodem modo Propert. 2. 2. 47.
Juppiter Alcmenæ geminas requieverat Arctos. [Apud Virg. posset constructio Græca videri, Mutata suos cursus, pro Mutatis cursibus suis, requierunt. Sed sententiam suam pluribus antiquorum exemplis astruit Serv. Cui junge Voss. de Analog. 3. 4. & Sanct. Minerv. 3. 3. litt. R. & ad Quiesco Periz. ibid.
Requiētus, a, um. Partic. [ἀναπεπαυμένος] Qui requievit. Sallust. Paululum requietis militibus. apud Serv. l. c.
Ager requietus. Ovid. 2. de Arte Am. 351. i. e. Ager qui aliquantulum requievit.
Arvum requietum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Lac requietum. Columel. lib. 7. cap. 8.
Requietior. Columel. lib. 2. cap. 1. Neque enim idcirco rudis & modo ex silvestri habitu in arvum transducta fecundior haberi terra debet, quod sit requietior & junior.
Requiētio, ōnis. f. Hieron. adv. Jovin. 2. 12. Septimo requietionis anno.
Requiētōrium, i. n. Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 1030. n 8 SIBI ET CONIVGI CARISSIMAE REQVIETORIVM FECIT.
Rĕquīro, sīvi, sītum, [ἐπιζητέω, ἀναζητέω] ĕre. Sæpius vel rursum quærere, aut investigare. Virg. 1. Æn. 221.
Amissos longo socios sermone requirunt. Ter. Phorm. 2. 1. 79.
Abi Phædria, eum require, atque adduce huc. Cic. 3 de Finib. 10. Tu autem quum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris?
Requirere & Quærere hoc differunt: quoniam Requirere, est diu quærere. Afranius Fratriis: Proin tutum quæram, ne requiram te vide. Ex Nonio. V. in QUÆRO.
Animo & oculis aliquem. Ovid. 4. Met. 129.
Oculis requirere terram. Curt. lib. 4. 7. 11.
Sermone, V. paulo supra.
Aliquem vocibus requirere. Plin. Epist. 106.
Requirere ab aliquo, Quærere ab aliquo, interrogare aliquem. Cic. 12. Att. 40. Si quis requirit a te? cur Romæ non sim, quia discessus est. Idem 1. Acad. 3. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere.
Requirere ex. Cic. pro Cœl. 67. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint.
Requisivit rex, quis supremum diem Athenis obiisset. Plin. lib. 7. cap. 29.
Illud quoque requisivi, qua ratione ex tot creditoribus nemo neque tum idem fecerit, neque nunc contradicat. Cic. pro Quint. 84.
Studiose requirere. Ovid. 1. de Arte Am. 145.
Causam. Ovid. 10. Met. 388.
Causas requirit inscius. Virg. 6. Æn. 710.
Domum alicujus. Cic. 6. Verr. 7.
Requirere, pro Inspicere, animadvertere, inquirere. Cajus in l. 4. D. de testam. Si quæramus an valeat testamentum: in primis animadvertere debemus, an is, qui fecit testamentum, habuerit testamenti factionem: deinde si habuerit, requiremus an secundum regulas juris civilis testatus sit.
Requirere, Postulare, flagitare, deposcere. Cic. pro Lege Manil. 34. Quibus amissis, & pacis ornamenta, & subsidia belli requiretis. De Vectigalibus.
Requirere & flagitare. Cic. 7. Verr. 70. Abs te officium tuum debitum generi & nomini requiro & flagito.
Requirere auxilium. Cic. 7. Verr. 142. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & qui ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant, vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt.
Divitias. Tibul. lib. 1. 1. 41.
Requirere, pro Desiderare quod non adest. Cic. 6. Fam. 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras. Nam supra dixerat, Vereor ne desideres officium meum. Idem in Parad. 1. In quo equidem continentissimorum hominum majorum nostrorum prudentiam requiro.
Requirere, pro Desiderio rei amissæ teneri, vel præteritæ, vel absentis, vel eam poscere. Cic. de Senect. 50. Denique isto bono utare dum adest: quum abest, ne requiras: nisi forte adolescentes, pueritiam: paulum ætate progressi, adolescentiam debeant requirere.
Requiri, pro Necessarium esse: & Requirere, pro Opus habere. Cic. 1. de Finib. 61. Virtutem autem nixam hoc honesto, nullam requirere voluptatem, atque ad beate vivendum se ipsa esse contentam.
Requīsītum, i. n. ut, Ad requisitum respondere. Quintil. lib. 8. procem.
Post requisitum etiam, nisi ejusmodi esset visum verum, quale falsum. Cic. 4. Acad. 77.
Requisita naturæ, dixit Sallustius per periphrasin, ut notat Quintil. lib. 8. cap. 6. pro Exoneratione alvi.
Requisitio, ōnis. f. Gell. lib. 1. cap. 2. Historiæ antiquioris requisitio.
Requirīto, [ἀναζητέω] āre. frequent. Plaut. Most. 4. 3. 11.
Quid tu ut otiosus res novas requiritas?

R E S

RESP. Respublica. REST. Restitutum.
Rēs, rei. f. [χρῆμα, πρᾶγμα, πρᾶγμα] generalem habet significationem.
Abdita rerum. Hor. in Arte Poet. 49.
Asperitas rerum. Cic. 1. de Orat. 3. Sed tamen in his vel asperitatibus rerum, vel angustiis temporis, obsequar studiis nostris.
Caput & fons rerum. Hor. 1. Epist. 17. 45.
Causas rerum cognoscere. Virg. 2. Georg. 490.
Concordia rerum discors. Hor. 1. Epist. 12. 19.
Creatrix rerum natura. Lucret. lib. 1. 623.
Cursus rerum. Cic. 4. Fam. 2.
Desiderium rerum. Lucret. lib. 3. 931.
Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.
Fama rerum incredibilis. Virg. 3. Æn. 294.
Fundamina rerum mole sub ingenti ponit. Ovid. 15. Met. 433.
Gravitas rerum. Cic. ad Brut.
Inscitia rerum. Hor. 1. Epist. 3. 33.
Interitus rerum. Cic. 6. Fam. 1.
Majestas rerum. Lucret. lib. 5. 7.
Natura rerum. Cic. 4. Acad. 84. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse.
Novatrix rerum natura. Ovid. 15. Met. 252.
Opifex rerum, Deus. Ovid. 1. Met. 79.
Perturbatio rerum vel confusio. Cic. 1. Off. 93.
Prudens rerum animus. Hor. 4. Carm. 9. 35.
Prudentia rerum. Virg. 1. Georg. 415.
Sepulchrum commune rerum, terra. Lucret. lib. 5. 260.
Status rerum. Cic. 12. Fam.
Tumor rerum. Cic. 14. Att. 5. Ne deserere viderer hunc rerum tumorem.
Turba, & confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum viveremus.
Turbine rerum miserarum attonitus. Ovid. 7. Met. 614.
Varietas rerum. Cic. 2. Fam.
Absurda res. V. ABSURDUS.
Acerba. Lucret. lib. 4. 665.
Amplissimis rebus ornatus. Cic. 5. Fam. 2. pr.
Angustæ res, Exiguæ, non magni momenti. Virg. 3. Georg. 290.
Ad faciendam fidem res appositæ. Quintil. lib. 5. cap. 8.
Arcana. Ovid. 4. Met. 223.
Ardua. V. ARDUUS.
Bona. V. BONUS.
Bonæ res, vel optimæ. Cic. 4. Fam. 3. ad fin.
Calamitosæ res. Cic. pro Lege Manil. 53.
Certa. V. CERTUS.
Contorta. V. CONTORQUEO.
Contractæ res, Implicatæ, ut vult Gronov. Cic. 7. Fam. 31.
Conversæ res. Cic. 1. Fam.
Corporea. Lucret. lib. 2. 185.
Credula res amor est. Ovid. 6. Epist. 21.
Declamatoria res, Declamationi apta. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Desperatæ res. Cic. 5. Fam. 21.
Deteriores res. Cic. Quanto deteriores res offensurus sis, &c.
Dissociabilis res principatus ac Libertas. Tacit. Agric. cap. 3.
Eversæ res. Cic. 6. Fam. 21.
Facilis. Lucret. lib. 2. 1025.
Furtiva. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Horrenda relatu. Ovid. 15. Met. 298.
Illiberalis ad cognoscendum. V. ILLIBERALIS.
Immoderata res est Cupido. Ovid. 4. de Pont. 15. 31.
Implicata res controversiis. V. IMPLICO.
Incognita res turbat animos. Virg. 1. Æn. 519.
Incommodæ res. Cic. 6. Fam. 4. V. INCOMMODUS.
Incredibilis dictu res. Quintil. in Gladiatore, non procul a fine.
Infirma & nugatoria ad probandum. V. INFIRMUS.
Ingeniosa res est. Ovid. 1. Amor. 8. 62.
Inquisita & comperta. V. INQUIRO.
Insolitam rem apportare auribus, Referre aliquid inauditum antea. Lucret lib. 5. 101.
Invidiosa. V. INVIDEO.
Involutæ & occultæ res. V. INVOLVO.
Luculenta res. Cic. 4. Att. 15. Est enim res luculenta.
Ludicra. Hor. 2. Epist. 1. 180.
Manifestas contra res & veras repugnare. Lucret. lib. 3. 354.
Manifestaria res est. V. MANIFESTUS.
Medicatissima. V. MEDICO, as.
Missiles res. V. Missilis, in MITTO.
Molesta & odiosa. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Necopinata. V. NEC.
Negotiosa. V. NEGOTIUM.
Novæ res. V. NOVUS.
Nudæ atque inornatæ. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Operosa res. Cic. 3. Q. frat. 5. Res operosa est, & hominis, &c.
Otii plurimi res. Cic. 4. Att. 16.

Otiosa.

Otiosa. V. Otiosus, in OTIUM.
Parva res. Virg. 3. Ecl. 54.
Pensitata. V. PENSO.
Perditæ res. Cic. 6. Fam. 1. V. Perditus, in PERDO.
Periculosa res. Cic. 4. Acad. 68. In magnis, periculosisque rebus, &c.
Perturbatæ res. Cic. 6. Fam. 6.
Ridicula & jocosa. Catul. ad Catonem, 54. 1.
Suaves. Hor. 2. Serm. 8. 92.
Testata. V. TESTOR.
Turbulentæ res. Cic. 9. Fam. 1.
Abducere a re aliqua ad aliam. V. ABDUCO.
Abire in rem aliquam. V. ABEO.
Abjicere rem. Cic. 7. Att. 3. Quin nunc ipsum non dubito rem tantam abjicere.
Abrumpere ex re aliqua. V. ABRUMPO.
Abstinere rebus urbanis. V. ABSTINEO.
Abesse res videtur. V. ABSUM.
Absumere aliquot dies frigidis rebus. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum.
Abundare in re aliqua. V. ABUNDO.
Accedere alicui rei. V. ACCEDO.
Accipere ab aliquo rem aliquam. V. ACCIPIO.
Accommodare in rem aliquam. V. ACCOMMODO.
Acquiescere alicui rei. V. ACQUIESCO.
Addere nomina rebus. Ovid. 5. Met. 525.
Adducere rem in locum, vel deducere. Cic. 16. Fam. 12. pr.
Adducere rem in discrimen. Cic. 5. Fam. 21.
Adhibere rebus cautionem. Cic. 1. Att. 16.
Agere alias res. Cic. Ita furebat, ut mirarer tam alias res agere populum, &c. V. ALIUS.
Agere res aliquas. V. AGO.
Cedit illi res. V. CEDO.
Cogitare rem aliam ex alia. V. COGITO.
Conferre rem in pauca. V. CONFERO.
Consolatur me hæc res. V. CONSOLOR.
Deducere rem aliquo. Hor. 1. Serm. 1. 15.
Deducta est eo res. V. DEDUCO. conf. Adducere.
Deducere rem aliquam in diversas partes. V. DEDUCO.
Deferre rem ad aliquem, vel alicui committere. Cic. 1. Fam. 8.
Differre rem. Cic. 10. Fam. 16.
Esse rem in motu. Cic. Q. frat.
Esse rem in integro. Cic. 5. Fam. 20.
Esse rem loco, id est statu. Cic. 12. Fam.
Exasperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833.
Habere se. Cic. 10. Fam. 6.
Jactare rem sermonibus. V. Jacto, in JACIO.
Imperitare rem æquam. Hor. 2. Serm. 3. 188.
Inclinari rem. Cic. 1. Fam. 1.
Increbuit res proverbio. V. INCREBRESCO.
Inducere chaos rebus. Senec. Agamemn. 6.
Intendere honestis rebus animum. Hor. 1. Epist. 2. 36.
Ire melius rem, pro Expediri. Cic. 14. Att. 15. Incipit res melius ire, quam putaram.
Ibat prorsus res. Cic. 14. Att. 20. i. e. Erat cur bene speraremus. *Tout alloit bien: tout l'affaire se portoit bien.* [i. e. Procedebat.
Loqui magnis de rebus. Lucret. lib. 4. 1012.
Movere res. Cic. 2. Q. frat. 3.
Nasci rem. Ter. Hec. 5. 2. 30.
Notare res nominibus novis. V. NOTA.
Notare insigni aliqua & nota re quippiam. V. INSIGNIS.
Pando rem ordine. Virg. 3. Æn. 179.
Procurare rem. Cic. 6. Att. 9.
Reddere rationem rei. Lucret. lib. 6. 918.
Refrigescere rem. Cic. 1. Att. 16.
Rejicere rem. Cic. 5. Fam. 6.
Revocare rem ad manus. V. MANUS.
Secernere apertas res a dubiis. Lucret. lib. 4. 469.
Sequar summa fastigia rerum. Virg. 1. Æn. 346.
Suscipere rem. Cic. 3. Q. frat. 1.
Tentare rem. Hor. 2. Epist. 1. 259.
Res, aliquando relativum est, referens præcedentia. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Ubi Donatus, Res ad Culpam relatum. [Ex qua re. i. e. Ex quo.
Vilissima rerum aqua. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Pulcherrima rerum Roma. Virg. 2. Georg. 534.
Trepidus rerum. Virg. 12. Æn. 589. ubi vacat Rerum.
Felli rerum. Virg. 1. Æn. 182.
Res, Negotium, causa ipsa. Ter. Adelph. 5. 3. 10.
Rem ipsam putemus: dictum inter nos hoc fuit. Ubi Donatus, Res, causa litis. Ter. Hec. 3. 5. 18.
Omnem rem scio, ut sit gesta, adveniens audivi omnia. Idem Heaut. 1. 1. 23.
Chreme, tantumne est ab re tua otii tibi;
Aliena ut cures, eaque quæ ad te nihil attinent? h. e. Præter familiaria negotia tua, estne tantum tibi otii ut, &c.
Res est mihi cum illo. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Cic. 13. Fam. 27. Si qui difficiliores erunt, ut rem sine controversia confici nolint, si eos, quando cum Senatore res est, Romam rejeceris.
Rem habere cum aliquo, i. e. Consuetudinem, amorem. Ter. Eun. 1. 2. 39.
Integra res. V. INTEGER.
Parvula. V. PARVUS.
In invidia res est. V. INVIDEO.
Accingi ad rem aliquam. V. ACCINGO.
Agitur res in scenis, aut acta refertur. Hor. in Arte Poet. 179.
Agere rem quasi alienam. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Agitare res. V. AGITO.
Agitur res tua. Cic. 5. Verr. 115. Quod si res tua non ageretur, a te potius postularent, ne amplius, &c.
Attinet ad rem. Hor. 2. Serm. 2. 27.

Credenda fuit nemini res tanti sceleris. Cic. pro Cœl. 52.
Gerere rem male. Hor. 2. Serm. 3. 74.
Gerendis in rebus acer. V. ACER, adj.
Gerendis a rebus abstrahere. V. ABSTRAHO.
Gerendis rebus minus apta. Ovid. 1. de Arte Am. 415.
Habebo si quid in eam rem. V. IN præpositionem.
Incipiunda in re. V. IN præpositionem.
Interest nihil ad rem. V. INTEREST.
Locuti sumus nihil, neque ante rem, neque præter rem. Auctor ad Herenn. lib. 4. 1.
Ministrare res timide gelideque. Hor. in Arte Poet. 171.
Monet res. V. MONEO.
Moventur res magnæ. V. MOVEO.
Natus rebus agendis. Hor. in Arte Poet. 82.
Novi rem omnem. V. NOSCO.
Salva res est. Ter. Eun. 2. 2. 37.
Apud Jurisconsultos Res, ut Cajus inquit in l. 1. D. de rerum divisione, sive corporalia, sive incorporalia comprehendit. Corporales res sunt, quæ tangi possunt, ut fundus, homo, vestis: incorporales sunt, quæ tangi non possunt, qualia sunt ea quæ in jure consistunt, sicut hæreditas, usus fructus, obligationes.
Animales res. Ulpian. in l. a divo. D. de re jud.
Communis. Hor. 2. Serm. 6. 36.
Comperendinata res significat Judicium in diem tertium constitutum. Festus. V. COMPERENDINO.
Confessa. V. CONFITEOR.
Corporales res. V. CORPUS. & paulo supra.
Incorporales res. V. ibidem.
Manifestæ. V. MANIFESTUS. Hic est Crimen. V. Ascon. 3. Verr. 122.
Damnatus rei capitalis. V. DAMNO.
Ire in rem præsentem. V. IN præpositionem.
Venire in rem præsentem. Totum ad rem judiciariam pertinet, neque admodum absimile est, ac Justo sacramento contendere. Budæus.
In re præsenti. V. IN præposit.
Res prolatæ, & Rerum prolatio, significat Tempus illud, quum homines feriarentur. Declarat maxime Plautus in Capt. 1. 1. 10. ex persona parasiti,
Ubi res prolatæ sunt, quum rus homines eunt,
Simul prolatæ res sunt nostris dentibus.
Quasi quum caletur, cochleæ in occulto latent,
Suo sibi succo vivunt, ros si non cadit:
Item parasiti rebus prolatis latent,
In occulto miseri victitant succo suo, &c. Cic. pro Muren. 28.
Sapiens existimari nemo potest in ea prudentia, quæ neque extra Romam usquam, neque Romæ rebus prolatis, quidquam valet. Idem 14. Att. 5. Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere viderer hunc rerum tumorem. Et 3. Q. frat. 2. a fine, Res prolatæ, ad interregnum comitia adducta. Idem 7. Att. 12. Istum quidem, cujus phalarismum times, omnia tæterrime facturum puto. Nec enim rerum prolatio, nec Senatus magistratuumque discessus, nec ærarium clausum tardabit. Rerum igitur prolatio, sive Res prolatæ, idem est ac si dicas, Vacatio a muneribus: quæ maxime erat ludorum diebus. Ludorum autem nomina, Votivi, Romani, Victoriæ, Plebeji. Quorum primi Votivi XVII Cal. Sept. commissi, per quindecim dies celebrabantur: & continuo Romani per decem dies: quum interea res prolatæ dicebantur. Confectis Votivis & Romanis, rursus ad negotia: judicia fiebant: senatus habebatur: tum publice, tum privatim quisque satagebat in sua re: hoc usque ad VIII Cal Novembris Nam quum inter ludos Romanos & ludos victoriæ dies intersint XLV; quod aperte ipse declarat lib. 2. in Verrem: (4. Verr. 130.) recte subducenti perspicuum fiet, ludorum Victoriæ commissionem incidere in diem VIII Cal. Novembris. iterum igitur res prolatæ. Victoriæ autem ludi, cumque his Plebeji conjuncti, dies auferebant octo: ut ad IIII Nonas Novembris, & magistratus, & cujusvis ordinis homines intermissam rei, sive publicæ, sive privatæ administrationem repeterent. Itaque 4. Att. 16. non procul a fine, Pontinius vult a.d. IIII Nonas Novembris triumphare. Ex quo patet, non fuisse diem festum IIII Nonas Novembris. Quocunque igitur tempore ad Urbem Cæsar venerit, statim aget quæ putabit e re sua. non eum tardabit rerum prolatio, quo tempore nihil neque publice fit, neque privatim: contemnet antiquum morem: sine senatu, sine magistratibus decernet ipse ex libidine: refringet ærarium, publicasque pecunias ad usum Reipublicæ servatas, ad rei publicæ oppugnationem convertet. Ex P. Manut. ad 7. Att. 12. [conf. reliqq. Interpp. & Ascon. in 2. Verr. 31. & 54.
Mobiles res. Ulp. in l. a divo. D. de re jud.
Moventes res, pro Mobilibus. V. MOVEO.
Res voluptatum. Plaut. Amphitr. Act. 2. Scena 2.
Satis parva res est voluptatum in vita,
Atque in ætate agunda. H. St. priora verba culter abstulit, voluit sine dubio Græcorum more Rem voluptatum, pro Ipsis voluptatibus Plautum dixisse, τὸ χρῆμα τῶν ἡδονῶν, ut ad locum Muretus annotavit.
E re, & Ex re. V. E & EX præpositiones.
E re nata, i. e. Occasione, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 3. 1. 8. V. E præpos.
Ex re consulere. Tacit. 1. Ann. 24. h. e. Prout res, vel occasio tulerit.
Pro re pauca loquar. Virg. 4. Æn. 337.
Pro re nata, Pro eventu rei & occasione. Cic. 14. Att. 6. Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. i. e. Quantum ad præsens tempus attinet. *Pour le temps.*
Cum re præsenti deliberare. V. CUM præpositionem.
Ob rem. V. OB præpositionem.
Ab re. V. A & AB præpositiones.
Ab re, i. e. Ab eventu. Liv. 1. 17. Id ab re (quod nunc quoque tenet nomen) interregnum appellatum.
Verba ad rem conferre. Ter. Eun. 4. 6. 4. Ubi Donatus; Verba ad rem contulit, h. e. Agere quod dicebat, aggressus est. Idem Andr. 5. 1. 5.
Ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.
Re juvare. Ter. Heaut. 1. 1. 34.
Aut consolando, aut consilio, aut re juvero. [Nisi hic Re est Pecunia, Re familiari mea.

Dictu, quam re, facilius. Liv. 31. [i. e. Dicere, quam facere.
Res, pro Sumptu. Marcianus in l. Quum vir. D. de doli mal. & me. except. Quum vir in area, ab uxore sibi donata, aliquid ædificasset, plerisque placet, doli mali exceptione posita rem servari posse.
Res, Utilitas. Ter Hec. 1. 2. 27.
Ita di deæque faxint, si in rem est Bacchidis. Idem Phorm. 2. 4. 9.
Ego quæ in rem tuam sint, ea velim facias.
In rem nostram est. V. IN.
Cogitate rem suam tractare. V. COGITO.
In rem suam aliquid convertere. Cic. pro Rosc. Amer. 15.
E re, Ex utilitate, utiliter. Papin. in l. Donationes. in §. 1. D. de donationib. Nec matrem offensam e re petitionem habere. h. e. Matrem ex levi offensione eas res utiliter repetere non posse.
Alicui rei esse. Ter. Adelph. 3. 3. 4.
Id misero restat mihi mali, si illum potest,
Qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. Ubi Donatus, Recte: de hoc enim supra dixit, 1. 2. 15.
—non fratrem videt
Rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium?
Res, Patrimonium. Ter. Adelph. 5. 3. 44.
—at enim metuas ne ab re sint tamen
Omissiores paulo. i. e. Negligant curare rem domesticam. Idem Adelph. 5. 3. 23.
Tu illos duos olim pro re tollebas tua. Ubi Donatus, Pro re, pro Patrimonii tui qualitate.
Res, Hæreditas. Ter. Phorm. 2. 3. 46.
At si talentum rem reliquisset decem. Donatus.
Res, Pecunia, & etiam fortunæ bona. Ter. Eun. 1. 2. 51.
— ejus frater aliquantum ad rem est avidior. Idem Adelph. 5. 3. 48.
Solum unum hoc vitium affert senectus hominibus,
Attentiores sumus ad rem omnes, quam sat est. Cic. 2. in Catil. 10.
Res eos jam pridem, fides deficere nuper cœpit. [Subauditur & Familiaris. q. supra V.
In re mea est. V. IN.
Res & aurum. Lucret. lib. 5. 1112.
Accisæ res. V. ACCIDO.
Ampla res domi. Juven. 12. Sat. 10.
Angusta res domi. Juven. 3. Sat. 165.
Arctis in rebus absit pudor, In magna rerum angustia. Valer. 5. Argon. 324.
Avita res & patria. V. Avitus, in AVUS.
Contemptæ rei dominus splendidior. Hor. 3. Carm. 16. 25.
Contracta res. V. CONTRAHO.
Curtæ nescio quid semper abest rei. Hor. 3. Carm. 24. 64.
Modica. Juven. 13. Sat. 143.
Parvis rebus alta præstatur quies. Sen. Thyest. 5.
Paupera res, apud Plautum. V. PAUPER.
Pauperculæ res, modicæ & modestæ. V. MODUS.
Præclara filius in re sublatus male alitur. Hor. 2. Serm. 5. 45.
Salva res & Perdita, contraria. Ter. Eun. 2. 2. 26.
Ampliare rem. Hor. 1. Serm. 4. 32.
Augere rem, Locupletari. Cic. pro Rabir. Post. 3. Ita ut in augenda re, non avaritiæ prædam, sed instrumentum bonitati quærere videretur.
Conficere rem. Cic. Post redit. in Senat. 10. Cum suam rem, non minus strenue quam publicam, confecisset. V. CONFICIO.
Confringere rem. V. CONFRINGO.
Facere rem, Lucrari. Ter. Adel. 2. 2. 12.
Nunquam rem facies: abi, nescis inescare homines, Sannio. Ex Donato.
Habere rem, Non inopem esse. Cic. 2. Off. 73. Illud male dixit, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent.
Nitet res magna domino sene. Hor. 2. Serm. 5. 12.
Obstat virtutibus res angusta domi. Juven. 3. Sat. 164.
Quærere rem honeste mercaturis faciendis. Cic. in Parad. 6.
Stringat præcloram ingrata malus ingluvie rem. Hor. 1. Serm. 2. 45.
Vir haud magnà cum re. Cic. de Senect. 1. Licet enim versibus eisdem mihi affari te, Attice, quibus affatur Flamininum
Ille vir, haud magna cum re, sed plenus fidei.
Haud magna cum re. Hinc Pontanus, Ipsique haud magna sane cum mentis atque ingenii re, senes tamen sumus, philosophamurque. In principio libri primi de prudentia. H. St.
Curare rebus alienis, suo vestimento & cibo. Plaut. Truc. 1. 2. 35.
Intercipere res alicujus. Ovid. 9. Met. 122.
Mersat membra copia rerum. Lucret. lib. 5. 1006.
Officient tibi multæ res. Hor. 1. Serm. 2. 97.
Partæ sanguine res. Ovid. 1. Epist. 92.
Res, Status, conditio. ut, Res publica, Res privata. Cicero, Id enim, rebus nostris minime conducebat. i. e. Statui nostro. Virg. 6. Æn. 857.
Hic rem Romanam, magno turbante tumultu,
Sistet eques. Ubi Servius, Rem Romanam, Statum Reip.
Tueri armis res Italas. Hor. 2. Epist. 1. 2.
Privatæ ac domesticæ res. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Obire rem privatam vel publicam. V. OBEO.
Ordinare publicas res. Hor. 2. Carm. 1. 11. V. RESPUBLICA, infra.
Cibaria re copiosus. V. COPIA.
Divina, Sacrificium. Cic. 4. Att. 15. Senex ad rem divinam dicit se velle discedere.
Facere rem divinam alicui deo. Cic. 3. de Nat. Deor. 47.
Bellica res. Hor. 4. Carm. 3. 6.
Rem bellicam administrare. Cic. 2. de Divin. 76.
Familiaris res ministra & famula corporis. Cic. 1. Tusc. 75.
Familiaris res mea. Cic. 2. de Orat. 97.
Familiaris rei naufragia. Cic. 1. Fam. 9.
Administrare rem familiarem. V. ADMINISTRO.
Amplificare rem familiarem. V. AMPLIFICO.
Comminuti re familiari sumus. Cic. 4. Att. 3. extr. V. COMMINUO.
Corrumpere rem familiarem. V. CORRUMPO.
Diminui rem familiarem. Cic. 11. Fam. 28.
Dissipare rem familiarem. Cic. 4. Fam. 7.
Impertire de re familiari. Cic. 2. Off 87.
Forensis res. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Revocare se ad curam rei domesticæ, rei forensis, Rei publicæ. Cic. pro Cœl. 42. V. RESPUBLICA.
Frumentaria res. Cic. 8. Att. 2.
Militaris res divinitus constituta. V. CONSTITUO.
Militaris rei scientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
Militarem rem discere. V. MILES.
Navalis res, sive nautica. Cic. 7. Verr. 42. Tacit. 15. Ann. 46.
Nummaria res. V. NUMMUS.
Pastoria. V. PASTOR.
Perdere rem patriam, Patrimonium. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Pecuniaria. V. PECUNIA.
Pecuaria. V. Pecuarius, in PECUS.
Res privatæ, i. e. Bona privatorum. Cic. 9. Att. 6.
Invisere res rusticas, vel fructus causa, vel delectationis. Cic. 1. de Orat. 249.
Res, [πρᾶγμα] Imperium. Virg. 3. Æn. 1.
Postquam res Asiæ, Priamique evertere gentem
Immeritam visum superis. Ibid. 54.
Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. Servius.
Res Romana, pro Acie, vel potius Imperio, Fortuna. Livius, Sed res Romana erat superior. Et sic sæpe. Budæus.
Adepta rerum. V. ADIPISCOR.
Domina rerum Roma. Ovid. 15. Met. 447.
Caput rerum. Tacit. 1. Ann. 47.
Custos rerum Cæsar. Hor. 4. Carm. 15. 17.
Eventus rerum. Lucan. lib. 5. 779.
Forma rerum. Ovid. 1. de Pont. 10. 17.
Imperia rerum. Hor. 2. Serm. 7. 75.
Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Origo rerum & molitio. V. ORIGO.
Potestas summa rerum. Virg. 10. Æn. 100.
Summæ rerum consulere. Ovid. 2. Met. 300.
Rem, vel res gerere, pro Pugnare apud Jurisconsultos, & alios. Livius 21. 60. Malletque adversus singulos separatim, quam adversus duos simul rem gerere. Plin. lib. 2. cap. 67. In Arabico sinu res gerente C. Cæsare Augusti filio, signa navium ex Hispaniensibus naufragiis feruntur agnita. i. e. Belligerante.
Bene gestæ res. Virg. 9. Æn. 157.
Maxima res effecta. Virg 11. Æn. 14.
Abscissa res erat. V. ABSCINDO.
Tunc res immenso placuit statura labore. Lucan. lib. 3. 381.
Dare rem in casum. Tacit. 12. Ann. 52.
Emittere rem de manibus, Occasionem rei gerendæ. V. MANUS.
Dura. Virg. 1. Æn. 567.
Inclinata. V. INCLINO.
Infracta. V. INFRINGO.
Rem miseram, Adverbium dolentis. Cic. 7. Att. 24.
O rem lugubrem! V. LUGEO.
Adversæ res. V. ADVERTO.
Afflictæ. Virg. 1. Æn. 456.
Angustæ. Hor. 2. Carm. 10. 21.
Dubiis rebus non deficere. Virg. 6. Æn. 196.
Diffidere rebus suis. Liv. 1. 2.
Duris urgens in rebus egestas. Virg. 1. Georg. 146.
Egenis in rebus. Virg 6. Æn. 91.
Extremæ. Tacit 1. Hist. 45.
Fessis rebus ferre finem. Virg. 3. Æn. 145.
Fluxæ. Sil. lib. 7. 17.
Fractæ. Virg. 4. Georg. 240.
Humanæ. Virg. 10. Æn. 152.
Jucundæ. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Secundæ. Virg. 9. Æn. 301.
Secundis rebus mersus. V. MERGO.
Res, quod vulgo Realia vocant.
Inopes rerum versus Hor. in Arte Poet. 322.
Res, Modus. Plaut. Rud. 4. 3. 87.
Mane jam: repperi rem, quo pacto nec fur, nec socius fies.
Res, [πεῖρα] Experientia. Ter. Adel. 5. 4. 1.
Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, usus, semper aliquid apportet novi. Donat.
Re vera, [ὄντως] duæ dictiones sunt, aut unica Revera, vice Adverbii. Cic. pro Quint. 7. Deinde habet adversarium P. Quintius, verbo Sex. Nævium, re vera hujusce ætatis homines disertissimos. Idem pro Cluent. 54. Verbo ille reus erat: re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus. [Sæpe omittitur & Vera; unde liquet non unam esse dictionem.
Nomine, & Re vera, contraria. Cic. 3. Verr. 76. Quod iste M. Marcelli, & P. Africani monimenta, quæ nomine illorum, re vera Pop. Rom. & erant, & habebantur.
Verbo & simulatione, & Re vera, contraria. Cic. 5. Verr. 133.
Re vera pugnare: quod vulgus dicit, *De facto*. Hor. 2. Serm. 7. 99.
Res ipsa. V. IPSE.
In re ipsa. V. IN præpositionem.
Ex re ipsa. Quintil. lib. 5. cap. 13. Accusator dat testem, patronus ex re ipsa refellit.
Ex re ipsa natus. i. e. Temporalis. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Reque eapse, pro Re ipsa. Scipio Africanus Pauli filius, quum pro æde Castoris dixit, hac compositione usus est: Quibus de hominibus ego sæpe, atque in multis locis opera, factis, consiliis, reque eapse (sæpe) bene meritis spem, &c. Festus. V. infra.
Res, Veritas. Ter. Adelph. 4. 7. 15.
Quid facias? si non in re ipsa tibi istuc dolet,
Simulare certe est hominis. Al. Si non ipsa re. Item Hec. 5. 2. 8.
Hæc res hic agitur, Pamphilo me facere ut redeat uxor,
Oportet. Ubi Donatus, Aut sic intelligendum est, quasi dicat. Hoc agebamus, quum tu advenires: aut cum asseveratione pronuntiandum est, ut sit Res, Veritas: quasi dicat, Hic non verba sunt, sed res agitur.
Res ipsa atque veritas. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua a re ipsa, atque a veritate.

Res ipsa indicat. V. INDĬCO, āre.
Res ipsa loquitur. V. LOQUOR.
Re ipsa & Verbo. Cic. pro Rosc. Amer. 123. Qui recuset, eum profecto, tametsi verbo non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri.
REAPSE, [πράγματι] significat Re ipsa. Pacuvius, Si non est ingratum reapse quod feci. Fest. Cic. 1. de Divin. 81. Formæ quæ reapse nullæ sunt, speciem autem offerunt. Al. Re ipsa.
RESPUBLĬCA, æ. f. [πολιτεία] ex duobus integris composita dictio, quam nonnulli disjungunt; Res populi dicitur, & negotium publicum. Videtur tamen debere separari apud Ciceronem in orat. pro Marco Cœlio, Revocent se aliquando ad curam rei domesticæ, rei forensis, rei publicæ. Apud Lamb. tamen Reipublicæ conjuncte. p. 500. H. St. Locum supra in RES, status, conditio, V. Conf. 7. Verr. 175. Veteres perpetuo divise scripsisse quis dubitet, ut Res familiaris, Res militaris, Res nummaria, Res frumentaria &c? sed frequentior usus copulavit, ut alia innumerabilia. Unde & sæpe Publica res per anastrophen apud poëtas, nec raro tmesi separant oratores, interjecta voce, ut 3. Fam. 8. Et pro re, non privata sua, sed publica. conf. 1. Off. 92. & plura supra. Conjuncte sine dubio Plin. 7. Epist. 15. Reipublicæ suæ negotia curare. Nisi alia lectio in Mss. extaret. Cic. 2. Legg. 33. Et nostra est plena resp. &c. Sed necesse est, caritate eam præstare, qua R. P. nomen universæ civitatis est: pro qua mori: & cui nos totos dedere, & in qua nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus. Cic. 2. de Legib. 5.
Conversiones Rerumpublicarum. Cic. 2. de Divin. 6. Id ipsum a Platone, philosophiaque didiceram, naturales esse quasdam conversiones Rerumpub. ut eæ tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a singulis.
Forma Reip. Cic. 3. Fam. 11.
Interitus. Cic. pro Sull. 33.
Salus. Cic. 4. Catil. 4.
Status. V. STATUS.
Summa. Cic. 13. Fam. V. SUMMUS.
Ægra Resp. V. ÆGER.
Beata. V. BEATUS.
Castrata. V. CASTRO.
Commutabilis. V. COMMUTO.
Constituta. V. CONSTITUO.
Nuda a magistratibus Resp. V. NUDUS.
Inclinata. V. INCLINO.
Summa Resp. & Municipalis. Cic. 3. de Legib. 36. Utinam, inquit, M. Cicero, isto animo atque virtute in summa Rep. nobiscum versari, quam in municipali maluisses. conf. 2. 5. Dicitur & Summa Reip. & Res summa & Summa rerum. V. RES.
Abducere aliquem a Repub. V. ABDUCO.
Accedere ad Remp. V. ACCEDO.
Accipere Rempub. V. ACCIPIO.
Accommodare se ad Remp. V. ACCOMMODO.
Adire ad Rempub. V. ADEO.
Administrari eo censu nullius civitatis Respubl. potuit. Cic. 4. Verr. 138.
Ædificare Remp. V. ÆDIFICO.
Agere Remp. Paulus. l. 35. §. 3. D. ex quib. caus. major.
Amplificare Remp. V. AMPLIFICO.
Arrodere. V. ARRODO.
Attingere. Cic. 1. Fam. 9. Atque hanc quidem ille causam sibi ait non attingendæ Reip. fuisse, quod quum offendisset populum Athenienses prope jam desipientem senectute, &c.
Cadere Remp. vel occidere. Cic. 6. Fam. 6.
Capere Remp. pro Occupare. Sallust. in Catil.
Capessere Remp. V. Capesso in CAPIO.
Cedere de Rep. V. CEDO.
Celebrare Remp. V. CELEBRO.
Censere e Rep. Tacit. 3. Ann. 53. pr. [Subauditur Esse.
Conferre se ad Rempub. V. CONFERO.
Conflictare Rempub. Tacit. 6. Ann. 48.
Consultare Reipub. V. CONSULTO.
Continere Remp. V. CONTINEO.
Constituere Remp. pro Stabilire vel confirmare. Cic. 6. Fam. 17.
Convellere Remp. Cic. in Pison. 4.
Cruentare Remp. vulneribus. V. CRUENTO.
Deficere a Rep. Cic. 12. Fam. 10.
Delere Remp. Cic. 10. Att. 6.
Erigere. Cic. 3. Att. 19.
Excitare. Cic. pro Sext. 99.
Exsurgere. Cic. 12. Fam. 10.
Facere contra Rempub. Est Hostem esse Reip. vel perduellem. Cic. 2. Q. frat. 1.
Gerere Remp. Cic. 15. Fam. 12.
Gubernare Remp. Cic. 1. Fam.
Habere Remp. Cic. ad Brut. 15. Hoc bello victores quam Remp. simus habituri nescio, victis certe nulla unquam erit.
Incumbere in Remp. Cic. 10. Fam. 1.
Interire Remp. Cic. 6. Fam. 21.
Labefactare & evertere Remp. V. LABES.
Lugere Remp. V. LUGEO.
Mederi Reipub. V. MEDEOR.
Mereri bene de Rep. Cic. 10. Fam. 5. Nec quicquam ex omnibus rebus humanis est præclarius aut præstantius, quam de Republica bene mereri.
Obruere Remp. Sallust. Et quam Remp. servitio non potuerat obruere, &c.
Opprimere. Cic. 4. Fam. 3.
Oppugnare. Cic. pro Sext. 120.
Pendet Resp. e Bruto. V. PENDEO.
Perturbare Remp. Cic. 9. Fam.
Præcipitare. Cic. pro Sull. 87.
Profligare. Cic. 3. de Orat. 3.
Regere. Cic. 4. Acad. 115.
Revivisce re. Cic. 6. Fam. 10.
Salvare. Cic. in Pison. 78.
Serere. Cic. 1. Tusc. 31. Al. Conferere.
Stabilire. Cic. pro Sext. 143.
Sustinere. Cic. pro Domo, 142.
Temperare institutis & legibus. Cic 1. Tusc. 2.
Temperare res publicas. V. TEMPERO.
Tenere, pro Occupare. Cic. 1. Fam. 9.
Tenere, pro Gubernare. Cic. 4. Fam.
Tractare. Cic. 6. Fam. 6.
Trahere funditus. Tacit. 3. Ann. 54.
Vastare. Sallust. Profecto neque Respub. sicuti nunc, vastaretur.
Violare. Cic. 1. Fam. 9.
Respublicas multarum civitatum pluraliter dixit C. Gracchus in ea quam conscripsit de lege P. Ennii & peregrinis, quum ait: Eæ nationes, cum aliis rebus, per avaritiam atque stultitiam, Respublicas suas amiserunt. Festus. [Lege, Tum per av. conf. ibi Dacer. & quæ supra.
RECULA, æ. f. Diminutiv. p. 260. H. St. Reliqua resecta fuerunt. Videtur ex Pontano attulisse. Affertur in Thesauro Fabriano ex Plaut. Clitell. fragm. v. 29. qui potius est 32.
Si quidem imperes pro copia, pro recula. Apul. Met. 4. Paupertinas, pannosasque reculas miserrimæ anus. Ut legit Pric. p. 71. Sed Elmenh. p. 148. Resculas, ut sæpius apud Salvianum. Ex quo apparet quam remisse hunc Thesaurum in Stephanianum transfuderint Londinenses. Ceterum Recula potius, quam Rescula analogia postulat, ut a Spes Specula; a Dies, Diecula. conf. Cang. Gloss.
RESACRO, V. RESECRO.
RĔSÆVIO, īre. Iterum sævire. Ovid. 1. Trist. 1. 103.
Quæque quiescebat, ne mota resæviat ira.
RĔSĂLŪTO, [ἀναστενάζω] āre. Salutantem rursus salutare. Plaut. Pseud. 2. 4. 19.
Dic utrum Spemne an Matrem resalutem, Pseudole? legitur & hoc modo,
Dic utrum Spemne an Salutem te salutem, Pseudole? Cic. 2. Philipp. 106. Sed tum nimis inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. Martial. lib. 4. 84.
Securus nullum resalutas, despicis omnes.
RESALUTĀTIO, ōnis. f. Suet. Neron. cap. 37. Neque proficiscens quenquam osculo impertivit, ac ne resalutatione quidem.
RĔSĀNESCO, ānui, ĕre. Ad sanitatem redire. Lactant. 5. 2. Ut susceptis Deorum cultibus resanescant. Ovid. 1. Amor. 10. 9.
— animique resanuit error.
RĔSĀNO, āre. Ad sanitatem reducere. Lactant. lib. 4. cap. 20. Ne adduceret eos in pœnitentiam, atque resanaret. Idem 5. 22.
RĔSARCIO, si, tum, [ἀκέομαι] īre. Idem quod simplex Sarcire, significatque Reficere, Id quod detractum est restituere, Explere. Ἀναπληρῶσαι reddit Gloss. Lat. Gr. Proprieque de vestibus dicitur. Ter. Adel. 1. 2. 41.
Fores effregit? restituentur: discidit
Vestem? resarcietur. Hæc eadem verba habet Cic. pro Cœl. 38.
Damnum resarcire. Suet. in Claud. Cæs. cap. 6. Quod decretum abolitum est, excusante Tiberio imbecillitatem ejus, ac damnum liberalitate sua resarturum pollicente.
Damna resarcire. Cic. 1. Fam. 9.
Quæstum resarcire. Columel. lib. 11. cap. 1.
RĔSARRIO, īvi, ītum, [ἀνασκάλλω] īre. Rursum sarrire. Plin. lib. 18. cap. 20. Quum hieme prægelida captæ segetes essent, reseverunt, resarrientes campos.
Resarrire, inquit Varro, ab Serra dictum, i. e. Aperire. Hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. Quidam Reserare legunt. V. lib. 6. de L. L. 6.
RESCINDO, scĭdi, scissum, [ἀναξαίνω, ἀναρρίζω Gl. L. G.] ĕre. Tollere, auferre, destruere. Virg. 1. Georg. 280.
Et conjuratos cælum rescindere fratres.
Locum aliquem rescindere. Cic. 2. de Lege Agrar. 3.
Pontem. Cæs. 1. Bell. Gall. 7. Pontem, qui erat ad Genevam, jubet rescindi.
Vias. Sen. Phœniss. v. 226.
Rescindere, ad omnia quæ resecari & scindi possunt aut ferro, aut alio quovis instrumento, pertinet. Columel. lib. 2. cap. 14. Et quod falx reliquerit, prius quam inarescat, vomis rescindat, atque obruat: id enim cedit pro stercore. Virg. 3. Georg. 453.
Quam si quis ferro potuit rescindere summum
Ulceris os; alitur vitium, vivitque tegendo. i. e. Aperire.
Pectora ferro rescindere. Stat. 11. Theb. 507.
Terram rescindere, quod & Proscindere dictum est. Columel. lib. 2. cap. 2.
Vitem rescindere. Columel. lib. 4. cap. 29.
Rescindere, pro Abolere, sive abrogare accipitur, per translationem. Ter. Phorm. 2. 4. 16.
Mihi non videtur, quod sit factum legibus,
Rescindi posse.
Acta alicujus. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis per vim.
Beneficium. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Comitiatus & Concilia. Cic. 2. de Legib. 31. Quid enim majus est, si de jure quærimus, quam posse a summis imperiis & summis potestatibus comitiatus, & concilia, vel instituta dimittere, vel habita rescindere?
Crimina rescindere, Renovare, Refricare, Iterum commemorare. Ovid. 3. Trist. 11. 63. al. Vulnera.
Damnationem. Cic. 4. Verr. 100.
Fedus. Paterc. lib. 2. 90.
Injurias alicujus rescindere, & irritas facere. Cic. 4. Verr. 63. Fecerat hæc egregie primo adventu Metellus, ut omnes istius injurias, quas modo posset, rescinderet & irritas faceret. [Injusta Verris acta & decreta intelligit.
Judicia rescindere, sive rem judicatam. Cic. pro Planc. 10.
Judicium rescindere, & Ratum habere, contraria. Cic. in Partit. 125. Negat probari oportere, eos, qui leges scripserunt, ratum habere judicium, si totum corruptum sit: Si unus accusator corruptus sit, rescindere nititur æquitate.
Jussa Jovis. Ovid. 2. Met. 677.
Luctus obductos annis rescindere, i. e. Renovare luctus multitudine annorum obrutos & oblitos. Ovid. 12. Met. 543.

Pactiones. Cic. de Provinc. Conf. 10. Pactiones fine ulla injuria factas refcidit.
Venditio refcindenda eft. Scævola in l. Tutor. D. de minoribus. Pandectarum lib. 18. titulus quintus eft, De refcindenda venditione.
Voluntatem mortui refcindere. Cic. 3. Verr. 111. Solus tu inventus es, cui non fatis fuerit corrigere voluntates vivorum, nifi etiam refcinderes mortuorum.

RESCISSUS, a, um. Partic. [ἀνεῤῥηγμένος] ut, Propert. lib. 3. 8. 8.
Fac mea refciffo pectora nuda finu.
Palatum refciffum. Lucan. lib. 4. 328.
Refciffoque nocent fufpiria dura palato.
Gloria refciffa cunctis. Claud. de Bell. Get. 586.

RESCISSIO, ōnis. f. Ulpian. in l. Sed etfi. D. Ex quibus cauf. major. in integr. reft.
Refciffio prioris decreti. Calliftratus in l. pen. D. de decret. ab ordin. faciend.
Refciffio, præcife pro Refciffio matrimonii, quum fcilicet Prætor matrimonium in danda poffeffione pro nihilo ducens, tacite illud refcindit, & quantum ad jus impetrandæ poffeffionis pertinet, exftinguit. Ulpianus, l. 3. §. 5. D. de bonor. poff. contra tab. Si emancipatus filius, uxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit fortitus, dein nepos, patre jam mortuo, ad bonorum poffeffionem avi velit venire: admittendus eft ad eam. Non enim per refciffionem is, qui filius juftus eft, efficietur non filius, quum refciffio quo magis, non quo minus adhibeatur.
Mortis refciffio. Tertul. de Refur. Carn. cap. 57.

RESCISSŌRIUS, a, um. Adj. ut, Actio refcifforia. Ulpian. in l. Exemplo. D. Ex quibus cauf. major. &c.

RESCIO, ivi, itum, [μανθάνω] īre. Factum aliquod occultius, aut inopinatum, infperatumque cognofcere: ut vult Gellius 2. 19. vel potius Rem poftquam gefta eft, fcire, quam nefciebas quum gereretur. Sic enim interpretatur Valla carpens Gell. lib. 6. cap. 23. Pro Gellio tamen exempla ftant antiquorum. Liv. 29. 14. pr. Quanquam nondum aperte Africa provincia decreta erat, occultantibus id, credo, Patribus, ne refcirent Carthaginienfes. Ter. Adel. 5. 3. 5. Refcivit omnem rem. Cic. 3. Off. 91. Quærit etiam, fi fapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id refcierit, foluturufne fit eos, fi cui debeat, pro bonis? Cic. 8. Fam. 12. Id poftquam refciit, excanduit. [Et hæc Præterita, & quæ apud Gell. funt, a feq. verbo effe poffunt, & apud Liv. forfan Refcifcerent fcribendum.

RESCISCO, [ἐπιγινώσκω] ĕre. Idem. Ter. Hec. 5. 4. 27.
Omnia omnes, ubi refcifcunt: hic, quos par fuerat refcifcere,
Sciunt; quos non autem fcire æquum eft, neque refcifcent, neque fcient. Ovid. 2. Met. 424.
Hoc certe conjux furtum mea nefciet, inquit:
Aut fi refcierit, funt, o! funt jurgia tanti. conf. dict. præced.

RESCRĪBO, pfi, ptum, [ἀντιγράφω, ἀντεπιστέλλω] ĕre. Rurfus fcribere. Suet. in Jul. cap. 56. Exiftimatque refcripturum, & correcturum fuiffe.
Alterius fcripto refpondere. Ovid. 1. Epift. 2.
Nil mihi refcribas attamen, ipfe veni. [Sic diftinguo.
Manu trepida refcribere. Ovid. 2. Amor. 2. 6.
Cui rei fugerat me refcribere. Cic. 5. Att. 12. Noftra negotia, (quoniam Romæ commoraris) amabo te, explica, cui rei fugerat me refcribere.
Alicui refcribere ad. Cic. 11. Fam. 2. Refcribas nobis ad omnia, rogamus.
Ad omnia quæ quæruntur refcribere. Cic. 1. Fam. 9.
Refcribere de aliquo. Cic. 2. Att. 1. Tu tamen de Curtio ad me refcribe certius.
Epiftolæ alicujus refcribere. Cic. 7. Att. 16. Uni tuæ difertiffimæ epiftolæ non refcripfi. i. e. Non refpondi.
Refcribere, pro E contrario fcribere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Melius hoc quam refcribere veteribus orationibus.
Refcribere legionem ad equum, eft Eam quæ peditum erat, in numerum equitum tranfcribere. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 42.
Argentum alicui refcribere. Ter. Phorm 5. 8. 28.
Sed tranfi, fodes, ad forum, atque illud mihi
Argentum jube rurfum refcribi, Phormio. Ubi Donatus, Refcribi, reddi, feu per menfæ fcripturam dari. Quoniam ad numerationem pecuniæ antecedit fcriptura, refcribere dicebant pro renumerare. Hor. 2. Serm. 3. 76.
Dictantis, quod tu nunquam refcribere poffis. Plaut. Afin. 2. 4. 34.
— adducit domum etiam ultro, & refcribit nummos. Eft autem Refcribere nummos, non præfentes folvere, fed pro his in certum diem folvendis apud Trapezitam fe obligare, & per argentarium in certam diem cavere redditum iri nummos, qui debeantur. Quæritur enim pro pecunia præfenti cautionem folvendæ per menfam pecuniæ apud argentarium factam: & ante dictum erat,
Nam vidi huc ipfum adducere ad Trapezitam Exærambum. Hæc Turnebus. Al. Scribit legunt, pro Refcribit.

RESCRIPTUS, a, um. Partic. Cic. 4. Tufc. 3. ubi fcribit Cantus refcriptos fuiffe fonis. i. e. Notatos & fcriptos fuis fonis, nec antiquis defuiffe muficam. V. Turnebus.

RESCRIPTUM, i. n. [ἀντιγραφόμενον] fignificare videtur id genus Epiftolæ, qua Imperatores, aut fummi Pontifices confulentibus refpondent: cujufmodi funt quas Decretales vocant. Ulpian. in l. 1. De appellationibus, Quæfitum eft an adverfus refcriptum Principis provocari poffit: fi forte Præfes provinciæ, vel quis alius confuluerit, & ad confultationem ejus fuerit refcriptum.
Immite refcriptum. Tacit. 6. Ann. 9. Immiti refcripto venas refolvit.

RESCRIPTIO, ōnis. f. Idem. L. 8. D. de Off. Præfidis. Sæpe audivi Cæfarem noftrum dicentem, hac refcriptione, &c.

RESCULPO, pfi, ptum, ĕre. Tertull. de Jejun. cap. 5. Populus primi hominis refculpferat crimen. Prudent. Pfychom. præf. v. 51.
Quam noftra recto vita refculpat pede.

RĔSĔCO, fecui, fectum, [ἀκατίμνω] āre. Refcindere, de aliquo exfcindere. Columel. de Arboribus, cap. 6. Veterem vineam, fi in fummo radices habebit, refecare nolito: alioqui etiam novella vinea, quæ ex refectione enata fuerit, vim inutilem habebit.
Alas refecare. Ovid. de Rem. Amor. 701.
Ferro refecare capillos. Ovid. 11. Met. 183.
Linguam. Cic. 2. de Divin. 96. Aut quorum linguæ fic inhærerent, ut loqui non poffent, hæ fcalpello refectæ liberarentur?
Palpebras. Cic. in Pifon. 43. Quem Carthaginienfes, refectis palpebris, illigatum in machina vigilando necaverunt. De M. Regulo.
Ungues refecare, apud Valer. Max. 3. 2. 15.
Ad vivum refecare. Columel. lib. 6. cap. 12.
Refecare, per translationem. Cic. 4. Tufc. 45. Hæc tamen ita difputant, ut refecanda effe fateantur: evelli penitus dicant nec poffe nec opus effe. Idem 2. in Catil. 11. Quæ fanari poterunt, quacunque ratione fanabo: quæ refecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare.
Libidinem refecare. Cic. 1. Att. 15. In qua ego nactus (ut mihi videbar) locum refecandæ libidinis & coercendæ juventutis, vehemens fui. Sic 5. Verr. 208. Refecare audacias ac libidines.
Refeco fpem longam fpatio brevi. Hor. 1. Carm. 11. 7.

RESECANDUS, a, um. Partic. [ἀκατμητέος] ut, Seges falce refecanda. Ovid. 1. Epift. 53. conf. paulo fupra in Verbo.

RESECTUS, a, um. Partic. [ἀκατετμημένος] ut, Farra refecta. Ovid. 2. Faft. 520.
Barba refecta. Ovid. 4. Trift. 10. 58.
Lingua enfe refecta. Ovid. in Ibin, 441.

RESECATUS, a, um. aliud Partic. unde
Compar. Apulejus Florid. Sic enim ferme affolet apud prudentes viros effe in operibus elaboratis judicatio refecatior, in rebus fubitariis venia prolixior. Ita Aldus, fed Elmenh. p. 364. Reftrictior.

RESECTIO, ōnis. f. [ἀκατμή] V. paulo ante in primo exemplo, in verbo ipfo. Columel. lib. 4. cap. 29. Is nodus etiam fi quatuor digitis a refectione abfuerit, illigari tamen eum prius, quam vitis findatur, conveniet.

RESECATIO, ōnis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 7. Dum peccata auferre cupiunt, ipfi in peccatorum refecatione peccant.

RESEGMEN, ĭnis. n. [κόπτημα] Quod ex aliquo refecatur: ut Refegmina unguium. Plin. lib. 28. cap. 1.

RĔSEX, fĕcis m. Palmes, qui & Cuftos, & Præfidiarius palmes, & fubfidiarius dicitur in vitibus. V. CUSTOS. Columel lib. 3. cap. 10. Nam confiteor pampinarios quoque, quum e duro prorepferint, tempore anni fequentis acquirere fecunditatem, & ideo in refecem fubmitti, ut progenerare poffit. Verum ejufmodi partum comperimus, non tam ipfius refecis, quam materni effe muneris. Pampinum refecem vocat Columella, Qui refectus, recifufque melius provenit: fitque fructuofior. Idem lib. 4. cap. 21. vocat Cuftodem & Præfidiarium, & Subfidiarium, ibid. cap. 24.

RĔSECRO, vel RESACRO, fec. com. [ἀναλιπαρέω] āre. eft aut Eafdem preces iterare, aut Contrarias facere. Plaut. Aul. 4. 7. 4.
— nunc te obfecro,
Fac mentionem cum avunculo, mater mea,
Refecroque, mater, quod dudum obfecraveram.
Id eft, Hoc tibi remitto, quod a te tantopere contenderam. H. St.
Refecrare, inquit Feftus, Refolvere religione, utique quum reus populum comitiis oraverat per deos, ut eo periculo liberaretur, jubebat magiftratus eum refecrare: &c. Nepos 7. 6. de Alcibiade, Reftituta ergo huic funt publice bona. Iidemque illi Eumolpidæ facerdotes rurfus refacrare funt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio fuerat fcripta, in mare præcipitatæ. Refacrare enim ibi legitur per primam vocalem.

RESECRATIO, ōnis. f. Auguftin.

RĔSĔDA, æ. f. Plin. lib. 27. cap. 12. Circa Ariminum nota eft herba, quam refedam vocant. Difcutit collectiones inflammationefque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Refeda morbos refeda, fcifne fcifne quis hic pullos egerit? radices, nec caput, nec pedes habeant. Hæc ter dicunt, totiefque defpuunt.

RĔSĔDO, [ἀναπαύω] āre. Plin. lib. 27. cap. 12. Idem quod Sedo fimplex fignificat. V. dict. præced. RESEDA.

RESEGMEN, V. RESĔCO.

RĔSĔMĬNO, āre. Ovid. 15. Met. 692.
Una eft, quæ reparet, feque ipfa refeminet, ales.

RESEMINĀTIO, ōnis. f. Columel.

RĔSĔQUOR, ĕris, fecūtus fum, [ἀνακολουθέω, ἀνεπηδέω] fĕqui. Sequi, Refpondere. Ovid. 8. Met. 862.
Illa dei munus bene cedere fenfit, & a fe
Se quæri gaudens, his eft refecuta rogantem. i. e. Sic refpondit interroganti. Ovid. 13. Met. 749.
Nereis his contra refecuta Crateide natam eft.

RĔSĔRO, [ἀνοίγω] āre. Aperire. Cic. 2. Off. 54. Quamobrem, nec ita claudenda eft res familiaris, ut eam benignitas aperire non poffit: nec ita referanda, ut pateat omnibus.
Referare, inquit Nonius 1. 195. Aperire, a Sera dictum, qua remota valvæ patefiunt. Virg. 8. Æn. 244.
Non fecus, ac fi qua penitus vi terra dehifcens
Infernas referet fedes. [Gloff. Lat. Gr. Referat, Ἀνοίγει, κυρίως μοχλὸν ἀνοίγει. Et Græc. Lat. Μοχλὸς θύρας, Sera.
Claudere & Referare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fores referare. Ovid. 10. Met. 384.
Mœnia. Ovid. 8. Met. 61.
Urbem referare, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Referare Italiam exteris gentibus. Cic. 7. Philipp. 2. Ut conditiones ferret, leges imponeret, referare nos exteris gentibus Italiam juberet.
Pelagus. Lucan. lib. 2. 682.
Ut referet pelagus, fpargatque per æquora bellum.
Annum referat Janus. Ovid. 4. de Pont. 4. 23.
Oracula referabo auguftæ mentis. i. e. Divinæ. Ovid. 15. Met 145.
Secreta referans. Valer. 2. Argon. 438.

RESERĀTUS, a, um. Partic. [ἀνεωγμένος] ut, Janua referata patet. Ovid. 2. Faft. 456.
Carcere referato patent poftes. Ovid. 3. Amor. 2. 77.
Pectore referato egerere dapes. Ovid. 6. Met. 663.

RĔSĔRO, fēvi, fātum, [ἀναφυτεύω] ĕre. Rurfus ferere, feu rurfus plantare. Plin. lib. 18. cap. 20. Nam quum hieme prægelida captæ fegetes effent, refeverunt, refarrientes campos menfe Martio. Columel. lib. 3. cap. 11. Nam de vinetis, quæ longo ufu exoleverant, inter omnes auctores conftitit, peffima effe, fi referere velimus.

RĔSERVO, [διαφυλάττω, διατηρέω] āre. Retro fervare, vel In futurum fervare. Plin. 10. Epift. 3. Sed hoc votum meum bonitati tuæ refervatum eft.

Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservati. Cic. in Orat. 160.
Rem totam vobis integram reservavi. Cic. 11. Fam. 21.
Quæsita reservare. Ovid. 7. Met. 657.
Judici reservare rationem salutis rei. Cic. 7. Verr. 66. Quum tamen a præsenti supplicio tuo se continuit Populus Rom. & repressit, & salutis tuæ rationem judicum severitati reservavit.
Præsenti sermoni reserventur cetera. Cic. 2. Q. frat. 8.
Pœnas in diem. Cic. pro Cœl. 59. Pro dii immortales! cur interdum in hominum sceleribus maximis aut connivetis, aut præsentis fraudis pœnas in diem reservatis?
Supplicia reservare alicui. Stat. 8. Theb. 121.
Ad aliam rem aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 151.
Reservabo in congressum nostrum. Cic. 1. Att. 17. Mihi vero ut invideant piscinarii nostri, aut scribam ad te alias, aut in congressum nostrum reservabo.
Ad extremum. Cæsar. 3. Bell. Gall. cap. 3.
Ad majora reservare se. Virg. 4. Æn. 368.
Ad meliora sese. Sil. lib. 10. 56.
Ad pœnam vel ad periculum. Cic. 7. Verr. 121. Quos (ut mihi videtur) ab illorum innocentium pœna, Fortuna ad hanc causam reservavit.
Quartam partem agri in pratum reservare. Cato R. R. cap. 29.
Ad spem aliquam. Cic. 3. Verr. 20. Ad quam spem tam perfidiosum, tam importunum animal reservetis?
Ad tempora dubia. Cic. pro Font. 34. Nonne & hominem ipsum ad dubia Reipub. tempora reservandum, & ceteros studio laudis ac virtutis inflammandos putatis?
In aliud tempus. Cic. 3. de Nat. Deor. 3. Quare & mundus universus, & sol, & luna, & stellæ sensum ac mentem haberent, in idem tempus reservabo.

RESERVĀTUM, i. n. } Voces apud JCtos.
RESERVĀTIO, ōnis. f. }
RESERVĀTOR, ōris. m. }

RESES, V. RESIDEO.
RESEX, V. RESECO.

RĔSĬDEO, sēdi, [ἀνακαθίζω, ἀνακαθήμαι, ἀνάκειμαι] ēre. Quiescere, sedere, sine motu, ac firmum stare. Virg. 7. Æn. 27.
Quum venti posuere, omnisque repente resedit Flatus.
Residere, deinde spatiari. Cic. pro Ros. Amer. 59. [In his puto a Resido.
Asselli tergo. Ovid. 3. Fast. 749.
Humi. Ovid. 3. Fast. 15. & 3. de Vrte Am. 696.
Monte suo. Ovid 5. Met. 364.
Saxo resedit pastor. Ovid. 4. Trist. 1. 11.
In clunes residere dicuntur quædam animalia. Plin. lib. 8. cap. 37. Similiter resident in clunes, & binis pedibus gradiuntur. Alii legunt, Residunt rectius.
In rupe residere. Virg. 5. Æn. 180.
In solio. Ovid. 6. Fast. 613.
Resideamus, si placet. Cic. 3. de Fin. 9. h. e. Sedeamus.
Acies residet hoc campo. V. ACIES, pro Exercitu.
Bellum horum tectis ac sedibus residet. Cic. pro Domo, 61.
Residere, Residuum, vel reliquum esse, remanere, inhærere, ut
In corpore mortui nullus residet sensus. i.e. Reliquus est. Cic. 1. Tusc. 104.
In vobis resident mores pristini. Plaut. Truc. prol. 7.
Per artus residet animæ pars. Lucret. lib. 3. 399.
Nam sine mente, animoque nequit residere per artus
Temporis exiguam partem pars ulla animai.
Si quid amoris residet in te erga me. Cic. 5. Fam. 5.
Auctoritas residet in. Cic. de Senect. 61. Quorum, non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas.
Culpa ejus rei residet in te. Cic. ad Brut. 16. Cujus culpa non magis in te residet, quam in omnibus aliis. Idem 1. Att. 17.
Culpa in nobis residet. Lucret. lib. 5. 1424.
Culpa residet penes eum. Alphenus in l. Si ex plagis. §. 2. D. ad l. Aquiliam.
Periculum residet. Cic. 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura, & metu esse relevati: periculum autem residebit, & erit inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reipublicæ.
Ratio residet in. Cic. Anteq. iret in exsil. 30. O misera vitæ ratio, quæ tamdiu resides in voluptate!
Spes residet in virtute tua. Cic. 12. Fam. 3. Etiam nunc residet spes in virtute tua.
Spes reliquis residet. Cic. Anteq. iret. in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis residebit, quum civibus præclusa sit exspectatio incolumitatis?
Suspicio. ut, Res gestæ, in quibus nulla potest residere inertiæ suspicio. Cic. 1. Q. frat. 1. 22.
Iræ cum resedissent. Liv. 2. 29. i. e. Quiessent, sedatæ sunt, cessarent. [A Resido. Sic
Tumor animi residet. Cic. 3. Tusc. 26. i.e. Quiescit. [Submisit se, detumuit.
Pecunia publica residet apud eum, i. e. In debitos usus ab eo non erogata. Marcianus in l. 4. D. ad legem Juliam peculatus. [Immo Resedit, Detenta est ultra diem solutionis. V. in RESIDUUM.
Residere esuriales ferias. Plaut. Capt. 3. 1. 8.
Itaque venter, gutturque resident esuriales ferias. i. e. Otiantur aguntque ferias esuritione plenissimas, feriantur, quiescunt. Residere enim Feriari est. Sic dicimus Vivo vitam, Servio servitutem.
Resideor, Pass. Cic. 2. de Legib. 55. Nec vero tam Denicales, quæ a nece appellatæ sunt, quia residentur mortui, quam ceterorum cælestium quieti dies, Feriæ nominarentur, nisi majores eos, qui ex hac vita migrassent, in deorum numero esse voluissent. h. e. Quia feriamur mortuis. Residere enim feriari est, a quiete feriarum ducto vocabulo. Quidam codices habent Residunt.

RESĬDENS, entis. Partic. Post factum aliquod sedens, quiescens. Plin. lib. 34. cap. 14. Aristonides artifex quum exprimere vellet Athamantis furorem, Learchum filium præcipitare volentis, & præcipitato illo residentis pœnitentiam, &c. Alia exemplaria sic habent, Quum exprimere vellet Athamantis furorem Learcho filio præcipitato residentem, pœnitentiamque, ferrum & æs miscuit: ut rubigine ejus per nitorem æris relucente, exprimeretur verecundiæ rubor.
Vertice residens. Sil. lib. 7. 366.
In vertice residens. Sil. lib. 5. 206.

RĔSĔS, ĭdis. Adj. [ἀνακείμενος] Qui residet, vel remanet, Otiosus a labore, seu opere, quod exercere solebat. Liv. 2. 32. Timere patres residem in urbe plebem: incerti, manere eam, an abire mallent.
Viros resides in arma movere. Virg. 6. Æn. 813.
Reses aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Piscinas ejus despiciebat, quod æstuaria idonea non haberet, ac in residem aquam & locis pestilentibus habitarent pisces ejus.
Curas resides solvere. Valer. 8. Argon. 220.
Reses animus, Piger. Virg. 1. Æn. 726.
Jampridem resides animos, desuetaque corda. Ubi Servius, Resides, pigros, & ad amandum inertes.

RESĬDUUS, a, um. Adj. [ὑπόλοιπος Gl. L. Gr.] Quod residet & superest, sive reliquum est. Liv. 33. 47. pr. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso, &c. Cic. 10. Fam. 11. Cupio mehercules, nullam residuam sollicitudinem esse.
Quid relatum, quid residuum sit. Cic. 2. de Lege Agr. 58.
Residua & vetus simultas. Liv. 29. 37.
Residuus, pro Relictus. Sueton. in August. cap. 73. Instrumenti ejus & supellectilis parsimonia apparet etiam nunc, residuis lectis, atque mensis.
Residuus pœnæ suæ homo, Qui tantum in pœnam vivit. Quintil. in Gladiatore, Cum confectum cladibus senem, & tantum pœnæ suæ residuum considero.

RESIDUUM, i n. Paulus in l. Sacrilegi. D. ad l. Juliam peculat. Lex Julia residuorum. Papin. ibidem. l. ultim. Publica judicia peculatus, & de residuis, & repetundarum. Marcianus ibidem. l. 4. Lege Julia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua causa, pecunia publica resedit. [i. e. Penes quem pecuniæ publicæ reliqua, ex pacto solvenda, detenta fuerunt. Gloss. Lat. Gr. Residuo, τῷ ἐπιλοιπῷ, & Residuum, Ὑπόλοιπον, ἐγκατάλειμμα, Ἐγκάθισμα.

RĔSĬDO, sēdi, [ἀνακαθίζομαι] ĕre. Motum significat. Plin. Epist. 22. extr. lib. 4. ad Sempronium, Nam Viennensium vitia intra ipsos residunt, nostra late vagantur. Al. rectius Resident. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto residant. i. e. Superfint & remaneant, residuæ sint. [Ergo Resideant legendum.
Si montes resedissent, amnes exaruissent. Cic. in Pison. 82.
Retro residere. Lucret. lib. 2. 283. i. e. Quiescere.
Residunt in clunes. Plin. lib. 8. cap. 37. De moribus Ponticis. Al. Resident. Sed hæc lectio melior videtur. V. supra in RESIDEO.
Corda ex ira residunt. Virg. 6. Æn. 407.
Omnia quæ commoverat, pace & otio resederunt. Cic. in Sallust. 10.

RĔSĪGNO, [ἀποσφραγίζω Gl. Gr. Lat.] ārе. Quod signatum erat aperire, relaxare, patefacere: ut, Resignare litteras. Plaut. Trin. 3. 3. 65.
Jam si obsignatas non feret, dici non potest
Apud portitorem eas res resignatas sibi,
Inspectasque esse. Cic. 11. Att. 9. Quas si putabis illi ipsi utile esse reddi, reddes: nihil me lædet: nam quod resignatæ sunt, habet, opinor, ejus signum Pomponia.
Testamenta resignare. Hor. 1. Epist. 7. 9.
Resignare, [ἐπισφραγίζειν] Perfecte signare. Columel. lib. de Arboribus, cap. 20. Prius quam arbusculas transferas, rubrica resignato, ut hisdem quibus ante steterunt constituas eas. Qui locus ex castigato exemplari sic legitur, Rubrica, vel alia qualibet re signato, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt, constituas eas.
Resignare, Claudere. Virg. 4. Æn. 244.
Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat. Serv. Turnebus contra Aperire exponit, Adverf. 24. 26. & 26. 5. V. Taubm. not.
Fata venientia resignare, Resolvere, vel Revelare. Ovid. 6. Fast. 535.
Resignare, pro Rescribere dicebant antiqui, sicuti Subsignare, pro Subscribere: & Resignatum æs dicebatur militi, quum ob delictum jussu Tribuni militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas referebatur. Festus.
Resignare, Reddere, ut ajunt Acron & Porphyrio: quod fit quum in libris datorum & acceptorum, pecuniam, quam acceptam signavimus, redditam demonstramus. Hor. 3. Carm. 29. 54.
— si celeres quatit
Pennas, resigno quæ dedit. De Fortuna. Idem 1. Epist. 7. 9.
Hac ego si compellar imagine, cuncta resigno. h. e. Reddo, restituo.
Resignare, [λύειν] pro Dissolvere, perimere, abrogare. Cic pro Arch. 9. Nam quum Appii tabulæ negligentius asservatæ dicerentur, Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas: post damnationem, calamitas, omnem tabularum fidem resignasset. Budæus.
Sic, Parem rationem resignare. Senec. de Benef. 6.
Perjuria resignare. Sil. lib. 17. 426.
— irrumpit mole ruinæ
Ausonius globus, & perjuria Graja resignat. h. e. Aperit & laxat Macedonum perjurorum phalangem densam, & quasi signatam & clausam.

RESIGNĀTUS, a, um. Partic. Cic. 11. Att. 9. Litteræ resignatæ.
RESIGNĀTOR, ōris. m. [ἀποσφραγιστής] Gloss. Cyrill. seu Græc. Lat.
RESIGNĀTRIX, īcis. f. Tertull. de Habit. mulier. cap. 1. Eva arboris illius resignatrix.

RESIGNĀCŬLUM, i. n. [ἀποσφράγισμα] Tertull. Adv. Marc. 2. 10. Tu es resignaculum similitudinis. Ex Ezech. 28. 12.

RESĬLIO, sĭlĭvi, vel sĭlii, sultum, [ἀναθρώσκω] īre. In contrarium agi, rebellare, inquit Perottus. Lucret. lib. 4. 689.
Omnia quandoquidem cogit natura referri,
Ac resilire ab rebus ad æquos reddita flexus. Plin. Quandoque resilit vulnus, & curare scalpello oportet. [Celsi potius, quam Plinii verba putem, quæ apud neutrum tamen reperire licuit.
Grando resilit a culmine tecti. Ovid. 12. Met. 480.
In spatium breve resilire manus. Ovid. 3. Met. 677. Resilire dixit pro Retrahi, seu potius Contrahi.
Resilire dicitur mamma quando sterilescit. quasi Retro saliat, sive intro se recipiat. Plin. lib. 11. cap. 40. Detracto mamma alumno suo sterilescit illico, ac resilit.
Resilire crimen ab aliquo, translate, pro Non inhærere, non convenire ei.

ei. Cic. pro Rosc. Amer. 79. Ubi scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resilire videas, verum omnem suspicionem in vosmet ipsos recidere intelligas.

Resilire, A priore emptione discedere, sive abire. Ulpian. in l. Sabinus. D. de in diem addiction. Quid tamen, si hoc erat nominatim actum, ut liceret emptori resilire, meliore conditione allata? Dicendum erit dissolutam priorem emptionem.

Rĕsultō, [ἀναπάλλομαι, ἀναῤάλλω, Gl. Lat. Gr.] āre. frequent. Sæpe resilire, inquit Festus.

Resultant colles clamore. Virg. 5. Æn. 150.

— pulsati colles clamore resultant.

Imago vocis resultat. i. e. Echo vocem reddit. Virg. 4. Georg. 50.

Oranti nox & juga longa resultant. Stat. 2. Theb. 714. i. e. Vocem orantis reddunt.

Resultantia vocibus tecta. Plin. in Paneg. cap. 73. pr.

Resultans sonus. Plin. lib. 11. cap. 19.

Resultatio, ōnis. f. August.

Rĕsīmus, a, um. Adj. [ἀνάσιμος] ex Re & Simus compositum; Qui sursum versus reductas habet nares. Columel. lib. 6. cap. 1. Naribus resimis, patulisque.

Labra. Varro 2. de R. R. cap. 9. Labris subnigris, aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus.

Rostrum. Plin. lib. 8 cap. 25. Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum aduncis, &c.

Lamina. Celsus lib. 8. cap. 3. Lamina autem ænea est, firma, paulum resima. i. e. Repanda.

Rēsīna, æ. f. [ῥητίνη] Humor ex arboribus defluens, in iisdemque residens. Plin. lib. 16. cap. 10 Pinus fert minimum resinæ, interdum & nucibus ipsis, &c. Plaut. Merc. 1. 2. 28.

Resinam ex melle Ægyptiam vorato, salvum feceris.

Resina terebinthina. Columel. lib. 12. cap. 20.

Resina condita, frigidis stomachis utilia existimantur. Plin. lib. 23. cap. 1. h. e. Quæ resina condita sunt: ut vinum resinatum, & hujusmodi.

Gloss. Gr. Lat. Ῥητίνα, Retina. Scribe Ῥητίνη, Resina. De quantitate pr. & sec. V. Ricciol. & Borrich. qui rectius produci statuunt utramque.

Resinŭla, æ. f. dimin. Arnob. 7.

Resinācrus, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod resinam refert. Plin. lib. 24. cap. 11. Alterum sterile, alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod cachrys vocatur.

Resinālis, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. Resinale quid in semet habeat. conf. cap. 14. 207.

Resinōsus, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod resina abundat. Plin. lib. 15. cap. 7. Est enim pinguissima & resinosissima.

Resinātus, a, um. [ῥητινωτός] aliud Adj. Quod est resina illitum. Juven. 8. Sat. 114. — quid resinata juventus? [Videtur a Resino, āre. Partic. ut dicitur Picare & Picatus.

Resinatum vinum, Cui resina admista est. Plin. lib. 23. cap. 1. Martial. lib. 3. 77.

Resinata bibis vina, Falerna fugis.

Rĕsĭpio, īvi, & ui, [ἀπίζω] ĕre. ex Re & Sapio compositum; Eodem modo, ac ab Oleo, fit Redoleo. Unde dicimus Resipit picem. Plin. lib. 14. cap. 1. Jam inventa vitis per se in vino picem resipiens.

Rĕsīpisco, [ἀνανήφω, σωνήφω] ĕre. est (ut ait Valla lib. 5.) Ad priorem mentis statum, vel Ad meliorem mentem redire. Ter. And. 4. 2. 15.

Resipisco. p. non Apollinis magis verum, atque hoc responsum est. Idem Heaut. 4. 8. 3. Quum te intelligo, resipisse. pro Resipuisse. Cic. 4. Att. 5. Vix aliquando te auctore resipivi. Al. Resipui. Liv. 36. 22. Ut tunc saltem, experti regiam vanitatem, resipiscerent.

Resipiscere dicuntur ægroti, quum ad se redeunt ex defectione vel animi deliquio. Cic. pro Sext. 80. An quod, quum esset ablatus, primumque resipuisset, non se referri jussit? Al. Resipisset. Suet. in Tiber. cap. 73. Quum extractum sibi deficienti annulum mox resipiscens requisisset. [Huc & priorem Terentii locum spectare putem; Nam responsio ex ambigua significatione verbi petita est. Gloss. Lat. Gr. Resipisco, Ἀναζωπυρῶ, Ἀνανήφω. Ubi Activum vim Passivi habet.

Resipiscentia, æ. f. Budæus in lib. 2. De transitu Hell. Resipiscentiam autem nemo nescius est, opinor, mæstam & veluti scallentem recordationem esse, ob errorem admissum in vita instituenda, atque in ratione comparanda ad functiones animæ commodas, naturæque rationali consentaneas & congruentes.

Vox a recentioribus solis usitata, ut patet ex Lactant. 6. 24. Μετάνοιαν nos possimus resipiscentiam dicere. [Vetus interpres Bibliorum Pœnitentiam convertit fere. V. in voce..

Rĕsisto, stĭti, stĭtum. ĕre. Consistere. Liv. 1. 12. Restitere Romani, tanquam cælesti voce jussi. Ovid. 5. Fast. 234.

Restitit ad nostras fessa labore fores. & 2. de Arte Am. 704.

Ad thalami clausas, Musa, resiste fores.

Resistere in gradu aliquo. Cic. 4. de Fin. 50. Quod bonum sit, id esse optabile: quod optabile, id esse expetendum: quod expetendum, laudabile: deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto.

In voce media. Virg. 4. Æn 76.

Nihil est jam, unde nos reficiamus, aut ubi lapsi resistamus. Cic. pro Muren. 84

Resistere, Remanere. Liv. 36. 13. extr. Bæbius restitit ad Pellinæum oppidum.

Resistere, [ἀνθίστασθαι] Adversari, Repugnare. Cæsar 2. Bell Gall. cap. 22. Quum diversis locis legiones aliæ alia in parte hostibus resisterent. Cic. 5. Verr. 36. Q. Septitio, honestissimo homine, equireque Rom. resistente Apronio, & affirmante, se plus decima non daturum, exoritur peculiare edictum repentinum.

Resistere & Pervincere. Cic 2. Att. 1.

Age restitero Peripateticis. Cic. 4. Acad. 115.

Amori restitit robur. Lucan. lib. 2. 379.

Armis resistere. Cic. 2. Tusc. 33.

Malo resistere. Ovid. 1. Met. 288.

Resistere alicui clamore hominum. Cic. 3. Verr. extr. Cui ego nisi vi populi & hominum clamore, atque convicio restitissem.

Arbor resistit ventis. Ovid. 2. de Arte Am. 651.

Resistere immobilem. Plin. lib. 12. cap. 9.

Resistere contra. Columel. lib. 1. cap. 5. Præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.

Contra veritatem resistere & repugnare. Cic. pro Rosc. Com. 51.

Contumaciter resistere. V. contumax.

Fortiter resistere dolori. Cic. 5. Fam. 17.

Obstirmate resistere. V. obstirmo.

Paulisper resistere. V. Paulisper in parum.

Sero resistimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Cic. 7. Att. 5.

Resistere dicitur veneno herba aliquis. Plin. lib. 8. cap. 27. Cervus herba cinare venenatis pabulis resistit.

Resistĭtur, Imperf. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 3. Omnibus his resistitur, omnibusque oratio cos. Scipionis, Catonis opponitur. Liv. 3. 11. Tamen legi resistebatur.

Resistens, entis. Partic. ut

Resistens oratio. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde Interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio. h. e. Intersistens, non perpetuo tenore fluens, sed interdum subsistens & hærens.

Species resistentes. V. adæro, āre.

Resistentia, æ. f. Vox barbara.

Rĕsolvo, solvi, sŏlūtum, [ἀναλύω] ĕre. Quod ligatum erat rursus solvere. Ovid. 1. Met. 382.

Et velare caput, cinctasque resolvite vestes. Plin. lib. 8. cap. 12.

Resolvunt illi nodos manu. Ovid. 3. de Arte Am. 272.

Arida nec vinclis crura resolve suis.

Vincire & Resolvere, contraria. Columel. lib. 11. cap. 1.

Colligere & Resolvere, contraria. Quintil. lib. 12. cap. 2, Proprietates vocis cujusque nosse, & ambigua aperire, & perplexa discernere, & de falsis judicare, & colligere ac resolvere quæ velis.

Resolvere & Componere, contraria. Senec. Epist. 30.

Ab amplexu resolvi. Ovid. 1. Epist. Sabin. 66.

Artus nexos resolvere. Virg. 4. Æn. 695.

Artus & animam. Virg. 4. Æn. 695.

Crines. Liv. 24. 26.

Fila resolvunt Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

— triplicesque Deæ tua fila resolvent.

Galeam alicui. Ovid. 13. Epist. 147.

Latus ense, Ensem latere. Lucan. ad Pison. 132.

Litteras, Vincla litterarum. Liv. 26. 15.

Vittas capitis. Virg. 3. Æn. 370.

Resolvere, Aperire, Referare, ut

Claustra vitæ resolvere. i. e. Animam a corpore separare. Lucret. lib. 1. 416.

Fauces resolvere in verba, Aperire fauces ad loquendum. Ovid. 2. Met. 282.

Ora sono. Ovid. 13. Met. 126.

Operata resolvimus ora. Ovid. 6. Fast. 249.

Vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.

Jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643. & 1. 227.

Vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.

Vulnera resolvi. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Bella, Debellare. Sil. lib. 8. 277.

Curas, Dissipare. Virg. 1. Georg. 302.

Fraudes. Sil. lib. 7. 153.

Tristitiam animi. Plin. lib. 24. cap. 6.

Gleba se resolvit Zephyro, Mollitur. Virg. 1. Georg. 44.

Humum resolvere, Mollire, subigere. Columel. lib. 2. cap. 2. Neque enim aliud est colere, quam resolvere & fermentare terram.

Nebulæ ventis ac sole resolvuntur. Ovid. 14. Met. 400.

Tenebras. Virg. 8. Æn. 591.

Resolvere in pulverem, Reducere. Columel. lib. 11. cap. 2.

Resolvere in tabem margaritas. Plin. lib. 9. cap. 35.

Mollire & resolvere hominem: pro Effeminare. Senec. Epist. 36.

In desidiam nimia quiete resolvi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Appio Claudio.

Vires resolvunt. Lucret. lib. 4. 950.

Emptio sub conditione resolvitur, Ad nihilum redigitur. Ulp. in l. 2. D. de in diem addictione.

Jura sacrata. Virg. 2. Æn. 157.

Obligatio resolvitur. Paulus in l. 3. & 4. D. de rescind. vendit.

Resolvere corruptam partem a viva, Separare. Cell. lib. 5. cap. 28.

Resolvere, pro Numerare pecunias creditoribus, aut aliis quibus promisimus. Plaut. Epid. 3. 2. 16.

Nam leno omne argentum abstulit pro fidicina: ego resolvi. Cic. 14. Philipp. 38. Senatum quæ sit antea pollicitus legionibus exercitibusque nostris, ea summo studio, Rep. recuperata, resoluturum. Al. Rep. sol.

Resolvere, Refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Resolvere ex parte diversa dicta difficile erit.

Resolvere, pro Absolvere piaculo. Hor. 1. Carm. 28. 34.

Teque piacula nulla resolvent. h. e. Nullis hostiis expiaberis. Piacula enim dicebantur quibus facinus expiabatur admissum. Acron.

Resŏlūtus, a, um. Partic. [ἀναλελυμένος] ut, Comas resoluta puella. Tibul. lib. 1. 3. 31.

Vincla resoluta. Sil. lib. 3. 462.

Amore resolutus, Liber ab amore. Tibul. lib. 1. 9. 83.

Ira resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Transactio resoluta. Ulpian. in l. Eleganter. in princ. D. de condiction. indebit.

Corpore resoluto somnus habebat regem. Ovid. 7. Met. 328.

Quiete resolutus, Dormiens. Ovid. 9. Met. 468.

Brachia resoluta somno. Ovid. 1. Fast. 371.

Corpora fluxa & resoluta. Columel. lib. 1. cap. 1.

Pondus. Sil. lib. 3. 643.

Dat gemitum patiens resoluto pondere moles. h. e. Saxo putrefacto igni & aceto.

Tellus resoluta rarescit in aquas. Ovid. 15. Met. 245.

Mens in gaudia resoluta. Sil. lib. 11. 305.

Compar. Martial. 10. 98. Resolutior cinædo. i. e. Mollior.

Os resolutius. Valer. Max. 8. 7. ext. 1. de Demosthene, Fertur ori infertis calculis multum ac diu loqui solitus, quo vacuum promptius esset & resolutius.

Resolūte, Adv. Compar. Tertull. ad Nation. 1. 19. Quo facilius rideatis & resolutius decachinnetis.

Resolūtio,

Resolūtio, ōnis. f. Gell. 17. 9. Resolutio lori.
Sophismatis resolutio. Idem 18. 2.
Ventris resolutio. Cels. 2. 6. & alibi passim.
Rĕsŏno, ui, [ἀνηχέω, κονακέω, κονακέω, ῥοχθέω, συμφωνέω] āre. Contra sonantem sonare. Virg. 1. Ecl. 5.
Formosam resonare doces Amaryllida silvas. de Echo.
Gloria virtuti resonat, tanquam imago. Translate. Cic. 3. Tusc. 3.
Resonare, Sonum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Qui quum conjectus in carcerem, triginta jussu tyrannorum, venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut id resonaret. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ.
Cornua, quæ ad nervos resonant in cantibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Cantu assiduo. Virg. 7. Æn. 12.
Ore superbo. Sil. lib. 3. 247.
Æther clamoribus resonat. Virg. 5. Æn. 228.
Æther resonat latratibus. Ovid. 3. Met. 231.
Arbusta resonant cicadis. Virg. 2. Ecl. 13.
At mecum raucis, tua dum vestigia lustro,
Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. Hic Virgilius e cicadarum cantu maximum æstum significat, perinde ac si diceret, At nunc meridiano tempore solis vapore omnia torrentur, quod arbusta cicadis resonantia ostendunt. Per æstum enim cicadæ vehementius canunt. Turnebus.
Avia tum resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.
Spectacula plausu resonant. Ovid. 10. Met. 668.
Umbræ acutum resonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Umbræ triste resonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Recinere & resonare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. V. Urbanius recinere & resonare, in URBS.
Resonavi, pro Resonui apud Manil. 5. 566.
Imperf. Pass. ut, In fidibus testudine resonatur, aut cornu. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
Resŏno, ĕre. per Tertiam conjugationem ab antiquis reperitur usurpatum. Acc. Æneadis, aut Decio: Clamore & gemitu templum resonit cælitum. Pacuv. Dolorest. Hymenæum fremunt æquales, aura resonit crepitu musico. Non. 10. 4.
Clypei resonunt. Ennius apud Priscian. 9. V. Laurenb. Antiquar. p. 427. Dict. Sonit.
Resŏnans, antis. Partic. [κρέκων, ἠχήεις] ut, Saxa resonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Carmina resonantia chordis Romanis. Lucan. ad Pison. 229.
Theatrum. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur.
Unda resonante tunditur litus. Catul. ad Furium, 11. 3.
Resonantia, æ. f. Vitruv. 5. 8. Locus ubi non impediatur resonantia. Idem paulo post, Voces sine resonantia perveniunt ad aures.
Resonābĭlis, e. Adj. Ovid. 3. Met. 358.
Vocalis nymphæ, quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo. Verbum de verbo expressit. Nam Echo dici potest Resonantia. Resonabilis, i. e. Resonans. conf. Auson. Epigr. 99. & mox RESONA.
Resŏnus, a, um. Adj. [κωφηχής] ut,
Ictus resoni. Valer. 1. Argon. 619.
Voces resonæ. Ovid. 3. Met. 496.
Resona, æ. f. [Ἠχώ] in Gloss. Lat. Gr.
Rĕsŏpio, Ire. Fulgent. Cont. Virg. Tricerberum mellitis resopit offulis.
Rĕsorbeo, bui, & psi, ptum, [ἀναῤῥοφέω, ἀναῤῥοιζδέω] ēre. Rursum sorbere. Plin. lib. 4. Epist. ult. An quæ Oceano natura, fonti quoque? quaque illic ratione aut impellitur, aut resorbetur, hac modicus hic humor, vicibus alternis supprimitur, vel egeritur?
Vomere & Resorbere, contraria. Ovid. 12. Epist. 125.
Quæque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet.
Resorbent interanea, quæ evomuerunt. Plin. lib. 9. cap. 43. pr.
Æstum resorbet mare. Lucret. lib. 6. 695.
Lacrimas resorbere. Stat. 5. Theb. 654.
Pontus saxa revoluta resorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Vocem resorbere. Plin. lib. 18 cap. 35.
Rĕsortior, [ἀναλαγχάνω] īri. a quo verbum Resortus elicuerunt pragmatici, quo Territorium aut jurisditionem significant. Budæus in notis ad Pandectas adnotavit, Λαγχάνειν δίκην, inquit, Græcis dicitur, quasi Sortiri judicium. Sorte enim cognoscendarum causarum diem capiebant, auctore Servio lib. 6. Æn. in illum locum Virgilii, v. 431.
Nec vero hæ sine sorte datæ, sine judice sedes. Cujus moris reliquias lingua vernacula retinet: Resortiri enim in curiam eos dicimus, qui curiam appellant, hoc est quorum disceptationes in curia per provocationem agitantur. [Nusquam tamen hoc verbum legitur apud veteres.
Respecto, & Respectus. V. respicio.
Respergo, si, sum, [ῥαίνω] ĕre. Circum circa spargere. Columel. lib. 1. cap. 6. Deinde quum prædictum tectorium inaruit, rursus amurca respergitur. Cic. 7. Verr. 78. Quum Prætoris nequissimi inertissimique oculos prædonum remi respergerent.
Sanguine respergere dextram. Catull. Argon. 62. 230. conf. Liv. 1. 13.
Mero respergere tergora. Columel. lib. 6. cap. 2.
Respersus, a, um. Partic. [ῥαντός] ut, Respersæ matris cruore virgines. Liv. 24. 26.
Cæde fraterna juvenis respersus. Catull. Argon. 62. 181.
Pulvere respersus. Stat. 8. Theb. 8.
Sanguine manus respersæ. Cic pro Rosc. Amer. 68.
Comæ respersæ sanguine. Ovid. 3. Fast. 452.
Mensa respersa cruore. Liv. 39. 43. conf. Idem 1. 48.
Vinum respersum dixerunt antiqui, quia vino sepulcrum spargebatur. Paulus. V. Festus
Respersio, ōnis. f. [ἐπίῤῥανσις] Cic. 2. de Divin. 48. Habes & respersionem pigmentorum, & rostrum suis, & alia permulta.
Respersus, ûs. m. [διάῤῥανσις] Plin. lib. 10. cap. 3. Hæc causa est gregatim avibus natandi: quia plures simul non infestantur, respersu pinnarum hostem obcæcantes.
Respĭcio, spexi, spectum, [ἀναβλέπω, ἀνακύπτω] ĕre. Retro aspicere, sive flexis in terram oculis aspicere, ut ait Erasmus. Cic. 1. de Divin. 49.
Tum ei ducem illum præcepisse, ne respiceret.
Inter Respicere & Prospicere. Prospicere enim advorsum videre significat: Respicere vero, quasi retro aspicere. Varr. Manio, Sedens altus alieno sumptu, neque post respiciens, neque ante prospiciens. Ex Nonio 5. 85.
Respicit Æneas subito. Virg. 6. Æn. 548.
Instantem tergo Cloanthum respicit. Virg. 5. Æn. 168.
Tellus respicitur. Ovid. 2. Amor. 11. 23.
Tam longe retro respicere non possunt. Cic. 5. Tusc. 6.
A tergo respicere. Virg. 8. Æn. 697.
Respicere ad. Ter. And. 2. 5. 6. Quasi de improviso respice ad eum. Idem Eun. 2. 3. 50. Quum huc respicio ad virginem. Cic. 1. de Divin. 69. Et noctu ad oppidum respicientes.
Ad aliquid respicere, Subaud. Animo. Quintil. lib. 2. cap. 12. Et quum Latinis studebimus litteris, non respiciamus ad Græcas.
Respicere, Retrorsum aspicere & in præteritum. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari.
Mala sua respicere, Considerare. Lucret. lib. 4. 1152.
Vitæ exemplar respicere. Hor. in Arte Poet. 317.
Respicere aliquem, Rationem ejus habere. Cic. 2. Fam. 15. Ut respiciam generum meum, adolescentem optimum, mihique carissimum. Stat. 3. Theb. 159. —nulloque ululata dolore
Respexit Lucina domum. V. Respicere, Juvare.
Rempub. respicere. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempublic. cui susceptus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.
Cavere alicui, & respicere eum. Cic. 5. Verr. 26.
Respicere Cæsarem, Juvare, favere, vel obsequi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 1.
Se respicere, pro Sui rationem habere. Plaut. Pseud. 2. 2. 18.
Se respicere, Sibi prospicere, vel consulere. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Nullum remittis tempus, neque te respicis. Cic. 2. de Finib. 79.
Ne tum quidem te respicies, & cogitabis, sibi quemque natum esse & suis voluptatibus?
Ætatem suam respicere, Prospicere ætati suæ. Ter. Phorm. 2. 3. 87.
Homo aptissimus ad jocandum, minimeque respiciens patriam. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Respicere aliquem, pro Juvare. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Al. Rebus omittunt. Idem Adel. 3. 2. 55. Nam hercle alius nemo respicit nos.
Respicit nos Deus, i. e. Custodit, vel diligit. Ter. Phorm. 5. 3. 34.
Di nos respiciunt: gnatam inveni nuptam cum tuo filio. Cic. 1. Att. 13. Nisi quis nos Deus respexerit.
Pietas respicit labores humanos. Virg. 5. Æn. 689.
Periculum rei venditæ ad venditorem debet respicere. Ulpian. in l. Si quis vina vendiderit. D. de pericul. & comm. rei vendit. quod exp. Idem ibidem, dicens, Periculum acoris & mucoris ad venditorem pertinebit.
Summa imperii ad me respicit, i. e. Ad me pertinet. Cæs. 3. Bell. Civil. 5. extr.
Respiciens, entis. Partic. [ἀναβλέπων] Ovid. 1. Trist. 3. 60.
Respiciens oculis pignora cara meis.
Æneas mœnia respiciens. Virg. 5. Æn. 3.
Respiciens Fortuna. Notum est litteratis omnibus, antiquos idololatras, varias Fortunæ finxisse functiones, & numina, quæ & illi varia quoque nomina pepererunt. Respicienti, id est prosperæ fortunæ fanum Romæ ædificatum atque sacratum scimus, non procul a fano Jovis Victoris. V. Alex. ab Alex. lib. 1. Genial. dier. cap. 13.
Respiciendus, a, um. aliud Partic. [ἀναβλεπτέος] Ovid. 1. Amor. 8. 38.
Quantum quisque ferat, respiciendus erit.
Respectus, ûs. m. [ἀφόρασις] Ipse oculorum conjectus. Plautus, Et me respectu terruit. [Puto in suppos.
Effuse ac sine respectu fugit rex Philippus. Liv. 32. 12.
Respectus, Id quod respicitur. Cic. 1. de Divin. 68. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore. i. e. Horrendum spectaculum.
Respectus, [λόγος] Ratio, qua ad aliquid agendum movemur. Martial. lib. 11. 50.
Sit pudor, & tandem veri respectus & æqui. Cic. ad Brut. 1.
Meus quidem animus in acie est, neque respectum ullum quærit, nisi me utilitas civitatis forte converterit.
Respectus honesti. Lucan. lib. 8. 490.
Movebat hæc multitudo hostium, respectu paucitatis suæ. Justin. 11. 9. 2.
Occultæ musicæ nullum esse respectum. Suet. Neron. cap. 20.
Respectum habere ad aliquem. Cic. 5. Philipp. 49. Itaque quum respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet.
Rerum privatarum respectus. Liv. 2. 30. Sed factione, respectuque rerum privatarum, quæ semper offecere, officientque publicis consiliis, Appius vicit.
Abscindere rerum omnium respectum. V. ABSCINDO.
Respectu mei. Ovid. 1. Trist. 3. 100. Ovid. 4. de Pont. 9. 100.
Respectu cupiunt hic tamen esse sui.
Respecto, [ἀναπαπαίνω] āre. frequent. Ter. Adel. 2. 1. 3. Quid respectas? nihil pericli est. Cic. pro Planc. 45. Ne par ab his munus in sua petitione respectent.
Lumine obliquo respectare aliquem. Stat. 3. Theb. 377.
Si qua pios respectant numina. Virg. 1. Æn. 607.
Sed patet immani, & vasto respectat hiatu. Lucret. lib. 5. 376. i. e. Janua leti valde late, & vaste retrorsum patefacta est. Lambinus.
Respectans, antis. Partic. [ἀναπαπαίνων] Lucret. lib. 6. 1232.
Funera respectans, animam & mittebat ibidem. Paterc. 2. 107.
Sine fine respectans Cæsarem.
Respīro, [ἀναπνέω, ἄμπνυμαι] āre. Recipere intro anhelitum. Ter. Heaut. 2. 2. 12. ὁ Clitipho, timeo. CLIT. respira. Plaut. Epid. 2. 2. 20.
Mane, sine respirem quæso. P. immo acquiesce. B. animo male est,
Recipiam anhelitum. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Quum tot tantisque negotiis distentus sit, ut respirare libere non possit. Sic 1. de Finib. 53.
Respirare & Reddere animam, h. e. Anhelitum extra mittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Eaque ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam, eam, quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret, & reddat.
A re aliqua respirare. Quintil. lib. 1. cap. 8. Quum poeticis voluptatibus aures a forensi asperitate respirent.

A metu respirare. Cic. pro Cluent. 200.
Respirat civitas, quum in pristinum statum redit. Cic. 6. Fam. 2. Si armis, aut conditione positis, aut defatigatione abjectis, aut victoria detractis, civitas respiraverit, & dignitate tua frui tibi, & fortuna uti licebit.
Respiraro si te videro. Cic. 2. Att. 24. Item, atque eò si potest acrius, te rogo, ut plane ad nos advoles: respiraro, si te videro.
Respiravi, liberatus sum. Cic. pro Milon. 48.
Respirat cupiditas, Paulum cessat. Cic. pro Quint. 53. Si mehercule hæc tecum duo verba fecisses, Quid ago? respirasset cupiditas atque avaritia paululum.
Respiro, Efflo, Exhalo, aut emitto odorem aliquem. Stat. 2. Silv. 2. 78.
— inde malignum
Aera respirat pelago circumflua Nessis.
Respiratio, ōnis. f. [ἀναπνοή] Cic. de Univers. 16. Neque erant anima circumfusa extrema mundi, ut respirationem requireret.
Respiratio parva atque anhela. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. 167.
Mora & respiratio in oratione. Cic. in Orat. 53. Distincta alios, & interpuncta intervalla, moræ, respirationesque delectant.
Respiratio aquarum, pro Evaporatione quam vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse oritur ex respiratione aquarum, earum enim quasi vapor quidam aer habendus est.
Respirātus, ûs. m. [ἀνάπνοιος] Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima: qui tum se contrahunt aspirantes, tum in respiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo maxime aluntur animantes. Aliqua exemplaria habent, Respiritu; alia, Tum spiritu dilatant, &c. Apul. Met 4. p. 149. Elmenh. Parvis respiratui circa nares & oculos datis foraminibus.
Respirāmen, ĭnis. n. [ἀναπνόμα] pro Halitu seu meatu spiritus. Ovid. 2. Met. 828.
Vitalesque vias, & respiramina clausit.
Respiramentum, i. n. Augustin. Confess. 7. 7. Laxamentum & respiramentum.
Respirācŭlum, i. n. Claud. Mamert. 2. 12. Redactæ paululum respiraculo paucæ vires.
Respirium, i. n. Gloss. Lat. Gr. Respirium, ἀναπνοή. ut Suspirium.
Resplendeo, ui, [ἀφεμαίρω, φίλω] ēre. Idem quod Splendere. Cic. 2. de Finib. 23. Adsint etiam formosi pueri, qui ministrent: resplendeat iis vestis, argentum, vel Corinthium orichalcum, locus ipse, ædificium.
Respondeo, di, sum, [ἀποκείνομαι, ὑπολαμβάνω, ἀμείβομαι] ēre. notæ significationis. Ter. Adel. 2. 1. 26. Responde. Virg. 10. Ecl. 8.
Non canimus surdis, respondent omnia silvæ.
Responde quod rogo. Plaut. Pseud. 4. 2. 12.
Acute respondere. V. acuo.
Benigne. Hor. 1. Epist. 7. 63.
Incaute. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Memoriter. V. memor.
Paratissime. V. Pararus, in paro.
Propalam aliquid. Tacit. 12. Ann. 46.
Pudice Quintil lib. 5. cap. 11.
Venuste. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Corde sedato. Virg. 12. Æn. 18.
Respondere ad. Cic. 7. Verr. 147. Quid ad hæc cogitas respondere.
Ad ea quæ quæsita sunt respondere. Cic. 1. Philipp. 2.
Ad rogatum respondere, sive ad interrogata. Cic. pro Flacc. 10. Nunquam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quam ad rogatum. Liv. 3. 4. Ita responderunt ad interrogata, ut magis suspecti, quam venerant, dimitterentur.
Ad postulata. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Ariovistus ad postulata Cæsaris pauca respondit.
Ad voluntatem alicujus. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 5.
Videat quid de illis respondeat, quos, &c. Cic. 3. Verr. 12.
Respondere aliquid in utramque partem. Cic. 4. Acad. 104. Item ea quæ interrogati in utramque partem respondere possumus.
Respondit quod. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Ajunt hominem, ut erat furiosus, respondisse, quod non totum telum corpore recepisset. Accusaturum se.
Respondere pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. 122. Ut etiam pro Bruto respondeam.
Graviter respondere contra inimici contumeliam Cic. de Arusp. Resp. 17.
Respondere criminibus. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus, quibus tu pro me, ut par erat tua singulari bonitate & amicitia nostra, sæpe restitisti.
Maledictis respondere. Ter. in prol. And. 7.
Respondere jus. Plin. Epist. 101.
De jure respondere. Cic. de Clar. Orat. 13. Multaque opera, multaque industria Rutilius fuit, quæ erat propterea gratior, quod idem magnum munus de jure respondendi sustinebat.
Ad nomina respondere, quod vulgo in jure dicitur, *Comparere*. Liv. lib. 7. 4.
Non respondere citatum: est ut nunc loquuntur in jure, *Deficere*. Cic. 3. Verr. 19. Budæus.
Non respondere dicitur citatus, Quando non comparet. Marcellus in l. penult. D. de in integrum restitution.
Ad tempus respondere, vel ad diem debitor dicitur, qui in mora non est. Cic. 16. Att. 2. Quanquam enim reliqua satis apta sunt ad solvendum, tamen fit sæpe ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. Turnebus, Ut Appellari, inquit, dicitur debitor, quum flagitatur ut solvat, ita quum solvere se dicit, Respondere dicitur.
Amore, vel In amore respondere alicui, Amantem redamare. Cic. 15. Fam. 21. Cui ego quidem amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo.
Respondere, Convenire, quadrare, consentire, & parem esse. De rebus inanimatis, atque adeo quibusvis. Virg. 1. Æn. 585.
— dictis respondent cerera matris.
Pariter & æqualiter. V. pariter.
Respondere, pro Profectum habere, & non fallere consilium & propositum medici. Cels. lib. 2. cap. 10. Id quod si in cura quoque aquæ, quæ inter cutem est, ita respondet, quanto magis necesse est in sanguine respondeat? Alibi Cedere vocat. Budæus.
Varie respondere. Cels. lib. 5. cap. 18. Credo autem, quo pejus id malum est, minusque facile discutitur, eo plura esse tentata: quæ in personis varie responderunt. De malagmate ad strumas.
Dextra dextris respondent. Cic. de Univers. 41.
Ut omnia omnibus, paribus paria respondeant. Cic. 1. de Nat. Deor. 50.
Par pari respondere. Plaut. Truc. 2. 7. 45.
Convenire & respondere. Cic. 3. de Finib. 8. Quid posterius priori non convenit? quid sequitur, quod non respondeat superiori?
Ad normam respondere. Structuram ad normam & libellam & ad perpendiculum respondere oportet i.e. Competere & quadrare. Vitruv. lib. 7. c. 3.
Ad illud respondet. Varro de L. L. 9. 4. Quemadmodum crepat prima ad quartam chordam, sic quarta ad septimam respondet. i. e. Concinit cum septima.
Respondet frumentum ad pondus & mensuram. Senec. de Brevitate vitæ.
Respondet ad spem eventus, h. e. Secundum exspectationem accidit. Liv. 28. 6.
Spei respondere. V. spes.
Sic Exspectationi respondere. H. St.
Respondisset tibi, pro Spei tuæ, aut Exspectationi. Vide in opimitas. H. St.
Invidiæ respondere. Ovid. de Rem. Amor. 397.
Labori suo fama responsura. Hor. 2. Serm. 8. 66.
Labori fructus non respondens. Ovid. 4. Fast. 642.
Laudibus respondere Græcorum. Cic. 1. Tusc. 3. Idem ad Brut. 7. Qui vestris paucorum respondeat laudibus. i. e. Qui vestras æquet laudes.
Meritis favor non respondet Hor. 2. Epist 1. 9.
Opinioni hominum tua virtus non respondet Cic. 3. Fam. 4.
Voto respondere. Plin. 1. Epist 7. Non ego quoque simili nutu, ac renutu respondere voto tuo possum. i. e. Facere quod desideras.
Si bonitas tua responderit judicio meo. Antonius Cic. 14. Att. 13.
Neque quicquam tam obscænum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas sua respondeat. Cic. in Sallust. 1.
In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Cic. 2. Fam. 1.
Respondere patri, pro Imitari mores patris, nec degenerare. Cic. 3. de Finib. 8. Est enim magnæ curæ (quanquam quidem hoc proprium tuum munus est) ut ita erudiatur, ut & patri, & Scipioni nostro, & tibi tam propinquo respondeat. Budæus.
Nobilitati majorum respondere. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Plenius & uberius respondere. Senec. de Benef lib. 3. cap. 17.
Respondere, Respicere, seu contra positum esse. Virg. 6. Æn. 23.
Contra elata mari respondet Gnosia tellus. Servius.
Ædificare porticum quæ palatio respondeat. Cic. de Arusp. Resp. 49.
Res ibi respondent simili forma, &c. De speculo. Lucret. lib. 4. 168.
Responsum est, Impers. Cic. 1. de Finib. 2. Quanquam philosophiæ quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis philosophia defensa & collaudata est.
Responsu, Supinum, pro Responsione sive responso. Cic. pro Cluent. 164. Videtis hæc quam sint levia genere ipso, quam brevia responsu.
Etiam in Tertia conjugatione usi sunt veteres. Manil. 5. 734.
Sic etiam magno quædam respondere mundo
Hæc natura fecit. Hinc Martial. lib. 3. 4.
Si quando veniet, dicet responde Poeta.
Respondens, entis. Partic. [ἀποκεινόμενος] ut, Tympana respondentia, i. e. Sonantia, quod pulsata reclamant. Stat. 2. Achill. 175. V. supra.
Responsus, a, um. Partic. unde
Responsum, i. n. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Ipsum id, quod respondetur. Ter. in prol. Phorm. 17. Is sibi responsum hoc habeat. Idem in prol. Eun. 6. Sciat responsum, non dictum esse. Cic. 7. Att. 16. Ex illius ad nostra responsa responsis intelligentur.
Liberale responsum. V. liber, adj.
Fida. Virg. 2. Æn. 376.
Medium. V. medius.
Torva responsa trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Auferre responsum ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 239.
Dare. Cic. 6. Verr. 85. Senatus Sopatro responsum nullum dat, sed commotus, perturbatusque discedit. Virg. 1. Ecl. 45.
Hic mihi responsum primus dedit ille petenti.
Elicere. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Ferre ab aliquo. Cic. 1. in Catil. 19. A me quoque id responsum tulisti, me nullo modo posse.
Reddere. Cic pro Planc. 34. Quum senatus impediretur quo minus id, quod hostibus semper erat tributum, responsum equitibus Romanis redderetur.
Responsa atque decreta jurisconsultorum. Cic. pro Muren. 28.
Responsum, Oraculum. Virg. 9. Æn. 134.
Si qua Phryges præ se jactant responsa deorum.
Τῶν χρησμῳδῶν τὰς ἀποκρίσεις Herod. 24. pag. 13. Ἐπηρώτα δὲ, τίδε χρηστήρια κ. τ. ἑ. H. St.
Responsum aruspicis. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Multa ex aruspicum responsis commemorare possum.
E responso. Tacit. 13. Ann. 24.
Perplexum responsum. V. perplexus.
Delusit Apollo animum responso. Virg. 6. Æn. 344.
Edere responsa. Tacit. 2. Ann. 54.
Horrent divûm responsis regna Caspia. Virg. 6. Æn. 798.
Petunt in dubiis responsa. Virg 7. Æn. 86.
Poscens responsa sacerdos. Sil. lib. 1. 121.
Reddere responsa. Virg. 3. Georg. 491.
Responsio, ōnis. f. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Cic. pro Corn. Balb. 36. Accusatoris interpretatio indigna responsione. Et in Pison. 55. Responsione inimica. Quintil. lib. 9. cap. 1. Sibi ipsi responsio.
Responsus, ûs. m [ἀναλογία] Convenientia, consensusque. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus: ex partibusque separatis, ad universæ figuræ speciem ratæ partis responsus.
Pontanus 432. A membrorum responsu & conformatione. H. St.
Responsor, ōris. m. [ἐγγυητής] Fidejussor, qui pro aliquo spondet. Hor. 1. Epist. 16. 18
Quo responsore, & quo causæ teste tenentur. Sed videndum nunquid de eo loquatur, qui de jure respondebat, qualis erat Scævola & alii multi. V. q. seq.

Immo

Immo legendum. Quo res ſponſore. Vide Cruquium. H. St.

RESPONSĬVE, Adv. Aſcon. in Verr. p. 106. Interrogative pronuntiandum eſt, & contra reſponſive.

RESPONSO, [ἀπολογέομαι] āre. frequent. Ferociter & aſpere alteri compellanti reſpondere. Plaut. Men. 2. 1. 57. Reſponſa aut loquere.

Reſponſare cupidinibus, i e. Reſiſtere, repugnare, contradicere. Hor. 2. Serm. 7. 85. Acron.

Gallina dura malum reſponſat palato, i. e. Non ſapit, non convenit palato. Vel, ut exponit Acron, Reſiſtit, reluctatur in faucibus. Tralatio eſt. Hor. 2. Serm. 4. 18.

Fortunæ ſuperbe reſponſare, Contumaciter reſpondere. Hor. 1. Epiſt. 1. 68.

RESPONSĬTO, [ἀντιπροσείπομαι] āre. aliud frequentativum a Reſponſo, reſponſas. Gell. lib. 17. cap. 19. Conſulentibus de jure publice reſponſitavit. Cic. 1. de Legib. 14. Egone? ſummos fuiſſe in civitate noſtra viros, qui id interpretari populo, & reſponſitare ſoliti ſint.

RESPUBLICA, V. ſupra in RES.

RESPUO, ui, ūtum, [ἀναπτύω, ἀποπτύω] ĕre.

Frenos cum ſanguine reſpuit equus, Exſpuit. Stat. 8. Theb. 543.

Tela in aliquem reſpuere, Rejicere. Senec. Epiſt. 54. Quædam tela Philoſophia diſcutit, & in eum uſque, qui miſerat, reſpuit.

Reſpuere, Repudiare, & quaſi Cum ſputo per contemptum rejicere. Liv. 2. 41. Adeo propter ſuſpicionem inſitam regni, velut abundarent omnia, munera ejus in animis hominum reſpuebantur.

Aſpernari & reſpuere aliquid. Cic. 3. de Orat. 97.

Reſpuere aliquid, & pro nihilo putare, Cic. pro Cæcin. 56.

Conditionem reſpuere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 42.

Conſolationem. Cic. 3. Tuſc. 79. Prodeſt hæc quidem conſolatio, ſed nec ſemper, nec omnibus: ſunt enim qui reſpuant.

Curam. Claud. conſ. Mall. Theod. 160.

Imperium. Columel. lib. 6. cap. 2.

Interdictum. Cic. 7. Att. 25. Cæſaris interdicta ſi te ſecundo lumine hic offendero, reſpuuntur.

Munera parva. Tibul. lib. 4. 1. 7.

Auribus reſpuere hominem. Cic. in Piſon. 45. Qui vos non oculis fugiat, auribus reſpuat, animo aſpernetur?

Reſpuunt aliquid aures, per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Reſpuit hoc ſapientiſſimi cujusque fides. Plin. lib. 28. cap. 2. h. e. Nemo ſapiens id credit.

Cadaver humus reſpuet inviſum. Ovid. in Ibin, 170.

Ab ſe reſpuere liquorem dicuntur parietes picati, Vitruv. 7. 4.

Ictum reſpuit hoc ferri. Plin. lib. 7. cap. 15. h. e. Ferro non læditur.

Secures reſpuere dicitur lignum, Quod ſecuribus non poteſt findi. Plin. lib. 17. cap. 10.

Tela omnia reſpuit, h. e. Repulit, rejecit. Lucan. lib. 3. 484.

Tergus reſpuens vulnus: h. e. Quod nullo vulnere affici aut offendi poteſt, præ duritie. Plin. lib. 8. cap. 21.

Reſpuor. Paſſ. Lucret. lib. 2. 389.

Præterea lumen per cornua tranſit, at imber
Reſpuitur. i. e. Humorem non transmittunt. Juvenc. 2. 689.

Reſpuor a vobis.

RESPUENS, entis. Partic. [ἀποπτύων] pro Adj. Gell. lib. 6. cap. 15. Communium vocum reſpuens minus, & faſtidiens.

RESTAGNO, [λιμνάζω, πλημμυρέω] āre. Aquam pigram & reſidem, ſtagni modo, continere. Columel. lib. 2. cap. 17. Itaque ſi palus in aliqua parte ſubſidens reſtagnat, fulcis derivanda eſt: quippe aquarum abundantia atque penuria graminibus æque exitio eſt. Idem lib. 8. cap. 15. Ora lacus ne corrumpantur violentia reſtagnantis undæ, quæ ſemper interfluere debet, opere ſignino conſternuntur.

Aquis reſtagnantibus. Plin. lib. 5. cap. 5.

Flumina reſtagnant alto vallo. Lucan. lib. 4. 89.

Lacus reſtagnant vaſto gurgite. Sil. lib. 5. 4.

Mare. Ovid. 11. Met. 364.

Palus. Sil. lib. 8. 382.

RESTAGNĀTIO, ōnis. f. [λιμνασμός] Reſtagnatio Euphratis. Plin. lib. 6. cap. 28.

Alvi reſtagnatio, Ructus, ut vult Hard. Plin. lib. 11. cap. 37. Ne reſtagnatio intempeſtiva alvi obſtrepat.

RESTAURO, [ἐπισκευάζω, ἀνακαινίζω, ἀνοικοδομέω] āre. Renovare, Redintegrare, proprieque de Ædificiis dicitur. Tacit. 3. Ann. 72. 2. At Pompeji theatrum, igne fortuito hauſtum, Cæſar exſtructurum pollicitus eſt, eo quod nemo e familia reſtaurando ſufficeret. Idem 4. Ann. 43. 4. Et Segeſtani ædem Veneris, montem apud Erycum, vetuſtate delapſam reſtaurari poſtulavere.

Bellum, translate. Juſtin. lib. 20. 5. Ita facta ſocietate, & auxiliis Gallorum auctus, bellum, velut ex integro, reſtaurat. conf. idem 20. 10. pr. & 3. 5.

Actio furti reſtauratur. Tryphoninus in l. Si alienus. D. de noxalibus actionibus.

Obligatio vetus reſtauratur. Papinianus in l. Ob eam. D. de præſcriptis verbis. Ulpian. in l. Licet. §. 1. D. de jure dotium. Reſtauranda erit in diem priſtinum obligatio.

Servitutem. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fundo dotali. Redintegrare ſervitutem, dicitur ibidem, eodem ſignificatu.

RESTAURĀTUS, a, um. Partic. ut, Navis reſtaurata. Ulpian. in l. Quid tamen. §. In navis. D. Quib. mod. uſusfructus, &c.

RESTAURATIO, ōnis. f. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fund. dotal. Si eundem fundum Titio reddiderit ſine reſtauratione ſervitutis.

RESTAURĀTOR, ōris. m. Spon. Miſcel. p. 27. CVRAT. ET RESTAVRATOR.

RESTĬBĬLIS, e. Adj. [πολίμβλαξ] ut,

Reſtibilis ager. Feſtus, Reſtibilis ager fit, qui continuo biennio feritur farreo ſpico, id eſt, ariſtato; quod ne fiat, ſolent qui prædia locant, excipere. Varro 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum intereſt in rudi terra, an in ea ſeras, quæ quotannis obſita ſit, quæ vocatur reſtibilis, an in verſacto, quæ interdum requierit.

Arbor reſtibilis. Plin. lib. 16. cap. 32. Eſt in exemplis, & ſine tempeſtate, ullave cauſa alia, quam prodigii, cecidiſſe multas, ac ſua ſponte reſurrexiſſe. Factum hoc pop. Rom. Quiritibus oſtentum Cimbricis bellis, Nuceriæ in luco Junonis, ulmo, poſtquam etiam cacumen amputatum erat, quoniam in aram ipſam procumbebat, reſtituta ſponte, ita ut protinus floreret. A quo deinde tempore majeſtas pop. Rom. reſurrexit, quæ ante vaſtata cladibus fuerat. Memoratur hoc idem factum & in Philippis, ſalice procidua atque detruncata: & Stagiris in Muſeo populo alba. Omnia fauſti ominis. Sed maxime mirum, Antandri platanus, etiam circumdolatis lateribus, reſtibilis ſponte facta vitæque reddita, longitudine quindecim cubitorum, craſſitudine quatuor ulnarum. Ex his Plinii verbis apparet vocem hanc, Reſtibilis, ductam eſſe a verbo Reſtituo. [An a Reſtibilio? vel poſcente Analogia, ut & Voſſius mavult, a Reſto? V. ejus Etymol. Gothofr. placet a Reſtituo, ut a Proſtituo, inquit, Proſtibulum. V. Gothofr. not. ad Varr. de L. L. 4. 4. Quaſi non & Proſtibulum a Proſtando dicatur, quia propalam proſtat. Gloſſ. Lat. Gr. Reſtibulis, Ἀγρὸς δὲ ἔτυς κροτεομενος.

Arvum reſtibile. Plin. lib. 18. cap. 17.

Craſſitudo reſtibilis. Plin. lib. 18 cap. 17.

Fecunditas reſtibilis. Plin. lib. 28. cap. 29.

Seges reſtibilis, eſt Quæ regerminat, quaſi cujus ſecunditas in ſequentem quoque annum reſiſtat. V. ſupra. Varro 1. de R. R. cap. 9. Contra in agro pingui, ut in Hetruria, licet videre fructuoſas ſegetes, ac reſtibiles, & arbores prolixas.

Vinea reſtibilis. Columel. lib. 3. cap. 11.

Vinetum reſtibile. Columel. lib. 3. cap. 18. Paſtinum vocant agricolæ, ferramentum biſurcum, quo ſemina panguntur, unde etiam repaſtinatæ dictæ ſuere vineæ veteres, quæ reſodiebantur: hæc enim propria appellatio reſtibilis vineti erat. Reſtibilis, i. e. Quod reſtituebatur. *d'une vieille vigne, qu'on remettoit en nature, & qu'on repeuploit de nouveau plant.*

RESTIBĬLIO, īre. Reſtituere. Pacuv. apud Feſt. in Sas. Teucrum regi ſapſa res reſtibiliet. [Videtur pro Reſtabilio dictum. V. in dict. præced.

RESTILLO, āre. Rurſus inſtillo. Prudent. adv. Symmach. 2. 287.

—ad proprium reſtillet vena metallum. Cic. 9. Att. 7.

Litteræ tuæ mihi quiddam quaſi animulæ reſtillarunt.

RESTINGO, vel RESTINGUO, ſtinxi, ſtinctum, [ἀποσβεννύω] ĕre. Idem quod Exſtinguere. Plaut. Caſin. 4. 1. 16. Ignem reſtingunt aqua. Liv. 1. 39. pr. Quum quidam familiarium aquam ad reſtinguendum ferret, ab regina retentum, &c.

Sic Gall. *Eſteindre* & *Reſteindre*. H. St.

Incendere & Reſtinguere, contraria. Cic. 4. de Finib. 7. Quid ille incendat? reſtinguet citius, ſi ardentem acceperit.

Ignis in aquam conjectus continuo reſtinguitur & refrigeratur. Cic. pro Roſc. Amer. 17.

Favillas ardentes reſtinxit lacte. Stat. 5. Silv. 5. 17.

Flammam reſtinguere. Hor. 1. Serm. 5. 76.

Flamma reſtinguitur. Lucret. lib. 4. 871.

Ignes reſtinguere fontibus. Virg. 2. Æn. 686.

Ignis vento reſtinguitur. Ovid. de Rem. Amor. 807.

Incendium reſtinguere. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 42.

Reſtinguere, — & omnes
Reſtinxit ſtellas, exortus ut ætherius ſol. citat Lactant. de Falſa ſap. lib. 3. puto eſſe Lucretii de Epicuro. H. St. Apud Lucret. 3. 1057. Præſtinxit legitur, ſed in Lactantii codicibus 3. 17. 28. conſtanter Reſtinxit. Eſtque dictum, ut paulo poſt Studia reſtinguere, ex Cic.

Reſtinguere, per translationem. Cic. 1. de Finib. 43. Omnium cupiditatum ardore reſtincto.

Flammam. Cic. 7. Verr. 14. Exortam videtur flammam, paucorum dolore ac morte reſtinxiſſe.

Genus ſuum. Plaut. Trin. 3. 2. 50.

Improbitatem. Cic. 3. Verr. 153. Communi præſidio talis improbitas, tanquam aliquod incendium, reſtinguenda eſt.

Incendium, ruina. V. Ruina, in RUO.

Iracundias reſtinguere & cupiditates. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.

Sermones reſtinguere, ſive rumores. Cic. 12. Att. 10. Sermunculum omnem aut reſtinxerit, aut ſedarit: ſunt enim qui loquantur etiam mecum.

Sitim. Cic. 2. de Finib. 9. Eademne, inquam, quæ reſtincta ſitis? Immo alio genere: reſtincta enim ſitis ſtabilitatem voluptatis habet, inquit. Virg. 5. Ecl. 47.

— ſitim reſtinguere rivo.

Studia. Cic. in Orat. 5. Nec ipſe Ariſtoteles, admirabili quadam ſcientia & copia, ceterorum ſtudia reſtinxit. conf. Stellas reſtinguere paulo ſupra.

Reſtinguere incenſum aliquem, Sedare iram, lenire. Ter. Phorm. 5. 8. 82.

Verba alicujus. Ter. Eun. 1. 1. 24.

RESTINCTUS, a, um. Partic. [ἀποσβεσθὲς] ut, Reſtinctum bellum. Cic. 11. Fam. 12. Ex tuis litteris, & ex Græceji oratione, non modo non reſtinctum bellum, ſed etiam inflammatum videtur.

Reſtincta eſt ſeditio, inventum eſt temperamentum. Cic. 3. de Legib. 24.

Vapor reſtinctus omnis. Virg. 5. Æn. 698.

RESTINCTIO, ōnis. f. [ἀπόσβεσις] Cic. 2. de Finib. 9. Illa autem voluptas ipſius reſtinctionis in motu eſt.

RESTIO, īvi, ītum, īre. eſt, Ad referendum, laborandum, colendumve aptum eſſe. Columel. lib. 3. cap. 21. Nam & quæ reſtire incipiunt tempeſtive leguntur: & quæ nondum maturitatem ceperunt uvæ, ſine diſpendio differuntur. Legitur in aliis exemplaribus, Et quæ matureſcere incipiunt. Al. Putreſcere. [De hac ipſa vero lectione ne μὲν quidem in editione noviſſima Geſneri. Nec ſane ſcio quid verbi ſit.

RESTĬPŬLOR, [ἀνθυποδίζω Gl. L. G.] āri. Reſtipulari dicitur is, qui cum eo certat, a quo ſponſione eſt provocatus, i. e. Viciſſim ſtipulari, & mutuam ſponſionem exigere. Valer. lib. 2. cap. 3. tit. 1. Valerius ſponſione Luctatium provocavit, non ſe petiturum triumphum, niſi ſuo ductu Punica claſſis eſſet oppreſſa: nec dubitavit reſtipulari Luctatius. Cic. pro Roſc. Com. 15. Tua vox eſt, Fanni: quid tu auferri petis a Flavio, ſi Flavius nihil debet? quid hic porro nunc reſtipulatur, quod jam pridem ipſe exegit? quid vero Flavius tibi daturus eſt? Budæus; Reſtipulari, pro Stipulari, ſive Viciſſim ſtipulari, vel Poſt rem actam ſtipulari. conf. Varro L. L. 5. 36.

RESTIPULATIO, ōnis. f. [ἀνθυποσμός Gl. L. G.] Cic. pro Roſc. Com. 37. Quid enim reſtipulatio clamat? Quod a Flavio abſtulero, partem dimidiam, inde Roſcio me ſoluturum ſpondeo. Et paulo poſt, Quis eſt hujus reſtipulationis ſcriptor, teſtis, arbiter? quis?

RESTIS, is. f. [χοῖνιξ μικρὸν Gl. L. G.] Funiculus. In Accuſativo Reſtem vel Reſtim. Plaut. Perſ. 5. 2. 34.

Reſtim tu tibi cape craſſam, ac ſuſpende te. Ibid. 2. 4. 11. Cædere hodie tu reſtibus. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Reſtim, qua (grabatulus) erat intextus, aggredior expedire. Plin. lib. 17. cap. 10. Eaque intrita reſtem circumlini.

Deſpaut. 271. ex Plauto,

Si nunc me ſuſpendam, meam operam luſerim,
Et præter operam reſtim ſumpti fecerim. Non tamen conjuncte ſcribit. At ego conjuncte puto ſcribendum, ut Lucrifacio. Sed in ſequentibus ponit & Affifacio, vide ab Affis. H. St. Locus Plauti eſt Caſ. 2. 7. pr. V. in Facio Sumpti facio.

Ad reſtim mihi quidem res rediit planiſſime. Ter. Phorm. 4. 4. 5. Hoc adagio ſumma rerum deſperatio ſignificatur; nam in hac ſolent quidam amentes ad laqueum confugere. Juven. 6. Sat. 30.

Ferre potes dominam, ſalvis tot reſtibus, ullam? Eraſmus.

Alliorum connexa capita, Reſtes apud Plinium dicuntur, lib. 20. cap. 6.

Reſtim ducere In ſaltatione dicuntur chori puerorum puellarumque manibus conſertis. Ter. Adelph. 4. 7. 34.

Tu inter eas reſtim ductans ſaltabis. Liv. 27. 38. de ſacrificio Junoni Reginæ facto loquens, Per manus reſte data virgines, ſonum vocis pulſu pedum modulantes, inceſſerunt.

Reſtiārius, i. m. & Reſtio, ōnis. Vet. Gloſſ. Gr. Lat χοινοπλόκος, Reſticularis, reſtio. Fronto, Reſtiarius, qui facit; Reſtio, qui vendit. Suet. cap. 2. vitæ tradit Auguſto proavum libertinum reſtionem exprobratum fuiſſe.

Resticŭla, æ. f. Dimin. [χοίνιον, ἀπαρτίον] Varro 1. de R. R. cap. 41. Tum enim reſticulas per ficus, quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerint, complicant, ac quo volunt, mittunt. Ammian. 14. 23. Hirſutis reſticulis cruribus ejus innexis.

Restĭcŭlus, i. m. aliud Dimin. Ulpian. in l. Si vero. §. fin. D. de iis qui dejecerunt, Si amphora ex reſticulo ſuſpenſa decidiſſet, & damnum dediſſet. Alias legitur Reticulo. [An Retinaculo?

Resticulāris, is. m. Idem quod Reſtiarius, vel Reſtio Gl. G. L. V. restiarius. In iisdem Σχοινᾶς, Reſor, Reſticularis. [Forte Reſtio ſcribendum.

Restĭfer, ĕri. m. Reſtiferi [σειροφόροι] Genus militum Parthorum. V. Suidas in dict. Græca.

Restito, V. resto.

Restĭtuo, ui, ūtum, [ἀνίστημι, ἀποκαθίστημι, ἐπανορθόω] ĕre. ex Re & Statuo; ſignificat Reponere, Reddere. Ter. And. 4. 1. 57.

Cupio, reſtitue in quem me accepiſti locum. Idem Heaut. 3. 1. 83.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis,
Dum id quæro, tibi qui filium reſtituerem.

Reſtituere ac reddere. Ter. Eun. 1. 2. 67.

Animum alicui. Liv. 25. 18.

Calliditatem ſuam veterem reſtituere. Cic. pro Roſc. Amer. 61. Reſtitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam.

Fraudata. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 60. Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac ſuis ſatisfacere, & fraudata reſtituere vellent.

Imperium populo Rom. Plin. lib. 7. cap. 26.

Jus reſtituere ereptum. Ovid. 1. Faſt. 626. al. Exemptum.

Nomen ſuum alicui. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 32.

Rem reſtituere alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 114. Nonne, ſi ex eo negotio tantulum in rem ſuam convertiſſet, damnatus per arbitrum, & rem reſtitueret, & honeſtatem omnem amitteret?

Tutelam reſtituere, pro Rationem & reliqua tutelæ, apud Africanum in l. 10. D. rem pupil. ſal. fore.

Viſum reſtituere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reſtituere aliquem, Venia proſequi. Curt. lib. 8. 6. extr. Fratremque, antequam pro ſalute ejus precaretur, reſtituit. [Subaudi In gratiam.

Reſtituere ex toto, Perſanare. Celſ. lib. 8. cap. 20.

Dies nulla poteſt igne exſtinctos reſtituere. Ovid. 3. de Pont. 6. 36.

Reſtituere rem, In ſtatum priſtinum reducere. Ter. And. 3. 5. 13.

Tu rem impeditam & perditam reſtituas? hem quo fretus ſiem.

In antiquum ſtatum provinciam reſtituere. Cic. 2. Verr. 12. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.

A limine mortis reſtituere aliquem. Catul. ad Mallium 66. 4.

Reſtituuntur proprie volentes, auctore Donato, cupienteſque: ut Civis patriæ. Cajus de Verb. ſignif. l. Plus eſt: Plus eſt, inquit, in reſtitutione, quam in exhibitione: nam exhibere eſt præſentiam corporis præbere: Reſtituere vero, eſt etiam poſſeſſorem facere, fructuſque reddere.

Ejicere aliquem, & Reſtituere, contraria. Cic. pro Milon. 37. Quæ fuiſſet igitur cauſa reſtituendi mei, niſi fuiſſet injuſta ejiciendi?

Damnatum. Cic. 9. Fam. 10. Nec committam, ut ſi ego eum condemnaro, tu reſtituas.

Reſtitui in bona paterna. Papin. in l. Si uno. §. ult. D. loc. & cond.

Dignitatem in priſtinam. Cic. pro Domo, 87. Rurſus ab eodem populo placato ſunt in ſuam priſtinam dignitatem reſtituti.

In gaudium reſtituere. Plaut. Merc. 5. 2. 44.

In gratiam. Ter. Hec. 3. 1. 11.

Rem cognoſces, iram expedies, reſtitues rurſum in gratiam. Cic. de Provinc. Conſul. 23. Hic me meus in Rempub. animus priſtinus ac perennis cum C. Cæſare reducit, reconciliat, reſtituit in gratiam.

In honorem Tribunicium. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 77.

In integrum reſtituere, Integrum facere ut prius, inſtaurare, reparare. Cic. 7. Verr. 12. Hos ſolent exitus exitiales habere, ut damnati in integrum reſtituantur, vincti ſolvantur; exſules reducantur. Ter. Phorm. 2. 4. 11.

— quod te abſente hic filius
Egit, reſtitui in integrum æquum eſſe & bonum. V. restitutio.

In locum antiquum gratiæ & honoris reſtituere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 18.

In locum reſtitui, unde quis decidit. Cic. 2. Att. 14. Primum illud te ſcire volo, Sampſiceramum, noſtrum amicum, vehementer fui ſtatus pœnitere, reſtituique in eum locum cupere, ex quo decidit.

In poſſeſſionem. Cic. pro Cæcin. 36. In poſſeſſionem in præſentia non reſtituetur.

Patientiæ veteri aliquem reſtituere. Tacit. in vita Agric. cap. 16.

Reipublicæ reſtitui. Cic. 1. Fam. 9. Quum ſe maximum fructum cepiſſe dicerent ex libertate mea: meque tum denique ſibi viſum Reipub. qualis fuiſſem, reſtitutum, i. e. Me fortem & conſtantem eſſe in libere loquendo pro Repub. defendenda, qualis ſcilicet fuiſſem ante exſilium meum.

Reſtituere, [ἱπποκλάζειν] Inſtaurare ac reficere. Cic. in Topic. 15. Si ædes exeſæ corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum uſusfructus legatus eſt, heres reſtituere non debet. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 28. Ipſos oppida, vicoſque, quos incenderant, reſtituere juſſit. Ter. Adelph. 1. 2. 40. Fores effregit? reſtituentur.

Aciem reſtituere. Liv. 5. 18.

Comas turbatas. Ovid. 3. Faſt. 16.

Horam reſtituere. Cic. pro Quint. 32. Dicendum neceſſario eſt, reſtituendæ horæ ad arbitrium noſtrum. Vetus codex legit Præſtituendæ rectius.

Prælium, ſive pugnam. Liv. 6. 8. Idem 4. 38.

Sanitatem reſtituere, & ſanitati. Plin. lib. 20. cap. 6. Ibid. cap. 7.

Se reſtituere, ac reviviſcere. Varro 3. de R. R. cap. 16.

Vina reſtitui ſibi dicuntur, quæ mutata fuerunt. Plin. lib. 14. cap. 18. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, poſteaque reſtituuntur ſibi. Budæus.

Reſtituiri, pro Reſtitutum iri. Julianus l. 23. D. de actio. empti.

Restĭtuens, entis. Partic. ut, Capitis ulcera manantia ſanitati reſtituens. Plin. lib. 20. cap. 6.

Restituendus, a, um. Partic. [ἀποκαταστατέος] Plin. lib. 17. cap. 10. Inſito reſtituenda. Ovid. 4. de Pont. 13. 38.

Cæſaris imperio reſtituendus eris.

Lingua ſuppreſſa palato reſtituenda mero. Ovid. 3. Triſt. 3. 22.

Restitūtus, a, um. Partic. ut, Animus reſtitutus, Liv. 21. 53. Reſtituta acie, Plin. 29. 6. Ab Alexandro reſtituta Smyrna. Idem 5. 29. Oppidum reſtitutum. Idem 6. 16. Poteſtas reſtituta. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Lux ſaluſque. Idem pro Domo 75. conf. Ibid. 71. & 86.

Restitūtio, ōnis. f. [ἀποκατάστασις] Cic. 4. Att. 1. Profecto hac reſtitutione fortunæ me ipſe non ſatis dignum judicabo.

Nemini eſt triumphus honorificentius, quam mihi ſalus reſtitutioque perſcripta. Cic. in Piſon. 35.

Reſtitutio ædificiorum, pro Inſtauratione. Ulpian. in l. Creditor. Si certum pet.

Reſtitutio in integrum. Judicium quod peracta cauſa ſequebatur a Principe pro reo, qui litem perdiderat. V. Ulp. l. 1. D. de integr. reſtit. vel Lex. Pitiſc.

Restitūtor, ōris. m. Cic. pro Milon. 40. P. Lentulus, ultor ſceleris illius, propugnator Senatus, defenſor veſtræ voluntatis, patronus illius publici conſenſus, reſtitutor ſalutis meæ.

Reſtitutor orbis, urbis, provinciæ, Tituli Imperatorum in nummis. V. Spanh. de U. & P. num. diſſ. 13. Vaillant. Occon. &c.

Restitutōrius, a, um. Adj. Cajus in l. Qui proprio. §. Item. D. de procurator. Item quæritur, ſi judicium acceperit. defenſor, & actor in integrum reſtitutus ſit: an cogendus ſit reſtitutorium judicium accipere.

Actio reſtitutoria. Ulpian. in l. Quamvis pignori. D. ad Senatuſconſul. Vellejan.

Interdictum reſtitutorium. Ulpianus in l. Stipulatio. D. de nov. ope. nuntiat.

Resto, as, ſtĭti, ſtĭtum, [ὑπολείπομαι] āre. Supereſſe, ſive reliquum eſſe ſignificat: & vel Perſonaliter, vel Imperſonaliter ſumi videtur.

Perſonaliter. Cic. pro Quint. 33. Illud etiam reſtiterat, quod heſterno die fecerunt, ut te in jus adducerent. V. Id reſtat, infra. Idem 3. Off. 9. Qui e diviſione tripertita duas partes abſolverit, huic neceſſe eſt reſtare tertiam. Item ad Brut. 15. Longa ſunt, quæ reſtant.

De viginti reſtabam ſolus. Ovid. 3. Met. 687.

Dum reſto. Idem 3. 626.

Duæ noctes reſtant de menſe ſecundo. Ovid. 2. Faſt. 758.

Reſtat reliquum. Ter. Hec. 4. 2. 11.

Reſtat ex. Cic. 2. de Invent. 109. Quid etiam nobis ex eo genere reſtet & quare reſtet, admonendum videtur.

Id reſtat etiam: ironia eſt, qua Terentius utentem Æſchinum inducit in Adelph. 2. 1. 34. qui lenoni dicenti,

Leno ſum, fateor, pernicies communis adoleſcentium,
Perjurus, peſtis: tamen tibi a me nulla eſt orta injuria: reſpondet,
Nam hercle etiam id reſtat. Cic. 13. Att. 13. Illud utique ſcire cupio, quem intellexeris ab eo ζηλοτυπεῖσθαι, niſi ſorte Brutum: id hercle reſtabat. Quaſi dicat: Invidia exſiſtit inter pares: at Varro neutiquam Bruto comparandus: cur igitur illi invideat? conf. ſupra a pr.

Reliqua pars eſt, & reſtat. Cic. pro Marcell. 28. Hæc igitur tibi reliqua pars eſt, hic reſtat actus, in hoc elaborandum eſt, ut Rempublicam conſtituas.

Hoc nunc reſtat. Ter. Heaut. 5. 5. 22.

Reſtat aliud nihil, niſi. Ter. Phorm. 1. 2. 35.

Reſtabat aliud nihil, niſi oculos paſcere.

Quid reſtat, niſi porro, &c. Ter. Hec. 3. 1. 20.

Nihil reſtat præter. Cic. 3. Q. frat. 1. In Maniliano offendi Diphilum Diphilo tardiorem, ſed tamen nihil ei reſtabat, præter balnearia, & ambulationem, & aviarium.

Unum etiam reſtat amico noſtro ad omne dedecus, ut Domitio non ſubveniat. Cic. 8. Att. 7.

Reſtat, Imperſonaliter. Cic. 2. de Divin. 70. Reſtet etiam de Chaldæis: ſed primum auſpicia videamus.

Ire reſtat. Hor. 1. Epiſt. 6. 27.

Ire tamen reſtat, Numa quo pervenit & Ancus.

Reſtat ut. Cic. 4. Acad. 19. Reſtat ut his reſpondeam, qui ſermonibus ejuſmodi nolint perſonas tam graves allegari.

Reſtat mihi. i. e. Futurum eſt, manet me. Virg. 7. Æn. 271.

Hoc Latio reſtare canunt, qui ſanguine noſtrum
Nomen in aſtra ferant. [Hic perſonale eſt.

Reſtare, Retro ſtare, Remanere, vel reſidere, ac immorari, vel remorari. Ter. And. 2. 6. pr.

Hic nunc me credit aliquam ſibi fallaciam
Portare, & ea me hic reſtitiſſe gratia. Idem Eun. 2. 3. 11.
Ut illum di deæque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt:
Meque adeo, qui reſtiterim. Cic pro Ligar. 5. Tertium eſt tempus, quo poſt adventum Vari in Africa reſtitit. Item 3. Off. 110. Ita incolumis in patria Regulus reſtitiſſet. & pro Muren. 79. Ab illo in ſpeculis atque inſidiis relicti, in capite atque in cervicibus noſtris veſtiterunt. [Niſi Præterita ſunt totidem a Reſiſto. q. V.

Ratio nulla eſt reſtandi. Lucret. lib. 1. 111.

Reſtare,

Reſtare, Reſiſtere. Ter. Heaut. 5. 3. 6.
In qua re nunc tam confidenter reſtas ſtulta? ego neſcio. Cic. 5. de Fin. 74. Quin etiam ipſi voluptarii diverticula quærant, & virtutes habeant in ore totos dies, voluptatemque primo duntaxat expeti dicant, deinde conſuetudine, quaſi alteram naturam effici, qua impulſi multa faciant, nullam quærentes voluptatem. Stoici reſtant. [i. e. Reliqui ſunt, de quibus agamus.
Reſtat pro Diſtat aït Ennium ponere, cum is dicat,
Impetus, aut longe mediis regionibus reſtat. Feſtus. Subaudi Vertius. [Sic legit Scalig. & in verſu Enniano Impetus aſt, &c. Malim Quin petis. Haut longe, &c. Haut, pro Haud, antique.
Reſtavi, pro Reſtiti. Propert. 2. 25. 53.
Nec ſi poſt Stygias aliquid reſtaverit undas. al. Reſtabit ad.
Restans, antis. Partic. [ὑπολειπόμενος] Sil. lib. 10. 25.
Nunc in reſtantes mucronem cominus urget.
Clauſtra reſtantia ſolvit. Sil. lib. 7. 130. i. e. Obſtantia. Ita Æra clauſtris reſtantia. Lucret. 2. 450.
Laminæ reſtantes adverſus pila & gladios. Tacit. 3. Ann 46. 6.
Dona reſtantia flammis. i. e. Quæ ex flammis reliqua fuerunt & relicta incendio. Virg. 1. Æn 683.
Restĭtrix, īcis. f. Plaut. Truc. 4. 2. 5.
Restĭto, [ἐφίστασαι] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 2. 3.
— ita me miſerum reſtitando,
Retinendoque laſſum reddiderunt. Ter. Eun. 4. 4. pr.
Exi foras, ſceleſte! at etiam reſtitas?
Ubi reſtitaret, mortem denuntiantes. Liv. 7. 39.
Restĭtans, antis. Partic. Liv. 10. 19. Prope reſtitantes Conſules. Idem 30. 31. Reſtitantem ac tergiverſantem attraxerim. conf. Plin. lib. 8. cap. 16.
Restringo, ſtrinxi, ſtrictum, [ἀναστέλλω, καταστέλλω, συστρίγγω] ĕre.
Retro ſtringere, ſive Valde ſtringere. Plaut. Capt. 3. 1. 25.
Saltem ſi non arriderent, dentes ut reſtringerent. Plin. 6. Epiſt. 19. Nam ſumptus Candidatorum, fœdos illos & infames, ambitus lege reſtrinxit.
Reſtrinxit Bellona faces. Stat. 11. Theb. 413. al. Reſtinxit rectius.
Sol exortus reſtrinxit ſtellas. Lucret. lib. 3. 1057. al. Præſtinxit, vel Reſtinxit. V. restingo.
Reſtringere ſermonem, V. sermo. H. St.
Reſtringere ad, pro Aſtringere. Plin. 1. Epiſt. 8. Nam quum omnes homines ad cuſtodiam pecuniæ natura reſtrinxerit.
Reſtringere, Solvere. Apul. Jumentum reſtrinxit, abireque ſtabulo liberum ſivit, quod ſtabularius inventum mox domum reducit.
Reſtringere viam, Aperire. Lucret. lib. 2. 405.
Hæc magis hamatis inter ſe nexa teneri,
Propterea que ſolere vias reſtringere noſtris
Senſibus, introituque ſuo perrumpere corpus.
Reſtringere, Rurſus ſtringere. Apul. Et duplici, ne ſolvi facile queat, reſtringit.
Reſtringit nauſeam hæc herba. h. e. Reprimit, coercet, facit ad vel contra nauſeam. Plin. lib. 8. cap. 27. Ex vetuſto codice legendum Reſtinguit.
Restrictus, a, um. [ἀναστάλθης] Partic. ut,
Lacertis reſtrictis ſenſit lora. i. e. Vinctis. Hor. 3. Carm. 5. 35.
Membra catena reſtrictus. Catul. Argon. 62. 296.
Imperium reſtrictum. Tacit. 15. Ann. 48. 5. Idque pluribus probatur, qui in tanta vitiorum dulcedine ſummum imperium, non reſtrictum, nec perſeverum volunt. i. e. Auſterum & rigidum.
Reſtrictus, pro Avaro & parco, per translationem; quoniam qui avari ſunt, pecuniam ita ſtringunt, ut nihil prodigant aut profundant. Cic. 3. Fam. 8. Quum & natura ſemper ad largiendum ex alieno fuerim reſtrictior.
Reſtrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54.
Compar. Plin. 9. Epiſt. 19. An reſtrictius arbitraris, per orbem terrarum legendam dare duraturam memoriam ſui, quam uno in loco duobus verſiculis ſignare quod feceris?
Superl. Imp. Cod. 1. t. 17. l. 2. §. 10. Reſtrictiſſima regula.
Restricte, [συστραλμένως, φειδομένως] Parce, cui opponitur Plene. Cic. de Amicit. 58. Ditior mihi & affluentior videtur eſſe vera amicitia, nec obſervare reſtricte, ne plus reddat quam acceperit.
Reſtricte præfinire. Cic. 2. de Legib. 45. Sed ego cetera non tam reſtricte præfinio, vel hominum vitiis, vel ſubſidiis temporum victus.
Parce & reſtricte. Cic. 2. de Fin. 42. Nec tamen cur id tam parce tamque reſtricte faciant, intelligo.
Superl. Plin. lib. 5. Epiſt. 8. Tam ſi laudaveris, parcus: ſi culpaveris, nimius fuiſſe dicaris, quamvis illud pleniſſime, hoc reſtrictiſſime feceris.
Restrictim, aliud Adv. Idem. [κατεστραλμένως] Afranius, Eaque firme ſedere melius conſultoribus, quam reſtrictim cogitata, atque omnibus rationibus. Nonius, 11. 55.
Restrictio, ōnis. f. Auguſtin. de Morib. Eccl. Cath. cap. 31. Epularum reſtrictio.
Restrīgo, āre. Non ſtrigare, non interquieſcere. Sen. Epiſt. 4. Surge & reſtriga, ac clivum iſtum uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. V. Scalig. ad Propert. p. 281. & in Catalect. p. 240.
Restruo, xi, ctum, ĕre. Rurſus ſtruere. Tertull. Apol. cap. 6. Licet aras reſtruxeritis. Idem de Reſ. Carn. cap. 31. Deus eam reſtruebat fidem, quam populus deſtruebat.
Restructus, a, um. Partic. ut, Altitudo muri reſtructa. Nepos, 2. 6. 5. al. Exſtructa. Tertull. ad Nation. 1. 10. Varro commemorat ſtatuas a Senatu dejectas, non niſi per vim popularium reſtructas.
Rĕsūdo, āre. Curt. 7. 10. 3. Solum, ſub quo amnis fluit, ne modico quidem reſudat humore.
Resūdans, antis. Partic. Curt. 5. 1. 12. Toto fere ſolo, propter venas aquarum, reſudante.
Rĕsulco, āre. Prudent. Vincent. 144.
Præſicca rurſus ulcera
Manus reſulcans diruet.
Rĕsulto, āre. V. resilio.
Rĕsūmo, ſumpſi, ſumptum, [ἀναλαμβάνω] ĕre. Iterum ſumere. Plin. 4. Epiſt. 13. pr. Vereor enim ne ſi hanc intentionem jam in finem laxavero, ægre reſumam. Idem 2. Epiſt. 18. Nam beneficio tuo in ſcolam redeo, & illam dulciſſimam ætatem quaſi reſumo.
Ponere & Reſumere, oppoſita. Ovid. 9. Met. 524.
Inque vicem ſumptas ponit, poſitaſque reſumit.
Curas principales reſumere. Plin. Paneg. cap. 79. Hic Conſularibus curis exſolutus, principales reſumpſit.
Gemitus reſumere, Iterare. Stat. 6. Theb. 11.
Tela. Ovid. 2. Amor. 9. 34.
Vires, Recuperare. Ovid. 9. Met 59.
Resumptus, a, um. Partic. Ovid. 4. Met. 665.
— pennis ligat ille reſumptis
Parte ab utraque pedes. Ibid. 15. 743.
— ſpecie cæleſte reſumpta.
Resumptio, ōnis. f. [ἀνάληψις] Vide epanalepsis. H. St. V. Barth. Adverſ. p. 2554. de uſu hujus vocis in re medica.
Resumptīvus, a, um. [ἀναληπτικὸς] Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Odoramenta reſumptiva.
Resumptūrius, a, um. Idem Acut. 3. 8.
Rĕsuo, ui, ūtum, [ἀναῤῥάπτω] ĕre. Iterum ſuere: aliquando contrarium ſignificat ſuo ſimplici; ut apud Suet. Aug. cap. 94. Sumenti virilem togam, tunica lati clavi, reſuta ex utraque parte, ad pedes decidit.
Rĕsŭpīno, [ὑπτιάζω, ἀνατείνω] āre. Invertere, ſupinum aliquid devolvere. Ter. Phorm. 5. 6. 24.
Pone apprehendit pallio, reſupinat: reſpicio: rogo,
Quamobrem retineat me. Liv. 4. 19. Adſurgentem ibi regem umbone reſupinat. Plin. lib. 24. cap. 17. Hac admota, leones reſupinari cum hiatu laxo.
Reſupinare collum. Plin. lib. 10. cap. 34.
Valvas reſupinare. Propert. lib. 4 9. 24.
Reſupinare, Pervertere. Juven. 3. Stat. 112.
Horum ſi nihil eſt, aulam reſupinat amici. [Ita Mſſ. Sed Aviam, in correctis eſt libris. Et hanc tamen lectionem probare nequeo, quum manifeſte abſurda ſit. Vetus Scholiaſtes Et anum reſupinat legiſſe videtur, unde forſan ſciolus Aviam reformavit. Si hoc minus arridet, lege
Horum ſi nihil, ancillam reſupinat amici. Eſt autem ſenſus obſcœnus.
Reſupinare, A propoſito ſeu incœpto revocare, differre. Accius, Quid agis? perturbas rem omnem, ac reſupinas, ſoror. Nonius, 2. 734.
Resupinātus, a, um. Partic [ἀνατεθλιμμένος] Juven. 8. Sat. 176.
Et reſupinati ceſſantia tympana Galli. conf. Petron. cap. 29. & Vitruv. 3. 3.
Rĕsŭpīnus, a, um. Adj. [ὕπτιος] Qui ventre in altum converſo eſt, facie in cælum verſa. Plin lib. 7. cap. 2. Eoſdemque ſciopodas vocari, quod in majore æſtu humi jacentes reſupini, umbra ſe pedum protegant. Jacuit reſupinus humi. Ovid. 4. Met. 121.
Hæret curru reſupinus inani. Virg. 1. Æn. 480.
Corpora phocarum ſummo reſupina profundo. Ovid. 2. Met. 267.
Spiritus reſupinus. Lucret. lib. 1. 38.
Eque tuo pendet reſupini ſpiritus ore.
Stans reſupinus in ungues. Martial lib. 12. 78.
Multis dum precibus Jovem ſalutat,
Stans ſummos reſupinus uſque in ungues. Mos erat precantium, ut cælum reſpicientes reſupini ſummis pedum digitis inſiſterent. Domitius.
Vultus reſupinus. Martial 9. 44.
Reſupinus, pro Molli & effeminato. Quintil. lib. 5. cap. 12. Quapropter eloquentiam, licet hanc libidinoſam reſupina voluptate auditoria probent: nullam eſſe exiſtimabo, quæ ne minimum quidem in ſe indicium maſculini & incorrupti, ne dicam gravis & ſancti viri, oſtendet.
Reſupinus, Negligens. Paul. l. 25. ff. de probat. Qui ſolvit, nunquam ita reſupinus eſt, ut facile ſuas pecunias jactet. conf. supinus.
Rĕsurgo, ſurrexi, ſurrectum, [ἀνίστασαι, ἀνεγείρομαι] ĕre. Rurſum ſurgere. Ovid. 1. Faſt. 523.
Victa tamen vinces, everſaque, Troja, reſurges.
Reſurgere dicitur herba, vel arbor, quæ rurſus creſcit. Plin. lib. 13. cap. 9. Sed præcipua utilitas, quod cæſa anno tertio reſurgit. De ſpina Ægyptia. V. Reſtibilis arbor, in restibilis. Ovid. 2. Amor. 16. 9.
Amor reſurgens. Virg. 4. Æn 531.
Incendium reſurrexit. V. incendo.
Majeſtas reſurrexit. Plin. lib. 16. cap. 32.
Res Romanæ reſurgunt contra ſpem. Liv. 24. 45.
Urbs reſurrexit. Curt. 5. 7. 9. Adde Paterc. 1. 7. 4. & Propert. 4. 1. 87.
Resurrectio, ōnis. f. [ἀνάστασις] Tertull. de Reſ. Carn paſſim. quomodo Eccleſiaſtici omnes pro Mortuorum reſuſcitatione, & vulg. interpr. Biblior, ut Matth. 22. v. 28. & 32.
Rĕsuscĭto, [ἀνεγείρω] āre. Iterum ſuſcitare. Ovid. 8. Met. 474.
— politamque reſuſcitat iram.
Legatum reſuſcitatur. Paul. in l. Si ſervo. D. de adimend. legat.
Prior obligatio novo pacto reſuſcitatur. Paulus in l. Si unus ex. §. Sed ſi pactum. D. de pactis. [Gloſſ. Gr. Lat. Ἀνεγείρω, Reſuſcito, Excito.
Resuscitatio, ōnis. f. Tertull. Reſ. Carn. cap. 30. & 25.
Resuscitātor, ōris. m. Idem ibid. cap. 30.

R E T

RET. P. Retro pedes.
Rĕtæ, arum. f. pl. ſunt Arbores, quæ ex ripis fluminum eminent, aut in alveis ipſorum exſtant: a retibus dictæ, quod prætereuntes naves impedirent, & quaſi irretirent. Unde ex edicto Prætorum, retanda flumina locari ſolebant, hoc eſt, purganda, ne quid aut moræ aut periculi navibus in ea virgulta incidentibus fiat. Hæc fere Gell. lib. 11. cap. 17. ex libro Gaji de Origine vocabulorum. Hinc
Reto, āre. ut, Retare flumina, pro Purgare. Gell. l. c. V. Voſſ. Etymol.
Retārius, i. m. Inſcr. Vet. NEGOTIATOR ET RETARIVS
Rĕtālio, āre. pro Talionem, ſive par referre, apud Jureconſultos non raro uſurpatum. Talio (inquit interpres verborum juris Spiegelius) pœnæ genus eſt ex Duodecim tabulis, quo damnum illatum ſimili damno penſabatur: veluti ſi oculus eruatur ei, qui alteri oculum effoderit. Unde Retaliare dicimus, Quum par pari refertur. Gell 20. 1. Quod per imprudentiam factum eſt, retaliari per imprudentiam debet.
Rĕtardo, [ἐπέχω, ἀναχάζω] āre. Remorari, retinere. Cic. de Senect.

nect. 57. Agro bene culto nil potest esse, nec usu uberius, nec specie ornatius, ad quem fruendum, non modo se non retardat, verum etiam invitat, atque allectat senectus. Plin. Epist. 123. Sed quid imprudens, quem revocare conor, retardo? Cic. 1. Att. 7. Sed, mihi crede, simulatque hoc nostrum legerunt, nescio quo pacto retardantur.

In via aliquem retardare. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Flumina objecta retardant equos. Virg. 3. Georg. 253.

Ora retardare. Ovid. 3. Met. 82.

— instantiaque ora retardat
Cuspide prætenta.

Retinere ac Retardare. Columel. lib. 2. cap. 2.

Incitari & Retardari, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, sæpe etiam insistunt.

Animum alicujus retardare. Cic. 3. Verr. 17. Quum iste, atque istius amici, homines lauti & urbani, sermones hujusmodi dissipassent, quo animos testium retardarent.

Celeritatem. Cic pro Lege Manil. 22. Ut eorum collectio dispersa, mærorque patrius, celeritatem persequendi retardaret.

Impetum reprimere, ac retardare. Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt, ac retardatos. Hirt. Bell. Afric. 68.

Iter retardare. Ovid. 3 Trist. 9. 32. al. Morari.

Loquaciratem. Cic. in Vatin 2.

Maritum alterius retardare dicitur formosa. Hor. 2. Carm. 8. extr.

Menses mulierum. Plin. lib. 21. cap. 21.

Sed vereor, ne nunc mea te fortuna retardet Ovid. 3. Trist. 7. 22.

Aliquantum retardati sunt Bœotii. Nepos, 15. 9. 2. conf. Tacit. 4. Hist. 34. 9. Idem 6. Ann. 35. 5. & Curt. 4. 15. 28.

RETARDĀTUS, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 8. Et primo egressu inundationibus Tiberis retardatus. Idem Galba, cap. 20. In auxilium advolavere, sed serius, itinere devio, per ignorantiam locorum, retardati. conf. Hirt Bell. Afric. cap. 66.

Juventa retardata arte. Claud. 1. in Eutrop. 345.

RETARDATIO, ōnis. f. [ἐποχή] Mora. Cic. 5. Philipp. 30. Unde est adhuc bellum, nisi retardatione & mora?

Plur. Retardationes facere. Vitruv. 4. 9.

RĔTAXO, [ἐπιγκαλέω] āre. Suet Vespas. cap. 13. Licinium Mucianum notæ impudicitiæ, sed meritorum fiducia minus sui reverentem, nunquam nisi clam, & hactenus retaxare sustinuit, ut apud communem aliquem amicum querens, adderet clausulæ, Ego tamen vir sum. Retaxare, est Eum a quo fueris taxatus, suorum vitiorum admonere, & vicissim reprehendere.

RĒTE, is. n. [δίκτυον, πλέγμα, ἀμφίβληστρον] Quo pisces capiuntur. Plaut. Rud. 4. 2. 8.

— neque piscium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nisi hoc, quod nunc fero in rete. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Ut in araneolis, aliæ quasi rete texunt: ut si quid inhæserit, conficiant: aliæ ex inopinato observant, &c.

Rete, ab raritudine dicitur, ut ait Varro de L. L. 4. 29. Al. A rapio. V. Voss. Etymol.

Retis jactus. V. JACIO.

Fallentia retia. Ovid. 2. de Arte Am. 189.

Rete jaculum Plaut. Asin. 1. 1. 86.

Jubeas una opera me piscari in aere,
Venari autem reti jaculo in medio mari. Nemo, inquit Turnebus, venari possit in mari, nemo piscari in aere, sed venari & aucupari. Rete autem jaculum dicitur ad verriculi discrimen. Nam jaculum jacitur, fundaque etiam appellatur a Marone, a fundendo vel a fundo; ἕλκω, a Græcis dicitur, inquit Servius, & recte jaculum vocatur. Verriculum autem non jacitur, sed verritur, id est trahitur. Plaut. in Truc. 1. 1. 14. de reti jaculo,

Quasi in piscinam rete qui jaculum parat. Alii emendant, Recte qui jacit vim parat, quibus non assentior. Hactenus Turnebus. V. Jaculum, in JACIO. [Rete jaculum, non in piscatus, sed in aucupii instrumento erat. Verum alioqui rete.

Rara retia. Virg. 4. Æn. 131.

Exire retibus. Lucret. lib. 4. 1141.

Retia dolum meditantur cervis. Virg. 5. Ecl. 60.

Ponere retia cervis. Virg. 1. Georg. 307.

Servare retia. Virg. 3. Ecl. 75.

Summittere alicui retia. *Baisser les rets, & le laisser evader* Plin. lib. 9. cap. 8. Saltu nullus conatur evadere, ni summittantur sibi retia.

Tendere retia cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Idem 5. Epist. 19.

Retia sæpe comes, maculis distincta, tetendi.

RETIS, m. & f. quidam probant ex Plaut. in Rud. 4. 3. 5.

Non vides me referre uvidum retem, sine squammoso pecu? Ubi in nostris exemplaribus nunc legitur Uvidum rete, neutro genere. Varro 3. de R. R. cap. 5. Intra retem aves sunt omne genus, maxime cantrices: ut luscinolæ, ac merulæ, quibus aqua ministratur per canaliculum, cibus objicitur sub retem. [Plaut. in eadem Sce. v. 45.

Ubi demisit retem atque hamum, quicquid hæsit, extraho. Gloss. Lat. Gr. Retes augurales, νεφέλη ἀρτέων. An Retis Aucupalis? Nisi vox augurii.

RETIA, æ. f. [δίκτυον] antiquum pro eodem, ut nonnullis placet. Plaut. Rud. 4. 1. 9.

Jam nunc & operam ludos facit, & retiam. Nunc, legitur Retia, neutro genere. [Vet. Gloss. Gr. Lat. Δίκτυον, Retium. Δίκτυον κυνηγετικόν, Plagulæ, retium, retia. & Lat. Gr. Retia, Δίκτυα, Σαγήνη. Nisi neutrum pl. est, ut puto.

RETĬCŬLUM, i. n. dimin. [πλεγμάτιον] Plin. lib. 31. cap. 6. Item demissæ reticulis in mari concavæ e cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se colligunt humorem.

Reticulum, [κεκρύφαλος] Genus retis, quod in orbem spargitur: unde aliquando capitur pro Muliebri fascia, quæ capillos continet. Juven. 2. Sat. 96.

Reticulumque comis auratum ingentibus implet.

Reticulum, ait Nonius 14. 32. Tegmen capitis muliebre. Varro, Suspendit laribus marinas molles pilas, reticula, ac strophia.

Reticulum, Fascia quædam lanea, vel linea ad formam retis facta, quam faciei admovemus ne agnoscamur, vel ut naribus suaves odores admoveamus. Cic. 7. Verr. 27. Ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo: reticulumque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. Masculinum esse hic contendit Nonius 3. 188.

Reticulum junceum vel lineum. Columel. lib. 12. cap. 51.

Reticulum, Instrumentum lusorium, quo pilam accipimus & remittimus. Ovid. 3. de Arte Am. 361.

Reticuloque pilæ leves fundantur aperto.

Reticulum, Sacculus in modum retis, quo viatores pecuniam & panem gestant. Hor. 1. Serm. 1. 47.

Non tuus hoc capiet venter plus quam meus; ut si
Reticulum panis venales inter onusto
Forte vehas humero, nihilo plus accipias, quam, &c. Ubi Acron; Reticulum, Rete quo in urbe panis inter venales servos portari solet.

Reticula etiam appellantur Cancelli quibus loca separantur a communi accessu. Festus in voce Secespita; Sacraria in Templis reticulo æneo olim sepiebantur, in quo tubæ relictæ sunt, per quas manibus sacra tangere licet.

RETIACŬLUM, i. n. [δικτύδιον] antiquum Diminutivum a Retia, ut nonnullis placet. Plaut. Asin. 1. 1. 86. Quidam legunt Jaculo: alii Reti jaculo. V. supra in RETE.

RETICŬLUS, i. m. [κεκρύφαλος] Plin. lib. 12. cap. 14. At hercule Alexandriæ ubi tura interpoliantur, nulla satis custodit diligentia officinas. Subligaria signantur opifici. Persona adjicitur capiti, densusve reticulus: nudi emittuntur. V. Lex Pitisc.

Reticuli e nervis, pro Cancellis. Varro 3. de R. R. cap. 5. Inter columnas exteriores, pro pariete reticuli e nervis sunt, ut perspici in silva possit, & quæ ibi sunt, neque avis ea transire.

Masculine etiam protulit Ulp. in l. fundi nihil. D. de action. empt. & vend. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, ædium non sunt. conf. Non. 3. 188. [Gloss. Lat. Gr. Reticulus, γύραθος, καὶ κροκύφαντος. Reticulum, γύραθος genere utroque.

RETICULĀTUS, a, um Adj. [δικτυωτός] Quod factum est in modum retis. Plin. lib. 36. cap. 22. Dictyotheton vocant reticulatam structuram, quam frequentissime Romæ struunt, rimis opportunam.

Fenestræ reticulatæ, Reticulis objectis munitæ. Varro 3. de R. R. cap. 7. conf. Vitruv. 2. 8.

RETIŎLUM, i. n. dimin. Apul. Met. 8. Calcata retiola. Gloss. Cyrill. Retiolum, κεφαλοδέσμιον. [Nec hoc in Gloss reperio, & apud Apul. p. 202. Elmenh. femininum esse apparet a Recto Retiola, æ.

RETIĀRIUS, i. m. [δικτυοφόρος] Gladiatoris genus, qui rete immittit. Nam compositi gladiatores per paria, diversa nomina sortiebantur. Nam alter dicebatur Retiarius, quod rete jaceret: alter Sequutor, perinde ac retiarium fugiens, vel fugam simulans, sequeretur. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Pedo de Mirmillone, qui retiarium consequebatur, nec feriebat: Vivum, inquit, capere vult. V. Gladiator in GLADIUS, & Sequutor, in SEQUOR. & Voss. Etymol.

Retiario pugnante adversus Mirmillonem cantatur Non te peto, piscem peto, quid me fugis, Galle? Quia Mirmillonicum genus armaturæ Gallicum est, ipsique Mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Hoc autem genus pugnæ institutum videtur a Pittaco, uno ex septem sapientibus, qui adversus Phrynonem dimicaturus, propter controversias finium, quæ erant inter Atticos & Mytilenæos, rete occulte lato, impedivit Phrynonem. Festus.

Contra retiarium ferula. Martial. in præf. lib 2. Denique videas an te delectet contra retiarium ferula. i. e. An id faciendum tibi putes, quod nemo non damnet atque exsibilet. Domitius Calderinus interpres admonet subesse Proverbium, dici solitum in eos, qui infirmo præsidio contra maxime instructum pugnarent. Quanquam idem paulo post alio dilabitur, nempe huc, gladiatores olim, si minus placuissent, ferula cæsos ejici solere. Erasmus.

Retiarius, Qui retia conficit. Gloss Gr. Lat. Δικτυοπλόκος, Retiarius.

RĒTĬNA, æ. f. [ἀμφιβληστροειδής] sive Retiformis, & Reticularis, est in oculis tunica, sive Pellicula pertenuis, quæ in duas dividitur partes, anterior Aranea nominatur: posterior retina. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. lib. 16. cap. 1. V. Anatomicos.

RĔTĔGO, texi, tectum, [ἀποσκέπω, ἀνακαλύπτω] ĕre. Nudare, aperire. Virg. 1. Æn. 360.

— cæcumque domus scelus omne retexit. Juven. 6. Sat. 277.
Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Animi commenta retegere. Ovid. 13. Met. 38.

Caput retexit. Petron. cap. 17.

Consilium. Hor. 3. Carm. 21. 15.

Damna dies clara retexit Pharsalica. Lucan. lib. 7. 787.

Diem lucifer retegens. Ovid. 8. Met. 1.

Insidias. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 214.

Orbem retexit Titan radiis. Virg. 4. Æn. 119.

Pectus. Ovid. 13. Met. 459.

Silvas ferro, Cædere. Stat. 3. Theb. 174.

Thecam nummariam retegere. Cic. 4. Att. 7.

Vultus retegit sciisso velamine. Lucan. lib. 8. 669.

Retecta es, dixit Lucretius, forma quadam Passivi Præteriti, lib. 3. 30.

His tibi me rebus quædam divina voluptas
Percipit, atque horror, quod sic natura tua vi
Tam manifesta patens ex omni parte retecta es. Sic enim legendum contendit Lambinus, non Retecta est, ut vulgo.

RETECTUS, a, um. Partic. [ἀνακεκαλυμμένος] ut, Res luce retectæ. Virg. 9. Æn. 461. conf. 12. 374.

Idem quod Tectus, reconditus. Suet. Aug. cap. 78. Post cibum meridianum, ita ut vestitus calceatusque erat, retectis paulisper pedibus, conquiescebat. [An Rejectis? Solet enim minima quæque hujus principis attingere, positum corporis, gestus &c.

RĔTENDO, di, tum, vel tum, [ἀνίημι] ĕre. Laxare, contrariam habet significationem suo simplici. Ovid. 2. Met. 419.

Exuit hic humero pharetram, lentosque retendit
Arcus. Ibid. 3. 166.
— Nympharum tradidit uni
Armigeræ jaculum, pharetramque arcusque retentos.

Passive. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Rĕtento, [ἀνακινέω] āre. Ex Re & Tento compositum; Iterum tentare. Ovid. 1. Met. 746.
— timide verba intermissa retentat. i. e. Iterum tentat proferre. Idem 10. Epist. 11.
Nullus erat, referoque manus, iterumque retento.
Memoriam retentare. Sen. Epist. 73. Diu res ista non retentavit memoriam meam.
Studium retentare, Intermissa studia repetere. Ovid. 5. Trist. 12. 51.
Viam leti fine fine retentat. Ovid. 11. Met. 792.
Retento, frequent. a Retineo. V. suo loco.

Rententātus, a, um. Partic. ut, Dominatio retentata. Aur. Vict. de Cæs. 37. 1.
Precibus frustra retentatis. Ovid. 14. Met. 382.

Rĕtergo, si, ĕre. Rursus tergere. Ammian. 29. 37. Reterfit obrutas ruderibus fossas.

Rĕtĕro, trīvi, trītum, [ἀνατρίβω] ĕre. Iterum terere, purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduntur, reteri debent. Emendati libri præferunt, Repurgari.

Retrīmentum, i. n. pr. comm [ὑπόκαυμα] a Rerero; sicut Detrimentum a Detero. Varro lib. 1. de R. R. cap. 64. Amurca, quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile.
Retrimentum, Excrementum fæculentum, & stercus ipsum. Macrob. lib. 7. cap. 4. In ventre fit prima digestio, cujus fæx, retrimenta sunt, quæ per intestina inferiora orificio trudente labuntur. Idem, Aridiora retrimenta in alvum convenire refert, humidiora in vesicam retrahi. Intelligit Stercora & urinam. Hæc, Recrementa a Celso vocantur. Gellio item quum ait, Recrementa aridiora in alvum conveniunt. V. recrementum in recresco. [Videntur hæc duo vocabula veteri errore confusa, ut ex his, quæ ibidem ex Gloss. ascripsi apparet. Gloss. Cyrill. Σκύβαλον, Stercus, Retrimentum.

Rĕtexo, texui, textum, [ἀνυφαίνω, ἀναλύω] ĕre. Quod textum erat, distractis filis resolvere, & non textum reddere.
Telas intertextas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.
Penelopes telam retexere. V. penelope.
Properata fata retexere. Resolvere, ut possit qui mortuus est ad vitam redire. Ovid. 10. Met. 31. al. Fila, quod eodem redit, quum de Parcis intelligatur Fata hominum filo nentibus.
Idem ordo retexitur, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 249.
Plenum orbem Luna quater retexuit, Dissolvit. Ovid. 7. Met. 531.
Noxas retexere, Reminisci. Stat. 9. Theb. 148.
Retexere, per translationem, Irritum facere. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum, ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modo ea, quæ jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, vel potius detexta prope retexantur. Ovid. de Rem. Amor. 12.
Nec nova præteritum Musa retexit opus.
Retexere orationem, pro In contrarium mutare, expolire, emendare, vel potius Rursus texere, & ordiri quasi aliam telam. Cic. 2. Philipp. 32. Itaque jam retexo orationem illam: scribam & illos, ut si qui forte quod a te mihi objectum est, quærent litne verum. i. e. Quod negabam confiteor.
Novi timores retexunt superiora. Cic. 11. Fam. 14. i. e. Irrita & vana reddunt.
Se ipsum retexere. Cic. 11. Fam. 28. An quod adolescens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam?
Retexere, pro Dissolvere, revocare, irritum facere. Cic. 4. Verr. 63. Omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam suam Præturam retexere videretur. Supra dixerat, Ut omnes istius injurias, quas posset, retexeret. Budæus.
Retexi, Inf. Pass. [ἀναλύεσθαι] Resolvi. Lucret. lib. 1. 530.
Hæc neque dissolvi plagis extrinsecus icta
Possunt, nec porro penitus penetrata retexi.

Retexens, entis. Partic. [ἀνυφαίνων] Hor. 2. Serm. 3. 2.
— scriptorum quæque retexens.

Retextus, a, um. Partic. Ovid. 3. Amor. 9. 30.
Tardaque nocturno tela retexta dolo.

Retiarius, Reticulum, Reticulus. V. rete.

Rĕticeo, [ἀποσιωπάω] ēre. A loquendo desistere: & proprie de iis dicitur, quæ dolorem sive sollicitudinem afferunt. Ter Heaut. 1. 1. 33.
Ne lacrima: atque istuc quicquid est, fac me ut sciam.
Ne rerice: ne verere. Cic. 2. de Legib. 41. Quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo.
Nihil nec temere dicere, nec astute reticere debeo. Cic. 1. Q. frat. 2.
Non possum reticere. Catull. ad Mallium, 66. 41.
Patefacere & Reticere, contraria. Cic. 14. Fam. 2. Quod ii, qui ea patefacere possent, propter metum reticuissent.
Negare & Reticere. Cic. 3. Verr. 90. Hoc tantum facinus, non modo negare interrogati, sed ne producti quidem reticere poterunt.
Celare & Reticere. Cic. 3. Off. 36. Neque enim id est celare quicquid reticeas: sed quum quod tu scias, id ignorare emolumenti tui causa velis eos, quorum interfit id scire.
Reticere de. Cic. 3. Verr. 139. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit, alio responsionem suam derivavit.
Dolores reticere. Propert. lib. 1. 10. 13.
Passiv. Ovid. 20. Epist. 151.
— reticetur formula pacti.
Arteriæ reticendo acquiescunt. Auctor ad Herenn. lib. 3. 21.

Rĕticens, entis. Partic. Compar. Auctor ad Herenn. 2. 10. Alius alio reticentior est in dolore. al. Recentior.

Reticendus, a, um. aliud Partic. Propert. 2. 24. 4. Reticendus amor.
Multa reticenda lingua modesta. Ovid. 19. Epist. 63.
Crimina reticenda deorum. Stat. 1. Theb. 230.

Reticentia, æ. f. [ἐγκαυθία, ἀποσιώπησις] est, Quum id non dicitur quod dici debuit, ut vitium ædium, vel rei venalis. Cic. 3. Off. 65. A Jureconsultis etiam reticentiæ pœna constituta est. Plaut. Merc. 5. 2. 52.
Quid taces? dic: enecas me miserum tua reticentia.
Est & Figura rhetorica, Gr. ἀποσιώπησις. V. Quintil. 9. 2. & Cic. 3. de Orat. 205.

Retina, V. rete.

Rĕtīneo, tinui, tentum, [ἐπέχω, ἀναλαμβάνω, κατέχω, ἐφίστημι] ēre. Remorari, quod & Detinere dicitur. Ter. Phorm. 1. 3. 23.
Cui de integro est potestas etiam consulendi, quid velis
Retinere, amare, amittere. Ovid. 1. de Arte Am. 393.
Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo.
Aliquem retinere, Remorari. Cic. 13. Att. 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines.
Euntem retinere. Ovid. 18. Epist. 99.
Firmis vinclis. Ovid. Rem. Amor. 213.
Abalienare & Retinere, contraria. V. abalieno.
Amore patriæ retineri. Ovid. 1. Trist. 3. 49.
Animo studia retinere. Cic. 1. Tusc. 1. Retuli me, Brute, te hortante maxime, ad ea studia, quæ retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi.
Assensum retinere, Dictum est in assensus. Puto esse tamen apud Ciceronem. H. St. Sustinere se ab assensu, vel Assensum sustinere, continere, cohibere frequentius Cic. dicit. Sed istuc tamen etiam ex 4. Acad. quæst. affert Nizol. ubi sæpius Assensus vel Assensionis retentio occurrit. V. infra hoc verbale.
Complexu retinere. Cic. pro Planc. 100. Vi me Plancius & complexu suo retinuit.
Custodiis retineri atque servari. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum scitote biduum cibo, tectoque prohibitum, biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum atque servatum: neque ante dimissum, &c.
Memoria retinere. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Neque plura tamen dici possunt, quam pop. Rom. memoria retinet. Nepos 25. 5. 11.
Mensa. Ovid. de Rem. Amor. 631.
Non facile esuriens posita retinebere mensa.
Morbo retineri. Liv. 34. 10.
Tempestatibus retineri. Cic. 11. Att. 16. At eas Cephalioni dedi, qui multos menses tempestatibus retentus est.
Vi aliquem retinere, aut metu. Cic. 4. Verr. 7. Aut hi qui contra istum legatos decreverant, & testimonium publicum, mandataque acceperant, vi ac metu retinerentur.
In fide retinere animos sociorum. Liv. 25. 41.
In officio. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ maleficio summoverentur.
In possessione. Cic. 2. Off. 65. Quam quidem ante hanc confusionem temporum in possessione sua principes retinuerunt.
Sermone in longo aliquem retinere, Occupare longo sermone & detinere. Cic. 4. Att. 15. Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id ætatis in tam longo sermone diutius retinuisset.
Virtute retineri in vita. Cic. 3. de Finib. 61. Neque his qui virtute retinentur in vita, nec his qui sine virtute sunt, mors est oppetenda.
Commissa retinent aures. Hor. 1. Epist. 18. 70.
Gaudia, non retinere. Lætitiam præ se ferre. Ovid. 12. Met. 285.
Gemitus non retinere. Ovid. 4. Fast. 461.
Lacrimas. Ovid. 1. Met. 648.
Manus. Ovid. 6. Met. 35.
Nummos & similia. Cic. 5. Verr. 170. Quos de publico nummos acceperat, retinuit omnes.
Pilam. Cic. in Pison. 69. Iste claudus (quomodo ajunt) pilam retinere: quod acceperat, testificari. V. pila.
Se retinere. Cic. 1. de Legib. 52. Quin labebar longius, nisi me retinuissem.
Retinere dicitur qui adversum aliquem tenet, inquit Donatus. Ter. Adel. 1. 1. 32.
Pudore & liberalitate liberos
Retinere satius esse credo quam metu. [i. e. In officio continere.
Retinere, Facere, vel aliquem retrahere, ne cadat. Plaut. Curc. 2. 3. 31.
— retine, retine me obsecro.
Vides, ut expalluit? datin' isti sellam, ubi assidat cito. Ter. Heaut. 2. 4. 23. Ah! retine me, obsecro.
Retinere, pro Tenere etiam accipitur. Cic. 6. Verr. 74. Sagittæ pendebant ab humero, sinistra manu retinebat arcum.
Retinere, Relinquere. Plin. 10. Epist. 40. Et in publicis officiis retinere damnatos, non satis honestum putabam.
Judicem retinere aliquem. Cic. 2. Verr. 31. Quem ego hominem, si ejus fidei diffisus essem, judicem non retinuissem.
Amicos retinere, Conservare. Cic. pro Quint. 59. Id egit, ut amicos observantia, rem parcimonia retineret.
Caritatem retinere in aliquem. Cic. de Amicit. 72. Quum cogniti sunt & aut deorum, aut regum filii inventi, retinent tamen caritatem in pastores, quos patres per multos annos esse duxerunt. i. e. Amant semper ipsos pastores.
Decus nativum retinent inviolata. Ovid. de Nuce 52.
Dignitatem in Rep. Cic. 1. Att. 13. Sum enim & ab observando homine perverso liber, & ad dignitatem in Rep. retinendam contra illius voluntatem solutus.
Existimationem. Cic. pro Cluent. 56. Affirmabat enim lacrimans, non se cupidiorem esse civitatis retinendæ, quam existimationis.
Fidem in amicitia, Fidelem esse. Cic. de Amicit. 90. Una illa sublevanda offensio est, ut & utilitas in amicitia, & fides retineatur.
Gratiam alicujus. Cic. 2. Q. frat. 3. Quæ tibi eo scribo quod me de retinenda Sextii gratia litteris sæpe monuisti. Idem 1. Att. 1. Vides enim in quo cursu sumus, & quam omnes gratias, non modo retinendas, verum etiam acquirendas putemus.
Gravitatem. Cic. 1. Off. 137. Rectum est autem etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicissimis fiunt, etiamsi nobis indigna audiamus, tamen gravitatem retinere, iracundiam repellere.
Humanitatem. Cic. 3. Verr. 65. Hic Philodamus, postquam jus suum obtinere non potuit, ut humanitatem suam retineret laborabat.
Invidiam suam apud improbos. Cic. 2. Att. 9. Sunt enim illi apud bonos invidiosi: ego apud improbos meam retinuissem invidiam, alienam sumpsissem.
Judicium suum. Cic. 1. de Finib. 50. Qui suum judicium retinent, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum: Hi voluptatem maximam adipiscuntur, prætermittenda voluptate. i. e. In suo judicio perseverare.

Jus retinere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 5.
Jus suum. Cic. de Senect. 37. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si jus suum retinet, si nemini mancipata est.
Justitiam. Cic. 1. de Invent. 3. Urbibus constitutis, ut fidem colere, & justitiam retinere discerent.
Majestatem retinere, pro Conservare, [ἀφφυλάττειν] Cic. in Orat. 102. Jus omne retinendæ majestatis Rabirii causa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarsimus.
Memoriam gratissimam alicujus rei. Cic. 3. de Legib. 29. Ille vero, etsi tuus totus est ordo, gratissimamque memoriam retinet consulatus tui, pace tua dixerim, non modo censores, sed etiam judices omnes potest defatigare.
Modum ludendi. Cic. 1. Off. 104. Ludendi etiam est modus retinendus, ut ne nimis omnia profundamus, elatique voluptate in aliquam turpitudinem delabamur.
Morem. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a posterioribus non esset retentus, Arcesilas eum revocavit.
Officium retinere, pro In officio manere. Cic. pro Cluent. 133. Neque enim hoc nomine sanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior esse quisquam potest.
Pacem. Cic. Cn. Magno, 8. Att. 11. Meaque semper fuerit sententia, primum de pace, vel iniqua conditione retinenda, deinde de urbe.
Religionem retinere. Cic. 2. Verr. 46. Observant quemadmodum se unusquisque vestrûm gerat in retinenda religione, conservandisque legibus.
Spem retinere. Tacit. 3. Hist. 84.
Veritatem. Cic. pro Quint. 75. Unum tamen hoc cogitent, ita se graves esse, ut si veritatem volent retinere, gravitatem possint obtinere.
Virtutem. Cic. 15. Fam. 19. Itaque & Pansa, qui ἡδονὴν sequitur, virtutem retinet.
Vitam retinere. Cic. 5. Verr. 81. Hic tantum potuit, ut nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset.
Utilitatem hæc & gratiam retinent. Plin. 1. Epist. 8.
Retineor, Passiv. Lucret. lib. 2. 453.
Nec retinentur enim inter se glomeramina quæque. i. e. Non cohærent inter se, neque manent constipatæ. Lambinus.

Retĭnens, entis. [κατέχων] Partic. ut,
Retinentis pocula rite manu. Lucret. 1. 495.
Ferociam retinens. Sallust. Catil. 60.
Vento retinente morari. Ovid. 13. Epist. 3.
Membra retinentia aliquid animæ. Ovid. 6. Met. 644.
Retinens, Adj. cum Genitivo, ut
Dignitatis retinens. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Fert enim graviter, homo & mei observantissimus, & sui juris, dignitatisque retinens.
Modestiæ retinens. Tacit. 5. Ann. 11.
Superl. Gell. lib. 10. cap. 20. Salustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus.

Retinendus, a, um. Partic. [καθηκόν] ut, Cura retinendæ puellæ. Ovid. 2. de Arte Am. 295. V. supra plura.

Retentus, a, um. Partic. [κατεχόμενος Gloss. L. G.] h. e. Detentus, remoratus. Martial. lib. 1. 47.
Exspectare jube: velocius ibo retentus. Cic. 1. Verr. 29. Potamonem, scribam & familiarem tuum, rerentum esse a Verre in provincia, quum tu decederes. Sen. Epist. 9. Retentus in navigatione longa. Ovid. 6. Fast. 741.
Solliciti terrentur equi, frustraque retenti,
Per scopulos dominum duraque saxa trahunt.
Lingua retenta metu. Ovid. 11. Epist. 82.
Verba dolore retenta. Ovid. 10. Met. 474.
Hoc retento, reliqua voluntas auctoritati aut gratiæ traditur. Cic. 3. de Legib. 39.

Retĭnentia, æ. f. Tenacitas, & memoria. Nomen Lucretianum, & aliis, quod sciam, inusitatum: quod significat, inquit Lambinus, ἀνάμνησιν, sive μνήμην, i. e. Recordationem seu memoriam rerum præteritarum: vel, ut quidam malunt, Continuationem quandam partium, ex quibus constamus, permanentem. Lucret. lib. 3. 676.
Nam si tantopere est animi mutata potestas,
Omnis, ut actarum exciderit retinentia rerum, &c. Idem eodem libro v. 864.
Interrupta semel cum sit retinentia nostri.

Retentio, ōnis. f. [κατάσχεσις, κράτησις Gl. L. G.] Cic. 13. Att. 11. Semperque Carneades ἀνεβόλον pugilis, & retentionem aurigæ similem facit ἐποχῆς. Idem 4. Acad. 59. Ex his illa necessario nata est ἐποχή, id est assensionis retentio. & 79. Illud certe, opinatione & perceptione sublata, sequitur, omnium assensionum retentio: ut si ostendero nihil posse percipi, tu concedas nunquam assensurum esse. conf. Vitruv. 9. 4. & Lactant. 6. 10.

Retentus, ûs. m. Claud. in Rufin. 2. 438. Vivosque imitata retentus.

Retentor, ōris. m. Apul. 1. Florid. Retentores suos toto corpore oblidere.

Retĭnax, ācis. Adj. Symmach. 1. Epist. 47. Retinax advenarum lotos. H. St. In Lugd. desiderabatur.

Retĭnăculum, i. n. [ἡνία, ῥυτὴρ, λάτιγον, κατοχοὺς Gl. L. G.] Quo aliquid retinetur. Virg. 1. Georg. 265.
Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.
Retinacula vitæ abrupit multa Corelius. Plin. 1. Epist. 12. ad Calestrium Tironem. h. e. Posthabitis omnibus rationibus, quæ eum retinere potuissent in vita, mori decrevit.
Unca retinacula. Stat. 3. Silv. 2. 32.
Ferit retinacula ferro stricto. Virg. 4. Æn. 580.
Prærumpere puppis retinacula. Ovid. 14. Met. 547.
Solvere retinacula. Ovid. 7. Epist. 55.

Retento, [ἐπιχέω] āre. frequent. Cic. 1. de Divin. 17.
Quæ penitus sensus hominum vitasque retentat. Ex poeta. Lucan. lib. 4. 723.
Ipse cava regni vires in valle retentat. h. e. Retinet exercitum.
Cælum a terris retentare. i. e. Facere ne cælum cum terris misceatur. Lucret lib. 2 728.
Frena retentare. Ovid. 2. Amor. 9. 30.
Lora retentat. Sil lib. 4. 211.
Cur me retentas? Plaut. Asin. 3. 3. pr.
Qui tanquam cochlea abscondens retentat sese tacitus. Auct. ad Herenn. 4. 46.
Retento, compositum a Tento, are. V. suo loco.

Retentans, antis. Partic. Aur. Vict. de Cæs. 41. 10. Liberis Cæsarum nomina retentantibus. i. e. Retinentibus.

Retentātor, ōris. m. Cassiod. 2. Epist. 10. & 1. Epist. 22. Gloss. Cyrill. Διακάτοχος, Possessor, Detentator, Retentator.

Retentātrix, īcis. f. Macrob. 7. Saturn. 4. Secundæ hoc cura virtutis est, quam Græci, quia retentatrix est, vocant καταδεκτικήν. De Digestione.

Rĕtingo, [ἀναβάπτω] ĕre. Stat. 1. Silv. 4. 73.
— nec in otia pacis
Permissum laxare animos, ferrumque retingi. Sed hic legendum puto, Recingi, i. e. Discingi. Pallad. 13. tit. 2. Vinum myrtite retingemus.

Retis, V. rete.

Reto, āre. V. retæ.

Rĕtondeo, di, sum, [κατακείρω] ēre. Omnino vel perfecte tondere. Plaut. Pseud. 1. 2. 26.
At hæc retonsa est. B. sine siet, itidem quoque vos estis plagis omnes. Rectius al. Retunsa.

Retonsus, a, um. Partic. Plin. lib. 18. cap. 17. Retonsarum vero etiam semel omnino certum est, granum longius fieri. De segetibus.

Rĕtŏno, [ἀναβρυχάω] āre. Contra tonare, resonare. Catul. de Berecynth. 61. 82.
Face cuncta mugienti fremitu loca retonent. Verba Cybeles ad Furorem.

Rĕtorpesco, ĕre. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Pristini sensus retorpescunt.

Rĕtorqueo, torsi, tortum, [ἀνιστρέφω, ἀνακάμπτω] ēre. Retro torquere, vel remittere. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, nec tanquam pilam retorserit. Vetus codex legit, Neve tanquam Peliam recoxerit. Ovid. 3. Met. 68.
Ille dolore ferox, caput in sua terga retorsit.
Retorquere aliquem, pro In alteram partem invertere. Quintil. Decl. 16.
Colla retorquere ferocis equi. Ovid. 4. Epist. 79.
Currus aversos retorsit. Virg. 12. Æn. 485.
Retorqueri sub terra. Plin. lib. 17. cap. 10. h. e. Reflecti.
Retorquere telam, Dissolvere, retexere. Plin. lib. 11. cap. 22. Prima telas bombycinas retorquere, &c. Ex vetusto codice legendum, Redordiri.
Retorquere sarmentum. Columel. lib. 4.
Oculos. Ovid. 10. Met. 686.
Oculos ad urbem. Cic. 2. in Catil. 2. Retorquet oculos profecto sæpe ad hanc urbem, quam ex suis saucibus ereptam esse luget.
Animum ad præterita. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 3.
Retorquere gubernacula. Retro flectere, i. e. Reverti. Plin. Paneg. cap. 86. extr. Nec dubito quin agitaverit secum, an gubernacula retorqueret: & fecisset, nisi quod pæne ipso contubernio principis felicius, jucundiusque est desiderare principem.
Crimina in aliquem, Rejicere. Ulp. l. 14. §. 6. Dig. de bon. libert. Si ab eo petitus, retorsit in eum crimina.

Retorquens, entis. Partic. Virg. 8. Æn. 460.
Demissa ab læva pantheræ terga retorquens. Tertull. de Pallio cap. 2.

Retortus, a, um. Partic. [καμπύλος] ut, Retortæ cervices. Plin. Paneg. cap. 34. Quum delatorum supina ora, retortasque cervices agnoscebamus, & truebamur.
Brachia tergo retorta. Hor. 3. Carm. 5. 22.
Manibus retortis trahi. Hor. 2. Epist. 1. 191.
Specus in cochleam retorti. Columel. lib. 8. cap. ult.
Undæ violenter retortæ. Hor. 1. Carm. 2. 13.

Retorsio, ōnis. f. verbum vulgare JCtorum.

Retorresco, [καταξηραίνομαι] ĕre. Retorridum fieri. Columel. lib. 3. cap. 3. Deinde sata non ita enutriunt, ut ante convalescant ac prosiliant, quam retorrescant. Idem cap. 5.

Retostus, a, um. Partic. [παλίνοπτος] Iterum tostus. Plin. lib. 13. cap. 4. Marcescitque non retostus fornis.

Rĕtorrĭdus, a, um. Adj. [κατάξηρος] Quod intempestive, amissis viribus, a sole retorretur. Columel. lib. de Arbor. cap. 17. Si in olea unus ramus aliquanto ceteris latior est, nisi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib. 3. cap. 11. Igitur si non retorrida & scabra, sed lævia & nitida, & prolixa fecundaque viderimus, eam intelligemus esse terram furcularem. conf. Plin. 13. 29.
Retorridi rami. Sen. Epist. 12.
Retorridum etiam dicitur Quod igne combustum est: ut Seneca vocat manum Mucii Scævolæ retorridam, Epist. 66.
Retorrida frons. Columel. lib. 2. cap. 2.
Tralate, Veteratorius, versutus, vafer. ut, Phædr. 4. 1. 7.
Aliquot secutis, venit & retorridus:
Qui sæpe laqueos & muscipulam effugerat, &c. De mure.

Retorrĭde, Adv. [καταξηρασμένως] Plin. lib 17. cap. 5. Terram amaram, sive macram, si quis probare velit, demonstrant atræ herbæ, frigidam autem retorride nata.

Retostus, V. retorresco.

Retracto, V. retraho.

Retrādo, tradĭdi, traditum, ĕre. pr. comm. Rursus tradere. Pomponius in l. Tenetur. D. de action. empt. & vendit. Si aream tibi vendidi certo pretio, & tradidi, ita ut insula ædificata partem dimidiam mihi retradas: verum est, ut ædifices, agere me posse ex vendito, & ut ædificatam mihi retradas.

Retrăho, traxi, tractum, pr. comm. [ἀνέλκω, ἀνεῖλκω, ἀνερύω, ἀνακαχάζω] ĕre. Retro trahere: sive Rursus, vel in contrariam partem trahere. Virg. 5. Æn 709.
Nate dea, quo fata trahunt, retrahuntque, sequamur. Cic. pro Cœl. 63 Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexisset, retraxisse. Idem de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit.
Non habeo certum, quæ te res hinc maxime retrahat. Cic. 5. Fam. 14.
Retrahere ad se argentum. Ter. Heaut. 4. 2. 11.

Ex

Ex fuga retrahere. Plaut. Merc. 1. Perioch. 7.
Retrahere verba fugitiva. Varro lib. 4. de L. L. pr. Quare illa, quæ jam majoribus nostris ademit oblivio, fugitiva si sedulitas Mucii & Bruti retrahere nequit, non, si non potuero indagare, eo ero tardior. Translatio est: Fugitivi enim servi dicuntur retrahi, qui e fuga reducuntur ad herum. unde & apud Varronem de R.R. 1.14.pr. Fugitivarius dicitur, qui fugitivum conquirit & sectatur. De verbis igitur, ut de servis, honesta præclaraque translatione loquutus est. Turnebus Adverf. 24.29. Alii post Fugitiva distinguunt, ut sit Fugitiva oblivio.
Retrahere se ne. Cic. pro Cœl. 64. Qui minus enim Licinius comprehendi potuit, quum se retraxit, ne pyxidem traderet, quam si non retraxisset?
Ab ictu se retrahere. Ovid. 3. Met. 87.
Aliquem a studio. Ter. prol. Phorm. pr. i. e. Revocare. Sic, Retrahere aliquem a Republica. Cic. pro Sext. 34.
Scipio Annibalem in Africam retraxit. Cic. 2. de Finib. 56.
Versus errones retrahere in corpus. Plin. 1. Epist. 10.
Nocturnæ quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit. Tac. 16. Ann. 1.
Retrahere se, Desistere a re aliqua. Catull. ad Alphenum, 28. 9. Hor. 1. Epist. 18. 58.
Ac ne te retrahas, & inexcusabilis absis. i. e. ut Lambinus, explicat, Ne te nimis longe abducas ab exercitationibus tuis, &c.
Retrahere verba, pro Reducere & quasi resorbere: quum interventu alicujus sermonem interrumpimus. Senec. Epist. 3.
Passiv. Retrahi ex fuga. Sallust. Catil. 47.extr. V. Partic. RETRACTUS.

RETRĂHENS, entis. Partic. Cic. in Sallust. 10. Ipsa republica manu retrahente me.

RETRACTUS, a, um. Partic. [ἀνθελκθὲς, ἀνελκθὲς] Cic. 6. Philipp. 10. Nescio quomodo se conjecit in urbem, atque ita mæstus rediit, ut retractus, non reversus videretur.
Retractis ac resupinis capitibus. Columel. lib. 2. cap. 2.
Retractus in tutum animus. Senec. de Benef.
Retracti, Fugitivi dicuntur, quum reprehenduntur, ut apud Cic. in Verr. Tranquillus Reprehensos dicit. Salustius Catil. cap. 47. extr. Cæparius (namque is paulo ante ex fuga retractus erat) Cn. Terentio senatori traditur. Idem cap. 48. Ad Catilinam proficiscentem ex itinere retractum esse ajebant. Bud. conf. cap. 39.
Retractus locus, pro Remoto. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Hujus a læva retractius paulo cubiculum est amplum. Liv. 34. 9. Hispanis retractior a mari trium millium passuum in circuitu murus erat.
Retractus, pro Abdito. Liv. 36. 1. Thespiensium emporium est in intimo sinu Corinthiaco retractum.

RETRACTIO, ōnis. f. pro Contractione. Vitruv. 3. 3. Retractiones graduum. Macrob. 1. Saturn. 14. pr. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat.

RETRACTUS, ûs. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem de scorpio nominant.

RETRACTO, pr. comm. [ἀνθέλκομαι] āre. Rursus, vel retro trahere; frequentativum a Retraho, ut Tracto a Traho. [Nisi potius ab hoc ipso est compositum, etsi a retinuit, cum alia composita in e mutent, ut Contrecto, Attrecto, Detrecto.
Arma retractare. Liv. 2.30. Tutius visum est defendere inermes Latinos, quam pati retractare arma.
Mentem. Tacit. Germ. 22. extr. Ergo detecta & nuda omnium mens, postera die retractatur, & salva utriusque temporis ratio est.
Retrahere. Virg. 12. Æn. 889.
Quæ nunc deinde mora est, aut quid jam, Turne, retractas?
Largitiones retractare, Revocare, reprobare, Trajanus ad Plin. lib. 10. 112. pr.
Retractare, [ἀναπτεῦσαι] Revocare, velut sub incudem, repolire, repetere. Plin. 7. Epist. 6. ad Macrinum, Præceptum est Serviano, ut vacaret finitam causam retractanti, si quid novi afferret.
Pedamenta retractare. Columel. lib. 4. cap. 26. Tamen in his, hæc eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandæ, &c. Quibus verbis abunde declarat quid sit Pedamenta retractare, nimirum Superioris anni pedamenta in manus resumere, rursum exacuere, putrefactis partibus amputatis, inutilia rejicere, redolare, ut ita dicam. Gallis dicitur, *Remanier*, *reparer*.
Retractare aliquid, Rursum tractare, ut ait Festus, sive Refricare, & iterum commemorare, [ἀναμετπχειρίζειν] Cic. 8. Att. 9. Sed hæc omittamus: augemus enim dolorem retractando. Plin. ad Septitium, lib. 1. Epist. 16. Ex Budæo. Hor. 2. Carm. 1. 38.
Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceæ retractes munera næniæ.
Vulnera cruda retractare, Rursus vel frequenter contrectare. Ovid. 3. Trist. 11. 19. Idem 4. Trist. 4. 41.
Neve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera.
Actiones retractare, i. e. Repetere, & iterum tractare & rescribere, repolire, emendare. Plin. 5. Epist. 8. Egi magnas & graves causas, has destino retractare. Ibid. Rescribere vocat. Budæus.
Dicta retractare. Virg. 12. Æn. 11.
Materiam eandem. Quintil. lib. 2. cap. 4. V. Partic. RETRACTATUS.
Verba desueta. Ovid 5. Trist. 7. 63.
Diligenter retractare. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo.
Retractare ac recogitare secum. Columel. in præfat. lib. 1.

RETRACTANS, antis. Partic. [ἀνθελκόμενος] Sallust. Fragm. cap. 7. Vos mussantes & retractantes verbis. conf. Liv. 3. 49. pr. & cap. 52. & 53. Item Aurel. Vict. de Cæs. passim.
Retractans juvencus, & calcitrosus, Qui non potest facile duci quo volumus, & retractat ac renuit. Columel. lib. 2. cap. 2. Alii legunt Retrectantem per E secundam vocalem. Gallice, *Restif*.

RETRACTĀTUS, a, um. [ἀναμετπχειρισθὲς] aliud Partic. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.
Compar. Retractatius opus, pro Emendatiori, & lituris pleno. Cic. 16. Att. 3. Sed tamen idem συνάγωγε misi ad te retractatius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Quasi dicat Limatius & politius.

RETRACTATIO, ōnis. f. [ἀναμετπχείρισις] Actus ipse retractandi: h. e. Opinionem revocandi. Cic. 13. Att. 25. pr. Conficies igitur, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. Idem 5. Tusc. 29. Sine retractatione libere dicere. V. Gronov. ad Liv. 3. 49.

RETRACTĀTOR, ōris. m. Tertull. de Jejun. cap. 15. Retractator officii. conf. Salmas. ad Spartian. Hadr. c. 12. & ad Getam, c. 4. pr.

RETRECTANS, RETRECTO, &c. V. superius RETRACTANS, &c. in RETRACTO.

RETRĬBUO, ui, ūtum, pr. comm. [ἀνταποδίδωμι, ἀνταμείβομαι] ĕre. notæ significationis, Reddere. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. Idem Anteq. iret in exsil. 1. Fidei conducit, in loco debitum retribuere. Liv. 2. 41. Pecuniam acceptam retribui populo. Rebus retribuere corpora. Lucret. lib. 5. 278.

RETRIBŪTUS, a, um. Partic. Paulin. Epist.
Nec retributa suis, nec potienda tibi.

RETRIBUTIO, ōnis. f. August. Civ. Dei, 22. 23. Tertull. adv. Marc. 5. 4. & 2. 18. Lactant. 4. 13. & 6. 18.

RETRIBŪTOR, ōris. m. Paulin. Nolan. Epist. 11. Salvian. Gub. Dei. 1. Tertull. adv. Marc. 4. 29. & 5. 16.

RETRICES, um. pr. com. aut, si a Gr. ῥᾶθρον, ut vult Martin. longa. Rivuli nomen extra Urbem, ex quo aqua irrigandorum pratorum ac hortorum gratia derivabatur. Festus, Retricibus quum ait Cato, in ea quam scripsit, quum edissertavit Fulvii Nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum & tertium, qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam, usque ad Latinam. conf. Nardin. Rom. vet. 3. 3. vel Lex. Pitisc.

RETRIMENTUM, V. RETRO.

RETRO, Adv. utraq. comm. ut vult Ricciol. ut Voss. & Borrich. ult. prod. [ὄπισθεν, κατόπιν, ὄπισω, ἄψορρον] contrarium habet Ante. Ter. Heaut. 5. 1. 29.
Est mihi ultimis conclave in ædibus quoddam retro. Plin. lib. 28. cap. 6. Contra lippitudines retro aures fricare prodest.
Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. Cic. 8. Fam. 15.
Retro & A tergo. Cic. 1. de Divin. 49. Tum visam belluam vastam, &c. præcepisseque ut pergeret protinus: quid retro, atque a tergo fieret, ne laboraret.
Retro inhibita rostrata. Liv. 30. 10. V. INHIBEO.
Vocare retro aliquem. Virg. 4. Georg. 495.
Longe & Retro. Cic. 5. Tusc. 87. Ut omnia, quæ sine ea sint, longe & retro ponenda censeat. Ibid. 6. Quod tam longe retro respicere non possunt. Virg. 5. Æn. 428.
Abduxere retro longe capita ardua ab ictu.
Abscedere retro. V. ABSCEDO.
Ambulare retro. Plin. lib. 7. cap. 45.
Cedere retro, sive unica dictione, ut aliis placet, Retrocedere. Liv. 8. 8. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso, cos retro cedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.
Cedentia retro semper arva Ausoniæ. Virg. 3. Æn. 496.
Commeare retro. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Cumque eadem vicissim retro commeant.
Dare retro, & Retro reddere. Marcellus in l. Si quis duos. D. de solution.
Discedere retro. Lucret. lib. 4. 911.
Fluere retro amnes nostra vidit ætas. Plin. lib. 2. cap. 103.
Fugit retro. Virg. 11. Æn. 405.
Ire retro. Hor. 3. Carm. 10. 10.
Properare retro. Ovid. 5. Epist. 31.
Recurrere retro, pro Reciprocum esse. Plin. in Paneg. cap. 38. extr. Cur enim posteris amplior honor, quam majoribus haberetur? curve non retro quoque recurreret æquitas eadem? [i.e. Majoribus etiam impertiatur.
Referri retro. Virg. 1. Georg. 200.
Ruere retro. Stat. 12. Theb. 19.
Versa retro. Virg. 10. Æn. 6.
Dubiique discesserint, in castra Galli, Græci retro ad naves, victos se, an victores putarent. Livius lib. 7. pag. 9. a principio. Legati retro, unde venerant, iverunt. Sic ὄπισω Herodot. lib. 1. non procul ab initio, ὄπισω ἀπικέσθαι. Eum fortasse voluit imitari. H. St. Prior Livii locus exstat lib. 7. cap. 25. Alterum reperire difficile est, quum loci notatio paginis neque Frob. neque Feirab. quas alias denotat, respondeat. Herodoti locus est ubi de Arionis fabula. Ita autem sæpe idem scriptor, ut paulo supra de Cyaxare, ἀπικόμενος ὄπισω.
Retro, pro Ante, usurpavit Jul. Capitol. in Pertinace cap. 9. Stipendia, inquit, plurimis retro debita exsolvit. Pacatus in Paneg. Theodosii pr. Cum te semper ultra omnes retro principes laudari oportuerit. Quomodo videtur etiam usus Plin. ad Trajanum 10. Epist. 119. a fine, Hic quoque, ait, non mediocriter hæreo, ne cujusquam retro habeatur ratio, dandumque quod tunc, quum vincerent, non debebatur.
Sic, Retro-anni, Retro sæcula, &c. per hyphen dicuntur. V. Borrich. Cogit. adv. Sciopp. p. 282. & Gruter. Inscript. p. 281. n. 4. & p. 283. n. 11. [Hic est Adv. temporis.
Retro, pro Contra, vel e converso. Africanus in l. Si de eo. D. de acqu. vel amitt. possess. Non ideo magis hoc tempore clam possidere me videri ait. Nam retro quoque, si sciens tuum non a domino emerim, &c.

RETRŎĂGO, ēgi, actum, [ἀναχωνεύω, ἀναπτύω] ĕre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores curruque illa sua violentia Fortuna retroegit, per mediam urbem Censore tracto?
Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ordinem. Quintil. lib. 12. cap 2. conf. Mela 3. 1.

RETROACTUS, a, um. Partic. Quintil. lib. 9. cap. 4. Dactylus retroactus vocatur Anapæstus. [i. e. Inversus.

RETRŎCĒDO, ĕre. Liv. 8. 8. Pede presso retrocedentes. Al. divise Retro ced. V. in RETRO.

RETROCESSUS, ûs. m. Apul. Doctr. Plat. 1. p. 53. Elmenh. Processus & retrocessus, &c.

RETRŎCĬTUS, a, um. Partic. a Retrocieo. Lucret. lib. 4. 546.
Aut reboat raucum retrocita barbara bombum. Sed lectio varia est.

RETRŎDŪCO, ĕre. Vitruv. 10. 6. extr. Necesse erat rursus retroducere.

RETRŎĔO, ĭvi, ĭtum, [ἀναχάζω, ἀναχαρέω, ἀνατιθίζω] īre. Plin. lib. 2. cap. 16. Retroire incipiunt stellæ. Ibid. Et retroire cogit vapor repercussas.

RETRŌFĔRO, fers, tŭli, lātum. Retroferre se, pro Retrocedere. Seneca

neca in præf. Decl. Nescio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia se retrotulerit. [Nisi divise scribendum Retro tulerit.

Retrolātus, a, um. Partic. Cod. Theod. 13. 1. Retrolatarum sanctionum auctoritas. [i. e. Ante latarum.

Retrōflecto, ĕre. Petron. cap. 126. Frons radices capillorum retroflexerat. Al. Retro flexerat.

Retroflexus, a, um. Partic. Apul. Met. 3. Retroflexum effligere lapide gestit. At Elmenh. p. 131. Capillo abreptum, ac retro reflexum.

Retrōgrādior, vel grĕdior, ĕris, gressus sum, [ἀναχάζομαι] grādi. Plin. lib. 2. cap. 15. Ab his retrogradiuntur ad solem, & occasu vespertino delitescunt. Idem lib. 8. cap. 15. Ob id retrograditur in pascendo.

Retrogressus, ûs. m. Macrob. 1. Saturn. 17. Sol retrogressum agit.

Retrogrādus, a, um. Adj. [ἀναπόδιζων, ὀπισθόρμητος, ἀψορρόος] ut, Retrogradus exortus. Plin. lib. 2. cap. 17. Firmic. lib. 1. cap. 2.

Retrogrādo, āre. Mart. Capell. 8. Eas retrogradare facit.

Retrogradatio, ōnis. f. Idem lib. 8. Retrogradatione sui viciniæ solis admotus.

Retrŏlĕgo, ĕre. Quintil. Decl. 6. Curva litora retrolego. Al. Retro lego.

Retropendŭlus, a, um. Adj. Apul. Met. 5. p. 168. Elmenh.

Retrorsum, vel Retrorsus, [ὀπίσω, εἰς τ' ὀπίσω] pro Retro versum. Plin. lib. 6. cap. 15. Ab ea gente retrorsus ad Cyrum amnem produntur ducenta viginti millia. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Nam ex terra aqua: ex aqua oritur aer: ex aere æther: deinde retrorsum vicissim, ex æthere aer, inde aqua: ex aqua terra infima. i. e. Contra, sive e converso. Hor. 1. Epist. 1. 75.

Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. conf. Varro L. L. 4. 30.

Rejectæ retrorsum Hannibalis minæ. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Retrorsum valere dicuntur argumenta, quæ reciproca sunt. Quintil. lib. 5. cap. 9. Sed quædam & retrorsum idem valent: ut vivere hominem qui spirat, & spirare qui vivit. Vulgo Convertibilia.

Retrorsum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus sit. Ulpian. in l. Si ex duobus. D. de peculio.

Retrorsum se actio refert. Ulpian. in l. Item illa. §. 1. D. de constituta pecunia.

Retrorsum homo mihi veniit. Africanus in l. Si duobus. D. de diversis præscriptionibus.

Retrorsus, a, um. Adj. [ὀπισθοφανὴς] Plin. lib. 26. cap. 9. Negat Apollo pestem posse crescere, quam nuda virgo restinguat: atque ita retrorsa manu ter dicat, totiesque ambo despuant. Apul. Met. 2. Denique sæpe retrorsa respiciens substitit. i. e. Reflexa, obliquata. Sic Elmenh. in indice, at p. 117. in textu Retrorsus. Idem 4. pr. ubi item Elmenh. p. 145. Ac me retrorsus celeri gradu rursus in stabulum, quo deverteram, recipio.

Retrōsĕcus, Adv. Tacit. Germ. 38. 3. Apud Suevos usque ad canitiem horrentem capillum retrosecus. conf. Voss. Etym. p. 461.

Retrospĭcio, ĕre. Vitruv. 9. 4. Orientis orbem Sol retrospiciens.

Retrōtrimĕter, tri. m. Inversus trimeter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sat adeo adjungat retrotrimetros.

Retrōversus, a, um. Adj. Ovid. 4. Met. 655.

Ipse retroversus squallentia prodidit ora. conf. Solin. cap. 4. & Lactant. 1. 16. Al. Retro versus divise.

Retrūdo, si, sum, pr. comm. [ἀνωθέω] ĕre. Retro trudere. Plaut. Epid. 2. 2. 64.

Cœpi rursum vorsum ad illas pauxillatim accedere,
Quasi retruderet hominum me vis invitum. Sulp. Sever. Vita Martin. cap. 4. Retrudi in custodiam jubetur.

Retrūsus, a, um. Partic. Cic. 3. Verr. 7. Simulachra jacent ab isto retrusa atque abdita.

Retrusum atque abditum in. Cic. 1. de Orat. 87. Hæc autem esse penitus in media philosophia retrusa atque abdita, quæ isti rhetores ne primoribus quidem labris attigissent.

Rĕtundo, tŭdi, tūsum, [ἀνακόπτω, ἀμβλύνω] ĕre. Repercutere, cuspidem vel aciem alicujus rei usu nimio, vel alio casu, perstringere, atque hebetare. Plin. lib. 16. cap. 40. Argumentum afferunt, quod citissime ascias retundat.

Ferrum retundere jugulis. Lucan. lib. 6. 61.

Gladios retundere, per translationem. Cic. 3. in Catil. 2. Iidemque gladios, in Rempub. districtos, retudimus, mucronesque eorum a jugulis vestris rejecimus.

Mucronem stili retundere. Cic. pro Cluent. 123. Ne Censorium stilum, cujus mucronem multis remediis majores nostri retuderunt, æque posthac, atque illum Dictatorium gladium, pertimescamus.

Improbitatem alicujus retundere, Reprimere. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Linguam & sermones quorundam. Liv. 33. 33.

Tela conjurationis retundere. Cic. pro Domo 63. In me omnia quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæserunt.

In præsentia aliquem. Cic. 16. Att. 14. In præsentia belle iste puer retundit Antonium. h. e. Reprimit.

Retūsus, a, um. Partic. [ἀμβλυνθεὶς] Columel. lib. 4. Quod evenit in retuso & crasso ferramento.

Aurum retusum hebeti mucrone. Lucret. lib. 5. 1273.

Ferrum. Hor. 1. Carm. 35. 39.

Securis. Plaut. Pseud. 1. 2. 26.

Tela. Ovid. 12. Met. 456.

Res retusæ, Fractæ, imminutæ. Sil. lib. 16. 21.

— rebusque retusis
Fidas ductoris tenuit reverentia mentes.

Cor retusum, Translate. Plaut. Pseud. 4. 4. 8.

Ingenium retusum: cui contrarium est Acutum. Cic. 1. de Divin. 79. Et sunt partes agrorum aliæ pestilentes, aliæ salubres, aliæ quæ acuta ingenia gignant, aliæ quæ retusa.

Rĕtūro, āre. Recludere. Varro Agathone, Pueri obscœnis verbis novæ nuptulæ aures returant. V. Non. Marc. 4. 330.

R E V

Rĕvălesco, ui, [ῥαίζω, ἀναῤῥαίζω, ἀνασφάλλω] ĕre. Ad sanitatem redire. Gell. lib. 16. cap. 13. Quod in eorum finibus sub ipso oppido ex capitali morbo revaluisset. Ovid. 21. Epist. 231.

Ne tamen ignores ope qua revalescere possis. conf. l. 28. §. 3. ff. de usur.

Rĕvānesco, [ἀναφαίνομαι] ĕre. Iterum evanescere, & in nihilum redigi. Ovid. 2. Amor. 9. 27.

Quum bene pertæsum est, animique revanuit ardor,
Nescio quo miseræ turbine mentis agor.

An Evanuit? H. St. Al. Resanuit, vel Relanguit. V. Heins. not.

Rĕvĕho, xi, ctum, ĕre. Reducere. Plaut. Bacch. 1. 1. 9.

Ab istoc milite, ut, ubi emeritum sibi sit, se revehat domum.

Liv. 3. 70. Conficerent equos virosque, ne quis reveheretur inde ad prælium, aut integraret pugnam. Stat. 2. Theb. 734.

— figamque superbis
Arma tholis, quæque ipse meo quæsita revexi
Sanguine.

Aliquem domum revehere. Hor. Epod. 13. 16.

In castra revectus Consul. Liv. 2. 47.

Curru revectus est triumphali. Plin. lib. 7. cap. 26.

Equo revehi. Liv. 34. 15. pr.

Famam optimam revehere ex provincia. Plin. Epist. 177.

Manus revehere, Reducere exercitum. Senec. Med. 7.

Pecuniam ex re vendita revehere, pro Colligere. Liv. 35.

Prædam revehere. Liv. 1. 35.

Ad superiorem ætatem revehi, Incidere in sermonem de superiore ætate. Cic. de Clar. Orat. 225. Sed ad paulo superiorem ætatem revecti sumus, nuncad eam, de qua aliquantum locuti sumus, revertamur.

Rĕvēlo, [ἀποκαλύπτω] āre. contrarium est suo simplici Velo, quod Tego significat. Unde Revelare, Detegere significat.

Frontem revelare. Tacit. Germ. 31. 2.

Tempus omnia revelat. Tertull. Apol. cap. 7.

Revēlātus, a, um. Partic. ut, Os revelatum. Ovid. 6. Fast. 619.

Revelātio, ōnis. f. ut, Revelatio pudendorum. Arnob. 5. Augustin. Confess. 9. 10. Somnia & imaginariæ revelationes. conf. Hieron. Epist. 25. cap. 2.

Rĕvello, velli & vulsi, vulsum, [ἀποσπάω, ἀναστάω] ĕre. Rursus vellere, Avellere, Exstirpare.

Præterit. Revelli, habet Virg. 12. Æn. 787. Ovid. 6. Epist. 104. & Cic. 5. Att. 20. Perillustres fuimus, & omnes injurias revellimus superiores. [Revulsi merito suspectum est. V. in revello.

Revellere, Attollere. Columel. lib. 2. cap. 3. Boves quum ab opere disjunxerit, substrictos confricet, manibusque comprimat dorsum, & pellem revellat, nec patiatur corpori adhærere.

Revellere frequentius pro Auferre simpliciter & detrahere sumitur, ut in sequentibus exemplis. Cic. 6. Verr. 124. Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit, atque abstulit. [Vi nempe a valvis.

Acies revellunt signa. Lucan. lib. 7. 77.

Claustra revellere & effringere multorum fores. Cic. 6. Verr. 52. Et apud Liv. 5. 21. Revellere claustra portarum.

Humum revellit dente, Aravit. Ovid. 3. Amor. 10. 14.

Tabulam revellere, in qua nomina civitate donatorum incisa sunt. Cic. 13. Fam. 37.

Titulum chartæ de fronte revellere. Ovid. 4. de Pont. 13. 7.

Revellere tela de corpore Reip. per translationem. Cic. in Pison. 25. Et absentem, principe Cn. Pompejo referente, & de corpore Reip. tuorum scelerum tela revellente, revocarunt.

Vincula judiciorum revellere. Cic. pro Cæcin. 70. Nam qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque, communis.

Oscula revellere. Stat. 3. Silv. 2. 57.

Revellere ex omni memoria. Cic. 13. Philipp. 26. In quibus tu es videlicet consularis, cujus totus consulatus est ex omni monimentorum memoria revulsus.

Revellor, Pass. Lucret. lib. 1. 602.

Quæ quoniam per se nequeunt constare: necesse est,
Hærere: ut nequeant ulla ratione revelli.

Revellatur penitus falsorum recepta persuasio. Sen. Epist. 95.

Revulsus, a, um. Partic. [ἀποσπασθεὶς] ut,

Axis revulsus temone. Ovid. 2. Met. 316.

Caput a cervice revulsum. Virg. 4. Georg. 523.

Fores Templi revulsæ. Suet. Calig cap. 6.

Gradibus revulsis, sublato aditu. Cic. in Pison. 23.

Janua effracta & revulsa. Cic. pro Muren. 33.

Limen revulsum tellure. Ovid 12. Met. 281.

Saxum e monte revulsum. Ovid. 12. Met. 341.

Statuæ revulsæ jacentesque. Cic. 4. Verr. 144.

Tabula revulsa. Cic. 4. Verr. 112.

Revulsio, ōnis. f. [ἀπόσπασμα] Plin. lib. 13. cap. 12. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedæ revulsione plures infestante paginas.

Rĕvendo, dĭdi, dĭtum, [ἀναπωλέω] ĕre. Iterum vendere. Ulpian. in l. Julianus. D. de bonis libertorum. Julianus ait, si patronus libertatis causa imposita liberto revendiderit, filium ejus a bonorum possessione submoveri. Paulo post, Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

Rĕvēneo, īre. Iterum venire, rursus vendi. Neratius in l. Lege fundo vendito dicta. D. de lege commissoria, Sed si fundus revenisset: Aristo existimabat, venditori de his judicium in emptorem dandum esse.

Rĕvĕnio, vēni, ventum, [ἐπανέρχομαι] īre. Reverti. Plaut. Amphit. 1. 1. 33.

Victores, victis hostibus, legiones reveniunt domum. Idem Capt. 2. 3. 87.

Et tua, & tua, huc ornatus reveniam ex sententia. Cic. 1. de Orat. 175. Quum miles domum revenisset, egissetque lege in hereditatem paternam.

Revenire ex aliquo loco. Tacit. 3. Ann. 24.

Revenire in gratiam. Plaut. Stich. 1. 3. 8.

Reventus, ûs. m. Macrob. 2. Saturn. 14. Suo post inde reventu.

Rēvērā, Ablativus ex Re & Verus. V. res, rei.

Rĕverbĕro, āre. Senec. 2. de Clement. 5. Omnem Fortunæ impetum reverberabit, & ante se franget.

Rĕvĕreor, ĕris. veritus sum, [αἰδέομαι, ἐντρέπομαι] ēri. Timere, vereri, vel etiam Honorare. Ter. Phorm. 1. 5. 3.
Nec meum imperium, age, mitto imperium, non simultatem meam Revereri? saltem non pudere? &c. Hæc eadem verba refert Cic. 2. Att. 19. Ter. Hec. 3. 1. 10.
Sed nunc adventum tuum ambas, Pamphile, scio revericuras.
Difficile est primum virtutem revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 17.
Lectum reverere parentis. Ovid. 4. Epist. 127.
Apud Ovidium, pro Vereri simpliciter. H. St.
Revereri & Colere aliquem. Cic. 2. de Invent. 66. Observantiam, per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur & colimus.
Revereri, Genitivo junctum. Varro Sardis Venalibus: Non te tui saltem pudet, si nihil mei revereatur? Ubi Nonius 9. 3. Veteribus Genitivum pro Accusativo poni placuit, quod multis exemplis docet.
Revereo & Revereor Priscianus p. 799. refert inter ea, quæ tam Activa, quam Passiva voce unum atque idem significant.

Rĕvĕrens, ior, issimus. Adj. ex Partic. [αἰδήμων] Qui defert, sive dat honorem. Tacit. 1. Hist. 17. pr. Sermo erat erga patrem Imperatoremque reverens. Sed frequentior usus Compar. Plin. 6. Epist. 17. ad Restitutum extr. Nisi forte aliud judicas tu. Quanquam quis uno te reverentior hujus operis, quis benignior æstimator?
Quis enim vel uno die reverentior Senatus candidatus, quam tu, cum omni vita, tum illo ipso tempore, quo judicas de candidatis? Plin. in Paneg. cap. 69.
Illa nulla est reverentior deorum. Ovid. 1. Met. 323. al. Metuentior.
Florus tum de eo qui exhibet, tum qui meretur reverentiam, 2. 12. 11.
Nec reverentior captæ majestatis alius Paulo fuit. Idem 4. 12. 66. Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti.
Superl. Plin. 10. Epist. 18. pr. Probum, industrium, atque inter ista reverentissimum mei.

Reverendus, a, um. Partic. [αἰδεῖος, αἰδεσίμος] ut,
Canities reverenda. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 12. leg. Lucida.
Nox reverenda specie tenebrarum. Ovid. in Ibin, 73.
Superl. Reverendissimum, habent Impp. Honor. & Theod. 1. Cod. tit. 55. l. 8. & Inscriptio Christiana apud Fabrett. p. 145.

Reverĭtus, a, um. Partic. Gell. lib. 11. cap. 11. Nigidium Cicero summe reveritus. Curt. 6. 2. 8. Fortunam captivæ reveritus. Idem 3. 13. 17. Regis vicem reveritus.

Reverenter, Adv. [αἰδημόνως] Honorifice. Plin. 7. Epist. 31. Idem quam reverenter, quam fideliter, amicos colat, multorum supremis judiciis, &c. credere potes.
Reverenter habere fortunam. Ausonius in exhortatione ad modestiam, epigr. 8.
Fortunam reverenter habe, quicunque repente
Dives ab exili progrediere loco.
Compar. [αἰδημονεστέρως] Plin. lib. 8. Epist. 21. Lego enim omnia, ut omnia emendem: quod contingere non potest, electa recitantibus. At illud modestius, & fortasse reverentius, sed hoc simplicius, & amantius. Idem Paneg. 25.
Superl. Suet. Neron. 23. Reverentissime alloquebatur. Idem Octav. cap. 93. pr. Peregrinarum cæremoniarum, sicut veteres ac præceptas reverentissime coluit, ita ceteras contemptui habuit.

Reverentia, æ. f. [αἰδώς, αἰδοῖα, σέβας] Honor, quem tam verbis, quam factis alicui exhibemus. Cic. 1. Off. 99. Adhibenda est igitur quædam reverentia adversus homines.
Frequentius cum Genit. Propert. lib. 3. 13. 13.
Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. Columel. lib. 11. cap. 1. Nisi magnitudo rei peperit reverentiam vel discendi, vel profitendi pæne immensam scientiam. h. e. Timorem.
Famæ reverentia. Ovid. 9. Met. 555.
Imperii reverentia. Tacit. 1. Hist. 55.
Sacramenti reverentia. Tacit. 1. Hist. 12.
Claustra pudoris & reverentiæ refracta. Plin. 2. Epist. 14. ad Maximum.
Vultu placido decens reverentia. Ovid. 5. Fast. 23.
Adsit reverentia vero. Ovid. 5. Epist. 11.
Adhibere reverentiam. V. adhibeo.
Amittere reverentiam. V. amitto.
Constat magistratibus reverentia. V. consto.
Debetur reverentia parentibus. Quintil. lib. 11. cap. 1. Juven. 14. Sat. 44.
Maxima debetur puero reverentia, si quid
Turpe paras.
Exuere reverentiam imperii. Tacit. 1. Hist. 55. 4.
Inservire reverentiæ alicujus, h. e. Deferre honorem. Plin. in Paneg. extr.
Intendere reverentiam auditorum. Plin. 5. Epist. 3. Primum quod ipse qui recitat, aliquanto acrius scriptis suis auditorum reverentiam intendit. i. e. Auget.
Obstat nobis reverentia personæ. Quintil. lib. 9. cap. 2.
Præstare reverentiam. Plin. 3. Epist. 8.
Remisit libertas reverentiam. Stat. 1. Silv. 6. 45.
Rumpere sacramenti reverentiam. Tacit. 1. Hist. 12. 1.

Reverecundĭter, Adv. a Reverecundus. ex Ennio apud Priscianum, 15. Al. Revericunditer.

Reverto, vel Rĕvertor, ĕris, verti, vel versus sum, [ἀναστρέφω, μεταστρέφω, ὑποστρέφω, ἀναχωρέω, ἀνακάμπτω, ἀπονίομαι] verti. notæ significationis. Ter. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor mæstus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 54. Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti cœperunt. Virg. 4. Georg. 132.
— feraque revertens
Nocte domum, dapibus mensas onerabat inemptis.
Iterum reverti. Virg. 6. Æn. 720.
Cum laude reverti. Ovid. 13. Met. 248.
Unde cum honore discesseris, eodem cum ignominia reverti. Cic. pro Muren. 89.
Ad diem. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 33. extr. Ad eam diem revertantur.
Ad pristinum actum. Plin. Epist. 246.
Ad vitam. Lucret. lib. 2. 960.
In civitatem. Cic. 6. Fam. 6.
In gratiam cum aliquo. Liv. 8. 35.
Frequenter ad orationem transfertur, ut
Ad causam. Cic. 5. Verr. 109. Ad illam, quam institui, causam frumenti ac decumarum revertar.
Ad propositum. Cic. 2. de Finib. 104. Sed ut ad propositum revertamur, &c. nunc totum illud concludi sic licet.
Eo reverti, unde egressus es. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Reverti, pro Venire, vel diverrere. Cic. de Fato 7. Sed Posidonium, æquum est, cum bona gratia dimittamus: ad Chrysippi laqueos revertamur. Cum nihil de Chrysippo antea dixisset.
Reversus sum pro Reverti. Hirt. de Bell. Hisp. cap. 13. Qui cum in oppidum reversi essent. conf. ibid. cap. 18. Phædr. 4. 13. 10.
Sero domum est reversus. V. Borrich. Vind. 204.
Reverto, ĕre. Active, sæpe apud Ciceronem legitur: sed non nisi in Præterito, aut in temporibus a Præterito formatis, ut 3 Fam. 10. Conscendens jam navem, Ephesо Laodiceam revertit. Idem 3. Off. 45. Vas factus est alter sistendi ejus: ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi.
Revortit, pro Revertit in tempore Præsenti dictum est antiquis. Pomponius Majali, Cœnam quæritat, si eum nemo vocat, revortit mæstus ad me, nam miser. Ex Nonio 17. 68.
Reverti aliquo. Cic. 8 Att. 3. Ipse ne quo inciderem, reverti Formias.
Legati Ameriam, re ignorata, reverterunt. Cic. pro Rosc. Amer. 26.
Ad eum revertit, unde exorta est. Lucret. lib. 5. 1152.
Ad illum animum meum reverti pristinum. Cic. 10. Fam. 28.
Subitoque revertit. Lucret. lib. 3. 1074.
Revertendi, [τὸ ἀναστρέφειν] Ovid. 1. Epist. 80.
Neve revertendi liber abesse velis.

Revertens, entis. Partic. Virg. 1. Georg. 274.
— lapidemque revertens — reportat. Ibid. 427.
Luna revertentes cum primum colligit ignes.
Adversa revertens. Cic. 2. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. h. e. Revolvens & reputans apud se. Nisi forte legendum putes Reverens, i. e. Timens.

Reversus, a, um. Partic. Manil. 5. 464. Sol reversus. Adde Sallust. apud Non. 1. 232. & Cæs. 6. Bell. Gall. 41.

Reversūrus, a, um. Partic. [ἀναστρέψων] Ovid. 1. de Arte Am. 340.
Pœna reversura est in caput ista tuum.

Reversio, ōnis. f. [ἀναστροφή, ἀναχώρησις, ἐπαναστροφή] Cic. 1. Philipp. 1.
Exponam vobis breviter consilium & profectionis & reversionis meæ.
Reversio & Reditus nonnihil differre videntur. Cic. 16. Att. 7. Dii immortales, quam valde ille reditu, vel potius reversione mea lætatus, effudit illa omnia, quæ tacuerat! Qui regreditur ante quam eo perveniat, quo animum intenderat, is non redire dicitur, sed reverti: redire autem, qui cœptum iter absolvit. Reversione igitur, quia quum processisset, ab austro retro versus est: id quod ipse luculentissime dicit in ipso statim initio hujus epistolæ.
Febrium reversio & motus. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
Temporum reversiones. Apul. Doctr. Plat. 1.

Revertĭcŭlum, i. n. Idem quod Reversio. ut, Solis annua reverticula. Apul. 4. Florid. p. 361. Elmenh. conf. 3. Met p. 134.

Reversor, āri. Frequentat. Veget. Mulom. 3. 11. Si dysenteria jumentum apprehenderit, reversatur ejus extalis. [i. e. Descendit intestinum.

Reversātus, a, um. Partic. Plin. Valer. 1. 23. Reversata prius palpebra.

Rĕvīlesco, ĕre. Vile fieri. Sen. de Tranquil. vitæ, lib. 1. cap. ult.
Sed nec virtuti periculum est, ne admota oculis revilescat.

Rĕvincio, vinxi, vinctum, [ἀναδεσμῶ] īre. Retro vincire, vel Vehementer & arcte vincire. Virg. 2. Æn. 57.
Ecce manus juvenem interea post terga revinctum.
Latus ense revincit. Propert. lib. 3. 14. 11.
De muri Gallici structura Cæs. 7. Bell. Gall. 23. Revinciuntur retrorsus, & multo aggere vestiuntur.

Revinciens, entis. Partic. ut,
Mentem amore revinciens. Catul. in Epithal. Jul. 59. 33.

Revinctus, a, um. [δεθείς Gl. L. G.] Partic. Lucret. lib. 5. 554.
— nisi esset
Partibus aeriis mundi, cæloque revincta.

Revinco, vīci, victum, [ἐξελέγχω] ĕre. Convincere & confutare. Lucret. lib. 4. 490.
An confutabunt nares oculive revincent? Cic pro Arch. 12.
Quære argumenta, si qua potes: nunquam enim hic neque suo, neque amicorum judicio revincetur.
Revincere crimen verbis, aut rebus. Liv. 6. 26.
Revinci in culpa. Gell. lib. 6. cap. 2. Apul. Apol.
Revincere, Vicissim vincere & superare. Lucret. lib. 1. 587.
— nam si primordia rerum
Commutari aliqua possent ratione revicta. i. e. Vicissim superata. Lambinus.

Revictus, a, um. Partic. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh. Simulanter revicta Charite suscipit, &c. i. e. Se revictam simulans, infit.
Vires revictæ. Lucret. lib. 5. 410.

Revictio, ōnis. f. Apul. de Syllog. Cat. Utriusvis harum revictio confirmat alteram.

Rĕvĭrĕsco, ui, [ἀναθάλλω, ἀναθαλέω] ĕre. Iterum virescere. Columel. lib. 2. cap. 1. Non est ergo exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invasit senectus, regressum non habet, nec revirescere nec repubescere potest.
Silvæ læsæ revirescunt. Ovid. 2. Met. 407.
Revirescere, per translationem, pro Revivisce & renovari ac renasci. Cic. de Provinc. Consul. 34. Impolitæ vero res, & acerbæ, si erunt relictæ, quanquam sunt abscissæ, tamen efferent se aliquando, & ad renovandum bellum revirescent. Idem 15. Att. 13. Ille enim nunquam reviruisset, nos timor confirmare ejus acta non coegisset. Ovid. 7. Met. 305.
Arte suum parili revirescere posse parentem. i. e. Rejuvenescere.
Pignore laudis revirescens, Gaudens, & animum recipiens ob promissa. Sil. lib. 8. 228.
Revirescere, Revixisse. Idem 15. 134. — pars lumina patris,
Pars credent torvos patrui revirescere vultus.

Rĕvĭrĕo, ēre. Albinovan. de morte Mæcen. 113.
Redditur arboribus florens revirentibus ætas.
Rĕvĭrĭdo, āre. Vulg. Int. 4. Esdr. 5. 36.
Revisito, V. reviso.
Rĕvīso, si, sum, [ἀνεπισκέπτομαι] ĕre. Redire ad videndum. Ter. Eun. 5. 4. 1. Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 1. Att. 15. Revise nos aliquando. Eidem 12. 49. Quare quum poteris, revises nos.
Sæpius aliquem revisere. Virg. 7. Ecl. 67.
Agrum sæpe revisere. Columel. lib. 1. cap. 4.
Domos. Liv. 7. 39.
Ad aliquem. Gell. lib. 13. cap. 29.
Sedes suas. Virg. 1. Æn. 419.
Urbem. Lucret. lib. 3. 1080.
Crebra revisit ad stabulum mater vituli. Lucret. lib. 2. 360.
Ad hanc quia signa revisunt. Idem 5. 635.
Furor revisit, Redit. Lucret. lib. 4. 1111.
Revisens, entis. Partic. Catull. 65. 376.
Non illam nutrix oriente luce revisens. Ibid. 387.
Sæpe pater divûm templo in fulgente revisens. Virg. 11. Æn. 426.
— multos alterna revisens
Lusit, & in solido rursus fortuna locavit.
Revisio, ōnis. f. Claud. Mamert. ad Sidon. 4. Epist. 2. Revisionis potestas intercluditur.
Rĕvīsĭto, [ἀνεπισκέπτομαι] āre. Frequent. a Reviso. Iterum visitare. Plin. lib. 18 cap. 3. Nundinis urbem revisitabant.
Rĕvīvisco, revixi, [ἀναβιόω, ἀναζωπυρῶμαι] ĕre. Rursum vivum fieri. Cic. 4. de Finib. 61. Quid si revivescant Platonici illi, & deinceps illi, qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur?
Is ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat. Cic. in Pison. 67.
Anima moribunda revixit ab alloquiis. Ovid. 4. Trist. 5. 3.
Ad verba alicujus revivescere. Ovid. 1. de Pont. 3. 9.
Pennæ revivescunt, Renascuntur. Plin. lib. 11. cap. 28. Nullis eorum pennæ revivescunt avulsæ.
Revivescere, per translationem, Ad pristinum statum redire. Cic. 4. Fam. 4. Ut speciem aliquam viderer videre quasi revivescentis Reip. Et 7. Philipp. 1. Senatum dolent ad auctoritatis pristinæ spem revivescere.
Revivescere, respirare a metu cædis, emergere a fluctibus servitutis. Cic. de Arusp. Resp. 48.
Adventu nostro revivescunt justitia, abstinentia, clementia tui Ciceronis. Cic. 5. Att. 16.
Rĕvīvo, ĕre. Idem. Paul. Nolan. de obitu Celsi pueri, 563.
— omnes in qua vixerunt carne revivent.
Rĕvīvĭfĭco, āre. unde
Revivificātus, a, um. Partic. Tertull. de Resur. Carn. cap. 19. Redanimatus & revivificatus Deo.
Rĕunctor, ōris. m. a Reungo, Minister & mediastinus eorum medicorum qui iatralepticen, hoc est reunctoriam medicinam docebant. Plin. lib. 29. cap. 1. Prodicus Selymbriæ natus, discipulus ejus, instituens, quam vocant, iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediastinis vectigal invenit.
Rĕvŏco, [ἀνακαλέω] āre. Rursum vocare. Plaut. Merc. 2. 4. 6.
Mane, mane, obsecro, Charine. c. qui me revocat? Cic. pro Quint. 83. Revocares eum, quem in Galliam miseras?
Revocare in signif. pæne contraria pro Iterum vocare. Sed apud Valerium, quia dicit, Revocatus aliquoties, non potest Revocatus exponi Iterum vocatus, sed Jussus repetere. H. St.
Repetere & revocare aliquem. Cic. pro Domo 44.
Unde tu me ex jure consertum vocasti, inde ibi ego te revoco. Cic. pro Muren. 26. Verba juris.
Forum revocare. Ulp. in l. Si quis postea D. de judiciis, In ea causa jus revocandi forum non habebit.
Quæstio revocatur inter easdem personas, quum eadem res, quæ priore judicio petita fuit, secundo petitur. Ulp. in l. 3. D. de except. rei jud. Quoties inter easdem personas eadem quæstio revocatur, vel alio genere judicii.
Testes revocare, quod Recolere dicimus, apud Marcianum in l. Divus, De custodia & exhibitione reorum. Budæus.
Publice aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 11.
Ab opere revocare. Cæs. 1. Bell. Civil. 82. Cæsar ab opere legiones revocat.
Ab exilio. Plin. lib. 7. cap. 30.
Ab inferis. Cic. pro Milon. 80. Etiamsi propter amicitiam vellet illum ab inferis revocare, propter Remp. non fecisset.
A morte, A liminē mortis. Plin. 7. 44. A limine ipso mortis revocatus. Idem 23. 6. Dysentericos a morte revocari.
Reprimere ac revocare se a contagione vitiorum. Plin. Epist. 137.
Ab armis ingenium revocatur. Ovid. 2. Amor. 18. 11.
A consilio revocare. Cic. 3. Att. 15. Quod si non modo tu, sed quisquam fuisset, qui me, Pompeji minus liberali responso perterritum, a turpissimo consilio revocaret, &c.
A cupiditate revocare. Cic. pro Cluent. 12.
A cursu instituto. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab instituto cursu ad prædam aliquam revocavit. al. Devocavit.
Ab incœpto furore revocare. Cic. 4. Verr. 99. Commoventur amici Sthenii, sperant fore, ut patris litteris, nuntiisque, filius ab incœpto furore revocetur.
Ab errore lapsos. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Ab ira animum. Ovid. 2. Trist. 557.
Mentem revocare a. Cic. 1. Tusc. 37. Magni autem est ingenii revocare mentem a sensibus, & cogitationem a consuetudine abducere.
A scelere. Cic. 2. de Legib. 16. Quam multos divini supplicii metus a scelere revocavit.
Revocare cum præpositione Ad, fere semper Referre significat. Cic. 5. Verr. 213. An me ad M. Antonii æstimationem frumenti, exactionemque pecuniæ revocaturus es? h. e. Dicesne me imitatum fuisse Antonium in exactione pecuniæ, & simile Antonio aliquid fecisse, quod ad æstimationem frumenti attinet?
Ad arbitrium suum revocare rem aliquam. Cic. ad Brut 4 Quod enim nondum Senatus censuit, nec populus Rom. jussit, id arroganter non præjudico, neque revoco ad arbitrium meum. i. e. Nolo arbitratu meo rem peragi.
Ad conjecturam revocare rem aliquam. Cic. pro Domo 15. Nonnulli autem illam rem ad illam rationem, conjecturamque revocabant.
Ad curam revocare aliquid. Plin. lib. 28. cap. 9. h. e. Cum cura & diligentia facere.
Ad manus rem revocare. Cic. pro Cluent. 136. Quum Tribunus plebis populo concitato rem pæne ad manus revocavisset. h. e. Ita commovisset populum, ut propter eam rem pæne inter se digladiarentur.
Ad mediocritatem revocare modum alicujus rei. Cic. 1. Off. 140. Quarum quidem certe est adhibendus modus, ad mediocritatemque revocandus.
Ad potentiam suam revocare omnia. Cic. de Amicit. 60. Sed impuri cujusdam, & ambitiosi, aut omnia ad suam potentiam revocantis, esse sententiam.
Ad scientiam omnia. Cic. 2. de Finib. 43. Herillus autem ad scientiam omnia revocans, unum quoddam bonum vidit.
Ad sollicitudinem suam rerum administrationem revocare, In se recipere. Scævola in l. Mævia. D. de annuis legat. & fideicommiss.
Ad exempla aliquem. Cic. 5. Verr. 210. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas?
Ad memoriam alicujus rei animos aliquorum revocare. Cic. pro Flacc. 60. Revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam, ad illa universorum civium Romanorum, per tot urbes, uno puncto temporis, miseram, crudelemque cædem.
At vero Ascensius ibi, Hæreo, utram signif. dicere debeam. H. St.
Ad rationem operum operarumque villicum. Cato R. R. cap. 2.
Ad mæstitiam se revocare, Reverti. Cic. 3. Tusc. 33. Quod si qui forte, quum in luctu esse vellent, aliquid fecerunt humanius, aut ii hilarius locuti sunt, revocant se rursus ad mæstitiam, peccatique se insimulant, quod dolore intermiserint.
Ad studia pristina se revocare. Cic. de Clar. Orat. 313. Nam vestris primum litteris recreatus, me ad pristina studia revocavi.
Ad vitam revocare, Facere ut aliquis revivescat. Cic. 7. Att. 2. Sed tamen M. Lepidum, L. Torquatum, C. Cassium Trib. plebis, Philotimi litteræ ad vitam revocarunt.
Ad vitam revocare, alio sensu dicit Lucretius, de mortuis intelligens, quos solebant veteres abluere, & per intervalla conclamare, quod plerumque solet spiritus extremus efflatus esse putari, & homines fallere. Lucret. lib. 3. 469.
Unde neque exaudit voces, nec noscere vultus
Illorum potis est, ad vitam qui revocantes
Circumstant, lacrimis rorantes ora, &c. V. Donat. in Eun. Terentii 2. 3. vel s. l. conclamo.
Revocare ex. Cic. pro Cæcin. 84. Et me ex hoc (ut ita dicam) campo æquitatis, ad istas verborum angustias, & ad omnes litterarum angulos revocas.
Ex itinere revocare. Cic. 2. de Divin. 88. Quod enim is, qui divinat, prædicit, id vero futurum est, ut ne illud quidem sciam quale sit, quod Dejotarum, necessarium nostrum, ex itinere Aquila revocavit.
Ex otio revocare. Plin. in Paneg. cap. 87.
Revocare, cum præpositione In. Seneca Epist. 51. Robora in rectum, quamvis flexa, revocabis. i. e. Restitues.
In crimen mandati revocare negligentiam alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. 113. In minimis privatisque rebus etiam negligentia in crimen mandati, judiciumque infamia revocatur. h. e. Crimine mandati prætermissi & infamiæ judicii damnaturi. [V. not. Græv.
In dubium. Cic. pro Cæcin. 38. Populi Rom. causa, civitatis jus, bona, fortunæ, possessionesque in dubium incertumque revocabuntur.
In formam priorem. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 21.
In lucem aliquid. Plin. lib. 29. cap. 1.
In memoriam revocare. Non est etiam in memoria. H. St. [Dubia phrasis.
In vitam revocare. Cic. 7. Att. 23. Alitei supra.
Facta revocare. Ovid. 9. Met. 617. — si facta mihi revocare liceret. h. e. Si possem efficere, ut facta essent infecta.
Promissum revocare, pro Negare quod promiseras. Seneca de Benef. 4. 39.
Gradum revocare, Redire. Virg. 6. Æn. 128.
Labores incœptos. Valer. 3. Argon. 625.
Opus cœptum. Ovid. 1. Epist. Sabin 54.
Pedem revocare, quod dictum est etiam de fluminibus. Virg. 9. Æn. 125. V. Non. 6. 75.
Amor revocatur admonitu. Ovid. de Rem. Amor. 729. al. Refricatur.
Revocare *avec un substantif semble ne'stre bien exposé.* H. St.
Euntem. Catull. ad libellum suum.
Manus cupidas. Ovid. 1. de Arte Am. 452.
Et revocat cupidas alea sæpe manus.
Oculos alicujus. Ovid. 16. Epist. 252.
Pecuniam revocare & exigere ab aliquo. Plin. 10. Epist. 240. ad Trajanum.
Se revocare, Mutare sententiam. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæsitant, revocant se interdum, hisque, quæ videntur, imbecillius assentiuntur.
Vires victu revocare, Resumere. Virg. 1. Æn. 218.
Revocare, auctore Nonio 2. 751. Per vices mutuo (ad cœnam) vocare Varr. Sexages. Qui nobis ministrarunt pueri diebus festis cicer viride, qui nos provocare ac vocare cum audeant, nos illos revocare timemus. Lactant. 6. 12. Idem Deus præcepit, ut, si quando cœnam paraverimus, eos in convictum adhibeamus, qui revocare non possunt, & vicem reddere. conf. Phædr. 1. 27. 3. & Turneb. Adverf. 28. 13.
Revocare, Instaurare. Suet. Claud. cap. 22. Item circa omnium ordinum statum, domi forisque, aut correxit, aut exoleta revocavit, aut etiam nova instituit.
Exordia pugnæ. Virg. 7. Æn. 40.
Libertatem revocare ac reducere. Plin. in Paneg.
Morem revocare. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a posterioribus non esset retentus, Arcesilas eum revocavit.
Prætermissum revocare. Plin. lib. 18. cap. 6. Sic Cic. 4. Acad. 11. Philosophia ista nunc prope dimissa revocatur.
Studia intermissa revocare, Reprehendere. Cic. 1. Tusc. 1.
Revŏcans, antis. Partic. Ovid. 1. Met. 503.
— neque ad hæc revocantis verba resistit.
Revocātus, a, um. Partic. [ἀνακεκλημένος] ut, Millies revocatus. V. mille. Petron. cap. 10. Cæs. 5. Bell. Gall. 7. & Virg. Æn. 1. 235.
Voce revocatus de cursu Reip. Cic. 10. Fam. 1.

Servare aliquem revocatum a morte. Virg. 5. Æn. 476.
Puncta revocata. Ausonius,
Narrantem fido per singula puncta recursu
Quæ data per longas, quæ revocata moras. De ludo tesserarum loquitur, in quo bolos vel dabant, vel revocabant.
Revocatus, Eructatus. Ovid. 3. Amor. 5. 17.
Dum jacet, & lente revocatas ruminat herbas.

Revocātio, ōnis. f. [ἀνάκλησις] Cic. 13. Philipp. 15. Receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus.
Revocatio ad contemplandas voluptates. Cic. 3. Tusc. 33. Levationem autem ægritudinis in duabus rebus ponit, avocatione a cogitanda molestia, & revocatione ad contemplandas voluptates.
Plur. Vitruv. 9. 4. A sole revocationibus.

Revocāmen, ĭnis. n. [τὸ ἀνακλητικὸν] Idem quod Revocatio. Ovid. 1. Fast. 561.
Accipio revocamen ait: vocemque sequutus,
Impia per silvas ultor ad antra venit. Idem 2. Met. 596.
Talia dicenti tibi, ait, revocamina corvus, &c.

Revocātor, ōris. m. ut, Revocator animarum. Quintil. Decl. 10. extr.

Revocātōrius, a, um. Adj. ut, Revocatoria emplastra. Theod. Prisc. 2. 32. Vulgo Revellentia.

Revocābĭlis, e. Adj. [ἀνακλητὸς] Qui potest revocari. Ovid. ad Liv. 427.
— non est revocabilis istis.
Carmen fatorum nulli revocabile. Propert. 4. 7. 51.
Damnum revocabile. Claud. 2. in Eutrop. 488.
Telum non revocabile. Ovid. 6. Met. 264.
Mansurum, & non revocabile verum. Stat. 1. Theb. 291.

Rĕvŏlo, [ἀνίπταμαι] āre. Retro, vel rursum volare. Virg. 1. Georg. 361.
Cum medio celeres revolant ex æquore mergi. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Eæque in tergo prævolantium colla & capita reponunt: quod quia ipse dux facere non potest, quia non habet ubi nitatur, revolat, ut ipse quoque quiescat. De gruibus.
De celeri regressu Paterc. lib. 2. cap. 120. pr. Revolat ad patrem Cæsar. Paulo post cap. 123. Festinanter revocavit filium. Ille ad patrem patriæ exspectato revolavit maturius.

Revŏlans, antis. Partic. Manil. 1. 190.
Cum sol æquoreis revolans decurrit ab astris.

Rĕvolvo, volvi, vŏlūtum, [ἀνειλίσσω, ἀνακυλίω, ἀνακυλινδέω] ĕre. Rursum volvere. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Torvus draco serpit subter, supraque revolvens
Sese, conficiensque sinus e corpore flexos. Ex poeta.
Fluctus revolvere. Columel. lib. 8. cap. 17. Quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem superiorem.
Revolvere iter, Repetere, remetiri retro. Virg. 9. Æn. 391.
— rursus perplexum iter omne revolvens
Fallacis silvæ.
In locum revolvi. Cic. 13. Att. 26. Itaque revolvor identidem in Tusculanum.
Revolvi ad, per translationem, pro Recidere, redire. Cic. 2. de Orat. 130. Contraque quæ pro reo dicentur, omnia necessario a tempore, atque homine ad communes rerum & generum summas revolventur.
Ad sententiam alicujus revolvi. Cic. 4. Acad. 148. Egone, inquit, ad patris revolvor sententiam?
In eandem vitam revolvi, Ter. Hec. 4. 4. 69.
Nam in eandem vitam te revolutum denuo
Video esse. Ubi Donatus, Non rediisse, sed revolutum esse, tanquam invitum aut nescium; relinquit enim quandam veniam, ut velit esse correctior.
In aliqua revolvi. i. e. In cogitationem aliquarum rerum recidere. Ovid. 10. Met. 335.
— quid in ista revolvor? Id fit quum jam consilio stabilito, nescio quid novi consilii institutum interturbat.
Revolvi, Recidere, reduci, ut
Victoria ad irritum revolvebatur. Tacit. 3. Hist. 26. 2.
Eo revolvi, vel eodem. Cic. 4. Acad. 18. Et 1. Tusc. 12. Revolveris eodem. h. e. Idem dicis. Cels. lib. 7. cap. 26. 2. Cum majore periculo eodem revolvuntur.
In eundem somnum revolvi, Relabi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Q. Metello.
Retro, quasi ruina quadam, revolvuntur. Cels. lib. 2. cap. 2. pr. Subaudi Bona.
Revolvitur ad emptorem infecti damni stipulatio. Paulus in l. Damni. §. Emptor prædii. D. de damno infecto, &c.
Revolvere libros, ineptias, pro Volvendo tractare & legere, quod de libris convolutis veterum proprie dicebatur. Liv. 34. 5. Martial. lib. 11. 1.
Antiqua revolvere, Repetere, referre. Sil. lib. 8. 49.
Casus revolvere. Virg. 10. Æn. 61.
— Xanthum & Simoenta
Redde oro miseris: iterumque revolvere casus
Da pater Iliacos Teucris. Ubi Servius, Si ad Trojam vis referre, sic dicit, Nobis redde Trojam per naufragia & pericula. i. e. Patiamur denuo quæ pertulimus: duntaxat nobis Troja reddatur. Si vero ad Italiam vis referre, sic intellige, Redde nobis Italiam, & libenter repetimus ea, quæ in Troja pertulimus.
Vulnera sua revolvere, Mortes suorum memorare. Stat. 1. Silv. 2. 100.

Revŏlūtus, a, um. Partic. [ἀνειλιγμένος] Redactus.
Equo suffosso revolutus. Virg. 11. Æn. 671.
Pensa revoluta. Virg. 9. Æn. 476.
Saxa æstu revoluta Pontus resorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Sæcula revoluta, Ætates, sive anni jam exacti. Ovid. 4. Fast. 29.
Revolutus ad dispensationem inopiæ, Redactus. Liv. 4. 11. extr.
Revolutus, Apertus. Virg. 10. Æn. 256.
— & interea revoluta ruebat
Matura jam luce dies. Revoluta, aperta: sicut contra, Involum dicimus esse quod clausum est. Servius.

Revolūtio, ōnis. f. Augustin. de Civitate Dei, 22. 12. extr. Post multas per diversa corpora revolutiones. Idem lib. 12. de Trin. cap. ult.

Revolūbĭlis, e. Adj. [ἀνιστὸς] Ovid. in Ibin, 191.
Sisyphe, cui tradas revolubile pondus, habebis.

Rĕvŏmo, ui, ĭtum, [ἀνεμέω] ĕre. Idem quod Emovere. Plin lib. 10. cap. 72. Dracones avibus devoratis solidis, contentione plumas, & ossa revomunt. Sil. lib. 10. 326.
Ac miseri fluitant revomentes æquora nautæ.
Revomere, Sæpius vomere. Virg. 5. Æn 182.
Et falsos rident revomentem pectore fluctus. Servius.
Charybdis vorat raptas, revomitque carinas. Ovid. 13. Met. 731.
Revomere, per tralationem, pro Rejicere; ut, Humor aquæ revomit sursum tigna. Lucret. lib. 2. 199.
Tam cupide sursum revomit magis, atque remittit.

Rĕus; i. m. [ἔνοχος, ὑπαίτιος, ὑποδίκος, ὑπόδικος] Quicunque in litem adducitur, etiamsi nihil amiserit, i. e. Contra quem quispiam lege agit. Cic. 2. de Orat. 183. Reos autem appello, non eos modo, qui arguuntur, sed omnes, quorum de re disceptatur. Plaut. Truc. 2. 7. 58.
Reus solutus causam dicit.
Reus dictus est a re, quam promisit, ac debet: Paulus. Reus stipulando est, qui stipulatur. Reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promisit: Paulus. Festus vero, in hunc modum: Reus nunc dicitur, qui causam dicit: Et item qui quid promisit, spoponditve, ac debet. At Gallus Ælius lib. 2. significationum verborum, quæ ad jus pertinent, ait: Reus est, qui cum altero litem contestatam habet, sive is egit, sive cum eo actum est. Reus stipulando est, idem qui stipulator dicitur; quippe suo nomine ab altero, qui stipulatus est, non is qui alteri adstipulatus est. Reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid promisit, quive pro altero quid promisit. At Capito Atejus in eadem quidem opinione est, sed exemplo adjuvat interpretationem. Numa in secunda tabula, secunda lege, in qua scriptum est: Qui horum fuit unum judici, arbitrove, reove, eo die diffensus esto. Nunc uterque, actor, reusque in judicio me vocatur: itemque accusator de vi, accitur more vetere & consuetudine antiqua. Hæc Festus. conf. Scalig. & Dacer. not. & Lex. Pitisc.
Petitor & Reus, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 42.
Capulares rei, i. e. Capulo digni, apud Cæcil. Lucil. & Plaut. ut ex Nonio 1. 13. & Fulgentio 23. discimus.
Diuturni rei, quorum lis diu pendet. Suet. August. cap. 32.
Nocens reus. Cic. 1. Verr. 9.
Sontes rei. Claud. 4. Cons. Hon. 88.
Trepidi rei. Ovid. 1. de Pont. 2. 118.
Reus est maximis plurimisque criminibus in judicium vocatus. Cic. 4. Verr. 95.
Ambitus reus. Cic. 4. Att. 15. Candidati consulares omnes rei ambitus.
Capitis reus. Apul. Met. 3. i. e. Rei capitalis. V. infra Facere reum.
Criminis alicujus reus. Ovid. 16. Epist. 324.
Culpæ reus. Cajus in l. Ex maleficio. §. ult. D. de act. & oblig.
Culpæ alienæ. Liv. 24. 22.
Delicti reus. Nepos 7. 8. 4.
Facti reus, Qui factum aliquod commisit. Plaut. Cist. 1. 3. 16.
Injuriarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Majestatis læsæ. V. LÆDO.
Peculatus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Sacrilegii reus est. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reus de vi. Cic. 2. Att. 56. Nunc reus erat apud Crassum Divitem Vectius de vi, & quum esset damnatus, erat judicium postulaturus conf. infra Facere reum.
Avaritiæ reus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re, turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen, effugit. i. e. Repetundarum pecuniarum, quasi propter avaritiam.
Desidiæ. Martial lib. 10. 70.
Fortunæ ejus diei reus. Liv. 6. 24. Orare singulos, universosque, ut se, reum fortunæ ejus diei, crimine eximerent.
Pugnorum reus, ebriæque noctis. Martial. lib. 10. 87. i. e. Nocturnæ petulantiæ.
Reus etiam, interdum pro Expromissore accipitur. Ulp in l. 1. §. Exceptionem. D. Quarum rerum actio non datur, Exceptionem onerandæ libertatis causa, sicut & ceteras, fidejussori non esse denegandam sciendum est: nec ei quidem, qui rogatu liberti reus factus est. Modestinus. Quum servus pecuniam pro libertate pactus est, & ob eam rem reum dederit, quamvis servus ab alio manumissus est, reus tamen obligabitur. Budæus.
Reus satisdandi, ab Ulpiano dicitur, qui satisdato obligatus est, id est fidejussore dato. Reus vero satisaccipiendi, qui fidejussores accepit ob debitum. In l. Qui hominem. §. Quidam. De solutionibus, Dici potest quoties reus satisdandi, reo satisaccipiendi heres exstiterit, fidejussores liberari.
Promittendi reus, qui suo nomine, quid pro altero promittit. Stipulandi reus, qui stipulatur. Modest. in l. j. D. de duobus reis constit. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur.
Reos, inquit Nonius 6. 71. non solum crimini & culpæ obnoxios, sed etiam honesti, vel voti debitores promissi, auctoritas voluit. Virg 5 Æn. 236.
Constituam ante aras, voti reus. [Scribo, Vel promissi, &c.
Tutandæ suæ stationis reus dicitur, Qui stationem ea lege custodit, ut illi imputetur si quid adversi acciderit. Liv. 25. 30.
Voti reus, inquit Macrobius 3. Saturn. 2. Qui suscepto voto numinibus se obligat. Virg. 5. Æn. 237.
Constituam ante aras voti reus. [Qui & Damnatus voti. V. DAMNO.
Agere reum. V. AGO. Agitur autem reus, qui accusatur. Ovid. 20. Epist. 91.
Nunc reus infelix absens agor.
Agitur spretarum legum reus. Ovid. 15. Met. 36.
Ampliati rei. V. AMPLIO.
Arguere reum. V. ARGUO.
Citare reum V. CITO. Cic. Anteq. iret in exsil. 6. Non citatur reus audaciæ, virtutis reus citatur.
Coarguere reum testibus V. COARGUO.
Comperendinare reum. V. COMPERENDINO.
Confidere in reum. V. CONSIDEO.
Constituere aliquem reum, i. e. Facere. Papinian. in l. libertus a patrono reus constitutus. D. de in jus vocand.

Deferre reum criminis. Quintil. lib. 11. cap. 1. h. e. Accusare.
Denuntiare testimonium reus poterit, & inquirere. Plin. 6. Epist. 5. ad Ursum, Addidit etiam petendum a Consulibus, ut referrent sub exemplo legis ambitus, de lege Repetundarum, an placeret in futurum ad eam legem adjici, ut sicut accusatoribus inquirendi, testibusque denuntiandi potestas ea lege esset, ita reis quoque fieret. ex Budæo.
Eximere ex, vel de reis. Cic. 4. Verr. 99.
Facere aliquem reum, pro Accusare, sive reum agere. Tacit. 1. Ann. 58. Violatorem fœderis vestri Arminium, apud Varum, qui tum exercitui præsidebat, reum feci.
Facere aliquem rei capitalis reum. Cic. 4. Verr. 94. Ea postea quam numerata est, contentus hac iniquitate non fuit: palam de sella, ac tribunali pronuntiat, si quis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese ejus nomen recepturum, & simul ut ad causam accederet, nomenque deferret.
Facere aliquem reum de moribus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Fieri reum, inquit Asconius in 2. Verr. 5. est Apud Prætorem legibus interrogari. Quum enim in jus ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Ajo te Siculos, verbi gratia, spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebat a magistratu dies accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio.
Fieri reum, est Se expromissorem & alieni debiti debitorem constituere. Ulp. in l. 1. §. Except. D. Quarum rerum act. non dat. Cum enim propositum sit Prætoris, in hujusmodi obligationibus reo succurrere: non servaturus est propositum suum, nisi fidejussorem quoque & eum, qui rogatu liberti reus factus fuerit, adversus patronum defenderit.
Pendentes rei. V. PENDEO.
Peragitur reus, qui damnatur. Plin. 3. Epist. 9. Dum ille peragitur reus, sedimus. Jurisconf. Peregisse reum non alias quis videtur, nisi condemnaverit. V. PERAGO.
Postulare reum, pro Accusare. Plin. jun. Reum postulavit, tanquam in causa prævaricaretur. V. POSTULO, & PRÆVARICOR.
Referre in reos. V. REFERO.
Repetere reum. V. REPETO.
Subdere reum. Tacit. 1. Ann. 6.
Supponere se reum. Cic. pro Dejot. 42.

REA, æ. f. Seneca Controvers. lib. 4. cap. 29. Rea es. Idem mox, Hæc rea non mittenda in exsilium. Ibid. plur. Comparemus inter se duas reas.
Agi ream falsi criminis. Ovid. de Rem. Amor. 388.
Agi ream laudis. Ovid. 14. Epist. 120.

REĀTUS, ûs. m. Vocabulum Augusti ætate inventum a Messala, qui primus dixit, ut auctor est Quintil. lib. 8. cap. 3. quo designatur Status & conditio reorum, hoc est Habitus demissus, pannosus, squalidus, & misericordiæ aucupator. Unde reorum Sordes, Sordidatique rei dicebantur. Modestinus, D. de pœnis, in l. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit, aliquatenus pœna ejus sublevanda erit. i. e. In eum mitius animadvertendum, qui diu sordidatus fuerit: id quod evenire solet, aut judicum consilio in diem longiorem judicium rejicientium: aut pro re nata, si qua de causa plane non liquebat, reus sæpius ampliatus est. Pars enim pœnæ visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate & miseranda. Paulus D. de bonis damnat. l. Cum ratio, Fraudis autem causa adoptio facta videtur, etiamsi non reatu, sed in desperatione rerum per conscientiam metu imminentis accusatoris quis adoptet.
Dat Fortuna reatum alicui. Martial. lib. 2. 24.
Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
Squallidus hærebo, pallidiorque reo.
Revocare ad reatum. Justin. lib. 4. Histor. cap. 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Nicias & Lamachus faciunt. Ad reatum, inquit, i. e. Ad causam dicendam. Budæus.
Sustinere reatum. Apul. 3. Met. p. 133. Elmenh. Nec possum reperire, cur justæ ultionis, qua contra latrones deterrimos commotus sum, nunc istum reatum sustineam. Idem 7. p. 191. Malæ conscientiæ reatum intra me sustinebo, si quod bonum mihi videtur dissimulavero. Ubi Reatum pro Tacita criminatione conscientiæ dixit.
Obligari reatu. Quintil. Decl. Trib. Mar. cap. 8. p. 81. Burm. Nemo paternis reatibus obligatur.
Errore autem miro hæc opinio inter Jurisperitos, aliosque invaluit, ut Reatus pro Crimine exaudiatur. Budæus. Sequiori tamen ævo Ecclesiastici sic usurparunt. V. Prudent. Nat. Dom. 10. Hymn. Jejun. 175. Alcim. Avit. 2. 180.

REVULSIO, REVULSUS. V. REVELLO.

R E X

REX, regis. V. REGO.

R H A

RHĀ, indecl. n. [Ῥᾶ] auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. Sarmatiæ fluvius, in Europa: alio nomine *Volga*, *Volha*, a Tartaris *Edel* nuncupatus. Ab hoc nomen medicamento nobili, (ut Ammian. Marcel. lib. 12. Historiarum inquit) quod Rheon, ῥῆον, seu Rha barbarum, atque aliud Ponticum, vocatur. Cornelius Celsus in antidoto Mithridatis 5. 23. 3. radicem Ponticam nominavit. V. Diosc. 4. 164. Ruellium lib. 3. cap. 2. & Salmas. exerc. Plin. p. 796. & Pomp. Melæ interp. 3. 5.

RHABA, æ. f. [Ῥάβα] Oppidum est ad sinum Ionium, a quo deducitur gentile Rhabæus, Stephan.

RHĀBARBĀRUM, [ῥῆον] V. RHA paulo supra.

RHABATHMŌMA, æ. f. [Ῥαβάθμωμα] tertiæ Palestinæ urbs, alio nomine Areopolis dicta. Auctor Steph.

RHABBENUS, i. m. [ῥαββῖ] Rhabbi, magister. Haccas Rhabbenus Antoninum instruxit quid nomen Jehova יהוה significaret Hebræis. Lilius refert primo Syntagmate historiæ Deorum.

RHABDOS, i. f [ῥάβδος] Latine, Virga. Meteoron apud Apul. de Mundo p. 64. Elmenh. Ad virgæ rigorem per longum colorata nubecula.

RHACHIS, is. f [ῥαχίς] Lat. Spina. Portio est Sturionis, qua dorsum flectit. Est sturio piscis apud Gallos notissimus, nempe Martio Aprilique mensibus, multus Rhodanum averso flumine secat: capitur plurimum inter Arelatem & Tarasconem: sed & alibi Cælius de eo scribit lib. 12. cap. 12.

RHACINUS, i. m. Piscis pulli coloris a nemine eorum, qui Halieutica scripserunt, præterquam ab Ovidio commemoratus: ob id fortassis quod non alibi, quam in Ponto enascatur, ubi supremis suis temporibus opus hoc Ovidius inchoavit. Plin. lib. 32. cap. ult. Orphum rubentem, Rhacinumque pullum, inquit. Rhacinus est ex conchatorum piscium in mari degentium numero. V. Ulit. not. ad Ovid. Halieut. v. 103.

RHĀCŌDES, is. f. [ῥακώδης] Cutis lacera in abscessibus. Cæl. lib. 3. cap. 19. Est & in abscessibus cutis nuncupata Rhacodes, puris virulentia insigniter attenuata & τριβακώς, id est, attritis linteis admodum assimilis. Lacernosam autem Latine appellant nonnulli, quia lacernæ instar rodatur. V. Fœsii OEconom. Hippocr. in Ῥάκος.

RHĀCŌMA, ātis. n. [ῥάκωμα] Herba, cujus radix costo nigro est similis, minor & ruffior paulo, sine odore, calefaciens gustu & astringens. Plin. lib. 27. cap. 12. Rhacoma, inquit, adfertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus.

RHĀCŌSIS, is. f. [ῥάκωσις] i. e. Detritio, laceratio, multa scroti extensio est. Galen. in libro finitionum Medicæ artis.

RHADAMÆI, orum. pl. m. [Ῥαδαμαῖοι] Populi in Nabathæa Arabiæ regione, quorum originem referunt quidam ad Rhadamanthum Minois fratrem. Plin. lib. 6. cap. 28. [Forsan Ῥαδαμάνες Nonn. Dionys. 21. 302.

RHĀDĀMANTHUS, i. m. [Ῥαδάμανθυς, υος] Jovis ex Europa filius, & rex Lyciæ, qui quod severus fuerit, & justitiæ exsecutor, fingitur a poetis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. 6. Æn. 566.
Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, &c. conf. Ovid. 9. Met. 436. & Plin. lib. 7. cap. 56.

RHADAMANTHĒUS, a, um. Adj. [Ῥαδαμανθιακός] ut,
Rhadamantheum judicium, [Ῥαδαμάνθου κρίσις] proverbio de incorrupte judicantibus dictum: Rhadamanthus enim Manium judex, neque muneribus, neque gratia flecti dicebatur, quo minus severe judicaret. Erasmus in Chiliad. V. Suid.
Rhadamantheum jusjurandum, [Ῥαδαμάνθου ὅρκος] quod nullo numine contestato aut nominato fit, nefas enim est Deum jurando testem istis quisquiliis advocare. Erasm. in Chiliadibus. V. Suid.

RHADAMISTUS, i. m. Regis Iberiæ filius fuit, qui dum simularet cum Mithridate rege Armeniæ fœdus inire, & ob id colligandi pollices forent, lorum ad terram callido astu decidere simulasse fertur, quo Mithridatis pedes vinculo invasit, ipsumque cum uxore & liberis captivum secum abduxit, atque occidit. Alexand. Alex. lib. 5. cap. 3. Ex Tacit. Ann. 12. 44. seqq.

RHADATA, æ. f. [Ῥάδατα] Oppidum Syenitarum in Æthiopia, in quo felis aurea pro Deo colebatur. Plin. lib. 6. cap. 29.

RHADĪNE, es. f. [Ῥαδίνη] i. e. Gracilis, tenella. apud Lucret. lib. 4. 1160. Item
Virgo quædam, quæ Corinthio nuptum data tyranno, dicitur e Samo ante Zephyro navigasse. Strabo lib. 8. In quam hymnum sive Epithalamium concinnavit Stesichorus. V. Casaub. in Strabonis loc. cit.

RHÆBOS, Adj. & n. pl. RHÆBA, [Ῥαιβά] Galen. de Causis morbor. c. 7. Intempestivi autem, & vehementiores motus labefactant membra, ac in quam minime sit opportunum partem circumagunt. Crura etenim ex ipsa innitentium corporum gravitate, aut ad exteriora, aut ad interiora vertuntur, ut magis ad hæc quam ad illa primum tibiæ momentum declinet: quibus enim est rectior, quam natura conveniat, blassa fit magis: quibus autem cavior, efficitur Rhæba. Voco autem blassum, quod ad exteriora convertitur: Rhæbum autem, quod in contrariam partem. Al. scrib. ῥοιβός, vel ῥοικός. V. Fœsii Oecon. Hipp. βλαισὸς Valgum denotat. ῥαιβὸς Varum.

RHÆTIA, RHÆTI. V. RHETIA, &c.

RHAGA, æ, vel as, [Ῥάγα] sive RAGE, es. f. Mediæ urbs a Nicatore condita, & ab ipso quidem Europus, a Persis vero Arsasia appellata. Strabo lib. 11. conf. seq. dict.

RHĀGÆ, pl. n. [Ῥαγαί] RHAGÆA, æ. f. [Ῥαγαία Ptol.] Regiuncula est in Parthia, affinis Hyrcaniæ & Persicæ regionibus. Rhagis nomen impositum dicitur a terræ motibus, qui ibi frequenter fiunt, a quibus multæ urbes, ut Posidonius refert, & duo millia vicorum eversa sunt. Strabo lib. 11.

RHĀGAS, ādis. f. [ῥαγάς] pl. Rhagades & RHAGADIA, orum. n. [ῥαγάδια] Diminutiv. vocantur Scissuræ, sive fissa, quæ in sede, pedibus, labiis, aliave qua corporis parte, proveniunt; dictæ a verbo Græco ῥήγνυω, quod significat Rumpo. Plin. lib 23. cap. 4. Attrita sanat & furfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Ibid. cap. 3. Usus ejus cum aceto, aut vino vetere, aut mulso, ut quæque causa exigat in curatione oris, dentium, aurium, ulcerum manantium, genitalium, rhagadum. Idem lib. 7. cap. 15. Arboris ipsius cinis ex melle sedat rhagadia. Alias Scissuras vocat. V. Galen. in lib. Finitionum Medicæ artis; & Cels. lib. 6. cap. 18. 7. Qui & Ani fissa vocat. V. in FINDO.

RHĀGION, i. n. [ῥάγιον] Aranei species, acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis, tanquam imperfectis. Dolor a morsu ejus qualis a Scorpione. Plin. lib. 29. cap. 4. Sane ῥάγιον, dimin. a ῥάξ, vertitur Latine, Parvus acinus.

RHĀGŌĪDES, is. f. [ῥαγοειδής] Tunicula oculi inferior. Cels. lib. 7. cap. 7. 13. Oculus summas habet duas tunicas, ex quibus superior a Græcis κεραπειδής vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adjuncta est, media parte, qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ ῥαγοειδής a Græcis nominatur. Hæ duæ tunicæ cum interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt, extenuatæque, & in unum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhærescunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est. Hæc Celsus. [In edit. Linden. χοριοειδής legitur, quod ex margine, opinor, editionum antiquiorum arripuit, quæ partim χοροειδής, partim mendose κορεοειδής adscriptum exhibent. Est autem Choroïdes, vel Chorioïdes, & Rhagoïdes unius, ejusdemque tunicæ oculi commune nomen, quam vulgo Uveam vocant, dicta. ὅτι ἔοικε ῥαγὶ τῆς βοτρύων, ut vult Rufus Ephes.

RHĀGŌPŌDES, um. m. [ῥαγόποδες] Chiropodes, qui morbo pedum laborant, quasi rupturas in pedibus habentes. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 12. Denique in pedibus quæ fiunt rupturæ, vocantur Chiræ, unde ita affecti Chiropodes nuncupati, velut Rhagopodes.

RHAMNES, um. m. pl. [Ῥαμνήσιοι] Hor. de Arte Poet. 342.
Celsi prætereant austera poemata Rhamnes. Acron, Rhamnes, Luceres, Tatienses, Romanæ tribus erant: vel ut verius, Equites. Hactenus ille.

Rhamnes alii a Romulo appellatos: alii Rhamnes & Luceres vocabula esse Tusca volunt, ut refert Varro lib. 4. de L. L. 9. Sed rectius sine aspirata scribitur. V. RAMNENSES, & RAMNETES.

RHAMNIS, is. f. Urbs fuit in Eubœa, in qua Fortunæ templum habebatur maximum: hinc Rhamnensis, & Rhamnenses. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 13. [V. RHAMNŪS.

RHAMNŪS, i. m. [ῥάμνος] Genus fruticis, asperrimum aculeis, & flore gratissimum. Plin. lib. 24. cap. 14. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior & fruticosior. Is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut ceteri aduncis, foliis majoribus. V. Ruell. lib. 1. cap. 123. Diosc. 1. 119. & Columel. lib. 10. cap. 373. Alias Spina alba.

RHAMNŪS, untis. m. [Ῥαμνοῦς] Pagus in Attica, non procul a Marathone. Plin. lib. 4. cap. 7. & cap. 12. In hac Fortunæ simulacrum fuit Phidiæ manu factum. Unde

RHAMNŪSIUS, a, um. posses. [Ῥαμνούσιος] Quod est ex Rhamnunte. Ter. And. 5. 4. 26.

Hoc certo scio, Rhamnusium se ajebat esse.

Rhamnusia dea, seu Virgo Rhamnusia, Fortuna. Catull. Argon. 62. 395. V. Hesych. & Alexandrum ab Alex. lib. 4. cap. 26.

RHAMNŪSIA, æ. f. [Ῥαμνουσία] Indignationis dea, quam Græci Νέμεσιν vocant. Nam quum Narcissus formæ bonitate abuteretur superbius, recte fingitur ejusmodi Dea adversus eum, qui præsentibus bonis sit indignus. Claud. de Bell. Get. 601.

Sed Dea, quæ nimiis obstat Rhamnusia votis. Ovid. 5. Trist. 9. 9.
Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas. V. NEMESIS.

RHAMNŪSIS, ĭdis. patronym. f. [Ῥαμνουσίς] Ovid. 14. Met. 694.

— memoremque time Rhamnusidis iram. h. e. Rhamnusiæ deæ.

RHAMPSINITUS, i. m. [Ῥαμψίνιτος] Nomen proprium regis Ægypti, ut Herodotus lib. 2. Hist. refert. Idem qui & Ramises & Ramses, & Rhapsaces, & Rhemphis. conf. RAMISES.

RHĂNIS, ĭdis. f. [Ῥανίς] nomen Nymphæ unius Dianæ comitum, cujus meminit Ovid. 3. Met. 171.

Excipiunt laticem Nymphæque, Hyalæque, Rhanisque.

RHĂPHÆ, arum. f. pl. [ῥαφαὶ] Suturæ in cranio, quæ serratæ inter se coalescunt, Rabdoiadas sunt qui appellent.

Item pisces. V. RHAPHIS.

RHĂPHĂĒL, elis. m. [Ῥαφαήλ] Rhaphael Volaterranus, vir insignis doctrinæ & virtutis, nostro ævo excelluit: de quo quoniam Alexander Alexandrinus ejus familiaris ingenue scribit lib. 6. cap. 7. non necesse est hasce paginas replere: sed cupidum lectorem ad Alexandrum remittimus.

Rhaphaeles, Jurisconsulti duo, celebrantur: alter Fulgosius, Comensis alter, quorum uterque Patavii jus civile professus est circiter annum 1420. Volaterr.

RHĂPHĂNA, [Ῥαφανέαι Steph.] Nobilis civitas in Decapoli regione Syriæ. Plin. lib. 5. cap. 18. Plurimi tamen Damascum & Optoton riguas amne Chrysorroa, fertilem Philadelphiam, Rhaphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

RHAPHANE, es. f. [Ῥαφάνη] quæ & Apamia, Oppidum in Media. Plin. lib. 6. cap. 14. Reliqua Medorum oppida, Phausia, Agamzua, Apamia Rhaphane cognominata.

RHAPHANĪTIS, ĭdis. f. [ῥαφανίτις] Iridis Illyricæ genus primum. Plin. lib. 21. cap. 7. Illyrica quoque (de Iride loquitur) duorum generum est, Rhaphanitis a similitudine, quæ & melior: Rizotomos subrufa, optima, quæ contactu sternutamenta movet. Illa herba caulem habet cubitalem, erectum. Floret diversi coloris specie, sicut arcus cælestis, unde & nomen habet.

RHAPHANOS AGRIA, [ῥάφανος ἀγρία] Herba, quæ alias Apios, sive Ischas dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8.

RHĂPHĂNUS, sive RAPHĂNUS, i. m. [ῥάφανος] Genus radicis hortensis notæ. Plin. lib. 19. cap. 5. Cortice & cartilagine constant raphani: multisque eorum cortex crassior etiam, quam quibusdam arborum. Amaritudo plurima illi est, & pro crassitudine corticis, cetera quoque aliquando lignosa. Et vis mira colligendi spiritum, laxandique ructum. Ob id cibus illiberalis: utique si proxime olus mandatur: si vero cum olivis drupis, rarior ructus fit, minusque fœtidus.

Raphanis utebantur veteres ad adulterorum pœnam, quos deprehensos constituebant quadrupedes, ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem summo cum cruciatu grandiores raphanos, aut mugiles pisces, immittebant. Catul. ad Aurel. 16. 19.

Percurrent raphanique, mugilesque. Ubi V. interpp. Juven. 10. Sat 317.

— quosdam mœchos & mugilis intrat.

Aliud raphani genus agreste, de quo Plin. lib 20. cap. 4. Est & sativi usus in Italia, & Armoraciam vocant sativam. Sativi vero decocti mane poti ad ternos cyathos, comminuunt & ejiciunt calculos.

Raphanus, pro Brassica, Hermolaus in lib. 19. Plin. cap. 7. Attica lingua Rhaphanus brassicam significat, non radicem, quam illi proprie raphanida, non raphanum vocabant. Sed postea inolevit atque obtinuit, ut Rhaphanus pro radice caperetur, non pro brassica. Idem in Corollario, cap. 349. Brassicam antiqua Græcia, non Cramben, sed Rhaphanon appellabat: quod & Aristoteles, ut Julius Pollux inquit, & Theophrastus, fere sequitur. Hæc ille. Cornarius in cap. 2. lib. 7. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, Brassicam, inquit, id est κράμβην, a veteribus fuisse item ῥάφανον dictam, Aristot. lib. 5. cap. 19. de animalium historia testatur, ubi de brassicarum erucis ait, αἱ δ' γίγνονται ἐκ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶ ῥαφάνῳ, ὃν καλοῦσί τινες κράμβην. Et sic sane etiam Theophrastus vocat. Atque inde natus error videtur eorum, qui cramben & brassicam, rhaphanum hodiernum esse existimant, æquivoco rhaphani decepti, qui veteribus etiam de brassica, (ut dixi) hodie de ea tantum, quam Radicem & Radiculam appellamus, usurpatur, velut etiam Galen. lib. 2. de Aliment. testatur. Plin. cette lib. 17. cap. 24. in fine, Rhaphanum, ex Theophrasto ut apparet, itidem Rhaphanum reddidit, quam brassicam oportuit, velut ex eodem Theophrasto, lib. 20. cap. 9. manifestum fit, ubi de brassica idem repetit. Hæc & plura Cornarius. Scribitur & Rhephanus. Gloss. Cyrill. ῥέφανος, Radix.

RHAPHANĪNUS, a, um. Adj. [ῥαφανίνος] ut, Rhaphaninum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Dioscor. lib. 1. cap. 36.

RHĂPHĂNIS, ĭdis. f. [ῥαφανίς] Idem quod Radix, vel Radicula, item Rhaphanus. Gloss. Cyrill. Ῥαφανίς, Radix. V. RADIX.

Rhaphanides Thasiæ, apud Cæl. lib. 9. cap. 12.

RHAPHĒA, æ. f. [Ῥάφεια] Oppidum in Palæstina Idumææ, non procul a Rhinocolura. Plin. lib. 5. cap. 13. Forsan idem cum Rhaphia.

RHAPHEION, i. n. Herba eadem quæ Leontopetalon. Plin. lib. 27. cap. 11.

RHAPHĪA, æ. f. [Ῥαφία, Ῥάφεια Steph.] Ptolemæo lib. 5. cap. 19. Urbs Judææ Palestinæ prope Jordanem fluvium, a Judæis *Rama* appellatur.

Rhaphia, [Ῥάφεια] Locus in Arabia post Gazam, ubi Ptolemæus quartus cum Antiocho Magno, prælium commisit. Strabo lib. 16.

RHAPHIS, ĭdis. f. [ῥαφίς] Gr. Acus dicitur. Item piscis genus, qui & Latine Acus dicitur. V. ACUS.

Rhaphidas, ut vult Cæl. lib. 13. Lect. antiq. cap. 28. Dorion in libello de piscibus Rhaphidas aliud multo esse, quam ῥαφάς, dicit: nam esse piscículos, quos & Belonas vocant, auctor est. V. Athen. Deipnosoph. lib. 7.

RHAPHIUS, i. m. Animal. Plin. lib. 8. cap. 19. Pompeji magni primum ludi offenderunt chaum, quem Galli rhaphium vocabant, effigie lupi, pardorum maculis.

RHAPSŌDIA, æ. f. [ῥαψῳδία] Sic dictæ sunt partes Homerici poematis. Nepos 10. 6. 4. Versum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia. V. Scalig. Poet. 1. 41. & Salmas. Exerc. Plin. p. 867. & Suid.

RHAPSŌDI, ōrum. m. pl. [ῥαψῳδοί] Divinorum interpretes dicuntur. Cælius Rhod. lib. 7. cap. 1. Constat nimirum divino instinctu ab interpretibus, quos & Rhapsodos nuncupant, alienam enarrari poesin. V. Suid.

RHASCUPOLIS, V. RHESCUROIS.

RHATŌUS, i. m. [Ῥατοῦς] fluvius Austrum versus in Ionium sinum influens. Strab. lib. 7. Sed Xyl. probante Casaub. legit Ἀραχθος.

RHAUBARIS, is. m. Obris, & Atax ex Cemmeno monte, per Galliam Narbonensem in ipsum mare devolvuntur. Strabo lib. 4. Hæc quidem flumina e Pyreneo monte inter Narbonem & Aphrodisium ex utraque Narbonis parte ac etiam ex Cemmeno monte feruntur in mare, quo ex monte & Atax oritur & Obris, & Rhauraris: quem integriore lectione quidam vocant Araurarim. Gallice, *Eraud*, *Orb*, & *Aude*.

RHAXYALI, orum. m. pl. [Ῥαξύαλοι] Populi sunt extra Germaniæ fines, trans Albim ad Septentrionis oram. Strabo lib. 7. Verum enimvero quid ultra Germaniam exsistat & quid de aliis ex ordine positis, sive Bastarnas appellare oporteat, ut plures arbitrantur, sive alios intermedios, seu Jazygas, seu Rhaxyalos, seu quoslibet alios ex iis, qui pro tecto carris utuntur, non facile protulerim.

R H E

RHEA, æ. f. [Ῥέα] aliis nominibus Ops, Deûm mater, Cybele, Magna mater, Dea Phrygia, Vesta, Idæa, Dindymene, Pylena, Pesinuntia, Enthea, aliisque compluribus nominibus vocitata, re vera (ut auctor est Orpheus in hymnis) Protogenis cujusdam filia. Hanc fabulantur Cæli & Terræ filiam, Saturni uxorem, denique terram esse. Cui quanta religione olim sacra Galli dicti, Sacerdotes ejus facerent, auctores sunt Festus in Gallus, Arnobius, Augustinus, aliique, ex quibus Lilius, 4. Syntagmate Historiæ deorum. Hujus semiviri, id est exsecti sacerdotes, se castrabant furentes. V. Stat. 2. Achil. 154.

Rhea Sylvia, filia Numitoris, Vestæ sacerdos Romulum & Remum (si fides fabulæ) de deo Marte, aut potius furtivo concubitu ex quopiam adolescente, uti adsolent connubio prohibitæ, & concepit & peperit. Livius lib. 1. 4.

RHĒBANUS, i. m. [Ῥηβανός] Fluvius in Faucibus Bosphori Thracii, ut scribit Orpheus in Argonaut. Idem forsan, ac

RHĒBAS, æ. m. [Ῥήβας] Plin. lib. 6. cap. 1. Ergo a faucibus Bosphori est amnis Rhebas, quem aliqui Rhœsum dixerunt. Valer. 4. Argon. 698.

— nigrantia quin jam
Litora, longinquique exirent flumina Rhebæ.

RHECAS, æ. m. Unus ex iis ducibus qui Laconas Heniochiam deduxerunt. Auctor Strabo lib. 11.

RHECTÆ. arum. m. pl. [ῥῆκται] Species terræ motuum, quorum impulsu dissilit tellus, ut habet Apul. de Mundo p. 65. Elmenh.

RHĒDA, vel RĒDA, æ. f. [ἁπήνη] vocabulum Gallicum, ut ait Quintil. lib. 1. in cap. 5. de virtut. & vitiis oration. Est autem genus Leviculi currus, quo gestabantur nobiliores in villas suas, cujusmodi sunt hodie quos Itali *cochos* vocant. Cic. 5. Att. 17. Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, quum in castra proficiscerer, a quibus aberam biduí. Eidem 6. 1. Hic Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnemque aciem suam rhedis & carris circumdederunt. V. Lex. Pitisc. [Gloss. Gr. Lat. Ῥαίδιον, Reda. Conf. Suid. in Ῥαίδιον.

Tollere aliquem rheda. Hor. 2. Serm. 6. 42.

RHEDĀRIUS, a, um. Adj. ut, Rhedarius mulus, Qui rhedam ducebat. Varro 3. de R. R. cap. 17.

RHEDĀRIUS, i. m. [ἁπηνηλάτης] Auriga, rectorque ipsius rhedæ. Cic. pro Milon. 29. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum, adversi rhedarium occidunt. conf. Capitol. Max. & Balb. cap. 5.

RHEDONES, um. m. pl. Galliæ populi, in ducatu Britanniæ, de quibus Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 75. Scribitur & sine aspiratione.

RHĒGIUM, i. n. [Ῥήγιον] Oppidum situm in margine Italiæ, cui Græci a fractura nomen dedere. Hic enim Sicilia avulsa abruptaque est ab Italia, auctore Plin. lib. 3. cap. 8. Olim Rheginæ civitatis ingens fuit potentia, ob eamque causam nomen civitati factum esse alii autumant, quasi Regia urbs foret. Unde & Strabo scribit quosdam existimasse a quodam rege dici potuisse: sicque absque aspiratione scribendum esset. Ovid. 14. Met. 48.

Liquerat & Zanclen, adversaque mœnia Rhegi. Nunc vulgo dicitur *Rezo*, testis Olivarius in Melam.

Rhegium appellatur id municipium, quod in freto Siciliæ est, quoniam id a rumpendo dictum est, quod est Græce ῥῆξαι, eo quidem magis, quia in Gallia Cisalpina, ubi forum Lepidi fuerat, Rhegium vocatur. Festus. conf. Justin 4. 1.

Est alterum illud Rhegium Cisalpinæ Galliæ oppidum, non longe a Parma & Mutina a Lepido instauratum, quod & Rhegium Lepidi pro differentia alterius dicitur, a quo Rhegienses.

RHEGĪNUS, a, um. Adj. [Ῥηγῖνος] Sil. lib. 13. 94.
Dum Lybis haud lætus Rhegina ad litora tendit.
RHEGĪNI, orum. m. [Ῥηγῖνοι] Populi qui Rhegium incolunt. Cic. pro Arch. 5.
RHĒGMA, ătis. n. [ῥῆγμα] in Gloss. Cyrill. Volsura. Estque citra plagam, ut spasma in nervosis, Trauma τραῦμα, ex illato ictu in corpulentis, ut vult Cæl. lib. 3. cap. 17.
RHEGMA, ătis. n. [Ῥῆγμα] Lacus est post Anchialam, qui antiqua navalia habet multa, haud procul a Tarso, qua parte spectat Rhodios. Strabo lib. 14.
RHĒGMŎCHASMUS, i. m. [ῥηγμοχασμὸς] Hians ruptura. Cels. 4. 7. 5.
RHĒMI, ōrum. m. pl. [Ῥῆμοι] Galliæ Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Commentariis, & Plin. lib. 4. cap. 17. Vulgo *Rhemenses*. [Hi videntur esse, qui Stephano Ῥῆνοι, minus recte audiunt. Scribitur & REMI.
RHEMNIA Lex, pœnam calumniatoribus irrogat: Calumniator enim cum falsa intendat sciens crimina, innocentemque laceret immeritum, ea lege coercetur. V. tit. in Pandect. Civil. ad Sen. Cons. Turpil.
RHĒNEIA, æ. f. [Ῥήνεια] Exigua est insula Delo usque adeo vicina, ut a Polycrate Samiorum Tyranno duæ hæ insulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc mortuos suos Delii inferebant, eo quod in Delo nec parere licebat, nec mortuos sepelire, nec canem alere. auctor Thucydides lib. 1. & 3. belli Peloponnesiaci. V. Strab. lib. 10. Hermolaus, Rhenen, vocat, ut & Steph.
RHĒNO, ōnis. f. [δερφέος] Vestis pellicea, præcipue ovilla, ad usum humanum redacta. Ab ovibus nomen habet, quas Græci ῥῆνας appellant. Licebit etiam pelles caprinas Rhenones appellare. Plurimum enim his duobus pecorum generibus indifferenter tribuitur. Cæs. 6. Bell. Gall. 20. scribit Germanos uti parvis rhenonum tegumentis. V. & Varr. 4. de L.L. 35. Isidor. 19. 23. Voss. Etymol.
RHĒNUS, i. m. [Ῥῆνος] Germaniæ fluvius celeberrimus, qui ab Alpibus defluens, tribus ostiis in mare Germanicum effunditur. Cæs. 4. B.G. 10. Rhenus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo spatio per fines Nantuatium, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Triboccorum, Trevirorum citatus fertur: & ubi Oceano appropinquavit, in plures diffluit partes, multis ingentibusque insulis effectis; quarum pars magna a feris barbarisque nationibus incolitur: ex quibus sunt, qui piscibus atque ovis avium vivere existimantur: multisque capitibus in Oceanum influit. Hactenus ille. V. Tacit. 2. Ann. 6.
Rhenus veteribus Germanis dictus est a puritate, quod unda sit limpidissima & pura. Nam *Rein* purum significat. Vel a fluendo, quod *Rinnen* Germanis dicitur. Hic in principio agri Batavorum juxta Lobeccam arcem in tria exit cornua, seu ostia. Primum quod ad Austrum labitur, Flandriam atque Selandiam versus, Cornelio Tacito Ann. 2. 6. & Hist. 5. 26. Vahalis, Cæsari 4. Bell. Gall. 10. pr. Vacalos, Plinio 4. 15. Helium, Marliano Wallis, Conrado Celti Balus, Germanis *der Waal* appellatur. In hoc Mosa fluvius defertur. Secundum ostium, quod medium est, nunc Lecca, *der Lech* dicitur. Tertium Frisiam Occidentalem alluens, ad Septentrionemque descendens, Issula, sive Isela, *die Yssel*, Germanis vocatur. Plinius l. c. & Mela 3. 2. Flevum dicunt. His itaque tribus ostiis Rhenus in Germanicum evolvitur mare, totamque inundat Geldriam, Hollandiam, Selandiam, & Frisiam. Porro quod Ptolemæus & alii multi tria Rheni ostia faciunt, Virgilius loco infra seq. & Veteres duo tantum: hinc accidit, quia tertium ostium, quod hodie *Isela* dicitur, antiquitus non fuit: sed Drusi adversus Germanos bellantis jussu, fossa in mare ducta, factum est, ut munimentum adversus Barbaros esset. Atque ideo Ptolemæo tria sunt Rheni ostia, quæ veteribus duo. Ex Andrea Althamero in Tacitum, & Glareano in Cæsarem. Ovid. 2. Met. 258.
Hesperiosque amnes, Rhenum, Rhodanumque, Padumque.
Caput luteum Rheni. Hor. 1. Serm. 10. 37.
Ripæ feraces Rheni. Lucan. lib. 1. 459.
Bicornis Rhenus: propter duo cornua, seu ostia. Virg. 8. Æn. 727. [Non necesse est de duobus Rheni ostiis intelligi. Forsan enim imaginem fluvii, virili specie, ac capite bicorni, (quomodo fere fluvios effingebant,) respexit poeta.
Citatus Rhenus. V. CITO.
Gallicus. Catull. ad Furium, 11. 11.
Spumans vertice Arctoo. Lucan. lib. 1. 371.
Squallidus. Ovid. 3. de Pont. 4. 108.
Rhenus, pro populis. Rheni accolis,
Minax. Claud. 1. in 1. Cons. Stil. 220.
Rebellis. Stat. 1. Silv. 4. 89.
Flumen Rhenum. n. g. Hor. de Arte Poet. 18. Ubi Schol. vet. V.
Alius item fluvius Italiæ Bononiam alluens. Sil. lib. 8. 601.
— parvique Bononia Rheni. cons. Plin. 3. 36.
RHENI, orum. m. pl. [Ῥῆνοι] Rheni accolæ, Germani videlicet Galli dicti sunt a Pers. 6. Sat. 47. cons. REMI.
RHĒNĀNUS, a, um. Adj. [Ῥηνᾶνος] Unde Cisrhenanus, & Transrhenanus, qua dictione utitur Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 16. Ubii autem, qui uni ex transrhenanis, ad Cæsarem legatos miserunt, &c.
Rhenana manus. Martial. 9. 36.
RHĒON, i. n. [ῥῆον] apud Pharmacopolas Rha barbarum, itemque aliud Ponticum: radix est nobilis, quam medicamentis infertam multis usibus applicant. V. RHA.
RHESCUPŎRIS, vel RHESCYPŎRIS, ĭdis. m. [Ῥησκύπορις] Thraciæ regis Rhæmetalcis frater. V. Tacit. Ann. 2. 64. & 67. Vellej. 2. 129. Spanh. Numm. diss. 8.
RHĒSUS, i. m. [Ῥῆσος] Rex Thraciæ fuit, inquit Servius, qui quum ad Trojæ venisset auxilia, clausisque jam portis tentoria locavisset in litore, Dolone prodente Trojano, qui missus fuerat speculator: a Diomede & Ulysse est interfectus, qui & ipsi speculatum venerant, abductique sunt equi, quibus pendebant fata Trojana. Hactenus Servius apud Virg. 1. Æn. 473.
Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis.
Sithonii tentoria Rhesi. Ovid. 2. de Arte Am. 137.
Nec Rhesi niveæ citæque bigæ. Catul. 56. 26. cons. Suid.
RHESUS, i. m [Ῥῆσος] Fluvius in Zelia Asiæ regione. Strabo lib. 13. Circa Zeliam est Tarsius amnis, qui eadem via viginti locis transitur, quemadmodum is, de quo poeta dixit,
Et septem Rhesi vada, qui a Nicomedia Niceam fertur.

RHETI, vel potius RÆTI, orum. m. [Ῥαιτοί] inter Alpinas gentes, Plinio commemorantur, lib. 3. cap. 20. Hi duce Rheto, a Gallis pulsi, Alpes occupaverunt: & a nomine ducis Rheti condiderunt Rhetiam. Hor. 4. Carm. 4. 17.
Immanes Rheti. Hor. 4. Carm. 14. 15.
Sævi Rheti Claud. in Epithal. Palladii 89. al. Geti. [Ræti, cum diphth. & sine aspirata rectius scribi docet ex vett. monum. Cellar. in Orthographia sua p. 57. & 143. Atque ita constanter Græci.
RHETIA, vel potius RÆTIA, æ. f. [Ῥαιτία] Regio Europæ est, quæ (ut lib. 2. cap. 12. Ptolemæus refert) ab Occasu limites habet montem Adulam, & fontes Danubii & Rheni: ab Ortu Lycium fluvium, qui in Danubium exit, & Rhetiam a Vindelicia dividit: a Septentrione Danubium: a Meridie Alpibus terminatur, supra Galliam Cisalpinam. Post Rhetiam versus Orientem sequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, OEno tantum fluvio disjuncta. Quidam eam Bavariam appellant.
Rhetia antiquitus in Primam, & Secundam, Ripensem, & Mediterraneam fuit divisa, & ab ipsa Germania Danubio flumine separata. Prima Rhetia, quæ & Superior, complexa est Alpes. Sed & trans Rhenum, & Brigantinum lacum, quem Constantiensem vocant, versus Occidentem & Rhodanum flumen suam habet portionem. Insuper bonam ejus provinciæ partem comprehendit, quam Athesinam ab Athesi amne vocant. In Telinam præterea vallem & Larium lacum excurrit: ubi Rheticum vinum in primis generosum profert, quo summopere delectatus est Augustus Cæsar, (teste Suet. cap. 77. vit.) Germani *Veltlyner* & *Passauner*, Traminium & Vernaciolum vocant. Hi Rheti nunc vulgo *Grisones*, *Graubunter*, Engedini, Curiensis, Athesini, Tirolenses, &c. nuncupantur. Rhetia Secunda sive inferior ab Lyco amne, qui primam a secunda disterminat, incipit: & ad OEnum amnem usque porrigitur, qui Rhetiæ & Norici terminus est. Hæc comprehendit Vindeliciam. Bojoarii ipsam hodie incolunt. Rhetia Ripensis, ea est portio provinciæ, quæ Danubii ripam attingit: in qua sunt Ulma, Guntia, id est *Guntzburgum*, &c. Rhetia Mediterranea est tractus qui interjacet, per quem Iler, Guntia, Camilachus, Mindula, Zasum, & Smuter fluvii labuntur.
Rhetiam in provinciæ formam redegit Augustus Cæsar per Tiberium & Drusum, Vellejo Paterculo 2. 95. Suetonio Aug. 21. & Horatio Carm. 4. 4. & 14. testibus.
Universa Rhetia nunc intra Germaniam connumeratur, ad quam olim non pertinebat, moribus, lingua, & flumine Danubio discreta. Germanicum quoque idioma recepit, præter Alpinæ Rhetiæ partem, quæ adhuc Romana lingua utitur. Suevi Alemanni nunc Rhetiam tenent. Andreas Althamerus in Corn. Tacitum. V. Cluver. de Vindelicia & Norico cap. 3. Claud. de Bell. Get. 330.
Prominet Hercyniæ confinis Rhetia silvæ.
RHETĪCUS, a, um. Adj. [Ῥαιτικός] ut, Rheticæ vites, & Rheticum vinum, quod inter generosa Italiæ vina numeratur: quod (ut Strabo lib. 4. scribit) in montanis Rhetorum radicibus nascitur, qui populi Veronam Comumque usque pervenerunt. V. Virg. 2. Georg. 96. Suet. Aug. 77.
Arma Rhetica. Ovid. 2. Trist. 226.
Rheticæ vites. Plin. lib. 14. cap. 2.
Rheticæ Alpes, quæ Rhenum effundunt, late porriguntur, & ab Curia Rhetiæ civitate, supra quam Occidentem versus oriuntur, per Helvetios Tridentum usque contra Orientem vagantur, variaque ascisunt nomina. Incipiunt (inquit Alciatus in Tacitum) ab Adya monte (Straboni corrupte legitur nunc Adula, nunc Aduela) id est inaccesso, vernacula simplicitas montem *Brallium* nuncupat in Volturena, seu ut imperiti, in valle Telina, & in Venetiam protenduntur, donec Ocriæ subeant.
RHETĪCO, ōnis. m. [Ῥητίκων] Mons apud Pomp. Melam lib. 2. 3. Est jugum illud Rhetiæ primæ, inter fines Curientium & Vallesianorum, Helvetiis imminens, cujus adhærens vallis reliquias nominis vetusti servat. Vulgo enim *Bretigau*, est Rhetorum ager, pagus, aut vallis pro Rheticone appellatur. Apparet Pomponium *Bretigau* ad Romanæ linguæ figuram in Rheticonem deflexisse. Andreas Althamerus in Tacitum.
RHĒTOR, ŏris. m. [ῥήτωρ] Acc. Rhetorem vel Rhetora, Qui artem oratoriam profitetur, & dicendi præcepta tradit. Cic. 3. de Fin. 4. Item ipsæ rhetorum artes, quæ sunt totæ forenses atque populares. Martial. lib. 5. 57.
Omnes grammaticosque, rhetorasque
Divites moneo. Plin. Epist. 3. lib. 3. Jam circumspiciendus rhetor Latinus, cujus scholæ, severitas, pudor, in primis castitas constet.
Rhetor a Sophista & Oratore differt, Rhetor est, qui docet, atque artis traditor est eloquentiæ: Sophista vero, apud quem dicendi exercitium discitur: Orator qui in causis publicis & privatis plena & perfecta utitur eloquentia. Cæl. Rhod. lib. 19. cap. 17. conf. Voss. de Nat. & Const. Rhet. cap. 1.
Rhetores, & qui dicendi præcepta tradunt. Cic. 1. de Orat. 84. Græce ab eloquendo ῥήτωρ, & Latine eloquens dictus est. Cic. in Orat. 61. Antiquum enim verbum ῥέω, & per contractionem ῥῶ, quod in futuro facit ῥήσω, idem significat quod Eloquor: unde ῥήσις, eloquutio, & ῥήτωρ, Eloquens.
Cicero noster, dum ego adsum, non cessavit apud rhetorem. Cic. 3. Q. frat. 1.
Eminentissimus rhetor. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Magnus & nobilis. V. NOBILIS.
Congredi cum rhetore. V. CONGREDIOR.
Rhetor interdum pro Oratore usurpatur. Cic. in Brut. 42. At ille ridens, Tuo vero, inquit, arbitratu, quoniam quidem concessum est rhetoribus ementiri & in historiis, ut aliquid dicere possint argutius. Ut enim tu nunc de Coriolano, sic Clitarchus, sic Stratocles de Themistocle finxit. Et in historiis, hoc est etiam in historiis, nedum in aliis rebus. Rhetoribus, & his qui docent artem dicendi, & his qui orant. Utrumque enim Cicero hic complecti voluit: quod & qui docent, declamationes fingant, ac mentiantur: & qui orant, historias sæpe aliter referant. Sic Æschinem mentitum sæpe convincit Demosthenes. Idem libro eodem 265. Reliqui sunt, qui mortui sint; L. Torquatus, quem tu non tam cito rhetorem dixisses, (etsi non deerat oratio) quam, ut Græci dicunt, πολιτικόν. Rhetorem, id est oratorem, in hoc enim libro catalogum texit oratorum. Vel Eloquentem: nam Græce ab eloquendo rhetor, & Latine eloquens dictus est, ut air in Oratore. Πολιτικόν, civilem, Reipublicæ administrandæ peritum. Idem lib. 2. de Fin. 17.
Quasi

Quasi vero perpetua oratio Rhetorum solum, non etiam Philosophorum sit. Juven. 1. Sat. 44.

Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

RHĒTŎRĪCUS, a, um. Adj. [ῥητορικὸς] Quod ad rhetorem sive rhetoricen pertinet. Cic. 2. de Orat. 10. Rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas.

Ars rhetorica Quintil. lib. 2. cap. 17.

More rhetorico loqui. Cic. 1. de Orat. 133.

Umbra, Umbratilis exercitatio. Juvenal. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra.

RHETORICA, orum. n. pl. [ῥητορεία] Cic. de Fato, 4. Rhetorica mihi nostra sat nota.

RHETORICI, orum. m. [ῥητορικοὶ] Libri de Rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1. Post quem tacere modestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret. De Cicerone. Idem numero quoque singulari usus est lib. 3. cap. 5. Sicut ex Ciceronis quoque rhetorico primo manifestum est.

RHETŎRĬCA, æ. vel RHETORICE, es. f. [ῥητορική] Quintil. lib. 2. cap. 15. Huic ejus substantiæ maxime convenit finitio, rhetoricen esse bene dicendi scientiam. Cic. 2. de Fin. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem compressius.

Rhetorica duplex est, altera forensis, altera philosophica, quod lib. 2. de Fin. 17. ostendit Cicero, quum ait: Obsequar igitur voluntati tuæ, dicamque si potero rhetorice: sed hac rhethorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paulo hebetiorem. De forensi sic idem Cic. in Orat. 13. Sic eloquentia hæc forensis, spreta a philosophis & repudiata, multis quidem illa adjumentis, magnisque caruit: sed tamen ornata verbis atque sententiis, jactationem habuit in populo, nec paucorum judicium reprehensionemque pertimuit. Sensus est: Quoniam Philosophi eloquentiam forensem spreverunt, qui poterant ei plurimum prodesse: populares homines ejus studium amplexi, verborum luminibus exornarunt, & populi judicio contenti, quid de se philosophi sentirent penitus neglexerunt. Hanc igitur forensem eloquentiam philosophi spreverunt, non illam doctam & elegantem, quam in Platone & Aristotele videmus. Spreverunt, inquam, quoniam ab administratione Reipublicæ remoti, suis tantum studiis vacabant. Subdit ibidem Cicero: Ita & doctis eloquentia popularis, & disertis elegans doctrina defuit. Doctis, id est, philosophis: Disertis, oratoribus, qui tantum forensi eloquentia instructi, philosophiam non attigerunt.

Exercere rhetoricen apud Grammaticos. Quintil. lib. 2. cap. 1.

RHETORĬCE, Adv. Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Rhetorice, id est, Eleganter, copiose, electis verbis & ornatis, qualibus rhetores uti solent. Tragice, Graviter, & verbis grandibus quibus tragici utuntur.

RHETORICOTĒROS, [ῥητορικώτερος] Compar. Græc. Magis rhetor. Cic. 3. de Orat. 169. Quæ quum dixisset, in Albucium illudens, ne a me quidem abstinuit.

Crassum habeo generum, ne rhetoricotero' tu sis. Versus est fictus a Cicerone ad antiquum morem. Rhetoricotero' dixit pro Rhetoricoteros. Veteres enim s finalem frequenter elidebant.

RHETORĬCOR, [ῥητορίζω] āri. Rhetorum, vel oratorum more loqui. Tertull. de Res. Carn. cap. 5. Ita nos rhetoricari provocant hæretici.

RHETORĬCO, āre. Novius Asinio, Age nunc, quando rhetoricasti, responde, quod te rogo. Nonius, 7. 69.

RHETORISSO, [ῥητορίσσω] āre. Rhetorice loqui. Pomp. Medico, Dolasti uxorem nunc, & propter me cupis concidere, & jam rhetorissas. Nonius, 2. 742.

Rhetorissem. Jo. Picus pag. 364. H. St.

RHĒTRA, æ. f. [ῥήτρα] Responsio Apollinis. Dein de legibus Lycurgi dicitur. Ammian. 16. 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi & axonibus Romam translatas diuque observatas & senescentes paullatim, reparavit Sulla dictator. V. Dempster. Paralip. ad Rosin. Ant. Rom. 8. p. 764.

RHĒTUS, V. RHŒTUS.

RHEUM, i. n. V. RHA, & RHEON.

RHEUMA, ătis. n. [ῥεῦμα] Unda, fluxus, catharrhus, fluentum, impetus aquarum, tempestas, ἀπὸ τοῦ ῥέω, quod est fluo. Hieron. Epist. 46. cap. 2. [Gloss. Gr. Lat. ῥεῦμα, Aquæ cursus. ῥεῦμα ποταμοῦ, Fluentum, Fluor. ῥεῦμα ἐπὶ ποδάγρας, Libor. Forsan pro Livor, ut solet. Apud medicos significat quemvis fluxum humoris, vel Destillationem, in quacunque parte corporis. Hinc Gallica vox *Rheume*, vel *Rhûme*, ut observat Henr. Stephanus in Thes. suo Græco, q. V. To. 3. col. 680.

RHEUMĂTĬCUS, a, um. Adj. [ῥευματικὸς] Qui rheumate sive fluxione laborat. Plin. lib. 29. cap. 6. Humanissimi eorum cinerem crematarum reservandum ad hos usus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoïcis, aut rheumaticis.

RHEUMATĬDĬO, āre. [ῥευματίζομαι] Fluxione laborare. Th. Prisc. 1. 12. Si oculi rheumatidiaverint.

RHEUMATISMA, ătis. n. Idem quod Rheuma, ut vult Cæl. lib. 7. cap. 27. Lect. Antiq. Apud antiquos tamen non invenio.

RHEUMATISMUS, i. m. [ῥευματισμὸς] Fluxio dicitur. a v. ῥευματίζομαι. Plin. lib. 22. cap. 18. Radicem ejus aliqui concisam servari jubent funiculis pendentem, decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. Cæl. Tard. 3. 2. 42.

Rheumatismus ventris. Plin. lib. 27. cap. 12.

RHEXĒNOR, oris. m. [Ῥηξήνωρ] Nausithoi filius, & frater Alcinoi Pheacum regis, & pater Aretes, ab Apolline sagittæ ictu interfectus. Homer. lib. 7. Odyss.

RHEXIA, æ. f. Herba, proprio nomine Onochelos. Plin. lib. 24. cap. 3.

R H I

RHIMOTALCES, is. m. [Ῥιμοτάλκης] Thracum rex, qui ab M. Antonio ad Cæsarem Octavianum transierat. Hic quum Cæsari petulantius, crebriusque inter pocula societatem & convictum exprobraret, illud ab indignante Augusto reportavit: Ἐγὼ, inquit, αὐθάδεσι φιλῶ, αὐθάδεσι δ' ἐπαινῶ, Amo proditionem, Proditores vero odi. Plutarchus in Apophthegm. p. 207. edit. Francf. V. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. lib. 8. cap. 3. & Spanheim. de Usu & Præst. Num. diss. 8 p. 499. Scribitur & Rhœmatalces, & Rhymitalcus. Plut. Rhymetalces, Ῥιμεταλκης.

RHĪNA, æ. f. [ῥίνη] Piscis marinus, alias Squatina. Plin. lib. 32. cap. 7.

RHĪNENCHYTES, æ. m. [ῥινεγχύτης] Instrumentum quo aliquid in nares infunditur. Rhinenchytos Cæl. Aurel. 2. Tard. 4. 82. & 3. 2. 42. Rhinenchyto ferramento, Adjective. V. Rhodium in Scrib. Larg. p. 38.

RHĪNION, i. n. dictum videtur voce diminutiva, hoc est, Limula, quod ad limæ similitudinem cicatrices & callos oculorum deterat: ῥίνη enim Lima est. Celsus lib. 6. cap. 6. De Rhinio collyrio, Collyrium vero aptissimum est, quod Rhinion vocatur. Meminit & Galenus lib. 4. cap. 7. De compos. pharmacor. sec. loc. Habet item Paulus lib. 7. quod Rhinarion vocat. [Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Ῥινίον, Lima redditur.

RHINEÆ, arum. f. pl. sunt Nigriores caricæ. *Figues noires.* Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 15.

RHINNEA, æ. f. Insula Nomadum in mari Arabico. Plin. lib. 6. cap. 28.

RHĪNŎCĔROS, ōtis. m. [ῥινόκερως] Animal, dictum a ῥίν, ῥινὸς, quod Nasum significat; & κέρας, Cornu. Plin. lib. 8. cap. 20. Iisdem ludis & rhinoceros, unius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephanto: cornu ad saxa limato præparat se pugnæ, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Festus, Rhinocerotem quidam putant esse bovem Ægyptium. Pausanias affirmat rhinocerota duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstans, alterum quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Martial. de Spectac. 22. de Rhinocerote & urso,

Namque gravem gemino cornu sic extulit ursum,
Jactat ut impositas taurus in astra pilas.

Rhinocerotis nasum habere dicimus Sagacem & prudentem virum. Martial. lib. 1. 4. ad Librum suum,

Majores nusquam ronchi: juvenesque, senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent. h. e. Producunt mentum & rostrum in tantam longitudinem, ac si esset cornu Rhinocerotis. [Immo Nasum, quo ronchantur. V. RHONCHUS.

Rhinoceros, ponitur pro quodam Vase oleum guttatim fundente lavantibus se in balineis. Martial. lib. 14. 52. Guttus corneus loquitur,

Gestavit modo fronte me juvencus,
Verum rhinocerota me putabis. Juven. 7. Sat. 130.
— exitus hic est
Tongilli, magno cum rhinocerote lavari
Qui solet. i. e. Illo vase ex cornu rhinocerotis facto, quo potentiores utebantur in balneis.

Rhinoceros, per translationem dicitur, Qui dente eminente bronchus est. Lucilius, Bronchus bovillanus dente adverso eminulo, hic est rhinoceros. Quid sit autem Bronchus, vide suo loco.

RHINOCERŌTIUS, a, um Adj. ut, Cornua rhinocerotia.

RHINOCERŌTĬCUS, a, um. aliud Adj. Sidon. Carm. 9. extr.

Rugato Cato tetricus labello
Narem rhinoceroticam minetur.

RHINOCLISIA, æ. f. sec. comm. [ῥινοκλίσια] alterum Callæ herbæ genus. Plin. lib. 27. cap. 8. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, alii Rhinoclisiam. Folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita.

RHINOCOLŪRA, æ. f. sive ut Stephanus, RHINOCURURA, [Ῥινοκόλουρα] legitur in Ægypto fuisse urbs, inde ita nuncupata, quod incolæ forent mutilati naribus, ut Stephanus idem interpretatur, & pluribus exposuit Diodorus. Colura namque dicunt, quæ caudam omnino non habent, aut mutilatam præcisamque habent. Meminit ad Dardanum Hieronymus: sed Rhinocolura ab eo dicitur. Cælius Rhodig. lib. 3. cap. 30. Strabo lib. 16. V. Senec. lib. 3. de Ira cap. 20. cum Not. Lipsi.

RHĪNOS, [ῥινὸς] Pellis: hinc λιπόρρινος, Andreas non contemptibilis auctor: Si Salamandræ (inquit) sanguine, vel manum, vel omnino vestem infeceris, nocumenta ex igne haud prorsum sentiet. Cælius Rhodig. lib. 10. cap. 10. addit; Postremo, animal nec corio contegitur, nec præfulcitur squamma. Quin eo argumento Græcus poeta λιπόρρινον appellavit, quoniam pellem dicant rhinon.

RHINTHON, [Ῥίνθων] Poeta Comicus, patria Tarentinus, nugator vilissimus in agendis præcipue fabulis, ad quem alludunt tam Varro, quam Columella, apud quos modo legitur Mython, modo Rhynton. Varro 3. de R. R. cap. 3. Quis contra nunc Rhinthon non dicit sua nihil interesse, utrum his piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? Eadem verba habet Columel. lib. 8. cap. 16. Athenæus lib. 3. δειπνοσοφιστῶν hunc Rhinthonem citat in comœdia Amphitryone. Cicero quoque ad Atticum 1. Epist. ult. Nam ut ait Rhinthon ut opinor,

Οἱ μὲν παρ' ὕδεν ἐσιν, οἷς δ' ὕδεν μέλει. Ad quem fenariolum, vice proverbii jactatum, putantur allusisse Varro & Columella. Meminit sæpe Pollux. V. & Suid.

RHIOCHARUS, i. m. [Ῥιοχάρος] Fluvii nomen in Colchide. Strabo lib. 10. In Colchidis autem finibus non procul a Dioscuriade Rhiocharus flumen labitur.

RHĪON, i. n. [Ῥίον] Achaiæ promontorium est. Plin. lib. 4. cap. 2. Promontorium Antirrhium, ubi ostium Corinthiaci sinus, minus mille passuum latitudine influentis, Ætolosque dirimentis a Peloponneso. Promontorium, quod contra procedit, appellatur Rhion. Livius quoque lib. 28. 7. hujus Rhii meminit. conf. ANTIRRHIUM. Græcis proprie Verticem, vel Rupem significat.

RHĪPHÆUS, a, um. Adj. Rhiphæi montes, [Ῥίπαια ὄρη] montes Septentrionalis Scythiæ, quorum Cosmographi omnes meminerunt. Plin. lib. 4. cap. 12. Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod ἀπὸ τοῦ ῥιπῆς, hoc est a flatuum vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus. Latini vero tenuem π, mutant in φ, ad differentiam Rhipæorum montium, qui in Arcadia, teste Servio, collocantur. Scribitur & Riphæus, sine aspirata a pr. & Ripæus, ut Græci.

Arces Rhiphææ. Virg. 1. Georg. 240.

Nix Rhiphæa. Stat. 11. Theb. 115.

Pruinæ Rhiphææ. Virg. 4. Georg. 518.

RHIPHÆUS, a, um. Adj. Virg. 3. Georg. 382.

Gens effrena virûm Rhiphæo tunditur Euro.

Rhiphæi Populi sunt Septentrionales Rhiphæorum montium accolæ.

Rhiphæos populos Riphath filius Gomer instituit, quos a se Rhiphæos nominavit, ut scribit Josephus lib. 1. Jud. 7.

RHIPHEARMA, æ. f. Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28. Rhiphearma oppidum, quo vocabulo hordeum appellant.

RHĪPHEUS, sive RIPHEUS, i. m. dissyll. [Ῥιφεύς] unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. Met. 352.
Fuit & alter Rhipheus Trojanus, Justitiæ nomine Trojanis omnibus prælatus: ut auctor est Virg. 2. Æn. 426.

RHITIMNA, æ. f. [Ῥίτμνα] Ptolemæo lib. 3. cap. 17. Urbs Cretæ, hodie Rhetimum, vulgo *Retimo* sive *Retino*.

RHIZAGRA, æ f. [ῥιζάγρα] Forceps, quo Chirurgi dentes radicitus eximunt. Cels. 7. 12. 1.

RHIZÆI, orum. m. pl. [Ῥιζαῖοι] Populi Dardaniæ confines. Sunt in Asia populi de quibus Strabo lib. 7. ita scripsit: Post Ardiæorum & Pleræorum oram maritimam Rizæorum sinus est, & eorundem oppidum cum quibusdam castellis. Hinc

RHIZĬCUS, a, um. Adj. [Ῥιζικὸς] ut, Rhizicus sinus. Apud eundem lib. 7. Post sinum vero Rhizicum Lissus, &c.

RHIZES, um. m. pl. [ῥίζαις] Animalia quædam in Æthiopia frequentia, forma tauris persimilia, vita vero & magnitudine, pugnandi quoque viribus elephantes referentia. Strabo lib. 17.

RHIZIAS, æ. m. [ῥιζίας] Succus est ex radice laserpitii profluens: nam qui e caulibus exprimitur, caulias appellatur. Plin. lib. 19. cap. 3.

RHIZINIUM, RHISINIUM, RHIZON, & RHISINUM, i. n. [Strab. & Steph. Ῥίζων, Ptolemæo, Ῥιζινον] Dalmatiæ oppidum non longe ab Epidauro, in intimo recessu Rhizonici sinus. Plin. lib. 3 cap. 22. Ab Epidauro sunt oppida civium Romanorum, Rhizinium, &c. V. Liv. 45. 26. Hodie *Risine*. Volaterranus putat id esse oppidum quod hodie *Cataro* vocatur; quoniam sinus Rhizonicus hodie *le Golphe de Cataro* dicitur. Hinc

RHIZŌNICUS, a, um. Adj. [Ῥιζωνικὸς] ut, Sinus Rhizonicus. Plin. 3. 22.

RHIZŌNITÆ, arum. m. pl. [Ῥιζωνῖται] Populi, Livio lib. 45. 26. & Steph.

RHIZŎTŎMUS, i. m. [ῥιζοτόμος] Qui radices colligit.
Item herba, Subrusæ iridis species. Plin. lib. 21, cap. 7.

RHIZOTOMŪMĔNA, n. pl. [ῥιζοτομούμενα] a v. ῥιζοτομέω. Rhizotomumena scripsit Micton. Plin. lib. 20 cap. 23.

RHIZUS, i. m. [Ῥιζοῦς] Oppidum in Magnesia juxta Melibœam & Erymnas. Plin. lib. 4. cap. 9.

R H O

RHŌÆ, arum. [ῥωαὶ] sunt Costæ tenuiores mollioresque. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 4. Tenuiores mollioresque costas Græci ῥωὰς vocant.

RHOALI, orum. m. pl. Populi in Mesopotamiæ finibus. Plin. lib. 5. cap. 24. Qui cohærent Mesopotamiæ, Rhoali vocantur.

RHOAS, æ. m. Flumen in Themiscyrena, quod ex Caucaso defluit. Plin. lib. 6. cap. 4.

RHŎDA, æ. f. [Ῥόδη] Rhodiorum in Gallia Narbonensi metropolis: a quibus Rhodiis & Rhodanum dictum putant. Plin. lib. 3. cap. 4. Oppida de cetero rara, præjacentibus stagnis, Agatha quondam Massiliensium & regio Volcarum Tectosagum: atque ibi Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus. [Hæc eadem videtur Rhodanusia, Ῥοδανουσία Steph. & Rhodope Strab.

RHŌDÆI, orum. m. pl. [Ῥωδαῖοι] Strabo lib. 6. de Calabria agens, Ceterum in mediterranea regione Rhodæi sunt & Lupiæ. Item paulo supra, Hinc observato ferente vento, Brundusinis propinquant portubus, & egressi Rhodæos urbem Græcam pedestres ocius adventant; ex qua oriundus Ennius poeta fuit. V. RUDIÆ.

RHŌDĂNUS, i. m. [Ῥοδανὸς] Fluvius Galliæ, a Rhoda, Rhodiorum oppido, ut ait Plin. lib. 3. cap. 4. Adeo magni cursus est, ut vix adversa possit navigari aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, quæ Italiam a Gallia dividunt, non longe a fontibus Rheni & Danubii. Fertur per Lemanum lacum ad Genevam, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Ararim fuscipit. Inde ad meridiem conversus, & Isaram Druentiamque suscipiens, apud Heracleam, uno ostio, & paulo ulterius duobus aliis in mare Tyrrhenum irrumpit. V. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Vulgo, *le Rhosne*. [Quod si Græcis appellationem Rhodani acceptam referimus, multo verisimilius mihi videtur a Rapiditate, qua fertur, nomen invenisse. Ῥοδανὸς enim Rapidus, ut apparet ex Iliad. σ. 576.
Gentes feræ Rhodani. Lucan. lib. 6. 145.
Celer. Tibul. lib. 1. 7. 11.
Torrens. Claud. de mulabus Gallicis 1.
Velox. Claud. 2. in Ruff. 111.

RHODANĬCUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 418. n. 3. IIVIR. VIENNENSIVM PATRONO RHODANICORVM ET ARRICOR.

RHODANĪTIS, ĭdis. f. Sidon. Anacr. Epist. 13. lib. 9.
Rhodanitidas per urbes.

RHŎDIA, æ. f. [Ῥόδια] Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Thetidis filiæ a roseo, ut videtur, genarum colore impositum. Hesiod. in Theogonia v. 351.
Rhŏdia radix, Herbæ nomen proprium, de qua sic Dioscorides, lib. 4. cap. 41. Gignitur Rhodia radix in Macedonia, Costo similis, levior, inæquabilis, quæ contrita rosas redolet. Utilissima capitis doloribus, si madefacta, fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

RHODIGIA Jacoba, mulier quædam Rhodigina, quæ malo genio correpta, a Cælio compatriota deprehensa est mendax in futurorum admonitionibus. Dæmoni malo nomen erat Cincinnatulus. Cæl. lib. 8. cap. 18.

RHODĬGĪNUS Cælius, ex Rhodigio Insubriæ oppidulo, homo tantæ lectionis, scientiæ, sapientiæ, ut vere eum anterioribus omnibus humanarum litterarum scriptoribus palmam præripuisse libere, vereque pronuntiem: nostris vixit temporibus, quem tamen ex solis scriptis cognovimus. Libros Lectionum variarum 30. bibliothecam divinam, posteritati tradidit. [De hoc opere V. Birrii præf.

RHŎDĬNUS, a, um. [ῥόδινος] Adj. a Rhodon, ῥόδον, quod Latine Rosam significat. Unde Rhodinum oleum, quod Rosaceum nostri nuncupaverunt. Plin. lib. 15. cap. 7. de oleo factitio loquens, Sic & rhodinum e rosis, juncinum e junco, quod est rosaceo simillimum.
Rhodinum, aut cum adjectione Oleum rhodinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Itaque simplicissima Rhodini mistura diu fuit, additis omphacio, flore rosæ, &c.

RHŎDĬDES, um. f. pl. [ῥοδίδες] Pastilli ex rosis confecti. Dios. 1. 116.

RHŎDĪTES, [ῥοδῖτης] Gemma a rosæ rubore nomen sortita. Plin. lib. ult. cap. 11. & Dios. 5. 35.

RHŎDŎDAPHNE, es. f. [ῥοδοδάφνη] Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens colore similem rosæ, folium autem indeciduum, simile lauri foliis, unde Rododaphne appellatur, nomine ex rosa & lauro composito: ῥόδον enim Græci appellant, quam nos rosam: & quam nos laurum dicimus, illi vocant δάφνην. V. Plin. lib. 16. cap. 20. Dios. 4. 82. Prudent. Hamartig. 234.
— viridem qui vestit flos rhododaphnen. conf. seq. dict.

RHŎDŎDENDROS, i. n. [ῥοδοδένδρον] quasi Rosa arborescens dicta. Frutex est idem, qui & Nerion & Rhododaphne dicitur a flore roseo, & folio laureo; eam ait esse Barbarus, quæ vulgo *Sabina herba* dicitur, officinis tamen ea est, quæ *Oleander* appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum: Rhododaphnen vocant aut Nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes præsidium, ruta addita, & e vino pota. Pecus etiam & capræ, si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. conf. Dios. 6. 82. dict. super. & f. l. NERIUM. [Mira autem est in hujus vocis interpretatione Grammaticorum inconstantia. Gloss. Lat. Gr. Rosa Græca, λυχνὶς ἢ Ῥοδοδάφνη. & Gr. Lat. Ῥοδοδάφνη, Taxus, Lauria, Andrum, Viburna. An ὑφὲν Lauriandrum? Rosam lauream etiam appellabant, ut docet Apul. 4. Milef. pr. quem omnino V.

RHŎDŎMĔLI, n. [ῥοδόμελι] Mel rosaceum. Pallad. in Majo, cap. 16. & Dios. 5. 35.

RHŎDŌNIA, æ. f. [ῥοδωνιὰ] Locus ubi rosæ enascuntur, sicut Ionia locus in quo violæ excrescunt, quæ vocantur Ia. At Rhoduntia olla. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 10. Ionia si accentiunculam in postrema recipiat apud Græcos, locum signat, ubi violæ nascuntur, quæ dicuntur Ia, quod probat Libanius: sicuti Rhodonia, ubi rosæ. Sunt qui plantam ipsam eo nomine intelligant: quanquam est & ganeati genus condimenti Rhodonia, in Athenæi monumentis. Sed ῥοδωνιά, inquit, λοπὰς nuncupatur quoque, id est olla rhoduntia: concinnabatur avium cerebellis ac porcorum in rosa decoctis, numerosiore addito item garo, oleo, vino, pipere, ovorum luteis, quæ is vocat τῶν ὠῶν τὰ χρυσά. conf. Suid. & Hesych.

RHŎDŎPE, es. f. [Ῥοδόπη] Oppidulum est Emporiensium, quod plerique a Rhodiis conditum fuisse tradunt. Strabo lib. 3. Casaubon. Ῥόδη legit. V. RHODA.
Rhodopes Plin. in Epiro commemorat lib. 4. cap. 1. [Immo Rhodopen montem, postea, quæ ad lævam Epiri sequuntur, in Thracia. V. loc.

RHŎDŎPĒ, es. f. [Ῥοδόπη] Mons Thraciæ, a Rhodope Thracum regina ibi sepulta. Vel a Rhodope Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Sed Ovidius ipsam Rhodopen in montem sui nominis conversam tradidit, quod deos aspernaretur. V. 6. Met. 86. Virg. 8. Ecl. 44.
Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes. Idem 3. Georg. 351.
Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem. i. e. inquit Servius, Qua Rhodope, mons Thraciæ, protentus in Orientalem plagam, Gammaides in Septentrionalem reflectitur. Nam ideo ait, Redit sub axem. Nam axis est Septentrio, qui Græce ἅμαξα nominatur. Hæc Serv. Nunc vocatur Basilissa, βασιλίσσα, quasi montium regina. Aliis Mons argenti dicitur, propter argentifodinas, quæ illic sunt frequentes. Glacialis Rhodope. Ovid. 2. Epist. 113.
Thracia. Senec. Herc. OEth. 12.

RHODOPĒĬUS, a, um. [Ῥοδοπήϊος] Adj. possessivum, quinque syllab. ut Orpheus Rhodopeius, i. e. Thracius. Ovid. 10. Met. 50. Idem 3. de Arte Am. 321.
Saxa ferasque lyra movit Rhodopeius Orpheus.
Rhodopeia spicula, Thracum sagittæ. Sil. 12. 399.
Rhodopeiæ arces, Montes Thraciæ. Virg. 4. Georg. 461.

RHŎDŌPIS, ĭdis. f. [Ῥοδῶπις, Suid.] vel RHŎDŌPĒ, es. [Ῥοδόπη] secundum Plin. Meretrix fuit quædam Thraciæ miræ pulchritudinis, quæ una cum Æsopo captiva fuit. Illam Charaxes Mytilenæus frater Sapphûs maxima pecunia redemit, ut Herodotus scribit lib. 2. Cujus rei etiam meminit Sappho in epistola ad Phaonem apud Ovid. 15. Epist. 63. Hanc eandem Plin. lib. 36. cap. 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, ne quis opes regum miretur: ut majore sit miraculo, eam tantas opes meretricio quæstu conquisisse: asseritque una cum Herodoto, illam Æsopi philosophi conservam & contubernalem fuisse. Juven. 9. Sat. 4.

RHODŌRA, æ. f. Herba. Plin. lib. 24. cap. 19. Rhombotinum (inquit) arborem demonstravimus inter arbusta. Juxta hanc viduam vite nascitur herba, quam Galli Rhodoram vocant: caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum. Præcipua contra tumores, fervoresque & collectiones, &c.

RHŎDŎS, i. f. [Ῥόδος] Nomen urbis, ut ait Strabo, super Orientali promontorio sita, dicta quod capulo rosæ illic invento sit ædificata. Nomen etiam hodie retinet. Ea portubus olim & viis & mœnibus & reliquis ornamentis tantopere ceteras superavit, ut nulla putaretur æqualis: legum præstantia & navalis rei peritia adeo valuit, ut annis multis maris imperio potiretur, & piratarum latrocinia sustulerit.
Eodem etiam nomine dicta est insula, in qua ea urbs est, quam Plinius Lyciæ, & primam Cycladum scribit esse venientibus ab Oriente. Prius Ophiusa dicta est, deinde Stadia, postea Telchin, eo quod Telchines insulam incolerent. Auctor Strabo lib. 14. Sunt qui hanc insulam Carpathio mari adsignant, ut ex Luciniano versu intelligi licet,
Carpathium Rhodos in pelagus se inclinat apertum. Soli sacra est, qui puellæ nomine Rhodi amore captus, Rhodum ab ea nominavit, ut Diodorus lib. 6. refert. Nam ut Solinus cap. 21. auctor est, nunquam ita cælum nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Diodorus Siculus lib. 6. cap. 13. Neptunus jam vir, ex alia Telchinum sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex, femellam unicam nomine Rhodon: a qua & insula cognominata est. Pindarus etiam a Rhodo Nympha dictam scribit, sed, quæ fuerit Apollinis & Veneris filia. Alii a Rusa nomen ducunt, quæ Græce ῥόδον vocatur: vel quod locus ille pulchras ferat rosas: vel quod dum urbs ædificatetur, in fundamentis inventa sit rosa.

rosa. Aurum Rhodi pluisse ob felicitatem insulæ cecinit Pindarus, ubi studia liberalium artium, & in primis oratoriæ facultatis floruerunt. In ea fuit admirandæ magnitudinis Colossus. In ea etiam urbs opulentissima Lindus, ex qua Chares statuarius, qui Colossum fecit, teste Plin. 34. 7. Gymnasium habuit Asiatica eloquentia & mathematicis studiis clarissimum. V. Vitruv. præfat. lib. 6. Dicta etiam est Asteria, Æthræa, Trinacria, Corymbia, Pœessa, Atabyria ab rege. Plin. 5. 31. conf. Meurs. Rhodum, vel Lex Pitisc.
Hanc urbem usque ad An. 1522. tenuerunt Equites Joannitæ, quo Solimannus 2. Turcarum Imp. semestri oppugnatione facta, occupavit, suoque cum tota insula imperio subjecit.
Aspera Rhodos. Stat. 1. Silv. 1. 104.
Clara Rhodos. Hor. 1. Carm. 7. 1.
Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mytilenen. Vel quod in ea nunquam (ut ait Plin. lib. 2. cap. 62) tanta nubila obducantur, ut non aliqua hora Sol cernatur: vel quod clara, nobilis & illustris fuit libertate, re maritima, Romanorum amicitia, rebus gestis, pictura, & artibus etiam liberalibus, quas ibi magni viri sunt professi, & in his Posidonius & Molo, cui Cicero & Cæsar operam dederunt. [Sic & Mytilene clara.
Nobilis. Catull. de Phaselo, &c. 4. 8.
Phœbea. Ovid. 7. Met. 365.

RHODIUS, a, um. Adj. [ῥόδιος] ut Rhodiæ aves. Columel. lib. 8. cap. 11. Vitis Rhodia, Genus est vitis e Rhodo insula primum in Italiam advectum. Virg. 2. Georg. 102.
Non ego te, mensis & diis accepta, secundis
Transierim, Rhodia. V. Varr. L. L. 7. extr.

RHODIACUS, a, um. Adj. Plin. lib. 31. extr. Rhodiacæ spongiæ.

RHODIENSIS, e, Adj. ut Rhodiensis hospes. Suet. Tiber. 62.

RHODUNTIA, æ. f. [Ῥοδοντία] est locus sane munitus, apud Heracleam, non procul ab antiqua Thracide. Strabo lib. 9.

RHODUSSÆ, arum. f. [Ῥόδουσσαι] duæ Insulæ in Bosphoro ante Propontidem & Hellespontum. Plin. lib. 5. cap. ult.

RHŒAS, ādis. f. [ῥοιάς] tertii generis Papaver, quod nostri appellant Papaver erraticum. Plin. lib. 19. cap. 36.

RHŒBUS, i. m. [Ῥοῖβος] Equus fuit Mezentii apud Virg. 10. Æn. 861.
Rhœbe diu, res si qua diu mortalibus ulla est,
Viximus, &c.

RHŒCUS, V. RHŒTUS, & RHÆCUS.

RHŒDIAS, æ. m. Fluvius Macedoniæ, qui in Axium influit. Plin. lib. 4. cap. 10.

RHŒMATALCES, V. RHIMOTALCES.

RHŒO, ūs, f. [Ῥοιώ] Cæl. lib. 7. cap. 15. Vino autem veritas attribuitur: hinc Græci, οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. Superpondii vero id loco fuerit, Staphylum Dionysi filium, Ῥοιώ, id est, Rhœo, filiam suscepisse, quam Apollo compressit; id ubi resci vit pater, conjectam in arcam demisit in mare.

RHŒSUS, V. RHESUS.

RHŒTACES, is. m. Fluvius in Armenia, qui ex Caucaso monte in Arabonem influit: Arabo autem in mare Caspium intrat. Strabo lib. 11.

RHŒTUS, i. m. [Ῥοῖτος] Marrubiorum Rex in Italia, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit novercam, hanc privignus stupravit, quo cognito, quum eum pater persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille, se ad Turnum contulit. Hæc Servius in illud Virg. 10. Æn. 388.
Hinc Sthelenum petit, & Rhœti de gente vetusta
Anchemolum, thalamos ausum incestare novercæ.
Rhœtus, Centaurus, Ixionis filius. Lucan. lib. 6. 390.
Teque sub Ætnæo torquentem vertice vulsas,
Rhœte ferox, quas vix Boreas inverteret, ornos. conf. Horat. 3. Carm. 4. 55. Rhetus ab aliis scribitur, ab aliis Rhœcus.
Insanus multo Rhœtus laccho. Valer. 1. Argon. 141.
Quidam Rhœtum montem Trojanum fuisse dicunt, in quo Ajax Telamonius postquam se ipsum interfecit, sepultus fuit. [Immo Rhœteum.

RHŒTEUM, i. n. [Ῥοίτειον] Troadis oppidum & promontorium, ubi fuit Ajacis Asylum, inquit Servius, sicut in Sigæo Achillis.
Capax Rhœteum. Ovid. 4. Fast. 279. al. Rapax.

RHŒTEUS, [Ῥοιτεύς] & RHŒTEIUS, a, um. Adj. ut,
Litora Rhœtea. Virg. 6. Æn. 505.
Oræ Rhœteæ. Virg. 3. Æn. 108.
Profundum Rhœteum. i. e. Mare. Ovid. 11. Met. 197.

RHŒTI, V. RHETI.

RHOICUS, V. RHUS.

RHOÏTES, æ. m. [ῥοίτης] Vinum ex malis Punicis expressum, quæ Græci ῥοιάς appellant. V. Plin. 14. 16. Dioscorides lib. 5. cap. 25.

RHOLUS, i. m. Unus ex his architectis, qui Lemnium Labyrinthum ædificarunt. Plin. lib. 36. cap. 13.

RHOMBITES, æ. m. [Ῥομβίτης] major & minor, nomina sunt locorum in Mæotide, de quibus ita Strabo lib. Geographiæ, 11. Navigantibus secus terram & ad octingenta stadia Tanaide progredienti, primum est is, qui magnus Rhombites dicitur, ubi piscatio multa est, & condituræ aptæ: deinde aliorum octingentorum stadiorum intervallo, est minor Rhombites; quod promontorium non adeo piscibus abundat. Majores Rhombitani insulas habent stationibus plenas, &c.

RHOMBUS, i. m. [ῥόμβος] Græca vox est, significatque Figuram quadratam solidam, cujus latera omnia sunt æqualia, anguli vero obliqui, tetrapleuros, id est, quatuor laterum. Hic si in terram jactetur, volvitur ad similitudinem fere cylindri.
Rhombus item apud Theocritum est magicum instrumentum. Corymbum ab Athenienfibus quidam dici putant. Apollonii interpres Rhombum esse rotulam dicit, quam loris diverberantes circumagunt, atque ita sonum inde eliciunt. Quidam etiam Didymon vocant Rhombum dimidiatum.
Utebantur maleficæ mulieres ad deducendam lunam tortis filis confecto. Martial. lib. 9. 30.
Quæ nunc Thessalico lunam deducere rhombo.
Rota staminea rhombi. Propert. lib. 3. 6. 26.
Rhombus, Torques, sive machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lanicium nent.
In re militari etiam transformatum in triquetrum, cuneum seu rostrum vocamus.
Rhombus strumba, seu bombix.
Rhombus, jaculi evibratio, apud Pindarum, quæ sine rotata vertigine non fiat. Cælius Rhodigin. lib. 9. cap. 22. [Gloss. Gr. Lat. ῥόμβος, Tornus. V. & Suid.
Rhombus, Piscis, quem Græci alio nomine ψήτταν vocant, ut scribit Athenæus lib. 7. extremo. A figura autem Rhombus appellatus est. Galli lingua vernacula *turbinem*, & *turbonem* nominant. Piscem fuisse magni pretii declarat. Hor. 2. Serm. 8. 30. Juven. 4. Sat. 39.
Incidit Hadriaci spatium admirabile rhombi
Ante domum Veneris. Martial. lib. 13. 81.
Quamvis lata gerat patella rhombum,
Rhombus latior est tamen patella. Sic Plin. lib. 32. cap. 9.
Grandes rhombi. Hor. 2. Serm. 2. 95.
Rhombus, Fasciæ genus apud Galenum in lib. de Fasciis.

RHOMBOIDES, [ῥομβοειδής] quod Rhombi assimile est.
Rhombus, est quadrilatera figura, quæ tamen rectangula non est: sicut Rhomboides, quod in contrarium collocatas lineas, atque angulos habet æquales, non autem rectis angulis, neque lateribus æquis, continetur.

RHOMPHÆA, æ. f. [ῥομφαία] Genus gladii. Liv. 31. 39 Thracas quoque Rhomphæas, ingentis & ipsæ longitudinis, inter adjectos undique ramos impediebant. V. Isidor. 18. 3. Valer. Flacc. 6. Argon. 98.
Æquaque nec ferro brevior, nec rhomphæo ligno. Penultima corripitur a Flacco hoc loco, licet a Græcis scribatur cum diphthongo ῥομφαία. Heinsius legit Rumpia. [An Framea? Gloss. Græc. Lat. Ῥομφαία, Framia, Gladium. Vox Germanica, teste Tacito, *Ein pfriem*. V. FRAMEA.

RHOMPHÆALIS, e. Adj. Prudent. Cathem. 7. 93.
Dextram perarmat rhomphæali incendio. i. e. Rhomphæa flammante.

RHONCHUS, i. m. [ῥόγχος] Stertentis sonus, nomen fictitium. Martial. lib. 1. 4.
Majores nusquam rhonchi: juvenesque, senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent. de hac & seq. dict. V. mox ad RHONCHISSO.

RHONCHO, āre. Sidon. 1. Epist. 6. Bubsequæ rusticani, subulcique rhonchantes.

RHONCHISSO, [ῥογχάζω] āre. Stertere. Plaut. Cyathissat dum cœnat: dum dormit, rhonchissat. [Ita Calepin. Sed locum frustra quæras. In Gloss. Græc. Lat. Ῥογχάζω, Runcino, & in Lat. Gr. Runcinat, Ῥυγχίζει, καὶ ῥογχάζει. Sterto vero Ῥέγχω in utroque Gloss. longe utique distante significatione, redditur. At in Gloss. Gr. Lat. Ῥύγχαινα, Nasuta, Ῥύγχος, Rostrum. Quod Græcis neut. est, & ἀποπεπτωμένως quoque scribitur. Sed non dubito, quin etiam Ῥύγχος, ε. m pro Nasuto usurparint, ita ut Martialis Rhynchi scripserit, quum Nasutos intelligi vellet, & minime Stertentes, nisi forte errore litteræ Rhonchos pro Rhynchis Romanum vulgus appellabat, quod ex imitatione Sidonii verisimile fit. conf. Suid. in utraque voce.

RHONCHISONUS, a, um. Adj. Qui sonat rhonchos, & derisor est. Sidonius Carm. 3.
Nec nos rhonchisonos rhinocerote notat.

RHOPALON, i. n. [ῥόπαλον] Græcis Clavam significat. Quæ quia Herculi tribuitur, inde sic dicta est Herba, quam alii Nymphæam, alii Heraclion nominant. Plin. lib. 25. cap. 8. Nymphæa nata traditur, Nympha, zelotypia erga Herculem, mortua. Quare Heraclion vocant aliqui, alii Rhopalon, a radice clavæ simili. Ideoque eos, qui biberint eam, duodecim diebus coitu genituraque privari. Laudatissima in Orchomeno & Marathone. Bœoti Madon vocant, qui & semen edunt. Nascitur in aquosis, foliis magnis, in summa aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio simili, & quum defloruit, capiti papaveris, tenui caule: secatur Autumno. Radix nigra in sole siccatur, adversaturque alvinis.

RHOPALICUS, a, um. Adj. [ῥοπαλικός] Grammaticis Rhopalicus versus dicitur, qui a monosyllaba voce incipiens gradatim crescit, & ῥόπαλον, i. e. Herculis clavam imitatur, ab angusto & tenui in latitudinem desinens. ut,
Spes Deus æternæ stationis conciliator. V. Salmas. ad Solin. p. 942.

RHOPTRON, i. n. [ῥόπτρον] est quod nos in janua Cricum dicimus. Lysias: Ad sacrum rhoptrum equum destinavit. Cæl. lib. 8. cap. 13. Ex Suida.

RHOSOS, i. f. [Ῥῶσος Steph. Ῥωσὸς Strab.] Oppidum Syriæ ad Casium montem, inter Issum Ciliciæ & Seleuciam positum. Plin. lib. 5. cap. 22. & Strab. lib. 16. Scribitur & Rhossus.

RHOSIUS, a, um. Adj. Plin. lib 5. cap. 22. Oppidum Rhosos, & a tergo portæ, quæ Syriæ appellantur, intervallo Rhosiorum montium & Tauri.

RHOSIACUS, a, um. Adj. [Ῥωσιακός] Idem. ut, Rhosiaca vasa. Cic. 6. Att. 1.

RHOSPHODUSA, æ. f. alio nomine a Stephano Rhodussa dicta, Insula est maris Pontici, paulum admodum a Matra distans. Plin. lib. 4. cap. 13. Al. Rhodusa. q. V.

RHOSSUS, V. ROSOS.

RHOXALANI, orum. m. [Ῥωξαλανοί] vel RHOXOLANI, [Ῥωξολανοί] Populi in Scythia Septentrionali, inter Borysthenem & Tanaim amnes, campestria incolentes. Strabo lib. 7. Plin. lib. 4. cap. 12.

RHOXANA. æ. f. [Ῥωξάνη] Oxyartis Bactrii filia, & uxor, ex captiva, Alexandri Magni, quæ illi jam vita functo postumum peperit, de qua multa tum apud Q. Curtium lib. 8. 4. 23. qui Cohortanum vocat patrem, & 10. 6. 9. Arrianum lib. 4. & 7. tum apud Plutarchum in opusculo de Virt. & Fortuna Alexand.

RHOXOLANI, V. RHOXALANI.

R H U

RHUDIÆ, V. RUDIÆ.

RHUS, rhōis. f. [ῥοῦς] Fruticis genus, duplicem utilitatem habentis: ab antiquis enim ad condienda opsonia veniebat, & concinnandis conficiendisque pellibus utilis erat, unde frutex coriarius, & rhus furorius appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhus, quæ erythros appellatur, frutex est, & hujus fruticis semen vim habet astringendi, refrigerandive. Vulgo vocatur *du Rhodoul*. Eo utuntur coriarii ad coria depilanda.

RHOICUS, a, um. Adj. [ῥοϊκός] Plin. lib. 25. cap. 11. Medici rhoicis utuntur ad contusa. Subaudi Foliis.

RHUSCENO, V. RUSCINO.

RHUSELINON, i. n. [ῥουσέλινον] Apium rusticum. Apul. de Herb. cap 8.

RHYAS, ădis. f. [ῥυὰς] est, Vitis genus apud Suidam, Item vitium earum, quum effluunt.
Rhyas, dicitur, quum angulos oculi ex latente quadam causa fecesserit, aut prava curatione sublatus fuerit, ut lacrimas continere non amplius possit: sed humorem dimittat. Galenus in lib. Finitionum medicæ artis. conf. Suid. in ῥυάδες.
RHYMITALCUS, V. RHIMOTALCES.
RHŸMUS, i. m. [ῥῦμος] Mysiæ fluvius juxta Alasiam fluens, & per Mygdonium campum in Rhyndacum influens. Strabo lib. 12.
RHYNDACUS, i. m. [ῥύνδακος] Fluvius, teste Strabone lib. 12. ex Aranitide ortum habens, qui assumptis ex Abrettana Mysia cum aliis, tum etiam Mecesto, ab Anchora Abasitica in Propontidem juxta Besbicum insulam emittit.
RHYNTNON, V. RHINTHON.
RHYPAROGRAPHUS, RHYPODES, RHYPOGRAPHUS, V. RHYPOS seq.
RHYPOS, i. [ῥύπος] m. & n. Pulvis sordidus, sordes, pulverulentum. Galen lib. 8. de Simplicium medicamentorum facultatibus cap. 82. Hinc
RHYPŌDES, is. m. [ῥυπώδης] Emplastrum ad extrahendum, a Sordium colore sic dictum Cels. 5. 19. 5. &
RHŸPOGRĂPHUS, [ῥυπογράφος] vel potius
RHŸPĂRŌGRĂPHUS, i. m. [ῥυπαρογράφος] A ῥυπαρὸς Sordibus, & γράφω Pingo, Sordidarum humiliumque rerum pictor. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia, ob hoc cognominatus Rhyparographus, in iis consummatæ voluptatis: quippe eæ pluris veniere quam maximæ multorum.
RHYPTŪSA, æ. f. [ῥύπτουσα]. Medicamentum abstergens. Cels. 5. 26. 23. A ῥύπτω Abstergo.
RHYSSŌSIS, ĕos, f. [ῥύσωσις] Morbus est oculorum, quem Latine Rugationem appellamus. Cæl. lib. 7. cap. 20.
RHYTHMUS, i. m. [ῥυθμὸς] Latine Numerus dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sunt numeri rhythmi, qui neque finem habent certum, nec ullam in contextu varietatem: sed qua cœperunt sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. Diomedes, Rhythmus est versus imago modulata, servans numerum syllabarum, positionem sæpe sublationemque continens. Differt a Metro: quia temporum, syllabarum, pedumque congruentia in infinitum multiplicatur ac profluit. V. & Suid.
Translate Vitruv. 1. 1. Est ratiocinatio medicis de venarum rhythmo. i. e. De harmonia & justa proportione pulsuum.
RHYTHMĪCUS, a, um. Adj. [ῥυθμικὸς] ut, Rhythmica musicæ pars. Isidor. Orig. 2. 16. & 21.
Tempus rhyrhmicum. Mart. Capel. 9. p. 327.
RHYTHMĪCUS, i. m. [ῥυθμικὸς] Musicus dicitur, Qui numeros in cantu vel in prolatione aut sono observat. Cic. 3. de Orat. 190. Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda.
RHYTHMĪCE, es. f. [ῥυθμικὴ] Mart. Capell. 9. p. 327. Rhythmice est ars omnis in numeris.
RHYTHMIZŌMENON, i. n. [ῥυθμιζόμενον] Materia numerorum. Idem 9. p. 336.
RHYTHMIZATIO, ōnis. f. Vet. Interpr. Irenæi 2. 20. Apta rhythmizatio.
RHYTHMŎĪDES, is. [ῥυθμοειδὴς] i. e. Similis numeris. Mart. Capel. 9. p. 327.
RHYTHMŎPŒIA, æ. f. [ῥυθμοποιία] Rhythmificatio. Idem l. c.
RHYTIUM, i. n. Genus vasis curvi, instar lunæ cornuum. Martial. lib. 2. 35.
Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ,
In rhytio poteras, Phœbe, lavare pedes. al. Imbricio. V. Imbricium, in IMBREX.

R I C

RĪCA, æ. f. est Vestimentum quadratum, fimbriatum, & purpureum, quo Flaminicæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt, quod ex lana fiat succida alba, quod conficiunt virgines ingenuæ patrimæ, matrimæ, cives, & inficiatur cæruleo colore. Hæc Paulus. conf. Festus. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum. Nonius 14. 15. Rica est quod nunc sudarium dicimus.
Rica, a ritu, inquit Varro de L. L. 4. 29. quod Romano ritu sacrificium feminæ quum faciunt, capita velant.
RICŬLA, æ. f. dimin. pro Rica ponitur, apud Festum. Turpil. apud Nonium 14. 16. Velitern.
Ducit me secum, postquam ad ædem venimus,
Veneratus deos. Interea aspexit virginem,
Injectam in capite riculam indutam ostrinam.
Ricæ, & riculæ, inquit Festus, vocantur parva ricinia, ut palliola ad usum capitis facta.
RICĪNUS, a, um. Adj. apud Non. 14. 15. ut Mitra ricina. Varr. Prometheo lib. 1. Aliæ mitram ricinam, aut mitram Melitensem.
RICĪNIUM, i. n. Palliolum est femineum breve. Varro de Vita populi Romani lib. 1. Et quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. Cic. 2. de Legib. 59. Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. Varro παφῇ Μενίππου, Nihilo magis dicere muliebre, quam de muliebri ricinio palliolum simplex. Quidam Ricinus scribunt. Al. Recinium. q. V. ut & Voss. Etym. p. 434.
RICINIĀTUS, a, um. Adj. Ricinio indutus. Arnob. lib. 6. adversus gentes, Fronte Janus ancipiti, riciniatus Juppiter.
RĪCĪNUS, [κρότων] Genus vermis, canes acrius atque boves infestans. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quod muscæ, & ricini & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) eas exulcerare. Plin. lib. 22 cap. 18. Et ricinos canum necant. Columel. lib. 6. cap. 2.
Ricini quoque ovium sunt. Cato de R. R. cap. 103. V. Plin. 11. 34. conf. REDIVIUS. Gloss. Lat. Græc. Riginus, κρότων. scribe Ricinus, ut in Gr. Lat. κρότων, φθείρ, Ricinus.
Ricinus, [κίκι] Frutex grana ferens ricinis animalibus similia, unde nomen traxit. Græcis Cici appellatur. Plin. lib. 15. cap. 7. Proximum fit & e Cici arbore in Ægypto copiosa: alii crotonem, alii trixin, alii sesamum silvestre appellant. Et paulo post, Nostri eam vocant ricinum, a similitudine seminis. Vulgus nostrum hodie vocat *palmam Christi*. Cujus e semine & granis exprimitur oleum cibis fœdum, lucernis emplastrisque utile, cicinum appellatum, inquit Dioscorides lib. 4. cap. 164. Galenus Cicininum vocat. Ceterum ricinum Hetrusci phaselum Romanum appellant.
Ricinus, Mori fructus immaturus. Plin. lib. 23. cap. 7. Mori germinatione, prius quam in folia exeant, sinistra decerpi jubentur futura poma, ricinos Græci vocant. Hi terram si non attigere, sanguinem sistunt adalligati.
RICTO, RICTUS, V. RINGO.
RICOTIA, æ. f. Medicamenti genus. Octav. Hor. 1. 5.
RICULA, V. RICA.

R I D

RĪDEO, si, sum, [γελάω, μειδιάω, μειδιάω] ēre. notæ significationis. Cic. 5. Verr. 62. Ridere convivæ, cachinnari. Gell. lib. 1. cap. 19. Rex, quasi avus ætate desiperet, risit.
Fletu misto risit. Stat. 9. Theb. 820.
Ore ridere catuli Gallicani, est Turpiter & late inter ridendum os diducere, ut patulus erat oris rictus canibus Gallicis venaticis. Catull. 40. 9.
Ridere catuli ore Gallicani. Turnebus.
M. Crassus semel in vita risit, ex quo vocatus ἀγέλαστος. Cic. 5. de Finib 91.
Alicui ridere. Plaut. Truc. 5. 8. Virg. 5. Æn. 358.
— risit pater optimus olli.
Rideo canterio; Proverbium est, quod Sinnius Capito interpretatur de iis, qui principio rei alicujus inchoatæ deficiunt animo. Sulpicius Galba, quum in provinciam exiens ad portam ipsam Canterium suum animadvertisset cecidisse, Rideo, inquit, canteri, te jam lassum esse, quum tam longum iter iturus, vix id sis ingressus. Festus.
Ridere aliquem, vel aliquid, pro Deridere. Ter. Adelph. 4. 2. 10. Cic. de Arusp. Resp. 8. Quum riseritis impudentiam hominis, tum a me de tota concione audietis. Ovid. 2. Fast. 356.
Ridet amatorem Lyda puella suum.
Deos ridere inultum. Ovid. 3. Amor. 3. 20.
Nivem risi atram, teque hilari animo esse & prompto ad jocandum valde me juvat. Cic. 2. Q. frat. 2.
Risum ridere. Cic. 7. Fam. 26. Videris mihi vereri, ne si istum habuerimus, ridcamus γέλωτα Σαρδόνιον. Atticismus. conf. RISUS.
Vitia ridere, pro De vitiis. Tacit. in lib. de moribus German. 19. De severitate in adulteriis puniendis, Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, sæculum vocatur. Hoc est, Nemo connivendo vitia probat, vel excusat: nemo arridet, applaudit, blanditur vitiis, nemo vitiis prætexit illud, sic sæculum est.
Versus alicujus ridere. Hor. 1. Serm. 10. 54.
Ab omni conventu rideri. Hor. 1. Serm. 7. 22.
De re aliqua ridere. Cic. 14. Att. 15. De hæresi Vestorina, & de Phetrionum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere.
Ridere in stomacho. Cic. 2. Fam. 15. Hoc aspersi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. [i. e. Non obstante stomacho.
Intempestive ridere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum. Hor. 1. Epist. 7. 27.
Ridere etiam dicitur quicquid hilaritate nobis adblanditur. ut,
Omnia nunc rident. Virg. 7. Ecl. 55.
Æquora Ponti tibi rident. Lucret. lib. 1. 8.
Angulus mihi ridet, i. e. Arridet, placet. Hor. 2. Carm. 6. 13.
Domus ridet argento, Splendet. Hor. 4. Carm. 11. 6. Acron.
Fortuna ridet vultu sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.
Tempestas ridet. Lucret. lib. 5. 1394.
Venus dulce ridet. Ovid. 16. Epist. 83.
RIDO, ĕre. antiquum, Idem. Lucret. lib. 3. 22.
— diffuso lumine ridit. al. Ridet.
RIDENS, entis. Partic. [γελῶν] ut, Arridere ridentibus. Hor. de Arte Poet. 101.
Dulce ridens. Catul. ad Lesbiam, 49. 5.
Undæ ridentes. Lucret. lib. 5. 1003.
RIDENDUS, a, um. Partic. [γελαστός] Hor. 1. Epist. 1. 9.
Solve senescentem mature sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.
RIDĬBUNDUS, a, um. Adj. [μειδιῶν] Abunde ridens. Plaut. Epid. 3. 3. 33.
Ita ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. V. Gell. lib. 11. cap. 15. ubi late de his quæ in BUNDUS finita sunt, differit.
RĪSIO, ōnis. f. [μειδιασις, γέλασις] Plaut. Stich. 5. 2. 10.
Quot ego voluptates fero, quot jocos.
RĪSUS, ûs. m. Idem quod Risio. [γέλως, μειδίασμα] Plaut Milit. 4. 2. 81.
— nequeo hercle quidem risu meo moderarier. Al. Me admoderarier.
Blando risu fraudem prætexere. Claud. 1. in Rufin. 99.
Gratus risus. Hor. 1. Carm. 9. 22.
Ineptus. Catul. in Egnatium, 37. 16.
Lentus. Hor. 2. Carm. 16. 26. Al. Lætus.
Multus. Hor. 4. Carm. 13. 27.
Soluto risu ludere. Virg. 2. Georg. 386.
Tremulus. Lucret. lib. 1. 918.
Adimere risum. V. ADIMO.
Compescere mappa. Hor. 2. Serm. 8. 63.
Concitare risum. Cic. 2. de Orat. 235. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quo modo exsistat, atque ita repente erumpat.
Consequutus est risus. Cic. 5. Fam. 2. Visa est oratio non injucunda, & mediocris quidam est risus consequutus.
Consumere risum. V. CONSUMO.

Continere. V. CONTINEO.
Elicere risum alicui. Juven. 7. Sat. 212.
Est risus de. Cic. 2. Philipp. 73. Qui risus hominum de te erat?
Excipere aliquid risu & osculo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Excitare risum. V. RIDEO.
Excutere sibi risum. Hor. 1. Serm. 4. 34.
Factus est risus. Cic. 6. Verr. 27. Risus populi atque admurmuratio omnium facta est.
Mereri risum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Movere risum. Cic. 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis quam stomachum movere solet.
Movere risum facto aliquo, vel ipso vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Quatere populum risu. Hor. 2. Epist. 2. 84.
Solventur risu tabulæ. Hor. 2. Serm. 1. 86. Audax Metonymia. Tabulæ i. e. Judices.
Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. 292. Equidem in quibusdam risum vix tenebam.
Tollere risum. Hor. in Arte Poet. 381.
Risus sæpe plurali numero, non poëtæ modo, sed & Oratores dicunt, quum Magnum risum intelligi volunt. Lucret. 5. 1402.
Unde oriebantur risus, dulcesque cachinni.
Lacrimosi. Stat. 6. Theb. 164.
Obscæni. Ovid. 2. Trist. 409.
Teneri risus pueri. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 346.
Captare risus. Cic. 2. Tusc. 17. Epicurus ea dicit, ut mihi risus captare videatur.
Conciliatur risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Consequebantur magni risus. Cic. 2. Q. frat. 6.
Dare risus alicui. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Edere miros risus. Cic. 2. Q. frat. 9. Memini quum hominem portarem ad Bajas, &c. miros risus nos edere.
Ridere risum Sardonium *Ris d'hoste*, apud Gallos; Ridere risum Sardonium, in eos dictum, qui præferunt lætitiam, cum intus angantur curis, quique blanditiis velant odium. Risus Sardonius dicitur, quod in Sardinia Apiastro similis herba nascatur, cujus esus diducto ore velut ridentes homines mortem oppetere cogit. V. Chiliad. Describit periphrasi Tibul. lib. 3. 6. 35.
Non bene mendaci risus componitur ore. conf. Risum ridere in verbo.

RISUS, Idoli nomen. Deum enim risuum multi olim populi, risu, gesticulatione, summaque lætitia coluerunt. Lilius Syntag. 1. lib. Histor. Deorum: Risus simulachrum, ut Dei, Lycurgum apud Lacedæmonios erexisse testis est Plutarchus. (p. 55. ed. Francf.) Putabat enim ille, Risum laboris & modesti victus esse condimentum. Apud Apulejum quoque (2. Met. extr. & 3. Met. p. 134. Elmenh.) Risus, quod etiam interpres notat, mentio est. Hypatenses Thessali huic Deo quotannis rem divinam in summa lætitia faciebant γέλωτος θεῦ, id est Dei risus. Pausanias meminit.

RISOR, ōris. m. [γελαστὴς] Hor. in Arte Poet. 225.
Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet Satyros.

RISŌRIUS, a, um. Adj. Fulgent. Mythol. 2. Risorii honores.

RISĬBĬLIS, e. Adj. Aptus ad ridendum: utuntur eo Philosophi scholastici.

RIDICŬLUS, a, um. Adj. [γελοῖος, καταγέλαστος] Qui vel quod aliis risui est, & de quo alii rident. Ter. Eun. 2. 3. 13.
At ego infelix, neque ridiculus esse, neque plagas pati
Possum. Cic. 4. Verr. 143. Hoc postulatum de statuis ridiculum esse videatur ei, qui rem sententiamque non perspiciat. Cic. 2. Verr. 19.
Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur. Plaut. Stich. 1. 3. 68.
Jocos ridiculos vendo, agite, licemini. Al. Logos.
Ridiculus proprie dicitur, Qui in rebus turpibus ridetur. Festus.
Ridiculus, Facetus, quique diceret ea, quibus homines riderent, non ipse rideretur. Cic. in Brut. 217. Cn. Sicinius, homo impurus, sed admodum ridiculus, neque aliud in eo oratoris simile quicquam: is quum Tribunus plebis Curionem & Octavium Consules produxisset, Curioque multa dixisset, sedente Cn. Octavio collega, qui devinctus erat fasciis, & multis medicamentis, propter dolorem artuum, delibutus: Nunquam, inquit, Octavi, collegæ tuo gratiam referes: qui nisi se suo more jactavisset, hodie te istic muscæ comedissent. Et libro eodem, 114. Longe autem post natos homines improbissimus C. Servilius Glaucia, sed peracutus, & callidus, cum primisque ridiculus. i. e. Facetus, cujus etiam joci lib. 2. de Orat. 217. ponuntur.
Facie magis, quam facetiis, ridiculus. Cic. 1. Att. 10.
Multa Græcorum ridicula & falsa. Cic. 2. de Orat. 217.
Mus ridiculus. Hor. de Arte Poet. 139.
Poema ridiculum. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Rem ô ridiculam! Catul. ad Catonem, 54. 1.
Ridiculissimus, antiquum. Plaut. Stich. 2. 2. 58.
Quando adbibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus. al. Ridiculosissimus.

RIDĬCŬLUM, i. n. [γελοῖον] Res, vel Sermo risum excitans. Ter. And. 3. 1. 6. Hui, tam cito? ridiculum. Idem Eun. 5. 7. 3.
Mihi solæ ridiculo fuit, quæ, quid timeret, sciebam. Gloss. Græc. Lat. Γελοῖον, Ridiculum, Jocus.
Dicuntur sæpe etiam sententiose ridicula. Cic. 2. de Orat. 286.
Eludere ridiculum ridiculo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Est ridiculum ad ea, quæ habemus, nihil dicere, &c. Cic. pro Arch. 8.
Esse in ridiculo. V. IN.
Haberi in ridiculo. V. IN.
Jacere ridiculum, & Mittere. V. JACIO & MITTO.
Iteratu ridiculum. V. ITERUM.
Per ridiculum. Cic. 2. Off. 134. Quum studiose de absentibus detrahendi causa, aut per ridiculum, aut severe, maledice, contumelioseque dicitur. Al. ὑφ' ἓν Perridiculum. q. V. f. l.

RIDICŬLĒ, Adv. [γελοίως] Ter. Adel. 4. 5. 42.
— hæc, mi pater,
Te dicere æquum fuit, & id defendere.
M. Ridicule, adversumne illum causam dicerem,
Cui veneram advocatus? Cic. 1. de Orat. 243. Non modo acute, sed etiam ridicule ac facete.

RIDICULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum, [καταγέλως] Idem quod Ridiculum. Plaut. Trin. 1. 2. 28.
Sed hoc animum advorte, aufer ridicularia. Gell. lib. 4. cap. 20.
Qui jurabat cavillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit.

RIDICULŌSUS, a, um. Idem. Arnob. 5. p. 175. Ridiculosa negotia defendere Et Hieron. adv. Rufin. 3. 4. pr. Non ridiculosa, ut scribis, sed ridicula mihi forte res accidit. Gloss. Græc. Lat. Γελοιώδης, Jocosus, Ridiculosus.

RĪSĬTO, āre. frequent. a Rideo. Nævius apud Non. 3. 116. Clam ineunt, irruunt, cachinnos, joca, dicta risitant.

RISĬLŎQUIUM, i. n. Tertull. de Pœnit. cap. 10. In risiloquio consistere.

RĬDĪCA, æ. f. [χάραξ] Pedamentum vinearum. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Pedamentum item fere quatuor generum. Unum robustum, quod optimum solet afferri in vineam e quercu ac junipero, & vocatur ridica. Columel. lib. 4. cap. 12. Hic annus nondum vehementem palum aut ridicam desiderat. Idem lib. 11. cap. 2. Palos una opera cædere, & exputatos acuere centum numero potest: ridicas autem querneas sive oleagineas findere, & dedolatas utraque parte exacuere numero sexaginta. Plin. lib. 17. cap. 22. Pedamenta optima, quæ diximus, aut ridicæ robore, oleaque: aut si non sint, pali e junipero, cupresso, laburno, sambuco. Pedamentum vinearum, inquit Budæus, aut est fissile ut ridica, quo hodie plurimum utimur: aut est teres, ut palus.

RIDICŬLA, æ. f. dimin. Senec. Quæst. Nat. 1. 3. pr. Idem videbis accidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit, & vestimenta, ridiculis diducta, leviter aspergit. [Ald. Tendiculis. Utraque lectio firmatur MSS. V. not. Muret. & Grut. Posset & Rudiculis legi.

RIDICULUS, Adj. V. RIDEO.

R I E

RIENES, um. Rienes quos nunc vocamus, antiqui Nefrundines appellabant quia Græci νεφρὸς eos vocant. Plaut in Satyr. Male tibi evenisse video: glaber erat tanquam rien. Festus. V. eund. in Nefrendes. & supra suo ordine REN.

R I G

RIGEO, RIGIDUS. V. RIGOR.

RIGIACUM, i. n. auctor Ptolemæo lib. 3. cap. 9. Attrebatum civitas: vulgo *Arras*.

RĬGO, [δεύω, βρέχω, ποτίζω] āre. Madefacere, humorem aspergere. Ac proprie de his dicitur, quæ humoris aspersione indigent. Ovid. 2. de Pont. 1. 13.
Juppiter utilibus quoties rigat imbribus agros. al. Juvat. Plin. lib. 12. cap. 11. Rigatur arbor gelidis fontibus.
Conspergere & Rigare. Columel. lib. 5. cap. 6.
De flumine. Hor. 3. Carm. 3. 48.
Qua tumidus rigat arva Nilus.
Hortus rigatur fonte. Ovid. 5. Fast. 210.
Ora vatum rigantur Pieriis aquis. Ovid. 3. Amor. 9. 26.
Non raro ad lacrimarum periphrasin transferunt poetæ. Ovid. 1. de Arte Am. 532.
Indigno teneras imbre rigante genas. Idem 11. Met. 410.
— ter fletibus ora rigavit. Virg. 9. Æn. 251.
— & vultum lacrimis atque ora rigabat.
Sanguinem venæ rigant vitalem membris. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rore vitali rigare, Lactare. Cic. 1. de Divin. 20.
— quæ parvos Mavortis semine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
De mictione. Lucret. lib. 4. 1023.
Tum Babylonica magnifico splendore rigantur.
Arma cruore rigare. Virg. 12. Æn. 308.
Cælum lux solis rigat. Lucret. lib. 4. 203.
Metaph. ut, Ingenia omnium rigare. Auctor ad Herenn. lib. 4. 10. Isti, cum non modo dominos se fontium, sed se ipsos fontes esse dicant, & omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum si, quum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate.
Rigari, per metaphoram pro Compleri, amplificari, & propagari. Lucret. lib. 2. 262.
Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas
Principium dat: & hinc motus per membra rigantur. Lambinus.

RIGANS, antis. Partic. [βρέχων] ut, Nimbi rigantes. Lucret. lib. 6. 520.
Atque aliis aliæ nubes, nimbique rigantes.

RIGĀTIO, ōnis. f. [βροχή] Columel. lib. 11. cap. 3. Sin autem sicco loco seri debuerint, quod rigationem ministrari non expediat, mense Feb. sesquipedali altitudine sulci faciendi sunt.

RIGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Valent. cap. 15. O fictum rigatorem.

RIGUS, ōris. n. Plin. 5. 4. Diarrhytum a Græcis dictum propter aquarum rigus. al. Irrigua. [An Rigua? Sic solet Plin. V. paulo infra.

RĪGUUS, a, um. Adj. [ἐπίρρυτος] Quod æquis irrigatur: cui opponitur Siccaneus. Columel. lib. 2. cap. 17. de prato loquens, Ejus igitur, inquit, animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum.
Amnes rigui. Virg. 2. Georg. 485.
Hortus riguus. Ovid. 8. Met. 646.
Saltus rigui. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 5.

RIGUUM, i. n. Rigatio, vel Aquæ ipsæ rigantes. Plin lib. 17. cap. 26. Rigua æstivis vaporibus utilia, hiemi inimica, autumno varia. Paulo post, Circa canis ortus rigua maxime prosunt, ac ne tunc quidem nimia, quoniam inebriatis radicibus nocent. Rursus cap. 27. Urit vineas simum suillum, nisi quinquennio interpusito, præterquam si riguis diluatur.

RĪGOR, ōris. m. [ῥίγος] Frigus vehemens. Plin. 8. Epist. 8. ad Romanum, Rigor aquæ certaverit nivibus, nec color cedit. Columel. lib. 9. cap. 14. Quam recentissimi rigoris aqua infusa. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.
Longum est rigorem maleficum exornarier. Al. Strigorem, vel Strigonem. [Locus obscurus, &, ut videtur, male habitus. Certe de frigore ex poni nequit.
Calor & Rigor, contraria. Plin. lib. 7. cap. 50.
Horridus rigor tenet artus. Valer. 3. Argon. 263.

Rĭgor, is, m. [σκληρότης] Durities. Virg. 1. Georg. 143
Tum ferri rigor, atque argutæ lamina serræ. Servius.
Auri rigor. Lucret. lib. 1. 493.
Conlabefactatus rigor auri solvitur æstu. Tralatio est. [Immo Hendyadis pro Rigido auro, ferro &c.
Nervorum rigor, Spasmus. Cels. lib. 4. cap. 3.
Formosus. Claud. de Nupt. Honor. 324. [Puto Vigor legendum.
Juris rigor, Translate. Modestin. in l. Si expressim. D. de appel. Si expressim sententia contra juris rigorem data fuerit. [i. e. Rigidam observantiam.
Naturæ rigor. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi renor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ, duram & inflexibilem, affectusque humanos adimit.
Rigore nimio in id negotium jussit inquiri. Animanus lib. 28. p. 468. Francf. H. St. Exstant cap. 1. ejus libri, sed perperam legitur in edit. Gronov. Vigore.
Orationi tribuit Quintil lib. 9. cap. 3. extr. Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.
Rigor, Rapiditas, ῥοιδεῦν. Ulpian. in l. 1. D. de fluminibus. ne quid, &c. Ripa autem recte ita definitur: id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. Idem titulo sequenti proxime, Quod autem, ait, Aliter fluat, non ad quantitatem aquæ fluentis pertinet, sed ad modum, & ad rigorem cursus aquæ referendum est. [Rigor hic pro Tenore dicitur, vel tractu quodam, ut apud scriptt Gromaticos.
Stillicidii rigor. Scævola in l. Olymp. § ult. D. de servit. urb. præd.
Rigor est etiam Tractus rectus. Frontin. de qualitate agrorum p. 31. edit. Goes. Rigor est, quicquid inter duo signa, vel in medio lineæ, rectum perspicitur. Et mox: Quicquid in agro mensori operis causa ad finem rectum fuerat, rigor appellatur.

Rigōrātus, a, um. Adj. [σκληρωθεὶς] Plin. lib. 17. cap. 23. Traduces Gallica cultura, bini utrinque lateribus, si pars quadrageno distet spario: quaterni, si viceno: inter se obvii miscentur, alliganturque una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. h. e. Rigidiores & firmiores facti. V. ibi Harduin. not.

Rĭgĭdus, a, um. Adj. [πρυφρὸς, καὶ ψυχρὸς Gl. L. G.] Frigidum. ut Pruinæ. Lucret. lib. 2. 520.
Hinc flammis, illinc rigidis infessa pruinis. Virg. 2. Georg. 316.
Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor,
Tellurem Borea rigidam spirante movere. Ovid. 3. Trist. 10. 48.
Nec poterit rigidas scindere remus aquas. [His duobus locis potius pro Duro poni videtur.
Rigidus, [δύσκρυστος] Durus, Erectus, Quod non nisi ex duritie accidit. Virg. 6. Ecl. 28. — tum rigidas motare cacumina quercus.
Æsculus rigida. Hor. 3. Carm. 10. 17.
Capillis rigidis hirta canities. Ovid. 10. Met. 425.
Cornu. Ovid. 9. Met. 85.
Cruribus rigidis aves ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Ensem in rigidum falces conflantur. Virg. 1. Georg. 508.
Ferro rigido fodit pectora. Ovid. de Rem. Amor. 19.
Mons. Ovid. 8. Met. 797.
Rostrum. Ovid. 5. Met. 673.
Silex. Ovid. 10. Met. 242.
Ungues. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Rigidus, Durus, agrestis, ut Ovid. 1. Amor. 4. 36.
Nec mite in rigido pectore pone caput.
Manus rigida, Dura. Ovid. 14. Met. 647.
Signa Canachi rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem. Cic. de Clar. Orat. 70. Intelligit Statuas, in quibus nihil molle expressum.
Caligo rigida. Cic. 1. Tusc. 37.
Per spelunca saxis structas asperis, pendentibus,
Maximis, ubi rigida & crassa constat caligo inferûm. Ex quodam poeta. [Ubi forsan Frigidam intelligit, vel potius Inflexibilem, atque inexorabilem.
Rigidus quasi ad animum translatum, Durus, severus, constans. ut,
Leo rigidus. Martial. lib. 10. 65.
Fores. Ovid. 3. Amor. 7. 24. V. in RIGEO, ad fin.
Innocentia rigida. Liv. 39. 40.
Jus est rigidum & inevitabile. Ovid. ad Liviam, 443.
Mente rigida patriæ negavit opem. h. e. Dura & pertinaci. Ovid. 3. Epist. 96.
Minæ. Ovid. 1. Amor. 8. 24.
Mores. Ovid. de Rem. Amor. 762.
Mors. Lucret. lib. 6. 1194. [Ab effectu, an quia Flecti nequit?
Pudor. Claud. Cons. Mall. Theod. 246.
Sententia. Plin. 4. Epist. 9. Sententiam Macri, ut rigidam duramque, reprehendunt.
Vultus rigidus & trux. Ovid. 4. Epist. 73.

Rigĭor, adv. ut, Submovere rigide. Ovid. 3. de Pont. 3. 55.
Compar. Valer. Max. 9. 7. extr. Disciplinam præfractius & rigidius adstringere.

Rigidĭtas, ātis. f. Vitruv. 2. 9. Rigiditatem habere.

Rĭgeo, [ῥιγόω] ēre. Frigere. Plin. lib. 6. cap. 13. Verum Asiæ quoque magna portio apposita Septentrioni, injuria sideris rigentis, vastas solitudines habet. Sic lib. 8. cap. 36.
Frigore rigent partes mundi incultæ. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Frigore rigere. Lucret. lib. 3. 904. Ovid. 2. de Pont. 7. 72.
Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.
Gelu rigere. Liv. 21. 32. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimaque omnia rigentia gelu, cetera visu, quam dictu, foedior terrorem renovavere.
Prata rigent, Horrent gelu. Hor. 4. Carm. 12. 3.
Rigere, Erectum esse. ut,
Comæ rigebant terrore gelido. Ovid. 3. Met. 100.
Capilli metu rigent. Ovid. 1. Fast. 97.
Cervix horrida riget. Ovid. 8. Met. 284.
Lingua riget. Ovid. 1. de Arte Am. 515.
Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. [i. e. Ut loqui audeas, ne lingua torpeat pudore.
Rigere, Durum esse. Virg. 5. Æn. 405.
Terga boum, plumbo insuto ferroque, rigebant.
Rigere nobis dicuntur, quæ preces non admittunt nostras. Ovid. 1. Amor. 6. 38.
Roboribus duris janua fulta riget. Sic Propert. 4. 11. 6.
Non exorato stant adamante viæ. i. e. Obstant, resistunt votis & precibus clausæ foribus adamantinis. Sic & Fores rigidi supra.

Rigens, entis. [ῥιγῶν] Partic. ut,
Artus rigentes imbri ventoque. Stat. 1. Theb. 387.
Bruma rigens. Lucan. lib. 1. 16. sc. Gelu.
Caput prædurum ac rigens. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Corpus rigens, Nullo modo flexum. Quintil. lib. 1. cap. 13. A summo ad imum rigens corpus. Alii legunt, A summis ad ima rigens opus. De Statuis & picturis.
Membra rigentia. Lucan. lib. 2. 25.
Oculi rigentes, apud Plin. lib. 11. cap. 37. Qui non circumaguntur, ut ait Budæus.
Palla rigens signis & auro. Virg. 1. Æn. 652. i. e. Signis auro intextis rigida est.
Vestes auro & ostro rigentes. Virg. 11. Æn. 72.
Ungue rigente secare genas. i. e. Duro. Ovid. 5. Epist. 72.

Rigesco, [ῥιγόω] ĕre. Indurari. Virg. 3. Georg. 363.
Æraque dissiliunt vulgo, vestesque rigescunt. Ubi Serv. Rigescunt, Durantur, ut frangi potius, quam scindi posse videantur. Plin. lib. 17. cap. 22. Uva quæ nascatur e duro rigescente.
Lacrimæ rigescunt sole. Ovid. 2. Met. 364.
Ubera sensit rigescere. Ovid. 9. Met. 357.

Rigĭdor, āri. Rigidum fieri. Senec. Epist. 71. Recta est, flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii leguntRigida est.

Rigĕfăcio, ĕre. Frontin. Strat. 2. 5. 23. Jejunum exercitum in maximo frigore transitu fluminis rigefecit. Alii, Rigere fecit.

Riguus, a, um. V. RIGO.

R I M

Rīma, æ. f. [ὀπή, τρῆμα, ῥάγμα] Fissura. Rimæ proprie dicuntur, Exiguæ distantiæ tabularum in juncturis. Unde tractum est ut omnes fissuræ, rimæ dicantur. Lucan. lib. 1. 619.
Cor jacet, & saniem per hiantes viscera rimas
Emittunt. Plin. lib. 15. cap. 8. Ut formicæ, rimæque absint.
Agere rimas. Ovid. 2. Met. 211.
Explere rimas dicuntur oratores, per translationem, quum verba infarciunt, ut pleniorem orationem faciant. Cic. in Orat. 231. Neque infarciens verba, quasi rimas expleat, nec minutos numeros sequens concidat, delumbetque sententias.
Fatiscunt naves rimis. Virg. 1. Æn. 127.
Invenire rimam; in tergiversatores dictum, qui nulla in causa tot fidei vinculis astringi possunt, quin aliquid inveniant, qua elabantur: ut ait Erasmus. Plaut. Curc. 4. 2. 24.
Rogitationes plurimas propter vos populus scivit:
Quas vos rogatas rumpitis, aliquam reperitis rimam.
Plenus rimarum, dicitur Qui nihil celat eorum, quæ creduntur ipsi. Ter. Eun. 1. 2. 25.
Plenus sum rimarum, hac atque illac perfluo. Tralatio sumpta a vase aquario fictili.
Habet & obscænum sensum. Juvenal. Sat. 3. 96.
— vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum, & tenui distantia rima. [Gloss. Lat. Gr. Rima, Γαγὰς, ῥόιμη, Γυναικεία φύσις. A Gr. ῥόιμη, Lat. Rima.

Rimŭla, æ. f. dimin. Cels. 8. 4. Ne parvæ rimulæ fallant.

Rimōsus, a, um. Adj. [διαῤῥώξ, διάτρητος] Quod est rimis plenum. Columel. lib. 1. cap. 5. Quicquid ab inferiore mox appositeris, fissum erit rimosumque.
Cymba rimosa. Virg. 6. Æn. 414.
Auris rimosa. i. e. Rimarum plena, & hac & illac perfluens, vel quæ negligenter audit, & audita statim oblivisciturr, nec memoriæ mandat. Hor. 2. Serm. 6. 46.
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure. [Schol. Cruq. Rimosis, h. e. Garrulis. & Auris rimosa, Auris patula est, quæ nihil secreti continet. Sumptum ex dicto Terentiano, Plenus, &c.
Compar. Gell. 17. 11. Pulmo rimosior.

Rimor, [ἐκζητέω, ἐρευνάω] āri. Diligenter quærere, scrutari, quasi rimulas quasque perquirere Tractum a suibus, qui glandes rimantur de rimis terrarum, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 385.
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. i. e. Pascuntur in pratis, cibum per terræ rimas requirentes: inquit Servius. At Nonius 4. 395. Rimantur exponit hic, Inhabitant. Pro Servio stant seqq. loca. Cic. 1. de Divin. 130. Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.
Diligentissime rimari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Juga rimari canibus. Claud. de Bell. Gild. 357.
Partes apertas rimari. Virg. 11. Æn. 748.
Vultus alicujus rimari lumine acerbo, Contemplari. Stat. 11. Theb. 526.
Rimari, Scindere, & quasi In rimas agere. Virg. 3. Georg. 534.
Ergo ægre rastris terram rimantur. Servius. [Immo Rimantur, Fodiunt, Scrutantur. V. RASTRUM.
Rimari, Expleri, pasci. Virg. 6. Æn. 599.
— rimaturque epulis, habitatque sub alto
Pectore. Servius, & Nonius l. c. [Verum rectius subauditur ἀπὸ κοινοῦ Viscera. Rimatur viscera epulis, i. e. Ad epulas, ut inde famem expleat. Et expressit hoc ipso verbo poenæ modum.

Rimo, āre. Festus in voce Ruspari: Et ego ibo, ut latebras ruspans rimarem optimas. Ita in schedis legi testatur Dacerius; sed Scaliger legere cupit, Rimer maritimas. alii, Rimer amaptimas.

Rimans, antis. Partic. Quærens. Virg. 7. Æn. 507.
— quod cuique repertum
Rimanti, telum ira facit.

Rimātus, a, um. Partic. Passive. Sidon. 7. Epist. 2. Diligenter, quæ ad socrum pertinuerant, rimatis, convasatisque. [i. e. Conquisitis.

Rimābundus, a, um. Adj. Intente contemplans. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.

Rimātim, Adv. Per rimam. Martian. Capella 2. Rimatim ab ostio speculari.

Rimator, ōris. m. Qui rimatur. Arnob. 5. p. 161. Varro in antiquitatis indagatione rimator.

R I N

Ringo, rixi, rictum, ĕre. vel Ringor, ĕris. deponens; Os torquere: quod canes faciunt latraturi, vel quum ex ira in rugas deducunt os.
Deducunt. Præt. Rinxi Despauter. Vide Ringi, pro Irasci. H. St.
Ringi, Irasci, & tacitum stomchari, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 2. 2. 27.
— quum ille & cura & sumptu absumitur,
Dum tibi sit quod placeat, ille ringitur, tu rideas. Sidonius;
Multum ringitur otiosa virtus. Gloss. Lat. Gr. Ringitur, Πικραίνεται, Ὀργίζεται. Non. 2. 735. Ringitur, Irascitur.
Ringi dicitur a narium tortura. nam ῥὶν naris dicitur, ut sit Ringi, quasi narem agi, hoc est narem torqueri, inquit Perottus. Rhingo e Græco habet originem, sed Latinum pæne factum videtur. Ideo aspiremus, an non parum refert. Ex Georgio Valla affert Despaut. 681. Intelligit autem puto factum esse ex Ῥιγόω. H. St. Immo quasi ῥῖνα ἄγω.
Ringens, entis. Partic. Petron. cap. 75. Me non facies ringentem, amasiuncula.
Ricto, āre. frequent. est leopardorum quum vocem emittunt. Spartianus in Geta cap. 5. Leopardi rictant.
Rictus, ûs. m. [τὸ στομῆς, sive τὸ κιχνὸς] est Oris distentio, qualis esse solet in ridentibus: a Græcis Gelasinus dicta, inquit. Budæus. Martial, lib. 3. 93.
Quum comparata rictibus tuis, ora
Niliacus habeat crocodilus angusta.
Rictus, Rixæ, Rixosæ, Ringitur, dici videntur, quia in diversum rumpantur, contrariaque sint recto: quod vocabulum dictum videtur a regendo. Festus.
Ferarum rictum dici volunt, inquit Non. 6. 43. cum Titinnius auctor sit, hominis dici debere: ut, Cave frontem excordem, labia, percilia, rictus. Item Pomponius Prostibulo, Quis hic est, quamobrem hic prostat, rictum & labia quum considero?
Columbi rictus. Plin. lib. 10. cap. 9.
Caninus rictus. Juven. 10. Sat. 272.
Crudi. Senec. Agamemn. 9.
Dehiscens rictus ad aures. Plin. lib. 8. cap. 21.
Flexibiles rictus quadrupedis sive equi. Lucan. ad Pison. 53.
Fluidi sanguine. Ovid. 14. Met. 168.
Fulmineus lupi. Ovid. 11. Met. 367.
Immanes. Claud. 4. Cons. Hon. 249.
Lati. Ovid. 3. Met. 673.
Letiferi. Claud. 1. in Ruff. 261.
Modici. Ovid. 3. de Arte Am. 283.
Niger. Sil. lib. 13. 560.
Oblitus spumis. Ovid. 11. Met. 367.
Patuli. Ovid. 6. Met. 378.
Pestiferi. Ovid. 3. Met. 74. De serpente Cadmeo.
Spumantes. Ovid. 4. Met. 98.
Tabido rictu mæsta jacens Fames. Sen. Herc. fur. 9.
Rictus etiam ponitur pro Minaci habitu oris. Tractum a canibus dum ringuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum, ne labra distorqueantur, ne immodicus hiatus rictum distendat. i. e. Os in ringentis modum formet. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rictus, Ἐπισκύνιον. At Gr. Lat. Ἐπισκύνιον, Supercilium.
Contrahere rictum, eorum est qui mæsti aut meditabundi sunt. Budæus.
Diducere risu rictum, Ad hilaritatem impellere. Hor. 1. Serm. 10. 7. Budæus.
Diducere rictum, Os aperire. Juven. 10. Sat. 230. Budæus.
Distendere rictum. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Reddere rictum alicujus in loquendo. Plin. lib. 7. cap. 12.
Ruunt nimbosque spumantia flumina rictu. i. e. Ore vehente nimbos & aquas. Sil. lib. 1. 207.
Rictum, i. n. ut vult Non. 3. 185. Lucret. lib. 5. 1063.
Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. Adde 6. 1193.
Cic. 6. Verr. 94. Usque eo, judices, ut rictum ejus ac mentum paulo sit attritius. Gloss. Vet. Rictum, mensura oris.

R I P

Rīpa, æ. f. [ὄχθη] Extremitas terræ, aquæ vicina. Dicta quod aquarum agitatione rumpatur. Et proprie est fluminum vel fontium, sicut Litus maris. Ovid. 1. Met. 42.
— campoque recepta
Liberioris aquæ, pro ripis litora pulsant. Cæs. 6. Bell. Gall. 6.
Erat inter Labienum atque hostem difficili transitu flumen, ripisque præruptis. Sic lib. 5. 18.
Ripa & Litus, pro eodem accipi videntur apud Columel. lib. 1. cap. 5. Villa semper mare recte conspicit, quum pulsatur, aut fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulum summota a litore.
Ripa de mari Pontico. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni dextra ripa intrant, læva exeunt.
Agger ripæ gramineus. Virg. 7. Æn. 106.
Antractu riparum incurvus fluvius. Stat. 4. Theb. 52.
Margo riparum. Ovid. 2. Fast. 222.
Murus riparum. Plin. lib. 16. cap. 37. h. e. Ripæ vicem murorum præbentes.
Vestitus viridissimi riparum. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Abruptissimæ ripæ. Plin. Epist.
Algentes. Stat. 1. Silv. 3. 44.
Arentes. Virg. 3. Georg. 555.
Arundineæ. Stat. 6. Theb. 274.
Declives. Ovid. 5. Met. 591.
Fluviales. Ovid. 5. Epist. 25.
Frondentes. Claud. 6. Cons. Hon. 194.
Gelidæ. Hor. 2. Serm. 3. 294.
Limosæ. Ovid. 3. Amor. 6. 1.
Opacæ. Sil. lib. 4. 85.

Pendens ripa. Ovid. 1. de Arte Am. 620.
Peregrina. Ovid. 2. Met. 337.
Tacens. Stat. 4. Silv. 3. 90.
Trementes ripæ verbere. i. e. Undis & ventis verberatæ. Hor. 3. Carm. 27. 24.
Tumentes æstate ripæ Nili. Lucan. lib. 8. 826.
Virides. Ovid. 2. Met. 371.
Viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Umbrosa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Ascendit eodem equo adversam ripam. Cic. 1. de Divin. 58.
Assuetæ ripis volucres. Virg. 7. Æn. 33.
Caret taciturna ripa ventis vagis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Cingere obliquis ripis flumina. Ovid. 1. Met. 39.
Coercere fluvium extra ripas diffluentem. Cic. de Clar. Orat. 316.
Effusus capacibus ripis amnis. Ovid. 3. Amor. 6. 19.
Habitare ripis. Virg. 3. Georg. 430.
Inambulare in viridi & opaca ripa. Cic. 1. de Legib. 15.
Intrare ripas fluminis. Virg. 7. Æn. 201.
Labuntur altis ripis aquæ. Hor. Epod. 2. 25.
Rodunt flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.
Stringens Tiberis ripas flumine pleno. Virg. 8. Æn. 63.
Mæoniæ. Ovid. 2. Met. 252. i. e. Caystri, fluminis Mæoniæ sive Lydiæ.
Ripŭla, æ. f. dimin. [ὀχθίδιον] Cic. 15. Att. 6. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, tamen hæc τοπογραφία ripulæ videtur habitura celerem satietatem.
Ripārius, a, um. Adj. Quod in ripis habitat. ut, Ripariæ hirundines. Plin. 30. 4. Ita vocant in riparum cavis nidificantes.
Ripārius, i. m. [ὀχθοφύλαξ] Gloss. Lat. Gr. In Gr. Lat. Ὄχθη, Ripa limitum. Unde apparet Riparium militem intelligi.
Piparĭŏla, æ. f. Hirundo riparia. Marcell. Emp. cap. 15.
Riparienses, um. de quibus mentio fit C. de Re militari. l. de castris Riparienſibus, erant Milites, qui in imperii limitibus excubabant pro Republica adversus Barbaros: puta in ripis Danubii, ad tuendas Pannonias adversus Sarmatas: & in ripis Euphratis, adversus Parthos. Herodianus lib. 6. 7. Alciatus, Qui ripam inhabitant, Riparii dicuntur: & legiones, quæ prætendebant apud riparios, dictæ Riparienses. Vopisc. Aurel. cap. 38. extr. Septem millibus Hiberorum, & Riparienſium, & Castrianorum, & Dacisorum interemptis.
Ripensis, e. Adj. Juxta ripam, cui opponitur Mediterraneus. Ammian. 26. 30. Dacia ripensis.
Ripātĭcum, i. n. Tributum, quod accipitur in ripis. JCti.
Ripa alta, [Ὄχθη ὑψηλή] Britanniæ locus, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 3.
Ripepora, æ. f. Civitas ex Cordubensi conventu populo Romano fœdere conjuncta. Plin. lib. 3. cap. 1.
Riphæi montes, & Riphæi populi, V. in rhiphæus, a, um.
Riphēus, V. rhiphēus.

R I R

Rira, æ. Fluvius in Thracia, regione Astice, non procul a Cherroneso, Plutarchi patria. Plin. lib. 4. cap. 11.

R I S

Risagallum, i. n. alias Realgar, Pharmaci quoddam genus pulverulenti, quod & virus est, & Aurificibus atque Chymistis usui esse solet ad metallorum faciliorem tractationem & fabricam. V. Matthiolum in Dioscoridem lib. 6. cap. 29. Sunt qui idem esse dicunt, quod Auripigmentum. Alii distinguunt. V. Lexica Chymica & Pharmac.
Risardir, Portus in Mauritania e regione Gaditani freti. Plin. lib. 5. cap. 1.
Riscus, i. m. [ῥίσκος] auctore Donato, est Cista pelle contecta. Nomen Phrygium. Servius vero ait Fenestram esse parvam in pariete. Ter. Eun. 4. 6. 16.
Abi tu, cistellam, Pythia, domo effer cum monumentis.
c. Viden' tu illum Thais? p. ubi sita est. t. in risco, odiosa, cessas?
Riscus, loca in parietibus angusta. Nonius 2. 736.
Riscus in mundo muliebri ponitur ab Ulpiano in l. 25. §. 4. D. de auro, & argen. leg. Pollux 7. Sect. 160. Riscon inter arculas muliebres memorat. [Gloss. Lat. Gr. Riscus, Κιβωτὸς μικρά. V. Voss. Etymol. vel Lex. Pitisc.
Risinum, V. rhizinium.
Risus, V. ridēo.

R I T

Rītus, ûs. m. [θεσμὸς, θεσμοθεσία] Paulus, Ritus, mos est comprobatus in administrandis sacrificiis. Festus, Ritus est mos, vel consuetudo. Cic. 2. de Legib. 22. Ex patriis ritibus optima colunto.
Antiquus ritus. Juven. 10. Sat. 335.
Barbarici. Lucan. lib. 1. 445.
Profani. Tacit. 2. Ann. 85.
Edisce populi pios ritus. Ovid. 2. Fast. 546.
Exigere ritus humanos ad cælestia. Ovid. 9. Met. 500.
Exuere ritus profanos. Tacit. 2. Ann. 85. extr.
Indere novos ritus. Tacit. 5. Hist. 4. pr.
Lustrari magico ritu. Ovid. 10. Met. 398.
Ritu. Ablat. vice Adv. Instar, vel More, lege, consuetudine, modo.
Cantherino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.
Certe hæc mulier cantherino ritu astans somniat.
Quadrupedum ritu, & Ferarum more. Lucret. lib. 4. 1260.
Tempestatis ritu mobilia. Hor. 2. Serm. 3. 268.
Vivere latronum ritu. Cic. 2. Philipp. 62. [conf. Varr. L. L. 6. 5.
Rituis, pro Ritûs, Genitivus antiquus. Varr. Cato, vel De liber. educand. Itaque domi rituis nostri, qui per deum Fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. Nonius 8. 93.
Rites, is. m. Idem. [θεσμὸς] Stat 11. Theb. 285.
Hei mihi primitiis ararum, & rite nefasto
Libatus, &c. [Noluit Rituque. An est Adv. Rite?
Rituālis, e. Adj. [θεσμοθετικὸς] Rituales nominantur Hetruscorum libri,

libri, in quibus perſcriptum eſt, quo ritu condantur urbes; aræ, ædes ſacrentur; qua ſanctitate muri; quo jure portæ; quo modo tribus, curiæ, centuriæ diſtribuantur; exercitus conſtituantur, ordinentur, ceteraque ejuſmodi ad bellum, ad pacem pertinentia. Feſtus.

RITUALITER, Adv. Rite. Ammian. 29. 7. Ritualiter conſecratus.

RĪTĔ, Adv. [κατὰ θεσμὸν] a Rito verbo, ſecundum Priſcianum, ſignificat Recte, quia nihil traditur ritibus, quod non rectum eſſe credatur. Vel, ut ait Varro L. L. 6. 5. quia quod fit rite, id ratum & rectum eſt. Feſtus, Rite, bene ſignificat, ac recte. Cic. 2. de Fin. 37. Quam igitur pronuntiabit ſententiam ratio? Adhibitâ primùm divinarum humanarumque rerum ſcientia, quæ poteſt appellari rite ſapientia.

Affuerunt teſtes rite, teſtamentum ipſo præſente conſcribunt. Auctor ad Herenn. lib. 1. 23. Gloſſ. Lat. Gr. Rite, Ὀρθῶς, Ἐθίμως.

Coli rite. Ovid. 13. Met. 633.

Colere deos rite. Cic. 1. de Divin. 21.

Perpetrare rite ſacrificium. Liv. 44. 37. extr.

R Ī V

RIVALIS, RIVALITAS, RIVINUS, V. RIVUS.

RIVOLTA Sicca, Nomen loci, in quo contra Venetos pugnarunt Galli non procul ab Addua Italiæ flumine. V. Cæl. lib. 5. cap. 1.

RIUSIANA, æ. f. Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo Tingen.

RĪVUS, i. m. [ῥύαξ] eſt Locus, inquit Ulpianus D. de rivis, l. 1. per longitudinem depreſſus, quo aqua decurrat: cui nomen eſt, ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. Feſtus, Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquæ, non ſpe, conſiliove factus, verum naturali ſuo impetu. Sed & ii rivi dicuntur, qui manu facti ſunt, ſive ſuper terram foſſa, ſive ſuper ſpecu. Cujus vocabuli origo ex Græco pendet. Hæc ille. Turnebus legit, Non ſpecu, inciliove. Cic. in Topic. 33. Tanquam rivorum a fonte deductio. Gloſſ. Lat. Gr. Rivus, Ὀχετὸς, Ῥεῦτρον. Gr. Lat. Ὀχεῖος, Rivus canalium, clabata. conf. in RIVUM.

Aquæ puræ rivus. Hor. 3. Carm. 16. 29.

Ruris rivi. Hor. 1. Epiſt. 10. 6.

Signinus. Ulpian. in l. De rivis.

Cæmentitius. Ulp. in l. 3. D. de rivis.

Apertus rivus. Paul. in l. 2. D. de rivis.

Arens, Siccus fere. Virg. 3. Æn. 350.

Fluens. Virg. 8. Ecl. 87.

Garrulus. Ovid. 2. Faſt. 316.

Integer. Ulpian. in l. 1. D. de rivis.

Lapidoſus. Ovid 3. Faſt. 273.

Mobiles. Hor. 1. Carm. 7. 14.

Obliquus. Hor. 2. Carm. 3. 12.

Proni. Hor. 1. Carm. 29. 11.

Rauci. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 221.

Saliens rivus dulcis aquæ. Virg. 5. Ecl. 47.

Structilis. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Terrenus. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Agit aquas rivus. Ovid. 1. Faſt. 404.

Claudere rivos. Virg. 3. Ecl. 111.

Deducere rivos. V. DEDUCO.

Fugiens tenuis per gramina. Virg. 4. Georg. 19.

Gaudent potis rivis intyba. Virg. 4. Georg. 120.

Indigens rivus purgatione & refectione. Ulp. in l. 1. D. de rivis.

Inficere gelidos rivos ſanguine. Hor. 3. Carm. 13. 104.

Labens rivus cum murmure. Ovid. 2. Met. 456.

Morari celeres rivos. Hor. 3. Carm. 11. 14.

Reficere rivos. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.

Trepidat aqua cum murmure per pronum rivum. Hor. 1. Epiſt. 10. 21.

Argenti rivus & auri. Lucret. lib. 5. 1255.

Facundiæ, Translate. Lactantius de Opific. Dei, cap. ult. Tenuis in nobis facundiæ rivus eſt.

Fortunæ rivus. Hor. 1. Epiſt. 12. 9.

Lacrimarum rivus. Ovid. 9. Met. 655.

Lactis uberes rivi. Hor. 2. Carm. 19. 11.

Sanguinis rivus. Plin. lib. 11. cap. 37. Virg. 11. Æn. 668.

Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam
Mandit humum, morienſque ſuo ſe in vulnere verſat.

Flumina facere e rivo. Proverbii figuram habet, ut illud, Ex muſca elephantum, i. e. E re minima rem maximam. Ovid. 2. de Pont. 5. 22.

RIVUM, i, n. Idem. Gloſſ. Græc. Lat. Ῥεῦθρον, Rivum, Rivus, Alveum, Flumen. Atque ita ſæpe Rei agr. auctores. V. Indic. Goeſ.

RIVŬLUS, i. m. dimin. [ῥυάκιον] Cic. 1. Acad. 7. ut ea fontibus potius hauriant, quam rivulos conſectentur. Idem pro Cœl. 19. Nam ſi ipſe orietur & naſcetur ex ſeſe: fortaſſe, ut ſoleo, commovebor: ſive autem ut rivulus accerſitus & ductus ab ipſo capite accuſationis veſtræ, lætabor.

RIVĀLIS, e. Adj. Rivos frequentans. [ῥυάκιος] Columel. lib. 8. cap. 15. Datur cammarus, & rivalis alecula, vel ſi qua ſunt incrementi parvi fluviorum animalia.

Rivales, Qui eodem rivo utuntur, Ulpian. in l. 1. D. de aqua quotidia. & æſtiv. Si inter rivales, id eſt, qui per eundem rivum aquam ducunt, ſit contentio de aquæ uſu, &c. Idem l. 3. eodem tit. Is qui jus aquæ quotidianæ habet, vel fiſtulam in rivo ponere, vel aliud quodlibet facere poteſt, dummodo ne fundum domino, aut aquagium rivalibus deterius faciat. V. Gell. 14. 1.

RĪVĀLIS, is. m. [ἀνθερεφής, Gl. L. G.] Qui eandem amat cum aliquo: quemadmodum Procus qui eandem petit. Plaut. Stich. 3. 1. 30.

Eadem eſt amica ambobus: rivales ſumus. Ter. Eun. 2. 2. 37.
Sed Parmenonem ante oſtium Thaidis triſtem video,
Rivalis ſervum.

Rivales dicti ſunt, inquit Nonius 1. 137. quaſi in unum amorem derivantes. Ter. Eun. 2. 3. 62. Miles Thraſo, Phædriæ rivalis. [Gothofr. interponit Rivum. Scripſit puto Nonius, In unam.

Amare nullo rivale. Ovid. 1. Amor. 8. 95.

Sine rivale diligere dicuntur, qui ſtulte mirantur, quod nemo alius concupiſcat. Veluti ſimia catulos ſuos & miratur & amplectitur: & indocti poetæ ſuas nugas loli diligunt. Sumpta allegoria ab amantibus quibus eſt amica deformis, & quam alius nemo velit. Exſtat adagium in Epiſtolis Auſonianis. Cic. 3. Q. frat. 8. O dii, quam ineptus, quam ſe ipſe amans, ſine rivali? Hor. in Arte Poet. 444

Quin ſine rivali, teque & tua ſolus amares. Translatio ſumpta vel a beſtiis, quæ ſitientes, quum ex eodem rivulo hauſtum petunt, prælium contra ſe invicem concitant. Vel a re ruſtica: nam rivales dicuntur ii, quorum agros rivus aliquis determinat, qui incertitudine & mutatione crebra curſus, lites ſæpe inter eos ſuſcitat.

Rivalis aries. Columel. lib. 7. cap. 3.

RIVALĪTAS, ātis. f. [ζηλοτυπία] dicta eſt Æmulatio illa inter amatores. Cic. 4. Tuſc. 56. Obtrectare vero alteri, aut illa vitioſa æmulatione, quæ rivalitati ſimilis eſt.

RIVĀRIA, æ. f. Ζήλη. Gloſſ. Lat. Gr. [At in Gr. Lat. Ζήλη, Pelix. Scribe Pellex, ut ex adjectis vocabulis apparet.

RIVĪNUS, i. m. [ζηλότυπος] Idem quod Rivalis. Priſcian. in Plaut. Aſin. Perioch. 6. Rivinus, amens ob præreptam mulierem.

RIVĀTIM, Adv. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ igitur ratio facit, ut rivatim aquæ de Ponto fluant, quum foris influentes aquas Pontus accipiat?

RIVŎRUM, i. n. Minor rivus. ut, In monte poſita tria rivora, &c. Vet. Auct. Rei agr. Goeſ. p. 25. V. indicem Goeſ.

RIVŌSUS, a, um. Gloſſ. Gr. Lat. Ῥυφώδης, Rivoſus.

RIVĬFĪNĀLIS, e. Adj. Objectu rivi fines inter vicinos faciens. Siculus Flacc. de Condit. Agr. p. 12. Goeſ. Per omnem tractum rivifinalem. Al. Rivifinem. [Sic Index Goeſ. in textu vero Rivi finalem diviſe ſcribitur.

R I X

RIXA, æ. f. [ἔρις] Nomen fictitium, a ringendo, quod eſt proprium canum quando irritantur. Feſtus, Rictus, rixæ, rixoſæ, ringitur, dici videntur, quia in diverſum rumpantur, contrariaque ſint recto. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa. h. e. Contentio & pugna. Gloſſ. Lat. Gr. Rixa, Μάχη. Græc. Lat. Μάχη ἡ διὰ χειρῶν, Rixa.

Calidæ rixæ. Hor. 3. Carm. 27. 70.

Dulcis rixa. Propert. lib. 3. 8. 1.

Nocturna. Ovid. 3. de Arte Am. 71.

Sanguineæ rixæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

Vecors. Catull. ad Ravidum 38. 4.

Committere rixam. V. COMMITTO.

Committere ſe rixæ. Lucan. ad Piſon. 187.

Concitus ad rixam. V. CONCIO.

Excitare. Catull. ad Ravidum, 38. 4.

Inſerere rixas. Tibull. lib. 1. 1. 74.

Eſt rixa cum eo magna. Cic. 9. Fam. 22.

Sedata rixa. Liv. 2. 29.

RIXŎSUS, a, um. Adj. [ἐριστικὸς, δύσερις] Contentioſus.

Aves rixoſæ, Pugnaces, & ad ineunda inter ſeſe certamina proclives, cujuſmodi erant Græcorum alites, inquit Columella: eorum enim ſtudium erat ferociſſimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparare. Columel. lib. 8. cap. 2.

RIXOR, [ἐρίζω, ἐριδαίνω] āri. Jurgiis agere, contendere. Gloſſ. Lat. Gr. Rixatur, Μάχεται. Hor. 1. Epiſt. 18. 15.

Alter rixatur de lana ſæpe caprina,
Propugnat nugis armatus. Proverbium eſt in eos, qui de re nihili diſceptant: quod a quopiam eventu natum apparet, contentioſe decertantibus duobus, utrum lanam haberet caper, an ſetas. Aut alioqui de villis caprinis dimicantibus, re videlicet inutili, minimique momenti, cujuſmodi jocus fertur & De aſini lana. Loquitur autem Horatius de moroſis in amicitia, qui quantumlibet frivola de cauſa litem cum amico ſuſcipiunt.

Rixantur inter ſe. Plin. lib. 16. cap. 2.

Rixari cum aliquo de. Cic. 1. de Orat. 240. Quum eſſet cum eo Tarracinæ de amicula rixatus.

Herbæ aridæ rixantur. Varr. 1. de R. R. cap. 47. Aridæ factæ herbæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam ſequuntur.

RIXO, āre. Antiqui pro Rixor ſunt uſi. Varr. apud Non. 7. 82. Armorum judicio, Ille viros hortari, ut rixarent, præclari philoſophi. Idem Setrano, Dormit altius, nimirum vigilant, clamant, calent, rixant. Idem de Rerum Natur. lib. 1. Ne familiæ rixent cum vicinis.

RIXANS, antis. Partic. [ἐρίζων] Lucret. lib. 6. 1284.

Rixantes potius, quam corpora deſererentur.

RIXĀTOR, ōris. m. Firmic. lib. 5. cap. 8. Homines erunt mali, litigioſi, rixatores, contentioſi. Quintil. 11. 1. p. 967. Burm. Videns autem rixatores quosdam, &c.

R I Z

RIZONICUS, a, um. V. RHIZINIUM.

R O

RO. Roma, Romanus, Romilia. ROB. Robigalia.

R O B

ROBETHRON, i. n. [βόβεθρον] Herba eadem, quæ Hypociſtis. Dioſc. 1. 112.

ROBIGALIA, V. ROBIGO.

RŌBĪGO, ĭnis. f. Dea, quam Romani putabant robiginem ſive Rubiginem avertere. Ovid. 4. Faſt. 907.

Flamen & antiquum lucum Robiginis ibat. Erat &c.

ROBIGUS, i. m. deus, cui Robigalia ſacra VII Calend. Maji fiebant, quoniam tunc fere ſegetes robigo occupat, ut ait Plin. 18. 29. V. Varronem 1. de R. R. cap. 1. & L. L. 5. 3. vel Lex. Pitiſc.

ROBIGĀLIA, um. pl. n. Dies feſtus ſeptimo calendas Majas, quo Robigo deo ſuo, quem putabant rubiginem avertere Romani ſacrificabant. Paulus. V. Præced. dict.

RŌBĪGO, vel RŪBIGO, ĭnis. f. [ἐρυσίβη] Morbus ſegetum, qui culmis frumentorum innaſcitur ex nimio humore, ut ait Varr. Hoc vitio, ſpicæ marcidæ fiunt, & in pulverem fœtidum conſriatiles. Virg. 1. Georg. 151.

Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos
Eſſet rubigo. Servius vero dicit, Rubiginem genus eſſe vitii quo culmi

culmi pereunt, sed abusive Robigo dicitur: nam proprie Rubigo dici debet. V. RUBIGO. [Gloss. Lat. Gr. Rubigo, ὡς πάχνη γίνεται, ἣν τινὲς Ἐρυσίβην καλοῦσι. Et Gr. Lat. Ἐρυσίβη, Rubigo.

RŌBOR vel RŌBUR, ŏris. n. [ἐρὺς] Species quercûs durissimæ. Plin. lib. 16. cap. 2. Roborum vastitas intacta ævis & congenita mundo. Cic. 2. de Divin. 85. Itaque perfracto saxo sortes erupisse in robore insculptis priscarum litterarum notis. Gloss. Lat. Gr. Robor, Εἶδος ξύλου, μελάνδρυος, & rursus Robor, Ἔρυος. & Gr. Lat. Ἔρυος, Robur.

Acutum robur. V. ACUO.

Ambesa flammis. Virg. 5. Æn. 753.

Antiquo robore quercus. Virg. 3. Georg. 332.

Cavum. Virg. 2. Æn. 260. Sic vocat Equum durateum.

Congesta robora. Virg. 3. Georg. 377.

Fissile robur cuneis scinditur. Virg. 6. Æn. 181.

Grave robur aratri. Virg. 1. Georg. 162.

Indurata flammis. Stat. 4. Theb. 64.

Infabricata. Virg. 4. Æn. 399.

Innata rupibus. Ovid. 7. Epist. 38.

Magnum. Senec. Herc. fur. 9. Clavam intelligit trinodem.

Nodoso robore fregit illi tempora. Ovid. 12. Met. 349.

Solidum. Virg. 2. Georg. 64.

Movere convulsa robora terra. Ovid. 7. Met. 204.

Succidere robur. Ovid. 8. Met. 752.

Robur etiam Fustem lignumque significare videtur, quo fontes tundebantur fustuario. Lucret. lib. 3. 1030.

Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tedæ. Nam locum hic, ut reor, non significat, nec vinculum: de suppliciis enim loquitur, non de vinculis. Turnebus.

Robur quoque in carcere, dicitur Is locus, quo præcipitatur maleficorum genus, quod antea arcis robusteis includebantur. Hæc Festus. Quidam legunt Robus. Plaut. Curc. 5. 3. 14. At ego vos ambo in robusto carcere, ut pereatis. Erat enim genus supplicii, quod idem Plaut. Pœn. 5. 3. 34. Codicem robustum vocat. Liv. 38. 59. Ut in carcere, inter fures nocturnos & latrones, vir clarissimus Scipio includatur, & in robore & tenebris exspiret. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. in Ti. & C. Gracchos, Quin etiam familiares eorum, ne quis Reipub. inimicis amicus esse vellet, de robore præcipitati sunt. Hinc facinora magnitudine rara, novitate dira & inauspicatissima, Robore digna solent appellari. Apulejus in secunda Apologia p. 325. Elm. O mirum commentum, ô subtilitas digna carcere & robore. Meminit Cælius Rhodig. lib. 17. cap. 8. [Non satis constat idem ne Robur fuerit id, quo damnati rerum capitalium includebantur, necabanturque plerumque laqueo, & illud, unde præcipitabantur. V. Lex. Pitisc. & Just. Rycq. de Capitol. cap. 45.

Robur, omnium rerum Firmitas, duritiaque. Columel. lib. 2. cap. 9. Quod protinus exile natum sit, nunquam robur accipere manifestum est. Unde Servius dicit, Omne quod forte est, robur vocamus. Virg. 7. Æn. 610.

— æternaque ferri Robora. conf. Lucret. lib. 2. 449. [Apud Colum. Magnitudinem significat.

Firmamentum & robur. Cic. pro Lege Manil. 10. Sed tamen alterius partis periculum, Sertorianæ atque Hispaniensis, quæ multo plus firmamenti ac roboris habebat, Cn. Pompeji divino consilio ac singulari virtute depulsum est. Gloss. Lat. Græc. Robor, Ῥώμη, Σθένος, Σπείωμα, Στέλεχος, Ἐνυδρίασις. [De posteriori voce conf. Fest. in Robum. Qui & inde Robur Materiam dictam putat, quod Robi, i. e. Rubri coloris multas venas haberet.

Robur, [ἰσχὺς] Corporis firmitas, quæ adversus omnes difficultates firmiter obnititur. Cic. pro Rosc. Amer. 149. Fori judiciique rationem Messala, ut videtis Judices, suscepit: qui si jam satis ætatis ac roboris haberet, ipse pro Sext. Roscio diceret. Idem 10 Philipp. 16. Alter virtutis robore firmior, quam ætatis, cum istis ipsis veteranis ad D. Brutum liberandum profectus est. V. Ætatis robur seqq.

Ætatis firmius robur. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Ætatis quam maturrimum robur. Tacit. 12. Ann. 65.

Adultum. V. Adultus, in ADOLEO.

Virili robore aucta proles. Stat. 4. Silv. 8. 26.

Accessit robur ætati. Cic. pro Cœl. 73. Quum autem paulum jam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est. V. ACCEDO.

Subest robur illi ætati. Celsus lib. 2. cap. 10.

Robur, [τὸ ἀνδρεῖον μένος] per translationem, pro Animi fortitudine, qua quis durat adversus pericula. Cic. pro Font. 16. Equites Rom. quos non vidimus, &c. habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut &c. Idem 2. de Orat. 343. Aliæ quæ in ingenii aliqua facultate: aut animi magnitudine & robore. Idem 6. Fam. 1. Quantum in cujusque animo roboris est atque nervorum.

Tenere firmitatem & robur in virtute. Cic. 5. de Fin. 12. Dummodo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis & roboris.

Animis inest robur. Lucan. lib. 5. 18.

Incredibili quodam robore animi homo. Cic. pro Milon. 102.

Firmamentum & robur accusationis. Cic. pro Muren. 58. Venio nunc ad Catonem, quod est firmamentum & robur accusationis.

Soboles & robur militum interiit. Cic. 11. Fam. 33.

Arboris robur. Ovid. 3. Met. 94.

Herba expers roboris. Ovid. 15. Met. 202.

Non expugnabile. Stat. 6. Theb. 103.

Illibatum robur hominis. V. ILLIBATUS.

Rude. Valer. 3. Argon. 680.

Assumere robora. Ovid. 15. Met. 422.

Capere robur. V. CAPIO.

Collectum robur viresque receptæ. Virg. 3. Georg. 235.

Habere robur. Cic. pro Rosc. Amer. 149.

Mentiri inani fagina verum robur. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Ponebat invictum non pectore robur, i. e. Deponebat. Sil. lib. 11. 157.

Prosequi honore verborum robur. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Stant vires solidæ suo robore. Virg. 2. Æn. 639.

Sumere robur corporibus. Liv. 1. 4.

ROBŎREUS, a, a, um. Adj. [δρύϊνος Gl. L. G.] Quod est ex materia roboris. Columel. lib. 6. cap. 19. Est autem talis machinæ forma, roboreis axibus compingitur solum.

Pons roboreus. Ovid. 5. Fast. 622.

ROBURNEUS, a, um. aliud Adj. Quod ex robore nascitur. ut, Fruges roburneæ, pro Glande. Columel. lib. 9. cap. 1. 5.

ROBUSTEUS, a, um. Adj. denominat. a Robur. ut, Robustea materies, Quæ ex robore erat. Varro 1. de R. R. cap. 38. Alii legunt Robusta. V. Vitruv. 3. 3. & supra Robur quoque in carcere. ex Festo.

ROBUSTUS, a, um. Adj. Idem quod Robusteus & Roboreus. Columel. lib. 2. cap. 15. Sed eodem medio loco robustam materiam defigere convenit. Robustus codex apud Plaut. in Pœn. 5. 3. 34. & Robustus carcer, apud eundem in Curc. 5. 3. 14. h. e. Ex robore arbore. [Potest tamen & his locis pro Valido accipi.

Robustus, [εὔρωστος, ἐρρωμένος, εὔτονος, ἰσχυρὸς] Quod est multi roboris. Columel. lib. 2. cap. 9. Neque dubium est, ex robusto semine posse fieri non robustum. Gloss. Lat. Gr. Robustus, a, um. Ῥωμαλέος, ῥωμαλέον.

Ad incursum robustus. Plin. lib. 11. cap. 37.

In clamando robustus atque exercitatus. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.

Exercitatione robustus. Cic. 2. in Catil. 20. Tertium genus est, ætate jam confectum, exercitatione robustum.

Vetustate res robusta. Cic. 1. de Divin. 35. Quæ est igitur ista calliditas, res vetustate robustas calumniando velle pervertere?

Animus. Cic. 1. Off. 67.

Collum. Catull. Argon. 62. 332.

Improbitas. Cic. 2. Philipp. 63. Sed hæc, quæ robustioris improbitatis sunt, omittamus.

Legiones robustissimæ. Cic. 7. Fam. 3.

Malum robustius. Cic. 5. Philipp. 63. Omne malum nascens facile opprimitur: inveteratum fit plerumque robustius.

Plaustra. Hor. 2. Epist. 2. 74.

Satelles robustus, & valens: & audax. Cic. 2. de Lege Agrar. 84.

Ætate robustus, Adolescens, vel Pueritiam egressus. Cic. 5. Philipp. 31. Magni honores habiti Cn. Pompejo, quum esset adolescens, & quidem jure: subvenit enim Reipub. sed ætate multo robustior.

Ætas robustior. Claud. 4. Conf. Hon. 360.

Puer robustus acri militia. Hor. 3. Carm. 2. 2.

Viribus robustis adolevit ætas. Lucret. lib. 3. 450.

Annus robustior, Adultus. Ovid. 15. Met. 206.

Transit in ætatem post ver robustior annus.

ROBORŌSUS, a, um. Adj. ut, Roborosa passio. Veget. de Re Vet. 3. 24.

ROBORĀRIUM, i. n. [παρόδεισος] Roboraria, inquit Gellius, antiquis significabant ea, quæ nunc Vivaria vulgus vocat. Sic autem erant appellata, a tabulis roboreis, quibus septa visebantur: quod genus septorum se adhuc plerisque locis in Italia vidisse scribit. Usus est hoc vocabulo Scipio in oratione contra Cl. Asellum quinta, ut idem Gellius auctor est lib. 2. cap. 20.

ROBORĒTUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. δρυμών, Quercetum, roboretum.

ROBŎRO, [πανίω, ἰσχυρίζω] āre. Robur addere, firmare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidos luto construunt, stramento roborant.

Artus adulta ætas roborat. Lucret. lib. 4. 1032.

Gravitatem roborare constantia. Cic. 1. Off. 112. Catoni autem cum incredibilem tribuisset natura gravitatem, eamque ipse perpetua constantia roboravisset, semperque in proposito, susceptoque consilio permansisset, moriendum potius, quam tyranni vultus aspiciendus erat.

Se roborat eloquentia. Cic. in Orat. 42. Sed quod educata ejusmodi nutrimentis eloquentia est, ipsa se postea colorat & roborat, non alienum fuit de oratoris quasi incunabulis dicere.

Vox roboratur. Plin. lib. 11. cap. 51.

ROBORĀTUS, a, um. Partic. Saresb. 7. 1. Humanis viribus roborati intumuerunt.

Compar. Tertull. de Anima, cap. 25. Roboratior exitus.

ROBORASCO, ĕre. Nævius apud Nonium, 2. 368. Cujus vox gallulascit, ejus jam ramus roborascit.

ROBUS, a, um. Adj. [ἐρυθρὸς] apud veteres dicebatur pro Rubeus. Festus, Robum, Rubro colore, & quæ rufo significari, ut bovem quoque Rustici appellant, manifestum est. Unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta est robur: hinc & homines valentes, ac boni coloris, robusti. Apud Colum. Robius. V. indic. Gesn.

ROBUS, i. m. Genus frumenti. Columel. lib. 2. cap. 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime serendum est, quod robus dicitur, quoniam & pondere, & nitore præstet.

ROBEUS, a, um. Adj. Rubeus. ut, Robeus color. Varro. de R. R. 2. 5.

ROBUSTEUS, ROBUSTUS, V. ROBOR.

R O D

RŌDO, si, sum, [τρώγω, κατατρώγω] ĕre. proprie Murium est, qui dentibus fere semper aliquid demoliuntur. Cic. 2. de Divin. 59. Quasi vero quicquam interfit mures, diem & noctem aliquid rodentes, scuta an cribra corroserint.

Dentem dente rodere dicitur, qui carpit eum, qui neque lædi queat, neque sentiat: aut qui mordet pari mordacitate præditum quempiam. Martial. lib. 13. 2. in obtrectatorem quendam,

— quid dentem dente juvabit
Rodere? carne opus est, si fatur esse velis.

Pollicem rodens. Hor. Epod. 5. 78.

Ungues rodere. Hor. 1. Serm. 10. 71.

Ripas radentia flumina rodunt. Lucret. lib. 5. 257.

Rodere aliquem, per translationem, pro Obtrectare alicui, & obscure, ac dissimulanter maledictis insectari. Cic. pro Corn. Balb. 57. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis iccirco vellicant.

Amicum absentem rodere. Hor. 1. Serm. 4. 81.

RODOR, Pass. Lucret. lib. 5. 259.

Præterea, pro parte sua quodcunque alid auget,
Roditur, &c. Tralatio est.

Ferrum roditur scabra rubigine. Ovid. 1. de Pont. 1. 71.

ROSIO, ōnis. f. Plin. lib. 20. cap. 14. Stomachi autem ex aqua item rosiones sistit, & vomitiones cum aceto & polenta. Ibid. cap. 21. Succus decoctæ nervis prodest, & vesicæ, & intestinorum rosionibus.

ROSOR, ōris. m. Qui rodit. Ambros. Serm. 81. p. 380. Mures, horreorum rosores.

RODUS, V. RAUDUS.

R O E

Rœcus, V. RHOECUS.

R O F

Rofferedus, i. m. Jurisconsultus Beneventanus, jus Civile publice Bononiæ, dein Aretii, professus est circiter annum 1200.

R O G

Rogatianus, i. m. Nobilis senator, cujus tantam frugalitatem præcat. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 11. ex Porphyrio, ut podagræ morbum ea depulerit.

Rŏgo, [δέομαι, καταδέομαι, λιπαρέω, αἰτέω] āre. notæ significationis. Gell. lib. 13. cap. 20. Crepidarium, inquit, cultellum rogavit a crepidario sutore. Accusativo jungitur rei quam rogamus.

Molestum verbum est, Rogo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2. Molestum verbum est, onerosum, & demisso vultu dicendum, Rogo.

Monito magis eo, quam rogato. Livius. V. MAGIS. H. St.

Rogare ad & in. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Ille me ad signandum testamentum, ille in advocationem, ille in consilium rogavit.

Ab amico rogari. Cic. 9. Att. 9. Quod majus imperium a minore rogari non sit jus. [Hic est Rogare magistratum. V. infra.

De proximo aquam rogare. Plaut. Rud. 2. 3. 73.

Rogare aliquem de. Cic. 3. Q. frat. 1. Et simul Taurum, quem tibi audio promisisse, qui nunc Romæ erat, de aqua per fundum ejus ducenda rogabo.

Auxilium rogare, Petere precibus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 13. Legatos ad Cæsarem mittunt rogatum auxilium.

Beneficium hoc meo jure te rogo. Cic. 14. Att. 13.

Divitias deos rogare. Martial. lib. 4. 33.

Nunquam divitias deos rogavi.

Finem rogant erroris. Ovid. 14. Met. 484.

Opem rogavit summissa voce. Ovid. 4. de Pont. 3. 41.

Rogare & orare, ne, vel ut. Cic. 1. Verr. 3. Rogare & orare, ne illos supplices aspernarer, quos me incolumi nemini supplices esse oporteret. Idem 13. Fam. 67. Te oro atque rogo, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves.

At te illud primum rogabo, ne quid, &c. Cic. 13. Fam. 1.

Rogare ut. Ter. Heaut. 2. 3. 64.

Ubi dicimus redisse te, & rogare uti
Veniret ad te, mulier telam desinit.

Studio magno rogare. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Hoc te ita rogo ut majore studio rogare non possim.

Voce supplice rogare. Ovid. 6. Met. 33.

Concinne rogare. V. Concinne. in CONCINNUS.

Impudenter rogare, & impudentissime postulare. V. IMPUDENS.

Leviter rogare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.

Miserabiliter rogare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.

Moleste rogare. Cic. 1. Att. 17. Jam illud moleste rogo, quod maxime cupio, ut quam primum venias. Moleste refertur ad personam legentis, i. e. Cum molestia tua.

Nominatim rogare. V. Nominatim, in NOMEN.

Precario aliquem rogare. Cic. 7. Verr. 58. Quo tempore in tanta inopia navium tantaque calamitate provinciæ, etiamsi precario essent rogandi, tamen ab iis impetraretur.

Suppliciter rogare deos. Ovid. 1. Pont. 10. 44.

Occidere aliquem rogando. Hor. Epod. 14. 5. i. e. Molestum esse alicui, & instare semper rogando.

Omittere rogare. V. OMITTO.

Rogare, Utendum accipere. Cic. 6. Verr. 12. Profecto hinc natum est, Malo emere, quam rogare. [Precario gratis accipere. conf. supra ex Senec.

Rogare utendum. Cato R. R. cap. 5.

Mutuum aliquem rogare. V. MUTUUS.

Pecuniam mutuam aliquem rogare. Cels. in l. Si me. D. Si certum petatur.

Vasa inspicienda rogare, i. e. Commodato petere, ut tantum inspicere liceat. Cic. 6. Verr. 41. Mittit rogatum vasa ea, quæ pulcherrima apud illum viderat, ait se suis celatoribus velle ostendere. Budæus.

Rogare, [ἐρωτᾶν] Interrogare. Plaut. Amphit. 2. 2. 76.

Alcumena, unum rogare te volo. AL. quidvis rogare? roga?

Rogavi, pervenissentne Agrigentum? dixit pervenisse. Quæsivi, quemadmodum revertissent? negavit adhuc revertisse. Cic. 6. Verr. 27.

Rogare de. Plaut. Pers. 4. 4. 90.

Jam de istoc rogare omitte: non vides nolle eam loqui? Al. Nolle eloqui. Cic. 7. Fam. 23. Estne aut tui pudoris, aut nostri, primum rogare de die? deinde plus annua postulare? [Si modo hic est Interrogare, non vero synonymum Postulare.

De aliquo aliquid rogare. Cic. in Vatin. 10. Tum respondeto ad ea, quæ de te ipso rogaro.

Roget quis. Modus est loquendi, & veluti quædam dilutio eorum, quæ objici possent: pro quo multi inepte dicunt, *si aliquis me interrogaret, peteret, diceret*. Ter. Eun. 3. 3. 5.

Roget quis, quid tibi cum illa? ne noram quidem.

Rogat, est Consulit populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat. Unde nos quoque in consuetudine habemus pro Petere & Orare. Cato in dissuasione, ne lex Bæbia derogaretur, ait, Hoc potius agam, quod hic rogat. Festus.

Uti rogas, Formula solennis, qua populus Ro. jubebat, quæ rata esse vellet, quo sensu dici soleret, hinc intelliges. Cic. 1. Att. 14. Quum dies venisset rogationi ex senatusconsulto ferendæ, concursabant barbatuli juvenes, totus ille grex Catilinæ, duce filiola Curionis: & populum, Ut antiquaret, rogabant. Piso autem Consul, lator rogationis, idem erat dissuasor. Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. Hic tibi Rostra Cato advolat, &c. Quum populus in campum Martium convenerat, uti rogationem aliquam, aut acciperet, aut antiquaret: tabellæ singulis binæ dabantur, diverse inscriptæ: altera sic. V. R. id est Uti rogas: qua significabant, se rogationem accipere, & velle, uti rogasset is, qui rogationem tulisset: altera, cum littera A, quæ erat antiquatæ, id est sublatæ rogationis nota. Liv. 10. 8. extr. Ego hanc legem, Quirites, quod bonum, faustum, felixque sit vobis ac reipublicæ, uti rogastis, jubendam censeo. Tametsi suspicor mendose scriptum in Livio, Rogastis: non enim populus rogat, sed rogatus jubet: mallem igitur, Rogati: aut Rogari estis: ut apud eundem lib. 33. 26. Ea rogatio in Capitolio ad plebem lata est, omnes quinque & triginta tribus, uti rogatæ, jusserunt. Libro autem de Legibus 3. 38. Vos demum, ut video, legem antiquastis sine tabella. Corrupti igitur Clodiani, qui tabellas ministrabant, quum eas tantum darent, quibus antiquari rogatio posset. Cic. in Pison. 3. Me universa civitas, non prius tabella, quam voce, priorem Consulem declaravit. Ex P. Manut. V. Suffragia quomodo ferri solerent, in SUFFRAGOR.

Legem rogare. Gell. lib. 2. cap. 24. Lex deinde Licinia rogata est. Cic. 2. Philip. 72. Ego leges perniciosas rogavi? Hinc, Legis rogatio dicitur, quoniam rogare populum magistratus solebant, an id placeret, quod statuerant. Rogare populum, est Agere cum populo. In qua re hæc erant verba solennia, Velitisne, jubeatisne, Quirites, ut hoc vel illud fiat? Cic. 2. de Legib. 23. Et si quæ forte a me hodie rogabuntur, quæ non sint in nostra Repub. nec fuerint, tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. ex P. Manut. De legibus. Ro. V. ADROGO. & infra ROGATIO.

Magistratum aliquem rogare, Rogatis suffragiis creare. Cic. 9. Att. 11. Id assequitur, si per Prætores Consules creantur. Nos autem in libris habemus, non modo Consules a Prætoribus, sed ne Prætores quidem creari jus esse, idque factum esse nunquam: Consules, eo non esse jus, quod majus imperium a minore rogari non sit jus: Prætores autem, quum ita rogentur, ut collegæ Consulum sint, quorum est majus imperium. Idem 1. de Divin. 33. Comitia Consulibus rogandis habuit. Et populum rogare magistratum dicebatur is, qui comitia habebat: id est, populum rogare, ut suis suffragiis eum magistratum crearet, cujus magistratus causa comitia haberentur. Et legimus in Livio 6. in fine, Factum esse Senatusconsultum, ut duos viros Ædiles ex patribus Dictator populum rogaret. Cic. 3. de Legib. 10. Tribunisque, quos sibi plebes rogassit, jus esto cum patribus agendi. Verba sunt XII Tabul. Rogassit, id est Creaverit rogatione suffragiorum.

Militem sacramento rogare. Liv. 35. 2. Idem 32. 26. Cum quinque legatis profectus, obvios in agris sacramento rogatos, arma capere & sequi cogebat.

Additur interdum nomen potestatis, ut Rogare Consulis sacramento, id est, jure Consulari. Cæsar in princip. lib. 6. Bell. Gall. Quos ex Cisalpina Gallia Consulis sacramento rogavisset, ad signa convenire, & ad se proficisci juberet. Al. Consul is &c. divise.

Sententiam rogare. In senatu primi sententias a Consule rogabantur Consules designati, si modo post consularia comitia senatus haberetur: sin ante, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, sed quem vellet e numero Consularium. Et antiquæ consuetudini dabatur, ut quem ordinem interrogandi sententias Consul Calendis Januariis instituisset, eum toto anno conservaret, quo ordine Cæsar neglecto, primum Pompejum post affinitatem Consul rogare sententiam cœpit, quum antea Crassum solitus esset. (Suet. Cæs. 21.) Quoniam autem, quum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: queri potest, uter ex ipsis designatis prior rogaretur. Sciendum igitur, sive patricius & plebejus, sive duo plebeji designati consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse. Ideoque rogavit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia Consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. Et 1. Att. 13. pacificatorem Allobrogum (C. Calpurnium Pisonem intelligit) rogat sententiam M. Pupius Piso Consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur patricio: cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi: quo conjicitur, & uter rogaretur, quum designati essent. Ex P. Manut. de Senat. Ro.

Sententiam rogare aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 3. Post acceptam hæreditatem, primus sententiam rogabatur, cujus hæreditas est.

In perpetuum rogari. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Rogans, antis. Partic. [δεόμενος] ut,

Partes rogantis agere. Ovid. 6. Fast. 70.

Veniam dare roganti. Ovid. 6. Met. 33.

Facilis rogantibus. Ovid. 2. Amor. 3. 5.

Verba rogantia. Adjective. Ovid. 20. Epist. 93. Idem 1. de Arte Am. 442.

Flectitur iratus voce rogante deus.

Rogandus, a, um. Partic. [δεητέος] Ovid. 3. Trist. 8. 20.

Tunc quoque sollicita mente rogandus erit.

Comitia Consulibus rogandis habere. Cic. 1. de Divin. 53. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomarium transgressus esset, comitia Consulibus rogandis habuit. Liv. 38. 42. Comitia consulibus rogandis fuerunt ad XII. Calend. Mart. Creati Consules M. Æmilius Lepidus, C. Flaminius. i. e. Rogatione suffragiorum creandis. conf. Cic. 3. de L. L. 10.

Rogātus, a, um. Partic. [ἐρωτηθείς] ut, Rogatus sententiam in Consulatu. Plin. lib. 7. cap. 48.

Creditores rogati. Cic. 3. Verr. 113. Erat in consilio etiam æquissimus judex, ipse Verres: erant nonnulli rogati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cujusque legati plurimum prodest gratia. Emendatiora exemplaria legunt Togati, & post hanc vocem distinguunt commatis nota.

Leges rogatas rumpere. Plaut. Curc. 4. 2. 24.

Puellæ gaudent esse rogatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 345.

Rogatum, i. n. Cic. de Amicit. 39. Æque autem nefas sit, tale aliquid & facere rogatum, & rogare. [Hic potius est Accusativus, a recto Rogatus, m. g.

Non respondere ad rogatum, Ad interrogationem. Cic. pro Flac. 10. Nunquam nobis ad rogatum respondent: semper accusatori plus, quam ad rogatum.

Rogatio, ōnis. f. [δέησις, δέημα, λιπαρεία] Interrogatio.

Rogatio & huic finitima percontatio. Cic. 3. de Orat. 201.

Judicis rogatio. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, si eum teneremus, quæ salva fide facere possit. Hæc rogatio judicis ad ea pertinet, quæ paulo ante dixi, honesta amico a judice posse concedi.

Rogatio, pro Supplicatione, & prece. Valer. Max. lib. 6. cap. 4. de Publio

Publio Rutilio, Quum amici cujusdam injustæ rogationi resisteret, atque is per summam indignationem dixisset, Quid ergo, inquit, mihi opus est amicitia tua, si quod rogo, non facis? respondit, Immo quid mihi tua, si propter te aliquid inhoneste facturus sum?
Alicujus rogatione aliquem diligere. Cic. 3. Q. frat. 1.
Rogationis etiam nomine continetur Lex, plebiscitum, & privilegium. Suet. in Cæs. cap. 5. Reditum in civitatem rogatione Plotia confecit. i. e. Lege a Plotio lata. Cic. 4. de Finib. 77. Et eadem imbecillitate & inconstantia L. Tubulum fuisse, qua illum, cujus condemnatus est rogatione, P. Scævolam.
Rogatio ea dicitur, inquit Festus, quum populus consulitur de uno, pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, pluribusve rebus, de quibus non omnibus sanciatur. Nam quod in omnes homines resve populus scivit, Lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, Inter Legem & Rogationem hoc interest: Rogatio est genus legis, quæ lex non continuo est, ea rogatio est, non potest non esse lex, si modo justis comitiis rogata est. V. Ant. Augustin. & Dacer. not. & Gell. 10. 20.
Rogationem a Lege nihil differre ostendit Cic. in Brut. 89. de C. Galba: Rogatione, inquit, Manilia, Jugurthinæ conjurationis invidia, oppressus est. Paulo post, Invidiosa lege Manilia quæstione C. Galbam Gracchani judices sustulerunt. Nihil igitur differunt Lex & Rogatio: nisi prius sit Rogatio, & postea Lex: quo ordine in his exemplis ponuntur. [Rogationem & legem ferre auctor legis & suasor dicitur, quod populum rogat, etsi Legem revera ferat populus, rogationem accipiendo demum. Veteres tamen nonnunquam hoc discrimen neglexerunt, ut Legem & Rogationem promiscue dicerent, quum tamen Lex non sit nisi Rogatio perlata; seu quam populus jussit. Gloss. Græc. Lat. Εἰσφορὰ νόμου, Rogacio legis, & Lat. Gr. Rogatæ, Εἰσενεχθεῖσαι. At minus recte in iisdem, Rogatæ sunt, Ἐκυρώθησαν, & Al. Gloss. Rogacio, Κύρωσις. Nam Κυρῶσαι est Decernere, Sancire, & Κύρωσις ipsa Sanctio, ut in Gr. Lat. recte legitur. Nec audiendus Nonius 4. 397. Qui Rogare, Instituere significare his locis putat, quum subaudiatur semper Accusativus, Populum, sicut in Ferre rogationem subauditur Ad populum. Prorsus sicut in Senatu Sententia censentis, si Senatus frequens assensu comprobasset, in Senatus consultum transibat, similiter Rogatio, jussu populi comprobata, transibat in legem, alioqui neutra ullam sanctionis vim habebat.
Rogationes & plebiscita. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Accipere rogationem, i. e. Legem jubere. Cic. 1. Att. 11. Ut Consules populum cohortarentur ad rogationem accipiendam. V. ACCIPIO.
Ferre rogationem ad populum. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 1.
Perferre rogationem per vim, idem quod Legem perferre. Cic. 2. Q. frat. 2. Sed tamen suspicor per vim rogationem Caninium perlaturum.
Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie. Cic. pro Sext. 25.

ROGATIUNCŬLA, æ. f. [δεημάτιον] dimin. Cic. pro Domo 51. Te meam domum consecrasse, te monimentum fecisse, in meis ædibus te signum dedicasse, eaque te ex una rogatiuncula fecisse.
Rogatiuncula, Syllogismus. Cic. 1. de Fin. 39. Illum in hac esse rogatiuncula delectatum.

ROGĀTUS, ûs. m. [αἴτησις] Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Nam quum feriis Latinis ad eum, ipsius rogatu, arcessituque, venissem, offendi eum sedentem in exhedra.
Impetravit rogatu meo. Cic. 13. Att. 36.

ROGĀTOR, ōris. m. [αἰτητὴς] ut, Rogator comitiorum, Qui populum suffragia rogat in comitiis. Cic. 1. de Divin. 33. Qui recentibus comitiis in Senatum introducti, negaverunt justum comitiorum rogatorem fuisse. V. mox.
Rogatores in comitiis dicebantur Consules, qui comitia habebant: sed & illi qui in centuria aliqua rogabant suffragia, & renuntiabant Consuli comitia habenti, interrogante præcone, ut facile colligitur ex verbis Cic. 2. de Orat. 260. de Scipione Maluginensi. Tum autem voce suffragia, non tabella ferebantur, nondum latis legibus tabellariis. Rogatores vero renuntiatores centuriarum fuisse, ita docet Cic. 2. de Divin. 74. Quos quum Ti. Gracchus propter mortem repentinam ejus, qui in prærogativa referenda subito concidisset, in senatum introduxisset, non justum rogatorem comitiorum fuisse dixerunt. Primum vide ne in eum dixerint, qui rogator centuriæ fuisset. Is enim erat mortuus. Sed & Consul renuntiabat, ut Cicero Murænam se renuntiasse dixit in ipso statim orationis pro Muræna principio. Præco etiam populo renuntiabat quem centuria quæque relata & renuntiata a rogatoribus Consulem faceret. [Nec hic alius sane Rogator comitiorum, quam ipse Consul intelligitur, cujus rogationem adversum auspicium irritam fecit. conf. Non. 4. 397.
Rogator, Postulator, qui quid postulat. Pro mendico Plaut. Ut rogator ostiatim petam panem? Cic. 16. Att. 17. Quanquam hæc epistola non suasoris est, sed rogatoris. V. Bucca, pro frusto panis, in BUCCA.

ROGATĀRIUS, i. m. [ἐπερωτητὴς] Tabellio qui rogat quod quisque stipulatur, hoc est promittit. Perottus.

ROGATŌRIUS, a, um. Adj. ut, Rogatoriæ litteræ. Alcuin. de Div. Offic.

ROGATŪRA, æ. f. Gloss. Gr. Lat. Ἀσπασμὸς, Salutatio, Amplexus, Rogatura.

ROGĀMEN, ĭnis. n. Eædem Gloss. Δέημα, Rogamen.

ROGAMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Syllog. Categ. p. 31. Elmenh. Rogamentum proponere. conf. ROGATIUNCULA.

RUGĪTO, [ἀξιοῦμαι] āre. frequent. Multum, vel Sæpe rogare.
Rogitare, Precari. Plin. Patrem adit, rogitat ut sui misereatur. Ter. Eun. 2. 2. 35.
— sed ego cesso
Ad Thaidem hanc deducere, & rogitare ad cœnam ut veniat.
Rogitare, Scisciteri. Ter. And. 1. 1. 57.
Observabam mane illorum servulos,
Venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer,
Dic sodes, quis heri Chrysidem habuit? Idem Adelph. 1. 2. 2.
Quid tristis es? D. rogitas me, ubi nobis Æschinus
Siet, quid tristis ego sim? Al. Rogas Plaut. Aul. 2. 8. 3.
Venio ad macellum, rogito pisces, indicant
Caros, &c.
Rogitare super aliquo, De aliquo interrogare. Virg. 1. Æn. 754.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

ROGITATIO, ōnis. f. [ψήφισμα, νομοθεσία] Lex, plebiscitum. Plaut. Curc. 4. 2. 23.
Rogitationes plurimas propter vos populus scivit.

RŎGUS, i. m. [πυρὰ] Strues lignorum ad cremanda cadavera. dictus, quod in eo dii Manes rogentur. Plaut. Men. 1. 2. 44.
Age sane igitur quando æquum oras, quam mox incendo rogum? Cic. 3. de Finib. 76. Nam si beatus unquam fuisset, beatam vitam usque ad illum a Cyro exstructum rogum protulisset. Quintil. Decl. 6. Refertur rogus. Hoc est, lignum cremando cadaveri advectum refertur domum.
Avidi rogi. Ovid. de Rem. Amor. 38.
Flagrans. Senec. Herc. fur. 1.
Laceri. Senec. Octav. v. 307.
Impia currus, lacerosque seni
Violenta rogos nata negavit. Sed legendum potius, Laceroque seni, cum codd. corr.
Ploratus. Ovid. 4. Fast. 856.
Ultima plorato subdita flamma rogo est.
Tepidi. Ovid. 6. Epist. 90.
Tristis. Lucan. lib. 8. 762.
Accendere rogum. Lucan. lib. 9. 55.
Ascendere in rogum ardentem. Cic. 1. de Divin. 47. Siquidem ad mortem proficiscens Calanus Indus, quum ascenderet in rogum ardentem, O præclarum discessum, inquit, e vita, quum (ut Herculi contigit) mortali corpore cremato, in lucem animus excesserit!
Consumptus rogis. Ovid. 7. Epist. 193.
Dare corpus plebejo rogo. Ovid. in Ibin, 154.
Exstruere rogum. Lucan. lib. 6. 825.
Imponere aliquem in rogum. Cic. 1. Tusc. 85.
Impositi rogis juvenes. Virg. 4. Georg. 477.
Prosequi usque ad rogum. Cic. pro Quint. 99.
Rogum etiam neutro genere dicitur, ut auctor est Nonius 3. 186. Afran. Epistola, Pulchre hoc incendi rogum, ardet, tenetur, hoc sepulcro sepeli licet. [Nisi forte ante & Incendi distinguendum fuit.

ROGĀLIS, e. Adj. [ὁ τῆς πυρᾶς] ut, Ignis rogalis. Stat. 1. Theb. 112. Flammæ rogales. Ovid. 3. Amor. 9. 41.

ROGĀRIUS, i. m. Gloss. Gr. Lat. Νεκροκαύστης, Rogarius, bustuarius.

R O M

ROM. ET AVG. Romæ & Augusto, in nummis Aug. & Tiberii. ROM. FEL. Romæ felici.

RŌMA, æ. f. [Ῥώμη] Orbis aliquando caput dicta, & amplissimi imperii jure in hunc usque diem felix. Cujus situm atque habitum, quo tempore cœpta est condi, observaverunt antiqui, e quorum numero fuit Lucius Tarutius Mathematicus, Chaldaicis litteris eruditus, quemadmodum Cic. 2. de Divin. 98. scriptum reliquit. Hæc parvum ab initio oppidum fuit, a juventute Latina Valentia appellatum. Quod quum Evander ad ea loca veniens extendisset, servata prius impositi nominis significatione, Romam nuncupavit. Siquidem Græci ῥώμην Robur appellant. Alii volunt Troja capta quosdam ex Achivis in ea loca, ubi nunc Roma est, devenisse per Tiberim. Deinde suadente nobilissima captivarum, cui Rome nomen erat, incensis navibus, posuisse sedes, & structo oppido Romen ab ea vocasse. Alii Romam a Romulo dictam volunt. Romulus vero a Romula arbore, id est ficu, sub qua Romulus & Remus pueri inventi sunt cum lupa præbente infantibus Rumen, id est mammam. Vel a Ruminando, quod ætate sub ea pecudes ruminabant. Sunt etiam qui Romulum & Remum a Robore, ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volunt. Multa de Roma ex variis auctoribus, sed antiquis, vide apud Sext. Pompejum Festum, suo ordine.
Duos populos seminarium gentium Romanarum fuisse reperio, Aborigines, & Trojanos, qui utrique ab Ænea, ut Livius & Dionysius tradunt, communi nomine Latini sunt appellati. Aborigines autem, qui ante adventum Æneæ, Latium, regente Latino, tenebant, docet Dionysius ex Græcis in Italiam venientibus esse conflatos. Græcos autem hos nominat, OEnotrum ex Arcadia, Pelasgos ex Thessalia, Evandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneso profectum. Atque etiam iidem scribunt, Romulum, superante Latinorum Albanorumque multitudine, urbem in Palatio condidisse. Quæ quum ita sint, jam id dubium esse non potest, quin ad hos populos alii etiam plurimi accesserint, qui Romanam urbem gentibus repleverint. Siquidem accepimus, Romulum Cæninenses, Antemnates, Camerinos, Vejentes, Fidenates, quos bello devicerat, Sabinos vero etiam, quibuscum æquo Marte pugnaverat, in societatem novæ urbis vocasse. Quin etiam multas Etruscorum urbes se ad eum recepisse, initio a Medullia facto, traditum est. Hoc autem Romuli institutum, reliqui deinceps reges studiosissime sibi conservandum esse duxerunt, ut finitimas civitates aut vi, aut benevolentia sibi adjungerent, Romamque transferrent. Itaque Tullus Hostilius, eversa Alba, familias ejus urbis Romam traduxit. Ancus Lucumonem Etruscum in senatum ascivit. Priscus Ser. Tullium Corniculanum sibi etiam generum adjunxit. Idem post quoque factum est, liberata regio dominatu Repub. Neque enim unquam desitum est, civitatem victis populis & gentibus dari, Italiamque ipsam municipiis devinciri, quousque bello Marsico universa fere civitate donata est. Ex libro Caroli Sigonii de Nominibus Romanorum.
Roma Urbs dicta κατ' ἐξοχήν. H St.
Civium Romanorum tria genera fuisse video, senatores, equites, de plebe: qui tres ordines dicebantur, & ex duplici genere constabant, Patricio & Plebejo. Duplex enim est civium Romanorum divisio, quarum altera ad alteram nihil pertinet. Prior hæc, Vel patricii sunt cives Romani, vel plebeji. Posterior hæc, Vel senatores sunt cives Romani, vel equites, vel de plebe; ita vel a genere, vel ab ordine distinguebantur: ut civis Romanus genere patricio natus, equestris tamen ordinis, si nondum in senatum lectus esset, diceretur; sin senator esset factus, ordinis senatorii. Quod si patricius non modo in senatum allectus non esset, verum nec inter equites locum haberet; quia scilicet equestri censu non esset, hoc est sestertiorum quadringenta millia non possideret, (minus enim qui habebat, eques esse non poterat, sed, ut Horatii verbis utar, Plebs erat) aut quia, quum quadringenta millia possideret, annulo tamen aureo & equo publico non uteretur, quæ illi, equestris ordinis insignia, Censor ob aliquod flagitium ademisset; aut denique,

denique, quia neque majores ejus, neque pater, neque ipse, cum quadringenta millia, eove amplius haberet, de equestri dignitate laborassent, equestrisque ordinis indicia, annulum scilicet aureum, & equum publicum, neque in militia a Duce, neque domi a Censoribus, quum censeretur, postulasset: quod tamen vix est ut credi possit. Quis enim contemnit honestatem? quis, quum ab infimo ordine plebejo ad equestrem possit ascendere, aut ab equestri ad senatorium, recuset? Si quis igitur patriciæ gentis neque senator esset, neque eques, is Patricius quidem & erat, & dicebatur, idem tamen de plebe & erat, & dicebatur. Quandoquidem, civis Romanus quicunque erat, is de tribus ordinibus unum haberet, senatorium aut equestrem, aut plebejum, necesse erat. Senator non es, ergo eques, aut de plebe. Neque senator, neque eques, ergo de plebe. Ordo enim præterea nullus superest: at quadringenta millia, qui est equestris census, aut octingenta millia, qui senatorius, possideo: sequitur ergo, ut eques ob quadringenta millia sim, aut senator ob octingenta millia. Falsum. Census enim dat, non ut eques aut senator necessario sis, sed ut esse possis: neque propter opes honor datur, sed ob inopiam negatur. Turpe enim & indecorum, senator egens: malasque res non omnino malis mentibus quandoque persuadet inopia. Erant ergo Patriciorum tria genera, patricii senatores, patricii equestris ordinis, patricii de plebe. Sed oritur consideratio. Civis Romanus, ex equite senator factus, amittitne ordinis equestris insignia, annulum aureum, & equum? minime. Auctus enim dignitate, tantum abest ut de pristino jure quidquam amittat, ut etiam aliquid præterea consequatur. Nam præter annulum, & equum, quæ equitum erant, habebant senatores tunicam purpuream, ut ab equestri ordine aliqua omnino specie distinguerentur, sicuti equester ordo a plebe annulo aureo, & equo distinguebatur. Ex Manutii observationibus. [Rectius diceret Tunicam laticlaviam, quæ alba cum clavo purpureo erat. V. suo loco in CLAVUS, &c.

Roma, in montibus posita & convallibus, cœnaculis sublata atque suspensa. Cic. 2. de Lege Agrar. 95.

Urbs Roma. Hor. 3. Carm. 5. 12.

Altæ Romæ mœnia. Virg. 1. Æn. 11.

Beata. Hor. 3. Carm. 29. 12.

Bellatrix. Ovid. 2. Trist. 321.

Dardania. Ovid. 15. Met. 431.

Domina Roma, Dominans. Hor. 4. Carm. 14. 44. Sic Virgil. de Romanis ait, Populum late regem, 1. Æn. 25. & Romani rerum domini. 1. Æn. 286.

Ferox. Hor. 3. Carm. 3. 44.

Magna. Martial. lib. 12. 69.

Martia. Ovid. ad Liviam, 246.

Potens. Hor. 2. Epist. 1. 61.

Princeps urbium. Hor. 4. Carm. 3. 13.

Pulcherrima rerum. Virg. 2. Georg. 534.

Regia. Hor. 1. Epist. 7. 44.

Romæ ambitum varie prodiderunt auctores. Plin. lib. 3. cap. 5. Mœnia ejus collegere ambitu, Imperatoribus Censoribusque Vespasianis anno conditæ DCCCXXVIII. pass. XIII. M. CC. Fla. autem Vopiscus tradit, Aurelianum imperatorem ambitum urbis ad triginta millia passuum ampliasse. V. cap. 39. pr. & 21. extr. conf. Is. Voss. de magnitud. Rom. vet. in Observ. ejus.

ROMÆA, Parilia dici cœperunt, Fortunæ templo ab Adriano in urbe restituto. Cælius Rhodig. lib. 5. cap. 4. V. in dictione PARILIA.

ROMĀNUS, a, um. Adj. [Ῥωμαῖος] Quod ad Romam pertinet, vel e Roma est.

Achilles Romanus. V. ACHILLES.

Arces. Virg. 2. Georg. 172.

Gens. Virg. 1. Æn. 37.

Linguæ Romanæ facundia. Ovid. 1. de Pont. 2. 69.

Ore Romano profluit Græcia. i. e. Homo Romanus Græce loquitur. Lucan. ad Pison. 77.

Populus. Hor. 1. Epist. 1. 70.

Porta Romana, propria appellatione dicta est ea in urbe Roma, quam Romulus infimo clivo Victoriæ instituit. Appellata autem Romana a Sabinis præcipue, quod ea proximos aditus erat Romam. Festus, Romanam portam vulgus appellat, ubi ex epistylio defluit aqua. Qui locus ab antiquis appellari solitus est Statuæ Cinciæ, quod in eo fuit sepulcrum ejus familiæ.

Potentia. Ovid. 15. Met. 877.

Pubes. Hor. 4. Carm. 4. 46.

Sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Tellus. Virg. 4. Æn. 275.

Romana urbs, pro Roma. Lactant. de Divino præmio, lib. 7. p. 420. edit. Plantin. cap. 15. H. St. En verba, Non inscite Seneca Romanæ urbis tempora distribuit in ætates.

Urbis Romanæ conditor. Ovid. 14. Met. 849.

ROMANUS, i. m. [ὁ Ῥωμαῖος] Qui e Roma est, vel Romam inhabitat.

Domini rerum Romani. Virg. 1. Æn. 286.

Acer Romanus. Virg. 3. Georg. 346.

Vincit Romanus sedendo; Proverb. in eos, qui tranquilli atque otiosi, tamen quæ volunt, efficiunt. Varro 1. de R. R. 2. pr.

ROMANULA porta teste Varrone lib. 4. de L. L. 34. in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia ad Volupiæ sacellum. conf. 5. 3. ad fin.

ROMĀNE, Adv. [Ῥωμαϊκῶς, Ῥωμαϊστί] Gell. 13. 21. Hæc Romane & severe dixit.

ROMANENSIS, e. Adj. [Ῥωμανήσιος] Qui alibi ortus est, sed in Roma versatur. Unde Cato in lib. de R. R. cap. ult. Salem Romanensem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur.

ROMANIENSIS, e. Adj. Grut. Inscript. p. 41. n. 7. PISTOR ROMANIENSIS.

ROMANĪCUS, a, um. Adj. [Ῥωμαϊκός] Cato R. R. cap. 135. Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica, juga Romanica optima erunt. Sic

Romanicum oleum, apud eundem, cap. 153. in lege oleæ pendentis.

ROMANIA, æ. f. Barbariæ opponitur. Fortunat. 6. Carm. 4. 7.

Hinc cui barbaries, illinc Romania plaudit.

ROMANĪTAS, ātis. f. pro Orbe, sive Imperio Romano, ponitur a Tertull. de Pallio cap. 4. pr.

ROMANDUES, [Ῥομάνδυες] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Populi sub Rhotomago. Trunco capite nomine. Nam aliis Veromandui, vel Veromandi, q. V. Hodie *Vermandois*.

ROMILIA, gens Patricia, ex qua T. Romilius cum C. Veturio COS. A. U. 299. idemque 303. Decemvir.

ROMILIUS, a, um. Adj. ut Romilia lex, cavit, ne alii præter patres & magistratus, sacra inirent, postea plebi quoque aditus ad sacra fuit. Nam rogationibus tribunitiis, primum Sextio Licinia sancitum est, ut Decemviri sacrorum, non ut antea omnes patricii, sed ex parte dimidia de plebe crearentur. Deinde secuta est Ogulnia, ut quum quatuor Pontifices essent, placeretque sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea Pontifices, quinque Augures, de plebe omnes allegerentur, ut omnino octo Pontificum, novem Augurum numerus fieret. Ex Manutio de Legib. Rom.

Tribus Romilia. V. TRIBUS.

ROMPHÆA, V. EHOMPHÆA.

ROMPHUS, i. Pedamenti vitium genus. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 10. Quod autem nativum ex arboribus in arbores traductis vitibus, nonnulli traduces. quidam Romphos, plerique arbusta dixere, quas in Transpadana Italia ex Cornu, Populo, Tilia, Acere, Orno, Carpino, & Quercu frequenter arbustari tradunt. [Latinum vocabulum non videtur.

ROMULA, Arbor dicebatur sub qua Remus & Romulus pueri inventi sunt. V. ROMA, & RUMINALIS.

ROMULENSIS, e. Adj. Romulensis, Colonia Romanorum in Celtica Hispalensium. Plin. lib. 3. cap. 1. Et a læva Hispalis colonia, cognomine Romulensis.

RŌMŬLUS, i. m. [Ῥωμύλος] Martis & Iliæ filius, frater Remi, primus rex Romanorum. Cujus & Remi fratris historiam sic scribit Servius, Amulius, inquit, & Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, & filium ejus necavit: filiam vero ejus Iliam, Vestæ sacerdotem fecit, ut spem sobolis auferret, a qua se puniri posse cognoverat. Hanc, ut multi dicunt, Mars compressit, unde sunt nati Remus & Romus, quos cum matre Amulius præcipitari jussit in Tiberim: tum, ut quidam dicunt, Iliam sibi Anien fluvius fecit uxorem: ut alii, inter quos Horat. Tiberis: unde ait, 1. Carm. 2. 17. Uxorius amnis. (V. ibi Acronem.) Pueri vero expositi sunt ad ripam vicinam: hos Faustulus reperit pastor, cujus uxor erat ante meretrix, Acca Laurentia, quæ susceptos aluit pueros. Hi postea avum suum Numitorem, occiso Amulio, in regna revocaverunt. Quibus dum cum eo angustum Albæ videretur imperium, recesserunt, & captatis auguriis urbem condiderunt. Sed Remus prior sex vultures vidit, Romus postea duodecim: quæ res postea bellum creavit, in quo exstinctus est Remus: & a Romi nomine Romani appellati. Ut autem pro Romo, Romulus diceretur, blandimenti gratia factum est, quod gaudet diminutione. Quod autem a lupa dicuntur nutriti, fabulosum figmentum est, ad celandam auctorum Romani generis turpitudinem: nec incongrue factum est: Nam & meretrices Lupas vocamus, unde & Lupanaria. Et constat hoc animal in tutela esse Martis. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 278.

— donec regina sacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.

Romulus, Martis filius, educatusque a Lupa dicitur. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Romulus post excessum suum dixit Proculo Julio, se Deum esse, & Quirinum vocari, templumque sibi dedicari in eo loco jussit. Cic. 1. de Legib. 3.

Mavortius Romulus. Virg. 6. Æn. 778.

Alius Romulus Silvius, de quo Liv. 1. 3.

ROMULĔUS, a, um. Adj. [Ῥωμύλιος] possessivum: ut,

Colles Romulei. i. e. Romani. Ovid. 14. Met. 845.

Culmo Romuleo sedens. Virg. 8. Æn. 654.

Ense Romuleo cadit Amulius, i. e. Ense Romuli. Ovid. 3. Fast. 67.

Muri Romulei. Sil. lib. 7. 485.

Urbs Romulea. Ovid. 15. Met. 625.

ROMŬLUS, a, um. Adj. pro Romuleus: ut,

Gens Romula. Hor. in Carm. sæcul. 1.

Tellus Romula. Virg. 6. Æn. 876.

ROMULĬDÆ, arum. m. Patronym. [Ῥωμυλίδαι] dicti sunt Romani a Romulo. Pers. 1. Sat. 31.

— ecce inter pocula quærunt
Romulidæ saturi quid dia poëmata narrent.

Arx Romulidarum. Lucret. lib. 4. 687.

ROMPOTINUM, V. RUMPOTINUM.

R O R

RORO, āre. V. ROS.

R O S

RŌS, rōris. m. [δρόσος, ψεκάς, ἕρση, ἰέρση] Humor qui sereno tempore e cælo fluit, serena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis exsistentibus. Aristoteles lib. 1. Meteor. cap. 10. scribit rorem fieri ex vaporatione modica, atque in hoc differre a pluvia, quæ largo vapore progeneretur. Apulejus lib. de Mundo p. 61. Elmenh. Ros nocturnus humor, quem serenitas tenuiter spargit. Al. Serenitatis tenuitas. A Græcis dicitur ὁ δρόσος.

Ἡ δρόσος, non, ὁ. Idem tamen error in vulg. Lex. Ex δρόσος factum, ut Mos ex Νόμος. H. St. Gloss. Lat. Gr. Ros, Δρόσος, φλοιός. At hoc posterius Corticem significat.

Gelidus. Virg. 2. Georg. 202.

Levis. Virg. 6. Æn. 230.

Liquidus ros, Aqua fontana. Ovid. 3. Met. 164.

Nocturni. Plin. lib. 21. cap. 17. ad finem.

Purus ros Castaliæ. Hor. 3. Carm. 4. 61.

Vitreus. Ovid. 1. Amor. 6. 55.

Canent recente rore herbæ. Ovid. 3. Fast. 880.

Stillavit sanguineis roribus arbor. Lucan. lib. 7. 837.

Quum ros in tenera pecori gratissimus herba est. Virg. 8. Ecl. 15.

Amarus ros, Aquæ marinæ. Virg. 4. Georg. 431.

Salis ros, pro Aqua marina. Lucret. lib. 4. 440.

Nam quæcunque supra rorem salis edita pars est
Remorum, recta'st, &c. Rorem salis, i. e. Aquam maris. Lambin.

Tepidus,

Tepidus, Lacrimæ. Ovid. 10. Met. 360.
Lacrimarum rore madidæ coronæ. Ovid. 14. Met. 708.
Vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.
Ros maris, vel Ros marinus, Herba. V. infra post derivata.

Rōrālis, e. Adj. Ovid. 4. Fast. 728.
Virgaque rorales laurea misit aquas. i. e. Ad irrigandum, sive ad aspergendum, vel aspergentes. Alii legunt Roratas.

Roscīdus, a, um. Adj. [δροσερὸς, ἐρσήεις, ἐερσήεις] Quod est rore perfusum; unde Nox roscida dicitur, Quæ rore humecta est. Plin. lib. 18. cap. 28.
Antra roscida. Ovid. 2. Fast. 332.
Aurora. Ovid. ad Liviam 282.
Colles. Plin. lib. 3. cap. 12.
Gramina. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 104.
Herba roscida. Varro 2. de R. R. cap. 2.
Iris. Virg. 4. Æn. 700.
Mala roscida, Quæ matutino rore humecta sunt. Virg. 8. Ecl. 37.
Mella. Virg. 4. Ecl. 30.
Poma. Propert. lib. 2. 20. 36.
Pruina roscida foliis excussa. Ovid. 5. Fast. 215.
Solum roscidum. Columel. lib. 3. cap. 2.
Tellus roscida. Senec. Hippol. 1.
Folia melle roscida. Plin. lib. 11. cap. 11. Itaque tum, prima aurora, folia arborum melle roscida inveniuntur.

Rōsĭdus, a, um. Idem. Columel. 5. 6. Rosidum & nebulosum solum. [Sic 3. 1. & 4. 30. Alioqui Roscidum, vel Roridum legendum putes.

Rōrĭdus, a, um. Idem. Propert. 2. 23. 27. V. ibi Broekhus.

Rorŭlentus, a, um. Adj. [δροσερὸς, δροσώδης, πολύδροσος] Plenum rore. Columel. lib. 5. cap. 6. Cavendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ serantur vites. Idem lib. 12. cap. 38. Ne rorulentæ baccæ legantur cavendum.

Rōrārius, a, um. Adj. Rorarii milites dicebantur, Qui armatura levi prælium primi committebant: quod ut ante pluvias cælum rorare solet, sic illi ante gravem armaturam qui prodibant, rorarii appellabantur, qui & Ferentarii. Hæc ex Festo. Liv. 8. 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios, minoris roboris ætate factisque.
Rorarii appellati, quod imbribus fere primum rorare incipiat. Varro de vita Pop. Roman. lib. 3. Idem lib. 6. de L. L. 3. Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante, ideo quod ante rorat, quam pluit. V. Non. 18. 3.
Vinum rorarium, Quod rorariis dabatur. Festus. V. Heins. ad Sil. lib. 1. Stewech. ad Veget. lib. 1. cap. 20. & Dalechamp. ad Plin. lib. 2. cap. 60. [Gloss. Lat. Gr. Rogarii, Ἀκροβολισταί. scribe Rorarii.

Rōrĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [δροσοφόρος] ut, Aura rorifera. Senec. Hippol. v. 11.
Biga Lunæ rorifera. Stat. 1. Theb. 338.
Umbris roriferis terram nox obruit. Lucret. lib. 6. 864.

Rorifluus, a, um. sec. comm. Adj. ut,
— rorifluam sectemur carmine lunam. Vetus Poeta lib. 2. Catalect. p. 239. edit. Scalig.

Rōro, [δροσίζω, ψεκάζω, ῥαίνω] āre. Humorem instar roris paulatim destillare. Virg. 8. Æn. 645.
— & sparsi rorabant sanguine vepres. Columel. lib. 11. cap. 2. 1111 Id. Jun. Delphinus vespere exoritur, Favonius interdum rorat. In vetusto exemplari absolute legitur, Nonnunquam rorat. V. infra. Plin. lib. 17. cap. 10. Periculum tantum eo die est, si roraverit quantulumcunque imbrem.
Undique dant saltus, multaque aspergine rorant. Ovid. 3. Met. 683. De delphinis.
Oculi rorantur lacrimis obortis. Ovid. 15. Epist. 97. i. e. Rigantur.
Rorare saxa cruore. Sil. lib. 10. 263.
Quum videt in scopulo rorantem saxa cruore,
Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum.
Rorat, absolute: quomodo dicimus Pluit, Ningit, Tonat. Columel. lib. 11. cap. 2. Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat. [Gloss. Lat. Gr. Rorat, ψακάζει.

Rorans, antis. Partic. [δροσίζων, ῥαντίζων] Lucret. lib. 3. 470.
— lacrimis rorantes ora, genasque.
Antra rorantia fontibus. Ovid. 3. Met. 177.
Astra rorantia. Virg. 3. Æn. 567.
Capilli rorantes. Ovid. 4. Fast. 141.
Lacrimis rorantibus spargunt ora. Lucret. lib. 2. 976.
Pocula minuta, atque rorantia. Cic. de Senect. 46.

Rorātus, a, um. [ῥανιώδης] Partic. ut, Rorata pruina. Ovid. 3. Fast. 357.
Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii legunt Roratæque, ut referatur ad Tellus.
Rosæ roratæ. Ovid. 2. de Pont. 1. 36.

Roratio, ōnis. f. [ῥανισμός] Roris distillatio. ut, Nocturnæ rorationes. Apul. 9. Met. p. 232. Elmenh.
Roratio, quam Theophrastus Rhoada, quasi defluxum, appellat, morbus est vitium, quem vulgo *Colaturam* vocamus. Plin. lib. 17. cap. 24. Siderationis genus est in vitibus deflorescentibus roratio. Aut quum acini priusquam crescant, decoquuntur in callum. Theophrastus lib. 4. de plantis cap. 16. Roratio, inquit, fit quum vitis deflorescens irrorat. Fit autem id genus affectionis, quum acini defluunt: & qui remanent, parvuli sunt. Propter hoc vitium Floralia, ab antiquis instituta sunt. Plin. lib. 18. cap. 29. Floralia quarto Cal. Maji instituerunt, anno urbis quingentesimo sextodecimo, ex oraculis Sibyllæ: ut omnia bene deflorescerent.

Rorāmentum, i. n. Capitolin. in Vero cap. 10. Capiti auri roramenta respergere. Alii Ramenta rectius.

Roresco, [δροσίζομαι] ĕre. Rore aspergi. Vox dubiæ auctoritatis. Plin. lib. 18. cap. 34. Aquilonem prænuntiat terra siccescens, sed rorescens repente, &c. Sic leg. in veteri edit. A. D. 1491. sed hodierna exemplaria omittunt voces, Sed rorescens. Ovid. 15. Met. 245. — resoluraque tellus
In liquidas rorescit aquas. al. Rarescit, quam lectionem recepit Robertus Stephanus. V. rarescō.

Rōs mārīnus, roris marini, m. [ξηρόμυρον. Gl. L. G.] officinis Anthos. Horat. 3. Carm. 23. 15.
Parvos coronantem marino
Rore deos, fragilique myrto. Dicitur &

Rōs mārīs, Ovid. 3. de Arte Am. 690.
— tegit arbutus herbam,
Ros maris, & laurus, nigraque myrtus olent. Alii conjuncte scribunt. Idemque

Rosmarīnum, i. n. vel Rosmarīnus, i. m. [λιβανωτίς] Frutex. Plin. lib. 19. cap. 12. Libanotis, locis putridis & macris ac roscidis seritur semine. Radicem habet olusatri, nihil a ture differentem. Usus ejus post annum stomacho salubertimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13. Et Columel. lib. 9. cap. 4.
Rosmarinum coronarium. Rosmarinum (Gallice *Romarin* appellatur) duplicis est differentiæ: Unum fecundum frugiferumque, cujus semen cachrys vocatur. Folia fœniculi habet, &c. Alterum coronarium quo in sertis coronisque amasii abutuntur. De utroque vide Dioscoridem lib. 3. cap. 72. & 73.

Rōsa, æ. f. [ῥόδον] Flos e spina nascens, cui ῥόδος Græcis nomen est. Plin. lib. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quam frutice, in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti, &c. Cic. 7. Verr. 27. Sed quum rosam viderat, tunc incipere Ver arbitrabatur. Martial. 4. 29. 4.
Hibernæ pretium sic meruere rosæ.
Flos rosarum. Hor. 3. Carm. 29. 3.
Atria plena rosarum. Ovid. 2. Met. 113.
Albentes rosæ. Ovid. 3. de Arte Am. 182.
Amœnæ. Hor. 2. Carm. 3. 14.
Arentes. Virg. 4. Georg. 268.
Confusa rubore. V. confundo.
Plena nimium pudoris rosa, Nimium rubra. Columel. lib. 10. 102.
Punicea. Hor. 4. Carm. 10. 4.
Sera. Hor. 1. Carm. 38. 3.
Carpere rosam. Virg. 4. Georg. 134.
Deligere primam tenui ungue rosam. Ovid. 4. Epist. 30.
Fulgent quale rosæ inter sua lilia mistæ. Ovid. 2. Amor. 5. 37.
Perlucidus pulvinus Melitensi rosa farctus. Cic. 7. Verr. 17.
Redimiri sertis & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
Spargere rosas. Hor. 3. Carm. 19. 22.
Vivere in rosis, i. e. Florere, & omni felicitate affluere. Martial. 8. 77.
Liber, in æterna vivere digne rosa. Cic. 5. Tusc. 73. Etiamnum in cruciatu atque tormentis? M. Antu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
Rosam, quæ præteriit, ne quære iterum; i. e. Noli te cruciare desiderio rerum, quæ restitui nequeunt. V. Chiliad.
Rosas loqui, i. e. Blanditias. Erasm. ibid.
Rosam suam vocat amicam amator quidam apud Plaut. Asin. 3. 3. 74. blandiendi gratia.
Rosa, pro Oleo rosaceo. Cels. lib. 8. cap. 3. Neque alienum est instillare paulum rosæ, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur. Ibid. cap. 4. Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida.
Rosa Græca. V. rhododaphne.

Rosŭla, æ. f. dimin. Dracont. Hexaëm. v. 597.
Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros
Imperat Autumni, &c.

Rosēus, a, um. Adj. [ῥόδινος, ῥοδεώδης Gl. G. L.] Quod est coloris rosæ. Plin. 28. 19. Asini a coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem simulat. Idem lib. 14. cap. 1. Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. Gloss. Græc. Lat. Ῥοδόχρους, Roseo colore.
Cervix rosea, i. e. Pulchra. Servius. Virg. 1. Æn. 406.
Convalles roseæ, i. e. Florentes, species pro genere. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 85.
Dea rosea, Aurora. Ovid. 3. de Arte Am. 84.
Ῥοδοδάκτυλος Ἠώς. Roseis Aurora quadrigis. Vide vice. H.St. V. Virg. 6. Æn. 535.
Face rosea sol infert lumina cælo. Lucret. lib. 5. 974.
Genæ roseæ. Virg. 12. Æn. 606.
Labella. Catul. de Berecynth. 61. 74.
Os roseum. Virg. 2. Æn. 593.
Rubor. Ovid 3. Amor. 3. 5.

Rosāceus, a, um. Adj. [ῥόδινος] Quod ex rosa factum est: unde Rosaceum oleum, quod ex rosis oleo infusis expressum est, quod Græci Rhodinon vocant. Plin. lib. 20. cap. 3.
Corona rosacea. Plin. lib. 21. cap. 3. L. Fulvius argentarius, bello Punico secundo, cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus.

Rosaceum, i. n. subaud. Oleum. Plin. 21. 29. & 37. 3.

Rosalia, ōrum. n. pl. Ῥοδισμὸς Gloss. Græc. Lat.

Rosārius, a, um. Adj. ut, Absortio rosaria. Suet. Neron. cap. 27. V. in absorbeo.

Rosārium, i. n. [ῥοδῶν] Copiam fruticum significat, uno loco rosas gignentium: vel Locum in quo sunt hujusmodi frutices. Plin. lib. 21. cap. 11. Rosaria a Favonio fossa oportet esse, iterumque solstitio. Columel. lib. 11. cap. 2. Rosarium serotinum, perfossum & cultum habere jam tempus est.
Amœna rosaria. Ovid. 5. Trist. 2. 23.

Roso, āre. Rosa imbuere. Hinc

Rosātus, a, um. Partic. ut, Propoma rosatum. Pallad. Feb. tit. 32.

Rosatum, i. n. Lamprid. Heliogab. cap. 19. & 21. & Apic. 1. 4. Ubi modum faciendi docet.

Rosētum, i. n. [ῥοδεωνιὰ] Locus rosis consitus. Virg. 5. Ecl. 17.
Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. [Gloss. Gr. Lat. Ῥοδώνιον, Roserum & Ῥοδεών, Rosetum. Item Ῥόδον, Rosum. Puto Ῥοδῶν, Rosarium, vel certe Rosetum scripsisse grammaticum, nisi Rosum, neg. pro Rosa dixit.

Rosulentus, a, um. Plenus rosarum. Mart. Capella lib. 1. p. 19. Rosulenti splendoris gratia totam aulæ ipsius curiam &c. illuminavit. de Aurora Solem antegressa.

Rosea, æ. f. auctore Festo, Campus in agro Reatino appellatur, quia in eo arva rore humida semper serunrur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus Ædilicius, causam quum ageret apud Censores,

campos Roseæ, Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Hinc

Roseānus, a, um. Adj. ut, Roseani equi. Varro de R. R. 2. 7.

Roscidus, V. ros.

Roscius, i. m. cognomine Otho, [Ῥόσκιος Ὄθων] Tribunus plebis legem tulit, ut Equitibus Romanis in theatro XIIII gradus proximi assignarentur, qui censum CCCC. HS. haberent. V. Livii. Epit. 99. De hoc Cicero pro Muren. 21. L. Otho, vir fortis, meus necessarius, equestri ordini restituit, non solum dignitatem, sed etiam voluptatem.

Q. Roscius Gallus, Comœdus, Ciceronis præceptor in pronuntiationis & gestus exercitatione, eo præstantiæ venit, ut quum de perfecto in arte aliqua loquimur, in suo genere Roscius a nobis dicatur, teste Cicerone lib. 1. de Orat. 130. Hic a Cicerone defensus est, quum a Fannio quodam ob pecuniariam rationem in judicium adductus esset. V. Fest.

Doctus Roscius. Hor. 2. Epist. 1. 82.

Sex. Roscius Amerinus, etiam in causa parricidii defensus a Cicerone patrem habuit hominem locupletem, quem quidam clam interfecerunt: filius per occasionem discordiæ cujusdam, quæ inter eos intervenerat, paternæ cædis auctor accusatur. Præda ad quendam Sullæ satellitem L. Cornelium Chrysogonum redibat, accusatore Erucio, quam causam egit primam publicam Cicero, annos natus XXIII ut est Auctor Corn. Nepos. apud Gell. 15. 28. De qua causa ipse in Bruto 312.

Roscius, a, um. Adj. ut, Lex Roscia. Hor. 1. Epist. 1. 62.

Rosciānus, a, um. Aliud Adj. ut, Rosciana imitatio. Cic. 2. de Orat. 242.

Rosrus, V. rosa.

Rosio, V. rodo.

Rosmarinum, Rosmarinus, Rosmaris, V. in ros ad fin.

Rostellum, V. rostrum.

Rostrum, i. n. [ῥύγχος, ῥάμφος Gl. L. G.] Quo aves cibum capiunt. Nec solum de avibus, sed etiam de reliquis animalibus, & de ipso homine interdum dicitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Procero corneoque rostro aves. Ovid. 14. Met. 282.

Osque meum sensi pando occallescere rostro.

Acumen rostri. V. Acumen, in acuo.

Acies rostri. Plin. lib. 11. cap. 37.

Rostrum, de Quadrupedis, ut

Canum. Plin. lib. 8. cap. 40. Ventos & odorem captantes, prodentesque rostro cubilia.

Caprarum. Varro 2. de R. R. cap. 3. Duo enim genera earum, sub rostro duas ut mammulas pensiles habeant.

Cervorum. Plin. lib. 8. cap. 32.

Hippopotami. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum, &c.

Suum. Columel. lib. 7. cap. 9. Rostris brevibus & resupinis. Cic. 1. de Divin. 23. Sus rostro si humi A litteram impresserit, num propterea, &c. & 2. 48. Rostrum suis.

Tragelaphorum. Plin. lib. 8. cap. 33. Eminet rostrum ut in parvo sit haud dissimile suillo.

Rostrum Piscium, ut

Delphinorum. Plin. lib. 9. cap. 8.

Draconum piscium. Plin. lib. 9. cap. 27.

Testudinum piscium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Rostrum de Homine etiam dicitur. Plaut. Men. 1. 1. 13.

Apud mensam plenam homini rostrum deliges. Petron. cap. 75. p. 277 Ut celerius rostrum barbatum haberem. V. Non. 6. 41.

Acutum rostrum. V. Acutus, in acuo.

Aptum rapinæ. Ovid. 6. Fast. 133.

Corneum. V. Corneus, in cornu.

Crepitante ipsa sibi plaudat ciconia rostro. Ovid. 6. Met. 97.

Immodicum. Ovid. 6. Met. 673.

Obuncum vulturis. Virg. 6. Æn. 597.

Pandum. Ovid. 14. Met. 282.

Punica. Ovid. 2. Amor. 6. 22. de Psittaco.

Tincta gerens rubro punica rostra croco.

Reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Rigidum. Ovid 6. Met. 673.

Contingere cibum terrestrem rostris facile. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.

Exacuere spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74.

Prominet immodicum pro longa cuspide rostrum. Ovid. 6. Met. 673.

Malleorum rostrum. Plin. lib. 34. cap. 14. i. e. Ferreum illud in malleis, quo proprie ad percutiendum utimur.

Rostrum insulæ. Cic. 2. de Legib. 6. Sed ventum in insulam est. Hac vero nihil est amœnius. Ut enim hoc quasi rostro finditur Fibrenus, & divisus æqualiter in duas partes latera hæc alluit, &c.

A similitudine autem rostri avium, aut aliorum animalium, dicta est pars illa navis exporrecta atque acuta e prora, a quo Naves ipsæ, Rostratæ dicuntur. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Rostro enim noceri non posse cognoverant. Virg. 5. Æn. 143.

Convulsum remis rostrisque stridentibus æquor. Gloss. Lat. Gr. Rostra, Ἐμβολαί, ῥύγχη, Χελύνια.

Rostra, pl. [ἔμβολα] auctore Liv. 8. 14. extr. dictum est Templum, seu forum, ante curiam Hostiliam, in quo erat pulpitum ornatum ex rostris navium Antiatium, ex quo loco Magistratus concionari solebant. Unde sæpe legimus Pro rostris, id est, In rostris: in eo enim loco rostra ab hostibus capta, fixa erant. Charisius lib. 1. Rostra, locus in urbe ubi concionantur. Cic. 3. Off. 80. Conscripserunt communiter edictum, cum pœna atque judicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostra post meridiem descenderent. V. Græv. not.

Ascendere in rostra. V. ascendo.

Convocare ad rostra. V. convoco.

Deducere de rostris. V. deduco.

Peroraffet quum Vectius, descendissetque de rostris. Cic. in Vatin. 26.

Statuere in rostris statuam alicui. Cic. ad Brut. 15.

Rostrātus, a, um. Adj. [ῥυγχωτός] ut, Rostrata navis. Cic. 2. de Invent. 98. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit: publicetur. V. navis.

Corona rostrata, Navalis victoriæ præmium. Plin. lib. 16. cap. 4. Virg. 8. Æn. 685.

— cui, belli insigne superbum,
Tempora navali fulgent rostrata corona. Sextus Pompejus, Pompeji filius, in Sicilia piraticam exercuit, contra quem primo cum Agrippa pugnavit Augustus. Postea Agrippæ cura data est, qui eum delevit: ob quod Augustus ei rostratam dedit coronam, quia vicerat navali certamine. Servius. V. corona.

Falces rostratæ. Columel. 2. 21. *Faucilles bechues, non pointues.*

Impetus rostratus, Qui fit ipso rostro. Plin. lib. 10. cap. 23.

Rostrālis, e. Adj. Sidon. 1. Epist. 10. Dignum poema, quod apicibus pererrandum auratis juste tabula rostralis acciperet. [An Perarandum?

Rostro, [ῥυγχόω] āre. Rostro scrutari. Gloss. Lat. Gr. Rostrat, Ἐπιζητεῖ Hinc

Rostrans, antis. Partic. Plin. lib. 18. cap. 19. In collibus transverso tantum monte aratur: sed modo in superiora, modo in inferiora rostrante vomere. i. e. Rostrum impingente, ut ait Budæus.

Rostellum, i. n. dimin. [ῥαμφίδιον] Parvum rostrum. Columel. lib. 8. cap. 5. Die vicesimo animadvertat an pulli rostellis ova percuderint. Plin. lib. 30. cap. 11. Muris rostellum, auriculasque summas roseo panno, ipsumque dimittunt.

R O T

Rŏta, æ. f. [τροχὸς, κύκλος] a rotunditate, seu a ruendo: ruit enim facile in suos orbes. Plaut. Capt. 2. 3. 9.

— pro rota me uti licet:
Vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile.

Curvatura summæ rotæ. Ovid. 2. Met. 107.

Orbis rotarum. Plin. lib. 8. cap. 16.

Radii fractarum rotarum. Ovid. 2. Met. 317.

Strepitus rotarum. Hor. 1. Epist. 18. 7.

Vestigia rotæ. Ovid. 2. Met. 133.

Currens. Hor. 3. Carm. 10. 10.

Effusæ rotæ, Currentes. Propert. lib. 4. 8. 18.

Errantes. Stat. 1. Theb. 220.

Volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.

Evitata fervidis rotis meta. Hor. 1. Carm. 1. 5.

Inducere rotam. V. induco.

Terenda hæc erit admissa meta rota. Ovid. 1. de Arte Am. 40.

Rota figuli. Pers. 3. Sat. 23.

Udum & molle lutum es, nunc nunc properandus, & acri
Fingendus sine fine rota.

Aquariæ totæ, apud Paulum lib. 4. sentent. tit. 6. sunt, Per quas tollitur aqua.

Aquilega rota. Tertullian.

Rota, pro Vi dicendi, sive orationis impetu ponitur. Sidon. 9. Epist 15.

Homericæque par & ipse gloriæ
Rotas Maronis arte sectans compari. V. Auson. Profess. Burdigalens. Commem. carm. 5. [Sidonio non est Pro impetu orationis, sed pro ipso curriculo, seu curuli certamine ponitur, quo velut certare inter se ingenia finguntur, parum verecundâ sane metaphorâ.

Fortunæ rota. Cic. in Pison. 22.

Rota, pro Solis orbe a Latinis usurpatur, sicut δίσκος pro eodem a Græcis. Sidonius,

Inde patefecit radiis rota candida cælum. i. e. Sol exortus cælum noctu clausum aperuit luce sua: noctu enim cælum claudi censebant. Hinc illud Maronis, 1. Æn. 378.

Ante diem clauso componet vesper Olympo. Turnebus. [V. Broekh. ad Tibull. 1. 10. 62.

Rota, Supplicii genus quoddam fuit apud Græcos, quo distento corpore homines torquebantur, sicque definiebant, Τροχός ἐστι βασανιστικὸν ὄργανον, διατείνων τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων. Cic. 5. Tusc. 24. In eo etiam putatur dicere, in rotam (id est genus quoddam tormenti apud Græcos) beatam vitam non ascendere. Apud Josephum, in Maccabæis, ejus supplicii crebra mentio est. Meminit & Aristophanes, sed & Plutarchus quoque in Nicia. Cælius lib. 10. cap. 15. putat illi simile esse, quod apud Gallos grassatoribus infertur, vocaturque vulgo *La Roue*. Quanquam lubentius crediderim genus quoddam tormenti fuisse ad verum exsculpendum. V. Turneb. Adverf. 7. 16. [Id quod ex loco Aristoph. in Plut. 4. 3. 26. perspicue apparet, ubi Servile tormentum fuisse docet Schol. Conf. Henr. Steph. Thes. Græc. dict. τροχὸς, in τέχνα vol. 4.

Rotæ, Genus caprarum. Varro 3. de R. R. cap. 1. Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, ubi greges videntur complures: ut in Samothrace, caprarum, quas Latine rotas appellant.

Rota, Piscis cetarii generis. Plin. lib. 32. cap. 11.

Rotŭla, æ. f. dimin. [τροχίσκος, τροχίδιον] Plaut. Pers. 3. 3. 38.

Mirum, quin citius jam a foro argentarii
Abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. Plin. 18. 18. Galliæ vero duas addiderunt rotulas.

Rotŭlo, āre. Saresb. 8. 12. In orbe rotulari quam incedere magis idoneus est.

Rotātim, Adv. Rotarum modo. Apul. 10. Met. p. 253. Elmenh. In orbe rotatim flexuosi.

Rotālis, e. Adj. ut, Carpentum rotale. Capitolin. in Macrin. cap. 12.

Rŏto, [κυκλόω, γυρόω] āre. In modum rotæ versare, vertere, circumagere.

Rotavit, Ἐδίσκευσεν, Ἐτρόχισεν. Gloss. Lat. Gr. & Græc. Lat. τροχηλατῶ, Roto. Τροχιάζω, Roto, Rotor. Δισκεύω, Roto.

More fundæ rotare aliquem. Ovid. 4. Met. 17.

Canes rotat aper. Ovid. 2. de Arte Am. 374.

Caput ense rotare. Lucan. lib. 8. 673.

Flammas venti rotant cavis fornacibus. Lucret. lib. 6. 201.

Silvas rotare rapiens amnis dicitur. Stat. 4. Silv. 3. 79.

Telum immane rotat. Stat. 9. Theb. 802.

Circumque infraque rotantur Tyrrheni greges. Stat. 1. Achil. 56.

Rotare proprie dicuntur pavones. Columel. lib. 8 cap. 11. Signa sunt exstimulatæ libidinis, quum semet ipsum, veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis, protegit: id ... e quum facit, rotare dicitur. De pavone.

Rotans, antis. Partic. [κυκλούμενος] ut,

Turbine rotanti portant res venti. Lucret. lib. 1. 294. conf. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Rotantia,

Rotantia, Ἑλισσόμενα, Κοιλαινόμενα, Κυλιόμενα. Gloss. Lat. Græc.

ROTĀTUS, a, um. Partic. [κυκλωθὲς] ut, Cervix rotata. Lucan. ad Pison. v. 53.

Ignis rotatus. Ovid. 12. Met. 296.

Sermo rotatus. Juven. 6. Sat. 448.

— & curtum sermone rotato
Torqueat enthymema. Sermonem rotatum, Turnebus hic interpretatur, Orationem conversione conclusam, atque comprehensam ambitu: quod genus dicendi a Cicerone Versum, ab Aristotele συνεστραμμένον appellatur: quo genere loquendi contorta oratio est, ideoque brevior, quam sponte naturæ fusa.

Sol rotatus, i. e. In præceps datus. Prudent. Cathem. 11. 29.

Viri rotati. Valer. Flacc. 4. 181.

ROTATIO, ōnis. f. Circum actio. Vitruv. 10. 8. Sine porrecto rotationis. Et in fine capitis, Per rotationem circini. V. Apul. Apol. p. 303. Elmenh.

ROTĀTUS, ûs. m. Idem. Claudian. de Consul. Mallii v. 77. Rapido cæli rotatu.

Præceps rotatus. Auson. Mosella, v. 362.

ROTĀTOR, ōris. m. Stat. 2. Silv. 7. 7. de Baccho,

Et tu, Bassaridum rotator, Evan.

ROTĀTĬLIS, e. Adj. Sidon. 2. Epist. 9. Inter rotatiles cataastropharum gyros.

ROTABĬLIS, e. Idem. Ammian. 23. 4. Agiliter rotabilis.

ROTHOMAGUS, i. m. [Ῥοθόμαγος] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 8. Galliæ civitas ad Sequanam. Vulgo *Rouen.*

RŎTUNDUS, a, um. Adj. [στρογγύλος, περίφερης, περίτροχος, κυκλόεις, κυκλοτερὴς] dicitur quasi collectum, & per omnem circuitum læve sine offensione asperi anguli. Non. 1. 297. ex Cic. Plin. lib. 10. cap. 52. Aquatilium ova rotunda.

Dictum rotundum a Retundendo: quod omnis undique retusa & veluti deformata sit asperitas. Habet enim quod rotundum est, unicam superficiem, in qua nec principium notari potest, nec finis. Rotundum etiam e Radendo dici potest, quod circum rasum atque expolitum sit.

Rotundum a rota dictum, teste Nonio 1. 297. vel rota, a rotundo. Cui subscribit Voss. q. V.

Quadratum & Rotundum velut contraria. Cic. 2. de Fin. 36.

Ambitus rotundus. Cic. de Univers. 23.

Baccæ rotundiores. Hor. Epod. 8. 53.

Cælum rotundum. Cic. 3. de Orat. 176.

Deus volubilis & rotundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.

Figuræ rotundæ præstantia & perfectio satis intelligitur ex Cic. de Univers. 15. & 2. de Nat. Deor. 47. Quid pulchrius, inquit, ea figura, quæ sola omnes alias figuras complexa continet, quæque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum? Cumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος, Græce dicitur, his duabus formis contingit solis, ut omnes earum partes sint inter se simillimæ, a medioque tantum absit extremum, quantum idem a summo, quo nihil fieri potest aptius: hujus enim figuræ extremitas paribus a medio radiis attingitur. Hactenus Cicero. Unde persuadent nobis philosophi, cælum, stellas, elementa, mundum denique totum, rotunda atque globosa esse figura formatum a Deo. Hinc factum est, ut quum aliquid egregium & plane perfectum significare volumus, illud rotundum appellemus.

Forma rotunda ullam negat esse pulchriorem Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Lances rotundæ. Hor. 2. Serm. 4. 40.

Stellæ globosæ & rotundæ. Cic. de Somn. Scip. 6.

Rotundum eleganter ad orationem transtulit primus Cicero, ut vult Nonius l. c.

Clausulæ rotundæ. Quintil. lib. 8. cap. 5. Rotundas clausulas intelligit, Intra quas sententiæ clauduntur, cum sequentibus non hærentes. Budæus.

Constructio verborum apta, & quasi rotunda. Cic de Clar. Orat. 271.

Distributio rotunda. Quintil. lib. 3. cap. 4. Celeri magis ac rotunda usi distributione, quam vera.

Orator rotundus, per translationem. Cic. in Orat. 40. Thucydides autem præfractior, nec satis, ut ita dicam, rotundus. i. e. Elegans & compositus: vel rotundam non habens sententiarum & clausularum elegantiam, qua integra clausula integram sententiam comprehendit.

Ore rotundo loqui. Hor. in Arte Poet. 323. i. e. inquit Parrhasius, Perfecto, pleno, vel sine offensione & aspiratione in se revolvente.

Rotundior. Compar. Cels. 5. 28. Rotundissimus Superl. Idem 8. 1. & Plin. lib. 10. cap. 52. extr. de ovis, Exeunt a rotundissima sui parte dum pariuntur.

RŎTUNDA, proprium nomen templi ejus quod Numa Pompilius Vestæ sacravit. Festus, Rotundam, ædem Vestæ Numa Pompilius rex Roman. consecrasse videtur, quod eandem esse terram, qua vita hominis sustentaretur crediderit, eamque pilæ forma esse, ut sui simili templo Dea coleretur. [Sed non videtur post hanc vocem distinguendum, nec dicit Appellasse rotundam, sed Consecrasse. Hodie Romæ Sancta Maria rotunda dicitur Pantheon Agrippæ, Deiparæ virgini consecratum.

ROTUNDE, Adv. [στρογγύλως] Cic. 5. de Finib. 7. Ista ipsa, quæ tu breviter Regem, dictatorem, divitem, solum esse sapientem, a te quidem apte ac rotunde, quippe habes enim a rhetoribus. i. e. Eleganter, Concinne, vel Collecte, ut ait Nonius 2. 727.

ROTUNDŬLA, æ. f. Idem quod Rotula. Apul. de Herb. cap. 13. His bene commixtis, facies exinde velut rotundulam. [i. e. Pilulam.

ROTUNDĬTAS, ātis. f. [τὸ κυκλοτερὲς] Plin. lib. 9. cap. 30. Cornibus, quæ sunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis. Ibidem cap. 36. Rotunditas oris. Idem lib. 16. cap. 23. Folia in juventa circinatæ sunt rotunditatis. Gloss. Gr. Lat. Στρογγυλότης, Rotunditas.

ROTUNDO, āre. [στρογγυλίζω. Gl. G. L.] Rotundum facere. Cic. de Univers. 31. Quumque similem universi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Id ad circinum rotundatur. Caput rotundare, Rotundum habere, vel producere. Plin. lib. 20. cap. 18.

Rotundare, pro Complere, & perficere. Hor. 1. Epist. 6. 34.

Mille talenta rotundentur, totidem altera porro,
Tertia succedant, & quæ pars quadret acervum.

ROTUNDĀTUS, a, um. Partic. ut, Solis orbis rotundatus. Vellej. 2. 59. 6. Hendecasyllabi rotundati. Sidon. 8. Epist. 4.

ROTUNDATIO, ōnis. f. Vitruv lib. 10. cap. 11. Sic & in rotundationis & in longitudine æqualia spatia fient.

ROTUNDĬFŎLIUS, a, um. Adj. ut, Phlomides rotundifoliæ. Apul. de Herb. cap. 71.

R O X

ROXANA, æ. f. [Ῥωξάνη] Alexandri concubina, quæ quum prægnans esset ex defuncto rege, eamque præcipuis honoribus Macedones cumularent, Statiram æmulam dolo ad se pertractam, una cum sorore, occidi & in puteo obrui curavit. Auctor Plutarchus in Alexandro extr. V. RHUXANA.

ROXICUM, i. n. [Ῥωξικὸν] Corsicæ insulæ civitas. Ptolemæo lib. 3. cap. 2.

R R

RR. R duobus, inquit Festus, in compluribus orationibus, quum de actis differitur, etiam præscribi solet: id est, Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta sint.

R U B

RUBEAS, Promontorium est in Ponto. Plin. lib. 4. cap. 13. Philemon Mocimarusam a Cimbris vocari, hoc est mortuum mare, usque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium.

RUBEDO, RUBEFACIO, RUBELLIANUS, RUBELLULUS, RUBELLUS, RUBENS, V. RUBRUS.

RUBENSIS, e. Adj. ut, Rubensis lacus in Narbonensi provincia, quem præterlabitur Atax. Plin. lib. 3. cap. 4. Flumen Atax e Pyrenæo Rubensem permeans lacum.

RUBER, quod huc transponi debuit, V. ante RUBEUS.

RŬBĒTA, æ. f. [φρύνος] Plin. lib. 8. cap. 31. Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra & in humore vita, plurimis refertæ medicaminibus. Idem lib. 32. cap. 5. Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, ut diximus, quas Græci phrynos vocant, grandissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt auctores. Juven. 1. Sat. 70. — quæ molle Calenum
Porrectura viro miscet sitiente rubetam.

Rana rubeta. Plin. 25. 10. Auxiliantur contra ranam ruberam. Propert. lib. 3. 6. 27. [Videtur a Rubo dicta. In Gloss. Cyrill. tamen Φρύνος, Rubeta, Rana rubra. quasi scil. a Rubro colore.

RUBETUM, V. RUBUS.

RŬBER, bra, brum. Adj. [ἐρυθρὸς, φοινίκεος, κόκκινος, ἐρυθρίας] Idem quod Rubeus, sed magis in usu est Ruber. Martial. lib. 1. 56.

Flavaque de rubro ponere mella cado. [Gloss. Lat. Gr. Rubrum, Ἐρυθρὸν, Ξανθόν.

Æquor rubrum. Virg. 3. Georg. 359.

Aurora rubra. Propert. lib. 3. 13. 16.

Flamma rubra. Ovid. 11. Met. 368.

Humor ruber occupat os. Lucret. lib. 4. 1044.

Sanguis ruber. Hor. 3. Carm. 13. 7.

Ruber crine. Martial. lib. 12. 54.

Hunc dico rubrum, brevem, incurvum, canum, subcrispum, cæsium, Auctor ad Herenn. lib. 4. 64.

Deus ruber hortorum, Priapus. Ovid. 1. Fast. 415.

Mare Rubrum. Plin. lib. 6. cap. 23 ad finem, Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixere nostri. Græcia Erythræum, a rege Erythra, aut (ut alii) solis repercussu talem reddi colorem existimantes: alii ab arena terraque: alii tali aquæ ipsius natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. V. ERYTHRÆUS.

Compar. Plin. lib. 10. cap. 63. Colorem illico mutant rubriore pilo.

Superl. ut, Uva ruberrima. Scribon. Larg. Compos. 249.

RŬBEUS, m. Idem quod Ruber. Solinus cap. 53. Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus & candidus: ceteros facile mentitur. De chamæleonte. [Gl. Gr. Lat. Ἐρυθρὸς, ἰχθὺς, Rubrus. Ibid. Ἐρυθρὶς. Rubra.

RŬBEUS, a, um. Adj. [ἐρυθρὸς] Rubeus & Rufus generalia nomina sunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. Etenim sanguineus, roseus, aureus, ostrinus, sulvus, flavus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, spadicus, rubei seu rufi coloris sunt, aut acuentes eum, quasi incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes, aut virenti sensim albo illuminantes. Hactenus Perottus ex Gell. lib. 2 cap. 26. Negant tamen quidam Latinam esse dictionem, Rubeum. Inter quos sic Hermolaus in Plinium lib. 9. cap. 38. Rubens color nigricante deterior. Non Rubeus. Præterissem, inquit idem, hoc ut leve, nisi in omnibus codicibus inolevisset: volgoque imperiti barbariem suam in eo verbo tueri laborarent. Hactenus Hermolaus. Columel. lib. 6. cap. 1. Colore rubeo, vel fusco. Ubi alii tamen legunt Rubro. Nam in eodem capite legitur, Umbria vastos & albos, eademque rubros. Gellius loco supra adducto, Rufus enim color & ruber nihil a vocabulo rubei differunt. Firmic. lib. 4. cap. 12. Rubeis capillis, oculis sanguinolentis. Gloss. Lat. Gr. Rubeus, Ἐρυθρός.

De alia signific. V. in RUBI, & RUBUS.

RUBELLUS, a, um Adj. [ὑπέρυθρος] dimin. a Ruber, bra, brum. Rubellum vinum, Vinum subrubens. Martial. lib. 1. 104.

Et Vejentani bibitur fæx crassa rubelli.

Vites rubellæ, & Vineæ rubellæ appellatæ sunt, quarum materia rubra sit. Plin. lib. 14. cap. 2. Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vineas.

RUBELLŬLUS, a, um. Adj. aliud dimin. ut, Umbilicus rubellulus. Mart. Capell. 5. p. 187.

RUBELLIĀNUS, a, um. Adj. ut, Rubellianæ vites. Columel. lib. 3. cap. 2. Sed earum quoque feracior est minor, cujus & folium parcius scinditur, & materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianæ nuncupantur.

RUBELLIO, ōnis. m. [ἐρυθρίνος] Piscis. Plin. lib 32. cap. 10. conf. RUBEUS. Item f. Rubigo. Gloss. Lat. Gr. Rubellio, Ἐρυσίβη, ἢ ἰὸς σιδήρου.

RUBOR, ōris. m. [ἐρύθημα. Gloss. Græc. Lat.] Color rubens, qui & Rubedo dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. In malis maxime ostenditur rubor. Idem lib. 2. cap. 18. Ardentior in ruborem.

Dilutus rubor, Debilis, & velut aqua permista parum intensus atque ardens. Plin. lib. 22. cap. 22. & cap. 23. Tutissimi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti.

Igneus

Igneus rubor. Lucan. lib. 5. 214.
Mistus candore. V. MISCEO.
Tyrii rubores, Purpura. Virg. 3. Georg. 307.
Virgineus rubor, pro Pudore. Virg. 1. Georg. 430.
Acuere ruborem. V. ACUO.
Confessus secreta rubor, Pudor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 9.
Consequitur pudorem rubor. Cic. 4. Tusc. 19.
Ejectus rubor attrita de fronte. Juven. 13. Sat. 240.
Incanduit ore rubor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 8.
Notavit subitus rubor ora. Ovid. 6. Met. 46.
Præstet ingenuitatem & ruborem suum, verborum turpitudine, & rerum obscœnitate vitanda. Cic. 2. de Orat. 242.
Traxerunt pectora tenuem percussa ruborem. Ovid. 3. Met. 482.

RUBĒDO, ĭnis. f. Firmic. lib. 2. cap. 12. Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem. V. Voss. de vit Serm. p. 602.

RŬBEO, [ἐρυθριάω, ἐρυθαίνομαι] ēre. Rubrum esse. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed quum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocus. Virg. 2. Georg. 430.
Sanguineisque inculta rubent aviaria baccis.
Facies rubet igne sacri veneni. Stat. 9. Theb. 748.
Prata ante novis rubeant quam coloribus. Virg. 4. Georg. 306.
Terra rubet sanguine. Ovid. 2. Fast. 212.
Rubere, Pudore suffundi. Cic. 15. Att. 4. Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram, delere nolui. Idem 4. Verr. 187. Hærere homo, adversari, rubere. [Gloss. Lat. Gr. Rubet, Ἐρυθριᾷ.

RUBENS, entis. Partic. [ἐρυθριῶν] ut, Dulce rubens. Stat. 4. Theb. 224.
— sublimis agebat
Dulce rubens, viridique genas spectabilis ævo.
Color rubens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Hiacynthus suave rubens. Virg. 3. Ecl. 63.
Ferrum rubens igne. Ovid. 12. Met. 277.
Nupta rubens dulci probitate. Stat. 1. Silv. 2. 12.
Vina rubentia. Ovid. 5. Fast. 511.
Zona semper sole corusco rubens. Virg. 1. Georg. 234.

RUBESCO, [ἐρυθραίνομαι] ĕre. Rubrum fieri. Plin. lib. 9. cap. 35. Miror ipso tantum eas cælo gaudere, sole rubescere, coleremque perdere ut corpus humanum.
Aurora rubescebat. Virg. 3. Æn. 571.
Mare radiis rubescit. Virg. 7. Æn. 25.
Mundus rubescit. Ovid. 2. Met. 116.
Tum pater, ut terras mundumque rubescere vidit.

RUBĔFĂCIO, fēci, factum, [ἐρυθρόω, ἐρυθραίνω] ĕre. Ruborem afferre. Sil. lib. 16. 137.
Vixque Atlantiadum rubefecerat ora sororum.
Setas rubefecit sanguine. Ovid. 9. Met. 383.

RUBEFACTUS, a, um. Partic. [ἐρυθρανθὲς] Ovid. 13. Met. 394.
Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus.

RŬBĬCUNDUS, a, um. Adj. [ἐρυθρός, ἐρυθρός] Rubore plenus, sive Abunde rubens. In quo alternitatis causa, ut ait Priscianus, c loco B ponitur, ne sit absonum, si Rubibundus dicatur. Ter. Hec. 3. 4. 26.
Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsius. Martial. lib. 14. 114.
— Cumano rubicundam pulvere testam.
Cornua rubicunda. Hor. 1. Epist. 17. 8.
Conjux rubicunda Umbri mariti. Ovid. 3. de Arte Am. 303.
Compar. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Hinnus qui appellatur, ex equo & asina, minor est, quam mulus corpore, plerumque rubicundior.

RUBICUNDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Juven. 6. Sat. 425.
— tandem illa venit rubicundula, totum
OEnophorum sitiens.

RUBĬDUS, a, um. Adj. [ἐρυθρόφαιος] Quod est colore rufo atrore multo mistum. Plaut. Stich. 2. 1. 77.
Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam.
Panis rubidus, Scaber, atque asper: unde a scabritie, panis secundo coctus, rubidus vocatur, qui & a nautarum usu, nauticus appellatur. Plautus, Exiguam buccellam rubidi panis. Festus, Rubidus apud Plaut. Cas. 2. 5. 2. Panis vocatur parum coctus.
Rubidæ dicuntur etiam Scorteæ ampullæ & rugosæ. Festus.

RUBRANS, antis. Partic. a Rubro, are. Rubens, rubeum. Alcim. Avit. 5. 525. Rubranti profundo.

RUBRĬCUS, a, um. Adj. ut, Amurcam rubricam diluere. Columel. 5. 10 Emendati codd. legunt, Rubricam amurca.
Terra rubrica. Idem 2. 10. Exilem amat terram, & rubricam præcipue. [Potest esse Substantivum per appositionem.

RUBRĪCA, æ. f. pr. comm. [μίλτος] Terra rubentis coloris, & minio proxima. Plin. lib. 35. cap. 6. Ex reliquis rubricæ generibus fabris utilissima Ægyptia & Africana: quoniam maxime sorbentur. Picturis autem apta nascitur & in ferrariis metallis. [Gloss. Græc. Lat. μίλτος, Rubrica. At Lat. Græc. Rubrica, μίλμικις. An μιλτίτης;
Fabrilis rubrica. Dioscorid. lib. 5. cap. 71.
Sinopica rubrica. Dioscorides ibid.
Delibutus rubrica. Auctor ad Herenn. lib. 3. 37.
Notare rubrica. Columel. lib. de Arboribus, cap. 17. ad finem, Omnes arbusculas, prius quam transferas, rubrica notare convenit: ut quum ferentur, easdem cæli partes aspiciant, quas etiam in seminario conspexerant.
Rubrica, pro Jure civili & publico, ab eo quod capita legum rubrica essent insignita. Pers. 5. Sat. 90.
— vivere tolle,
Vindicta postquam meus a Prætore recessi,
Cur mihi non liceat jussit quodcunque voluntas,
Excepto si quid Masuri rubrica vetavit? Quod de Jureconsulto Masurio Sabino est intelligendum. Etsi enim Jurisconsultorum officium consumebatur potissimum in jure civili & privato enucleando, tamen iidem jus publicum in legum sanctionibus positum explicabant, quod Rubricæ nomine hic intelligendum videtur esse. Nam quamvis Jurisconsulti hodie ob miniata capita juris, Rubricas in ore habeant in quocunque jure, tam privato quam publico, tamen veteres in publico legitimoque Rubricas posuisse videntur, ut majestas legibus accresceret, capitibus earum sinopide aut cinabari notatis, & sanguineum quiddam, & cruentum fortasse etiam minantibus. Itaque a Prudentio in Symmach. 2. 461. scriptum est,
— dicant cur condita sit lex
Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur,
Quæ prohibet peccare reos? Quintilianus quoque, non de Jure Prætorio, sed de Duodecim tabulis Rubricas intelligit, non tamen tantum ubi criminibus minantur pœnas, cum credibile sit omnia earum capita milto picta fuisse, Verba Fabii sunt 12. 3. Quorum alii se ad album ac rubricas transtulerunt, ac formularii, ac (ut Cicero ait) legulei esse maluerunt. Ecce hic Album pro Jure Prætorio dixit, Rubricas pro Jure civili, quod Duodecim tabulis continebatur: ut & formularios ad prætorias retulit formulas: legulejos ad duodecim tabularum leges. Ex Turnebo.

RUBRICĒTA, æ. f. [ἀνδρέικελος] Color quo mulieres ad emendandum faciei ruborem utuntur. Plaut. Truc. 2. 2. 39.
Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi. Purpurissum etiam dicitur. unde idem Plaut. Truc. 2. 2. 35. Buccas purpurissatas vocat, Rubriceta intinctas. Al. Rubricæ cera omne &c.

RUBRICŌSUS, a, um. Adj. [μιλτώδης] ut, Terra rubricosa, h. e. Rubra & rubrica veluti consperfa, aut rubris arenulis, ut differat ab aliis, hoc est, pulla, &c. Plin. lib. 18. cap. 17. In solo autem rubricoso lupinum. Columel. lib. 4. cap. 33. Spissum solum & rubricosum reformidat.

RUBRĪCO, āre. Rubrica tangere. Claudiano tribuit Passeratius.

RUBRICĀTUS, a, um. Partic. ut, Herba rubricata. Marc. Empir. cap. 33. Libri rubricati, i. e. Quorum capita & tituli sunt minio notati. Petron. Fragm. Tragur. p. 18. V. Not. Scheff. p. 106.

RŬBI, orum. [Ῥῶοι, seu Βάτοι] tantum pluraliter, Oppidum Campaniæ, a ruborum frequentia, seu a colore ruboris. Hor. 1. Serm. 5. 94.

RUBEUS, a, um. Adj. ut, Vimina Rubea, pro Fiscellis quæ inde adferebantur. Virg. 1. Georg. 266.
Nunc facilis Rubea texatur fiscina virga. V. ibi Servium.

RUBIA, æ. f. [ἐρυθρόδανον, ἐρεύθοδανον] Herba. Plin. lib. 24. cap. 11. Erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur: in medicina urinam ciet. Vulgus pharmacopolarum *rubram majorem*, & *rubram tinctorum* vocant.

RŬBĪCŌN, ōnis. m. [Ῥεβίκων] Fluvius Galliam citeriorem a reliqua disterminans Italia, cujus multa mentio est apud Plutarchum in vita Pompeji & Cæsaris. Sueton. in Cæs. cap. 31. Consecutusque cohortes ad Rubiconem flumen, qui provinciæ ejus finis erat, paulum constitit. Volaterranus lib. 6. Geograph. de hoc flumine hæc habet, Rubicon ipse nunc Pisitella, parvus quidem amnis, sed memorabilis, quod terminus Gallorum ac Romanæ provinciæ fuerit. Blondus in Italia illustrata, Sequitur magni quondam nominis torrens perexiguus Rubicon, Cisalpinæ Galliæ & Italiæ arva disterminare solitus: Pisatellum nunc qui sub Flaminia via, Ruconem qui supra accolunt, vocant: fuitque olim stante & integra Republica Romana, lege prohibitum, ne quispiam armatus illum injussu magistratuum transgrederetur. Eaque lex loco mota, in quo ab initio fuit posita, marmore litteris incisa elegantissimis, etiam nunc visitur. Sabellicus in Suetonium, Rubiconem hodie corrupto nomine Riconem accolæ appellant. Priusquam ad mare sit ventum, proximo amniculo insinuatus, aquis & nomine confusis, in Adriam inter Ariminum & Ravennam evolvitur. Sulpicius in Lucan. Ultima Italiæ urbs Ariminum erat: prima Galliæ, Ravenna. Ejus legis seu edicti, cujus meminit Blondus, verba, tum ex ipso Blondo, tum ex Volaterrano, tum ex Petro Crinito lib. 12. cap. 5. de Hon. Discip. sic collegimus; Jussu mandatuve pop. Rom. Consul, Imperator, Tribune, miles, tiro, commilito, armate, quisquis es, manipularis, Centurio, turmarie, legionarie, hic sistito: vexillum finito: arma deponito: nec citra hunc amnem Rubiconem, signa, arma, exercitum, commeatumve traducito. Si quis hujusce jussionis ergo adversus præcepta ierit feceritve, adjudicatus esto hostis populi Rom. ac si contra patriam arma tulerit, penatesque e sacris penetrabilibus asportaverit. S. P. Q. R. SANCTIO PLEBISCITI. S. V. C. hoc est, Senatusve consulti.
De Rubiconis ortu & nomine sic ait Merula in Galliæ Cisalpinæ antiquitatibus: Rubicon non procul a Sarsina, Plauti patria, fontes habet: vocaturque hac ætate a circumvicinis populis materno idiomate altius Rugum, paulo inferius Rugozum, non procul a sinu, in quem influit, Adriatico, Pisciatellum ingreditur per duo millia juxta Cisennam. Non est audiendus Vibius Sequester, qui Rubiconem putat eum esse fluvium, qui Varus appellatur inter Avenionem & Niceam in extremis Liguriæ finibus. Hæc Merula.
Undæ Rubiconis. Lucan. lib. 7. 254.
Amœni Rubiconis incola. Claud. ad Gennadium, 1.
Parvus Rubicon. Lucan. lib. 1. 185.
Puniceus. Lucan. lib. 1. 213. Putat Sidonius Rubiconem a rubro arenarum colore, seu puniceo, nomen habere.

RUBICUNDUS, RUBIDUS. V. RUBER.

RUBĪGO, ĭnis. f. pr. comm. [ἰός] in metallis situ quodam contrahitur, arida & rubra, metallum paulatim absumens, qualem in ferro videmus. Dicta a colore, nam veteres Robum, rubrum dicebant.
Dicit tanquam scribens Robigo. Vide ROBIGO. H St. V. & ROBUS, Adj.
Adorandæ rubiginis pocula, Antiqua. Juven. 13. Sat. 148.
Nigræ rubigimis morsu scabri ensis. Lucan. lib. 1. 243.
Putris. Stat. 3. Theb. 582.
Salsa. Virg. 2. Georg. 220.
Squalida. Catull. Argon. 62. 42.
Detersa. Sil. lib. 4. 12.
Exesa inveniet scabra rubigine tela. Virg. 1. Georg. 495.
Obducere rubiginem. Plin. lib. 17. cap. 4. Ferroque omnis rubiginem obducit.
Dicitur & de aliis. ut, Dentium rubigo. Ovid. 2. Met. 776.
Ingenium rubigine læsum. Ovid. 5. Trist. 12. 21.
Nomen rubigine tangere. Catull. 69. 151.
Rubigo, [ἐρυσίβη] idem quod Robigo significat, estque vitium in segetibus. V. ROBIGO. Plin. lib. 18. cap. 17. Rubigo quidem, maxima segetum pestis, lauri ramis in arvo defixis, transit in earum folia ex arvis. Rubigo vel Ærugo in segetibus, inquit Budæus, est quam *nuyllam* nostrates agricolæ vocant. Spicæ enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in pulverem fœtidum confriatiles.

Sterilem

Sterilem rubiginem non sentiet seges. Hor. 3. Carm. 23. 7.

RUBIGO Dea. & RUBIGALIA. V. ROBIGO.

RUBELLIO, ōnis. f. Idem quod Rubigo, V. RUBER.

RUBĪGĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum rubigine. Plaut. Stich. 1. 3. 77. Rubiginosam strigilem.

Rubiginosi dentes. Martial. lib. 5. 29.

RUBIGĬNO, [ἴωμαι] āre. Rubiginem contrahere. Pass. Apulejus lib 3. Florid. p. 357. Elmenh. Profecto ut gladius usu splendescit, situ rubiginatur, ita vox in vagina silentii condita, diutino torpore hebetatur.

RUBOR, RUBRANS, V. RUBER.

RUBRIANUS, V. RUBRIUS.

RUBRICA, RUBRICATUS, V. in RUBER.

RUBRICATUM, i. n. [Ῥυβρίκατος] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis fluvius. Plin. 3. 3. Vulgo *Lobregat*.

RUBRICETA, RUBRICO, RUBRICOSUS, RUBRICUS, V. RUBER.

RŬBUS, i. m. vel f. [βάτος] Sentis genus. Columel. lib. 11. cap. 3. de sepibus hortorum, Ea femina sint vastissimarum spinarum, maximeque rubi & paliuri, & ejus, quam Græci vocant κυνόσβατον, nos sentem canis appellamus. Horum autem ruborum femina quam maturissima eligi oportet. Ibidem in femin. gen. Alternis ordinibus ferulas, alternis rubos in hortis consitas habere. Et Gell. lib. 19. cap. 12. Videt forte vicinum rubos late atque alte obortas excidentem. [At Gloss. Græc. Lat. Βάτος, Hic Rubus, Ruscus. V. & RUSCUS.

Acuta rubus. V. Acutus, in ACUO.

Asper rubus. Virg. 3. Ecl. 89.

Duri rubi. Ovid. 4. de Pont. 4. 4.

Horrentes rubi. Virg. 3. Georg. 315.

Mordax rubus. Ovid. de Medic. faciei, 4.

Punicei rubi. Propert. lib. 3. 13. 28. i. e. Mori silvestres.

Caninus rubus. Palladius lib. 1. cap. 34. Columella cynosbaton vocat, & sentem canis. *Eglantier*. V. supra.

Idæus rubus, ab Ida monte Phrygio. Dioscorid. lib. 4. cap. 34. & Plin. lib. 24. cap. 14. *Un framboisier*.

RUBEUS, a, um. Adj. Spinosus. ut, Virga rubea. Virg. 1. Georg. 226. a Rubo, frutice, vel potius a Rubis oppido Campaniæ, ut putat Servius. V. supra in RUBI.

RUBĒTUM, i. n. [βατὼν] Locus in quo rubi sunt. ut,

Dura rubeta. Ovid. 1. Met. 105.

R U C

RUCTAMEN, RUCTATOR, RUCTATUS, RUCTITO, RUCTO, RUCTOR, RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

RUCTUS, ûs. m. [ἐρυγή] Cibi vel potus in stomacho male concocti ventosa per os efflatio. Cic. 9. Fam. 22. Stoici crepitus ajunt æque liberos ac ructus esse oportere. Cels. lib. 4. cap. 5. ad finem, Sed si coacuit intus cibus, aut computruit (quorum utrumlibet ructus ostendit) ejiciendus est. Plin. lib. 20. cap. 18. Anethum quoque ructus movet, & tormina sedat. [Gloss. Lat. Gr. Ructeus, Ἐρευγή. Scribe Ructus.

Ructus Nonio 2. 733. a Ructando dictus. Plaut. Pseud. 5. 2. 9.

Quid lubet? pergin' ructare in os mihi, p. suavis ructus mihi est, sic sine modo. Lucilius Satira, Exhalas tum acidos ex pectore ructus. [Rectius Voss. ab antiquo verbo Erugo. q. V.

Crebri ructus, cruditatis indicium. Columel. lib. 6. cap. 6.

Ructu gravis herba. h. e. Gravem odorem ipso ructu ori referens, quale est allium. Plin. lib. 24. cap. 15.

RUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ἐρευγματώδης] ut, Spiritus ructuosi. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ipsum offendunt temulento sopore profligatum, totis præcordiis stertentem, ructuosos spiritus geminare.

RUCTO, [ἐρεύγομαι] āre. Ructus emittere. Plaut. Pseud. 5. 2. 9. Pergin' ructare in os mihi? Cic. 12. Fam. 25. Quem ego, ructantem & nauseantem, conjeci in Cæsaris Octaviani plagas. Juven. 3. Sat. 108.

— laudare paratus,
Si bene ructavit, si rectum minxit amicus.

Cui ructare turpe esset, is vomuit. Cic. 2. Philipp. 63.

Confer sudantes, ructantes, refertos epulis, tanquam opimos boves. Cic. 5. Tusc. 100.

RUCTOR, [ἐρευγάνομαι] āri. Depon. Idem significat.

Aves ructari. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

Versus ructari. Translate dixit Hor. in Arte Poet. 457.

RUCTĀTUS, a, um. Partic. [ἐρεύγθεις] ut, Ructati cruores, Eructati. Sil. lib. 15. 432.

Permiscetque mero ructatos ore cruores.

RUCTĀTOR, ōris. m. [ἐρευκτής] & RUCTĀTRIX, īcis. f. Ructatrix herba, Quæ ructus inducit. Martial. lib. 10. cap. 48.

Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.

RUCTĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 466.

Carnis & immodicæ spurco ructamine crudos.

RUCTĬTO, [ἀνερεύγομαι] āre. frequent. Columel. lib. 6. cap. 6. de bove ægrotante sic inquit, Gemitus exprimit, locoque stare non patitur, sæpe decumbere & ructitare cœpit, caudamque crebrius agere. Locus corruptus est, legi autem debet, Sæpe decumbere, & agitare caput, caudamque, &c.

RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

R U D

RUDENS, entis. V. RUDO.

RUDERA, RUDERO, RUDETUM. V. RUDUS.

RŬDIÆ, ārum. f. [Ῥοδίαι] vetus Apuliæ oppidum, Ennii patria. Pomponius Mela lib. 2. 4. Post Barium (inquit) Egnatia, & Ennio cive nobiles Rudiæ. conf. Plin. lib. 3. cap. 11. [Stephano Rhodæ, Ῥοδαὶ, nisi error est. Straboni tamen etiam incolæ Rhodæi, Ῥοδαῖοι. V. suo ordine. V. & Alex. ab Alex. lib. 1. cap. ult. Dier. gen. Hodie non exstant.

RUDIUS, a, um. Adj. Hominem Rudium, Cic. pro Arch. 22. Ennium vocat.

RUDĪNUS, a, um. Adj. Idem. Auson. Idyll. 12.

Unde Rudinus ait divûm domus altisonum cæl.

RŬDIARIUS, V. RUDIS, substantivum.

RUDIMENTUM, V. RUDIS, adject.

RŬDIS, is. f. [ῥάβδος, σπάθη] Virga impolita dicitur. Cato de R. R. cap. 104. Hæc rude misceto ter in die, dies quinque continuas.

Rudibus solitos pugnare gladiatores, testis est Lampridius, quum ait, Commodum in arena rudibus inter cubiculares gladiatores pugnasse. [Habentur cap. 5. Quum autem subjungit, Lucentibus aliquando mucronibus, eo ipso docet, non gladiatoria hæc arma, neque pugnæ arenali apta fuisse, verum novitiorum, tironamque hujus disciplinæ exercitationi destinata, præciso etiam ligneo mucrone. Unde & magistri, seu Lanistæ proprie dicti, itemque emeriti & missione donati gladiatoris insigne fuit. Gloss. Lat. Gr. Rudes, Ῥάβδος ἐπίστατος μονομάχων, & rursus Rudis Ῥάβδος, ἡ τῶν ἐπιστατῶν τῶν μονομάχων. Unde apparet & Rudes in Recto sing. veteres dixisse. Ceterum miror Dionem, qui eadem de Commodo referens, quæ supra ex Spartiano allata sunt, ξίφος ξύλινον interpretatur. De rude plura Lipf. Saturn. 1. 15. & 2. 23. & ex eodem aliisque Lex. Pitisc. & Voss. Etym.

Accipere rudem, pro Dimitti a munere; Rude donare, pro Dimittere, apud idoneos auctores obvia sunt. Inde ducta metaphora, quod antiquitus gladiatores, quibus permissum erat a gladiatorio munere cessare, Rude donati dicebantur. Ea cessatio dabatur virgâ, quam rudem appellabant: unde hoc modo dimissi, Rudiarii vocabantur. Cic. 2. Philipp. 74. Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? [Non nisi tamen de Emeritis fere dicitur.

Compellere ad rudem. Cic. ad Octav. Veteres vulneribus & ætate confectos Julianos gladiatores, egentes, reliquias Cæsaris ludi, ad rudem compulisset? quibus ille septus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret. i. e. Certare facere.

Donatus rude. Hor. 1. Epist. 1. 2.

Spectatum satis, & donatum jam rude, quæris,
Mæcenas, iterum me antiquo includere ludo. Item Juven. 7. Sat. 171.

Ergo sibi dabit ipse rudem, si nostra movebunt
Consilia.

Meruit rudem. Martial. lib. 3. 36. in Fabianum,

Hoc merui, Fabiane, toga, tritaque, meaque,
Ut nondum credas me meruisse rudem. h. e. Missionem, vel cessationem ab officio præstando & salutationibus. Domitius sic exponit: Putas me non meruisse rudem, i. e. Ut me alas sine officio: Gladiatores enim ætate ingravescente donabantur rude: qua rude accepta non cogebantur amplius pugnare, sed publica alebantur pecunia.

Tuta rudis. Ovid. 2. Amor. 9. 22.

Fessus in acceptos miles deducitur agros:
Tutaque deposito poscitur ense rudis.

RŬDĬCŬLA, æ. f. dimin. [ῥάβδιον] Parva virga impolita ad multa utilis, potissimum autem ad movenda & agitanda ea, quæ super igne decoquuntur: vulgus nostrum *batulam* vocat. Cato cap. 9. de R. R. Convolvulus in vinea ne fiet, amurcam, igni leni coquito, ridicula agitato crebro, usqueadeo, dum fiat tam crassa quam mel. Plin. lib. 29. cap. 3. Non est opus in hoc usu lanas rudiculis esse curatas. Sed hic locus aliter nunc legitur. Columel. lib. 12. cap. 46. [Onomast. vet. Rudicula, Σπάθη.

RUDIĀRIUS, i. m. [ἄφετος] Rudiarii gladiatores dicti sunt, qui impetrarant missionem artis suæ, donati rude. Sueton. in Tiber. cap. 7. Rudiariis quoque quibusdam revocatis auctoramento centum millium.

Rudiarius, Qui saga rudia & nova polit, ut ait Hermol. ex Festo in Rodus.

Rudiarius, Qui ruderarium cribrum facit, & rudiora linteamina.

RŬDIS, e. Adj. [ἀμαθής, ἀδαής, σκαιός, αὐτόσκευος, ἄγραφος] Imperitus, indoctus, inscius, ignarus; a Rudere, derivatur. V. Voss. Etymol. Cic. pro Flacc. 16. Quum in theatro homines imperiti, homines rerum omnium rudes, ignarique confederant.

Rudis ad, ut

Ad bella rudis. Liv. 24. 48. Ovid. 3. de Pont. 7. 18.

Ad mala jampridem non sumus ulla rudes.

Ad seditiones rudis. Liv. 28. 25.

Rudis in. Cic. 1. de Orat. 40. Quem tu adolescentulus perpulisti, ignarum legum, hæsitantem in majorum institutis, rudem in jure civili.

In re nulla orator tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes esse debet. Cic. 1. de Orat. 18.

Rudes, & omnium ignari. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Artium rudes homines. Liv. 1. 7.

Artium bonarum rudis. Tacit. 1. Ann. 3.

Belli rudis, Inexpertus armorum. Hor. 2. Epist. 2. 47.

Conjugii rudis juvenca. Ovid. 4. Fast. 336.

Exemplorum rudis. Cic. pro Corn. Balb. 47. Dicat se non imperitum fœderis, non rudem exemplorum, non ignatum belli fuisse.

Litterarum Græcarum rudes. Cic. 1. Off. 1.

Operum rudes juvenci. Ovid. 1. Fast. 83.

Provinciæ rudis & tiro. Cic. 4. Verr. 17. Nolebat in agendo discere, tametsi non provinciæ rudis erat & tiro.

Rerum rudis. Valer. 1. Argon. 771.

Rerum omnium rudis. Cic. 1. Tusc. 57.

Rei militaris rudis. Cic. 4. Acad. 2. Quum esset Roma profectus rei militaris rudis.

Dicendi rudis. Tacit. 1. Ann. 29.

Tractandi rudis militares animos. Curt. lib. 4. 2. 17. h. e. Imperitus.

Rudis, cum ad animum transfertur, Rudes illi dicuntur, qui adhuc animum non expolivere disciplinis & doctrina, rerumque usu. Plin lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude, in eam cursu vadit. Festus, Hominem imperfectum rudem dicimus.

Anni rudes. Claud. 3. Cons. Hon. 85.

Campus rudis. V. CAMPUS.

Capilli rudes, Non compti. Senec. Hippol. 3.

Carmen rude, Inemendatum. Ovid. 1. Trist. 7. 22.

Discipulum me rudem atque integrum accipe. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.

Epicurus hebes ac rudis. Cic. 2. de Divin. 103.

Forma ingenii admodum impolita & plane rudis. Cic. de Clar. Orat. 293.

Genus hominum rude, hebes & impolitum. Cic. 2. de Orat. 133.

Ingenium rude, Nullis studiis excultum. Hor. de Arte Poet. 410.

Lanæ rudes. Ovid. 2. de Arte Am. 220 i. e. Impolitæ.

Materia rudis, Chaos informe. Lucan. lib. 2. 8.

Moles rudis indigestaque. Ovid. 1. Met. 7.

Pectus. Ovid. 4. Epist. 23.
Populi Ovid. 1. Fast. 38.
Puer rudis ignoto amore tactus. Ovid. 2. Amor. 1. 6.
Sermo rudis. Cic. 1. de Orat. 32. Quid esse potest in otio aut jucundius, aut magis proprium humanitatis, quam sermo facetus ac nulla in re rudis?
Simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.
Vetustas. Ovid. 1. Fast. 131.
Vulgus. Ovid. 2. Fast. 292.
Rudis, pro Rustico. Juven. 11. Sat. 143.
Tunc rudis, & Grajas mirari nescius artes. Budæus.
Superl. Ammian. 26. 6. In rabido corde rudissimus.

RUDĬTAS, ātis. f. [ἀμαθία, σκαιότης] Imperitia, & obtusitas ingenii. Perottus.
Litteratoris ruditatem eximere. Apul. 4. Florid. p. 363. Elmenh.
Utitur Pontanus 400. 401. H. St. Exemplum Apuleji desiderabatur in Lugd.

RŬDĬMENTUM, i. n. [πρόπαιδευμα] Principium sive prima disciplina quæ rudibus datur: quod & tirocinium appellatur. [Gloss. Lat. Gr. Rudimentum, Ἰδιοπαθὲς, πρωτοπειρία.
Clara rudimenta primæ militiæ. Stat. 5. Silv. 2. 9.
Dura rudimenta. Virg. 11. Æn. 157. Difficilia.
Turpe rudimentum. Ovid. 5. Epist. 97.
Dicendi rudimenta. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Lucis rudimentum, pro Initio vitæ, apud Plin. lib. 7. in procem.
Militiæ rudimentis imbutus cum aliquo actæ. Paterc. lib. 2. sub finem.
Regni puerilis rudimentum. Liv. 1. 3.
Virtutis rudimenta & incunabula. Cic. in Sallust. 8. An ullà alia putas esse rudimenta & incunabula virtutis?
Deponere rudimenta tirocinii sub aliquo. Justinus lib. 9. pr. Ut sub militia patris tirocinii rudimenta deponeret.
Ponere rudimentum, Idem. Cic. in Sallust. 2. Verum eo magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare minimis rebus posuit rudimentum, sed ita ingressus est, ut neque ab alio vinci possit, &c.

RUDO, pr. comm. [ὀγκάομαι Gl. L. G. & G. L.] ĕre. proprie ad asinos pertinet, qui Rudere dicuntur, quum vocem emittunt. Pers. 3. Sat. 9.
Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas.
Vide MUGIO. H. St. & infra RUDENS.
Asellus sono intempestivo rudit. Ovid. 6. Fast. 342. Idem 3. de Arte Am. 290.
Ut rudit a scabra turpis asella mola.
Rudere, abusive & de leonibus, & de hominibus dicitur. Virg. 7. Æn. 16.
— fera sub nocte rudentum. Idem 8. Æn. 248.
Inclusumque cavo saxo, atque insueta rudentem. i. e. Clamantem: & abusive dictum est. Servius.
Rudeo, ēre. per secundam conjugarunt antiqui. Lucilius,
Hæc inquam rudet ex nostreis, atque hinnilitabat. Meminit Varr. lib. 6. de L. L. 5.

RUDENS, entis. Partic. [ὀγκώμενος] ut, Prora rudens. Virg. 3. Æn. 561.
— primusque rudentem
Contorsit lævas proram Palinurus ad undas.
Asellus rudens. Ovid. 1. Fast. 433.
Leones rudentes. Virg. 7. Æn. 16.

RUDĬTUS, ûs. m. Clamor asini. Apul. 8. de Asino, p. 215. Elmenh. Audito ruditu meo. [Gloss. Gr. Lat. Ὀγκηθμὸς, Hoc Ruditum. Al. Gloss. Rugitus, Ὄγκημα, scribendum Ruditus.

RUDOR, ōris. m. Idem. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Vox hominis & tuba rudore torvior, & lyra concentu variatior.

RŬDENS, entis. m. & f. [πεῖσμα, κάλως, κρόταφος] Funis nauticus: quod quum vento agitatur, veluti rudere audiatur. Virg. 1. Æn. 91.
Insequitur clamorque virûm, stridorque rudentum. Plaut. Rud. 4. 3. 1.
Heus mane. G. quid maneam? T. dum hanc tibi rudentem, quam trahis, complico. Cic. 5. Tusc. 40. Non sane optabilis est quidem, inquit, rudentibus apta fortuna. [Gloss. Lat. Gr. Rudentes, Κάλοι. Græc. Lat. κάλως, ἡ σχοῖνος, Funis, Rudens.
Rudentes ea caussa sapientissimi dictos volunt, quod funes, quum vento verberantur, rudere existimentur: atque hunc sonum proprium funium, non asinorum putant. Nonius 1. 254.
Aptare remos & rudentes. Virg. 5. Æn. 753.
Excutere rudentes. Virg. 3. Æn. 682.
Explicare rudentem. Cic. 1. de Divin. 127. de fato loquens, Sed est quasi rudentis explicatio.
Jactare rudentes. Ovid. 4. de Pont. 9. 73.
Immittere rudentes. V. IMMITTO.
Laxare excussos rudentes. Virg. 3. Æn. 267.
Porrexit innumeros rudentes puppis utrinque. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Sustollunt intorti rudentes vela. Catul. Argon. 62. 235.
Tractare duros rudentes. Juven. 6. Sat. 102.

RUDENTĬSĬBĬLUS, i. m. dictio composita, qua usi sunt antiqui, & in primis Pacuvius, ut auctor est Varro lib. 4. de L. L. pr.

RŪDUS, ĕris. n. quod & Raudus dicitur, [ἐρέμπιον] proprie significat Rem rudem, asperam & imperfectam. Ideo hominem imperfectum, Rudem nominamus. Et Rudis, impolita virga: de quibus suis locis.
Rudus, Æris frustum, Liv. 26. 11. Æris acervi, quum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi. [Gloss. Lat. Gr. Rudus, Βῶλος, χῶμα, καὶ Χαλκὸς ἀνέργαστος, καὶ γῆς σωρός. Al. Gloss. Rudus hoc, Σωρὸς γῆς. Sed rectius in Gr. Lat. Σωρὸς, Cumulus, Σωρὸς γῆς, Rudus, Agger. Χῶμα, Agger, Rudus, Tumulus.
Dicitur autem Novum rudus, & Vetus rudus, sed diversa significatione.
Novum rudus, est Materia pavimenti, hoc est, saxa recens contusa, seu testæ confractæ cum calce ad pavimentum faciendum. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Deinde ruderi novo tertia pars testæ tusæ admisceatur, calcisque duæ partes ad quinque mortarii mistiunibus præstent responsum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Ridivivum rudus. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Rudus si novum erit, ad tres partes una calcis misceatur. Si redivivum fuerit, quinque ad duûm mistiones habeant responsum.
Vetus rudus, est Materia pavimentorum & dirutorum ædificiorum, quæ lapidibus, testis confractis, calceque arena comista constat. Plinius, Complanatæ veteri rudere erant viæ. [Si hæc Plinii sunt modo.
Rudus, Stercus, quod raditur, ut vult Nonius 1. 65. Lucil. Sat. lib. 11. Viam sternendam, & jaciendum huc aggerem, & id genus rudus.
Rudera pl. Rutil. Numant. 1. 412.

RUDĔRO, āre. Rudus inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Tunc insuper statuminetur, ne minore saxo, quam quod possit manum implere, statuminationibus inductis ruderetur.

RUDERĀTIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Primumque incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expolitionum.
Ruderatio, & Statuminatio differunt. Statuminatio fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus, sive calce & arena: Ruderatio vero statumini super inducitur cum calce & arena, aut rudere novo, aut redivivo, id est, ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e cæmento, ad differentiam nuclei, qui e testa contusa constat, & tertio loco inducitur. De his omnibus Vitruvius abunde lib. 7. Monuit Turnebus ex Budæo.

RUDERĀTUS, a, um. Adj. Ruderatus ager, Qui veterum ædificiorum materia scatet. Plin. lib. 21. cap. 4.

RUDĒTUM, i. n. Locus plenus ruderibus: sive Terra, quæ prius rudis fuerat & inculta, tum autem arata. Cato R. R. cap. 38. Lentim in rudeto & rubricoso loco, qui herbosus non fiet, serito. Idem cap. 37. Ager rubricosus, & terra pulla, materina, rudeta, arenosa. Vetus exemplar habet Reducto, Rudecta.

RUDERARIUS, a, um. Adj. Ruderarium cribrum, vilius & furfurarium Apulejus dixit 8. Met. p. 212. Elmenh. [Quo rudus redivivum cribratur.

RUDUSCŬLUM, i. n. Non modo pro Ære infecto vulgus usurpat, sed etiam pro Signato, ut cum dicitur in mancipando: Rudusculo libram ferito, id est, asse libram tangito. Festus. V. RAUDUS.

RUDUSCULĀNUS, vel RODUSCULĀNUS, a, um. Adj. Festus, Rodusculana porta, rudis & impolita relicta, vel raudo, id est ære, vincta. conf. Valer. Max. 5. 6. 3.

RUDECTUS, vel RUDEATUS, a, um. Adj. Cato R. R. cap. 34. Terra pulla, materina, rudecta. Al. Rudeta.
Loca rudeata. Idem cap. 131.

R U E

RUELLIUS, Joh. Inclyti nominis Physicus ac Medicus, qui eruditionis suæ reliquias posteritati, libris de natura stirpium editis, reliquit, qui sæpius in hoc opere laudantur.

R U F

RVF. Rufus.

RŪFILLUS, i. m. Nomen viri apud Hor. 1. Serm. 2. 27.
Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. [Videtur diminut. a Rufinus, vel Rufulus.

RŪFINUS, i. m. Cornelius Rufinus, vir Consularis a Fabricio Censore damnatus, quod decem pondo argenti apud eum inventa essent. Valer. Max. 2. 9. 4.
Rufinus alter una cum Stilicone & Gildone relictus a Theodosio seniore imperii administrator pro tutela Arcadii & Honorii filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in Occidente, Rufinus vero in Oriente, omnes sane cupiditate regni incensi in suos principes arma converterunt: ex quo diversis modis oppressi periere. Exstant in hunc Rufinum Claudiani poetæ invectivæ. V. Volaterranum.

RUFRÆ, arum. f. Oppidum Campaniæ, cujus meminit Virg. 7. Æn. 739. V. Sil. lib. 8. 568. & ibi Drakenb.

RUFRENI, orum. m. Incolæ. Cic. 10. Fam. 21.

RUFRIMĀCĔRIÆ, ārum. f. Oppidum Campaniæ. Cato R. R. cap. 32. Venduntur ad Rufrimacerias nummis centum octoginta, temperantur nummis triginta, tantidem Pompejis emuntur. Idem cap. 135. Est & Pompeji, oppidum Campaniæ.

RŪFUS, a, um. Adj. [πυῤῥὸς, ξανθὸς Gl. L. G.] Color non plene ruber. Martial. lib. 14. 129.
Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis.
Rufus, qui Rufo capillo est. Ter. Phorm. 1. 2. 1. Si quis me quæret rufus. Idem Heaut. 5. 5. 17. Rufamne illam virginem, &c.
Quidam scribunt duplici F, Ruffus. Sed hi vehementer falluntur, ut palam facit Martial. lib. 8. 51. ubi aperte docet vocativum Rufe constare tantum litteris quatuor. V. SEPTUNX. [Sic & in nummis scribitur.
Agna rufa. Hor. 2. Serm. 3. 214. al. Nitida.
Color. Plin. lib. 12. cap. 12.
Gingiva. Claud. in Egnatium 37. 19. al. Ruffa.
Vela lutea & rufa. Lucret. lib. 4. 73.
Et vulgo faciant id lutea, rufaque vela. al. Ruffa.
Compar. [πυῤῥότερος] Plin. lib. 16. cap. 14. Namque & materies maris dura, rufiorque, ac nodosa.

RUFŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόπυῤῥος] Plaut. Amphit. 4. 4. 63. Ut primum coivit cicatrix rufula.
Rufuli appellabantur, Tribuni militum, quos Consul faciebat, non populus, de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulerat, qua eis cavebatur multis modis, Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutilli appellati sunt. Festus. V. Liv. 7. 5. [Apud Fest. puto postremo loco Rufilli legendum, etsi Paulus Rutuli habet.

RUFO, [πυῤῥοποιέω] āre. Rufum facere. Plin. lib. 15. cap. 22. Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Et lib. 23. cap. 2. Tunc addito lentiscino oleo illita una nocte rufat capillum.

RUFRO, ēre. a quo RUFESCO, [πυῤῥοπιέομαι] ĕre. Rufum fieri. Plin. lib. 10. cap. 29. Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit.

RŪFUS, i. m. [Ῥοῦφος] Cognomen multis Ro. gentibus commune, ut Aureliæ, Cœliæ, Cordiæ, Curtiæ, Luciliæ, Mesciniæ, Minuciæ, Plotiæ, Pomponiæ, Sulpiciæ, &c.
P. Rutilius Rufus, Trib. mil. sub Scipione Africano, cujus & res gestas, & belli apparatum descripsit. Auctor Appianus.
Virginius Rufus, Orator egregius, interfectus a Nerone, de quo Tacitus Ann 15. 71. Virginium, inquit, Rufum claritudo nominis extulit. Et paulo inferius, Nam Virginius studia juvenum eloquentia, Musonius præceptis sapientiæ fovebat.
Rufus, Poeta Bononiensis, cujus meminit Martial. lib. 6. 85.

Funde

Funde tuo lacrimas, orbata Bononia, Rufo,
Et resonet tota planctus in Æmilia.

Rufus Ephelius, Medicus, sub Trajano principe multa conscripsit, quorum nonnihil ad nos pervenit. Sæpe ab antiquis testis citatur. Suid.

Rufus Corinthius, Sophista, quanquam divitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad ejus laudem dicendi gloria, linguæque gratia contulit. Auctor Philostratus.

R U G

Rūga, æ. f. [ῥυπὶς] Pl. Rugæ, Ῥυπίδες. Gloss. omn. in hominibus præ senectute accidit. Cic. de Senect. 92. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere possunt, sed honeste acta superior ætas, &c. Ovid. 2. de Arte Am. 118.

Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.

Aniles rugæ. Ovid. 14. Met. 96.
Cavæ. Ovid. 7. Met. 291. al. Venæ.
Deformes. Claud. 2. in Eutrop. 67.
Senilis. Ovid. 5. Fast. 58.
Cogitur densissima ruga in frontem. Juven. 13. Sat. 215.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post. red in Senat. 14.
Exarat senectus frontem rugis. Hor. Epod. 8. 3.
Excutere rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Inducit rugas senectus. Tibul. lib. 2. 2. 20.
Laxantur corpora rugis. Ovid. 3. de Arte Am. 73.
Portare rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Trahere rugam. Juven. 14. Sat. 325.
Turpant te capitis nives & rugæ. Hor. 4. Carm. 13. 11.
Rugæ, pro Severitate. Plin. 9. Epist. 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis.
Ruga, non solum in corporibus dici solet, sed etiam in vestibus. Plin. lib. 35. cap. 8. Præter quæ in veste & rugas & sinus invenit.
Ruga in arboribus. Plin. lib. 12. cap. 7. Deest tota illa maturitas, ideoque & rugarum colorisque similitudo.

Rugōsus, a, um. Adj. [ῥυπώδης, πτυχώδης, ῥυπωτὸς] Rugis plenus. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomum laudatur quammaxime punici mali foliis simile, nec rugosis. [Gloss. Lat. Gr. Rugosus, Ῥυσὸς, Ῥυσώδης.
Acina rugosa. Columel. lib. 13. cap. 43.
Cortex rugosus. Plin. lib. 16. cap. 31.
Facies rugosior uva passa. Claud. 1. in Eutrop. 111.
Folium rugosum. Plin. lib. 13. cap. ult.
Frons. Martial. lib. 3. 93.
Genæ. Ovid. 1. Amor. 8. 112.
Palmæ. Ovid. 8. Met. 674.
Senecta rugosa ora pallent. Tibull. lib. 3. 5. 25.

Ruginōsus, a, um. Adj. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 1. 11. Cutis veluti ruginosa vel sulcata pannositas.

Rugosĭtas, ātis. f. pro Severitate posuit Tertull. de Patient. cap. 15. Frons nulla mæroris aut iræ rugositate contracta.

Rugo, āre. Rugare dicitur vestis, quum multos sinus facit. Plaut. Casin. 2. 3. 30. Vide palliolum ut rugat.

Rugātus, a, um. Partic. ut, Rugata testa, apud Plin. lib. 9. cap. 33.

Rugio, pr. anc. [βρυχάομαι] īre. Rugire dicitur leo, quum vocem emittit. Auctor Philomelæ, v. 49.

Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones. [Ἐλαφῶν κράζει, Bardit, Rugit. Gloss. Gr. Lat.

Rugītus, ûs. m. [βρυχηθμὸς] Vopisc. in Prob. cap. 19. Una missione centum jubatos leones, qui rugitibus suis tonitrua excitabant. V. Ruditus, in RUDO.

Rugusci, orum. n. Alpini populi inter eos quos maximus ille Cæsar Julius sub jugum Romanorum milit. Plin. lib. 3. cap. 20.

R U I

Ruĭdus, sive Ruvĭdus, a, um. Adj. [ἄξυρος] Plin. lib. 18. cap. 10. Major pars Italiæ ruido utitur pilo. Hermolaus, Præferratum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, ut a pilo ruido (sic enim vocat ipse) distinguatur: ad molas videlicet, quas aqua versat, utili: nec tam, quod sine ferro est, id nomen habet, quam quod asperum, impolitumque. Nam & Ruvidus panis Plauto, ut ait Festus, eum significat, qui parum coctus, rugosusque sit, quanquam Rubidus fere scribitur.

Ruina, V. RUO.

R U L

Rulla, æ. f. Instrumentum ferreum, stimulo rusticorum additum, ad vomerem detergendum. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rulla. Diminutivum a Runa, quod est teli genus, ut ait Festus. Ennius, apud Fest. in Runa, Runata recedit. Habet autem hoc telum latiorem cuspidem. Al. Rallo, quod f. l. V.

Rullus, i. m. Mendicus, Ἀγύρτης. Gloss. Lat. Gr. &

Rulla, æ. f. Χωρικῆ, Ἀγροικῶν. eædem Gloss. [Videtur a Rure derivari, ut sit tertium Diminut. a Rusticus, Rusticulus scil. Rusticellus, Rullus, a, um.

Rullus, i. m. [Ῥῶλλος] cognomen gentis Serviliæ plebejæ. P. Servilius Rullus, teste Plin. lib. 8. cap. 51. solidum aprum Romanorum primus in epulis appposuit, qui Ciceronis Consulatu legem Agrariam promulgavit, a Cic. duabus orationibus impugnatam. V. Alexandrum Alexandrin. lib. 1. cap. 9.

R U M

Rŭma, æ. f. [θηλὴ Gl. L. G.] Idem quod Rumen. A veteribus dicebatur Mamma. V. Non. 2. 756. & RUMEN, ac RUMIS. In Gloss. Lat. Gr. redditur & Κενότης. In Gr. Lat. Θηλὴ, Mamma, Papilla, Ruma, Mamilla. Rūma, Gutturis pars eminens. Servius in Virg. Ecl. 6. 54. Rumatio dicta est a ruma eminente gutturis parte, per quam demissus cibus a certis revocatur animalibus. In emendatis codd. legitur Ruminatio.

Rumo, [ἀναμασσάομαι, μηρυκάζω] āre. Idem quod Ruminare dicebatur apud veteres, teste Festo.

Est etiam Rumare, Lactare, quasi mammam in rumen immittere. [Rumat, Ἐμβρωμαπίζει. Gloss. Lat. Gr.

Rumatio, ōnis. f. V. RUMA.

Rūmia, æ. f. [Ῥουμία] dicta est, Dea, quæ rumis, id est, mammis, hoc est, pueris lactentibus præsidebat. Hujus meminit Augustin. lib. 4. de Civit. Dei. Varro 2. de R. R. cap. 11. Non negarim, inquam, ideo apud divæ Rumiæ sacellum a pastoribus satam ficum. Ibi enim solent sacrificare lacte pro vino, & pro lactentibus.

Rumbotinus, V. RUMPOTINUS.

Rūmen, ĭnis. n. Eminens sub mento gutturis pars, qua cibus in alvum demittitur. Festus, Rumen est pars colli, qua esca devoratur: unde & rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

Rūmen, Mamma dicitur. [μαστὸς] Plin. lib. 15. cap. 19. de Ficu Ruminali, Magisque ob memoriam ejus, quæ nutrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata: quoniam sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato, tanquam in comitium sponte transiisset.

Ῥοῦμεν, βρέφος νεογνόν. Suid. 1252. H. St.

Rumen, Nonius 1. 64. docet esse Locum in ventre, quo sumitur cibus, & unde redditur. Pomponius Prostibulo, Ego rumorem parvisacio, dum sit rumen qui impleam. conf. RUMA & RUMIS.

Rūmĭno, [μαρυκάω Gl. L. G. & G. L.] āre: & Rumĭnor, āri. est Revomere, ac rursus consumere, quasi cibum ad rumen revocare, iterumque conficere. Columel. lib. 6. 6. pr. Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua se deterget.

Herbas ruminare. Ovid. 3. Amor. 5. 17. Virg 6. Ecl. 54.

Ilice sub nigra pallentes ruminat herbas.

Ruminari, per translationem, In memoriam revocare. Varro Tanaquile, Non modo absens quicquam de te sæpius cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem. Livius Ægistho, Nemo hæc vester ruminabitur mulieri, Alii legunt, Vostræ ruminetur Nonius 2. 756. & 17. 103.

Utitur Gellius lib. 19. cap. 7. H. St. Verba hæc sunt, Figuras habitusque verborum, nove aut insigniter dictorum, in Læviano illo carmine ruminabamur.

Ruminans, Partic. Ruminantes, μαρυκαμένους. Gloss. Lat. Gr

Rumināti o, ōnis. f. [μηρυκισμὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Quibus neque dentes utrimque, nec ruminatio.

Hiemis ruminatio. Idem lib. 17. cap. 22. Si faucias recenti medicina mordeat quædam hiemis ruminatio. i. e. Frigoris reiteratio. Ducta metaphora a cibi repetitione & revocatione.

Ruminatio, Ipsa in memoriam revocatio. Cic. 2. Att. 12. Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius sermone, quid ageretur de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, &c.

Rumināter, ōris. m. Arnob. 7. p. 230. Rumæ sunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos & referre natura est ruminatoribus lacculis. conf. Voss. Etym. p. 438.

Rumināli s, e. Adj. Ficus ruminalis, [Ῥωμινάλιος ἐρινεὸς] sub qua Lupa Romulo & Remo dicitur mammam præbuisse, ut ait Festus: quæ & Romula vocitata est. Sive quod sub ea pecudes æstatis tempore frigora captantes, herbas ruminare consueverunt. conf Liv 1. 4.

Ruminales hostiæ, Eorum animalium quæ ruminant. Plin. lib. 8. cap. 51.

Ruminus, a, um. Adj. Idem. Ovid. 2. Fast. 411.

Arbor erat, remanent vestigia, quæque vocatur
Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. ubi V. Heins.

Rumĭna, æ. f. Dea eadem, quæ paulo supra Rumia dicta est. Varro Cato, vel de Liberis educandis: Hisce manibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Ruminæ propter rumam, id est, prisco vocabulo, mammam, a quo subrumi etiam nunc dicuntur agni. Ex Nonio, 2. 756.

Rūmex, ĭcis. m. [λάπαθον Gl. L. G. & G. L.] Herbæ genus. Plin. lib. 19. cap. 12. Solum vero ex omnibus lapathum silvestre melius, hoc in sativis rumex vocatur, nasciturque fortissimum.

Rumex, Genus teli, simile spari Gallici, ut ait Festus. Lucilius,

Tum spara, tum rumices portantur, stragula porro. V. Gell. lib. 10. cap. 25.

Rumia, V. RUMA.

Rūmīca, æ. f. Avis eadem, quæ Cuculus. Gloss Lat. Gr. Rumica, Κόκκυξ. [Hanc vocem restituendam Juvenali puto, Sat. 6. 176.

Tu tibi tunc rumica places. Ubi vulgo Curruca. al. cum Schol. vet. Uruca, vel Urtica legunt. Certe Cuculi appellatio non nostro demum ævo in probris haberi cœpit.

Rumifero, Rumigero. V. RUMOR.

Rumigestri, orum. Telorum genus quoddam fuit apud antiquos, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap 25. Rumigestri, faces. Sed quia in MSS. divise scribitur Rumi gestri faces, Lipsius Rumices, trifaces legit. V. not. Gronov. conf. CESTRUS.

Rumĭgo, āre. apud Apul. lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. Tum ventri profundo serviens, jam fere tertium qualum rumigabam. i. e. ut interpretor, Ruminabam.

Rumina, Rumino, Ruminor. V. RUMEN.

Ruminum, i. n. quid sit disquirendum. Gloss Lat. Gr. Ruminum Ἰμάτιον κάτω ἔχον πορφύρεον. [An pro Ricinio posuit?

Rūmis, is. f. [θηλὴ] Idem quod Ruma, id est, mamma, sed proprie animalium. Varro lib. 2. de agricultura, cap. 11. Mammæ enim rumis, sive rumæ, ut ante dicebant, a rumi, & inde dicuntur subrumi agni lactentes, a lacte. Sic ibid. cap. 1. Gloss. Lat. Gr. Rumis, Θηλὴ, δεξαμένη.

Rumon, Præceps in Tiberi locus. Alexander Alexandrin. lib. 5 cap. 26. Præterque aram Consi, quæ in circo fuit, ab accessu hominum semota, etiam ara Ditis & Proserpinæ in loco abdito in Martio campo ad Terentum colebatur, locum denominatum, quod ibi Tiberis ripas tereret, qui Rumon propterea dictus & Serra, ad quam rarus erat accessus hominum.

Rūmor, ōris. m. [θρόος, θρύλλος, φήμη, θρύλλημα] Sermo in populo sine certo auctore, de re quacunque recenti dispersus. Cic. 5. Verr. 98. Multa sunt imposita huic ordini munera, multi labores, multa pericula, non solum legum ac judiciorum, sed etiam rumorum ac temporum. Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Rumor, Θρύλλος, θρόος.

Multitudinis rumor. Cic. 2. de Finib. 49. Honestum quid sit, si id non est in voluptate, negat se intelligere: nisi forte illud quod multitudinis rumore laudetur.

Rumor de. Cic. 12. Fam. 9. Nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine auctore.

Ex sermone rumor attulit ea ad aures. Cic. pro Lege Manil. 25. Sinite hoc loco, Quirites, sicut Poetæ solent, qui res Romanas scribunt,

præterire me noſtram calamitatem, quæ tanta fuit ut eam ad aures L. Luculli, non ex prælio nuntius, ſed ex ſermone rumor afferret.
Aura rumoris. Cic. pro Muren. 35. Totam opinionem parva nonnunquam commutat aura rumoris.
Adverſus. V. ADVERTO.
Amarus. Virg. 4. Æn. 203.
Atrox. Tacit. 1. Hiſt. 54.
Bellus, vel Non bellus. Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæſarem attinet, crebri, & non belli de eo rumores veniunt: alius equitem perdidiſſe: alius, &c.
Celebris. V. CELEBRIS.
Clemens. V. CLEMENS.
Conſtans. V. CONSTO.
Crebri rumores. V. Bellus rumor.
Fallax. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 294.
Firmus non. Cic. 11. Att. ult. Illum diſceſſiſſe Alexandria rumor eſt non firmus, ortus ex Sulpicii litteris.
Iniquus. Ovid. 4. Faſt. 307.
Injucundus. Cic. 3. Q. frat. 8. Rumor Dictatoris injucundus bonis.
Magnus. V. MAGNUS.
Miſerabilis. Claud. de Bell. Get. 199.
Nuntius rumor. Cic. 12. Fam. 10. Nos de Dolabella quotidie quæ volumus, audivimus: ſed adhuc ſine capite, ſine auctore, rumore nuntio.
Secundo rumore, h. e. Grato. Tacit. 3. Ann. 29. Utque hæc ſecundo rumore, ita adverſis animis acceptum, quod filio Claudii ſocer Sejanus deſtinaretur. Hor. 1. Epiſt. 10. 9.
Quæ vos ad cælum effertis rumore ſecundo. conf. ad finem.
Siniſter. Lucan. lib. 8. 52.
Triſtis. Cic. 15. Fam. 17. Rumores triſtiores, ſed ἀδύνατοι.
Vagus. Tacit. 2. Ann. 39.
Validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Afferre rumores. V. AFFERO.
Affingere rumoribus. V. AFFINGO.
Aucupari inanem rumorem. V. AUCUPOR.
Colligere rumorem. V. COLLIGO.
Differre rumorem. Tranquillus in Octav. cap. 7.
Diſſipatis rumoribus improbiſſimis. Cic. 14. Philipp. 10.
Excipere rumores. Cic. pro Dejot. 25. At eo, inquit, tempore ipſo Niceam Epheſumque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad ſe referrent.
Exſtinguere rumorem. Cic. 15. Att. 10.
Flagrare rumore malo. Hor. 1. Serm. 4. 125.
Inflat animos. V. INFLO.
Intelligere rumore. Plaut. Caſin. prol. 11.
Nos, poſtquam populi rumore intelleximus,
Studioſe expetere vos Plautinas fabulas.
Pugnare rumoribus cum aliquo. Cic. 3. de Nat. Deor. 13. Rumoribus, inquit, mecum pugnas, Balbe, ego autem a te rationes requiro.
Serere varios rumores. Virg. 12. Æn. 228.
Servire rumori, i. e. Famæ. Plaut. Trin. 3. 2. 14.
Spargere rumorem. Cic. pro Dejot. 25.
Subdere rumorem. Tacit. 3. Hiſt. 25.
Erat claro apud vulgum rumore. Tacit. 15. Ann. 48. De Piſone.
Afflavit rumor. Cic. 16. Att. 5. Sed tamen rumoris neſcio quid afflaverat, commiſſione Græcorum frequentiam non fuiſſe. i. e. Neſcio quid rumoris affluxerat, quum Græci ludi committerentur, infrequentem populum affuiſſe.
Affluere rumorem. Cic. 3. Q. frat. 3.
Ait rumor. Martial. lib. 3. 80.
Rumor ait linguæ te tamen eſſe malæ.
Calent rumores. V. CALEO.
Diditur hic ſubito Trojana per agmina rumor. Virg. 7. Æn. 144.
It facti rumor per oppida. Ovid. 6. Met. 147.
Fieri raucum rumorem, i. e. Exſtingui. Cic. 9. Fam. 2.
Incedit rumor. Tacit. 1. Ann. 5. h. e. Subit.
Increbreſcit. V. INCREBRESCO.
Manat frigidus a roſtris per compita rumor. Hor. 2. Serm. 6. 50.
Narrat rumor. V. NARRO.
Ortus rumor. V. ORIOR.
Perferret multa etiam ipſe rumor. Cic. 2. Fam. 7. Ovid. 2. de Pont. 1. 49.
Pertulit hoc idem nobis, Germanice, rumor.
Perſtrepit rumor in aula. Stat. 2. Achil. 76.
Pervaſerat rumor, ipſo tempore flagrantis urbis, &c. Tacit. 15. Ann. 39.
Seneſcunt rumores. Tacit. 2. Ann. 77. h. e. Vaneſcunt, & conſumuntur.
Serpere rumorem. Cic. pro Muren. 45.
Eſt rumor in ambiguo. Ovid. 3. Met. 253.
Eſt rumor, erit, & erat. Ter. And. 1. 2. 14.
Meum gnatum rumor eſt amare. Idem Phorm. 5. 8. 18.
Nam qui erit rumor populi, inquit, ſi feceris? Cic. 1. Fam. 8.
Rem te valde bene geſſiſſe rumor erat. Sic Martial. 4. 16.
Surrexit rumor. Tacit. 2. Hiſt. 42.
Vagantur rumores. Ovid. 12. Met. 55.
Miſtaque cum veris paſſim commenta vagantur
Millia rumorum.
Venit rumor, datum iri gladiatores. Ter. in Hec. prol. 39.
Rumor, pro Favore. Virg. 8. Æn. 90.
Ergo iter incœptum peragunt rumore ſecundo. i. e. Proſpero favore, & auxilio fluminis. V. ſupra Secundus rumor.

RUMUSCŬLUS, i. m. dimin. [ῥυμύσκιον] Cic. pro Cluent. 105. Tum etiam illi quinque, qui imperitorum hominum rumuſculos aucupati, tum illum abſolverunt, jam ſuam clementiam laudari magnopere nolebant.
Rumuſculi populares. Cic. 3. de Legib. 35.

RUMĬFĔRO, [ῥυμίω] āre. Rumoribus ferre: antique. Plaut. Amph. 2. 2. 46.
Quamque adeo cives Thebani vero rumiferant probam. Al. Rumificant.

RUMĬGĔRO, [ῥυμᾶ Gl. Gr. L.] āre. Vulgo, ſed obſoletum. V. Feſt. in voce Rumito.

RUMIGERĀTIO, ōnis. f. Lamprid. Heliogab. cap. 10. Infami rumigeratione paſci. V. Voſſ. de Vit. Serm. Lat. 4. 22. p. 769.

RUMIGERŬLUS, i. m. [ῥυμήτης, ἢ ῥυμητής Gl. Lat. Gr. & Gr. Lat.] Ammian. 14. 1. Per clandeſtinos rumigerulos.

RUMĬTO, āre. Feſtus, Rumitant, rumigerantur. Nævius. Simul alius aliunde rumitant inter ſe.

RUMPO, rūpi, ruptum, [ῥηγνύω, ῥήσσω] ĕre. Frangere.
Aditus rumpere. V. ADEO, īre.
Aera ictibus rumpit. Ovid. 4. Met. 124.
Amnes fontibus rumpuntur. Virg. 3. Georg. 428.
Capillos. Ovid. 10. Met. 723.
— pariterque ſinus, pariterque capillos Rupit.
Diem. ut, Fulmen emicuit, & rupit diem, i. e. Erumpendo emiſit lucem igneam. Lucan. lib. 1. 153.
Frena pudoris. Propert. lib. 3. 19. 3.
Funem ab litore rumpere, & fugere. Virg. 3. Æn. 640.
Guttura cultro, Secare. Ovid. 15. Met. 464.
Iter rumpere ad litora dicitur fluvius, armorum congerie & corporum. Sil. lib. 1. 54.
Pectora rumpere enſe. Virg. 9. Æn. 432.
Pectora fremitu rumpere. Lucret. lib. 3. 298. De leonibus.
Præcordia ferro. Ovid. 6. Met. 251.
Telum rupit terga novena boum clypei. Ovid. 12. Met. 97.
Tunicas. Virg. 2. Georg. 75.
Veſtes. Ovid. 6. Met. 131.
Vincula, Catenas, &c. Virg. 10. Æn. 233.
Rupimus invitæ tua vincula. Hor. 2. Serm. 7. 70. Rumpere catenas. Cic. 7. Verr. 78. Quid ſi aufugiſſet, ſi vincula rupiſſet?
Rumpere intro, Introire protinus. Ter. Eun. 5. 6. 26. Ceſſo huc intro rumpere? Nonius 4. 396.
Rumpere, Translate non uno modo, ut
Amores tantos rumpi non ſperet. Virg. 4. Æn. 292.
Edicta rumpere. Hor. 3. Carm. 15. 22.
Fidem. Liv. 9. 40. Idem 24. 29. Rupta pacis fides.
Fœdus. Liv. 3. 25. Virg. 12. Æn. 585. Ibid. 8. 540.
Fœdera negligere, violare, rumpere. Cic. pro Corn. Balb. 13.
Imperium. Tacit. 13. Ann. 36.
Iter cœptum. Ovid. 3. Amor. 6. 88.
Jus rumpere. Liv. 4. 17.
Leges. Virg. 1. Georg. 510.
Vicinæ ruptis inter ſe legibus urbes
Arma ferunt.
Moras rumpere, h. e. Feſtinare, quaſi moram frangere, in mora non eſſe. Virg. 3. Georg. 43. Martial. lib. 2. 64.
Eja age, rumpe moras, quo te ſpectabimus uſque?
Græcia conjurata rumpere nuptias. Hor. 1. Carm. 15. 7.
Patientiam rumpere. V. Patientia, in PATIOR.
Queſtus pectore rumpere. Virg. 4. Æn. 553. i. e. In queſtus repente & clare erumpere.
Quies populis rupta. Lucan. lib. 1. 239.
Reverentiam ſacramenti rumpere. Tacit. 1. Hiſt. 12.
Silentium rumpere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Silentia ſermone rupit. Ovid. 1. Met. 208.
Somnos. Lucan. lib. 3. 25.
Teſtamentum rumpere. Cic. 1. de Orat. 241. Quia conſtat agnoſcendo rumpi teſtamentum, ergo in hoc genere juris judicia nulla ſunt.
Teſtamentum rumpi dicitur, quum permanente ſuo in ſtatu teſtatore caſu aliquo evertitur. l. 3. §. 2. D. de injuſto, rup. & irrito teſtamen.
Teſtamentum ruptum, & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173.
Verba ſingultu. Ovid. de Rem. Amor. 598.
Ruptaque ſingultu verba loquenris erant. i. e. Interrupta.
Vocem rumpere, de eo dicitur, qui cum diu tacuerit, repente quidpiam edit. Virg. 2. Æn. 129.
Compoſito rumpit vocem, & me deſtinat aræ. Servius, h. e. Erumpit in vocem. Et dictum eſt per contrarium. Nam ſi Silentium rumpere, eſt loqui: Vocem rumpere, eſt tacere. Sed aliqua interdum ſimpliciter, interdum per contrarium intelliguntur. Idem 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem. h. e. Cum indignatione loquitur, ut ait Servius.
ῥήξαν φωνήν. H. St.
Rumpere, Disjicere. Virg. 8. Ecl. 71.
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Non. l. c.
Ut aliquando iſta quæ ſunt inflata rumpantur. i. e. Crepant. Cic. in Vatin. 10. Phæd. 1. 24. extr.
— dum vult validius
Inflare ſeſe, rupto jacuit corpore.
Rumpo, i. e. Rumpi facio. Plin. lib. 30. cap. 4. de buprefti, Devoratumque tacto felle ita bovem inflammat, ut rumpat. Martial. lib. 10. 79.
Invidia rumpi, Crepare, translate. Virg. 7. Ecl. 26.
Malis rumpi, & Non moveri, contraria. Cic. 3. Q. frat. 9. pr.
Rumpere, Defatigare. Plaut. Merc. 1. 2. 40.
— opera licet
Experiri, qui me rupi currendo tua cauſa. Ter. Hec. 3. 4. 21.
Ut me ambulando rumperet? Nonius. 4. 396.
Rupiſſe videtur, qui corrupit. Ulpianus, vi bonor. rapt. l. Prætor. Idem in l. Si ſervus ſervum. §. inquit. D. ad l. Aquil. Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres ſic intellexerunt, Corruperit. Alphen. in l. Qui inſulam. Locati, Qui mulas ad certum pondus oneris locarat, quum majore onere conductor eas rupiſſet.
Mulas rumpere. V. paulo ante, Rupiſſe videtur, &c.
Horrea rumpere dicuntur immenſæ meſſes, quum eas Horrea non capiunt. Virg. 1. Georg. 49.
Rupſit, pro Ruperit, Præteritum antiquum in XII Tab. apud Feſtum, Si membrum rupſit, &c. i. e. Ruperit.

RUMPOR, Paſſiv. Hor. 1. Serm. 3. 136.
Urgeris turba circum teſtante: miſerque
Rumperis, &c. Plura in ipſo verbo.

RUMPTUS, a, um. Partic. pro Ruptus. Ulpian. l. 3. §. Dig. de injuſto, rumpto, irrito facto teſtamento. [Niſi error eſt.

RUPTUS, a, um. Partic. ut, Gloſſ. Lat. Gr. Ruptum, Φραγέν.
Aggeres rupti. Virg. 2. Æn. 496.
Comis ruptis exſulare. Ovid. 15. Epiſt. 114. al. Sciſſis.

Fides. Ovid. 2. Epist. Sabin. 96.
Rupi, quam ruptam sum mihi questa, fidem.
Montes rupti. Lucan. lib. 3. 63.
Pustula rupta lædit teneras manus. Tibul. lib. 2. 3. 10.
Vincla rupta. Virg. 8. Æn. 651.
Rupta, Absolute, Fracturam passa. Plin. lib. 20. cap. 6. Convulsis & ruptis, cum sale & oleo.

Ruptim, Adv. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. Aguntur omnia ruptim atque turbate. Sed Raptim legit D. Voss. q. V.

Ruptio, ōnis. f. Ulpianus in l. Si servus. §. rupisse. D. ad legem Aquiliam, Aquilia enim eas ruptiones, quæ damna dant, persequitur.

Ruptor, ōris. m. Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris? Adde Tacit. 4. Hist. 57.

Rumpi, orum. m. qui & Traduces dicuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. [An hi Romphi Alex. Alexandrino? V. f. l.

Rumpotīnum, i. n. Columel. lib. 5. cap. 7. Est & alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum: id desiderat arborem humilem, nec frondosam. Plin. lib. 24. cap. ult. V. hic sequentia.

Rumpotinētum, i. n. Locus arboribus rumpotinis consitus. Columel. lib. 5. cap. 7. Nam fere ita constitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis siccis & clivosis, ad duodecim locis planis & uliginosis tabulata disponantur, plerumque autem ea arbor in tres ramos dividitur, quibus singulis ab utraque parte complura brachia summittuntur, tum omnes pæne virgæ, ne umbrent eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Arboribus rumpotinis si frumentum non inseritur, in utramque partem viginti pedum spatia interveniunt.

Rumpotīnus, i. f. [αἴγειρος] vocatur & alio nomine Populus arbor Italiæ Padum transgressis. Plin. lib. 14. cap. 1. Alii tamen legunt Rumbotinus. [Hard. ex Colum. de Arb. 16. pr. Opulus legendum censet. Etiam Varr. R. R. 1. 8. Quartum arbusta, ubi traduces possint fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant Opulos. Gloss. Lat. Gr. Opulus, Κισσόφυλλον. Videtur ea Populi species, quæ Plin. Lybica, junioribus Tremula, & Alpina dicitur.

Rumusculus, V. rumor.

R U N

Runa, æ. f. Genus teli significat. V. Fest. Hinc

Runatus, a, um. Ennius, Runata recedit, i. e. Pilata. Paulus.

Runca, V. runcina.

Runcaliæ, vel Roncaliæ, arum. f. Locus est campestris ad Padum, haud longe a Placentia. Otho Frising. lib. 2. cap. 11. Rerum Ænobarb. Fit mentio in libris Feudorum, De cap. Conrad. in princip.

Runcīna, æ. f. [πρίων] Runcinæ (ut ait Hermolaus) sunt Majores serræ, quibus fabri materiarii secant arborum moles, subjectis canteriis. Plin. lib. 16. cap. 42. Ad incitatos runcinarum raptus. [Immo & hic est quod seq.
Runcina, præterquam quod significat serram majorem, signat & Planulam, qua levigandis lignis lignarii fabri utuntur. Gallice appellamus *un Chevalet*, *une planne*. Cæl. lib. 8. cap. 4. [Gloss. Lat. Gr. Runcina, ῥυκάνη. & Gr. Lat. ρυκάνη, Tribula, Roncina. Rursus Lat. Gr. Tribula, Τυκάνη. scr. ρυκ. conf. Suid. Hesych. & Hard. in Plin.

Runca, æ. f. pro Runcina veteres usurpaverunt, teste Festo.

Runcīno, āre. Varro de L. L. 5. 10. Runcinare a runcina, cujus origo Græca, ῥύγχος. Et Arnob. 5. p. 177. Ex arbore ramum, dolat, runcinat, &c. [Gloss. Lat. Gr. Runcinat, ρυκανίζει, καὶ ῥογχάζει. & Gr. Lat. ῥογχάζω, Runcino. ῥυκανίζω, Runcio.

Runco, [βοτανίζω Gl. Gr. L,] āre. Eruere, evellere noxias herbas. Cornutus, Runcari proprie segetes vel herbæ dicuntur. Plin. 18. 21. Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, farrito, runcato, quibus dictum erit diebus. Apud Caton. R. R. cap. 2. Runcare spinas. V. erunco. H. St.

Runcatio, ōnis. f. [βοτανισμὸς] Evulsio ipsa. Plin. lib. 18. cap. 21. Runcatio, quum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a cæspite.

Runcātor, ōris. m. [βοτανιστὴς] Columel. lib. 11. cap. 3. Quæque præteriero, intelligi oportebit nullam operam postulare runcatoris.

Runcina Dea, frumento præesse ab antiquis Idololatris credita est. Lilius Syntagmate, 1. Histor. Deorum, Runcina Dea (inquit) tum placabatur, quum frumenta runcanda essent, id est, a terra auferenda. Augustinus & Varro de L.L. [Ubi dixi l. 5. extr. de instrumento, non de Dea.

Runco, ōnis. m. Pallad. 1. 43. Runcones, quibus vepreta persequimur. conf. Isidor. 20. 16.

R U O

Rŭo, rui, rŭtum, [ἐρέπομαι, πίπτω, αἴσσω, ὁρμῶ] ĕre. Concidere. Virg. 2. Æn. 290.
— ruit alto a culmine Troja. Ter. Heaut. 4. 3. 41. Quid si nunc cælum ruat? Gloss. Lat. Gr. Ruit, Συμπίπτει, καὶ Συνέπεσε, Ἐπιφέρεται.
Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefacta motu concidant. Cic. pro Lege Manil. 19. Ovid. 4. de Pont. 3. 36.
Et subito casu, quæ valuere, ruunt.
Æther arduus ruit. Virg. 1. Georg. 324.
Cælum ruit imbribus. Martial. lib 3. 100.
Dies ruit, matura jam luce, pro Oritur. Virg. 10. Æn. 256.
Nox ruit. Virg. 6. Æn. 539.
Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.
Venti ruunt, qua data porta. Virg. 1. Æn. 87.
Venti ruant licet, & sæviant procellæ, imperat furori, virefque tantas compescit. Plin. lib. 32. cap. 1.
Ver ruit, Præcipitatur, declinat, in finem vergit. Virg. 1. Georg. 313.
— vel quum ruit imbriferum ver.
Ruere, Effundi. Virg. 6. Æn. 44.
Unde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.
Amnes de montibus ruunt. Virg. 4. Æn. 164.
Flumina ruunt per apertos campos. Ovid. 1. Met. 285.
Impetus unde ruit. Ovid. 11. Met. 530.
Ruere, Festinanter ire, seu in præceps ferri, & impetum de improviso facere in aliquem. Virg. 10. Æn. 811.
Quo moriture ruis? majoraque viribus audes? Ter Heaut 2. 3. 128.
Sed heus tu, vide sis ne quid imprudens ruas Cæsare, At illum ruere nuntiant, & jam jamque adesse. Cic. 7. Att. 19. de
Ira ruit resoluta frenis legum Lucan. lib. 2. 145.
Ad interitum. Cic. pro Marcell. 14. Tantumque apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut nulla, non modo cupiditate, sed ne spe quidem, prudens & sciens tanquam ad interitum ruerem voluntarium.
Ad urbem ruere infesto agmine. Liv. 3. 3.
In agendo ruere, & sæpe peccare. Cic. pro Domo, 141.
In arma media ruere. Virg. 2. Æn. 353.
In bella. Virg. 7. Æn. 782.
In facinus. Senec. Octav. 17.
In fata media. Liv. 8. 24.
In ferrum. Virg. 8. Æn. 648.
In fugam. Liv. 26. 40.
In furias & ignem. Virg. 3. Georg. 244.
In perniciem suam. Liv. 37. 43.
In prælium avidi ruunt. Liv. 7. 14. extr.
In rixam. Quintil. lib. 2. cap. 12.
In hostium tela. Liv. 7. 15.
In vulnera ac tela. Liv. 26. 44.
Per fas omne nefasque ruere. Lucan. lib. 5. 313.
Per medios ruit. Virg. 4. Æn. 647.
Per nefas vetitum gens humana ruit. Hor. 1. Carm. 3. 26.
Sine lege ruere. Ovid. 2. Met. 204.
Portis mane ruunt. Virg. 4. Georg. 185.
Portis ruere. Liv. 27. 41.
Ruere, Decipi cupiditate. Cic. 3. Off. 55. Si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere.
Ruere, Iracunde furere. Cic. 2. Att. 14. Nihil est jam quod magis timendum nobis putem, quam ne ille noster Sampsiceramus, quum se omnium sermonibus vapulare videbit, ruere incipiat. Pompejum intelligit.
Ruere, Evertere, diruere, complanare, Accusativo junctum. Virg. 1. Georg. 105.
Quid dicam, jacto qui semine cominus arva
Insequitur, cumulosque ruit male pinguis arenæ? Servius.
Ruit nubem ad cælum. Virg. 2. Georg 308.
Et totum involvit flammis nemus: & ruit atram
Ad cælum picea crassus caligine nubem. i. e. Egerit, emittit, & ruere facit. nam modo Ruit, agentis est. Servius.
Ruere, Impellere. Ter. Adelph. 3. 2. 21.
Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
Ruere, Ernere, levare. Virg. 11. Æn. 211.
Mærentes altum cinerem & confusa ruebant
Ossa focis. i. e. De cineribus eruebant. Servius.
Ruere herbas & limum. Eruere, proruere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornea & acuta volucribus rostra. Eadem rapto viventibus adunca: collecto, recta: herbas ruentibus, limumque lata, ut suum generi.

Ruens, entis. Partic. Virg. 4. Æn. 401.
Migrantes cernas, totaque ex urbe ruentes. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Nec sævus ignis, nec tremendo
Juppiter ipse ruens tumultu.
Acervus ruens. Hor. 2. Epist. 1. 47.
Imperium ruens. Lucan. lib. 5. 200.
Ira ruens. Propert. lib. 3. 14. 44.
Fulcire ruentem. Sil. lib. 11. 234.

Ruitūrus, a, um. Partic. ut, Pons ruiturus. Lucan. lib. 2. 499.

Ruīna, æ. f. [πῶσις μεγάλη, καταπίωσις Gl. L. G.] proprie Casum significat alicujus rei quæ concidit. Cic. 2. de Divin. 40. Eos enim ipsos jocandi causa inducit Epicurus perlucidos & perflabiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos propter metum ruinarum. De diis loquitur. Hor. 2. Carm. 19. 15.
— tectaque Penthei,
Disjecta non levi ruina. Ratio carminis exigit Leni, non Levi,
Cæli ruina. Virg. 1. Æn. 133.
Fluctibus oppressos Troas, cælique ruina. i. e. Tonitribus, quorum sonus similis est ruinis. Servius. [Immo Sæva tempestate.
Fortunarum ruinæ. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum.
Mentis illa fuit prima ruina meæ. Ovid. 12. Epist. 32.
Neronis ruina, i. e. Mors violenta. Plin. lib. 17. cap. 25.
Patriæ ruina. Ovid. 8. Met. 498.
Avida. Stat. 8. Theb. 132.
Graves. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Impendens. Ovid. ad Liv. 363.
Innocens. V. innocens.
Perlucens. Juven. 11. Sat. 13.
Probrosæ. Hor. 3. Carm. 5. 40.
Putres. Lucret. lib. 2. 1145.
Tristes. Virg. 1. Æn. 242.
Cadunt properante ruina summa. Lucan. lib. 5. 746.
Collabi ruina. V. collabor.
Convulsa loca ruina. Virg. 3. Æn. 414.
Dedit ruinam domus. Virg. 2. Æn. 310.
Dare sonitu ingenti ruinam. Virg. 11. Æn. 613.
Edere ruinas. Cic. 1. de Legib. 39.
Facere ruinam, Ruere. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Facere ruinam, per tralationem pro Errare, labi, decipi. Lucret. lib. 1. 741.
Principiis tamen in rerum fecere ruinas. i. e. Graviter ceciderunt, lapsi sunt.
Fit quasi paulatim nobis per membra ruina. Lucret. lib. 4. 940.
Impendet magna ruina. Cic. 11. Att. 22.
Incident ruinæ capitibus nostris. V. incido.
Labent cuncta quassata ruina. Senec. Thyest. 9.
Opprimi ruina. V. opprimo.
Perire ruina. Lucan. lib. 5. 637.
Restinguere incendium ruina. Catilina apud Sallust. in Catil. cap. 31. extr. Incendium meum ruina restinguam.
Sarcire generis lapsi ruinas. Virg. 4. Georg. 249.

Subdere caput ruinæ, Periculo se exponere. Curt. lib. 5. 10. Ruinæ rerum illos subdere capita, in perniciem trahi.
Tonat horrificis Ætna ruinis. Virg. 3. Æn. 571.

RUINŌSUS, a, um. Adj [ἐρειπώδης] Quod ruinam minatur. Cic. 3. Off. 54. Male materiatæ, ruinosæ. Subaudi Ædes. Vitruv. lib. 2. cap. 8.

R U P

RŪPES, is. f. [κρημνὸς, κρημνοὶ, καὶ ραχάδες Gl. L. G.] est Prærupta pars terræ, vel scopuli, aut saxi prægrandis, propter altitudinem ac proclivitatem inaccessa, quod veluti abrupta sit, a Rumpendo dicta. Fluminum quoque altiores atque inaccessæ ripæ, Rupes dicuntur. Cæs. 2. Bell. Gall. 29. Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectusque haberet, una ex parte leviter acclivis aditus, in altitudinem non amplius ducentorum pedum, relinquebatur.
Rupes, proprie de Montibus dicuntur. Virg. 10. Ecl. 14.
Pinnifer illum etiam sola sub rupe jacentem
Mænalus.
Acuta. Senec. Agamem 6.
Aërea. Virg. 4. Georg. 508.
Alta. Virg. 1. Ecl. 57.
Ardua. Ovid. 5. Fast. 293.
Cavata. Virg. 1. Æn. 314.
Exesa. Lucan. lib. 3. 226.
Frigida. Propert. lib. 1. 18. 27.
Frondosæ. Sil. lib. 7. 468.
Maxima. Hor. 2. Serm. 3. 59.
Nubifera. Valer. 4. Argon. 599.
Præcelsa. Virg. 3. Æn. 647.
Scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.
Vastæ. Virg. 1. Æn. 166.
Undisonæ. Stat. 1. Achil. 198.
Exscindere rupes. Stat. 3. Silv. 1. 124. [Nisi Excidere legendum.

RUPĬCAPRA, æ. f. pr. comm [αἰξ ἄγρειος] Capra silvestris, quasi Rupium capra. Plin. lib. 11. cap. 37. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum.

RUPĬCES, um. m. Rupices a rupibus dicebantur & rustici, ut & Petrones a petrarum asperitate appellabantur. Festus. Gell. 13. 9. Sed enim veteres nostri non usque adeo rupices & agrestes fuerunt. V. Tertull. de Pallio cap. 5. & Salvian. de Gubern. Dei, 1. p. 34.

RUPĬCO, onis. m. Homo nullius pretii. Apul. Florid. p. 344. Elmenh. Rupicones, bajuli, tabernarii.

RUPINÆ, arum. f. pl. Abrupta montium. Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Vides istas rupinas proximas, & præacutas in his præminentes silices. V. Voss. Etym. in Rupes.

RŬPĬLIUS, i. m. cognomento Rex, Præturam gerens, ab III viris Octaviano M. Antonio, M. Lepido proscriptus est: qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit, eumque postea perpetuo secutus est. Hujus meminit Hor. 1. Serm. 7. 1.
Proscripti Regis Rupili pus atque venenum, &c
Hybrida quo pacto, sit Persius ultus. &c.

RUPITIO, īre. Rupitias in XII Tab. significat Damnum dederis. Festus. [Valde obscura hæc sunt, & quod in Gloss. Lat. Gr. exstat, Rupiat, Ῥάπῃ Οπτίο. Rupiam, Ῥαπύς.

RUPLUS, i, m. Σκοφεὺς γαλεάγρας, καὶ Ἀποψήκτον. Hæc quoque obscuriora.

RUPTOR, RUPTIO, RUPTUS. V. RUMPO.

R U R

RVR. Rura, vel Rursus.

RURESTRIS, RURICOLA, RURO, āre. V. RUS.

RURINA, V. RUSINA.

RURSUM, RURSUS, [ἀνάπαλιν. Gl. L. G.] Adv. significant Retro. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, & cursari rursum prorsum. Donatus, Rursum proprie Retro, Prorsum Ante significat, & est proverbiale, ut dicimus, Sursum deorsum, Intro foras, Hac illac, & similia.
Rursus, & Prorsus, contraria. Varr. Andabat. apud Non. 4. 402. Mortales multi rursus ac prorsus meant.
Rursus, E contrario, ut vult Donatus. Ter. Eun. 4. 4. 44. Heus tu, negato rursum. i. e. Contrarium superioribus dicito. Ibid. 2. 2. 20.
Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negant, laudo id quoque.
Rursus, Temporis Adv. Denuo, iterum. Ter. Eun. 1. 1. 16.
In amore hæc omnia insunt vitia: injuriæ,
Suspiciones, inimicitiæ, induciæ,
Bellum, pax rursum. Cic. pro Muren. 15. Facis ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. Virg. 2. Æn. 337.
Rursus in arma feror. Idem 2. Æn. 401.
Scandunt rursus equum.
Rursus & Denuo, simul conjuncta. Plaut. Pœn. prol. 79.
Revertor rursus denuo Carthaginem.

R U S

RŪS, rūris. n. [ἄγρος, χωρίον, ἀγρὸς Gl. L. G.] Locus extra urbem, ubi agri sunt & villæ. Dictum quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, ut vult Varro L. L. 4. 4. extr. Ter. Eun. 1. 2. 107. Rus ibo. [Ab ἄγρος Voss. An ab Ἀγρὸς per Aphæresin, ut ex ὄρος, ros, ex νόμος, mos?
Rura, veteres Incultos agros dicebant, id est, silvas, & pascua. Ex libello variorum auctorum, de Limitibus apud Rigalt. p. 299.
Solatia ruris aves. Ovid. 1. Fast. 441.
Amatores ruris. Hor. 1. Epist. 10. 2.
Amœnum rus. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Habet animi relaxandi causa rus amœnum & suburbanum.
Apriea. Hor. 3. Carm. 18. 2.
Aspera dumis. Virg. 4. Æn. 527.
Cretosa rura Cimoli. Ovid. 7. Met. 463.
Devia. Ovid. 1. Met. 676.
Divini gloria ruris. Virg. 1. Georg. 168.
Exiguum rus colere. Virg. 2. Georg. 413. V. illic commentarios.
Ferax. Ovid. 1. Met. 694.
Florea, Prata. Virg. 1. Æn. 434.
Fluvialia. Sil. lib. 13. 85.
Frigida. Virg. 3. Georg. 324.
Gaudentia. Stat. 3. Silv. 1. 78.
Inambitiosa. Ovid. 11. Met. 766.
Ingentia rura colere. Virg. 2. Georg. 412. V. commentarios.
Innocui ruris labor. Senec. Herc. fur. 11.
Obsita pomis. Ovid. 13. Met. 719.
Opaci ruris umbræ. Virg. 1. Georg. 156.
Opulenta. Senec. Troad. 15.
Parva. Hor. 2. Carm. 16. 37.
Pascua. Lucret. lib. 5. 1247.
Saturum. Pers. 1. Sat. 71.
Sobria, In quibus non nascitur vinum. Stat. 4. Silv. 2. 37.
Sordida. Virg. 2. Ecl. 28.
Suburbana. Hor. 1. Epist. 7. 76.
Abducere rus. V. ABDUCO.
Evolare rus ex urbe, tanquam ex vinculis. Cic. 2. de Orat. 22.
Mittere aliquem rus. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Tendit rus. Quintil. lib. 11. cap. 2.
Habitare ruri. Cic. 3. Off. 112.
Morans rure. Martial. lib. 4. 45.
Redire vel venire rure. Ter. Eun. 5. 5. 25. Cic. 5. Fam. 20. Quum Tullius rure redierit, mittam eum ad te. Hirtius Ciceroni, 15. Att. 6. Rure jam redierim.
Est ruri. Cic. pro Cluent. 141. Forte evenit ut in Privernate essemus.
Rure esse autumant. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 18. conf. ad fin.
Carpere rura. V. CARPO.
Inducere in rura oves & armenta. V. INDUCO.
Nutrit rura Ceres, almaque Faustitas. Hor. 4. Carm. 5. 18.
Pascuntur omni rure. Columel. lib. 8. cap. 10.
Peragrare rura. V. PERAGRO.
Scindere rura hubus. Senec. Troad. 11.
Rus, per translationem, pro Sermone inconcinno, invenusto, illepido, inornato, & rusticitatis pleno. Catull. in Annales Volusii, 34. 19.
Pleni ruris, & inficetiarum
Annales Volusi, cacata charta. Hor. 2. Epist. 1. 160.
—sed in longum tamen ævum
Manserunt, hodieque manent vestigia ruris. Lambinus.
Merum. V. MERUS.
Ruri & rure, Adverbialiter, ut Peregre & peregri, docet Flav. Sosipater. Festus, Ruri esse, non rure, dicendum. Testis est Ter. in Phorm. 2. 3. 17. quum ait, Ruri se continebat: ibi agrum de nostro patre, &c.
Rure, κατ' ἀγρὸν, χωρίᾳ, χώρᾳ. Gloss. Lat. Græc. Ubi aut repetendum puto & Κατὰ post primam distinctionem, aut inserendum Rura.

RUSCŪLUM, i. n. dimin. Gell. lib. 19. cap. 9 Sub urbe in ruscolo.

RŪRINA, æ. f. Dea agrorum apud antiquos. vide in dictione RUSINA.

RŪRĀLIS, e. Adj. Quod ad rus pertinet. ut Opus rurale. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 2. Virgilius Theocritum sibi fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum.
Falx ruralis. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Falces præacutæ, inserræ, affixæque longuriis, non absimili forma ruralium falcium. Sic enim legit Robortellus Annot 1. 28. non Muralium, idque ex tribus vetustis codicibus. [Sed explosus merito ab Hotom. q. V.
Officium rurale. Firmicus lib. 8. cap. 11. In Virginis parte decima oritur Spica. Quicunque sub hoc sidere natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & ad agrorum cultum patientia laboris adjunctus.

RURALĬTER, Adv. Cassiodor. 3. Epist. 51. Necdum fundatis ædificiis ruraliter.

RURESTRIS, e. Adj. [ἐπάγρειος] Quod est ruris, vel eorum proprium, qui ruri degunt: antiquum. Apulejus 4. Met. p. 143. Elmenh. Rurestri vocabulo vulgus indoctum *Rosas laureas* appellat. Gloss. Græc. Lat. Ἀγροικικὸς, Ruricola, Rurester.
Opus rurestre, i. e. Rusticum. Paulus in l. Servis urbanis. §. muliones. D. de legat. 3. Muliones de urbano ministerio sunt: nisi propter opus rurestre testator eos destinatos habebat.

RUSTĬCUS, a, um. Adj. [ἄγροικος] Quod ruris vel rustici est. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & rustica sane bene culta & fructuosa.
Rusticus dicitur, Qui moribus & vita incultus est, quasi semibarbarus. Virg. 2. Ecl. 56.
Rusticus ex Corydon. V. seq. dict.
Aratra rustica. Ovid. 2. de Arte Am. 184.
Conjux. Ovid. 1. Epist. 77.
Convicia. Ovid. 14. Met. 522.
Corda. Propert. lib. 4. 1. 12.
Dona. Ovid. 2. de Arte Am. 264.
Homines rustici & agrestes. Cic. 10. Philipp. 143.
Manus indoctæ ac rusticæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mores. Cic. pro Rosc. Amer. 75.
Populus. Ovid. 3. Fast. 783.
Proverbium. Liv. 23. 47.
Quærela. Ovid. 17. Epist. 12.
Res rusticas vel fructus causa, vel delectationis invisere. Cic. 1. de Orat. 249. conf. pr. dict.
Silva rustica. Ovid. 4. Epist. 102.
Titulus rusticior. Senec. Epist. 88.
Rustica vinalia appellantur, mense Augusto, quarto decimo Kalend. Septemb. Jovis dies festus, quia Latini bellum gerentes adversus Mezentium, omnis vini libationem ei Deo dedicaverunt. Eodem autem die Veneri templa sunt consecrata, alterum ad Circum maximum, alterum in luco Libitinensi, quia in ipsius Deæ tutela sunt horti. Fest. Paulus. Rustica vinalia XIV. Kal. Septemb. celebrabantur, quo die primum vinum in Urbem deferebant. V. Alexander lib. 6. dierum cap. 8.
Vita rustica & agrestis. Cic. pro Rosc. Amer. 75.

RUSTĬCUS, i. m. [ἄγροικος, ἢ ἀγροῖκος] Idem. ut,
Acer rusticus. Virg. 2. Georg. 406.

Jam tum acer curas venientem extendit in annum
Rusticus, &c.
Urbani fiunt rustici. Plaut. Merc. 4. 3. 17.
Sermo urbanorum, & Rusticorum, contraria. Cic. in Orat. 81.
Immo, non omnis, qui dicitur Rusticus, intelligendus est Semibarbarus, sed a Cicerone is quoque, qui non est Urbanus, dicitur Rusticus. H. St. Hæc ideo subjunxit, quia in Lugd. edit. Ciceronis iste locus cum Virgiliano ex 2. Ecl. 56. jungebatur, quum tamen in hoc Rusticus epitheton hominis sit, & Ruralem simplicitatem ipsius denotet, qui muneribus parvulis confidat.
RUSTĬCE, Adv. [ἀγροίκως] Ut solet rusticus, hoc est, Imperite. Cic. 3. de Orat. 42. Ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non aspere, ut ille, quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, & æqualiter, & leniter.
Compar. Hor. 1. Serm. 3. 31.
— rideri possit, eo quod
Rusticius tonso toga defluit. i. e. Nimis rustice & negligenter, ut ab imperito tonsore.
RUSTICĬTAS, ātis. f. [ἀγροικία Gl. Gr. L.] contraria est Urbanitati. Quintil. lib. 6. cap. 3. Martial. lib. 7. 57.
Quære aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem,
Hirsutum, & dura rusticitate trucem. Plin. lib. 25. cap4. Post eum M. Agrippa, vir rusticitati quam deliciis propior.
Vultus pudentes sine rusticitate. Ovid. 20. Epist. 59.
Rusticiras, Timida quædam & indecens verecundia. Ovid. 1. Amor. 8. 44.
Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.
Excutienda est rusticitas. Ovid. 17. Epist. 186.
Rusticitas, pro ipsis Rusticis. Lege 3. §. 3. Cod. de defens. civit. Utili ratione prospectum est, ut innocens & quieta rusticitas peculiaris patrocinii, id est, defensoris locorum beneficio fruatur.
USTICŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Martial. lib. 10. 19.
Nec doctum satis, & parum severum,
Sed non rusticulum nimis libellum,
Facundo mea Plinio Thalia,
I, perfer, &c.
USTICŬLUS, i. m. dimin. [ὑπάγροικος] Qui utcunque moribus rusticis est præditus. Cic. pro Sext. 82. Sensit rusticulus non incautus, &c.
USTICULA, æ, f. Avis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet, de qua Martial. lib. 13. 76.
Rustica sum perdix; quid refert, si sapor idem est?
Carior est perdix; sic sapit illa magis.
USTICELLUS, a, um. Adj. aliud dimin. Varro apud Plin. lib. 7. cap. 10. Rusticellus, inquit, Hercules appellatus.
USTICĀNUS, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Idem quod Rusticus. Cic. 7. Verr. 34. Unum illud, quod ita fuit illustre, notumque omnibus, ut nemo tam rusticanus homo, L. Lucullo & M. Cotta Consulibus, Romam ex ullo municipio vadimonii causa venerit.
Homines rusticani ex municipiis. Cic. 3. Verr. 127.
Parcimonia rusticana. Cic. pro Quint. 92.
Verbum. Cic. 3. de Orat. 39. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.
Vita. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?
USTICĀRIUS, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Quod ad rusticum pertinet. Cato R. R. cap. 11. Falces silvaticas quinque, arborarias tres, rusticarias decem. Vetus exemplar habet Ruscarias. Varro 1. de R. R. cap. 22. Rusticariæ falces. Et hic Ruscariæ legitur.
ŪRO, [ἀγραυλέω] āre: & RUROR, āri. Depon. Ruri agere. Plaut. Capt. 1. 1. 16.
Dum ruri rurant homines, quos liguriant. Varro Serrano, Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas. Non. 2. 731.
URĀTIO, ōnis. f. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Iste nec diis rurationis, qui eum pascunt ac vestiunt, segetis ullas, aut vitis, aut gregis primitias impertit.
USTĬCOR, [ἀγραυλέω] āri. Ruri agere. Cic. 16. Fam. 23. Liceat modo rusticari. Idem pro Arch. 16. Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.
USTICĀTIM, Adv. [ἀγροίκως] pro Rustice. Pomponius Aleonibus, At ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. Apud Non. 2. 747.
USTICĀTIO, ōnis. f. [γεωργία Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Et hoc undecimum præceptum rusticationis memoriæ tradidi. Cic. de Amicit. 103. Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes.
USTICĀTUS, ūs. m. Rusticatio. Cic. 12. Att. 1. In rusticatu garrire & scribere. Alii aliter legunt.
URĬCŎLA, æ. c. [ἄγροικος, ἀγροῖκος] Qui colit rus. Columel. lib. 10. 339.
Hæc ne ruricolæ paterentur monstra.
Boves ruricolæ. Ovid. 5. Met. 479.
URICOLĀRIS, e. Adj. Fortunat. da vita Martin. lib. 1. v. 326. Cultores ruricolares.
USAZUS, V. RUZASUS.
USCĬNO, ōnis. Oppidum in extremis Galliæ finibus, non procul a Pyrenæis montibus, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie, *la Tour de Rousillon* appellatur.
Item fluvius præter fluens eidem. Strab. lib. 4. E Pyrena fluunt Ruscino & Illiberis, uterque urbem habens cognominem.
USCO, ōnis, m. Ruppo, Rusco. Κόϊαγρος, Κόφαγρος. Gloss. Lat. Græc.
USCONIÆ, arum. f. Colonia Augusti in Tingitana provincia. Plin. lib. 5. cap. 2.
USCUM, i. n. sive RUSCUS, i. m. [μυρσίνη ἀγρία] Virgultum unde vites ligantur, auctore Servio. Virg. 2. Georg. 413.
— nec non etiam aspera rusci
Vimina per silvam. Ex eo enim rusco magis vimina fiebant, ex quo nunc scopæ fiunt. Folia autem habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora: unde Myrtus silvestris & chamæmyrsine & oxymyrsine vocatur. [Gloss. Lat. Græc. Ruscum, Χαμαιδάφνη, Κυόσκατον, εἶδος βοτάνης. conf. in RUBUS & Fest. in voce.
Horridior rusco Virg. 7. Ecl. 42. Rusto legit Gifan. Ind. Lucret.
Rusco etiam sepes muniebantur antiquis. Columel. lib. 10. 375.
— hirsuta sepes nunc horrida rusco
Prodit.
RUSCARIUS, a, um. Adj. ut, Falx ruscaria, i. e. Ruscis secandis apta. Cato R. R. cap. 11. V. Rusticarius Adj. in RUS & RUSTARIUS.
RUSCO, āre. i. e. Runcare. Ita legit Havercamp. ad Tertull. Apol. cap. 4.
RUSCURIUM, i. n. Populi Rom. oppidum in Tingitana provincia a Claudio civitate honoratum. Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Rusconiæ.
RUSELLANA, æ. f. Colonia in Hetruria. Plin. lib. 3. cap. 5. Intus coloniæ, Falisca, Argis orta, ut auctor est Cato, quæ cognominatur Hetruscorum, Lucus Feroniæ, Rusellana, Senensis, Sutrina.
RUSICADE, es. f. Oppidum in Numidia. Plin. lib. 5. cap. 3. Mela 1. 5. & 7. Rusicadam nominat. Nunc *Stora* dicitur.
RUSINA, æ. f. Dea fuit, cui rura committebant antiqui, ut ait Divus Augustinus. Eam quidam Rurinam vocitarunt. Lilius Syntagmate primo Histor. Deor.
RUSPINA, æ. f. Oppidum in Africa proprio nomine dicta, non procul ab Adrumeto. Plin. lib. 5. cap. 4.
RUSPINO, āre. Verbum obscænum. Gloss. Lat. Gr. Ruspinat, χειροτεχνεῖ.
RUSPOR, [ἐξερευνάω] āri. est Scrutari. Accius Meleagro, Vagent ruspantes silvas. Hæc Nonius 2. 744. Festus, Ruspari esse quærere crebro, hoc versu indicatur, Et ego ibo ut latebras ruspans rimer amaptimas.
RUSSATUS, V. RUSSUS.
RUSSUS, & RUSSEUS, a, um. Adj. Coloris nomen, ad rufum inclinantis, dilucidius tamen rubentis. Unde in factionibus aurigantium Russati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. Thylesius in libello de Coloribus. Gloss. Græc. Lat. Πυῤῥός, Ruseus.
Faciem russeam, pro Colore russeo, dixit Cato, qui e viridi rutilus est, aut flavus. Sic enim scribit, Coronas aureas russea facie, galbeas lineas, pelles, redimicula. Al. Ruscea. Turnebus. V. Fest. in Ruscum.
Tunicæ russæ, i. e. Militares. Trebell. Pollio in Claud. cap. 14.
Vela russa. Lucret. lib. 4. 73.
Et volgo faciunt id lutea, russaque vela. Al. Rufa.
RUSSĀTUS, a, um. Adj. Russata veste indutus. Isidor. 19 22. Russata, quam Græci Phœniceam vocant, nos Coccineam, reperta est a Lacedæmoniis ad celandum coloris similitudine sanguinem, ut quoties quis in acie vulneraretur, contemplanti adversario animus augesceret. Hac sub consulibus & Romani usi sunt milites: Unde etiam Russati vocabantur. Hinc Tertullianus de Christiano milite loquens lib. 1. de Coron. cap. 1. Et nunc sanguine suo russatus, spe calceatus. V. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 20. conf. idem lib. 6. cap. 22.
Russata factio, V. FACTIO in FACIO.
RUSSŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Idem quod Russus. ut,
Fasciolæ russulæ. Capitol. in Albino cap. 5. V. Scalig. in Fest. v. Ruseum.
Tunicæ russulæ. Vopisc in Probo cap 4.
RUSSEŎLUS, a, um. Adj. Idem. ut, Sanies russeola. Prudent. Peristeph. 11. 130.
RUSTARIUS, a, um. Adj. ut, Rustariæ falces, apud Varronem sunt, Quibus ruri secantur rubi, qui per agros serpunt. Turnebus 13. 26. auctor est, conjiciens ex eo quod legitur apud Festum, Rustum ex rubus. Alii Ruscariæ. V. supra.

R U T

RUTA, orum. n. pl. apud Jurisconf. quasi Eruta dicuntur, ut arena, creta, & similia.
Ruta cæsa dicuntur (ut ait Festus) quæ venditor possessionis sui usus gratia concidit, ruendaque contraxit. Ulpian. in l. Fundi. §. Si ruta cæsa, De actionibus empt. & vendit. Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse Ruta, quæ eruta sunt, ut arena, creta & similia: Cæsa ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mucius, l. In rutis, de Verb. signif. In rutis & cæsis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere structili, tectoriove non continentur.
Ne rutis quidem & cæsis. Haud dubie proverbiali figura dictum est a Cic. 2. de Orat. 226. pro eo quod est, Nulla in parte: Sed dicet te, quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum recepisse. Est hoc loco Recipere, idem quod Excipere Meminit & in Topicis de Rutis & cæsis, in fine; & in Partit 107. Et quum significamus inclementius tolli omnia, neque quicquam fieri reliqui, venuste dicimus, Ne rutis quidem ac cæsis receptis, ut Jureconsultorum more loquar. Ex Erasmo.
RŪTA, æ. f. [πήγανον] Herba: dicta a ruendo, quod una ex omnibus herbis, propter multiplices ejus usus maxime eruatur. Peculiaris illi auctoritas propter venena, quibus remedium exhibet præsentaneum. V. Plin. lib. 20. cap. 13.
Rutam per translationem, ac prope ænigmatice usurpavit Cic. 16. Fam. 23. scribens, de Lepta, Etenim ad cujus rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. Significat enim Leptam virum fuisse doctum, & acris judicii, qualis est in condimentis ruta: sed & pulegium quoque, quod rutæ opponit, acumen & eruditionem Tironis innuens. Ex Turneb. Adverf. 8. 5.
Conjici in rutæ folium; proverbii speciem habet, & significat In spatium minimum cogi & contrahi posse.
RUTŬLA, æ. f. Ruta pusilla. Cic. 9. Fam. 22. Volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam.
RUTĀCEUS, a, um. Adj. Ex ruta, aut mixtum, aut omnino confectum. Oleum rutaceum. Plin. Valer. 2. 28.
RUTĀTUS, a, um. aliud Adj. [πηγανωτός] Ex ruta factum. Plin. lib. 19. cap. 8. Invenio mustum rutatum populo datum. h. e. In quo macerata est ruta, sive ruta medicatum.
Lacerti rutati, Ruta involuti. Martial. lib. 10. 48. 11.
Secta coronabunt rutatos ova lacertos.
RŬTABRI, sec. comm. orum. pl. m. dicti sunt olim Rastri, quod eradant terram atque eruant, teste Varrone lib. 4. de L. L. 31.
RUTĀBŬLUM, i. n. Instrumentum quo utuntur rustici in proruendo igne, panis coquendi gratia. Festus. q. V. Cato R. R. cap. 11. & Columel. lib. 12. cap. 18. Vulgo dicitur *Rable*. [Al. *Roulable*. H. St. Provinciali nempe sermone.
Ponitur & pro Veretro. Nævius obscænam viri partem describens, Vel, inquit, quæ sperat se nupturam iri adulescentulo, ea licet senile tractet retritum rutabulum. Festus. [An Rotabulum]? i. e. Cylindrum.

RUTĒLA,

Rutēla, æ. f. *Tarantula* Galli appellamus, maxime Massilienses, nam apud eos sæpe Phalangium vidimus, *Tarante:* animal est non absimile ei quam *taramusiam* vulgo dicimus. Cælius Rhodiginus lib. 7. cap. 16. Phalangium vero ex araneorum decuria, solers recentiorum perpensio dici ab Arabibus Rutelam animadvertit, collatis quæ cum Galeno prodit Avicenna, vulgo autem Tarantulam, cujus exiriale virus stuporem læsis inducat, genuum labefactationem, demumque universi corporis tremorem, qui in proverbium usque profecerit. Illud gravius multo, qua quis affectione morsus tempore distrahatur, eandem vel ad extrema servare perpetem. Sic qui, uti assolet, per mentis hallucinationem, Regem se aut Deum ementiatur, imaginario malo perdurante, regiæ claritatis aut divinæ excellentiæ opinionem exuere nunquam. Hæc Cælius.

Rŭtēni, orum. m. [Ρουτηνοὶ Strab. Ῥουτανοὶ Ptol.] Galliæ Aquitanicæ populi, Narbonensi provinciæ contermini, & Cadurcis vicini. Auctor Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo *Rhodez.*

Rŭtĭlius, [Ῥουτίλιος] Nomen gentis Ro. plebej. P. Rutilius M. F. Rufus libros Pontificales fecit, de quo Cicero in Brut. 113. Rutilius in quodam tristi & severo dicendi genere versatus, magnum munus de jure respondendi sustinebat. Sunt ejus orationes jejunæ, multa præclara de jure, doctus vir, & Græcis litteris eruditus, Panætii auditor, prope perfectus in Stoicis. Hic actus in exsilium a partibus Sullanis, & a Sulla deinde redeundi potestate facta, respondit illud, quod a Seneca lib. 6. de Benefic. cap. 37. ponitur, Malo ut patria mei exsilii erubescat, quam reditu mæreat. V. Valer. lib. 6. cap. 4. 4. conf. RUFUS.

P. Rutilius, primus legem pugnandi militibus tradidit. De quo Valerius lib. 2. cap. 7. 3. Al. Rupilius.

Rutilius Lupus, rhetor, cujus meminit Quintil.

Rutilium, inquit Festus, Rufum significat: cujus coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuere, unde traxere cognomina Rutiliæ, ut indicat frequenter Afranius. [Sed rectius scribitur Rutilum & Rutilæ. V. infra.

Rutilesco, Rutilo, V. RUTILUS.

Rŭtĭlus, a, um. Adj. [πυῤῥάκης, πυρόεις] Quod habet aliquid ruboris admistum, ut conspicuum & lucidum videatur. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Nam hoc quidem pol e rubigine, non e ferro, fabrefactum est:
Ita quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit. Plin. lib. 8. cap. 18. Albis maculis rutilum colorem distinguentibus.

Sueton. principio Neronis, Ut e nigro rutilum, ærique assimilem, capillum redderent. H. St.

Aurei, rutili, inquit Varro, & inde etiam mulieres valde rufæ, tutilæ dictæ. V. lib. 6. de L. L. 5. conf. RUTILIUS extr.

Canes rutilæ, id est, non procul a rubro colore, immolantur, ut ait Atejus capito, Canario sacrificio pro frugibus, deprecandæ sævitiæ causa sideris Caniculæ. Festus.

Capilli rutili. Ovid. 2. Met. 319.

Comæ. Plin. lib. 6. cap. 22. Ipsos vero excedere hominum magnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris sono truci.

Cruor. Ovid. 5. Met. 83.

Flamma. Ovid. 3. Fast. 285.

Mars rutilus & horribilis terrenis. Cic. in Somn. Scip. 9. De sidere.

Squamæ. Virg. 4. Georg. 93.

Rŭtĭlo, [πυῤῥίζω] āre. Splendere: unde dicimus Aurum rutilare.

Arma rutilant. Virg. 8. Æn. 529.

Rutilare, Activum, pro Rutilum facere. Plin. lib. 18. cap. 12. Gallorum hoc inventum rutilandis capillis ex sevo & cinere.

Comam rutilare. Suet. Calig. cap. 47.

Aliter in Gloss. Lat. Gr. Rutilat, Ἐρευνᾷ, Σκυβαλίζει. V. SCRUTINO.

Rŭtĭlans, antis. Partic. ut, Arva rutilantia. Stat. 11. Theb. 514.

Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro.

Compar. Fortunat. 8. 5.

Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

Rutilātus, a, um. Partic. Tacit 4. Hist. 61. Propexum rutilatumque crinem patrata demum cæde legionum, deposuit.

Comæ promissæ & rutilatæ. Liv. 38. 17.

Rutilesco, [πυῤῥακώδομαι] ĕre. Rutilum fieri. Plin. lib. 8. cap. 55. In Alpibus candidi lepores, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse: certe liquescente ea rutilescunt annis omnibus.

Rutilus, cognomen gentis Marciæ. C. Marcius Rutilus Censorinus, teste Valerio de Moderatione lib 4. cap. 1. 3. iterum Censor creatus, in concione populum corripuit, quod eam potestatem bis sibi detulisset, cujus majores, quia nimis magna videretur, tempus coarctandum judicassent.

Item Nautiæ. V. Rupert. in Pompom. de O. J. lib. 3. cap. 6.

Rutŭlus, i. m. Idem, quod Rutilus. V. Salmas. ad Hist. Aug. in Vopisc. Prob. cap. 19. p. 705.

Rutrum, i. n. pr. com. [σκάφη] Instrumentum quo quid eruitur. A ruendo. Nam sicut Aratum, aratrum; sic Rutum, rutrum facit. Festus, Rutrum tenentis juvenis est effigies in Capitolio, Ephebi, more Græcorum, arenam ruentis, exercitationis gratia, quod signum Pompejus Bithynicus ex Bithynia, supellectilis regiæ, Romam deportavit. Cato R. R. c. 11. Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rastros quadridentes duos. Plin. lib. 36. cap. 23. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat. Adde Plin. lib. 28. cap. 45.

Rutellum, i. n. dimin. [σκαφίον] Lucil.

Frumentarius est, modium hic secum, atque rutellum,
Una adfert. Nonius 1. 66. a radendo dici putat, proinde quasi instrumentum sit hostorium ad æquandam mensuram & radendam: cum tamen significari possit instrumentum, quo fruges corruuntur in modium, id est, conjiciuntur. Turnebus Adverf. 8. 6.

Rŭtŭba, æ. m. [Ῥούτυβα] Fluvius Liguriæ ex Apennino fluens, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Cavus Rutuba. Lucan. lib. 2. 422.

Dexteriora petens montis declivia Tibrim
Unda facit, Rutubamque cavum.

Rutubam, [πύρδην] Veteres Perturbationem appellabant. Varro Sexagesima, Ergo tum Romæ parce, pureque pudentis vivere in patriam: nunc fumus in rutuba. Nonius, 2. 750.

Rŭtŭli, orum. m. Antiquissimi Italiæ populi, qui Latium tenuerunt, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Virgil. 8. Æn. 474. & passim.

Rŭtŭlus, a, um. Adj. ut,

Castra Rutula. Tibull. lib. 1. 5. 47.

Colles Rutuli. Virg. 7. Æn. 798.

Hostes Rutuli. Ovid. 1. Trist. 5. 22.

Rŭtūlus, i. m. Viri proprium. ut,

Magnanimus Rutulus. Ovid. 1. de Pont. 3. 63.

Et grave magnanimi robur mirare Rutuli
Non usi reditus conditione dati. al. Rutili. V. RUTILIUS.

Rutupiæ, arum. f. [Ῥουτοῦπιαι] Britanniæ insulæ portus, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Vulgo *Sandwich.*

Rutupīnus, a, um. Adj. [Ῥουτοῦπινος] Lucan. lib. 6. 67.

Aut vaga quum Thetys, Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

R U Z

Ruzasus, i. m. Augusti colonia in Tingitania. Plin. lib. 5. cap. 2. Rusazus legit Harduinus.

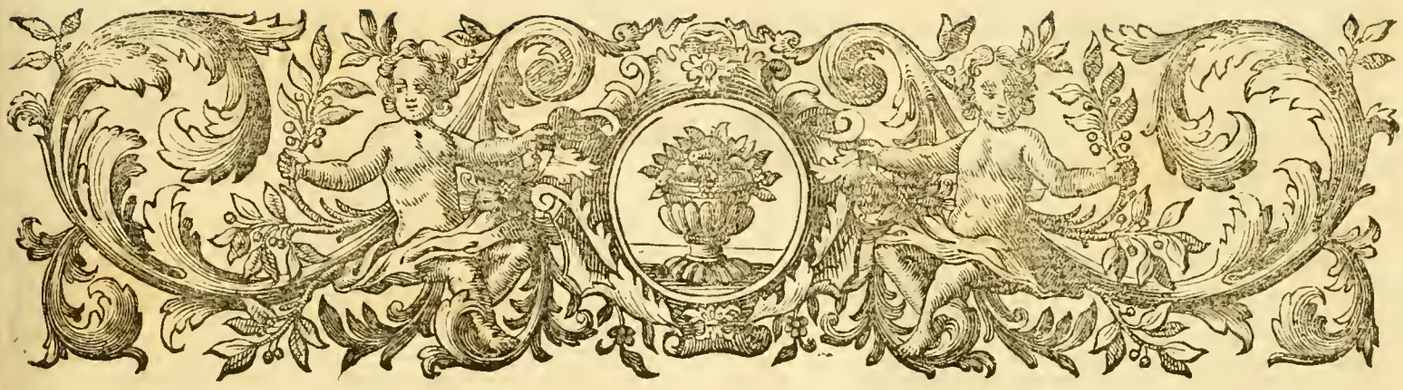

S

LITTERA ſemivocalis, quæ tantam habet cum H aſpiratione cognationem, ut veteres eam loco ipſius H aſpirationis poſuerint, in hujuſmodi vocibus & aliis; ἅλς, ſal: ἕξ, ſex: ἑπτὰ, ſeptem: ἕ, ſe. A Græcis derivata eſt ejus figura, & facili mutatione ex Σ fit S. Apud veteres Græcos pingebatur ad inſtar Romanæ G, a qua haud multum differt minuſcula ς. Sicut Græca σ in initiis & mediis, ς autem tantum in fine vocum ſcribitur; ſic apud Latinos [hac ætate] ſ principium & medium ſolummodo, s vero finem nec ullum alium locum occupat, excepto immediate ante aliam ſ; non enim ſcribitur *poſſum*, ſed *poſſum*, vel *poſſum*.

S literam in fine dictionis veteres elidebant ſubſequente conſonante. Quintil lib. 9. cap. 4. de compoſitione, Ceterum conſonantes quoque, eæque præcipue, quæ ſunt aſperiores, in commiſſura verborum rixantur, & s ultimâ cum x proxima, quarum triſtior etiam, ſi binæ collidantur, ſtridor eſt; ut Ars ſtudiorum. Quæ fuit cauſa & Servio (ut dixi) ſubtrahendæ s litteræ, quoties ultima eſſet, aliaque conſonante ſuſciperetur. Quod reprehendit Lauranius: Meſſala defendit. Nam neque Lucilium putant uti eadem ultima, quum dicit Serenu' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit ſic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. 161. Quinetiam, quod jam ſubruſticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eædem erant poſtremæ duæ litteræ, quæ ſunt in Optumus, poſtremam litteram detrahebant, niſi vocalis ſequebatur. Ita non erat ea offenſio in verſibus, quam nunc fugiunt poetæ novi. Ita enim loquebamur,

Qui eſt omnibu' princeps. non, Omnibus princeps. &,
Vita illa dignu' locoque. non, Dignus. V. & Gell. 12. 4. qui hoc affert Ennii exemplum;

Suavis homo, facundu', ſuo contentu', beatus. [Quam plurima exempla ſuppeditant Plautus & Lucretius. In ſoluta tamen oratione hac eliſione abſtinuiſſe veteres videntur, præterquam in compoſitis vocabulis, ut in ſeq. apparebit.

Tollebatur etiam in dictionibus, quibus annexa eſt conjunctio enclitica NE, ut Scin' pro Sciſne; Satin' pro Satiſne.

Tollebatur etiam in dictionibus, quæ a Græcis derivatæ fuerunt, ut a ποιητής, Poeta. [Dorice ποιητάς. Nonnullis Vocativus videtur pro recto. V. Priſcian. l. 17. extr. Sed rectius habetur pro Æolicæ dialecti proprietate. conf. eundem lib. 6. fol. 61. a. Aldi.

Ciceronis temporibus, paulumque infra (ut inquit Quintil. lib. 1. cap. 7.) fere quoties ſ littera media vocalium longarum, vel ſubjecta longis eſſet, geminabatur: ut Cauſſa, Caſſus, Diviſſiones; quo modo & ipſum, & Virgilium quoque ſcripſiſſe, manus eorum docent. Atque paululum ſuperiores etiam illud quod nos gemina ſ, dicimus Juſſi, una dixerunt.

Huic litteræ magna cum T cognatio eſt, & cum R, ut idem Quintilianus teſtatur lib. 1. cap. 4. nam & T in S, & rurſus S in T tranſit, ſimiliterque de R: dicit enim, Nam ut Valeſii & Fuſii, in Valerios Furioſque venerunt: ira Arbos, Labos, Vapos, etiam & Clamos, ac Laſes, ætatis fuerunt. Et hæc ipſa S littera ab his nominibus excluſa, in quibuſdam ipſa alteri ſucceſſit: nam Mertare, atque Pultare dicebant. [Pro Pulſare & Merſare. Laſes, pro Lares. V. ſ. l.

Nonnunquam tranſiit in X, ut Αἴας, Ajax; πίστρις, Piſtrix. [Sic Ulixes in Mſſ. optimæ notæ, pro Ulyſſes.

S, ſi ſequatur nomen proprium, denotat Servum vel ſervam; ſic AVG. N. S. Auguſti noſtri ſervus. [Niſi eſt, Auguſti numini ſacrum.

Item S. pro Sacellum, Sacrum, Scriptus, Semis, Senatus, Sepulcrum, Sequitur, Sibi, Silentium, Stipendium.

S Semuncia. [vel Semis, ut dictum.

ꝏ Uncia, vel Centuria.

S — Bes.

S. A. Sub aſcia. SA. Sua. SA̅. Sanguis.

S A B

SAB. Sabatina.

SĂBĀ, [Σαβᾶ, Σαβὰ Steph.] Civitas regia Æthiopiæ, inquit Joſephus, quam poſtea Cambyſes ſororis ſuæ nomine, Meroen denominavit. Hanc Nilus circumdans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, ἀπὸ τοῦ σέβειν, quod eſt Revereri: quia tus mittit, quo in ſacrificiis utuntur: V. SABÆI. Et ideo Turiferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua Myſterium ſignificari. Saba appellatur, quod ſignificare Græci Myſterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus vero Converſionem ſonare autumat.

Saba quidem civitas eſt regalis Æthiopiæ, ut ſcribit Hieronymus in libro de Locis Hebraicis: ſed tunc ſcribitur Saba per litteram Samech. Eſajæ 43. 3. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te, ſortiturque nomen a Saba filio Chus. Geneſis 10. 7. Filii autem Chus: Saba, Hevila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba ſcribitur per Sin litteram, & ſignificat Arabiam, a ſuo auctore Saba filio Regma, ut Geneſis 10.7. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici, ut ſupra, ſed Arabici, de quibus Strabo libro 16. poſtquam de Nabathæis multa loquutus eſt. Unde quando invenitur per Sin litteram ſcriptum, transfertur Arabia, ut Pſalmo 72. 15. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulo ſuperius 10. reges Arabum & Saba dona adducent. Ubi utraque vocabula in eodem verſiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facile decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per Sin, Arabia eſt turifera, ad mare Rubrum, odorifera, & dives, ac Beatæ cognomine inclyta. Per Samech autem, Æthiopica. Unde facile eſt intelligere reginam Saba, quæ ad audiendum Salomonem acceſſerat, 3. Regum 10. non fuiſſe Æthiopiſſam, ſed Felicis Arabiæ reginam.

SABÆUS, a, um. Adj. [Σαβαῖος] ut, Tus Sabæum, Quod in Saba regione invenitur, vel quod apud Sabæos creſcit. Virg. 1. Æn. 420.

— centumque Sabæo
Ture calent aræ.

Flores Sabæi. Stat. 5. Silv. 1. 211.
Myrrha Sabæa. Sen. OEth. 376.
Ros Sabæus. Flacc. 6. Argon. 709.

SABÆI, [Σαβαῖοι] Arabiæ felicis populi, quorum metropolis eſt Saba, quam Strab. lib. 16. Meriabam vocat: His proxima eſt (inquit) feliciſſima Sabæorum terra, quæ maxima natio eſt. Apud hos tus & myrrha, & cinnamomum naſcitur, in ora etiam balſamum, &c. Meriaba, Sabæorum urbs, in monte jacet arboribus pleno. Sub rege ſunt, qui judiciorum ac ceterarum rerum poteſtatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Joſephus lib. 1. a Saba Chuſi filio, qui a Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Servius ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι, hoc eſt, venerari: quod deos per ipſorum tura veneramur, enarrans illud. Virg. 1. Georg. 57.

India mittit ebur, molles ſua tura Sabæi.

Dociles Sabæi. Claud. 4. Conſ. Hon. 305.
Leves Sabæi. Claud. 1. in Eutrop. 321.
Turiferi Sabæi. Valer. 6. Argon. 138.

SABACUS, Æthiopum rex, qui Aniſim Ægypti regem fugavit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teſte Herodoto, lib. 2.

SABĀJA, æ. f. apud Illyricos Cereviſiæ genus vocatur Ammian. 26. 8. Eſt ſabaja ex hordeo vel frumento in liquorem converſis paupertinus in Illyrico potus. Ubi V. Lindenbr. qui & Sabajum, i, n. ex Hieron. in Eſaj. 6. 19. affert.

SABĀJĀRIUS, i. m. Sabajam potans. Ammian. 26. 8. Injurioſe compellabatur ut ſabajarius.

SABĂNUM, i. n. [σάβανον] Linteæ veſtis genus. Marc Empir. cap. 26. In ſabanis conſtitutus. V. Caſaubon. ad Suet. Aug. cap. 83. Gloſſ. Græc. Lat. Σάβανον, Sabanum, Lentium. [Ut in N. T. λέντιον, pro Linteum.

SABAOTH, f. pl. [σαβαὼθ] Hebræis Militiæ vel exercitus: unde Dominus ſabaoth. V. Tertul. adverſ. Jud. cap. 13.

SĀBĀTA, [Σαββατία Steph.] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Sabatium, Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia, Pomponio lib. 2. 4. Maritima civitas Liguriæ, vulgo *Savona*, aliis *Saona*. V. SAVONA.

SABĀTIUS, a, um. Adj. ut, Stagna Sabatia. Sil. lib. 8. 491.

Quique tuos, Flavina, focos, Sabatia quique
Stagna tenent. Strab. lib. 4. Ad Genuam Ligusticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes ſunt, Apenninus quidem a Genua, Alpes vero a Sabatiis initium capiunt: Inter Genuam vero & Sabatios ducenta ac ſexaginta ſtadia interſunt.

SABATE, Lacus Italiæ eſt. Unde fit

SABATINUS, a, um. Adj. Columel. lib. 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volſinienſis, & Ciminus, lupos, auratafque procreaverunt.

SABATINA Tribus. V. TRIBUS.

SABATHRA, [Σάβαθρα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs parvæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgo *Raxaniabes*. V. Drakenb. ad Sil. 3. 256.

SABĀZIUS, i. m. [Σαβάζιος] Bacchus ſive Dionyſus ita dicitur ab σαβάζειν, quod barbari, præſertim Phryges, σαβάζειν vocant. Auctor Suidas. Eſt autem σαβάζειν Bacchari, tripudiare, & more furentium ſaltare. Valer. Max. lib. 1. cap. 3. 2. de Cornelio Hiſpalo, Idem, qui Sabazii Jovis cultu

cultu simulato mores Romanos inficere conati sunt, domos suas repetere coegit. Eundem vero esse & Dionysum, cum alii; tum Amphitheus in secundo libro Heracleæ. Mnaseas vero Pataræus Sabazium ait filium esse Dionysi. V. Cælium lib. 7. cap. 15. [Vel potius Suid.

Item nomen fuit Jovis, in cujus honorem Cretenses Orgia celebrabant, & eum Sabazium vocabant. V. Valer. paulo ante.

SABAZIA, orum. n. [Σαβάζια] Sacra in honorem Bacchi instituta; de quibus. V. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. & Arnob. 5. p. 171.

SĂBĂTUM, vel SABBĂTUM, i. n. [τὸ σάββατον] Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, significans Quietem, cessationem ab opere. Est autem Septimus dies, quo requievit Deus ab operibus suis. Prima itaque sabbati dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: secunda sabbati, secundus dies: tertia sabbati, tertius dies: quarta sabbati, quartus dies: quinta sabbati, quintus dies: sexta sabbati, sextus dies, a die Dominico: & ipsum Sabbatum, septimus dies. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: ut prima a Sole, secunda sabbati a Luna sit tertia a Marte, quarta a Mercurio, quinta a Jove, sexta a Venere, ipsum Sabbatum a Saturno. Apud Græcos & Romanos, semper pro Septimo die, Saturno sacra. Sueton. in August. cap. 76. Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter sabbatis jejunium servat, quam ego hodie servavi. Verba sunt Augusti. Idem in Tiber. cap. 32. Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, &c. Hor. 1. Serm. 9. 69. Hodie tricesima sabbata. V. Justin. 36. 2. 14. Tertul. Apol. cap. 18. Plin. 31. 2. In Judæa rivus sabbatis omnibus siccatur. V. & Sen. Epist. 95. Rutil. Itin. v. 389. De Sabbato gentilitio peculiaris est Jo, Jac. Syrbii disquisitio. conf. item Broeckh. in Tibul. 1. 3. 18.

Σάββατον, Sabata. Gloss. Græc Lat. In Singulari apud Latinos antiquiores rarius occurrit.

Festa sabbata observare. Juven. 6. Sat. 158.

Observant ubi festa mero pede sabbata reges.

Peregrina sabbata. Ovid. Rem. Amor. 219.

Nec pluvias opta, nec te peregrina morentur
Sabbata, nec damnis Allia nota suis.

SABBATĂRIUS, a, um. Adj. ut Sabbatarius luxus, i. e. Magnus & Festivus. Sidon. 1. Epist. 2.

SABBATĂRIUS, i. m. [ὁ σαββατίζων] Qui sabbatum colit & observat, quod faciunt Judæi. Unde & Sabbatarii a Martiale dicuntur, lib. 4. 4.

Quod jejunia sabbatariorum,
Mæstorum quod anhelitus reorum, &c.

SABBATIZO, āre. [σαββατίζω] Tertull. adv. Jud. cap. 2. Justos sabbatizasse.

SABBATISMUS, i. m. [σαββατισμός] Sabbati celebratio. Augustin. de Civ. Dei, 22. 30.

SABE, Syrorum lingua, Mensis Februarius dicitur.

SABELLUS, SABELLICUS. V. SABINUS.

SĂBĬDIUS, Vir Romanus, gulæ deditus. Cujus voracitatem & fœtorem ex eo animæ, infectatur Martial. lib. 3. 17.

Circumlata diu mensis scriblita secundis,
Urebat nimio sæva calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo
Sufflavit buccis terque quaterque suis.
Illa quidem tepuit, digitosque admittere visa est:
Sed nemo potuit tangere, merda fuit. Eundem & hoc epigrammate infectatur, lib. 1. 33.

Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare:
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensura, non pondere persolvunt.

SĂBĪNA, æ. f. [τὸ θύμον] Herba de qua sic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina, brathy appellata a Græcis, duorum generum est. Altera ramaricæ similis folio est, altera cupresso. Columel. lib. 6. cap. 4. Alii sabinam herbam, rutamque cum mero diluunt.

SĂBĬNA, æ. f. Illyrii appellabant Telum venabuli simile. Ennius apud Paulum,

Illyrii restant sicis sabinisque fodentes. al. Sibynis. V. suo loco.

SĂBĪNI, ōrum. m. [Σαβῖνοι] Antiquissimi Italiæ populi sunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samnitesque in colonias defluxere. Sabinorum agrum Tiberis alluit, quemadmodum Umbriam, Latiumque. Quippe inter Umbros ac Latinos sunt Sabini, extendunturque usque ad Nomentum oppidum, & a religione & deorum cultu, hoc est ἀπὸ τῶν σέβων, dicti sunt Sabini, quasi Sebini. Auctor Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam Silius a Sabo, gentis auctore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. 423. sic ait,

— pars laudes ore ferebant,
Sabe, tuas: qui de proprio cognomine primus
Dixisti populos magna ditione Sabinos. Sabum istum Sanci vel Sancti esse filium tradit Dion. Halicarn. Antiq. 2. 51.

Sabinos vocat fortissimos & florem Italiæ. Cic. pro Ligar. 32.

Tristem & tetricam disciplinam antiquis Sabinis tribuit Liv. 1. 18.

Mulieres Sabinæ præ ceteris placuerunt tanquam pudicæ & castæ; V. Ovid. 1. Amor. 101. &c. Hor. Epod. 2. 39. Martial. 1. 63.

Ardui Sabini. Hor. 3. Carm. 4. 21.

Baccifero Sabino nutrita gens. Sil. lib. 3. 596. ob oleæ copiam.

Incultæ Sabinæ. Ovid. 1. Amor. 8. 39. al. Immundæ.

Rigidi Sabini. Hor. 2. Epist. 1. 25.

Tetricæ Sabinæ. Ovid. 3. Amor. 8. 61.

Veteres Sabinæ. Juven. 10. Sat. 299.

Hordeum, quod Fordeum Sabini dixerunt. Pontanus de Aspir. p. 18. Idem p. 49. Nam Foltem & Foltiam (antiqui) dixisse inveniuntur, idque ex Sabinorum lingua. H. St. V. fol. 27. a. Aldi, ubi de O ante S.

SĂBĪNUS, a, um. Adj. [Σαβῖνος] ut,

Ager Sabinus. Hor. 2. Serm. 7. 118.

Cælum. Idem 1. Epist. 7. 77.

Diota. Hor. 1. Carm. 9. 7.

Gens Sabina. Ovid. 15. Met. 4.

Herba Sabina. Propert. lib. 4. 3. 58. V. supra SABINA.

Sol Sabinus. Stat. 5. Silv. 1. 123.

Vile Sabinum. Hor. 1. Carm. 20. 1.

— vile potabis modicis Sabinum
Cantharis. Subaudi, Vinum.

SĂBELLUS, a, um. aliud Adj. Juven. 3. Sat. 169.

Fictilibus cœnare pudet, quod turpe negavit
Translatus subito ad Marsos, mensamque Sabellam. Virg. 2. Georg 167. de Italia loquens,

Hæc genus acre virûm Marsos, pubemque Sabellam,
Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos
Extulit, &c. Idem 8. Æn. 510.

Gnatum exhortarer, ni mistus matre Sabella
Hinc partem patriæ traherer.

An quasi Sabinellus? H. St. Gloss. Græc. Lat. Σαβῖνη, Sabella. Stephano Σαβῖνη est etiam regionis nomen, quod apud Latinos ita absolute positum non reperi. Semper enim illi gentile ponunt, additis præpositionibus, ut In Sabinos, vel Sabinis, Ex Sabinis &c. Suspicor tamen Sabium dixisse, ut Samnium. Quod de aliorum Sabinorum trans Padum regione satis constat, quæ adhuc *Val di Sabio* vocatur.

Anus Sabella. Hor. 1. Serm. 9. 29.

Carmina Sabella. Hor. Epod. 17. 28.

Jaculator Sabellus. Sil. lib. 4. 221.

Ligonibus Sabellis versare glebas. Hor. 3. Carm. 6. 38.

Pubes Sabella. Virg. 2. Georg. 167. V. supra.

SABELLĪCUS, a, um. aliud Adj. ut, Sus Sabellicus. Virg 3. Georg. 255.

Ipse ruit, dentesque Sabellicus exacuit sus.

SABELLIUS, i. m. [Σαβέλλιος] Hæreticus Trinitatem Personarum in Deitate negans. V. Arat. 1. Apolt. v. 924. A quo Sabelliani.

SABĪNUS, i. m. [Σαβῖνος] Cognomen multarum gentium Romæ fuit. Sabinus Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio. Cujus meminit Seneca in Declamationibus. [Forsan Asellius Sabinus, de quo Suet. in Tib. cap. 42.

Flavius Sabinus, Vespasiani frater, Præf. Urb. per ann. XII. sub Nerone & Othone, interfectus a Vitellio, qui Vespasiano res contra Judæos gerente, post Othonis mortem, Capitolium cum æde Jovis occupaverat. V. Suet. Vesp. pr. & Vitell. 15. Tac. Hist. 1. 46. Plut. in Othon. p. 1068. edit. Francf.

Sabinus, Sergius, Zeugmatensis sophista, sub Adriano principe. Scripsit Isagogen ad materias & hypotheses, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucydidem enarrationem. Suidas in Σαβῖνος & Σέργιος.

Sabinus Masurius J. C. sub Ti. Cæsare, scripsit Fastorum & memorabilium rerum libros. Ejus meminit Pompon. Enchir. C. 13. §. 2. ubi V. Rupert.

Sabinus Syrus, memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hierosolymorum muros ascendit: auctor Josephus lib. 7. cap. 1.

Sabinus Tiro, qui scripsit περὶ κηπουρικῶν, id est de Hortensibus, ut scribit Plin. lib. 19. cap. 10.

SABIS, Fluvius inter Belgas. V. SAMAROBRINÆ.

SABIUSA, Porta Romæ dicebatur, quæ recta in Sabinos ducebat. [Quis auctor?

SABOTA, [Σάβω Steph.] Urbs Arabiæ in monte excelso, a quo octo mansionibus differt regio eorum turifera. Auctor Camers, Solini interpres.

SABRATHA, vel SABRATA, cum tenui [Σάβραπα Ptol.] Plin. 5. 4. Syrticæ regionis urbs, contingens Syrtim minorem. Meminit Itin. Anton. Solin. cap. 27. Videtur eadem ac Sabathra Ptol. V. SABATHRA. Hinc

SABRATENSIS, e. Adj. gentile. Suet. Vesp. cap. 3. pr. Statilii Capellæ equitis Romani Sabratensis ex Africa delicatam.

SABRIANA, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Æstuarium Britannici maris.

SABRINA, æ f. [Σαβρίνα Ptol.] Fluvius Angliæ celeberrimus, qui ortus in comitatu Montgomeriensi, deinde per Angliam fluens, Salopiam & Vigorniam irrigat. Hodie vocatur, *Severn*. Hujus meminit Tacit. 12. Annal. 31.

SABUCUS, V. SAMBUCUS.

SĂBŬLUM, i. n. [ἄμμος] Arena tenuior & minutior. Plin. lib. 17. cap. 4. Invicem fabulum album in Ticinensi, multisque in locis nigrum, itemque rubrum, etiam pingui terræ permistum, infecundum est. Curt. 4. 6. 9. Defidens sabulum. Gloss. Lat. Gr. Sabulum, Γῆ μιλίνη, Ἀμμώδης.

SABŬLO, ōnis m. Idem. Columel. lib. 4. cap. 33. de castanea. Pullam terram & resolutam desiderat, sabulonem humidum, vel refractum tophum non respuit. Varro 1. de R. R. cap. 9. In quis lapis marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. Ibidem 4. Præterea discrimina etiam omnium horum generum subtiliora alia, ut in sabulosa terra, quod ibi refert, sabulo albus sit, an rubicundus. Columel. lib. 3. cap. 11. Nigrum tamen & rutilum sabulonem, qui sit humidæ terræ permistus, probaverunt antiqui.

Item Qui sabulo canit. Macrob. 2. Saturn. 1. [Nisi Subulonis legendum. q. V.

SABULŌSUS, a, um. [ἀμμώδης] Adj. Plenum sabulo. Columel. lib. 2. cap. 9. Nec in sabuloso solo, sed in arena quoque proveniunt modo humido cælo, vel riguo solo. Plin. lib. 13. cap. 4. Palma gignitur levi, sabulosaque terra. Apud Columel. 6. cap. 23. Stabula sabulosa.

SABULĒTUM, i. n. [ψαμαθών] Locus qui sabulo abundat. Plin. lib. 27. cap. 8. Crocodilium nascitur in sabuletis.

SĀBŬRA, æ. m. Nomen viri proprium, qui secundum post regem Jubam obtinuit locum apud Numidas. Lucan. lib. 4. 723.

Mittitur, exigua qui prælia prima lacessat,
Eliciatque manu, Numidis a rege secundus,
Ut sibi commissi simulator Sabura belli. V. Cæs. Civil. 2. 38. seq.

SĂBURRA, æ. f. [ἔρμα, ἡμίλιος Gl. L. G.] Arena crassior & vilior, qua naves onerari usque ad certam mensuram, quo stabiliores sint, consueverunt. Plin. lib. 10. cap. 23. Certum est, Pontum transvolaturas, primum omnium angustias petere, inter duo promontoria Criu metopum, & Carambin: mox saburra stabiliri. De gruibus. Liv. 37. 14. Se in animo habuisse tota classe Ephesum petere, & onerarias ducere, multa saburra gravatas, atque eas in faucibus portus supprimere. Virg. 4. Georg. 195.

— & sæpe lapillos,
Ut cymbæ instabiles fluctu jactante saburram,
Tollunt.

SABURRĀLIS, e. Adj. Saburra constans. Vitruv. 9. 9. V. SACOMA.

SABURRO, [ἐρμαπίζω] āre. Satagere in sabulo, ac mersare. Plin. lib. 18. cap. 35. Echini affigentes sese, aut arena saburrantes, tempestatis signa sunt.

ſunt. Solin. cap. 15. Grues volaturæ arenas devorant, ſublatiſque lapillis ad moderatam gravitatem ſaburrantur.

SABURRĀTUS, a, um. Partic. [ἐρμαπωθὲς] Saburra oneratus; & per translationem, Plenus, oppletus. Plaut. Ciſtel. 1. 2. 1. Quæ ubi ſaburratæ ſumus, largiloquæ extemplo ſumus.

SABUS, V. SABINI.

SABYLLUS, Gelæ urbis Siciliæ tyrannus, poſt a ſe ipſo interfectum Cleandrum. Auctor Herodotus lib. 6.

S A C

SAC. Sacerdos, Sacrum.

SACA, V. AMANUS & ANANITIS.

SACÆ, ārum. m. pl. [Σάκαι] ſunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari a Perſis omnes Scythas: item Plin. lib. 6. cap. 17. Ultra (inquit) ſunt Scytharum populi, Perſæ illos Sacas univerſos appellavere a proxima gente, antiqui Aramæos, Scythæ ipſi Perſas Chorſaros. Horum meminit & Strabo lib. 11. Dicuntur & Sagæ, teſte Mela lib. 3. cap. 5. & 6. V. infra.

Sacarum, Regio eſt (ut Ptolemæus lib. 6. cap. 13. ait) in Aſia ultra mare Caſpium, Sogdianis contermina: in qua nec urbes nec vicos eſſe teſtatur: ſed incolæ ejus regionis nemora & ſpecus habitant, ſagittandi arte peritiſſimi. Qui olim Bactrianam provinciam occupavere, & optimam Armeniæ regionem adepti ſunt, ut lib. 11. Strabo refert, atque uſque ad Cappadocas proceſſerunt. Sed quum ex ſpoliis feſta celebrarent, Perſarum imperatores eos noctu adorti, funditus delevere. Hos quidam Saccaſanos vocant.

SACCARIA, SACCARIUS, SACCATUS, SACCELLUS, SACCIA, SACCIPERIO, SACCIPERIUM, SACCO, SACCULARIUS, SACCULUM, SACCULUS, V. SACCUS.

SACCHARUM, i. n. [τὸ σάκχαρον] Succus ex certi generis arundinibus collectus, concretuſque gummi, vel ſalis modo, candidus, ac fragilis & mellei ſaporis. Quibuſdam Mel arundinaceum dicitur. Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum & Arabia fert, ſed laudatius India. Eſt autem mel in arundinibus collectum, gummium modo candidum, dentibus fragile. Ampliſſimum, nucis avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum uſum. V. Harduin. ad loc.

SACCUS, i. m. [ὁ σάκκος] Receptaculum ad pecuniam, frumentum, aut aliud quidpiam condendum; necnon ad vinum percolandum & defæcandum.

Saccus, peccuniæ ſervandæ. Hor. 1. Serm. 1. 70.

— congeſtis undique ſaccis
Indormis inhians. Idem 2. Serm. 3. 149.
— menſam poni jubet, atque
Effundi ſaccos nummorum.

Saccus frumentarius, Quo frumentum geritur. Cic. 3. Verr. 95. Quum iſte civitatibus frumentum, coria, cilicia, ſaccos imperaret, neque ea ſumeret: pro his rebus pecuniam exigeret.

Saccus nivarius, ſic loquitur apud Martial. lib. 14. 140.

Attenuare nives norunt & lintea noſtra,
Frigidior colo non ſalit unda tuo. Domitius, Nives in penu ſervatæ vina refrigerabant hoc pacto. Cola, vel ſacci nivibus implebantur, per quas effuſa vina colabantur gratiſſimo frigore. Hinc Colum nivarium apud Martialem, & Saccus nivarius. V. Nivarius in NIX. Cola autem ſerviebant lautioribus, erantque majoris pretii: Nam ex politis viminibus, aut certe panno craſſiore conſtabant. Conficiebantur item ſacci ad eundem uſum linteis, ſed minore pretio. Huc faciunt Plinii verba lib. 19. cap. 4. Heu, inquit, prodigia ventris. Hi nives, illi glaciem potant, pœnaſque montium in voluptatem gulæ vertunt. Servatur algor æſtibus, excogitaturque ut alienis menſibus nix algeat. Decoquunt alii aquas, mox & illas hiemant. Paulo ante dixerat, Inveterari vina, ſaccisque caſtrari. Tunc autem Caſtrari vina dicuntur, quum vires ſacco franguntur. Plin. lib. 23. cap. 50. Utiliſſimum omnibus ſacco viribus fractis.

Saccis vina caſtrare. V. CASTRO.

Saccus vinarius. [Ὑλιστὴς. Gloſſ. Lat. Græc.] Plin. lib. 24. cap. 1. de quo idem lib. 14. cap. 22. Quinimmo ut plus capiamus, ſacco franguntur vires. Columel. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus ſaccus inverſæ metæ ſimilis. Idem lib. 12. cap. 17. Poſtea in junceis fiſcellis, vel ſparteis ſaccis percolant.

Biſaccia, Commentator Horatii. Vide in Schediaſmate quodam in Chartario, quod eſt aſſutum Theſauro col. 104. b. Gall. *Il fait ſes Bouges.* H. St. Sed Theſaurus iſte Gallicus ad manus non erat nobis, ut ſatis quo pertineat hæc animadverſio appareret. conf. AVERTA & BISACCIUM. Dictum autem Biſaccium, quod ſacco duplici conſtaret.

SACCIA, æ. f. Gloſſ. Græc. Lat. Σάκκος, Saccia, ſaccus.

SACCŬLUS, i. m. dimin. [σακκίον] Cic. 2. de Fin. 23. Cui nihil dum ſit, jus & ſacculos abſtulerit. Vetus codex legit Sarculos. V. not. locus deſperatus. Martial. lib. 5. 40.

Excuſſi loculosque ſacculumque. Plaut. Capt. 1. 1. 20.
Vel ire extra portam trigeminam ad ſacculum licet. Al. Saccum. Catul. 13. 8. Plenus ſacculus eſt aranearum.
Pleno cum turget ſacculus ore. Juven. 14. Sat. 138.

SACCŬLUM, i. n. Idem. Vet. Gloſſ. Græc. Lat. Βαλλάντιον, Sacculum, Sacculus. Βαλλαντίδιον, Sacculum.

SACCELLUS, i. m. aliud dimin. Vet. Gloſſ. Lat. Gr. Saccellus, Βαλλάντιον. Petron. cap. 40. Sonantes ære ſaccellos mittere. [Suid. Σακέλλιον, Βαλλάντιον, μαρσίππιον: ἐξ οὗ καὶ Σακελλάριος. Scribendum fuit Σακκέλλιον & Σακκελλάριος. Sed ita & alibi Μάρσιππος, σάκκος, ἡυλάκιον, σακέλλιον. Etſi litteram in primitivo geminaverat.

SACCĀRIUS, a, um. Adj. ut,

Saccaria navis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Fallunt etiam verba, vel regionibus quibusdam magis familiaria, vel artium propria, ut Atabulus ventus & navis Saccaria. V. Cælium lib. 25. cap. 20.

SACCARIUS, i. m. Bajulus vel gerulus [ὁ σακκοφόρος] qui ſaccis geſtandis victitat. Paulus in l. Qui fundum, De contrahend. empt. Ceterum ſecundum verba non eſſe exceptum quod ex ſtipula naſceretur, non magis, quam ſi quid ex eo quod ex ſacco ſaccarii cecidiſſet, aut avibus ex ore cecidiſſet, natum eſſet. Budæus.

Item, Qui ſaccos conficit. Vet. Gloſſ. Gr. Lat. Σακκοπλόκος, Saccarius.

SACCARIA, æ. f. [ἡ τῶν σάκκων ἐμβόλησις] Saccorum mercatura. Apul. lib. 1. de Aſino, Saccariam faciens merebam. Sagariam legit Elmenh. pag. 105.

SACCULĀRIUS, i. m. [βαλλαντοκλέπτης] quid ſignificet, declarat Ulpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularii, his verbis, Saccularii, qui vetitas artes exercentes, in ſacculos partem ſubducunt, partem ſubtrahunt.

SACCO, āre. [ὑλίζω Gl. L. G.] Sacco percolare, uti explicat Columel. 12. 17. Martial. 2. 40.

Cæcuba ſaccentur, quæque annus coxit Opimi. Plin. 29. 2.

Quæ pinguitudo in linteo ſaccatur.

Dicitur interdum in eodem ſenſu Caſtrare vinum, ut apud Plin. 19. 1. & Vinum liquare, apud Hor. 1. Carm. 11. 16.

SACCĀTUS, a, um. Partic. [ὁ διὰ σάκκου κεχυμένος] Plin. lib. 20. cap. 19. De diacodio, fit autem hujus papaveris aut cujuſcunque ſilveſtris capitibus CXX in aquæ cæleſtis ſextariis tribus biduo maceratis, in eademque diſcoctis: deinde ſaccatis, iterumque cum melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui. Idem lib. 29. cap. ult. Saccatuſque lineis ſaccis, & in fictili novo repoſitus loco frigido, minus putreſcit addito melle. De adipe avium præparando. Saccatus, i. e. Per ſaccum colatus, ſic vinum Hippocraticum colant pharmacopolæ. Sen. Epiſt. 86. Non ſaccata aqua lavabatur, ſed ſæpe turbida. Sic MSS; ſed alia eſt lectio quorundam exemplarium.

Saccatus corporis humor, Urina. Lucret. 4. 1022.

SACCĬPĒRIO, ōnis. m. Marſupium majoris modi; a Sacco & Pera. Non. cap. 12. 50. Nubentes aſſem in ſacciperione condidiſſent. V. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 12.

SACCIPERIUM, i. n. Idem. Plaut. Rud. 2. 6. 64.

Quod plenum argenti fuit in ſacciperio.

SACELLUM, [τὸ ναΐδιον] V. SACER.

SĂCER, acra, um. pr. comm [ἅγιος, ἱερὸς Gloſſ. Lat. Gr.] Venerabilis, Religione ſanctum. Virg. 8. Æn. 591.

Suſtulit os ſacrum cælo. Plaut. Men. 5. 5. 38.
At ego te ſacram coronam ſurripuiſſe Jovi ſcio. Plin. Epiſt. 177.

Reverere gloriam veterem, & hanc ipſam ſenectutem, quæ in homine venerabilis, in urbibus ſacra eſt.

Confundere ſacra profanis. Claud. 4. Conſ. Honor. 238.

Miſcere ſacra profanis. Hor. 1. Epiſt. 16. 54.

Ædes ſacra. Cic. 13. Fam. 12.

Amor ſacer. Valer. 3. Argon. 367. Sic vulgati codices; ſed rectius in hodiernis editionibus legitur Acer.

Tib. Elegia 2. libri primi. H. St. Reliqua refecta fuerunt. Puto verſum 27. ejuſdem elegiæ adſcripſiſſe hunc,

Quiſquis amore tenetur eat tutusque ſacerque. Unde forſan non inſcite & Amor ipſe Sacer dicetur.

Aræ ſacræ. Virg. 3. Georg. 160.

Aut aris ſervare ſacris, aut ſcindere terram. Sic ſcriptum legimus in nonnullis editionibus, ſed in Romano & Mediceo codice legitur Sacros, quod Pierio potius arridet.

Arvum ſacrum Martis. Ovid. 7. Met. 100.

Chorus ſacer. Ovid. 2. Faſt. 156.

Dies ſacer. Hor. 2. Carm. 12. 20.

Effigies ſacræ divûm. Virg. 3. Æn. 148.

Fontes ſacri. Virg. 1. Ecl. 53.

Horror ſacer. Claud. 6. Conſ. Hon. 33.

Ignibus ſacris imponit libamina. Virg. 6. Æn. 244.

Jura ſacerrima lecti. Ovid. 9. Epiſt. 159.

Locus ſacer, & Profanus, contraria. Cic. 1. de Invent. 38. & Nep. 2. 6.

Lucus late ſacer. Virg. 5. Æn. 761.

Medicamen ſacrum, Divinum. Ovid. 2. Met. 122.

Mens ſacra. Ovid. 6. Faſt. 6.

Eſt deus in nobis, agitante caleſcimus illo,
Impetus hic ſacræ ſemina mentis habet. i. e. Divinæ.

Signa ſacra & religioſa. Cic. 3. de Legib. 31.

Voce ſacra profatur Tellus. Ovid. 2. Met. 278. Alii hic leg. Voce ſicca locuta eſt.

Vulgus ſacrum. Cœtus dearum. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 71.

Sacer, cum Genitivo. Plin. lib. 8. cap. 21. Feram nomine Axim, hinnuli pelle, pluribus candidioribuſque maculis, ſacram Liberi patris. Græco more. H. St. V. ejuſd. not. ad primum epigram. Anthologiæ ipſius edit.

Sacer, cum Dativo. Plin. lib. 16. cap. 4. Civica iligna primo fuit, poſtea magis placuit ex æſculo Jovi ſacra. Ibidem cap. 33. Diti ſacra cupreſſus.

Sacrum eſt ritu. Plin. lib. 11. cap. 37. Morientibus oculos operire, turſuſque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu ſacrum eſt.

Sacer, Exſecrandus, ſceleſtus. [ὁ καὶ ἡ ἐναγής] Virg. 3. Æn. 56.

— quid non mortalia pectora cogis
Auri ſacra fames? Plin. lib. 33. cap. 1. Utinamque poſſet e vita in totum abdicari aurum, ſacra fames, ut celeberrimi auctores dixere.

Homo ſacer, inquit Feſtus, is eſt, Quem populus judicavit ob maleficium, neque fas eſt eum immolari, ſed qui occidit, parricidii non damnatur. Nam lege Tribunicia prima cavetur, Si quis eum, qui plebiſcito ſacer ſit, occiderit parricidane ſit. Ex quo quivis homo malus atque improbus, Sacer appellari ſolet. Hor. 2. Serm. 3. 181.

— uter Ædilis fuerit, vel
Veſtrûm Prætor, is inteſtabilis & ſacer eſto. Budæus, Antiqui Sacros homines vocabant, quaſi Exſecrandos & deteſtandos. Unde, Sacra fames Virgilio: & Sacer atque inteſtabilis Horatio, e XII Tabulis ſumptum vocabulum: quod more Gallorum Servius translatitium eſſe ait. Nam quum Maſſilienſes peſte laborarent, unus ſe ex egentibus offerre ſolebat annum integrum alendum publicis cibis & purioribus. Poſtea verbenis, veſtibuſque ſacris ornatus circumducebatur per urbem cum exſecrationibus, precabantur enim ut in eum omnia mala civitatis incumberent & inciderent: ſicque projiciebatur. Plaut. Bacchid. 4. 6. 14.

Men' criminatus eſt? optume eſt: ego ſum malus,
Ego ſum ſacer, ſceleſtus.

Sæpe additur Dativus. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 7. Hoc loco, inquit, non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis ſacros eſſe jubent: quia non ignoro quibuſdam mirum videri, quod

quum cetera ſacra violari neſas ſit, hominem ſacrum jus fuerit occidi. Cujus rei cauſa hæc eſt: Veteres nullum animal ſacrum in finibus ſuis eſſe patiebantur, ſed abigebant ad fines deorum, quibus ſacrum eſſet: animas vero ſacratorum hominum diis debitas eſſe exiſtimabant. Liv. 3. 55. Ejus caput Jovi ſacrum eſſet. Inde Sacratæ leges dictæ, ut Feſtus alibi auctor eſt, Quibus ſanctum eſt, qui quid adverſus eas fecerit ſacer, alicui deorum, ſicut familia pecuniaque. Hactenus Budæus. [Lego, Deorum ſit, ut.

Sacer item pro Magnus. Sil. 8. 100.

Heu ſacri vatum errores. Ubi Heinſius interpretatur Sacros, Magnos ex Græcorum more. Lucanus utrumque conjunxit, 9. 983.

O ſacer & magnus vatum labor.

Sacer ignis, [ἱερυσίπελας, ἢ ἐρυσιπέλας Gl. L. G. & G. L.] Morbus, cujus multa ſunt genera, quæ apud Plin. lib. 25. cap. 11. habentur. Columel, lib. 7. cap. 5. Eſt etiam inſanabilis ſacer ignis, quam puſulam vocant paſtores. Ea niſi compeſcitur intra primam pecudem, quæ tali modo correpta eſt, univerſum gregem contagione proſternit: ſic quidem quod nec medicamentorum, nec ferri remedia patitur: nam pæne ad omnem tactum excandeſcit. V. IGNIS. Lucret. lib. 6. 600.

Et ſimul ulceribus quaſi inuſtis omne rubere
Corpus, ut eſt, per membra ſacer quum diditur ignis.

Ignis ſacer edit contactos artus. Virg. 3. Georg. 566.

Sacer morbus, appellatur Comitialis. Gloſſ. Græc. Lat. Ἱερὰ νόσος, Sacer morbus, Morbus ſonticus, Morbus comicialis, V. COMITIUM.

Os ſacrum. Gloſſ. Gr. Lat. Ἱερὸν ὀστῶν, Coxendix, Maſpina. [l. Ima ſpina.

SACER Mons, appellatur trans Anienem, paulo ultra tertium milliarium, quod eum plebes (Romana) cum ſeceſſiſſet a patribus, creatis Tribunis plebis, qui ſibi eſſent auxilio, diſcedentes Jovi conſecraverunt. Feſtus. Cic. in Brut. 54. Videmus item, inquit, paucis annis poſt reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliarium conſediſſet, eumque montem, qui Sacer appellatus eſt, occupaviſſet, M. Valerium Dictatorem dicendo ſedaviſſe diſcordias, eique ob eam rem honores ampliſſimos habitos, & eum primum ob eam ipſam cauſam Maximum eſſe appellatum. Hactenus Cicero. Sunt qui Sacrum eſſe dictum putant, quod in eo leges ſacratæ ſint latæ, & magiſtratus ſacroſancti creati. Feſto præit Cic. Fragm. Or. pro C. Cornel. V. p. 1794. Verburg.

SACRA Via, Locus in urbe Roma, ubi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cujus meminit Cicero pro Planc. 17. his verbis, Equidem, inquit, ſi quando, ut fit, jactor in turba, non illum accuſo, qui eſt in ſumma Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor: ſed eum qui in me ipſum incurrit atque incidit. Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendebat autem a regia uſque in arcem. Hor. 1. Serm. 9. 1.

Ibam forte via ſacra, ſic ut meus eſt mos. Hanc idem auctor Sacrum clivum nuncupavit. V. 4. Carm. 2. & Feſt. in Sacram viam.

SACRUM Promontorium, Luſitaniæ locus, teſte Ptolemæo lib. 3. cap. 2. *Caput ſancti Vincentii* hodie dicitur, ubi Cuneus ager. *Cabo de ſan Vincente.*

SACRUM, i. n. [ἱερὸν, θεῖον Gl. L. G.] dicitur Omne quod nomine deorum habetur. Frequenter pro Sacrificio.

Familiare ſacrum, erat Sacrificium privatum ſingularum familiarum. V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Non gratum ſacrum. Lucan. lib. 1. 611.

Novendiale ſacrum. V. NOVEM.

Piaculare ſacrum facere, h. e. Sacrificium pro expiatione ſceleris. Liv. 29. 19. Sacrum piaculare fieri. Et 29. 21. Prætor Legatique Locros profecti, primam, ſicuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim ſacram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquiſitam, cum ea quam ipſi ſecum attulerant, in theſauris repoſuerunt, ac piaculare ſacrum fecerunt.

Populare ſacrum dicebatur Publicum, quia pro populo publice fiebat. Feſtus.

Publicum vocabatur, Quod publico ſumptu pro populo fiebat, quodque pro montibus, pagis, curiis & ſacellis. Feſtus.

Secluſum ſacrum fuit, quod Græci Myſterium vocabant. Feſtus.

Solenne, Quod certis temporibus anniſque fieri ſolet. Feſtus. Vocabatur etiam Statum. V. infra.

Solenne, & neceſſarium ſacrum. Tacit. 9. Ann.

Solenne ſacrum luſtri Troici. Sen. Troad. 8.

Facere ſacrum. Liv. 29. 19. V. Piaculare ſacrum.

Inſtaurabat ſacrum diis loci. Tacit. 2. Hiſt. 70. h. e. Adornabat. Sic enim hoc verbum uſurpant auctores aliquando.

Jurare per commune ſacrum doloris. Stat. 12. Theb. 392.

Sacrum, dicitur Templum; [ἱερὸν] Paulus Jureconſ. D. ad legem Juliam peculatus, L. Sacrilegi capite puniantur, Sunt autem Sacrilegi, qui publica ſacra compilarint. At qui privata ſacra, vel ædiculas incuſtoditas tentaverint, amplius quam fures, minus quam ſacrilegi, merentur. [Gloſſ. Lat. Gr. Sacrum, τὸν σηκόν. & Græc. Lat. Ἱερὸν, Sacrum, Templum.

Sacrum, ſacrove commendatum qui clepſerit rapſeritque, parricida eſto. Cic. 2. de Legib. 22.

Inter ſacrum & ſaxum ſtare: proverbialis locutio, pro In periculo eſſe. Plaut. Capt. 3. 4. 84.

Nunc ego inter ſacrum ſaxumque ſto, nec quid faciam ſcio. i.e. In ſummo vitæ periculo ſto. Apulejus in Aſino Aureo, lib. 11. extr. p. 271. Elm. Plurimum ergo, duritia paupertatis intercedente, quod ait vetus proverbium, Inter ſacrum & ſaxum poſitus, cruciabar. Explicat hic Apulejus allegoriam adagii, videlicet alludens ad ſacerdotium, cui erat initiandus: & paupertatem ſaxo duriorem, per quam non ſuppetebant ſumptus. Sumptum apparet ex priſcis fœderis feriendi cærimoniis, in quibus Fecialis porcum ſaxo feriebat, hæc interim pronuntians, Qui prior populus fœdus rumpet, Juppiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed undecunque fluxit adagium, ſatis liquet dici ſolitum in eos, qui perplexi, ad extremum periculum rediguntur. Ex Eraſmo. [Hic Sacrum puto ipſam Victimam intelligi. Gloſſ. Gr. L. Ἱερεῖον, Victima, Sacrum.

Sacra pl. [ἱερὰ, ἀπόῤῥητα, μυστήρια. Gl. L. G.] In priori ſignificatione ſæpius apud poëtas. Virgilius quoties Sacra nominat, additionem fere deorum facit, ut 3. Æn. 19.

Sacra Dionææ matri diviſque ferebam. Idem 4. Æn. 638.

Sacra Jovi Stygio, quæ rite incœpta paravi,

Perficere eſt animus. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16. Sacra, Celebritas eſt, vel quum ſacrificia diis offeruntur, vel quum dies divinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ obſervantur. Al. Sacra celebritas, rectius.

Ne quid de ſacrorum religione mutetur. Cic. pro Domo 36.

Vates ſacrorum. Ovid. 11. Met. 68.

Accerſita ſacra. V. ACCERSO.

Anniverſaria ſacra. Cic. 1. Att. 18.

Annua ſacra. Virg. 1. Georg. 338. & 8. Æn. 173.

Arcana ſacra. Ovid. 10. Met. 436.

Fera ſacra. Ovid. 13. Met. 454.

Funebria ſacra. Ovid. 4. Triſt. 4. ad finem.

Gentilicia ſacra; ita vocabantur Sacrificia Gentium Romanarum propria. Liv. 5. 52. An gentilitia ſacra ne in bello quidem intermitti, publica ſacra & Romanos Deos etiam in pace deſeri placet? V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Horrida ſacra. Sil. lib. 3. 140.

Jugalia ſacra. Nuptiarum celebritas aut celebratio. Ovid. 7. Met. 700.

Municipalia ſacra. V. MUNUS.

Myſtica ſacra. Ovid. 2. Epiſt. 42.

Nefanda ſacra. Ovid. 10. Met. 227.

Nuptialia ſacra. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Peregrina ſacra. V. PEREGRINUS.

Privata ſacra perpetua manento. Cic. 2. de Legib. 22.

Pura ſacra. Ovid. 2. Met. 713.

Sancta ſacra generis. Sen. Herc. fur. 13.

Socialia ſacra, Conjugium. Ovid. 21. Epiſt. 155.

Stata ſacra, dicuntur, Quæ ſtato & certo tempore ſingulis annis recurrunt, diverſa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirum vel in alia tempora rejici poſſunt, vel etiam omitti penitus. Ovid. 1. Faſt. 660.

Ter, quater evolvi ſignantes tempora Faſtos,
Nec Sementinæ eſt ulla reperta dies.
Tum mihi (ſenſit enim) lux hæc indicitur, inquit
Muſa, quid a Faſtis non ſtata ſacra petis?

Veneranda ſacra. Sil. lib. 7. 382.

Accedere caſtis ſacris. Stat. 1. Achil. 370.

Alligari ſacris. V. ALLIGO.

Aſtringere ſe ſacris. V. ASTRINGO.

Canere ſacra. Virg. 2. Æn. 239.

— circum pueri innuptæque puellæ
Sacra canunt. i. e. Hymnos dicunt. Servius.

Conficere ſacra. V. CONFICIO.

Facere ſacra. Cic. de Aruſp. Reſp. 57. Itaque ne quis meorum imprudens introſpicere tuam domum poſſit, ac te ſacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum.

Frequentare ſacra. Ovid. 3. Met. 581.

Initiari ſacris. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Obire ſacra. V. OBEO.

Parare ſacra. Ovid. 12. Met. 11.

Parcere ſacris. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Peragere ſacra de more. Ovid. 5. Faſt. 444.

Peregiſſe mihi videor ſacra tradentium artes. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Sacra, Magicum quoddam ſacrificium, ad compeſcendas detrahentium linguas. Ovid. 2. Faſt. 571.

Ecce anus; in mediis reſidens annoſa puellis,
Sacra facit tacite, nec tamen ipſa tacet.

Magica ſacra. Virg. 8. Ecl. 66.

Legationis ſacra. Tacit. 1. Ann. 42. Hoſtium quoque vis, & ſacra legationis, & fas gentium rupiſtis.

Menſæ ſacra. Tacit. 13. Ann. 17. Quanquam intra ſacra menſæ, &c. properata ſit. ſc. Mors.

De ſacris autem (qui locus patet latius) hæc ſit una ſententia, ut conſerventur, & deinceps familiis prodantur, & (ut in lege poſui) perpetua ſint ſacra. Cic. 2. de Legib. 42

SĂCELLUM, i. n. [νᾶϊσκάριον Gl. Gr. L.] Dimin. a Sacrum; ſignificat Locum parvum deo conſecratum cum ara. Trebatius Jureconſ. ſcribit, Sacellum, compoſitum verbum, quaſi Sacra cella. Virg. 3. Ecl. 9.

Novimus & qui te, tranſverſa tuentibus hircis,
Et quo, ſed ſaciles Nymphæ riſere, ſacello. Plin. lib. 8. Epiſt. 8. ad Romanum, Sparſa ſunt circa ſacella complura, totidemque dei: ſua cuique veneratio, ſuum nomen. Cic. 2. Lege Agr. 36 Sunt enim loca publica urbis, ſunt ſacella, quæ poſt reſtitutam Tribuniciam poteſtatem nemo attigit: quæ majores in urbe, partim periculi perfugia eſſe voluerunt. Idem 1. de Divin. 104. Quum vellet ſororis ſuæ filiam in matrimonium collocare, exiſſe in quoddam ſacellum, ominis capiendi cauſa: quod fieri more veterum ſolebat. Plin. lib. 6. cap. 29. Delubrum Ammonis eſt ibi religioſum, & toto tractu ſacella. Propert. lib. 4. 3. 57.

Flore ſacella tego.

A Sacrum, ut a Lucrum Lucellum. At ego puto dici, quaſi Sacra cella. H. St. Dicitur & Ædicula. q. V.

Ponere modicum ſacellum alicui deo. Tacit. 3. Hiſt. 74. Modicum ſacellum Jovi Conſervatori, aramque poſuit.

SACRĂRIUS, i. m. Ædituus, vel Sacrorum cuſtos. Inſcript. apud Gruter. p. 308. n. 1. SACRARIVS IVNONIS QVIRITIS.

SACRĂRIUM, i. n. [Ἡρῶον, θυσιαστήριον, ἱεροθήκη, ναϊσκήριον. Gl. L. G.] Locus ſacer in templo, in quo ſacra reponuntur. Unde a Cicerone pro Milon. 86. Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Ulpian. l. Sacra. De diviſione rerum, Sacer locus eſt, locus conſecratus. Sacrarium, eſt locus in quo ſacræ res ponuntur. Propert. 3. 24. 19.

Mens bona (ſi qua dea es) tua me in ſacraria dono. Al. Condo. Liv. 7. 20.

Cære, ſacrarium Populi Rom. diverſorium ſacerdotum, ac receptaculum Romanorum ſacrorum, intactum, inviolatumque crimine belli, hoſpitio Veſtalium, cultiſque diis darent.

Diri ſacraria Ditis. Virg. 12. Æn. 199.

Probro vetito temerat ſacraria: Templum polluit & violat concubitu nefario. Ovid. 10 Met. 695.

Sacrarium, [τὸ ναΐδιον] pro Sacello, locoque ſacrato ſumpſit Suetonius, de Auguſto loquens, cap. 5. Natus eſt, inquit, Auguſtus ad capita bubula, ubi nunc ſacrarium habetur, aliquanto poſt, quam exceſſit conſtitutum. Cic. 6. Verr. 4. Erat apud Heium ſacrarium cum magna digni-

tate

tate in ædibus a majoribus traditum, perantiquum. Ibidem 99. Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione, qua Romæ, qua in ceteris locis. conf. Tacit. 2. Ann. 41.

Sacrarium Fidei fuit in urbis regione prima. Liv. 1. 21.

Sacrarium Martis Gradivi fuit locus in ipsius templo, in quo Ancilia servabantur. V. Servium in Virg. 7. Æn. 603.

Sacrarium, pro Larario in ædibus privatis. Cic. 13. Fam. 2. Cajo Aviano Evandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multum utor, & patrono ejus M. Æmilio familiarissime.

Sacrarium vocabatur locus, in quem conveniebant senatores, apud Vopiscum in Tacito 294. H. St. In oratione Metti Falconii Nicomachi in senatu habita. cap. 6. Nulla unquam neque gravior, neque prudentior in hoc sacrario dicta sententia est.

Testor mentis sacraria, Jovis jusjurandum. Stat. 3. Theb. 246.

Scelerum sacrarium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.

Sacrarium principis, pro Interiore ejus consilio usurpatur. V. Inscriptionem Romæ repertam apud Pitisc. in Lex. Ant. Ro.

SACRIS, e. Adj. Sincerus, ad sacrificium idoneus. ut, Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, ut immolarentur. Plaut. Men. 2. 2. 16.

Adolescens, quibus hic pretiis porci veneunt
Sacres, sinceri? Et in Rud. 4. 6. 4. Sunt domi agni & porci sacres. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma non disjunguntur agni, hœdi tres, porci duo, e quis, quoniam puri sunt ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait, Quanti sunt porci sacres? Ibidem cap. 4. Porci, qui a partu decimo die habentur puri, ab eo appellantur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificia idonei dicuntur primum. V. Turneb. Adverf. 29. 32.

SACRO, pr. comm. [ἱερόω] āre. Deo dicare, & sacrum facere. Plin. lib. 36. cap. 11. Ejusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post cæcitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacravit. Cic. 1. de Divin. 22.

Quod patriæ vocis studiis, nobisque sacrasti. Ex poeta.

Aras sacrare. Virg. 5. Æn. 305.

Conditionem parentum sacrare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Parentum conditionem sacravimus, quia expediebat liberos tolli.

Honorem sacrare alicui. Virg. 12. Æn. 413.

— hunc illi rex ætheris altus honorem
Juppiter erepta pro virginitate sacravit.

Nomen alicujus sacrare. Martial. lib. 1. 117.

Condidit hic natæ cineres, nomenque sacravit.

Templum sacrare deo. Plin. lib. 8. cap. 16. extr. Libero patri templum in Samo Elpis sacravit.

Vota sacrare diis, quod & Consecrare dicimus. Virg. 8. Æn. 715.

— votum immortale sacrabo.

Fœdus sacrare, pro Sancire. Liv. 38. 33. Fœdus, quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.

Carmina sacrarunt avum tuum, Immortalem fecerunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 64.

Sacrare, [ἀναγίζειν] Devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impune occidi & violari possit. Liv. 2. 8. Ante omnes de provocatione adversus magistratus ad populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui regni occupandi consilia iniisset, gratæ in vulgus leges fuere. Aliter lib 5. 25. extr. Eum prædam Vejentanam publicando, sacrandoque ad nihilum redegisse, absentes ferociter increpant.

SACROR, ari. Pass. ut, In aris sacrari. Ovid. 1. Fast. 535.

Utque ego perpetuis olim sacrabor in aris,
Sic Augusta novum Livia numen erit.

SACRĀTUS, a, um. [ὁ ἱερωθὲς] Partic. Ponitur pro Sacro, ut Caput sacrarum. Virg. 3. Æn. 371.

Exorat pacem divûm, vittasque resolvit
Sacrati capitis.

Corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.

Tempora sacrata mea sunt velata corona. i. e. Corona hederacea Baccho sacra, qua coronabantur poëtæ.

Dona ducum sacrata. Lucan. lib. 1. 138.

Jura. Virg. 2. Æn. 157.

Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura. i. e. Jusjurandum militare. Serv. [Aperire juris jurandi religione celanda.

Homines sacrati dicebantur, Qui diis sacra faciunt, & sese dicant. Macrob. 3. Saturn. 7. Augustin. de Civ. Dei, 2. 26.

Leges sacratæ, Quibus sacer jubetur esse alicui deorum, qui quid adversus eas fecerit, sicut familia, pecuniaque. ex Fest. q. V. Liv. 2. 54. Præcipuus pavor Tribunos invaserat, quam nihil auxilii sacratæ leges haberent morte Collegæ monitos. Idem 36. 38. pr. Sub idem ferme tempus Ligures, lege sacrata coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. conf. Cic. pro Domo 43.

Opus alicui sacratum. Ovid. 2. Trist. 552.

Sede sacrata recondere. Virg. 1. Æn. 685.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco, & arbore, in qua gignatur, sacratius.

Numen nullum sacratius. Sil. lib. 8. 228.

Superl. [ἱερώτατος Gl. Gr. L.] Plin. lib. 33. cap. 4. Aurea statua prima omnium nulla inanitate, & ante quam ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis polita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significavimus, numine illis gentibus sacratissimo.

Pontifices sacratissimi. Sidon. 7. 6.

SACRATE, Adv. August. Epist. 22. Aliud bene, aliud sacrate vivere.

SACRATIO, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 7. Sacrationis vocabulo observantiam divini juris implevit Conf. Fest. in Sacramento.

SACRĀTOR, ōris. m. August. Epist. 140. Sacrator justitiæ.

Item nomen proprium apud Virgil. 10. Æn. 747.

Cædicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspen.

SACRĀMENTUM, i. n. [ὁρκωμόσιον, Gl. L. G.] Quod jusjurandi sacratione interposita geritur, ut ait Paulus. conf Festus.

Contendere sacramento. Cic. 7. Fam. 33. Nisi cetera, quæ sunt a me in secundo libro de Oratore, per Antonii personam, disputata de ridiculis, ἐνθυμήματα & arguta apparebunt, ut sacramento contendas mea non esse. Est autem Contendere sacramento, Contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulo post, Sacramentum ex Varronis, &c.

Contendere justo sacramento. Cic. 1. de Orat. 41. Quod vero in extrema oratione tua, Crasse, quasi tuo jure sumpsisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissime posse versari, id nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem: multisque præissem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu consertum vocarent, quod in alienas possessiones tam temere irruisses. Agerent enim tecum lege, primum Pythagoræi omnes atque Democritici, ceterique in suo genere Physici: vindicarentque ornati in dicendo & graves, quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. Justo sacramento cum Pythagoræis & Democriticis contendere oratori non licere dixit Scævola, propter præstantiam ingenii eorum hominum, qui fundatores auctoresque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationisque professione, nullus sane orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præjudicium, vel quia impudentiæ daretur, si quis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum usque adeo illustrarunt. Hæc Budæus.

Obstringere aliquem religione sacramenti. Justin. 1. 9.

Rogare aliquem sacramento. Quintil. lib. 12. cap. 2. Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. i. e. Jurejurando adacti & jurati. Budæus. V. ROGO.

Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de Lingua Latina 36. extr. Sacramentum (inquit) a Sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus utrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui judicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat. Id est, ut Budæus exponit, victus ea pecunia, quam deposuerat, mulctabatur in pœnam injustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, ipsam Pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, Ad pontem: quum sit legendum, Apud Pontificem, vel forte rectius Ad Pontificem. Erat igitur Sacramentum, Litis genus simile Sponsionis. Cic. 1. de Orat 42. Quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. i e. Deposita pecunia contendere. In privatis enim controversiis, ne calumniatores impune discederent, moris erat, ut qui litem intenderet, adversarium sponsione certæ pecuniæ lacesseret, ni veram causam haberet. V. Vindiciæ in VINDEX. Festus lib. 17. Sacramentum Æs significat, quod pœnæ nomine penditur, sive eo qui interrogatur, sive contenditur. Id in aliis rebus L assium est, in aliis rebus D inter eos, qui judicio inter se contenderent. Et id quidem propter ærarii inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus divinis. Hæc Festus. Cic. pro Cæcin. 97. Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari, quod Aretinis adempta civitas esset, &c.

Sacramentum militare. [ὅρκος στρατιωτικὸς Gl. L. G. & G. L.] Veget. de Re Mil. lib. 2. 5. Milites jurare solent, & ideo militiæ sacramenta dicuntur. Jurant autem se omnia strenue facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin. 10 Epist. 29. ad Trajanum, De servis inter tirones inventis, Ipse enim dubito ob hæc maxime, quod, ut jam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.

Longum sacramentum. Tacit. 1. Hist. 5.

Solenne sacramentum. Tacit. 1. Hist. 55.

Accedere sacramento alicujus. V. ACCEDO.

Adigere sacramento alicujus. V. ADIGO.

Dicere sacramento. Cato apud Fest. in voce. V. DICO, ĕre.

Dicere sacramentum. Tacit. 5. Hist. 59. Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem 1. Ann. 28. Percennio ne, & Vibuleno sacramentum dicturi sumus? V. DICO, ĕre.

Dicere perfidum sacramentum. i. e. Falso jurare, pejerare. Hor. 2. Carm. 17. 9.

Exuere sacramentum. Tacit. 3. Hist. 42. Cujus sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.

Imbutus sacramento. Tacit. 1. Hist. 76. Miles urbanus longo Cæsarum sacramento imbutus, &c.

Interrogari sacramento. Fest. in voce bis. Frequentius tamen Rogare. q V.

Obligare sacramento. Cic. 1. Off. 36. Secundo eum obligaret militiæ sacramento.

Renovare sacramentum in nomen alicujus. Tacit. 1. Ann 8. Addebat Messala Valerius, renovandum per annos sacramentum in nomen Tiberii.

Rogare sacramento milites. Cæs. de Bell. Gall. 6. 1.

Teneri sacramento. Suet. in Cæs. 42. Sanxit, ne quis civis major viginti annis, minorve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.

Sacramenta, Milites ipsi a Juvenale dicuntur, 16. Sat. 36.

Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum. h. e. Militum juratorum & sacramento rogatorum. [Nisi potius Militiam, vel Ipsa stipendia intelligit, i. e. Annos militiæ. Gloss. Græc. Lat. Στρατεία, Milicia, Sacramentum.

Sacramentum sodalitii juris, est Formula seu pactio, in quam se obligant sodales vel collegiati. Justin. 20. 4. Sed trecenti ex juvenibus, cum sodalitii jure sacramento quodam nexi separatam a ceteris civibus vitam exercerent, quasi cœtum clandestinæ conjurationis haberent, civitatem in se converterunt. Sic Plin. 10 Epist. 97. de Christianis ad Trajanum refert, Eos se sacramento, non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne latrocinia, ne adulteria committerent, ne fidem fallerent, ne depositum appellati abnegarent. Et hoc sensu accipitur, cum Christiani per Sacramentum baptismi Ecclesiæ inseruntur. Sic utuntur Hieronymus, Tertullianus aliique Scriptores Ecclesiastici.

Inviolati cubilis sacramenta custodiat. Lactant. Divin. Institut. Epit. cap. 6. p. 540. Plant. H. St.

Aliquando etiam pro Mysterio ponitur. ut, Redemptionis sacramentum, pro Mysterio Redemptionis. Fulgent. de Incarn. cap. 2.

SACRAMENTĀLIS, e. Adj. Ad sacramentum pertinens. Gloss.

SACRĬCŎLÆ, arum. m. pl. [ἱερόδουλοι] Tacit. 3. Hist. 74.pr. Domitianus prima irruptione apud æditum occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ sacricolarum immistus, ignoratusque, apud Cornelium Primum, paternum clientem, juxta Velabrum delituit. Macrob. 5. Saturn. cap. 19. Velut ad sacricolarum, sagarumque, carmina & devotiones fugientem. Et ipsi Ciceroni hanc vocem refert Guiliel. 6. Verr. 111. Omnes sacricolæ & Antistites Cereris esse videntur. Vulgo, Accolæ.

SACRĬFĔR, ĕra, um. [ἱεροφόρος] Adj. Qui fert sacra: ut
Rates sacriferæ, Quæ sacra vehunt. Ovid. 4. Fast. 252.
Quum Trojam Æneas Italos portaret in agros,
Est dea sacriferas pæne secuta rates.

SACRĬFĬCUS, a, um. [ἱερατικός] Adj. Quod ad sacra facienda pertinet. ut, Sacrificæ tibiæ, Quibus utebantur in sacrificiis. Plin. lib. 16. cap. 36. Nunc sacrificæ Tuscorum e buxo tibiæ.
Aræ sacrificæ. Valer. 8. Argon. 243.
Dies sacrifici. Ovid. 13. Met. 590. — diesque
Des mihi sacrificos, caliturasque ignibus aras.
Os sacrificum. Ovid. 1. Fast. 130.
Preces sacrificæ. Sen. Med. 2.
Ritus sacrifici. Ovid. 15. Met. 483.
Vestis sacrifica. Sil. lib. 3. 27.

SACRĬFĬCUS, i. m. [ἱερουργός, ἱεροποιός] Qui sacra facit.
Ancus sacrificus. Ovid. 6. Fast. 803.

SACRIFICŬLUS, i. m. [ἱερομνήμων] Diminut. ut pleraque, contemptum denotans. Liv. 35. 48. extr. Sueton. in Domit. cap. 1. Ardente templo, apud æditum clam pernoctavit: ac mane Isiaci celatus habitu, interque sacrificulos vanæ superstitionis, &c.
Sacrificulus & Vates. Liv. 25. 1. & 39. 8.
Rex sacrificulus, qui, Rex sacrorum, in locum Regum expulsorum, ad sacra patranda creatus. Liv. 2. 2. Idem 6. 41. Vulgo ergo Pontifices, Augures, Sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus. Unde apparet ex Patriciis lectum. Meminit. Gell. lib. 10. cap. 15. conf. REX.

SACRĬFICIUM, i. n. [θυσία, ἱερουργία Gl. L. G.] Sacrum, seu res divina. Liv. 1. 28. Sacrificium lustrale in diem posterum parat.
Sacrificium facere. Cic. de Clar. Orat. 56. Quum M. Popilius sacrificium publicum cum læna faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Idem 15. Fam. 11. In eo sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos Pontifices ad aram in Velabro sacrificium facere soletis. Et de Arusp. Resp. 12. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute Pop. Rom.
Anniversaria sacrificia. Cic. 6. Verr. 128.
Penetrale sacrificium, V. Penetralis in PENETRO.
Perpetrare sacrificium. Liv. lib. 44. 37. extr. Sacrificio rite perpetrato.

SACRIFICĀLIS, vel SACRIFICIALIS, e. [ἱερουργικός] Adj. ut,
Apparatus sacrificalis. Tacit. 2. Ann. 69. Sacrificalem apparatum, festam Antiochensium plebem per lictores proturbat. Al. Sacrificialem. Apul. Met. 9. pr. Epulæ sacrificiales. V. Tertull. adv. Hæret. cap. 40. Macrob. Saturn. 3. 2.

SACRĬFĬCO, [ἱερουργέω, Gl. L. G.] āre. Sacrum facere. Plaut. Mostel. 1. 3. 84.
Edepol summo Jovi si vivo argento sacrificassem. Idem Capt. 2. 2. 41.
Quin etiam, ut magis noscas, genio ubi suo quando sacruficat,
Ad rem divinam quibus est opus, Samiis vasis utitur.
Deæ forti sacrificare. Ovid. 3. Fast. 850.
Suem sacrificare. Ovid. 4. Fast. 414.
Sacrificare, & Litare. Plaut. Pœn. 2. 42.
Si hercle istuc unquam factum est, tum me Juppiter
Faciat, ut semper sacruficem, neque unquam litem. De differentia inter Sacrifico & Lito V. Non. 5. 12. & LITO. f. l.
Sacrificare alicui deo vel Deæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Namque diva Angerona, cui sacrificatur ante diem XII Cal. Januarii, ore obligato, &c.
Orco sacrificare. Plaut. Epid. 2. 1. 7. V. ORCUS.
Sacrificare absolute, Immolare hostias. Nepos 23. 2. 4.
Videtur Varro innuere, dictum fuisse Sacrificor, pro Sacrifico. H. St. V. Varr. de L. L. 8. 61. In edit. Lugd. desiderabatur locus sequens.
Sacrificor pro Sacrifico scribit Nonius ex Varrone 7. 98.

SACRIFICANS, antis. Partic. [θύων] Vulg. Interp. Isai. 66. 3. Sacrificans de grege.

SACRIFICĀTUS, a, um. Partic. Cypr. Epist. 52.

SACRIFICĀTIO, ōnis. f. [τὸ ἱερούργημα] Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Itaque in ea dea, quod est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

SACRIFICĀTUS, ûs. m. Apul. Met. 7. Nullum pecus sacrificatui habere.

SACRIFICĀTOR, ōris. m. Tertull. de Spectac. cap. 8

SACRĬLĔGUS, i. m. [ἱεροσύλος Gl. L. G. & G. L.] Qui sacra, aut de sacro legit, id est furatur. Plin. lib. 24. cap. 17. Ophiusam in Elephantine ejusdem Æthiopiæ, lividam, difficilemque aspectu, qua pota terrorem minasque serpentium obversari, ita ut mortem sibi eo metu consciscant, ob id cogi sacrilegos illam bibere.
Sacrilegum interpretatur Cicero, Qui aliquid e sacro abstulerit. Cic. 2. de Legib. 40. Sacrilego pœna est, neque ei soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis.
Sacrilegus & Hostis sacrorum. Cic. 3. Verr. 3. Non sacrilegum, sed hostem sacrorum, religionumque.
Græcos vocat Cicero sacrilegos, 5. Verr. 69. Juven. 13. Sat. 150.
Hæc tibi si non sunt, minor exstat sacrilegus, qui &c.

SACRILEGUS, a, um. Adj. ut
Bellum sacrilegum. Cic. 7. Verr. 187. Ceteros iterum deos, deasque omnes imploro atque obtestor, quorum templis & religionibus iste, nefario quodam furore & audacia instinctus, bellum sacrilegum semper, impiumque, habuit indictum.
Furores sacrilegi, Bellum contra Principem sacratum. Martial. lib. 9. 85.
Quum tua sacrilegos contra, Norbane, furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides.
Ignes sacrilegos admovere templis. Tibul. lib. 3. 5. 11.
Lingua sacrilega. Ovid. Rem. Amor. 367.
Manus sacrilega. Hor. 2. Carm. 13. 2. Cic. 12. Philipp.
Sanguis sacrilegus. Virg. 7. Æn. 595.
Sacrilegus in conviciis quoque fuit. Ter. Adelph. 2. 4. 1. Ubi est ille sacrilegus? Idem Eun. 5. 1. 13. Quid ais, sacrilega? Adelph. 3. 2. 6. O genera sacrilega!
Artes sacrilegæ meretricum. Ovid. 1. de Arte Am. 435.
Superl. Plaut. Rud. 3. 4. 1.
Exi e fano, natum quantum est, hominum sacrilegissume.

SACRILEGE, Adv. Tertull. Apol. cap. 12. Contumeliosissime & sacrilege.

SACRILEGIUM, i. n. [ἱεροσυλία Gl. Gr. L.] Ipsum sacrarum rerum furtum.
In sodalitium sacrilegii alicujus abire. Cic. in Sallust. 14.
Admittere sacrilegium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Committere sacrilegium. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Facere sacrilegium. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si quis sacrilegium faciet, faciet & furtum.
Reum esse sacrilegii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Sacrilegium verius, quam sacrum videbatur. Curt. 4. 3.
Prope sacrilegium ratus sum. Liv. 4. 20.

SACRILEGO, ἱεροσυλῶ. Gloss. Græc. Lat.

SACRIM, Ἀπαρχὴ γλεύκους. Gloss. Lat. Gr.

SACRIMENSIS, m. Ἱερομνήμων. Gloss. Græc. Lat.

SACRIPORTUS, ûs. m. Sacer portus. Locus Romæ sic dictus. Varr. de L. L. 4. 8. In hac regione sacriportus est. conf. Aur. Vict. Vir. ill. cap. 68. 75.

SACROSANCTUS, a, um. Adj. [ἅγιος, ἱερός, καθωσιωμένος, ἀφιερωμένος. Gl. L. Gr.] Maxime sanctus, vel Inviolabilis.
De quantitate antepenultimæ ambigi potest; Corripitur a Vossio Arte Gram. 2. 20. auctoritate Drepanii, cujus hic versus est,
Te laudet cæli sacrosancto exercitus ore. [Verum si quondam separatim constructum fuit Sacro sanctus, quemadmodum dicitur, Edicto, Fide, Lege, Jurejurando sanctum quid esse, ut admodum verisimile est, rectius producitur o, ut in his, quæ cum Adv. in o composita sunt. Cui sententiæ accedit Borrichius. ad v. 135. Parnass.
Sacrosanctum, Quod jurejurando interposito est institutum: si quis id violasset, morte pœnas penderet: ut ait Budæus. Cic. pro Corn. Balb. 35. Quid fuit in rogatione ea, quæ de Pompejo a Gellio, & a Lentulo COSS. lata est, in quo aliquid sacrosanctum videretur?
Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebemve sanctum est. Cic pro Corn. Balb. 35.
Sacrosanctus Trib. pleb. dicebatur, quem violare nefas erat: qui sine capitali piaculo attingi violenter non poterat. [ὁ ἱκετευθεισαμβῶν] Plin. lib. 7. cap. 44. Quum resistendi sacroque sanctum repellendi jus non esset, virtutis suæ opera & censura periturus, &c. Liv. 9. 8. Tum Postumius, Interea dedite, inquit, profanos nos, quos salva religione potestis: dedetis deinde & istos sacrosanctos, quum primum magistratu abierint. Ibid. Pro eo, quod spondendo pacem, servassent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos esse: neque ad extremum, quum sacrosancti essent, dedi hostibus violarive posse. Ideo principes Romanos legimus Tribuniciam potestatem assumere sibi solitos: ut augustiores se & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eorum exstat. Tranquil. in Aug. cap. 27. Tribuniciam potestatem perpetuam recepit. Tacit. 1. Hist. 47. Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. De hac potestate, multa Cic. lib. 2. de Legib.
Sacrosancta potestas, h. e. Tribunicia. Liv. 29. 20. Comprehendere Tribuni juberent, ac jure sacrosanctæ potestatis reducerent.
Sacrosanctæ possessiones. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? h. e. Intactas, & ab omni injuria tutas.
Sacrosanctæ ecclesiæ dictæ, In quibus est jus asyli.
Compar. Valer. Max. lib. 5. cap. 3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres sacrosanctiores colis.

SACRŎVIR, ĭri. m. Cognomen Julii apud Tacit. 3. Ann. 40. 1. & 3. 44. 3.

SACROVIRIĀNUS, a, um. Adj. ut, Bellum sacrovirianum. Tacit. 4. 18. 1.

SĂCERDOS, ōtis. c. [ὁ ἱερεύς, καὶ ἱέρεια. Gl. L. G.] Qui deo dicatus est ad sacrificia facienda: a Sacris dictus. Apud Romanos varia erant Sacerdotum genera, Flamines, Dialis, Martialis, Quirinalis, &c. Salii, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacrorum, sacrificuli, Augures, &c. V. Liv. 10. 6. & Lucan. 1. 595. qui multa sacerdotum genera descripserunt. Cic. 4. Acad. 121. Sed quum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?
Musarum sacerdos; Poeta, vates. Hor. 3. Carm. 1. 3. Ovid. 3. Amor. 8. 23.
Ille ego Musarum purus, Phœbique sacerdos.
Casti sacerdotes. Virg. 6. Æn. 661.
Doctus sacerdos. Claud. 6. Conf. Hon. 326.
Religiosus libertatis sacerdos. Cic. pro Domo 111.
Stuprorum sacerdos. Cic. pro Sext. 39. Cum fororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico.
Maximum sacerdotem creare. Cic. 4. Verr. 128.
Furiata sacerdos. Stat. 2. Theb. 21.
Magna sacerdos. Virg. 6. Æn. 544.
Longæva sacerdos. Virg. 6. Æn. 321.
Sacra Cereris per Græcas semper curata sunt sacerdotes. Cic. pro Corn. Balb. 53.
Pro Augure Romano. Plin. 2. Epist. 1. Illo die, quo sacerdotes solent nominare. conf. 4. Epist. 8.
Est etiam Sacerdos in propriis nominibus. V. Quintil. 6. 3. Cic. in Verr. passim.

SACERDŌTISSA, æ. f. Vet. Inscriptio Hispanica; CORNELIAE CLEMENTIS FILIAE TVSCAE SACERDOTISSAE PERPETVAE. Sed raro admodum invenitur; Sacerdos potius frequentissime de femineo sexu dicitur. [Forte in Inscr. distinguendum SACERDOTI SSÆ. i. e. Sacrosanctæ.
Sacerdotissa Flaminica. Gell. lib. 10. cap. 15. Eædem ferme cerimoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Dialis seorsum ajunt observitare. Ita vett. edit. Idem tamen lib. 13. cap. 19. Sacerdotes feminas dicit: & istud Sacerdotissa eruditi plerumque, ut Glossema, rejiciunt.

SACRDŌTŬLA, æ. f. Varro de L. L. 4. 24. Sacerdotulæ in capite capital nunc solent habere. V. Gronov. ad Gell. l. c.

SACERDŌTIUM, i. n. [ἱερωσύνη, ἱεραπία, Gl. L. G.] Sacerdotis dignitas. Liv. 30. 26. Augur in locum ejus inauguratus Q. Fabius Max. Filius: in ejusdem

ejusdem locum Pontifex, (nam duo sacerdotia habuit) Ser. Sulpicius Galba Idem lib. 9. 29. Gens Potitia, cujus ad aram Herculis familiare sacerdotium erat.
Auctus sacerdotiis & honoribus. V. AUGEO.
Inire sacerdotium. Cic. pro Domo 135.
Mandare sacerdotia per religionem populus non poterat. Cic. 2. de Lege Agr. 18.
Præditus sacerdotio. Cic. pro Domo 136 Quum Licinia virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T. Flaminino, Q. Metello COSS. aram & ædiculam & pulvinar sub sacro saxo dedicasset. Idem 1. de Divin. 89. In qua & reges augures, & postea privati eadem sacerdotio præditi Rempub. religionum auctoritate rexerunt. Tacit. 11. Ann. 11. Iisque intentius affui, sacerdotio Quindecimvirali præditus.
Venire in sacerdotium. Cic. pro Domo 37. Cur enim quisquam vellet Tribunum plebis se fieri non licere? angustiorem sibi esse petitionem Consulatus, in sacerdotium quum possit venire, quia Patricio non sit is locus, non venire?

SACERDOTALIS, e. Adj. [ἱερατικός] Quod ad sacerdotem pertinet. Liv. 5. 40. extr. Virgines, sacraque in plaustrum imposuit, & Cære, quo iter sacerdotalibus erat, pervexit. Emendatis in codd. scriptum est, Sacerdotibus.
Lex sacerdotalis. Tertull. adv. Jud. cap. 5.
Nomen sacerdotale. Macrob. 3. Saturn. 5.

SĀCŌMA, ātis. n. [σίκωμα, σίκωμα] est Æquipondium, hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ sursum latæ adjungitur, ut graviori fiat æqualis. Testis Julius Pollux lib. 4. cap. 24. Aristoteles in Mechanicis dicit σίκωμα ποιεῖν, pro Æquilibrium facere. Vitruvius lib 9. cap. 3. de Archimede, Quum auream coronam votivam diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locavit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter, regi approbavit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. Idem eod. lib. cap. ult. Pendet ex una parte phellos sive tympanum, quod ab aqua sublevatur, ex altera æquo pondere phelli sacoma saburrale.

SACRAMENTUM, &c. V. SACER.

SACRĀNI, Populi sunt, quorum origo sic Servio narratur in illud Virg. 7. Æn. 795.
Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici. Dicunt quendam Corybantem venisse ad Italiam, & tenuisse loca, quæ nunc Urbi vicina sunt. Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam sacrati sunt Matri deûm Corybantes. Alii Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum pestilentia laborarent, Ver sacrum voverunt, unde Sacrani dicti sunt Hactenus Servius. [Nugæ sunt. Scripsit Maro Satricanæ.

SACRATUS, SACRIFICO, SACRILEGUS, SACRO, SACRUM. V. SACER.

S A D

SADDŪCÆI, [Σαδδουκαῖοι] Judæorum de gente dicebantur, Qui Sadducæum (Σαδδὼκ) quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse. V. Hieron. in Matt. cap. 22. Tertul. adv. Hæret. cap. 45.

SADYATTES, fuit Ardyos filii Gygis filius, qui post patrem regnavit in Lydia. Vide Herodotum lib. 1. Historiarum.

S Æ

SÆCŬLUM, sive per Sync. SÆCLUM, i. n. [αἰὼν Gl. G. L. & L. G.] pro Certo annorum ambitu usurpari solet. Spatium centum annorum, inquit Festus. Et Varro de L. L. 5. 2. extr. Sæculum spatium annorum centum vocarunt. Liv. lib. 1. 18. pr. scribit Numam Pompilium ante Pythagoram centum amplius annis fuisse. Unde Cic. 2. de Orat. 154. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium, regem nostrum, fuisse Pythagoræum ferunt, qui annis permultis ante fuit quam ipse Pythagoras: quo etiam major vir habendus est, quum illam sapientiam constituendæ civitatis, duobus prope sæculis ante cognorit, quam eam Græci natam esse senserunt. Virg. 4. Ecl. 5.
Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo.
Sæculum, nonnulli scribunt, & revera legitur Σαικλάδεια apud Dionem cum αι. Vide SÆCULARIS. H St. Nempe in edit. Lugd. cum e Seculum scriptum fuerat. Cum diphthongo autem rectius scribi satis constat inter eruditos. V. Cellarii Orthogr. p. 144. Sic & in nummis perpetuo ad infimam usque ætatem scribitur.
Seculum alii scribunt, a Sequendo, eo quod sequatur se, atque in se revolvatur. Varro l. c. a Sene derivat, quod longissimum spatium senescendorum hominum id putaverunt. Sed V. paulo supra.
Sæculum, spatium XXX annorum nonnulli dici putant. Servius in illud Virg 8. Æn. 508.
Sed mihi sera gelu, sæclisque effeta senectus. Notandum, inquit, dicta sæcula etiam in uno homine, secundum eos, qui dicunt sæculum triginta annos habere. Nam alii volunt centum & decem: alii mille annis putant sæculum contineri. Hæc ille. Plaut. Milit. 4. 2. 87.
Quin mille annorum perpetuo vivunt ab sæculo ad sæculum. [Sed rectius ante Ab distinctio ponitur. Millenarium sæculum in nummis. V. Oisel. Tab. C.
Aliquot sæcula, vel sæculis. Cic. 6. Verr. 73. Aliquot sæculis post P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Univers. 1. Quum aliquot sæcula in Italia viguisset.
Tot annis & sæculis. Cic. 5. Verr. 21. Verres tot annis, atque adeo sæculis, inventus est, qui hæc, non commutarit, sed everterit.
Tot sæculis, vel sæcula. Cic. 6. Verr. 122. Parietes, quorum ornatus tot sæcula manserat. Idem 4. Acad. 15. Nihilne tot sæculis, summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?
Multis sæculis ante. Cic. de Clar. Orat. 74. Atque utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata a singulis convivis, &c.
Sæculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in his philosophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21.
In multa sæcula, i. e. Diu & in multos annos. Cic. 11. Fam. 14. In multa sæcula videbamus Remp. liberatam.
Postera sæcla. Lucret. lib. 3. 980.
Priora sæcla scriptorum. Lucret. lib. 3. 629
Proximum sæculum. Cic in Brut. 41. Denique Pisistratum proximo sæculo Themistocles insequutus est. h. e. Ætate sequenti. Nam sæculum integrum, id est spatium centum annorum, esse non potuit: siquidem annis septuaginta post Pisistratum Themistocles fuit.
Serere arbores, quæ alteri sæculo profint. Cic. de Senect. 24.
Sempiternis sæculorum ætatibus non immutari. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Vitæ vestræ tot sæcula aguntur. Ovid. 3. Met. 444.
Proinde licet quotvis vivendo condere sæcla. Lucret. lib. 3. 1103.
Senectus effeta sæclis. Virg. 8. Æn. 508.
Animantum sæcla brevi spatio mutantur. Lucret. lib. 2. 77.
Propagare multa sæcula Reip. Cic. 2. in Catil. 11.
Sæcula & posteri. Martial. lib. 10. 19.
Multaque vivendo vitalia vincere sæcla. Lucret. lib. 1. 203. Post multa sæcula, & ætates multas, superesse adhuc in vivis, Multas ætates vixisse, & adhuc vivere.
Sæculum, pro Tempore sæpe usurpatur: ut, Sæculum sterile, effetum. Plin. Epist. 112. Cic. in Parad. 6. Etiam ipse fortasse in hujus sæculi errore versor. Idem 9. Philipp. 13. Hujus sæculi insolentia. Virg. 1. Æn. 295.
Aspera tum positis mitescent sæcula bellis. [Hic non tam tempus, quam ætatis alicujus homines & mores denotat.
Æreum sæculum. V. ÆS.
Aurea sæcula. V. AURUM.
Fecunda culpæ sæcula. Hor. 3. Carm. 6. 17.
Impia sæcula. Virg. 1. Georg. 467.
Rude sæculum. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Sæculum, pro Moribus sæculi. Tacitus in lib. de Moribus German. 19. verba faciens de eorum in puniendis adulteriis severitate: Nemo, inquit, illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi sæculum vocatur. h. e. Nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excusat, hoc illis prætexens, Sic sæculum est. Nunc vero nullis non vitiis, flagitiisque obtendimus illud, Sic sæculum est, culpamque corrupti moris in sæculum rejicimus.
Insipiens sæclum & inficetum. Catull. 41. 9.
Sæculum, sive potius Sæclum, sæpius Lucret. usurpat pro Genere, sobole, multitudine: ut, Serpentia sæcla. lib. 6. 766. & lib. 3. 753.
Desiperent homines, saperent fera sæcla ferarum. i. e. Feræ bestiæ. Idem lib. 4. 1221.
Et muliebre oritur patrio de semine sæclum. & lib. 2. 994.
Et genus humanum parit omnia sæcla ferarum.
Ut propagando possit procudere sæcla. Lucret. lib. 5. 848.
Efficis ut cupide generatim sæcla propagent. Lucret. lib. 1. 21.
Sæva sæcla leonum. Lucret. lib. 5. 861.
Bucera sæcla. Idem 5. 864. V. Bucerus in ROS.

SÆCULĀRIS, e. Adj. Quod centesimo quoque anno instauratur: ut, Ludi sæculares apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 48.
Carmen sæculare apud Horat. exstat & Catullum.
Sæculares ludi apud Romanos, post centum annos fiebant, sæculum in centum annos extendi existimabant. Paulus.
Auctores Christiani utuntur pro Mundano & perituro. ut,
Viri sæculares. Tertull. de Corona, cap. 7. i. e. Mundanis curis dediti.
Codices sæculares, i. e. Profani. Hieron. Epist. 22. 13.

SÆCULARIA, orum. n. pl. cum æ. Τότε σαικλάδεια, τὸ πεμπτῷ ἐπετέλεσε. Dio 363. Paris. Αὐγουσταῖα ὀνομάζεται. 358. H. St. Subauditur Sacra. V. Oisel. Tab. C.

SÆPĒ, [πολλάκις] Adv. ius, issime. i. e. Frequenter. Recipit diphthongum, ut differat a Sepe Ablativo nominis Sepes. Sed V. Voss. Etym. qui utrumque diphth. scribi vult. Ter. Eun. 5. 2. 34.
— sæpe ex hujusmodi re quapiam,
Malo ex principio, magna familiaritas
Conflata est. Idem Heaut. 4. 1. 53.
Non licet hominem esse sæpe ita ut vult, res non finit.
Multum & Sæpe. Cic. 1. de Invent. pr. Sæpe & multum hoc mecum cogitavi, boni ne, an mali plus, &c. Idem pro Quint. 3. M. Junius, &c. in hac multum & sæpe versatus.
Sæpe ac diu. Cic. pro Quint. 96.
Sæpius, Πλειστάκις, πυκνότερον. Gloss. Lat. Gr.
Semel, atque iterum, ac sæpius. Cic. pro Font. 16.
Sæpe, & Sæpius. Cæsar Ciceroni, 9. Att. 6. Etsi hoc & feci sæpe, & sæpius mihi facturus videor.
Quod etsi sæpe dictum est, dicendum tamen est sæpius. Cic. 3. Off. 69.
Iterum & sæpius te rogo. Cic. 13. Fam. 43.
Nimium sæpe. Cic. 2. de Fin. 41. Interdum, vel potius nimium sæpe. V. NIMIS.
Non sæpe. Cic. 1. Fam. 7. Scis temporibus illis non sæpe in Senatu fuisse. Subaud. Pompejum.

SÆPIOR, us. Compar. & Superl.

SÆPISSIMUS, a, um. Adjectiva antiqua ab adv. Sæpe, ut testatur Priscian. lib. 15.

SÆPICŬLE, Adv. Idem quod Sæpe. Frequens vox est apud Apul. ut 1. Met. p. 107. Elmenh. Ut lacrimæ sæpicule de gaudio prodeant & 2. pr. Sæpicule nomen inter tuos frequentatum educatores. Sic 6. p. 185. & 9. p. 235. Occurrit & semel in Plaut. Cas. 3. 5. 59. Sæpicula peccas. Sed

SÆPIUSCŬLE, Adv. Priscianus asserit a Sæpius derivari; & ita legit Plaut. l. c.

SÆPENUMĒRO, Adv. [πολλάκις] composita dictio ex Sæpe & Numero. Idem significat quod simplex Sæpe. Plin. lib. 11. cap. 37. Septimo mense genitis sæpenumero foramina aurium & narium defuere. Cic. 16. Fam. 21. Sum totos dies cum eo, noctisque sæpenumero partem. Cic. de Senect. 1. Sæpenumero mirari soleo, &c.
Sæpiusnumero. Gell. 3. 16. pr. Gigni hominem septimo rarenter, nunquam octavo, sæpe nono, sæpiusnumero decimo mense Ita Mss.

SÆPINUM, Σάπινον. Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Urbs Samnii. Hodie *Supino*.

SÆTABIS, [Σάπεσις] Urbs ad Sucronem fluvium apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Augusta Valeria alio nomine dicta, Sectanis olim, nunc *Xativa*.

SÆVIO, SÆVITIA. V. post SÆVUS.

SÆVUS, a, um. Adj. [χαλεπὸς, δεινὸς] Significationes varias recipit, proprie tamen tribuitur iratis.
Sævus, [ἐχθρὸς] Inimicus. Virg. 1. Æn. 8.
— sævæ memorem Junonis ob iram.

Sævus, [κραταιός] Fortis. Virg. 1. Æn. 105.
Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector.
Manibus sævum esse. Tibull lib. 1. 10. 67.
Sed manibus qui sævus erit, scutumque, sudemque
Is gerat.
Sævus alicui, Iratus. Virg. 1. Æn. 462.
— & sævum ambobus Achillem.
Sævus, Magnus. Virg. 12. Æn. 107.
— maternis sævus in armis.
Sævus, Potens. Virg. 1. Æn. 142.
Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem,
Sed mihi sorte datum.
Sævus, Durus, crudelis. Virg. 5. Æn. 270.
Quum sævo e scopulo multa vix arte revulsus. Ter. Adel. 5. 4. 12.
Ergo ille agrestis, sævus, tristis, parcus truculentus, tenax. Ex Nonio 4. 413 hæc omnia. [Subtilius, quam verius distantia notata. Gloss. Lat. Græc. Sævus, Χαλεπός, & Græc. Lat. Χαλεπὸς, Sevus, Severus, Acerbus, Durus, Atrox. A Scævus deducit Voss.
Adulationes sævæ. Tacit. 4. Ann. 20. Nam pleraque ab sævis adulationibus aliorum, in melius flexit. De Lepido.
Amor sævus. Virg. 8. Ecl. 47.
Amore sævo saucia Medea. Cic. pro Cœl. 18.
Armis sævis cominus certare. Virg. 12. Æn. 890.
Belluæ sævæ. Hor. 1. Carm. 12. 22.
Belli sævi certamina. Lucret. lib. 1. 476.
Cædes sæva. Ovid. 1. Met. 161.
Catenæ sævæ. Hor. 3. Carm. 11. 45.
Dolor sævus. Sil. lib. 13. 234.
Dolores sævi animo exciderant. Virg. 1. Æn. 29.
Facies sæva ac deformis. Tacit. lib. 3. Hist. 83.
Faces sævæ. Virg. 4. Æn. 566.
Feræ sævæ. Ovid. 7. Met. 387.
Gelu sævum. Valer. 1. Argon. 512.
Gens sæva. Cic. 2. Tusc. 20.
Horror sævus. Virg. 2. Æn. 556.
Hiems sæva. Valer. 7. Argon. 52.
Jocus sævus. Hor. 1. Carm. 33. 12. Idem 2. Epist. 1. 148. Jocus scil. Deus.
Ira sæva. Ovid. 1. Met. 453.
Lea sæva. Ovid. 4. Met. 102.
Militia sæva. Hor. 1. Epist. 18. 55.
Necessitas sæva. Hor. 1. Carm. 35. 17.
Noverca sæva. V. NOVERCA.
Odor vini sævus. V. ODOR.
Paupertas sæva. Hor. 1. Carm. 12. 43.
Rabies ventorum sæva. Ovid. 5. Met. 6.
Scopulo e sævo revulsus. Virg. 5. Æn. 270.
Tempestates sævæ. Tacit. in vita Agric. 22.
Turbines sævi. Cic. 3. de Orat. 155.
Venenum sævum. Virg. 12. Æn. 857.
Ventus sævus. Cic. 5. Att. 12. A. d. VIII Iduum ab Ceo jucunde inde ad Gyarum sævo vento, non adverso.
Verbera sæva. Virg. 3. Georg. 252.
Verba sæva. Hor. Epod. 12. 13.
Vox sæva. Cic. 2. de Divin. 115.
Unde superstitiosa primum sæva evasit vox fera. [Obscurus locus. An Sæcla evasit?
Sævum, Adverbialiter. ut, Cui sævum arridens, Sil. 1. 398. Sævum fremere, Claud. de Rapt. Proserp. 1. 285. & 2. 242.
Compar. Juvencis indomitis sævior. Ovid. 13. Met. 798.
Pestis nulla sævior. Virg. 3. Æn. 214.
Superl. Centaurorum sævorum sævissimus Eurytus. Ovid. 12. Met. 219.
Sævissimus quam qui unquam. Liv. 34. 32. pr. Et tyranno, quam qui unquam, sævissimo & violentissimo in suos?
Juno sævissima. Virg. 2. Æn. 612.
Jussa sævissima matris ferre. Valer. 3. Argon. 47.
SÆVE, Adv. [χαλεπῶς. Gl. G. L.] Suet. Tiber. cap. 59. Multa sæve & atrociter factitavit.
Compar. Aut sævius, aut lenius, agendo. Columel. 11. 1.
Superl. Quædam loca æstate sævissime candent. Idem 1. 4.
SÆVITER, Aliud Adv. Plaut. Pseud. 5. 2. 3.
Num mea gratia pertimescit? magis cogito, sæviter, blanditerne alloquar.
Nimium sæviter. V. NIMIS.
SÆVITIA, æ. f. [ἡ ὠμότης] Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17. Proxima inculta sævitia gentium. Idem lib. 18. cap. 31. Hoc non tam sæpe proventu nimio evenit, quam sævitia insidiantium caritati civili. Tibull. lib. 1. 6. 3 Quid tibi sævitiæ mecum est?
Clementia & Sævitia, contraria. Cic. in Partit. 11. Quas res sibi proponet in istis tribus generibus orator? C. P. Delectationem in exornatione: in judicio, aut sævitiam, aut clementiam.
Intestabilis sævitia, sed obtectis libidinibus. Tacit. 6. Ann. 51.
Intolerabilis sævitia. V. INTOLERABILIS.
Nefandæ sævitiæ mos, parcere morti pereuntis. i. e. Crudele est hominem ita cruciare, ut non statim moriatur, sed efficere ut elanguecat, quo sint cruciatus graviores. Lucan. lib. 2. 180.
Adhibere sævitiam in aliquem. V. ADHIBEO.
Afflictat sævitia. Tacit. 13. Ann. 30. Italiam luxuria, sævitiaque afflictavisset.
Demere aliquid sævitiæ. Catull. ad Juventium 96. 6.
Da breve sævitiæ spatium, pelagique, tuæque. Ovid. 7. Epist. 73.
Glisci sævitia. Tacit. 6. Ann. 19. Quantumque sævitia glisceret, miseratio arcebatur.
Relinquere sævitiam. Ovid. 6. Met. 688.
Trahere aliquid ad sævitiam. Tacit. 3. Ann. 22. Exemit etiam Drusum Consulem designatum dicendæ primo loco sententiæ quod alii civile rebantur, ne ceteris assentiendi necessitas fieret: quidam ad sævitiam trahebant.
SÆVITIES, ēi. f. Idem. Tacit. 11. Ann. 10. Per sævitiem & luxum adegit Parthos.
SÆVĬTAS, ātis. f. Idem quod Sævitia. Firmicus lib. 5. cap. 5. Semper ad arma parati, unde alios sua fortitudine aut sævitate deterreant. Apul. Met. 9 En rei sævitatem. Scævitatem Elmenh. p. 221.
SÆVITŪDO, ĭnis. f. Plaut. apud Non. 2. 796. Mole sævitudo mala fit pejor.
SÆVĬDĬCUS, a, um. Adj Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Ne te iratus suis sævidicis dictis protelet. Al. Sævidictis, aut Sævis dictis.
SÆVIO, īvi, vel ii, ītum, [μαίνομαι, χαλεπαίνω] īre. Crudeliter in aliquem agere, aut Vehementius irasci. Virg. 6. Æn. 544.
— ne sævi, magna sacerdos. Liv. 28. 34. extr. Ceterum se neque arma iis adempturum, neque se in obsides innoxios, sed in ipsos, si defecerint, sæviturum. Idem 3. 45. Sævite in tergum, & in cervices nostras, pudicitia saltem in tuto sit.
Graviter sævire. Virg. 4. Georg 456.
Flagellis sævire. Juven. 10. Sat. 180.
Rabie saneque sævit. Ovid. 11. Met. 369.
Accipiter in aves omnes sævit. Ovid. 11. Met. 345.
Amor resurgens sævit. Virg. 4. Æn. 532.
Dolor sævit in erepto amore. Propert. lib. 2. 8. 36.
Ira sævit in illum. Ovid. 14. Met. 193.
— ô si quis referat mihi casus Ulyssem,
Aut aliquem ex sociis, in quem mea sæviat ira.
Quo fortuna magis sævit, magis ipse resistis. Ovid. 2. de Pont. 3. 51.
Latratus canum sævit in auras. Virg. 5. Æn. 257.
Sævitur. Impers. Liv. 7. 19. pr. In Tarquiniensis acerbe sævitum, multis mortalibus in acie cæsis. conf. 28. 19. pr.

S A G

SĀGA, æ. f. [ἡ φαρμακὶς, ἡ φαρμακεύτρια, ἡ ἐπῳδὸς] Mulier prudens, versuta, quæ multa scire vult, inquit Cic. 1. de Divin. 65. Item Perita sacrorum, & divina. Acron, Saga dicta est Incantatrix & malefica, quod satis agat: & ea est quæ carminibus & herbis mala hominibus dicebatur vel arcessere, vel pellere. Hor. 1. Carm. 27. 21.
Quæ saga, quis te solvere Thessalis
Magus venenis, quis poterit deus? Columel. lib. 11. cap. 1. Sacrificia, nisi ex præcepto domini, facere nesciat, aruspicem sagamque sua sponte non noverit: quæ utraque genera, vana superstitione rudes animos infestant.
Rapacis sagæ præcepta. Tibull. lib. 1. 5. 59.
Thessala saga. Propert. lib. 3. 24. 10.
Saga est etiam, virorum Indagatrix ad libidinem, ut interpretatur Nonius 1. 86.
Saga, Vestis. V. SAGUM.
SAGÆ, [Σάκαι] Iidem qui Sacæ antea dicti, Auctor Pomponius Mela lib. 3. cap. 5. & 6.
SĀGĂNA, æ. f. Priscian. 4. Sagana & Saga idem significant.
Item celebris Venefica apud Hor. Epod. 5. 25. [Non videtur proprium.
SAGAPĒNUM, i. n. [σαγάπηνον, ἡ σαγαπηνὸν] Succus est herbæ ferulaceæ, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fulvo forinsecus colore, & intus albo, nescio quid inter laser & galbanum redolens, gustu acri. Auctor Dioscorides lib. 3. cap. 95. Officinæ interpolato vocabulo Serapinum appellant. Sagapeni meminit Plin. lib. 20. cap. 18. & alibi. Dicitur & Sacopenium. V. & Suid.
SAGARIA, SAGARIUS. V. SAGUM.
SAGĀRIUS, sive SAGARIS, [Σαγάριος Steph. & Suid.] Fluvius Phrygiæ, teste Herodoto lib. 3. Livius autem in octavo de bello Macedonico fluvium esse dixit Gallogræciæ, qui per Phrygiam defluens; & ad Berecynthum pertingens, in Propontidem tandem influit. Emendati codd. Livii sic habent, lib. 38. cap. 18. Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, miscetur ad Bithyniam Tymbri fluvio: Inde major jam, geminatis aquis, per Bithyniam fertur, & in Propontidem sese effundit, non tamen tam magnitudine memorabilis, quam quod piscium accolis ingentem vim præbet. Strabo lib. 12. Sangarius fontes habet apud Sangiam vicum. Distat a Pesinunte CL. stad. & magnam Phrygiæ Epicteti ac Bithyniæ partem percurrit, ut ab urbe Nicomedia paulo pluribus quam CCC. stad. absit, ubi Gallus amnis in eum influit, &c. Homerus apud eundem Strabonem lib. 13.
Ὅς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἐπὶ Σαγγαρείοιο, id est,
Sangarium Phrygiæ campos habitantis ad amnem. Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem, Sagaris fluvius ex inclytis. Oritur in Phrygia, accipit vastos amnes, inter quos Tembrogium & Gallum. Idem Sangarius a plerisque dictus. V. & Solinum cap. 55. pr. Ovid. 4. de Pont. 10. 47.
Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque, Hypanisque, Cratesque
Influit, & crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc fluvium & Sagarim dici & Sangarium. [Et Sagarum & Sangarum appellant alii. V. Burm. ad Ovid. & infra SANGARIUS.
SAGATUS, V. SAGUM.
SAGACITAS, SAGACITER, SAGAX, V. SAGIO.
SĂGĒNA, æ. f. [σαγήνη] Genus retis piscatorii. Gloss. Græc. Lat. Σαγήνη, Verriculum., & Lat. Græc. Verriculum, Σαγήνη. conf. Suid. Manilius lib. 5. 678.
Excipitur vasta circumvallata sagena.
SĂGĪNA, æ. f. [σιτέα, ἡ σίτδοσις Gl. G. L.] Cibus quo animalia pinguia efficiuntur. Plin. lib. 9. cap. 56. Saginam cochlearum commentatus est sapa & farre, aliisque generibus. Columel. lib. 8. cap. 14. Est facilis harum avium sagina. [Gloss. Lat. Gr. Sagina, παραστολήρωμα.
Immunda sagina. Propert. lib. 4 8. 25.
Qui dabit immundæ venalia fata saginæ. Al. Farta.
Sagina, Nepotatus. Juven. 4. Sat. 67.
— genialis agatur
Iste dies, propera stomachum laxare saginis. Plaut. Mil. 3. 2. 31.
Postules sagina ejicere cellaria.
Cedere saginam. Plaut. Most 1. 1. 62.
Quomodo occœpistis, hibite, pergræcamini,
Este, effercite vos, saginam cædite. Scriver, Tendite. V. Salmas. not. Ibid. 1. 3. 79. — dies noctesque estur,
Bibitur, neque quisquam parcimoniam adhibet. sagina plane est.
Sagina, Largitio. Cic. pro Flacc. 17. Qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat. De Mithridate. V. loc.

Sagina, [τὸ λίπος, τὸ πῖος] Pinguedo ſupervacua, arte, non natura adaucta, per totum corpus diſperſa. Juſtinus lib.21.2.pr.Sublatis deinde æmulis in ſegnitiem lapſus, ſaginam corporis ex nimia luxuria, oculorumque valetudinem contraxit.
Conjicere ſe in ſaginam. V. CONJICIO.
Sagina dicendi, Ubertas. Quintil. lib. 10. cap. 5. Forenſibus certaminibus exercitatos, & quaſi militantes reficit ac reparat hæc velut ſagina dicendi.
Inanis ſagina. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sagina, Onus jumenti. Gloſſ. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. [Hæc videtur propria vocis ſignificatio, ceteræ translatæ. V. in ſeq. dict.
SAGĪNO, [σιτόω Gl. Gr. L.] āre. Pinguefacere. Columel. lib. 6. cap. 37. Ea herba viridis, nec tarde tamen arida, fœni vice ſaginat jumenta, verum modice danda, ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus. Ibid. cap. 27. Ordeo faginandus equus. Ibid. Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admiſſarium ſaginare, ut hac ſagina hilaris plurimis feminis ſufficiat. Varro 3. de R. R. cap. 3. Et nata nutricare, ſaginareque in macellum ut perveniant.
Saginat aſinum, Σάσει ὄνον. Saginatus, Σεσαγμένος Gloſſ. Lat. Græc. [Eſt autem Σάτω, Onus, vel Clitellas impono. V. Henr. Steph. Theſ. Gr. Voſſ. legit Sagmat, & Sagmatus. Sed parum ſibi conſtat, quum τὸ Sagina a Σάτω, Onero deducat, de ceteris, quaſi ab eadem radice non ſint, neget. Suidas etiam Σάγη pro Sagmate dici docet, Σάγη, τὸ τῶν ὄνων ἐπίθεμα. Sed & Telum notare in Σάγμα docet. Gloſſ. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. Σαγματοποιός, Saginarius. An potius Sagma & Sagmarius ſcribendum? conf. ſeqq. dict.
Saginare exquiſitis epulis. Plin. lib. 9. cap. 35.
Saginari ſanguine civium. Cic. pro Sext. 78.
Saginare plebem populares ſuos ut jugularentur. Liv. 6. 17. pr.
SAGINĀTUS, a, um. Partic. [ὁ σιτούμενος] ut, Porcus ſaginatus. Propert. lib. 4. 1. 23.
SAGINATIO, ōnis. f. [λιπασμὸς, πασμὸς] Plin. lib. 8. cap. 51. Pinguescunt ſexaginta diebus, ſed magis tridui inedia ſaginationem orſa.
SAGINATOR, ōris. m. Gloſſ. Græc. Lat. Σιτευτὴς βοῶν, Saginator.
SAGIMEN, ĭnis. n. Calepinus probat ex Columel. lib. 6. cap. 38. Ne nimio ſagimine ſtrangulentur pecora. Ubi nunc legimus, Ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus.
SAGINĀRIUS, a, um. Adj. Quod ſaginatum eſt. Unde a Servio Mulus ſaginarius, Bos ſaginarius.
SAGINĀRIUM, i. n. [τὸ σιτοδοτήριον] Locus ubi ſaginantur altilia. Varro lib. 3. de R. R. cap. 10. Ad ſaginandum eligunt pullos circiter ſeſquimenſe qui ſunt natu, eos includunt in ſaginario, ibique polentam & pollinem aqua madefacta dant cibum, ita ut perinde ſe faturent.
SAGINARIUS, i. m. Qui ſaginas conficit. [Gloſſ. Græc. Lat. Σαγματοποιός, Saginarius. Miror Voſſ. non hic quoque legere Sagmarius.
SĀGIO, [κριθῶς ὀσφραίνομαι] īre. Acute ſentire. Cic. 1. de Divin. 65. Sagire enim, ſentire acute eſt: ex quo Sagæ anus, quia multa ſcire volunt, & Sagaces dicti canes. Is igitur qui ante ſagit, quam oblata res eſt, dicitur Præſagire, id eſt futura ante ſentire. Hæc Cic. conf. Priſcian. 4. & Voſſ. Etym. [Quantitas tamen diſcrepat.
SĀGAX, ācis. Adj. [ἰχνεύων, ἀγχίνους, παιδεραστὴς, πολυγνωστικὸς Gl. L. G.] Acutus, ſolers. Feſtus, Sagaces appellantur, multi ac ſolertis acuminis. Martial. lib. 12. 87.
Excogitavit homo ſagax & aſtutus. Cic. 6. Att. 3. Quæſtorem nemo dignum putat: etenim eſt levis, libidinoſus, ſagax. Al. Tagax. An Fugax?
Mens ſagax. Cic. 2. de Finib. 45. Homines enim, etſi multis aliis, tamen hoc uno a beſtiis plurimum differunt, quod rationem habeant a natura datam, mentemque & acrem & vigentem, celerrimeque multa ſimul agitantem, & ut ita dicam, ſagacem, quæ & cauſas rerum, & conſequutiones videat.
Sagax ad. Cic. 10. Fam. 23. Sed certe nimia ejus indulgentia in Lepidum, ad hæc pericula perſpicienda fecit eum minus ſagacem. Cic. in Catil. 1. 19. Quem tu videlicet & ad cuſtodiendum te diligentiſſimum, & ad ſuſpicandum ſagaciſſimum, & ad vindicandum fortiſſimum fore putaſti.
Acies oculorum ſagax. V. ACIES.
Animus ſagax. Lucret. lib. 1. 403.
Curæ ſagaces. Hor. 4. Carm. 4. 75.
Cura ſagaci aliquid videre. Cic. 1. de Divin. 22.
Mens ſagax. Lucret. lib. 1. 1021. conf. ſupra.
Naris ſagax. Lucan. lib. 7. 829.
Palatum ſagax in guſtu. Plin. lib. 8. cap. 37. de moribus, Quorum palatum in guſtu ſagaciſſimum, auctores quonam modo intellexerint, miror.
Ratione ſagaci videndum eſt. Lucret. lib. 1. 131.
Naturæ rerum ſagaciſſimus, Peritiſſimus. Columel. lib. 1. cap. 1. Nam qui ſe in hac ſcientia perfectum volet profiteri, ſit oportet rerum naturæ ſagaciſſimus, declinationum mundi non ignarus.
Naſum ſagax, apud Plaut. in Curc. 1. 2. 17.
Canem eſſe hanc quidem magis par fuit: ſagax
Naſum habet. [Niſi poſt Sagax diſtinguas, ut Naſum habet, ſit exegeſis ejus vocis. V. Martial. 1. 42. 18.
Sagaces canes dicuntur, auctore Feſto, Qui ferarum cubilia præſentiunt. V. SAGIO.
Catulo ſagaci ſectari leporem. Ovid. Rem. Amor. 201.
Anſer ſagacior canibus. Ovid. 11. Met. 599.
Superl. Sagaciſſimus, Ἀγχίνους, φρονιμώτατος. Gloſſ. Lat. Græc. V. ſupra.
SAGACĬTER, Adv. [ἀγχίνους] Perſpecte, prudenter, callide. Cic. 1. de Orat. 123. Acuto homine nobis opus eſt, & natura uſuque callido, qui ſagaciter perveſtiget, quid ſui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo perſuadere velit, cogitent, ſentiant, opinentur, exſpectent. Columel. lib. 7. cap. 12. Satisque pulchre ſunguntur officio, ſi & advenienrem ſagaciter adoriuntur, & latratu conterrent. Liv. 27. 28. pr. Ibi duo duces ſagaciter moti ſunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem.
Compar. Odorari ſagacius. Hor. Epod. 12. 4. Cic. 6. Att. 4.
Superl. Sagaciſſime odorari. Cic. 2. de Orat. 186. Omni mente in ea cogitatione curaque verſor, ut odorer, quam ſagaciſſime poſſim, quid ſentiant, quid exiſtiment, quid exſpectent, quid velint.
SAGĀCĬTAS, ātis. f. [ἡ εὐαισθησία] Calliditas. Cic. 6. Verr. 29. Tuam tantam fuiſſe ſagacitatem, ut eas per illum ipſum inſpiceres, ubi erant depoſitæ, &c. Idem 3. Verr. 105. Utrum admonitus, an tentatus, an (qua eſt iſte ſagacitate in his rebus) ſine duce ullo, ſine indice pervenerit ad hanc improbitatem, neſcio.
Narium ſagacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
Sagacitas etiam ſenſuum corporis. Sen. Epiſt. 96.
Vigili ſagacitate occulta facinora perquirere. Firmic. lib. 5. cap. 5.
SĀGITTA, æ. f. [βέλος, ἡ βέλα Gl. L. Gr.] Jaculi genus, quod arcu emittitur. Dicta Sagitta, quod ſatis longe agatur. Vel a Satis & Ictus: ad longum enim ſpatium profert ictum ſuum. Vel quod Sagax ſit ictus ejus. V. Voſſ. Etym.
Aculeus ſagittæ. V. ACULEUS.
Acuta ſagitta. V. ACUO.
Hamatæ. Ovid. 3. Triſt. 10. 63.
Infeſtæ. Juven. 15. Sat. 74.
Leves. Virg. 5. Æn. 68.
Miſſiles. Hor. 3. Carm. 6. 16.
Pennigeræ. Sil. lib. 8. 375.
Sceleratæ. Ovid. 1. de Arte Am. 199.
Volucris ſagitta. Sil. lib. 7. 646.
Acuere ſagittas. V. ACUO.
Aptare nervo ſagittas. Virg. 10. Æn. 131.
Armatus ſagittis ac face Cupido. Quintil. lib. 2. cap. 4. Et quid ita crederetur Cupido puer, ac volucer, & ſagittis ac face armatus?
Aſperare ſagittas oſſibus. Tacit. de Germ. 46. Sola in ſagittis ſpes, quas inopia ferri oſſibus aſperant.
Configere ſagittis. V. CONFIGO.
Celeres ſagittas corripere. Virg. 1. Æn. 191.
Depromere ſagittam pharetra. Virg. 11. Æn. 858.
Diverberat auras ſagitta. Virg. 5. Æn. 503.
Primaque per cælum nervo ſtridente ſagitta
Hyrtacidæ juvenis volucres diverberat auras.
Emittere ſagittas arcu. V. EMITTO.
Expellere ſagittas arcu. V. ARCUS.
Ire in aliquem ſagittis. Stat. 3. Silv. 5. 4.
Non metuo ne læſa fides, aut pectore in iſto
Alter amor, nullis in te datur ire ſagittis.
Imbuit ſagittas Phœbi primus draco. i. e. Tinxit cruore ſuo. Sen. Herc. fur. 6.
Imponere ſagittam nervo. Ovid. 8. Met. 380.
Impellere. Virg. 12. Æn. 856.
Non ſecus ac nervo per nubem impulſa ſagitta.
Infigere ſagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.
Pendebant ſagittæ ab humero. Cic. 6. Verr. 74.
Promere celeres ſagittas. Hor. 3. Carm. 20. 9.
Volans ſagitta. Ovid. 3. Triſt. 10. 55.
Uti nudis ſagittis ad bella. Ovid. Rem. Amor. 25.
Sagitta, Signum cæleſte. Plin. lib. 18. cap. 26. Pridie Nonas Januarii Cæſaris Delphinus matutino exoritur, & poſtero die Fidicula, quo Ægypto Sagitta veſperi occidit.
Sagittam, inquit Columel. lib. 3. cap. 17. ruſtici vocant Noviſſimam partem ſurculi: ſive quia longius receſſit a matre, & quaſi emicuit atque proſiluit: ſeu quia cacumine attenuata, prædicti teli ſpeciem gerit. Idem lib. 3. cap. 10. Nam ſi ſagittam, id eſt ſuperiorem partem malleoli, vituperandam cenſebant, quum eſſet eadem pars ſurculi frugiferi: quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, ſi eſt ſterile improbatum ab his ratio ipſa declarat? Sic Plin. lib. 17. cap. 21. pr.
Sagitta, Herba. Plin. lib. 21. cap. 17. extr. Item piſtanam dicit a Græcis vocari, quam inter ulvas ſagittam appellamus.
SAGITTŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 254. Elmenh. Pinnulis & ſagittulis.
SAGITTĀRIUS, a, um. Adj. [ὁ πρὸς τὸ βέλος ποιούμενος ἐπιτήδειος] Quod ad ſagittam pertinet, ſive idoneum eſt ut ex eo fiant ſagittæ. Plin. lib. 16. cap. 36. Suum genus ſagittario calamo.
SAGITTARIUS, i. m. [τοξότης Gl. L. G. & G. L.] Qui ſagittas emittit, Artis ſagittandi peritus. Cic. 5. Att. 20. Magna tormentorum copia, multis ſagittariis, magno labore, apparatu, multis ſauciis noſtris, incolumi exercitu negotium confecimus. Idem 15. Fam. 4. Uſuſque multis tormentis, multis ſagittariis, magno labore meo, ſine ulla moleſtia ſumptuve ſociorum, ſeptimo & quinquageſimo die rem confeci.
Translate. Idem pro Sext. 133. Neque putavi, quum omnibus machinis ac tormentis, vi, exercitu, copiis oppugnarer, de uno ſagittario me queri convenire.
Sagittarius, Signum cæleſte. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum ſit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.
Sagittarius, Numiſma erat Perſicum, a notæ genere ita nuncupatum. Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, auctore Plutarcho in Apophthegmatis Lacon. p. 211. ed. Francf. Ex quo celebre manavit Ageſilai dictum, ſe ex Aſia pulſum triginta millibus ſagittariorum, quum Perſarum rex, ea nummorum ſumma corruptis per Timocratem Athenienſibus, effeciſſet ut is de provincia decederet. conf. eund. in Ageſ. p. 604. & in Arat. p. 1021.
SAGITTĪFER, Adj. [βελοφόρος] Qui fert ſagittas: ut Geloni ſagittiferi. Virg. 8. Æn. 725.
Pecus ſagittifera. Claud. de Hiſtrice, 48.
Pharetræ ſagittiferæ. Stat. 1. Achill. 416. & Ovid. 1. Met. 468.
SAGITTĪPŌTENS, [βελοκράτης] Cic. in Arato v. 311.
Menſe ſagittipotens ſolis quum ſuſtinet orbem.
SAGITTO, [τοξεύω Gl. Gr. L.] āre. Sagittas emittere. Curt. 7. 5. 42. Sagittandi celebris uſus. conf. Juſtin. 41. 2. 5. Voſſ. de Vit. Serm. 1. 23. & 4. 23.
SAGITTĀTUS, a, um Partic. Cæl. Aurel. Tard. 2. 12. Quidam in bello ſagittatus. Plaut. Trin. 2. 1. 16.
Quam extemplo ſaviis ſagittatis percuſſus eſt. [Hic videtur Adj. non Partic. τὸ Sagittatis. i. e. Sagittis inſtructis.
SAGITTATOR, ōris, m. Pontanus de bello Neapol. 519. Sagittatorem petiiſſe. Id eſt eum, qui ſagittam emiſiſſet. H. St.
SAGMA, æ. f. vel SAGMA, ātis. n. [σάγμα] Sella, quam vulgus *baſtum* vocat, ſuper qua componuntur ſarcinæ: vel inſtratum, quo mollior fiat ſeſſio. Sed & pro Sarcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib. 11. cap. 47. V. in SAGINA & derivatis ab eodem. conf. Polluc. lib. 10. c. 161. & 142. & 7. 157.
SAGMARIUS, a, um. Adj. Sarcinarius: ut, Equus ſagmarius, qui onera portat. V. Salmaſ. ad Vopiſc. Aurel. cap. 7. Voſſ. Etymol. & paulo ſupra in

in SAGINATUS. Suid. Σαγμάρια, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον τάλδον, τὸ βαστάζοντα τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὴν μετακομιδὴν τῶν ὑπιστιδείων.

SAGMEN, ĭnis. n. [ὁ σφεστρεὼν] quasi Segmen; Herba vulgaris ubique sponte sua crescens, de qua sic Festus, Sagmina vocantur verbenæ, id est herbæ puræ, quia ea loco sancto arcebantur à Consule, Prætoreve, legatis proficiscentibus ad fœdus faciendum, bellumque indicendum. Vel a Sanciendo, id est confirmando. Nævius, Jus sacratum Jovis jurandum sagmine. Et alibi, teste Paulo, Scapos atque verbenas sagmine sumpserint. Liv. 1. 24. Jubesne me, rex, cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire? Jubente rege: Sagmina, inquit, te, rex, pasco. Rex ait, Puram tollito. Fecialis ex arce graminis herbam puram attulit: ita postea regem interrogavit: Rex, facisne me tu regium nuntium, Populique Rom. Quiritium, vasa, comitesque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, Populique Rom. Quiritium fiat, facio. Hactenus Livius. V. Idem 30. 43. Plin. lib. 22. cap. 2. Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est Gramen ex arce cum sua terra evulsum. Marcianus in l. Sanctum. D. de divisione rerum Sanctum est, quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Sanctum autem dictum est a sagminibus. Sunt enim Sagmina quædam Herbæ, quas legati populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. conf. SANCTUS.

SAGOCHLAMYS, V. SAGUM.

SAGRA, æ, f. [Σάγρας Strab.] Fluvius est in ora magnæ Græciæ in Italia. Auctor Plin. lib. 3. cap. 10. de Locris & Italiæ fronte. Hujus meminit & Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Quum ad fluvium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio devicissent. Ibid. 3. 13. De Sagra Græcorum est vulgare proverbium, qui, quæ affirmant, certiora esse dicunt, quam illa quæ apud Sagram.

SAGULATUS, SAGULUM, V. SAGUM.

SĂGUM, i. n. [τὸ σάγον] Vestimentum apertum & infibulatum, quodque reliquis vestimentis superindueretur. Sil. 17. 531.

— humeris imponit honorem
Fulgentis saguli.

Sinistras sagis involvunt. Cæs. de Bell. Civil. 1. 75.

Sagum fuit Index belli, ut Toga pacis, quam tamen Consulares non gestabant: id quod ostendit Cic. 8. Philipp. 32. Equidem, Patres Conscripti, quanquam hoc honore usi togati esse solent, quum est in sagis civitas: statui tamen a vobis, ceterisque civibus in tanta atrocitate temporis, tantaque perturbatione Reip. non differre vestitu. Non ita nos gerimus hoc bello Consulares, ut æquo animo pop. Rom. visurus sit nostri honoris insignia. Budæus. [Magno exorto bello populus universus nempe, pusitis togis, saga sumebat, nec ante ad pristinum habitum revertebatur, quam belli periculum depulsum esset. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 3. 3. & 7.

Sagum autem Militare ac bellicum gestamen fuisse, cum ex Nonio 14. 10. tum ex Tranquilli verbis in Augusto, cap. 26. intelligimus, Consulatum (inquit) vicesimo ætatis anno invasit: admotis hostiliter ad Urbem legionibus, missisque, qui sibi nomine exercitus deposcerent. Quum quidem, cunctante Senatu, Cornelius Centurio, princeps legationis, rejecto sagulo, ostendens gladii capulum, non dubitasset in curia dicere, Hic faciet, si non feceritis vos. Capitolinus in M. Antonino Philosopho cap. 27. Per Brundusium veniens in Italiam, togam & ipse sumpsit, & milites togatos esse jussit, nec unquam fuerunt sagati sub eo milites. Hæc Budæus.

Ad saga ire, & redire ad togas. Cic. 14. Philipp. 2.

Lugubre sagum mutare Punico. Hor. Epod, 9. 28.

Sumere sagum. Cic. 7. Verr. 93. Tum iste excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide, sagum sumit.

Sagum, est etiam Vestis stragulæ genus, non dissimilis cilicio. Suet. in Oth. cap. 2. Ferebatur & vagari noctibus solitus, & invalidum quemque obviorum, vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime jactare. Plin. lib. 16. cap. ult. ad finem, de visco loquens, Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce demetit, candido id excipitur sago. Ceterum quod Tranquillus, In sublime sago jactare, dicit, vulgo *ternare* dicunt, i. e. Sago excutere sursum versus. Hæc Budæus. Cic. 7. Fam. 10. Valde metuo ne frigeas in hibernis: quamobrem camino luculento utendum censeo. Idem Mucio & Manilio placebat, præsertim qui sagis non abundares: quanquam vos nunc istic satis calere audio. Columel. lib. 1. cap. 8. Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel sagis cucullis. [Videtur tamen omnibus his locis de veste eadem exponendum, quæ non foliis a militibus gestabatur. conf. CUCULLUS.

SAGA, æ. f. Vestimenti idem genus. Cato de R. R. cap. 59. Quoties cuique tunicam aut sagam dabis, prius veterem accipito, unde centones fiant. [Nisi Sagum Cato reliquit.

SAGUS, i. m. [Σάγος Gl. G. L.] Idem. Ennius apud Non. 3. 201.

— tergum sagus pinguis opertat.

SAGŬLUM, i. n. dimin. [σάγιον] Brevius sagum. Virg. 8. Æn. 660.

Virgatis lucent sagulis. Cæs. 5. Bell. Gall. 41. Gladiis cæspites circumcidere, manibus, sagulisque terram exhaurire cogebantur. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. [Gloss. Græc. Lat. Σάγιον, Lodix. Hæc autem est Stragula vestis. Ceterum non videtur esse Diminutivum, nisi quod Sagum, quia contractius erat, eo etiam Sagulum, quasi distaret a Sago, diminutiva voce, dicebatur.

Fulgentis saguli honor. Sil. lib. 17. 531.

— atque humeris imponit honorem
Fulgentis saguli.

Sagulum gregale. Liv. 7. 34. Hæc omnia sagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustravit.

Sagulum Hispanum, apud Liv. 27. 19. extr.

Sagulo militari opertus. Liv. 21. 4. de Annibale, Multi sæpe militari sagulo opertum, humi jacentem, inter custodias, stationesque militum conspexerunt. [Forte hic Lodicula est.

SAGĀTUS, a, um. Adj. [σαγοφόρος] Qui sago indutus est. Suet. in Cæs. cap. 48. Convivatum assidue duobus tricliniis, uno quo sagati, palliative, altero quo togati cum illustrioribus provinciarum discumberent. Martial. lib. 6. 11.

Vis te purpureum, Marce, sagatus amem?

Deinde etas sagati prodeamus. Cic. 14. Philip. 1.

Sagati milites erant ad bella exeuntes, ut Paludati Consules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus. V. supra & Lex. Pitisc.

Galli sagati, bracchatique. Cic. pro Font. 23.

SAGULĀTUS, a, um. Adj. [σάγιον ἐνδεδυμένος] Sagulo indutus. Suet. in Vitell cap 11. Urbem denique ad classicum introiit paludatus, ferroque succinctus, inter signa atque vexilla, sagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

SAGARIUS, a, um. Adj. Ad saga pertinens. ut Ulp. in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat, puta sagariam & lintearam.

Sagaria communio. Ulp. in l. Cum duobus. §. Quidam. D. pro socio, Quidam sagariam communionem inierunt.

Senatus auctoritate sagaria. Sisenn. apud Non. 14. 10.

SAGARIUS, i. m. [σαγοπώλης] Qui saga vendit. Gruter. Inscript. p. 650. n. 2. MERCATOR SAGARIVS.

SAGARIA, æ. f. [σαγοπωλεία] Exercitium vendendi saga: sicut ab Argento, Argentaria.

SAGESTRE, is. n. Lucil. Turnebus 12. 16. sic explicat; Operimentum crassum, ut sagorum erat crassior pannus. V. SEGESTRE.

SAGŎCHLĂMYS, ŭdis. f. [Σαγοχλαμυς] Vestis composita ex Sago Romano, & Chlamyde Græcanica. Treb. Poll. in Claud. cap. 14.

SĂGUNTIA, [Σαγουντία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. & Plin. lib. 3. cap. 3. Hispaniæ urbs. Eidem etiam Saguntia dicta, cap. 1. Seguntia Liv. 34. 19. Nunc *Seguenza*.

SĂGUNTUS, i. m. vel SAGUNTUM, i. n. [Σάγουντος] Hispaniæ civitas ultra Iberum fluvium a Zacynthiis condita. Florus 2. 6. Saguntus vetus Hispaniæ civitas, & opulenta, fideique erga Romanos magnum quidem, sed triste monumentum. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit a Zacynthiis condita, quam Annibal, contra populi Romani fœdera, diruens belli Punici secundi suscitavit incendium. Hactenus ille lib. 3. Hujus urbis situm eleganter describit lib. 1. Silius. v. 270. seq. Meminit cladis Liv. lib. 21. cap. 7. seq. Nunc vulgo dicitur *Morvedre* teste Olivario in Melam.

S A I

SĂII, [Σάϊοι] sunt Populi, qui Thracia relicta, in Samum insulam navigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10. Sunt qui a Saiis, priscis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitant, Samum appellatam esse dicunt. Seu illi sint, qui Sapæi aut Sinti vocabantur, quosque poeta Sintias nuncupat, aut alii. Saiorum quidem meminit Archilochus,

Ἀσπίδι μὲν Σαίων τις ἀείλετο, κ. τ. ἑ.

SĂIS, aĕos, f. [Σαΐς] Civitas est in Ægypto, paulo infra Osiridis asylum. distat a Naucrate Fluvio schœnis duobus. Strabo lib. 17. Plin. 5. 10. extr.

SAĪTES, [Σαΐτης νόμος] Præfectura in Ægypto, hinc dicta, auctore Plin. lib. 5. cap. 9.

SAITÆ, [Σαΐται] Populi in Asia, juxta Susianen, teste Plin. 6. 27. de quibus sic scribit Alexander Alexandrinus lib. 3. cap. 2. Genial. dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra septa templi sepelire assuetum erat, hoc sepulturæ genus optimum pietatis ultimum officium æstimantes.

S A L

SĂL, sălis. m. & n. conf. Non. 3. 197. & Priscian. 5. 1. extr. fol. 46. Aldi. [ἅλς] Quo in condendis cibis utimur. Dictio Græca, ὁ ἅλς, metathesi litterarum. [Non est Metathesis, sed mutatio spir. asp. in s, & apocope. Mascul. Cato l. c. Ex sale, qui apud Carthiginienses fit. Salustius in Jugurtha cap. 89. extr. Neque salem, neque alia gulæ irritamenta quærebant. Modius salis. Cic. de Amicit. 69. Verumque est illud, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiæ munus expletum sit.

Concha salis puri. Hor. 1. Serm. 3. 14.

Animam pro sale datam sui ait Chrysippus. Cic. 2. de Nat. Deor. 160.

Sal torridum. Columel. lib. 7. cap. 5.

Sal fossilis. Cels. lib. 6. cap. 13.

Fusile sal. Columel. lib. 6. cap. 33. Al. Fossile rectius.

Flos salis. Plin. lib. 32. cap. 10.

Flumina salis. Plin. lib. 31. cap. 7. Sed & summa fluminum densantur in salem, amne reliquo veluti sub gelu fluente, ut apud Caspias portas, quæ salis flumina appellantur.

Grumus salis. Plin. lib. 33. cap. 4. Torretur & cum salis grumo.

Montes salis nativi. Plin. lib. 32. cap. 7. Sunt & montes nativi salis, ut in Indis Oromenus, in quo lapicidinarum modo cæditur renascens: majusque regum vectigal ex eo est, quam ex auro atque margaritis.

Aspergere salem carnibus, & Sale carnes. V. ASPERGO.

Obruere sale. V. OBRUO.

Sales pl. [ἅλες, ἅλατα. Gl. L. G. & G. L.] pro Condimento ipso. Columel. lib. 7. cap. 8. Aspergitur tritis salibus.

Sal, interdum est Vitium in gemmis. Plin. lib. 37. cap. 2. De myrrhinis.

Sal, aliquando Mare dicitur, [ἡ ἅλς] quia salsum est, & ex cujus aqua sal elicitur. Virg. 1. Æn. 39.

— & spumas salis ære ruebant. Idem 5. Æn. 848.

Mene salis placidi vultum, fluctusque quietos
Ignorare jubes? Idem 3. Æn. 383. & 10. 214.

Tremuli salis adversæ undæ. Catul. Argon. 64.

Vesco sale saxa peresa. Lucret. lib. 1. 327.

Sal, Transiate, pro Sapientia. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam,
Verbis sæpe in se transmovet, qui habet salem,
Qui in te est. Ubi Donatus; Sal neutraliter, Condimentum: masculinum, pro Sapientia. Sed V. supra ex Non. & Prisc.

Sal, [ἀστεϊσμός Gl. L. G.] Urbanitas, jocus, & dicta ad risum vel delectationem composita, tam singulari, quam plurali numero. Catul. de Quintia 84. 4.

Nulla in tam magno est corpore mica salis. h. e. Nihil venustum. Quintil. lib. 6. cap. 3. non recte exponi dicit, Nihil in corpore ejus esse ridiculum. Victorius lib. 12. Variar. lect. cap. 13. Salem apud Catullum interpretatur Venustatem, argutiamque ac leporem: quomodo Græci salsam sua voce, quæ huic respondet, acremque pulchritudinem appellabant, ἁλμυρὸν & δριμὺ καλοῦσιν, intelligentes, non inertem, nec parum aptam ad conciliandos sibi eos qui vidissent: sed contra mistam venustate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam pungit

pungit ac vehementer commovet, ut dapes sale conditæ delectare magis excitareque desiderium cibi consueverunt. Id testatus est Plutarchus in 5. lib. συμποσιακῶν capite extremo. Plin. lib. 31. cap. 7. Ergo hercule vita humanior sine sale nequit degere, adeoque necessarium elementum est, ut transierit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur, omnisque vitæ lepos & summa hilaritas: laborumque requies non alio magis vocabulo constat.

Salis enim satis est, sannionum parum. Cic. 9. Fam. 16. V. SANNA.

Sal dicendi & facetiæ. Cic. 1. Q. frat. 2 §. 2. Quibus quidem in rebus, si apud te plus auctoritas mea, quam tua, sive natura paulo acrior, sive quædam dulcedo iracundiæ, sive dicendi sal, facetiæque valuissent, nihil sane esset quod nos pœniteret.

Sal humanitatis. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur, cum humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.

Sal & lepor, vel facetiæ. Cic. 5. Tusc. 55. C. Cæsaris, in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis, leporis. Idem 1. Off. 135. Sale vero & facetiis Cæsar, Catuli patris frater, vicit omnes.

Sal & venustas. Cic. 1. de Finib. 8. Quem quidem locum cum multa venustate & omni sale, &c.

Facetus sal. Plin. lib. 36. cap. 63.

Versiculi habent salem acleporem. Catul ad Aurelium, 16. 7.

Frequentius plurali numero Sales Martial. lib. 3. 20.

Lepore tinctos Attico sales narrat.

Librorum sales. Propert. lib. 3. 21. 28.

Amari sales. V. AMARUS.

Asperi sales. Claud. 2. in 1. Cons. Stilich. 170.

Liberi sales. Seneca Suasoria prima. Callisthenem occidit Alexander propter intempestive liberos sales.

Periculosi sales. Sen. lib. 1. de Tranquill. vitæ, cap. 4. Quidam urbanitatem nesciunt continere, nec periculosis abstinere salibus.

Protervi sales. Stat. 1. Silv. 6. 6.

Et ridens jocus, & sales protervi.

Vehemens salibus natis intra pomœria, h. e. Urbanis, non rusticis. Juven. 9. Sat. 11.

Urbani sales. Cic. 9. Fam. 15.

Sale, in nominativo etiam dicitur, auctore Prisciano. Ennius lib. 4. Annal.

Cæruleum spumat sale conferta rate pulsum. i. e. Mare.

SALĀRIUS, a, um. Adj. [ἅλς] Quod ad sal pertinet. Plin. lib. 31. cap. 7. Sicut apparet ex nomine Salariæ viæ, quoniam illa sal in Sabinos portari consueverat. Varr. lib. 3. de R. R. cap. 2. 11.

Salaria via Romæ est appellata, quia per eam Sabini sal a mari deferebant. Liv. 7. 9.

Annona salaria. Liv. 29. 37. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt.

SALARIUS, i. m. [ἁλοπώλης] Qui sal, vel salsamenta vendit. Martial. lib. 1. 42.

Quod viles pueri salariorum.

SALARIUM, i. n. dicitur Stipendium, seu Merces, quam quis pro servitio meritus est. [Gloss. Lat. Græc. Salarium, Ὀψώνιον, παροχή, συνήθεια, ἀλαπκόν. Posterius synonymon originem vocis declarat V. hic seqq. Vox Συνήθεια corrupta videtur.

Salarium, a Sale originem habere, vel ipsius vocabuli sono notum est: accedit auctoritas Plinii (31. 7.) verborum non incallidi investigatoris. Nam honoribus, inquit, etiam militiæque interponitur, salariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum erant Annonæ ipsorum: proinde ἀλάριον Græci, sic enim recentiores hoc nomen æmulati sua effinxerunt lingua, interpretantur στιμρέσιον. Vopiscus in Aureliano cap. 9. Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta. Deinde sic scribit, Panes militares numero sedecim, panes militares castrenses quadraginta, vini mensalis sextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcinæ pondo triginta, & quæ sequuntur. E quibus quis non intelligit annonam cuique destinatam & assignatam Salarium dici? Latius tamen patuit hoc vocabulum, significavitque non tantum eorum Annonam, verum etiam Commoda & Stipendium. Plin. 34. 3. pr. Nec pudet tribunorum militarium salariis emere. Quod Juvenalis dicit, 3. Sat. 133.

Alter enim, quantum in legione Tribuni
Accipiunt, donat Calvinæ vel Catienæ. Hæc ex Turnebo.

Salario aliquem sustentare. Suet. Tiber. cap. 46.

Salarium Proconsuli solitum offerri. Tacit. Agric. 42. 5.

Salarium annuum, & Salarium constituere. Scævola in l. ult. D. de act. & obligat.

SALARIĀRIUS, i. m. Cui salarium solvitur. Ulpian. Nisi si salariarius fuit, & hoc convenit, ut sumptus de suo faceret ad hæc itinera. hoc est, de salario. lib. 17. Dig. t. 1. leg. 10. §. 9.

SĂLĪNA, æ. f. [ἁλυκή] Locus ubi fit sal. Frequentius pl. Salinæ [ἁλαί, ἢ ἅλαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. Att. 12. De strue salinarum plane rogo. Idem pro Lege Manil. 16. Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portubus atque custodiis, magno periculo se habere arbitrentur. al. Saltibus. V. Turneb. Adverf. 1. 5.

Salinæ ab ora maritima remotissimæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.

Salis magna vis ex salinis congesta. Cæs. 2. Bell. Civil. 37.

Stagnum salinarum. Hirt. Bell. Afr. 8.

Salinæ pro Salibus & jocis ex ambiguo. Cic. 7. Fam. 32. Quibus in litteris omnia mihi perjucunda fuerunt, præter illud, quod parum diligenter possessio salinarum mearum a te procuratore defenditur. Sic Salinas celebrare. Manil. 5. 682.

SALINĀRIUS, a, um. Adj. Ad salinas spectans. ut Areæ salinariæ apud Vitruv. 8. 3.

SALINĀTOR, ōris. m. Qui rei salariæ operam dat. Arnob. inter artifices numerat lib. 2. Et hinc Livio Salinatori cognomen est inventum. Liv. 29. 37. de M. Livio & C. Claudio Censoribus loquens. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt, sextante sal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendum locaverunt. Id vectigal commentum alterum ex Censoribus satis credebant, populo iratum, quod iniquo judicio quondam damnatus esset: & in pretio salis maxime oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Livio inditum cognomen. Hæc T. Livius. Hunc solo cognomine appellat Cic. in Bruto 73. Ludi juventutis, quos Salinator Senensi prælio voverat. Quo in loco παρόλψις est; quum ludos enim vovit, nondum Salinator dicebatur, ut ex verbis Livii apparet, scribentis eum, quum Censor esset, id est annis tribus post, quam Consul ludos voverat, Salinatorem appellatum fuisse. Prælium autem Senense describit Liv. lib. 27. cap. 46. & seqq.

SĂLĪNUM, i. n. [ἁλοδοχεῖον] Vasculum in quo sal reponitur, tum ad mensæ usum, tum ad sacrificia paratum. In eo enim cum sale diis primitiæ offerebantur. Pers. 3. Sat. 25.

— purum & sine labe salinum. Liv. 26. 36. Ut salinum patellamque deorum causa habere possint.

Exiguum salinum. Stat. 1. Silv. 5. 131.

Regustatum salinum digito terebrare. Pers. 5. Sat. 138.

Salinum ponitur pro quocunque Vase fictili mensæ pauperis. Hor. 2. Carm. 16. 13.

Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum. [Si splendet, argenteum sane, non fictile salinum intelligitur. Indicat pro omni argento mensæ, unicum salinum pauperi sufficere.

Uterque patellam Deorum & salinum habuit. Val. Max. 4. 4.

Salinum in mensa pro Aquali solitum esse poni ait (Cincius) cum patella, quia nihil aliud sit sal, quam aqua. Salinum cum sale in mensa ponere sigulis religioni habetur, quod quondam in Esquilina regione sigulo, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proxime eam convivatus, super modum potus, somno esset oppressus cum convivis suis, præteriens quidam petulans, ostio patente, ex mensa salinum conjecit in fornacem, atque ita, incendio excitato, sigulus cum suis concrematus est. Hæc Festus.

SĂLILLUM, i. n. Dimin. Plaut. Trin. 2. 4. 91.

— verum nos homunculi,
Salillum animæ qui cum extemplo amisimus, &c.

Purior salillo. Catull. ad Furium, 23. 19.

SALMĂCĬDUS, a, um. Adj. [ἁλμυρός] Gloss. Lat. Græc. Ibid. Salmacidum, ἁλμυρόν. Et Salmacia aqua, ἁλμυρὸν ὕδωρ. De alia v. notione V. in SALACIA. Salinacida contendit legendum Salmas. Sed receptam lectionem ex Plinio Valeriano asserit Turneb. Adverf. 28. 37. Nec aliter in Plinii codicibus lib. 31. cap. 3. V. in SALMACIS.

SALĬFŎDĪNA, æ. f. Vitruv. 8. 3. Per salifodinas percurrentes fontes & lacus.

SALNITRUM, vel SALŎNITRUM, i. n. Plin. 31. 10. Salnitrum sulphuri concoctum vertitur in lapidem. Hard. Sal nitrum, divise.

SALLO, li, sum, [ἁλίζω] ĕre. Idem, quod Salire, & quidem antiquiore usu. V. SALIO. Lucil. Sat. 4.

Sallere murænas, mercem in frigidaria ferre. Sallust. in tertio Histor. Parte consumpta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem usus sallerent. Hæc ex Prisciano lib. 10. extr. q. V.

Pecus occidere & sallere. Varr. de L. L. 4. 22.

SALSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἁλικός, ἁλυκός, ἁλμυρός, ἁλμυρόδης] Quod sale conditum aut aspersum est, sive Quod salis saporem habet. Plaut. Rud. 2. 7. 31. Itaque alvum prodi speravit nobis salsis poculis.

Æquora salsa. Hor. Epod. 16. 34.

Fluctus salsos pectore revomere. Virg. 5. Æn. 182.

Lacrimæ salsæ. Lucret. lib. 1. 126.

Rubigo salsa. Virg. 2. Georg. 220.

Saporis salsi humor. Lucret. lib. 4. 223.

Sudor salsus. Virg. 2. Æn. 273.

Compar. Marina aqua salsior. Plin. 31. 7.

Superl. Mare salsissimum. Plin. 31. 6.

Salsus etiam pro Facetus, a sale qui facetias significat. Cic. 2. Philipp. 42. Salsum omnino hominem. Hinc

Salsum, in consuetudine, pro Ridiculo tantum accipimus, inquit Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 9. Fam. 15. Accedunt non Attici, sed, salsiores quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani sales.

Dictum salsum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

SALSE, Adv. [ἀστείως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde salseque dicuntur. i. e. Acute, & quasi cum quadam reprehensione.

Dicere salse. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Compar. Nihil dicitur salsius. Quintil. ibid.

SALSŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Ammian. 28. 4. Aqua salsula. conf. SALSULÆ. f. l.

SALSIUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Augustin. Confess. 8. 3. Ebriosi salsiuscula comedunt.

SALSŪRA, æ. f. [πείχυμα] Idem quod Salsamentum. Columel. lib. 8. cap. 17. Nulla tamen æque, quam prædictæ salsuræ pabulum, commode dantur, quoniam odorata sunt. Idem frequenter lib. 12. cap. 53. Et Varro de R. R. 2. 4. Corpus suis in salsura fuit. Plaut. Curc. 2. 1. 27.

Nunc dum salsura sat bona est. Idem Stich. 1. 2. 35.

Quia ita meæ animæ salsura evenit.

SALSĬLĀGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Salsilago tota liquida.

SALSŪGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Appellatur in salinis salsugo.

SALSĬTŪDO, ĭnis. f. Plin. 20. 14. Salsitudo corporis. Vitruv. 1. 4. Inconsueta salsitudo.

SALSĒDO, ĭnis. f. [ἁλυκότης] Ipse salis sapor. Onomast. vet. Lat. Gr.

SALSĬPŎTENS, entis. Adj. Plaut. Trin. 4. 1. 1. Salsipotens Neptunus.

SĂLIO, [ἁλίζω] īre. Sale condire. Columel. lib. 12. cap. 53. Cocto sale, nec nimium minuto, sed suspensa mola infracto, diligenter salito. Cels. lib. 2. cap. 18. Item pisces omnes, qui salem non patiuntur, solidive saliuntur.

SALLIŌ, īvi, ītum, īre. veteres dixerunt. Sisenna, Sic meam paludem multi piscium salliendorum causa a navibus semionustis commeant. Ex Prisciano lib. 10. extr. ubi plura V.

SALLĪTUS, a, um. Partic. [ἁλιοθείς] Corn. Severus, (apud Priscian. l. c.) Ad quem salliti pomiliones adferebantur. Sed rectius cum simplici L scribitur.

SALĪTOR, ōris. m. [περιχύτης] Gloss. Lat. Græc.

SALITŪBA, æ. f. [πείχυσις] Condimentum cum sale factum. Columel. lib. 12. cap. 21. Fœnum Græcum, quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post saliturum musti cochlear cumulatum.

SALSO, āre. [περιχύω] Gloss. Græc. Lat. Hinc

SALSĀTIO, ōnis. f. [παλίχευσις] Gloss. Græc. Lat.

SALSĀMEN, ĭnis. n. Arnob. 7. Pulpamenta & salsamina. [Gloss. Lat. Græc. Salamen, παρόψημον. [An Salsamen? Nam in Græc. Lat. Ταρίχιον, Salsamen.

SALSĀMENTUM, i. n. [πάριχος Gl. L. G. & G. L.] Quod sale conditur ad usum diuturnum, ut pisces, & cetera id genus. Ter. Adel. 3. 3. 27.

— salsamenta hæc, Stephanio,
Fac macerentur pulchre. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Præterea salsamenta in eas piscinas emptitia conjiciebat. Sic Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate. Adde Columel. 12. 13. Gell. 2. 7.

SALSAMENTĀRIUS, a, um. Adj. [παριχοπωλικός] Quod ad salsamenta pertinet. Plin. lib. 32. cap. 8. Quin &, testis cadi salsamentarii tusis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Columel. lib. 2. cap. 10. In vasis oleariis, salsamentariisque. Plin. lib. 28. cap. 9. Parotidas admista farina salsamentariæ testæ. Subaud. Sanat.

SALSAMENTARIUS, i. m. [παριχοπώλης G. G. L.] Qui salsamenta vel facit, vel vendit. Auctor ad Herennium. lib. 4. 67. Ut si salsamentarii filio dicas: Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Suet. in Vita Hor. pr. Patre, ut ipse tradit, libertino, & exactionum coactore, ut vere creditum est, salsamentario. [Leg. Ut vero.

SALA, [Σάλα] Oppidum & Fluvius Mauritaniæ. Plin. 5. 1. [An Stephani Σάλγας;

Est item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ superioris atque Armeniæ. Ptolem. lib. 4. cap. 1.

Est & Franciæ orientalis fluvius. V. SALII Germaniæ populi.

SALABASTRÆ, Gentes sunt circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SALABRIA, quæ & Sarabrea, civitas est Cappadociæ, Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SĂLĀCIA, æ. f. Amphitrite, Dea aquæ, a Salo ciendo appellata. Paulus apud Festum, Salaciam, inquit, dicebant Deam aquæ, quam putabant salum ciere, hoc est mare movere: unde Ovidius,

— Nymphæque salaces. Quo vocabulo poetæ pro Aqua usi sunt. Pacuvius, Hinc sævitiam salaciæ fugimus, id est fluctuum. Hæc ille.

Oceanus & Salacia, cæli satu, terræque conceptu generati. Cic. de Univers. 35.

Salacia, scribit Gellius 13. 21. in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Latiam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini. Est autem Salacia, quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni uxor.

Salmacia item dicitur, ut in antiquo lexico legisse se Turnebus scribit. V. August. 4. de Civit. Dei, & Lilium 5. Syntagm. [Gloss. Lat. Græc. Salmacia, Ἀμφιτρίτη, Νηρεΐς.

SALACIA, Urbs imperatoria ad Tagum Lusitaniæ fluvium. Plin. lib. 4. cap. 22. Nunc pagus cui nomen *Alcazar de sal.*

SALACŌMA, ătis. n. [σαλάκωμα] Cic. 14. Att. 2. Altera epistola de Madaro scripta: apud quem nullum salacoma. i. e. Apud quem nulla mea fuit inanis jactantia, tanquam interitu Cæsaris recuperata Republica al. φαλάκρωμα.

SĂLĂCŌN, vel SALĂCO, ōnis. m. [Σαλάκων] Autolyci pater, molliculus, & deliciis diffluens, defamatusque propterea, ut vult Scholiast. Aristoph. Hinc fit substantivum nomen Salaconia, (σαλακονία) quo Deliciæ molliores significantur. Aristoteles in Rhetoricis lib. 2. cap. 16. pr. a Delicato disparare Salaconem videtur: nam divitum mores exprimens, eos esse ait Trypheros, id est deliciosos & Salaconas. Et Trypheros quidem ob delicias & felicitatis ostentationem: Salaconas autem & Solœcos, quia insueverint omnes circa id quod amant immorari, quodque admirantur, ac putare eisdem ceteros affici, quibus ipsi. Est vero deductum nomen a verbo σαλακωνίζειν, quod nos Cevere dicimus. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16. Hesychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem fere litteris ἀλάζων vocatur, id est Superbus, arrogans, gloriosus, jactabundus, insolens, præferox. Cic. 7. Fam. 24. Cognosti meam causam & istius salaconis iniquitatem. [Nec aliter Aristot. d. l. At Suidas & Hesy. Divitias in paupertate simulantem exponunt, qui & πλουσιαλαζών dicitur.

SALACŌNĪA, æ. f. [σαλακωνία] Græca vox a Latinis usurpata, Jactantiam significans cum vanitate & superbia conjunctam. Quidam & Mollitiem interpretantur V. dict. super.

SALÆ, Populi Themiscyrenæ regionis apud Plin. lib. 6. cap. 4.

SĂLĂMANDRA, æ. f. [σαλαμάνδρα] Plin. lib. 10. cap. 67. Sicut salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nunquam nisi magnis imbribus proveniens & serenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem tactum exstinguat, non alio modo quam glacies. Ejusdem sanie, quæ lactea ore vomitur, quacunque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat. Aristoteles de natura animalium, scribit esse animal in igne vivens. V. Ælian. Hist. An. cap. 31. Petron. cap. 107. extr. Quæ salamandra supercilia tua excussit?

SALAMANTICA, [Σαλμάντικα] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Oppidum est in orientali tractu Lusitaniæ in Hispania Verronum, vulgo *Salamanca.*

SALAMBO, ōnis. Salambonem Babyionii Venerem dicunt. Lampridius in Heliogabalo cap. 7. Salambonem (inquit) omni planctu Syriaci cultus & jactatione exhibuit.

SALAMBRIÆ, [Σαλαμβρίαι] Civitas est Cappadociæ in Gardaucrotæ præfectura Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SALAMINUS, Unus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Historiæ Deorum, Syntag. 1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent; Salaminum, Damnancum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deûm matris ministros, id est Dactylos dixerunt.

SĂLĂMIS, vel SALĂMĪN, ĭnis: sive SALAMĪNA, æ. f. [Σαλαμίς, ῖνος] Insula in mari Euboico contra Athenas sita, in qua urbs est ejusdem nominis, ubi Telamon, Ajacis & Teucri pater, regnavit. Sed quum reverteretur Teucer a bello Trojano, nec inimicos Ajacis ultus fuisset, expulsus a patre, in Cyprum navigavit: ibique urbem aliam condidit nomine Salaminam. Inde Jovis Salaminii cognomen Teucro auctore, qui ad Salaminem Cypri huic deo insigne & magnificum templum exstruxit, ut auctor est Tacitus, 3. Ann. 62. Cic. 1. Off. 75. Citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ. De qua V. Nepot. Themist cap. 5.

Salamina. Cic. 1. Tusc. 119. Ante enim Salaminam ipsam Neptunus obruet, quam, &c.

Item Urbs Cypri a Teucro condita. V. supra. Hor. 1. Carm. 7. 28.

— Teucer, Salamina patremque
Cum frugeret, &c.
Certus enim promisit Apollo,
Ambiguam tellure nova Salamina futuram.

SALAMĪNIUS, a, um. Adj. possess. [Σαλαμίνιος] Ex Salamine urbe: unde Solon Salaminius dicitur. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant.

Salaminia pugna. Nepos 3. 2.

Salaminium trophæum. Cic. 1. Tusc. 110.

SALAMINIĂCUS, [Σαλαμινιακός] aliud Adj. ut, Mare Salaminiacum. i. e. Mare Salaminis insulæ. Lucan. lib. 5. 109.

Salaminiaca tropæa. Sil. 14. 283.

SALAPHITANUM, Urbs Africæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 4.

SĂLĂPIA, [Σαλαπία] Urbs est Apuliæ Daunorum, meretricio Hannibalis amore nobilitata. Plin. lib. 3. cap. 11.

SALAPITTA, æ. f. [ῥάπισμα] Gloss. Lat. Gr.

SĂLĂPŪSIUS, a Sale & Pusius compositum nomen. Pusius enim, sive pusus, & pusio, apud Latinos dicitur Puer. Quo nomine dictus est Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem, plenus salis & oratoriæ mordacitatis. Catul. 54. 5.

Di magni, salapusium disertum. [Sed mira lectionum varietas V. not. Is. Voss. An Salapusius, pumilio salitus? V. Sallitus in SALLIO.

SĂLAR, aris. m. Piscis. Auson. Mosel. v. 88.

Purpureisque salar stellatus tergora guttis
Rapacissimi salares. Sidon. 2. Epist. 2.

SĂLĀRIA, Regio, vel via potius, Italiæ, suis castaneis Romæ nobilitata; quas & Salarianas appellarunt. Meminit Varr. R. R. 1. 14. Hinc

SALARIĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 15. cap. 23. Pura & plana est ex eis & Salariana. Subaud. Castanea. V. in SAL.

SALARIUM, V. SAL.

SĂLAS, [Σάλας] Fluvius Germaniæ, inter quem & Rhenum quum Drusius Germanicus belligeraret, domitis hostibus, victor oppetiit. Strabo lib. 7. Vulgo Isala, *Yssel.*

SĂLASSI, [Σαλλασσοί] nunc Salussiani, *Salusses.* Regio seu Marcha est nobilissima inter Alpium juga, auro abundans, quæque olim Ebrodunum Pedylorum metropolim attingebat: ea Salassos habitatores habuit, de quibus sic scribit Strabo lib. 4. Post istos & Padum Salassi sunt. Et paulo post, Salassorum quidem regio magna est, profundam utrinque vallem, agrumque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in superiora extenditur cacumina. Item paulo post; Tellus Salassorum aurifodinas habet, quas Salassi, quum olim potentia valerent, possidebant, &c. conf. SALISII.

SALAUCES, Colchorum rex ditissimus ob peritiam auri inveniendi. De eo sic Plin. lib. 33. cap. 3. Jam regnaverat in Colchis Salauces & Esubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique etuisse dicitur in Suanorum gente, & alioqui velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesostre Ægypti rege, tam superbo, ut prodatur annis quibusque forte reges singulos e subjectis jungere ad currum soiitus, sicque triumphare.

SĂLAX, ācis. Adj. [καταφερής, καταγώνιος Gl. L. G.] Libidinosus, vel qui præceps in libidinem fertur. Vossius in Etym. a Salio est Salax; ut ab Audeo, Audax. Alii a Sale deducunt, quia Sal libidinem excitare putatur. Columel. lib. 7. cap. 9. Maximeque quod ad rem pertinet, quam salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commode progenerant. [Salacia primum pecora mascula dicta videntur, quæ cupidius salirent, i. e. feminas inirent. Inde ad homines, ut alia, translatum. V. SALIO, ire, infra.

Aquæ salaces. i. e. Scaturientes, quasi e terra prosilientes. [Quis auctor?

Aries salax. Ovid. 4. Fast. 771.

Cibi salaces, Venerem concitantes; ut, Erucæ salaces. Ovid. de Rem. Amor. 799.

Herba salax. Ovid 2. de Arte Am. 422.

Taberna salax. Catull. ad contubernales, 37. 1.

SALĀCĬTAS, ātis. f. Lascivia & propensio in Venerem, [τὸ ἀφροδισιαστικόν] Plin. lib. 10. cap. 36. Passeri minimum vitæ, cui salacitas par. conf. Columel. 8. 2. Pallad. 1. 29.

SALDÆ Colonia, [Σαλδαὶ κολώνια] Mauritaniæ Cæsariensis urbs Ptolemæo auctore lib. 4. cap. 2. hodie *Algier* vel *Alceria*, olim Barbarossæ regnum. Saldæ colonia Tingitanæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Salde.

SALDUBA, Urbs Hispaniæ apud Melam. lib. 2. 6. Nunc vulgo dicitur *Ubeda* teste Olivario.

SALE, Stagnum est Mæoniæ, eodem in loco, in quo olim Sipylum, totius regionis caput, terræ hiatu desedit. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sale, is. n. pro Sal. V. in SAL. De Sale promont. V. SALENTINUM.

SĂLEBRA, æ. f. sec. com. [σκέμμα] Frequentius pl. Salebræ, a Saltu dictæ, ut ait Nonius 2. 828. edit. Gothofr. Nam Mercerus hæc verba omisit: sunt Loca inæqualia & aspera, quæ quasi sine saltu præteriri non possunt. Martial. lib. 11. 91.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altaque saxa cadunt. Hic per translationem. Propert. lib. 3. 15. 15.

Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. Hor. 1. Epist. 18. 53.

Qui queritur salebras & acerbum frigus.

Translate Cic. 2. de Finib. 30. Hic si diffinire & dividere didicisset, si loquendi vim, si denique consuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. i. e. In tantas asperitates, & incultas orationis formulas.

Salebra recto sing. Valer. Max. 6. 9. 5. Tristitiæ salebra. Apul. lib. 1. Met. Verborum salebra. Cic. 5. de Finib. 84. Quod vestri non item, tria genera bonorum, proclivius currit oratio, venit ad extremum, hæret in salebra. Sed numerus singularis minus est frequens. [Gloss. Lat. Gr. Salabræ, (Sic enim scriptum) Ἐν τοῖς ὁδοῖς ἀνωμαλίαι, καὶ βόθροι. Onomast. vet. Salebræ, Ἐκκέμματα.

SALEBRĀTUS, a, um. Adj Sidon. 2. Epist. 2. Fluvio intratur, qui salebratis saxorum obicibus anfractus, &c.

SALEBRATIM, Adv. Sidon. ibid. ut alii legunt.

SALEBRŌSUS, a, um. Adj. [σκεμματώδης] Quod multas habet salebras, quodque est asperum. Martial. lib. 11. 2.

Lectores

Lectores tetrici, salebrosum edifcite Santram. Per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio.
Salebrosa & exsiliens oratio. Sen. Epist. 101.

SALEBRĬTAS, ātis. f. Asperitas viæ. Apul. Met. 6. p. 178. Elmenh. Inaccessa salebritate lubricus.

SĂLĒJUS, i. m. Pauper quidam Poeta. Juven. 7. Sat. 80.
— tenuique Salejo
Gloria quantalibet. conf. Quintil. 10. 1.

SĂLENTIA, [Σαλεντία] Urbs Messapiorum, a qua

SALENTĪNUS, a, um. Adj. [Σαλεντινός] Nomen gentile, Stephano Sallentinus litt. gem. Ovid. 15. Met. 51.
Præterit & Sybarim, Salentinumque Neæthum.
Campi Salentini. Virg. lib. 3. Æn. 400.
Et Salentinos obsedit milite campos.
Salentini campi, peninsulæ forma intra Tarentinum & Adriatici fauces propansi, Isthmo se juxta Brundusium & Rudias contrahente, non amplius CCCX stadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula discitur.
Cohortes Salentinæ. Sil. lib. 8. 576.

SALENTINI, [Σαλεντινοί] Populi dicti, quod in salo amicitiam fecerint Idomeneus & Locrenses. Hos, Strabo scripsit esse Cretenses. V. Serv. ad 3. Æn. 400.
Regio Salentinorum, quæ nunc (ut quidam volunt) *Terra Idrunti*, sive *Terra di Bari* vocatur, in Italia sita est, & Apuliæ finitima. In ea est Iapygium promontorium, quod & Salentinum dicitur. Salustius, Omnis Italia coacta in angustias scinditur in duo promontoria, Pachynum & Salentinum.
Salentini Illyrici, Cretæ. Festus Pompejus: Salentini a salo dicti sunt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrensibus navigantes societatem fecerunt ejus regionis Italiæ, &c. V. seq. dict.

SALENTĪNUM, i. n. [Σαλεντῖνον] Ptolemæo promontorium est extremum totius Italiæ, quo illa quam longissime in mare excurrit, quod alio nomine Acran Iapygian Græci appellant. Plin. lib. 3. cap. 11. Sale dicitur a Pomponio Mela lib. 2. 4. de Italiæ sinubus, Primus (inquit) Tarentinus dicitur, inter promontoria Salen, & Lacinium, in eoque sunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.

SALERNUM, i. n. [Σάλερνον] Picentinorum oppidum in Italia. Plin. lib. 3. cap. 5. A Surrento ad Silarum amnem XXX. M. pass. ager Picentinus fuit Tuscorum, templo Junonis Argivæ, sub lasone condito, insignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuisse ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale societatem. Castrum Salerni. Liv. 32. 29.

SALERNUS, i. m. Gentile, ut Pugnax Salernus. Sil. lib. 8. 583.

SALETES, Una ex Jovis filiabus, quam Nilo ortam, Minervam Ægyptii fabulantur: Alexandrinus Alexander Genial. Dierum, lib. 6. cap. 4.

SALGĂMA, orum. n. pl. [σάλγαμα] appellabantur a priscis Quæcunque conditanea ad victum in vasis servabantur, interdum sicca, sæpe cum liquamine & jure: ut puta mala, pyra, fici, uvæ, rapæ. Columel. lib. 10. 117.
Tempore non alio vili quoque salgama merce,
Capparis, & tristes inulæ, ferulæque minaces,
Plantantur. Idem lib. 12. cap. 4. Post hoc præceptum, locum & vasa idonea salgamis præparari jubent. Locum esse debere aversum a sole, quam frigidissimum & siccissimum, ne situ penora mucorem contrahant. In Codice Imperatorio, lib. 12. legimus Salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.

SALGAMĀRIUS, i. m. [σαλγαμοπώλης] Columel lib. 12. cap. 44. Libros tres edidit, quos inscripsit nominibus coci, & cetarii, & salgamarii.

SALGANEUS, [Σαλγανεύς] Persarum dux a Metabate non procul ab Euripo interfectus. Suspicabatur Metabates præ malitia classem eo fraude illum conjecisse, & angustum in mare minime pervium induxisse. At ubi intellexisset salsum se, Barbarus ille pœnitentia ductus, ipsum classis ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore sepulturæ decoravit. Strabo lib. 9. V. subjecta.
Salganeus item Locus in Aulide ad Euripum fluvium de quo sic Strabo lib. 9. Prope quidem locus est sublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum assequutus ibi sepulto. Is homo fuit Bœotius origine, qui sese navigantibus e Malea hoc mare Persis ducem præbuit. Ipsum vero classis præfectus Metabates, priusquam Euripum attingeret, occidit, & occisum in eo loco sepelivit.

SALI, orum. m. Aviculæ sunt, quas Aristoteles αἰγίθους, & αἰγιθίους appellat, fecunditatis magnæ, ut Perdices, gallinæque. Plin. lib. 10. cap. 52. Plurima ova pariunt struthiocameli, gallinæ, perdices, sali.

SALIA, [Σάλια] Fluvius est Hispaniæ ad oram Britannici maris, a quo Saleni accolæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib. 2. cap. 6. nominasse existimat Hermolaus

SALIARIS, V. SALIUS in SALIO.

SALICA LEX, V. SALII Germaniæ populi.

SALICASTRUM, SALICETUM, SALICTUM, SALIGNEUS. V. SALIX.

SALICI, Populi sunt in Cordubensi conventu. Plin. lib. 3. cap. 1. Conventus vero Cordubensis circa flumen ipsum Ossigi, quod cognominatur Laconicum, Illiturgi, quod Forumjulium, Ipasturgi, quod Triumphale. Et paulo post, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.

SĂLII, [Σάλιοι] Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, ejus regionis incolæ quæ vulgo *Franconia* vocatur. Sidonius, in Paneg. Socero dict.
Sauromata, clypeo, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib. 17 cap 8. de Constantio scribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellavit. Andreas Althamerus in Tacitum, suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Sala fluvio. Francia enim illa Orientalis irrigatur fluminibus Mœno, Radiantia, Æsto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulsis, eorum sedes occuparunt, Franciamque de suo nomine appellarunt. Ab his Saliis putat Alciatus Legem Salicam nomen duxisse, quasi dicas Francicam.
Salii, Appellativ. V. in SALIUS.

SALINÆ, arum. Urbs Siciliæ juxta Lilybæum palmis abundans.
Sunt & aliæ non paucæ ejusdem nominis urbes, a salsis fontibus nomen sortitæ, inter quas minime convenit præteriri, quæ apud Sequanos visuntur, & structuræ genere, & salis proventu adeo admirandæ, ut non immerito octavum sibi locum inter orbis miracula possint vendicare. Vulgo a nobis dicuntur *Salins* non procul a Claudiano monte.

SALINÆ, Appellativum, SALINATOR, SALINUM, &c. V. SAL.

SĂLIO, salīvi, vel salii, vel salui, saltum, [πηδάω, ἅλλομαι Gl. G. L. & L. G.] īre. Virg. 2. Georg. 383.
Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Quidam legunt Saluere. Plin. lib. 10. cap. 38. Saliunt aliquæ aves, ut passeres.
Ad strepitum tibicinæ salire. Hor. 1. Epist. 14. 26.
Saliendo se exercere. Plaut. Bach. 3. 3. 25.
Salire de muro. Liv. 25. 24.
Salire e terra. Lucret. lib. 1. 188. i. e. Prodire, emitti.
Grando salit in tectis. Virg. 1. Georg. 449.
Salit mihi cor, per translationem. Plaut. Cistel. 2. 6. 62.
Salire dicuntur animalia ratione carentia, Quando mares ineunt feminas; nam saliendo ascendunt. Ovid. 2. de Arte Am. 485.
Læta salitur ovis, tauro quoque læta juvenca est.
Salire matrem; de equo dictum. Varr. 2. de R. R. cap. 7.
Salire in aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 10.

SALIENS, Partic. [ἅλλόμενος] ut Mica saliens. Ovid. 4. Fast. 409.
Farra deæ, micæque licet salientis honorem
Detis, & in veteres turea grana focos. Micam salientem pro Sale accipit. [Non tamen, ut in Lond. Thes. a sale, verum a saltu arcessendum epitheton, quod in igne crepitent & subsiliant salis micæ.
Aqua saliens, pro Currente. Plin. 2. Epist. 17. 24. & Suet. Aug. cap. 82.
Grandine saliente graves ceciderunt nimbi. Ovid. 14. Met. 543.
Rivo saliente sitim restinguere. Virg. 5. Ecl. 47.
Vena saliens sanguine. Virg. 3. Georg. 460.

SALIENS, m. Salientes Latinis dicuntur Capita fistularum, atque etiam ipsæ tubulorum, fistularumque Scaturigines, quæ & Siphunculi dicuntur & Sipunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone salientis. Hos Græci κρουνὸς dicunt, Vitruvius lib. 8. cap. 3. Hæc maxime considerantur Athenis: ibi enim ex ejusmodi locis fontibus, & in Asty, & ad portum Piræum, ducti sunt salientes, e quibus bibit nemo, sed lavationibus & reliquis rebus utuntur, bibunt autem ex puteis. Ibid. cap. 7. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum piscina & salientibus additis palæstra & silva viridicata.
Κρουηδὸν, In vulg. exp. Instar salientium. H. St.

SALITIO, ōnis. f. Actus saliendi. Veget. de Re Milit. 1. 18. Salitio equorum.

SALTUS, ûs. m. [πήδημα Gl. G. L.] Qualis est cervorum & leporum. Virg. 9. Æn. 554.
— saltu supra venabula fertur. Dicitur & de hominibus. Sic Virg. de Turno 9. Æn. 815.
Tum demum saltu præceps, sese omnibus armis
In fluvium dedit.
Superbus saltu. Virg. 12. Æn. 326.
Agrestis saltus. Ovid. 14. Met. 521.
Facilis saltus. Claud. de Bell. Get. 178.
Rapidus saltus. Stat. 1. Achil. 178.
Volucer saltus. Stat. 6. Theb. 569.
Dare saltum. Ovid. 1. Fast 507. i. e. Salire.
Insilire saltu. V. INSILIO.
Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.
Uti excursione & saltu. Cic. de Senect. 19.
Saltus, Silva, V. cum derivatis suo ordine.

SALTUOSUS, a, um. Adj. [πηδητής] Gloss. Græc. Lat.

SALTĬCUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Gnost. cap. 8. Contumeliosa cæde truncatur in puellæ salticæ lucar.

SALTŪĀRIS, e. Adj. [πηδημαπικὸς] Plin. lib. 2. cap. 95. Sunt & in Nymphæo parvæ insulæ, Saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum moventur.

SALTUĀTIM, Adv. [πηδηματικῶς] h. e. Per saltus. Gell. lib. 9. cap. 4. Atque item esse alia apud ultimas Orientis terras miracula: homines, qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltuatim cutrentes, vivacissimæ pernicitatis.
Saltuatim scribere; h. e. Non scribere rem aliquam suo ordine, sed ut sese offert, id est digredi. Sisenna lib. 1. Histor. Nos una ætate in Asia & Græcia gesta litteris idcirco continentia mandavimus: ne vellicatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. ex Non. 2. 758. conf. Amm. 26. 12. Sidon 4. 3.

SALTO, [ὄρχω, ὀρχέομαι] āre. Frequent. Tripudiare. Cic. in Catil. 2. 23. Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non solum amare & amari, neque cantare & saltare, sed etiam sicas vibrare, & spargere venena didicerunt. Vetus exemplar legit, Psallere. Idem 3. Off 93 At si dares hanc vim M. Crasso, ut digitorum percussione heres posset scriptus esse, qui revera non esset heres, in foro, mihi crede, saltaret.
Nemo fere saltat sobrius. Cic. pro Muren. 13.
Nudus in convivio saltaret. Cic. in Pison. 22.
Laudes alicujus saltare, pro Saltationibus immiscere, ut ait Budæus. Plin. in Paneg. cap. 54. pr. Ita Cantari saltarique commentarios dixit Tacit. de Orat. 26. [Veteres nimirum, non ad organorum sonum duntaxat, sed & Cantica desaltabant, sumpto etiam habitu Deorum aut Heroum, quorum personas cantando agebant. Apud Tac. est Fracta modulis oratio.
In oratione saltare. Cic. in Orat. 226. Saltat, incidens particulas.
Carmina saltantur theatro. Ovid. 5. Trist. 7. 25. i. e. Populus saltat ad carminum mensuras.
Saltata poëmata populo. Ovid. 2. Trist. 5. 9.

SALTĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 20. 2. Saltabundi canebant, quæ nunc stantes canunt.

SALTĀTIO, ōnis. f. [ὄρχησις, ὀρχηθμὸς Gl. Gr. L.] Cic. pro Muren. 135. Intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Idem 3. de Fin. 24.
Cordax saltatio. V. Cordax, in COR.
Saltationi Titius nomen. Cic. de Clar. Orat. 225. Quos Sex. Titius consequutus, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset. Armatam saltationem Curetes docuere: Pyrricheh Pyrrhus. Plin. lib. 7. cap. 56.

SALTĀTIUNCŬLA, æ. f. dimin. Vopisc. in Aurel. cap. 6. Pueri saltatiunculas in Aurelianum componerent.

SALTĀTUS, ūs. m. [ὀρχηθμὸς] Ipsa saltatio. Liv. 1. 20. Per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu jussit. Ovid. 14. Met. 637.

Quid non & satyri, saltatibus apta juventus,
Fecere?

SALTĀTOR, ōris. m. [ὀρχηστὴς Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos nomen contemptum insinuans. Cic. pro Muren. 13. Idem 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. conf. Suet. Calig. cap. 54. Plin. 35. 11. Quintil. 6. 3.

Facere aliquem saltatorem. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Motus certus datus saltatori. Cic. 3. de Fin. 24.

SALTĀTRIX, īcis. f. [ὀρχήστρια Gl. G. L.] Cic. in Pison. 18. Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reip. occasum atque interitum lugere vetuisti. Gabinium intelligit. conf. Justin. 9. 8. Plin. 10. 23.

SALTATRICŬLA, æ. f. [ὀρχηστρίσκη] dimin. a Saltatrix. Gell. lib. 1. cap. 5. Dionysiamque eum, notissimæ saltatriculæ nomine, appellaret.

SALTATŌRIUS, a, um. Adj. [ὀρχηστικὸς] Quod ad saltationem pertinet: ut, Ludus saltatorius, In quo saltare docetur. Scipio Africanus Æmilianus, apud Macrob. Saturn. lib. 2. 10.

Orbis saltatorius. Cic. in Pison. 22. Quumque ipse nudus in convivio saltaret, in quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunæ rotam pertimescebat.

SALTĬTO, āre. Frequent. a Salto. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Sed quid loquor de histrionibus, quum Appius Claudius, vir triumphalis, qui Salius adusque senectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quod inter collegas optime saltitabat. Arnob. l. 2. Saltitaret & caneret. Adde Quintil. 9. 4. Vopisc. in Aurel. cap. 6.

SALISSATIO, ōnis. f. [παλμὸς] Palpitatio. Gloss. Gr. Lat. [In iisdem Gloss. Salatio, παλμὸς vitiosa puto lectione, pro Saltio. Nam in Græc. Lat. Παλμὸς, Salcio. c. pro t. ante i ubique ponit.

SALISATOR, ōris. m. Gloss. Isid. 8. 9.

SALAX, SALIUS, V. suo ordine.

SALIALIUM, i. n. Στεφανωτικὸν, φιλάνθρωπον. Gloss. Lat. Gr. Quod Oedipo indiget enarratore.

SALIOCANUS, Portus Galliæ, Urbs apud Ptolemæum lib. 2. cap. 8. Vulgo S. Paulus.

SĂLĪSII, vel SALĒSII, [Σαλήσιοι] Stephano pars Pannonum. Forsan iidem ac Salassi.

SALISUBSULUS, V. SALIUS.

SĂLĪVA, æ. f. vel SALĪVUM, i. n. [σίαλος Gl. L. G. & G. L.] Sputum: quod fere salis saporem habeat. Vel a saliendo, quod in ore saliat & crescat. Plin. lib. 28. cap. 4. Quidam vero aggravant ictus ante conatum simili modo saliva in manu ingesta.

Jungere salivas oris. Lucret. lib. 4. 1101.

Jejuna saliva. Plin. lib. 28. cap. 4.

Spurca saliva lupæ commistæ. Catul. ad Juventium, 96. 10.

Mercurialis saliva, pro Lucro. Pers. 5. Sat. 12.

Tenuis saliva turdorum, i. e. Gustus, aut sapor. Pers. 6. Sat. 24.

Item in genere pro quovis Succo aut humore. Plin. 9. 36. Purpuræ conchæ vivunt saliva sua.

Saliva lacrimationum, Humor lacrimarum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Saliva siderum. Plin. lib. 11. cap. 12. Sive est cæli sudor, sive quædam siderum saliva.

Saliva vino innocentissima. Plin. lib. 23. cap. 1. Sua cuique vino saliva innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media.

SALIVŌSUS, Adj. [σιαλώδης] Quod salivæ saporem habet, vel salivæ est simile. Plin. lib. 16. cap. 38. Humor ulmis salivosus. Sub finem carminis obscæni,

Quibus repletus, aut salivosis aquis,
Obesam ad uxorem redis.

SALIVATUM, i, n. V. Salviatum in SALVIA, etsi hæc verior lectio videtur.

SALIVĀRIS, e. Adj. ut, Herba salivaris. [πύρεθρον] Diosc. 3. 86.

SALIVĀRIUS, a, um. Adj. [σιαλικὸς] Plin. lib. 9. cap. 51. Quæ durioris testæ sunt, ut murices, purpuræ, salivario lentore proveniunt. i. e. Viscositate salivæ simili.

SALĪVO, [σιαλόω] āre. Salivam facere, sive emittere. Plin. lib. 9. cap. 36. Congregantur verno tempore purpuræ, mutuoque attritu lentorem cujusdam ceræ salivant.

Salivare etiam est, quod Salviare quoque a nonnullis dicitur. Quid autem hac voce intelligant vide infra suo loco. Columel. lib. 6. cap. 5. Tunc panacis & eryngii radices fœniculi seminibus miscendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentique aqua conspergendæ, eoque medicamine salivandum ægrotum pecus. Ibid. cap. 37. de asino admissario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam salivandus erit.

SALIVATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Plurima salivatio.

SALIUNCA, æ. f. [ἀγριόδοδον, λευκόδοδον Gl. L. G] Nardus Celtica, ut putat Ruellius, lib. 2. cap. 7. Herba statim e terra exsiliens. Plin. lib. 21. cap. 7. Saliunca foliosa quidem est, sed brevis, & quæ necti non possit. Radici numerosæ cohæret: herba verius quam flos, densa veluti manu pressa, breviterque cæspes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica.

Humilis saliunca. Virg. 5. Ecl. 7.

SALIUNCANUS Portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam insulam spectat. Auctor Ptolemæus lib. 2. cap. 8.

SALIUS, i. m. [Ἱερεὺς, ὁ τὰ ὁπλοπιτῆ ὅπλα θεραπεύων, ὑμνῳδὸς, σεμνοπαις. Gl. L. G.] Martis Gradivi sacerdos. Pompejus Festus, Salios a saliendo & saltando dictos esse, quamvis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos σύσσιτον saltationem docuerit. At Critolaus Sannem ex Samothrace cum Ænea Deos Penates, qui Lavinium transtulerit, Saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatos esse Salios, quibus per omnes dies ubicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt, saliares appellantur.

Salii, Sacerdotes Martis dicti, quod in portandis Ancilibus saltare eos mos esset. Liv. 1. 20. Numa item Salios duodecim Marti Gradivo legit, tunicæque pictæ insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu jussit. V. Plin. lib. 21. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 197. Ut epularum solennium fides ac tibiæ. Saliorumque versus indicant. Ovid. 3. Fast. 387.

Jam dederint Saliis a saltu nomina dicta.

Exsultantes Salii. Virg. 8. Æn. 285.

Curia Saliorum. Cic. 1. de Divin. 30.

Idem vocantur Salisubsuli, a Catullo, 18. 6. V. infra.

SALIUS, a, um. Adj. ut, Salius mos. Hor. 1. Carm. 36. 12.

Neu, morem in Salium, sit requies pedum. i. e. Neu cessemus Saliorum more saltare. Erant autem Salii Martis Gradivi sacerdotes a Numa Pompilio instituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & saltibus solennibus: de quibus qui plura scire volet, legat Dionys. Halycarn. lib. 2. Ex Lambino.

Saliæ virgines, Cincius Salias virgines esse ait Conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius Stilo scripsit sacrificium facere in Regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum Saliorum. Festus. Ego Salias, illis non absimiles existimo, quas Saliis Provincialibus Aquarum Sextiarum (quæ urbs in Provincia est Massiliensium) cives Sacramentario die, per vicos salire, rident.

SALIĀRIS, e. Adj. Ad Salios pertinens. Saliare Numæ carmen. Tacit. 2. Ann. 83. conf. Hor. 2. Epist. 1. 86.

Cursus Saliaris. Sen. Epist. 15.

Saliares Cœnæ, Dapes, Epulæ, [Σαλιακοὶ δεῖπνοι] auctore Festo, Magnæ & copiosæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales solebant facere Salii sacerdotes Martis. Hor. 1. Carm. 37. pr.

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus, nunc Saliaribus
Ornare pulvinar Deorum
Tempus erat dapibus. V. SALIUS.

Epulari Saliarem in modum. Cic. 5. Att. 9.

SĂLĪSUBSŬLUS, Mars dictus a saliendo subsultandoque: Nonius ex Pacuvio. Catull. 18. 6.

Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
In quo vel Salisubsuli sacra suscipiunto. [Sed vocem nihili esse contendit Is. Vossius, & a Mureto suppositum versum, qui pro Pacuviano affertur, vultque legi Salii ipsulis.

SĂLIX, īcis. f. [ἰτέα Gl. L. G. & G. L.] Arbor: a Saliendo dicta: vel quia casu terræ impacta salit ac repente surgit. V. Plin. lib. 16. cap. 37. Virg. 10. Ecl. 40.

Mecum inter salices lenta sub vite jaceret.

Salicem, Verrius, Virgulti genus, non Arboris dicit, & ridicule interpretatur dictam, quod ea celeritate crescat, ut salire videatur. Festus.

Amaræ salices. Virg. 1. Ecl. 79.

Amnicolæ salices. Ovid. 10. Met. 96.

Curva salix. Ovid. 5. Met. 594.

Erratica. Vitruv. 8. 1.

Fecundæ salices viminibus. Virg. 2. Georg. 446.

Frugiperda salix. V. Frugiperda, in FRUGES.

Glaucæ salices. Virg. 4. Georg. 182.

Lenta salix. Virg. 3. Ecl. 83.

Munda salix apud Jurisconsultum, Ea dicitur, quæ omni spurcitia & frondibus liberata & purgata est, aptaque est ad vinciendum & alligandum: ut quum ex arundine juga fiunt, aut pedamenta adminiculaque vitium. Verba Jurisconsulti sunt, Et salicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. V. l. Cajus. D. de ann. legatis.

Perticalis salix. V. Perticalis, in PERTICA.

Teneræ salices. Lucret. lib. 2. 361.

Viminalis salix. V. Viminalis, in VIMEN.

Salicis tria genera. V. Columel. lib. 4. cap. 30. & Plin. lib. 16. cap. 37.

Salix Græca, Ἄγνος, λύδρον. Gloss. Lat. Græc.

SALIGNEUS, a, um. Adj. [ἰτεῖνος] Quod ex salice factum est. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractoque sanguine colligari saligneo libro, vel etiam ulmeo. Idem lib. 11. cap. 3 Et lib. 6. cap. 2. Salignea clava.

Virgas saligneas instituendi salicti causa si quis defixerit, hæque radices egerint. Ulp. in l. 3. §. j. D. arb. furt. cæsar.

SALIGNUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 7. cap. 1. Quippe vel foliis, spininisque, vel perticis salignis alitur.

Crates unbonum salignæ. Virg. 7. Æn. 632.

Falx saligna. Virg. 4. Georg. 110.

Fores salignæ. Stat. 4. Theb. 161.

Fustis salignus. Hor. 1. Serm. 5. 22.

Lectus salignus. Ovid. 8. Met. 659.

SALĪCĒTUM, & per syncopen, SALICTUM, i. n. quod est usitatius, [ἰτεών Gl. G. L.] Locus salicibus consitus. Varro, Idoneus locus eligendus ubi faciat salictum.

Flos salicti. Virg. 1. Ecl. 55.

Amœna salicta. Cic. 1. de Divin. 40.

Canentia salicta fronde glauca. Virg. 2. Georg. 13.

Densis salictis obsessa palus. Ovid. 11. Met. 363.

Humile salictum. Juven. 11 Sat. 67.

Incultum salictum. Virg 2. Georg. 415.

Udum salictum. Hor. 2. Carm. 5. 8.

Instituere salictum, V. paulo ante Virgas saligneas.

SALICTARIUS, a, um. Adj.

Adjective apud Plin. 21. 15. Lupus salictarius; Herba quædam.

SALICTARIUS, i. m. Qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedandæ jugandæque parat. Meminit Cato de R. R. cap. 11. ubi de vinea instruenda loquitur.

SALICASTRUM, i. n. [ἀγελάμπελος] Labrusca in salicetis nascens. Plin. 23. 1. Est labruscæ similis, sed in salictis nascens, ideo distinguitur nomine, quum eosdem usus habeat, & salicastrum vocatur.

SALLIO, SALLO, V. SAL.

SALLUSTIUS, i. m. [Σαλλέστιος] C. Sallustius Crispus. Natus est Amiterni, oppido Sabinorum. A. U. C. 668. Obiit autem A. U. C. 723. Scripsit Historiam Romanam, egregium opus, de quo Martial. 14. 191.

Crispus Romana primus in historia. Tacit. lib. 3. Ann. 30. Crispum Equestri ortum loco, C. Sallustius rerum Romanarum florentissimus

mus auctor, fororis nepotem in nomen adscivit. V. CRISPUS. V. Quintil. lib. 2. cap. 5. Hodie ejus exstant tantum,
1. Bellum Jugurthinum.
2. Bellum Catilinarium, sive de Conjuratione Catilinæ liber.
3. E fex libris Historiarum populi Romani, a morte Sullæ A. U. C. 626. usque ad Catilinæ conjurationem, pauca quædam fragmenta.
4. Duæ Orationes (sive Epistolæ) de Republica ordinanda: quas quidem nonnulli Sallustii esse negant.
5. Declamatio in Catilinam, & alia in Ciceronem; de quibus V. Vossium de Vit. Serm. 3. 6.
Subtilissimæ brevitatis artifex dicitur Gell. 3. 1.

SALLUSTIĀNUS, a, um. Adj. ut Tacit. 13. Ann. 47. Horti Sallustiani. Sallustiana brevitas. Quintil. lib. 4. cap. 2.

SALMĂCIS, ĭdis f. [Σαλμακίς] Nympha Cæli & Terræ filia, fertur causa fontis Halicarnassi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui bibisset vitio impudicitiæ mollesceret, ob eam rem, quod ejus aditus angustatus parietibus, occasionem largitur juvenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarumque violandarum, quia non patet refugium. Ennius, Salmacidas spolia sine sudore & sanguine. Festus. Ita enim legendus est ille senarius, non Salmaci da. Itaque M. Cicero lib. 1. de Off. 61. Intelligendum est, &c. sic restituendus est: Et si quid ejusmodi: Salmacidas spolia sine sanguine & sudore. [Salmacida spolia Scalig ad Fest. Alii tamen divise Salmaci, da spolia malunt. V. Ant. August. Dacer. ad Fest. Turneb. Adverf. 28. 37. & interpp. Cic.
Item Fons in Caria, juxta Halicarnassum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, ubi paulatim homines illecti, omnem feritatem deposuerunt. Strabo lib. 14. Salmacis fons, nescio quamobrem calumniatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities videtur ab aëre, vel ab aqua causam trahere, quum ea minime sint causa mollitiei, sed divitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque sine labore parta, Salmacia dicuntur, & Salmacida Bajas dixit Macer. [ap. Sen. puto] Ovid. 4. Met. 285.

Unde sit infamis, quare male fortibus undis
Salmacis enervet, tectosque remolliat artus,
Discite. V. ibi fabulam.

Undæ obscænæ Salmacis. Ovid. 15. Met. 319.
Oppidum Cariæ hoc nomine memorat Steph.

SALMĂCIS, Adj. [Σαλμακίς] ut, Salmacides aquæ. Plin. lib. 31. cap. 3. Nam nitrosas atque Salmacides, in desertis Rubrum mare petentes, addita polenta, utiles intra duas horas faciunt. [Immo Salmacidas Accus. pl. f. ab Adj. Salmacidus, a, um. quo de supra V. & Harduin. ad loc.

SALMANI, Gentes sunt in Arabia. Auctor Plin. lib. 6. cap. 26.

SALMANTICA. V. SALAMANTICA.

SALMO, ōnis. m. Genus piscis. Alii a Sale, alii a Saliendo ducunt. Plin. lib. 9. cap. 13. In Aquitania salmo fluviatilis, marinis omnibus præfertur. Quibusdam tamen Sulmo rectius placet dici. Auson. in Mosel. v. 97.

Nec te, puniceo rutilantem viscere, salmo,
Transierim, latæ cujus vaga verbera caudæ
Gurgite de medio summas referuntur in undas. Onomast. Vet.

Salmo, Ἀπακεύς.

SALMŌNA, æ. f. Fluvius in Mosellam profluens. Auson. Mosell. v. 366.

Nec fastiditos Salmonæ usurpo fluores.

SALMŌNE, [Σαλμώνη] Una ex octo urbibus Pisanæ regionis, in qua olim Salmoneum imperasse auctor est Strabo lib 18. conf. Steph & Actor. 27. 7.

SALMŌNEUS, ĕos. vel i. m. trisyllabum, [Σαλμωνεύς] Æoli filius, non regis ventorum, sed cujusdam apud Elidem, ubi regnavit: qui fabricato ponte æreo, super eum agitabat currus, ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi. Hic postea verum expertus est fulmen. Hactenus Servius enarrans locum Virg. 6. Æn. 580.

Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, &c.

SALMŌNIS, ĭdis. f. [Σαλμωνίς] patronym. Ovid. 3. Amor. 6. 43.

Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus.

Nympha Salmonis, Tyro Salmoneos filia. Valer. 5. Argon. 478. [V. Ovid. 6. Met. 116. vel potius Homer. Odyss. λ. 235.
Ex hac & Cretheo natus est Æson Iasonis pater.

SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot. lib. 4.

SALMYDESSUS, [Σαλμυδησσός] Regio Ponti sinistra, quam cœno increvisse Strabo lib. 1. auctor est. V. eundem lib. 7. & Steph.

SAL-NITRUM, ut vulgo nunc dicitur, factitium est, & ad tormenta ignium missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum ἀλόνιτρον. Corrupta tamen dictio est: nam legitur apud Plinium 31. 10. Sal nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. V. in SAL & NITRUM. & Hard. in loc.

SĂLO, ōnis. m. [Σάλων] Fluvius est apud Celtiberos non procul a Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martial. lib. 10. 96.

Auriferumque Tagum sitiam patriumque Salonem.

Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæsar vastavit incendio. Strabo lib. 7. Dehinc Dalmatarum litus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures adversus Romanos bella gessit. Castella ad quinquaginta habuerunt dignitate præstantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & novum & vetustum, quæ Cæsar Augustus vastavit incendio. conf. SALO & SALONÆ.

SALOBRIASÆ, Populi sunt circa Indum, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SALŌME, es. f. [Σαλώμη] Soror ejus Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Judæorum invaserat, quo tempore Jesus Christus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib. 16. Cæsar & Herodis filios, & sororem Salomen, & Berenicen ejus filiam, honore prosecutus est.

SĂLŌMŌN, ōnis. m. [Σολομών] Nomen regis Hierusalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, sapientissimus judicatus. Templum Deo pulcherrimum exstruxit, ut in litteris Sacris habetur. Ab Hebræis Schelomoh scribitur, a Græcis vero Solomon. Σολομών.

SALOMONIUS, a, um. Adj. possess. [Σολομώνιος] ut, Templum Salomonium, apud Lactant. 4. 13.

SALON, [Σάλων] Regio est Bithyniæ pascendis bobus idonea. Unde etiam Salonensis caseus dicitur. Strab. lib. 12. conf. Steph. in Σαλώνεια, & SALO supra.

SALONA Litorea, Oppidum in Provincia, medio itinere inter Avenionem Cavarum & Phnenfium Massiliam, nobilitatum Craucea lapidea Craucea est planities, quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non possis tamen digito terram tangere, quin te saxum impediat: tantus est lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planitie numerus. Sunt & apud Salonem Marii monumenta & Cæsaris: nempe callata via, murus Marius, Augusti lapides, & missilia multa passim inveniuntur. Gallice, *Salon de crau.*

SALŌNÆ, arum. f. pl. [Σαλῶνα] Urbs Dalmatiæ, capta olim ab Asinio Pollione. Hor. 2. Carm. 1. 15. conf. SALO, SALONINUS, & Steph.

SALŌNIUS, a, um. Adj. [Σαλώνιος] ut, Quercus Saloniæ. al. Chaoniæ. Claud. 3. Cons. Hon. 118.

SALŌNĪNUS, [Σαλωνῖνος] Serv. in 4. Ecl. pr. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas, Dalmatiæ civitatem, primo meruisset lauream, post etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem a capta civitate, Saloninum vocavit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem constat natum risisse statim: quod parentibus omen est infelicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa primordia periisse manifestum est.
Saloninus dictus est & Gallieni Imp. filius a matre Cornelia Salonina. Periit a militibus Postumianis occisus Coloniæ Ubiorum, & a patre Romæ fuit consecratus.

SALONENSIS, [Σαλωνίτης] In SALON.

SALONIĀNI, Catones, Catonis Censorii genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cujus ille filiam uxorem duxit, atque genuit anno suæ ætatis LXXX. Plin. lib. 7. cap. 14.

SALPA, æ. f. [σάλπη] Genus piscis circa Ebusum, obscænus alibi, & qui coqui non possit, nisi verberatus, ut ait Plin. lib. 9. cap. 18. Ibid. cap. 51. Salpæ Autumno gignuntur.

SALPIÆ, [Σαλπίαι] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Apulorum urbs in Ionio pelago: Salapia Plinio. q. V.

SALPINA, Palus in Apulia juxta Salpiam civitatem meretricio amore Hannibalis inclitam. Lucan. lib. 5. 377.

Quos recipit Salpina palus. Sunt qui non Salpiam: sed Salapiam & Salapinus scribant, de quo suo loco scripsimus.

SALPŪGA, æ. f. Genus formicarum. Plin. 29. 4. & 34. 4.

SALSAPARILLA, æ. f. aut, ut nonnulli voluerunt, Sparta parilia, Ebolo similis herba, de qua ad Dioscoridem scribit Matthiolus lib. 11. cap. 111.

SALSAMENTUM, &c. SALSE, V. SAL.

SALSICORTEX, ĭcis. a nonnullis appellatur Arbor ex genere glandiferarum, quam Græci ἀλίφλοιον nominant. Est autem hæc arbor cortice atque caudice crassissimo & plerumque cavo, fungosoque Sola corde caret etiam quum vivit putrescens, fulmine frequenter icitur, etiamsi altitudine non excellat: ideo ad sacrificia uti nefas erat apud Æoles. Eadem fere sterilis est, & si quando glandem tulerit, ea adeo est amara, ut præter sues, a nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum possunt nancisci. [V. Plin. 16. 6. ad fin.

SALSILAGO, SALSITUDO, V. SAL.

SALSOS, Amnis in Cassandro Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 25.

SALSŬLÆ, ārum. f. pl. [Σάλικες] Fons Narbonensis Galliæ juxta Ruscinonem, non dulcibus, sed salsioribus, quam marinæ sunt, aquis defluens. Pomponius Mela lib. 2. 5. Vulgo *Saulses:* ubi est arx munitissima regum Galliæ ditionis.

SALSURA, V. SAL.

SALTATOR, SALTATRICULA, SALTATRIX, V. SALIO, & SALTO.

SALTEM, [κἂν, γοῦν Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, per defectionem dicitur, quasi Si aliter non potest. Perottus.
An Si autem aliter non potest? H St.
Servius in 4. Æn. 327. Saltem, Vel hoc. Est autem sermo tractus a captivis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublatis manibus, Salutem concede. Inde per synæresin, hic natus est sermo, ut in contemptu rerum multarum petituri aliquid saltem dicamus. Donatus in Andr. 2. 1. 13. Desperatis rebus, solam petentes salutem, hoc verbo utimur. V. Gellium lib. 12. cap. 14. Ter. And. 3. 2. 14.

— itane tandem idoneus
Tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?
Saltem accurate, ut metui videar, certe si resciverim. Idem Phorm 2. 10. 2. Cic. 8. Att. 16. Quare nunc saltem ad illos calculos revertamur. Eidem, 9. 6. Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem.
Atque aliquo, si non bono, at saltem certo statu civitatis hæc inter nos studia exercere possemus. Cic. 9. Fam. 8.
Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap. 5 Illud vix saltem præcipiendum videtur. Nonnulli scribunt Saltim. V. Priscian. 15. & Voss Etymol.

SALTIÆ, Populi sunt juxta Pontum Euxinum, posteaPheirophagi a tenuitate victus appellati.

SALTITO, SALTO, SALTUARES, SALTUS verbale, &c. V. SALIO.

SALTUS, ûs. m. [νάπη, ὑλώδης τόπος Gl. G. L.] Densior silva & invia, quod ibi arbores saliant, in quo pasci & æstivare pecudes solent: ut ait Valla lib 4. Sunt qui dicant Saltus esse Loca arboribus expedita, quia facile in his saltetur. Virg. 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Plaut. Cas. 5. 2. 41.
Ubi illum saltum video obseptum, rogo ut altero sinat ire.

Saltum, Gallus Ælius libro secundo significationum, quæ ad jus pertinent, ita definit: Saltus est, ubi silvæ, & pastiones sunt, quarum causa cæsæ quoque. Si qua particula in eo saltu, pastorum aut custodum causa, aratur, ea res non perimit nomen saltui, non magis, quam fundi, qui est in agro culto, & ejus causa habet ædificium, si qua particula in eo habet silvam. Festus.
Significat etiam Campi spatium. Vide Pontanum in 3. Georgic. 471.
Saltus, falti, secundæ declinat. antiquis. Accius Menalippo, Hic Menalippum interea trajectus nemorum in falti faucibus. Nonius. 8. 18.
Nemorum saltus. Virg. 6. Ecl. 57.
Apti saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17.
Floriferi saltus. Lucret. lib. 3. 11.
Innoxius saltus. V. INNOXIUS.
Invii saltus. V. INVIUS.
Profundi. Virg. 2. Georg. 391.
Umbriferi saltus. Juven. 10. Sat. 194.
Cingere saltus indagine. Virg. 4. Æn. 121.
Circumdare magnos saltus canibus. Virg. 1. Georg. 140.
Depascere saltus. Ovid. 5. Fast. 283.
Detrudi de saltu agroque communi. Cic. pro Quint. 28.
Occupare saltus. V. OCCUPO.
Peragrare virides saltus. Lucret. lib. 2. 355.

Sepire

Sepire saltum plagis. Lucret. lib. 5. 1250.
Pyrenæi Cæs. Bell. Civil. 1. 37. Celeriter Pyrenæos saltus occupari jubet. Sic cap seq pr. Alter a saltu Castulonensi, &c.
Saltum pro Magna possessione accepit Catullus, ut a Varrone memoratum est in libris de R. R. 1. 10. extr. Sic autem scribit Epigr. penult.
Firmano saltu non falsu mentula dives. Turnebus. V. If. Voss.

SALTUĀRIUS, vel SALTARIUS, i. m. [δρεοφύλαξ, Gl. L. G. & ἀγροφύλαξ Gr. L.] Silvarum seu saltus custos. Pomponius de Usu & Habit. lib. 7. l. Si ita, D. Dominus proprietatis, etiam invito usufructuario vel usuario, fundum, vel ædes, per saltuarium, vel insularium, custodire poterit. Petron. cap. 53. Saltuariorum testamenta.

SALTUENSIS, e. Adj. Qui saltus a publico redimit, conducitve, Diocletianus & Maximianus Principes. Cura pervigili observare debebit Sublimitas tua, ne coloni, vel saltuenses, ultro etiam se offerentes ad militiam suscipiantur armatam, aut cogantur inviti. Per saltus pascunt pecora, sunt enim herbosi saltus, quos si cultore destituas, deserta silvæ fient: itaque eos haud esse avocandos ab opere principes constituunt: Ex agris quippe sitia: ex saltibus carnes accipimus. Antoninus. vide l. j. de fugit. Colon lib. 11. C. & l. 13. Qui militar. non possunt. l. 13. De fundis patrimonial. eodem lib.

SALTUOSUS, a, um. Adj. [καπωδὴς] Locus saltibus plenus. Liv. 27. 12. Aperta erat regio sine ullis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde cœpit. Nepos 14. 4. 2. Regio saltuosa.

SALUBER, SALVEO. V. SALUS.

SALVIA, æ. f. [ἐλελίσφακος, ἡ ἐλελίσφακος] Herba, dicta quod diversos sanet morbos. Plin. lib. 22 cap. 25. Nostri, qui nunc sunt, herbarii elelisphacon Græce, Latine salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam. Partus emortuos ea apposita extrahunt. Item vermes aurium ulcerumque. Idem lib. 26. cap. 6.

SALVIĀTUM, i. n. Genus potionis, quo veterinarii seu mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione. Græce πόσιν vocant, a Salvia, quam veteres pro succo accipere consueverunt. Quidam tamen volunt Salviatum, a Salviæ succo deduci. Columel. lib. 6. cap. 10. pr. Recens tussis optime salviato farinæ ordeaceæ discutitur. Plin. lib. 27. cap. 11. Ex hac in tres modios salviati additur. Docti quidam contendunt legendum esse Salivatum, & ita in vetustis haberi codicibus testis est Harduinus, in loc. & Victor. ad Colum. 6. 9. pr. Porro Salivatum appellant, quod Apsyrtus & alii, qui de medicina equorum scripserunt, πυροποσμὸν vocant & Salivare, quod illi πυροποιεῖν.

SALVIO, āre. Salviatum in potum dare, vel, ut alii volunt, Salviati more demittere. Columel. lib. 6. cap. 24. Vel tenero olere, commisto torrido, molitoque milio, & per unam noctem lacte macerato salviatur. Alii legunt Salivatur.
Salviandum pecus, h. e. Salviato potionandum. Salviatum, quod a quibusdam Salivatum dicitur, Potionis genus est, quo in veterinis jumentisque maxime utuntur veterinarii, hoc est, medici veterinorum. Sunt autem Veterina, Animalia quæ vehere possunt. Salivatum a Saliva quasi succo dictum videtur. Qui Salviatum legere mavult, a Salvia sive Sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. V. Gesneri indicem.

SALVIA, Mater Apuleji.
Salvia, Oppidum Treïensium in quinta Italiæ regione. de quo Plin. lib. 3. cap. 13. Hard. conjuncte, Urbesalvia Pollentini.

SALVIUS Fusius inter eximii roboris viros recensetur a Plin. lib. 7. cap. 20. in hunc modum: Fusius Salvius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra scalas ferebat [Harduinus dividit, ut duo nomina gentilicia sint. Homines Italici generis sæpe occurrunt cum Cognomine simili gentili in ius, aut forte corruptum fuit cognomen hominis Romani. An Salvinus?
Salvii in Romana historia in primis memorandi Othones cognomine, de quibus V. Suet pr. vitæ Othonis Imp.
Salvius Julianus cognomento Severus, origine Mediolanensis, nobili familia, juris peritissimus fuit. Is perpetuum edictum diligentissime composuit: floruit sub Hadriano, post Christum anno 134. V. Rutilium lib. singulari de vita Jurisconsulti.

SALVIANUS, a, um. Adj. ut, Salvianum interdictum de quo lib. 43. P. tit. 33. quo adversus se frustrantes creditores, ad pignora recuperanda, agunt.
Fuit & proprium nomen Presbyteri Massiliensis, cujus exstant de Gubernatione Dei libri III. & Adversus avaritiam IIII. ut & Epistolæ.

SĂLUM, i. n. [ἅλς] Mare dicitur a sapore salis. Vel a verbo Græco σαλεύω, quod significat movere, fluctuare. Virg. 1. Æn. 541.
Perque undas superante salo. Cic. 3. Tusc. 67. Nec tam ærumnoso navigassem salo. [Ex Gr. Σάλος. de q. V. Suid.
Spumante salo fit sonitus. Virg. 2. Æn. 209.
Salus, masculine protulit Ennius Hecuba, Undantem salum. Non. 3. 199.

SĂLŪS, ūtis. f. [ὑγεία, σωτηρία Gl. L. G.] Incolumitas Plaut. Capt. 3. 3. 3.
Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum. Ter. Adel. 4. 1. 3.
— utinam quidem
(Quod cum salute ejus fiat) ita se defatigarit velim,
Ut triduo hoc perpetuo prorsum e lecto nequeat surgere. h.e. Sine malo aliquo. Ibid. 3. 2. 2.
Salus, contrarium habet Exitium. Cic. pro Rosc. Amer. 149.
Rerum salus. Lucan. lib. 2. 221.
Reipub. salus. Cic. 5. Verr. 207. Reip. salus deerit, si improborum exemplis imprubi judicio ac periculo liberabuntur.
Salus omnis in suciis. Plin. lib. 9. cap. 46.
Cum salute. V. CUM præpositionem.
Dubius salutis Æneas. Ovid 15. Met. 437.
Incertus sum salutis meæ. Ovid. 3. Trist. 3. 4.
Socius salutis. Virg. 5. Æn. 174.
Via prima salutis. Virg. 6. Æn. 96.
Afflicta salus. V. AFFLIGO.
Dulcis salus. Ovid. 5. Trist 7. 3.
Infesta alicui sua salus. V. INFESTUS.
Afferre salutem. Cic. 3. de Legib. Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem a bonis potuit afferre.
Amittere salutem. V. AMITTO.
Confidere de. V. CONFIDO.
Consistit salus. V. CONSISTO.
Consulere saluti. Cic. 4. Fam. 14. Idem 2. Att. 19. Saluti, si me amas, consule. V. CONSULO.
Consulere de salute alterius. V. CONSULO.
Continetur salus publica incolumitate illius. V. CONTINEO.
Dare salutem. Cic. 1. de Or. 32. Dare salutem, liberare periculis. Ovid. 4. Ep. pr.
Debere salutem suam alicui. Ovid. 4. de Pont. 15. 3.
Deferere salutem. Cic. 1. Fam. 7. Multum enim interest, utrum laus minuatur, an salus deseratur.
Desperare salutem. Ovid. 3. de Pont. 7. 23.
Donatus æterna salute. Lucret. lib. 5. 1214.
Ferre opem & salutem indigentibus. Cic. 2. de Finib. 118. Et pro Arch. 1. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus.
Fulcire salutem. Lucret. lib. 3. 125.
Habere salutis rationem. Cic. 1. Fam. 6.
Jacere salutem in reliqua. V. JACIO.
Impetrare precibus salutem. V. IMPETRO.
Incumbere ad salutem Reipub. V. INCUMBO.
Invisa est mihi ipsa quoque salus. Ovid. 4. de Pont. 14. 5.
Juncta salus nostra est. Ovid. 20. Epist. 233.
Monstrat salutis iter Fortuna. Virg. 2. Æn. 387.
O socii, qua prima, inquit, Fortuna salutis
Monstrat iter.
Periclitanda salus. V. PERICLITOR.
Petere salutem. Cic. 6. Fam. 19.
Posita est nostra salus in te uno. Ovid. 3. Met. 648.
Potiri stabili salute, Firma esse valetudine. Ovid. 20. Epist. 179.
Quæsita salus fuga. Ovid. 14. Met. 236.
Recuperare salutem. Cic. 14. Fam. 1.
Reducere ad salutem. Cic. Post redit. ad Quirit. 15. An ego quum mihi esset exploratissimum, &c. dubitarem quin is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduceret.
Restituere salutem. Cic. pro Domo 75.
Retinere salutem. Cic. 6. Fam. 21.
Sperare. Virg. 2. Æn. 354.
Saluti esse alicui. Cic. 9. Att. Quum ei saluti, qui mihi fuerit, fuisses, tamen lectis ejus litteris, quas, &c.
Superest salus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Vocari ad perniciem, & Ad salutem, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.
Utitur medicis suis, non ad salutem, sed ad necem. Cic. de Arusp. Resp. 35.
Salus, Remedium. Virg. 2. Æn. 354.
Una salus victis, nullam sperare salutem.
Suprema salus in aliquo. Virg. 12. Æn. 653.
Salutem dicere alicui, Salutare, salutem precari. Plaut. Capt. 2. 3. 29.
Omnium primum salutem dicito matri & patri. Cicero salutem dicit Appio Pulchro, lib. 3. ad Fam. atque ita in ceteris epistolis. Idem 5. Tusc. 90. Anacharsis Hannoni salutem. Subaudi Dicit. Sic 4. Att. 47. Dionysio plurimam salutem. [Gloss. Lat. Græc. Salutem, χαίρειν. Et plenius Græc. Lat. χαίρειν λέγω, Salutem dico.
Accepta, redditaque salute. Liv. 7. 5.
Adscribere salutem alicui. Cic. 6. Att. 20. Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut salutem mihi adscriberes. V. ASCRIBO.
Dicere multam, plurimam salutem. V. MULTUS.
Dicere multam salutem foro & curiæ. Cic. 7. Fam. 33. Quas si ut volumus exceperimus, ego vero multam salutem & foro dicam, & curiæ: vivamque tecum, & cum communibus nostris amatoribus. h. e. Jubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.
Dic a me illi salutem. Cic. 14. Fam. 1.
Data redditaque salute. Liv. 3. 26. [An Dicta?
Impertire salutem alicui, & Impertire aliquem salute. Cic. 2. Att. 12. Ter. Eun. 2. 3. 39.
Mittere salutem alicui. Ovid. 16. Epist. 1. & 4. 1.
Mittere salutem, & Referre salutem: pro Salutare, & Resalutare. Cic. 16. Att. 4. Atticam nostram cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est, per te missa ab illa: Referes igitur ei plurimam salutem.
Nuntiare salutem. V. NUNTIO.
Referre. V. MITTERE.

SALUS, [Ὑγεία] Dea apud Martianum Capell. In sedecim, inquit, discernitur cœlum omne regiones, in quarum prima, sedes habere memorantur post Jovem dei Consentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag. 1. lib. Historiæ deorum. Ferebatur Æsculapii filia, & hanc precari solebant, ut morbos depelleret. Ter. Hec. 3. 2. 2.
Male metuo, ne Philumenæ magis morbus ingravescat,
Quod te, Æsculapi, & te, Salus, ne quid sit hujus, oro. Et Plaut. Capt. 3. 3. 14.
Neque jam servare, Salus si vult, me potest: nec copia est. Item meminit Tacit. 12. Ann. 23. Ejus typus frequens in nummis. V. Oisel. Tab 80.

SALŪBER, bris, bre: vel SALŪBRIS, bre. Adj. [ὑγιεινὸς, ἡ ὑγιεινὸς Gl. L. G. & G. L. σωτήριος idem Gl.] Quod præbet sanitatem, ut ait Valla: unde Aer, Cibus, Locus, Salubres dicuntur. Columel. lib. 1. cap. 2. Salubri cælo.
Annus salubris, & Pestilens, contraria. Cic. 1. de Divin. 130.
An Saluber? H St.
Aquæ salubres. Hor. Carm. sæcul. 31.
Aura salubris. Ovid. 3. de Arte Am. 693.
Fluvius saluber. Virg. 1. Georg. 272.
Herbis salubribus sanare curas. Tibul. lib. 2. 3. 13.
Locus. Varr. de R. R. 1. 2.
Lympha salubris. Propert. lib. 3. 22. 26.
Malvæ salubres corpori. Hor. Epod. 2. 58.
Verba salubria. Ovid. 6. Fast 753.
Salubris huic rei. Plin. lib. 8. cap. 27.
Adoptio salubris pupillo, i. e. Utilis. Ulpian. in l. Nec ei. §. Et primum. D. de adoption.
Consilium salubre. Cic. 8. Att. 12. Quare nunc saltem ad illos calculos reverta-

revertamur, quos tum abjecimus, ut non ſolum glorioſis conſiliis utamur, ſed etiam paulo ſalubribus. [An Salubrioribus? vel Paulum ſalubribus?
Factum ſalubre. Ovid. Rem. Amor. 316.
Liber ſtudiis ſalubrior, quam dulcior. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Princeps. Sueton. in Aug. cap. 42. pr. Sed ut ſalubrem magis, quam ambitioſum principem ſcires. H. St.
Sententia Reipub. ſaluberrima. Cic. pro Domo 16.
Quicquid falſum aut ſalubre in oratione, id proprium Atticorum eſt. Cic. in Orat. 90.
Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liv. 3. 8. Graviore tempore anni jam circumacto, defuncta morbis corpora ſalubriora eſſe cœpere. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis noſtris, ſiquidem, ut ſcribis, ſalubres repente factæ ſunt. [Hoc vel de Aquis Bajanis, vel de Cælo, ſub quo poſitæ ſunt intelligendum eſt, neque proinde Salubre pro Sano.
Comp. & Superl. exempla ſupra exſtant. Gloſſ. Græc. Lat. Ὑγιεινότατος, Saluberrimus. Item Σωτηριώδης, Saluberrimus.
SALUBRĬTER, Adv. [ὑγιεινῶς] Liv. 3. 62. Et trahi bellum ſalubriter, & mature perfici poteſt.
Emere ſalubriter. V. EMO.
Refrigerari ſalubrius. Cic. de Senect. 57. Ubi enim poteſt illa ætas aut æque caleſcere vel apricatione melius, vel igni; aut viciſſim umbris, aquisve refrigerari ſalubrius?
Superl. Plin. lib. 27. cap. 3. Sed majores, oculorum quoque medicamentis aconitum miſceri ſaluberrime promulgavere.
SALUBRĬTAS, ātis. f. [τὸ ὑγιεινὸν] Sanitas. Plin. lib. 37. cap. 13. Jam ſitu ac ſalubritate cæli atque temperie, acceſſu cunctarum gentium facili, &c. Cato R. R. cap. 157. De braſſica Pythagorea, quid in ea boni ſit, ſalubritatiſque. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 52. Quantum ſatis eſſet ad mutationem locorum, propter ſalubritatem.
Urbis vel alicujus loci ſalubritas. Cic. 2. de Lege Agrar. 94.
Afferre ſalubritatem. V. AFFERO.
Vini ſalubritas. Plin. 14. 6.
Dictionis ſalubritas, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 51. Ita peregrinata tota Aſia eſt, ut ſe externis oblineret moribus: omnemque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem perderet, ac loqui pæne dediſceret. De eloquentia. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Salubritates in plur. dixit Vitruv. 5. 3.
SALUTĀRIS, e. Adj. [ὑγιεινός, σωτήριος Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Saluber, hoc eſt ſalutem præſtans, vel ad ſalutem idoneum. Cic. ad Octav. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ ſunt ſalutaria.
Cultura agrorum generi univerſo ſalutaris. Cic. de Senect. 56.
Salutaris ſtella ad ortus puerorum. Cic. 1. de Divin. 85. Quid aſtrologus, cur ſtella Jovis aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortus puerorum ſalutaris ſit, Saturni Martisve contraria?
Acceſſus ad res ſalutares, A peſtiferis receſſus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Civis beneficus & ſalutaris. Cic. pro Milon. 20.
Salutares litteræ, Quæ conſolationem afferunt. Cic. 6. Att. 9. Sic ergo habeto, ſalutares te mihi litteras miſiſſe: neque ſolum has longiores, quibus nihil poteſt eſſe explicatius, nihil perfectius, ſed etiam illas breviores, &c. Idem 2. de Nat. Deor. 27. Salutaris calor. Et 3. de Fin. 66. Salutaris Juppiter.
Salutaris ſeveritas vincit inanem ſpeciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Salutaris littera dicitur A, quod Abſolutionis nota fuit in tabulis judicum. V. A præpoſitionem.
Salutaris digitus, Qui pollici eſt proximus, qui & Index dicitur. Suet. de Auguſt. Cæſ. cap. 80.
Salutaris porta appellata eſt ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus.
Compar. Cic. 14. Fam. 17. Nihil magnificentius, nihil præclarius actum unquam, nihil Reipub. ſalutarius.
SALUTARĬTER, Adv. [σωτηριώδης Gl. G. L.] Cic. de Clar. Orat. 8. Tum arma ſunt ea ſumpta, quibus illi ipſi, qui didicerant eis uti glorioſe, quemadmodum ſalutariter uterentur, non reperiebant. Cic. 10. Fam. 24.
SALUTARIUM, i. n. Munus a convaleſcentibus debitum. Tertull. Apol. 46. Statuis & ſalutariis remunerari.
SALUTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj [σωτηρίαν φέρων] Ferens ſalutem. Martial. lib. 5. 1.
Puer ſalutifer orbi. Ovid. 2. Met. 632. de Æſculapio.
Venit urbi ſalutifer. Ovid. 15. Met. 744.
Opem ſalutiferam dare. Ovid. 21. Epiſt. 174.
Sorte ſalutifera ſuccurrere rebus miſeris. Ovid. 15. Met. 632.
SALUTIFICATOR, ōris. m. Salvator. Apud Eccleſiaſticos.
SALUTĬGER, ĕra, ĕrum. Idem quod Salutifer. Auſon. Ecl. de Nom. 7. dier.
Sexta ſalutigerum ſequitur Venus alma parentem.
Item Qui ſalutem nuntiat. Apul. de Deo Socr. p. 4. Elmenh. Interpretes & ſalutigeri.
SALUTIGĔRŬLUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Aulul. 3. 5. 28.
Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehar. Pueros ſalutigerulos vocat, Servos qui juſſu dominæ hunc illum ſalutant, ſuntque Nuntii & Renuntii. al. Sandaligerulos legunt.
SALUTIGERULUS, i, m. ἐπισκέπτης Gloſſ. Lat. Græc. i. e. Salutator.
SALŪTO, [ἀσπάζομαι, προσαγορεύω Gl. L. G. & G. L.] āre. Salutem dicere, quod non accedentibus ſolum, ſed abeuntibus quoque attribuitur. Ter. Eun. 2. 2. 29.
Salutant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur. Idem Adel. 3. 3. 92.
Opperiar hominem hic, ut ſalutem, & colloquar. Cic. 5. Att. 23. Domus te tota noſtra ſalutat. Idem de Univerſ. 2. Veniſſetque eodem Mitylenis me ſalutandi & viſendi cauſa.
Salutare benigne, comiter appellare unumquemque. Cic. 13. Philip. 4. Liv. 23. 4. pr. Plebem adulari, ſalutare, benigne invitare.
Salutare, Salutem precari. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur ſternutamentis ſalutemur? h. e. Quum ſternutamus.
Salutabant antiqui, non homines modo, ſed & loca, quo veniebant, vel redibant. Virg. 3. Æn. 524.
Italiam læto ſocii clamore ſalutant. Ovid. 1. Triſt. 1. 15.
Vade liber, verbiſque meis loca grata ſaluta.
Agros ſalutare. Ovid. 3. Met. 25. Idem 15. Met. 687.
Affuetasque domos, habitataque templa ſalutat.
Salutare, pro eo quod Vale dicere vulgo dicitur. Plaut. Milit. 4. 8. 29.
Etiam nunc ſaluto te familiarius, priusquam eo.
Conſervi, conſervæque omnes bene valete & vivite. Stat. 4. Theb. 31.
Stant tamen, & nota puppim de rupe ſalutant.
Salutare deum, Venerari. Ter. Phorm. 2. 1. 81. Cic. pro Roſc. Amer. 55. Quod ſi luce quoque canes latrent, quum deos ſalutatum aliqui venerint, opinor iis crura ſuffringantur. Plaut. Bacch. 2. 3. 113. Salutatum ire Deos. Ter. Phorm. 1. 5. 81.
At ego Deos Penates ſalutatum domum
Devortar. [Ob adventum ſcilicet felicem ture ſupplicabant.
Salutare deum precibus. Martial. lib. 12. 74.
Deum læto clamore ſalutare. Ovid. 15. Met. 731.
Salutare, Appellare, ut Regem, Imperatorem &c. Hor. de Arte Poet. 87.
Deſcriptas ſervare vices, operumque colores
Cur ego, ſi nequeo, ignoroque, poeta ſalutor? V. Liv. 1. 6. Cic. 2. Fam. 10. Suet. Aug. 58.
Salutare: Servare. Plin. lib. 17. cap. 22. Sequenti anno palmites ſalutentur, pro viribus matris, ſinguli aut gemini. Salutentur dixit, pro Serventur incolumes, nec reſecentur. [Sed lectio dubia eſt. Dalec. legit Summittantur, Harduin. Salventur. Sed quum paulo poſt Nutriantur dicat, cum idem intelligi velit, ſuſpicor Plinium reliquiſſe, Palmites alitentur, verbo frequentativo ab Alo deducto; ut quaſi alludere videatur ad fetus animantium, qui pro viribus matris aluntur, aut macello deſtinantur, vel ad liberos quoque, qui pro facultatibus patris familias, vel tollebantur, vel exponebantur.
Salutari, Paſſivum. Cic. de Senect. 62. Salutari, appeti, decedi, &c.
Viſne ſalutari ſicut Sejanus? Juven. 10. Sat. 90.
Eſſe ſalutatum te vult mea littera primum. Ovid. 2. de Pont. 7. 1.
Salutanti mutuam ſalutationem reddere. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, cap. 13.
SALUTĀBUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capel. l. 7.
SALUTATIO, ōnis. f. [ἀσπασμός Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Piſon 96. Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi ſalutatione dignum putet?
Dare ſe ſalutationi, Admittere ſalutantes. Cic. 7. Fam. 28. Quum enim ſalutationi nos dedimus amicorum, &c. [De matutinæ ſalutationis officio intelligendum eſt, quod ſolenne domi potentiorum civium fuit. conf. lib. 9. Ep. 20. Sall. Catil. cap. 28. pr. & Cort. not. Lampr. Alex. 18. & dict. ſeq.
Tempus conſumere ſalutationibus. V. CONSUMO.
Facere ſalutationem. Liv. 2. 1. Curt. 10. 8. extr. Utrumque agmen, mutua ſalutatione facta, coit. Ritus militaris eſt. conf. in FACERE, & CONSALUTO.
SALUTĀTOR, ōris. m. [προσαγορευτής] Cic. de Petit. Conſul. 28. Jam deductorum officium, quo majus eſt, quam ſalutatorum.
Salutator mercenarius. Columel. in præfat. lib. 1. An honeſtius duxerim mercenarii ſalutatoris mendaciſſimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui ſportularum ſpe ſingulis matutinis veniebant potentiores ſalutatum. V. Juvenal. Sat. 5. v. 15. ſeq. [Togati autem & calceati id officium obire cogebantur ſalutigeruli iſti.
Regum ſalutator. Stat. 2. Silv. 4. 29.
SALUTĀTRIX, īcis. f. Adjective, Turba ſalutatrix. Juven. 5. Sat. 21. Charta ſalutatrix. Martial. 9. 109.
SALUTATŌRIUS, a, um. Adj. [ἀσπαστικός Gl. G. L.] Plin. lib. 15. cap. 11. Omnia jam & virorum ſalutatoriis cubilibus incluſa. i. e. Veſtibulis.
Salutatorius caſus, qui & Vocativus dicitur: ut, Salve Ænea. Priſcian. lib. 5. cap. de Caſu.
SALUTATŌRIUM, i. n. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, ſeu de Conſt. c. 14. Itaque illi quoque, quiſquis erit, qui ſalutatorium publicum exerceat, donabit. Qui ſalutatorium publicum exercet, is eſt, quem Seneca & Janitorem & Oſtiarium appellat. [Salutator ſcilicet, ſeu Salutigerulus. Sed emendati codd. præferunt, Salutationum publicum. V. Grut. not. Certe etſi veterem lectionem ſequaris, tamen non erit ſubſtantivum, ſed Adj. & Salutatorium, refereturque, ad dict. Publicum, Quaſi nempe Salutatores non minus laboris ſuſtineant in colligendo lucello ex huc moleſto officii genere, quam qui Publicum exercent. in vectigalibus po. Ro. exigendis.
SALVE, [χαῖρε Gl. L. G. & G. L.] Verbum defectivum, ſic conjugatur, Imper. Salve, ſalveto. Pl. ſalvete, ſalvetote, Infin. ſalvere. Ter. Phorm. 2. 1. 56.
Here ſalve, ſalvum te adveniſſe gaudeo.
D. ô Bone cuſtos ſalve. Hor. lib. 1. Epiſt. 10. 1.
Urbis amatorem Fuſcum ſalvere jubemus
Ruris amatores.
Multum ſalve. V. MULTUS.
Salve cura deûm. Tibul. lib. 3. 4. 43.
Salve læta dies. Ovid. 1. Faſt. 87.
Salve ſancte parens. Virg. 5. Æn. 80.
Dionyſium ſalvere jubeas. Cic. 4. Att. 15.
Salve & Vale. Salve dicimus in ſalutatione matutina: Vale, quum diſcedimus. Sueton. in Galba c. 4. Ut liberti ſervique bis die frequentes adeſſent: ac mane ſalvere, veſpere valere ſibi ſinguli dicerent. Utrumque Virgilius poſuit, quum ſcripſit, 11. Æn. 97.
— Salve æternum mihi maxime Palla,
Æternumque vale. Turnebus.
SALVEO, ēre. dixit Plaut. pro Salvus & ſanus ſum: in Trucul. 2. 2. 4.
Salve. s. ſaris eſt mihi tuæ ſalutis, nihil moror, non ſalveo.
Salvebis, in futuro, dixit Cic. 6. Att. 6. Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam noſtram jubebis litteris, & ſalvebis a meo Cicerone. i. e. Cicero meus te ſalutat. [Puto Salveo, Salvus ſum, ēre. ut Audeo, Auſus; Gaudeo, Gaviſus; Prandeo, Pranſus &c.
SALVUS, a, um. Adj. [σῶος, σῶος ἐς Gl. Lat. Gr.] i. e. Sanus. Ter. Phorm. 2. 1. 56. Salvum te adveniſſe gaudeo. Idem And. 4. 5. 7.
— ô Myſis ſalve. M. ſalvus ſis, Crito. Ubi Donatus;
Salvus ſis, Aſſeveratio ſalutantis eſt, non quaſi reſponſio.
Te ſalvum veniſſe in Epirum vehementer gaudeo. Cic. 5. Att 20.
Sum ſalvus, ſi hæc vera ſunt: h. e. Tutus, extra periculum. Ter. Andr. 5. 6. 9.
Salvus & incolumis. Cic. 2. de Invent. 169.
Salvus, ad inanimata transfertur. Plaut. Merc. 1. 62.

Quid alia armamenta? A. salva & sana sunt. h. e. Integra. Ter. Eun. 2. 2. 37. Salva res. & 2. 2. 27.

Quibus & re salva & perdita profueram, & prosum sæpe. h. e. Dum divites erant. Plura infra V.

Salva res est, quum saltat senex; ab Apollinaribus ludis tractus mos. Servius in 8. Æneidos v. 110. conf. 3. 279. Festus, Salva res est, quum saltat senex, quare Parasiti Apollinis in scæna dictitent, causam Verrius reddit: quod P. Sulpicio & Cn. Fulvio consulibus, M. Calpurnio Pisone Prætore Urbis faciente ludos, subito ad arma exierint, nuntiato adventu hostium, victoresque in theatrum redierint, solliciti, ne intermissi religionem adferrent, instaurandique essent, inventum esse ibi C. Pomponium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari. De Ludis Apollinaribus V. suo loco.

Clypeus salvus, Servatus. Cic. 2. de Fin. 97. Simulatque ipse gravi vulnere exanimari videret se, ut primum dispexit, quælivit, salvusne esset clypeus. Quum esse flentes sui respondissent, &c.

Epistola salva. Cic. 7. Fam. 26. Quod epistolam conscissam doles, noli laborare: salva est domi.

Res salva est. Plaut. Capt. 2. 2. 34. V. supra. conf. Satin' salvæ? in SATIS.

Respublica sana ac salva. Cic. 12. Fam. 23.

Salvum me fac, Σῶσόν με. Gloss. Græc. Lat. Hinc Salvifico ductum verbum.

Salvus, Illæsus, inviolatus, integer, & fere duobus Ablativis. ut Auspiciis proscriptionem illam salvis rogatam esse dicebant. Cic. de Provinc. Conf. 45.

Capite salvo. Cic. pro Cæcin. Cecinæ placuit & amicis, quoad videretur salvo capite fieri posse, experiri.

Fide salva aliquid facere. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, si eum teneremus, quæ salva fide facere possit.

Gratia salva. Quintil. lib. 11. cap. 3. Quum aliquid detrahere salva gratia velis, concedas alia omnia.

Jure salvo amicitiæ. Cic. 13. Fam. 77. pr. Quum his temporibus non sane in senatum ventitarem, tamen ut tuas litteras legi, non existimavi me, salvo jure nostræ amicitiæ veteris, multorumque inter nos officiorum, facere posse, ut honori tuo deessem.

Lege salva. Cic. 3. Fam. 6. Et ut habere rationem possis, quo loco me, salva lege Cornelia, convenias. Idem 1. Fam. 2. Ne quid agi cum populo, aut salvis auspiciis, aut salvis legibus, aut denique sine vi possit, &c.

Magnitudine salva tua, domine, descendas oportet ad meas curas, quum jus mihi dederis referendi ad te. Plin. Epist. 248.

Officio salvo aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

Pietate salva. Ovid. 15. Met. 109.

Corpora missa neci salva pietate fatemur.

Pudore salvo. Ovid. 1. de Pont. 2. 68.

Gratia quod vestro salva pudore queat.

Reverentia salva, &c. Martial. lib. 1. 29.

Virginitate salva. Ovid. 16. Epist. 160.

Urbe. Cic. 16. Fam. 12. Modo ut Urbe salva.

SALVE, Adv. Plaut. Men. 5. 2. 26. Salven' arcessi jubes? Apul. Milef. 1. extr. Quam salve agit, inquit, Demeas noster? conf. Satin salve, in SATIS.

SALVĬFĬCUS, a, um. Adj.
SALVĬFĬCO, āre. Salvum facere. V. SALVUS.
SALVĬFĬCATIO, ōnis. f. σωτηρία, Gloss. Græc. Lat.
SALVĬFĬCATOR, ōris. m.
} Apud Ecclesiasticos.

SALVO, [σώζω Gl. G. L.] āre. Salvum reddere, Conservare. Quintil. lib. 12. cap. 10. Quod si non eveniret, omnes pares essent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & salvant personarum discrimen, ita quo quisque plus efficit dicendo, hoc magis secundum naturæ eloquentiam dicit. In castigatis exemplaribus legitur Servant. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Itaque maximæ Reipub. partes in iis bellis, quibus Reipub. salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia salvantur. Hoc verbum apud veteres doctissimorum judicio non invenitur: ideoque hi duo loci suspecti sunt, cum & in meliore sensu legi possit, Servant & Servantur. Quintil. Decl. 5. 7. Perdiderunt pulchritudinem sanctitatemque naturæ, qui putant illis parentibus jura succurrere, quibus apud liberos salvanda est de mutua caritate reverentia. Castigatiores codices habent Salvaest, &c. Apud Lactantium tamen legitur Salvare, oppositum verbo Perdere, de ira Dei cap. 5. 449. Vivificare, quam occidere: salvare, quam perdere. H. St. Sic apud alios Latinos patres, ut Sedul. 1. 109.

SALVĀTIO, ōnis. f. vox apud Ecclesiasticos scriptores non infrequens.

SALVĀTOR, ōris. m. [σωτὴρ Gl. L. G.] Verbale, de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ auctores. Servator enim Latine magis dicitur. Cic. 4. Verr. 254. negat exstare Latinum nomen, quod respondeat Græco vocabulo σωτήρ. V. dictionem SOTER. Sed Lactantius, Arnobius, aliique Patres Latini hac voce utuntur. Et veterem fuisse & vere Latinam probare videtur vetus Inscriptio apud Gruter. p. 19. IOVI CVSTODI QVIRINO SALVATORI PRO SALVTE CAESARIS NERVAE TRAIANI AVG. COL. SARM.

Salvator quidem plus significat, quam Servator; Servare enim est vox militaris denotans Parcere in bello, quos interimere possumus: Salvare autem est, non tantum Vitam, sed & Felicitatem & meliorem omnino statum impertire. V. SERVO.

SALVĀTRIX, īcis. f. Fulgent. de Nativ. Christi. Et Prosper. Aquit. Epist. 16. Salvatrix gratia Christi.

SALYES, um; vel SALYI, orum. m. pl. [Σάλυες] Straboni & Ptolemæo, Populi sunt Narbonensis Galliæ Liguribus finitimi, Plinius tamen Sallyos vocat & Salluvios, Liguriæ eos adscribens: Ligurum celeberrimi ultra Alpes. Salyes Liv. 21. 26. Salyi Flor. 2. 3. 5.

Vocantur & Salvii in Epitome Livii. Et Salluvii apud Plin. & Marcellin.

Salyes, sunt Populi, qui Salonam atque vicinos agros inhabitant. Salona castellum est provinciæ ejus nostræ, quæ Massiliam & Sextias Aquas principes civitates habet. Strabo post princip. lib. 4. A Massilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum cursu usque ad Druentiam amnem, per stadia quingenta Salyes incolunt.

S A M

SAMA, æ. f. Creta Italica. Isidor. 20. 4. Al. Samia.

SAMACIA, [σαμάκια] Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5. cap. 16.

SAMÆNA, [σάμαινα, ἡ Σαμαίνη] est Navigium dicrotum, hoc est biremie, rotundum, concavum, ac in ventris similitudinem formatum, ut mare percurrere & celeriter converti possit. Alii Samænam, Numisma intelligunt. Cæl. lib. 7. cap. 31. V. Hesych. & Suid.

SAMANÆI, orum. m. pl. sunt Gymnosophistæ apud Indos, quos Porphyrio solis pomis, oryzis, aut farina vivere asserit. Eos rex veneratur ut deos, quod illorum precibus omnia a Deo impetrare se credit. Vitam hanc fastidiunt, itaque emori student, beatos tum demum se futuros opinati. Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 25.

SAMARA, V. SAMERA & SAMAROBRINA.

SAMARABRIÆ, Gentes circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SĂMĂRĬA, [Σαμάρεια] Judææ Palestinæ regio est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 13.

Est autem Civitas regalis in Israel, a qua tota regio decem Tribuum est Samaria. Postea Sebaste dicta ab Augusti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea est Palestinæ inter Judæam & Galilæam sita. Hinc

SAMARĬTĀNI & SAMARĬTÆ, [Σαμαρεῖται] dicti sunt, qui Samariam habitant, quorum frequens mentio in Bibliis.

SAMAROBRĬNA aut SAMAROBRĬVA, æ. f. [Σαμαροβρίνη] civitas Galliæ dicitur Cæsari & Ptolemæo lib. 2. cap. 9. inter Belgas, ubi Cæsar Gallorum concilium indixit. Cæs. de Bell. Gall. 5. 24. pr. Hanc Camaracensem esse urbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluvius interfluit. Constantior tamen opinio urbem esse putat Novioduno vicinam, quam vulgo Sancti Quintini dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluvius.

SAMBICUS, i. m. [Σάμβικος] Famosi sacrilegi nomen, qui cum Dianæ τὸ ἐπισκόπιον, fanum aliquoties expilasset: tandem deprehensus annum perpetuum in quæstione tormentisque habitus, miserrimo mortis genere excarnificatus, sacrilegii pœnas luit. Hinc factus est locus proverbio, ut Sambico graviora pati dicamus, quem significare volumus Exquisitissimo tormenti genere excruciari. V. Cæl. lib. 18. cap. 3.

SAMBRACATÆ, Insulæ & oppidi nomen in Chaldæorum Arabia apud Plin. commemoratur lib. 6. cap. 28.

SAMBRUCENI, Populi sunt circa Indum teste Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMBŪCA, æ. f. [σαμβύκη] Auctore Festo, Organi & instrumenti musici genus. Vitruv. 6. 1. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi harmonica, Triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudine sicut & crassitudine nervis efficitur. V. Isidor. 3. 20. Athen. lib. 14. Suid. & Barth. Adverf. 55. 9.

Sambuca primo usam Sibyllam produnt aliqui a Sambyce quodam inventa, unde & nomen. Est vero organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi sunt usi, ac Troglodytæ. Cæl. lib. 9. cap. 4.

Sambucam citius caloni aptaveris alto. Pers. 5. Sat. 95.

Sambuca, eodem Festo auctore, Machina, qua urbes expugnantur, similiter vocatur: nam ut in organo chordæ, sic in machina intenduntur funes. conf. Veget. de Re Mil. 4. 21. Athenæus 14. 8. & Polyb. 8. 5. & Suid.

SAMBUCĬNA, æ. f. [σαμβυκίστρια] Quæ sambuca canit. Plaut. Stich. 2. 2. 57.

Post, ut occœpi narrare, fidicinas, tibicinas,
Sambucinas advexit secum forma eximia.

SAMBUCISTRIA, æ. f. [σαμβυκίστρια] apud Festum, Idem quod Sambucina. Liv. 39. 6. Tunc psaltriæ, sambucistriæque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis. conf. Arnob. 2.

SAMBŪCUS, i. f. [ἀκτὴ] Arbor. V. Plin. lib. 24. cap. 8. Scribitur & Sābucus. Seren. cap. 4. & sæpius. Gloss. Lat. Gr. Sabucus, Ἀκτὴ, ὁ δοῦς βοτάνης. Et Græc. Lat. Ἀκτὴ, τὸ φυτὸν, Sabucus.

SAMBUCEUS, a, um. Adj. [ἀκτινὸς] Quod ex sambuco est. Auctor de Viris Illust cap. 10. Juvenibus regiis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes adscitus, baculo sambuceo aurum infusum deo donum tulit.

Sambucea arbor. Plin. lib. 29. cap. 4.

SAMBULOS, Mons in Perside Herculi sacer. Alex. ab Alex. lib. Genial. dierum 2. cap. 14.

SĂMBYCE, V. SAMBUCA.

SĂMĒ, [Σάμη] Insula ante sinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicta est, non procul ab Ithaca, si Ovidio credimus 1. Trist. 4. 67.

Nec mihi Dulichium domus est, Ithaceve, Sameve.
Dulichiumque Sameque. Virg. 3. Æn. 271.

Item Oppidum ejusdem insulæ a Romanis dirutum. Plin. lib. 4. cap. 12. V. & SAMOS.

SAMĔRA, æ. f. [πτελέας σπέρμα] Columel. lib. 5. cap. 6. Atineam ulmum Trimellius Scrofa non ferre sameram (quod est semen ejus arboris) falso est opinatus. Plin. lib. 16. cap. 17. Atineæ, inquit, non ferunt samaram: ita vocatur ulmi semen: omnesque radicum plantis proveniunt: reliquæ semine. Scribitur enim & Samara.

SAMIA, SAMIARIUS, SAMIATOR, &c. V. SAMOS.

SAMICUM Litus, ubi sacellum est Neptuni maxima veneratione cultum, in Asia situm est. Strabo lib. 8.

SAMIO, SAMIUS, V. SAMOS.

SAMMŌNIUM, [Σαμμώνιον] Promontorium est Cretæ, adversum Rhodo, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Al. Samonium, & Salmone. q. V.

SAMNĪTES, um, & ium. m. [Σαμνῖται, ἡ Σαυνῖται] Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiæ inter Picenum, Campaniam & Apuliam. V. Liv. 7. 29. Flor. 1. 16. Urbes in ea sunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneventum, Corfinium. Quidam etiam Sannites per duplex N scribunt. Rectus sing est Samnis.

Samnites quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profligaverunt, quos postea L. Papirius sub jugum misit. De Samnitibus multa Strabo lib. 5. & historiæ Romanæ scriptores V. Liv. maxime l. 7. 29.

Samnitibus, inquit Festus, nomen factum ab hastis, propter genus hastæ, quod σαυνια appellant Græci. Alii dicunt Sabinis, vere sacro voto, hoc genus hominum extra fines ejectum, Comio Castronio duce, occupasse collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites.

Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites quum attulissent, repudiati sunt. Cic. de Senect. 55.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Ductum autem est nomen a Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella gesserunt, ut testatur Livius 9. 40. Et Romani quidem ad honorem Deûm insignibus armis hostium usi sunt: Campani ab superbia & odio Samnitium, gladia-

gladiatores, eo ornatu armarunt, Samnitiumque nomine appellarunt. V. Lipf. Saturn. 2. 11. vel Lex. Pitiſc.

SAMNIUM, i. n. [Σάμνιον, Σαυνῖτης] Regio Samnitium. Flor. 1. 16. Populus Romanus ruinas ipſas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipſo Samnio requiratur. conf. Varro de R. R. 2. 1.

SAMNĬTĬCUS, a, um. Adj. [Σαμνιτικός] Flor. 1. 16. Bellum Samniticum. Suet. Vitell. cap. 1.

SAMNITIUS, a, um. Adj. Liv. 7. 29. pr. Samnitium bellum ancipiti Marte geſtum. [Niſi vel Samniticum legendum, vel Genitivus pl. eſt Samnitium. Sic Bellum fugitivorum Cic. 7. Verr. 5. & 2. Agrar. 83. Bellum Pyrrhi. 5. Epiſt. 12. Bello Latinorum. 2. de Nat. Deor. 6. Affert etiam Σάμνιον ἐθνικὸν Steph. apud quem pro Βρεταν̄ίας, Βρετ̄ίας legendum puto. Sed apud Latinos non invenio. Samniti bello dixit Plin. 34. 6.

SAMONIUM, Cretæ inſulæ promontorium Rhodo obverſum, ſicut contrario litore Cyrenas verſus, κεὶν μέτωπον prominet. Pomponius Mela, lib. 2. 7.

SAMORNION, [Σάμορνον, ἢ Σάμορνα Steph.] Urbs Epheſus apud Plin. lib. 5. cap. 29.

SĂMOS, vel SAMUS, i. f. [Σάμος] eſt Nomen duarum inſularum, quarum altera eſt in mari Icario, modica, & Junoni dicatiſſima, quod in ea nata fuerit & educata, & Jovi nupta. Unde Virg. 1. Æn. 20.

Poſthabita coluiſſe Samo. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, ubi antiquiſſimum fuit templum, & ſimulacrum (Junonis) in habitu nubentis figuratum: & ſacra ejus anniverſaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Juno Samia dicta eſt. In ea Pythagoras quoque philoſophus ortum habuit, necnon & una ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta eſt, quam ferunt de Chriſto prædixiſſe. Fiebant etiam in ea vaſa fictilia egregie ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc inſulam Thraciæ adjacere, quæ poſtea ex commiſtis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg. 7. Æn. 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgo vocatur *Samo*.

Altera vero eſt Samos Inſula, a Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multum diſtet ab Epiro, ubi de Auguſto ait cap. 17. Ab Actio quum Samum inſulam in hiberna ſe recepiſſet. Same vero, ut ait Servius, in 3. Æn. 271. civitas Thraciæ eſt Cephalenia. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum urbem eſſe, Samen vero inſulam. Sunt qui ſcribant Samothraciam inſulam eſſe, quæ prius Dardania vocabatur a Dardano, qui Palladium Minervæ ſecum ferens, eo confugiſſe traditur. Poſt Samiis inſula bello ejectis, quum eo ſe in Thraciam ex Aſia reciperent, inditum nomen, ut pro Dardania, Samothracia vocaretur. [Samus Ioniæ oræ adjacet, e regione oſtii Cayſtri fl. Samothrace vero in ora Thraciæ ad oſtium Hebri fluvii, & ipſa olim Samos Thracia dicta. V. Geographos, & Suid. in Σαμοθράκη. Mela quoque 2. 7. Samon & Samen vocat. Juno Sami colebatur. Cic 6. Verr. 71.

Concinna Samos. Hor. 1. Epiſt. 11. 2.

SĂMIUS, a, um. Adj. [Σάμιος] Quod e Samo inſula eſt. ut

Aſſerit his Samius, i. e. Pythagoras. Sidon. Carm. 15. 52.

Bathyllus Samius. Hor. Epod. 14. 9.

Terra Samia. Plin. 35. 16.

Teſtæ Samiæ. Tibull. lib. 2. 3. 51.

Vaſa Samia, Fictilia. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Plin. 35. 12. conf. Plaut. Men. 1. 2. 65. Gell. 17. 8. Plin. 36. 21. Iſidor. 20. 4.

Samium, eſt Teſteum. Lucil. Sat. lib. 14. apud Non. 4. 434.

Et non pauper uti Samio, curtoque catino. Cic. 6. de Republ.

Exſtat oratio Lælii, quam omnes habemus in manibus, quam ſympuvia Pontificum diis immortalibus grata ſint, Samiæque, ut is ſcribit, capedines.

Confringi vas cito Samium ſolet. Plaut. Bacch. 2. 2. 24.

Samium, Acutum, ſi credimus Nonio l. c. unde & Samiare dicimus Acuere, quod in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Sat. lib. 8.

Hanc ubi vult male habere, ulciſci pro ſcelere ejus,
Teſtam ſumit homo Samiam, ſibique illico telo
Præcidit caulem, teſteſque una amputat ambo.

SAMIŎLUS, a, um. Adj. dimin. [Σαμιδιον] Plaut. Stich. 5. 4. 12. Nos noſtro Samiolo poterio tamen vivimus.

SAMIA, æ. f. [Σάμιος πλακοῦς] Placentæ genus, veteribus nobilitatæ. Tertull. adv. Marc 3. 5. Non tamen ut de Glebis credas te unquam placentas & Samias cocturum. Athenæus 14. p. 644. C. Excellere Samias placentas, V. Salmaſ. in Vopiſc. Aurel. cap. 7. Jun. in Tertull. Caſaubon. in Athen.

SAMIO, āre. Veteres pro Acuere ponebant, & quaſi Samiæ teſtæ acumen inducere, auctore Nonio 4. 434. V. paulo ante Samium, Acutum, &c. conf. Stewech in Veget. 2. 14. Auſon. Epiſt. 4. 68. [De Samio Lapide V. Plin. 36. 21. Unde Samiare, ut a Pumice Pumicare, & Pumicator, pro Politore.

SAMIATUS, a, um. Partic. Vopiſcus Aureliano cap. 7. Ferramenta ſamiata. Nonius l. c. Acuta & mucronata explicat: & recte, quod ex eo credo, quia Samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi eſſe noverunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, unde ducta Nonii interpretatio, quæ mihi valdè probatur. Nam & Samiator in vetere lexico ἀκονητὴς exponitur, & in antiqua inſcriptione, Samiariis doryphoron legitur. Ex Turnebo. V. ſuper & ſeq. dict.

SAMIĀTOR, ōris. m. Qui arma acuit & tergit. Gloſſ. Lat. Græc. Samiator, Ἀκονητής. Litem Cotiarius & Samiator, Ἀκονητής. V. Salmaſ. in Vopiſc. Aurel. cap. 7.

SAMIARIUS, i. m. Idem. Turneb. Adv. 27. 21. ex antiqua Inſcriptione, SAMIARIIS DORYPHORON. Gloſſ. Græc. Lat. Ἀκονητής, Samiarius, Cociarius, Acuciator. in Lat. Græc Samiator, q. V.

SAMŎLUS, i. m. Herba. Plin. 24. 11.

SAMŎSĂTA, n. pl. [Σαμόσατα] Urbs Aſiæ ad Euphratem, auctore Strabone, lib. 14. Samoſata Luciano ſophiſta alumno nobilis. V. Steph.

SĂMOTHRĀCE, es. ſive SAMOTHRACIA, æ. f. ſec. com. [Σαμοθράκη] Stephano Inſula eſt maris Ægei, Thraciæ adjacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta, a Dardano quodam Trojano, qui Palladium ſecum ferens eo traditur confugiſſe. Gentilia ſunt Samothrax & Samothracius. Virgil 7. Æn 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Fuit hæc inſula religione & templo Junonis celeberrima; ubi Cereris & Proſerpinæ myſteria celebrata fuerunt. V. Strab. & Liv. 45. 5. Diod. Sic 5. 47.

Hic & inventum fuit annulorum genus ferreorum; unde Lucret. 6. 1042. Exſultare etiam Samothracia ferrea vidi. conf. SAMOS.

SĂMOTHRĀCIA, Gemma nigri coloris ab inſula Samothracia nomen ſortita, quia in illa invenitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Samothracia inſula, ejuſdem nominis gemmam dat, nigram ac ſine pondere, ſimilem ligno.

SAMOTHRĀCES, um. m. pl. [Σαμοθράκες] Populi hujus Inſulæ. Curt. 8. 1. 26.

Dii Samothraces, i. e. Caſtor & Pollux. Varr. de L. L. 4. 10. V. & Macrob. 3. Saturn. 4.

SAMOTHRACĬCUS, a, um. Adj. [Σαμοθρακικός] Macrob. 3. Saturn. 4. Samothracicis religionibus myſtice imbutus.

SAMPSA, V. SAMSA.

SAMPSĬCĔRAMUS, [Σαμψικέραμος] Baſſi Cæcilii filius fuit, qui juxta Apamiam & Arethuſam regnavit: Phylarcha quoque genti Emiſenæ præfuit. Strab. lib. 16.

Sampſiceramus, Pompejus vocatus eſt a Cic 2. Att 14. a regulo quodam in Syria Sampſiceramo devicto, ut eſt apud Strabonem. [V. quæ Græv. de hoc nomine ex Reineſio affert. Puto tamen Tullium ſcripſiſſe Sampſiceramius, vel Sampſiceramicus noſter. Ut ſit nomen triumphale, datum Pompejo ob victoriam de Sampſiceramo reportatam. Sic alibi Hieroſolymarium vocat, ob Hieroſolyma capta.

SAMPSŪCHUM, i. n. ſive SAMPSŪCHUS, i. m. [σάμψυχον] Herba quæ & Amaracus dicitur. Plin. lib. 21. cap. 22. Sampſuchum, ſive amaracum, in Cypro laudatiſſimum & odoratiſſimum. conf. Idem 13. 1. Scribitur & Sanſucus. V. AMARACUS. Columel. lib. 10. 172.

Nataque jam veniant hilari ſampſucha Canopo. [Gloſſ. Græc. Lat. Σάμψυχον, Caſia, Sambuchum. Scribendum Sambſuchum.

SAMPSUCHĪNUS, a, um. Adj. [σαμψύχινος] ut, Sampſuchinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 22. & 13. 1.

SAMSA, ſive SAMPSA, ſive SANSA, æ. f. Cum oſſulis preſſa oliva dicitur. Columel. lib. 12. cap. 49. Et quum eſt in ſamſam redacta, tunc ſal coctus, tritusque manu permiſcetur cum ceteris aridis condimentis. Idem lib. 12. cap. 50. Et aut regulis, ſi conſuetudo erit regionis, aut certe novis ſiſcinis ſampſæ exprimi.

SAMULA, vel SAMULLA, ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Aſconio Pediano primum, deinde a Plinio lib. 7. cap. 48. nobilitata mulier. Al. Sammula. [Forte Samiola, ut ſit gentile Samiæ mulierculæ.

S A N

SANABILIS, SANATIO. V. SANO.

SANĀTES, um. m. pl. dicti ſunt, inquit Paulus, Qui ſupra, infraque Romam habitaverunt: quod nomen iis fuit, quia quum defeciſſent a Romanis, brevi poſt redierunt in amicitiam, quaſi ſanata mente. Itaque in XII cautum eſt, ut idem juris eſſet Sanatibus quod fortibus, id eſt, bonis, & qui nunquam defecerant a Populo Romano. conf. Feſtus. Gell. 16. 10.

SANAUS, Phrygiæ oppidum, Apolloniæ metropolis, teſte Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanida* appellat.

SANAZARIUS, Jac. Libertus Accii Sinceri apud Alex. ab Alex. lib. Genial. dier. 2. cap. 1. Sed V. elogium ejus apud Jov. p. 149.

SANCHONIATHON, ōnis. m. [Σαγχωνιάθων] Berytius, Scriptor inter antiquiſſimos numeratus, quem vel ante tempora Trojana floruiſſe prodiderunt Porphyrius Tyrius philoſophus in quarto eorum, quos adverſus Chriſtianos libros evomuit, & Euſebius Pamphil. lib. 1. Præpar. Evang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam tranſtulit. Lilius Syntag. 1. Hiſt. deorum. conf. Suid.

SANCIO, īvi, ītum, vel ſanxi, ſanctum, [κυρῶ, θεσπίζω Gl. L. G. & G. L.] ire. Confirmare, religioſe inſtituere. Cic. de Amicit. 40. Hæc igitur prima lex in amicitia ſanciatur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virg. 12. Æn. 200.

— qui fœdera fulmine ſancit. Ubi Servius; Sancit, Confirmat, ſancta eſſe facit: quia quum fiunt fœdera, ſi coruſcatio fuerit, confirmantur. Vel certe quia apud majores aræ non incendebantur, ſed ignem divinum precibus eliciebant. Sancire autem proprie eſt Sanctum aliquid, id eſt, conſecratum facere, fuſo ſanguine hoſtiæ: & dictum ſanctum, quaſi ſanguine conſecratum. Hactenus Servius. Cic. 1. de Legib. 20. Populariter interdum loqui neceſſe erit, & eam legem, quæ ſcripto ſanciat quod vult, aut jubendo, aut vetando, ut vulgus, appellare.

Cavere & Sancire. Cic. 2. de Fin. 101. Quum reliqui nihil ſit omnino quod pertineat ad nos, tam accurate, tamque diligenter caveat & ſanciat. V. Hotom. in 6. Verr. 114.

Sancire ne. Cic. 6. Verr. 9. Sanxerunt, ne quis emeret mancipium, niſi in demortui locum. i. e. Vetuerunt & interdixerunt lege.

Sancire de. Cic. 4. Verr. 123. In quibus multa ſanxit de ætate hominum.

Cæſar digna ſcelere hominum perditorum ſancit. Cic. 4. in Catil. 8.

Cærimonias violatas religione ſancire. Cic. 1. Tuſc. 27. Quas maximis ingeniis præditi, nec tanta cura coluiſſent, nec violatas tam inexpiabili religione ſanxiſſent.

Dubia ſancire. Cic. 3. de Lege Agr. 13. Quæ dubia ſunt, per vos ſancire vult. i. e. Poſſeſſiones dubii juris confirmare legis auctoritate.

Exſilium ſancire. Tacit. 1. Ann. 65.

Fidem ſancire. Stat. 5. Theb. 155.

Leges ſancire. Cic. 2. Tuſc. 33. Cretum quidem leges, quas ſive Jupiter, ſive Minos ſanxit, de Jovis quidem ſententia, ut poëtæ ferunt. [Gloſſ. Lat. Græc. Sancit legem, Κυρεῖ νόμον ἔφη. Non tamen omnes leges jure jurando ſancitæ, ſed pœnis. V. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Leges de ambitu ſancire. Cic. pro Planc. 44.

Legem ſancire in aliquem. Hor. 1. Serm. 3. 67.

Quam temere in noſmet legem ſancimus iniquam!

Orbem purgatum ſanxerat Hercules. Propert. 4. 9. al. 10. 73. [i. e. Purum & ſanctum fecerat.

Pacem victoria ſancit mundo. Claud. de Bell. Get. 573.

Pœnas ſancire malorum. Stat. 3. Theb. 244.

Præcepta ſancire. Quintil. lib. 2. cap. 13. Neque enim rogationibus, plebisve ſcitis ſancta ſunt iſta præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Auguſtus ſanxit. Tacit. 5. Hiſt. 9.

Societatem ſancire. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 4. Quibus tam convenit hæc adhortatio, quam vobis, ſocietatem humani generis ſancientibus.

Templum ſancire. Coripp. 4. 264.

Augurem sancire aliquem. Cic. 13. Philipp. 12.
Carmina sancire alicui, Dicare, consecrare. Stat. 3. Silv. 3. 215.
Capite sancire. Cic. 10. Att. 1. Ego vero Solonis, popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit. i. e. Multavit, vindicavit, punivit lege sua.
Dictis connubia sancire. Claud. in Epithal. Pallad. 129.
Dolore suo sancire militaris imperii disciplinam. Cic. 1. de Fin. 33.
Edicto sancire ne. Cic. pro Flacc. 67. Prætor sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret de frumento.
Exsecrationibus publicis sancire. Cic. 3. Off. 55. Quod Athenis exsecrationibus publicis sanctum est. i. e. De quo lege cautum est si quid admitteretur hujusmodi, &c. Budæus.
Fidem dextra ejus volebat sancire. Liv. 28. 35. pr. i. e. Firmare, ut cap. 17.
Fide sancire. Liv. 25. 8. Congressi cum Annibale, rursus fide sanxerunt, liberos Tarentinos, leges, suaque omnia habituros.
Fœdera sancire fulmine. de Jove, Virg. 12. Æn. 200.
Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine sancit.
Fœdus capite, vel sanguine, alterius cum aliquo sancire. Liv. 25. 16. Nisi imperatoris, & ejusdem hospitis, proditi capite ac sanguine fœdus cum hostibus sanxisset. conf. 23. 8. extr.
Jurejurando sancire. Liv. 39. 37.
Lege sancitum est. Cic. 2. de Legib. 65. Id quoque ne fieret, lege sancitum est.
Lege nat. Communi jure Gentium sancitum. Cic. de Arusp. Resp. 32. Hoc si minus jure Civili perscriptum est, lege tamen naturæ, communi jure Gentium, sancitum est.
Pœna sancire aliquid. Cic. pro Planc. 47. Religione. V. Cærimonia sancire.

SANCIENDUS, a, um. Partic. Gloss. Lat. Græc. Sancienda, κυρωθέα.

SANCTUS, a, um. [κεκυρωμένος Gl. L. G.] Partic. usurpat Liv. 10. 9. De provocatione legem diligentius sanctam. conf. Exsecrationib. sancire.
Sanctus, Adj. Ulpian. ff. de divisione rerum. l. Sacra loca, scribit Sanctum esse, Quod nec sacrum, nec profanum est, sed sanctione aliqua firmatum: ut, Sanctæ leges, h. e. Sanctione quadam subnixæ. Marcian. in l. Sanctum ff. De divisione rerum, ait Sanctum proprie dici, Quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Tractum a sagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. V. SAGMEN. Alii dicunt Sanctum esse Religiosum, sacrum, & incorruptum. Virg. 12. Æn. 648.
Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpæ
Descendam. i. e. Incorrupta. Idem lib. 11. 158.
— tuque, ô sanctissima conjunx,
Felix morte tua. i. e. Castissima. Juven. 14. Sat. 68.
— & sanctam filius omni
Aspiciat sine labe domum, vitioque carentem. Unde, Sanctus vir, dicitur Integer moribus. Donatus in Ter. Adelph. 5. 7. pr. Sanctum dicitur, Quod omni observatione inviolatum est.
Sanctus, ὅσιος, ἅγιος. Sanctum, ἁγνόν, κεκυρωμένον, ἅγιον, Sancta, ἱερά. Sanctissimus, ἱερώτατος, θειότατος, ὁσιώτατος. Hæc Gloss. Lat. Gr. In Græc. Lat. Ὅσιος, Sanctus, Justus. Item Ἅγιος, Sanctus. Ἁγιώτατος, Sanctissimus.
Sanctus & personis & rebus variis modis tribuitur, & vel quid Sanctione, venerationeve inviolabile denotat, ut. Cic. 2. Philip. 60. Tanta enim est caritas patriæ, ut vestris etiam legionibus sanctus essem, quod eam a me servatam esse meminissent. Sic
Amicitiæ sanctum nomen & venerabile. Ovid. 1. Trist. 8. 15.
Animal sanctius. Ovid. 1. Met. 76.
Antiquius & sanctius. Cic. 12. Att. 19.
Concilium sanctum patrum. Hor. 4. Carm. 5. 4. Al. Consilium.
Consilium sanctissimum gravissimumque. Cic. in Catil. 1. 9. Hic, hic sunt, in nostro numero, P. C. in hoc orbis terræ sanctissimo gravissioque consilio.
Fides induciarum sancta. Liv. 8. 36.
Fidem sanctam violare. Catul. 74. 3.
Jus sanctum atque integrum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
Leges sanctæ. Hor. 2. Serm. 1. 81.
Libertas. Liv 3. 52.
Memoria sancta. Tacit. 4. Hist. 10.
Officium sanctum & solenne. Cic. pro Quint. 26.
Testimonia firmissima & sanctissima. Cic. pro Rosc. Com. 43. Firmissimis enim & sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscii communita est.
Sanctus, ad Mores relatum inculpatos, pro Casto & Puro,
Sanctus atque integer. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
Sanctus & innocens. Liv. 32. 27.
Nihil jam sanctum atque sincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Ætate grandis natu, natura sanctus & religiosus homo. Cic. pro Rosc. Com. 44.
Sanctum, augustum, & religiosum. Cic. de Arusp. Resp. 12.
Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti. Flor. 4. 12. 66.
Amor sanctus. Cic. 3. de Fin. 61. Ne amores quidem sanctos a sapiente alienos esse arbitrantur.
Di sancti. Ovid. 3. Amor. 8. 54.
Flumen sanctum. Virg. 8. Æn. 72.
Fons sanctus, augustusque. Cic. 5. Tusc. 36. Ex hoc igitur Platonis, quasi quodam sancto augustoque fonte, nostra omnis manabit oratio.
Numina sancta Palladis. Virg. 3. Æn. 543.
Ornatus sanctus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Hic. ornatus virilis, fortis & sanctus sit, nec effeminatam levitatem, nec fuco eminentem colorem amet.
Pietas sancta. Sen. Octav. 4.
Præmia virtutis sancta & casta esse oportet. Cic. 2. de Invent. 114.
Pudicitia. Liv. 3. 52.
Sententia sancta. Lucret. lib. 3. 372.
Vates sanctissima. Virg. 6. Æn. 65.
Vir sanctissimus. Cic. 10. Fam. 21. At Laterensis, vir sanctissimus, suo chirographo mittit mihi litteras, &c. Plin. 2. Epist. 9. Nam pater ejus Erucius, clarus vir, sanctus, antiquus, disertus. Ad Mores perfectissimos, vitæque integritatem refertur hic Sanctus.
Sanctum, Interius, arcanum, secretum, ut
Ærarium sanctius. V. ÆS, æris. Cic. 6. Verr. 140. Primum mihi litteras publicas, quas in ærario sanctiore conditas habebant, proferunt.
Aula sanctior. Martial. lib. 5. 6.
Admittas timidam, brevemque chartam
Intra limina sanctioris aulæ. V. AULA.
Sanctum ad silendum. Liv. 23. 22. extr. Et si quid unquam arcani sanctive ad silendum in curia fuerit. conf. SANCTUARIUM.

SANCTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieron.

SANCTE, Adv. [ὁσίως] Auguste, Religiose. Cic. pro Font. 12. Cum his vos testibus vestram religionem conjungetis, ab his quicquam sancte aut moderate dictum putabitis?
Pie sancteque Deum colere. Cic. 1. de Nat. Deor. 57.
Auguste sancteque consecrare aliquem. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.
Sancte, Firmiter. Ter. Hec. 2. 2. 26.
— sancte adjurat,
Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Cic. 5. Fam. 8. Meque ea, quæ tibi promitto ac recipio, sanctissime observaturum, diligentissimeque esse facturum. Idem 13. Fam. 20. Quam ego necessitudinem sancte colendam puto.

SANCTIO, ōnis. f. [κύρωσις Gl. Gr. L.] Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Corn. Balb. 3. Primum enim sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus, plebsve sanxisset. Deinde sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis aut pœnæ, quum caput ejus, qui contra facit, consecratur. Idem 6. Verr. 149. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, pœnamque recitassem, tabularum mihi potestas facta non esset. Liv. 4. 41. Ægerrime plebs ferebat jacere tamdiu irritas sanctiones, quæ de suis commodis ferrentur.
Fœderis sanctio. Cic. pro Corn. Balb. 36.

SANCTOR, ōris. m. [κυρωτής] Qui aliquid sancit. Tacit. 3. Ann. 26. Sed præcipuus Servius Tullius sanctor legum fuit.

SANCTĬTAS, ātis. f. [ἁγιότης, ἁγιωσύνη, ὁσιότης Gl. G. L.] est (ut ait Cic. 1. de Nat. Deor. 116.) Scientia colendorum deorum. Idem Post red. in Senat. 33. Mecum libertas, mecum etiam frugum ubertas, mecum deorum & hominum sanctitates omnes & religiones affuerunt. Sic pro Cœl. 32. Si matremfamiliâs, secus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. Item 3. Philip. 15. Quod in juventute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis?
In genere Sanctitas est Innocentia, integritas, justitia. Nepos 6. 4. 1. Petiit ut sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. conf. Sidon. 6. 10. Tacit. 14. Ann. 60.
Sanctitas regum, Majestas. Suet. Cæs. cap. 6.
Constituere sanctitatem in aliquo. V. CONSTITUO.

SANCTĬMŌNIA, æ. f. [ἁγιότης, ὁσιότης. Gl. G. L.] Idem. Cic. pro Rabir. perd. reo, 30. Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & sanctimoniam demigrasse. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia?
Habere domum clausam pudori & sanctimoniæ. Cic. pro Quint. 93.
Nuptiarum sanctimonia. Auct. ad Herenn. lib. 4. 45.
Femina sanctimonia insignis. Tacit. 12. Ann. 6.

SANCTIMONIUM, i. n. Ἁγιασμός, ἁγιότης. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIMONIĀLIS, e. Adj. Sanctimoniæ addictus. Augustin. de Civ. Dei, 1. 16.
Sanctimoniales appellant Imperatores Virgines, Deo devotas, dicatas & consecratas. Rub. de Rapt. Virg. & l. unic. ad finem. lib. 9. C. tit. 13. Ut hæc tantummodo lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus sufficiat, quam de sanctimonialibus, & virginibus, & viduis, locum habere sancimus.

SANCTIMONIALĬTER, Adv. Just. Cod. 1. tit. 3. l. 56. §. 1.

SANCTĬTŪDO, ĭnis. f. [ἁγίασις] Idem ac Sanctimonia, sed antiquius. Accius Tereo, Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen, & numen Jovis. Idem Phœnissis, Delubra cæli, tu maris sanctitudines. Cic. lib. 4. de Rep. Eosdem terminos hominum curæ, atque vitæ, sic Pontificio jure sanctitudo sepulturæ. Nonius 2. 805. conf. Gell. 17. 2. & 13. 3.

SANCTUĀRIUM, i. n. [ἁγιαστήριον] Sacer locus, templum, sacrarium.
Sanctuarium, sive Sanctuaria Mithridatis appellavit Plinius, Quæ alio loco Arcana, lib. 23. cap. 8. In sanctuariis Mithridatis, maximi regis, devicti, Cn. Pompejus invenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti. conf. SANCTUS extr.
Sanctuarium non solum Locum sacrum, aut Sacrosanctum significat: sed etiam Tabulas, aut Librum, in quo sancta referuntur, rescribuntur, subnotantur. Hinc, Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro Libris atque Commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, vel potius Locum ipsum & tabularium, in quo hujusmodi libri repositi adservabantur, significare voluit. Sic. Flacc. in libro de Conditionibus agror p. 16. Gœs. Quod si quis contradicat, Sanctuarium Cæsaris respici solet. Omnium enim agrorum, & divisorum & adsignatorum, formas, sed & divisionem commentarius & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium principis revertendum erit. Al. Divisionum commentarios princ.

SANCTESCO, ĕre. Accius apud Non. 2. 576.

SANCTIFĬCUS, a, um. Adj.

SANCTIFICIUM, i. n.

SANCTIFĬCO, āre. Ἁγιάζω. Gloss. Græc. Lat. Prudent. Cath. 3. 15.

SANCTIFICĀTUS, a, um. Partic. [ἡγιασμένος] Vulg. Interp. Joh. 17. 19.

SANCTIFICATIO, ōnis. f. Ἁγίασμα, ἁγιασμός, ἁγιοσύνη. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIFICĀTOR, ōris. m.

SANCTILŎQUUS, a, um. Adj. Prudent. Apoth. 1002. Septem hæ voces leguntur passim in Scriptoribus Ecclesiasticis.

SANCUS, i. m. Unus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Marcianus Capella enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodo advocatur. Refert Syntagmate 1. lib. Histor. Deor. Lilius Giraldus.
Sabinis Sangus, Græcis Hercules, Latinis Dius Fidius appellatur. Varr. de L. L. 4. 10. Nomen a Sanciendo ductum. Propert. 4. 10. extr.
Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
Sic Sancum Tatiæ composuere Cures.

SANDĂLĪDES, um. f. pl. [σανδαλίδες] Palmæ genus, a similitudine sandalii dictum. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis, Quarta, inquit, auctoritas, sandalidum, a similitudine appellatarum.

SANDALION, [Σανδάλιον] Insula in mari Ionico auctore Plinio lib. 5. c. 31.

SANDĂLIŌTIS, [Σανδαλιῶτις] Sardinia insula denominata est, ab effigie sandalii, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnussan vocant, a similitudine vestigii, quod Græce ἴχνος dicitur. Plin. 3. 5.

SANDĂLIUM, i. n. [σανδάλιον, βλαυτίον] Calceamenti muliebris genus, quod & viri gestabant, Græci σανδάλιον, voce diminutiva a σάνδαλον, vocant. Ter. Eun. 5. 7. 4.

Utinam tibi commitigari videam sandalio caput. [Gloss. Græc. Lat. Σανδάλιον, Gallicula. An Caligula? Sed V. Gallicæ in GALLUS. Sandalium, Farris Gallici genus. Plin. lib. 18. cap. 7. Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani. Hard. Bracem, & Sandalam, cujus not. V.

SANDALIĀRIUS, a, um. Adj. Sandaliarius vicus, ab Apolline Sandaliario, cujus effigiem ornatam sandalio, quod est calceamenti genus, in quarta urbis regione auctores ponunt. Alex. ab Alex. lib. 9. Genial. Dier. cap. 18. Meminit Suet. Aug. cap. 57. Gell. 18. 4.

SANDALIĀRIUS, i. m. Qui sandalia conficit. Reines. Inscript. class. 1. n. 299. GENIO VIARVM L. LVTATIVS L. L. PACCIVS SANDALIARIVS.

SANDALĬGĔRŬLUS, a, um. Adj. [σανδαλιοφόρος] Qui sandalia fert. Plaut. Trinum. 2. 1. 22. Flabelliferæ, sandaligerulæ.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Crœso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib. 1. & 2. Sardanis a quibusdam appellatur.

SANDĂPĬLA, æ. f. [νεκροφορεῖον, Gl. L. G.] Genus feretri, quo mortui efferebantur. Martial. lib. 2. 81. Idem lib. 8. 75.

Permutatur onus, stipataque tollitur alte
Grandis in angusta sarcina sandapila.

Fabri sandapilarum. Juven. 8. Sat. 157.

Sandapilam antiqui dici voluerunt Feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilium corpora, sed in quo plebejorum, atque damnatorum, cadavera portabantur, sicut Stesimbrotus Thasius de morte Polycratis Samiorum regis scripsit, dicens, Posteaquam de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio de Prisc. serm. §. 1.

SANDAPILĀRIUS, i. m. [νεκροθάπτης] Sidon. 2. Epist. 8. Vespillonum sandapilariorum ministeria.

Sandapilarii erant Vespillones, aut ex eorum grege, quos Vulturios seu Codonophoros, id est tintinnabula gestantes, sive anteambulones, feralesve præcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand. Vide POLLINCTOR. H. St.

SANDAPILO, ōnis. m. Idem. Gloss. Lat. Græc. Sandapelo, Νεκροθάπτης. V. Voss. Etymol.

SANDĂRĂCHA, æ. f. [σανδαράχη] Festus, Sandaraca scribit & Sandaracinus. Plin. lib. 34. cap. 18. Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Invenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalefacere, perfodere. V. idem lib. 35. cap. 6. Vitruvius architecturæ lib. 7. cap. 12. Cerussa vero, quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendii sandaracha fit. Id autem, incendio facto, ex casu didicerunt homines: & ea meliorem usum præstat, quam quæ de metallis, per se nata, foditur. Hinc conjicere licet duplicem esse sandaracham metallicam, Fossitiam nempe & Factitiam. Fossitia est colore cinnabaris. Vulgo *Arsenicum rubrum* vocatur. de qua Vitruv. 7. 7. extr. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Plin. l. c. Adulterinam vocat. Errant Arabes medici, qui putant Sandaracham esse nostrum Vernicem: quum hic sit Juniperi gummi. Philander in Vitruvium l. c. & Ruell. lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, Genus coloris. Festus.

Sandaraca, Herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine Cerinthum & Erithacen appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

SANDARACHĪNUS, a, um. Adj. [Σανδαράχινος] Colore sandarachino. Nævius, Merula sandaracino ore. Festus.

SANDARACHĀTUS, a, um. aliud Adj. [σανδαραχωτός] Cui sandaraca admista est. Plin. lib. 35. cap. 15. Item lendes (tollit) in palpebris, aceto sandarachato admisto.

SANDARACURGIUM, [Σανδαρακούργιον] Mons est concavus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12. Sandaracurgium mons est concavus propter metallorum effossionem: hunc operarii maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publice operari & fossoribus utebantur servis, ex aliquo maleficio redemptis. Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis letiferum esse, atque intolerabilem, propter odoris gravitatem e glebis prodeuntem. Unde corpora cito ibi mori, sæpeque metallorum effossionem deficere, propter operariorum incommoditatem, qui cum plures sint quam ducenti, continue & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille. [Videtur Σανδαρακουργεῖον, Sandaracurgium penult. prod. dicendum, id enim Sandarachæ officinam, seu fabricam denotat.

SANDARESOS, Gemma, a Sandaresos Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, lib. 37. cap. 7. Cognata est huic Sandaresos, quam aliqui Garamantitim vocant: nascitur in India, loco ejusdem nominis.

SANDASEL, seu SANDARESEON, Gemma quæ expolita, ad Sandaresi splendorem quamproxime accedit: Plin. lib. 37. cap. 7.

SANDASTROS, Gemma eadem. Plin. l. c.

SANDIX, V. SANDYX.

SANDOBANES, Fluvius est Albaniæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDRACORA, Locus Cappadociæ. Strabo lib. 14.

SANDYX, ȳcis. f. [σάνδυξ] Herba. Virg. 4. Ecl. 45.

Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos. Plinius de Sandyce herba intelligit, & ut verum fateamur, est concinnior sententia agnos inter pascendum ejus herbæ, quam comedant, fuco colorari. Contrahendunt Grammatici recentiores: censent enim Sandycem esse Colorem sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de Herba loquutus potius quam de Pigmento Gratius cum scripsit Cyneg. 86.

Interdum Libyco fucantur sandyce pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proveniat: nisi si quis censeat metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, quando in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, ut & in Vopisco cap. 29. extr. cujus hæc verba sunt, Dicitur enim sandyx Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turneb. Adverf. 15. 20.

Sandyx, Genus coloris metallici, auctore Plinio lib. 35. cap. 6. Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandycem facit.

Amictus sandycis, i. e. Sandycini coloris. Propert. lib. 2. 25. 45. V. & Hesych. Suid. Σάνδυξ, χρῶμα κόκκινον.

SANE, SANESCO, V. SANUS.

SANGA, [Σάγα] Plinio lib. 4. cap. 20. Fluvius Cantabrorum in Hispania citeriori.

Est etiam Servi nomen. Terent. in Eunucho.

SANGĂRIUS, [Σαγγάριος] Fluvius est Lycaoniæ apud Plin. lib. 5. cap. ult. Oritur in Phrygia. Idem auctor lib. 6. cap. 1. Ejus meminit & Servius. in 6. Æn. 785. Alio nomine dicitur & Sagaris, & Coralius, ut testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgo *Zagari*. conf. SAGARIUS. Hesiod. in Theog. v. 344. Magnum vocat.

SANGĂRIUS, a, um. Adj. [Σαγγάριος] ut, Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3. Silv. 4. 41. V. Steph.

SANGĔNOS, i. m. Gemma ex Opalorum genere. Plin. lib. 37. cap. 6. Sunt & qui privatum genus ejus faciunt, Sangenonque ab Indis vocari dicunt. Traduntur vero nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

SANGUEN, ĭnis. n. usurpabant antiqui pro m. Sanguis, ĭnis. Lucret. 1. 836.

Visceribus viscus gigni, sanguenque creari. Charisius lib. 1. Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc Sanguinem. Sed Cato de habitu aït, Sanguen demittatur. [Hoc ex loco falso colligebat Thes. Lond. compilator, Sanguen etiam masculino in genere veteres posuisse, quum contrarium Charisius velit intelligi.

Sanguen illi fervet. Petron. cap. 59. conf. Non. 3. 203.

SANGUIS, ĭnis. m. [αἷμα] a Sanguen veteri, unde Sanguinis in Genitivo: Humor est vitalis in venis contentus. Celsus lib. 5. cap. 26. 20. de sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis, nimium aut tenuis, aut crassus, colore vel lividus vel niger, aut pituita mistus, & varius. Optimus, calidus, rubens, modice crassus, non glutinosus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit.

Sanguis interdum ultimam producit. Sil. 10. 23.

Et color, & sanguis, & tela minora periclo. V. Drakenb. ad loc. Ovid. 6. Fast. 488. Et 10. Met. 459.

Amore sanguinis asper. Sil. lib. 1. 148.

Dulcedine sanguinis asper lupus. Ovid. 11. Met. 402.

Detractio sanguinis, Cels. lib. 2. cap. 8. & Sanguinis missio. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Fluxio sanguinis. [αἱμορρραγία] Plin. lib. 23. cap. 1. & lib. 20. cap. 17.

Habitus sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cum sanguis erumpit, colorem ejus, habitumque oportet attendere.

Profluvium sanguinis, per nares. Columel. 6. 33.

Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11. cap. 39.

Vitio occurrit sanguinis quinquefolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Altilis sanguis. V. ALO.

Ater sanguis. V. ATER Adjectivum.

Conglobatus sanguis. V. CONGLOBO.

Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutrop. 17.

Crassus sanguis. V. CRASSUS.

Generosus sanguis. Ovid. 13. Met. 457.

Integer sanguis. V. INTEGER.

Juvenilis sanguis. Ovid. 7. Met. 334.

Largus sanguis. Claud. Conf. Mall. Theod. 309.

Niger sanguis. Ovid. 12. Met. 326.

Pinguis, Pinguior, pinguissimus sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Rapidus sanguis. Claud. 3. Conf. Hon. 101.

Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1. 610.

Salsus sanguis. Ennius in Cresphonte, apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 2.

Neque miseræ lavere lacrimæ salsum sanguinem.

Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Tætri sanguinis profluvium. Lucret. lib. 6. 1203.

Vitiosus sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (subaud. Sanguis) ideoque utiliter effunditur.

Vitiosus sanguis, & Verus, opponuntur. Cic. de Clar. Orat. 282.

Metuensque, ne vitiosum colligeret, verum sanguinem deperdebat.

Astringit rigens sanguis sicca vulnera. Lucan. lib. 4. 291.

Avertere aliquo profusione sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 11.

Avertitur interdum sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur. Cels. lib. 2. cap. 10.

Augere sanguinem. Plin. lib. 20. cap. 7.

Coagulant sanguinem, & ideo rejicientibus sanguinem profunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Coit celerrime taurorum sanguis, atque durescit: ideo pestifer potu maxime. Aprorum & cervorum, caprarumque & bubalorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnerum. Plin. lib. 22. cap. ult.

Concrescere sanguinem non patitur thymum e melle. Plin. lib. 21. cap. 21.

Concretum sanguinem ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Concreti sanguine crines. Valer. 3. Argon. 286.

Concutitur sanguis. al. Quatitur. Lucret. lib. 3. 250.

Conquievit sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. ad finem.

Densari sanguinem prohibet Balsaminum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Detrahere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.

Diffunditur sanguis per venas in omne corpus. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Discutit conglobatum sanguinem acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dare alternum sanguinem dicuntur, Qui se invicem vulnerant. Sen. Thyest. v. 339.

Quis vos exagitat furor,
Alternum dare sanguinem,
Et sceptrum scelere aggredi? V. infra.

Duratur sanguis, h. e. Concrescit. Quintil. Decl. 2.

Editur sanguis per urinam. Cels. lib. 2. cap 7. [An Redditur?

Effunditur sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ovid. 10. Met. 136.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4. 1043.

Emittere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit gravitee sanguis. Cels. lib. 4. cap. 7. 5. De tussi.

Exit ſanguis ex gingivis, ex ore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Exonerare oculos ſuffuſos ſanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.
Exſercare ſanguinem ſpumantem. Celſ. lib. 2. cap. 7.
Exſpirans ſanguinis flumen de pectore. Lucret. lib. 2. 354.
Exſpuere ſanguinem. Celſ. lib. 4. cap. 7. De tuſſi. Plin. lib. 26. cap. 7.
Extrahunt inutilem ſanguinem raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.
Extrahit denſatum ſanguinem abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.
Extundit ſanguinem frequens tuſſis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Facere ſanguinem, Fundere. Liv. 2. 30. extr. Pluſque ibi ſanguinis, promiſcua omnium generum cæde, quam in ipſa dimicatione factum. Idem. lib. 35. 51. pr. Nondum, aut indicto bello, aut ita commiſſo, ut ſtrictos gladios, aut ſanguinem uſquam factum audiſſent.
Fertur ſanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex jecinore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. de tuſſi.
Ferveſcit ſanguis. Perſ. 3. Sat. 115.
Fluere mihi ſolet ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Fluit mihi ſanguis ex naribus. Celſ. lib. 2. cap. 7. [Gloſſ. Græc. Lat. Αἱμορραγῶ, Sanguinem fluo.
Fluens ſanguis per nares. Plin. lib. 26. cap. 13.
Fundere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 10.
Fuſo per venas ſanguine exſtinguitur. Tacit. 4. Hiſt. 11. De cæde Calpurnii Galeriani. i. e. Inciſis venis.
Fundere ſanguinem de rege, h. e. Ob regem. Curt. lib. 10. 5. 13.
Hebet gelidus ſanguis tardante ſenecta. Virg. 5. Æn. 395.
Incitatur ſanguis ex ea parte. Scribonius Largus comp. 84.
Incitatur ſanguinis eruptio muſculorum compreſſione. Scribonius Largus comp. 84.
Inficere æquor ſanguine. Hor. 3. Carm. 6. 34.
Inficere rivos rubro ſanguine. Hor. 3. Carm. 13. 8.
Madens veſtis ſanguine. V. MADEO.
Manat cicatrix multo ſanguine. Sen. Troad. 3.
Minuere ſanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.
Miſcetur letifero ſanguine orbis. Ovid. 1. Faſt. 123.
Mittere ſanguinem ex brachio, Venam ſecare in brachio. Celſ. lib. 2. cap. 10. conf. MITTO.
Mittere ſanguinem in brachiis. Celſ. lib. 2. cap. 10. Mitti vero is debet, ſi totius corporis cauſa fit, ex brachio: ſi partis alicujus, ex ea ipſa parte, aut certe quamproxima: quia non ubique mitti poteſt, ſed in temporibus, in brachiis, juxta talos.
Miſſus ſanguis e corpore. Lucret. lib. 2. 194.
Mittere ſanguinem translate dicuntur oratores, quum adverſariorum argumenta ita ſolvunt, ut cauſa ipſa ſtare non poſſit. Unde Quintil. lib. 8. cap. 6. Illa agendis cauſis jam detrita, Pedem conferre, & Jugulum petere, & Sanguinem mittere, inde ſunt: nec tamen offendunt.
Obſtiterit frigidus circum præcordia ſanguis. Virg. 2. Georg. 484.
Occupare ſanguinem. Celſ. lib. 8. cap. 4. Inter quæ ſi ſanguis fertur, ſpongia ſubinde in aceto tincta cohibendus eſt, occupanduſque objectis linamentis, & caput altius excitandum.
Pellere ſanguinem per urinam. Plin. lib. 35. cap. 15.
Pellit copioſum ſanguinem per nares. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.
Perfuſus ſanguine. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Perſolves calido ſanguine pœnas mihi. Virg. 9. Æn. 422.
Procedit ſanguis ex ore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Profluit ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Prorumpit ex naribus ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Redditus ſanguis per os. Plin. lib. 26. cap. 13.
Reddere ſanguinem per urinam, vel alvum. Scribonius Largus. comp. 149.
Refugere ſanguinem in metu, certum eſt: multiſque non transfluere transfoſſis. Plin. lib. 11. cap. 38.
Rejicientibus ſanguinem datur ſuccus porri. Plin. lib. 20. cap. 6.
Rejicientibus ſanguinem occurrit quinquefolii ſuccus. Plin. lib. 26. cap. 7.
Reliquit ſanguis corpus. Ovid. 3. Met. 39.
Reſpondet ſanguis per menſtrua. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. Sæpe feminæ, quibus ſanguis per menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt. De tuſſi.
Revocetur ſanguinis curſus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione adverſus profuſionem ſanguinis in vulneribus.
Saliens vena ſanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Satiare ferrum ſanguine. Ovid. 5. Faſt. 575.
Siſtere ſanguinem. Plin. lib. 25. cap. 8.
Siſtit ſanguinem ex vulnere glycyrrhiza commanducata. Plin. lib. 22. cap. 9.
Siſtit ſanguinem interiorem ruta pota, & narium indita. Plin. lib. 20. c. 13.
Siſtit æque maribus ac feminis ſanguinem menta. Plin. lib. 20. cap. 14.
Siſtunt ſanguinem vulnerum folia vitium. Plin. in procem. lib. 23. Sic lib. 31. cap. ult.
Trahere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap. 19.
Venit ſanguis. Celſ. lib. 2. cap. 10.
Vocatus in corpus ſanguis. Ovid. 2. Met. 235.
Vomens globos ſanguinis. Ovid. 12. Met. 238.
Vomere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 6.
Vomens rivos ſanguinis. Virg. 11. Æn. 668.
Sanguis ærarii, per translationem, pro Subſtantia, quæ in ærario continetur. Cic. 5. Verr. 83. Quæ quum de Populi Romani victu, de vectigalium nervis, de ſanguine de traxiſſet ærarii, Tertiæ mimæ condonavit.
Sanguis ſæpe pro hominibus, vel hominum vita, nonnunquam & pro cæde, ut Plenus ſanguinis homo, Sanguinis effuſionem appetens, ſanguine coinquinatus.
Captivus ſanguis. V. Captivus in CAPIO.
Venalis ſanguis. Valer. 6. Argon. 558.
Dare ſanguine pœnas. Virg. 2. Æn. 366.
Dandus invidiæ eſt ſanguis, nihil ne ego quidem moror, quominus Decemviratu abeam. Livius 3. 54. pr. conf. ſupra.
Exſorbere. ut, Ne judicio iniquo exſorbeatur ſanguis tuus. Cic. 1. de Orat. 225.
Luere quippiam ſanguine. V. LUO.
Poſcere pœnas cum ſanguine. Virg. 2. Æn. 72.
Sitire ſanguinem. Sen. Troad. 10.
Sumit pœnam ſcelerato ex ſanguine. Virg. 12. Æn. 949.
Sanguis, pro Vigore & viribus. Cic. 4. Att. 16. Amiſimus, mi Pomponi, omnem ſuccum & ſanguinem, ſed etiam colorem & ſpeciem priſtinam civitatis: nulla eſt Reſp. quæ delectet, in qua acquieſcam.
Sanguis orationis incorruptus translate, Cic. in Brut. 36. Succus ille, & ſanguis incorruptus uſque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis ineſſet, non fucatus nitor. Sanguis, i. e. Oratio fortis, robuſta, vires, lacertos, & nervos habens. Sic enim ſolet a Cicerone per translationem dici, ut Viri fortes & robuſti dicuntur, Qui plurimum ſanguinis habent: unde Plaut. Bacch. 1. 2. 45.
Nihil moror diſcipulos mihi eſſe jam plenos ſanguinis:
Valens afflictat me nunc jam vacuum virium. Incorruptus, h. e. Purus, ſanus, integer, non vitioſus. Hinc eodem in dialogo 51. dixit, Salubritatem Atticæ dictionis, quaſi Sanitatem, & Sanum genus dicendi in Calidio: in libello vero de Opt. gen. orat. 8. Incorruptam ſanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Athenienſium, ut in Orat. 25. ſcribitur, ita prudens ſincerumque judicium fuit, ut nihil poſſent, niſi incorruptum & elegans, audire.
Sanguis, Progenies. Virg. 1. Æn. 19.
Progeniem ſed enim Trojano a ſanguine duci
Audierat, &c.
Auctor ſanguinis. Virg. 7. Æn. 49.
Cognatio ſanguinis Tranſalpini. Cic. Poſt redit. in Senat. 14. Is non me, quanquam equidem non cognorat eum, propter Piſonum affinitatem, quam longe hinc ab hoc genere cognatio materna Tranſalpini ſanguinis abſtuliſſet.
Degener ſanguinis. Stat. 9. Theb. 619.
Gradu ſanguinis propior. Ovid. 3. Epiſt. 28.
Nomina ſanguinis, Nomina conſanguinitatis: ut pater, frater, ſoror, &c. Ovid. 9. Met. 465. de Byblide quæ fratrem amabat,
Jam dominum appellat, jam nomina ſanguinis odit,
Byblida jam mavult, quam ſe vocet ille ſororem.
Vincula cari ſanguinis, Conſanguinitas. Propert. lib. 1. 15. 16.
Alto a ſanguine genus. Virg. 4. Æn. 230.
Aureus ſanguis, Proles aurea ſub Saturno. Stat. 3. Theb. 559.
Carus ſanguis. V. Vincula &c. paulo ante.
Claro ſanguine genitus. Sen. Octav. v. 90.
Cognatus ſanguis. Virg. 12. Æn. 29.
Conſors ſanguis. Ovid. 8. Met. 444.
— calidumque prioris
Cæde recalfecit conſorti ſanguine telum. i. e. Occidit etiam fratrem ejus.
Obſcuri ſanguinis deformes ortus. Stat. 5. Silv. 3. 116.
Paternus & maternus ſanguis. Cic. pro Roſc. Amer. 66. Magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus, maternuſque ſanguis.
Regius ſanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.
Attingere aliquem ſanguine. V. ATTINGO.
Cohærere ſanguine alicui, pro Conſanguineum eſſe. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Conjungi ſanguine alicui, Idem. Cic. 2. de Invent. 66.
Hortamur fari, quo ſanguine cretus. Virg. 2. Æn. 74.
Rumpere vincula ſanguinis. Propert. 1. 15. 16.
Sanguis pro Morte, vide in TRANSCENDO. H. St.
Sanguinum, αἱμάτων. Gloſſ. Lat. Græc. Sic Interp. vulg. Joh. 1. 13. Sanguinibus.

SANGUĬCŬLUS, i. m. [αἱμάτιον] Sanguis hœdi, ſive ſuis, &c. in cibum formatus. Plin. lib. 28. cap. 14. Utuntur ad utrunque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite, magnitudine ſabæ poto: & ſanguine ejuſdem in cibum formato, quem ſanguiculum vocant.

SANGUĬNEUS, a, um. Adj. [αἱματώδης Gl. G.L.] Ad corpus aliquando refertur, & Plenum ſanguine, vel Sanguinolentum ſignificat.
Caput ſanguineum. Ovid. 3. Triſt. 9. 30.
Guttæ ſanguineæ. Ovid. 2. Met. 360.
Imber ſanguineus. Cic. 2. de Divin. 60.
Pulmo ſanguineus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Color ſanguineus. Plin. lib. 14. cap. 3.
Cometæ ſanguinei. Virg. 10. Æn. 273.
Frutices ſanguineæ. V. Virga ſanguinea infra.
Mora ſanguinea. Virg 6. Ecl. 22.
Virga ſanguinea, Cujus cortex ad ſanguinis ſimilitudinem rubet. Plin. lib. 24 cap. 10. Sic, Frutices ſanguineæ. Idem lib. 16. cap. 18.
Aliquando ad animum, pro Crudeli, cruentoque. Apulejus, Immani ac ſanguinea voce perterruit. Virgil. 4. Æn. 642.
At trepida, & cœptis immanibus effera Dido,
Sanguineam volvens aciem, &c.
Bellum ſanguineum, Cruentum Stat. 5. Theb. 5.
Cædes ſanguinea. Ovid. 13. Met 65.
Rixæ ſanguineæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

SANGUINĀLIS, e. Adj. ut, Sanguinalis herba, [πολύγονον] eadem quæ Sanguinaria, inde nomen habens, quod ſanguinis fluorem, undecunque feratur, ſiſtat. Columel. lib. 6. cap. 12. Celſ. lib. 2. cap. ult. Herba ſanguinalis, quam Græci πολύγονον vocant.

SANGUINĀRIUS, a, um. aliud Adj. [φιλαίματος] Sævus, crudelis ſanguinem ſitiens. Cic. Itaque gravem illam ac ſanguinariam vocem audivimus. Sic Sanguinarius homo, Qui gaudet humano ſanguine.
Juventus ſanguinaria. Cic. 2. Att. 7.
Nuntius ſævus, ſanguinarius. Plin. lib. 19. cap. 4.
Sententia ſanguinaria. Plin. lib. 4. Epiſt. 17. De hujus nequitia, ſanguinariiſque ſententiis, in commune omnes ſuper cœnam loquebantur. i. e. Iis quibus morti homines adjudicaverat.
Herba ſanguinaria dicta eſt, cujus ſuccus infuſus naribus, ſupprimit ſanguinem. Columel. lib. 7. cap. 5. Eſt etiam gravis pernicies herbæ ſanguinariæ, quam ſi paſta eſt ovis, toto ventre diſtenditur, contrahiturque, & ſpumam quandam tenuem tætri odoris exſpuit. conf. SAGUINALIS, ubi aliud etymon allatum.

SANGUINARIUS, i, m. Beſtiola, inſectorum generis, quæ & Hirudo. Onomaſt. vet. Lat. Græc. in tit. de Serpentib. Sanguinarius, αἱμοποτής. Gloſſ. Græc. Lat. Αἱμοπότης, Sanguinarius.

SANGUĬNŌLENTUS, a, um. Adj. a Genit. Sanguinis. [αἱματώδης Gl. G. L.] Plenus ſanguinis, & ſanguine conſperſus. Auctor ad Heren. lib. 4. 52. Sanguinolenta palma.
Color ſanguinolentus. Ovid. 1. Amor. 12. 12.

Littera ſanguinolenta, Quæ exitio ſit alicui. Ovid. in Ibin, 4.
Pectora ſanguinolenta. Ovid. 3. Epiſt. 50.
Seditio. Varro de Vita pop. Rom. apud Non. 6. 101. Magiſtratus gravatim ſeditionibus ſanguinolentis urbem perturbavere.
Sanguinolentos appellant Juriſconſulti Ro. & Principes, Infantes recenter editos, quique vixdum ſordes materni uteri amiſerunt, cum aut venduntur aut exponuntur. Conſtantinus, Si quis, propter nimiam paupertatem, egeſtatemque, victûs cauſa, filium, filiamve ſanguinolentos vendiderit. l. ii. C. de patribus. qui fil. diſtraxer. lib. 4. C. tit. 43. non enim ibi Sanguinolentus legendum eſt: ſed Sanguinolentos. Auctor mihi eſt ea Rubrica, quæ 8. lib. C. tit. 52. inſcribitur, De infantibus expoſitis liberis & ſervis, & de iis qui ſanguinolentos nutriendos acceperunt.

SANGUILENTUS, a, um. aliud Adj. a genit. Sanguis Idem. Scribon. Largus Compoſ. 143. Etiamſi ſanguilentam urinam faciant. Idem comp. 182. Oculi ſanguilenti conſpiciuntur. Semperque ita uſurpat hic auctor. V. Lexic. Rhodii.

SANGUINŌSUS, a, um. Adj. Idem Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

SANGUĬSŪGA, æ. [βδέλλα] Vermis in aqua degens, qui & Hirudo dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem præſtare ſanguiſugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem lib. 8. cap. 10. [In Gloſſ. Græc. Lat. βδέλλα, Suga. βδέλλα χερσαία, Hirudo. βδέλλα ὕδατος, Sanguiſuga. At Lat. Græc. Hirudo, λιμναία βδέλλα, & Sanguiſuga, βδέλλα, λιμναία. conf. SANGUINARIUS.

SANGUĪNO, [αἱμόσσω, αἱμόω, αἱμόω] Gl. G. L.] āre. Sanguine manare. Quintil. in Declam. 10. Tum repetitis ſanguinavere planctibus jam convaleſcentes lacerti. Ibid. non procul a fine, Quando non lividum pectus & ſanguinantes vidit lacertos.
Coluber veneno noxio colla ſanguinans. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh. Lex a contactu feminæ ſanguinantis ſubmovet. Tertull. ad Marc. 4. 40.
Eloquentia lucroſa & ſanguinans. Tacit. in Orat. 12. Plin. lib. 30. cap. 9. Si pedes ſanguinent. Sed varia eſt lectio. [Apud Tacit. ſuſpicor Saginantis legendum. In Gloſſ. Græco Lat. Φλεβοτομῶ, Sanguino. Φλεβοτομοῦμαι, Sanguinor. Ubi Sanguinem mittere ſignificat. Unde eſt Gall. *Saigner*. At alibi in iisdem Gloſſ. αἱμάσσω, Sanguino, αἱμόω, Sanguino, Sanguinor. Quod Italis *Sanguinare*, illud vero *Sanguinarſi*.

SANGUINATIO, ōnis. f. [αἱμορραγία] Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. & 1. 4. Gingivarum ſanguinatio.

SANGUS, i. m. Deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti ſunt. Sangi ſacellum urbis regione ſeptima ſtatuit P. Victor. Cæl. lib. 2. cap. 3. V. SANCUS.

SANICULA, æ. f. Herba, quam nos *Ozeille* vel *aigrette* appellamus, a Matthiolo deſcribitur in Dioſcoridis lib. 4. cap. 9.

SĂNIES, ēi. f. [λύθρος, ἰχώρ Gl.L.G.& G.L.] Celſ. lib. 5. 28. Sanguis omnibus notus eſt: Sanies eſt tenuior hoc, varie craſſa, & glutinoſa, & colorata: Pus craſſiſſimum albidiſſimumque, glutinoſius & ſanguine & ſanie. Exit autem ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente: ſanies eſt inter utrunque tempus. Pus ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante. Virg. 8. Æn. 487.
— & ſanie taboque fluentes. Cic. in Piſon. 43. Saxa ſpargens tabo, ſanie, ſanguine atro.
Jocinoris recentis inaſſati ſanies. V. INASSATUS.
Putris ſanies. Stat. 12. Theb. 569.
Serpentium ſanies. Sen. Med. 9.
Ejectat ſaniem permiſtus viſcere ſanguis. Lucan. lib. 3. 658.
Emittere ſaniem conjecto ferro. Ovid. 7. Met. 338.
Eructare ſaniem. Virg. 3. Æn. 632.
Exſpirant ſaniem tabificam. Sil. lib. 6. 276.
Vomunt ſaniem ſerpentes. Ovid. 4. Met. 493.
Sanies, pro Infectura purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 38. Rurſuſque mergitur carminata, donec omnem ebibat ſaniem.
Pro Peſtifero ſerpentis afflatu. Sil. 12. 10.
— ſaniem ſublatis faucibus efflat. conf. ſupra.
Oleæ ſanies amara, pro Fæce. Plin. lib. 15. cap. 3.

SANIŌSUS, a, um. Adj. [ἰχωρώδης] Sanie & impuro ſanguine conſperſus. Plin. lib. 7. cap. 15. Ergo quum gravidis fluxit, invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut ſanioſi, ut auctor eſt Nigidius.

SANITAS, V. SANUS.

SANNA, æ. f. [μῶκος Gl. L. G. & G. L.] Solutus deriſus dicitur, a narium ſonitu. vel in genere, Deriſus aliquis geſtu mimico expreſſus. Juven. 6. Sat. 305.
I nunc, & dubita, qua ſorbeat aëra ſanna
Tullia, quid dicat notæ Collatia Mauræ.
Poſtica ſanna. Perſ. 1. Sat. 58.
Rugoſa ſanna cadat naſo. Perſ. 5. Sat. 91. i. e. Subſannatio, quæ fit cum criſpatione & corrugatione naſi, remittatur. V. Schol. Juven. l. c.
Sanna, pro Deriſore. Gloſſ. Lat. Græc. Sanna, Subſannator, Μῶκος.

SANNAS, æ. m. [σάννας] apud Cratinum, Fatuum indicat: unde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiamſi a narium ſonitu Grammatici opinentur ductum. Cæl. Rhodig. Ant. Lect. 8. 43.

SANNIO, ōnis. m. [χλεύαστης] Qui ſoluto riſu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam geſtu per contemptum exprimit, ut ſtultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cic. 2. de Orat. 251. Quid enim poteſt eſſe tam ridiculum, quam ſannio eſt? ſed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipſo. Idem 9. Fam. 16. Salis enim ſatis eſt, ſannionum parum. Proverbii forma.
Sanniones, dicuntur, a Sannis, qui ſunt in dictis fatui, & in motibus, & in ſchemis, quos μωκοὺς vocant Græci, inquit Nonius 1. 302. [Sic legit & Mercer. Suſpicor tamen Μώκους ſcribendum. Quæ vox & Sannam & Sannionem denotat. V. Suid. in ea dict. Gr.

SANNO, āre. vel SANNOR, āri. Dep. unde Deſannnare, & Subſannare compoſ. Gloſſ. Græc. Lat. Μυκτηρίζω, Sannor, Deſanno.

SANNATOR, ōris. m. Μυκτηριστής. Gloſſ. Lat. Græc. & in Græc. Lat. Μυκτηριαστής.

SANNALI, Populi ſunt immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, ut ſuſpicor, prodigioſa illa fabula ficta eſt, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, ut cum hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. 3. 6. Et Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui, pro veſte ſunt. Vulgo *Satmalos* legitur, ſed ex veteri libro ſic Turnebus reſtituit. Al. Otomegalos.

SANNAUS, Lacus de quo Plin. lib. 2. cap. 103. Lacus Sannaus in Aſia circumnaſcente ablinthio inficitur.

SANNYRION, ōnis. [Σαννυρίων] cognomine Canabus, poëta comicus Athenienſis, de quo V. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. cap. ult. vel potius Athen. & Suid.

SANO, āre. Sanor, āri. V. SANUS.

SANQUĀLIS, is. f. Avis. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem avem atque immuſſulum, augures Romani in magna quæſtione habent. Immuſſulum aliqui vulturis pullum arbitrantur eſſe, & ſanqualem oſſifragæ. Maſſurius ſanqualem oſſifragam dicit eſſe, Immuſſulum autem pullum aquilæ, prius quam albicet cauda. al. Sangualis. conf. IMMUSSULUS.
Sanqualis avis appellatur, quæ in commentariis Auguralibus Oſſifraga dicitur, quia in Sangi Dei tutela eſt. Feſtus.
Sanqualis porta appellata eſt, ab avi Sanquali, ideoque eodem eſt nomine, quo avis ipſa appellatur. Feſtus. Paulus dicit, eſſe proximam ædibus Auci. Al. Ædi Sangi.

SANSŪCUS, V. SAMPSUCHUM.

SANTĂLUM, i. n. [σάνταλον] (quod vulgus noſtrum Sandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, Lignum eſt quod India mittit. Hujus tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum: quibus ſimul commiſtis, fit compoſitio vulgaris, quæ Triaſandali appellatur, vel trium ſandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quin etiam nullæ non fere medicorum potiones hodie his ſantalis imbuuntur, ut gratiam a ſumentibus ineant, & aliquid jucundi ſaporis habeant. Ex Ruellii commentariis.

SANTERNA, æ. f. [χρυσοκόλλα] Plin. lib. 33. cap. 5. Chryſocollam & aurifices ſibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam ſimiliter utentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis urina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: ſanternam vocant noſtri. Idem lib. 34. cap. 12.

SANTŎNES, & Santŏni, ſive Xantŏnes, [Σάντωνες Steph.] populi Galliæ, non longe a Toloſatium finibus, quæ civitas eſt in Provincia, ut Cæſar Comment. lib. 1. cap. 10. pr. ſcribit. Lucan. lib. 1. 422.
— gaudetque amoto Santonus hoſte. Vulgo *Xaintonge*.
Aliis *Santonges*, & oppidum ipſum *Saintes*, *Xaintes*.

SANTŎNĬCUS, a, um. Adj. [Σαντονικός] Juven. 8. Sat. 145.
Tempora Santonico velas adoperta cucullo. V. Martial. lib. 14. 128.
Oceani litora Santonici. Tibul. lib. 1. 8. 10.
Santonica Herba, quam Abſinthium Santonicum vocat Plin. lib. 27. cap. 7. a Galliæ civitate nomen accepit, eſtque abſinthii genus illius, quod nobis in vulgari uſu eſt. Columel. lib. 6. cap. 25. Poteſt etiam cum arida fico & ervo conteri herba Santonica, & formata in offam, ſicut Salviatum demitti. V. Dioſc. 3. 28. qui Σαντόνιον vocat.

SANTONICUM, i. n. [Σαντονικὸν] Semen herbæ Santonicæ, vel ipſa herba. Gloſſ. Lat. Græc. Sandonicum, Θηλοκλόνον, βοτάνη. Quod vermes ſcil. necat.

SANTONUM Portus, [Σαντόνων λιμὴν] Ptolem. lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs. Vulgo *La Rochelle*.

SANTONUM Promontorium [Σαντόνων ἄκρον] in Gallia. Ptolem. lib. 2. cap. 7. Vulgo *Blaye*.

SĂNUS, a, um. Adj. [σῶος, Gl. L. G. ὑγιὴς] Integer & incorruptus, bene valens. Cic. pro Sext. 135. Non ea eſt medicina, quum ſanæ parti corporis ſcalpellum adhibetur. Idem pro Sext. 97. Qui integri ſunt, & ſani.
Sanum facere aliquem. Cic. 2. Philipp. 101. Quaſi medicus ille te ſanum feciſſet. [Ambiguo ſenſu.
Medicamento ſanum fieri. Cic. 3. Off. 92. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, ſi eo medicamento ſanus factus eſſet, &c.
Fieri ſanum ex morbo. Cato R. R. cap. 157.
Sanum abire ex. Propert. lib. 2. 12. 12.
Nec quiſquam ex illo vulnere ſanus abit.
Reſpub. ſana ac ſalva, translate. Cic. 12. Fam. 23. Nullam partem per ætatem ſanæ ac ſalvæ Reip. guſtare potuiſti.
Sanum genus dicendi. Cic. in Brut. 202. i. e. Incorruptum. V. SALUBRE.
Sanus, Ad animum translatum. Ter. Eun. 3. 5. 8. Quid mihi quæram? ſanus ſim: anne inſaniam? Idem Heaut. 4. 3. 29. Satin' ſanus eſt, aut ſobrius? Sic Cic. 2. de Divin. 94. Sanus homo.
Pro ſano aliquid facere. Cæl. 5. Bell. Gall. cap. 7. extr. Nihil hunc ſe abſente pro ſano facturum arbitratus, qui præſentis imperium neglexiſſet.
Homo ſanus, cui opponitur Furioſus. Cic. 4. Acad. 89.
Male ſanus, i. e. Inſaniens. Cic. 9. Att. 15.
Mentis ſanus. Plaut. Trin. 2. 4. 53.
Mens bene ſana. Hor. 1. Serm. 9. 44.
Mentis ſanæ homo. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Eſſe igitur deos ita perſpicuum eſt, ut, id qui neget, vix eum ſanæ mentis exiſtimem.
Mentis ſanæ vix compos. Ovid. 8. Met. 35.
Mente ſana ſcribere. Cic. 9. Att. 18. Miſi etiam Cæſaris ad eos ſana mente ſcriptas litteras, quomodo in tanta inſania?
Compar. Hor. 2. Serm. 3. 241. — qui ſanior, ac ſi
Idem illud in rapidum flumen, jaceretve cloacam?
Saniores oratores. Cic. de Clar. Orat. 51.

SANE, Adv. [ὑγιῶς, ὑγιαινῶς Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Curc. 1. 3. 20.
Nam bonum eſt pauxillum amare ſane, inſane non bonum eſt.
Sane, [μέντοιγε, εἰκότως, ὑγιῶς, ὁμολογουμένως, ὄμως. Gl. L. G.] Adv. a Sanus. Quandoque (inquit Valla) affirmative ponitur pro Certe: ut, Ita ſane. Cic. 1. Fam. 9. Sane moleſte Pompejum id ferre conſtabat. [In Gloſſ. male ὁμοίως, pro ὅμως.
Sane, pro Quidem. Cic. in Verr. 6. 182. Sane homini præter opinionem improviſo incidi. [Pro ſane quidem.
Herennius tribulis tuus, ſane homo nequam. Cic. 1. Att. 19.
Sane; Permiſſiva particula, quando aliquid adverſario tribuimus: ut, Sit, ſane, ut vis. Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris? ſed habeat ſane. Quintil. in Corpore projecto, Tulerit ſane filius noſter merito pœnas, dederit ſpiritum ſupplicio. h. e. Eſto tulerit, fac tulerit.
Sane, pro Satis, ac Valde aliquando ponitur: quando qui ſani ſunt, iidem & validi, ut ait Donatus in illud Ter. Adelph. 4. 2. 41.
Sane hac multo propius ibis, & minor eſt erratio. [Pro Certe, puto.
Sane bene, pro Bene quidem. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & ruſtica, ſane bene culta & fructuoſa. [Bene abundat, nec recte cum Sane copulatur. Etiam hic Certe eſt.

Sane, quod. Ter. Eun. 4. 7. 15.
Sane, quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est, ne metuas.
Ne sit sane. Cic. 4. Acad. 57. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum adversario facili: ne sit sane videri recte potest. [Dist. Ne sit, sane.
Sane si placet, Responsive. Cic. in Partit. 2. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latine interrogem? C. P. Sane si placet.
Sane; in principio sententiæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Sane restat, ut qualis eorum natura sit, consideremus. Budæus. Vetus exemplar non habet Sane.
Sane, pro Satis. Cic. 4. Verr. 69. Sopater, cum hoc belli improvisum accidisset, commotus est sane. Sic apud eundem sæpe. Budæus.
Sane autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. 3. Fam. 5.
Et sane; Affirmativum est. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et sane concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nonne, &c.
Sane quam, Admirantis. Cic. 11. Fam. 13. Sane quam sum gavisus. Idem 2. Q. frat 5. Nam quod de Pomponio Caninius, sane quam refrixit.
Sane quidem, Permittentis. Ter. And. 1. 2. 24.
Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui? D. sane quidem. Cic. 2. de Legib. 8. Sane quidem hercle, & est ista recte dicendi via.
Sane tamen; in principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sane tamen claritas patriæ privatos vicerit metus.
Sane quia vero. Ter. Eun. 1. 2. 9. —quid taces?
PH. Sane quia vero hæ mihi patent semper fores. Ironicon est.
Sane pol, Multum. Ter Andr. 1. 4. 2.
Sane pol, illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.
Recte sane. Ter. Adelph. 4. 2. 48. Ubi potetis vos. D. recte sane. Ubi Donatus; Recte sane, hic ironia est, non approbatio.
Non sane, pro Non admodum. Cic. 3. Tusc. 74. Mediocritatem, vel perturbationum, vel morborum mihi non sane probant. i. e. Non valde eos probo. Idem 2. de Fin. Post enim Chrysippum non sane est disputatum. Idem de Senect. 3. Rem haud sane, Scipio & Læli, difficilem. Budæus.
Non sane, Responsive. Cic. in Partit. 3. Semperne igitur ordinem collocandi, quem volumus, tenere possumus? C. P. non sane.
Non ita sane vetus. Cic. de Clar. Orat. 41.
Compar. Sanius. in propria signif. Hor. 2. Carm. 7. 26.
—non ego sanius
Bacchabor Edonis: recepto
Dulce est mihi furere amico. i. e. Libet mihi Edonos illos Thraciæ populos, intemperanter bibendo, imitari. [Immo Bacchantes.

SANĬTER, Adverbium priscum auctore Nonio 11. 51. Afran. Megalensibus, Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.

SANĬTAS, ātis. f. [ὑγεία, ἴαμα, ῥῶσις Gl. Gr. Lat.] proprie ad corpus pertinet. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas.
Petere sanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Reddere sanitatem veram. Cels. lib. 8. cap. 2.
Reddita sanitas. Cels. lib. 5. cap. 20.
Metri sanitas. V. METRUM.
Insulsitatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit, sanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cic. de Clar. Orat. 283. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, perdidit. Cic. de Clar. Orat. 51.
Qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum. Cic. de Opt. gen. Orat. 8.
Animi sanitas. Cic. 3. Tusc. 9. Ita fit ut sapientia sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eademque dementia.
Sanitas, Absolute sæpissime, pro Bono statu mentis, & Animo quieto ac tranquillo. Cic. 12. Fam. 10. Quibus tamen ad sanitatem redeundi ante Cal. Septemb. potestas facta est.
Suum quemque scelus de sanitate ac mente deturbat. Cic. in Pison. 46.
Alienus a sanitate. Cic. pro Sull. 83. Adeone vobis alienus a sanitate, adeo oblitus constantiæ meæ, adeo immemor rerum a me gestarum esse videor?

SANITAS Dea, cujus tessera, seu symbolum ab Alexandro illo Magno tribunis datum legitur, ut eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum. [Nisi est Hygea, seu Salus.

SANO, [σώζω, θεραπεύω, Gl. L. G. & ὑγιάζω, ἰάομαι G. L.] āre. Sanum facere. Cic. 4. Tusc. 82. Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo depellitur.
Corpora vix ferro quædam sanantur. Ovid. Rem. Amor. 527.
Medicina sanat dolores. Propert. lib. 2. 1. 57.
Carmine & herbis sanare. Ovid. 10. Met. 397.
Vulnera sanare. Ovid. 1. de Pont 3. 22.
Sanare vulnera Reipublicæ; per translationem. Cic. 4. de Finib. 66.
Remediis sanare vulnera. Cic. 7. Verr. 121. Qui te existimares, avaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.
Animos sanare & mentes consolatione. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 38. Idem 1. Bell. Civil. cap. 35. conf. infra.
Curas sanare. Tibull. lib. 2. 3. 13.
Dolorem levare, minus quam sanare. Cic. 5. Fam. 16. Quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.
Malum sanabunt vina. Propert. lib. 3. 17. 10.
Malum nativum sanare. Cic. pro Domo 12.
Rempublicam ægram & labentem sanare & confirmare. Cic. pro Milon. 69.
Sanare, Ad sanam mentem perducere. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos placare Reip.
Sanor. Lucret. lib. 3. 509.
Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum,
Cernimus, &c.
Domi sanata discordia. Liv. 2. 32.
Sanari est ad consilium redire. Cæsar. lib. 2. de Bello civili. Uti majore spario temporis interjecto, militum mentes sanarentur. Et sic identidem. Bud. H. St. Exstant cap. 30. extr.

SANĀTOR, ōris. m. [ἰάμενος] Vulg. Interp. Exod. 15. 17. Ego Dominus sanator tuus.

SANĀTIO, ōnis. f. [ἴασις] Cic. 4. Tusc. 35. Eorum igitur malorum in una virtute posita sanatio est. Ibid. 60. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.

SANĀBĬLIS, e. Adj. [ἰάσιμος Gl. G. L.] Quod facile sanatur. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid, ii sunt ejusmodi, constituti quasi in mala valetudine animi, sanabiles tamen.
Genus vulneris sanabile. Ovid. 2. de Pont. 2. 59.
Vulnus sanabile. Ovid. Rem. Amor. 101.

SANESCO, [ῥώννυμαι] ĕre. Sanum fieri. Columel. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula urina convenit. Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent talia quoque ulcera & difficile sanescunt. Adde Cels. 3. 18. & 5. 26.
Sanescere pro Sanari identidem Celsus dicere solet, & de morbo & de homine. Bud. H. St. V. loc. præced. & CONSANESCO.

SANATES, V. in suo loco.

S A O

SAOCONDARIUS Castor, [Σαωκονδάριος] qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygiæ, uti auctor est Strabo lib. 12

SAOS, [Σάος] vel SAOCE, [Σαόκη] Mons Samothraces insulæ apud Plin. lib. 4. cap. 12. Attollitur monte Saoce decem M. pass. importuosissima omnium.

SAOS, fl. V. SAVUS.

S A P

SĂPA, æ. f. [ἕψημα, Gl. L. G.] a Sapiditate dicitur; & est Mustum coctum ad mediam, vel tertiam partem, de quo Plin. lib. 23. cap. 2. Vino cognata res sapa est, musto decocto, donec tertia pars supersit. Ex albo hoc melius. Idem lib. 9. cap. 56. de cochleis, Quin & saginam earum commentus est sapa & farre, aliisque generibus. Varro lib. 3. de R. R. cap. 14.
Sapa, inquit Nonius 17. 14. quod nunc Mellacium dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de Vita pop. Rom. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant. hæc Nonius. conf. DEFRUTUM.
Purpurea sapa. Ovid. 4. Fast. 778.

SĂPÆI, [Σάπαιοι] Populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4. cap. 11. Inter Eletos, Diobesos, Carbylesos, inde Brysas, Sapæos. Ovid. 1. Fast. 389.
Exta canum vidi Triviæ libare Sapæos.

SĂPERDA, æ. m. [κόμψος] Saperdæ, inquit Nonius 2. 823. quasi Sapientes ut elegantes. Varro Modio, Omnes videmur nobis esse belli, festivi, saperdæ, quum simus copriæ: ut legit Lipsius; i. e. Scurræ, ut exponit Scaliger. V. Voss. Instit. Or. 5. 5. 1. vel σαπρεῖ, i.e. Putidi, ut legit & exponit Junius, cum eoque Mercerus. [Forte Σαπέρδω quum simus σαπροί, conjuncte legendum. q. d. Piscículi putidi, vel Nugatorii. Nam quemvis sale conditum piscem eo nomine comprehendi docet Etymologus.
Saperda, [σαπέρδης] est Ponticum (inquit Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 26.) obsonium. Pers. 5. Sat. 134.
—saperdam advehe Ponto. Athenæus lib. 7. Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inveterata arundini inserta usurpat. Item pro Succidia & lardo.

SAPERDION, [Σαπέρδιον] cognomen alterius Phrynes meretricis. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynas fuisse duas: quarum alteram Clausigelota cognominarunt, Saperdion alteram. Ex Athen. lib. 13.

SAPHAR, Urbs regia Arabum, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SAPHON, onis. m. Funis in prora positus ut ex Cæcilio habet Isidor. 19. 4.

SAPHIRUS, V. SAPPHIRUS.

SAPIDUS, SAPIENS, SAPIENTIA. V. SAPIO.

SAPINOS, Gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib. 37. cap. 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.

SAPĪNUS, i. f. [ἐλάτη] Plin. lib. 16. cap. 29. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluviata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: superior pars nodosa duriorque, fusterna. Et in ipsis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacisque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. conf. Vitruv. 1. 2. & Varr. de R. R. 1. 6. [Videtur primam longam habere, quum in Gloss. Lat. Græc. geminetur littera, Sapinus, πίτυς. Sappinus, πεύκη. At in Græc. Lat. Πίτυς. Pinus. Πεύκη, Larix, Pinus, Tæda. Quasi nihil distaret a Pinu, & Picea, quæ Abies rubra Botanicorum, Mas Theophr. & forsan Sapinus nigra Catoni R. R. cap. 31. Pro Plinio, qui, non arboris sui generis, sed Materiæ abiegnæ nomen esse docet, consuetudo Gallorum stat, quibus adhuc *Sapinus* Abies dicitur.

SAPINĔUS, a, um. Adj [ἐλάτινος] Columel. lib. 12. cap. 5. Alii nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt. conf. Vitruv. 2. 9.

SĂPIO, īvi vel ii, ītum, vel (quod frequentius) ui, ĭtum, [χυμίζω] ĕre. Proprie pertinet ad sensum gustûs: diciturque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Juven. 11. Sat. 81.
Qui meminit, calidæ sapiat quid vulva popinæ.
Jucundissime sapit. Columel. lib. 7. cap. 8.
Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.
Oleum male sapiet. Cato de R. R. cap. 66.
Palatus sapit Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. h. e. De saporibus recte judicet.
Sapio, interdum refertur ad odorem: ut apud Plinium 13. 3. cum dicuntur jucundiora unguenta esse, quæ terram sapiunt, quam quæ crocum. i. e. Redolent. Plaut. Pseud. 2. 4. 47.
Sed istic servus, ex Carysto huc qui advenit, quid sapit?
CH. Hircum ab alis. Editi habent, Usque a cunabulis, nulli aut inepto sensu. Turnebus.
Sapere, [νοεῖν, φρονεῖν Gl. L. G.] ad animum sæpissime transfertur, pro Sapientem esse, seu Rectam sententiam vel opinionem habere. Ter. Adel. 3. 3. 32.
Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est
Videre, sed etiam illa, quæ futura sunt,
Prospicere. Ibid. 5. 3. 41.

—video

— video, eos ſapere, intelligere, in loco
Vereri, inter ſe amare. Cic. 14. Fam. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primum ſapere cœpit, acerbiſſimos dolores miſeriaſque percepit.
Intelligere & Sapere. Cic. 2. Off. 48. Quem qui audiunt, intelligere etiam & ſapere plus quam ceteros arbitrantur.
Nemo mortalium omnibus horis ſapit. Plin. lib. 7. cap. 40.
Pectus ſapit illi. Plaut. Bacch. 4. 4. 12.
Rem ſuam ſapit. Plaut. Pſeud. 1. 5. 81.
Deſiſte, recte ego meam rem ſapio, Callipho. h. e. Scio quid mihi agendum ſit.
Semitam ſibi ſapere. Cic. 1. de Divin. 133.
Qui ſibi ſemitam non ſapiunt, alteri monſtrant viam. Ex poëta.
Sapiunt male miſeri. Plaut. Merc. 4. 6. 8.
Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 2. 2. 101.
Sapitis plus, vel ſatis. Plaut. Epid. 2. 2. 77. Idem Trin. 3. 2. 10.
Sapere recta. Cic. 14. Att. 5. Nam iſta quidem Cæſaris libertorum conjuratio facile opprimeretur, ſi recta ſaperet Antonius.
Sapere ad. Plaut. Perſ. 1. 3. 28. Sapis multum ad genium. h. e. Noſti probe curare cuticulam & indulgere genio. Plaut. Truc 4. 4. 1.
Blittea & lutea eſt meretrix, niſi quæ ſapit in vino ad rem ſuam.
Aliquid ſapere. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam quis, qui aliquid ſapiat, nunc eſſe beatus poteſt?
Nihil ſapere. Cic. 2. de Divin. 81. Idem 1. Verr. 55. Hic plane nihil ſapit.
Per ſe ſapere. Hor. in Arte Poet. 367.
Sapivi, pro Sapui antiquis. Novius Virgine prægnante, Quando ego plus ſapivi, qui fullonem compreſſi quinquatribus. V. Nonium 10. 31.
Sapiſti, Præterit. Martial. lib. 9. 6.
Nubere vis Priſco, non miror, Paula, ſapiſti.
APIENS, entis. Adj. ex Partic. [σοφὸς, φρόνιμος. Gl. L. G.] Qui ſapit. Cic. 1. Off. 16. Ut enim quiſque maxime perſpicit, quid in re quaque veriſſimum ſit, quique & acutiſſime, & celerrime poteſt videre & explicare rationem, is prudentiſſimus & ſapientiſſimus rite haberi ſolet. Idem pro Cluent. 84. Sapientiſſimum eſſe dicunt eum, cui quod opus ſit, ipſi veniat in mentem: proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet.
Miſera mors ſapienti non poteſt accidere. Cic. 4. in Catil. 3.
Sapiens ad. Cic. 10. Philipp. 17. Quis aut ſapientior ad conjecturam rerum futurarum?
Ad normam alicujus ſapiens. V. NORMA.
Facere ſapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Formare ſapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Judicatus ſapiens. V. JUDICO.
Dictum ſat ſapienti. Plaut. Perſ. 4. 7. 19.
Ætas ſera & ſapientior. Ovid. 1. de Arte Am. 65.
Conſilium ſapiens. Ovid. 13. Met. 433.
Excuſatio ſapiens. Cic. 1. Att. 16.
Mores ſapientes. Plaut. Rud. 4. 7. 25.
Nutrices ſapientes. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Populus ſapiens. Hor. 2. Epiſt. 1. 18.
Puella ſapiens. Ovid. 10. Met. 622.
Vir bonus & ſapiens. Hor. 1. Epiſt. 7. 22.
Sapientes κατ' ἐξοχὴν apud Græcos memorantur ſeptem, Cleobulus, Solon, Chilo, Pittacus, Thales, Bias, Periander, quorum multæ ſunt ſententiæ, quas leges vitæ vocat Quintil. 5. 11. Lactantius 4. 1. temere eos ſibi ſapientum nomen tribuiſſe affirmat. conf. Cic. de Amic. 6.
Saniens cognomento dictus eſt C. Lælius. Cic. l. c. & de Senect. 5.
APIENTIA, æ. f. [σοφία, φρόνησις, Gl. L. G.] in primo ſenſu ad ſenſus corporeos pertinet, & de Sapore dicitur. Sic luſit in hac voce, ut quidam volunt, Ter. Adel. 3. 4. 72.
Hoc ſalſum, hoc aduſtum eſt, hoc lautum eſt parum:
Illud recte: iterum ſic memento: ſedulo
Moneo, quæ poſſum, pro mea ſapientia. Sed plerumque ad animum refertur, & eſt (ut ait Cic. 4. Tuſc. 51.) Rerum divinarum & humanarum ſcientia cognitioque, quæ cujuſque rei cauſa ſit. conf. Idem 2. Off. 5.
Princepſque omnium virtutum eſt illa ſapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Cic. 1. Off. 153.
Ita fit, ut mater omnium bonarum rerum ſapientia ſit: a cujus amore, Græco verbo Philoſophia nomen invenit. Cic. 1. de Legib. 58.
Sapientia, hominis cuſtos & procuratrix. Cic. 4. de Finib. 1.
Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Invent. 5.
Doctores ſapientiæ, pro Philoſophis. Tacit. 14. Ann. 16.
Præcepta ſapientiæ. Quintil. lib. 1. cap 4.
Profeſſores ſapientiæ. Quintil. in procem. lib. 1. de philoſophis.
Studia ſapientiæ. Tacit. 14. Ann. 56.
Sapientia cuſtodiendæ civitatis, Politices ſcientia. Cic. 2. de Orat. 154.
Cæleſtis ſapientia. Hor. 1. Epiſt. 3. 27.
Compoſitiſſima ſapientia. Plin. lib. 18. cap. 3. in fine; qui locus nunc aliter legitur.
Conſummata ſapientia. V. CONSUMMO.
Erudita ſapientia. Cic. Philipp. 13. 6. Næ ego iſtam eruditam ſapientiam non audiam.
Fracta ſapientia cadet. Ovid. 5. Triſt. 12. 13.
Inops dicendi ſapientia. V. INOPS.
Inſaniens ſapientia Epicureorum. Hor. 1. Carm. 34. 2. Oxymoron.
Oſcitans & dormitans ſapientia. Cic. 2. de Orat. 144. Iſtam oſcitantem & dormitantem ſapientiam, Scævolarum & ceterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi Juriſprudentiam. Oſcitantem & dormitantem, quia languet otio, domique ſecura manet. Signum languoris & ſecuritatis eſt oſcitatio. Significat Juriſconſultos non agitari tumultu forenſium cauſarum dictionumque, quibus inſudant cauſidici: ſed in otio ſecuraque tranquillitate de jure conſulentibus domi reſpondere.
Par ſapientis. V. PAR.
Perverſa ſapientia Tuberonis. Cic. pro Muren. 75.
Compilare ſapientiam alicujus. V. COMPILO.
Sapientiam pro Judicio videtur ponere Cic. in Orat. 70. Sed eſt eloquentiæ, inquit, ſicut reliquarum rerum, fundamentum ſapientia. Ut enim in vita, ſic in oratione nihil eſt difficilius, quam quid deceat videre. καιρὸν appellant hoc Græci, nos dicamus ſane decorum. Certe multa ſunt vocabula, quæ Cicero pro Animi ſagacitate uſurpat: ut, Prudentia, Sapientia, Judicium, Conſilium, Ratio, Intelligentia, Mens & nonnulla alia, quæ ſæpenumero idem ſignificant: ut non mirum ſit hoc loco Sapientiam pro Judicio poni. Eſt igitur Judicium, Eloquentiæ fundamentum: ſicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam ſi quis judicio careat, non tantum infans erit, ſed etiam omnia perquam inſipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimum juvant ipſius Ciceronis verba præcedentia. [Et Horatii imitatio in Arte v. 309.
Scribendi recte ſapere eſt & principium & fons.
SAPIENTIĀLIS, e. Adj. Sapientia pollens. Tertull. de Anim. 15. Summus in anima gradus vitalis & ſapientialis.
SAPIENTIPŌTENS, Adj. [σοφοκράτης] Cic. 2. de Divin. 116. Poſtremo quanquam ſemper fuit, ut apud Ennium eſt, ſtolidum genus Æacidarum, bellipotentes ſunt magis quam ſapientipotentes, tamen hanc Amphiboliam verſus intelligere potuiſſet.
SAPIENTER, Adv. [σοφῶς] Plaut. Men. 5. 7. 2.
Vitam ſapienter inſtituere. Ter. And. 1. 1. 40.
Fallaciter & Sapienter, contraria. Cic. pro Domo 77. Quia jus a majoribus noſtris, qui non ficte & fallaciter populares, ſed vere & ſapienter fuerunt, ita comparatum eſt, &c.
Agendum ſapienter. Ovid. 13. Met. 377.
Amare ſapienter. Ovid. 21. Epiſt. 57.
Facere ſapienter. Cic. pro Roſc. Amer. 70.
Facere aliquid ſapienter & fortiter. Cic. 1. Fam. 7.
Monere ſapienter. Cic. 3. de Finib.
Uti ratione ſapienter. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Compar. Cic. 2. Fam. 6. Nemo eſt, qui tibi ſuadere ſapientius poſſit te ipſo.
SAPOR, ōris. m. a Sapio, [χεῦσις, ὀσμὴ. Gl. L. G. & G. L.] Qualitas illa, quæ lingua ſive guſtu deprehenditur. Interdum etiam ipſe Senſus, quo aliquid ſapimus, vel quale ſit dignoſcimus, i.e. Guſtus. Plin. lib. 15. c. 27. Interim quæ ſunt communia & pomis omnibuſque ſuccis ſaporum genera, tredecim reperiuntur, dulcis, ſuavis, pinguis, amarus, auſterus, acer, acutus, acerbus, acidus, ſalſus, &c. Cic. 3. de Finib 34. Ut enim mel, etſi dulciſſimum eſt, ſuo tamen proprio genere ſaporis, non comparatione cum aliis, dulce eſſe ſentitur.
Sapor oris. Plin. lib. 30. cap. 4. Oris ſaporem commendari. [ὀσμὴ Emendari.
Acumen ſaporis. V. Acumen in ACUO.
Acidulo ſapore jucunda pira. Plin. lib. 15. cap. 15.
Aſper in ore ſapor. Virg. 4. Georg 277. Plin. lib. 2. c. 100. Sapor maris aſper.
Aſperrimus ſapor. V. ASPER.
Calidus ac vinoſus ſapor. V. Calidus, in CALOR.
Cerealis ſapor. V. Cerealis, in CERES.
Cibarius ſapor. V. CIBUS.
Dulcis ſapor. Hor. 3. Carm. 1. 19.
Durus ſapor. Virg. 4. Georg. 102.
Ferruginei ſaporis aqua. Plin. lib. 31. cap. 2. V. FERRUM.
Fœdus ſapor. Lucret. lib. 2. 401.
Horridus ſapor. Plin. lib. 3. cap. 13.
Ingrati ſaporis caſeus. V. INGRATUS.
Infirmi ſaporis vinum. V. INFIRMUS.
Inimitabilis ſapor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Jucundus ſapor. V. JUCUNDUS.
Medicatus ſapor. V. MEDICO.
Mulſeus ſapor. V. MULSUM.
Salſi ſaporis humor. Lucret. lib 6. 928.
Tardus ſapor. Virg. 2. Georg. 126.
Triſtis ſapor. Ovid. 4. Triſt. 6. 12.
Vinoſus ſapor. Plin. lib. 12. cap. 13.
Adjudicare ſaporem. V. ADJUDICO.
Capi aliquo ſapore. Cic. pro Cœl. 42.
Conſpurcare tætro ſapore omnia. Lucret. lib. 6. 21.
Domare ſaporem durum. Virg. 4. Georg. 102.
Imbuere ſapore. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Infuſcare ſaporem. V. INFUSCO.
Noſſe ſaporem. V. NOSCO.
Perficere ſaporem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Redolere ſaporem, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 3. Atticiſmos, redolens Athenarum proprium ſaporem. conf. SAPIO.
Sapor, per translationem, pro Jucunditate ſermonis. Cic. de Clar. Orat. 172. Granius obruebat neſcio quo ſapore vernaculo. Budæus. V. Urbanius recinere & reſonare, in URBS.
Sermonem habere non publici ſaporis. Petron. cap. 3.
Sapor item, pro Sapientia. Arnob. 3. Quiſquamne eſt hominum rationis alicujus ſapore contactus. Et Ennod. Epigr. 15.
Tu mea vel tenui perfundis corda ſapore. conf. Barth. Adverſ. 43. 19.
SAPŌRO, āre. Sapore imbuere. Petr. Chryſol. Serm. 15. Chriſtus in nuptiis aquas ſaporavit in vinum.
SAPORĀTUS, a, um. Petron. Fragm. p. 675. Burm.
Mille ſaporatam medicatis frugibus offam. Haud multum differt ab illo Virg. 6. Æn. 420.
Melle ſaporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. ſed alii legunt Soporatam: de qua lectione V. Turnebi Adverſ. 28. 45. & 29. 6. V. in SOPOR.
Saporatos cibos dixit Ammian. 3. 2.
Pulmenta bene ſaporata. Tertull. de Spectac. cap. 27.
Comparativo uſus eſt Arnob. 5. Ex ſanguine ſaporatiore genus ducunt.
SAPŌRUS, a, um. Adj. Lactant. 3. 16. extr. vocat Piper & Palmas, merces ſaporas, Tanquam, inquit, ſapientia cum ſaporis mercibus fuerit invecta. [Ubi Genitivum ego ſing. eſſe puto τὸ Saporis. Sed exſtat apud Prudent. 4. Cathem. 94.
Nil eſt dulcius ac magis ſaporum.
SAPORŌSUS, a, um. aliud Adj. Conſtant. Afer. de Febr. cap. 4. Sanguis eſt omnibus elementis ſaporoſior. [Hinc Gallorum *savoureux*.
SAPĬDUS, a, um. Adj. Quod gratum habet ſaporem. Apic. 9. 10. Jus ſapidum. & cap. 11. Piſces ſapidiores. conf. Apul. Met. 2. p. 117. Elm. Attamen barbaram eſſe hanc vocem cenſet Voſſius. V. Borrich. Cogit. p. 232.

SAPĬDE, Adv. Superl. apud Apul. Met. 8. extr. Femur ſapidiſſime concoctum.

SAPĪRES, [Σάπειρες] Stephano, Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, Σάβειρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis 753. Sapiri a quibuſdam appellantur.

SĀPIS, is. m. Fluvius Italiæ in Flamminia prope Cæſenam urbem. Plin. lib. 3. cap. 15.
Eſt & Sapis, Galliæ Ciſalpinæ fluvius Senogalliam urbem ſubterlabens, juxta quam & Iſaurus fluit. Lucan. lib. 2. 406.
Cruſtumiumque rapax & junctus Sapis Iſauro. adde Sil. 8. 450.
[Idem qui ſuperior fluvius eſt, nec Junctus hic proximitatem indicat, verum ad omnes, quos ibidem recenſet Lucanus, Italiæ fluvios jungendum, & hunc cum Iſauro dicit.

SĀPIUM, vel SAPPIUM, i. n. Picis genus. Plin. lib. 16. cap. 12. Inter hæc genera proprium quidam fecere ſapium, quoniam ex cognatione earum feritur, qualis dicta eſt in nucleis. V. not. Hard. [An Sappinium.

SAPLŪTUS, V. ZAPLUTUS.

SAPO, onis. m. pr. dub. [σαπών Gl. G. L.] Plin. lib. 28 cap. 12. Prodeſt & ſapo: Gallorum hoc inventum rutilandis capillis, ex ſevo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, ſpiſſus ac liquidus: uterque apud Germanos majore in uſu viris, quam feminis.

SAPOR. V. SAPIO.

SAPPHĪRUS, i. f. [σάπφειρος] Lapis pretioſus cæruleus opacus. Plin. lib. 37. cap. 2. Sapphirorum, æquo cum purpura, optimæ apud Medos, nuſquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles ſcalpturæ intervenientibus cryſtallinis centris. Quæ ſunt ex iis cyanei coloris, mares exiſtimantur. conf. Dioſc. 5. 100. Tertull. adv. Marc. 2. 10. [Differt a Sapphiro juniorum Sapphirus Plinii. Forſan eſt Lazuli dictus lapis officinis.

SAPPHIRĪNUS, a, um. Adj [σαπφειρινός] ut, Lapis ſapphirinus Plin. lib. 37. cap. 2. De Cyano loquens, Ineſt ei aliquando & aureus pulvis, non qualis in ſapphirinis. In ſapphiris enim aurum punctis collucet cæruleis.

SAPPHIRĀTUS, a, um. Adj. [σαπφειρωτός] Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius 2. Epiſt. 10. Ac ſi ſub verſicoloribus figuris vernans herbida cruſta ſapphiratos.

SAPPHŌ, ûs. f. [Σαπφώ] Nomen mulieris vatis. Unde Sapphici verſus appellati. Ferunt autem nonnulli fuiſſe duas hoc nomine, quarum una Ereſia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempeſtate Alcæus claruit, Steſichorus, & Pittacus, tempore Tarquinii Priſci. Ea plectrum prima invenit. Scripſit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegeia, Iambos, & Monodias. Altera Mytilenæa, longe junior, cujus pulcherrimum opuſculum ad amicum Phaonem exſtat. Scripſit & alia multa apud Græcos, ut merito nona inter Lyricos poëtas annumeretur. V. Suid. Ælian. V. H. 21. 19. Strab. lib. 13. & Hor. 2. Carm. 13. 25. In eam exſtat Antipatri Sidonii epigramma in Anthologia cap. ξ ζ. 9. E junioribus V. Tanaq. Faber de Poët. Græc. Perizon. ad Ælian. l. c. & Fabric. Bibl. Græc. Vol. 1. p. 589.
Maſcula Sappho. Hor. 1. Epiſt. 19. 28.
Lesbia Sappho. Ovid. 2. Triſt. 365.

SAPPHĪCUS, a, um. Adj. [Σαπφικός] ut, Carmen Sapphicum. Dimed. p. 508.
Muſa Sapphica. Catull. ad libellum, 35. 17.

SAPROS, pr. com. [σαπρός] Nugatorius, nugax, fœdus in Gl. G. L. ex ponitur. Sed & Putrem denotat, unde de caſeo loquens Plin. lib. 28. cap. 9. Sapron, inquit, vocant, qui cum ſale & ſorbis ſiccis e vino tritus potuſque medetur cœliacis.

SAPROPHĀGUS, i. m. [σαπροφάγος] Qui ſaprum devorat. Martial. lib. 3. 77.
Neſcio quod ſtomachi virium ſecretius eſſe
Suſpicer: ut quid enim Bætice ſaprophagis? [Græce ſcribendum σαπροφαγής, ut ſit ſecunda præſ. Indic. ὁ Σαπροφαγέω, Putribus veſcor, nequaquam vero nomen. Explicationem pete ex ſuperiore Plin. loco. An Ad quid enim?

SAPSA, a veteribus dictum eſt pro Ipſa, vel Seipſa. Ennius,
Quæ res ſapſam loco ſeſe oſtendat. conf. SAS.

SAPULA, æ. f. Λάμβα in duobus Gloſſ. Lat. Gr. Piſcis genus.

S A R

SARABALLUM, i. n. Veſtis erat Parthorum fluxior. Hieronymus in Danielem. [Puto eſſe dict. ſeq. diminutivum Saraballium, Σαραβάλλιον.

SARABARA, ōrum. n. pl. [σαράβαρα] Veſtis erat Medica fluxa. Alii interpretantur crurum Operimenta & indumenta. Ejus mentio apud Septimium Florentem de Pall. cap. 4. Monuit Turneb. 7. 10. V. Salmaſ. not. p. 321. Suid. & Heſych.

SARACA, [Σάρακα] Ptolemæo lib. 6. cap. 2. Oppidum in mediterraneis Mediæ. Steph. in Arabia collocat.
Eſt & Ptolem. lib. 5. cap. 10. Sarace civitas in Colchide.

SĂRĂCĒNI, ōrum. m. pl. [Σαρακηνοί Suid.] Arabum gens, vaga & inculta. Sarraceni Steph. q. V.

SARANGÆ, Populi ſunt Caucaſi juga incolentes apud Plin. lib. 6. cap. 16.

SARAPANI, Populi ſunt Colchidis, de quibus ſic ſcribit Strabo: Navigatur autem uſque ad Sarapanos, quæ munitio urbis habitatores recipere poſſet. Strabo lib. 10.

SARAPARÆ, Populi ſunt circa Caucaſum, non procul ab Hyrcano: Plin. lib. 6. cap. 16.

SĂRĂPIS, V. SERAPIS.

SĂRAPŪS, ŏdis. m. [σαράπους] Homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuiſſe refert. A naturæ quippe deformitate multi cognomina ſua traxerunt. Alex. ab Alex. lib. Genial. Dier. 2. cap. 11. ex Suid.

SARASA, Urbs Parthorum quos Carduchos appellabant. Strabo lib. 16.

SARASTES, V. SARRASTES.

SARBONIS, idis. Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib. 1.

SARCASMUS, i. m. [σαρκασμός] Latine dicitur Jocus cum amaritudine: ut apud Virg. 2. Æn. 547. — referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori: illi mea triſtia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento. V. Suid.

SARCINA, æ. V. SARCIO.

SARCIO, ſi, tum, [ἀναπληρῶσαι Gl. L. G.] īre. eſt Integrum facere, inquit Feſtus. Proprie eſt Veſtes conſuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib. 11. cap. 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis a ſolo fornicatis, ne deſit aditus ad ſarciendum. Cato R. R. cap. 31. pr. Vimina matura: ſalices per tempus legantur, uti ſit unde corbulæ fiant, & veteres ſarciantur. conf. 23. pr.
Sarcire, Rependere beneficium. Cic. 13. Fam. 62. Primum tibi ago gratias, &c. deinde impudentia proſequor, ſed idem ſarciam.
Damna ſarcire, Reparare. Columel. lib 9. cap. 15.
Detrimentum ſarcire, Reſtaurare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 45. Dum ſarcire acceptum detrimentum volunt, temere inſecuti fugientes, &c.
Fideicommiſſum ſarcire. Ulpian. in l. Fideicommiſſa. §. ſi quis alicui decem. ff. de legat. 3.
Infamiam ſarcire, Delere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 74.
Ruinas ſarcire generis lapſi. Virg. 4. Georg. 449.
Uſuram longi temporis, magnitudine officiorum ſarcire. Cic. 3. Fam. 1. Quod cum ita ſit, perficiam profecto, ut longi temporis uſuram, qua caruimus intermiſſa noſtra conſuetudine & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum ſarciam.

SARTUS, a, um. Partic. [ἐπισκευασθεὶς] ut, Male ſarta gratia nequicquam coit. Hor. 1. Epiſt. 3. 31.
Sarta tecta vocabantur, auctore Feſto, Opera publica, quæ locabantur, ut integra præſtarentur.
Sarta tecta exigendi cura ad Cenſores ſpectabat, interdum etiam ad Ædiles, raro ad Prætores, nec niſi quum Senatus decreverat. Cic. 3. Verr. 128. In ſartis tectis vero quemadmodum ſe geſſerit. Ibid. 130. Quum L. Octavius C. Aurelius Conſules ædes ſacras locaviſſent, neque potuiſſent omnia ſarta tecta exigere, neque ipſi, neque ii Prætores, quibus erat negotium datum, C. Sacerdos & M. Cæſius: factum eſt Senatuſconſultum, quibus de ſartis tectis cognitum & judicatum non eſſet, uti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoſcerent, & judicarent. Idem paulo poſt, 131. Quæſivit quis ædem Caſtoris ſartam tectam deberet tradere. Et rurſus, Monumentum illa amplitudine, illo opere, quamvis ſartum tectum, integrumque eſſet: tamen aliquid ſe inventurum, in quo moliri prædarique poſſet, arbitrabatur. Ex cujus orationis lectione, facile intelligimus quomodo ſarta tecta locari ſolerent exigique. Hæc Budæus. [At hic coſſ. exigunt Gloſſ. Lat. Græc. Sarta tecta ὑπερόφθαι. Scribendum, ὑπερόφαι.
Cenſores ſarta tecta acriter & cum ſumma fide exegerunt. Liv. 29. 37. Idem 42. 3. Cenſorem moribus regendis creatum, cui ſarta tecta exigere ſacris publicis, & loca tuenda more majorum traditum eſſet.
Quibus ſarta tecta ædium ſacrarum locorumque communium tueri poſſunt. Cic. 13. Fam. 11.
Dicitur interdum cum conjunctione, Sarta tectaque, & Sartum & tectum, quum plena eſt locutio, quomodo Cicero ſæpe uſus eſt. Budæus [Cic. 3. Verr. 136. Verum etiam in his ſartis tectiſque dominata eſt. Ut Aſcon. Addidit *que*, ut eſſet plenum dictum. Nam *Sarta tecta* dicuntur.
Sartum tectum habere aliquid, per translationem eſt Integrum & incorruptum ſervare. Budæus. Nonnunquam & cum præpoſ. a. V. poſ.
Sartum & tectum Cic. de homine. H. St. Vide locum ex 13. Fam. infra.
Utuntur & hac locutione antiqui metaphoricôs. Cic. Anteq. iret in exſi 14. Si igitur aliquo tempore his hominibus conſuluiſtis, quorum animus eſt religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque proſpicere qui numini deorum conſecratum ſartum tectum ab omni periculo conſervavi, & vos ut tutam tranquillamque fortunam traheretis, mea pe feci vigilantia. Quo tamen in loco, non Periculo, ut in omnibus exemplaribus legitur, ſed Piaculo lego: hoc ſenſu, ut Cic. ſignificet animum ſuum integrum intactumque ab omni piaculo conſervaſſe: id eſt indignum facinore & gravi aliqua pœna expiando, ac nihil in ſeſe ſceleſtum admiſiſſe. Idem 13. Fam. 50. Hoc mihi da atque largire, ut M. Curium ſartum & tectum, ut ajunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia ſincerum integrumque conſerves. Plaut. Trinum. 2. 2. 36. joculari metaphora uſus eſt,
Sarta tecta tua præcepta uſque habui mea modeſtia. h. e. Omnibus numeris obedientiæ tibi parui: unguem latum, aut digitum tranſvorſum, a tuis præceptis non diſceſſi. Budæus.

SARTE, Adv. Feſtus, Sarte in Auguralibus pro Integre ponitur, Sane ſarteque audire videreque.

SARTOR, ōris. m. [ἱππεύς] Non. 1. 24. Sartores dicti, non ſolum a ſaciendo, verum etiam a ſarriendo. Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sartor, ſatorque ſcelerum & meſſor maxume. Et in ſubſequentibus aperuit. V. loc. & infra in SARRIO.

SARTRIX, īcis. f. apud Frontonem.

SARTŪRA, æ. f. Refectio, inſtauratio. Columel. 4. 26. Jugo, ſi non erit opus nova ſartura, recentia vincula inſerantur. conf. in SARRIO.

SARSŪRA, æ. f. Idem. Varr. R. R. 3. 9. Ego quæ requiro, ſarſuræ, aſſuræ, membra de palumbis. V. Turnebi Adverſ. 24. 22. al. Farſura conf. Aſſura, in ASSO.

SARCĬNA, æ. f. [φορτίον ἐδεσματικόν Gl. L. G.] a Sarcio derivatur, ut ait Perottus: & proprie Utenſilium eſt, & eorum quæ ad cultum, ac ornatum, & ad reliquum uſum pertinent, veluti Faſcis, quem quis in itinere faciendo portare poſſit. Plaut. Moſtel. 2. 1. 83.
Unde advenienti ſarcinam imponam ſeni.
Fida ſarcina. Propert. lib. 4. 3. 46.
Magna ſarcina. Ovid. 3. Epiſt 68.
Conſtringere ſarcinam. Plaut. Trin. 3. 2. 93.
Sarcinæ pl. Σκεύη ὀδειπορικά, πίμαι. Gloſſ. Lat. Græc. Et Græc. Lat. Σαγραπωπικά, Sarcinæ, ſingulare non habet [Nam fere de Militum oneribus qui Sub ſarcinis eſſe dicuntur, dum iter faciunt. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 17. Hanc (legionem) ſub ſarcinis adoriri. Quod Metaphr. Græc. reddit, ἐν πίσι σκευοφόροις ἱππήσας.
Colligere ſarcinas dicuntur milites, Quum caſtra movere volunt: & qui in aliam domum immigrant, ſarcinas ſuas componere ſolent [Immo Vaſa colligere id eſt. Colligere vero ſarcinas ſolebant, inſtante pugna Sall. Jugurth. 97. Et ipſi hoſtes aderant, & priuſquam exercitus a inſtrui, aut ſarcinas colligere, denique antequam ſignum ullum accipere quivit, equites &c. Translate tamen in priore ſignificatione poſuiſſe videtur Varro 1. de R. R. pr. Annus enim octogeſimus admonet me, ſarcinas colligam, antequam proficiſcar e vita.
Conjicere ſarcinas in medium. V. CONJICIO. conf. Liv. 8. 11.
Sarcinas etiam vocamus Res noſtras domi, ciſtis capſiſque compoſita Quintil. in Paſtu cadaverum, Jacent relictæ ſine herede ſarcinæ. Ha ex Valla lib. 4. cap. 49.

SARCINAS, ātis. neutro genere dixit Plaut. Moſtel. 3. 2. 83.
Quid ſarcinatis ecqua eſt, ſi umbram non habes? De hac voce varia eſt Auctorum opinio. V. Interp. in loc. In emendatis codd. Sarcinatis, V. in SARSINA.

SARCĬNŬLA, æ. f. dimin. [ἀπόσκυδμα] Juven. 3. Sat. 161.
Aptæ farcinulæ, & expeditæ. Catul. ad Veranium, 28. 2.
Colligere farcinulas. Juven. 6. Sat. 145. conf. Petron. 81.

SARCINĀLIS, e. Adj. Ad farcinas pertinens. Ammian. 15. 7. Sarcinalium jumentorum actuarius. itemque

SARCINĀRIUS, a, um. Adj. [σκυδοφορικὸς] Quod ad farcinas pertinet. Cæf. 1. Bell. Civil. 81. Illi & inopia pabuli adducti, & quo effent ad id expeditiores, omnia farcinaria jumenta interfici jubent.

SARCINARIUS, i. m. Ἀχθοφόρος, Gerulus, Onera ferens, Sarcinarius, Bajolator. Gloff. Græc. Lat.

SARCINŌSUS, a, um. Adj. Saginatus. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Lupos enim numerofos, grandes, & vaftis corporibus farcinofos, &c.

SARCĬNO, [σκυδάζω] āre. Vet. Onom.

SARCINATUS, a, um. Partic. [σκυδοφορῶν] Sarcinis onuftus. Plaut. Pœn. 5. 2. 19. Viden' homines farcinatos confequi?

SARCINĀTOR, ōris. m. Sartor, qui refarcit ac reparat; vel Qui farcinas compingit. Plaut. Aul. 3. 5. 41. Petunt fullones, farcinatores petunt. Lucilius apud Non. 2. 818.
Sarcinatorem effe fummum, fuere centonem optime. Paulus De furtis: in L. Fullo, Fullo vel farcinator, qui polienda & farcienda veftimenta accepit, ex contrectatione eorum furtum facit. [At in Gloff. Græc. Lat. eft Idem qui Sarcinarius, nempe σκυδοφόρος.

SARCINĀTRIX, īcis. f. [ἠπήτρια, Gl. L. G. ἀκέστρια, ἡ κομμωτίστρια G. L.] Quæ veftes fuit & reficit. Cajus in l. Et ancillarum, De peculio, D. Et ancillarum nomine, & filiarumfamilias in peculio actio datur: maxime fi qua farcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.
Sarcinatricis in machinis. Varro apud Non. 1. 276. V. SARCITRIX.

SARCĬTOR, ōris. m. Idem ac Sarcinator. Infcript. apud Fabrett. p. 753. M. PVPIVS. M. L. VRBANVS. SARCITOR. SIBI. ET CLARAE. CONLIBER. ET LAVRENTINAE. F.

SARCĬTRIX, īcis. f. Non. 1. 276. improbat. Sarcinatricis, inquit, non (ut quidam volunt) Sarcitricis, quafi a Sarciendo; fed magis a Sarcinis, quod plurimum veftium fumant. [Videtur jocus Varronis.

SARCĬMEN, ĭnis. n. [ῥαφή] Sutura. Apulejus Met. 4. p. 149. Elmenh. Tunc tenui farcimine fummas oras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam fetæ denfitate fepfimus.

SARCĬTECTOR, ōris. m. Ifidor. 19. 19. Sarcitector dictus, quod ex multis hinc inde conjunctis tabulis unum tecti faciat corpus; idem & tignarius.

SARCION, [σάρκιον] eft veluti Caro quædam gemmarum. Vena, vitiumque Carchedoniis & Smaragdis peculiare. Plin. 37. 5. Caruncula Lat.

SARCITES, [σαρκίτης] Gemma, quæ bubulas carnes repræfentat. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARCOCOLLA, æ. f. [σαρκοκόλλα] Lacrima arboris in Perfide nafcentis, inquit Diofcorides; dicta ab effectu, quem præftat, & vi poteftateque fua, nempe a vulneribus glutinandis, hoc eft carnibus, quas Græci σάρκας vocant, κόλλαν enim illi glutinum vocant. Plin. lib. 24. cap. 14. Sunt qui & farcocollam fpinæ lacrimam putent, pollini turis fimilem, cum quadam acrimonia dulcem. Idem lib. 13. cap. 11. Fit & ex farcocolla (ita vocatur arbor) gummi utiliffimum pictoribus ac medicis, fimile pollini thuris. Vides quemadmodum Plinius & Arborem ipfam & Gummi, eodem nomine appellet. conf. Diofc. 3. 90. Apul. de Herb. cap. 31.

SARCŌMA, ătis. n. [σάρκωμα] Ifidor. 4. 7. Superfluum carnis incrementum, quo ultra modum corpora faginantur. [A v. σαρκόω. Gloff. Gr. Lat. Σάρκωμα, Pulpamentum.

SARCŎPHĂGOS, i. m. [σαρκόφαγος] Sepulchrum, auctore Nonio 1. 13. Macer in l. Funeris fumptus. D. de relig. &c.
Sarcophagus, Lapis. Plin. lib. 2. cap. 96. At circa Affon Troadis lapis nafcitur, quo confumuntur omnia corpora: farcophagus vocatur.
Contentus farcophago. Juven. 10. Sat. 172.

SARCŬLUM, i. n. & SARCULUS, i. m. [σκαλὶς, σκαφίον Gl. L. G.] a Sarriendo dicitur, Inftrumentum eft rufticum, quo fegetes purgantur. Cato de R. R. cap. 10. Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul. 2. 2. 21. Ita me amabit farculum, ut ego me ruri &c.
Ceffant farcula. Ovid. 1. Faft. 699.
Difperfa per agros farcula. Ovid. 11. Met. 36.
Arare farculis. Plin. lib. 18. cap. 19.
Agros findere farculo patrio. Hor. 1. Carm. 1. 11.
Sarculi vel fimplices vel bicornes. Pallad. Jan. tit. 43.

SARCŬLO, [σκαλίζω Gl. L. G.] āre. Sarculo abfcindere. Columel. lib. 5. 9. Primo (plantæ) farculari debent, ita ut fimplex ftilus altitudinem maximi fcrobis non excedat. Al. Surculari. q. V.

SARCULĀTIO, ōnis. f. [σκάλισις] Idem quod Sarritio. Plin. lib. 18. cap. 21. Sarculatio induratam hiberno rigore foli triftitiam laxat temporibus vernis. Videtur legendum Teporibus.

SARDA, æ. f. [σάρδιος] Genus gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, fcalpturæ contumaciter refiftunt, partemque ceræ in figno tenent. E diverfo ad hæc farda utililima, quæ nomen cum fardonyche communicavit. Ipfa gemma vulgaris & primum Sardibus reperta.
Sarda, Pifcis ex genere pelamidum. Plin. lib. 32. cap. ult. V. SARDINIA.

SARDABALA, Fluvius Tingitanæ provinciæ. Plin. lib. 5. cap. 2.

SARDACHATES, Gemma Achates a Sardinia nomine accepto, quod ibi inveniatur a ceteris degenerans. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARDĀNĂPĀLUS, i. m. [Σαρδανάπαλος] Ultimus Affyriorum rex, de quo Juftinus lib. 1. 3. Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter fcortorum greges nere, quin & muliebri habitu feminas omnes lafcivia anteibat. Quamobrem indignati Affyrii tali femine parere, duce Arbace defcifcentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam fe recepit, & exftructa pyra, fe atque divitias in incendium mifit. Hic fuit a Nino trigefimus rex, ut ait Diodorus lib. 3. Biblioth. Et moriens condidit hoc epitaphium,
Ede, bibe, lude, poft mortem nulla voluptas. Cic. 5. Tufc. 101.
Quomodo igitur jucunda vita poteft effe, a qua abfit prudentia, abfit moderatio? ex quo Sardanapali, opulentiffimi Syriæ regis, error agnofcitur, qui incidi juffit in bufto:
Hæc habui, quæ edi, quæque exfaturata libido
Haufit, at illa jacent, multa & præclara relicta. [Scribendum videtur Affyriæ, ut 2. de Fin. 106
Athenæus autem aliud huic Epitaphium attribuit. V. 12. 7. conf. Max. Tyr. Diff. 29. extr. & Clem. Strom. 1. 2. extr. Juven. 10. Sat. 362.
—& potiores
Herculis ærumnas credat, fævofque labores,
Et Venere, & cœnis, & plumis Sardanapali.

SARDANAPALĬCUS, a, um. Adj. Sidon. 2. Epift. 13. Sardanapalicum in morem.

SARDEMISOS, Tauri montis promontorium eft, quod inter Lyciam & Pamphyliam in noftrum mare imminet. Plin. lib 5. cap. 27.

SARDESSUS, [Σάρδησσος] Urbs Lyciæ, quæ a Lyrneffo non multum diftabat: ab ea urbe dictus eft Sardeffius Juppiter, quod in ea urbe fanctiffime coleretur Σαρδήσσιος Ζεύς. Auctor Stephanus.

SARDI, V. SARDINIA.

SARDIA, [σαρδία] inter Ornamenta muliebria recenfentur a Polluce lib. 7. cap. 22. ad finem.

SARDIÆI, [Σαρδιαῖοι] Populi ad Pannonias gentes relati a Strabone lib. 7. Sunt & Sardiæi (inquit) ad meridiem procedenti, quorum ab initio Adriæ finus regio montana, ad Rhizonicum finum progrediens, agrumque Sardiæorum inter mare gentefque Pannonias cadit. Alii Sardiæos provinciam inter Illyricanos ftatuunt. Cafaub. Ardiæos putat effe.

SARDĬCA, æ. f. [Σαρδική] Illyrii civitas; de qua Epiphanius Tom. 2. l. 2. Scribitur & Serdica. Hodie *Triadizza*.

SARDICENSIS, e. Adj. Attributum a Sardica. Sardicenfis fynodus (inquit Spiegel.) non a Sardibus, fed Sardica Illyrii civitate dicta, de qua poft Epiphanium lib. 2. Tom. 2. V. & Vadianum, Illyria, Hiftor. tripart. lib. 4. cap. 21. Theodor. lib. 2. cap. 4.

SARDĬNIA, [Σαρδὼ] Infula maris Mediterranei. Salluftius, Sardinia, in Afro mari, facie humani veftigii, in Occidentem, quam in Orientem, latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, ut lib. 12. Silius, & Solinus fcribunt. De ea Plin. lib. 3. cap. 7. Eadem Sandaliotis & Ichnufa, a forma fandalii, vel humani veftigii dicta. Claud. de Bello Gildon. 508.
Humanæ fpeciem plantæ finuofa figurat
Infula: Sardiniam veteres dixere coloni. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quam fit lata. Nam Eoum litus CLXXVIII mil. paf. longitudinis habet, maxima latitudine CXXII mil. paf. cognita. Eadem prope & Pomponii Melæ 2. 7. fententia eft Nam anguftius fpectare eam in Ortum quam Occafum ait, litoribus videlicet medio contractis: in univerfum autem ubique fpatiofiorem effe, quam Corfica fit, etiam tractu quo latiffima eft. De Sardinia Paufanias in Phocic. p. 332. Wech. & Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16.
Ferax eft, & inter fubfidia frumentaria Romæ, ut fcribit Varro de R. R. lib. 2. præf. conf. Plin. 3. 7.
Opima Sardinia. Hor. 1. Carm. 31. 3.
Aere fuit infaluberrimo infamis. Unde Cic. 7. Fam. 27. Sardum quendam patria fua peftilentiorem fuiffe dixit. V. SARDI. Et in hoc Martialis Sardiniam Tiburi opponit lib. 4. 60.
Nullo fata loco poffis excludere: quum mors
Venerit, in medio Tibure Sardinia eft. Et Claud. de Bello Gildon. extr.
Hinc hominum pecudumque lues, hinc peftifer aer
Sævit, & exclufis regnant Aquilonibus Auftri. V. & Tacit. 2. Ann. 85.

SARDUS, a, um. Adj. [Σάρδος] Hor. de Arte Poet. v. 375. Mel fardum; i. e. Peffimum.

SARDI, [Σάρδοι, Σαρδῶοι, Σαρδῶνες] Indigenæ, qui in Sardinia nati funt. A Græco infulæ nomine Σαρδὼ, ut vult Steph
Sardi venales. In eo libello cui titulus eft, De Viris illuftribus, quem alii Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, utriufque reclamante ftilo, cap. 57. hujufmodi quoddam adagium refertur, Sardi venales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc effe ortum tradunt, quod Ti. Sempronius Gracchus, quum altero confulatu Sardiniam domuiffet, tantum ex ea captivorum adduxit, ut longa venditione res in proverbium abierit. Plutarchus in problematis Rom. Quæft. 53. aliam affert caufam, nimirum olim inoleviffe morem apud Romanos folennem, ut qui ludos ederent in Capitolio, Sardos venales pronuntiarent, prodiretque puer quifpiam, per ludibrium monili cinctus, quam bullam vocant. Eum morem hinc ortum putat, quod Vejentes Hetrufcorum populi multum temporis cum Romulo bellum geffiffent, quod horum urbem poftremam Romulus expugnaffet. Ufus eft hoc adagio Cic. 7. Fam. 24. Habes, inquit, Sardos venales, alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contemptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis. Nam ita fcribit paulo ante hunc locum, Id ego in lucris pono, non ferre hominem peftilentiorem patria fua. Erafmus.

SARDŌUS, a, um. Adj [Σαρδῶος] ut
Sardoa herba felino fimilis, id eft apio: eam Paufanias in Phocic. p. 333. Wech. nafci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum rifus fpecie afferre. Inde Homerum ac poteros, Sardonium rifum, nuncupaffe. V. in RISUS, & infra SARDONIUS.
Sardoa lex eft, Senefcentes jam parentes fuftibus letaliter a filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq cap. 26.
Regna Sardoa. Ovid. 4. Faft. 289.

SARDŌNIUS, a, um. Adj. [Σαρδόνιος] Solin. cap. 4.
Sardonius rifus, [Σαρδόνιος γέλως] Proverbium de rifu ficto aut amarulento, aut infano denique. Senfus & origo proverbii varie traditur auctoribus. Zenodotus in collectaneis fuis Æfchylum citat. qui hujufmodi ferme tradiderit in opere de paræmiis, Gentem effe quandam Carthaginienfium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem effe, fenes feptuagefimum prætergreffos annum Saturno facrificare, ridentes interim, ac mutuo fefe complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut ejulatum edere, aut lacrimas profundere. Hinc adfimulatum rifum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis confuetudinem fuiffe, ut filii parentes jam grandiores juxta foffam aut præcipitium, in quo fepeliendi forent, collocarent: atque inde fuftibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, exiftimantes eam mortem felicem atque egregiam, quod liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum infula herbam nafci quandam, cui Sardoæ cognomen fit, apiaftro fimilem: eam fapore quidem effe dulcem, verum guftatam, ora hominum in rictus dolore contrahere, ut veluti ridentes emoriantur. Hoc fenfiffe videtur Solinus, cumque hoc Servius grammaticus, enarrans hunc Virgiliani Thyrfidis verfum ex Eclog. 7. 41.
Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. 7. Fam. 21.
Videris,

Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδόνιον. Significans futurum, ut si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnopere displicerent. Alii risum Sardonium ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, Præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi arcessere: sive in ea re esse hilarem, quæ paulo post magnum malum est allatura. Plura de origine proverbii apud Erasmum in Chiliadibus, unde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonii. Claud. de Bell. Get. 218.

SARDŎNĬCUS, a, um. Adj. [Σαρδονικός] Rutil. 1. 354.

Nec quæ Sardonico cespite massa fluit. Al. Sardonio. [Sed o longum Græca consuetudo postulat. Aut igitur Sardoo legendum, aut poëticæ licentiæ tribuendum.

SARDINIENSIS, e. aliud Adj. Nepos, 24.1.4. Triumphus Sardiniensis.

SARDINIA, Piscis genus ad condimenta & salituras utilis, apud Italos plurimus. Columel. lib. 8. cap. 17. Tabentes haleculas, & salibus exesam chalcidem, putremque sardiniam. Sardelam exp. Beroald.

SARDĪS, [Σάρδις] Urbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maxime celebris, ut tellis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. cap. 29. Eadem fuit olim regia Crœsi Lydorum regis, ut late ostendit Herodotus, & Hor. 1. Epist. 11. 2.

Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis? Terminat autem nominativum & accusativum in IS productam, quomodo Tralis & Syrtis.

Frequentius legitur pluralis Sardes. Nepos, 1. 4. 1. Athenienfium auxilio Iones Sardes expugnassent.

Magnæ Sardes. Ovid. 11. Met. 137.

Vade ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

SARDIANUS, a, um. Adj. [Σαρδιανός] Sardiani balani a Græcis dictæ sunt Castaneæ, quod circa Sardis primum fuerint inventæ. Plin. lib. 15. cap. 23.

SARDO, āre. Antiquum verbum, quo Nævius usus est. Paulus: Sardare, intelligere: Nævius,

Quod bruti nec satis sardare queunt.

SARDONICI, [Σκόρδον ὄρος] Montes Liburniæ. Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgo *Maranai*.

SARDŎNYX, ȳchis. m. & f. [σαρδόνυξ] Lapis pretiosus. Componitur ex Sarda, quæ lapis fuit in Sardinia primum compertus, coloris rubentis, & Onyx gemma, cui est candor subcandidus, unguis humani similitudine, quasi utriusque colorem obtineat. Plin. lib. 37. cap. 7. E diverso ad hæc sarda utilissima, quæ nomen cum sardonyche communicavit. Juven. 6. Sat. 382.

— organa semper
In manibus, densi radiant testudine tota
Sardonyches. Pers. 1. Sat. 16.

Et natalitia tandem cum sardonyche albus.

SARDONŸCHUS, i. m. Idem. [σαρδόνυχος] Juven. 13. Sat. 139.

Arguit ipsorum quos littera, gemmaque princeps
Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis. Sed in emendatis codd. Sardonychum. Genitivo pl.

SARDONYCHĀTUS, a, um. [σαρδονυχωτὸς] Sardonyche ornatus. Martial. lib. 2. 29.

Cujus & hinc lucet sardonychata manus.

SARDOUS, V. SARDINIA.

SARDUS, i. m. [Σάρδος] Urbs Illyrici, teste Steph. &

SARDĒNUS, a, um. Adj. [Σαρδηνός] f. Sardina, Θῆσσα, Gloss. Lat. Gr.

SARDUS, [Σάρδος] Herculis filius, qui adhuc puer, ab Iolao eorum furori subtractus, quos Hercules vivens lacessierat, cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam pervenit, eamque, quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur, a nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

SAREPTA, æ. f. [Σαρεπτά] Urbs Sidoniorum, inter Tyrum & Sidonem sita; ubi divinus vates Elias esurientem viduam miraculo pavisse scribitur in Sacris litteris. Sarapta, Σάραπτα. Steph. Hinc

SAREPTĀNUS, a, um. Adj. possess. [Σαρεπτανός] Sidonius Apoll. Carm. 17. 15.

Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,
Quæque Sareptano palmite missa bibas.

SARGĂCÆ, Populi juxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. Pomponius eos Satarchas appellat cap. 1. lib. 2. De Scythia Europæa de quibus suo loco.

SARGAPISES, Tomyris filius, qui a Cyro Persarum rege captus, cum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, se ipsum interfecit. Herodotus.

SARGAURASANÆ, Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

SARGUS, i. m. [σάργος] Piscis genus, inquit Festus, qui in Ægyptio mari fere nascitur. Lucil. in Sat.

Quem præclarus elops, quem Ægypto sargu' movebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibid. cap. 17. Lutarium semper comitatur sargus nomine alius piscis: &, cænum fodiente eo, excitatum devorat pabulum.

SĂRI, n. indecl. [σάρι] Genus fruticis proveniens in aqua, radice dura intortaque, ferrariis officinis utile, de quo Plin. lib. 13. cap. 23. Fruticosi est generis & Sari, circa Nilum nascens, duorum cubitorum altitudine, pollicari crassitudine, coma papyri, similique manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis usu, propter duritiam. Vocatur & Saripha.

SĂRISSA, æ. f. [σάρισσα] Hastæ Macedonicæ genus, auctore Festo. Liv. 9. 19. Arma, clypeus, sarissæque illis: Romano scutum majus, corpori tegumentum. Idem 37. 42. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercursu suorum usus prælongarum hastarum (sarissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia sarissa. Ovid. 12. Met. 466. Lucan. lib. 8. 298.

Primi Pellæas arcu fregere sarissas. Idem lib. 10. 47.

SARISSŎPHŎRUS, i. m. [σαρισσοφόρος] Alexander lib. 6. Genial. Dierum cap. 13. Sequutis inde tempestatibus, Græcorum duces diversas turmas legionesque descripsere, inter quas Macedonum robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in postetum usi sunt.

SARMATIA, æ. f. [Σαρματία] Sarmatarum regio. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundum Ptolemæum: quarum una est in Europa, quæ (ut libro tertio scribit) a Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, a Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, ut idem lib. 5. refert, quæ a Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluvio. In ea sunt Caucasii montes.

SARMĂTÆ, arum. m. pl. [Σαρμάται] Populi Scythiæ sunt, qui a Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Nomina diversa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, utuntur plaustris pro domibus, pascunturque lacte equino, unde quidam eos vocant ἱππομόλγους, hoc est equarum mulsores: alii γαλακτοφάγους, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virg. 3. Georg. 115.

Item Sarmatæ alii sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, e cruris venis aluntur. Alii etiam, qui pro victimis homines immolant. Alii bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem ejus, quem primum interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & ut quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur.

Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alii qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocantur Anthropophagi, ὅτι δ' φαγεῖν τοὺς ἀνθρώπους, hoc est ab hominibus edendis. Iidem ab usu plaustrorum Hamaxobitæ Pomponio, Hamaxobii Ptolemæo vocantur. Hi, ut auctor est Mela lib. 2. 1. auri & argenti, maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæva hiemis admodum assidue demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11. Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Olivarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 4. Cons. Hon. 484.

Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEth. 2.

Intonsi Sarmatæ. Sen. Herc. fur. 7.

Refugi Sarmatæ. Stat. 4. Silv. 7. 50.

Vagus Sarmata. Sen. Hippol. 1.

SARMATĬCUS, a, um. Adj. [Σαρματικός] ut,

Belli Sarmatici jejunia. Lucan. lib. 3. 282.

Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon. 424.

Hiemes Sarmaticæ. Stat. 5. Silv. 1. 128.

Juga Sarmatica. Ovid. 1. Trist. 7. 40.

SARMATĬCE, Adv. [Σαρματικῶς] Ovid. 5. Trist. 12. 59.

Jam didici Græce, Sarmaticeque loqui.

SARMĂTIS, ĭdis. f. [Σαρμάτις] patronym. Adjective. Ovid. 1. Pont. 2. 11.

Terreat haud manes Sarmatis umbra meos.

Tellus Sarmatis. Ovid. 1. Trist. 2. 82.

SARMENTITIUS, SARMENTOSUS, SARMENTUM, V. SARPO.

SARMENTUS, i. m. [Σάρμηρος] Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cujus meminit Hor. 1. Serm. 5. 52. — nunc mihi paucis

Sarmenti scurræ pugnam, Messique Cicerri,
Musa, velim memores. conf. Voss. Etymol. in Sarmentum.

SARNUS, i. m. [Σάρνος] Campaniæ fluvius, ex Sarno, ejusdem nominis monte, ortum ducens, juxta oppidum in Sarni redicibus situm: primoque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas definit, quæ graves incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesevum montem radit, & inde parvo contentus cursu, in Tyrrhenum mare influit. Strabo lib. 5. Plin. 3. 5.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8. 539.

Pompejanus Sarnus. Stat. 1. Silv. 2. 265.

SARON, [Σάρων] Deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, a quo datum est mari nomen. Lilius Syntag. 5. Histor. deorum. Stephano est locus apud Trœzenem. Hinc

SARŌNĬCUS, [Σαρωνικός] Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4. cap. 5. Sinus (inquit) Saronicus, olim querno nemore redimitus, unde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi a Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic post Althepum, Neptuni filium, regnarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. p. 73. Wech. Saronicus sinus, dictus & Megaricus.

SAROPHAGES, Gentes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, auctore Plinio lib. 6. cap. 20. [Forte Saurophagi, Σαυροφάγοι, quod Lacertis vescerentur.

SARPĒDON, ŏnis. m. [Σαρπηδών] teste Homero lib. Iliad. 16. Jovis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus vero in Polyhymnia scribit eum fuisse Jovis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Trojanis contra Græcos favit: & multa bellando virtutis documenta demonstrans, a Patroclo tandem interfectus est, ut idem Homerus scribit.

Sarpedon Jovis progenies. Virg. 10. Æn. 471.

Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æn. 100.

Lycius Sarpedon. Ovid. 13. Met. 256.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam a Pamphylia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. 13. in descriptione Ciliciæ. Stephano Urbs Thraciæ.

SARPO, psi, ptum, ĕre. Idem quod Putare, apud Priscianum: unde Vineta sarpta. Hinc nos hodie Falcem vinitoriam, Sarpam vocamus. Sed fortasse tamen verius sit Sarpam ab Harpe deduci, & sibilum, ut plerumque, in densum spiritum exasperari: atque adeo Falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quod cedit & putat arbusculas. Turnebus Adverf. 6. 16. V. Voss. Etymol.

SARPTUS, a, um. Partic. ut Sarpta vineta, Putata, id est pura facta. Virgulæ enim relictæ impedimento vitibus solent esse, quæ ideo abscinduntur: inde etiam Sarmenta scriptores dici putant. Sarpere enim antiqui pro Purgare dicebant. Hæc Festus. V. Turnebi Adverf. & Voss. l. c.

SARMENTUM, i. n. frequentius pl. Sarmenta [κλήματα ἢ φύλλα Gl. L G.] Sarmenta sunt Virgulæ vitium supervacuæ abscissæ. V. SARPO. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Juncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest ejicere vitem, quam minorem vocant flagellum, majorem etiam unde uvæ nascuntur, palmam.

Sarmentum pro Palmite. [κλῆμα τὸ βότρυς ἔχον, Gl. G.L.] Columell. lib. 3. cap. 16. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur: sed si per unumquemque pampinum major uvarum numerus dependet. Idem lib. 3. cap. 10. Et lib. 4. cap. 6.

Amputa-

Amputatio sarmentorum, & Immissio, contraria. Cic. de Senect. 52.
In vitibus nova sarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat. 88.
Silvescere sarmentis dicitur vitis. Cic. de Senect. 52. Vitis, quæ natura caduca est, &, nisi fulta sit, ad terram fertur: eadem ut se erigat claviculis suis, quasi manibus, quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.
Sarmenta, Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur uvarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1. Sarmenta earum, in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.
Frequentius de Aridis, seu vitium, seu aliarum fruticum virgultis usurpant antiqui, unde utrumque apud Græcos nomen habent, Nam κλῆμα proprie Fragmentum significat, & φρύγανον Arefactum quid, a φρύγω vel φρύττω, Torreo, Arefacio. Gloss. Græc. Lat. Κλῆμα ξηρὸν, Sarmentum. Quidam etiam Cremia vocant. Cato R. R. cap. 37. extr. De vinea & arboribus putatis sarmenta degere. Al. Deterge, vel Digere.
Devecta sarmenta cremare. Virg. 2. Georg. 408.
Ligna & sarmenta circumdare, ignem subjicere cœperunt. Cic. 3. Verr. 69.

SARMENTĪTIUS, a, um. Adj. [φρυγάνιος] Quod est ex materia sarmentorum. Columel. lib. 6. cap. 26. Verum vulnera ejus sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt. Cæl. lib. 10. cap. 8. Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semassios probrose nuncupatos, quod ad stipitem dimidii assis revincti, sarmentis circumjectis comburerentur.

SARMENTŌSUS, a, um. aliud Adj. [φρυγανώδης] Quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11. Psyllion alii cynoides, alii crystallion, alii ficelion, alii cynomyian appellant, radice tenui, supervacua, sarmentosum.

SARRA, æ. f. [Σάρρα] Nomen civitatis, quæ postea Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14. cap. 6. a qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque a pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar Tyria lingua vocatur, ex cujus sanguine sericum in purpuram tingebatur.

SARRĀNUS. a, um. Adj. [Σαρρανὸς] Quod ex Sarra est. Unde, Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & Ostrinæ & Purpureæ. Virg. 2. Georg. 506.
— Sarrano dormiat ostro.
Aulæa Sarrana. Juven. 10. Sat. 38.
— aut pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ, i. e. Togam pictam & purpura distinctam: ut sit periphrasis Togæ triumphalis.
Gens Sarrana. Sil. lib. 1. 72.
Numina Sarrana. Sil. lib. 8. 46.
Viola Sarrana. Columel. lib. 9. cap. 4.

SARRACA, [Σάρρακα] Duarum urbium nomen, quarum una est in Media: altera in felici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

SARRACĒNI, [Σαρρακηνοὶ] Populi post Nabathæos Arabiæ populos, ut auctor est Stephanus Al. Saraceni.

SARRĀCUM, i. n. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueverunt. Juven. 3. Sat. 255.
— longa coruscat,
Sarraco veniente, abies. Idem 5. Sat. 23.
— illo tempore, quo se
Frigida circumagunt pigri sarraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3. p. 685. Burm. An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in sarraco advehatur, incidisse videtur in sordidum nomen?
Nonnulli scriptum esse potius Soracum volunt, ducentes a Gr. Σόραξ. Et Soracum habet Plaut. Pers. 3. 1. 64. Festus, Soracum dicitur, Quo ornamenta portantur scænicorum. Plautus d. l. in Persa,
Librorum eccillum habeo plenum soracum. Sunt tamen qui Soracum, de quo Pollux lib. 1. f. 245. & lib. 10. f. 129. 130. & Suid. a Sarraco, vel Saraco, vel Serraco, tot modis enim scribitur, distinguunt, Gloss. Lat. Græc. Sarraca, Ἅμαξα. Plaustra exponit Schol. Juvenal. loc. poster.

SARRASTES, [Σαρράστοι] Populi Campaniæ Sarno amni vicini, a quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æn. 738.
— late jam tum ditione premebat
Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

SARRIO, īvi, ītum, [σκάλλω, σκαλίζω, σκαλεύω] īre. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum segetes leviter scalpendo, & rastris a noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 3. 5. 5.
Nam semper occant prius, quam sarriunt rustici. Varr. 1. de R. R. cap. 29. Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri.
Sarrire frumenta. Cato R. R. cap. 37. extr.
Sarrire saxum. Martial. lib. 3. 93.
Scribitur & Sario. Gloss. Lat. Græc. Sario, Βοτανίζω. Sic fere Mss.

SARRĪTIO, ōnis. f. [σκάλευσις] Varro de R. R. lib. 2. cap. 12. Peracta sementi, sequens cura est sarritionis. Columel. lib. 2. cap. 9. Frequentem tamen exigunt sarritionem.

SARRITŪRA, æ. f. [σκάλισις] Columel. lib. 11. cap. 2. Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie, modios tres una opera recte sarrit. Et apud Plin. 18. 27. legitur Sartura. Ab æquinoctio sartura nocere & vineæ & segeti æstimatur. conf. dict. seq.

SARRITOR, ōris. m. [σκαλευτὴς] Qui sarrit. Columel. lib. 2. cap. 13. Tritici modii quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, sarritoris duas primum, & unam quum iterum sarriuntur. Scribitur & pro Sarritor, Sartor apud Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sator sartorque scelerum, & messor maxime. V. SARTOR.

SARRITŌRIUS, a, um. Adj. Columel. 2. 13. Opera sarritoria.

SARSENNA, æ. m. Pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius commemorat damnasse arbustorum rationem ad vites sublevandas, lib. 17. cap. 23.

SARSĪNA, æ. f. [Σάσσινα] Plin. lib. 3. cap. 14. Oppidum in Umbria, ex quo Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib. 8. 463.
— his Sarsina dives
Lactis, &c. V. Drakenb. ad loc. qui ostendit quosdam hunc locum nominare Sassinam. Martial. 9. 59.
Nec tua Bajanas Sarsina malit aquas.

SARSINAS, ātis m. Ibi natus. Plin. 3. 14.
Sarsinatis Fem. Plaut. Most. 3. 2. 83.
Quid, Sarsinatis ecqua est? si Umbram non habes.

SARSŪRA, V. in SARCIO.

SARTĀGO, ĭnis. f. [τήγανον Gl. L. G. & G. L.] Patella ænea, in qua caro frigitur. V. Voss. Etym. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in sartagine referventi. Juven. 10. Sat. 64. de statuis Sejani conflatis,
Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellæ. conf. Onomast. vet.
Sartago loquendi, translate. Pers. 1. Sat. 79.
Hos pueris monitus patres infundere lippos
Quum videas, quærisne unde hæc sartago loquendi,
Venerit in buccas? h. e. Hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cum aliquid frigitur, sonat: vel, Hic corruptus ac depravatus loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit strepitum. V. Casaubon. ad loc. qui aliter exp.

SARTOR, V. SARCIO, & SARRIO.

SARUS, Fluvius Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

S A S

SAS, Verrius putat significare Eas, teste Ennio, qui dicat libro primo,
Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas magis videatur significare. Sicuti ejusdem libro quarto fatendum est Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, (quam doctrinam Latina lingua non habet, sapientiaque perhibetur,)
Insomnis vidit, prius quam sam discere cœpit. Festus. [Puto, Quam ipsam licuit, idque omnino intelligi voluit poëta.

SASON, ōnis. m. [Σάσων] Insula est inter Epirum & Brundusium, ut auctor est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7. 480.
Adriaci fugite infaustas Safonis arenas.

SASSUMINI, Populi sunt in Aquitanica Gallia apud Plinium lib. 4. cap. 19.

SASURI, Gentes sunt in India auctore Plin. lib. 6. cap. 19.

S A T

SAT, V. SATIS.

SATAGITÆ, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

SATAGO. V. SATIS.

SATAN, indecl. SĂTĂNAS, æ. m. [σατανᾶς] Hebraicum verbum, quod Adversarium hostemque significat. Quo nomine appellatus est Diabolus, quod bonorum adversarius sit: nam & διάβολος calumniantem, impostoremque significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & adversatur, & quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas recte exprimitur: sicut legitur in Regum libris. Quia suscitavit deus Salomoni Satanam, adversus eum qui erat pacificus. Et, filii Sarviæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Jobi historia apparet Malum genium eo verbo, velut propria notatione, designari. Item in Evangelio Matthæi, Ductus est Jesus Christus Dei spiritu in desertum, ut ibidem a Satana tentaretur. Sed cum idem Christus Jesus D. Petrum, fatalia impedire volentem, redarguendo Satanam appellavit, figurate loquutus est. Dæmones enim scelerati, quosque ad bonos exercendos Deus plerunque commovet atque excitat, proprie pessimi sunt mortales, eorum ductu. [V. tu Suid. vel potius Suic. Thes. Eccl.
Satanas princeps hujus mali generis. Tertull. Apol. cap. 22.
Satanas præter Notam calumniantis significationem, Terræ malleum apud Hieremiam cap. 50. denotat Cæl. lib. 2. cap. 9.

SĂTARCHÆ, [Σαπάρχαι] Populi sunt Septentrionales, ad paludem Mæotin vergentes, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 1. Hi bellicosissimi sunt. De quibus Valer. Flacc. 6. Argon. 144.
Exomatæ, Torinique, & flavi crine Satarchæ.

SATARCHEI, Gentes sunt eædem circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

SATAROS, notiore nomine Patara, Urbs in Lycia apud Plin. lib. 6. cap 27.

SATASPES, is. m. Vir Archæmenius fuit, Theaspis filius, qui cum Zopyri filiam violasset, & ob eam rem a Xerxe cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darii erat soror, impetravit ut in exsilium ageretur, donec Africam universam lustrasset, cumque jam aliquot menses aliqua in peregrinatione consumpsisset, navigationis tædio adductus in Persidem rediit, regique retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod naves a magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, ut antea destinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

SĂTELLES, ĭtis. m. [δορυφόρος, σωματοφύλαξ] Miles mercede conductus, ut ab dominantis latere non discedat. Plin. lib. 12. cap. 14. Sed præter hos, & custodes satellitesque, & ostiarii, & ministri populantur Liv. 2. 12. Comprehensum regii satellites retraxissent ad tribunal regis. Ovid. 5. Fast. 538.
Ille deæ custos, ille satelles erat.
Administri & satellites alicujus. Cic. pro Quint. 90.
Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cic. 14. Att. 5.
Per medios ire satellites. Hor. 3. Carm. 16. 9.
Rigidus satelles. Hor. 1. Epist. 17.
Satelles Jovis, Aquila. Cic. 2. Tusc. 24.
Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Jovis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Divin. 106.
Satellites alicujus dicuntur, Qui partibus ejus devoti ac mancipati sunt. Liv. 23. 12. Ista, quæ modo Mago jactavit, Himilconi, ceterisque Annibalis satellitibus jam læta sunt. conf. loca Cic. supra.
C. Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cic. 1. in Catil. 7.
Ministri ac satellites cupiditatum alicujus. Cic. 5, Verr. 21. Qui primus certos instituerit, nomine Decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.
Satellites voluptatum virtutes. Cic. 2. de Fin. 37.

SATELLĬTIUM, i. n. [δορυφόρημα, τὸ δορυφορικὸν] Luciano collectivum nomen est, ipsos significans Satellites, tuendi corporis causa adhibitos, quemadmodum Servitium accipitur pro ipsis Servis, Sodalitium pro ipsis Sodalibus. Gloss. Vet. V. SODALIS.
An Lucano? H. St.

SATELLIUS Quadratus, (uti ait Seneca Epist. 27.) fuit quidam stultorum divitum arrosor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum est, derisor.

SATIAS, V. in SATIS.

SĂTĬCULUS, i. m. Populus Campaniæ moribus asper, de quo Virg. 7. Æn. 729. — amnisque vadosi
Accola Vulturni: pariterque Saticulus asper. Al. Satriculus.

SATIES, SATIETAS, SATIN', SATIO verbum, &c. V. in SATIS.

SATIO, ōnis. V. SERO, sevi.

SĂTĬS, Adv. [ἅλις, ἱκανῶς] & per apocopen Sat; significat Quantum opus est. Plaut. Men. 5. 5. 49.

Arcesse homines, qui illunc ad me deferant. s. quot sunt satis? Hor. 1. Epist. 2. 6.

Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. Cic. de Amicit. 98. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit.

Puto ex ἅλις, mutato λ in τ. Hinc construitur cum Genitivo Satis. H. St. Imitatione nempe Græcorum, ut & reliqua Adv. copiæ. Exempla infra V.

Satis ad. Cic. 5. Verr. 172. Sed ab iis, quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem civitati Imperas.

Mihi autem ad vincendum satis est, fuisse procuratorem, quicum experiri posset, quales is, &c. Cic. pro Quint. 68.

Satis cum periculo. Ter. And. 1. 1. 104.

Satis audacter. Plaut. Amph. 3. 1. 208.

Satis bene. Plaut. Pœn. 1. 2. 73.

Satis certe, vel certo, scio. Ter. Adelph. 2. 3. 3. Idem Heaut. 1. 1. 19.

Hæc non voluptati tibi esse, satis certo scio.

Satis diu hoc jam saxum volvo. Ter. Eun. 5. 9. 55.

Satis recte mones. Plaut. Pers. 4. 4. 53.

Satis sæpe jam & virtutem militum & fortunam tentatam. Sallust. in Jugurth. cap. 62. pr.

Satis, satis. Ter. Heaut. 3. 1. 30.

Non possum; satis jam, satis pater durus fui. Gloss. Lat. Græc. Satis satis est, Ἀρκεῖ, πολύ ἐστιν.

Satis tempore. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. h. e. Satis tempestive.

Satis abundeque, ἱκανῶς καὶ ἐκπιῶς. Gloss. Lat. Græc.

Satis abundeque coerceri mensorem visum est, si &c. Ulpian. in l. 1. §. Hæc actio. ff. Si mensor falsum modum dixerit Papinianus l. Tutores qui post. §. 1. ff. de administratione tutorum. Quum satis abundeque sit, vel in una specie per amici laborem domino consuli.

Satis superque. [ἐξαρκέσαι, κόρεσε] Virg. 2. Æn. 642.

— satis una superque
Vidimus excidia. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Nam contra Epicurum satis superque dictum est. Hor. Epod. 1. 31.

Satis superque me benignitas tua
Ditavit.

Responsa non dabantur fida satis. Virg. 2. Æn. 375.

Satis fortis homo, & satis plane frugi. Cic. 5. Verr. 67.

Imbrem satis largum cælo demittere. Virg. 1. Georg. 23.

Satis magna pecunia. Cic. 1. Offic. 25. Ut nuper M. Crassus negabat ullam satis magnam pecuniam esse ei, qui in Repub. princeps vellet esse.

Satis multa. Cic. 11. Fam. 10. Satis me multa scripsisse, quæ litteris commendari possint, arbitror. Idem 4. Acad. 147. Et quoniam satis multa dixi, est mihi petorandum.

Satis sanus. Curt. lib. 4. 1. 23. Interdum, satisne sani essent, qui tam proterve sibi illuderent, percontabatur. conf. Satin'.

Satis, cum Genitivo; Satis causæ. Ter. And. 1. 1. 111.

Nec satis ad objurgandum causæ. V. supra Satis ad.

Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liv. 32. 21.

Satis historiarum est? Plaut. Bacch. 1. 2. 50.

Orationis satis est. Vide Oratio in ORO.

Satis est mihi tuæ salutis, nihil moror. Plaut. Trucul. 2. 2. 4.

Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verr. 1.

Satis jam verborum est. Plaut. Capt. 1. 2. 16.

Satis credo. Ter. Eun. 5. 9. 21.

Gaudeo. c. satis credo: nihil est Thaide hac, frater, tua dignius.

Satis jam delusum censeo: nunc rem, ut est eloquamur. Plaut. Asin. 3. 3. 141.

Satis habeo. Plaut. Capt. 2. 3. 86. Ter. Adelph. 3. 2. 15.

Satis mihi id habeam supplicii, dum illos ulciscar modo. Sallust. in Jugurth. 31. 20. Satis habebatis animam retinere. [conf. Cic. 5. Fam. 2. 14. Vulgo dicunt Contentum esse.

Et ne satis habeas semel circuire. Cato cap. 1. R. R.

Satis mirari nequeo. Ter. Eun. 3. 4. 9. Quid illud mali est? nequeo satis mirari.

Nec satis, extremas Coriti penetravit ad urbes. Virg. 9. Æn. 10.

Non satis alere. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Sed quum agellus eum non satis aleret, ut opinor, ludimagister fuit. [i. e. Non sufficeret ad alendum.

Non est satis æstimare, parens melior homini, an tristior noverca fuerit. Plin. lib. 7. in præfat. h. e. Non satis æstimari possit.

Non enim satis intelligebam: per parenthesim positum. Cic. 4. Acad. Me quoque jocansne, an ita sentiens? (non enim satis intelligebam) cœpit hortari, ut sententia desisterem.

Satis pernosti qualis sim. Ter. Adelph. 3. 2. 23.

Satis prospicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 5. 1. 7. Ter. Adel. 3. 3. 85.

Sed quis illic est, quem video procul? estne hic Hegio,
Tribulis noster? si satis cerno, is hercle est.

Plus quam satis opus est, doleo. Cic. 7. Verr. 122.

Satis præceptum. Plaut. Pœn. 3. 2. 17.

Satis scire. Liv. 1. 9.

Quum hominem nomino, satis mihi videor dicere. Cic. pro Quint. 40.

Quare de hoc satis. Cic. 6. Att. 9. Subaudi Dictum est.

Satis hoc tibi est. Ter. Eun. 4. 7. 39. Hic furti se alligat. CH. satis hoc tibi est.

Quod satis est sapio mihi. Pers. 3. Sat. 78.

Satis est, ἱκανόν ἐστι. Gloss. Græc. Lat.

Non est satis, nisi præsens confirmassem, ne id quidem satis est. Cic. 5. Verr.

Non satis est id, cur alia percipi posse dicas, alia non posse. Cic. 4. Acad. 44.

Satin', pro Satisne. Ter. Eun. 5. 2. 12. Satin' id tibi placet? c. non. Idem And. 4. 5. 10. Satin' sanus es, qui me id rogites?

Satin' salvæ? Modus loquendi apud veteres, quum ubi quid turbati erat, interrogabant an satis salvæ res essent. Ter. Eun. 5. 5. 8.

Hem quid est? quid trepidas? satin' salvæ? dic mihi. Alii sic legunt,

Hem quid est quod trepidas? satisne salve? dic mihi. In quem locum sic ait Donatus; Salve, Integre, recte, commode. Plaut. Trinum. 5. 2. 53. Satin' salve? dic mihi. Nunc Adverbium est: producta est R littera. Sallustius, Inde ortus sermo, percontantibus utrinque, satin' salve? quam grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus. [Sed errat magister, & sine dubio Satin' salvæ scribendum, subauditurque Res. Quod & sæpius additur. Liv. 1. 58. Quærentique viro, Satin' salvæ? Minime, inquit. Quid enim salvi est mulieri, amissa pudicitia. Qua ex responsione apparet satis, non esse Adv. Salve h. l. Sic

Satin' salva omnia. Liv. 3. 26. Admiratus, rogitansque satin' salva omnia? togam propere e tugurio proferre uxorem Raciliam jubet.

SĂT, [ἱκανὸν Gl. G. L.] Adv. per apocopen, a Satis; significat Abunde, vel Quantum opus est. Virg. 10. Ecl. 70.

Hæc sat erit divæ vestrum cecinisse poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Rosc. 89.

Sat commode. Ter. And. 3. 1. 17.

Sat diu vixit. Plaut. Capt. 4. 2. 12. Cic. 15. Att. 3. Modo & libenter fuerit, & sat diu.

Sat est. Ter. And. 1. 1. 143. Sat est, curabo. Cic. de Senect. 48. Quantum sat est.

Sat est osculi. Plaut. Stich. 1. 2. 34. Sat litium; apud eundem legitur in Rud. 2. 7. 25. Cic. 2. de Fin. 62. Testium sat est.

Sat fecit officium. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Sat habere. Ter. And. 4. 2. 22. Sat habeo. Idem Eun. 3. 2. 32.

Ubi tempus tibi erit, sat habet, si tum recipitur.

Sat scio. Ter. Adelph. 3. 3. 6. Persuasit ille impurus, sat scio. Ibid. 4. 1. 10.

Pone hic SATIO. H. St. quia in Lugd. separata erat hæc dictio a SATIS.

SĂTĂGO, ēgi, [ἀγωνιάω. Gl. L. G.] ĕre. Sat habere quod agas, Anxium esse, anxie distorqueri difficultate alicujus rei conficiendæ. Cum Genitiv. Ter. Heaut. 2. 1. 13.

Nam hic Clinia, etsi is suarum rerum satagit. Al. Sat agitat.

Satagere, Diligentem esse, seu festinare. Plaut. Asin. 2. 4. 34.

Nunc satagit, adducit domum etiam ultro, & scribit nummos.

Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11. Consulibus de vi ac multitudine hostium satagentibus. h. e. Sollicitis.

Agere & Satagere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Afer venuste Manlium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus jactantem, togam dejicientem & imponentem, Non agere dixit, sed satagere. h. e. Anxie multa simul agere, sed ita, ut nullum pro dignitate conficiat.

SATISACCĬPIO, ēpi, eptum, [ἱκανὸς λαμβάνω, συγγράφομαι, κατεγγυάω] ĕre. dictum est eodem modo, quo Satisfacere. Nam quia id, quo quis contentus erat, ei præstabatur, Satisfieri dictum est: ita quia tales quibus contentus quis futurus esset, sic dabantur, ut verbis obligarentur, Satisaccipi dictum est. Hæc Pomponius in l. stipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plaut. Stich. 4. 1. 4. Cic. pro Rosc. Com. 40. Qua de causa Flavius, quum de tota lite faceret pactionem, neque satisacciperet a Roscio, neque judicio absolveretur a Fannio. Idem pro Quint. 44. Si veretur ut res judicio facto parata sit, judicatum solvi satisaccipiat. Cato R. R. cap. 2. Quæ satisaccipienda sient satisaccipiantur.

Plerumque separatim scribitur, Satis accipio. Idque more veteri rectius.

Satisaccipere, contrarium habet Satisdare. q. V.

Satis acceptum, per translationem pro Certum, compertum, & firmum, veluti datis fidejussoribus & sponsoribus. Satis enim accipit, cui prædes & sponsores dantur. Plaut. Mostel. 1. 3. 90.

Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum. Et in Stich. 4. 1. 4.

Satis abs te accipiam, nisi videam mihi te amicum esse, Antipho. Ex Turnebo.

SATISACCEPTIO, ōnis. f. [ἱκανολημψία] Stipulatio. Satisacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verb. obligat. Stipulationem, quæ ita obligat promissorem, ut expromissores quoque ab eo accipiantur: id est qui idem promittunt.

SATISDO, dĕdi, dătum, [ἱκανὸν δίδωμι] ăre. significat Fidejubere, promittere per vadem, sive fidem suam pignori dare, & re ipsa certum facere. Cajus ff. Qui satisdare cog. l. 1. Satisdatio eodem modo appellata est, quo Satisfactio. Nam ut Satisfacere dicimur ei, cujus desiderium implemus: ita Satisdare dicimur adversario nostro, quum pro eo, quod a nobis petit, ita cavemus, ut eum hoc nomine securum faciamus, datis fidejussoribus. Cic. 5. Att. 1. De satisdando te rogo quoad eris Romæ, tu ut satisdes. Cic. pro Quint. 30.

Judicatum solvi satisdare. Cic. 4. Verr. 60. Amici, si quis quid peteret judicio, secum agi passuros, judicatum solvi satisdaturos esse dicebant.

Satisdare Genitivo junctum. Cic. 3. Ver. 146. Qui redemerit, satisdet damni infecti. Scilicet Nomine.

SATISDĂTUM, i. n. [ἱκανοδοσία] Cic. 16. Att. 15. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisdato debeat, procuratores ejus non dissolvere. Pomponius, in l. Et magis. ff. de solut. Potius enim eo nomine exsolvisse videor, quod satisdato, quam quod sine satisdatione debeo.

Satisdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff de custod. reor. Ulpianus duobus locis in l. Sed & si quis §. Quæsitum est. ff. Si quis caution.

SATISDATIO, ōnis. f. [ἱκανοδοσία Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 1. De satisdando vero te rogo quoad eris Romæ tu ut satisdes: & sunt aliquot satisdationes secundum mancipium, in his Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.

Capitalis satisdatio, Cum aliquid in nos recipimus cum obstrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæstio est in Septis, Olympum & Pana Chironemque cum Achille qui fecerint, præsertim quum capitali satisdatione fama judicet dignos. Hoc autem & ipse Plinius lib. 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas nostra vidit in Capitolio, priusquam id novissime conflagravit, a Vitellianis incensum, in cella Junonis, canem ex ære, vulnus suum lambentem: cujus eximium miraculum & indiscreta veri similitudo, non eo solum intelligitur, quod ibi dicata fuerat, verum & nova satisdatione: nam summa nulla par videbatur: capite tutelarios cavere pro ea, instituti publici fuit.

Satisdationem implere non potuit. Papinian. in l. 2. ff. de custod. reor.

Præstare satisdationem. Ulpian. in l. fi fidejussor. § si necessaria. ff qui satisd. cog. Si necessaria satisdatio fuerit, & non facile possit reus ibi præstare, ubi convenitur: potest audiri, si in alia ejusdem provinciæ civitate satisdatioem præstare paratus sit. Si autem satisdatio voluntaria est, non in alium locum remittitur.

SATISDĂTOR, ōris. m. [ἱκανοδότης Gl. L. G. & G. L.] Sidon. 4. Epist. 24. Curatori necdum satisdator est inventus.

SATIS EXĬGERE, vel non exigere; ea forma dicitur, qua Satisdare, vel non dare. Ulpian. in l. Julianus. §. Si tibi. ff ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cum in testamento. ff. de administrat. tutorum, A quo magistratus satis exegerunt rem salvam fore [Semper divise legas.

SATISFĂCIO, ēci, actum, [πληροφορέω Gl. Gr. L.] ĕre. Tantum facere quantum satis sit irato, ad vindictam, inquit Asconius in 3. Verr. 79.

Publice satisfacere, h. e. Publico nomine. Cic. 3. Verr. 70. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publice satisfactum sit, ei civitati bellum indici atque inferri solere. i. e. Nisi decreto publico traditi ad pœnam sint culpæ auctores, inquit Ascon.

Dativo jungitur. Plaut. Amph. 3. 2. 8. — quin ego illum aut deseram,
Aut satisfaciat mihi ille, atque adjuret insuper. Cic. 7. Att. 23.
Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. conf. 11. Fam. 13. pr.

Satisfaciat, quibus debet. Cic. 11. Att. 16. extr. [i.e. Solvat debita. Al. Quibus debeat.

Satisfacere, & fraudata restituere. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 60. extr.

Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissolvere, hoc est sua ipsius pertenui re. Cic. 1. Q. frat. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filii tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim.

Satisfacere alicui in pecunia. Cic. 8. Fam. 12. Ut si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.

De re aliqua plene & statim satisfacere. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Deo alicui satisfacere, Pro ope præstita sacrificare. Cic. 14. Fam. 7. Cui quidem tu deo, quemadmodum soles, pie & caste satisfacias: id est Apollini & Æsculapio.

Satisfacere alicui, pro Purgare se ei. Cic. 2. Philip. 49. Acceperam enim jam ante Cæsaris litteras, ut mihi satisfieri paterer a te. i. e. Ut acciperem tuam excusationem & purgationem. Inde, Satisfactio, pro Purgatione & excusatione.

Satisfacere cumulate alicui. Cic. 2. Q. frat. 4. Idem in Topicis.

Satisfacere de injuria. Cæs. 5. Bell. Gall cap. 1. Seseque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de injuriis satisfacere. [i e. Reparare damnum.

Existimationi hominum satisfacere, Purgare se hominibus. Cic. 5. Verr. 133. Commoveri te oportuit, vocare Apronium, nec illum ante tibi satisfacere, quam tu omnium existimationi satisfecisses.

Opinioni omnium ut satisfiat. Cic. pro Rabir. Post. 45.

Suspicioni alicujus satisfacere. Cic. pro Rabir. Post. 45. Sed ut omnium vel suspicioni, vel malevolentiæ, vel crudelitati satisfiat, occultat pecuniam Postumus, latent regiæ divitiæ. [Pro Crudelitati, lego Credulitati, ut sententia postulat. Error frequens in MSS.

Frequens usus hujus verbi in his, quæ ad officium pertinent, ut,

Amicitiæ satisfacere. Cic. 10. Fam. 1. conf. infra ad fin.

Causæ & officio suo satisfacere. Cic 1. Verr. 40.

Mandatis alicujus satisfacere. Cic. 6. Att. 1. Noli enim putare, me quidquam maluisse, quam ut mandatis tuis satisfacerem, nec ulla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hic habet, Ut mandat is facerem.

Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 29. Morte & Exsilio ipse exp.

Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, Fungi officio. Cic. 2. Q. frat. 2. In ea re nos, & officio erga Lentulum mirifice, & voluntati Pompeji præclare satisfecimus.

Promisso nostro ac recepto satisfactum est. Cic. 7. Verr. 138.

Vitæ satisfacere, vel ætate, vel factis, vel gloria. Cic. 10. Fam. 1. pr.

Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.

Loco in disputatione alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. 5. Nec enim satis fieri censent huic loco, qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ jus esse disputarint.

Immortalitati laudum alicujus satisfacere. Cic. 13. Fam. 17. Nunc autem incensus studio rerum tuarum, cas litteris Græcis mandare cupiebat. Posse arbitror: valet ingenio: habet usum: jampridem in eo genere studii, litterarumque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. i. e. Laudes tuas reddere immortales.

Histriones in dissimilimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat. 109.

Sæpe interjectis quibusdam ponitur, ut Cic. 4. Fam. 8. extr. Me certe in omnibus rebus satis nostræ conjunctioni amorique facturum.

SATISFIO, [πληροφοῦμαι] ĕri. Ovid. de Rem. Amor. 698.

Quanqum a te quidem cumulate satisfit & mihi & omnibus. Cic. 13. Fam. 33. Plura supra V.

Satisfacitur, pro Satisfit. Varr. apud Priscian. 8.

SATISFACTIO, ōnis. f. [πληροφόρησις Gl. L. G.] Purgatio, excusatio. Cic. 7. Fam. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Idem 4. Att. 6. Et simul ne βαθύτης mea, quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio levitatis habere videatur.

SATISPRÆSTO, [ἱκανῶς παρέχω] āre. Idem quod Satisdare. [Divise melius.

SĂTIOR, us; ōris. Adj. Melior. Plin. lib. 17. cap. 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior. De terra tenera. Harduinus exhibet, Optima & operi & satis.

SĂTIUS, [ἄμεινον Gl. L. G.] Adv. compar. a Satis, & significat Melius, quasi ultra id, quod opus est. Ter. Heaut. 3. 1. 66. — & tibi perdere
Talentum hoc pacto satius est, quam illo minam. Virg. 2. Ecl. 15.
Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia? Cic. 7. Att. 1. Video cum altero vinci satius esse, quam cum altero vincere. [Comparativum a Satis esse dubitare nos non sinit Glossographus Græcus, Ἱκανῶς, Abunde, Satis. Ἱκανώτερον, Sacius.

Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum devenire? Est quum non est satius, si &c. Auctor ad Herenn. lib. 4. 36.

Multo satius est. Lucret. lib. 5. 1126.

Nimio satius. V. NIMIS.

SATIĔTAS, ātis. f. [χορτασία πρόσθης Gloss. Lat. Gr. Κόρος Gr. Lat.] Fastidium ex copia abundanti cibi, alteriusve rei. Cic. 7. Verr. 99. Posteaquam e portu piratæ, non metu aliquo affecti, sed satietate exierant.

Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1 de Invent. 25.

Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cic. 1. de Invent. 76.

Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12.

Satietas hominum. Ter. Eun. 3. 1. 13.

Satietas nostri & Desiderium, contraria. Cic. 2. Att. 5.

Satietas & Aviditas, contraria. Plin. lib. 12. cap. 17.

Citra satietatem. V. CITRA præpositionem.

Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.

Affert hæc res multum hominibus satietatis ac fastidii. Cic. pro Muren. 21.

Afficere satietate. Cic. 7. Verr. 99. V. supra.

Capere satietatem. Ter. Eun. 3. 1. 13. Sumere. Phorm. 5. 4. 6.

Deesse non. ut, Satietas voluptatibus non deest. Plin lib. 5. cap. 1.

Defatigari satietate, vel Defessum esse. Cic. 2. de Orat. 177. Et 2. Fam. 3.

Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 90.

Explere naturam satietate vivendi. Cic. pro Marcell. 28.

Facere. ut, Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cic. de Senect. 76.

Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Et odium ex quadam servitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.

Fugere satietatem. Cic. Facillime fugiant satietatem.

Habere satietatem, pro Afferre. Cic. 15 Att. 16.

Occurreret varietas satietati. Cic. in Orat. 174.

Parere satietatem. Cic. 4. ad Herenn. 7.

Superare satietatem. Cic. pro Mur. 21. Ego mei satietatem magno meo labore superavi.

Tenet me alicujus rei satietas. Sallust. in Jugurth. 31. Nisi forte nondum etiam vos dominationis eorum satietas tenet. [i. e. Pœnitet nondum.

Trucidare ad satietatem. Liv. 24. 38. extr.

Vincere satietatem. Cic. 3. de Orat.

Vitare satietatem. Cic. ad Herenn.

SATIAS, ātis. f. [πλησμονή] pro Satietas aliquando ponitur. V. Non. 2. 791. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hec. 4. 2. 18.

Satias me jam tenet studiorum istorum. Lucret. lib. 5. 40.
Nil, ut opinor, ita ad satiatem, &c.

Fessus satiate vivendi. Lucret. lib. 2. 1037.

Facta satias frumenti. Sallust. Frumentique ex inopia gravi satias facta.

Satias eum cepit amoris in uxore. Liv. 30. 3.

Cibi satias. Lucret. lib. 5. 1390.

Satias capit. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 12. Cur qui avidius vorant, facilius satias capit, quam qui eadem quietius ederint? Male al. Capiunt.

SATIES, ēi. f. Idem. [κόρος Gl. G. L.] Nec finis satiesve. Sil. lib. 4. 110.

Satie necari. Plin. lib. 8 cap 51.

Sed non satis certa est hæc vox Saties. Nam in utroque loco (scil. tam Plinii, quam Silii) datur lectionum varietas. V. Drakenb. ad Sil. l. c.

SĂTIO, [κορέννυμι, κορέω, ἐμφορέω, χορτάζω] āre. a Sat deduci videtur; significatque Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum transfertur.

A Sat sejungi non debet, quum sit inde. H. St. Id factum fuit in Lugd.

Ad corpus. Columel. lib. 8. cap. 9. Satiatque semodius cibi in diebus singulis vicenus & centenos turtures.

Satio populum tritico, χορτάζω τὸν δῆμον σίτῳ Gloss. Græc. Lat.

Ad animum. Cic. de Senect. 52. Satiari delectatione non possum, ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis.

Legendo non posse satiari. Cic. 3. de Fin. 7.

Nunquam expletur, nec satiatur, cupiditatis fitis. Cic. in Parad. 1.

Animum non posse satiare in lacerando alicujus corpore. Cic. 11. Philipp. 8.

Cor satiare. Ovid. 9. Met. 178.

Cupiditatem satiare. Plin. lib. 34. cap. 8.

Desideria naturæ satiare. Cic. 2. de Fin. 15. Veniebat enim ad cœnam, ut satiaret animo quieto desideria naturæ. [i. e. Famem & sitim.

Iram satiare. Ovid. 3. Trist. 8. 19.

Lumina satiavit longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.

Oculos satiemus amore. Propert. lib. 2. 16. 23.

Odium satiare, cupiditates explere. Cic. in Partit. 96.

Pectora sua satiare luctu alterius. Ovid. 6. Met. 281.

Fretum non satiatur aquis. Ovid. 8. Met. 836.

Numerus satiar. Cic. in Orat. 215.

Satiare videtur a Plinio positum pro Abundare, lib. 5. cap. 9. Propterea observatum est, prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increscere. [Subaudi Ipsum Nilum. scil aquis

SATIANS, antis. Partic. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Hæc autem novissima, quam setu satiante postremus partus effudit.

SATIĀTUS, a, um. Partic. [κεκορεσμένος, διακόρης, διάκορος] ut,

Cruore hostium satiatus. Tacit. 2. Ann. 21.

Longo nimis ludo satiate. Hor. 1. Carm. 2. 37. ad Martem.

Somno satiatus. Liv. 2. 65.

Suppliciis satiati nocentium. Liv. 8. 20.

Ira nondum satiata cædibus. Lucan. lib. 7. 803.

Libido mentis satiata. Catul. Argon. 62. 147.

Senecta vita longa satiata. Sen. Herc. fur. 10.

SATIATE, Adv. Vitruv. 2. 9.

SATIANTER, Adv. Apul. Met. 7. p. 195. Elm. Satianter pastus.

SĂTŬR, ŭra, ŭrum. Adj. [κορεσθείς, ἐμπλεώς] Quod est cibo plenum. Ter. Hec. 5. 2. 2.
Sed quum tu satura atque ebria eris, puer ut satur sit facito. Cic. 1. de Divin. 77. Præclara vero auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.

Altilium satur. Hor. 1. Epist. 7. 35. h. e. Saturatus altilibus.

Rerum satur omnium. Ter. Adel. 5. 1. 3.

Fricando satur. Plaut. Pœn. 1. 2. 21.

Capellæ saturæ. Virg. 10. Ecl. 77.

Colonus satur, Locuples, copiosus. Tibul. lib. 2. 1. 23.

Conviva satur. Hor. 1. Serm. 1. 119.

Cor saturum. Catull. 46. 4.

Verna satur, Bene pastus. Martial. 2. 90.
Sit mihi verna satur; sit non doctissima conjux;
Sit nox cum somno; sit sine lite dies.

Satur, Fecundus & abundans. Pers. 1. Sat. 71.
— nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. 197.
Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Ubi Servius; Saturi, aut Fecundi: aut Quod juxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum

Saturum vicinæ ſunt Calabriæ civitates. [Nugæ.exp. Juvenal.Sat.6.297.
Adque coronarum, & petulans, madidumque Tarentum.
Præſepia ſatura. Virg. 3. Georg. 214.
Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus noſtrum *oneratum* vocat. Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea eſt, ſed raro ſaturo colore lucet.
Vellera fucata ſaturo colore. Virg. 4. Georg. 335.
Satura jejune dicere. Cic. in Orat. 132. Eloquens nec ſatura jejune dicet, nec grandia minute, nec item contra: ſed erit rebus ipſis par & æqualis oratio. Senſus eſt, Si quæ res ſunt ſaturæ, hoc eſt plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari poſſunt, non eas jejune & exiliter tractabit orator, eſſet enim indecorum: ſed quantam maximam poterit ubertatem orationis illis adjunget.
Compar. Saturior lactis agnus. Columel. lib. 7. cap. 4. Sen. Q. Nat. 1. 5.

SATULLUS, a, um. Adj. dimin. Varr. de R. R. 2. 2. Ut agni ſatulli fiant lacte.

SĂTŬRA, æ. f. Lanx variis frugum, pomorum, vel ſimilium, generibus referta. Porphyr in Hor. 1. Serm. 1. pr. Lanx plena diverſis frugibus in templum Cereris inſertur, quæ Saturæ nomine appellatur. Diomed. 3. p. 483. Lanx referta variis multiſque primitiis in ſacro apud priſcos Diis inferebatur, cujus generis lancium meminit Virg. 2. Georg. 194.
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Et Ibid. 394.
— lanceſque & liba feremus.
Nimirum mos erat apud antiquos, quando Cereri, Baccho, aut aliis Diis agri, annua vota ſolverent pro læto frugum fructumque proventu, ut primitias rerum collectarum, in lancem congeſtas, cuique Deo pro ratione ejus cultus, offerrent. Et cum lances refertæ fuerunt variarum rerum copia, Lances ſaturæ appellabantur, vel uno verbo Saturæ. Et hinc, Aliarum rerum mixturas, vocarunt Saturas. Poſtea ad multa alia vox translata eſt. [Pro ipſa Satietate in Gloſſ. Græc. Lat. κόρος, Satura, Sacietas, Sacies.
Satura vocabatur Farciminis genus variis rebus refertum. Varro Plautin. Quæſt. 2. Satura eſt, ubi uva paſſa & polenta & nuclei pinei ex mulſo conſperſi: ad hæc addunt alii de malo Punico grana. Diomed. 3.
Satura etiam vocabatur Poematis genus e vario metrorum genere compoſitum, ab illa Saturæ ſignificatione, qua quod varium eſt, confuſumque ſic dicitur. Diomed. 3. p. 483. Olim carmen, quod ex variis poëmatibus conſtabat, Satura vocabatur, quale ſcripſerunt Pacuvius & Ennius. At Varro non tantum vario & metro & argumento ſaturam condidit; ſed etiam proſam miſcebat carmini. Has ſaturas a Menippo, philoſopho Cynico, quem imitatus eſt, Menippeas dixit. Gell. 2. 18. Servus Menippus fuit, cujus libros M. Varro in ſaturis æmulatus eſt, quas alii Cynicas, ipſe Menippeas appellat. Quintil. 10. 1. Alterum illud eſt, & prius ſaturæ genus, quod non ſola carminum varietate miſtum condidit Terentius Varro. Quod, ſi non ſolum carmine conſtitit, proſa etiam ſcriptum fuiſſe conſequitur. V. Voſſ. Inſtit. Poet. 3. 10. 1. & Voſſ. Etymol. Schott. Obſervat. Philolog. 1. 4. Caſaubon. 2. de Sat. Poeſ. J. C. Scal. Poet. 1. 12. Poſtea ſuaviori littera Satira dici cœpit. V. SATYRA.
Per ſaturam, antiqui ritu proverbii, pro Re confuſa ac miſta, ſcribit Juſtinian. in Proœm. de Rat. diſc. Jur. Et primi anni (ait) hoc opus legentibus tradebatur, non ſecundum edicti perpetui ordinationem, ſed paſſim, & quaſi per ſaturam collectum, & utile cum inutilibus mixtum. Et pro Eo quod inordinate & nullo recto inſtituto, (ſed more quodam ſaltantis & ludentis ſatyri.) Conſt. de Lat. lib. toll. Cum dedititii liberti jam ſublati ſunt, ea propter imperfecta Latinorum libertas incertis veſtigiis titubat, & quaſi inducta per ſaturam adhuc remanet. Quomodo dixit Salluſt. de Bell. Jugurth. cap. 31. Poſtero die quaſi per ſaturam ſententiis exquiſitis in deditionem accipitur. i. e. Paſſim, & nullo ordine, nec more majorum, &, ut poeta quidem loquitur, Seminatim hinc inde exquiſitis ſententiis.
Item, Lex vocabatur Satura, quæ multa ſimul comprehendit. [νόμος πολλὰ περιέχων. Gl. L. G.] Diomed. & Feſto auctore, Satura eſt Lex multis aliis legibus conferta. Hinc, Per ſaturam fieri dicitur, Quicquid raptim & confuſe fit. Lucil. apud Diomed. 1. 3.
Per ſaturam ædilem factum qui legibu' ſolvat.

SATURIO, ōnis. m. [λιμοῤῥής] Idem quod Satur. Plaut. Perſ. 1. 3. 23.
Nam eſurio venio, non advenio Saturio. [Jocus eſt ex proprio nomine Saturionis paraſiti. Gr. Σατυρίων.

SATURĬTAS, ātis. f. [κορεσία Gl. L. G.] Plaut. Capt. 4. 2. 85.
Proin tu deum hunc ſaturitate tranquillum facias tibi. conf. v. 97.
De colore Plin. lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor, ſaturitate fraudata.
Saturitas, pro Abundantia. Cic. de Senect. 56. Neque ſolum officio, quod hominum generi univerſo cultura agrorum eſt ſalutaris, ſed etiam delectatione, quam dixi, & ſaturitate, copiaque rerum omnium, quæ ad victum hominum, & cultum etiam deorum pertinent.
Saturitas, pro Excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioreſque circumagi docent, & foris ſaturitatem emittere.

SATŬRO, [κορεννύω, κορεσίζω Gl. G. L.] āre. Explere. Ad omnes ſenſus pertinet, proprie tamen ad guſtum. Virg. 10. Ecl. 30.
Nec cythiſo ſaturantur apes, nec fronde capellæ.
Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate ſaturantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Famem epulis ſaturare. Claud. de Phœnice 13.
Expleri & Saturari hanc habent differentiam: Expleri eſt tantummodo plenum eſſe; Saturari, ſupra modum. Cic. lib. 6. de Repub. Quæ quia expleri, nec ſaturari ullo modo poſſunt. Non. 5. 13. Al. Satiari.
Placare & Saturare. Cic. pro Domo 44. Explevi animos invidorum, placavi odia improborum, ſaturavi etiam perfidiam & ſcelus proditorum.
Saturare ſe ſanguine. Cic. 2. Philip. 59. Verſatus in bello eſt, ſaturavit ſe ſanguine diſſimillimorum ſui civium.
Odium ſaturare ſanguine. Cic. pro Flacc. 95. Mactare victimam gratiorem, quam ſi L. Flacci ſanguine illius nefarium in vos omnes odium ſaturaveritis?
Saturnus appellatus quod ſe ſaturat annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 64.
Stercore ſaturare terram. Columel. lib. 2. cap. 9.
Cum Genitiv. conſtr. in Gloſſ. Lat. Græc. Saturo exercitum commeatus, Χορτάζω τὸ στράτευμα ἐπιτηδείων.

SATURĀTUS, a, um. [διάκορος, κορεσθὲς] Partic. ut, Juno ſaturata. Virg. 5. Æn. 608.
Multa movens, necdum antiquum ſaturata dolorem. Synecdoche.
Expletus & Saturatus. Cic. 5. Verr. 100. Ut aliquando ex eorum agris, atque urbibus expleti atque ſaturati, cum hoc cumulo quæſtus, decederent.
Cæde armenti ſaturati leones. Ovid. 10. Met. 541.
Homines ſaturati honoribus. Cic. pro Planc. 20.
Mens ſaturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Divin. 61.
Lumina ſaturata cara figura. Catul. Argon. 62. 220.
Saturatæ veſtes murice, i. e. Tinctæ. Martial. lib. 8. 48.
Compar. ut, Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8.

SATURANTER, Adv. Compar. Fulgent. Mytholog. 3. Hæc ſaturantius Apulejus enarravit.

SATURĀTIM, Adv. [κορεσκόρως] Gloſſ. Gr. Lat.

SATURATIO, ōnis. f. [κορεσία τροφῆς] Gloſſ. Vet. Lat. Græc.

SATURATUS, ûs. m. κορεσία Gloſſ. Græc. Lat.

SATURABĬLIS, e. Adj. [κορεσικὸς] Gloſſ. Vet. Lat. Gr.

SATULLO, [κορεσίζω] āre. Idem quod Saturare. Varro apud Non. 2. 786.
Neque in pulvere mythico coquam carnes, quibus ſatullem corpora, & famem ventris.

SATOR, SATIVUS. V. SERO, ſevi.

SATRÆ, Populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.

SATRĂPA, vel SATRĂPES, æ. m. pr. comm. [σατράπης] dictio Perſica, quæ apud nos Præfectum ſignificat. Ter. Heaut. 3. 1. 43.
— ſatrapes ſi fiet
Amator, nunquam ſufferre ejus ſumptus queat. Al. Satrapa.
Mardonius, ſatrapes regius, natione Medus, regis gener. Nepos 4. 1. 2. V. Gell. 10. 18. Plin. 6. 26 Freinsh. indic. in Curt.

SATRAPS, āpis. m. Idem. Sidon. Carm. 2. 78.
Quiſque ſedet, ſub rege ſatraps.
Non eſt prætereundum factum Pharnabazi ſatrapis regii. Nepos 6. 4. 1. Sed de hoc Genitivo, (qui vel a Satraps, vel a Satrapes deduci poteſt) V. Voſſ. de Anal. 2. 3.

SATRAPĪA, æ. f. [σατραπεία] Præfectura, vel Provincia apud Perſas. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab Occidente, non Indo amne determinant, ſed adjiciunt quatuor ſatrapias, Gedroſos, Arachotas, Arios, Paropamiſadas.
Dicitur & Satrapēa. Curtius lib. 5. 1. 44. Mazeum transfugam ſatrapea Babyloniæ donat. Idem lib. 6. 2. 11.

SATRĬCUM, i. n. pr. comm. [an Σατρία Steph.?] Clara Latii civitas apud Plinium lib. 3. cap. 5. conf. SATICULUS.

SATRĬCUS, i. m. pr. comm. Quidam a Silio memoratus, quem filius ſuus interfecit. Sil. lib. 9. v. 68. 77. 104. 111.

SATRUS, a, um. Adj. Vietus. Plin. 8. 5. Cato, eum, qui fortiſſime præliatus eſſet in Punica acie ſatrum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Al. Surum. V. Harduin. in loc.

SATULLO, & SATULLUS. V. SATUR, in SATIS.

SATUM, i. n. [σάτον] Genus menſuræ Palæſtinæ, quæ capit ſeſquimodium, ſive, ut nos lingua noſtra dicimus, Seſquibœetium. V. Suid.

SATUR, SATURA, Appellativ. V. in SATIS.

SATURA, æ. f. Palus, quæ & Pomtina, juxta Circejos fuit viginti trium olim urbium locus, ut eſt Muciani ſententia apud Plinium lib. 3. cap. 5. Hæc ad viam uſque Appiam pertinebat, ubi & navibus trajiciebatur inter Appii forum & Anxuren. Virg 7. Æn. 801.
— queis Juppiter Anxurus arvis
Præſidet, & viridi gaudens Feronia luco,
Quæ Saturæ facit alta palus, geliduſque per imas
Quærit iter valles atque in mare conditur Ufens. conf. Sil. 8. 381.

SATURABILIS, SATURANTER, SATURATIM, SATURATIO, SATURATUS, SATURIO, SATURITAS, SATURO, V. SATUR, in SATIS.

SĂTŬREJA, æ. f. [θύμβρα Gl. L. G.] Herba fragrantis odoris, quæ & Cunila dicitur, & Origanum Heracleoticum: a Saturo dicta, quod nullum fere condimentum ſine ea fiebat, propter quod ſaturitatem inducere videbatur. Columel. lib. 10 233.
Et ſatureja thymi referens thymbræque ſaporem. Plin. lib. 19. cap. 8. Thymbram vero, quæ ſit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, ſatureja dicta, in condimentario genere. Seritur menſe Februario, origano æmula.

SATUREJUM, i. n. Idem. Ovid. 2. de Arte Am. 415.
Sunt qui præcipiunt herbas ſatureja nocentes
Sumere. Martial. 3. 74.
Improba nec proſunt jam ſatureja tibi.

SĂTŬRĒJUM, i. n. Urbs in Apulia. Scribitur & Saturum. Hinc

SATUREJĀNUS, a, um. Adj. ut, Caballus Saturejanus. Hor. 1. Serm. 6. 59.

SATURCHEI, Populi ſunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.

SATURNIA, V. SATURNUS.

SATURNIA, æ. f. Colonia civium Romanorum in agro Caletrano, teſte Liv. 39. 55. Hinc

SATURNINI Populi in Etruria. Plin. 3. 5.

SATURNINUS Voluſius, Urbis præfectus, cui, ut Plinius lib. 11. cap. 38. commemorat, quotannis ſanguis per ora profluxit, tametſi nonagenium exceſſerit annum.
L. Apulejus Saturninus, Tribunus plebis fuit ſeditioſus, qui cum perniciosis legibus rempublicam perturbaret, ſumptis ex Senatuſconſulto armis, in Capitolio occiſus eſt a Scæva quodam Q. Crotonis ſervo, cui idcirco libertas præmii loco data eſt. Fuerunt multis poſt annis, qui a C. Rabirio occiſum dicerent, quo nomine ille a T. Labieno in judicium vocatus, & perduellionis reus factus, a Cicerone defenſus eſt pulcherrima illa oratione, quæ pro C. Rabirio Poſtumo perduellinis reo, inſcribitur. V. Flor. 3. 16. & Aur. Vict. de Vir. Ill. cap. 73.
Saturninus, item Hæreticus, de quo Iren. 1. 22. Euſeb. H. Eccl. 4. 7.

SATURNUS, i. m. [Κρόνος] Cæli filius, auctore Cicerone lib. 2. de Nat. Deor. 63. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam opplevit, ſcilicet exſectum Cælum a filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipſum a filio Jove. Phyſica ratio non inelegans incluſa eſt in impias fabulas. Cæleſtem enim altiſſimam æthereamque naturam, id eſt igneam, quæ per ſeſe omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ conjunctione alterius egeret

egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conversionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Græce id ipsum nomen habet: Κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est Spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quod saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annisque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem a Jove, ne immoderatos cursus haberet, atque ut eum siderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. V. & Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 40. 41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti a satietate intellectûs, eo quod Græce Satietas κόρος; Intellectus vero sive mens νοῦς dicitur, ut sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa Satietas mentis. Sunt qui Saturnum a Satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. V. Fest. & Varr. L. L. 4. 10. Quidam a verbo quod Græci dicunt σαίειν, quo Virilia significantur, quod patris pudenda abscidisse, atque in mare projecisse dicitur: unde Venerem procreatam ferunt, quæ a spuma, unde coaluit, Aphrodites nomen accepit.

Rarissime in monumentis veterum apparet. Alias pingebatur homo senex & canus, barba prolixa, incurvo corpore, capite aperto, tristis & pallidus cum falce adunca. Albric. de Deor. Imag. f. 1. Macrob. 1. Saturn. 7. De quo Virg. 7. Æn. 179.

Vitisator curvam servans sub imagine falcem,
Saturnusque senex. Dextra serpentis portabat imaginem, qui caudam propriam dentibus commordebat. Sinistra vero filium parvum ad os applicabat, & eum devorare videbatur.

Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorum præsidere videtur, quod etiam falx est ei insigne. Festus.

Dies Saturni religiosa habebatur. Tibull. 1. 3. 17.

Aut ego sum causatus aves, aut omina dira,
Saturni aut sacrum me tenuisse diem. V. SABBATUM. & Broekh. not.

Dens curvus Saturni, i. e. Falx. Virg. 2. Georg. 406. Servius.

Saturnus regnis a Jove pulsus erat. Ovid. 3. Fast. 796.

Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. 538. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.

Gravis Saturnus. Pers. 5. Sat. 50.

Impius Saturnus. Hor. 2. Carm. 27. 22. Quia liberos devoravit, & patrem vinxit.

Senex Saturnus. Virg. 7. Æn. 180.

Saturni stella, Phænon Græce, XXX fere annis cursum suum conficit. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Sidus grave Saturni. Propert. lib. 4. 1. 84.

Stella Saturni frigida. Virg. 1. Georg. 336.

SATURNIUS, a, um. Adj. [Σατυρνιος, Κρόνιος] ut,

Arva Saturnia. Virg. 1. Æn. 573.

Conjux Saturnia. Sil. lib. 10. 338.

Juno Saturnia. Virg. 3. Æn. 380. V. SATURNIA.

Mons Saturnius, Tarpejus & Capitolinus, Romæ notissimus. V. ibid.

Regna Saturnia. Virg. 4. Ecl. 6.

Stella, quam in terris Saturniam nominant. Cic. de Somn. Scip. 9.

Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg. 173.

Versus quoque antiquissimi, inquit Festus, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur: quibus & a Nævio bellum Punicum scriptum est, & a multis aliis plura composita sunt.

SĀTURNIA, æ. f. [Σατόρνια] Nomen regionis, & oppidi. Virg. 8. Æn. 358.

Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.

Æditiora etiam loca (ut Diodorus scribit) Saturnia dici consueverunt.

Saturnia, Italia: & Mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quod in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, Qui castrum in imo clivo Capitolino incolebant, ubi ara dicata ei deo (Saturno) ante bellum Trojanum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus. Nam Italici, auctore Ænea, velant capita, quod is, cum rem divinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Ulysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis evitavit. Hæc Festus.

Item Cognomen Junonis, quod sæpe absolute ponitur Ovid. 1. Trist. 2. 7.

Oderat Æneam, propior Saturnia Turno.

SATURNĀLIA, ōrum. n. pl. [Κρόνια] Festa septem, seu quinque dierum, mense Decembri, Saturno dicata: erantque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Diebus quoque his munera ultro citroque mitri remittique solebant, quæ Saturnalitia dicebantur. Suet. in August. cap. 75. Saturnalibus, & si quando alias libuisset, modo munera dividebat, vestem & aurum & argentum: modo nummos omnis notæ. Cic. 5. Att. 20. Saturnalibus mane, &c. Hor. 2. Serm. 3. 5. De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.

Secundis & tertiis Saturnalibus, pro Secundo & tertio die Saturnaliorum. Cic. 13. Att. 50. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita complera militibus est, &c. Paulo post, Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quenquam admisit.

Hilara Saturnalia. Cic. 5. Att. 20.

Saturnalia, Proverbii modo, Vitam lautam & Securam vocabant. Petron. cap. 44. Seneca in Apocoloc.

SATURNĀLĬTIUS, a, um. Adj. [Κρόνιος] Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. 19.

Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibid. 30.
— potiusque videtur
Saturnalitias perdere, Varro, nuces. V. Gell. 18. 2. Spartian. in Had. cap. 7.

SATURNĪGĒNA, æ. m. Nomen Jovis a Saturno geniti. Auson. Idyll. 15. 22.

Testatur Saturnigenam nec nomine cessat
Incusare Jovem. conf. Sidon. Carm. 9. 132.

Appositit, sed sine exemplo Hen. Steph. quum in Lugd. desideraretur.

SATURO, V. SATUR.

SATUS, V. SERO, sevi.

SĀTŬRA, æ. f. [σατύρα] quasi Satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim Satyra, Carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Juvenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quod personis, factisque satiatum abundare videatur. Quidam a Satura lance, quæ referta multis variisque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii a Lege Satura, dictam existimant, quæ uno rogatu multa simul comprobat. De qua lege supra V. Varro a quodam farciminis genere, quod multis rebus referciebatur, dictam Saturam esse scribit. Unde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satura est uva passa & polenta, & nuclei pinei ex musto consperfi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ a Satyris, quos illotos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, Satyram ideo vocatam, quod in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminum varietate constabat: Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum objurgationem.

Nondum satis inter doctos convenit, utrum quando de Horatii, Persii, aut Juvenalis carminibus sermo fit, scribendum sit Satyra, an Satura, an Satira. If. Casaubonus de Poes. Sat. contendit veram orthographiam esse Saturam, aut Satiram, non Satyram; atque adeo non a Satyris, sed a Satura lance nomen esse factum. Eadem sentit Scaliger ad Manil. lib. 5. p. 408. At Heinsio contra videtur nulla esse firma ratio, quare non scribatur Satyra ex recepto modo, & a Satyris deducatur. [V. Voss. Etymol. in utraque dictione Satura & Satyra. Omnino Latinum nomen videtur, & Græcam litteram respuere. Satyra Romanis Satyrici generis feminam denotat, ut infra dicetur. Græci nunquam omnino hoc genus poëmatis, nec nomen ejus, usurparunt. Nam quod illi Σατυρικὸν vocant, subaudita voce δρᾶμα, id fabulæ genus est, multum a Satura Latinorum discrepans; quæ casu inventa, ante fabulas in theatro Romæ, producta fuit, teste Livio lib. 7. cap. 2. quem omnino vide.

Livens satyra. Stat. 1. Silv. 3. 103.

SATYRA, femina, SATYRIASIS, SATYRIASMUS, SATYRICE, SATYRICUS, SATYRIDES, SATYRION, SATYRISCUS, SATYRISMUS, V. SATYRUS.

SĂTŸRUS, [Σάτυρος] Satyri Animalia sunt in ultimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis, præter effigiem, habent. Simiarum genus. Plin. 9. 45. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quod in libidinem semper sint proni, a virili membro, quod Græci σάθον dicunt. V. Etymolog. magn. Veteres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro silvestribus diis, coluerunt, quemadmodum Faunos, Silvanosque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Silvanos silvarum: confunduntur tamen hæc omnia a poetis. Ovid. 1. Met. 192.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c.

Ex superiori parte forma hominis induti sunt (nisi quod capite cornuti) ex altera vero capri; unde Capripedes nominari solent. V. Plin. 7. 2. Solin. cap. 44. Hor. 2. Carm. 19. 3. — aures
Capripedum Satyrorum acutas.

Recte observat Casaubonus Poes. Sat. 1. 2. Satyros haud esse in rerum natura, sed omnia de iis dicta a Poetis esse meras fabulas & figmenta. V. Melam lib. 3. 10. in descriptione Æthiopiæ.

Juventus Satyrorum in Venerem prona. Ovid. 1. Fast. 397.

Agrestes Satyri. Hor. in Arte Poet. 221.

Lascivus Satyrus. Sil. lib. 3. 103.

Leves Satyri. Ovid. 1. de Arte Am. 542.

Protervi Satyri. Hor. in Arte Poet. 233.

Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. Ecl. 73.

Satyrus de Simulacro Cic. 6. Verr. 135. Satyrus, qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.

Item Satyrus, est scriptor Satyrarum apud Hor. de Arte Poet. 225.

Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet satyros. [Immo hic Satyri sunt Dramatis Satyrici Græcorum personæ, Satyri effigie sumpta.

Suidas pro Saltatore ponit, Σατυρος, ὁ χορευτής. [Nempe quia Satyri assidue tripudiantes fingebantur. At in Gloss. Græc. Lat. Σατυρικὸς, ἐ σκηνικὸς, Ludio.

SATYRISCUS, i. m. dimin. [Σατυρίσκος] Cic. de Divin. 1. 39. Dionysii mater somniavit se peperisse Satyriscum.

SATYRA, æ, f. [Σατύρη] Satyrum generis, vel Satyris similis femina. Lucret. lib. 4. 1162.

Simula, Silena ac Satyra est; labiosa Philema

SĂTYRĬCUS, a, um. Adj. [σατυρικὸς] Vitruv. 5. 8. Genus scænarum satyricum.

Satyricum signum. i. e. Priapi effigies, quæ in hortis constitui solet ad fascinationes hortorum arcendas, Græce σατυρικὸν ἄγαλμα. Plin. lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est & religio quædam: horrosque & fores tantum contra invidentium fascinationes dicari videmus, in remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat. V. Harduin. in loc. & Fest. in Rustica vinalia.

SATYRICUS, i. m. [σατυρικὸς] Qui satyras scribit. Sidon. 4. 1. Si quid satyricus figuratum condidit. Sed V. in SATURA.

SATYRICE, Adv. [σατυρικῶς] Acriter, cum convitio. V. ibid.

SATYRISTES, æ. m. [σατυριστὴς] Ludio. V. in Satyrus ad fin.

SATYRIDES, ĭdum. f. [Σατυρίδες] Insulæ, in quibus inhabitent Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se a quodam Euphemo Care de Satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cum in Italiam navigaret, se ventorum & tempestate abreptum, a recto cursu longe admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique navigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi; quibus caudæ, non multo caudis equinis minores, ad coxas usque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias in Attic. p. 21. Wech. V. & Ptolem. 7. 2.

SATYRISMUS, i. m. [σατυρισμὸς] apud Hippocratem Tuberculum prælongum, cujus visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cæl Rhod. lib. 14. cap. 8. V. Isidor. 4. 8. qui vocat Satyriasin, vel potius Fœsii Oecon. Hippocr. in voce.

SATYRIĂSIS, vel SATYRIASMUS, i. m. [σατυρίασις, σατυρισμὸς] Pulsus testium, & velut Singultus quidam inguinis sequens inflammatam quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione & tentigine. Quod si non cessaverit pulsus ille, solent feminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyriasmus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est Virilis membri

membri præter naturam arrectio, σατυριᾶν enim Græcis Arrigere est: & rei Venereæ pruritu exstimulari. Idem & Priapismus dicitur, ab obscæno hortorum custode ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto. [V. Fœs. l. c. Accurata morbi hujus descriptio exstat apud Cæl. Aurel. Acut. 3. 18.

SATYRION, i. n. [σατύριον] Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo ejus genera: una longioribus foliis quam oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & femina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis utili. Nascitur fere juxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sacerdotis.*

Satyrion bibisse, pro Ad libidinem esse incitatum & inflammatum, e vi illius herbæ. Petronius cap. 8. Ubique omnes mihi videbantur satyrion bibisse. conf. Apul. de Herb. cap. 15. & in dict. ORCHIS.

SATYRUS, i. m. [Σάτυρος] Insignis quidam architectus quem commemorat Plin. lib. 36. cap. 9. A Satyro (inquit) architecto aliqui devectum tradunt rate.

S A U

SAUCIO, [τραυματίζω, ἱατρόσκω Gl. G. L.] āre. Vulnerare. Plaut. Rud. 3. 4. 53.

Quid caufæ est, quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? Cic. 3. Verr. 67. Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur.

Genas sauciat ungue. Ovid. 3. de Arte Am. 708.

Per latus alicujus sauciari, Metaphora proverbialis. Cic. in Vatin. 13. Omniaque mea tela sic in te conjicientur, ut nemo per tuum latus (quod soles dicere) saucietur.

Vites sauciare. Columel. lib. 4. cap. 4.

Ferro sauciare vitem. Columel. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, saucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte, qua pampinum studemus elicere.

Famam sauciare, translate Plaut. Bacch. 1. 1. 30.

Animum sodicant, bona destimulant, facta & famam sauciant.

Sauciabitur. Fut. Pass. Cic. de Fato 36. Ex his igitur necesse est invito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: ut sauciabitur Philocteta, omnibus ante sæculis verum fuit: non sauciabitur, falsum.

SAUCIATUS, a, um. Partic. [τρωθεὶς Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis (quod plerumque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

SAUCIATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 41. Et sauciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?

SAUCIUS, a, um. [τραυματίας Gl. L. G. & G. L.] Adj. quod nascitur a Participio Sauciatus: quomodo Lassus, a Lassatus, & Lacerus vel Lacer, a Laceratus. Significat Vulneratus. Virg. 2. Æn. 223.

Quales mugitus, fugit quum saucius aras
Taurus. Cic. pro Cæcin. 40. Nemo inquit, occisus est, neque saucius.

Leviter saucius. V. LEVIS.

Vulnere gravi saucius. Virg. 12. Æn. 5.

Pectus saucia Bellona. Tibull. lib. 1. 6. 49. Al. 7. 55.

Brachia direpta saucia fecit acu. Ovid. 1. Amor. 14. 18.

Gladiator confectus & saucius. Cic. 2. in Catil. 24.

Saucius, ex Labore etiam dicitur. Apulejus lib. 2. de Asino p. 121. Elmenh. cum Genitivo junxit, Mihi vero, fatigationis hesternæ etiam nunc saucio, da veniam.

Nubila dividuis clarescunt saucia fulcis. Claud. Cons. Prob. 102.

Terra saucia vomeribus. Ovid. 1. Met. 102.

Trabs securi saucia. Ovid. 10. Met. 372.

Saucia vina mero. Martial. 4. 6.

Saucius sævo amore. Cic. pro Cœl. 18.

Animus saucius, Iratus. Cic. 1. Att. 17. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, sauciumque ejus animum, & insedisse quasdam odiosas suspiciones.

Mens saucia amore. Lucret. lib. 4. 1041.

Saucius pro Ebrius. Martial. 4. 66.

Incaluit quoties saucia vena mero. [Ad libidinem quoque ℭ

Saucius refertur, quomodo sæpe Apulejus. Sic idem 3. 68.

Hic, jam deposito post vina rosasque pudore,
Quid dicat nescit, saucia Terpsichore.

Mulieres sauciæ. Petron. cap. 67. Interim muleres sauciæ inter se riserunt, ebriæque junxerunt oscula. conf. Justin. 24. 8. & 1. 8. [An Ebriaque?

SAUCIĒTAS, ātis. f. Læsio. Cæl. Aurel. Chron. 2. 13. 179.

SAVĒRA, æ. f. [Σάβειρα] Vicus est Lycaoniæ, qui postea in urbem magnam evadens, metropolim regionis obtinuit. Strabo lib. 12.

SAUFĒJUS, i. m. prænomine Appius Romanus quidam, qui cum a balneo reversus mulsum bibisset, ovumque sorberet, morte repentina absorptus a Plin. lib. 7. cap. 53. commemoratur.

Licet me Saufeium putes esse, nihil est me inertius. Cic. 2. Att. 8. conf. Nepos 25. 12. 3. Cic. 4. Att. 6. & 7. 1. Fulv. Ursin. in Famil. Ro.

SAVILLUM, SAVIOR, SAVIUM. V. SUAVIUM.

SĀVO, ōnis. m. Fluvius est in finibus Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Piger Savo. Stat. 4. Silv. 3. 66.

Item oppidum Liguriæ, alias

SAVŌNA, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vadum Sabbatium Plinio 3. 5. Sabatia Pomponio 2. 4. Urbs Liguriæ notissima: hodie Genuensium ditionis. Vulgo *Savone.* [Priscis Savo, ōnis. m. ut Narbo, Salo &c. Apud Pomp. Sabatia n. pl. esse putant, & subaudiri Vada. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 1. 52. Steph. tamen Σαβάτια. f. g.

SAURA, æ. f. [σαῦρα] Lacerta, quæ in maceriis & in sepibus delitescit. Gloss. Lat. Gr. Scribitur & m. g. Σαῦρος, Saurus. q. V.

Est & Piscis nomen, quem & Latini Lacertum nominant. Dioscor. 2. 57. Gloss. Græc. Lat. Σαῦρος, ἑρπετόν, Σαῦρος, ἰχθύς, Lacertus.

SAURITES, æ. f. [σαυρίτης] Gemmæ species, quæ in ventre viridis lacertæ traditur inveniri. Plin. lib. 37. cap. 10. Harduin. Sauritis.

SAUROCTONOS, i. m. [σαυροκτόνος] Signum, quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem, quem Sauroctonon vocant. [q. d. Lacerticidam.

S A X

SAUROMĂTÆ, arum. m. pl. [Σαυρομάται] Idem populi Græcis dicuntur qui Latinis Sarmatæ. V. SARMATÆ. Soli usurpant poetæ.

Inter Sauromatas Getasque. Ovid. 3. Trist. 3. 6.

Truces Sauromatæ. Juven. 15. Sat. 125.

Avidi Sauromatæ. Stat. 3. Theb. 352.

SAURUS, i. m. [Σαῦρος] Nobilis statuarius, cujus opera commemorat Plin. lib. 36. cap. 5.

Item Latro ab Hercule interfectus. Pausan. lib. Eliac. p. 199. Wech.

Item Piscis ita vocatus. Plin. 32. 8. V. SAURA, & LACERTUS.

SĂVUS, i. m. [Σάος] Fluvius qui ex Alpibus defluit in Germaniam, mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos. Strabo lib. 4.

Pannonius potorque Savi. Claudian. de Laud. Stil. 2. 192.

S A X

SAXŌNES, um. m. pl. [Σάξονες] Ptolemæo lib. 3. cap. 11. Germaniæ populi, non longe a Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inviis. Unde nomen ducitur vix constat.

Domitus Saxo. Claud. 1. in Eutrop. 392.

SAXONIA, æ. f. Duplex hodie est, superior & inferior. V. Cluver.

SAXONĬCUS, a, um. Adj. ut, Domus Saxonica.

SAXUM, i. n. [πέτρα Gl. L. G. & G. L.] majus, (asperius, duriusque,) quam Lapis. Cic. de Fato 6. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura ejus incidisse?

Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.

Saxum silex. Liv. 1. 24. extr. Id ubi dixit, porcum saxo silice percussit.

Radices validæ saxi. Lucret. lib. 2. 102.

Robur saxi. Lucret. lib. 1. 881.

Adamantina saxa. V. ADAMAS.

Antiqua saxa, Ingentia. Virg. 12. Æn. 897.

Arentia. Ovid. 13. Met. 691.

Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.

Circumlita musco saxa. Hor. 1. Epist. 10. 7.

Cruda. Valer. 2. Argon. 542.

Dura. Virg. 3. Georg. 230.

Frigida. Stat. 10. Theb. 52.

Grave. Ovid. 13. Met. 26.

Ingens. Virg. 6. Æn. 616.

Intemerata gradu, Inaccessa. Sil. lib. 3. 499.

Liquefacta saxa. Virg. 3. Æn. 576.

Liquefacta saxa volvit Ætna. Virg. 1. Georg. 472.

Lucida saxa. Stat. 3. Silv. 3. 200.

Missilia saxa. V. Missile in MITTO.

Obliqua saxa. Ovid. 8. Met. 552.

Obluctantia saxa. Stat. 3. Silv. 1. 20.

Præruptis oppida saxis. Virg. 2. Georg. 156.

Patria saxa. Claud. in Eutrop. 2. 277.

Rigidum saxum. Ovid. 4. Met. 517.

Rubrum saxum quadratum. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.

Scruposa saxa. Lucan. lib. 5. 675.

Surda saxa. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Venerabile tumuli saxum. Lucan. lib. 8. 855.

Vivum saxum. Ovid. 14. Met. 712. in Iphis fabula,

Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis,
Et saxo, quod adhuc vivum radice tenetur. h.e. Quod nondum e terra est effossum. Saxa enim nondum a sua radice avulsa, & viva dicuntur, & duriora sunt.

Aptant saxorum orbes altis murorum turribus. Lucan. lib. 2. 451.

Asperari saxo pugionem, & mucronem ardescere jussit. Tacit. 15. Ann. 54.

Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.

Cavari. Ovid. 1. de Arte Am. 476.

Dura tamen molli saxa cavantur aqua.

Conjicere grandia saxa. Virg. 4. Georg. 26.

Defendere saxis. Virg. 10. Æn. 130.

Facere molle manu, Sculpere scienter. Ovid. 3. Fast. 832.

Quique facis docta mollia saxa manu.

Frangere corpora ad saxum. Virg. 3. Æn. 625.

Ingerere saxa. V. INGERO.

Intorquere saxum. Sil. lib. 7. 623.

Perrumpere saxa. Hor. 3. Carm. 16. 10.

Pertundunt guttæ saxa. Lucret. lib. 4. 1281.

Peti saxis a populo. Ovid. de Nuce, 2.

Revulsum saxum e monte. Ovid. 12. Met. 341.

Rotare mœnibus avulsa saxa. Stat. 10. Theb. 528.

Signare carmine saxum, Insculpere epitaphium. Ovid. 2. Met. 326.

Structum saxo. Virg. 3. Æn. 84.

Templa Dei saxo venerabar structa vetusto.

Subigere saxum, Rotare, volvere. Sil. lib. 13. 610.

Volant faces & saxa. Virg. 1. Æn. 154.

Volvere saxa infesto pondere. Virg. 9. Æn. 512.

Volvere saxum. Ter. Eun. 5. 9. 55. Satis diu jam hoc saxum volvo. Donatus admonet Proverbium fuisse, dictum in eos, qui inextricabili sudore affligerentur: tractumque putat a notissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum volventis. Unde Virg. 6. Æn. 616.

Saxum ingens volvunt alii.

Saxum, pro Scopulo. Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet. Ibid. 541.
Perque undas superante salo, perque invia saxa
Dispulit.

Ardua saxis insula. Virg. 3. Æn. 271.

Acuta saxa. Hor. 3. Carm. 27. 61.

Asperum saxum. Cic. in Pison. 43. Tu naufragio expulsus uspiam, saxis fixus asperis, &c. ex Ennio.

Aspera saxa. Ovid. 6. Met. 76.

Cæca saxa. Virg. 5. Æn. 165.

Candentibus late saxis Anxur impositum. Hor. 1. Serm. 5. 26.

Cava saxa. Virg. 3. Æn. 566.

Dolosa saxa, Sub undis latentia. Sen. Troad. 9.

Fera. Valer. 4. Argon. 585.

Gelida.

Gelida. Lucret. lib. 3. 905.
Immania. V. IMMANIS.
Invia. Virg. 1. Æn. 541.
Lævia saxa. Virg. 1. Georg. 110.
Latentia saxa. Virg. 1. Æn. 112.
Navifraga saxa. Stat. 5. Theb. 415.
Peresa. Lucret. lib 1, 327.
Præcipitia. Ovid. in Ibin, 495.
Procurrentibus in saxis infelix hæsit. Virg. 5. Æn. 204.
Rauca. Virg. 5. Æn. 866.
Resonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Rigentia saxa. Sen. Herc. OEth. 2.
Salebrosa saxa. Ovid. 4. Epist. 103.
Uudisonum saxum. Valer. 4. Argon. 44.
Illidere saxis. V. ILLIDO.
Saxum, pro Monte. Virg. 2. Æn. 307.
— stupet inscius alto,
Accipiens sonitum saxi de vertice pastor. Servius.
Apricis in saxis mitis coquitur vindemia. Virg. 2. Georg. 522.
Concava saxa. Virg. 5. Æn. 677.
Hirta dumis saxa. Stat. 3. Silv. 1. 13.
Immobile saxum Capitolii. Virg. 9. Æn. 448.
Nubilosa saxa. Lucan. lib. 6. 91.
Ducere saxa, ac silvas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Saxum, Genus cretæ. Plin. 35. 17.

SAXŬLUM, i. n. Dimin. [πετρύδιον] Cic. 1. de Orat. 196. Ut Ithacam illam in asperrimis saxulis, tanquam nidulum affixam, &c.

SAXEUS, a, um. Adj. [πέτρινος, λίθινος Gl. L. G.] Quod est e saxo. Plin. lib. 12. cap. 1. Saxeæ intus crepidinis corona muscosos complexa pumices.
Dissepta saxea domorum. Lucret. lib. 6. 951.
Effigies saxea. Catul. 62. Argon. 61.
Imber saxeus ingruit. Sil. lib. 13. 181.
Moles saxea. Ovid. 12. Met. 283.
Pons saxeus. Lucan. lib. 4. 15.
Septa saxea. Lucret. lib. 4. 703. — quoniam per saxea septa
Non penetrat.
Strata saxea detrita vulgi pedibus. Lucret. lib. 1. 317.
Tecta saxea. Ovid. 10. Epist. 128.
Umbra saxea. Virg. 3. Georg. 145.

SAXŌSUS, a, um. Adj. [πετρώδης Gl. G. L.] Quod abundat saxis. Columel. lib. 5. cap. 10. Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & saxosa amat.
Flumina saxosa. Virg. 5. Ecl. 84. Plin. lib. 5. cap. 24. Mox ubi perfregit, (Taurum scil.) Euphratem, ultra quoque saxosum & violentum.
Frutex saxosus, In saxis crescens, vel saxosis locis. Plin. lib. 15. cap. 7.
Incendia saxosa Phlegethontis. Sil. lib. 13. 565.
Montes saxosi. Virg. 2. Georg. 111.
Viam saxosam terere. Propert. lib. 4. 5. 20.
Hypanis sonans saxosum. Virg. 4. Georg. 370.

SAXUŌSUS, a, um. Adj. Sicul. Flacc. Goes. p. 4. Locis saxuosis & sterilibus.

SAXŌSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. 82. &

SAXĬTAS, ātis. f. [σκιῤῥωσις] Idem 3. 4. pr. Saxeam duritiem vocat. 3. 6. pr.

SAXIĀLIS, e. Adj. Frontinus de Colon. p. 132. Goes. Termini lapidei, alii saxiales, alii morales.

SAXĀTĬLIS, e. Adj. [πετραῖος Gl L. G.] Quod saxa incolit: ut, Pisces saxatiles. Columel. lib. 8. cap. 16. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Sic Plin. lib. 9. cap. 15. [Peculiare quoque genus piscium faciunt ejus nominis Glossographi. In Lat. Græc. Saxatilis, φύκος, ἅδος, ἰχθύος, Saxatiles, φυκίδες. In Græc. Lat. Φυκὶς, ἰχθὺς, Saxatila.
Saxatilis piscatus, Qui inter saxa fit. Plaut. Rud. 2. 1. 10.
Saxatiles aves, Quæ saxa incolunt. Varro 3. de R. R. cap. 7. Unum agreste, ut alii dicunt saxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, a quo appellatæ columbæ.

SAXĒTUM, i. n. [πετρῶν] Locus saxosus & petricosus. Cic. pro Lege Agr. 2. 66. Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit? aut quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

SAXETĀNUS, a, um. [πετρικὸς] Adj. Quod in saxetis habitat. Martial. lib. 7. 77.
Quum saxetani ponatur cauda lacerti.
Colias saxetanus. Plin. 32. 11. al. Sexitanus, ab oppido Bæticæ Sex. [Atque ita etiam apud Martialem scribendum esse ex eodem Plinii loco liquet.

SAXĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Valer. Flacc. 5. Argon. 60.
— saxiferæ surgat quibus imber arenæ.

SAXIFĬCUS, a, um. Adj. [πετροποιὸς] ut, Os saxificum, i. e. Vultus temere aspicientes in saxa vertens. Sen. Herc. fur. 11.
Saxifica Medusa Lucan. lib. 9. 670.
In quo saxificam jussit spectare Medusam.
Vultus saxificus. Ovid. 5. Met. 217.

SAXIFRĂGUS, a, um. Adj. Saxifragæ undæ. Cic. 3. de Orat. 165.

SAXIFRĂGUM, i. n. & SAXIFRĂGA, vel SAXIFRAGIA, æ. f. Herba, cujus permulti variam sententiam habent: alii enim eam esse putant Bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis serrato & minime piloso, quam vulgus *parvam acum pastoris* vocat. Græci Empetron, alii genus alterum adianti esse putant: de quo Plin. lib. 2. cap. 21. Calculos e corpore mire pellit, frangitque, utique nigrum: Qua de causa potius, quam quod in saxis nasceretur, & a nostris Saxifragum appellatum crediderim.

S C

S.C. Senatus consultum, i, &c. SC. Sicut. SCA. Sancta. SCA. vel SCAPT. Scaptia, scil. Tribus. SCAPHAR. Scapharum. SCD. Secundum. S. C. D. Senatus consultus decrevit. SCDO. CSL. Secundo consul.

S. C. D. E. R. I. C. Senatus consultus de ea re, ita censuit. S. C. D. S. Sibi curavit de suo. S. C. E. C. Simul cum eo conditus. SCE. ECCL. ROM. Sanctæ ecclesiæ Romanæ. S. C. FAC. C. vel S. C. F. C. Senatus consulto faciundum curavit. SCI. Sancti. SCATE. Sanctitate. SC. IMP. Scipio Imperator. SCL. Scilicet. SC. L. Sacræ largitionis. SC. L. CM. Sacrarum largitionum comes. SCM. Sanctum. SC. MM. Sanctæ memoriæ, vel sacræ. SCOR. Sanctorum. S. C. P. S. Senatus consulto Plebiscitum. SCR. Scriba. SCS. Sanctus. SCTI. Sancti.

SCABELLUM, V. SCAMNUM.

SCĂBĔR, abra, brum. Adj. pr. comm. [τραχὺς, τραχώδης] a Scabie deducitur; & Asperum significat: quod scabies asperitatem inducat ipsi cuti. Virg. 1. Georg. 495.
Exesa invenies scabra rubigine pila. Hinc Ungues & Dentes dicuntur scabri, qui sordidi sunt, etiamsi non sint asperi tactu: ut ait Valla in Raudensem.
Intonsus & scaber. Hor. 1. Epist. 7. 90.
Aspectu scabro res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 25.
Corticem scabrum myrrhæ quidam dixere. Plin. lib. 12. cap. 15.
Dentes scabri rubigine. Ovid. 8. Met. 802.
Ensis. Lucan. lib. 1. 243.
Et scabros nigræ morsu rubiginis enses.
Molæ scabræ. Ovid. 6. Fast. 312.
Oves scabræ. Plaut. Trin. 2. 2. 140.
Pectus scabrum. Cic. 3. Tusc. 26.
Atque intonsa infuscat pectus illuvie scabrum. Subaudi Barba.
Pecus scabrum, pro Scabioso. Cato R. R. cap. 96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7. cap. 4. ad finem.
Rubigo scabra. Virg. 1. Georg. 495.
Versus scabri. V. Versus in VERTO.
Unguis scaber. Ovid. 3. de Arte Am. 276. Cels. lib. 6. cap. ult. ad finem, At ubi scabri ungues sunt, circumaperiri debent, qua corpus contingunt.
Compar. Plin. 33. 6. Lapis scabrior & horridior.

SCABRUM, i. n. [τὸ τραχὺ] Idem quod Scabritia. Plin. lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c. De crystallis.

SCABRĒ, Adv. [τραχέως] Aspere. Varro Manio, apud Non. 2. 761. Ager derelinquetur, ac periret, squale, scabreque illuvie & vastitudine.

SCABRITIA, æ. f. [τραχύτης] Asperitas: unde Plinius Unguium scabritiam dixit. Idem lib. 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.
Arteriæ scabritias sanat ex passo. Plin. lib. 17. cap 12.
Cutis scabritias in facie emendat oleum raphaninum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Faucium scabritiæ. Plin. lib. 29. cap. 3.
Genarum scabritiæ. Plin. lib. 23. in proœm.
Oculorum scabritias ac prurigines emendare. Plin. lib. 28. cap. 7. V. mox.
Unguium scabritias expolit. Plin. lib. 14. cap. 4.

SCABRITIES, ēi. f. [τραχύτης] Idem. Columel. lib. 7. cap. 5. Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ. Plin lib. 31. cap. 9.

SCABRĒDO, ĭnis. f. Idem quod Scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus est usus in Divi Hilarionis vita. Et Apul. de Herb. cap. 73.

SCABRO, ōnis. m. l. 12. §. ult. D. de ædil. edict. Qui illuvie laborat, nec os colluit. Voss. Etym. V. Cujac. Observ. 2. 10.

SCABRŌSUS, a, um. Adj. [τραχώδης] Idem quod Scaber. Plin lib 20. cap. 21. Hippolapathi radices privatim ungues scabrosos detrahunt. Harduin. legit Scabros.

SCABRĀTUS, a, um. Adj. [πετραχυσμένος] Columel. lib. 4. cap. 24. extr. Quo plerumque fit, ut quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabrataque putrescat humoribus, nec plagæ consanentur. [Videtur Partic. a Scabro, āre. Scabrum reddere.

SCĂBIĒS, ēi. f. [ψώρα Gl. L. G. & G. L.] a Scabo, vel a corporis Scabritia, i. e. asperitate dicta est, quæ ut Celsus scribit lib. 5. cap. 28. segm. 16. est Durior cutis, rubicundior, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam sicciores. Exit ex quibusdam sanies, sitque ex his continuata exulceratio pruriens. [Ita vett. edit. Alii Humor cutis rubicundus, al. Tumor durior. Al. Durities cutis, quod Lind. secutus est. Morgan. Aspritudo cutis. Sane Oculorum vitium Aspritudinem memorat Celsus lib. seq. cap. 6. 26. Sed Duritiem ex finitione scabiei non extermindandam esse apparet ex subjecta descriptione Impetiginis, quæ si multitudine scabiem repræsentet, Nam & rubet, inquit, & durior est, & exulcerata, & rodit. Forte excidit vocabulum, scribendumque Asperitudo, vel, ut alias quoque solet, Asperitas durior cutis, &c. Nomen sine dubio a Scabendo habet, ut Prurigo a Pruriendo. Attamen Gloss. Lat. Gr. Scaber, Scaver, ψωρός. Id autem est Scabiosus, quasi hinc dicta sit Scabies.
A Psora distinguere videtur Plin. lib. 20. cap. 17. Ad scabiem, prurigines, psoras. [Scribo Porriginem. Sic & 28. 7. V. supra.
Vetusta scabie lævis canis. Juven. 8. Sat. 34. Idem 2. Sat. 79.
— grex totus in agris
Unius scabie cadit & porrigine porci.
Ferre scabiem. Virg. 3. Georg. 299.
Tentat turpis oves scabies. Virg. 3. Georg. 441.
Urget illum mala scabies. Hor. de Arte Poet. 453.
Scabies voluptatis, Titillatio. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis, quos modo enumeravi, &c vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas, malorum autem mater omnium: cujus blanditiis corrupti, quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.
Modo haud multum absimili Scabiem dixit Horatius de nimio Lucri studio, quod, scabiei ad instar, animum sollicitat ac pungit, 1. Epist. 12. 14.
Cum tu inter scabiem tantam & contagia lucri
Nil parvum sapias. Dicitur & Scabia, æ. in utroque Gloss.

SCABIOLA, æ. f. Dimin. [ψώρα] Onomast. Græc. Lat. vet.

SCABĬTŪDO, ĭnis. f. Idem. Petron cap. 99. Omnem scabitudinem animo, tanquam bonarum artium magister, deleret sine cicatrice.

SCABIŌSUS, a, um. Adj. [ψωρὸς, ψωρώδης Gl. G. L.] Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Utile tale existimantes erosis, & duris genis, angulis scabiosis & lacrimantibus. Pers. 2. Sat. 13.

— namque eſt ſcabioſus, & acri
Bile tumet. Gloſſ. Lat. Græc. Scabioſus, ψωρὸς, λεπρός.

SCABIO, āre. Scabie laborare. Gloſſ. Græc. Lat. Ψωριῶ, Scabio.

SCĂBO, ſcābi, [κνήθω Gl. L. G.] ĕre. Scalpere, quaſi unguibus fodere. In Gloſſ. Lat. Gr. Scavere, frigare, pro Scabere, Fricare. Plin. lib. 8. cap. 27. Si vero ſquamæ obtorpuere, ſpinis juniperi ſe ſcabit. Ibid. cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc ſcabendi dulcedinem quammaxime inhiantes.

Caput ſcabere. Hor. 1. Serm. 10. 71.
— & in verſu faciendo
Sæpe caput ſcaberet, vivos & roderet ungues.

Mulum muli ſcabunt. Proverbium, in mutua facientes. V. Eraſm. Chil. Aliæ ſcabentes ſeſe. Plin. 36. 25. Scil. Columbæ.

SCABILE, SCABILLUM. V. SCAMNUM.

SCABĪNUS, i. m. Conſul civitatis ſeu rector: Gallice *Echevin*, appellatur. Inſulanus, Nihil vetat (inquit) omnino, quin judices vulgo *Scabinos*, aut ejuſmodi homines vocemus *Juratos*, quo nomine etiam ſcimus in pleriſque orbis terrarum partibus a plebe recenſeri. Profert exemplum e Cic. lib. de Invent. 1. 48. Religioſum eſt quod jurati legibus adjudicaverunt. Exſtat quoque verbum hoc in Pontificio jure, cap. 1. §. 1. De immunitate Eccleſiæ. lib. 6. Decretal. & cap. 2. De alienat. judic. mutan. cauſ. fact. [Jurati erant Judices Romæ. Sed hoc nil ad Scabinos, de quibus V. Cang. Gl.

SCADIRA, æ. f. Una ex Sporadibus inſulis in ſinu Pagaſico. Plin. lib. 4. cap. 12. Sed Cycladum & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c. Harduin. legit Scandilam.

SCÆÆ, ārum. pl. f. [Σκαιαὶ] Porta Trojana, in qua ſepulcrum fuit Laomedontis, ut Homerus lib. 3. Iliados ſcribit. Virg. 2. Æn. 612.
— hic Juno Scæas ſæviſſima portas
Prima tenet. Sil. lib. 13. 73.

Scæa porta, i. e. Siniſtra. Cæl. lib. 1. cap. 10. Quod ſi dextra cæli pars Oriens eſt, ſignificat vero ipſum hoc Grammaticorum ratio, Scæas portas aſtruentium dici, quod Occidentales forent: nam Scæa intelligi ſiniſtra, Occidentaliaque. [Immo potius a Scæis Thraciæ populo, ut vult Strabo. V. SCÆUS.

SCÆNA, V. SCENA.

SCÆVA, V. SCÆVUS.

SCÆVUS, a, um. Adj. [σκαιὸς] Paulus, Scæva res dicitur Mala, quaſi ſiniſtra, σκαιὸς enim Græce, ſiniſtrum dicitur. At Feſtus, Scævam volgus quidem & in bona & in mala revocat: cum ajunt bonam, & malam ſcævam. At ſcriptores in mala ponere conſueverunt, ut apud Græcos invenitur poſitum. Pro ſiniſtro Scævum uſurpavit Hoſtius. Vulgus Scævam & malam rem vocat. Varro de L. L. 6. 5. Dicta ab ſcæva, id eſt ſiniſtra, quod quæ ſiniſtra ſunt bona auſpicia exiſtimantur.

Translate Gell. lib. 12. cap. 14. Scævus profecto & cæcus animi forem.

In bonam partem Gloſſ. Græc. Lat. Σκαιὸς, Scævus, Oportunus. [Niſi forte Importunus legendum.

SCÆVA, æ. f. Omen & augurium ſignificat, eſtque & bona ſcæva & mala. Plaut. Caſ. 5. 4. 4.

Hac ibo, caninam ſcævam ſpero meliorem fore. Eſt igitur Canina ſcæva, Cum canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grave fore ſeni latratum canis, quam probra & contumelias & jurgia, quibus ab uxore rixoſa onerabitur. Turnebus 8. 11. Quem reprehendit Gronov. cujus not. Plautin. V.

Scæva, æ. f. [σκαιὰ] Latine dicitur Siniſtra. apud Feſt. & Varr. de L. L. 6. 5.

Scæva, Ἀριστερὸν χέρ. Gloſſ. Latino Gr.

SCÆVA, æ. m. [Σκαιὸς] Qui ſiniſtra manu pro dextera utitur: quos Ulpianus l. Qui clavum, De Ædilitio edicto, ait non eſſe morboſos aut vitioſos, præterquam ſi imbecillitate dexteræ validius ſiniſtra utuntur: ſed hos non ſcævas, ſed mancos dici. conf. SCÆVOLA.

Scæva etiam in Cognomen tranſiit. Hor. 1. Epiſt. 17. 1.
Quamvis, Scæva, ſatis per te tibi conſulis, & ſcis. In quem locum obſervat Torrentius illud Juniorum & Caſſiorum cognomen fuiſſe. conf. Heſych.

SCÆVĬTAS, ātis. f. Perverſitas. Ammian. 30. 12. Artium ſcævitas. i. e. Perverſa earum abuſio. Gellii Præfat. Male doctorum hominum ſcævitas. i. e. Siniſtra voluntas. Arnob. 2. Scævitas innumerabilis vitiorum. Apul. Met. 9. p. 221. Elmenh. En indignæ rei ſcævitatem.

SCÆVŎLA, æ. m. [Σκαιόλας] a Scæva appellatus eſt, uti nos docet Varro de L. L. 6. 5. Unde ita dictus eſt Mucius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, ſiniſtra uſus eſt. Liv. 2. 12. V. MUCIUS.

SCÆUS, a, um. Adj. [σκαιὸς] Thrax, aut Trojanus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eisdem nominibus appellantur, ut Scæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Trojanæ portæ. conf. Steph. in Σκαιαί. & Heſych.

SCĀLA, æ. vel SCALÆ, arum. f. pl. [κλίμαξ, κλίμακες Gl. L. G. & G. L.] a Scandendo, quod iis altiora ſcandamus. Nam proprie Scalæ ſunt, Quæ ex pluribus gradibus conſtant. Plaut. Rud. 3. 1. 10. Rogare ſcalas ut darem utendas ſibi.

Vide GRALLÆ. H. St.

Lapſu ſcalarum exanimatus. V. LABOR, laberis.

Applicare ſcalas parieti. Liv. 26. 44.

Admovere. Curt. 9. 1. 18.

Aſcendere ſcalis muros. Virg. 9. Æn. 507.

Conjicere ſe ſub ſcalas tabernæ librariæ. Cic. 2. Philipp. 21.

Hærent parietibus ſcalæ. Virg. 2. Æn. 442.

Induere ſcalas. Ovid. 14. Met. 650.
Induerat ſcalas, lecturum poma putares. Qui ſcalas ferunt, videntur eas induere, quum collo, per interſtitia ſcalæ transmiſſo, ferunt.

Scalam, a Scalis diſtinguunt quidam hoc pacto: ut Scala ſit, quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliave materia ſimili, huc atque illuc transferri poſſit. Cajus Jureconſ. in l. Si pignore. D. de furtis. Vel ſcalam ſciens accommodaverit ad aſcendendum. Scalæ vero, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc ſcalis tectum Epheſiæ Dianæ ſcanditur. Confunditur tamen ſæpe hæc differentia. Salluſt. in Jugurth. cap. 60. extr. Deinde ubi unæ atque alteræ ſcalæ comminutæ: qui ſuperſteterant, afflicti ſunt. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 81. Cic. pro Milon. 41 Quum ſe ille fugiens in ſcalarum tenebris abdidiſſet. Sic Columel. lib 12. cap. 50.

SCALĀRIS, e. Adj. Vitruv. 10. 13. Regulæ ſcalari forma compactæ.

SCALARIUM, i. n. [κλιμακεῖον] Gloſſ. Gr. Lat. [Hinc Gall. *Eſcalier*.

SCALABIS, [Σκαλαβίς] alio nomine, Præſidium Julium: Municipium civium Romanorum, & Colonia in Oceano Luſitaniæ, a qua Scalabitanus conventus legitur apud Plin. lib. 4. cap. 22. Hæc

SCALABISCUS, [Σκαλαβίσκος] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. eadem Luſitaniæ civitas, antea Julium præſidium, ſive Turris Julia: hodie Troſilum, vulgo *Trugillo*. Harduin. putat Σκαλαβὶς κολ. i. e. κολωνία ſcribendum.

SCALDE, [Σκάλδη] Fluvius Galliæ Belgicæ, ex Cæſaris commentariis notiſſimus. Plin. lib. 4. cap. 17. A Scalde ad Sequanam Belgica, &c. Aliis vocatur Scaldis: in Veromanduis ortus inter Arteſiam & Hannoniam, per Flandriam & Brabantiam infra Antverpiam in Oceanum decurrit, Cameraco, Valencenis, Tornaco, Gandavo & Antverpia urbibus irrigatis. V. Cluver. lib. 2. cap. 12.

SCĀLI, orum. m. pl. Piſces plani, qui ſupine veſcuntur. Plin. 9. 24.

SCALMUS, i. m. [σκαλμὸς] Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, ut ad navigandum firmius remigent: ſive ut alii volunt, Lignum crenatum ac feneſtratum in apſidem capiens remum, ut facilius ac ſolidius impellatur. Vitruv. 10. 8. Remi circa ſcalmos ſtrophis religati. Cic. 3. Off. 59. Venit ipſe mature: ſcalmum nullum videt. Idem de Clar. Orat. 196. At vero ut contra Craſſus ab adoleſcente delicato, qui in litore ambulans, ſcalmum reperiſſet, ob eamque rem ædificare navem concupiviſſet, exorſus eſt: ſimiliter Scævolam ex uno ſcalmo captionis centumvirale judicium hæreditatis effeciſſe.

Navicula duorum ſcalmorum. Cic. 1. de Orat. 174.

Græca vox eſt. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαλμὸς, ἐστὶ ἡ κώπη δεσμεῖται, Scalmus, Strurus. conf. Polluc. 1. ſegm. 87. & 10. 134. & Etymol. M.

SCALPHAS, æ. f. eſt Aſopiæ terræ locus apud Strabonem lib. 9.

SCALPO, pſi, ptum, [γλύφω, κνήθω Gl. L. G. & Gr. L.] ĕre. Fodere, & unguibus pruritum auferre: ſcalpunt enim homines unguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos piſces, attrituque petræ ſcalpentes pruritum, invadit. De urtica marina.

Caput ſcalpere uno digito. Juven. 9. Sat. 133.

Terram ſcalpere unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.

Scalpere morſu. Columel. lib. 7. cap. 5.

Scalpere, Fodere. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαλιδεύω, Scalpo.

Scalpere gemmam [γλύφω] aut aliquid aliud dicimus, auctore Diomede, non Sculpere. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad ſcalpendum, ad nervorum eliciendos ſonos ac tibiarum, apta manus eſt admotione digitorum.

Scalptus e ſaxo. Cic. 4. Acad. 100. Non enim eſt e ſaxo ſcalptus, aut e robore dolatus: habet corpus, habet animum, movetur mente. Vetus codex legit Sculptus: & ſic optima exemplaria.

Scalpere querelam ſepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 50.
— i ſecundo
Omine, & noſtri memorem ſepulcro
Scalpe querelam. conf. SCULPO.

SCALPTUS, a, um. Partic. [γλυπτὸς Gl. G. L.] ut Hor. 2. Serm. 3. 23.
Quid ſcalptum infabre, quid fuſum durius eſſet. Plura ſupra V.

SCALPTUM, i. n. [γλυφὴ Gl. G. L.] Scalptura.

SCALPTOR, ōris. m. [γλύπτης] Qui ſcalpit. Plin. lib. 37. cap. 4. Expetuntur a ſcalptoribus, ferroque includuntur, nullam non duritiem ex facili cavantes. Plin. 3. Epiſt. 10. Sed tamen ut ſcalptorem, ut pictorem, qui filii veſtri imaginem faceret, admoneretis, &c.

SCALPTŪRA, æ. f. [γλυφὴ] Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, ſcalpturæ contumaciter reſiſtunt, partemque ceræ in ſigno tenent. Adde Vitruv. 4. 1. & 3. 3. Solin. cap. 33. Pallad. Nov. t. 15.

SCALPTŌRIUM, i. n. Inſtrumentum, quo ſcapulæ prurientes fricantur. Martial. 14. 83. habet hunc titulum,
Scalptorium
Defendet manus hæc ſcapulas, mordente moleſto
Pulice, vel ſi quid pulice ſordidius. [An ſcarifando utile ferramentum?

SCALPER, pri. m. [ἐγκοπεὺς] Quo quid exciditur. Celſ. lib. 8. cap. 3. Tunc exciſorius ſcalper, ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id, quod inter utrumque medium eſt, excidit. Ibid. cap. 4. Ab eoque ſcalper duabus lineis ad rimam agendus. Unde apud eundem Scalpellus pro Ferramento veniſecæ identidem accipitur. lib. 2. cap. 9.

SCALPRUM, i. n. [σμίλα Gl. G. L.] Scalpra ſunt, Ferramenta ſutoria, primore parte curva, & a flexu procurrentia acie recta quibus corium ſecant. Hor. 2. Serm. 3. 106.

Si ſcalpra & formas non ſutor. Subaudi Quis emat. Sed & a ſimilitudine in falce vinitoria pars illa, quæ ſic acie eſt recta, poſt ſinum curva, Scalprum vocatur a Columella. Nomen adeptum eſt a ſcalpendo. Eo enim commodius ſic poſt flexum procurrente, quam directo, ſcalpi poteſt. V. Turnebum.

Scalpro utuntur diverſi artifices. Cato de R. R. cap. 42. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, aut oleam eſſe voles, inde librum ſcalpro eximito. Columel. lib. 4. cap. 2. Quæ pars vinitoriæ falcis a flexu procurrit, ſcalprum: quæ deinde adunca eſt, roſtrum appellatur.

Scalprum librarium. Suet. in Vitell. cap. 2. Ac poſt Prætoriæ honorem inter Sejani conſcios arreptus, & in cuſtodiam fratri datus, ſcalpro librario venas ſibi incidit.

Scalprum fabrile vocat Livius, Quo magiſtri elephantos interimebant. Liv. 27. 49.

Scalprum inter Inſtrumenta chirurgica numerat Cornelius Celſus, inquiens lib. 8. cap. 4. Tum demum ad manum ſcalprumque veniendum eſt. Scalper ab eodem dicitur. V. paulo ante. [Nec hic Neutrum videtur.

Studiorum ſcalprum. Tacit. 5. Ann. 8.

SCALPIUM, i. n. Idem. Gloſſ. Lat. Gr. Scalpium, Σμίλα.

SCALPEĀTUS, a, um. Adj. [κολαπληροειδὴς] Ferramentum ſcalpratum dixit Columel. lib. 9. cap. 15. Ad ſimilitudinem ſcalpri formatum, quo ait opus eſſe ad caſtrandos apum alveos.

SCALPELLUS, i. m. vel SCALPELLUM, i. n. dimin. [σμιλίον Gl. L. G. & G. L.] Inſtrumentum latricum. Cic. pro Sext. 135. Non ea eſt medicina, quum ſanæ parti corporis ſcalpellum adhibetur, atque integræ. Celſ lib. 7. cap. 7. Non nimium adducto ungue, ſcalpellus adhibendus eſt. Ibid. cap. 19. Sed primo rectus ſcalpellus quam leviſſima manu teneri debet, donec ſcrotum ipſum diducat.

Refecare linguam ſcalpello. Cic. 2. de Divin. 96.

Scalpellus, Ferramentum, quo chirurgi venas incidunt. Celſ. lib. 2. cap. 10. At ſi timide ſcalpellus demittitur, ſummam cutem lacerat: neque venam incidit. *Lanceolam* vulgo vocant.

Scalpellum

Scalpellum agricolæ. Columel. lib. 5. cap. 11. Medium truncum acuto scalpello permodice findito.

SCALPELLO, āre. Scalpello incidere. Gloss. Lat. Gr. Scalpellat, καταστίζει, κατακνίζει.

SCALPTŪRO, [γλύφω] āre. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, &c. Romæ scalpturatum in Jovis Capitolini æde primum factum est post tertium Punicum bellum initum. Hoc est (ut ego quidem interpretor) Variis scalpturis elegantius factum.

SCALPŬRIO, īre. Idem quod Scalpere, quod proprie est galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aul. 3. 4. 8.

Ubi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire ungulis
Circumcirca. al. Scalpturire. V. not. Glandorpii ad Cic. 4 Fam. 5. conf. Non. 2. 789.

SCALPURĪGO, ĭnis. f. Prurigo. Solinus cap. 45. Os beluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim, scalpurigine blandiente, aditum sibi in usque fauces facit.

SCĂMANDER, dri. m. [Σκάμανδρος] Fluvius Trojæ, ex Ida monte descendens, quem Hesiodus in Theog. v. 345. θεὸν Σκάμανδρον, id est, Divinum Scamandrum appellavit. Catull. 65. 353. Unda Scamandri.

Parvi Scamandri frigida flumina. Hor. Epod. 13. 14.

SCAMANDRIA, æ. f. [Σκαμάνδρια] Urbs parva a portu Ilienſi parum remota. Plin. lib. 4. cap. 30.

SCAMANDRIUS, i. m. [Σκαμάνδριος] Hectoris & Andromaches filius, quod nomen ei pater Hector imposuerat, teste Homer. lib. 6. Iliados 400. sed ceteri Astyanacta vocari maluerunt, quod solus illius pater urbem tutaretur.

SCAMBUS, i. m. [σκαμβὸς] Qui crura depravata habet curvaque. Suet. in Othon. cap. ult. pr. Fuisse, inquit, traditur & modicæ staturæ, & male pedatus scambusque. In quibusdam editis Calvus legitur: sed cum calvitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis merito hunc locum ambiguæ fidei esse non credat? Turnebus in manuscriptis modo Campus, modo Cambus reperisse se quodam loco scribit: quo fit ut legendum censeat Scambus, sicut reposuimus. Nec mirum esse debet, hanc vocem usurpasse Suetonium, cum & tanta scribendi libertate usus sit, & hanc appareat vocem Latinis usitatem fuisse. Sic enim apud Nonium 1. 109. legitur: Strabones sunt, quos Scambos nunc dicimus: videlicet a depravata oculorum acie. [Sed in edit. Gothof. Quos strabos. Mercer. Sunt Strambi quos nunc dicimus. Utrumque Græcum vocabulum, idem oculorum vitium denotans, ut suo loco dicetur, Strabo & Strabus. Sic enim legendum, unde Strabo Gallo adhæsit cognomen. Sed apud Sueton. certatim docti viri Turnebi conjecturæ applaudunt, Torrent. Casaub. Salmas. quum in optimis Mss. Cambus, in aliis ipsa vox expressa legatur. Facili nimirum, & frequenti librariorum mendo, præcedentis vocis ultima littera primam sequentis elisit. Gloss. Græc. Lat. Σκαμβὸς, Scaurus, Valgus, Σκαμβὸς, Curvus, Lat. Gr. Scaurus, Σκαμβὸς, Σκελὸς, Στρεβλόπους. Valgium, Στρεβλόν. Scribe Valgum. conf. Suid. in ipsa voce.

SCAMMA, ātis. n. [σκάμμα] Spatium definitum certamini & fossa vel stadiis circumscriptum. Hieron. Epist. 61. 5. De scammate egredi, est E proposito divagari. [Proprie Fossam significat, a Σκάπτω. Gloss. Græc. Lat. Σκάμμα, Fossum.

Interdum pro ipso Certamine athletico intelligitur. Tertull. ad Martyr. cap. 3. Epistates vester vos spiritu unxit, & ad hoc scammc produxit. conf. Hesych.

SCAMMŌNĔA, vel SCAMMONĬA, æ. f. vel SCAMMONIUM, i. n. [σκαμμώνιον] Herba in transmarinis regionibus, præsertimque Asia & Colophonio agro crescens, cujus succus valet ad medicinas, quanquam quidam Scammoniam, fem. gen. pro Herba: Scammonium autem neutro, pro Succo radicis ponunt. Plin. lib. 24. cap. 15. Sed Græci clematidas & alias habent, unam quam aliqui echitem vocant, alii laginem, nonnulli tenuem scammoniam: & pedales, foliosos, non dissimiles scammoniæ ramos habet, nisi quod nigriora, minoraque sunt folia. Cic. 1. de Divin. 16. Quid scammoneæ radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. Adde Caton. de R. R. cap. 157. Cels. 3. 24. [Et præcipue Plin. 26. 8. qui n. g. pro Succo ponit, qui Græcis ὀπὸς σκαμμωνίας.

SCAMNUM, i. n. [βάθρον Gl. L. G. & G. L.] Quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectum facilius ascendatur. Varro de L. L. 4. 35. Quia simplici scansione scandebant in lectum non altum scabellum, in altiorem Scamnum, duplicata scansio Gradus dicitur. Ovid. 1. de Arte Am. 162.

Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem.

Scamnum, pro Subsellio sæpe ponitur, quoniam in his sedere consuevimus. Ovid. 6. Fast. 305.

Ante focos olim scamnis considere longis
Mos erat. [Gloss. Græc. Lat. Βάθρον, Sedilium, Scampnum, Subsellium, hæc Sessio.

Scamnum in agris. Plin. lib. 18. cap. 19. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquantur, glebæ ne exsultent. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant. Idem lib. 4. cap. 13.

Scamna etiam in arboribus dicuntur, Rami & brachia per quæ vites ascendunt. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exemplum Caji principis in Veliterno rure mirati, platani unius tabulata, laxisque ramorum trabibus scamma patula.

Scamnum regni, Thronus. Cic. 1. de Divin. 108.

Auspicio regni stabilitaque scamna solumque.

SCAMNATUS, a, um. Adj. In scamna divisus. ut, Ager scamnatus. Frontin. de Colon. p. 333.

SCAMNELLUM, vel SCAMELLUM, vel SCAMILLUM, i. n. Dimin. Parvum scamnum. Ut enim a Mamma Mamilla diminuitur, sic a Scamnum Scamillum, auctore Priscciano 3. p. 615. qui & illud affert, Verum infirma scamillorum obice fultæ fores. Alii Scabillorum legere malunt. Usus est hac voce & Vitruvius 5. 9. m. g. cum scribit, Adjectionem per scamillos impares, i. e. Per parvula scamna. Hæc Turneb. 2. 2. [Utrumque ut synonymon affertur in Gloss. Græc. Lat. Ὑποπόδιον, Scabellum, subsellium, scamillum, suppositorium.

An a Scamnum Scamellum, elisa littera n ut Columella, pro Columnella; Deinde b. præposito Scabellum? H. St. Nisi hoc ex Scandibulum forte est.

SCABELLUM, vel SCABILLUM, i. n. dimin. [ὑποπόδιον Gl. L. G. & G. L.] Cato de R. R. cap. 10. Sbamnum in cubiculo unum, scabilla tria, sellas quatuor. al. Scabilia, sed male.

Scabellum, quo scænici saltabant pedibus subjecto. Cic. pro Cœl. 65. Mimi ergo est etiam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde scabella concrepant, aulæum tollitur. Suet. in Calig. cap. 54. Repente magno tibiarum & scabellorum crepitu cum palla tunicaque talari prosiluit.

SCAMOS, Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 29.

SCANDALIUM, [Σκανδάλιον] Nomen (opinor) insulæ apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Scandillas nominat. Sita est in mari mediterraneo, apud quam est Con civitas Coum. V. Strabonem lib. 14.

SCANDĂLUM, i. n. [σκάνδαλον, παρόσκημμα] Græca vox est, quam nos Offendiculum, vel Ruinam, vel Impactionem possumus dicere. Verbum adeo frequens apud Sacrarum litterarum scriptores, ut in nostrum quoque idioma transitum fecerit. Ejus duo sunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, est cum antea inculpatæ vitæ homo, in scelera prolabitur, eo utique judicio, ut probus nihilominus videri velit, cum tamen sit nequissimus facto, sive oratione. Acceptum dicitur cum viri boni, nihil contra virtutem aut dicentes, aut facientes: vitæ suæ integritate offensioni sunt nefariis, aut alias imperitis, hypocritisve: quæ res nihil bonos viros movere debet, uti sæpe Jesus Christus docuit. V. Tertull. de Virg. Veland. cap. 3. & alibi sæpe.

Effertur & m. g. Gloss. Lat. Gr. Scandalum, σκάνδαλος. Nisi error est.

SCANDALIZO, [σκανδαλίζω] āre. Præbere scandalum, Offendere. Tertull.

SCANDIA, vel SCANDINAVIA, æ. f. Regio in Europæ partibus, Borealibus, quam veteres Insulam credidere. Ita Plin. lib. 4. cap. 13. refert Insulam esse incompertæ magnitudinis; sed certo certius hodie compertum est tractum esse telluris satis amplum, & revera Continentem; quæ dividitur in Sueciam & Norvegiam. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 3. cap. 19.

Notandum est autem, quosdam fuisse, qui Scandinaviam existimarunt eandem esse quam Codonaniam, de hac re citantes Melæ lib. 3. cap. 6. & Solin. Polyhist. cap. 33. sed perperam.

SCANDIANUS, a, um. Adj. ut, Scandiana mala. Columel. lib. 5. cap. 9. Præterea malorum genera exquirenda, maxime Scandiana, Matiana, orbiculata. Ab insitore Scandio, teste Plin. 15. 14. [Malim tamen Scantius & Scantiana scribere per t. Scantiæ Vestalis meminit Tacit. 4. An. 16. extr. Scandiorum nusquam mentio. conf. infra suo ordine

SCANDIX, īcis. f. [σκάνδιξ] Herba, quæ inter olera silvestria a Græcis ponitur. Plin. lib. 21. cap. 15. Reliqua vulgarium in cibo apud eos herbarum nomina condrylla, hypochœris, & caucalis, anthriscum, scandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco similimis. Idem lib. 22. cap. 22. Scandix quoque in olere silvestri a Græcis ponitur, ut Opion. & Erasistratus tradunt. conf. Suid.

SCANDO, di, sum, [βαίνω, ἀναβαίνω] ĕre. In altum ingredi. Cic. de Senect. 27. Ut si qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, quum alii malos scandant, alii per suros cursent.

In adversum scandere. V. ADVERTO.

In subjectum scandere, felium modo. Plin. lib. 10. cap. 18.

In aggerem scandere. Liv. 3. 67.

In arces Tarpeias scandere. Ovid. 2. de Pont. 1. 57.

Cymbam. Propert. lib. 3. 18. 24.

Scandenda est torvi publica cymba Canis.

Equum scandere. Virg. 2. Æn. 401.

Montem scandere. Catul. 102. 1.

Muros scandere. Virg. 2. Æn. 237.

— scandit fatalis machina muros.

Gradus ætatis paulatim scandere adultæ. Lucret. lib. 2. 1125.

Super titulos majorum suorum scandere. Lucan. ad Pison. 33.

Scandere versum, apud Grammaticos est, Pedibus suis mensurare.

SCANDOR, Pass. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur vite una Cypria. Sic lib. 2. cap. 16. Quæ quum ita sint, manifestum erit ab exortu matutino latitudines scandi.

SCANSIO, ōnis. f. Ascensio per gradus. Vitruv. 6. 1. Scansiones fanorum. conf. Varr. L. L. 4. 35.

Scansio versuum. V. supra SCANDO.

SCANSOR, ōris. m. [καταστρωτὴς] Strator, qui equum scil. parat ut inscendatur. Vet. Gloss. Lat. Græc. [Fortassis tamen est is, qui Catastroma conscendere consuevit, nauticis nempe in operis; Vel faber, qui Catastromata facit. In eodem Gloss. Στρωτὴς, Strator.

SCANSŌRIUS, a, um. Adj. Vitruv. 10. 1. Machina scansoria.

SCANSĬLIS, e. Adj. [ἀναβατὸς] Per quod facile ascenditur. Plin. lib. 17. cap. 11. Ficumque sic etiam scansilem fieri. Ficum arborem vocat scansilem, quæ ita assurgit, & ita provenit, ut scandi facile possit.

Scansilis annorum lex, Per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. Plin. lib. 7. cap. 49.

SCANDŬLA, æ. f. [χίδαξ] Scandulæ, Parvæ tabellæ, hoc est in parvas laminas scissæ, quibus tecta teguntur. a Scando, vel, ut aliis placet Scindo. Plin. lib 16. c. 10. Scandulæ e robore aptissimæ, mox e glandiferis aliis, fagoque: facillimæ ex omnibus, quæ resinam ferunt: sed minime durant, præter quam e pinu. Scandula contectam fuisse Romam usque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX, Cornelius Nepos auctor est. Columel. lib. 8. cap. 3. Ab cohorte forinsecus prædictis fenestellis scandulæ similiter injungantur, quibus irrepant aves ad requiem nocturnam. De gallinariis. conf. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 42.

SCANDULĀRIUS, i. m. Faber est lignarius, qui scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios jure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus civilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem munerum gravior conditio tribuit, ut sunt mensores, carpentarii, scandularii, gladiatores, aquilices &c. Ultimo responso. de Jure immunitatis, lib 50. P. titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, ut Cornelius Nepos auctor est: Scandulis Roma contecta fuit, usque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCLXX. Bud. V. l. 6. D. de jure immunit.

SCANDULĀRIS, e. Adj. Apul. Met. 3. p. 137. Elmenh. Tectum scandulare conscendit. Al. Scindulare.

SCANDULACA, Herba est, quam Scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi Scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta, ac orobanche videtur esse. Nos Convolvulum appellamus. V. Festum.

SCANTACE, is. f. Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib. 6. cap. 28.

SCANTIANUS, a, um. Adj.
Scantiana poma, a Scantio inventore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optime condi, referente Plinio lib, 15. cap. 14.
Scantiana uva a Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea major appellatur, ut refert idem Plin. lib. 14. cap. 4. conf. SCANDIANUS.

SCANIUS, V. SCATINIUS.

SCĂPĂNĒ, es. f. [σκαπάνη] Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam Tzapion, inquit Theocriti interpres. Cæl. lib. 9. cap. 22. Gloss. Græc. Lat. Σκαπάνη, Rastrum. conf. SCAPHIUM.

SCĂPHA, æ. f. [σκάφη] Navicula ex ligno cavata: a σκάπτω, fodio, cavo. Unde & σκάφη a multis Fissura, Alvus, Linter traducitur, quæ navim majorem sequitur. Et, Parvæ ad piscandum naves, Scaphæ dicuntur. Liv. 25. 3. Quum mersissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Invent.
In scapham confugeret.
Biremis scapha. Hor. 3. Carm. 29. 62.
Conscendere in scapham. Auctor ad Heren. lib. 1. 19.
Scapha piscatoria. Justin. 2. 14. 10. Gloss. Græc. Lat. Σκάφη, τὸ πλοιάριον, Alveum, Alveus, Cumba. Σκάφη, Scapha, Lintreum, Alveum. Σκάφη, τὸ ὄρυγμα, Fossura.

SCAPHE, es. f. [σκάφη] Vitruv. 9. 9. pr. Vas concavum ad hemisphærii formam confectum. conf. SCAPHIUM.

SCAPHŬLA, æ. f. dimin. [σκαφίδιον] Veget. de Re Mil. 3. 7.

SCAPHĪTA, æ. m. [σκαφίτης] Scaphitæ sunt, Qui scaphis navigant. Cæl. lib. 8. cap. 3. Sic & Scapharii dicuntur.

SCAPHARIUS, i. m. Qui scaphis negotiatur. Gruter. Inscript. p. 258. n. 1. SCAPHARII QVI IVLIAE ROMVLAE NEGOTIANTVR.

SCAPHALOS, i. m. [σκάφαλος, ἀπλήστης] Haustor. Cæl. lib. 8. cap. 3. ex Hesych.

SCAPHIS, ĭdis, f. [σκαφίς] Scaphides Vasa sunt, in quibus melicerides, id est favi collocantur. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCAPHISTĒRIUM, i. n. [σκαφιστήριον. Gl. G. L.] Instrumentum Columellæ purgandis feminibus aptum. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCĂPHĬUM, i. n. [σκάφιον] Proprie Alveolum denotat, Dimin. a Σκάφη, vel σκάφος.
Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Ulpianus in l. Q. Mucius. D. de aur. arg. &c. Scaphia, habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Julium Pollucem 10. 9. pr. Matula est, in quam mejunt feminæ. Juven. 6. Sat. 264.
Et ride, positis scaphium cum sumitur armis. [Alii de Capitis ornamento exponunt. Male scholiastes de poculo. V. infra.
Scaphium mœchæ. Martial. 11. 12.
Vas amplum. Lucret. lib. 6. 1044.
Et ramenta simul ferri furere intus ahenis
In scaphiis, &c. Ex Lambino. conf. Vitruv. 8. 1.
Scaphium. Plaut. Bacch. 1. 1. 37.
Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis. Ubi Scaphium non videtur esse Vas illud, cui solent immejere mulieres. Nec Ornamentum capitis meretricii videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci, Genus esse tonsuræ meretriciæ sed pro certo, Poculum est oblongioris figuræ laterumque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Pers. 1. 3. 44.
Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem ejus forma cum galeæ figura, ut pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus 2. 30. [Verum ut capiti indui posset vix poculi modulus recipit. Quare nil vetat etiam hic spurcius illud vasculum intelligere, quod Σκαφίδα Hesych. appellat. Quem omnino conf. & ad omnia hæc Lexic. Pitisci. Nec abhorret Plautina jocandi licentia. V. & Henr. Steph. Thes. Græc. in voce, & Voss. Etymol. Scaphia pro Poculis Cic. 6. Verr. 37. & Plaut. Stich. 5. 4. 11. planissime.
Scaphia, inquit Marcianus Capella 5. 1. Vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus stili, seu gnomonis proceritate discriminant. Cæl. lib. Lect. Antiq. 8. cap. 3. conf. Philand. in Vitruv. 9. 9. pr.

Scaphium, [σκαφεῖον] Instrumentum rusticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτω, hoc est fodio. Ligonem intelligit Erasmus. [Etiam hoc per jota scribitur in Gloss. Græc. Lat. Σκάφιον, ἤτοι ὀρυξικηπικήν, Acisculum. Et Lat. Græc. Sarculum, Σκαλίς, σκαφίον. Junge Polluc. 10. 29. sect. 129. At Suid. Σκαπάνη, Σκαφεῖον, ὀρύγιον, δικέλλιον, ὁ παρ' ἡμῖν τζόκος λεγόμενος. A τζόκος Gall. Soc. conf. SCAPANE.

SCAPHUS, i. m. Rei cujusvis civitas. Vitruv. 9. 9. Æqualiter per id cavum influens aqua sublevat scaphum inversum, quod ab artificibus phellos, sive tympanum dicitur. V. not. seq.
Est etiam Meatus aurium tortuosus. Cæl. Rhodig. lib. 3. cap. 29. Quærat hic forte quispiam, cur meatus ille aurium (scaphum vocant) anfractu sit tortuoso. [Græcum est, σκάφος, ut ex Polluc. 2. 5. 85. apparet, & gen. neutri. Neutrum & Vitruv. facit. Quare suspicor Scaphium reliquisse.

SCAPOS, i. f. Insula deserta est maris mediterranei non procul a Chersoneso. Plin. lib. 4. cap. 12.

SCAPTĒSULA, æ. f. [Σκαπτήσυλη] Festo, Locus, ubi argentum effoditur in Macedonia, dictus. a fodiendo, quod est Græce σκάπτειν. Ut autem notior sit hujus vocabuli origo, Scaptesula dicta est, quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in s, Scapte hula, Scaptesula, ut in ὕς sus, ὑπὲρ super, &c. Lucret. 6. 810.
Quales exspirat scaptesula subter odores. Sic legit Lambinus. Gisanius autem aliique Scaptensula. [V. Steph. de Urb. in ipsa dict. Græc.

SCAPTIA, [Σκαπτία] Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum in Latio, a quo

SCAPTIUS, a, um. Adj. ut
Scaptia Tribus vocitata est. V. TRIBUS.
Pubes Scaptia. Sil. lib. 8. 397.
Est & gentile Ro. P. Scaptius, homo de plebe, Ardeatium agrum testimonio suo ad Pop. Romanum transtulit. Liv. 3. 71.

SCĂPŬLA, æ. f. [συνωμία, ὠμοπλάτη Gl. L. G. & G. L.] Humerus unde pendet. Fere pl. A scandendo, ut quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus jugulis a cervice demittitur. V. Isid. 11. 1. A Gr. Σκάπτω Voss. Plaut. Trin. 4. 3. 2.
Ne subito metus exoriatur scapulis, stultitiam abde.
Varro 2. de R. R. cap. 7. Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maxime duplici.
Tutari scapulas. Claud. 1. in Eutrop. 76.
Radiantibus scapulis gestati enses. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 91. al. Capulis.
Seni fidelis dum sum, scapulas perdidi. Ter. Phorm. 1. 2. 26.

SCAPULĀRIS, e. Adj. Ad scapulas pertinens.
Scapulares, Servi dicti sunt, quia scapulis cæduntur.
Scapularis vestis, Quæ tantum scapulas tegit. V. Cang. Gloss.

SCAPILIUM, i. n. [μετάφρενον] Veteres pro Tergo usurparunt, & aliquando pro ipsa Scapula. Unde & Spatium, quod inter scapulas quasi vallicula, Interscapilium dicitur. Perott. V. in dict. ipsa.

SCĀPUS, i. m. [σύλος] Columnæ pars inter basin & capitellum. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus, quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infraque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruvio. Vitruvius lib. 3. cap. 3. In summis columnarum scapis. Ibid. Imus scapus. Sic alibi frequenter.
Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulo crassius lignum in valvis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipue, & cujus capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valvæ ipsæ volvuntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruvius lib. 4. cap. 6. Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c.
Candelabrorum scapi. Plin. lib. 34. cap. 3.
Scapus trutinæ. V. AGINA.
Scapus, [καυλός] Ruell. lib. 1. cap. 2. Radix, est in quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis vero, in quod idem defertur nutrimentum, simplexque supra terram assurgit. Is si in stili modum sursum prorepat, aut in altum feratur, Scapus Latinis nominari consuevit, ducta a columnaribus scapis similitudine. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Quibus quum sursum serpit, ad scapum lupini. Plin. lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Iis constat classicis auctoribus, scapum pro caule frequenter usurpatum. Idem quoque, quod in virgulæ modum, vel teli rectitudinem consurgat, thyrsi nomen sibi vindicavit. Hactenus Ruellius. V. & THYRSUS.
Albuci scapus. Plin. lib. 21. cap. 17.
Asphodeli scapus. Columel. lib. 9. cap. 4.
Ferulæ scapus. Plin. lib. 22. cap. 4.
Loti scapus. Plin. lib. 13. cap. 8.
Arbores grandiscapiæ. Pincianus apud Senecam. Sed malim Grandiscapæ. Vide in mea Proodop. H. St. Exstant verba Ep. 86. extr. Vulgo legitur Grandis copiæ.
Scapos quidam interpretantur Siliquas leguminum: citantes Plinianum illud lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inventam siliquam, quæ centum fabas contineret, sed scapum, seu colem fabaceum, in quo tam multæ erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, ut centenarium explerent numerum.
Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. [χάρτου τόμος, τόμος βιβλίων, χάρτης. Gl. L.G.] Plin. lib. 13. cap. 12. Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se junguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo quam vicenæ. Id putatur esse, quod vulgo *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius. V. PAPYRUS.
Scapus, ut aliqui putant, dicitur In quo femina quarundam herbarum dependent, ut in papavere. In papavere enim & similibus Scapus, in arundinibus, in glandulis, in avellanis, Panicula appellatur. V. Cæl. lib. 12. cap. 14. & quæ paulo supra exstant.
Scapi, In quibus uvarum grana sunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum scapi cum folliculis subjiciendi sub prelum, ut si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Vetus exemplar habet Scopi. Meminit Cælius lib. 12. cap. 14. V. SCOPUS.
Scapi, [κρίκοι γεφδιακοί Gl. L. G.] Instrumonta textoris, quorum pulsu tela coarctatur & condensatur. Lucret. lib. 5. 1352.
Insubula, ac fusi, radii, scapique sonantes. Ex Lambino in Lucretium.

SCARABANTIA, æ. f. Oppidum Bojorum in Norico: Plin. lib. 3. cap. 24.

SCĂRĂBÆUS, i. m. [κάνθαρος Gl.L.G.& G.L.] Animal, insectorum generis, volatile. Plin. lib. 11. cap. 28. Quibusdam pennarum tutelæ crusta supervenit, ut scarabæis: quorum tenuior fragiliorque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bifulcis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex cervice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui e fimo ingentes pilas aversis pedibus volutant: parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulantur. Volitant alii magno cum murmure ac mugitu. Alii focos & prata crebris foraminibus excavant, nocturno stridore vocales.

SCARDŌNA, æ. f. [Σκαρδόνα] Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Liburniæ urbs, hodie *Scardo*.
Item Amnis Liburniam a Dalmatia segregans. Plin. lib. 3. cap. 22. Ab ea fit attributum.

SCARDONITANUS, a, um. Adj. quo utitur Plinius eodem lib. cap. 21. Conventum Scardonitanum petunt lapides, inquit ille.

SCĂRĬFĬCO, [ἐπιξέω, ἐπιχαράσσω, ἀπξέω] āre. Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin. lib. 22. cap. 23. Pedum clavos, circum scarificatos ferro, mistum ceræ extrahit. Legitur & Circumscarificatos, unica dictione. Idem lib. 32. cap. 7. Dentium dolores sedantur, ossibus draconis marini scarificatis gingivis. Idem 28. 1. Vi interempti dente gingivas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato R.R. cap. 52. Quem radicem capere voles scarificato, trajicitoque.
Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, h. e. Scarificando dolorem expellere. Plin. lib. 28. cap. 11.

SCARIFICATIO, ōnis. f. Apertio facta tenui vulnere, ut humor facilius exeat. Columel. 6. 12. Post scarificationem ferro factam.

SCARIFĬO, ĕri. Scribonius Largus Comp. 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui ante leniter scarifiant.

SCĂRĬFO, āre. Id quod Scarifico. Gloss. Lat. Græc. Scarifo, Χαράσσω, Κατα-

κνίζω. Scarifat, Καπαρίζει, Καπακνίζει, Καταχαράσσει. [Recte, opinor. Est enim ex Græco Σκαριφάω, quod & σκαριφεύω & σκαριφίζω dixerunt, unde forsan apud Plin. & R. R. scriptores Scarifizare scribendum, vel Scarifare reponendum, ut vult cum Voss. Salmas. codd. Mss. astipulantibus.

Scarĭŏla, æ. f. Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Matthiolus lib. 2. cap. 125. ex Serapionis sententia. Al. Seriola.

Scariphismos, i. m. [σκαριφισμὸς] Oratio philosophorum tanquam umbra & ænigma: auctor Aristophanes. Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 6. V. Suid. Hesych.

Scarites, æ. f. [σκαρίτης] Gemma est quæ Scari piscis colorem refert, ut ait Plin. lib. 37. cap. 11.

Scarphēa, sive Scarphīa, æ. f. [Σκάρφεια] Insula Helladi adjacens in mari Ægeo, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12.

Est & Scarphia, Urbs Locrorum Epicnemidiorum decem stadiis distans a mari. Strabo lib. 9. a Stephano Phocidi falso adsignata.

Scarphia, Civitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræ motu eversam fuisse prodidit, ab imisque fundamentis humi esse dejectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo lib. 1.

Scarthun, Fluvius Asiæ ex Pholoë in Helienſem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

Scărus, i. m. [σκαρὸς Gl.G.L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur v. 9.

— sic & scarus arte sub undis Incidit, &c.

Scarum inclusum nassis, non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere: sed aversum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum ejus si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda, adjuvare nisus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8. scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friatilis, dulcis, levis, ad concoquendum facilis, facile redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum, propterea quod lepores marinos captat, iisque vescitur, idcirco ejus intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. Ἁλιευτ. 134. solum vocalem esse scribit. [Solus & ruminat. V. Ovid. Halieut. 119. & Suid.

Scăterra, Fluvius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, ut in Arcadiæ Stymphali enascuntur aquatiles musculi. Plin. lib. 2. cap. 103.

Scatebra, Nomen commune V. post scatro.

Scătro, ui, [βρύω, βρύζω] ĕre. Ebullire, & ita plenum esse ut exsiliat quod continetur. Cic. 1. Tusc. 69.

Fontes scatere, herbis prata convestirier. Ex poëta.

Ablativo jungitur. Columella lib. 6. cap. 16. Solent etiam neglecta ulcera scatere vermibus.

Amore scatet tuus animus. Plaut. Perf. 2. 1. 9.

Belluis pontus scatens. Hor. 3. Carm. 27. 26. h. e. Repletus, pullulans, fremens, ebulliens. Acron.

Miraculis scatet. Plin lib. 7. cap. 2.

Remediis scatet urtica plurimis. Plin. lib. 22. cap. 13.

Scateo, cum Genitivo. Gell. lib. 1. cap. 17. Irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat.

Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5. 41.

Scato, ĕre. per tertiam. Idem quod Scateo. Lucret. lib. 5. 597.

— ita ad satiatem terra ferarum
Nunc etiam scatit, & trepido terrore repleta'st. Et ibid. 950.
Largifluum fontem scatere, atque erumpere flumen.

Scatebra, æ. f. sec. com. [βρασμὸς] Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georg. 110.

— scatebrisque arentia temperat arva. Ubi Servius, Scatebris, Ebullitionibus, quæ fiunt quum aqua in aliquas rimas defluxerit. Plin. lib. 19. cap. 10. Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.

Fontium scatebræ. Plin. lib. 5. cap. 1. [Gloss. Lat. Græc. Scatebra, Βρασμὸς ὕδατος ἀπὸ γῆς, πίδαξ ὕδατος, πηγαῖος. Scatebris, Πομφόλυξιν, Βόθροις.

Scatūrīgo, ĭnis. f. Idem. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam præstat non conserere, quam in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obvia (sicut in agro Ravennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3. In nigra scaturigines non fere sunt perennes.

Scaturigines turbidæ & tenues emicare cœperunt. Liv. 44. 33.

Scaturigīnōsus, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 8. Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper uligo consistit.

Scatūrex, vel Scatūrix, īcis. f. Idem. Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fluit scaturex. Ex Nonio 2. 794.

Scatūrio, [βλύω, βλύζω, φλύζω, ἀνακλύζω] īre. Idem quod Scatere: quod est, non solum aquarum, sed herbarum, & cererorum sua sponte ubertim nascentium. Columel. lib. 3. cap. 1. Modice tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed ut vicinum radicibus humorem subministret.

Scaturire aliquid. Cic. 8. Fam. 4. de Curione, Totus, ut nunc est, hoc scaturit. Id est, undique bonum virum olet, & Cæsaris adversarium sapit. Alii legunt, Hoc statu erit, Alii, Hic scaturit. V. Turneb. Adverf. 13. 20. [Scribitur & geminata littera, Scaturrio. Gloss. Lat. Gr. Scaturrit, Πηδᾷ, καὶ βρύζει, καὶ πηδαλίζει. At Græc. Lat. Βρύζω, Scaturio.

Scātīnia Lex, vel ut nonnulli, Scantinia, est Qua præposteræ Veneris usus coërcebatur, ita a Scatinio latore dicta. Juven. 2. Sat. 38.

Quod si vexantur leges ac jura, citari
Ante omnes debet Scatinia.

Postulandum me lege Scantinia curant. Cic. 8. Fam. 12. conf. ibid. 14. V. Lex. Pitisc. [P. Scantinii Pontif. meminit Liv. 23. 21. extr. Sed rectius sine n scribi puto. Apud Varr. enim L. L. 7. 38. extr. Scatinia familia jungitur Atiniæ, ut ἀνάλογον. Sic & Vatinia.

Scaurus, i. m. [σκαῦρος] Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Hor. 1. Serm. 3. 48.

— hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum, pravis fultum male talis. Acron, Scauri sunt Qui exstantes talos habent. Alii dicunt Scauros esse, Qui habent talos inversos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Pansæ. conf. scambus.

Scaurus, [Σκαῦρος] Cognomen Æmiliæ & Aureliæ gentis Ro.

M. Æmilius Scaurus, cujus pater, quamvis Patricius, carbonarium ob paupertatem negotium exercuit; ipse primo dubitavit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ consultus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque de his triumphavit. Censor viam Æmiliam stravit, pontem Mulvium fecit: utrique nomine ab se imposito. Hæc Victor de V. I. c. 72. Plinius lib. 34. c. 7. Nat. Hist. dicit eum principem fuisse civitatis, & Marianarum rapinarum socium. Sallust in Jugurth. cap. 15. Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callide occultans.

Scaurus alter, superioris filius, L. Sullæ privignus, de cujus Ædilitate lege Plinium lib. 34. cap. 7.

M. Aurelius Scaurus, Cos. ut Vellej. 2. 12. vel ut Liv. scribit, consularis legatus, a Cimbris suso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his evocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eo quod diceret Romanos vinci minime posse, a Bolo rege, feroci juvene occisus est. Liv. Epit. lib. 67.

Frontinus in 4. 1. 13. scribit, Scaurus filium suum, quod in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi consciv it. Eadem Victor l. c. Huic alii codd. T. plures M prænomen adscribunt.

Scāzōn, ontis. m. [σκάζων] Quoddam genus Iambici versus delumbe & claudum, quod & Choliambum appellant. Habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem a perfecto senario iambico, quod hic in sexta sede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur jugati hi pedes in choliambo, tertius pes jugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima brevis ante tres longas. Cavendum igitur ne in quinta sede ponatur spondeus, aut alii, quos integer senarius iambicus in ea suscipit. Hanc legem accurate servavit Persius his versibus claudis, in Præfat. 1.

Nec fonte labra prolui Caballino,
Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c. Ecce in quinta sede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem Scazon a Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro major est, quam sextus, qui in senario perfecto. Σκάζω enim, est Claudico: unde Σκάζων, σκάζοντος, Participium, id est, Claudicans. Eadem ratione χωλίαμβον dicunt. Χωλὸς enim Græce, Latine Claudus: unde Choliambus componitur, quasi Claudiambus. Hujus carminis inventor fuisse dicitur Hipponax.

Scazonta mittit ad Apollinarem. Martial. 7. 25.

Scazontes convicio extorquent. Plin. 5. Epist. 11.

S C E

Sceraceriges, Fluvius Cercetarum in Colchide ex Caucasi jugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

Scelatiti, Populi sunt in Africæ regionis Mauritania. Plin. lib. 5. cap. 1.

Scelræ, arum. f. pl. [σκελεαὶ] inter Calceamentorum genera positæ a Polluc lib. 7. cap. 22. ubi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum Autopodiis, de quibus supra. Has autem Gualtherus vertit Ocreas. [Immo cum ibi, tum aliis locis, idem genus calceamenti ac Anaxyrides facit, ἀνυποδέων nusquam meminit. Nec erat his opus in Lexico Latino.

Scelĕratus, Scelestus, &c. V. scelus.

Scĕlĕtus, i. m. [σκελετὸς] Cadaver exarefactum, vel decarnatum, sola ossium compage constans. Vet. Gloss. Græco lat. Σκελετὸς, Larva, Sceletus. [Ejus descriptionem hanc affert. Apul. Apolog. p. 314. Elmenh. Macilentam, vel omnino evisceratam formam dici cadaveris fabricatam, prorsus horribilem & larvalem. Subjicit enim p. seq. Dudum ergo cum audirem sceletum perquam impudenti mendacio dictitari. Et rursus, En vobis, quem sceleſtus ille sceletum nominabat. Et p. p. Hiccine est sceletus? hæccine est larva? Et rursus, Hunc, qui sceletum audet dicere, &c. & Hunc denique, qui larvam putat. Suid. Σκελετὸς, ὁ ξυρός. Etymol. M. Σκελετὸς, ὁ νεκρὸς, ἀπὸ τῆς σκέλεος, τὸ ἐξηρασμένος. Eadem Plutarchi sententia Sympos. 8. extr. quam sequitur etiam Henr. Steph. Pollux tamen 4. 2. f. 194. ἀπὸ τῶν σκελῶν arcessit. conf. Galen. de Ossib. pr. Imperite vulgo n. g. faciunt.

Scelio, onis. m. [σκυλῶν] Petron. Fragm. cap. 50. Annibal, homo vafer & magnus scelio. Al. Scelero. q. V. in scelus.

Scelithria, [σκελίθρια] sunt Parvi tripodes. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. 15.

Scĕlōtyrbe, es. f. [σκελοτύρβη] Morbi genus, quo compages in genibus resolvuntur. Plin. lib. 25. cap. 3. In Germania trans Rhenum, castris a Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur, stomachacen medici vocant, & scelotyrben. Hoc mali genere Ælii Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum esu, auctor est Strabo lib. 15. Fit etiam mali hujus mentio in medicis definitionibus Galeno attributis. conf. Voss. Etymol.

Scĕlus, ĕris. n. [ἀνομία, ἀσέβημα, μύσος Gl. L. G.] Flagitium, facinus, nefas. Plaut. Stich. 1. 2. 24.

Advorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus. Virg. 9. Ecl. 17.

Heu! cadit in quemquam tantum scelus?

Ἐλέβρα apud Suidam pro Scelera, ut puto. Vide col. 456. H. St.

Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æn. 351.

Ministri sceleribus. Tacit. 6. Ann. 36.

Affinis scelerum. Cic. pro Sull. 70.

Artifex scelerum. Sen. Troad. 8.

Conatus scelerum. Stat. 5. Silv. 2. 87.

Hortator scelerum. Virg. 6. Æn. 529.

Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Instinctor sceleris. Tacit. 1. Hist. 22.

Machinator, vel architectus scelerum. Cic. pro Cluent. 60.

Molimen sceleris. Ovid. 6. Met. 473.

Ministri atque socii scelerum. Lucret. lib. 3. 61.

Ferox scelerum. Tacit. 4. Ann. 12.

Lugu-

Lugubris ſceleris ara. Ovid. 10. Met. 224. [Sed vexatæ lectionis locus eſt. Lugubris ſcelerum reliquiſſe poëtam puto. Conſtructio Græca offſudit tenebras ſciolis.
Clandeſtinum ſcelus. V. Clandeſtinus in CLAM.
Crudele ſcelus. Virg. 2. Æn. 124.
Deteſtabile ſcelus. Cic. de Amicit. 27.
Exitiale ſcelus Lacænæ. Virg. 6. Æn. 511.
Graviſſimum ſcelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Importunum ſcelus. V. IMPORTUNUS.
Impunita ſcelera. V. IMPUNITUS.
Infandum ſcelus. Senec. Agam. 13.
Infeſtum ſcelus & immane. Cic. pro Cluent. 188.
Ingens ſcelus. Senec. Octav. 3.
Inviſum ſcelus. Senec. Herc. fur. 1.
Leve ſcelus. Sen. Theb. 2.
Nefandum ſcelus. Lucan. lib. 4. 228.
Nefarium ſcelus. Cic. 1. Fam. 9.
Sævum ſcelus. Lucan. lib. 7. 766.
Non uſitatum ſcelus. Sen. Theb. 2.
Abeſſe ab aliquo ſcelere. V. ABSUM. Ovid. 3. Faſt. 310.
Abuti ſcelere, Abuti ſcelere & perfidia ad alicujus exitium. V. ABUTOR.
Accepi ſcelus majus pretium ſceleris. Sen. Theb. 1.
Addere ſcelus in ſcelus. V. ADDO.
Admittere ſcelus. Hor. 2. Serm. 3. 212.
Affluere ſcelere. Cic. pro Cluent. 189.
Aggredi ſcelus. Ovid. 2. Amor. 2. 63.
Alligare ſe ſcelere. Cic. pro Flac. 41.
Anhelare ſcelus. V. ANHELO.
Arcere ſcelus. Senec. Thyeſt. 1.
Aſtringi ſcelere. Cic. pro Sext. 108.
Coarguere ſceleris. V. COARGUO.
Committere ſcelus. Quintil. lib 3. cap. 6.
Conari ſcelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Concipere ſcelus. V. CONCIPIO.
Contaminari ſcelere. Cic. de Provinc. Conſul. 14. Hoc ſtatuit ſenatus primum homini ſceleribus flagitiis contaminatiſſimo nihil eſſe credendum, &c.
Convictus ſcelere. Sen. OEdip. 12.
Coopertus ſceleribus. V. COOPERIO.
Cruentari ſcelere. V. CRUENTUS.
Cumulare ſcelus ſcelere. V. CUMULO.
Damnare aliquem ſceleris. Ovid. 5. Faſt. 624.
Defungi ſcelere aliquo. Senec. Theb. 2.
Devincire ſe ſcelere. Cic. de Aruſp. Reſp. 5.
Edere ſcelus in aliquem. Cic. pro Sext. 58.
Eſſe in ſcelere. Cic. pro Sull. 38.
Exercent curæ ſupplicium ſceleris parati. Stat. 3. Theb. 4.
Expendere ſcelus. Virg. 2. Æn. 229. — & ſcelus expendiſſe merentem Laocoonta ferunt. h. e. Supplicium: ab eo quod præcedit, id quod ſequitur. Servius, Meritas ſceleris pœnas dediſſe.
Expiare ſcelus. Cic. in Piſon. 85.
Facere ſcelus. Cic. pro Roſc. Amer. 25. Intelligitur, Judices, id quod jam ante dixi, imprudente L. Sulla ſcelera hæc & flagitia fieri.
Facere palam aliquod ſcelus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Imbuere ſcelere gladium. Cic. 5. Philip. 20.
Liberare ſcelere, vel A ſcelere. Cic. pro Marcell. 13.
Loquuntur mera ſcelera. V. MERUS.
Moliri ſcelus. Cic. Sexcenta alia ſcelera moliri.
Obligare aliquem ſcelere. V. OBLIGO.
Pendere eos pœnas immani pro ſcelere omnes. Lucret. lib. 5. 119.
Perficere ſcelus. Cic. pro Cluent. 194. Neque ad ſcelus perficiendum cæſis hoſtiis poſſe placari.
Prætermittere, vel præterire ſcelus. Cic. 1. Fam. 9.
Refugere. Ovid. 3. Faſt. 51.
Amne jubet mergi geminos, ſcelus unda refugit.
Relinquere monimenta ſcelerum. Ovid. 1. Amor. 7. 31.
Rependere pœnas ſceleribus pares. Senec. OEdip. 14.
Reſiſtere ſceleri. Ovid. 10. Met. 322.
Solvere breves pœnas magnis ſceleribus. Sen. OEdip. 12.
Suſcipere ſcelus aliquod. Cic. 11. Philip. 2.
Suſpectare ſcelus alicujus. Tacit. 1. Annal. 5.
Tegendis ſceleribus obſcurum. Tacit. 6. Ann. 24.
Velandum ſcelere ſcelus. Senec. Hippol. 5.
Ulciſci ſcelera. Senec. Thyeſt. 3.
Volutari in ſcelere. Cic. 9. Fam. 3.
Scelus & Flagitium, differunt. Flagitium, peccatum eſt ab aliqua animi mollitie, aut ignavia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & cæde, vel cum impietate conjunctum eſt. Itaque Libidines flagitioſas dicimus, & Flagitioſam vitam. Cic. 9. Att. 12. Spes me ſuſtentabat fore, ut aliquid conveniret potius, quam aut hic tantum ſceleris, aut ille tantum flagitii admitteret. Sceleratum Cæſarem, flagitioſum Pompejum eſſe ſignificat.
Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2. 3. Scelus quem hic laudat? Ubi Donatus, Non eſt hic ſolœciſmus, ad ſenſum enim, non ad verba reſpexit. Ibid. 3. 5. 1.
Ubi illic ſcelus eſt, qui me perdidit? Donatus; quia Scelus, Sceleſtus intelligitur, Qui ſubjunxit, non Quod.

SCELESTUS, a, um. Adj. [ἀνόσιος, ἀθέμιτος] Qui ſcelus committit. Plaut. Milit. 3. 1. 139.
Et minus audacter ſceleſta facerent facta, &c. Et paulo ante, Qui improbi eſſent & ſceleſti, iis adimerent animam cito.
Quo, quo ſceleſti ruitis? Hor. Epod. 7. 1.
Civis ſceleſtus. Cic. in Salluſt. 6.
Cœna ſceleſta. Plaut. Rud. 2. 6. 24.
Facinus ſceleſtum ac neſarium. Cic. pro Roſc. Amer. 37.
Manus ſceleſtas evitare. Senec. Agam. 11.
Pectus ſceleſtum. Senec. OEdip. 12.
Res ſceleſta, atrox, nefaria. Cic. pro Roſc. Amer. 62.
Servitus ſceleſta, lenonis ædium. Plaut. Curcul. 1. 1. 40.
Sceleſtus, Infelix. Plaut. Moſtel. 3. 1. 1.
Sceleſtiorem ego annum argento fœnori
Nunquam ullum vidi, quam hic mihi annus obtigit.
Plebs ſceleſta, Miſera. Hor. 2. Carm. 4. 17.
Compar. Liv. 5. 27. Sceleſtior ſermo.
Superl. Plaut. Amph. 2. 1. 2. Sceleſtiſſimum te arbitror.

SCELESTE, Adv. [ἀνοσίως] Cic. 6. Att. 1. Illud de geſtu hiſtrionis tu ſceleſte ſuſpicaris, ego ἀφελῶς ſcripſi.
Sceleſte atque impie. Liv. 24. 25. pr.

SCELERŌSUS, a, um. Adj. [κακόεργος] proprie dicitur, ut vult Donatus, Auctor ſcelerum multorum. Ter. Eunuch. 4. 3. 1.
Ubi ego illum ſceleroſum, miſera, atque impium inveniam? conf. Lucil. & Afran. apud Non. 2. 809.
Facta ſceleroſa atque impia. Lucret. lib. 1. 84.

SCELĔRO, ōnis. m. Cic. 9. Att. 18. In qua erat Eros ſceleto. Sed varia eſt Lectio. Lambinus legit, Eros celeris; alii, Eros celeri; alii, Oratio celeris; alii, Area ſcelerum; alii ἄλως ſcelerum, & MS. Pal. Æro ſcelerum. Gronovius autem l. ἀχρώνη leti. V. Verburg. in loc. Barth. Adverſ. 11. 17. Petron. cap. 50. Annibal, homo vafer, & magnus ſcelero. Al. Scelio, vel Stellio. V. Reineſ. in Petron. p. 74. & reliquos interpp.

SCELĔRO, [μιαίνω] āre. Polluere ſcelere. Virg. 3. Æn. 42.
Parce pias ſcelerare manus. Ubi Scelero verbum non dici, ait Serv.
Dextram ſanguine ſcelerare. Stat. 9. Theb. 666.
Sanguine vivo fauces ſcelerare. Stat. 8. Theb. 761.
Animum ſcelerare. Sil. lib. 16. 122.
Penates ſcelerare. Catul. in Argon. 65. 404.
Impia non verita eſt divos ſcelerare penates.

SCELERĀTUS, a, um. [ἀνόσιος, μυσαρός Gl. L. G.] Adj. ex Partic. dicitur auctore Donato in 4. Eun. 3. pr. In quo ſcelus ſit conſtitutum, vel commiſſum. Significat proprie Scelere pollutum. Cic. 9. Att. 15. Ego autem illum male ſanum ſemper putavi, nunc etiam impurum & ſceleratum puto. Ovid. 3. Met. 5. — facto pius & ſceleratus eodem.
Amor habendi ſceleratus. Ovid. 1. Met. 131.
Arma ſcelerata devovere. Ovid. 5. Met. 102.
Audacia ſcelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
Gens ſcelerata. Virg. 9. Æn. 137.
Haſta ſcelerata, Sub qua bona proſcriptorum civium venduntur. Cic. 2. Off. 29. Idem ſexto & triceſimo anno poſt a ſceleratiore haſta non receſſit. conf. 7. Att. 2.
Ignes ſcelerati. Ovid. 6. Faſt. 59.
Mens ſtulta, non ſcelerata nobis fuit. Ovid. 1. Triſt. 2. 100.
Miles ſceleratus. Lucan. lib. 3. 130.
Prælia ſcelerata. Lucan. lib. 2. 251.
Puellæ ſceleratæ facta. Ovid. Rem. Amor. 299.
Sanguis ſceleratus. Ovid. 5. Faſt. 575.
Terra ſcelerata. Virg. 3. Æn. 60.
Telum ſceleratius. Sen. de Ira, 3. 14.
Vox inhumana & ſcelerata. Cic. 3. de Fin. 64.
Campus ſceleratus, Romæ appellatus eſt, proxime portam Collinam, in quo virgines Veſtales, quæ inceſtum fecerant, defodiebantur. Et, Sceleratus vicus Romæ, in quo, quum Tarquinius Superbus interficiendum curaſſet Servium regem, ſocerum ſuum, corpus ejus jacens filia carpento ſupervecta eſt, properans in poſſeſſionem domus paternæ. Hæc omnia ſcelerata dicta ſunt, h.e. Polluta ſcelere. V. Feſt. & Liv. 1. 48. & 8. 15.
Porta ſcelerata, quæ & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam ſex & trecenti Fabii, cum clientium millibus quinque, egreſſi adverſus Hetruſcos, ad amnem Cremeram omnes ſunt interfecti. Feſtus. V. & Serv. ad Virg. 8. Æn. 337.
Sedes ſcelerata, Impiorum apud inferos proprie dicta. Tibull. 1. 3. 67.
Vicus ſceleratus. Liv. 1. 48. V. paulo ante Campus ſceleratus.
Compar. Alio ſceleratior. Ovid. 11. Met. 781. Plura ſupra exempla.
Superl. Homini poſt homines natos ſceleratiſſimo. Cic. pro Domo 23. conf. Quintil. Declam. 10. & 372. Salluſt. Jugurth. cap. 102.
Sceleratus, ad inanimata etiam aliter transfertur. Virg. 2. Georg. 256.
— at ſceleratum exquirere frigus,
Difficile eſt. h.e. Nocens, omnia exurens. Servius. Plaut. Pſeud. 3. 2. 28.
Teritur ſinapis ſcelerata cum illis: qui triverunt,
Priusquam triverunt, oculi ut exſtillent facit.
In Inſcriptionibus ſceleratos ſe vocant li, qui parentibus aut filiis monumenta ponunt; quaſi Infelices. Fabrett. p. 237. FILIIS SVIS INFELICISSIMIS FECIT MATER SCELERATA. [q.d. Impia, quod ſupervixit.

SCELERĀTE, Adv. [μιαρῶς] Cic. 1. Q. frat. 1. Quare peccavi, ſcelerateque feci.
In aliquos loqui ſcelerate. Cic. Anteq. iret in exſil. 15.
Bellum ſcelerate ſuſceptum. Cic. 1. in Catil. 26.
Superl. Cic. pro Sext. 133. Omnes eſt inſidias ſceleratiſſime machinatus.

SCĒNA, vel SCÆNA, æ. f. [σκηνὴ μίμων, θυμέλη Gl. G. L.] Inumbratio, ἀπὸ τῆς σκιᾶς. Apud antiquos enim theatralis ſcena parietem non habuit: ſed de frondibus umbracula quærebant, ut docet Servius. Inumbrationis igitur cauſa reperta fuit ſcena, ubi prius carmina incondita decantabantur. Quare & a nonnullis Tabernaculum ac Papilio traductum fuit: poſtea tabulata cœperunt componere in modum parietis. Sed quum in orbem deducta fuit ſcena, redactum eſt nomen ad eam partem theatri, quæ ab uno ejus cornu ad aliud ducebatur. Conſtat autem ſcenam theatri frontem, binis pluribusve contignationibus conſtructam, in quibus hiſtriones recitabant, mimique, & ceteri ludii, varios ludos ac geſticulationes edebant. In ſcena autem, quum hemicycli formam haberet, gradus ſediliaque fuere: de quibus primarii magiſtratus, honorarioresque ſpectarent: eorumque ſedilium pars intima Orcheſtra eſt dicta.
Placidus Grammaticus ſcribit eſſe cameram hinc inde compoſitam, quæ in umbræ locum in theatro erat, in quo ludi actitabantur. Item Scenam dici arborum in ſe cubantium, quaſi concameratam denſationem, ut ſubter poſitos tegere poſſit. Item ſcenam vocari compoſitionem alicujus carminis, quæ digna ſit agi in theatro, exclamationibus tragicis.
Scena ſic definitur a Labeone, apud Ulpianum, De his qui notantur infamia. l. 2. Quod ait Prætor. §. 5. Ait Præt. Quæ ludorum faciendorum cauſa quolibet loco, ubi quis conſiſtat, moveaturque, ſpectaculum ſui præbiturus, poſita ſit in publico, privatoque, vel in vico: quo tamen loco paſſim homines ſpectaculi cauſa admittantur. Hactenus Labeo.
Scena autem verſatilis erat, aut ductilis. Verſatilis, quæ ſubito tota quibuſ-

quibusdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorem picturæ speciem denudabat. Virg. 1. Georg. 24.

Vel scena ut versis discedat frontibus. Idem 1. Æn. 433.

— immanesque columnas
Rupibus excidunt, scenis decora alta futuris. [Pro Theatro.

Scæna cum diphthongo scribit perpetuo Varro, etsi fatetur ex Græco σκηνὴ ductum esse vocabulum. Rationem autem hanc affert, quod in pluribus verbis A ante E alii ponant, alii non ponant. V. ipsum de L. L. 6. 5. conf. Cellar. Orthogr.

Scenæ spectacula amantur. Ovid. 3. de Arte Am. 351.

Scena sine arte. Ovid. 1. de Arte Am. 106.

Struere scenam. Tacit. 1. Ann.

Sceleribus scena referta. Cic. 3. de Nat. Deor. 69. Nec solum scena referta est iis sceleribus, sed multo vita communis pæne majoribus.

Idque tum in vita, tum in scena intelligi potest ex iis fratribus, qui in Adelphis sunt. Cic. de Senect. 65.

Orestes agitatus scenis. Virg. 4. Æn. 471. Ἐκπεφαγῳδημένος.

Agere gestum in scena. Cic. 2. de Orat. 233.

Stare in scena. Hor. 2. Epist. 1. 205.

In scenam producere, & Reducere in scenam. Plin. lib. 7. cap. 48.

Dignus qui spectetur in scena. Cic pro Quint. 78. Etenim cum artifex ejusmodi sit, ut solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur, tum ubi ejusmodi est, ut solus dignus videatur, qui eo non accedat.

In scena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum est. Cic. de Amicit. 97.

Scena totius rei hæc est, pro eo quod est, Hæc est totius rei actio, metaphora e fabularum actione. Cic. 8. Fam. 11. Scena rei totius hæc, Pompejus, tanquam Cæsarem, &c. Scenæ, Partes actuum in fabulis. Scena totius rei hæc est. i. e. Actio.

Discutiendæ tamen oratione hujusmodi scenæ. Quintilianus lib. 6. cap. 1.

Servire scenæ, M. Tullius dixit, pro eo quod est Servire tempori, & rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histrionibus fabularum metaphora, qui non suopte ingenio agunt, sed hoc unum spectant, ut quovis modo populi oculis placeant; alioqui explodendi exsibilandique. Sic enim scribit ad Brut. 9. Tibi nunc populo, & scenæ, ut dicitur, serviendum est. Erasmus.

Ne quid scenæ deesset; i. e. Apparatui ad fallendum composito. Petron. cap. 117. conf. MIMUS.

Scena minore, pro Minore apparatu & ostentatione, usus est Suetonius Calig. cap. 15.

In scena esse dicitur, Qui oculos hominum ad se convertit. Ovid. 1. Trist. 8. 48.

Scena manet dotes grandis, amice, tuas.

Scena, Inumbratio montis, silvæ, aut alius rei similis. Virg. 1. Æn. 168.

— tum silvis scena coruscis
Desuper horrentique atrum nemus imminet umbra.

Scena ab aliis, a quibusdam Sacena, appellatur Dolabra pontificia apud Festum. Et ibid. Livius, Corruit quasi ictus scena. V. loc. & not. [An Secina a Secando?

SCENĀLIS, e. Adj. [σκηνάλιος] ut, Species scenalis. Lucret. lib. 4. 77.

Namque ibi confessum caveai subter, & omnem
Scenalem speciem patrum, matrumque, deorumque,
Inficiunt. h. e. Colorant omnem ornatum & cultum scenæ.

SCENARIUS, a, um. Adj. Idem. Ammian. 28. 4. Artifices scenarii per sibilos exploduntur.

SCENATĪCUS, a, um. Adj. Idem. Comici nitidi, scenatici. Varr. apud Non. 2. 822.

SCENATĪLIS, e. Adj. Idem. Varro apud Non. 2. 822.

Sed, ô Petrulle, ne meum taxis librum,
Si te pigeat hic modi scenatilis. Mercer. Pepigat hic modo.

SCENĪCUS, a, um. Adj. Idem. [σκηνικὸς, θυμελικὸς Cl. G. L.] Quod ad scenam pertinet, vel in scena agit.

Nihil scenicum apud Græcos pudori est. Liv. 24. 24.

Actores scenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Adulteria scenica. Ovid. 2. Trist. 514.

Artifices scenici. Cic pro Arch. 10. Quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic, summa ingenii prædito gloria, noluisset.

Decor scenicus. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Dicacitas scenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Ostentatio scenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Plebs scenica. Stat. 1. Silv. 6. 73.

Venustas scenica. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res præter hunc tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, sorenses scenica prope venustate tractavit?

CENICUS, i. m. absolute, pro Actore in scena, vel Histrione. Cic. pro Planc. 30. Quod dicitur Atinæ factum a juvene, vetere quodam in scenicos jure, maximeque oppidano. Idem 1. Off. 114. Suum igitur quisque noscat ingenium, acremque se & bonorum & vitiorum suorum judicem præbeat, ne scenici plus quam nos videantur habere prudentiæ. conf. Suet. Neron. cap. 21. Tacit. 15. Ann. 59.

CENICE, Adv. [σκηνικῶς] ut, Facere aliquid scenice. Quintil. lib. 6. cap. 1.

CENOFACTŌRIUS, a, um. Adj. [σκηνοποιητικὸς] ut, Ars scenofactoria, Qua fiunt umbracula & tabernacula, quacunque re fiant, ut aulæis vel pellibus. Legitur in vulg. Act. Apost. 18. 3. de Paulo, & Aquila, Erant autem scenofactoriæ artis. In Græco est σκηνοποιοί.

CENOPEGIA, orum. n. pl. [σκηνοπήγια] Festa tabernaculorum, in quibus Judæi faciebant tabernacula ad similitudinem tabernaculorum, in quibus habitaverant, quum, ex Ægypto profugi, peregrinarentur in eremo. Ab σκηνος, & πήγνυμι. Vulg. Int. Joh. 7. 2. V. Levit. 23. 34.

Aliter in Gloss Græc. Lat. Σκηνοπήγια φραπωτκὰ, Tentoria.

CENEOS, Indeclinatum nomen loci cujusdam in Asiæ limitibus, non procul ab insula Sadano, quæ est maris Troglodytici, apud Plinium lib. 6. cap. 29.

CĒNÆ, ārum. pl. f. [Σηνιαὶ] Urbs Persica nobilis. Steph. ex Strab. lib. 16. Hinc, ut idem vult,

CENĪTÆ, [Σκηνῖται] Populi.

Sed alii sunt Arabiæ Felicis, auctore Plinio lib. 6. cap. 28. vagi, & a tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur ubi libuit. De his & Solinus cap. 46. his verbis, Scenitæ carnibus suillis abstinent. Sane hoc animalis genus, si invectum illo fuerit, moritur illico. Hos Scenitas deinde Saracenos appellatos, indicat Ammianus lib. 22. cap. 15. & lib. 23. cap. 6. Scribitur & Schenitæ.

SCENOGRAPHIA, æ. f. [σκηνογραφία] dicitur quasi Scenæ imaginaria excitatio, vel potius, ex definitione Vitruvii 1. 2. est Frontis & laterum abscedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum responsus. Quomodo differat ab Orthographia & Ichnographia plenius docet Salmas. Exercitat. Plin. p. 577.

SCENSA, æ, f. Scensas antiqui dicebant, quam nunc cenas, quæ autem nunc Prandia pro Cenis habebant, & pro Cenis Vespernas appellabant. Festus. Sed locus contaminatus videtur, ut & Pauli ibidem subjectus.

SCEPTĪCA, æ. f. [σκεπτικὴ] Philosophorum secta, sic dicta ἀπὸ τοῦ σκέπτεσθαι, i. e. Cogito, consulto, quod semper quærat, & nunquam inveniat, inquit Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita f. 70. Idem paulo post f. 74. Sceptici sectarum omnium dogmata evertere perstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, ceterorum tantum enuntianda dogmata atque enarranda proponentes, nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap. 5. Quod Pyrrhonios philosophos vocamus, ii Græco cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id ferme significat, quasi Quæsitores & consideratores. Vide ibidem multo plura, ubi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philosophos intersit. Utrique enim nihil affirmant, nihilque comprehendi posse putant. Sed ex omnibus rebus perinde visa fieri dicunt, quas Phantasias appellant, non ut ipsarum natura est, sed ut effectio animi corporisve est eorum, ad quos ea visa perveniunt. Tandem respondet, in hoc potissimum differre inter sese, quod Academici quidem ipsum illud, Nihil posse comprehendi, quasi comprehendunt: & Nihil posse decerni, quasi decernunt: Pyrrhonii Ne id quidem ullo pacto videri verum dicunt, quod nihil esse verum videtur. V. Sext. Empiric. l. 1. & Suid. in Πύῤῥων.

SCEPTICUS, a, um. Adj. [σκεπτικὸς] V. dict. super. In Gloss. Græc. Lat. redditur, Consultus, Meditativus. Philosophi Sceptici dicuntur Græcis & οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, & ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, aliisque nominibus.

SCEPTRUM, i. n. [σκῆπτρον] Virga, qua reges pro majestatis insigni utuntur. Proprie autem Sceptrum Jovis erat, ab eo ad reges & principes & magistratus translatum. Hinc ad fœdera facienda semper adhiberi sceptrum consuevit, quando veteres in hoc Jovis simulacrum adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquando præsertim quando fœdera cum remotissimis fiebant, inventum est ut sceptrum, quasi imaginem Jovis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sext. 57. Sedens cum purpura & sceptro & insignibus illis regiis. De rege Ptolemæo.

Gravitas sceptri. Ovid. 2. Met. 847.

Eburno sceptro innixus. Ovid. 1. Met. 178.

Exitiale sceptrum tyrannis, Stat. 1. Theb. 34.

Gemmantia sceptra. Ovid. 3. Met. 264.

Regale sceptrum. Ovid. 3. Amor. 1. 13.

Sublime sceptrum Jovis. Claud. 2. Conf. Stilich. 210.

Superba sceptra. Lucret. lib. 5. 1136.

Sceptrum figurate usurpatur pro ipso Imperio. ut,

Accipere sceptra alicunde. Virg. 7. Æn. 173.

Capit sceptra loci, rerumque moderamen. Ovid. 6. Met. 677.

Potiri sceptris. Virg. 9. Æn. 267.

Potiri perenni sceptro & regem esse. Ovid. 15. Met. 585.

Reponere aliquem in sceptra, Regno restituere. Virg. 1. Æn. 257.

Tenere sceptra. Virg. 1. Æn. 61.

Transferre sceptrum alio. Stat. 11. Theb. 649.

SCEPTRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκηπτροφόρος] ut, Manus sceptriferæ. Ovid. 6. Fast. 480. Sil. 17. 143.

Sceptriferas arcta palmas vinxere catena.

SCEPTRĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Sil. 16. 244.

Sceptrigero cum rege pari sub honore residunt.

SCEPTŪCHUS, i, m. [σκηπτοῦχος] Latine Sceptrum tenens. Tacit. 6. Ann. 33. Contra Pharasmanes adjungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum sceptuchi, utrinque donis acceptis, more gentico, diversa induere. Al. Sceptruchi. [Sed altero Homerus reges denotare solet. V. Iliad. α. 278.

SCERIA, V. SCHERIA.

S C H

SCHASTERIA, æ. f. [χαστηρία] Pars quædam navis, ubi interquiescente remigatione reponebantur remi. Plaut. Asin. 3. 1. 16.

Quin pol si, repositi remum, sola ego in schasteria. Sic legit Turnebus Adverf. 4. 13. sed perperam; nam codices omnes castigatiores exhibent Casteria.

SCHĒDA, æ. f. [χίδη, χίδος] Tabella sive pagella philyracea hoc est tiliacea, qua pro chartis priscos uti solitos Eustathius & Ælianus asseverant. Hodieque Græcorum vulgus Schedas vocat Tabulas eas, quibus supputatores numeris scribendis utuntur, ut mox litu spongiæ leviter aboleri possint.

Scheda, Folium chartæ, sive papyri, nondum compactæ & ligatæ, quod & Philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin. lib. 13. cap. 125. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedæ revulsione. Cic. 1. Att. 17. Nunc, si amas me, si te a me amari scis, enitere per amicos, clientes, hospites, libertos denique ac servos tuos, ut scheda ne qua depereat. Nam & Græcis his libris, quos suspicor, & Latinis, quos scio illum reliquisse, mihi vehementer opus est. Vetus codex legit Schida.

Schedæ, pro Libris monumentisque litterarum. Martial. lib. 4. 91.

Nec summa potes in scheda teneri.

Excutere omnes schedas. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Isidor. 6. 14.

SCHEDŬLA, æ. f. dimin. [χιδάριον] Cic. 15. Fam. 16. Hæc te tertia jam epistola ante oppressit, quam tu schedulam, aut litteram. Vetustum exemplar legit Schedam. V. Suid. in Χιδάριον.

SCHEDIA, æ. f. [χιδία] Ratis est Latine, ut in Gloss. utroque expressum, id est, navigium temere factum, & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent, auctore Festo & Suid. Ulpian. in l. 1. D. de exercit. act. Navem accipere debemus, sive marinam, sive in aliquo stagno naviget, sive schedia sit. Sic enim legunt Budæus & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent. Sunt tamen qui legant Synedria.

Schedia, ponitur aliquando pro Ponte, seu Loco fluminis quoquo modo juncto

juncto, auctore Suida. Herodotus certe Pontem, quo Darius Bosphorum junxit, Schediam vocat. Pons tumultuarius.

Schĕdion, i. n. [σχέδιον] dicitur a Græcis Extemporaneum, id est, quicquid inelaboratum, quicquid temere factum est, nec satis confectum. Budæus. Gloss. Græc. Lat. Σχέδιον, Ex tempore dictum. Suid. Σχέδιον, ἐκ τοῦ ἐπίμπρ. Unde

Schedia, orum. n. pl. [σχεδιάσματα] Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quæ nostri Silvas appellant. Et Græci σχεδιάζειν usurpant pro eo quod est Ex tempore dicere. Gloss. Græc. Lat. Σχεδιάζω, παρὰ χεῖμα λέγω, Ex tempore dico. Schedia, inquit Festus, usus quoque poëmata dicit & versus, non satis perfecti qui essent. Sic Ausonius Libellum Epigrammatum, gratia puellæ conscriptorum, vocat Schedium,

Bissula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. V. Sidon. 9. 16.

Schĕdicus, a, um. [σχέδιος] Extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce usus est Apulejus in Florid. In ipso (inquit) schedico & incondito experimini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Sed Elmenh. p. 364. exhibet, Etiam in isto, ut ait Lucilius, scedio. pro Schedio.

Schĕdius, [Σχέδιος] Phocensium princeps fuit, cui & honorificum sepulcrum ædificarunt in Daphno antiqua sua urbe, ac diruta. Huic sepulcro nomen est Schedieum, Σχεδιεῖον. Strabo lib. 9.

Schēma, ătis. n. [σχῆμα] Forma Latine dicitur, figura, sive cultus, ornatusve. Gloss. Græc. Lat. Σχῆμα, Figura, cultus, habitus. Lat. Gr. Figuræ, Σχήματα.

Geometrica schemata. Vitruv. in præfat. lib. 6.

Schema, Rhetoribus, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1. proprie dicitur, Quod est a simplici ac in promptu posito dicendi modo poëtice vel oratorie mutatum. Cic. de Clar. Orat. 275. Erant autem & verborum & sententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus, tanquam insignibus in ornatu, distinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, sententiarumque, quæ appellantur σχήματα. Cic. in Topic. 34.

Non injucunda schemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognationum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergôn cap. 30. Sicque apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum esse admonet.

Schema, Figura, Scomma ambiguo sensu jactum, ut

Dubium schema. Martial. lib. 3. 68.

Schemate non dubio, sed aperte nominat illam,

Quam recipit sexto mense superba Venus. Illam, Mentulam. Sexto mense, Augusto, quo matronæ Romæ eam in fanum Veneris extra Collinam portam ritu solenni ferebant. V. figura.

Schema, æ. f. Idem pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. prol. 117.

Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini,

Quod ego huc processi sic cum servili schema. In antiquioribus codicibus Scema absque aspiratione scriptum visitur.

Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiber. cap. 43. Ne cui in opera edenda exemplar impetratæ schemæ deesset. Quibus verbis significatur Forma ea concubitus & complexus, quam a portentosis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui hiantibus & avidissimis oculis talem impuritatem spectabat. Ex Turneb. Al. codd. Imperatæ, vel Impuratæ, vel Perpetratæ. [Quid si Impatratæ scripsit Tranquillus, i. e. Nondum patratæ? Sed omnino placet Imperatæ cum Casaub. Ex saltatorum vario flexu ac statu arcessitum vocabulum videtur. V. Polluc. lib. 4. segm. 105. & Suid. in Ἀσυνάκαστα.

Schema, pro Schemate sermonis obliqui. Petron. cap. 44. Nec schemas loquebatur.

Schematismus, i. m. [σχηματισμὸς] Figuratio, a Σχηματίζω, Figuro. Quintil. 1. 8. Vitia in carmine metaplasmos, & schematismos & schemata vocamus. [Hic sunt Grammaticæ figuræ.

Schenitæ, V. scenitæ.

Schēria, æ. f. [Σχερία] Insula est ex adverso Thesprotiæ, a Buthroto xii m. pass. distans, quæ aliis nominibus Phæacia & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Plin. lib. 4. cap. 12.

Schēsis, [σχέσις] vox Græca est, Habitum, vel Habitudinem significans, ut est in Gloss. Græc. Lat. Accipitur autem apud Rhetores pro Figura non absimili anthypophoræ, qua adversariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schidia, orum. n. pl. [σχίδια] a σχίζω, Findo, sunt Fragmenta quæ fabri materiarii ex ligno dejiciunt. Ex Cæl. lib. 14. cap. 13. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Intervallaque, quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto obstruunt.

Schinalus, Piscis vulgo, notiore nomine Sphondylus. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 2.

Schinis, [Σχίνις] Pausanias in Corinthiacis, in Isthmi initio locus est, ubi Schinis latro apprehensas piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aerem efferri: quocirca quum utraque arbor alligatum ad se traheret, vinculique nodus in neutram laxaretur partem, sed utrinque pariter convelleret, eveniebat ut, qui alligatus esset, laceraretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniavit, viamque, quæ ex Trœzene Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit. In edit. Wech. p. 44. Sinis, Σίνις. V. scinis.

Schīnos, [σχῖνος] Arbor est eadem cum Lentisco, mastichen exsudans, ex cujus ligno cuspides fiunt, purgandis dentibus accommodæ, unde χιονῆρες a Græcis dicti sunt Homines delicatiores, qui ut dentibus candorem concilient, perpetuo lentiscum arrodunt. Ex Cœlio. V. lentiscus.

Schinossa, æ. f. [Σχίνουσα] Insula est Asiatici maris, auctore Plin. lib. 4. cap. 12.

Schisma, ătis. n. [σχίσμα] in Gloss. Græco Latino Scissura, Scissus, a verbo Græco σχίζω, quod est Scindo, Findo. Hinc Divisionem in Religione Schisma dicimus, cum varii varia de ejus partibus sentiunt, integris manentibus principiis. Hinc &

Schismăticus, a, um. Adj [σχισματικὸς] Schismatici, dicti sunt Qui in Ecclesia diversum ab Orthodoxis sentiunt & statuunt, salvis principiis, Tertull. adv. Marc.

Schismaticum accurate definit Augustinus, & ab Hæretico distinguit. V. libr. de Fide & Symb. cap. 10.

Schistos, [σχιστὸς] Fissilis, Scissilis; vel Fissus, Scissus, ut Σχιστὸν γάλα, Serum lactis. Plin. lib. 28. cap. 9. Medici speciem unam addidere lactis generibus, quod schiston appellavere.

Schista ova. Plin. lib. 29. cap. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schista quum triduo incubata tolluntur.

Schistus, sive Schistos, i. m. [σχιστὸς] etiam Lapis est, crocei coloris, in tenuissimas bracteas fissilis, unde & nomen habet λαπὶς ἐξ σχίζεσθαι, idque κατ' ἐξοχήν. Multi enim præterea sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam Hispaniæ locis circa Iberum fluvium, morsus omnino expers: unde & ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodie Seplasiarii ejus loco utuntur Creta alba.

Schœneus, [Σχοινεὺς] qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalantæ pater. Hinc

Schœnēius, a, um. Adj. [Σχοινήϊος] ut, Virgo Schœneia, Atalanta. Ovid. 2. Trist. 399. &

Schœnēis, ĭdis. patronym. f. [Σχοινηὶς] Ovid. 16. Epist. 263.

Ut tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

Schœnĭcŏlæ, vel Schœnicŭlæ, ārum. f. pl. Meretrices, propter usum unguenti schœni sic appellatæ. Festus. Varro de L. L. 6. 3. Diobolares, schœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ schœno unguentario (sic enim in Varrone legendum existimo) nonnullam odoris gratiam arcesserent, quas & schœno delibutas ipsemet Plautus dixit Pœn. 1. 2. 55. Turneb. V. seq. dict.

Schœnus, i. m. [σχοῖνος] Latine dicitur Funis & Juncus. Gloss. Lat. Gr. Juncus, Σχοῖνος, Græc. Lat. Σχοῖνος, Funis. Plaut. Rud. 2. 1. 5.

Hi schœni enim, atque hæ arundines sunt nobis, quæstu & cultu. Al. Hisce hami, atque &c. Cato de R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum. Columel. lib. 12. cap. 20. Est Unguenti genus sordidissimi ex σχοίνῳ seu junco odorato confecti. Turneb. Adverf. 23. 18.

Schœno delibutæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 55.

Miseras, schœno delibutas, servolicolas, sordidas. Meursius tamen explodit hanc sententiam, & Scænum pro Cæno dixisse antiquo sermone Plautum putat. [Certe si quod fuit Schœninum unguentum ex junco odorato, id non potuit vilius esse, quum juncus iste inter pretiosa exotica numeratus sit.

Schœnus, Mensura est Ægyptiaca, sexaginta stadia capiens, auctore Herodoto: licet Plin. lib. 5. & 12. quadraginta stadia dicat, id est quinque millia: nisi sit error notarum. Budæus. Porro loci Pliniani sunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

Schœnus, untis. f. [Σχοῖνος] Urbs Græciæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus, Portus in Græcia, in ora Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus sinus maris Carpathii. Plin. lib. 5. cap. 28.

Schœnus, untis. f. [Σχοῖνος] Flumen Athenis proximum (ut ait Strabo) a juncis dictum, proindeque juncarios in Hispania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis fit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant. V. Steph.

Schœnus, i. m. [Σχοῖνος] Fluvius est Bœotiæ per ejusdem nominis oppidum labens quinquaginta stadiis a Thebis. Strabo lib. 9. Puto eundem esse, cum eo quem Schœnuntem Plin. lib. 4. cap. 7. appellat.

Schœnisma, ătis. n. [σχοίνισμα] &

Schœnismos, [σχοινισμὸς] Mensura quædam terræ est, & torturæ genus, quod fit per funes.

Schœnŏbātes, æ. m. [σχοινοβάτης] Qui per funes ludendo graditur, a σχοῖνος funis, & βαίνω ascendo. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοβάτης, Funambulus. Juven. 3. Sat. 77.

Augur, schœnobates, medicus, magus, omnia novit.

Schœnobatĭcus, a, um. Adj. [σχοινοβατικὸς] Quod ad schœnobatem pertinet. Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis schœnobaticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei. Ubi interpres, Schœnobaticam facere artem, id est, qui scirem eum propter paupertatem factum schœnobatem, id est funambulum. Vetus autem codex habet Embæneticam. V. suo loco.

Schœnoplocos, [σχοινοπλόκος] Qui funes torquet, quem Latini Restionem appellant. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοπλόκος, Resticularis, Restio.

Schŏla, æ. f [σχολὴ] Litterarum ludum significat, a verbo Græco σχολάζω, inquit Paulus, quod est Vaco: quia ceteris rebus omissis, vacare liberalibus studiis pueri debent. Auson. Eidyll. 4. 16.

— Grajo schola nomine dicta est,

Justa laboriferis tribuantur ut otia Musis. Et huc pertinet illud Virg. 4. Georg. 564.

— studiis florentem ignobilis otî. Ideo & Ludus vocatur, quia studia sunt animi liberalis ludus.

De Scholæ & Ludi vocabulis ita Festus: Scholæ dictæ sunt, non ab otio ac vacatione omni, sed quod ceteris rebus omissis vacare liberalibus studiis pueri debent: ut etiam Ludi appellantur, in quibus minime luditur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri fungi suo munere.

At Schola, in significatione maxime usitata, est Locus, in quo ars aliqua publice docetur. Plin. 7. Epist. 24. extr. Lætor etiam, quod domus aliquando C. Cassii hujus, qui Cassianæ scholæ princeps & parens fuit, serviet domino non minori. Hic est Schola Jurisconsultorum.

Philosophorum scholæ. Quintil. in procem. lib. 1. Cic. in Orat. 95. E philosophorum scholis tales fere evadunt.

Epicuri schola. Cic. 2. de Fin. 67. Nunquam audivi, in Epicuri schola Lycurgum, &c. nominari.

Cœtus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Consuetudo scholarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exercitationes scholarum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Frequentia scholarum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Magnæ scholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Audire hominem de schola. Cic. 2. de Orat. 8.

Definire in schola. Cic. 5. de Finib. 89. Nec ego solus, sed tu etiam Chrysippe, in foro, domi, in scholis definis.

Eligere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Explicare scholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cic. 2. de Finib. 1.

Fugere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Institutæ severe scholæ. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Homo politus e schola. Cic. in Pison. 59.

Vitare scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Erat & in balneis Schola, apud Vitruvium lib. 5. cap. 10. Pars labri sive alvei, a præstolando, ut Hermolaus arbitratur dicta: ut occupato ab his, qui priores venissent, labro, in schola ceteri circumspectantes recte stare possent. Aliis magis placet, Scholam apud Vitruvium esse Porticum in circuitu labri, sive solii aut alvei, id est fossæ lapideæ, balneorum.

Erat & in porticibus, auctore Plinio lib. 35. cap. 18. Et Hesionam nobilem pinxit, & Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerva, qui sunt in schola, in Octaviæ porticibus. conf. 36. 5.

Scholæ, pro Disputationibus & controversiis atque dissertationibus, quæ in scholis inter doctorem & discipulos otiose agitari solent, apud Cic. 1. Tusc. 8. Ponere jubebam de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas (ut Græci appellant) in totidem libros contuli. Ibid. lib. 3. 81. Separatim autem certæ scholæ sunt, de exsilio, de interitu patriæ, &c. Hæc Græci in singulas scholas, & in singulos libros dispertiunt.

Explicare scholam aliquam. Cic. 2. de Finib. pr.

Regestæ scholæ in commentarios. Quintil. lib. 3. cap. 6. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. De Ciceronis rhetoricis. Alii sic legunt, Sunt enim velut res regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola.

Vertere se ad alteram scholam. Cic. in Pison. 60. Vertes te ad alteram scholam, disseres de triumpho.

Pomeridianis scholis Aristoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Quintil. lib. 3. cap. 1. h. e. Disputationibus & prælectionibus pomeridianis.

Schola, non solum est eorum collegium, qui bonarum litterarum studia persequuntur: sed ut diximus militum: Scholas porro militum undecim fuisse Justinianus in l. ultima. C. de loc. & conduct. significat. In qua lege, non Opinionibus, uti hactenus lectum est, sed Optionibus est legendum. Et in l. 7. C. de aquæductib. ubi Calculis scriptum est quum esse debeat Scholis. Veget. de Re Mi. 2. 21. In orbem quendam per diversas cohortes & diversas scholas promoveantur. Scholæ illæ tametsi ex Vegetio colligi possunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Est igitur;

Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorum, Agentium in rebus, Domesticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis sacrarum largitionum, Gentilium. Ex l. 6. C. de advocat. diversor. judic. l. 9. de annon. civilib. in C. Theod. & in Notitia imperii Romani, & apud Marcellinum lib. 14. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. judic. l. j. de agentib. in reb. l. 12. C. l. j. C. de offic. magistr. offic. l. 12. C. de offic. sacror. scrin. l. j. C. de præposit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l. 3. C. ubi Senator. l. 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. fin autem. & §. illo proculdubio. C. de judic. l. 13. C. de palat. sacrar. larg. lib. 12. C. Marcellinus lib. 26. 2. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militiæ. Notavit Brissonius in eo libro, quem de Verborum, quæ ad jus pertinent, significatione edidit lib. 17.

Sunt aliæ vocis Scholæ significationes, quas V. apud Vales. ad Ammian. lib. 14. conf. LUDUS & Lex. Pitisc.

SCHOLĀRIS, is. c. novatum a novitiis Jurisperitis verbum, Eum significat, qui scholas cujuscunque ordinis assidue frequentat. Utitur Fridericus Imperator in sua. l. Habita. quæ subjicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui causa studiorum peregrinantur scholaribus, & maxime divinarum atque sacrarum legum professoribus, &c.

Scholares militantes sunt in sacro Palatio. Nam & Scholæ militum sunt, Vegetio, Severo Sulpicio in vita Martini c. 2. Alciatus in tit. De privilegiis scholar. lib. 12. C. V. dict. præc. & Cellar. Cur. sec. p. 319. seq.

SCHOLASTER, vel SCHOLIARCHUS, i. m. Is recte dicitur, qui in collegiis sacerdotum Scholasticus barbare vocatur. Erasm. in opusculo de Pronuntiatione. Spieg. [Quasi illa minus barbara sint.

SCHOLĬCUS, a, um. Adj. [σχολικός] Gell. lib. 4. cap. 1. pr. Ostentabat quispiam Grammaticæ rei doctior scholica quædam nugalia, de generibus & casibus vocabulorum differens. Nisi malis Scholica Substantivum n. esse.

SCHOLASTICUS, a, um. Adj. [σχολαστικός] Quod ad scholam pertinet. Unde, Scholastica disciplina; & Scholastici discipuli, Qui discendi causa scholas frequantant. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quædam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo rei seriem.

Controversiæ scholasticæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. 66. & 69.

Scholasticus, pro Declamatore, solum in fictis causis & otiosis versato, non in veris litibus. Plin. 2. Epist. 3. Scholasticus tantum est. Quo genere hominum nihil, aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus terimur, multum malitiæ, quamvis nolentes, addiscimus. Schola & auditorium & ficta causa res inermis, innoxia est, nec minus felix, senibus præsertim.

SCHOLASTICUS, i. m. est, Qui sese litteris dedit. Plin. Epist. ult. lib. 1. Scholasticis porro, ut hic est, sufficit abunde tantum soli &c. Sever. Sulp. Dial. 1. 5. Quia scholasticus es, non immerito te versu comici illius admonebo. i. e. Eruditus. [Atque ita Plin. supra, & fæpe Apulejus.

SCHŎLĬUM, i. n. [σχόλιον] Interpretatio brevior, breve scriptum. Cic. 16. Att. 7. Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere. (Hæc sunt Attici ipsa verba) Itane, mi Attice, defensione eget meum factum, præsertim apud te, qui id mirabiliter approbasti? ego vero istum ὁπλοστασιὸν συντέξομαι, sed ad eorum aliquem, quibus invitis & dissuadentibus profectus sum. Etsi. quid jam opus est σχολίῳ; si perseveraßem, opus fuisset. Eidem, lib. 3. 18. Hic autem jam languescit, & ait tibi illum jure iratum: sed utar tuo consilio. σχόλια enim tibi video placere. [Suid. Σχολεῖον, τὸ διδασκαλεῖον, σχόλιον δέ. Σχόλια, συμβολογήματα, ἢ ὑπομνήματα, καὶ ἑρμηνεῖαι.

S C I

SCIÆNA, æ. [σκίαινα] Piscis, ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibentur. Plin. lib. 9. cap. 16. [Gloss. Græc. Lat. Σκιὸς, ἰχθύς. Nulla adjecta interpretatione. Hujus vero femininum est Σκίαινα, ut a λύκος, λύκαινα. At Onomast. vet. Umbra, σκία. de Pisce item.

SCIAGRAPHIA, [σκιαγραφία] Prima illa & rudis picturæ delineatio, quæ & Ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamenta carbone, creta, vel rubrica ducuntur. Vitruv. 1. 2. V. ICHNOGRAPHIA. [Latine Adumbrationem sonat.

SCIAMACHIA, [σκιαμαχία] Umbratilis pugna: ut Gell. lib. 13. cap. 21. transtulit. ad quam Juvenalis alludens Sat. 7. 173. dixit,

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. Umbratilis autem pugna propterea dicebatur, quia hujusmodi pugnæ simulacra sub tecto fieri solita erant: non ut vera pugna, in sole & pulvere. V. paulo ante in SCHOLASTICUS.

Talem sciamachiam, seu pugnam umbratilem ex Ennio descripsit Virg. 5. Æn. 363.

Sciamachia, Pugna umbratilis, quæ in proverbium abiit de iis, quæ fieri nequeunt. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 6. Ex Suid. q. V.

SCIĂPŎDĒS, [Σκιάποδες] Populi sunt Troglodytis finitimi, ut ex Ctesiæ sententia tradit Plin. lib. 7. cap. 2. Qui & Monosceli a singulis cruribus sunt appellati, miræ pernicitatis ad saltum. Sciapodes inde dicti, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra pedum se protegant. Augustinus in lib. de Civitate Dei. V. Suid.

SCIĂTHĒRĪCON, i. n. [σκιαθηρικὸν] Horologium apud Plinium dicitur lib. 2. cap. 76. i. e. Umbræ indagatorium. Est autem Solarium, quo hodie utimur ad horas æquales æquinoctialesque colligendas: antiqui autem ad inæquales & temporales. Alii Sciotericon legunt apud Plinium.

SCIATHĒRAS, æ. m. sive SCIOTHERON, i. n. [σκιαθήρας ἢ σκιόθηρον] Instrumentum gnomonicum, quo umbras indagamus. Hoc Architecti in metandis urbibus utebantur, octoque cæli regiones exacte colligentes, ventorum vim, molestam urbibus, oppositis platearum angiportorumque angulis, frangebant aut amoliebantur: aurasque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Vitruv. 1. 6. A Græcis autem σκιαθήρας vocatur, quod θήρα indaginem significet. [Apud Suid. Σκιόθηρα, κιδωτοί.

SCIĂTHOS, i. f. [Σκίαθος] Insula est in mari Ægæo, teste Plin. lib. 4. cap. 12. & Herodoto in Polymnia. Valer. 2. Argon. 8.

Jam Sciathos subsedit aquis.

SCIATĬCA, æ. f. Lumbago, quæ vocatur & Morbus sciaticus. Vox corrupta est a medicis, pro Ischiacus, ab ἴσχιον coxendix. V. Voss. de L. L. 1. 1. & 2. & suo ordine h. v.

SCIBILIS, V. SCIO.

SCIBONES, Telorum genus antiquis, ut refert Gellius 10. 25.

SCIENS, SCIENTER, SCIENTIA, SCILICET, V. SCIO.

SCILLA, Saxum. V. SCYLLA.

SCILLA, æ. f. [σκίλλα Gl. L. G. & G. L.] sive ut Varro appellat, Squilla, Hippocrates vero etiam Scella per η; Herba & terra & mari crescens. Radix tamen sit, an bulbus, an cyma, sive fructus, a Theophrasto 7. 11. dubitatur. Plin. lib. 21. cap. 17. Notabilis & scillæ crocique natura, quod quum omnes herbæ folium primum emittant, moxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quam solium. Et in croco flos quidem impellitur caule, in scilla vero caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib. 19. cap. 5. Nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, acetoque exacuendo. Nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: Masculus albis foliis, femina nigris: & tertium genus est cibis gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero: Seminis plurimum omnibus. Columel. lib. 5 cap. 10. At si jam arborem satam habueris, scillam secundum radicem arboris serito.

Scilla, Piscis, V. SQUILLA.

SCILLĪNUS, a, nm. Adj. [σκιλλινὸς] Quod ex scilla factum est. ut Acetum scillinum. Plin. lib. 23. cap. 2. Acetum scillinum inveteratum magis probatur: prodest super ea, quæ diximus, acescentibus cibis: gustatum enim discutit pœnam eam, &c.

SCILLĬTICUS, a, um. aliud Adj. [σκιλλιτικὸς] Idem. ut, Acetum scilliticum. Columel. lib. 12. cap. 34.

SCILLĪTES, æ. m. [σκιλλίτης] Vinum factitium ex scilla, vel etiam oleum, &c. Columel. lib. 12. cap. 33. Vinum scillites ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itemque ad veterem tussim, & ad stomachum, hoc modo condire oportet.

Acetum scillites, h. e. In quo scillarum bulbi ad medicamentum infusi sunt. Plin. lib. 32. cap. 10. Urtica marina trita ex aceto scillite, &c.

SCILURUS, V. SCYLURUS.

SCIN' pro Scisne. Vide SCIO. H. St.

SCINCUS, i. m. [σκίγκος] Animal Niliacum. Plin. lib. 8. cap. 25. Similis Crocodilo, sed minor etiam Ichneumone, est in Nilo Scincos, natus contra venena, præcipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

SCINDO, scĭdi, scissum, [σχίζω Gl. L. G.] ĕre. Notæ significationis. Cic. 5. Fam. 20. Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est. [Gloss. Græc. Lat. Σχίζω γῆν, Hiulco, Scindo. Σχίζω ἱμάτιον, Scindo. Σχίζω ξύλον, Findo. Virgil. tamen loc. seq. de Ligno posuit. conf. SCISSUS, m.

Cuneis robur fissile scinditur. Virg. 6. Æn. 181.

Aquam scindit remus. Ovid. 3. Trist. 10. 48.

Nec poterit rigidas scindere remus aquas.

Fluvios scindere natatu. Claud. 4. Conf. Hon. 346.

Fretum scindens Glaucus. Ovid. 13. Met. 904. al. Findens.

Humum scindere vomere. Ovid. 12. Epist. 94. al. Findere. [Vide quæ supra ex Gloss. Ubique Scindere rectius puto. Finduntur arida, quæ dissiliunt.

Mare scindere navigiis. Ovid. 2. de Arte Am. 671. al. Findere.

Nebulas scindere, Ire per nebulas. Ovid. 2. Met. 159.

Penulam scindere: hodie vulgo tritissimum est, pro eo, quod est Impensius retinere hospitem, atque invitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam injecta, quasi vi conantur retinere. Id adagium ex antiquitate fluxit, ut alia complura. Cic. 13. Att. 33. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nosque imparati. Quid refert? Paulo post C. Capito cum T. Carinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt.

Solum scindere. Virg. 2. Georg. 399.

Tellurem mare scindit. Lucan. lib. 3. 61.

Terram scindere vomere. Ovid. 2. de Arte Am. 671.

Viam scindens per stagna Nerei Orion. Virg. 10. Æn. 765.

Unda scindit se in sinus reductos. Virg. 4. Georg. 420.

Scindere, pro Laniare & vellere, ut in illo poetæ prisci versu a Cicerone in 3. Tusc. 62. prolato,

Scindens dolore identidem intonsam comam. Ita autem Scindere accipi hinc apparet, quod Bionis facetum dictum, Agamemnonem irridentis, statim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis. Perinde stultissimum regem in luctu sibi capillum evellere, quasi calvitio mæror levaretur. Atque, ut interea hoc moneam, puto hic distractas esse particu-

particulas, quæ conjungendæ ſunt in ordinanda ſyntaxi. Nam perinde quaſi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.
Capillos ſcindere. Ovid. 3. Triſt. 3. 51.
Crines ſcindere. Virg. 12. Æn. 870.
Latus ſcindere flagello. Ovid. in Ibin, 184.
Scinde translate varie accipitur, ut
Dolorem ſuum ſcindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. 3. Att. 15. pr. Nolo commemorare quibus rebus ſim ſpoliatus, non ſolum quia non ignoras, ſed etiam ne ſcindam ipſe dolorem meum. Græv. Reſcindam. [Paulo poſt dicit, Suis vulneribus manus afferre, quo ſatis docet quid intelligi velit.
Neceſſitudines ſanctiſſimas ſcindere, Dirimere. Plin. in Paneg. cap. 37. extr.
Sententiam ſcindere. Cic. 13. Att. 20. extr. Putas autem me voluiſſe aliquid, quod perfectum non ſit? Non licet ſcindere ſententiam ſuam. Sed tamen quæ tum acta ſunt non poſſum non probare. Sed emendati codd. præferunt, Non licet ſcilicet &c. oratione elliptica, ubi alii Mutare, alii Oſtendere ſubauditum volunt.
Sententia diſcors ſcinditur vario motu. Stat. 12. Theb. 173.
Studium deinde ſe ſcidit. Quint. in procem. lib. 1. [i. e. In partes diviſum eſt.
Verba fletu ſcinduntur, Interrumpuntur. Ovid. 3. de Pont. 1. 157.
Vulgus ſcinditur in contraria ſtudia. Virg. 2. Æn. 39.
Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus: i. e. Dividitur, & in diverſas ſententias, veluti partes quaſdam, it.
Scindidi, Præteritum antiquum apud Plaut. Pſeud. 3. 2. 42.
Nam ego cicilendrum quando in patina ſcindidi. Giſan. Sciſcidi. Al. In patinas indidi.
Seſcidi, Antiquum item Præteritum a verbo Scindo. Gell. lib. 7. cap. 9. extr. Inveni a verbo Scindo ſimili ratione, non Sciderat, ſed Seſciderat dictum eſſe. L. Attius in Sotadic. lib. 1. Seſciderat dixit. Verba hæc ſunt, Non ergo aquila, ita uti prædicant, ſeſciderat pectus. Sciſcidi affert Priſcianus lib. 10. cap. penult. p. 551. & 890. [Forſan eſt Seſcidi, a Seſcindo.

Scissus, a, um. Partic. [ἰσχισμένος Gl. L. G.] Liv. 3. 58. Teſtis productus, qui ſeptem & viginti enumeratis ſtipendiis, octies extra ordinem donatus, donaque ea gerens in conſpectu populi, ſciſſa veſte, tergum laceratum virgis oſtendit. [Puto Emeritis ſtipendiis Livium ſcripſiſſe. V. EMEREO & STIPENDIUM.
Sciſſus comam, per Synecdochen. Virg. 9. Æn. 478.
Alumen ſciſſum. Columel. lib. 6. cap. 13. i. e. Sciſſile. V. SCHISTOS.
Capilli ſciſſi. Tibul. lib. 1. 10. 55.
Tunica ſciſſa. Ovid. 11. Epiſt. 57.
Veſtis ſciſſa. Virg. 12. Æn. 609.
Viſcera ſciſſa Ovid. in Ibin, 280.

Sciſsim, Adv. Prudent. Tetraſt. 9.
Ecce Dei famulis ſciſſim freta rubra dehiſcunt.

Scissio, ōnis. f. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Ratione ſciſſionis.

Scissus, ûs. m. [σχισμὸς] pro ipſa Sciſſura. Varro, Sciſſu materiæ fatigatus, quieſcebat lectulo. Gloſſ. Cyrill. Σχίσμα, Sciſſura, Sciſſus.

Scissūra, æ. f. [σχίσμα Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Pennæ infectis omnibus ſine ſciſſura.
Sciſſura Nili. Plin. lib. 5. cap. 9. Adde Celſ. 6. 18. & Senec. N. Q. 3. 14.

Scissor, ōris. m. [κεφαλόμος] Qui obſonia conſcindit. Petron. cap. 36. Proceſſit ſtatim ſciſſor, & ad ſymphoniam ita geſticulatus laceravit obſonium. V. Douſ. in loc. & Lipſ. Sat. 2. 2.

Scissĭlis, e. Adj. [σχιστὸς] Quod ſcindi poteſt; vel Quod ſciſſum eſt: ut, Sciſſile alumen, apud Celſum lib. 6. cap. 11. ubi quinquies hac dictione uſus eſt.

Scindŭla, æ. f. Vegetius & alii dixerunt pro Scandula, quod vide. conf. Turneb. Adverſ. 22. 18.

Scindulāris, e. Adj. Apul. Met. 3. Tectum ſcindulare. V. ibid.

Scingomagus, i. m. [Σκιγόμαγος] Vicus eſt trans noſtras Alpes, a quo Italia incipit. Strabo lib. 4.

Scĭnis, vel Sinis, is. m. [Σίνις] Latro Corinthius, Iſthmum obſidens, quem memorarunt Propert. 3. 20. 37. Ovid. 7. Met. 440. & Stat. 12. Theb. 576. Pauſan. Attic. p. 35. Wech.

Scintilla, æ. f. [σπινθὴρ Gl. L. G. & G. L.] proprie eſt, Quæ e ſilice, quum is cæditur, exſilire ſolet. Ovid. 4. Faſt. 795.
Pars quoque, quum ſaxis paſtores ſaxa feribant,
Scintillam ſubito proſiluiſſe ferunt.
Scintillis plurimis carbo. Plin. lib. 16. cap. 66.
Agere ſcintillas. Lucret lib. 2. 674.
Excudere ſilicis ſcintillam. Virg. 1. Æn. 174. Al. Silici. [l. Silice, ult. poſ. prod.
Proſiluit ſcintilla. Ovid. 4. Faſt. 796.
Ad alia etiam eleganter transferri poteſt. Cic. 10. Fam. 14. Scintilla belli, pro Reliquiis. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Et quoniam animadvertiſtis illam conſpirationem conflatam ita eſſe reſtinctam, ut nulla ſcintilla compareat incendii, vos quoque Tribuniciam ſedate temeritatem. Cic. 4. Acad. 61. Iſti autem, quos tu probas, tantis offuſis tenebris, ne ſcintillam quidem ullam nobis ad aſpiciendum reliquerunt.

Scintillŭla, æ. f. dimin. [σπινθήρια] Cic. 5. de Fin. 43. Non ſine cauſa eas, quas dixi, in pueris virtutum quaſi ſcintillulas videmus, e quibus accendi philoſophi ratio debet.

Scintillo, [σπινθηρίζω] āre. Splendere, micare, & veluti ſcintillas quaſdam emittere. Plaut. Men. 5. 2. 77. Ut oculi ſcintillant vide. Plin. lib. 20. cap. 1. Hoc enim veri experimentum eſt, ſi admotum prius quam exſtinguat, ſcintillare ſurſum ac deorſum cogat.
Criſtæ ſcintillant. Sil. lib. 7. 593.
Oleum ſcintillat cum ardente teſta. Virg. 1. Georg. 392.

Scintillatio, ōnis. f. [σπινθηρισμὸς] Plin. lib. 20. cap. 9. Prodeſſe tradit capitis doloribus, oculorum caligini, ſcintillationibuſque, vel ſtomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

Scĭo, ſcīvi, ſcītum, [οἶδα Gl. L. G. & G. L.] ſcīre. Noſſe, gnarum eſſe, cognitum habere. Ter. And. 1. 1. 68.
Scias poſſe habere jam ipſum ſuæ vitæ modum. Idem Hec. 3. 2. 25.
Quid? non ſciunt ipſi viam, domum qua redeant?
Scire de argento ut factum ſit, pro Quid factum ſit de argento. Plaut. Aſin. 3. 3. 153.
Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sull. 67. De quo aliquid ſcire ipſe atque exiſtimare potuiſſet. Ibid. 39.
Scire ex aliquo. Plaut. Curcul. 2. 2. 7. Nam quod ſcio, omne ex hoc ſcio. Ter. Heaut. 3. 1. 2.
Scire utrum. Cic. 15. Fam. 19. Velim ſcire, utrum iſta ſollicito animo, an ſoluto legas?
Ordine rem ſcire. V. ORDO.
Scire certum de cognitione virginis. Ter. Eun. 5. 3. 12. Cic. 1. de Orat. 222. Nihil certum ſciri, nihil plane cognoſci & percipi poſſit.
Scire pro certo. Liv. 25. 10. pr. Quid rei eſſet nemo ſatis pro certo ſcire.
Certe & certo ſcire. V. CERTUS.
Incerto ſcio. V. INCERTUS.
Haud ſcio. Cic. 2. de Orat. 72. Magnum eſt quoddam opus, atque haud ſciam, an de humanis operibus longe maximum. V. HAUD.
Quod ſciam. Cic. 16. Att. 2. Sed non venerat, quod ſciam.
Volo te ſcire illud, &c. Cic. 2. Att. 23. Primum igitur te ſcire volo, Sampſiceranum, &c.
Ut ſcires. Puto apud Ovid. Sciendo. Sic Senec. Sueton. Aug. cap. 42. pr. Sed ut ſalubrem magis, quam ambitioſum principem ſcires. H. St. Scires ſæpe apud Ovid. omiſſa conj. ſed paulo aliter tamen. V. Indicem Burm.
Tenere & ſcire, ut. Cic. pro Muren. 22. Ille tenet & ſcit, ut hoſtium copiæ: tu ut aquæ pluviæ arceantur.
Scit omnes linguas, h. e. Novit, ſive callet. Plaut. Pœn. prol. 112.
Scire fidibus, ſubaud. Canere. Ter. Eun. 1. 2. 53. Vetuſta ellipſis, inquit Donat.
Scire Latine vel Græce. Cic. de Clar. Orat. 140. Non enim tam præclarum eſt ſcire Latine, quam turpe neſcire. Idem 2. de Fin. 15. Quum Græce ut videor, luculenter ſciam. [An ſubauditur Loqui?
In Imperativo. Cic. 6. Verr. 77. Apud Segeſtanos repertum eſſe, Judices, ſcitote neminem, neque liberum, neque ſervum, neque civem, neque peregrinum, qui illud ſignum auderet attingere.
Scire, in Infinitivo, pro Nomine. Perſ. 1. Sat. 27.
Scire tuum nihil eſt, niſi te ſcire hoc ſciat alter.

Sciri, Paſſivum. Cic. 2. de Orat. 30. Ars enim earum rerum eſt, quæ ſciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non ſcientia continetur. V. Non. 2. 836.
Sciri poteſt de aliquo. Cic. 12. Att.
Scibo in futuro facit, antiquis, & Sciam. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Aut ſcibis cujus ſis. Idem Phorm. 5. 1. 38. Nemo ex me ſcibit. Idem Eun. 4. 4. 59.
Magis ſcibo. V. MAGIS.
Scibitur. Imperſ. Plaut. Capt. 4. 2. 5.
Quod quum ſcibitur, per urbem irridebor.
Sciebatur inter eum. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Scin', pro Sciſne. Ter. Eun. 4. 7. 30. Scin' tu ut tibi res ſeſe habeat?

Sciens, entis. [ἀιδὼς Gl. L. G. & G. L.] Partic. cui contrarium eſt Neſciens. Ter. Andr. 3. 2. 28.
Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut ſis ſciens. Idem Heaut. 4. 8. 32.
Nam te ſcientem faciam quicquid egero.
Sciens, Prudens. cui contrar. Inſciens. Idem Adel. 4. 5. 78.
Ne forte imprudens faciam quod nolit, ſciens cavebo. Ubi Donatus, Sciens per alios. Sic Phorm. 2. 1. 7.
Verum ſcientem, tacitum, cauſam tradere adverſariis. Idem Heaut. 5. 5. 6.
— egon' mea bona ut dem Bacchidi dono ſciens? h. e. Data opera, de induſtria, ſi reſcivero. Cic. 7. Verr. 25. Certe nihil ſciens prætermiſi. [Vulgo Bene ſciens, Scienter.
Si ſciens fallo, Jurisjurandi formula. Idem 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, Si ſciens falleret, quod inſcientia multa verſaretur in vita. conf. SCIENTER.
Nullum a me ſciente facinus occultatur. Cic. pro Sull. 86.
Scientem ludificari & calumniari. Cic. pro Roſc. Amer. 55. Quum enim aliquid habeat, quod poſſit criminoſe & ſuſpicioſe dicere, aperte ludificari, & calumniari ſciens non videatur.
Contra fœdera ſcientem & inſcientem facere. Cic. pro Corn. Balbo 13.
Scientibus omnibus. Cic. 6. Verr. 37.
Sciens prudensque. Cic. 8. Fam. 16. Etiam atque etiam, Cicero, cogita, ne te, tuoſque omnes funditus evertas, ne te ſciens prudensque eo demittas, unde exitum vides nullum eſſe. Ulpian in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellationis omiſerunt. Idem in l. j. §. ult. ff. de ventr. in poſſ. mittend. Si ſciens prudenſque ſe prægnantem non eſſe, conſumpſerit.

Sciens Adj. [ἴμπειρος Gl. L. G. Ἐιδήμων Græc. Lat.] Fere cum Genitivo, ut
Sciens locorum, ἴμπειρος τῶν τόπων. Gloſſ. Lat. Gr.
Sciens, cum Genitivo. Varro 3. de R. R. cap. 3. Primum, inquit, dominum ſcientem eſſe oportet eorum animalium, quæ in villa, circumve eam ali poſſunt. Sic Gell. lib. 18. cap. 5. Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur lib. 6. cap. 9. Linguæ Latinæ ſcius. Et apud Quintil. lib. 9. cap. 3.
Sciens agendi. Paterc. lib. 2. 88. Vir, ubi res vigiliam exigeret, ſane exſomnis, providens, atque agendi ſciens. De Mæcenate loquitur.
Sciens citharæ. Hor. 3. Carm. 9. 10.
Fieri ſcientem conſilii alicujus. Senec. Thyeſte 3.
Sciens pugnæ, Doctus ad pugnandum. Acron. Hor. 1. Carm. 15. 24.
Compar. [ἐιδημωνέστερος] Cic. pro Lege Manil. 28. Quis igitur hoc homine ſcientior unquam aut fuit, aut eſſe debuit?
Venefica ſcientior. Hor. Epod. 5. 72.
Superl. Cic. 1. de Orat. 214. Regendæ Reip. ſcientiſſimus. Columel. lib. 11. cap. 3. Sit oportet idem ſcientiſſimus, robuſtiſſimuſque.
Scientiſſimus regionum. Salluſt. Jugurth. cap. 100.

Scitūrus, a, um. [ἐιδήσων] Partic. Lucan. lib. 6. 168.
— ſequuntur Scituri juvenes.

Scienter, [ἐιδημόνως, ἐμπείρως, καὶ ἐπιστημόνως Gl. L. G.] Adv. Cum ſcientia Plin. in Paneg. cap. 64. Explanavitque verba, quibus caput ſuum, domum ſuam, ſi ſcienter fefelliſſet, deorum iræ conſecraret.
Cum aliquibus moderate & ſcienter uti. Cic 2. Off. 18.
Scienter, Scite, perite. Cic. de Clar. Orat. 199. Ut enim ex nervorum ſono in fidibus, quam ſcienter ii pulſi ſint, intelligi ſolet. Suet. in Tito, cap. 3. Sed ne muſicæ quidem rudis, ut qui cantaret & pſalleret jucunde ſcienterque.
Perite & Scienter. Cic. de Clar. Orat. 195. Quam omnino multa de conſervando jure Civili? quæ quidem omnia, cum perite & ſcienter, tum ita breviter & preſſe & ſatis ornate & pereleganter diceret.
Animadvertere & interpretari aliquid ſcienter. Cic. 1. de Divin. 92.

Compar. Cic. in Orat. 175. Nam neminem in eo genere scientius versatum Isocrate confitendum est. i. e. Eruditius, peritius.
Superl. Cic. 1. de Divin. 16. Hetruria autem cælo tacta scientissime animadvertit. Idem 4. de Fin. 21. Perge porro, sequentur enim quæ tu scientissime complexus es.

SCIENTIA, æ. f. [εἴδησις, γνῶσις Gl. L. G.] Qua aliquid scitur; ut,
Conjurationis scientia. Tacit. 16. Ann. 17.
Futurorum malorum ignoratio utilior est, quam scientia. Cic. 2. de Divin. 23.
Scientia, Alicujus rei parta cognitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 117. Sanctitas autem est scientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. 153. Prudentia est rerum expetendarum, fugiendarumque scientia. Idem 1. Acad. 41. Et si ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam: sin aliter, inscientiam nominabat.
Citra scientiam. V. CITRA, præpositionem.
Hominibus nihil est jucundius suavitate scientiæ. Cic. 3. de Orat. 53.
Cognitio & scientia. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem. Idem 5. de Fin. 48. Tantus est innatus in nobis cognitionis amor & scientiæ, ut nemo dubitare possit, &c.
Legitur & Amor cognitionis & scientia. 5. de Fin. ubi de pueris loquitur. H. St. Idem locus est. Sed Scientiæ omnino cum emendatis codd. legendum est.
Disciplina & Scientia. Cic. 1. de Divin. 91. Nec quisquam rex Persarum potest esse, qui non ante Magorum disciplinam, scientiamque perceperit.
Juris Civilis scientia: cui opponitur Ignoratio juris. Cic. 1. de Legib. 18.
Machinalis scientia, Mechanice. V. MACHINA.
Militaris rei scientia. Cic pro Lege Manil. 28.
Officiorum civilium scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Bene dicendi scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Recte loquendi scientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Usus & Scientia. Cic. in Orat. Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. H. St. V. paulo infra Reservare scientiam.
Scientia de Cic pro Sull. 39. Cujus scientiam de omnibus constat fuisse, ejus ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.
Efficax scientia. Hor. Epod. 17. 1.
Multa scientia. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Trivialis scientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Afferre scientiam. V. AFFERO.
Comprehendere aliquid scientia. Cic. 6. Fam. 12.
Consequi omnium magnarum rerum atque artium scientiam. Cic. 1. de Orat. 20.
Dare scientiam artium. Cic. 2. de Divin. 123. Musæ scribendi, legendi, ceterarum artium scientiam somniantibus non dabunt.
Efficere scientiam. Cic. 1. de Divin. 2. Chaldæi diuturna observatione siderum scientiam putantur effecisse, ut prædici posset, quid cuique eventurum, & quo quisque fato natus esset.
Exercere scientiam. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed exercere altissimam quoque eruditionem ac scientiam possit.
Habere scientiam magnarum artium. Cic. 7. Fam. 3. Et 2. de Divin. 131. Si dii ea nobis objiciunt, quorum neque scientiam, neque explanationem habeamus. Al. Explanatorem.
Habeo scientiam natandi. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. secundo.
Habere scientiam in re aliqua. Cic. 2. Philip. 8. Quo me teste convinces? an chirographo, in quo habes scientiam quæstuosam?
Profiteri scientiam. Cic. 2. de Orat. 36.
Reservare scientiam sibi. Cic. in Orat. 160. Quum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi.
Sumere certam scientiam rei, Cui suspicio opp. Auctor ad Heren. lib. 4. 54. Vestrum est, Judices, his in unum locum collatis, certam sumere scientiam, non suspicionem maleficii.
Tenere medicinæ scientiam. Cic. 4. Fam. 5. Qui in alienis morbis profitentur tenere se medicinæ scientiam, ipsi se curare non possunt.
Tenere stabilem rerum scientiam. Cic. 1. de Finib. 65.
Tentare auguratus scientiam. Cic. 1. de Divin. 32.

SCIENTIŎLA, æ. f. dimin. Arnob. 2. Concinnavit scientiolas artium.

SCIUS, a, um. Adj. Idem quod Sciens Unde composita Conscius, Inscius, Nescius, Præscius, &c. Gloss. Lat. Græc. Scius, Εἰδώς. V. Voss. Etym. in Scio.
Scius, alicujus rei. Macrob. lib. 6. cap. ult. Lucilius vir apprime linguæ Latinæ scius. Apud Gellium tamen lib. 18. cap. 5. legitur, Linguæ Latinæ sciens. V. SCIENS.
Scius & Conscius hoc differunt, quod Scius secum: Conscius cum alio scius est: licet Conscium indifferenter positum legerimus. Nonius 5. 29. In Gloss. Lat. Gr. Εἰδὼς Scius, in Græc. Lat. Conscius, Sciens redditur.

SCIŎLUS, a, um. Adj. i. e. Semidoctus, litteris leviter tinctus, qui quum in musarum ædem vix a limine inspexit, nihil tamen non audet, falsaque eruditionis opinione intumescit. Arnob. 2.

SCIBĬLIS, e. Adj. Quod sciri potest. Tertull. adverf. Marc. 5. 16.

SCĬTUS, a, um. Adj. [εἰδήμων, χαρίεις Gl. L. G.] Sciens & argutum. Ter. Eun. 2. 2. 23.
Scitum hercle hominem, hic homines prorsus ex stultis insanos facit.
Interrogationes scitæ. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Scitus lyræ, Sciens lyra canere. Ovid. 5. Fast. 54.
— & curvæ scita Thalia lyræ.
Vadorum scitus. Ovid. 9. Met. 108. h. e. Peritus.
Scitus, Placens, elegans. Plaut. Merc. 4. 4. 15. Satis scitum filum mulieris. Ter. And. 3. 2. 6. Per ecastor scitus puer natus est Pamphilo. conf. Fest.
Scitum est, Argutum, elegans, & prudenter factum. Ter. Heaut. 1. 2. 36.
Scitum est, periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu fiet. Idem Phorm. 5. 4. 2.
Quam scitum est, ejusmodi parare animo cupiditates,
Quas quum res adversæ sient, paulo mederi possis? Cic. 3. de Orat. 226. Scitum est enim causam conferre in tempus, cum, &c.
Scitum est enim, quod Carneades noster dicere solebat. Idem in Orat. 51. Idem 2. de Divin. 51. Vetus autem illud Catonis admodum scitum est. Idem pro Planc. 35. Ego autem, si quid est, quod mihi scitum esse videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aspernor. [i. e. Scite dictum, facetum.
Consilium scitum. Plaut. Trin. 3. 3. 35.
Scitum, ut ego opinor, consilium inveni.
Scitum, pro Jussu vel Decreto. V. paulo infra in SCISCO.

SCITE, Adv. [εὐφυῶς] Docte, artificiose, venuste. Ter. Heaut. 4. 5. 16.
At si scias, quam scite in mentem venerit.
Satis scite. Cic. 11. Fam. 16. Satis scite & commode tempus ad te cœpit adeundi.
Mire scite. Idem 4. Verr. 87. Capella quædam, ea quidem mire, ut etiam nos qui rudes harum rerum sumus, intelligere possimus, scite facta & venuste.
Scite scitus. Plaut. Casin. 3. 1. 8. Eho nimirum scite scitus es.
Scite & litterate perscriptæ rationes. Cic. in Pison. 61.
Superl. Scitissime separare. Gell. 10. 11.

SCITŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Rud. 2. 7. 7. Qua sunt facie? s. scitula. Ibid. 4. 1. 3.
Atque ambas forma scitula atque ætatula.

SCITULE, Adv. dimin. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Tuceta concinnat, apponit scitule. Idem lib. 2. p. 123. Puellæ scitule ministrantes. [Sed melius Scitulæ.

SCĬLĬCET, [δηλαδὴ Gl. L. G.] Confirmandi Adverbium, idem quod Scire licet, Videlicet, vel Certe: sed per amaritudinem quandam cum derisu permistam, ut ait Valla lib. 2. ut sit Adverbium negandi per irroniam. Virg. 4. Æn 379.
Scilicet is superis labor est. Ter. And. 1. 2. 14.
Meum gnatum rumor est amare. D. id populus curat scilicet. Hoc est, veluti per sensum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita existimato, populo non maxime esse curæ, filius tuus amet, necne. Cic. 4 Acad. 96. Quid enim faceret huic conclusioni, Si lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Crederet scilicet. Ovid. 2. Met. 471.
Scilicet hoc etiam restabat, adultera, dixit,
Ut fecunda fores, &c.
Scilicetque. Cic. pro Milon. 48. Scilicetque latronem ac scurrarum abjecti homines & perditi describebant.
Scilicet. Virg. Georg. lib. 1.
Ter sunt conati imponere Pelio Ossam
Scilicet, atque Ossæ frondosam imponere Olympum. Ubi Scilicet alii finem præcedentis versus, alii principium sequentis esse volunt. H. St. Exstant v. 281. 282.
Scilicet; interrogativum. Cic. pro Rabir. perd. reo 14. Scilicet tibi graviorem dolorem patrui tui mors attulit, quam C. Graccho fratris?
Quis? tu ipse scilicet laudator & factorum & scriptorum meorum. Cic. 7. Att. 1.
Quid ad hæc Nævius? ridet scilicet nostram amentiam. Cic. pro Quint. 55.
Scilicet, nonnunquam sine amaritudine dicitur, & irrisione: & Adverbium affirmandi est, pro Certe. In responsione. Ter. And. 5. 4. 48. Idem Eun. 5. 8. 10. Fratris igitur Thais tota est? c. scilicet. Cic. 4. Att. 6. Si taceo, oppressus & captus, quo dolore esse debeo? quo sum scilicet.
Seq. Nunc. Ter. Heaut. 4. 5. 44.
— neque tu scilicet
Eo nunc consugies; quid mea? num mihi datum est?
De Lentulo scilicet sic fero ut debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Peto igitur a te, tanto scilicet studio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi necessario & tam familiari. Cic. 13. Fam. 26.
Suspenso animo exspecto primum te scilicet, deinde Marionem. Cic. 16. Fam. 3.
Scilicet id agitur, utrum hac petitione, an proxima Prætor fias. Cic. 10. Fam. 26.
Scilicet, si ista Juppiter significaret, tam multa frustra fulmina emitteret? Cic. 2. de Divin 44.
Scilicet, [δήπου] pro Id est, vel Nempe, sive Nimirum ponitur. Ter. Heaut. 5. 1. 18.
— nam ubi desponsam nuntiasti filio,
Continuo injecisse verba tibi Dromonem, scilicet,
Sponsæ vestem, aurum, ancillas, opus esse argentum ut dares. Cic. 2. in Catil. 19. Quibus hoc præcipiendum videtur, unum scilicet & idem, quod ceteris omnibus, ut desperent se id quod conantur consequi posse. Idem 2. Q. frat. 5.
Quid tu in eo potes? nihil scilicet. Cic. 11. Att. 7.
Pro Scilicet, aliquando Nimirum posuit Cicero; ut pro Rosc. Amer. 128. Opinor enim esse in lege, quam ad diem proscriptiones, venditionesque fiant: nimirum ad Calend. Junias. Aliquando, Videlicet; ut pro Cluent. 148. Qui eorum, quorum? videlicet qui supra scripti sunt.
Nonnunquam eleganter ipse Cicero subticet ipsum Scilicet; ut pro Muren. 66. Quem non pœnitebat facere idem, quod tu, habere eruditissimum hominem, & pæne divinum, domi, cujus oratione & præceptis &c. asperior non est factus. h. e. Habere scilicet hominem.
Et scilicet. Cic. 1. Q. frat. 2. Et Flavii causa, & scilicet Pompeji omnia facies.

SCISCĪTOR, [γινώσκω, συνθάνομαι, φιλοπυστῶ Gl. L. G.] āri. dep. Idem quod Scitari. Cic. in Orat. 33. Quod quidem ego, Brute, ex tuis litteris sentiebam, non te id scisciari, qualem ego in inveniendo & in collocando summum esse oratorem vellem: sed id mihi quærere videbare, quod genus ipsius orationis optimum judicarem. Ter. Eun. 3. 4. 10.
Nisi quicquid est, procul hinc libet prius quid sit scisciari. Cic. 1. de Nat. Deor. 17. Epicuri ex Vellejo scisciabar sententiam.
Scisciari aliquem. Sueton. in Domit. cap. 15.

SCISCĪTO, [πυθόω] āre. Activum protulit Plaut. in Merc. 2. 3. 52.
Paucula etiam scisciare prius volo. CH. dic quid velis.

SCISCITATUS, a, um. Partic. Pass. Ammian. 25. 8. Omnium sententiis scisciatis.
Active apud Petron. cap. 137. Scisciata causam tristitiæ.

SCISCITĀBUNDUS, a, um. Adj. Percontaretur Antonium P... scisciabundus, qui &c. H. St. Videntur Pontani verba ex Antonio dialogo.

SCISCITĀTIO, ōnis. f. Petron. cap. 24. Diligentissima scisciatione quærere. Ammian. 25. 4. Præsagiorum scisciationi nimiæ deditus. [An Nimie?

SCISCITĀTOR, ōris. m. Martial 82. 16.
— scisciator urinæ. al. Suscitator rectius.

Scisco, scīvi, scītum, [πυνθάνομαι Gl. L. G.] ĕre. Idem significat quod Scire, vel Rescire. Plaut. Amph. 5. 1. 17. Accurro ut sciscam quod velit.
Sciscо, Sententiam dico. Paulus. Al. Sciscito. [Neutrum probe.
Sciscere, [κυρῶν; νομοθετῶν] Sancire, Decernere. Plaut. Curcul. 4 2.23.
Rogitationes plurimas propter vos populus scivit. Cic. pro Flacc. 15. Quæ sciscerет plebs, aut quæ populus juberet, summota concione, distributis partibus, &c. Idem de Provinc. Consul. 36. Simul ostendit etiam se sciscere legem, quam esse legem neget. Idem 2. de Legib. 13. Quid quod multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quam si latores aliquas concessu suo sanxerunt? Sic pro Planc. 35. Plancus primus legem scivit de publicanis. Sil. lib. 7. 543.
— nunc munera Martis
Æquent imperio, & solem concedere nocti
Sciscant, &c. V. SCITUM infra.
Sciscor & Sciscо in eadem significatione fuerunt apud veteres, teste Priscian. 8.
Scītum, i. n. [δόγμα, ψήφισμα Gl. G. L.] Jussum, decretum, sanctum. Liv. 10. 22. Et L. Volumnio ex Senatusconsulto & scito plebis prorogatum in annum imperium est. Cic. pro Corn. Balb. 42. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. si tum fit fundus, quum scita ac jussa nostra sua sententia comprobat, quam quum hospitium fecit?
Fatalis sciti lex. Firmic. lib. 1. cap. 3.
Scitum facere Cic deOpt.gen.Or.19. De hoc igiturCtesiphon scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut corona aurea donaretur.conf.præced.
Scita artium, quæ Græci vocant Dogmata. Senec. Epist. 96. Præterea nulla ars contemplativa sine decretis suis est, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel Decreta licet appellare, vel Scita, vel Placita.
Scitum populi dicebatur, quod sine plebe cunctus patricius ordo, rogante patricio, suis suffragiis jussit. Quod autem aliquo interrogante ex patribus, & plebe suffragante, scitum esset, id jam Leges scriptæ dicebantur. Sed illud Plebei scitum est, quod Tribunus plebis sine patriciis plebem rogavit; id est, consuluit; plebsque scivit. Plebes autem est omnis populus, præter Senatores, & præter Patricios. Hæc Festus.
Scīto, āre. frequent. pro Scire. Ammian. 30. 5.
Scītor, [πυνθάνομαι] āri. a Scisco. Interrogare, seu Investigare, quæ occulta magis ac secretiora sunt. Virg. 2. Æn. 114.
Suspensi, Eurypylum scitatum oracula Phœbi
Mittimus. Ovid. 10. Met. 357. —scitatur ab ipsa,
Nominibus dictis, cujus velit esse mariti? Hor. 1. Epist. 7. 60.
Scitari libet ex ipso, quodcunque refers, dic.
Scitari causam viæ. Ovid. 2. Met. 511.
Nomen scitari. Ovid. 2. Met. 741.
Scitātio, ōnis. f. Interrogatio. Ammian. 18. 9.
Scitātor, ōris. m. Ammian. 22. 8.
Scitāmentum, i. n. [κοσμιότης] Gell. lib. 18. cap. 8. Ceteraque hujusmodi scitamenta. i. e. Scite & argutule, ut ipsis videntur, excogitata orationis ornamenta. Utitur & Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 14.
Scitamenta apud Plaut. sunt Cibi sciti aut elegantes, Men. 1. 3. 26.
Atque aliquid scitamentorum de foro obsonarier.
Post Scitus. H. St. Formam tamen servat nominis verbalis.
Sciographia, V. SCIAGRAPHIA.
Sciōne, [Σκιώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Oppidum Macedoniæ in sinu Thermaico.
Sciopodes, V. SCIAPODES.
Sciotericon, Horologium, V. SCIATHERICON.
Scipio, ōnis. m. [σκίπων] Baculus. Plaut. Asin. 1. 1. 110.
Nam ego illud argentum tam paratum filio
Scio esse, quam me hunc scipionem contui. Idem Amph. 1. 3. 22.
[Gloss. Lat. Græc. Scipio, Σκιπίων. [Forte Σκίμπων. Unde fluxisse Lat dictio videtur. Apud Polluc. 10. 29. extr. σκίπων. MSS. σκήπων.
Scipio eburneus, aquilam sustinens, fuit inter insignia Consularis potestatis apud Romanos. Veteres autem consules Scipionem tantum gerebant die triumphi. Dionys. 5. Hinc, triumphanti tribuit. Juven. 10. Sat. 43.
Da nunc & volucrem, sceptro quæ surgit eburno. At postea quotidie gestabant, & cum Scipione curiam ingrediebantur. V. Serv. ad Virg. 11. Æn. 238. Liv. 5. 41. M. Papirius unus ex his dicitur Gallo barbam suam (ut tum omnibus promissa erat) permulcenti, scipione eburneo in caput incusso, iram movisse. [Consularis scipio in nummis utrinque præpilatus, Triumphalis cum aquila.
Scipio eburneus in donis Regum. Idem 30. 15. Ibi Masinissam primum Regem appellatum, eximiisque ornatum laudibus, aurea corona, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.
Scipio, in vite, quo ipsa uva veluti baculo sustinetur: Scapum Varro, nostri Caudam appellant, alii Pedem uvæ. Columel. lib. 12. cap. 43. Tum vinaceorum pes bene prelo expressus proruitur, & modice separatis scipionibus, resolutaque intrita folliculorum, in dolio substernitur. Idem de arboribus, cap. 8. Quum scipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidito.
A Scipione Gens patricia Romæ Scipionum nomen sortita est.
Scipio, Corneliorum cognomen. [Σκιπίων] Scipiones dicti, teste Macrobio 1. Sat. 6. quod Cornelius quidam cognominem patrem, luminibus carentem, pro baculo regebat, quem scipionem veteres appellabant, uti jam observatum fuit.
P. Cornelius, Cn. F. L. N. Scipio, cum quo primum imperatore Annibal signa in Italia, ad Ticinum, contulit. Is quum Cn. fratri conjunctus, multas esset in Hispania victorias consecutus, resque gessisset memoratu dignas, demum, cum Magone Pœno & Indibili Hispano loco difficili congressus, dum se offert ubi plurimum periculi erat, una cum exercitu occiditur. Livius lib. 21. & 25.
P. Cornelius, Scipio Africanus, hujus filius, cujus vitam ac res gestas multi veterum litteris mandavere. Is puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabaturque apud vulgus cum Jove loqui: annum agens decimum septimum, a patre in castra ductus est principio bel. Pun. 2. Constatque jam tunc in congressu Annibalis primo circunventum ab hostibus, ac saucium patrem liberasse, ut sunt auctores. Reliqua apud Livium, Plutarchum, Aurel. Vict. &c. V.
P Cornelius Scipio Æmilianus, qui & Africanus minor L. Æmilii Pauli fil. ab P. Africani majoris filio adoptatus, Numantiam evertit, in qua expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam, ejectis scortis, restituit. Factus etiam Consul ante ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idque de sententia Catonis in Senatu, qui præmaturas ac recentes ostentans ficus, ait, Eæ, Patres Conscripti, Carthagine nuper allatæ sunt, tam prope domum hostem habemus. V. Sil. 13. 615.
P. Cornelius Scipio Nasica, Cn. Scipionis, qui una cum P. fratre in Hispania cecidit, filius, a Senatu vir optimus judicatus, Matrem deûm, tunc primum advectam, apudque virum optimum ex oraculo hospitio recipiendam, excepit. Quum adversus auspicia Consulem se a Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicavit. Censor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem habebat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatiæ urbem, expugnavit, Imperatorisque nomen a militibus, & a Senatu triumphum oblatum recusavit. Eloquentia primus, jurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit: unde vulgo Corculum dictus. Hæc fere auctor de Viris Ill. cap. 44. Quem filium cum patre confundere putant viri docti. V. Schott. not.
P. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter similitudinem suarii cujusdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebi admodum gratus, dignusque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocavit: quaque præferebatur, flores e prospectu omni sparsit. Hactenus Plin. lib. 21. cap. 3. [Idem ac superior est Valerio 9. 14. 3.
Cn. Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium 3. 5. pr. qui a parentibus claris degeneraverunt: inter eruditos tamen a Cic. in Brut. describitur. Plutarchus in Africano, nihil sane de eo se compertum habere dicit, nisi eum Præturam gessisse, & in ea consequenda, a Cicerejo patris scriba adjutum fuisse.
Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, Pompeji Magni socer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum refoventes in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Juba etiam rege adscito. Qui primo feliciter adversus Cæsarianos pugnans, victus tandem in fuga occubuit. V. Hirt. de Bello Afric.
Scipionem cognomento Salutionem, e Cornelionum familia, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit, quod cognosceret adversarios vetusto quodam confidere vaticinio, quod semper in Africa, vincere fatale Scipionum generi foret. Plutarch. in Cæsare.
Scipiāda, vel Scipiades, æ, m. [Σκιπιάδης] patronym. Pl. Scipiadæ, pro Scipionibus ipsis. Virg. 2. Georg. 170.
Scipiadas duros bello.
Fortis Scipiada. Hor. 2. Serm. 1. 17.
Scipiadæ duces rapidi. Virg. in Culice v. 369.
Gentis fulmina Scipiadæ. Sil. lib. 7. 106.
Scira, orum. n. pl. [Σκίρα] Celebritas fuit populi Athenienſium, in qua umbracula & scenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, fere, ut similis esset Scenopegiæ Hebræorum. Lil. Syntag. 17. Histor. Deorum.
Sciras, ădis, f. [Σκιρᾶς] Ægina quondam dicta est, unda & Minerva Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & mensis Scirophorion. Strab. lib. 9.
Scirēssa, Mons in Achaia notissimus, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.
Sciroma, V. SCIRRHOMA.
Scīron, ōnis. m. [Σκίρων ἢ Σκείρων] Latro fuit, cujus ossa quum in mare cecidissent, in scopulos conversa feruntur, quæ adhuc Scironia saxa vocantur. Ovid. 7. Met. 443.
Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes
Composito Scirone patet: &c. Filius fuit Canethi & Heniocles. [An Henioches? H.St.] Pythei locum in Megara habitavit, quem dixerunt petras Scironides, unde viatores spoliatos præcipites agebat. Alii tradunt hospitibus jejunare coactis, panem pedibus offerre consuevisse: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenses scribunt virum bonum fuisse: & ejus filiam Endeidem Æaco Jovis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem: ut Plutarch. auctor est. Scironem Theseus interemit. Hujus meminit Ovid. 2. Epist. 69.
Quum fuerit lectus Sciron, torvusque Procustes. Propert. lib. 3. 14. 12.
Nec tamen est quisquam, sacros qui lædat amantes,
Scironis media sit licet ille via.
Item ventus Caurus, spirans a saxis Scironiis, haud procul Athenis. Sen. Quæst. Nat. 5. 17. Athenas infestat Sciron. V. & Dalechamp. ad Plin. 2. 47.
Scirōnius, a, um. Adj. [Σκιρώνιος ἢ Σκειρώνιος] ut,
Scironia saxa, [Σκειρωνίδες πέτραι] Scopuli sunt non longe ab Athenis, de quibus Strab. lib. 9. Post Crommyona igitur Scironides Atticis finibus imminent petræ, juxta mare transitum non relinquentes. Super eas autem via est in Atticam atque Megara ab Isthmo ducens. Adeo autem magis ac magis via petris propinquat: ut in multis ejus partibus præcipitium viatori minetur: tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte gestæ, latronumque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quos Theseus obtruncavit. Ab hisce locis extremis flantem, procellasque cientem sævum Caurum produnt, Athenienses Scironem appellant. V. SCIRON supra. Hic paulo ab Argeste deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & a nonnullis Hellespontius. Claud. de Bell. Get. 188.
— vallata mari Scironia rupes.
Scirpus, i. m. [φλοῦς, πάπυρος. Gl. L. G. & G. L.] est, ut ait Donatus in Ter And. 5. 4. 39. fine nodo, & lævis Junci species, palustris res. Festus, Scirpum est id, quod in palustribus locis nascitur, lève & procerum, unde tegetes fiunt. Hic neutro genere declinat Festus. Al. tamen legunt Scirpus. Scribitur nonnullis absque c post s primam litteram, Sirpus. Scyrpus a nonnullis per y psilon.
Inde proverbium, Nodum in Scirpo quærere, ductum est, de his qui difficultates vident, ubi non sunt; vel ut ait Festus, In eas natum res, quæ nullius impedimenti sunt. Ennius apud eundem,
Quærunt in scirpo (soliti quod dicere) nodum. Plaut. Men. 2. 1. 22. Ter. Andr. 5. 4. 39. Et Phorm. 4. 5. 3.
Scirpi, [γείφοι] apud Gell. dicuntur Captiunculæ, Argutiæque, vel Ænigmata. Sic enim ait lib. 12. cap. 6. Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scirpos appellarunt. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt Scrupos. Qui Scirpos legunt suam sententiam sic tuentur. Scirpis usos fuisse antiquos in vineis ligandis auctor est Varro lib. 4. de L. L. 31. Unde Scirpare pro Ligare usurparunt. Quæ autem ligantur,

ligantur, ea modo non carent. Nodum autem pro Difficultate, sententiæque obscuritate capi, nemo dubitat. Unde est illud Horat. in Arte Poet. 191.

Nec deus intersit, nisi dignus vindice nodus
Inciderit. Qui vero Scrupos legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus proprie Lapillus est brevis, qui pressus sollicitudinem creat: unde Scrupus, pro Molestia & animi angore usurpatur. Porro ænigmatum interpretatio mentem viri studiosi nihilo reddit minus molestam, quam scrupulus in calceo, aut via scrupulosa pedem offendit. Mosellanus putat Scirpos dici Ænigmata per antiphrasim. Alias enim proprie Scirpus, Herbam quandam junceam, omnino enodem, significat. Unde proverbium extulit Ter. And. 5. 4. 39. Nodum in scirpo quæris. i. e. Scrupulos in re manifesta investigas. Apud Gellium vero sermones maxime nodosi & involuti, scirpi vocantur. Hæc ille. [Alii Scirpum, vel Sirpum apud Gell. Nassam piscatoriam exponunt.

Scirpeus, a, um. Adj. [σπαρτινὸς] Ex scirpo factum. Plautus Aulul. 4. 1. 9.

Quasi pueri, qui nare discunt, scirpea induitur ratis.
Imago scirpea. Ovid. 5. Fast. 659. conf. Varr. 6. L. L. 3. ubi de Argeis.

Scirpea, æ. f. dicitur, Quæ virgis scirpatur, hoc est colligando implicatur, in qua stercus, aliudve simile vehitur jumentis. Ovid. 6. Fast. 680.

— in plaustro scirpea lata fuit. Cato de R. R. cap. 10.

Crates stercorarias vimine contextas appellat Scirpeas. Al. Sirpeas. V. Scheff. de Re ve hic. 1. 7. & 2. 20.

Scirpĭcŭla, æ. f. [δεσπανὶς] Falx, qua in scirpandis, hoc est ligandis vineis utuntur, ad amputanda superflua ligamentorum. Varr. de L. L. 4. 31. Idem de R. R. 1. 22. Falces dicuntur vineaticæ opus esse sex, scirpiculæ quinque. Cato de R. R. cap. 11. Al. Sirpicula.

Scirpicŭlum, i. n. [σπαρτινὸν σκεῦος] Canistrum quod scirpis aut viminibus confectum est: a scirpando dicitur. Apud Columel. 10. 304.

— cavo jam vimine textum
Scirpiculum ferrumineis onerate hyacinthis. Propert. 4. 2. 40.
Scirpiculis medio pulvere ferre rosam. Alii scribunt Sirpiculum, & Sirpiculis. V. f. l.

Scirpicŭlus, i. m. Dimin. Parvus scirpus. Varro 2. de R. R. cap. 2. Cum inter hæc bina loca, ut jugum continet scirpiculos, sic colles publice distantes pastiones, &c.

Eis ego ora verberabo scirpiculis. Plaut. Capt. 4. 2. 36. al. Surpiculis.

Scirpo, āre. non occurrit, nisi in Varr. de L. L. 4. 31. & ibi semper legitur Sirpo. Sirpiculæ, inquit, a Sirpando, id est Alligando. Sic Sirpata dolia, Quassa, cum alligata dicta.

Scirrhōma, ătis. n. [σκίρρωμα] Duritia. Est & Affectio hepatis, vel aliarum corp. partium, curari nesciens. Plin. lib. 25. cap. 8. Hæc cum cera scirrhomata discutit. Suidas scribit σκίρωμα, cum littera solitaria.

Scirrhus, [σκίρρος] Tumor induratus cum nullo aut modico dolore, originem trahens ab atra bile, aut a pituita. Galen. lib. 14. Method. V. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. dict. præced.

Scirtari, Populi Liburniæ apud Plin. lib. 3. cap. 22.

Sciscitor, Scisco, V. in scio.

Scissile, V. scindo. Scitor, Scitum, V. scio.

Sciūrus, i. m. [σκίουρος] Animal parvum, murini generis: sic dictum ἀπὸ τῆς σκιᾶς, καὶ τῆς οὐρᾶς, id est ab umbra caudæ. Nam quoties sub dio, atque non sub tecto est, cauda illi pro tecto est atque umbra. Plin. lib. 8. cap. 38. Prævident tempestatem & sciuri: obturatisque, qua spiraturus est ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores: de cetero ipsis villosior cauda pro tegmento est. Martial. lib. 5. 37.

Cui comparatus indecens erat pavo,
Inamabilis sciurus.

S C L

Sclavi vel Slavi, orum. m. plur. Populi Germaniæ teste Tacit. Germ. 46. 1. 2. Alii rectius e Sarmatia fuisse existimant, uti judicat Cluver Ant. Germ. 3. 44.

Sclavonia, æ. f. Eorundem sedes, olim Pannonia, inter Savum & Dravum sita.

Sclōpus, i. m. [ψόφος] Sonus, qui ex inflatione buccarum erumpit. Pers. 5. Sat. 13.

Nec sclopo tumidas intendis rumpere buccas. Aliis Stlopus dicitur per t.

S C N

Scnips, ĭpis. f. [σκνίψ] Scnipes Vermiculi sunt culicibus similes; vitium oculos erodentes, quos rustici ampelitide terra enecabant. Galen. lib. 9. Simplic. Medicam. [Gloss. Græc. Lat. Σκνίψ, ἡ μύρμηξ, ἀκαρὶς, ἢ κώνωψ, Curculo. scribe Curculio. Scribitur & Scips, σκίψ. V. Suid. in utraque voce.

S C O

Scobina, V. scobs.

Scobs, & Scŏbis, is. f. secundum Priscianum: vel Scobis, is. m. secundum Phocam; [πρίσμα, Gl. L. G. ῥίνημα G. L.] est Id quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum vel ferra scinditur, vel terebra perforatur, vel lima teritur: necnon ex attritione laterum scobs habetur, qua frequenter ad metalla & pavimenta tergenda seduli ministri utuntur. Hor. 2. Serm. 4. 81.

Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus
Consistit sumptus? &c. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur siglinum. Eburnea. Columel. lib. 7. cap 10. Nauseantibus quoque salutaris habetur eburnea scobis sale fricto, &c.

Abiegna scobe. Colum. lib. 12. cap. 43.
Centrosa scobs. V. centrum.
Semodium scobis. Juven. 14. Sat. 64.
Scobem facit terebra. Columel. lib. 4. cap. 29.

Scobīna, æ. f. [ῥίνη] a Scobe, inquit Varro L. L. 6. 3. Lima enim materia fabrilis est. [An Limæ?

Scobina fabri. Plin. lib. 11. cap. 37. Postea arteria & stomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conficiendos cibos, decrescentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Novissima asperitas, ut scobina fabri.

Scodra, [Σκόδρα] Albaniæ, qua contingit Dalmatiam, urbs, Turcarumque, cujus nunc est ditionis, Præfecti sedes. Italis vulgo *Scutari*, ipsis autem Turcis *Escodar*. V. Plin. lib. 3. cap. 22. & Prolem. lib. 2. cap. 17.

Scolax, acis. m. Funale. Isidor. 20. 10. Funalia Græci scolaces vocant, quod sint scoliciæ, id est mortis. Sic vulgo legitur. Al. Quod sint σκολιοὶ id est intorti. Quod magis congruum videtur. [Nec Latinos, Græcos dictionis hujus apud Lexicographos vestigia sunt.

Scolex, ēcis, m. [σκώληξ] Cæl. lib. 19. cap. 1. Scolecas autem Vermes interpretamur, quorum species aliquot sunt: nam qui sunt in virentibus lignis, ac humectis vocantur δῆκες, qui in aridis, Thrypes: vitium dicuntur Ices, cornuum Ipes, leguminum Troges, vestium σῆπες: ficuti chartis qui adnascuntur, appellantur Tilphæ.

Scōlēcia, æ. f. [σκωληκία] Plin. lib. 34. cap. 12. Est & alterum genus æruginis, quam vocant scoleciam, in Cypro ære: hoc trito, alumine & sale, aut nitro pari pondere cum aceto albo quam acerrimo. &c. Teritur autem donec viride fiat contrahatque se in vermiculorum speciem, unde & nomen. Hactenus Plin. σκώληξ Græce Vermis dicitur.

Scōlēcium, i. n. [σκωλήκιον] Plin. lib. 24. cap 4. Coccum autem ilicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua, & oculis suffusis sanguine instillatur. Est autem genus ex eo in Attica fere, & Asia nascens, celerrime in vermiculum se mutans, quod ideo scolecion vocant, improbantque. Gloss. Græc. Lat. Σκωλήκιον, Vermiculum

Scolium, vel Scolius, Mons in Pylo Arcadiæ, vel Thessalia. disputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strab lib 8.

Scōlŏpax, ăcis. f. [σκολόπαξ] Avis rostro oblongo, in partibus nostris frequens, *Becatiam* appellamus. Noctu capitur retibus dum rostro exsugit terram. Quidam Gallinaginem appellant. V. Gesner. de Avib.

Scōlŏpendra, æ. f. [σκολοπένδρα] Piscis. Plin. lib. 9 cap. 43. Scolopendræ terrestribus similes, quas centipedes vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant, deinde resorbent. [Gloss. Græc. Lat. Σκολόπενδρα, Contifes, Centipes. Prior vox quid signet nescio.

Scolopendrion, i. n. [ἄσπληνον] est herba, quam totus officinarum chorus herbariorumque, Ceteracum vocant, vel Ceterac, sine caule, sine flore, sine semine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib. 3. cap 67. Ad calculosos herba scolopendrion, quam nos calcifragam appellamus, belle facit contusa. Scrib. Larg. Comp. 150.

Scolopomachærion, i. n. [σκολοπομαχαίριον] Cultellus pali imagine inter chirurgica organa a Galen. numeratus. Rhodig 19 Lect. antiq. 1. [Gloss. Græc. Lat. Σκόλοψ, Sudis. Apud Henr. Steph. exstat Σκολομαχαίριον.

Scōlus, i. m. [Σκῶλος] Urbs in Græcia est, juxta Thebas, notat Plin. lib. 4. cap. 7.

Apud Scolum Bœotiæ præstantes fieri panes consuesse scribit Cæl. lib. 9. cap. 16.

Scolus, [Σκόλος] Strab. lib. 9. Pagus est in ora Asopia sub Cytharone, sedes injucunda atque aspera. Indeque natum est proverbium, Ad Scolon neque ipse vades, neque alteri comes ibis. V. Chiliad. Ex eo quoque loco deductum Pentheum discerptum fuisse memoriæ prodirur.

Scōlymos, i. f. [σκόλυμος] Herba, quæ & Strobilus, quod echinum habeat nuci pineæ similem: & Cinara, quod cineribus gaudet, appellatur. Theodorus Carduum vertit. Est enim revera carduus sativus, quem vulgus *articocallum* vocat. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limoniam appellat. Frutex est nunquam cubitali altior, cristisque foliorum ac radice nigra, sed dulci. V. cinara. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14.) Æginetam Paulum Aetiumque scolymon a cinara diremisse, hanc officere stomacho, illum prodesse monstrantes. Nec invenio Græcis aliud habere discriminis, quam quod scolymos ferus est & silvester, cinara vero domita cultu ruditate mitior & altilis. [Cinara, vox Græcæ originis est. Gloss. Græc. Lat. Κινάρα, Hic carduus, Carix. — & carice pastus acuta.

Scombraria, æ. f. [Σκομβραρία] Herculis insula est ad Carthaginem spectans, quam a Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strab. lib. 3. notat.

Scombre, vel Scombrus, i. m. [σκόμβρος] Genus piscis marini. Plin. lib. 9. cap. 15. Cum thynnis hæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum suis quæque ducibus, & primi omnium scombri, quibus est in aquis sulphureus color, extra qui ceteris. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Plin lib. 32. cap. 11. Laudatissimi, scomber, salpa, sparus, &c. V. Columel 8. 17. & Catul. 96. 8.

Iberum piscem vocat Hor. 2. Serm 8. 46.

Scomber, Ruellio significat eum piscem, qui apud Gallos dicitur *Maquereau*, a frequentibus scilicet maculis. Angl. *Mackerel*. Et vitiligines tibiarum variegatarum ab igne per hiemem (cujus exemplum videre est in vetulis) dicuntur *Maquereaux*.

Scomma, ătis. n. [σκῶμμα] Latine dicitur Cavillum; est (ut ait Macrob. lib. 7 Saturn. cap. 3.) Morsus figuratus, quia sæpe fraude vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligas, nec tamen semper ad amaritudinem pergit: sed nonnunquam in quos jacitur & dulce est τὸ σκῶμμα. [Gloss. Græc. Lat. Σκώμμα, Cavillacio. Σκώπτω, Cavillor.

Scōpæ, ārum. f. pl. pr. dub. [σαρῶν, σαρά Gl. L. G. & G. L.] Instrumenta quibus pavimenta verruntur. Plaut Stich. 2. 2. 23.

Munditias volo fieri hic: ferte huc scopas, simulque arundinem
Ut operam omnem arancarum perdam, & texturam improbem.

Scopæ, quasi Scobæ dicuntur, quod his purgamenta veluti scobem educimus. Perott. Sed discrepat quantitas.

Viles scopæ. Hor. 2. Serm. 4. 81. V. scobs.

Scopas dissolutas, Homines nihili nulliusque prorsum consilii Cicero vocat 7. Att. 13. L. Cæsarem vidi Minturnis ad v iii Calend Febr. mane, cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas, ut id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse Idem in Orat 235. agens contra eos, qui numeros orationis contemnunt, Scopas dissolvere dixit, pro eo quod est, Rem prorsus inutilem efficere. Nam Scopæ colligatæ, & speciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pavimentum sunt accommodatæ: porro si dissolveris, nihil inutilius, nihil inelegantius. Erasm.

Scopæ, dicuntur Virgæ & putamina, quasique frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: ut, Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgo *manipulos* vocant. Plin. lib. 24. cap. 15. Cato de R. R. cap. 152. Facito scopas virgeas ulmeas aridas, in asserculo alligato, duabus latera

latera doliis intrinfecus ufque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhærefcat. Veget. de Re Mil. 2. 33. Sagittarii, vel funditores, fcopas, hoc eft fruticum. vel ftraminum fafces pro figno ponebant.

Scopa regia, [Σιδηρίτη Gl. L. G] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. De achilleo herba, quæ & millefolia appellatur, Etiamnum aliam fimilem huic, fed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vineis nafcentem. Aliam vero binûm cubitorum, ramulis exilibus, triangulis, folio filicis, pediculo longo, betæ femine, omnes vulneribus præcipuas. Noftri eam, quæ eft latiffimo folio, fcopam regiam vocant. Ruellius dicit eam effe quam vulgus *herbam carpentariorum* appellat, quod materiarii fabri fæpicule hac utantur ad glutinanda vulnera. [Alias, ut obfervarunt Grammatici & Gloffularii in Singulari hæc dictio non invenitur. Quædam Gloff. Lat. Græc. tamen, Scopa, Σάρον. Scopam regiam, ὀξυμυρσίνην interpretatur Scribon. comp. 153.

Scoplismus, V. poft scopus.

Scopŭla, æ. f. Dimin. [σαρώθριον] Columel. lib. 12. cap. 18. Deinde peniculo detergitur, & ferventiffima pice infufa, novo alio rutabulo & fcopula picatur. Idem lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti feria fuffriatur.

Scopium, i. n. & Scopus, i. m. Ramofum id, ex quo dependent acini. Cato de R. R. cap. 112. extr. Tum acina de uvis mifcellis decerpito de fcopio in idem dolium.

Scopus uvæ. Ruell. lib. 1. cap. 2. Uva, fcopo & frequentibus acinis compacta. Scopus, ramofum id, quo dependent acini. Quibufdam etiam proprie Racemus exiftimatur, etfi plerumque cum Uva confundatur. Varr. 1. de R. R. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum fcopi cum folliculis fubjiciendi fub prelum: ut fi quid reliqui habeant mufti, exprimatur in eundem lacum. Acini conftant folliculo, vinaceis, mufto. Meminit & Cæl. lib. 12. cap. 14. Sed V. scapus.

Scopo, āre. Verro. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 5. In fuftium virgarumque per tintinnaculos admonitione ufurpat fimplex vulgus, quo tamen fcientiffimus ac eloquentiffimus utitur Hieronymus, quum in Efajæ tralatione ita fcribit: Scopabo Babylonem in fcopa terens, dicit dominus exercituum. Dignum vero fcitu eft: Scopam, feu verius Scopas, uti Fabio placet, dici a Græcis κέρημα, ἀπὸ τοῦ κορεῖν, quod fcopare, ornareque nobis indicat. Unde illud apud Ariftophanem elegantiffimum, Μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα. Ne fcopes Græciam. i. e. Ne in defolationem redigas.

Scopārius, i. m. [σαρωθής] Miniftor, cujus miniftorium eft ut deverrat pavimenta fordentia. Ulpian. in l. Inftrumento fundi. D. de fund. inftruct. Quibufdam in regionibus accedunt inftrumento, fi villa cultior eft, etiam atrienfes, fcoparii.

Scŏpas, æ. m. [Σκόπας] Statuarius eminentiffimus, qui Maufoleum cælavit. Plin. lib. 35. cap. 5. Hor. 4. Carm. 8. 6.

Quas aut Parrhafius protulit, aut Scopas,
Hic faxo, liquidis ille coloribus. conf. Vitruv. 9. 9. & Suid.

Scŏpĕlos, [Σκόπελος] Infulæ nomen, quæ eft ante Troada Afcaniæ apud Plin. lib 5 cap. 31.

Scōpes, um. f. pl. [σκώπες] Aves funt nocturnæ ex genere noctuarum, eædem cum his, quos Bubones Latini appellant. Dictæ Scopes, quafi σκοπιὰν ὄπα ἔχοντες: funt enim raucæ & minime canoræ. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

Scopius, Mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

Scoptŭla, n. pl. Scoptula operta [ὠμοπλάται] quæ medicis dicantur, docet Celfus his verbis, lib. 8. cap. 1. A cervice duo lata offa utrinque ad fcapulas tendunt, noftri fcoptula operta, ὠμοπλάτας Græci nominant. Ea in fummis verticibus finuata, ab his triangula, paulatimque latefcentia, ad fpinam tendunt: & quo latiora quaque parte funt, hoc hebetiora. Hactenus Celfus. Latos humeros quidam vocant, alii Offa humeraria. [Sed Celfi verba fine dubio corrupta funt. Neque enim ὠμοπλάται, i. e. Scapulæ, ut alias ipfe Celfus vocat, ad fcapulas tendunt. Puto reliquiffe, Ad humeros tendunt; noftri lata fcapularum offa &c. Sic enim ibidem fæpius vocat deinceps.

Scōpus, i. m. [σκοπὸς] Finis in quem emittendo tela dirigimus: a Græco σκοπέω, quod eft confidero, contemplor, fpeculor. Macrob. Propofitum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.

Scopus, metaphorice pro Eo, quò mens & propofitum noftrum dirigitur. Cic. 8. Att. 11. Eidem lib. 15. 18. Σκοπὸς hic eft enim huic noftro, nihil præbere. Idem 12. Philipp. 22. quid fit fcopus declarat his verbis, Quum omnes actiones horum menfium, omnes fententiæ meæ pervenerint ad eum exitum, qui mihi fuit propofitus.

Scopum vocat Cic. 16. Fam. 24. Proram & Puppim. [Gloff. Græc. Lat. Σκοπὸς, ἔνθα βάλλεται, Scopulus. Σκοπὸς, ἡ προθυμία, Voluntas. Ubi forfan Scopus legendum. V. tamen in scopulus.

Scŏpŭlus, i. m. dimin. [σκόπελος, σκοπιά] Saxum eft eminens, ut ait Servius: a fpeculando ita vocatus, σκοπεῖν enim fpeculari eft. Plin. lib. 12. cap. 14. Saba regio a dextra maris, fcopulis inacceffa. Cæf. 3. Bell. Gall. 13. Et eadem de caufa minus incommode fcopulis continebantur. Virg. 1. Æn. 49. — fcopuloque infixit acuto. [V. Suid. Apud Latinos tamen non fere nifi Maris vel Litoris fcopulos legimus. Hinc Gall. *Efcueil.*

Vertex fcopulorum. Catull. 62. 244.
Altus. Virg. 5. Æn. 220.
Exefi. Sen. Herc. fur. 2.
Frequentes. Juven. 13. Sat. 246.
Immanis. Ovid. 14. Met. 182.
Pifcofi. Virg. 4. Æn. 255.
Præruptus fcopulus, ficut Rupes prærupta. Ammian. Marcell. lib. 30. Oblitus profecto, quod regenti imperium omnia nimia, velut prærupti fcopuli, funt devitanda. H. St. In edit. Valef. cap. 8. exftat, Proceri fcopuli.
Sævus. Virg. 5. Æn. 270.
Sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turriti. Virg 3. Æn. 536.
Vomentes æquor fcopuli. Lucan. lib. 6. 24.
Accedere ad fcopulos. V. accedo.
Appellere ad fcopulos. V. appello.
Confcendere fcopulum. Virg. 1. Æn. 184.
Dant clamorem fcopuli. Virg. 3. Æn. 566.
Ter fcopuli clamorem inter cava faxa dedere.
Ire ad fcopulum, pro Perire, & in nihilum redigi; metaphora eft a navibus fumpta, quæ quum ad fcopulos impingunt, diffolvi folent, atque fummergi. Lucret. lib. 2. 1172.

Excutere aliquem præcipitem fcopulo. Virg. 12. Æn. 532.
Exftruere immanes fcopulos. Claud. 4. Conf. Hon. 103.
Minantur fcopuli gemini in cælum. Virg. 1. Æn. 163. i. e. Eminent. Servius.
Pendere minaci fcopulo. Virg. 8. Æn. 668.
Scopulus, per translationem. Cic. pro Rofc. Amer. 79. Reftare tibi videbatur fervorum nomen, quo quafi in portum rejectus a ceteris fufpicionibus confugere poffes: ubi fcopulum offendis ejufmodi, ut non modo ab hoc crimen refilire videas, verum omnem fufpicionem in vofmet ipfos recidere intelligas.
Ad eofdem fcopulos navem appellere. Cic. pro Rabir. perd. reo, 25. Nec tuas unquam rationes ad eos fcopulos appulifles, ad quos Sexti Titii afflictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres.
Geftare fcopulos in corde, dicitur Is qui nulla movetur mifericordia. Ovid. 7. Met. 33.
Scopulus, pro Scopo. Suet. Domit. cap. 19. extr. Nonnunquam in pueri procul ftantis, præbentifque pro fcopulo difpanfam dextræ manus palmam, fagittas tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digitorum innocue evaderent. [Nifi Scopo, ut doctis placet, fcribendum. Etiam in Gloff. tamen legitur. V. fupra in scopus. Poffis etiam Pro fcopula legere. V. quæ ex Veget. in scopæ afferuntur.

Scopulōsus, a, um. Adj. [σκοπελώδης] Scopulis plenum. Plin. lib. 9. cap. 18. Dejectumque per fcopulofa & abrupta, ubi primum mollis planities contingat, in quodam lacu hofpitari.
Colles fcopulofi. Sil. lib. 7. 274.
Limes fcopulofus. Stat. 1. Theb. 332.
Rupes fcopulofa. Lucan. lib. 2. 619.
Scopulofus locus & difficilis, translate. Cic. 1. Verr. 36. Intelligo quam fcopulofo difficilique loco verfer: nam cum omnis arrogantia odiofa eft, tum illa ingenii, atque eloquentiæ multo moleftiffima. Idem 3. de Orat. 66. Oratores autem in inferum hoc, Tufcum & Barbarum, fcopulofum, atque infeftum laberentur, in quo etiam ipfe Ulyffes erraffet.

Scopĕlismus, i. m. [σκοπελισμὸς] Ulp. in l. Saccularii. D. de extraord. crimin. Sunt quædam, quæ more provinciarum coercitionem folent admittere: utputa in provincia Arabia σκοπελισμὸν crimen appellant, cujus rei admiffum tale eft. Plerique inimicorum folent in prædium inimici σκοπελίζειν, id eft lapides ponere, indicio futuros, quod fi quis eum agrum coluiffet, malo leto periturus effet infidiis eorum, qui σκοπέλους pofuiffent: quæ res tantum terrorem habet, ut nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timens eorum, qui σκοπελισμὸν fecerunt. Hanc rem præfides exfequi folent graviter ufque ad pœnam capitis: quia & ipfa res mortem comminatur.

Scordalus, i. m. velut Scorodalus, i. e. Homo alliatus, fœdus, impurus, & fordidus illuvie fqualoreque. Seneca in epift. 83. Tullius, inquit, Cimber, & nimius erat in vino, & fcordalus. Idem Epift. 57. pr. Adjice nunc fcordalum, & furem deprehenfum. Hoc verbum etiam exftat in Petronio cap 95. Ego autem, inquit, nactus occafionem vindictæ, Eumolpum excludo. redditaque fcordalo vice, fine æmulo fcilicet, & cella utor & nocte. Ut tamen verum fatear, Scardalus in Petronio fcribitur, ut exiftimo, perperam. Eft & hodie Græcis Scordalus, Morbus in oculis equorum, in angulo crefcente caruncula. Ex Turneb. 7. 4. V. Pitifc in Suet. Aug. 65. & not. var. ad Petron. [Apud Senecam alius intelligi nequit, nifi πορνοδύτης, i. e. Ganeo, vel Stuprator aliquis. Nolim igitur ab Allio vocem arceffere.

Scordiscus, i. m. [ἱππίον] Ephippium. Vet. Gloff. Lat. Græc. Hinc

Scordiscāle, is. n. Idem. Gloff. Græc. Lat. Ἐφίππιον, Scordifcale.

Scordiscārius, i. m. apud Hieronymum, Qui talia ftrata vel coactilia facit & tegumenta. Turnebus. conf. Lex. Pitifc.

Scordisci, [Σκορδίσκοι] Populi Pannoniam incolentes in montis Claudii fronte, quo monte dividuntur a Taurifcis. Plin. lib. 4. cap. 25. Scordifci etiam gens Gallica a Cimbris devexata traditur a Strabone lib. 7.

Scordium, i. n. [σκόρδιον] Herba eft apud Diofcoridem, tam in montofis, quam in paluftribus locis nafcens, foliis Trixaginis, majoribus tamen, & in ambitu non ufqueadeo divifis, caule quadrangulo, flore fubrubro. Dictum Scordion ἀπὸ τοῦ σκόρδου, hoc eft ab allio, cujus odorem refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8. Simplic. facultat.

Scordona, Infula Dalmatiæ adjacens, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgo *Maleconfeglio.*

Scordŏtis, [σκοροδῖτις] Herba, magnitudine cubitali, quadrangulo caule, ramofa, quernæ fimilitudine, foliis lanuginofis, amari guftus: reperitur in campis pinguibus. Ea a quibufdam appellatur Scordion. Ex Plin. lib. 25. cap. 6. pr.

Scōria, æ. f. [σκωρία] Metallorum purgatio, & recrementum, quafi fæx, ficut fpuma, quæ ex ferveofcente materia tollitur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur fpurcitia, in omni metallo vocatur fcoria.
Æris fcoria. Plin. lib. 34. cap. 11.
Argenti fcoria. Plin. lib. 33. cap. 6.
Plumbi fcoria. Plin. lib. 34. cap. 18.

Scŏrŏdon, i. n. [σκόροδον] Herba eft notiffima, Allium Latini appellant. Gloff. Græc. Lat. Σκόροδον, Allium, Neccar. V. allium. Eft & Silveftris allii genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκόροδον, quafi allium anguinum, vocitatur. Diofc. 2. 141.

Scorodoprasum, i. n. [σκοροδοπράσον] magnitudine porrum æquans herba. Participat fapore allium & porrum: unde fibi vires promifcuas ex utroque vendicavit, effectus allii & porri præbens: inefficacius tamen Coctum, porri modo, dulcefcit, & in olerum vicem tranfit. Diofcorid. lib. 2. cap. 142. apud Matthiolum.

Scorpæna, æ. f. [σκόρπαινα] Genus pifcis apud Plin. lib. 32. cap. ult. Meminit ejus & Ambrofius: Scorpæna (inquiens) quoque caftitatem immaculati connubii generi fuo fervat, non percutit fed reficit.

Scorpio, ōnis. & Scorpius, i. m. [σκορπίων] Beftiola, venenato caudæ ictu nocens. Plin. lib. 11. cap. 25. Semper cauda in ictu eft, nulloque momento meditari ceffat, nequando defit occafioni. V. plura in eodem capite. V. etiam Celf. lib. 5. cap. 27. Dicitur & Nepa. Gloff. Græc. Lat. Σκορπίων, Scorpius, Nepa; & alibi Γένος σκορπίων, Nepa. Lat Græc. Nepa, Σκορπίος.
Metuendus acumine caudæ fcorpius. Ovid. 4. Faft. 163.
Scorpius, five Scorpio, Signum cæleste. Columel. lib. 11. cap. 2. Sol ingreditur Scorpium XIIII Calend. Novemb. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum fit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.

Ardens

Ardens Scorpius. Virg. 1. Georg. 35.
Cauda minax scorpius. Lucan. lib. 1. 654.
Concavat brachia Scorpius. Ovid. 2. Met. 195. V. BRACHIUM.
Formidolosus Scorpius. Hor. 2. Carm. 17. 17.
Scorpio, Militare instrumentum, quod parvis ac subtilibus spiculis inferat mortem: sive quod scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc atque hinc chelarum similitudinem præ se ferat, spiculum caudæ. Sunt qui Arcubalistam appellant. Quidam etiam accipiunt Scorpium pro Genere instrumenti torquendi, ut sunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, ut scutica habens in summitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56. Et in tormentis scorpionem Cretas invenisse dicunt. Cæs. 7. Bell. Gall. 25. extr. Scorpione ab latere dextro trajectus concidit. [Metaphr. Βέλος πικὸς βολῆ. Sic Liv. 26. 47. Unde liquet Missile telum esse. Suidas σκορπίδιον vocat ex Polyb. q. V.
Scorpio, Tormentum est bellicum, sed telum etiam illius tormenti, id est quod eo tormento mittitur. Hirt. de Bello Afric. cap. 29. extr. Scorpione accuratius misso, atque eorum decurione percusso & ad terram defixo. Videtur enim potius Telum hic, quam Tormentum significari: quanquam si quis Tormentum velit, non repugnabo. conf. Lex. Pitisc. & Etymol. Voss.
Scorpio, Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Onomast. Lat. Græc. Scorpios, Σκορπίος. [Scribe Scorpio, vel Scorpius. Idem f. σκόρπινα, & σκορπίς.
Scorpius, [σκορπιοειδὲς] Herba est semen habens ad similitudinem caudæ scorpionis, quæ valet adversus animal sui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.
SCORPIŌNĪUS, a, um. Adj. [σκορπιόνιος] Plin. lib. 20. cap. 1. Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumim vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus.
SCORPĪTES, [σκορπίτης] Gemma est scorpionis colore. Plin. lib. 37. cap. 11.
SCORPIŪROS, [Σκορπίουρος] Herba quam Tricoccum appellant, foliis parvis, in terram declinantibus: semen ei est effigie scorpionis caudæ; qua ex re ei nomen. Plin. lib. 22. cap. 21.
SCORTATOR, SCORTATUS, SCORTEUS, SCORTILLUM, SCORTOR, SCORTULUM, V. post SCORTUM.
SCORTUM, i. n. proprie Corium est animalium, præsertim eorum, quæ crassiorem pellem habent, ac duriorem. V. Varr. de L. L. 6. 5. & Fest.
Scortum, dicitur etiam Meretrix. [ἑταίρα, πόρνη, ἐρωμένη, φιλημένη, Gl. L. Gr.] Plaut. Asin. 4. 2. 5. Idem 5. 2. 17.
Is apud scortum corruptelæ & liberis lustris studet. Cic. 2. in Catil. 10. Quod si in vino & alea comessationes solum & scorta quærerent, essent illi quidem desperandi, sed tamen essent ferendi.
Scorta appellantur Meretrices, quia, ut pelliculæ, subigantur. Omnia namque ex pellibus facta, scortea appellantur. Scortes id est pelles testium arietinorum ab eisdem pellibus dictæ. Paulus apud Festum. Hinc & Scrotum Chirurgi nostri dicunt, pro Scortum. [Immo ipse Celsus. V. f. l.
Scortum devium; non prostitutum in propatulo omnium libidini, sed honestius, minusque vulgare, ab Horatio dicitur 2. Carm. 11. 21. V. DEVIUS.
Scortum pressum quasillo. Tibull. 4. 10. 4. — pressumque quasillo
Scortum, quam Servi filia Sulpicii. Scortillum significat Egenum, & se meretricio quæstu male tolerans, lanificioque miseram trahens vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa se Minerva exhibebant. Turnebus.
Honestum officium scorto postponere. Hor. 1. Epist. 18. 34.
Scortis impliciti. Vide IMPLICITUS. H. St.
Scortum etiam dicitur de Pueris muliebria patientibus. Liv. 39. 42. Philippus nobile scortum. [In Gloss. Græc. Lat. Πόρνος, Scortus.
SCORTA, æ. f. Gloss. Lat. Græc. Scorta, Χαμαιτύπη, Χαμαιτυπεῖον. Græc. Lat. Πόρνη, Lupanaria, Scorta, Meretrix, Fornix. [Forte in priore scribendum Χαμαιτύπιον, voce diminutiva, i. e. Scortillum. Nam Χαμαιτυπεῖον est πορνεῖον, Lupanar.
SCORTŬLUM, i. n. Gloss. Vet. Lat. Gr. Scortulum, Πόρνη.
SCORTILLUM, i. n. dimin. [ἑταιρίδιον] Catull. de Varo & sua amica, 10. 3.
Scortillum mihi quum repente visum est,
Non sane illepidum, nec invenustum.
SCORTEUS, a, um. Adj. [σκύτινος, δερμάτινος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne id, quod ex pellibus factum est, ut ait Fest. conf. Varr. d. l. & Ovid. 1. Fast. 629.
Scorteum, ab eadem causa, qua Scortum, vocabatur Pelliceum, in quo sagittæ reconduntur: ab eo quod ex pellibus factum est: quia pellibus nomen a σκύτος, quod Pellis, unde Scuticæ & Scuta, quia non sine pellibus sunt. Festus.
SCORTEA, æ. f. Subaudito Vestis. Gloss. Lat. Gr. Scortea, Δερμαπτικά. [Scribe Δερμαπτικά. Hæc
Pænula scortea. Martial. lib. 14. 130.
Ingrediare viam cælo licet usque sereno,
Ad subitas nusquam scortea desit aquas. Subaud. Penula, quod in Lemmate expressum est.
SCORTOR, [ἑταιρίζω, Gl. L. G. πορνεύω G. L.] āri. Est, ut Varro de L. L. 6. 5. exponit, Sæpius meretriculam ducere. Ter. Heaut. 1. 2. 32.
Scortari crebro nolunt, nolunt crebro convivarier. Idem Adel. 1. 2. 22.
Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum
Scortari, neque potare.
SCORTĀTOR, ōris. m. [πορνευτὴς] Scortorum sectator. Cic. 2. in Catil. 24. O bellum magnopere pertimescendum, quum hanc sit habituris Catilina scortatorum cohortem Prætoriam. Hor. 2. Serm. 5. 75.
SCORTATUS, ûs. m. Apul. 5. Milet. p. 171. Elmenh. Quod ille quidem montano scortatu, tu vero marino natatu fecesseritis.
SCŌTI, vel SCOTTI, [Σκότοι] Britanniæ Septemtrionalis populi, quondam Anthropophagi. Hieronymus contra Jovinianum lib. 2. Quid loquar de ceteris nationibus, quum ipse adulescentulus in Gallia viderim Scotos, gentem Britannicam, humanis vesci carnibus, & quum per silvas porcorum greges, & armentorum, pecudumque reperiant, pastorum nates, & feminarum papillas solere abscindere, & has solas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui divus Chrysostomus in sermone Pentecostes, studio pietatis subscribit, Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis vescebantur carnibus? Nunc jejuniis reficiunt animam. Lingua omnibus sibila. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipse Romæ viderit.
SCŌTIA, vel SCOTTIA, æ. f. Regio Septemtrionalis Britanniæ, quam incolunt Scoti, de quibus supra. Olim Caledonia vocata est V. Tacit. in Agric. Vita. Vulgo *Albayn*; hodie vero *Scotland*. V. plura apud Boeth. & Buchanan. in Hist. Scot.
SCŌTĬCUS, a, um. Adj. Claud. de Laud. Stil.
— ne bella timerem
Scotica, vel Pictum tremerem.
SCŌTIA, æ. f. [σκοτία Gl. G. L.] Idem quod σκότος, Tenebræ. Item Cavitas in alicujus rei fundo.
Est & verbum Architecturæ proprium, quod Hesychius Triglyphum dicit significare. Usus est Vitruvius 4. 3. cum scribit Scotiam a Græcis trochilon appellari. V. Turnebum & Baldi Lex.
SCOTĪNUS, a, um. Adj. [σκοτεινὸς] Tenebrosus, obscurus. Gloss. Græcol. Scotinus dictus est Heraclitus Ephesius, vir nobilis & memoratu dignus, sed in Physicis valde obscurus; de quo vide Strabon. lib. 14. conf. Cic. 2. de Fin. 15. & Diog. Laert.
SCOTITAS, [Σκοπιτὰς] Locus est apud Lacedæmonios, densis quercubus umbrosus, in quo Juppiter colebatur, cognomento Scotitas, ut est auctor Pausanias in Lacon. p. 91. Wech.
SCOTŌMA, ătis. n. [σκότωμα] Hermolaus, Scotomata, sive scotodiniæ, ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum devocatis oriuntur: ita ut sic affecti occasione parva succidant. Vertigines eas appellant nostri, quoniam ob oculos eorum vorticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. [Verbale est a Σκοτοῦμαι, quod a Σκότος. Gloss. Græc. Lat. Σκοτοῦμαι, Verticinor. Scribo Vertiginor. Dicitur & Σκοτοδινία, quod ibidem Cæcia redditur. Suid. Σκοτοδινιᾷ, Σκοτοῦται, μετὰ σκότους ὀφθαλμῶν συμπίπτει, ὅ ἐστιν ἰλιγιᾷ.
SCOTOMĂTĬCUS, a, um. Adj. [σκοτωματικὸς] Vertigine laborans. Scribonius Largus comp. 99. Item sanat, quibus subitis tenebris obscurantur oculi cum vertigine, scotomaticos hos Græci vocant.
SCOTUSSA, [Σκότουσα] Oppidum est in confinio Macedoniæ ad Nessum amnem, locum habens, quem κυνὸς κεφαλὰς, hoc est Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli, T. Quintio duce. Philippum, Demetrii filium, Macedoniæ regem, ingenti prælio superarunt. Auctor Strabo lib. 9. conf. Liv. in Hist. belli Macedonici.
SCOTUSSÆUS, a, um Adj. [Σκοτουσσαῖος] Scotussæi, Populi liberi in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

S C R

SCRACIA, æ. f. æque despicienda ac contemnenda ut screa sputaque, sic vocata quasi Screacia. Versus Accii exstat apud Varro. de L. L 6. 3. Scraciæ, scrupedæ, strictabillæ, tantulæ. Videtur Varro Scraciam explicare Siccam. Nam in eo videtur legendum, Scracia Siccam significat, vel Exsiccam significat. Nam cum siccæ sunt & arentes fauces, magno & difficili strepitu & roncho velut trochlea screatum trahimus. Turnebus. At plerumque longe aliter legitur hic versus. viz. Strateæ, scrupede. stratívolæ, sordidæ. V. Gell. 3. 3. Al. vero. Scraptæ, scrupedæ, &c. Nempe.
SCRAPTA, æ. f. Vox Plautina apud Non. 2. 765. q. V.
Scraptæ, dicebantur Nugatoriæ, ac dispiciendæ mulieres. ut ait Verrius, ab iis, quæ screa iidem appellabant, id est, quæ quis exscreare solet, quatenus id faciendo se purgaret. Titinius in Prilla:
Rectius mecastor piculetæ postumæ
Lectum hodie stratum vidi scraptæ mulieris. Festus.
SCREO, [χρέμπτομαι] āre. Cum conatu quodam de pectore sputum ejicere. Nonio 2. 811. Screare idem est ac Exspuere. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
Vini pollens lepidus Liber,
Tibi qui screanti siccæ, semisomnæ
Affert, potionem & te sedatum it. Plin. lib. 26. cap. 1. Eadem, in jumento homineque, phlegma aut sanguinem qui screatur, talos circum ligata, sanat. De radice asparagi. Vetus exemplar scriptum legit, Flemina, aut sanguinem, qui se ad talos dejecerit, circumlig.
SCREĀTUS, ûs. m. [χρεμψὶς] Ter. Heaut. 2. 3. 132. Gemitus, screatus, tussis, &c. V. Suet. Neron. cap. 24. Tacit. 16. Ann. 4.
SCREĀTOR, ōris. m. [χρεμπτὴς] Qui screat. Plaut. Milit. 3. 1. 52.
Minime sputator, screator sum, itidem minime muccidus.
SCREĀBĬLIS, e. Adj. [χρεμπτὸς] Quod screari potest. Non legitur extra compositum Exscreabilis. V. EXSCREO.
SCRIBA, V. SCRIBO.
SCRIBLĪGO, ĭnis. f. [συλοικισμὸς] a vetustioribus Latinis dicebatur Solœcismus, a tortuosæ orationis pravitate ac versura. Sed scribendum potius Stribligo. V. suo loco.
SCRIBLĪTA, æ. f. Genus cibi appellatum est, quod in circuitu ad restis modum torqueretur. Hoc solum differens a placenta, quod sine melle coquebatur, & ferventissima edi solebat. Cato R. R. cap. 78. Martial. lib. 3. 17.
Circumlata diu mensis scriblita secundis,
Urebat nimio sæva calore manus. Plaut. Pœn. prol. 43.
Nunc, dum scriblitæ æstuant, occurrite.
Alii Striblita. Vide STRIBLIGO. H. St. Male. Gloss. Lat. Græc. Scriblita, Ἐγχύτε πλακοῦς. Sic enim, sublata distinctione legendum Est enim Ἐγχύτης instrumentum, per quod massa ad has crustulas conficiendas in sartaginem, oleo vel butyro liquato fervidam, demittitur.
SCRIBLITĀRIUS, i. m. Qui scriblitas conficit. Afran. apud Non. 2. 483.
SCRĪBO, psi, ptum, [γράφω] ĕre. notæ significationis. Plaut. Asin. 4. 1. 10.
Et scribas vide plane & probe. Idem Pseud. 1. 5. 131.
Quasi in libro quum scribuntur calamo litteræ.
Sunt qui Partic. Scribtum faciunt, atque similiter, per b, inde derivata. Quasi scilicet ex Scribitum contractum sit. Atque ita apud Non. Mercerus V. Voss. de Analog. 3. 25.
Corticibus scribere. Propert. lib. 1. 18. 22.
Notis scribere, & Celeriter excipere. Quintil. lib. 11. cap. 2. V. NOTA.
Notis, & Sermonibus scribere, opponuntur. Varro apud Servium in 6. Æn. 74. In foliis palmæ, interdum notis, interdum sermonibus scribebat. Turnebus.
In animo scribere. Ter. And. 1. 5. 49.
In aqua scribere. Catull. 68. 4.
Scribere sua manu, non autem Propria manu. Nusquam enim apud bonos auctores posterius reperitur. Cic. 5. Att. 14. Antequam aliquo loco confede-

ro, neque longas a me, neque ſemper mea manu litteras exſpectabis. Ibid. lib. 7. 2. pr. Sexcentas uno tempore accepi, aliam alia jucundiorem, quæ quidem erat tua manu. Idem 3. in Catil. 10. Legimus, erat ſcriptum ipſius manu. Liv. 37. 10. Coram nuncio ejus Polyxenidas ſua manu ſcripſit. Junge Plin. 23. 8.

Fœdera Amilcaris ſcripta manu. Liv.

Ab ſingulari amore ſcribere. V. A vel AB præpoſitiones.

Ad aliquem ſcribere, quemadmodum. Cic. 14. Fam. 2.

Ad aliquem ſcribere de rebus, &c. Cic. 4. Acad.

Ad aliquem de re aliqua in aliam ſententiam ſcribere. Cic. 3. Q. frat. 1. In ejus ſermone ego utcunque ſoleo admirari, & te de ſuburbano emendo quum ad illum ſcribas, non modo ad me non ſcribere, ſed etiam aliam in ſententiam de ſuburbano ſcribere: & quæ ad illum ſcribas, nihil te recordari de ſe, de epulis illis, quas tu in Tuſculano ejus mihi oſtendiſti. [Omnibus fere his locis ſubauditur & Litteras, vel Epiſtolam, ut & in ſequentibus multis.

Ambitioſe ſcribere. Cic. 4. Acad. V. AMBITIOSE.

Caute. Cic. 4. Fam. Caute perſcribas. V. CAUTE.

Commodius. Cic. 5. Fam. V. COMMODE.

Enucleate. Cic. 3. Q. frat. 3.

Explorate. Cic. ad Q. frat. V. EXPLORATE.

Fruſtra. Cic. 13. Att. 13.

Graviter. Cic. 1. Q. frat.

Humane. Cic. 3. Fam.

Humaniter. Cic. 2. Fam. Scripſit ad me Cæſar perhumaniter.

Liberius. Cic. 5. Fam.

Officioſe ſcribere. V. Officioſus in OFFICIUM.

Plane. Cic. 2. Fam. 13.

Pleniſſime. Cic. Quampleniſſime ad me ſcribas.

Raptim. Cic. 2. Att. 9.

Recte, i. e. Non fruſtra. Cic. Id ipſum ſcire cupio, quod ad tempus recte ad te ſcribere poſſim. V. RECTE.

Sæpiſſime. Cic. 3. Fam.

Subtiliter. Cic. ad Att.

Summatim. Cic. 5. Att. 16.

Velociter ac bene. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Verboſe. Cic. 7. Fam. 3. extr. Hæc ad te ſcripſi verboſius, tibique moleſtus fui.

Pluribus ſcribere. ſubaud. Verbis. Cic. 2. Fam. 13. Hæc eo pluribus ſcripſi, quod nonnihil ſignificabant tuæ litteræ ſubdubitare, qua eſſem erga illum voluntate. Al. Quod mihi ſig.

Quod in buccam. Cic. 7. Att. 10.

Quod in mentem venerit. Cic. ad Q. frat.

Tectis verbis. Cic. 9. Fam. 22.

Vacuo animo. Cic. 1. Q. frat. 8.

Scribere, proprie eſt eorum, qui aliquod ingenii monumentum condunt, vel aliquod opus faciunt, quod & Conſcribere dicitur. Ter. Eun. prol. 36.

Qui magis licet currentes ſervos ſcribere, &c. Cic. 12. Fam. 17.

Sed proxime ſcripſi de optimo genere dicendi. Idem 1. Fam. 9. Scripſi etiam verſibus tres libros de temporibus meis. Ovid. 1. Triſt. 1. 41.

Carmina ceſſum ſcribentis, & otia quærunt.

Accurate, & cogitate. V. COGITO.

Concinne. V. CONCINNUS.

Diligentiſſime ſcripta. Quintil. in proœm. lib. 1.

Licenter. Hor. de Arte Poet. 265.

Luculente. V. LUCULENTUS.

Mendoſe. V. MENDA.

Separatim de re aliqua. Quintil. in proœm. lib. 4.

De integro ſcribere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Expertus ſum prodeſſe, quoties eandem materiam, rurſus a me retractatam, ſcribere de integro juberem.

De Græcis Latine ſcribere. Cic. 1. de Finib. 8. Sed ex eo credo, quibuſdam uſu venire ut abhorreant a Latinis, quod inciderint in inculta quædam & horrida, de malis Græcis Latine ſcripta deterius.

De hac re in utramque partem & dicta ſunt, & ſcripta multa. Cic. 4. Acad. 124.

Aliquem ad hiſtoriæ fidem ſcribere. Cic. 1. Q. frat. 19. Cyrus ille a Xenophonte, non ad hiſtoriæ fidem ſcriptus, ſed ad effigiem juſti imperii.

Formulam alicui ſcribere. V. Formula, in FORMA.

Libellum ſcribere. Ovid. 4. de Pont. 13. 19.

Litteras ex ſermone alterius ſcribere. Cic. 10. Fam. 4. Gratiſſimæ mihi tuæ litteræ fuerunt, quas ex Furnii ſermone te ſcripſiſſe animadverti. Ego autem præteriti temporis excuſationem affero, quod te profectum andieram: nec multo ante rediiſſe ſcivi, quam ex epiſtola tua cognovi. Plura ſupra V. ubi & abſolute poni diximus.

Salutem alicui ſcribere. Plaut. Bacch. 4. 4. 79. V. SALUS.

Orationes ſcribere. Cic. de Clar. Orat.

Poemata ſcribere. Hor. 2. Epiſt. 1. 117.

Verſus ſcribere. Cic. 5. Verr. 77. De qua muliere verſus plurimi, ſupra tribunal & ſupra Prætoris caput, ſcribebantur.

Amor ſcribendi te rapit. Hor. 2. Serm. 1. 10.

Laborem ſcribendi ferre. Hor. 1. Serm. 4. 12.

Nulla voluptas ſcribendi eſt mihi. Ovid. 4. de Pont. 2. 29.

Scriptum eſt. Cic. 1. de Divin. 123. Scriptum eſt item, cum Critonis, &c.

Scriptum reliquit. Cic. 1. de Divin. 36. Nonne, ut C. Gracchus filius ejus ſcriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehenſis, aruſpices convocavit? conf. 33. & 56.

Scriptum video. Cic. 4. Acad. 129. Cujus, ut ſcriptum video, princeps Xenophanes, quem modo nominavi, deinde eum ſequuti Parmenides & Zeno.

Scribere, Accuſare. Martial. in præfat. lib. 1. Abſit a jocorum noſtrorum ſimplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea ſcribat. Catanæus, Scribat, dictum putat pro Accuſet. Eſt tamen qui apud Martialem Cribret legat, non autem Scribat. Forte ſenſus eſt, Epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ ſibi deſcribat legenda. [Lego Nec in epigr.

Dicam alicui ſcribere. Cic. 2. Verr. 37. V. DICA.

Hæredem aliquem ſcribere; Inſtituere, Facere teſtamento. Martial. lib. 10. 97. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 264. Burm. Hæredi ſcripto opponitur lex. Idem Declamat 1. Neque graviſſimum patrem ſuprema ſua juveni jactaſſe ediderim, ut hæredem filiam ſcriberet. Hor. 2. Serm. 5. 48.

Hæredem aliquem teſtamento ſcribere. Hirt. Bell. Alex. cap. 33.

Leges ſcribere, quod & Condere, & Dicere, & Facere dicitur. Cic. pro Roſc. Amer. 70. Ejus porro civitatis ſapientiſſimum Solonem dicunt fuiſſe eum, xui leges, quibus hodie quoque utuntur, ſcripſerit.

Legem ſcribere de, &c. Cic. 2. de Legib. 10. Nec ſi regnante Sex. Tarquinio nulla erat Romæ ſcripta lex de ſtupris, idcirco non contra illam legem ſempiternam Sex. Tarquinius vim Lucretiæ, Tricipitini filiæ, attulit?

Libertatem ſervo ſcribere, eſt, Ei libertatem teſtamento relinquere. Ulpian. in l. Si ſervum. D. de acquir. vel omittenda.

Nummos alicui ſcribere, Per menſæ ſcripturam dare: ut ait Budæus. Plaut. Aſin. 2. 4. 34. i. e. Nummos, non præſentes ſolvere, ſed pro his in certum diem ſolvendis per ſcriptum ſe obligare.

Supplementum ſcribere legionibus. Cic. 3. Fam. 3. Cenſebant enim omnes fere, ut in Italia ſupplementum meis & Bibuli legionibus ſcriberetur.

Scribere, Pingere. Plinius de Nicomacho pictore, lib. 35. cap. 10. Scripſit & Apollinem & Dianam, deumque Martem in leone ſedentem. Unde & Picturam legere dicimus. Virg. 6. Æn. 33.

— quin protinus omnia
Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinii habet Pinxit. V. Harduin. in loc. Stat. 1. Silv. 3. 9.

Viſa manu tenera tectum ſcripſiſſe Voluptas. [Niſi forſan Struxiſſe a manu poetæ relictum fuit.

SCRIPTUS, a, um. Partic. [γεγραμμένος] ut, Notæ ſcriptæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 90.

Abſumere igne ſcriptos libellos. Ovid. 5. Triſt. 13. 61.

Diem ſcriptum proferre, Diem prædefinitum. Sen. Herc. fur. v. 190.

Scriptum lapidem eſſe ait, & ita vocari, Antiſtius Labeo in agro Menullino, ubi Scribæ divinam rem facerent. Feſtus. [Pro Menullino, ſcribendum Medullino.

SCRIPTUM, i. n. [γεγραμμένον G. L. G.] dicitur Id quod de re aliqua ſcribitur. Ovid. 1. de Arte Am. 469.

Si non accipiet ſcriptum, illectumque remittet. Idem 6. Epiſt. 4.

Debueram ſcripto certior eſſe tuo.

Veterum ſcriptorum Muſæ. Catull. ad Manl. 66. 7. [Hic eſt a recto Scriptor.

Copia magna ſcriptorum. Catull. 66. 33.

Antiquiſſima ſcripta. Hor. 2. Epiſt. 1. 28.

Electiſſima ſcripta poetæ peſſimi. Catul. in Annal. Voluſii, 34. 6.

Nefaria ſcripta. Catull. ad Fundum 42. 18.

Optima ſcripta Græcorum. Hor. 2. Epiſt. 1. 28.

Regale ſcriptum Tragicis cothurnis. Ovid. 2. Triſt. 533.

Adire aliquem ſcripto. Tacit. 4. Hiſt. 39.

Dicere de ſcripto. V. DE præpoſitionem.

Exardeſcere ſcriptis. Ovid. 3. de Arte Am. 481.

Ah quoties dubius ſcriptis exarſit amator.

Mandare ſcriptis. V. MANDO.

Peccare ſcripto. Quintil. lib. 3. cap. 5.

Recitare ſcripta. Hor. 1. Serm. 4. 75.

Relinquere ſcriptum aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. in ipſo verbo.

Sequi ſcripta oculis. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Tradere aliquid ſcripto. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Abdicare ſeſe ſcripto. Piſo apud Gell. lib. 6. cap. 9. i. e. Officio notarii vel ſcribæ renuntiare. &

Facere ſcriptum, pro Scribendo victum lucrari: apud Gellium lib. 6. cap. 9. V. SCRIPTUS, ûs.

Scripturam facio. H. St. Sed longe aliud eſt Scripturam, ac Scriptum facere. V. SCRIPTURA, & SCRIPTUS, us. m.

SCRIPTIO, ōnis. f. [συγγραφή] Actus ſcribendi. Varro, apud Nonium 2. 807. Avarus fœnerator ſpe lucri rem ſcriptione duplicarat. Cic. 5. Fam. 12. Orationculam pro Dejotaro, quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram: itaque eam tibi miſi: quam velim ſic legas, ut rem tenuem & inopem, nec ſcriptione magnopere dignam. Idem lib. 2. de Orat. 5. Illud autem eſt hujus inſtitutæ ſcriptionis. i. e. Hujus rei quæ ſcribitur ad memoriam diuturnam.

Scriptio, Epigramma, ſive Id quod ſcribitur, ut ſit memorabile. Cic. pro Arch. 14. Quam multas nobis imagines, verum etiam ad imitandum fortiſſimorum virorum expreſſas ſcriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Ubi tamen nonnulli, & inter ceteros Gruterus legit Imagines expreſſas ſcriptores &c.

Scriptiones philoſophicæ. i. e. Libri de philoſophia ſcripti. Cic. 5. Tuſc. 121. Ad Brutum noſtrum hos libros alteros quinque mittemus, a quo non modo impulſi ſumus ad philoſophicas ſcriptiones, verum etiam laceſſiti.

Scriptio, aliter. Cic. in Orat. 37. Quoniam plura ſunt orationum genera, eaque diverſa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, ſcriptionum, & hiſtoriarum: &c. Laudationes vocat Encomia; quibus, non homines tantum laudantur, ſed etiam res aliæ: ut Ariſtides Romam laudavit, Alcidamus mortem, Syneſius calvitium, Lucianus muſcam, Eraſmus ſtultitiam. Scriptiones appellat, Exercitationes quidem oratorias, ſed quæ remotæ ſint a foro: qualis eſt Paræneſis Iſocratis ad Demonicum, Nicocles de regno: tales ſunt Chriæ, Declamationes, & ſiqua ſunt alia ejus generis. [Niſi ſynonymum & Hiſtoriarum.

SCRIPTIUNCŬLA, æ. f. Salvian. Præf. libror. de Gub. Dei.

SCRIPTIONĀLIS, e. Adj. Ad ſcriptionem pertinens. Mart. Capell. l. 5.

SCRIPTUS, ûs. m. Scribæ officium. Gellius ex Piſon. Annal. lib. 6. cap. 9. Cn. Flavius, Annii filius, dicitur tabulas poſuiſſe, ſcriptu ſeſe abdicaſſe. Alii codices habent, Scripto. [Idque rectius, ut in SCRIPTUM, i. n. extr. quo & ſeq. Livii locus pertinet. Non ſatis conſtat igitur de hoc verbali. Scriptum facere; i. e. Exercere ſcripturam, ſive Scribam agere. Liv. 9. 46. V. in FACIO.

SCRIPTOR, ōris. m. [γραφεύς Gl. omn.] Qui ſcribit, ſive texit epiſtolam, orationem, librum, opuſve aliquod. Liv. lib. 1. in Proœm. Et, ſi in tanta ſcriptorum turba, mea fama in obſcuro ſit. Donatus in Prolog. Terentii, Indifferenter, inquit, omnis, qui aliquid ſcripſiſſet, Scriptor a veteribus dicebatur. Cic. 7. Att. 16. Qui quum ſcriptor luculentus eſſet, tantas res, atque eas, quæ in omnium manus venturæ eſſent, Seſtio noſtro ſcribendas dederit. Martial. lib. 3. 20.

An quæ Neroni falſus aſtruit ſcriptor? Cic. in Orat. 29. Vetuſtiſſimus ille ſcriptor & politiſſimus Lyſias. Idem de Clar. Orat. 15. Lyſias, ipſe quidem in cauſis forenſibus non verſatus, ſed egregie ſubtilis ſcriptor atque elegans.

Artium

Artium scriptores. Quintil. lib. 2. cap. 13. Cic. 1. de Orat. 158. Omnium bonarum artium scriptores ac doctores, & legendi & pervolutandi.
Belli Trojani scriptor, Homerus. Horat. 1. Epist. 2. 1.
Carminum scriptores. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Assiduus scriptor. V. ASSIDUUS.
Delirus inersque scriptor. Horat. 2. Epist. 2. 126.
Nobilium scriptorum auditor. Horat. 2. Epist. 19. 39.
Scriptor, simpliciter pro Eo qui scribit alteri. Cic. 2. Fam. 4. Domesticarum rerum habes & scriptores & nuncios.
In Epist Scriptorem rerum domesticarum. H. St. Idem locus 2. Fam. 4. pr. Tuarum enim rerum domesticarum habes & scriptores & nuntios.
Scriptor, A manu servus. Cic. 1. de Orat. 136. Neque precibus unquam, nec insidiando, nec speculando assequi potuit, &c. ex ejus scriptore & lectore Diphilo suspicari liceret.
Scriptor legum, pro Legumlatore. Cic. ad Brut. 15. Neque solum ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.
SCRIPTŌRIUS, a, um. Adj. [γραφικὸς] Quod aptum est ad scribendum, seu Quod ad scriptorem pertinet. ut, Atramentum scriptorium. Celsus lib. 6. cap. 4.
Calamus scriptorius. Cels. lib. 5. 28. 12. de fistulis.
SCRIPTŪRA, æ. f. [γραφή Gl. G. L.] Id quod scribimus.
Scriptura, Compositio libri. Auctor ad Heren. lib. 3. 27. Non sum nescius quantum susceperim negotii, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sum voces. Scriptura, i. e. Scribendo Idem lib. 4. Reliquum scripturæ consumetur in exemplis. i. e. Ejus quod scribendum est. Ter. in prol. Adelph. 1.
Postquam poeta sensit scripturam suam
Ab iniquis observari, &c.
Scriptum facere ex Gellio p. præced. forte Scripturam. H. St. V. quæ subjeci ibidem.
Diurna actorum scriptura. Tacit. 3. Ann. 3.
Persequi scriptura. Cic. 15. Fam. 21. Quum vero ea, quæ scriptura persecutus es, sine summo amore cogitare non potueris. V. PERSEQUOR.
Scriptura, Stilus quo quis utitur in scribendo. Cic. 6. Fam. 7. Genus autem hoc scripturæ, non modo liberum, sed incitatum atque elatum esse debere quis ignorat?
Levis scriptura. Ter. Phorm. prol. 5.
Scriptura, pro Inscriptione. Vell. Paterc. 2. 61. 3. Statuæ ætatem scriptura indicat.
Scriptura, pro Vectigali quod percipitur e pascuis: vel ipsa ratio eorum qui præsunt hujusmodi vectigalibus. Et tam ii, quam qui portus aut portoria curabant, vectigalia describentes, aut colligentes, Magistri scripturæ & portus dicebantur. In illa autem societate & Magistri, & pro Magistris erant. V. f. l. Plaut. Truc. 1. 2. 42.
Illa, haud ego, habuit publicum, pervorse interpretaris.
Nam adversum legem a me ob meam scripturam pecudem accipi,
Fierique. A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes:
Ubi non est scriptura, unde dent, incusant publicanos. Quem locum sic restituit Turnebus,
Nam adversum legem a me, ob meam scripturam, pecudem accepit.
Æraque. A. idem, quod tu facis, faciunt rei male gerentes:
Ubi non est, scripturam unde dent, incusant publicanos. Pecuarii, inquit, & qui greges habebant, certam in singula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro pastione, quæ pecunia Scriptura vocabatur. Cic. 2. Att. 10. P. Terentius, meus necessarius, operas in portu, & scriptura Asiæ pro magistro dedit. h. e. Portorio & scripturæ Asiæ magistri loco præfuit. Idem 4. Verr. 169. In scriptura Siciliæ pro magistro est quidam L. Carpinatius. Ibidem 171. Portum autem, & scripturam eadem societas habebat. Asconius in Divin. 33. Mancipes, sunt publicanorum principes. Romani homines, qui, quæstus sui causa, decumas redimunt, Decumani appellantur: Si portum, aut pascua publica, Portitores, aut Pecuarii, quorum ratio Scriptura dicitur. Hi omnes exigenda a sociis suo periculo exigunt, & Reipublicæ repræsentant: providentes etiam in illa redemptione commodis suis. [Sic puto scribendum & distinguendum locum. Scriptura autem ad solos Pecuarios pertinet. V. pro Manil. 15.
Magister scripturæ, Qui vectigal scripturæ manceps curabat. Cic. 5. Attic. 15. extr. Sæpe dare tabellariis publicanorum poteris, per magistros scripturæ & portus nostrarum diœcesium. V. supra & MAGISTER, ac PROMAGISTER.
SCRIPTURĀRIUS, a, um. Adj. Ad scripturam pertinens, ut Scripturarius ager publicus appellatur, In quo, ut pecora pascantur, certum æs est; quod Publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. Fest.
SCRIPTURĀRIUS, i. m. Idem quod Magister scripturæ. Scripturarii dicebantur a Nonio & Festo, li qui mancipum rationes faciebant: quales hodie sunt quos *clericos & commissarios* vocant octavanorum & vicesimanorum. Ex Budæo. V. seq.
Scripturarios veteres, quos nunc Tabularios dicimus, dici volunt, quod scripturis, vel commentariis omnia, vel urbium, vel provinciarum complecterentur. Lucil. lib 26. Publicanus vero ut Asiæ fiam, ut scripturarius. Non. 1. 172.
SCRIPTĪLIS, e. Adj. Ammian. 17. 8. Elementa scriptilia, i. e. Quæ scribi possunt. [Immo Quæ scripturæ serviunt, i. e. Litteræ.
SCRĪBA, æ. m. [γραμματεὺς Gl. L. G. & G. L.] Qui litteras, vel gesta, vel tabellas, & alia quæcunque scribit nomine regis vel alterius.
Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poetas vocabant. At nunc dicuntur scribæ quidem librarii, qui rationes publicas scribunt in tabulis. Itaque quum Livius Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod a virginibus est cantatum, quia prosperius resp. Pop. Rom. geri cœpta est, publice attributa est, & in Aventino ædes Minervæ, in qua liceret scribis histrionibusque consistere, ac dona ponere in honorem Livii, quia is etiam & scribebat fabulas & agebat. Hactenus Fest.
Scriba, Qui a manu est, vel Amanuensis. Liv. 2. 12. de C. Mucio loquens, Ibi, quum militibus stipendia forte darentur, & scriba cum rege sedens pari fere ornatu multa ageret. Et paulo post, Scribam pro rege obtruncat. Cic. 5. Fam. 20. Ad ea quæ scripsi commodius equidem possem de singulis ad te rebus scribere, si M. Tullius, scriba meus, adesset.
Scribæ, qui peculiarem ordinem Romæ efficiebant, numerantur in Apparitoribus Præsidum provinciarum a Cic. 5. Verr. 183. & seq. ubi de eorum officio plura V.
Scribæ fuerunt diversi a Notariis, ut Litteræ a Notis. Notis enim excipiebantur, quatenus illæ pro elementis ipsis, vel memoriæ juvandæ causa sumuntur, Litteris vero describebatur, quod legendum erat. V. Paull. C. 40. de testam. milit. Barth. Adverf. 50. 1. [V. Suid. in Γραμματεύς.
Scribarum varia sunt nomina, pro munerum ratione. ut,
Scriba Ædilicius. Solebant nimirum sibi scribæ ea adscribere elogio, quibus magistratibus scribæ fuissent; uti testatur vetus titulus. CAPITONI SCRIBAE AEDILITIO. Reinef. Inscr. Class. 11. n. 17. Turneb. Adverf. 11. 10.
Ærarius. V. ÆS.
Censualis erat, Apud quem testamenta aperiebantur, publicabantur, seu actis inserebantur. l. 18. C. de Test.
Cubicularius est, quem vocant Galli *Secretaire de la chambre.* Inscript. apud Gruter. p. 575. n. 7.

IANVARIVS DOMITIANI CAESARIS
L. SCRIB CVB. CONTVBERNALI
OPTIMAE FECIT.

Epistolaris vocatur, Qui epistolis scribendis inserviebat. Inscr. apud Gruter. p. 577. n. 8.

TI. CLAVDIVS. ALCIBIADES. MAG.
A. BIBLIOTHECA. LATINA. APOLLINIS.
ITEM. SCRIBA. AB. EPISTVLIS. LAT.

Libellensis est, Qui libellis scribendis inserviebat. Inscr. apud Gruter. p. 582. n. 1.

TI. CLAVDIO. TI. AVGVSTI. LIB.
ARRIO. CLAVDIANO. SCRIB. LIBELL.

Navalis scriba, Qui in nave apparebat, inter aliud genus scribarum minimæ dignationis habebatur, quod periculis quoque ejus ministerium esset objectum. Plaut. in Fragment. apud Festum.
Non ego te novi, navalis scriba, columbar impudens? Al. Columbari.
Prætorius fuit, Qui prætori apparebat. Inscript. Jaderæ,

C. MODIVS. S C R.
PR. VERRONA.
ANN. XX.

Quæstorius denique scriba, inferior erat ordine, quam Ædilicius, aut Prætorius. Et huic Elogium hoc adscribebatur, cujus magistratus scriba esset;

SVLPICIANO SCRIBAE QVAESTORIO.

Turneb. Adverf. 11. 10. Inscript. Reinef. Class. 11. n. 16. & 120. Notandum vero omnes, qui Magistratibus & Sacerdotibus publicis ministrabant, Scribas publicos, & absolute Publicos appellatos fuisse. Vetus Lapis apud Gruter. p. 306. n. 7. Q. INGENVVS. MAXIMIANVS. SCRIB. PVBLICVS. PONTIF. ET CVRATOR. AERARI.
Σκρίβας, Σκριβῶν, κατὰ Λατίνους, ὁ τῶν γραμματοφυλάκων ὑπερφερόμενος. Suid.
Unde apparet posterioribus temporibus & Scribones dictos.
Insanus scriba. Hor. 1. Serm. 5. 35.
Recoctus scriba. Hor. 2. Serm. 5. 56. V. RECOQUO.
SCRIBĀTUS, ûs. m. Scribæ munus & officium. Imp. Philipp. in l. Si ad scribatum. C. De appellationibus.
SCRIPTO, āre. Frequent. Hor. 1. Serm. 6. 122.
Ad quartam jaceo, post hanc vagor, aut ego lecto,
Aut scripto, quod me tacitum juvet: ungor olivo. In quem versum sic scribit Vet. Scholiast. Lecto producta syllaba enuntiare debemus, quia frequentativum est, ab eo quod est Lego. Bentlejo autem Lecto & Scripto sunt Ablativi participiorum Lectus & Scriptus; eumque illorum miseret, qui Lecto hic & Scripto verba esse volunt, pro Lectito & Scriptito, quoniam (inquit) verba sunt inaudita, & in ultimam barbariem releganda.
Scribit Non. 2. 781. Scriptat, constat esse rarum. V. Gell. 9. 6.
SCRIPTĬTO, [συγγραφίω] āre. frequent. a Scripto. Cic. 7. Att. 12. Et hæc, & si quid aliud, ad me scribas, vel potius scriptites. Idem 1. de Orat. 152. Neque ea quisquam, nisi diu multumque scriptitarit, etiamsi vehementissime se in his subitis dictionibus exercuerit, consequetur.
SCRIPTŬRIO, īre. Sidon. 7. Epist. 18.
SCRĪBŌNIUS, [Σκριβώνιος] Nomen Rom. gentile.
Gens scribonia Plebeja Curionum & Libonum familiis emicuit.
Cn. Octavio C. Scribonio Consulibus. Plin. lib. 2. cap. 35.
Aphrodiseus, Orbilii servus atque discipulus, mox a Scribonia Libonis filia, quæ prius Augusti uxor fuerat, redemptus & manumissus. Hujus meminit Suet. de Ill. Gram. 19. de Scribonia Aug. cap. 62.
Scribonius Largus, Medicus sub Tiberii principatu. Cujus in hoc opere sæpe Compositiones memorantur.
SCRIBONIĀNUS, a, um. Adj. Tacit. 2. Ann. 27. Ala Scriboniana.
SCRĪNIUM, i. n. [χαρτοφυλάκιον Gl. G. L.] a secernendo; dicitur Locus in quo servantur pretiosa ac secreta. Plin. lib. 7. cap. 25. Captis apud Pharsaliam Pompeji Magni scriniis epistolarum. Ibid. cap. 29. Inter spolia Darii Persarum regis unguentorum scrinio capto, quod erat auro, gemmisque ac margaritis pretiosum. Hor. 2. Epist. 1. 113.
— & prius orto
Sole, vigil calamum, & chartas, & scrinia posco.
Librariorum scrinia. Catull. 14. 17.
Clausa scrinia. Propert. lib. 3. 6. 14.
Compilare scrinia alicujus. Hor. 1. Serm. 1. 120.
Retegere scrinia. Juven. 6. Sat. 277.
Scrinia, sunt Plutei, vel Loculi, in quibus acta Principum, libelli & commentarii asservantur. V. Plin. & Horat. supra.
Sueton. in Nerone cap. 47. Inventus est postea in scriniis ejus hac de re sermo formatus. Ubi Beroald. Scrinio, in quo sc. epistolæ reponuntur. Seneca in ult. Controverf. pr. Et scrinium, in quo missæ erant ab hostibus litteræ sustulit. Hinc Magister scrinii dictus. H. St. V. seq. dict.
SCRINIĀRIUS, i. m. [χαρτοφύλαξ] Qui scrinium custodit. In jure Civili Scriniarii dicuntur, qui iidem Chartularii appellantur. Quod enim chartæ in scrinia referuntur, & ab Scriniariis, i. e. Scriniorum custodibus, quos quondam Ædituos Pontificesque dixerunt, custodiantur, Scriniarios dixerunt. V. l. ult. C. de Castren. pecul. lib. 12. & l. 8. & 10. C. de numerat. lib. 12. l. ult. de appar. præfecti præto. Alexander Ulpianum suum

ſuum ſcriniarium appellat. Lamprid. Vide l. ultima. C. de teſtam. milit. [Lampridii verba puto hæc ſunt cap. 26. Nam & conſiliarius Alexandri & Magiſter ſcrinii Ulpianus fuiſſe perhibetur. Suidas, Σκευάριος, ὁ Χαρτοφύλαξ. Ὁ ἐπιτρέχων, ὁ αἴρων τὸ σκεύιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον. Lamprid. in eadem vita cap. 31. omnino vide, ubi eos, Qui ſcrinium gerebant ab his, qui Ab epiſtolis & A libellis & A memoria appellabantur, nominatim diſtinguit. Gloſſ. Græc. Lat. Χαρτοφύλαξ, Chartularius, Χαρτοφυλάκιον, Scrinium. conf. Favorin. Lex.

SCRIPTITO, SCRIPTURA. V. SCRIBO.

SCRIPTULUM, SCRIPTUM, SCRIPULUM. V. SCRUPUS.

SCRIPULA, Vitis genus. Plin. lib. 14. cap. 3. Item ſcripula paſſo acino.

SCROBS, ſcrōbis. m. & f. ſecundum Priſcianum: Servio tamen maſculini potius. [βόθρος Gl. L. G. & G. L.] Sunt autem Scrobes, Foſſiones, ut putei vel foveæ, intra terram manufactæ, ad vineas, vel arbores conſerendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Columel. lib. 4. cap. 1. pr. Nimium me profundos cenſuiſſe fieri ſcrobes. Ibidem p. p. Contenti bipedaneo ſcrobe. Ibidem, Melius conſurgunt altioribus demiſſa ſcrobibus: nam bipedanei etiam provincialibus agricolis vix approbari poſſunt. Idem lib. 4. cap. 15. Ex alto ſcrobe ſubmerſa perducitur ad vacantem palum. Plin. lib. 9. cap. 51. Mus marinus in terra, ſcrobe effoſſa, parit ova, & rurſus obruit terra.

Ternarii ſcrobes & quaternarii. Columel. lib. 11. cap. 2. Scrobes omnis generis, quos eris Autumno conſiturus, hoc tempore præparare oportebit. (menſem Martium intelligit.) Eorum quaternarii, hoc eſt quoquoverſus pedum IIII. ſi eſt commodum terrenum, XIIII. ab uno fiunt: ternarii autem XVIII.

Repletæ ſcrobes. Virg. 2. Georg. 235.

Subactæ ſcrobes. Virg. 2. Georg. 50.

Invertere ſcrobes oleis. V. INVERTO.

Scrobis etiam in Nominativo dicitur. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed arboris maritandæ cauſa ſcrobis viviradici fieri debet, latus pedum duorum. Ibid. cap. 10. Sed ſcrobis clibano ſimilis fiat. Non. 3. 207. [Gloſſ. Lat. Græc. Scrobis, Βόθρος. & Græc. Lat. Βόθρος, Borago, Scrobis, Scrobes, Foſſa, Fovea, Lacuna. Borago, pro Vorago. An igitur & in recto ſing. Scrobes?

SCRŌBĬCŬLUS, i. m. dimin. [ὀρυγμάτιον] Plin. lib. 21. cap. 5. Atque ita in ſcrobiculis ſeruntur, heminis fæcis circumfuſis. Columel. lib. 4. cap. 15. Et id, quod a matre abſciſſum recens erit, confeſtim alte circumfoditur, & ſcrobiculo facto ad imum ſulum præciditur. Non. 3. 207.

SCRŌFA, æ. f. [Γρόμφαινα, Gl. L. G. & G. L. & Onomaſt.] Sus, quæ multos peperit porcos: tamen etiam pro Porca ipſa peculiariter ſumitur. Varro 2. de R. R. cap. 4. Scrofa in ſua quæque hara, ſuos alat oportet porcos. Plaut. Capt. 4. 2. 29.

Eorum ſi cujuſquam ſcrofam in publico conſpexero, &c. Columel. lib. 7. cap. 9. Scrofæ probantur longiſſimi ſtatus, & ut ſint reliquis membris ſimiles deſcriptis verribus. [Gloſſ. Græc. Lat. Γρόμφαινα, ῆς, ἡ θηλειῶν. An Θυλάζουσαν intelligi voluit? Suid. Γρομφὰς, ὅς, ἡ παλαιὰ Σκρόφα. Porca igitur feta, ſeu mater eſt. conf. Heſych.

Candida ſcrofa. Juven. 12. Sat. 73.

SCRŌFA [Σκρόφας] Tremellius ponitur in lib. 2. cap. 5. Varronis de R. R. ubi de avo ſuo, Avus, inquit, meus primum appellatus eſt Scrofa. Qui, Quæſtor quum eſſet Licinio Nervæ Prætori in Macedonia provincia, relictus, qui præeſſet exercitui, dum Prætor rediret, hoſtes arbitrati occaſionem ſe habere victoriæ, impreſſionem facere cœperunt in caſtra. Avus, quum hortaretur milites ut caperent arma, atque exirent contra: dixit celeriter ſe illos, ut ſcrofa porcos, disjecturum, id quod fecit: Nam eo prælio hoſtes ita fudit atque fugavit, ut eo Nerva Prætor, Imperator ſit appellatus: & avus cognomen invenerit ut diceretur Scrofa. Itaque proavus, & ſuperiores de Tremelliis nemo appellatus Scrofa. Nec minus ſeptimus ſum deinceps Prætorius in gente noſtra. Hactenus Varro.

Scrofa, ſcripſit de Re ruſtica libros, quos Plin. allegat lib. 17. cap. 23.

SCROFĪNUS, a, um. Adj. ut Scrofinum fel. Plin. 28. 11. ut legit Hard. Al. Hircinum.

SCROFŬLA, æ. f. [χοιράδα] Dimin. Medicis junioribus quid Morbi ſit, vide in STRUMA.

Scrofulas dici a Scrofa ſue, palam eſt: quoniam eas Græci ab ejuſmodi bruto χοιράδας appellarunt. Solenne eſt Francorum regibus, eas ſola manuum attrectatione fideliter curare. Utitur Veget. Mulom. 2. 23. pr.

SCROFĬPASCUS, i. m. [χοιροβοσκὸς] Qui paſcit ſcrofas. Plaut. Capt. 4. 2. 27.

Tum piſtores ſcrofipaſci, qui alunt furfure ſues.

SCRŌTUM, i. n. [ὄσχεον, ὀχεὸς] Cutis, quæ teſticulos continet. V. Celſum lib. 7. cap. 19. & cap. 20. ubi frequenter hanc vocem uſurpat. *Burſam teſticularem* nominant. conf. SCORTUM.

SCRUPĔDA, æ. c. a Scauro pede, quaſi Scauripeda: Scaurus autem exponitur σφιδόπους & σκαμβὸς, σκελὸς a vetere Critico. Hor. 1. Serm. 348.

Balbutit ſcaurum pravis fultum male talis. Accius apud Varr. de L. L. 6. 3. Scrantiæ, ſcrupedæ, ſtritabillæ, tantalæ. Turneb. Ad hæc verba notat Gellius 3. 3. Poetam delectatum faceta verborum antiquitate, meretricum vitia atque deformitates ſignificantium. V. loc. & ſup. SCRATIÆ.

SCRUPEUS, SCRUPOSUS, SCRUPULUS. V. infra ſub dict. ſeq.

SCRŪPUS, i. m. [λίθαξ, λιθάριον] Lapillus brevis, qui preſſus ſollicitudinem creat. Serv. Feſtus, Scrupi dicuntur Aſpera ſaxa & difficilia, petræ etiam attrectari inſuetæ, aut naufragiorum pollutæ ſcelere; unde & Scrupuloſam rem dicimus, Quæ aliquid in ſe habet aſperi. [Gloſſ. Græcolat. Τὴ ἴχνα χάλικα, Scurpus. lege Scrupus.

Per omnes ſcrupos trahere cruentos pedes. Petron. cap. 79.

Scruporum luſus, apud Quintil. lib. 11. cap. 2. Cic. 1. de Orat. 217. Pila bene, & duodecim ſcrupis ludere. Hujus ludi meminit Ovid. 3. de Arte Am. 363. ubi inquit,

Eſt genus in totidem, &c. Scruporum luſus eſſe putatur, qui vulgo *Dominarum luſus* vocatur. Victor. lib. 5. Variar. Lect. cap. 13. legendum putat Duodecim ſcriptis, rum apud Ciceronem, tum apud Quintilianum, propterea quod apud Nonium in litera s ita ſcribitur. Scripta conſtat eſſe rarum. [Immo Scriptat. V. in SCRIBO] M. Tullius in Hortenſio, Itaque tibi concedo, quod in duodecim ſcriptis ſolemus, ut calculum reducas, ſi te alicujus dati pœnitet. Huc accedit Chariſius lib. 1. ſic inquiens: Scriptulum, quod nunc vulgus ſine T dicit, Varro in Plautorino dixit. Item in Annali nummum argenteum conflatum primo a Servio Tullo dicunt: is quatuor ſcriptulis major fuit, quam nummi. Hinc apparet a Scriptum forma diminutionis factum Scriptulum, deinde per ablationem litteræ T Scripulum. Voluſius Mæcianus in libro de Aſſe, Uncia, inquit, dividitur in ſcriptula viginti quatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna ſcrupula diſtribuitur, quæ a Græcis γράμματα, id eſt Litteræ, ideo dicuntur, quod quatuor viginti litteras Græci in alphabeto ſuo habent, quod uncia ſcrupulos capit. Quidam, teſte Glareano in libro de Aſſe, ut Gramma exprimant, Scriptulum primum vocatum putant, poſtea Scripulum abjecto T. Argentarii hodie Denarium vocant, & viginti quatuor grana continere ajunt. Fannius,

Semiobòli duplum eſt obolus: quem pondere duplo
Gramma vocant, Scrupulum noſtri dixere priores. V. Gronov. de Pec. vet. lib. 3. cap. 15. & paulo infra SCRUPULUS.

Scrupus, [αἴνιγμα] Ænigma ſignificat apud Gell. lib. 12. cap. 2. V. Scirpi apud Gellium, in dictione SCIRPUS.

SCRUPEUS, a, um. [λιθώδης Gl. G. L.] Lapilloſus. Virg. 6. Æn. 236.

Spelunca alta fuit, vaſtoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. i. e. Lapilloſa. Serv.

Scrupeus. Varr. Ex eo ab Accio poſitum in Curioſa. Itaque eſt in Menalippa, Rejicis abs te religionem ſcrupeam pone. Accius, inquit, Scrupeum pro Curioſo uſurpavit in Menalippa, cum Religionem ſcrupeam dixit, quam poſt tergum rejiciendam ait. Ex Turnebo. Sed aliter apud ipſum Varr. L. L. 6. 3. q. V. conf. Enn. apud Feſt. in Scrupi.

SCRUPŌSUS, a, um. Adj. [λιθακώδης] Plenum ſcrupis. Lucan. lib. 5. 675.

Scrupoſiſque angusta vacant ubi litora ſaxis.

Scrupoſus, Difficilis, aſper. Tralatio a viis. Scrupi autem dicuntur Saxa aſpera. Ex quo Scrupoſam rem dicimus, Quæ aliquid habet in ſe aſperitatis. Lucret. lib. 4. 526.

— haud quaquam ratio ſcrupoſa relicta eſt. Lambin.

Saxum ſcrupoſum. Apul. 6. extr. Super aliquod ſaxum ſcrupoſum.

Via ſcrupoſa. Plaut. Capt. 1. 2. 82.

SCRIPTŬLUM, i. n. [γράμμα] Vigeſima quarta pars unciæ. Scribitur & Scripulum, omiſſa T, & per contractionem Scriplum. Soſip. Chariſ. 1. 81. V. ſupra SCRUPUS. [Barbaris Scrupulus. Gloſſ. Lat. Græc. Scripulum, Γράμμα, ψαθμός. Alt. Gloſſ. & tert. Scripulum, Γράμμα, ὁ ψαθμός. Scripulum ſemper, abjecto t. Sic autem & Columellæ codd. Miſſ. lib. 5. pr. ut & Varronis, Ciceronis, &c. Primam producunt Ovid. & Martial. Corripit Rhemn. Fannius ubique, qui ſub Claudio vixiſſe putatur, quod ægre mihi perſuadeo. Porro nec pro Pondere niſi in neutro genere poſitum apud antiquiores repetio, ita ut diſtent Scripulum & Scrupulus.

SCRŪPŬLUM, i. n. vel SCRŪPŬLUS, i. m. dimin. [ψῆφος] proprie Lapillus brevis & aſper, qui in calceo latens, pedem lædit, & preſſo pede, dolorem creat. V. ſuper. dict.

Scrupulus, translate pro Sollicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur. Unde, Injicere ſcrupulum, & Eximere ſcrupulum alicui dicimus. Ter. Phorm. 5. 9. 30.

Ea mortem obiit; e medio abiit: qui fuit in re hac ſcrupulus?

Scrupulum, Μέριμνα, ἡ Μέριμνα. Scrupulo, Ψυχῆς κίνησις. Gloſſ. Lat. Gr. [An Scrupulus ſcribendum? non memini enim in hac ſignificatione aliter legere. An poſteriore loco Scrupuloſitas? Occurrunt enim trunca quædam in eo Lexico.

Sine ſcrupulo. Columel. lib. 5. cap. 11.

Odioſus ſcrupulus. V. Odioſus in ODIUM.

Aculei ſollicitudinum & ſcrupuli. Cic. 1. Att. 15. At domeſticarum quidem ſollicitudinum aculeos omnes & ſcrupulos occultabo.

Evellere ſcrupulum alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 6. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum, qui ſe dies noctesque ſtimulat ac pungit, ut evellatis poſtulat.

Eximere. Idem 5. Att. 13. Exime, quæſo, quoad potes, de illo domeſtico ſcrupulum, quem non ignoras.

Injicere ſcrupulum alicui. Ter. Adelph. 2. 2. 20. Timet, injeci ſcrupulum homini.

Injicere ſcrupulum & dubitationem. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus eſt hominibus ſcrupulus, & quædam dubitatio, quidnam eſſet actum.

Scrupulus unus reſtat. Ter. And. 5. 4. 37.

Scrupulum, ſive Scrupulus, Nomen ponderis. Scrupulum, inquit, Budæus, in binos obolos dividitur, ut obolus in binos ſemiobolos. Glareanus in libro de Aſſe, Obolum Columella ſemiſcrupulum vocat: eſt enim ſcrupuli dimidium: drachma igitur ſex habet obolos. V. SCRUPUS & SCRIPTULUM. Valer. Max. lib. 4. 4. 9. De paupertate Æliorum, Eadem gens nullum ante ſcrupulum auri habuit. Cic. 4. Att. 16. Etiam illud jam cognitum eſt, neque argenti ſcrupulum eſſe ullum in illa inſula, neque ullam ſpem prædæ, niſi ex mancipiis. Al. Scripulum. Ex Budæo. Martial. lib. 4. 88.

Ergo nec argenti ſex ſcrupula Septitiani, &c. Al. Scripula. Ovid. de Medicam. faciei, 92.

Quinque trahant marathri ſcrupula, myrrha novem. Al. Scripula.

Scrupulum, etiam Menſura eſt in metiendis terris. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. Ab hoc principio menſores nonnunquam dicunt in ſubciſivum eſſe unciam agri, aut ſextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerunt, id habet ſcrupula ducenta octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Aſſe. Columel. lib. 5. cap. 1. Igitur, ut diximus, jugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt ſcrupula ducenta octoginta octo. Ut autem a minima parte, id eſt ab dimidio ſcrupulo incipiam, pars quingenteſima ſeptuageſima ſexta pedes efficit quinquaginta, id eſt jugeri dimidium ſcrupulum: pars ducenteſima octogeſima octava pedes centum, hoc eſt ſcrupulum: pars centeſima quadrageſima quarta, pedes CCLX, hoc eſt ſcrupula duo. Al. Scripula & Scripulum. [Quæ ſine dubio ſequenda lectio eſt. V. in SCRIPTULUM.

Hora etiam in ſcrupulos dividitur, ut patet ab inſcript. apud Fabrett. p. 96.

SYLVANA QVÆ HIC DORMIT VIXIT ANN. XXI. MENS. III. HOR. IV. SCRVPVLOS VI.

SCRUPULŌSUS, a, um. Adj. [πετρωδὴς, μικρολόγος Gl. L. G.] Plenus ſcrupulis. Plaut. Capt. 1. 2. 82. Nam meus ſcrupuloſam victus commeat viam. Scalig. hic legit Scrupoſam. Sic, Scrupuloſæ cotes apud Cic. 4. Tuſc. 33. Al. Scrupoſæ. V. CAUTES. Et apud Plin. lib. 15. cap. 23. Ceteræ ſuum pabulo gignuntur, ſcrupuloſa corticis intra nucleos quoque ruminatione. De caſtaneis.

Scrupuloſus, Sollicitus & anxius. Plin. 3. Epiſt. 5. Miraris, quod tot volumina, multaque in his tam ſcrupuloſa, homo occupatus abſolverit. De Plinio avunculo.

Diſputatio ſcrupuloſa. Quintil. 9. 1.

Scrupu-

Scrupulosus in def.... Amm. Marcell. 501. in fine edit. Francf. H. St. Marcellini reliqua verba culter empectæ sustulit, sed explebunt facile quibus ea editio in promptu erit.
Ventorum paulo scrupulosior observatio. Plin. lib. 18. cap. 33.
Scrupulosissima saltatio. Columel. in præfat. lib. 1. i. e. Quæ anxie & cum cura & studio exercetur. Al. Scrupulosissime. V dict. seq.

SCRUPULŌSE, Adv. [ὑπερακριβῶς] Columel. lib. 9. cap. 8. At quæ dono vel aucupio contingunt minus scrupulose probantur. Plin. 8. 14. Minutius & scrupulosius scrutantur omnia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Scrupulosissime requirant. Colum. lib. 1. pr.

SCRUPULOSĬTAS, ātis. f. [ὑπερακριβεία] Anxietas, difficultas. Columel. lib. 11. cap. 1. In hac autem ruris disciplina non desideratur ejusmodi scrupulositas. Utitur & Tertull.

SCRUPULĀRIS, e. Adj. Quod ad scrupulum nummum, vel pondus pertinet. Plin. lib. 33. cap. 8. His coticulis periti, quum e vena ut lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti vel æris, scrupulari differentia. Hard. Scripulari.

SCRUPULĀTIM, Adv. Per scrupula. Plin. lib. 22. cap. 24. Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires, non conjecturæ humanæ opus, sed impudentia est. [Nisi Scripulatim legendum.

SCRŪTA, orum. pl. [γρύτη Gl. L. G. & G. L.] Attritæ usu vestes, dimidiatæ strigiles, & jumentorum soleæ, refixi clavi, idque genus alia, quæ vilissimi proxenetæ venalia habent, quos antiqui Scrutarios appellabant. Cæl. lib. Antiq. 10. cap. 56. Verbo, Scruta, Veteramenta omnifaria significari puto, quæ cum usu jam detrita sint, pretio item deminuta censentur. Horat. 1. Epist. 7. 65.

Vilia vendentem tunicato scruta popello. Ex qua origine factum ut Scrutaria dicantur Vilissima quæque. Lucil. apud Gell. Noct. Attic. lib. 3. 14.

Quidni? & scruta quidem ut vendat, scrutarius laudat
Præfractam strigilem, soleam improbus dimidiatam. Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centurias allegisse videtur, Nunc, inquit, frivola quædam, nunc ludo apta virgineo scruta donabat. Quo in loco sunt qui Imagunculas pueriles operis dulciarii Scruta posse accipi, augurentur. Ad hæc quæ de scrutorum significantia pronuntiavimus, plane allusit Apulejus fabulæ Græcanicæ lib. 4. p. 146. Elmenh. Enimvero vos, bonæ frugi latrones, inter furta parva atque servilia, timidicule per balneas & aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis. Hæc Cæl. Quidam perperam scribunt Scutra. V. Burman. ad Petron. cap. 62.

SCRUTĀRIA, æ. f. [γρυπωλία] Scrutorum venditio, ut sagaria, cœnacularia, lintearia. Apul. lib. 4. Scrutariam facitis. V. dict. præced.

SCRUTĀRIUS, i. m. [γρυπώλης Gl. G. L.] Scrutorum venditor. Gell. 3. 14. V. supra in SCRUTA.

SCRUTARIUM, i. n. [γρυπωλεῖον Gl. G. L.] Locus, ubi scruta venum proponuntur.

SCRUTILLUS, i. m. Isidor. Gloss. Scrutulus, vel Scrutillus est ventriculus fartus.

SCRUTATOR, SCRUTINIUM. V. post SCRUTOR.

SCRUTOR, [γρυπόω, ἐρευνάω Gl. L. G. & G. L.] āri. Inquirere. Plaut. Aul. 4. 4. 24. Jam scrutari mitte.
Excutere & scrutari. Cic. pro Rosc. Amer. 97. Non excutio re, si quid forte ferri habuisti: non scrutor, nihil ad me arbitror pertinere. Idem 1. Q. frat. 1.
Tabellarios scrutari. Cic. 10. Fam. 31. Tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui locis omnibus dispositi ab utraque parte scrutantur tabellarios & retinent.
Abdita terræ ferro scrutantes. Lucret. lib. 6. 809.
Fretum scrutari. Lucan. lib. 3. 698.
Ignem gladio scrutari. Hor. 2. Serm. 3. 276. Paræmia.
Orbem scrutari. Plin. lib. 5. cap. 5.
Arcanum alicujus scrutari, Exquirere. Hor. 1. Epist. 18. 37.
Argumenta scrutari & quærere. Cic. in Partit. 8.
Mentes deûm scrutantur in extis. Ovid. 15. Met. 136.
Vestigia scrutari domini sui dicitur canis. Plin. lib. 8. cap. 40.
Scruto, active dixerunt Veteres. V. Non. 7. 6. & Priscian. 8. Nec aliter in Gloss. Græc. Lat.

SCRUTĀTUS, a, um. Partic. Pass. Aur. Vict. Or. gent. Rom. cap. 6. Scrutatis omnibus latebris.
Idem active. Curt. 6. 5. 17. Ille venantium modo latibula scrutatus.

SCRUTANTER, Adv. Ambros. Epist. 40. Scrutanter discutere.

SCRUTATIO, ōnis. f. [ἔρευνα Gl. L. G. & G. L.] Seneca de Vita beata cap. 23. Ita dico si tuto & securus scrutationem populo præbuerit. i. e. Permiserit sua scrutanda.

SCRUTĀTOR, ōris. m. [ἐξέτασης] ut, Pallidus scrutator auri. Lucan. lib. 4. 298.
Profundi scrutatores, Marini piscatores. Stat. 3. Silv. 1. 84.

Quodque legit mersus pelagi scrutator Eoi. i. e. Urinator scrutans uniones in mari Indico. conf. Quintil. Decl. 18.

Scrutatores dicebantur servi, qui Salutatores, sive eos, qui mane ad principem salutandi causa veniebant, scrutabantur, & excutiebant, ne telum, aliudve armorum genus, absconditum gestarent. Suet. Claud. cap. 35. Reliquo autem tempore salutatoribus scrutatores semper apposuit. Et hic mos a Claudio ad Vespasianum. Suet. Vespas. cap. 12. Consuetudinem salutantes scrutandi manente adhuc bello civili omiserat. [Repetitus tamen a malis subinde principibus.

SCRUTĀTRIX, īcis. f. Alcim. Avit. 2. 326.

— scrutatrix Eva malorum.

SCRUTĬNO, āre. Idem, quod Scrutor. Vulg. Int. 4. Esdr. 16. [Gl. L. G. Rutilat, Ἐρευνᾷ, σκυβαλίζει. Scribe, Scrutinat, Ἐρευνᾷ. Nam in Græc. Lat. Ἔρευνα, Scrutinacio, Indagacio. Ἐρευνῶ, Scruto, Rimor. & in ipso rursus Lat. Gr. Scrutatio, Ἔρευναι, Scrutatur, Γρυπόω, ἐρευνᾷ. Hinc

SCRUTĬNIUM, i. n. [ἐξέτασις, ἔρευνα] Investigatio. Apul. lib. 9. Met. extr. Postremum magistratibus placuit obstinate denegantem scrutinio detegere. Ammian. 29. 2. Inter scrutinia supellectilis.

S C U

SCULNA, æ. f. [συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] Antiquum verbum, dictum quasi Sequulna: quem qui elegantius loquuntur Sequestrem appellant. Utrumque vocabulum a sequendo factum est: quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Hæc Gell. apud quem vide plura lib. 20. cap. 10.

SCULPO, psi, ptum, [γλύφω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Cædendo imaginem aliquam effingere. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore sculpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula. Alii legunt Scalpendo. V. mox.
Ebur sculpsit mira arte. Ovid. 10. Met. 248.
Scalpo, nun Sculpo dici debere, auctor est Diomedes. V. in dictione SCALPO. [Promiscue fere hæc dictio ponitur in codd. MSS. ut & in vet. Gloss. similiterque in derivatis & compositis. Nec satis distat significatio, ut duo verba putentur. Lapidibus tamen sculpturam proprie tribuere videtur Glossographus Lat. Gr. Scalpit, Γλύφει, κνήθει. Sculpit, Γλύφει λίθον. Sed Græc. Lat. Γλύφω, Scalpo, Cudo, Γλύφον, Sculpa. V. paulo post.

SCULPTUS, a, um. Partic. [γεγλυμμένος] ut, Animalia sculpta. Lucan. lib. 3. 224.

SCULPTOR, ōris. m. [λιθογλύφος Gl. L. G. & G. L.] Qui sculpit. Plin. lib. 36. cap. 5. Jam fuerant in Chio insula Malas sculptor, dein filius ejus Micciades, &c. Idem lib. 20. cap. 13. Sculptores & pictores utuntur. Alii legunt Scalptores. Gloss. Al. Lat. Gr. Scalptor, Γλύπτης.

SCULPTŪRA, æ. f. [γλυφή] Ars, quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemmis, opera efficit. Plin. lib. 16. cap. 40. Habent in sculpturis facilitatem. Sic lib. 35 cap. 12. Vitruv. 4. 6.

SCULPTĬLIS, e. Adj. [γλυπτός] ut, Opus sculptile. Ovid. 4. de Pont. 9. 28.

SCULPO, āre. occurrit in Gloss. Græc. Lat. Γλύφον, Sculpa. Modo scil. imperandi. Inde

SCULPĀTOR, ōris. m. Γλύπτης. Ibidem.

SCULPTŪRO, āre. Sculptura ornare. Verbum a Sculptura ductum, ut a Pictura, Picturare. Inde

SCULPTURĀTUS, a, um. Partic. Fortunat. 9. Carm. 15.

Et sculpturata lusit in arte faber.

SCULPONEA, æ. f. apud Catonem de R. R. cap. 59. Calceamentorum genus est: nomenque Turnebo habere videtur a Sculpo vel Scolpo. Nihil enim differt, cum u & o propter soni vicinitatem sæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo Sonum significat, qualem ipsum nomen repræsentat. Fulgentius tamen de Prisc. serm. 21. Sculponeas explicat Cestos plumbo ligatos. Plautus in Cas. 2. 8. 59.

Soleas. c. qui quæso potius, quam sculponeas?

SCULPONEĀTUS, a, um. Adj. Sculponeis calceatus dicitur a Varrone in Serano; Dum in agro, inquit, studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas, &c. Non. 2. 731.

SCURGUM, [Σκύργον] Germaniæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 11. Vulgo *Schmeben*.

SCURRA, æ. m. [ἔυστομος, γελωτοποιός, ἐυτραπελος, δρακιστής, σκώπτης, ἡδυλόγος. Gl. L. G.] Scurra dictus est, ut quidam volunt, a sequendo, quod & tenuioris fortunæ homines, & ceteri alioqui, qui honoris gratia prosequerentur quempiam, non antecedere, sed sequi sint soliti. Fest. ex Verrio. Itaque Scurra nihil aliud fuit, quam Sectator aut Pedissequus; neque primum inhonestum sensum præ se ferebat, sed Homines denotabat urbano otio assuetos. Non fuit, Qui jocularia & scurrilia loqueretur, sed Homo urbanus: non Rusticus, sed Elegans. Plaut. Most. 1. 1. 14.

Tu urbanus vero scurra, deliriæ popli,
Rus mihi tu objectas? Epid. 1. 1. 13. T. Scurra es. E. scio te esse quidem hominem militarem. Trin. 1. 2. 165.

Quam urbani assidui cives, quos scurras vocant. Videntur autem sic appellati fuisse, Qui assidue in urbe essent, nunquam in agris, quod Sine cura fortasse & opere omni essent. Turneb. De hac & aliorum opinionibus V. Voss. Etymol.
Postea, cum otiosi divites effusos risus ex omni materia quærerent, adeoque in omnem licentiam jocantium studia erumperent, male audire Scurrarum nomen cœpit, & iis solis attribui; qui risum ab audientibus captant, non habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Cic. pro Quint. 55. Memini, vetus est, De scurra multo facilius divitem, quam patremfamilias fieri posse. Idem [de Carbone, puto. V. 9. Fam. 21. extr.] Quoniam frequentissime usus est jocis, & notissimos sæpe hoc dicendi genere tutatus est, scurra ab inimicis suis est dictus. Et 5. Verr. 146. Albam habebo judicem, eum hominem, qui se ipse scurram improbissimum existimari vult, qui a scurris potius semper gladiator, quam scurra appellatus sit.
Scurræ etiam vocabantur, Qui gestu & imitatione (ut mimi & gesticulatores) risum movere conati sunt. Sic Phædrus 5. 5. 27. Scurram vocat, Qui porcelli vocem imitabatur sua. [Notum urbano sale, non Mimum.
Non parum facetus scurra. V. NON.
Fugitivus scurra. Juven. 13. Sat. 111.
Improbus atque petulans scurra. Cic. pro Cluent.
Infidus scurra. Hor. 1. Epist. 18. 4.
Vagus scurra. Hor. 1. Epist. 15. 28.
Veles scurra, Promptus ad alios lacessendos, ut vult Gronov. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse, non moleste tuli. [Forsan legendum in Gloss. Græc Lat. Scurra veles, pro Scurræ vili, ubi tamen interpretatio Gr. deest. Dicitur & Scurrus. Gloss. Græc. Lat. Ἐυτραπελος, Scurra, Scurrus.

SCURRŬLA, æ. m. dimin. Arnob. 6. Urbanus scurrula. Apul. Met. 10. p. 246. Elmenh. Quidam denique præsens scurrula, &c.

SCURRĬLIS, e. Adj. [βωμολοχικός] Ridiculum cum turpitudine. Cic. 2. de Orat. 239. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus.
Dicacitas scurrilis & scænica. Quintil lib. 6. cap. 3.
Lusus scurriles, pro Levibus & nugatoriis sine turpitudine, posuit Valer. lib. 7. cap. 8. 9.
Strepitus scurrilis. Auctor Philomelæ v. 34.

SCURRILĬTER, Adv. [βωμολόχως] Procaciter. Plin. 4. Epist. 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludat? Justin. 24. 6. 4. Scurriliter jocatus.

SCURRILĬTAS, ātis. f. [ἐυτραπελία Gl. L. G. & G. L.] vitium Urbanitati oppositum, Turpis & procax dicacitas. Auctor Dialog. de Orat. cap. 22. Fœda & insulsa scurrilitas.

SCURROR, [δρακιζω Gl. L. G.] āri. Scurram agere. Hor. 1. Epist. 17. 19.

Scurror ego ipse mihi, populo tu.

SCURRANS, antis. [βωμολοχῶν] Scurriliter agens. Hor. 1. Epist. 18. 2.

Scurrantis ſpeciem præbere, profeſſus amicum. h. e. Turpiter adulantis Porphyrio.

SCUTALE, SCUTARIUS, &c. V. SCUTUM.

SCŪTĪCA, æ. f. [σύτος Gl. L. G.] Flagellum ex pelle. Martial. lib. 10. 62.

Scuticaque loris horridis Scythæ pellis,
Qua vapulavit Marſyas Celenæus. Al. Cirrata loris.

Habenis ſcuticæ tremefactus. Ovid. 9. Epiſt. 81.

Rubere ſcutica. Juven. 6. Sat. 478.

Dignus ſcutica. Hor. 1. Serm. 3. 117.

SCUTĪLUS, a, um. Adj. Tenue, & macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Feſtum. V. Voſſ. Etymol.

SCUTRA, æ. f. [χαλκίον Gl. L. G. λέβης Al.] Vaſis ænei genus. Plaut. Perſ. 1. 3. 8.

Commiſce mulſum, ſtruthea, colutheaque appara,
Bene ut in ſcutris concaleat, & calamum injice. In quem locum tradit Camerarius, a Scutris dici forma diminutiva Scutulas, ut a Culcitra dicitur Culcitula. Certe a Mitra ſic fit Mitella, a Capra Capella. Servius a Scaturire deducit, ſed minus recte.

SCUTRISCUM, i. n. Vaſis genus apud Catonem R. R. cap. 10. & 11. a Scutra derivatum.

SCŬTŬLA, æ. f. [σκῦτλα Gl. G. L.] Errant, qui a Scuto deducunt, nam in Scuto prima producitur, at in Scutula corripitur. Igitur a Scutra deducimus, cum ſignificet Vaſis genus concavum. Martial. lib. 8. 71.

Beſſalem ad ſcutulam ſexto pervenimus anno. Idem lib. 11. 32.

Sic implet gabatas, paropſidaſque,
Et leves ſcutulas, cavaſque lances. Gloſſ. Græco lat. Σκῦτλα, σκέπλον, Scutella. Σκυτάλη, Scutula. pro Scutala.

Scutulis veſtes dividere Gallia inſtituit. Plin. lib. 8. cap. 48. V. SCUTULATUS.

Scutulæ in pavimentis vocantur Fruſta marmoris rotunda, a ſcuti videlicet figura. V. Vitruv. lib. 7. cap. 1. & Pallad. lib. 1. cap. 9.

Scutula in arboribus emplaſtratis. Plin. lib. 17. cap. 16. Ergo amputatis omnibus ramis, ne ſuccum avocent, nitidiſſima in parte, quaque præcipua cernatur hilaritas, exempta ſcutula (ita ne deſcendat ultra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum ſui germinis mamma. Vulgus Gallicum vocat *un eſcuſſon.*

Scutula, Particula quædam balliſtæ apud Vitruvium. Sic enim ſcribit, Deſcribatur, inquit, ſcutula, quæ Græce πεζέτητος appellatur. Hæc ſcutula, auctore Turnebo, eſt in ſummo & imo capitulo, dextra & ſiniſtra, atque inde nomen habet Græcum, quod multis locis pertuſa & perterebrata eſt. Itaque & perinfirma eſt, ſed laminis ferreis, & regulis & clavis confixa continetur firmaturque. In ea eſt foramen, quo tenduntur toni, id eſt nervi, qui brachia balliſtarum continent. Inſunt & foramina, quibus induntur cardines. Hæc Turnebos.

Scutula, Haſta teres, qua lina tunduntur. Quapropter & exigua haſtula, in qua Lacedæmonii membranam involventes, litteras ſcribebant, ſcutula vocabatur: Perottus. Rectius tamen dicitur Scytala. [Quia dictio Græca eſt, quam tamen Gloſſographus hac Latina reddit.

Scutula, Serpentis genus in Africa.

SCUTELLA, æ. f. Dimin. [παροψίδιον] Genus vaſis concavi, rotundi, quo minutal ex carne vel oleribus in menſam exhibebatur. Cic. 3. Tuſc. 45. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea, pſaltriam adducamus, hedychrum incendamus, demus ſcutellam dulciculæ potionis, aliquid provideamus & cibi. [Hinc *Eſcuelle* Gall. V. SCUTRA.

SCUTULĀTUS, a, um. Adj. [παροψιδιωτὸς] Forma rotunda factum, quale aranea texit. Plin. lib. 11. cap. 24. Quanta arte celat pedicas ſcutulato rete graſſantes, &c.

Scutulata veſtis. a Scutula, quæ habet quoſdam orbes, vel circulos, quaſi Scutulis diſtincta. Nam ſicut diverſos colores picturæ Babylonii, plurimis vero liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli ſcutulis veſtes dividere, quæ ſcutulata dixerunt, inſtituere. Plin. lib. 8. cap. 48. Iſtriæ, Liburniæque pilo propior. quam lanæ, pexis aliena veſtibus, & quam ſola ars ſcutulato textu commendat in Luſitania Juven. 2. Sat. 97.

Cærulea indutus ſcutulata, aut galbina raſa.

Scutulatus color, apud Palladium in Menſe Martio, cap. 13. Colores (inquit) hi præcipui, albineus, ruſſeus; murteus, cervinus, gilbus, ſcutulatus, albus guttatus, candidiſſimus, niger preſſus. De coloribus equorum loquitur. Eſt autem Scutulatus equus, qui nunc vulgo *pomulatus* vocatur. [Locum vulgo aliter diſtinguunt.

SCUTULUM, V. in SCUTUM.

SCŪTUM, i. n. [θυρεὸς, ἀσπίδα καὶ ὅπλον Gl. L. G.] Oblongum tegumen militis, ut Clypeus rotundum. Dictum ἀπὸ τοῦ σύτος, id eſt a pelle, quod non ſine pellibus fiat, inquit Feſtus in Scorteum. Plin. lib. 35. cap. 3. Scutis enim, qualibus apud Trojam pugnatum eſt, continebantur imagines. Cæſ. 5. Bell. Gall. 43. Quo percuſſo & exanimato, hunc ſcutis protegunt hoſtes, & in illum univerſi tela conjiciunt. Cic. 2. Tuſ. 54. Ignavus miles ac timidus, ſimul ac viderit hoſtem, abjecto ſcuto, fugiat quantum poſſit.

Scutum quid a Clypeo differat, V. in CLYPEUS. & Voſſ. Etymol.

Scuta autem oblonga erant & ampliora; Clypei rotundi & minores. V. Liv. 8. 8. Et 9. 19. & 40. In Gloſſ. utroque confunduntur invicem.

Scutorum impulſus. V. IMPELLO.

Fulgentia ſcuta. Virg. 8. Æn. 93.

Longa ſcuta. Virg. 8. Æn. 539.

Cælare ſcuta auro. V. CÆLO.

Incumbere in ſcuta. V. INCUMBO.

Reclinare ſcuta. Virg. 12. Æn. 130.

Rejicere ſcutum, i. e. Poſt tergum. Cic. 2. de Orat. 294.

Vitare periculum ſcuto. Cæſ. 2. Bell. Civil. 35.

Scutum eleganter pro quovis Præſidio. Liv. 3. 53. Scuto magis, quam gladio, plebi opus eſt.

SCUTUS, i. maſculino genere dixit Turpil. Demiurgo, Quia non minus res hominem, quam ſcutus tegit. Ex Non. 3. 233.

SCUTĀLE, is. n. Corium, cujus loris conſutis habena facta erat: ſic appellatum, quod ex eo genere corii ſcuta conficerentur. Nam, ut apud Polybium eſt, exterior ſcuti facies corio vitulino obducta erat. Liv. 38. 29. Sed triplex ſcutale crebris futuris duratum. Ex Turneb.

SCUTĀRIUS, a, um. Adj. [ἀσπιδικός] Quod ad ſcuta pertinet. Veget. Rei Mil. lib. 2. 11. In Romana militia habebant fabricas ſcutarias & loricarias, quibus armorum genera formabantur.

SCUTĀRIUS, i. m. [ἀσπιδοποιὸς Gl. G. L.] Qui ſcutorum curam habet, vel Qui ſcuta facit. Plaut. Epid. 1. 1. 35.

Id modo videndum, ut materies ſuppetat ſcutariis.

Scutarius fuit & Miles, qui Principem comitabatur. Zoſ. 3. 29. conf. Suet. Aug. cap. 56. Ammian. 20. 5. Gloſſ. 2. Lat. Græc. Scutarius, Ὁπλίτης.

SCUTĀTUS, a, um. [ὁπλίτης] Adj. Scuto tectus & munitus. Cic. 2. Philipp. 108. Agmine quadrato, cum gladiis, ſequuntur ſcutati milites, ſicas portari videmus. Liv. 28. 2. Virg. 9. Æn. 370. Cæſ. de Bell. Gall. 1. 39.

SCUTĪGĔRŬLUS, a, um. Adj. Scutum geſtans. Scutigerulum Plaut. Caſ. 2. 3. 44. pro Armigero uſurpat, nempe pro eo ſervo, qui ſcutum domini gerit;

Qui (malum) homini ſcutigerulo dare lubet.

SCUTŬLUM, i. n. dimin. [ἀσπίδιον] Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Cum pelle caprina, cum haſta, cum ſcutulo, cum calceolis repandis. Plin. 8. 48. Scutulis veſtes dividere Gallia inſtituit. Alii a recto ſing. Scutula ducunt. ut & Scutulatus, q. V.

S C Y

SCYATHUS, vel potius SCIATHUS, [Σκίαθος] Inſula eſt cum oppido in Ægeo mari prope Thraciam, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 2. 7. vulgo *Sciatho.*

SCYDISSA, [Σκυδίσσης] Mons aſperrimus, & Moſchicis montibus conjunctus, qui ultra Colchidem ſunt, cujus ſumma ab Heptacometis obtinentur, & Paryadra, qui uſque in Armeniam protenditur, & locis Sidenæ Themiſcyræ proximis, & orientale Ponti latus efficit. Strabo lib. 12.

SCYDRA, [Σκύδρα] Oppidum Macedoniæ, in ora Heraclea. Plin. lib. 4. cap. 10.

SCYLACE, [Σκυλάκη] Urbs circa Cyzicum ut inquit Hecateus. Pomponius 1. 19. Placia & Scylace parvæ Pelaſgorum coloniæ.

SCŸLĂCĒUM, i. n. [Σκυλάκειον] Oppidum Calabriæ; de quo Virg. 3. Æn. 553.

Caulonifque arces, & navifragum Scylaceum. Al. Scyllæum. ſed vide Pier. not. & Turneb. Adverſ. 19. 21. Valer. Flacc. 3. Argon. 36.

Spumoſumque legunt fracta Scylaceon ab unda. al. Scylacæon cum diphthongo ſcribunt cum Servio. Sed eo rectius ſine ea, quod & ſcribitur

SCYLACIUM, [Σκυλάκιον] Bruttiorum civitas, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Scylletium, Σκυλλήτιον Strab. Vulgo *Squillacci.*

SCYLLA, æ. f. [σκύλλα] Herba, V. SCILLA.

SCYLLA, [Σκύλλα] Saxum in mari Siculo, periculoſum mare faciens nautis. V. paulo infra.

Scyllæ duæ fuerunt: Una, Niſi, Megarenſium regis, filia: contra quos cum devictis jam Athenienſibus pugnaret Minos, propter filii Androgei interitum, quem Athenienſes & Megarenſes dolo necaverant, amatus eſt a Scylla, Niſi filia: quæ ut hoſti poſſet placere, comam purpuream patri abſciſſam ei obtulit: quam Niſus ita habuerat conſecratam, ut tam diu regno potiretur quamdiu illam habuiſſet intactam. Poſtea & Scylla a Minoë contempta, dolore in avem cirin, quæ & alauda dicitur, converſa eſt: & Niſus exſtinctus, deorum commiſeratione in halyæeti avis mutatus eſt formam. Virg. 1. Georg. 405.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. V. fabulam apud Ovid 8. Met. Fab. 1.

Altera fuit Scylla, Phorci filia, quæ verſa fertur in ſaxum, cui nomen eſt Scylla, in mari Siculo periculoſum. Ovid. 14. Met. 52.

Evitata Charybdi incidere in Scyllam, h. e. Vitato gravi malo, in aliud, diverſum licet, incidere. Servius indicat Scyllam Phorci & Chreteidos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe, quæ illius amore tenebatur, quod eum in Scyllam propenſiorem eſſe videret, fontem in quo nympha lavare conſueverat, magicis venenis infecit: In quem quum illa deſcendiſſet, pubetenus in varias mutata eſt formas. Horrens itaque ſuam deformitatem, ſeſe in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc poſtea Glaucus deam marinam fecit: quæ claſſem Ulyſſis & ſocios evertiſſe narratur. Virg. 6. Ecl 74.

Quid loquar? aut Scyllam Niſi, &c. De rei veritate diverſa eſt ſcriptorum opinio. Saluſtius putat eſſe ſaxum in mari prominens, quod procul viſentibus muliebrem formam imitetur, in quod illiſi fluctus, quoniam & luporum ejulatum, & canum latratum videntur imitari, finxerunt illam a pube hujuſmodi feris ſuccinctam eſſe. De Charybde vero narrant poetarum fabulæ, hanc feminam fuiſſe voraciſſimam, quæ quod Herculis boves rapuiſſet, a Jove fulmine icta, in mare præcipitata eſt, & in hujuſmodi verſa eſt monſtrum, quod adhuc priſtinam ſervat naturam. Abſorbet enim univerſa: quæque abſorbuerit, ea circa Tauromenitanum egerit litus, ut Saluſtius eſt auctor. Unde tanquam proverbio Scortum vorax, & aviditatis nunquam ſatiatæ, Charybdim appellat Hor. 1. Carm. 27. 19.

— ah miſer
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma. Servius ait Scyllam in Italia eſſe, Charybdim in Sicilia. Virg. 3. Æn. 414. tranſitum hunc inter duo pericula anguſtum eleganter deſcribit,

Hæc loca vi quondam vaſta convulſa ruina, &c. Plura in Eraſmi Chiliad. Cic. 7. Verr. 145. Non enim Charybdim tam infeſtam, neque Scyllam nautis, quam iſtum in eodem freto fuiſſe arbitror.

Cærulea Scylla. Virg. 5. Æn. 122.

Informis Scylla. Virg. 3. Æn. 432.

Rapax Scylla. Ovid. 12. Epiſt. 123.

Vorax Scylla. Catull. 62. 156.

Propertius ex ambabus unam fecit, lib. 4. 4. 39. quum ait,

Quid mirum in patrios Scyllam ſæviſſe capillos,
Candidaque in ſævos inguina verſa canes? Lucret. lib. 5. 890.
Aut rapidis canibus ſuccinctas ſemimarinis
Corporibus Scyllas.

Biformes Scyllæ. Virg. 6. Æn. 286.

SCYLLÆUS, a, um. Adj. [Σκυλλαῖος] ut, Monſtra Scyllæa. Stat. 5. Silv. 3. 280.

Litora Scyllæa. Ovid. 15. Met. 702. al. Scylacea. q. V.

Rabies Scyllæa. Virg. 1. Æn. 200.

Undis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib. 2. 433.

SCYLLÆUM, i. n. [Σκυλλαῖον] Promontorium, in Peloponneſo, ut Plin. 3. 5. Straboque lib 6 teſtantur, ſed ſinu Argolico juxta Hermionem, quo Scylla Niſi filia fluctibus ejecta creditur. Nunc Damala vocatur, ut ſcribit Olivarius in Melam.

Ei

Est & Oppidum Bruttiorum in Italia, ut est auctor Pomponius Mela lib. 2. 3. Nunc *Desquillacho*, vel *Esquillacho*, ut tradit idem Olivarius in eundem Melam lib. 2. cap. 4.

Scyllias, [Σκυλλίας] Herodoto lib. 8. Vir quidam Scionæus, omnium ea tempestate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio, ad Pelium facto, multam pecuniam Persis servavit, multa & sibi lucratus est. Hunc Pausanias in Phocic. p. 334. Wech. Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllis Scionæus homo cum Cyane filia classis Persicæ, qua Xerxes Græciæ bellum intulerat, anchoras natando urinandoque præcidit ad Pelium montem & Sepiada Magnesiæ: idque signum in Apollinis templo positum ab Amphyctionibus, quod erat commune Græciæ concilium, a Nerone principe Romam translatum. Plin. lib. 35. cap. 11. Androbius pinxit Scyllin ancoras Persicæ classis præcidentem.

Scyllis, [Σκύλλις] Scalptor egregius. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore scalpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula.

Scyllis, Urinator. V. in dictione SCYLLIAS. conf. Alex. ab Alex. l. 2. cap. 21.

Scyllus, untis, f. [Σκυλλοῦς] Oppidum Achajæ, ut Strabo scribit, quo Xenophon a Lacedæmoniis donatus est. conf. Laërt. 2. 52.

Scylurus, i. m. [Σκύλουρος] Nomen Scytharum regis proprium, qui, ut Plutarchus auctor est de Garrulit. p. 511. ed. Francf. quum, relictis maribus filiis octoginta, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique obtendens, illum confringere jubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facile confregit. Ita docens illos, ubi una esse perseverarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, si separarentur ac dissiderent. Apud Plut. scribitur Σκιλοῦρος. Scylurus, [Σκύλουρος] Chersonesi rex, a quo multa castella condita fuisse commemorantur a Strabone lib. 7.

Scymnus, [Σκύμνος] inter eos qui cælare argentum egregie noverant, commemoratur a Plin. lib. 34. cap. 8.

Scymnus, i. m. [σκύμνος] Græcis significat Catulum leonis, ut aliarum ferarum scylacia, Julio Polluce 5. 2. auctore. Lucret. lib. 5. 1035.

At catuli pantherarum, scymnique leonum. [Gloss. Græc. Lat. Σκύμνος, Canulus. An Catulus? conf. Suid.

Scyphius, Equus Neptuni. Lilius Hist. Deor. Syntag. 5. ex Probo. Campi sunt in Thessalia Petræi, in quibus locus Petra nomine, percussus tridente Neptuni, equum, qui Scyphius vocatus est, edidit.

Scyphus, i. m. [σκύφος] Vasis potorii genus, quo veteres usi sunt in conviviis. Cic. 6. Verr. 54. Hinc illa Verrea nata sunt, hinc in convivium Sextum Cominium protrahi jussit, in quem scyphum de manu jacere conatus est. Plin. lib. 33. cap. 11. L. vero Crassus orator duos scyphos, Mentoris artificis manu cælatos, festertiis centum habuit. Bayfius, Scyphum, quem sciphum nonnulli scribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύπφον, ut docet Athenæus in undecimo, Vasculum est potorium. Plutarchus tamen in Antonio, statim in ipso principio, Scyphum posuisse videtur, pro eo vase quod vulgo *bassin* dicimus. Martialis quoque 8. 6. Scyphos avorum vocat Vasa potoria, quæ & Archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille. [Gloss. Græc. Lat. Σκύφος, Scifus. An ita vox Latina scribenda est? Nil monuit tamen Pier. ad 8. Æn. 278.

Cælatus scyphus. V. CÆLO.

Capaciores adfer huc, puer, scyphos. Hor. Epod. 9. 133.

Faginus scyphus. Tibull. lib. 1. 11. 8.

Nati in usum lætitiæ scyphi. Hor. 1. Carm. 27. 1.

Sacer scyphus. Virg. 8. Æn. 278. Valer. 2. Argon. 272.

Scyphus, pro Navigio. si fides Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. extr.

Scyreticum Metallum. In Scyro Inf. ut vult Hard. Plin. lib. 31. cap. 2. In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis.

Scyri, Populi sunt in Arabia, Indorum lingua loquentes, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

Scyrītæ, [Σκυρῖται] Gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco habent foramina tantum. Plin. lib 7. cap. 2.

Scyron, pro Gypso positum inveniri notat Cæl Rhodig. lib. 14. Lect. Antiq. cap. 13. unde & Scyria terra, pro Alba dicitur quandoque.

Scyros, i. f. [Σκῦρος] Insula est contra Magnesiam, in mari Ægeo, una ex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua est urbs ejusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine XXV. M. passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta est autem Scyros, quia σκύρος dicatur salebra & asperitas, ut ait Eustathius.

Scopulosa Scyros. Stat. 2. Achil. 17.

In hac Achilles sub puellari habitu adolevit: atque ejus regis filiam Deidamiam vitiavit, quæ ab insula & ipsa Scyrias est appellata. Ovid. 1. de Arte Am. 882.

Scyrias, ādis. f. [Σκυρειάς] Patron. Scyriades pl. mulieres, ex Scyro insula. Stat. 2. Achill. 147.

Nec minus egressæ thalamis Scyriades ibant
Ostentare choros.

Scyrius, a, um. Adj. possess. [Σκύριος] Ovid. 8. Epist. 112.

Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert. lib. 2. 9. 16.

Scyria nec viduo Deidamia viro.

Pubes Scyria, A Scyro insula. Virg. 2. Æn. 477.

Scyricus, a, um. Adj. [Σκυρικός] aliud possessivum. Unde

Scyricum, i. n. Genus coloris cærulei. Plin. lib. 33. cap. 7. & 8.

Scytala, æ. f. [Σκυτάλη] est Insula sinus Troglodytici, apud Plin. lib. 6. cap. 29.

Scytăla, æ. vel Scytălē, es. f. [σκυτάλη] Mus araneus Latine dicitur. Plin. lib. 32. cap. 5. Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, privatim scytalen & angues. V. Colum. l. 6. c. 17. [Ubi tamen alii μυγάλην legi volunt. q. V. f. l. & quæ mox seq.

Scytale, Genus serpentis. Solinus, cap. 40. Scytale, tanta præfulget tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hiemales exuvias prima ponit. Lucan. lib. 9. 720. [Nec de alio genere Plinius agere videtur.

Scytala Laconica, [σκυτάλη Λακωνική] Genus erat furtivarum litterarum, quibus utebantur publice Lacones. Rationem & modum pulchre describit Gell. lib. 17. cap. 9. cui junge Plut. in Lysandro p. 444. ed. Francf. Harpocr. & Suid. Cur autem Scytala dicta sit V. in SCUTULA.

Scytalis, ĭdis. f. [σκυταλίς] Dimin. Parva scytala. Scytalides dicti sunt Articuli, qui subsunt digitis pedis. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 3. ex Polluc. 2. 4.

Scytha. V. SCYTHIA.

Scythas, æ. m. [Σκύθας] Nomen filii Herculis, a quo & Scythæ dicti sunt: licet nonnulli dictos putent κατὰ τὸ σκύζεσθαι, quod irasci significat: sunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cæl. Rhodig. lib. 18. Lect. Antiq. cap. 24.

Scythes, [Σκύθης] Plin. lib. 7. cap. 56. Jovis fuit filius, qui primus arcus sagittarumque usum reperisse dicitur.

Scythia, [Σκυθία] Regio Septentrionalis, a Scytha Herculis filio, ut ait Herodotus, ita dicta. Hæc dividitur a Tanai fluvio: & pars una remanet in Europa, altera in Asiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea solum est aurum producens (ut Pomponius refert 2. 1. pr.) inhabitabile tamen, propter gryphos aurum custodientes. Ibi Borysthenes, qui gentem sui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœnissimus. Scythia vero Asiæ ita a Justino lib. 2. cap. 2. describitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab uno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, a tergo Asia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitis. Uxores liberosque secum in plaustris vehunt, quibus, coriis imbrium hiemisque causa tectis, pro domibus utuntur. Justitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto gravius. Quippe, sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus, quid salvum esset, si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis usus ac vestium ignotus. Et quanquam continuis frigoribus urantur, pellibus tantum ferinis aut murinis vestiuntur. Scythæ ab alieno imperio, aut intacti, aut invicti manserunt. Darium regem Persarum turpi a Scythia submovere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyrona cum copiis universis deleverunt. Romanorum audivere, non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immensæ. Hi hodie Tartari appellantur.

Scythă, vel Scythēs, æ. m. [Σκύθης] Qui ex Scythia est. ut, Anacharsis Scythes, apud Cic. 5. Tusc. 90. & Phædr. 3. prol. 53.

Gelidus Scythes. Hor. 4. Carm. 5. 25.

Profugus. Hor. 4. Carm. 14. 42. i. e Aut sub Aquilone interius constitutus, aut qui nunquam in eodem loco maneat. Acron.

Scythæ, arum. pl. [Σκύθαι] frequentiore in usu.

Campestres Scythæ. Hor. 3. Carm. 24. 9.

Superbi Scythæ. Hor. in Carm. sæcul. 55.

Vagi Scythæ. Sen. Troad. 1.

Scythis, ĭdis. patronym. f. [Σκυθίς] Ovid. 15. Met. 360.

Exercere artes Scythides memorantur easdem.

Scythissa, æ. f. Corn. Nep 14. 1. Matre Scythissa natus. Al. Cilissa.

Scythĭcus, a, um. Adj. possess. [Σκυθικός] Apulejus, Plerique eorum Scythicis moribus vivebant. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictus est Scythicum tegmen.

Aura Scythica. Ovid. 5. Trist. 6. 19.

Gens Scythica. Stat. 12. Theb. 519.

Herba Scythica. Plin. 25. 8.

Montes Scythici. Ovid. 15. Met. 285.

Orbis Scythicus. Ovid. 3. Trist. 12. 51.

Poli Scythici sidera. Martial. 6. 58.

Pontus Scythicus. Ovid. 3. Trist. 4. 46.

Scythicæ, [Σκυθικαὶ] Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanum, auctore Cælio Rhodig. lib. 18. cap. 24.

Scythice, es. f. [σκυθική] Herba, quæ cum ex Scytharum solertia cognita sit, ab illis proprium nomen accepit. Plin. lib. 25. cap. 8. Scythia primum eam, quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam nascens, prædulcis. Idem lib. 26. cap. 5. Peucedani succus pectoris doloribus, & acorum subvenit, & ideo antidotis miscetur, tussi daucum: Item Scythica herba. V. cap. 1. lib. 27. ejusdem.

Scythisso, āre. [Σκυθίζω] Scythissare apud Scythas, proverbii figura, erat Intemperantius bibere. Alex. Alexandrinus Genial. Dier. lib. 5. cap. 22. Ælian. Varr. Hist. 2. 41. Cæl. Rhod. 14. 60.

Scythōn, ōnis. m. [Σκύθων] Nomen proprium viri, quem poetæ fabulantur, pro suo arbitrio, modo in feminam sese commutasse, modo rursus in virilem formam rediisse. Ovid. 4. Met. 280.

Quid loquar, ut quondam, naturæ jure novato,
Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina Scython.

Scythŏpŏlis, is. f. [Σκυθόπολις] Urbs est in Decapolitana Syriæ regione, nomen habens a Scythis in eam deductis, quum antea a Liberi patris nutrice ibi sepulta Nysa diceretur. Plin. lib. 5. cap. 18. conf. Steph.

Scythotauri, orum. m. pl. [Σκυθόταυροι] Populi Scythiæ Tauricæ regionis juga incolentes, qui ut Solinus cap. 25. refert, pro hostiis advenas cædere consueverunt. Meminit horum & Plinius lib. 4 cap. 12.

Scytopolis, is, f. [Σκυτόπολις] non aspirato verbo, Libyæ oppidum est, ut ex Polyhistoris sententia tradit Stephanus.

Scyzinum, [σκύζινον] Vinum, cujus (cum ex herba fieret) obliterata ratio est. Plin. lib. 14. cap. 16.

S E

S. E. Sibi et, Sita vel Situs est. SEBERA. Severa. SEC. Secundus. SEPT. September. [Septimius, in numm. Severi Imp.] SEQ. Sequanus. S. EQ. Senatus, equester. SER. Servus, vel Servius. S. E. S. O. Sibi & suis omnibus. S. E. T. L. Sit ei terra levis. S. ET. S. Sibi & suis. SEV. Severus. SEX. Sextus.

Sē, Pronomen, V. SUI.

Sē, pro διὰ Græca præpositione, separativa est: ut Separo, Seduco. Est etiam abnegativa, ut Securus, Sine cura. Hæc Priscianus lib. 14. in fine. V. hic seq.

Se, dicebant etiam veteres pro Sine. Cic. 2. de Legib. 60. Ast im cum illo sepelire urereve, se fraude esto. Verba sunt legis XII Tabularum, ut & illa apud Gellium lib. 20. cap. 1. Tertiis nundinis partes secanto.

Si

Si plus minusve ſecuerint, ſe fraude eſto Sic enim legit Budæus, & recte, non autem Sine, quod vulgo Gelliani habent codices Porro in primo exemplo Im accuſativus eſt antiquus pro Eum, a nominativo Is.

Se, particula, interdum valet Semis. i. e. Dimidium: ut in Sellibra, Semodius, Semuncia. [Pro Semilibra, Semimodius &c. quæ ipſa quoque occurrunt. Eſt autem ex Gr. ἡμι, quod ſolum in compoſitione occurrit. Porro repræſentat etiam Sex, in quibuſdam inde compoſitis, ut Sedecim, pro Sexdecim; Sepedes, pro Sexpedes; Sevir, pro Sexvir, &c.

S E B

Sĕbaste, [Σεβαστὴ] Urbs Judææ, ante Samaria dicta, quam Herodes in honorem Auguſti Sebaſten, i. e. Auguſtam, appellavit. Auctor Strabo lib. 16. Meminit hujus Plin. lib. 5. cap. 13. extr.

Item Sebaſtia poſt dicta Armeniæ, auctore Steph. Item Cherroneſus ad Corycum Ciliciæ.

Sebastēnus, a, um. Adj. [Σεβαστηνὸς] gentile. Sebaſteni, orum. m. pl. Samaritani a Sebaſte, id eſt Auguſta, civitate Judææ extremæ. Eorum meminit Juriſconſultus Scævola in tit. De annuis legatis in P.

Sebastia, [Σεβαστία] Oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de quo Plin. lib. 6. cap. 3.

Sebastŏpŏlis, [Σεβαστόπολις] Ponti Cappadocii urbs Ptolemæo lib. 5. cap. 6. & Plin. l. c. Vulgo *S. Gregorius.*

Sebennytus, [Σεβέννυτος] Stephano, Urbs in Ægypto, ubi & palus & amnis ſunt cognomines. Unde præfectura quoque Sebennytica Σεβεννύτης νόμος, & Sebennyticum Nili oſtium Σεβεννυτικὸν στόμα, vocari conſtat, quod in duo alia dividitur ſcilicet in Saiticum & Mendeſium: Herodotus lib. 2.

Sēbēthos, i. m. [Σήβηθος] Fons apud Neapolim, cujus aqua vicatim decurrens, omnes fere uſus Neapolitanis præſtat. Stat. 1. Silv. 2. 263.

— & pulchra tumeat Sebethos alumna. Hujus & Virgilius & Columella meminerunt, quod quidem nomen ſine R littera procul dubio ſcribendum eſt (etſi ſciam eſſe qui Sebethrus per R legant) teſtis eſt, ut alia omittam, tabella marmorea vetuſtiſſima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P. MEVIVS EVTYCHVS AEDICVLAM RESTITVIT SEBETHO. [Quod fontis ipſius Numen, ſeu Deus.

Sebēthis, ĭdis. f. [Σηβηθὶς] Virg. 7. Æn. 734.

Nec tu carminibus noſtris indictus abibis,
OEbale, quem generaſſe Telon Sebethide Nympha
Fertur.

Item Adjective. Columel. lib. 10. v. 134.

Doctaque Parthenope Sebethide roſcida lympha, &c.

Sēbīnus, [Σήβινος] Lacus, quem facit fluvius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipſum lacum, *Iſei* appellat. Plin. lib. 3. cap. 19.

Sebritæ, arum. m. pl. [Σεβρῖται] Populi Ægyptii, Nili inſulam incolentes, non procul a Meroe. Sebritæ dicti quaſi advenæ eo quod Pſammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo lib. 17.

Sebo, Sebum, V. sevum.

S E C

Sĕcāle, is. n. Frugis genus, quod inquit Ruellius, Galli detrita una littera *Seclam* vocant. Plin. lib. 18. cap. 16. Id autem, quod ſecale, atque farrago, appellatur, occari tantum deſiderat. Secale Taurini ſub Alpibus aſiam vocant, deterrimum, & tantum ad arcendum famem utile: fecunda, ſed gracili ſtipula, nigritia triſte, ſed pondere præcipuum. Admiſcetur huic far, ut mitiget amaritudinem ejus, & tamen ſic quoque ingratiſſimum ventri eſt. Naſcitur qualicunque ſolo, cum centeſimo grano ipſumque pro lætamine eſt. Hæc Plinius. conf. farrago.

Secamentum, Secarius. V. seco, āre.

Sĕcēdo, ſſi, ſſum, [ἀναχωρέω Gl. L. G.] ĕre. Seorſum cedere, vel ire. A luſu ſecedere. Propert. lib. 1. 10. 9.

Secedere de via. Plaut. Curc. 2. 3. 2.

Secede huc. Plaut. Capt. 2. 1. 23.

Secedere & ſecernere ſe a bonis. Cic. 1. in Catil. 32.

Secedere in. Liv. 27. 17. Eadem cauſa &c. cum omni popularium manu, relicto Aſdrubale, ſecedendi in imminentes caſtris ejus tumulos.

In hortos vacuos ſecedere. Ovid. 4. Triſt. 8. 87.

Ad ſtilum ſecedere, Seceſſum ſcribendi cauſa petere. Quintil. lib. 1. cap. 12. p. 123. Burm.

Secedere; verbum judiciale aut ſenatorium. Sen. Epiſt. 117. pr. Antequam incipio ſecedere, & in aliam partem conſidere. Translatum a diſceſſionibus, quæ fiebant in Senatu.

Trabes pondere commoto ſeceſſere. Stat. 12. Theb. 436.

A corpore ſenſus ſecedent. Catull. Argon. 62. 189.

Secessio, ōnis. f. [παραχώρησις, μεταχώρησις] Defectio, præcipue vero militum, aut vulgi. Cæſ. 1. Bell. Civil. 20. Divulgato Domitii conſilio, milites ſeceſſionem faciunt. Cic. pro Muren. 49. Etenim te inquirere videbant, triſtem ipſum, mæſtos amicos, obverſationes, teſtificationes, ſeductiones teſtium, ſeceſſionem ſubſcriptorum, animadvertebant. Budæus Seceſſionem verbum criminoſum eſſe dicit. Id enim eſt in bello Seceſſio, quod Defectionem vocamus. Cic. pro Ligar. 10. Seceſſionem tu illam exiſtimaviſti, Cæſar, initio, non bellum. Tacit. 16. Ann. 22. Seceſſionem jam id, & partes, etſi idem multi audeant, bellum eſſe dictabat.

Seceſſiones, Narrationes dicebant. Paulus. [Immo Sectiones. q. V.

Secessus, ûs. m. [ὑπεχώρησις, ἀναχώρησις Gl. L. G. & G. L.] ſignificat modo Diſceſſum, modo Locum ſecretiorem.

Seceſſus, Locus a turba & tumultu ſeparatus. Plin. 2. Epiſt. 13. Ille meus in urbe, ille in ſeceſſu contubernalis. i. e. In villa. Et 3. Epiſt. 15. Petis ut libellos tuos in ſeceſſu legam.

Altus pinguiſque ſeceſſus. Plin. 1. Epiſt. 3. ad Caninium, Quin te in alto iſto pinguique ſeceſſu ſtudiis adſeris?

In ſeceſſibus agere, i. e. Morari. Ulp. in l. Quid tamen. §. Si arbiter juſſerit. D. de recept. arbit. [Vulgo *Retractionem* vocant, & Eſt actus ipſe ejus, qui ſe a negotiis & frequentia in ſolitudinem reduxit, proprie.

Seceſſus, Sinus remotus maris. Virg. 1. Æn. 163.

Eſt in ſeceſſu longo locus.

Seceſſus avium. Plin. lib. 10. cap. 29.

Secerno, crēvi, crētum, [χωρίζω, ἀφορίζω Gl. L. G.] ĕre. Divide-re, ſeparare. Cic. 4. de Fin. 63. Itaque illa, non dico me expetere, ſed legere: nec optare, ſed ſumere: contraria autem, non fugere, ſed quaſi ſecernere. Varro 2. de R. R cap. 2. Arietes, quibus ſis uſurus ad feturam, bimeſtri tempore ante ſecernendum & largius pabulo explendum.

Secernere, Diſcernere. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero, & internoſci tam poteſt, adhibita diligentia, quam omnia fucata & ſimulata a ſinceris atque veris.

Aliquem populo ſecernere. Hor. 1. Carm. 1. 32.

E grege ſecernere. Liv. 35. 14.

Facultatem dicendi a majore, ac magis expetenda vitæ laude ſecernunt. Quintil lib. 2. cap. 15.

Iniquum ſecernere juſto. Hor. 1. Serm. 3. 113.

Nucleos ſecernere. Cato R. R. cap. 10. Pilum ſeminarium unum, qui nucleos ſecernat. h. e. Quo nucleos a putaminibus ſeparet. De fabis enim loquitur.

Publica privatis ſecernere. Hor. de Arte Poet. 397.

Res apertas a dubiis ſecernere. Lucret. lib. 4. 469.

Voluptatem a bono ſecernere. Cic. 2. de Fin.

Eſt ratio ſecernendi, ſeorſumque vivendi. Lucret. lib. 2. 472.

Secernere, pro Seligere. Hor. Epod. 16. 63.

Juppiter illa piæ ſecrevit litora genti.

Sēcrētus, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Separatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Habent igitur ſuam ſphæram ſtellæ inerrantes ab ætherea conjunctione ſecretam & liberam. Lucret. lib. 4. 87.

Nec ſigillatim poſſunt ſecreta videre.

Secretus a voluptate. Cic. 2. de Fin.

Sejunctum & ſecretum ab inani. Lucret. lib. 1. 432.

Secretum & extra vulgarem uſum poſitum. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Conſultant ſecretæ. i. e. Seorſum. Plaut. Bacch. 5. 2. 35.

Firmabat domi ſecretus animum adverſus ſuprema. Tacit. 15. Ann. 59.

Aure ſecreta diviſos ſtridere ſuſurros. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Colloquium ſecretum. Auctor de Viris Illuſt. cap. 28.

Cubilia ſecreta. Ovid. 1. Faſt. 427.

Domus ſecreta. Virg 2. Æn. 299.

Iter ſecretum. Hor. 1. Epiſt. 18. 103.

Locus ſecretus & Celebris, contraria. Cic. 2. de Legib. Loco publico, privato ne; celebri, an ſecreto; aliena civitate, an tua; in caſtris, an foro dicas, intereſt plurimum.

Loca ſecreta petere. Hor. de Arte Poet. 298.

Pabulationes ſecretiſſimæ, Longiſſime remotæ. Columel. lib. 9. cap. 4.

Queſtus ſecreti. Tacit. 3. Ann. 17.

Studia ſecreta. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Secrētum, i. n. [ἀπόκρυφον, ἀπόλεθον, λεληθὸς Gl. L. G.] pro Seceſſu. Plin. 3. Epiſt. 1. Quam pulchrum illud, quam dulce ſecretum, quantum ibi antiquitatis?

Venire in ſecreta. Ovid. 13. Met. 555.

Facere ſecretum. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Stilus ſecreto gaudet. Quintil lib. 10. cap. 7.

Secreti licentiam nactus. Sueton. in Tiber. cap. 42.

Secretum, [μυστήριον Gl. L. G.] pro Re ſecreta, & ſeparata, quam nulli communicavimus, eamque apud nos tacitam ſervamus: Quintil. lib. 1. cap. 1. Profert enim mores plerumque oratio, & animi ſecreta detegit. Ovid. 2. Met. 556.

Et legem dederat ſua ne ſecreta viderent.

A Secretis. V. secretarius, &, a, præp.

Mentis ſecreta ore confuſo exſerit. Senec. Herc. OEth. 4.

Eſt mihi libertas tecum ſecreta loquendi. Ovid. 9. Met. 558.

Occulere ſecretum. Senec. Hippol. 7.

In hujuſmodi ſecretis. Vide Fabii locum in situs. in phr. Dicere ſitum. H. St.

Secretō, [κατ' ἰδίαν Gl. L. G.] Adv. Sine arbitris. Cic. 7. Att. 8. Una Formias venimus, & ab hora octava ad veſperum ſecreto collocuti ſumus. Idem 7 Fam. 25. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verr. 100. Ex his quæritur ſecreto in curia, quid eſſe factum arbitrarentur.

Loqui cum aliquo ſecreto. Hor. 1. Serm. 9. 67.

Secreto narrare. Cic. 8. Fam. 1. Inter paucos, quos tu noſti plane, ſecreto narrantur.

Secreto rogare. Plin. 3. Epiſt. 1.

Secreto occidere filium. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Secreto ab aliis coquere conſilia. Liv. 3. 36. pr.

Secretius, [ἰδιώτερον] Separatius. Columel. lib. 11. cap. 2. His diebus commode inſtruuntur horti, de quibus ſuo loco dicam ſecretius. Juſtin. 21. 4. 3. Ut ſecretius ſenatum, & ſine arbitro, interficeret. conf. Sen. Quæſt. Nat. 5. 4.

Secrēte, Adv. Idem. Tertull. de Orat. cap. 1. & de Pallio cap. 4.

Secrētim, Adv. Ammian. 29. 1.

Secretio, ōnis. f. [ἀφορισμὸς] Cic. 1. Tuſc. 71. Eſt enim interitus quaſi diſceſſus & ſecretio, ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur.

Secretārium, i. n. Aula, in qua judices conveniunt, & jus redditur, fere eo ſenſu, quo Auditorium, id eſt, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P. lib. 12. tit. 1. Secretarii ſæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in ſummis confeſſibus pro Scriba in Galliis, non illepide abutimur, quia in Secretario decreta excipiat, vulgo non communicanda.

Secretarius, i. m. qui A ſecretis Latinius dicitur. V. in dictione secretarium. Videnda ſunt eccleſiaſticarum ſynodorum monumenta, in quibus Secretarii verbo pro Scriba, uſos fuiſſe patres certiſſimum eſt, & adnotavit Spiegelius. [Suid. Σήκρητον, καὶ σεσωπασμένος. Idem in Γραμματεὺς, Γραμματεὺς, ὁ νοτάριος, τὸν τῶν ἀποῤῥήτων γραμματέα Ἀσκρῆς καλεῖσι τὸ ἀξίωμα Ῥωμαῖοι.

Secespīta, æ. f. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, ſolido, vincto ad capulum argento auroque, fixo clavis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificeſque ad ſacrificia utebantur: a ſecando dicta. Paulus ex Feſto. Idem Seceſpitam alii Securim, alii Dolabram æneam, alii Cultellum putant. Alii ſcribunt Secepiſta. V. not. var. Sueton. in Tiber. 25. Nam & inter Pontifices ſacrificanti ſimul pro ſeceſpita plumbeum cultrum ſubjiciendum curavit. V. Lex. Pitiſc.

Secessio, Secessus. V. secedo.
Secium, Libum est, quod secespita secabatur. Festus.
Sēcius, Adv [ἧσσον] Perottus potat e Secus comparativum esse, & aliquando pro Secus, id est prope, poni. Festus a Sero. V. infra.
Notandum est Virgilium primam in Secius semper producere, in Secus vero corripere. [Fere autem subjungitur negationi.
Nihilo secius, est Nihilo minus. Festus. Ter. And. 3. 2. 27.
Sed nihilo secius mox deferent puerum huc ante ostium.
Secius, Minus. Apul. Nec eo secius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg. 2. Georg. 277.
— nec secius omnis, in unguem
Arboribus positis, secto via limite quadret. Idem 3. Georg. 367.
Interea toto non secius aëre ningit.
Secius, Tardius. Accius,
Si forte paulo, quam veniam secius. Festus citans ista Accii verba, a Sero dicit derivari, indicans simul geminam esse lectionem hoc loco, Serius. conf. Sectius in sectus Partic. & secus.
Sēclūdo, si, sum, [ἐκκλείω] ĕre. Seorsum claudere. Cic. 1. Tusc. 72. Nam qui se humanis vitiis contaminassent, & se totos libidinibus dedidissent, &c. iis devium quoddam iter esse, seclusum a concilio deorum. i. e. Clausum. Propert. lib. 1. 20. 29.
Ille sub extrema pendens secluditur ala.
Aliquem inter similes puellas secludere. Stat. 1. Achill. 359.
Nemus seclusum in valle reducta. Virg. 6. Æn. 704.
A communi luce seclusum. Cic. 6. Verr. 23.
Secludere, Excludere. Virg. 1. Æn. 561.
Solvite corde metum, Teucri, secludite curas.
Vitam corpore secludere, Emori. Plaut. Rud. 1. 4. 1.
Quid mihi melius est, quid magis in rem est, quam corpore vitam secludam? i. e. Quam ut me occidam?
Seclūsus, a, um. Partic. Virg. 6. Æn. 703.
— videt Æneas in valle reducta
Seclusum nemus. i. e. Separatum.
Seclusa sacra a priscis dicebantur, quæ Græci μυστήρια, appellant, ab eo quod separata ac seorsum clausa a nobis, propter sanctitatem aliquam, esse debeant. Id genus sacra Plinius appellat Opertanea, quod in operto occulta sint, ne oculis profanorum obvia polluantur. V. Fest.
Seclusōrium, i. n. [ἐκκλειστήριον] In quo aliquid secluditur. Varro 3. de R. R. cap. 5. Quum opus sunt ex hoc aviario ut sumantur idoneæ, excluduntur in minusculum aviarium, quod est conjunctum cum majore ostio & lumine illustriore, quod seclusorium appellant.
Sĕco, secui, sectum, [τρίζω, τέμνω Gl. L. G.] āre. Excidere. Ciceto, Id totum secuit in duas partes.
In frusta secare. Virg. 1. Æn. 212.
Infinite secare atque dividere. V. infinitus.
Congeriem dispositam Deus secuit. Ovid. 1. Met. 33.
Capillos secare. Martial. lib. 5. 49.
Crinem secare. Virg. 4. Æn. 704.
Herbas secare. Virg. 3. Georg. 126. Columel. lib. 2. cap. 11. Quum secueris autem (herbam medicam,) sæpius eam rigato.
Pabulum secare. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 14.
Marmora secanda locare, Cædenda. Hor. 2. Carm. 18. 17.
Varices secare alicui. Cic. 2. Tusc. 35.
Membra alicujus secare, Exsecare aliquem. Ovid. in Ibin, 275.
Terga secare verbere intorto, Cædere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Corpora secant hirsuti vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Plantas teneras secat glacies. Virg. 10. Ecl. 49.
Æquora ultima secare fuga. [ἀμπερᾶν] Virg. 5. Æn. 218.
Æquora secare ærata nave. Virg. 10. Æn. 166.
Æthera pennis secare. Virg. 1. Georg. 408.
Campos salis ære secare, Secare mare navibus æratis. Virg. 10. Æn. 214.
Culta pinguia secat fluvius. Virg. 8. Æn. 63.
Ventos secare. Virg. 4. Æn. 257.
Viam secare. Virg. 6. Æn. 899.
Ille viam secat ad naves. i. e. Tenet, ut ait Servius.
Seneca lib. 6. de Benef. c. 15. Certam secanti viam. H. St. V. locum totum.
Spem secare. Virg. 10. Æn. 107.
Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. Ubi Servius; Secat, Sequitur, tenet, habet: ut, Ille viam secat ad naves. Unde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & instituta philosophica circa disciplinam. [q d. Metit spem. An potius pro Præcidit? Magnæ lites secantur bono viro judice. i. e. Dirimuntur. Hor. 1. Epist. 16. 42.
Exsors secandi cos. Hor. de Arte Poet. 305.
Sectus, a, um. Partic. [τετμημένος] Cic. 2. Tusc. 53. At vero C. Marius, rusticanus vir, sed plane vir, quum secaretur, ut supra dixi, principio vetuit se alligari, nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus. i. e. Cum ipsi varices secarentur.
Capilli secti. Ovid. 3. Met. 506.
Corpus sectum. Hor. 4. Carm. 4. 61.
Herbæ sectæ. Hor. 2. Serm. 4. 67.
Pellis secta. Ovid. 2. Fast. 31.
Unguis sectus. Hor. 1. Epist. 1. 104.
Annus sectus. Stat. 8. Theb. 64.
Compita secta in multas vias. Ovid. 3. Amor. 1. 18.
Divisio scrupulose in partes secta. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Limes. Virg. 2. Georg. 278.
Arboribus positis secto via limite quadret.
Sectius, instar Comparativi, pro Secius refert Gell. 18. 9. ex Plauti Men. 5. 7. 57. conf. Trin. 2. 3. 6. V. secius.
Secātūrus, a, um. Partic. [τμήσων] pro Secturus. Columel. lib. 5. cap. 9. Supra quam ramum secaturus es.
Secāmentum, i. n. [τέσμα] Quod secando dividitur. Plin. lib. 16. cap. 10. Piceæ ad fissiles, scandulas, cupasque, & pauca alia secamenta.
Secarius, a, um. Adj. [τριστμόπικος] Cato R. R cap. 11. Villicum habere oportet, sportas secarias tres, molas asinarias tres, trusatiles unas. Vetus exemplar habet Fæcarias.
Sectio, ōnis. f. [τμῆμα. Gl. L. G. τομή G. L.] Secandi actus dicitur. Plin lib. 25. c. 13. Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesque ne sentiantur.

In infinitum sectio. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Dividi sectionibus. Vitruv. 2. 2.
Sectiones a veteribus appellatæ sunt, quas Narrationes dicimus. Gell. 18. 9. [Al. Insectiones. Male apud Paulum Secessiones.
Sectio, Media, vel aliqua pars bonorum, sive omnia, quibus quis multatur. Cic. 2. Philipp. 64. Exspectantibus omnibus, quisnam esset tam impius, tam demens, tam diis hominibusque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inventus est nemo præter Antonium, præsertim quum tot essent circa hastam illam, qui alia omnia auderent. Cic. 1. de Invent. 85. Hoc commode reprehenditur, si dici possit ex hostibus equus esse captus, cujus prædæ sectio non venierit. V. seq.
Sectio, Bona ipsa, confiscata quæ vocant. Tacit. 1. Hist. 90. Reliquias sectionum Neronianarum, nondum in fiscum conversas, revocatis ab exsilio concessit. Cæs. 2. Bell. Gall. 33. extr. Postridie ejus diei, refractis portis, quum jam defenderet nemo, atque intromissis militibus nostris, sectionem ejus oppidi universam Cæsar vendidit. i. e. Bona oppidi vendidit sub hasta. [Non particulatim tamen, sed universa simul, ne moram faceret, addixit plurimum offerenti. Græcus interpres. ἐπιπρᾶσιν reddit. V. dict. seq.
Sectio, Persequutio juris. Hinc Sector, de quo verbo, præter nobilem significationem, sic Paulus apud Festum: Sectores, & qui secant, dicuntur, & qui empta sua persequuntur. V. dict. seq.
Sector, ōris. m. [τμήσης Gl. G. L.] Qui secat. ut Sector zonarius. Plaut. Trinum 4. 2. 20. — mira sunt,
Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.
Sectores, inquit Ascon. in 3. Verr. 61. dicti sunt, qui, spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, proque his pecunias pensitabant singulis, ac postea, pro compendio suo, singulas quasque res pecunia populo venditabant. Unde a Cicerone 2. Philipp. 65. Antonius, Sector Pompeji appellatur, quoniam in subhastatione bona Cn. Pompeji redemerat. Idem pro Rosc. Amer. 80. Nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum & bonorum? [Sensu duplici.
Sectores Budæus dicit proprie eos appellari posse, qui delationibus faciendis, confiscationes a principibus impetrant, ut homines interdum insontes fortunis omnibus evertant. Cic. pro Rosc. Amer. 80. Nonne cogitas te a sectoribus huc adductum esse? Et 2. Philipp. 39. Et ejus viri nomine me insectari audes, cujus me amicum, te sectorem esse fateare? Sic 3. Verr. 19. Hæc, inquam, duo, quæ in ædibus tuis sola jam sunt, quæ sectorem exspectant, relicta ac destituta a ceteris signis.
Populus sui favoris sector. Lucan. lib. 1. 178. i. e. Emptor & venditor, sive auctionator suffragiorum comitialium.
Voluit Annibal contra fiduciam imitari; subjecitque argentarias Urbis tabernas; nec sector inventus est. Flor. 2. 6. 48. [Male Valla 1. 2. ex Sectore Accusatorem facit. Gloss. Lat. Græc. Sector, Βιώνης. Et Græc Lat Βιώνης, ὁ λάφυρος, ἢ ὁ ἀγορᾶζων ὠσίαν, Sector. Ubi v. λάφυρος corrupta videtur. Quod autem in Lat. Græc. sequitur, id sublata distinctione sic legendum, Sector, Secundarius auctor, Δεύτερος, καὶ Ἴσος, καὶ Ὀφείλος, καὶ Θυμήρης, Βεβαιωτής. Omnia enim Adjectiva pendent a Substantivo βεβαιωτής, licet id in Græc. Lat. absolute positum sit, Βεβαιωτὴς, Secundus auctor. Non memini me in ea significatione alibi vocem legere. An, Secutor? De sectoribus ad hastam publicam conf. Pedian. ad 3. Verr. 52.
Sectrix, īcis. f. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metelia mater, proscriptionum sectrix?
Sectūra, æ. f. [τμῆσις] Idem quod Sectio. Plin. lib. 17. cap. 17. Ut sectura inferior ponatur semper. Idem lib. 37. cap. 8.
Secturæ ærariæ. Cæs. 3. Bell. Gall. 21. Illi alias eruptione tentata, alias cuniculis ad aggerem vineasque actis, cujus rei longe peritissimi sunt Aquitani, propterea quod multis locis apud eos ærariæ secturæ sunt. Videtur, pro Fodinis accipere; ubi æs dividitur vel secatur. [Al. Stricturæ, q. V. & Æraria in æs.
Sectīlis, e. Adj. [τμητὸς] Quod sectum est, aut excidi potest: vel potius, quod in nostros usus secari solet ut, Sectile porrum, i. e. Sectum & sua sponte concisum (ut ait Valla lib. 1.) Juvenal. 3. Sat. 293. V. sectivus.
Ebur sectile Ovid. De medicamine faciei, v. 10.
Medulla sectilis. Plin. lib. 16. cap. 39.
Sectiles laminæ, Sectæ. Plin. lib 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur.
Sectilis, pro Sectibilis, quod facile secari potest. Plin. lib. 16. cap 43. Durabilia ac sectilia, quæ modice humida. Ibid. Dat & alnus tuber, sectile, sicut citrus acerque.
Tessellata & sectilia pavimenta. Sueton. in Jul. cap. 46. Multi eum prodiderunt in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumtulisse. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Ad regulam & libellam exacta pavimenta struantur, sive sectilibus, seu tesseris. Per Sectilia intelligimus Sectas parvas marmoreas crustas in varios interdum colores. i. e. Opus amusseatum, sive Musivum, ut Spartianus in Pescennio, aut Mosaicum vocamus. Per Tesseras, Quadrata grandia. conf. in musivus, Pavimentum, tessera.
Sectīvus, a, um. Adj. Idem. ut, Sectivum porrum, quod folia ejus sæpius secantur, ut profundius crescat. Columel. lib. 11. cap. 3. Apud Martialem titulus est, Porri sectivi, lib. 13. 1. Plin. lib. 19. cap. 10. Sectivi duo genera. conf. sectilis.
Secābĭlis, e. aliud Adj. Lactant. de Ira Dei, cap. 10. Dividua & secabilia sunt. Auson. Ecl. 1. 7. Secabile segmen.
Secāle, is. n. Frumenti genus, V. suo ordine.
Secŭla, æ. f. Instrumentum rusticum. Varro de L. L. 4. 31. Seculæ falces, a secando. Claud. Conf. Hon. 6. 391. Circumflexa secula.
Segmen, ĭnis. n. [τμῆμα] Quicquid ab aliquo resecatur: a secando, quasi Secamen dictum, c in g mutato. Plin. lib. 13. cap. 12. Segminibus utrinque amputatis. Gell. lib. 10. cap. 15. Unguium Dialis & capilli segmina subter arborem felicem terra operiuntur.
Segmentum, i. n. [τέσμα, ἀπόπεμμα] Idem Plin. lib. 36. cap. 6. Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris.
Segmenta, etiam Incisuræ & virgulæ sectæ ex gemmis & unionibus.
Segmenta sunt Partes sphæræ, vel circuli, apud Geometras.
Segmenta, [κλίματα] dicuntur Partes, &, ut ita dicam, Membra mundi, in quæ universa terra digeritur. Plin. lib. 6. cap. 33. Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellavere: Græci parallelos. Idem, Quod superest terrarum, tribus assignatur segmentis.

Segmentum, Ornamentum colli, quod monile vocatur, sic dictum, quod ex segmentis fieri consuevit, id est ex bracteolis argenteis, aureisve. Val. Max. lib. 5. cap. 2. pr. In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinem benignissimis decretis adornavit. Sanxit namque, &c. Permisit quoque his purpurea veste, & aureis uti segmentis. Juven. 2. Sat. 124.

Segmenta, & longos habitus, & flammea sumit. Sunt tamen qui ibi Segmenta interpretantur Fasciolas, quæ in ordine vestis extrema parte assutæ, junctæque, ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus nova nupta amicitur, ut ait Probus. Alii accipiunt pro Margaritis & murenulis, hoc est torquibus. Ovid. 3. de Arte Am. 169.

Quid de veste loquar? non jam segmenta requiro.

SEGMENTĀTUS, a, um. Adj. Segmentatæ vestes, dicuntur Purpureæ bracteolis argenteis, aureisque depictæ. Plautus, Quam pulcre segmentatam vestem. Martial. lib. 6. 74.

Segmentatum, Quicquid ex tenuissimis segmentis vermiculatim compositum est, etiamsi segmenta lignea sunt. Juven. 6. Sat. 89.

Et segmentatis dormisset parvula cunis. i. e. Vermiculato emblemate pictis, vel præsegminibus, id est tenuissimis ligneis ramentis, ac versicoloribus depictis. [Rectius opinor Schol. vet. Segmenta dicit, vittam pendentem de vestibus, intextam auro. Vitta autem Ταινία in Gl. exp.

SECORDIA, SECORS. V. SOCORS.

SECRETARIUM, SECRETARIUS, SECRETO, SECRETUM, SECRETUS, V. SECERNO.

SECTA, SECTARRIUS, SECTATOR. V. SEQUOR.

SECTILIS, SECTIO, SECTOR, ōris, SECTUS. V. SECO.

SECTOR, āri. V. SEQUOR.

SĔCŬBO, ui, ĭtum, [ἀπικοιτῶ] āre. Separatim sive seorsum cubare. Liv. 39. 10. Per jocum adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubuisset. Suet. in Tiber. cap. 7. Cum Julia primo concorditer & amore mutuo vixit: mox dissedit, & aliquanto gravius, ut etiam perpetuo secubaret. Aliter Propert. lib. 2. 25. 5. Brœkh. 19. 41.

Miles depositis annosus secubat armis. [i.e. Abditus latet, ut vult Brœkh. vel potius, Solus cubat, non excubat in cohorte.

In vacuo toro secubare. Ovid. 3. Amor. 9. 34.

A papillis alicujus secubare. Catul. 59. 105.

SECUBĬTUS, ûs. m. [ἀποκοίτησις] ut, Puellæ secubitus. Catul. Argon. 379. Tristes secubitus ferre. Ovid. 3. Amor. 10. 43.

SECULA, V. supra in SECO. SECULARIA, SECULARIS, SECULUM, V. SÆCULUM.

SECUM, V. SUI.

SĔCUNDUS, a, um. Adj. [δεύτερος Gl. L. G.] quasi Sequundus, vel Sequebundus, a Sequor. Quod sequitur primum: & tam numerum, quam ordinem denotat. Plaut. Pœnul. 1. 2. 118.

— primum prima salva sis,
Et secunda tu secundo salve in pretio: tertia
Salve extra pretium.

Secundus de tribus. Cic. in Orat. 50. Quoniam id secundum erat de tribus.

Secundus alicui re quapiam. Virg. 11. Æn. 441.

Nulli virtute secundus. Sil. lib. 7. 55.

Forma nulli secunda. Ovid. 1. Amor. 8. 25.

Secundus a rege. Hirt. Bell. Alex. 66.

Secundus ad. Cic. 3. de Fin. 32. Nemo dicit, in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, sed eos, qui in aliquo honore sunt: quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.

Facies toto orbe secunda. Juvenal. Sat. 10. 63. de Sejani facie, qui secundus a Cæsare Tiberio fuit.

Hæres secundus, Substitutus. V. HÆRES.

Loco secundo, Deinde. Cic pro Cæcin. 23. Maxime fuit optandum Cæcinæ, Recuperatores, ut controversiæ nihil haberet: secundo loco, ut ne cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam stulto haberet.

Locus in dicendo secundus. Cic. 2. Att. Et ille secundus in dicendo habet auctoritatem pæne principis, & voluntatem non minus devinctam beneficio COS.

Lumen secundum, Dies sequens. Cic. 7. Att. 26. Si te secundo lumine hic offendero.

Mensa secunda. Cic. 14. Att. 6. Hæc ad te scripsi apposita secunda mensa. Idem 16. Fam. 21. In lacinia servantem ex mensa secunda semina. Virg. 2. Georg. 101.

Non ego te, diis & mensis accepta secundis,
Transierim, Rhodia, &c.

Partes tractare secundas, Tragœdiæ scilicet. Hor. 1. Epist. 18. 14.

Partium esse secundarum. Cic. 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, quum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. V. PARS.

Interdum reticetur substantivum. Plin. lib. 7. cap. 12. Ejusdem familiæ Scipioni post eum cognomen Salutio mimus dedit: sicut Spinter secundarum, tertiarumque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli COSS.

Secundas agere, pro Assentiri alicui, & pæne assentari. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 8. Cœlium oratorem fuisse iracundissimum constat: cum quo cœnabat in cubiculo lectæ patientiæ cliens: sed difficile erat illi, in crapulam conjecto, rixam ejus, cum quo edebat, effugere. Optimum judicavit, quicquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Cælius assentientem, sed exclamavit, Dic aliquid contra, ut duo simus. conf PARS.

Auctoritatis secundæ, Proximum primæ. Plin. lib. 35. cap. 6. Rubricæ genus in ea voluere intelligi quidam, secundæ auctoritatis: Palmam enim Lemniæ dabant.

Notæ secundæ vites, h. e. Bonitatis & præstantiæ. Columel. lib. 3. cap. 2.

Panis secundus, idem qui Secundarius. Hor. 2. Epist. 1. 123.

— vivit siliquis, & pane secundo.

Secundus, pro Pari. Hor. 1. Carm. 12. 18.

Unde nil majus generatur ipso,
Nec viget quicquam simile, aut secundum:
Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores. [Proximos longo intervallo, non quasi gradu unico distans, quod proprie ejus est, quod secundum locum obtinet.

Secundus, Pronus, De his, quæ fluxum, cursumve habent.

Amni secundo pars cetera defluit. Virg. 8. Æn. 549.

Amni secundo missus defluit aries. Virg. 3. Georg. 447. Defluit, Cum aqua scilicet. Servius.

Aura secunda, Grata, aspirans, prospera. Plin. lib. 8. cap. 32.

Currus. Virg. 1. Æn. 160.

Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. i. e. inquit Servius, Obsequenti Trojanis. Et tractus est sermo a sequentibus servis, i. e. pedisequis secundis. Unde & Secundam fortunam dicimus: quod secundum nos est, i. e. prope nos. [Immo quod Sequitur nos, V. infra.

Flumen secundum, Pronum. Tacit. 5. Hist. 23. Ovid. 4. de Pont. 15. 27.

— sed flumine sæpe secundo
Augetur remis cursus euntis aquæ.

Mare secundum. Liv. 29. 7.

Ventus secundus, [οὖρος ἄνεμος, Gl. L. G.] Prosper, gratus. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Isque, quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Videtis ne, inquit, amici, quam bona a diis immortalibus navigatio sacrilegis detur? Plaut. Merc. 5. 2. 34.

Huc secundus ventus nunc est, cape modo versoriam. Cic. 2. Att. 16. Quid si etiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem? Hic per translationem.

Vela intendere ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.

Verba iræ secunda, pro Apta & congruentia. Liv. lib. 2. 38. pr. Sedulo audientes secunda iræ verba.

Secundus, [αἴσιος Gl. G. L.] Faustus, Lætus, Prosper.

Avibus secundis, Bonis, Lætis auspiciis. Liv. 6. 12. Deos, qui secundis avibus in prælium miserint.

Auspicia secunda. Hor. 4. Carm. 14. 16.

Numinibus secundis, Propitiis. Tacit. 15. Ann. 34. pr. Illic, ut plerique arbitrabantur, triste, ut ipse, providum potius, & secundis numinibus, evenit.

Omine secundo ire. Hor. 3. Carm. 11. 50.

Secundus, [εὔνοιος, δεξιός Gl. L. G.] Benevolus & favens, item Lætus & facilis. Et contrarium habet Adversus.

Admurmurationibus secundis Senatus illum accusavi. i. e. Senatu submissis verbis assentiente. Cic. 2. Q. frat. 1. Multa feci verba de toto furore latrocinioque P. Clodii: tanquam reum accusavi, multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.

Actiones secundæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Amor summe secundus. Lucret. lib. 4. 1135.

Auribus secundis aliquid accipere, Benevolis. Liv. 6. 40. Omnia ne semper, quæ magistratus ille dicet, secundis auribus: quæ ab nostrûm aliquo dicentur, adversis accipietis?

Clamor secundus. Virg. 5. Æn. 591.

Cursus secundos dare. Virg. 3. Æn. 460.

Di faciles, & in amore secundi. Ovid. 18. Epist. 3.

Existimatio secunda, h. e. Fama prospera. Suet. in Claud. Cæs. cap. 7.

Exitus secundi, Felices. Hor. 4. Carm. 14. 38.

Fama secunda, Bona, prospera. Liv. 27. 10. extr. conf. Compar.

Fortuna secunda, & Dubia. Cic. 3. Verr. 38. Si nullam religionem sors habebit, nullam societatem conjunctio secundæ dubiæque fortunæ, nullam auctoritatem mores atque instituta majorum. [Hæc & Obsequens fortuna dicitur. conf. Currus, supra.

Fortuna adversa, & Secunda, contraria. Virg. 9. Æn. 282.

Laboribus secundis crevit Romana pubes. i. e. Prosperis. Horat. 4. Carm. 4. 45.

Oratione secunda extollere aliquem, Grata, plausibilis. Sall. in Jugurth. c. 65.

Plausuque volat fremituque secundo. Virg. 5. Æn. 338.

Populo secundo aliquid facere, Favente, non repugnante. Cic. 2. Tusc. 4. Est enim Philosophia paucis contenta judicibus, multitudinem consulto ipsa fugiens, eique ipsi & suspecta & invisa: ut vel si quis universam velit vituperare, secundo id populo facere possit.

Prælium secundum. Tacit. 4. Hist. 79. Secundum prælium fecit.

Res secundæ, Prosperæ, ex animo succedentes. Dictæ (ut ait Festus) non a numero, sed quia ut velimus sequantur. Cic. de Amicit. 22. Nam & secundas res splendidiores facit amicitia, & adversas, partiens, communicansque, leviores. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Hor. 1 Epist. 10. 30.

Quem res plus nimio delectavere secundæ.

Res secundæ de. Ter. Heaut. 2. 2. 1.

Si mihi secundæ res de amore meo essent, jamdudum, scio,
Venissent.

Rumor secundus. Hor. 1. Epist. 10. 9. Virg. 8. Æn. 90.

Ergo iter incœptum celerant rumore secundo. V. RUMOR.

Tempestas secunda. Tacit. in Vita Agric. 38.

Tempora secunda. Horat. 4. Carm. 9. 35.

Vires secundæ. Virg. 2. Æn. 617.

Voluntate secunda hominum. Cic. 13. Fam. 19. Pansam nostrum secunda voluntate hominum paludatum ex urbe exisse, cum ipsius causa gaudeo, tum mehercle etiam omnium nostrûm.

Secunda in aliquem voluntas. Cæsar 2. Bell. Civil. cap. 17. Tanta ac tam secunda in Cæsarem voluntas provinciæ reperiebatur.

Compar. Suet. in Jul. cap. 2. Reliqua militia secundiore fama fuit. i. e. meliore.

Secundiores res concedere Deos. Cæs. 1. Bell. Gall 14.

Superl. Hirt. Bell Alex. cap. 11. Prælium secundissimum.

Omnia secundissima nobis accidisse videntur. Cic. 10. Att. 8.

Secundus, Cognomen frequens apud Romanos, ut C. Plinius Secundus. V. infra.

SECUNDO, Adv. [δεύτερον] Secundo Consul, pro Iterum. Et, Secundo eum noveram, i. e. Bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an secundo mihi redeundum esset, ignorabam. [Ita Nizol. Sed alius locus est pro Planc. 50. quem subnotat. Ubi Secundum malim.

SECUNDUM, [κατά, Gl. G. L.] Præpositio Accusativo casui serviens, pro Juxta sive prope. Nam quod secundo loco positum est, prope est. Cic. 4. Fam. 12. Duo vulnera accepisse, unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Plaut. Rud. 1. 2. 60.

Proh dii immortales! quid illuc est, Sceparnio,
Hominum secundum litus? Cic. 8. Att. 12. Cn. Magn. L. Dom.

Et si secundum mare ad me ire cœpisset, confestim in Samnium ad me venturum.

Secundum, Post. Plaut. Capt. 2. 1. 42.

Nam secundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2. Offic. 11.

Proxime

Proxime autem & ſecundum deos, homines hominibus maxime utiles eſſe poſſunt. Liv. 28. 9. Se vero ea, quæ poſtularent, decernere, Patres, merito Deorum primum, dein, ſecundum deos, Conſulum, reſponderunt.

Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic. 4. Acad.

Secundum te nihil eſt mihi amicius ſolitudine. Cic. 12. Att. 16.

Hæres ſecundum aliq. inſtitutus. Cic. 3. Verr. 114. Appellat hæredem L. Annium, qui erat inſtitutus ſecundum filiam.

Secundum hunc diem, Cras. Cic. 1. de Orat. 264. Hoc facilius nobis expones ea, quæ abs te de officiis, præceptiſque oratoris quæſita ſunt: ſed, opinor, ſecundum hunc diem: ſatis enim multa a nobis hodie dicta ſunt.

Secundum ea quæro, ſervariſne in eo fidem. i. e. Poſtea, vel Præter hæc. Cic. in Vatin. 15.

Secundum & Ante, contraria. Cic. 2. Verr. 33. Tua ratio eſt, ut ſecundum binos ludos mihi reſpondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem.

Secundum, Pro. ut, Secundum te litem do, i. e. Pro te: Secundum me judica, Pro me. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 15. Abſentibus ſecundum præſentes facillime dabat. Cic. 4. Verr. 41. Utatur inſtituto ſuo, ne cogat ante horam decimam de abſente ſecundum præſentem judicare. Ulpianus, Et poſt edictum ſecundum præſentem judicabitur, ac ſi præſens eſſet.

Secundum cauſam multa diſputare, In favorem cauſæ. Cic. 4. Att. 2.

Secundum te decrevit. Cic. 4. Att. 2. Nunciat jam populo, Pontifices ſecundum ſe decreviſſe.

Secundum Buthrotios judicavit. Cic. 16. Att. 18.

Secundum, In. Cic. 1. de Divin. 126. Quumque ſolidam inveniſſet, ſtatuiſſetque tollere: ei ſecundum quietem viſam eſſe Junonem: prædicere ne id faceret.

Secundum quod poſſibile eſt. Paulus in l. 1. D. De fundo dotal.

Secundum, alio modo. Ter. Eun. 5. 9. 60.

— poſtquam eis mores oſtendi tuos,
Et collaudavi ſecundum facta & virtutes tuas,
Impetravi.

Secundum jus fasque. Liv. 30. 31. Dii teſtes ſunt: qui & illius belli exitum ſecundum jus fasque dederunt, & hujus dant, & dabunt.

Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cic. 7. Verr. 163.

Judicare ſecundum aliquem. Cic. pro Roſc. Com. 3. V. paulo ſupra.

Secundum, Super. Salluſt. in Jugurth. Secundum ea uti deliberetis. [Error videtur. Cap. 14. exſtat, Vellem potius ob mea &c. ſecundum ea, ſi deſideranda erant, uti debitis uterer. V. Priſcian. in 14. fol. 157. b. Aldi & 18. 240. a. ubi docet Secundum pro κατὰ, vel μετὰ, Græcorum imitatione dici.

Secundum Platonem, i. e. Juxta Platonis ſententiam.

SECUNDUM, Adv. pro Secundo, vel Iterum. [δεύτερον Gl. G. L.] Varro apud Non. 2. 621.

SECUNDE, Adv. Idem. Gell. 7. 3.

SECUNDÆ, ārum. f. pl. [ὑστέρα] Membrana illa, quæ poſt partum utero prodit, quæ & Secundina vocatur. Dictæ ſecundæ, quod naſcentem infantem ſequantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Braſſicæ ſuccus contra ardorem febrium & ſtomachi vitia, utiliſſime imponitur, & ad ſecundas. Idem lib. 20. cap. 13. Feminarum etiam purgationes, ſecundaſque, etiam emortuos partus, ut Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgo *L'arriere-fais.*

SECUNDĀRIUS, a, um. Adj. [δευτεραῖος Gl. G. L.] quaſi Secundi ordinis. ut, Panis ſecundarius. Suet. in Auguſt. cap. 76. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris ſemodium, & cibarii, quod ſecundarium vocant, ſextarios quatuor, furfuris ſextarios quatuor. Sic, Secundarium minium, apud eundem lib. 33. cap. 7. conf. CIBARIUS.

Secundarium, pro Proximum, vel Secundum. Cic. 2. de Invent. 24. In hoc autem loco, caput illud erit accuſatori, ſi demonſtrare poterit, alii nemini cauſam fuiſſe faciendi: ſecundarium, ſi tantam, aut tam idoneam nemini.

SECUNDARIUS, i. m. [δευτεραγωνιστής] Actor ſcenicus ſecundarum partium. Cicero metaphorice uſus eſt in Bruto 244. Quod idem faciebat, inquit, Q. Arrius, qui fuit M. Craſſi quaſi ſecundarius. Budæus interpretatur, Secundæ & proximæ claſſis. Sunt qui legunt Secundarum: ſubaudiuntque Partium. Alii Secundanus: nec deſunt qui Secundator legendum putent. [Gloſſ. Lat. Græc. Secundarius, Subdiga, Ὑπηρέτης.

SECUNDĀNUS, a, um. Adj. [δευτεραῖος] Secundæ legionis miles, vel emeritus. Plin. lib. 3. cap. 4. In mediterraneo coloniæ Arelate ſextanorum, Bliterræ ſeptumanorum, Arauſio ſecundanorum. h. e. Sextæ, ſeptimæ, & ſecundæ legionis militum. Liv. 34. 46. extr. Quartæ hic, ille ſecundæ legionis (rem in aſperis præliis ſæpe tentatam) ſigna, adempta ſigniferis, in hoſtes jecerunt: Dum repetunt enixe ſignum, priores ſecundani ſe porta ejecere. Idem 34. 15. Secundani terga hoſtium cædunt.

SECUNDĪCERIUS, i. m. [δεκανικήριος] non Secundocerius, aut Sericerius, legendum eſt in Codice Juſtiniani lib. 12. titul. 7. in Rub. Eſt autem Secundicerius, Secundarius; ſicut Primicerius, Primarius: i. e. Qui ſecundum locum in dignitate primicerii obtinet: quaſi notarius ſecundarius & poſt protonotarium. V. l. Scriniis omnibus. §. Scrinii. De palatinis. lib. 12. C. tit. 24. conf. PRIMICERIUS.

SECUNDO, [δευτεροῦ] āre. Gemino, Itero. Gloſſ. Græc. Lat.

Secundo, [αἰσοπιῶ Gl. G. L.] Proſperum reddere. Propert. lib. 3. 21. 14.

Jam liquidum nautis aura ſecundat iter. Virg. 7. Æn. 259.
— di noſtra incœpta ſecundent. [In Gloſſ. Lat. Græc. mendoſe ſcriptum puto, Secundo, φορῶ, ἢ αἰσίω, pro φοροῦ, αἰσιῶ.

Aura blanda ſecundat aquas. Ovid. 13. Epiſt. 136.

Viſus ſecundare, & omen levare. Virg. 3. Æn. 36.

Deus ſecundet votum noſtrum. Senec. Herc. fur. 9.

Secundare, In melius convertere. vel obſequi, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 5. 9. 37.

Hæc reprehendere & corrigere me, & ſecundare in loco. Emendata exemplaria hoc loco legunt Obſecundare.

Tempus ei rei ſecundat. Plaut. Rud. 4. 2. 3.

SECUNDANS, antis. Partic. [ἐπεριάζων] ut, Vento ſecundante. Tacit. 2. Ann. 24.

SECUNDATIO, ōnis. f. Auguſtin.

SECUNDĀTUS, ûs. m. Locus ſecundus. Tertull. de Anima, cap. 27. Alteri primatum damus, alteri ſecundatum. [Non eſt verbale.

SECUNDATOR, ōris. m. Hieron.

SECUNDUS, [Σεκοῦνδος] Philoſophus fuit Athenienſis, quem aliqui Epithyrum vocant, quod Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmuluſque Herodis Attici, qui illud Heſiodi eleganti mutatione in eum cavillatus eſt,

Figulus æqualem exagitat, tu Rhetora tecton. Nihilominus tamen ſenem poſtea mortuum & epicedio & lacrimis honoravit. Ex Philoſtrato.

Secundus alter Tridentinus, vir ſanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, ſcripſit breviter Longobardorum hiſtoriam. auctor Paulus Forojulienſis.

Fuit etiam hoc illuſtris Veronenſis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus, Naturalis hiſtoriæ ſcriptor. V. PLINIUS. Fuit & multis aliis Ro. gentibus uſurpatum cognomen.

SECUPLUM, V. SESQUIPLUM.

SECURIDACA, æ. f. Herba eſt ciceris foliis puſilla, ſoliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his ſemen ruſum, ſecuriculæ ancipitis figura, a quo argumento & nomen invenit, πελέκυος. Naſcitur in hordeo & tritico, quæ & amplexu ſuo non raro enecat. Alio nomine Hedyſarum dicitur. Apud Gallos varia ſortitur nomina: aliis Fabam lupinam, aliis Erbum, aliis Granum appellantibus.

Securidàca, Nomen eſt in Latinis ſcriptoribus non rarum. Turnebus tamen iſtam nominis formam non agnoſcit, cum præſertim Græce πελεκῖνος a ſecuri vocetur, & a ſecuritate nomen oriri non poſſit. Ex eo fit ut contra fidem omnium librorum Securiclatam ſcribi debere contendat, id eſt Securiculatam, a ſecuricula, cujus figuram ſemen refert.

SĔCŪRIS, is. f. [πέλεκυς Gl. L. G.] Inſtrumentum fabrile, ad ſecanda ligna; quaſi Semiquiris, ut ait Servius. Sabini enim Quirim haſtam appellabant. Virg. 11. Æn. 656.

— æratam quatiens Tarpeja ſecurim.

Acies ſecurium. V. ACIES.

Anceps ſecuris. Ovid. 8. Met. 397. Ex utraque parte incidens, utrimque acuta. [Niſi periphraſis eſt Bipennis. Gloſſ. Græc. Lat. πέλεκυς δίστομος, Bipennis.

Curvæ ſecures. Virg. 7. Æn. 184.

Ex adamante facta ſecuris Ovid. 3. Faſt. 805.

Hebetes ſecures. Juven. 8. Sat. 137.

Laurigeræ ſecures, Imperatoris victoris faſces laureati, cum ſecuribus. Claud. 4. Conſ. Hon. 14.

Pacificæ ſecures. Lucan. lib. 7. 64.

Sacrifica ſecuris. Ovid. 12. Met. 249.

— veluti qui candida tauri
Rumpere ſacrifica molitur colla ſecuri.

Sævæ ſecures. Virg. 6. Æn. 819.

Tenedia, V. Infligere ſecurim infra.

Valida ſecuris. Virg. 11. Æn. 696.

Rara ſecuris eo fertur, i. e. Eo raro venitur cædendorum lignorum gratia. Hor. 1. Serm. 7. 27.

Cædere ſecuri. Virg. 3. Georg. 364.

Impacta ſecuris cædit rotas bigarum. Juven. 10. Sat. 59.

Infligere ſecurim, vel Injicere, dicuntur, qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic. pro Muren. 48. Sed tamen, Servi, quam te ſecurim putas injeciſſe petitioni tuæ, quum tu populum Rom. in eum metum adduxiſti, ut pertimeſceret, &c. Atque inibi paulo ſuperius, quod hic Securim dixit, velut exponens, appellat Plagam: Atque ex omnibus illa plaga eſt injecta petitioni tuæ, non tacente me, maxima. Item pro Planc. 70 Graviorem potuerunt Reip. infligere ſecurim. Idem 2. Q. frat. 10. Tenediorum igitur libertas, ſecuri Tenedia præciſa eſt. Et Demoſthenes Phocionem appellare ſolet ſuorum argumentorum ſecurim. Omnia tela in patriam intenta, dixit Cic. de Provinc. Conſ. 23. Eraſmus.

Percutere ſecuri. Cic. 3. Verr. 7. Agunt eum præcipitem pœnæ civium Romanorum, quos partim ſecuri percuſſit, partim in vinculis necavit.

Subjicere cervices ſecuri. Cic. in Piſon. 83. Quum miſer ille ſecuribus hoſpitis ſui cervices ſubjicere geſtiret.

Secures faſcibus inſerebantur, & ſolebant Conſulibus Romæ, & Prætoribus in provincia faſces & ſecures præferri. Liv. 24. 9. Conſul admonuit cum ſecuribus ſibi faſces præferri. Idem 2. 18. Creato Dictatore primum Romæ, poſtquam præferri ſecures viderunt, magnus plebem metus inceſſit. [Immo Romæ detractæ erant Conſularibus faſcibus ſecures. V. in FASCES & SUBMITTO.

Secures pro ipſo honore curulis magiſtratus, cui competunt ſecures. Hor. 3. Carm. 2. 19.

Nec ſumit, aut ponit ſecures
Arbitrio popularis auræ.

SECURA, æ. f. & SECURUM, i. n. etiam dicitur, ſi credimus Gloſſographo Græcolat. Πέλεκυς, Secura, hoc Securum.

SECURĪCŬLA, æ. f. [πελέκιον Gl. G. L.] dimin. Plin. lib. 18. cap. 19. Securiculam in ſtiva pendere oportet, qua intercidantur radices.

Securicula, Lignum retinaculum, quod etiam fuſcus, ſubſcuſque dicitur, quo duo ligna tenaciſſime inter ſe vinciuntur: Unde Securiclati cardines, apud Vitruvium lib. 10. 15. Noſtri (ut arbitror) *hirundinum caudas* appellant. Bud. Philand. in Vitruv. 2. 8. & 4. 7.

Securicula [πελεκῖνος] in fabrica balliſtæ apud Vitruvium l. c. ea eſt, quæ incluſa & infixa, operitur chelonii pulvino. Turneb.

Legitur per contractionem Securicla. Unde

SECURICLĀTUS, a, um. Adj. Securiclis compactus. Vitruv. 10. 15. extr. Securiclati cardines. V. SECURICULA.

SECURĬFER, a, um. Adj. [πελεκυφόρος] Qui fert ſecurim: ut Pyracmon ſecurifer. Ovid. 12. Met. 460.

SECURĬGER, a, um. [πελεκυφόρος] aliud Adj. Idem.

Catervæ ſecurigeræ. Valer. 5. Argon. 137.

Dextra ſecurigera. Sil. lib. 16. 48.

Puellæ ſecurigeræ, Amazones. Ovid. 4 Epiſt. 117.

SĔCŪRUS, a, um. Adj. [ἀμέριμνος Gl. L. G.] Qui ſine cura eſt, quaſi ſeorſum a cura. Ac proprie de hominibus ipſis dicitur, atque ad animum refertur. Ovid. 1. Met. 100.

Mollia ſecuræ peragebant otia gentes. Plin. 3. Epiſt. 14. Vides quor

quot periculis, quot contumeliis, quot ludibriis simus obnoxii: nec est quod quisquam possit esse securus, qui sit remissus ac mitis.
Securus ab afflatu. Plin lib 12. cap. 1. i. e. Nullum afflatum timens sibi.
Securus de bello. Liv. 36. 41.
Reddere securum ab aliqua parte aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Si Africanæ legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.
Animi securi homo. Cic. 12. Att. 52. De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia scribis.
Securus, Dissolutus, sine ulla cura, quem & Supinum Jurisconsulti vocare solent, id est, socordem, & delidem.
Genitivo jungitur. Quintil. de Tautologia loquens, lib. 8. cap. 3. Hæc enim quanquam non magnopere summis auctoribus vitata, interim vitium videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam parvæ observationis. i. e. Negligens & contemptor. [Vel potius Parvipendens, quod & Incuriosus dicitur.
Atque etiam de Bestiis dicitur, ut apud Lucan. lib. 1. 212. de leone,
Per ferrum tanti securus vulneris exit.
Amorum securus. Virg. 10. Æn. 329.
Conjugii secura. Valer. 8. Argon. 206.
Damni secura libido. Tacit. Agric. 43. 6.
Decoris securus. Tacit. 3. Hist.
Famæ securus, Sine cura comparandæ laudis. Ovid. 1. Trist. 1. 49.
Fortunæ secura virtus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 2.
Futuri secura. Ovid. 6. Met. 137.
Odii securus. Tacit. in Vit. Agric. 43.
Pœnæ securus. Hor. 2. Epist. 2. 17.
Potentiæ securus. Tacit. lib. 4. Ann. 60.
Veniæ securus. Lucan. lib. 8. 784.
Securus eleganter ad res etiam inanimatas transfertur, A quibus cura & metus abest. Estque tum fere synonymum τοῦ Tutus. ut,
Securus a metu somnus. Plin. lib. 28. cap. 9.
Securæ ab hoste res. Liv. 24. 19. Et nec dum securæ res ab Annibale essent.
Ævum securum agere. Lucret. lib. 6. 57.
Damno securo ruit porticus. Martial. lib. 1. 83.
Dies securos ire tibi non finit puella. Tibull. lib. 3. 4. 54.
Domus securæ stant. Plin. in Paneg. cap. 51. pr. A metu ruinæ scil.
Otia secura agere. Virg. 3. Georg. 376.
Somnos securos rumpere. Lucan. lib. 3. 25.
Testamentum securum, Testamenti factio libera a metu calumniæ delatorum. Plin. in Paneg. cap. 34.
Virtus secura. Lucan. lib. 3. 25.
Casuum secura loca. Tacit. 1. Hist. 86. Non modo jacentia, & plana urbis loca, sed secura hujusmodi casuum implevit.
Æther terris securior. Ovid. 1. Met. 151.
Securissimus, apud Sidon. 8. Epist. 12. Tertull. & August.

SECŪRE, Adv. [ἀδεῶς] Paterc. 2. 129. 4. Secure aliquid continere.
Securius pugnare pro aliena domo. Justin. 9. 10.

SECURĬTAS, ātis. f. [ἄδεια, ἀμεριμνία, ἀφροντισία] Curæ & anxietati opponitur: estque Animi recta placidaque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Cic. 5. de Fin. 23. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν. Idem 5. Tusc. 42. Qui autem illam, maxime optatam & expeditam securitatem, (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,) in qua vita beata posita est, habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum? Plin. lib. 9. cap. 47. Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, ubi maleficæ bestiæ.
Infelix securitas. Quintil. in Procem. lib. 6.
Inhumana securitas. Tacit. 3. Hist. 83.
Compositus in securitatem, Securitatem simulans. Tacit. 3. Ann.
Consequi securitatem. Ulpian. in l. Si servus communis. D. de noxalib. action.
Parere securitatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Præstare securitatem. Cic. 15. Fam. 5. Vale, & nos dilige: & instituto itinere securitatem, diligentiamque sociis & Reipub. præsta.
Ut tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic. 1. Off. 69.

SĔCUS, n. per omnes casus integra forma declinatur, Veteres dixere pro Sexus. Sallust. Fragm. cap. 15. Muliebre & virile secus. i. e. Sexus. Auson. Edyll. 11. 8.
Vesta, Ceres & Juno, secus muliebre, sorores. Dixit & Arnob. 5. Femineum secus. V. Gronov. ad Liv. 26. 47. & Elmenh. Indic. in Apulej Cort. ad Sall. fragm. p. 960.

SĔCUS, [πλησίον Gl. L. G.] Præpositio, Accusativo jungitur, significatque Prope. ut, Secus decursus aquarum feruntur salices.
Nascitur secus fluvios. Plin. 24. 15. Ubi tamen Secundum legi vult Manut. V. Charis. 1.
Secus viam stare. Quintil. 8. 2.
Utrinque secus. Cato R. R. cap. 21. Dextra sinistra foramina utrimque secus laminas. Et p. p. Cupam, qui fini in modiolos erit, utrinque secus imbricibus ferreis IV defues, ibi utrimque secus facito, qui figas. Rursusque ibid. Foramen librarium ferreum, digitos VI latum, indito, pertusum utrinque secus, qua clavus eat.
Undique secus. Solin. cap. 64. Arcent sane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate undique secus objecti, prohibent auras pestilentes.

SĔCUS, [ἑτέρως, Gl. L. G.] Adv. significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet. Plaut. Epid. 2. 2. 94.
Ubi erit empta, ut aliquo ex urbe amoveas: nisi quid tua
Secus sententia est. Cic. de Clar. Orat. 229. Nemo dicet secus.
[Sic Secus admissa in remp. Suet. Tib 2. Ubi alii Secius, vel Sequius ex Mss. Sed Casaubonus κατ' εὐφημισμὸν dictum docet, pro κακῶς.
Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.
Secus quam. Plaut. Cas. prol. 46. Et Aul. 3. 2. 22. Quid diximus tibi secus, quam velles. Cic. 6. Att. 2. Mihi autem erit maxime curæ, ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet.
Non secus ac. Cic. pro Muren. 10. Non secus, ac si meus frater esses, Et 2. de Orat. 24. Non dixi secus, ac sentiebam. Virg. 3. Æn. 236.
Haud secus, ac jussi, faciunt.
Secus atque. Cic. 3. de Orat. 117. Sed paulo secus a me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Nat. Deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.
Longe secus. V. LONGUS.
Multo secus. V. MULTUS.
Secius compar. a Secus. V. in suo loco.

SECUSSES, Populi sunt in Alpibus, ut notat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E D

SED, [ἀλλὰ, Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, aliquando Transitum significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? A. ipsus est.
Puto Politianum solitum scribere Set. H. St. Ut postea Lindenbrogius in Terentio suo, & nuper Bentlejus, ex Mss. V. ad fin. dictionis ex Cassiod. allata.
Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Ter. And. 3. 1. 4.
Sed hic Pamphilus. S. quid dicit? M. firmavit fidem. Idem 3. 2. 45.
Atque haud scio, an, quæ dixit, sint vera omnia,
Sed parvipendo. Donat. Virg. 9. Ecl. 55.
Sed, incœptivum, pro Atque. Ter. And. 2. 1. 12.
Tu si hic sis, aliter sentias. B. age age, ut lubet. C. sed Pamphilum Video. Donatus.
Sed mane, quasi Incipientis, demonstrantisque aliquid novi se invenisse. Ter. And. 4. 1. 59.
Faciam. P. at jam hoc opus est. D. hem! sed mane: concrepuit a Glycerio ostium. Donat.
Sed quid hoc! non Interrogantis, sed Mirantis & non intelligentis est, inquit Donat. Ter. And. 4. 5. 2.
Sed videon' ego Philotion? Ter. Hec. 1. 2. 6. Sic solet (inquit Donatus) dubitari, advenientibus ipsis, quos post multum temporis intervallum vident. conf. a pr.
Sed, interdum auget. V. Certus homo, in CERTUS.
Sed, Epitrope servit. Cic. 4 Acad. 75. Idem mihi quidem non videtur: sed dissolverit sane, certe tam multa non collegisset, quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligar. 35. Sed ierit ad bellum, dissenserit non a te solum, verum etiam a fratribus.
Sed, in objectione ponitur, & in anthypophora. Cic. 12. Philip. 26. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonii congressum, colloquiumque veniendum est. i. e. Verum esto ut effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.
Sed, in confirmatione, superiorum positum. Cic. 5. Verr. 67. Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane frugi ac sobrii.
Non, sed. Cic. 1. Att. 15. Non odio adductus alicujus, sed animo corrigendæ & sanandæ civitatis.
Sed non, sed. Cic. 4. Acad. 66. Sed, non de me, ut dixi, sed de sapiente quæritur. Idem 2. de Orat. 299. Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.
Sed vellem non solum, &c. sed etiam, &c. Cic. 1. Fam. 9. V. NON.
Non modo, sed ne. Cic. pro Rabir. perd. reo, 13. Non modo hujus libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii. V. NON.
Sed, sive est ars, sive artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verum intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat. 109.
Sed, pro Sed etiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, poplitibus, manibus. Idem 1. Fam. 6. Non interfuit modo, sed præfuit. Cic. pro Milon. Obliti estis, Judices, recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modo inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pison. 64. Senatus odit te, quod eum tu facere jure concedis, afflictorem & proditorem, non modo dignitatis atque auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic fere ubique. Bud.
Sed, pro Sed is. Cic. 5. Verr. 109. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed honestus atque concessus.
Sed de perceptione hactenus. Cic. 4. Acad. 17.
Sed, plerunque in oratione vacat. Sed eo solent interdum uti Latini, cum inchoatum sensum, & longo tractu productum, aut interpellatum interjectione, & distractum, revocare & continuare volunt: ut apud Hor. 1. Serm. 1. 27.
Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cic. 2. Tusc. 3. Etenim si orationes, quas nos multitudinis judicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & affectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quod se imitari posse confiderent, quemque & sperandi sibi, eundem & bene dicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cum adjutore populo, quo utebamur antea, nunc minime nos uti posse videamus? Ex Turneb.
Sed pro Quin etiam. Plin. 7. 30. Sed & nostrorum gloriam percenseamus.
Sedecum, Ἔπειτ. Gloss. Lat. Græc. [Scribe Sed eccum, divise. V. ECCUM.
Sed autem. Plaut. Rud. 2. 5. 15.
Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam
Sacram urnam Veneris?
Sed contra. Cic. 1. Acad. 35. Zeno igitur nullo modo is erat, qui, ut Theophrastus, nervos virtutis inciderit, sed contra qui, &c.
Sed enim, pro Certe. Plaut. Curc. 1. 3. 19.
Sed enim nequeo durare, quin herum accusem meum. Al. Enimvero. Cic. 6. Att. 1. Sed enim, οἰκονομία si perturbatior est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Cœl. 60. Sed revertar ad crimen: sed enim hæc facta illius, &c. al. Etenim.
Sed enimvero. Liv. 45. 19. Sed enimvero, quum detestabilis altera res & proxima parricidio sit, quid ad deliberationem dubii superesse?
Sed vero, pro Sed potius. Cic. 7. Verr. 14. O præclarum Imperatorem, nec jam cum M. Aquilio, fortissimo viro, sed vero cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum. [conf. 25. ubi Vero omisit.
Sed nunc vero. Curt. lib. 3. 6. 10. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pendit: sed nunc vero arbitror sacro & venerabili ore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum. [In emendatis codd. Nunc vere legitur.
Antiqui Sedum pro Sed ponebant. Charis. l. 1. [Cassiod. de Orthogr. cap. 1. Sed cadit in quæstionem, & aliis per t, aliis per d placet scribi. Apud antiquos enim Scio Sedum fuisse: unde nos, duabus litteris novissimis ablatis, reliquas litteras, salva d, in usum habemus. Quem admodum

admodum si quæras, Sat qualiter scribi oportet? Dicemus per t, quia integrum ejus sit Satis.

Sedate, Sedatio, Sedatus. V. sedo, are.

Sedecennis, Sedecies, Sedecim, V. sex.

Sēdeo, ēs, sēdi, sessum, [κάθημαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. componitur ex Se, & Eo; quasi Seorsum eo: nam seorsum ire videmur, & quasi a ceteris separari dum sedemus. Quidam a Do fieri existimant, quod qui sedet, seorsum dare se videtur. Virg. 10. Ecl. 71.

Dum sedet, & gracili fiscellam texit hibisco. Plaut. Capt. prol. 12.

Si non, ubi sedeas, locus est: at est, ubi ambules.

Immo Sedes ab ἕδος, a quo Sedes est Sedeo. H. St. Rectius Voss. Etymol. ab ἕδω, quod est idem ac ἕζομαι. Ut sit nomen a verbo potius, unde & Sido.

Ad aliquem sedere. Ovid. 1. de Arte Am. 421.

Ad latus alicujus sedere. Cic. 7. Verr. 106. Atque eum vident sedere ad latus Prætoris, & ad aurem familiariter, ut solitus erat, insusurrare.

Ad gubernacula Reipubl. sedere. Cic. pro Rosc. Amer. 51. Cum apud majores nostros, summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. sedere debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserint.

In subsellis, sella, rheda, sedere. Plaut. Pœn. prol. 5. Cic. 4. Att. 9. Maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. Idem pro Milon. 55. Quum alter veheretur in rheda penulatus, una sederet uxor.

In equo sedere, pro Equitare. Cic. 7. Verr. 27. Ut eum nemo unquam in equo sedentem videret.

Equo, vel Carpento sedere. Martial. 5. 39.

Uno credis equo posse sedere duos? Liv. 1. 34. Ibi ei, carpento sedenti cum uxore, aquila, suspensis demissa leniter alis, pileum aufert. Subauditur præpositio In.

Vehiculo sedere. Cels. lib. 4. cap. 19. In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.

Post equitem sedet atra Cura. i. e. A tergo ejus sedet. Hor. 3. Carm. 1. 40.

Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4. Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.

Altis sedibus sedere. Ovid. 6. Met. 73.

Gremio tuo sedi. Ovid. 8. Epist. 94.

Humo sedere. Ovid. 4. Met. 261.

Sedere de avibus dicitur, In loco altiore esse: ut, Passer sedet in tecto. Virg. 12. Æn. 864.

Nocte sedens, serum canit importuna per umbras.

Sedere, aliquando Ignaviam cessationemque denotat; Sedere enim dicuntur, qui otio languent: & qui quod agendum est non agunt, & tempus otiose terunt. Virg. 12. Æn. 15.

— sedeant, spectentque Latini. Ter. Adel. 4. 5. 38. Cic. 16. Fam. 7. His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus. [Hic moram tantum diuturnam notat

Sedere ad. Liv. 22. Id horreum fuit præsidium Pœnis sedentibus ad Trebiam.

Sedere apud hostes. Plaut. Amph. 2. 1. 52.

Ordine omne, ut quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Edissertavit.

Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æn. 575.

Sedere, vox militaris, pro Castra posita habere. Liv. 2. 12. Sedendoque expugnaturum se urbem spem Porsenna habebat. Valer. Max. 7. 4. 5. Apud mœnia armatum sedendo.

Sedere, Considerare. Virg. 1. Æn. 60.

— celsa sedet Æolus arce. i. e. Curat. Servius. Idem 9. Æn. 4. — Turnus sacrata valle sedebat. Ubi Servius, Sedebat, ut Asper dicit, Erat: quæ clausula antiqua est, & de usu remota. Secundum Plaut. Frag. 3. 54. Sedere, est Consilium capere, qui inducit servum dicentem, Sine juxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est Augurium captare: nam post designatas cæli partes, a sedentibus captantur auguria: quod & supra ipse ostendit latenter, inducens Picum solum sedentem: ut, — parvaque sedebat

Succinctus trabea. Aut Erat, aut Consilia capiebat, aut Augurabatur.

Ars sedendi, Cunctatio. Sil. lib. 8. 13. De Fabio, qui cunctando dicitur rem restituisse.

Totos dies sedere in villa. Cic. 2. Att. 43.

Continenter sedere. Catul. 35. 6.

Sedere nives diutinas. Plin. lib. 17. cap. 2.

Sedere, pro Placere, Dativo construitur. Virg. 5. Æn. 418.

Idque pio sedet Æneæ, probat auctor Acestes. Idem 2. Æn. 660.

Et sedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.

Animo sedet fixum, immotumque, Statutum est. Virg. 4. Æn. 15.

Sedere judicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Sen. Epist. 46.

Sedens auribus vox, Hærens. Quintil. lib. 11. cap. 3. Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ovid. 3. Epist. Sabin. 23.

Nondum Tyndaridis nomen mihi sederat aure. i. e. Nondum audiveram.

Nomen in ore sedet. Stat. 12. Theb. 114. — unum Polynicis amati

Nomen in ore sedet. i. e. Nil aliud loquitur quam Polynicem.

In ingenio alicujus sedere, Hærere in memoria alicui. Ovid. 2. Epist. 76.

Sedere, Figi. Flor. lib. 4. cap. 2. Egregia virtus Scævæ centurionis emicuit, cujus in scuto centum atque viginti tela sedere. De hoc sic ait Cæsar. lib. 3. Bell. Civil. 53. Scutoque ad eum relato Scævæ centurionis, inventa sunt in eo foramina CCXXX.

Judicem in aliquem sedere. Cic. pro Rabir. Post. 10. Modo vos iidem in A. Gabinium Judices sedistis.

Sedere, dicuntur judices, cum sui copiam faciunt & cognitionibus vacant. Unde & Dies *Sessionum* apud hodiernos. Cic. pro Cluent. 105. Sedissent judices in C. Fabricium. Liv. 3. 46. Ne ejus rei causa sedisse videretur. Plin. 10. Epist. 8. Ubi cum sedissem cogniturus.

In proximo Senatui sedendi jus, Plin. lib. 16. cap. 4. [i. e. Post orchestram.

Sella curuli sedere, In magistratu curuli esse. Liv. 29. 37. pr.

In ovis sedere, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap. 51.

Sedere, de locis depressis usurpatur. ut, Lucan. 3. 380.

— mediisque sedent convallibus arva.

Per udos Alba sedet campos. Sil. 8. 508.

Flumina sederunt viso Jovis nutu, Quieverunt cursu. Stat. 9. Theb. 115.

Sedet morbus penitus. Martial. lib. 1. 50.

Adeone penitus sedit hic tibi morbus,

Ut sæpe in aurem, Cinna, Cæsarem laudes.

Sedere vestis dicitur, quæ Apta est. Quintil. lib. 11. cap. ult. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.

Sedet imperium humeris alicujus, Sustinetur. Plin. in Paneg. cap. 10. extr. Quum abunde expertus esset, quam bene humeris tuis sederet imperium.

Partes, quascunque flectimus sedendo. Ovid. 2. Met. 820.

Sessum deducere in. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, summo ludorum die, annulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit.

Sedetur, Imperf. Pass. legitur in Gell. 2. 2. In domestica re atque vita sedetur. [Add. Varr. L. L. 5. 1.

Sedens, entis. Partic. Cic. de Amicit. Suet. Cæs. 78. pr. Adeuntes se, cum plurimis honorificentissimisque decretis, universos Patres conscriptos sedens pro æde Veneris Genetricis excepit.

Prope limina tecti sedens janitor. Ovid. 1. Fast. 137.

Adversus sedens. Catul. 49. 2.

Adjective apud Martial. lib. 10. 48. Sedens lactuca legitur, quæ Sessilis etiam dicitur. q. V.

Sessūrus, a, um. Partic. [ἑδεσσούμενος] Hor. de Arte Poet. 154.

Si plausoris eges, aulæa manentis, & usque

Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat.

Sessio, ōnis. f. [κάθισμα Gl. L. G.] Cic. 2. de Orat. 20. Num tandem, aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovent? Idem 1. de Nat. Deor. 94. Accubatio, inclinatio, sessio. Sic 1. Off. 128. Status, incessus, sessio, accubatio, &c. teneant illud decorum.

Sessio, Sedile. Gloss. Græcolat. Βάθρον, Sedilium &c. hæc Sessio.

Sessio, pro Mora, & ignavia. Nam sedere quandoque valet Nihil agere, tempus otiose terere. Cic. 14. Att. 14. Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.

Dies sessionum sunt, In quibus ad jus dicendum judex sedere consuevit. Vox apud JCtos frequens. Ulpian. 36. Dig. t. 4. l. 19. conf. in ipso verbo.

Sessiuncŭla, æ. f. Scaliger hanc vocem legit in Cic. 5. de Finib. 56. Circulos aliquos & sessiunculas consectari. Ubi Vulgo, Semicirculos.

Sessus, ûs. m. Ut in comp. Assessus, Consessus, &c. Apul. Flor. 3. p. 353. Elmenh. Locum sessui impertiunt.

Sessor, ōris. m. [ἑδεστής] Hor. 2. Epist. 2. 130.

In vacuo lætus sessor, plausorque theatro.

Sessores veteres ex urbe ejecit. i. e. Habitatores. Nep. 5. 2. 5.

Sessores, Otiosi. Catull. 38. 8. Me una ducentos irrumare sessores.

Sessorem recusare. Sen. de Conf. cap. 12. de Equo.

Sessōrium, i. n. Sella bajulatoria. Petron. Fragm. cap. 77. Viperæ hujus sessorium.

Sessĭlis, e. Adj. [ἑδεῶος] Quod sedet, vel sedere videtur. Plin. lib. 15. cap. 3. de piris, Incerta nominum causa est barbaricis, venereisque, quæ colotata dicunt: regiisque, quæ minimo pediculo sessilia: patriciis, &c. Tergum sessile, Latum, in quo quis possit sedere. Ovid. 12. Met. 401. De Cyllaro Centauro dixit. Passive accipitur.

Sessilis lactuca, quæ & Sedens dicitur; h. e. Quæ ita humi projecta est, ut sedere videatur, neque sursum vecta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 3. 47. Carm. Priap. 51. 19.

Sessĭbŭlum, i. n. [ἑδεστήριον] Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœn. 1. 2. 56.

Quæ tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

Sessĭtius, a, um. Adj. Sidon.

Sessĭmōnium, i. n. Ubi simulacra reponuntur. Vitruv. præf. lib. 7. In deorum sessimonio.

Sessius, a, um. Adj. Tertull.

Sessĭvus, a, um. Adj. Sext. Placit.

Sedīmen, ĭnis. n. Cæl. Aurel. 5. Tard. 4. Id quod fundum petit, Feces.

Sedīmentum, i. n. Idem. Plin. 35. 10.

Sedentārius, a, um. Adj. [ἑδεῶος] Quod sedendo fit: unde, Sedentarium laborem dicimus, Qui sedendo peragitur. Apulejus procem Milesi. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

Sedentaria assentiendi necessitas. Plin. in Paneg. cap. 76. Ceteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariam assentiendi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?

Opera sedentaria, Quæ sedendo fit. Columel. lib. 12. cap. 13.

Vita sedentaria. H. St.

Sedentarii, orum. m. pl. [ἑδεῶοι] Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aul. 3. 5. 39.

Propolæ, linteones, calceolarii,

Sedentarii sutores, diabathrarii. conf. Sellularius, in sella.

Sessĭto, [καθίζομαι] āre frequent. Cic. de Clar. Orat. 59. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. i. e. Sæpius sedisse. [Vel potius Sedere consuesse.

Sēdes, is. f. [ἕδος, θρόνος, Gl. L. G. καθέδρα G. L.] In qua sedemus. Plin. in Paneg. 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes, auro staret, aut ebore. [Suid. Σέδας, Καθέδρας.

Ab ἕδος. H. St. V. in sedeo.

Locare in sede sacra. Virg. 2. Æn. 525.

Celsa sedes. Pers. 1. Sat. 17.

Solidæ, Firmæ & stabiles. Ovid. 2. Met. 147.

Considere in sedibus. Cic. 1. de Orat. 29.

Celsissima sedes honoris. V. celsus.

Sedes, Habiraculum ac domicilium. [ἴδιον Gl. L. G.] Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt [Vereor ut hæc Cæsaris verba sint.

Æthereæ sedes. Ovid. 15. Met. 449.

Augusta sedes. V. AUGUSTUS.
Beatæ sedes. Virg. 6. Æn. 639.
Dulcis sedes. Stat. 1. Silv. 1. 40.
Exiguam sedem parituræ terra negavit. Ovid. 6. Met. 187.
Horrida sedes Tænari. Hor. 1. Carm. 34. 10.
Imæ sedes Erebi. Virg. 4. Georg. 471.
Infausta sedes. Sen. Thyest. 1.
Inferna sedes. Ovid. 4. Met. 433.
Infida instabilisque sedes. V. INFIDUS.
Lætæ sedes. Hor. 1. Carm. 10. 17.
Maligna sedes. Stat. 4. Silv. 3. 45.
Moribunda sedes Pisauri. Catull. 79. 3.
Nemoralis sedes. Ovid. 2. Amor. 6. 57.
Optatæ sedes. Virg. 6. Æn. 203.
Patria sedes. Virg. 7. Æn. 193.
Peregrina ac sordida sedes. Lucan. lib. 5. 9.
Quietæ sedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sanctæ sedes deûm. Lucret. lib. 5. 147.
Secreta. Virg. 2. Æn. 568.
Stabilis sedes & domicilium certum. Cic. pro Marcel. 29. Sedem quidem stabilem, & domicilium certum non habebit.
Superæ sedes, Cælum. Ovid. 3. Fast. 324.
Siderea sedes. Virg. 10. Æn. 3.
Tenebrosa sedes. Ovid. 5. Met. 359.
Verendæ sedes. Lucan. lib. 5. 123.
Capere sedem. V. CAPIO.
Commovere sedibus. V. COMMOVEO.
Deferere sedem. Virg. 3. Æn. 190.
Destituere sedem. Claud. de Bell Get. 509.
Exuere aliquem sedibus. Tacit. 13. Ann. 39.
Figere sedem alicubi. Juven. 3. Sat. 2.
Habere sedes. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. pr.
Incolere sedem aliquam. Cic. Anteq. iret in exsil. 24. Dii deæque immortales, qui excellenti tumulo civitatis sedem Capitolii in saxo incolitis constitutam.
Inire sedes lucidas, Cælo recipi. Hor. 3. Carm. 3. 33.
Mutare sedem. V. MUTO, & quæ supra.
Ponere sedes. Virg. 3. Æn. 8.
Præbere sedem & domicilium. Cic. de Provinc. Cons. 34.
Revisere suas sedes. Virg. 1. Æn. 419.
Succedere sedibus alicujus. Virg 4. Æn. 10.
Tenere sedem Jovis Optimi Max. Capitolium captum obtinere. Tacit. 3. Hist. 72.
Transferet regnum a sede Lavini. Virg. 1. Æn. 275.
Sedes: per translationem, pro Statu. Cic. 2. contra Rull. 96. Coloni Capuæ, in domicilio superbiæ, atque in sedibus luxuriæ, collocati. Idem pro Arch. 9. At domicilium Romæ non habuit is, qui tot annis ante civitatem datam. sedem omnium rerum & fortunarum suarum Romæ collocavit.
Sedes belli. Tacit. 3. Hist. 8. 1. Quæsitum inde, quæ sedes bello legeretur.
Sedes, vocatur Statio militum. Veget. de Re Mil. 3. 4. Qui in sedibus otiose delicateque vixerunt, armorum exercitia declinant.
Sedes, Sepulcrum. Virg. 6. Æn. 371.
Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. [Sedes apud inferos sepultorum manium intelligit. Exempla plura supra occurrunt.
Sedes, Locus proprius cujusque rei. Cic. 1. Tusc. 19. Alii in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.
Reponere in sedem suam ossa. Cels. lib. 8. cap. 10.
Habent sedem argumenta in. Quintil. lib. 6. cap. 1. ad fin.
Sedes, Fundamentum, ut.
Convellere ex suis sedibus. V. CONVELLO.
Labefactare animam sedibus. Lucret. lib. 6. 798.
Sedes, aliquando pro Natibus, & tota ea parte corporis accipitur, super qua sedentes innitimur. Plin. lib. 24. cap. 7. Lacrima sedis vitiis prodest, ne quid siccari, excalfierive opus sit. [Non sunt Nates, sed imi intestini orificium, vel ipse Anus, Ἕδρα Græcis. Gloss. Græcolat. Ἕδρα, ὁ δακτύλιος, Anus. Et alibi, Δακτύλιος, ὁ τῆς ἕδρας, Anus.
Procidentia sedis. V. PROCIDO.
Sedes procidua. Plin. lib. 21. cap. 20. ad finem. Testes vero, ut sedem prociduam, quæque ibi sint vitia, &c.
Scribitur & Sedis in recto singulari, ut in Gloss.

SEDĒCŬLA, æ. f. dimin. [ἑδράνιον] Parva sedes. Cic. 4. Att. 10. Sic litteris sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. Valla mavult Sedicula. [Ut Ædicula ab Ædes. At Nubecula, a Nubes, &c.

SEDICULUM, i. n. Sedile. Paulus. Sed Varro de L. L. 7. 30. negat dici Sediculum. H. St.

SEDĪLE, is. n. [ὁ θρόνος, θάκος Gl. L. G.] Super quod sedemus. Plin. 5. Epist. 6. Sunt locis pluribus disposita sedilia e marmore.
Sedile avium. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
Sedilia vivo saxo. Virg. 1. Æn. 167.
Complete sedilia. Claud. 1. in Eutrop. 470. Hor. de Arte Poet. 205.
Nondum spissa nimis complere sedilia flatu.
Fusi per dura sedilia nautæ. Virg. 5. Æn. 837.
Facta de vivo saxo sedilia. Ovid. 5. Met. 317.
Relevare membra sedili. Ovid. 8. Met. 639.
Vitrea sedilia Nympharum. Virg. 4. Georg. 350.

SEDILIUM, i, n. [βάθρον] Gloss. Græcolat.

SEDULĀRIUM, i. n. Lectica, seu Sella: inquit cum Spiegelo Nebrissensis. At rectius Antonius Augustinus, ut homo est prudentissimi acutissimique ingenii: Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, Quæ in rheda sedenti subjiciebantur. Paulus in l. Rhedæ. De supellectile legata. lib. 33. P. titul. 10. Rhedæ & Sedularia supellectili adnumerari solent. Male reposuerant Sellularia, & Seliquastra.
Sedularia, Sedilia videntur esse, eaque multa, ut a Cathedraria, Cathedræ; sicut Rosaria, Rosæ; Cibaria, Cibi: suntque Sedularia, tanquam Sedillaria. Turneb. Adverf. 8. 9.

SĒDŬLUS, a, um. Adj. [ἐγκάθετος, μόνιμος, σπουδαῖος Gl. L. G.] Donato in And. 4. 1. extr. Eun. 1. 2. Adel. 1. 1. & Hec. 1. 1. & Nonio 1. 171. testibus, dicitur Qui ex animo & sine dolo, instanterque intentus est alicui rei, ut sit quasi assiduus: quia negligentes dolosi dicuntur. Cic. de Clar. Orat. 176. Eloquentes enim videbare, non sedulos, velle conquirere.
Sedulus, quasi Sine dolo. Acron in Horat. lib. 1. Epist. 13. 5. [Utramque originem, & a Sede, & a Dolo ducti vocabuli, Synonymis expressit Glossographus Latinogræcus, qui & Latinum, Efficiolus adjunxit, nisi forte Officiosus scripsit. Sed sine dubio vox a Sedes, ut & Vossio placuit, arcessitur, videturque Diminutivum, pro Seduolus, ab inusitato Seduus, a, um; cui respondet Assiduus in compositis. Nec obstat discrepans primæ syllabæ quantitas, quum eadem & in Sedeo & Sedes observetur, nisi forsan a Sido, quod veteres Seido efferebant, Seidis vel Seides, & postea Sedes. Itemque Seiduus, Seduus, &c.
Anus sedula. Tibul. lib. 1. 3. 84.
Turba sedula. Ovid. Rem. Amor. 182.

SEDŬLE, Adv. [σπουδαίως Gl. L. G.] Idem quod Sedulo. Columel. lib. 9. cap. 9. Semper quidem custos sedule circumire debet alvearia.

SEDULO, Adv. [ἄδολος, ἀκριβόλως, σπουδαίως, καρτερικῶς, προσοχικῶς Gl. L. G.] Ex animo & sine dolo, Instanter, Impense exponit Donatus. V. SEDULUS. Plaut. Aul. 1. 2. 35.
Nam nunc, quum celo sedulo omnes, ne sciant,
Omnes videntur scire. Ter. Phorm. 2. 4. 13.
Ego sedulo hunc dixisse credo. i. e. Simpliciter, inquit Donatus. Idem Hec. 4. 2. 2. Etsi ea dissimulas sedulo. Idem Eun. 2. 3. 70.
Obsecro hercle, Parmeno, fac ut potiar. P. faciam sedulo. Plaut. Men. 5. 6. 17.
— propterea heri imperium
Exsequor, bene & sedulo servio. conf. 5. 7. 20. Cic. 3. de Finib. 13. Sedulo inquam faciam, sed fortuna fortis.

SEDULĪTAS, ātis. f. [σπουδή, ἐπιμέλεια, σπουδή Gl. L. G.] Instans & fidele officium, & diligentia, assiduitas. Cic. pro Cæcin. 14. Quis igitur? Ille quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus, magis opportuna opera nonnunquam, quam aliquando fideli. Idem 11. Att. 9. pr. Quæ si non essent sedulitate effectæ, & benevolentia tua, liceret mihi abire in solitudines aliquas.
Apta sedulitas. Ovid. 10. Met. 409.
Arguta sedulitas. Cic. 8. Fam. 1.
Blanda sedulitas. Ovid. 2. de Arte Am. 334.
Mundæ sedulitatis anus. Ovid. 3. Fast. 668.
Officiosa sedulitas. Hor. 1. Epist. 7. 8.
Senilis sedulitas. Sil. lib. 7. 186.
Placere sedulitate. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

SĔDUM, i. n. [ἀείζωον] herba, quæ & Sempervivum dicitur, a semper sedendo. V. Varr. L. L. 4. 28. pr. ubi al. Solium. Plin. lib. 18. cap. 17. Democritus succo herbæ, quæ appellatur aïzoon, in tegulis nascens, tabulisve, Latine vero sedum aut digitellum, medicata seri jubet omnia semina. Columel. lib. 2. cap. 9. Id ne fiat, remedio est mistus succus herbæ, quam rustici sedum appellant. [Gloss. Lat. Græc. Seduus, Ἀείζωος, βοτάνη. An igitur Sedum, pro Seduum?

SELICASTRUM, vel potius SELIQUASTRUM, i. n. Sedile muliebre. Seliquastra, inquit Festus, Sedilia antiqui generis appellantur, D littera in L conversa, ut etiam in Sella factum est, & Subsellio, & Solio, quæ non minus a Sedendo dicta sunt. conf. Varr. de L. L. 4. 28. Paulus in l. 4. D de suppellectili legata, Instrumenti significatione rhedæ & selicastra in suppellectili adnumerari solent. Ita legit Haloander. Antonius vero Augustinus Sedularia, id est quæ in rheda sedenti subjiciuntur. V. s. l.

SELLA, æ. f. [δίφρος, κάθισμα Gl. L. G.] quasi Seda, a sedendo. Plaut. Curcul. 2. 3. 32.
Vide ut expalluit, datin' isti sellam ubi assidat cito? Cic. 1. de Divin. 104. Ut in ejus sella requiescere. Cato R. R. cap. 10. Scabilia tria, sellas quatuor, solia duo, &c. [An quasi Sedela?
Aurea sella. Propert. lib. 4. 11. 28.
Curulis sella. [θρόνος ἡγεμονικός Gl. G. L.] Quintil. lib. 6. cap. 3. V. CUBULIS in CURRUS.
Sella, Absolute, pro Sella curuli. Cic. 3. Verr. 119. Quod vos oblitos esse non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam, isto Prætore, solitus sit convenire. Idem 5. Verr. 135. Jam antea in sella sedens Prætor, quum Provinciam Siciliam obtineret.
Sella familiaris, sive familiarica. V. FAMILIA.
Gestatoria sella. V. Gestatorius in GERO.
Sella, apud medicos, pro Dejectione. Scribonius Largus comp. 193. Qui id biberint, primum ab ore sanguinem exspuunt, deinde & stomacho cruorem rejiciunt, postea per sellas abundantius eundem dejiciunt.
Græci recentiores usi sunt. Nam Suidas Ἕδραι exp. αἱ Σέλλαι. H. St. Gloss. Cyrill. Σέλλα, Sella.

SELLĀRIA, æ. f. A sellis, ubi scorta prostabant. Sueton. in Tiber. c. 43. Secessu vero Capreensi etiam sellariam excogitavit, sedem arcanarum libidinum. Loca in quibus sedes disponi solebant. Plin. lib. 34 cap. 8. Violentia Neronis in urbem convecta, & in sellariis domus aureæ disposita.

SELLARIUS, i. m. Gloss. Græcolat. Sellarius, Διφροφόρος. [Est qui sellam gestatoriam humeris portabat, ut qui Lecticam, Lecticarius.
Sellarius, qui Sellas conficit, a quibusdam dictum fuit, sive quod repertum fuit apud aliquem ex antiquis, sive quod analogia id ferre videretur. H. St.

SELLĀRIUS, a, um. Adj. ut Meretrices sellariæ sunt, Quæ sedentes in sellis emptores captabant. Tacit. Ann. 6. 1. Unde Juven. 3. Sat. 13.
Et dubitas alta Chionem deducere sella.

SELLARIA, ōrum. n. pl. Σελλάρια, Σωτήρια. Suid. in Ἕδραι.

SELLARIŎLUS, a, um. [ἑδραϊκός] Adj. dimin. Martial. lib. 5. 71.
In sellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, In quibus desident homines ignavi ad libidinem & luxum.

SELLISTERNIUM, i. n. [σελλάστρωσις] Munus sternendi sellas. Gloss. Cyril. Festus ait, Sellas sternere dicuntur, qui sellisternium habent.

SELLULA, æ. f. Dimin. Unde

SELLULĀRIUS, a, um. Adj. [ἑδραϊκός] ut, Sellularii opifices, Qui sedendo opus faciunt, quos Livius lib. 8. 20. scribit militiæ minime aptos. Vita sellularia. Jo. Picus in epist. p. 378. Inde fortasse audies quid tuus Picus in vita umbratili & sellularia contemplando profecerit. Alii dicunt Sedentaria. H. St.

SEDIGITUS, V. SEX.

SEDĬTIO, ōnis. f. [στάσις Gl. L. G. & G. L] Tumultus, dissensio; a Se, id est, seorsum, & Itio, quod ab Eo, īre, derivatum est, interposita d, euphoniæ causa. V. Non. 1. 96. Isidor. 5. 26. Cic. lib. 6. de Rep. declarat Seditionis proprietatem a Dissensione civium dictam esse, quod seorsum eunt alii in alium. Est enim proprie Quum populo discordante itur ad manus, qualem describit Virg. 1. Æn. 153.

Ac veluti magno in populo, quum sæpe coorta est
Seditio, sævitque animis ignobile vulgus:
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Dicitur autem

Seditio in exercitu, in classe, in campo, & ubicunque est multitudo hominum.
Incursio seditionis. V. INCURRO.
Adulta seditio. V. ADOLEO.
Clamosa. Claud. de Bell. Get. 467.
Recens. Ovid. 12. Met. 61.
Turbida seditio. Ovid. 9. Met. 426.
Abstinere seditionibus. V. ABSTINEO.
Afferre seditiones. V. AFFERO.
Agitare seditionibus plebem. V. Agito in AGO.
Ardere seditiones. Liv. lib. 6.
Colere seditiones. V. COLO.
Commota seditio. Cic. 2. Att. 1.
Comprimere seditionem. Tacit. 1. Ann. 69.
Concire seditionem. V. CONCIEO.
Concitare seditionem & discordiam. Cic. pro Muren. 89.
Conferre seditionem. V. CONFERO.
Conflare seditionem. V. CONFLO.
Deflagrante paulatim seditione. Tacit. 2. Hist. 29.
Discussa est seditio. Paterc. lib. 2. 81. pr. Subita deinde exercitus seditio, partim severitate principis discussa est.
Exstinguere seditionem. Liv. lib. 6.
Facere seditionem. Cic. 10. Fam. 32. Singulæ quædam cohortes seditionem fecerunt. Idem ad Brut. Ep. 2. pr. Quod scribis de seditione, quæ facta est in legione quarta, de Catoniis (in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum severitas, quam tua.
Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 1. 2. 14. jocularitet.
Glisscente in dies seditione. Liv. 6. 14. pr.
Incessere seditio milites dicitur, pro Subire. Tacit. 1. Ann. 16. Quum Pannonicas legiones seditio incessit.
Inducere seditionem. Tacit. 2. Ann. 15. pr. Al. Induere.
Inducere seditionem in civitatem. V. INDUCO.
Lenire seditionem. Liv. lib. 6. 16.
Oritur seditio. Cæs. 7. Bell. Gall. 28.
Redintegratur seditio. Tacit. 4. Hist. 34.
Restincta seditio est. Cic. 3. de Legib. 24.
Sedata militum seditio ab Appio. Cic. 5. Att. 14.
Sustinere seditionem. Liv. de Bell. Maced.
Prope seditionem ventum. Tacit. 3. Hist. 21.
Juxta seditionem ventum. Tacit. Germ. 6.
Maris seditio, Tempestas. Stat. 9. Theb. 142.
Seditio, Καλάμη. Gloss. Lat. Græc. [Quod quid sit nescio, cum Græca vox Stipulam denotet.

SEDITIŌSUS, a, um. Adj. [στασιώδης Gl. L. G. & G L.] Qui seditionem amat. Cic. 3. Verr. 37. Malus civis, improbus Consul, seditiosus homo Cn. Carbo fuit. Idem 3. de Legib. 44. Initis seditiosis Tribunispl.
Seditiosa vita, & tumultuosa. Cic. 1. de Invent. 4.
Superl. Val. Max. 3. 8. 3. Tacit. 1. Ann. 44.

SEDITIŌSE, Adv. [στασιωδῶς] Contentiose. Cic. pro Cluent. 2. Altera autem, quæ procul a judicio remota est, quæ concionibus seditiose concitatis accommodatior est, quam tranquillis, moderatisque judiciis
Superl. Idem 2. Att. 21. Multa quum seditiosissime diceret, vocem exprimere non potuit.

SEDO, [κατασείω, παραύω Gl. L. G. ἱδράζω G. L.] āre. Mitigare, placare, lenire, exstinguere. Variis nominibus jungitur. [A Sede arcessendum videtur. Nam proprie Ad quietem redigere significat, unde & ἱδράζειν Glossulario.
Animum sedare. Sallust. Catil. 15. extr. Namque animus impurus, diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitam vexabat. Al. Vastabat.
Arrogantiam. Cic. pro Flacc. 53. Remittant spiritus, comprimant animos suos, sedent arrogantiam.
Bellum. Cic. 2. in Catil. 28. Atque hæc omnia sic agentur, Quirites, ut res maximæ, minimo motu: pericula summa, nullo tumultu: bellum intestinum ac domesticum, post hominum memoriam crudelissimum, & maximum, me uno togato duce & imperatore sedetur.
Controversiam. Cic. 1. de Legib. 54. Hoc dico controversiam totam istam posse sedari.
Discordias. Cic. 1. Philipp. 1.
Flamma per incensas citius sedetur aristas. Propert. lib. 3. 19. 5.
Fletus. Propert. 2. 16. 31.
Jejunia carne. Ovid. 15. Met. 83.
Incendia. Ovid. de Rem. Amor. 117.
Infamiam. Cic. 2. Verr. 1. Quod unum ad invidiam vestri ordinis, infamiamque judiciorum sedandam maxime pertinebat, id, non humano consilio, sed prope divinitus, datum atque oblatum vobis, summo Reipub. tempore, videtur.
Iram. Plaut. Merc. 5. 4. 1.
Lassitudinem. Plaut. Bacch. 1. 1. 75. Nep. 18. 9.
Lites. Cic. 5. Verr. 132.
Mentes commotas. Plin. lib. 20. cap. 13.
Metum sedat dies. Sen. Thyest. 8.
Miserias. Plaut. Pœn. 5. 4. 93.
Motus animi. Cic. 3. Tusc.
Pavorem. Liv. 1. 16. pr.
Questus. Sen. Herc. OEth. 14.
Sitim. Lucret. lib. 4. 848.
Tempestatem. Cic. 3. Verr. 46. Tempestas sedatur.
Tumultum. Cæs. 3. Bell. Civil. 106.
Vulnera, Cohibere dolorem. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Passive usurpat Cn. Gellius apud A. Gell. 18. 12. Postquam tempestas sedavit, Adherbal taurum immolavit.
Incendere & Sedare, contraria. Cic. 3. de Legib. 24. At aliquando incenditur, & quidem sæpe sedatur. Scil. Populi impetus.

SEDULO, āre. in eadem significatione, nisi error est, in Gloss. Lat. Græc. Sedulo, Καταστέλλω, Καταστραύω.

SEDĀTUS, a, um. [ἡρέμης, κατευμαρής] Partic. & Adj.
Amnes sedati. Virg. 9. Æn. 30.
Animo sedatiore scribere. Cic. 8. Att. 3.
Corde sedato respondere. Virg. 12. Æn. 18.
Curæ sedatæ. Stat. 12. Theb. 514.
Homo sedatus. Minime præceps, moderatus. Hor. 1. Epist. 18. 90.

Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosi,
Sedatum celeres. i. e. Præcipites oderuot sedatum.

Orator sedatus in numeris. Cic. in Orat. 176. Est enim, ut in transferendis, faciendisque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior.
Pectus sedatum. Virg. 9. Æn. 740. & Sil. 11. 261.
Tempore sedatiore. Cic. pro Cluent. 103. Paulo sedatiore tempore est accusatus, quam Junius, sed eadem fere lege, & crimine.
Venti sedati. Ovid. 15. Met 349.
Sedatissima voce uti. Auct. ad Heren. 3. 24.

SEDĀTE, Adv. [ἡρεμαίως] Constanter. Cic. 2. Tusc. 58. Non constanter & sedate feres? Sic in Orat. 92. Cujus oratio cum sedate placideque loquitur, &c.
Exercitu sedatius procedente. Ammian. 25. 2.

SEDĀTIO, ōnis. f. [ἡρεμησις] Cic. 1. de Finib. 64. Sic e physicis fortitudo sumitur contra mortis timorem, & constantia contra metum religionis, & sedatio animi, omnium rerum occultarum ignoratione sublata.
Afferre sedationem. Cic. 3. Tusc. 65. Ut apud Homerum quotidianæ neces interitusque multorum sedationem mærendi afferunt.
Perturbationum sedatio. Cic. 1. Off. 93.

SEDĀTOR, ōris. m. Arnob. 3. Sedator militaris insaniæ.

SEDĀMEN, ĭnis. n. Sen. Hippol. v. 1188.

O mors, amoris una sedamen mali.

SĒDŪCO, xi, ctum, [ἐς τὸ κοῖλ' ἰδίαν ὑποπτᾶν, καὶ ἐξάγειν. Gl. L. G.] ĕre. proprie Seorsum ducere ab aliis, quasi de re quapiam colloquendi causa. Ter. Hec. 1. 2. 69.

Post Pamphilus me solum seduxit foras. Ibid. 4. 1. 7.
Uxor ubi me ad filiam ire sensit, seduxit foras. Al. Se educit.

Cic. 5. Att. 21. Quum hæc disseruissem, seducit me Scaptius.
Manu blanda seduxit eum. Ovid. 2 Met. 691.
Oculos seducere. Propert. lib. 1. 9. 27.

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos.

Seducere, ad animum transtulit Cic. 1. Tusc. 75. Quum a negotio omni sevocamus animum, quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque corpore seducimus? Legitur alibi Abducimus.
Mors seducit artus anima. Virg. 4. Æn. 385.
Castra seducere, Copias in duas partes dividere. Ovid. 13. Met. 611. de Memnonidibus avibus.
Seducere, in malam partem per translationem significat Decipere. Cic. 10. Att. 15. extr Me vero adjuvarent iis in angustiis seductum. In emendatis codicibus abest Seductum. Ter. And. 4. 1. 20.

Quid tandem? etiam nunc me seducere istis dictis postulas? al. Subducere, vel Ducere. [Quod posterius docti præferunt. Suspecta igitur hæc phr.

Frequentius apud Christianos scriptores pro Corrumpere, vel In vitia ducere. Tertull. adv. Marc. 2. 8. Angelus, qui seduxit V. Burm. ad Quintil 7. 2. [Gloss. Lat. Græc. Seduco, Πλανῶ, ὑποτοθόω, ἐξαπατῶ. Et Græc. Lat. Ἀπατῶ, Seduco, Fallo, &c
SEDUCTUS, a, um. Partic. [ἀπαχθεὶς] Seorsum ductus vel discretus. Liv. 10. 5. Singulos deinde separatim, Lælium ac Masinissam, seductos obtestatur, ut quantum nox providentiæ adimat, tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claud. Cæs. cap. 37.
Recessus seducti, Sinus secreti. Ovid. 13. Met. 902.
Terræ seductæ ex æthere, Separatæ, sejunctæ. Ovid. 4. Met. 622.
Seductus, pro Distincto seu discreto. Sen. Epist. 118. Si proprium habent quiddam & a corporibus seductum.

SEDUCTIO, ōnis. f. [ἀπαγωγὴ] Cic. pro Muren. 49 Mæstos amicos, observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertebant.
Mors est corporis animæque seductio. Lactant. 2. 12.
Corruptio apud scriptores ecclesiasticos. Tertull. adv Marc. 2. 2. Adam confessus est seductionem. [Gloss. Græcolat. Ἀπάτη, Fraus, Seductio, &c.

SEDUCTUS, ûs. m. pro Secessu. Senec. de Tranquil. vitæ, 3. Sic hominum, quorum maximæ in seductu actiones sunt, &c.

SEDUCTOR, ōris. m. [ἀπατητής] Gloss. Vet. Al. Ἐκδρευτής.

SEDUCTRIX, īcis. f. Tertull.

SEDUCTĬLIS, e. Adj. [ἐνεξαπάτητος] Augustin. Confess. 2. 3. Seducebat me, quia seductilis eram.

SEDULARIUM, SEDULE, SEDULITAS, SEDULO, SEDULUS, V. SEDEO.

SEDUM, pro SED vett. ut ex Satis factum Sat. Cassiod de Orthogr. quidem, & dicuntur Arses. Vide SED. H. St. Apocopen Grammatici vocant. Sedum, i. n. V. in SEDEO.

SĒDŪNI, Populi in Alpibus, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E G

SĔGĔS, ĕtis. f. [ἄρουρα, καὶ λήϊον, καὶ θέρος Gl. L. G.] proprie Fruges eorum seminum, ex quibus conficitur panis, nondum demessa, ut ait Valla lib. 4. Plin. lib. 18 cap. 17. Si in articulum seges ire cœperit, runcare remedium est, ne herbæ vincant. Et paulo post, Luxuria segetum castigatur dente pecoris, in herba duntaxat. Ovid. 1. de Arte Am. 351.

Fertilior seges est alienis semper in agris.

Segetibus, Καρποῖς, Γεννήμασιν, ἀρούραις. Gloss. idem Lat. Græc.
Luxuries segetum. Virg. 1. Georg. 112.
Rapinæ præmaturæ segetum. Lucan. lib. 7. 98.
Ægra seges negabat victum. Virg. 3. Æn. 142.
Altæ segetes. Virg. 3. Georg. 198.

Arida seges. Ovid. 2. Met. 213.
Cana seges. Ovid. 10. Met. 655.
Dura seges. Tibul. lib. 2. 3. 65.
Gravida seges. Virg. 1. Georg. 319.
Immatura seges. Sil. lib. 15. 536.
Intacta seges. Virg. 7. Æn. 808.
Lætæ segetes. Virg. 1. Georg. 1.
Quid faciat lætas segetes. V. LÆTUS.
Meliores segetes existimantur esse campestres. Varr. lib. 1. de R.R. cap. 6.
Opimæ segetes. Hor. 1. Carm. 31. 4.
Opportuna pecori seges. Virg. 4. Georg. 129.
Teneræ segetes. Ovid. 4. Fast. 923.
Facit mora validas segetes. Ovid. Rem. Amor. 84.
Ferre. Ovid. 2. de Arte Am. 668.
Iste feret segetes, iste serendus ager.
Fluctuat adulta leni Zephyro seges. Sen. Herc. fur. 9.
Indui segetibus dicitur terra. V. INDUO.
Intereunt segetes. Virg. 1. Georg. 152.
Metere segetem. Sil. lib. 16. 616.
Obducunt herbæ segetem. Virg. 2. Georg. 411.
Occare segetes. Horat. 2. Epist. 2. 167.
Pectinare segetem. V. Pectino in PECTEN.
Prætendere sæpem segeti. Virg 1. Georg. 270.
Proculcare crescentes segetes. Ovid. 8. Met. 290.
Resecanda falce seges. Ovid. 1. Epist. 53.
Runcare segetes. Varro lib. 1. de R. R. cap. 30.
Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Sternuntur segetes. Ovid. 1. Met. 272.
Surgit matura seges. Senec. Thyest. 5.
Veniunt hic segetes, illic felicius uvæ. Virg. 1. Georg. 54.
Urit campum seges lini. Virg. 1. Grorg. 77.
Seges, de leguminibus. Columel. lib. 2. cap. 14. Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit. Plura supra exempla.
Seges, [ἄρωτος, ἐργασμένη] accipitur nonnunquam pro ipsa Humo arata, & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de R. R. cap. 29. Seges dicitur, quod aratum, satum est: Arvum, quod aratum, necdum satum est. V. ARVUM. Festus, Seges dicitur ea pars agri, quæ arata & consita est. Virg. 1. Georg. 47.
Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin. 18. 11. Segetes, quæ interquievere, fundunt rosam odoratiorem sativa: adeo terra non cessat parere.
Fecunda seges. Lucan. lib. 6. 521.
Segetes fecundæ, & uberes. Cic. in Orat. 48. Segetes fecundæ & uberes, non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
Seges de aliis quoque per metaphoram, ut
Picturata seges. Claud. de Histrice 12.
Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æn. 663.
Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6.
Telorum ferrea seges. Virg. 3. Æn. 45.
Virûm seges. Virg. 2. Georg. 142. Ovid. 6. Epist. 11.
Seminibus jactis segetes adolesse virorum.
Clypeata seges virorum. Ovid. 3. Met. 110.
Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milon. 36. Quid enim odisset Clodium Milo, segerem ac materiam suæ gloriæ.

SEGETĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. 78. Gladiolus segetalis.

SEGESTA, vel SEGETIA, æ. f. [Σεγέστα] Deæ nomen, teste Plin. lib. 18 cap. 2. V. SEJA, infra. Divus Augustinus Civitatis divinæ libro 4. Sata, inquit, frumenta, quamdiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Sejam. Quum vero jam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis vero collectis atque conditis, ut tuto servarentur, deam Tutilinam præposuerunt.

SEGESTA, æ. f. [Σεγέστα] quæ nunc appellatur, Oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit, sed præposita est ei s littera, ne obscæno nomine appellaretur, ut factum est in Malevento, quod Beneventum dictum est, & in Epidamno, quod usurpant Dyrrachium. Festus. Plin. lib. 3. cap. 5, & 8. Cic 6. Verr. 72. & seqq. Steph. est Ἐγέστα, Strab. Αἰγέστα.

SEGESTĀNUS, a, um. Adj. [Σεγεστανὸς] Qui Segestam incolit. Cic. 6. Verr. l. c. Segestani non solum perpetua societate, &c.

SEGESTENSIS, e. [Σεγεστανὸς] aliud Adj. Cic. 5. Verr. 83. Multo etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.

SEGESTRE, is. n. Quo aliquid involvitur. Varr. de L. L. lib. 4. 35. Quo lecticam involvebant, quod fere stramenta erant e segete, segestria appellabant, ut etiam nunc in castris. Festus Pompejus lib. 4. Δίφας Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus 1. 35. Lecticam quo involvebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribendo, involucris chartarum segestriumque usum præbet, & ideo a mercatoribus cognominata. Suet. Aug. cap. 83. Augustum refert exercendi corporis causa deambulasse segestro, vel lodicula involutum. Al. Sestertio. [Scribitur enim & Segestrum, i. n. Gloss. Lat. Gr. Segestrum, Σπέγαστρον, περιβόλαιον.
Hinc puto Gallicum *Guestres*, ut ex Bracæ *Brayes*. H. St.

SEGETIA, V. SEGESTA Dea.

SEGMEN, SEGMENTARIUS, SEGMENTATUS, SEGMENTUM, V. SECO.

SEGNESCO, V. SEGNIS.

SEGNIS, e. Adj. [βραδὺς. Κυρίως, δὲ ὁ Ἀδρανὴς καὶ ἀργὸς, Gl. L. G. ναχελὴς, G L.] quasi Seorsum a recto nitens, G interposita, causa euphoniæ, componitur enim a Se, & Nitor, ĕris. Vel Segnis quasi Sine igne: unde Segnis dicitur Tardus & ignavus; cujus contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virg. 3. Æn. 513.
Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos. Cic. 8. Att. 13. Ego, si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
Ad credendum alicui segniorem fieri. Liv. 24. 13. extr.
Ad imperandum segnior. i. e. Tardior. Cic. pro Font. 7. Segniores ad imperandum posthac ceteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis, populi Roman. imperium incolume esse non possit.
Segnis & jacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Acta segnia, Ignavia. Ovid. 12. Met. 500.
Animus segnis. Plin. lib. 11. cap. 52.
Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ovid. ad Liviam, 449.
Campus segnis situ durescit. Virg. 1. Georg 72.
Cultus terræ segnior. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam, ferroque subjiciendam, superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera, h. e. Ad vulnera inferenda. Ovid. 5. Trist. 7. 19.
Discordia non segnior domi. Liv. 2. 43. pr.
Epistola non segnis, Non lenta mora. Stat. 4. Silv. 4. 1.
Exitus segnis. Stat. 5. Silv. 3. 258.
Indoles segnis. Tacit. 12. Ann. 26.
Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon. 788.
Mens segnis ad lætitiam. Ovid. 3. de Pont. 4. 50.
Mora segnis. Liv. 25. 8. extr. Suspecta esse jam segnis mora ejus desierat.
Moras segnes rumpere. Virg. 3. Georg. 42.
Mors segnis, Lenta. Liv. 40. 4. extr. Haurite poculum, si segnior mors juvat.
Otium segne. Ovid. 1. de Pont. 5. 43.
Pes segnis. Hor. 3. Carm. 12. 8.
Prælium persegne. Liv. 25. 15. & 27. 2.
Pugna segnior. Liv. 3.
Sopor segnis. Lucan. lib. 5. 689.
Segnis, cum Genitivo. Tacit. 16. Ann. 14. pr. Inquietus animo, & occasionum haud segnis. i. e. Haud negligens.
Segnis, Inutilis. Virg. 1. Georg. 151.
— segnisque horret in arvis
Carduus. Servius.

SEGNĬTER, Adv. [ναθρῶς] Liv. 2. 58. Segniter, otiose, negligenter, contumaciter, omnia agere, nec pudor, nec metus coërcebat. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec segniter vita in eo elaboravit. Virg. 9. Æn. 441.
Positi artus segniter. Stat. 1. Silv. 4. 106.
Segnius [βραδύτερον Gl. L. G.] oppugnare. Liv. 40. 27.
Segnius irritant animos. Hor. de Arte Poet. 180.
Ire non segnius sagitta Scythica. Ovid. 10. Met. 588.
Nihilo segnius. Nepos 14. 3. 5. Liv. 7. 18.
Segnissime torpere. Cassiod. 1. Edict. 35.

SEGNE, pro Segniter. Ammian. 21. 10.

SEGNITIA, æ, vel SEGNITIĒS, ēi. f. [ναχελία, ῥαθυμία Gl. G. L.] Tarditas ac negligentia ad agendum, inquit Donatus: quod ut ait Festus, sit sine nitendo quid utile & honestum. Plaut. Trin. 3. 3. 67.
Diem sermone terere, segnities mera est. Ter. And. 1. 3. 1.
Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ. Cic. 1. de Fin. 5. Rudem enim esse omnino in nostris poëtis, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fastidii delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic. 1. de Orat. 185. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities. Virg. 2. Æn. 374.
Immunda segnities. V. IMMUNDUS.
Segnities, pro Sterilitate. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnities. i. e. Sterilitas. Perottus.

SEGNITAS, antiquis pro Segnitia. Acc. Ænead. apud Non. 2. 808. Eo nunc quod eorum segnitate ardet focus. V. plura ibid.

SEGNESCO, ĕre. Segnem fieri. Cæl. Aurel. Acut. 2. 18. Segnescentibus sputis.
Segnesco alicubi. Sed & apud Livium Segnescerent consilia puto legendum, ubi est Senescerent. Vide SENESCO. H. St. V. & quæ nos ibid.

SEGNĬPES, ĕdis. c. [βραδύπους] Qui tarde incedit. Juven 8. Sat. 66.
— tritoque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hic loquitur.

SEGOBRIGA, [Σεγόβριγα] Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo lib. 3.

SĒGŎR, [Σηγὼρ] fuit quinta civitas post Sodomam & Seboim, quæ (ut Sacræ testantur litteræ) ad preces Loth servata est. Moses in Genesi.

SEGOBRIGII, Populi, de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segobrigiorum vetus erat mos, ut paratis instructisque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex convivis aquam dederat, eum sibi virum delegisse videbatur.

SĒGRĔGO, [διαχωρίζω, διασκίδνα] āre. Ab aliorum numero, vel societate & grege separare; quasi Seorsum a grege ponere. Plaut. Mil. 3. 1. 60. Ter. And. 1. 5. 56.
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras.
Sejungi & segregari. Lucret. lib. 1. 453.
Segregare e senatu aliquem. Plaut. Mostel. 5. 1. 9.
Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Theb. 184.
A numero civium segregare. Cic. pro Arch. 4. Quod si mihi a vobis tribui, concedique sentiam, perficiam profecto, ut hunc A. Licinium, non modo non segregandum, quum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, putetis ascisendum fuisse.
Segregare ab se culpam vel suspiciones. Plaut. Trin. 1. 2. 42.
Virtutem segregare a summo bono. Cic. 3. de Fin. 30.
Pugnam segregare. Liv. 1. 25. Ut segregaret pugnam eorum, capessit fugam. i. e. Ut singulos seorsum aggredi posset.
Sermonem segregare. Plaut. Milit. 3. 1. 60. Idem Pœn. 1. 2. 136. Segregaga sermonem, tædet. h. e. Tace.
Seque gregari, pro Segregarique, apud Lucret. lib. 1. 453.
Dissidio potis est sejungi, seque gregari.

SEGREGĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Anim. cap. 42.

SEGREGATOR, ōris. m. Idem.

SEGREX, ĕgis. Adj. ut, Segrex vita, i. e. Solitaria. Seneca de Benef. lib. 4. 18. [Ab hoc nomine verbum Segrego ductum videtur.

SEGRĔGUS, a, um. Adj. Auson. Parent. carm. 9.
Ipse tuo vivens segregus arbitrio.

SEGREGĀTIM, Adv. Prudent. in præf. Hamart. v. 39.
Et segregatim numen æternum colens.

SEGULLUM, i. n. Plin. 33. 4. Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. Alveus ubi id est, arenæque lavantur, atque

atque ex eo quod refedit conjectura capitur, ut inveniatur aliquando in summa tellure protinus, rara felicitate.

SEGUNTIA, V. SAGUNTIA.

SAGUSIUM, [Σεγούσιον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Segusianorum urbs in Græcis Alpibus. Vulgo *Sion*.

S E I

SĒJA, æ, f. & SEGESTA, Dearum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius lib. 18. cap. 2. Sejamque, a serendo: Segestam, a segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Codex manuscriptus Seriam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius 1. Sat. 16. Sajam, ut Segestam Segetiam: aitque, Qui nominasset Salutem, Semoniam, Sajam, Segetiam, Tutilinam, ferias observabat. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, ut reor, erat. Turneb. In emend. codd. Seja. V. SEGESTA supra.

SĒJĀNUS, i. m. [Σηϊανὸς] Cognomen L. Ælii, ex paterna stirpe ductum, siquidem Seji Strabonis, Equitis Romani, Vulsinis oriundi, filius fuit, in Æliam, maternam, opinor, nobilissimam gentem adoptatus. Hunc Ti. Cæsar ad Præfecturam Prætorii una cum patre Strabone evectum, etiam collegam sibi in Consulatu A. U. C. 782. ascivit, tantoque favore amplexus est, ut per omnia sibi æquaret, seroque, imperium sibi, sublatis Principis liberis, destinantem, timere cœpit, atque absens per epistolam Senatui detulit, hostemque judicatum unco trahi voluit, omnibus, etiam in ejus superstites liberos, & innocentes amicos, crudelitatis exemplis editis. Quæ plenius relata V. apud Vellej. Paterc. 2. 27. & 28. Tacit. Ann. lib. 1. 3. 4. & 5. Sueton. in Tiber. cap. 48. 61. & 62. Juven. 10. Sat. 66.

— Sejanus ducitur unco
Spectandus.

SEIR, [Σεὶρ] Mons in terra Edom, in quo habitavit Esau in regione Gabalena, quæ ex eo, quod Esau pilosus esset & hispidus; Seir, id est pilosi nomen accepit.

SEJUGES, SEJUGI, V. in SEX.

SĒJŬGO, [διαζεύγνυμι] āre. Idem quod Sejungere. Cic. 1. de Divin. 70. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat; non esse ab actione corporis sejugatam.

SEJUGĀTIO, ōnis. f. Augustin.

SEJUNGO, nxi, nctum, [διαζεύγνυμι, ἀπαζεύγνυμι. Gl. L. G.] ĕre. Seorsum jungere, sive seorsum ponere & separare. Cic. 1. Fam. 9. Tibi autem multo notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni, quo sejuncti sumus, & una & Romæ fuissemus.

Discidio perniciali sejungi. Lucret. lib. 1. 451.

Sejungendus ab Antonio. Cic. 15. Att. 12. extr.

Ab honestate sejungi. Cic. 1. Acad. 7.

A spe pariendarum voluptatum sejungi non potest. Cic. 1. de Finib. 33.

SEJUNCTUS, a, um. Partic. [διεζευγμένος] Propert. lib. 2. 16. 23.

Dolor sejunctus abest corpore. Lucret. lib. 2. 18.

Sejunctum & secretum a corpore. Lucret. lib. 1. 432.

Semota, & sejuncta a rebus nostris. Lucret. lib. 1. 59.

SEJUNCTIO, ōnis. f. [διάζευξις] Cic. 3. de Orat. 201. Propositoque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum sejunctio, & reditus ad propositum, & iteratio, & rationis apta conclusio.

SĒJUS, i. m. [Σεῖος] gentile Ro. nomen: a quo Sejanus cognomen, &

SEJĀNUS, a, um. Adj. ut Equus Sejanus. Gell. lib. 3. cap. 9. Cajus Bassus in commentariis suis, item Julius Modestus in XI. Quæstionum confusarum, historiam de equo Sejano tradunt, dignam memoria atque admiratione. Cn. Sejum quempiam scribunt fuisse, eumque habuisse equum, natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset, tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuissent, quos Hercules, Diomede occiso, e Thracia Argos perduxisset. Eum equum fuisse dicunt, magnitudine insuitata, cervice ardua, colore phœniceo, flava & comanti juba, omnibusque aliis equorum laudibus quoque longe præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, sive fortuna ferunt, ut quisquis haberet eum, possideretque, is cum omni domo, familia, fortunisque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Sejum dominum ejus a M. Antonio, qui postea Triumvir Reipub. constituendæ fuit, capitis damnatum, miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam COS. in Syriam proficiscentem, fama istius equi adductum, Argos divertisse, cupidineque habendi ejus exarsisse, emisseque eum H-S. centum millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello civili obsessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum, qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium, qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium postea satis notum est, victis partibus, fusoque exercitu suo, miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassii, parta victoria, equum illum nobilem Cassii requisisse: & quum eo potitus esset, ipsum quoque postea victum atque desertum detestabili exitio interisse. Hinc proverbium de hominibus calamitosis ortum, dicique solitum, Ille homo habet equum Sejanum. conf. SEJANUS, i. m.

S E L

SELACHE, n. pl. [σελάχη] a Sing. τὸ Σέλαχος, ου, appellantur apud Græcos omnes Pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit. V. Aristot. Hist. Anim. 3. 1. Plin. 9. 24.

SELĀGO, ĭnis. f. Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro, dextra manu, per tunicam, qua sinistra exuitur, velut a furante, candida veste vestito, pureque lotis nudis pedibus, sacro facto prius, quam legatur, pane vinoque. Fertur in mappa nova. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum ejus prodesse. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI Dii, SELECTIO, SELECTUS. V. SELIGO.

SĒLĒNĪTES, æ. m. [σελενίτης] Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore, imaginem Lunæ continens, reddensque in dies singulos, crescentis minuentisque numeris. Plin. lib. 37. cap. 10.

SELENITIUM, i. n. Hederæ genus, cujus est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16. cap. 34. V. not. Hard.

SĒLEUCĪA, æ. f. [Σελεύκεια] Prima Syriæ civitas, ut ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. juxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Seldi* vocatur, teste Olivario in Melam 1. 12. Hanc a Seleuco Nicanore, sive Nicatore conditam ferunt. Strabo, Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, juxta Babylonem, tercentis fere stadiis, Seleucus Nicator exædificavit. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerumque Mesopotamiam dictam fuisse. [Error videtur.

Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. De priore Cic. 2. Att. 20. Plures memorat Plinius. De Seleuco infra.

SELEUCIĀNUS, a, um. Adj. Cic. 4. Att. 18. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contemptionem Seleucianæ provinciæ. h. e. Nobilis provinciæ Ciliciæ, quam Seleucus urbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, ut Proconsul in Ciliciam mittar. Al. Selicianæ. Gronov. Seleucianæ, de Macedonia exp.

SELEUCIS, ĭdis. f. [σελευκίς] Calceamentum muliebre, apud Pollucem lib. 7. cap. 22. Item poculum. V. Hesych. & Steph in Σελεύκεια.

Seleucides, Aves vocantur, quarum adventum ab Jove precibus impetrant Cassii montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec unde veniant, quove abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

SĔLEUCUS, [Σελεύκος] Unus fuit ex ducibus Alexandri, qui post ejus mortem primus in Syria regnavit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syriaca. V. Justin. 15. 4.

Dictus Nicanor, vel potius Nicator. H. St. V. Suid. in dict. & Νικατορίς. Item Citharœdi nomen apud Juven. 10. Sat. 211.

SELIBRA, V. SEMILIBRA, in SEMIS.

SELICASTRUM, f. SELIQUASTRUM, V. in SEDEO.

SĒLĬGO, ēgi, ectum, [διακρίνω, ἀφορίζω] ĕre. Seorsum colligere, secernere. Ovid. 3. Amor. 11. 49.

— tu selige tantum. Cic in Orat. 103. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. Idem in Orat. 47. Nec utetur vero imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finib. 22. Sed hoc quasi ultimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem, ut feriat, quasi seligendum, non expetendum.

SELECTUS, a, um. Partic. [ἀφωρισμένος] ut, Selectæ, brevesque sententiæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 86.

Pectora selecta. Ovid. 5. Fast 71.

Selecti Dii, apud Romanos vocabantur Præcipui & Summates, qui habebant ampliorem potestatem, quique celebriores, & in majori haberentur cultu ac veneratione. Hi a D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: feminæ octo, Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Certe selecti alii erant a Consentibus. Augustinus lib. 4. de Civit. Dei. priorib. capp. Lilius Gyraldus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Selecti Judices, [ἐπίλεκτοι] Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores tantum urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre. Hor. 1. Serm. 4. 123.

— habes auctorem, quo facias hoc:
Unum ex judicibus selectis objiciebat. i. e. Ex Equestri ordine. Cic. 4. Verr. 32. Ceterarum rerum selecti judices ex civium Romanorum conventu proponi solent. i. e. Equitibus qui illuc conveniunt. Ibid. 5. 137. Hic tu medicum & Aruspicem & Præconem tuum, recuperatores dabis? aut etiam illum ipsum, quem tu in cohorte tua Cassianum judicem habebas, si qua res major esset, Papirium Potamonem, hominem severum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta sunt. Selecti judices, sunt præcipui. Unde Dii selecti & præcipui, de quibus supra. Hæc Budæus. [Non puto tamen in priore Cic. 4. Verr. loco nominatim Equites intelligi. V. quæ ibidem sequuntur.

De Selectis sub Augusto, & deinceps. Plin lib. 33. cap. 2 pr. Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum. & Judicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur, ex omnibus selecti, ad custodiendas ciistas suffragiorum in comitiis. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret. [Puto Nongentorum.

Selecti in Militia Ro. de quibus Polyb. 6. 28. & ex eo Lipsi. de Mil. Ro. 5. Dial. 3. plura V. in Lex. Pitisc.

SELECTIO, ōnis. f. [ἀφόρισις] Cic. 2. de Finib. 43. Dum enim in una virtute sic omnia esse voluerunt, ut eam rerum selectione exspoliarent: nec ei quicquam, aut unde oriretur, darent, aut ubi niteretur. Idem 3. de Legib. 32. Selectio vitiorum.

SĔLĪNOĪDĒS, is, m. [σελινοειδής] Brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. c. 9. In tres species divisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinoidea vocaverunt, a similitudine apii foliorum, stomacho utilem, alvum modice mollientem. vide Cato c 157 de R. R. Est autem

SĔLĪNON, [σέλινον] a Græcis appellata herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt composita Petroselinon, Hipposelinon & Eliosclinon. V. Dioscor. 2. 206.

SELĪNŪS, [Σελινοῦς] Multorum fluviorum nomen. Unius in Asia, qui in mare Ionium influens, Dianæ Ephesiæ templum alluit, teste Strab. Alius ad Pergamum. Plin. lib. 5. cap. 29. Σελινοῦς in nummis.

Est & Selinus alius in Ægiensium agro, qui est Achajæ proprie dictæ. Item alius in Elide.

Rursus alius in Sicilia juxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8. Alius Ciliciæ, de quo idem lib. 14.

Selinus, untis, m. & f, [Σελινοῦς] Siciliæ, inquit Servius, Civitas juxta Lilybæum, abundans palmis, quibus vescuntur, & apio. Virg. 3. Æn. 705.

Teque datis linquo ventis, palmosa Selinus,
Et vada dura lego saxis Lilybeïa cæcis. Sil. 14. 201.
Audax Hybla favis, palmis quoque onusta Selinus. Al. Palmæque arbusta.

SELINUNTIUS, a, um. [Σελινούντιος] ut Selinuntiæ, Aquæ in Ætna salsæ ad Himeram, Egestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELINUSIUS, a, um. [Σελινούσιος] aliud attributum; ut, Terra Selinusia, quæ a Galeno lib. 9. simplicium Medic. inter Medicamenta ophthalmica ponitur. Plin. 35. 16.

Selinusius, est Lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo lib. 14.

SELIQUASTRUM, i. n. V. in SEDEO SELICASTRUM.

SELLA, SELLARIA, SELLARIOLUS, SELLARIUS, SELLISTERNIUM, SELLULARIUS, V. in SEDEO ad fin.

Sellæ, vel Selli, [Σελλοί] Populus est Epiri, qui & Dodonæi dicuntur. Lucan. lib. 3. 179. — quercusque silentes
Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

Sellēis, entis. m. [Σελληὶς] Fluvius est proximus Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo lib. 8.

Sĕlymbria, æ. f. [Σελυμβρία] Civitas est Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio. Herodot. lib. 6.

S E M

Semaxius, Sembella, V. in semis.

Sĕmĕl, Adv. [ἅπαξ Gl. G. L.] quasi Una, non divisim, vel uno (ut ita dicam) tempore: nam quod semel fit, nullam recipit divisionem. Plaut. Capt. 3. 5. 99. Satis sum semel deceptus. Ter. Heaut. 1. 2. 34.
Verum animus ubi semel se cupiditate devinxit mala,
Necesse est, Clitipho, consilia consequi consimilia. Cic. 7. Verr. 63. Verum hoc erat, si ille semel vetus archipirata securi percussus esset: pecuniam illam non haberes.
Semel anno. Plin. lib. 12. cap. 14. Tus meti semel anno solebat.
Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. 49. Cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, ut re semel atque iterum præjudicata, condemnatus in judicium venerit.
Semel, iterum. Liv. 1. 19. Semel T. Manlio consule, post Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod nostræ ætati dii dederunt ut viderenius.
Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem sella curuli semel ac vicies sedit, quoties nemo alius.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35. Dein quum in cælum se reciperet, lampadem factam, semel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio coss.
Semel, inquit Asconius, vicinum est ad Pæne nunquam, in illuc Cic. 2. Verr. 5. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quum primum a me reus factus sit. Quasi dicat, Fere nunquam. Simile est quod semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius.
Semel a condito ævo. Plin. lib. 7. cap. 34. Vir optimus, semel a condito ævo, judicatus est Scipio Nasica a jurato Senatu. Ibid. cap. 35. Pudicissima femina semel matronarum sententia judicata est, Sulpicia Paterculi filia. Hic particula, Semel, affirmantis venustatem habet, ut quod verissimum esse asseverare volumus, id semel tantum dixisse suf. ficiat. [Pro Nonnisi semel, vel Semel duntaxat. Sic & in seq.
Semel, Irrevocabiliter. Quintil. lib. 1. cap. 3. Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. Budæus.
Semel, omnino & prorsus, ita ut iterum obtineri non necesse sit. Cic. pro Dejot. 9. Cum facile exorari Cæsar, tum semel exorari soles. Budæus.
Semel, Ad summam, vel In summa. Valla de Ad summam loquens, Quintilianus in sensu priore solet uti tali genere dicendi per adverbium Semel, lib. 9. cap. ult. Denique, ut semel finiam, sic fere componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et lib. 11. cap. 1. Et ut semel omnia complectar. Id est, Ut in summa dicam. Cujus rei causa est ipsum illud Semel, quod significat Una vice pro omnibus, ita ut postea non oporteat quid addi. Quod enim semel tantum fit, id non habet regressum ut iterum fiat. Virg. 11. Æn. 417.
— qui ne quid tale videret,
Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. Ovid. 5. Epist. 103. — nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est, deperit illa semel. Bud. & hic Irrevocabiliter exp. Lucan. lib. 9. 578.
— dixitque semel nascentibus auctor
Quicquid scire licet. Semel, inquit, ut nullum postea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6. [Barbari dicunt Pro semel & semper. V. quæ supra.

Sĕmĕla, æ. & sæpius Semelē, es. f. [Σεμέλη] Filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Juppiter Bacchum genuit, Hinc Horatio 1. Carm. 19. 2. Thebanæ Semeles puer, dicitur.
Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. 4. 45.

Semelēius, a, um. Adj. [Σεμελήϊος] ut, Thyoneus Semeleius. Hor. 1. Carm. 17. 23.
Proles Semeleia. Ovid. 5. Met. 329. h. e. Bacchus.

Semen, V. in sero.

Semestris, V. semis, & sex.

Semestrium, Semesus. V. semis.

Semet, V. sui.

Semianimis, & cetera a Semis, sive Semi composita, V. semis.

Sēmigro, sec. com. [ἀποικέω] āre. Idem quod Migro: ut, Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cœl. 18. Reprehendistis, a patre quod semigrarit: quod quidem jam in hac ætate minime reprehendendum est: qui quum & ex Reipub. causa esset mihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modo permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigravit.

Semiguntus, [Σεμιγόντος] Segesti filius Cheruscorum ductor, a Germanico bello captus, & ductus est in triumpho. Strabo lib. 7.

Seminarium, Seminium, Semino. V. semen, in sero.

Sēmīrāmis, is & ĭdis. f. [Σεμίραμις] unde Accusativum Semiramin vel Semiramidem facit: fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis uxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac lib. 3. Diodorus, Justinus, Orosius, Eusebius, Augustinus, Josephus, Plutarchus, Philostratus, scripserunt & alii. Ea, mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longe celeberrima: quamque cum Cyro præcipue Alexander admiratus fertur, quod in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuisset: quum sibi jam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis reconderetur, struxerat, inscriptionem ejusmodi exsculpendam curasse dicitur; Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam sensit, conditorio recluso sumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisset Darius, ut qui auri foret avidior, sepulcrum jussit recludi: sed in eo pecuniam quidem invenit nullam, in eas autem incidit litteras; Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplebilis, non utique mortuorum loculos moveres: exprobratione lepida in sacram auri famem, ut eminentissimi auctores tradidere. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 23. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verum eadem impudica & mollis fuisse traditur, utpote quæ filii concubitum experierit, & equum usque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, Avem significat. Namque ab avibus adhuc infans nutrita dicitur. V. decreto. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. extr. Cum ei circa cultum capitis sui occupatæ nuntiatum esset, Babylonem defecisse, altera parte crinium soluta adhuc, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quam tantam urbem in potestatem suam redegit. Juven. 2. Sat. 108.
Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. lib. 3. 11. 21.
Persarum statuit Babylona Semiramis urbem, &c. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris, Semiramin ancillam fuisse invenies, quæ Ninum interfici jussit, precario accepto sceptro.

Semiramius, Adj. [Σεμιραμιος] Claud. Conf. Prob. & Olyb. 162.
Nostra Semiramiæ timeant insignia turres. i. e. Assyriæ.
Sanguine Semiramio cretus. Ovid. 5. Met. 85.

Sēmĭs, vel Semĭ, indecl. [ἥμισυ Gl. L. G. & G. L.] Dimidium significat, & melius definit in Semi: quo extra compositionem raro utuntur: ut Semivivus, a Græco deducitur ἡμι, & S habet pro aspiratione Græca. Festus. conf. Vitruv. 4. 1.
Semi, puto ex ἡμι, quo utebantur in compositione. H. St.
Semis, Semodius, Semuncia: qua ratione ex Græco trahuntur alia, quod S litteram pro aspiratione eorum habent, ut ἑπτὰ, Septem: ὕλη, Silva: sic ista ab eo, quod illi ἥμισυ dicunt, declinata videntur. Festus.
Significat & Semissem. Gloss. Lat. Græc. Semis, ἥμισυ, ἡμιασσάριον. Componitur varie cum Subst. Adj. & Partic. rarius cum Verbis, ut

Sematus, a, um. Adj. Gloss. Latinogræc. Sematum, Ἡμίκενον, ἀπηρμένον. & Semum, ἡμίκενον.

Semiassis, & contr. Semissis, is. m. Gloss. Lat. Græc. Semissem, Ἡμισέας, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ νομίσματος. [Dimidia pars Assis, quo omne totum denotabant. V. as.
Semissis, is. m. [ἥμισυ] Idem quod Semis. Cic. 15. Att. 29. pr. De Tulliano semisse Maxianam adhibebis, ut scribis. Al. M. Axianum.
Semissis, Monetæ pars. Lampridius in Alexandro cap. 39. Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Tuncque primum Semisses aureorum formati sunt: nunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tremisses: dicente Alexandro etiam Quartarios futuros, quod minus non posset, quos quidem jam formatos in Moneta detinuit, exspectans, ut si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conflari eos jussit, & Tremisses tantum, Solidosque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam, atque amplius usque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus invenerat, resolvi præcepit, neque in usu cujusquam versari. Atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse Imperatori causam, si, quum multos solidos minores dare posset, dans decem vel amplius, una forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridii, quæ vulgo corruptissime leguntur, facile intelligimus, Solidos primum dictos esse aureos nummos, certi cujusdam, suique ponderis, quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarii, a tertia parte dicti, qui Semisses, Tremissesque dicebantur: quemadmodum binarii, ternarii, quaternariique, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denosque penderent. Sic intelligendi Tremisses, in l. Jubemus, De erogatione mil. an. lib. xii. Cod. Trientales autem Latine dici possent. Hæc Budæus. Cic. pro Sext. 55. Sed ab uno gladiatore innumerabilia alia nova conscriberentur; ut, remissis semissibus & trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur, &c.

Semissis, e. Adj. ut, Homo semissis, dicitur Homo vilis, & quasi Semihomo: sicut Semissem, Semiassem dicimus. Cic. 5. Fam. 10. Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi. [Nisi ellipsis est, pro Non semissis faciendus. Ut dicitur Non assis facere.
Usura dicitur Semissis, quoties de centum nummis fenus nummus usuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro cap. 21. Trientarium fenus ait eum ut æquissimum & levissimum exercuisse ad usum Reip. Hæc Budæus. Plin. lib. 14. cap. 4. Ex his tamen usura multiplicata semissibus. Scævol. in l. Qui semisses. D. de usur. & fructib. Qui semisses usuras promiserat, &c. Semissis usura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet) semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quod si ad annuam usuram subducamus, asses sex in anno pendentur. Quum igitur pro centum nummis aureus in mense pendetur: si hæc summa in asses dividatur, pendi pro centenis assibus dimidium assem reperietur. Itaque Semissis semper dicetur, quum pro Centum nummis, sive argenteis, sive magni pretii, sive parvi, dimidius usuræ nomine pendetur [In menses scil. V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 13.

Semissālis, e, Adj. Modestin. in l. Septitia. D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, uti sors apud eam remaneret, & ipsa usuras semissales ad præmia certantium exsolveret.

Semissārius, a, um. Semissarius coheres, pro Ex Semisse, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat. lib. 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario, inquit Florentinus, duobus extraneis concurrentibus, non amplius tertia parte.

Semisso, are. Veget. de Re Vet. 1. 26. extr. Semissare animal. Quod 3. 41. Urere ad mensuram semissis.

Semĭbos, ŏvis. c. [ἡμίβους] Ovid. 4. Trist. 7. 18.
Centimanumque Gygen, semibovemque virum.

Semicăper, pri. m. Ovid. 5. Fast. 101.
Semicaper coleris succinctis, Faune, Lupercis.
Deus semicaper. Ovid. 4. Fast. 752.
Pan semicaper. Ovid. 14. Met. 515.

Semicaput, V. sinciput.

Semicinctium, i. n. [ἡμιζώνιον] quod & Ventrale dicitur, vulgo *demi-ceint*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib. 14. 15.
Det tunicam dives: ego te præcingere possum,
Essem si locuples, munus utrumque darem. Alii Semicinctium, Vestem brevissimam, interpretantur.

Semicirculus, i. m. [ἡμίκυκλος] Dimidium circuli. Columel. lib. 5. cap. 2. Cic. 5. de Fin. 56. Quumque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & semicirculos consectari. conf. semiorbis.

Semi-

Semicirculāris, e. Adj. [ἡμικύκλιος] Columel. lib. 5. cap. 2. Semicircularis agri forma.

Semicirculātus, a, um. Adj. Celf. lib. 7. cap. 26. tit. 2. extr. Ferramentum fecit rectum, in fumma parte labrofum, in ima femicirculatum acutumque.

Semicubitus, i. m. &

Semicubitālis, e. Adj. Liv. 41. 65. Bipalme fpiculum haftili femicubitali infixum.

Semideus, a, um. Adj. [ἡμίθεος] Indiges. Gloff. Græcolat. ut,

Canes femidei. Lucan. lib. 8. 831.

Nos in templa tuam Romana accepimus Ifin,
Semideofque canes. Anubim intelligit.

Genus femideum. Ovid. in Ibin, v. 80.

Nos quoque plebs fuperûm Fauni, Satyrique, Larefque
Fluminaque, & Nymphæ, femideumque genus. Deos indigetes fignificare putatur poëta. [Poteft effe Genetiv. pl. a Semideus, i. m. Et omnino in ceteris locis per appofitionem dictum puto. V. Prifcian. lib. 1. fol. 4. a. Aldi.

Semidea, æ. f. Aufonius Gripho v. 21.

Tres volucres, tres femideæ, tres femipuellæ.

Semidigitus, i. m. &

Semidigitālis, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen femidigitale, &c.

Semihomo, ĭnis. c. [ἡμιάνθρωπος Gl. G. L.] Columel. lib. 10. 19.

Quamvis, femihominis vefano gramine feta,
Mandragoræ pariat flores, mæftamque cicutam. Quadrifyll.

Cacus femihomo. Virg. 8. Æn. 194.

Nafamones femihomines. Sil. lib. 11. 36.

Semihora, æ. f. [ἡμιώριον] Cic. pro Rabir. perd. reo 6. Nunc quoniam, T. Labiene, diligentiæ meæ, temporis anguftiis obftitifti, meque ex comparato & conftituto fpatio defenfionis, in femihoræ curriculum coegifti, parebitur, &, quod iniquiffimum eft, accufatoris conditioni, &, quod miferrimum, inimici poteftati. Adde Plin. 28. 29. Ammian. 17. 13. & 18. 8.

Semijūgĕrum, i. n. [ἡμιπλέθρον] Columel. lib. 5. cap. 1. At Galli Candetum appellant in areis urbanis, fpatium centum pedum, in agreftibus autem pedum CL; quod aratores Candetum nominant: Semijugerum quoque Arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18. Vel in femijugera omnibus modis dirimatur.

Semilātĕres, pl. m. ἡμίπλινθοι Gloff. Græcolat.

Semilībra, & per Syncopen Sĕlībra, æ. f. [ἡμίλιτρον Gl. L. G. & G. L.] Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri felibris in mufti congios duos additis. Liv. 5. 47. Selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt. Gell. lib. 7. cap. 18. Darent argenti pondo libram fcilicet & felibram. Fit autem felibra e Semi libra, per fyncopen, licet prima brevi, Martial. lib. 4. 46.

Et turis, piperifque tres felibræ.

Vide pondo. H. St.

Semilībella, & contracte Sembella, æ. f. [ἡμίλιτρον] Quod fit libellæ dimidium, quod Semis affis, inquit Varro de L. L. lib. 4. 36.

Semilixa, æ. m. [ἡμισκοδοφόρος] Liv. 28. 28. Sed illi primum, non Annium Umbrum, femilixam, nominis etiam abominandi ducem, fed Decium Jubellium Tribunum militum fecuti funt.

Semilixula, æ. g. dub. Dimidia lixula. Panificii genus, Sabina vox. Varr. L. L. 4. 22.

Semĭmās, ăris. c. [ἡμιάρρην] Caftratus, eviratus. Varro 3. de R. R. cap. 9. Capi femimares, quod funt caftrati.

Ovis femimas. Ovid. 1. Faft. 588.

Semimaris flammis vifcera libat ovis.

Semimares, dicuntur etiam Androgyni. Ovid. 4. Met. 381. de Hermaphrodito,

Ergo ubi fe liquidas, quo vir defcenderat, undas
Semimarem feciffe videt, &c. Liv. 31. 12. Ante omnia abominati femimares, juffique in mare extemplo deportari.

Semimithra, æ. f. Vox reperitur apud Jurifconfultum, tanquam Dimidium mithræ eft. Eftautem minor quædam Mithra, ut Semicinctium ante explicavimus. Quæ enim fimilis & geminæ formæ funt, ex proportione parem explicationem defiderant. Turneb. Suid. Ἡμισυρ, ὁ δρομχύρ.

Semimodius, contr. Sĕmŏdius, i. m. [ἡμιμόδιος] Dimidius modius. Juven. 14. Sat. 67. — & tamen uno

Semodio fcobis hæc emundat fervulus unus. Columel. lib. 2. cap. 11. Martial. lib. 7. 53.

Semodiufque fabæ cum vimine Picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris femodium.

Semodium, i, n. Idem. ἡμιμόδιον Gloff. Græco lat.

Semodiālis, e. Adj. Semodium continens. ut, Olla femodialis. Marcell. Emp. cap. 16.

Placenta femodialis. Cato de R. R. cap. 76. extr.

Semiorbis, is. m. [ἡμικύκλιον] Semicirculus. Senec. Quæft. Nat. 1. 8. In femiorbe nihil prohibet afpici totam pilam.

Oftendere femiorbem. Ammian. 20. 4.

Semipăter, ătris. m. [ἡμίπατρος] Ovid. 6. Faft. 214.

Quærebam nonas Sanco, Fidione referrem,
An tibi, femipater: tunc mihi Sancus ait, &c. Al. Semo Pater, rectius.

Semĭpēs, ĕdis. m. [ἡμίπους Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19. Paulo minor dodrante, longior utique femipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de R. R. cap. 8. Infimum ordinem oportet abeffe a terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, a fummo ad cameram ad femipedem.

Semipĕdālis, e. Adj. [ἡμιποδιαῖος] Quod dimidii pedis longitudinem habet. Plin. lib. 13. cap. 4. Femipedales ramorum relinquentes truncos. Idem lib. 36. cap. 25. Materia craffitudine femipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semipedāneus, a, um. Adj. Idem. Columel. 4. 1. Abunde eft, femipedaneam confitis refolutam vitibus terram fubjicere.

Semiphalarica, æ. f. inter Tela recenfetur Gell. 10. 75. V. falarica.

Semiplotia, orum. n. pl. Latinis Soleæ dimidiatæ, quibus utebantur in venando. Feft. V. Turneb. Adverf. 19. 19.

Semipuella, æ. f. de Harpyiis, Aufon. Gripho v. 21.

Tres volucres, tres femideæ, tres femipuellæ.

Semisŏnārius, i. m. Qui crotalia fonitat, quæ veluti medii tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii aftant, aftant femifonarii. Al. Semizonarii rectius. i. e. Qui femicinctia faciunt.

Semispatha, æ. f. & Semispathium, i. n. [ἡμισπάθιον] Brevior enfis; quafi Dimidiata fpata. Veget. de Re Mil. 2. 15. & 19.

Semitŏgium, i. n. Brevis & quafi dimidiata toga, a quo Semitogatus, ἡμιτήβεννος.

Semitonium, i. n. [ἡμιτόνιον] Macrob. in Somn. Scip. 2. 1. extr. Sonum tono minorem veteres femitonium vocitare voluerunt.

Semĭvir, ĭri. m. [ἡμιάνωρ] Ovid. 9. Epift. 141.

Semivir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Neffus. Dubia lectio eft. V. Heinf.

Semivir, pro Effeminato. Liv. 33. 28. Errare ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos femiviros crederent. Virg. 4. Æn. 215.

Et nunc ille Paris cum femiviro comitatu. Ovid. 4. Met. 386.

Quifquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir, & tactis fubito mollefcat in undis. V. Suid. Ἡμισυρ ἀνήρ.

Chorus femivir. Sil. lib. 17. 20. De facerdotibus Cybeles.

Semiuncia, vel Semuncia, æ. f. [ἡμιόγκιον Gl. G. L. fed L. G. κεφάλιον, item Γράμματα δώδεκα] Perf. 5. Sat. 121.

— fed nullo ture litabis,
Hæreat in ftultis brevis ut femuncia recti. Cic. pro Cæcin. 17.

Facit hæredem ex deunce & femuncia Cæcinam. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars vicefimaquarta, pedes mille ducentos: hoc eft femuncia, in qua funt fcrupula duodecim. [Quod & Gloffularius indicat.

Semunciālis, e. Adj. Quod ad femunciam pertinet. Plin. lib. 33. cap. 3. Mox lege Papiria femunciales affes facti.

Semunciārius, a, um. Adj. Idem. Liv. 7. 27. Semunciarium tantum ex unciario fœnus factum.

Semizonārius, i. m. Qui femizonia, five femicinctia conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii aftant, aftant femizonarii. Al. mendofe Semifonarii.

Semĭăděpertus, a, um. Adj. Ovid. 1. Amor. 6. 4.

— aditu fac janua parvo
Obliquum capiat femiadaperta latus.

Semiagrestis, e. Adj. fec. com. Aur. Vict. in Diocl. cap. 39. Maximianum, quanquam femiagreftem, Imperatorem jubet. [Poteft effe Subft.

Semiambustus, a, um. Adj. Idem quod Semuftus. Sil. lib. 2. 681.

Semiambufta jacet nullo difcrimine paffim,
Infelix, obiens permifto funere turba.

Semiambuftum cadaver. Suet. Calig. cap. 59.

Semiămictus, a, um. Adj. Apul. Met. 1. p. 104. Elmenh.

Semĭănĭmis, e. & Semianĭmus, a, um. Adj. [ἡμίπνους, ἡμίψυχος Gl. G. L.] Quafi exanimatus. Auctor de Viris Illuftr. cap. 39. Ipfe cum trecentis pugnans cecidit: poftea ab Attilio femianimis inventus, & fanatus, magno poftea terrori hoftibus fuit. Liv. 3. 57. pr. Ubi tollentes corpus femianime virginis. Idem 28. 23. Quum turbam femiarum, puerorumque imbellem, inermem cives fui cæderent, & in fuccenfum rogum femianima pleraque injicerent corpora, &c.

Poetæ quadrifyllabum faciunt, neglecta i. Ovid. 1. Trift. 3. 92.

Semianimis media procubuiffe domo.

Anguis. Cic. 1. de Divin. 106.

Arboris e trunco ferpentis faucia morfu,
Subigit ipfa, feris transfigens unguibus, anguem
Semianimum, & varia graviter cervice micantem. Ex Ennio.

De aquila. Davif. Subjugat.

Artus femianimes. Ovid. 14. Met. 209.

Clamor femianimis. Stat. 8. Theb. 598.

Corpore femianimo languida membra. Lucret. lib. 6. 1266.

Cruor femianinis. Stat. 10. Theb. 477.

Equi femianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.

Heram femianimem attollere terra. Lucan. lib. 8. 66.

Semĭăpertus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιάνοικτος] Liv. 26. 39. extr. Paucos ex multis, trepida fuga incidentes femiapertis portarum foribus, in urbem compulit.

Semiassus, a, um. Adj. [ἡμίοπτος] Cic. 1. Tufc. 106.

Heu reliquias femiaffi regis denudatis offibus. Ex poeta.

Semiaxius, vel Sĕmaxius, a, um. Adj. Semaxii Chriftiani vocabantur, quod ad ftipitem dimidii axis exurerentur. Tertull. Apol. cap. 50. V. in dictione sarmentitius; & Cæl. Rhodig. lib. 10. Lect. Antiq. cap. 9.

Semicoctus, a, um. Adj. [ἡμίεφθος Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 11. Ex tritico candidiffima atque grandiffima eligunt grana, & femicocta in ollis. Columel. lib. 8. cap. 5. Semicoctum hordeum. Et apud Plin. lib. 22. cap. 25. Semicocta aqua.

Semicombustus, a, um. Adj. ex Partic. Prudent. Roman. v. 859.

Alunt olivo femicombuftas faces.

Semicorpŏrālis, e. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Aries eft fignum in cælo, mafculinum, femicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporĕus, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Cancer fignum eft in cælo, femininum, mobile, femicorporeum, irrationale. Rurfus ibid. Libra fignum eft in cælo mafculinum, mobile, femicorporeum, rationale.

Semicrĕmus, a, um. Adj. Ovid. 12. Met. 287.

Semicremoque novat repetitum ftipite vulnus. i. e. Qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicrēmātus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυτος] ut, Membra femicremata. Ovid. in Ibin, v. 364. Et Martial. lib. 11. 55.

Turaque de medio femicremata rogo.

Semicrūdus, a, um. Adj. [ἡμιεφθος Gl. G. L.] Semicoctus. Columel. lib. 6. cap. 26. Si jam tali vitio laborant, lupini femicrudi conteruntur, & offæ, falviati more, faucibus ingeruntur. Stat. 4. Silv. 9. 48.

Quid fi cum bene mane femicrudus
Illatam tibi dixero falutem? ubi Semicrudus eft Semifopitus. [Immo, Ante peractam concoctionem cibi fomno excitatus.

Semidoctus, a, um. Adj. [ἡμιπαίδευτος] Cic. 2. de Orat. 177. Hæc, ut & properans, & apud doctos, & femidoctos, ipfe percurro, ut aliquando ad illa majora veniamus. Plaut. Afin. 1. 3. 74.

Tua ista culpa est, quæ discipulum semidoctum abs te
Semoves. [Hic est Adj. ex Partic.

SEMIERMIS, e. Adj. [ἡμίοπλος Gl. G. L.] Partim tantum armatus. Liv. 25. 19. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitusque, alterum vincendo veteranum, alterum novum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium, & semiermem. Ibid. lib. 22. 50 Binis in castris quum multitudo semiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & Semermis ut Idem 30. 28. Ex agrestium semermi turba.

SEMIESUS, vel SEMĒSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίβρωτος Gl. G. L.] Semicomestum. Eadem forma dicitur, qua Ambesum & Comesum. Sueton. in Tiberio cap. 34. Solemnibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semesa obsonia apposuit. Virg. 8. Æn. 297.

Ossa super recubans antro semesa cruento.
Frusta lardi semesa. Hor. 2. Serm. 6. 85.
Membra semesa. Sil. lib. 6. 338.
Præda semesa. Virg. 3. Æn. 244.
Pisces semesi. Hor. 1. Serm. 3. 81.

SEMĪFACTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίποιητος] ut, Opera semifacta. Tacit. 15. Ann. 7.
Portæ semifactæ. Hirt. Bell. Afric. cap. 83.

SEMĪFERUS, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιθήρος] Plin. lib. 8. cap. 57. Semiferum & ipsum animal, cui vivaria in doliis idem, qui apris, instituit.
Caput semiferum Panis. Lucret. lib. 4. 591.
Corpus semiferum. Valer. 6. Argon. 51. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.

Tum, gelidum valido de pectore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.

Fremitus virorum semiferi. Valer. 6. Argon. 233.
Lupi semiferi. Valer. 1. Argon. 455.
Pectus semiferum. Virg. 10. Æn. 212.
Species hominum semiferæ. Lucret. lib. 2. 701.

SEMIFER, i. m. Ovid. 2. Met. 633.

Semifer interea divinæ stirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro.

SEMIFORMIS, e. Adj. [ἡμίμορφος] Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Cui superposita semiformis lunæ species, securis dicitur. Idem lib. 8. cap. 5. Pullique semiformes interimuntur, ante quam totis partibus suis consummentur.

SEMIFULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιστήρικτος] Martial. lib. 5. 14.
Subsellioque semifultus extremo, &c.

SEMIFŪMANS, antis. Adj. ex Partic. Sidon. 1. Epist. 7. Qui adhuc in eo semifumantem præfecturæ nuper extortæ dignitatem venerabatur.

SEMIGERMĀNUS, a, um. Adj. [Ἡμιγερμανὸς] Liv. 21. 38. Utique quum, quæ ad Apenninum ferant, obsepta gentibus Semigermanis fuissent.

SEMIGRÆCUS, a, um. Adj. [Ἡμιέλλην] Varro 2. de R. R. cap. 1. Ut Semigræcis pastoribus dicam Græce.

SEMIGRĂVIS, e. Adj. [ἡμιβαρὺς] Liv. 25. 24. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraves potabant.

SEMIHIANS, antis. Adj. ex Partic. Catull. 61. 220. Semihiante labello. Labiæ semihiantes. Apul. 10. Milef. p. 252. Elmenh.
Vox semihians. Idem 5. Milef. p. 166.

SEMIHIULCUS, a, um. Adj. Gell. 19. 11.

Dum semihulco suavio, &c. Semihulco pro Semihiulco dixit metri causa. [Nil vetat Semihiulco scribere, ut Semianimis quadrisyll.

SEMINĀNIS, e. Adj. pro Semiinanis. [ἡμίκενος] Plin. lib. 2. cap. 18. Itaque in quadrato solis dividua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in adverso. De Luna. conf. in SEMIS supra.

SEMIINTĔGER, gra, grum. Adj. Ammian. 20. 11. Pauca, quæ semiintegra sunt relicta.

SEMILĂCER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιβράχης] Ovid. 7. Met. 344.

Ille cruore fluens, subito tamen allevat artus,
Semilacerque toro tentat consurgere.

SEMILĪBER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιελεύθερος] Cic. 13. Att. 31. Obsecro, abjiciamus ista, & semiliberi saltem simus.

SEMIMĂDĬDUS, a, um. Adj. [ἡμίβροχος] Columel. lib. 2. cap. 4. Ne lutosus ager tractetur, neve exiguis nimbis semimadidus.

SEMIMĂRĪNUS, a, um. Adj. [ἡμιάλιος] Lucret. 5. 890.

Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circumlatrantes, sint partim pisces, partim terrena animalia. V. SCYLLA.

SEMIMĀTŪRUS, a, um. Adj. Pallad. Jun. 12. Hordeum semimaturum.

SEMENSTRIS, e. Adj. ἡμιμηνιαῖος, & SEMENSTRE, is. n. Ἡμιμήνιον. Gloss Lat. Græc. & hinc contr.

SEMESTRIUM, i. n. Dimidia mensis pars. Columel. 11. 2.

SEMIMORTUUS, a, um. Adj. [ἡμιθανὴς] ut, Membra semimortua. Catul. ad Licin. 47. 14.

SEMĬNEX, ĕcis. Adj. [ἡμιθανής, Gl. G. L. & L. G. & ἡμίθνης] Semimortuus, parum adhuc vivens. De faucio. Liv. 29. 2. Tandem postquam ii, qui circa regem feminecem restantem, deinde pilo terræ affixum, pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibid. lib. 23. 15. Seminecem eum ad Cannas, in acervo cæsorum corporum inventum, curatumque benigne, etiam cum donis Annibal domum remiserat.
Artus femineces. Ovid. 1. Met. 228.
Oculi femineces. Ovid. ad Liviam, 394.

SEMINECIS, idem. ἡμίπνικτος. Gloss. Græcolat. & rursus Ἡμισφαγής, Seminecis.

SEMINŪDUS, a, um. Adj. [ἡμίγυμνος] Liv. 9. 6. pr. Primi Consules prope seminudi sub jugum missi, tum ut quisque gradu proximus erat, ita ignominiæ objectus. Idem 31. 35. Ita nec eques regius equiti par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes, concursator, & vagus, & prope seminudus, genere armorum veliti Romano, parmam gladiumque habenti.

SEMIPAGĀNUS, a, um. Adj. [ἡμικωμήτης] Persius in prologo, v. 6.

— ipse semipaganus
Ad sacra vatum carmen affero nostrum. V. Paganus in PAGUS.

SEMIPERFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιπλὴς] ut, Opera semiperfecta. Suet. Calig. cap. 21.
Sententia semiperfecta. Ambros. 2. Off. 3. pr.
Virtutes semiperfectæ. Apul 2. Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.

SEMIPLACENTĪNUS, a, um. Adj. [Ἡμιπλακεντινος] Cic. in Pison. 14. Quum esses interrogatus, quid sentires de Consulatu meo, gravis auctor, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius Semiplacentinus Calventius, respondes, altero ad frontem, &c.

SEMIPLĒNUS, a, um. Adj. [ἡμίπληρης] Liv. 25. 30. Qui improviso adorti semiplenas stationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verr. 62. Semiplenæ naves. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.

SEMIPLENE, Adv. Sidon. 4. Epist. 22. Præterita infructuose, præsentia semiplene dicuntur.

SEMIPŬTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικλάδευτος Gl. G. L.] ut, Vitis semiputata. Virg. 2 Ecl. 70.

Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.

SEMIQUĪNĀRIUS, a, um. Adj. [πενθημιμερὴς] Semiquinaria versus cæsura, seu divisio est, quum in scandendo quinque pedes per dimidium dividuntur, ita ut post duos pedes, ultima dictionis superfit, ut Arma virumque cano. Semiseptenaria autem divisio, quum post tres primos pedes syllaba similiter relinquatur dictionem terminans: ut Arma virumque cano Trojæ.

SEMIRĀSUS, a, um. Adj. ex Partic. pro Eo qui est extremæ ultimæque conditionis & sortis. Nam servitia, præsertim, quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apulejus 9. Met. p. 222. Elmenh. Frontes litterati, & capillum semirasi, & pedes anulati. Catull. 60. 5.

A semiraso tonderetur ustore. i e. Extremæ sortis viro. Turnebus.

SEMIRĔDUCTUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 2. de Arte Am. 614.

Protegitur læva semireducta manu. [i. e. Semiretracto corpore.

SEMIREFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιανασκεύαστος] ut, Classis semirefecta. Ovid. 7. Epist. 176.

Et socii requiem poscunt: laniataque classis
Postulat exiguas semirefecta moras.

SEMIRŎTUNDUS, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 160. Elmenh. Viso proximo semirotundo. subaudi, Lecto.

SEMIROTUNDUM, i. n. Apul. 11. Met. p. 260. Elmenh. In ipso subterraneo semirotundo. h. e. Hemisphærio.

SEMIRŬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίχους Gl. G. L.] quasi Semidirutus. Liv. 32. 17. Purgato loco, qui strage semirutí muri cumulatus erat. Et lib. 28. 44. Semiruta Bruttiorum castella.
Patria semiruta ac spoliata; Fere deleta. Liv. 26. 32. Quum ubi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.
Tecta semiruta. Lucan. lib. 1. 24.

At nunc semirutis pendent quod mœnia tectis. conf. Liv. 10. 4.

Vultus semiruti. Stat. 5. Silv. 3. 104.

SEMISĔNEX, is. vel SEMISENEUS, antique. [ἡμιγέρων] Plaut. Milit. 3. 1. 54.

O lepidum semiseneum, næ, si, quas memorat, virtutes habet! Quædam exemplaria Semisenem legunt, alia Senicem. q. V. in SENEX.

SEMISEPULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιπαφὴς] ut, Ossa semisepulta. Ovid. 1. Epist. 55.

Semisepulta virûm curvis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.

SEMISOMNIS, e. Adj. [ἡμύπνος Gl. G. L.] Adhuc somnolentus, neque dum experrectus satis. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipsi se, cum is etiam tum semisomnis stuperet, arma capiunt. Liv. 37. 20. Sparsos per negligentiam, & semisomnes prope, adorti sunt.

SEMISOMNUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Curc. 1. 2. 22.

Vini pollens lepidus Liber:
Tibi qui screanti, siccæ, semisomnæ,
Affert potionem. Cic. 7. Fam. 1. Quum illi interea, qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liv. 40. 15. E convivio & comessatione, prope semisomnus, raptus sum ad causam parricidii dicendam. Tacit. 1. Ann. 51. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes cæciderant.

SEMISŎNANS, antis. Adj. ex Partic. Idem quod Semivocalis. ut, Litteræ semisonantes. Apul. de Mundo p. 66. Elmenh.

SEMISŎPITUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικοίμητος] Liv. 25. 39. Pars semisopitos hostes cædunt. Gronovius ex MSS. restituit Semisomnos. Ovid. 1. Amor. 14. 20.

Purpureo jacuit semisopita toro. Sed Heinsius metri gratia ex Mss. legit Semisupina. Ita ut adhuc hujus dictionis exemplum desideremus.

SEMISŎPŌRUS, a, um. Adj. Idem. Sidon. 11. Carm. 60.

Semisopora levi scalpebat lumina penna.

SEMISŬPĪNUS, a, um. Adj. [ἡμισύπτιος] Martial. lib. 6. 35.

Ampullis potas semisupinus aquam. Ovid. 3. de Arte Am. 788.

Quum jacet in dextrum semisupina latus. conf. SEMISOPITUS.

SEMITECTUS, a, um. Adj. ex Partic. ut, Capituli semitecti. Apul. 4. Met. p. 150. Elmenh. conf. Arnob. 6. p. 299. Ammian. 19. 11.

SEMITRĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτρίβης] Columel. lib. 1. cap. 6. Huic autem nubilarium applicari debet, maximeque in Italia, propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

SEMIVIĒTUS, a, um. Adj. Mollis, fere consumptus. Columel. lib. 12. cap. 16. Aliis foliis vitigineis, nonnulli plataninis, semivietas uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

SEMIVĪRĪDIS, e, Adj. Gloss. Græcolat. ἡμιθαλὴς, & ἡμίχλωρος.

SEMIVĪVUS, a, um. Adj. [ἡμιθανὴς Gl. L. G.] Idem quod Semimortuus. Cic. 3. Verr. 45. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semivivum reliquit.
Semivivus, Fracto animo. Cic. in Pison. 31. Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abjecti hominis & semivivi, &c.
Vox semiviva. Cic. pro Sext. 126. Et quum erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus, &c.

SEMIVŌCĀLIS, e. Adj. [ἡμίφωνος Gl. G. L.] Quod proxime ad vocalem litteram sono accedit. Earum semivocalium meminit Plutarchus in Sympofiacis, quarum Latinis numero sex sunt, ut ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est. V. Priscian lib. 1. De accid. litt.

SEMIVOCĀLE, is, n. [ἡμίφωνον] Gloss. Græcolat.

SEMIVOCĀBĬLIS, e. Adj. Idem. Vet. Interpr. Irenæi 1. 10. Litteræ inloquibiles novem: octo semivocabiles.

SEMIUSTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυς Gl. G. L.] Liv. 22. 40. pr. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse. conf. AMBUSTUS.
Cadaver semiustum. Suet. Domit. cap. 15.
Castra semiusta. Sil. 17. 104.

SEMUSTUS, a, um. Adj. Idem [ἡμίφλιπτος Gl. L. G. ἡμίκαυς Gl. G. L.]

Corpus

Corpus ſemuſtum fulmine. Virg. 3. Æn. 578.
Fax ſemuſta. Ovid. 4. Faſt. 167.
Membra ſemuſta. Lucan. lib. 9. 3. legitur Semiuſta. [Et patitur metrum.
Robora ſemuſta. Lucan. lib. 8. 755. al. Semiuſta.

SEMIUSTŬLANDUS, a, um. Adj ex Partic. Suet. in Tiber. cap. 75. Corpus, ut moveri a Miſeno cœpit, conclamantibus pleriſque Atellam potius deferendum, & in amphitheatro ſemiuſtulandum, Romam per milites deportatum eſt, crematumque publico funere.

SEMIUSTULĀTUS, a, um. aliud Adj. ex Partic. [ἡμίοπτος] Idem quod Semiuſtus. Cic. pro Milon. 34. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejeciſti domo, tu in publicum ejeciſti, tu ſpoliatum imaginibus, exſequiis, pompa, laudatione, infeliciſſimis lignis ſemiuſtulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquiſti.

SĒMĬTA, æ. f. [ἐπίκαπος, ἡμιόδιον Gl. L. G. pr. & G. L.] quaſi Semiiter, arcta via, ſive dimidia via. Virg. 9. Æn. 383.
Rara per occultos ducebat ſemita calles. Plaut. Caſin. 1. 33.
Poſt id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora una, & una ſemita,
Fons unus, unum ahenum, & octo dolia. Meurſ. legit Semina, antique pro Hemina. Cæſ. 7. Bell. Gall. 27.
Ferri ſemitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Semita pro Via. Cic. 4. Vert. 57. Attendite, jam intelligetis, hanc pecuniam, qua via modo viſa eſt exire ab iſto, eadem ſemita revertiſſe.
Semita, Veſtigium gubernaculi navis abeuntis. Valer. 2. Argon. 430.
Jam remi rapuere ratem, jam flumina portant,
Spumea ſubſequitur fugientis ſemita clavi.
Velox ſemita Lunæ, pigra Saturni. i. e. Curſus, vel motus. Claud. 2. Paneg. 438.
Vitæ fallentis ſemita, Vita occulta & ſolitaria. Hor. 1. Epiſt. 18. 103.
In ſemitam rectam reverti, metaphorice dicitur a Plauto. Caſin. 2. 8. 33.
Nunc pol ego demum in rectam redii ſemitam.
Semitæ ſunt in urbe, qui Limites etiam dicuntur. Inde

SEMITĀLIS, e. Adj. ut, Semitales dii, Semitarum præſides. Auctor ejus Iambici, quod eſt inter obſcæna carmina, cujus titulus eſt, De Sabino,
Neque ulla vota ſemitalibus Deis
Sibi eſſe facta.

SEMITĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad ſemitas pertinet. Catull. ad Contubernales, 35. 15.
Omnes puſilli & ſemitarii mœchi. Semitarios mœchos vocat, Qui vulgaria ſcorta & in ſemitis proſtituta ſectantur.

SEMĬTO, āre. eo modo dictum, quo Limitare. Plin. lib. 17. cap. 22. Vineas limitari decumano, XVIII pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum tranſitus, aliiſque tranſverſis limitibus denûm pedum diſtingui per media jugera. Aut, ſi major modus ſit, totidem pedum cardine, quot decumano, limitari. Semper vero quintanis ſemitari, hoc eſt, ut quinto quoque palo ſingulæ jugo paginæ includantur. Al. Seminari.

SEMITĀTUS, a, um. Partic. Diviſus in ſemitas. Martial. 6. 74.
Calvam trifilem ſemitatus unguento. Alii legunt Semitactus.

SEMITATIM, Adv. Per ſemitas. Titinnius apud Soſipatrum 2. p. 194. Fugi atque effugi ſemitatim.

SEMITECTUS, SEMITONIUM, SEMITRITUS, SEMIVIETUS, SEMIVIR, SEMIVIRIDIS, SEMIVIVUS, SEMIUSTUS, & cetera deinceps a Semis compoſita, V. in SEMIS.

SEMNESERTEUS, i. m. Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras navigavit in Ægyptum. V. Plin. lib. 36. cap. 8. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliſcus, quem Divus Auguſtus in circo magno ſtatuit, exciſus eſt a rege Semneſerteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter baſim ejuſdem lapidis. Is vero qui eſt in campo Martio, novem pedibus minor, a Seſoſtride. Inſcripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philoſophiæ continent. V. not. Hard.

SEMNION, i. n. Herba a Majeſtate ſic dicta, Pavonis picturis ſimilis, odore eximio. Hanc a Perſarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, inſtabilitatemque mentis commemorant. Theombrotium a Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

SĒMO, ōnis. & SEMONES, um. m. pl. inquit Fulgentius de Priſc. ſerm. 11. dici voluerunt deos, quos nec cælo adſcriberent ob meriti paupertatem, ſicut ſunt Priapus, Epona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ veneratione, ſicut Varr. in Myſtagog. ait,
Semoneque inferius derelicto
Deum dependnato attollam orationis eloquio. Hæc ille.
Bona Semoni Sanco cenſuerunt conſecranda. Liv. 8. 20. V. loc. & Ovid. 6. Faſt. 213. & ſupra SANCUS.

SEMODIALIS, SEMODIUM, SEMODIUS, V. SEMIMODIUS, in SEMIS.

SĒMŌVEO, ōvi, ōtum, [ἀποκινέω] ēre. Seorſum movere. Plaut. Aſin. 1. 3. 74.
Tua iſthæc culpa, quæ diſcipulum ſemidoctum abs te ſemoves. Alii legunt Amoves.
Semovere & Segregare. Cic. de Aruſp. Reſp. 26. Itaque qui antea voce præconis a liberis ſemovebantur, tuis ludis, non voce, ſed manu liberos ſegregabant.
A contemplatu mali ſemoveo me. Ovid. 5. Triſt. 7. 66. Alii legunt Submoveo.
A diſciplina ſemovere. Cic. 1. Acad. 34. Nam Strato, ejus auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea diſciplina omnino ſemovendus eſt.
Voluptas eſt igitur ſemovenda, non ſolum ut recta ſequamini, ſed etiam ut loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin. 39.

SEMŌTUS, a, um. Partic. [ἀποκινηθὲς] ut,
A curis ſemotus. Lucret. lib. 1. 46.
Sententiis ſemotis. Cic. 2. de Fin. 44.
Compar. Lactant. 5. 15. Nihil a ſapientis ratione ſemotius.

SEMOTĒ, Adv. Plin. Valer. 3. 4. Terere ſemote.

SEMPĔR, Adv. temporis. [ἀεὶ, πάντοτε Gl L. G. & G. L.] Ter. Andr. 4. 4. 27. Recte ego ſemper fugi has nuptias. Cic. 1. Tuſc. 53. Quod ſemper movetur, id æternum eſt. Idem 1. Off. 31. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non ſemper eſt idem.

SEMPERFLORENS, entis. Adj. ut, Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1. 135.
Unde ſibi exortam ſemperflorentis Homeri
Commemorat ſpeciem. V. Ovid. 7. Met. 702.

SEMPERFLŌRIUM, i. n. Herba ſemper viridis atque vigens. Apul. de Herb. cap. 123.

SEMPERLĒNITAS, ātis. f. unica dictio, auctore Donato. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar, hoc ſi ſic abiret: & heri ſemperlenitas
Verebar quorſum evaderet.

SEMPĬTERNUS, a, um. Adj. [ἀιώνιος, Gl. L. G. ἀείδιος, G. L.] quaſi Perpetuus, & quod ſemper durat. Plaut. Merc. 2. 3. 2.
Homo me miſerior nullus, æque, opinor,
Neque advorſa cui plura ſint ſempiterna. Ter. And. 5. 5. 3.
[Apud Plaut. puto Sempiterne ſcribendum.
Gloriæ ſempiternæ per aliquem commendari. Cic. 5. Fam. 12. Neque autem ego ſum ita demens, ut me ſempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia ſempiterna. Tacit. 3. Ann. 30.
Ratio perfecta & ſempiterna. Cic. 4. Acad.

SEMPITERNĒ, Adv. antiquum, pro Semper. Pacuvius Medo,
Populoque ut Medum ſempiterne ſoſpitent. Nonius 2. 778.

SEMPITERNŌ, Adv. Solinus cap. 53. At juxta Ilium Memnonis ſtat ſepulcrum, ad quod ſempiterno ex Æthiopia catervatim aves advolant, quas Ilienſes Memnonias vocant. Idem cap. 48. Tenacibus foliis ſempiterno inumbrantur.

SEMPITERNUM, aliud Adv. [ἀιώνιον] Gloſſ. Lat. Græc. [Niſi eſt Adj.

SEMPITERNĬTAS, ātis. f. Apul. in Triſmegiſto p. 94. Elmenh. Mundus ſtabili ſempiternitate vivendi circumvallatus.

SEMPERVĪVUM, i. n. [ἀείζωον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. Aizoi duo genera, Majus in fictilibus vaſculis ſeritur. Et paulo poſt, Alterum minuſculum quod erithales vocant, alii tritales, quia ter floreat, alii chryſothales, aliqui iſoetes; ſed aizoum utrumque, quoniam vireat ſemper, aliqui ſempervivum. Majus cubiti altitudinem excedit, craſſitudine plus quam pollicari. Vulgus noſtrum *Jovis barbam* vocat.

SEMPRŌNIUS, [Σεμπρώνιος] Nomen gentile Romanum.
De P. Sempronio J. C. Pomponius De origine juris, l. Neceſſarium, ſic ait, Fuit poſt eos maximæ ſcientiæ Sempronius, quem Pop. Rom. σοφὸν appellavit: nec quiſquam ante eum, aut poſt hunc, hoc nomine cognominatus eſt. Fuerunt autem plures Sempronii: de quibus multa apud Livium. [V. not. Ruperti ad Pompon. 3. 3. §. 37.
Sempronorum, qui præclara geſſerunt, ſeriem legito apud Volaterranum, lib. 19.

SEMPRONIUS, a, um. Adj. ut, Leges Sempronia. Cic. 7. Verr. 162. Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad cuſtodiam frumenti publici. Feſtus. Subaud. Horrea, ut vult Ant. Auguſt.

SEMPRONIĀNUS, a, um. Adj. ut, Sempronianum ſenatuſconſultum. Cic. 12. Fam. 29.

SEMURIUM, i. n. Campus erat Romæ propinquus, in quo, ut reor, templum erat Apollinis. Cic. 6. Philip. 14. Quis eſt iſte ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque diviſit Semurium. Cato apud Macrob. Saturn. 1. 10. Larentiam poſt exceſſum ſuum pop. Romano agros Turacem, Semurium, Lutirium, & Solinium reliquiſſe ſcribit. Hinc

SEMURĪNUS, a, um. Adj. ut, Semurini campi. Martial. 9. 49.
Campis dives Apollo Semurinis. Perottus & Domitius aliter legunt, ut videre eſt, ſed perperam, ut doctiſſime Turnebus adnotavit.

SEMUSTUS, V. in SEMIS.

S E N

SĒNA, vel SENNA, æ. f. Herba diſſolvendo alvo utiliſſima, quam egregie depictam, viribusque illuſtratam tradit Matthiolus in Dioſcoridis lib. 3. cap. 70. Is videndus, ne prolixiores ſimus, & pro Grammaticis medici videri velimus.

SENA, æ. f. Britannici maris inſula, Oſiſiſmicis adverſa litoribus, Gallici numinis oraculo inſignis, cujus antiſtites perpetua virginitate ſanctæ Gallicænas edidere nomen, ingenii poteſtate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mire concitare, ſed & in quæ collibuerit animalia identidem ſeſe efformare: quin & medicam prorſus manum reſpuentia, divinitus perſanare: futurorum item ſibi vendicare ſcientiam, ac deſtinato ad eas profectis ſtupenda ſubinde præcinere. Cæl. Rhodig. lib Lect. Antiq. 12. cap. 33. Quæ ille, ſuppreſſo nomine, ex Pomponio Mela de Situ orbis lib. 3. cap. 6. pæne ad verbum expreſſa extulit. Præceptor vero meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum de Oraculorum defectu, non Gallicænas, aut, ut apud Pomponium Gallicenas, legi debere ſtatuit: ſed Galli Senas aut Zenas diſtinctis verbis.

SĒNA, æ. f. [Σῆνα] quæ & Sena Julia, Colonia Hetruriæ, octingentis ſtadiis a Roma diſtans. Profertur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3. cap. 5.
Sena alia Umbriæ, quæ & Senogallia, de qua in hac dict. V.

SENENSIS, e. Adj. ut, Colonia Senenſis. Plin. 3. 14. Senogallia ſcil. Prælium Senenſe. Cic. de Clar. Orat. 73. Alii legunt Senonenſe. [Qui merito vapulant Corrado. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 167. & 228.

SENACULUM, V. SENATUS.

SENARIUS, V. SEX.

SENATOR, SENATORIUS, V. SENATUS.

SĒNĀTUS, ûs, & i, m. [σύγκλητος Gl. L. G. & G. L.] tam Locum, in quem ſenatores conveniunt, quam ipſos Senatores ſignificat. Cic de Aruſp. Reſp. 158. Senatus princeps ſalutis, mentiſque publicæ. Idem 4. Fam. 1. Atque ipſe ad te antea ſcripſiſſem, te fruſtra in ſenatum, ſive potius in conventum ſenatorum eſſe venturum. Et 3. de Legib. 18. Nam ita ſe res habet, ſenatus dominus publici conſilii, &c. Item 1. in Catil. 2. Hic tamen vivit: vivit? imo in ſenatum venit, publici conſilii particeps. Primi ſententias in ſenatu a Conſule rogabantur Conſules deſignati: ſi modo poſt Conſularia comitia ſenatus haberetur: ſin ante, rogabat Conſul arbitratu ſuo, non quem vellet ex omni ſenatorum frequentia, ſed quem vellet e numero Conſularium: & antiquæ conſuetudini dabatur, ut, quem ordinem interrogandi ſententias Conſul calendis Januariis inſtituiſſet, eum toto anno conſervaret. Quo ordine Cæſar neglecto, primum Pompejum poſt affinitatem Conſul rogare ſententiam cœpit, cum

cum antea Crassum solitus esset. (Suet. Jul. 21.) Quoniam autem cum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, uter ex ipsis designatis prior rogaretur? Nec difficile est quærenti respondere. Nam me quoque olim ex ipsa re in eandem dubitationem adductum, & aliquamdiu hærentem, observatio vetusti moris expedivit. Sciendum igitur, sive patricius, & plebejus, sive duo plebeji designati Consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideoque rogavit in re Catilinaria, non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. & lib. 1. Epist. ad Attic. rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur Patricio. Cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi. Quo conjicitur, & uter rogaretur, cum designati essent. Ex Pauli Manutii commentario in epist. ad Attic. 1. 13.

Legitimi habendo senatui dies erant, Calendæ, Nonæ, Idus: reliquis diebus, modo comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus, neque lege, neque more statutus erat dies. Positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commentario ad Q. fratrem. Animadversione dignum est, quod legendo observavimus: qui ex Equestri ordine Senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent, eos inter Senatores quidem esse censos, ut, si quid ordine Senatorio minus dignum admisissent, Senatu moverentur, verum eosdem, cum deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter Equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, ut, si flagitium ullum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. Patet hoc apud Livium duorum Censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cum census Equitum ageretur, equum ademit: quos tamen ante, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, hujus generis cives, minime crediderim, sua manu, ut ceteros Equestris ordinis, equum per forum traduxisse. Proprius enim eorum census, non in Equestri, sed in Senatorio erat ordine: nec Equestris ordinis, sed Senatorii dicebantur: nec ideo, quod Equestris essent ordinis, quem adepti Senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter Equites citabantur. Qui vero in Senatum, etsi nondum a censoribus lecti, jure tamen Magistratus, quem aut gerent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si Equites essent, equum publicum, inter ceteros Equestris ordinis cives, ante Censores per forum traduxisse, nec inter Senatores, cum tamen irent in Senatum, esse lectos. Quod de Pompejo, qui postea cognomentum Magni est adeptus, a Plutarcho traditum observavimus. Is enim Eques adhuc, nondum in senatum lectus, Consul, ob virtutem ac singularia in Remp. merita, ante legitimam ætatem creatus, (solvebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad Censores adduxit: præclarumque fuit populo Romano spectaculum, Consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de civibus Romanis, & ex Equestri ordine, & ex plebe in Senatum lectis, ita tradimus, ut ad reipub. tempora spectemus. Nam regum ætate solis Patriciis curia patuit: cum tamen, quod Dionysius Halicarnasseus docet, non omnes Patricii Senatores essent, sed alii Senatores, alii Equites, alii de plebe: ut vere diceres: Senator est, ergo Patricius: non contra: Patricius est, ergo Senator: & quanquam ex familiis, tum Patriciis, tum plebejis Senatus constaret, veteres tamen ita locutos animadverti, ut de universo plane Senatu Nobilitatis nomen usurparent: quia scilicet summus ordo Senatus esset, eumque adepti præter ceteros Nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges vere facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius lib. de Senatu Rom.

Princeps senatus. V. PRINCEPS.

Senatus frequens divinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Cic. 2. Q. frat. 8.

Clarus. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 19.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu.

Prætextus Senatus, A toga prætexta. Propert. lib. 4. 1. 11.

Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit, rustica corda, patres. [Gloss. Græcolat. Συγκλητικὸς ἀνὴρ, ὁ ἔχων πορφύραν, Penulatus. Συγκλητικὸν φόρημα ὁλοπόρφυρον, Prætexta. Συγκλητικὸν φόρημα, Toga. An divulsa verba conjungenda sunt, Συγκλητικὸν φόρημα, ὁλοπόρφυραν συγκλητικὸν φόρημα, Prætexta toga?

Purpureus senatus. Stat. 2. Silv. 7. 47.

Et doctos equites, & eloquente
Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg 1. Æn. 430.

Cogere senatum, Senatores in consilium convocare, quod Consulum fuit, & secundum hos Prætoris Urb. vel Tribunorum pleb. Cic. 5. Fam. 2. Recordare cetera, quam cito senatum illo die, facta fortitione, coegerim. Et 3. de Fin. 7. Quippe qui, ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere, dum senatus cogeretur. De Catone.

Convocare senatum, Idem. Cic. 10. Fam. 12. Senatus est continuo convocatus, frequensque convenit, propter famam atque exspectationem tuarum litterarum.

Contrahere. Idem. Valer. 2. 2. 6. V. SENACULUM.

Vocare. Idem. Cic. 10. Fam. 28. Nam quum Senatum a. d. XIII Cal. Januar. Tribunipl. vocavissent, deque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Dare senatum alicui. Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. 2. Q. frat. 13. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens. cons. DO.

Discedit Senatus, Quum senatores a Cos. vel Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas litteras. [Nisi hic Discessus ab urbe est: quærat lector locum.

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. 1. Fam. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Pupiam, id quod scis, non potest. Idem 2. Q. frat. 2. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Mitti vel Dimitti senatus dicitur, Quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod a Cos. vel Prætore apud Romanos fiebat his verbis, Nihil vos moramur, Patres conscripti. Cic. 2. Q. frat. 1. Sed fecit humaniter Licinius, quod ad me, misso senatu, vesperi venit. Idem de Amicit. 12. Quum, senatu dimisso, domum reductus ad vesperam est a Patribus Conscriptis. [V. Capitolin. in Marc. cap. 10.

Esse senatum, pro Convocari. Cic. 1. Fam. 2. Eo die senatus erat futurus. Idem 12. Fam. 25. Eo die non fuit Senatus, neque postero.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic. 4. Verr. 122. Quum haberent inter se controversias de senatu cooptando: leges a senatu nostro petiverunt. cons. 123. & COOPTO.

Efficere frequentem senatum, pro Facere ut frequens conveniat. Cic. 8. Fam. 5. Marcellus idem illud de provinciis urget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Legere senatum. V. LEGO legis, & CENSOR.

Lectus senatus. Ovid. 1. de Arte Am. 463.

Legere in senatum, pro Senatorem facere. Cic. 13. Fam. 54. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille, ista possessione amissa, tueri vix potest.

Movere senatu, quod Censorum fuit. Auctor de Viris Illust. cap. 47. Censor L. Flamininum Consularem senatu movit. V. MOVEO.

Rejicere ex senatu. Idem. Cic. pro Domo 123. Atqui C. Atinius patrum memoria, bona Q. Metelli, qui eum ex Senatu Censor rejecerat, avi tui, Q. Metelle, & tui, P. Servili, & proavi tui, P. Scipio, consecravit; foculo posito in Rostris, adhibitoque tibicine.

Venire vel Pervenire in senatum, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacc. 42. Temni usque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibid. 43. Pari felicitate una legatus Nicomedes, qui neque in senatum ulla conditione pervenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

Expulsus senatus. Lucan. lib. 5. 270.

Exstinguere senatum, Senatus auctoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus auctoritatem tollere. Cic. 3. Off. 3. Nostrum autem otium negotii inopia, nec requiescendi studio constitutum est. Exstincto enim Senatu, deletisque judiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Revocare ad virtutem pristinam senatum jam languentem & defessum. Cic. 10. Fam. 28. Senatum jam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinemque revocavi.

Senatum consilii in cor convocare. Plaut. Most. 3. 1. 158. Idem Epid. 1. 2. 56.

Jam senatum convocabo in corde consiliarium. h. e. Consulam memet ipsum, quid agendum sit.

Senati, Genitivus antiquus, ut testantur Non. 8. 10. Quintil. 1. 6. p 78. Burm. Sosipater 1. p. 116. Priscian. 6. p. 711. & ex his Cort. ad Salust. Catil. cap. 30.

SENATUSCONSULTUM, i. n. [δόγμα, ἢ ψήφισμα, τῆς συγκλήτου] i. e. Senatus sententia. Quod fiebat aut per Rogationem, quum rogabatur unusquisque sententiam, quam verbis efferebat. Aut per Discessionem, quando plerique idem sentientes, in unam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flavius Vopiscus de Aureliano cap. 20. pr. Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr. V. paulo post Facere S. C.

Magnificentissimum senatusconsultum. V. MAGNUS, & ibid.

Tacitum senatusconsultum dicebatur, Quod a solis senatoribus, exclusis servis publicis, fieri solebat. V. Capitolin. in Gordian. Sen. cap. 17.

Facere Senatusconsultum de. Cic. 1. de Divin. 59. Ut audivisses in monumento Marii de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum.

Facere S. C. in. Cæs. 1. Bell. Gall. 43. Quæ Senatusconsulta, quoties, quamque honorifica, in eos facta essent.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Senatusconsultum per discessionem facere de. Cic. 3. Philipp. 24. Effugere festinans, senatusconsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset antea nunquam.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere. Plin. lib. 8. cap. 17.

SENĀTOR, ōris, m. [συγκλητικός, Gl. G. L.] Ulpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit, qui a Patriciis & Consularibus usque ad omnes virns Illustres descendunt, quia hi soli in senatu dicere sententiam possunt. Appellatique sunt ab ætate provecta, quod tales in principio in senatum electi fuere. Festus, Senatores a Senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc, quum Senatores adesse jubentur, quibusque in Senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex junioribus magistratum cepere, & in Senatu sententiam dicunt, & non vocantur Senatores ante, quam in senioribus sint censi. Cic. 3. de Legib. 40. Senatori tria jussa sunt, Ut adsit; nam gravitatem res habet, quum frequens ordo est: Ut loco dicat, id est rogatus: Ut modo, ne sit infinitus. De numero Senatorum Romanorum, V. Carol. Sigon. de Antiq. Jure Civ. 2. 2. & Berneg ad Suet. Aug. cap. 35. Senatori ab Urbe diutius abesse non licebat, nisi jure liberæ legationis impetrato.

SENĀTŌRIUS, a, um. Adj. [συγκλητικός Gl. G. L.] Cic. 3. Verr. 4. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maxime posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. 15. Ann. 28.

Decuria senatoria. Cic. 4. Verr. 79.

Judicia senatoria. Cic. pro Cluent. 61.

Lex senatoria. Cic. pro Rabir. Post. 17.

Litteræ senatoriæ. Cic. 2. Off. 3.

Munera senatoria. Cic. 1. Tusc. 1.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluent. Idem pro Flacc. 43.

Potentia senatoria. Cic. 2. Att. 24.

SENĀCŬLUM, i. n. [γερουσία Gl. G. L.] Ubi Senatores consultandi gratia consistebant. Paulus. Senaculum, Locus Senatorum. Valer. lib. 2. cap. 2. 6. scribit, Senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodieque Senaculum appellatur, nec exspectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat. [V. Varr. L. L. 4. 32.

Senacula tria, inquit Festus, fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriæ prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Unum ubi nunc est Ædes Concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare.

deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Hæc Festus.

SENATŬLUS, i. m. Mulierum senatus, apud Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 33. dicitur. [Ex Lamprid. Elag. cap. 4. & Vopisc. Aurel. 49. Ubi tamen Senaculum in codd. emendatis legitur.

SENĔCA, æ. m. cognomen Annejorum, vel Annæorum, cujus originem V. in SENICA. Duo clari fuerunt Senecæ, Pater & Filius.

M. Annæus Seneca pater, Cordubensis Hispanus, insignis Equestri ordine, sed doctrina liberisque longe nobilior. Floruit Rhetor, Imperante Augusto & Tiberio. V. Lipsi. Elect. lib. 1. cap. 1. Scripsit declamationes, quarum unam memorat Quintilianus 9. Inst. 11. sed jam omnes deperditæ sunt.

L. Annæus Seneca M. Filius, inter Philosophos præclarum nomen obtinuit; & scripsit libros quamplurimos, e quibus hodie supersunt;

1. De Ira, ad Novatum, libri tres.
2. De Consolatione, liber unus ad Polybium, pr. mutilus.
3. Alter de Consolatione, ad Helviam matrem.
4. Tertius de Consolatione ad Marciam.
5. Liber de Providentia; extrema parte mutilus.
6. De Animi Tranquillitate, ad Serenum.
7. De Constantia sapientis, vel Quod in sapientem non cadit injuria.
8. De Clementia, ad Neronem Cæs.
9. De Brevitate vitæ, ad Paulinum.
10. De Vita beata, ad Gallionem fratrem.
11. De Otio aut secessu sapientis, libri pars.
12. De Beneficiis, ad Ebucium Liberalem libri septem.
13. Epistolæ CXXIV, ad Lucilium Siciliæ procuratorem.
14. Naturalium Quæstionum libri septem.
15. Satyra Menippea de morte Claudii Cæs. quæ & Apocolocyntosis Claudii inscribitur.

Neronem instituit, qui postea eum e vita excedere jussit, ideoque ferro sibi ipsi venas exsolvit, balneumque ingressus obiit A. C. 65.

Princeps eruditionis vocatur a Plin. 14. 4. Martial. lib. 4. 39.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Idem lib. 7. 45.
Facundi Senecæ potens amicus. Idem lib. 1. 62.
Duosque Senecas, unicumque Lucanum
Facunda loquitur Corduba. [Ex hoc disticho quidam putant in priore loco τὸ Ter numeranda domus de tribus Annæis exponendum Senecis patre & filio, tertioque Lucano poëta. Ego non dubito, quin Ter memoranda scribendum sit, quod idem est ac In primis memoranda.

Utrum tertius fuerit Seneca, qui Tragœdias scripsit, an idem, qui ultimo memoratur, haud convenit inter auctores. Senecæ Philosopho tribuuntur a Fr. Petrarcha, Petro Crinito, Dan. Cajetano, Mart. Delrione, &c. Aliis (ut Balth. Bonifacio lib. 15. cap. 7.) videntur scriptæ a M. Seneca nepote Philosophi. Aliis vero (ut Joan. Boccatio) dubium est, utrum filius Annæi, vel frater, vel ex fratre nepos, M. Annæus Lucanus eas scripserit. Senecam Philosophum a Tragico distinguit Sidon. Apollinaris Carm. 9. v. 231. Aliud autem hodie sentiunt plerique inter eruditos; & non sine ratione, quoniam procul omni dubio est, Senecam Philosophum carmine valuisse, & aliquas tragœdias ad eum recte referri. V. Senecæ Epist. 107. & 115. & Lipsi. ad Tacit. 14. Ann. 52.

SENECIO, SENECTA, SENECTUS, SENESCO. V. SENEX.

SĔNEX, is. [γέρων, πρεσβύτης Gl. G. L.] omn. gen. secundum Priscianum 3. pr. fol. 26. a. Aldi. Pompon. apud Varr. de L. L. 6. 3. Et tua amica senex. V. infra Senex Adj. Cic. pro Cœl. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderet Cœlius. Et pro Sext. 24. Imbecillus senex. Idem de Senect. 20. Nec enim unquam fum assensus illi veteri, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri senem, si diu velis esse senex.

Senex, quasi Seminex Perottus. H. St. V. Voss. Etymol.

Genitivus est Senis, vel Senĭcis antique. Plaut. Clitell. Frag. 1. 34.

Datores bellissimi negotioli senicis soletis esse.

O Lepidum senicem. Idem Mil. 3. 1. 54. conf. Voss. l. c.

Ingenio senex. Plaut. Mil. 3. 1. 37.

Acheronticus senex, vietus, decrepitus. Plaut. Merc. 2. 2. 20.

Anheli. Virg. 2. Georg. 135.

Annosus. Ovid. 1. de Arte Am. 14.

Aprici senes. Pers. 5. Sat. 179. h. e. Sole gaudentes, sive Qui libenter apricantur.

Comici senes. V. Comicus, in COMŒDIA.

Delirus. Hor. 2. Serm. 5. 71.

Grandævus. Lucan. lib. 3. 518.

Invalidus. Virg. 12. Æn. 132.

Justus. Ovid. 1. Epist. 29.

Longævus. Virg. 5. Æn. 715.

Maturus. Hor. in Arte Poet. 115.

Miserabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Odiosus. Ovid. de Rem. Amor. 461.

Parcus. Hor. 2. Carm. 8. 20.

Priscus. Ovid. 10. Met. 646.

Rugosi passique senes. Lucil. apud Nonium 1. 38.

Sanctus. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 71.

Siccus. Hor. 2. Serm. 3. 261.

Verendus. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 433.

Vetus. Tubull. lib. 1. 9. 50.

Vietus. V. VIEO.

Adjective sæpe veteres usurpant, atque ad alia etiam transferunt. ut, Miles. Ovid. 1. Amor. 9. 4.

Turpe senex miles, turpe senilis amor. [Nisi Substantivum est.

Cervus. Lucret. 3. 614.

Anni seniores. Ovid. 15. Met. 470.

Autumnus senex. Martial. 3. Epigr. 58. 7.

Dies senex. Plaut. Stich. 5. 1. 8. i. e. Jam ad occasum perductus.

Memoria senex, Antiqua. Cic. pro Sext. 21. Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Rep. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed ejus loco habent Bene.

Oratio senior. Cic. in Brut. Exstat in eam legem senior (ita dicam) quam illa ætas ferebat, oratio. i. e. Stilo & dicendi genere remissiore & maturiore, quali senes uti solent, scripta. [Nisi Ætas est Sæculum. Videat lector.

Senior, Compar. [γεραίτερος, πρεσβύτης Gl. G. L.] Valde senem significat. Ovid 12. Met. 182.

Tum senior, quamvis obstet mihi longa vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Isocr. Eoque jam seniore, octavum enim & XC implevit annum: &c.

An Serior? Jam Senior in soluta Oratione, apud počtam autem dici potest senior ceteris omnibus. Ita fere præcedente particula Jam, & aliquid subaudiendum videtur. q. d. Jam senior, quam ut talia præstare posset, vel tali oneri par esse, vel Jam senior, quam ut ejus auctoritas elevari debeat, aut aliud quidpiam, pro loco. Valer. lib. 4. cap. 3. Sophocles autem, ætate jam senior, quum ab eo quidam quæreret, &c. H. St. quædam adhuc sequebantur, cultro refectâ. Apud Veler. externor. exemplum est 2. Virgil. 2. Æn. 435.

— Iphitus ævo
Jam gravior.

In senioribus est. V. IN, præposit.

Vis & ætas senior. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi sic oportet & hæc, & alia jussa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi: quæ vis non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed qualis illius, cælum atque terras tuentis & regentis, Dei.

Seniores, pro Senatu, quoniam ex provectioris ætatis hominibus fieret. Liv. 34. 60. Scriptum erat: Aristonem, privatim ad neminem, publice ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse. De Carthaginiensi senatu. [Sic Hebræorum Seniores, πρεσβύτεροι, in N. T.

SENĔCIO, ōnis. m. Dimin. [γεροντίδιον] Gloss. Græcolat. [Ut Homuncio, scilicet ab Homo, Pumilio, Pusio, &c.

Senecio, Planta. [ἡλιόχρων] Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron, nostris vocatur senecio. Et paulo post, Herba est, trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput ejus numerosa dividitur lanugine (qualis est spinæ) inter divisuras exeunte. Isidor. 17. 9.

Est & Cognomen Romanum, ut Claudius Senecio, Tullius Senecio, &c. quorum meminit Tacitus. Et sic Herennius Senecio, apud Plin. 3. Epist. 11.

SENĬCA, æ. m. significat Senex, teste Nonio 1. 59. Pompon. Præcon. poster.

Sed me exercet senica nequam, neque illo quid faciam scio. Obsoletum. Hinc Senecæ cognomen deducit Voss. q. V.

SENECTA, æ. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Senilis ætas. Virg. 6. Æn. 114.

— vires ultra sortemque senectæ.

Amara senectæ pondera. Ovid. 9. Met. 436.
Annosa senecta. Ovid. 7. Met. 237.
Curva. Ovid. 2. de Arte Am. 670.
Extrema. Catull. Argon. 62. 217.
Frigens. Sil. lib. 5. 570.
Gravis. Ovid. 7. Met. 299.
Infirma. Tibull. lib. 1. 4. 31.
Longæ senectæ extrema tempora. Ovid. 6. Met. 37.
Nestorea senecta. Stat. 1. Silv. 3. 110.
Occiduæ senectæ declive iter. Ovid. 15. Met. 227.
Orba senecta luminibus. Plin. lib. 9. cap. 22. V. ORBUS.
Rugosa senecta. Tibull. lib. 3. 5. 16.
Sacra senecta. Juven. 13. Sat. 59.
Tarda senecta. Ovid. 4. Trist. 8 23. Sen. Herc. fur. 9.
Tardante senecta gelidus sanguis. Virg. 5. Æn. 395.
Lenior, & melior fis accedente senecta. Hor. 2. Epist. 2. 211.
Confectus longa senecta. Ovid. 6. Met. 37.
Finire senectam morbis. Lucan. lib. 5. 282.
Trahere inopem senectam. Ovid. 7. Met. 2.
Ventura. Propert. lib. 4. 12. 93.

Discite venturam jam nunc sentire senectam. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Venturæ memores jam nunc estote senectæ.

In senecta. V. IN præpositionem.

Senecta, Ablativus, pro In senecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senecta caruisse potu.

Senecta dies. V. DIES.

Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima, ut placet quibusdam, est ab infantia usque ad septimum annum, quæ quidem ætas nomen accepit a non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est ejus sermo. Secunda, pueritia; cujus pars est pubertas, usque ad XIIII annum. Tertia, adolescentia. Quarta, juventa. Quinta, virilis ætas. Sexta, senecta; cujus pars est ætas decrepita.

Senecta tribuitur & Plantis. Plin. lib. 16. cap. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim, & pirus, in senecta fertilissimæ, ut glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Senecta, Serpentium vernatio, sive Corium illud, quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap 23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu, ut diximus, senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alii cum senecta serpentium & aceto includunt lanas, ante aqua calida collutas.

SENECTAS, ātis. f. [γῆρας] Idem Gloss. Græcolat.

SENECTUS, ūtis. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Cic. in Topic. 32.

Senectus est occasus vitæ. Ter. Phorm. 4. 1. 9. Senectus ipsa est morbus.
Balba senectus. Hor. 1. Epist. 21. 18.
Cana. Ovid. 14. Epist. 109.
Cariosa. Ovid. 1. Amor. 12. 29.
Cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29.
Deserta. Sen. Herc. fur. 13.
Effeta fæclis. Virg. 8. Æn. 708.
Exhausta. Stat. 3. Silv. 3. 156.
Exsanguis. Lucan. lib. 1. 343.
Infesta. V. INFESTUS.
Longa. Hor. 2. Carm. 16. 30.
Longa & cervina. Juven. 14. Sat. 251.
Loquax. V. LOQUOR.
Placida. Hor. in Carm. fæc. 46.
Provecta. Tacit. 1. Ann. 4.
Queribunda. Sil. lib. 13. 583.
Sera. Sen. Herc. fur. 11.

Summa.

Summa. Cic. 8. Philipp. 31. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.
Tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 58.
Tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Vivax. Sen. Herc. fur. 11.
Urgens & adventans senectus. Cic. de Senect. 25. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis, & te & me ipsum levari volo.
Adipisci senectutem. Cic. de Senect. 4. Quo in genere in primis est senectus, quam ut adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.
Adjuvat senectus iners baculo gradum. Sen. Herc. fur. 9.
Confectus senectute. Cic. 5. de Finib. 32.
Degere turpem senectutem. Hor. 1. Carm. 31. 20.
Desipere senectute. Cic. 1. Fam. 9. Quod quum offendisset populum Athenienfem prope jam desipientem senectute, &c.
Exarat frontem rugis vetus senectus. Hor. Epod. 8. 4.
Habet senectus auctoritatem. Cic. in Orat. 69. Habet autem, ut in ætatibus auctoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.
Obrepit non intellecta senectus. Juven. 9. Sat. 129.
Venit ægra senectus tremulo gradu. Ovid. 14. Met. 143.
Vivere ad summam senectutem. Cic. de Clar. Orat. 179.
Senectus orationis, Maturitas, gravitas. Cic. de Clar. Orat. 8. Quumque oratio jam nostra canescceret, haberetque suam quandam maturitatem & quasi senectutem.
Plena litteratæ senectutis oratio. Cic. de Clar. Orat. 265.
Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & Vernatio dicitur. Unde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

SENIUM, i. n. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Dicimus enim Hominem confectum senio, pro Sene decrepito.
Anguis senio liber. Stat. 4. Theb. 96. — ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad spiramina solis
Erigitur liber senio, & squallentibus annis
Exutus. Deposita enim pelle dicuntur serpentes in juventutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cum comederint, senium deponunt ætatis. Lactantius.
Mens senio fluxa. Tacit. 6. Ann. 38.
Deforme senium. Sen. Hippol. 912.
Senium a senili acerbitate, & vitiis dictum posuit Gæcil. in Hymnide, Sine (inquit) suam senectutem ducat utique ad senium sorbitio. Festus.
Senium, dicitur Tædium, & Odium, ut ait Nonius 1. 1. dictum a Senectute, quod senes omnibus odio sint, & tædio. Turpilius, Quia odio ac senio mihi nuptiæ sunt. Nævius Senium sonticum appellat, quasi nocens: quia senectus, naturalis morbus est, ut inquit Aristoteles.
Torpescere senio rerum. Sil. lib. 16. 14.
Componere senium patria terra. Stat. 3. Silv. 5. 13.
Senium ad convicium retulit Ter. Eun. 2. 3. 10. pro Improbo & moroso sene;
Ut illum dì, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est. Lucil. At quidem te senium, atque insulse sophista.
Senium, pro Tristitia & squalore. Cic. pro Milon. 20. Luget Senatus, mæret Equester ordo, tota civitas confecta senio est, squalent municipia, afflictantur coloniæ.
Senium lunæ, pro Decursu. Plin. lib. 7. cap. 48.

SENIĀLIS, e. Adj. [γεροντικὸς] Gloss. Græcolat.

SENĪLIS, e. Adj. [γεροντικὸς, γερεσιος, γηραλέος] Quod ad senem pertinet: ut, Cic. 4. Verr. 87. Erat etiam Stesichori poetæ statua senilis.
Animus senilis. Claud. in Cons. Prob. & Olyb. 174.
Annis senilibus sessus. Ovid. 7. Met. 163.
Corpus senile. Plin. lib. 34. cap. 18.
Declamatio senilis. Cic. 1. Tusc. 7. Ut enim antea declamitabam causas, quod nemo me diutius fecit, sic hæc mihi nunc senilis est declamatio.
Genæ seniles. Ovid. 8. Met. 210.
Guttur senile. Hor. Epod. 3. 2.
Hiems senilis. Ovid. 15. Met. 212.
Inde senilis hiems tremulo venit horrida passu. i. e. Senectus hiemi similis.
Judicio senili adolescens. Cic. pro Sext. 111. Tē fororis filius Postumius, adolescens gravis, senili judicio, notavit, quum in magno, &c.
Prudentia senilis. Cic. 3. de Divin. 30. Is autem Tages, ut in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentia.
Ruga senilis. Ovid. 3. Trist. 7. 34.

SENILĬTER, Adv. [γεροντικῶς] at, Tremere seniliter. Quintil. lib. 1. cap. 11.

SENEO, ui, [γηράω Gl. G. L.] ēre. Senem esse. Catul. 4. 26.
Sed hæc prius fuere: nunc recondita
Senet quiete, seque dedicat tibi.

SENESCO, [γηράσκω Gl. G. L.] ĕre. Senem fieri. Plin. lib. 7. cap. 42. Feminas gigni celerius, quam mares, sicut celerius senescere. Ovid. 6. Fast. 771.
Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis.
Ævo & macie senescere. Lucret. lib. 1. 326.
Fama senescere dicitur quis, quando declinat ab existimatione & auctoritate. Liv. 29. 3. extr. Annibalem ipsum, jam & fama senescere, & viribus.
Amor senescet. Ovid. 3. de Arte Am. 594.
Caseus in salem senescens. Plin. lib. 11. cap. 42.
Civitas otio senescit, Torpescit otio. Liv. 1. 22.
Consilia senescunt, quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liv. 35. 12. Ne cunctando senescerent consilia.
Ubi lego Segnescerent. H. St. Ego vero hic nil mutem, etsi non negem hæc videri nonnusquam in codicibus confusa. V. interim quæ Cort. ad Salust. Jugurth. cap. 35. pr. adnotavit. Forsan ita scripsit Liv. 25. 7. Vir inquietis animi, & minime otium (quo tum diutino segnescere videbatur) patientis. Ubi legitur Senescere.
Equus senescens. Hor. 1. Epist. 1. 8.
Fama senescens. Tacit. 2. Hist. 24. Liv. 27. 20. Fulvii senescere fama.
Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit. Ovid. 1. Amor. 8. 53.
Humus lassa senescit. Ovid. 1. de Pont. 4. 14.
Hiems senescit, Declinat. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Et ea duo tempora, quorum alterum hiemi senescenti adjunctum est, alterum æstati.
Laus senescit, Deprimitur. Cic. 2. de Orat. 7. Vel mehercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, quantum possem ab oblivione hominum, atque a silentio vindicarem.
Litteræ senescunt. Plin. Epist. 165.
Luna senescens, cui Crescens opponitur. Varr. 1. de R. R. cap. 37. Quædam facienda in agris potius crescente luna, quam senescente.
Mens. Lucret. lib. 3. 447.
Crescere sentimus, pariterque senescere mentem.
Morbus senescit, Remittitur, relaxatur. Cic. 7. Fam. 26. Sed visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Pugna senescit. Liv. 5. 21.
Rumores senescunt. Tacit. 2. Ann. 77.
Seges alta imbre nimio senescit. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Virtus paulatim evicta senescit. Sil. lib. 3. 581.
Vitia senescunt, maturescunt virtutes. Liv. 3. 12. ad fin.

SENESCENS, entis. Partic. V. exempla in SENESCO.

SENECTUS, a, um. Adj. ex Partic. Lucret. lib. 3. 779.
Quidve foras sibi vult membris exire senectis? Alii legunt Senectus.
Ætas senecta. Plaut. Aul. 2. 2. 75. Idem Trin. 1. 2. 5.
Hic ille est, senecta ætate qui factus est puer. Lucret. lib. 5. 884.
Post ubi equum validæ vires ætate senecta,
Membraque deficiunt, &c.
Corpus senectum. Salust. apud Prisc. 10.
Dies senecta. V. DIES.

SENI, æ, a. V. SEX.

SENIA, Oppidum est Illyrici apud Plin. lib. 3. cap. 21.

SENILIS, SENILITER, V. SENEX.

SENIO, V. SEX.

SENIUM, V. SENEX.

SENNA, V. SENA, & SENOGALLIA.

SENNAAR, [Σεννάαρ] Campus Babylonis, in quo a Nimrod exstructa est turris illa celsissima, divortio linguarum notissima. Inde egressus Assur Niniven ædificavit. V. Mosem in Genesi cap. 11.

SĔNŎGALLIA, [Σηνογαλλία Strab.] Italiæ urbs, quam Plinius 3. 14. pr. & Ptolemæus infra Anconam, Ariminum versus, statuunt, Pomponius Mela lib. 2. 4. Senogallia maritima, ad Aterni fluminis ostia. Senogallia autem est dicta a Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Sil. lib. 8. 455. & 15. 555. ubi Senam appellat, quæ Sena Gallica Ptol. 3. 1. Sunt qui & Senegallia scribunt. Nunc *la Romandiola & Campagna*, Olivarius in Melam. conf. SENA. [An hæc Σήνη Stephani? Aliis est regionis nomen.

SĔNŎNES, m. pl. [Σένονες] Populi Galliæ Lugdunensis, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 17. finitimi Belgis, qui olim urbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus adgressus adeo cæcidit, ut incendiorum vestigia Gallici sanguinis inundatione deleret.
Senonas Gallos, Verrius ait existimari appellari, quia novi venerunt ex Transalpina regione: ac primum appellatos ξένους, postea Senonas. Festus.
Sil. lib. 4. 160.
— sociata examina densant
Infandi Senones. Stat. 5. Silv. 3. 198.
Et Senonum furias Latiæ sensere cohortes.
Motus Senonum. Lucan. lib. 1. 254.

SENSIBILE, SENSIM, SENSUS, &c. V. SENTIO.

SENTA Fauna, [Σένθα Φαῦνα] Filia fuit Pici regis, & conjux Fauni fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantæ pudicitiæ fuisse, ut nemo illam, dum vixit, præter suum virum, mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod in operto mulieres illi sacrificabant, & Bonam deam nominabant. Augustin. lib. 4. c. 11. de Civitate Dei Sentiam appellat. V. Lactantium lib. 1. cap. 22. Ubi non Senta Fauna legitur, sed Fatua Fauna. conf. FATUA. & Lex. Pitisc.

SENTENTIA, SENTENTIOSUS. V. SENTIO.

SENTES, V. SENTIS.

SENTICA, [Σενθική] Hispaniæ urbs Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Vulgo *Simancas*.

SENTĪNA, æ. f. [ἀνῴλεια πλοῖα Gl. L. G. & G. L.] Pars navis inferior: in quam quicquid instillat aquarum, defluit, corruptæque male olent. A Sentio, sentis, quod ejus fœtor sentiatur. Nam odorem fœdum emittit.
Sentina, per translationem, Receptaculum sceleratorum hominum, vel ipsi scelerati homines. Cic. 2. in Catil. 7. O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam hujus urbis ejecerit: uno mehercle Catilina exhausto, relevata mihi & recreata Resp. videtur, &c. Idem pro Lege Agr. 69. Hoc enim verbo est usus, quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum civium genere loqueretur.
Sentina, pro Loco infimo in Repub. Cic. 9. Fam. 15. Sedebamus enim in puppi, & clavum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.
Sentina, pro Nausea ex sentina, quod & Sentinæ vitium dicitur. Juven. 6. Sat. 99.
Si jubeat conjux, durum est conscendere navim:
Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aër. Cæs. 3. Bell. Civil. 28. At veteranæ legionis milites, item conflictati & tempestatis & sentinæ vitiis. conf. NAUSEA.

SENTINŌSUS, a, um. Adj. Sordibus sentinæ plenus. Cato apud Non. 2. 645. Naves putidæ & sentinosæ.

SENTĪNO, āre. Satagere: dictum a Sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, evacuare contendit. Cæcilius in Æthrione, Cum Mercurio capit consilium, postquam sentinat satis. Est itaque Sentinare, Periculum subtilitate evitare. Festus.
Complorantibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit. Gell. 19. 1. ut legit Scalig. & ex eo Laurenb. in Antiquar. Al. In sentina satis agentibus. [Sentinare proprie est Sentinam exhaurire, ut ex Paulini ad Macarium Epist. docet Laurenb. Atque ita puto & apud Cæcil. ac Gell. exponendum omnino.

SENTINĀTOR, ōris. m. Qui sentinam exhaurit. Paulin. Nolan. Epist. 49. cap.

49. cap. 12. Quid huic, quæso, obfuit feni persona sentinatoris, & in nautis vilissima.

SENTĪNUM, i. n. [Σεντῖνον] Italiæ oppidum in finibus Umbriæ & Piceni, a quo

SENTINĀTES, Populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

SENTĪNUS, i. m. Deus apud D. Augustinum lib. 7. de Civitat. Dei cap. 2. a veteribus cultus, quod sensus a puerperio largiri crederetur. V. Lil. Syntag. 1. Histor. Deor.

SENTIO, si, sum, [αἰσθάνομαι Gl. G. L.] īre. Sensu percipere: ad corpus pertinet proprie. Plaut. Curc. 1. 2. 69.

Sonitum sentio. Lucret. lib. 1. 299.

Sentire, Effectum alicujus rei experiri, Pati; Etiam de inanimatis. Virg. 1. Georg. 136.

Tunc alnos primum fluvii sensere cavatas.

Cariem sentit ea res. Plin. lib. 12. cap 7. h. e. Efficitur cariosa.

Clavem sensit janua. Tibul. lib. 2. 4. 31.

Famem sentire. Liv. lib. 25. 13. Famem Campani sentiebant, quia sementem eos facere prohibuerant Rom. exercitus. Sic Sentire situm aut vitium, pro Contrahere. Budæus.

Labor non sentitur sedulitate. i. e. Vehemens studium laborem fallit. Ovid. 4. Fast. 434.

Lætitiam toto pectore sentire. Ovid. 10. Met. 443.

Medicinam sentire, pro Melius habere post medicinam, apud Celsum. Sic Plin. lib. 22. cap. 25. Quæ cibum non sentiunt. Et lib. 29. cap. 5. Vermiculo, qui lytta vocatur, exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fastidium sentiunt. Budæus.

Teredinem sentire dicitur herba, caro, aut res alia. V. TEREDO.

Vetustatem non sentire. Plin. lib. 11. cap. 42. i. e. Non senescere.

Animo sentire. Cic. 1. de Fin. 55. Nam corpore nihil nisi præsens, & quod adest sentire possumus: animo autem & præterita & futura.

Mature sentire. V. MATURUS.

Sentire, Intelligere. Ter. And. 1. 2. 25.

Si sensero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari. Idem Adelph. 3. 3. 8. — si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Ovid. 2. Met. 545.
Sensit adulterium Phœbeius, utque latentem, &c.

Sentire, Videre, Experiri synon. Cic. 1. Fam. 5. Te videre, & sentire, eandem fidem esse hominum in tua dignitate, quam ego in mea salute sum expertus, ex tuis litteris intellexi.

Villicus sentit te dominum. Hor. 2. Epist. 2. 160.

Sentire, Scire. Plaut. Trin. 3, 2. 13.

Scio ego & sentio ipse quid agam, neque a me officium migrat. Ibid. 2. 3. 29. Ter. Eun. 1. 1. 21.

Mori me malim: sentiet qui vir siem.

Sentire, Judicare, opinari, existimare, statuere. Cic. de Amicit. 18. Sed hoc primum sentio, nisi in bonis, amicitiam esse non posse.

Recte sentire. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sentire de. Cic. de Amicit. Hactenus mihi videor de amicitia quod sentirem, potuisse dicere.

Bene de rep. Idem 1. Off. 149. Bene de Republica sentientes ac bene meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, observare & colere debemus.

Omnes idem sentiunt de. Cic. de Amicit. 81. De amicitia omnes ad unum idem sentiunt. h. e. Idem omnes judicant.

Ab aliquo sentire. Plaut. Rud. 4. 4. 56.

Omnia ego facile patior, dum hic hinc a me sentiat.

Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.

Cum aliquo sentire. Ter. And. 2. 1. 24.

Sponsam hic tuam amat. P. næ iste haud mecum sentit. Cic. 1. de Invent. 6. Nam neque cum iis sentimus, qui civilem scientiam eloquentia non putant indigere.

Sentire graviter de aliquo, est Ei male cupere & optare. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. Quid enim irati gravius de vobis sentire possent, quam ut eos prodatis, qui se vobis omnia debere judicant: & in eorum potestatem veniatis, qui se per vos periisse existimant? Sic dicitur ut, Graviter de aliquo judicare & statuere; quo idem scriptor utitur. Budæus.

Male sentire de aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 2.

SENSUS, a, um. Partic. Pass.

Sensum est. Cic. 3. de Orat. 165. Non ut dictum est in eo genere intelligitur, sed ut sensum est.

Legitur & Sensitus sum apud Frontin. de Colon. p. 333.

SENSŪRUS, a, um. Partic. [αἰσθησόμενος] Ovid. 13. Met. 287.

Est animus certe vestros sensurus honores.

SENSUM, i. n. Vix legitur nisi in numero plurali. Cic. 1. de Orat. 32. Hoc enim uno præstamus vel maxime feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensa possumus. Ibid. lib. 3. 52. Sensa mentis & consilia sic verbis explicat.

Mentis conceptus ex Quintil. lib. 8. cap. 5. V. paulo infra, SENSUS.

Sensus & Sensa hoc separantur. Sensus enim sunt, qui sentiunt: Sensa, quæ sentiuntur. Cic. 1. de Orat. 32. Et quod exprimere dicendo sensa possumus. Nam primum manifestum est, & sapere nos cum incitatio sit, vel sensus. Ex Non. 5. 41. [Locus depravatus, & hiulcus.

SENSUS, ûs. m. [αἴσθησις Gl. L. G. & G. L.] Quo sentimus. Unde dicimus quinque esse sensus, Tactum, Gustum, Visum, Odoratum, Auditum. Plin lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur a multis: aquilæ clarius cernunt, vultures sagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denso atque surdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. Gustatus præclare sæptus est: ore enim continetur, & ad usum apte, & ad incolumitatis custodiam: omnisque sensus hominum multo antecellit sensibus bestiarum.

Cassa sensu simulacra. Lucret. lib. 4. 127.

Accensi sensus, Incitati, vegetati, anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2. 958.

Acerrimus sensus. V. ACER Adject.

Integer sensus. V. INTEGER.

Nitidi sensus. Claud. de Cons. Mall. Theod. 193.

Abstulit timor mihi omnem sensum. Ovid. 14. Met. 177.

Accendere sensus. V. paulo ante & ACCENDO.

Accipere sensum. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non enim audite judex videtur aliena mala deflentes, sed sensum ac vocem auribus accipere miserorum.

Affluit corpus sensu. Lucret. lib. 3. 685.

Avertere sensus infandos non sani pectoris. Sen. Herc. fur. 11.

Avertere sanos sensus alicujus sacris magicis. Virg. 8. Ecl. 67. Servius; Avertere, A sanitate mutare: aut Avertere ait, pro Convertere, ut sit mutata præpositio.

Cesserunt attonito pectore sensus. Lucan. lib. 5. 760.

Credere sensibus. Lucret. 4. 437.

Deducere sensum membris. Lucret. lib. 3. 534.

Deperdere vitalem sensum membratim. Lucret. lib. 3. 526.

Deponere sensum. Cic. 1. Fam. 8.

Fruatur mens jucundo sensu. i. e. Jucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2. 19.

Haurire sensibus. Claud. de Cons. Mall. Theod. 193.

Impellunt sensum vox & sonitus. Lucret. lib. 4. 530. i. e. Lacessunt & commovent.

Intendere sensus ad res percipiendas. V. INTENDO.

Labefactantur sensus. Lucret. lib. 4. 437.

Lædere sensus. Lucret. lib. 2. 429.

Obstruere sensus. V. OBSTRUO.

Orbare sensibus. Cic. 4. Acad. 61.

Pellere sensum, Movere. Lucret. lib. 4. 528.

Præbere sensum & materiam malis. Ovid. 4. de Pont. 16. 50.

Reconflatur sensus, i. e. Resuscitatur. Lucret. lib. 4. 925.

Reducere sensum, Redire ad se. Claud. 2. in Eutrop. 518.

Reddere vitalem sensum. Lucret. lib. 2. 889.

Titillare sensus. Lucret. lib. 2. 429.

Uti sensibus. Leviter feriri. Lucret. lib. 3. 561.

Sensus humanitatis. Cic. 3. Verr. 47. Non dubito quin, tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio unquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculoque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem.

Affici sensu doloris. Cic. 7. Verr. 123. An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus & mæror pari sensu doloris afficit?

Amittere sensum humanitatis. V. AMITTO.

Auferre humanum sensum. Cic. in Orat. 109. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris. Sensus est, Judiciis non convenit concinna & composita oratio, quoniam non patitur ut orator indignetur, conqueratur, supplicet, doleat, illacrimet: quæ res ab humano sensu proveniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus est, affectus illi graviores evanescunt. Ita neque actor ipse movetur, neque alios movet. Oportet autem oratorem ipsum primo commoveri, si alios commovere studet, ut M. Anton. 2. de Orat. testatur. Et Hor. Arte Poët. 102.

— si vis me flere, dolendum est
Primum ipsi tibi.

Inest sensus formicis. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. 9. 42.

Percipere sensum & voluptatem. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Neque enim ego, ut multi, invideo aliis bonum, quo ipse careo: sed contra sensum quendam voluptatemque percipio, si ea, quæ mihi denegantur, amicis video superesse. h. e. Velut quandam titillationem cum delectatione, Superesse, id est, abundare.

Sensus, Mentis conceptus, Quod mentis sensu comprehenditur. Cic. 1. Acad. 41. Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appellabat. Quintil. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo sensissent vocaverunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in usu quotidiano quasdam reliquias habet. Nam & juraturi ex animi nostri sententia, & gratulantes ex sententia dicimus. Non raro tamen & sic loquuti sunt, ut Sensa sua dicerent: nam Sensus, corporis videbantur. Sed consuetudo jam tenuit, ut mente concepta, sensus vocaremus: lumina autem, præcipueque in clausulis posita, sententias Plin. Jun. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum sonitus inanis, sine sensu ac scientia.

Sensus, Mens, voluntas. Ter. Adel. 4. 1. 17.

Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulchre calleo. i. e. Quid ille sentiat.

Sensus, Intellectus, [νοῦς, Gl. L. G.] per metaphoram. Ovid. 4. de Pont. 12. 48.

Et sensus cum re consiliumque fugit.

Manus est ministra sensus. i. e. Voluntatis, seu Animi. Litteris enim exprimit, quod habemus in animo. Ovid. 18. Epist. 24.

Arcanus sensus. V. ARCANUS.

Communis sensus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Sensum ipsum qui communis dicitur ubi discet, quum se a congressu, qui non hominibus solum, sed multis quoque animalibus naturalis est, segregarit? ubi interpres, Communis sensus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congressu comparata, non pro sensu communi, qui in interiore cerebri ventriculo a physicis collocatur. Discere sensum communem Budæus interpretatur *Apprendre son entregens*. Phædrus 1. 8. 3.

Hoc illis dictum est, quibus honorem & gloriam,
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

Carere communi sensu. Hor. 1. Serm. 3. 68. De stupidis & impetitis dictum est.

Permodestus sensus. Tacit. 1. Ann. 7.

Unus sensus bonorum omnium. Cic. 1. Fam. 9. Idemque memineram nobis privatis usque ad Cæsarem & Bibulum Consules, cum sententiæ nostræ magnum in Senatu pondus haberent, unum fere sensum fuisse bonorum omnium.

Vulgatissimi sensus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Ad meum sensum. V. AD præpositionem.

Abstrahere a sensu mentis. V. ABSTRAHO.

Accipere sensum oculis & animo. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi causa dicam, Judices, sed quem accepi ipse oculis animoque sensum, hunc vere apud vos, & ut potero, planissime exponam.

Convertere se ad sensum alterius. V. CONVERTO.

Expromit varios sensus animus. Lucret. lib. 2. 886.

Fateri alicui suos sensus. Ovid. 21. Epist. 204.

Gerere sensus abditos. V. Abditus, in ABDO.

Judico de meo sensu. V. JUDICO.

Orta a falso sensu oratio. Lucret. lib. 4. 485.

Oſtendere ſenſum ſuum. Plaut. Moſt. 5. 1. 22.
Remota a ſenſibus noſtris natura deûm. Lucret. lib. 5. 149.
Suffugere ſenſum res dicitur, quam ſenſu percipere non poſſumus. Lucret. lib. 4. 361.

SENSICŬLUS, i. m. [νοημάτιον] dimin. a Senſus. Quintil. lib. 8. cap. 5. Inde minuti, corruptique ſenſiculi, & extra rem petiti.

SENSIM, Adv. [αἰσθητικῶς Gl. G. L.] Cum ſenſu. Sed hujus ſignif. deſideratur exemplum.
Senſim, Paulatim [ἠρέμα, ἠρέμα Gl. L. G.] Quia ea maxime ſenſum faciunt, quæ morantur, quaſi cum meditatione & ſenſu. Plin. in Paneg. Gratius tamen, quod ſenſim & placide, & quantum reſpectantium turba pateretur, indiceres.
Senſim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere cenſent ſapientes ſenſim diffluere, quam repente præcidere.
Senſim poſtulare & Paſſim, veluti contraria. Liv. 2. 45.
Senſim & moderate arrepere. Cic. 5. Verr. 158. Quibus rebus non ſenſim atque moderate ad iſtius amicitiam arrepſerat, ſed brevi tempore totum hominem, totamque ejus Præturam poſſederat.
Senſim & modice creſcere. Plin. lib. 5. cap. 9.
Senſim ad montes ſuccedit. Liv. 1. 27.
Senſim progredi. Cic. 5. de Fin. 41.

SENSĬBĬLIS, e. Adj. [αἰσθητὸς] dicitur tam Quod ſentit, quam Quod ſentitur. Apul. Triſmeg. ad Aſclep. p. 97. Elmenh. Mundus, qui dicitur ſenſibilis, receptaculum eſt omnium ſenſibilium ſpecierum. Hinc Inſenſibilis apud Gell. lib. 17. cap. 10. V. in ſuo loco.

SENSIBILĬTER, Adv. Arnob. 7. Nec odor ſenſibiliter commovere eos poteſt aura nidoris alicujus.

SENSIBILITAS, ātis. f. Non. 12. 30. Senſibilitatis ejus non levis ratio eſt.

SENSĬLIS, e. Adj [αἰσθητὸς] Idem quod Senſibile, quod ſenſui ſubjectum eſt. Lucret. lib. 2. 887.
Ex inſenſilibus ne credas ſenſile gigni. i. e. Corpus ſenſum habens.

SENSĀTUS, a, um. Adj. [νοητικός Gl. L. G.] Senſu i. e. Intelligentia præditus. Firmic. lib. 3. cap. 10. Senſatos quidem & intelligentes, & quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur. Idem lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet ſenſatos, callidos, aſtutos.
O inſenſati Galatæ in vet. interp. N. T. H. St. V. Ep. ad Galat. 3. 1. In Græco, ἀνόητοι. Hinc Gall. *Senſé & Inſenſé.*

SENSUĀLIS, e. Adj. Senſu præditus. Tertull. de Anim. cap. 43. pr. Stoici ſomnum reſolutionem ſenſualis vigoris affirmant.

SENSUALĬTAS, ātis. f. Idem de Anim. cap. 17. pr. Plato irrationalem pronuncians ſenſualitatem.

SENSĬFĬCUS, a, um. Adj. [αἰσθηματοποιὸς] Quod ſenſus cauſam præſtat. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9. Spiramentum ſenſificum ad ſua quæque loca naturali lege ducentes.

SENSĬFER, ĕra, ĕrum. [αἰσθηματοφόρος] aliud Adj. Lucret. lib. 3. 273.
— ideo concluſa movebunt
Senſiferos motus. i. e. Motus qui faciunt ſenſus. Ibid. 937.
Longe ab ſenſiferis primordia motibus errant.

SENSĬLŌQUUS, a, um. Adj. Non. 2. 898.

SENTIFĬCO, āre. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 17. Univerſum corpus movere & ſentificare. [An Senſificare?

SENTISCO, [αἰσθάνομαι] ĕre. Meditativum. Lucret. lib. 3. 394.
Quam primordia ſentiſcant concuſſa animai. Idem lib. 4. 587.
Et genus agricolûm late ſentiſcere, quum Pan
Unco ſæpe labro calamos percurrit hiantes.

SENTENTIA, æ. f. [ὑπόφασις, γνώμη Gl. L. G.] i. e. Quod animus ſentit; quod & Opinio vocari ſolet, ſive ipſum Judicium. V. quæ ex Quintil. in SENSUS afferuntur.
Hæc mea ſententia eſt. Plaut. Pſeud. 1. 3. 145.
Hæc mea ſententia eſt, ut hinc porro quid agas, conſulas. Cic. 3. Off. 116 Cum his, velis equiſque (ut dicitur) ſi honeſtatem tueri ac retinere ſententia eſt, decertandum eſt.
Meâ ſententiâ. V. MEUS. Ter. Phorm. 2. 2. 21.
Alere nolunt hominem edacem, & ſapiunt mea quidem ſententia. Cic pro Roſc. Amer. Poſtremo, Judices, id quod ad rem, mea ſententia, maxime pertinet, utrum inimicus potius, an filius?
Sententia de. Ter. Adel. 3. 5. 5.
Si ita eſt, facturus ut ſit officium ſuum,
Faciat: ſin aliter de hac re eſt ejus ſententia, &c. Idem And. 1. 3. 2.
Quantum intellexi ſenis ſententiam de nuptiis.
Teſtis mearum centimanus Gyges ſententiarum. Hor. 3. Carm. 4. 69.
Benignior ſententia. Ulpian. 1. Per ſervum. ff. de uſu & habitatione.
Diſcors ſententia. Stat. 12. Theb. 173.
Divina futuri ſententia. Divinatrix rei futuræ. Hor. in Arte Poet. 219.
Dubia eſt ſententia nobis. Ovid. 3. de Pont. 4. 87.
Exquiſita ſententia. Tacit. 12. Ann. 23.
Fallax hominum ſententia. Ovid. 5. Faſt. 191.
Fida & felix. Ovid. 13. Met. 318.
— non hæc ſententia tantum
Fida, ſed & felix quum ſit, facit eſſe fidelem.
Levi ſententia puer. V. LEVIS.
Libera ſententia. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Melior ſententia menti. Virg. 2. Æn. 35.
Mollis ſententiæ. V. MOLLIS.
Muliebris ſententia. V. MULIER.
Nulla ſit hac potior ſententia. Hor. Epod. 16. 17.
Saluberrima ſententia. V. Saluber, in SALUS.
Sancta ſententia. Lucret. lib. 3. 372.
Velox ſententia. Lucan. ad Piſon.
Abeſſe a ſententia. Cic. 1. de Orat. 255.
Adducere in ſententiam. Cic. 2. Fam.
Cedit loco ſententia. Virg. 9 Æn. 220.
Nec mea jam mutata loco ſententia cedit.
Confirmare ſententiam. Cic. 1. Philipp. 7. Cum hominis ampliſſima fortuna, auctoritate, gratia, fluctuantem ſententiam confirmaſſem, &c.
Conſtat animo ſententia. Virg. 5. Æn. 748.
Deducere de ſententia. Cic. de Clar. Orat. 97.
Dejicere de ſententia. Cic. 2. Tuſc 28.
Deſiſtere ſententia, vel de ſententia. Cic. 1. de Fin. 63.
Deſtinare ſententiam. Cic. 2. Tuſc.
Deterrere de ſententia. Cic. 2. de Divin. 81.
Detrudere de ſententia. Cic. 14. Fam.
Dicere ex ſententia alicujus. Cic. 3. de Legib. 42. Quod vero actoris eſſe jubeo fraudem, id totum dixi ex Craſſi ſapientiſſimi hominis ſententia.
Diſcrepat ſententia. Hor. in Arte Poet. 219.
Diſtidet & variat ſententia. Ovid. 15. Met. 648.
Ducere in ſententiam. Cic. 1. de Invent.
Habere ſententiam. Cic. 6. Verr. 138.
Illigari ſententiam verbis. V. ILLIGO.
Inclinat ſententia. V. INCLINO.
Inſpicere ſententiam alicujus. Plaut. Mil. 2. 1. 51.
Ego quoniam inſpexi mulieris ſententiam, &c.
Intelligere ſententiam alicujus. V. INTELLIGO.
Loqui in eandem ſententiam. V. LOQUOR.
Manere in ſententia. V. MANEO.
Manent in ſententia philoſophorum. V. MANEO.
Movere aliquem de ſententia. V. MOVEO.
Mutare ſententiam. V. MUTO, are.
Nata eſt ſententia. V. NASCOR.
Oſtendere ſententiam ſuam. V. OSTENDO.
Oſtendere ſententiam ſuam per alium. Ter. Heaut. 2. 1. 7.
Non ut meus, qui mihi per alium oſtendit ſuam ſententiam.
Penſata diu ſententia alicujus rei, Examinata. Sil. lib. 7. 223.
Stat penſata diu belli ſententia.
Perducere ad ſententiam. Cic. 16. Att. 8.
Perſeverare in ſententia. V. PERSEVERO.
Perſtare in ſententia. V. PERSTO.
Ponere ſuam ſententiam. Quintil. lib. 3. cap. 1. Non tamen poſt tot ac tantos ſcriptores pigebit meam quibuſdam locis poſuiſſe ſententiam.
Poſitus in multis ſententiis, De quo variæ ſunt hominum ſententiæ. Plaut. Epid. 3. 4. 80.
Quid nunc, qui in tantis poſitus ſum ſententiis,
Eumne ego ſinam impune?
Scire ſententiam alicujus. Plaut. Ciſt. 2. 1. 32.
Non remittes? M. ſcis jamdudum omnem meam ſententiam. Ter. Phorm. 5. 9. 54. Immo ut jam ſcias meam ſententiam.
Sic ſtat ſententia. Ovid. 1. Met. 243.
Sic eſt ſententia. Plaut. Trin. 3. 2. 90.
Ego amicus nunquam tibi ero alio pacto: ſic ſententia eſt. i. e. Ita ſtatui in animo.
Sum in ea ſententia, Ita ſentio. Cic. 3. de Legib. 33. Nam ego in iſta ſum ſententia, qua te fuiſſe ſemper ſcio. Idem 2. de Fin. Ut facile intelligi poſſit, eos qui aliquid ſibi videri dicant, non ipſos in ea ſententia eſſe, ſed audire velle contraria.
Sententiæ alicujus eſſe. Liv. 1. 8. Me haud poenitet eorum ſententiæ eſſe, qui, &c.
Hæc ſententia eſt mihi cordi. Sil. lib. 16. 649.
Surgit animo ſententia. Virg. 1. Æn. 586.
Nate dea, quæ nunc animo ſententia ſurgit? i. e. Oritur.
Tenere vel retinere ſententiam. Cic. de Fato, 29.
Traducere aliquem ad ſuam ſententiam. Cic. pro Cluent. 144.
Variant ſententiæ. V. VARIUS.
Vertit te ſententia, Mutavit. Virg. 1. Æn. 241.
— quæ te, genitor, ſententia vertit? Idem 10. Æn. 7.
Cælicolæ magni, quianam ſententia vobis
Verſa retro?
Sententia, pro Voto, Hor. in Arte Poet. 76.
Verſibus impariter junctis querimonia primum,
Poſt etiam incluſa eſt voti ſententia compos. Sed fere cum præpoſ. Ex. Sic Nepos 7. 7. 1. Minus ex ſententia rem geſſit.
Ex ſententia navigare. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conſcendens navem ſapiens, num comprehenſum animo habet atque perceptum, ſe ex ſententia navigaturum? Adde Quintil. 11. 1.
Sententia aliquando dicitur Judicatum, hoc eſt quum ex lege, ex æquo & bono ſententia dicitur. ut, Judex in cauſa mea ſententiam dixit. i. e. Sancivit, quod jus vellet. Eſtque, cum Judicis, tum Prætoris, quum Judicii decretum pronuntiat. Dicere ſententiam (inquit Paulus, ff. De arbitris) æſtimatur is, qui ea mente id pronuntiat, ut ſecundum hoc diſcedere eos, qui litigant, a tota controverſia velit. Quintil. lib. 5. cap. 13. Apud judices quidem ſecundum leges dicturos ſententiam, de confeſſis præcipere ridiculum eſt.
Candida ſententia, Qua quis obſulvitur. Alludit ad calculos. Ovid. 15. Met. 47.
Contrariam ſententiam accipere, Cauſam in judicio perdere. Papinian. in l. Judicatæ. §. fi. D. De except. rei ju. Si debitor de dominio rei, quam pignori dedit, non admonito creditore cauſam egit, & contrariam ſententiam acceperit: creditor, &c.
Dicere ſententiam, Proferre. Ulpian. in l. 1. D. De feriis & dilationibus. Sed ſi Prætor ſententiam dixerit, præſentibus illis, & ſponte litigantibus: ſententia valebit. Sin vero, quum abeſſe perſeveraverint, ſententiam protulerit, etiam abſentibus illis: conſequens erit dicere, ſententiam nullius eſſe momenti. Citra igitur appellationem ſententia infirmabitur.
Dicere ſententiam. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. eundem paulo ſupra.
Ferre ſententiam de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Triſtis ſententia lata eſt, Condemnatus eſt reus. Ovid. 15. Met. 43.
Inclinabant eo ſententiæ. i. e. Judices. V. INCLINO.
Omnibus ſententiis, pro Omni conſenſu, omnibus ſentientibus & deliberantibus. Cic. 12. Fam. 10. Idem 2. Q. frat. 4. Omnibus ſententiis abſolutus eſt. Et. 6. Verr. 100.
Servare ſententiam ſuam dicitur judex, quum id agit ut in ſolidum, non partim ea obſervetur. Papin. in l. Judicat. in prin. D. de excep. rei. jud. Nec in ſervitute videtur peti poſt rem pro libertate judicatam, nondum ex cauſa fideicommiſſi manumiſſus: ſed Prætoris oportet in ea re ſententiam ſervari, quam pro parte victi præſtare non poteſt.
Sententia apud Romanos proprie, Quod quis cenſet in conſilio aliquo, & maxime in Senatu. Unde & S. C. fieri in alicujus ſententiam dicitur.
Salutaris ſententia. Liv. 6.
Accipere ſententiam. Liv. 36. 12. pr. Media viſa eſt Clyti ſententia, eoque accepta eſt. *On a pris ceſte opinion pour la meilleure.*

Decedere

Decedere sententia. Tacit. 14. Ann. 49. Non ideo aut Consules mutavere relationem, aut Thrasea decessit sententia.
Depellere de sententia. Cic. 1. Fam.
Diiscedere a sententia. Cæs. 1. de Bell. Civil. 2. 5.
Dividere sententiam. Cic. 1. Fam. 2. Itaque quum sententia prima Bibuli pronuntiata esset, ut tres legati Regem reducerent, &c. Postulatum est ut Bibuli sententia divideretur. Quatenus de religione dicebat, ei rei Bibulo assensum est; de tribus legatis, frequentes ierunt in alia omnia. Sensus hic est: Quum Bibulus sententia sua duas res complexus esset, de religione, & de tribus legatis: postulatum est ut ejus sententia divideretur. Ut singulis de rebus separatim referretur. Ac de religione quatenus dixit, ut scilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur, qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: assensum est. Caput illud, de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum. V. DIVIDO.
Frangere sententiam alicujus, Labefacere, infirmare. Cic. 1. Fam. 4. Quum in senatu pulcherrime staremus, quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus.
Ire in sententiam alicujus. Cic. 1. Fam. 2.
Numerantur sententiæ, non ponderantur. Plin. 2. Epist. 12.
Peragere sententiam suam alicui. V. PERAGO.
Repudiare sententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Rogatus sententiam. Sallust. Catil. cap. 52. pr. At M. Porcius Cato, rogatus sententiam, hujuscemodi orationem habuit.
Rogantur sententiæ de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 8. Et primum, aut propter ipsam rem, de qua sententiæ rogantur, consultabitur, aut, &c.
Sequi sententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Perrogare sententias. Tacit. 4. Hist. 9. Quum perrogarent sententias Consules, Vulcatius Tertullinus, &c.
Ornare aliquem sententiis. V. ORNO.
Ornatissima sententia. V. Ornatus, in ORNO.
Verborum sententia, Sensus. Lucret. lib. 4. 565.
Ergo fit, sonitum ut possis sentire: neque hilum
Internoscere verborum sententia quæ sit.
Currit sententia. Hor. 1. Serm. 10. 8.
Est brevitate opus, ut currat sententia: neu se
Impediat verbis, lassas onerantibus aures.
Sententia, [γνώμη, ἐπιφώνημα, λόγος. Gl. L. G.] Lumen orationis dicitur, quod in clausulis breviter collectum est. ut Ter. And. 1. 1. 41.
Obsequium amicos, veritas odium parit. V. paulo ante, SENSUS, Mentis conceptus. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breviter ostendit, hoc modo, Difficile est primum virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Inde dictæ sunt sententiæ, quod similes sunt consiliis & decretis. Quintil. lib. 8. cap. 5.
Grandes sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Otiosæ sententiæ. V. Otiosus, in OTIUM.
Populares sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Præcipites vel obscuræ sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 2.
Dictare sententiam. Quintil. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.
Ducere sententias ex quæstionibus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Eminent sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt, magis eminent.
Reficere sententia stomachum Judicis. Quintil. lib. 4. cap. 3. Ne sententia quidem, velut fatigatum intentione, stomachum judicis reficere dissuaserim.
SENTENTIŎLA, æ. f. dimin. [γνωμίδιον] Cic. 3. Philipp. 21. At in rebus tristissimis quantos excitat risus? sententiolas edicti cujusdam memoriæ mandavi, quas videtur ille peracutas putare. Quintil. lib. 5. cap. 13.
SENTENTIĀLĬTER, Adv. Macrob. 5. Saturn. 6. Sententialiter proferri. Tertull. de Carne Christ. cap. 18. Sententialiter & definitive pronunciare.
SENTENTIŌSUS, a, um. Adj. [γνωμολογικός, ἀποφθεγματικός] Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breviter collectis. Cic. de Clar. Orat. 325. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Unum sententiosum & argutum, sententiis, non tam gravibus & severis, quam concinnis & venustis.
SENTENTIOSE, Adv. [γνωμολογικῶς] Cic. 2. de Orat. 268. Sæpe etiam sententiose ridicula dicuntur. Idem in Orat. 236. Res autem se sic habet (ut brevissime dicam quod sentio) composite & apte, sine sententiis dicere, insania est: sententiose autem sine verborum & ordine & modo, infantia.
SENTIS, is. m. [ἄκανθα] teste Phoca, Spina, quod a tangentibus quamprimum sentiatur. Frequentius in pl. Sentes [ἄκανθαι Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Cas. 3. 6. 1.
Vide fur, ut senteis sub signis ducas. c. qui vero sunt sentes?
o. Quia quod tetigere, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt. Idem Capt. 1. 2. 85.
Asper meus victus sane est. B. sentesne esitas?
Aspri sentes. Virg. 2. Æn. 379.
Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit, humi nitens, trepidusque repente refugit
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.
Densi complerant undique sentes. Virg. 9. Æn. 382.
Hamati sentes. Ovid. 2. Met. 799.
— pectusque manu ferrugine tincta
Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet.
Inculti. Virg. 4. Ecl. 39.
Incultisque rubens pendebit sentibus uva.
Secant crura sentes. Ovid. 1. Met. 529.
Liberantur arva sentibus, qui æstivo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerumque intereunt radicitus. Columel. lib. 6. cap. 3.
Sentis canis, Major ille rubus in agris crescens, & numerosa atque crassiora mora ferens. Columel. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abunde est esse bipedaneum, sed eos vacuos perhiemare patiemur, præparatis seminibus, quibus obserantur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximeque rubi, & paliuri, & ejus quam Græci vocant πυρόσβατον, Sentem canis appellamus.

Senticem habet Apulejus de Herb. cap. 87.
SENTICŌSUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης] Sentibus plenum, spinosum & asperum. Afran. apud Fest.
Quam senticosa verba pertorquet turba. Apul. Florid. p. 361. Elmenh. Merces Protagoræ tam aspera, tam senticosa, &c. Mart. Capell. 2. p. 59.
SENTOSUS, a, um. Adj. Fulgent. Gloss. Græcolat. Ἀκανθώδης, Sentosus, Spinosus.
SENTICĒTUM, i. n. [ἀκανθών] Locus in quo sentes sunt. Plaut. Capt. 4. 2. 80. Non enim es in senticeto, eo non sentis.
SENTIA, æ. f. Idem. Gloss. Græcolat. Ἀκανθών, ὁ τόπος, Dumetum, Hæc sentia.
SENTUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης, Onom. Antiq.] Horridus, inquit Donatus: quasi spinosus, Laceras vestes habens. Ter. Eun. 2. 2 5.
Video sentum, squallidum, ægrum, pannis, annisque obsitum. Loca senta situ. Virg. 6. Æn. 462.

S E O

SEORSUM, Adv. pr. com. [κατ' ἰδίαν Gl. L. G. χωρὶς G. L.] Separatim, Secreto; quasi Secus versum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.
In ædiculam hanc seorsum concludi volo. Liv. 22. 52. In castra hostes acceperunt: traditique in custodiam omnes sunt, sed seorsum cives, sociique.
Seorsum a patre si filiusfamilias habitet. Cajus in l. ex maleficio. §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorsum a domino rationem habere. Pompon. in l. 4. in princ. D. de pecul.
Seorsum ab altero aliquid parare. Cic. 8. Fam. 9. Hoc vehementius laboro nunc, quod seorsum a Collega puto mihi omnia paranda.
Seorsum a te sentio, Diversam habeo a te opinionem. Plaut. Capt. 3. 5. 52.
Sed male ne id arbitrare factum? AB. pessume.
T. At ego ajo, recte: qui abs te seorsum sentio. h. e. Aliud sentio quam tu.
Seorsum, Nominatim, præsertim. Ter. Adel. 5. 9. 14.
Omnibus gratiam habeo, & seorsum tibi præterea, Demea.
SEORSUS, Idem quod Seorsum, antique. Plaut. Rud. 5. 2. 27.
Præterea centum mnæ Philippicæ in paceolo seorsus. Al. Seorsum. Seorsus dissyll. Lucret. lib. 4. 497.
Seorsus item sapor oris habet vim: seorsus odores,
Nascuntur, seorsum sonitus, &c.
SEORSUS, a, um. Adj. Separatus. Virgilio tribuitur; sed falso. Legitur autem in Auson. Idyll. 17. 5.
Alterutro pariter nonnunquam, sæpe seorsis
Obsistunt studiis. [Ubi tamen Seorsus legi potest, quod πρὸς Pariter opponitur.

S E P

SEPA, æ. f. V. SEPS.
SĒPAR, ăris. Adj. ex Se & Par, ut Impar, Compar, Dispar. Separatus. Valer. Flacc. 5. 58.
Ossaque nec tumulo nec separe contegat urna.
Tu separe cœtu. Stat. 4. Theb. 482.
Est ratio separ, ait, ac diversum genus. Phædr. 1. 31. 7. Sed in plerisque codd. legitur, Est ratio separata; sed melius constabit metrum, si legitur Separ. Alii aliter. V. not. Burm. & Bentl.
SĒPĂRO, [διακείνω, χωρίζω Gl. L. G.] āre. Dividere, distrahere; a Se, & Paro compositum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox separant lavando, & siccata tundunt. [Mendose in Gloss. Latinogr. Sepasum, pro Separat. A domina separari. Ovid. 1. Amor. 4. 60.
Separare vera a falsis. Cic. 4. Acad. 141. Quoniam vera a falsis nullo discrimine separantur.
SEPARĀTUS, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Cic. 4. Tusc. 34. Quando igitur virtus est affectio animi, &c. & virtus ipsa per se, sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis. Idem 14. Att. 18. Ista vero, quæ tu contexi vis, aliud quoddam separatum volumen exspectant.
Separatum extra. Cic. 1. de Invent. 64. Separatum quiddam est, extra assumptionem approbatio.
SEPARĀTIM, Adv. [χωρὶς, κεχωρισμένως Gl. L. G.] Idem quod Seorsum. Cæs. 7. Bell. Gall. 36. At Vercingetorix, castris pro oppido in monte positis, mediocribus circum se intervallis, separatim singularum civitatum copias collocaverat.
Conjunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Finib. 44. Etenim si & sapere expetendum sit, & valere. Conjunctim utrumque magis expetendum sit, quam sapere solum: neque tamen, si utrumque sit æstimatione dignum, pluris sit conjunctim, quam sapere ipsum separatim. Legitur & Conjunctum, ac Separatum.
Communiter, & Separatim. Cic. 13. Fam. 12. pr. Alia epistola communiter commendavi tibi legatos Arpinatium, ut potui diligentissime, ac separatim Q. Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt, diligentius commendo.
Separatim de re quapiam dicere, pro Peculiariter. Cic. 13. Fam 10 Videor mihi, quum separatim de probitate ejus & moribus dicturus fuissem, si prius causam, cur eum tantopere diligerem, tibi exposuissem, in ipsa causa exponenda satis etiam de probitate dixisse.
Separatim a. Cic. 2. Fam. 16. Nihil accidit ei separatim a reliquis civibus.
SEPARATE, aliud Adv. In gradu compar. legitur apud Cic. 2. de Invent. 156. Quare in hoc quoque genere causæ quædam argumentationes communiter, ac similiter tractabuntur: quædam separatius ad finem, quo referri omnem rationem oportet, adjungentur.
SEPARATIO, ōnis. f. [χωρισμὸς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Invent. 55. Facti ab illa definitione separatio. Gell. 2. 8. Separatio animi & corporis. Adde Quintil. 7. 1. & Columel. 3. 21.
SEPARĀTUS, ûs. m. Apul. Flor. p. 350. Elmenh. Crinibus fronte parili separatu per malas revulsis.
SEPARĀTOR, ōris. m. [χωριστὴς Gl. G. L.] Tertull. de Præscrip. cap. 30. Factum separatum ostendit separatorem.
SEPARĀTRIX, īcis. f. Augustin. de Trin. 11. 10. Voluntas conjunctrix ac separatrix hujuscemodi rerum.
SEPARĀBĬLIS, e. Adj. Cic. 1. Tusc. 21. A corpore separabilem esse.
SEPARĀTĪVUS, a, um. Adj. [διαζευκτικός] Gloss. Gr. Lat.
SĔPĔLIO, sepelīvi, sepultum, [θάπτω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Humo injecta

injecta contegere, vel Terræ mandare mortuum. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII Tab. in urbe ne sepelito, neve urito. Credo, vel propter ignis periculum. Quod autem addit, Neve urito, indicat, non qui uratur sepeliri, sed qui humetur. Plin. lib. 17. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus vero, humo tectus. conf. in SEPULCRUM.

Sepelire dolorem, per translationem, pro Deponere, Tollere. Cic. 2. Tusc. 43. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor. Propert. lib. 1. 17. 19.

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem.

Cuncta tuus sepelivit amor. Propert. lib. 3. 15. 9.

Somnum sepelire. Plaut. Most. 5. 2. pr.

Ubi somnum sepelivi, omnemque obdormivi crapulam.

Se vino & epulis sepelire. Sen. Epist. 12.

SEPULTUS, a, um. Partic. [τεθαμμένος, παφὰς] Cic. in Pison. 10. Hæc sunt, ô carnifex, in gremio sepulta Consulatus tui.

Templis & auro sepultus. Lucan. lib. 8. 859.

Custos sepultus, Sopitus. Virg 6. Æn. 424.

Somno sepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1. 134.

Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus,
Cervicem inflexam posuit. Virg 2. Æn. 265.

Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. Ovid. de Rem. Amor. 806.

Et stupeant multo corda sepulta mero.

Assiduo mero lingua sepulta. Propert. lib. 3. 11. 56.

Sepultus sum, pro Perii. Ter. Phorm. 5. 8. 49.

Lemni habuit aliam. C. nullus sum. P. ex qua filiam
Suscepit, & eam clam educat. C. sepultus sum. Ubi Donatus, ἀϋξησις: plus est enim, quam Nullus sum.

Bellum sepultum, ac sublatum. Cic. pro Lege Manil. 30. Quod bellum exspectatione Pompeji attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum.

Domus sepulta. Catul. 66. 94.

Tecum una tota est nostra sepulta domus.

Fama sepulta. Ovid. 7. Epist. 92.

Inertia sepulta. Hor. 4. Carm. 9. 29.

Urbs sepulta. Tacit. 3. Hist. 35. Ceterum assidere sepultæ urbis ruinis noxia tabo humus haud permisit. De urbe excisa.

Sepelitus pro Sepultus, Cato usus est, teste Prisciano p. 909.

SEPULTUS, ûs. m. [τάφος] Gloss. Græcolat. pro Sepultura.

SEPULTŪRA, æ. f. [τάφη Gl. G. L.] Funus & exsequias proprie denotat. Cic. 2. de Legib. 65. Nec de mortui laude, nisi in publicis sepulturis, nec ab alio, nisi qui publice ad eam rem constitutus esset, dici licebat. Cic. 1. Philipp. 5. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. [Oxymôron.

Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tusc. 102. Cujus hoc dicto admoneor, ut aliquid etiam de humatione & sepultura dicendum existimem.

Mos sepulturæ. Lucret. lib. 6. 1276.

Afficere sepultura. V. AFFICIO.

Fata sepulturæ. Propert. lib. 2. 28. 26.

Aliquando Sepulcrum significat. Cic. 4. Fam. 12. Ab Athenienſibus locum sepulturæ intra urbem ut darent, impetrare non potui.

Justæ sepulturæ tradere. Martian. in l. Divi fratres. D. de relig. & sumpt. funer. Divi fratres edicto admonuerunt, ne justæ sepulturæ traditum, id est terra conditum, corpus inquietetur.

SEPULTOR, ōris. m. [θαπτὴς] Qui sepelit. August. de Trin. 4. 3. Sepultores corporis mortui.

SEPULTŌRIUS, a, um. Adj. Unde

SEPULTORIUM, i. n. [θαπτήριον] Gloss. Gr. Lat. pro Sepulcro.

SEPELĪBĬLIS, e. Adj. [ἐνταφιαστὸς] Quod sepeliri debet, aut est sepultum. Plaut. Cist. 1. 1. 64.

Indidem, unde oritur, facito ut facias stultitiem sepelibilem.

SEPULCHRUM, vel potius SEPULCRUM, i. n. [τάφος Gl. L. G.] Locus, in quo corpus defunctum, vel ossa cremati cum cineribus sepeliuntur. Dictum est quasi Seorsum a pulchro, ut ait Servius, propter recordationem doloris. Vel dicitur a Semis: quia pulchrum superficie, intus ossibus plenum est. Vel ut ait Donatus, quod sine re pulchra sit. Aut quod ibi sine pulsu sint, id est mortui. Aut a separando, quod illis animæ a vivis separentur. Rectius tamen videbitur si Sepulcrum dicatur a Sepeliendo; ut Fulcrum a Fulcio, Simulacrum & Lavacrum a Simulando & Lavando. [Unde & apparet rectius sine aspirata scribi.

Sepulcri appellatione, Omnis sepulturæ locus continetur, ut ait Ulpianus De sepulcro violato, l. Prætor ait. D. Idem de Religiosis & sumpt. fun. l. Locus, Sepulcrum est, ubi corpus, ossave hominis condita sunt. Cic. 9. Philipp. 17. Utique locum sepulcro in campo Esquilino C. Pansa Consul, seu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaqua versus designet, quo Servius Sulpicius inferatur. Quod sepulcrum ipsius, liberorum, posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est. Idem de Senect. 21. Nec sepulcra legens vereor (quod ajunt) ne perdam memoriam.

Sepulcri violator, Τυμβωρύχος. Gloss. Lat. Græc.

Causa sepulcri. Ovid. 9. Met. 561.

Neve merere meo subscribi causa sepulcro.

Clausum sepulcrum. Ovid. 15. Met. 389.

Commune sepulcrum rerum terra. Lucret. lib. 5. 260.

Familiaria sepulcra, l. 5. D. de religios. Familiaria sepulcra dicuntur, quæ quis sibi familiæque suæ constituit.

Hereditaria sepulcra. l. 5. & 6. D. de relig. Hereditaria autem, quæ quis sibi heredibusque suis constituit: vel quod paterfamilias jure hereditario adquisivit.

Inane sepulcrum. Ovid. 6. Met. 658. V. CENOTAPHIUM.

Patrium sepulcrum. Ovid. 15. Met. 405.

Asterni sepulcro. V. ASTERNO.

Condere corpus sepulcro. Ovid. 8. Met. 234.

Condere animam sepulcro. Virg. 3. Æn. 67.

Donare cinerem sepulcro. Stat. 3. Silv. 3. 216.

Effossis mirabitur ossa sepulcris. Virg. 1. Georg. 498.

Excire animas sepulcris. V. EXCIO.

Latere post magna sepulcra. Hor. 1. Serm. 8. 36.

Reddere corpus sepulcro. Virg. 2. Æn. 542.

Stat sepulcrum. Hor. 1. Serm. 8. 10.

Hoc miseræ plebi stabat commune sepulcrum.

Sacra fuisse Romanis jura sepulcrorum, antiquæ (XII tabb.) legis illa verba declarant: Ubi corpus demortui hominis condas, sacer esto. Et illa, Ne quis vestibulum adirumve ad sepulcrum, usucapito, neu bustum violato. Et illa, Deorum manium jura sancta sunto. Quod & antea servatum esse, irrogata violantibus pœna, posteriores jurisconsulti Ulpianus, Paulus, Cajus tradiderunt. Quod autem Cic. scripsit lib. 2. de Legib. 58. Credo fuisse, aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis caussa tributum est, ut Poplicolæ, ut Tuberto: quod eorum posteri jure tenuerunt: aut eos, si qui hoc, ut C. Fabricius, virtutis caussa soluti legibus, consecuti sunt. Id plane significat, etiam ante XII Tab. intra urbem sepeliri non licuisse, siquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis caussa tributum est. Quod ipsum & Dionysius confirmat, & Plutarchus. Servius quidem, ubi exponit illud Virg. 11. Æn. 206.

Finitimos tollunt in agros, urbique remittunt.

Duilio consule primum a Senatu decretum esse ait, ne quis in urbe sepeliretur: quod Imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renovarunt: & fuisse hanc veterem consuetudinem patet in lege Mortuorum, C. de religiosis, & sumptibus funerum. Legis quidem XII Tab. illa nota sunt: In urbe ne sepelito, neve urito. (V. in ipso verbo.) Quæ scripta sunt ob eam caussam, tum ut ab oculis viventium cadavera, quæ mæstitiam animis inferunt, quamprimum amoverentur, tum ne cælum illud urbanum, unde proxime spiritus duceretur, tætro putrescentium corporum nidore corruptum, pestem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphassent, ut cum eorum corpora extra urbem cremata essent, in urbem ossa & cineres referrentur, humique mandarentur. Hoc Pyrrhonem Liparæum scripsisse tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. (Quæst. Ro. 78.) Illa vero, non inutile est cognoscere, in agris sepulcra fuisse, in agri venditione, jura tamen sepulcrorum penes eum, qui venderet, remansisse, eumque sibi tantum agri in venditione excepisse, quantum adeundo sepulcro satis esset: quod qui non faceret, ei summo probro ac turpitudini fuisse. Unde illud in oratione Cic. pro Rosc. Amer. 24. Cui, de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulcrum patrium relictum est. Hac autem ipsa de re Pomponius Jurisconsultus ita scripsit: Dominis fundorum, in quibus sepulcra fecerint, etiam post venditos fundos adeundorum sepulcrorum jus est. Tum igitur in agris, tum juxta militares, vel publicas vias cadavera, aut, si cremata essent, cineres condebantur. Nam & sepeliendi cadaveris, & cremandi consuetudinem fuisse, indicat illud in XII Tab. In urbe ne sepelito, neve urito. & illud quod in 2. de Legib. (56.) scripsit Cicero: P. Cornelium Africanum sepultum esse, L. Cornelium Sullam primum e Corneliis cremari voluisse. Sepeliri autem antiquius fuisse, quam cremari, Plin. lib. 7. cap. 54. declarat his verbis: Ipsum cremari, apud Romanos non fuit veteris instituti: terra condebantur. At postquam longinquis bellis obrutos erui cognovere, tunc institutum, & tamen multæ familiæ priscos servavere ritus: sicut in Cornelia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus, idque voluisse veritum talionem, eruto C. Marii cadavere. Hæc Plin. Cui, quod ante XII Tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum est. Cremandi consuetudo usque ad Antoninorum Imperatorum ætatem perduravit. Rursus terra condi cœptum est. Legimus & illud, Majores natu ad tubas, minores ad tibias ad sepulcrum esse Delatos: qui vero claris majoribus orti essent, his eorum imagines in funere prælatas. Addit Servius Honoratus, ante sepulcrum aram fieri solitam: quod & Cicero in epistolis ad Atticum significat: tametsi non aram modo, sed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Festo (in Membrum) scitu dignum, ante quam cadaver ad pyram deferretur, digitum abscissum esse, ut reliquo corpore perusto, ad eum justa fierent. Cadavere pyræ imposito, qui propinquitate mortuo devinctus arctissime fuerat, is aversus rogo facem accensam inferebat. Signum hominis sepulti non unum fuit; nam & lapis, & tegula, & cæspes, & tumulus, & cippus sepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutii de Legibus Romanis. c. 16. conf. Lex. Pitisc.

SEPULCRĀLIS, e. [ἐνταφιος] Quod ad sepulcrum pertinet: ut, Cæremoniæ sepulcrales, quæ pertinent ad impensam, structuramque sepulcrorum.

Aræ sepulcrales. Ovid. 8. Met. 480.

Fax sepulcralis. Ovid. 2. Epist. 120.

SEPULCRĒTUM, i. n. Locus, ubi multa sunt sepulcra. Catull. 59. 1.

Uxor Meneni, sæpe quam in sepulcretis
Vidistis ipso rapere e rogo cœnam. i. e. In cœmcteriis, ut posteriores locuti sunt.

SĒPES, vel SÆPES, is. vel SÆPS, sæpis. f. [φραγμὸς Gl. G. L.] Quæ objecta inter agrorum divisiones, vel ipsis hortis, introitum prohibet. Cic. 1. de Nat. Deor. 120. Prætereo Samothraciam eaque, quæ Lemni nocturno aditu occulta coluntur, silvestribus sæpibus densa. Columel. lib. 10. 27.

Talis humus vel parietibus vel sæpibus hirtis
Claudatur, neu sit pecori, neu pervia furi. Virg. 8. Ecl. 37.

Sæpibus in nostris parvam te roscida mala
(Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem.

Rectius cum Diphthongo SÆPES scribi docent monumenta antiqua, itemque & inde derivata omnia. Quomodo & Gloss. Latino Græc. scribit, sed Græcolat. per e.

Longæ sæpes. Ovid. 3. Fast. 267.

Opaca sæpes. V. OPACUS.

Sinistræ sæpes. Ovid. 2. Fast. 501. al. Nubes sinistræ.

Structiles sæpes. V. Viva sæpes.

Texendæ sæpes. Virg. 2. Georg. 371.

Virgea sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3.

Viva sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3. Vetustissimi auctores vivam sæpem structili prætulerunt.

Prætendere sæpem segeti. Virg. 1. Georg. 270.

Sæps legitur apud Auson. Monosyll. f. Edyll. XII. v. 151. & 154.

Seps pro Serpente. V. infra.

Sepes, ĕdis, V. SEX.

SÆPĬCŬLA, æ. f. Apul. Met. 8. p. 210. Elmenh. Dum forte passerem, incantantem sæpiculæ, consectatur.

SÆPIO, sæpīvi, sæpītum, vel sæpsi, sæptum, [φράσσω Gl. G. L. περιφράσσω, L. G.] ire dictum a Sæpibus, quæ objectæ iter claudunt, inquit Nonius 1. 193. Virg. 1. Æn. 415.

At Venus obscuro gradientes aëre sæpsit. Cic. 2. de Nat. Deor. 142

Qua

Quæ primum oculos membranis tenuissimis vestivit & sæpsit, quas primum perlucidas fecit, ut per eas cerni posset. Ibid. 143. Latent præterea utiliter, excelsis undique partibus sæpiuntur.
Circumdare & sæpire. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi: sex castellis, castrisque maximis sæpsi.
Acribus namque custodiis domum & vias sæpserat Livia. Tacit. 1. Ann. 5.
Abitus sæpire. V. Abitus in ABEO.
Sæpire se difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. 3. Att. 23. Neque enim ulla est lex, quæ non ipsa se sæpiat difficultate abrogationis.
Sæpire, veteres ambage quadam verborum rem obscurare, & quadam sæpe obducere dixerunt, ut & Circumvestire. Cic. 3. de Orat. 156.
Quandoquidem iste circumvestit dictis, sæpit sedulo. Turnebus.
Sæpire, Tenere, Impedire. Non. 1. 193. ex Afran. Perii, lacrimæ linguam sæpiunt.

SÆPTUS, a, um. Partic. [περφραγμένος] Stat. 1. Silv. 1. 32.
Ipse autem puro celsum caput aëre sæptus.
A gentibus belligeris sæptus. Ovid. 3. Trist. 11. 13.
Sæpta ab armatis pubes. Liv. 1. 28. Ad hæc Albana pubes, inermis ab armatis sæpta, in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, silentium tenet.
Aggere sæptus. Sil. lib. 16. 2.
Armis sæptus. Virg. 1. Æn. 508.
Caritate sæptus. Plin. in Paneg. cap. 49. Frustra se terrore succinxerit, qui sæptus caritate non fuerit. Armis enim arma irritantur.
Comitatu sæptus. Cic. in Parad. 2. Non denique animus ipse, qui tot virtutum præsidio, tantoque comitatu virtutis sæptus. In quibusdam exemplaribus desiderantur hæc verba, Virtutis sæptus.
Fraude locorum sæpti. Sil. lib. 7. 279.
Nebula sæptus. Virg. 1. Æn. 443.
Opibus sæptus & munitus contra conscientiam. Cic. 1. de Finib. 51. Quod si qui satis opibus hominum sibi contra conscientiam sæpti esse, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.
Præsidiis philosophiæ sæptus. Cic. 16. Fam. 23.
Loca sæpta. Lucret. lib. 6. 87.

SÆPTUM, i. n. [χαρακώμα Gl. L. G.] Idem quod Sæpes vel Sæpimentum.
Sæpta, pl. [φραγμοί Gl. L. G.] autem generali vocabulo dicuntur omnia Loca quodam munimento circumdata, seu vallata. Inde Stabula, Ovilia, Bubilia, Caprilia, & id genus reliqua, Sæpta nuncupantur. Unde & Sæpta aliquando pro Ovilibus ponuntur. Virg. 1. Ecl. 34.
Quamvis multa meis exiret victima sæptis.
Domorum sæpta. Lucret. lib. 1. 490.
Transit enim fulmen cæli per sæpta domorum.
Varro de Re rustica vocat Sæpta, Omnia quæ habent inclusa animalia, quæ pascuntur; 1. de R. R. cap. 11. Intra sæpta villæ habeat aquam. Apud eundem inscriptio est, De fundo & sæptis, lib. 1. de R. R. cap. 14.
Septum, Sæpes, & Sæpimentum, idem significare declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 14. Nunc de sæptis, quæ tutandi causa fundi, aut partis fiant videamus, Earum tutelarum genera IV. Unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Horum unumquodque species habet plures. Primum naturale sæpimentum, quod obseri solet virgultis, &c. Secunda sæpes est ex agresti ligno, &c.
Sæpta, pro Obicibus & claustris quibus utimur ad impetus fluviorum coërcendos accipiunt Jurisconsulti. Ulpianus D. de rivis l. prima, Sæpta sunt, quæ ad incile opponuntur, aquæ derivandæ compellendæve ex flumine causa, sive ea lignea sunt, sive lapidea, sive ex alia qualibet materia, ad continendam, transmittendamque aquam excogitata.
In Martio campo loca inclusa tabulatis, in quibus stans Pop. Rom. suffragia ferre consueverat, Sæpta dici meruerunt ad similitudinem ovilium, ubi & rerum venalium forum erat. Martial. lib. 9. 60.
In Sæptis Mamurra diu, multumque vagatus,
Hic ubi Roma suas aurea vexat opes. Ovid. 1. Fast. 53.
Est quoque, quo populum fas est includere Sæptis. V. Lex. Pitisc.

SÆPTIO, ōnis. f. Actio sæpiendi. Vitruv. 5. 12. Locus qui in ea sæptione finibus fuerit.
Item Murus, apud Vopisc. Aurel. cap. 22. Quæ ad sæptiones atque urbis statum pertinent.

SÆPIMEN, ĭnis. n. Apul. pr. Colliculus sæpimine consecratus

SÆPIMENTUM, i. n. [φραγμός, φραγμός] Id dicitur quo aliquid sæpitur. V. SÆPTUM. Varro 1. de R. R. cap. 14. Primum naturale sæpimentum, quod obseri solet virgultis, aut spinis, quod habet radices vivæ sæpis. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo vallabit, differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia.

SÆPTUOSE, Adv. a Sæpio, i. e. Obscure. [ἀσαφῶς] Livius Antiopa, Ita sæptuose dictio abs te datur, quod consecutam sapiens ægre contulit. Non. 2. 777.

SÆPTO, āre, Frequent. unde

SÆPTATUS, a, um. Partic. Martian. Capel. lib. 2. p. 46. Culmen sæptatum.

SĒPIA, æ. f. [σηπία] Genus piscis, atrum cruorem per aquam spargens, cum se prehensum videt, atque ita piscatoribus iter sæpit & occludit. Pers. 3. Sat. 13.
Nigra quod infusa vanescat sepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29.
Sepiarum generis mares varii & nigriores, constantiæque majoris. Percussæ tridente feminæ auxiliantur, at femina icto mare fugit. Ambo autem ubi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

SEPIŎLA, æ. f. dimin. [σηπίδιον] Plaut. Casin. 2. 8. 57.
Emito sepiolas; lepadas, lolligunculas.

SĒPIAS, [Σηπίας] Magnesiæ promoniorium est. Herodot. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 9. unde

SEPIĂCUS, a, um. Adj. [Σηπιακός] Ripa Sepiaca: Strabo extremo lib. 9. Tamen ipsam ripam Sepiacam tragœdiarum scriptores vulgarunt, posteaque collaudarunt, cum ibi Persarum classis interierit, & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidem ipsa saxosa est: inter illam vero vicumque Castanæum, sub Pelio locatum litus jacet, in quo classis ipsa Xerxis, cum staret in anchoris, ingenti flante Euro, periit.

SEPIMEN, SEPIMENTUM, V. SEPIO.

SEPINĀTES, vel potius SÆPINATES: [Σαπινᾶται] Populi sunt inter Samnites, in quarta regione Italiæ a Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur a Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

SEPIO, V. SEPES.

SEPIUSSA, Urbs in Ceramico Asiæ sinu, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SĒPLASIA, æ. f. sec. com. [Σεπλασία] fuit Forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur, cujus deliciis fractam fuisse Punicam ferociam testatur Valer. Max. lib. 9. 1. ext. 1. Cic. 2. de Lege Agr. 93. Jam vero qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia, &c. Hinc Seplasiarius, pro Unguentario & Salgamario. Plin. lib. 34. cap. 11. Nunc quoties incidere in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc est impendio miserorum experiri commentaria, credunt Seplasiæ, ea omnibus quidem fraudibus corrumpenti, factaque jampridem emplastra & collyria mercantur, tabesque mercium. Idem lib. 16. cap. 10. Et inde fraus Seplasiæ. Scribitur & geminata litt. Seplassia. Certe in Gloss. Seplassarius.

SEPLASIUM, i. n. [παντοπωλεῖον Gl. G. L.] Varr. apud Non. 3. 234.
Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum,
Seplasia Capuæ, macellum Romuli.

SEPLASIĀRIUS, i. m. Unguentarius. Lamprid Heliog. cap. 30. Pinxit se, ut cupedinarium, ut popinarium, ut seplasiarium. al. Finxit. In Glossis Philoxeni, seu Latinogræcis, exponitur παντοπώλης, i. e. Qui omnia vendit. Sed nimis laxa videtur hæc interpretatio. In Græcolat. Παντοπώλης, Seplasiarius, Salgamarius.

SĒPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [Ἀφαιρέω Gl. L. G.] ĕre. Seorsum ponere.
Seponere & occultare. Cic. 11. Att. 22. Sed equidem venire nunc nil posse, sed seponi & occultari possunt, ut extra ruinam sint eam, quæ impendet.
Seponere a. Cic. 2. de Orat. 22. Græci seposuerunt a ceteris dictionibus eam partem dicendi, quæ &c.
Seponere ad. Cic. 15. Att. Quodque ex istis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud fanum sepositum putabam.
Seponere extra. Liv. 6. 37. Seponendum extra certamen alterum Consulatum, ad quem plebi sit aditus: quoniam in certamine relictus, præmium semper potentioris futurus sit.
Seponere pecuniam in ædificationem. Liv. 1. 53. Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi seposuit. conf. 55. extr.
Divitiæ sepositæ. Stat. 2. Silv. 2. 150.
Seponere sibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. 143. Alteros enim respondentes audire sat erat, ut ii, qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent: sed eodem tempore & discentibus satisfacerent, & consulentibus.
Seponere aliquid alicui. Phædr. 4. 4. 21.
Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem, &c.
Onus tutum conjugii seponere, i. e. Uxorem in loco tuto. Lucan. lib. 5. 724.
Sepositum ac reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportuerat, habebant sepositum ac reconditum. Idem 2. de Divin. 112. Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, ut id quod proditum est a majoribus, &c.
Sepositæ vestes dicuntur, Quæ non sunt quotidiani usus. Tibull. 2. 5. 8.
Seponere, Discernere. Hor. Arte Poet. 273.
Scimus in urbanum lepido seponere dicto.
Fontis sepositi aquam quærere, Secreti. Propert. lib 1. 20. 24.
Sepositus, pro Remoto, qui in longinquis habitat finibus. Martial. 2. 3.
Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?
Seponi etiam dicuntur, qui ut odiosi & graves removentur, & quasi relegantur. Sueton. Aug. cap. 65. Agrippam ob ingenium sordidum ac ferox abdicavit, seposuitque Surrentum. Tacit. 1. Hist. 13. Mox suspectum in provinciam Lusitaniæ, specie legationis, seposuit.

SEPOSITUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

SEPS, sepis; pro Sæpe, f. g. V. SEPES.

SEPS, sēpis. m. [σήψ] Parvus serpens, ex cujus ictu membra percussa putrescunt: a σήπω putrefacio. Nam quicquid momorderit, resolvitur in putredinem. Solin. cap. 40. §. 582. Lucan. lib. 9. 723.
Ossaque dissolvit cum corpore tabificus seps.
Lacertæ genus, Plin. 29. 5. [Male Sepa, æ. f. in Lond.

SEPTA, orum. V. Sepio, in SEPES.

SEPTEM, Numerale nomen, indecl. VII. Græci ἑπτά dicunt, Latini spiritu aspero in S mutato, & terminatione græca in EM Latinam, Septem dicunt. Virg. 6. Æn. 646. Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

SEPTĒNUS, a, um. [ἀνὰ ἑπτά] Adj. Idem quod Septem in distributione. Cic. in Somn. Scip. 3. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reditusque converterit. Idem 4. Verr. 122. [Singulariter vix reperietur positum.
Epistolæ septenæ. Plin. lib. 7. cap. 25.
Fistula dispar cannis septenis. Ovid. 2. Met. 683.
Corpora septena quotannis. Virg. 6. Æn. 21. — tum pendere pœnas
Cecropidæ jussi (miserum) septena quotannis
Corpora natorum: stat ductis sortibus urna.
Noctes septenæ, Septem. Propert. lib. 2. 16. 23.
Non quia septenas noctes sejuncta cubaris.
Portæ septenæ. Stat. 3. Theb. 39.
Volumina anguis traxit septena. Virg. 5. Æn. 85. i. e. Multa.

SEPTENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑπτάδικος] Idem quod Septimus: ut, Septenarius numerus. Macrob. Somn. Scip. 1. 6.
Septenarius versus, Qui constat septem pedibus. Cic. 1. Tusc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios funndat ad tibiam.
Septenaria synthesis. Martial. lib. 1. 152.
Piceno quoque venit a cliente
Parcæ cistula non capax olivæ,
Et crasso figuli polita cæno
Septenaria synthesis Sagunti.
Septenaria synthesis vasorum dicitur, Quæ septies mutari poterant pro vario mensæ ornatu.

SEPTĬMUS, a, um. Adj. [ἑβδόμος] Numerus ordinalis a Septem. Plin lib. 7. cap. 52. Ut tamen in septimum & quinquagesimum atque centesimum vitæ duraret annum. Plaut. Pseud. 2. 2. 3. Ædes esse septimas a porta.

SEPTIMUM, Adv. [ἑβδόμων] Septies. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Cur enim Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus?

SEPTIMĀNUS, a, um. Adj. Septimestris. Arnob. 3. Præpropero partu septimanæ feturæ.

SEPTIMĀNUS, i. m. Miles e septima legione. Plin. 3. 4.

Septimāna, æ. f. Vox apud recentiores haud infrequens, sed veteribus ignota; qui pro ea usurparunt Hebdomas vel Hebdomada. V. Voss. de Vit. L. L. 1. 3.

Septimania, æ. f. Locus quem Septimani occuparunt. Sidon. 3. Epist. 1. conf. Scal. Lect. Auson. 1. 24.

Septimātrus, ûs. m. Festus dies Minervæ, septimus ab Id. Martiis. V. Varr. de L. L. 5. 2. Alex. Alexandrin. Genial. dier. 2. 22.

Septemplex, ĭcis. Adj. [ἑπτάπλους] Quod in septem partes divisum est: ut Clypeus septemplex. Virg. 12. Æn. 925.

— & clypei extremos sextemplicis orbes
Per medium stridens transit femur. Ovid. 13. Met. 2.
Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Ajax.

Ister septemplex. Ovid. 2. Trist. 189.
Nilus septemplex. Ovid. 5. Met. 187.

Septŭplus, a, um. Adj. [ἑπταπλάσιος] Gloss. Cyrilli. Vulg. Interpr. Prov. 6. 31. Septuplum reddet fur. conf. Hieron. 1. Epist. 8.

Septies, Adv. [ἑπτάκις] Plin. lib. 16. cap. 40. Septies restituto templo. Cic. 2. Philip. 93. Ubi est sepries millies sestertiùm, quod in tabulis quæ sunt ad Opis, patebat. conf. Liv. 28. 6.

Septifariam, Adv. In septem partes. ut Multifariam. Santra de Verborum antiquitate, In quod volumen unum nos lectitavimus, & postea invenimus septifariam divisum. Nonius 2. 779.

September, bris. m. [Μαιμακτηριών] Mensis dictus est, quod sit septimus in ordine. Cic. 1. Att. 1. Mense Septembri. [Quod in solitario nomine subauditur, hic expressum est. Nam revera est Adj. ut reliqua id genus. Aliquando sumitur adjective: ut

Horæ Septembres. Hor. 1. Epist. 16. 16.
Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ,
Incolumen tibi me præstant Septembribus horis.

Septennis, vel Septuennis, e. Adj. [ἑπταέτης] Quod est septem annorum Plaut. Bacch. 3. 3. 36.

At nunc, prius quam septuennis est, si attingas eum manu. Idem Men. prol. v. 24.

Postquam jam pueri septuennes sunt, pater &c. Sic enim legitur in multis Plauti exemplaribus. Sed Pœn. prol. 66.

Puer septennis surripitur Carthagine. [Immo Septuennis hic, illic Septennis legitur. V. Prudent. Peristeph. 10. 656.

Septennium, i. n. [ἑπταετία] Intervallum septem annorum.

Septĭcollis, [Ἑπτάλοφος] urbs Roma, quod septem colles habeat, Palatinum, Quirinalem, Aventinum, Cœlium, Viminalem, Exquilium, & Janicularem. conf. septimons.

Septemfluus, a, um. Adj. [ἑπτάῤῥους] Quod septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. ut

Flumina septemflua Nili. Ovid. 15. Met. 753.
Perque papyriferi septemflua flumina Nili
Victrices egisse rates.

Septĭpŏlium, i. n. [ἑπτάφυλλον] Apul. de Herb. cap. 116.

Septiporis, e. Adj. Habens septem foramina. Sidon. 2. Epist. 12.

Septiformis, e. Adj. Isidor. Orig. 7. 3.

Septemgemĭnus, a, um. Adj. [ἑπτάπλους] aliud Adj. ut

Nilus septemgeminus. Catul. ad Furium, 11. 8. Virg. 6. Æn. 801.
Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Septemmestris, e. Adj. Censorinus cap. 11. Partus septemmestris.

Septĭmons, tis. Adj. [ἑπτάλοφος Gl. G. L.]

Septimontium, i. n. [Ἑπτάδιον Gl G.L] Varro lib. 5. de L. L. 3. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his septem montibus, in queis sita urbs est: feriæ non populi, sed montanorum. Hoc etiam testatur Festus lib. 17. auctorem citans Antistium Labeonem. Septimontium, ait Lilius in historia deorum, inveni nuncupatum, quum septimus collis Urbi esset additus: in cujus celebritate in locis septem sacrum factum fuisse, testis est Varro, Palatio, Velia, Fagutali, Suburra, Cœlio, Oppio, & Cispio. Quo die per urbem vehiculis vehi, criminosum habitum fuit. [Octo tamen loca commemorat Festus, nam septem enumeratis Cermalum addit.] Plutarchus in Problemat. Roman. 68. Quid est quod Septimontio vehiculis junctis uti cavebant, & nunc etiam, qui vetera non contemnunt, cavent? Septimontium vero diem festum agunt Romani, quod quum septimus collis Urbi attributus est, septicollis Roma facta est. An, ut quidam Latini accipiunt, quod urbs nondum suis partibus penitus conjuncta erat? An, hoc quidem ad rem non pertinet? Magna vero re effecta, constituta civitate, quod urbem jam augeri, & quasi ulterius progredi desiisse existimarent, cum se ipsos, tum vero jumenta quibus fuerant usi, quiete affecerunt, & communis festi otio frui voluerunt? An quod cum omnes dies festos civium præsentia ornari ac celebrari semper voluerunt, tum illum præcipue qui propter civitatis habitationem ageretur? Quapropter ne urbem cujus dies festus ageretur, relinquerent, eo die vehiculis uti permissum non est. V. Lexic. Pitisc.

Septimontiālis, e. Adj. Columel. lib. 2. cap. 10. De fabis loquens, Media sementi seri, & pars ultima debet, quæ septimontialis satio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4. Septimontiali sacrorum quidem die senatui, equitique panariis, plebejis sportellis cum obsonio distributis. Initium vescendi primus fecit: &c. h. e. Domitianus die urbis festo, qui Septimontialis vocatur, epulum largissimum inter spectacula dedit: in quo ordini senatorio, & equestri panaria distributa sunt cum obsonio, sicut plebejis sportellæ. In eo autem epulo ipse princeps primus fecit initium vescendi.

Septempedālis, e. Adj. [ἑπτάπηχυς] Quod est mensuræ septem pedum. Plaut. Curc. 3. 69. — ibi nunc statuam vult dare auream
Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ siet septempedalis.

Septemstādium, i. n. [Ἑπτάσταδιον] Secessus est in Alexandria. auctor Strabo lib. 17.

Septemtrio, ōnis. m. [Ἄρκτος, ἡ κατ' οὐρανὸν, Ἀπαρκτίας Gl. L. G.] Septemtriones sunt septem stellæ polares, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Scribit Varro de L. L. 6. 4. triones rusticorum vocabulo boves vocari, quasi teriones, hoc est arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideo magis hæ septem stellæ triones appellatæ sunt, quoniam ita sitæ sunt, ut ternæ quæque stellæ proximæ inter se trigona, id est triquetram figuram constituant, quam recentiores vocant triangulum. Ex septem siquidem stellis duæ pariles uno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquæ plaustri figuram designant. Itaque & proximum hujus sidus, Bootes, id est bubulcus appellatur, qui more bubulci currum sequitur. Hoc sidus a figura, quia simile plaustro videtur, antiqui Græcorum ἄμαξαν id est Plaustrum dixerunt: nostri a bobus junctis, Septemtriones appellarunt. V. Gellium lib. 2. cap. 21. Plaut. Amph. 1. 1. 117.

Nam neque se Septemtriones quoquam in cælo commovent. Cæs. 7. Bell. Gall. 83. Erat a Septemtrionibus collis. Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Inflectens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æstates & hiemes efficit. Divise Virg. 3. Georg. 381.

Talis Hyperboreo Septem subjecta trioni
Gens effrena virum Ripæo tunditur euro.

Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Siderum in navigando nulla observatio, Septentrio non cernitur. Plura supra V.

Ab his etiam ventus spirat, qui Austro objectus est, & Latine Septemtrio, & Septemtrionalis ventus, & Septemtrionarius: Græce vero, quod ab Arcto flat, Aparctias appellatur. Liv. 26. 45. usus est in numero singulari pro Vento Boreali: Acer Septemtrio ortus, &c. Plinius 2. 47. A Septemtrionibus Septemtrio spirat.

Septentriones venti, pl. [Ἀπαρκτίαι] Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septentriones venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse aut incendisse dicunt.

Septemtrionālis, e. Adj. [Ἀρκτῷος Gl. L. G.] ut, Septemtrionalis ventus, a Septemtrione flans. Plin. lib. 9. cap. 17.

Septemtrionalis pars terræ. Justin. 2. 1. 15.
Septemtrionales, οἱ ἀρκτῷοι. Gloss. Latinogræc. Scil. Populi.

Septemtrionārius, a, um. Adj. Ventus qui a Septemtrione flat Latinis dicitur, quem Græci Ἀπαρκτίαν vocant. De hoc Gellius lib. 2. c. 22.

Septemvir, īri. m. [ἑς τῶν ἑπτά] ea forma dictum, qua Triumvir; Nomen magistratus apud Romanos. Septemvirorum officium erat facere sacrificium epulare, vel convivium ludorum, & Septemviri epulonum nominabantur. Plin. l. 2. Ep. 11. Vet. Inscr. apud Grut. p. 227. n. 1. SACERDOT. BONAE DEAE. ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON. i. e. Septemvirum epulonum. V. de iis Buchnerum ad Plin. 10. Epist. 8. Cic. 15. Att. 25. Cajus Antonius noluitne fieri septemvir? Idem 5. Philip. 21. Judicandumque nullos Septemviros fuisse. conf. epulo.

Septemvirālis, e. Adj. [τῶν ἑπτά] Quod ad Septemviros pertinet. Liv. 24. 45. Ut proditio pro septemvirali judicio esset, semperque aliud sentiret, infidus socius, vanus hostis, &c.

Septemvirātus, ûs. m. [ἑπταρχία] ipsa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Philip. 99. Eundem in Septemviratu nonne destituisti? intervenit enim. Plin. 10. Epist. 8.

Septunx, uncis. m. [ἑπτάγκιον Gl. G. L.] nomen dictum a Septem & Uncia: estque Pondus septem Unciarum. Interdum etiam Mensura jugeri, hoc est partis mediæ & unius duodecimæ ipsius jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars dimidia & una duodecima, pedes sexdecim millia & octingentos, hoc est septunx, in quo sunt scripula CLXVIII. Liv. 5. 24. Triumvirique ad id creati, terna jugera & septunces viritim diviserant.

Septunx, pro Septem vini cyathis. Solebant enim veteres, quando se paulo liberalius invitabant, tot vini cyathos haustibus singulis ebibere, quot erant litteræ in suorum amicorum amicarumve nominibus, singulosque cyathos appellabant uncias. Martial. lib. 8. 51. De phiala ab Instante Rufo sibi data.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi,
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Thelethusa venit, promissaque gaudia portat:
Servabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est: septunce trahar, si fallit amantem:
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam. Instans constat septem litteris, Rufe vocativus quatuor. Si Thelethusa Martialis amica venit, epoturus est trientem, id est quatuor cyathos, quot sunt litteræ in vocativo Rufe. Si dubia est, ventura sit necne: bibet septuncem, hoc est septem cyathos, quot sunt litteræ in Instans. Si omnino ventura non est: bibet utrumque nomen, id est undecim cyathos. Tot enim litteras habent duo hæc nomina Instans & vocativus Rufe. V. Sextarius Romanus in sex.

Item Moneta apud Liv. 23. 19. Septuncis auri in singulos pretium convenit.

Septunciālis, e. Adj. [ἑπτάγκιαῖος] ut, Septuncialis satio, quando media & ultima pars sementis seritur. Columel. lib. 2. cap. 10. Media sementi pars seri, & pars ultima debet, quæ septuncialis satio dicitur. Alii legunt Septimuncialis.

Septemdĕcim, [δεκαεπτά] nomen indecl. XV. Liv. 38. 33. Septemdecim interfecti sunt. Notandum est autem plerumque scribi litteris numeralibus XVII, vel divisim Septem & decem.

Septuāginta, indecl. LXX. [ἑβδομήκοντα] Cic. 5. Verr. 121. Unus ager Agyrinensis centum septuaginta aratoribus inanior quum sit, vos conjecturam totius provinciæ non facietis?

Septuagēnus, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑβδομήκοντα] Numerale distributivum. Plin. lib. 26. cap. 10. Septuageno coitu durare libidinem contactu herbæ cujusdam, &c. h. e. Septuagesimo Columel. lib. 5. cap. 2. Hoc in se multiplicato, septuagies septuageni fiunt quatuor millia & noningenti.

Septuagēnārius, a, um. Adj. [ἑβδομηκονταέτης] Annos septuaginta natus. l. 5. Dig. de Jure immun. §. 7. Antequam septuagenarius fieret.

Septuagēsimus, a, um. Adj. [ἑβδομηκοστός] Cic. 1. de Divin. 46. Cyrus ad septuagesimum pervenit, cum XL annos natus regnare cœpisset.

Septuāgies, Adv. [ἑπτακόσιοι] V. septuagenus paulo ante.

Septingenti, æ. a. DCC. [ἑπτακόσιοι Gl. G. L.] pluraliter tantum. Plin. lib. 35. cap. 2. Et M. Varro benignissimo invento, insertis voluminum suorum fecunditati nominibus tantum septingentorum illustrium. Liv. 23. 20. pr.

Septingēni, æ. a. Idem distributive. Plin. 33. 3. Auri unciæ in septingenas & quinquagenas bracteas. conf. Lampr. Commod. cap. 10.

Septingenārius, a, um. Adj. Quod septingentorum numerum complectitur, [ὁ ἑπτακοσιαῖος, ἑπτακοσιαπλῆς] ut, Septingenarius grex. Varro de R. R. 2. cap. 10. In quibus septingentæ sunt oves.

Septingentēsĭmus, a, um. Adj. [ἑπτακοσιοστός] Liv. 1. in proœmio, Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum repetatur.

Septingenties, Adv Plin. 36. 15. & Lamprid. in Commod cap. 11.

Septianus, a, um. Adj. ut, Septiana mala: aut verius Sextiana, a quodam Sextio libertino, eorum primo insitore, insigni rotunditate prædita. Columel. lib. 5. cap. 10.

Septĭcus, a, um. Adj. [σηπτικὸς] Corrosivus, a verbo Græco σήπω, Putrefacio. Unde σηπτός, & σηπτικά, medicamenta, quæ vim habent erodendi, putrefaciendique Plin. lib. 28. cap. 9. Quin & sanguis equorum septicam vim habet. Idem lib. 34. cap. 18. Summa ejus dos septica.

Septimana, V. septem.

Septĭmius, [Σεπτίμιος] Nomen gentile Romanum, ut Septimius cujus amores describit Catullus. A quo

Septimillus, dimin. Catul. de Acme, 46. 13.

Sic, inquit, mea vita, Septimille,
Huic uni domino usque serviamus.

Septimius, a, um. Adj. ut Mons Septimius apud Varr. 4. L. L. 8.

Septimiānus, a, um. Adj. ut, Septimiana porta, novitia denominatione in urbe dicta fuisse perhibetur. Alexan. Alexandrinus lib. Genial. Dier. 4. cap. 1.

Septĭmŭlĕjus, C. Gracchi interfector, tametsi antea familiaris. Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumboque in os addito, patricidio Rempublicam etiam circumscripsit. Plin. lib. 33. cap. 3.

Septimus, Septuagies, Septuaginta, &c. V. in septem.

Septio, Septum, Septuose, V. supra in sepes.

Sepulchrum, Sepultura. V. sepelio.

Sepum. V. sevum.

S E Q

Sequacitas, Sequaciter, Sequax, V. sequor.

Sĕquāna, æ. f. [Σηκουάνα] Fluvius Provinciæ Belgicæ & Celticæ in Gallia, & Lugdunensis limes, juxta quem habitantes, Sequani dicti sunt. Plin. 4. 17. pr. Hodie Burgundiæ ducatum incolentes, Helvetiis, Heduis, ac Lingonibus finitimi.

Sequānus, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 1. sub finem, Arverno, Sequanoque, & Helvico, generibus non pridem illustrata.

Gens Sequana. Lucan. 1. 425.

Optima gens flexis in gyrum Sequana frenis.

Sequanĭcus, a, um. Aej. Martial. 4. 19.

Hanc tibi, Sequanicæ pinguem textricis alumnam.

Sequax, Sequela. V. sequor.

Sequester, is, & e. vel Sequestris, e. & Sequester, tra, trum, vel Sequester, i. m. [μεσίτης, ἐνεχυρο, συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] dicitur (inquit Modestinus de Verb. signific.) Apud quem plures eandem rem, de qua controversia est, deposuerunt. Dictus a Sequendo, ut docet Gell. lib 20. cap. 11. Quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Plaut. Rud. 4. 3. 65.

Tu istunc hudie non feres, nisi das sequestrum aut arbitrum,
Cujus hæc res arbitratu fiat. Idem Merc. 4. 3. 36. Immo sic sequestro mihi data est. [Ut Dare arrhaboni, pignori, &c. V. infra.

Pace sequestra, dixit Virg. 11. Æn. 133. Inducias intelligens, quod sit media inter bellum præteritum & futurum. Servius.

Pacis sequester, Sil. lib 6. 347. Mediator, Arbitrator in Gloss. Cyrill.

Sequestres sunt, inquit Asconius, in Cic. 2. Verr. 36. Apud quos pecunia deponitur. Budæus, Corrumpendarum tribuum conductorem sequestrum exp. Cic. 4. Verr. 108. Qui tabulas tenet? qui scribit? qui monet? qui proximus est? is est C. Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope Collega Timarchidi, numerabatur. Idem pro M. Cœl. 16. Quod haud scio, an de ambitu, & de criminibus istis sodalium ac sequestrium, quoniam huc incidi, similiter respondendum putem. Idem pro Cluent. 25. Quo sequestre in illo indice corrumpendo dicebatur esse usus.

Rem perficiendam suscipere, & inde lucrum facere, ut redemptores solent, hoc genus Cicero Sequestres (teste Budæo) appellare solet, ut in prima in Verrem actione. Loco, in quem Pediani verba modo adduximus.

Sequester, apud Quintilianum, pro Eo, qui a litigatore doctus, docet patronum, lib. 12. cap. 8. Quo modo autem sequester ille, & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, quum dicturus ipse non sit? [Hic Cic. & Ascon. Cognitor. V. f. l.

Sequestrārius, a, um. Adj ut, Sequestraria actio, quæ adversus sequestrem datur. l. 12. §. cum sequestre. Cum sequestre (inquit Pomponius) recte agetur depositi sequestraria actione. in tit. Depositi. vel contra. lib. 16. P. tit. 16.

Sequestrum, i. n. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Proprie (inquit) in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque traditur. l. 6. Depos. vel contr. lib. 16. P. tit. 3.

Sequestro, Adv. ut vult Gell. Sequestro ponere, pro Apud sequestrem deponere. Cato de Ptolemæo contra Thermum, Per deos immortales, nolite vos sequestro ponere. Meminit Gellius lib. 20. cap. 11. [Nisi Dativus est. V. in sequester loc. Plaut.

Sequestrātim, Adv. Separatim. Cassiodor. Varr. 11. Epist. 1. Quæratis fortitan sequestratim Principis bona.

Sequestro, āre. [μεσιτεύω, Gl. G. L.] Intervenire, Deponere. Prudent. Hymn. Exseq. 127.

Hominis tibi membra sequestro.

Sequestrātus, a, um. Partic. Macrob. 7. Saturn. 11. Sequestrata verecundia, i. e. Abjecta, seposita. Ammian. 20. 7. Sequestrata ira.

Sequestratio, ōnis. f. [μεσιτεία Gl. G. L.] est Rei, de qua agitur in controversia, vel separatio, vel compositio, vel possessionis interdictio. Est autem duplex. Quædam est Voluntaria, quando partium consensu deponitur res litigiosa. Et hæc semper potest fieri ante judicium, vel pendente judicio. l. 1. in principio. D. depositi. l. Si soluturus. D. de solutionib. Quædam vero est Contentiosa, seu ut nonnulli vocant, Necessaria sequestratio, quæ per judicem decernitur causa cognita, etiam invitis utrisque litigatoribus, & altero eorum petente. V. tit. C. de prohibit. sequestrat. [In Gloss. Cyrilli redditur & Arbitrium. Arbitratus.

Sequestrator, ōris. m. Idem qui Sequester. Symmach 8. Epist. 54.

Sequestratōrium, i. n. Locus, ubi aliquid sequestratur, vel deponitur. Tertull. de Resur. Carnis, cap. 52.

Sĕquior, us. [χεῖρον, Gl. L. G.] Ulp. in l. Cum hi. §. Sed & personarum. D. de transact. Sed & personarum contemplatio habenda est, hoc est, cujus vitæ sint hi, quibus alimenta relicta sunt: utrum frugi vitæ, & qui alias sufficere sibi possint: an sequioris, qui de alimentis pendeant. Sequius, pro Deterius. Apul. Met. 10. p. 249. Elm. Sequior sexus, pro Muliebri.

Hac voce Varro etiam apud Non. (2. 746.) utitur, Non modo absens quicquam sequius de te cogitat, sed etiam ruminabitur humanitatem Nam Sequior pro Deterior dici, non est perinde infrequens, quod a sequendo reor deduci: deteriora enim sequi, meliora præcedere solent. Sed & Nihilo deterius, quod insolentius videri poterat, pro Nihilo secius apud Asconium legi. Petebat, inquit, nihilo deterius consulatum. Turnebus.

Quomodo... Sequiore genere utramque vocem enuntiandam putat. In Sorite autem, quem Latini Acervalem interpretantur, fallitur Ablegata nempe omni suspicione nostri generis est. H. St Priora verba cum mentione auctoris cultro empectæ recisa sunt. Suspicor autem Pontanum esse.

Sĕquius, pro Secius, Adv. Liv. 2. 37. pr. Invitus, inquit, quod sequius sit, de meis civibus loquor: non tamen admissum quicquam ab iis criminatum venio, sed cautum ne admittant. V. secius, & secus. [Apud Liv. tamen non videtur Adv. sed Adj. neut. Et forte Secus legendum. Mirandum autem non est confusa hæc frequenter in Mss. cum & vox ipsa prope eadem sit, & significatio ejus.

Sĕquor, sequūtus, vel, ut plerumque scribitur, secutus sum. [ἀκολουθέω, Gl. L. G. & G. L.] sequi. a Seco secas, derivatur, ut vult Perottus. Ter. And. 1. 1: 101.

— funus interim
Procedit, sequimur, ad sepulcrum venimus. Varro 1. de R R. cap. 47. Nam aridæ factæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.

Sequi & Assequi. Cic. 1. Off. 10. Neque enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi, quod assequi non queas.

A tergo sequi. Virg. 1. Æn. 190.

Discordia vadit, hanc Bellona sequitur. Virg. 8. Æn. 703.

Fames sequuta est. Plin. lib. 7. cap. 3.

Intervallo magno sequi aliquem. Cæs. 1. Bell. Gall. 32.

Ordinem vitæ sequi. Plin. lib. 12. in procem.

Otiose sequi. V. otiosus, in otium.

Pedibus sequi. Liv. 34. 7. Illas vehi per Urbem, se pedibus sequi.

Pone sequi. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 453.

Sponte sequi. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Vestigiis sequi aliquem. Liv. 9. 45. Pergunt hostem vestigii sequi.

Voce aliquem sequi. Virg. 9. Æn. 17.

Sequitur ut. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat ei non sapiat palatus. Idem de Fato, 18. Nec si omne enuntiatum verum aut falsum est, sequitur ilico esse causas immutabiles & æternas.

Cibum sequitur somnus. Lucret. lib. 4. 951.

Cogitationes lætus eventus sequitur. Plin. Epist. 231.

Fama sequitur aliquem. Virg. 6. Ecl. 47.

Necessitas militandi sequitur vos, quam fugitis, Consequitur. Liv. 3. 68.

Pœna damnatum sequitur. Cæs. 1. Bell. Gall cap. 4.

Studia sequuntur disparia dispares mores. Cic. de Amicit 76. Dispares enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias.

Sequitur, absolute, pro Hinc est. Cic. 4. Acad. 78. Illud certe, opinatione & perceptione sublata, sequitur omnium assensionum retentio.

Sequitur videre de eo, quod veteres constituerunt. Paul. in l. Si servum. §. sequitur. ff. de verbo. obligat.

Sequi, Obsequi, Amplecti.

Amicum sequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicit. 43. Quare talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est: ut ne quis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Plaut. Merc. 4. 6. 5. suppos. Quicquid complacitum, id sequuntur.

Auctoritatem alicujus sequi. Cic 2. de Finib. Hujus ego nunc auctoritatem sequens, idem faciam. V. auctoritas in augeo.

Consilia alicujus sequi. Vell. Paterc. 2. 72. 3.

Consuetudinem sequi, Facere secundum consuetudinem. Plin. 2. Epist. 6.

Disciplinam philosophorum sequi. Cic. 4. Acad. 7.

Aliquem sequi, Partium ejus esse. Cæs. 3. Bell. Civil cap. 102. Quicunque ex fuga Pompejum sequerentur, atque in insulam venissent, oppido ac portu recepti erant. i. e. Quicunque fugientium sequerentur Pompejum.

Fidem alicujus sequi. Cæs 5. Bell. Gall. cap 20. pr. Ex qua Mandubratius adolescens, Cæsaris fidem sequutus, ad eum in continentem Galliam venerat. V. fides.

Fidem Populi Romani sequi, Populo Romano fidem servare, non discedere a fide. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 21. Cic. 2 de Divin. 17. Quod fidem sequutus amicitiamque populi Romani functus sit officio. Vulgo, *Tenere bonum pro populo Romano.*

Fortunam suam sequi. Liv. 22 27. pr.

Judicium alterius sequi. Cic. ad Brut. 8. Optimus enim quisque vir, & civis, maxime sequitur tuum judicium, tibique omnes fortes viri navare operam & studium volunt.

Magistrum sequi. Plin. 5. Epist. 19.

Meliora sequi. Virg. 3. Æn. 188.

Cedamus Phœbo, & moniti meliora sequamur.

Naturam ducem sequi, Facere quemadmodum natura aliquò inclinat. Cic. 1 Off. 22. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes utilitates in medium afferre. Idem 1. de Legib. 56. Sed certe ita res se habent, ut ex natura vivere, summum bonum sit: id est, vita modica, & apta virtute perfrui: aut naturam sequi, aut ejus quasi lege vivere; id est, nihil, quantum in ipso sit, prætermittere, quo minus ea, quæ natura postulet, consequatur.

Officium sequi. Cic. 2. de Finib. 68. Tamen ea faciatis, e quibus appareat, non voluptatem vos, sed officium sequi.

Opportunitatem sequi. Cic. 1. Off. 35. Sed credo illos secutos opportunitatem loci, maxime ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari. [i e. Spectasse loci opportunitatem, vel Ea adductos feciisse.

Promissa vana sequi. Liv 24. 20.

Sectam, imperium, auspiciumque alicujus sequi. Liv. 29. 27. pr.

Sententiam alicujus sequi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 2. Inviti & coacti Scipionis sententiam sequuntur. Cic. 2. de Finib. 55. Unde si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent, nummum nullum attigisset.

Verbum aliquod sequi. Cic. pro Cæcin. 49. Nonne, si verbum sequi volumus,

volumus, hoc intelligamus necesse est, eum detrudi, cui manus afferantur?
Feras sequi, Persequi. Ovid. 2. Met. 498.
Librum lapsum sequi. Plin. Epist. 2. 1. Al. Consequitur.
Sequi, Sectari, Quærere, Appetere.
Compendia temporis sequi. Columel. lib. 9. cap. 4.
Famam sequi. Hor. in Arte Poet. 119.
Gratiam Cæsaris. Cæs. 1. Bell. Civil. pr.
Lites sequi. Ter. Adel. 2. 2. 40.
Matrimonium divitis sequi. Plin. 8. Epist. 18.
Militiam sequi. Cic. pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi, sequutus est.
Quæstum & sumptum sequi. Cic. pro Quint. 94. Non usque eo tamen, ut in capite fortunisque hominum honestissimorum dominentur hi, qui relicta bonorum virorum disciplina, & quæstum & sumptum Gallonii sequi maluerunt.
Ratione sequi voluptatem. Cic. 1. de Finib. 17.
Utilitatem sequi. Cic. de Amicit. 101. Amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæsita: quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiamsi tu eam minus sis sequutus.
Sequo in Activa forma usurparunt veteres, ut testis est Priscianus 8. unde & Insequo. V. Gell. 18. 9.

SEQUENS, entis. Partic. [ἀκόλουθον, ἱκνούμενον Gl. L. G.] Cæs. 8. Bell. Gall. 50. Anni sequentes.
Sequentia, τὰ ἑξῆς. Gloss. Lat. Græc. [Sic enim scribendum, pro Sequientes, vel certe Sequientia. Nam & ita scribitur in Gloss.

SEQUŪTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 13. cap. 22. ad finem, Nero Cæsar claritatem ei dedit initio imperii, nocturnis grassationibus converberatam faciem illinens sibi cum ture ceraque, & sequuto die contra famam cutem sinceram circumferens.
In recentioribus libris plerumque scribitur, Secutus.

SECUTŪRUS, a, um. Partic. [ἀκολουθήσων] Gloss. Lat. Græc.

SEQUENDUS, a, um. Partic. Pass. Tryphoninus in l. penul. D. de curatoribus furioso dandis. Per omnia judicium testatoris sequendum est. Ulpian. in l. Item videndum. D. de petitione hereditatis. Octaveni sententia sequenda esse videtur.

SEQUŪTIO, vel SECŪTIO, ōnis. f. Gell. 18. 9. Secta & secutio consuetudine loquendi differunt. Al. Sectio. V. loc.

SEQUŪTOR, vel SECŪTOR, ōris. m. [ἀκόλουθος Gl. G. L.] Qui sequitur. Marti tribuit cognomen Apul. 7. Milet. p. 192. Elmenh.
Secutor Gladiator dictus est, qui cum Retiario pugnabat. Armaturam ejus sic describit Isidorus 18. 55. Secutor, inquit, est ab insequendo Retiarium dictus. Gestabat enim cuspidem & massam plumbeam, quæ adversarii jaculum impediret, ut antequam ille feriret rete, iste superaret. Quem tamen refellit Justus Lipsius, Secutori arma tribuens, gladium, clypeum, & galeam. q. V. Saturn. 2. 7. Sunt qui eundem cum Mirmillone faciunt, sed præter veterum auctoritatem. Acron in illud Hor. 2. Serm. 6. 44. — Thrax est Gallina Syro par. Thrax, inquit, dicebatur gladiator Sequutor. Retiarius Mirmillo. Gallina nomen est gladiatoris. Sed fallitur Acron. Melius Schol. Cruq. Thrax Gallina fuit Secutor, Syrus autem Retiarius, uterque gladiator. De Retiario V. f. l. Dispescit pulcre quatuor genera, ubi pugnam Gracchi Retiarii expressit, Juven. 8. Sat. 200.

Dedecus Urbis habes: nec mirmillonis in armis,
Nec clypeo Gracchum pugnantem, aut falce supina:
Damnat enim tales habitus; sed damnat & odit:
Nec galea faciem abscondit; movet ecce tridentem,
Postquam vibrata pendentia retia dextra
Necquicquam effudit, nudum ad spectacula vultum
Erigit, & tota fugit agnoscendus arena. Dein paucis interjectis,
Ergo ignominiam graviorem pertulit omni
Vulnere cum Graccho jussus pugnare Sequutor. Clypeo Hoplomachi, Galea Secutoris, Falce supina Threcis armaturam designat. Suet. in Calig. cap. 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, sine certamine ullo, totidem sequutoribus succubuerant, quum occidi juberentur, unus, resumpta fuscina, omnes victores interemit. V. Gladiator in GLADIUS.

SECŪTŬLĒJA, æ. f. Quæ virum sectatur. Petron. cap. 81. Tanquam mulier secutuleja, unius noctis tactu omnia vendidit. [Secutuleja mulier est, Quæ amatorem sequitur, secura fortunarum & famæ. Cujusmodi Eppiani, vel Hippiam, describit Juvenal. Sat. 6. v. 82. seq. & Fabullam Martial. Epigr. 4. 9.

SEQUĒLA, æ. f. [ἀκολουθία Gl. G. L.] Scævola in l. Si duo rei. ff. de solut. Ut ubi ei obligationi, quæ sequelæ obtinet locum, principalis accedit, confusa sit obligatio: quoties vero duæ sint principales, &c. Lactant. de Opific. Dei cap. 4. Mors sequela morborum est.

SEQUAX, ācis. Adj. [ἀκολουθητικός] Quod aliquid facile sequitur. Plin. in Paneg. cap. 45. Flexiles quamcunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sequax natura.
Capreæ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Vineta enim sequuntur, & eis plurimum nocent. Virg. 2. Georg. 374.
Curæ sequaces. Lucret. lib. 2. 47.
Flammæ sequaces. Virg. 8. Æn. 432. — sonitumque metumque
Miscebant operi, flammisque sequacibus iras. h. e. Persequutricibus. Servius.
Hederæ sequaces. Pers. in prol. 6.
Lanæ sequaces. Martial. lib. 13. 57.
Oculi sequaces. Stat. 3. Theb. 500.
Telum sequax. Sil. lib. 15. 723. Quo persequimur hostem.
Undæ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Virg. 5. Æn. 193.
Materia sequax, pro Inhærente manibus tractantis, & tenaci. Plin. lib. 11. cap. 2.
Bitumen sequax, Lentum, & quod attactum digitos sequitur, picis vel visci more. Plin. lib. 7. cap. 5.
Mores sequaces. Qui sequuntur cujusque naturam. Lucret. lib. 3. 316. [Flexiles, ceræ instar tractatu faciles, & formam quamvis recipientes. Compar. Plin. lib 36. cap. 26. Nec est alia nunc materia sequacior, aut etiam picturæ accommodatior. De vitro & similibus loquitur.

SEQUĀCĬTER, Adv. [ἀκολούθως] Consequerter. Arnob. lib. 2. adversus gentes, Concludere acutissime syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Rursus lib. eodem, Non enim si negemus muscas, scarabæos, & cimices omnipotentis esse opus regis: sequaciter postulandum a nobis est, ut quis ea fecerit dicamus.

SEQUACĬTAS, ātis. f. Sidon. 4. Epist. 11. Pigra sequacitas.

SEQUĬTAS, ātis. f. Idem. Gloss. Lat. Gr. Sequitas, Παρεδρία, πειθώ, Ἐπιείκεια. [Nisi Sequacitas omnino scribendum. Pro Obsequio certe ponit.

SECTOR, āri. [διώκω, παρατηρέομαι, ἐπακολουθέω, μιμέομαι. Gl. L. G.] frequent. Sectari aliquem dicitur, qui eum sequitur frequenter, ut eum possit vel videre vel alloqui. Cic. 6. Verr. 148. Qui illic ejusmodi est, ut eum pueri sectentur, ut omnes, quum loqui cœperit, irrideant. Idem in eund. 4. 169. Is Prætorem circum omnia fora sectaretur. Et pro Muren. 70. Sectari aliquem totos dies.
Aliquem pennis sectari. Ovid. 2. de Arte Am. 57.
Sectari aliquem, convenienter sequi, ut fit, quum quempiam in sermonibus, in sententiis, in disciplinis & ceteris factis sedulo, perpetuoque sequimur ac imitamur. Ter. Eun. 2. 2. 31. Sectari jussi. V. Donat. in Phorm. 1. 2. 36.
Sectabar eum discendi gratia. Gell. 3. 17.
Sectari belluas, apros, cervos; Venando persequi, investigare, perquirere, sequi. Plaut. Milit. 2. 2. 23.

Ille mihi abiens ita respondit, se sectari simiam. conf. v. 7. Ter. in prol. Phorm. 6.
Quia nusquam insanum fecit adolescentulum
Cervam videre, fugere, & sectari canes. Virg. 3. Ecl. 75.
Si, dum tu sectaris apros, ego retia servo.

Leporem sectari. Hor. 2. Serm. 2. 9.
Ad gulam transfert Hor. 2. Serm. 4. 44.

Fecundi leporis sapiens sectabitur armos.

Sectantem lenia nervi deficiunt. Hor. in Arte Poet. 26. i. e. Enervatos versus scribet, qui dat operam ut scribat delicatos.
Aratrum sectari, Pone sequi. Tibull. lib. 2. 3. 7.

SECTO, āre. Active apud antiquos, teste Prisciano lib. 8. unde Sector Passive, apud Varr. de R. R. 2. 9. 6. Qui vellet se a cane sectari.

SECTĀTIO, ōnis. f. Tertull. ad Uxor. 1. 6. Homines sectationibus perdere.

SECTĀTOR. ōris. m. [ἀκόλουθος] Qui frequenter aliquem consequitur. Cic. pro Muren. 70. Quid opus est, inquit, sectatoribus.
Sectator, Sectæ alicui addictus. Plin. lib. 18. cap. 28. Hoc postea Sextius, e Romanis sapientiæ sectatoribus, Athenis fecit eadem ratione. Gell. lib. 1. cap. 3. Sectatores Philosophiæ.
Apud Hieronymum in libro de Ecclesiasticis scriptoribus videtur Sectator de Discipulo dici, ubi scribit, Tatianum fuisse Justini Martyris sectatorem. Vide præfationem meam in Justini libellos. H. St.

SECTA, æ. f. [αἵρεσις, φιλοσόφου δόγμα, ἀγωγή, Gl. L. G.] Formula disciplinæ. a Sector, ari, vel a Sectus: Græce Hæresis dicitur, unde Sectæ Philosophorum, familiæ & disciplinæ. apud Cic. 1. de Orat. 120. Est autem secta, disciplina, certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ.
Secta in proscindendis agris. Columel. lib. 2. 2. sub fin. Quam vel ut sectam, legemque in proscindendis agris sequantur agricolæ. Al. Secta, vel Scita, legemque.
Secta & ratio vitæ. Cic. pro Cœl. 40. Qui hanc sectam rationemque vitæ re magis, quam verbis, secuti sumus. [Gloss. Latinogræc. Sectum, Τὸν τρόπον. Sectam puto emendandum. Ibidem, Sectæ, Ἐνδιλοσοφωθῆν. Puto Ἐν φιλοσόφῳ ὤθει.
Asperrima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Immota Catonis secta. Lucan. lib. 2. 381.
Severissima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Exsequi sectam alicujus. Catull. de Berecynth. 61. 15.
Viam & sectam quandam sequi. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam, & sectam, quam sequatur.
Sectam & institura aliquorum persequi. Cic. 7. Verr. 180. Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur.
Sequi sectam aliquorum. Cic. de Clar. Orat. 120. Quo magis tuum, Brute, judicium probo, qui eorum, id est ex vetere Academia Philosophorum, sectam sequutus es.

SECTĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vervex sectarius, Qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui Petroni nomen indunt verveci sectario. Cato de R. R. cap. 150. Menses decem ab coactore releget porcos sectarios.

SECTACŬLA, æ. f. [αἱρεσίδιον] dimin. a Secta; quasi Sequela quædam & propagatio. Apulejus Met. 5. Occipiunt scisciteri qualis ei maritus, & unde natalium sectacula proveniret? Ita Colv. p. 80. Sed Elmenh. p. 165. Unde natalium, secta cuja provenerit?

S E R

SĒR, eris. m. [σῆρ] Vermiculus apud Seres, qui sericum procreat. Bayf. de Re vestiar. cap. 5.
Item nominis Seres nomen singulare. V. SERES.

SĔRA, æ. f. [μοχλὸς θύρας, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum, quo clauduntur ostia. Juven. 6. Sat. 346.

Pone seram, cohibe, sed quis custodiet ipsos
Custodes? Varro de L. L. 6. 6. Nec satis Resarrire ab Serra dictum, id est aperire: hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. [In Gloss. Latinogræc. bis scribitur Seria, mendose opinor.
Asserere manum est admovere, quod ea quoque, quæ in terram dimittuntur Seri dicuntur: unde etiam Seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea, quæ terræ inseruntur. Festus.
Dura sera. Tibul. lib. 1. 2. 6.
Rigidæ seræ. Ovid. 1. Fast. 124.
Mille domos claudere seræ. Ovid. 8. Met. 629.
Excutere seram poste. Ovid. 1. Amor. 6. 24.

SERO, āre. a Sera; Claudere. Columel. 6. 38. Feminæ serari & interdum inuri solent. al. Secari. Mantuan.

Tartareæ serat antra domus.

SĒRĀNUS, i. m. [Σεραπὸς] Roman. Atiliorum familiæ cognomen, ductum a C. Atilio Serano Regulo: cui, quum suum agrum & araret & sereret, Consulatus a populo Romano delatus est. Unde a serendo Seranus

nus appellatus est. V. Plin. 18. 3. Virgil. 8. Æn. 844. Sil. 6. 62. [Male hunc cum T. Quintio Cincinnato, Cui Dictatura in opere rustico versanti delata est, Servius aliique confundunt. Ceterum quum id cognomen in denariis gentis Atiliæ, & vett. lapidibus constanter per *a* Saranus scribatur, suspicor ab ipsismet antiquis confusis vocabulis, pro Sarano, cui cognomen Saritio dederat, quod sarientem eum agellum legati populi Romani invenerint, Seranum posteris fuisse obtrusum, quasi a Serendo ducta appellatione, licet quantitas primæ syllabæ repugnet, unde & plerumque Serranus metri causa scribunt. Sario autem pr. prod. & Sarrio promiscue scribi solet.

Seranus, Satira una fuit Varronis, sic inscripta, quod ex agro evocatus esset Seranus, quem ferentem dati honores invenerunt. Turneb. Apud Non. Varro Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν sæpe allegatur.

SERAPEUM, V. SERAPIS.

SĔRĂPHIM, [σεραφίμ] vox est Hebraica, pluralis numeri, idem significans quod Igniti, candentes, a verbo שרף saraph, succendo, uro, exuro, comburo. V. Suid. Numeri 21. Misit Dominus in populum hanneasim haseraphim, id est ignitos serpentes.

Significat & certum ordinem Angelorum cælestis hierarchiæ, estque generis, tam masculini, quam neutri. Isajæ 6. Seraphim stabant subter illud. Ibidem, Et volavit ad me unus de Seraphim. Divus Hieronymus ad Furiam: Hæc sunt duo Seraphim ter glorificantia Trinitatem.

SERAPIAS, [ὄρχις σεραπίας] Herba quæ & Orchis dicitur, quod (inquit Dioscorides) ejus radix inter pauca sit utilis. Dicitur & Cynosorchis, Latine Testiculus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta Hirorchin appellant, a tribus testiculis in radice dependentibus. Plin. lib. 26. cap. 10.

SERAPINUS, V. SERAPIS infra.

SERAPION, vel SARAPION, [Σεραπίων ἢ Σαραπίων] Ælius dictus, orator Alexandrinus, scripsit ad Adrianum principem Panegyricum: Orationes in genere deliberativo, apud Alexandrinos: item Utrum Plato jure removerit Homerum a sua Republica: præterea Artem rhetoricam. Auctor Suidas.

Serapion, Pictor cognominatus Rhyparographus, auctor Plin. lib. 35. cap. 10. V. in hac dict.

Serapion, Præsul Antiochenus sub Commodo principe, cujus meminit Hieronymus.

Serapion alter Christianus, qui ob elegantiam ingenii Scholasticus meruit cognominari, carus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Constantino principe, ut idem Hieronymus auctor est.

Alius item Isidoro soli notus, alias supra modum lucifuga. de quo plura apud Suidam. Forsan idem, quem laudat Pallad. in Lausiaca c. 84.

Serapion, herba Serapias sic vocatur apud Apul. de Herb. cap. 15.

ĔRĂPIS, vel SĂRĂPIS, is & ĭdis. f. [Σεράπις ἢ Σάραπις] Serpens; Deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Tacit. 4. Hist. 84. Monitu Serapidis Dei, quem dedita superstitionibus gens ante alios colit. Martial. lib. 9. 30.

Heu quæ lingua silet? non illam mille cataftæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. Mart. Capella ausus est corripere penultimam, lib. 2.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirin. Reprehensus eo nomine a Lil. Gyraldo. Plin. lib. 37. cap. 5. Apion, cognominatus Plistonices, paulo ante scriptum reliquit, esse etiam in labyrintho Ægypti colossum Serapin e smaragdo novem cubitorum. Hujus meminit Cic. 3. de Nat. Deor. 47. V. Cæl. Rhodig. lib. 2. cap. 13. conf. APIS & OSIRIS.

SERĂPĬCUS, vel SARAPICUS, vel SERAPĪNUS, a, um. Adj. Cœna Serapica, i. e. Sumtuosa. Tertull. Apol. cap. 39.

De Serapinis Ammian. 28. 4.

SERAPĒUM, i. n. [Σαραπεῖον] Templum Serapidis. Ammian. 22. 16.

SERARIUS, a, um. in SERUM, i. n.

SERBŌNIS, [Σεῤῥωνίς] Palus est, juxta quam est mons Cassius, teste Herodoto lib. 2.

SEREN, Civitas Arabum non procul a Troglodytis. Plin. lib. 6. cap. 29.

SERĒNA, [Σερήνη] ex Hispania oriunda, uxor fuit Stiliconis, socrus Honorii Imperatoris, qui Mariam filiam ipsius, uxorem duxit. Hujus Serenæ laudes eleganti carmine celebravit Claudianus.

Docta Serena. Claud. de concha 3.

SERĒNUS, a, um. Adj. [αἴθριος, εὔδιος Gl. L. G. & G. L.] Tempestati proprie tribuitur, significatque Tranquillum, sine nubibus, sine imbre, quod id maxime tempus sationi aptum sit. Plaut. Merc. 5. 2. 35.

Hic Favonius serenus est, hic Auster imbricus. Hic Siccum significare potest, quod sereno cælo sicca sit maxime tempestas. V. Non. 2. 812.

Æstas serena. Virg. 6. Æn. 707.

Cælum serenum. Martial. lib. 1. 170.

Hiemes serenæ. Virg. 1. Georg. 100.

Lumen serenum. Lucret. lib. 2. 149.

Lux serena Virg. 5. Æn. 105.

Lux serena & tranquilla ex turbido die. Liv. 1. 16. pr.

Nubes serenæ, Siccæ. Virg. 1. Georg. 461. Nonius 2. 812.

Sidera serena. Lucret. lib. 4. 213.

Tempestas serena. Sueton. Vesp. cap. 10.

Venti sereni. Ovid. 1. Fast. 681.

Ver serenum. Virg. 1. Georg. 340.

Ad alia item transfertur; ut,

Color serenus, Lucidus, purus. Plin. lib. 9. cap. 35.

Animus serenus. Ovid. 1. Trist. 1. 39.

Horæ serenæ, Tranquillæ, felices. Sil. lib. 15. 53.

Sed current albusque dies, horæque serenæ. i. e. Vita felix & sine perturbatione.

Pectora facta serena. Ovid. 1. Trist. 9. 40.

Vitam serenam degere. Lucret. lib 2. 1093.

Nam (prò sancta deûm tranquilla pectora pace
Quæ placidum degunt ævum, vitamque serenam!)

Doctrina serena. Lucret. lib. 2. 8

Frons tranquilla & serena, pro Læta. Cic. 1. Tusc. 31. Nec vero eadem frons erat, quæ M. Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena. Martial. l. 7. 11.

Gravitate serena plenus vultus. Lucan. ad Pison. 88.

Dre sereno annuere. Martial. lib. 2. 24.

Vultu sereno fortis. Hor. 1. Carm. 37. 26.

Vultu ridet fortuna sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.

Serenissimus, [εὐδιοπατὴρ, γαληνόπατρ Gl. L. G.] Plenissimus, ut ita dicam, tranquillitate: non tristis, affabilis, lætus.

Sæpius Principes hoc titulo honorificantur, uti notat Barthius Adverf. 141. 3. [Capitolin. in Macrino extr. Serenitati tuæ.

Serenissimo principi supplicare, dixit Justinianus in l. Imperialis benevolentiæ. §. similis vero. De nuptiis lib. 5. C. tit. 4. Sed & si (inquit) non serenissimo principi supplicaverim, &c.

SERĒNUM, i. n. [αἰθρία, εὐδία Gl. L. G.] Serena tempestas. Virg. 1. Georg 394.

Nec minus ex imbri soles, & aperta serena Prospicere.

Caligo in terras nitido resoluta sereno. Sil. 5. 58

Sereno, Ablativus, pro Sereno tempore, cui Nubilo opponitur. Plin. lib. 11. cap. 24. Aranei sereno non texunt, nubilo texunt. Liv. 31. 12. Sereno per diem totum. Sen. Nat. Quæst. 2. 18. Et sereno tonat.

SERĒNE, Adv. August. de Trin. 8. 9.

SERENĬTAS, ātis. f. [αἰθρία, γαληνότης Gl. G. L.] Tranquillitas, claritas. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra serenitate deficiens.

Serenitas, & Perturbatio cæli, contraria. Cic. 2. de Divin. 94. Hæc igitur cum sit, tum serenitas, tum perturbatio cæli, estne sanorum hominum hoc ad nascentium ortus pertinere non dicere? quod certe non pertinet.

Mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. Liv. 26. 11.

Tranquilla serenitas est. Liv. 2. 62.

Legitur in plurali apud Columel. 3. 1. Vitis imbribus magis, quam serenitatibus, offenditur. [Serenitas tua. V. in Serenissimus supra.

SERENĬFER, ĕra, ĕrum. Avien. in Arati Phænom. 989.

Axe sereniferi descendit sol Aquilonis.

SERENESCO, V. SERESCO, infra f. l.

SERĒNO, [αἰθριοποιῶ, εὐδιοποιῶ, Gl. G. L.] āre. Serenum reddere, & clarum. Virg. 1. Æn. 259.

Olli subridens hominum sator, atque deorum,
Vultu, quo cælum, tempestatesque serenat. Plin. lib. 2. cap. 6. de Sole, Atque etiam nubila humani animi serenat.

Domum serenare largo igne. Lætificare, vel illustrare. Stat. 1. Achill. 120.

Afflatibus vivis ora serenat. i. e. Auræ vitalis afflatu fit lætior. Stat. 2. Theb. 57.

Spem serenare fronte. Virg. 4. Æn. 477.

Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat.

In SPES exp. Sereno. H. St. V. SPES.

Tristia fronte serenare. Sil. lib. 11. 369.

SERENĀTUS, a, um. Partic. [ἠθριωμένος] Sil. 12. 637.

Ecce serenato clarum jubar emicat axe.

Phœbus serenatus, pro Placato. Sil. 5. 181.

SERENĀTOR, ōris. m. Jovis cognomentum apud Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

SĒRES, [Σῆρες] Scythiæ Asiaticæ populi, a quibus nobilis illa lana ex arboribus, ex qua fit sericum, advehi dicitur. Hi ex Virgilio, Plinio, Strabone, Solino notissimi sunt. De quibus Marcellinus libro suæ historiæ 23. 6. Agunt (inquit) ipsi quietius Seres, armorum semper & prælionum expertes: utique hominibus sedatis & placidis est otium voluptabile: nulli finitimorum molesti, cæli apud eos jucunda salubrisque temperies: acris facies munda, leviumque ventorum commodissimus flatus, & abunde silvæ sublucidæ: a quibus arborum fetus aquarum asperginibus crebris, velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore mistam subtilitatem tenerrimam pectunt: nentesque subtegmina, conficiunt sericum ad usus antehac nobilium, nunc etiam infimorum sine ulla discretione proficiens. Ipsi præter alios frugalissimi, pacatioris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus: quumque ad coëmenda fila, vel quædam alia transeunt flumen advenæ, nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur: & (ita sunt abstinentes) apud se tradentes genita, nihil ipsi comparant adventitium. Hæc Ammianus Marcellinus. Ceterum ut plurali numero Seres dicitur, ita singulari Ser, hujus Seris. Virg. 2. Georg. 121.

Sub juga jam Seres, jam Barbarus isset Araxes. Sidonius Apollinaris, 5. 43.

Assyrius gemmas, Ser vellera, tura Sabæus. Ex Hermol. V. SER. Ad Seras aliquid petere. V. AD.

Colorati Seres. Ovid. 1. Amor. 14. 6.

Nobiles vellere Seres. Sen. Thyest. 4.

SERĬCUS, a, um. Adj. [Σηρικός] ab eo quod Seres vocantur. Serica enim est gens Parthis vicina sagittandi arte famosa, a qua & Sericum vocatur, ut ait Acron. Hor. 1. Carm. 29. 8.

Doctus sagittas tendere Sericas. Arcu paterno. h. e. Parthicas.

Hostis Sericus. Propert. lib. 4. 3. 8.

Carpenta Serica. Propert. lib. 4. 8. 23. [Hic sunt Serico obducta.

SERĬCUM, i. n. [σηρικόν] Id dici potest, quod a Seribus fiebat, & depectebatur ex arboribus ad vestimentorum nobilitatem, ut refert Plin. lib. 6. cap. 17. Unde Virg. 2. Georg. 121.

Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres. Vulgus autem nostrum Sericum accepit pro Eo texturæ opere, quod ex bombycum lanificio depecti solet.

Serica variis textilibus. Propert. lib. 1. 14. 22.

An a Bombycinis differant Serica, disputarunt viri docti. Arborum esse fetum ait Ammian. 23. 6. V. in SERES. Alii arboribus depecta agnoscunt, verum non ex arborum natura, sed bombycum opere fieri tradunt. Sic Isidor. 19. 27. Sericum dictum, quia id Seres primi inserunt. Vermiculi enim ibi nasci perhibentur, a quibus hæc circum arbores fila ducuntur. Vermes autem Gr. βόμβυκες nominantur. V. plura in Pitisci Lex. Rom. Antiq. Suid. in Σῆρες & Σηρικά.

SERĬCUS, a, um. Adj. [σηρικινὸς] Quod confectum est ex serico: ut, Vestis serica. Plin. lib. 21. cap. 3. i. e. Quas Seres ex bombycino texunt.

Pallia serica. Stat. 3. Silv. 4. 89.

Pulvilli serici. Hor. Epod. 8. 15.

SERICĀTUS, a, um. aliud Adj. Serica veste indutus. Suet. de Calig. cap. 52. Armillatus in publicum processit, aliquando sericatus & cycladatus.

SERICĀRIUS, i. m. Textor sericorum. Julius Firmicus lib. 8. Matheseos, refert sericarium textorem nasci, qui habuerit horoscopum in 28. parte Arietis.

SERICŎBAPTÆ, m. pl. i. e. Serici tincti, βάπτω enim significat tingo.

Inde Baptæ apud Juvenalem dicti, quod faciem fuco illinerent, μίνιξα Græcis, nobis fericum dicitur: cujus tinctores Baphii, παρὰ βάπτειν, quod eſt tingere. Juven. 2. Sat. 91.

Talia ſecreta coluerunt Orgia tæda
Cecropiam ſoliti Baptæ laſſare Cotytto. Hinc, Baptoſericum pallium. Alciatus in l. Baluca. de metal. lib. 11. Cod. V. BAPTÆ.

SERESCO, ĕre. per ſyllabæ detractionem curtatum, valet Sereneſcere & ſiccare. Lucret. 1. 305.

— diſpanſæ in ſole ſereſcunt.

Significare & hoc verbum poteſt, In ſerum abire mutarique, quæ tenuiſſima pars lactis eſt; ut ſi lac ſereſcere diceres, qua notione accipi in veſte non poteſt: niſi ſi quis ut caſeus exeunte ſero ſiccatur, ſic exeunte humore ſiccari veſtem diceret: quam translationem vix probaverim. Probabile eſt a ſero, priore correpta, ſerenum deductum, a quo & ſereſco: ſed & ſerum caſei eſt ejus ſiccatio, & tanquam ſerenum cum exit foras. Hæc Turneb. 6. 14. [V. Non. 2. 812. & infra in SĔRUM, i.

SERGESTUS, i. m. Æneæ nauta apud Virg. 4. Æn. 288. Et lib. 5. 121.

Sergeſtusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Nam a Sergeſto Sergia familia fuit, a Cloantho Cluentia. Servius. conf. 1. Æn. 514.

SERGIUS, nom. gentis Ro. Patriciæ, ex qua ſunt Sili & Catilinæ, item Fidenates & Planci cognomine. de cujus origine V. dict. ſuper.

SERGIŎLUS, i. m. Dimin. Juvenal. Sat. 6. 105.

SERGIUS, a, um. Adj. ut Sergia tribus; legitur apud Alexandrinum lib. 1. Genial. Dier. cap. 17.

SERIA, æ. f. [οἰνόχοημα] Vas vinarium oblongum. Liv. 24. 10. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes ſerias. Perſ. 2. Sat. 11. Columel. lib. 12. cap. 18. Dolia quoque & ſeriæ, ceteraque vaſa ante quadrageſimum vindemiæ diem picanda ſunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3. de R. R. cap. 2.

SERIŎLA, æ. f. dimin. [οἰνοχοήμαπον] Perſius 4. Sat. 29.

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

SERICARIUS, SERICATUS, SERICOBAPTÆ, SERICUM, SERICUS, V. in SERES.

SĔRIES, ēi. f. [πεῖρις, ἁρμὸς, συνάφεια, ἄλυσις χρόνου, καὶ ὁρμαθός, Gl. L. G.] Ordo & quaſi quædam rerum continuata progreſſio, a ſerendo, id eſt ordinando, dicta. Quintil. 1. 5. Nihil tamen horum, niſi in complexu loquendi, ſerieque contingit. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ordo & ſeries cauſarum. Cic. 1. de Divin. 125. Fatum autem id appello, quod Græci εἱμαρμένην, id eſt ordinem ſeriemque cauſarum. Idem 1. de Nat. Deor. 9. Eſt enim admirabilis quædam continuatio ſerieſque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes inter ſe aptæ, colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic. in Partit. 137. Tanta ſeries artis eſt: & ſic inter ſe ſunt pleraque connexa & apta, &c.

Ævi ſeries. Stat. 4 Silv. 3. 145.

Vidi, quam ſeriem morantis ævi
Pronectant tibi candidæ ſorores.

Series hiſtoriæ. Val. Max. in Procem. Quis compos mentis domeſticæ peregrinæque hiſtoriæ ſeriem, felici ſuperiorum ſtilo conditam, vel attentiore cura, vel præſtantiore facundia traditurum ſe ſperaverit?

Series nectens. Cic. 4. Acad. 21. Cetera ſeries deinde ſequitur, majora nectens, ut hæc, quæ quaſi expletam rerum comprehenſionem amplectuntur: Si homo eſt, animal eſt mortale rationis particeps. Idem 1. de Legib. 52.

Atra ſeries tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.

Immenſa ſeries laborum. Ovid. 9. Epiſt. 5.

Inexplicabiles ſeries. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Innumerabilis annorum ſeries. Hor. 3. Carm. 30. 4.

Longiſſima ſeries rerum. Virg. 1. Æn. 645.

Longe porrecta viarum ſeries, Viæ longo tractu ſternendæ. Stat. 3. Silv. 3. 102.

Evolvere ſeriem fati. Ovid. 15. Met. 152.

Scribitur & Seria, æ. [Certe in Gloſſ. Latinogræc. Seriam, Ἀκόλουθον, quod non aliò pertinere videtur.

SERIETAS, V. SERIUS.

SERILIA, vel SERILLA, um. n. pl. [Ἰστρικὰ πλοῖα] (inquit Feſtus) Verrius appellari putat Navigia Iſtrica, ac Liburnica, quæ lino ac ſparto condenſantur, a conſerendo & contexendo dicta, quia dicat Pacuvius in Nuptiis,

Nec ulla ſubſcus cohibet compagem alvei,
Sed ſuta lino & ſparteis ſerillibus. Quum ἀποφορικῶς & ficto vocabulo uſus ſit, pro Funiculis, qui ſparto conſeruntur. Σπάρτον enim a σπείρω, id eſt Sero deducitur. hinc Funiculi ſpartei Græcis σπάρτα vocantur. V. Voſſ. Etymol.

SERIO, Adv. V. SERIUS adjectivum.

SERIOLA, V. ſupra SERIA.

SĔRĪPHOS, i. f. [Σίριφος] Inſula una ex Sporadibus in Ægeo mari: quam notiorem fecerunt ranæ, quæ illic, ut ajunt, non coaxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos. Plura Eraſmus in Chiliadibus. Plin. lib. 8. cap. 58. Mutæ, inquit, etiamnum ſunt ranæ in Seripho inſula.

Humilis Seriphos. Stat. 1. Achill. 205.

Parva Seriphos. Juven. 6. Sat. 564.

Plana Seriphos. Ovid. 7. Met. 465.

SERIPHIUS, a, um. Adj. [Σεριφίος] ut in illo Themiſtoclis, Neque enim vel tu, ſi Athenienſis eſſes, clarus exſtitiſſes: aut ego, ſi Seriphius eſſem, ignobilis. Tacit. 4. Ann. 21. Saxum Seriphium.

SERĪPHIUM, i. n. [σέριφιον] Genus abſynthii, quod & Marinum dicitur. Plin. lib. 27. cap. 7.

SĔRIS, is. f. [σέρις] Genus Cichorii. Vocant autem Latini Intybam, ſive intybum. Vulgus noſtrum *Endiviam*. Varro 3. de R. R. cap. 10. Anſeres paſcunt in humidis locis, ubi pabulum ferunt, quod aliquem fructum ferat, ſeruntque his herbam quæ vocatur ſeris, quod ea aqua tacta etiam quum eſt arida, fit viridis. conf. Plin. 20. 8.

SĔRIUS, [Σέριος] Fluvius Ciſalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, a quo Vallis Seriona in eodem agro populoſa artificioſaque nominata eſt.

SĒRIUS, a, um. Adj. [σπουδαῖος Gl. L. G.] Quod cum aſſertione, & non per jocum dicitur. Accius, Vos nugas aſſeritis, nos ſeria loquimur. Nonius, 1. 144. Serium, inquit, triſte, & quaſi ſine riſu. V. Voſſ. Etymol. Plaut. Pœn. 2. 51. Ter. Eun. 3. 3. 7.

Ait rem divinam feciſſe, & rem ſeriam
Velle agere mecum.

Serium opponitur Ludo. Plin. in Paneg. cap. 82. extr. Simul cogito, quum ſint iſta ludus, & avocamentum hujus: illæ ſeriæ, & intentæ, & a quibus ſe in tale otium recipit, voluptates. conf. Voſſ. l. c.

Serium & jocoſum, contraria. Cic. 1. Off. 103. Ludo autem & joco uti illo quidem licet, ſed ſicut ſomno, & quietibus ceteris, tum cum gravibus ſeriisque rebus ſatisfecerimus. Ibidem paulo ſupra. & 134. Ac videat in primis quibus de rebus loquatur: ſi ſeriis, ſeveritatem adhibeat: ſi jocoſis leporem. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dictorum urbanorum alia ſeria, alia jocoſa, alia media.

Verba ſeria. Tibul. lib. 3. 7. 20.

Dictu ſeria. Hor. de Arte Poet. 107.

SERIA, n. pl. [σπουδαῖα Gl. L. G.] Ovid. 5. Faſt. 341. Hor. 1. Serm. 1. 27.

— ſed amoto quæramus ſeria ludo. Virg. 7. Ecl. 17.

Poſthabui tamen illorum mea ſeria ludo.

Joca ſeriaque cum eo conferre dicimur, Quocum omnia noſtra communicamus. Cic. 2. de Fin. 85. Ac quicum joca & ſeria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. Eraſmus.

Laxare ſeria, Remittere. Perſ. 5. Sat. 44.

Vertere ſeria ludo. Hor. de Arte Poet. 226.

Seria ac jocos celebrare. Liv. 1. 4. Per ſeria & ludum. Curt. 9. 7. 16.

Seria, Neceſſaria, Σπουδαῖα, ἀναγκαῖα, Gloſſ. Latinogræc.

SERIO, Adv. [σπουδαίως] Sine joco. Plaut. Amph. 3. 3. 9.

An id joco dixiſti? equidem ſerio ac vero ratus. Ter. Eun. 3. 3. 22.

Miſit porro orare ut venirem ſerio. Cic. 5. Att. 15. Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragene, ſignis collatis, ſi poſſem, ſerio apparatu &c. Vetus exemplar ſic habet, Si poſſem, de ſervo tuo deciderem. Al. Decertarem. Plin. lib. 9. cap. 35. Ne ſerio quidem &c.

Serio rem agere. Liv. 4. 25.

SERIĔTAS, ātis. f. a Serius; Gravitas. Auſon. 2. Parent. 6.

Et gravitas comis, lætaque ſerietas. Sidon. 23. 440. Riſus, ſerietas, dicacitas.

SERMO, ōnis. m. [λόγος, ὁμιλία, Gl. G. L.] Loquela, a conſertis & contextis verbis. Servius, in Virg. 4. Æn. 277. Sermo eſt conſertio orationis, & confabulatio duorum vel plurium. Et in illud Virg. 6. Æn. 160.

Multa inter ſeſe vario ſermone ſerebant: ſic ait, Hinc proprie dictus eſt Sermo, qui inter duos ſeritur, & inter utramque agitur. Cic. de Senect. 28. Sed tamen decorus eſt ſermo ſenis, quietus, & remiſſus.

Sermo & Colloquutio. Cic. 1. Fam. 9. Hac me mente fuiſſe, & Senatus ex me te Coſ. audivit, & tu in noſtris ſermonibus, colloquutionibusque ipſe vidiſti.

Sermo & Oratio differunt. Eſt enim Sermo, locutio qua communiter omnes utuntur: Oratio vero proprie oratorum eſt. Cic. in Orat. 64. Mollis eſt oratio philoſophorum, & umbratilis: nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil aſtutum. Itaque ſermo potius, quam oratio dicitur. Quanquam omnis locutio oratio eſt, tamen unius oratoris locutio hoc proprio ſignata nomine eſt. Hactenus Cicero. [Gloſſ. Græcolat. Λόγος, ἡ ὁμιλία, Dictum, ſermo, ratio, verbum, oracio. Λόγος ἑπτομικός, Oracio.

Sermo de. Cic. de Aruſp. Reſp. 34. De Alexandrinis video eſſe ſermonem, quem ego non refuto. Idem in Somn. Scip. 17. Quid autem intereſt ab iis, qui poſtea naſcentur, ſermonem fore de te, quum ab iis nullus fuerit, qui ante nati ſunt?

Sermonem cum. Cic. in Vatin. 3. Cum Albinovano ſermonem, non modo de Seſtio accuſando, ſed nulla unquam de re fuiſſe, paulo ante imprudens indicaſti.

Sermo cum litteris. Cic. 12. Att. 15. extr. Secundum te, nihil eſt mihi amicius ſolitudine. In ea mihi omnis ſermo eſt cum litteris.

In ſermone. Cic. 12. Fam. 16. Quum mihi in ſermone injeciſſet, ſe velle Aſiam viſere. V. INJICIO.

Eccum tibi lupum in ſermone: h. e. De quo loquebamur, adeſt. Plaut. Stich. 4. 1. 71. Dicitur & Lupus in fabula. V. LUPUS.

Sermo, [Ἀττικίζω] Lingua. Hor. 3. Carm. 8. 5.

Doctus ſermones utriuſque linguæ.

Tractare aliquid Græco ſermone vel Attico. Cic. 1. de Finib. 1.

Græcus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Latialis ſermo. V. Latialis, in LATIUM.

Latinus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Patrius ſermo. Lucret. lib. 1. 832.

Romanus ſermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Imitatus ſermones hominis turdus. V. IMITOR.

Perhibet ſe vel nobis nolentibus Latinus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Scribere contra aliquem ſcito ſermone & Attico. Cic. 1. de Nat. Deor. 93.

Affluentia ſermonis verboſa. Firmic. lib. 8. cap. 10.

Caput & pes ſermonis, pro Principio & Fine. Plaut. Aſin. 3. 3. 139.

Honos ſermonis. Hor. de Arte Poet. 69.

Inſolentia ſermonis. V. INSOLENS.

Littera ſermonis fida miniſtra mei. Ovid. 3. Triſt. 7. 2.

Particeps ſermonis. Cic. 3 de Orat.

Accuratus ſermo. V. Accuratus in ACCURO.

Amari ſermonis homo. Hor. 1. Serm. 7. 7.

Benignus ſermo. Hor. 1. Epiſt. 5. 11.

Blandus ſermo. V. BLANDUS.

Brevis ſermo. V. BREVIS.

Comis ſermo. Tacit. 15. Ann. 48.

Communis ſermo. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Concinnus ſermo utraque lingua. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Credibilis ſermo. Ovid. 1. de Arte Am. 467.

Curatus ſermo. V. CURO.

Dilucidus ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Diſtinctus ſermo. Quintil. Ibid.

Doctiſſimus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Horridus ſermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quoſdam eſſe, qui curam omnem compoſitionis excludant, atque illum horridum ſermonem, ut forte effluxerit, modo magis naturalem, modo etiam magis virilem eſſe contendant.

Imperiti

Imperitus ſermo. Cic. in Orat. 23.
Iniqui ſermones. V. INIQUUS.
Intentior ſermo. V. Intentus, in INTENDO.
Intimus ſermo. V. Intimus, in INTRA.
Jocoſus ſermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Latus ornatuſque ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 14. Argumenta ſermone puro, & dilucido, & diſtincto, ceterum minime lato, ornatoque putant eſſe dicenda.
Longinquus ſermo. V. Longinquus, in LONGUS.
Longus ſermo. V. LONGUS.
Medius ambiguuſque ſermo. V. MEDIUS.
Pacificus ſermo. Lucan. lib. 3. 305. — duramque viri deflectere mentem
Pacifico ſermone parant, &c.
Pedeſtris ſermo, Humilis, non magniloquus. Hor. de Arte Poet. 95.
Perpetuus ſermo. Lucret. lib. 4. 541.
Politi ſermonis mella. Claud. Conſ. Mall. Theod. 251.
Promptus ſermo illi. Juvenal. 3. Sat. 73.
Purus, dilucidus, & diſtinctus ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Purus & nihil ſe ſupra modum extollens ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Quotidianus & in quemcunque etiam indoctorum cadens ſermo. Quintil. lib. 4. cap. 2. & Cic. 1. Fam. 1. Cum in ſermone quotidiano, tum in ſenatu, ſic egit &c. [Loco pr. eſt Elocutio, ut in aliis his locis.
Rectus & ſecundum naturam enuntiatus ſermo. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Triſtis ſermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Truncus ſermo. Stat. 12. Theb. 479.
Vetus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Vitioſus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vulgaris ſermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Vulgati ſermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Abrumpere ſermonem. Virg. 4. Æn. 388. V. ABRUMPO.
Abſtinere ſermonem de re aliqua. V. ABSTINEO.
Abuti aliquo ſermone pro mandatis. V. ABUTOR.
Accedere ad ſermonem. Cic. 2. de Orat.
Accipere ſermonem ab ipſa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Adjungere ad ſermonem. Cic. 12. Fam. 16.
Agere aliquid dignum ſermone. Hor. 2. Serm. 3. 4.
Arripere ſermonem. V. ARRIPIO.
Avertere ſe a ſermone. V. AVERTO.
Averſus ſermo a. Quintil. lib. 4. cap. 1. Sermonem a perſona judicis averſum, qui ἀποστροφὴ dicitur, quidam in totum a proœmio ſubmovent.
Captare ſermonem. Ovid. 3. Met. 279. V. Capto in CAPIO.
Celebrare ſermone. Cic. pro Cluent. 35. Id multo ſermone celebratur.
Cohæret ſermo. V. COHÆREO.
Conferre ſermonem cum aliquo. Cic. 1. Off. 136. Maximeque curandum eſt, ut eos, quibuſcum ſermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. V. CONFERO.
Conficere ſermonem. V. CONFICIO.
Copulare ſermonem cum aliquo. V. COPULO.
Crebreſcit ſermo. Virg. 12. Æn. 222.
Declament medio ſermone diſerti Ovid. 2. de Arte Am. 507.
Dies deficiens ſermoni. Ovid. 5. Triſt. 13. 28.
Defugere ſermonem. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Aditum ſermonemque defugiunt.
Delabi in aliquem ſermonem. Cic. 1. de Orat. 96. Inſperanti mihi, inquit, & Cottæ, ſed valde optanti utrique noſtrûm cecidit, ut in iſtum ſermonem, Craſſe, delaberemini.
Detinuit ſermone diem. Ovid. 1. Met. 683.
Devenire ſermonem in alienas manus. Cic. 1. Att. 13.
Diſperſus ſine ullo certo auctore ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Diſſipatus ſermo. Cic. pro Flacc. 14.
Datus ſermo per civitatem, Diffuſus, diſſeminatus. Liv. 2. 2.
Dare ſermonem alicui, pro Dare cauſam obloquendi. Cic. 9. Fam. 3. Dabimus ſermonem iis, qui neſciunt, nobis, quocunque in loco ſimus, eundem cultum, eundem victum eſſe Budæus.
Dare aliquem teſtem ſermoni. Ovid. 1. Amor. 8. 21.
Ducere ſermonem alicunde. Cic. in Brut. 21. Nempe igitur hinc tum Pomponii ductus eſt ſermo.
Emanat ſermo. V. EMANO.
Excitare ſermonem. Cic. 8. Fam. 10.
Exhauriri ſermonem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Exprimere ſermonem. Cic. 9. Att. 18. Meumque ſermonem expreſſum ſtatim mittam.
Exſequi ſermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trin. 2. 2. 5.
— nolo ego cum improbis te viris,
Gnate mi, neque in via, neque in foro ullum ſermonem exſequi. i. e. Ulla verba facere.
Facere ſermonem. V. FACIO.
Fremebant ſuperi ſermone vario. Ovid. 9. Met. 418.
Habere ſermonem. Cib. de Senect. 30. Cyrus quidem apud Xenophontem eo ſermone, quem habuit moriens.
Habere ſermonem cum. Idem de Amicit. 3. Itaque tum Scævola, cum in eam ipſam mentionem incidiſſet, expoſuit nobis ſermonem Lælii de amicitia, habitum ab illo ſecum, & cum altero genero C. Fannio, M. F. paucis diebus poſt mortem Africani.
Habere ſermonem per biduum. Quintil. in proœm. lib. 1.
Habere multum ſermonem de aliquo. V. MULTUS.
Habuit primus annus de hac reprehenſione plurimum ſermonis. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incidit ſermo, &c. V. INCIDO.
Incidere in ſermonem aliquem fortuito. Cic. 1. de Orat. 111. V. INCIDO.
Incœptus ſermo. Virg. 6. Æn. 470.
Increbuit ſermo. V. INCREBRESCO.
Inferre ſermonem delicatum in, &c. V. INFERO.
Inferre ſermonem de re aliqua. V. INFERO.
Injicere ſermonem, & injicere in ſermone. Cic. 12. Fam. 16.
Inſinuare ſe familiariter in ſermonem aliquem. V. INSINUO.
Inſtituere ſermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat. 296.
Intercipere medium ſermonem. V. INTERCIPIO.
Interrumpere ſermonem, vide INTERRUMPO. H. St.
Intereſſe ſermoni alicui. Cic. 11. Fam. 7. pr.

Labare ſermone. V. LABO, āre.
Legere ſermonem alterius. V. LEGO, ĕre.
Manare ſermonem. Cic. pro Corn. Balb.
Mittere ſermonem. Cic. 3. de Orat.
Moritur ſermo. V. MORIOR.
Ordiri ſermonem. Cic. 1. de Orat. 98.
Oritur ſermo ab iis. V. ORIOR.
Oritur ſermo de re aliqua. Hor. 2. Serm. 6. 71.
Percrebuit omnium ſermone. V. PERCREBRESCO.
Perferre ſermonem alicujus ad aliquem. Cic. 1. Fam. 9.
Pervagatus ſermo. Cic. pro Milon. 29.
Probare aliquid largo ſermone. Lucret. lib. 5. 156.
Producere ſermonem. Cic. in Somn. Scip. 17.
Profari medio viri ſermone. Sil. lib. 6. 295.
Quærere ſermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10.
— accumbere
Mecum, mihi ſeſe dare, ſermonem quærere.
Referre ſermones aliquorum. Cic. 1. Fam. 9.
Refrigerare ſermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Relinquere verba imperfecta ſermonis Ovid. 1. Triſt. 3. 69.
Replere ſermone populum. Virg. 4. Æn. 189.
Hæc tum multiplici populos ſermone replebat.
Reprimere ſermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Requirunt ſermone amiſſos ſocios. Virg. 1. Æn. 221.
Refringere ſermonem. Cic. 13. Att. 10.
Rumpere ſermone ſilentia. Ovid. 1. Met. 208.
Sedare ſermonem. Cic. 13. Att. 10.
Serebant multa inter ſeſe vario ſermone. Virg. 6. Æn. 160.
Subire ſermonem. Cic. 11. Att. 6.
Sum. ut, In ſermone omnium eſſe. Cic 10. Philipp. 14. Erat enim in deſiderio civitatis, in ore atque in ſermone omnium.
Sermo eſt omnibus. Plaut. Pſeud. 1. 5. 4.
Sermo eſt mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. 41. Tamen quoniam mihi ſermo eſt apud deos, nihil reticebo. Locus obſcurior.
Plurimus ei de honeſto ac bono ſermo ſit. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Multi ſermonis ſunt iſta. Cic. 7. Att. 3. Sed hæc coram: nam multi ſermonis ſunt.
Multus eſt ſermo me judicium jam de cauſa publica feciſſe. Cic. 7. Att. 12.
Sermo eſt eum reginam amare, &c. Plin. lib. 35. cap. 11.
Suſcipere ſermonem. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Extendere noctem æſtivam benigno ſermone. Hor. 1. Epiſt. 5. 11.
Trahere noctem vario ſermone. Virg. 1. Æn. 752.
Venire in ſermonem hominum. Cic. 6. Verr. 13. In ſermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret.
Verſantur aures in pervagato ſermone civitatis. Cic. pro Milon. 13. An vero Judices, vos ſoli ignoratis? vos hoſpites in hac urbe verſamini, veſtræ peregrimantur aures, neque in hoc pervagato civitatis ſermone verſantur?
Vitare ſermonem. Cic. 9. Fam.
Utendumque plane ſermone, ut nummo, cui publica forma eſt. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Sermo, pro Dialogo, ut Platonis ſermo. H. St. V. Orat. Cic. 23.
Sermones pl. pro Colloquio plerumque, vel Repetito ſermone, nonnunquam Rumore. Virg. 6. Æn 535.
Hac vice ſermonum, roſeis Aurora quadrigis, &c.
In ſermonibus. Plaut. Trin. 1. 2. 62. Cic. 1. Att. 16. Uſque eo ut noſtri iſti comiſſatores conjurationis, barbaruli juvenes, illum in ſermonibus Cn. Ciceronem appellent.
Compoſiti ſermones ad coarguendos qui contra diſputant, a Græcis ἐλεγκτικοὶ vocantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Compoſiti ad præcipiendum ſermones, qui διδασκαλικοὶ appellantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sermonibus de induſtria compoſitis excipi, ex Livio. Vide EXCIPIO. H. St.
Fideles ſermones, Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 62. 144.
Fortuiti ſermones. Tacit. 4. Ann. 68.
Multiplices variique ſermones. Cic. in Orat. 12. Solebant Academici de rebus omnibus in utramque partem diſputare: atque ideo ſermones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
Obſcæni ſermones. Hor. 2. Epiſt. 1. 127.
Otioſi ſermones. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Siniſtris ſermonibus aliquem carpere. i. e. Maledicis, & iniquis. Plin. 1. Epiſt. 9. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam ſiniſtris ſermonibus carpit: neminem ipſe reprehendo.
Cedere ſermones. Ter. Heaut. 2. 3. 1. Interea dum ſermones cedimus, illæ ſunt relictæ. h. e. Dum ſermones miſcemus, dum colloquimur. Putant figuram dicendi ortam eſſe a crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui Cædimus ſcribant. [Recte. V. CÆDO.
Commeant ſermones. Tacit. 2. Ann. 28.
Communicare ſermones. Cic. 2. de Invent. 144.
Confundere ſermones in unum. V. CONFUNDO.
Deferre ſermones de aliquo ad aliquem. Cic. 3. Fam. 8.
Dictare in ſermonibus. Cic. 1. Fam. 9. ad fin. Al. Dictitare rectius.
Differre ſermonibus, Divulgare. Liv. 34. 49. Qui male commiſſam libertatem pop. R. ſermonibus diſtulerint.
Divulgare ſermonibus rem aliquam. V. DIVULGO.
Effugere ſermones. Cic. Cujus frater germanus ſermones iniquorum effugere potuit.
Erumpunt ſermones in nomen alicujus. Cic. 1. ad Q. frat. 2. 1.
Ferre ſermonibus aliquid. Liv. 4. 5. extr.
Jacere ſermones. Tacit. 4. Ann. 68. Latiaris jacere fortuitos primum ſermones.
Jactis ſermonibus iræ intumuere. Stat. 1. Theb. 411.
Imbuere aures alicujus honeſtis ſermonibus. Tacit. 4. Hiſt. 7.
Incidere nobis varii ſermones. Catul. de Vario 10. 5.
Laceſſere ſermones. V. LACESSO.
Mittere aliquem in fabulas & ſermones. Quintil. Declam. 14. p. 302. Burm.
Moveri ſermonibus alicujus. V. MOVEO.
Obmuteſcere ſermones. Cic. Denique etiam de ſermonibus hominum, niſi obmutuerint.
Perferuntur ſermones. V. PERFERO.
Perſcribere ſermones. 1. Q. frat. 2. 1.

Pervulgari ſermonibus. Cic. pro Cœl. 69. Audita, & pervulgata, & percrebrata ſermonibus res eſt. Al. Audita & percelebrata emendatius.
Refercire ſermonibus. Cic. pro Rabir. Poſt. 40.
Serere ſermones. V. SERO, ſevi.
Suſtinere. Cic. 15. Fam. 14. Abſens hominum ſermones facilius ſuſtinebis.
Vapulare ſermonibus. Cic. 2. Att. 14.
Verberatæ aures ſermonibus. Tacit. in Vita Agric. 41.
Uſurpare ſermonibus crebris. Cic pro M. Marcel. 5.

SERMUNCŬLUS, i. m. dimin. [λογίδιον] Cic. 13. Att. 10. Sermunculum enim omnem aut reſtrinxerit, aut ſedarit. Plin. 5. Epiſt. 8. Ut ſermunculis etiam, fabellisque ducantur. Cic. pro Deiot. 35. Nonne intelligis, Cæſar, ex urbanis malevolorum ſermunculis, hæc ab iſtis eſſe collecta?

SERMŌNĀLIS, e. Adj. Tertull. in Prax. cap. 5. Non ſermonalis, ſed rationalis Deus.

SERMŌNOR, āri. Gell. lib. 17. cap. 2. Sermonari ruſticius videtur, ſed rectius: ſermocinari crebrius eſt, ſed corruptius. Hæc ille.

SERMŌCĬNOR, [ὁμιλέω Gl. L. G. & G. L.] āri. Loqui, colloqui. Plin. lib. 10. cap. 42. Super omnia humanas voces reddunt, pſittaci quidem etiam ſermocinantes. Cic. 2. de Invent. 54. Et quibus in rebus homines in conſuetudine ſcribendi aut ſermocinandi eo verbo uti ſoleant, conſiderabitur. Idem 3. Verr. 138. Reſpondit illa, ut meretrix, non inhumane: libenter ait ſe eſſe facturam, & ſe cum iſto diligenter ſermocinaturam: reverti jubet.

SERMOCINANTER, Adv. Sidon. 8. Epiſt. 6. Sermocinanter horas extrahere.

SERMOCINATIO, ōnis. f. [ὁμιλητικὸν Gl. G. L.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Sermones hominum aſſimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt ſermocinationem.
Sermocinatio quidem levi de re, ſed a Latinæ Linguæ ſtudio non abhorrens. Gell. 19. 8.

SERMOCINĀTRIX, īcis. f. [καθομιλητὴς] Quintil. lib. 3. cap. 4. Quam ſane permittamus dicere ſermocinatricem.

SERMYLIA, æ. f. [Σερμυλία] Civitas in Sithonia Macedoniæ. Herodot. lib. 7.

SERO, āre. V. SERA.

SĔRO, sēvi, sătum, [σπείρω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Seminare & plantare ſignificat. Plin. lib. 12. cap. 3. Qualiter omnia transitura longius, ſeri arcticſſime, transferrique meminiſſe convenit. Cic. 1. Tuſc. 32. Serit arbores, quæ alteri ſæculo proſint. Virg. 2. Georg. 433.
Et dubitant homines ſerere, atque impendere curam.
Manu ſerere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 44. Multaque erant intra eum locum manu ſata. [Ut manu facta. V. MANUS.
Denſa ſerere. Virg. 2. Georg. 275.
Fruges ſerere. Tacit. 14. Ann. 38.
Hordea campis ſerere. Virg. 1. Georg. 210.
Vitem ſerere, Plantare. Columel. lib. 3. cap. 20.
Piſces ſerere. Plin. lib. 9. cap. 17.
Serere, per translationem. Liv. 21. 10. Incuſaverat, bella ex bellis ſeri, ne pace unquam frui plebs poſſet.
Bella ſermonibus ſerere. Liv. 4. 5. extr. Si hæc impediet aliquis, ſerite ſermonibus, & multiplicate fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.
Certamina ſerere. Liv. 27. 12. Annibal turmatim per equites, peditumque jaculatores levia certamina ſerens, caſum univerſæ pugnæ non neceſſarium ducebat.
Certamina ſerere cum aliquibus, Movere lites & diſſenſiones. Liv. 2. 1.
Colloquia cum aliquo ſerere, Colloqui. Liv 24. 31. Quæ licentia Cretenſium eſſet rogitantes ſerendi colloquia cum hoſte, i. e. Verba faciendi. Sic cap. 32. & lib. 34.
Crimina ſerebant in Senatum, optimateſque. Liv. 24. 23. extr.
Curas Erycina ſerens in pectore. Catull. 62. 72.
Diſcordias ſerere. Liv. 3. 40.
Fabulam ſerere argumento. Liv. 7. 2. pr. Aliter 38. 56.
Lites ſerere. Plaut. Pœn. 3. 2. 10.
Mentionem alicujus rei ſerere ad vulgus ſermonibus occultis. Liv. 3. 43. pr.
Negotium ſerere. Plaut. Moſt. 5. 1. 51.
Prælium ſerere. Tacit. 5. Hiſt. 11.
Rumores varios ſerere. Virg. 12. Æn. 228.
V. SUBSERO. H. St.
Sermonem ſerere. Locutio eſt Plauto uſitata & frequens: & a ſerendo τὸ Sermo declinatum eſſe Varro cenſet. V. SERMO. Plaut. Caſ. Quæ hujus ſimiles ſermones ferunt. Idem Curc. 1. 3. 37.
Quod quidem mihi pollutus virgis ſervos ſermonem ſerat? Turneb. conf. in Aulul. 4. 5. 7. Sciopp. & SERO, ui.
Sermonibus occultis ſerere aliquid. Liv. 7. 39. conf. Mentionem, paulo ante.
Vulnera ſerere. Lucret. lib. 5. 1289.
Seritur, Imperſ. Plaut. Epid. 2. 2. 80.
Mihi iſtic nec ſeritur, nec metitur: niſi ea quæ vis, nolo. Adag.
V. METO, ĕre.

SERENDUS, a, um. Partic. [φυτευτέος] ut, Arva ſerenda. Tibul. lib. 2. 3. 8.

SĂTUS, a, um. aliud Partic. [σπαρεὶς Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 1. Satæ platani regeneravere vitium.
Frumenta ſata. Virg. 3. Georg. 176.
Meſſes ſaræ. Virg. 8. Ecl. 99.
Satus, Genitus. Virg. 2. Æn. 540.
At non ille, ſatum quo te mentiris, Achilles.
Satus Anchiſa. Virg. 7. Æn. 152.
Genitore Luciſero ſatus. Ovid. 11. Met. 271.
Satus & creatus. Cic. 1. Tuſc. 118. Non enim temere nec fortuito ſati & creati ſumus.
Animi ſati & quaſi ſparſi. Cic. de Univerſ. 35.
Ætas aurea ſata eſt prima. Ovid. 1. Met. 89.

SATA, ōrum. n. pl. [σπέρμα, Gl. L. G.] pro Segetibus. Virg. 1. Georg. 113.
Quique ſatis largum cælo demittitis imbrem. Quintil. lib. 8. in procœm. Et velut læto gramine, ſata ſtrangulant.
Dare ſtragem ſatis, & ruinas arboribus. Virg. 12. Æn. 454.
Sternit torrens ſata læta. Virg. 2. Æn. 306.
Tollent animos ſata. Virg. 2. Georg. 350.
Urere ſata. Virg. 4. Georg. 331.

SATIO, ōnis. f. [σπορὰ, σπόρημα, Gl. L. G. σπόρος G. L.] Serendi actus, quod & Satus. Cic. de Univerſ. 35. Poſt autem eam ſationem, diis, ut ita dicam, junioribus permiſit, ut corpora mortalia effingerent. Cic. 5. Verr. 44. Ne, ſi tempus ſationis præteriiſſet, granum in provincia Sicilia nullum haberemus.
Specimen ſationis. Lucret. lib. 5. 1360.
Optima vinetis ſatio eſt, quum, &c. Virg. 2. Georg. 319.
Perpetua atque æquabilis ſatio. Cic. 5. Verr. 112. V. PERPETUUS.
Jugera ſationum ſuarum profiteri. Cic. 5. Verr. 38.

SATUS, ûs. m. [σπορὰ] Plin. lib. 17. cap. 17. Quapropter de talearum ſatu nunc dicendum eſt. i. e. Plantatione. Cic. de Senect. 52. Quid ego vitium ortus, ſatus, incrementa commemorem?
Conceptus, & ſatus animalium. Cic. 1. de Divin. 93. Ob eandem cauſam multa inuſitata partim e cælo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam hominum pecudumve conceptu & ſatu.
Genitalis ſatus. Lucret. lib. 4. 1227.
Cæli ſatus, & terræ conceptus. Cic. de Univerſ. 35. Oceanum, Salaciamque cæli ſatu, terræque conceptu gerneratos, editoſque memoremus.
Humanus ſatus. Cic. 2. de Divin. 93. Herbam autem aſperam, credo avium congeſtu, non humano ſatu.
Hercules Jovis ſatu editus. Cic. 1. Off. 118.
A primo ſatu. Cic. 5. de Finib. 65.
Satus accipere. Cic. 2. Tuſc. 13. Cultura autem animi Philoſophia eſt, quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad ſatus accipiendos.
Primus ſatus. Cic. 5. de Finib. 65. Et ipſa caritas generis humani, quæ nata a primo ſatu, quo a procreatoribus nati diliguntur.
Vitalis ſatus. Plin. lib. 13. cap. 4.

SATOR, ōris. m. [σπορεὺς Gl. L. G. & G. L.] Qui ſerit, aut plantat. Varr. 1. de R. R. cap. 45. Idque ita eſſe docent ſilveſtria, ad quæ ſator non acceſſit. Columel lib. 3. cap. 15. Satoris officium eſt primum, &c.
Sator cæleſtium, Creator, genitor. Cic. 2. Tuſc. 21.
Videte cuncti (dii,) tuque cæleſtum ſator,
Jace, obſecro, in me vim coruſcam fulminis.
Sator mundi, Janus. Martial. lib. 10. 28.
Omnium rerum ſator & ſeminator mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 86.
Hominum ſator atque deorum. Virg. 1. Æn. 258.
Divûm ſator, Juppiter. Propert. lib. 4. 2. 55.
Sator litis, per translationem, Qui litem diſſeminat & creat, vel litis cauſa eſt. Liv. 21. 6.

SATŌRIUS, a, um. Adj. [σπορεύλικός] Quod ad ſatorem pertinet: ut, Trimodiæ ſatoriæ. Columel. 2. 9.

SATĪVUS, a, um. [σπόρημος Gl. L. G.] aliud Adj. Quod ſeritur: ſive plantatur & excolitur: cui contrarium eſt Agreſtis. Plin. lib. 15. cap. 7. Eadem ratio & in ſativa myrto.
Sativum tempus, Sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.

SĒMEN, ĭnis. n. [σπέρμα, σπορὰ Gl. L. G.] a Sero, ſeris, quaſi Setimen, ut vult Voſſ. notæ ſignificationis. Columel. lib. 1. cap. 7. Et cetera pecora mala paſcunt, nec induſtrie terram vertunt, longeque plus imputant ſeminis jacti, quam quod ſeverint.
Semina, Fruges. Plin. Paneg. cap. 30. pr. Ægyptus alendis, augendisque ſeminibus ita gloriata eſt.
Pinguia ſemina. Hor. Epod. 16. 55.
Abire in ſemen. Plin. lib. 21. cap. 11. conf. Exire.
Committere ſemina ſulcis. Virg. 1. Georg. 223.
Differere ſemina in areas. Columel. lib. 11. cap. 3. 31. Al. Differre.
Data ſemina rudi humo. Ovid. 5. Met. 646.
Eruere roſtro ſemina. Ovid. 15. Met. 112.
Exire in ſemen. Plin. lib. 19. cap. 6. conf. Abire.
Jactare ſemen. V. JACIO.
Ingerere ſemen ſolo. V. INGERO.
Mandare ſemina terræ. V. MANDO, āre.
Mittere rude ſemen in ignotam humum. Ovid. 3. Triſt. 8. 2.
Mollit humus ſemina valido prætincta veneno. Ovid. 7. Met. 123. De dentibus ſerpentis, quos Cadmus ſeminaverat.
Perceptum ſemen. Ovid. 11. Met. 144.
Permiſto ſemine conſtant omnia. Lucret. lib. 2. 585.
Reddere ſemen. Plin. lib. 16. cap. 26.
Spargere ſemina per arva. Ovid. 12. Epiſt. 45.
Spargere ſemina fruſtra. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Turgeſcere ſemen in agris prima Ceres docuit. Ovid. 3. Amor. 10.
Verſata Cerealia ſemina terra. Ovid. Rem. Amor. 173.
Vitiata ſemina. Ovid. 5. Met. 480.
Semina, dicuntur etiam de virgultis & ſurculis. Virg. 2. Georg. 354.
Seminibus poſitis, ſupereſt deducere terram
Sæpius. Ibid 2. 14.
Pars autem poſito ſurgunt de ſemine: ut altæ
Caſtaneæ. Columel. lib. de arboribus cap. 2. extr. Si compluribus vindemiis eundem tenorem ſervaverint, ejuſmodi vitibus lecta ſemina multum bonumque vinum præbebunt. Ibid. cap. 1. Semina appellat ſurculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10. Arbores & ſemina cum radicibus Autumno ſerito. V. Non. 6. 53.
Oleagineum ſemen. V. Oleagineus in OLEA.
Ordinaria ſemina. V. Ordinarius in ORDO.
Deponere ſemina. Columel. lib. de Arboribus cap. 20. Quum ſemina depones, dextra ſiniſtraque uſque in imum ſcrobem faſciculos ſarmentorum brachii humani craſſitudine demittito.
Semina, pro Surculis qui inſeruntur arbori, *des Greffes*. Columel. lib. 5. cap. penult. Surculos ſic inſerito, ut ſemipede, nec amplius de arbore exſtent: ſupra deinde muſcum imponito, & ita ligato, ne pluvia dilabatur. Quoſdam tamen magis delectat in trunco arboris locum ſeminibus ſerra facere, infectasque partes tenui ſcalpello levare, atque ita ſurculos aptare. Paulo poſt, Surculos utraque parte deraſos demittito, ſic ut librum ſeminis libro arboris æqualem facias.
Semen, Cujusvis rei prima origo, & principium, ut
Semine ab ætherio equi. Virg. 7. Æn. 281.
Concepta ſemina arietis. Ovid. 4. Faſt. 771.
Cæleſti ſumus omnes ſemine nati. Lucret. lib. 2. 990.
Diſſona partu ſemina. Claud. 2. in Eutrop. 42.

Divinum ſemen. Ovid. 1. Met. 78.
Flammæ abſtruſa ſemina in venis ſilicis. Virg. 6. Æn. 6.
Semina limus habet virides generantia ranas. Ovid. 15. Met. 375.
Semen, per translationem, ſignificat Auctorem alicujus rei, & eum a quo quid ortum eſt. Cic. 2. Philipp. 55. Ut igitur in ſeminibus cauſa eſt arborum & ſtirpium, ſic hujus luctuoſiſſimi belli ſemen tu fuiſti.
Semen urbanitatis. Cic. 7. Att. 2. Veni igitur, quæſo, ne tamen ſemen urbanitatis una cum Rep. intereat. Idem 5. de Fin. 18. Quorum ſimilia ſunt prima in animis, quaſi virtutum igniculi & ſemina.
Nequitiæ ſemina languidiora. Ovid. 3. Amor. 4. 10.
Probationum ſemina ſpargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Semen alicujus, pro Genere. Sueton. in Calig. cap. 25. Nec ullo firmiore indicio ſui ſeminis eſſe credebat, quam feritatis.
Generoſo ſemine implere uterum. Ovid. 9. Met. 280. al. Germine.
Impia ſemina ferre utero. Ovid. 10. Met. 470.
Inclyta ſemina trahere. Sil. lib. 13. 30.
— inclyta namque
Semina ab OEnei ductoris ſtirpe trahebat.
Mortale ſemen. Ovid. 3. Met. 105.
Virile ſemen. [γόνη] Lucret. lib. 4. 1202.
Veterino ſemine partum genus. Lucret. lib. 5. 863.
Semen etiam apud Latinos eſt Genus quoddam frumenti, quod a Græcis Zea dicitur. Plin. 18. 8. pr.

SEMĪNĪUM, i. n. Aliud Semen, aliud Seminium quibusdam eſſe videtur, niſi forte bis idem, Æſchyli more & Homeri, locutum Lucretium opinamur, quum dixit, lib. 3. 764.
Si non certa ſuo cum ſemine ſeminioque
Vis animi pariter creſcit cum corpore quoque. Quod ſane non cenſent, ſatiusque putant iſta diſtingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem eſſe. Eſſe igitur Semen credunt illam Materiam genitalem, unde animalia oriuntur, plantæque, resque inanimæ, ſi quis Elementa earum Semina vocare velit: at Seminium, Sobolem eſſe dicunt ipſam & fetum. Id adeo ex eo ſciri poſſe exiſtimant, quod Seminium leonum Lucretius dicit, leonum Sobolem & genus indicans, 3. 742.
Denique cur acris violentia triſte leonum
Seminium ſequitur. Seminium tamen apud Plautum Semen eſt, Mil. 4. 2. 68.
Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, niſi huic verri affertur merces,
Non, hic ſuo ſeminio quamque porculenam impartiturus eſt.
Quanquam & pro Prole intelligi poſſet. Et apud Lucretium, 3. 746.
Hæc aliquo line ſeminio graviore coorta eſt. Atque vocabulum videtur ruſticum fuiſſe, ut e Varrone de R.R. 2. 6. apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus eſt, quum Semen & Seminium poſuit. Hæc Turnebus.
Seminium, Seminis lucrum. Plaut. Rud. Venundatur merces non hoc ſuo ſeminio. [Error videtur. Porro, ſic Femen & Femininum dicebant.

SEMINĀLIS, e. Adj. [σπερματικὸς] Quod ad ſementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Viciæ pabularis modios ſeptem vel octo, viciæ ſeminalis modios quinque vel ſex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult.

SEMĪNĀRIUM, i. n. [φυτάριον, φυτάριον Gl. L. G.] Locus ſubactus, in quo ſemina aut vitium aut arborum panguntur: ut quum ad certam quantitatem excreverint, in vinetum vel arbuſtum vel pomarium transferantur. Columel. lib. de Arboribus, cap. 1. Qui vineam vel arbuſtum conſtituere volet, ſeminaria prius facere debebit: ſic enim ſciet cujus generis vitem poſiturus ſit. Idem lib. 5. cap. 6. Operam dabit, ne emortuis arboribus rareſcat, ac primam quamque ſenio aut tempeſtate afflictam ſummoveat, & invicem novellam ſobolem ſubſtituat. Id autem facile conſequi poterit, ſi ulmorum ſeminarium paratum habuerit. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conſpergunt omnia ſeminaria conſita apium cauſa. Idem lib. 1. cap. 29. In primo intervallo inter Favonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus ut ſerantur, putari in primis, circum vites ablaqueari, &c. Cato R. R. cap. 46. Seminarium ad hunc modum facito: Locum, quam optimum & apertiſſimum & ſtercoroſiſſimum poteris, & quam ſimillimum genus terræ eæ, ubi ſemina poſiturus eris, & uti ne nimis longe ſemina ex ſeminario ferantur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circumque ſæpito bene, & in ordine ferito, in ſeſquipedem quoquo verſum taleam demittito, opprimitoque pede: ſi parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum ſupra terram facito ſemina emineant: ſimoque bubulo ſummam taleam oblinito, ſignumque apud taleam apponito, crebroque ſarrito. Si voles cito ſemina creſcant, ad eundem modum alia ſemina ſerito.
Seminarium, per translationem, in bonum & malum, pro Origine, & eo, unde alterutrum dependet. In malum. Cic. 2. in Catil. 23. Qui niſi exeunt, niſi pereunt, etiamſi Catilina perierit, ſcitote hoc in Repub. ſeminarium Catilinarium futurum. [Rectius Catilinarum.
Fons & ſeminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Piſon. 67. Ex illo fonte & ſeminario triumphorum, quum arida ſolia laureæ retuliſſes, quum ea abjecta ad portam reliquiſti, tum tu ipſe de te ſententiam tuliſſe videris, tum judicium pronuntiaviſti.
Principium urbis, & ſeminarium Reipub. Cic. 1. Off. 54. Id autem eſt principium urbis & quaſi ſeminarium Reip.
Bellatricem illam viris armisque nobilem Hiſpaniam, illam ſeminarium hoſtilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem. Flor. 2. 6. 38.

SEMINŌSUS, a, um. Adj. ut, Cucurbitæ ſeminoſæ, ſeminibus abundantes. Auctor Carm. 51. Iambici, cujus inter Priap. initium eſt, Quid hoc negotii eſt? v. 17.
Nec ſeminoſas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocimumve, cucumeresve humi fuſos
Venire credo, ſeſſilesve lactucas.

SEMĪNO, [σπείρω, φυτεύω] āre. Semen in terram projicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum poſt Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & ſeminatur ager, ſicut aſpergitur humor, & aſpergitur humore veſtis. Idem lib. 2. cap. 4. Neque in lira, ſed ſub ſulco talis ager ſeminandus eſt. Et lib. 2. cap. 8. Ne ſeminarentur agri, niſi cum terra pluviis maduiſſet. Virg. 6. Æn. 206.
Quale ſolet ſilvis brumali frigore viſcum
Fronde virere nova, quod non ſua ſeminat arbos.
Seminare marem, quod Generare dicimus. Columel. lib. 6. cap. 24. De tauris.
Seminatus puer. Plaut. Amph. 1. 2. 19.
Alter decumo poſt menſe naſcetur puer,
Quam ſeminatus, alter menſe ſeptimo.

SEMINĀTIO, ōnis. f. [σπορὰ] Varro 2. de R. R. cap. 6. Ad ſeminationem onagrus idoneus, quod e fero fit manſuetus facile, & e manſueto ferus nunquam. adde Tertull. adv. Marc. 5. 10.

SEMINĀTOR, ōris. m. [σπορεύς] Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Omnium autem rerum, quæ natura adminiſtrantur, ſeminator & ſator, & parens, ut ita dicam, atque educator & altor eſt mundus, omniaque ſicut membra & partes ſuas nutricatur & continet.
Seminator omnium malorum verſus: apud Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 66.
Seminator verborum. [σπερμολόγος] Interp. vulg Actor. 17. 18.

SEMENTIS, is. f. [σπορὰ Gl. L G. & G. L.] ipſa Satio, ſeu Seminatio, ſed percipue frugum & leguminum. Plin. lib. 18. cap. 14. Sunt qui properent, atque ita pronuntient, feſtinatam ſementem ſæpe decipere, ſerotinam ſemper. Ovid. 1. Faſt. 679.
Vos dare perpetuos teneris ſementibus auctus.
Magnas ſementis. Columel. lib. 11. 2. 54. Quibus magna ſementis præparatur. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 3. Sementes quam maximas facere, ut in itinere copia frumenti ſuppeteret.
Sementis, Seminandi tempus. Columel. lib 2. cap. 9. Prima ſementis rarius ſerere permittit: noviſſima ſpiſſius poſtulat. i.e. Primum tempus ſationis.
Sementis, pro Segete. Gell. lib. 2. cap. 29. In ſementes forte conſederat tempeſtiviores.
Sementis, Semen ipſum jam terræ mandatum. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod ſicco loco ingeſtum, & inoccatum eſt, perinde ac ſi repoſitum in horreo, non corrumpitur: at ubi venit imber, multorum dierum ſementis uno die ſurgit.
Proſcriptionis facere ſementem, Translate. Cic. 4. Att. 7. In agro Sabino ſementem fieri proſcriptionis, Senatores multos eſſe Romæ, nos quoque audieramus. De Cæſare intelligit.
Malorum facere ſementim. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Hanc igitur tantam a diis immortalibus arbitramur malorum ſementim eſſe factam.
Sementim, in Accuſativo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato de R. R. ſæpe ut cap. 28. Sementim facito ita.
Sementi, in Ablativo. Columel. lib. 2. cap. 9. Media fere ſementi, &c. Sic ibidem, cap. 10. & cap. 12. Peracta ſementi.

SEMENTA, æ, f. Si fides Gloſſ. Græcolat. in Σπέρος.

SEMENTĪCUS, a, um. Adj. [σπόριμος] Quod ſeminari poteſt. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem, triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant. Al. Sementiva.

SEMENTĪNUS, a, um. [σιμεντινὸς] Adj. ut, Sementina pira; vel a ſeminum multitudine, vel quod usque ad ſementis tempus durent, dicta. Cato R. R cap. 7. Pira volema, aniciana & ſementina.
Dies ſementina, Feſtum fuit antiquis celebratum, poſtquam terræ mandaſſent ſemina agricolæ. Ovid. 1. Faſt. 658.
Ter quater evolvi ſignantes tempora faſtos
Nec ſementina eſt ulla reperta dies. Al. Sementiva.
Sementinæ feriæ, fuerant inſtitutæ, quaſi ex iis fruges grandeſcere poſſint. Paulus. conf. dict. ſeq.

SEMENTĪVUS, a, um. Adj. Quod ſeminatur. ut, Sementiva frumenta, Sementivum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. lib. 18. cap. 7.
Sementivæ feriæ. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. In ipſo ſtatim initio, Sementivis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo poſt, Num feriæ ſementivæ otioſos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non Sementinæ, nec Sementinis.

SEMENTIUM, i. n. σπόριμον. Gloſſ. Græcolat. [Niſi Sementivum ſcribendum.

SEMENTĪFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Sementifera Seriphos. Al. Serpentifera. Sic legit Taubm. cum Scalig.

SEMENTO, [σπερμαπίζω] āre. Semen producere. Plin. lib. 18. cap. 28. Eſt enim in primis inutile naſci herbas ſementaturas.

SEMENTATIO, ōnis. f. Tertull. de Spectac. cap. 18.

SEMENTESCO, ĕre. Semen producere. *Venir a graine*, *Grainer*. Utitur ſemel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

SĔBO, ſerui, ſertum, [πλέκω] ĕre. Admovere. Unde Aſſerere manum, veteres dicebant Comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.
Serere, Texere, ordinare: quoniam ea, quæ ordinantur, annectuntur invicem atque cohærent. conf. in SERVIÆ.
Serere ſermonem. i. e. Connectere. [Quod alii tamen, rectius opinor, a Sero, ſevi arceſſunt. Nam & Spargere ſermones dicitur ſimili metaphora, & Græcis tritum σπείρειν λόγους, unde & compoſita vox σπερμολόγος.

SERTUS, a, um. Partic. [πλεκτὸς] Idem quod Contextus, compoſitus. ut, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. 164.
Accipiunt ſertas nardo florente coronas.

SERTUM, i. n. & SERTA, æ. f. [στέφανος, στέμμα, Gl. L. G. & G. L.] Serta dicuntur Coronæ; a Sertis, id eſt, digeſtis invicem floribus frondibuſque ex quibus fieri coronæ ſolebant. Cariſius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, ut Virg. 6. Ecl. 16.
Serta procul tantum capiti delapſa jacebant. Sed Propert. 2. 24. 37. feminine extulit,
Quum tua præpendent demiſſæ in pocula ſertæ. Et Corn. Severus,
Huc ades Aonia crinem circundata ſerta. Hæc Cariſius. Propertii locus in quibusdam codd. aliter legitur, ſed ita docti certatim reſtituerunt. V. Brœkh. not. Plaut. Aſin. 4. 1. 58.
Tum ſi coronas, ſerta, unguenta juſſerit
Ancillam ferre Veneri.
Incendes odores, & ſertis redimiri jubebis, & roſa. Cic 3. Tuſc. 43.
Delapſa capiti ſerta. Virg. 6. Ecl. 16.
Flaventia ſerta. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 126.
Florida. Tibul. lib. 1. 1. 12.
Genialia. Ovid. 13 Met. 929.
Recentia. Virg. 1. Æn 421.
Spicea. Ovid. 3. Amor. 9. 36.
Stellantia ſerta. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 274.
Textilibus ſertis omne rubebat iter. Martial. lib. 6. 80.

Vatiis fertis florentia limina. Virg. 4. Æn. 202.
Gerit myrtea ferta. Tibul. lib. 1 3 66.
Innectunt odoratis tempora fertis. Ovid. 5. Trist. 3. 3.
Intendere locum fertis. V. INTENDO.
Legere ferta. Virg. 10. Ecl. 41.
Ponere laurea ferta in coma. Ovid. 2. Trist. 172.
Texere ferta. Sen. Med. 10.
Vinctus Hymen tempora fertis. Ovid. 6. Epist. 44.

SERTOR, ab eodem verbo, V. in suo loco.

SERTO, āre. [στφανόω] Gloss. Latinogræc. Sertat, στφανοῖ.

SERO, adv. SEROTINUS. V. SERUS.

SEROPTA, SEROPTĀNUS, V. SARCPTA.

SERPENS, SERPERASTRUM, V. SERPO.

SERPO, psi, ptum, [ἕρπω, ἑρπύζω Gl. G. L.] ĕre. Repere, paulatim decurrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13. Pinnis quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Et proprie Reptilibus animalibus tribuitur. Cic. 5. de Finib. 42. Serpere anguiculos.
Vipera serpit humo. Ovid. 3. de Pont. 3. 102.
Serpit draco subter supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Per humum serpere. Ovid. 15. Met. 689.
Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.
Humi serpere, Oratione humili uti. Hor. de Arte Poet. 28.
Hedera serpit. Virg. 8. Ecl. 13.
Serpere, Manare, Propagari, Latius extendi, translate.
Ardor. Cic. 2. Tusc. 21. Nunc serpit ardor. i. e. Crescit.
Contagium serpit. Virg. 3. Georg. 469.
Dira per incautum serpunt contagia vulgus.
Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. i. e. Augetur.
Flamma. Liv. 30. 6. Ignibusque in proxima tecta conjectis, effusa flamma primo veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, uno repente omnia incendio hausit.
Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ovid. Rem. Amor. 105.
Lues. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
Inque ipsos vultus serperet atra lues.
Ulcera serpentia, Græci herpetes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.
Serpentia ulcera oris, quæ ἄφθας Græci nominant. Cels. lib. 2. cap. 1.
Ulcus serpit alte atque late. Cels. lib. 6. cap. 18.
Ad alios etiam hæc res serpit, i. e. Spectat. Ulp. in l. Si quis pecuniam. §. Quanquam. D. Si quis omissa causa.
Serpere in immensum. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horum recipiemus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur. conf. 51.
Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cic. de Amicit. 88.
Argumentum. Cic. 1. de Nat. Deor. 98. Etenim si semel, Velleji, suscipimus genus hoc argumenti, attende quo serpat.
Consuetudo. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore uti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.
Res etiam Serpere dicitur, per translationem, Quando paulatim provehitur sive procedit. Cic. de Amicit. 41. Serpit enim deinde res, quæ proclivius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.
Injuria. Cic. 4. Verr. 53. Quam facile serpat injuria, & consuetudo peccandi quam non facile reprimatur, videte Judices.
Lacrimæ serpunt per vulnera, Augetur luctus. Stat. 11. Theb. 608.
Malum. Cic. 5. Verr. 53. Ita serpit illud insitum in natura malum consuetudine peccandi libera, finem ut audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. 6. Latius opinione disseminatum est hoc malum: manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes, & obscure serpens multas jam provincias occupavit.
Murmur serpit per agmina. Virg. 12. Æn. 239.
Rumor. Cic. pro Muren. 45. Jacet, diffidit, abjecit hastas: serpit hic rumor.
Simulatio. Cic. 14. Att. 16. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.
Serpere rem latius, vel longius. Liv. 28. 15. extr. Cic. 1. Att. 10.

SERPENS, entis. Partic. [ἕρπων] Quod longius ac latius serpit & divagatur. Cic. de Senect. 5. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis. De vite.
Sæcla serpentia ferarum. Lucret. lib. 6. 766.

SERPENS, entis. c. subst. [ἑρπετὸν Gl. L. G. & G. L.] Generale nomen est ad omnia, quæ humi repunt, citra usum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14. Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo imperatore, balistis tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens CXX pedum longitudinis. Idem lib. 8 cap. 23. Nec pedibus pavendas tantum serpentes, sed & missili volare tormento.
Lapsus serpentum. V. LABOR, ĕris.
Oculi serpentium ignei. Sen. Herc. fur. 4. 3.
Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æn. 848.
Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5. 34.
Atris ille malum virus serpentibus addit. Virg. 1. Georg. 129.
Attollens minas serpens. V. ATTOLLO.
Cæruleus serpens. Ovid. 3. Met. 38.
Dira Ovid. 2. Met 651.
Letiferi serpentes. Lucan. lib. 9. 384.
Lubrica. Lucret. lib. 4. 58.
Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3. 658.
Pigra. Ovid. 2. Amor. 13. 13.
Tumens. Claud. 6. Paneg.
Malthios herba, quam quum serpentes comederent, senium deponerent ætatis. Lactant. in lib. 4. Thebaid. H. St.
Serpentes, pro Pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51. Morborum vero tam infinita est multitudo, ut Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Diog. Laert. lib. 1. in Pherecyde, Alii a pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Idem tradit Ælianus Var. Hist. 5. 2. Serenus cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap. lib. 1. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, recte sic exponit verba Plinii: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci ἑρπητὰ simpliciter, & ἑρπητὰ ὀν τῇ κεφαλῇ, pediculos appellare, quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit. [Cic. 3. de Offic. 54. Serpentes sunt Cimices.

SERPENTĪNUS, a, um. Adj. Justin. 32. 4. 6. Omne serpentinum genus. al. Serpentium.

SERPENTARIA, æ. f. herba, quæ vocatur & Viperina. Apul. de Herb. cap. 5. V. Botanicos.

SERPENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Seriphus serpentifera. Sic enim legendum est cum Scaligero; non ut quidam, Sementifera.

SERPENTIGĒNA, æ, c. [ὀφιόγενὴς] Ex serpentibus natus. Ovid. 7. Met. 212.
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.

SERPENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὀφιβόρος] Ovid. 4. Trist. 7. 17.
Sphyngaque, & Harpyias serpentigerosque Gigantes. al. Serpentipedes.

SERPENTIPES, V. SERPENTIGER.

SERPĒRASTRUM, i. n. Instrumentum, quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierent, aut compernes. Varr. lib. 8. de L. L. 5. Non sequitur ut stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastra, ut eorum depravata corrigant crura, &c.
Serperastri translate. Cic. 7. Att. 3. De serperastris cohortis meæ nihil est quod doleas. Ipsi enim se collegerunt admiratione integritatis meæ. Serperastros interpretatur Turneb. Adverf. 21. 7. Homines avarissimos & sordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, assimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: jocoseque sic appellavit, ad illa interim alludens serperastra, quæ geniculis infantium adminicula, juvandi gressus causa, alligata adhibebantur, ne compernes fierent. Paul. Manut. explicat, Homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil sordidius, addicti. Suspicatur tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus offam latrantibus. Bos. Sirpiraftris, quasi a Sirpando, h. e. Ligando. [Quod minus probo. Pessime, qui masculinum faciunt, quasi a Serperaster. Serperastra sunt, quibus pueri Serpere, i. e. Repere, sensimque ambulare discebant. Sic vero Cohortem suam Tullius vocat, quod ejus adminiculo in provinciæ administratione non minus indigeret, quam pueri serperastris ad rependum, prohibendumque, ne vaciæ fiant.

SERPĪGO, ĭnis. f. Mantuanus,
— longa serpigine tandem
Munda cutis nitet.

SERPICŬLA, æ. f. Propert. 4. 2. 40.
Serpiculis medio pulvere ferre rosam. Sed rectius legitur Sirpiculis. q. f. l. V.

SERPULA, a verbo Serpo; Serpens a Festo dicitur. Messala, Serpula serpserit, serpens inrepserit. Paul.

SERPYLLUM, i. n. vel SERPYLLUS, i. m. [ἕρπυλλον, ἡ ἕρπυλλος, ἑδῶν βοτάνης, Ἀρχιόπασσον Gl. L. G.] Herba parvorum foliorum. Plin. lib. 20. cap. 22. Serpyllum a serpendo putant dictum. Quod in silvestri evenit, in petris maxime. Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis adversus serpentes efficax, maxime cenchrin. Varro 1. de R. R. cap. 35. A Favonio usque ad Arcturi exortum recte serpyllum. Virg. 2. Ecl. 11.
Allia, serpyllumque, herbas contundit olentes.
Olentia serpylla. Virg. 4. Georg. 31. Quidam per i Latinum Serpillum scribi malunt, in Gloss. exstat per u, Serpullum.

SERRA, æ. f. [σερία Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum dentatum, quo ligna potissimum secantur. Columel. lib. 5. cap. 6. Uno ictu arborem præcidi: si minus, serra desecari. Martial. 14. Epigr. 143.
Et pingues tunicas serra secare potest. Columel. de Arborib. cap. 9. Vitem serra præcidito, & plagam lævato: taleas recidito.
Usum serræ repperit Perdix. Ovid 8. Met. 246.
Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.
Serra, Genus aciei militaris. Veget. de Re mil. 3. 19. extr. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directa, ante frontem opponitur hostibus, ut turbata acies reparetur.
Serra præliari dicitur, cum assidue acceditur, receditur que, neque ullo consistitur tempore. Cato de Re Milit. Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, uti adoriare. Festus.
Serram ducere cum aliquo. Varr. 3. de R. R. 6. pr. De pavone, inquit, libere licet dicas, quia discessit Fircellius, qui, secus si quid diceres de iis, gentilitatis causa, fortasse an tecum duceret serram. Quidam locum explicant de Serra militari, Festi & Vegetii auctoritate freti. Nam Serra pugnari dicitur, cum subinde acceditur ad hostem & receditur. Verum hanc expositionem ingeniosiorem, quam veriorem Turnebus credit, existimatque Varronem dicere, Fircellium Pavonem, propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum pavonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est male loqueretur, strepitum & odiosum putaturum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quam stridentem & obstrepentem serram, cujus argutia auribus molesta est. Hæc ille Adverf. 8. 7. Ante Scalig. legebatur, Fortasse ante eum. Sed hæc lectio, codd. meliorum. Est autem Serram ducere cum aliquo, Altercari. [Sunt qui Sertam legunt, & de conjuncta opera in eadem re exponunt. Cui sententiæ repugnare videtur, quod præcedit, Qui, secus si quid diceres de iis. Quæ altercationis minas postulant.
Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.
Serra, Tiberini fluvii cognomen. Servius in illud 8. Æn. 63.
— ego sum, pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem,
Cæruleus Tibris, cælo gratissimus amnis. Stringentem, (inquit) Radentem, imminuentem. Nam hoc est Tiberini fluminis proprium, adeo ut ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminans & exedens: in sacris etiam Serra dibebatur: unde ait nunc,
— & pinguia culta secantem. In aliqua etiam urbis parte Terentum dicitur, eo quod ripas terat. Hactenus Servius.

SERRŬLA, æ. f. dimin. [σερίδιον] Columel. de Arbor. cap 6. Et si fieri potest, juxta aliquem nodum serrula desecato. Cic. pro Cluent. 180. Quidam ex amicis Sassiæ recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur.

SERRĀTUS, a, um. Adj. [πριονωτὸς] Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exserti. Serrati

rati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur, ut serpentibus, piscibus, canibus. Continui, ut homini, equo. Exserti, apro, hippopotamo, elephanti.
Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.
Serrati nummi, ab impressa serræ nota appellati. Tacit. de Morib. German. 5. 7. Pecuniam probant veterem, & diu notam, serratos bigatosque. Quem sane locum Rhenanus in castigationibus in Tacitum ex Plinii lib. 33. cap. 3. hunc in modum explicat, Nota argenti, inquit, fuere bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatique dicti. Porro argenti bigati ex Gallis Bojis, item ex Liguribus Romani allati sæpe fit mentio Livio. Nec aliter apparet serratos ab impressa serræ nota appellatos. [Immo, quia serratim in ambitu incisi erant, cujus generis adhuc reperiuntur. Id autem factum, ne subærato nummo deciperentur.

Serratim, Adv. Serræ modo. Vitruv. 6. 11. Serratim construi.

Serrago, ĭnis. f. Scobs, quæ humi cadit, cum quid serra scinditur. Plin. 37. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, serragine. Cæl. Aurel. Acut. 1. 14. Cornu caprinum nigrum, sed serrago ejus alba.

Serrarius, i. m. [λιθοπρίστης] Gloss. Cyrilli. i. e. Marmoris sector.

Serro, [πρίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Serram ducere, vel Serra dissecare. Sil. lib. 6. 184.
Auro serravit ramos Junonius anguis. [Immo Servavit.
Imperat. Serra, πρίσον. Gloss. Latinogræc.

Serratus, a, um. Partic. [πεπρισμένος] Quod serra sectum est.

Serratura, æ. f. [πρίσις Gl. G. L.] Actus serrandi. Pallad. 3. 17. [In Gloss. exstat tantum Serr. sed Serratura, vel Serracio legendum.

Serrabĭlis, e. Adj. Quod serra facile secari potest. Plin. 16. 43. Serrabilia ac sectilia, quæ modice humida. Sic legit Harduinus, quem vide in locum.

Serracum, i. n. Quod serræ instar radit. Sidon. 4. Epist. 18. V. sarracum.

Serraculum, i. n. dimin. Gloss. Vet. Græc. Lat. πηδάλιον, Gubernaculum, Clavum, Serraculum.

Serratorius, a, um. Adj. Ammian. 23. 4. Serratoria machina.

Serratrina, æ. f. ut, Moletrina apud Non. 1. 320.

Serranus, C. seu M. Atilius Serranus a Serendo dictus, ut vult Plin. & Serv. in illud Virg. 6. Æn. 844.
— parvoque potentem
Fabricium, vel te sulco Serrane serentem? Subaud. Tacitum relinquat? Sed V. seranus, suo loco.

Serrata, æ. f. [χαμαιδρυς] Herba, a serrato foliorum ambitu sic dicta. Plin. lib. 24. cap. 16. Chamædrys herba est, quæ Latine trissago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii serratam, &c. appellavere.

Serratŭla, æ. f. [κέστρον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 8. Vettones in Hispania eam, quæ Vettonica dicitur in Gallia, in Italia autem serratula, a Græcis cestros, aut psychotrophon, ante cunctas laudatissima.

Serrhēum, sive Serrhīum, i. n. [Σέρρειον] Mons Thraciæ, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Meminit & Stephanus.

Serrhi, [Σέρροι] Populi sunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalotomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.

Sertor, ōris. m. Prænomen Æquicolarum, eoque appellatus est Sertor Resius, qui primus jus feciale instituit. Fuit vero ita vocatus, qui per sationem natus est. Prob. in epit. Val. Max. de Nom. rat. De Sertore hæc habet Festus: Sertorem quidam putant dictum a prendendo, quia cum cuiquam adserat manum, educendi ejus gratia ex servitute in libertatem, vocetur adsertor; cum verisimilius sit dictum quod sereret aliquid, ac potius adsertorem a serendo accepisse nomen, cum aliquem serat, petendo in libertatem eandem, qua ipse sit, id est jungat, quia fruges cum seruntur terræ jungit.

Sertōrius, i. m. Gentile nomen, item a Sertore ductum; quo raro usi sunt Romani.
Hujusce nominis celeberrimus fuit C. Sertorius, Nursia oriundus, qui partium Marianarum fuit una cum Cinna, moderatius tamen se gessit quam alii. Sulla redeunte e bello Mithridatico, Urbisque potente, ipse quoque in Hispaniam aufugit: ubi brevi tempore ob virtutem, sibi gratiam earum gentium conciliavit, traditurque per eum Hispanos disciplinam rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Dux Lusitanorum delectus, parvis copiis multas urbes subegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus affixit. Primum Cottam navali prælio superavit. Aufidium Hispaniæ Prætorem cum duobus millibus civium Romanorum interfecit. Domitium Proconsulem contrivit. Postremo Toranium a Metello missum cum toto exercitu delevit. Denique a Perpenna, socio belli & ejusdem factionis, per proditionem in cœna interfectus est. Ex Plutarcho. Hic Cervam albam a Lusitano quodam nactus, hanc sibi divinitus oblatam, & instinctam Dianæ numine colloqui secum, monereque ac docere quæ utilia factu essent prædicabat, quo facilius barbari duriora imperata perficerent. testis Gell. 15. 22. Lucan. lib. 2. 549.
Quique feros movit Sertorius exsul Iberos.

Sertula Campana, [μελίλωτος] Herba, quæ Melilotus alias dicitur. Plin. lib. 21. cap. 9.

Sertum, V. sero, serui.

Servia, æ. f. [στέφανος] Sertum quod ex floribus fiebat. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui strophia appellantes, unde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde communicatum est, inter sacra tantum & bellicos honores, coronis suum nomen vindicantibus. Quum vero e floribus fierent serta, a serendo serviæ appellabantur: quod apud Græcos quoque non adeo antiquitus placuit. Hard. conj. Fierent, serta a serendo serieve.

Servia, æ. f. item Regio in Europa inter Danubium & Illyriam sita; olim Mœsia superior dicta est.

Servilius, i. m. [Σερβίλιος] Nomen gentis Albanæ primum, deinde Romanæ plebejæ, in qua clari viri plures fuerunt, quos memorarunt Cicero, Livius, Tacitus, Valerius & alii.

Servilia, æ. f. [Σερβιλία] M. Bruti mater, cujus meminit Sueton. Cæs. cap. 50.

Servilius, a, um. Adj. ut, Lex Servilia, scil. Agraria, quæ lata est a P. Servilio Rullo, Trib. pl. quam Cicero tribus orationibus oppugnavit. V. Tacit. 12 Ann. 60.
Servilius Lacus, appellabatur ab eo qui eum faciendum curaverat, in principio vici Jugati, continens Basilicæ Juliæ, in quo loco fuit effigies Hydræ posita a M. Agrippa. Festus.

Servilianus, a, um. Adj. Tacit. 15. Ann. 55. Horti Serviliani.

Servilis, ServilitER, Servio, Servitium, Servitudo, Servitus. V. Servus, in servo, are.

Servius, [Σέρβιος] Prænomen apud Romanos fuit, ejus qui mortua matre in utero servatus est. Prob. in Val. Max. epit. de Nomin. conf. in prænomen.
Servius Tullius præcipuus sanctor legum fuit. Tacit. 3. Ann. 26.

Servianus, a, um. Adj. a nomine Servius, ut pleraque alia a similibus. derivata. Serviana actio. §. item Serviana. De actionib. lib. 4. Institutionum civilium. l. ult. De Salviano interd. in P. [An Serviliana?

Serum, i, n. [ὀρρὸς ἢ γάλακτος Gl. L. G. & G. L.] Aqua lactis. Plin. lib. 11. cap. 41. Mirum, Barbaras gentes, quæ lacte vivant, ignorare aut spernere casei tot sæculis dotem, demsantes id alioquin in acorem jucundum, & pingue butyrum: spuma id est lactis, concretiusque, quam quod serum vocatur. Idem lib. 28. cap. 9. Quidam & ipsum serum jam multo potentissimum decoquunt ad tertias partes, & sub dio refrigerant. Virg 3. Georg. 406. — acremque molossum
Pasce sero pingui.
Liquidum serum. Ovid. 4. Fast. 770.
Serum, in alia significatione, V. serus, adj.

Serarius, a, um. Adj. ut Porcus serarius, V. in porcus.

Seresco, ĕre, In serum abire. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne autem (lac) igne spissatur, frigore serescit.
De alia verbi significatione V. suo ordine.

Servo, [τηρέω, φυλάττω, Gl. G. L. & L. G.] āre. Tutor, tueor, custodio. Hœdos pascentes servare. Virg. 3. Eclog. 12.
Cura servandi dominam penes Bagoum. Ovid. 2. Amor. 2. 1. Ovid. 2. Amor. 3 1.
Hei mihi, quod dominam, nec vir nec femina, servas.
Dare servandam aliquam alicui. Ovid. 1. Met. 624.
Servare aliquid alicui, Custodire, tueri. Ter. Eun. 5.8.19. Juppiter serva obsecro hæc nobis bona.
Vestimenta. Plaut. Rud. 2. 3. 52. — qui it lavatum
In balineas, ibi quum sedulo sua vestimenta servat,
Tamen surripiuntur.
Servare domum, & Domi in Indice in Terentium ex pag. H. St. Voluit paginam forsan adscribere. V. Donat. in Eun. 4. 7. 10. Al. Domi.
Limen servare. Virg. 6. Æn. 402.
Muros tuto aggere servare. Virg. 9. Æn. 43.
Pecudes servare vallibus. Ovid. 1. de Arte Am. 28.
Retia servo dum tu sectaris apros. Virg. 3. Ecl. 75.
Intus serva, V. intus. conf. Domum servare supra.
De cælo servare, est Nuntiare aut pluisse aut intonuisse: ideoque diremptum esse auspicium, vel contra auspicia esse factum. Cic. pro Domo 39. Negant fas esse agi cum populo, quum de cælo servatum sit. Et 2. Att 10. Bibulus de cælo tum servasset, necne, sibi quærendum non fuisse. Eidem 4. 3. Proscripsit, se per omnes dies comitiales de cælo servaturum. Ex Budæo. [Verbum Augurale, quod ad omnia, in cælo observata pertinebat, quæ auspicia vitiare possent.
Amicitiam servare, Conservare. Cic. de Amicit. 25.
Amicos servare & retinere. Hor. 1. Serm. 1. 89.
Amorem nati servare. Virg. 2. Æn. 789.
Animi rectum servare. Hor. 2. Serm. 3. 201.
Concentum servare. Cic. 4. de Fin. 75. Ut, inquit, in fidibus pluribus, si nulla earum ita contenta numeris sit, ut concentum servare possit, omnes æque incontentæ sint.
Connubia servare, Connubio junctum esse. Virg. 3. Æn. 319.
Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas?
Consuetudinem. Columel. lib. 11. cap. 3. Servantque adhuc antiquorum consuetudinem religiosiores agricolæ.
Consuetudinem in re aliqua facienda. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit.
Consulta qui patrum, qui leges, juraque servat. Hor. 1. Epist. 16. 41.
Cursum eundem constantissime servare. Cic. 1. Tusc. 72. Tum in eodem orbe, in duodecim partes distributo, quinque ferri stellas, eosdem cursus constantissime servantes disparibus inter se motibus.
Fidem servare, Præstare promissum. Plaut. Mostel. 4. 3. 29. Ter. And. 1. 5. 45.
Ut neque me consuetudo, neque amor, neque pudor
Commoveat, neque commoneat, ut servem fidem?
Fidem servare, & manere promissis. Virg. 2. Æn. 161.
Fidem servare in eo quod dixeris. Ter. Hec. 3. 3. 42. Cic. in Vatin. 15. Secundum ea quæro, servarisne in eo fidem?
Fidem servare de re aliqua. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 35.
Fidem veritatis servare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Fœdera servare. Ovid. 2. Fast. 159.
Gloriam alicujus rei servare. Plaut. Rud. 2. 6. 40.
Qui semper servas gloriam aritudinis.
Institutum servare. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 75. Cic. 4. Acad. 123. In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandisque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie stet Asia Luculli institutis servandis, & quasi vestigiis persequendis.
Jura induciarum servare. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 85.
Jusjurandum servare. Nepos, 17. 2. 5.
Modum, h. e. Mensuram tenere & observare. Columel. lib. 8. cap. 5.
Morem ab antiquis traditum servare. Hor. 1. Serm. 4. 117.
Odorem, Retinere. Hor. 1. Epist. 2. 69.
Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu.
Officium adversus inimicum. Cic. 1. Off. 34. Sunt autem quædam officia etiam adversus eos servanda, a quibus injuriam acceperis.
Ordinem. Liv. 26. extr. Hunc ordinem laboris quietisque, quoad Carthagine morati sunt, servarunt.
Otia intrepido vultu servare. Sil. 11. 230. De Decio loquitur, qui quum Annibalem intra mœnia suscipi audiret, non solum non fugiebat, sed otiose in foro ambulabat.
Promissum. Plaut. Amph. 5. 3. 1. Cic. 1. Off. 51. Nec promissa igitur servanda sunt ea, quæ sint iis, quibus promiseris, inutilia.
Pudicitiam. Virg. 2. Georg. 524.
Religionem servare. Nepos, 13. 2. 5.
Temperamentum. Plin. lib. 15. cap. 3. Qui medium temperamentum in hoc servant, perticis decutiunt.

Vices

Vices descriptas servare, & operum labores. Hor. in Arte Poet. 86.
Servare, [σώζειν] Conservare, Liberare. Plaut. Epid. 3. 2. 43. Me quidem certo servavit consiliis suis. Cic. 1. Att. 9. Cic. 14. Fam. 2. Te nunc, mea Terentia, sic vexari, sic jacere in lacrimis & sordibus: idque fieri mea culpa, qui ceteros servavi, ut nos periremus!
Clodium, Appii filium, credo te audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Cæsaris, quum pro populo fieret, eumque per manus servulæ servatum & eductum.
Ope nostra servare aliquem. Ovid. 7. Met. 39.
Invitum qui servat, idem facit occidenti. Hor. in Arte Poet. 467.
Servare suum, pro Recuperare. Ulpianus. D. de fidejuss. & mandat. in l. si mandatu meo, x. Titio credideris; & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxat tibi obligatus ero, quod a Titio servare non potueris. Modest. in l. si fidejussores. D. eod. tit. Si fidejussores in id accepti sunt, quod a curatore servari non possit, & post impletam legitimam ætatem, tam ab ipso, quam ab hæredibus, ejus solidum servari potuerit. Cic. 5. Fam. 20. Sed ego putavi esse viri boni, quum populis suum servaret, consulere fortunis tot vel amicorum vel civium. Idem 3. Q. frat. 1. Calvus ajebat aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute illi fundo imposita, tamen nos pretium servare posse, si vendere vellemus. Budæus. [Sic Creditum servare. Suet. Claud. 16.
Ad reditum, vel ad alia tempora servare. Cic. 8. Att. 2. Non expulsi, sed evocati e patria, quam non servandam ad reditum nostrum, sed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. 75. Utinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me servasset.
Eo me servavi. Cic. 5. Att. 17. Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem litteras: itaque eo me servavi.
Integra omnia principi servare. Plin. Epist. 126.
Vinum servare in vetustatem. Cato R. R. cap. 114. Columel. 12. 28.
Vulnus æternum servare sub pectore. Virg. 1. Æn. 40.
Diligenter ac suspiciose servare, Observare. Ter. Heaut. 4. 4. 12. Dic me hic oppido esse invitam, atque servari. Al. Adservari. Virg. 1. Georg. 335.
Hoc metuens, cæli menses & sidera serva. Idem 6. Æn. 338.
Qui Lybico nuper cursu dum sidera servat
Exciderat puppi. Non. 4. 411.
Servaveris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph. 1. 1. 157.
Quid, si ego illum tractim tangam, ut dormiat? s. servaveris. Διαφυλάξαι. *Garde toi bien.* H. St.
Servare, Inhabitare, possidere. Virg. 4. Georg. 383.
Centum quæ silvas, centum quæ flumina servant. Philarg. & Nonius l. c.
Servare, Tenere. Virg. 7. Æn. 179.
— curvam servans sub imagine falcem.

SERVANS, antis. [φυλάσων καὶ φύλαξ, Gl. L. G.] Partic. Lumina servantia. Ovid. 1. Met. 684.
Servans æqui, Φύλαξ καὶ δικαίου. Gloss. Latinogræc.
Æqui servantissimus. Virg. 2. Æn. 427. i. e. Observantissimus.

SERVĀTUS, a, um. [πεφυλαγμένος] aliud Partic. ut Ovid. 8. Met. 459.
Servatusque tuos juvenis servaverat annos. De ramo, qui quamdiu duraturus erat, tamdiu etiam victurus Meleager.
Centum clavibus servatus. Hor. 2. Carm. 14. 25.
Amores ad finem servati. Ovid. 11. Met. 750.
Odium servatum perenni studio. Sil. lib. 1. 17.
Servatus [σεσωσμένος] Ovid. 3. Trist. 1. 48.
Servatos cives indicat hujus ope.
Vitam servatam dote aliqua rependere. Ovid. 5. Met. 15.

SERVĀTOR, ōris. m. [τηρητής, φύλαξ Gl. G. L.] Qui servat, Custodit. Servator, qui & Salvator, [σωτὴρ] Qui servat & liberat. Liv. 34. 50. Quorum agmen imperator secutus, prosequentibus cunctis, servatorem, liberatoremque acclamantibus, salutatis dimissisque eis, eadem qua venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec servatoris illum loco numerabo, sed fœneratoris, cui sciam reddendum quod accepi.

SERVĀTRIX, īcis. f. [σώτειρα] Ter. Hec. 5. 4. 16.
O Bacchis, ô mea Bacchis, servatrix mea. Cic. 5. de Fin. 29. Non dubitemque dicere omnem naturam esse servatricem sui, idque habere propositum, quasi finem & extremum, se ut custodiat quam in optimo sui generis statu. Inscript. Gruteri, p. 97. n. 7. PROSERPINAE SERVATRICI. [Frequentius tamen diis Conservatorum & Conservatricum deabus, cognomina tribuuntur, ut sæpe in nummis.

SERVATŌRIUM, i. n. [φυλακτήριον] Gloss. Gr. Lat.

SERVABĪLIS, e. Adj. [σώσιμος] Quod potest servari. Ovid. 4. Trist. 5. 21.
Et tutare caput nulli servabile.
Duracina sine ullis vasis in vite servabilis. Plin. lib. 14. cap. 3.

SERVACŬLUM, i. n. pro Anchora, quasi σωτήριον. Ulpianus l. 29. §. 2. D. ad l. Aquil. Parvi refert, navem immittendo, aut servaculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Serraculum Cujac.

SERVUS, i. m. [δοῦλος, Gl. omn. L. G. & λάτρις, G. L. οἰκέτης] a Servo, āre, dictum, dicit Perottus: quia in bello servi non necabantur, sed vivi servabantur. Est autem servus, Qui domino alieno contra naturam, juris constitutione subjicitur. Cic. 5. Verr. Quum vero hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, ut Apronium & Turpionem, servos homines, tuo, liberorumque tuorum periculo divites fieri velles.
Ad limina servus. V. LIMEN.
Comicus servus. V. Comicus testis, in TESTIS.
Pullax servus. [illegible] Amor. 15. 17.
Infidus servus. V. INFIDUS.
Lautiores servi. V. LAUTUS.
Mali servi lingua, pars pessima. Juven. 9. Sat. 120.
Peculiosus servus. V. Peculiosus, in PECULIUM.
Perfidi servi. Hor. Epod. 9. 10.
Servi ministeria; modo ab officio, quod in familia exercent, modo ab alio eventu nomina acceperunt: ut,
Atriarii Servi, qui & Atriensis, ab Atrio, quod est proprie locus (auctore Volscio) ante vel circa domum, remotius tamen, sed ad domum, pertinens.
Adscriptitii.
Amanuensis.
Apolides.
Aquarii.
Artifices l. ult. De oper. serv. in Pandect.
Capsarii, vel Carpsarii.
Dispensatores. l. ult. de serv. corrupt.
Focarii.
Fornacarii, a Fornace calcaria.
Fructuarius. l. Sed & ficuti. D. de usu fruct.
Hercitæ, Qui versantur in agris.
Hereditarius.
Heres necessarius.
Insularii.
Integræ opinionis.
Lecticarii.
Mediastini.
Orcini.
Ordinarius servus, Qui præest aliis. Justinian. lib. 2. tit. De legatis. §. Si qui ancillas. conf. in ORDO.
Originarii.
Peculiaris servus. V. Peculiaris, in PECULIUM.
Pileati, Budæus in notis ad Pand.
Publicus, l. Non aliter. De adoption. in Pandectis, & aliis multis in jure Civili locis.
Receptitius, Qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.
Saccularii.
Supellecticarius. l. 12. D. De de Instruct. vel instr.
Vicarius, Qui serviebat servo ordinario, ejusque vices gerebat. Huc respicit Martial. 2. 18. 7.
Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse. [Gloss. Græcolat. Δοῦλος οἰκέτης, Vicarius.
Urbanus. l. servis urbanis. de legat. 3. Hæc & alia ex Civilis juris voluminibus facile sciri poterunt; Budæus porro in notis, Ferrarius, Cujacius & alii finitiones monstrabunt, sed & sub suis attributis omnia sunt explicata. Plenius ap. Pignor. de Serv. vel Pitisc.
Manumittere servum. V. Manumitto, in MANUS.
Mercari servum. Hor. 1. Epist. 6. 50.
Libidinum servus, translate. Plin. Epist. 175.
Servorum feriæ Idibus Augusti Romæ celebrabantur, quia eo die Rex Tullius, filius ancillæ, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, cujus tutelæ sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent servos. Festus. V. Dacer.

SERVA, æ. f. [δοῦλη, Gl. L. G.] Ancilla. Ulp. in l. doli. D. de servo corrupto, Si servus, servave dicetur, &c. Rursus in l. 1. in princip. eod. tit. Matre serva creatus; de Servio Tullio Florus, 1. 6. 1. [De eodem Liv. 1. 39. extr. Ut serva natus crederetur. Et 47. Servum, servaque natum. Et 4. 3. Captiva Corniculana natum, patre nullo, matre serva. Ubi Serva per appositionem positum.

SERVUS, a, um. Adj. [δουλεύων] ut, Serva prædia, Quæ alicui obstricta sunt. Cic. 3. de Lege Agr. 19. Optimo enim jure ea sunt profecto prædia, quæ optima conditione sunt, libera meliore jure sunt, quam serva. Hic Liberum oppposuit Servo. Lucan. lib. 6. 162.
O famuli turpes, servum pecus.
Horat. O imitatores servum pecus! H. St. Hor. 1. Epist. 19. 19. Desiderabatur in Lugd.
Ædes servæ. Marcianus in l. si binarum. D. de servit. urb. præd.
Aqua serva. Ovid. 1. Amor. 6. 26.
Area serva. Julian. in l. Et qui duas. D. de servit. urb. præd.
Fundus servus. Ulp. in l. traditio. §. 1. De acquir. rer. domin.
Manus serva. Ovid. 6. Fast. 558.
Pectus servum vitiis. Ovid. Rem. Amor. 54.

SERVŬLUS, i. m. dimin. [δουλάριον Gl. G. L.] Ter. And. 1. 1. 56.
— observabam mane illorum servulos
Venientes, aut abeuntes, rogitabam, heus, puer! Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilis? Idem 4. de Fin. At quid inter parentem & servulum interest, intelligi & potest & debet.
Infelix servulus. Juven. 3. Sat. 253.

SERVŬLA, æ. f. dimin. [θεραπαινίδιον] Cic. 1. Att. 2. Eumque per manus servulæ servatum & eductum.

SERVĪLIS, e. Adj. [δουλικός, Gl. G. L.] Quod ad servum pertinet. Cic. 2. de Legib. 60. Quæ servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio. Hor. 2. Serm. 7. 111.
Animi serviles alte tumescunt. Claud. 1. in Eutrop. 177.
Bellum servile. Cic. pro Lege Manil. 28. Servile, navale bellum, varia & diversa genera & bellorum & hostium.
Capita servilia. Liv. 27. 16.
Color servilis. Cic. in Pison. 1. Non enim nos color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.
Horror servilis præcordia concutit. Claud. de Bell. Get. 372.
Indoles minime servilis. Liv. 1. 5. extr.
Jugum servile. Cic. 1. Philip. 6.
Manus servilis. Hor. Epod. 4. 19.
Modi serviles. Idem 1. Serm. 8. 32.
Officia servilia facere. Propert. lib. 4. 10. 47.
Supplicio servili animadvertere. Liv. 24. 14.
Vernilitas servilis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

SERVILĬTER, Adv. [δουλικῶς] Servorum more. Cic. 5. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter, muliebriterve faciamus.

SERVĪTUS, ūtis. f. [δουλεία, Gl. omn. & L. G. λατρεία] Ipsa serviendi vel servorum conditio. Cic. 2. Philipp. 113. Pax est tranquilla libertas: servitus, postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum. Idem 10 Philipp. 19. Omnis est misera servitus.
Vinculum servitutis. Tacit. 13. Ann. 27.
Clemens. V. CLEMENS.
Justa. V. JUSTUS.
Intolerantior. Tacit. 3. Ann. 45.
Muliebris. Liv. 34. 7. V. Exuere servitutem, infra.
Persica servitus. Senec. de Benefic. lib. 2. cap. 2.
Abducere in servitutem. V. ABDUCO.
Abstrahere in servitutem. V. ABSTRAHO.
Adducere in servitutem, *Asservir, ou asservager aucun.* V. ADDICO.

Adducere ad vel in ſervitutem. V. ADDUCO.
Aſſerere in ſervitutem urbes. V. ASSERO.
Aſtringere ſe ad ſervitutem juris. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Colere ſervitutem. V. COLO.
Nova ſervitus creſcit tibi. Hor. 2. Carm. 8. 18. [Turba ſervientium tibi.
Exuere ſervitutem. Liv. 34. 7. extr. Nunquam ſalvis ſuis exuitur ſervitus muliebris.
Habere in ſervitute. V. IN præpoſitionem.
Imponere ſervitutem. V. IMPONO.
Injungere ſervitutem. V. INJUNGO.
Mittere urbes in ſervitutem. V. MITTO.
Pati ſervitutem. Tacit. 1. Hiſt. 16.
Reddere levem ſervitutem. V. LEVIS.
Servire ſervitutem. Quintil. lib. 7. cap. 4. V. infra in SERVIO.
Servitus eſt Jus agendi quicquam habendive in prædio alieno, ad ſui prædii utilitatem, quod jure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiorem ſignificationem in juris Civilis libris ſignificat.

	Negativa,	Agendi,
	Affirmativa,	Ambulandi,
	Urbana,	Piſcandi,
	Ruſtica,	Hauriendi,
Servitutes ſic	Luminum,	Recipiendi,
diſtinguunt,	Proſpectûs,	Colendi,
quod alia ſit	Stillicidiaria,	Appellendi,
	Coquendi,	Fodiendi,
	Tollendi,	Habitandi,
	Immittendi,	Utendi,
	Eundi,	Fruendi,

& hujuſmodi, quæ ex Pandectarum libris ſeptimo & octavo, facile poterunt intelligi.

SERVITIUM, i. n. [δουλεία Gl. G. L.] tam idem quod Servitus, quam Multitudinem ſignificat ſervorum. Ter. And. 4. 1. 51.
Ego, Pamphile, hoc tibi pro ſervitio debeo. i. e. Pro ſervili officio.
Acre ſervitium. Perſ. 5. Sat. 127.
Crudum. Tacit. 1. Ann. 8.
Durius ſervitium. Tacit. 11. Ann. 10.
Grave ſervitium. Senec. Octav. 6.
Molle ſervitium. Tacit. 4. Hiſt. 57.
Nobile ſervitium. Stat. 2. Silv. 2. 109.
Superbum ſervitium, i. e. Servitium ſub domino ſuperbo. Propert. lib. 3. 17. 41.
Datur triſte ſervitium. Tibul. lib. 2. 4. 1.
Exire ſervitio. Virg. 1. Ecl. 41.
Ferre ſervitium. Ovid. 1. Amor. 2. 18.
Genitus in ſervitio. Plin. lib. 7. cap. 39. i. e. In ſervili conditione.
Eſſe in ſervitio. Ulp. in l. Ædiles. §. ii. D. de Ædil. edict.
Jugum ſervitii ferre. Stat. 3. Silv. 4. 34.
Levare aliquem longo ſervitio. Hor. 2. Serm. 5. 99.
Premere ſervitio. Virg. 1. Æn. 288.
Servitium, & frequentius Servitia, in plurali, dicuntur Servi ipſi. Cic. 7. Verr. 9. Et tamen cœptum eſſe in Sicilia moveri aliquot locis ſervitium ſuſpicor. & 4. in Catil. 4. Sollicitantur Allobroges, ſervitia excitantur. & 4. in Catil. 13. Hic ad evertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos arceſſivit, ſervitia concitavit, Catilnam evocavit.
Eſſe e ſervitio alicujus. Tacit. 1. Ann. 23. pr. Ut pars militum gladiatores, qui e ſervitio Blæſi erant, pars ceteram ejusdem familiam vincirent.
Infida ſervitia. V. INFIDUS.
Servitia rectiora, politioraque immenſo pretio comparavit. Suet. in Cæſ. cap. 47.
Ampliare ſervitia. Tacit. 2. Hiſt. 78.

SERVITŪDO, ĭnis. f. Idem. [δουλεία Gl. G. L.] Liv. 24. 22. pr. Servitudinis indignitatisque homines expertos adverſus notum malum irritatos eſſe.

SERVIO, īvi, ītum. [δουλόω, Gl. L. G. & G. L. in hoc & λατρεύω] īre. proprie ſervorum eſt, dum heri præceptis obſequuntur. Plaut. Men. 5. 6. 17.
— propterea heri imperium
Exſequor bene, & ſedulo ſervio. Idem Troc. 1. 2. 25. Tibi ſervio, atque audiens ſum imperii.
Æternum ſervire. Hor. 1. Epiſt. 10. 41.
Benigne ſervire alicui. Catul. ad Januam 65. 3.
Fideliter ſervire. Propert. lib. 3. 25. 3.
Fidelius alicui ſervire. Ovid. 7. Met. 563.
Ingrate ſervire. Ovid. 2. de Arte Am. 435.
Servire liberaliter. V. Liberalis, in LIBER adjectivo.
Utiliter ſervire. Hor. 1. Epiſt. 16. 70.
Uni domino ſervire, Amori. Catul. de Septimio 45. 14.
Puellæ ſervire. Ovid. 2. Amor. 17. 1.
Mens mea tibi dedita ſervit. Tibul. lib. 1. 2. 101.
Servio apud te. Plaut. Aul. 1. 1. 12.
Servis ſervire. Cic. 2. Att. 1. An libertinis, atque etiam ſervis, ſerviamus.
Servitutem ſervire. Plaut. Aul. 4. 1. 6.
Nam qui amanti hero ſervitutem ſervit, quaſi ego ſervio. Gell. lib. 1. cap. 1. Item cujus parentes alter ambove ſervitutem ſervierunt. Liv. 40. 18. extr.
Servire alicui rei, pro Illi, ſive ad illam, & in illam incumbere. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 34.
Ætati alicujus ſervire, i. e. Ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obſequi. Cic. 1. de Fin. 27. Hæc igitur nobis explicanda ſunt: ſed ſi enodatius, vos ignoſcetis: hujus enim ætati, & huic, non hoc primum ſortaſſe audienti, ſervire debemus.
Amori alterius ſervire. Cic. 2. in Catil. 8. Qui alios ipſe amabat turpiſſime, aliorum amori flagitioſiſſime ſerviebat.
Auribus alicujus ſervire, Blandiri, grata loqui. Cæſ. 2. Bell. Civil. 27.
Commodis alterius ſervire, Dare operam utilitatibus alterius. Ter. in prol. Heaut. 50. Cic. 1. Verr. 64. Etenim, ſi probabilis eſt eorum cauſa, qui injurias ſuas perſequi volunt, qua in re dolori ſuo, non Reipub, commodis ſerviunt: quanto &c. conf. ad fin.
Culturæ ſervire, pro Dare operam culturæ. Columel. lib. 3. cap. 4.
Cupiditatibus ſervire. Cic. de Amicit. 84. Cum homines benevolentia conjuncti, primum cupiditatibus iis, quibus ceteri, ſerviunt, &c. Al. Inſerviunt.
Defenſioni & gloriæ patriæ ſervire. Plin. Epiſt. 2. 5. Al. Deſervire.
Dolori ſuo, V. Commodis.
Exiſtimationi ſuæ aut alterius ſervire. Cic. 5. Att. 11. Videntur mihi noſſe nos, noſtram cauſam, & conditionem profeſſionis ſuæ, planc ſerviunt exiſtimationi ſuæ.
Exiſtimationi populi ſervire. Cic. 2. Verr. 29. Non ſolum effugiemus, inquit, hominem in quærendo nimium diligentem, nimium ſervientem populi exiſtimationi, M. Glabrionem. conf. Laudi.
Famæ ſervire. Cic. 5. Att. 10. Perſuaſum eſt omnibus meis ſerviendum eſſe famæ meæ, belle adhuc. Et Nep. 2. 1. conf. Matrimonio.
Gloriæ ſervire, Dare operam. Cic. 5. Tuſc. 9. Alios gloriæ ſervire, alios pecuniæ, raros eſſe quosdam, qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam ſtudioſe intuerentur. conf. Defenſioni.
Laudi atque exiſtimationi alicujus ſervire. Cic. 3. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam, & maxime ægram, & prope depoſitam, Reip partem ſuſcepiſſe, neque in eo magis meæ, quam veſtræ, laudi exiſtimationique ſerviſſe.
Matrimonio puellæ ſervire, pro Conſulere & providere. Cic. 14. Fam. 4. Sed certe quomodo ſe res habebit, illius miſellæ & matrimonio & famæ ſerviendum eſt.
Neceſſitatibus ſervire. Cic. 1. de Divin. 110. Sed vigilantes animi vitæ neceſſitatibus ſerviunt, disjunguntque ſe a ſocietate divina, vinculis corporis compediti. Al. Impediti.
Petitioni ſervire. Cic. 2. Verr. 24. Petitioni toto animo ſervire propter judicium non licebat.
Poſteritati ſervire. Cic. 1. Tuſc. 35. Cum optimus quiſque maxime poſteritati ſerviat, eſſe aliquid, cujus is poſt mortem ſenſum ſit habiturus.
Quæſtui ac reditibus ſervire. Columel. lib. 9. cap. 1.
Rei familiari ſervire. Cic. pro Roſc. Amer. 43. Patres familias, qui liberos habent, præſertim homines iſtius ordinis ex municipiis ruſticanis, nonne optatiſſimum ſibi putant eſſe, filios ſuos rei familiari maxime ſervire? V. RES.
Rei ſervire. Idem. Ter. Hec. 2. 1. 27.
Rus habitatum abii, concedens vobis, & rei ſerviens.
Rumori. Plaut. Trin. 3. 2. 14. Nec tuis depellor dictis, quin rumori ſerviam.
Scænæ ſervire, proverbialis locutio: pro Obſequi & inſervire tempori. Cic. ad Brut. 9. Ac mihi tum, Brute, officio ſolum erat & naturæ: tibi nunc populo, & ſcænæ, ut dicitur, ſerviendum eſt. V. SCENA.
Tempori ſervire. Cic. 3. Tuſc. 66. An eſt ullum tempus, cui non ponendæ curæ ægritudinis cauſa ſerviamus? Idem 8. Att. 3. Et quum ſit neceſſe ſervire tempori, & non amittere tempus, quum ſit durum. conf. TEMPUS.
Valetudini ſervire. Cic. 1. Q. frat. 1. fin. Reliquum eſt ut te orem, valetudini tuæ, ſi me & omnes tuos valere vis, diligentiſſime ſervias.
Servibo & Serviam in futuro facit. Plaut. Men. 5. 9. 42.
Tanquam ſi emeris me argento, liber ſervibo tibi. Ter. Hec. 3. 5. 45. Matris ſervibo commodis.
Ire ſervitum. Virg. 2. Æn. 786.
Non ego Myrmidonum ſedes, Dolopumve, ſuperbas
Aſpiciam, aut Grajis ſervitum matribus ibo.

SERVIOR, īri. paſſive apud Senec. de Tranquil. Anim. cap. 9. Aſſueſcamus ergo cœnare poſſe ſine populo, & ſervis paucioribus ſerviri.
Servitur, Imperſ. Cic. 1. Off. 31. Primum, ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati ſerviatur. Martial. lib. 2. 32.
Non bene (crede mihi) ſervo ſervitur amico.

SERVITŪRUS, a, um. Partic. [δουλώσων] ut, Ovid. 15. Met. 828.
Servitura ſuo Capitolia noſtra Canopo.

SĒRUS, a, um. Adj. [ὄψιος, ὄψιμος] Tardum ſignificat. Proprie de tempore inclinato diei dictum videtur, unde & Serum abſolute, pro Serotino, ſeu veſpertino tempore.
Crepuſcula ſera. Ovid. 1. Met. 219.
Hora ſerior. Ovid. 19. Epiſt. 14.
Lumen ſerum, Nocti vicinum. Virg. 1. Georg. 251. Serv.
Nox ſera. Virg. 8. Ecl. 88.
Veſper ſerus. Virg. 1. Georg. 462.
Tribuitur & perſonis, ut Quid tam ſera advenis? Plaut. [Niſi error eſt.
Serus, Tardus, [βραδὺς Gl. G. L.] Cic. 2. Fam. 7. Sera gratulatio reprehendi non ſolet, præſertim ſi nulla negligentia prætermiſſa eſt. Martial. lib. 1. 16.
Sera nimis vita eſt craſtina, vive hodie.
Anni ſeri. Ovid. 6. Met. 30.
Conviva Tonantis ſerus, Qui ſero moritur. Martial. lib. 8. 39.
Frondes ſeræ, Sero cadentes. Virg. 2. Georg. 403. Serv.
Ira ſera. Stat. 5. Theb. 688.
Nepotes ſeri. Virg. 2. Georg. 521.
Tarda venit, ſeris factura nepotibus umbram. De arbore.
Pedes ſeros, ſerasque aſſumere pennas. Ovid. 15. Met. 384. de Apibus.
Pœna tamen tacitis ſera venit pedibus. Tibull. 1. 10. 3.
Poſteritas ſera. Ovid. 1. de Pont. 4. 24.
Segnities ſera, Quæ ſeros, id eſt tardos, facit. Virg. 2. Æn. 373. Serv.
Spectaror ſerus longis ab oris. Martial. lib. Spectac. 24.
Vires ſeræ ad fortia, Segnes. Virg. 8. Æn. 509.
Ulmus ſera. Virg. 4. Georg. 114. i. e. Major. Serv.
Seri ſtudiorum, Horatio ſunt hi, Qui ſero diſcunt, aut didicerunt ſcilicet, neque ſunt παιδομαθεῖς, ſed ὀψιμαθεῖς. Quintil. lib. 1. cap. ult. Non ſine cauſa dici eos παιδομαθεῖς, qui in ſua quidque arte optime faciant. Ex Turneb. [Gloſſ. Græcolat. Ὀψιμαθής, Cunctator. Βραδεία, Sera, Remoratrix.
Serum eſt. Martial. lib. 4. 40.
Nil facis, & ſerum eſt alium mihi quærere regem.
Serum, Grave, triſte. Virg. 5. Æn. 524
Seraque terrifici cecinerunt omina vates. Idem lib. 12. 864. de noctua, — ſerum canit importuna per umbras. Salluſt. Serum bellum in anguſtiis futurum. Serv. [Mure ſuo omnia miſcens. Nam Serum canit noctua Sero diei, quod tempus inauſpicatum fuit antiquis. & Serum, pro Sero Adv. poſuit poëta. Apud Sall. autem Serum bellum, eſt Poſt tempus opportunum. Sic Serum auxilium, apud Liv. 10. 5. Quod ſero venit, & poſt occaſionem rei gerendæ. Sic ap. Martial.
Compar. Columel. lib. 2. cap. 10. de Lente, Sationes ejus duas ſervamus:

mus: alteram maturam per mediam ſementim, ſeriorem alteram menſe Februario.
Ætas ſerior. Tibul. lib. 1. 4. 33.
Superl. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent ſeriſſima omnium Amerina.

SERUM, i. n. [ὀψία, δείλη, δείλης] Extrema pars diei. Liv. 7. 8. Caſtrorum oppugnatione quia ſerum erat diei, abſtinuere. Ibid. lib. 10. 28. pr. Extrahebaturque in quam maxime ſerum diei certamen.
In ſerum. Suet in Auguſt. cap. 17. In ſerum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit. i. e. In horam veſpertinam. V. IN.
Rem in ſerum trahere. Liv. 32.

SERO, Adv. [ὀψὲ, ὀψίμως Gl. G. L.] Veſperi, quod eſt poſt occaſum: atque hæc vera eſt ejus ſignificatio, teſte Valla lib. 4. Cic. 7. Att. 20. Eo die venit ſero alter Conſul.
Sero, [βραδέως Gl. G. L.] Tarde. Cic. 2. Fam. 7. Longe enim abſum, audio ſero.
Sero, aliquando tamen. Cic. pro Quint. 43. De rationibus & controverſiis ſocietatis vult judicari: ſero, verum aliquando tamen, concedamus.
Nimis ſero. V. NIMIS.
Sero, poſt tempus: quæ ſignificatio eadem fere cum præcedenti, ut ait Valla lib. 4. Cic. Quum accuſator Milonis identidem interrogatus perſtaret quo tempore Clodius eſſet occiſus, urbane reſpondit, Sero. Non tam horam intelligens, quam tardius occiſum & poſt tempus, quo debuiſſet occidi. Ex Quintiliano lib. 6. cap. 4. Cæſ. 5. Bell. Gall. 29. Contra ea Titurius ſero facturos clamitabat. Plaut. Trin. 2. 4. 14. Sero atque ſtulte.
Reddita etiam mihi eſt pervetus epiſtola, ſed ſero allata. Cic. 3. Q. frat. 1.
Sero eſt. Cic. 1. Q. frat. 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: ſero eſt enim.
Medicina ſero paratur. Ovid. Rem. Amor. 91.
Sero poſt tempus, apud Plaut. Capt. 4. 2. 90.
Sero ſapiunt Phryges: proverbium eſt natum a Trojanis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæque cum ea erant rapta, reddere Achivis. Feſt.
Compar. Serius. [βραδύτερον G. L. G.] Accius, Ne ſi forte paulo, quam tu, veniam ſerius. Plin. lib. 16. cap. 26. Cic. 1. Catil. 5. Serius a me, quam quicquam crudelius factum. Idem 3. de Orat. 75. Ad quæ (myſteria) biduo ſerius veneram.
Egredi ſerius. Ovid. 4. Met. 105.
Superl. [ὀψαίτατα] Tardiſſime. Plin. lib. 17. cap. 2. Tarentina ſeriſſime legi. Cæſ. 3. Bell. Civil. 75. Ut quam ſeriſſime ejus profectio cognoſceretur.

SERA, Adv. [ὀψὲ] Idem quod Sero. Virg. 4. Georg. 122.
— nec ſera comantem
Narciſſum, aut flexi tacuiſſem vimen acanthi. h. e. Sero flores habentem. Serv. Al. Sero. V. not. Pier. & Emmen. de ult. quant. in Sero.

SEROTĪNUS, a, um. Adj. [ὀψινὸς, Gl. G. L.] a Sero pro Veſpere: ut, Serotina hora, Tempus ſerotinum. Colum. 11. 2. conf. Annotinus in ANNUS.
Serotinus a Sero, pro Tarde; ut, Poma ſerotina, Quæ poſt legitimum tempus, conſuetumque ceteris pomis, vel tarde maturaſcunt: ut ait Valla lib. 4. Columel. lib. de Arbor. cap. 21. Idem lib. 8. cap. 5. Item ſerotini pulli, qui a Solſtitio nati, capere juſtum incrementum non potuerunt.
De quantitate penultimæ lis inter doctos orta eſt. Vulgo corripitur, at Jul. Scaligero de L. L. 4. 98. produci videtur; eadem ratione ac Veſpertīnus, Matutīnus: quoniam cum non occurrat apud Poetas, analogiam aliarum vocum ſequi debet. Sed recte notat Voſſius Scaligerum in errorem incidiſſe, Art. Poet. 2. 23. Etenim non eadem eſt ratio inter Veſpertinum, &c. & Serotinum; cum hæc ab Adverbio, illa a nomine originem trahant. Nam quæ ab Adverbiis ducuntur, unam eandemque ſequuntur normam, ſcil. ut corripiant penultimam. ſic a Diu profluit Diutīnus; a Perendie, Perendīnus; & ſimiliter a Sero, Serotīnus. Sed quæ a nominibus ſunt, omnino eandem producunt, ut a Veſper, Veſpertīnus; a Collis, Collīnus; ab Adulter, Adulterīnus: & ſic de ceteris [Dubia & ante penultimæ quantitas, quum o in Sero produci, & corripi poſſit. V. auctores in SERA adduct.

SERĪTAS, ātis. f. [βραδύτης Gl. G. L.] Symach 3. Epiſt. 28. Deſine animum noſtrum epiſtolarum ſeritate metiri.

SERVUS, V. SERVO.

S E S

SĒSĂMA, æ. f. & SESAMUM, i, n. & SESAMUS, i, m. [σήσαμος Gl. G. L.] Genus frumenti Indici. Plin. lib. 18 cap. 10. Æſtiva frumenta diximus, ſeſamam, milium, panicum. Seſama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color ejus candidus. Huic ſimile eſt in Aſia, Græciaque eryſimum: idemque erat, niſi pinguis eſſet, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandum potius, quam frugibus. Plaut. in Pœn. 1. 2. 112.
— nihil niſi laterculos,
Seſamum, papaveremque, triticum & frictas nuces.
Seſamum genere neutro, & Seſama in plurali ſæpius apud Columel. legitur, ut lib. 11. cap. 2. Seſami ſextarius.
Seſama a Columel. lib. 2. cap. 7. inter Legumina recenſentur. Idem lib. 2. cap. 10. Seſama, quæ rigantur maturius, &c.

SESAMĪNUS, a, um. Adj. [σησάμινος] ut, Seſaminum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Idem lib. 28. cap. 11.

SESAMŌIDES, is. f. [σησαμοειδὴς] Herba a ſimilitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Naſcitur in glareoſis. Detrahit bilem in aqua potum. Semen illinitur igni ſacro, diſcutit panos. Eſt etiamnum, aliud Seſamoides Anticyræ naſcens, quod ideo aliqui Anticyricon vocant: cetera ſimile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib. 22. cap. 25.

SESAMUM, i. n. [Σησάμον] Steph. Urbs Paphlagoniæ, poſtea Amaſtris appellata. Plin. lib. 6. cap. 2.
Seſamus, Melæ lib. 1. 20. in deſcriptione Paphlagoniæ.
Seſamus, Amaſtris arx dicitur. Strabo lib. 12.

SESANIUM, Oppidum Caraduporum in Arabia regione. Plin. lib. 6. cap. 29. [Forte Seſindium, Σεσίνδιον Steph.

SESARASII, Populi ſunt in Phrygia: Strabo lib. 7. Prope vero adſunt argentifodinæ in Damaſtio, ubi potentatum conſtituere Peryſadies, quos Enchelios & Seſaraſios nominant.

SĒSĂRĒTHUS, [Σεσάρηθος] Oppidum eſt Taulantiorum, qui ſunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecatæo.

SESCENAR, aris. m. Liv. 41. 15. Bovis ſeſcenaris, quem immolavit, jecur. i. e. Seſcena, vel dolabra pontificali percuſſi: ut interpretatur Gutherius. V. Gronov. ad loc. & Lex Pitiſc. in BOS.

SESCULYSSES, SESCUNCIALIS, SESCUNX, SESCUPLEX, SESCUPLUM, V. in SESQUI.

SĒSĒ, [ἑαυτὸν] Accuſativus a Sui pronomine. Gell. lib. 5. cap. 10. Is in diſciplinam Protagoræ ſeſe dedit. V. SUI.

SĒSĒLI, eos, n. vel SĒSĒLIS, is. f. [σέσελι, ἡ σέσελις] Herba eſt folio fœniculi, ſed craſſiore, ſemine quoque non abſimili, ſed calloſiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & anguloſum: & quum eſtur, acre: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, *Saxifragiam majorem* appellat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Cervæque paulo ante partum perpurgant ſe quadam herbula, quæ ſeſelis dicitur. Hoc idem Ariſtoteles confirmat, in libris de Hiſt. animalium. 9. 5. V. Plin. lib. 8. cap. 32. Seſeli neutro genere vocat Dioſcorides, eſtque multorum generum.

SESITHACUS, Ægimeri filius, Cheruſcorum ductor is fuit. Strab. lib. 7.

SĒSOSTRIS, [Σέσωστρις] Rex Ægypti, qui, regibus captivis curru junctis vectus, triumphaſſe dicitur; conatus eſt navigabilem alveum ex Rubro mari in Nilum perducere, ut ſcribit Herod. lib. 2. Valer. 5. Argon. 418.
— quum prima Seſoſtris
Intulerit Rex bella Getis. V. Plin. 33. 3. Lucan. 10. 276. Auſon. Epiſt. 19. 19.

SESQUĪ, [τέταρτος] Vocabulum in appoſitione inventum, pro Hemiolio accipiendum eſt, quod perinde eſt ac ſi dicas, Tantundem & ſemis. Cic. in Orat. 188. Pes enim, qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, ut neceſſe ſit partem pedis, aut æqualem eſſe alteri parti, aut altero tanto, aut ſeſqui eſſe majorem: ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, ſeſqui pæon. Seſqui appellavit pæona, quia pes omnis pæon longa una ſyllaba & brevibus tribus conſtat, at longa ſyllaba in temporum metricorum ratione duas breves æquare dicitur. Ita fit ut tres breves longam unam dimidio ſuperent. nam ternarius ad binarium relatus ſeſquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus conſtat, quia prima longa, duabus brevibus æqualis eſt: ſic pæon alteram partem dimidio majorem habet. Iambus etiam altero tanto majorem, hoc eſt duplam: brevis enim ſyllaba eſt dimidiata. Fortaſſe autem illa verba Ciceronis ſic legerentur rectius, Aut altero tanto majorem, aut ſeſqui: hoc ſenſu, ut pes altero tanto major, in ſecunda ſui parte ſit duplus: qui autem non altero tanto, ſed dimidio major eſt, ſit ſeſqui, ad priorem partem poſteriore parte relata: non autem Seſqui major: quia ſeſquiplum minus eſt duplo. Seſquipedalia tigna apud Cæſarem, hoc eſt pedis unius & dimidiati: quod ad craſſitudinem referendum eſt. Hoc autem ſeſqui ſignificat, ſive cum vocabulo componatur menſuram, aut numeri, aut temporis, aut modi, ſignificante: ſive etiam cum alio quocunque vocabulo, ut Seſquiplaga apud Tacit. 15. Ann 67. Et Seſculyſſes in Præfatione Plinii: quo verbo ſi recte emendatum eſt, ego Hominem ſumme aſtutum & veteratorem plane expolitum intelligo. Fit ejus mentio apud Nonium in dictione Alumnus. V. SESCULYSSES. Plaut. Capt. 3. 5. 67.
Ibi quum alii octones lapides effodiunt,
Niſi quotidianum ſeſquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Niſi tu duodenos effoderis. Budæus.

SESQUĪPLUM, i. per s ſcriptum, quod & SESCŬPLUM dicitur, [ἡμιόλιον] Numerum parem cum dimidio ſignificat, qui Latine etiam Sesquialter dicitur, ut quum dicimus ſenarium ſesquiplum eſſe quaternarii: continet enim eum totum, & inſuper dimidiam ejus partem. Bud. V. Quintil. 9. 4. p. 843. Burm.

SĒCUPLUS, a, um. Adj. contr. Idem. Gloſſ. Græcolat. Ἡμιόλιον, Secuplum. [Niſi Sescuplum ſcribendum.

SESQUIPLĀRIS, e. vel SESQUIPLĀRIUS, a, um. Adj. Seſquiplaris vocatus eſt, Qui annonam unam ſemis nimirum in duo capita, unam equitis, alteram calonis vel ſervi accipiebat. Veget. de Re mil. 2. 7. Sesquiplares unam ſemis conſequebantur annonam. Sic enim legitur in membranis. Ita ἡμιόλιον annonam vel ſtipendium auctum dimidio vocat Arrian. Tactic. cap. 64. Inſcriptio Romæ in hortis Juſtin.

D. M.
TITO. AVRELIO.
SPERATO. EQ. SING.
TVRMA. AERELI.
SABINIANI. NATIONE.
RAETO. VIX. A. XXXVII.
MILITAVIT. A. XVIIII.
AVRELIVS. QVINTVS.
DVPLICARIVS. HAERES.
ET. AVRELIVS. AVRIANVS.
SESQ. SECVNDVS. HAERES.
AMICO. OPTIMO. F. C.

V. Reineſ. Inſcript. claſſ. 8. n. 13.

SESQUĪPLEX, ĭcis. Adj. [ἡμιόλιος] Idem quod Sesquialter, vel dimidio tantum major. Cic. in Orat. 193. Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, ſeſquiplex pæon. Quo in loco in correctis codd. Sesqui tantum legitur, V. paulo ante SESQUI.

SESQUĪALTER, ĕra, erum. Adj. [ἡμιόλιος Gl. L. G. & G. L.] Par altera dimidio major quam prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati ſesquialtera proportio. Cic. de Univerſ. 21. Unam principio parte detraxit ex toto: ſecundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ eſſet ſecundæ ſesquialtera, primæ tripla.

SESQUIMENSIS, is. m. [τριημιμήνιον] Varr. 1. de R. R. cap. 27. Eius curſus annalis primum fere circiter ternis menſibus ad fructus eſt diviſus in quatuor partes, & idem ſubtilius ſesquimenſibus in octo. Idem lib. 3. cap. 10. Ad ſaginandum eligunt pullos circiter ſesquimenſe qui ſunt nati.

SESQUITERTIUS, a, um. Adj. [ἐπίτριτος Gl. L. G.] V. SESQUOCTAVUS.

SESQUIOCTĀVUS, a, um. Adj. [ἐπόγδοος] Cic. de Univerſ. 21. Sesquialteris autem intervallis, & ſesquitertiis, & ſesquioctavis, ſumpt

ex his colligationibus, in primis intervallis sesquioctavi intervallo sesquitertia omnia explebat.

SESQUALTALIA, Ἡμιολία. Gloss. Latinogræc. [Scribendum Sesquialtera, quod & in sequentibus ponit, subauditurque Pars, ita ut sit substantivum.

SESQUIAS, vel SESQUAS, assis. m. [ἐν ἥμισυ ἀστάριον, χαλκοῦ ἓξ Gloss. Latinogræc.]

SESQUICULLEUS, i. m. & SESQUICULEARIS, e. Adj. ut, Sesquiculeare dolium. [τριημικυλλαῖος πίθος] Columel. lib. 12. cap. 18. Sunt autem satis sesquiculearibus doliis picis duræ pondo vicenaquina.

SESQUICYĂTHUS, Cels. lib. 6. cap. 7. de aurium morbis & curationibus, Mellis sesquicyathus.

SESQUIDIGĪTUS, i. m. Vitruv. 8. 6. Canalis altus sesquidigitum.

SESQUIDIGITĀLIS, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen sesquidigitale.

SESQUIHŌRA, æ. f. [τριημιώριον] Plin. Epist. 4. 9. Egeram horis tribus & dimidia: supererat sesquihora.

SESQUIJUGĔRUM, i. n. [τριημίπλεθρον] Plin. lib. 18. cap. 19. Iterari sesquijugerum.

SESQUILĪBRA, æ. f. [λίτρα καὶ ἥμισυ Gl. L. G.] Columel. lib. 12. cap. 36. Sat erit autem rorismarini sesquilibram in duas urnas musti adjicere. Plin. lib. 14. cap. 20. Pulegii vel salis sesquilibra.

SESQUIMŌDIUS, i. m. [τριημιμόδιος] Varr. 1. de R. R. cap. 42. Scribunt opus esse medicæ sesquimodium. Cic. 5. Verr. 215. Nunquam tam grati hi sesquimodii, Q. Hortensi, fuissent.

SESQUIŎBŎLUS, i. m. [τριημιόβολον] Plin. lib. 26. cap. 8. Dejectoque quod supernatat, reliquus succus purgat, utraque parte sesquioboli in aqua mulsa.

SESQUĬPES, ĕdis. m. [τριημιπόδιον] Varro 2. de R. R. cap. 43. Cytisum seritur in terra bene subacta, tanquam semen brassicæ: inde differtur, & in sesquipedem ponitur. Martial. lib. 8. 60.

Summa Palatini poteras æquare Colossi,
Si fieres brevior, Claudia, sesquipede.

SESQUIPEDĀLIS, e. Adj. [τριημιποδιαῖος] ut, Sesquipedalis crassitudo. Plin. lib. 16. cap. 40. Et apud Catonem R. R. cap. 10. Sesquipedalis paries. Dentes sesquipedales. Catul. 94. 5.

Tigna sesquipedalia. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. de pontis Rhenani structura. h. e. Pedis unius & dimidiati: quod ad crassitudinem est referendum. conf. Vitruv.

Verba sesquipedalia apud Horat. non tam intelligo Longa & extensa, quam Turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis esse translationem sumptam puto, apud quos sunt Tigna sesquipedalia, materies crassior: ita loquitur non raro Vitruvius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cum ait, in Arte Poet. 97.

Projicit ampullas & sesquipedalia verba. Ampullarumque figura, quæ tumidæ sunt, huic congruit interpretationi: quanquam si de longis quis accipiat, qualia sunt dithyrambica, non repugnabo, præsertim cum dicat Martial. 7. 13. etsi hoc obscænius est,

Mentula cui nondum sesquipedalis erat. Verba sunt Turnebi. conf. AMPULLA & AMPULLOR.

SESQUIUNX, vel SESCUNX, cis. m. & SESCUNCIA, æ. f. [τριημιούγκιον] Unciam significat & unciæ dimidium, ut ait Budæus. Columel. lib. 12. cap. 57. Laseris radicis, quod σίλφιον Græci vocant, sescuncem. Idem lib. 5. cap. 2. Quæ summa efficit jugeri sescunciam, &c.

SESCUNCIĀLIS, e. Adj. [τριημιουγκιαῖος] Quod sescunciæ pondus, vel mensuram habet. Plin. lib. 13. cap. 15. Tota crassitudine sescunciali. h. e. Unius pollicis & dimidii.

SESQUIŎPĔRA, æ. f. [τριημιέργον] Columel. lib. 2. cap. 13. Occantur sesquiopera, sarriuntur sesquiopera, iterum sarriuntur una opera, & tertio una, metuntur una: summa fit operarum, octo vel septem.

SESQUIŎPUS, ĕris. n. Plaut. V. in SESQUI extr.

SESQUIPLĀGA, æ. f. V. in SESQUI ad fin.

SESQUISĔNEX, pro Plusquam anus. Senex enim de muliere etiam dicitur; ut, Tua amica senex. Hæc vox exstat apud Varr. de L. L. 6. 3. quo tamen loco Esqui senex mendose legitur, auctore Turneb. Adverf. 23. 16.

SESQUIULYSSES, vel SESCULYSSES, is. m. pro Astutissimo & callidissimo in cujusdam Satiræ titulo Varro posuerat. Turneb. Adverf. 17. 24. V. Plin. Præf. Hist. Nat. & Non. passim.

SESSILIS, SESSIO, &c. V. SEDEO.

SESSIMONIUM, i. n. est Templum & sedes, deduciturque a Sessu vel Sede; ut a Merce, Mercimonium. Vitruv. lib. 7. in præf. Suspectus habent in deorum sessimonio: id est in deorum ædificandis templis: & sedibus statuendis: ac sessimonium dici videtur, ut ἑδῶν Græce. Turneb Adverf. 2. 3.

SESTERTIUS, i. m. [τέταρτον ἡμιδραχμον] Apud Romanos genus nummi argentei. Dicitur & Nummus absolute. [Ubi tamen subauditur attributum Sestertius, ut in Sestertius, absolute posito subauditur Nummus.

Sestertius ex eo dictus est, quod duos asses & semissem valeret. Qua ratione quaterni sestertii denarium Romanum valebant. Et Sestertius dictus, quia tertius semis est, duo sunt solidi asses, & semis. V. Vitruv. 3. 1.

Sestertius dicitur quarta pars denarii, quo tempore is decussis valebat, id est dupondius & semis. Paul.

Sestertium, δραχμή, δηνάριον. Gloss. Latinogræc. Et Græcolat. Δηνάριον, Sestertium, Denarius [Solebant hæc Græculi confundere.

Sestertius, dicitur quasi Semis tertius, eo quod contineat in se asses duos & dimidiatum tertium. Unde nota vetus pro sestertio ponebatur, III, scil. duæ lineæ & dimidia, qua utitur Harduinus in Plin. ut in MSS. invenit. Deinde hoc modo IIS, quæ tandem coaluit in HS notam hodie vulgatissimam. Veteris consuetudinis fuit ut Semis anteponerent, ut Semisquartus, Semisquintus, Semistertius, a quo Sestertius, & est compositio Attico more facta. Illi enim ἑπτὰ ἥμισυ πέλαυζα, hoc est septem semi talenta dixerunt, servantes illud ut expressus numerus pro dimidio caperetur.

Sestertius unde appellatur, inquit Charisius lib. 1. solet quæri. Quod manifestum erit, si sciamus apud antiquos denarium decem asses habuisse. Ideoque in rationibus faciendis denarium decussi x inductum notamus, cujus quarta pars, dupondius semis, sestertius dicitur, quod de tribus assibus semis deficiat. Denique & nota nihil aliud quam dupondium & semis H-S. ostendit. Varro 4. de L. L. 36. Sestertius, quod Semistertius. Dupondius enim & semis, antiquus sestertius est: & veteris consuetudinis, ut retro æra dicerentur, ita ut semistertius, semisquartus pronunciarent. Sestertius igitur, ab Semistertius dictus. Hæc Varro. conf. Fest.

Mille sestertii æstimatione nostra viginti quinque coronatos valent. Dicitur autem Mille sestertii, & Mille nummi: vel Mille sestertiûm, & Mille nummûm: vel copulate, Mille sestertiûm nummûm. Quum autem Mille sestertii, i. e. Ducenti quinquaginta denarii duas libras argenti & semissem valerent, sequitur ut libra Romana, quæ & Mina dicitur & Pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, ut singuli triginta quinque solidos valeant: quod est legitimum pretium. Igitur decem millia nummûm, vel Decem millia sestertiûm, quod idem est, ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebant. Hæc etiam Decem sestertia dicuntur, quum singula sestertia, n. pl. singula millia significent.

Mercari sestertiis sexcentis. V. MERCOR.

Qui totam rem de sestertio intelligere volunt, adeant Jo. Fr. Gronov. de Sestertio vel pecunia veteri, vel. Jo. Casp. Eisenschmidii de Ponder. & mensur. & Pec. vet. libellum.

SESTERTIUM, i. n. Idem ac Mille sestertii. [Non est n sing V. infra.

Libra Romana, quæ & Mina & Pondo dicitur, centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos sestertios æquaret pondere & æstimatione, liquet in libra Romana quadringentos fuisse sestertios, & in duabus libris & selibra mille sestertios. Qua ratione fit, ut Sestertia singula numero plurali millenos sestertios valeant, hoc est, duas libras & semissem. Ut enim Sestertius nummus dicitur ex eo, quod duos asses & semissem valebat, hoc est, duas libras æris gravis, & selibram: ita Sestertia numero plurali & genere neutro ideo dicuntur, quod singula, duas libras & selibram argenti valerent, hoc est ducentos & quinquaginta denarios, sive mille sestertios, quod idem est. Sic fit ut decem sestertia, & decem millia sestertiûm nummûm pro eodem ab antiquis dicerentur. Hor. 2. Epist. 2. 33.

Accipit & bis dena super sestertia nummûm. Juven. 13. Sat. 17.
Intercepta decem quereris sestertia fraude.

Decies sestertiûm, idem est quod Decies centena millia sestertiûm, quæ summa centies major est decem sestertiis. Idem est enim Decies sestertiûm, quod Mille sestertia. Quum enim singula sestertia millenos nummos sestertios valeant, si mille sestertia millies multiplices, fient decies centena millia, quem lingua vernacula *millionem* vocant. Decies igitur sestertiûm, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc est viginti quinque millia. Sic fiet ut millio Romanus viginti quinque millia coronatorum valeat. Hoc igitur tenere oportet, quod quemadmodûm, quum a nummis sestertiis ad sestertia genere neutro fit transitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum est, quæ per adverbia numeralia enuntiatur, sestertia singula conduplicata crescunt, ut verbi gratia, si Centum sestertia dicam, centum millia sestertiûm intelligere debes. Quod si centies sestertiûm dicam, non jam centum sestertia, sed centies centena sestertia, seu centies millia sestertiûm intelligendum sit. Hæc omnia ex Budæi Asse. [Qui primus Sestertiariam veterum rationem expedisse videtur.

Sestertiûm, in hujusmodi locutionibus, Duo millia sestertiûm, genitivi casus est pluralis numeri, pro Sestertiorum: ideo more veterum, circumflexum adscripsimus. [Ut Nummûm, Medimnûm modiûm, &c.

SESTERTIUM, i. n. Genus veli triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar sit. Suet. in August. cap. 83. Ita ut in extremis spatiis subsultim decurreret, sestertio vel lodicula involutus. al. Segestro indutus.

SESTERTIŎLUS, i. m. dimin. Martial. lib. 1. 59.

Sed sestertiolûm donavit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

SESTERTIĀRIUS, i. m. Pauper, qui nisi sestertium in censu habet. Petron. cap. 45. Sestertiarius homo. Et Gladiatores sestertiarii. [Qui auctoramento sestertii pugnant.

SESTIUS, V. SEXTIUS.

SESTOS, [Σηστὸς] Urbs erat in litore Thracio ad Hellespontum, sita e regione Abydûs, Leandri & Herûs amoribus nobilitata, apud Ovid. 18. Ep. & Musæum. V. Strabo lib. 13. Mela lib. 2. 2.

Sestonque admovit Abydo. Lucan. lib. 2. 674. De Xerxe, qui pontem in Hellesponto fecerat.

SESTIAS, ădis. f. patronym. [Σηστὰς] a Sesto. Stat. 6. Theb. 547.

Contra autem frustra sedet anxia turre suprema
Sestias in speculis.

SESTIS, ĭdis. f. Idem, ut vult Heins. apud Ovid. 18. Ep. pr.

SESTIACUS, a, um. Adj. [Σηστιακὸς] Auson. in Mosell. 287. Sestiacum pelagus.

S E T

SĒTA, æ. f. [ὀρμιὰ, χαίτη Gl. L. G.] Pilus crassior, rigidiorque, atque erectus, qualem habent sues, aliaque animalia. Cic. 5. Tusc. 62. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari, seta equina aptum, demitti jussit, ut impenderet illius beati cervicibus.

Hirtæ setæ. Ovid. 13. Met. 850.

Terga horrentia rigidis setis. Ovid. 8. Met. 428.

Protinus exuvias, rigidis horrentia setis
Terga, dat. De apro Calydonio.

Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni setas, caudam, aures, ad motus animorum declarandos dedit.

Setis os hirtum musculis marinis. Plin. lib. 11. cap. 37.

Vellera hirsuta setis. Ovid. 2. Fast. 339.

Io obsita setis. Virg. 7. Æn. 790.

SETŬLA, æ. f. dimin. Arnob. lib. 7. Vulsæ ex hostiis setulæ.

SETŌSUS, a, um. Adj. [λάσιος Gl. L. G.] Quod setis abundat. Plin. l. 8. c. 45. Tauris in aspectu generositas, torva fronte, auribus setosis. Cels. lib. 2. 8. Corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris, & setosi.

Aper setosus. Virg. 7. Ecl. 29.

Verbera setosa. Propert. lib. 4. 1. 25.

Verbera pellitus setosa movebat arator. i. e. Ex caprina pelle villosa.

SETĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [χαιτοφόρος] Quod setas gerit.

Pecus setigerum. Ovid. 14. Met. 289.

Sus setigera. Virg. 12. Æn. 170.

Frons setigera. Stat. 8. Theb. 532.

Setiger, i. m. Martial. lib. 13. 93. Ovid. 8. Met. 376. de Apro Calyd.
Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas,
Nec jaculis isset, nec equo loca pervia, silvas. [SicLaniger proOve.
Sētābis, vel Sætābis, is. [Σεπαῖς Strab. Σαιπαῖς Ptolem.] Fluvius est Hispaniæ, secundum Strab. Ptolem. & Melam.
Est & Oppidum Hispaniæ, lino tenuissimo, & arte texendi maxime celebre. Plin. lib. 19. cap. 1. A Setabi tertia in Europa lino palma. Silius lib. 3. 373.
Sætabis & telas Arabum spreviſſe superba,
Et Pelusiaco filum componere lino. Volaterr. lib. 2. Geogr. Setabis lino tenuissimo nobilitata, unde Sudaria setaba a Catullo commemorata. Hanc abluit Sucro e montibus oriens Orospedanis. Hodie *Xativa*, in regno Valentiæ. Hinc
Setabus, a, um. Adj. Catull. ad Asin. 12. 14.
Nam sudaria Setaba ex Hiberis, &c.
Sethron, i, n. [Σέθρον] Ægypti urbs. Steph. unde
Sethroites, [Σεθροίτης] Præfectura Thebaidis est apud Plin. lib. 5. cap. 9.
Sētia, æ. f. [Σητία] Urbs Campaniæ, ex cujus agro Setinum vinum commendatur. Plin. lib. 3. cap. 5. Martial. lib. 13. 112.
Pendula pampineos quæ spectat Setia campos,
Exigua vetulos misit ab urbe cados.
Sētīnus, a, um. Adj. [Σητινὸς] Plin. 3. 5. Agri Setini. V. supra SETIA.
Setiger, Setosus. V. seta.
Setubia, [Σιτεβία] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, alio nomine Sepulveda.

S E U

Seu, [ἤτοι, εἴτε Gl. G. L.] Disjunctiva particula, idem significans, quod Sive, qua jungimus ea, quorum alterum, non utrumque affirmamus. Cic. pro Quint. 69. Quemadmodum solent homines nobiles, seu recte, seu perperam facere cœperunt, ita in utroque excellunt, ut nemo nostro loco natus assequi posset. Quintil. in procem. lib. 8. A corruptissimo quoque poetarum figuras, seu translationes, mutuamur.
Seu & Sive sæpius alternatim ponuntur. Ter. And. 1. 5. 59.
Sive hæc te solum semper fecit maximi,
Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi,
Sive oram Illyrici legis æquoris.
Sevaceus, V. sebaceus. in sevum.
Sevectus, a, um. Partic. a Seveho. Propert. lib. 3. 2. 21.
Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro? Sevecta dicitur Egressa, & seorsum vecta quam ire debebat. Cur ausa est tua pagina elegiaca egredi spatium sibi præscriptum, tentando materiam stilumque grandiorem. [Sed in emendatis libris legitur, Præscriptos evecta est pagina gyros. Nec proinde vox hæc Latina censetur.
Sēvērus, a, um. Adj. [αὐστηρὸς, μισοπόνηρος Gl. L. G.] quasi Secus, id est juxta verum, Gravis & censorius. Opponitur Jocoso. Plaut. Pœn. 5. 3. 51.
Opinor hercle hodie, quod ego dixi per jocum,
Id eventurum esse, & severum & serium.
Personis proprie tribuitur. Ter. Heaut. 5. 3. 20.
Sed ipse egreditur, quam severus: rem quum videas, censeas. Virg. 8. Æn. 638.
Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis.
Severus ad judicandum. Cic. 2. Verr. 30. L. Cassius ex familia, tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissima.
Acerbe severus in filium. Cic. 3. Off. 112. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium.
Agricolæ severi. Lucret. lib. 5. 1356.
Auctor severissimus. Plin. lib. 11. cap. 52. Addidit morum aspectus simili modo apud nos Trogus, & ipse auctor severissimus.
Custos legis severus, Gravis & accuratus. Cic. 1. Verr. 10. Cujus legis, non modo a Pop. Rom. sed etiam ab ultimis nationibus, jampridem severi custodes requiruntur.
Eques severus. Ovid. 3. Amor. 8. 56.
Homo severus. Cic. 2. de Finib.
Judex severus. Cic. 5. Verr. 121. Si ex provincia tota centum septuaginta ejecisses, possesne severis judicibus salvus esse.
Prætor severus ac Diligens. 7. Verr. 28.
Senes severiores. Catull. ad Lesbiam, 5. 2.
Consilium severissimum. Cic. 3. Q. frat. 1. Annali pergratæ litteræ tuæ fuerunt, quod & curares de se diligenter, & tamen consilio severissimo juvares.
Disciplina. Cic. 7. Verr. 93. Hujus autem præclari Imperatoris ita erat severa domi disciplina.
Imperii severissimi vir. Liv. 4. 26.
Lex severa. Ovid. 3. de Pont. 3. 37.
Pectus severum. Ovid. 18. Epist. 63.
Non finit Endymion te pectoris esse severi.
Vita severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Hostibus eveniat vita severa meis.
Frons severa. Ovid. 2. Trist. 241.
Supercilium severum. Ovid. 2. Trist. 309.
Vultus severos advertere. Stat. 1. Theb. 88.
Vultus exuere severos. Ovid. 3. Amor. 4. 43.
Canities severa. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 49.
Comas severas ligare fronde. Stat. 1. Achil. 288.
Fidibus voces crevere severis. Hor. de Arte Poet. 216.
Severus mons, Asper. Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque severum. Servius putat esse nomen proprium.
Severus amnis Cocyti, Tristis, vitabilis. Virg. 3. Georg. 37.
Invidia infelix Furias, amnemque severum
Cocyti metuet, tortosque Ixionis angues.
Falernum severum. Hor. 1. Carm. 27. 9.
Vultis severi me quoque sumere
Partem Falerni? i. e. Austeri, ut vult Schol. [Nisi potius attributum ad Sodales referendum est.
Hiems severa. Quintil. Decl. 4. 14.
Silentia severa noctis. Lucret. lib. 4. 462. i. e. A vero seorsa & separata: quoniam per id tempus animus erraticus est, nihilque fere videt, quod sit veritati congruum. [Severa, i. e. Tristia, horrida, ab effectu.
Sevēre, Adv. [σεμνῶς] Graviter, aspere.
Graviter & severe. Cic. 2. de Finib. 60. Ita graviter & severe voluptatem secernit a bono.
Vehementer ac Severe. Cic. 7. Verr. 133. Etiam in cives, militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. conf. 19.
Severe dicere. Cic. 3. Tusc. 72. Video enim ab eo dici multa severe, multa præclare.
Agere severe. Cic. 3. de Legib. 34. Primum enim obsistitur, quum agitur severe: deinde opprimi in bona causa est melius, quam male cedere. Al. Malæ.
Severius acturi. Tacit. 4. Ann. 2. Judicare. Cic. 7. Verr. 19.
Severissime exacta ætas. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam.
SeverītER, [ἀποτόμως] aliud Adv. Idem. Titinnius apud Non. 11. 5. Severiter hodie sermonem amica mecum contulit.
Severītas, ātis. f. [σεμνότης, αὐστηρότης, ἐπιστρίφεια Gl. L. G. αὐστηρία G. L.] Ipsa severorum gravitas. Cic. 7. Verr. 178. Quum iste, vestra severitate permotus, multa signa dederat, quamobrem is responsurus non videtur, &c. conf. 22.
Aculeus severitatis. V. aculeus.
Lætissimæ vir severitatis. Paterc. lib. 2. sub finem.
Animadversionis severitas. Cic. 9. Fam. 14. Contigit enim tibi, quod haud scio an nemini, ut summa severitas animadversionis, non modo non invidiosa, sed etiam popularis esset.
Disciplinæ severitas. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Disputandi severitas. Cic. 3. de Finib. 13. Ne blanditiis ejus, illecebrisque impediatur disputandi severitas.
Emendationis nimia severitas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Imperii severitas. Cic. 7. Verr. Summæ diligentiæ summam imperii severitatem addidit. conf. 133.
Fuit ista severitas in judiciis. Cic. 7. Verr. 45. Severitas vetus ac dignitas reip. ibid. 46.
Salutaris severitas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Vitii unguentorum severitas, Asperitas. Plin. lib. 13. cap. 3.
Adhibere severitatem. Cic. 1. Off. 88. Et tamen ita probanda est mansuetudo atque clementia, ut adhibeatur Reip. causa severitas: sine qua administrari civitas non potest.
Commodare severitatem magnis peccatis. Tacit. in vita Agric. cap. 19. Omnia scire, non omnia exsequi, parvis peccatis veniam, magnis severitatem commodare.
Contorquere ad severitatem. Cic. 2. de Orat. 72.
Habere severitatem. Cic. in Brut. 148. Crassus in summa comitate habebat etiam severitatis satis.
Mitigare severitatem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Revocare ad severitatem. Cic. 1. Att.
Severitūdo, ĭnis. f. [σκυθρωπότης] Idem. Plaut. Epid. 5. 1. 3.
Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine? Antiquum.
Sevērus, i. m. [Σέβηρος] Proprium multorum virorum nomen, ut Severi Cæsaris. V. septimius, & Spartian. Herodian. Suid. Severi Atilii ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cujus meminit Hieronymus.
Severus alius sophista, de quo Suid. V.
Est & Severus, proprium montis in Italia, auctore Servio, cujus meminit Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum,
Casperiamque colunt.
Severiānus, a, um. [Σεβηριανὸς] Adj. a Severus ortum.
Severiana pira, a Severo insitore dicta. Eorum meminit Plin. lib. 15. cap. 15.
Severiani, Hæretici quidam fuerunt a Tatiano primum propagati, deinde & a Severo aucti, qui matrimonio penitus abstinendum prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius. V. Isid. 8. 5.
Seumāra, n. pl. [Σεύμαρα] Armeniæ, vel potius Siberiæ, civitas est. Strabo lib. 11. Ex Armenia vero angustiæ, quæ secus Cyrum sunt atque Aragum, qui prius quam invicem concurrant, urbes natura munitas habent, quæ saxis impositæ, XVI inter se stadiis absunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragum Seumara, quorum ingressuum priore Pompejus usus est, ex Armenia movens, postea vero Canidius. In Mss. exstat Σευσάμαρα, Seusamora.
Sevo, V. infra sevum.
Sēvŏco, [ἀπεκαλέομαι] āre. Seorsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aul. 3. 6. 13.
Quid tu te solus e Senatu sevocas? Ovid. 2. Met. 836.
Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
Sevocare plebem in. Cic. pro Muren. 15. Facit ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur.
Cura me sevocat a Musis. Catull. ad Ortalum, 63. 2.
Etsi me assiduo confectum cura dolore
Sevocat a doctis, Ortale, virginibus.
Sevocare se ab aliquo. Plaut. Merc. 2. 3. 45.
Quid illuc, quod ille a me solus se in consilium sevocat? Al non habent A me, nec versus requirit.
Sevocare animum ab omni negotio. Cic. 1. Tusc. 75. Quum a re familiari quæ est ministra & famula corporis, quum a Repub. quum a negotiis omni sevocamus animum.
Sevocare se a corporibus. Cic. 1. Tusc. 72. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seseque ab his semper sevocassent; essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
Sevocatur animus a societate corporis. Cic. 1. de Divin. 63. Quum ergo est somno sevocatus animus, a societate & contagione corporis, &c.
Sevocare ad se, in privatam domum, de communi, Intercipere. Cic. pro Quint. 13. Itaque hercule haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se, in privatam domum, sevocabat.
Sevocātor, ōris, m. [χαρίστης, ἀπατεὼν] Gloss. Latinogræc.
Sēvum, i. n. quod & Sebum, vel Sepum dicitur, [σίαξ] Pinguedo

ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, ut in usum nostrum convertatur: unde nos hodie candelas concinnamus & componimus. Plin. lib. 15. cap. 15. Sevum ex omento pecudis. Idem lib. 28. cap. 9. Quæ ratio adipis, eadem in his, quæ ruminant, sevi est, aliis modis non minoris potentiæ. [Gloss. Lat. Græc. Sebrum, λίπος. Scribe Sebum, vel Sevum. Græc. Lat. λίπος, Sevum, Pinguamen, Adeps. Miror. Græcolat. Σπάρ, Spassum, Adeps, Pingue. An Sepaceum?

Habet unde excoquat sevum senex: Proverbium est apud Plaut. Capt. 2. 2. 31.

SEBĀCEUS, a, um. Adj. Quod ex Sevo seu Sebo est. unde

SEBACEUS, i, m. pro Candela sebacea. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Tædis, lucernis, cereis, sebaceis, & ceteris nocturni luminis instrumentis, clarescunt tenebræ. Al. Sepaceis.

SEVŌSUS, a, um. Adj. [σεσπώδης] Quod instar sevi ungit. Plin. lib. 11. cap. 37. Sevosa cornigeris medulla.

SEVO, vel SEBO, [σεσπόω] āre. Sevum imponere, seu Candelas ex sevo facere. Columel. lib. 2. cap. 22. Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas sevare. Al. Sebare.

S E X

SEX, numerale nomen, VI. indecl. Fest. [ἕξ] Ex Græco, mutata aspiratione densa in S.

Sex suffragia appellantur in Equitum centuriis, quæ sunt adjectæ ei numero centuriarum, quas Priscus Tarquinius rex constituit. Fest.

Sex Vestæ sacerdotes constitutæ sunt, ut populus pro sua quaque parte haberet ministram sacrorum, quia civitas Romana in sex est distributa partes, in primos secundosque Titienses, Ramnenses, Luceres. Idem.

Sex septem, pro Sex septemve. V. Plebs, de uno tantum; in PLEBS.

SĒNI, æ, a. [ἀνὰ ἕξ] Numerus distributivus, a Sex derivarus. Cic. 4. Verr. 22. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est, & pueri annorum senûm septenûmque denûm, Senatorium nomen nundinati sunt.

Anni decies seni, Sexaginta. Ovid. 3. Fast. 163.

Senis crinibus nubentes ornantur, quod is ornatus vetustissimus fuit. Quidam, quod eo vestales virgines ornentur, quarum castitatem viris suis spondent. [Ubi Crines sunt πλόκαμοι, seu plegmata capilli. Gloss. Græcolat. πλόκαμος, Crinis.

SENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑξάς, ἑξαδικὸς] Quod constat sex rebus: ut, Senarius numerus, Hinc

Senarii versus, qui & Senarioli dicti sunt, a sex pedibus. Cic. 5. Tusc. 64. Tenebam enim quosdam senariolos, quos in ejus monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulcro sphæram esse positam cum cylindro.

SENARIŎLUS, i. m. dimin. V. SENARIUS præced.

SENIO, ōnis. m. Sex puncta in tesseris. Pers. 3. Sat. 48.

— quid dexter senio ferret,
Scire eratin voto. Et Martial. 13. 1.
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur. Fuit enim Senionis jactus nonnunquam damnosus. V. Suet. Aug. cap. 71. conf. CANIS.

Senio pro Numero senario. Pontanus in Dial. 325. H. St.

SEXIES, Adv. [ἑξάκις] Sex vicibus. Liv. 4. 32. Vejentem hostem sexies victum pertimescant. Columel. lib. 5. cap. 2.

SEXTUS, a, um. Adj. [ἕκτος] Numerus ordinalis a Sex. ut, Sextus ab Hercule. Vellej. Paterc. 1. 3. 3.

SEXTUM, Adv. pro Sexta vice.

Sextum Consul, [ἑξάκις ὕπατος] ut Tertium Consul. Cic. in Pison. 20. Qui C. illi Mario, fortissimo viro, & Consuli, & sextum Consuli, &c.

SEXTĀNUS. a, um. Adj. Plin. 3. 4. Sextani, scil. Milites, i. e. Sextæ legionis.

SEXTŬLA, æ. f. Æris minima pars: dicta quod sit sexta pars unciæ. Cic. pro Cæcin. 18. Facit heredem ex deunce & semuncia Cæcinam, ex duabus sextulis M. Fulcinium, libertum superioris viri, Æbutio sextulam aspergit. Hereditatem, i. e. assem his verbis Cic. in deuncem, semunciam, & tres sextulas divisit. Ex quo liquet sextulam tertiam esse partem semunciæ, & unciæ sextam. Duas sextulas dixit pro tertia parte unciæ: quum tamen aliud vocabulum Latinum haberet, duellam scil. Nam duæ sextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars est unciæ. V. in in Asse Bud.

Sextula, Mensura agri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars septuagesima secunda, pedes CCCC. hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

SEXTANS, antis. m. [ἑκτημόριον] Sexta assis pars. Erat & Nummulus duas uncias valens. Plin. lib. 33. cap. 10. ad finem. Nam quod Agrippæ Menenio sextantes æris in funus contulit, honoris id, necessitatisque, propter paupertatem Agrippæ, non largitionis esse dixerim. Liv. 2. 33. extr. Extulit eum plebs sextantibus collatis in capita. De eodem.

Sextans, Genus ponderis, Duæ unciæ. Plin. lib. 26. cap. 11. Prodest & vino myrteo fovere: mentæ sextans, vivi sulphuris unciæ.

Sextans, Duorum cyathorum mensura. Suet. in August. cap. 77. Vini quoque natura parcissimus erat. Non amplius ter bibere eum solitum super cœnam in castris apud Mutinam, Corn. Nep. tradit. Postea quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit: aut si excessisset: rejiciebat. Senos sextantes pro Sextario dixit, sed significare voluit, Senis haustibus sextarium tantum bibere eum solitum. Bud. in Asse. V. SEXTARIUS Romanus infra.

Sextans agri, Pars sexta jugeri: h. e. Duæ unciæ. Est autem uncia, duodecima pars jugeri, ut assis. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars sexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc est sextans, in quo sunt scrupula XLVIII.

Sestans a veteribus interdum scriptum est, sed mendose.

SEXTANTĀLIS, e. Adj. Vitruv. 10. 6. Fusi sextantales.

SEXTANTĀRIUS, a, um. Adj. [ἑκτημοριαῖος] Quod sextantis habet pondus. Plin. lib. 33. cap. 36. Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impensis Respub. non sufficeret, constitutumque ut asses sextantario pondere ferirentur.

Sextantarii asses (inquit Festus Pompejus) in usu esse cœperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hannibale gestum est, decreverunt patres, ut ex Assibus, qui tum erant librarii, fierent sextantarii, per quos cum solvi cœptum esset, & populus ære alieno liberaretur, & privati, quibus debitum publice solvi oportebat, non magno detrimento adficerentur. Septuennio quoque (anno) usus est, ut priore numero: sed id non permansit in usu, nec amplius processit in morem. V. Antonii August. notas ad Festum.

SEXTĀRIUS, i. m. [ἕξης, μέτρον Gl. L. G.] dicitur quod sit sexta pars congii, quæ mensura apud antiquos, tam liquidis, quam aridis serviebat. Capit autem sextarius cotylas binas, quæ Latine Heminæ dicuntur. Ad sextarios decoquere. V. AD.

Sextarius Romanus, ut in Asse docet Budæus, eam mensuram capit, quam *ternos septariolos* lingua nostra appellat, hoc est ternos semisextarios: qui est dodrans pintæ nostræ Parisiensis. Hic sextarius in XII cyathos distribuitur, quemadmodum as vel libra in uncias duodecim. Proinde pinta Parisiensis sedecim cyathos implet. Notum est autem, antiquos, cum hilariori convivio sese ad potus solutiores invitabant, tot cyathos haustibus singulis ebibere solitos, quot erant litteræ in nominibus amicorum, vel amicarum: a quo more illud Martialis emanavit, lib. 1. 72.

Nævia sex cyathis, septem Justina bibatur,
Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
Omnis ab infuso numeretur amica Falerno. Inde inventa sunt vocabula triens, quadrans, quincunx, septunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula, quam mensuras significant: id quod aperte docet idem poëta lib. 8. 51.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi:
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Telethusa venit, promissaque gaudia portat,
Servabor dominæ, Rufe, triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem,
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam. Septuncem pro haustu septem cyathorum dixit, tot enim sunt elementa in recto Instantis: & trientem pro phiala & haustu quatuor cyathorum. Et rursus in undecimo, quincuncem pro quinque cyathis, & bessem pro octo; epigr. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus,
Caïus ut fiat Julius & Proculus. Et 12. 28.
Poto ego sextantes, tu potas, Cinna, deunces,
Et quereris quod non, Cinna, bibamus idem. Deunces undenos cyathos intelligit, ut sextantes binos. Romani autem sextarium quasi legitimam ac quotidianam virilis potus mensuram statuentes, ab eo quasi ab asse incipientes, reliqua vocabula partes ejus fecerunt: quomodo & nos pintam virilem mensuram ponentes, semissem ejus parcis vini destinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, sesquipintam bibacibus, in quotidiano quidem convivio. Cyathis vero antiquos potus sui mensuram metiri solitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quod servi quidam Ad cyathos stare vel esse dicebantur, ut servi ad limina & ad pedes. V. & SEPTUNX in SEPTEM.

Sextarius aquæ. Cic. 2. Off. 56. At ii, qui ab hoste obsidentur, si emere aquæ sextarium cogerentur, hoc primo incredibile nobis videri.

Sextarius olearius. Cato R.R. cap. 13.

Sextarius vini. Hor. Arte Poet. 74.

Ducere sextarium, Ebibere. Juven. 6. Sat. 426.

Sextarius, aridorum mensura. Columel. lib. 2. cap. 9. de Panico & Milio verba faciens, Nec impensa gravi sationem cultoris onerant, quippe sextariis fere quatuor jugerum implent. Idem lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterito. Paulo post, Quidam hordei tosti sextarios quatuor. Cato R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum, eodem in dolium infundito, ut odoratum fiet.

SEXTARIŎLUS, i. m. Aug. apud Sueton. in Vita Hor.

SEXTĪLIS, is. m. dicebatur mensis, qui post Augustus dictus est: quod sextus esset in ordine mensium a Martio, anni Romulei. Hor. 1. Epist. 7. 2.

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax desideror.

Mensis sextilis. Hor. 1. Epist. 11. 19. [Revera Adj. est.

SEXTŬPLEX, ĭcis. Adj. Multiplicitatem notans.

SEXTŬPLUS, a, um. Adj. [ἑξαπλῆς] Gloss. Cyrilli. Numeri proportionem indicans.

SEXTUPLUM, i. n. [ἑξαπλῆν] Idem Gloss.

SEXĀTRUS, Sextus dies est a feriis, ut Triatrus, tertius. Festus. V. Quinquatrus, in QUINQUATRIA.

SEXANGŬLUS, a, um. Adj. [ἑξαγώνιος] Quod habet sex angulos. Plin. lib. 11. cap. 11. Apum sexangulæ omnes cellæ. Ovid. 15. Met. 382.

Nonne vides, quos cera tegit sexangula, fetus
Melliferarum apum sine membris corpora nasci?

SEXANGULĀTUS, a, um. Adj. Solinus cap. 46. Invenit & iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam, &c.

SEXENNIS, e. Adj. [ἑξαετὴς] Quod est sex annorum. Plaut. Pœn. 4. 2. 80. Ibidem gnatus, inde surreptus fere sexennis. Plin. lib 8. cap. 32.

SEXENNIUM, i. n. [ἑξαετία Gl. G. L.] Tempus sex annorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quod quidem sexennio post Vejos captos factum esse vidimus. Idem 6. Att. 1. Conceceram ut solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum.

SĒDĬGĬTUS, a, um. Adj. [Σεδίγιτος] Cognomento Sedigiti sunt, a Sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43. Digiti quibusdam in manibus seni: C. Horatii ex patricia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium Sedigitum, illustrem in poetica. [Gloss. Græcolat. Ἑξάδακτυλος, Sexdigitus.

SEJŬGES, sive SĒJŬGI, m. pl. [ἑξίππιοι] dicuntur Equi seni ad unum currum juncti. Apulejus in Floridis p. 356. Elmenh. Uni cui omnes provinciæ, quadrijuges & sejuges currus ubi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non nisi a divo Augusto sejuges, sicut & elephanti.

SEJUGA, æ. f. [ἑξάππιον] Gloss. Græcolat.

SEMESTRIS, e. Adj. [ἑξαμηνιαῖος Gl. L. G. & G. L.] Quod est sex mensium; ut, Semestris Consulatus. Plin. Hist. Nat. lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia avibus: perennes, ut columbæ: semestres, ut hirundines: trimestres, ut turdi & turtures: & quæ quum fetum eduxere, abeunt, ut galguli, upupæ.

Censura annua ac semestris. Liv. 4. 24. [i. e. Mensium XVIII. V. eundem 9. 33.

Dictatura semestris. Liv. 9. 34.

Tribunatus. Plin. 4. Epist. 41.

Infans ſemeſtris. Liv. 21. 62.
Regnum ſemeſtre. Cic. 10. Att. 8. Sed tamen ea pone ante oculos, jam intelligere id regnum vix ſemeſtre eſſe poſſe.
Vitam ſemeſtrem excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.
Semeſtria D. Marci, in libris Civilis juris, ſic accipienda ſunt, quæ in ſemeſtribus conſiliis conſtituta ab eo, & reſcripta erant. Auguſtum quoque ſemeſtria ſibi conſilia inſtituiſſe Suetonius in ejus vita ſcribit cap. 35. V. Dionem lib. 53. & l. 46. De pactis. in P. l. ulti. De ſervis exportan. l. 12. de acquir. heredit. §. Item Divus de excuſat. tutorum, libro 1. Inſtitutionum Civilium. Erat enim moleſtum D. Principi annum totum miſeris hominum controverſiis hærere: itaque ſufficere viſum eſt, ſi ſemeſtre tempus litibus dijudicandis incumberet.
De alia ſignificatione V. in SEMIS.
Semenſter, ἑξαμηνῶος, Semenſtruum, Ἑξαμηνίδιον, Gloſſ. Græcolat.

SĒPES, ĕdis. Adj. Quod ſex pedes habet. Onomaſt. vet. Sepedes, Ἑξαπόδης. Apul. Mileſ. 6. p. 177. Sepedum populorum undæ. Formiculas intelligens.

SĒNĬPES, ĕdis. Adj. Idem. Sidon. Carm. 23. 131.
Hic dum ſenipedem ſtilum polibat. i. e. Iambum ſenarium, de Menandro poeta.

SĒVĬR, īri. m. Dignitatis nomen, quaſi Sexvir; ut Duumvir, Decemvir. Sic dicebatur, qui alæ univerſæ equitum præerat. Capitol. in Anton. Phil. cap. 6. Sevirum turmis equitum Romanorum jam Conſulem deſignatum creavit. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenſes, Tatienſes, Luceres primi ſecundique: erant enim primi Luceres & ſecundi, ac ſic quoque Tatienſes & Rhamnenſes geminati erant. His qui præerant Seviri vocabantur: ac in inſcriptionibus antiquis Sevirum equitum Romanorum reperimus: ut in hac, TRIB. MIL. LEG. VII. GEM. FELIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMANO. & in illa, X. VIRO. A LITIB. IVDIC. VI VIRO. EQVIT. ROMAN. TVRM. Turneb. Adverſ. 11. 9. [Al. inſcript. C. CALVISIVS. SECVNDINVS. VIVIR. IVN. DECVR. i. e. Sevir juniorum decuriæ. Niſi ad Auguſtales ſeviros pertinet, de quibus poſt.
Fuit & Sevirorum quorundam dignitas civilis, & magiſtratus fuerunt in Municipiis, Coloniis & Præfecturis; nimirum, cum VI Collegæ curiam adminiſtrabant; ut, Quatuorviri, cum quatuor, Duumviri cum duo. In antiquius Inſcriptionibus haud ſemel legimus; SEVIR IVRI DICVNDO; SEVIR VRBANVS.
Seviri Auguſtales, quorum frequens in inſcriptt. mentio, Sex primi collegii Sodalium. i. e. Sacerdotum Auguſtalium, de quibus V. in AUGUSTUS. conf. Petron. 30. & 57.

SEVIRĀLIS, e. Adj. Ad Seviros ſpectans. Capitol. in Marc. cap. 6. Ludi Sevirales.

SEVIRĀTUS, ûs. m. Dignitas Sevirorum. Petron. cap. 71. Huic Seviratus abſenti decretus eſt. Et Vet. Inſcriptio apud Gruter. p. 400. n. 7. HIC PRO SEVIRATV IN REMP. DEDIT HS ∞ ∞.

SEXDĔCIM, vel SĒDĔCIM, [δεκαὲξ, ὁκκαίδεκα] indecl. XVI. Ter. Eun. 3. 3. 20. Annos nata eſt ſedecim. Liv. 37. extr. Sexdecim elephanti.

SEXDECIS, vel SEDECIES, Adv. [ἑκκαιδεκάκις] Plin. lib. 6. cap. 29. Seboſus ab Ægypti extremis ſexdecies centena LXXV. M. paſſuum. Al. Sedecies.
Sexdecies Xylander apud Dionem pr. libri 43. Sed ſi x ponitur & ante ſp in Exſpecto, cur non & ante d poneretur? H. St.

SEDECENNIS, e. Adj. Auſon. Epitaph. Heroum tit. 32. In tumulum ſedecennis matronæ.

SEXĀGINTA, indecl. LX. [ἑξήκοντα] Cic. 3. Verr. 125. Poſſum ſexaginta decreta proferre, in quibus, ut ego pecuniam non dicam interceſſiſſe, ipſa decretorum novitas, iniquitasque declarat. Al. Sexcenta rectius.

SEXAGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξήκοντα] Idem quod Sexaginta. Plin. lib. 8. cap. 40. Gerunt utero ſexagenis diebus. Diſtributive. Liv. 8. 8. Ordo ſexagenos milites, duo centuriones, vexillarium unum habebat. Sexagena millia modiorum. Cic. 7. Verr. 52.

SEXAGENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑξηκοντάετης, ἢ ἑξηκοντέτης] Natus LX annos. Suet. Claud. cap. 23. An ſexagenarius generare poſſit?

SEXAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξηκοστὸς] Numerus ordinalis a Sexaginta. Cic. 6. Att. 1. Die ſeptingenteſimo ſexageſimo quinto. i. e. DCC. LX. V.

SEXAGESIES, Adv. Idem ac Sexagies. Mart. Capel. lib. 6.

SEXAGIES, Adv. [ἑξηκοντάκις] Cic. 2. Philipp. 45. Orabat ut te contra ſuum patrem, ſi ſeſtertiûm ſexagies peteret, defenderem. [Subauditur Centena millia. V. in SESTERTIUS.

SEXCENTI, æ. a. [ἑξακόσιοι Gl. G. L.] plur. tantum. Ter. Phorm. 4. 3. 63.
Sexcentas perinde potius ſcribito dicas. Ubi Donatus, Apud nos Sexcenta dicere pro Infinito numero, fere uſitatum eſt. Cic. 2. de Divin 34. Sexcenta licet ejusmodi proferre. Cic pro Roſc. Amer. 90. Sexcenti ſunt qui inter ſicarios & de veneficiis accuſabant.

SEXCENTĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξακόσια] Columel. lib. 3. cap. 5. Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, ſexcenteni malleoli pangendi ſunt. i. e. Sexcenti unicuique.

SEXCĒNUS, a, um. Adj. Syncopat. pro Sexcentenus. Cic. 7. Verr. 61. Civitatibus pro numero militum pecuniarum ſummas deſcribere, certo pretio ſexcenos nummos nautarum miſſione conſtituere. Columel. lib. 3. cap. 3.

SEXCENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιοστὸς] Ordinale. Plin. 8. 7. Anno urbis ſexcenteſimo quinquageſimo quinto. Sic 14. 12.

SEXCENTIES, Adv. [ἑξακοσιάκις] Cic. 4. Att. 15. Ut forum laxaremus, & uſque ad atrium Libertatis explicaremus, contempſimus ſexcenties H-S.

SEXCENTOPLĀGUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιάπληγος] fictum a Plauto nomen, in Capt. 3. 5. 68.
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Sexcentas plagas accipies.

SEXTILIUS, i. m. nomen Romanorum quorundam a Sexto deductum. Unde

SEXTILIA, æ. f. Vitelliorum mater. Tacit. 2. Hiſt. 64.

SEXTIUS, i. Nomen Romanum gentile, iis forſan primum tributum, qui a Sexto aliquo deſcendunt.
P. Sextius, civis Romanus, qui Ciceroni adverſus Clodium, contractis armatis, in tribunatu ſuo auxilio fuit, quo nomine in judicium vocatus, reuſque de vi, l. Lutatia factus, defenſus fuit a Cicerone in Oratione, quæ inſcribitur Pro P. Sextib. Quædam exemplaria exhibent Seſtium, ſed minus recte. V. Gruteri not. in Inſcriptionem hujuſce Orationis.
Sextius Caballus, [Σέξτος Καβαλλος] Scurra maximus, qui a calcitratu, Caballi nomen adeptus eſt. Martial. lib. 1. 42.

SEXTIUS, a, um. Adj. Cic. pro Quint. 25. Tabula Sextia, i. e. Sextii argentarii tabula, uti interpretatur Hotomann.

SEXTIANUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Mala Sextiana, A Sextio inſitore. al. Seſtiana.

SEXTUS, i. m [Σέξτος] Prænomen Romanum; ut, Sextus Pompejus.
Sextus, Philoſophus Cheronenſis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Julius Capitolinus cap. 3. pr. Audivit & Sextum (philoſophum) Cheronenſem, Plutarchi nepotem. Fuerunt & alii Sexti multi. de quibus V. Suid. & Fabric Bibl. Græc.

SEXUS, ûs. m. [φύσις, γένη, ὁμοίωσις, γένος Gl. L. G.] Columel. lib. 6. cap. 24. Certis lignis comprehendere licet quem ſexum generaverit.
Sexus a Græco dicitur ἕξις, quod eſt habitus: ſignificatque naturam & habitum, auctore Feſt. Unde maſculinum & femininum ſexum dicimus. Auctor de Viris illuſtr. cap. 2. Ad quos quum utriuſque ſexus multitudo conveniſſet, dato ſuis ſigno virgines raptæ ſunt.
Sexus a Sedendo ſecundum quoſdam, quod ſedendo occulatur pars ea corporis noſtri, quæ eſt obſcænior. Pontanus in Actio 256. 257. H. St.
Sexus naturæ, Εἶδος φυσεως. Gloſſ. Latinogræc. [Mirum quod in eodem Gloſſ. additur, Sexit, ὁμοιοῦ, Quaſi inde ducta verbo.
Sexum muliebri motu mentiri. Columel. Præf. lib. 1.
Adoleſcens ambiguo ſexu. Liv. 27. 11.
Pluraliter utitur Lactant. 1. 16. Ex duobus ſexibus alter fortior, alter infirmior eſt.
Peculiariter dicitur de Femineo ſexu, uti notat Dan. Heinſ. ad Sil. 3. 114.

SEXUS, i. n. ſic enim uſi ſunt veteres. Plaut. Rud. 1. 2. 19.
Virile ſexus nunquam habui ullum.
Affluxere avidi talium virile & muliebre ſexus. Tacit. 4. Ann. 62.
Veteres interdum Secus dixere pro Sexus, priore correpta. Auſon Epigr. 70.
Corrupit totum qui puerile ſecus. [Nec aliter apud Plaut. & Tacit. codd. exhibent correcti. V. SECUS ſ. l.

SEXUĀLIS, e. Adj. Ad ſexum ſpectans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 18. 184. Manibus ſexualibus. i. e. Alterius feminæ.

S E Y

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, a Servio Tullio conſtructum, quod ſerva Seya natus ad regni faſtigia conſcendiſſet. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13. V. SEJA.

S I

S.I. Soli invicto SIB.L.S.P.E. Sibi libertis ſuis poſteris eorum. SICIL. Sicilia. SIC. V. Sicuti voluit. SIC. V. SIC X. Sicuti quinquennalia, ſic decennalia. S. I. F. P. R. E. A. D. P. Suſcepit in Foro pro Roſtris, & ante diem pridie. SIG. Signum. SIGN. Signifer. SIG. S P. VOT. VOV. Signum ſua pecunia votum vovit. SIIX. Sex; duplici I pro E. SING. Singuli. S. I. R. Sacrum Junoni reginæ. SISC. Siſcia. SIVIS. pro Suis. S. IX. Stipendiis novem.

SĪ, [εἰ, ἢ νῦν, ἢ ἐὰν Gl. L. G.] Conjunctio conditionalis. Quando res facta ſignificatur: finitivis jungitur, auctore Diomede. Cic. 1. in Catil. 6. Si illuſtrantur, ſi erumpunt omnia. Nec enim dubitat, an illuſtrentur: ſed quia illuſtrantur, ſuadet ut mutet Catilina mentem. Virg. 6. Æn. 119.
Si potuit manes arceſſere conjugis Orpheus. Affirmat enim potuiſſe. [Si hic pro Siquidem. i. e. Quandoquidem.
Subjunctivis jungitur, quoties conditionalis & incertus eſt ſermo: veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim ſic loquitur, non factum interim declarat. Hæc Diomedes. Cic. pro Cluent. 71. Tum ei quadraginta millia, ſi eſſet abſolutus, Oppianicus, pollicetur.
Finitivis, Græce πῆς ὁριστικῆς, id eſt Indicativis etiam jungitur quum conditionem ſignificat. Ter. And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: ſin opitulor, hujus minas. Ibid. 2. 1. 23.
Si id facis, hodie poſtremum me vides. Idem Eun. 1. 1. 6.
Verum incipies, neque perficies naviter. Virg. 1. Georg. 219.
At ſi triticeam in meſſem, robuſtaque farra
Exercebis humum. Ubi Serv. dicit, Exercebis pro Exercueris poſitum.
Si, cum futuro Indicativi. Cic. 2. Fam. 6. Nunquam labere, ſi te audies. Idem 2. Fam. 17. Si me audies, vitabis inimicitias: & poſteritatis otio conſules.
Si cum Subjunct. in principio orationis. Cic. pro Cœl pr. Si quis, Judices, forte nunc adſit, ignarus &c. Et 49. Si quæ non nupta mulier domum ſuam patefecerit &c. ibid. Si auctoritates patronorum in judiciis valerent, ab ampliſſimis viris, &c. [Frequentius Quodſi ut ſeq.
Si quum fungi munere debeamus. Cic. 4. Acad. Quod ſi, quum fungi munere debeamus, non modo operam noſtram nunquam a populari cœtu removemus. V. Quodſi in QUOD.
Si ulli rei ſapiens aſſentietur unquam, aliquando etiam opinabitur. Cic. 4. Acad. 136.
Si poteſt. Cic. 2. de Orat. 283. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapiatur, ſi poteſt eſſe poſſeſſor.
Si, pro Quamvis, Subjunctivo jungitur. Ter. And. 4. 2. 12.
Non, ſi capiundos mihi ſciam eſſe inimicos omnes homines.
Si, pro Etſi. Ter. Eun. 5. 2. 26.
— non te dignum, Chærea,
Feciſti: nam ſi ego digna hac contumelia
Sum maxime, at tu indignus, qui faceres tamen. Ubi Donatus, Deeſt ET, ut ſit, Etſi.
Si, Etiamſi. Plaut. Merc. 4. 2. 3.
Decem vocaſſet ſi ad cœnam ſummos viros,
Nimium obſonavit.
Si pro Cum, ut non conditionem, ſed tempus ſignificet. Hor. 1. Epiſt. 7. 10.
Quod ſi bruma nives Albanis illinet agris. i. e. Cum bruma advenerit. V. plura apud Lambinum in hunc locum. & Quodſi, in QUOD.

Si, pro An positum Græcorum more. Liv. 33. 35. pr. Percunctatus, si consilium, non utile solum, sed etiam salutare, admittere auribus posset, &c. Hor. 1. Epist. 7. 39.
Inspice si possum donata reponere lætus. Lambin.
Si alias pro An, sic ponitur. Ter. Heaut. 3. 4. 7. Visam si domi est. Columel. lib. 8. cap. 5.
Si, pro O si, vel Utinam, aliquando ponitur. Virg. 6. Æn. 187.
Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus
Ostendat nemore in tanto. Ubi Serv. Si, Adverbium rogantis & optantis est, per se plenum.
Si, pro Postquam. Ter. Phorm. 1. 2. 69.
Non, si redisset, pater ei veniam daret? Virg. 5. Æn. 64.
Præterea si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit. Donat.
Si redierit, pro Si rediit. Ter. Adel. 4. 2. 11. Donat.
Si, pro Siquidem. Virg. 1. Georg. 7.
Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Ubi Serv. Si, Siquidem: nam si confirmantis est. Idem 5. Æn. 798.
Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ. V. supra a pr. & paulo post.
Si, per aposiopesin, sive reticentiam dictum. Ter. And. 4. 4. 51.
— ne me attingas,
Scelestè: si, pol Glycerio non omnia hæc.
Si deus, si dea es, pro Sive. Cato de R. R. cap. 139. Sic verba concipito: Si deus, si dea es Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cum deos sexu distinctos, ut & homines, existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur merito & reprehenduntur, cujus hæc sunt verba, Nam consuestis in precibus, Sive tu deus, sive tu dea, dicere.
Si nihil aliud: saltem, &c. Cic. 3. Verr. 152. Hic istius scelerata locatione nefarioque latrocinio bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus, venit in judicium, si nihil aliud, saltem ut eum, cujus opera ipse multos annos est in sordibus, paulo tamen obsoletius vestitum videret. Compendiaria locutio sumpta a Græcis, teste Budæo.
Si pareret; verba sunt formulæ judicii recuperatorii. Cic. 1. Verr. 56. Judicium dat statim, si pareret, eam se & sua Veneris esse dixisse: judicant Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione Paret, Pareret per R liquidam, non Pateret.
Si ego hos bene novi. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Sed si ego hos bene novi, litteram illam, cui vos usque eo inimici estis, ut etiam omnes eas oderitis, ita vehementer ad caput affingent: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.
Si id est defendere. Cic. pro Quint. 7. Qui communi studio, summis opibus Sext. Nævium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio opprimere possit.
Si me amas. Cic. 5. Fam. 11. De Dionysio, si me amas, confice, Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adjurandi. [conf. Amo te in AMO.
Si per commodum Reip. posset. Liv. 31. 11. pr. Ipse, si per commodum reip. posset, ad opprimendum Gallicum tumultum proficisceretur.
Si videtur, per parenthesim positum. Cic. 1. Acad 35. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem 4. Fam. 2. Tu (si videbitur) ita censeo facias.
Si diis placet; proprium est exclamantis propter indignitatem alicujus rei, sive temeritatem, & indignantis, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 3. 11. Vide ut otiosus sit, si diis placet. Cic. 3. de Orat 93. Etiam Latini, si diis placet, hoc biennio magistri dicendi exstiterunt. Idem 5. Tusc. 31. Qua gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si diis placet, videtur semper sapiens beatus.
Si est ut. Ter. Hec. 3. 5. 51.
Si est ut velit reducere uxorem, licet. i. e. Si velit. Idem Phorm. 2. 1. 40.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. pro, Si admisit, ut Donatus interpretatur. Rursum Hec. 4. 1. 44. conf. SIN.
Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Ter. And. 1. 5. 57.
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deferas,
Si te in germani fratris dilexi loco:
Sive hæc te solum semper fecit maxumi. Virg. 9. Æn. 406.
Si qua tuis, &c. Idem 4. Æn. 317.
Si bene quid de te merui. [Imitatio Græcorum est. V. Iliad. α. v. 39. seq. & Si pro Siquidem paulo supra
Si sapis, pro Si sapias, ait Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 31.
Dicis, si facies modo. Plaut. Trinum. 5. 2 63. [Pro Dum facias etiam.
Si sis homo. Ter. Adel. 5. 8. 11. Si tu sis homo, hic faciat. Ubi Donatus; Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris Rursum idem, Si tu sis, non Si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.
Si, aliquando subauditur. Hor. 1. Serm. 3. 17.
— decies centena dedisses
Huic, parco, paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis. Bud.
Si minus, [εἰ δὲ μή Gl. L. G.] Si non. Cic. pro Cluent. 15. Non timuisse, si minus vim deorum, hominumque famam; at illam ipsam noctem, facesque illas nuptiales? Et 2. Fam. 5. Propter ipsius excellentem in eo genere, vel gratiam, vel diligentiam, nostram suffragationem, si minus potentem, at probatam tamen. [Ibid 5. 16. pr. Adhibere aliquam modicam consolationem, quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset. Sic ibid p p Quo minus, pro Quin: Neque esse recusandum, quo minus ea, qua nati sumus, conditione vivamus. Sic Etiamsi minus. de Amic. 101.
Aliqui Sin minus. H. St. Quod non idem. V. SIN infra.
Si modo. Cic. 14. Att. 19. Quæ diligenter a me expressa acumen habent Antiochi, nitorem orationis nostrum, si modo is est aliquis in nobis.
Si non, pro Sin minus. Plin. 3. Epist. 6. Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.
Si non faciat, &c. Cæs. 1. Bell. Civil. 2. Uti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum adversus Remp. facturum videri.
Si non, at; vel, Si nequaquam, at. Cic. in Orat. 103. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem 3. de Orat. 14. Alicui si nequaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitamque referamus.
Si non maximus. Cic. in Orat. 98. Hoc uno perfecto magnus orator est, si non maximus. [Pro, Ne dicam maximus.
Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur.
Si maxime. Cic. 4. Verr. 142. Neque enim, si maxime statuæ dejectæ essent, eas ego vobis possem jacentes ostendere.
Si forte. Cic. 1. Q. frat. 2. Intelliges esse nihil a me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam, & si forte raro litterarum missarum indigentiam reprehensam.
Si, cum Quis, Indicativo fere jungitur. V. infra. Ovid. 1. de Arte Am. 1.
Si quis in hoc artem populo non novit amandi. Cic. 1. Offic 21.
Equo si quis sibi (plus æquo) appetet, violabit jus humanæ societatis.

SĪCŬBI, Adv. [ἔπου Gl. G. L.] i. e. Si alicubi, Si usquam. Ter. Eun. 3. 1. 14.
— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Virg. 3. Georg. 332.
Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos. [Dicitur Siquubi, pro Si qua ubi.

SĪCUNDE, Adv. [ἔπωθεν] pro Si qua unde, Si alicunde. Liv. 26. 38. Nec Consul Romanus tentandis urbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. 13. Att. 30. Sicunde potes eruere qui, &c.

SIN, [ἢν δὲ, κἄν, εἰ] ex Si & Ne componitur, abjecta E, ut Quin, ex Quine: significatque Si non, vel etiam Si vero. Quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit Si: sed in secunda, ubi fere duorum est oppositio. Ter. Hec. 4. 4. 13.
Ego, Pamphile, esse inter nos, si fieri potest,
Affinitatem hanc sane perpetuam volo:
Sin est ut aliter tua siet sententia,
Accipias puerum. Ibid. 4. 1. 45. Cic. 5. Fam. 16. Si resideat sensus, immortalitas illa potius, quam mors, ducenda sit: sin sit amissus, &c.
Si & Sin minus. Cic. 9. Att. 15. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. [Differunt Si minus, & Sin minus. Illud significat Si non, hoc Si vero non. Cic. 5. Fam. 16. extr. His ego litteris si quid profecissem, existimabam optandum quiddam me esse consecutum; sin minus forte valuissent, officio tamen esse functurum &c. Gloss. Latinogræc. Sin minus, Εἰ δὲ μή. Quod tamen in Græcolat. Si minus exponitur.
Sin positum non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. 134. Nunc contra plerique ad honores adipiscendos & ad Remp. gerendam nudi veniunt atque inermes, nulla cognitione rerum, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit, unus e multis, effert se, &c. i. e. Quod si aliquis, &c. Sallust. in Jugurth.
Sin, pro Sin autem. Cic. 10. Att. 13. Verumtamen, si pares æque inter se; quiescendum: sin latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter.
Sin, pro Sin aliter. Priapejorum auctor Carm. 31.
Donec proterva nil mei manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta.
Sin: hæc mei te ventris arma laxabunt.
Sin aliter. Cic. 11. Fam. 14. Si ita est, omnia faciliora: sin aliter, magnum negotium.
Sin autem. Cic. 10. Att. 6. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.
Sin autem, pro Sin minus. Jul. Capitolinus in M. Antonino Philos. 154. Ubi margini adscriptum, esse pro Sin minus. H. St.
Primum, sin. Ter. Adelph. 3. 4. 46.
Hæc primum ut fiant, deos quæso, ut vobis decet.
Sin aliter animus vester est, &c. Cic. de Amicit. 80. Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut exstinctæ potius amicitiæ, quam oppressæ videantur.

SĪQUANDO, Adv. temporis. [ἔποτε Gl. G. L.] i. e. Si aliquando, vel aliquo tempore; primam productam & acutam habet. Ter. Eun. 3. 1. 14.
— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. 52. Non ergo erunt homines divitiis diffluentes audiendi, siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputabunt. Et 3. de Fin. 15. Et tamen puto concedi nobis oportere, ut Græco verbo utamur, siquando minus occurret Latinum. Item 6. Verr. 142. Siquando taceant omnes, tunc coguntur sortito dicere. Al. Si quando divise.

SĪQUĬDEM, [ἐὰ μέντοιγε, ἐὰ μὲν, ἔπειρ, ἐὰν μὲν ἔν, Gl. L. G.] Conjunctio, accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certe, nam, quoniam. Ter. Heaut. 2. 3. 90.
Quid aliud tibi vis? CLIT. siquidem hoc sit. S. siquidem experiundo scies. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. Idem 1. Tusc. 3. Antiquissimum e doctis genus sit poëtarum: siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.
Si quidem, interdum duæ dictiones sunt, pro Si certe. Plaut. Curc. 1. 3. 55.
Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar. Ter. Eun. 1. 2. 102.
Ego impetrare nequeo hoc abs te, biduum
Saltem ut concedas solum. PH. si quidem biduum. [Nec dubitare licet, quin apud antiquos id perpetuum fuerit, & usu demum volente in unam dictionem coaluerint.

SĪQUIS, siqua, siquod, vel siquid. Pronomen [ἔπις, εἴτι Gl. G. L.] Si aliquis. Plin. 3. Epist. 6. Nec vitia, siqua sunt, celant. [Divise rectius scribes.
Siquis alius, Elocutio ornata: ut quum dicimus, Varro doctus est, siquis alius. h. e. Siquis alius doctus est, vel reperiri potest. Sueton. in Claud. cap. 40. Siquem alium, & se liberum esse, &c.
Siquid tale acciderit. Cic. 16. Att. 3. Itaque non mihi videor errasse, quod ad Balbum scripsi apertius: ut siquid tale accidisset, ut non concurrerent nomina, subveniret: meque tibi etiam mandasse, ut siquid ejusmodi accidisset, cum eo communicares.
Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum. Cic. pro Flacc. 65.
Siquo modo, Εἴπως, εἴ πῃ τρόπῳ, Si usquam. Gloss Græcolat.
Siquo pacto. Cic. 1. Att. 9. Et nebulonem illum, siquo pacto potes, ex istis locis amove.
Siquo usui. Liv. 40. 26. extr. Imperatum ut classem primo quoque tempore duceret in Ligurum oram, siquo usui esse L. Æmilio, atque ejus exerci-

exercitui poſſet. Forte accipitur Siquo, pro Siquo pacto. [Vel Loco. i. e. Si uſquam. Sed forte Siquoi, pro Sicui ſcriptum fuit, vel Siquà ſcribendum.

Sīs, [ἐὰν θέλῃ] pro Si vis, dixere veteres. Ad verba enim imperativa, quia videbantur contumelioſa, addebant Sis pro Si vis: ut Fac ſis, Vide ſis. Plaut. Amph. 1. 1. 130.

Accipiam: modo ſis veni huc, invenies infortunium. Cic. pro Roſc. Amer. 48. Age nunc, refer animum ſis ad veritatem.

Frequens vox eſt apud Scriptores comicos. Ter. Eun. 4. 7. 29.

Cave, ſis: neſcis cui nunc maledicas viro.

Inde in plurali Sultis, pro Si vultis. q. V.

Sīve, [εἴτε Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, quum ex Si & Ve compoſita ſit, duorum generum vim ſimul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minime mirum eſt, ſi præter morem aliarum conjunctionum tres minimum ſenſus poſtulat, quum & Si continuativa ſuam apodoſin, & Ve alteram disjunctivam exigat: ut, Sive me amas, ſive odiſti, non magni æſtimo. Aliquando quatuor. Ovid. 1. Epiſt. 15.

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,
Antilochus noſtri cauſa timoris erat:
Sive Menœtiaden falſis cecidiſſe ſub armis:
Flebam ſucceſſu poſſe carere dolos. In qua figura notandum eſt ſolere eleganter cum protaſibus apodoſes miſceri. Ex Linacro.

Sive, disjunctiva conjunctio. Ter. And. 1. 3. 11.

Sive iſta uxor, ſive amica eſt, gravida e Pamphilo eſt. Cic. 4. Acad. 33. Quamobrem ſive tu probabilem viſionem, ſive improbabilem, & quæ non impediatur, ut Carneades volebat, ſive aliud quid proferes, &c.

Sive, cum Subjunctivo. Plin. 2. Epiſt. 17. extr. Quæ præſtant multarum urbium faciem, ſive ipſo mari, ſive litore utare.

Sive dolo: ſubaudi, Id fecerit: ſequente Seu. Virg. 2. Æn. 34.

Sive dolo, ſeu jam Trojæ ſic fata ferebant.

Sive, quinquies repetitum. Quintil. lib. 11. cap. 3. Manus ſiniſtra nunquam ſola recte geſtum facit, dextræ ſe frequenter accommodat, ſive in digitos argumenta digerimus, ſive averſis in ſiniſtrum palmis abominamur, ſive objicimus adverſas, ſive in latus utrumque diſtendimus, ſive ſatisfacientes, aut ſupplicantes. conf. SEU.

Si priore loco, deinde Sive, pro Vel ſi. ut, Si hæc placet, accipe, ſive illa magis tibi probatur, eam tibi concedo. pro Vel ſi illa. Verum ponitur & in principio Sive, pro ſimplici Si. H. St.

Sive, interdum non geminatum. Hor. 2. Serm. 5. 10.

— turdus
Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc. Et 1. Carm. 6. 19.
Cantamus vacui, ſive quid urimur, &c. Sic aliis pleriſque in locis, & apud alios quoque auctores.

Sive, aliquando Explanandi vim habet, ſive declarandi. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ut Ariſtarchus, & ætate noſtra Palæmon, qui vocabulum, ſive appellationem, nomini ſubjecerunt.

Sive etiam, pro Vel etiam. Cic. 1. Q. frat. 1. Contraque erigas ac reſiſtas, ſive etiam ultra occurras negotiis.

Siambis, [Σίαμβις] Inſula eſt in Oceano Britannico. Plin. lib. 4. cap. 16.

S I B

Sibaræ, Indiæ ſunt populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Sibaris, V. SYBARIS.

Sibde, es. f. [Σίβδη] Cariæ oppidum, Halicarnaſſo ab Alexandro Magno attributum. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sibi, dativus a SVI pronomine. q. V. ſuo loco.

Sībĭlus, i. [συριγμὸς, Gl. G. L. & Onom. vet.] in ſingulari m. g. eſt, in plurali m. & n. Eſt autem Sonus oris, qui compreſſis dentibus, & parum diductis labris fieri ſolet. Columel. lib. 2. cap. 3. Sibiloque allectari, quo libentius bibant.

Dare ſignum ſibilo. Liv. 25. 8.

Edere ſibilum. Catull. 4. 12.

Mittere horrenda ſibila. Ovid. 3. Met. 38.

Paſtoria ſibila. Ovid. 13. Met. 785.

Stridula ſibila. Lucan. lib. 9. 634.

— angues,
Stridula fuderunt vibratis ſibila linguis.

Trepidantia ſibila torſit draco. Valer. 7. Argon. 525.

Vibrata ſibila fævis linguis. Sil. lib. 3. 185.

Sibilo Quirites in concione, in ſpectaculis, ſignificabant, vel odium, vel tædium & contemptum. V. EXSIBILO.

Plauſus & Sibilus, contraria. Cic. pro Sext. 115. Ei vero, qui pendet rebus leviſſimis, qui rumore, & (ut ipſi loquuntur) favore populi tenetur & ducitur, plauſum immortalitatem, ſibilum mortem videri neceſſe eſt.

Conſcindere ſibilis. V. CONSCINDO.

Conſectari ſibilo aliquem. Cic. 2. Att. 18. Fuſium clamoribus, & conviciis, & ſibilis conſectantur.

Explodi e ſcæna ſibilo & convicio. Cic. pro Roſc. Com. 30. Qui poſteaquam e ſcæna, non modo ſibilis, ſed etiam convicio explodebatur, &c.

Intactus a ſibilo. V. INTACTUS.

Sibilus poetice, pro Venti flatu acri. Virg. 5. Ecl. 82.

Nam neque me tantum venientis ſibilus Auſtri, &c.

Sibĭlum, i. n. ut apud Serenum, Suave ſibilum. Auctor. Nonius 3. 220. Plural. exempla ſupra habes.

Sibĭlus, a, um. Adj. ut, Ora ſibila, pro Sibilantia, inquit Servius. Virg. 2. Æn. 211.

Colla ſibila. Virg. 3. Georg. 421.

Torvæ coma ſibila frontis: i. e. Sibilans. Val. Flacc. 3. Argon. 50.

Sibĭlo, [συρίττω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sibilum emittere. Cic. 2. Att. 19. Populares illi jam etiam modeſtos homines ſibilare docuerunt.

Populus me ſibilat. Hor. 1. Serm. 1. 66.

Ore ſibilat draco. Virg. 11. Æn. 754.

Sibilātus, ûs. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 27. Cum quodam vehementi ſibilatu.

Sibilātrix, īcis. f. Adjective Mart. Capel. lib. 9. Sibilatrix fiſtula.

Sibini, ſunt Populi contermini Suevis, Mugilonibus & Butonibus. Strab. lib. 7.

S I C

Sibus, i. m. an attributive per omne genus? Sibus (inquit Feſtus) ſignificat Callidum, vel acutum πανοῦργον.

Siby, Oppidum Elamitarum, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Sibylla, æ. f. [Σίβυλλα] in ſenſu appellativo eſt Virgo fatidica, ſive Puella, cujus pectus numen recipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro, apud Serv. in 3. Æneid. 445. Et a conſiliis deorum nuntiandis veteres hoc nomen impoſuerunt. Æoles enim σὺς deos dicunt, βυλὴ ſententia ſeu conſilium dicitur. Sibyllas igitur, quaſi Siubulas dixerunt, quæ Dei ſententias enuntiarent. Hæc Serv. l. c. Cui junge Lactant. 1. 6. 7. Iſidor. 8. 8. Cic. 2. de Divin. 110. Sibyllæ verſus obſervamus, quos illa furens fudiſſe dicitur, quorum interpres nuper falſa quædam hominum fama dicturus in Senatu putabatur, eum, quem revera regem habebamus, appellandum quoque eſſe regem. ſi ſalvi eſſe vellemus. V. Quindecimvir, in QUINQUE.

Sibyllam Apollo pio amore dilexit: & ei obtulit poſcendi quod vellet arbitrium. Illa haulit arenam manibus, & tam longam vitam popoſcit. Cui Apollo reſpondit, id poſſe fieri, ſi Erythræam, in qua habitabat, inſulam relinqueret, & eam nunquam videret. Profecta igitur, Cumas tenuit: & illic, defecta corporis viribus, vitam in ſola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognoviſſent: ſive invidia, ſive miſeratione commoti: ei epiſtolam miſerunt creta antiquo more ſignatam. Qua viſa, quia erat de ejus inſula, in mortem ſoluta eſt. Unde nonnulli hanc eſſe dicunt, quæ Romana fata conſcripſit, quod incenſo Apollinis templo inde Romam allati ſunt libri, unde hæc fuerat. Hæc Servius in illud 6. Æn. 321.

Olli ſic breviter fata eſt longæva ſacerdos. Ovid. tamen 14. Met. fabulam recitat paulo aliter.

Sibyllæ, ut auctor eſt Varro in libris rerum divinarum, decem fuerunt. Prima, de Perſis, cujus mentionem fecit Nicanor, qui res geſtas Alexandri Macedonis ſcripſit. Secunda, Lybica: cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo. Tertia, Delphica: de qua locutus eſt Chryſippus in eo libro, quem de Divinatione compoſuit. Quarta, Cimmeria, in Italia, quam Nævius in libris belli Punici, Piſo in Annalibus nominat. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus affirmat ſuam fuiſſe civem: eamque Grajis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram eſſe Trojam, & Homerum mendacia ſcripturum. Sexta, Samia: de qua ſcripſit Eratoſthenes in antiquis annalibus Samiorum reperiſſe ſe ſcriptum. Septima Cumana, nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur: eamque novem libros attuliſſe ad regem Tarquinium Priſcum, ac pro eis trecentos philippeos poſtulaſſe, &c. (V. Gell. lib. 1. cap. 19.) Octava, Helleſpontiaca, in agro Trojano nata, vico Marmeſſo, circa oppidum Gergitium: quam ſcribit Heraclides Ponticus, Solonis & Cyri fuiſſe temporibus. Nona, Phrygia: quæ vaticinata eſt Ancyræ. Decima, Tiburs nomine Albunea, quæ Tiburi colitur ut dea, juxta ripam amnis Anienis: cujus in gurgite ſimulacrum ejus inventum eſſe dicitur, tenens in manu librum: cujus ſacra ſenatus in Capitolium tranſtulit. Harum omnium Sibyllarum carmina & feruntur & habentur, præterquam Cumææ: cujus libri a Romanis occuluntur, nec eos ab ullo niſi a Quindecimviris inſpectos habent. Et ſunt ſingularum ſinguli libri: qui, quia Sibyllæ nomine inſcribuntur, unius eſſe creduntur: ſuntque confuſi, nec diſcerni, ac ſuus cuique aſſignari poteſt, præterquam Erythrææ, quæ & nomen ſuum carmini verum inſeruit, & Erythræam ſe nominatum iri prælocuta eſt, quum eſſet orta Babylone. Ex Lactant. ibidem.

Horrendæ ſecreta Sibyllæ. Virg. 6. Æn. 10.

Caſta Sibylla. Virg. 5. Æn. 735.

Cumæa Sibylla. Virg. 6. Æn. 98.

Viva Sibylla. Ovid. 4. Faſt. 875.

Sibyllīnus, a, um. Adj. [Σιβυλλινὸς] Quod eſt Sibyllæ, vel quod a Sibylla fit: ut, Sibyllini libri. Auctor de Viris illuſtr. cap. 46. pr. Cic. de Aruſp. Reſp. 26. Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat, Sibyllino ſacerdoti, hæc ſacra majores noſtros ex veſtris libris expetiſſe? Sibyllinum ſacerdotem XVvirum vocat, cui jus erat Sibyllinos libros aperire & proferre, ſi quando vaticinium aliquod petendum erat.

Fata Sibyllina. Cic. 3. Catil. 9 & 11.

Verſus Sibyllini. Hor. in Carm. fæc. 5.

Sibŭna, æ. f. [σιβύνη] Genus erat haſtæ Græcis. Eo verbo uſus eſt Ennius apud Feſt.

Illyrii reſtant ſicis ſibyniſque ſodentes.

Reperias apud Gellium 10. 25. Scibones pro Sibynæ mendoſe. Turneb. [Gloſſ. Græcolat. Σιβύνη, Venabulum. conf. Heſych. Suid. Σιβύνη, Ἀκόντιον Ῥωμαϊκόν. Non male ergo Paulus, Sibinam appellant Illyrici, telum venabuli ſimile. Videntur tamen Græculi Sibuna per u, reperiſſe. conf. Voſſ. Etymol..

Sibyrtus, [Σίβυρτος] Oppidum Cretæ, ut ex Polybii ſententia tradit Stephanus. Hinc

Sibyrtius, [Σιβύρτιος] gentile nomen.

S I C

Sīc, Adv. affirmantis [οὕτως, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Phorm. 2. 2. 2.

Itane patris ais conſpectum veritum hinc abiiſſe? G. admodum.
P. Phanium relictam ſolam? G. ſic. Plaut. Amph. 3. 2. 20.
Eja autem inimicos? A. ſic eſt, vera prædico. Ter. And. 2. 1. 2.

[Particula ſimilitudinis natura ſua, ſeu Comparativa eſt. V. Liv. 6. 17. pr. Affirmativa fit per ellipſin verbi ſubſtantivi, Sic, pro Sic eſt, ut Ita. q. V.

Sic eſt factum, Sic eſt res, Sic res habet. Ter. Adelph. 3. 4. 2.

Pro di immortales facinus indignum: Geta,
Quid narras? G. Sic eſt factum. Idem And. 3. 4. 9.
Simulavi, vos ut pertentarem. D. quid ais? S. ſic eſt res. Cic. pro Roſc. Amer. 66. Sic res habet, judices: magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus maternuſque ſanguis.

Lactant. lib. 3. p. 143. Sic autem & Cicero ponit hanc particulam cum hoc verbo, ut opinor, quum poſſet omitti H. St. Lactantii verba, imprudentia (poſſeſſoris dicam, an empectæ?) refecta, reſtituere non licuit, quum editio Plantini, quam noſter ſecutus eſt, ad manus non eſſet. Puto eo pertinere hanc obſervationem, ut Cic. dicat Sicut res eſt, Lactantium brevius Sicut eſt dixiſſe. Qua formula ſæpe utitur, ut 1. 8. 4. Quod ſi eſt verum, ſicuti eſt. Ubi V. Cellar. conf. Ita eſt, in ITA.

Sic, Ita, aut Quemadmodum. Virg. 2. Æn. 496.

Non

Non ſic, aggeribus ruptis, quum ſpumeus amnis Exiit. Ter. Eun. 3. 5. 16.
Noſtin' hanc, quam amat frater? A. novi: nempe opinor Thaidem.
C. Iſtam ipſam. A. ſic commemineram. Plaut. Stich. 1. 2. 27.
Cic. pro Quint. Sic cogitabam, &c.
Sic, demonſtrat. Ter. Eun. 3. 5. 54. — ego limis aſpecto
Sic per flabellum clanculum, & ſimul alia circumſpecto. Idem Phorm. 1. 2. 95.
Quid ille pædagogus, qui citharistriam?
Quid rei gerit? G. ſic tenuiter. D. non multum habet
Quod det fortaſſe. Ibidem 1. 2. 90.
— ad precatorem adeam credo, qui mihi
Sic oret: nunc omitte quæſo hunc, &c. Sic And. 1. 1. 83.
Sic cogitabam, hic parvæ conſuetudinis
Cauſa, mortem hujus tam fert familiariter, &c.
Sic eſt, Sic ſum, Sic vita erat: pro, Hoc ingenio, his moribus. Ter. Phorm. 1. 2. 20.
Cui tanta erat res, & ſupererat? G. deſinas:
Sic eſt ingenium. Idem And. 1. 1. 35.
Sic vita erat, facile omnes perferre, ac pati. Idem Phorm. 3. 2. 42.
Itane tandem facere oportet? D. ſic ſum: ſi placeo, utere. Cic. pro Roſc. Com. 29. Sic eſt vulgus, ex veritate pauca, ex opinione multa æſtimat. Idem pro Roſc. Amer. 84. Sic vita hominum eſt, &c.
Sic ago, ſic me decet. Plaut. Pœn. 2. 13.
Sic, Leviter, & negligenter. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar hoc ſi ſic abiret.
Sic agam. Ter. Adelph. 5. 2. 11.
Sic, Tam. Plaut. Trinum. 3. 1. 42. Nihil ſic celere eſt, nec volat. De amore. Apulejus, Nec ego rebar ſic multorum id opus dietum eſſe. [Pro Adeo, ut & Ita poni conſuevit.
Sic; cum aliquid ab altero petimus, id ut facilius impetremus, ea ſolemus illi precari & optare, quæ ſcimus ei eſſe optatiſſima, addita particula Sic. Eſtque hoc genus omnibus poëtis Græcis & Latinis perquam uſitatum. Hor. 1. Carm. 3. 1. Sic te Diva potens Cypri, &c. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos. V. plura apud Lambinum in illud Horatianum, quod attulimus.
Sic, Conjunctio illativa. Cic. Sic tot ſimul virtutes, continentiæ, gravitatis, juſtitiæ, fidei, defecerunt. i. e. Igitur.
Sic, ſic. Virg. 4. Æn. 660.
Sed moriamur, ait: ſic, ſic juvat ire ſub umbras. Ubi Serv. Quaſi interrogatio & reſponſio, Et placet ſic inultam perire? Placet.
Sic ſatis. Ter. Heaut. 3. 2. 12.
Et quidem hercle forma luculenta? C. ſic ſatis.
Sic, ut. Cic. 7. Fam. 17. Sic ei te commendavi, & tradidi, ut graviſſime diligentiſſimeque potui.
Sic ut quimus. Ter. And. 4. 6. 9.
Sic, ut; pro Tam, quam. Hor. 2. Serm. 8. 36.
Tum parochi faciem, nil ſic metuentis, ut acres
Potores, &c.
Sic tamen ut. Ulp. in l. Si quis pecuniam. D. Si quis omiſſa cau. Et maxime, ſi ob evertenda judicia id fecit, ibi dicendum eſt adverſus poſſeſſorem competere actionem: ſic tamen, ut ubi quidem pecunia accepta repudiavit, &c.
Sic, Quaſi. Plaut. Amph. 2. 2. 51.
Sic ſalutas atque appellas, quaſi dudum non videris.
Sic, Quomodo. Cic. 8. Fam. 4. Ego tamen ſic nihil exſpecto, quomodo Paulum, Conſulem deſignatum, primum ſententiam dicentem.
Sic demum, pro Ad poſtremum. Virg 6. Æn. 154.
Sic demum lucos Stygios, regna invia vivis,
Aſpicies.
ICCĬNE, [ἔτως ἄρα Gl. G. L.] Adv. Interrogantis, pro An ſic? vel Sicne? Irane? Ter. Eun. 4. 7. 34. Ain' vero canis? ſiccine agis? Ibid. 1. 2. 19. Cic. 1. de Fin. 34.
Siccine lente jaces. Propert. lib. 2. 15. 8. [Etiam Siccĕ uſurpant quidam.
ĪCUT, SICŬTI, [ὡς Gl. omn. ὥσπερ, καθά, καθάπερ, καθῶς Gl. G. L.] Adverbia ſimilitudinis. Plaut. Rud. 4. 2. 23.
Nunc ſic faciam, ſicut conſilium eſt, ad herum ut veniam docte atque aſtute. Al. Sic conſilium eſt. Ibid. 4. 4. 67.
Quibuscum parva Athenis periit, ſicuti dixi prius. Idem Bach. 4. 4. 67. Sicut dicis.
Sicuti ſic. Cic. 2. de Orat. 310. Reliquæ duæ, ſicuti ſanguis in corporibus, ſic illæ in perpetuis orationibus fuſæ eſſe debebunt.
Sicut & Sicuti, interdum non res ſimiles, ſed diverſas & plane contrarias denotant: & Ita in ſecundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1. Sed hæc eloquendi præcepta, ſicuti cognitioni ſunt neceſſaria, ita non ſatis ad vim dicendi valeant, niſi illis firma quædam facilitas, quæ apud Græcos ἕξις nominatur, acceſſerit. Idem lib. 1. cap. 3. Sed ſicut firmiores in litteris profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris jucundior eo ipſo, &c.
Sicut, pro Ut. Cic. pro Lege Manil. 14. Sinite hoc loco, Quirites, ſicut poëtæ ſolent, qui res Romanas ſcribunt, præterire me noſtram calamitatem. Idem 1. Acad. 35. Eam quoque (ſi videtur) correctionem explicabo, ſicut ſolebat Antiochus.
Sicut, Tanquam. Cic. pro Roſc. Com. 30. Qui poſtea, quam e ſcena, non modo ſibilis, ſed etiam convicio explodebatur, ſicut in aram, confugit in hujus domum, diſciplinam, patrocinium, nomen. Quintil. lib. 10. cap. 1. Ennium, ſicut ſacros vetuſtate lucos, adoremus.
Sicut, habet nonnunquam venuſtatem magnam atque utilitatem in diſponendo, quoties antecedentem annectit cum ſequente ſententiam. Quintil. in proœm. lib. 1. Sed nonnunquam ita deſunt, ut bona etiam ingenii ſtudiique corrumpant, ſicut & hæc ipſa ſine doctore perito, ſtudio pertinaci, legendi, ſcribendi, dicendi multa & continua exercitatione per ſe nihil profunt. Plin. lib. 7. cap. 19. Ferunt Craſſum, avum Craſſi in Parthis interempti, nunquam riſiſſe, ob id ἀγέλαστον vocatum, ſicut nec fleſſe multos.
ĪCA, æ. f. [μάχαιρα, Θρακικὸν ξίφος ἱππικαμπὴς, ἐγχειρίδιον Gl. L. G.] Genus gladii brevioris, quaſi Seca. Cic. 3. in Catil. 8. Ex quibus ille maximum ſicarum numerum & gladiorum extulit. Ibid. 2. 1. Non enim jam inter latera noſtra ſica illla verſabitur. Et 1. de Nat. Deor. 74. Tum hæc quotidiana, ſicæ, venena, peculatus, &c.
Σικάριοι, λῃστὰν γένος. Σικὰς δὲ τὰ ἱππικαμπῆ ξίφη Ῥωμαῖοι καλοῦσι, οἵ. οἱ χρώμενοι ἐλέγοντο Σικάριοι. Suid.
SICĀRIUS, i. m. [σφάκτης, ἀνδραφόνος, σφαγεὺς, λῃστὴς Gl. L. G.] Qui ſicam gerit maleficii alicujus gratia, & pro Interfectore accipitur. Cic. pro Roſc. Amer. 8. Ab his hoc poſtulare homines ſicarios atque gladiatores, non modo ut ſupplicia vitent, &c. Idem pro eodem 39. Vetus videlicet ſicarius, homo audax, & ſæpe in cæde verſatus Hor. 1. Serm. 4. 4. Sicarii appellantur a Sica, quæ ſignificat Ferreum cultrum. Auctor Juſtin. lib. 4. Inſtit. De public. jud. V. Suid. in dict. præced.
Immittere in forum ſicarios. V. IMMITTO.
SICŬLA, vel SICĬLA, æ. f. dimin. [σμίλα, ἀρβήλιον, χαρτοτόμος Gl. L. G.] Plaut. Rud. 4. 4. 125.
Poſt eſt ſicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ. Al. Sicilicula. Siculæ ſunt Falces Varroni de L. L. 4. 31. Sane hoc nomine, quicquid ſecandi vim habet, venire videtur. V. Cang. Gloſſ.
Senſu obſcæno Catul. Carm. 68. 21.
Languidior tenera cui pendens ſicula beta. [Licuit Mentula.
SICILUM, i. n. ξυρὸν σκυτέως. Gloſſ. Latinogræc. Idem quod Sicila.
SICILIS, is. f. & in plurali SICILICES; uti legunt Feſtus; & Gellius 10. 25. quorum prior exponit de Haſtarum ſpiculis latis, poſterior vero de Telo aut Gladio.
Gloſſ. Græcolat. Ἀρβήλιον, Ficilis. [Scribe Sicilis.
SICILICULA, æ. f. dimin. Sic quidam legunt apud Plaut. Rud. 4. 4. 125. Alii vero Sicula, quod vide ſupra.
SICILIO, īre. Falce ſecare. Varro de R. R. 1. 49. Prata ſicilienda. conf. Plin. 18. 28. & Columel. 2. 22.
SICILĪMENTUM, i. n. Quod ſicilitur. Cato de R. R. cap. 5. diſtinguit inter Fœnum & Sicilimentum.
SĬCAMBRI, ōrum. m. pl. [Σίκαμβροι] Populi Germaniæ, Menapiis finitimi, ad utramque Rheni ripam habitantes. Hi crines natura flavos, habent, quos creſcere ſinunt & artificio quodam intorquent. Quidam cum y Græco ſcribunt. Hodie Geldrenſes vel Clivanos volunt eſſe. Meminit horum Srab. lib. 14. Martial. de Spectac. 3.
Crinibus in nodum tortis venere Sicambri.
Cæde gaudentes Sicambri. Hor. 4. Carm. 14. 51.
Indomiti Sicambri. Ovid. ad Liv. 17.
SICAMBRIA, æ. f. Regio Germaniæ, quæ hodie Geldria. Claud. in Eutrop. 1. 383. Militet ut noſtris detonſa Sicambria campis.
SĬCĀNI, [Σικανοὶ] Populi Hiſpani, a fluvio Sicore dicti. Hi duce Siculo, excluſis Aboriginibus, Italiam tenuerunt: ipſique poſtea ab ipſis pulſi, quos ante pepulerant, inſulam vicinam Italiæ occupaverunt, & eam Sicaniam a ſuo nomine nuncupaverunt. Serv. in 8. Æneid. 328. [conf. Steph. in Σικάνη. De pr. & ſec. quantilate infra. V.
SĬCĀNIA, [Σικανίη] dicta eſt inſulæ Siciliæ quædam pars, in finibus Agrigentinis. Et amnis in ea Sicanus olim fuit. Sed & inſula quandoque tota, Sicania dicta eſt, a Briarei Cyclopis filio Sicano: vel a Sicanis populis, qui primi eam inſulam incoluiſſe feruntur: qui tamen non ſunt indigenæ, ſed Hiſpani. Sicilia vero a ducis nomine: quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem veniſſe, & ab eo eſſe Italiam appellatam. Hæc Servius illud Virgilii enarrans 8. Æn 328.
Tunc manus Auſoniæ, & gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA. De quantitate pr. & ſec in ſeq. dict. duabus.
SĬCĀNUS, a, um. Adj. [Σικανὸς] Virgilius primam ſemper corripit, ſecundam producit; ut 5. Æn. 23.
Fida reor fraterna Erycis, portuſque Sicanos. Contra Silius 14. 259. primam producit, ſecundam corripit,
Cetera Eliſſæis aderit gens Sicana votis. Horatius ſecutus eſt Virgilium, quoad utriuſque ſyllabæ quantitatem, Epod. 17. 32.
— nec Sicana fervida
Furens in Ætna flamma. V. ad ſeq. dict.
Ætna Sicana. Hor. Epod. 17. 32.
Fluctus Sicani. Virg. 10. Ecl. 4.
Portus Sicani. Virg. 5. Æn. 24.
Saxo Sicano patientior. Propert. lib. 1. 16. 29.
SĪCĀNIUS. a, um. aliud Adj. [Σικάνιος] Virgilius primam producit, ſecundam corripit, 3. Æn. 691.
Sicanio prætenta mari jacet inſula. conf. SICANIA. [Virgilius Homerum ſecutus eſt, qui in Σικανίη eandem quantitatem exhibet. Odyſſ. v. 306. At Callimachus in Σικανὸς utramque corripuit. h. Dian. v. 57.
Arenæ Sicaniæ. Ovid. 15. Met. 279.
Populi Sicanii. Lucan. lib. 3. 177.
Sinus Sicanius. Virg. 3. Æn. 692.
Urbes Sicaniæ. Lucan. lib. 3. 59.
SĬCĀRIS, Fluvius Hiſpaniæ, V. SICORIS.
SICARIUS, V. SICA.
SICCA, æ. f. [Σίκκα] cognomine Veneria, Urbs Numidiæ, Romanorum colonia, apud Plinium lib. 5. cap. 3. Incolæ Siccenſes. Sall. Jug. 56.
SICCANEUS, SICCATIO, SICCESCO. V. SICCUS.
SICCINE, V. SIC.
SICCIUS, i. m. cognomine Dentatus, [Σίκκιος Δενταῖος] Strenuus bellator, qui ob ingentem fortitudinem Achilles Romanus appellatus eſt. Is pugnaſſe dicitur centum & viginti præliis. Cicatricem averſam nullam, adverſas quadraginta quinque tuliſſe fertur. Coronis aureis octo donatus eſt. Triumphavit cum imperatoribus ſuis triumphos novem. V. Plin. lib. 7. cap. 38. Item lib. 22. cap. 5.
SICCUS, a, um. Adj. [ξηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Aridum & ſine humore, inquit Nonius 4 426. Virg. 5. Æn. 180.
Summa petit ſcopuli, ſiccaque in rupe reſedit.
Egon' ſalva ſim, quæ ſiti ſicca ſum? Plaut. Curc. 1. 2. 24.
Agri ſicci. Hor. 2. Serm. 4. 15.
Arena ſicca. Virg. 1. Georg. 389.
Cibi ſicci. Celſ. 1. 3.
Fauces ſiccæ fluminum. Virg. 4. Georg. 427.
Fervores ſicci. Ovid. 1. Met. 119.
Herba ſiciſſima. Plin. lib. 19. cap. 49.
Hiems ſicca. Ovid. 3. Amor. 6. 106.
Litus ſiccum. Virg. 3. Æn. 135.
Loca ſicca. Cato de R. R. cap. 50.
Ocelli ſicci. Propert. lib. 1. 17. 11.
Os ſiccum. V. OS, oris.

Pedibus ficcis currit super æquora. Ovid. 14. Met. 50.
Pocula ficca. Tibul. lib. 3. 6. 18.
Pulvis ficcus. Ovid. 1. Trist. 4. 48.
Rupes ficca. Virg. 5. Æn. 180.
Senex ficcus. Hor. 2. Serm. 3. 281.
Sitis ficca. Ovid. 4. Trist. 8. 26.
Solum ficcissimum. Columel. 2. 18.
Tempora ficca æstivi Canis. Tibul. lib. 1. 4. 6.
In ficco, i. e. Extra aquam. Plin. lib. 9. cap. 8. Virg. 1. Georg. 363. Liv. 1. 4. Alveum tenuis in ficco aqua destituit.
Sicca, absolute apud Plautum Mil. 3. 1. 192. pro Puella, quæ nondum lavit. Siccam, inquit, succidam. Alii Sobriam, alii Non sputatricem, Caltam. Burm. ad Petron. c. 37. exponit. [An scripsit Plautus Succam succidam? Epexegesis est, ut Purus putus, de quo V. Gronov. ad Gell. 6. 5.
Siccus, Sobrius. Hor. 1. Carm. 18. 3.
Siccis omnia nam dura deus proposcit. h. e. Sobriis & jejunis, vel vino abstinentibus. Plaut. Alin. 5. 2. 6.
At sceleste ego, præter alios meum virum fui rata
Siccum, frugi, continentem, amantem uxoris maxime. Cic. 2. Acad. apud Non. 4. 426. Aliùs adultis, alius senibus, alius ægris, alius siccis, alius vinolentis. Ibid. lib. 4. 87. Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas, quam vigilantium, siccorum, sanorum.
Sicci & Uncti opponuntur. Hor. 1. Epist. 17. 12.
Si prodesse tuis, paulloque benignius ipsum
Te tractare voles, accedes siccus ad unctum. Uncti sunt, qui lautius victitant; Sicci, qui sumptibus parcunt, adeoque prosunt suis. V. Unctus in UNGO.
Modo haud absimili Sicci & Uvidi opponuntur ab eodem 4. Carm. 5. extr.
— dicimus integro
Sicci mane die, dicimus uvidi
Cum Sol Oceano subest. Sicci sunt, qui nondum biberunt; Uvidi, qui adveniunt bene poti.
Siccus etiam ad Castitatem refert Petron. cap. 37. ut vult Burm. Mulier Fortunata vocatur sicca. i. e. Casta. Sicca, inquit, sobria, bonorum consiliorum. [Nollem priore spreta exegesi, novam commentum Clarissimum virum. Se ipsum explicat Petronius adjunctis synonymis. Ad Pressum & castum orationis genus transfert Cicero de Clar. Orat. 202. Nihil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil nisi siccum atque sanum. i. e. Nihil tumidum aut elatum. Eodem modo Quintil. 2. 4. p. 138. Burm. Audeat hæc ætas plura, & inveniat, & inventis gaudeat, sint licet illa non satis interim sicca & severa.

SICCE, Adv. [ξηρῶς] Columel. lib. 6. cap. 12. Maximeque datur opera ne in aquam pedem mittat, & ut sicce stabuletur. Declarat se ipsum Columella.
Sicce dicere, per translationem, quemadmodum & Jejune contrario sensu. Cic. in Orat. 12. Id vero definant dicere, qui subtiliter dicunt, eos solos Attice dicere, id est quasi sicce & integre: & ample, & ornate & copiose, cum eadem integritate Atticorum est.

SICCĬTAS, ātis. f. [αὐχμὸς, ξηρασία, ξηρότης Gl. L. G. & G. L.] Humoris vacuitas. Varro de Liberis educandis, Persæ propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corpore siccitatem, ut neque spuerent, neque emungerentur, suffocatoque corpore essent. Non. 4. 426. Siccitas, Tempestas sicca. Cic. 3. Q. frat. 1. Aquamque, quam ii ducebant, non longe a villa, belle sane fluentem, vidi, præsertim maxima siccitate, uberioremque aliquanto sese collecturos esse dicebant.
Siccitas, Firmitas, interprete Nonio 4. 426. Cic. de Senect. 34. Nullo imbre, nullo frigore adduci ut capite operto sit: summam esse in eo corporis siccitatem.
Siccitas orationis. Cic. 2. de Nat. Deor. 1.

SICCĀNEUS, a, um. Adj. [ἐξικμασμένος] cui contrarium est Irriguum & humidum, Quod est naturaliter siccum, vel quod nullo humore irriguum vel aspersum est. Columel. lib. 2. cap. 17. Ejus prati animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum. Ibid. cap. 2.

SICCĀNUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 16. cap. 17. de ulmorum generibus, Italia Atinias vocat excelsissimas, & ex iis siccanas præfert, quæ non sint riguæ. Rem ipsam exponit Plinius, De ulmorum generibus. Al. Siccaneas.

SICCIFĬCUS, a, um. Adj. Macrob. 7. Saturn. 16. Inest æri vis quædam remedialis & siccifica. i. e. ut loquuntur, Deficcativa.

SICCŎCŬLUS, a, um. Adj. [ξηροφθαλμὸς] Plaut. Pseud. 1. 1. 75.
— genus nostrum semper siccoculum fuit. Nomen videtur a Plauto fictum, pro eo quod est siccis oculis, id est, nec lippis, nec lacrimosis. [Immo de eo, qui flere nequit.

SICCESCO, [ξηραίνομαι] ĕre. Siccum fieri. Columel. lib. 12. cap. 28. Fœnum Græcum vetere vino macerato: deinde in sole exponito, aut in furno ut siccescat.

SICCO, [ξηραίνω Gl. G. L.] āre. Siccum, i. e. Sine humore, efficere. Columel. lib. 2. cap. 2. Si humidus erit, abundantia uliginis ante siccetur fossis.
Capillos rorantes siccabat. Ovid. 4. Fast. 141.
Cruores siccabat veste. Virg. 4. Æn. 687.
Lacrimas siccaverat ardor. Ovid. 8. Met. 469.
Lumina humida siccabat impressa lana. Propert. lib. 3. 6. 17.
Vulnera siccabat lymphis. Virg. 10. Æn. 834.
Calices siccare, Ebibere. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Ubera ovis capreoli siccant. Virg. 2. Ecl. 42.
Siccari, Infinitivus pro nomine. Plin. lib. 13. cap. 7. Cæsa statim stagnis mergitur: hoc est, ejus siccari.

SICCĀTUS, a, um. Partic. [ξηρανθὲς] ut, Fontes siccati. Ovid. 13. Met. 690.

SICCĀTIO, ōnis. f. Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio.

SICCĀMEN, ĭnis. n. Idem. Isidor.

SICCABĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. Siccabile humoris. i. e. Siccans humorem.

SICCATĪVUS, a, um. Adj. Idem Acut. 4. 3. Malagma siccativum.

SICCATŌRIUS, a, um. Adj. Th. Prisc. de Diæt. cap. 10. Origanum est siccatorium.

SICELION, i. n. [ψύλλιον] Dioscoridi, Herba, quæ alio nomine Pulicaris dicitur, a semine pulicis similitudinem referente. Plin. lib. 25. cap. 11.

SICELIS, V. SICILIA.

SICENDOS, Lacus est Thessaliæ, mutas habens ranas, quæ tamen alio translatæ coaxant, vocalesque fiunt. Plin. lib. 8. cap. 58.

SICĒNUS, [Σίκηνος] Insula est, non procul ab Io, sed ex Io ad occasum naviganti ea occurrit. Strab. lib. 10. V. Steph. & Plin. lib. 4. cap. 12. Cui Sicinus, per i. q. V.

SICHÆUS, i. m. pr. com. [Σιχαῖος] Didonis maritus, qui & Sichatbas dictus est, teste Servio apud Virg. 1. Æn. 347.
Huic conjunx Sichæus erat, ditissimus agri
Phœnicum, &c.

SICHÆUS, a, um. Adj. Virg. 4. Æn. 552.
Non servata fides cineri promissa Sichæo.

SICHEM, [Σιχέμ] Filius Chanaam, qui civitatem sui nominis ædificavit in Phœnice, quæ Sidon a Græcis appellata est. V. Genes. 32.

SICILA, V. SICA.

SĬCĬLIA, æ. f. [Σικελία] Insula maris Tyrrheni, quæ vocatur & Trinacria; nempe ex ejus figura; & olim habita est pars Italiæ. Claudian. 1. de Rapt. Proserp. 140.
— Trinacria quondam
Italiæ pars una fuit; sed pontus & æstus
Mutavere situm. [Prima ob necessitatem produci potest, ut in dict. Italia.
Siclia, a Siculo Neptuni filio dicta. Vel quasi Sicilita, hoc est exsecta. Nam olim agro Bruttio annexa, mox interfuso mari Siculo avulsa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere, quasi Abrupto. Virg. 3. Æn. 414. Plin. lib. 3. cap. 8. Sicilia quondam agro Bruttio cohærens, mox, interfuso mari avulsa est. Nam & Siciliam Italiæ, Cyprum Syriæ, Euboeam Bœotiæ, Euboeæ Atalantem & Macrim, &c. creditum est, ut idem Plin. lib. 2. cap. 88. annotavit. Sicania etiam dicta est hæc insula a Sicano rege, qui, ut Solinus & Capella scribunt, cum Iberica manu in eandem terram ante bella Trojana pervenit: dehinc Siculus, Neptuni filius, a quo nomen commutatum, nam Trinacria dicta, quod tribus promontoriis triangula est. Ovid. 4. Fast. 420. Vel Triquetra, quod trianguli figuram habeat hujusmodi Δ. Quorum unus angulus, qui in Meridiem vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septentrionem spectat, & ab Italia mille quingentis passibus distat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maxime spectare videtur, & ab Africæ litoribus CXX millibus passuum distare dicitur. Sil. lib. 5. 489.
Hunc Ætnæa cohors Triquetris quam miserat oris
Rex, Arethusa, tuus.
Sicilia ab Oriente & Occidente Septentrioneque Tyrrheno mari: a Meridie Africo alluitur. Patet in longitudine a Peloro usque ad Pachynum millia passuum centum octoginta septem: in latitudine centum octoginta novem. Hæc a principio, ut Justinus lib. 4. pr. scribit, Cyclopum patria fuit: quibus exstinctis, Æolus regnum insulæ occupavit Virg. 3. Æn. 569. Elegantissima est ejus insulæ descriptio apud Claudianum de raptu Proserpinæ 1. 140. Meminit & Lucret. lib. 1. 718. Silius Italicus lib. 14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib. 6. & 16.
Sicilia optima insularum omnium, antiquitate rerum ceteras antecellit. In ea sunt Panormus, Catana, Syracusæ, undecima Olympiade condita. Præterea Messana, Eryx, & Leontium, Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethusa fons: Eryx & Ætna montes. In ea comœdia primum inventa. Hinc Archimedes natus, qui siderum disciplinam machinatus est. In ea specus Læstrygonum, ubi habitabant, & Achates lapis invenitur. Locorum vero Siciliæ frequens est apud Ciceronem in Verrinis Thucydidemque lib. 6. mentio. Alias ex professo Dionysius. Strabo lib. 6. Plin. lib. 3. cap. 8. & multa ad ejus imitationem Julius Solinus cap. 11.

SICĔLIS, ĭdis. f. [Σικελὶς] patronym. forma Græca a Sicelia fit. Virg. 4. Ecl. 1.
Sicelides musæ, paulo majora canamus.

SICILIENSIS, e. [Σικελιώτης] Adj. possess. Quod ex Sicilia, vel in Sicilia est, vel ad Siciliam pertinet.
Annus Siciliensis. Cic. de Clar. Orat. 318. Interim me Quæstorem Siciliensis excepit annus.
Bellum Siciliense. Cic. 7. Verr. 18. Punicis, Siciliensibusque bellis.
Fretum Siciliense. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
Pecunia Siciliensis. Cic. 2. Verr. 24. Reperiebam fiscos complures cum pecunia Siciliensi a quodam Senatore ad equitem esse translatos.
Prætura Siciliensis. Cic. 4. Verr. 17. De istius prætura Siciliensi non recuso, quin ita me audiatis.
Quæstura mea Siciliensis. Cic. 13. Att. 38.
Spiritus Siciliense. Cic. 5. Verr. 22. Aspicite, Judices, vultum hominis & aspectum, & ex ea contumacia, quam hic in perditis rebus retinet, illos ejus spiritus Siciliense, quos fuisse putetis, cogitate ac recordamini. [i. e. Quos in Siciliensi negotio sumebat.

SICŬLUS, [Σικελὸς, Σικελιώτης] Qui e Sicilia est, vel incola vel indigena. Lascivi & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Siculus, a, um. Adj. [Σικελὸς] ut Siculus poëta, Empedocles: nam fuit Agrigentinus. Hor. in Arte Poet. 463.
— Siculique poëtæ,
Narrabo interitum.
Dapes Siculæ. Hor. 3. Carm. 1. 18.
Montes Siculi. Virg. 2. Ecl. 21.
Regiones Siculæ. Virg. 1. Æn. 553.
Tyranni Siculi. Hor. 1. Epist. 2. 58.
Siculum mare, Bocatio, ambit Siciliam, a qua ita denominatur. Al. Occasu Sardum habet, ab Aquilone Tuscum, ab Oriente Ionium, Meridie Africum. Hoc mare, teste Strabone lib. 1. Eadem cum Oceano æstuariis pati dicitur. Quoliber enim die, ac nocte bis fluxum alternatim sicuti & Oceanus bis inundat, totiesque recidit.
Mare Siculum purpureum Pœno sanguine. Hor. 2. Carm. 12. 2.

SICILISSO, [Σικελίζω] āre. Sicula lingua loqui. Plaut. Men. prol. 12. Non Atticissat, sed Siciliissat. al. Siciliciissitat.

SICILIMENTUM, SICILIO, SICILIS, SICILICES. V. in SICA.

SĬCĬLĬCUM, i. n. vel SICILĬCUS, i. m. [δίδραχμον] Duæ drachmæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Tribus sicilicis infra quatuor pedes. Priscianus in libello de ponderibus,

Drachmar

Drachmam ſi gemines, aderit quem dicier audis
Sicilicus. Voluſius, Dividitur uncia in quatuor ſicilicos, id eſt quatuor quartas. Feſtus, Sicilicum dictum, quod ſemunciam ſecet. Alii per QU ſcribunt Siciliquus. In ſumma, Sicilicus eſt, Quarta pars unciæ. eſt igitur dimidium ſemunciæ, proinde ſemunciam ſecat.
Sicilico utimur non ſolum in ponderibus, ſed etiam in menſuris. V. Columel. lib. 5. cap. 1.
Sicilici lectorum quid ſint, V. SILICIUS.

SICIMINA, V. SYCAMINOS.

SICINNIUM, i. n. [σίκιννις] Saltationis ſatyricæ genus, teſte Athenæo, a Sicinno inventore, ſive is Barbarus fuit, ſive Cretenſis, ita dictum, a quo & Satyri ipſi Sicinniſtæ appellantur. Gell. 20. 3.

SICINNISTA, æ. m. [σικιννιστὴς] Tubicinum genus quoddam fuit a Sicinnio ſic dictum, quod ſpecies veteris ſaltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc ſtantes canunt. Poſuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, ut refert Gell. lib. 20. cap. 3. conf. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. 5. 3.

SĬCĬNUS, i. f. [Σίκινος] Inſula eſt non procul a Creta, una Sporadum antea Oenoe dicta teſte Plinio lib. 4. cap. 12. A Strabone tamen & Stephano Sicenus, Σίκηνος, appellatur, de quo antea ſcripſimus.

SICLUS, i. m. [σίκλος, τετράδραχμον] Hebræorum numiſma, quatuor drachmas Atticas valens, ut ait Joſephus Antiq. 3. 10.

SĬCŎRIS, is. m. [Σίκορις] Plin. lib. 3. cap. 3. Fluvius Hiſpaniæ, juxta Ilerdenſes Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4. 14.
Heſperios inter Sicoris non ultimus amnes.
Ad Sicorim Cæſar Afranii & Petreji exercitum inopia rerum neceſſariarum ad deditionem compulit, ut ipſe refert lib. 1. de Bell. Civ. extr. Sunt qui Sicaris ſcribunt, ſed perperam.

SICRICA, a ritu, quod Romano ritu feminæ facientes ſacrificium, ea capita velabant. ex Varr. loco lib. 4. de L. L. 29. [Corrupto ſcil. Sic Rica, enim legitur in emendatis libris. V. RICA.

SICUBI, V. SI.

SICULA, V. SICA.

SICULUS, V. SICILIA.

SICUNDE, V. SI.

SICUT, V. SIC.

SICYA, æ. f. [σικύα] Græca vox eſt, Latinis Cucurbitam, ſeu cucurbitulam, ſignificans. Sic Medicis dicitur vaſculum, quod materiæ exinaniendæ in corporibus humanis aptiſſimum eſt. Uſus eſt Horatius ex Lambini ſententia 2. Epiſt. ad Julium Florum 2. 53.
Quæ poterunt unquam ſatis expurgare ſicyæ? Senſus eſt, quibus cucurbitis ſatis expurgari potero? quæ cucurbitæ ſanguinem vitioſum ex univerſo meo corpore exhaurire poterunt, niſi melius putem dormire quam verſus ſcribere? Eſt autem tralatio perpetua a corpore non ſano, & corrupto, ad animi, ut ita dicam, infanitatem, qua ſignificat ſe parum ſanæ mentis merito viſum iri, ſi nunc verſus ſcribat potius quam dormiat. Repoſuit Lambinus ex ſuo ingenio Sicyæ; ſed hanc lectionem improbant uno ore viri docti & omnes Horatii Editores, retinentes veterem Cicutæ. De Cucurbitula V. ſ. l. conf. Suid.

SĬCYŎN, ōnis. f. [Σικυὼν] Urbs vetus Achajæ, a qua Sicyonii, quorum vetuſtiſſimus rex Ægialeus terram illic late tenuit, ut Pauſanias in Corinthiacis refert p. 49. Wech. E Sicyone Aratus ille fuit, cujus meminit in Catalogo præſtantium virorum Plutarchus. In Sicyone ſpectatiſſima quondam Occaſionis imago exſtitit, auctoris Lyſippi, cujus erudita eſt apud Politianum in Miſcellaneis explicatio. Regiuncula & ipſa Sicyonia dicta. Juxta Sicyonem Aſopus fluit, olea lauroque virens. Unde
Olivifera Sicyon. Ovid in Ibin, 317. Stat. 4. Theb. 50.
Qui Drepani ſcopulos, & oliviferæ Sicyonis
Culta ferunt.

SICYŌNIUS, a, um. [Σικυώνιος] Virg. 2. Georg. 519.
Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Sicyonem, fuiſſe officinarum omnium metallorum patriam Plin. lib. 36. cap. 4. ſcribit. In ea etiam, Cicerone teſte, molles & muliebres calcei confici ſolebant. Unde Sicyonia, Calceamenta dicta ſunt. Lucilius apud Feſtum,
Et pedibus læva Sicyonia demit honeſta. Cic. 1. de Orat 231.
Sed, inquit, ut ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis eſſent habiles & apti ad pedem, quia non eſſent viriles: Sic illam orationem diſertam ſibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.

SICYONIA, n. pl. Calcei Sicyonii. Lucret. lib. 4. 118.
— & pulchra in pedibus Sicyonia rident. V. dict. ſuper.

S I D

SIDA, æ. ſive SIDE, es. f. [Σίδη] Pamphyliæ urbs teſte Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. 15. in deſcriptione Pamphyliæ.

SIDĒNE, es, f. [Σιδήνη] Lyciæ urbs. Steph.

SIDĒNUM, Flumen, quo alluitur oppidum Polemonium in Themiſcyrena regione, ab Amiſo CXX. M. paſſ diſtans. Inde

SIDENI, [Σιδηνοὶ] populi. Auctor Plin. lib. 6. cap. 4.

SIDERARI, SIDERATIO, SIDERATUS, SIDEREUS. V. SIDUS.

SĬDĒRĬTIS, ĭdis. f. [σιδηρῖτις] Herba eſt cujus tria genera, Dioſcorides memorat lib. 4. cap. 33. 34. 35. unde deſcriptionem & ex Plinio lib. 25. cap. 17. tibi petendam relinquimus.
Sideritis ſive Siderites, Gemma item eo nomine, Adamantis genus. Ferrum ad ſe, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quod primum inventus fuerit in Magneſia Aſiæ, circa Heracleam urbem. Plinius tamen in Ida monte primum repertum arbitratur, a Magnete quodam paſtore, & ab eo nomen accepiſſe. Plin. lib. 37. cap. 4. Poſt hunc eſt Siderites, ferrei ſplendoris, pondere ante ceteros, ſed natura diſſimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari poteſt: quod & Cyprio evenit: breviterque, ut degeneres, nominis tantum auctoritatem habent. V. Dioſcoridem lib. 4. cap. 27.

ĬDĒRION Heracleon, [σιδήριον Ἡρακλεῶν] Herba eſt ab Hercule inventa, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, juxta amnes & lacus naſcens, & omnia vulnera ferro illata ſanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

ĬDĒRŎPŒCĬLOS, [σιδηροποίκιλος] quæ Siderites, ferro ſimilis gemma, litigio illata diſcordias facit: quæque naſcitur in Æthiopia, Sideropœcilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap. 10.

SIDETĀNI, Populi ſunt Africæ, qui oras Carthaginenſium occupant. Strab. lib. 3.

SĬDĬCĪNUM, i, n. [Σιδικινὸν] Apulorum Dauniorum civitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teſte Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

SIDICĪNUS, a, um. Adj. [Σιδικινὸς] ut,
Æquora Sidicina. Virg. 7. Æn. 727.
Bella Sidicina, apud Sil. lib. 11. 176.

SĪDO, ſēdi vel ſīdi, ſeſſum, [ἱζάνω] ĕre. Præteritum mutuatur a Sedeo; Deorſum tendere ſignificat. Ova plena ſidunt in aquis. Aves ſidunt, quum ad quieſcendum in arbore, devolant. Virg. 6. Æn. 203.
Sedibus optatis, gemina ſuper arbore ſidunt. Plin. lib. 6. cap. 22. Mare intereſt vadoſum, ſenis, non amplius, altitudinis paſſibus, ſed certis canalibus adeo profundum, ut nullæ anchoræ ſidant. Idem lib. 2. cap. 103. Ejuſdemque ponderis alia ſidere, alia invehi. Et lib. 10. cap. 54. Et in aqua eſt experimentum, inane fluitat, itaque ſidentia, hoc eſt plena, ſubjici volunt. De ovis.
In aqua ſidit. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sidens ad ima vaſis gutta balſami.. Plin. Ibidem.
Submerſæ ſedere rates. Claudian. 4. Conſ. Honor. 628.
Sido habet proprium Præteritum, nempe Sidi, apud Columel. lib. 12. cap. 24. Deinde patiemur picem conſidere, & quum ſiderit, aquam eliquabimus.

SIDENS, entis. Partic. ut, Sidens fundamentum imperii, i. e. Dehiſcens, metaphoricôs dicitur a Plinio lib. 15. cap. 18.

SĪDON, ōnis, f [Σιδὼν] Urbs Phœnices inſignis Chananæorum ad Aquilonem reſpiciens, & poſtea regionis Judææ. Hanc Phœnices, ut quidam ajunt condidere, qui terræ motu, relicto patrio ſolo, Aſſyrium ſtagnum primo, mox mari proximum litus incoluere, condita ibi urbe, quam a piſcium ubertate Sidona vocavere, eo quod tali nomine piſcem vocent. Sed deinde poſt multos annos expugnati cives ſunt, qui navibus appulſi, Tyron urbem anno Trojanæ cladis condiderunt. Hanc Euſtathius a Sida Beli filia dictam putat. Joſephus a Sichem filio Chanaam, quæ apud Hebræos etiam Sichem vocatur. Nunc vulgo dicitur *Sidoni*, Olivarius in Melam.

SIDONIA, æ. f. [Σιδωνία] Regio. Juſtin. 11. 10. 8. Abdalonimus, rex ab Alexandro Sidoniæ conſtitutus.
Item Troadis oppidum. Steph.

SIDONIUS, a, um. ſec. com. Adj. poſſeſſ. [Σιδώνιος ἢ Σιδόνιος] ut, Veſtis Sidonia, i. e. Purpurea. Et licet O ſyllabam correptam habeat, ut apud Virg. 4. Æn. 75.
Sidoniaſque oſtentat opes. Invenitur tamen quandoque producta, ut apud eundem 1. Æn. 613.
Obſtupuit primo aſpectu Sidonia Dido. ſicut in primitivo, 1. Æn. 623.
— Teucrum memini Sidona venire.
Equus Sidonius. Virg. 5. Æn. 575.
Mœnia Sidonia. Ovid. 1. de Pont. 3. 77.
Urbs Sidonia. Virg. 1. Æn. 682.
Amictus Sidonius, i. e. Purpureus. Stat. 11. Theb. 648.
Chlamys Sidonia. Virg. 4. Æn. 137.
Oſtro Sidonio fulget. Ovid. 4. Triſt. 2. 27.

SIDONII, [Σιδώνιοι] Populi Sidonis urbis. De Sidoniis & Tyriis ſcribit Juſtin. lib. 18. 3.

SIDŌNIS, patronym. f. pro gentili, [Σιδωνὶς] Ovid. 5. Faſt. 610.
Sidoni, ſic fueras aſpicienda Jovi. [Steph. & m. patronym. Sidon, ōnis. Σιδὼν, agnoſcit.

SĪDUS, ĕris. n. [ἄστρον Gl. L. G. & G. L.] Quod in aliquod ſignum complurium ſtellarum compoſitione formatum eſt: ut Aries, Taurus, Andromeda, Perſeus, Corona, & quæcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta. Auctor Macrobius in Somn. Scip. lib. 1. cap. 14. V. Plin. lib. 2. cap. 18. Virg. 1. Georg. 32.
Anne novum tardis ſidus te menſibus addas.
Sidera, inquit Varro de L. L. 6 2. quod quaſi inſidunt; unde manifeſtum eſt eos erraſſe qui per Y & non per I ſcribunt, ducentes ἅμα & εἶδον videre. Derivatio plane inepta & inſulſa. Non enim denominatur Sidus, quoniam (ut iis placet) plures ſtellæ ſimul conſpiciantur, ſed quoniam Sidus in eadem ſede fixum maneat, & eo nomine diſtinguatur a Planeta, qui in orbita movetur & Erraticus ideo vocatur.
Abruptum ſidus. V. ABRUPTUS.
Alta ſidera. Virg 3. Æn. 619.
Amicum ſidus. Hor. Epod. 10. 9.
Aurea ſidera. Virg. 1. Æn. 496. al. Cingula.
Candida ſidera. Lucret. lib. 5. 1209.
Convexa ſidera. V. CONVEHO.
Clarum ſidus Tyndaridæ. Hor. 4. Carm. 8. 31.
Clemens ſidus. Claud. in Epithal. Pallad. 120.
Decretorium ſidus. V. DECRETUM.
Fervidum ſidus, Canicula. Hor. Epod. 1. 27.
Inſana ſidera Capræ, Tempeſtuoſa. Hor. 3. Carm. 7. 6.
Lætabile ſidus. Valer. 6. Argon. 606.
Lugubre refulſit ſidus. Valer. 8. Argon. 58.
Lucida ſidera. Hor. 1. Carm. 3. 2.
Micantia ſidera Catull. in Epithal. Mallii, 59. 207.
Nivoſum ſidus Pliadum. Stat. 1. Silv. 1. 95.
Publica ſidera, Quæ omnes ſpectare ſolent. Ovid. 18. Epiſt. 150.
Radiantia ſidera. Ovid. 7. Met. 325.
Sparſa mundo ſidera. Sen. Hippol. 9.
Surgentia ſidera. Virg 6. Æn 850.
Sublime ſidus Arctos. Sen Herc. fur. 1. 2.
Adire uſque ad ſidera. V. ADEO.
Non apparet ſidus amicum nocte atra. Hor. Epod. 10. 9.
Pallent ſidera turbata vicino die. Stat. 12. Theb. 406.
Paſcet dum ſidera polus. Virg. 1. Æn. 612.
Suadent cadentia ſidera ſomnos. Virg. 2. Æn. 9.
Tegunt ſidera latitantia nubes. Ovid. 10. Met. 449.
Volvuntur ſidera lapſu. Virg. 4. Æn 524.

Sidus pro Sole & Luna. Plin. lib. 7. cap. 60. Inclinato sidere supremam pronuntiavit. Idem lib. 8. cap. 1. Atque ita salutato sidere in silvas reverti.
Masculum sidus, Sol. Plin lib. 2. cap. 100.
Regina siderum luna Hor. Carm. fæc. 35.
Femineum ac molle sidus, Luna. Plin. lib. 2. cap. 101.
Torrentia agros sidera. Hor. 3. Carm. 1. 32.
Clarior sidere. Hor. 3. Carm. 1. 42.
Pulchrior sidere. Hor. 3. Carm. 9. 21.
Æthereum sidus. Ovid. 1. Met. 424.
Cavum sidus. Simias Solinus ait cap. 40. §. 607. exsultare nova luna, tristes esse cornuto & cavo sidere. Cavum autem sidus, Luna est corniculata & contraria rectæ, quæ dividua est, & utrinque gibbosæ, quæ ἀμφίκυρτος vocatur. Nam hæc utrinque tumida & extuberans est, etsi nondum plena: ista recto segmento dividua, illa in sinum falcata. Sic ab Aristotele lib. 2. de cælo cap. 11. extt. vocatur.
Sidera, pro Planetis. Plin. lib. 2. cap. 6. Inter hanc (terram) cælumque eodem spiritu pendent, certis discreta spatiis, septem sidera, quæ ab incessu vocamus errantia, quum errent nulla minus illis.
Palantia sidera. Lucret. lib. 2. 1030.
Vaga sidera. Sen. Octav. 1.
Ducunt volantia sidera crinem. Virg. 5. Æn. 528.
Transcurrunt refixa cælo sidera. Virg. 5. Æn. 527. *Stellas cadentes* vulgus appellat.
Æmulum sidus. V. ÆMULOR.
Salubre sidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Hebet sidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Affixa mundo sidera. V. AFFIGO.
Attributa sidera singulis nobis. V. ATTRIBUO.
Dextro sidere editus. Stat. 3. Silv. 4. 63.
Timendi sideris crinis, Cometæ. Lucan. 1. 524.
Ferre ad sidera nomen alicujus, Summis laudibus celebrare. Virg. 9. Ecl. 29.
Ferit sidera clamor, It cœlo. Virg. 2. Æn. 488.
Ferire sidera vertice, Contingere cælum. Hor. 1. Carm. 1. 36. &
Tangere sidera vertice, i. e. Felicissimum esse. Ovid. 7. Met. 61.
— quo conjuge felix
Et dis cara ferar, & sidera vertice tangam.
Gentis suæ sidus, Decus & ornamentum, translate. Ovid. 3. de Pont. 3. 2.
Sidus, Vox blanditiarum. Suet. Calig. 13. Lætissimo obviorum agmine incessit, super fausta omina, sidus & pullum & puppum & alumnum appellantium. Hor. Epod. 17. 40.
— tu pudica, tu proba
Perambulabis astra, sidus aureum.
Sidus pro Plaga & inclinatione mundi. Plin. 2. 67. Sub eodem sidere pars tota (mundi) vergens in Caspium mare pernavigata est. De Septentrionali loquens Oceano.
Sidus pro Tempestate. Virg. 1. Georg. 204.
Præterea tam sunt Arcturi sidera nobis
Hœdorumque dies servandi, &c. Ubi Servius; Arcturi, inquit, ortus & occasus tempestates gravissimas facit: unde Sidera, i. e. Tempestates, ut lib. 11. Æn. 260.
— scit triste Minervæ
Sidus, & Euboicæ cautes. Hæc ille.
Sidus confici, & confectum. Sidera quædam tempestatem inferunt, quæ tum confici dicuntur & confecta esse cum ea tempestas sævit. Plinius 2. 41. pr. Cum tempestatibus confici sidus intelligimus. Oppius de Bell. Afric. cap. 47. pr. Namque Vergiliarum signo confecto, circiter vigilia secunda noctis, nimbus cum saxea grandine subito est exortus ingens. Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerumque affectu vi cæli & influxu siderum eveniente usurpatur. Plin. lib. 18. 28. Quamobrem eas manibus agricolarum ingessit, vertique jussit ipsa die folia, ut esset confecti sideris signum. Turnebus Adverf. 3. 10.
Sidus, Morbi genus, quod & Sideratio, medicis Epilepsia, vel potius Apoplexia, dicitur. Martial. 2. 86.
Sidere percussa est subito tibi Zoile lingua. h. e. Usum linguæ amisisti. V. PERCUTIO.
Afflari sidere. V. AFFLO. item SIDEROSUS, & SIDERO verbum.

SIDĔRĂLIS, e. Adj. [ἀστερικὸς] Quod ad sidus pertinet. Plin. lib. 18. cap. 24. Prius tamen sideralis difficultas subjicienda contemplationi est. Idem lib. 7. cap. 49. pr. Sideralis scientiæ.

SIDĔREUS, a, um. Adj. [ἀστῶος] Quod ex sidere est; ut, Splendor sidereus. Virg. 10. Æn. 3.
Sideream in sedem. i. e. In astriferum circulum.
Æstus sidereus, Calor solis. Ovid. 6. Met. 341.
Arx siderea, Cælum. Ovid. 3. Amor. 10. 21.
Canis sidereus, Canicula. Ovid. 4. Fast. 941.
Cælum sidereum. Ovid. 10. Met. 140.
Ignes siderei. Ovid. 1. Met. 779.
Lux siderea. Ovid. 4. Met. 169.
Polus sidereus. Valer. 4. Argon. 643.
Vultus siderei. Stat. 2. Achill. 135.
Sidereus, Fulgens. Virg. 3. Æn. 586.
— nec lucidus æthra
Siderea polus.
Sidereus, Altus. Martial. lib. 1. 2.
Hic ubi sidereus propius videt astra colossus.
Artus siderei Veneris, Cælestes. Stat. 1. Silv. 2. 141.
Aves sidereæ Junonis. Claud. 2. in Eutrop. 330.
Sideream in sedem convocat Jupiter deos. Virg. 10. Æn. 3.

SIDĔRŌSUS, a, um. Adj. Idem quod Sideratus. Gloss. Latinogræc. Siderosus, Ἀστροπληξ, ἐπιληπτικός.

SIDĔROR, [ἀστροβολίζομαι] āri. Sidere afflari. Plin. lib. 9. cap. 16. Fluviatilium silurus Caniculæ exortu sideratur, & alias fulgure sopitur, i. e. Obtorpescit, velut sidere ictus.

SIDĔRĂTUS, a, um. Partic. [ἀστρόβλητος] Qui sideratione morbo affectus est. Plin. lib. 28. cap. 16. Sideratis urina pulli asinini, nardo admisto, perunctione prodesse dicitur.

SIDĔRĂTIO, ōnis. f. [ἀστροβολία, ἀστροβολισμὸς] Morbus est arborum afflatarum sidere, quocunque modo id acciderit. Plin. lib. 17. cap. 24. Sideratio tota e cælo constat. Quapropter & grando in his causis intelligi debet, & carbunculatio, & quod pruinarum injuria evenit. Hæc enim, verno tempore invitatis, & erumpere audentibus satis, mollibus insidens, adurit lactescentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus.
Sideratio, Græce dicitur ἀστροβολισμὸς, quasi sideris percussio, quam σφακελισμὸν quidam appellant, ut ait Theoph. lib. 5. 10. De causis, qui sideratas arbores ἀστρόβλητα appellat, quasi sidere percussas. Budæus.
Sideratio, Morbi genus, partem aliquam corporis, sæpe pæne totum corpus percutientis subito, atque exsiccantis, & plerumque hominem enecantis: quod quum repentino quodam eveniat impetu, e cælo vi quadam sideris provenire veteres putarunt.
Sideratio, Siderum conjunctio. J. Firmic. 4. 13. Maximos sane ex tali sideratione pollicebuntur homines. i. e. Tali siderum conjunctione.

SIDŪS, untis. f. [Σιδὼν] Oppidulum est in agro Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7. Hinc deducitur gentile

SIDUNTIUS, a, um. Adj. [Σιδόντιος] Stephano.

S I F

SĪFĬLO, āre. inquit Nonius, quod nos, vilitatem verbi vitantes, Sibilare dicimus, & est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cum sifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem invenimus. Hujus auctor est Homerus Iliad. 14. 142.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε. Hæc Non. 12. 49.
Nos græcismo retento gallice *Sifler* dicimus. [Est autem σιφλὸς, Reprehensio, & σιφλόω, Reprehendo. V. Suid. & Hesych.

SIFILATIO, ōnis. f. Non. ibid. conf. SIBILO.

S I G

SIGA, [Σίγα] Civitas, Colonia Mauritaniæ Cæsariensis, Auctore Ptolemæo lib. 4. cap. 2. Syphacis olim regia. Plin. lib. 5. cap. 2. Olivarius in Melam scribit nunc vocari *La guardia*.

SĪGĀLĔŌN, ōnis. m. [Σιγαλεών] Harpocrates, Silentiarius Deus, quem digito labellum comprimere finxerunt Ægyptii. Hunc & Silentium appellarunt & Piceum deum. Ausonius ad Paulinum, Epist. 25. 27.
Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet. Παρὰ τὸ σιγᾶν καὶ λεώς, id est a silendo & populo, quod scilicet populis silentium indicat. Lil. Syntag. 1. Histor. Deor. [Immo a σιγαλέος, η, ον. Adj. Tacitus Latine, idem quod σιγηλός. Auson. tamen per i scribit, Sigalion.

SĪGĒUM, i. n. [Σίγειον] Trojæ promontorium. Servius, Duo sunt, inquit, Trojæ promontoria, Rhœteum & Sigeum, quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio, simulavit abscessum, & inde contra Trojam per silentium venit, quod dicitur σιγή. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 2. Æn. 312.
— Sigea igni freta lata relucent.
Suidas dicit Sigeum esse urbem Troadis: a qua Sigeeus & Sigeum promontorium, quod nunc vocatur Caput sanctæ Mariæ, ut testatur Olivarius in Melam. 1. 18. *Capo santa Maria.*

SIGEUS, a, um. Adj. [Σίγειος] ut, Litora Sigea. Ovid. 4. Fast. 279.

SIGĒĬUS, a, um. aliud Adj. [Σιγήϊος] ut, Tellus Sigeia. Ovid. 1. Epist. 33.
Litora Sigeia. Ovid. 13. Met. 3.

SIGILLUM, SIGILLO, &c. V. post SIGNUM.

SIGILLĀTIM, V. SINGULUS.

SIGIUS, Mons Galliæ Narbonensis, a quo sinus Gallicus incipit. Strab. lib. 4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete.*

SIGLUM, i. n. vel SIGLA, æ. f. & in plurali SIGLA, vel SIGLÆ. a Sigillo per contractionem; Notæ sunt, quibus uti librarii in scribendo solebant. Utitur Justinian. in Const. P. priore. Bud. auctore, §. Ne autem. Nec etenim (inquit) per specialia sigla numerorum manifestari, sed per litterarum consequentiam explanari concedimus. Et in Constit. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conscribunt sigla in his ponere, & per compendium ipsi legum interpretationi, vel compositioni maximum adferre discrimen. Idem in Const. Tanta. §. Hoc autem. versic. Eandem. Eandem autem (inquit) pœnam falsitatis constituimus & adversus eos, qui in posterum leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere: omnia enim, id est & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per consequentias litterarum volumus, non per sigla manifestari, ita ut qui, &c.
Siglæ autem sunt Litteræ singulariæ sine coagmentis syllabarum. Ita litterarum initio scribi solet S. i. e. Salutem; vel S. P. D. Salutem plurimam dicit. [Exempla f. g. desidero. Licet & Cang. in Gloss. a Singulæ contractum putet.

SIGMA, n. indecl. [σίγμα] Littera duodevigesima Græcorum elementorum, Latinorum S respondens. A cujus figuræ semicircularis similitudine dicta est

SIGMA, ătis. n. [σίγμα] Mensa exculta, vel potius lectus accubitorius, qui duntaxat septem caperet convivas, in similitudinem elementi Græcanici factus. Lampridius de Heliogabalo cap. 25. Primus invenit sigma in terra sternere. Idem cap. 29. Habuit & hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad cœnam, item octo luscos, & item octo podagrosos, octo surdos, octo nigros, octo longos, & octo pingues, quum capi non possent uno sigmate, ut de his omnibus risus citaret. Martial. lib. 10. 48.
Septem sigma capit: sex sumus, adde Lupum. V. Crinit. lib. 19. cap. 10. de Hon. discipl. vel Lex Pitisc.

SIGNANTER, SIGNATIO, &c. V. SIGNUM.

SIGNIA, Plin. lib. 5. cap. 29. Mons est, in cujus radicibus sita est Apamia. Est item Latii oppidum. Plin. lib. 14 cap. 6. Liv. 1. 56. Unde

SIGNĪNUS, a, um. Adj. [Σιγνῖνος] ut, Signinum opus, quod confractis tusisque testis, addita calce, conficiebatur. Columel. lib. 1. cap. 6. Cujus solum terrenum prius quam consternatur perfossum, & amurca recenti, non salsa, madefactum, velut Signinum opus, paviculis condensatur. Idem lib. 8. cap. 17. pr.
Signinum vinum. Cels. lib. 4. cap. 5. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certe bene calidum meracum, potissimum Rætcum vel Allobrogicum, aliudve quod & austerum, & resina conditum est: si id non est, quam asperrimum: maximeque Signinum.
Signinum pirum. Juven. 11. Sat. 73. Plin. lib. 15. cap. 15. Patria nomin-

nomina habent ſeriſſima omnium Amerina, &c. & in his Tarentina, Signina, quæ alii a colore Teſtacea appellant. De piris.
Signini, Incolæ oppidi Signiæ. Plin. 3. 5.
SIGNIFER, SIGNIFICO, &c. V. SIGNUM.
SIGNUM, i. n. [σημεῖον, Gl L.G. & G.L.] Nota, indicatio. Eſt Parva quædam ſignificatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Ter. And. 5. 3. 7.
Num ejus color pudoris ſignum uſquam indicat? Virg. 3. Æn. 388.
Dicam ſigna tibi, tu condita mente teneto.
Signa ad ſalutem, Salutis prognoſtica. Ter. And. 3. 2. 2.
Morborum cauſæ & ſigna. Virg. 3. Georg. 440.
Mortis ſigna, Prognoſtica mortis. Lucret. lib. 6. 1180.
Clarum ſignum. V. CLARUS.
Dubia ſigna. Virg. 4. Georg. 253.
Immutabilia ſigna. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Inſolubile ſignum. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Magnum ſignum, Argumentum. V. MAGNUS.
Colligere aliquid ſignis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Comprehendere ſignis. V. COMPREHENDO.
Dicere aliquid ſigno. Ovid. 15. Met. 595.
Dare ſigna manifeſta. Ovid. 5. Met. 468.
Dare ſigna quamobrem. Cic. 7. Verr. 178. V. SEVERITAS. Ovid. 2. Met. 450.
Sed filet, & læſi dat ſigna rubore pudoris.
Facere conjecturam ex ſignis. Ter. Adel. 5. 3. 36.
Loqui nutu & ſignis. Ovid. 4. Met. 63.
Ponere ſigna novis præceptis. Hor. 2. Serm. 4. 2.
Sequentur certiſſima ſigna ſolem. Virg. 1. Georg. 439.
Signi id erit, me, &c. Cic. pro Roſc. Amer.
Signum, quo quid facere admonemur ex compacto, vel more.
Paſtorale ſignum. V. PASTOR.
Convenerat id ſignum. V. CONVENIO.
Dare ſignum militibus. Ter. Eun. 4. 7. 11.
Exſpectant ſignum intenti. Virg. 5. Æn. 137. Intelligit ſignum quod certaturis ſolet dari, ineundi certaminis.
Canere ſigna. V. CANO.
Efferre belli ſignum ab arce. Virg. 8. Æn. 1.
Signum in militia aliquando Teſſeram denotat, certa voce notatam, quæ a duce tribuno dabatur, & ab hoc per lectos viros per totum exercitum diſcurrebat. V. Lex. Pitiſc. conſ. TESSERA. Sil. 15. 475.
— tacitum dat teſſera ſignum.
Signum, Signaculum, Notaculum, additum rei, ut cognoſcatur.
Imprimere ſignum pecori. Virg. 1. Georg. 263.
Signum, [Σημεῖον, τὸ τέρας Gl. G. L.] Monſtrum. pro Oſtento & augurio. Cic. 1. de Divin. 77. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, objecto ſigno, ut peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Proſpera ſigna. Ovid. 19. Epiſt. 152.
Signum, quod jaculantibus propoſitum eſt, quo collineent. Gloſſ. Græcolat. Σημεῖον, ὁ σκοπὸς, Signum.
Signum, [σημεῖον πάγματος γραπτικὸν, Gl. G. L.] Vexillum, ab effigie animalium quæ in vexillis fieri conſueverunt. Lucan. lib. 1. 7.
— infeſtiſque obvia ſignis
Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis. Cic. pro Font. 34.
Ac infeſtis prope ſignis inferuntur Galli in Fontejum, & inſtant atque urgent ſummo cum ſtudio. Hor. 1. Epiſt. 19. 55.
— Cantabrica bella tuliſti
Sub duce, qui templis Parthorum ſigna refixit. [Signa militaria veterum diſtare a Vexillis, quæ & ipſa ſignorum loco erant, res nota eſt. Erant autem ſingula ſingulis cohortibus & manipulis, totiuſque Legionis ſignum proprium Aquila. Occurrunt paſſim in nummis & marmoribus antiquis. V. Lipſ. de Mil. Rom. lib. 4. Dial. 5. Oiſel. Theſaur. tab. 93. & 94. Omnis autem fere motus copiarum Signis tribuitur, ut ex ſeqq. exemplis apparet, quia Signifer præcedebat, miles ſequebatur.
Militaria ſigna. Hor. Epod. 9. 15.
Minantia pugnam ſigna, Infeſta. Lucan. lib. 6. 9.
Attollere ſigna. V. ATTOLLO.
Conferre ſigna, Committere pugnam. Cic. 7. Fam. 3.
Conſtituere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Convertere ſigna. Liv. 4. 29.
Defigunt vallo infelicia ſigna. Sil. lib. 8. 625.
Expedire ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Habere ſigna, pro Conſtituere. Liv. de Bell. Pun.
Inferre ſigna. Cic. 5. Philipp. 23.
Movere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Referens ſigna Camillus. Virg. 6. Æn. 825.
Revellere ſigna. Lucan. lib. 7. 77.
Tollere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Transferre ſigna, Ad hoſtem tranſire. Cæſ. 1. Civ. 24.
Vellere ſigna caſtris. Virg. 4. Georg. 108.
Abeſſe a ſignis milites dicebant, Qui ab exercitu aberant. V. ABSUM.
Convenire ad ſigna jubentur milites. Cæſ. 6. Bell. Gall. 1. *Se retirer chacun a ſon enſeigne.*
Dilabi a ſignis. Liv. 23. 18. extr.
Militare ſub ſignis alicujus. Liv. 23. 42. extr.
Revocare ad ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Sequi ſigna. Liv. 24. 48.
Signum, [σημαία] pro ipſo Manipulo, vel tagmate ſub Signifero uno conſtituto, ut ex Polyb, ducet Suid in Σημαία. conf. Lex. Pitiſc.
Signum. [σφραγὶς, Gl. L. G. & G. L.] Quo quid conſignamus & nota certa imprimimus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ ſignis hominum nobilium conſignantur.
Adulterina ſigna. V. ADULTER.
Impreſſis ſignis pacta conventaque cuſtodire. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Signum, Quod ad tabernas ſolet ſuſpendi. Quintil. lib. 6. cap. 4. Tabernæ autem erant circa forum, ac ſcutum illud ſigni gratia poſitum.
Signa, [ζῴδια, Gl. L. G. & G. L.] dicuntur Sculptilia, ſive fuſilia ad ad effigiem animalium, hominum, Deorum, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud. 2. 7. 2.
Hic in fano Veneris ſignum ſtentes amplexæ tenent. conf. 3. 3. 27. Cic. de ſigno Cupidinis loquens, 6. Verr. 1. In auctione ſignum æneum, non magnum, H-S CXX millibus venire non vidimus? Ibid. 3. 48. Delum venit: ibi ex fano Apollinis religioſiſſimo, noctu, clam, ſuſtulit ſigna pulcherrima atque antiquiſſima, eaque in onerariam ſuam navem conjicienda curavit. Liv. 2. 41. extr. Signum inde factum eſſe, & inſcriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.
Aſpera ſignis pocula, quæ & Sigillata dicebantur, hoc eſt, ſignis decorata & ornata ſculptilibus, qui antiquorum mos fuit. Virg 9. Æn. 263.
Cymbia argento perfecta, atque aſpera ſignis. Virg. 5. Æn. 267.
Ahenea ſigna. Hor. 2. Epiſt. 1. 248.
Dædala ſigna. Lucret. lib. 5. 1450.
Nobile ſignum. Ovid. 3. de Arte Am. 223.
Rigida ſigna. Cic. de Clar Orat. 70. Quis non intelligit Canachi ſigna rigidiora eſſe, quam ut imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, ſed tamen molliora, quam Canachi. Nondum Myronis ſatis ad veritatem adducta, jam tamen quæ non dubites pulchra dicere Pulchriora etiam Polycleti, & jam plane perfecta. Rigidiora, i. e. Aſperiora, duriora, quibus opponit Molliora, quæ quum ita ſint rigida, non imitantur veritatem, non videntur vere homines referre, qui natura ſunt molles: cum ſignorum ſumma ſit commendatio ad veritatem proxime accedere. conf. MOLLIS.
Spirantia. Virg. 3. Georg. 34.
Stabunt & Parii lapides, ſpirantia ſigna.
Exſculpere ſignum. Quintil. lib 2. cap. 19.
Factum de marmore ſignum. Ovid. 14. Met. 313. Unde Signifex.
Formatum e marmore Pario ſignum. Ovid. 3. Met. 419.
Surgere ſigna ſolent. Ovid. 3. Met. 112.
Sic, ubi tolluntur feſtis aulæa theatris,
Surgere ſigna ſolent, primumque oſtendere vultus.
Signum, pro Sidere. Ovid. 13. Met. 619.
— quum ſol duodena peregit
Signa. [Unde & Signifer orbis dictus. V. infra.
Orientia ſigna noctis. Virg. 7. Æn. 138.
Rabioſi tempora ſigni, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 5. 126.
Splendida ſigna, Aſtra. Lucret. lib. 4. 446.
Stata ſigna. Ovid. 1. Faſt. 310.
Diffundere nox cœlo ſigna parat. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Speculari obitus ſignorum. Virg. 1. Georg. 257.
Ortus ſignorum ſuſpicere. Virg. 9. Ecl. 46.
Signum, pro Sidere alio ab illis duodecim Zodiaci ſignis. Ovid. 5. Faſt. 113.
Naſcitur Oleniæ ſignum pluviale Capellæ;
Illa dati cælum præmia lactis habet. Proximo carmine Stellam vocarat,
— prima mihi nocte videnda
Stella eſt in cunis officioſa Jovis. Certe Hyginus Poët. Aſtron. 2. 13. de Auriga ſive Heniocho ſic ait, Habet præterea ſtellam unam in capite: in utroque humero unam, ſed in ſiniſtro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & ejus interpres Germanicus, ſive (ut alii malunt) Baſſus: in hoc ſigno, inquit, & Capra eſt, quam in humero portat, quæ Jovem nutrivit. Et paulo poſt: Auriga ſtellas habet, in capite unam, in ſingulis humeris ſingulas: ſed ea eſt clarior, quæ in ſiniſtro humero eſt, & appellatur Capra. Idem lib. eodem v. 494. de Orione,
Quorum ſi mediis Bœoton Oriona quæris,
Falſus eris: ſigni cauſa canenda mihi. h. e. Canam quis fuit Orion, & qua cauſa locatus ſit in cælo. Conſtat Orion, Hygino teſte, ſtellis decem & ſeptem. Rurſus 724. de Canicula,
Nocte ſequente diem Canis Erigoneius exit;
Eſt alio ſigni reddita cauſa loco.
SIGNĀRIUS, i. m. [ζωδιοποιὸς] Gloſſ. Græc. Lat. Qui ſigna fabricat.
SIGNĬFĔR, ĕra, um. Adj [σημειωτὸς] Signa ferens. ut
Puppis ſignifera. Lucan. lib. 3. 558.
Polus ſignifer. Lucan. lib. 3. 254.
Crater ſignifer, Ornatus ſignis. Valer. 1. Argon. 337.
Signifer dicitur circulus, in quo XII ſigna ſunt, qui Græce Zodiacus [Ζωδιακὸς Gl L. G. Ζωδιοφόρος, G. L.] appellatur, ab effigie animalium, quæ in eo ſunt. Plin. lib. 2. cap. 4. Cic 2. de Nat Deor. 54. Infra autem hanc ſtella Mercurii eſt, quæ anno fere vertente, ſigniferum luſtrat orbem. Idem 2. de Divin. 89. Vim quandam eſſe ajunt ſignifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur.
SIGNĬFER, i. m. [σημειοφόρος Gl. L. G. & G. L.] Qui fert ſigna, quæ erant Cohortium, & Manipulorum: ſicut Aquilifer, qui Aquilam; Vexillifer, qui vexillum. Cic. 4. Tuſc. 55. Et quidem ipſam illam iram Centurio habeat, aut Signifer, vel ceteri, de quibus dici non neceſſe eſt, ne rhetorum aperiamus myſteria. Idem 1 de Divin. 77. Quo tempore quum ſignifer primi haſtati ſignum non poſſet movere loco. Ovid. 2. Amor. 12. 14.
Ipſe eques, ipſe pedes, ſignifer ipſe fui.
Sævus ſignifer. Stat. 10. Theb. 549. [Gloſſ. Græcolat. Σιγνοφόρος, Manipularius. Qui manipuli nempe ſignum ferebat.
SIGNĬFEX, ĭcis. m. Signorum ſeu ſtatuarum fabricator, ſtatuarius. Arnob. lib. 6. adverſ. gent. Inter ſignifices ille memoratus Phidias. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. In quo ſummum ſpecimen operæ fabrilis egregius ille ſignifex prodidit.
Sidonius Apollinaris lib. 6. Epiſt. 12. p. 135. Quem Græcia ſua, cæmentariis, pictoribus, ſignificibuſque illuſtris, ſignavit templis &c. H. St.
SIGNĬFĬCIO, ĕre. pro Significare: Mæcianus, l. 65. §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam ſi auditus capaces ſunt, vel interrogati nutu poſſint ſignifacere, velle ſe periculo ſuo hereditatem adire.
SIGNĬFĬCO, [σημαίνω, Gl.G.L.] āre. Signum facere, ſive per ſigna notum facere, Demonſtrare. Plaut. Truc. 4. 3. 14.
Omnium primum diverſæ ſtate, hem ſic, iſtuc volo:
Ne inter vos ſignificetis, ego ero paries: loquere tu.
Significare & annuere. Cic. 5. Verr. 213. Hoc enim mihi ſignificaſſe & annuiſſe viſus eſt.
Significare de. Cic. ad Brut. pr. Scribis mihi mirari Ciceronem, quod nihil ſignificem unquam de ſuis actis.
Res ſignificanda per geſtum. Ovid 5 Triſt. 10. 36.
Significare, Oſtendere. Cic. pro Roſc. Amer. 97. Quid hæc tanta cita celeritas feſtinatioque ſignificat?
Significare, atque adeo aperte oſtendere. Cic. 4. Verr. 148. Ex tua Prætura

primum nata est hæc postulatio: qua quum utuntur, hæc significant, atque adeo aperte ostendunt, sese ad statuas pecuniam, metu ac malo coactos, invitissimos contulisse.

Significare puto minus, quam Declarare. Vide DECLARO. H. St. Sic in superiore exemplo minus, quam Ostendere.

Significare clare. Cæs. 7. Bell. Gall. 3. Nam ubi major atque illustrior incidit res, clare per agros, regionesque significant. [Immo Clamore, ut in emendatis libris legi puto.

Significare aliquem in appellando. Cic. pro Font. 29. Is igitur vir, quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi ante laudasset. De Pisone, cui cognomen Frugi fuit.

Significare per litteras. Cic. 1. Att. 11. Ac ne illud mirere, cur quum ego antea tibi significarem per litteras, me sperare illum in nostra potestate fore, nunc idem videar diffidere.

Significare si. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Anseribus cibaria publicè locantur, & canes aluntur in Capitolio, ut significent, si fures venerint.

Vultu significare. Cic. pro Font. 18. Vultu denique laboratis, ne qua significari possit suspicio cupiditatis.

His verbis tria significari Stoici dicunt: unum &c. Alterum significare idem &c. Cic. 4. de Fin. 14. & 15.

SIGNIFĬCOR, āri. patiendi verbum pro activo Significo posuisse veteres testis est Gell. lib. 18. cap. 18.

SIGNIFĬCANS, [σημαίνων] Partic. Quintil. lib. 4. cap. 2. Verbis propriis & significantibus. Et lib. 9. cap. 2. Dilucida & significans descriptio. Compar. Quintil. lib. 8. cap. 1. Quo nihil inveniri potest significantius. Vocabulum significantissimum dixit Gellius 1. 15.

SIGNIFICANTER, Adv. [σημαντικῶς] quod vulgus Intelligibiliter dicit, vel Notabiliter. Quintil. lib. 6. cap. 3. Non parum significanter etiam illa in scholis ἤθη dixerimus.

Dicere significanter atque ornate. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Disponere significantius. Quintil. lib. 3. cap. 6. Colligere tantum eadem, ac disponere paulo significantius.

Acrius, apertius, significantius dignitatem tuam defendissem. Cic. 3. Fam. 12.

Significantissime comprehendite. Quintil. Decl. 247.

SIGNIFICANTIA, æ. f. [ἔμφασις, ἔννοια, Gl. L. G.] Usi sunt frequenter scriptores ecclesiastici; ut Arnobius, Tertull. Lactant. &c. conf. & Non. 4. 217. & alibi.

SIGNIFICĀTUM, i, n. [σημασία] Gloss. Græcolat.

SIGNIFICATIO, ōnis. f. [σημασία, ἔμφασις Gl. L. G. pr. & G. L.] Indicatio, indicium. Auctor ad Herenn. lib. 4. 22. Exclamatio est, quæ conficit significationem doloris.

Dare significationem. Cic. 2. de Orat. 153.

Facere, V. FACIO.

Habere significationem. Cic. 5. Fam. 7.

Significatio virtutis vel prohibitis. Cic. de Amicit. 49. Quum autem contrahat virtus amicitiam, ut supra dixi, si qua significatio virtutis eluceat, ad quam se similis animus applicet & adjungat, id cum contigerit, amor exoriatur necesse est.

Significatio fit adventus, Declaratio. Cæs. 6. Bell. Gall. 28.

Jacere significationes. V. JACIO.

Significatio, [μήνυσις] Nuntius. Cæs. 1. Bell. Civil. 86. pr. Id vero militibus fuit pergratum & jucundum, ut ex ipsa significatione potuit cognosci. [Quam Significationem intelligi velit, ipsemet ibidem declarat scriptor.

Uno nuntio, atque una litterarum significatione, cives Romanos necandos, trucidandosque denotavit. Cic. pro Lege Manil. 7.

Significatio magna fit. Cic. 1. Off. 131. Ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.

Falsa atque aliena verbi significatio. V. Inveteravit aliena verbi significatio, in INVETERO. conf. Cic. 4. de Fin. 15.

SIGNIFICĀTUS, ûs. m. [σημασία Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 25. Ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent. Idem lib. 2. cap. 25. Acontiæ jaculi modo vibrantur ocyssimo significatu. Et lib. 18 cap. 31. Vehementissimo significatu.

SIGNIFICĀBĬLIS, e. Adj. Varro de L. L. 5. 7. Faturis, qui primum homo significabilem ore emittit vocem. i. e. Loquelam, qua res significatur.

SIGNIFICĀTŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 32. Verbum significatorium.

SIGNIFICĀTĪVUS, a, um. Adj. Ulp. in l. Ubi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, ut boni appellatio non sit certæ rei significativa. Paulo post, Quæ res efficit, ut ea appellatio certi significativa sit.

SIGNITĔNENS, entis. Adj. Ennius apud Varr. de Lingua Latina 4. 3. Quæ cava cæli signitenentibus conficis bigis.

SĬGILLUM, i. n. dimin. [ἀνδριαντάριον, Gl L.G. & G L. ζώδιον L.G.] Parvum signum. Cic. 6. Verr. 48. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. Apud Martial. lib. 14. 182. titulus est, Sigillum Gibberi fictile. Perparvula sigilla. V. PERPARVULUS.

Sigillum, [σφραγίς, σύνθημα, ἀντύπωμα Gl. L. G. σημείωσις, G. L.] Imprimere sigilla annulo. V. IMPRIMO.

Grata sigilla pudico. Hor. 1. Epist. 20. 3.

Odisti claves & grata sigilla pudico. Horatius dicit librum suum non optare ut includatur, & non amare esse sub sigillo, quod verecundi solent.

SIGILLIŎLUM, i n. dimin. a Sigillis: Est autem Sigilliolum, (si quid Arnobio lib. 6. disputationum Christianarum adversus gentes, credimus) Parvum signum, aut simulacrum, effigies, idolum: Ait enim, Abstinetis a risu, cum pro Diis immortalibus, sigilliolis hominum, formis supplicatis humanis. Quinimmo Deos esse sigillaria ipsa creditis.

SIGILLĀRIS, e. Adj. Quod ad sigillum pertinet. Unde, Sigillaria opera dicuntur Parvæ imagines fictilibus descriptæ: dicta a Sigillis, id est, parvis signis. Arnob. lib. adverf. gent. Quinimmo deos esse sigillaria ipsa censetis. V. SIGILLIOLUM paulo ante.

SIGILLĀRIA, pl. n. [Σιγιλλάρια] Viculi erant Romæ, ubi sigilla vendebantur. Gell. lib. 5. cap. 4. Apud Sigillaria forte in libraria, ego & Jul. Paul. poëta, vir memoria nostra doctissimus, consederamus. Idem lib. 2. cap. 3. Ostendisse mihi librum Æneidos secundum mirandæ vetustatis, emptum in Sigillariis XX aureis. [An Sigillariæ scil. Tabernæ.

Sigillaria, n. pl. [Σιγιλλάρια] Dies festi, Saturnalibus additi, ut testatur Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 10. ad finem. In his sigilla, id est, parva signa missitabant amici, ut in Saturnalibus cereos. Originem eorum describit Macrobius 1. Saturn. cap. 11. & 7. multis verbis explicat. Sueton. in Claud. cap. 5. Tiberius patruus petenti honores, Consulariaornamenta detulit. Sed instantius legitimos flagitanti, id solum codicillis rescripsit, quadraginta aureos in Saturnalia, & Sigillaria misisse ei.

SIGILLIARIUS, i. m. [ζωδιοποιός] Inscript. Reinef. class. 11. n. 89. FLATVARIO SIGILLIARIO; i. e. Confectori statuarum, vel Sculptori.

Sigillarii, Νευροσπαστοί. In Gloss. Gr. Lat. [Qui sunt hi scilicet, Qui sigillis ligneis motus hominum imitantur, nervis mobilibus.

SIGILLO, [σφραγίζω] āre. Sigillum alicui rei apponere.

Sigillare, Claudere. Varr. apud Non. 2. 785. Contra, lex minus impia est, ne filii parentibus luce sigillent oculos. al. Sugillent.

SIGILLĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ζωδιακὸν Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 10. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. Alii legunt Sigilla. V. PUTEAL.

Scyphi sigillati dicuntur, emblematis & incrustamentis sculptilibus ornati. Cic. 6. Verr. 32. Accurrit Venerius: jubet me scyphos sigillatos ad Prætorem statim afferre. i. e. In quibus erant sigilla: ut ibidem, Patella grandis cum sigillis ac simulacris deorum.

Aspera signis pocula. Virg. H. St. ex Æneid. 9. 264.

SIGNO, [σημειόομαι. Gl. G. L.] āre. Signare significat modo Scribere, modo Anulo signa imprimere, modo Pecora signis notare. Paulus apud Festum.

Signare, Signo indicare. Plaut. Cist. 4. 2. 28.

Certe, eccam locum signat, ubi ea excidit. Idem, Hic meretricem deperit, signat tamen se eam non amare. [Si Plautina sunt.

Area signabitur nostro curru. Ovid. 1. de Arte Am. 39.

Cera signatur figuris. Ovid. 15. Met. 169.

Humum signare limite. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Mœnia aratro signat Romulus. Ovid. 4. Fast. 819.

Signare in animis. Cic. 4. Acad. 71. Nihil ita signari in animis nostris a vero posse, quod non eodem modo possit a falso.

Oculis signare. Virg. 12. Æn. 3.

Diem signare honore celebri, Insignem facere. Ovid. 5. Fast. 474.

Signare, Signum imprimere. Virg. 3. Georg. 171.

— & summo vestigia pulvere signent.

Nomina signata saxo. Epitaphium in saxo sculptum. Ovid. 8. Met. 539.

Saxum carmine signare. Ovid. 2. Met. 326.

Imago signatur titulo. Ovid. 2. Epist. 73.

Signare numeris vetus præceptum, Versibus declarare, & exprimere. Columel. lib. 1. cap. 3.

Carmine rem signare. Sepulcri saxo epitaphium inscribere. Virg. 3. Æn. 287.

Verbo suo signare aliquid, Enuntiare, declarare. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Signare appellatione aliquid. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem lib. 6. cap. 3. Et ut proxime utriusque differentiam signem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ simile.

Argentum signare, Signo publico percutere, ut pro Moneta sit. Cic. 13. Fam. 29. Quum signaretur argentum Apolloniæ, non possum dicere eum præfuisse, neque possum negare affuisse. V. Isidor. 15. 17.

Signare ex auro denarium. Plin. lib. 33. cap. 3.

Signare, Obsignare [σφραγίσαι Gl. L. G. & G. L.]

Vota signare. Veteribus erat votum suum nuncupatum, & in charta conceptum conscriptumque, deorum genibus cera obsignatum adfigere. Plin. 10. Epist. 36. ad Trajanum, Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica salus continetur, & suscepimus, domine, pariter, & solvimus, precati deos, ut velint ea semper solvi, semperque signari. Turneb. Adverf. 1. 17. Revera obsignabantur, atque Deorum statuis affigebantur. V. Rutgers. Var. Lect. 5. 5.

SIGNANDUS, a, um. Partic. [σκεπτέος] ut, Jura signanda. Propert. lib. 3. 20. 15. Al. 19. 5.

Fœdera sunt ponenda prius, signandaque jura.

SIGNĀTUS, a, um. [σφραγισθεὶς] Partic. Ulpianus, De rebus eorum, qui sub tutela vel cura sunt. l. Ad testium. Signatas tabulas accipi oportet, etsi linteo, quo tabulæ involutæ sunt, signa impressa fuerint. Juven. 14. Sat. 132.

Pectus signatum sanguine. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

Tabellis signatis mandare aliquid. Tibull. lib. 4. 7. 7.

Cicatrix signata in stirpe. Virg. 2. Georg. 13.

Signatus, [δίκιμος] pro Insigni aliquando captum a veteribus legitur: unde Signatam virginem dicebant, quasi Insignem virginitate, vel Integram, ut ait Non. 2. 783. Plaut. Negat se puellam signatam domum reversuram. Lucil. lib. 29. Primum Chrysidem negat signatam reddere. Non. loc. cit. [Apud quem tamen Plautinus locus non extat, nec apud ipsum poëtam, quod sciam.

SIGNĀTE, Adv. Macrob. 6. Saturn cap. 7. Qui proprie & signate locuti sunt. Eadem omnino verba sunt apud Gell. lib. 2. cap. 6.

SIGNANTER, Adv. Hieronym. Adverf. Jovin. 1. 7. extr.

SIGNATIO, ōnis. f. Tacit. de Orat. cap. 16. Sed primum hoc rogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum ætatem signatione ista determinetis.

SIGNĀTOR, ōris. m. [σημαντὴς, σφραγιστὴς] Qui testamentis signandis adhibetur. Suet. in Tiber. cap. 23. Illatum deinde Augusti testamentum, non admissis signatoribus nisi Senatorii ordinis. Sallust. in Catil. cap. 16. pr. Ex illis testes, signatoresque falsos commodare. Juvenal. Sat. 1. 67.

Signator falso, qui se lautum atque beatum
Exiguis tabulis & gemma fecerat uda. JCtis Falsarii dicuntur.

SIGNATŌRIUS, a, um. Adj. [σφραγιστικὸς] Quod signat, seu quo ad signandum utimur. Paul. Jureconf. l. 74. t. 17. lib. 50 D. Annulus signatorius ornamenti appellatione non continetur. conf. Valer. Max. 8. 14. 4.

SIGNATORIUM, i, n. [σφραγιστήριον] Signaculum. Gloss Græcolat.

SIGNATŪRA, æ. f. Suet. in Neron. cap. 17. Cautum ut in testamentis primæ duæ ceræ, testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderentur.

SIGNĀCŬLUM, i. n. [σφραγιστήριον, Gl. L. G. & G. L. σφραγιστὴρ L. G.] Idem. Tertull. Apol. cap. 21. Signaculum corporis.

SIGOVESUS, V. AMBIGATUS.

SIGRIUM, i. n. Promontorium est, Lesbiæ regionis initium. Strab. lib. 13.

Sĭl, filis. n. Genus pigmenti, luteum colorem, quemadmodum ochra reddens. Plin. lib. 13. cap. 12. In argenti & auri metallis nascuntur etiamnum pigmenta, sil & cæruleum. Sil proprie limus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur. Ibid. cap. 13. Sile pingere primi instituere Polygnotus & Mycon: Attico duntaxat. Adde Vitruv. 7. 14.

Silăceus, a, um. Adj. ut, Silacei cunei. Vitruv. 7. 5. Silaceus color, apud Plin. lib. 35. cap. 6. h. e. Sile compositus & luteus.

Sĭla, æ. f. Mons est silvæ Lucaniæ. Virg. 12. Æn. 715.

Ac voluti ingenti Sila, summove Taburno. Sallust. de fugitivis.

In silva Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Brut. 85. scribitur, Nam cum in silva sua ita facta cædes esset, &c. Procul dubio inquinatum est, & fortasse ex supradictis, Cum in silva Sila facta cædes esset, scribendum est. Non me latet alios emendare, Cum in silva Scantia, &c. Ex Turneb. Adverf. 11. 1. & 26. 12. Perperam Al. Syla.

Silaceni, qui sint, V. Strab. lib. 16. & in dictione sagapeni.

Sĭlănion, ōnis. m. [Σιλανίων] Statuarius & cælator. Plin lib. 34. cap. 8. Silanion Apollodorum fecit, fictorem & ipsum, sed inter cunctos diligentissimum artis, & inimicum sui judicem, crebro perfecta signa frangentem, dum satiare cupiditatem nequit artis, & ideo insanum cognominatum.

Silanius, [Σιλάνιος] Mons Hiberniæ insulæ altissimus a Silanio rege in vertice ejus sepulto dictus.

Silanus, i m. [κρουνὸς, Gl. L. G.] Tubus & fistula dicitur, e quibus erumpit aqua. Lucret. lib. 6. 1263.

— proque voluta
Corpora silanos ad aquarum strata jacebant. Cels. 3. 18. Confert etiam aliquid ad somnum silanus juxta cadens. [Ita vett. Celsi editt. al. Saliens. q. V. Male in Gloss. editum Silvanus conf. Etymol. Voss.

Sĭlăris, vel Silărus, [Σίλαρος] m. Lucaniæ amnis cujus hæc natura est, ut in eum, non virgulta modo immersa, verum & folia lapidescant, alias salubris potus ejus aquæ. Plin. lib. 2. cap. 103. Sil. item lib. 8. 583.

Hoc amne Lucanus ager terminatur. V. Strab. lib. 5. extr. Virg. 3. Georg. 146.

Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem
Plurimus Alburnum volitans, &c. Al. Sylarus, male.

Silatarus, i. m. πλάνος. Gloss. Latinogræc.

Sĭlātum, i. n. antiqui (inquit Festus) dicebant quod nunc Jentaculum dicimus, eo quod tum jejuni vinum Sili herba conditum absorbebant ante meridiem.

Silaus, ut nonnulli apud Plin. legunt lib. 26. cap. 8. Herba est in perennibus & glarensis rivis nascens, Apii similitudine. Hermolaus tamen in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit. Contendirque Laver esse legendum: sumitque Laver pro ea herba, quam vulgus *Cressionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioscorides lib. 2 cap. 119.

Silēni, m. pl. [Σιληνοὶ] Populi sunt Indum accolentes auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

Silentium, V. sileo.

Silēnus, i. m. pr. com. [Σιληνὸς, Gl. L G. & G. L.] Bacchi nutritius, vel pædagogus. De quo Virg. 6. Ecl. 14.

Famulusque dei Silenus alumni. Hor. de Arte Poet. 239.

Nysigeni Sileni. Catul. 62. 252.

Pater Silenus. Propert. lib. 3. 3. 29.

Sĭleo, silui, [σιγάω, σιωπάω Gl. G. L.] ēre. Silere dicitur qui nondum cœpit, vel desiit, loqui. Frequenter præpositioni De adjungitur. Cic. 6. Verr. Me non solum silere de vestris monumentis oportebit, sed etiam lætari, &c.

Silere, Tacere significat, ficto verbo ab s littera, quæ nota silentii est. Paul. V. Voss. Etymol.

Muta silet virgo. Ovid. 10. Met. 389.

Facti culpam silere. Ovid. 2. Trist. 208.

Causa mali silenda est. Ovid. 3. de Pont. 1. 247.

Sileo verbum facere. Auctor de Bell. Hispan. 3. Unus ex nostris respondit, ut sileat verbum facere. Pro, Ne verbum faciat. Rarum.

Et nunc omne stratum silet æquor, Tranquillum est. Virg. 9. Ecl. 57.

Loca late silent. Virg. 9. Æn. 190.

Jura silent, Justitium est. Ovid. ad Liv. 185.

Silent inter arma leges, Non exercentur. Cic. pro Milon. 10. Silent enim leges inter arma, nec se exspectari jubent.

Leges bello siluere coactæ. Lucan. lib. 1. 277.

Silent Musæ Varronis. Cic. 1. Acad. 2. Silent enim diutius Musæ Varronis, quam solebant. h. e. Nihil scribit, nihil edit Varro.

Sileor. Pass. Ovid. 1. Fast. 47.

Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur. V. verbum.

Siletur, Imperf. Ter. Phorm. 5. 2. 13. De jurgio siletur. Cic. 11. Fam. 6. Nefas esse duxi, aut ita haberi Senatum, ut de tuis divinis in Remp. meritis sileretur, aut, &c.

Sileatur ille, apud Plin. 8. Epist. 22. extr. Quisquis ille, qualiscunque, sileatur: quem insignite, exempli non nihil: non insignire, humanitatis plurimum refert. Plin. lib. 12. in procem. 1. Nullum sileatur rerum naturæ opus. Plin. lib. 16. cap. 21. Idque mirum est, Græcis auctoribus proditum, apud nos postea sileri.

Silens, entis. [σιγῶν] Partic. Adjective dicitur, de his, Quæ a strepitu feriantur.

Cælum silens, pro Tempore sereno. Plin. lib. 18. cap. 28.

Dies silens a ventis. Columel. lib. 4. cap. 29.

Luci silentes. Sil. lib. 17. 22.

Nox silens. Virg. 4. Æn. 517.

Spiritus silentis dies. Columel. lib. 3. cap. 19. Verumtamen præstat eligere sationi silentis, vel certe placidi, spiritus diem.

Venti silentes. Columel. lib. 12. cap. 25.

Umbræ silentes. Virg. 6. Æn. 264. V. paulo infra.

Unda silens. Valer. 5. Argon. 522.

Anni silentes. V. annus.

Flos silens, Qui non amplius crescit & quodammodo declinat. Columel. lib. 12. cap. 7. Item ferulæ cum coliculo silentes quam tenerrimum florem pastinacæ agrestis, vel sativæ cum coliculis, silentem florem vitis albæ, & asparagi, &c. Ego tamen Florem silentem dici putaverim, Qui nondum se explicat & aperit. Tunc enim silet, nec se promit.

Surculi silentes, Nondum germinantes. Columel. lib. 11. cap. 2.

Vineæ silentes. Columel. lib. 4. cap. 27. i. e. Nondum gemmantes.

Luna silens, Deficiens & declinans: quando non amplius apparet super terram, utpote in interlunio, nobis non lucens. Plin lib. 16. cap. 39. Inter omnes vero convenit utilissime in coitu ejus sterni, quem diem alii interlunium, alii silentis lunæ appellant. conf. silentium.

Silentes pl. subst. pro Mortuis. Ovid. 5. Fast. 483.

Mox etiam lemures animas dixere silentum. h. e. Mortuorum.

Cœtus silentum. Ovid. 15. Met. 66.

Concilium silentum. Virg 6. Æn. 432.

Sedes silentum. Ovid. 15. Met. 772.

Vulgus silentum. Senec. Med. 10.

Silentium, i. n. [σιγὴ, Gl. omn L G. σιωπὴ, G. L. ἡσυχία] Plin. lib. 10. cap. 69. Silentium in mari piscantibus.

Silentium noctis, pro Intempesta nocte; quam alii Concubium, alii Conticinium vocant. Liv. 5. 32. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiavit Tribunis, se in nova via, ubi nunc sacellum est, supra ædem Vestæ vocem noctis silentio audisse clariorem humana.

Acre silentium, & intentum, & cupidum ulteriora audiendi. Plin. 2. Epist. 10. extr. V. acer, Adj.

Sacrum silentium. Hor. 2. Carm 13. 29. Inferorum scil.

Vastum silentium. Tacit. 3. Hist. 13.

Agere silentium de aliquo. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Animadvertere cum silentio. Ter. Eun. Prol. 44.

Confiteri silentio, Tacendo. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Continere suos silentio. V. contineo.

Descendere in silentium. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Dissimulare aliquid silentio. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Facere silentium. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Præterire silentio, Indictum. Cic. in Partit. 82.

Prætervectus silentio sum periculosissimum locum. Cic. 7. Philip. 8.

Silentium esse a. V. a, præp.

Est silentium de. Cic. 5. Att. 16. De Partho silentium est, sed tamen concisos equites nostros a barbaris nuntiabant ii, qui veniebant.

Transire quidpiam silentio. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Transmittere aliquem silentio. Tacit. 1. Ann. 13.

Poetæ frequentius plurali numero ponunt. Ovid. 2. de Arte Am. 603.

Eximia est virtus præstare silentia rebus.

Somni silentia. Ovid. 4. Fast. 549.

Alta silentia. Ovid. 1. Met. 349. Virg. 10. Æn. 63.

Cæca silentia. Sil. lib. 7. 350.

Muta silentia noctis. Ovid. 7. Met. 184.

Rabiosa silentia. Pers. 3. Sat. 81.

Severa silentia noctis. Lucret. lib. 4. 462. V. severus.

Taciturna silentia. Ovid. 2. de Arte Am. 505.

Tranquilla silentia noctis. Stat. 1. Theb. 441.

Agere alta silentia. Ovid. 1. Met. 349.

Facta tectis silentia. Virg. 1. Æn. 734.

Facere longa silentia. Ovid. 1. Fast. 183.

Facere silentia majestate manus. Pers. 4. Sat. 7.

Jubere silentia. Lucan. lib. 1. 298.

Rumpere silentia sermone. Ovid. 1. Met. 208.

Rumpere alta silentia. Virg. 10. Æn. 63.

Rumpere taciturna silentia. Lucret. lib. 4. 587. Ovid. V. supra.

Suadere silentia digito. Ovid. 9. Met. 691.

Tenuere silentia cuncti. Ovid. 1. Met. 206.

Torquent illam furibunda silentia. Stat. 10. Theb. 890.

Silentium, Augurale vocabulum est, cum in augurio vitium non est. Nam vitium iis, quæ auspicata sunt & augurata opponitur. Cic. 2. de Div. 71. Peritum autem, inquit, esse necesse est eum, qui silentium quid sit intelligat. Id enim Silentium dicimus in auspiciis, Quod omni vitio caret. Hoc intelligere perfecti Auguris est. V. & seqq. Ex Turneb.

Silentio, vice adverbii. Liv. 9. 38. Nocte deinde, silentio, ut mos est, L. Papirium, Dictatorem dixit.

Audire silentio. V. audio.

Convenisse silentio videtur, inter locatorem & conductorem. i. e. Tacite, quamvis diserte non sit verbis expressum. Jabolenus in l. Ea lege. D. locati. [Hic Silentium est Tacitus consensus.

Ferre aliquid silentio. Cic. 2. Tusc. 46.

Silentium, Taciturnitas. Hor. 3. Carm. 2. 25.

Est & fideli tuta silentio Merces.

Alti & egregii silentii homo. Hor. 2. Serm. 6. 58.

Suspicax silentium. Tacitt. 3. Ann. 11. extr.

Silentium causarum & juris. Cic. 7. Verr. 31. In foro silentium esse summum causarum atque juris. q. d. Justitium. V. paulo supra.

Transigere vitam silentio; i. e. Otiose & obscure. Sallust. Catil. cap. 1.

Venimus per silentium ad exactæ ætatis terminos, Per oblivionem. Tacit. Agric. 3. extr.

Silentium, pro Quiete. Liv. lib. 37. 38. Silentium deinde biduum fuit, neutris transgredientibus amnem. Intelligit, non fuisse ad certamen congressos.

Plus, quam si dixisset, ἡσυχία. H. St.

Silentium lunæ. Virg. 2. Æn. 255.

— tacitæ per amica silentia lunæ. Aliud est autem Silente nocte, aliud Luna silente, ut docet Plin. lib. 28. cap. 7. Nam Silentium lunæ, Interlunium intelligitur, i. e. tempus id quo luna non lucet. Ex Lambin. V. super dict.

Regit silentium Diana. Hor Epod. 5. 51.

— Diana, quæ silentium regis. Ex ritu sacrorum dictum est, in quibus imperabatur a Præcone, ut qui aderant, linguam pascerent, id est tacerent, & linguis faverent. Spectatricem igitur & arbitram magici sacri Lunam, cui & silentium tribuitur, ut a Marone 2. Æn. 255.

Silentiārius, i. m [ἡσυχαστὴς Gl. G. L.] Tria hominum apud veteres officia significat. Est Silentiarius, Qui silentium indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Est Silentiarius, Secretarius, qui silenda audit. Est Servus silentiarius, Qui garrientes servos coercet, & tacere jubet. Erat silentiariorum schola Constantinopoli, ut docet Nicephorus lib. 16. cap. 24.

De silentiariis sacri palatii, id est illis, qui sunt in secretis Principum assidui, meminit Justin. l. ultima de excusat. tuto. lib. 6. C. l. 30. §. ulti. C. de inofficioso testamen.

testamen. Hi Spectabiles silentiarii appellantur ab eodem Justiniano ibidem: Galli appellamus *Consiliarios privati consilii*: id est sacri. Salvian. Massiliensis lib. 4. de vero Dei judicio: Paverit quippe actores, paverit silentiarios. De servis aut ministris, non de Spectabilibus loquitur. Procop. lib. 2. de Bell. Pers. de Spectabilibus in hunc modum loquitur: Silentiarii sunt ministri ad ea, quæ silentii, quietisque sunt interiores in Principis domo, arcanorum principis conscii, quique silendis, & arcanis principis consiliis interesse solent. Quidam eos Auricularios appellant. V. l. 3. C. de Silentiar. lib. 12. conf. Auricularius s. l. & Cang. Gloss. utrumque.

SILENTIŌSUS, a, um. Adj. Tacitus. Apul. Met. 11. pr. Nactusque opacæ noctis silentiosa secreta.

SILENTUS, a, um. Adj. Lævius apud Gell. 19. 7. Loca silenta.

SILESCO, [σωπάω] ĕre. Tacitum fieri, Silere. Ter. Adelph. 5. 2. 10.

Nisi dum hæ silescunt turbæ, interea in angulum
Aliquo abeam. i. e. Dum sedabitur hic tumultus.

Deûm domus Jove dicente silescit. Virg. 10. Æn. 101.

Furor cæli silescit. Catull. 47. 2.

SĬLĔR, ĕris. n. Frutex nonnunquam arborescens, ut baculos rustici ex eo faciant: aquosis locis crescit quasi pumila salix, cujus etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius, contenditque non esse id quod *Seseli Massiliense* officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. 2. Georg. 2.

— ut molle siler, lentæque genistæ. Plin. lib. 24. cap. 10.

Sileris folia illita fronti, capitis dolores sedant.

SĬLEX, ĭcis. c. [μυλίας λίθος Gl. L. G χάλιξ G. L.] Lapis durus, ex quo ignis excuti solet. Dictus quod de eo ignis saliat: vel quod ictu ferri graviter percussus dissiliat: vel quod latentem & velut silentem intra se ignem habeat, qui attritu, aut percussu excitetur. Virg. 8. Æn. 233.

Stabat acuta silex præcisis undique saxis. Ovid. 7. Met. 107.

Aut ubi terrena silices fornace soluti.

E silice ignem Pyrodes invenit. Plin. 7. 9.

Venæ silicis. Virg. 1. Æn. 135.

Acutus silex. Catul. 61. 5.

Atra silex. Virg. 6. Æn. 602.

Durus silex. Ovid. 2. Met. 706.

Impenetrabilis silex ferro. V. IMPENETRABILIS.

Nuda silex. Virg. 1. Ecl. 17.

Numidicus silex. V. NUMIDIA.

Ordinarius silex. V. Ordinarius in ORDO.

Rigidi silices. Ovid. 9. Met. 225.

Validi silices. Lucret. lib. 1. 572.

Excudere scintillam silicis. Virg. 1. Æn. 178. Al. Silice. Virg. 1. Georg. 135.

Et silicis venis abstrusum excuderet ignem.

Tenuantur silices ab usu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.

Stat tibi silex in corde. Tibul. lib. 1. 1. 64.

SILĬCEUS, a, um. Adj. [ἐκ πυρίτου] Quod est ex silice. Cato de R. R. cap. 18. Saxa silicea. Vitruv. 8. 3.

SILICĀRIUS, i. m. inter opifices refert Frontin. de Aquæduct. lib. 2.

SILICATUS, a, um. Adj. Quod est ex silice factum. Unde Stratæ silice viæ dicuntur Silicatæ.

SILICĪDA, æ. m. [σιληρεργός] Gloss. Latinogræc.

SILIA, æ. f. [Σιλία] Asiæ fluvius est, de quo Strab. lib. 15. In regione Montana, Siliam flumen esse, in quo nihil innatet: quanquam id Democritus non credat, qui magnam Asiæ partem peragravit: sed nec id Aristoteles concedit, etsi aeres quidam sunt adeo tenues, ut nulla in eis volatilia inveniantur. conf. SILLA.

SĬLĬCERNIUM, i. n. [πενιδεῖπνον, λύχνος γὰρ ἄπλειν ἐν πένθει ὁ θέμις. Gl. L. G.] scribit Nonius 1. 235. esse Funebre convivium, quod fenibus exhibetur. Verrius apud Festum docet esse Farciminis genus, quo familia in luctu a fletu purgatur: quia cujus nomine instituebatur ea res, is jam solum cerneret. Cæcil. Credidi me silicernium ejus esse esurum.

Donatus inquit esse Cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quod eam silentes cernant umbræ, i. e. umbræ possideant, vel quod qui hæc inferant, cernant, neque degustent. Nam de his quæ libantur inferis, quisquis ederit vel biberit, funestatur. Hinc Ter. in Adelph. 4. 2. 48. appellat Senem silicernium, Qui jamjam silentibus cernendus sit:

I sane, ego te exercebo hodie ut dignus es, silicernium.

Alii Silicernium nomen fictum a Terentio existimarunt pro Sene, quod incurvitate silices spectet. [[Quod etymon rejicit cum Nonio Donatus, amplectitur Fulgentius. Minus absurdum alterum, Quod solum cernat, quasi Solicernium, vel Sulicernium, ut Exsul, & Exsilium, ab eadem voce. V. tamen ad seq. dict.

Qui recte sentiunt, affirmant Silicernium, Funebre convivium esse: quod apud veteres fenibus exhiberi solebat, dictum quod cum silentio edentes cernerentur: vel quod cogitarent se mox illum secuturos. Quapropter abeuntes a convivio, veluti se amplius non visuri, mutuo se salutabant. Varr. apud Non. 1. 234. Funus exsecuti, laute ad sepulcrum antiquo more silicernium confecimus. i. e. Convivium in quo pransi discedentes dicimus aliis alii Vale. Silicernium ergo Terentius Senem vocat, atque decrepitum. i. e. dignum, vel cui silicernium fiat, vel qui ad silicernium vocetur.

SILICERNIUS, a, um. Adj. Silicernios dici voluerunt, Senes incurvos, quasi jam sepulcrorum suorum silices cernentes. Unde Cincius Alimetus Hist. de Gorgia Leont. scribit dicens, Qui dum jam silicernius finem sui temporis exspectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitatibus insultavit. Hæc Fulgent. Exp. Serm. Ant. 8. [De etymo, & significatione varia hujus dictionis prolixa est disquisitio apud Voss. in Etymol. ita tamen ut in medio rem relinquat. Glossographus Græcolatinus dici innuere videtur quasi Selucernium, quod Se, i. e. Sine lucerna peragatur, nisi potius Silicernium a Silente lucerna. V. in dict. super.

SILICES, Populi sunt montana Armeniæ ad Tigridis ostia incolentes. Plin. lib. 6. cap. 6.

SILICIA, æ. [σίλις] Herba, de qua sic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec fœnogræco minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos, alii buceras, alii ægoceras, quoniam corniculis semen est simile, nos siliciam. [Forte Siliquam. V. in hac dict. Colum. paulo infra. Nisi mavis Siliculam.

SILICIUS, i. m. Plin. lib. 16. cap. 16. Si magnitudinem mensarum caperet haud dubie præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectorumque silicios aut laminas raro usu spectatur. Quo in loco legendum est Sicilicos, a verbo Sicilic, sicilis, quod a verbo Seco, secas, derivatur. Sicilicos autem interpretor Segmenta & tessellas. Sed omnes Codd. exhibent Silicos. Nonnulli legere malunt Silaceas laminas, i. e. Silis colore tinctas. V. Harduin. in loc.

SĬLĪGO, ĭnis. f. [σιλίγνιον, Gl. G. L. σεμίδαλις L. G.] Frumenti genus, ex quo panis optimus fiebat. Juven. 6. Sat. 471.

— coctæque siliginis offas. Columella 2. 9. R. R. tritici vitium esse ait, & quamvis candore præstet, pondere tamen vinci. Item aliquanto infra, Omne triticum uliginoso in loco tertia satione in siliginem converti. Exceptitia siligo. Plin. lib. 18 cap. 10. V. ORIZA.

SILIGĪNĀRIUS, i. m. Siliginis venditor, vel distributor. Ulpian. in l. Si quis uxori. §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.

SILIGINEUS, a, um. Adj. [σιλιγνίτης] Ex siligine factum. Plin. lib. 18. cap. 9. Siligineæ farinæ modius, Gallicæ XXII libras panis reddit, &c. Siligineum panem pro Delicato sumit Seneca: unde Plebejo opponit, Epist. 120. Item Epist. 124. Malum panem dicis: exspecta, bonus fiet, etiam tenerum tibi & siligineum fames reddet.

SĬLĬQUA, æ. f. [κεράτιον, καὶ κυαμὸς, καὶ φασήλος λοβοί, καὶ ξυλόγλυκον, λοβὸς τῶν χεδρόπων, Gl. L. G.] Folliculus, seu integumentum, ubi grana leguminum includuntur, & si quid leguminibus simile. Plin. lib. 18. cap. 12. de fabis, Nam siliquæ, caulesque gratissimi sunt pabulo pecori. Hor. 2. Epist. 1. 123.

— vivit siliquis, & pane secundo. Pers. 3. Sat. 55. [In Gloss. ξυλογλύκυ scribendum puto: facili errore, permutatum υ cum ν. Intelligitur autem Glycyrrhiza: Si nil mutes, Siliqua dulcis.

Quassans legumen siliqua. Virg. 1. Georg. 74.

Siliquæ fallaces. Virg. 1. Georg. 195.

Grandior ut fetus siliquis fallacibus esset. i. e. Quæ fallere plerumque solent. Interdum enim leguminum folliculi majores videntur, quum inanes sint.

Siliqua, Fœnumgræcum alias dicitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Fœnumgræcum, quod siliquam vocant rustici, duo tempora sationum habet, quorum alterum est Septembris mensis (quum pabuli causa seritur) iisdem diebus, quibus vicia, circa Æquinoctium. Alterum autem mensis Januarii ultimo, vel primo Februarii, quum in messem seminatur. Idem lib. 2. cap. 2. Siliquæ modii sex vel septem totidem operis obruuntur, metuntur una.

Siliqua, Arbor. Galen. lib. 7. Simplic. Latinis etiam Siliqua Græca, quod fructum fert siliqua obtectum, fabæ cujusdam more. Columel. lib. 5. cap. 10. ubi de Pomario conferendo: Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & persicum, ante brumam per Autumnum serito.

Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignosus, falcatus, digitali longitudine, latitudine pollicari, quatuor intus grana continens, quæ ceratia a cornu similitudine appellantur. Plin. lib. 15. cap. 24. Dulces siliquas vocat, quod dum eduntur, prædulces sentiantur, & succum cassiæ referant.

Siliqua, alia arbor quam Iones Cerauniam appellant, omnino diversa a siliqua Græca. De hac sic Plin. lib. 13. cap. 8. Similis his siliqua, quam Iones ceraunam vocant, trunco & ipsa fertilis, sed pomo siliqua, &c.

SILICŬLA, vel SILIQUULA, æ. f. dimin. Varr. de R. R. 1. 23. Lupinum, cum necdum siliculam cepit. V. seq. dict.

SILĬQUOR, [κεράτια ποιῶ] āri. Siliquas capere, hoc est integi siliquis, quod de leguminibus siliquis tectis dicitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Inter omnes autem constat nihil esse utilius lupini segete, prius quam siliquetur, aratro vel bidentibus versa. Idem lib. 18 cap. 7.

SILIQUASTRUM, i. n. [κεραστέα] Herba quæ & Piperitis dicitur, a piperis sapore, vulgus nostrum *cestum* appellat. Plin. lib. 19. cap. 12. Panax piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum, ob id piperitidis nomine accepto. Idem lib. 20. cap. 17.

Siliquastrum, alio significatu. Hyginus lib. 2. 10. Poet. Astron. in Cassiopeia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alii plures dixerunt, ut gloriata sit se forma Nereidas præstare. Pro quo facto inter sidera sedens in siliquastro constituta est. Idem lib. 3. 9. Cassiopeia sedens in siliquastro collacata est: cujus sedilis & ipsius Cassiopeiæ pedes positi in ipsa circumductione circuli, qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis ad æstivum circulum pervenit. Paulo post rursus Sedile vocat, & in fine Sellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, est Cassiopeia in sella sedens. Pompejus Fest. lib. 17. Siliquastra, sedilia appellantur antiqui generis, D littera in L. conversa, ut etiam in Sella factum est, & Subsellio, & Solio, quæ non minus a sedendo dicta sunt. Hinc apparet, apud Hyginum legi debere Seliquastrum per secundam vocalem. V. Sella in SEDEO.

SILIQUĀTĬCUM, i. n. Vectigal quod in nundinis penditur fisco ob venditionem proponendam. V. Cujac. Observ. 16. 23. Cassiod. Varr. Epist. 2. 4. pr. Idem 30. extr. Qui ita commercium negotiationis exerceat, quatenus, nec monopolii, nec siliquatici, nec aurariæ aliquid pensionis, impendat. [Forte ex siliquarum, i. e. Leguminum, venditione nomen invenit id genus pensionis.

SILIS, [Σίλις] Plin. lib. 3. cap. 18. Fluvius est Venetiæ ex montibus Tarvisanis fluens: Sylis vero, cum y Græco in ultima, nomen est, quo, ut idem testatur lib. 6. cap. 7. & 16. Scythæ Tanaim fluvium appellant. Hard. utrobique Silis.

SILIUS, Nomen gentis Ro. ex qua. Silius, cognomine Italicus, Poeta eximius, cujus exstant libri XVII de Bello Punico. Floruit Nerone Imper. quo tempore & Consul fuit. V. Plin. Ep. 3. 7. Martial. 9. 88.

Silius Ausonio non semel ore potens.

SILLA, æ, m. V. SULLA.

SILLA, æ, f. ut vult Diodorus V. SILIA.

SILLI, Æthiopum gens, quam cum Struthiophagis bellum gerere continuo, annotat Strab. lib. 16. [In Gr. est Sili, Σίλοι.

SILLUS, i. m. [σίλλος] Sillos Græci vocant Dicacitates & fales mordaciores. Unde Gell. lib. 3. cap. 17. refert Timonem quendam scripsisse librum maledicentissimum, qui Silli inscribitur. Cujus sæpe meminit Diog. Laert. Suid.

SILLOGRAPHUS, i. m. [σιλλογράφος] Sillorum, id est salium, atque dicacitatum scriptor, qualis fuit Timon ille Phliasius, qui librum quendam, conviciorum & irrisionis plenum, in Philosophos edidit, Sillos inscriptum, quo nomine Græci maledicta & irrisiones intelligunt. Ammian. 22. 16. V. dict. præced.

SILLYBUS, i. m. [σίλλυβος] Membranula, ex qua indices fiunt; ut ait Cic. 4. Att. 4. in quem locum sic scribit Grævius; Legendum est σίλλυβοι, non

non, ut quidam, σύλλαβοι. Dicuntur aliter πιττάκια illi indices, sive membranæ, quibus inscribebantur nomina auctorum. & quæ voluminibus adglutinabantur. Σίλλυβοι & σίλλυβα sunt etiam Pelles, quas oræ vestium adsuebant, ut ex Polluce, Hesychio, & Eustathio docuit Salmasius ad Historiam Augustam. Sicut autem pelles oris vestium adsuebantur, sic etiam pelliculæ seu membranulæ cum nominibus scriptorum & operum affigebantur tergis voluminum & codicum. Hinc etiam dicit Cic. 4. Att. 5. & 8. Bibliothecam suam talibus sillybis illustratam & pictam fuisse ab his librariis. Nam & in illis sic legendum est, non Sittybis, ut libri præ se ferunt. Hæc Grævius.

Silo, ōnis. m. [σιμός, Gl. L. G.] Qui prominentia habet supercilia, a Sileno, quem hirsutis superciliis fuisse tradunt: ut auctor est Fest. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvum, ac silonem senem, statutum, ventricosum.

Silonem quidam Naso repando hominem dicunt: quod Plinius sensisse videtur lib. 11. cap. 37. V. SILUS & SIMUS.

Silon, Insulam Indiæ docet esse Augustinus in lib. de Civit. Dei, sect. 21. Quæ ex eo ceteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

Siloson, V. SYLOSON.

Silpe, es. f. σίλφιον, Gloss. Latinogræc. & in Græc. Lat. Σίλφιον, Blatta. Silphe, σίλφη, Diosc. 2. 35.

Silphium, i. n. [σίλφιον] Idem quod Laserpicium. V. LASER. Plin. lib. 19. cap. 3. & lib. 22. cap. 23.

Silphium, Regio Libyæ, ab insula Plateæ usque ad os Syrtium protensa, teste Herod. lib. 4.

Silva, æ. f. [ὕλη Gl. L. G. & G. L.] generale nomen est, proprie arborum, & quæ cædua est, hoc est quæ habetur in eum usum, ut ex ea cædatur materia. Servius, Quam Græci ὕλην vocant, poëtæ nominant silvam, id est, elementorum congeriem, onde cuncta procreantur. Virg. 3. Æn. 681.

— silva alta Jovis, lucusve Dianæ.

Locus in media silva maxime opacus & frigidus. Cic. 1. de Orat. 18.
Brachia silvarum, Rami. Stat. 1. Theb. 362.
Comæ silvarum, Frondes. Stat. 3. Silv. 3. 98.
Filia silvæ pinus. Hor. 1. Carm. 14. 12.
Gloria silvarum pinus. Stat. 5. Silv. 1. 151.
Agrestis. Ovid. 7. Met. 142.
Alta. Ovid. 14. Met. 364.
Antiqua. Virg. 6. Æn. 179.
Ardua. Ovid. 1. Fast. 243. al. Incædua.
Arens. Virg. 12. Æn. 522.
Barbarica. V. BARBARUS.
Cædua. V. CÆDO.
Comata. Catul. 4. 11.
Conseminea. V. CONSEMINEUS.
Densissima. Virg. 2. Georg. 17.
Formidolosis silvis latent feræ. Hor. Epod. 5. 55.
Frequens trabibus silva. Ovid. 8. Met. 329.
Frondiferæ. Lucret. lib. 1. 257.
Glandaria. V. Glandarius, in GLANS.
Immensa. Virg. 6. Æn. 186.
Incædua silva. Stat. 6. Theb. 90. Ovid. 3. Amor. 1. 1.

Stat vetus, & multos incædua silva per annos.

Ingentes silvæ. Lucret. lib. 5. 1242.
Jugosæ silvæ. Ovid. 4. Epist. 85.
Magna. Virg. 3. Georg. 219.
Nemorosæ. Ovid. 10. Met. 687.
Nigræ. Hor. 1. Carm. 21. 7.
Opacæ. Ovid. 6. Met. 687.
Palaris silva. V. Palaris in PALUS, pali.
Pascua silva est, Quæ pascuis pecudum destinata est. Paul. in I. Silva. D. de verbor. signific.
Pineæ. Virg. 9. Æn. 85.
Proceræ. Ovid. 16. Epist. 107.
Profundæ. Lucret. lib. 5. 42.
Rudes. h. e. Materia nondum cæsa, nec dolata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 366.
Rusticæ. Ovid. 4. Epist. 102.
Salubres. Hor. 1. Epist. 4. 4.
Secretæ. Ovid. Rem. Amor. 591.
Steriles. Virg. 2. Georg. 440.
Vernantes. Sen. Herc. OEth. 4.
Vetustæ. Ovid. 6. Met. 521.
Virentes. Catull. 32. 10.
Viridicatæ. Cic. 3. Q. frat. 17.
Virides. Ovid. 3. Met. 324.
Umbrosæ. Ovid. 1. Met. 693.
Abstrusi mane me in silvam densam & asperam, non exso inde ante vesperam. Cic. 12. Att. 16. V. ABSTRUDO.
Ambire silvas plagis. Ovid. 2. Met. 499.
Aucta silva sororibus. Ovid. 2. Met. 372.
Canit silva avibus. Lucret. lib. 1. 257. V. AVIS.
Cædere silvas. V. CÆDO.
Convellere viridem silvam ab humo. Virg. 3. Æn. 24.
Ducere silvas. Quintil. lib. 1. cap. 1. De Orpheo.
Decutere honorem silvis, Folia. Virg. 2. Georg. 404.
Eruere silvas. Virg. 4. Georg. 329.
Excidere silvas. Lucret. lib. 5. 1265.
Exederat ardor flammeus silvas. Lucret. lib. 5. 1252.
Ministrat alta silva tædas. Virg. 2. Georg. 431.
Nutat obscura silva. Senec. Thyest. 8.
Nudata cacumina silvæ. Ovid. 1. Met. 346.
Pacantur incultæ vomere silvæ, Domantur aratro, Fiunt novalia. Hor. 1. Epist. 2. 45.
Reboant silvæ. Virg. 3. Georg. 223.
Rotat silvas amnis. Stat. 4. Silv. 3. 79.
Violata vetus silva nulla securi. Ovid. 3. Met. 28.
Silva, de Herbis aliquando dicitur. Virg. 3. Georg. 385.

— subit aspera silva,
Lappæque, tribulique. Servius.

Silva de Vitibus. Virg. 2. Georg. 26.

Silvarumque aliæ pressos propaginis arcus
Exspectant.

Horrida silva siccæ comæ. Juven. 9. Sat. 13.

— horrida siccæ
Silva comæ, nullus tota nitor in cute.

Medicinæ silva, i. e. Copia atque congeries ejusmodi rerum, unde medicamenta parari possint. Plin. præf. lib. 35.
Silva aliquando dicitur, [ὕλη λόγων Gl. G. L.] Quod ex tempore scribitur velocissime: estque veluti prima materia. Quintil. lib. 10. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 101. Primum silva rerum ac sententiarum comparanda est, qua de parte dixit Antonius. h. e. Maxima congeries & ubertas.
Silva dicendi. Cic. in Orat. 12. Sed & hujus & aliorum philosophorum disputationibus & exagitatus maxime orator est, & adjutus. Omnis enim ubertas, & quasi silva dicendi, ducta ab illis est. i. e. Omnis copia & dicendi materia. Nihil est enim de quo philosophi non loquantur, quum res omnes divinas atque humanas sibi tractandas sumant.

Silvŭla, æ. f. dimin. [δρυμίδιον] Columel. lib. 8. cap. 15. Sunt enim quibus cordi est vel in silvulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus silvulis occupetur.

Silvester, & Silvestris, e. Adj. [ὑλικός, Gl. omn. ὑλώδης, ὑλαῖος, G. L.] Quod est silvæ. Virg. 1. Ecl. 2.

Silvestrem tenui Musam meditaris avena. Idem 2. Georg. 51.

Silvestris, Quod est in silva. Cic. de Amicit. 70. Quum locis etiam ipsis delectemur montuosis & silvestribus. h. e. In locis qui in montibus sunt, & silvis.
Agrum silvestrem mitigat flammis. Hor. 2. Epist. 2. 186.
Antra silvestria. Ovid. 13. Met. 47.
Arbor silvestris. Virg. 3. Ecl. 70.
Coitio silvestris Lupercorum. Cic. pro Cœl. 26.
Dona silvestria. Catull. Argon. 62. 279.
Homines silvestres. Hor. de Arte Poet. 391. i. e. Rudes.
Materia silvestris & Culta, Quæ ex silva decerpitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Arborum autem confectione omnique materia & culta & silvestri, partim ad calfaciendum corpus, igni adhibito, & ad mitigandum cibum utimur, partim ad ædificandum, ut tectis septi frigora caloresque pellamus.
Montes vestiti atque silvestres. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.
Numina silvestria. Ovid. 3. Fast. 302.
Saltus silvestris. Curt. lib. 4. 3. 21.
Sæpibus silvestribus loca densa. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Tecta silvestria. Cic. 1. de Invent. 2. Qui dispersos homines in agris & in tectis silvestribus abditos, ratione quadam compulit in unum locum, & congregavit.
Tumulus silvestris. Liv. 27. 26.
Via inculta & silvestris. Cic. de Clar. Orat. 59.
Vita silvestrium. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Subaudi Animalium.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 27. Silvestriora omnia tardiora. [An Silvestria?

Silvester, tri. m. [ὑλίσκος] Gloss. Græcolat.

Silvātĭcus, a, um. Adj. [ὑλαῖος] Quod ad silvam pertinet; ut, Silvaticus mus, apud Plin. lib. 30. cap. 9. Habitans in silvis.
Falces silvaticæ. Cato R. R. cap. 11.
Laurus silvatica, Crescens in silvis. Cato R. R. cap. 8.

Silvōsus, a, um. Adj. [ὑλήεις, ὑλώδης] Ubi multæ silvæ sive arbores sunt. Liv. 9. 2. Saltus duo alti, silvosique sunt, montibus circa se perpetuis inter se conjuncti. Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores ejusdem rami in excelsum emicant silvosa multitudine.

Silvicŏla, æ. m. [ὑλοκάτοικος Gl. G. L.] Qui silvam incolit. Propert. lib. 3. 13. 34.

His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
Oscula silvicolis empta dedere viris.

Silvicultrix, īcis. f. [ὑλεωπός] Catull. 61. 72.

Ubi cerva silvicultrix, ubi aper nemorivagus?

Silvifrăgus, a, um. Adj. Silvas frangens: qualis est ventus a quo arbores in silvis & franguntur & eruuntur. Lucret. lib. 1. 276.

— montesque supremos
Silvifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

Silvĭger, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑληφόρος] ut, Silvigeri montes. Plin. lib. 31. cap. 3. De montibus Hircanis.

Silvesco, [ὑλομανέω, ὑλημανέω] ĕre. In silvam redigi, seu silvestres, aut infructuosas arbores sarmentave fieri. Cic. de Senect. 52. Ne silvescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Columel. lib. 4. cap. 11.

Silvescens, entis. Partic. Arnob. 3. p. 109. Capilli silvescentium crinium velleribus involuti.

Silvānus, i. m. [Πὰν, θεὸς ὑλαῖος Gl. omn. Σιληνὸς L. G.] Servius; Silvanus, deus est silvarum. Hic amavit puerum Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam cervam. Hanc quum Silvanus nescius occidisset, puer est exstinctus dolore, quem amator deus in cupressum arborem ejus nominis vertit, quam pro solatio portare dicit Virg. 1. Georg. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum. De Silvanis & Faunis Plin. lib. 12. cap. 1.

Arbiter umbræ Silvanus. Stat. 6. Theb. 111.
Deus arvorum pecorisque Silvanus. Virg. 8. Æn. 600.
Horridus Silvanus. Hor. 3. Carm. 29. 23.
Potentes nemorum Silvani. Lucan. lib. 3. 403.

Silvius, i. m. [Συλβίος] a Silva: Festus, Silvii sunt appellati Albani reges, a Laviniæ filio, quem post excessum Æneæ gravida relicta timens periculum, & suæ vitæ, & ejus, quem utero gerebat, in silvis latens enixa est. Qui restitutus in regnum est post mortem Ascanii prælatus Iulo fratris filio, cum inter eos de regno ambigeretur.

Silvius, Æneæ filius: a quo postea omnes Albani reges, Silvii dicti sunt ab hujus nomine: sicut hodie Romani imperatores Augusti vocantur: Servius enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 763.

— primus ad auras
Ætherias Italo commistus sanguine surget
Silvius. V. Auctor. de Orig. Gent. Rom.

Silvia, æ. f. [Συλβία] Nomen, quo Ilia, Romuli mater, vocata est. Virg. 7. Æn. 487. Ovid. 2. Fast. 383.

Silvia Vestalis cælestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo. al. Ilia Vestalis.

Silūres, um. m. pl. [Σίλυρες Ptol.] Britanniæ populi, quos memorat Tacit. 12. Ann. 32. Silurum colorati vultus. Idem Agric. 11. 3. Eadem est regionis pars, quæ hodie ab Anglis vocatur *Southvvales*. Silures autem Cambdenus statuit in Herefordia, Radnoria, Brechinia, Monumethia & Glamorgiana.
Silurum insulæ; Solin. cap. 35. vulgo, *les Sorlingues*; Anglice *Silly*; ab occiduo Angliæ triginta milliaria distantes.

Sĭlūrus, i. m. [σίλυρος] Piscis, vulgo in Germania *boldh*, in Ungaria *accia*. Peculiaris Nili piscis traditur: quanquam & in Danubio reperiatur: quem non absimilem ei putant quidam doctissimi, quem Sturionem appellamus. Plin. lib. 9. cap. 15. Juven. 4. Sat. 33.
Vendere municipes fracta de merce siluros.

Sĭlus, i. m. [σιμός Gl. L. G.] Nasus sursum versum aduncus. Unde, Galeæ quoque a similitudine, Silæ appellatæ sunt. Hæc Festus. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Ecquos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? Sil. 10. 413.
Et silus occulitur cæcum in vestigia telum. Ubi Marsus Silum interpretatur Telum in terram infixum, habens aciem sursum versam. Sed hoc in loco quidam legunt Stilus. V. silo & simus.

Silybon, [σίλυβον] Lata spina est, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum sale oleoque cocta estur. Dioscorides lib. 4. cap. 153. apud Matthiolum.

Silys, Fluvius Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus. Plin. lib. 6. cap. 7. Tanaim Scythæ Silyn vocant. V. silis.

S I M

Sima, æ. f. pl. Simæ, [σιμαὶ] a σιμὸς declinis. Vitruv. 3. 3. Simæ, quas Græci ἐπιπήδας dicunt, faciendæ sunt altiores octava parte coronarum altitudinis. V. Philand. Sunt & Citharæ partes. V. Hesych.

Simæthis, Simæthius, Simæthus, V. symæthus.

Simbella, V. semilibella, in semis.

Simbruina stagna. In Sabinis. Tacit. 14. Ann. 22. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est, ictæ dapes mensaque disjecta erat.

Simenia, n. pl. ossa in tergo nuncupatur a Græcis κυνόλοφα id est Canina prominentia. Cæl. lib. 3. cap. 17. [Ex Polluc. 2. sect. 180. ubi quidem de mulo, qui Græcis ἡμίονος, nihil vero de Simeniis ossibus.

Simēnus, Cælator argenti apud Plin. lib. 34. cap. 8.

Sĭmia, æ. f. & Simius, i. m. [πίθηκος Gl. L. G. & G. L.] Hominum figuris proxima animalia, quæ cauda carent, & in Libya nascuntur: unde Ennius in Cic. 1. de Nat. Deor. 97.
Simia quam similis turpissima bestia nobis? Dictæ, quod Simæ sint, id est naribus depressis: vel quasi Mimæ, id est imitatrices. Martial. lib. 14. 202.
Callidus emissas eludere simius hastas. V. Plin. lib. 8. cap. 54.
Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Molossorum in deliciis habebat, & sortes ipsas, & cetera, quæ erant ad sortem parata, disturbavit, & aliud alio dissipavit.
Simulator humani oris simius. Claud. 1. in Eutrop. 303.
Simia, per translationem, Qui alium imitatur. Plin. 1. Epist. 5. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Hor. 1. Serm. 10. 18. Demetrium simium vocat.
Per translationem, & quidem proverbialem. H. St.

Simiŏlus, i. m. dimin. [πιθήκιον] Qui utcunque alterum imitatur. Cic. 7. Fam. 2. Hic simiolus animi causa, me, in quem inveheretur, delegerat.

Siminīnus, a, um. Adj. Julius Obsequens in lib. de Prodigiis, C. Mario & C. Flacco coss. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminino capite.

Sĭmĭdăla, æ. f. [Σιμίδαλις] Gloss. Græcolat. In Latinogræc. Siligo redditur, & per ε scribitur, V. s. l. semidalis, Idem ac

Sĭmĭla, æ. f. [σεμιδαλὶς] Farina alba & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib. 13. 10.
Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

Similāgo, ĭnis. f. Idem Plin. 18. 8. Ægyptus similaginem conficit e tritico suo.

Similagĭneus, a, um. Adj. ut, Panis similagineus, apud Senecam, Epist. 119. V. siligo, & derivata supra.

Sĭmĭlis, e. Adj. [ὅμοιος Gl. L. G. & G. L.] quasi Simul is. Ter. in prol. Phorm. 32.
Ne simili utamur fortuna, atque usi sumus. Plaut. Mostel. 1. 2. 21. Sibi quisque simile sumit.
Similis atque eadem. V. idem.
Magis similis. V. magis.
Similis, Genitivo junctum, ad morum, vel doctrinæ, vel hujusmodi, imitationem refertur. Ter. Eun. 3. 2. 43. Domini similis es. Plaut. Amph. 1. 1. 128.
Ain vero, verbero? deos esse similes tui putas? Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen una est, aliquando Populum Romanum majorum similem fore.
Similis, Dativo junctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis hujusmodi rebus. Virg. 1. Æn. 593.
Os humerosque deo similis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum similis tui, moribus; similis tibi, figura: non semper vera est: quia utrumque indifferenter reperitur. Cic. 1. de Legib. 29. Nihil est enim unum uni, tam simile, tam par, quam omnes inter nosmet ipsos fuimus. Idem 7. Verr. 30. Sed non video, cur non potuerit patri similis esse filius. De figura in Genitivo. Plaut. Men. 5. 9. 30.
Neque aqua aquæ, neque lacte est lacti (crede mihi) usquam similius, Quam hic tui est, tuque hujus. Cic. 1. Tusc. 81. Quærerem ex eo, cujus suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris: vita, ille omnium perditorum ita similis, ut esset facile tæterrimus.
Anhelanti similis. Virg. 5. Æn. 254.
Hinnuleo similis. Hor. 1. Carm. 23. 1.
Nimbo similes. Virg. 5. Æn. 317.
Primus ad extremum similis sibi. Hor. in Arte Poet. 254.
Sæpius tamen per Genitivum mores significamus. Ter. Adel. 3. 3. 57.
Salvus sit, spero est similis majorum suum.
Similes eorum, vel illorum. Cic. 4. Acad. 13. Quum aliquos ex antiquis claros viros proferunt, quos dicunt fuisse populares, ut eorum ipsi similes esse videantur. Idem 4. de Fin. Stoici autem, quod finem bonorum in una virtute ponunt, similes sunt illorum.
Similis mærenti. Plin. lib. 9. cap. 8. Tristis, & mærenti similis, ipse quoque (quod nemo dubitaret) desiderio exspiravit.
Simile veri & vero. Cic. 4. Acad. 99. Etenim is quoque, qui a vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, non comprehensa, neque percepta, neque assensa, sed similia veri. Quintil. lib. 6. cap. 3. Vero similis dolor. Idem lib. 3. cap. 10. Quod est vero similius. Quod conjuncte alii scribunt Verisimilis. V. s. l.
Similis ac. Cic. 4. de Fin. 31. Nec si ille sapiens ad tortoris eculeum a Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Liv. 6. 28. Similem pavorem inde, ac fugam fore, ac bello Gallico fuerit.
Similis atque. Cic. pro Rabir. perd. reo, 14. Et similis viri tu ulciscere patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset? Idem 5. de Fin. 40. Itaque & similis erit finis boni atque antea fuerat.
Similes inter se. Cic. 4. Acad. 118. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter se minutas, eas primum confusas, postea in ordinem adductas mente divina. Idem pro Cluent. 40. Homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi.
Similis in re dissimili. Cic. 1. Fam. 7. Simillimamque in re dissimili tui temporis nunc, & nostri quondam fuisse rationem.
Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant: ille autem clavum tenens sedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Senect. 17.
Simile est, pro Similis est, pro masculino positum neutrum. Titinnius Fullonib.
Formicæ pol persimile est rusticus homo. Novius Militibus Pomet.
Tu pueri pusilli simile es:
Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Non. 3. 205.
Compar. Simillior. Plin. lib. 12. cap. 17. Mastice tertia in Ponto bituminis simillior. Quintil. lib. 10. cap. 5.
Alii tantum in Superlativo Simillimus, cum ll, alii ne hic quidem geminant litteram l, nisi apud Poëtas. H. St. Sed, quum Comparativus regulariter formetur, l geminari non debet. In Superlativo vero geminari ideo videtur, quia Simillimus euphoniæ causa per syncopen ex Similissimus fecerunt antiqui, ad evitandam repetitionem litteræ i. Quemadmodum & in Agilis, Facilis, Gracilis, Humilis eandem euphoniam secuti sunt licet nonnunquam & alterius declinationis exempla occurrant, præsertim apud antiquiores. Sic & r geminatum in his quorum Positivus hac littera terminatur, ut Acerrimus, &c. Alioqui ratio nulla apparet cur antepenultima e. g. in Similimus producatur, quum eadem in Positivo & Comparativo correpta sit, ut & in ceteris a Similis derivatis.
Superl. Cic. pro Marcel. 8. Hæc qui faciat, non ego eum cum summis viris comparo, sed simillimum deo judico.
Furtis & fraude simillimus illi. Ovid. 13. Met. 32.
Amni puro simillimus. Hor. 2. Epist. 2. 20.
Buxo simillimus. Ovid. 11. Met. 417.
Flos violæ simillimus. Ovid. 4. Met. 268.
Pallor simillimus buxo. Ovid. 11. Met. 417.
Quies simillima morti placidæ. Virg. 6. Æn. 522.

Simile, [παραπλήσιον] Adverbialiter positum. Cic. 4. Acad. 14. Similes vos, quum perturbare, ut illi Remp. sic vos philosophiam, bene jam constitutam, velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. pro fertis. al. Similiter.
Superl. Cic. 2. Tusc. 54. Simillime animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere.
Simillime atque. Cic. pro Lege Agr. 1. 13. Hic tamen excipit Pompejum: simillime, ut mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur.

Similĭter, Adv. [ὁμοίως Gl. L. G. & G. L.] Pariter, eodem modo Cic. pro Rosc. Amer. 3. Ego etiam si omnia, quæ dicenda sunt, libere dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.
Similiter ac. Cic. 3. de Nat. Deor. 8. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contueat oculis.
Similiter atque. Cic. 1. Philip. 9. Neque vero illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi.
Similiter, ut. Cic. 1. Off. 87. Similiter facere eos, qui inter se contenderent, uter Remp. potius administraret, ut si nautæ inter se certarent quis eorum potissimum gubernaret.
Similiter, cum Dativo. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpione terrestres, vermiculos ovorum specie pariunt.

Similĭtas, ātis. f. [ὁμοίωσις] antiquum pro Similitudine. Cæcil. apud Non. 2 827. Vide quid ferat motum similitas.
Nec ceteræ easdem habent inter se naturæ rerum similitates. Vitruv. 9. 9.

Similitūdo, ĭnis. f. [παραβολή, ὁμοίωσις, Gl. L. G. & G. L.] Ipsa res similis forma. Cic. 1. Off. 56. Nihil autem amabilius, nec copulatius quam morum similitudo bonorum. [Gloss. Græcolat. ὁμοιότης, ἡ ἰσότης] Parilitas, æqualitas; ὁμοιότης ὄψεως, Similitudo.
Ad similitudinem. V. ad præpositionem.
Similitudo periculi. Cic. 7. Verr. 94.
Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7. conf. Verisimilitudo, in verus.
Abripere a parentis similitudine. V. abripio.
Accedere ad similitudinem alicujus rei. V. accedo.
Arripere alicujus similitudinem. V. arripio.
Similitudine veri capi. Liv. 25. 16.
Eludere similitudines. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ducere similitudinem. Cic. in Orat. 9. V. Formam alicujus facere, in forma.

Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. 54. Sunt enim quædam animi similitudines cum corpore.

SIMĬLO, [ὁμοιόω] āre. Similem esse, construitur cum Accusativo. Martial. lib. 2. 35.

Quum sint crura tibi, similent quæ cornua Lunæ, &c. Alii legunt Simulent, per ultimam vocalem. Simulare enim dicimus & Assimulare; non autem Similare, ut quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud Ovid. 5. Met. 6.

Assimulare freto possis. [Sic Simulatio pro Similitudine. V. in SIMUL.

SIMISSATOR, ōris. m. Σεφωτὴς εἶνα, ἢ ἄλλα τινὸς ὀρχῆ. Gloss. Græcolat. [An Semissator scribendum?

SIMITU, [ἅμα] pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 1. 3. 94.

Mecum simitu ut ires ad sese domum. Sic Amphit. 2. 1. 84.

Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum. Idem Trinum. 2. 1. 1.

Multas res simitu in meo corde verso. V. & Lucil. apud Non. 2. 814.

SIMIOLUS, SIMIUS. V. SIMIA.

SIMMIAS, [Σιμμίας] Philosophus Thebanus, Socratis auditor, cujus scripta enumerantur a Suida. V. Diogen. Laërt. lib. 2. c. 113. & 124. Simmias Rhodius Grammaticus, de quo Strabo l. 14. & Suid.

SIMO, ōnis. m. Simones [σίμωνες] iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus. V. SIMUS.

SIMON, is. m. [Σίμων] & SIMEON, [Συμεὼν] plures hoc nomine fuerunt, post Philippum Græcis, Latinis, Hebræisque pariter communi. Ex his antiquissimum sane legimus Athenienses, ex coriario philosophum, & Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos V. Diog. Laërt. lib. 2. c. 122.

Simon Magnesius, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lysiodiam. Strabo lib. 14.

Simon Constantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter quadringentos composuit Græce Metaphrases. id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana, unde & Metaphrastæ cognomen invenit.

Ex Hebræis vero Simon Petrus, Apostolus, notus ex sacris Scripturis.

Item Simon Magus, caput & auctor totius Hæreseos; de quo Eusebius lib. 2. latissime: & Justinus in apologia ad Antoninum principem: & Irenæus in primo adversus hæreses libro. Simon idem ille qui a Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Actor. 8. 9. seq.

Præter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sanctæ septimanæ a Judæis clam comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.

Simon, Persona comica apud Ter. Unde

Emunctus Simon. Hor. in Arte Poet. 238. conf. SIMO, āre.

SĬMŌNĬA, ut putatur, a Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi utuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia. V. loc. Actor. 8. jam indicat.

SIMONIĀNI, Simonis magi assectæ. Isidor. Orig. 8. 5.

SIMO, āre. Deprimere: antiquum. Non. 2. 771. Simat, Deprimit. Lucil. lib. 7.

Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. Sic emendat Turnebus, cum in Nonio legatur Simat. Moveri se dicit & sententia, & quod delphini simi sint: unde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. V. Plin. 9. 8. conf. SIMUS.

SĬMŌIS, entis. m. [Σιμόεις] Fluvius, qui ex Ida monte Trojano defluens, juxta Trojam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare juxta Sigeum promontorium. Virg. 6. Æn. 88.

Non Simois tibi nec Xanthus, nec Dorica castra
Defuerint.

Lubricus Simois. Hor. Epod. 13. 21.

Phrygius Simois. Virg. 1. Æn. 622.

SĬMŌĬSIUS, a, um. Adj. [Σιμοήσιος] attributum: Campus Simoesius, Σιμόεσσα πεδίον, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Strab. lib 13.

SĬMŌĬSIUS, i. m. [Σιμοήσιος] Nomen adolescentis Trojani, sic nominati, quod apud Simoentem fluvium esset natus. Homer. lib. 4. Iliad. 488.

SĬMŌNĬDES, is. m. [Σιμωνίδης] Ex Julide Ceus poeta, inter principes Lyricos numeratus. De quo Quintil. lib. 10. cap. 1. Cic. 2. de Orat. 351. Simonides Ceus primus artem memorandi invenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius 7. 56. octavam chordam in lyra invenisse scribit: Eustathius vero tres duplices litteras, ξ, ψ, θ.

Simonides alius Iambicus poeta: quem Strabo Amorginum fuisse dicit, Suidas vero Carystium, sive Eretriensem: qui scripsit Græcorum apud Aulidem conventum, trimetrorum libros duos, & alia. [Suid. duos facit, q. V.

Præter hos alios duos ponit Suidas: unum filium sororis Simonidis Cei, cognominatum Melicertam, qui ante bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cujus res gestas scripsit, ac bellum adversus Galatas.

Somnium de Simonide. Cic. 1. de Divin. 56.

SĬMŌNĬDĒUS, a, um. [Σιμωνίδειος] Adj. Catul. 39. 8.

Mæstius lacrimis Simonideis. V. Quintil. l. c.

IMPLEX, ĭcis. Adj. [ἁπλόος, ἁπλῆς, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale, Quod Unum est neque ex pluribus conflatum; adeoque opponitur Duplici aut multiplici; dicitur quasi Sine plica. Ter. in prol. Heaut. 6.

Duplex quæ ex argumento facta est simplici. [Unde igitur Simplus?

Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex & directum pateret.

Natura vocis simplex. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Cornua simplicia. Plin. lib. 11. cap. 37.

Via mortis simplex. Virg. 3. Georg. 482.

Utilitas simplex. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Simplex, [ἀφελής Gl. L. G. & G. L.] Sine cura, neglectus.

Crinis erat simplex, nodum collectus in unum. Ovid. 8. Met. 319.

Cibus simplex, Purus, non exquisitus, aut alio condimento corruptus vel compositus. Martial. lib. 4. 30. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus utilissimus simplex.

Condimentum orationis simplex. Quintil. lib. 6. cap. 3. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.

Simplex, Verum & sincerum: cui Falsum opponitur. Cic. 11. Fam 28. Trebatio nostro magnas ago gratias, quod tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Fin. 46. His initiis inducti omnia vera diliginius, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, ut fraudem, perjurium, malitiam, injuriam. Hic Simplici opposuit Falsum.

Munditiis simplex mulier. Hor. 1. Carm. 5. 5. i. e. inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias insectatur, quæ simplici munditia. insidias moliretur. [Oxymôron est. Quæ ornatu neglecto maxime ornata.

Bonum simplex & verum. Cic. 1. Acad 7.

Simplex de homine. Simplicem appellant Latini Apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem, quæ sentit & recta judicat, sic item & Græci. Hor. 1. Serm. 3. 52.

— at est truculentior, atque
Plus æquo liber, simplex fortisque habeatur. Huic opponitur Duplex. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Nec cursus duplicis per mare Ulyssei. Ex Lambino.

In docendo simplicem esse. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Ætas simplex. Stat. 9. Theb. 878.

Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe usque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ post eam, quæ prætexta dicebatur, sumi solebat. Martial. lib. 10. 20.

Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia. [i. e. Puerilibus, rudibus.

Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Silv. 1. 32.

Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad. 112.

Rura simplicia, Prisca simplicitate rudia. Plin. lib. 12. pr.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 63.

Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi, Mæcenas.

Simplicissimus, Superl. Sen. de Brev. vit. 12.

SIMPLICĬTAS, ātis. f. [ἁπλότης, Gl. L. G. & G. L.] Martial. lib. 10. 47.

Prudens simplicitas, pares amici.

Fabularum convivalium simplicitas. Tacit. 6. Ann. 5. 3.

Nuda simplicitas. Ovid. 1. Amor. 3. 14.

Rudis simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.

Gloriari simplicitate. Quintil. lib. 5. cap. 7.

SIMPLICĬTER, Adv. [ἁπλῶς Gl. G. L.] Cic. in Topic. 84. Quum autem quæritur quale id sit, aut simpliciter quæritur, aut comparate.

Pure, aperte. Plin. 5. Epist. 3. pr. Me tamen amice simpliciterque reprehenderent. Idem Epist. 2. lib. 5. Recipies ergo epistolas steriles & simpliciter ingratas.

Dicere simpliciter. Martial. lib. 14. 215.

Oberrare simpliciter. Plin. lib 8. cap. 4. Elephas homine obvio, forte in solitudine, & simpliciter oberrante, clemens placidusque etiam demonstrare viam traditur.

Vivere simpliciter. Cic. 1. Off. 92. Hæc præscripta servantem, licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.

Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adjectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autem, quod subjectum esset, quidam dicebat ad sortis solutionem tantum pertinere, non etiam ad usurarum, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venissent. Ulpian. in l. Ab hostibus. §. ult. D. Ex quib. caus. major. &c.

Compar. Sequi docentes simplicius. Quintil. lib. 2. cap. 12. [Cit. falsa.

SIMPLICĬTUS, Adv. antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat. Prol. 14.

Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Non. 2. 825.

Al. Sed, ea ut sim implicitus.

SIMPLUS, a, um. Adj. [ἁπλῶς Gl. G. L.] Unicus, vel semel tantum. Plaut. Mostel. 2. 2. 73.

Scelestæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio. Rectius al. Impia. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

SIMPLUM, i. n. Liv. 29. 15. Simplum imperare; quod duplicato militum numero aut vectigalium opponitur. Plaut. Pœn. 5. 6. 25.

Verum obsecro te ut liceat simplum solvere.

SIMPLĀRIUT, a, um. Adj. Simplariæ venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Ulpianus in l. Emptori. D. de evictionibus. Ita enim simplariæ venditiones a Pomponio dicuntur, ut simplariæ actiones, duplariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, duplaresque a Vegetio dicuntur, lib. 2. 7. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas consequebantur annonas. Et ab cod. ibid. & a Modesto De vocabulis rei militaris, Torquarii simplares, duplaresque. Budæus. conf. Stewech. ad Veget. l. c. & Lex. Pitisc.

SIMPLUDIĀRIUS, a, um. Adj. Quasi Simpliludiarius, ut vult Scalig. Festus, Simpludiarea funera sunt, quibus adhibentur D. T. ludi corbitoresque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum: nam indictiva sunt, quibus adhibentur, non ludi modo, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Lectio mendosa, sic restituo cum Ant. August. Ludi desultoresque. D. T. i. e. Duntaxat, ut vult Scalig.

Simpludiarea opponuntur Indictivis, in quibus & Ludii & Desultores, ac etiam ludorum quædam genera. Cic. 2. de Legib. 61. Funus ut indicatur, si quid ludorum: dominus funeris utatur accenso atque lictoribus Hæc Cic At in simpludiariis simpli ludii. Unde nomen; dicta enim quasi *simpli-ludiaria*. Simpli ludii autem sunt Saltatores, vel cernuatores. Al. Corbitores. V. Dacerius in loc. Festi citatum.

SIMPŬLO, & contracte SIMPLO, ōnis. m. Simpulones dicuntur Convivæ: nam & Amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat, Simplator dicitur. Sutrius Piscatoria,

Summates viri simplones facti sunt ganei. Est autem Ganeum Taberna. Fulgent. de Prisc. Serm 49.

SIMPULĀTOR, ōris. m. Amicus sponsi. Isid. Gloss.

SIMPŬLUM, sive SIMPŬVIUM, i. n. [κύαθος Gl. L. G.] a sumendo, quod eo prolibaretur minutatim. Bayfius autem legendum putat Simpulum,

pullum, ea forma qua Ampullam dicimus. [In Gloss. scribitur Simpalum corrupte. Apud Varr. Sempulum.

In simpulo aliquid facere, proverbialis locutio. Cic. 3. de Legib. 36. Et avus quidem noster, inquit, singulari virtute, in hoc municipio, quoad vixit, restitit M. Gratidio, cujus in matrimonio sororem, aviam nostram, habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in simpulo, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus Marius in Ægeo excitavit mari. Quantum igitur conjectura consequi licet, In simpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Est enim Simpulum, auctore Festo, Vas parvum, non dissimile cyatho; quo vinum in sacrificiis libabatur: unde & Mulieres divinis rebus deditæ, Simpulatrices dicuntur. M. Varro L. L. 4. 26. extr. scribit Vas esse minutim fundens, in cujus locum successerit epichysis: unde veteres Res minutas, nulliusque pretii, simpularias appellabant. Plin. lib. 35. cap. 12. In sacris quidem, etiam inter has opes, non murrhinis, crystallinisve, sed fictilibus prolibatur simpulis innocentius. Et M. Vario apud Nonium 15. 12. Marcellam ait, deos ipsos vili simpulo invitari. Sunt qui pro Simpulo legunt Simpuvium, cujus meminit Juvenal. 6. Sat. 342.

Simpuvium ridere Numæ, nigrumque catinum. Proinde non absurdum mihi videtur, si quis existimet sumptam allegoriam a puerorum lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes, quasi fluctus quosdam & aquæ strepitum excitare. Hæc Erasmus. V. infra SIMPUVIUM.

Simpulariæ res, priscis Minutæ, nullius fere pretii: Notat Erasmus in parœmia, In simplo. Sed vereor ne non legendum sit, Simplariæ res, & In simpulo, ut errasse Spiegelum facile percipi possit.

SIMPŬVIUM, i. n. est Vas ligneum, ut videtur Nonio 15. 12. Varro Est Modus matulæ, Non vides, inquit, ipsos deos, si quando volunt gustare vinum, derepere ad hominum fana, & tamen tum ipsi illi libero simpuvio vinitari?

SIMPULĀTRIX, īcis. f. Mulier rebus divinis dedita. Festus.

SĬMUL, [ὁμῶ, καὶ ἅμα, ὁμόσε Gl. L. G. & G. L.] Adv. congregandi. Ter. Eun. 2. 2. 10. Simul consilium cum re amisti. Plin. Epist. 136. Simul militavimus.

Simul tecum. Plaut. Amph. 2. 2. 122. Virg. 9. Ecl. 18.

— heu tua nobis

Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca? Cic. pro Font. 23. Nisi aliquoties ex ipsis accusatoribus, vobiscum simul, judices, audissem. Idem pro Domo 79. Sed etiam optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate.

Simul cum. Cic. de Amicit. 13. Neque enim assentior iis, qui hæc nuper disserere cœperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tusc. 40. Quod si cui, ut ait idem, simul animus cum re concidit, &c.

Simul, pro Simul cum, Ablativum regit. Sil. 5. 418.

— avulsa est protinus hosti

Ore simul cervix. Tacitus sæpe ita locutus est; ut 3. Ann. 64. Quindecimviri septemviris simul. Tacit. 4. Ann. 55. Verum Hypæpeni, Trallianique Laodicenis ac Magnetibus simul transmissi. Idem 6. Ann. 9. Acervatim ex eo Annius Pollio, Appius Silanus, Scauro Mamerco simul, ac Sabino Calvisio, majestatis postulantur. Nam sic suum ἅμα, Græci cum Dativo copulare solent, ut, ἅμα δὲ χιτῶνι ὀκδυσαμένῳ ὀκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ ἡ γυνή.

Simul, Deinde etiam, vel præterea. Cic. 5. Fam. 13. Cives Romanos occidit, abripuit, disperdidit, regiones vastavit, simul vero semissis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius, non Semissis homo.. al. Simius. Ter. And. 1. 1. 132. Simul sceleratus Davus si quid &c. conf. infra Simul &.

Simul, quod. Sallust. Catil. 16. His amicis, sociisque confisus Catilina, simul quod æs alienum per omnes terras ingens erat. i. e. Etiam.

Simul, cum particula Que junctum & cum Ac vel Et. Quintil. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo mens simul visusque perstringatur. Plin. lib. 9. cap. 35. Superbo simul ac procaci fastu, ut regina meretrix. Plin. 2. Epist. 7. Sordidum simul & sumptuosum. [Hic est Pariter.

Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc. prol. 1.

Duas res simul nunc agere decretum est mihi.

Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem pæne vim, quam Cum & Tum, sive Partim. Quintil. in Præf. lib. 1. Simul ut pleniore obsequio demererer amantissimos mei: simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem. Liv. 1. 9. Nusquam benigne legatio audita est, adeo omnes simul spernebant, simul tantam in medio crescentem molem sibi ac posteris suis metuebant. Idem 27. 3. pr. Milites ædificiis emotos, simul ut cum agro tecta urbis fruenda locarentur: simul metuens ne suum quoque exercitum, sicut Annib. &c.

Simul ac; significat Ubi primum, vel Statim quum, sive postquam. Virg. 4. Æn. 90. Quam simul ac tali persensit peste teneri.

Simul ac. seq. Statim. Cic. 3. Verr. 27. Verres simul ac tetigit provinciam, statim Messanam litteras dedit. Idem 6. Fam. 19. Simul ac accepi a Seleuco tuo litteras, statim quæsivi e Balbo per codicillos quid esset in lege.

Simul ac primum. Cic. 3. Verr. 34. Simul ac potestas primum data est, adeunt hi, quos dixi. Idem 2. de Nat. Deor. 124. Quædamque serpentes, ortæ extra aquam, simul ac primum niti possunt, aquam persequuntur.

Simul atque. Idem. Cic. 1. de Fin. 51. Omne animal, simul atque natum sit, voluptatem appetere, eaque gaudere, ut summo bono. Idem 5. Verr. 125. Ut temporibus illis, simul atque hostis superatus esset, ager araretur omnis.

Simul &, pro Atque etiam, vel præterea. Cic. 3. Verr. 106. Quemadmodum sine periculo suo dare possent, non videbant, simul & illum fore tam improbum non arbitrabantur. [Hic est Copulans. V. supra.

Simul ut. Idem, quod Simul ac. Cic. 2. de Fin. 33. Omne autem animal, simul ut ortum est, & se ipsum, & omnes partes suas diligit Idem 4. Acad. 51. Itaque simul ut experrecti sumus, visa illa contemnimus.

Simul primum. Liv. 6. 1. Quum civitas in opere ac labore reficiendæ urbis teneretur, interim Q. Fabio simul primum magistratu abiit; ab C. Marcio Tribuno pleb. dicta dies est.

Simul, sine particulis Ac, vel Atque, Ut. Cic. 4. Acad. 86. Et simul inflavit tibicen, a perito carmen agnoscitur. Liv. 26. 43. Qui simul in potestate vestra erunt, extemplo omnia, quæ nunc sub Carthaginensibus sunt, in ditionem tradent. Simul dixit pro Simul ac.

Simitu, antiquum pro Simul. V. in suo loco.

SIMULACRUM, SIMULATE, SIMULATOR, &c. V. post seq. dict.

SĬMŬLO, [σκιαστείομαι, σκήπτομαι Gl. L. G.] āre. Imitari & referre. A Similis derivatur: vel, ut quidam volunt, a Simul. Nihil enim aliud est Simulare, quam ea, quæ absunt, simul esse ostendere. Hor. 2. Epist. 1. 241.

— duceret æra

Fortis Alexandri vultum simulantia.

Simulare, Fingere, ac pro vero falsum tradere, ut ait Donatus. Ter. Heaut. 4. 1. 23.

Non simulare mortem verbis, re ipsa spem vitæ dare. Cic. de Amicit. 99. Et, litigare se simulans, blandiatur. Et Cic. 2. Verr. 15. Simulat his se rebus confidere, sed video quid agat.

Simulare anum. Ovid. 3. Met. 275.

Lumine tecto somnus simulatur. Ovid. 21. Epist. 199.

Simulare amicitiam. Cæs. 1. Bell. Gall. 44.

Morbum simulare. Cic. 3. Verr. 12. Ut tertius dies sic hominem prosterneret ut, morbo simulato, non quid responderet, sed quemadmodum non responderet deliberaret.

Gaudia vultu simulare. Ovid. 1. de Arte Am. 678.

Spem vultu simulat. Virg. 1. Æn. 213.

Simulo non sentire, pro Dissimulo. Plin. 3. Epist. 14.

Non es quod simulas, inquit Hor. 2. Serm. 7. 56.

Simulat quasi. Plaut. Amph. 1. 1. 45.

Verum tamen, quasi affuerim simulabo, atque audita eloquar. Idem Curc. 3. 21. Simulabo quasi non noverim.

Simulare cupressum, Pingere. Hor. de Arte Poet. 19.

Sed nunc non erat his locus, & fortasse cupressum

Scis simulare, &c. Proverbium in eos convenit, qui id, quod unum sciunt, fortasse non valde magnum, quovis loco inepte atque intempestive inculcant, ab illo imperito pictore natum, qui a naufrago conductus, ut in tabula naufragium ejus depingeret, quæreba: ab eo, num cupressum appingi vellet. Ex Lambino.

Inter Simulare & Dissimulare. Simulare est fingere scire, quæ nescias: Dissimulare, fingere nescire, quæ scias. Sallust. in Catil. 5. Cujus rei libet simulator ac dissimulator. Ex Nonio 5. 72. Virg. 1. Æn. 520.

Dissimulant & nube cava speculantur amicti. In quem locum Servius: Dissimulamus nota; Simulamus ignota: Dissimulamus quod sumus; Simulamus quod non sumus. Quidam Similo per i scribunt.

SIMULANS, antis. [ὑποκρίνων] Partic. Hor. 2. Epist. 1. 241.

— aut alius Lysippo duceret æra

Fortis Alexandri vultum simulantia. Ovid. 2. Amor. 6. 23.

Non fuit in terris vocum simulantior ales. al. Simulacior.

SIMULĀTUS, a, um. [ὑποκριτικός Gl. L. G.] Adj. ex Partic. pass. ut Dolor simulatus. Lucan. lib. 10. 83.

Amorem simulatum fingere. Propert. lib. 2. 24. 47.

Conscientia simulata. Tacit. lib. 2. Ann. 40.

Verba simulata. Virg. 1. Æn. 714.

SIMULANTER, Adv. Apul. Met. lib. 8 p. 205. Elmenh. Quoad simulanter evicta Charite suscipit. [i. e. Evictam se simulans.

Simulanter Pontanus de Serm. p. 381. Sic autem Dissimulanter Cic. H. St. Desiderabatur hæc vox in Lugd.

SIMULĀTE, [σκηπτόμενος] Adv. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Mala enim & impia consuetudo est, contra deos disputandi: sive ex animo id fit, sive simulate.

SIMULĀTIO, ōnis. f. [σκῆψις Gl. L. G. & G. L.] Fictio, Ficta alicujus rei per vultum, gestus, &c. repræsentatio. Unde pro Deceptione & circumventione ponitur, quod animi voluntate vultu simulata fiat. Cic. 1. Fam. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictus: idque non solum fronte, atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur. Ter. Heaut. 4. 5. 34. Non mea est simulatio.

Simulatione officii, Specie, Prætexto. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 9. Cic. 3. Verr. 39. Nullæ sunt occultiores insidiæ, quam hæ, quæ latent in simulatione officii, aut in aliquo necessitudinis nomine. conf. 11. Fam. 13.

Fallax imitatio, simulatioque virtutis. Cic. 4. Acad. 140.

Induere simulationem alicujus rei. V. INDUO.

Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis simulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.

SIMULĀTOR, ōris. m. [ὑποκριτής Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 108. De Græcis autem dulcem & facetum, festivique sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem εἴρωνα Græci nominaverunt, Socratem accepimus. Idem 1. Q. frat. 3. Messalam tui studiosum esse arbitror, Pompejum etiam simulatorem puto. Ovid. 2. de Arte Am. 311.

Tantum ne pateas verbis simulator in illis.

Artifex & simulator figuræ Morpheus. Ovid. 11. Met. 634.

SIMULĀTRIX, īcis. f. Simulatrices, scribit Festus esse Mulieres sagas & expiatrices, vel sacerdotes, quæ expiare sunt solitæ, quod verbum putem ex eo natum, quod in sacris multa simulentur, & simulata pro veris haberentur: ut apud Virg. 4. Æn. 518.

Sparserat & latices simulatos fontis Averni. Alioqui mulieres rebus divinis deditæ Simulatrices dicebantur. Sed & Simpulatrices legitur. Turneb. Adverf. 16. 22. Stat. 4. Theb. 551.

Colchis & Ææo simulatrix litore Circe.

SIMULĀMEN, ĭnis. n. [σύστασις] Simulacrum. Ovid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Met. 726.

Annua plangoris peraget simulamina nostri. Singulis annis Adonia, id est sacra in Adonis honorem celebrantur: in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.

SIMULAMENTUM, i. n. Idem. Gell. 15. 22. in tit. De commentitiis simulamentis.

SĬMŬLĀCRUM, i. n. [ἀπεικόνισμα, εἴδωλον, ξόανον Gl. L. G.] a Simulo; proprie dicitur Imago alicujus rei ficta. Simulacra, enim, principio ex desiderio mortuorum orta sunt, ut qui jam defecerant, vivere viderentur. Cic. pro Domo 111. Mulieris simulacrumque e marmore Ibid. 110. Libertatis simulacrum in ea domo collocabas.

Effigies, simulacrumque Mithridatis. Cic. 4. Verr. 159.

Divum simulacra, Statuæ. Virg. 2. Æn. 517.

Non ita antiqua simulacra. V. NON.

Augusta simulacra. V. AUGUSTUS.

Aurea simulacra. Lucret. lib. 2. 24.

Inani

Inania ſimulacra. Ovid. 3. Met. 668.
Lignea ſimulacra deorum. Ovid. 10. Met. 694.
Nitentia ſimulacra fragili cera. Juven. 12. Sat. 88.
Imbecilla ac mortalia vultus ſimulacra. Tacit. in vita Agric. 46.
Vaſta ferarum ſimulacra, Signa ſiderea. Ovid. 2. Met. 194.
Infelix ſimulacrum, atque ipſius umbra Creüſæ. Virg. 2. Æn. 772. ubi Servius: Simulacra, ſunt Deorum; Umbræ, Inferorum; Animæ, quæ cælum petunt. Virg. 7. Æn. 19.
Multa modis ſimulacra videt volitantia miris.
Quicquid fictum & ſimulatum eſt, appellatur Simulacrum.
Simulacrum ac veſtigium civitatis, metaphoricôs pro Signo & nota. Cic. 10. Fam. 1. In qua nec Senatus, nec populus vim habet ullam, nec leges ullæ ſunt, nec judicia, nec omnino ſimulacrum aliquod ac veſtigium civitatis. [i. e. Species reſidua.
Civilitatis particulæ ſimulacrum. Quintil. lib. 2. cap. 15. p. 182. Burm.
Simulacra animorum. Cic. pro Arch. 30. Statuas & imagines, non animorum ſimulacra, ſed corporum, ſtudioſe ſummi homines reliquerunt.
Simulacra virtutum. Cic. 2. de Finib. 110. Ergo in beſtiis erunt ſecreta a voluptate humanarum quædam ſimulacra virtutum: in ipſis hominibus virtus niſi voluptatis cauſa nulla erit?
Belli ſimulacra cientes. Lucret. lib. 2. 42.
Pugnæ ſimulacra. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Simulacrum oratoris. Cic. in Orat. 22. Atque utinam in Latinis talis oratoris ſimulacrum reperire poſſemus: eſſet egregium, non quærere externa, domeſticis eſſe contentos. Simulacrum vocat, Quod ad perfectæ eloquentiæ ſimilitudinem formatum ſit.
Simulacrum, pro Signo, & re viſa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In convexis ſpeculis ſimulacrum ſpectans minus eſt. Item Theor. 22. In convexis ſpeculis a minoribus ſpeculis minora ſimulacra ſpectantur. [Sed hæc Euclidea Latina non ſunt.

SIMULTER, antique, pro Similiter. Plaut. Pſeud. 1. 3. 149.
Exoſſabo ego illum ſimulter itidem, ut murænam coquus. Sic Nonius 2. 780. legit. Al. Similiter.

SĬMULTAS, ātis. f. [ἀπεχθεία, ἔχθρα, ἀνηπολιτεία, Gl. L. G.] Latens odium, inquit Valla in Raudenſem: Ea ſimultas plerumque intelligi contenta eſt, quum inimicitia opere ſe oſtendat. Plaut. Pſeud. 1. 3. 50.
Nam hic id metuit, ne illam vendas ob ſimultatem ſuam.
Simultas (inquit Feſtus) eſt Odium: dicta ex contrario, quia minime ſint odientes ſe ſimul. Poteſt & a Simulatione dicta exiſtimari, quia ſimulata loquuntur adinvicem.
Vetus atque antiqua ſimultas inter finitimos. Juven. 15. Sat. 33.
Accipere ſimultates. Cic. pro Lege Manil. 71. Ut multas etiam ſimultates, partim obſcuras, partim apertas, intelligam, mihi non neceſſarias, vobis non inutiles accepiſſe. Al. Suſcepiſſe.
Deponere ſimultatem. Cic. 2. Fam. 19.
Exercere ſimultatem. Cic. pro Flacc. 88.
Habere ſimultatem cum aliquo. Cic. pro Cluent. 80.
Intercedit ſimultas huic cum Curione. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25.
Subire ſimultatem. Cic. pro Lege Manil.
Eſſe ſimultatem alicui cum aliquo. Cic. 8. Fam. 6.
Suſcipere ſimultatem. Cic. 1. Q. frat. 1. Ex quibus nonnullas ſimultates cum magna mea lætitia ſuſceptas habemus. conf. Accipere.

SIMUS, i. m. [Σιμὸς] Pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit juvenem requieſcentis in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.
Simus [σιμὸς] herba eſt, de qua ſic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat caverna eorum ſimo præcluſa. Ulcera jumentorum ſimi radix tollit.

SIMUS, a, um. Adj. [σιμὸς] Quod eſt preſſum. Plin. lib. 11. cap. 37. Et altior homini tantum, quem novi mores ſubdolæ irriſioni dicavere, naſus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, ſerpentibus, piſcibus foramina tantum ad olfactus, ſine naribus. Et hinc cognomina, Simorum, Silonum. Virg. 10. Ecl. 7.
Dum tenera attondent ſimæ virgulta capellæ. Martial. 6. 39.
Atque ille ſima nare, turgidis labris. [Gloſſ. Græcolat. Σιμὸς, Simus, Cilico. conf. SILUS. Suid. Σιμὸς, ὁ ἐνάλιος τὴν ῥῖνα. σιμὸς τὴν ῥίνα. Idem. Γρυπὸς, ὁ καμπυλόῤῥινον.

SIMŬLUS, a, um. Adj. diminut. Martial. lib. 5. 61.
Simulus iſte quis eſt, uxori ſemper adhæret
Qui, Mariane, tuæ? ſimulus iſte quis eſt? Al. Criſpulus.
Simula, æ. f. V. Satyra in SATYRUS. Eſt & nom. proprium.

S I N

SIN, V. SI.

SINA, æ. f. Urbs Meſopotamiæ. Eo nomine etiam dictus eſt mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinai vocant. In N. T. Σινᾶ indecl. Juſtin. lib. 36. cap. 2. appellat Sinæum. Al. Synæ. Nomen habet a vepribus & dumetis quibus ſeptus eſt. Eſt enim Hebræis Senah, arbor ſpinoſa.

SINA, æ. f. [Σίνα Steph.] Aſiæ regio maxima & excultiſſima, cujus incolæ Sinæ, Σῖναι Steph. Limites habet, ab Occaſu Damaſios montes, quibus ab India extra Gangem & Tartaria ſeparatur; ab Septentrionibus Ottorocoram, & murum CCCC. mil. German. inter hujus crepidines contra Tartarorum (ſed fruſtra) irruptiones exſtructum: ab Ortu, Oceanum Sinenſem ſive Eoum; a Meridie, eundem Oceanum, & regnum *Tonquin*. V. Cluver. lib. 5. cap. 6. Vulgo vocatur *China*.

SINĬCUS, a, um. Adj. [Σινικὸς] Chinenſis.

SINADA, V. SYNNADA.

SINĀPE, vel SINAPI, n. vel SINAPIS, f. indecl. [σίναπι Gl. L. G. & G.L.] Plurali caret. Herba quam Græci etiam Napi quaſi Naphi vocant; ut Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incommoda natura eſſe videtur. Sinapi vero dici putat, quia olfactu luminibus officiat. Plin. lib. 20. cap. 22. Sinapi cujus in ſativis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum ſublime vis feratur, judicavit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.
Sinapis, is. f. etiam legitur [σίναπις] Plaut. Pſeud. 3. 2. 28. Teritur ſinapis ſcelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8. Colum. 12. 55. pr. Semen ſinapis.
Sinape, is. n. Columel. lib. 11. cap. 3. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita uti ſata ſunt, ſua ſede immota permanent. Al. Sinapi. Varr. 1. de R. R. cap. 59. Servare rapa conjecta in ſinape, nuces juglandes in arena. Vetus exemplar habet Confecta. Proinde Sinape accuſativus non eſt, ſed ablativus a nominativo Sinapis.

SINAPĪNUS, a, um. Adj. [σιναπινὸς] Dioſc. 1. 8. Oleum ſinapinum; quod & una voce σιναπέλαιον ibidem dicitur.

SINAPISMUS, i. m. [σιναπισμὸς] a v. σιναπίζω. Compoſitio medica ex ficubus & ſinapi, efficaciſſima ad morbos permultos. Cæl. Aurel. Chron. 3. 8. 112.

SINCERASTUM, V. SYNCERASTUM.

SINCĒRUS, a, um. Adj. [ἄπολις, ἀκέραιος, εἰλικρινὴς, ἀδόλαστος Gl.L.G.] proprie Quod eſt integrum ſignificat: & cum I non Y ſcribendum eſt, uti probat Voſſius in Etym. contra Vallam, qui per Y contendit, ex σὺν compoſitionis parte deducens. Significat autem Incorruptum & non fucatum, i. e. quaſi Sine cera. Sic enim Donatus in Ter. Eun. 1. 2. 97. Sincerum, Purum, ſine fuco, & ſimplex, ut mel ſine cera. Plaut. Rud. 3. 4. 51.
Poſtea aſpicito meum, quando ego tuum inſpectavero,
Niſi erit tam ſincerum, ut quivis dicat ampullarius
Optumum eſſe opere faciendo corium, & ſinceriſſimum.
Corpus ſincerum, & ſine vulnere. Ovid. 12. Met. 100.
Genæ ſinceræ. Ovid. 3. de Arte Am. 202.
Membra ſincera. Lucret. lib 3. 717.
Truncus ſincerus. Ovid. de Nuce 35.
Sincerus, Incorruptus & immaculatus. Cic. 2. de Divin. 118. Quod licet exiſtimare in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non ſinceri fuiſſe. Hor. 1. Epiſt. 2. 55.
Sincerum eſt niſi vas, quodcunque infundis, aceſcit. Plaut. Bacchid. 3. 4. 11. Sincera mens.
Porci ſinceri. Plaut. Men. 2. 2. 16. i. e. Puri.
Simplex & ſincerum. Cic. 10. Att. 6. Mirabilia multa, nihil ſimplex, nihil ſincerum.
Nihil eſt tam ſanctum atque ſincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Sincerus, verus, Simulatus, & fucatus, contraria. Cic. de Amicit. 95.
Sanum, ſiccum ac ſincerum. Cic. de Clar. Orat. 208.
Fide ſincera agere. Liv. 29. 4.
Fortuna ſincera. Lucan. ad Piſon. 242.
Judicium ſubtile & ſincerum. Cic. 15. Fam. 6.
Judicium prudens ſincerumque. Cic. in Orat. 25.
Laus ſincera. Claud. de Sext. Conſ. Hon. 404.
Pronunciator ſincerus & grandis Thucydides. Cic. de Clar. Orat. 286.
Voluptas nulla eſt ſincera. Ovid. 7. Met. 453.
Conſervare aliquem ſincerum atque integrum. Cic. 13. Fam. 50. Si me a tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, ut M. Curium ſartum & tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, moleſtia ſincerum integrumque conſerves.
Sonere ſincerum. Lucret. lib. 3. 886.
Scire licet non ſincerum ſonere, atque ſubeſſe
Cæcum aliquem cordi ſtimulum. i. e. Intelligere potes verba illius non ex animo, & vere dici. Perſ. 5. Sat. 25. Solidum crepare dixit. Eſt a vaſis fictilibus deſumpta locutio, quæ tinnitu cognoſcuntur ſintne ſolida & ſincera, an fracta & rimoſa.

SINCĒRE, Adv. [γνησίως, ἀκεραίως, ἁπλῶς, Gl. L. G.] Pure & integre. Cæſ. 7. Bell. Gall. 20. Hæc ut intelligatis, inquit, ſincere a me pronuntiari, audite Romanos milites.
Temperate, prudenter, & ſincere agere. Cic. 9. Att. 12.
Loqui ſincere. Cic. 3. Att. 15. Craſſi libertum nihil puto ſincere locutum.

SINCERĬTER, aliud Adv. Idem quod Sincere. Gell. lib. 13. cap. 15. Quas qui ſinceriter cupiunt.

SINCERĬTAS, ātis. f. [εἰλικρινότης, δικαιοκρισία, Gl. L. G.] Puritas, integritas. Plin. lib. 31. cap. 7. Salinarum ſinceritas ſummam fecit ſuam differentiam.
Sinceritatem habere; i. e. Integritatem. Columel. lib. 4. cap. 26.

SINCINIA, æ. f. Sincinia (inquit Feſtus) eſt Cantio ſolitaria. [AnSecinium?

SINCĬPUT, ĭtis. n. [βρέγμα] quaſi Semicaput, inquit Phocas grammaticus: ſignificatque Partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter edulia annumeratur. Plin. lib. 8. cap. 51. Interdictaque cœnis abdomina, glandia, teſticuli, vulvæ, ſincipitia verrina. Juven. 13. Sat. 85.
— comedam, inquit, flebile nati
Sinciput elixi, Parioque madentis aceto.
Fumoſum ſinciput. Perſ. 6. Sat. 70.
Sinciput, Anterior pars capitis. Cornut. in Perſ. Sinciput anterior: occipitium, dicitur poſterior pars capitis.
Sunt qui ſcribunt Synciput littera Græca. [Perperam, quum vox haud dubie Latina ſit, contracta ex Semicaput. Gloſſ. Latinogræc. Simicipium, ἡμικεφάλιον. Sinciput, ἡμικεφάλαιον. Græcolat. Ἡμικέφαλον. Sinciput.

SINDA, æ. f. [Σίνδα] Oppidum Lycaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teſte Plin. lib. 5. cap. 27. [Immo Synnada.
Stephanus Sindam aliam in India collocat ad ſinum magnum a Sindis populis habitatam.

SINDI, [Σινδοὶ] ſunt Populi Mæotidis. Strab. lib. 11. & Steph.

SINDON, ŏnis. f. [σινδὼν] Velum ſubtiliſſimum, linteum. Martial. lib. 4. 19.
Nec ſic in Tyria ſindone tutus eris.

SĬNĔ, [ἄνευ, χωρὶς Gl. L. G.] Præpoſitio ſemper ſeparativa, ſignificat Abſque. Ter. Heaut. 2. 3. 47. Sine auro tum ornatam.
Sine adfectione, ἀπαθῶς, ἄστοργος. Gloſſ. Latinogræc.
Sine delectu. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de poſtulando.
Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domin.
Sine intermiſſione, ἀδιαλείπτως, χωρὶς ὑπεξαιρέσεως, Gloſſ. Latinogræc.
Sine liberis, ἄτεκνος. Gloſſ. Latinogræc.
Sine ſtudio, ἀφιλόπονος, Gloſſ. Latinogræc.
Sine ulla varietate, ἄνευ ποικιλίας τινὸς, ἢ ἀμφισβητήσεως. Gloſſ. Latinogræc.
Sine cortice nare. Hor. 1. Serm. 4. 120.
— ſimul ac duraverit ætas
Membra, animumque tuum, nabis ſine cortice. i. e. Citra cuſtodem ac pædagogum ipſe te reges ac moderaberis. Acron proverbii admonet, putat metaphoram mutuo ſumptam a juvenibus, qui quum primitus nare diſcunt, corticibus aut ſuberibus ventri ſubligatis natant: deinde exercitationes, citra hujuſmodi adminicula natare incipiunt.
Sine rivali amare, Proverbiali translatione in eos aptabitur, qui ea magni facium,

faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æstimet. Utitur Cic. 3. Q. frat. 8. Hirrus auctor fore videtur. ô dii quam ineptus, quam se ipse amat sine rivali!

SINGA, [Σίγα] Palladis nomen apud Phœnices, cujus nominis simulacrum Thebis Cadmus constituit, ut docet Pausanias. [Σίγα, vel potius Ὄγγα. ut vult Sylburg. V. in Bœot. p. 291. Wech.

SINGÆ, Indici populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SINGARA, æ. f. [Σίγαρα] Arabiæ urbs, Rhetanorum caput. Plin. lib. 5. cap. 24.

SINGULARIS, V. infra SINGULUS.

SINGULTUS, ûs. m. [λύγξ, λυγμὸς Gl. G. L.] dicitur quoties spiritus vacans ab humore, in loco spiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec potest erumpere, & distentionem inducit, quæ appellatur singultus. Tribuunt oratores & poetæ sæpe flentibus, quorum vox crebro quasi singultu interrumpitur. Cic. pro Planc. 76. Non modo lacrimulam, sed multas lacrimas, & fletum cum singultu videre potuisti. Ovid. Rem. Amor. 598.

Ruptaque singultu verba loquentis erant.

Ciere singultus. Catul. Argon. 65. 131.

Frigidulos udo singultus ore cientem.

Coarctans membra singultus. Lucret. lib. 6. 1158.

Concutiente singultu sonant ora. Ovid. 3. Amor. 9. 12.

Frequens singultus corripit nervos. Lucret. lib. 6. 1158.

Impediente singultu medios sonos. Ovid. 1. Trist. 3. 42.

Longis singultibus ilia pulsat. Virg. o. Æn. 416.

Tendere ilia singultu. Virg. 3. Georg. 507.

Crebris quasi singultibus sistunt quod effundunt ampullæ. Plin. 4. Epist. ult.

Singultus, de gallinis. Columel. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, persequentes, ut dixi, nutricis singultus. Idem lib 8. cap. 5.

SINGULTIO, īvi, ītum, [λύζω, Gl. L. G.] īre. Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec singultientibus, nec si cum febre dispnœa sit, &c.

SINGULTIENS, entis. Partic. ut, Singultiens gallina. Columel. lib. 8. cap. 11.

SINGULTO, āre. [λύζω, συρρύσω, Gl. L. G. & G. L.] Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Vis undæ ferventis singultat.

Active, pro Emittere cum singultu. Stat. 5. Theb. 260.

— trepidas in limine vitæ
Singultant animas. conf. Partic. seq.

SINGULTANS, antis. [λύζων] Partic. Qui frequentes singultus emittit, ut fere nunquam solus singultus auditur: apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Virg. 9. Æn. 333.

Tum caput ipsi aufert domino, truncumque relinquit
Sanguine singultantem. i. e. Cum singultu animam efflantem, ut ait Servius.

Singultans animam. Ovid. 5. Met. 134. &c. i. e. Animam cum singultu exhalans.

SINGULTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 3. Trist. 5. 16.

Brachiaque excepi presso pendentia collo,
Et singultatis oscula mista sonis. h. e. Cum frequenti singultu emissis.

SINGULTIM, Adv. [μετὰ λυγμοῦ] Hor. 1. Serm. 6. 56.

Ut veni coram, singultim pauca locutus. Est autem Singultim loqui, Sermone interrupto, & veluti voce identidem compressa loqui: quod usu venire solet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰχνοφωνίαν vocant Græci, non ἰχνοφωνίαν, quæ est vocis gracilitas. Lambinus. [Immo posterius nusquam reperitur, & prius utramque significationem recipit.

SINGŬLUS, a, um. frequentius pl. SINGULI, æ, a. [ἕκαστοι, καθ' ἕνα, καθ' ἑν. Gl. L G.] quasi Sine angulo: quod ea quæ unica sunt nequeant constituere angulum. Dicitur autem Singulum, Unum quodque per se, h. e. separatum ab aliis. Plaut. Cist. 4. 2. 29. Atat singulum video vestigium. h. e. Unum tantum, vel unius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. 209. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an judices, frequentes, an pauci, an singuli. Idem in Orat. 224. Sæpe singulis utendum est, plerumque binis, & utrisque addi pedis pars potest, non fere ternis amplius.

Lustrare singula. Virg. 1. Æn. 457.

Pandere singula ordine Virg. 6. Æn. 723.

In singulis annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Sol binas in singulis annis reversiones ab extremo contrarias facit.

Singulis diebus. Cic. 2. de Nat. Deor. 88. Quod efficitur in cælo singulis diebus & noctibus. Idem pro Muren. 25. Qui singulis diebus edifcendos fastos populo proposuit.

In singulos dies. Cic. 5. Att. 7. Quotidie, vel potius in dies singulos, breviores litteras ad te mitto. Et 1. in Catil. 5. Crescit in dies singulos hostium numerus.

In singulos annos. Cic. 4. Verr. 126. Lex est de religione, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubeat. Item 6. Att. 3. Scaptius centesimis renovato in singulos annos fenore contentus non fuit.

Verba inter singula fudit lacrimas. Virg. 3. Æn. 348.

SINGULĀRIS, e. Adj. [ἑνικὸς Gl. L. G.] Quod est unicum. Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiamnum affectus auget ejus, qui singularis natus sit.

Certamen singulare, Prælium singulare. V. suis locis. [Gloss. Latino-græc. Singularis, μονομάχος, ἀπερόκοπος. An ἀπερόκοπος; Certe tollenda distinctio est. Videtur is intelligi, quocum nullus in arenam audet descendere. Al. Gl. Singularis, Μονάχος. Sic & Gr. Lat. item μονογενής.

Pugna singularis. V. PUGNA.

Verbis singularibus gratias agere, h. e. Quæ unum tantum, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catil. 5. Primum quod mihi gratias egistis singularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditorum hominum patefactam esse conjurationem decrevistis. [Immo Singularibus, Non vulgaribus, sed exquisitis. V. infra.

Rate singulari fluctum secans. Sen. Troad. 11. i. e. Unica.

Singulares milites vocat Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 26. Qui ab aliis separati sunt. Ubi ex litore aliquos singulares ex navi egredientes conspexerant.

Singulares, pro Singulis. Cic. in 1. Acad. 26. Quintum genus esse dicunt, e quo astra sunt, mentesque singulares. i. e, Singulæ, vel singulorum. Nizolius.

Singularia in te quædam. Cic. 5 Verr. 206. Sunt quædam omnino in te singularia, quæ in nullum alium hominem, neque dici, neque convenire possint: quædam tibi cum multis communia.

Singularis, [διάφορος] Accipitur aliquando pro Excellenti: & tam in malum quam in bonum sumitur. Cic. pro Sull. 35. Me singulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. 13. Quo facilius de singulari ejus impudentia existimare possitis Sic pro Cluent. 56. Singulare scelus. Et 5. de Finib. 56. Homines, nescio qua, singulari nequitia præditos.

Singularis in. Cic. 4. Acad. 132. Omitto per ipsum Aristotelem, meo judicio in philosophia prope singularem. [i. e. Unicus, Incomparabilis.

SINGULARIS, subst. Gloss. Græcolat. Μονὰς, Singularis, Unio.

SINGULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum. Plaut. Capt. 1. 2. 3.

His indito catenas singularias. h. e. Singulis catenam unam.

Utitur & Cassiodorus lib. 11. Varr.

Homo singulariæ velocitatis. Gell. 9. 4. V. Non. 8. 60.

SINGULARIE, pro Singulariter, quasi Unice, teste Charis. lib. 2. p. 195.

SINGULARĬTER, Adv. [ἑνικῶς Gl. L. G.] Magnopere, mirum in modum. Plin. 3. Epist. 5. De vita Pomponii Secundi duo: a quo singulariter amatus, hoc memoriæ amici, quasi debitum munus explevit. Cic. 4. Verr. 117. Quem ego in Prætura mea singulariter dilexissem.

Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. [Quod & Unice dicitur.

Singulariter declinari, i. e. Numero singulari. Charis. lib. 1. Sunt quædam, quæ singulariter quum declinentur, in pluralibus mutant genera: Hic locus, pluraliter Hæc loca, & Hi loci. Tale est illud Ulpian. in l. 1. D. Quod fals. tutor. Item hoc edictum, licet singulariter scriptum sit, si tamen plures intervenerint, qui tutores non erant, locum habere Pomponius scribit.

Singlariter, pro Singulariter, per syncopen. Lucret. lib. 6. 1065.

Quæ memorare queam inter se singlariter apta.

SINGULARĬTAS, ātis. f. Tertul. adv. Gnost. cap. 10. Salva & proprietate generis & singularitate.

SINGULĀTIM, Adv. [καθ' ἕκαστον, Gl. L.G.] Unumquodque per se. Cæcilius, apud Non. 2. 820. Primum malo publico singulatim gratias agere. h. e. Unicuique separatim. Cic. 1. Verr. 71. Utea, quæ singulatim, ac diu, collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Singulatim unicuique respondere. Cic. 1. Verr. 50.

Singulatim de unoquoque genere in secundo libro dicemus. Cic. 1. de Invent. 49.

SINGILLATIM, sive SĬGILLATIM, [καθ' ἕκαστον Gl. L. G.] aliud Adv. Idem. Cic. 5. Tusc. 94. Hæque voluptates singillatim extenuantur. Idem 7. Verr. 142. Quærit ex his sigillatim, quot quisque nautas habuerit. Et 6. 76. Sigillatim unicuique calamitati fore se denuntiabat, universam se funditus eversurum esse civitatem minabatur. Ter. Phorm. 5. 9. 43.

— quid ego nunc commemorem, Demipho,
Singillatim qualis in istum fuerim? Al. Singulatim.

Singillatim, & Generatim sive Universe; contraria. Cic. 7. Verr. 142. Nam quid ego de ceteris civium Rom. supplicis Sigillatim potius, quam generatim atque universe loquar?

Singillatim nostrum unusquisque movetur. Lucil. apud Non. 2. 820.

SINGULATOR, ōris. m. ἱππαστὴς κέλης. Gloss. Latinogræc.

SINISTER, tra, trum. Adj. [ἀριστερὸς, Gl. G. L. εὐώνυμος, ἱππαστής L. G.] Quod ad sinistram est. ut, Sinistrum cornu. Liv. 3. 70.

Cubitus sinister. Ovid. 3. de Pont. 3. 11.

Lateri sinistro affixus. Virg. 10. Æn. 160.

Pars sinistra murorum. Virg. 9. Æn. 468.

Sinistrum soli. Columel. lib. 1. cap. 5. Fere pestilens habetur quod est remotum ac sinistrum soli, & apricis flatibus.

Compar. cum signif. Positivi. Varr. 2. de R R. cap. 5. Siquidem si mas est, in dexteriorem partem abit: si femina, in sinisteriorem. Galb. ad Cic. 10. Fam. epist. 30. Cornu sinisterius, quod erat infirmius.

Rota sinisterior. Ovid. 2. Met. 139.

Sinistrum, quantum ad augurium pertinet, significat Prosperum. Plaut. Pseud. 2. 4. 72.

Omnes ordines sub signis ducam, legiones meas,
Avi sinistra, auspicio liquido, atque ex sententia. Cic. 3. de Legib. 9. Isque ave sinistra dictus, populi magister esto. Idem 2. de Divin. 82. Quanquam haud ignoro quæ bona sint. sinistra nos dicere, etiamsi dextra sint: sed certe nostri sinistrum nominaverunt, externi dextrum.

Sinistrum auspicium, Lætum, prosperum, felix: At silentium dubii duntaxat vacat vitio. Igitur silentio surgere cum dicitur, significat non interpellari, quo minus rem gerat. Ad sinistrum hortari quoque auspicia ad agendum, quod animo quis proposuerit. Fest.

Sinistra, meliora quare sint auspicia, quam quæ Dextra, declarat Varro lib. 5. Epistolicarum quæstionum, his verbis, A deorum sede quum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partem mundi Exorientes, ad dexteram Occidentes, factum arbitror ut sinistra meliora auspicia, quam dextera esse existimentur. Idem fere sentiunt Sinnius Capito & Cincius. Festus. Virg. 9. Ecl. 15.

Ante sinistra cava monuisset ab ilice cornix. [Ubi peculiaris ratio est de cantu sinistro Cornicis. V. Cic. 1. de Div. 12. & 84. Phæd. 3. 18.

Tonitrus sinistri. Ovid. 1. Trist. 8. 49.

Sinister, a, um. [ἐνάντιος. Gl. L. G.] Adversum, noxium: quòd quæ sinistra manu fiunt, minus recte fieri videmus. Virg. 1. Georg 445.

Arboribusque, satisque Notus, pecorique sinister. Plin. 7. Epist. 28. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferent. Idem 1. Epist. 9. Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit.

Aves sinistræ. Ovid. 2. Epist. 115.

Fama sinistra. Tacit. 6. Ann. 32.

Hora. Ovid. 21. Epist. 68.

Et fuit ad cœptas hora sinistra vias.

Liberalitas sinistra. Catul. 27. 15.

Omen sinistrum. Ovid. 13. Epist. 49. conf. LÆVUS.

SINISTRA, æ. f. [ἀριστερὰ] Manus læva dicitur: a Sino, sinis, quod gerere nos dextra manu, quæ aptior est, sinat.

Infirma sinistra. Ovid. 3. Fast. 869.

Sinistra, pro Ea parte quæ versus manum sinistram est. Cic. 1. de Divin. 84. Cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum. Idem 16. Philipp. 12. Aspicite a sinistra.

Ad sinistram. Plaut. Merc. 5. 2. 39.

SINISTRA, Adv. [ἐπ' ἀριστερὰ] pro A parte sinistra. Cic. 4. Acad. 125. Et quum in uno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, supra, infra, dextra, sinistra, ante, post, &c.

Sinistre, Adv. [σκαιῶς] ut, Accipere cædem ſiniſtre. Tacit. 1. Hiſt. 7. i. e. In malam partem.
Exceptus ſiniſtre. Hor. in Arte Poet. 452. i. e. Contrarie. Acron.
Sinistĕrĭtas, ātis. f. [σκαιότης] Plin. 9. Epiſt. 5. ad Tironem, Plerique autem dum verentur, ne gratiæ potentium nimium impertire videantur, ſiniſteritatis atque etiam malignitatis famam conſequuntur. i. e. Aſperitatis: quia nimium ſevere in potentes provinciales ſe gerunt.
Sinistroversus, Adv. Lactant. 3. 6. Omnes, qui ſe in alteram partem inclinaverunt, aut dextro aut ſiniſtroverſus ceciderunt.
Sinistrorsum, aliud Adv. [ἐπ' ἀριστερά] Verſus ſiniſtram. Apud Feſtum Siniſtrorſus etiam legitur. Cæſ. 6. Bell. Gall. 24. Hinc ſe flectit ſiniſtrorſus, diverſis a flumine regionibus.
Siniſtrorſum, cui opponitur Dextrorſum. Hor. 2. Serm. 3. 50.
Ille ſiniſtrorſum, hic dextrorſum abit.
Sinistĭmus, a, um. Adj. veteres uſurpaſſe docet Feſt. in Siniſtræ aves.
Sinnaca, n. pl. [Σίννακα] Meſopotamiæ civitas eſt, in qua Surena Parthorum imperator Craſſum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.
Sĭno, sīvi, sĭtum, [ἰάω Gl. L. G.] ĕre. Permittere. Ter. And. 1.1.126.
Sine nunc meo me vivere interea modo. Ibid. 5. 3. 30. Sine te hoc exorem. s. ſino.
Sine ut veniat. Ter. And. 3. 5. 16.
Sed paululum ſine ad me ut redeam. Idem Eun. 4. 6. 1.
Sines, Paſſus fueris; ἀναστιθήσῃ. Gloſſ. Latinogræc.
Sinor, sĭtus ſum. Paſſ. Cic. pro P. Sext. 95. Accuſare eum moderate, a quo ipſe nefarie accuſatur, per Senatus auctoritatem non eſt ſitus.
Sĭtūrus, a, um. Partic. Cic. 2. Q. frat. 5. Cato concionatus comitia haberi non ſiturum.
Sĭnon, ōnis. m. [Σίνων] Inſignis proditor apud Virgilium. De quo Servius, Autolycus quidam fur fuit, qui ſe varias formabat in ſpecies. Hic habuit liberos, Siſyphum, unde natus eſt Sinon: & Autolycum, unde Ulyſſes. Conſobrini ergo ſunt: nec immerito Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & proditionis officium, ne multum diſcedat a fabula: quia ſecundum Euphorionem Ulyſſes hoc fecit. Hæc Servius, enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 79. — nec ſi miſerum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perjurus Sinon. Virg. 2. Æn. 195.
Sinonia, æ. f. Inſula Corſicæ ultra Tiberina oſtia, in Antiano. Plin. lib. 3. cap. 6.
Sĭnōpe, es. f. [Σινώπη] Urbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymnaſio olim clariſſima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicero in orat. pro Lege Manil. 21. haud obſcure indicat in Sinope & Amiſo, Mithridatis olim domicilia fuiſſe omnifariis rebus ornatiſſima refertiſſimaque. De Sinope item Strabo lib. 12. Olivarius in ultimo cap. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari *Sinopi*.
Magna Sinope. Valer. 5. Argon. 108.
Opima Sinope. Valer. 5. Argon. 109.
Sinope etiam Sinueſſa olim dicta. V. sinuessa.
Sinōpeus, a, um. triſyllabum, [Σινωπεύς] Qui eſt ex Sinope. Ovid. 1. de Pont. 3. 66.
Non doluit patria Cynicus procul eſſe Sinopeus. De Diogene.
Male Deſpaut. dicit Sinopeus eſſe viri nomen. H. St. [Puto Sinope reliquiſſe Naſonem.
Sinōpis, ĭdis. f. [σινωπὶς] Color quidam nativus ſeu rubrica. Plin. lib. 35. cap. 6. pr. Naſcuntur ſinopis, rubrica, parætonium, melinum, eretria, auripigmentum. Et p. p. Sinopis inventa eſt primum in Ponto, inde nomen a Sinope urbe. Naſcitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: ſed optima in Lemno & in Cappadocia, effoſſa & in ſpeluncis. Quæ ſaxis adhæſit, excellit. Glebis ſuus colos, extra maculoſus: hacque uſi ſunt veteres ad ſplendorem. Species ſinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras x. iii denarii. Uſus ad penicillum, aut ſi lignum colorare libeat. [Gloſſ. Græcolat. Σινωπὶς, Miltum. V. in hac dict.
An Cinnabari, ut dicit Euſeb. præfatione ante Canones, ἀφὸ κινναβάρεως? H. St.
Sinopĭcus, a, um. Adj. [σινωπικὸς] Sinopicam rubricam vocat Philand. in Vitruv. lib. 7. c. 7. de qua Strabo lib. 12. ſic ſcribit, In Cappadocia naſcitur ea quæ ſinopica rubrica dicitur, omnium optima, quæ cum Iberia decertat. Idcirco ſinopica appellatur, quod eam mercatores eo deferebant, prius quam Epheſiorum emporium tam celebre eſſet.
Sinopica, æ. f. Rubrica. Vide Deſpauter. 549. ex Vitruvio & Hieronymo.
Sinotium, Urbs Dalmatiæ. V. in salo.
Sinti, Populi Thracum, qui Samum inſulam habitarunt, quos & Saios nominarunt. V. Strabo lib. 10. & in dictione sai.
Sĭnŭessa, æ. f. [Σινέσσα, Σινόεσσα] Civitas mediterranea Campaniæ, vino nobilis, quod Sinueſſanum dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum Sinueſſa, extremum in adjecto Latio, quam quidam Sinopen dixere vocitatam. Liv. 10. 21. In ſaltu Veſtino, Falernum contingente agrum, Sinope dicitur Græca urbs fuiſſe, Sinueſſa deinde a Romanis colonis appellata. Strabo lib. 5. Sinueſſa in Setino ſita eſt ſinu, a quo nomen vendicat. Ei proximæ calidæ ſunt balneæ ad ægritudines quaſdam accommodatiſſimæ. Hor. 1. Serm. 5. 40.
Tepens Sinueſſa. Sil. lib. 8. 529.
Sinuessānus, a, um. Adj. [Σινεσσανὸς καὶ Σινεσσηνός] Hor. 1. Epiſt. 5. 5.
Inter Minturnas, Sinueſſanumque Petrinum. V. petrinus.
Sinuo, Sinuosus. V. sinus.
Sĭnus, ūs. m. [κόλπος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Pars illa corporis, quæ eſt intra pectoris brachiorumque complexum, inquit Valla, & tunc si corripitur, teſte Servio.
Tepidus ſinus. Ovid. 3. Epiſt. 114.
Abſtrahere ſinu vel gremio. V. abstraho.
Complecti ſinu. V. complector.
Fovens nepotem blando ſinu. Sen. Troad. 12.
Fovere dextram ſinu. Ovid. 1. Amor. 4. 5.
Ferre. Ovid. 20. Epiſt. 48.
Inque tui cupido rapta ferere ſinu.
Geſtare. Ter. Adel. 4. 5. 76.
Hic non amandus? hiccine non geſtandus in ſinu eſt? [Metaphora proverbialis. Sic In ſinu habere. V. Eraſm.
Sinus, in veſte pro Lacinia, quæ ſub humero dextro miſſa ad lævum recurrebat, & oblique, tanquam balteus, ducebatur. Suet. in Jul. Cæſ. cap. 82. Toga caput obvolvit, ſimul ſiniſtra manu ſinum ad ima crura deduxit. Erat autem ſinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextra lacinia veſtis, ut cum corpus toga amictum involutumque eſſet, a dextra in ſiniſtrum humerum rejiceretur, & e ſiniſtro humero in brachium plerumque deſcenderet, aut ſtatim principio brachio ſiniſtro exciperetur, aut ipſum involveret. Tum enim ſic ſibi togam injiciebant, ut & in humerum ſiniſtrum ſibi ſinum rejicerent: quem Julius Cæſar, cum ſibi moriendum videret, ne quid e corpore renudaretur inhoneſte, deduxit ad crura ſiniſtra manu, qua eum fortaſſe tum gerebat. Id autem quod diximus eſſe ſinum, oſtendamus e Quintiliano, cujus hæc verba ſunt lib. 11. c. 3. p. 1028. Burm. Illud vero non ferendum, quod quidam, rejecta in humerum toga, cum dextera ſinum uſque ad lumbos reduxerunt, ſiniſtra geſtum facientes, ſpatiantur & fabulantur. Hic Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos uſque ſinum reducunt, rejecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam alte deſcendere ſinus, neque tam deprimi, ut ad lumbos detrahatur. Iterum p. 1030. Nam veteribus nulli ſinus: perquam breves poſt illos fuerunt. De veterum togis loquitur, quæ eam non habebant laxitatem ultra humeros exſpatiantem. Rurſum p. 1035. Dextera, quum jam incipiendum erit, paulum prolata ultra ſinum, geſtuque modeſtiſſimo. Hic ſinum vocat quicquid veſtis ante pectus natat, brachioque vel humero innatat. Nam ultra eum ſinum humero & brachio lævo injectum, paulum proferenda dextra eſt. Rurſum p. 1032. Sinum vero in dextrum humerum ab imo rejicere ſolutum ac delicatum. Romanorum moribus erat ſoluti & delitiis diffluentis ſinum, qui in ſiniſtrum humerum rejici ſolebat, in dextrum rejicere. Ex Turnebo. [Non minus autem muliebri, quam virili veſti tribuitur, ſicut & in ſtatuis ac nummis expreſſum cernitur. V. Oiſel. Tab. tab. 73. 74. 75. ubi Liberalitatis effigies ſoluto ſinu exhibetur.
Diffutus ſinus. Ovid. 1. Faſt. 408.
Altera diffuto pectus aperta ſinu. i. e. Veſte.
Enormes ſinus, Veſtes laxiores. Stat. 2. Silv. 1. 131.
Lacer ſinus. Ovid. 15. Epiſt. 122.
Laxo ſinu ferre nuces. Hor. 2. Serm. 3. 172.
Onerato ſinu portare aliquid. Sen. Hippol. 10.
Purpurei ſinus, Veſtes. Ovid. 14. Epiſt. 51.
Facere ſinum. Ovid. 1. Amor. 14. 26.
Ut fieret torto flexilis orbe ſinus.
Ex toga facere ſinum. Liv. 21. 18. extr. Tum Romanus, ſinu ex toga facto, Hic, inquit, vobis bellum & pacem portamus, utrum placet ſumite. Sub hanc vocem haud minus ferociter, Daret utrum vellet, ſuclamatum eſt: & quum is iterum, ſinu effuſo, Bellum ſe dare dixiſſet, h. e. Excuſſa toga, quam in ſinum collegerat. Budæus.
Rumpere ſinum. Ovid. 10. Met. 722.
Solvere ſinus. Catul. in Epithal. Juliæ 59. 53.
Subducere ſinum bonis. Sen. Thyeſt. v. 429.
Quæ cauſa cogit, genitor, a patria gradum
Referre viſa? cur bonis tantis ſinum
Subducis? i.e. Cur ſinum ſubtrahis tantis bonis, quæ tibi offeruntur, nolens eis frui?
Subſtringere ſinus veſte remiſſa. Sen. Troad. 2.
Sinus, pro ipſis Præcordiis. Ovid. 5. Epiſt. 37.
Attoniti micuere ſinus: geliduſque cucurrit,
Ut mihi narraſti, dura per oſſa timor.
Sinus pro Mamma. Propert. 4. 4. 70.
Illa ruit, qualis, celerem prope Thermodonta,
Strymonis abſciſſos fertur aperta ſinus.
E, vel De ſinu alicujus eſſe dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi. Cic. 3. Verr. 27. Calumniatores ex ſinu ſuo appoſuit, qui illam hereditatem Veneri Erycinæ commiſſam eſſe dicerent. Ibid. 4. Qui e Chelidonis ſinu in provinciam, profectus eſſet. Idem 2. in Catil. 22. De ejus delectu, immo vero de complexu ejus ac ſinu. Eraſmus.
In ſinu ſuo habere. Scævola in l. Qui teſtamentum. D. de probation. Titio centum do lego, quæ mihi pertulit, quæ iden ei non cavi, quod omnem fortunam & ſubſtantiam, ſi quam a matre ſuſceperat, in ſinu meo habui ſine ulla cautione. In ſinu meo dixit, pro In occulto, & penitus apud me & in poteſtate mea. Cic. 2. Q. frat. 13. pr. Mihi crede, in ſinu eſt: neque ego diſcingor. Ac ſi diceret, In poteſtate habeo: neque periculum eſt ut imprudenti mihi, vel immemori, excidat. Vel, In ſinu, hoc eſt in occulto: neque periculum eſt ut indicio meo excidat. Budæus. [In ſinu, Togæ ſcil. unde ſubjicit, Neque ego diſcingor, alludens ad Cæſaris cincturam fluxiorem. Innuit enim Pompejum ſibi cariorem eſſe, quam Cæſari fuerit, a quo ſe diligi falſo putarat. Exponendum enim ut Eraſmus vult, non ut Budæus. Sed locus alter ex 3. Verr. 4. ad libidinem potius Verris pertinet.
In ſinu alicujus deflere. Plin. 2. Epiſt. 1. Neceſſe eſt tanquam immaturam mortem ejus in ſinu tuo defleam.
In ſinu gaudere, eſt Tacitam apud ſe voluptatem ſentire. V. gaudeo.
Soluto ſinu. Budæus, Sinus pro Copia ponitur. Seneca, Non recipit ſordidum virtus amatorem: ſoluto ad eam ſinu veniendum eſt. i. e. Plena liberalitate & copia effuſa.
Sinus, pro Turela & præſidio. Plin. in Paneg. cap. 56. Geſtus (conſulatus) non in hoc urbis otio & intimo ſinu pacis. [i.e. Ubi omnia pacata.
Confugit in ſinum tuum concuſſa Reſp. Idem ibid. c. 6. i. e. In præſidium.
Sinus urbis. Salluſt. in Catil. cap. 52. Alii intra mœnia, atque in ſinu urbis ſunt hoſtes. [i. e. In media Urbe.
In tuum ipſius ſinum inſpue, dicimus alicui, tanquam admonentes ut domeſticorum malorum recordatione, deſinat arrogantius inſectari vitam alienam. Idem antiquis fieri ſolitum, colligi utcunque poteſt ex verbis Plinianis, qui lib. 38. cap. 43. ſcribit hunc in modum, Veniam quoque a deis ſpei alicujus audacioris petimus, in ſinum ſpuendo. Idem in eodem capite ſcribit ex auctoritate Salpæ, torporem ſedari quocunque membro inſtupente, ſi quis in ſinum exſpuat. Quorum utrumque non prorſus abhorret a noſtro vulgato proverbio. Siquidem qui carpit aliena, ſpe quadam improba peccat, quaſi ſperet ſibi nihil ſimile a quoquam opprobrari poſſe, quum nemo ſit qui non aliquo vitio teneatur. Eraſmus. [V. Broeckh. ad Tibull. 1. 6. extr.
Sinus, per translationem vocantur Litora, quæ curva ſunt ad ſimilitudinem ſinus, quæ Maris brachia Juniores appellarunt. Plin. lib. 12. cap. 10. Tylos inſula in eodem ſinu eſt. Virg. 11. Æn. 606.
— extremamque ſinu perfudit arenam. Servius. Curvatione

vatione & flexu undarum. Sinus igitur, sunt Flexuosi litorum anfractus: excavati maris in terram recessus: terra spatiose in mare excurrens: curva litora, mare quasi brachiis amplectentia. Quod in fluminibus vocant cornua, hoc in mari sunt sinus, terra videlicet in fretum excurrens. V. Plin. lib. 3. cap. 3.
Ater sinus Adriæ. Hor. 3. Carm. 27. 19.
Persicus sinus. V. Persicus, in PERSIA.
Orbis extremi sinus. Virg. 2. Georg. 123.
Angustus sinus. Virg. 2. Georg. 76.
Curvi sinus. Stat. 6. Theb. 217.
Falcatus sinus. Ovid. 2. Epist. 131.
Gelidi sinus. Ovid. 1. de Pont. 9. 52.
Immenso sinu labitur amnis. Sen. Herc. fur. 9.
Monstriferos agit unda sinus. Lucan. lib. 5. 620.
Profundus sinus. Sen. Troad. 6.
Reductos in sinus unda se scindit. Virg. 4. Georg. 420. Et 1. Æn. 165.
Vadosi sinus, Aquarum flexiones. Sen. Troad. 10.
Vastus sinus. Virg. 4. Georg. 362.
Laxant arva sinus, Zephiri tepentibus auris, Terræ viscera calore solvuntur. Virg. 2. Georg. 331.
Sinus ulceris, Cavitas, Apertura. Cels. lib. 5. cap. 28. Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta, undique a viva carne diducta, quæ trahit secum quicquid corruptum erat, purusque jam sinus curari potest implentibus.
Imus sinus exitum habeat. Cels. lib. 7. cap. 2.
Late se sinus suffundit. Cels. lib. 7. cap. 2.
Sinus, Concavitas oculorum, scilicet palpebræ, ubi lacrimarum conceptacula sunt, propter quandam similitudinem. Virg. 4. Æn. 30.
Sic effata, sinum lacrimis implevit obortis. Ex Servio. [Immo Sinum pectoris. Sic Ovid. Epist. 8. 62.
Sinus, Velum quod ventis flantibus curvatur, & sinum facit. Juven. 1. Sat. 150.
Totos pande sinus. Ovid. 3. de Arte Am. 500.
Plenaque curvato pandere vela sinu.
Crepantes sinus carbasei. Virg. 11. Æn. 775.
Obliquat sinus in ventum. Virg. 5. Æn. 16.
Sinus, in Cassibus & plagis venatorum, a Gratio in libro de Venatione nominatur v. 33. his verbis:
Ingrati majora sinus dispendia sument. Plin. lib. 11. cap. 24.
Atque ut in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum. Martial. lib. 13. 101.
Pulcher adest onager: mitti venatio debet
Dentis Erythræi: jam removete sinus.

SĪNUS, i, m. vel SINUM, i, n. [δῖνος] Vasis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ. Virg. 7. Ecl. 33.
Sinum lactis & hæc te liba, Priape, quotannis
Exspectare sat est. Idem nomen & in Plaut. Curc. 1. 1 82. exstat. A Græco δῖνος defluxisse auctor est Turneb. Adverf. 1. 16. [V. Varr. L. L. 4. 24.

SINUŌSUS, a, um. Adj. [κολπώδης] Quod habet multos sinus, ut Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ sinus, id est curvationes faciunt. Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp. 179. — sinuosa draconum.
Membra tegens. i. e. Flexuosa. Plin. lib. 11. cap. 37. Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino. [Utrumque falsum.
Æquora sinuosa. Valer 3. Argon. 277.
Arcus sinuosus. Ovid. 1. Amor. 1. 23.
Flexu sinuoso elabitur anguis. Virg. 1. Georg. 244.
Narratio sinuosa, Perplexa.. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Pectus sinuosum. Pers. 5. Sat. 27. i. e. Intimum.
Terga sinuosa draconis. Stat. 5. Theb. 520.
Vela sinuosa. Propert. lib. 4. 1. 15.
Vestis sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.
Volumina sinuosa serpentis. Virg. 11. Æn. 753.
Vorago sinuosa. Stat. 9. Theb. 504.

SINUŌSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 5. Dicturum puto sinuosius atque solertius.

SINUO, [κάμπτω] āre. Curvare, in sinus flectere. Virg. 2. Æn. 208.
— sinuatque immensa volumine terga. i. e. In sinus flectit. Ovid. 2. Met. 875.
— tremulæ sinuantur flamine vestes. i. e. Formantur, rugantur, vel in sinus colliguntur. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 268.
Cœperat & vitreis summo jam margine texti
Oceanum sinuare vadis. Plin. lib. 9. cap. 33. Densata, porrecta, sinuata, brevi nodo ligatis, toto latere connexis.
In orbem luna sinuata. Plin. lib. 2. cap. 9.
Arcus sinuare. Ovid. 8. Met. 30. Idem 3. Met. 42.
Ille volubilibus squamosos nexibus orbes
Torquet, & immensos saltu sinuatur in arcus. de Serpente,
Sinuare, Cavare. Cels. lib. 7. cap. 2. Dandaque opera, ut imus sinus exitum habeat, ne quis humor intus subsidat, qui proxima & adhuc sana rodendo sinuet.

SINUĀTUS, a, um. Partic. [καμπὲς] ut,
Gurges sinuatus in curvos arcus. Ovid. 14. Met. 51.
Chlamydem sinuatam implere re aliqua. Stat. 10. Theb. 132.

SINUĀTIO, ōnis. f. Fulgent. 1. Myth. Corniculata lunæ sinuatio.

SINUĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Psych. 873. — sinuamine subter
Subductus conchæ in speciem.

SIO, āre. Mejere. Gloss. Latinogræc. Siat, Οὐρεῖ, ἐπὶ βρέφους. De infante tantum.

SION, i. n. [σίον] Herbæ nomen, vulgo *gorgolestro*. Plin. lib. 22. cap. 22. His adnumerant sion, latius apio, in aqua nascens, pinguius, nigriusque, copiosum semine, sapore nasturtii. Prodest urinis, renibus, lienibus, mulierumque mensibus, &c. Ruell. lib. 2. cap. 59. docet Sion sive Laver herbam eam esse, quam officinæ *berulam* vocant, expunctis a Lavere duabus litteris prioribus, *laberlam* Gallicum vulgus, vel *berlam* adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucent vestigia: ut quod antiquitas Laver dixerit, sequuta ætas, diminutione gaudens, Laverulum pronuntiarit: & tandem, ut in plerisque moris est, extritis prioribus elementis, in Verulum & Berulum appellationem deflexit. Paulo post, Non sunt audiendi, qui herbam vulgo *cressionem* dictam, sion seu laver esse contendant. Idem Ruel. lib 1. cap. 20. Sion sibi nomen ascivit a concussu, quod Græci σείειν dicunt. nam excutiendi vim nactum est, utpote quod renibus calculos emoliatur, urinam & menses exigat. Laver, ut mea fert opinio, nomen a lavatu contraxit, quod personantibus aquis enatum semper elui gaudeat.

SION, m. indecl. [Σιών] Collis Hierosolymitanus. Unde sæpe ponitur in S. Litteris & scriptis ecclesiasticis pro ipsa Ecclesia, cum Judaica, tum Christiana.

S I P

SĪPĂRIUM, i. n. [περιπάτασμα] Velum mimicum, quod Apulejus Met. 1. p. 106. Elmenh. appellat scænicum. Eo utebantur mimi, scænicique ad scænam velandam. Prætendebatur enim populo, dum fabularum actus mutabatur. Et hæc Siparia, pro Aulæis postera ætas usurpavit. Cic. de Provinc. Consul. 14. Itaque ille alter, aut ipse est homo doctus, & a suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in orchestra helluatur, antea post siparium solebat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Scribitur & apud Poetas Sipparium duplici P. Juven. 8. Sat. 185.
Consumptis opibus vocem, Damasippe, locasti
Sippario, clamosum ageres ut phasma Catulli.

SIPHNOS, is. f. [Σίφνος] Insula est maris Ægei, non procul a Scyro XXVIII. M. pass. ambitu; ante Meropia & Acis appellata, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Hæc insula locupletissima erat, teste Herod. lib. 3. Ut in qua auraria & argentaria metalla essent: unde tantum pecuniæ fiebat, ut ex decima ejus parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique aut par, aut superior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur distribuentibus. Gentile est Siphnius, Σίφνιος, Stephan. Siphnus a quibusdam.

SĪPHO, vel SIPHON, ōnis. m. [σίφων] Canalis fistula, vel tibia, per quam urgente aere aqua vel alius liquor emittitur. A sono, quem efficit, dictus σίφων. Plin. lib. 2. cap. 65. de aqua in summis jugis erumpente, Quo spiritu acta, & terræ pondere expressa, siphonum modo emicat. Columel. lib. 3. cap. 10. Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi quædam anima, per medullam trunci, veluti per siphonem, quem diabeten vocant mechanici, trahitur in summum. Idem lib. 9. cap. 14.
Sipho, Ipse jactus aquæ expressus. Juven. 6. Sat. 308. de mictione,
Effigiemque deæ longis siphonibus implent. [Gloss. Græcolat. Σιφὼν, ἡ καλάμη ἢ ἀγγεῖα καλάμια, Avena, Cicuta. Σιφῶν, μιθ' ἃ πίνουσιν ἀντλοῦσι. Ubi deest interpretatio. V. & Etymol. M.
Sipho, Instrumentum adversus incendia comparatum, quod altissime in ipsa usque ædium fastigia aquam exprimit & ejaculatur. Subscribit huic sententiæ Hesychius his verbis, σίφων, ὄργανον τι εἰς ἀφεσιν ὑδατων ἐν τῇ ἐμπρησμοῖς. Plin. 10. Epist. 42. Et alioqui nullus usquam in publico sipho, nulla hama, &c. Turneb. Adverf. 19. 23. Al. Sipo.

SIPHUNCŬLUS, i. m. dimin. [σιφώνιον] Plin. 5. Epist 6. ad Apollinarem, In hoc fonte crater, circa siphunculi plures miscent jucundissimum murmur.

SIPILLUS, i, m. Novacula, ξυρόν.

SIPHO, vel SIPO, āre. obsoletum verbum, relictis compositis Dissipo, Insipo, & Obsipo: Spargere, in partes divellere. σκιδάζειν, πάσσειν. V. Fest. in Prosapia.

SĪPONTUM, i, n. [Σιποῦς] Urbs Apuliæ juxta Garganum montem a Diomede ædificata. quæ & Sipus, & a Græcis (ob multitudinem sepiarum quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis, dicitur. Vulgo *Siponto*. V. Pompon. lib. 3. cap. 1. Lucan. 5. 377. Sil. 8. 636.

SIPONTĪNUS, i. m. Incola Siponti, quo nomine sæpius laudatur Nic. Perottus, de quo V. Præfationem. [Adjective utitur Cic. 2. Agrar. 71.

SIPYA, [σιπύη] est apud Aristophanem Arca panaria. Cæl. lib. 9. cap. 16. V. Suid.

SĬPŸLUS, i. m. [Σίπυλος] Urbs est, & mons Phrygiæ. Strab. lib. 1. Dicta quoque ad hæc ab Democle memoria repetit, qui ingentes quosdam olim circa Lydiam & Ioniam usque Troadem factos terræmotus scribit. A quibus & vici sunt absorpti, & Sipylus submersa regnante Tantalo. Idem lib. 12. Ovid. 6. Met. 149.
Phrygius Sipylus. Sen. Herc. fur. 6. De urbe V. Strabon. & Plin. 5. 29.
Flebile saxum Sipyli, Niobe in saxum conversa. Sen. OEth. 3.

SIPYLĒIUS, a, um. Adj. [Σιπυλήϊος] ut, Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5. Silv. 1. 33.

S I Q

SIQUANDO, SIQUIDEM, SIQUIS, V. SI.

S I R

SIRA, æ. f. Σαῦρα, τὸ αἰδοῖον. Gloss. Latinogræc. At Græcolat. Σιρὰ, Civisa. [Forte Cervisia. Unde Siræum.

SIRACI, [Σιρακοί] Populi sunt Scythici, Caucasi radicibus ad Septentrionem proximi, quorum meminit Strab lib. 11.

SIRÆUM, i. n. [σίραιον] inquit Paulus Ægineta, plerique appellaverunt Decoctum ficorum, quod & Defruto nomen est, Græcisque etiam ἕψημα dicitur. Hippocrates συκιόν vocat.

SIRBIS, Xanthus fluvius, quem in Lycia cognitum esse constat. Strab. lib. 14.

SIRBON, ōnis: sive SIRBONIS, idis. [Σιρβών, ῆς Σιρβωνίς] Stephan. Palestinæ lacus, non procul a Casio monte olim, CL. M. pass. circuitu. Plinii vero ætate in exiguæ paludis angustiam contractus. Herodot. Serbonitidem vocat. Plin. lib. 5. cap. 13. Strab. lib. 16.

SIREMPS, dicitur quasi Similis res ipsa. Habetur hoc in libris Catonis. Paulus. Solipater lib. 1. Institutionum, tradit Siremps nominativo tantum casu dici, & ablativo Ab hac sirempse: significare autem, Similiter lex esto. V. notas Antonii Augustini & Scalig. ad Festum in dictione Siremps. Plaut. Amph. prol. 73.
Sirempse legem jussit esse Juppiter.

SĪRĒN, ēnis. f. [Σειρὴν] Monstrum maris, ab εἴρειν, quod connectere vel retinere significat. Vel ab σειρὰ catena, eo quod libidinis vinculum Sirenes fuerint. Quidam hoc nomen a σύρω, traho deducunt, & per y scribunt. Male. Παρὰ τὸ εἴρω, τὸ λίγω, inquit Etymologus Εἰρὴν, ἡ πολυτερπῶς ἢ σ Σειρήν. De Sirenibus V. Suid.
Sirenes secundum fabulam partim virginis formâ fuerunt, partim volucris, Acheloi fluminis & Calliopes Musæ filiæ. Harum una voce, altera tibiis, alia lyra canebat: & primo juxta Pelorum, post in Capharei insulis habitaverunt; quæ illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem

veritatem meretrices fuerunt, quæ transeuntes, quoniam eos ducebant ad egestatem, his fictæ sunt inferre naufragia: has Ulysses contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Serv. apud Virg. 5. Æn. 864.

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat, &c.

Voces Sirenum. Hor. 1. Epist. 2. 22.

Scopuli Acheloidum Sirenum. Ovid. 14. Met. 88.

Volucres Sirenes. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 190.

Sirenes, Aves in India. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

SIRĒNIUS, a, um. Adj. [Σειρήνιος] Ad Sirenes spectans. Gell. 16. 8. Tanquam apud Sirenios scopulos consenescas.

SIRENUSÆ, [Σειρηνῆσσαι] Insulæ tres sunt Lucaniæ adjacentes ex adverso ejus promontorii, a quo sinus Pæstanus initium sumit. Strab. lib. 1. & Ptol. 3. 1.

SIRES, [Σίρες] Thraciæ populi supra Byzantios, auctor Stephan.

SĪRIĀSIS, is. f. [σειρίασις] Plin. dicitur, lib. 12. cap. 15. Offibus in canino fimo inventis, adustio infantium quæ vocatur siriasis, adalligatis emendatur. V. Solstitialis morbus, in SOL. [Diosc. 4. 93. Σιριῶσι παιδίοις. Rectius σειριάσι, ut vult Henr. Steph. q. V.

SĪRIS, [Σῖρις] ab Æthiopibus dicitur Nilus, antequam totus confluat. Nam (ut ait Plinius 5. 9.) non ante Nilus dicitur, quam se totum aquis concordibus junxit. Rufus ex Dionys.

Hic, qua secretis incidit flexibus agros, &c. Dictum Sirin autumat Stephan. & Eustath. a Sirio, quoniam sub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur, ut Hermolaus scribit. V. Dionys. v. 223.

SIRIS, ĭdis. f. [Σῖρις] a qua Siritæ, [Σιρῖται] fuit Civitas in Metaponto. Siritarum felicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lection. antiq. cap. 10. V. Steph. in voce, & in Μεταπόντιον.

SIRĪTÆ, [Σιρῖται] Populi magnæ Græciæ, Siridis urbis incolæ ne ipsis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 10. V. Steph. l. c.

SIRITES, [Σιρῖτης] Nomadis cujusdam nomen fuit in Libya, primus auleticæ inventor, qui & Metroa, hoc est, magnæ matris sacra primus fertur tibia cecinisse. Cæl. lib. 9. cap. 7.

SĪRIUS, i. m. [Σῖριος, ἀστὴρ Gl. G. L.] Stella in ore Canis, quæ perniciosa antiquis credita est. Continet enim Canis, XVIII stellas. Stat. 1. Silv. 3. 5.

— nec calido latravit Sirius astro.

Ductum nomen ἀπὸ τοῦ σέρειν, hio: quod per æstum præcipue canes saciunt, quo tempore plerumque in rabiem convertuntur. Vel ἀπὸ τοῦ σειραίνω, quod est arefacio: quia tunc maxima siccitas est, amnibus ac fontibus deficientibus. Vel dicitur Sirius, a longo tractu, quoniam magnitudine sua trium signorum spatium occupare videtur. Hæc annis omnibus, ut ait Servius, oritur circa VIII Calend. Julii. Ea quantum in ipsa est, pestifera est: sed pro qualitate adjacentium aut vincitur, aut majoribus utitur viribus. Hinc est quod, quum tempore certo oriatur, non semper est noxia. Servius enarrans illud Virg. 10. Æn. 273.

Non secus ac liquida si quando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor.

Rapidus Sirius. Virg. 4. Georg. 425.

Tum steriles exurere Sirius agros. Virg. 3. Æn. 141.

Sirius, interdum Solem significat, ut tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, soli acceptos ferre debemus: & Siriasis morbus est non tantum infantium, sed etiam virorum. Turnebus. V. supra suo ordine. [Suid. Σείρ, σειρὸς, ὁ ἥλιος. καὶ Σείριος. Unde apparet, cum diphthongo Gr. scribendum. conf. Etymol. M. in Σειραίνω.

SIRMIUM, i. n. [Σίρμιον] Urbs est Pannoniæ inferioris, longiuscule a Danubio flumine dissita. Ptolem. lib. 2. cap. 16. Vulgo *Simach.*

SIRNIDES, [Σιρνίδες] Insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium jacentes. Plin. lib. 4. cap. 12. Mss. Syrnides.

SIRPĪCES, Regula cum pluribus dentibus, quam ut plaustrum boves trahunt, ut eruant quæ in terra sunt. V. Varr. 4. de L. L. 31.

SIRPĪCULA, æ. f. Sirpiculæ vocatæ a Sirpando, id est ab alligando. Sic Sirpata dolia quassa cum alligata dicta. Auctor Varr. 4. de L. L. 31. V. in SCIRPUS.

SIRPO, āre. / SIRPUS, V. ibidem.

SIRRHA, æ. f. [Σίῤῥα] Thraciæ oppidum est apud Theopompum referente Stephan. a quo gentile Sirrhæus.

SIRRHUS, V. SIRUS.

SIRULUGUS, Plin. lib. 31. cap. 15. Iidem auctores nominavere Sirulugum, quod nec quale esset animal, nec ubi nasceretur tradiderunt.

SĪRUS, [σίῤῥος, sive σῖρος] Sirrhus Suidæ, Spelunca est subterranea, manu facta, condendo adservandoque frumento accommodata. Suid. Σίῤῥος, ὁ λάκκος. καὶ Σιῤῥοῖς, ὀρύγμασιν, ἐν οἷς κατατίθεται τὰ σπέρματα. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 57. Item hujus generis granaria alia quidem habent sub terra, uti speluncas, quas vocant Siros, ut in Cappadocia, ac Thracia; alii ut in Hispania citeriore, puteos, ut in agro Carthaginiensi & Ossensi. Horum solum paleis substernunt & curant ne humor, aut aër tangere possit, nisi cum promitur ad usum. Curt. 7. 4. 24. Siros vocabant barbari. Quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt invenire non possint. In iis conditæ fruges erant. Plin. 18. 30 Utilissime tamen servantur in scrobibus, quos Siros vocant, ut in Cappadocia, & in Thracia, Hispania & Africa. conf. Etymol. M.

S I S

SIS, [ἄν, εἰ θέλοις Gl. L. G.] V. in SUM & SI.

SĪSACHTHĪA, [σισάχθεια] Lex apud Lacedæmonios qua fenoribus obrutis succursum est. Alex. Alexand. lib. 1. Genialium dierum cap. 7. Ferunt Ægyptios & Athenienses, cum hæc contagio mali latius serperet, pluribus decretis cavisse, ne ob fenus corpora adjudicari, vel addici possent, neve super corporibus fenerari fas foret, nec citra debitoris facultatem sævire, quæ lex Sisachthia & Chreocopia dicta est: adeo, ut Lycurgus e tota Sparta fenus & usuras exterminasse dicatur. Adde lib. 6. cap. 10. [Falso Lycurgo tribuit, quod fuit Solonis proprium. V. Plut. in ejus vita p. 86. Francof. & Laertium Diogenem lib. 1. Segm. 45. ibidemque Casaub. & Menag. De nominis ratione V. Etymol. M. Hesych. & Suid.

SISAMA, SISAMUS, V. SESAMA & SESAMUS.

SISĀPO, ōnis. m. [σισάπων] teste Plin. lib. 3. cap. 1. Oppidum est Hispaniæ, unde & Sisaponensis regio in Bætica, ubi optimum minium nascebatur, eodem Plin. auctore lib. 33. cap. 7.

SISĀRA, æ. f. [ἐρέκη] Frutex est, quem & Ericam sive Ericen vocant. Plin. lib. 11. cap. 16.

SISĀRON, sive SISĀRUM, i. n. V. SISER.

SISARRA, æ. f. [σισάρριον μέγιστον ἑκατοντάδος] Gloss. Latinogræc.

SISCIA, [Σισκία] Pannoniæ superioris urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 15. hodie *Lablatum*, *Lublana*. conf. Strab. lib. 7.

SĪSER, ĕris. n. [σίσαρον] quod Sisarum appellant Græci: inter ea olera annumeratur a Dioscoride, quorum radix tantum in usu est: duorum generum est, sativum & erraticum. Ruellius putat eam esse radicem, quæ vulgo *Servilla*, vel *Cherville* vocatur, & *Chervy*. Plin. lib. 20. cap. 5. Siser erraticum sativo simile est & effectu: stomachum excitat, fastidium abstergit. Gloss. Latinogræc. Siser, κόδος σταφυλίνος. & Græcolat. Σταφυλῖνος, Pastinax, σταφυλῖνος κόδος, Siser.

SISON, ōnis. m. [σίσων] Semen est exiguum in Syria nascens Apio simile, nigrum, servens & oblongum. Dioscor. lib. 3. cap. 53.

SISPES, ĭtis. m. & SISPITA, æ. f. pro Sospes & Sospita. Vetus Inscript. apud Reines. p. 383. SACERDOS. IVNONIS. REGINAE SISPITAE. LANVMVIANAE. Et paulo post, SACERDOTE. IOVI. SISP. i. e. Sispiti. [Nisi potius Sispitatori, pro Sospitatori. V. in SOSPES. Sispitem Junonem, quam vulgo Sospitem appellant, antiqui usurpabant, cum ea vox ex Græco videatur sumpta, quod est σώζειν. Fest. [Lego Sispitam & Sospitam.

SISSĀRA, æ. f. [σίσαρον] nuncupatur apud Hebræos, Omnis potio, quæ inebriare potest.

SISSIO, āre. Cacare. Sissiat, Κάζηται, ἐπὶ βρίφους. Gloss. Latinogræc. [An Sissitat, frequent. a Sido, ĕre.

SISTO, stĭti, stātum, [ἵστημι, Gl. L. G. ἵσταμαι G. L.] ĕre. Facere ut aliquid stet.

Sistere, Constituere, Exhibere.

Tramite facili vos sistam. Virg. 6. Æn. 676.

Opus præsens. Ovid. 3. Met. 153.

Templum iisdem vestigiis sisteretur. Tacit. 4. Hist. 53. h. e. Conderetur.

Sistere, quasi Præsentiam corporis exhibere. Cic. 3. Att. 25. Des operam, id quod mihi affirmasti, ut te ante Calend. Januarias, ubicunque erimus sistas. Idem 10. Att. 16. extr. Te vegetum nobis in Græcia siste.

Frequentius de Judicio. Cic. 3. Off. 45. Vas factus est alter sistendi ejus: ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Ulpian. in l. Si servum. D. Si ex noxali causa agatur, Si servum in eadem causa sistere quis promiserit, & liber factus sistatur, &c. Plaut. Curc. 1. 3. 6.

Ubi tu es, qui me libello Venerio citavisti? ecce me
Sisto, ego tibi me, & mihi contra itidem te ut sistas, suadeo.

Sistere aliquem judicio. Ulpian. in l. 1. §. 1. de eo per quem, &c. Verum qui alios quoque rogaverit, ut eum detinerent, vel abducerent ne in judicio sisteret. Et paulo ante, Qui impedit aliquem judicio sisti.

In judicium sisti. Ulpian. D. In jus vocat. ut eant. l. ult. & D. Si quis in jus vocat. non ier. ult. Pandectæ. Florentinæ utrobique habent In judicio.

In judicio sistere. Paul. D. de eo per quem factum erit, &c. l. 2. Si actoris servus, domino sciente, & (quum possit) non prohibente, dolo fecerit, quo minus in judicio sistam.

Se sistere in judicio. Ulpian. D. Si quis caution. l. Non exigimus.

Sistere se judicio. Cajus in l. Etsi post. D. Si quis caution.

Sistere fana, cum dicerent, significabatur Lectisternia certis in fano locis componere. Paul. Festus vero Sistere fana, ait, cum in urbe condenda dicitur, significat Loca in oppido futurorum fanorum constituere, quod Antistius Labeo ait in commentario quinto decimo juris Pontificii, Fana sistere, esse Lectisternia certis locis & diis habere.

Sistere capite, est Capite præbere, & in caput invergere. Plaut. Mil. 3. 2. 36.

— postea
Huic illecebroso capite sistebas cadum?
Non hercle tam istoc valide casabunt cadi. i. e. Quia eos capite sistebam, non tam valide cadebant, quod fecissent, cum sit illic lubricus locus. Turneb. 2. 29. Al. Inclinabas cadum, cujus quidem caput illecebrosum erat, quod est, Ad potandum illiciebat. Alii aliter priora legunt & exponunt. conf. infra.

Sistere, Retinere, reprimere, de his, quæ fluxum, motumve habent. Virg. 6. Æn. 465.

Siste gradum, teque aspectu ne subtrahe nostro.

Alvum sistere, Reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6.

Aquam sistere fluviis. Virg. 4. Æn. 489.

Profluvium genitale. Plin. lib. 7. cap. 14.

Sanguinem sistit. Idem 20. 7.

Sanguinis profluvium sistit herbæ pæoniæ semen rubrum. Plin. lib. 26. c. 12.

Sistere ventrem. Martial. lib. 13. 116.

Sistere ulcera. Apud Plin. lib. 20. cap. 4.

Non sisti potest. Plaut. Trin. 3. 2. 94. i. e. Retineri.

Aciem sistere V. ACIES.

Bellum sistitur pace. Ovid. 14. Met. 803.

Fletus sistere. Ovid. 14. Met. 835.

Fugam. Liv. 30. 12. pr. & Tacit. 12. Ann. 39.

Labores immensos. Ovid. 5. Met. 490.

Lacrimas. Ovid. 6. Fast. 154.

Legiones ferociter instantes. Liv. 1. 37.

Metum. Ovid. 20. Epist. 179.

Mentem. Sil. 10. 408.

Minas. Ovid. 1. Trist. 2. 60.

Modum. Ovid. 15. Met. 493.

Pedem. Ovid. Rem. Amor. 80.

Querelas. Ovid. 7. Met. 711.

Sistere, Confirmare, corroborare. Plin. in Paneg. 82. Magnum hoc tuum, non erga homines modo, sed erga tecta ipsa meritum; sistere ruinas, solitudinem pellere, ingentia opera eodem, quo exstructa sint, animo, ab interitu vindicare. Virg. 6. Æn. 858.

Hic rem Romanam magno turbante tumultu
Sistet eques.

Sistere capite, pro In caput cadere. Plaut. Curc. 2. 3. 8.

Quin cadat, quin capite sistat in via de semita.

Sistere, pro Consistere & stare. Cic. 5. Verr. 223. Qui Remp. sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem judicia referantur? Al. Subsistere. Virg. 1. Georg. 479. — sistunt amnes, terræque dehiscunt. i. e. Stant, vel Sistuntur, non præfluunt. Pomponius Sabinus exponit, Sistunt, subaud. Suos cursus.

Sistere ore. Plaut. Capt. 4. 2. 13.

Eminor, interminor, ne quis mihi obſtiterit obviam, &c.
Nam qui obſtiterit, ore ſiſtet. i. e. Ore terram calcabit, quemadmodum pedibus ceteri ſiſtere ſolent.
Stiti, Præteritum. Ulp. in l. 1. §. 3. D. de eo per quem factum erit, &c. Si reus dolo actoris non ſtiterit, non habebit ex hoc edicto adverſus eum actionem. Al. Steterit. V. Gell. lib. 2. cap. 14.

Stātus, a, um. Partic. paſſ. a Siſtor. Ulpian. in l. Si ſervus. D. Si quis cautionibus. Si plurium ſervorum nomine, judicio ſiſtendi cauſa, una ſtipulatione promittatur: pœnam quidem integram committi, licet unus ſtatus non ſit, Labeo ait: quia verum ſit omnes ſtatos non eſſe. Neratius in l. Si procurator. D. eod. tit. Si procurator ita ſtipulatus, ut ſiſtat duntaxat eum quem ſtipularetur: non etiam pœnam, ſi ſtatus non eſſet, ſtipuletur: propemodum nullius momenti eſt ea ſtipulatio. Paulo poſt, Ut quantum domini litis interfuit ſiſti, tantum ex ea ſtipulatione, non ſtato reo, procuratori debeatur. Ulpian. in l. 1. D. Si ex noxali cauſa agatur.

Stātor, ōris. m. [κλητὴς] Qui apud magiſtratum aſſidue eſt, quales ſunt nuntii vel tabellarii, vel apparitores, qui reos in jus vel in carcerem ducunt. Cic. 2. Fam. 17. Litteras a te mihi ſtator tuus reddidit Tharſi. Cic 2. Fam. 19. Ut ad te ſtatores meos & lictores cum litteris mitterem.
Stator Juppiter dictus eſt Quia ſtitit, id eſt Stare fecit Romanos, in fugam a Samnitibus verſos. Cic. 2. in Catil. 12. Senatum in ædem Jovis ſtatoris vocavi. Idem Anteq. iret in exſil. 42. Juppiter ſtator, quem vere hujus imperii ſtatorem majores noſtri nominaverunt. Sic 3. de Fin. 66. Jovem quum Optimum & Maximum dicimus, quumque eundem Salutarem, Hoſpitalem, Statorem dicimus, hoc intelligi volumus ſalutem hominum in ejus eſſe tutela. Ovid. 6. Faſt. 793.
Tempus idem Stator ædis habet, quam Romulus olim
Ante Palatini condidit ora jugi. V. Liv. 1. 12.

Sistrum, i. n. [σεῖστρον] Muſicum inſtrumentum, peculiare Ægyptiorum, quo utuntur in Iſidis ſacris, argutum & ſonorum, dum percuteretur: unde Iſiaci Siſtrati dicuntur. Ovid. 2. Amor. 13. 11.
Per tua ſiſtra precor, per Anubis ora verendi. Apul. 11. Met. p. 261. Elmenh. Æreis, & argenteis, immo vero aureis etiam ſiſtris argutum tinnitum conſtrepentes. Martial. lib. 14. 54.
Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu. Perottus, Siſtrum, Æneum crepitaculum, cujus per anguſtam laminam, in modum baltei recurvatam, trajectæ mediæ paucæ regulæ criſpante brachio trigeminos ictus reddunt argutum ſonum.
Siſtrum, apud Ægyptios vicem Tubæ exhibebat. Virg. 8. Æn. 696.
— patrio vocat agmina ſiſtro. [Inde Propert. 3. 9. 43.
Romanamque tubam crepitanti pellere ſiſtro. Figuram ejus exhibet Oiſel. Tabb. 117. conf. Suid. & Voſſ. Etymol.
Ægyptia ſiſtra. Ovid. 3. Amor. 9. 34.
Multiſonum ſiſtrum. Stat. 3. Silv. 2. 103.
Ovanti ſiſtro perſonat Io. Valer. 4. Argon. 418.
Sonabile ſiſtrum crepuit. Ovid. 9. Met. 783.
Tinnula ſiſtra. Ovid. 1. de Pont. 1. 38.

Sistrātus, a, um. Adj. i. e. Siſtrum geſtans, quod eſt proprium epitheton ſacerdotum Iſidis. Martial. lib. 12. 29.
Linigeri fugiunt calvi, ſiſtrataque turba.

Sisygambis, [Σισυγάμβις] Mater fuit Darii, quam victo Dario Alexander, non ſolum non violavit, ſed & matrem & reginam appellavit, ſummamque adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet. V. Curt. 3. 12.

Sisymbrion, i. n. [σισύμβριον] inter Ornamenta muliebria poſitum, Polluci lib. 5. cap. 16. Verum apud Ariſtophanem Siſymbria vocantur Folia & flores, quibus ſponſi coronantur; ut etiam annotavit, Cæl. lib. 28. cap. 24. Lect. Antiq.
Siſymbrium, i. n. [σισύμβριον] Herbæ genus quod provenit, ut Dioſcoridi placet, in incultis, hortenſi mentæ proximum, latioribus tantum foliis, & odoratioribus. Hoc nunc noſtrates officinæ, *balſamitam & mentam Romanam* vocant, quod quandam mentæ ſpeciem exprimat, & riguos tractus plerumque ſequatur. Ovid. 4. Faſt. 869.
Cumque ſua dominæ data grata ſiſymbria myrto. Gloſſ. Græcolat. Σίσυμβρον, εἶδος λαχάνου, Cunila. V. in hac dict.

Sisyphus, i. m. [Σίσυφος] fuit Æoli filius, qui ob latrocinia a Theſeo fertur occiſus, & hac pœna apud inferos affici, ut grande ſaxum ſupra montem portare coactus, quum ad apicem deduxerit, continuo ad ima relaxetur. unde Ovid. 4. Met. 460.
Aut petis, aut urges rediturum, Siſyphe, ſaxum. Sic 13. Met. 26. Quod etiam reſpexit Virg 6 Æn. 616.
Saxum ingens volvunt alii, radiiſque rotarum
Diſtricti pendent.
Æolides Siſyphus. Hor. 2. Carm. 14. 20.
Siſyphus alius, Corinthiorum rex, qui Meropem, Atlantis filiam, uxorem duxerat. Ovid. 4. Faſt. 175.
Septima mortali Merope tibi, Siſyphe, nupſit.

Sisyphius, a, um. Adj. [Σισύφειος] ut, Saxum Siſyphium, ſeu Lapis Siſyphius, [Σισύφειος λίθος] quem apud inferos ob latrocinia volvere Siſyphum poëtæ fabulantur. Sen. in Herc. fur. v. 751.
Cervice ſaxum grande Siſyphia ſedet.
Sanguis Siſyphius. Ovid. 13. Met. 32.
— quid ſanguine cretus
Siſyphio furtiſque & fraude ſimillimus illi
Inferis Æacidis alienæ nomina gentis. Et paulo ante,
Æacus huic pater eſt, qui jura ſilentibus illic
Reddit, ubi Æolidem ſaxum grave Siſyphon urget.

Sisyphium, i. n. [Σισύφειον] Locus juxta Corinthum, de quo ſic ſcribit Strabo lib 8. Sub ipſam inde Pyrenen Siſyphium jacet, ſive ſacellum quoddam, ſive regale domicilium, albo conſtructum lapide, in quo non modica ſervantur adhuc rudera. E ſummo autem cacumine, in Aquilone Parnaſus aſpicitur & Helicon, montes excelſi, atque nivales.

Sisyra, æ. f. [Σισύρα] vocab. Græcum, quo ut Latino utebantur, ſed ita ut vulgus id corruperit in Suſurra, vide in Vulgaris. H. St. Genus eſt veſtis Barbaricæ, vel tegetis quoque. Meminit Ammian. lib. 16. cap. 5. quem locum noſter innuit. conf. Heſych. Henr. Steph. Theſ. Gr. tom. ult. Ferrar. de re Veſt. 2. 3. 9. vel Lex. Pitiſc. ut & Suid.

Sisyrinchium, i. n. [σισυρίγχιον] Bulbi genus, cujus imæ radices hieme creſcunt, verno autem tempore cum apparuerit viola, minuuntur ac contrahuntur, bulbo interim pingueſcente. Plin. lib. 19. cap. 6.

Sīta, [σῖτα] aut potius, ut notavit Dioſcorides lib. 2. cap. 77. Sitanion, V. ſ. l. aut σιτα, pro σιτία. Cibus. A quo, Sitagogus, Navis frumentaria. Sunt etenim σιτία, Frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Sitarchia, Præfectura annonæ, Annona militaris, militare ſtipendium, annona civilis. Budæus. conf. Suid.

Sitage, V. sittage.

Sītānion, i. n. [σιτάνιον] Frumenti genus, quod quoniam tertio menſe a ſatu metitur, a Græcis τρίμηνον, a Latinis etiam Trimeſtre dicitur, toti Alpino tractui, atque adeo omnibus regionibus, notiſſimum, certiſſimumque agricolis famis levamen, quoties aut nives altiores, aut aquæ affluentiores, maturam tempeſtivamque ſationem prohibuerunt. Hinc Sitanius panis. V. Dioſcor. lib. 2. cap. 77. [Revera Adj. eſt, ſubauditurque in m. πυρὸς, in n. ἄλευρον. V. ſeq. dict.

Sitanius, a, um. Adj. [σιτάνιος] Sitanius panis dicitur ex novo frumento intra trimeſtre a tempore meſſis factus. Græci enim σῖτον, frumentum dicunt, νέον, novum. Hinc σιτανίος, quaſi σῖτος νέος. Plin. lib. 22. cap. 25. Sitanius, hoc eſt e trimeſtri, incuſſa in facie, aut deſquamata cum melle aptiſſime curat. conf. 18. 7.

Sitarchia, [σιταρχία] eſt in frumentum & alia cibaria præpoſitura. Situs enim σίτος Cereris ara fuit. σιτὼ enim vocabant, a cibariis videlicet: eſt enim σῖτος frumentum. Lilius Syntag. 14. Hiſtor. Deorum. Apul. 2. Mileſ. p. 119. Elmenh. Hac enim ſitarchia navigium Veneris indiget ſola, ut in nocte pervigili, & oleo lucerna, & vino calix abundet. Voſſ. in Etym. legit Sitarcia, σιταρχία, i. e. Annonæ ſufficientia.

Sitarchus, [σιτάρχος] Annonæ, vel Commeatus præfectus, a Græco, σῖτον, ſive σῖτος, quorum illud cibum, hoc frumentum ſignificat, & ἀρχὴ, quod præfecturam denotat.

Sitella, V. situla.

Sīthōnia, æ. f. [Σιθωνία] Regio litoralis Macedoniæ, verſus Thermopontum, teſte Herodoto lib. 7. 122. in qua mons eſt Sithon nivoſus. Latini ſec. corrip. Virg. 10. Ecl. 66.
Sithoniaſque nives hiemis ſubeamus aquoſæ. Hoc etiam nomine dicta fuit Thracia, ut inquit Gellius lib. 10. unde ſpirat Aquilo, quoniam ad Septentrionem expoſita. [Niſi falſa loci notatio.

Sithōnis, ĭdis. f. [Σιθωνὶς] patronym. pro poſſeſſivo. Ovid. 2. Epiſt. 6.
Nec vehit Actæas Sithonis unda rates.

Sithōnius, a, um. Adj [Σιθώνιος] ut,
Agri Sithonii. Ovid. 13. Met. 571.
Aquilo Sithonius. Ovid. 11. Epiſt. 13.
Matres Sithoniæ. Sen. Herc. OEth. 15.
Nives, V. sithonia.
Nurus Sithoniæ. Ovid. 6. Met. 588.

Sitia, [Σιτία] Hiſpaniæ Bæticæ oppidum in conventu Tarraconenſi Plin. lib. 3. cap. 1.

Siticines: ut Liticines a Lituo, ut Tubicines a Tuba, ita Siticines qui apud funeratos, & ſepultos, hoc eſt, Jam ſitos, canere ſoliti erant honoris cauſa, cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Atte Capitonis invenitur, & Cato id vocabulum indubitanter appoſuit. Hæc Nonius 1. 268. V. Gell. lib. 20. cap. 2.

Sitiogagus, Flumen eſt, quo Paſſargadas ſeptimo die navigatur. Oritur per quam fluit in Carmania. Plin. lib. 6. cap. 23.

Sītis, is. f. [δίψα, Gl. G. L.] Bibendi appetitus, transferturque ad cujuſvis rei cupiditatem. Plin. lib. 11. cap. 34. Æque eſt mira ſanguinis & hirudinum generi, in paluſtri aqua, ſitis.
Anhela ſitis, Quæ homines reddit anhelantes. Lucret. lib. 4. 873.
Avida. V. avidus.
Inſedabilis. V. insedatus.
Importuna. Hor. 1. Epiſt. 18. 23.
Moroſa ſitis, i. e. Difficilis. Martial. lib. 14. 105.
Rabida. Sen. OEth. 8.
Abluitur ſitis de corpore, Reſtinguitur. Lucret. 4. 873.
Accendere ſitim. V. accendo.
Ardere ſiti. Claud. 1. in Ruff. 104.
Avertere ſitim fluvio. Sil. lib. 8. 574.
Colligere ſitim. Ovid. 5. Met. 446.
Compeſcere ſitim multa unda. Ovid. 4. Met. 103.
Conſumi ſiti. V. consumo.
Defendere ſitim fonte. Sil. lib. 7. 170.
Depellere ſitim potione. Cic. 1. de Finib. 37. Quum cibo potioneque fames ſitiſque depulſa eſt.
Deponere ſitim in unda. Ovid. 4. Met. 98.
Enectus ſiti Tantalus. Cic. 1. Tuſc. 10.
Exceſſit ſitim potio. Celſ. lib. 1. c. 2. h. e. Major largiorque quam pro ſiti fui
Excutere ſitim undis. Sen. OEth. 8.
Explere ſitim. Ovid. 3. Triſt. 11. 57. Cic. de Senect. 26. Græcas litteras ſenex didici, quas quidem ſic avide arripui, quaſi diuturnam ſitim explere cupiens.
Exſtincta eſt ſitis bibendo. Ovid. 7. Met. 569.
Exurit miſeros ſitis. Lucret. lib. 3. 930.
Finit ſitim copia lymphæ. Hor. 2. Epiſt. 2. 146.
Flagrat ſiti incenſum cor. Sen. Thyeſt. 1.
Levare ſitim de fonte. Ovid. 15. Met. 322.
Pellere ſitim. Hor. 2. Carm. 2. 14.
Pulſa ſitis fluvio. Stat. 5. Theb. 1.
Quærere ſitim. Cic. 5. Philipp. 19. Ipſe interea, &c. de me in Tibutino Scipionis declamitavit, ſitim quærens: hæc enim ei cauſa eſſe ſolet declamandi.
Relevare ſitim. Ovid. 6. Met. 354.
Reſtinguere ſitim rivo. Virg. 5. Ecl. 47.
Sedare ſitim flumine. Lucret. lib. 2. 662. Ovid. 3. Met. 415.
Dumque ſitim ſedare cupit, ſitis altera crevit.
Siſtere & Alere ſitim, contraria. Ovid 3. de Pont. 1. 17.
Nec tibi ſunt fontes, laticis niſi pæne marini:
Qui potus dubium eſt, ſiſtat alatne ſitim.
Sorbet ora ſitis. Stat. 3. Theb. 329.
Torret miſeros ſitis arida. Lucret. lib. 3. 930.
Vincere ſitim. Sen. OEth. 5.
Urit guttur arida ſitis. Ovid. 11. Met. 130.
Adduxere ſitim tempora, Æſtum ſiticuloſum. Hor. 4. Carm. 12. 12.
Findit ſiti arva Canis æſtifer. Virg. 2. Georg. 353.

Tor-

Torret arenti siti arva Canis. Tibull. lib. 1. 4. 42.
Usserat herbas sitis. Ovid. 4. Fast. 299.
Deserta siti regio, Inaquosa. Virg. 4. Æn. 42.
Sitis, Ingens cupiditas cujuscunque rei dicitur, per translationem. Plaut. (suppos.) Cupio te amplecti, neque aliter sitim jam diu conceptam sedare possum. Cic. in Parad. 1. Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.
Argenti sitis. Hor. 1. Epist. 18. 23.
Famæ sitis. Juven. 10. Sat. 140.
Scelerata sitis prædæ. Claud. 1. in Ruff. 220.
Facere alicui sitim audiendi. Quintil. lib. 6. cap. 3.

SITĬCŬLA, æ. f. Dimin. [δίψα] Gloss. Latinogræc.

SITICULŌSUS, a, um. Adj. [διψαλέος Gl. G. L.] Plin. lib. 23. cap. 6. Melimela, & reliqua dulcia, stomachum & ventrem solvunt, siticulosa, æstuosa, sed nervos non lædunt.
Siticulosa loca, Inaquosa & arida. Columel. de Arbor. cap. 16. Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obserenda erunt. Idem lib. 3. cap. 11. Id autem solum, vel uliginosum est, vel salsum, vel amarum: & vel siticulosum & peraridum, &c.
Appulia siticulosa. Hor. Epod. 3. 16.

SITIO, īvi, īre. [διψῶ Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus quindecim, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
Ipsi fontes jam sitiunt. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gemmant vites, sitiunt agri. Cic. in Orat. 81. Et, Sitire segetes. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Herba sitit. Virg. 7. Ecl. 57.
Aret ager: vitio moriens sitit aëris herba. Idem 4. Georg. 402.
Tellus tota sitit. Ovid. 4. Fast. 940.
Sitire, per translationem, pro Vehementer cupere. Cic. 3. Q. frat. 4. Nec sitio honores, nec desidero gloriam. Idem 5. Philipp. 20. Sanguinem nostrum sitiebat: suum in illa gladiatoria pugna multum profuderat.
Sitiri, Passivum. Plin. lib. 17. cap. 2. Humor ex his, non universus ingurgitans, diluensque, sed quomodo sititur distillans.
Aquæ sitiuntur. Ovid. 1. Fast. 216.

SITIENS, entis. Partic. ut,
Voluptates sitiens. Cic. 5. Tusc. 16. Quoque affluentius voluptates undique hauriat, eo gravius, ardentiusque sitientem, nonne recte miserrimum dixeris!
Annus sitiens, Æstuosus. Plin. lib. 13. cap. 4.
Hortus sitiens. Ovid. 1. de Pont. 8. 60.
Loci sitientes. Plin. lib. 12. cap. 28.
Aures sitientes, Translate. Cic. 2. Att. 14. Proinde ita fac venias ad sitientes aures.
Famæ sitiens, Percupidus, Adjective. Sil. lib. 3. 578.
Sermonis sitiens. Claud. Cons. Mall. Theod. 251.
Virtutis sitiens. Cic. pro Planc. 13. Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti.
Sitientia Africæ. [τὰ διψώδη] Plin. lib. 10. cap. 73. Orygem perpetuo sitientia Africæ generant, & natura loci potu carentem, & mirabili modo ad remedia sitientium.
Sitientia, sine adjuncto. Plin. lib. 25. cap. 11. Nascitur in sitientibus.

SITIENTER, Adv. [διψαλέως] Ardenter. Cic. 4. Tusc. 37. Nec sitienter quid expetens.

SITĪBUNDUS, a, um. Adj. [διψαλέος] Vehementer sitiens. Plaut. Aul. suppos. 29.
Et sitibundi in medio Oceani gurgite.

SITĪTOR, ōris. m. Translate. Apul. 1. Met. pr. Sititor novitatis.

SITLÆ, [σίτλαι] Aurium muliebrium ornamentum apud Dores, teste Polluce lib. 5. cap. 16. [Sed Siglas, Σίγλας ex MSS. & Hesych. reponunt certatim docti. V. Henr. Steph. Thes. Gr. & not. Jung. conf. in hac voce.

SĪTŎCŎMIA, [σιτοκομία] ἀπὸ τοῦ σῖτος, quod frumentum significat, & κομία, Curo. Est autem σιτος annua pensitatio, ad alimentum viduarum, pupillorum & militum, quæ a Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel a viris uxoribus repudiatis debetur. Hinc opinor Sitocomiæ verbum eductum, quod in solis Civilis juris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est præbitione frumenti: aut, ut ait Ulpianus, pro Sitonia l. ij. pr. De vacation. muner. lib. 50. tit. 5. Alciatus in libris posterioribus Cod. Sitoconiam nomen magistratus esse dicit, ejus scilicet Qui frumenta & annonam curabat.

SĪTŌNIA, æ. f. [σιτωνία] Venditio frumenti. ab Ulpiano Rei frumentariæ cura, in l. 2. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat. muner. lib. 50. P. tit. 5. meo judicio, appellatur. Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Ulpianus in l. ij. de Administrat. rer. ad civit. per. lib. 50. P. tit. 8. de hujusmodi munere copiose differit: eum si placet legito, Antonianus. [Suid. Σιτώνης, ὁ ἀρτοπώλης τοῦ δημοσίου σίτου. Estque proinde Annonæ præfectus, & Σιτωνία ejusdem Præfectura. V. Cang. Gloss. Med. Gr. in Σιτωνικόν.

SĪTOSTASIUS, i. m. [σιτοστάσιος] dicitur in Cod. Justin. Qui vendendo frumento præest, certamque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet. Honorius Imp. In æstimatione frumenti, quod ad civitatem Alexandrinam convehitur, quicquid decreto elogii in Sitostasii munere Eminentia tua disposuit, imperiali auctoritate roboramus. Ex l. j. De frumento Alexandrino lib. 11. Cod. tit. 27. Quo in loco studiose se torquet Alciatus cum Pyrrho. Al. Quicquid de Crithologia & Zygostasii. V. ZYGOSTASIUM.

SITTA, æ. f. [Σίττα] Urbs, ut Suid.

SITTACE, vel SITACE, es. f. [Σιτάκη] Urbs Persica. Steph. ex Hecatæo. Unde

SITTACĒNE, [Σιττακηνὴ] Regio Asiæ, Medis ad meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata a Sittace urbe regionis totius capite. Plin. lib. 6. cap. 26. & 27.

SITTYBUS, V. SYLLIBUS.

SĬTŬLA, æ. f. [κάδος Gl. L. G. & G. L.] Cista, qua populi suffragia in creandis magistratibus legibusque ferendis colligebantur. Plaut. Cas. 2. 6. 7. Sortiar illa in situla. Idem Cas. 2. 4. 17.
Et situlam huc tecum afferto cum aqua, & sortes. al. Sitellam.
Situla etiam Vas ad hauriendam aquam accommodum, quod aquam sitiat. Plaut. Amph. 2. 2. 39. — si situlam cepero, &c.
Ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.

SITŬLUS, i. m. [κάδος Gl. G. L.] Idem. Situli pendentes ærei congiales. Vitruv. 10. 9.
Situlus aquarius. Cato de R. R. cap. 10. & 11.

SITELLA, æ. f. dimin. [κάδιον Gl. G. L.] Plaut. Cas. 2. 5. 34.
Conjiciam sortes in sitellam, & sortiar. Cic. pro Corn. Balb. 1.
Neque majus est legere codicem quum intercedatur, quam sitellam ipsam cum ipso interceßore deferre. Liv. 25. 3. Sitella allata est.

SITELLUM, i. n. [κάδιον] Gloss. Græcolat.

SĬTUS, a, um. [κείμενος Gl. L. G.] Plaut. Capt. 3. 4. 4. Mihi res omnis in incerto sita est. [Forte a Sino Partic. ut vult Voss. q. V. & in SINO.
Situs, pro Conditus. Tacit. 3. Ann. 38. Urbemque Philippopolim a Macedone Philippo sitam. Idem 3. Hist. 72. Iisdem rursus vestigiis situm est.
Ara sita Druso, pro Posita, sive constituta Druso. Tacit. 2. Ann. 7.
Situs in. Liv. 30. 24. Ea sinum ab alto claudit, in quo sita Carthago est.
Siti (inquit Cicero lib. 2. de Legib. 57.) dicuntur ii, qui conditi sunt, nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam facta justa & corpus incensum est. Liv. 26. 25. Hic siti sunt Acarnanes, qui adversus vim atque injuriam Ætolorum pro patria pugnantes, mortem occubuerunt [Idem 1. 2. extr. Æneæ etiam ultimum operum mortalium fuit. Situs est, quemcunque eum dici jus fasque est, super Numicium flumen. Sic passim in Inscript. vett. & apud poetas. in epitaphiis.
In te spes omnis, Hegio, nobis sita est. Ter. Adel. 3. 4. 9. [i. e. Relicta.
Situm est in te. Cic. 1. de Finib. 57. Est autem situm in nobis, ut & adversa quasi perpetua oblivione obruamus, & secunda jucunde ac suaviter meminerimus. Ter. And. 1. 5. 41. Haud verear, si in te sit solo situm.
Situm in potestate. Cic. 4. Acad. 7. Aut ei sensus adimendus est, aut ea, quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.
Sita potestas hujus rei in te. Cic. pro Muren. 83. Quanquam hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, Judices, totam Remp. vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.

SĬTUS, ûs. m. [θέσις Gl. L. G. & G. L.] Positus, sive positio. Virg. 1. Georg. 72.
Et segnem patiere situ durescere campum. i. e. Sicut stat. Colum. lib. 2. pr. Longo ævi situ, longique jam temporis exercitatione fatigatam & effetam humum consenuisse.
Membrorum situs. Cic. 1. Tusc. 45.
Regalis situs pyramidum. Hor. 3. Carm. 30. 2.
Aquilonius situs. V. AQUILO.
Cæruleo tenebrosa situ tellus. Valer. Flacc. lib. 3. 400.
Situs [τοποθεσία Gl. L. G. & G. L.] Loci positio. Quæ & Natura, seu Qualitas loci dicitur. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 55. Situm castrorum cognoscere. Ibid. lib. 3. cap. 12. Erant ejusmodi fere situs oppidorum. Cic. 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua atque nuda est. [An, Quum situ?
Terrarum situs dicere. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Situs [εὐεξία] est etiam, ut ait Servius in lib. 6. Æn. 462. Lanugo ex humore procreata, quæ fit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species uno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib. 6. Situs sordes illa & illuvies, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non repurgatur. Plin. lib. 21. cap. 6. Pessimum crocum, quod situm redolet. Plin. in Paneg. cap. 50. Datur intueri pulcherrimas ædes, detersо situ, auctas, ac vigentes.
Situs [αὐχμός] est etiam in vultu, capite, totoque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib. 6. 516.
Fœda situ macies. Virg. 7. Æn. 440.
Sed te victa situ, verique effeta senectus. i. e. Senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib. 6.
Situs in vetustate sentit celerrime malobathrum. Plin. lib. 12. cap. 26.
Situs, in vitibus. Columel. lib. 4. cap. 24. Jam vero muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.
Loca senta situ, Squalida. Virg. 6. Æn. 462.
Araneosus situs. Catul. ad Thallum, 23. 3.
Immundus situs. Ovid. 1. Amor. 12. 30.
Iners situs, Ignava desidia. Ovid. 1. de Pont. 6. 8.
Informis situs & deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 117.
Turpi situ canescunt tecta. Ovid. 1. Amor. 8. 52.
Corrumpi situ. Plaut. Truc. 5. 29.
Depellere situm curis. Stat. 5. Silv. 3. 34.
Detergere situm ferro. Sil. lib. 7. 534.
Ducere situm. Quintil. lib. 1. cap. 2. Excitanda mens & attollenda semper est, quæ in hujusmodi secretis, aut languescit, & quendam, velut in opaco, situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
Exesi situ ligones. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 195.
Horrent situ campi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 37.
Obductus cano situ color. V. OBDUCO.
Obrutum situ vetustatis. V. OBRUO.
Obsitus situ. Paterculus lib. 2. cap. 126. Sepultæ, ac situ obsitæ, justitia, æquitas, industria, civitati redditæ.
Pati situm indignum. Stat. 3. Theb. 100.
Pigro situ perit forma. Ovid. 2. Am. 3. 14 [Hic & in seq. est Neglectus, incuria.
Rigido situ relicta cessat terra. Ovid. 3. Trist. 10. 70.
Squalent fœdo situ sceptra. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 81.

SITUĀTUS, a, um. Adj. Florus lib. 2. cap. 18. Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata. al. Sita. [Variant codd. Forte Statuta. Ut *Urbem*, *quam statuo*. De v. *Situari*. V. Cellar. Cur. post. p. 367.

S I V

SIVE, V. SI.

S M

S. M. Sacrum manibus, Sibi monumentum, Signata moneta, Solvit (vel Suo) merito. S. M. A. G. S. Sacrum memori animo gratis solvit. S. M. D. Sacrum matri Deûm, Sibi monumentum dedit. S. M. M. Sacrum Magnæ matri. S. M. P. E. Sibi monumentum publice elegit. S. M. P. I. Sibi monumentum poni jussit. S. N. Socii, vel Sui nominis. S. N. S. Q. Si negat sacramento quæsito.

S M A

Smăragdus, i. f. sec. com. [σμάραγδος Gl.G.L.] Gemma, qua oculorum acies recreatur, eaque nihil viridius. Plin. lib. 37. cap. 5. Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea soli gemmarum contuitu oculos implent, nec satiant, &c. Martial. lib. 5. 11.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas, uno
Portat in articulo.

Claris smaragdis lucens solium. Ovid. 2. Met. 24.
Grandes viridi cum luce smaragdi. Lucret. lib. 4. 1119.
Graves smaragdi. Claud. de Nupt. Hon. 88.
Virides smaragdi. Ovid. 2. Amor. 6. 21. Scribitur & Zmaragdus.

Smaragdĭnus, a, um. Adj. [σμαραγδινος] Quod factum est ex smaragdo, vel ejus coloris. Apic. 3. 1. Olus smaragdinum.

Smaragdĭtes, æ. m. [σμαραγδίτης] Genus marmoris smaragdum referens colore.

Item Mons juxta Chalcedonem, in quo legebantur smaragdi. Plin. lib. 37. cap. 5.

Smaris, ĭdis. f. [σμαρίς] Piscis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele Cerrum vertit. Plin. lib. 22. cap. 2. Mulieribus copiam facit Glaucisceus e jure sumptus, & Smarides cum ptisana sumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

S M E

Smegma, ătis. n. [σμῆγμα] dicitur Omne illud quod purgat, a σμήχω, purgo, abstergo. Plin. lib. 22. cap. 25. Si vero cælesti aqua discoquantur, succus ille smegma fit, quo fovere gangrænas utilissimum.

Smegma, Deterforium medicamentum. Plin. lib. 24. cap. 7. Item mastiche lentisci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smegmata adhibetur. [Gloss. Græcolat. Σμῆγμα, Lomentum; Σμηγματοπώλης, Lomentarius; Σμήκτης, Pumicator; Σμήχω, Lomento. conf. Suid.

Smegmătĭcus, a, um. Adj. [σμηγματικὸς] Plin. lib. 31. cap. 7. Sudorem ciet, alvum solvit in vino & aqua, acopicis & smegmaticis utilis. h e. Medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & deterforiis.

Smecticus, a, um. Adj. [σμηκτικὸς] dicitur Quod habet vim abstergendi & purgandi. Unde Smectica vis, quæ & Smegmatica. Plin. lib. 30. cap. 4. Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi.

Smerdis, [Σμέρδις Suid.] Cambysæ Persarum regis frater, quem cum Cambyses per somnium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi jussit.

Fuit & Oropastes Magus, qui post Cambysæ mortem, Smerdim fratrem se illius esse adsimulavit eoque altu in regni successionem irrepsit. Regnavitque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Ostanis filiam detecta, conspiratione septem optimatium est interfectus. Herodotus lib. 2. & Justin. lib. 1. cap. 9.

S M I

Smīlax, ăcis. f. [σμίλαξ] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est taxus minus virens, gracilisque & tristis ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Et paulo post, Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet Milacem. Dioscor. lib. 4. cap. 83. Smilax a Græcis, Taxus a Latinis appellatur, &c. conf. milax. [Gloss. Latinogr. Taxus, Σμίλαξ, ῥοδοδάφνη.

Smilax, [σμίλαξ] Genus herbæ densis geniculatæ caulibus, spinosæ, fruticosæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infaustæ omnibus sacris atque coronis. Plin. lib. 24. cap. 10. Smilax quoque qui & Nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, ajunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera smilacis dixere. Alterum, &c Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Est enim hortensis, quæ nostris phaseolis rubentibus a Ruellio comparatur. Est & similax, quæ Græcis λεῖα, Latinis Lævis, & alia quæ Smilax aspera dicitur, de qua Plin. loco superiori.

Smīlax, ăcis. f. [Σμίλαξ] Puella, quæ amore Croci juvenis tabescens, mutata fertur in herbam sui nominis, quæ similis est hederæ. Ovid. 4. Met. 283.

Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

Smilion, i. n. [σμιλίον] unde Smilion collyrium apud Celsum lib. 6. cap. 6. ubi ejus docet compositionem. Et paulo post, At si crassæ cicatrices sunt, extenuat vel smilion, vel canopite collyrium. Smilii meminit & Galenus lib. 3. cap. 2. De compositione pharmacorum secundum locos. Videtur autem sic appellatum, quod instar scalpelli seu aciculæ absceſſum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut sane per acre pharmacum absceſſum rumpere, quale est Smilium appellatum. [Gloss. Græcolat. Σμίλα, Scalprum, Σμιλίον, scalpellum.

Sminthеus, [Σμινθεὺς] Nomen est, quo Apollo vocitatus est: cujus duplicem originem refert Homeri interpres. Primam hanc, fuisse in Chryse oppido Mysiæ, Crinim sacerdotem Appollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus deus, quum rursum placatus pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit: a quo hospitio acceptus, pollicitusque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eoque facto jussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se divertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo construxit, vocavitque Apollinis Sminthei, quod ejus linguæ dialecto mures σμίνθους vocantur. Altera talis est, Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellespontum, nocte mures clypeorum lora arroserunt: itaque mane, quum id factum viderent, memores oraculi, urbem posuerunt, eamque Sminthias appellaverunt.

Intonsus Smintheus. Ovid. 12. Met. 585.

Sminthium, sive Sminthrum, Apollinis delubrum, [Σμινθεῖον] id circa urbem Chrysam, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strab. lib. 13.

S M U

Smurna, ut in Pandectis Pisanis legitur, alioqui Smyrna, ea est quam vulgus *Myrrham* appellat. Marcianus libro singulari de Delatoribus. relatum in l. Interdum, nec videndus est. §. Species. De Publicanis & vectigal. lib. 38. P. tit. 4. Diosc. 1. 77. Lucret. 2. 502. [Gloss. Græcolat. Σμυρνα, Murra.

S M Y

Smyrna, Græcis Myrrha est. V. suo ordine & præc. smurna. conf. infra smyrrhiza.

Smyrna, æ. f. Poema Cinnæ vatis inscriptum fuit, novem perpetuis elaboratum annis. De Cinnæ poemate Catullus scribit, Carm. 94.

Smyrna mei Cinnæ, nonam post denique messem,
Quam cœpta est, nonamque edita post hiemem. Videtur tamen poema obscurum fuisse, unde Martialis scripsit, 10. 22.

Judice te melior Cinna Marone fuit. Ego crediderim argumentum ejus fuisse de nefandis & incestis amoribus Myrrhæ, quæ deperiit patrem suum Cinyram. Eam ego conjecturam facio ex versu uno poematis illius, quem profert Priscianus,

At scelus incesto Cinyræ crescebat in alvo. Nam quæ Myrtha, eadem Smyrna dicitur. Hæc Turneb. 17. 17. V. myrrha.

Smyrna, æ. f. [Σμύρνα] urbs Ioniæ in Asia, de qua Strabo lib. 14. Quum Lydi Smyrnam evertissent, circiter annos quadringentos in vici modum mansit habitata: postmodum Antigonus eam suscitavit, deinde Lysimachus, & nunc omnium pulcherrima est. Ejus pars in monte sita est, pars maxima in campo præter portum, & gymnasium, & matronarum locum. Viæ sunt in rectum pro viribus distinctæ, & lapidibus instratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticum quadratam cum Homeri templo & statua. Nam & hi maxime hunc poetam sibi vendicant, unde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Urbis mœnia Melas amnis præterfluit: ad ceteram structuram etiam portum clausum habet. Hactenus Strabo lib. 14.

Smyrnæus, a, um. Adj. [Σμυρναῖος] ut

Plectra Smyrnæa, Homerica. Sil. lib. 8. 595.
Smyrnæi vatis honores; i. e. Homeri. Lucan. 9. 984.

Smyrnion, [σμύρνιον] Herba est ex Dauci generibus, myrrhæ odorem referens, unde & nomen accepit, Vulgus *Levisticum* appellat. Plin. lib. 12. cap. 15. Theophrastus lib. 6. cap. 3. Dioscorid. lib. 3. cap. 79. Smyrnion, quod in Cilicia Petroselinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apii, & stolones multos, folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, &c. [Gloss. Græcolat. Σμύρνιον, λαχανον, Oleastrum.

Smyrrhiza, æ. f. quam alii Myrrham, alii Myrrhidem vocant, simillima est cicutæ, caule foliisque & flore minor tantum & exilior, cibo non insuavis. Plin. lib. 24. cap. 16. Hard. putat Smyrrhizusa legendum.

Smyrus, i. m. [σμύρος] Piscis, quem Plinius commemorat lib. 32. cap. 11. V. Rondeletium.

Smyræna, æ. f. [σμύραινα] genus piscis, teste Suida. [Idem arbitror, terminatione f. quod superius, ut in aliis multis usu venit. Latinis autem Muræna. q. V. f. l. Onomast. vet. Murena, Σμύραινα.

S O

S. O. Suis omnibus. SOCR. P. B. M. Socrui posuit bene merenti. SOD. Sodali. SOL. Solidis. SOL INV. Soli invicto. SOL. L. M. Solvit libens merito. SOL. PVB. S. P. D. D. D. Soli publico sibi posuit dato decreto decurionum.

S O A

Soana, n. pl. [Σόανα] apud Ptolemæum lib. 11. dicta sunt Ostia fluvii cujusdam in Taprobane insula.

Soandus, Locus est in Cappadocia. Strabo lib. 14.

Sŏanes, [Σόανες] Scythiæ populi sunt. Strabo lib. 11. Soanes veneno ad spicula mirifice utuntur, quod eos etiam, qui non venenatis sagittis saucii sunt, odore offendit.

S O B

Sobolatæ, est Sabæorum civitas ad Mare rubrum, includens suis muris templa sexaginta. Plin. lib. 6. cap. 28.

Sŏbŏles, is. f. [ἐπιγονή, γονή, Gl. L. G & G. L. γενεὰ L. G.] Successio, aut rectius Propago dicitur: a Sub & Olescendo, id est crescendo, ut Grammatici putant, dicta; unde nonnulli malunt scribere Suboles. V. Vossii Etymol. Et eo modo Livius 29. 3. Juventutem suboleſcentem dixit.

Suboles esse antiquam & veram scripturam contendit Lambinus apud Ciceronem. Vide Festum. H. St. V. omnino Vossium. Suboles & in utroque Gloss. scribitur.

Amor utrique subolis æqualis. Plin. lib. 10. cap. 34.

Propagatio & soboles. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & jam plures propinqui: quæ propagatio & soboles origo est Rerumpub.

Nova soboles. Stat. 2. Silv. 1. 177.
Cara deum soboles. Virg. 4. Ecl. 49.
Suscepta soboles. Virg. 4. Æn. 327.
Densior soboles. Virg. 3. Georg. 308.
Robur & soboles militum interiit. Cic. 10. Fam. 33.
Soboles in plurali. Cic. 3. de Legib. 7. Censores, populi ævitates, soboles, familias, pecuniasque censento.
De apibus Columel. lib. 9. cap. 14. Ne novæ soboles diffugiant.
Soboles vitium e radicibus caudicum super terram fusas revellentem Gell. lib. 19. cap. 12. Gallice, *les scurgeons*, *les jectons*, *ou rejections* [Et hæc est propria vocis significatio.

Sobolesco, ĕre. V. in dict. præced. & subolesco.

SOBLICES, V. SUBLICÆ.

SOBRĪNUS, i. m. pr. comm. [ἀνεψιὸς Gl. G. L. ἀνεψιαδοῦς L. G.] Sobrini, duarum pluriumve sororum filii, quasi Sororini dicuntur. Justinian. lib. 3. Instit. tit. 6. de grad. cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæve ex fratribus vel sororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amitinis progenerantur. Ter. And. 4. 5. 6.

Quem video? estne hic Crito, sobrinus Chrysidis? Ubi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filii: nam sic dicit Menander. Verum, ut alii putant, de sororibus nati: ut sint sobrini, quasi Sororini. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum sobrinorumque, qui cum una domo jam capi non possunt, in alias domos, tanquam in colonias, exeunt. [Altero proin post Consobrinos gradu Sobrini.

Sobrinus, est Patris mei consobrini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus, Sobrinus est, ut ait Gallus Ælius, Patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinæ filius. Femina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina. Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque Cognato. Ter. Phorm. 2. 3. 37.

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulo, Cognatum vocaverat.

SOBRĪNA, æ. f. [ἀνεψιὰ] Plaut. Pœn. 5. 2. 198. Mihi sobrina tua mater fuit.

SOBRINITAS, ātis. f. [ἀνεψιότης] Gloss. Græcolat.

SŌBRIUS, a, um. Adj. [νηφάλιος, Gl. L. G. & G. L. νηφάλεος G. L. νήφων, L. G.] Qui in cibo ac potu temperans est, quasi Sine ebrietate.

Sobrius, Qui non est actu ebrius. Cic. 4. Acad. 52. Ne vinolenti quidem, quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii. Hic Sobrium oppositit Vinolento. Idem in Orat. 99. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Ter. And. 4. 5. 39. Tu pol, homo, non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul. 4. 4. 2.

Mens sobria. Claud. 1. in Eutrop. 229.

Nox sobria. Propert. lib. 3. 17. 11.

Opera sobria. Plaut. Perf. 4. 5. 2.

Edepol dedisti, virgo, operam laudabilem,
Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud. 4. Cons. Hon. 411.

Pocula sobria. Tibul. lib. 1. 6. 28.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur. Stat. 4. Silv. 2. 37.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi jusserat Domitianus, ut est auctor Sueton. in Domit. cap. 7. Stat. 4. Silv. 3. 12.

Verba non sobria. Martial. lib. 1. 84. in Procillum.

SOBRIUS, Vicus Romæ. Paulus ex Festo, Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quod in eo taberna nulla fuerit, vel quod in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

SOBRIE, Adv. [σωφρόνως Gl. G. L.] Temperanter. Cic. 1. Off. 106. Intelligemus quam sit turpe diffluere luxuria, & delicate ac molliter vivere, quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie.

Sobrie, Prudenter. Plaut. Pseud. 4. 1. 29. Idem Milit. 3. 1. 217. Hæc præcepta sobrie ut cures face.

Sobrie & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut. Perf. 4. 1. 1.

SOBRIĒTAS, ātis. f. [νηφαλιότης Gl. G. L.] Senec. Tranq. Anim. cap. ult. Tristis sobrietas removenda paulisper.

SOBRIŌSUS, a, um. Adj. Idem quod Sobrius. Cyprian.

SOBRIEFACTUS, a, um. Adj. ex Partic. Apul. 8. Met. p. 205. Elmenh. Sobriefactus sermone.

SOBRIO, āre. [νήφω] Gloss. Græcolat.

S O C

SOCCATUS, SOCCIFER. V. infra seq. dict.

SOCCUS, i. m. [κρηπὶς Gl. G. L.] pl. Socci, [ἐπικρηπίδες Gl. G. L.] Genus calceamenti, a Sacco deductum, ad cujus similitudinem erat factum, ita quod ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat. [Nugæ. V. Voss. Etym.

Soccis utebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plaut. Bacch. 2. 3. 98.

Sed divesne est illic Theotinus? G. etiam rogas,
Qui soccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistel. 4.2.29.
Sed is hac, aut hac: socci video vestigium
In pulvere. Ter. Heaut. 1. 1. 72.
Assido: accurrunt servi, soccos detrahunt. Cic. pro Rabir. Post. 27. Consularis homo soccos habuit & pallium. Idem 3. de Orat. 125. Sed annulum, quem haberet; pallium, quo amictus; soccos, quibus indutus esset, se sua manu confecisse.

Luteus soccus. Senec. Hippol. 3.

Muliebris. Sueton. de Calig. cap. 52.

Adimere soccos. V. ADIMO.

Calceare soccis. V. Calceo, in CALX.

Soccis utebantur & Comœdi, ut Tragœdi Cothurnis. Hor. de Arte Poet. 80.

Hunc socci cepere pedem. Plin. lib. 7. cap. 30. Magnum & Menandro in comico socco testimonium regum Ægypti & Macedoniæ contigit. Quintil. lib. 10. cap. 2. Hor. de Arte Poet. 90.

Indignatur item privatis, ac prope socco
Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ. Idem 2. Epist. 1. 174.
Quam non adstricto percurrat pulpita socco.

Risus socci & Luctus cothurni, contraria. Claud. in Eutrop. 1. 299.

SOCCŬLUS, i. m. dimin. [ἐπικρηπίδιον] Sueton. in Vitell. cap. 2. Pro maximo munere a Messalina petiit, ut sibi pedes præberet excalceandos: detractumque socculum dextrum, inter togam tunicasque gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35.

SOCCĀTUS, a, um. Adj. Senec. lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœde furiosque superbus fuerat qui de capite viri Consularis soccatus audiebat, &c.

SOCCĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Sidon. Carm. 9. 215. Soccifer Menander.

SOCER, ĕri. m. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. ἑκυρὸς G. L.] Uxoris meæ pater. Cic. 1. Off. 129. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum soceris generi non lavantur. Sic 2. Tusc. Absocer, is, §. 1. Rer. amotar. V. suo ordine.

Gener & socer. Ovid. 7. Met. 144.

— non hospes ab hospite tutus,
Nec socer a genero.

Magnus socer. V. MAGNUS.

SOCĔRUS, i. m. Idem. Plaut. Men. 5. 5. 54.

Abiit socerus, abiit medicus, nunc solus sum, pro Juppiter!

SOCĔRA, æ. f. Inscriptio apud Gruter. p. 546. n. 5. PATRI. PIENTISSIMO. ET. SOCERAE. TENACISSIMAE.

SOCRUS, ūs. f. pr. comm. [πενθερὰ Gl. G. L.] Uxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluent 188. Nubit genero socrus, nullis auspicibus, nullis auctoribus, funestis omnibus omnium.

Arida socrus. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Magna socrus. V. MAGNUS.

Socrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. θείος L. G.] Nævius Pellic. Define socri tuo, fratri, patri meo. Non. 3. 198. [V. Priscian. lib. 6. fol. 59. b. Aldi.

SOCRUĀLIS, e. Adj. Sidon. 7. Epist. 2. Socrualis munificentia.

SOCHIS, [Σόχις] Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor, quadraginta octo cubitorum longitudine, dedicavit. Plin. lib. 36. cap. 8.

SOCIA, SOCIALIS, SOCIENUS, SOCIETAS, SOCIO. V. SOCIUS.

SŌCIUS, i. m. [κοινωνὸς Gl. G. L. κοινωνὸς ἐμπορείας L. G. ἑταῖρος G. L.] Socii dicuntur, Qui pari consilio & auctoritate rem aliquam simul aggrediuntur.

Ad malam rem socius, & ad salutem. Plaut. Asin. 2. 2. 22. Idem Cistell. 4. 2. 78. Sociam te mihi opto ad meam salutem. h. e. Volo ut me adjuves.

In negotio aliquo socius. Ter. Heaut. 3. 1. 9.

Item ut filium meum amico atque æquali suo
Video inservire, & socium esse in negotiis.

Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plaut. Mil. 4. 2. 22. Cic. 11. Att. 12. Et eo minus quod hujus consilii jam ne socium quidem habeo quenquam.

Culpæ socius. Cic. 11. Att. 14. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium.

Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. 13. Fam. 71. T. Augusius & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, navigationum, laborum, periculorum meorum socius.

Hereditatis socius, apud Plinium in Paneg. cap. 38.

Operum sucii. Hor. 2. Epist. 1. 142.

Regni socii. Lucan. lib. 1. 92.

Addere se socium alicui. Virg. 2. Æn. 339.

Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn. 56.

Adjungere sibi socium. V. ADJUNGO.

Amissa sociorum pars. Ovid. 14. Met. 242.

Ascisce sibi socios. V. ASCISCO.

Adscribere se socium. Cic. 14. Att. 19.

Capere aliquem socium consiliis. Virg. 5. Æn. 712.

Habere socium. Cic. 1. Fam. 9.

Inferre se socium. Virg. 4. Æn. 142.

Profiteri se socium. Cic. 3. Famil.

Recusare socium. Senec. Agamem. 7.

Socii etiam, Qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Unde Socii Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere conjuncti, ut pacis ac belli participes essent. Plin. in Paneg. cap. 60. Bellorum istud sociis, olim periculorum consortibus, parce tamen tribuebatur.

Socius, κυρίως, cui se quis in negotio conjunxit. Cic. pro Rosc. Com. 16.

Socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Cic. 5. Verr. 50.

Socii, Publicani ejusdem societatis. Nam publicanorum erant societates, quæ publica vectigalia redimebant, conducebantque a Censoribus, ut sæpe apud Ciceronem leges, ut in Brut 85. Quum in silva Scantia (al. Sila) facta cædes esset, notique homines interfecti: insimulareturque familia, partim etiam liberti societatis ejus, quæ pecuarias de P. Cornelio, L. Mummio Censoribus redemisset: decrevisse senatum, ut de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro publicanis accurate eleganterque dixisse Lælium. Paulo post, Tum Lælium, quum eum socii domum reduxissent, egissentque gratias, &c. Paulo post, Itaque multis querelis, multaque miseratione adhibita, socios, omnibus approbantibus, illa die quæstione liberatos esse.

Socii, Fœderati, Societate & amicitia pop. Ro. juncti, etiam sine fœdere.

Conditione socii. Cic. 3. Verr. 81. Porro autem populi Ro. conditione sociis, fortuna servis, voluntate supplicibus.

Socii Latini, dicebant veteres conjuncte, cum tamen & de Sociis, id est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti Æquum bonum, copula omissa, pro Æquum & bonum, sic Socii Latini nominis, pro Socii, & qui erant Latini nominis. Nam Latini, cum ipsi quoque socii essent, proprio tamen nomine a reliquis Italis distinguebantur, & proprio etiam jure fruebantur, unde, jus Latii, & jus Italicum, diverse posita. Erat igitur Socii nomen generale, sicuti & Fœderati. Tam enim socii fœderatique Latini, quam reliqui Itali. Liv. lib 41. (cap. 12) Moverunt senatum, inquit, legationes sociûm nominis Latini. Summa querelarum erat: Cives suos, Romæ censos, plerosque Romam commigrasse: quod si permitteretur, perpaucis lustris futurum, ut deserta oppida, deserti agri, nullum militem dare possent. Dixit Sociûm nominis Latini, pro, Sociorum, & Nominis Latini. Quod idem Livius ibidem ostendit: subjungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, ut cives Romani fierent: ea lege male utendo, alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos, quibusquibus Romanis in eam conditionem, ut manu mitterentur, mancipio dabant, libertinique cives essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, cives Romani fiebant. Hic duo sunt animadvertenda: primum, de quibus dixerat, Sociûm nominis Latini, de iisdem intulisse, Sociis ac Nominis Latini: deinde, cum in eo, Sociis ac Nominis Latini, distinxisset ac separasset Socios a Latinis, uno tamen postea nomine simul omnes comprehendisse, cum dixerit, Alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Apparet, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem jure essent, æque tamen omnes societate junctos fuisse populo R. Est etiam eadem de re, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exem-

plum. (cap. 13.) Legem, inquit de fociis C. Claudius tulit S.C. & edixit; qui focii ac nominis Latini ipfi majorefve eorum, M. Claudio T. Quinctio cenforibus, poftque ea apud focios nominis Latini cenfi effent, ut omnes in fuam quifque civitatem ante cal. Novemb. redirent. Et lib. 42. cum de iifdem loqueretur, (cap. 10. pr.) L. Poftumius, inquit, Conful pro concione edixerat: Qui fociùm Latini nominis ex edicto C. Claudii Confulis redire in civitates fuas debuiffent, ne quis eorum Romæ, fed omnes in fuis civitatibus cenferentur. Sexcenta funt hujufmodi tum apud hunc, tum apud alios: quæ legendo, fi quis voluerit, obfervet. Ex obfervationibus P. Manut.

Jugales focii. Sil. lib. 16. 401. de Equis dixit.

Navales focii. Liv. 21. 50. i. e. Remiges. V. in NAVIS.

SOCIA, æ. f. [ἑταίρη] Ovid. 10. Met. 268.

Appellatque tori fociam.

Thalami focia. Senec. Hippol. 8.

Addere fe fociam alicui. Virg. 6. Ecl. 20.

Affumere fociam. Plaut. Stich. 1. 2. 44. conf. feq. dict.

SOCIUS, a, um. Adj. [κοινωνὸς Gl. L. G. & G. L.] ut, Acies fociæ. V. ACIES.

Agmina focia. Virg. 2. Æn. 371.

Arma focia ferebat auxilio. Sil. lib. 7. 635.

Civitas flagitiorum & rapinarum focia. Cic. 4. Verr. 13. Te, omnium Siculorum patronum, una Mamertina civitas, focia furtorum ac flagitiorum tuorum, publice laudat. [Nifi eft Subft.

Claffis focia. Ovid. 13. Met. 352.

Honor focius. Ovid. 13. Met. 949.

Linguæ fociæ commercia. Ovid. 5. Trift. 10. 35.

Nox focia, Quæ alicujus facinoris perpetrationem juvat. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu, nocte focia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. Aliter ufus eft Statius 3. Silv. 5. 1.

Quid mihi mæfta die, fociis quid noctibus uxor
Anxia, &c. i. e. Quas fimul tranfigimus. [In Cic. loco eft Subft.

Sanguis focius. Ovid. 2. Amor. 14. 32.

Sermo focius. Ovid. 2. de Arte Am. 143.

Noftri focia fanguinis foboles. Cic. 2. Tufc. 23.

Titanum foboles, focia noftri fanguinis. Ex poeta.

Urbe focia frui. Virg. 3. Æn. 352.

SOCIĔTAS, ātis. f. [κοινωνία, ἑταιρεία Gl. G. L.] quafi Participatio, quæ fit dum focium ad aliquod negotium gerendum nobis adjungimus. Cic. pro Rofc. Com. extr. Quum præfertim ex tua oratione, quodcunque tibi peteres, huic peteres: quodcunque tibi exigeres, id in societatem recideret. Idem 5 Verr. 134. Primum eam, quum pofita effet apud eas societates, unde erat attributa, binis centefimis feneratus eft. V. poft.

Societas rei alicujus cum altero, ut Criminis. Cic. 1. Verr. 30. Video enim permulta effe crimina, quorum tibi focietas cum Verre ejufmodi eft, ut ea in accufando attingere non audeas.

Captiofa focietas. V. Captio, in CAPIO.

Interior & propior focietas. V. INTRA.

Infida regni focietas. Liv. 1. 14.

Accedere focietatem alicujus. V. ACCEDO.

Accipere focietatem. Cic. 12. Fam. 28. pr. V. ACCIPIO.

Adjungere aliquem in focietatem. V. ADJUNGO.

Affumere in focietatem. Juftin. 10. 1. 5.

Auctus focietate. Tacit. 4. Hift. 66.

Coire focietatem. V. COEO.

Coire focietatem falutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabir. perd. reo 21. An cum Mario, Scauro, Catulo, Metello, Scævola, cum bonis denique omnibus, coire, non modo falutis, verum etiam periculi focietatem?

Cum eo voluntariam focietatem coibas, qui te in hereditaria focietate fraudarat. Cic. pro Quint. 79.

Coitur focietas. Cic. pro Rofc. Amer. 87.

Colere focietatem fide. Cic pro Quint. 29. Etenim fi veritate amicitia, fide focietas, pietate propinquitas colitur, &c.

Componere focietatem. V. COMPONO.

Conferre fe in focietatem. V. CONFERO.

Confirmare focietatem. Cic. 2. Philip. 89.

Conflare focietatem. V. CONFLO.

Conjunctus focietate. Cic. 1. Acad. 21. Hominem effe cenfebant quafi partem quandam civitatis & univerfi generis humani, eumque effe conjunctum hominibus humana quadam focietate.

Convocare ad vitæ focietatem. V. CONVOCO.

Copulare focietatem cum deo. V. COPULO.

Devincire focietatem. Cic. 1. Off. 22. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus, devincire hominum inter homines focietatem.

Dirimere focietatem. Cic. pro Domo ad Pontif. 28. Hanc noftram conjunctionem, hanc confpirationem in Repub. bene gerenda, hanc jucundiffimam vitæ atque officiorum omnium focietatem, certi homines fictis fermonibus & falfis criminibus diremerunt.

Facere focietatem cum aliquo. Cic. pro Quint. 12. Qui focietatem cum Sex. Nævio fecerit.

Gerere focietatem magna fide. Cic. pro Quint. 12. Qua in re diligens erat, quafi ii, qui magna fide focietatem gererent, &c.

Habere focietatem. Cic. de Fato 3.

Implicare fe focietate omnium. V. IMPLICO.

Ingeneravit Natura focietatem utrifque. V. INGENERO.

Inire focietatem alicujus rei cum aliquo. Cic. 13. Philipp. 36. Parumque videtur, omnium facinorum fibi cum Dolabella focietatem initam confiteri?

Jungere focietatem alicui. V. JUNGO.

Jungi focietate alicui regi. V. JUNGO.

Labefactare focietatem. Cic. 5. Fam. 2.

Manet focietas. V. MANEO.

Pacifci focietatem. Afcon. Pedian.

Pangere focietatem. V. PANGO.

Perftare in focietate. V. PERSTO.

Renovare focietatem. Cic. 12. Fam. 28. pr.

Renuntiare focietatem alicui, pro Diremptam fignificare. Liv. 38. 21.

Sejungere fe a focietate. Cic. 10. Fam. 6.

Servare focietatem. Cic. 1. Off. 17.

Societas eft. Cic. pro Quint. 14. Quum annos jam plures focietas effet, & quum fæpe fufpectus Quintio Nævius effet, &c.

Venire in focietatem. Cic. 9. Fam. 14.

SOCIOFRAUDUS, i. m. Qui focium fallit. Plaut. Pfeud. 1. 3. 128.

— furcifer. B. factum optime.
C. Sociofraude. B. funt mea hæc ifta.
P. Parricida B. perge tu.

SOCIĀLIS, e. Adj. [συμμαχικὸς] Quod eft fociorum, vel Societatis: ut, Res focialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, focialis res eft: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non eft focialis res: neminem conciliat, neminem obligat. [Hic ab effectu.

Amor focialis: ab effectu, quod focios reddat. Ovid. 7. Met. 800. [Immo Conjugalis intelligitur.

Anni fociales, Conjugii. Ovid. 2. Trift. 161.

Carmina focialia, Nuptialia. Ovid. 12. Epift. 139.

Jura focialia lecti. Ovid. 3. Amor. 11. 45.

Sacra focialia, Nuptiæ. Ovid. 21. Epift. 155.

Torus focialis. Ovid. 2. Faft. 729.

Cœtus focialis, Sociorum exercitus. Liv. 7. 25.

Equitatus focialis. Liv. 26. 5.

Exercitus focialis. Liv. 3.

Fœdus fociale. Liv. 34. 56.

Judicium fociale, Ad focios pertinens. Cic. 4. Verr. 13. Primum fi ita effet, tamen vos in quæftione de pecuniis repetundis, quæ fociorum caufa conftituta eft, lege judicioque fociali, fociorum querimonias audire oporteret.

SOCIALĬTAS, ātis. f. [τὸ συμμαχικὸν] Plin. in Paneg. 49. Non remiffionibus tuis eadem frequentia, eademque illa focialitas intereffet?

SOCIALĬTER, Adv. [συμμαχικῶς] Hor. de Arte Poet. 258.

— non ut de fede fecunda
Cederet, aut quarta focialiter.

SOCIENNUS, i. m. Idem quod Socius, antique. Plaut. Aul. 4. 4. 32.

Ibo hinc intro, atque illi focienno tuo jam interftringam gulam.

SOCIO, [κοινοπιῶ Gl. G. L.] āre. quafi Socium focio apponere, adjungere, conjungere. Columel. lib. 3. cap. 3. At fi quis cum fcientia fociaverit diligentiam. Liv. 39. 13. Eos effe, qui aut conjurare, aut fociari facinoribus, aut ftuprum pati noluerint. Cic. pro Flacc. 21. Quid fi teftium ftudium cum accufatore fociatum eft? Sil. lib. 1. 76.

Et fe participem cafus fociarat in omnes.

Aliquem fociare urbe & domo. Virg. 1. Æn. 605.

Cubilia fociare cum aliquo. Ovid. 10. Met. 635.

Curas fociare. Valer. 5. Argon. 280.

At Juno, & fummi virgo Jovis intima fecum
Confilia, & varias fociabant pectore curas.

Dextras fociare, & fœdere jungi. Sil. lib. 11. 149.

Gaudia fociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. 3. 7.

Juvencos fociare impofito aratro. Stat. 1. Theb. 131.

Se cui vinclo fociare jugali. Virg. 4. Æn. 16.

Vires fociarunt juncto aggere. i. e. Caftris junctis. Sil. lib. 17. 110.

SOCIANS, antis. Partic. ut,

Carmina focians nervis. Ovid. 11. Met. 5.

SOCIANDUS, a, um. aliud Partic. [κοινοποιητέος] ut, Verba focianda chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.

SOCIATUS, a, um. Partic. [κοινὸν Gl. L. G.] Conjunctus, Copulatus ut, Fœdere lecti fociata mihi. Ovid. in Ibin, 15.

Corpus fociatum. Ovid. 2. Amor. 8. 5.

Labor fociatus. Ovid. 8. Met. 546.

Vitem fociatam palmite ulmus amat. Stat. 5. Silv. 1. 48.

SOCIĀBĬLIS, e. Adj. Quod facile fociatur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maxime fociabilis glutino, in tantum ut findatur ante quam folida eft. De abiete.

Sociabilis confortio, pro Sociali. Liv. 40. 8. Meliora quoque exempla parte altera pofui, fociabilem confortionem inter binos Lacedæmoniorum reges, falutarem per multa fæcula ipfis patriæque.

SOCIATIO, ōnis. f. Mart. Capel. 2. Rata inter eos fociatio copulam nuptialem conftrinxit. conf. Novat. de Trinit. 19.

SOCIĀTRIX, īcis. f. Valer. 5. Argon. 499.

Sed me nuda fides, fanctique potentia jufti
Huc tulit, ac medii fociatrix gratia Phryxi.

SŌCORS, ordis, qui & SĒCORS dicitur apud Feftum, [ἀκήδιος, ἄνους, ἄφρων, ῥᾴθυμος Gl. L. G.] Qui nihil fe ad probitatem exercet, & qui tardus vel negligens eft in confulendo, meditando, profpiciendove quid opus fit facto: quafi Sine corde & ignavus. Ter. Adel. 4. 5. 61.

Nolim ceterarum rerum te focordem eodem modo. In quem locum fic Donatus: *Segnitia* eft ad agendum, *focordia* ad confiderandum. Cic. 1. de Nat. Deor. 5. Ut excitaret homines non focordes ad veri inveftigandi cupiditatem. Idem de Clar. Orat. 239. Nam ejus æqualem M. Glabrionem bene inftitutum avi Scævolæ diligentia, focors ipfius natura, negligensque tardaverat. Columel. lib. 1. in Præfat. Itaque iftam vitam focordem perfequitur valetudo.

Futuri focors. Tacit. 3. Hift. 31.

SOCORDIA, five SECORDIA, æ. f. apud Feftum, [μωρία, ἡ ἀδραν ία, Gl. L. G.] Ignavia. Ter. And. 1. 3. 1.

Enimvero, Dave, nihil loci eft fegnitiæ neque focordiæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 104. Nimia nos focordia hodie tenuit. Liv. 22. 14. Sed Pœnus, advena ab extremis orbis terrarum terminis, noftra cunctatione & focordia jam huc progreffus.

Induftria, Socordiæ opponitur. Tacit. 2. Ann. 38.

Socordia cæca ac fopita. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Per focordiam. Liv. 7. 35. Cum hofte res eft, qui hefterno die delend omnis exercitus fortuna per focordiam ufus non fit.

Abjicere focordiam. V. ABJICIO.

Accedere ad majorem focordiam. V. ACCEDO.

Compellere focordiam. V. COMPELLO.

Intendere focordiam. Tacit. 2. Ann. 38. Languefcet alioqui induftria intendetur focordia. h. e. Augebitur.

Socordia, Ἀφόδευμα ὑός. Gloff. Latinogræc. [Quod Stercus fuillum denotat, Eft enim, ut in Gloff. Græcolat. ἀφοδεύω, Caco.

SOCORDĬTER, Socordius, Socordiffime. [ῥᾳθύμως] Liv. 1. 22. Ab Albanis focordius res acta.

Sōcrātes, is. m. [Σωκράτης] Philosophus Athenienſis, unus omnium ſapientiſſimus judicatus. Pater Socratis fuit Sophroniſcus lapidarius, mater Phænareta obſtetrix. Qui in paupertate beatiſſimus, amicis olim audientibus, Emiſſem, inquit, pallium ſi nummos haberem. Neminem popoſcit, omnes admonuit, a quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damunis, poſtea ad Archelaum Phyſicum ſe contulit. Sed animadvertens, naturalis ſpeculationis fructum nullum eſſe, invenit primus Ethicen, id eſt moralem philoſophiam, ad quam tranſiens fertur dixiſſe, Quæ ſupra nos, nihil ad nos. Auctor eſt Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de ſublimioribus rebus diſputaſſe, quum ea ſint ſupra captum hominum. Quod ipſe præter ceteros ſuo tempore mortales, & vita caſtiſſimus, & moribus patientiſſimus fuerit, exempla utriuſque rei conſtant. V. Gell. 2. 1. Caſtitatis illud ab Æliano memoratur, quod Zopyrus Phyſiognomus dixiſſe fertur, Socratem ex Phyſiognomia omnium libidinoſiſſimum eſſe: civibus autem tanquam falſa locutum eum ridentibus, Socrates minime mentitum dixit, ſed naturæ vim ſe animi virtute attuliſſe. Cic. tamen de Fat. 10. non laſcivum, ſed bardum ac mente ſtupidum & obtuſum dixiſſe ait. Nihil unquam ſcripſiſſe conſtat, ſed ejus diſſertationes a Xenophonte & a Platone commemorantur. Dæmonem ſe habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accuſatus poſtremo ab Athenienſibus, quod de diis male ſentiret, ac in carcere cauſam dicere juſſus, neglexit, & Lyſiæ orationem elegantiſſimam reſpuit, ut ſcribit Cic. lib. 1. de Orat. 231. qui pluribus perſequitur hiſtoriam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. 90. Hic æquabilitatem in omni vita ſervavit, ut idem ſemper vultus, eademque frons, ſive proſperis, ſive adverſis rebus exſtiterit uſque ad extremum. V. Plin. lib. 7. c. 19. Ex Socratis variis & in omnem partem diffuſis diſputationibus, plures fluxêre diſcipuli. Et quum alius aliud apprehenderet, proſeminatæ ſunt quaſi familiæ diſſentientes inter ſe, quum tamen omnes ſe philoſophos, Socraticos & dici vellent & eſſe arbitrarentur. Primum ab ipſo Socrate Plato, a Platone Ariſtoteles & Xenocrates. Deinde ab Antiſthene, qui patientiam & duritiam in Socratico ſermone maxime adamarat, Cynica: ab Ariſtippo, quem maxime voluptariæ diſputationes delectarunt, Cyrenaica philoſophia manaverunt. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quid de philoſophis loquor, quorum fons ipſe Socrates jam ſenex inſtitui lyra non erubeſcebat?

Clarus ſcientia Socrates. V. CLARUS.

De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Off. 108.

Socrates alter Pictor, inter cujus opera, Piger, qui appellatur ἰκτὶς, ſpartum torquens quod aſellus arrodit. Auctor Plin. lib. 35. cap. 11. Pauſanias autem dicit hunc a Polygnoto pictum. V. OCNUS.

Alius Socrates Conſtantinopolitanus, qui hiſtoriam eccleſiaſticam, a tempore Apoſtolorum uſque ad Chryſoſtomum ſcripſit, quo tempore fuiſſe par eſt, unus ex his qui in Tripartita connectitur hiſtoria. V. Voſſius de Hiſtor. Gr. p. 328.

Sōcrātĭcus, a, um. Adj. [Σωκρατικὸς] ut,

Chartæ Socraticæ. Hor. in Arte Poet. 310.

Domus Socratica, Secta, familia. Hor. 1. Carm. 29. 14.

Opus Socraticum. Ovid. in Ibin. 496.

Sermones Socratici. Hor. 3. Carm. 21. 9.

Socrus, V. SOCER.

Sōcus, [Σῶκος] Vir Trojanus Hippaſi filius, generoſus animo & corporis dignitate. Hic teſte Homero Iliad. λ. v. 425. ſeq. magno animo Ulyſſem vulneravit: ſed ab eo deinde ipſe interfectus eſt.

S O D

Sŏdālis, is. c. [ἑταῖρος Gl. G. L.] dicitur in rebus levioribus: & fere in conviviis dicuntur Sodales, quaſi Simul edales: vel, ut quibuſdam placet, quia una ſedeant, & ſint ſimul in menſa. Plaut. Merc. 5. 2. 4.

Domi erat, quod quæritabam, ſex ſodales repperi,
Vitam, amicitiam, civitatem, lætitiam, ludum, jocum. Cic. 4. Acad. 118. At hoc Anaximandro, populari & ſodali ſuo, non perſuaſit. Quintil. in Gladiat. Et tempeſtiva convivia & pervigiles jocos, advocata ſodalium turba, ſolutus atque affluens agerem.

Sodales quidam dictos putant, quod una ſederent, eſſentque, alii quod ex ſuo dapibus veſci ſoliti ſint, alii quod inter ſe invicem ſuaderent quod utile eſſet. Feſtus.

Cari ſodales. Hor. 1. Carm. 36. 5.

Dilecti ſodales. Ovid. 4. Triſt. 5. 1.

Fidus ſodalis. Ovid. 1. de Arte Am. 741.

Ingrati ſodales. Juven. 11. Sat. 190.

Jucundus ſodalis. Ovid. 1. de Pont. 8. 25.

Primus meorum ſodalium. Hor. 2. Carm. 7. 5.

Se alicui ſodalem facere. Martial. lib. 12. 34.

Nulli te facias nimis ſodalem.

In ſodalibus illis es. V. IN.

In morbo ſodalis. Cic. 3. Verr. 91. Nam ille quoque ſodalis iſtius erat in hoc morbo & cupiditate. i. e. Eodem animi vitio tenebatur.

Turba ſodalis. Adjective. Ovid. Rem. Amor. 586.

Sodales ſunt (inquit Cajus Jureconſ. in l. ult. D. de collegiis & corporibus) Qui ſunt ejuſdem collegii. Tacit. lib. 1. Ann. 54. Idem annus novas cærimonias accepit, addito ſodalium Auguſtalium ſacerdotio, ut quondam T. Tatius retinendis Sabinorum ſacris ſodales Tatios inſtituerat. conf. Auguſtales, in AUGUSTUS.

odalĭtas, ātis. f. [ἑταιρεία Gl. G. L.] Collegium ſodalium, ſeu convivium. Cic. de Senect. 45. Sodalitates autem me Quæſtore conſtitotæ ſunt. Idem pro Planc. 37. Cujuſcunque tribus largitor eſſet, & per conſenſionem magiſtratuum, quæ honeſte ſodalitas nominaretur.

Paſtoritia ſodalitas. V. PASTOR.

odalĭtium, i. n. [ἑταιρεία, Gl. L. G. & G. L. ἑταιρικὸν G. L.] Idem Auct. ad Herenn. lib. 4. 64. Venit in ædes quaſdam, in quibus ſodalitium erat eodem die futurum. Cic. pro Planc. 36. Lex Licinia, de ſodalitiis.

Dulce ſodalitium. Catul. 101. 4.

Fraternum ſodalitium. Idem ibid.

Sodalitium ſacrilegii. Cic. in Salluſt. 14. Non ita eſt, ſed abiit in ſodalitium ſacrilegii Nigidiani. Al. Sacrilegi.

ōdes, [δέομαι] Blandientis vel exhortantis adverbium ſeu mavis interjectio, quaſi tu dicas Quæſo, rogo, obſecro. Priſcianus putat eſſe verbum: ait enim quædam verba eſſe, quæ in uſu deficiunt perſonis, ut cedo, ſodes, ſalve, ave.

Sodes, dictum quaſi Si audes, ut Sis, pro Si vis, & Illico, pro In loco, inquit Feſtus. Cic. in Orat. 154. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut ſodes pro ſi audes, ſis, pro ſi vis. Plaut. Trin. 2. 1.

— da mihi hoc, mel meum, ſi me amas, ſi audes. Cic. 7. Att. 3. Tarteſſium iſtum tuum mihi exeunti jube, ſodes, nummos curare. Ter. Heaut. 4. 4. 16. At ſcin' quod ſodes? Hor. de Arte Poet. 438.

Sodii. Populi ſunt in Iberia auctore Plin. lib. 6. cap. 10.

Sodinus, fluvius Capiſſenæ eſt apud Plin. lib. 6. cap. 23.

Sŏdŏma, æ. f. SODOMUM, i. & SODOMA, orum. plur. n. [Σόδομα] Oppidum fuit unum ex illis, quæ igne cæleſti conflagrarunt in Judæa, de quo in Geneſi cap. 19. Solin. de ſitu Judææ cap. 48. Duo ibi oppida, Sodomum nominatum alterum, alterum Gomorrhum. Hinc

Sodomīta, æ. m. [Σοδομίτης] Sodomorum incola. Steph. Tribuunt vulgo & Sodomitarum ſcelera patranti.

S O G

Sogdiāna, [Σογδιανὴ] Provincia Aſiæ, quæ, ut ſcribit Ptolemæus lib. 6. cap. 12. a Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, a Meridie & Occaſu Bactriana. In ea ſunt urbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, ut Solinus cap. 62. ait, Alexander tertiam condidit, ad conteſtandos itineris ſui terminos. Hinc

Sogdiani, [Σόγδιοι καὶ Σόγδοι Steph.] Populi hanc regionem habitantes; quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 16.

Sogdonācus, Paſinis regis Arabum pater fuit, qui Characem urbem Perſici ſinus intimam, a fluminibus infeſtatam reſtauravit. Plin. lib. 6. cap. 27.

Sogiontii, Populi in Alpibus, auctor Plin. lib. 3. cap. 20.

S O L

Sōl, ſōlis. m. [ἥλιος G. L. G. & G. L.] Plaut. Stich. 1. 2. 53.

Quam illa fuit, meliorem neque tu reperies, neque ſol videt.

Sol, a Solus fit, quia ſolus ex omnibus ſideribus ſit tantus: vel quia, quum eſt exortus, obſcuratis omnibus ſolus apparet. Ita Cic. 2. de Nat. Deor. 68. V. Voſſ. Etymol.

A primo ſole, h. e. Poſt ſolis ortum. Juven. 2. Sat. 133.

Primo cum lumine ſolis. Virg. 7. Æn. 130.

Acceſſus ſolis. V. ACCEDO.

Defectus ſolis varii. Virg. 2. Georg. 478.

Fulgura ſolis. Lucret. lib. 2. 163.

Imago ſolis nitidiſſima. Ovid. 14. Met. 768.

Incurſus ſolis. V. INCURRO.

Labores ſolis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lumina ſolis radiantia. Ovid. 2. Triſt. 325.

Meatus ſolis lunæque. Lucret. lib. 1. 129.

Obſcuratio ſolis. Quintil. lib. 1. cap. 10. ad fin.

Occaſus ſolis. Virg. 1. Georg. 402.

Ortus ſolis. V. Ortus, in ORIOR.

Plaga iniqui ſolis, Plaga ſeu Zona torrida. Virg. 7. Æn. 227.

Acer ſol. V. ACER adjectivum.

Acutus, i. e. Penetrativus. Hor. 1. Epiſt. 10. 17.

Æſtivus. Virg. 4. Georg. 28.

Ætherii ſolis orientia lumina. Virg. 8. Æn. 68.

Algentem rapiat cœnatio ſolem. Juven. 7. Sat. 183. h. e. Ab hiberno ſole, eoque breviori curriculo, illuſtretur.

Alius & idem ſol. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius eſt dies hodiernus ab heſterno; vel quia alio colore eſt propter cæli, temporiſque diſſimilitudines. Idem autem, quia ſemper unus eſt. Hor. Carm. ſæcul. 10.

Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis & celas, aliuſque & idem
Naſceris, poſſis nihil urbe Româ
Viſere majus. conf. ALIUS.

Almus. Hor. ibid.

Ardens. Virg. 2. Ecl. 13.

Aſſiduo curata cuticula ſole. Perſ. 4. Sat. 18.

Aſſus. V. ASSUS.

Aureus. Virg. 1. Georg. 231.

Auricomus. Valer. 4. Argon. 92.

Cadens. Virg. 3. Georg. 401.

Candidus. Ovid. 15. Met. 30.

Clariſſimus. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Exoriens. Virg. 1. Georg. 438.

Flammeus. Stat. 4. Silv. 3. 156.

Flammiger. Valer. 5. Argon. 591.

Gravis. Hor. 2. Serm. 4. 23.

Igneus. Claud. 2. in pr. Conſ. Stilich. 60.

Incertus. Ovid. 2. Met. 808.

Liquitur ut glacies incerto ſaucia ſole. i. e. Debili, & parum vehementi. conf. INCERTUS.

Infuſus. Virg. 9. Æn. 461.

Luridus. V. LURIDUS.

Medius operum ſol. Stat. 5. Theb. 85.

Sol medius operum ſummo librabat Olympo
Lucentes, ſeu ſtaret, equos.

Niger ſol ſurrexit mihi, Infauſtus dies fuit. Hor. 1. Serm. 9. 73.

Nitidus. V. Nitidus, in NITEO.

Novo ſole. Virg. 1. Georg. 208. i. e. Oriente die & ſole adhuc recenti, necdum ferventi. Servius.

Novus ſol proprie eſt octavo Calend. Jun. Virg. 7. Æn. 720.

Vel quum ſole novo denſæ torrentur ariſtæ. i. e. Prima æſtatis parte. Serv.

Ortus, Primus. Liv. 27. 2. Poſtero die Romani ab ſole orto in multum diem ſtetere in acie.

Potens. Virg. 2. Georg. 373.

Pulcher. Hor. 4. Carm. 2. 47.

Purus. Hor. 3. Carm. 29. 45.

Præclarus. Lucret. lib. 5. 121.

Rapidus,

Rapidus, pro Veloci. Virg. 1. Georg. 92. Serv.
Roseus. Claud de 3. Conf. Honor. 131.
Supremo sole, i. e. Sub occasum. Hor. 1. Epist. 5. 3.
Surgens. Hor. 1. Serm. 4. 29.
Tepidus. Virg. 1. Georg. 92.
Veniens, Oriens. Virg. 7. Æn. 218.
Vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Abiit sol. V. ABEO.
Accendit sol medios æstus. Virg. 4. Georg. 401. Meridiem notat.
Admittere solem. V. ADMITTO.
Adurit solis calor. V. ADURO.
Arcere solem. V. ARCEO.
Caligare in sole. V. Caligo, are, in CALIGO, ĭnis.
Carens sole domus. Ovid. 2. Met. 761.
Circumvolvitur sol magnum annum. Virg. 3. Æn. 284.
Collucet sol. V. COLLUCEO.
Colorat sol. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Condit se sol in undas. Virg. 1. Georg. 438.
Coqui sole. V. COQUO.
Discutit umbras sol. Virg. 3. Georg. 357.
Dissipat ardorem sol. Lucret. lib. 2. 210.
Decedens sol crescentes duplicat umbras. Virg. 2. Ecl. 67.
Exuri in sole. Cels. lib. 1. cap. 3. Si quis vero exustus in sole est, &c.
Fecerat exiguas sol altissimus umbras. Ovid. 3. Met. 50.
Fervescunt acri sole terræ. Lucret. lib. 6. 851.
Frangunt solem frigora. Stat. 1. Silv. 3. 7.
Hauserat medium sol igneus orbem. Virg. 4. Georg. 427. Meridiei est periphrasis.
Inardescit nubes solis radiis. Virg. 8. Æn. 623.
Inclinat se sol. V. INCLINO.
Incoqui sole. V. INCOQUO.
Insistit sol culmini ædium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall. Ipsa vero cryptoporticus tum maxime caret sole, quum ardentissimus culmini ejus insistit.
Laxavit pruinas sole Ortus. Dissolvit gelu. Stat. 3. Theb. 469.
Lustrans omnia sol. Lucret. lib. 6. 1436.
Procedere in solem & pulverem. Cic. in Brut. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum ubi publice oraret: quemadmodum milites, a quibus ducta est translatio, e tabernaculo in Solem & pulverem pugnaturi prodeunt. V. Umbracula eruditorum in UMBRA. [V. Horat. 1. Carm. od. 8. pr.
Proferre in solem. V. IN præpositionem.
Repercussum sole lumen. Virg. 8. Æn. 23.
Ruit sol. Virg. 3. Æn. 508.
Tepescunt occiduo litora sole. Ovid. 1. Met. 63.
Soles, in plurali numero, fere pro Diebus legimus. Virg. 3. Æn. 203.
Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago. Aliter Martial. lib. 10. 6.
Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus Arctois, sideribusque ducem.
Arcti soles; Dies breves. Stat. 1. Silv. 3. 88.
Blandi soles. Ovid. 1. Fast. 157.
Candidi soles fulsere mihi, i. e. Fortunatus fui. Catul. 8. 3. 8.
Dulces soles mihi surgunt. Valer. 4. Argon. 132.
Hiberni soles properant se tingere Oceano, i. e. Dies breviores sunt. Virg. 2. Georg. 481.
Longi soles. Virg. 9. Ecl. 52. —sæpe ego longos
Cantando puerum memini me condere soles. i. e. Æstivos dies finire, inquit Serv.
Longos consumere soles cum aliquo. Pers. 5. Sat. 41.
Occidunt soles & redeunt. Catul. 5. 4.
Soles, Solis splendores vel radii dicuntur. Martial. lib. 8. 14.
Hibernis objecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem.
Ætherei soles. Ovid. 1. Met. 435.
Incerti cæca caligine soles. V. paulo supra, & Incertus sol.
Maturi soles. Virg. 1. Georg. 66.
Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. i. e. Vehementer fervidis, magnis. Servius. Sabinus tamen exponit Festinis.
Rapidi soles. Ovid. 3. Amor 6. 106.
Solibus coctus. Plin. lib. 12. cap. 5. ad fin.
Solibus expositus locus. Plin. lib. 15. cap. 5. ad fin.
Solibus ostentus locus. Plin. lib. 14. cap. 4.
Soles nocent capiti. Tibull. lib. 1. 4. 2.
Longis solibus tepuerunt sidera. Stat. 5. Theb. 460.
Soles, Æstus, vel ardores solis. Hor. 1. Epist. 21. 24.
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. [i. e. Apricationi, patiensque æstus. V. paulo supra Procedere in.
Æstas evocat soles. Sen. OEth. 5.
Altis solibus obruta hiems. Stat. 4. Silv. 5. 6.
Assiduis solibus perusta pars terræ. Lucret. lib. 5. 253.
Assiduis solibus usta arista. Ovid. 5. Epist. 112.
Perusta solibus uxor. Hor. Epod. 2. 41.

SOLIS dies, quem nos Dominicum diem dicimus, sæpe in Civilis juris voluminibus legitur. Cum enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurii nomine: Jovi quartum, quem & Jovis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum quintum: Saturno sextum, Saturnium: a quo & Saturnalia: nos ex ritu Judaico Sabbathum appellavimus: Postremo Solis diem, de quo in l. 3. C. de feriis. Dion. lib. 37. Auson. Eclog. de Nom. 7. dier. & l. 10. & 13. de exactionibus in C. Theod. l. 2. & l. ult. C. de feriis. Nicephorus lib. 15. cap. 25. Gregor. Turonens. lib. 3. cap. 13. Aimonus lib. 2. cap. 11. De gestis Francorum.

SOLIS Fons. Pompon. 1. 8. V. in dictione FONS Solis.

SOLIS Gemma, quæ ad instar solis fulgentes in orbem radios habet, ἡλίου λίθος. Plin. lib. 37. cap. 10.

SOLIS Insula, [Ἡλίου νῆσος] est in mari Indico semper rubens, & (ut Solinus c. 68. refert) omni animantium generi inaccessa, quoniam eo ingressos, vis circumfusi aëris confestim exanimat. Plin. lib. 6. cap. 23. Insula, quæ Solis appellatur, & eadem Cubile Nympharum, rubens, in qua nullum animal non absumitur.

SOLIS Mensa, [Ἡλίου τράπεζα] Æthiopiæ locus apparatis epulis semper refertus, & quia ut libet, inquit Pomponius 3. 10. vesci volentibus licet, Ἡλίου τράπεζαν, (i. e. Solis mensam) appellant: & quæ passim apposita sunt, affirmant nasci subinde divinitus. Ad quem locum Severus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est. Auctor Spartianus. [Respici puto ea, quæ leguntur cap. 17. ubi nihil tamen de Solis mensa.
Solis mensam, adagio dici divitum opulentorumque hominum domos, omni rerum copia ubertim affluentes, expositasque inopum necessitatibus & alimentis, scribit Cæl. Rhodig. lib. Antiq. Lect. 29. cap. 4.

SOLIS Ostia, Loca sunt, ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu penuriam, sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum Diod. lib. 17. scribit. Pompon. in descriptione Indiæ 3. 7.

SOLIS urbs Ægypti [Ἡλιόπολις] apud Pompon. 3. 9. extr. V. HELIOPOLIS.

SOLANEUS, a, um. Adj. Theod. Prisc. 1. 16. Lacerta solanea.

SOLĀNUS, a, um. Adj. [ἡλιώτης] Idem quod Solaris. Unde, Subsolanus ventus, Qui sub sole oriente nasci videtur.
Nonnullis placuit esse ventos quatuor, ab Oriente æquinoctiali solanum, &c. Vitruv. 1. 6.

SOLĀRIS, e. Adj. [ἡλιακὸς] Quod est solis. ut, Radii solares. Lucret. 2. 125.
Annus solaris, Quum sol, expleto per omnia signa circuitu, ad id punctum, unde digressus fuerat, rediit: quod fit fere CCCLXV diebus.
Arcus solaris, Iris. Sen. Nat. Quæst. 1. 10.
Lumen solare. Ovid. 5. Trist. 9. 37.
Solaris herba. [ἡλιοτρόπιον] Corn. Cels. lib. 5. cap. 27. 5. Adversus ictum scorpionis. Bibere autem oportet herbæ solaris, quam Heliotropium Græci vocant, semen, vel certe folia ex vino. V. infra SOLSTITIALIS.

SOLĀRIUM, i. n. [ὡρολόγιον ἡλιακὸν] Instrumentum, quod in sole umbra horas indicat. De ejus inventore, V. Plin. 7. 60. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Aut cum solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplere, intelligere declarari horas arte, non casu. Plaut. Bœot. apud Gell. 3. 3.
Ut illum Dii perdant, primus qui horas repperit,
Quique adeo primus statuit hic solarium:
Qui mihi comminuit misero articulatim diem;
Nam me puero uterus erat solarium,
Multo omnium istorum optimum & verissimum.
Solarium, [ἡλιαστήριον Gl. G. L. & Onom. v.] Locum editum significat, in quo veteres apricari & solem captare solebant, l. 13. D. De servit. urban. prædior. Macrob. lib. 2. cap. 4. de Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ, quam emi jusserat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Erige altius ac suspice, his usus est salibus, Quid? ego, ut me popul. Rom. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? Veteres enim hiberno tempore valetudinis gratia in sole apricari, &, ut Seneca ait, in sole percoqui solebant, habebantque in ædibus ad eum usum loca accommodata, quæ teste Isidoro lib. 15. cap. 3. Solariorum inde nomen acceperunt. Quod & Imperator Leo constit. ultima, tradit. [Potest exp. de loco in Urbe. V. Lex. Pitisc. &
Ad solarium versari, in AD præpositionem.
Est & Solarium, Soli pretium, aut census, qui pro solo annuatim solvitur. V. SOLUM.

SOLOR, āri, vel SOLICULOR, āri. [ἡλιάζομαι] Gloss. Latinogræc. poster. [Nisi quod Soliclari & Solidari corrupte legitur.

SOLĀTUS, a, um. Partic. [ἡλιωθεὶς] Sole correptus, quemadmodum Sideratus, qui sidere. Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & solatis prosunt.

SOLATUM, i. n. Morbi genus, maxime a rusticantibus dicitur. Festus. Cujus verba mutilata sunt.

SOLĀGO, ĭnis. f. Heliotropium. Duplex est, major & minor; uti patet ex Apul. de Herbis cap. 49. & 63.

SOLĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡλιοφόρος] Sen. Herc. OEth. 159.
Aut qui soliferæ suppositus plagæ,
Vicino Nabathæ vulnera dirigit.

SOLIFUGA, V. SOLIPUGA, paulo post.

SOLIGĔNA, æ. c. [ἡλιογενής] Valer. 5. Argon. 317. —nec fama fefellit
Soligenam Æeten media regnare sub Arcto.

SOLĬPŪGA, vel SOLPUGA, æ. f. [ἡλιόκεντρις, μύας εἶδος Gl. L. G.] Genus formicarum venenatum, inquit Plin. 29. 4. non fere in Italia, Solipugas Cicero appellat, Salpugas Bætica. Idem lib 22. cap. 25. & ult. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt, solipugarum generis. Lucan lib. 9. 837.
Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Ubi quidem corrupte legunt, Salpinga. Al. quasi a fugiendo solem, Solifuga: concitari enim acrius fervore solis: ideoque eum fugere quantum potest. [Male & in Gloss. Solipaga. quæ veram scriptionem, quam ex MSS. tuetur Hard. interpretatione adjecta tamen confirmant.
Solpugæ sunt Minuta animalia, a quibus civitates & gentes deletæ sunt, Plin. lib. 8. cap. 29. Citra, inquit. Cynamolgos Æthiopas, late deserta regio est, a scorpionibus & solpugis gente sublata.
Solipunga, inquit Fest. genus bestiolæ maleficæ, quod acrius, concitatiusque fit fervore solis, unde etiam nomen traxit.

SOLSĔQUIUM, i. n. [ἡλιοστόπιον] Idem quod Solaris herba. Apul. de Herb. cap. 49.

SOLSTĬTIUM, i. n. [τροπὴ θερινή Gl. L. G. & G. L. ἡλιοστόπιον G. L.] Solis statio, quum sol ultra non progreditur, sed retrocedere incipit. Singulis quippe annis duo sunt solstitia, unum æstivum, alterum hiemale sunt enim duo tropici, hibernus & æstivus. Hibernus est, per quem sol transmittens octavam Capricorni partem, solstitium hibernum facit IV Idus Decembres, quo tempore sol altiores incipit circulos petere Æstivus vero, per quem sol octavam partem Cancri transmittens, solstitium æstivum facit IV Idus Junii, quo tempore remeare sol ad inferiores incipit circulos.
Solstitium veteres fere vocant Æstivum, licet nihil adjiciatur, ut in Gloss. Virg. 1. Georg. 100.
Humida solstitia atque hiemes optate serenas,
Agricolæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Possetne uno tempore florere dei

dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessusque solstitiis brumisque cognosci.

Solstitium æstivum & hibernum. Columel. lib. 7. cap. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante æstivum quam hibernum solstitium convalescat.

Solstitium brumale. Columel. lib. 11. cap. 2. non ita procul a fine.

OLSTITIĀLIS, e. Adj. [τροπικὸς] Quod ad solstitium pertinet: ut, Solstitialis circulus. Plin. lib. 2. cap. 11. Et Solstitialis dies. Cic. 1. Tusc. 64. Et Solstitialis orbis. Idem 3. de Nat. Deor. 37.

Annus solstitialis, i. e. Solaris. Serv. in illud 4. Æn. 653.

Vixi, & quem dederat cursum Fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui ultra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexaemeri libro quarto, cap. 5. in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, unde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur ejus spatii totius esse perfunctio.

Herba solstitialis. Plin. lib. 26. cap. 5. Condurdum herba solstitialis, flore rubro, suspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut. Pseud. 1. 1. 36.

Quasi solstitialis herba paulisper fui,
Repente exortus sum, repentino occidi.

Herbam solstitialem suspicantur interpretes hujus Plautini loci Heliotropium esse: de quo sic Plin. lib. 22. c. 21. Heliotropii miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubilo die: tantus sideris amor est. Noctu velut desiderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquiunt, Forte hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quod sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cumque eo videatur occidere. Cæl. Solstitialem interpretatur, Vitæ brevis: putatque probabilius esse, Plautum universim herbas intellexisse, vel flores, uno tantum perseverantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium unius tantum diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin. lib. 14. cap. 16. Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quam reliqui, qui solstitiales dicuntur: universi nunquam maturescunt. [Hic locus nodum expedit. Forte, Unquam maturescant scribendum.

Morbus solstitialis. Plaut. Trin. 2. 4. 143.

Hominum nemo exstat, qui ibi sex menses vixerit,
Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. i. e. Subitaneo. Morbo solstitiali, ait interpres, i. e. Subversione sensuum. Ut enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstivum facit, ita plurimæ fiunt mutationes. Ex vino optimo fit vapa. Ita hominum mentes nonnullorum avertuntur. Inde, Morbus solstitialis, quum repente aversis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cæl. lib. 29. cap. 4. sic, Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quando nimia solari exustione, quæ provenit in primis quum astrum Sirium divexat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin. lib. 17. cap. 24. Proprium siderationis est, sub ortu Canis siccitatum vapor, quum insitæ ac novellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc Distillationem infantium interpretatur, nunc Adustionem. lib. enim 22. cap. 21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. lib. autem 30. cap. 15. Ossibus, ait, in canino fimo inventis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Advertendum item, quum Plin. lib. 20. cap. 2. Ardores capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus privatim Paulus Ægineta Siriasim intelligit, ubi cerebro circumjecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedunt item in cavum oculi cum pallore. [Videtur Plautus alludere ad Solstitialis herbæ flores deciduos, quum ait Decidunt, & plane morbum hunc ex suo ingenio, ridiculi causa, ut solet, exsculpsisse.

Spina solstitialis. Columel. lib. 2. cap. 18. Primum ne stirpes aut spinas validiorisque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hiemem, & per autumnum exstirpemus, ut rubos, virgulta, juncos: alias per ver evellamus, ut intuba, ac solstitiales spinas. Cæl. lib. 29. cap. 4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio proveniat, vel floreat, ut putant.

Tempus solstitiale. Ovid. 6. Fast. 790.

Solstitialis, etsi a Solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero Solis tantum significatio attenditur, ut idem quod Solaris sit. Liv. 35. 49. Desuntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe. Id est Solari. Et Solin. Qua solstitiali plagæ obvia est: id est Solari plagæ, & meridiei. Turneb. [Videntur Solstitialem orbem, qui Tropicus est, & quidem geminus, cum ipso Zodiaco, seu Signifero orbe confudisse.

Nox solstitialis. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.

OLANIDÆ, Insula est maris Arabici apud Plin. lib. 6. cap. 28.

OLĀNUM, i. n. [σρυχνὸς] Herba quam Græci Strychnon vocant, ut tradidit Corn. Cels. 6. 17. huic vis reprimendi, refrigerandique. Plin. lib. 27. cap. 13. Sunt autem multæ solani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item Solanum somniferum, *Solatro maggiore*, herba *Bella donna* vulgo dicitur, & Solanum, quod Manicum dicitur, de quibus videto quid Ruell. doceat.

OLARIS, SOLARIUM. V. SOL, & SOLUM, soli.

OLATIUM, V. SULOR.

OLDUM, SOLDUS, V. SOLIDUS.

OLDURII, m. pl. [Σολδόριοι] apud Gallos, Latine dicuntur Devoti. Cæs. Bell. Gall. 3. 22. Adcantuanus, qui summam imperii tenebat, cum sexcentis devotis, quos illi Soldurios appellant: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderint: Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret. Gallice, *Soldats*. [Immo hi a *Solde*, quod ex Lat. Soldum, suntque Conductitii, qui Solidum accipiunt pro stipendio. Accedit propius Germanorum *Soldner*.

OLEA, [σανδάλιον Gl. L. G.] Id genus calceorum est, quo plantæ tantum obteguntur, ceteris prope relictis nudis pedis partibus, superne pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. Alio nomine Suberes dicuntur, & a Græcis Crepides: licet hæc differre putent aliqui. Soleæ dictæ, quod solo pedis subjiciantur, ut ait Fest. Plaut. Cas. 3. 5. 63.

Si effexis, soleas tibi dabo, & annulum in digito. Cic. de Aruſp. Resp. 44. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio. Propert. lib. 2. 22. 40.

Profilit in laxa nixa pedem solea. Hor. 1. Serm. 3. 128.

Nec soleas fecit, sutor tamen est bonus. Catull. 66. 72.

— arguta constitit in solea.

Solea puer objurgabere rubra. Pers. 5. Sat. 169.

Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib. 14. 65.

Soleæ ligneæ, Compedum genus. Cic. 2. de Invent. 149. Quidam judicatus est patrem occidisse; ei statim, quod effugiendi potestas non fuit, ligneæ soleæ in pedes inductæ sunt.

Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catull. 18. 26.

Et supinam animam gravi derelinquere cæno,
Ferream ut soleam tenaci in voragine mula. Suet. in Neron. cap. 30. Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, Canusinatis mulionibus.

Induere soleas jumentis. V. INDUO. Plin. lib. 33. cap. 11.

Solea, Instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel. lib. 12. cap. 50. Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum: trapetum quam canalis & solea.

Solea, Materia roborea, super quam paries cratitius exstruitur. Fest.

Solea, [βόγλωσσον, βόγλωσσος Gl. L. G. & G. L. & Onom. vet.] Piscis, plani generis, a similitudine soleæ. Plin. lib. 9. cap. 20. Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleæ, passeres. Plin. Epist. 2. 17. extr. Scribitur & Solia.

SOLEĀRIUS, i. m. [κρηπιδοποιὸς] Solearum sutor. Plaut. Aul. 3. 5. 40. Solearii astant.

SOLEĀTUS, a, um. Adj. Cic. in Verr. 7. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo tunicaque talari. Romani non solebant in publico uti soleis, sed vel in triclinio, vel in cubiculo: foris calceis utebantur, atque ea de causa crimini vertit Cic. Verri, quod soleatus fuerit. Meretricula apud Plaut. Truc. 2. 5. 26. puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date: omninoque foris solea muliebre potius quam virile calceamentum habebatur. Catull. 66. 72.

Arguta constitit in solea. Turneb.

SOLEADÆ, Populi sunt Indum fluvium accolentes apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SOLEAGINEA, æ. f. Gluma. Veget. Mulom. 2. 41. Soleagineis aliquid regulare. Al. Regulas oleagineas. V. loc. & not.

SŌLĒNES, [σωλῆνες] Concharum genus quod & Onychas, & Digitos vocamus, itemque Donacas & Aulos. Solenes dicti a Canaliculata longitudine, σωλῆνας enim Græci canales appellant.

SOLENISTÆ, ārum. m. pl. [σωληνιστὰι] dicuntur Qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quendam dictum legimus quod primus σωληνοθήρας, fuisset: deinde Demagogus, & postremo tyrannus effectus. Cæl. lib. 13. cap. 5. Ex Athenæo.

SOLEMNIS, vel SOLLEMNIS, vulgo usitatius SOLENNIS, e. Adj. [ἴδιμος Gl. L. G. & G. L.] Quod omnibus annis præstari debet; anniversarium, legitimum, ordinarium, præscriptum, in formulam redactum. Compositum nomen ex Sollo & Anno, ut vult Fest. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. pr. Majores nostri statas solennesque cærimonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum auctoritates, Augurum observatione &c.

Aræ solennes. Virg. 2. Æn. 202.

Auspicia solennia. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 363.

Cursus solennis. Claud. 2. in Ruff. 47.

Dapes solennes, Legitimæ, Anniversariæ. Servius. Virg. 3. Æn. 301.

Dies solennes. Suet. in Octav. Aug. cap. 53. Officia cum multis mutuo exercuit: nec prius dies cujusque solennes frequentare desiit, quam grandior jam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.

Dies solennis mihi. Hor. 4. Carm. 11. 17.

Epulæ solennes. Tacit. 1. Ann. 50.

Festum solenne. Ovid. 2. Fast. 247.

Habitus solennis. Liv. lib. 37. 9. Fanatici Galli primum cum solenni habitu ante portam occurrunt.

Ignis solennis. Ovid. 3. Trist. 13. 16.

Imperium solenne. Virg. 12. Æn. 193.

Iter solenne. Cic. pro Milon. 27. Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficile scire) iter solenne, legitimum, necessarium, ante diem XIII Calend. Februarii Miloni esse Lanuvium, ad Flaminem prodendum, quod erat Dictator Lanuvii Milo, &c.

Ludi solennes. Ovid. 6. Fast. 597.

Lustrale solenne exercitus. Tacit. 10. Ann. [Sed non exstat lib. 10. Itaque haud dubie error est.

Mos solennis sacrorum. Lucret. lib. 1. 97.

Opus solenne. Hor. 1. Epist. 16. 49.

Pompas solennes ducere. Virg. 3. Georg. 22.

Preces solennes movere. Ovid. 6. Fast. 622.

Sacramentum solenne. Tacit. 1. Hist. 55.

Sacrum solenne. Sen. Troad. 778.

Sacra solennia, inquit Fest. dicuntur, Quæ certis temporibus anni fieri consueverunt. Sallust. in Catil. 22. Sicuti in solennibus sacris fieri consuevit.

Verba solennia. Ovid. 10. Met. 4.

Vota solennia reddere. Virg. 5. Ecl. 74.

Sacrificium solenne & statum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, &c.

SOLENNE, is. n. [ἴδιμον Gl. L. G.] Tacit. 12. Ann. 69. Et funeris solenne perinde ac divo Augusto celebratur.

Instituere solenne. Liv. 1. 5. Et soli Fidei solenne instituit, ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi jussit.

Habere solenne. Plin. lib. 28. cap. 9. Certe novæ nuptæ intrantes, etiamnum solenne habent postes eo attingere. Sobaudi, Adipe suillo.

Solenne, pro Solitum, [ἐωθὸς, σύνηθες, Gl. G. L.] Suet. in August. cap. 44. Feminis ne gladiatores quidem, quos promiscue spectari solenne olim erat, nisi ex superiore loco spectare concessit. Cic. 7. Att. 6. Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus.

SOLENNIA, ium. n. pl. [ἴδιμα Gl. G. L.] Festa, quæ singulis annis certo tempore fiunt. [Immo, ut in Gloss. Sueta. i. e. Ritus, quos mos solemnis requirit.

Funerum solennia. Tacit. 3. Ann. 6.

Nuptiarum solennia. Tacit. 11. Ann. 26.

Pietatis solennia. Tacit. in Vit. Agric. 7.
Regni solennia. Tacit. 5. Ann.
Magna solennia. Juven. 10. Sat. 259.
Mittere solennia tumulo, Inferias. Virg. 6. Æn. 380.
Referre tumulo solennia. Virg. 5. Æn. 605.

SOLEMNĪTAS, ātis. f. [ἑορτὴ] Quæ quotannis celebratur. Gell. lib. 2. cap. 24. Per dierum varias solemnitates.
Solennitatem peragere. Ulpian. l. Post mortem. D. de optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis absens, nec per alium ejusmodi solennitatem peragere potest. conf. Solin. cap. 12.

SOLEMNĪTER, Adv. [εὐθύμως, Gl.L.G. συνηθῶς L. G. &G.L.] Liv. 5. 46. Ibique omnibus solemniter peractis, eadem revertens, similiter constanti vultu graduque satis, propitios esse deos sperans.

SOLEMNĪTUS, Adv. pro Solemniter. Liv. Ægyptho, apud Non. 2. 821. Solemnitusque adeo ditem laudet lubens.

SŎLEO, solui & solitus sum, [εἴωθα Gl. L. G. & G. L.] ēre. Soleo, inquit Perottus, significat Consuevi, quasi Solus, hoc est totus eo. Ter. And. 3. 4. 4.
Ego dudum non nil veritus sum abs te, Dave, ne faceres idem,
Quod vulgus servorum solet, dolis, ut me deluderes.
Solui Præterito usus est Sallust. Fragm. cap. 14. Neque subsidiis uti soluerat compositis. V. Nonium 10. 35.
Solitus. Virg. 2. Æn. 462.
— unde omnis Troja videri,
Et Danaûm solitæ naves, & Achaica castra. Cic. 3. de Orat. 92. Antipater ille Sidonius, ille quem tu probe, Catule, meministi, solitus est versus hexametros aliosque, variis modis atque numeris, fundere ex tempore. Idem de Amicit. 60. Si prius, quod maxime reprehendere solitus sit, edixero.
Solere, Consuetudinem habere. Plaut. Cist. 1. 1. 38.
Viris cum suis prædicant nos solere.
Solet & Solitum est, Imperf. [εἴωθεν, Gl. L. G.] Ut solet, pro Ut fere fit. Cic. pro Cluent. 161. Quum quædam in collibus, ut solet, controversia pastorum esset orta. Idem 1. de Orat. 100. Ut in conditionibus scribi solet. Ibid. 2. 56. Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est.
Solinunt pro Solent, dixere veteres, uti testatur Festus in voce Nequinunt.

SOLENS, Partic. [εἰωθὼς Gl. G. L.] Plaut. Amph. 1. 1. 43.
Si dixero mendacium, solens meo more fecero. Et Cas. 5. 1. 14. Lubens fecero, & solens.

SOLĪTUS, a, um. [συνήθης] Partic. ut, Mos solitus. Ovid. 3. de Pont. 1. 165.
Labori solito finem imposuere. Ovid. 6. Met. 240.
Solitum mel Plinio vocatur, Quod e floribus colligitur, cui alterum accedit non ita solitum, quod exuberat ea tempestate, magnorum siderum exortu ex aëre in stirpes cadens. Locus Plinii lib. 11. cap. 14. pr. est, Præterea soliti, cum thymum & uva florere incipiunt. In editis Solstitio perperam legitur. Turneb. [Quem solidis argumentis refellit Harduinus.

SOLITO, [ὡς συνήθως] Ablativus a Solitus Participio verbi Soleo, qui nisi Adverbiis aut nominibus Comparativis non jungitur. Liv. 25. 7. Reate saxum ingens visum volitare: sol rubere solito magis, sanguineoque similis. [Quod & Præter solitum dicitur, seq. Positivo. Hor. 1. Carm. 6. extr.
Non præter solitum leves. conf. PRÆTER.
Blandior solito. Ovid. 2. de Arte Am. 411.
Tardior solito orta est dies. Ovid. 1. Amor. 13. 48.
Velocius solito currere. Ovid. 14. Met. 388.

SOLITĀNEUS, a, um. Adj. Theod. Priscian. 3. 1. Solitaneum libellum conficere. Marcell. Empir. cap. 20. Solitanei dolores stomachi. [Forte pro Solitarius a SOLUS. Certe sic opinor exponendum priorem locum.

SOLĪTO, āre. frequent. a verbo Soleo. Gell. lib. 7. cap. 1. Id etiam dicere haud piget, quod iidem illi, quos supra nominavi, litteris mandaverint, Scipionem hunc Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam dilucularet, in Capitolium ventitare, &c.

SOLERS, SOLERTER, SOLERTIA, V. SOLLERS.

SOLI, V. SOLŒ. SOLIAR, V. SOLIUM.

SOLICITE, SOLICITO, SOLICITUS, &c. V. SOLLICITUS.

SOLIDĀGO, ĭnis. f. Herba, Consolida a quibusdam appellata, describitur a Matthiol. post Dioscorid. lib. 4. cap. 9.

SŎLĬDUS, a, um. Adj. [ὁλόκληρος Gl. L. G. & G. L.] Plenum, integrum, nihil cavi aut vacui habens. Unde, Solidum corpus dicimus, quod constat longitudine, latitudine, & altitudine. Virg 6. Æn. 552.
— solidoque adamante columnæ. Idem 3. Georg. 26.
In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto
Gangaridum, faciam. i. e. Ex ebore integro, non sectili, ut ait Servius. Plura infra V.
Solidum, Juge ac continuum significat. Plaut. Decem annos solidos erravit puer. Ter. Eun. 5 2. 32.
Ut solidum parerem hoc mihi beneficium, Chærea. [Plautina frustra quæras. Varronis verba sunt apud Non. 4. 451. in Sesquiulysse, Navibus duodecim domo profectum, decem annos solidos erasse. conf. infra Liv. Horat. &c.
Annus solidus, Integer. Liv. 1. 19. Desuntque dies solido anno.
Beneficium solidum. Ter. Eun. 5. 2. 32.
Cervos solidos haurire. Plin. lib 8. cap. 14.
Columna solida. Cic. 1. de Divin. 48. Quum columnam auream, quæ esset in fano Junonis Laciniæ, auferre vellet, dubitaretque utrum ea solida esset, an extrinsecus inaurata.
Corpus solidum. Ter. Eun. 2. 3. 26.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Ubi Donat. Solidum corpus, quia non vitiatum.
Solidus dies, qui idem & Integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum fere diem in rebus agendis ponere: sub vesperum autem, aut certe sub meridiem corpora curare, vinoque & epulis operam dare. Fractus autem dies opponitur Solido & integro; ut Integer sit, de quo nihil sit detractum, quod in curando corpore ponatur: Fractus vero, qui totus in negotio non sit positus, sed divisus ita, ut ejus pars, vel multo maxima, vel quantacunque sit, ad vinum atque epulas, ejusmodique delitias & voluptates, sive necessarias, sive non necessarias conferatur. Hor. 4. Carm. 5. 38. — dicimus integro
Sicci mane die, &c. Et 1. Carm. 1. 20.
Nec partem solido demere de die
Spernit. Ex Lambin. [Dicitur, ut Annus solidus, &c. Diei dispensationem apud Romanos V. apud Martial. 4. 8.
Effigiem tenere solidam & expressam virtutis. Cic. 3. Off. 69. V. loc.
Felicitas solida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.
Vide ex Seneca, in CRUSTA. Non est ista solida & sincera felicitas; crusta est, & quidem tenuis. Ut dicitur aliquid esse Ex solido auro, quod non est tantum deauratum, sed aureum. H. St.
Gaudium solidum. Ter. And. 4. 1. 23. Donat. Plenum, idoneum, integrum.
Gratia solida. Ovid. 12. Met. 576. Plaut. Curc. 3. 35.
Inibis a me solidam & grandem gratiam.
Infortunium solidum. Plaut. Merc. prol. 21.
Legata solida, integra. l. 14. §. 1. D. ad l. Falc.
Montes solidi. Ovid. 4. Met. 645.
Proprietas solida, Plena & non deducto usufructu. l. 26. D. de usufruct. legat.
Summa solida. V. Summa excurrit, in EXCURRO.
Argento solido, Massivo vulgo. Virg. 9. Æn. 357.
Auro solido. Ovid. 3. Amor. 8. 53.
Ferro solido. Ovid. 15. Met. 810.
Marmore solido. [μακρόλιθον] Virg. 6. Æn. 69.
Solidus, [σφυρήλατος, Gl. L. G. στερεὸς G. L.] Durus, firmus, stabilis. Quia quæ Solida, i. e. Integra, sunt, eo ipso sunt robustiora.
Mare solidum, Ponte constratum. Juven. 10. Sat. 176.
Fragile & Solidum, contraria. Hor. 2. Serm. 1. 77.
Agger solidus. Stat. 4. Silv. 4. 3. — molles solidus premit agger arenas.
Cautes solida. Ovid. 12. Met. 124.
Cornu solido graviter sonat ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Corpus solidum, Durum. Lucret. lib. 1. 487.
— nam solido vincunt ea corpore demum.
Glacies solida. Virg. 3. Georg. 365.
Humus solida, Dura. Ovid. 12. Epist. 94.
Mens solida. Firma & constans, translate. Hor. 3. Carm. 3. 4.
Nix solida, i. e. Grando. Stat. 8. Theb. 408.
Pax solida, Firma, stabilis. Senec. Troad. 6.
Robur solidum. Virg. 2. Georg. 64.
Spiritus solidus. Lucan. ad Pison. 251.
Tellus solidissima. Ovid. 15. Met. 262.
Vires solidæ suo stant robore. Virg. 2. Æn. 639.
Nequitia solida, Inveterata. Sen. de Ira, 1. 16.
Nomen solidum. Cic. 1. de Fin. 61. Illi enim negant bonum quicquam esse, nisi nescio quam illam umbram, quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine.
Utilitas solida. Cic. 1. de Fin. 72. An ille tempus aut in poetis evolvendis consumeret, in quibus nulla solida utilitas, omnisque puerilis est delectatio? [An ut supra Felicitas solida?
Solidum & Solido sæpe absolute ponuntur. Senec. de Benef. 3. 4. Præsentia bona nondum in solido sunt. [i. e. Firmo pede fulta.
In solido rursus fortuna locavit. Virg. 11. Æn. 427.
Obligari in solidum, In totum. Ulpian. Dig. 35. t. 2. l. 8.
Petere solidum. Quintil. lib. 5. cap. 10. Argentarius ab argentario solidum petit.
Solidum suum cuique solvere. Cic. pro Rabir. Post. 46. At hoc etiam optat miser, ut condemnetur a vobis, ita bona veneant, ut solidum suum cuique solvatur. i. e. Integrum. [An salvetur?
Crepa solidum. Adv. vice. Pers. 5. Sat. 25.
Solidum, [στερεὸν] apud Mathematicos, est Quod longitudinem, latitudinem & profunditatem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum est superficies.

SOLĪDUS, i. m. Genus nummi, quod pro Aureo accipitur. Solidi ideo dicuntur, quia justo & integro pondere erant percussi, non dimidiati, aut trientales. Lampridius in Alexand. cap. 39. Vectigalia publica in id contraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent: tuncque primum Semisses aureorum formati sunt: tum etiam, quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tremisses, dicente Alexandro, etiam Quartarios futuros: sed quum non potuisset per publicas necessitates, conflari eos jussit, & Tremisses tantum, Solidosque formari. Ex his verbis Lampridii facile intelligimus, Solidos primum dictos esse aureos nummos certi cujusdam, suique ponderis, quasi Integros. Budæus.
Fuit autem solidus quidam æreus, ut As apud Romanos, Duodenarius vero apud nos: quidam etiam Argenteus, ut Siclus apud Hebræos, Drachma tam apud veteres quam recentiores. Et in summa, Solidus est Nummus integer & consummatus, qui assis instar in partes aliquot, certo numismate expressas, dividitur, ut apud nos Duodenarius nummus dicitur Solidus. V. Gronov. de Pecun. Vet. 3. 6. & 4. 13.

SOLDUS, i. m. pro Solidus. Numisma. Martial. 4. 37.
Ex insulis fundisque tricies soldum
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi. Ubi forsan ponitur pro Solidorum, ut Sestertiûm pro Sestertiorum. [Nisi potius Solidum, i. e. Integrum tricies sestertiûm, Adverbio substantive posito.

SOLIDUM, i. n. [νόμισμα Gl. L. G.] Idem quod Solidus, i. m.

SOLIDE, Adv. [ὅλως] Integre, Omnino. Plaut. Trinum. 4. 2. 8.
Neque novi, neque natus necne is fuerit, id solide scio. Ibid. 4. 2. 47.
Hic homo solide sycophanta est. Ter. And. 5. 5. 8.
Nam hunc scio mea solide solum gavisurum gaudia.

SOLIDĬTAS, ātis. f. [στερεότης] Cic. 1. de Fin. 17. Ille atomos, quas appellat, id est corpora individua, propter soliditatem censet in infinito inani: &c. Idem de Univers. 13. Sed quum soliditas mundo quæreretur.

SOLIDĬPES, ĕdis. c. [στερεόπους] Quod solidos habet pedes, non bifurcatos. Plin. lib. 10. cap. 64. extr. Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum.

SOLĬDO, [ἰδαφίζω Gl. L. G.] āre. Roborare, firmare, glutinare, ferruminare. Virg. 1. Georg. 179.
Area tum primum ingenti est æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & creta solidanda tenaci.
Solidor. Pass. V. infra SOLIDESCO.

Fract.

Fracta solidantur. Plin. 8. Epist. 20.
Facies solidata veneno. Lucan. lib. 8. 691. h. e. Medicamento firmata contra putrefactionem.
Ita vir eadem lege teneatur, quia Deus viro uxorem unius corporis conjugio solidavit. Lact. Firm. Divin. Instit. Epit. cap. 6. p. 541. Plant. H. St.

SOLIDĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 5. 9. Solidationes ita erant faciendæ.

SOLIDĀTRIX, īcis. f. Arnob. lib. 4. Solidatrix ossium cartilago.

SOLIDĀMEN, ĭnis. n. Fortun. 6. Carm. 2.
Unus amor vivo solidamine junctus alescat.

SOLIDAMENTUM, i. n. Lactant. de Opific. Dei, cap. 7. pr. Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata, & adjuncta invicem, nervis alligavit atque constrinxit.

SOLIDESCO. [στρέφομαι] ĕre. Solidum fieri, Solidari. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica membrana constat, vulnerata cicatrice non solidescit. h. e. Non glutinatur. Sic enim ait Cels. lib. 8. cap. 6. Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum.

SOLIFER, V. SOL.

SOLIFERREUM, i. n. [ὁλοσιδήρεον] Genus teli, appellatum quasi Totum ferreum. Liv. 34. 14. Ut emissis soliferreis falaricisque gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna. conf. Gell. 10. 25. & Fest. in Sollo, qui geminata litt. scribit Solliferreum.

SOLIFŬGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLIGENA, V. SOL.

SOLIMNIA, æ. f. Insula est in mari Ægæo, auctor Plin. lib. 4. cap. 12.

SOLINO, āre. Verrius idem esse ait, quod Consulere, teste Fest.

SOLINUS, i. m. C. Julius Solinus, Historiographus Plinii summe æmulus, scripsit de Geographia libros nobilissimos, quibus De situ orbis, inscriptiorem dedit, præter opus præcipuum, narrat præclara multa incredibilia. Scaliger in Animadvers. Euseb. appellat Scriptorem levissimum.

SOLIPAGA, SOLIPUNGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLISTĪMUM, vel SOLLISTIMUM, i. n. (inquit Fest.) Ap. Pulcher Auguralis disciplinæ lib. primo, ait, esse Tripudium, quod avi excidit ex eo, quod illa fert, saxumve solidum, aut arbos viviradix ruit, quæ nec præ vitio, humanive cædanturve, jacianturve, pellanturve. Al. Humana vi. Cic. 1. de Divin. 28. Quod autem scriptum habetis, aut tripudium fieri, si ex ea quid in solum ceciderit, hoc quoque, quod dixi coactum, tripudium solistimum dicitis. [Apud Fest. lego, Humanave vi. Tripudium solistimum Consuli nuntiavit. Liv. 10. 40.

SOLITĀNUS, a, um. Adj. [Σολιτανὸς] ut, Cochleæ Solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30. cap. 6. Laudatissimæ autem sunt cochleæ Africanæ, ex his Solitanæ. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa, quæ vocantur Solitanæ, ita ut earum calices quadrantes octoginta capere possint. [A Solis promontorio, ut vult Hard. ad 9. 56. Plin.

SOLITARIUS. V. SOLUS, SOLEO.

SOLITAURILIA, vel SOLLITAURILIA, ōrum. n. pl. [θυσία ἐπὶ ὀκτὼ καὶ πόδας Gl. L. G.] Festa erant, sive solemnia sacrificia Romanorum, in quibus trium diversi generis bestiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris: quia omnes solidi integrique corporis sint. Sollum enim lingua Oscorum, significat Totum & solidum. Unde tela quædam sollisferrea vocantur tota ferrea. Hæc Fest. lib. 17. Hoc sacrificium Censores, ut scribit Ascon. in Divin. 8. Urbem, completo quinquennio, lustrantes, de sue, ove, tauro faciebant. Liv. 8. 10. extr. Telo, super quod stans Consul precatus est, hostem potiri fas non est: si potiatur, Marti solitaurilibus piaculum fieri. Alius codex habet Suovetaurilibus. Charis. lib. 1. Suovetaurilia quidam putant dicenda a victimis sue, ove, & tauro. Sed Valgius de rebus per epistolam quæsitis, Solitaurilia dicta ait esse, & a solis maribus sumptum esse. Quintil. lib. 1. cap. 5 de virtutibus & vit. Orat. non ita longe a fine, Capsis Cicero dicit compositum esse ex Cape & Si vis: & inveniuntur qui Lupercalia æque tres partes orationis esse contendant, quasi Luere per caprum. Nam Solitaurilia (alii legunt Suovetaurilia) jam persuasum est esse ex sue, ove, & tauro. Et sane ita se habet sacrum, quale apud Homerum quoque est. Sed hæc non tam ex tribus, quam ex particulis trium coëunt. Liv. 1. 44. pr. Censu perfecto edixit, ut omnes cives Romani equites peditesque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent. Ibi instructum exercitum omnem solitaurilibus lustravit. Alii legunt Suovetaurilibus. V. Caton. R. R. cap. 141. pr. Voss. Etymol. vel potius Lex. Pitisc.

SOLITO, are. & SOLITO ablativus. V. SOLEO.

SOLITUDO. SOLIVAGO, SOLIVAGUS. V. SOLUS.

SŎLIUM, i. n. [βασιλικὸς θρόνος Gl. L. G. & G. L.] Armarium ex uno ligno factum, in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant. Dictum quasi Solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quasi Solum; quod in his soli sederent. Vel, secundum Asperum, per antistœchon, quasi Sedium a sedendo: nam & sella, quasi seda dicta est. Ex Serv. V. Fest. in Solla infra. [Ubi fine dubio Solia legendum.
Eburno solio fultus. Claud. in sec. Cons. Stilich. 199.
Rudi solio fultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 79.
Aureum solium. Virg. 10. Æn. 116.
Solium, abusive quandoque ponitur pro Sella regali. Virg. 11. Æn. 301.
Præfatus divos, solio rex infit ab alto.
Regale solium. Ovid. 6. Fast. 353. Liv. 1. 47. Dii te penates, patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale solium, & nomen Tarquinium creat vocatque regem.
Sublime solium. Ovid. 14. Met. 262.
Surgere solio. Virg. 10. Æn. 116.
Tollere se a solio. Virg. 8. Æn. 178.
Solium, pro Sella jurisconsulti, in qua jus respondere solebat. Cic. de Legib. lib. 1. 10. Quum præsertim non recusarem, quo minus more patrio, sedens in solio, consulentibus responderem.
Solium, pro Vase saligno, vel abiegno ponitur, quo etiam utimur ad vinum, plurimosque liquores transferendos: & ad pannos lineos cum lixivio calido & cinere emaculandos.
Est & Solium, [ἐμβάστης Gl. G. L. ἐμβάτη L. G.] Vas quo in balneis veteres utebantur, & in quo sedentes lavabantur. *Une baignoire.* Unde nobiles Romanas ait Plin. lib. 33. cap. 12. Soliis argenteis ad delicias usas. Cels. lib. 7. cap. 26. Quæ curatio calculo evulso habenda sit: Interpositis duabus horis, in solium aquæ calidæ resupinus demittendus est, sic ut a genubus ad umbilicum aqua teneat. Cato R. R. cap. 10. Solium unum. Suet. in August. cap. 82. Ac quoties nervorum causa, marinis, Albulisque calidis utendum esset, contentus hoc erat, ut insidens ligneo solio, quod Hispanice verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis jactaret. [Ridicule Solium Regali illi simile depingi curavit Mercurial. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 10. Meliorem balnearis solii iconem exhibet Jo. Rhodius ad calcem Lexici Scriboniani.
Descendere in solium. Cels. lib. 1. cap. 3.
Desidere in solio. Cels. lib. 2. cap. 17.
Solium, Loculamentum sepulcrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35. cap. 12. Quin & defunctos sese multi fictilibus soliis condi maluere. Vetus exemplar habet Doliis. Curt. lib. 10. ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in solio. Paulo post, Purgavere corpus, repletumque est odoribus aureum solium. V. Lex. Pitisc.

SOLIAR, Quo solium tegebatur; ut Toral, quo torum. Varro. Phrygio qui pulvinar poterat pingere, soliar depigebat. Turneb. 17. 21. Ex Non. 1. 10.

SOLLA, SOLIA, vel SOLA, appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis possint sedere, ideoque solla sternere dicuntur, qui sollisternium habent, & solaria vocantur Babylonica, quibus eadem sternuntur, quæ, ut ait Verrius, omnia ducta sunt a solo. Alvei quoque lavandi gratia instituti, quo singuli descendunt, solla dicuntur, quæ a sedendo potius dicta videntur, quam a solo. Festus. [V. in SOLIUM paulo supra.

SOLLERS, ertis. Adj. [ἀξύνετος, συνετός, κατόστοχος, Gl. L. G. ἐντεχνὸς, G. L.] contrarium est Inerti; In omni re prudens, quasi sollus in arte sit; Ingeniosus; perspicax, sagax. Cic. de Senect. 54. Nec consitiones modo delectant, sed etiam insitiones: quibus nihil invenit agricultura sollertius. Ter. Eun. 3. 2. 25. —fac periculum in litteris,
Fac in palæstra, in musicis: quæ liberum
Scire æquum est adolescentem: sollertem dabo.
Sollers dictus quasi ὅλος ἀρετῇ, id est totus ars seu virtus: Sollers, In omni re prudens, uti scribit Festus a voce Sollo Osce, i. e. Toto & Arte. Unde apparet rectius scribi cum duplici L. ut vult Manut. q. V.
Sollers & Ingeniosus. Cic. pro Rosc. Com. 31. Jam quo quisque est sollertior, & ingeniosior; hoc docet iracundius & laboriosius.
Sollers & Subtilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quam sollers, subtilisque descriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum.
Ambagibus sollers. Plin. lib. 28. cap. 8.
Cunctandi sollers Fabius. Sil. lib. 7. 126.
Ancilla sollers. Ovid. 1. Amor. 8. 87.
Animo sollerti rem novam excogitare. Liv. 7. 14.
Auditu sollerti animal. Plin lib. 8. cap. 28.
Cor sollers. Catul. Argon. 62. 294.
Custodia sollers. Columel. lib. 8. cap. 13.
Dimicatio sollers. Plin. lib. 10. cap. 17.
Ingenium sollers. Ovid. 3. Fast. 840.
Manu sollerti facere aliquid. Tibul. lib. 1. 8. 29.
Natura hominum sollers. Ovid. 3. Amor. 8. 45.
Provida sollersque natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
Stultitia sollers. Plin. lib. 38. cap. 36. Oxymôron.
Vir sollers. Ovid. in Ibin, 279.
Compar. Lucret. lib. 5. 1355.
Et sollertius est multo genus omne virile.
Superl. Sallust. Jugurth. cap. 96. De Sulla, Sollertissimus omnium in paucis tempestatibus factus est.

SOLLERTER, Adv. [ἀξυνόως] Ingeniose, perspicaciter, subtiliter. Cic. 1. de Legib. 26. Res ad vitam necessarias sollerter consequuta est. Idem 2. de Nat. Deor. 91. Præsertim cum multis partibus sint illa perfecta, quam hæc simulata sollertius. Idem 6. Verr. 98. Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta sollertissime perspicis?

SOLLERTIA, æ. f. [ἀστυδή, Gl. L. G. εὐτεχνεία L. G. & G. L.] In omni re prudentia & industria, perspicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.
In bonam. Cic. de Senect. 59. Tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam sollertiam ejus, a quo essent illa dimensa, & descripta. Idem 4. Acad. 120. Negatis hoc tam polite, tamque subtiliter, effici potuisse sine divina aliqua sollertia.
In malam partem. Cic. 1. Off. 33. Decipere hoc quidem est, non judicare. Quocirca in omni re fugienda est talis sollertia. Plin. lib. 14. cap. 22. Heu mira vitiorum sollertia. Claud. lib. 3. de Rapt. Proserp. 32.
— rerumque remotas
Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
Utque artes pariat sollertia, nutriat usus.
Adhibere sollertiam. V. ADHIBEO.
Sed in venatu sollertia & sagacitas præcipua est. Plin. lib. 8. cap. 40.
Machinatio & Sollertia. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Data est quibusdam etiam machinatio quædam atque sollertia, ut in araneolis.
Mentis agitatio atque sollertia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Belli sollertia penes quem. Sil. lib. 6. 309.
Sollertia agendi & cogitandi. Cic. 1. Off. 157. Sic homines, ac multo etiam magis, natura congregati, adhibent agendi cogitandique sollertiam.

SOLLICĬTUS, a, um. Adj. [μεριμνητικὸς Gl. G. L.] Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino L. scribitur, ut prima producatur. V. SOLLICITUDO infra. Plaut. Merc. 2. 3. 31.
Sollicitus mihi nescio quare videtur. [i. e. Conturbatus, quod in Gloss. Latinogræc. Synonymum habet, deficiente interpretatione.
Sollicitum esse & Angi. Cic. 9. Att. 4. Antea sollicitus eram, & angebar, sicut res scilicet ipsa cogebat, quum consilio explicare nihil possem.
Suspensus & Sollicitus. Cic. pro Domo 96. Suspensa ac sollicita tota civitate, &c.
Suspecta atque sollicita semper omnia in vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52.
Sollicitus de. Cic. 16. Fam. 7. Q. autem pater & filius Buthroti solliciti eramus de tua valetudine mirum in modum.
Sollicitus es ea re. Ter. And. 1. 5. 33.
Sollicitus in. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec sum in hoc sollicitus, cum res ipsa volentibus discere appareat.
Sollicitus pro anima. Gell. lib. 19. cap. 1.
Sollicitus quid. Cic. 10. Fam. 11. Mirifice sum sollicitus, quidnam de provinciis decernatur. Idem 8. Att. 6. Quam sum sollicitus quidnam futurum sit.
Sollicitus suspicione. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Sollicitam mihi civitatem

ſuſpicione, ſuſpenſam metu, perturbatam veſtris legibus & concionibus, & ſeditionibus tradidiſtis.
Sollicitus vicem alicujus. Liv. 28. 19. extr. Quum clamor undique ab ſollicitis vicem imperatoris militibus ſublatus.
Agere ſollicitum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Habere ſollicitum. Cic. 7. Fam. 3. Sollicitum autem te habebat cogitatio, cum officii, tum etiam periculi mei. Idem de Senect. 66. Quarta reſtat cauſa, quæ maxime augere, atque ſollicitam habere noſtram ætatem videtur.
Tenere aliquem ſollicitum. Liv. 2. 64. extr. Sollicitumque hoſtem ad lucem tenere.
Tribuitur Animo & ejus Affectibus, nonnunquam & actionibus humanis, atque inanimis etiam rebus a poetis.
Amores ſolliciti. Virg. 10. Ecl. 6.
Amor ſollicitus atque anxius. Cic. 2. Att. 24.
Animi ſolliciti. Hor. 1. Epiſt. 5. 18.
Anxio & ſollicito animo eſſe. Cic. 2. de Fin. 55. Non igitur eum poſtea cenſes anxio animo aut ſollicito fuiſſe.
Curæ ſollicitæ. Stat. 9. Theb. 603.
Cuſtodia rei ſollicita, & Libera; contraria. Cic. 2. Off. 78. Id enim eſt proprium, ut ſupra dixi, civitatis atque urbis, ut ſit libera, & non ſollicita ſuæ rei cujuſque cuſtodia. Al. Cuique. [An Suæ cujusque rei?
Diligentia ſollicita. Quintil. in proœm. lib. 6.
Dolor ſollicitus. Ovid. 3. de Arte Am. 374.
Mentes ſollicitæ pavent. Ovid. 3. Faſt. 362.
Metus ſollicitus, Sollicitudinem injiciens. Ovid. 3. Triſt. 11. 10.
Pectore ſollicito repetens ſuſpiria. Ovid. 2. Met. 125.
Timor ſollicitus. Ovid. 1. Epiſt. 12.
Vita ſollicita. Propert. 3. 7. 1.
Actiones accuratæ, & ſollicitæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Armis ſollicitis quæritur victoria. Ovid. 14. Met. 453.
Aures ſollicitæ. i. e. Inquietæ. Lucret. 6. 1183.
Lepus ſollicitus. i. e. Timidus. Ovid. 5. Faſt. 372.
Imbelles capreæ, ſollicitusque lepus.
Manus ſollicitæ, Dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. Martial. lib. 14. 111.
Frangere dum metuis, frangis cryſtallina, peccant
Securæ nimium, ſollicitæque manus.
Mare ſollicitum ſtridet refluentibus undis, i. e. Ventis impulſum & agitatum. Virg. 4. Georg. 262.
Pecus ſollicitum. Martial. lib. 5. 32. Ne lædat ſcil.
Status civitatis ſollicitus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Voce ſollicita invocare aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
Carcer ſollicitus, Ab effectu. Ovid. 1. Amor. 6. 64.
Opes ſollicitæ, Quæ ſollicitos faciunt. Hor. 3. Serm. 6. 79.
Res ſuſpecta & ſollicita, Plena ſollicitudinis. Cic. de Amicit. 52. Omnia ſemper ſuſpecta atque ſollicita ſunt, nullus locus eſt amicitiæ.
Comparat. Cic. 10. Fam. 18. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quibus nos circa lites raras ſollicitiores ridiculi videmur.
Sollicitior locus. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Superl. Senec. de Brevit. vitæ, cap. 15. Breviſſima ac ſollicitiſſima ætas.

Sollicite, Adv. [ἐπιμελῶς] Quintil. lib. 2. cap. 15. Ovid. 4. de Pont. 6. 44.
Qui mala ſollicite noſtra levatis. Al. Solliciti recte.
Compar. Plin. 1. Epiſt. 19. ad Romanum, Nam ſollicitius cuſtodiendus eſt honor, in quo etiam beneficium amici tuendum eſt.
Sollicitiſſime puto legi apud Sueton. H. St. Nempe in Claud. cap. 18. pr. Urbis, annonæque curam ſollicitiſſime ſemper egit.

Sollicitōo, ĭnis. f. [μέριμνα, ἀγωνία, φροντίδες Gl. L. G. & G. L. ſed ſing. num.] Cura & inquietudo quæ mentibus inhæret. In verſu, duplici L ſcribitur, ut producatur prima ſyllaba. [Atque ita perpetuo ſcribendum contendit Manut. quo modo & in Gloſſ. ſcribitur. V. Cellar. Orthogr. & Voſſ. Etymol.
Sollicitudo, eſt ægritudo cum cogitatione. Cic. 4. Tuſc. 18. Ibid. 1. 96. Nulla reliqua cura, nulla ſollicitudo futura. Idem 3. Offic. 84. Angores, ſollicitudines, diurni & nocturni metus. Et 2. de Divin. 150. Perfugium videtur omnium laborum & ſollicitudinum eſſe ſomnus.
Aculei ſollicitudinum. V. aculeus.
Altior ſollicitudo. Quintil. in proœm. lib. 4.
Mordaces ſollicitudines. Hor. 1. Carm. 18. 4.
Abducere animum a ſollicitudine. V. abduco.
Abſtrahere ſe a ſollicitudine. V. abstraho.
Acuere ſollicitudines. Cic. 11. Fam. 16.
Adducere in ſollicitudinem. V. adduco.
Adire ſollicitudinem pro aliquo. Plin. 2. Epiſt. 9.
Afferre ſollicitudinem. V. affero.
Afficit me ſollicitudo duplex. Cic. de Clar. Orat. 332.
Allevare ſollicitudines. V. allevo.
Conficere alicui ſollicitudines. V. conficio.
Demere ſollicitudinem. Tacit. 2. Hiſt. 68.
Duplicare ſollicitudines. Cic. 5. Fam. 14.
Exedi ſollicitudinibus. Cic. 1. de Fin. 51. Easque ipſas ſollicitudines, quibus eorum animi noctes diesque exeduntur, diis immortalibus ſupplicii cauſa importari putant.
Exſolvere aliquem ſollicitudine. Plin. lib. 1. Epiſt. 22. ad Catil. Sever. V. exsolvo.
Habere ſollicitudinem. Cic. pro Cluent. 51. Quicqoid hoc tempore habeat ſollicitudinis ac negotii, id omne a matre eſſe conflatum.
Hærere ſollicitudinem in animis. Cic. Nec hærere in animis horum ſollicitudinem ſempiternam.
Importare ſollicitudines. V. importo.
Levare pectora diris ſollicitudinibus. Hor. Epod. 13. 15.
Liberare ſollicitudine. Cic. 6. Att. 1.
Liberari ſollicitudine. V. Exſolvere aliquem ſollicitudine, in exsolvo.
Omittere ſollicitudinem. V. omitto.
Pati ſollicitudinem. V. patior.
Perferre ſollicitudinem. V. Plane mane, in mane adverbium.
Struere ſollicitudinem alicui. Cic. 5. Att. 21. Sed dices me ipſum mihi ſollicitudinem ſtruere.
Subveniri ſollicitudini. Cic. 2. Fam.
Eſſe ſollicitudini alicui. Plaut. Milit. 3. 1. 76.
Eſſe ſollicitudini dicitur res aliqua. Ter. Phorm. 4. 1. 22.
Scio ita eſſe, & iſtæc mihi res ſollicitudini eſt.
Eſſe magna ſollicitudine. Cic. ad Brut. Non minore nunc ſunt ſollicitudine, quam tum erant ſtudio.
Suſtinere ſollicitudinem. Cic. 10. Fam. 4.
Torqueri ſollicitudine diſtrictum. Hor. 2. Serm. 8. 8.
Urgeri ſollicitudine. Cic. 6. Att. 5. Sollicitudine provinciæ tamen vel maxime urgebamur.

Sollicĭto, [μεριμνοποιῶ. Gl. G. L.] āre. Inquietare, & curam injicere, ſeu contriſtare, ut ait Vall. lib. 5. Ter. And. 5. 3. 16.
Cur meam ſenectutem hujus ſollicito amentia? Idem Eun. 1. 2. 82.
Egone, id timeo? ph. quid te ergo aliud ſollicitat cedo? Idem Hec. 4. 4. 54.
Aut, quid ſit id quod ſollicitere ad hunc modum? i. e. Perturberis, commoveare, inquit Donat.
Arcu ſollicitare. Ovid. 1. Amor. 7. 14.
Excruciare & Sollicitare. Cic. 1. de Fin. 50. Quemadmodum temeritas & libido & ignavia ſemper animum excruciant, & ſemper ſollicitant, turbulentæque ſunt.
Sollicitare & Angere. Cic. 1. de Fin. 50. Nec præterea eſt res ulla, quæ ſua natura aut ſollicitare poſſit, aut angere.
Cura quietos ſollicitat. Virg. 4. Æn. 380.
Metus ſollicitans. Ovid. 4. Triſt. 8. 6.
Bello ſollicitare aliquem. Ovid. 5. Faſt. 40.
Sollicitare pacem, Turbare. Liv. 34. 16. extr. Iterum ſubacti. Sed non eadem venia victis fuit, Sub corona venierunt omnes, ne ſæpius pacem ſollicitarent. [Male exponebatur, Inſtare ut fiat pax.
Sollicitare, [ὑποτοθεύειν, Gl. L. G. & G. L. πείθειν, ἀναπείθειν, ὑποπείθειν, ἀφοπηλακίζειν, πολαγάζειν, ἐξαπατᾶν, L. G.] Inſtare, & velut Allicere, vel Spem oſtendendo, vel metum, ut ait Vall. lib. 5. Curt. lib. 4. 11. 18. Verum enimvero quum modo milites meos litteris ad proditionem, modo amicos ad perniciem pecunia ſollicitet. Ter. And. 5. 4. 2.
— tune hic homines adoleſcentulos,
Imperitos rerum, eductos libere, in fraudem illicis?
Sollicitando, & pollicitando, eorum animos lactas?
Sollicitare pretio animos egentium. Cic. 4. in Catil. 17. Quare ſi quem veſtrum commovet hoc, quod auditum eſt, lenonem quendam Lentuli concurſare circum tabernas, pretio ſperantem ſollicitari poſſe animos egentium atque imperitorum: eſſe id quidem cœptum atque tentatum.
Judicium alicujus ſollicitare donis. Ovid. 16. Epiſt. 20.
Precibus ſollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 682.
Votis ſollicitare numina. Tibul. lib. 2. 4. 53.
Sollicitare ad. Cic. pro Cluent. 47. Cujus ſervum Diogenem Fabricius ad venenum Avito dandum ſpe & pretio ſollicitare cœpit. Liv. 1. 30. Inde, ob reſiduas bellorum iras maxime ſollicitatis ad defectionem animis, voluntarios traxere.
Ad laborem ſollicitare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 11.
Toros legitimos ſollicitare. Ovid. 3. de Pont. 3. 50.
Voluptas ſollicitat concubitus. Virg. 3. Georg. 131.
Sollicitant hæc toreumata furem, Alliciunt ad furtum. Martial. lib. 12. 75.
Sollicitare ad ſe aves. Plin. lib. 8. cap. 23.
Forem ſollicitare, Movere aut aperire januam. Ovid. 3. Amor. 1. 50.
Stamina ſollicitat docto pollice, Citharæ chordas percutit. Ovid. 11. Met. 170.
Sollicitare terram ferro, Terram vertere eſt. Tibull. lib. 1. 8. 30.
Primus aratra manu ſolerti fecit Oſiris,
Et teneram ferro ſollicitavit humum. Componitur (ait Parrhaſius) ex Solo & Cito, quod (ut Verrio placet) eſt moveo. Solum vero maris etiam nomen eſt. Virg. 5. Æn. 19.
Subtrahiturque ſolum. [Si modo hic Solum pro Mari ponitur. Nec minus ſuſpecta eſt Feſti iſtæc de origine vocis opinio. V. infra. Terra autem Sollicitari dicitur, quum, intacta prius, primum quaſi inquietatur.
Tellus ſollicitanda. Virg. 2. Georg. 418.
Sollicitare, pro Navigare aliquando ponitur, quod Solum de mari etiam dicatur. Claud. in præfat. lib. 1. de Rapt. Proſerp. 2.
Et rudibus remis ſollicitavit aquas. h. e. Movit, & agitavit. Immo non eſt fortaſſe hæc ratio. H. St. V. paulo ſupra veriorem.
Sollicitor, [μεριμνῶ] Paſſ. Cogito, ſatago. Gloſſ. Græcolat. [Sic enim ſcribendum, non ut editum Sollicito.
Sollicitare, eſt Solo citare, id eſt ex ſuo loco movere. Solum autem quin ſignificet locum quis dubitat, quum Exſules quoque dicantur Solo patriæ ſuæ pulſi? Feſt. [Cujus ſententiam non injuria rejicit Voſſ. quum quantitas pr. ſyllabæ & orthographia antiqua repugnet. Veriſimilius eſt a Sub & Lacio, ut ipſe vult, deduci. Sic Soblica & Sublica, Suboles & Soboles &c. veteres uſurparunt. Sic Soblacito, & euphoniæ cauſa Sollicito, pro Sublacito, freq. a Sublacio. An a Sollum & Cito, vel Lacio?

Sollicitātio, ōnis. f. [ὑποτόθευσις Gl. G. L.] dicitur, Quæ ab alio fit, ut ait Donat. Ter. And. 1. 5. 26.
Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverſe trahunt;
Amor, miſericordia hujus, nuptiarum ſollicitatio. Cic. pro Cluent. 53. Et de ſollicitatione Diogenis recenti re ſecum Cleophantum locutum eſſe dicebat.

Sollicitātor, ōris. m. [ὑποτοθέτης Gl. G. L.] Paul. de extraord. crimin. l. 1. Sollicitatores alienarum nuptiarum, itemque matrimoniorum interpellatores. Sen. Controv. 15. Teſtamento ſollicitatoris.

Sollicuria, In omni re curioſa: nam Sollo Oſcis, dicitur id quod nos Totum vocamus. Liv. Sollicuria, in omni re curioſa. Feſtus.

Solliferrea, V. soliferreum.

Sollo, Oſce dicitur id quod nos Totum & ſolidum vocamus. Feſt.

Sollisternium, i. n. Solla ſternere dicuntur, qui ſollisternium habent. Feſtus. Al. Sellisternium. V. Sella in Sedeo.

Solo, ſolas. V. solus.

Sŏlŏce, es. f. [Σολόκη] Civitas magna, quæ notiore nomine Seleucia dicitur, de qua ſuo loco. V. Strab. lib. 16.

Sŏlœ, vel Soli, ōrum. m. pl. [Σόλοι] Solœ more Græcorum pro Soli, ſicut Dioſcuræ pro Dioſcuri, ut placet Hermolao, Civitas eſt Ciliciæ. Ab hac, Solenſes, ut Solenſis Aratus, Chryſippus Stoicus, & Philemon, poeta comicus. Strab. lib. 14. Euſtathius Dionyſii interpres, hoc oppidum, ab exſulante Solone colonis Atticis ornatum fuiſſe ſcribit.

Quum

Quum vero barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent, Solœcissare, Σολοικίζειν, dicti sunt, & inde Solœcismus, σολοικισμός. Lege in Solonis vita Laërt. f. 51. & Strab. lib. 4.

OLŒCISMUS, i. m. [σολοικισμὸς] Impar & inconveniens compositura partium orationis. A nostris Imparilitas, a vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inversura & pravitas quædam tortuosa orationis, tanquam Strebligo. Siquidem στρεβλόω torqueo, & depravo significat. V. Gell. lib. 5. cap. 20. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt.

Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas absit.

Facere solœcismum. Juven. 6. Sat. 455.

— solœcismum liceat fecisse marito. Martial. 5. 39.

Unus quum sitis, duo, Calliodore, sedetis:
Surge, solœcismum, Calliodore, facis. [Quasi per translationem dictum ponebatur in edit. Lond. Sed nulla est translatio.

OLŒCON, i. n. [σόλοικον] dicitur Vitium sermonis. Solœci autem nomen a Solone deductum Laërtius lib. 1. f. 51. testatur. V. Gell. lib. 5. cap. 20. V. etiam paulo ante SOLŒ, & Menag. ad Laert. lib. 7. f. 59.

OLŒCŎPHĂNES, is. f. [σολοικοφανὲς] Solœcismi speciem habens: quæ & Alleosis, figura est: ut, Præneste sub ipsa: quum Præneste sit neutri generis, sed retulit ad Civitatem. Et Ter. in prol. Eun. 32. In Eunuchum suam: referens ad Comœdiam cogitatum. [Sic constr. n. pl. cum verb. in sing. ut vult Apollon.

ŏLON, ōnis. m. [Σόλων] Salaminius genere, unus e septem sapientibus, Athenienſibus leges dedit: ac eas, quas Draco tulit, præter quam quæ de cæde erant, omnes abrogandas curavit, ob magnitudinem pœnarum. Nam una omnibus pœna constituta fuerat, ut etiam qui otii damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam hujus sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremo ad Crœsum regem, indeque in Ciliciam profectus, civitatem a suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit. Decessit in Cypro annorum LXXX. mandavitque ossa sua Salaminem transferri, ibique per regionem projici ac dissipari, ne unquum Athenas inferrentur, quoniam discedens jurejurando cives adegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. Reliquit etiam Elegos & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro Inscriptum commemorat Cic. 1. Tusc. 117.

Mors mea ne careat lacrimis, linquamus amicis
Mærorem, ut celebrent funera cum gemitu. Plura V. apud Plutarch. Diog. Laert. & Suid.

Ærumnosi Solones. Pers. 3. Sat. 79. Per Solones intelligit aut Philosophos, aut quoscunque viros bonos. [Vel potius Bonos cives & patriæ amantes, eaque de causa exsilii ærumnas expertos, cujusmodi fuit Solon. Justus Solon. Juven. 10. Sat. 274.

Solon Smyrnæus alius, qui de Herbis scripsit. Plin. lib. 20. cap. 20.

ōLOR, [παραμυθέομαι Gl. G. L.] āri. quasi Solidum redintegrare. Plaut. Asin. 3. 1. 37.

Aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. Virg. 1. Georg. 293.
Interea, longum cantu solata laborem,
Arguto conjunx percurrit pectine telas.

Allocutione solare aliquem. Catull. 39. 5.

Amicis dictis solari aliquem. Virg. 5. Æn. 770.

Amicis verbis solari aliquem. Ovid. 5. Fast. 237.

Amorem solatur Musa. Virg. 10. Æn. 191.

Famem solari, Levare cibo. Virg. 1. Georg. 159.

Lacrimas alicujus solari. Ovid. 2. Fast. 821.

Metum alicujus solari. Virg. 12. Æn. 110.

Lenire dolentem solando. Virg. 4. Æn. 394.

OLANDUS, a, um. Partic. [παρηγορητέος] Ovid. 5. Trist. 4. 42.

— qua consolatus amicum
Sis ope, solandus quum simul ipse fores.

OLĀTOR, ōris. m. [παρήγορος Gl. G. L.] ut, Solator lugentum. Stat. 5. Silv. 5. 40.

OLĀMEN, ĭnis. n. [παραμυθία] Id, quod solatur. Hoc tamen soli poetæ frequentius utuntur. Cic. de Amicit. extr. Etsi illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Vetus exemplar legit Solatium.

Mali solamen. Virg. 3. Æn. 661.

Breve solamen malorum. Sen. Octav. 66.

Petere solamen. Sen. Med. 7.

OLĀTIUM, i. n. [παραμυθία, παρηγορία, Gl. L. G. & G. L.] Doloris, Mærorisve levamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatis miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic. 7. Fam. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virg. 9. Ecl. 18.

— heu tua nobis
Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca!

Oblectamentum & solatium servitutis. Cic. 6. Verr. 134. Ut illi &c. haberent hæc oblectamenta & solatia servitutis.

Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. 59. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.

Dulcia solatia. Lucret. lib. 5. 21.

Exigua solatia ingentis luctus. Virg. 11. Æn. 62.

Frigida solatia. Ovid. 4. de Pont. 2. 45.

Mæsta solatia. Stat. 2. Achill. 278.

Unicum adversorum solatium, litteræ. Quintil. in prooem. lib. 6.

Adhibere solatia. V. ADHIBEO.

Admittere solatia. V. ADMITTO.

Afferre solatium. V. AFFERO.

Afficere solatio. Tacit. 3. Ann. 24.

Consolari se solatio. Cic. de Amicit. 10. Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maxime illo solatio, quod &c. Idem 4. Att. 6. Nosque malo solatio, sed non nullo tamen consolamur, quod ipsius vicem minime dolemus.

Dare solatia. Cic. de Clar. Orat. 11. Vos vero, inquam, Attice, & præsentem me cura levatis, & absenti magna solatia dedistis. Et 4. Att. 85. Multa mihi dant solatia.

Habet hæc res aliquid solatii. Cic. 7. Att. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatii antequam eo venisti a Pompejo.

Luctum alicujus nullo solatio levare posse. Cic. 6. Philipp. 12.

Præbere solatium adversis rebus. Cic. pro Arch. 16. Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent.

Proponere sibi aliquid solatii. Cæs. 7. Bell. Gall. 15.

Recolere aliquem honoribus in solatium. Tacit. 1. Hist. 77.

Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr. 127.

Sum. ut, In solatio esse. Plaut. Amph. 2. 2. 13.

Solatio esse ad. Cæs. 1. Bell. Civil. 22. Quod de sua salute impetraverit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.

Uti solatio. Cic. 2. Fam. 6. Maximo meo dolore, hoc solatio utor, quod, &c.

Solatium, pro Leviuscula mercede usurpavit Ulpian. lib. 6. Opinion. Si constat (inquit) in tuo agro lapicidinas esse: invito te, nec privato, nec publico nomine, quisquam lapides cædere potest, cui id jus faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapicidinis consistat, & si quis voluerit ex his cædere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. l. 13. in fine. Communia prædiorum, in P. lib. 8. tit. 4. Callistrat. in l. 33. A tutoribus scribit Solatium in §. ultimo: Nisi (inquit) ab eo certum solatium constitutum sit.

Solatium item pro Subsidio, vitæque adjumento, vel alimento ponitur in l. Si cum dotem. §. Si maritus. versic. Sin vero dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1. Sin vero (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, ut non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solatium, una cum sua familia.

In Codice Solatium a Principibus pro Commodo & salario militum. l. 15. C. de advocat. diversor. judic. & eo. tit. l. 3. 5. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10. l. 3. C. de agentib. in reb. lib. 12. l. ultim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solatia annonarum in l. un. C. de annon. & capit. lib. 12. C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Naviculariis. lib. 11. l. 32. eodem titul. in C. Theod. In Novellis porro Justiniani ea vox non uno in loco legitur. Hæc significat Solatium, præter notam ejus verbi significationem, de qua supra dictum est.

SOLATIŎLUM, i. n. dimin. [παραμυθίδιον] Catul. ad passerem Lesbiæ 2. 7.

Ut solatiolum sui doloris.

SOLOX, ōcis. Adj. o. g. [ἱερὸν, ἢ παχὺς, Gl. L. G.] Crassus. ut, Solox lana, i. e. Crassa, quasi Solida: item Pecus lana contectum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucil. apud Festum in Solox,

Pascali pecore, & montano hirco, atque soloce. [Vox pr. in Gloss. suspecta.

SOLPUGA, SOLSEQUIUM, SOLSTITIUM, V. SOL.

SOLUBILIS, V. SOLVO.

SOLVENSE, Oppidum in Norico Germaniæ. Plin. lib. 3. cap. 24.

SŎLUM, i. n. [ἐδαφος Gl. G. L.] dicitur Omne quod sustinet, & unicuique rei subjacet. Unicuique enim rei quod subjacet, solum est ei cui subjacet: unde est Solum navis, Mare: & Aër avium. Serv. in 5. Æn. 199.

Aquæ solum superficies dicitur, quæ navium fundamentum est. Virg. 5. Æn. 199.

Subtrahiturque solum. [An Salum?

Fossæ solum. Cæs. 7. Bell. Gall. 72.

Solum, Mensam appellavit Virg. 7. Æn. 111.

Et cereale solum pomis agrestibus augent.

Solum oratoris. Cic. in Brut. 258. Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris, vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, i. e. Basim, firmamentum.

Cæleste solum, Cælum. Ovid. 1. Met. 73.

Astra tenent cæleste solum.

Solum, proprie Terra dicitur, inquit Fest. Nævius lib. 1.

Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Et alibi.
Sed sola terrarum postquam permensa parumper.

Sedere viridi solo. Virg. 6. Æn. 192.

Tellus tremefacta solo. Virg. 10. Æn. 102.

Terræ solum. Lucret. lib. 1. 213.

Agri solum, quod Jurisconsulti Fundum vocant. *Le tresfond.* Cæs. 1. Bell. Gall. 9. Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionesque habebant, fuga se ad Cæsarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.

Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur. Ovid. 2. Met. 420.

— inque solo, quod texerat herba, jacebat.

Sabulosum solum. Plin. lib. 35. cap. 14. Lateres non sunt e sabuloso, neque arenoso, multoque minus calculoso ducendi solo, sed e cretoso & albicante.

Acclive solum. V. ACCLIVIS.

Bonitas soli. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Crudum solum. V. CRUDUS.

Culti soli magna jugera. Tibull. lib. 1. 1. 2.

Exiguum solum. Tibul. lib. 1. 1. 22.

Ferax & fecundum solum. Ovid. 7. Met. 416.

Fecundum. Quintil. lib. 1. cap. 19.

Macrum. V. MACER.

Lætum. V. LÆTUS.

Marmoreum. Tibul. lib. 3. 3. 16.

Mite. Hor. 1. Carm. 18. 2.

Natale solum, Patria, hoc est terra in qua nati sumus. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.

Nudum. Claud. 2. in Eutrop. 298.

Præpingue Virg. 3. Æn. 698.

Pingue. Virg. 1. Georg. 64.

Putre. Virg. 2. Georg. 204.

Pulvereum. Ovid. 7. Met. 113.

Siccum, & sine humore ullo. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Sitiens solum. Idem. Columel. lib. 2. cap. 8.

Summum. Quintil. lib. 1. cap. 3. Ut quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.

Triste. Infecunda, & infructuosa terra. Ovid. 8. Met. 789.

Vile. Ovid. 15. Epist. 146.

Vivax, Vitam subministrans animalibus, e cæno terræ procreatis. Ovid. 1. Met. 420.

Appellare solum. V. APPELLO.
Compingere solum axibus. V. COMPINGO.
Concedere solum. V. CONCEDO.
Dissilit omne solum. Ovid. 2. Met. 260.
Exercere solum presso sub vomere. Virg. 2. Georg. 356.
Findere solum. Tibul. lib. 1. 2. 47.
Hæret solo immobilis. Virg. 7. Æn. 250.
Ingredi solo. Virg 4. Æn. 177.
Insultare solo. Virg. 3. Georg. 117.
Invertant pingue solum fortes tauri. Virg. 1. Georg. 64.
Recubans solo. Virg. 3. Æn. 392.
Reprans solo. Stat. 5. Silv. 5. 83.
Æquare solo magistratum, Deprimere, evertere funditus, Translate. Liv. 24. 47.
Mutare solum. V. MUTO.
Vertere solum, [ἀνάστατον γένεσθαι, καταλείπειν τὴν πατρίδα Gl. L. G.] Cic. pro Cæcin. 100. interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eo solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balb. 28. Hanc ante amittere non potuissent, quam hujus solum civitatis mutatione vertissent.
Exsilii causa solum vertere. Licebat reis, post primam actionem, exsilium sibi conscifcere, ante judicium peractum, idque appellabant, Exsilii causa solum vertere. Liv. 3. 58. de Decemviris loquens, Itaque spe incisa, priusquam prodicta dies adesset, Appius sibi mortem consciviit. Paulo post, Oppius quoque ductus in vincula est, & ante judicii diem finem sibi vitæ fecit. Bona Claudii Oppiique Tribuni publicavere: collegæ eorum, exsilii causa solum verterunt: bona publicata sunt.
Sola dura, in plurali dixit Catull. 61. 40.
Sed ubi horis aureis sol radiantibus oculis
Lustravit æthera album, sola dura, mare secum.
Arida sola. Virg. 1. Georg. 80.
Saturare sola fimo pingui. Virg. 1. Georg. 80.
Solum, Inferior pars pedis, quam vulgus *soleam* vocat, quæ callosa fit, & dura etiam discalceatis. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.
Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 9. 75. in Sutorem,
Et mordere luto putre vetusque solum.
Qui soccis habeat auro suppactum solum. Vide SUPPINGO. H. St. Vel. in SOCCUS. Gloss. Latinogræc. alt. Solum caligarium, κάσυμμα, & Græcolat. Κάσυμμα, Solum. Quod Luciano κάπυμμα.
Sola, inquit Fest. lib. 17. appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis sedere possunt. V. SOLLA.
Solum etiam pro Solio & sede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Divin. 108.
Auspicio regni stabilita scamna solumque.
SŎLĀRIUM, i. n. quid sit declarat Ulpian. D. Ne quid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Si quis nemine prohibente. Si tamen obstet ædificium id publico usui: utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere: aut si non obstet, solarium ei imponere. Sic enim Vectigal hoc appellatur, ex eo quod pro solo pendatur.
Solarium in alio significatu, V. SOL.
SOLVO, solvi, sŏlūtum, [λύω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virg. 7. Æn. 403.
Solvite crinales vittas, capite Orgia mecum. Ter. Andr. 5. 4. 53.
Pater, non recte vinctu'st. s. at ita jussi. P. jube solvi obsecro.
Ab amplexu alicujus solvi. Ovid. 13. Epist. 12.
Capillos solvere. Ovid. 3. Amor. 9. 3.
Crinem solvere. Ovid. 3. de Arte Am. 782.
Epistolam solvere; i.e. Aperire, inciso lino, quo colligata est. Nepos 23. 11.
Juga tauris solvit arator. Virg. 4. Ecl. 41.
Nodum solvere. Hor. 3. Carm. 21. 22.
Texta solvere, Telam retexere, dissolvere quod textum erat. Propert. lib. 2. 9. 6.
Vincla solvere alicui. Tibul. lib. 2. 1. 7.
Animum arctum solvere, Translate. Hor. 2. Serm. 6. 83.
Corpora solvere in Venerem, In Venerem resolvi. Virg. 4. Georg. 198.
Curas solverat somnus. Ovid. 10. Met. 369.
Ebrietatem solvere, pro Discutere. Cels. lib. 2. cap. 6.
Membra solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.
Membra solvuntur frigore. i. e. Metu. Virg. 1. Æn. 96.
Membra solvuntur frigore. i. e. Morte. Virg. 12. Æn. 951.
Mentes solvere, Liberare curis. Virg. 4. Æn. 487.
Metum solvere corde. Virg. 1. Æn. 566.
Quies solverat homines, In somnum erant resoluti. Ovid. 7. Met. 186.
Vitam solvere alicui. Propert. lib. 2. 9. 39.
Cæde solvere aliquem, i. e. Purgare a crimine cædis. Ovid. 2. Fast. 40.
Crimine solvere aliquem, Absolvere. Stat. 11. Theb. 64.
Dementia solvere aliquem, Liberare. Hor. Epod. 17. 45.
Formidine solvent terras. Virg. 4. Ecl. 14.
Legibus solvere. Liv. 31. 50. V. LEX. Sic Jurejurando, V. in Partic. SOLUTUS.
Luctu longo solvit se Teneria. Virg. 2. Æn. 26.
Metu & curis solvere animum, vel aliquem: h. e. Liberare metu & curis. Virg. 1. Æn. 566.
Solvite corda metu, Teucri, secludite curas. Ter. Hec. 2. 1. 33.
Obsidio solvere urbem. Auctor de Vir. Ill. cap. 74.
Vita solvere aliquem, Occidere. Plaut, Men. 5. 5. 5.
Amores aliquorum solvere, Dissolvere. Propert. lib. 1. 4. 15.
Fidem solvere, Rumpere & non servare. Ter. And 4. 1. 19.
Alii pro Liberare, ex Planco lib. 10. Familiar. Suam fidem solutam esse. Steph. Dolet. H. St. Exstant. Ep. 21. ejus libri. V. ibi Cort. conf. infra, Voti fidem &c solvere.
Fœdera solvere. Virg. 10. Æn. 91.
Majestatem solvere. V. MAJESTAS.
Morem solvere, Antiquare. Liv. 1. 49.
Obsidionem solvere, pro Recedere ab obsidione. Liv. 24. 41.
Obsidium solvere. Tacit. 4. Ann. 73. Vict. de Cæsarib. c. 33. 20.
Jejunia solvere. Ovid. 5. Met. 534.
Iras solvere, Ponere. Ovid. 9. Met. 274.
Lacrimas solvere, Flere. Stat. 2. Achil. 337.
Linguam solvere ad jurgia. Ovid. 3. Met. 261.
Lumina alicujus solvere in lacrimas. Lucan. lib. 8. 106.
Pudorem solvere. Virg. 4. Æn. 55.
Solvere dicuntur, qui navi vehuntur, Quum soluto fune, quo navis retinetur, recedunt. Dicimus autem vel
Solvere, Simpliciter, nulloque adjecto, vel plenius Solvere navem. Cic. 16. Fam. 9. Nos eo die cœnati solvimus. Plaut. Milit. 4. 4. 51.
Nisi eat, te soluturum esse navim, ventum operam dare.
Alexandria solvere. Cic. 3. Off. 50. Si idem sciat complures mercatores Alexandria solvisse, navesque in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit, dicturusne sit Rhodiis id?
E portu solvere. Cic. pro Muren. 4. Quod si e portu solventibus, ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent, &c.
E portu naves solvere. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 28. Plaut. Amph. 1. 1. 256.
Nam noctu hac soluta est navis nostra e portu Persico.
De litore iter solvit puppis. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Vela solvere. Virg. 4. Æn. 474.
Solvere, Aperire. Columel. lib. 6. cap. 14. Ea porro vena, quæ in aure videtur esse amplissima, sarmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello solvitur.
Ergastula solvere. Cic. 11. Fam. 10. Revertor nunc ad Antonium, &c. ergastula solvendo. V. Ordinatim, in ORDO, & ERGASTULUM.
Argumentum solvere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Contradictiones solvere. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Solvere, pro Dissolvere, aut molle facere. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Solvitur acris hiems grata vice Veris & Favoni. Plin. lib. 2. cap. 39.
Soluti humores. Ovid. 2. Met. 853.
Nives solvuntur. Ovid. ad Liviam, 102. [Græcorum Imitatio est. Gloss. Græcolat. Λύω κηρὸν, ἢ ἄλλην ὕλην, Liquefacto.
Æstu solvi. Ovid. 2. de Arte Am. 317.
Anima solvitur in aëra, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 845.
Cælum solvere in Tartara. Virg. 12. Æn. 205.
Solvere, Satisfacere, Debitas pecunias creditori numerare.
Pro frumento nihil solvi omnino. Cic. 5. Verr. 169.
Argentum solvi. Ter. Adel. 4. 4. 19.
Æs alienum. Sallust. Catil. 35.
Misimus, qui pro vectura solveret. Cic. 1. Att. 3.
Ad denarium solvere, i. e. Ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quint. 17. Decidis, statuisque tu, propter necessitudinem, quæ tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solveretur. Quem locum sic interpretantur viri docti. Romani non uno genere conficiebant suas rationes: alii ad Denarium, alii ad Sestertium: fortasse etiam ad Quinarium seu Victoriatum. Igitur ut facilius explicaretur solutio pecuniæ, quæ Scapulis debebatur, ea denariis æstimata est. Proinde intelligunt universum debitum ad eam monetæ speciem redactum: ut constaret quot in summa denarii Scapulis essent persolvendi.
Ad diem solvere. Cic. 16. Att. 16. Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem solverent.
Aliquem solvere, i. e. Alicui satisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. Bacch. 4. 9. 137.
Ego ad forum autem hinc ibo, ut solvam militem. Hoc etiam dicitur per Absolvere. V. in ABSOLVO.
Ab trapezita meo rem solvi. V. A, vel AB.
A me se solvere. V. A, vel AB.
Pugnis rem solvant, si quis poscat durius. Plaut. Curc. 3. 9.
Verbis solvere. Ter. Adel. 2. 1. 10.
Neque tu verbis unquam solves, quod mihi re malefeceris. Ubi Donatus; Solves, Lues, persolves, i. e. Satisfacies & te purgabis.
Solvendo esse, i. e. Satisfacere pro eo, quo obligatus sum, sive pecunia, sive remuneratione, posse. Cic. 2. Off. 79. Ne videatur non fuisse solvendo. Idem 13. Att. 10. Quanquam nihil habeo quod dubitem, nisi ipsi Magio quæ fuerit causa amentiæ, pro quo quidem etiam sponsor Sunii factus est nimirum id fuit: solvendo enim non erat. [Subauditur Æri alieno. ut
Solvendo æri alieno resp. non esset. Liv. 31. 13. extr.
Fidem solvere, Datam exhibere. V. supra, & infra Voti fidem. Sic
Inferias solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Justa solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Justa solvere funeri. Cic. pro Rosc. Amer. 24. Hunc miserum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri justa solvisset, nudum ejicit domo.
Munera solvere. Ovid. 11. Met. 104.
Pœnas meritas fidei violatæ solvere. Curt. 6. 3. 14.
Tempus solvendi pœnarum quid. Lucret. lib. 5. 1224.
Suprema alicui solvere, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Votum solvere, pro Adimplere. Martial. lib. 12. 87.
Ne votum solvat, nunc Maro vota facit. Liv. 31. 9. extr. Quod nisi factum esset: votum rite solvi non posse. Cic. 15. Att 11. Etenim erat absurdum, quæ si stetisset Resp. bonis non solvere, at eversa illa vota dissolvere. Correctius exemplar sic legit, Vovissem, ea me eversa illa vota dissolvere.
Voti solvere fidem. Ovid. 1. Fast. 642.
Vota solemnia pro incolumitate tua solvimus. Plin. 10. Epist. 44.
Menstrua solvere, est Sacra solvere, ut ait Turneb. Adverf. 15. 1. quæ mense quoque debentur. Sallust. lib. 4. Hist. p. 991. Cort. Conventum vitantes ad menstrua solvenda montem ascendunt.
Operam solvere, est interdum Sacra facere & solvere rem divinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. Afranius, Solvo operam Dianæ. Turnebus. [Ubicunque scilicet obligatio intercedit, huic verbo locus est.
Solvere est item medicorum verbum; ut,
Alvum solvere, Liberam facere. Plin. 14. 18.
Ventrem solvere. Cels. 3. 18. Columel. lib. 9. cap. 13.
Ventris onus. Martial. lib. 13. 29.
Denique pro Mori ponitur; ut
Corpora, quæ senectus solvit. Q. Curt. 8. 9. 32. conf. Membra solvere supra.
Soluisse, quatuor syllabarum per diæresim. Tibull. lib. 4. 5. 16.
Sed potius valida teneamur uterque catena,
Nulla queat posthac quam soluisse dies.

Solūtus, a, um. [λελυμένος, ἀφειμένος Gl. L. G. λυτὸς G. L.] Partic. Cic. 1. Att. 10. Tertiam, quam, ut ſcribis, anchoris ſolutis, de phaſelo dediſti.
Zonæ ſolutæ. Hor. 1. Carm. 30. 6.
Culpa liberatus, & crimine nefario ſolutus. Cic. pro Roſc. Amer. 143.
A cupiditatibus ſolutus, liber a delictis. Cic. 1. pro Lege Agrar. 17.
Cura belli ſolutus, Dormiens. Plin. lib. 22. cap. 4.
Jurejurando ſolutus. Cic. 1. Off. 59. Deinde egreſſus e caſtris, jurejurando ſe ſolutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Legibus ſolutus, pro Abſolutus, Diſpenſatus. Cic. pro Lege Manil. 62. Quid tam ſingulare, quam ut, ex S.C. legibus ſolutus, Conſul ante fieret, quam ullum alium magiſtratum per leges capere licuiſſet? Idem 1. Att. 13. Lurco autem Trib. plebis, qui magiſtratum ſimul cum lege Ælia iniit, ſolutus eſt & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Expeditus, ſolutus & liber. Cic. 4. Acad. 105. Sic igitur indicta & conſtituta probabilia, & eo quidem expedito, ſoluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. 8. Hoc autem liberiores & ſolutiores ſumus, quod integra nobis eſt judicandi poteſtas.
Ad dicendum ſatis ſolutus, atque expeditus. Cic. in Brut. 245.
Operum ſamuli ſoluti. Hor. 3. Carm. 17. 16. h. e. Vacantes, & ab opere feriati. Acron.
Animo ſoluto ac libero. Cic. 7. Verr. 185.
Animo cœpi, multo magis vacuo ac ſoluto, nihil aliud, niſi de judicio agere, & cogitare. Cic. 2. Verr. 26.
Animo ſoluto ac quieto eſſe. Cic. pro Roſc. Com. 43. Hoc ego loco, ſoluto & quieto ſum animo: & quorſum recidat reſponſum tuum non magnopere laboro.
Cura ſolutiore. Liv. 3. 8.
Libido ſolutior. Liv. 2. 3.
Optio ſoluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Legib. 33. Nam libero tempore, cum ſoluta nobis eſt eligendi optio, quumque nihil impedit quominus id, quod maxime placet, facere poſſimus, omnis voluptas aſſumenda eſt, omnis dolor depellendus.
Ratio ſoluta & facilis. Cic. 3. Fam. 5. Quo mea ratio facilior & ſolutior eſſe poſſet.
Languore molli ſolutus. Ovid. 11. Met. 648.
Luxu ſolutus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Morbo ſolutus, Mortuus. Auctor de Viris Illuſt. cap. 3. extr.
Morte ſolutus. Ovid. in Ibin, 148.
Somno ſolutus. Cic. 1. de Divin. 129. Sic animum, cum aut ſomno ſoluti vacant corpore, aut mente permoti per ſe ipſi liberi incitati moventur, cernunt ea, quæ permiſti cum corpore animi videre non poſſunt. Liv. 5. 45. pr. Nuda corpora & ſoluta ſomno trucidantur.
Vino ſolutus. Virg. 9. Æn. 189.
Æquor ſolutum. Stat. 3. Theb. 255. i. e. Tranquillum & quietum.
Agri ſoluti ſunt, quorum fines deprehendi non poſſunt, ut ait Siculus Flaccus.
Cœtu ſoluto diſcedunt. Ovid. 13. Met. 898.
Gradu ſoluto labitur moriens. Sen. Hippol. 4.
Riſus ſolutus, Magnus & a curis liber. Virg. 2. Georg. 386.
Verſibus incomptis ludunt, riſuque ſoluto. h. e. Cachinno, inquit Servius.
Sopor ſolutus clamore, Sublatus. Ovid. 3. Met. 630.
Solutus eſt, quod vulgo dicimus, *Il eſt payé*. Paulus in l. Cum fundus in princip. D. Si cert. petat. conf. in ipſo verbo.
Culpa ſoluta mea eſt. Ovid. 4. Triſt. 4. 10.
Merces ſoluta. Ovid. 1. Amor. 10. 45.
Nix ſoluta verno ſole. Ovid. 3. Triſt. 12. 27.
Oratio ſoluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obvincitur, alias Proſa. Plin. 1. Epiſt. 16. Plautum vel Terentium metro ſolutum legi credidi. Varr. 1. de R. R. cap. 1. li, quos dixi. omnes ſoluta oratione ſcripſerunt. Quintil. lib. 9. cap. 4. Oratio alia vincta atque contexta, alia ſoluta, qualis in ſermone, & epiſtolis.
Terra ſoluta, Rara, contraria Spiſſæ. Plin. lib. 18. cap. 6. & Columel. lib. 2. cap. 2. pr. Soli pinguis vel macri, ſoluti vel ſpiſſi, humidi vel ſicci.
Solutior Compar. cujus ſupra exempla occurrunt.
Solutiſſimus. Cic. 1. Fam. 9. Si eſſent omnia mihi ſolutiſſima, tamen in Rep. non alius eſſem atque nunc ſum. i. e. Etiamſi liberrimum eſſet mihi.
Solutum, abſolute poſitum, pro Debiti ſolutione. Senec. Epiſt. 8. Hoc non imputo in ſolutum.

Solute, Adv. [λελυμένως] Cic. 2. de Divin. 100. Si, aut furore divino incitatus animus, aut ſomno relaxatus, ſolute moveatur ac libere.
Solute, leniter & oſcitanter agere. Cic. in Brut. 277.
Dicere ſolute & ſuaviter. V. DICO, ĕre.
Volvere ſententias facile ſoluteque. Cic. in Brut. 280.

Solūtim, Adv. Tertull. de Pallio, cap. 5. Tota molitio pallii eſt operire ſolutim.

Solutio, ōnis. f. [λύσις Gl. G. L.] ut, Solutio ſtomachi, quod & Diſſolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ diſſolvuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. 1. de Orat. 114. V. Solute ac ſuaviter dicere, in DICO, ĕre.
Solutio, ad omnem Liberationem quoquomodo factam transfertur: magisque ad ſubjectum obligationis, quam ad nummorum ſolutionem. Ulp. de Verb. ſignif. Solutionis verbo ſatisfactionem quoque omnem accipiendam placet. Solvere dicimus eum, qui facit id quod facere promiſit.
Solutio crediti. [καταβολή, λύσις Gl. G. L.] Cic. 2. Off. 84. Nec enim ulla res vehementius Remp. continet, quam fides: quæ eſſe nulla poteſt, niſi erit neceſſaria ſolutio rerum creditarum.
Explicata ſolutio, Penſio. Cic. 15. Att. 20. extr. Tamen, niſi explicata ſolutione, non ſum diſceſſurus. i. e. Niſi videro eſſe, unde ſatisfiat creditoribus meis.

Solūtor, ōris. m. [καταβολεύς] Gloſſ. Gr. Lat. Qui ſolvit. Tertull. adv. Marc. 4. 17. Solutori pignus reſtituendum.

Solūbĭlis, e. Adj. [λυτὸς Gl. G. L.] Minuc. Felix cap. 34. Mundus Deo ſoli ſolubilis Ammian. 16. 8. Pons ſolubilis.
Item active apud Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Aer ſolubilis. i. e. Qui diſſolvit.

Solūtĭlis, e. Adj. [λυτὸς] quaſi Solubilis; Quod facile ſolvi poteſt, vel Quod ſolutum & non fideliter conſutum eſt; ut navis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suet. in Neron. cap. 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus eſt.
Cur non Solubilis, ut Inſolubilis? H. St. Deſiderabatur ſuperior dict. in Lugd. conf. in CAMERA.

Sōlus, a, um. gen. ſolius: dat. ſoli. [μόνος, μόνη, Gl. L. G. & G. L.] Adj. a Sollo dicitur, quod Oſcorum lingua Totum ſignificat. Cic. 3. Off. 41. Cui quum viſum eſſet utilius, ſolum ſe, quam cum altero, regnare, fratrem interemit. V. SOLLICURIA.
Solus, more Superlativorum, Genitivum aliquando regit; ut, Solus omnium acipenſer ſquamis ad os verſis, contra aquas natando meat. Apud Plin. lib. 9. cap. 17. Unus omnium, legitur. Ibidem, cap. 51. Ita fit, ut ſola piſcium & animal pariant & ova concipiant.
Solus ex omnibus, vel inter omnes, etiam dicimus. Cic. de Provinc. Conſul. 21. Tiberius Gracchus, ſolus ex toto illo collegio, &c. Idem 3. de Orat. 65. Stoicos autem, &c. ſoli ex omnibus eloquentiam virtutem ac ſapientiam eſſe dixerunt.
Solum id eſt carum mihi. Vide CARUS. H. St.
Solus, Deſertus. Virg. 3. Georg. 249.
Heu male tum Lybiæ ſolis erratur in agris.
Locus ſolus, i. e. Solitudo. Cic. 1. de Divin. 59. Quum in locis ſolis mæſtus errares. Ter. And. 2. 4. 3.
Venit meditatus alicunde ex ſolo loco. i. e. Deſerto, ut ait Donat.
Sola ſub rupe jacentem. Virg. 10. Ecl. 14.
Terræ ſolæ, oræque ultimæ. Plaut. Moſt. 4. 3. 3. Ter. Phorm. 5. 8. 85.
Nonne hoc publicitus ſcelus hinc deportarier
In ſolas terras? Unde
Solus, pro Innuptus, Viduus. Propert. 3. 5. 23.
Gaudet me ſolam vacuo tabeſcere lecto.
Sedibus ſolam exteris deſerere. Sen. Med. 119.
Solæ in plurali dicimus, quum in ſingulari pluralitatem ſignificet. Ter. Adel. 3. 1. 4. Solæ ſumus.
Solis tribus ictibus. Plaut. Bacch. 4. 9. 51. Ter. Phorm. 3. 3. 24. Solæ triginta minæ. Cic. 5. Att. 17. Quod Scævolæ contigit, qui ſolos novem menſes Aſiæ præfuit. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur quod a nobis novem ſolis diebus prima actio ſui judicii transacta ſit. [Hic Adverbii vicem ſupplet cum numeralibus. q. d. Non amplius, duntaxat.
Pro Soli in dat. legitur Solæ apud Ter. Eun. 5. 7. 3. Mihi ſolæ ridiculo fuit.

Solum, Adv. [μόνον Gl. G. L.] a Solus; i. e. Tantum, Tantummodo, Duntaxat, ut in Gloſſ. exp. Cic. in Philipp. 2. 81. Nos nuntiationem ſolum habemus, Conſules & reliqui magiſtratus etiam ſpectionem. Idem 2. de Legib. 54. De re una ſolum diſſident, de ceteris mirifice congruunt.
Non ſolum oratione, ſed multo etiam magis vi & dolore. Cic. 2. de Orat. Et pro Corn. Balb. 28. Neque etiam dicatione, &c. ſed etiam poſtliminio poteſt civitatis fieri mutatio.
Quaſi ſolum, ac non, vel non etiam. Cic. 3. Tuſc. 11. Quaſi vero atra bili ſolum mens, ac non ſæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Idem 2. de Finib. 17. Quaſi vero inquit, perpetua oratio rhetorum ſolum, non etiam philoſophorum ſit.

Solummŏdo, Adv. Idem. Plin. 34. 8. Una ſolummodo Zenonis ſtatua. Quintil. Decl. 247. Sed non hoc ſolummodo erit.

Solĭtārius, a, um. Adj. [μονήρης Gl. G. L.] Qui ſolus eſt. Cic. de Amicit. 88. Sic natura ſolitarium nihil amat, ſemperque ad aliquid, tanquam adminiculum, annititur. Ibid. 83. Ut quoniam ſolitaria non poſſet virtus ad ea, quæ ſumma ſunt, pervenire, conjuncta & ſociata cum altera perveniret. [Virtus ſolitaria. i. e. Per ſe.
Solitario homini, atque in agro vitam agenti. Cic. 2. Off. 39.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet autem animadvertere, ne cum aliter multa ſint judicata, ſolitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.

Solitarius, i. m. [μοναχὸς] Gloſſ. Græcolat.

Solitūdo, ĭnis. f. [μόνωσις Gl. G. L. & L. G.] Ubi unus vel nullus habitat, receſſus, inhabitata plaga. Cæſ. 6. Bell. Gall. 23. pr. Civitatibus maxima laus eſt, quam latiſſimis circum ſe vaſtatis finibus ſolitudines habere. [Videtur Latiſſimas, vel Latiſſime ſcribendum.
Ab oratoribus quædam in foro ſolitudo. Cic. de Clar. Orat. 227. i. e. Paucitas, ſeu Pænuria oratorum.
Ante oſtium ſolitudo. Ter. And. 2. 2. 25. i. e. Neminem ante oſtium ſtare vidi. Cic. 5. de Finib. pr. Solitudo erat ea, quam volueramus.
Inſueta ſolitudo. V. INSUETUS.
Captare ſolitudines. V. Capto, in CAPIO.
Collocare in ſolitudinem. V. COLLOCO.
Conſidere in ſolitudinibus. V. CONSIDEO.
Mandare fugæ, ſolitudinique vitam. V. MANDO.
Obturbare alicujus ſolitudinem. V. OBTURBO.
Hominis ſolitudo dicitur, quando neminem habet qui eum defendat. Ter. Adel. 3. 2. 5.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non poteſt:
Vis, egeſtas, injuſtitia, ſolitudo, infamia.
Puerorum ſolitudo. Cic. 3. Verr. 153. Habemus enim labores parvos, incertum eſt quam longa noſtrum cujusque vita futura ſit: conſulere vivi ac proſpicere debemus, ut illorum ſolitudo & puertitia quam firmiſſimo præſidio munita ſit.

Solĭtas, ātis. f. pro Solitudo. Accius Euryſace, apud Non. 2. 803. Tuam ſolitatem memoras, formidas tibi.
Opportune nactus Myrmecis ſolitatem. Apul. Met. 9. p. 225. Elmenh. i. e. Myrmecem ſolum nactus.

Solĭvăgus, a, um. Adj. [οἰοπόλος] Qui ſolus vagatur: cui opponitur Congregatus. Plin. lib. 8. cap. 7. Nec niſi laceſſiti noceant, ideoque gregatim ſemper ambulent, minime ex omnibus ſolivagi. Cic. 5. Tuſc. 38. Alias volucres cælo frui libero, ſerpentes quasdam, quasdam eſſe gradientes: earum ipſarum partim ſolivagas, partim congregatas.
Cælum ſolivagum Cic. de Univerſ. 18. Deinde cum circumdedit corpore, & veſtivit extrinſecus, cæloque ſolivago, & volubili, & in orbem incitato, complexus eſt.
Solivaga cognitio, & jejuna. Cic. 1. Off. 157. Itaque ea virtus, quæ conſtat

constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat rerum cognitionem, solivaga cognitio & jejuna videatur.

SOLIVAGO, ōnis. m. [μονάρης] Gloss. Latinogræc.

SOLO, [ἐρημόω] āre. Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare. Stat. 5. Theb. 148.

— furor omnibus idem,
Idem animus solare domos: juvenumque, senumque
Præcipitare colos, plenisque adstrangere parvos
Uberibus, ferroque omnes exire per annos.

Solare, pro Desolare. H. St.

SOLĀTUS, a, um. Partic. Senec. OEdip. v. 4.

Perspiciet avida peste solatas domos. i. e. Incolis destitutas.

SŎLUS, untis. f. [Σόλης] Stephano, Cypri insulæ oppidum a Phalerio & Acamante Athenienſibus conditum, portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubro. Strabo lib. 14.

Est & Solus, Siciliæ oppidum non procul a Lilybæo promontorio. Plin. lib. 3. cap. 8.

SŎLŸMI, orum. m. pl. [Σόλυμοι] Straboni lib. 1. Populi juxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & a Bellerophonte devictos. Corn. Tacitus Hist. 5. 2. extr. de Judæorum origine. Alii clara Judæorum initia, Solymos, carminibus celebratam Homeri genrem, conditæ urbi Hierosolyma nomen e suo fecisse. De Solymis ita Strabo lib. 14. Poëta Solymos diversos facit a Lyciis, nam Bellerophontes a rege Lyciorum missus,

Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod vero Lycios prius Solymos vocatos dicunt, postea Termilas, qui ab iis, qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & postea Lycios a Lyco Pandionis filio, qui quum a propria terra exisset, in regni partem a Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordant. At qui dicunt eos a poëta Solymos dici, qui nunc Milyes appellantur, melius sentiunt. V. Iliad. ζ. 184. & 204. Odyss. ε. 283 Valer. 1. Argon. 13.

Namque potens Solymo nigrantem pulvere fratrem.

SOLYMA, Mons in Coryceo litore Strab. lib. 14.

SOLYMA, æ. f. & SOLYMA, ōrum. n. pl. Urbs Judææ, notior nomine Hierosolymorum.

SOLYMUS, a, um. Adj. attributum ex Solymis Metropoli Judæorum. Juven. 6. Sat. 543.

Interpres legum Solymarum. [An Solymorum?

S O M

SŌMĂTŎPHYLAX, ăcis. m. [σωμαφύλαξ] Satelles, Stipator. Gloss. Græcolat. Proprie Custos corporis. Hos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi Laterones, quod Principum latera cingerent adversus vim inlidiantium.

SŌMĂTŎPŒIA, [σωμαποιΐα] Figura oratoria, affinis prosopopœiæ, qua rei corporis experti, corpus, vocemve, tribuimus.

SOMNIALIS, SOMNICULOSUS, SOMNIUM. V. infra SOMNUS.

SOMNURNUS, a, um. V. SOMNORINUS ibidem.

SOMNUS, i. m. [ὕπνος Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος al. L. G.] dicitur quum quiescimus, Actus ipse dormiendi. Ter. Heaut. 3. 1. 82.

Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.

Somnus Græce dicitur ὕπνος. Apud antiquissimos autem primum dicebatur Supnus: postea Sopnus, mutata aspiratione in s, & υ in ο, sicut fit in Herpyllon, Serpullum. Frequentius nunc Somnus, quam Sopnus dicimus. V. Gell. 13. 9. & Voss. Etymol.

Somnus, cibus est in corpore macilento. Ovid. 1. de Pont. 10. 21.

Is quoque, qui gracili cibus est in corpore, somnus
Non alit officio corpus inane suo.

Perfugium omnium laborum & sollicitudinum est somnus. Cic. 2. de Divin. 150.

Mortis imago & simulacrum est somnus. Cic. 1. Tusc. 92.

Nihil morti est tam simile, quam somnus. Cic. de Senect. 80.

Expertia lumina somno. Lucret. lib. 6. 1179.

Fessus somno. Tibul. lib. 1. 3. 88.

Ac circa gravibus pensis affixa puella
Paulatim, somno fessa, remittat opus.

Gravis somno. Ovid. 3. Met. 608.

Languidus somno. Quintil. lib. 4. cap. 2. Somnone te languidum, an gravi lethargo putem pressum?

Marcidus somno. V. MARCEO.

Vacuus somno. Ovid. 1. Amor. 2. 3.

Vini somnique benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno. Hor. 2. Serm. 3. 13.

Inertia somni. Ovid. 14. Epist. 75.

Domitor curarum somnus. Sen. Agam. 2.

Domitor malorum somnus. Sen. Herc. fur. 2.

Arctior somnus. Cic. in Somn. Scip.

Brevis somnus. V. BREVIS.

Celer somnus. Sen. Hippol. 4.

Deterior somnus. Stat. 1. Theb. 434.

Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipue necessarius. Cels. lib. 3. cap. 18.

Dulces somni. Virg. 1. Georg. 342.

Facilis somnus. Hor. 2. Carm. 11. 8.

Fallax somnus. Catul. Argon. 62. 56.

Furentes somni. Lucan. lib. 7. 764.

Ignavus somnus. Ovid. 11. Met. 593.

Immodici somni. Ovid. Rem. Amor. 145.

Incestus somnus, Stupris quæsitus. Claud. de Bell. Gildon. 447.

Lenis somnus. Hor. 3. Carm. 1. 21. Ovid. 8. Met. 823.

Lethæo somno perfusa papavera. Virg. 1. Georg. 78.

Levis somnus. Sil. lib. 7. 300.

Liquidus somnus. Valer. 4. Argon. 16.

Longus somnus, Tranquillus. Hor. 3. Carm. 11. 38.

Medicatus somnus. Ovid. 12. Epist. 107.

Molles somni. Virg. 2. Georg. 370. Ovid. 1. Met. 685.

Parcus & brevis somnus. V. PARCUS.

Placidus somnus. Ovid. 6. Met. 489.

Primo somno prodita tentoria. Virg. 1. Æn. 474.

Quieti somni. Sen. Herc. fur. 10.

Salubres somni. Virg. 3. Georg. 530.

Soporifero cesserunt languida somno Membra. Lucan. lib. 3. 8.

Tacitus somnus. Tibul. lib. 2. 1. 90.

Tener somnus. Ovid. 2. de Arte Am. 546.

Tumultuosi somni per somnia. Cels. lib. 8. cap. 4. Si vero sub prima curatione febris intenditur: brevesque somni, & iidem per somnia tumultuosi sunt: ulcus madet, &c.

Volucer somnus. Virg. 6. Æn 702.

Abducere somnum. V. ABDUCO.

Abiit somnus. Ovid 3. Fast. 389.

Abrumpere somnum. V. ABRUMPO.

Abrumpere matutinos murmure somnos. Stat. 2. Silv. 1. 62.

Abrumpit somnos cura. Virg. 3. Georg. 530.

Abstinere somno. Cels. lib. 3. cap. 18.

Accedit somnus. V. ACCEDO.

Accipere otia somni, Dormire. Stat. 3. Theb. 3.

Adimere somnum. V. ADIMO.

Adoperta somno lumina. Ovid. 1. Met. 714.

Afferre somnum. V. AFFERO.

Allicere somnum. V. ALLICIO.

Amovere somnum. V. AMOVEO.

Aptum est somno papaver, lactuca, &c. Cels. lib. 3. cap. 32.

Arcere somnos. Ovid. 2. Met. 735. & Plin. lib. 30. cap. 15.

Arcessere dulces somnos. Stat. 5. Silv. 5. 85.

Arcessitus somno. V. ARCESSO.

Avertere somnum alicui. Hor. 1. Serm. 5. 15.

Auferre somnos pavore. Hor. Epod. 5. 96.

Capere somnum. Cic. 8. Att. 1. Ego si somnum possem capere, tam longis te epistolis non obtunderem.

Capiunt somnum nimio e labore sine Cerere. Catul. 61. 3.

Captare somnos. V. Capto in CAPIO.

Carpere somnos. V. CARPO.

Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Somn. Scip. 1. Deinde ut cubitum discessimus, & arctior quam solebat, somnus complexus est.

Conciliare somnum. V. CONCILIO, & infra Fugare.

Concitare somnum. V. CONCITO.

Condit lumina natantia somnus. Virg. 4. Georg. 496.

Confert ad somnum gestatio post cibum. Cels. lib. 3. cap. 18.

Confert multum somno porrum capitatum. Plin. lib. 20. cap. 6.

Conterere partem ævi somno. Lucret. lib. 3. 1060.

Corripere corpus e somno. Virg. 4. Æn. 572.

Defendit somnos excubitor, Vigil, qui extra cubiculum est, dormientem dominum tuetur. Senec. Thyest. 5.

Defluxit ignavus pectore somnus. i. e. Excitatus sum. Tibull. lib. 3. 4. 81.

Depellere somnos. Senec. Troad. 6.

Devincti somno. Lucret. lib. 4. 1021.

Dulci devictus lumina somno. Catul. Argon. 62. 122.

Divellit cura somnos. Hor. 2. Epist. 10. 18.

Dare corpora somno. Ovid. 2. Fast. 327.

Dare se somno. Cic. 1. Tusc. 115. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse.

Ducere somnos. Virg. 4. Æn. 560.

— potes hoc sub casu ducere somnos?

Ducere somnos & Arcere. Ovid. 2. Met. 735. De caduceo Mercurii loquitur, quo, ut canit Virg. 4. Æn. 244.

Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat.

Eo. ut, Ire in somnum. Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus. [Unde Inire somnum. V. infra.

Eripitur somnus. Cels. lib. 2. cap. 7.

Evincere somnos. Ovid. 1. Met. 685.

Excitare ex somno. Cic. in Somn. Scip. 4. Quæso, inquit, ne me ex somno excitetis. Et 4. Tusc. 43. E somno suscitari.

Excitus somno. Sil. lib. 17. 101.

Excutior somno. Virg. 2. Æn. 302.

Exigere somnos pingues. Lucan. lib. 10. 354.

— tu mollibus, inquit,
Nunc incumbe toris, & pingues exige somnos. h. e. Usque ad satietatem age somnos longos & quietos, unde pinguis fias.

Fieri somnum, lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur. Plin. lib. 28. cap. 10. conf. FACIO.

Frui somno. Ovid. 2. Met. 779. in descriptione Invidiæ,

Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.

Fugare somnum. Plin. lib. 14 cap. 18. Thasios duo genera vini diversa facere proditur. Unum quo somnus concilietur, alterum vero quo fugetur.

Fusa corpora vino somnoque. Virg. 9. Æn. 722.

Gignit odor somnum. Plin. lib. 21. cap. 19.

Gravatus somno. Virg. 6. Æn. 520.

Habet somnus animalia. i. e. Dormiunt animalia. Virg. 3. Æn. 147.

Jacens somno. Virg. 6. Ecl. 14.

Imitantia nigros murmura somnos. Stat. 1. Silv. 3. 42.

Impedit somnum intentio febris. Cels. lib. 3. cap. 18.

Inducere somnum. Cels. lib. 5. cap. 25.

Indulgere somno. Claud. de Theod. Adrian. 1.

Inire somnum. V. INEO, inis.

Interrumpere somnos. V. INTERRUMPO.

Invitat somnos rivus. Ovid. 11. Met. 604.

Labitur somnus in artus. Ovid. 11. Met. 631.

Moliri somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Quidam somnum moliuntur, potui dando aquam, in qua papaver decoctum fit.

Moliri corpora ex somno. V. MOLIOR.

Movere somnum. Cels. lib. 3. cap. 32.

Mulcens pectora somnus. Ovid. 18. Epist. 27.

Obrepsit fessis genis brevis somnus. Senec. Troad. 6.

Obrepens somnus movet caput. Ovid. 19. Epist. 46.

Obruta somno legio. Stat. 10. Theb. 188.

Oppressit somnus virginem. V. OPPRIMO.

Parere somnum. Plin. lib. 19. cap. 8. Omnes lactucæ somnum parere creduntur.

Parere somnum alicui mero. Tibul. lib. 1. 6. 27.

Peller

Pellere inertes ſomnos. V. PELLO.
Perfundere ſecuros juvenum ſomnos ſanguine. Stat. 5. Theb. 119. i. e. Occidere dormientes juvenes. Satis licenter.
Perfuſa papavera ſomno lethæo, Vi ſoporifera. Virg. 1. Georg. 78.
Petere ſomnum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Virg. 7. Æn. 88.
— ſub nocte ſilenti
Pellibus incubuit ſtratis, ſomnosque petivit.
Porrectus ſomno ſub frondibus. Stat. 2. Achill. 75.
Præbent ſilentia ſomnum. Ovid. 5. Faſt. 429.
Premi gravi ſomno. Plin. lib. 9. cap. 13. & lib. 8. cap. 36.
Privare ſomno. Cic. 9. Att. 12. Quum me ægritudo, non ſolum ſomno privaret, verum ne vigilare quidem ſine ſummo dolore pateretur.
Proflare ſomnum pectore. Virg. 9. Æn. 326.
Prohibet ſomnum vulva dolens. Celſ. lib. 5. cap. 25.
Quærere ſomnum odore mandragoræ. Plin. lib. 25. cap. 13.
Quærere ſomnum multa frictione. Celſ. lib. 3. cap. 18.
Recubant imbelli litora ſomno. Stat. 3. Theb. 256.
Reducere ſomnum alicui. Hor. 3. Carm. 1. 21.
Reliquit me ſomnus. Virg. 8. Æn. 67.
Repetere ſomnum. Cic. 13. Att. 37.
Sepulti ſomno dicuntur, qui profundo maxime ſomno tenentur. Lucret. lib. 1. 134. Idem. lib. 5. 973.
Sepulta urbs ſomno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.
Secuta eſt fugam ſomni lux alma. Ovid. 15. Met. 664.
Serpit ſomnus. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem.
Solutus vino ſomnoque. Virg. 9. Æn. 88.
Sopitus ſomno. Virg. 1. Æn. 684.
Sternere ſe ſomno. Virg. 4. Georg. 432.
Tegit ocellos ſomnus quiete. Catul. 48. 10.
Torpebant pigro æquora ſomno. Stat. 3. Silv. 2. 73.
Trahere ſomnum per ſuſpiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Turgeſcere irriguo ſomno. Perſ. 5. Sat. 56.
Videre ſomnum, Dormire. Cic. 7. Fam. 3. Ita Caninio Conſule ſcito neminem prandiſſe: nihil tamen eo Conſule mali factum eſt: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto ſuo conſulatu ſomnum non viderit. Jocatur in Caninium, cujus Conſulatus paucarum fuit horarum. De quo Suet. in Cæſar. cap. 76. Pridie autem Kalendas Januarias repentina Conſulis morte ceſſantem honorem in paucas horas petenti dedit. Et Macrob. Saturnal. lib. 2. cap. 3. Vigilantem habemus Conſulem Caninium, qui in Conſulatu ſuo ſomnum non vidit. Ter. Heaut. 3. 1. 81.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Vinctura papavera ſomnos. Columel. lib. 10. 104.
Urgeri ſomno ultra debitum. Celſ. lib. 2. cap. 4.
Uti medicamento aliquo ad ſomnum. Plin. lib. 20. cap. 18.
Somnus, Nox. Virg. 1. Georg. 208.
Libra die, ſomnique pares ubi fecerit horas.
In ſomnis. Ter. And. 2. 5. 18.
— quo æquior ſum Pamphilo,
Si ſe illam in ſomnis, quam illum amplecti maluit. Donatus; In ſomnis, Per noctem. Cic. 1. de Divin. 42.
Quia mater gravida parere ſe ardentem facem
Viſa eſt in ſomnis Hecuba. Ex poëta. conf. IN præp.
Ferreus ſomnus, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos, & ferreus urget
Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem. Epitheton eſt Homericum χάλκεος ὕπνος, ut adnotavit Servius quoque.
Frigidus ſomnus, Mors. Valer. 3. Argon. 179.
Inexcitabilis ſumnus. V. INEXCITABILIS.
Somnus, pro Somnio. Tibul. lib. 3. 4. 12.
Mendaci ſomno credere ſive volent.
Per ſomnum. Cic. 2. de Divin. 27. Illud autem naturale aut concitatione mentis edi, & quaſi fundi videbatur, aut animo, per ſomnum ſenſibus & curis vacuo, provideri.

SOMNUS, i. m. [Ὄνειρος] pro Deo ab antiquis habitus, ut apud Lucianum videre licet, & paſſim apud poëtas.
Circumdatus ſomnus fulvis alis. Tibul. lib. 2. 1. 91.
Delapſus ab aſtris ætheriis levis ſomnus. Virg. 5. Æn. 838.
Sopit ſomnus. Tibul. 3. 4. 19.
Nec me ſopierat, menti Deus utilis ægræ,
Somnus, ſollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum uſque ingreditur.
Velat aliquem ſomnus fuſco amictu. Tibul. lib. 3. 4. 56.
Et quum te fuſco ſomnus velavit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus.

SOMNUM, i. n. Idem, quod Somnus in Gloſſ. Græcolat. niſi mendum.

SOMNŌSUS, a, um. Adj. [ὑπνωτικός] Gloſſ. Latinogræc.

SOMNĪCŬLŌSUS, a, um. [ὑπνωτικός Gl. L. G.] ſimiliter Adj. ut Meticuloſus, a Metu. Somno plenum & ignavia. Cic. de Senect. 36. Quæ vitia ſunt non ſenectutis, ſed inertis, ignavæ, ſomniculoſæ ſenectutis. Columel. lib. 3. cap. 8. Socors & ſomniculoſum genus id mancipiorum, otiis, campo, circo, aleæ, popinæ, lupanaribus conſuetum, nunquam non eaſdem ineptias ſomniat.
Glires ſomniculoſi. Martial. 3. 58.
Somniculoſus interdum dicitur, non Qui ſomno indulget, ſed Qui ſomnum inducit, habetque vim ſomnificam: unde Siſenna Aſpidem vocat Somniculoſam, non quod ipſa dormiat, ſed quod vi ſomnifica homines percuſſos enecet.

SOMNICULŌSE, Adv. [ὑπνωτικῶς] Negligenter. Plaut. Capt. 2. 1. 31. Haud ſomniculoſe hoc agendum eſt.

SOMNŎLENTUS, a, um. Adj. [ὑπνώδης] Somno plenus. Occurrit in Solin. cap. 33. De Elephanto. Somnolentum arbor ſuſtinet. Uſus eſt & Apul. lib. 1. Mileſ. extr. In verba media ſomnolentus definit.

SOMNOLENTIA, æ. f. Sidon. 2. Epiſt. 2. Ubi ſomnolentiæ cubiculariorum dormiendi locus eſt.

SOMNORĪNUS, a, um. Adj. apud antiquos dicebatur Id quod in ſomnis videbatur. Varro Prometheo, lib. 1. apud Non. 2. 790.
Leviſomna mens ſomnorinas imagines
Affatur, non umbrantur ſomno pupulæ. Alii Sonorinas: & quidam legunt Somnurnas, ut Mercer. [Sicut Diurnus, Nocturnus.

SOMNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑπνοφόρος] Quod affert ſomnum, & Soporiferum etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 25. Visque ſomnifera etiam ſativo papaveri.
Venena ſomnifera. Ovid. 9. Met. 693.

SOMNIFĪCUS, a, um. [ὑπνοποιός] item Adj. Plin. lib. 37. cap. 10. Et viſo dracone ſpargere ſomnifica medicamenta. Idem lib. 29. cap. 4. Quoniam vincatur aſpidum ſomnifica vis.

SOMNIUM, i. n. [ἐνύπνιον, ὄναρ Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος G.L.] Illuſio phantaſiæ, quam patimur quum dormimus. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum eſſe vobis conſilia ſiccorum, an vinolentorum ſomnia: & utrum cogitata ſapientum, an optata furioſorum videntur? Idem 4. Acad. 10. Vera eſſe aruſpicum auſpicia, oracula, ſomnia, vaticinationes.
Ægri ſomnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Vigilantium velut quædam ſomnia. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Admonitio in ſomniis. Cic. 1. de Divin. 5. Eandem in ſomniis admonitionem fuiſſe tertiam. [Niſi In ſomnis ſcribendum.
Colores ſomniorum & ſuperſtitionum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Concurſatio ſomniorum. Cic. 2. de Divin. 146.
Conjector ſomniorum, qui & Conjector per ſe. Cic. 2. de Divin. 124.
Interpres ſomniorum vaferrimus Chryſippus. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
Ratio ſomniorum. Cic. 4. Acad. 51.
Crudelia ſomnia. Tibull. 3. 4. 95.
Hæc Deus in melius crudelia ſomnia vertat,
Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.
Dira ſomnia. Valer. 3. Argon. 59.
Lymphatica ſomnia. V. LYMPHA.
Nigra ſomnia. Tibul. lib. 2. 1. 90.
Poſtque venit tacitus fulvis circumdatus alis
Somnus, & incerto ſomnia nigra pede. Al. Vara.
Nocturna ſomnia. Hor. 4. Carm. 1. 37.
Sæva ſomnia. Senec. Herc. fur. 12.
Sollicitum ſomnium. Senec. Troad. 5.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibul. lib. 3. 4. 7.
Triſtia ſomnia. Virg. 5. Æn. 840.
Tumultuoſa ſomnia facit ſemen nymphææ. Plin. 26. 8. Celſ. 2. 2.
Vaga ſomnia. Stat. 10. Theb. 106.
Vera ſomnia. Hor. 1. Serm. 10. 33.
Cernere ſomnia. Lucret. lib. 3. 1061.
Conjicere alicui ſomnium. Plaut. Curc. 2. 2. 3.
Enarrare alicui ſomnium. Cic. 1. de Divin. 5.
Explicare interpretatione ſomnia. Cic. 1. de Divin. 39.
Fingere ſomnia. Lucret. lib. 1. 106. Virg. 8. Ecl. 108.
Interpretari ſomnium. V. INTERPRETOR.
Pertinet ſomnium ad hoc. V. PERTINEO.
Videre ſomnia. Ovid. 9. Met. 474.
Uti ſomniis jucundiſſimis. Cic. 5. de Fin. 55. Itaque ne ſi jucundiſſimis quidem nos ſomniis uſuros putemus, Endymionis ſomnum nobis velimus dari: idque ſi accidat, mortis inſtar putemus.
Somnium, ironice dictum, quemadmodum Nugæ, & ſimilia. Ter. Phorm. 5. 6. 35.
Quid ais? G. cum ejus conſuevit matre olim in Lemno clanculum.
P. Somnium: utine hæc ignoraret ſuum patrem? Quaſi dicat, Non eſt verum. Idem Adelph. 2. 1. 50.
Ubi me dixero dare tanti, teſtes faciet ilico
Vendidiſſe me; de argento ſomnium, mox, cras redi. i. e. Nulla mentio, negligitur, non curatur.
Somnium de Homine inerte dicitur, abſtractum pro concreto. Ter. Adelph. 3. 3. 41.
Tu, quantus quantus, nihil niſi ſapientia es;
Iſte futilis, ſomnium. i. e. Somniculoſus. Sicut alibi Scelus pro Sceleſto.
Somnium, φρονῆς, ἰδιωτικῶς, & Somnium, Φθίσις, Gloſſ. Latinogræc.

SOMNIĀLIS, e. Fulgent. Adj. Mythol. 1. Fabula ſomniali figmento deluſa.

SOMNIŌSUS, a, um. Adj. [ὀνειρώδης] Qui crebris ſomniis vexatur. Plin. lib. 28. cap. 19. Somnioſos fieri, lepore ſumpto in cibis, Cato arbitratur. al. Somnos.

SOMNIORTĀTOR, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Gloſſ. Græcolat. [An Somniator?

SOMNĬSŎLŪTOR, ōris. m. [ὀνειροκρίτης] Conjector, Somniorum interpres. Gloſſ. Græcolat.

SOMNIO, [ἐνυπνιάζομαι, ὀνειρώττω Gl. G. L. μεριμνῶ L. G.] āre. Per quietem aliquid, quaſi ſi quis vigilaret, videre. Ter. And. 5. 6. 7. Num ille ſomniat ea, quæ vigilans voluit? Plaut. Curc. 4. 3. 14.
Quos tu mihi luſcos libertos, quos ſumanos ſomnias? i. e. Somniando loqueris.
Si ita natura paratum eſſet, ut ea dormientes agerent, quæ ſomniarent, alligandi omnes eſſent, qui cubitum irent. Cic. 2. de Divin. 122.
Mortuum ſe eſſe ſomniare. Cic. 4. Acad. 51.
Somniare aliquem, In ſomnis amplecti. Ter. Eun. 1. 2. 113.
Dies noctesque me ames: me deſideres,
Me ſomnies, me exſpectes, de me cogites. Cic. 9. Att. 15.
Somniare canterino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.
Certe hæc mulier canterino ritu ſomniat. Jocus ex ambiguo eſt. Nam & Somniare, Somnia eſt videre inter dormiendum: dormiunt autem equi ſtantes plerumque, tamen canterii magis, qui quod caſtrati ſunt, mitiores & placidiores, ſomniculoſique & dormitantes magis, ob torporem, videntur. Somniare etiam Delirare, nugaſque & deliramenta effutire valet, ut in Curcul. 4 3. 14. Quos ſumanos ſomnias? i. e. Nugaris & blateras. Mulierem igitur inſanire & delirare dicit. Ex Turneb.
Somniare ineptias. Columel. lib. 1. cap. 8. Cic. 7. Att. 132. Sine Senatu, ſine magiſtratu, ne ſomniare quidem poterit quicquam πολιτικῶς. Vetus codex habet Simulare.
Somniari, Paſſ. Imperſ. Plin. lib. 28. cap. 4. Ariſtoteles & Fabianus plurimum ſomniari circa Ver & Autumnum tradunt.

SOMNIANS, antis. Partic. [ὀνειρώττων] Cic. 1. de Divin. Hæc ſomniantis eſt divinatio.
Miracula, non differentium philoſophorum, ſed ſomniantium. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.

Somniātor, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Tertull. adv. Gnoſt. cap. 1. Ne audiatis ſermonem prophetæ aut ſomniatoris illius.

Somphos, [σύμφος] Cucurbitæ ſilveſtris genus, digitali craſſitudine, non niſi in locis ſaxoſis naſcens, intus inane, unde & nomen invenit: nam Græci σύμφον, vocant inane, Quidam *Cucurbitam marinam* appellant. Plin. lib. 20. cap. 3. Harduin. legit Spongos. [Gloſſ. Græcolat. Σύμφος, ὁ χαῦνος καὶ πάχυς. Fungidus, fungoſus.

S O N

Sonabilis, V. sonus.

Sonchus, i. m. [σόγχος] Herba quam Latini, atque adeo Columel. Cicerbitam vocant, intybi, ſive ambubejæ, & lactucæ quædam ſpecies: nam & lacte abundat, quæ antiquis eſui erat, & in hortis ſerebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin. lib. 22. cap. 22. Eſtur & ſonchos, ut quem Theſeo apud Callimachum apponat Hecate, uterque albus & niger: lactucæ ſimiles ambo, niſi ſpinoſi eſſent, caule cubitali anguloſo, intus cavo, ſed qui fractus copioſo lacte manat. Gallice *Du laitron.* [De Cicerbita error.

Sondræ, Gentes ſunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Sonipes, Sonitus, & Sono. V. sonus.

Sons, ſontis. Adj. [αἴτιος, ἐνοχόδικος, βλαβερός, Gl. L. G. & G. L.] proprie dicitur Cujus culpa jam ſonat: h. e. Qui erroris convictus eſt. Feſtus, Sons, nocens: Inſons, innocens. Cic. 3. de Legib. 6. Vincula ſontium ſervanto, capitalia vindicanto. Et 1. Off. 82. Punire ſontes.
Animam ſontem dare. Virg. 10. Æn. 854.
Fœdatus ſanguine ſonti. Ovid. 13. Met. 563.
Impulſus furiis ſontibus. Valer. 5. Argon. 42.
Protegere ſontes. Ovid. 2. Triſt. 274.
Thalami ſontes. Stat. 4. Theb.
Turbæ ſonti decreta plaga. Sen. Herc. fur. 13.
Dei ſontes apud Stat. 5. Theb. 610. ſunt Noxii & malevoli;
— qui te, mea gaudia, ſontes
Exſtinxere Dei? [Sontes ob facinus tantum.
Compar. apud Eugen. Toletan. Epiſc. Carm. 5.
Sontior eſt igni, viroſo ſontior angue. Et Theodulf. 1. 299.
— tribus eſt nam ſontior una.

Sontĭcus, a, um. Adj. [βλαβερός Gl. G. L.] Quod nocet. Unde, Sonticus morbus, qui perpetuo nocet, & totum invadit corpus. Plin. lib. 36. cap. 19. Venulejus in l. ult. D. de ædil. edicto. Quoties morbus ſonticus nominatur, eum ſignificari Caſſius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi, qui perpetuus ſit, non qui tempore finiatur. Sed & morbum ſonticum videri, qui inciderit in hominem poſtquam is natus ſit. Sontes etenim nocentes dicuntur. [Gloſſ. Latinogræc. Sonticus morbus, Ἱερὸς νόσος. Item Sontius, Ἀληθής. Scribendum Sonticus.
Sonticum morbum in duodecim, ſignificare ait Ælius Stilo, Certum, cum juſta cauſa, quem nonnulli putant eſſe qui noceat, quod ſontes ſignificat nocentes. Sed V. in morbus.
Cauſa ſontica. Tibul. lib. 1. 9. 51.
Sonticus, pro Juſto aliquando accipitur. Nævius, Sonticam eſſe oportet cauſam, quamobrem perdas mulierem. Ex Paul.

Sŏnus, i. m. [ἦχος, Gl. L. G. ἠχὼ, G. L.] Omnis vox, & quicquid auribus percipi poteſt. Cic. 1. de Divin. 114. Qui ſono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.
Sonus pronuntiandi. Cic. 1. de Orat. 187.
Acuti ſoni. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Amœnior ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Cæcus ſonus, Profundus, vel Cujus cauſam ignoramus. Senec. Troad. v. 171.
Quum ſubito cæco terra mugitu fremens,
Concuſſa cæcos traxit ex imo ſonos. Al. Totos t. e. i. ſinus.
Creber ſonus. V. creber, adj.
Dulcis ſonus. Cic. in Somn. Scip. 11. Quis eſt, qui complet aures meas, tantus & tam dulcis ſonus?
Elegantior ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Firmior ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Gravis ſonus. Gell. lib. 2. cap. 8.
Immanis ſonus ferri. Stat. 4. Silv. 3. 2.
Imus. V. imus.
Inanis ſonus vocis. Cic. 5. Tuſc. 73.
Laxior vucis ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Legitimus. Hor. de Arte Poet. 274.
Lenis ſonus. V. lenis.
Magici ſoni. Ovid. 2. de Arte Am. 102.
Miſtaque cum magicis Marſa venena ſonis. [i. e. Carminibus.
Medius. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Miſerabilis. V. miser.
Peregrinus ſonus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Rauci ſoni. Ovid. 4. Met. 391.
Repens ſonus. Senec. Med. 12. i. e. Repentinus.
Reſultans ſonus. V. Reſultans in resilio.
Sonus ſummus, medius, imus. V. medius.
Vaſtus ſonus. Senec. Herc. furen. 9.
Viridior ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Vocalior ſonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Auditur gravior ſonus. Virg. 4. Georg. 260.
Audire longe remotos ſonos. Senec. Thyeſt. 1.
Concipere ſonos aure. Senec. Theb. 1.
Dare ſonum. Virg. 3. Georg. 83.
Elicere ſonum nervorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad ſcalpendum, ad nervorum eliciendos ſonos, ad tibiarum, apta manus eſt.
Inflare vi ſonum. V. inflo.
Inſuſcare ſonum. V. infusco.
Multiplicare ſonos. Stat. 6. Theb. 30.
Reddit ſonum chorda. Hor. de Arte Poet. 348.
Reddere verba blæſo ſono. Ovid. 2. Amor. 6. 24.
Sonus vocis, [φωνασκία Gl. L. G. & G. L.] pro Accentu, ſeu proſodia. Cic. in Orat. 57. Mira eſt enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino ſonis, inflexo, acuto, gravi, tanta ſit & tam ſuavis varietas perfecta in cantibus. [An Profecta?
Addere ſonum vocis hiſtoriæ. V. addo. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum ſe erexit, & addidit hiſtoriæ majorem ſonum vocis, vir optimus, Craſſi familiaris, Antipater.
Admovere certum ſonum vocis. V. admovео.
Efficere ſonum diſtinctum, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. In ore ſita lingua eſt, finita dentibus, &c. quæ ſonos vocis diſtinctos & preſſos efficit, &c.
Summiſere ſonum fremitus virorum. Stat. 10. Theb. 42.
Adire aliquem blandis ſonis, Alloqui blandis verbis. Ovid. 16. Epiſt. 258.
Dicere aliquid concordi ſono. Ovid. 5. Met. 664.
Fundere ſonum de. Cic. 4. Acad. 74. Furere tibi Empedocles videtur: at mihi digniſſimum rebus his, de quibus loquitur, ſonum fundere. Idem 5. Tuſc. 73. Dicatque nos in vocibus occupatos, inanes ſonos fundere.
Peragere ſonos. Ovid. 3. Faſt. 26.
Sonus, Plauſus. Hor. 2. Carm. 17. 26.
— tum populus frequens
Fauſtum theatris ter crepuit ſonum.
Sonus, ûs, per quartam antiquis aliquando declinatum. Siſenn. Hiſtor. lib. 4. Poſtquam in ſonu ſignorum prælium magno cum clamore virorum commiſſum eſt. Ex. Non. 8. 67.

Sonor, ōris. m. [ἦχος] Vehementior ſonus. Virg. 7. Æn. 462.
— magno veluti quum flamma ſonore, &c. Idem 9. Æn. 651.
Et crines albos, & ſæva ſonoribus arma.
Clarus ſonor. Lucret. lib. 4. 571.
Sentire ſonorem. Lucret. lib. 4. 230.
Plenæ ſonoribus aures. Lucret. lib. 6. 1183.
Ut ſpernerent ſonores barbarorum. Tacit. 14. Ann. 36.

Sonōrus, a, um. Adj. [ἠχητικός Gl. G. L.] Reſonans.
Cithara ſonora. Tibul. lib. 3. 4. 69.
Flumina ſonora. Virg. 12. Æn. 139.
Tempeſtates ſonoræ. Virg. 1. Æn. 57.
Tonitru ſonoro cuncta concutiens. Claud. 2. in pr. Conſ. Stilich. 26.

Sonōre, Adv. Gell. 4. 20. Clare nimis ac ſonore oſcitavit.

Sonorīnus, a, um. Adj. Varro apud Non. 2. 790.
Leviſomna mens ſonorinas imagines
Affatur, non umbrantur ſomno pupulæ. Sed varia lectio eſt. V. Somnorinus, in somnus.

Sono, ui, ĭtum, [ἠχέω, ῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sonum facere. Plaut. Curc. 1. 2. 18. Amabo, cuja vox ſonat procul? Hor. 1. Serm. 4. 44.
— cui mens divinior atque os
Magna ſonaturum, des nominis hujus honorem.
Acerba ſonans. Virg. 3. Georg. 149.
Diverſa ſonare. Ovid. 10. Met. 147.
Dulce ſonant tenui gutture carmen aves. Tibul. lib. 1. 3. 60.
Grande ſonare. Stat. 3. Silv. 1. 130.
Lene ſonans aqua. Ovid. 2. Faſt. 704.
Pingue & peregrinum ſonare dicuntur rudes poëtæ. Cic. pro Arch. 26. Qui præſertim uſque eo de ſuis rebus ſcribi cuperet, ut etiam Cordubæ natis poëtis, pingue quiddam ſonantibus atque peregrinum, tamen aures ſuas dederet.
Raucum quiddam ſonare. Ovid. 3. de Arte Am. 280.
Rauca ſonans amnis. Virg. 9. Æn. 125.
Saxoſum ſonans Hypanis. Virg. 4. Georg. 370.
Acute ſonare. V. Acutus in acuo.
Graviter. Virg. 3. Georg. 88.
Leviter ſonant cachinni. Catull. Argon. 62. 273.
Plenius ſonans aureo plectro. Hor. 2. Carm. 13. 26.
Plauſu ingenti ſonuerunt omnia. Virg. 5. Æn. 506.
Sic Perſono cum Ablativo. H. St.
Plangore ſonat mæſta domus. Ovid. ad Liv. 179.
Tinnitibus acutis ſonuit enſis. Ovid. 5. Met. 204.
Nimbi ſonuerunt toto æthere. Virgil. 2. Æn. 113.
Pro In toto. H. St.
Ripæ ſonant balatu pecorum. Virg. 3. Georg. 555.
Rupes ſonant carmina. Virg. 5. Ecl. 63.
Tela ſonant humeris. Virg. 4. Æn. 149.
Idem ſonant hæc verba, pro Significant. Cic. 3. Off. 83. Honeſtate igitur dirigenda utilitas eſt, & quidem ſic, ut hæc duo verbo inter ſe diſcrepare, re unum ſonare videantur. Idem 2. de Fin. 6. Non intelligere interdum quid ſonet hæc vox voluptatis: id eſt, quæ vis huic voci ſubjiciatur. Hic Cicero quid Sonare ſignificet, declarat.
Vox hominem ſonat. Virg. 1. Æn. 328.
Nec mortale ſonans. Virg. 6. Æn. 50. De Sibylla.

Sono, ĕre. tertia conjugandi forma dixerunt veteres. Lucret. lib. 3. 157.
Caligare oculos, ſonere aures, ſuccidere artus.
Sincerum ſonere. Lucret. lib. 3. 887.

Sonans, antis. [ἠχῶν] Partic.
Æs ſonans. V. æs.
Auræ ſonantes. Virg. 11. Æn. 863.
Fila ſonantia, Cithara. Ovid. 10. Met. 89.
Ora ſonantia centum linguis. Ovid. 8. Met. 532.
Pharetram fuga ſenſere ſonantem. Virg. 9. Æn. 660.
Scopuli ſonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turba ſonans. Virg. 3. Æn. 233.
Verba ſonantia, Grandia. Plin. 1. Epiſt. 16.

Sonandus, a, um. Partic. [ἠχητέος] Ovid. 5. Faſt. 494.
— ſigni cauſa ſonanda mihi eſt. Alii legunt Canenda
Ore magno ſonandus. Ovid. 1. de Arte Am. 206.

Sonābĭlis, e. Adj. [ἠχητός] ut, Siſtrum ſonabile. Ovid. 9. Met. 787.

Sonĭtus, ûs. m. [ἦχος, Gl. L. G.] Idem quod Sonor. Virg. 6. Æn. 586
Dum flammas Jovis & ſonitus imitatus Olympi. Plaut. Trin. 5. 2. 52
Quis homo tam tumultuoſo ſonitu me excivit ſubito foras? [A Sonĭtus, Partic. ☞ Sonĕre formatur.
Sterilia ſonitu corpora. Lucret. lib. 2. 844.
Æris innumeri ſonitus. Stat. 1. Silv. 1. 68.
Aquæ ſonitus. Tibul. lib. 1. 2. 80.
Armorum ſonitus. Virg. 1. Georg. 475.
Flammæ ſonitus, i. e. Strepitus. Nepos 7. 10. 5.
Plangoris ſonitus. Ovid. 3. Met. 493.

Tubarum sonitus fracti. Virg. 4. Georg. 72.
Perterricrepus sonitus. Lucret. lib. 6. 128.
Quadrupedans sonitus, equi currentis. Virg. 8. Æn. 596.
Sonans sonitus. Lucret. lib. 1. 826.
Terribilis sonitus. Virg. 9. Æn. 503.
Vagus sonitus Asopi fluentis. Propert. lib. 3. 15. 27.
Adest sonitus creber ad aures. Virg. 2. Æn. 731.
Agnoscere sonitum. V. AGNOSCO.
Capere sonitum. V. CAPIO.
Captare sonitum. V. Capto, in CAPIO.
Clarescunt sonitus. Virg. 2. Æn. 301.
Dare acrem sonitum. Virg. 4. Georg. 409.
Dedit ignis sonitum ingentem. Virg. 2. Georg. 306.
Dare sonitus vastos. Virg. 5. Æn. 435.
Excitur sonitus pedibus. Lucret. lib. 2. 329.
Faciunt sonitus venti. Lucret. lib. 6. 132.
Ferunt venti sonitum ad litora. Virg. 12. Æn. 455.
Increpuit sonitum tuba. Virg. 9. Æn. 503.
Quatit sonitu campum ungula. Virg. 8. Æn. 596.
Terrere aves sonitu. Virg. 1. Georg. 156.
Soniti, Genitivus antiquus pro Sonitus. Pacu. Dulorefte: Quidnam autem hoc soniti est, quod stridunt fores? Cæcil. χαλκείοις: Nam quidnam fores fecere soniti? Non. 8. 67.

SONAX, ācis. Adj. Apul. Milef. 4. p. 157. Elmenh. De tritone, Hic concha sonaci leviter buccinat. Et p. 202. lib. 8. de apro, Dentibus attritu sonaci spumeus. Et femel apud Ovid. 1. Met. 333.
Cæruleum Tritona vocat, conchæque sonaci
Inspirare jubet. In nonnullis Sonanti. Et unus Strozzæ habet Conchæque tonanti.

SONĬTO, āre. Frequent. Solin. de Italia cap. 8. Locrensium cicadæ ultra ceteras sonitant.

SONĬPES, ĕdis. m. [κοναχίπους] significat Celerem equum, a sonitu pedis, quod pedibus sonet. Cic. 3. de Orat. 183. Aut a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa, sicut illa sunt, Domuerant, Sonipedes.
Acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 3.
Celsos sonipedes ocius subigit jugo. Sen. Hippol. 10.
Insignis ostro & auro stat sonipes. Virg. 4. Æn. 135.
Martius sonipes. Sil. lib. 1. 222.
Nobilis sonipes. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 289.
Vegeti sonipedes. Catul. 61. 41.

SONĬVIUS, a, um. Adj. Vox Augurali. Fest. Sonivio significat in carmine Saliari & Augurali Sonanti. Sonivium tripudium, ut ait App. Pulcher, quod sonet, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore. Cic. 6. Fam. 6. Non igitur ex alitis involatu, nec e cantu sinistro oscinis, ut in nostra disciplina est: nec ex tripudiis solistimis, aut soniviis tibi auguror: sed habeo alia signa, quæ observem.

S O P

SŌPHĒNÆ, [Σωφήναι] Armeniæ populi, quos Plin. lib. 6. cap. 9. vocat Sophenos; eorumque regionem Sophenen lib. 5. cap. 12. & lib. 6. cap. 13. Molles Sophenæ. Lucan. lib. 2. 593.

SŏPHĬA, æ. f. [σοφία] Latine Sapientia dicitur. Martial. lib. 1. 112.
Quum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum. Cic. 1. Off. 153. Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Gloss. Græcolat. Σοφία, Sapientia, Prudentia.

SOPHUS, i. m. [σοφὸς] Sapiens. Virg. [Ubi?
Hinc omnis certat dialectica turba sophorum. Cic. 5. Tusc. 7. Itaque & illos septem, qui a Græcis σοφοὶ, sapientes a nostris, & habebantur & nominabantur. Martial. lib. 7. 31.
Te pia Cecropiæ comitatur turba Minervæ:
Te secreta quies, te sophos omnis amat. Gloss. Græcolat. Σοφὸς, Prudens.
Sophos, quasi g.n. ut Grande sophos, i.e. Magna voce acclamatum. Martial. lib. 1. 4. Perottus, Mos est Græcorum, dum scripta alicujus vel legerint vel audierint, assentando dicere, σοφὸς, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta, Grande sophos, i. e. Grandem illam & adulatoriam vocem tot hominum clamantium Sophos. Sic 6. 48.
Quod tam grande sophos clamet tibi turba togata, &c. Idem lib. 1. 50.
Mercetur alius grande & insanum sophos. Et lib. 3. 46. ad Candidum.
At tibi tergeminum mugiet ille sophos.

SOPHĪZO, [σοφίζω] Sapientiam præsto. Gloss. Græcolat. Σοφίζομαι, Cavillor, Comminiscor, Commentor. Idem Gloss. Hinc

SOPHISMA, ātis. n. [σόφισμα] quid significet, declarat Cic. 4. Acad. 75. his verbis, Atqui habebam molestos vobis, sed minutos, Stilponem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quædam sophismata. Sic enim appellantur Fallaces conclusiunculæ. V. Cavillatio, in CAVILLA. Gloss. Græcolat. Σόφισμα, Commentum.

SOPHISMĀTĪCUS, a, um. Adj. [σοφισματικὸς] Captiosus. Gell. 18. 13. tit. A Dialectico quodam sophismatico impudenti. [Sed al. Sophismatio, rectius. i. e. Interrogatiuncula captiosa. Est enim σοφισμάτιον, Dimin. a σόφισμα.

SOPHISTA, vel SOPHISTES, æ. m. [σοφιστὴς] Orator, præceptor, sapiens. Olim autem Sophistæ dicebantur, Philosophi & sapientiæ professores: deinde vero Rhetores: postremo abiit nomen in invidiam, ut Sophistæ dicerentur, Qui fictam quandam sapientiæ speciem jactitarent. Cic. 1. de Nat. Deor. 63. Abderites quidem Protagoras, cujus a te modo mentio facta est, sophistes temporibus illis vel maximus. Idem 4. Acad. 72. At quis est nunc hic sophistes? Sic enim appellantur hi, qui ostentationis aut quæstus causa philosophantur. Gloss. Græcolat. Σοφιστὴς, Disertor, Sophista. [Scribe Disertor. Solebat nimirum hoc nomen sub Principibus Romanis iis tribui, qui eloquentiæ studium professi, intra docendi scribendique facultatem subsisterent. V. Suid. Olim Cavillatores, ut ex Cic. liquet.

SOPHISTĪCUS, a, um. Adj. [σοφιστικὸς] Gell. 7. 3. Res admodum insidiosa & sophistica. Idem 18. 2. Sophisticæ captionis solutio.

SOPHISTICA, æ. f. [σοφιστική] Pars dialecticæ plus verborum, quam veritatis, plusque ostentationis, quam utilitatis habens, qua docemur fallacibus conclusiunculis adversarium irretire, atque argumenta ita acute invenire, ut quæ falsissima sunt atque fallacissima, verissima esse videantur. V. & Apul. 2. de Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.
Sophistam declamandi magistrum dixerunt olim Cæl. Rhod.

SOPHISTICE, Adv. Apul. ibid. [Sic in Thes. Lipf. Sed revera Substantivum est, Sic sophistice, imitata juridicialem statum, &c. i. e. ἡ σοφιστική, subaudito τέχνη.

SŌPHĬLUS, [Σώφιλος] Sicyonius, vel Thebanus Comicus, mediæ Comœdiæ scriptor, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur a Suida.

SŎPHŎCLĒS, is. m. [Σοφοκλῆς] Athenienfis poëta Tragicus, æqualis Periclis, ejusque collega quandoque in Prætura: docuit fabulas CXXIII. victorias retulit XXIII. auctore Suida. Decessit post Euripidem annos VI. cui stili magnitudine præfertur, licet ejus sententiis inferior. Filios habuit Iophonem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Meneclidem. Hæc ex Suida. De quo plura ibid. V. & Cic. de Senect. 22 qui ipsum divinum poëtam lib. 1. de Divin. 54. vocavit. Sophoclem ex insperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentino obiisse, Valerius 9. 12. ext. 5. auctor est. Scripsit Tragœdias CXX, e quibus VII tantum hodie supersunt.
Sophocles non ignobilis Tragicus. Quintil. lib. 1. cap. 12. Hor. 2. Epist. 1. 163.
Et post Punica bella quietus, quærere cœpit
Quid Sophocles, & Thespis, & Æschylus utile ferrent.
Sophocles superioris nepos, poeta item Tragicus, quem Suidas ait docuisse XL tragœdias, alios vero dicere XI. septem vero victorias adeptum esse.
Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatus, enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque poetas, cujus opera habemus.
Sophocles alius, Dux Athenienfium Sostratidæ filius, apud Thucydidem.

SOPHOCLĒUS, a, um. sec. com. Adj. possess. [Σοφόκλειος] unde, Carmina Sophoclea. Cic. 16. Fam. 18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial. lib. 5. 31. Virg. 8. Ecl. 10.
Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

SŌPHRON, ŏnis. m. [σώφρων] Sobrius, moderatus. Cic. 3. Tusc. 16. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eamque virtutem σωφροσύνην vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam. Gloss. Græcolat. Σώφρων ἀνὴρ, Pudicus, castus, Σώφρων γυνὴ, Pudica, casta.

SOPHRŎSŸNE, es. f. [Σωφροσύνη] Temperantia, modestia, castitas. Hieronymus contra Jovinianum: Non enim, ut male habetur in Latinis codicibus, sobrietas est legendum: sed castitas, id est, σωφροσύνη. Gloss. Græcolat. Σωφροσύνη, Modestia, pudicitia.

SŌPHRON, [Σώφρων] Comicus, cujus meminit Athenæus. Implicitum hunc vocat Stat. 5. Silv. 3. 158.
Sophron, Poeta, mimorum scriptor fuit, tanti a Platone æstimatus, ut moriens libros ejus capiti subjectos narretur habuisse. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 1.

SOPHRŎNIA, [Σωφρονία] Matrona Romana fuit, quam ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocant. Hæc cum se vim Decii principis videret non posse effugere, consentiente viro, arrepto gladio se ipsam transfixit, & in Divarum numerum est relata. Euseb. in Ecclesiast. histor.

SOPHRONISTÆ, [Σωφρονισταὶ] Magistratus quidam erant apud Athenienses, non dissimiles iis, quos Romani Censores vocabant, licet longe plures essent, & potestate aliquanto inferiores: legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui juvenum mores censerent. [Gloss. Græcolat. Σωφρονίζω, Compesco, Σωφρονισμὸς, Compescatio, Σωφρονισμὸς ἐπὶ παιδείας, Coercitio. Hinc & σωφρονιστὴς, coercendis moribus præfectus. V. Etymol. Magn.

SOPHRONISTĒRES, [σωφρονιστῆρες] Dentes duo, qui omnium extremi nascuntur, circa annum ætatis vigesimum, hoc est circa id tempus, quo jam sapere incipimus. Et vocantur Dentes sapientiæ. V. Etymol. M.

SŌPHRŎNIUM, i. f. [Σωφρόνιον] Meretriculæ nomen apud Plaut. amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης, quod temperantiam, modestiam sive castitatem significat. [Immo a Σώφρων, f. proprio ex Appellativo facto, ut a m. fit Σωφρονίσκος, quo nomine fuit pater Socratis, quem Latine Catulum diceres.

SOPHUS. V. SOPHIA.

SOPIO, V. SOPOR.

SŌPĪTHES, ĭthis. m. [Σωπείθης] Rex fuit Indicæ regionis ejus, quam Sopithen appellari diximus. Strab. lib. 15. In eadem terra esse canes optimos narrant, atque Alexandrum centum & quinquaginta canes a Sopithe accepisse, atque ut periculum faceret, duos Leoni immisisse: quibus illum tenentibus, alios duos solvisse, qui cum jam in certamine consisterent, Sopithes jussit, ut unus ex canibus crure apprehensus abstraheretur a morsu & nisi obtemperaret, crus amputaretur, quod Alexander primo non concessit, cani videlicet parcens. Sed cum Sopithes diceret se quatuor pro uno daturum, concessit. Canis vero prius sibi crus incidi profundo vulnere passus est, quam morsum dimitteret.

SŎPOR, ōris. m. [κῶφος, κώφωσις Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Somnus. Cic. in Sallust. 15. Noli nobis languorem ac soporem nimium exprobrare.
Sopor interdum differt a Somno & eo gravior est. Plin. lib. 21. cap. 18.
Hujus femine somnum allici: sed modum servandum, ne sopor fiat.
Sopor e vino, Κῶφος ἐξ οἴνου. Gloss. Latinogræc.
Leti consanguineus sopor. Virg. 6. Æn. 278.
Altus sopor. Virg. 8. Æn. 27.
Dolosus sopor. Stat. 1. Silv. 2. 162.
Dulci sopore languidus. Hor. Epod. 5. 56.
Felix sopor. Stat. 5. Theb. 451.
Gravissimus sopor. Lucret. lib. 4. 953.
Impavidus sopor. Sil. lib. 13. 257.
Piger sopor. Catull. 61. 37.
Perpetuus, i. e. Mors. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Semisomnus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Temulentus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Trepidus sopor. Stat. 1. Achil. 646.
Collocare aliquem in soporem. Plaut. Amph. 1. 1. 148.
Complectitur artus sopor. Virg. 2. Æn. 253.
Continuans se sopor interdiu noctuque. Cels. lib. 2. cap. 4.

Ducere ſoporem. Tibul. lib. 1. 1. 65.
Nam neque tum plumæ, nec ſtragula picta ſoporem,
Nec ſonitus placidæ ducere poſſet aquæ. i. e. Inducere.
Firmare ſoporem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Devinxit ſuavi ſopore membra ſomnus. Lucret. lib. 4. 455.
Habet ſopor altus animalia. Virg. 8. Æn. 27.
Irrigat artus ſopor. Virg. 3. Æn. 511.
Languens ſopore. Lucret. lib. 4. 40.
Mulcens ſecuro membra ſopore. Sil. lib. 3. 170.
Occupat artus ſopor. Virg. 4. Georg. 190.
Pati ſoporem. Ovid. 15. Met. 321.
Preſſus gravitate ſoporis. Ovid. 15. Met. 21.
Profligatus temulento ſopore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Receptus ſopor parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Removet ſoporem cura. Ovid. 6. Met. 493.
Tenuit corpora noſtra ſegnis ſopor. Lucan. lib. 5. 690.
Vincere caput ſopore. Propert. lib. 3. 17. (al. 15.) 42.
Victa ſopore corpora. Ovid. 1. Faſt. 422.
Urget illum ſopor perpetuus, Mortuus eſt. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Sopor, pro Poculo ſoporifero. ut, Patri ſoporem medicos dare coëgit. Hoc ergo ſumpto ſomno ſopitus, diem obiit ſupremum. Nepos 10. 2. 5.
Sopor, pro Segnitie. Tacit. 2. Hiſt. 76. Torpere ultra & polluendam perdendamque Remp. relinquere ſopor & ignavia videretur.

Sopōrus, a, um. Adj. [καρωτικὸς] ut, Nox ſopora. Lucan. lib. 2. 236. Stat. 1. Theb. 403. Virg. 6. Æn. 390.

Sopōrĭfer, vel Soporiferus, a, um. Adj. [καροφόρος, Gl. G. L.] Quod ſoporem inducit. Plin. lib. 9. cap. 13. Præterea dextræ pinnæ vim ſoporiferam ineſſe, ſomnosque allicere ſubditam capiti tradunt. Idem lib. 19. cap. 8. A copia lactis ſoporiferi.
Aula ſoporifera Somni. Ovid. 11. Met. 586.
Flos ſoporifer. Stat. 10. Theb. 107.
Lethe ſoporifera. Ovid. 4. Triſt. 1. 47.
Noctis ſoporiferæ dona. Sil. lib. 7. 287.
Papaver ſoporiferum. Virg. 4. Æn. 486.

Sopōro, [καρῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Soporem inducere. Plin. lib. 28. cap. 8. Cauda, flumina & aquarum impetus ſiſti, ſerpentes ſoporari. Stat. 11. Theb. 94. — & inſuetos angues nimia aſtra ſoporant.

Soporātus, a, um. Partic. [κεκαρωμένος Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 75. Aquatilia ipſa quiete cernuntur placida, ceu ſoporata.
Artus ſoporatos premit quies. Valer. 5. Argon. 333.
Dolor ſoporatus. Curt. lib. 7. 1. 8. h. e. Sopitus, & qui interquieverat.
Offa ſoporata melle. Virg. 6. Æn. 420.
Melle ſoporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. Sunt qui legendum putent Saporatam, quod mel ſoporem non faciat, ſed ſaporem. [Inſcite, quum Medicamentis, melle exceptis & ſubactis, intelligat ſoporatam.
Ramus ſoporatus vi Stygia, Morte plenus. Serv. Virg. 5. Æn. 855.

Sōpio, īvi, ītum, [καρῶ Gl. G. L.] īre. Soporem inducere. Liv. 24. 46. Lentior denique æqualiorque accidens auribus, magnam partem hominum ſopivit.
Somno ſopire aliquem. Ovid. 7. Met. 213.
Deus me ſopierat. Tibul. lib. 3. 4. 19.

Sopītus, a, um. Partic. [κατακοιμασθεὶς] Liv. 25. 9. Nico, ex improviſo adortus ſopitos vigiles, in cubilibus ſuis obtruncat, portamque aperit. Idem 27.
Lecto ſopitus, In lecto dormiens. Lucret. lib. 3. 917. al. Leto.
Quiere ſopitus. Lucret. lib. 3. 1051.
Somno ſopitus. Virg. 1. Æn. 680.
Vino & epulis ſopitus. Liv. 8. 16.
Anguis ſopitus cantibus magicis. Columel. lib. 10. 367.
Aras ſopitas excitat ignibus. Virg. 8. Æn. 542.
Brachia ſopita. Ovid. 14. Epiſt. 69.
Furor armorum ubique ſopitus. Paterc. lib. 2. cap. 89.
Ignis ſopitus, Non apparens, occultus. Virg. 8. Æn. 410.
Impoſitum cinerem, & ſopitos ſuſcitat ignes. Idem 5. Æn. 743.
Manus ſopitæ. Ovid. 3. Faſt. 306.
Quies ſopita. Liv. 9. 37. Quod æſtivis noctibus ſopitæ maxime quietis tempus eſt.
Sopitus, Qui ſenſus amiſit. Liv. 1. 41. Jubet bono animo eſſe: ſopitum fuiſſe regem ſubito ictu, ferrum haud alte in corpus deſcendiſſe.

S O R

Sōra, æ, f. [Σῶρα] Oppidum Volſcorum in Campania, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 10. 1. Meminit etiam Juven. quum ait 3. Sat. 223.
— optima Soræ,
Aut Fabrateriæ domus. & Sil. lib. 8. 396.

Sōractĕ, n. & Soractes, is. m. [Σώρακτε ὄρος] Mons in Phaliſcis, Apollini ſacer, ubi in ſpelunca cooperta latebram ſibi elegit divus Silveſter. Virg. 11. Æn. 785.
Summe deûm ſancti cuſtos Soractis Apollo. Sil. lib. 8. 494.
— & ſacrum Phœbo Soracte frequentant. Plin. lib. 7. cap. 2. Sacrificio annuo, quod fit ad montem Soractem Apollini. Hor. 1. Carm. 9. 1.
Vides ut alta ſtet nive candidum
Soracte?
Phœbeum Soracte. Sil. lib. 7. 662.

Soractīnus, a, um. Adj. Vitruv. 2. 7. Soractinæ lapicidinæ.

Sōrācum, i. n. Quo ornamenta portantur ſcænicorum: Paul. ex Feſto. Notat Antonius Aug. Refertur, ut opinor, a Feſto verſus Plauti in Perſ. 3. 1. 64.
Librorum enim ecce illum plenum ſoracum habeo. Sed verbum, Enim, non agnoſcit Feſtus, & pro Ecce illum, ſive Eccillum, Ic illum ſcripſit librarius, quod in margine notatum eſſe video littera, R. Varie hoc nomen ſcriptum reperi Soracum, Saracum, Sarracum & Serracum. Vitruv. lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non eſſent, niſi plauſtrorum, aut ſarracorum per terram, navicularum per aquam inventæ eſſent machinationes.
Sed quibuſdam inter doctos Soracum non idem videtur eſſe ac Sarracum. Ajunt autem tantum intereſſe, quantum inter Cophinum & Plauſtrum. V. Pitiſci Lexic. Rom. Ant. & ſupra sarracum.

Soraculum, vel potius Serraculum, i, n. Ulpian. ſub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parvi refert (inquit) navem immittendo, aut ſerraculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro Serraculo, Servaculum, vel Verriculum; vel Gubernaculum, vel Ferraculum ediderunt. V. serraculum.

Soræ, Gentes in Capiſſena ſunt, auctore Plin. lib. 6. cap. 23.

Soranus, Pluto eſt cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti ſunt, veluti Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur: tum quod rapto viverent ex reſponſo. Cæl. Rhodig. lib. Lection. antiquar. 10. cap. 18. Lupi autem Sabinorum lingua Hirpi vocantur. [V. Serv. ad 11. Æn. 785.

Sōrānus, [Σωρανὸς] Epheſius medicus, Alexandriæ vixit: deinde Romam venit, ubi artem exercuit Trajani & Hadriani temporibus. Suid.

Sorbeo, ui, ĭtum, vel pſi, ptum, [ῥοφάω, ῥοφέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Deglutire ſenſim quicquam liquidum. Factitium verbum a ſono vocis quem faciunt qui ſorbent. Plaut. Mil. 3. 2. 7.
— ſorbet dormiens.
pa. Quid ſorbet? lu. illud, ſtertit volui dicere:
Sed quia conſimile eſt, quod ſtertas quaſi ſorbeas?
Sorbere ovum. Plin. lib. 7. cap. 53.
Aquas cæleſtes ſorbet terra arida. Ovid. 2. de Arte Am. 352.
Charybdis ſorbet fluctus in abruptum. Virg. 3. Æn. 422.
Charybdis ſorbet fretum. Ovid. 7. Met. 64.
Cruor veſtigia ſorbet. Sil. lib. 4. 163. h. e. Cruor ita replet veſtigia, ut non cognoſcantur.
Flumina ſorbentur a terra. Ovid. 1. Met. 40.
Medullas ſorbere. Lucan. lib. 7. 843.
Puppis ſorbet mare vaſto hiatu. Valer. 1. Argon. 638.
Sitis ſorbet ora. Stat. 3. Theb. 329.
Sanguis ſorbetur ab ubere. Lucan. lib. 4. 315.
Odia alicujus ſorbere, per translationem, pro Perferre. Cic. 3. Q. frat. 9. Ut ejus iſta odia non ſorbeam ſolum, ſed etiam concoquam.
Sorbere animo. Cic. 11. Philip. 10. Quem gurgitem, quam voraginem, quid eum non ſorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus ſanguinem non bibere cenſetis?
Sorbui, Præterit. Plin. lib. 22. cap. 23. His qui coagulum lactis ſorbuerint. [Sorbſi & Sorbtum ſcribendum contendunt multi cum b. Eſt autem hoc a forma tertiæ declinationis, antiquis uſitata.
Archaice in tertia conjugatione uſus eſt Tibullus 4. 1. 72.
Quum canibus rabidas inter freta ſorberet undas. Sic leg. Heinſ. & Broeckh.

Sorbĭtio, ōnis. f. [ῥόφημα Gl. G. L.] Ipſe ſorbendi actus: & interdum Id quod ſorbetur. Perſ. 4 Sat. 2.
— ſorbitio tollit quem dira cicutæ. De Socrate.
Sorbitio, Juſculum ad ſorbendum præparatum. Columel. lib. 6. cap. 10.
Sextarii duo, factaque ſorbitio per cornu infunditur. Celſ. lib. 4. cap. 7.
Ergo primis diebus danda eſt ſorbitio ptiſanæ, vel alicæ, vel orizæ.

Sorbitiuncŭla, æ. f. dimin. [ῥοφημάριον] Hieron. Epiſt. 30.

Sorbicīna, æ. f. [ῥόφημα] Gloſſ. Græcolat. Idem.

Sorbillum, i. n. [ὀπωρόφημα] Potio ſorbitioni apta. Plaut. Pœn. 1. 2. 185.
Hem, mihi jam video propter te victitandum ſorbillo. Al. Sorbilo.

Sorbĭlis, e. Adj. [ῥοφητὸς Gl. G. L.] Quod facile ſorbetur. Columel. lib. 8. cap. 17. Et nuces digitis infractæ ſunt dandæ, nec minus elixum molle ſorbum, quique ſunt cibi ſorbilibus proximi, ut mulctra, recens caſeus.
Ova ſorbilia craſſiorem faciunt pituitam. Celſ. lib. 2. cap. 23.
Ovum durum valentiſſimæ materiæ eſt: molle vel ſorbile imbecilliſſimæ. Celſ. lib. 2. cap. 18. conf. Petron. cap. 23.

Sorbillo, [ῥοφῶ Gl. G. L.] āre. dimin. a Sorbeo: proprie eſt Parum, & frequenter ſorbere. Ter. Adelph. 4. 2. 53.
Nam jam adibo, atque unum quidquid, quod quidem erit belliſſimum,
Carpam; & cyathos ſorbillans, paulatim hunc producam diem.

Sorbus, i. f. [ὄη, ὄα, ὄα] Arbor eſt procera, cujus fructum Sorba vocamus. Ejus pleniorem deſcriptionem videbis apud Theophraſt. lib. 3. cap. 21. Columel. lib. 5. cap. 10. Sorbi quoque & Armeniaci, & Perſici, non minima eſt gratia. [Immo eſt a ſeq. dict. & ſubauditur Mali.

Sorbum, i. n. [ὄον] pl. Sorba [ὄα Gl. L. G.] Prædictæ arboris fructus, quod Malum ſorbum etiam Columella appellat lib. 5. cap. 10. Martial. lib. 13. 26.
Sorba ſumus, molles nimium durantia ventres:
Aptius hæc puero, quam tibi, poma dabis. Plin. lib. 15. cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata ſpecies, ceu malorum aliquibus. Hæc obnoxia acori. Odore & ſuavitate rotunda præcellunt. Ceteris vini ſapor. Generoſiſſima, quibus circa pediculos tenera folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, aſſiduum proventu, minimumque pomo, arbore diſſimili, foliis pæne platani. Non ferunt ante trimatum ex ullo genere. Cato R. R. cap. 7. Sorba in ſapa quum vis condire vel ſiccare, viridia facias.
Acida ſorba. Virg. 3. Georg. 380.

Sordes, is. f. pl. Sordes, ium. [ῥύπος, Gl. L. G. ῥύπος G. L.] Immunditia. Plaut. Pœn. 1. 2. 101.
Viden' tu pleni oculi ſordium qui erant, jam ſplendent mihi?
n. Immo etiam in medio oculo parum ſordis eſt. Al. Paullum ſordet. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Sordes aurium. [Male negat Gloſſularius Latinum Sordes ſingulare non habere.
Collecta ſorde dolentes auriculæ. Hor. 1. Epiſt. 2. 53.
Accipere ſordes. V. accipio.
Sordes hominis. Cic. 7. Fam. 1. Putas enim, ut ſcribis, propter hominis ſordes minus me magnam illam lætitiam putare.
Sordem urbis, Homines nequam, vel potius plebem vocat Cic. 1. Att. 13. Apud bonos iidem ſumus, quos reliquiſti: apud ſordem urbis & faecem, multo melius nunc, quam reliquiſti.
Sordes pro Reorum ſqualore. Quintil. lib. 6. cap. 2. At ſordes, & ſqualores, & propinquorum quoque ſimilem habitum, ſcio profuiſſe, & magnum ad ſalutem momentum preces attuliſſe. Idem Decl. 17. Non exuo, non depono ſordes: & mihi quoque ſenex tanquam accuſatori occurrit.
Nove, ſed non ineleganter, Sordes pro Veſte ſordida, atque habitu quo in reatu utebantur, ac conſequenter pro reatu dixit Suet. in Vitel. V. Tor

V. Torr. 509. H. St. Verba ipsa Torrentii sunt ad cap. 8. pr. Nihil autem novum in hoc loquendi genere, quo & ipse Suet. in Aug. cap. 32. usus est, passimque Cic. utitur, & omnes, qui consuetudine Romana loquuntur.

Lugubres sordes. V. LUGEO.

Jacere in sordibus. V. JACEO.

Sordes, pro Avaritia. Cic. 1. Q. frat. 1. 3. Neque enim mihi sane placet, præsertim quum ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, scrutari te omnes sordes, excutere unumquemque eorum. Plin. 2. Epist. 12. Damnatumque sordium, vel damnare alios, vel absolvere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Incusans ejus sordes, calceos eum veteres dicebat vendere solere. Idem lib. 4. cap. 1. Sed ut præcipua in hoc dicentis auctoritas, si omnis in subeundo negotio suspicio sordium, aut odiorum, aut ambitionis abfuerit: & ita, &c. Hor. 2. Serm. 5. 104.

— sepulcrum,
Commissum arbitrio, sine sordibus exstrue.

Ubi Horat. dicit, Neque avaritiam, neque sordes. At in poster. exp. Avaritiam. Vide illum Commentatorem in edit. Cruquii. Qui non avaritiam sectatur, multo minus sordes sectabitur. Conjunct. Disjunctiva pro copulativa est, Non objiciet Avaritiam & sordes. H. St. Priora verba culter subtraxit empectæ. Est autem locus Horatii, qui infra subjicitur, ubi Scholiastes Cruquianus, inscite, Sordes libidinum intelligi putat, cum duo synonyma sint, Avaritia & Sordes, nisi quod posterius ἀυξηπικῶ. Rectius autem Cruq. ex MSS. Nec pro Ac.

Luxuriæ sordes quis feret. Juven. 1. Sat. 140. i. e. Summam prodigalitatem cum insigni avaritia conjunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus suis indulgerent omnia, in aliorum egestate sublevanda parcissimi essent. Gaudet autem Juvenalis antitheta hoc pacto conjungere, ut alibi, Socraticos Cinædos, Tristes obscænos, Lacernatam amicam. Hor. 1. Serm. 6. 68.

Si neque avaritiam, neque sordes, ac mala lustra,
Objiciet vere quisquam mihi. [Luxuriæ sordes, Oxymôron.

SORDICŬLA, æ. f. dimin. Marcell. Emp. cap 8

SORDITŪDO, ĭnis. f. [ῥύπωσμα] Idem quod Sordes. Plaut. Pœn. 5. 2. 10.

Ut mihi abstersérunt omnem sorditudinem. Sorditudinem pro Sorde inquit Nonius 2. 799.

SORDIDICIA, æ. f. [ῥυπαρία] Pedor, Squalor. Gloss. Græcolat. [Nisi forte Sordidacio scribendum, ut sit verbale nomen a Sordido.

SORDĬDUS, a, um. Adj. [ῥυπαρὸς, Gl. G. L.] Pædidus. Sordibus plenum. Cic. 3. Tusc. 56.

Sæpe est etiam sub palliolo sordido sapientia. Ex Cæcil.

Amictus sordidus. Virg. 6. Æn. 301.

Caput sordidum tabo. Sen. Herc. fur. 9.

Casæ sordidæ. Sen. Herc. OEth. 2.

Cera sordida. Propert. lib. 3. 23. 8.

Color sordidus. Columel. lib. 8. cap. 8.

Fumus sordidus. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Lana sordida. Ovid. 3. de Arte Am. 222.

Mappa sordida. Hor. 1. Epist. 5. 22.

Pulvis sordidus. Ovid. 3. Amor. 2. 42.

Rura sordida. Virg. 2. Ecl. 28.

Sanguis sordidus. Lucan. lib. 4. 315.

Sordidus homo, Egens vel vilis, & nullius existimationis; aut Tenax, avarus. Cic. 3. de Finib. 38. Quis non odit sordidos, varios, leves, futiles? Idem 3. de Legib. 35. Quos & quantos viros homo omnium infimus & sordissimus Trib. pleb. P. Curiatius in vincula conjecit? Sic 1. Off. 150. Sordidi etiam putantur, qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant. [Pro Tenaci seu Avaro positum hic non occurrit, sed infra, ut Sordes pro Fœdiore avaritia.

Sordido loco natus, plus est, quam Humili. Liv. 22. 25. extr. Loco, non humili solum, sed etiam sordido ortus.

Stirpes sordidæ, quæ Ingenuis natalibus opponuntur. l. Super statu. C. de pœnis.

Sordidum ad famam. Cic. 2. Off. 50. Id cum periculosum ipsi est, tum etiam sordidum ad famam, committere ut accusator nominere.

Cupido sordidus, Avaritia, cupiditas. Acron. & Porphyr. Hor. 2. Carm. 16. 15.

Illiberalis & sordidus quæstus. Cic. 1. Off. 150. Illiberales autem & sordidi quæstus mercenariorum, omniumque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. V. totum illud caput.

Lingua sordida, Impura, mendax, perjura. Tibull. lib. 3. 7. 14.

Gaudia sordida. Stat. 3. Silv. 5. 17.

Sordidum consilium, pro Corrupto. Cic. 3. Q. frat. 4. pr. Gabinius absolutus est: omnino nihil accusatore Lentulo, subscriptoribusque ejus infantius, nihil illo consilio sordidius. Budæus.

Sordida oratio, cui opponitur Nitida. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quædam hebes, sordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. Quæ vitia facillime fiunt manifesta contrariis virtutibus. Nam primum acuto, secundum nitido, tertium copioso, deinceps hilari, jucundo, accurato diversum est.

Compar. ut, Nubes sordidior. Sen. Hippol. 785.

Caro sordidior. Plin. 16. 6.

Superl. ut, Res sordidissimæ. Sen. Controv. præf. lib. 3.

SORDĬDE, Adv. [ῥυπαρῶς] Avare. Plin. 3. Epist. 9. pr. Proconsulatum in ea, non minus violenter, quam sordide gesserat.

Sordide dicere & concionari. i. e. Avare. Cic. 15. Att. 2. Lucium Antonium concionatum esse cognovi tuis litteris & aliis sordide, sed id quale fuerit, nescio. Idem 2. de Orat. 352. Si aspere, si arroganter, si turpiter, si sordide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videatur. [Videtur his locis pro Fœde, turpiter, poni.

SORDIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. 1. 2. 58.

Servulorum sordidulorum scorta diobolaria?

Toga sordidula. Juven. 3. Sat. 149.

SORDĬDO, [ῥυπαίνω Gl. G. L.] āre. Sordidum facere, fœdare. Hoc verbo usi sunt scriptores ecclesiastici, sed veteres non nisi Participio. Hieron. Epist. 29. Vitiis sordidamur. Cyprian. Epist. 52. 6. Alienis rumoribus sordidantur. Lactant. Instit. 5. 19. Mens malis cupiditatibus sordidatur. August. Serm. 244. Toties Dei imaginem sordidamus.

SORDIDĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. Sordide indutus. Plaut. Asin. 2. 4. 90.

— quanquam ego sum sordidatus,
Frugi tamen sum, nec potest peculium enumerari. Cic. 2. Philipp. 73. Argentea vasa collisa, sordidata mancipia. i. e. Ob inopiam vel avaritiam obsoleta veste, vel detrita induta Ter. Heaut. 2. 3. 56.

Scin' hanc, quam dicit, sordidatam & sordidam?

Sordidata turba. Liv. 42. 28.

Sordidatissima conscientia. Sidon. 3. Epist. 13.

Sordidati item vocantur, qui Sordes, i. e. rei habitum induerunt. Liv. 6. 20. Postquam sordidatum reum viderunt. Cic. Post redit in Senat. 11. Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum sordidata venisset. Idem 4. in Verr. 62. Sordidati, maxima barba & capillo, Romæ biennium prope fuerunt. Ibid. 6. 41. Diodorus Romæ sordidatus circum patronos atque hospites cursare, rem omnibus narrare. Idem in Pison 99. Nec minus lætabor, quum te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem Sordidum dixit, Vilem & abjectum, ac sine ullo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem. Sordidatum autem Accusatum & reum Budæus.

SORDULENTUS, a, um. Adj. Tertull. de Pœnit. cap. 11. Sordulentus, illotus.

SORDEO, ui, [ῥυπάω, ῥυπίω, ῥυπόω] Sordidum esse. Martial. lib. 1. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Iter sordet. Stat. 3. Silv. 1. 100.

Sordere alicui res aliqua dicitur, i. e. Contemni, & vilis æstimari. Cic. ad Octav. Cui sordebat Macedonia provincia, quam victor sibi sumpserat Cæsar.

Sordent tibi munera nostra. Virg. 2. Ecl. 44.

Voluptas sordet oculis. Stat. 1. Silv. 3. 98.

Sordere suis, & contemni ab eis. Liv. 4. 25. Plin. lib. 35. cap. 10. Sordebat ille suis, ut plerumque domestica.

SORDESCO, [ῥυπαίνομαι, ῥυπῶμαι] ĕre. Sordidum fieri. Plin. lib. 11. cap. 12. Nunc vero e tanta cadens altitudine, multumque dum venit sordescens. Hor. 1. Epist. 20. 11.

Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi
Cœperis. Alloquitur librum suum.

SŌREX, ĭcis. m. [μῦς ποντικὸς, Gl. L. G. μῦς ἀμβραῖος, L. G. & G. L.] Animal parvum, a sono vocis, quem rodendo facit. Quidam dicunt esse Murem silvestrem. Columel. lib. 12. cap. 31. Si serpens, aut mus, sorexque in mustum ceciderit. Idem lib. de Arboribus, cap. 15. Vites, quæ secundum ædificia sunt, a soricibus aut muribus infestantur. Ter. Eun. 5. 6. 23.

Egomet meo indicio miser, quasi sorex, hodie perii.

Soricem & Murem pro eodem usurpavit Plin. lib. 11. cap. 37. & lib. 2. cap. 41. V. FIBRA.

Sorex suo occentu inauspicatus erat. Plin. 8. 57. Soricum occentu dirimi auspicia, annales refertos habemus.

Scribitur & Surix. Onomast. Lat. Græc. Surix, Μῦς. [Unde Gallorum Souris. Unde & pr. longam facit, quam proinde & Seren. produxit.

SORĬCĪNUS, a, um. [μυϊκὸς] Adj. Plaut. Bacch. 4. 8. 48. Soricina nænia.

SORĬCŬLĀTUS, a, um. Adj. ut, Soriculata vestis, Quæ variis conserta coloribus erat. Plin. lib. 8. cap. 48. Calcagninus legendum putat Surculata. In MSS. exstat Sororiculata, teste Hard. qui & ex Tiron. notis Sororeclatum pannum affert. V. Turneb. Adverf. 24. 19.

SORGÆ, Populi sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SORILLA, Navigia Istrica vocantur, quod lino & sparto conserantur & condensentur.

SORĪTÆ, Populi sunt Ichthyophagi, quos Arabis fluvius ab Indis disterminat, nullum alium cibum noscentes quam piscium, quos unguibus dissectos torrent sole, panemque ex eis conficiunt. Plin. lib. 7. cap. 2. Oritas vocat.

SŌRĪTES, æ. m. [σωρίτης] Argumentationis species est, constans ex multis propositionibus ita collocatis, ut prædicatum propositionis præcedentis fiat subjectum sequentis, indeque prædicatum ultimum concludatur de subjecto primo. Dicitur a σωρὸς, id est Acervus, quia est quædam propositionum quasi coacervatio. Acervalem syllogismum JCtus vocat l. 77. Dig. de verb. signif. & l. 65. Dig. de Reg. Juris. Persius etiam Acervum dixit Sat. 6. 80.

Inventus, Chrysippe, tui finitor acervi. Ubi Vet. Schol. Chrysippus Philosophus Stoicus syllogismum σωρίτην vocavit, quem per adjectionem & detractionem ex acervi frumentarii similitudine ostendit. & Cic. 4. Acad. 49. Soritas hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano. Idem ibid. 93. In quo utroque loco vide sis exemplum. Idem 4. Acad. 90. Soritas vocat Lubricum & periculosum locum. [Gloss. Græcolat. Σωρίτης, Cavillacio. V. Menag. ad Laert. 2. 108.

SOROADIOS, Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habiti, quod in linguam Græcam translatum verbum οἰνοποιὸν, id est vini factorem, significat. Cæl. lib. 2. cap. 7.

SŌRŎDÆMON, ŏnis. m. [σωροδαίμων] Sorodæmones, sunt Sepulcrales larvæ. Cæl. Rhodig. lib. 1. Lect. Antiq. cap. 7.

SŎROR, ōris. f. [ἀδελφὴ, Gl. L. G. & G. L.] dicta est, quod quasi seorsum a sua stirpe nascitur, separaturque ab ea domo, in qua oritur, & in aliam familiam transgreditur. Vel Soror, quasi diversa sorte orta.

Soror germana. [ἀδελφὴ ὁμοπατρία Gl. G. L.] Cic. pro Milon. 74. Eum, quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucilius juratus, se quæstionibus habitis dicit comperisse. De Clodio. Dicitur & Germana sine adjectione. V. f. l.

Sororis filius. Cic. 6. Verr. 22. Ita C. Cato duorum clarissimorum hominum nepos, L. Pauli & M. Catonis & P. Africani sororis filius.

Nymphæ sorores. Virg. 2. Georg. 494.

Piæ sorores. Ovid. 8. Met. 520.

Pulchræ sorores. Stat. 1. Achil. 296.

Maxima sororum. Ovid. 2. Met. 346.

Doctæ sorores. Ovid. 5. Met. 255. sic vocat Musas.

Lanificæ sorores, Parcæ. V. Lanificus in LANA.

Viperæ sorores. Ovid. 6. Met. 662. Furias sic appellat.

Poetæ interdum Parcas vocant Sorores absolute. Sic Hor. 2. Carm. 3. 15.

Dum res & ætas & Sororum
Fila trium patiuntur atra. [Designat adjecto Trium.

Dictitare Minervam esse sororem suam. Cic. pro Domo 92. V. loc.

Sorores arbores. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum sorores, ab hoc Adelphides dictæ.

Et eo modo Sorores lodices, apud Martial. 14. 148.

Sororcŭla, æ. f. dimin. Plaut. in Fragm. Clitell. 25. Germana mea sororcula.

Sorōrius, a, um. Adj. ut, Sororia cœna. Plaut. Curc. 5. 2. 60. Oscula sororia, Casta & pudica, qualia sorores decent. Ovid. 4. Met. 334. in Salmacidis fabula.

Stuprum sororium. Cic. pro Sext. 16. Qui enim in ejusmodi vita nervi esse potuerunt, hominis fraternis flagitiis, sororiis stupris, omni inaudita libidine infamis.

Sororium tigillum, Locus sacer Romæ in honorem Junonis. Sororium tigillum appellatur hac de causa: ex conventione Tulli Hostilii Regis, & Metii Suffetii ducis Albanorum, Trigemini Horatii & Curiatii cum dimicassent, ut victores sequeretur imperium, & Horatius noster exsuperasset, victorque domum reverteretur, obvia soror, cognita morte sponsi, sui fratris manu occisi, aversata est ejus osculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquam a patre absolutus sceleris erat, accusatus tamen parricidii apud Duumviros, damnatusque provocavit ad populum, cujus judicio victor duo tigilla, tertio superjecto, quæ pater ejus constituerat, velut sub jugum missus subit, consecratisque ibi aris Junoni Sororiæ, & Jano Curiatio, liberatus omni noxia sceleris est, auguriis adprobantibus. Ex quo Sororium id tigillum est appellatum. Festus.

Sororĭcīda, æ. c. Qui, vel quæ sororem occidit. Cic. pro Domo 26. Quid de me quod tulisse te dicis, parricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti?

Sororior, āri. Sororiari puellarum mammæ dicuntur, cum jam intumescunt; quod non singulæ, sed veluti geminæ sorores simul nascantur: sicut Fraterculare puerorum. Plaut. in Fribol. Fragm. v. 11. apud Fest.

Sororians, antis. Partic. Plin. lib. 31. cap. 6. Mammas sororiantes, præcordia, maciemque corporis piscinæ magis corrigunt.

Sororiculātus, a, um. Adj. Lino & sparto condensatus. Sororiculatæ vestes, apud Plin. 8. 48. sunt Quæ perpetuis quibusdam suris, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: ut sint tanquam Surorigulatæ, a Suro, cujus diminutio est surculus: nisi si quis a Sura deducere malit. Quod si a Regula derivari non placet, certe a Rica & Ricula deducatur. Turneb. Adverf. 24. 19. V. & Harduin. ad Plin.

Sors, sortis. f. [κλῆρος, λάχος Gl. L. G. & G. L.] a Serie secundum Varronem dicitur, Fortuitus alicujus rei eventus. Cic. 2. de Divin. 85. Dicendum igitur putas de sortibus? Quid enim sors est? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas & casus, non ratio, nec consilium valet. Cic. 1. Verr. 65. Accusavi eum, quicum Quæstor fueram, quicum me sors, consuetudoque majorum, quicum me deorum, hominumque judicium conjunxerat. conf. 61. & 46. Virg. 5. Æn. 490.

— dejectamque ærea sortem
Accepit galea.

Cæca sors. Lucan. lib. 5. 66.

Deterior sors. Sen. Theb. 2.

Improvisa sors. Claud. de Bell. Get. 370.

Inaudita Græcis sors ista. V. inaudio.

Iniqua sors. Virg. 6. Æn. 332.

Mala sors prædæ. Pars, Portio quæ sorte evenit seu contigit. Ovid. 13. Met. 485.

Nova pugnæ sors. Virg. 12. Æn. 54.

Ut Sortem armorum. H. St.

Arripere id quod sors offert. Cic. 6. Verr. 95.

Assignare aliquid alicui sorte. Cic. 11. Fam. 20.

Cernere sors dicitur, cum ejus aleæ aliquid permittitur, ut id disceptet, ut eventus sit quem dijudicaverit. Liv. lib. 43. 14. pr. Priusquam id sors cerneret, in incertum, ne quid gratia momenti faceret; in utramque provinciam, quod res desideraret, supplementi decerni. Turneb.

Conjicere sortem in urnam. Cic. 8. Fam. 8. In hydriam. 4. Verr. 127.

Conjicere provincias in sortem. Liv. 30. 1.

Contigit sors Tyrrhenum. Vell. Paterc. 1. 1. 4.

Dejicere sortem. Cæs. 1. Bell. Civil. 6. & Liv. 21. 42.

Damnari sorte. Sil. 6. 341.

Duci sorte dicuntur, qui ad aliquid destinantur. Virg. 2. Æn. 205.

Laocoon ductus Neptuni sorte sacerdos.

Excidit sors alicujus. Liv. 21. 42.

Exire sors dicitur, cum ex urna educitur. Cic. 1. Att. 19. Cum de consularibus mea prima sors exisset. Et Hor. 2. Carm. 3. 25.

— omnium
Versatur urna: serius, ocius,
Sors exitura.

Legunt sorte loca. Virg. 5. Æn. 132.

Nancisci sortem. V. nanciscor.

Revocatur res ad sortem. Cic. 4. Verr. 127.

Renunciari extra sortem. Cic. 4. Verr. 127. Cui contrar. Sorte, vel Sortito.

Trahere sorte. Virg. 1. Æn. 512.

— operumque laborem
Partibus æquabant justis, & sorte trahebant.

Tueri sortem quam tribuit fortuna. Ovid. 17. Epist. 113.

Versat omnia sors. Virg. 9. Ecl. 5.

Humana sors. Ovid. 3. Trist. 11. 67.

Humanæque memor sortis, quæ tollit eosdem,
Et premit; incertas ipse verere vices.

Intentata sors. Virg. 10. Æn. 39. i. e. Regnum, inquit Servius.

Irrequieta sors. Ovid. 2. Met. 386.

Miserandæ sortis asellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15.

Mortalis sors. Ovid. 2. Met. 56.

Onerosa sors. Ovid. 9. Met. 675.

Dedit ratio mihi sortem. i. e. Propositum, seu professionem, & institutum vivendi. Acron. Hor. 1. Serm. 1. 1.

Gaudens sorte tori. Ovid. 3. Fast. 463.

Gaude sorte tua. Hor. 1. Epist. 14. 11.

Objecit Fors mihi sortem. Hor. 1. Serm. 1. 1.

Acerba sors. Sen. OEth. 7.

Aspera sors. Stat. 1. Theb. 196.

Crudelis sors. Sen. Octav. 3.

Divina sors. Cic. 3. Philipp. 26.

Durissima sors. Claud. 1. in Eutrop. 71.

Durissima sors fati. Lucan. lib. 9. 1049.

Ferrea difficilisque sors vitæ me premit. Ovid. 5. Trist. 3. 28.

Funesta sors. Stat. 11. Theb. 315.

Pessima sors rerum. Ovid. 14. Met. 489.

Suprema sors. Virg. 5. Æn. 132.

Toleranda nulli sors. Stat. 1. Theb. 195.

Ultima sors rerum. Lucan. lib. 5. 692.

Inter Sortem & Sortes, hæc est differentia; quod Sortes [κλῆροι, Gl. L. G.] velut tessellæ quædam aut taleolæ ligneæ inscriptæ fuerant, ipsaque sortis instrumenta: Sors autem ipsa sortitio. Cic. 1. de Divin. 76. Et sortes ipsas & cetera, quæ ad sortem erant parata, disturbavit. Idem ibid. 2. 69. Monstruosissimam bestiam urnam evertisse, sortes dissipavisse.

Convivales sortes. Lamprid. cap. 22. Sortes sane convivales scriptas in cochlearibus habuit tales, ut alius exhiberet decem camelos, alius decem muscas. De ejusmodi sortibus exstat integer liber Martialis, 14. qui epigr. 1. v. 5. sic ait,

Divitis alternas & pauperis accipe sortes,
Præmia convivæ det sua quisque suo. [V. Suet. Aug. cap. 75.

Ducere sortes. Virg. 6. Æn. 22.

— stat ductis sortibus urna.

Sors, pro Vice & munere sorte oblato. Liv. 35. 6. pr. Si id facere gravaretur, quod non suæ sortis id negotium esset, se quidem id facturum, quodcunque Senatus censuisset. Budæus.

Æqualis sors. Hor. 3. Carm. 24. 16.

Defunctumque laboribus
Æquali recreat sorte vicarius. i. e. Æquali conditione, nimirum succedendo ei in laboribus.

Gratam sortem habemus. Nostra sorte sumus contentæ. Ovid. 5. Met. 272.

Sors, Judicium. Virg. 6. Æn. 431.

Nec vero hæ sine sorte datæ, sine judice, sedes. Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur causæ, nisi per sortem ordinatæ: nam quo tempore causæ agebantur, conveniebant omnes, & ex sorte, dierum ordinem accipiebant, quo post tricesimum diem causas suas exsequerentur. Ex Serv. Virg. 1. Æn. 143.

Non illi imperium pelagi sævumque tridentem,
Sed mihi sorte datum.

Sors, pro Progenie. Ovid. 6. Fast. 30.

Si genus aspicitur, Saturnum prima parentem
Feci: Saturni sors ego prima fui. Verba sunt Junonis. Sum, inquit, prima Saturni proles: prima enim ex illo sum genita.

Sors, pro Statu hominum. Suet. Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ sortis fuit. H. St.

Sors, Fatalis necessitas. Virg. 2. Æn. 554.

— hic exitus illum
Sorte tulit. V. Serv. in loc.

Sors & Patrimonium significat, unde Consortes dicimus, & Dei responsum, & Quod cuique accidit in sortiendo. Paulus & Festus.

Sors, [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. G. L.] Summa est, sive caput, & prima pecunia, quæ confertur in societatem, ut inde lucrum fiat. Plaut. Most. 3. 1. 122.

Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Et sors, & fœnus. Ibid. 3. 1. 64.
Sortem accipe. D. immo fenus: id primum volo. Ter. Adel. 2. 2. 35.
Etiam de sorte nunc venio in dubium, miser. h. e. De pretio quo empta erat fidicina. Ex Donat.

Solvat creditum sorte; i. e. Deducta usura reliquum solvat. Liv. 6. 36.

Sortes, numero plurali in hoc significatu. [αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων, Gl. L. G.] Papinian. in l. Uxori. D. de usu & usufr. leg. Fœnus quoque fortium, quas defunctus collocavit. Ibid. Igitur usuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpositam debitas, velut sortes, in cautionem deduci necesse est.

Sortes, [χρησμοί, Gl. L. G. & G. L.] Oracula seu responsa, sive syngrapha, in quibus responsa inscripta continebantur. Valer. lib. 1. 6. 3. Cujus rei explorandæ gratia, legati, ad Delphicum oraculum missi, retulerunt, præcipi sortibus, ut aquam ejus lacus emissam per agros diffunderent.

Duræ sortes. Ovid. 13. Met. 180.

Faticinæ sortes. Ovid. 15. Met. 436.

Malignæ sortes tacita ambage. Claud. de Bell. Get. 552.

Obscuræ sortis ambages. Ovid. 4. Fast. 261.

Sacræ sortes. Ovid. 1. Met. 368.

Fatigare sortes. Lucret. lib. 4. 1233.

Salutifera sors, Apollinis responsum salutem afferens. Ovid. 15. Met. 633.

Sortis, is. f. pro Sors. Teste Prisciano lib. 7. Plaut. Cas. 2. 6. 28.

Vide, ne qua illic insit alia sortis sub aqua.

Sorti, Adv. [κλήρῳ] Virg. 4. Georg. 165.

Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti. Ubi Servius; Sorti, Ex sorte: nam adverbium est, quod traxit a militia. Sed rectius hoc in loco legendum videtur, Sorte.

Sortĭcŭla, æ. f. dimin. [κληρίδιον] Sueton. in Neron. Claud cap. 21 Ac sine mora nomen suum in albo profitentium citharœdorum jussit ascribi, sorticulaque in urnam cum ceteris demissa, intravit ordine suo.

Sortĭlĕgium, i. n. [χρησμολογία] Actus legendæ sortis. Plin. lib. 28 cap. 4. De quibusdam sortilegiis.

Sortilegus, i. m. [χρησμῳδός, χρησμολόγος, χρησμῳδός, Gl. G. L.] Qui per sortes futura prænuntiat, Hariolus. Cic. 1. de Divin. 133. Nunc illa testabor, non me sortilegos, nec eos, qui quæstus causa hariolentur, nec psychomantia quidem, quibus Appius, amicus tuus, uti solebat, agnoscere. Lucan. 9. 584.

Sortilegis egeant dubii, semperque futuris
Casibus ancipites.

Apud Porphyrionem in Hor. Sat. 6. lib. 1. Assisto divinis, exp. Sortilegis, & addit, Sortilatores dicit. Apud Commentatorem, qui est in edit. Cruquii, Sarmadacis & sortilegis. H. St. Leguntur sub finem ejus Satiræ

Sortilĕgus, a, um. Adj. [χρησιόλεος] Hor. de Arte Poet. 219.

— & divina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Sortio, īre. [κληρῶ] activ. pro Sortiri: antiquum. Var. Rer. Human. lib. 20. Cum venerint Censores, inter se sortiant. Ex Non. 7. 22.
Tibi permitto, tute sorti. Plaut. Cas. 2. 6. 43.
Inter se sortiunt agros. Ennius apud Non. 7. 24.

Sortior, [κλήρωμαι Gl. G. L.] īri. Sortes facere. Plaut. Cas. 2. 4. 19.
Nam si sic nihil impetrare potero, saltem sortiar.
Sortita sunt, τετύχασιν. Gloss. Latinogræc.
Sortiri aliquibus. Plaut. Cas. 2. 4. 27.
Ad pœnam sortiri. Cic. pro Cluent. 129.
Sortiri quid loquare. Cic. 1. de Nat. Deor. 99. h. e. Non considerare, sed quasi sortiri quid loquare.
Dicas sortiri. V. DICA. Cic. 4. Verr. 37. Interea dies advenit, quo die sese, ex instituto ac lege Rupilia, dicas sortiturum Syracusis iste edixerat.
Domos sortiri, Sorte dividere. Virg. 5. Æn. 756.
Judices sortiri, Per sortem eligere. Cic. 2. Q. frat. 1. Is cum graviter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus, questus esset, sententiam dixit, ut ipse Judices per Prætorem Urbanum sortiretur.
Laborem sortiri. Virg. 8. Æn. 445.
Ocius incubuere omnes, pariterque laborem
Sortiti.
Periculum sortiri. Virg. 9. Æn. 174.
Omnis per muros legio sortita periclum
Excubat, exercetque vices quod cuique tuendum est. i. e. Sorte divisa ad defensionem pericli.
Remos sortiri. Virg. 3. Æn. 510.
Sternimus optatæ gremio telluris ad undam
Sortiti remos. Ubi Serv. Sortiti remos, Per sortem divisi ad officia remigandi, quis esset proreta, qui pedem teneret.
Sortiti coss. uter dedicaret. Liv. 2. 8.
Sortiri, vel comparare inter se provincias. V. COMPARO.
Magistratum cum alio sortiri, Per sortem, sive Sorte inire. Cic. 6. Philipp. 16. Est enim patronus triginta quinque tribuum, quarum sua lege, qua cum C. Cæsare magistratum sortitus est, suffragium sustulit.
Provinciam, Sorte dividere. Idem 1. Fam. 9. Si licitum esset legem Curiatam ferre, sortiturum esse cum Collega provinciam. Liv. 7. 19.
Amicum sortiri, Nancisci. Hor. 1. Serm. 6. 53.
— felicem dicere non hoc
Me possit, casu quod te sortitus amicum. i. e. Non casu aliquo & fortunæ beneficio factus sum tibi amicus, sed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.
Spatium brevis vitæ sortiri, Obtinere a Parcis. Ovid. 3. Met. 124.
Tempora novissima sortitus. Ovid. 11. Met. 758.
Sortiri filium. l. 3. §. si emancipatus. D. de bon. poss. contr. tab.
Fortunam oculis sortitus. Virg. 2. Æn. 520. Locum ad feriendum oculis eligens, quem fortuna destinarat vulneri.
Sortiri secundas, Nancisci. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Sortiri, Disponere. Virg. 3. Æn. 376.
— sic fata deûm rex
Sortitur, volvitque vices, is vertitur ordo.
Æqua lege necessitas sortitur insignes & imos. Hor. 3. Carm. 1. 1.
Sortiri, aliter. Virg. 3. Georg. 71.
Semper enim refice: ac ne post amissa requiras,
Ante veni, & sobolem armento sortire quotannis. Ubi Serv. Sortire, Substitue, subministra. Et est verbum judiciorum. Nam Subsortiri dicuntur judices, qui occupatorum funguntur officio.
Sortitum in singulos, Sorte datum. Cic. 4. Att. 16. Senatus decrevit, ut tacitum judicium ante comitia fieret: ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos, magnus timor candidatorum.

Sortīto, [κατὰ κλῆρον] Adv. Ex sorte, vel per sortem. Plaut. Merc. 1. 1. 25. At tibi sortito id obtigit. Idem Casin. 2. 6. 38. Mihi sortito ut eveniat. Cic. 8. Fam. 8. in form. vet. S. C. Quos eorum ex S. C. cum imperio in provincias pro Prætore mitti oporteret, eos sortito in provincias mitti placere. Cic. pro Sext. 134. Quum vero ne de venalibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & sortito alios Samnites, alios Provocatores fecerit. [i. e. Facta sortitione, vel sorte ducta.
Sortito dicere. Cic. 6. Verr. 142. Si quando taceant omnes, tunc sortito coguntur dicere.
Sortito sacerdotem capere. Cic. 4. Verr. 126. Syracusis lex est de religione, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubebat.
Sortito obtingere. Hor. Epod. 4. 1.

Sortītio, ōnis. f. [κλήρωσις] Cic. pro Cluent. 128. Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis Bulbo & Staleno, & Guttæ esset judicandum. Ibid. 129. Statuerunt enim ita majores nostri, ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum significat, quo, ut ait Livius 2. 59. extr. decimus quisque militum sorte ad supplicium lecti sunt. Unde & legimus Decimatas legiones. V. in DECEM.
Sortitio provinciarum. Cic. 3. Philip. 24.
Sortitio judicum. Cic. 2. Q. frat. 1. Sententiam dixit ut ipse Judices per Prætorem urbanum sortiretur: judicum sortitione facta comitia haberentur.
Prærogativæ sortitio. Cic. 2. Philip. 82. Subaudi, Tribus.
Religiosa sortitio vespertina provinciarum. Cic. 3. Philip. 24. Ironia est.
Judicare nullam sortitionem. Cic. 3. Philip. 25.

Sortītus, ûs. m. [κλήρωσις, κληροχία] pro Sortitione. Cic. pro Domo 50. Quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu retulisti?
Sortitus versare. Stat. 6. Theb. 389.
Et jam sortitus Prothous versarat ahena
Casside.
Perferre sortitus. Virg. 3. Æn. 323.
— quæ sortitus non pertulit ullos,
Nec victoris heri tetigit captiva cubile.
Specula (i. e. Parva spes) in sortitu est mihi. Plaut. Cas. 2. 4. 37.

Sortītor, ōris. m. [κληρωτής] Senec. Troad. 982. Et iniquæ ferus sortitor urnæ.

Sorsum, Adv. antique pro Seorsum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.
In ædiculam istam sorsum concludi volo. Al. Seorsum. Catull. Carm. 20. 17.
Manumque sorsum habebis. [Falsa loci notatio, & sorsan auctoris.

Sōry, ŏos. m. [σῦρυ] Corpus metallicum, simillimum melanteriæ, nisi quod hæc densior est & solidior, illud rarius & fistulosius, facultates habet easdem cum Chalciti & Misy, astrictoriam videlicet & causticam, crassioris tamen est essentiæ, unde & in metallis infimo loco nascitur, sub Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis sub Misy. Est autem Sory tantum fossile, quod & temporis progressu in Chalcitim commutatur, quemadmodum Chalcitis in Misy. Plin. lib. 34. cap. 12. Cels. 6. 9. Dioscor. 5. 73. Vulgus hodie, ut cetera fere omnia ejus generis, *Vitriolum* appellat.

S O S

Sos, pro Eos antiqui dixerunt. Festus. Ennius lib. 1.
Constitit inde loci propter sos dia dearum. Item,
Circum sos quæ sunt magnæ gentes opulentæ. Et
Dum censent terrere minis, hortantur ei sos. Ex emend. Scaligi.
Sos interdum pro Suos ponebant. Per dativum casum idem Ennius effert; Postquam lumina sis oculis. pro Suis. Idem.

Sōsandra, æ. f. [Σωσάνδρα] Insula Cretæ adjacens, ita dicta quod incolas suos a vi Lyctiorum servarit incolumes. Stephanus.

Sosianus, Apollinis cognomen, cujus Romæ erat statua e cedro (ex Susia advecta) teste Plinio lib. 13. cap. 5. conf. 36. 5. ibique Hard.

Sōsias, sive Sosia, æ. m. [Σωσίας] Philosophus quidam impius, qui sublata penitus providentia omnia temere ferri asserebat: quo in errore & Euhemerum, Diagoram, Hipponem & Epicurum versatos accepimus.
Est item hoc personæ protaticæ nomen in Terentiana Andria.

Sōsĭbius, i. m. [Σωσίβιος] Grammaticus Lacedæmonius, cujus meminerunt Suidas, Diog. Laert. 2. 115. Athenæus, aliique.
Fuit & alter Sosibius homo astutus, qui falso tutoris nomine assumpto Ptolemæi regnum invasit, & Lysimacho Arsinoes filio machinatus est necem. Suid.

Sōsiclēs, is. m. [Σωσικλῆς] patria Syracusius, Poeta tragicus, circa novissima Philippi Amyntæ filii tempora, unus ex iis, quos a sideris nomine, quod septem numero essent, Pleiadem appellarunt. Docuit fabulas septuaginta tres: victorias retulit septem. Suidas.

Sōsĭgĕnes, [Σωσιγένης] Astrologus insignis fuit, cujus opera usus est Cæsar Julius, cum annum ad Solis rationem redigeret. Plin. lib. 18. cap. 25.

Sōsĭmĕnēs, [Σωσιμένης] Auctor nobilis, de herbarum viribus scripsit. Citatur a Plin. lib. 20. cap. 17.

Sosipăter, tri. m. [Σωσίπατρος] prænomine Flavius, nobilis grammatici nomen e Charisto Eubœæ oppido. Hujus libri quatuor institutionum Grammatices ad nos, sed mutili, pervenerunt: quos Frobenius Basiliensis, Fabricii studio in lucem emisit. V. CHARISIUS.

Sosipătra, æ. f. [Σωσιπάτρα] Femina ac vates doctissima e Libya, uxor Ædesii sophistæ, educata dicitur a quibusdam numinibus. Auctor Eunapius.

Sōsĭpŏlis, [Σωσίπολις] Dæmon, seu genius, cultus fuit ab Eleis, quod urbem ab Arcadibus servarit: unde illi nomen. Pausanias in Eliacis alteris p. 197. Wech. Nam cum bellum esset inter Eleos & Arcadas, & Eleos Arcades urgerent, forte, imminentibus Arcadibus, mulier cum infante se Eleis obtulit, seque monitam ait, ut eis cum infante, quem sinu gerebat, opem ferret: eisque puerulum exhibuit, quem illi prima parte campi deposuere: irruentibus vero Arcadibus, eis visus is non puerulus, sed serpens: qui territi retrocedere cœperunt. Insequentes vero Elei Arcadas fuderunt, & victoria potiti sunt. Hinc ab Eleis templum excitatum est, ubi sese serpens visus est recipere, & Deus ab eventu liberatæ urbis Sosipolis vocatus est. Sed & ibidem Ilithyæ ara erecta est, seu ab ipsa Sosipolis esset productus, quem puerili specie effingebant, chlamyde stellata indutum, & manu altera tenentem Cornucopiæ, quale scilicet Fortuna gestare solet. Sosipoli rem divinam ejus templi antistes faciebat, caput & faciem albo obtecto velamine, solaque ipsa templi adytum ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia sua deferebant negotia, maximumque eis jusjurandum erat. De Jove Sosipoli nuncupato, & Strabo lib. 14. scribit, & Lilius in Jove, Syntag. 1. Histor. Deorum.

Sōsĭthēus, [Σωσίθεος] Poeta tragicus, patria Syracusanus, aut, ut alii volunt, Athenienſis: quanquam non desunt, qui ex Alexandria Troadis ortum malunt, unus ex iis, quos Pleiadas appellarunt, quod ad instar Pleiadum septem numero essent: Homeri tragici æmulus. Suidas.

Sōsius, i. m. [Σόσιος] Nomen gentile Romanum. C. Sosii Prætoris meminit Cic. 8. Att. 6.
Sosii, Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit Hor. de Arte Poet. 345.
Hic meret æra liber Sosiis. Idem 1. Epist. 20. 2. Alloqoitur librum suum. [Semper pr. corr. apud Suidam tamen scribitur geminata littera Σόσσιος, nisi aliud est nomen. Nam apud Tacit. quoque Sosius & Sosia.

Sospes, ĭtis. Adj. [σῶς Gl. L. & G. L.] non solum significat Eum qui servatur, id est salvus est; sed etiam Eum qui servat: unde Ennius Sospitem pro Servatore posuit, teste Festo. Plaut. Asin. 1. 1. 2.
Sicut tuum vis unicum gnatum tuæ
Superesse vitæ sospitem & superstitem, &c. Idem Capt. 4. 2. 93.
Tuum modo in portu Philopolemum, vivum, salvum & sospitem
Vidi. Liv. 2. 49. Sospitesque brevi in patriam parentes restituant.
Natus sospes. Virg. 11. Æn. 56.
Cursu sospite mutare lares. i. e. Navigatione prospera, & incolumi. Hor. in Carm. sæcul. 40.
Domus sospes. Ovid. 10. Met. 400.
Navis sospes ab ignibus. Hor. 1. Carm. 37. 13.
Juvenes sospites. Hor. 3. Carm. 14. 10. conf. SISPES.

Sospĭta, æ. f. Junonis cognomen. Cic. pro Muren. 90. Nolite a sacris patriis Junonis Sospitæ, cui omnes Consules facere necesse est, &c. Idem 1. de Nat. Deor. 83. Ovid. 2. Fast. 56.
Sospita delubris dicitur aucta novis. conf. SISPES.

Sospitālis, e. Adj. [σωτηριώδης] Qui sospitem facit. Plaut. Pseud. 1. 3. 18.
— quis est, qui moram occupato molestam obtulit?
P. Qui tibi sospitalis fuit.

Sospĭtas, ātis. f. Salus, incolumitas. Macrob. 1. Saturn. 17. Auctor publicæ sospitatis. Ammian. 19. 4 Sospitas corporum firma.

Sospĭto, [σώζω] āre. Incolumem servare. Plaut. Merc. 4. 7. 28. Suppos.
Peristra-

Periſtrata, ſic di tibi unicum gnatum ſoſpitent. Idem Aſin. 3. 3. 93.
Quæſo hercle, Libane, ſis herum tuis factis ſoſpitari, &c. Sis, i. e. Sivis. Liv. 1. 16. Pacem precibus expoſcunt, uti volens propitius ſuam ſemper ſoſpitet progeniem.
Bona ſoſpites ope gentem. Catull. Carm. ſæc. 35. 24.
Soſpitare, Verrius ait eſſe, Bona ſpe afficere, aut bonam ſpem non fallere. Feſtus. [Quaſi Soſpes a Σῶς & Spes ducatur. V. Voſſ. Etymol. qui a *pes* derivat. Sed mera terminatio videtur, ut in Hoſpes, ult. pr.
Soſpitent, Salvent, inquit Nonius 2. 819. Ennius Menalippa, Regnumque noſtrum ſoſpitent, ſuperſtitentque.

Sospitātor, ōris. m. Apul. Met. 9. p. 218. Elmenh. De cælo mihi miſſus ſoſpitator. Et in Caracallæ nummo arg. apud Vaillant. Tom. 1. p. 123. IOVI SOSPITATORI.

Sospitātrix, īcis. f. Apul. Met. 11. p. 261. Elmenh. Dea ſoſpitatrix.

Sostratus, i, m. [Σώστρατος] Gnidius, Architectus, qui Pharum in Ægypto, ſaluti navigantium conſulens poſuit. Strab. lib. 17. Ipſumque inſulæ promontorium eſt petra quædam, mari circumluta, quæ turrim habet, multis tabulatis excelſam ex albo lapide mirifice ſtructam, eodem nomine quo inſula. Eam Soſtratus Gnidius, regum amicus, poſuit ob navigantium ſalutem, ut epigramma declarat,
Soſtratus Gnidius, Dexiphanis filius,
Diis ſervatoribus, pro navigantibus.
Soſtratus, Sculptor, qui ex ære ſigna faciebat. Plin. lib. 36. cap. 12.
Soſtratus item alter Cereris ſacerdos, apud Tacitum Hiſt. 2. 4. 3.
Soſtratus, etiam Vates quidam fuit, qui per furorem Græcis multa prædixit. Nam Bacchis, Nauſeus, & Soſtratus, Athenienſibus Xerxis adventum prædixerunt, ut eſt auctor Herodotus.
Soſtratus item Sicyonius, Athleta, cognomento Acrocherſites, ut ſcribit Suidas.

Sōsus, Strator pavimentorum induſtrius apud Plin. lib. 36. cap. 25. [Niſi forſan Soſis, Σῶσις, is fuit.

S O T

Sōtādēs, [Σωτάδης] Maronites Cretenſis, poeta fuit, turpiſſimi carminis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum refert ſpecies. Hoc carminis genus ſumpto nomine ex argumento, Cinædos inſcripſit. Suidas.
Sotades cinædus, apud Martial. lib. 2. Epig. 86.
Sotades alius Athenienſis, Mediæ Comœdia poeta. Suid.
Alius item Philoſophus. Idem.

Sotādēus, a, um. [Σωτάδειος] Sotadeum carmen conſtat e quinque pedibus, primis duobus Ionicis a majore, & tribus reliquis trochæis. Et quia Ionicus a majore conſtat e duabus primis longis, & reliquis duabus brevibus, primus pes interdum ſoluta prima Ionici in duas breves, fit meſomacros conſtans e media longa, & duabus utrinque brevibus: ſoluta ſecunda, fit parapæon, conſtans e prima longa & quatuor brevibus. De hoc ſic eſt Atilii Fortunatiani fragmentum: Primus ſpondeus, ſecundus pariambus, tertius ſpondeus, quartus pariambus, quintus tribrachys, ultimus ſpondeus. Et quod magis mirum videri poteſt, totus ſotadeus numerus e trochæis poteſt conſtare pedibus, & duo habet Ithyphallica metra, & unum trochæum pedem, &c. V. Aldum in ſuis grammaticis. De ſotadeis ne præcipiendum quidem eſt, amoveantur, ſi fieri poteſt. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Idem 9. 4.

Sotadīcus, a, um. [Σωτάδικος] aliud Adj. Plin. 5. Epiſt. 3. Verſus ſotadici.

Sōtēr, ēris. m. [σωτὴρ] Salvator, conſervator, Gloſſ. Græcolat. Cic. 4. Verr. 154. Itaque eum, non ſolum patronum iſtius inſulæ; ſed etiam Sotera inſcriptum vidi Syracuſis. Hoc quantum eſt? Ita magnum ut Latino uno verbo exprimi non poſſit, is eſt nimirum Soter, qui ſalutem dedit. Vetus codex ſcribit per aſpirationem, Sother. [Contra Græcorum conſuetudinem.
Soter Bacchus. Cæl. lib. 7. cap. 13. Bacchum legimus σωτῆρα nuncupatum Græcis, quod eos in Myſia, Telepho graſſante, ſervarit, objecta forte illi vite, quæ res ab dolo id genus dicta Sphaltes eſt.

Sotēria, orum. n. pl. [σωτήρια] Munera quæ convaleſcentibus, & a morbo aut aliquo ſervatis periculo ab amicis mittebantur. Martial. lib. 12. 56. in Polycarmum,
Ægrotas uno decies, aut ſæpius anno:
Nec tibi, ſed nobis hoc, Polycarme, nocet.
Nam quoties ſurgis, ſoteria poſcis amicos:
Sit pudor, ægrota jam, Polycarme, ſemel. Dicuntur & σώτερα Græcis.
Soteria etiam dicuntur Vota vel ſacrificia pro ſalute amici perſoluta. Unde Stat. lib. 1. Silv. 4. Carmen gratulatorium quod pro reſtituta Rutilio Gallico ſalute cecinit, inſcripſit Soteria.

Sōtērĭchus, [Σωτήριχος] Verſificator fuit ex Aſſo Troadis, qui Diocletiani encomium ſcripſit, Dionyſiacorum libros duos & alia nonnulla, quæ commemorantur a Suida.

Sōtērĭcus, i, m. [Σωτηρικὸς] Artifex quidam fuit conſtruendorum lectorum rudis, & inelegans, a cujus nomine Soterici lecti dicti ſunt impoliti a Seneca apud Gell. 12. 2. Meminit Turnebus in Adverſ. 1. 18.

Sōtērĭdas, æ. m. [Σωτηρίδας] Epidaurius grammaticus, Pamphilæ doctiſſimæ mulieris pater. Hujus facit mentionem Suidas.

Sōtĭōn, ōnis, m. [Σωτίων] Philoſophus Peripateticus, genere Hiſpanus, polygraphus, cujus ſæpe meminit Gell. & Diog. Laërt.

Sōtīra, æ. f. [Σώτειρα] Urbs Arienorum ab Antiocho Seleuci filio condita. Stephanus.
Sotira, obſtetrix commemoratur a Plinio lib. 28. cap. 7. Tertianis quartaniſque febribus, plantis ægri menſtruo mulieris ſanguine illitis, mederi ſolitam, maxime vero ſi æger ſubterlinatur ab ipſa muliere, & ignoranti, efficaciorem quippe ea ratione medelam fieri.

S O Z

Sōzūsa, æ. f. [Σώζουσα] Trium oppidorum nomen, quorum unum in Phœnice collocatur a Stephano, ſecundum in Piſidia, tertium in Æthiopia. Sozuſa, Item [σώζουσα] Herba Athenienſibus ſic dicta; alias vero Artemiſia. Apul. de Herb. cap. 10.

S P A

Spaco, [Σπακὼ] Uxor fuit Mithridatis, bubulci Aſtyagis Medorum regis & nutrix Cyri: quæ vox, quoniam Medorum lingua canem ſignificat, factum eſt, ut Cyrus ſit creditus a cane nutritus. Herodot. lib. 1. Juſtin. 1. 4. ext.

Spādix, īcis. m. [σπάδιξ] quid ſit declarat Gellius lib. 2. cap. 26. his verbis, Et rutilus & ſpadix, phœnicei ſynonymos, qui factus Græce noſter eſt, exuberantiam, ſplendoremque ſignificant ruboris: quales ſunt fructus palmæ arboris, non admodum ſole incocti; unde ſpadici & phœniceo nomen eſt. Spadica enim Dorici vocant avulſum e palma termitem cum fructu. Virg. 3. Georg. 81.
Spadices glaucique, color deterrimus albis, &c.
Spadix, Inſtrumentum muſicum, Julius Pollux auctor lib. 4. f. 59. Meminit & Cælius lib. 9. cap. 4. Quintil. lib. 1. cap. 17. de Muſica, Sed qua laudes fortium canebantur, quaque & ipſi fortes canebant (nam pſalteria & ſpadices etiam virginibus probis recuſanda) ſed, &c.

Spadīceus, a, um. Adj. [φοινίκεος] Idem quod Puniceus, ſive baius, quod coloris genus in equis potiſſimum commendatur, ſignificantia quadam ruboris, ſplendoriſque, qualis cernitur in termitibus palmarum, qui ſpadices appellantur. Thileſius, in libello de Coloribus.

Spadīcārius, i. m. Julius Firmicus lib. 3. cap. 7. Faciet autem Saturnus, ſi ſic poſitam Venerem forti radiatione reſpexerit, aut ſpadicarios, aut textores, vel pigmentorum inventores. h. e. Spadicei coloris infectores, qui carus erat.

Spādo, ōnis. m. [σπάδων Gl. G. L. εὐνοῦχος, L. G. εὐνοῦχος ἀπὸ φύσεως G. L.] dictio Græca, idem quod Eunuchus ſignificans, nempe cui cremaſteres ſunt evulſi, id eſt nervi, quibus colei ſuſpenſi ſunt. A σπάω, quod eſt evello, quod ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin. lib. 21. cap. 37. Defluvium capillorum in ſpadonibus non viſum.
Rugoſis ſpadonibus ſervire. Hor. Epod. 9. 13.
Spadonum genera ſunt varia: Caſtrati, qui penitus non arrigunt, ſive qui naturaliter ſine teſtibus progeniti ſunt, ſive qui ante pubertatem omnino exciſi. Thlaſiæ, quibus teſtes fracti ſunt: θλάω enim frango ſignificat: hi & θλασίαι, dicuntur. Thlibiæ, qui attritos eos habent; ἀπὸ τῆς θλίβειν. Eunuchi quia τὴν εὐνὴν, id eſt lectum virginum, cuſtodiunt. Dicti, ut aliis placet, quod bonæ ſint mentis, ab εὖ & νόος, & a venereis ſemotæ. His non ſolum teſtes, ſed & totus coleus ipſe amputari ſolebat. Sunt &, quibus quum uterque adeſſet, altero tamen exſecti ſunt. Caſtrari quoque mulieres in Lydia repertum eſt. Hæ omnes ſpecies ſub Spadonis appellatione comprehenduntur. V. Alciatum de Ver. ſig. in l. Spadonum, & Jureconſ. in l. Si ſervo. §. ij. de jure dotium.
Spadones, Surculi qui nihil adferunt. Columel. lib. 13. cap. 10. Ejuſmodi ſurculos, qui nihil attulerint, ſpadones appellant: quod non facerent, niſi eos ſuſpicarentur inhabiles frugibus: quæ & ipſa appellatio rationem mihi ſubjecit non eligendi malleolos, quamvis probabili parte vitis enatos, ſi fructum non tuliſſent, quamquam & hos ſciam non in totum ſterilitate affectos.

Spadōnius, a, um. Adj. Sterilis.
Spadonia laurus. Plin. lib. 15. cap. ult.

Spadōnātus, ûs. m. Conditio caſtratorum. Tertull. de Cultu fem. 2. 9. Se ſpadonatui aſſignant propter regnum Dei.

Spagas, Picis ſive reſinæ genus. Plin. lib. 14. cap. 20. In Aſia, quæ fit e picea admodum candida, ſpagas vocatur.

Spalathra, æ, f. [Σπάλαθρα] Magneſiæ oppidum apud Plin. lib. 9. cap. 9. Σπαλήθρη Steph.

Spalei, Populi circa Mæotim auctore Plin. lib. 6. cap. 7.

Spargānium, i. n. [σπαργάνιον] Herba eſt, folia habens gladioli inſtar, ſed arctiora, & in terram magis procumbentia: in ſummo caule veluti pilulæ prominent, in quibus ſemen. Ab aliis, Sparganion, aliquibus Xiphidion dicitur. Dioſcorides lib. 4. cap. 21. Plin. lib. 25. cap. 9. Σπάργανα, Cunabula Græcis dicuntur.

Spargapises, [Σπαργαπίσης] Filius fuit Tomyridis Maſſagetarum reginæ, qui captus a Cyro Perſarum rege ſe ipſum interfecit. Herodot. lib. 1.

Spargo, ſi, ſum, [ῥάνω Gl. L. G. & G. L. πάσσω, σκορπίζω G. L.] ere.
Paſſim aliquid jactare, quaſi per ſpatium aliquid agere. Plaut. Truc. 2. 4. 15. Sparſiſti aquam: jam rediit animus. Al. Aſperſiſti. Virg. 9. Æn. 629.
Jam cornu petat, & pedibus qui ſpargat arenam.
Spargere ſe in ariſtas dicitur herba, quando ſuccreſcit. Plin. lib. 12. cap. 12. Cacumina in ariſtas ſe ſpargunt. Idem. lib. 3. cap. 9. Differt quod in brachia ramorum ſpargitur. i. e. Expanditur.
Spargit ſe in amnem Moſam Rhenus. Plin. lib. 4. cap. 15. extr.
Sparſerant ſe toto paſſim campo. Liv. 37. 20.
In fluctus ſpargere aliquem, Projicere in fluctus. Virg. 3. Æn. 605.
Spargere per. Virg. 3. Æn. 126.
— niveamque Paron, ſparſaſque per æquor
Cycladas.
Sparſi per agros & per vias. Liv. 29. 2.
Auxilium toto ſpargit in orbe ſuum. Ovid. de Nuce, 146.
Bellum ſpargere per æquora. Lucan. lib. 2. 682.
Diem ſparſere ſolis equi. Sil. lib. 5. 56.
Fama ſpargitur in turmas. Stat. 9. Theb. 33.
Flammas per nubila ſpargit Juppiter. Ovid. 3. Faſt. 286.
Flores ſpargere. Virg. 6. Æn. 884.
Humum ſpargere foliis. Virg. 5. Ecl. 40.
Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras. i. e. Implete Servius.
Eurus ſpargens naufragium. Sil. lib. 10. 324.
Nebulam ſpargere ſtellis candidis, Nebula ſtellas obſcurare. Hor. 3 Carm. 15. 6.
Nomen per urbes fama ſparſerat. Ovid. 8. Met. 267.
Oculos ſpargere. Perſ. 5. Sat. 33.
— totaque impune Suburra
Permiſit ſparſiſſe oculos jam candidus umbo. i. e. Libere & ſine metu circumſpicere feminas in Suburra proſtantes.
Semen ſpargere. Cic. pro Roſc. Amer. 50. Etenim qui præeſſe agro colendo flagitium putes, profecto illum Attilium, quem ſua manu ſpargentem ſemen, qui miſſi erant convenerunt, hominem turpiſſimum atque inhoneſtiſſimum judicares. i. e. Seminantem.
Humo ſpargere ſemina. Ovid. 5. Met. 646.
Semina ſpargere in ſolum ſterile. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 1.
Suſpiciones quammaxime varie ſpargere. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Terram ſpargere imbribus. Senec. de Benef.
Voces ambiguas ſpargere in vulgus. Virg. 2. Æn. 98.

Vulcanum ſpargere totis tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Spargere, Guttatim infundere, & miſcere. Virg. 12. Æn. 339.
— ſpargit rapida ungula rores
Sanguineos. Idem 4. 486.
Spargens humida mella, ſoporiferumque papaver. Ex Servio.
Spargere, Madefacere. Lucil. lib. 19.
Latere pendens, ſaxa ſpargens tabo, ſanie, & ſanguine atro. apud Cic. 1. Tuſc. 107. Unde Aſpergere dicimus. Solebant enim veteres aqua corpus purgationis cauſa madefacere, diis inferis ſacrificaturi.
Spargere corpus aqua. Virg. 6. Æn. 635.
Occupat Æneas aditum, corpuſque recenti
Spargit aqua: ramumque adverſo in limine figit.
Ora ſpargunt lacrimis. Lucret. lib. 2. 976.
Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Sed etiam ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.
Spargere ſe in. ut, Genus in multas ſpecies ſe ſpargens. h. e. Diviſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 8.
Spargere, Complere. Virg. 9. Æn. 459.
Et jam prima novo ſpargebat lumine terras. Idem 4. Æn. 584.
Comæ canæ ſparguntur per caput omne. Ovid. 3. de Arte Am. 75.

SPARGENDUS, a, um. Partic. [παρέω] ut,
Ignis ſpargendus. Senec. Herc. OEth. 15.
Membra ſpargenda procellis dare. Lucan. lib. 5. 684.

SPARSUS, a, um. [πεπαρμένος] aliud Partic. Ter. Heaut. 5. 5. 18.
— rufamne illam virginem,
Cæſiam, ſparſo ore, adunco naſo? non poſſum pater.
Sparſus albo. Virg. 2. Ecl. 41.
Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti,
Capreoli, ſparſis etiam nunc pellibus albo. Ubi Servius: Sparſis pellibus albo, Qui habent adhuc maculas a prima ætate venientes. Acceſſu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ eſſe gratiæ minoris incipiunt.
Tempora ſparſus raris canis. Ovid. 8. Met. 567.
Arena ſparſa. Virg. 3. Georg. 234.
Capilli ſparſi. Propert. lib. 2. 1. 7.
Corpus ſparſum Senatus. Lucan. lib. 7. 293.
Humerus ſparſus capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
Humus ſparſa cæleſti rore. Ovid. 1. Faſt. 313.
Manus ſparſæ cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Sparſæ manus. Plin. lib. 7. cap. 17. Vetus exemplar habet Paſſis manibus.
Sparſæ humanitatis ſale litteræ. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur cum humanitatis ſparſæ ſale, tum inſignes amoris notis.
Veſtigia ſparſa ſunt laceri currus, Diſperſa. Ovid. 2. Met. 318.
Sparſior, compar. apud Plin. 26. 34.

SPARSIM, Adv. [σποράδην] Paſſim. Huc atque illuc. Plin. lib. 36. cap. 7. Auguſtum undatim criſpum in vertices: Tiberium ſparſim convoluta canitie. Hard. Sparſa, non conv. q. V. Gell. lib. 11. cap. 2. Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam ſparſim & interciſe conmeminimus.

SPARSIO, ōnis. f. Actus ſpargendi, de qua ſic Statius 1. Silv. 6. 11.
Hunc rorem veniens profudit Eurus.
Quicquid nobile Ponticis nucetis,
Fecundis cadit aut jugis Idumes:
Quod ramis pia germinat Damaſcus. Subjicitque,
Non tantis Hyas inſerena nimbis
Terras obruit, aut ſoluta Pleias. Rurſus 66.
Dives ſparſio quos agit tumultus? V. Turneb. Adverſ. 3. 7.
Sparſio, Κρόκος ὁ ῥαινόμενος. Gloſſ. Latinogræc. V. in CROCUS.

SPARSĬLIS, e. Adj. Quod ſpargi poteſt. Tertull. de Pudic. cap. 2. Tanta ſparſilia eorum, quibus Deo adulantur.

SPARSĬVUS, a, um. Adj. Petron. cap. 27. Pila ſparſiva exerceri. Al. Praſina. [Sparſiva, ubi ſparſim ſtabant ludentes, non in trigonum.

SPARTA, æ. & SPARTE, es. f. [Σπάρτη] Eadem eſt quæ & Lacedæmon, urbs Laconiæ in Peloponneſo, [vel regio potius circumjecta urbi] a Sparto Phoronei filio, qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit autem civitas Græciæ inſignis, quæ diu cum Athenienſibus, de principatu certans, gravia bella geſſit, quæ Lycurgi legibus optime inſtituta fuit. Virg. 3. Georg. 405.
Veloces Spartæ catulos, acremque moloſſum
Paſce fero pingui.
Animoſa Sparte. Stat. 5. Silv. 3. 108.
Immunita Sparte. Ovid. 10. Met. 170.
Nobilis Sparte. Senec. Theb.
Potens Sparta. Stat. 1. Achil. 402.
Spartam, quam nactus es, orna; i. e. Officio ſtrenue fungere. Adagium eſt apud Cic. 4. Att. 6. Et 1. 20.

SPARTIATES, æ. m. [Σπαρτιάτης] Nomen gentile. Cic. 5. Fam. 12. Spartiates Ageſilaus.

SPARTĀNUS, a, um. Adj. ut,
Gens Spartana. Ovid. 3. Met. 209.
Virgo Spartana. Virg. 1. Æn. 320.

SPARTĂCUS, i. m. [Σπάρτακος] Famoſus gladiator fuit, ut ſcribit Appianus lib. 1. Emphyl. ex Thracia oriundus, robore animi & corporis præſtans, qui una cum Chyſo & OEnomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum ſeptuaginta gladiatoribus erupit Capua, manuque ſervorum congregata, quaſi juſto exercitu comparato, bellum ingens excitavit: ſed victus a Craſſo fuit; de quo Lucan. lib. 2. 554.
Ut ſimili cauſa caderes, qua Spartacus hoſtis. V. Appianum & Plutarch. in Vita Craſſi. Cic. 4. Philip. 15. Eſt igitur, Quirites, Populo Romano victori omnium gentium, omne certamen cum excurſore, cum latrone, cum Spartaco.
Acer Spartacus. Hor. Epod. 16. 5.
Vagans Spartacus. Hor. 3. Carm. 14. 19.

SPARTARIUM, SPARTEUS, &c. V. infra SPARTUM.

SPARTOPOLIOS, [σπαρτοπόλιος] ſignificat Canitiem. Sed in Tragœdia, virili ſpecie, nigra ac ſubpallida: in Comœdia vero muliebri erat habitu perſona. Nam inter perſonas tragicas & comicas (ut ait Julius Pollux lib. 4. c. 133.) numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit) erat anus, ætate dignitateque ceteris anteſtans. Gloſſ. Græcolat. Σπαρτοπόλιος, Incanus.

SPARTUM, i. n. [σπάρτον] Herba geniſtæ ſimilis, ex qua funes fiebant. Dioſcoridi lib. 4. 158. id eſt quod noſtri Geniſtam appellant, forſaſſis, quia genu modo flexilis ad nexus ſit, vel quia genibus medeatur dolentibus. Eſt & aliud ſparti genus quod in Hiſpania naſcitur, de quo Plin. lib. 19. cap. 2. Idem lib. 24. cap. 9. Geniſta quoque vinculi uſum præſtat. Flores apibus gratiſſimi. Dubito an hæc ſit, quam Græci auctores ſparton appellavere, quum ex ea lina piſcatoria apud eos factitari docuerim: & nunquid hanc deſignaverit Homerus, quum dixit, Navium ſparta diſſoluta. Nondum enim fuiſſe Africanum vel Hiſpanum ſpartum in uſu certum eſt. Et quum ſutiles fierent naves, lino tamen, non ſparto unquam ſutas. Semen ejus, quod Græci eodem nomine appellant, in ſolliculis phaſeolorum modo naſcens, purgat ellebori vice, drachma & dimidia pota in aquæ mulſæ cyathis quatuor, jejunis. conf. Gell. 1. 17.
Sparto fiebant funes nautici. Liv. 22. 20. Gloſſ. Græcolat. Σπάρτος, Reſtis, Reſticula. Σπάρτος, Linia. Latinogræc. Spartum, Λευκαία ἢ θάτερος.

SPARTARIUM, i. n. [σπαρτών] Locus in quo ſpartorum frequentia eſt, vel ſpartis conſitus. Plin. lib. 11. cap. 8. Falſo excipitur ſpartum, quippe cum in Hiſpania multa in ſpartariis mella herbam eam ſapiant.

SPARTARIUS, a, um. Adj. Idem 31. 8. Carthago Spartaria, a ſparti proventu ſic dicta.

SPARTEUS, a, um. Adj. [σπάρτινος] Sparto compactum & compoſitum. Columel. lib. 6. cap. 12. At ſi jam in ungulis eſt, inter duos ungues cultello leviter aperies. Poſtea linamenta ſale atque aceto imbuta applicantur, ac ſolea ſpartea pes induitur. i. e. Ex ſparto facta.
Spartei funes. Cato R. R. cap. 3.
Spartea ſporta. Columel. lib. 12. cap. 6.
Sparteæ urnæ, & Sparteæ amphoræ. Cato R.R. cap. 11. [i. e. Sparto circumtextæ, ſicut Stramineis funiculis, vel ſalice fiſſa circumdari nunc vitreæ ampullæ ſolent, quo minus offenſæ frangantur.

SPARTEŎLUS, i. m. Sparteoli vocati ſunt Milites, qui vigilias agebant. Nomen per contemptum iis inditum vel a calceamentorum genere, vel a ſparteis tunicis, quibus amicti fuerunt, vel a funibus, quorum multus uſus in ignibus reſtinguendis. V. Caſaubon. in Suet. Aug. 30. Lipſ. in Tacit. 3. Hiſt. cap. 64. pr. Schol. in Juven. 14. Sat. 305.
Ad fumum cœnæ Serapicæ ſparteoli excitabuntur Tertul. Apol. cap. 39.

SPĂRUS, i. m. [ἆρος ἀκρωτής Gl. L. G.] vel SPARUM, i. n. Telum ruſticum in modum pedis recurvum, ut ait Servius. Virg. 11. Æn. 682.
Agreſtisque manus armat ſparus. [Scribe In modum pedi, & V. reliqua Servii.
Eſt & militare quoque, ut in ſequentibus exemplis patet. Salluſt. Catil. c. 56. Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis inſtructa: ceteri, ut quemque caſus armaverat, ſparos, aut lanceas, alii præacutas ſudes portabant. [Immo hic non militare.
Spara, inquit Feſtus, minimi generis ſunt jacula, a ſpargendo dicta. Lucil.
Tum ſpara, tum murices portantur, tragula porro. conf. Sil. 1. 388. & Non. 18. 12. & 21. Gell. 10. 25.
Sparus item, Piſcis marinus. Plin. 9. 51. [Gloſſ. Græcolat. Σπάρος, ἰχθύς, Cammarus, Sparus.

SPARŬLUS, i. m. dimin. Piſcis idem, de quo Ovid. Halieut. Fragm. 106.
Et ſuper aurata ſparulus cervice refulgens.
Res mihi cum ſparulo. Martial. 3. 60.

SPASMUS, i. m. ſive SPASMA, ătis. n. [σπασμός] Contractio, nervorum rigor, ſive diſtenſio, convulſio. Plin. lib 22. cap 8. Item ex mulſa auxiliatur renibus, ſtranguriæ, opiſthotonicis ſpaſmis, lumbis. Idem lib. 20. cap. 22. Raptis, convulſis, ſpaſmatum nervis ſalutare. Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum, Ruptis, convulſis, ſpaſticis nervis. [Sic & Hard. ſed Raptis malim. Gloſſ. Græcolat. Σπάσμα, Ruptum. Scribe Raptum. V. in RAPIO.

SPASMŌSUS, a, um. Adj. Veget. Mulom. 3. 32.

SPASTĪCUS, a, um. Adj. [σπαστικός] dicitur Cui aliquid intus convulſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 19. Radicem decoctam bibere ſpaſticis, everſis, convulſis, ſuſpiriosis ſalutare eſt. Sic lib. 23 cap. 1.

SPATĂLE, is. n. [σπατάλη] Laſcivia, deliciæ. Gloſſ. Græcolat. Varro apud Non. 1. 223. Spatale eviravit omnes venerivaga pueros. al. Spatula.
Spatale, item nomen mulieris apud Martial. 2. 52. Mammoſa Spatale.

SPATALIUM, i. n. Ornamentum muliebre inter delicias mulierum annumeratum. A verbo Græco σπατιλάω, quod ſignificat, delicias ago & laſcivio. Plin. lib. 13. cap. 25. extr. Juba tradit circa Troglodytarum inſulas fruticem in alto vocari Iſidis crinem, corallio ſimilem, ſine foliis, præciſum mutato colore in nigrum dureſcere: quum cadat, frangi. Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoriis. Spatalia eo facere & monilia feminas. [Rectius cum aſpirata Spathalium.

SPATHA, æ. f. [σπάθη] Longior enſis, ac latior a quibuſdam eſſe dicitur: a σπάζω, ſcindo, vel dilacero: vel a σπάω, quod evello ſive evagino ſignificat. Apulejus Met. 1. Et militaris ſacramenti genium ob amiſſam ſpatham verebatur. Vegetius de Re Mil. 2. 15. gladios majores, ſpathas vocari docet: minores vero, ſemiſpathas.
Spathis & haſtis auxiliarium ſternebantur. Tacit. 12. Ann. 35.
Spatha etiam dicitur, Qua coctura in vaſis permiſcentur & agitantur. Plin. lib. 23. cap. 7. Permiſcentes ſpatha coquebant. Sic in vetuſto codice, & in omnibus. Apud Celſum Spatha ſæpe legitur. Hæc Budæus. Columel. lib. 12. cap. 22. Deinde permiſceto ſpatha lignea. V. Celſ. 7. 10.

SPATHŬLA, æ. f. dimin. [σπάθιον] Celſus lib. 8. 15. At ſi vaſtius corpus, nervique robuſtiores ſunt, neceſſaria eſt ſpathula lignea, & quæ craſſitudinem duorum digitorum habeat. Quidam Rudiculam vocant. Gloſſ. Græcolat. Σπάθη, τὸ ξίφος, Spathula.

SPATHE, es. f. [σπάθη] Genus arboris. Plin. lib. 12. cap. 28.
Spathe, Ramus palmæ. Theophraſtus Corticem palmæ vocat. Plin. lib. 16. cap. 26. Palma ſola, ut dictum eſt, in ſpathis habet fructum racemis propendentem. Idem lib. 23. cap. 5. Palma, ſive elate, ſive ſpathe, medicinæ confert germina, folia, corticem.

SPATHALIUM, i. n. [σπαθάλιον] dimin. Palmæ ramulus cum dactylis dependentibus: de quo eſt Martialis epigr. lib. 13. 27. V. Salmaſ. not. & SPATALIUM.

SPATHĪCUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 4. cap. 1. Si Luna feratur ad Solem, interdum facit ſpathicos, & qui aſſiduis valetudinum vitiis contrahantur. Sed legendum ſuſpicor Spaſticos, nimirum a Spaſmo, id quod admonere videtur verbum Contrahantur. Utcunque ſit, Spathicos interpretor Contractos, convulſos.

SPATHULA. V. SPATHA.

Spatior, Spatiosus. V. spatium.

Spătium, i. n. [χώρημα, ἀποστασία Gl. L. G. & G. L.] non solum de Loco dicitur, sed etiam de Tempore.

De loco. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Sidus spatiis immutabilibus ab Ortu ad Occasum commeans.

Spatium cum de loco dicitur, est Quantum alicujus loci patet magnitudo. Sic etiam ejus spatii Ambulatio & decursus vocatur. Cic. 1. de Orat. 24. Tum Scævolam, duobus spatiis tribusve factis, dixisse. i. e. Cum bis aut ter totum ambulationis spatium perambulasset. Tranquillus in Domit. cap. 4. Singulos (missus) a septenis spatiis ad quina corripuit. i. e. A septenis cursibus, a septenis curriculis. Turnebus.

Discrimina spatii. Ovid. 8. Met. 577.

Interius spatium, pulcherque recessus. Ovid. 7. Met. 671.

Adversa spatia. Virg. 5. Æn. 584.

Desertum spatium. Lucret. lib. 1. 1103.

Distans spatium. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Extremum spatium. Virg. 5. Æn. 327.

Immensum & enorme spatium. Tacit. in Vita Agric. 10.

Latum spatium, Εὐρυχωρία, Gloss. Græcolat.

Maxima campi spatia. Virg. 3. Georg. 203.

Mediocre spatium. V. Mediocris, in medius.

Multiplex loci spatium. Lucret. lib. 2. 162.

Remotum spatium. Ovid. 2. de Arte Am. 487.

Silveltria spatia. Cic. 1. de Legib. 15.

Tritum spatium. i. e. Via trita. Ovid. 2. Met. 168.

Abesse spatio, transitu, passibus, &c. V. absum.

Addere se in spatia. Virg. 1. Georg. 514.

Complere spatium. Lucan. lib. 5. 153.

Conficere viam spatiis. Virg. 2. Georg. 541.

Corripere spatium. V. corripio.

Disclusus iniquis spatiis. Virg. 4. Georg. 147. i. e. Angustis. Nimium enim excrevisset Georgicorum liber, si hortorum culturam inseruisset.

Distare æquali spatio. Ovid. 8. Met. 248.

Distare pari spatio utrinque. Ovid. 10. Met. 175.

Distare quadrageno spatio. Plin. lib. 17. cap. 23.

Emetiri spatium oculis. Virg. 10. Æn. 772.

Evadere spatium. Virg. 12. Æn. 907.

Facere spatium. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Facere spatia, Ambulare. Cic. 1. de Orat. 24. Postero autem die, cum illi majores natu satis quiessent, in ambulationem ventum esse dicebat: tum Scævolam duobus spatiis tribusve factis dixisse, Cur non imitamur, Crasse, Socratem illum, &c. h. e. Bis aut ter emenso ambulationis spatio. *Après avoir fait deux ou trois tours en sa promenade.* conf. supra a pr. & Spatium unum Basilicæ, &c. infra.

Insurgere patenti spatio. Ovid. 3. Amor. 2. 79.

Interstincta spatia columnis. Stat. 3. Silv. 5. 90.

Laxantur vacuis locis ampla spatia. Sen. Herc. fur. 9.

Nobilitata spatia Academiæ. V. nobilis.

Notata inscriptis lapidibus spatia. Quintil. lib. 4. cap. 6.

Porrigere membra in spatium. Ovid. 2. Met. 197.

Planis spatiis porrectus locus. Hor. 1. Epist. 7. 42.

Relicto spatio sequi aliquem, i. e. Post intervallum spatii. Virg. 5. Æn. 321.

Tenere spatii aliquid. Ovid. 1. Met. 440.

Terret me spatium viæ. i. e. Viæ longitudo. Ovid. 8. Met. 794.

Transcurrere spatium. Lucret. lib. 2. 162.

Vacat infinitum spatium. Idem lib. 2. 1052.

Spatium unum basilicæ, pro Uno versu ambulationis. Cic. pro Muren. 70. de sectatoribus loquens, A quibus si domus nostra celebratur, si interdum ad forum deducimur, si uno basilicæ spatio honestamur, diligenter observari videmur, & coli. Budæus.

Spatium, pro Curriculo. Lucret. lib. 4. 1193.

— sollicitat spatium decurrere amoris.

Spatium & Curriculum. Cic. de Amicit. 40. Deflexit enim jam aliquantulum de spatio curriculoque consuetudo majorum. Idem in Orat. 12. Fateor me oratorem, si modo sim, aut etiam quicunque sim, non ex Rhetorum officinis, sed ex Academiæ spatiis exstitisse: illa enim sunt curricula multiplicium, variorumque sermonum. Ex Academiæ spatiis, h. e. Ex Platonica philosophia, quoniam Plato in Academia docuit. Spatia vocat Ambulationes, in quibus philosophi docebant. Curricula pro Exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabir. perd. reo 6. Meque, ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti. [Ubi Spatium & Curriculum Synonyma sunt, ut & in in priori loco.

Spatium hominum a vestigio ad verticem, Mensura, dimensio altitudinis. Plin. lib. 7. cap. 17.

De tempore, Dies finitus, ut in Gloss. Græcol. exp. ut, Spatium cogitandi. Ter. Andr. 1. 2. 11.

Ut ne esset spatium cogitandi ad disturbandas nuptias. Ter. Phorm. 4. 4. 20.

Spatium quidem tandem apparandis nuptiis,
Vocandi, sacrificandi dabitur paululum. Cic. 1. Off. 119. Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem, &c.

Spatium & Tempus. Cic. pro Quint. 6. Quæ quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest.

Spatium ad. Cic. 4. de Finib pr. Aut spatium sumamus ad cogitandum. Idem 10. Fam. 23. Pontesque, quos feceram, interrupi: ut spatium ad se colligendum haberent homines.

Biennii spatium. Cic. 1. Q. frat. 1. 11. Qui tibi biennii spatio nunquam in suspicionem avaritiæ venerit.

Dierum quinque spatium. Liv. 1. 17. Quinque dierum spatio finiebatur imperium. Cic. 4. Verr. 96. Et erat spatium dierum fere triginta ante Cal. Decemb.

Temporis præteriti spatium respicere. Cic. pro Arch. 1. Quoad longissime potest mea mens respicere spatium præteriti temporis.

Vitæ spatium. Cic. pro Arch. 29. Si quibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, &c.

Vitæ spatium & longinquitas. Plin. lib. 7. cap. 48.

Vitæ extentum spatium. i. e. Longum. Patercul. lib. 1. 11. 6.

Spatium vitæ, pro Anno. Plin. 7. 51. Sexagesimum vitæ spatium.

Sine fine spatium. Lucret. lib. 2. 91.

In medio spatio. Cic. 3. de Orat. 7. O fallacem hominum spem, fragilemque fortunam, & inanes nostras contentiones, quæ in medio spatio sæpe franguntur.

Hoc spatio. Cic. 2. de Orat. 353. Hoc interim spatio conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidisse.

Annuum spatium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Breve spatium. Lucret. lib. 2. 77.

In tam brevi spatio. V. in præpositionem.

Diurnum & nocturnum spatium. Cic. 1. de Invent. 39.

Longo spatio. Cic. 2. Off 81. Propterea quod tam longo spatio multa hereditatibus tenebantur.

Longius spatium anno. Ovid. 18. Epist. 25.

Medium noctis spatium. Ovid. 9. Met. 685.

Parvum spatium. Propert. lib. 2. 24. 43.

Velocis spatii meta novissima, Mors, finis vitæ. Sen. Troad. 5.

Arcto spatio coercere aliquem. Ovid 2. Trist. 531.

Dari spatium alicui. Cic. 1. de Orat. 252. Quantum in hac acie quotidiani muneris spatii nobis datur. conf. Spatium & Tempus supra.

Evanescit dolor spatio. Ovid. in Ibin 11. Spatio scilicet temporis.

Habere spatium ad dicendum. Cic. 2. Verr. 56. Etiam si spatium ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissemus.

Intercedit spatium dum. V. intercedo.

Interjecto spatio. V. interjicio.

Interponere spatium. V. interpono.

Interpositum spatium longius æquo. Lucret. lib. 4. 561.

Occidit spatium. V. occĭdo.

Sortitus spatium brevis vitæ. Ovid. 3. Met. 125.

Sum. ut, Quum erit spatium, utrumque dabo. Cic. 5. Att. 14. Et 9. Fam. 5. Mihi si spatium fuerit, in Tusculanum ante Nonas veniendi, istic te videbo.

Sumere spatium ad aliquid faciendum. V. sumo, & supra Spatium ad.

Surripere aliquid spatii. Cic. 5. Att. 14.

Transcribere vitæ spatium alicui. i. e. Transponere. Metaphora est ab iis, qui nomina sive pecuniam aliis creditoribus transcribunt. Ovid. 7. Met. 173.

Spatium, pro Dilatione. Liv. 8. 32. Orabant ut rem in posterum diem differret: & iræ suæ spatium, & consilio tempus daretur. Budæus.

Spatium, pro Mensura & temporibus pedum in carmine. Cic. in Orat. 193. Trochæum autem, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Poëma nemo dubitavit perito quodam initio fusum, & aurium mensura, & similiter decurrentium spatiorum observatione esse generatum.

Spatiŏlum, i. n. dimin. Arnob. lib. 4. Quædam spatiola defamata. Pallad. 1. 38. Spatiolis inter se patentibus.

Spatiōsus, a, um. Adj. [εὐρύχωρος Gl. G. L.] Amplum, seu Capax, ut vult Gloss. significat. Columel. lib. 6. cap. 2. Idem lib. 5. cap. 5. Laxiora interordinia relinquenda: sive bidentibus angustiora: sed neque spatiosiora quam decem pedum, neque contractiora quam quatuor.

Ævum spatiosum. Ovid. 8. Met. 529.

Corpus spatiosum. Ovid. 3. Met. 56.

Theses ad exercitationem dicendi spatiosæ atque uberes. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Bellum spatiosum, Quod diu durat. Ovid. 13. Met. 206.

Nox spatiosa. Ovid. 1. Epist. 9.

Senectus spatiosa, Longa. Ovid. 12. Met. 186.

Tempus spatiosum. Ovid. 1. Amor. 8. 81.

Vetustas spatiosa. Ovid. 15. Met. 623.

Compar. Æquo spatiosior. Ovid. 2. de Arte Am. 644.

Superl. Spatiosissimus paries domus. Quintil. Decl. 1.

Sedes spatiosissima. Plin. Paneg. 63.

Spatiōse, [εὐρυχώρως] Spatiosius, Spatiosissime; Uberius, copiosius, diffusius. Plin. 3. Epist. 18. pr. Eadem illa spatiosius & uberius volumine amplecti. Plin. lib. 25. cap. 8. Et in Creta autem non spatiose nascitur. Idem lib. 13. cap. 5. Quoniam spatiose fruticat. Propert. lib. 3. 20. 11.

Spatiosĭtas, ātis. f. Sidon. 2. Epist. 2. Exactissima spatiositate quadrari.

Spatior, [περιπατέω, περιπατέω] āri. Deambulare. Virg. 4. Æn. 62.

Aut ante ora deûm pingues spatiatur ad aras. Plin. lib. 5. cap. 9. de Nilo, Per totam spatiatus Ægyptum, fecundus innatat terræ. Ovid. 2. Met. 573. — summa spatiarer arena.

In umbra spatiari. Propert. lib. 4. 9. 40.

Palæstrice spatiari. Cic. de Opt. gen. orat. 8. Sed ita ut palæstrice spatiari in xysto liceat. V. palæstra.

Passibus conjunctis spatiantur ambo. Ovid. 11. Met. 64.

Spatiari, metaphorice, pro Latius vagari. Sen de Ira 3. 10. Proderit morbum suum nosse, & vires ejus, antequam spatientur, opprimere.

Spatians, antis. Partic. [περιπατῶν] Plin. lib. 57. cap. 8 Petitur ex alto, in centenos pedes actis plerumque puteis, ore angustatis, intus (ut in metallis) spatiante vena.

Flumine lato spatiantem Gangem bibit. Ovid. 5. Trist. 3. 23.

Brachia spatiantia compescere. Ovid. 14. Met. 629. Brachia intelligit arborum aut vitium.

Spatiatus, a, um. [περιπατηθὲς] Partic. ut

Litore curvo spatiata conjux. Ovid. 3. Fast. 469.

Spatiātor, ōris. m. [περιπατητής] Macrob. 2. Saturn. 10. M. Cato Senatorem non ignobilem Cæcilium spatiatorem & Fescenninum vocat. Spatiatorem pro Erratore posuit Cato, auctore Festo.

Spatula, V. Spathula, post spatha.

S P E

Specialis, Specialitas, Specialiter, Speciarius, Speciatim, Species, Specillum, Specimen, V. infra in specio.

Spĕcio, vel Spĭcio, xi, ctum, [βλέπω] ĕre. apud antiquos in usu fuit, quod Videre significat. Unde augures Specere, hoc est inspicere aves dicebantur. Ennius,

Vos epulo postquam spexit. Plaut. Cas. 3. 1. 2.

— nunc specimen specitur, nunc certamen cernitur. Plaut. Truc. 5. 8.

Supplicium ad te hanc minam fero auri, si mihi rides, spice. i. e. Cerne. Al. Espice. V. Accidal. not. Hoc verbo Plaut. Mil. 3. 1. 100. utitur;

utitur, ne quis hic insolens putet. In editis Ridespice male legitur. Turneb. 11. 21.
Spicit & spiciunt ex Plauto & Catone adduxit Festus. Et apud eundem sic scribit Ennius:
Quod ubi rex paulo spexit, de contibus celsis. conf. Varr. de L. L. 5. 8. Plaut. Mil 3. 1. 98.

Spectio, ōnis. f. a Specio verbo antiquo. Varr. lib. 5. de L. L. 8. Et quod in auspiciis distributum est: qui habeant spectionem, qui non habeant. &c.
Spectio, in auguralibus ponitur pro Aspectione & nuntiato, quia omne jus sacrorum habent, auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem gererent magistratus, non ut possent impedire nuntiando, quæ cum vidissent satis, spectio sine nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nuntiando. Festus. [V. Cic. 2. Phil. 81. ejusdemque & Festi interpretes.

Spectus, ūs. m. Adspectus. Pacuv. apud Festum, Spectu protervo ferox. Apul. Met. 3.pr. Obliquato spectu conspicio. al. Aspectu. Plin.2.52.
In sedecim partes cælum in eo spectu divisêre Tusci. Hard. Aspectu.

Specimen, ĭnis. n. [δεῖγμα Gl.L.G. & G.L.] Argumentum quoddam, & probatio, sive Exemplar rei alicujus occultæ: quale est quod in mercibus emptori solet ostendi, ut in pannis; vel degustatio in esculentis. Plaut. Most. 1. 2. 52.
Unum ubi emeritum est stipendium, igitur tum
Specimen cernitur, quo eveniat ædificatio.
Egregium specimen. Sen. Theb. 1.
Popularis judicii specimen. Cic. de Clar. Orat. 188.
Adhibere specimen. V. adhibeo.
Capere specimen. Cic. 1. Tusc. 32. Quid illud? num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura? [An Debeat?
Capere specimen omnis affectus. Sen. Med. 6.
Dare specimen. Virg. 2. Georg. 241.
Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara,
Tale dabit specimen, &c.
Dare specimen ceteris, & Sui periculum facere. Cic. 1. Verr. 27. Tu vero, Cæcili, quid potes? quo tempore, aut qua in re, non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? V. do.
Esse aliquibus specimen. Cic. 3. de Legib. 10.
Sumere specimen. Plin. lib. 7. cap. 55.
Specimen, i. e. Indicium. Cic. in Pison. 95. Damnatio ista, quæ in te flagitatur, obstitit P. Rutilio, quod specimen habuit hæc civitas innocentiæ. i. e. Exemplum, ut ait Budæus. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Cur temperantiæ, prudentiæque specimen, ante simulacrum Vestæ, Pontifex Maximus est Q. Scævola trucidatus?
Dare specimen indolis. V. indoles.
Habeo hoc specimen probitatis illius. Plin. in Paneg. cap. 61. Ingentis animi specimen haberetur. conf. specio supra.

Species, ēi. f. [εἶδος, Gl. omn.] Effigies, facies, imago; ab antiquo verbo Specio, quod vide. Plaut. Bacch. 4. 7. 40. Bellan' videtur specie mulier? Idem Mostel. 1. 3. 23. Ain' alios meam speciem irridere?
Species ab aspectu dicta est, inquit Gell. lib. 13. cap. 28.
Confingere quandam formam & speciem deorum. Cic. 1. de Nat.Deor.37.
Accipere speciem. V. accipio.
Gemma specie crystallina. Plin. lib. 31. cap. 10.
Gemma specie vitrea. Plin. lib. 37. cap. 10.
Humana species & figura. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Portentum atque monstrum certissimum est, esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate bestias vicerit.
Magnificæ species, cultusque locorum. Stat. 3. Silv. 5. 89.
Oris species. Liv. 2. 23. pr. Ad hoc promissa barba & capilli efferaverant speciem oris.
Ovorum specie. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos, ovorum specie, pariunt.
Soli species, Forma, & qualitas. Columel. lib. 2. cap. 2.
Urbis species, pro Forma & situ. Plaut. Perf. 4. 4. 2.
Vertuntur species animorum. Virg. 1. Georg. 420. i. e. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.
Decolor æris species. V. decolor.
Decora species. V. decorus.
Eximia pulchritudinis species. Cic. in Orat. 18.
Fœda specie tæter. Lucret. lib. 2. 421.
Formosa & illustris species. Cic. 3. de Orat. 52.
Globosa species. Plin. lib. 37. cap. 10.
Liberalis species. Cic. 1. Off. 141.
Miranda species. Lucret. lib. 2. 1036.
Misera & flebilis species. Cic. 11. Philip. 7.
Multiformes species. V. post multus.
Ovata species. V. Ovatus in ovum.
Sacra species. Sen. Octav. v. 488. — generis humani arbiter
Electus, orbem tu sacra specie regis,
Patriæ parens. i. e. Speciosо & magnifico titulo Patris patriæ.
Semiferæ hominum species. Lucret. lib. 2. 701.
Serena species mundi. Serenitas vel pulchritudo. Lucret. lib. 4. 138.
Commovere animos aliquorum natura & specie sua. Cic. 2. Off. 32.
Habere. ut, Tephritis gemma novæ lunæ speciem habet, curvatæ in cornua. Plin. lib. 37. cap. 10.
Reddere speciem alicujus rei. Plin. lib. 37. cap. 10.
Repræsentat cordis speciem Encardia gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Rursus, ibidem, Enorchis divisa testium effigiem repræsentat.
Spargere radios fulgentes in orbem ad speciem sideris. Plin.lib.37.cap.10.
Sum. ut, Est Pæantidibus gemmis species aquæ glaciatæ. Plin. 37. 10.
Species, sine Genit. adjecto, pro Pulchritudine, seu Forma. Liv. 1. 1. 7. Boves mira specie. Et cap. 9. Unam longe ante alias specie & pulchritudine insignem.
Cum Genit. Ovid. 5. Fast. 353. — ætatis specie, dum floreat, uti.
Species, pro eo quod videtur aliquid esse, nec est. ut, Cic. de Amicit. 47. Securitas, specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda.
Adulationis species. Plin. 5. Epist. 3. Ne quam in speciem adulationis incidam.
Amicitiæ specie deceptus. Tacit. 1. Ann. 10. i. e. Simulatione.
Honestatis species neque probabilis, neque satis idonea. Cic. 3. Off. 41.
Veri species. Hor. 2. Serm. 3. 208.
Præter speciem stultus es. Plaut. Mostel. 4. 2. 49. h. e. Stultior, quam vel ex vultu appareat.
Vera comitia adumbrata ad speciem & vetustatis usurpationem. Cic. 2. de Lege Agr. 30.
Ferre præ se speciem boni viri. Cic. 2. Off. 39.
Habere humanitatis primam speciem. Cic. 4. Tusc. 32.
Insidebat in ejus mente species eloquentiæ. Cic. in Orat. 18.
Induere speciem percussoris. Liv. 40. 12.
Intueri hujus vitæ speciem. Cic. 1. Fam. 9.
Præbere speciem scurrantis. Hor. 1. Epist. 18. 2.
Sustinere alicujus dignitatem, non solum consilio, sed ipsa specie. Cic. pro Domo 5.
Rixæ specie. Liv. 1. 40. i. e. Simulatione.
Ad speciem accommodatus. V. accommodo.
Ad speciem adornari. V. ad, præpos.
In fictæ simulationis specie pietas inesse non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
In speciem, h. e. Ipsa specie, ipso externo conspectu. Cic. 7. Verr. 85. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum.
In speciem modo preces jactantur, Simulate. Liv. 4. 42.
Per speciem legationis in Asiam ablegatus est, ut invidiæ subtraheretur. Auctor de Viris Illust. 64. Liv. 1. 41. Celata morte Tarquinii, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmavit.
Adumbrare speciem excellentis eloquentiæ. Cic. in Orat. 43.
Devincere aliquos specie clementiæ. Cic. 2. Philipp. 116.
Dedit exercitus speciem hosti abeuntis. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Duci utilitatis specie. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Efficere speciem exercitus. Cic. 12. Fam. 13. Ex quibus utrisque civitatibus, Græcorum militum numero, speciem exercitus effecit.
Habere gloriæ speciem. Cic. 10. Fam. 12. Hæc omnia, quæ habent speciem gloriæ, collecta ex inanissimis splendoris insignibus, contemne. Idem 13. Fam. 30. Non dubito quin scias, in his necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse conjunctissimum, non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.
Habere speciem utilitatis voluptas dicitur. Cic. 3. Off. 12.
Habet interim aliquam speciem probationis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Induere speciem latronis. V. induo.
Præbere speciem atque opinionem pugnantium. Cæs. 3. Bell. Gall. 25.
Esse in speciem, i. e. In decorum. Plaut. Most. 1. 2. 41.
Ut & in usum boni, & in speciem populo Sint.
Species, Aspectus, res visa. Virg. 2. Æn. 407.
Non tulit hanc speciem furiata mente Chorœbus.
Aulæ tacitæ flebilis species, Lugubris aspectus atrii deserti. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 148.
Rei alicujus speciem præbere, Referre. Plin. lib. 20. cap. 19. Foliis (si procul intuearis) speciem passerum præbentibus.
Species, pro Visionibus nocturnis. Liv. 26. 10. Pleraque apud multitudinem, aut per nocturnas visa species, aut, velut divinitus mente monita, agens. De P. Cornelio Scipione loquitur.
Cælestium species oblata. Liv. 1. 31. extr.
Variæ illudunt species. Virg. 4. Georg. 406.
Eadem est in somniis species eorum, quæ vigilantes videmus. Cic. 4. Acad. 52.
Vanæ finguntur species, velut ægri somnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Moveri falsa visione & specie doloris. Cic. 2. Tusc. 42.
Species, Lucretio etiam est, Actio ipsa cernendi, quæ Græce ὄψις dicitur, vel potius Sensus cernendi, ut cum scribit, lib. 5. 723.
Denique eam partem, quæcunque est ignibus aucta
Ad speciem nobis vertit. i. e. Oculos nostros versus. Turneb.
Species etiam a Vitruvio 9.4. usurpatur, cum res aliquam in partem conversa spectat. Nam cum de Luna dixisset, Superiora spectat: subjecit, Totum lumen ad superiorem speciem retineri: id est totum ejus sic retineri lumen, ut sursum spectet. Ex Turnebo. [Species, pro Facie.
Species [εἶδος Gl.G. L.] definitur a Dialecticis, ut sit. Id quod dicitur de pluribus differentibus numero: ut homo est species, sub qua comprehenduntur Socrates, Plato, &c. Cic.inTopic.30.In divisione formæ sunt, quas Græci εἴδεα vocant: nostri, si qui hæc forte tractant, species appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. Nolim enim, ne si Latine quidem dici possit, specierum & speciebus dicere: & sæpe his casibus utendum est, at formis & formarum velim, &c. Forma est notio, cujus differentia ad caput generis & quasi fontem referri potest. Idem 1. Acad. 30. Mentem volebant rerum esse judicem, solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset simplex, & unius modi, & tale quale esset. Hanc illi ἰδέαν appellabant, jam a Platone ita appellatam: nos recte speciem possumus dicere. conf. forma.
Vivere specie dissimili. Diverso genere. Lucret. lib. 2. 663.
Partes generis, communione quadam similes, specie autem differentes. Cic. 1. de Orat. 189.
Objici formæ, & offerre speciem. Cic. 1. de Divin. 81.
Summæ species duæ, sicca & liquida. Plin. lib. 24. cap. 7. De resina.
Optima species, & figura dicendi. Cic. in Orat. 2. Quid enim est majus, quam quum tanta sit inter oratores bonos dissimilitudo, judicare quæ sit optima species, & quasi figura dicendi? Utrumque per translationem dictum. Nam Species proprie forma est cujusque rei, quam aspicimus: Figura vero a fingendo dicta est. Verum quia Species ea est, quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideo pro cujuslibet rei propria natura poni solet. ut Species hominis sit idem, quod Natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt Species rerum æternas esse: quia licet singularia atque individua intereant, tamen ipsa natura conservatur. Ut post centum annos nullus erit eorum hominum, qui nunc sunt: & tamen erit hominum species & natura, sed in aliis hominibus. Hoc autem in loco Species ponitur pro Modo quodam, & quasi Facie orationis: quæ tunc optima est, quum res eas, de quibus sermo est, ita exprimit, ut ante oculos ponere videatur, & res humiles presse ac subtiliter, mediocres æqualiter ac temperate, magnas sublimiter & graviter enuntiet.

Speciem prisci Jurisconsulti appellant, quod recentiores Legis casum. Ulpianus in Tract. Donat. inter virum & uxorem, cap. Sed interim. Quando itaque non retro agitur, emergunt vitia, ut Marcellus animadvertit in specie hujusmodi. Paulus in Tractatu 2. de Legat. cap. Largus. Proxime ex facto incidit species talis. Ibidem tamen, In hunc casum, inquit ille, ancillas substitutas videri, in quem casum fideicom. mereri. Quintil. Thema vocat, quasi facti positionem vel eventus. In hac igitur specie, significat Quum ita contingit.

Species in plurali, pro Aromatibus aliquando sumitur. Macrob. lib. ult. Saturn. cap. 8. Species & acres & calidæ, superficiem, cui apponuntur, exulcerant. Martianus in l. ult. D. de publican. Species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c.

Species auri, *Des Especes.* V. Præ manu, in MANUS. H. St. Ita sæpe, puto, J. Cti.

Resistentes species. V. in dictione ADÆRO.

SPECIĀLIS, e. Adj. [εἰδικὸς, ἰδικὸς Gl. G. L.] non tam Particulare, quam Proprium, & veluti Peculiare significat. Julius Capitolinus in M. Phil. cap. 17. Macrianorum familiam id speciale semper habuisse, ut Alexandrum Magnum in auro atque argento exsculptum semper haberent. Sen. Epist. 58. ait, Genus generale & genera specialia esse. V. Quintil. 5. 7. & 12. 2.

SPECIALĬTER, Adv. [εἰδικῶς Gl. L. G. ἰδικῶς G. L.] Columel. lib. 3. cap. 9. Atque de cura eligendi malleoli generatim præcepimus: nunc illud proprie specialiter. Quintil. lib. 6. cap. 11.

Compar. Qui specialius jactantur. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. 141.

SPECIALĬTAS, ātis. f. Tertull. adv. Marc. 5. 8. In distributione facienda, & in specialitate interpretanda.

SPECIĀRIUS, a, um. Adj. Specialis. Cæs. 3. Bell. Civil. 53. ubi de Scevæ centurionis scuto loquitur: Cohortemque, inquit, postea duplici stipendio frumento, vel speciariis militaribusque donis amplissime donavit. Dubitarunt aliquando docti de lectione hujusce loci. Turneb. Adverf. 27. 24. in antiquis depravate scribi ait, Frumento, vespeciariis, militaribus donis. Ex quo ille facit, Veste, pecuniariis, militaribus. Jac. Dur. Cassellius 2. 15. Variar. vulgatam lectionem tuetur, & Speciaria dona interpretatur Triticum, lardum, oleum, vinum, ceteraque legumina, quæ a JCtis aliisque auctoribus priscis trito vocabulo Species dicuntur. Cassellii lectionem approbat Lipsius, & profecto quicquid alii substituant, retinenda illa videtur. [Immo vero merito cordatioribus suspecta est, vel propter importunam prorsus Disjunctivam particulam, quum sententia loci Copulativam requirat. Itaque locum Rob. Steph. ut & Fulv. Ursin. asterisco notarunt, quum Aldina & Juntina vulgatam exprimant. Ant. Augustinus legit, Frumento, Veste, pecunia, aliisque militaribus donis. P. Victorius vero Var. lect. 1. 23. Frumento, veste, diariis, militaribus donis. Sed quorsum Diaria, servile præmium? Lege, Veste, peculiaribusque mil. don.

SPECIARIA, æ. f. Inscriptio vetus in lapide Romæ, apud Reines. Inscr. class. 5. §. 39. THALASSIAE. MIMAE. C. PISONIS. NOTHI. SPECIARIAE. CONTVBERN. BENE. MERENT. V. Lex. Pitisc.

SPECIĀTIM, Adv. [κατ' εἶδος] contrarium habet Generatim. Cic. Post redit. in Senat. 20. Multa de me C. Messinius & amicitiæ & Reipublicæ causa dixit, legem speciatim initio de salute mea promulgavit. Vetus exemplar legit Separatim.

SPECIŌSUS, a, um. Adj. [ἰνειδὴς, Gl. L. G. al. εὔμορφος] Pulcher specie, i. e. forma. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum sorores.

Corpus speciosissimum. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Eloquentia locuples & speciosa. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Fabula speciosa locis. Hor. de Arte Poet. 319.

Frons speciosa altis cornibus. Ovid. 3. Met. 20. al. Spaciosa. [Quod nollem Doctiss. interpretibus tantopere se probasset. confundi autem hæc solent. V. Ulmus speciosa.

Juventus speciosa. Valer. 7. Argon. 556. al. Pegasea.

Mulier speciosa, Formosa. Ovid. 3. de Arte Am. 421.

Miracula speciosa. Hor. de Arte Poet. 144.

Ulmus speciosa nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiosa.

Vocabula speciosa. Hor. 2. Epist. 2. 116.

Honore tituli speciosus. Ovid. ad Liv. 269.

Familiam nemo speciosiorem producit. Sen. Epist. 87.

Familia admodum speciosa. Vellei. Paterc. 2. 59.

Personas speciosas accipere debemus, Clarissimas personas utriusque sexus: item eorum, qui ornamentis Senatoriis utuntur. Hæc Ulpianus in l. Speciosas. D. de verb. signific.

Dictu speciosus. Liv. 1. 23. Sed si vera potius, quam dictu speciosa dicenda sunt.

Speciosus, [πιθανὸς Gl. L. G.] pro Dictu speciosa.

Criminatio minus speciosa, Quæ parum coloris habet. Liv. 1. 54.

Causas justas, magnas, & speciosas habere. Cic. 16. Att. 7.

Nomina speciosa imponere culpæ, Pulchra & honesta. Ovid. 7. Met. 69.

Compar. Plin. lib. 19. cap. 30. Triticum quo celerius, eo speciosius & robustius. Cels. lib. 2. cap. 2. Si plenior aliquis, & speciosior, & coloratior factus est.

Superl. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 7. Hoc enim speciosissimum est in illo, quod dedimus vel perdituri, quod totum permisimus accipientium arbitrio.

SPECIOSE, [ἐυπρεπῶς] ius, issime. Adv. Ornate. Liv. 34. 7. Et equus tuus speciosius instratus erit, quam uxor vestita.

Africani humanitas late speciosque patuit. Val. Max. 5. 1. 6.

Speciosius ingredi, Cum ornatu. Columel. lib. 2. cap. 2. Hor. 1. Epist. 18. 52.

— adde, virilia quod speciosius arma
Non est qui tractet.

Hasta speciosissime contorta. Quintil. 9. 4.

SPECIOSĬTAS, ātis. f. Tertull. de Cultu fem. cap. 2. Naturalis speciositas.

SPECTRUM, i. n. [εἴδωλον, φάσμα] Spectra sunt, quæ Græce Idola dicuntur. h. e. Simulacra & imagines rerum intellectui occurrentium. Cic. 15. Fam. 16. Fit enim nescio quid, ut quasi coram adesse videare, quum scribo aliquid ad te, neque id κατ' εἴδωλον φαντασίας, ut dicunt tui amici novi, qui putant etiam Δημοκρικὰς φαντασίας spectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catius Insuber Epicureus, qui nuper est mortuus, quæ ille Gargettius, etiam ante Democritus εἴδωλα, hic Spectra nominat. His autem spectris etiam si oculi possent feriri, quod vel iis ipsa occurrunt: animus qui possit, ego non video. Doceas tu me oportebit, quum salvus veneris, in meane potestate sit spectrum tuum, ut simul ac mihi collibitum sit de te cogitare, illud occurrat, neque solum de te, qui mihi hæres in medullis, sed si insulam Britanniam cœpero cogitare, ejus, εἴδωλον mihi advolabit ad pectus. Ex his imaginibus fiunt visa, id est phantasiæ: quorum in Academicis longa est disputatio apud eundem. [Ridet autem Cic. Catianam interpretationem, nec omnino probat. Forsan jam olim Larvas & Lemures hac voce appellabant solum.

SPĔCŬLA, æ. f. [σκοπὴ, σκοπιὰ, ἄκροπολις, ὑψηλοπὴ] accipitur pro Loco edito & eminenti, unde aliquid longe videri & prospici potest, sive sit mons, sive turris, sive lapis, sive arbor, sive quid aliud eminens. Valla in Raudens. Specula, locus unde fiunt excubiæ, an hostes veniant, transeantne, an maneant, quot sint, & quæ sunt id genus. Virg. 8. Fcl. 59.

Præceps aërii specula de montis in undas
Deferar. Ovid. 18. Epist. 12.

— in speculis omnis Abydos erat. Cic. 7. Verr. 93. Non enim, sicut antea consuetudo erat, prædonum adventum significabat ignis e specula sublatus, aut tumulo.

Specula & Speculum sicut genere, ita significantia differunt. Nam Specula, despicientiam significat; Speculum, quo imago redditur. Ex Nonio 5. 47.

Alta specula. Virg. 3. Æn. 239.

In speculis esse. Cic. 9. Att. 32. Satius esse existimo vos dispertitos, & in speculis esse. Liv. 34. 26. pr. Diem inde unum in speculis fuit, si quid novi motus oriretur.

Ex specula prospectare tempestatem futuram. Cic. 4. Fam. 3.

Speculæ sunt quod nos Gallice dicimus *Carneaux.* Virg. 4. Æn. 586.

Regina, e speculis ut primum albescere lucem
Vidit, &c.

Specula, dimin. a Spe. V. SPES.

SPECULOR, [κατασκοπῶ Gl. G. L.] āri. a Specula fit, quasi E specula prospectare, vel, Ut aliquis videat, intendere. Plaut. Most. 2. 1. 82.

Concedam a foribus huc: hinc speculabor procul,
Unde advenienti sarcinam imponam seni. Cic. 1. in Catil. 6.

Multorum te etiam oculi & aures non sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient. Idem 7. Verr. 160. Tum iste se comperisse ait, eum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fugitivorum esse missum.

Obitus & ortus signorum speculamur. Virg. 1. Georg. 257.

Offensas principum acriter speculari. Tacit. 3. Hist. 38.

Insidiari & speculari. Cic. 1. de Orat. 173.

Obsidere & speculari. Cic. pro Flacc. 57.

Perscrutari & speculari. Cic. 5. Tusc. 9.

SPECULĀTUS, a, um. Partic. Vell. Paterc. 2. 118. 2. Haud imprudenter speculatus.

SPECULĀBUNDUS, a, um. Adj. Tacit. 4. Hist. 50. Festus, Adrumeto ubi speculabundus substiterat, ad legionem tendit.

Speculabundus ex rupe. Suet. in Tiber. cap. 65. Aptatis etiam navibus, ad quascunque legiones meditabatur fugam, speculabundus ex altissima rupe identidem. h. e. Subinde speculans.

SPECULATIO, ōnis. f. [κατόπτευσις Gl. L. G. κατασκοπὴ G. L.] Ammian. 26. 10. Speculationibus doctus.

SPECULĀTUS, ûs. m. [θεώρησις] Plin. lib. 10. cap. 73. Feles quam occulto speculatu in musculos exsiliunt.

SPECULĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Apoth. v. 20.

— hebes intuitus speculamine glauco.

SPECULĀTOR, ōris. m. [κατάσκοπος Gl. L. G. & G. L.] qui ex specula prospicit. Ovid. 3. Trist. 9. 11.

Quem procul ut vidit tumulo speculator ab alto.

Speculatores oculi. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Nam oculi, tanquam speculatores, altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes fungantur suo munere.

Speculator, Qui tacite consilia & molitiones hostis explorat & rimatur. Cæs. 2. Bell. Gall. 11. Hac re Cæsar statim per speculatores cognita, insidias veritus, &c. Cic. 7. Verr. 162. Gavium istum, quem repentinum speculatorem fuisse dicis, ostendam in lautumias Syracusis a te esse conjectum.

Speculator etiam dicitur, [ἐπόπτης, Gl. L. G. κατάσκοπος Onom. vet.] Qui quovis modo aliorum consilia perscrutatur. Varro de L. L. 5. 8. Speculator, quem mittimus ante, ut respiciat quæ volumus. Suet. Aug. cap. 27. Pinarium Equitem Rom. curiosum & speculatorem ratus, coram confodi imperavit. Cic. 1. Verr. 51. Etenim fides mea custodem repudiat, diligentia speculatorem reformidat.

Naturæ speculator. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Non pudet igitur physicum, id est speculatorem, venatoremque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis?

Amicæ matutinus speculator. Propert. lib. 2. 29. 31.

Communium miseriarum speculator. Cic. pro Domo 18.

Speculator, [Δήμιος, ὁ δορυφορῶν Gl. L. G.] Speculatores dicti sunt Satellites principum. Tacit. 1. Hist. 24. Dilapsis speculatoribus, cetera cohors non aspernata concionantem. al. Spiculatoribus, quasi a Spiculis, quæ gestant. V. mox.

Neque convivia inire ausus est, nisi ut speculatores cum lanceis circumstarent. Suet. Claud. 35. Idem Galb. 18. Descendentem speculator impulsu turbæ lancea prope vulneravit. conf. ejusdem Calig. 52. Cum i semper scribendum esse docet Torrentius in Sueton. loc. cit. [Quomodo perspicue expressum legitur in vett. monumentis V. M. Antoni Triumviri nummum cum epigraphe COHORTIS SPECULATORUM. apud Fulv. Ursin. nec aliter Græci codd. cum N. T. tum aliorum scriptorum. Suid. Σπικελάτωρ, ὁ Δορυφόρος.

Centurio condere gladium speculatorem jubet. Sen. de Ira, cap. 16.

Apud arbitrum speculatorem. Tertull. ad Uxor. 2. 5.

SPECULĀTRIX, īcis. f. [ὀπτεύουσα] Adjective. Cic. 3. de Nat. Deor. 46 Furiæ deæ sunt, speculatrices, credo & vindices, & facinorum & sceleris. Stat. 2. Silv. 2. 3.

Celsa Dicarchæi speculatrix villa profundi.

SPECULATŌRIUS, a, um. Adj. [κατασκοπικὸς] Quod ad speculatorem pertinet

pertinet: ut, Speculatoria navigia, Quibus in mari speculamur quid fiat. Cæs. 4. Bell. Gall. 26. Metaphr. Græc. reddit καθολικὴ πολιόρκια.

SPECULATORIA, æ. f. Subaudito, Navis. Absolute. Liv. 22. 19. Inde duæ Massilienſium ſpeculatoriæ præmiſſæ retulerunt, &c. V. CATASCOPUS.

SPECULĀBĬLIS, e. Adj. Stat. 12. Theb. 634.
Linquitur Eois longe ſpeculabile proris
Sunion. [Niſi Spectabile ſcripſit.

SPECŬLUM, i. n. [κάτοπτρον, ἔσοπτρον Gl. L. G. & G. L.] In quod inſpicimus, ac ſpeciem, id eſt imaginem noſtram, contemplamur. Plaut. Moſtel. 1. 3. 93.
Mulier quæ ſe, ſuamque ætatem ſpernit, ſpeculo ei uſus eſt:
Quid opus ſpeculo tibi, quæ tute ſpeculo ſpeculum es maximum? Ter. Adelph. 3. 3. 61.
Inſpicere, tanquam in ſpeculum, vitas omnium. Cic. de Univerſ. 42. Id fit, quum ſpeculorum lævitas hinc illincque altitudinem aſſumpſit, & ita dextra detruſit in lævam partem oculorum, levaque in dextram. [Suid. Σπίκλον ὑαλίον, τὸ κατόπτρον. Gloſſ. Græcolat. Σπίκλον, Speculum. Unde apparet uſos eſſe Græcos juniores. conf. SPECULARIUS.
Imago ſpeculi. Lucret. lib. 4. 280.
Nobile ſpeculum gemmato auro. Stat. 3. Silv. 4. 94.
Conſulere ſpeculum. Ovid. 3. de Arte Am. 136.
Intueri vitam in ſpeculo. Cic. in Piſon. 71.
Naturæ ſpeculum. Cic. 2. de Fin. 32. Nec tamen argumentum hoc Epicurus a parvis petivit, aut etiam a beſtiis, quæ putat eſſe ſpecula naturæ.

SPECULĀRIS, e. Adj. [διαφανής] Translucida, inſtar ſpeculi. Tertull. Apol. cap. 35. Specularis materia.
Specularis lapis, Quo olim ſpecularia fiebant. Plin. lib. 36. cap. 22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues cruſtas. Idem lib. 3. cap. 3. Metallis, plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota ferme Hiſpania ſcatet: Citerior & ſpecularibus lapidibus: Bætica & minio. V. Hard. not.

SPECULĀRE, is. n. [ἔσοπτρον] & per apocopen SPECULAR, Idem quod Speculum.
Speculare, interdum pro Vitreata, ſive pro oculariis: utpote olim facta e ſpeculari lapide translucido, nunc autem e vitreis orbibus vel teſſellis plumbo junctis. Ulpianus in l. Quæſitum. §. Si domus. D. de fund. inſtruct. Specularia & vela, quæ frigoris cauſa, vel umbræ, in domo ſunt, inſtrumento domus non contineri Caſſius exiſtimavit. Budæus, A ſpeculari lapide ſpecularia dicebantur Integumenta, quibus ambulationes in hortis tectæ erant. Juven. 4. Sat. 21.
Quæ vehitur clauſo latis ſpecularibus antro. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum, Egregium hæc adverſum tempeſtates receptaculum: nam ſpecularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniuntur. Hic autem Ulpianus de iis ſpecularibus intelligi voluit, quibus feneſtrarum hiatus obſtruebantur ad tranſmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant, ut quum liberet, auferrentur. Nunc vitro utimur. Senec. Epiſt. 87. Nunc aliqui ruſticitatis damnant Scipionem, quod non in caldarium ſuum latis ſpecularibus diem admiſerat. Paulo ante dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ ſunt rimæ, magis quam feneſtræ. Itaque videtur Seneca Feneſtras vitreatas vocare Specularia. Poſſumus & de ſpecularibus intelligere, quibus pars quædam domus ad voluptatem operiebatur, varium enim uſum ſpecularia præſtabant. Martial. lib. 8. 13.
Hibernis objecta Notis ſpecularia puros
Admittunt ſoles, & ſine fæce diem. Seneca de Provid. 4. Quem ſpecularia ſemper a flatu vindicarunt, &c. hunc levis aura non ſine periculo ſtringet. [In Juvenalis loco errat, quum is de Specularibus lecticæ muliebris loquatur, ut recte monuit Schol. antiquus.

SPECULĀRIUS, i. m. [σπικλοποιός Gl. G. L.] Qui ſpecula facit.
Poſſunt & Specularii dici, Qui feneſtris ſpecularia ad arcendum hieme frigus componunt: quorum meminit Ulp. in l. Quæſitum. §. Si domus. De fundo inſtructo. Meminit & Juſtinian. lib. 10. Codicis. Alciatus.

SPĔCIUM, i. n. [μύλη] Inſtrumentum teres & parvum, quo medici ad tentandum vulnerum ac fiſtularum viam & profunditatem utuntur. Pacuvius, Ut medici faciunt, qui pejus ſpecio vulnus tentant.

SPECILLUM, i. n. dimin. [μύλη Gl. L. G.] Inſtrumentum Chirurgicum, ad varios uſus. Cornel. Celſ. lib. 5. cap. 28. de fiſtulis & earum curationibus, Ante omnia autem ſpecillum demitti in fiſtulam convenit, ut quo tendat, & quam alte perveniat, ſcire poſſimus.
Specillum lana involutum. Celſ. lib. 6. cap. 8. De narium morbis, In narem ipſam mel &c. conjiciatur, quod ſpecillo quoque involuto lana fit, &c.
Terere medicamentum ſpecillo. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, &c. [Emendatius legitur Piſtillo.
Specillum, dicimus Inſtrumentum, quo oculos inungimus. Plin. lib. 7. cap. 53. Per oculum ſpecillum trahens, exſpiravit. Celſ. lib. 6. Specillo ſuper oculum inducatur.
Aſperato ſpecillo eradunt palpebras. Celſ. lib. 6. cap. 6. Idem lib. 7. cap. 7. §. 6. Igitur adverſum ſpecillum inſerendum, diducendæque eo palpebræ ſunt. [Puto Averſum ſcalpellum ſcripſiſſe.
Specillum, Inſtrumentum vitreum, quod oculis admovemus, quo facilius ſpectemus aliquid. Varro de L. L. lib. 5. 8. Hinc quo oculos inungimus, quibus ſpecimus, ſpecillum. [Ex ſuperioribus liquet etiam hoc loco μύλην, inſtrumentum Chirurgicum intelligi, quo collyria oculis inſtillant Ocularii medici. conf. in CONSPICILLUM dicta. Specilla, quæ vulgo appellant, rectius Specularia dicerentur, vel per dimin. Speculariola.
Specillum, dicimus Inſtrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Celſ. lib. 5. & lib. 6. cap. 7. 9. de iis quæ in aures inciderunt, extrahendis, Specillum, lana involutum, in reſinam quam glutinoſiſſimam, maximeque terebinthinam, demittendum. Ibid. ſæpius.
Specillum oricularium. Idem lib. 7. cap. 30. extr. Oricularium ſpecillo linamenta educenda. Add. 6. 7. 5. pr. &c.

SPECĬTO, āre. frequent. antiquum a Specio. Plaut. Ciſt. 1. 1. 92.
Mater pompam me ſpecitatum duxit. al. Spectatum.

SPECTO, [θεάω Gl. L. G.] āre. aliud frequent. Sæpe, ſeu diu intueri. Plaut. Amph. 2. 2. 118. Age, me huc aſpice. s. ſpecto. Cic. 3. Verr. 53. Palam, ſpectantibus omnibus, ploſtris evecta aſportataque eſſe. Ter. Eun. 5. 5. 18.
Here, ne me ſpectes: me impulſore hæc non facit.
Spectare fabulas. Plaut. in Caſ. prol. 6. Hor. 1. Epiſt. 1. 66.
Ut propius ſpectes lacrimoſa poëmata Pupi. [i. e. In orcheſtra ſedeas ſpectator, quod Senatorio cenſui lex Roſcia tribuit.
Viſere & ſpectare aliquid. Cic. 1. Tuſc. 4.
Oculis protervis ſpectare aliquem. Ovid. 17. Epiſt. 77.
Oculo irretorto ſpectare aliquid. Hor. 2. Carm. 2. 24.
Spectare ad aliquem. Ovid. 1. Met. 628.
Intro ſpectare. V. INTRO, adverbium.
Tergo ſpectari. Ovid. 3. de Arte Am. 774.
In omnem partem ſpectare. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Non tam faſtidioſe in nobis, quam in hiſtrionibus ſpectari puto. Cic. 1. de Orat. 258.
Specto, [σκοπῶ] Conſidero. Cic. 1. Fam. 9. Non idem ſemper dicere, ſed idem ſemper ſpectare debemus.
Spectare aliquem, Rationem habere alicujus. Cic. 2. Off. 70. At vero ille tenuis, quum quicquid factum ſit, ſeſe ſpectatum, non fortunam, putat. i. e. Non ob gratiæ relationem exſpectatam beneficium ſibi collatum arbitratur, quum dives aliter opinetur & potens. Budæus.
Ad ſuam enim magis, quandam ille gloriam, quam ad perſpicuam ſalutem reip. ſpectarat. Cic. pro Sext. 37. Al. Sumſerat.
Trademus quæ nos ſequi in dicendo, quæque maxime ſpectare ſolemus. Cic. 2. de Orat. 204.
Quid in judicando ſpectare oportet. Cic. pro Milon. 15.
Spectare ſemper ut. Cic. 5. Fam. 8. Sed ut primum forum attigerim, ſpectaſſe ſemper, ut tibi poſſem quammaxime eſſe conjunctus.
Virtus vetat, dum præſtatur fides, fortunam ſpectare. Cic. 2. de Divin. 78.
In pactionibus faciendis legem ſpectare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Juvenes magna ſpectare, & ad ea rectis ſtudiis contendere debent. Cic. 2. Off. 45.
Nihil niſi ſempiternum ſpectare. Cic. pro Rabir. perd. reo, 29.
Victoriam ſpectare. Quintil. lib. 5. cap. 12.
In tuo ore vultuque acquieſco, te unum intueor, ad te unum omnis mea ſpectat oratio. Cic. pro Dejot. 5.
Spectare voluntatem alicujus, Diligenter conſiderare. Cic. 4. Verr. 33. Voluntatem ſpectet ejus, quem ſtatim de capite ſuo putet judicaturum.
Spectat, [ἀπαλλάττει] Tendit, pertinet, aſpirat: ut, Quo, vel quorſum ſpectat illud? Cic. 1. Tuſc. 60. Quorſum igitur hæc ſpectat oratio? Idem 4. Acad. 144. Quo enim ſpectat illud, quum artificia tolli quereris a nobis, niſi ut opifices concitentur? Idem 3. de Finib. 33. Sed eorum definitiones paulum oppido inter ſe differunt, ſed tamen eodem ſpectant.
Quæ ſcripta ſunt, eo ſpectant, ut te horter & ſuadeam. Cic. 13. Fam. 4.
Quid iſta edicta valeant, aut quo ſpectent, plane non video. Cic. 16. Att. 7. extr.
Ad aliquid ſpectare. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Conſilium ejus ad bellum ſpectat. Cic. 15. Att. 4.
Spectat ad concordiam. Cic. 4. Fam. 2. Omnia utriusque conſilia ad concordiam ſpectaverunt. Et 4. Fam. 5. Ad arma rem ſpectare.
Sermo tuus ad perorandum ſpectare videtur. Cic. de Clar. Orat. 291.
Spectat res ad interregnum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Spectat ad rebellionem res. Liv. 34. 56.
Spectat ad ſeditionem. Liv. 25. 3.
Beneficia quæ ad ſingulos ſpectant, & ad univerſos pertinent. Cic. 2. Off. 72.
Spectat res ad vim. Liv. 1. 9.
Aliquid inquirere quod ad bene beateque vivendum valeat & ſpectet. Cic. 2. Off. 6.
Prima & media verba ad ultimum ſpectare debent. Cic. in Orat. 200.
Spectat in unum exitum. Cic. 1. de Orat. 192. Artem vero negabat eſſe ullam, niſi quæ cognitis penituſque perſpectis, & in unum exitum ſpectantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur.
Spectare ne, pro Cavere. Plaut. Aſin. 4. 1. 33.
Spectandum ne cuiquam annulum det, neque roget.
Spectat Græciam, pro Tendit in Græciam. Cic. 9. Att. 12. Ille, ut ad me ſcripſit, legiones ſingulas poſuit Brunduſii, Tarenti, Siponti. Claudere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipſe Græciam ſpectare potius, quam Hiſpanias.
Spectat Orientem, & ſimilia: pro E regione ejus eſt, & vergit ad. Plin. lib. 6. cap. 17.
Spectat ad, h. e. Verſus. Cic. 7. Verr. 169. Te jubere in ea parte figere, quæ ad fretum ſpectaret. Subaud. Crucem. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 13.
Spectare in Meridiem, in ventum Favonium. Cato R. R. cap. 1. Varro 1. de R. R. cap. 24.
Spectent deorſum ora urceolorum. Columel. lib. 12. cap. 16.
Retro ſpectare. Celſ. lib. 7. cap. 29. Cervix replicatur, retroque caput, ac reliquum corpus ſpectat.
Spectare aliquem ex bona vita, ex cenſu, &c. pro Conſiderare aliquem. Cic. pro Roſc. Com. 29. Quem ſi tu ex cenſu ſpectas, eques Romanus eſt: ſi ex vita, homo clariſſimus eſt: ſi ex te, judicem ſumpſiſti: ſi ex veritate, id quod ſcire potuit, & debuit, dixit.
Spectare & Æſtimare aliquem ex re. Cic. pro Roſc. Com. 28. Nemo enim illum ex trunco corporis ſpectabat, ſed ex artificio comico æſtimabat. [Sumptum a conſuetudine eorum, qui ſervos de cataſta emebant, undique ſpectantes, ut equos, canes, pecora mercari ſolent.
Philoſophi, non ex vocibus ſingulis ſpectandi ſunt, ſed ex perpetuitate atque conſtantia. Cic. 5. Tuſc. 31.
Spectare animum alterius ex ſuo. Ter. And. 4. 1. 22.
Vitam alicujus, non ex oratione, ſed ex moribus ſpectare debemus. Cic. in Salluſt. 3.
Aurum ſpectatur in ignibus, Probatur. Ovid. 1. Triſt. 4. 25.
Scilicet ut fulvum ſpectatur in ignibus aurum,
Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides. conf. SPECTATU infra.
Spectare beneficium a deteriore parte. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28. extr.
Rem, non hominem ſpectari oportet, Æſtimare. Auctor ad Heren. lib. 1. 9.
In judice debet & fortuna & dignitas ſpectari. Cic. 1. Philipp. 20.

Si ſpectes ad vitulam. Virg. 3. Ecl. 48.
Si ad vitulam ſpectes, nihil eſt quod pocula laudes. De duobus poculis loquitur Damon, quæ fecerat illi Alcimedon. [Hic Spectare, eſt Conferre, Contendere, Comparare cum. V. AD præpoſ.
Spectari, Paſſ. Plaut. Stich. 1. 2. 59.
Ubi facillime ſpectatur mulier, quæ ingenio eſt bono? Plura ſupra habes.
Spectatur, Imperſ. Plin. lib. 10. cap. 70. Plauſu congregari feros ad cibum, conſuetudine ſpectatur. De piſcibus.
SPECTANDO, gerund. [τοῦ θᾶσθαι] Propert. lib. 3. 21. 3.
Creſcit enim aſſidue ſpectando cura puellæ.
SPECTATUM, ſupinum, [ἀφῖξε τὸ θᾶσθαι] Hor de Arte Poet. 5.
Spectatum admiſſi, riſum teneatis amici? conf. SPECITO ſupra.
SPECTATU, ſupinum ſecundum. Cic. 2. Off. 38. Maximeque admirantur eum, qui pecunia non movetur: quod in quo viro perſpectum ſit, hunc dignum ſpectatu arbitrantur. [Mſſ. Hunc igni ſpectatum. Quam lectionem Docti viri certatim adſtruunt. An, Ut igni?
SPECTANS, antis. Partic. [ἐπιθεῶν] ut
Invicem ſpectans ambos. Ovid. 6. Met. 631.
SPECTANDUS, a, um. Partic. [θαπέω] ut,
Oculis nigris ſpectandus. Hor. de Arte Poet. 37. Plin. lib. 1. cap. 42. Nec vulgaris pſittacis forma, quamvis non ſpectanda.
SPECTĀTUS, a, um. [πεθεαμένος] Partic. Hor. de Arte Poet. 190.
Fabula, quæ poſci vult, & ſpectata reponi.
Spectatus, [δοκιμαζόμενος, Gl. L. G.] Probatus, cujus ſcilicet plurimum conſiderata ac probata & cognita jam virtus eſt. Virg. 8. Æn. 151.
— ſunt nobis fortia bello
Pectora: ſunt animi, & rebus ſpectata juventus. Ter. Adel. 5. 6. 5.
Nam is mihi eſt profecto ſervus ſpectatus ſatis. Idem And. 5. 1. pr.
Satis, jam ſatis, Simo, ſpectata erga te amicitia eſt mea.
Homo in rebus judicandis ſpectatus & cognitus. Cic. 2. Verr. 29.
Spectatus in litteras. Gell. lib. 13. cap. 21. pr. Summa vir auctoritate gravitateque, & a Divo Hadriano in mores atque litteras ſpectatus.
Homines ceterarum artium ſpectati & probati. Cic 1. de Orat. 124.
Medicus ignobilis, ſed ſpectatus homo. Cic. pro Cluent. 47.
Vir perfectus, & ſpectatus. Cic. de Amicit. 9.
Viri fortes, ſpectatique homines. Cic. 1. Verr. 24.
Adoleſcentia ſpectata. Cic. Poſt redit. in Senat. 36.
Fides noſtra ſpectata eſt per mala. Ovid. 2. de Ponto, 7. 82.
Ad meam fidem, quam habent ſpectatam jam & diu cognitam, confugiunt. Cic. 1. Verr. 11.
Forma ſpectata. Ovid. 14. Met. 653.
Integritas in multis & magnis rebus ſingularis ſpectata. Cic. 3. Philip. 26.
Integritatis ſpectatæ vir. Liv. 26. 49. extr.
Pietas ſpectata. Ovid. 4. Faſt. 37.
Virtus ſpectata belli domique. Hor. 2. Epiſt. 1. 230.
Virtus nobilitata & ſpectata. Cic. pro Flac. 62.
Spectatus, Honoris fere epitheton apud Cic. ut, Eques Ro. ſpectatus atque honeſtus. Cic. 5. Verr. 67.
Compar. Quo non ſpectatior alter. Sil. 1. 44.
Superl. Id cuique ſpectatiſſimum ſit, quod &c. Liv. 1. 57.
Spectatiſſimus ſui ordinis P. Potitius. Cic. 3. Verr. 137.
Femina ſpectatiſſima. Cic. pro Roſc. Amer. 147.
SPECTATE, Adv. [ἐυδοκίμως] Feliciter, egregie. Plin lib. 21. cap. 1.
Flores vero, odoresque in diem gignit: magna, ut palam eſt, admonitione hominum, quæ ſpectatiſſime floreant, celerrime marceſcere.
SPECTATIO, ōnis. f. [θεωρία Gl. L. G.] Cic. 5. Verr. 180. Ex omni pecunia, quam aratoribus ſolvere debuiſti, certis nominibus deductiones fieri ſolebant. Primum pro ſpectatione & collybo: deinde pro neſcio quo cerario. Hic δοκιμασίαν, i. e. Probationem ſignificat.
SPECTĀTOR, ōris. m. [θεατὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi cauſa ſpectat. Plaut. Amphit. 5. 3. extr.
Nunc, ſpectatores, Jovis ſummi cauſa, clare plaudite.
Equorum ſpectator. Ovid. 3. Amor. 2. 7. al. Agitator rectius.
Superbi ſpectatoris faſtidia. Hor. 2. Epiſt. 1. 215.
Spectator, Qui ſatis habet ſpectare quid. Cic. 2. Off. 26. Spectatoreſque ſe otioſos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?
Ineptiarum alicujus conſtituere teſtem & ſpectatorem. Cic. 1. de Orat. 112.
Laudis ſpectator & gloriæ auditor. Cic. pro Domo, 64.
Laudum alicujus ſpectator. Cic. 2. Fam. 6.
Operum multorum ſpectator Senex. Ovid. 12. Met. 187.
Rerum ſuperarum atque cæleſtium ſpectator. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Formarum ſpectator, Æſtimator, judex. Ter. Eun. 3 2. 18.
Quum ipſum me noris, quam elegans formarum ſpectator ſiem. Ubi Donatus: Spectator elegans eſt, Qui ſit cunctantis & faſtidioſi judicii: cui non quid placet facile: Spectator, Probator: ut Pecuniæ ſpectatores dicuntur.
Officiorum cujuſpiam diligens ſpectator. Cic. de Petit. Conſ. 18.
SPECTĀTRIX, īcis. f. [θεάτρια] Plaut. Merc. 3. 4. 12.
Divûm atque hominum quæ ſpectatrix atque hera eadem es hominibus.
Scelerum ſpectatrix turba, Adjective. Lucan. lib. 3. 129.
SPECTĀBĬLIS, e. Adj. [περίβλεπτος Gl. G. L.] Luſtrabilis, Quod ſpectari poteſt. ut Ovid. 3. Met. 709.
— ſpectabilis undique campus.
Corpus ſpectabile, Quod videri poteſt, conſpicuum. Ovid. 3. Triſt 8. 35.
Spectabilis, Spectari dignus: vel etiam magni nominis. Apul. Jubet conſtrui pulchrum & ſpectabilem currum. Plin. lib. 11. cap. 14. Aliubi enim favi cera ſpectabiles gignuntur.
Ore placido ſpectabilis. Ovid. 2. de Ponto 2. 81.
Facie ſpectabilis puer. Ovid. 4. Faſt. 223.
Heros ſpectabilis. Ovid. 7. Met. 496.
Opus ſpectabile. Valer. 1. Argon. 428.
Signum ſpectabile, Statua digna quæ ſpectetur. Juven. 8. Sat. 110.
Victoria pulchra & ſpectabilis. Tacit. in vita Agric. 34.
Spectabilis, titulus honorificus fuit. V. SILENTIARIUS. H. St. V. Lex. Pitiſc.
SPECTABILITAS, ātis. f. περιβλεπτότης, Gloſſ. Græcolat.

SPECTĀTĬVUS, a, um. Adj. [θεωρητικὸς] Quintil. lib. 3. cap. 5. Ut illa ſit ſpectativæ partis, hæc activæ.
SPECTĀMEN, ĭnis. n. Idem quod Specimen. PlautMen. 5. 6. 1.
Spectamen bono ſervo id eſt, qui rem herilem
Procurat, videt, collocat.
Spectamen, pro Spectaculo. Apul. 4. Mileſ. p. 151. Elmenh. Miſerum funeſtumque ſpectamen aſpexi. Sic & ſæpius alias.
SPECTĀCŬLUM, i. n. [θεωρία, Gl. L. G. & G. L. θέαμα, θεώρημα G.L.] dicitur id quod ſpectatur, ut Ludi, &c. Virg. apud Donat Vit Virg.
Nocte pluit tota, redeunt ſpectacula mane. Plin. in Paneg. 46.
Obtinuit aliquis ut ſpectaculum pantomimorum populo Romano tolli pateretur.
Apparatiſſimum ſpectaculum. Cic. 1. Philip. 36.
Aliter Cic. 3. Verr. 5. Conſtituitur in foro Laodiceæ ſpectaculum acerbum, & miſerum, & grave toti Aſiæ provinciæ. V. MISER. Liv. 1. 25. pr. Itaque ergo erecti, ſuſpenſique in minime gratum ſpectaculum animo intenduntur. Idem 1. 28. extr. Avertere omnes a tanta fœditate ſpectaculi oculos.
Acerbum ſpectaculum. Cic. 2. Q. frat. 12. in fine, De Republ. nimium te laborare doleo, & meliorem civem eſſe quam Philocteten, qui accepta injuria, ea ſpectacula quærebat, quæ tibi acerba eſſe video. Quo in loco nomine Spectaculorum ea ſignificatur Voluptas. quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis auctores malorum, affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl. eo tempore in magnis malis verſari, valdeque de ejus miſeriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quod tantum ei publica damna dolerent, & meliorem civem eum eſſe dicit, quam Philocteten, qui accepta injuria a Græcis, in illas eos calamitates cecidiſſe gaudebat. Fuerat enim ab eis in inſula deſtitutus.
Admiranda ſpectacula levium rerum. Virg. 4. Georg. 3.
Magnum ſpectaculum uterque. Hor. 1. Serm. 7. 21.
Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus ſpectaculum. Cic. 2. de Nat. Deor. 155.
Rerum cæleſtium ſpectaculum ad hominem ſolum pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Sæpe pl. Spectacula. [θεωρίαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. de Fin. Ut pompa, ludis, atque ejuſmodi ſpectaculis, teneantur, &c.
Populi ſenſus maxime theatro & ſpectaculis perſpectus eſt. Cic. 2. Att. 19.
Annua ſpectacula. Ovid. 5. Faſt. 295.
Amantur ſcenæ ſpectacula. Ovid. 3. de Arte Am. 351.
Concelebrare ſpectaculum. V. CONCELEBRO.
Indicere ſpectacula. V. INDICO.
Spectacula, Locus unde ſpectatur. Suet. Calig. cap. 35. Ita ſe proripuit e ſpectaculis, ut &c. Liv. 1. 35. Loca diviſa patribus equitibuſque, ubi ſpectacula ſibi quisque faceret, fori dicti.
Excitatus eſt plauſus ex omnibus ſpectaculis. Cic. pro Sext. 124.
Reſonant ſpectacula plauſu. Ovid. 10. Met. 668.
SPECTABILIS, SPECTACULUM, SPECTATOR, SPECTATUS, SPECTIO, SPECTO, SPECTRUM, SPECULA, SPECULOR, &c. SPECULUM, &c. V. SPECIO.
SPĔCUS, ûs. m. & f. & SPECUS, n. indecl. [σπέος, σπήλαιον Gl. L. G.] Spelunca. Ulpian. l. 1. §. 3. De rivis, Specus autem locus eſt ex quo deſpicitur. Inde ſpectacula ſunt dicta. [Immo In quod deſpicitur rectius diceret. Sed verum etymon σπέος Gr. ut docet Voſſ. in Etymol.
Specus ædificant urſi. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus, ſi non habuere, ramorum fruticumque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus, mollique fronde conſtratos.
Ingens ſpecus in latere exeſi montis. Virg. 4. Georg. 418.
Eſt ſpecus in medio, ſilvis & vimine denſus. Ovid. 3. Met. 29.
Ex infimo ſpecu vocem redditam ferunt. Liv. 1. 56.
Per occultos ſpecus. Tacit. 15. Ann. 69.
Acheruſium ſpecus. Ammianus Marcellinus. Vide Μυχοπόντιος Specus, in Theſauro meo Gr. H. St. Marcellin. lib. 22. cap. 8. Valeſ.
Aonii ſpecus. Catul. in Epithal. Jul. 59. 28.
Specum quandam nactus, remotam latebroſamque, &c. Gell. lib. 5. cap. 14.
Advenio in ſcrupuloſam ſpecum. Pacuv.
Specus oppoſita, quo aqua de via abiret. Cato R. R.
Defoſſæ ſpecus. Virg. 3. Georg. 376.
Hic ſpecus horrendum, &c. Virg. 7. Æn. 568.
Inviſum cælo ſpecus. Sil. 13. 425.
Tabificam exſpirat ſaniem ſpecus ultima. Sil. 6. 276. i. e. Poſtrema concavitas alvi ſerpentis.
Specis, pro Specubus, Antiquum. Acc. Alcmæone, Quod dii interdum inferam penitus depreſſum altis clauſere ſpecis? Ex Nonio, 8 31.
SPĒLÆUM, i. n. [σπήλαιον] Idem, ex Græco Latinum factum. Virg. 10. Ecl. 52.
Certum eſt in ſylvis, inter ſpelæa ferarum,
Malle pati.
Metuenda ferarum ſpelæa. Claud. de Bell. Get. 354.
SPELUNCA, æ. f. [σπήλαιον, Gl. L. G. & G. L. Al. L. G. μάνδρα] et Gr. σπήλυγξ, Rupes excavata. Virg. 6. Æn. 237.
Spelunca alta fuit, vaſtoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. Cic. 1. Tuſc. 37.
Per ſpeluncas, ſaxis ſtructas aſperis, pendentibus. Ex poeta Idem 6. Verr. 107. Etenim propter eſt ſpelunca quædam, converſa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exſtitiſſe.
Atræ ſpeluncæ. Virg. 1. Æn. 64.
Viridis ſpelunca. Propert. lib. 3. 3. 27.
Jacere in ſpelunca. Cic. 2. de Fin. 95. At jam decimum annum in ſpelunca jacet.
Tabulas ſe publicas ad ſpeluncas perdidiſſe dixerunt. Cic. pro Flac. 39 [Ubi forſan proprium alicujus loci nomen eſt, Ad ſpeluncas.
SPELUNCŌSUS, a, um. Adj. [σπηλαιώδης] Cæl. Aurel. Acut. 2. 37 Loca ſpeluncoſa.
SPERABILIS, SPERATUS, &c. V. SPES.
SPERCHĒUS, vel SPERCHĪUS, i. m. [Σπερχειός] Theſſaliæ fluvius ortus in jugis Pelii montis, & velociſſimo curſu in Maliacum ſinum defluens. Auctor Strab. lib. 8. Virg. 2. Georg. 487.
Spercheosque, & virginibus bacchata Lacænis, &c.
Minax Sperchius. Stat. 4. Theb. 838.

Populiſ

Populifer Sperchius. Ovid. 1. Met. 579.
SPERCHIŌNĬDES, æ. m. [Σπερχειονίδης] patronym. Ovid. 5. Met. 86.
Caucaseumque Abarim, Sperchionidemque Lycetum.
SPERCHĪAS, ădis. f. [Σπερχειάς] Patronymic. Ovid. 2. Met. 250.
Æstuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
Undæ Sperchiades. Ovid. 7. Met. 230.
SPERES, pro spes, Vide post SPES. H. St.
SPERMO, Filius Apollinis ex uxore Dorippe. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 15.
SPERMŎLŎGOS, [σπερμολόγος] Aviculæ nomen apud Aristotelem, quam Frugilegam Gaza interpretatur, utroque nomine a semine legendo originem sumente.
Alioqui σπερμολόγος, appellatur Græcis, quem nos Locutulejum dicimus, hoc est, hominem magnam verborum vim inaniter profundentem. V. Seminator verborum in SERO, & Suid.
SPERMŎPHAGI, [Σπερμοφάγοι] Populi in extrema Ægypto post Meroen. Strab. lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus seminibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi radices.
SPERNO, sprēvi, sprētum, [ἐξουθενῶ, καταφρονῶ, ὑπερορῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐξουδενῶ G. L.] ĕre. Fastidire, despicere. Ter. Eun. 1. 2. 91. Ob hæc facta abs te spernor. Cic. 1. de Fin. 4. Qui Ennii Medeam aut Antiopam Pacuvii spernat, aut rejiciat?
Modice spernere. V. MODUS.
Animo spernere aliquem. Virg. 3. Ecl. 74.
Repudiare & spernere aliquem. Cic. in Orat. 13.
Repelli & sperni a quibusdam. Cic. in Orat. 36.
Retinere & Spernere, opposita. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Veritas auspiciorum spreta est, species tantum retenta.
Spernere & parvi putare. Catul. ad Furium, 21. 25.
A quibusdam sperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp. 21.
Cibum vilem spernere. Hor. 2. Serm. 2. 15.
Consilium alicujus spernere. Ovid. 6. Met. 30.
Dives vicinia spernebat inopes generos. Idem 3. Fast. 189.
Monentem vera spernere. Idem 13. Met. 775.
Numina divûm spernere. Idem 8. Met. 740.
Voluptates spernere. Hor. 1. Epist. 2. 55.
Spernere, pro Separare posuerunt veteres. Ennius, Jus atque æquum se a malis sperni procul. Nonius, 4. 435.
Nunc, spes, opes, auxiliaque a me segregant spernuntque se. Plaut. Captiv. 3. 3. 2.
SPERNO etiam, quasi Synon. τοῦ Sperno jungitur in Gl. Græcol. [An Spreto?
SPRĒTUS, [καταφρονηθὲς Gl. L. G. & G. L. ὑπερορᾶθὲς, ἐξουθενηθὲς, ὑπερηφανηθὲς, L. G.] Partic. ut, Preces spretæ. Ovid. 1. Met. 701. [In Gloss. mendose Spernatus, quum ordo Spretus postulet. V. infra.
Fides spreta. Senec. Octav. 6.
Forma spreta. Virg. 1. Æn. 27.
Legum spretarum reus. Ovid. 15. Met. 36.
SPERNENDUS, a, um. Partic. [καταφρονητέος] ut, Morum spernendus. Tacit. 14. Ann. 40. Marcellus Asinio Pollione proavo clarus, neque morum spernendus habebatur.
SPRĒTIO, ōnis. f. [ἐξουδένωσις] Liv. 40. 5. Sermones ad spretionem Romanorum trahebant.
SPRĒTUS, ûs. m. [ἐξουθενισμὸς Gl. G. L.] Contemptio. Apul. de Deo Socr. p. 43. Elmenh. Insolentissimo spretu Deos negligit. Sidon. lib. 3. extr. Spretui maximo est judiciis otiosorum linguæ Latinæ proprietas.
SPRĒTOR, ōris. m. [ἐξουθενητὴς] ut, Deorum spretor. Ovid. 8. Met. 613.
— utque deorum
Spretor erat, mentisque ferox Ixione natus.
SPERNAX, ācis. Adj. Sil. lib. 8. 465.
Ductor Piso viros spernaces mortis agebat. i. e. Contemptores mortis.
SPERNULIS, is. m. [καταφρονητὴς] Gloss. Græcolat. [Nisi lectio vitiosa est.
SPERNO, āre. &
SPERNATUS, a, um. Partic. Ὑπερορᾶθὲς, ἐξουθενηθὲς, καταφρονηθὲς, ὑπερηφανηθὲς. Gloss. Latinogræc. [Nisi error est. V. SPRETUS. Partic.
SPERO, āre. V. SPES.
SPĒS, spēi. f. [ἐλπὶς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 80. Spes est exspectatio boni futuri.
Plenus spei bonæ atque animi. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 5. Curtius lib. 3. 6. 12. Non securum modo hæc vox, sed etiam lætum regem, ac plenum bonæ spei fecit. conf. infra Bona spes, & Bona cum spe, & Complere &c. Confligit &c.
Nihil spei. Cic. 3. Att. 23. Sin, ut ego perspicio, cum tua conjectura, tum etiam mea, spei nihil est, oro, obtestorque te, ut Q. fratrem ames.
Malorum spes. Cic. 1. Att. 17. A spe malorum ad mearum rerum laudem convertissem.
Avaræ spes. Hor. 4. Carm. 11. 26.
Bona spes dat vires. Ovid. 11. Epist. 61. V. supra Plenus spei.
Caduca spes. Ovid. 16. Epist. 169.
Certissima spes. Plin. lib. 4. Epist. 19. ad Hispullum.
Commodior spes. Tranquill. in Claud. cap. 3. Verum ne sic quidem quidquam dignitatis assequi, aut spem de se commodiorem in posterum facere potuit.
Credula spes. Tibull. lib. 2. Eleg. 7. H. St. Hor. 4. Carm. 1. 30.
Desperatissima spes. Balbus Cic. 9. Att. 8. [Oxymôron.
Dives spes. Hor. 2. Epist. 15. 19.
Dubia spes, certa desperatione est potior. Cels. lib. 7. cap. 16.
Non dubia spes. V. NON.
Exigua spes. Cic. 3. Att. 22.
Explorata spes. Cic. 10. Philipp. 19. Magna nos quidem spe, & prope explorata, libertatis causam suscepimus.
Fallax spes. Cic. pro Milon. 95. O frustra, inquit, suscepti mei labores, ô spes fallaces, ô cogitationes inanes meæ!
Firmior spes. Cic. 8. Att. 9. Quoniam auctoritate & consilio tuo in spe firmiore sumus.
Immodicæ spes. Stat. 6. Theb. 691.
Inanes spes. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Incerta spes futuri. Virg. 8 Æn. 580.
Inconcessa spes. Ovid. 9. Met. 638.
Indubitata spes. V. INDUBITO.
Invidiosa spes, Invidiæ plena. Ovid. 4. Met. 794.
— clarissima forma,
Multorumque fuit spes invidiosa procorum
Illa.
Irrita spes. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Læta spes. Virg. 5. Æn. 183.
Lenta spes, Tarda. Ovid. 2. Epist. 9.
Leves spes. Hor. 1. Epist. 5. 8.
Mitte leves spes, & certamina divitiarum.
Longa spes. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Longinqua spes. Stat. 2. Silv. 1. 52. Idem 12. Theb. 339.
O ubi venturæ spes non longinqua juventæ.
Mera spes. V. MERUS.
Minuta hostium spes. Tacit. in vita Agric. 17.
Misella spes. Lucret. lib. 4. 1090.
Mitior spes. Tacit. 5. Ann. 15.
Obscæna spes. Ovid. 9. Met. 467.
Obscura & cæca spes. Cic. 2. de Lege Agrar. 65. V. OBSCURUS.
Pertenuis spes ostenditur. Cic. 14. Fam. 3.
Stulta spes. Ovid. 3. Fast. 686.
Tenuis spes. Cic. 3. Att. 19.
Non timida spes, Certa, firma. Ovid. 16. Epist. 375.
Vana spes. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Anni spes, Seges. Ovid. 15. Met. 113.
Credere spem anni terræ. Virg. 1. Georg. 224.
Gentis spes; de apibus dicitur. Virg. 4. Georg. 162.
Gregis spes gemelli, Mas & femina: reparatio enim gregis, in sexu utroque consistit. Servius. Virg. 1. Ecl. 15.
Fidissima spes Teucrûm, Hector. Virg. 2. Æn. 281.
Publica spes, Drusus. Ovid. ad Liv. 365. [Sic in Invidiosa spes supra.
Bona cum spe adolescentes. V. CUM præpositionem. conf. supra Plenus spei bonæ.
Eximia spe adolescens. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cum ceteris artibus, quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Summa spe & animi & ingenii præditus adolescens. Cic. 2. Philipp. 46.
Spe hac. Terent. Adelph. 2. 2. 19.
Dare aliquid ea spe. Ulpian. in l. 3. §. Sed etsi servus. D. de condict. caus. dat.
Contra spem. V. CONTRA.
Citius spe. Ovid. 4. Fast. 606.
Inter spem metumque. V. INTER.
Dubii inter spem & metum. Virg. 1. Æn. 222.
Abiit salutis spes. Ovid. 7. Met. 564.
Abjicere spem de aliquo. Cic. 11. Fam. 11. Ne de Planco quidem spem adhuc abjecit, ut ex libellis ejus animadverti, qui in me inciderunt. Idem 3. Verr. 59. Socii vero, nationesque exteræ, spem omnium tum primum abjecere rerum. h. e. Desperare cœperunt de suis rebus omnibus.
Abjicere spem faciendi aliquid. Cic. 2. de Orat. 132.
Abrumpere spem & metum. V. ABRUMPO.
Abrupta spes e medio. Sil. lib. 8. 51.
Abscissa spes. Liv. 35. 45. Nec nisi abscissa omni spe, auxilium Antiochi imploraturos fuisse.
Abesse longe a spe Consulatus. V. ABSUM.
Accedit spes, V. Discedit, infra.
Accendere spem. V. ACCENDO.
Accingere ad spem majorem. V. ACCINGO.
Addita spes tacitis votis. Stat. 2. Achil. 141.
Adducere nos in spem dicuntur, quæ faciunt ut speremus. Cic. 3. Att. 19. Me tuæ litteræ nunquam in tantam spem adduxerunt, quantam aliorum: attamen mea spes etiam tenuior semper fuit, quam aliorum.
Adduci magnam in spem. Cic. pro Milon. 79. In spem maximam, & (quemadmodum confido) verissimam adducti sumus, hunc ipsum annum, &c.
Adduci in spem ut. Cic. 2. Att. 22. In eam spem adducimur, ut nobis ea contentio, quæ impendet, interdum non fugienda videatur.
Adimere spem. Cic. pro Manil. 35.
Admota spes. V. ADMOVEO.
Affecta spes. Valer. 4. Argon. 300. al. Effeta.
Affectare spem aliquam. Ovid. 5. Met. 377.
Afferre spem. Cic. 3. Fam. 5. Mihi non dubiam spem mei conveniendi afferebas. Idem 6. Fam. 9. Spem mihi magnam afferebat summæ probitatis, summæque eloquentiæ.
Affirmare spem. V. AFFIRMO.
Affulget spes. Liv. 27. 28. Quum ex insperato obstinatis mori spes affulsit. V. AFFULGEO.
Agitare inanes spes. Ovid. 7. Met. 336.
Alere spem. Cic. 1. in Catil. 30. Qui spem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt, conjurationemque nascentem non credendo corroboraverunt.
Amplecti spem. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Spem juvat amplecti, quæ non juvat irrita semper. Delectat homines in ea spe semper versari, quæ non fallax semper auxiliatur.
Arrectæ spes juvenum. Virg. 3. Georg. 105.
Assumere spem. Tacit. in vita Agric. 3. Nec spem modo ac votum securitas publica, sed ipsius voti fiduciam ac robur assumpserit.
Avertere a spe. Cic. pro Muren. 43. Primum accusandi terrores, & minæ, quibus tu quotidie uti solebas, sunt fortis viri: sed & populi opinionem a spe adipiscendi avertunt & amicorum studia debilitant.
Auferre spem. Cic. 3. Off 10.
Augere spem. Cic. 12. Philipp. 2. Auxerat autem meam quidem spem, credo item vestram, quod domum Antonii afflictam mæstitia audiebam, &c.
Cadit spes ad irritum. V. AD.
Calent spe animi. Curt. lib. 4. 1. 29.
Capere spem de aliquo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Captus inani spe. Virg. 11. Æn. 49.
Carere spe. Cic. 6. Fam. 1. Sed si est spes aliqua rebus communibus, ea tu, quicunque status est futurus, carere non debes.
Collocare spem in aliquo. Cic. 1. de Orat. 25. Exierant autem cum ipso

Crasso

Crasso duo adolescentes, & Drusi maxime familiares, & in quibus magnam tum spem majores natu dignitatis suæ collocarant.
Complere aliquem bona spe. Cæs. Bell. Civil lib. 2 21.
Conciderunt omnes spes atque opes, h. e. Perierunt, perditæ sunt atque amissæ. Cic. 3. in Catil. 16. Nunc quoniam, Quirites, sceleratissimi periculosissimique belli nefarios duces captos jam & comprehensos tenetis, existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes, atque opes, his depulsis urbis periculis, concidisse.
Concipere spem. V. CONCIPIO.
Concipere aliquid spe. V. CONCIPIO.
Confidere animo & spe. Cæsar. V. CONFIDO. H. St.
Confirmare spem. Cic. 13. Fam. 30. Hanc rem, mi Plance, si effeceris, meam de tua erga me benevolentia spem confirmaris. Idem 14. Fam. 4. Si est spes nostri reditus, eam confirmes, & rem adjuves.
Confligit bona spes cum omnium rerum desperatione. Cic. 2. in Catil. 25.
Consolatur aliquem spes. Cic. 5. Fam. 13. Te enim spes consolatur.
Consolari aliquem spe. V. CONSOLOR.
Consolari spe inani & tenui. V. INANIS.
Constituere spem in aliquo. V. CONSTITUO.
Convertere in fidem spem alicujus. V. CONVERTO.
Debilitare spem. Cic. 7. Philipp. 5. Faveas tu hosti? litteras ad te ille mittat de sua spe rerum secundarum suarum? eas tu lætus proferas? recites? describendas etiam des improbis civibus? eorum augeas animos? bonorum spem virtutemque debilites?
Decerpere spes. Quintil. in Procem. lib. 6.
Deciderit a vel de spe. V. DECIDO.
Deficit spes. Cic. 7. Att. 20. Deficit enim, non voluntas, sed spes.
Defigere spem in cujusdam potestate. Cic. pro Flacc. 4.
Demittere animo suo spes obscænas. i. e. Concipere, & immittere in animum. Ovid. 9. Met. 467.
Depelli magna spe. Liv. 31. 25. extr.
Depelli de spe & conatu. Cic. 2. in Catil. 14. V. DEPELLO.
Deponere spem, Omittere, perdere. Hor. 2. Serm. 5. 26.
Deponere in, Ponere. Curt. 10. 9. 7. Unicam spem salutis suæ in Meleagri morte deponebat. [Lego Reponebat.
Deserit spes. Cic. 2. de Invent. 112. Si tum, cum spes deseruisset, opitulatus sit.
Destituit spes. Liv. 1. 41.
Deturbare spe, vel ex spe. Cic. 12. Fam. 25. Neque solum spe, sed certa re jam, & possessione deturbatus est.
Deturbari ex magna spe. Idem 5. Fam. 7. Sed hoc scito, tuos veteres hostes novos amicos, vehementer litteris perculsos, atque ex magna spe deturbatos jacere.
Devolvi ad spem inanem. Cic. 7. Philipp. 13. Cui cum pridie frequentes essetis assensi, postridie ad spem estis inanem pacis devoluti.
Devovere spem. Ovid. 3. Epist. 94.
Discedit spes. Cæs. Bell. Gall. lib. 2. 7. Quorum adventu & Remis cum spe defensionis studium propugnandi accessit, & hostibus eadem de caussa spes potiundi oppidi discessit.
Dissolvere spem nuptiarum. Ulpian. in l. Si puellæ. D. de Sponsalibus.
Dare spem alicui. Cic. 5. Fam. 4. Litteræ Q. frat. & Pomponii necessarii mei tantum spei dederant, ut in te non minus auxilii, quam in tuo collega mihi constitutum fuerit.
Dare spem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dare spem dubiæ menti. Virg. 4. Æn. 55.
Datur spes opis. Virg. 2. Æn. 803.
Domare spem. Stat. 2. Silv. 2. 125.
—qui pectore magno
Spemque, metumque domas.
Duci spe. Cic. 1. de Lege Agrar. 27. Quod si quis vestrûm spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo, &c.
Elucet spes plurimorum in pueris. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Emere spem. Ter. Adelph. 2. 2. 11. Spem pretio non emo. [Hoc frequens apud Jurisconsultos, etsi alio sensu.
Erigere spem. Cic. pro Domo 25.
Erigere ad spem. V. ERIGO.
Erectus in spem. Tacit. 1. Hist. 4.
Eripere spem. Cic. 4. in Catil. 8. Adjungit gravem pœnam municipibus, si quis eorum vincula ruperit: horribiles custodias circumdat, & digna scelere hominum perditorum sancit, ne quis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum levare possit: eripit etiam spem, quæ sola hominem in miseriis consolari solet.
Evanescit spes. V. paulo post, Extenuare spem.
Eversa spes cum mœnibus. Ovid. 13. Met. 624.
Exardescere ad spem libertatis, i. e. Incitatum esse. Cic. 4. Philip. 16.
Excitare ad spem. Cic. pro Planc. 55. Alia te ratio, alia cogitatio ad spem hujus opprimendi excitavit.
Exclusa spes. Cic. in Brut. 329. Quum pacis spem a publico consilio esse exclusam videremus.
Exspectare spem. Cic. 3. Att. 22. extr. Ego jam, aut rem, aut ne spem quidem exspecto.
Extendere spem in regionem aliquam. Livius. Vide EXTENDO. H. St.
Extenuare spem. Cic. 3. Att. 14. Posteaquam extenuari spem nostram & evanescere vidi, mutavi consilium.
Facere spem. Cic. 2. Att. 16. Tuæ litteræ, quo sæpius a me leguntur, hoc spem faciunt mihi minorem, quam quum latæ sunt: tum id quod attulerunt ad spem, infirmant. V. not. Ovid. 16. Epist. 14.
Fallere spem alicujus. Cic. 1. Fam. 9.
Fallit eum spes. Cic. 1. Verr. 4. Ut aut eos homines spes falleret, &c.
Favere spei. Plin. lib. 17. cap. 14.
Firmare aliquem ad spem. Tacit. 14. Ann. 10.
Fluit spes, Dubia est. Virg. 2. Æn. 169. V. FLUO.
Frustratur eum spes rei alic. Cic. 12. Fam. 14. Ut si Syriæ spes eum frustrata esset, conscenderet in naves.
Habere spem, Sperare. Cic. 2. Fam. 5. Sive habes aliquam spem de Republica, sive desperas. Idem 3. Fam. 10. V. HABEO.
Habere spem in fide alicujus. Cic. 1. de Invent. 71.
Miserum est non habere ne spei quidem extremum, & commune solatium. Cic. 3. de Nat. Deor. 14.
Habere spem, pro Spem ostendere. Cic. 2. Q. frat. 16.
Habere aliquid in spe, Sperare. Cic. 11. Att. 21.
Habere spem in manibus. Cic. 2. Verr. 16. Quam spem nunc habet in manibus, & quid moliatur, breviter jam, Judices, exponam. Cic. 10. Fam. 8.
Hæret spes in aliquo. Curt. 9. 5. 18. In Aristonô spes ultima hærebat.
Impellere in spem certissimam Consulatus. Cic. 10. Fam. 4. Sed Cæsarem, meis consiliis adhuc gubernatum, plæclara ipsum indole, admirabilique constantia, improbissimis litteris quidam, fallacibusque interpretationibus & nuntiis, impulerunt in spem certissimam Consulatus.
Implere spem, quam quis de nobis concepit. V. IMPLEO.
Inchoare spem longam. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Incisa spes. V. INCIDO.
Incitant me spe non dubia. V. INCITO.
Incumbit illi spes. V. INCUMBO.
Inducere in spem. V. INDUCO.
Induci in spem. Cic. pro Planc. 104. Ego magno in metu meorum in spem subito inducor, vos eosdem in hoc conservando futuros, qui fueritis in me, quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas pro me sæpe, & multum profudistis.
Inducta spes rapinæ. Ovid. de Nuce 39.
Non odium facit hoc, sed spes inducta rapinæ.
Inductus falsa spe. V. INDUCO.
Inferre spem. V. INFERO.
Inflammari spe potiendi. V. INFLAMMO.
Inflare spem alicujus. V. INFLO.
Inflari spe. Cic. in Pison. 89 Quo in oppido cum tibi spe falsa, quod Q. Ancharium non esse successurum putares, animos rumor inflasset, quo te modo ad tuam intemperantiam scelerate innovasti? Idem pro Muren. 33. Hostium classis Italiam, spe atque animis inflata, peteret.
Infringi spes dicitur. Cic. in Orat. 6. Spes infringatur, aut languescat industria.
Infringere spes immodicas. Stat. 6. Theb. 691.
Ingredi in spem. Cic. 12. Fam. 25. Ego, mi Cornifici, in spem libertatis ingressus sum. V. INGREDIOR.
Inhibere spem alicujus. Curt. lib. 9. 6. pr.
Injicere spem. Cic. 3. Att. 22. Spes homini est injecta, non eadem quæ mihi, posse nos una decedere.
Intercipere spem. Ovid. 15. Met. 113.
Intercludere spem commeatus. V. INTERCLUDO.
Interdictæ spes, Quæ sperare non licet nec æquum est. Ovid. 10. Met. 336.
Inveterascit spes. Cic. 14. Fam. 3. Nunc spes reliqua est in novis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam si inveterarit, actum est. [Res inveteraverit scil. non Spes.
Invitat spes. V. INVITO.
Irritus spei. Curt. lib. 6. 5. 31. Illa, caussata sine custode regnum reliquisse, petere perseverabat, ne se irritam spei pateretur abire. h. e. Sua spe frustratam.
Labi aliqua spe. Cæs. Bell. Gall. lib. 5. 55. Hac spe lapsus Indutiomarus, nihilominus &c.
Ludere aliquem spe vana. Virg. 1. Æn. 356.
Spem mentita seges. Hor. 1. Epist. 7. 87.
Minuere spem. V. MINUO.
Nancisci spem. Cic. 13. Fam. 8.
Niti spe. Cic. 3. Att. 9. extr. Nunc, si ita sunt quæ speras, sustinebimus nos, & spe, qua jubes, nitemur. V. NITOR.
Objecta spes dedendæ urbis. Liv. 34. 29.
Obtentat me spes. Cic. 9. Att. 12. Urbem autem & populum nostrum servandum ad immortalitatem, quantum in nobis esset, putabam. Et tamen spes quædam me obtentabat. V. OBTENTO.
Occidit spes nostra. V. OCCIDO.
Offerre spem. V. OFFERO.
Omittere spem. Curt. lib. 3. 2. pr.
Orbari spe. Cic. 6. Fam. 6. Quibus te consoler ut afflictum, & jam omni spe salutis orbatum.
Ostendere spem alicujus rei. Cic. 5. Fam. 7. Tantam enim spem oti ostendisti, quantam ego semper omnibus te uno fretus pollicebar. V. OSTENDO.
Ne spes quidem ulla ostendatur fore melius. Cic. 11. Att. 11. Sic 3. 12.
Ostendere improbis spem, & injicere bonis timorem. Cic. 1. de Leg. Agr. 23.
Ostentare spem. Cic. pro Cluent. 22. Mulier, amissis liberis, cum unius filii recuperandi spes esset ostentata, omnes suos propinquos, filiique sui necessarios convocavit: & ab his flens petivit, ut negotium suscipe rent: adolescentem, &c.
Pendet salus spe exigua & extrema. Cic. pro Flacc. 4. Quamobrem ni hoc loco, nisi apud vos, nisi per vos, Judices, non auctoritatem, qu amissa est, sed salutem meam, quæ spe exigua extremaque pender, te nuerimus: nihil est præterea quo confugere possumus. V. PENDEO.
Percussit magna spes laudis meum cor Lucret. lib. 1. 922.
Perdere spem. Cic. pro Muren. 28. Itaque, non modo beneficii collocandi spem, sed etiam illud, quod aliquando fuit, Licet consulere, jam perdidistis.
Persequi spem infinitam. Cic. pro Dejot. 13. Pharsalico prælio facto Dejotarus a Pompejo discessit: spem infinitam persequi noluit. h. Incertam. Qui enim victi fuerunt, instaurato bello victoriam sperabant: ut Scipio, Cato, & alii. [i. e. Aliam ex alia sine fine.
Ponere falsam spem, h. e. Deponere. Ovid. ad Liv. 37.
Ponere spem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. 10. Fam. 26. Quod c Planci & Bruti concordia scribis, in eo vel maximam spem pono victriæ. Idem 6. Att. 1. In Pompejo te spem omnem otii ponere non mirc Al. Pompejum. Idem de Somn. Scip. 18. Nec in præmiis humanis spe posueris rerum tuarum.
Ponere spem in arcto. Ovid. 9. Met. 682.
Ponere spem in armis. Virg. 2. Æn. 676.
Ponere majorem spem suæ emptionis in alicujus exitio. Cic. pro Rol Amer. 146.
Ponere delectationis spem in cujuspiam humanitate. Cic. 1. Att. 4.
Ponere & defigere spem in cujuspiam potestate. Cic. pro Flacc. 3.
Ponere in spe. Cic. 13. Att. 22. Alteris jam litteris nihil ad me de Attic

sed id quidem in optima spe pono. Idem 3. Q. frat. 8. Plura ponuntur in spe, quam in pecuniis, reliqua ad jacturam struentur.
ræbere spem alicujus rei. Cic. 12. Fam. 13. Qui spem sæpe transitionis præbendo, neque unquam non decedendo, novissime Corycum se contulit.
ræcidere vel incidere spem alicui. Cic. 3. Verr. 20. Id sum affecutus, ut una hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioso, profuso, perdito, spem judicii corrumpendi præciderem. Liv. 3. 58. V. INCIDO.
ræcipere spem. V. PRÆCIPIO.
ræditus spe. Cic. 3. Philip. 46.
ræsumere aliquid spe. Virg. 11. Æn. 18.
roducere aliquem falsa spe. Ter. And. 4. 1. 24.
'roducere spem vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Die nuptiarum Silanus sibi mortem conscivit, sive eo usque spem vitæ produxerat, seu delecto die augendam ad invidiam.
'roponere spem. Cic. pro Rabir. 15. Nisi forte hanc conditionem vobis esse vultis, quam servi, si libertatis spem propositam non haberent, ferre nullo modo possent. conf. 3. Att. 20.
.api ad spem immortalitatis. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit.
.apere spem. Tacit. 1. Hist. 13.
.edintegrare spem. Cæs. 7. Bell. Gall. 25.
.educere spem anxiis mentibus. Hor. 3. Carm. 21. 17.
.eferre domum spem falsam. Cic. pro Rosc. Amer. 110.
.efulget spes. Paterc. lib. 2. 103. extr. Tum refulsit certa spes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonii, omnibus salutis.
.emorari spem. Cic. 3. Att. 14. Etsi scio te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.
.epelli a spe. Cæs. 5. Bell. Gall. 42. pr.
.eponere spem in aliquo. Cic. 5. Tusc. 36. Quintil. in Procem. 6. 3.
.esidet spes in. Cic. Anteq. iret in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis residebit? Idem 12. Fam. 3. Etiam nunc residet spes in virtute tua.
.espondere spei. Paterc. lib. 2. 103. extr. Adeo ut nec plus sperari potuerit, nec spei responderi felicius.
'ecare spem, Sequi spem. Virg. 10. Æn. 107.
Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. V. SECO.
equi spem. Cic. 9. Fam. 6. Sequuti enim sumus, non spem, sed officium: reliquimus autem, non officium, sed desperationem. Ovid. 17 Epist. 140.
'erenare spem vultu, i. e. Sereno vultu spem bonam præ se ferre. Virg. 4. Æn. 162. V. in SERENUS.
'imulare spem. Virg. 1. Æn. 213.
Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Ubi Serv. Spem, Lætitiam. Est & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties significatur ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Nam spem lætitia sequitur: spes vero in vultu non videtur, sed lætitia.
'ubducere spem. Paterc. lib. 2. 103. pr. Sed fortuna, quæ subduxerat spem magni nominis, jam tum Reipub. sua præsidia reddiderat.
'ubest spes. Curt. lib. 4. 14. 22.
'subministrare spem alicujus sceleris. Porc. Latr. decl. in Catil. subject. Sallust. §. 10. Nunc videndum est, spem atrocissimi sceleris unde illi subministratam fuisse judicemus.
'um. ut, Esse spe bona, pro Bene sperare. Cic. 12. Fam. 27.
'Esse in spe, pro Sperare. Cic. 13. Fam. 20. Etsi eramus in magna spe, te meis litteris, commendationeque diligentissime facturum id quod fecisti.
Esse in spe firmiore. Cic. 8. Att. 13.
Esse in spe dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quando vos eritis in spe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidisse videantur. i. e. Dum & de vobis, & de statu vestro spes aliqua erit. Idem 3. Att. 18. pr. An est aliquid in spe? Eidem lib. 8. 15. Dum in spe pax fuit.
Est spes. Cic. pro Quint. 94. Spes est & hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere. conf. 32. & 3. Att. 7.
Est spes de argento. Plaut. Most. 3. 1. 40.
Est nulla spes juventutis, sese omnes amant. Plaut. Capt. 1. 2. 19. Cic. 2. Att. 6. Vide quid narrent, & quæ spes sit denarii.
Erat spes in cursu. Ovid. 6. Fast. 362.
Est spes in angusto. Cels. lib. 5. cap. 27. in curatione adversus canis rabiosi morsum, Miserrimum genus morbi, in quo simul æger & siti, & aquæ metu cruciatur: quo oppressis in angusto spes est.
Est spes omnis in aliquo. Cic. 10. Fam. 22. In te & collega omnis spes est. Idem ad Brut. 10. Spes omnis est in te. Sic 1. Verr. 48. In hoc spes tuæ sunt omnes. Subaudi Homine.
Una spes est, quemadmodum Una salus, pro Sola. Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen est una, aliquando Populum Ro. majorum similem fore.
Superare spem. Cic. de Amicit. 11. Qui summam spem civium, quam de eo jam puero habuerant, continuo adolescens incredibili virtute superavit.
Superare & fallere spem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23.
Tenet aliquem spes. Cic. pro Cluent. 7. Quamobrem magna me spes tenet, si ea, quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero, &c.
Teneri spe. Idem 14. Att. 15. Quo confugient socii? quem implorabunt? qua spe denique, ut vivere velint, tenebuntur?
Tollere spem. Cic. 3. Att. 24. pr. Quod illa ipsa spes exigua, quæ erat, videtur esse sublata.
Trahere spem mora. Ovid. 3. Fast. 686.
Trahi spe. Ovid. 3. Trist. 5. 25.
Et stultam dubia spem trahit usque mora.
Venire in spem. Cic. 9. Fam. 1. pr. In spem tamen venio appropinquare tuum adventum. Cæs. 1 Bell. Gall. 18. extr. V. IN.
Versat me lubrica spes. Stat. 1. Achil. 547.
Videre spem. Cic. 3. Att. 10. Nam si erat causa, si quid agetur, si spem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam.
Vincere spem. Cic. 14. Fam. 5. Salustius officio vincet omnes spes. [Abest vox ult. a libris emendatis.
Vocare in spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi videris expediri, quam in spem me vocas?
Adduci spe mercedis. V. ADDUCO.
Agitare animum alicujus spe, metu, admonitionibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Alternant spesque timorque fidem. Ovid. 6. Epist. 38.
Devorare spe aliquid, Sperare futurum ut assequamur & devoremus. Cic. 1. Att. 15. Ille autem regis hereditatem spe devorarat. Idem pro Flacc. 57. Amissum est enim præter spem, quod erat spe devoratum, lucrum. Idem 3. Verr. 135. Iste, qui jam spe & opinione prædam illam devorasset. V. DEVORO.
Fluitare spe dubiæ horæ. Hor. 1. Epist. 19. 110.
Incubare spe alicui rei. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbissimus, quæstu judiciario pastus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, spe jam atque animo incubaret, contrahit frontem. V. INCUBO.
Laborare in spem. Ovid. 15. Met. 367.
Laudati, non tam re & maturitate, quam spe & exspectatione. Cic. in Orat. 107.
Nati in spem honorum. V. NASCOR.
Nuntiare spem summam. Cic. Summam spem nuntiabant, fore ut Antonius cederet.
Pascit amorem spes. Ovid. 9. Met. 748.
Spes est quæ capiat, spes est quæ pascat amorem.
Spes, pro Metu. Stat. 9. Theb. 129.
— hunc retro conversum, & tela petentem,
Dum spes nulla necis, crinito a vertice figit.
Et in eodem sensu apud Lucan. 5. 454.
— cælo languente fretoque
Naufragii spes omnis abit.
Spes in plurali. Plaut. Curc. 2. 3. 28. Spes meæ ubi sunt? Liv. 1. 34. Has spes cogitationesque secum portantes, urbem ingressi sunt. Cic. 3. in Catil. 16. Existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes atque opes, his depulsis urbis periculis; concidisse. Hor. 1. Epist. 5. 17.
Spes jubet esse ratas, ad prælia trudit inermem. Plura supra occurrunt.

SPES, Dea apud Romanos, cujus ædes in foro olitorio fuit. Liv. 21. 62. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuisse. M. Cicero 2. de Legib. 28. ait Spem fuisse a Calatino consecratam. Videndus Lilius Gyraldus Syntag. 1. Histor. Deor. Ovid. 1. de Arte Am. 445.
Spes tenet in tempus, semel est si credita, longum,
Illa quidem fallax sed tamen apta Dea est. V. etiam Broeckhus. ad Tibull. 1. 1. 5. Ejus typos in nummis exhibet Oisel. Thesaur. tab. 54.
Spes & Metus divinationem & auguria repererunt. V. Amantes sibi somnia fingunt, in AMO.

SPĒRES, is. f. [ἐλπὶς] pro Spes, spei, antiqui dixerunt, auctor Fest. Varr. Quibus suam delectet ipse amicam, & sese speribus jactet suis. Un. de Aspere, quasi Sine spere: & Prospere, Pro spere. V. Non. 2. 788.
Ennius,
Spero, si speres quicquam prodesse potis sunt. H. St. Ex Festo, q. V.

SPĒCŬLA, æ. f. dimin. [ἐλπίδιον] Plaut. Most. 3. 1. 112.
Nam quid ita specula clamas clamorem merum? Emendati codd. Speculo claras clarorem. Idem Pers. 2. 5. 9.
Ecquid quod mandavi tibi, est mihi in te speculæ? Plaut. Cas. 2. 4. 27.
Si non impetravit, etiam specula in fortitu'st mihi. Cic. 2. Fam. 16. Et eo magis, quod in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula.
Degustare aliquid speculæ ex sermone alicujus. Cic. pro Cluent. 72.

SPĒRO, [ἐλπίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Spem habere, & vel ad bonum vel ad malum refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donat.
Spero confore. Ter. And. 1. 1. 140. Cic. 1. Tusc. Spero fore ut contingat id nobis.
Sperare de re aliqua. Cic. 9. Att. 6. Neque de otio nostro spero jam, nec ullam acerbitatem recuso.
Desperare & Sperare, contraria. Cic. in Pison.
Sperare & Exspectare. Cic. ad Octav. Quid de hoc sperare aut exspectare nos oportebat?
Auxilium sperare. Catul. Argon. 62. 180.
Pretium sperare. Ovid. 6. Met. 84.
Salutem sperare. Virg. 1. Æn. 455.
Spero; pro Credo, tam de præsenti, quam de præterito dicitur. Ter. Eun. 1. 2. 123.
— nam me ejus spero fratrem propemodum
Jam reperisse adolescentem adeo nobilem. Idem Eun. 5. 3. 11.
Spero me habere, qui hunc meo excruciem modo. Quintil. in Gladiatore, Facilis (ut animadvertere vos spero) defensionis meæ cursus est. Hic de præterito. Et Cic. Spero jam probatam esse amicitiam nostram. Idem 1. Att. 1. Spero tibi me causam probasse, cupio quidem certe.
Ut spero, prope diem te videbo. Cic. 6. Att. 1.
Spero non veniet usus. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet spero.
Sperare & Confidere. Cic. 12. Fam. 18. Ego & speraram, prudentia tua fretus, & ut confiderem, fecerunt tuæ gratissimæ mihi litteræ. V. CONFIDO.
Bene de aliquo sperare. Cic. 9. Att. 7.
Jubeo te bene sperare, & bono animo esse. Cic. pro Dejot. 38.
Melius speravi. Ovid. 2. Epist. 61.
Lenius sperare aliquid de se. Ovid. 3. de Pont. 7. 31.
Sperare recte. Cic. 13. Fam. 17.
Sperare temere. Cic. 3. Att. 18. extr.
Sperare in malum. Virg. 4. Æn. 419.
Hunc ego si potui tantum sperare dolorem,
Et perferre, foror, potero. Sperare, inquit Serv. i. e. Futurum opinari, sive timere. Ibid. 292.
— & tantos rumpi non speret amores. Hor. 1. Epist. 4. 14.
Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Cic. 1. Att. 10. A quo nihil speres boni Reip. quia, &c.
Sperare pro Timere. Virg. 1. Æn. 547.
At sperate deos memores fandi atque nefandi. Ubi Servius; Sperate, pro Timete, ut lib. 4. 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem. Quum speremus bona, timeamus adversa. Item lib. 11. 275.
Hæc adeo ex illo mihi jam speranda fuerunt, &c. Deos speravimus. Plaut. Cas. 2. 5. 38.
Bene dice, Diis sum fretus, deos speravimus. Al. Sperabimus.
Sperare, Gaudere. Donat. Ter. Adel. 1. 2. 72.
Sperabam jam deferviſſe adoleſcentiam. Ubi Donat. Recte Sperabam, pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum erraſſe nos cernimus.

SPERANS, Partis. [ἐλπίζων] Virg. 6. Æn. 526.

SPERĀTUS, a, um. aliud Partic. [ἐλπιστός] & ſæpius Adjective [ἀγαπητός, εὐελπής, Gl. L. G.] Plaut. Merc. 5. 2. 2.
Spem ſperatam quoniam obtuliſti hanc mihi, grates ago.
Aura ſperata deſerit ratem. Ovid. 4. de Pont. 12. 42.
Laborare de reliqua & ſperata gloria. Cic. 1. Q. frat. 1. 34.
Favor ſperatus. Hor. 2. Epiſt. 1. 9.
Honos ſperatus fugit. Stat. 5. Silv. 3. 232.
Voluptas ſperata. Ovid. 2. Met. 862.
Speratum veteres dicebant Eum, qui uxorem petit, & Speratam, Virginem, quæ petitur. Afran. Curre, & nuntia venire, & mecum ſperatam adducere, ut videat puellam. Speratam ſuam vocat Uxorem Plaut. in Amph. 2. 2. 44.
Amphitruo uxorem ſalutat lætus, ſperatam ſuam. V. Non. 5. 69.

SPERĀBĬLIS, e. Adj. [ἐλπιστός] Quod ſperari poteſt. Plaut. Capt. 3. 3. 3.
Hic ille eſt dies, quum nulla vitæ meæ ſalus ſperabilis eſt. Inſcriptio apud Gruter. p. 860. n. 5. NIHIL EST SPERABILE DATVM.

SPETILE, is. n. vocatur infra umbilicum ſuis quod eſt carnis, proprii cujuſdam habitus, exos, qua etiam antiqui per ſe utebantur. Plautus enumerandis vilibus obſoniis in Carbonaria ſic meminit:
Ego pernam, ſumen, ſueres, ſpetile, callum, glandia. Feſt. Al. ex Pſeud. 1. 2. 33. Sed alia lectio in libris Plautinis. q. V.

SPEUSIPPUS, [Σπεύσιππος] Philoſophus Athenienſis, Platonis ex ſorore nepos, qui octo annos poſt ejus deceſſum ſcholæ ejuſdem præfuit. Ferunt hunc ſenio confectum, ſibi mortem conſciviſſe mærore impulſum. Plutarchus vero ſcribit, illum pediculis effervescentibus interiiſſe. Primus invenit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia. V. Diog. Laert.

SPEUSTĬCUS, a, um. Adj. [σπευστικός] dicitur Panis, qui celerrime fit & coquitur: a verbo σπεύδω, quod eſt Feſtino. Plin. lib. 18. cap. 11. Panis ipſius varia genera, alias ab obſoniis appellati, ut oſtrearii; alias a deliciis, ut artolagani; alias a feſtinatione, ut ſpeuſtici.

S P H

SPHACELISMUS, V. SPHACELUS.

SPHĂCĔLUS, [σφάκελος] proprie Oſſium eſt affectus, teſte Galeno comm. in 2. de Fract. cum tota illorum ſubſtantia corrumpitur; Latini, Oſſium cariem appellant.
Sphacelus, i. m. Herba ſalviæ ſimilis, Theophraſt. lib. 6. cap. 2. De plantarum hiſtoriis, Shacelus (inquit) & Salvia inter ſeſe diſtant; quaſi alterum urbanum, alterum genus ſilveſtre dixeris. Sphacelo folium levius, contractius, minusque ſqualens: Salviæ ſcabrius. Hæc ille.

SPHACELISMUS, [σφακελισμός] Morbi idem genus, ipſis etiam plantis cum animalibus commune, de quo abunde multa ſupra diximus in vocibus Aſtroboliſmus & Sideratio. V. Fœſ. Oecon. Hipp.

SPHACOS, V. in SPHAGNOS.

SPHACTĒRIA, quæ & Sphagia, [Σφακτηρία] Inſula eſt Meſſeniæ adjacens e regione Pyli, cujus meminit Strab. lib. 8. V. Steph.

SPHÆRA, æ. f. [σφαῖρα] Latine dicitur Globus, nempe qui ex omni parte exteriore rotundus apparet. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quumque duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κυκλὸς Græce dicitur, his duabus formis contingit ſolis, ut omnes earum partes ſint inter ſe ſimillimæ, a medioque tantum abſit extremum, quantum idem a ſummo: quo nihil fieri poteſt aptius. Gloſſ. Græcolat. Σφῶρα, Pila, Globus.
Sphæra, Orbita cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Habere ſecretam & liberam ſphæram. Idem 3. de Orat. 160. Quamvis ſphæram in ſcænam (ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in ſphæra fornicis ſimilitudo non poteſt ineſſe.

SPHÆRĀLIS, e. Adj. [σφαιροειδής] Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Ex his ſeptem motibus, unus tantum in divinis corporibus invenitur, ſphæralem dico, quo movetur cælum, quo ſidera.
Convexitas ſphæralis. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 16.
Forma ſphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac pæne ſphærali, atque undique verſum clauſa.
Natura ſphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Sphæralis enim natura, & ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & ſphæralem tenuit.

SPHÆRĬCUS, a, um. Adj. [σφαιρικός] Rotundus. Macrob. Somn. Scip. 2. 14. Sphærico motu in orbem rotari. Iſidor. 2. 7. Numerus ſphæricus.

SPHÆRICA, æ. f. [σφαιρική] Placentæ genus, quæ ex multis globulis in ſphæram & rotundam formam coactis, ac deinde ſimul compactis fiebat. Cato R. R. cap. 82. Sphæricam ſic facito, ita uti ſpiram, niſi ſic fingito, detractis caſeo, melle: ſphæras pugnum altas facito, eas in ſolo componito, denſas eodem modo componito, atque ſpiram, itemque coquito. Vetus exemplar habet Spæritam; ſed minus recte.

SPHÆRISTA, æ. m. [σφαιριστής] Qui pila ludit. Sidon. 2. Epiſt. 9. Gloſſ. Græcolat. Σφαιριστής, Pilarius.

SPHÆRISTĒRIUM, i. n. [σφαιριστήριον] Locus balinei, in quo veteres frictiones ſuas & varia exercitationum genera facere ſolebant, a ſphæræ, i. e. pilæ ludo nomen habens, quam Græci σφαῖραν appellant, a quo Sphæriſtæ, ejus ludi ſtudioſi: & Sphæriſtici, ejus ludi periti, dicebantur, inquit Budæus. Sueton. in Veſp. cap. 20. Valetudine proſperrima uſus eſt, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam fauces, ceteraque membra ſibimet ad numerum in ſphæriſterio defricaret. Plin. 5. ad Apollinarem Epiſt. 6. Apodyterio ſuppoſitum eſt ſphæriſterium, quod plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. Lamprid. in Alexand. cap. 30. Poſt lectionem operam palæſtræ, aut ſphæriſterio, aut curſui, aut luctaminibus mollioribus dabat. V. PILA.

SPHÆROMACHIA, æ. f. [σφαιρομαχία] Certatio, quæ fit pila vel globo. Seneca Epiſt. 81. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco: ſed ſpectaculi, quod omnes moleſtos ad ſphæromachiam avocavit. Stat. 4. Silv. in præfat. Sphæromachias ſpectamus & pilaris luſio admittitur. V. Beroald. Var. Annot. 2. 8.

SPHĂGIA, æ. f. [Σφαγία] Inſula e regione Pyli, Meſſeniæ, & Lepræi. Strab lib. 8.

SPHĂGĪTĬDES, [σφαγῖτιδες] Venæ duæ inſignes utrinque ad jugulum apparentes, omnes, tum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini Jugulares venas interpretantur, σφαγὴν enim illi jugulum appellant. Galen. lib. 6. De uſu partium. V. in JUGULUM.

SPHAGNOS, [σφάγνος] ſive Bryon, ſive Sphacos, ſunt Cani arborum villi, quale in quercu maxime videmus, ſed odore præſtantes. Plin. lib. 12. cap. 23.

SPHENIDA, Pilæ genus majus paganica & tenuius quam follis, ex panno fere conſtans: nonnunquam etiam ex pelle. Alio nomine dicitur Harpaſtum. Hoc Perottus: Sed Cæl. lib. 20. cap. 14. non Sphenida, ſed Sphennida ſcribendum eſſe [σφεννίδα] affirmat. V. PILA.

SPHINX, ingis. f. [σφίγξ] Æthiopicum animal eſt, e ſimiarum genere fuſco pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis ſpeciem accedens ſolo pilo & ſolitudine feram aſſimulans. De ſphingibus Diod. Sicul. lib. 4. Plin. lib. 8. cap. 21. 1.
Sphinx [Σφίγξ] Monſtrum, quod poetæ faciem habere virginis fingunt pennas avium, pedes leonis.
Sphinx ab effectu nomen ſortita: quod homines ſuis quæſtionibus ita ſtringeret, ut ſe expedire non poſſent. Nam Græce σφίγγειν Conſtringere, vel Vincire dicitur: vel quaſi omnium mentes ſui propoſitionibus ligare. Lactant. in primum Theb. ſcribit, Sphinx monſtrum fuiſſe, alas & ungues habens in ſimilitudinem Harpyarum: quod inſidens ſcopulo viæ imminenti, inſolubilia ænigmata tranſeuntibus proponebat: quæ quum ſolvere non poſſent, ex improviſo veniens, alis & unguibus ad ſe in rupem trahebat. Hoc autem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idemque tripes, a quadrupes eſſet. Cujus locutionis ambages tandem calliditate ſua it OEdipus diſſolvit, ut Hominem eſſe diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens, quadrupes eſt. Factus vir, ut qui nullo alio quam pedum auxilio gradiatur, bipes. At in ſenectute, viribus deficientibus, baculo utens, tripes. Inde origo hujus adagii apud Ter. And. 1. 2. 23. Davus ſum, non OEdipus. i. e. Servili officio non quæſtionibus ſolvendis aptus. V. Plin. lib. 31. cap. 1. Auſon. in Idyll. 11. 41.
Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.
Ænea ſphinx. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Iniqua ſphinx. Stat. 1. Theb. 66.
Victa cadit ſphinx. Stat. 11. Theb. 490.

SPHINGA, æ. f. Idem. Solin. cap. 30. Iſid. 20. 11.

SPHINGIUM, i. n. [σφίγγιον] Dimin. ejuſdem. Plin. 6. 29.

SPHRĀGIS, ĭdis. f. [σφραγίς] Species eſt optimæ rubricæ, apud Plin. lib. 36. cap. 6. Quæ in Lemno inſula effodiebatur, ita dicta quod ſigna venderetur, ſicut apud nos ſapo, σφραγίζειν, enim Græci dicunt, quod nos ſignare. Quo autem in loco, quibusque cærimoniis hæc terra colligatur, diximus in dictione LEMNOS.
Eſt item Sphragis, Gemma viridis, ſed non translucida; ita dicta quod ea optime ſignemus. Plin. lib. ult. cap. 8. Gloſſ. Græcolat. Σφραγίς, Signum, Obſignacio, Sigillum.

SPHYGMOS, [σφυγμός] eſt Motus arteriæ, celerius tardiusve ſalientis pro ratione dilatationis, & contractionis ipſius cordis, dictus Sphygmos ἀπὸ τοῦ σφύζειν, quod Salire, reſultare, pulſare, ſignificat. Gloſſ. Græcolat. Σφυγμός, Turges, Σφύζει, Palpitat.

SPHYRÆNA, æ. f. [σφύραινα] Græcis Animal marinum, quod Latinis Sudis dicitur, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, roſtro ſimilis nomine, magnitudine inter ampliſſimos, rarus, ſed tamen non degenere. Gloſſ. Græcolat. Σφύραινα, ἰχθύς, Sudis. V. Oppian. 1. Halieut. 172.

S P I

SPĪCA, æ. f. [στάχυς Gl. L. G. & G. L. & Onom. v. ἄστακυς G. L. καλάμη L. G.] dicitur, quum per culmi folliculum, id eſt extremum tumorem ariſtæ adhuc tenues in modum ſpiculi eminent, ut ait Serv. Cic. 5. de Finib. 91. Ne ſeges quidem igitur ſpicis uberibus & crebris, ſi avenam uſpiam videris.
Spica dicta eſt a Spe, ut ait Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. Nam quum fruges in ſpicam exit, ſpem præbet hominibus.
Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, ariſtam: & etiam primitus ſpica quum oritur, vaginam. Varr. 1. de R. R. cap. 48.
Flaventes ſpicæ. Ovid. 9. Met. 688.
Minuta & inanis. Plin. lib. 18. cap. 24.
Minuta & vana. Columel. lib. 2. cap. 9.
Spica mutica, Quæ non habet ariſtam. Ariſtæ enim ſunt quaſi cornua ſpicarum. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. V. Muticus in MUTUS.
Fruges ſpicæ ordine ſtructæ. Cic. de Senect. 51. Quanquam non modo fructus quidem me, ſed etiam ipſius terræ vis ac natura delectat, & vaginis jam quaſi pubeſcens includitur: e quibus cum emerſerit, fundit frugem, ſpicæ ordine ſtructam, & contra avium minorum morſus munitur vallo ariſtarum.
Cererem in ſpicis intercipere. Ovid. 8. Met. 292. de apro Calydonio,
Is modo creſcentes ſegetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni,
Et Cererem in ſpicis intercipit. Quid ſit Cererem in ſpicis intercipit, jam expoſuit ipſe quum inquit, Matura vota coloni. Primo enim herbeſcit ſeges, unde illud eſt, Segetes proculcat in herba. Deinde vero ubi maturuit, In ſpica eſſe dicitur.
Spica, Signum in cælo oriens in Virginis parte decima. Firmicus, Quicunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis ſemper applicatus, & multas fruges horreis condet. Columel. lib. 11. cap. 2. 14. Calend. Octob. Spica Virginis exoritur.
Spica, Nucleus quo numeroſo caput allii compactum eſt. Columel. lib. 11. cap. 3. de Ulpico. Habet enim, velut allium, plures cohærentes ſpicas. Inter palmaria ſpatia ſpicæ ulpici. Ruel. lib. 1. cap. 2. Cohærentes bulbi, in quos allii caput extumuit, qui ſeorſum conſiti novas creant ſobolem, & nuclei & ſpicæ Latinis auctoribus appellantur.
Nardi ſpica. Plin. lib. 12. cap. 12. Nardi cacumina in ariſtas ſe ſpargunt, ideo gemina dote Nardi ſpicas ac folia celebrant. Paulo poſt Pretium ſpicæ in libras XC. folia diviſere annonam, &c. Dioſcoridis quoque lib. 1. cap. 6. Nardo ſpicas tribuit. Oculata etiam fides abunde teſtatur.

Spica Cilissa. Ovid. 1. Fast. 76.
Cernis odoratis ut luceat ignibus æther,
Et sonet accensis spica Cilissa focis. Propert. lib. 4. 6. 74. de pugna Actiaca navali,
Bella satis cecini, citharam jam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exuit arma choros.
Candida nunc molli subeant convivia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla rosæ.
Vinaque fundantur prelis elisa Falernis,
Terque lavet nostras spica Cilissa comas. Sunt qui per Spicam Cilissam, Crocum intelligant, aut Oleum potius crocinum. Præstantissimum enim crocum in Cilicia nascitur ad antrum Corycium. Plin. lib. 21. cap. 6. Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte. Hoc majores utebantur in rogis ac sacrificiis. Stat. 6. Theb. 220. in Archemori funere,
Necnon Assyriis pinguescunt robora succis
Pallentique croco. Ovid. 1. Fast. 337.
Ante deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica salis.
Nondum pertulerat lacrimatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hospita navis aquas:
Tura nec Euphrates, nec miserat India costum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos, herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus adusta sono. Crocum præterea vino mire congruere, præsertim dulci, scribit Plin. lib. 21. cap. 6. Quo nituntur argumento, qui Spicam Cilissam apud Propertium putant dici Crocum. Dicuntur enim Spicæ, non solum quales in frumento sunt, sed quales in allii aut croci & similium bulbis videmus. Sunt tamen & qui Spicam Cilissam interpretantur Spicam nardi: pro quibus facere videtur illud Ovidianum supra citatum,
Et sonet accensis spica Cilissa focis. Quid enim est in croco, quod uri cum crepitu queat?

Spicus, i. m. in utroque numero legitur. & Spicum, i. n. tantum in singulari, auctore Servio in 1. Georg. 111. Cic. 2. de Nat. Deor. 110.
Spicum illustre tenens splendenti corpore virgo. Ex poeta. Varro apud Non. 3. 230. Neque in bona segete nullum est spicum nequam, neque in mala non aliquid bonum.
Spicum masculine antiqui dicebant, ut hunc stirpem & hanc amnem. Versus est antiquis:
Quasi messim permissim unumquemque spicum colligit. Festus. Dacer. Quasi messor per messim.

Spiciŏla, æ. f. dimin. Mart. Capel. lib. 2. Rosarum spiciolis redimita.

Spicĕus, a, um. Adj. [σταχυῖνος] Quod ex spicis est: ut,
Corona spicea. Tibull. lib. 1. 1. 15.
Corona spicea, quæ vitta alba colligeretur. Plin. 8. 2.
Messis spicea. Virg. 1. Georg. 314.
Serta spicea. Ovid. 2. Met. 28.

Spicĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [σταχυοφόρος] Quod fert spicas; ut, Spicifera Ceres a poetis dicitur.
Nilus spicifer. Martial. lib. 10. 74. [i. e. Spicis fecundus, vel quod cum corona spicea depingerent, ob fertilitatem Ægypto impertitam.
Dea spicifera, Ceres. Sen. Herc. OEth. 5. Manil. 2. 442.
Ora spicifera. Sil. lib. 3. 403.

Spicĭlĕgium, i. n. [σταχυολογία] Collectio spicarum. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Messe facta, spicilegium venire oportet, aut domi legere stipulam.

Spico, [σταχυόω] āre. Spiculo & ferro asperare. Grat. v. 118.
Quid Macedûm immensos libeat si dicere contos,
Quam longa exigui spicant hastilia dentes. Longas & supervacuas Macedonum sarissas exiguo præfixas esse ferro dicit. Inde putaverim apud nos hastam Macedonicam, Picam, quasi Spicam vocari, quod ferro spicata sit exiguo. Inde Picare tanquam Spicare dicimus. Turneb. Adverf. 21. 25.
Et Inspico Despaut. 457. sine exemplo. H. St. Verisimilius tamen est a Spiculo, quod juniores pro Pilo usurparunt, nomen Gallicum tractum.

Spicor, āri. i. e. Spicam efficere, legitur apud Plin. lib. 18. cap. 7. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Spicatus, a, um. Partic. [σταχυωτὸς] Quod habet spicas. Plin. lib. 21. cap. 17. Aliud rursus spicatarum genus herbarum. Idem lib. 24. cap. 15.
Unguentum spicatum Romæ dici solitum Galenus prodidit, & feminis præsertim divitibus familiare. Idem & Nardinum dictum, ut refert Hermol. in Coroll. Dictum Spicatum quod ex spica nardi conficiatur, ut docet Marcell. interpres Dioscorid.
Pavimentum spicatum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Testacea spicata. Vitruv. 7. 1. V. Lex. Pitisc.

Spicio, V. specio.

Spicŭlum, i. n. [Σαυρωτὴρ, ἀκόντιον, ἀκίς, ἐπόδρατης. Gl. L. G.] Lancea brevis, ita dicta a spicæ similitudine. seu ut Vegetius 2. 15. de Re Mil. ait, Telum missile, cujus ferrum est triangulum unciarum novem, hastile pedum quinque & semis. Quæ Pili descriptio est. Cic. in Pison. 62. L. Crassus, homo sapientissimus nostræ civitatis, spiculis prope scrutatus est Alpes, ut ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quæreret.
Spiculum, Hastæ in spicarum speciem aculeus Desp. Vide præcedent. ex Turn. in spico. H. St.
Lucida spicula lævato ferro. Virg. 5. Æn. 307.
Contorquent lenta spicula lacertis. Virg. 7. Æn. 165.
Contorsit manu emissa spicula. Virg. 11. Æn. 676.
Fundere spicula. Sil. lib. 17. 133.
Quatere spicula. Ovid. 8. Met. 375.
Vellere spicula. Virg. 10. Æn. 88.
Vibrare spicula. Virg. 11. Æn. 606.
Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æn. 606.
Spicula converso fugientia dirigit arcu.
Scelerata succis spicula. Sil. lib. 3. 273. h. e. Venenatæ sagittæ.
Dirigere certa spicula. Ovid. 12. Met. 606.
Exercere spicula debita fatis Trojanis. Ovid. 13. Met. 54.
Promere spicula de pharetra. Ovid. 3. de Arte Am. 516.
Tincta venenis spicula. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Spiculum, Sagittæ ferrum, seu Cuspis ipsa, & aculeus: ut Ovid. 3. de Arte Am. 516.
Spicula de pharetra promit acuta sua. [i. e. Sagittas ipsas.
Avelli sibi spiculum jubet. Cic. 5. Fam. 12.
Calami spicula Gnossii. Hor. 1. Carm. 15. 17.
Hastarum spicula. Ovid. 8. Met. 375.
Spicula, Aculei apum. Virg. 4. Georg. 237.
— & spicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus. Ovid. in Ibin, 544.
Noxia luminibus spicula condat apis.
Defigunt spicula crabrones nudo vertice. Ovid. 3. Fast. 754.
Exacuunt spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74. de Apibus.
Spiclum, per syncopen pro Spiculum. Lucret. lib. 3. 199.
At contra lapidum conjectum, spiclorumque, &c.

Spicŭlo, [ἀκονάω] āre. In spiculi modum acuere. Plin. lib. 11. cap. 2. Telum vero perfodiendo tergori, quo spiculavit ingenio?

Spiculator, V. speculator.

Spicŭlus, a, um. Adj. Tertull. de Pudic. cap. 7. Iis exquirendis, non lucernæ spiculo lumine, sed totius solis lancea opus est. [Nisi Subst. est, per appositionem positum, cui opponitur, ut Lancea.

Spicŭla, æ. f. Herba, apud Apul. de Herb. cap. 26.

Spīna, æ. f. [ἄκανθα Gl. L. G. & G. L.] Id in sentibus & rubis, aut aliis fruticibus vel herbis, quod, dum tangitur, aculeatum sentitur, & pungit. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex spinis aculeatis.
Consertum tegmen spinis. Virg. 3. Æn. 594.
Spinam facere dicitur asparagus, quum percrevit, & spinosus fit. Columel. lib. 11. cap. 3. §. 46.
Acutis spinis surgit paliurus. Virg. 5. Ecl. 39.
Variæ sunt spinarum species apud Plinium; ut
Ægyptia spina: lib. 24. cap. 11.
Alba. Idem 24. 12. Βάτραχος, ῥάμνος. Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Arabica. Idem 24. 12.
Fullonia. Idem 16. 44.
Indica. Idem 12. 5.
Regia. Idem 13. 24.
Sitiens. Idem 13. 25.
Spina solstitialis. V. Solstitium in sol.
Spinæ, per translationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Fin. 79. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, nec differendi spinas probavit, fuitque in altero genere mitior, in altero illustrior. Idem 4. Tusc. 9. Spinas partiendi & definiendi prætermittunt.
Vellere spinas. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice dicta sunt ab illis! quam splendide! de justitia, &c. de fortitudine hominum, de spinas vellentium, &c.
Spina, pro Aculeo, qualis serpentibus & hystricibus, & piscibus vel ullis animalibus inest. Plin. lib. 8. cap. 35. Hystrices generat India & Africa, spina contectas. Idem lib. 9. cap. 9. Iidem anthiæ quum unum hamo teneri viderint, spinis, quas in dorso serratas habent, lineam secare traduntur.
Animantes aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Spina [ἄκανθα ἀνθρώπου καὶ ἰχθύος, ῥάχις, Gl. G. L & L. G.] etiamnum appellatur, Vertebrarum in quocunque animali contextus inter se, qui est a collo ad extremum usque os, quod sacrum dicitur: sic autem appellata est, quod ipsæ vertebræ in suo contextu processus utrinque ostendant, spinis haud absimiles. Plin. lib. 11. cap. 37. Spina lumbis ossea, sed tereti structura per media foramina, a cerebro medulla descendente. Eandem esse ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenui ejus membrana modo incisa statim exspiretur. In spinæ igitur parte superiore scapulæ, a lateribus dorsa: quæ omnia dicuntur terga. Varr. 2. de Re Rust. cap. 7. Scapulis latis, spina maxime duplici.
Crates spinæ. Ovid. 8. Met. 896. de Fame dea.
Lentæ spinæ curvamen. Ovid. 3. Met. 66.
Putrefacta spina. Ovid. 15. Met. 389.

Spinŭla, æ. f. dimin. Arnob. lib. 2. Inhærens callo spinula.

Spinĕus, a, um. Adj. [ἀκανθινὸς] ut, Spinea corona, Quæ e spinis facta est.
Tæda spinea. Catul. in Epithal. Jul. 59. 15. al. Pinea.
Vincula spinea. Ovid. 2. Met. 789.
— baculumque capit, quem spinea tortum
Vincula cingebant.

Spinĕolus, a, um. Adj. dimin. V. in spinus.

Spinālis, e. Adj. Ad spinam pertinens. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9. Animæ per spinalem medullam præbetur effectus.

Spinōsus, a, um. [ἀκανθώδης Gl. G. L.] Adj. Spinis abundans. Varro 2. de R. R. cap. 3. In spinosis locis pascuntur. Plin. lib. 12. cap. 15. Corticem lævem myrrhæ, similemque unedoni, scabrum alii, spinosumque dixere.
Herbæ spinosæ. Ovid. 2. Met. 810.
Jugum spinosum. Propert. lib. 4. 4. 49.
Oratio spinosa, per translationem, h. e. Dura & aspera. Cic. 1. de Orat. 83. Sed hæc erat spinosa quædam & exilis oratio, longeque a nostris sensibus abhorrebat. Idem in Orat. 114. Nam & ipse Aristoteles tradidit præcepta plurima differendi, & postea qui dialectici dicuntur, spinosiora multa pepererunt.
Spinosum differendi genus. Cic. 3. de Fin. 3.
Hæc enim spinosiora prius ut confitear me cogunt, quam ut assentiar. Cic. 1. Tusc. 16.
Curæ spinosæ. Catul. Argon. 62. 72.

Spinētum, i. n. [ἀκανθὼν] Locus spinis consitus. Plin. lib. 10. cap. 74. Asinus spinetis se scabendi causa atterens, nidos ægithi dissipat. Virg. 2. Ecl. 9. Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.

Spinĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀκανθοφόρος] Cic. in Arat. 178.
Quod superest, gelido delapsum flumine fontis,
Spiniferam subter caudam pistricis adhæsit.
Pruni spiniferæ; de pomo dicitur Pallad. lib. 14. 81.

Spinĭger, ĕra, ĕrum. Prudent. Hippol. 115.
— spinigeris stirpibus hirtus ager.

Spinesco, ĕre. Mart. Capel. lib. 6. Sentis spinescere membris.

Spinensis, Deus, apud Auguſtinum in lib. Civitat. Dei, 4. 21. quod ſpinas ex agris eradicare putaretur, a Romanis cultus eſt. al. Spinienſis. Videndus Lilius Syntag. 1. Hiſtor. Deorum.

Spina, [Σπῖνα] nunc viculus in finibus Græciæ, olim maxima civitas Græca, a qua Spineſium Delphis Theſaurus eſt dictus. Strab. lib. 5.

Spineticum, unum ex Padi oſtiis, quo Claudius Cæſar e Britannia triumphans, prægrandi illa domo verius, quam navi, intravit Adriam. a Spina urbe nomen habet, quam a Diomede conditam eſſe volunt. Plin. lib. 3. cap. 16. [V. Steph. in Σπῖνα.

Spinter, ēris. n. [βραχιονίςης] ſignificat aut Fibulam in humeris, aut Armillam, ut ait Priſcianus lib. 5. Feſtus, Spinter armillæ genus, quo mulieres utebantur brachio ſummo ſiniſtro. Plaut. Men. 3. 3. 4.

Jubeasque ſpinter novum reconcinnarier.

Spinthārus, [Σπίνθαρος] nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificavit. Pauſanias. conf. Suid.

Spintria, æ. m. Qui muliebria patitur, ſeque aliis abutendum præbet. Sueton. in Vitell. 3. Et ipſe perpetuo ſpintriæ cognomine notatus. Certe pro Spintria Dionis compendium πιπερδυκόπα dicit, id eſt, proſtitutum & ſtuprum paſſum. Sed & Spintrias a patientia nominatos Tacitus oſtendit his verbis 6. Ann. 1. Tuncque primum ignota ante vocabula reperta ſunt fellariorum & ſpintriarum, ex fœditate loci & multiplici patientia. Turneb. Adverſ. 5. 1.

Spintriæ, dicti ſunt a Tiberio Cæſare, Monſtroſæ libidinis repertores, noviique concubitus. Suet. in Tiber. cap. 43. Monſtroſique concubitus repertores, quos Spintrias appellabat.

Spinturnix, īcis. f. Avis inauſpicata, quæ & incendiaria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 13.

Spinturnix, (inquit Feſtus) eſt avis genus turpis figuræ, occurſatrix artificum perdita ſpinturnix: ea Græce dicitur, ut ait Santra σπινθηρίς. Spinturnices & Spinturnicia Latinis, Sphingas interpretatur Salmaſ. in Plin. Exercitat.

Spinus, i. f. [πρέμνον] Agreſtis ſive ſilveſtris prunus: pruni enim ſilveſtres genera ſpinarum ſunt, inquit Columella. Unde Virg. 4. Georg. 145.

Eduramque pirum, & ſpinos jam pruna ferentes.

Spineŏlus, i. m. [πρέμνον] Fructus ſpini. unde

Spineŏla, æ. f. Roſæ ſpecies apud Plin. 21. 4. [Niſi eſt Adj. dimin. a Spineus, quod a Spina.

Spīo, [Σπειῶ] Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ſic a ſpeluncis maris appellata, in quibus Nymphæ marinæ habitare dicuntur, σπίος enim ſpelunca eſt. Virg. 5. Æn. 826.

Niſæe Spioque Thaliaque Cymodoceque, &c. [Suid. Σπεῖος, σπίος, σπήλαιον. Σπείω, ὄνομα κύνος.

Spionia, æ. f. Vitis, quæ & Spinea quibuſdam dicitur. Columel. lib. 3. cap. 2. At ſpionia dapſilis, muſto & amplitudine magis uvarum quam numero fertilis. Plin. lib. 14. cap. 2. Æſtum fert ſpionia, quam quidam ſpineam vocant. Autumniſque & imbribus pinguefcit, quinimo nebulis una alitur, ob id Ravennati agro peculiaris.

Spionĭcus, a, um. Adj. Columel. lib. 3. cap. 21. Jam & illud magnæ dotis eſt, poſſe guſtum cujusque generis non miſtum, ſed vere merum condere, ac ſeparatim reponere, ſive eſt ille bituricus, ſeu baſilicus, ſeu ſpionicus.

Spīra, æ. f. [σπεῖρα] Spiræ ſunt Revolutiones ſive circuli, qui in ſe ipſos non recurrunt, quales ſunt funium nauticorum & rudentum convolutorum, & ſerpentium. Plin. lib. 37. cap. 10. Capnites plurimis ſpiris fumida. [Gloſſ. Latinogræc. Spira, Σπείρημα, πλεκτάνη. Scribe σπείρημα. Græcolat. πλεκτή, Sira. Scribe Spira.

Spira, proprie (ut ait Servius) eſt Volubilitas funium: ſive (ut vult Feſtus) Funis nauticus in orbem convolutus.

Anguis ſe colligit in ſpiram. Virg. 2. Georg. 154. i. e. In circulum, Idem 2. Æn. 217.

— ſpirisque ligant ingentibus, & jam
Bis medium amplexi. Servius; Spiris, Nodis.

Spira, Subligaculum, ſive ligula, quæ a pileo ad fauces diſtenditur, & ſub mento alligatur. Juven. 8. Sat. 208.

— de faucibus aurea quum ſe
Porrigat & longo jactetur ſpira galero.

Spira, Ornamentum muliebre. Plin. lib. 19. cap. 35. Lolliam Paulinam, quæ fuit Caji principis matrona, ne ſerio quidem aut ſolenni cæremoniarum aliquo apparatu, ſed mediocrium etiam ſponſalium cœna, vidi ſmaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, ſpiris, auribus, collo, manibus, digitisque, quæ ſumma quadringenties H-S colligebat.

Spira, Baſis columnæ unius tori, aut duorum, ut ait Feſtus. Plin. lib. 36. cap. 23. In Epheſiæ Dianæ æde primum columnis ſpiræ ſubditæ & capitella addita.

Spira, Genus operis piſtorii, ut ait Feſtus. Cato R. R. cap. 77. Spiram ſic facito, &c.

Spiram hominum multitudinem vocavit Ennius, quum ait, Spiras legionibus nex. Feſtus. [Gloſſ. Græcolat. Σπῖρα, πᾶξις φραπωτική, Cohors. Nomen Græcum pro Latino poſuit. V. omnino Suid.

Spirŭla, æ. f. [σπείριον] Baſis columnarum. Servius in 2. Æn. 217. A Spiris, nodis, Baſes columnarum ſpirulæ vocantur.

Spirarchus, [σπειραρχος] quaſi Primipilaris, aut Cohortis præfectus: nam σπεῖρα inter cetera Cohortem ſignificat.

Spirron, Herba, quæ foliis tenus venit in coronamenta. Plin. lib. 27. cap. 9.

Spirillum, antiqui dicebant Barbam capræ. Feſtus ex ſententia Opilii Aurelii.

Spīro, [πνέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Anhelare. Plin. lib. 9. cap. 7. extr. Hæc duo genera fiſtulis ſpirant, quæ ad pulmonem pertinent. Cic. pro Roſc. Amer. 65. Qui tantum facinus commiſerunt, non modo ſine cura quieſcere, ſine metu, ſed ne ſpirare quidem poſſunt. [An Spirare hic pro Vivere?

Mali morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebro ſpirare. Celſ. lib. 2. cap. 4.

Spirare, [πνέω, ζῶ, Gl. G. L.] Vivo.

Spirare anima ſua. Cic. Poſt redit. ad Quir. 24. Non ſolum dum anima ſpirabo mea, ſed etiam, &c. Vetus exemplar legit, Anima ſuperero mea. [Male.

Quæ deſeri a me, dum quidem ſpirare potero, nefas judico. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.

Spirare, Anhelare, Affectare, Concupiſcere.

Amores ſpirare. Hor. 4. Carm. 13. 19.

Ira ſpirat ſanguinem, Affectat, concupiſcit. Senec. Thyeſt. 6.

Spirare tribunatum, pro Aſpirare ad tribunatum Liv. lib. 3. 46. pr. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc ſpirantem, locum ſeditionis quærere. [Ubi tamen non eſt Affectare tribunatum, ſed ſumptos inde ſpiritus exſerere.

Spirare, Flare, de vento & aura.

Valentius ſpirat Eurus. h. e. Flat. Ovid. 11. Met. 481.

Auræ æquatæ ſpirant. Virg. 5. Æn. 844.

Auſtri clementius ſpirant. Stat. 2. Silv. 2. 27.

Flamina ſpirant. Ovid. 4. Faſt. 18.

Fons ſpirat dulcis aquaï. Lucret. lib. 6. 890.

Spirare, Odorem exhalare, [πνέω ἐπὶ ὀσμῆς κάλλης, Gl. G. L.] Odo, oleo, in utramque partem.

Odoratis floribus aræ ſpirant. Stat. 3. Silv. 3. 211.

Spirare, Accuſativo junctum, ſignificat Emittere. Virg. 1. Æn. 408.

Ambroſiæque comæ divinum vertice odorem
Spiravere.

Tætrum odorem. Columel. lib. 1. 6.

Spirans, antis. Partic. [καταπνέοντος] Quod ſpirat, & aliquando Quod vivit, vel vivere videtur. Virg. 3. Georg. 34.

Stabunt & Parii lapides, ſpirantia ſigna. h. e. Tam artificioſe facta, ut ſpirare & vivere videantur. Eodem modo,

Æra ſpirantia. Virg 6. Æn. 847. conf. Vividus in vivo.

Spirans, pro Vivente. Cic. pro Milon. 91. Et ſunt qui de via Appia querantur, taceant de Curia? & qui ab eo ſpirante forum putent potuiſſe defendi, cujus non reſtiterit cadaveri Curia?

Imponere buſtum in caput vivi & jam ſpirantis. Cic. pro Domo 134.

Quædam effigies ſpirantis mortui. Cic. 1. Q. frat. 3. [Oxymoron.

Artus ſpirantes. Lucan. lib. 3. 732.

Aura ſpirans, Vitalis, qua ſpiramus & vivimus. Servius. Virg. 9. Æn. 645.

Corpora ſpirantia. Lucan. lib. 1. 363.

Exta ſpirantia conſulit, Palpitantia, quaſi adhuc viva. Virg. 4. Æn. 64.

Altum ſpirans. Stat. 5. Silv. 3. 11.

Immane ſpirans. Virg. 7. Æn. 510.

Spirans, Ferveſcens & ebulliens. ut, Virg. 1. Georg. 327.

— fervetque fretis ſpirantibus æquor.

Graviter ſpirantis copia thymbræ. Virg. 4. Georg 31. i. e. Redolentis.

Spiratio, ōnis. f. Scribon. Larg. Compoſ. 47. Spiratio interpellatur.

Spirābĭlis, e. Adj. [πνευστὸς] Vitale, quo ſpiramus, inquit Servius, Virg. 3. Æn. 600.

— per ſidera teſtor,
Per ſuperos atque hoc cæli ſpirabile lumen. Cic. 1. Tuſc. 40.

Illam vero funditus ejiciamus individuorum corporum lævium & rotundorum concurſionem fortuitam, quam tamen Democritus concalefactam & ſpirabilem, id eſt animalem eſſe voluit. Et paulo ante, Animales, id eſt ſpirabiles. Sic 2. de Nat. Deor. 91. Spirabilis natura.

Igneus & ſpirabilis. Cic. 1. Tuſc. 70. Sed fac igneam, fac ſpirabilem, &c.

Sumere animum ſpirabilem, a pluribus. Cic. 2. de Nat. Deor. 18.

Spirāmen, ĭnis. n. [φύσημα] Per quod exit ſpiritus: ut, Naris ſpiramina. Lucan. lib. 2. 183.

Reficit ſpiramina feſſi ignis, Moribundum ignem flatu reſuſcitat. Stat. 12. Theb. 268.

Spiramentum, i. n. [φυσητήριον] Idem. Virg. 4. Georg. 39.

— neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. Plin. lib. 34. cap. 17. Hoc videtur facere relaxatis ſpiramentis ad ſatietatem infuſus aër. Columel. lib. 9. cap. 11. Et poſito cibo dum converſari conſueſcant, exiguis ſpiramentis relictis, triduo fere clauſas habere.

Spiramenta animæ letali vulnere rupit. ſcil. Sagitta. Virg. 9. Æn. 580.

Cæca ſpiramenta, Tenues cavernæ, quæ videri non poſſunt. Virg. 1. Georg. 90.

Spiramentum, Emiſſarium fumi. Plin. lib. 34. cap. 10. Circumlito ſpiramento in caminis. Ubi, In ſpiramento camini legendum videtur. Budæus.

Exhalantia flammam ſpiramenta. Ovid. 15. Met. 343.

Spiramentum cavernæ. Juſtin. lib. 4. pr. de Ætna monte, Ubi acrior per ſpiramenta cavernarum ventus incubuit.

Spiramenta temporum & Intervalla. Tacit. in Vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac ſpiramenta temporum, ſed continuo, & velut uno ictu Remp. exhauſit.

Spirācŭlum, i. n. Idem. [φύσημα] Virg. 7. Æn. 568.

Hic ſpecus horrendum, & ſævi ſpiracula Ditis
Monſtrantur. i. e. Aditus, inquit Servius. Plin. 2. 93.

Spirĭtus, ûs. m. [πνεῦμα, πνοή, Gl. G. L. ἀναπνοή, L. G.] Halitus, id quod ſpiramus, & quo vivimus. Plaut. Milit. 1. 1. 17.

Cujus tu legiones diffliviſti ſpiritu,
Quaſi ventus ſolia. Virg. 3. Georg. 506.

— atque attractus ab alto
Spiritus. Cic. 2 de Nat. Deor. 134. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, ſpiritu. Ibid. 117. Vitalem & ſalutarem ſpiritum præbet animantibus. Ibid. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & ſpiritus per arterias. [Quaſi a tertia declinatione Spiro, ĕre, quum a Spirare analogia Spiratus velit. Fere autem vett. in omnibus verbis eam flexionem uſurparunt.

Spiritus, Actus ipſe ſpirandi, ſive Spiratio ipſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Quum aſpera arteria oſtium habeat adjunctum linguæ radicibus, paulo ſupra, quam ad linguam ſtomachus annectitur, eaque ad pulmones uſque pertineat, excipiatque animam eam, quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret & reddat, tegitur quodam quaſi operculo, &c.

Cæli ſpiritus. Cic. 1. in Catil. 15. Poteſtne tibi hujus vitæ hæc lux, Catilina, aut hujus cæli ſpiritus eſſe jucundus?

Odoris fœdi fit ſpiritus. Celſ. lib. 5. cap. 26. 31. De ulceribus, quæ extrinſecus, &c.

Anguſtus ſpiritus, Brevis anhelitus. Cic. 1. de Orat. 261. Deinde cum ſpiritui

ſpiritus ejus eſſet anguſtior, tantum continenda anima in dicendo eſt aſſecutus, ut, &c. Idem 3. de Orat. 179. Animæ intercluſio, & anguſtiæ ſpiritus.
Anhelans ſpiritus. Auct. ad Heren. lib. 4. 46. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura ſpiritus ducebatur.
Animalis ſpiritus. V. ANIMAL.
Continuus ſpiritus ſive inflexus. V. CONTINEO.
Creber ſpiritus, ac ingens, raroque coortus. Lucret. lib. 6. 1184.
Dirus ſpiritus. Senec. Octav. 5.
Extremus ſpiritus. Cic. de Senect. 27. Quorum uſque ad extremum ſpiritum provecta eſt prudentia.
Excipere extremum ſpiritum alicujus. Cic. 7. Verr. 117. Matresque miſeræ pernoctabant ad oſtium carceris, ab extremo complexu liberûm excluſæ, quæ nihil aliud orabant, niſi ut filiorum extremum ſpiritum excipere ſibi liceret.
Ludere extremo ſpiritu. Cic. 1. Tuſc. 96.
Liber ſpiritus. ut, Supplicium a libero ſpiritu & communi luce ſeclusum. i. e. In carcere. Cic. 7. Verr. 23.
Tæter ſpiritus manat ore. Hor. 3. Carm. 11. 19.
Uno ſpiritu. Cic. 1. de Orat. 261. Demoſthenes ſumma voce verſus multos uno ſpiritu pronuntiare conſueſcebat.
Attractus ab alto ſpiritus. Virg. 3. Georg. 506.
Citat ex alto ſpiritum facies flammata, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Med. 6.
Commeat in pulmonem reciproca viciſſitudine ſpiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Continetur vita corpore & ſpiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Ducere ſpiritum, Spirare. Cic. 2. de Divin. 98. In puero referre, ex qua affectione cæli primum ſpiritum duxerit.
Alit aër ſpiritu ductus animantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Ducere ſpiritum otioſum & tranquillum. Cic. pro Arch. 30. Cum uſque ad extremum ſpatium, nullum tranquillum & otioſum ſpiritum duxerimus.
Elidere ſpiritum Celſ. lib. 4. cap. 14.
Eo. ut, Infelix ſpiritus in auras ibit. Ovid. 10. Epiſt. 121.
Evadit ſpiritus per anguſtias. Celſ. lib. 4. cap. 4.
Exige ferro ſpiritum neſaſtum. Senec. OEdip. 14.
Extenuandus ſpiritus in auras. Ovid. 1. Triſt. 4. 11.
Hauſi ſpiritus rudes. Senec. OEdip. 10.
In pulmonibus ineſt caritas ad hauriendum ſpiritum aptiſſima. Cic. 2. de de Nat. Deor. 136.
Obſuitur reluctanti oris ſpiritus. Virg. 4. Georg. 300.
Petitus latere imo ſpiritus. Hor. Epod. 11. 15.
Reddere ſpiritum. Celſ. lib. 8. cap. 2. [Error.
Reddere ultimum ſpiritum. Paterc. lib. 2. 14. Cultello percuſſus, qui affixus lateri ejus relictus eſt, intra paucas horas deceſſit. Sed cum ultimum redderet ſpiritum, intuens, &c.
Retinere ſpiritum. Celſ. lib 7. cap. 14.
Suſpendere ſpiritum in lectione. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Trahere ſpiritum. Celſ. lib. 3. cap. 27.
Spiritus, pro Spiritu vitali, ſeu Ipſa vita.
Auferre ſpiritum alicui, Occidere aliquem. Senec. Octav. 242.
Auferre ſpiritum ſine ſenſu doloris. Cic. 7. Verr. 117.
Spiritum ducere, Vivere. Liv. 32. Perire namque ſemel ipſis ſatius eſſe, quam ſub acerbiſſimi carnificis arbitrio ſpiritum ducere. h. e. Vitam extendere.
Ducere vitam & ſpiritum. Cic. pro Lege Manil. 33. Atque eos portus, quibus vitam & ſpiritum ducitis.
Ducere ad tempus ſpiritum. Cic. 10. Fam. 1.
Firmare cadentem ſpiritum. i. e. Animum. Senec. Troad. 10.
Frui communi ſpiritu. Cic. 4. in Catil. 7. Puncto temporis frui vita & hoc communi ſpiritu non putat oportere. i. e. Vivere.
Privare aliquem ſpiritu, pro Interficere. Paterc. lib. 2. 87. Sextum Pompejum, Antonius, quum dignitatis quoque ſervandæ dediſſet fidem, etiam ſpiritu privavit.
Reddere ſpiritum patriæ. Cic. 11. Philipp. 20. Eum ſpiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.
Regit artus ſpiritus. Virg. 4. Æn. 336.
Vaneſcit ſpiritus in auras, Anima, Vita. Ovid. 12. Epiſt. 85.
Spiritus aliquando pro Animi elatione accipitur, quod Græce φρόνημα dicitur. Frequenter in plurali. Cic. 1. Q. frat. 2. Quid L. Cæcilium, nonne omni ratione placavi? quem hominem? qua ira? quo ſpiritu? Idem pro Sull. 27. Res enim geſtæ, credo, meæ, me nimis extulerunt? ac mihi neſcio quos ſpiritus attulerunt?
Fiducia ac ſpiritus. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 72.
Hoſtiles ſpiritus. Tacit. 4. Hiſt. 57.
Ingentis ſpiritus vir. Liv. 21. 1. V. INGENS.
Magnus. Seneca in Troade
— ſpiritus magnos fuge,
Animosque veteres. H. St. Al. Fuga. v. 505.
Minax ſpiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Regius ſpiritus. Cic. 2. de Lege Agrar. 93.
Superbus ſpiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Tribunitii ſpiritus. Cic. pro Cluent.
Tumidus ſpiritus. Sen. Agamemn. 4.
Frangere ſpiritus alicujus. Liv. 26. 24. Quorum ſe vim ac etiam ſpiritus fregiſſe.
Sumere ſpiritus. Cæſ. 1. Bell. Gall. 33.
Avidus ſpiritus, Avarus animus. Hor. 2. Carm. 2. 10.
Hic ſpiritus reddi poſſet *Eſprit*. H. St.
Contaminatus ſpiritus. Cic. in Piſon. 20.
Solidus ſpiritus. Lucan. ad Piſon. 251.
Spiritus pro Ingenio, ut quidem exp. Acro, & Anonymus Commentator in Oden. 16. lib. 2. Horatii (v. 18.)
Spiritum Grajæ tenuem Camenæ. Humile ingenium. Gall. *Eſprit*. In indice Hiſtor. Rom. vide Spiritus divini femina. H. St.
Operis ſpiritus atque animus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Acer ſpiritus. Hor. 1. Serm. 4. 46.
Spiritus, pro Vento. [πνεῦμα ἀνέμου Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19.
Verum tamen præſtat eligere ſationi, ſilentis, vel certe placidi ſpiritus diem.
Permulcet aram flatu ſpiritus Auſtri. Cic. in Arat. v. 184.
Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet ſpiritus Auſtri.
Preſſæ gravi ſpiritu antennæ. Senec. OEdip. 11.
Spiritus, pro Aëre. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum ſpiritus, quem Græci noſtrique eodem vocabulo aëra appellant. Ibid. lib. 6.
Fertur ſpiritus cum ſono ex plaga. Celſ. lib. 5. cap. 26. In ſignis pulmonis icti.
Mortiferum ſpiritum exhalantes ſcrobes. Plin. lib. 2. cap. 93.
Spiritus, Odor. Virg. 5. Æn. 648.
Ardentesque notate oculos, quis ſpiritus illi,
Qui vultus, vocisque ſonus, vel greſſus euntis. Servius.
Unguenti ſpiritus. Lucret. lib. 3. 223.
Spiritus, Sonus organi pneumatici, ut
Reddit graviorem ſpiritum tibia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Spiritus Divinus, Vis numinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Hæc ita fieri, omnibus inter ſe convenientibus mundi partibus, profecto non poſſent, niſi ea uno divino ac continuato ſpiritu continerentur.
Suſcipi in lucem, & augeri cæleſti ſpiritu. Cic. de Aruſp. Reſp. 57.
Afflari ſpiritu divino. V. AFFLO.

SPIRITUM, i. n. Gloſſ. Græcolat. Πνεῦμα ἀνθρώπου, Spiritum, Spiritus.

SPIRITUĀLIS, & per ſyncopen SPIRITĀLIS, e. Adj. [πνευματικός, Gl. G. L.] Quod halitum emittit. Unde, Spiritales auras dicimus, i. e. Vitales. Vox apud Eccleſiaſticos frequentiſſima.
Spiritale genus machinæ. Vitruv. lib. 10. cap. 1.

SPIRITUALĬTER, Adv. apud Tertull. Cyprian. aliosque ſcriptores eccleſiaſticos.

SPISSUS, a, um. Adj. [παχὺ καὶ πυκνὸν Gl. L. G.] proprie Denſum ſignificat. A ſæpium denſitate. Virg. 2. Georg. 236.
— & ſcrobibus ſuperabit terra repletis
Spiſſus ager.
Aër ſpiſſus. Ovid. 1. Met. 24.
Amoma ſpiſſa tergit de comis. Ovid. 21. Epiſt. 166.
Arena ſpiſſa. Virg. 5. Æn. 336.
Caligo ſpiſſa. Ovid. 7. Met. 528.
Coma ſpiſſa. Hor. 3. Carm. 19. 25.
Corona ſpiſſa viris. Virg. 9. Æn. 509.
Corpus ſpiſſum. Lucret. lib. 6. 126.
Flatu ſpiſſa implere ſedilia, Tibiæ ſono implere theatra ſpectatoribus referta & plena. Hor. de Arte Poet. 205.
Grandine ſpiſſa glomeratur corpus. Aqua concreſcit in ſpiſſam grandinem. Ovid. 9. Met. 222.
Igne ſpiſſo coit Pleiadum chorus. Propert. lib. 3. 5. 36.
Laurea ſpiſſa ramis. Hor. 2. Carm. 15. 9.
Litus ſpiſſum, Denſum & durum. Ovid. 15. Met. 718.
Nubes ſpiſſa. Ovid. 1. Amor. 13. 30.
Regio humi ſolutioris & Spiſſa, opponuntur. Columel. lib. 2. cap. 2. Foſſarum duo genera cognovimus: cæcarum, & patentium. Spiſſis atque cretoſis regionibus apertæ relinquuntur: at ubi ſolutior humus eſt, aliquæ fiunt patentes, &c.
Theatra ſpiſſa, Repleta ſpectatoribus. Hor. 1. Epiſt. 19. 41.
Tunica ſpiſſa. Plaut. Epid. 2. 2. 46.
Veſtis ſpiſſa. Plin. 8. 48.
Vimine ſpiſſo quali. Virg. 2. Georg. 241.
Umbræ ſpiſſæ. Virg. 2. Æn. 621.
Spiſſus tactus, Qui rem aliquam ſpiſſam eſſe deprehendit. Plin. lib. 12. c. 24.
Spiſſum, Tardum. Plaut. Pœn. 3. 5. 47.
Qui ſi quid boni promittunt, pro ſpiſſo evenit:
Id quod mali promittunt, præſentarium eſt. De Aruſpicibus loquitur. Idem Ciſtel. 1. 1. 77.
Veniet. s. ſpiſſum iſtud amanti eſt verbum, veniet, niſi venit. V. Non. 4. 422.
Tardum & ſpiſſum. Cic. 10. Att. 20. Sed hoc quoque timide ſcribo, ita omnia adhuc tarda & ſpiſſa. Idem 3. de Orat. 143. Sed etiamſi eſt aliquanto ſpiſſius, aut ſi ego ſum tardior, profecto nunquam conquieſcam.
Spiſſus & productus exitus. Cic. 2. de Orat. 213. Et principia tarda ſunt, & exitus tamen ſpiſſi & producti eſſe debent.
Opus ſpiſſum, & operoſum. Cic. 2. Q. frat. 13. Scribebam illa, quæ dixeram πολιτικά, ſpiſſum ſane opus & operoſum.
Compar. Plin. lib. 12. cap. 21. E diverſo Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam montoſa ſit, ſpiſſior.
Superl. Plin. lib. 16. cap. 40. Spiſſiſſima ex omni materie, ideo & graviſſima judicatur ebenus.

SPISSE, Adv. [πυκνῶς] Plin. lib. 36. cap. 25. Dein ſpiſſe calcatis carbonibus inducitur ſabulo, calce, ac favilla miſtis.
Spiſſius virere. Plin. lib. 37. cap. 8.
Spiſſe arare. Columel. lib. 2. cap. 11.
Spiſſe, Tarde. Pacuv. Hermion. Habet hoc ſenectus in ſe, cum pigra eſt ipſa, ut ſpiſſe omnia videantur confieri. Nonius 4. 422.
Spiſſe atque vix. Cic. de Clar. Orat. 138. Eſt enim propoſitum, colligere eos, qui hoc munere in civitate functi ſint, ut tenerent oratorum locum: quorum quidem quæ fuerit aſcenſio, atque abſolutio, ex eo quod dicam, exiſtimari poteſt. Quam multi enim jam oratores commemorati ſunt, & quam diu in eorum commemoratione verſamur? quum tamen ſpiſſe, atque vix, ut dudum ad Demoſthenem & Hyperidem, ſic nunc ad Antonium Craſſumque pervenimus. Spiſſe, i. e. Tarde, difficiliter. Certe res ſpiſſa tarde & cum difficultate penetratur: terra ſpiſſa tardum iter facit: homo ſpiſſus fere tardius ingreditur. Non. Marcel. l. c.

SPISSĬTAS, ātis. f. [πύκνωσις] Plin. lib. 18. cap. 30. Quoniam ſpiſſitate ſua concaleſcit.

SPISSĬTŪDO, ĭnis. [πυκνότης] Idem. Scribonius Largus Compoſ. 208. Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat ſpiſſitudinem.

SPISSĬGRĂDUS. i. m. [βραδύπους] A quo Spiſſigradior, Spiſſigradiſſimus. Plaut. Pœn. 3. 1. 3.
Sicut ego hos duco advocatos, homines ſpiſſigradiſſimos,
Tardiores, quam corbitæ ſunt in tranquillo mari.

Spisso, [πυκνόω, Gl. L. G.] āre. Spissum facere. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne lac igne spissatur.
Spissari in panem farinæ modo. Plin. lib. 13. cap. 4.
Spissare pectinatim. V. Pectino in pecten.

Spissātus, a, um. Partic. [πυκνωθεὶς] ut, Nubes spissatæ. Lucan. lib. 4. 77.
Ignis spissatus. Ovid. 15. Met. 250.
Humor spissatus. Plin. lib. 2. cap. 49.

Spissātio, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Negat quicquam esse hac spissatione efficacius.

Spissāmentum, i. n. [σύμμα] Spissamenta vocantur, quæ Græcis σύμμαστα dicuntur, quæ ad unguentorum confectiones extrema superponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel. lib. 12. cap. 46. De conditura inulæ, Posthæc in umbra triduo siccentur, & ita in fideliam picatam recondantur, adjecto passo vel defruto quod supernatet, spissamentoque cunilæ imposito contectum vas pelliculetur. Sen. Epist. 31. Firmiori spissamento opus est, quam usum in sociis Ulyssem ferunt.

Spissesco, [πυκνοῦμαι Gl. L. G.] ĕre. Spissum fieri. Cels. lib. 5. 27. De curatione adversus ictum aspidis: Eadem ergo vi verisimile est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Al. Tumorem. Lucret. lib. 6. 175.
Fecit ut ante cavam docui spissescere nubem. Subaudi Ventus.

Spĭthăma, æ. f. [σπιθαμὴ] nuncupatur Mensura ab magno digito extenso ad minimum. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 3. V. seq. dict. Gloss. Græcolat. Σπιθαμὴ, Palma.

Spithamæi, [Σπιθαμαῖοι] Pygmæorum gens, de qua sic scribit Plin. lib. 7. cap. 2. Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedere, salubri cælo, semperque vernante, montibus ab Aquilone oppositis, quos a gruibus infestari Homerus quoque prodidit. Fama est insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis veris tempore universo agmine ad mare descendere, & ova pullosque earum alitum consumere: ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennisque, & ovorum putaminibus construi.

S P L

Splanchnoptes, [Σπλαγχνόπτης] Periclis servus fuit, cui mortuo æream statuam dominus posuit. Plin. lib. 22. cap. 17. & lib. 34. cap. 8. V. in styrax.

Splēdo, ōnis; [Σπληδὼν] vel Aspledo: Civitas fuit in agro Phocensium ab Orchomeniis olim culta. Strabo lib. 9. [Suid. Σπληδὼν, ὄνομα πόλεως, omisso recto, ut solet. V. Steph. in Ἀσπληδών.

Splēn, ēnis. m. [σπλὴν] Latine dicitur Lien, ut in Gloss. Græcolat. redditur. Plin. lib. 8. cap. 23. Sanguis in corde & circa oculos tantum: viscera sine splene.
Petulanti splene cachinno. Pers. 1. Sat. 12.

Splēnĭcus, a, um. Adj. [σπληνικὸς] Qui ex splene laborat. Lienosus in Gloss. Latinogr. & Græcolat. Firmicus lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet.

Splenētĭcus, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 20. cap. 9. Item spleneticis in vino albo per dies quadraginta. [A σπληνῖτις, fit σπληνιτικὸς. Videntur autem sic Lienis morbum appellasse. Hard. tamen Splenicis.

Splēnion, [σπλήνιον] alio nomine Teucrion: Herba est juncos tenues spargens, foliis parvis, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam aut florens, aut semen gignens. Plin. lib. 25. cap. 5.

Splēnium, i. n. [σπλήνιον] ut Julius Pollux inquit, est Caput splenis pinguis. Hinc Splenia velut per similitudinem dicuntur Facta ex panno laneo vel lineo, quibus excepta vel illita medicamenta, ad curam corporis superimponi solent. Plin. lib. 29. cap. 6. Superimponi oportet splenium e melle decoctum, lanamque succidam ex oleo & vino. Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181. putat Splenium pro Medicamento accipi. Plin. lib. 6. Epist. 2. pr. Quod candidum splenium in hoc, aut illud supercilium transferebat. Quidam frontem liniebant unguento vel cerusa: deinde panniculum sive fasciam ponebant, quod splenium dicebatur: a quibusdam existimatum oculorum operimentum ad arcendam nimiam lucem. Martial. lib. 3. 29.
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

Spleniātus, a, um. Adj. [σπληνιόδετος] Splenio obvolutus. Martial. lib. 10. 22.
Cur spleniato sæpe prodeam mento, &c.

Splendeo, ui, [λάμπω, στίλβω Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lucere, Fulgere. Martial. lib. 4. 79.
Et facies multo splendeat alba pilo.
Late splendere. Hor. de Arte Poet. 15.
Colore claro splendere. Lucret. lib. 5. 1257.
Pontus splendet tremulo sub lumine. Virg. 7. Æn. 9.
Lucere & splendere dicitur virtus. Cic. pro Sext. 60. Quid denique virtus valeret, quæ in tempestate sæva quieta est, & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen, atque hæret in patria, splendetque per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit.

Splendens, Partic. [λάμπων] ut, Purius marmore splendens. Hor. 1. Carm. 19. 6.
Ferro splendenti lancea. Ovid. 3. Met. 53.
Fuco splendente comas ornare. Tibul. lib. 1. 8. 11.
Splendentes habeo auctores in equestri ordine. Plin. lib. 9. cap. 5.
Compar. Claud. de Gigant. 77.
— clypeus splendentior igni.

Splendesco, [ἀγλαΐζομαι] ĕre. Splendidum fieri. Apulejus. Quum jam aurora splendesceret. Cic. in Parad. 1. Nihil tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur. Hic per translationem. Plin. lib. 13. cap. 15. Nutriuntur optime, splendescuntque.
Corpora splendescunt succo olivæ. Ovid. 10. Met. 177.
Vomer attritus sulco splendescit. Virg. 1. Georg. 46.

Splendor, ōris. m. [λαμπρότης, Gl. L. G. & G. L. λαμπηδὼν, G. L.] Lux dicitur. Plaut. Merc. 5. 2. 39.
Cælum ut splendore est plenum, nonne ex adverso vides?
Aquæ splendor. Lucret. lib. 4. 212.
Argenti splendor. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Clarus splendor vestis purpureæ. V. niger.
Tremuli splendores. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 123.
Splendor, per translationem ponitur pro Decore, dignitate, gloria. Unde Splendor nominis, Splendor familiæ, Splendor virtutum. i. e. Claritas. Cic. pro Lege Manil. 41. Nunc imperii nostri splendor illis gentibus lucet. Idem pro Flacc. 28. In imperio, atque in publica dignitate omnia ad gloriam, splendoremque revocarent. Et pro Cluent. 198. Honesti homines, & summo splendore præditi. Sic 1. Off 67. Harum rerum duarum splendor omnis & amplitudo, addo etiam utilitatem in posteriore. Idem pro Cœl. 77. Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit, si purpuræ genus, si amicorum catervæ, si splendor, si nitor, &c.
Splendor & dignitas. Cic. 2. Verr. 27. Constat inter omnes, post hæc constituta judicia quibus nunc utimur, nullum hoc splendore atque hac dignitate consilium fuisse.
Equestris splendor. Cic. pro Rosc. Amer. 140. [Ordini Equestri proprie tribuitur, ut Senatorio amplitudo. V. in splendidus & amplus, & ordo.
Homo eo splendore, ea virtute, qua omnes existimatis, &c. Cic. 5. Verr.
Animi splendor. V. animus.
Nominis splendor. Cic. 1. de Fin. 42.
Ordinis splendor. Cic. pro Cæcin. 28.
Verborum splendor. Cic. in Bruto. 164. i. e. Ornamenta.
Vocis splendor. Plin. lib. 20. cap. 6.
Arcessere splendorem. V. arcesso.
Afferre splendorem. V. affero.
Deformare splendorem. Cic. pro Sull. 73.
Delere splendorem. Cic. 2. Off. 16.
Habere parum splendoris. Hor. 2. Epist. 2. 111.
Habere magnum splendorem. Cic. de Clar. Orat. 239.
Maculare splendorem. Cic. pro Sext. 60.
Obrui splendore. Cic. 3. de Fin. 45.
Obscurare & inquinare splendorem. V. inquino.
Obsolevit splendor. V. obsolesco.
Obtinere suæ dignitatis splendorem. Cic. pro Sull. 1.
Esse splendore summo. Cic. 11. Fam. 16.
Trahere splendorem. Plin. lib. 20. cap. 19.

Splendōrĭfer, ĕra, ĕrum. Tertull. de Judic. Dom. cap. 5.
Solque cadit, splendorifero qui lumine clarus.

Splendĭdus, a, um. Adj. [λαμπρὸς, Gl. L. G. & G. L. στιλβὸς, G. L.] Clarus, fulgens. Dicitur etiam Qui operas suas ad liberalitatem convertit. Cic. in Parad. 5. Revivisat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos.
Splendidus propter virtutem. Cic. 6. Verr. 37. Homo est, & domi nobilis, & apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus & gratiosus.
Splendidus domi, gratiosus extra domum. Cic. 2. Q. frat. 14.
Solidum & splendidum nomen. Cic. 2. de Fin. 61.
Bilis splendida. Hor. 2. Serm. 3. 141. [De Atra bile ex Galeno exponit Lambinus. Ut & Schol. vet. Forte tamen Splendidam, per metaph. pro Superba, Generosave dixit. de furibundo enim Oreste loquitur.
Candor splendidissimus. Cic. in Somn. Scip. 7.
Cera splendida. Ovid. 1. Amor. 11. 20.
Crinis splendidus ostro. Ovid. 8. Met. 8.
Certamen honestum, & disputatio splendida. Cic. 2. de Fin. 68.
Domus splendida luxu regali. Virg. 1. Æn. 641.
Eques splendidus. Cic. 2. de Fin. 58.
Facta splendida. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Fama splendida. Propert. lib. 3. 20. 8.
Humor splendidus sudoris. Lucret. lib. 6. 1185.
Ingenium splendidum & magnus animus. Cic. 1. Off. 9. In maximis animis, splendidissimisque ingeniis plerumque exsistunt, honoris, imperii, potentiæ, gloriæ, cupiditates.
Lucifer splendidior, quam cetera sidera. Ovid. 2. Met. 722.
Lumina splendida solis. Lucret. lib. 2. 107.
Nomen splendidum. Cic. 1. de Fin. 61. Quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine.
Nominibus splendidis illuminati. Cic. in Orat. 163.
Magnificentius & splendidius Oratorum genus. Cic. de Clar. Orat. 201.
Orbis splendidus, Oculi. Lucret. lib. 3. 415.
Palla splendida multo croco. Ovid. 21. Epist. 162.
Rationem splendidam tenere. Cic. de Clar. Orat. 261.
Signa splendida. Lucret. lib. 4. 440. intelligit Astra.
Sol splendidior. Tibul. lib. 4. 1. 123.
Verba splendida. Ovid. Rem. Amor. 240.
Vir ornatissimus & splendidissimus. Cic. pro Flacc. 48.
Compar. Splendidior. Hor. 3. Carm. 13. 1. Fons splendidior vitro.
Superl. Splendidissimus, [λαμπρότατος Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 61. Splendidissimum, videri quod animo magno elatoque factum sit. Utriusque plura exempla supra V.

Splendĭde, Adv. [λαμπρῶς Gl. G. L.] ut, Splendide dicta. Cic. 1. de Fin. 64. Quid habent cur Græca anteponant his, quæ & splendide dicta sint, neque sint conversa de Græcis?
Acta ætas splendide & honeste. Cic. 3. Tusc. 61. Et acta ætas honeste ac splendide, tantam adfert consolationem, ut eos, qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo, aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornate & splendide. Cic. 1. Off. 4.
Mendax splendide. Hor. 3. Carm. 11. 32. i. e. Decore.
Nata splendide femina. Plin. 6. Epist. 33.
Ornare convivium magnifice & splendide. Cic. pro Quint. 93.
Recipere aliquem splendide. Auctor ad Heren. lib. 4. 30.
Uti splendide auctoritatis præmiis erga omnes. Cic. de Senect. 64. Quæ sunt igitur voluptates corporum cum auctoritatis præmiis comparandæ? quibus qui splendide usi sunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregisse, nec tanquam inexercitati histriones in extremo actu corruisse.
Compar. Hor. 1. Epist. 17. 20.
— rectius hoc, &
Splendidius multo est; equus ut me portet, alat rex.

Splendĭdo, āre. Splendidum reddere. Apul. Apol. extr. Dentes splendidas.
Splendĭco, āre. Splendidum esse. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Quæ splendicant gemmæ?
Splendĭfĭcus, a, um. Adj. Vet. vers. apud Fabrett. p. 101.
Splendificumque jubar radianti carperet haustu.
Splendĭfĭce, Adv. Fulgent. 1. Mythol. Splendifice intermicans.
Splendifĭco, āre. Mart. Capel. lib. 9. Lumina splendificant diem.
Splendĭfluus, a, um. Adj. Eugen. Toletan. Carm. 19. de Creatione,
Primus in orbe dies lucis primordia sumsit,
Alter splendifluis cælum firmavit in oris.
Splenetĭcus, Splenion, Splenium. V. splen.

S P O

Spŏdium, i. n. [σπόδιον] Latini Cinerulam vertunt: id est repurgamentum, quod ex fornacum parietibus everritur, in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quin etiam exstinctorum carbonum reliquiæ, & crassius illud excrementum, quod quidam scoriam appellant, comprehendit. V. Plin. lib. 34. cap. 18. & pompholyx. [Gloss. Græcolat. Σπόδος, Cinis. Hinc dimin. σπόδιον.
Spōlētium, i. n. [Σπολήτιον] Civitas in Umbria. Strab. 5. Liv. 24. 17. Rex Gentius cum liberis, & conjuge, & fratre, Spoletium in custodiam ex Senatusconsulto ductus.
Spoletīnus, a, um. [Σπολητινὸς] Adj. gentile. Martial. lib. 13. 120.
De Spoletinis quæ sunt cariosa lagenis
Malueris, quam si vina Falerna bibas. Sic Cic. de Clar. Orat. 270. P. Cominium Spoletinum dixit. Liv. 43. 70. Carvilius Spoletinus, & C. Afranius a præsidio Romano missi. Ex quo facile intelligi potest, in manuscripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quispiam vulgatis editionibus suppositum, ut ait Rhenanus.
Spŏlium, i. n. frequentius pl. Spolia, [λάφυρα, σκύλα, Gl. L. G. & G. L.] Quodcunque hostibus detrahitur, ut ait Servius. Plin. lib. 7. cap. 26. Magnique nomine spolio inde capto, eques Rom. (id quod antea nemo) curru triumphali revectus est. Virg. 10. Æn. 862.
Viximus, aut hodie victor spolia illa cruenta,
Et caput Æneæ referes, &c
Ferarum spolia, Pelles. Lucret. lib. 5. 952.
Leonis spolium, Pellis. Ovid. 3. Met. 81.
Serpentum spolia, Exuviæ seu Vernatio. Lucret. lib. 4. 60.
Ampla spolia Virg. 4. Æn. 93.
Memorabile spolium monstri viperei. Ovid. 4. Met. 614. Periphrasis est capitis Medusæ.
Nobile spolium. Sil. lib. 5. 137.
Opima spolia, Quæ dux duci hostium, sua manu cæso, detraxisset. Liv. 4. 20. Spolia in æde Jovis Feretrii prope Romuli spolia, quæ prima opima appellata sola ea tempestate erant, cum solenni dedicatione dono fixit. V. opimus.
Opimis spoliis insignis Metellus. Virg. 6. Æn. 855.
Onustus spoliis Orientis. Virg. 1. Æn. 293.
Salmacida spolia sine sudore & sanguine. Cic. 1. Off. 61. V. salmacis.
Superbus spolio. Ovid. 7. Met. 156.
Adimere spolia. V. adimo.
Advolare ad alicujus spolia detrahenda aliquo spirante. Cic. pro Sext. 54.
Capere spolia. V. capio.
Detrahere cuipiam cruenta spolia. Cic. pro Rosc. Amer. 146.
Indutus spoliis. Virg. 10. Æn. 775.
Nitens spoliis. Sen. Octav. 4.
Occidere hominem causa spoliorum. Cic. pro Rosc. Amer. 145.
Ornatus locus exuviis nauticis & classium spoliis. Cic. pro Lege Manil. 55. De Rostris in foro Ro.
Potiti victores præda spoliisque. Virg. 9. Æn. 450.
Referre spolia ampla. Virg. 4. Æn. 93.
Spolio, [λαφυραγωγέω, Gl. L. G. σκυλεύω, ἀποδύω, G. L.] āre. Privare. Ter. Hec. 1. 1. 8. Quin spolies, mutiles, laceres.
Aras spoliare. Virg. 5. Æn. 661.
Deos spoliare, Simulacra deorum. Lucan. lib. 1. 379.
Fanum spoliare. Cic. 3. Verr. 52. Sese, cum esset Trierarchus, & Verrem, ex Asia decedentem, persequeretur jussu Dolabellæ, fuisse una cum isto Sami: seseque tum scire, spoliatum esse fanum Junonis, & oppidum Samum.
Templa spoliantur tristi rapina. Lucan. lib. 3. 167.
Argento omni aliquem depeculari & spoliare. Cic. 6. Verr. 37.
Opibus spoliare. Cic. 2. Att. 3.
Vestitu spoliare aliquem. Cic. 3. Off. 29.
Spoliare, ad omnia alia transfertur: ut, Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr. 11. Nesciebas ab eo Cn. Carbonem Consulem, cujus revera Quæstor fuit, non modo relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia, nefarie oppugnatum, & proditum?
Animum sanitate spoliare. Cic. 4. Tusc. 22.
Dignitatem. Cic. pro Cœl. 1. Quæ accusatores deformandi hujus causa, detrahendæ spoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
Dignitate omni spoliari. Cic. pro Muren. 88.
Fama spoliare. Cic. 2. Off. 72. Itaque ei dixisse Fimbriam, se illam rem nunquam judicaturum, ne aut spoliaret fama probatum hominem, si contra judicasset, &c.
Judicio. Cic. 4. Acad. 61. Eam philosophiam sequere, quæ confundit vera cum falsis, spoliat nos judicio, privat approbatione, omnibus orbat sensibus.
Ornatu alieno aliquam artem denudare atque spoliare. Cic. 1. de Orat. 235.
Provincia spoliare. Cic. 10. Att. 3. Nunc alia ex parte persequi, ex alia provincia spoliare conatur.
Pudicitiam alienam spoliare. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam.
Sociis spoliare aliquem. Ovid. 14. Met. 71.
Virtutem spoliare suo decore imbecillamque reddere. Cic. 1. Acad. 33. Spoliavit enim virtutem suo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea sola positum esse beate vivere.
Vita spoliare, Occidere. Virg. 6. Æn. 168.
Urbes spoliaverat populis. Stat. 4. Theb. 36.
Robore spoliantur silvæ, Arboribus cæsis. Lucan. lib. 3. 395.
Terra spoliatur lumine. Lucret. lib. 4. 378.
Vitem spoliare pampinis. Columel. lib. 11. cap. 2.
Spoliari, Pass. Cic. pro Planc. 22. Est enim gravius, spoliari fortunis, quam non augeri dignitate.
Spolior, āri. Deponens fuit apud antiquos, auctore Nonio 7. 100. Afranius, Quos impune depopulatur & dispoliatur dedecus.
Spoliandus, a, um. Partic. [σκυλευτέος] ut, Templa spolianda. Lucan. lib. 5. 305.
Spoliātus, a, um. Partic. [λαφυραγωγηθείς, Gl. L. G. σκυλευθείς G. L.] Putare se spoliatum ornamento. Cic. 2. de Orat. 144.
Corpus spoliatum lumine. Virg. 12. Æn. 935.
Fortunam spoliatam conferre cum fortuna florente. Cic in Pison. 38.
Forum spoliatum & orbatum voce alicujus erudita. Cic. de Clar. Orat. 6.
Navis spoliata armis. Virg. 6. Æn. 353.
Navis spoliata magistro. Virg. 5. Æn. 224.
Compar. Cic. 6. Att. 1. Et mehercule ego ita judico, nihil illo regno spoliatius, nihil rege egentius.
Spoliatio, ōnis. f. [σκύλευμα] Cic. 4. Verr. 18. Quum in legatione oppidorum, fanorumque spoliationes cogitaret. Ibid. 6. 102. Nulla Græci homines gravius tulerunt, nec ferunt, quam hujuscemodi spoliationes fanorum, atque oppidorum.
Omnium rerum spoliatio. Cic. pro Sext. 47.
Nobilissimi atque antiquissimi templi spoliatio. Cic. 1. contra Rull. 9.
Dignitatis spoliatio. Cic. 2. Philip. 27.
Misericordiam spoliatio Consulatus magnam habere debet. Cic. pro Muren. 87.
Spoliātor, ōris. m. [σκυλευτής, Gl. G. L.] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatoremque defendes. Juven. 1. Sat. 46.
Cum populum gregibus comitum premit hic spoliator
Pupilli prostantis.
Spoliātrix, īcis. f. [σκυλεύτρια] Martial. 1. 136.
Sic spoliatricem commendat Faustus amicam. Cic. pro Cœl. 52. Tune aurum ex armario tuo promere ausa es? tune Venerem illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis?
Spoliārium, i. n. [ἀποδυτήριον Gl. G. L.] Ubi homines spoliantur. Plin. in Paneg. 36. pr. Nunc templum illud, nunc vere deus, non spoliarium civium, cruentarumque prædarum sævum receptaculum. Senec Controvers. 5. 33. Volo nosse illud infantium spoliarium. Significat spelunculam in qua solent latrones spoliare prætereuntes.
Est & Balinei membrum illud, ubi vestes lavaturi exuebant, quod Græcis ἀποδυτήριον dicitur, ut in Gloss. Græcolat. expressum. V. Lex. Pitisc. ubi & de aliis significationibus vocis. conf. apodyterion.
Sponda, æ. f. [σύνλαπον, Gl. L. G. & G. L.] Latus lecti. Spondæ, sunt Tabulæ, quæ utrinque latus lecti sustinent. Virg. 1. Æn. 698.
Quum venit, aulæis jam se regina superbis
Aurea composuit sponda, mediamque locavit.
Extrema & in sponda cubet. Hor. Epod. 3. 22.
Orciniana sponda. Martial. lib. 10. 5.
Spondaicus, V. spondeus.
Spondeo, spŏpondi, sponsum, [ἐγγύομαι, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογῶ, ἐπαγγέλλομαι, L. G. ἐγγυῶ, G. L.] ēre. a Sponte fit, quod veteres pro Dico usurpabant: quia qui spondet, sponte, id est voluntarie dicit. Postea Spondere acceptum est pro Sponte promittere. Cic. 16. Att. 2.
Egit autem pater & filius ut tibi sponderent. Idem 14. Philipp. 26. Pansa aut morte, aut victoria se satisfacturum Reip. spopondit. V. Voss Etymol. Spopondit, ὑπέσχετο, ἀνεφώνησεν, ἐνεγγύησατο, συνέθετο, Gloss. Latinogræc.
Promittere & spondere. Cic. pro Muren. 90.
Officium spondere alicui. Ovid. 10. Met. 418.
Spondere pro aliquo. Cic 12. Att. 15. Sed tamen scire velim quomodo dicar spopondisse, pro patre an pro filio. Idem 1. Fam. 9. Dependendum tibi est, quod mihi pro illo spopondisti.
Spondeo de. Cic. 15. Fam. 21. Quod ego, non modo de me tibi spondere possum, sed de te etiam mihi.
Fide mea spondeo futurum, ut &c. V. fides, ei.
Fortuna spondet salutem, Promittit certam. Virg. 12. Æn. 637.
Sidera nihil placidum spondentia. Ovid. in Ibin, 215.
Spondere in incertum apud Senecam, est non In certam nummorum summam, sed Quantumcunque quis debeat fide sua jubere, quæ periculosissima sponsio erat. Ejus sunt verba 4. de Benef. cap. 39. Sponsum descendam, quia promisi: Sed non si spondere in incertum jubebis, si fisco obligabis.
Spondere puellam [μνηστεύεσθαι, Gl. G. L.] dicitur pater alicui, Quum pollicetur petenti futurum esse ut eam uxorem ducat. Plaut. Curc. 5. 2. 74.
Spondesne miles mihi hanc uxorem? M. spondeo. Idem Trin. 5. 2. 33.
Sponsus, a, um. Partic. [μεμνηστευμένος] Promissus. Ter. Phorm. 4. 3. 52.
— etiam nunc, si vult Demipho
Dare, quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi, &c. Idem Eun. 5. 9. 6.
Sponsus, i. m. [μνηστής, νυμφίος Gl. G. L.] Cui spondetur puella, sive Qui spopondit eam se ducturum. Ulpian. l. In potestate. D. de sponsal. In potestate manente filia, pater sponso nuntium remittere potest, & sponsalia dissolvere. Cajus eod. tit. l. Sæpe. Valetudo sponsi sponsæve ulterius trahunt sponsalia.
Is animadvertit sororem suam de fratrum morte non laborantem: sponsi autem nomen appellantem identidem Curiatis, cum gemitu & lamentatione. Cic. 2. de Invent. 78.
Sponsi vita; adagium pro Molli & delicata. V. Chiliad. conf. sponsus, ûs.
Sponsa, æ. f. [μνηστή, Gl. G. L.] Puella quæ spondetur. Plaut. Cas. 1. 14.
Huc venisti sponsam præreptum meam. Cic. 14. Att. 20. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
Deducere sponsam marito. V. deduco.
Turpes sponsæ. Juven. 1. Sat. 78.
Sponsio, ōnis. f. [συνθήκη, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογία, ἡ ἀπὸ ἐρωτήσεως, G. L.] Promissio. Paul. de verb. signif. l. Sponsio appellatur, non solum quæ per sponsi interrogationem fit, sed omnis stipulatio, promissioque.
Sponsio, Genus erat actionis apud antiquos: quæ fiebat interposita stipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui sponsione vincereturr, & coram Recuperatoribus, aut alio judice disceptabatur. Erat autem decima

decima pars rei controversæ in causis privatis: in publicis autem quinta apud Græcos, auctore Polluce lib. 8. f. 39. & aliis scribentibus, τὸ ἐπὶ δίκαιον ἢ τιμήματος τῆς δίκης, pœna scilicet temere litigantium. Cic. 3. Verr. 132. Quid, quum palam Syracusis, te audiente, maximo conventu, P. Rubrius Q. Apronium sponsione lacessivit, ni Apronius dictitaret te sibi in decumis esse socium? Hæc te vox non perculit? non perturbavit? non ut capiti & fortunis tuis prospiceres, excitavit? tacuisti, sedasti etiam lites illorum, & sponsio illa ne fieret laborasti. Et paulo post, Sponsio est, ni te Apronius in decumis socium esse dicat, provincia tua est: ades, abs te judicium postulatur. Valerius lib. 2. cap. 3. Pertinacius progressa contentione, Valerius sponsione Luctatium provocavit, non se petiturum triumphum, ni suo ductu Punica classis esset oppressa, nec dubitavit restipulari Luctatius. Itaque judex convenit inter eos Attilius Calatinus. Hactenus Valer. Provocans igitur sponsione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum, ni, & reliqua. Provocatus autem contra restipulabatur. Cic. 5. Verr. 135. Cum eodem Apronio postea P. Scandilius eques Romanus, quem vos omnes nostis, eandem sponsionem de societate fecit, quam Rubrius facere voluerat, institit, oppressit, non remisit: facta est sponsio H-S. quinque millibus. Cœpit P. Scandilius Recuperatores aut judicem postulare.

Fiebat sponsio plerumque in interdictis: id quod ostendit Quintilianus in septimo cap. 5. pr. Exemplum sponsionis est apud Cic. pro Cæcin. 45. Erat enim Cæcina de fundo vi armata dejectus: propterea Prætor interdixerat De vi, id est interdicto, Unde vi, concesso, jusserat Æbutium, qui vim fecerat, restituere Cæcinam in possessionem. Quum autem Æbutius Prætoris se edicto satisfecisse diceret: Cæcina autem se plane restitutum esse negaret, facta est sponsio, Ni Cæcina restitutus ex edicto Prætoris esset. Quum igitur Cicero vim illatam Cæcinæ judicibus sponsionis exposuisset, ita demum subdidit, His rebus ita gestis, P. Dolabella Prætor interdixit, ut est consuetudo. De vi hominibus armatis, sine ulla exceptione: tantum ut unde dejecisset, restitueret. Restituere se dicit. Sponsione vobis judicandum. Budæus. [conf. Cic. 7. Fam. 21. Pro P. Quint. 30. & 84.

Audax sponsio. Juven. 11. Sat. 199. V. infra.

Sponsiones facere. Plin. lib. 9. cap. 32.

Sponsionem facere cum aliquo, si. Plin. lib. 7. cap. 37. de Asclepiade medico loquens, Sed maxime, sponsione facta cum Fortuna, ne medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse.

Sponsionem facere quod. Valer. Max. lib. 6. cap. 1. de C. Fescennino, Quum de stupro nihil negaret, sed sponsionem se facere paratum diceret, quod adolescens ille palam atque aperte corpore quæstum factitasset.

Fit sponsio, *On parie*, *On gage*. Juven. 11. Sat. 200.

— spectent juvenes, quos clamor, & audax
Sponsio, quos cultæ decet assedisse puellæ.

Quem locum exponens Britannicus sic ait: Sponsio dicitur Contentio & altercatio quæ fit depositis pignoribus. Spectatores igitur invicem contendentes sponsione, id est deposito pignore, alii alium fore victorem asserebant. Plin. lib. 33. cap. 1. Ad sponsiones etiamnum annulo exsiliente. Solent enim annuli in sponsionibus sæpe deponi. Idem lib. 9. cap. 35. Ergo sponsionibus factis, postero die magnificam cœnam apposuit Antonio. De cœna Cleopatræ loquitur. Paulo post, Injecit alteri manum L. Plancus judex sponsionis ejus, victumque Antonium pronunciavit. Rursus paulo post, de Clodio Æsopi filio: Et quidem nulla sponsione ad hoc productus, singulos uniones convivis absorbendos dedit. Audax autem sponsio dicitur a Juvenali, quia in discrimine res versatur, quum rei eventus sit incertus. Martial. lib. 11. 1.

Sed quum sponsio, fabulæque lassæ
De Scorpo fuerint, & Incitato.

Sponsionem (ut ait Calderin.) appellat Depositionem pignorum uter esset futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium sermone celebrabantur. V. Turneb. Adverf. 18. 33.

Provocare aliquem sponsione. Valer. Max. 2. 8. 2. & Petron. cap. 70.

Sponsio quæ in verba facta est? Si ex edicto Præt. bona P. Quintii possessa non sint. Cic. pro Quint. 84.

Sponsio voti. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, qua obligamur deo: pœna vero violatæ religionis justam recusationem non habet.

Sponsiuncŭla, æ. f. dimin. Petron. cap. 58. Sponsiunculam deferre.

Sponsus, ûs. m. [ἀνάδοχος] Sponsio. Serv. Sulpic. apud Gell. lib. 4. cap. 4. Si post eas stipulationes uxor non dabatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat, judices cognoscebant. Varr. de L. L. 5. 7. Quod sine sponte sua dixit, cum eo agi non potest ex sponsu. Phædr. 1. 16. 1.

Fraudator nomen quum locat sponsu improbo.

[Si sana lectio est, quam tamen certatim conjecturis sollicitarunt docti interpretes. Non potest Sponsus ipsa Fidejussio exponi, quum Sponsorem improbum Lupum fabula subjiciat. Quare Sponso sine dubio legendum est, a recto Sponsus, i. Sic autem dicitur, non solum ὁ νυμφίος, verum etiam Qui in jure alteri, vel pro altero spopondit, ὁ ἐπαγγελόμενος, ὁ ὁμολογούμενος; respondetque Stipulato. V. stipulor. Et miror hac in significatione suspectam esse hanc vocem viris doctissimis ad Ovidii. 1. Amor. 13. 19. quum eadem ratione Sponsus dicatur, Qui feminæ spopondit nuptias. V. sponsalia. Si Sponsum, ut al. placet, Supinum statuas, deerit omnino substantivum nomen, ad explendam sententiam necessarium. Sed plura addere vetat harum notularum modulus.

Sponsor, ōris. m. [ἐπαγγελόμενος, μνηστήρ, ὁμολογητής, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυητής, G. L.] Qui aliquid spondet.

Conjugii sponsor & obses. Ovid. 2. Epist. 34.

Sponsor, Qui alicui promittit. Cic. 6. Fam. 19. De tuo negotio, quod sponsor es pro Pompejo, si Galba consponsor tuus redierit. Idem pro Quint. 75. Cur ceteri sponsores & creditores non convenerint?

Sponsor, in fem. Ovid. 16. Epist. 114. — comitata Cupidine parvo
Sponsor conjugii stat dea picta sui.

Sponsālis, e. Adj. Spectans ad sponsum, vel sponsam. Leg. 2. Cod. Theodos. de Repudiis; Quæ recedit dotis suæ compos, sponsalem quoque obtineat largitatem.

Sponsalia, ōrum. n. pl. [ἕδνα Gl. L. G. & G. L. συνθήκαι, ἐπαγγελίαι, L. G. μνῆστρα G. L.] Serv. Sulpic. in lib. quem scripsit De dotibus, apud Gell. lib. 4. cap. 4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, stipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat. Is contractus stipulationum, sponsionumque, dicebatur sponsalia, &c. Ulpian. De sponsal. l. 2. Sponsalia dicta sunt a spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari & spondere sibi futuras uxores. Ibid. Florent. l. 1. Sponsalia sunt mentio & repromissio futurarum nuptiarum. Juven. 6. Sat. 25.

Conventum tamen & pactum, & sponsalia, nostra
Tempestate paras.

Dies sponsaliorum. Suet. in August. cap. 53.

Mediocria sponsalia. V. mediocris.

Constituere sponsalia. Ulp. l. Si puellæ. D. de sponsal.

Contrahere sponsalia. Modestin. in l. In sponsalib. contrahendis. D. de sponsal.

Dissolvere sponsalia. Ulp. l. In potestate. D. de sponsal.

Efficere sponsalia. Modestin. l. In sponsalib. D. de sponsal.

Facere sponsalia. Ulp. in l. Quæsitum. D. de sponsal.

Infirmare sponsalia. Cajus in l. Furor. D. de sponsal.

Infringere sponsalia. Ulp. in l. Si puellæ. D. de sponsal.

Præbere genero sponsalia. Cic. 2. Q. frat. 6. pr. i. e. Convivium ob desponsationem.

Sponsālĭtius, a, um. Adj. Quod ad sponsos, aut pertinet, aut refertur: ut, Sponsalitia largitas, i. e. Donatio, quæ a sponso sponsave fit. apud Justinian. Novell. 119. & sæpe in lib. 5. Cod. & Sidon. 7. Ep. 2.

Sponso, [μνηστεύω] āre. Sponsalia contrahere. ut, Sponsare filiam, Paulus de ritu nuptiarum, l. Si quis officium in aliqua provincia administrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non potest, quamvis sponsare non prohibeatur: ita scilicet, ut si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arrhis tantummodo redditis, quas acceperit. Budæus.

Spondēus, i. m. [σπονδεῖος] Pes duabus syllabis longis constans. Legitimus quidem hic, qui in Heroico versu omnium sibi vendicat locum, licet raro quinto loco reperiatur. Dictus, quod in sacrificiis & libamentis eo maxime uterentur. Nam σπονδὴ libamentum, fœdusque, ac sponsionem significat.

Lentipes spondeus. Auson. Epist. 21. 42.

Stabiles spondei. Hor. de Arte Poet. 256.

Spondaicus, a, um. Adj. ut, Versus spondaicus, Qui duos habet spondeos ad finem. [Rectius Spondiacus, σπονδειακός. Sic Hephæstion p. 11. Enchirid. ed. 1553. Dispondeum, quatuor longis constantem, σπονδειακὴν πυνιπποδίαν vocat. Sed indocti Spondæus per diphthongum scribunt, unde & Spondaicus formarunt.

Spondialis, e. Adj. Tibicen dicebatur spondialis, Qui in sacris canebat, quod nomen a spondeo profectum initio est, cujus carmine Græci in libamentis deorum & sacrificiis uti soliti erant. Isidor. 1. 16. Unde & ii, qui tibiis canebant in sacris gentilium, spondiales nominabantur. Mar. Victor. Spondeus e duabus longis, ut reges, temporum quatuor, dictus a tractu cantus ejus, qui per longas tibias in templis supplicantibus editur, unde & Spondiales appellantur, qui hujusmodi tibias inflare assueverant. Ex Turneb. Adverf. 20. 17.

Spondialia, Carmina trochaica sacris adhiberi solita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cum modos faciebant, plerumque uti solebant. Cic. 2. de Orat. 193. Tamen in hoc genere sæpe ipse vidi, cum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur, spondialia illa dicentis,

Segregare abs te ausus, aut sine illo Salaminem ingredi?

Editi libri habent Spondalia, sed mendose, ut Turnebo quidem videtur Adverf. 20. 17. Salmas. legit Spondaulia, σπονδαύλια. Mss. Spondali illa. [Quid si Spondalus personæ tragicæ nomen in Teucro Pacuvii fuit?

Spondolici, Populi Mæotidis apud Plin. lib. 6. cap. 7.

Spondylis, is. f. [σπονδύλη] Plin. lib. 27. cap. 13. Et animalium quidem ceterorum nullum aliud radices a nobis dictas attingit, excepta spondyli, quæ omnes persequitur. Genus id serpentis est. Verticellam Gaza vertit in Aristotelem.

Spondylium, i. n. sive Spondylion Dioscoridi, [σπονδύλιον] Plin. lib. 12. cap. 26. Ab hac panace, ferula differt, quæ vocatur spondylion, foliis tantum, quia sunt minora, & platani divisura: non nisi in opacis gignitur. Semen eodem nomine silis speciem habet, medicinæ tantum utile.

Spondĭlus, i. m. vel Spondylon, vel Spondylion, i. n. [σπόνδυλος, σπόνδυλον, σπονδύλιον] Verticulum, quod apponitur fusis, ut nendo melius vertantur. [Gloss. Græcolat. Σπόνδυλον, Verticillum, & Latinogræc. Verticillum, σπονδύλιον, ἢ ἀτρακτον. Est autem hæc forma diminutionis. Hinc ob formæ similitudinem,

Spondylus, Nodus seu vertebra spinæ dicitur. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor & viginti, quorum septem collum constituunt, duodecim thoracem, quinque aliæ lumbos. [V. Galen. de Ossib. cap. 6. & seq. Gloss. Latinogræc. Vertebræ, σπόνδυλοι, πτέρναι.

Spondylo utitur Martial. pro Officulis animalium, lib. 7. 19.

Rosos tepenti spondylos sinu condit.

Spondylus in mari animal, apud Plin. lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16.

Spondylus, Calculus æneus, quo suffragia sua judices Athenis dabant, ut est apud Jul. Polluc. lib. 8. f. 17.

Spondylus, Callus sive caro interior ostreorum. Plin. lib. 32. cap. 6. Neque in luto capra, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi atque non carnoso, nec fibris laciniosis, ac tota in alvo.

Spongia, æ. f. [σπόγγος, Gl. L. G. & G. L. Attice σπογγιά. Onom. v. σφόγγος] Quiddam est in natura tertium ordinem habens, ut neque animal, neque frutex, sed tertium quiddam ac medium inter utrumque genus dici possit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in saxis marinis nascuntur spongiæ, diversisque nominibus ab antiquis distinctæ, quoniam non una sit earum formæ bonitas & usus. Spongias antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice linteorumque illis utentes ad distringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per ætatem salis spuma ad lunam & pruinas sternentes inversas, ut candorem biberent. Mensas etiam his tergere mos erat. Martial. lib. 14. 144.

Hæc tibi sorte datur tergendis spongia mensis
Utilis, expresso quum levis imbre tumet.

Nascitur in petris, alitur conchis & pisce, & limo. Intellectum inesse iis apparet, quia ubi avulsorem sensere, contractæ multo difficilius abstrahuntur. Avulsæ relinquunt in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores penicilli

penicilli recrescunt. Quidam spongias ita distinguunt. Alias ex his mares existimavere, tenui fistula, spissiores, persorbentes: Alias feminas majoribus fistulis, ac perpetuis. Hæc Perottus ex Plin. lib. 9. cap. 45. & lib. 31. cap. 11.

Plenam spongiam aquæ mano premere & siccare. Lucret. lib. 4. 622.

Spongiæ retiariorum. Spongiis ad siccandum vulnerum sanguinem & reprimendum utebantur: cumque sæpenumero usuveniret, ut retiarii, qui cum mirmillonibus depugnabant, vulnerarentur, & spongiis egerent, idcirco Septimius de Spectac. spongias retiariorum dixit. Neque enim satis adversus parem suum muniti erant, cum toti in reti jaciendo intenti essent. Verba Tertulliani sunt, Poterit de misericordia moveri defixus in morsus ursorum, & spongias retiariorum. Annotavit Turneb. Adverf. 18. 33. conf. Lipf. Saturn. 2. 8.

Spongiæ, quibus columnæ, pavimenta, podia exterguntur. Ulp. in l. Quæsitum. §. canales. D. de fund. instruct.

Spongias, olitores antiqui appellabant, Radiculas asparagorum inter se implicatas. Columel lib. 11. cap. 3.

Spongiarum oculi. Columel. lib. 11. cap. 3. Stirpes præfractæ angunt oculos spongiarum, & quasi excæcant, nec patiuntur asparagum emittere.

SPONGIŎLA, æ. f. [σπογγίον] dimin. Spongiola, quæ aliis Amentum, aliis Cachrys dicitur, officinis *bedegar*, Id est quod præter naturam in quibusdam fruticibus ut cynorhodo nascitur, & squammatim compactum spoogiolæ cujusdam modo propendet e ramis. Plin. lib. 25. cap. 2. Alias apud auctores cynorhodi una medicina erat, spongiolæ, quæ in mediis spinis ejus nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri.

Spongiolæ, Radiculæ asparagorum inter se implicitæ. Columel. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter se pedali mensura distantes fiunt, non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ deprimuntur, ut facile superposita terra germinent.

SPONGIŌSUS, a, um. Adj. [σπογγιώδης] Quod similitudinem spongiæ habet. Plin. lib. 11. cap. 37. Idcirco pulmo spongiosus.

SPONGIO, āre. Spongia detergere. Apic. 1. 26.

SPONGĪTES, æ. m. [σπογγίτης] Gemma, quæ spongiæ (a qua & nomen habet) speciem repræsentat. Plin. 37. 10.

SPONSA, SPONSALIS, SPONSIO, SPONSO, SPONSUS. V. SPONDEO.

SPONTE, [ἑκουσίως, Gl. L. G. & G. L. αὐθαιρέτοι, L. G. ἑκουσία γνώμη G. L.] Ablativus a nominativo inusitato Spons, cujus Genitivus est in rariore usu: significat Voluntate propria, & suapte natura, sine hominis labore. Plaut. Truc. 2. 6. 46. Neque jam queo pedibus mea sponte ambulare. Ter. And. 4. 2. 9.

Age, si hic non insanit satis sua sponte, instiga. Cic. de Senect. 71. Senes autem, sicut sua sponte, nulla adhibita vi, consumptus ignis exstinguitur. Idem 1. Fam. 7. Etenim Pompejum, qui mecum sæpissime non solum a me provocatus, sed etiam sua sponte de te communicare solet, scis temporibus illis non sæpe in senatu fuisse.

Ostia patuere sua sponte. Virg. 6. Æn. 82.

Sequi sponte. Quintil. lib. 5. cap. 10. Et ut litteræ, syllabæque scribentium cogitationem non exigunt, sic rationes sponte quadam sequantur.

Italiam non sponte sequor. Virg. 4. Æn. 361.

Sponte, Arbitrio. Tacit. 3. Hist. 16. Nec sponte Antonii properatum. Lucan. 1. 99. Paxque fuit non sponte ducum.

Sponte, cum Genitivo. Hæc enim alienatio non sponte tutorum fit. Ulp. in l. Sed si pec. §. 2. D. de reb. eor. qui sub tut. &c.

Sponte naturæ, h. e. A natura, & per naturam. Plin. lib. 11. cap. 49. Testes homini tantum injuria, aut sponte naturæ franguntur. Idem lib. 9. cap. 51.

Sua sponte, Ultro, Αὐτοκελεύστως. Gloss. Græcolat.

Vivere sua sponte, Sine aliorum ope sustentare vitam suam. Lucret. lib. 5. 870.

Sponte mea componere curas. Virg. H. St. Ex 4. Æneid. 341.

Spontis, Genitivus. Varr. de L. L. 5. 7. Spontis suæ statuerat finem. Gell. lib. 13. Spontis suæ mortem manet.

Homo suæ spontis, Liber, sui juris & arbitrii. Celf. lib. 1. cap. 1. Sanus homo, qui & bene valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet.

Arbor suæ spontis. Columel. lib. 9. cap. 4. Est enim sativa, & altera suæ spontis, itemque semper virens pinus & minor ilex. V. Voss. de Analog. 1. 47.

PONTE, Adv. [ἑκουσίως] Plin. 4. Epist. 89. Hic sponte beatissimo otio fruitur, alius exercitum regit. Idem Epist. 139.

Imminentem necessitatem sponte prævenit. Tacit. 1. Ann. 30.

Sponte C. Ex provocatione. Vide Ex provocatione in loco Pontani. H.St.

PONTĀNEUS, a, um. Adj. [αὐτόματος, αὐθαίρετος] Voluntarium & naturale. Sen. Epist. 121. Agilitas est spontaneus motus. Macrob.Somn. Scip. 2. 12. Appetitus spontaneæ mortis.

PONTĀLIS, e. Adj. [ἑκών] Idem quod Spontaneum & ultroneum. Apul. lib. 4. Milef. p. 147. Elmenh. Quumque nulli nostrum spontale parricidium suadens, persuadere posset, gladium per medium pectus ictu fortissimo transadigit.

PONTALITER, Adv. Sidon 8. Epist. 9. Id spontaliter facio.

PONTĪVUS, a, um. Adj. Solin 2 Damnum spontivum.

PŎRĂDES, um. f. pl. [Σποράδες] Insulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, vel Ægæo, sicut Strab. lib. 10. scribit. Dictæ quod in mari sparsæ sint. Sunt autem harum nomina, Helene, Phacusa, Nicasia, Schinussa, Pholegandros. Icaros, Thera, Anephe, Astypalæa, Lagusa, Ios, ubi sepultus ferrur Homerus, aliæque de quibus V. Plin. 4. 12.

PORTA, æ. f. [σπυρίς Gl. L. G. & G. L. & onom. v.] Vasis genus quasi fiscella. A Sparto herba, quæ frequens apud Hispanos nascitur: aut ab Asportando, ut ait Non. 2. 833. Sallust. ibid. Fragm. cap. 14. E muris canes sportis demittebant. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Neque enim obsonium in tota cœna, coëmptum ex variis rebus, quum conjectum in unam sportam perspicitur. Columel.lib.8 c.7. Locus ad hanc rem desideratur calidus maxime, & minimi luminis, in quo singulæ caveis includantur angustioribus, vel sportis inclusæ pendeant aves.

Sporta auri. Suet.de Clar.Rhet.1. Diu exspectaverunt dum retia extraherentur, aliquando extractis, piscis nullus insuit, sed sporta auri obsuta.

Sportæ, Sportulæ, Sportellæ; Nummum sunt receptacula, inquit Ascon. Pedian. in 2. Verr. 22.

Sporta juncea, vel spartea. Columel. lib. 12. cap. 6.

Sportæ fæcariæ sunt, Quibus inclusa fæx prelo supponitur, ut vinum fæcatum exprimatur. Idem cap. 133. Catonis de R. R. declaratur. Monuit Turneb.

SPORTŬLA, æ. f. dimin. [σπυρίον] Plaut. Curc. 2. 3. 10.

Qui incedunt suffarcinati, cum libris, cum sportulis. Idem Men. 1. 4. 1.

Sportulam cape, atque argentum. eccos tres nummos habes?

C. Habeo. E. abi, atque obsonium affer.

Sportula aliquando pro Distributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipsis Cibis accipitur, quod in sportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum usum deferri solebat. Martial. lib 8. 50.

Promissa est nobis sportula, recta data est. i.e.Cœna recta. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 21. Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniversarium in castris Prætorianis: sine venatione, apparatuque: justum, atque legitimum in septis: ibidem extraordinarium & breve, dierumque paucorum, quodque appellare cœpit sportulam, quia primum daturus edixerat velut ad subitam condictamque cœnulam invitare se populum.

Τὸ τε σιτηρέσιον τοῖς πένησι χορηγούμενον ἐν μόνῃ Ῥώμῃ. Appianus Bell. Civil. 2. p. 251. An Stips? H. St. Est Frumentatio, seu Frumenti distributio publica, distinguenda a Congiario, ceterisque extraordinariis largitionum generibus, in quibus & Sportula publica. Gloss. Græcolat. Σιτηρέσιον, Frumentatio, frumentum. V. in FRUMENTUM. Male Suidas littera gemina, Σπόρτυλλα, δῶρα ἐπὶ πάντων διδόμενα παρρησίᾳ. conf. Voss. Etymol.

Sportula, pro Cœna ipsa; quæ, quod initio in sportula dabatur, inde nomen meruit: unde & a Græcis δεῖπνον ἐν σπυρίδι vocatur, id est Cœna in calatho. Juven. 3. Sat. 249.

Nonne vides quanto celebretur sportula fumo?

Centum convivæ: sequitur sua quemque culina. Ab hac consuetudine dandi in sportulis obsonii, aut cœnæ in sportulis ferendæ, sportulæ, quæ centum quadrantes æstimabatur, nomen ortum videtur esse, quod obsonii & cibi loco pecunia daretur in victum, quæ cum cœnam ementiretur, & cœnæ loco daretur, Rectæ cœnæ opponebatur, quod Recta fit cœna, cum clientem laute accipimus & pascimus: non recta cœna, sed in locum cœnæ, asses cœnæ causa numerati, id est sportula data. Suet. Domit. 7. Sportulas, inquit, publicas sustulit, revocata cœnarum rectarum consuetudine. Turneb. In limine autem domus sportulæ constituebantur. Juven. 1. Sat. 95.

— nunc sportula primo

Limine parva sedet, turbæ rapienda togatæ. Idem 10. Sat. 46.

Defossa in loculis quos sportula fecit amicos.

Arida sportula. Martial. lib. 10. 75.

Sportula, Locus in atrio domus, in quo proponebantur quæ quolibet die dono danda erant. [Forte ex loco Juven. male intellecto.

SPORTULANS, antis. Torr. in Sueton. Domit. cap. 7. p. 570. H. St. Ex Cypriani scil. Epist. 66.

SPORTELLA, æ. f. [σπυρίδιον Gl. G. L.] aliud dimin. Species canistri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum sportulis obsonia cœnarum portabant, cum ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domesticam ferebant. Cic. 9. Fam. 20. Dedisscendæ tibi sunt sportellæ & artolagani tui. Ego autem putem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuisse numeratos. Turneb. [Verum hic cibi, atque adeo Operis pistorii genus intelligitur, cujusmodi & Artolagani, de quibus V. f. l.

SPORTELLĀRIUS, i. m. Κοφινιαίρετος. Gloss Latinogræc.

SPŎRUS, i. m. [Σπόρος] Spado fuit, a Nerone in deliciis venereis habitus, quem in feminam idem ipse hominis monstrum transfigurare annisus est, eundemque, dote inter auspices consignata, palam uxorem duxit. Post Neronis vero necem jussus a Vitellio, ut in habitu constupratæ puellæ, se in theatro sisteret, non ferens tantam ignominiam, manus sibi intulit. V. Sueton. & Dion. in Nerone.

S P U

SPŪDARCHA, æ. [σπουδαρχίδης Suid.] Anxie dignitates affectans, & imperia. Xenophon in Sympofio. Cæl. lib. 3. cap. 5.

SPUDASTES, æ. [σπουδαστής] Fautor, in Gloss. Græcolat. Hieronym. in lib. de Scriptor. Ecclesiastic. ubi de divo Luca agit. Sed & Tertullianus, vicinus eorum temporum, refert presbyterum quendam in Alia σπουδαστὴν, id est amatorem Pauli convictum apud Joannem, quod auctor esset libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, loco excidisse.

SPŪMA, æ. f. [ἀφρός, Gl. L. G. & G. L.] Ex ore animantium ebulliens humor, quasi Spumen, a Spuo, vel Quæ per ebullitionem, vel maximam agitationem fæx supernatat, ut mero, æri, salo, &c. Ovid. 8. Met. 287.

Fervida cum rauco lato stridore per armos

Spuma fluit. Virg. 1. Æn. 39.

— & spumas salis ære ruebant.

Albentes spumæ. Ovid. 7. Met. 415.

Albida spuma. Ovid. 3. Met. 74.

Cana spuma. Sen. Hippol. 10.

Virides spumæ serpentum. Claud. de Bell. Gild. 172.

Agere spumas. Lucret. lib. 3. 490. V. AGO.

Albet mare spumis sonantibus. Ovid. 11. Met. 501.

Elisa spuma. Virg. 3. Æn. 567.

Ter scopuli clamorem inter cava saxa dedere,

Ter spumam elisam, & rorantia vidimus astra.

Fudit stridentem cum sanguine spumam. Ovid. 8. Met. 417.

Incalescens spuma. V. INCALESCO.

Incanuit unda spumis. Catul. Argon. 62. 13.

Oblitus & spumis, & crasso sanguine rictus. Ovid. 11. Met. 367.

Torquent adnixi nautæ spumas. Virg. 3. Æn. 208.

Spuma argentea, λυθέρωφος, Gloss. Latinogræc. & Græcolat.

Spuma nitri, Aphronitrum, [ἀφρόνιτρον] Martial. lib. 14. 58.

Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum.

SPUMEUS, a, um. Adj. [ἀφρώδης Gl. G. L.] Quod spumæ colorem refert. Plin. lib. 15. cap. 28 Spumeus color malis. Idem lib. 37. cap. 2. Amnis spumeus, i. e. Spumans, vel spumosus. Virg. 2. Æn 496.

Ora spumea. Lucan. lib. 5. 190.

Semen ſpumeum. Plin. lib. 20. cap. 19.
Unda ſpumea. Virg. 10. Æn. 212.

SPUMĬDUS, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 306. Elm. Humor craſſus & ſpumidus.

SPUMŌSUS, a, um. Adj. Quod ſpumam facit. Plin. lib. 12. cap. 7.
Lycion aptiſſimum medicinæ, quod eſt ſpumoſum.
Æquor ſpumoſum. Lucan. lib. 2. 627.
Litora ſpumoſa. Catull. Argon. 65. 121.
Unda ſpumoſa. Virg. 6. Æn. 174.
Compar. Claud. de Conſ. Honor. 6. 458.
Addua quo ſciſſas ſpumoſior incitat undas.

SPUMĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀφροφόρος] ut, Fluctus ſpumiferi, apud Stat. 1. Achil. 59.

SPUMIGĔNA, æ. c. ut, Cytherea ſpumigena, Ex ſpuma nata. Mart. Capell. 9.

SPUMĬGER, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut,
Fons ſpumiger, apud Ovid. 11. Met. 140.
Sus ſpumiger. Lucret. lib. 5. 983.

SPUMO, [ἀφείζω Gl. G. L.] āre. Spumas emittere. Plin. lib. 32. cap. 7.
Subinde ſpuma pennis deterſa, & poſtquam deſierit ſpumare, tepidum infundere. Virg. 8. Æn. 672.
— ſed fluctu ſpumebant cærula cano.
Aſpergine falſa ſpumant cautes. Virg. 3. Æn. 534.
Freta ſpumant verſa lacertis. Virg. 5. Æn. 141.
Vindemia ſpumet plenis labris. Virg. 2. Georg. 6.

SPUMANS, antis. Partic. [ἀφείζων] ut
Aper ſpumans. Virg. 1. Æn. 324.
Cymbia ſpumantia lacte. Virg. 3. Æn. 66.
Enſis ſpumans cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Equus ſpumans. Virg. 6. Æn. 881.
Frena ſpumantia. Virg. 4. Æn. 135.
Pateram ſpumantem hauſit. Virg. 1. Æn. 743.
Pocula ſpumantia lacte. Virg. 5. Ecl. 67.
Sanguis ſpumans. Virg. 9. Æn. 456. & Celſ. lib. 5. cap. 26.
Uvæ ſpumantes. Columel. lib. 10. 44.

SPUMĀTUS, a, um. Partic. [ἀφεισμός] Cic. 1. de Divin. 13.
Saxaque cana, ſalis niveo ſpumata liquore,
Triſtificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

SPUMĀBUNDUS, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 303. Elmenh. Faciem tuam ſpumabundus conſpuiſſet.

SPUMĀTUS, ûs. m. [ἀφεισμός] Stat. 1. Silv. 4. 102.
Dictami florentis opem, quoque anguis abundat
Spumatu.

SPUMESCO, [ἀφρῶμαι] ĕre. inchoativum: ut
Æquora ſpumeſcunt remo. Ovid. 2. Epiſt. 87.

SPUO, ſpui, ſpūtum, [πτύω Gl. G. L.] ĕre. Salivam emittere. Virg. 4. Georg. 97. — terram ſicco ſpuit ore viator
Aridus. Plin. lib. 28. cap. 4. Veniam qooque a deis ſpei alicujus audacioris petimus, in ſinum ſpuendo. V. SINUS.

SPŪTUM, i. n. [πτύσμα Gl. L. G. & G. L.] Saliva. Martial. lib. 2. 26.
Inque ſuos mittit ſputa ſubinde ſinus.
Minuta ſputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Salſa ſputa. Lucret. lib. 6. 1187.
Tenuia ſputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Edere ſputum ſincerum. Celſ. lib. 2. cap. 9.

SPUTUS, i. m. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 4. Cum plurimo ſputu & ructatione jugi.

SPUTISMA, ătis. n. Vitruv. 7. 4. extr. Quod poculis & ſputiſmatis effunditur. V. Philand.

SPUTO, [πτύω] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 4. 18.
Nam illic iſtic, qui ſputatur, morbus interdum venit. Idem Merc. 1. 2. 27.
Tua cauſa rupi ramices, jamdudum ſputo ſanguinem.

SPUTĀTOR, ōris. m. [πτύστης] Plaut. Milit. 3. 1. 52. Minime ſputator, ſcreator ſum.

SPUTĀMEN, ĭnis. n. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14. 199. Ægrotantium ſputamina. conf. Ammian. 14. 9. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 10.

SPUTAMENTUM, i. n. Tertull. de Spectac. cap. 30. Sputamentis decoratus.

SPUTĀTILĬCUS, a, um. Adj. [πτυσμαλιπκός] Levis. Cic. de Clar. Orat. 260. Et ille, fuit accuſator, inquit, vetus, quo accuſante Chritilium, Siſenna defendens, dixit Quædam ejus ſputatilica eſſe crimina. Tum C. Ruſius, Circumvenior, inquit, Judices, niſi ſubvenitis. Siſenna, quid dicas neſcio, metuo inſidias; Sputatilica, quid eſt hoc? Sputa quid ſit ſcio, Tilica neſcio. Maximi riſus: ſed ille tamen familiaris meus recte loqui putabat eſſe, inuſitate loqui. Sputatilica, i. e. Levia. [An Sputatilicia?

SPURCUS, a, um. [ἀχρεῖος G. L. G. & G. L. ἀκάθαρτος L. G.] Quod eſt impurum, obſcænum, lutulentum, inquit Non. 4. 425. A ſpuendo dictum, quod tale ſit ut de eo ſpuatur. Lucil. ibid. & apud Cic. 1. Tuſc. 41.
Samnis, ſpurcus homo, vita illa dignus locoque. Hor. 2. Serm. 5. 18.
Viſne tegam ſpurco Damæ latus?
Saliva ſpurca. Catul. 76. 8.
Spurcus, Fœtidus. Apul. Tam multæ res ſpurcæ, & graves, nares infeſtant.
Gladiator ſpurcus & carnifex, Sævus, ſanguinarius. Varr. apud Non. l. c.
Helluo ſpurciſſimus, præguſtator libidinum. Cic. pro Domo 25.
Lupæ ſpurcæ. Martial. lib. 1. 35.
Tempeſtas ſpurca. Cic. Jactati tempeſtate ſpurciſſima. i. e. Vehementi, aſpera, interprete Non. l. c.
Spurcus ager. Columel. in Præf. lib. 1.
Vinum ſpurcum eſt, Quod ſacris adhiberi non licet, ut ait Labeo Antiſt. lib. 10. commentarii juris Pontificii, cui aqua admixta eſt, defrutumve, aut igne tactum eſt, muſtumve ante quam defervefcat. Feſt.

SPURCE, ius, iſſime. Adv. [ῥυπαρῶς] Cic. 1. ad Heren. 8. In odium rapiemus, ſi quod eorum ſpurce, ſuperbe, perfidioſe, crudeliter, confidenter, malitioſe, flagitioſe, factum proferemus.
Dicere in aliquem ſpurce. Cic. 2. Philip. 100. An crudelior, qui in illam miſeram tam ſpurce, tam impie dixeris.
Superl. Cic. 11. Att. 13. Deinde perſcribit ſpurciſſime, quas ob cauſas fecerit.

SPURCITIA, æ. vel SPURCITIES, ēi. f. [ῥυπαρία, ἀκαθαρσία] Immunditia. Lucret. lib. 6. 21.
At contra nobis cæni tæterrima cum ſit
Spurcities, eadem ſuibus hæc munda videtur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur ſpurcitia, in omni metallo ſcoria vocatur. Idem lib. 17. cap. 9. Proxime ſpurcitias ſuum laudant.

SPURCIDĬCUS, a, um. Adj. [ῥυπαρολόγος] Qui ſpurca & obſcæna dicit. Plaut. Capt. prol. 56.
Neque ſpurcidici inſunt verſus immemorabiles.

SPURCIFĬCUS, a, um. Adj. [ῥυποποιός] Qui ſpurca & fœda facit. Plaut. Trin. 4. 1. 7.
Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum.

SPURCILOQUIUM, i. n. Tertull de Reſur. cap. ult. Spurciloquio experiri in congreſſibus.

SPURCO, [ῥυπαίνω, αἰσχύνω] āre: vel SPURCOR, ari. depon. Fœdare, vitiare. Plaut. Men. 1. 2. 57.
Nam ex iſto loco ſpurcatur naſum odore illutibili.
Aquas ſpurcare. Paul. in l. 1. D. De extraord. crimin. Si quis fimo corrupto aliquem perfuderit: cæno, luto oblinierit: aquas ſpurcaverit: fiſtulas, lacus, quidve ad injuriam publicam contaminaverit.
Vinum ſpurcare. Celſ. Juriſconſ. ait apud Ulpian. in l. Si ſervus. D. ad leg. Aquil. Cum eo agi poſſe Aquilia, qui vinum ſpurcavit, vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiavit. V. Vinum ſpurcum in SPURCUS.
Senectus ſpurcata impuris moribus. Catul. in Comin. 105. 2.

SPURCĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Cathem. 9. 56.
Corripit gregis ſuilli ſordida ſpurcamina.

SPURINA, æ. m. [Σπουρίνας] Dux regis Parthorum, qui Craſſum interemit. Item Haruſpex & ariolus, qui Cæſari prædixit, ut Martias caveret Idus, cujus Tranquill. in Cæſ. cap. 81. & Valer. 1. 6. 13. meminere.
Tertius hujus nominis Adoleſcens Etruſcus egregia forma, qui quum feminas virosque ad libidinem aſpectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus ſponte dehoneſtavit. Auctor Valer. de Verecund. 4. 5. ext. 1. De Veſtricio Spurina V. Plin. Ep. 3. 1.

SPURIA furfuris, apud Victorem Uticenſ. An Spurcitia? an Scoria? apud Dadræum in Similit. 240. b. H. St. Spurca forte n. pl.

SPURIUS, i. m. [νόθος, πορνογενής Gl. G. L.] Qui ex muliere non nota ortus eſt, vel incerto patre, ab σπείρειν feminare: quia nihil habet a patre niſi ſemen. Unde & Spurios verſus dicimus, Incerti auctoris. Spurium, Modeſtinus D. De ſtat. homin. l. vulgo concepti. vulgo conceptum appellari ſcribit, & eum eſſe qui incerto patre natus ſit, ſive illum, qui eum patrem habet, quem habere non licet. Bud. Plutarch. in Probl. Rom. 103. de hoc verbo loquens: Spurius, inquit, primum nomen eſt apud Romanos, ut Sextus, & Decimus, & Cajus. Prima autem nomina non tota ſcribunt: ſed aut una littera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextum, & Ser. Servium. Sic Spurius, Sp. ſcribebatur. Eos autem qui ſine patre erant, qui ἀπάτορες Græce dicuntur, s & P deſignabant, quaſi Sine patre; hoc errore factum, ut Spurii, Sine patre dicerentur. Hæc ille. Modeſtinus tamen loco ſupra citato vocatos dicit ſpurios παρὰ τὴν σπορὰν, id eſt a ſatione. Plutarch. l. c. aliorum affert rationem, ſed quam putat abſurdam. Dicunt enim, inquit, Sabinos uxoris pudenda Sporion appellare. Item qui legitime natus non ſit, ſed ex concubina, aut ſcorto, contumeliæ cauſa ſpurium appellari ſolitum. Ceterum quos vulgo *baſtardos* vocamus, interdum ſpurii dici poſſunt, interdum non poſſunt: ut hi quos principes agnoſcere ſoleniter ſolent, quosque adoptare.

SPURIUS, a, um. Adj. Auſon. Epiſt. 2. 29.
Quique notas ſpuriis verſibus appoſuit. i. e. Incerti auctoris.

SPURIUS, Prænomen ut Sp. Carvilius. V. in eadem dict. paulo ſupra.

SPUTAMEN, SPUTATOR, SPUTO, &c. V. SPUO.

SPYNTUNA, Urbs Arabiæ verſus Meroën, ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 29.

S Q

S. Q. Si quis, vel Si quid.

S Q U

SQUĀLEO, ui, [αὐχμῶ, ῥυπῶ Gl. G. L.] ēre. Quicquid nimis inculcatum, obſitumque aliqua re erat, ita ut incuteret viſentibus horrorem, a crebritate atque aſperitate ſquamarum, Squalere veteres dicebant. Hinc poſtea tractum, ut Corpora inculta & veluti ſquamoſa, alta congerie ſordium, Squalere dicantur. Virg. 2. Æn. 277.
Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines. Hæc Perottus. Quintil. lib. 10. cap. 1. Neque ergo arma ſqualere ſitu ac rubigine velim. Virg. 2. Georg. 348.
Aut lapidem bibulum, aut ſqualentes infode conchas.
Squalere dictum eſt a ſquamarum crebritate aſperitateque, quæ in ſerpentium piſciumque coriis viſuntur, ut Gell. vult. lib. 2. cap. 6. V. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Arva ſqualent abductis colonis. Virg. 1. Georg. 508.
Corpora ſqualebant exſangui morbo. Ovid. 15. Met. 627.
Crines ſqualent a pulvere effuſo. Sil. lib. 4. 252.
Serpentibus atris ſqualet humus. Ovid. 14. Met. 410.
Squalere de his, qui ob luctum, vel reatum alicujus, ſordidati ſunt. Cic pro Sext. 52. Erat igitur in luctu Senatus, ſqualebat civitas, publico conſilio veſte mutata. Cic. pro Milon. 20. Tota civitas confecta ſenio eſt, ſqualent municipia, afflictantur coloniæ.

SQUALENS, entis. Partic. [αὐχμῶν] ut,
Squalens auro, Fulgens. Virg. 4. Georg. 91.
Alter erit maculis auro ſqualentibus ardens. Servius, h e. Splendentibus: quod a ſquamis venit, ut Squamis auroque trilicem. Nam a ſqualore ſordidum ſignificat, ut Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, i. e. Splendentibus more ſquamarum in piſcibus. Perottus autem Plenum interpretatur. [Loquitur de Apum rege deterioris generis, cui color non rutilantis auri, ſed ſqualore obſuſcati, & obſoleti ſit.
Arva ſqualentia. Lucan. lib. 1. 205.
Barba ſqualens. Virg. 2. Æn. 277.
Campi ſqualentes. Sil. lib. 3. 655.
Coma ſqualens. Ovid. 3. Faſt. 640.

Lorica ſqualens auro alboque orichalco. Virg. 12. Æn. 87.
Maculæ ſqualentes auro. Virg. 4. Georg. 91.
Ora ſqualentia. Ovid. 4. Met. 655.
Tela ſqualentia venenis. Ovid. 5. Faſt. 397.
Veſtes ſqualentes atro pulvere. Lucan. lib. 8. 57.

SQUALĬDUS, a, um. Adj. [αὐχμηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Incultum & ſordidum: quod proxime ſimilitudinem haberet ſquamæ piſcium, ſic appellatum. Feſt. Plaut. Trucul. 5. 41.
Hunccine hominem te amplexarier tam horridum, atque ſqualidum? Ter. Eun. 2. 2. 5.
Video ſentum, ſqualidum, ægrum, pannis, annisque obſitum.
Squalidi atque deformes. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Corpora ſqualida. Liv. 21. 39. Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque ſqualida & prope efferata corpora varie movebant.
Humus ſqualida humanis albet oſſibus. Ovid. 1. Faſt. 558.
Membra ſqualida. Lucret. lib. 5. 954.
Mors ſqualida. Senec. Med. 10.
Rubigo ſqualida. Catul. Argon. 62. 42.
Sudor ſqualidus. Stat. 3. Theb. 127.
Compar. Cic. in Orat. 115. Sed quia ſua ſponte ſqualidiora ſunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.

SQUĀLUS, a, um. Adj. Antiquum pro Squalidus. Enn. Telam. apud Non. 10 2.
Strata terra lavere lacrimis veſtem ſqualam & ſordidam.

SQUALĬDE, Adv. [αὐχμηρῶς] Cic. 4. de Fin. 5. Primum enim ipſa illa, quæ ſubtiliter differenda erant, polite, apteque dixerunt, cum definientes, tum partientes, ut veſtri etiam, ſed vos ſqualidius: illorum vides quam niteat oratio.

SQUALOR, ōris. m. [ῥύπος, Gl. L. G. & G. L. ξηρότης L. G. αὐχμὸς, ῥυπαρία, G L.] Inquinatio, ſordes. Gell. lib. 2. cap. 6. In corporibus incultis, ſquamoſisque alta congerie ſordium ſqualor appellatur. Liv. 2. 23. Obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus, pallore ac macie perempti. Cic. 5. Verr. 31. Surrexiſſet Apronius, nova dignitas publicani, non ut Decumanus ſqualoris plenus ac pulveris, ſed unguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus.
Incultus ſqualor. Senec. Hippol. 6.
Terribilis ſqualor. Virg. 6. Æn 299.
Detergere ſqualorem rudis ſæculi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Omni ſordium ſqualore deterſo. Firmic. lib. 5. cap. 3.
Squalor, Reorum ſordes. V. Sordes pro Reorum ſqualore, in SORDES.
Squalor & lacrimæ Siciliæ. Cic. 5. Verr. 207.
Squalor, ſordesque ſociorum. Cic. 7. Verr. 127.
Squalor & mæror. Cic. 14. Fam. 3.
In ſqualore & luctu eſſe. Cic. 5. Fam. 1.

SQUALITŪDO, ĭnis. f. Idem quod Squalor antiquis. Acc. Euryſac. apud Non. 3. 231. Pro dii immortales, ſpeciem humanam, inuſitatam, egregiam, indignam clade & ſqualitudine.

SQUALIDĬTAS, ātis. f. Ammian. 26. 12. Squaliditate maxima rerum ordinem implicare. conf. Non. 3. 231.

SQUALĬTAS, ātis. f. Squalor: obſoletum. Acc. Telepho. apud Non. 3. 231. Nam etſi operta ſqualitate eſt, luctuque horrificali.
Squalitate ſumma, ſcabie ſumma, in re ſumma obrutam. Lucil. apud Non. l. c.

SQUALUS, i. m. Piſcis eſt cujus nomen ab aſperitate fluxit. Nam e Squaror, Squalor & Squalus originem duxere. Eo nomine apud Plin. cenſeri videntur omnes Cartilaginei piſces longæ formæ, ut cum ſcribit, Quo in numero ſunt ſquali quoque, quamvis non plani. Turneb. tamen locum mendoſum putat. V. Plin. lib. 9. cap. 51. Varr. 3. de R R. cap. 3. Et in ea duntaxat ſqualos & mugiles piſces. al. Galeos. [An Squati, cujus f. g. Squatina? Gloſſ. Latinogræc. Squatus, ῥίνα ἐδῶν ἰχθύων.

SQUĀMA, æ. f. [λεπὶς, φολὶς Gl. G. L.] Qua corpus piſcis aut ſerpentis tegitur. Plin. lib. 9. cap. 12. Aquatilium tegmenta plura ſunt: alia corio & pilis teguntur, ut vituli, &c. ſquamis, ut piſces. [Sunt qui geminata liquida Squamma ſcribunt, perperam. In Gloſſ. exſtat & Scama.
Aſtantes ſquamæ, Erectæ. Virg. 3. Georg. 545.
Arrectis ſquamis horret ſerpens. Virg. 11. Æn. 754.
Crepitans ſquama. Ovid. 15. Met. 725.
Fulgor incendebat ſquamam. Virg. 5. Æn. 88.
Recenti ſquama nitet ſerpens. Ovid. 9. Met. 267.
Rutilis ſquamis clari. Virg. 4. Georg. 93. De regibus apum.
Squama, ῥύπος τὸ λόπιλυμα, νίτρωμα κεφαλῆς. Gloſſ. Latinogræc.
Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum ſquamarum compoſitæ. Virg. 11. Æn. 770.
Spumantemque agitabat equum, quem pellis ahenis
In plumam ſquamis auro conſerta tegebat. Idem 9. Æn. 107.
Nec duplici ſquama lorica, &c.
Nexilis ſquama. Sil. lib. 5. 140.
Eſt & ſquama æris. Plin. lib. 34. cap. 11. Et ſcoria æris ſimili modo lavatur, minori effectu quam æs ipſum. Sed & æris flos medicinæ utilis eſt. Fit ære fuſo, & in alias fornaces translato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milii ſquamæ, quas vocant florem. Cadunt autem quum panes æris aqua refrigerantur, rubentque. Similiter ex eis fit, quam vocant lepida, & ſic adulteratur flos, ut ſquama veneat pro eo. Eſt autem hæc decuſſa vi clavis, per quos panes ærei ferruminantur. In Cypriis maxime officinis omnia. Differentia hæc eſt, quod ſquama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit ſponte. Squamæ eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant Stomoma. conf. Hard not.

SQUAMŬLA, æ. f. diminut. Celſ. lib. 7. cap. 26. In ſe attrahens quaſdam quaſi ſquamulas.

SQUAMEUS, a, um. Adj. [λεπιδόεις] Plenum ſquamis. Virg. 2. Georg. 154.
Squameus anguis. Idem 2. Æn. 218.
— bis collo ſquamea circum
Terga dati, ſuperant capite & cervicibus altis.
Membrana ſquamea. Ovid. 7. Met 272.

SQUAMŌSUS, a, um. Adj. [λεπιδωτὸς] Squamis plenum. Plin. lib. 9. cap. 16. Vagantur gregatim fere cujuſque generis ſquamoſi. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Hanc Aries tegit, & ſquamoſo corpore Piſces.
Orbes ſquamoſos volubilibus nexibus torquet. Ovid. 3. Met. 41.
Draco ſquamoſus. Virg. 4. Georg. 408.
Squamoſum pecus, pro Piſcibus. Plaut. Rud. 4. 3. 5. Columel. lib. 8. cap. 17. Eorumque alios ſimplices & rectos, quo ſecedant ſquamoſi greges. De piſcinis.

SQUAMĬFER, ĕra, ĕrum. Cic. in Arat. 328. Squamiferi piſces.

SQUAMĪGER, ĕra, ĕrum. Adj. [λεπιδοφόρος] Quod habet ſquamas. Lucret. lib. 1. 163.
Squamigerum genus. i. e. Piſces. Plin. lib. 11. cap. 37. Simili modo ſquamigeris atque ſerpentibus.
Pecudes natantes ſquamigerum. Lucret. lib. 2. 1082.
Nitentes ſquamigeri. Lucret. lib. 1. 379.

SQUAMANS, antis. q. Partic. a Squamo, āre. Idem, quod Squameus. Manil. 5. 422.
— ſquamans ſtellis imitantibus exit.

SQUAMĀTUS, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 21. Squamatus aut cornutus aut plumatus amator.

SQUAMĀTIM, Adv. Plin lib. 16. cap. 10. Nucamenta ſquamatim compacta dependent. i. e. Velut ſquamæ compacta & colligata.

SQUAMEO, ēre. λεπίζω, Gloſſ. Græcolat.

SQUARŌSUS, a, um. Adj. [λεπτώδης] A ſquamarum ſimilitudine dicti Squaroſi, quorum cutis exturget ob aſſiduam illuviem. Lucil.
Varonum ac rupicum ſquaroſa incondita roſtra. Feſt. al. Squarroſa: nonnulli Scarroſa. [An Squabroſa, pro Scabroſa?

SQUĂTĬNA, æ. f. [ῥίνη] Ex planorum piſcium genere. Plin. lib. 9. cap. 51. Ex planis ſquatina ſola bis, autumno & Vergiliarum occaſu parit. Ibid. cap. 12. Aſpera cute ut ſquatina, qua lignum & ebora poliuntur. conf. SQUALUS.

SQUILLA herba V. SCILLA.

SQUILLA, æ. f. [κραγὶς, Gl. L. G. & G. L.] Galbacus. Genus piſcis, quod ſocietatem init cum pinna, & in ipſa pinnæ concha invenitur incluſum. Plin. lib. 9. cap. 51. Reliqua mollium tergis coeunt, ut cancs. Item locuſtæ, & ſquillæ, cancri ore. Rurſus lib. 9. cap. 42. Naſcitur in limoſis ſubrecta ſemper, nec unquam ſine comite, quem pinnoterem vocant, alii pinnophylacem, is eſt ſquilla parva. Adde 32. 11. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Pinna vero (ſic enim Græce dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parva ſquilla quaſi ſocietatem coit comparandi cibi. Plin. lib. 2. Epiſt. 17. Mare non ſane pretioſis piſcibus abundat, ſoleas tamen & ſquillas optimas gerit. Hor. 2. Serm. 4. 58.
Toſtis marcentem ſquillis recreabis. Idem 8. Sat. 42.
Adfertur ſquillas inter muræna natantes. Juven. 5. Sat. 81. [Emendati codices plerumque Scilla exhibent. Onomaſt. Vet. de Piſcibus, Scillæ, Καρίδες. Et Gloſſ. Græc. Lat. Καρὶς, Scilla, Galbacus. At in Latinogr. Squillæ, Καρίδες θαλασσίαι.

S R

S. R. Sacrarum remunerationum.

S S

SS. Sanctiſſimus, Seſtertiis, Suaviſſimus, Supraſcripti. SS. HH. Sui hæredes. S. S. Sacri ſcrinii, Sanctiſſimus Senatus, Sententia Senatus, Sibi ſepulcrum, Sibi ſuis, Supra ſcripti, Supra ſcriptum. S. S. C. Sibi ſuis curavit. S. S. D. Sibi ſuis dedit. S. S. E. Sibi ſepulcrum elegit. S. S. M. Sibi ſuis monumentum. S. SOL. DED. Sacerdos ſolis dedicavit, Sacrum ſoli dedit. S. S. P. C. Suo ſumptu ponendum curavit. S.S. V. F. Sibi ſuis vivens fecit.

S T

ST. Sextus, Sententia, Stipendium. STAD. Stadium. S. T. Signata Treveris, Sit tibi. S. T. S. B. Sit tibi ſemper bene. S. T. T. L. Sit tibi terra levis.

ST, [ϛ] Vox eſt ſilentium indicentis. Ter. Phorm. 5. 1. 16.
— quid? non is obſecro es,
Quem ſemper te eſſe dictitaſti? c. ſt. s. quid has metuis fores? Cic. 16. Fam. 24. Ego vix teneor, quin accurram; ſed ſt.

S T A

STABIÆ, arum. f. pl. Campaniæ oppidum bello ſociali a Sulla deletum Cn. Pompejo & L. Carbone COSS. Plin. lib. 3. cap. 7.

STABIANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 32. cap. 1. In Stabiano Campaniæ, ad promontorium Herculis Melanuri, in mari panem abjectum rapiunt, iidemque ad nullum cibum, in quo hamus ſit, accedunt. Subaudi Agro.

STABILIMEN, STABILINUS, STABILIO, STABILIS, STABILITAS, STABILITER, STABILITO, STABILITOR, STABULARIUS, STABULATIO, STABULO, STABULOR, STABULUM, V. in STO.

STĂCHYS, ys, vel yos. f. [στάχυς] Frutex eſt, marrubio ſimilis, ſed longior, folia ferens numeroſa, hirſuta, &c. inquit Dioſcorides 3. 120. Dicta autem quaſi Spica, quod Græcum vocabulum ſignificat, ob caulem quem ex ſe mittit, floribus & ſemine ſpicatum. Plin. lib. 24. cap. 15. Ea quoque, quæ ſtachys vocatur, porri ſimilitudinem habet, longioribus foliis, pluribusque, & odoris jucundi, coloriſque in luteum inclinati. Pellit menſtrua.

STACTE, es. f. [στακτὴ] (vulgo *Storax liquida*) vocatur, inquit Dioſcorides 1. 73. Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tuſæ, & organo expreſſæ, a diſtillando dicta, quod Græci στάζειν dicunt, quia e ſtillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2. 846.
Sicut amaracini blandum ſtactæque liquorem.
Pro unguento & odoramento ſumpſit. Columel. lib. 10. 173.
Et melior ſtacte ponatur Achaica myrrha. Al. Stactis. Plin. lib. 12. cap. 15. Inciduntur bis & ipſæ, iiſdemque temporibus, ſed a radice usque ad ramos qui valent. Sudant autem ſponte priuſquam incidantur, ſtacten dictam, cui nulla præfertur. Plaut. Curc. 1. 2. 6.
Tu mihi ſtacte, tu cinnamum, tu roſa,
Tu crocum & caſia es. [Gloſſ. Latinogræc. Guttat, στάζει. & Græcolat. Σταχτὴ, Gutta.

STACTĒUS, a, um. Adj. [στακτεῖος] ut, Myrrha ſtactea, Quæ ſtacten producit, & diſtillat unguentum, quaſi ſtillatitia: quam Plaſten, hoc eſt fictitiam Theophraſtus vocat. Plin. lib. 12. cap. 16. Vetus exemplar non habet Stactea.

STACULA, æ. f. Vitis genus, quam Campani Sirculam, alii Veniculam appellant; inter optime defloreſcentes Plin. lib. 14. cap. 2. reponit.

STĂDIUM, i. n. [στάδιον, Gl. G. L.] Latine Curriculum dicitur, ut & in Gloſſ. Græcolat. converſum eſt. Erat autem apud Græcos locus, ubi curſus, luctæ, pugilatus, diſci, & jaculi certamina publica habebantur. Dictum ſtadium ἀπὸ τῆς στάσεως, hoc eſt a ſtatione, quod Hercules eo ſpatio uno ſpiritu confecto, conſtitiſſet Inſtitutum quippe ab Hercule ſtadium tradunt, eumque pedibus ſuis metatum eſſe id ſtadium, quod eſt Piſis apud Jovem Olympicum, feciſſeque id longum pedes ſexcentos. Inde poſtea cetera ſtadia terris Græciæ ab aliis inſtituta pedum quidem ſimili modo ſexcentorum, veruntamen aliquantulum breviora. Ex Gell. lib. 1. cap. 1. Cic. 2. Tuſc. 56. Ut in ſtadio curſores exclamant, quam maxime poſſunt.

Celebrata ſtadia. Sen. Thyeſt. 5.

Currere ſtadium. V. CURRO.

Conficere ſtadia. V. CONFICIO.

Olympicum ſtadium. Sen. Thyeſt. 2.

Stadium, Menſura intervallorum, quæ auctore Plin. lib. 2. cap. 23. Centum viginti quinque noſtros efficit paſſus, hoc eſt, pedes ſexcentos vigintiquinque. Idem lib. 10. cap. 33. Stadii fere unius ſpatio. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim tranſmittebam) ſtadia circiter trecenta proceſſiſſem, rejectus ſum Auſtro vehementi ad eandem Leucopetram.

STADIUS, i. m. Idem quod Stadium. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 15. Hic horizon, quem ſibi uniuſcujusque circumſcribit aſpectus ultra trecentos & ſexaginta ſtadios longitudinem intra ſe continere non poterit. Centum enim & octoginta ſtadios non excedit acies contra videntis.

STADIODRŎMUS, i. m. [σταδιόδρομος] Qui in ſtadio curſu certat, & ſtadium percurrit. Firmicus lib. 8. cap. 8. Si Mars reſpexerit Leporem cæleſtem in horoſcopo, faciet ſtadiodromos.

Stadiodromus etiam Locus, in quo ludi & curſus exercentur. Plin. lib. 34. cap. 8. Eundem vicit & Leontinus, qui fecit ſtadiodromon Aſtylon, qui Olympiæ oſtenditur. [Immo rectius de Aſtylo curſore exponitur, quem Pythagoras Leontinus ſculpſit. De ſtatuariorum enim, non de Architectorum operibus agit ibidem. V. not. Hard.

STADIĀLIS, e. Adj. ut,

Stadialis ager habebat paſſus CXXV, id eſt pedes DCXXV: cujus menſurâ octies comparata milliarium facit, qui conſtat quinque millibus pedum. Ex libello variorum auctorum De limitibus p. 321. Gœſ.

STADIĀTUS, a, um. Vitruv. 5. 11. Porticus ſtadiatæ. i. e. Tectæ, ut vult Philand.

STĂGĪRA, æ. f. [Στάγειρα] Oppidum in finibus Macedoniæ, ad ſinum Strymonicum, Ariſtotelis peripatetici patria, qui inde Stagirites, ὁ Σταγειρίτης cognominatur.

STAGNUM, i. n. [λίμνη, ὑδροστάσιον, Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Aqua ſtans, ut ait Servius. Cic. 1. de Divin. 15.

Abſurdoque ſono fontes & ſtagna cietis.

Stagnum quidam dici putant, quod in eo aqua perpetuo ſtet. Alii quod is locus a Græcis στηγὸς dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Feſtus in extremo lib. 17. στηγὸς nomen a verbo στέγειν quod Continere, nec pati elabi ac defluere ſignificat, derivatur.

Ripa ſtagni. Ovid. 6. Met. 373.

Pontis ſtagna. Virg. 7. Æn. 150.

Alta ſtagna. Virg. 3. Georg. 329.

Dulcia ſtagna. Virg. 1. Georg. 384.

Extenta latius ſtagna. Hor. 2. Carm. 15. 4.

Humida ſtagna. Virg. 12. Æn. 476.

Immenſa ſtagna. Ovid. 1. Met. 38.

Inferna ſtagna. V. INFERNUS.

Liquentia ſtagna. Catul. ad Sirmionem 29. 2.

Mite ſtagnum. Virg. 8. Æn. 88.

Modeſta jacent nullo tumultu ſtagna. Stat. 2. Silv. 2. 29.

Navale ſtagnum. Stat. 4. Silv. 4. 6.

Operta carinis ſtagna. Stat. 1. Achil. 444.

Profunda ſtagna. Ovid. ad Liv. 242.

Virentia muſco ſtagna. Virg. 4. Georg. 18.

Conſueſcunt aves ſtagno. V. CONSUESCO.

Stagnum, pro Mari imitatione Græcorum. Virg. 10. Æn. 765.

Cum pedes inceſſit, medii per maxima Nerei
Stagna viam ſcindens.

Stagnum pro Parte maris profundiſſima poſuit Virg. 1. Æn. 130. quod ea minime moveatur, ſemperque ſtet, id eſt quieſcat, niſi nimia oriatur tempeſtas,

Emiſſamque (inquit) hiemem ſenſit Neptunus, & imis,
Stagna refuſa vadis. Ex Servio. Refuſa, i. e. Emiſſa.

STAGNO, [λιμνάζω, Gl. L. G.] āre. de aqua dicitur, quæ non effluit nec ſorbetur. Virg. 4 Georg. 288. Nilus ſtagnans. Plinius, Ubi marini fluctus effuſi ſtagnare ſolent.

Orbis ſtagnat paludibus. Ovid. 1. Met. 324.

Stagnare cum caſu. Tacit. 1. Ann. 76. Auctus Tiberis plana urbis ſtagnaverat. h. e. In planis, ſive per plana.

STAGNANS, Partic. ut

Ripæ ſtagnantes. Sil. lib. 10. 89.

Undæ ſtagnantes. Sil. lib. 5. 94.

Stagnans terra dicitur, quæ non abſorbet, ſed continet aquam. Plinius, Agris humidis atque ſtagnantibus.

Campi ſtagnantes infuſo æquore. Sil. lib. 3. 48.

Stagnantior, compar. Claud. de Nilo 38.

Effluit Ægeo ſtagnantior.

STAGNATUS, a, um. Partic. [λιμναζόμενος] Columel. lib. 10. 11.

Nam neque ſicca placet, nec quæ ſtagnata palude
Perpetitur querulæ ſemper convicia ranæ.

STAGNINUS, a, um. Adj. Frontinus de Aquæduct. lib. 1. Stagnino colore præviridi.

STAGNŌSUS, a, um. Plenus ſtagnorum. Apul. de Herb. cap. 8. Loca ſtagnoſa.

STĀGNĀTĬLIS, e. Adj. Plin. Valer. 1. 42. Piſces ſtagnatiles.

STAGNĬCŎLA, æ. c. ut, Ranæ ſtagnicolæ. Mantuan. [Pro quo Stagni incola apud Phæd. 1. 6.

STĀGŎNIAS, æ. m. [σταγωνίας] Turis ſpecies. Dioſc. 1. 82. Plin. 12. 14.

STAGONĪTIS, ĭdis. f. [σταγωνῖτις] Galbani ferula, quam ejuſdem nominis reſinæ modo ſtagonitin appellant. Plin. 12. 25. extr.

STAJOLUS, i. m. Menſura, qua agri menſurantur, conſtans ex palmis quinque, & dodrante ipſius palmi. Pætus de Rom. & Græc. menſ. 2. [Quo libro ſcilicet intervallorum menſuras, quibus hodie Roma utitur, exponit, eſtque proinde, non Latina vox, ſed Italica, quam auctor Lexici Antiquitatum Rom. unde hæc ſumpta ſunt, pro Veteri Latina arripuit.

STĂLAGMA, ătis. n. [στάλαγμα] Unguentum, quod ſucco conſtat, quaſi diſtillatio. Quippe στάλαζω, Stillo ſignificat. Hinc

STĂLAGMIAS, æ. m. [σταλαγμίας] i. e. Stiria. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere terræ eo in ſcrobes cavato, quarum e lateribus diſtillantes hiberno gelu ſtirias, ſtalagmian vocant, neque eſt purius aliud.

STALAGMIUM, i. n. Genus inaurium, ut tradit Sext. Pomp. lib. 17. ex auctoritate Cæcilii in Cratino, aut, ut alii ſcribunt, in Carine: Ex aure ejus ſtalagmium domi habeo. Hac quoque dictione uſus eſt Plautus in Men. 3. 3. 17.

Amabo, mi Menæchme, inaures da mihi
Faciendas pondo duûm nummûm, ſtalagmia. Sunt igitur Ornamenta aurium, ſimilitudinem ſtillarum congelatarum repræſentantia. σταλαγμὸς enim ſtilla eſt. Apud Sextum tamen in quibuſdam codicibus Stalagnium legitur, in aliis Stalagninum: ubique, arbitror, corrupte. Apud Plinium lib. 34. cap. 12. Stalagmias legimus feminino genere pro puriſſimo chalcanthi genere in ſtiriarum formam concreto. [Gloſſ. Græcolat. Σταλαγμὸς, Stilla, Stillicidium, Stalpa. Apud Plin. eſt m. V. ſupra. V. & Bartholin. de Inaurib. vet. cap. 2.

STAMEN, STAMINATUS, STAMINEUS, V. STO.

STAMNIUS Juppiter, [Στάμνιος Ζεύς] videtur appellari ab Ariſtophane, ut a P. Favorino notatur, cum inquit Σταμνίου υἱός, id eſt Stamnii filius, Jovis ſcilicet: ſub his enim verbis intelligimus Vinum in vaſe. Dionyſus enim Jovis filius. Stamnos quippe vas eſt, hoc eſt ὑδρία, κάλπη, κάλαθος. Quin etiam Stamnia vaſa ſunt vinaria. Lilius Syntag. 2. Hiſt. Deor. Gloſſ. Græcolat. Στάμνος, Matella, Urceus, urna. στάμνιον, Matella, στάμνισκος Orciolus.

STANNUM, vel STAGNUM, i. n. [κασσίτερον, Gl. L. G. κασσίτερος G. L.] Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex eſt. Aut enim ſua provenit vena, nec quicquam aliud ex ſe parit: aut cum argento naſcitur, miſtisque venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus liquor, ſtannum appellatur: qui ſecundus, argentum: quod remanſit in fornacibus, galena, quæ portio eſt tertia addita venæ. Hæc rurſus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17. Stannum illitum æneis vaſis, ſaporem gratiorem facit, & compeſcit æruginis virus: mirumque, pondus non auget.

STANNEUS, vel STAGNEUS, a, um. Adj. [κασσιτέρινος, Gl. L G.] Quod ex ſtanno factum eſt. Columel. lib. 12. cap. 41. In cacabo figuli novo, vel in ſtanneo coquitur muſti arbuſtivi aminæi urna. Plin. lib. 29. cap. 2. Tum in ſtannea pyxide conditur.

Vaſa ſtagnea. Plaut. in Fragm. apud Feſtum in voce Narica.

STAGNO, vel STANNO, āre. [γανοῦν, Gl. L. G. & G. L. κολλοπιπαλοῦν, L. G.] Stagno ſeu Stanno obducere.

Rurſus Gloſſ. Latinogræc. Stagnat, Γναθοῖ, σμοῖ. Forte Γανοῖ & hic legendum. In Græcolat. Σπυκῶ, Ferrumino, Στόμωμα, Ferramen, σμωτὴς, Indurator. Scribendum Ferrumen. Hinc

STAGNATUM, i. n. Vaſis genus. Plin. Valer. 1. 31. Coquere in ſtagnato ad ignem.

STANNĀTOR, ōris. m. [γανωτὴς, κασσιτεροχρυσὸς] Gloſſ. Gr. Lat.

STAPEDA, STAPES, V. STAPIA.

STAPHIS, ĭdis. f. [σταφὶς ἀγρία] Vulgo *Stafuſaria*. Quæ etiam Staphis agria, & Latinis Pituitaria & Pedicularis dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Aſtaphiſagria, ſive ſtaphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falſo, (ſuum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruſcæ: fert folliculos verius quam acinos, virides, ſimiles ciceri: in his nucleum triangulum. Maturaſcit cum vindemia, nigreſcitque, quum taminiæ rubentes norimus acinos: ſciamusque illam in apricis naſci, hanc non niſi in opacis. [Gloſſ. Græcol. Σταφὶς, Paſſa.

STAPHYLĪNUS, i. m. [σταφυλῖνος ἄγριος] Columel. lib. 9. cap. 4. Tum agreſtis paſtinaca, & ejuſdem nominis edomita, quam Græci σταφυλῖνον vocant. Plin. lib. 20. cap. 5. Alterum genus eſt ſtaphylinos, quod paſtinacam erraticam vocant. Idem lib. 25. cap. 9. Si jam maxime tertium genus facere libeat, eſt ſimile ſtaphylino, quod paſtinacam erraticam appellant. V. PASTINAX, & SISER.

STAPHYLODENDROS, i. n. [σταφυλόδενδρος] Arbor, quæ in Alpium jugis excreſcit, aceri ſimillima, alba materia, ſiliquas ferens, & in eis nucleos nucis avellanæ. Quidam eandem exiſtimant cum Theophraſti colicea. Plin. lib. 16. cap. 16.

STĂPHŬLUS, i. m. [Στάφυλος] Anii pater, Theſei filius fuit ex Ariadna, ut in Theſeo ſcribit Plutarchus, vel, ut aliis placet, Bacchi ex Erigone Icari filia, quæ ab hoc deo, in uvæ ſpeciem mutato, compreſſa legitur apud Ovid. 6. Met. 125.

Liber ut Erigonen falſa deceperit uva. Unde eorum filio nomen impoſitum Staphylus: quia σταφυλὴ uvam ſignificat. Ariſtophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium, ſed amicum appellat. Probus enarrator Virgilii, non Staphylum a ſtaphyle, ſed ſtaphylen a Staphylo dictam exiſtimat. Sic enim in illum 1. Georg. verſum 9.

Poculaque inventis Acheloia miſcuit uvis. ſcriptum reliquit, Ætolus paſtor Staphylus, quum OEnei capellas in pabulum duceret, notavit unam præcipue ſecedentem a grege, lætiorem ceteris, recipientem ſe ſerius in præſepia. Cujus rei ut cauſam cognoſceret, ſecutus eſt eam clam. Et in remota ſtipite animadvertit uvam edentem, pomum ſibi incognitum: & ſuſtulit, regique pertulit OEneo. Qui expreſſo humore delectatus, quum eum vetuſtate cognoſceret miteſcere, Libero patri appoſuit accepto a ſe hoſpitio. Cujus rei cultum quum demonſtraret, Liber, ut perpetua inventorum eſſet gloria, conſtituit ut ab OEneo, OEnon appellaretur vinum. a Staphylo uva ſtaphyle. Hæc Probus.

Staphylus, [Στάφυλος] Sileni filius, teſte Plinio lib. 7. cap. 56. primus vinum aqua miſceri docuit.

STAPIA, æ. f. Inſtrumentum ferreum, ab equi lateribus utrinque dependens, cui innituntur atque inſiſtunt equitantium pedes. Voſſ. de Vit. Serm. 1. 7. Vetus eſt inſcriptio Romæ. AMOR FVIT EQVO DVM ASPECTVI FORMOSISS. DVRMIONIAE PVELLAE VIRGVN.

VIRGVNCVLA SVMMA POLVORIA PLACERE CVPEREM CASV DESILIENS PES HESIT STAPIAE TRACTVS INTERII.

joan. Tortellius in Lexico suo Stapias apud antiquos non fuisse in usu litteris prodidit; cujus sententia eruditorum calculis hodie comprobata est: tamen non ita recentem esse earum usum probabile videtur. V. Hieron. Mag. Miscell. 2. 14. Salmasius ad Spartianum observat has Stapedas & Astrabas, & Astrabaria interdum appellari.

STASANOR, [Στασάνωρ] Alexandri sodalis, vir Solius, & qui principatum in Cypro meruit. Strabo lib. 14. in Fin.

STASEAS, [Στασέας] Neapolitanus Peripateticus philosophus nobilis, ut scribit M. Cicero in lib. 5. de Finib. 75.

STASIS, f. [Στάσις] Urbs est Persidis, edita in petra sita, quam tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Stasites Στασίτης, Stephano.

STATA, V. STO.

STATANUS, a, um. Adj. Statana vina. Plin. lib. 14. cap. 6. Nam Falerno contermina Statana, ad principatus venere non dubie: palamque fecere sua quibusque terris tempora esse, sicut rerum proventus occasusque.

STATANUS, i m. [Στάτανος] Deus puerilitatis præses credebatur antiquis, teste Varrone de Liberis educandis. Nonius 12.56. V. Lilium Syntagmate 1. Histor. Deor. conf. STATILINUS & STATINA.

STATARIUS, V. STO.

STĂTĒR, ēris. m. [στατὴρ] Genus nummi, quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim solidos nostros, ut auctor est Budæus. Sed V. Gronov dePec. Vet. 3.7. Eisenschmid. dePond. & Mens. 1.4. & Sect. 4. & Suid.

STĂTĒRA, æ. f. [ζυγὸς Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicta est; Instrumentum, quo res ponderantur. Cic. 2. de Orat. 159. Quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinantur. Stat. 4. Silv. 3. 35.

Dum pondus nimium querens sub alta
Repit languida quadrupes statera.

Statera, pro Tympano, & quas Græci Magidas vocabant. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.

STATHMUS, i. m. [σταθμὸς] Græca vox pro Latina usurpata, significat vero Stabulum, diversorium, vel stationem. [Gloss. Græcolat. Σταθμὸς, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, Stabulum. Σταθμὸς, Pondera, Ponderatura, Pondus, Pensacio, Pensum.

Item mensuræ Geometricæ genus apud Persas maxime usitatum: quorum regnum universum in stathmos regios divisum erat, dispositis certo intervallo diversoriis, quo, vel quæ in extremis regni angulis gererentur, celerius ad regem possent perferri. Stathmorum mensura varia, variis in locis fuit: fere autem sesquistadium supra centena vicena continebat. de quo vide Herodot. lib. 5.

STATĬCE, es. f. [στατικὴ] Genus herbæ. Plin. lib. 26. cap. 8. Eosdem effectos præstat & statice septem caulibus, veluti rosæ capita sustinens.

STATĬCŬLUM, i. n. Genus gestatorii: sive vehiculi ut essedum, & petorritum. Plin. lib. 34. cap. 17. Similique modo ad aurea quoque & argentea staticula inanis luxuria pervenit, quæque in scyphis cerni prodigium erat, hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib 37. cap. 10. Reddunt enim species fluminum, nemorum & jumentorum etiam esseda & staticula, & equorum ornamenta. Plaut. Stich. 5. 7. 4.

Nunc pariter ambo, omnes voco cinædos, contra
Staticulis stare non magis potis est, quam fungus imbri. Sed Lectio est non satis approbata: nam in plerisque exemplaribus sic legitur:
Nunc pariter ambo. omnes voco cinædos, contra
Satis esse nobis non magis potis est, quam fungo imber.

STATICULUS, i. m. Saltationis genus, in quo nunc subito quasi standum, nunc prosiliendum est. Cato apud Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Præterea cantat ubi collibuit, interdum Græcos versus agit, jocos dicit, voces demutat, staticulos dat. Plaut. Perf. 5. 2. 43.

Nequeo, leno, quin tibi saltem staticulum dem, quem Hegea
Faciebat.

STATIELLI, orum. Populi Liguriæ, teste Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Aquæ Statiellæ [ἀκραὶ Στατιέλλαι] collocatur a Strabone ea in via, quæ a Genua Placentiam ducit. [Sic enim, ut expressimus, apud Strab. legendum est.

STATILINUM, & Statanum, & Fabulinum, Præsides puerilis ætatis deos Varro in Catone, vel de Liberis educandis, affirmat. Ali Statano & Statilino, quorum nomina habent scripta pontifices. Sic cum primo fari incipiebant, sacrificabant divo Fabulino. Refert Nonius, 12. 56.

STATIM, V. STO.

STATĪNA, æ. f. Dea, quæ infanti præerat. Tertull. de Anim. cap. 39.

STATĪNÆ, arum. f. pl. Insulæ sunt in sinu Campano terræ motu enatæ. Plin. lib. 2. cap. 88. Papin. in Silv. 3. 5. 104.

Ænariæque lacus medicos Statinasque renatas.

STATIO, STATIVA, V. STO.

STĂTIUS, [Στάτιος] Servile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres servi eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comœdiarum poëta inclitus, servus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed postea versum est quasi in cognomentum, appellatusque est Cæcilius Statius. V. Gell. lib. 4. cap. ult.

Statius a stabilitate prænomen cepit. Auctor Probus in Epitome. Al. Status.

Cæcilius Statius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comœdia partes tribuit, quanquam a Cicerone nonnunquam Malus linguæ Latinæ auctor, nonnunquam etiam Ferreus scriptor appelletur.

P. Papinius Statius illustris poëta fuit Neapolitanus, Domitiani temporibus, Juvenalis & Martialis æqualis, cujus multa exstant poëmata: Silvarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præventus, absolvere non potuit Scripsit & Agaven tragœdiam, quam inopia coactus Paridi histrioni vendidit. Juvenal. 7. Sat. 83.

Curritur ad vocem jucundam & carmen amicæ
Thebaidos, lætam fecit cum Statius Urbem,
Promisitque diem: Tanta dulcedine captos
Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi
Auditur. Sed cum fregit subsellia versu,
Esurit, intactam Paridi, nisi vendat Agaven.

Statius Sebosus, auctor celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piscium. Plin. lib. 9. cap. 16.

STATIVUS, V. STO.

STATŌNES. Hetruriæ populi apud Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Statonia [Στατωνία] commemoratur a Strabone lib. 5. In horum agro vinum satis generosum nascebatur, quod Statoniense vinum appellabant. Pro Statones, Statoniensis apud Plin. scribendum censet Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 177.

STATONIENSIS, e. Adj. ut

Statoniensia vina, in infero mari Italico seu Latinensi nascuntur. Plin. lib. 14. cap. 6.

STATOR, ōris V. SISTO.

STATUA, & STATUARIUS. V. STATUO.

STATULIBER, V. Status, in STO.

STATUMEN, STATUMINO. V. STATUO.

STĂTUO, ui, ūtum, [ἵστημι, κατεστήσαμαι, Gl. L. G. ἱδρύω, G. L.] ĕre. Statuere, Firmare, ponere, collocare. Plaut. Pseud 1. 5. 137.

At nunc disturba, quas statuisti, machinas. Cic. 3. in Catil. 21.

Eo ipso tempore signum statueretur, quo collocato atque, &c.

Ante oculos statuere, translate. Cic. 1. de Or. 245. Vel si causam ageres militis, patrem ejus, ut soles, dicendo a mortuis excitasses, statuisses ante oculos, complexus esset filium, flensque eum Centumviris commendasset.

Aras binas statuit e cæspite, Erexit. Ovid. 7. Met. 240.

Crateras magnos statuunt. Virg. 1. Æn. 728.

Statuam statuere. Plaut. Bacch. 4. 4. 1. Plin. 18. 3. Cic. pro Sext. 83. Non dubito, quin si modo esset in Repub. Senatus, si majestas pop. Rom. revixisset, aliquando statua huic, ob Remp. interfecto, in foro statueretur.

Tabernacula statuere in foro. Liv. 39. 46.

Templa statuere. Propert. lib. 2. 6. 25.

Terminos statuere. Liv. 21.

Tumulum statuere. Virg. 6. Æn. 380.

Urbem præclaram statui. Virg. 4. Æn. 655.

Statuere, Dedicare. Virg. 5. Ecl. 68.

Craterasque duos statuam tibi pinguis olivi. i. e. Dedicabo.

Statuere, Concutere. Ter. Adel. 3. 2. 18.

Sublimem medium arripiam, & capite primum in terram statuerem,
Ut cerebro dispergat viam.

Statuo, Sisto. Liv. 1. 13. Equum statuere.

Navem statuimus. Plaut. Bacch. 2. 3. 57.

Sanguinem statuere. Octav. Hor. 4.

Senatus statuit, Decrevit, Sanxit. Cic. 5. Verr. 62. Statuit senatus hoc, ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, a populo factarum quæsitarumque rerum summas imminuere.

De aliquo statuere, pro Aliquem damnare. Tacit. 2. Ann. 85. Satis visum de Vistilia statuere. Et 12. Ann. 54. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat. conf. In aliq. stat.

De re aliqua statuere, quasi ex consilii sententia. Plin. 5. Epist. 3.

Statuere de se, est Sibi ipsi mortem afferre, non exspectata principis damnatione. Tacit. 6. Ann. 29. Eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta, pretium festinandi. Idem 12. Ann. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat, i. e. Damnandi, si mereantur.

Documentum statuere ne. Cic ad Brut. 15. Dixi igitur sententias in Antonium, dixi in Lepidum severas, neque tam ulciscendi causa, quam ut & in præsens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrerem, & in posterum documentum statuerem, ne quis talem amentiam vellet imitari.

Exemplum statuere in homine, idem quod Edere exemplum. V. EXEMPLUM. Ter. in prol. Heaut. 51.

Exemplum statuite in me, ut adolescentuli, &c. Plaut. Rud. 3. 2. 6.
Statuite exemplum impudenti, date pudori præmium.

Exemplum in aliquem statuere. Cic. 5. Verr. 132. In quos aliquid exempli Pop. Rom. statui putat oportere, ab iis tu defensionis exempla quæris?

Exsilium in aliquem statuere. Tacit. 6. Ann. 18.

In aliquem gravius quid statuere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 20. Divitiacus Cæsarem complecti, multis cum lacrimis obsecrare, ne quid gravius in fratrem statueret.

Jus æquabile in omnibus statuere. Auct. ad Heren. lib. 3. 4.

Jus actioni statuere. Cic. 7. Fam. 12. Quod jus statues communi dividendo, cum cummune nihil possit esse apud eos, qui omnia voluptate sua metiuntur.

Legem sibi statuere. Cic. 5. Verr. 5. Ego in isto reo legem hanc, Judices, mihi statuo, vivendum ita esse ut isti, non modo factis, dictisque omnibus, sed etiam oris, oculorumque illa contumacia, ac superbia, quam videtis, dissimillimus esse ac semper fuisse videar.

Statuere ne. Cic. 2. Philipp. 97. Statuiturque, ne post M. Brutum Proconsulem sit Creta provincia.

Stipendium alicui statuere de publico. Liv. 1. 20.

Triste aliquod statuere, Aliquod supplicium. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.

Apud animos vel animum statuere. Liv. 6.

Cum animo statutum ac deliberatum habere. Cic. 5. Verr. 95. Tu sic ordinem Senatorium despexisti, sic ad injurias libidinesque tuas occasionem coæquasti, sic habuisti statutum cum animo, ac deliberatum, omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, Judices rejicere?

Statuere summum bonum, non dolere. Cic. 2. de Fin. 19. Neque Hieronymus, qui summum bonum statuit, non dolere. Idem 1. Off. 5. Fortis vero, dolorem summum malum judicans: aut temperans, voluptatem summum bonum statuens, esse certe nullo modo potest Idem Acad. 4. 33. Præcide, inquit, statue aliquando quidlibet. quid? quæ dicuntur quidem.

Sic statuunt. Cic. 4. Acad. 66. Quum Dialectici sic statuant, omne quod ita disjunctum sit, quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium.

Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis. Cic. 4. Acad. 9.

Statuere, Decernere, Proponere sibi. Plaut. Amph. 4. 3. 18. Suppos. De summo summus Juppiter sic statuit, sic fatum habet. Liv. 1. 40. Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt.

Velle muri statuit. Ovid. 10. Met. 132.

Deliberare & Statuere. Cic. 3. Verr. 2. Iste certe statuerat ac deliberaverat non adesse.
Statuere & Decernere. Cic. 1. Q. frat. 1. In rebus statuendis & decernendis.
Statuere & Judicare. Cic. 2. de Orat. 122. Sine ulla dubitatione sic statuo & judico, neminem omnium tot & tanta, quanta sunt in Crasso, habuisse ornamenta dicendi.
Statuere & perseverare in eo. Cic. de Provinc. Consul. 10. Statuit ab initio, & in eo perseveravit.
Ex alicujus sermone statuere. Cic. 9. Att. 20.
Quum statuisses. Cic. 7. Verr. Præsertim quum statuisses, ut ais, causam tibi esse dicendam.
Causam sibi dicendam esse statuerat, jam ante quam hoc usu venerit. Cic. 7. Verr. 101.
Non possum statuere utrum, &c. Cic. 3. de Orat. 79. Neque tamen possum statuere, utrum magis mirer, te illa, quæ mihi persuades maxima esse adjumenta, potuisse in tuis tantis occupationibus perdiscere, an si non potueris, posse isto modo dicere.
Ex dignitate statuere. Cic. 5. Fam. 8. Quamobrem tu, quantum tuo judicio tribuendum esse nobis putes, statues ipse, & ut spero, statues ex nostra dignitate.
Finem aliquem sibi statuere. Cic. 6. Fam. 22. Sed quum consilii tui bene fortiterque suscepti, eum tibi finem statueris.
Finem statuit cupidinis atque timoris. Lucret. lib. 6. 24.
Tempus, locumque colloquio statuere. Liv. 28. 35.
Mercedem statuere. Cic. ad Brut. 16.
Modum statuere alienæ industriæ. Cic. 1. de Finib. 2. Sin laboramus, quis est qui alienæ modum statuat industriæ? conf. 7. Verr. 163.
Modum statuit natura cupidinibus. Hor. 1. Serm. 2. 111.
Pretium statuere. Ter. prol. Heaut. 48.
Si nunquam avare pretium statui arti meæ.
Quanti. Cic. 7. Verr. 23. Primum insimulatio est repentina, capitalis, atque invidiosi criminis: Statuite, quanti hoc putetis, & quam multo redemisse. Al. Multos, ut ad Redemisse & Quanti referatur.
Statue, Da vel Fac esse, quod & Constitue dicitur. Cic. 1. de Finib. 41. Statue contra, aliquem confectum tantis animi corporisque doloribus, &c. Supra autem dixerat, Constituamus aliquem. Budæus.
Statutum est. Cic. 12. Att. 9. Equidem neque de genere dubito, placet enim mihi Cluatii: neque de re, statutum est enim: de loco nonnunquam.
Jam habeo statutum quid mihi agendum sit. Cic. 4. Fam. 2.

STATŪTUS, a, um. Partic. [ὡρισμένος Gl. L. G.] ut,
Statuta vel Statutus dies, [ὡρισμένη ἡμέρα, ἀποδημία Gl. L. G.] Constituta, & data ac decreta ex conventione. Liv. 31. 29. pr. Concilium Ætolorum statuta die, quod Panætolium vocant, futurum erat.
Qui sacrificia gentilitia illo ipso in sacello statuto loco anniversaria facitarint. Cic. de Arusp. Resp. 32.
Sollemne sacrificium & statutum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad sollemne & statutum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido, &c. Al. Statum.
Statuti pali, quasi Stantes defixi, id est ita collocati in terram, ut stantes, non transversi aut obliqui appareant. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

STATUTUM, i. n. [πακτὸν Gl. L. G.] Certum. Cic. 12. Fam. 25. Neque enim statuti quid in tanta perturbatione habere potuisti.

STATUTIO, ōnis. f. Collocatio. Vitruv. 10. 5. Una statutio tigni.

STATUUS, a, um. Adj. ut Statua n. pl. Σπόμβρα. Gloss. Latinogræc. [Nisi forte Statuta, vel Stata scribendum est.

STĂTŬA, æ. f. [ἀνδριάς, Gl. L. G. & G. L. στήλη L. G.] a Statuo deduci videtur, & est Imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conspicuo collocabatur, ad alicujus rei bene gestæ memoriam: quanquam nonnulli hoc inter se differre putent Imagines & Statuas: quod Statuæ sint æneæ, eboreæ, lapideæ; Imagines, cereæ, & pictæ. Suet. in Tiber. cap. 26. Etiam statuas atque imagines, nisi permittente se, poni prohibuit. Cic. 9. Philipp. 14. Majores quidem nostri statuas multis decreverunt, sepulcra paucis. Idem 5. Philipp. 41. Eique statuam equestrem inauratam in rostris, aut in quo alio loco in foro vellet, ex hujus ordinis sententia statui placere.
An (Statua) a Stando, ut Græcis dicitur ἵστασα, unde proverb. Aureus in Olympia stato. Puto ἱκόνων voce comprehensa & Signa a Dione. Sic Dio ἱκόνας & ἀνδριάντας dixit. Dio 408. Postquam dixit πολλῶν ἱκόνων, addit, ἐξῆν γὰρ ἀνοίδην τοῖς βουλομένοις, ὁ μὲν γραφῇ, ὁ δὲ χαλκῷ, λιθῷ τι δημοσιεύσας. H. St. Ad Suet. locum declarandum hæc pertinent. Statuas & imagines passim Cic. componit, ut pro Arch. 30. V. paulo infra.
Statua est Ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in Circo, sepultus est in Janiculo: cujus ossa postea ex prodigiis, oraculorumque responsis, Senatus decreto intra urbem relata, in Volcanali, quod est supra Comitium obruta sunt, superque ea columna cum ipsius effigie posita est. Festus. [Cic. Effigiem ab Imagine distinguit. 3. Off. 69.
Inaurata statua pallidior. Catul. ad Juventium, 79. 4.
Infantes statuas findit Canicula. Hor. 2. Serm. 5. 39. h. e. Mutas. Acron.
Loricata statua. V. LORICA.
Mediocris statua. V. MEDIOCRIS.
Consecrare alicui statuam. Cæs. Bell. Civil. 3. 105.
Decernere statuam. V. DECERNO.
Factæ sunt statuæ omnibus vicis, ad eas tus & cerei. Cic. 1. Off. 80.
Tempestate, vi, & vetustate intereunt statuæ. Cic. 9. Philipp. 16.
Statuere statuam alicui. Plin. lib. 18. cap. 3. V. supra & in STATUO.
Simulacrum, imago & statua. Cic. pro Arch. 30. An quum statuas & imagines, non animorum simulacra, sed corporum, studiose multi summi homines reliquerunt, &c.

STATUARIUS, a, um. Adj. [ἀνδριαντοποιητικὸς] Plin. lib. 34. cap. 7. Fuisse autem statuariam artem familiarem Italiæ quoque & vetustam, indicat Hercules ab Evandro sacratus.

STATUARIA, æ. f. Ars faciendi statuas. Plin. lib. 35. cap. 12. Laudat & Praxitelem, qui plasticem matrem statuariæ sculpturæque & cælaturæ esse dixit. Idem lib. 36 cap 5. Non omittendum, hanc artem vetustiorem fuisse, quam picturam, aut statuariam.

STATUĀRIUS, i. m. [ἀνδριαντοποιὸς Gl G. L.] pro Statuarum artifice & sculptore ponitur a Quintil. lib. 5. cap. 12. Et apud Plin. lib. 34. cap. 7. caput est de antiquis statuariis.

STĂTŪMEN, ĭnis. n. [στήριγμα Gl. G. L.] Id quo fulcitur vitis, ut [illegible] & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Columel. lib. [illegible] cap. 16. Quum mensem trigesimum excesserit posita vinea, id est ter [illegible] autumno, vehementioribus statuminibus statim impedanda est. Corrup[illegible] passim legitur Impedienda. Ibid. cap. 2. Duo viduantur statumina. Idem lib. 5. cap. 4.
Statumen, apud Vitruv. 7. 1. dicitur Quicquid pro strato adjicitur.
Statumina, pro Fixis stipitibus cujusdam machinæ, qua jumenta clausa curantur. Columel. lib. 6. cap. 19. Primis autem duobus statuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capistrantur.
Statumina navis; i. e. Costæ. Cæs. Bell. Civil. 1. 54.

STATUMĬNO, [χαρακίζω] āre. Statuminibus firmare. Plin. lib. 17. cap. 22. Eodem modo vineam statuminato. Vitruv. 7. 1. V. seq. dict.
Statuminare lapidibus. Plin. lib. 18. cap. 6.

STATUMINĀTIO, ōnis. f. Verbis Budæi libet explicare Statuminationem & Ruderationem Vitruvii in pavimentis: sic igitur scripsit Budæus: Statuminatio, ut hic apparet (librum Vitruvii intelligit) fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus sine calce & arena: Ruderatio vero statumini superinducitur cum calce & arena, aut rudere novo aut redivivo, id est ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e cæmento, ut hic apparet, ad differentiam nuclei, qui e testa contusa constat, & tertio loco inducitur. Hæc doctissimi hominis oratio, non tam docet ut intelligamus, quam manu prope ducit, ut quid ista sint apud Vitruvium pæne palpemus. Sic autem Vitruvius ait lib. 7. 1. Tunc insuper statuminetur, non minore saxo, quam quod possit manum implere: statuminibus inductis ruderetur. Et mox, Insuper ex testa nucleus inducatur, &c.

STATURA, STATUS, V. STO.

STAURI, Gentes sunt circa Hyrcanum mare, apud Plin. lib. 6. cap. 16.

S T E

STEATITES, [σταπίτης] Gemma est sevi ostentans, quod Græci στέαρ vocant. Plin. lib. ult. cap. 11.

STĔĂTŌMA, ătis. n. [στάτωμα] Tumor est foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, sevo simillimam, unde & nomen accepit nam στέαρ, ατος, sevum significat. Plin. lib. 26. cap. 14. Eadem & contra Steatomata efficax.

STEGA, æ. f. [στέγη] Locus in navi contectus, ἀπὸ τοῦ στεγάζειν, quod est tegere. Plaut. Bacch. 2. 3. 44. Forte ut assedi in stega. Hinc Tristega, τριστεγα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro Tugurio recte quoque usurpes. στεγάζω enim idem est, quod tego: στέγη tegumentum. Plaut. in Stich. 3. 1. 12.
Sine advocatis, ibidem in cercuro, in stega,
In amicitiam, atque in gratiam convortimus. [Gloss. Græcolat.
Στέγη, hoc tectum, στεγαστις, Tignacio.

STEGNUS, a, um. Adj. [στεγνὸς] Strictus: inde Febres stegnæ, quæ & Constrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7.

STĒLA, æ. f. [στήλη] dicitur Columna: structura constat aut lapidea, aut cæmentitia, aut lateritia. Plin. lib. 6. cap. 29. In altera stelæ litteris incognitis. Stelæ autem proprie Lapideæ pilæ surrectæ, in quibus fœdera inscribi solebant, ut omnibus innotescerent, & in quibus etiam homines proscribi solebant. Isocrates in Paneg. circa finem utitur, & Demosthenes identidem. Hodie Stelæ proprie vocari possunt Lapideæ cruces, vel hujusmodi monumenta, quæ in militaribus viis exstructa videmus, litteris interdum insculptis ad memoriam alicujus rei prodendam. Latine Cippi dicuntur, quales super sepulcra exstruuntur. [Gloss. Græcolat. Στήλη, Cippus, titulus.

STĔLĔPHŪROS, i. n. [στεφανωτὸς] Ortyga, Plantago: herba foliis perpetuo virentibus, ex spicatarum genere. Plin. lib. 21. cap. 17.

STĒLIS, ĭdis. f. [στήλις] larix arbor, ex qua viscus nascitur. Plin. lib. 16. cap. ult.

STELLA, æ. m. Aruncius Stella, poeta Patavinus nobilis, familia consulari ortus Violentillam amavit puellam Neapolitanam, quam tandem uxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columbam avem dicatam Veneri, quam Stella flevit defunctam pulcherrimo carmine opusque ipsum Columbam inscripsit. Martial. lib. 12. 3.
Laurigeros habitat facundus Stella penates. conf. Stat. Silv. 1. 2.

STELLA, æ. f. [ἀστὴρ Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicitur: quod stellæ in cælo stare videantur, cujus innumera exempla apud auctores.
Stellam significare ait Atejus Capito Lætum & prosperum, auctoritatem secutus P. Servilii auguris, quæ ex lamella ærea adsimilis stellæ, locis inauguratis infigatur. Festus.
Sunt autem stellæ natura flammeæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Heraclides errantibus stellis divinitatem tribuit. Cic. 1. de Nat. Deor. 34.
Facile vincunt magnitudinem terræ stellarum globi. Cic. in Somn. Scip. 6.
Trajectio stellæ. Cic. 2. de Divin. 60. Ita te nec terræ fremitus, nec cæli discessus, nec lapideus aut sanguineus imber, nec trajectio stellæ, nec faces visæ terrebunt.
Accessus stellarum. V. ACCEDO.
Alba stella. Hor. 1. Carm. 12. 28.
Ardentes stellæ. Virg. 4. Æn. 482.
Aureæ stellæ. Sen. Herc. fur. 1.
Caliginosa stella. V. CALIGO.
Candidæ stellæ. Hor. 3. Carm. 15. 6.
Comans stella. Ovid. 15. Met. 749.
Crinita stella. V. CRINIS.
Diurna stella. Plaut. Men. 1. 2. 62.
Inde usque ad diurnam stellam crastinam perpotabimus. Diurnam stellam vocat eleganter Luciferum; ut Hesperum, Noctiferum vocavit Catullus. Monuit Turnebus.
Gelidæ stellæ. Lucret. lib. 6. 720.
— quæ gelidis a stellis axis aguntur. Gelidis dixit, non propter stellas, sed propter axem, Septentrionalem scilicet.
Micantes stellæ. Ovid. 7. Met. 100.
Proterva stella canis Icarii. Ovid. 2. Amor. 16. 4.
Salubres stellæ. Hor. 1. Serm. 7. 24.
Vagæ stellæ. Lucan. lib. 9. 12.
Cogit Lucifer agmina stellarum. Ovid. 11. Met. 97.
Depulit stellas aurora. Ovid. 7. Met. 100.

Diffu

Diffugiunt ſtellæ. Ovid. 2. Met. 114.
Dinumerare ſtellas. Cic. 1. Off. 154. Etiam ſi dinumerare ſe ſtellas, aut metiri mundi magnitudinem poſſe arbitretur?
Fixæ ſtellæ. Ovid. 2. Met. 205.
Fugarat dies clara ſtellas. Virg. 5. Æn. 42.
Micant ſtellarum lumina cælo. Sil. lib. 15. 680.
Obtuſa ſtellis acies. Virg. 1. Georg. 395.
Palantes polo ſtellæ. Virg 9. Æn. 21.
Reſtrinxit ſtellas exortus ſol. Lucret. lib. 3. 1057. Al. Reſtinxit. V. in utroque verbo.
Volvit cælum rapida vertigine ſtellas. Sil. lib. 8. 174.
Stella, pro Sidere ex multis ſtellis conſtante. Ovid. 3. Faſt. 793.
Stella Lycaoniam vergit declivis ad Arcton,
Milvius: hæc illa nocte videnda venit. Milvius autem, de quo agit poeta, Hygino & Arato vocatur Olor ſive Cygnus. Hic habet, ut tradit Hyginus de Sign Cæl. 2 8. in capite ſtellam clare lucentem unam: in collo alteram pari fulgore: in utriſque pennis quinas: ſupra caudam, unam. Sunt qui Aquilam eſſe putent; ſed & hæc quatuor ſtellis conſtat. V. Idem lib. 5. Faſt. 112. De capellæ ſigno.
Stella. Piſcis marinus. Plin. lib. 9 cap. 60. Præter claros ſapientia auctores video mirari ſtellam in mari. Ea figura eſt parva admodum, caro intus, extra duriore callo. Huic tam igneum fervorem eſſe tradunt, ut omnia in mari contacta adurat, omnem cibum ſtatim peragat.

STELLĀRIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. Anima ſcintilla ſtellaris eſſentiæ.

STELLĪFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀστεροφόρος] Quod fert ſtellas, proprium cæli epitheton. Cic. in Somn. Scip. 12. Quam ob cauſam ſummus ille cæli ſtelliferi curſus.
Olympus ſtellifer. Sen. Herc. OEth. 15.

STELLĪGER, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut, Polus ſtelliger. Stat. 12. Theb. 565.
Axis ſtelliger. Stat. 3. Silv. 3. 77.

STELLO, [στίλβω, ἀστερίζω] āre. proprie ſtellarum eſt, quum ſplendorem ſuum emittunt. Eſt & Stellare, Lucere ſtellarum in morem. Martial. lib. 2. 29.
Et numeroſa linunt ſtellantem ſplenia frontem. i. e. Stigmatibus multis notatam & inuſtam, quomodo cælum ſtellis. Plin. lib. 37. cap. 7. Quoniam ſtellarum Hyadum & numero & diſpoſitione ſtellantur.
Stellare, Invidere, a ſtellione animali, cujus natura eſt invida. V. STELLIO. [Ubi tamen nihil de hoc verbo.

STELLANS, antis. Partic. [ἀστρόεις] Claud 2. de Rapt. Proſerp. 363.
Ducitur in thalamum virgo, ſtat pronuba juxta
Stellantes Nox picta ſinus. i.e. Stellarum ſplendore conſpicuos.
Cæli ſtellantis regia. Virg. 7. Æn 210.
Fons ſtellans bullis. Plin. lib. 31. cap. 2.
Gemmæ ſtellantes, Oculi caudæ pavoninæ, more ſtellarum fulgentes. Ovid. 1. Met. 723.
Nox ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.
Cum clara ſpec em concreto lumine luna
Abdidit, & ſubito ſtellanti nocte perempta eſt. Ex poëta.
Olympus ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.
Nam pater altitonans ſtellanti nixus Olympo. Ex poëta.
Ora ſtellantia Tauri. Ovid. 5. Faſt. 603.
Volatus ſtellans, h e. Qui a ſtella fit, vel qui ita in cælo conſpicitur, præſertim æſtate per noctem, quaſi a ſtella aliqua volante fiat. Plin. lib. 18 cap. 26. Ita appellant ruſtici ſtellantes volatus, Græci vero lampyridas.

STELLĀTUS, a, um. Partic. [ἀστεροῶτος Gl. G. L.] Stellis plenum: proprium cæli epitheton, quum eſt clarum & ſerenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra nimal lacerti figura ſtellatum.
Domus ſtellata. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 8.
Enſis ſtellatus iaſpide fulva. Virg. 4. Æn. 261.
Stellatus, luculenter & eleganter dictum pro Inter ſidera relatus, & ſidus factus, ſed Græcorum modo, quibus hoc ſignificat κατεστερισθείς, ut qui mediocriter Græcorum litteris tinctus eſt, novit. Cic. 5. Tuſc. 8. Nec ſtellatus Cepheus, &c.

STELLATES, is. m. Campus ſtellates. Suet. Cæſ. cap. 20. Liv. 22. 13. Stellates campi. Sil. 11. 268.

STELLATINA Tribus. V. TRIBUS.

STELLATŪRA, æ. f. Crimen erat interceptæ annonæ militaris. Lampridius in Alexand. cap. 15. Annonas militum diligenter inſpexit: Tribunos, qui per ſtellaturas militibus aliquid abſtuliſſent, capitali pœna affecit. Spartian. in Peſcennio cap. 3. Nam & Imperator Tribunos duos, quos conſtitit ſtellaturas accepiſſe, lapidibus obrui ab auxiliaribus juſſit. Budæus.

STELLIO, ōnis. m. [ἀσκαλαβώτης Gl. L. G. & G. L.] Animal lacertæ ſimile, tergo circulis quibuſdam depictum, lucentibus guttis ad modum ſtellarum, a Græcis dicitur Aſcalabotes: quod apud eos ἄσκαλος circulus eſt. Stelliones, inquit Marcellinus, in novis domibus cernuntur, forte ii, quos Romanum vulgus *tarentulas* vocat, albas, innocuas, & puſillis lacertis ſimiles. Stelliones, inquit Barbarus, fraudulentiſſima ſunt animalia, phalangiorum fortaſſe generis. Plin. lib. 30. cap. 10. Tunicula ſtellionis, quam eodem modo ut anguis exuit, pota, &c. Operæ pretium eſt ſcire quomodo præripiatur, quum exuitur membrana hiberna, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde ſtellionum nomen ajunt in maledictum translatum: Sed eo derelicto, non poteſt remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis præſertur. Virg. 4. Georg. 243.
— nam ſæpe favos ignotus adedit
Stellio.

STELLIONĀTUS, ûs. m. Crimen apud Juriſconſ. a ſtellione nomen ſumpſit, quod fit quum aliquid dolo factum eſt: ut ſi quis rem alii obligatam, diſſimulata obligatione, per calliditatem alii diſtraxerit, vel permutaverit, vel in ſolutum dederit, aut ſi quis merces ſuppoſuerit, vel obligatas averterit, vel corruperit, aut impoſturam fecerit: cujus nulla pœna ordinaria eſt, ſed extraordinarie plectitur, & ad præſidem ſpectat. Hæc ex Ulpiano, De crimine ſtellionatus. l. Stellionatus.

STEMMA, ătis. n. [στέμμα] Coronamentum quod ex multis floribus compoſitum eſt. Dictum a Græco, quaſi στέφανμα. στέφω enim corono: & στέφανος corona. Firmicus lib. 4. Magnos viros faciet Mercurius, qui ſacris & religioſis ſtemmatibus coronentur. [Gloſſ. Græcolat. Στέμμα, Inſula, Offula, Mitra. Στέμματα, Serta, Singulare non habet. Στέφανωμα, Stema. Formatur a Perf. Paſſ. ἔστεμμαι, ὁ στέφω.
Stemmata, Imagines majorum, quæ poni ſolebant in atriis. Martial. lib. 4. 40.
Atria Piſonum ſtabant, cum ſtemmate toto. Juven. 8. Sat. pr.
Stemmata quid faciunt? quid prodeſt, Pontice, longo
Sanguine cenſeri, pictoſque oſtendere vultus
Majorum. Sueton. in Neron. cap. 73. Quod in vetere gentilium ſtemmate C. Caſſii, percuſſoris Cæſaris, imagines retinuiſſet. Plin. lib 35. cap. 2. 3. Expreſſi cera vultus ſingulis diſponebantur armariis, ut eſſent imagines, quæ comitarentur gentilitia funera. Semperque defuncto aliquo totus aderat familiæ ejus, qui unquam fuerat, populus. Stemmata vero lineis diſcurrebant ad imagines pictas Hæc Plin. Polybius lib 6. 51. rem ſic explicat, Quum apud eos illuſtris vir aliquis ex hac migravit vita, in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Roſtra, quæ vocantur, interdum ſtans ante omnium oculos, raro recubans. Circumfuſa autem populi corona, in Roſtra aſcendit filius, ſi quem puberem reliquerit, qui forte adſit: ſin minus, propinquus aliquis: & de mortui virtutibus dicit, rebuſque, quas is proſpere geſſerit. Eo deinde ſepulto, juſtiſque factis, mortui imaginem in illuſtriſſimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam. Imago autem perſona eſt ad ſimilitudinem egregie expreſſa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornantque magnifice, & quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt. V. Imagines majorum in IMAGO. Saluſtius quoque in Jugurth. non ita procul ab initio, Nam ſæpe, inquit, audivi ego, Q. Maximum, P. Scipionem, præterea civitatis noſtræ præclaros viros, ſolitos ita dicere, quum majorum imagines intuerentur, vehementiſſime ſibi animum ad virtutem accendi: ſcilicet non ceram illam, neque figuram, tantam vim in ſeſe habere, ſed memoria rerum geſtarum eam flammam egregiis viris in pectore creſcere: neque prius ſedari, quam virtus eorum famam atque gloriam adæquaverit. Juven. etiam 8. Sat. 19.
Tota licet veteres exornent undique ceræ
Atria, nobilitas ſola eſt atque unica virtus.
A proavis demiſſum ſtemma. Stat. 3. Silv. 3. 44.
Stemma, pro Facinore nonnunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos, ut qui quicquam bene geſſerant, coronis donarentur, & eædem ſtatuarum capitibus imponerentur. Martial. lib. 1. 16.
Cæſaris atque Jovis confer nunc ſtemma, juventus:
Par onus ut tulerint, altius iſte tulit.
Stemmata, Inſcriptiones ſaxorum. Martial. lib. 10. in Gall. 56.
Triſtia ſaxorum ſtemmata delet herus. Alii codices rectius habent, Servorum ſtigmata delet Eros. Senſus eſt, Eros medicus delet triſtia ſervorum ſtigmata.

STENNIO, V. STENNYO.

STENTOR, ŏris. m. [Στέντωρ] Unus fuit e ducibus Græcorum, qui ad Trojam profecti ſunt, cujus tantus erat vocis ſonitus, quantus aliorum quinquaginta, ut ſcribit Homer. lib. 5. Iliad. 785. Juven. 13. Sat. 112.
Tu, miſer, exclamas, ut Stentora vincere poſſis.

STENTŎREUS, a, um. Adj. [Στεντόρειος] Arnob. 2. Vox Stentorea, i. e. Altiſſima. [Proverbio dicitur, ut ex Suid. apparet.

STENYCLARUS, i. f. [Στενύκλαρος] Civitas regia Meſſeniorum, in qua regnavit Creſphon. Strab. lib. 8.

STĔPHĂNIO, ōnis, m. Is eſt, qui primus togatas ſaltare inſtituit, vitæ diuturnioris fuiſſe commemoratur a Plin. lib. 7. cap. 41.

STEPHANĪTÆ Vites, [Στεφανῖται ἄμπελοι] h. e. Coronariæ, nempe quæ per ſtatumina calamorum materiis ligatis in orbiculos, gyroſque flectuntur, & materiis ſummiſſis, earundem ſtatuminibus per orbem, & in coronam connectuntur. Columel lib. 3. cap. 2. Nec ſolum quæ jucunditate ſaporis, verum etiam quæ ſpecie commendari poſſint, cenſeri debent: ut ſtephanitæ, ut tripedaneæ. [Suid. στεφανίτης, ὁ ἐστεφανωμένος.

STEPHANŌMA, [στέφανμα] Idem quod Coronamentum, hoc eſt, materia coronarum, id eſt, flores frondesve, quæ odoris colorisve gratia coronis ſolent intexi. V. STEMMA.

STEPHANOPLŌCOS, m. & f. [στεφανοπλόκος] Coronarius, ut in Gloſſ. Græcolat. vel Coronaria. Idem quod

STEPHANOPŌLA, æ. m [Στεφανοπώλης] & STEPHANOPŌLIS, ĭdis. f. [στεφανόπωλις] Plin. lib. 35. cap. 11. Amavit in juventa Glyceram municipem ſuam, inventricem coronarum: certandoque imitatione ejus, ad numeroſiſſimam florum varietatem perduxit artem illam: poſtremo pinxit illam ſedentem cum corona: quæ e nobiliſſimis ejus tabula appellata eſt ſtephanoplocos, ab aliis ſtephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando ſuſtentaverat paupertatem.

STEPHANUS, i. m. [Στέφανος] Nomen proprium. Latine verti poteſt Corona: a quo Stephanium & Stephaniſcus diminutiva: a quorum poſteriore fit rurſus aliud diminutivum Stephanicidium.
Stephanus diaconus protomartyr. Lucas in Act. Apoſt.
Stephanus, qui de urbibus ſcripſit, Byzantinus.

STERCULIUS, V. poſt STERCUS.

STERCUS, ŏris. n. [κόπρος, Gl. L. G. & G. L. κοπρία, G. L.] Pl. Stercora, σκύβαλα, Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Plin. lib. 17. cap. 9. Cato R. R. cap. 37. Stercus unde facias, ſtramenta, lupinum, paleas, fabalia, ac frondes ilignas, quernaſque. Plaut. Aſin. 2. 4. 18
Juſſin' ſceleſte ab janua hoc ſtercus hinc auferri? Columel. lib. 2. cap. 6. Vineis emaciatis & arvis optimum ſtercus lupinum præbet. Ibid. cap. 15. De generibus ſtercoris. Cic. 1. de Divin. 57. Se interfectum in plauſtrum a caupone eſſe conjectum, & ſupra ſtercus injectum, &c.
Canino ſtercore fœda atria. Juven. 14. Sat. 64.
Tætrum ſtercus. Lucret. lib. 2. 871.
Color fucatus ſtercore crocodili. Hor. Epod. 12. 11.
Ingerere ſtercus vitibus. Columel. lib. 2. cap. 16.
Saturare ſtercore agrum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Satiatum ſtercore ſolum. Columel. lib. 2. cap. 10.
Vectare ſtercus. Cato de R. R cap. 10.
Nolo ſtercus curiæ dici Glauciam. Cic. 3. de Orat. 161.

STERCŎREUS, a, um. Adj. [κόπρινος Gl. G. L.] Plaut. Milit. 2. 1. 12.
Hoc oppidum Epheſu'ſt, inde miles, meus herus,
Qui hinc ad forum abiit: glorioſus, impudens,
Stercoreus, plenus perjurii, atque adulterii.

STERCORĀRIUS, a, um. Adj. [κοπρικὸς] Quod ad ſtercora pertinet: ut, Crates ſtercorariæ. Varr. lib. 1. de R. R. 22.

STERCORŌSUS, a, um. Adj. [κοπρώδης] Plenum ſtercore. Columel. lib. 8. cap. 3. Nam plurimum refert, aquam non eſſe in ea niſi uno loco, quam bibant, eamque mundiſſimam: nam ſtercoroſa pituitam concitat. Idem lib. 11. cap. 3. Ea quum pingui & ſtercoroſo ſolo poſt idus Februarias ſic obrueris.
Locus ſtercoroſiſſimus. Cato, de R. R. cap. 46. pr.

STERQUILINIUM, i. n. [κοπροδοχεῖον, κοπρεία G. L. G. κοπροθέσιον G.L.] Locus ſtercoribus plenus, ſeu ſtercoris receptaculum. Columel. lib. 1. cap. 6. Sterquilinia duo ſint: unum quod nova purgamenta recipiat, & in annum conſervet: alterum ex quo vetera vehantur; ſed utrumque more piſcinarum devexum leni clivo, & exſtructum, pavitumque ſolum habeat, ne humorem tranſmittant.
Sterquilinium, Lenonem vocat Plaut. in Perſ. 3. 3. 3.
— eho lutum lenonium,
Commictum cænum, ſterquilinium publicum. Ter. Phorm. 3. 2. 4.
Scribitur & Sterculinium in Gloſſ. & Sterculinum.

STERCIDUM, i. n. [ὀχετὸς] Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Κοπρισμός. Hoc ſtercidium. [An quod eò ſtercus cadit, ut Stillicidium? vel ſcribendum Stercetum?

STERCULIUS, i. m. Deus apud Macrobium, 1. Sat. 7. Saturnus, quod ſtercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit. In emend. codd. Stercutus. Plin. 17. 9. Stercutium vocat: Stercutios (inquit) Fauni filius, Italiæ rex, ſtercorationis agrorum in Italia inventor, ob id donatus immortalitate. Videndus Lil. Syntag. 1. Hiſtor. Deor. V. Lactant. 1. 20.

STERCŌRO, [κοπρίζω Gl. G. L.] āre. Fimum agris fecunditatis gratia inſpergere. Plin. lib. 18. cap. 23. Ager, ſi non ſtercoratur, alget: ſi nimium ſtercoratus eſt, aduritur. Columel. lib. 2. cap. 16.
Colere & ſtercorare agrum. Cic. de Senect. 54. At Homerus, qui multis, ut mihi videtur, ante ſæculis fuit, Laertem lenientem deſiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, & eum ſtercorantem facit.
Spiſſius, vel rarius ſtercorare. Columel. lib. 2. cap. 5.
Stercorare, Pinguefacere. Columel. lib. 12. Vicia & faba ſtercorare agrum dicuntur. Idem lib. 17. cap. 9. Segetem ſtercorant fruges, lupinum, faba, vicia.

STERCORĀTUS, a, um. [κεκοπρισμένος] Partic. Stercore infectum. Columel. lib. 1. cap. 16. Pomaria quoque & hortos oportet ſepto circumdari, & eſſe in propinquo, atque in ea parte, quo poſſit omnis ſtercorata colluvies cortis, ballineorumque, & oleis expreſſa amurcæ ſanies influere.
Ager ſtercoratus. Jabolenus in l. Cum uſum fructum. §. ultim. D. Quibus modis uſufruct.
Stercoratiſſimus locus. Columel. lib. 2. cap. 11.

STERCORATIO, ōnis. f. [κόπρισις] Columel. lib. 2. cap. 16. Si tamen aliqua cauſa tempeſtivam ſtercorationem facere prohibuerit, ſecunda ratio eſt, ante quam ſarrias, more ſeminantis, ex aviariis pulverem ſtercoris per ſegetem ſpargere. Sic Plin. lib. 10. cap. 23.
Modica ſtercoratione terra refoveatur. Columel. lib. 2. cap. 1. ad finem.

STERRA, Urbs Græciæ ad Pontamum fluvium. Strab. lib. 9.

STEREOBĀTA, æ. m. [στερεοβάτης] Vitruv. 3. 3. Baſis, vel fulcimentum ſolidi. conf. STYLOBATES.

STEREONTIUM, [Στερεόντιον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs; hodie Caſſilium, vulgo *Caſſel*.

STERIA, æ. f. Ὅρματος. Gloſſ. Latinogræc. [Sed videtur Seria ſcribendum. V. ſ. l. niſi forſan Stiria, quæ & ipſa quaſi Series.

STĔRĬLIS, e. Adj. [στῖρα, ἄκαρπος, ἄγονος, ἄπακος, Gl. G. L.] Infecundus: & fructum non ferens, ſine prole: στερέω enim Græcis privo ſeu careo. Etiam στέριον Sterile, in Gl. G. L. redditur. Plin. lib. 10. cap. 60. Sunt autem ſterilia, & minora, ac minus jucundi ſaporis ova.
Ex στεῖρος, ſeu στερεός. H. St.
Sterilis in gignendo. Plin. lib. 11. cap. 39.
Agros ſteriles exurit Sirius. Virg. 3. Æn. 141.
Arena ſterilis. Virg. 1. Georg. 70.
Avenæ ſteriles. Virg. 5. Ecl. 37.
Domus ſterilis. Propert. lib. 4. 12. 62.
Februarius ſterilis. Cic. 2. Q. frat. 11.
Herba ſterilis. Ovid. 3. Amor. 7. 31.
Humo ſterili ponere ſemina. Propert. lib. 2. 11. 2.
Juvenca ſterilis. Ovid. 5. Faſt. 253.
Palus ſterilis. Hor. de Arte Poet. 65.
Rubigo ſterilis. Hor. 3. Carm. 23. 7.
Silvæ ſteriles. Virg. 2. Georg. 440.
Vacca ſterilis. Virg. 6. Æn. 251.
Vir ſterilis, Eviratus. Catul. 61. 69.
Amator ſterilis, Qui non habet quod det amicæ. Plaut. Truc. 2. 1. 30.
Amor ſterilis. Stat. 3. Silv. 4. 42.
Dos ſterilis, ſine commodo aliquo. l. 4. in fi. D. de pact. dotal.
Fama ſterilis. Stat. 6. Theb. 70.
Labor. Martial. 10. 58.
Manus ſteriles, Quæ nihil afferunt. Plaut. in Truc. 1. 2. 3.
Pax ſterilis. Tacit. lib. 1. Ann. 17.
Pecunia ſterilis. Quæ uſuras non parit. l. 3. §. uſuras. D. de contr. tutel. & util. act.
Proſpectus ſterilis. Plaut. Mil. 3. 1. 15.
Sterilis hinc proſpectus uſque ad ultimam plateam probe eſt.
Veri ſterilis, Qui verum neſcit. Perſ. 5. Sat. 75.
Sæculum virtutum ſterile. Tacit. 1. Hiſt. 3.
Corpora ſterilia ſonitu, Carentia & privata ſono. Lucret. lib. 2. 844.
Nullum temporis punctum ſterile beneficio. Plin. in Paneg. cap. 56. pr. Quod momentum, quod immo temporis punctum, aut beneficio ſterile, aut vacuum laude?
Venere ſterilis, Abſtinens. Lucret. lib. 4. 1229.
— pater a gnatis ne dulcibus unquam
Appelletur; & ut ſterilis venere exigat ævum.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 12. Arbores ſerenitate ſteriliores.

STERĬLUS, a, um. Adj. pro Sterilis. Lucret. lib. 2. 844.
Et ſonitu ſterila, & ſucco jejuna ferunturr.

STERILESCO, [στειρόομαι] ĕre. Sterilem fieri Plin. lib. 8 cap. 50. Capræ pinguedine ſterileſcunt. Idem cap. 16. Is ergo tradit leænam primo fetu parere quinque catulos, ac per annos ſingulos, uno minus, ab uno ſterileſcere.
Sterileſcunt tactæ fruges. Idem lib. 7. cap. 15.

STERILĬTAS, ātis. f. [ἀγονία, ἀκαρπία, ἀφορία Gl. G. L.] Infertilitas, infecunditas. Cic. 1. de Divin. 131. Quorum ex habitu atque ex colore, cum ſalubritatis, tum peſtilentiæ ſigna percipi, nonnunquam etiam quæ ſit vel ſterilitas agrorum, vel ſertilitas futura.
Abolere ſterilitatem feminarum. V. ABOLEO.
Annonæ ſterilitas inceſſit hominibus. Columel. lib. 2. cap. 10. V. INCESSO.
Natali & ingenita ſterilitate laborantes. V. INGIGNO & NASCOR.
Continuæ ſterilitates. Plin. 10. Epiſt. 24.

STERNAX, V. infra STERNO.

STERNO, ſtrāvi, ſtrātum, [στρωννύω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Extendere. Vall. 4. 6. Sternimus quidem veſtes humi, ramos arborum, flores, & multa ejuſmodi: tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus, ramis, veſtibus. Hinc eſt quare dicimus, Toros, lectoſque ſternere, & Equum ſternere: non quia ſint diverſi ſenſus, ſed quia reſolvuntur: ut ſit Sternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis; idem quod Sternere tapeta lectis & equis. [Gloſſ. Latinogræc. Sternit, στρωννύει ἵππον.
Sterne equum, Ἐπίσαξον τὸν ἵππον.
Equos ſternere, Stratis adornare. Liv. 37. 20.
Lectos ſternere, Adornare, inſtruere, apparare. Ter. Heaut. 1. 1. 73. Plaut. Pſeud. 1. 2. 31.
Vorſa, præſterga, ſtrata, lautaque, coctaque omnia uti ſint. Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum genialem, quem biennio ante filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo ſibi ornari & ſterni expulſa, atque exturbata filia jubet. Idem pro Muren. 75. Stravit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos, & expoſuit vaſa Samia.
Torus ſternitur. Ovid. ad Liv. 316.
Triclinia ſternere. Cic. 2. Verr. 105. Publice ſibi convivia parari, ſterni triclinia etiam in foro jubebat.
Terram ſtravere cæſi juvenci. h. e. Operuerunt. Virg. 8. Æn. 719.
Fama tibi ſtravit benignum iter. Stat. 12. Theb. 813.
Iter argento ſternunt. Lucret. lib. 2. 626.
Viam ſtravit per mare. Lucret. lib. 3. 1043.
Locum ſternere ſaxis. Liv. 9. 35. pr. Aſpreta erant, ſtrata ſaxis. [i. e. Paſſim jacentibus plena.
Solum omne ſternitur jaculis. Virg. 9. Æn. 666.
Venti placidi ſtraverunt æquora. h. e. Plana fecerunt, quæ prius intumuerant. Virg. 5. Æn. 762.
Sternere, Proſternere, Dejicere, & quaſi in terram extendere, unde etiam pro Occidere ſumitur. Liv. 7. 26. Hunc imitare, miles, ajebat, & circa jacentem ducem ſterne Gallorum catervas. Idem 1. 29. pr. Stratis ariete muris.
Corpore toto ſternitur in vultus. Stat. 12. Theb. 318.
Humi ſternere aliquem. Hor. 4. Carm. 14. 32.
Humi pronum ſternere. Ovid. 2. Met. 477.
Terræ ſternitur toto projectus corpore. Virg. 11. Æn. 87.
Aciem ſternere. V. ACIES.
Agros ſternit rapidus torrens. Virg. 2. Æn. 306.
Corda mortalia ſtravit humilis pavor. Virg. 1. Georg. 331.
Exitio gravi ſternere aliquem. Hor. 1. Carm. 16. 18.
Ferro omnia ſternere. Liv. 24. 38.
Hoſtiliter ſternit omnes. Ovid. 11. Met. 372.
Ictu ſternere aliquem. Senec. Med. 8.
Morti ſternere aliquem. Virg. 12. Æn. 464.
Pecus ferro ſtravit Ajax. Hor. 2. Serm. 3. 202.
Segetes ſternuntur. Ovid. 1. Met 272.
Telo præcipitem ſternere. Sil. lib 4. 182.
Viros ſternere cæde. Virg. 10. Æn. 119.
Vulnere ſterni. Virg. 10. Æn. 781.
Sternere ſe ſomno, pro Ad jacendum ſe collocare, ut quieſcamus. Virg. 4. Georg. 432. Liv. 37. 20. Pars in juveniles luſus, laſciviamque verſi, pars veſcentes ſub umbra, quidam ſomno etiam ſtrati. Idem lib. 7. 36. pr. Strata ſomno corpora. & 27. 47. Feſſique aliquot ſomno ac vigiliis, ſternunt corpora paſſim.

STRĀTUS, a, um. Partic. [στρωτὸς, ἐστρωμένος] Virg. 1. Æn. 700.
— ſtratoque ſuper diſcumbitur oſtro.
Stratus ad pedes alicujus. Cic. 10. Att. 4.
Membra ſub arbuto ſtratus. Hor. 1. Carm. 1. 21.
Lectus lapide ſtratus. V. LECTUS.
Poma paſſim ſtrata jacent. Virg. 7. Ecl. 54.
Vites ſtratæ, quæ & Conſtratæ. Columel. lib. 5. cap. 4. Ultima eſt conditio ſtratarum vitium, quæ ab enata ſtirpe confeſtim velut projectæ per humum porriguntur. V. ſeq. dict.
Iter militari labore ſtratum. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Lapis ſtratus. Paul. in l. Si prius. §. j. D. de aqua pluv. arcend. Placuit, non alias per lapidem aquam duci poſſe, niſi hoc in ſervitute conſtituenda nominatim comprehenſum ſit: non enim conſuetudinis eſt, ut qui aquam habeat, per ſapidem ſtratum ducat.
Pontes ſtrati. Curt. 4. 3.
Via ſtrata. Liv. 8. 15. extr. Facto judicio, viva ſub terram ad portam Collinam dextra via ſtrata defoſſa, Scelerato campo.
Hoſtes ſtrati. Juſtin. 2. 11. 13.
Æquor ſtratum ſilet. Virg. 9. Ecl. 57.
Unda ſtrata æqualiter. Ovid. 7. Epiſt. 49.

STRATA, æ. [στρατὴ, λεωφόρος Gl. G. L.] abſolute pro Via ſtrata. Strata vetus. Eutrop. 9. 9. 13. Itaque ut præveniretur, ab iiſdem interfectus eſt in itinere medio, quod inter Conſtantinopolim & Heracleam eſt ſtratæ veteris. H. St. Deſiderabatur hæc dictio in edit. Lugd.
Sternite jam ſtratas amplas. Juvenc. 1. 315.

STRATUM, i. n. [στρῶμα, στρωμνὴ] Id quod ſtratum eſt, ſuper quod quieſcendum ſit: ut Culmi equis, ſuper quibus dormiant, Strata dicuntur: Lectus item homini paratus, Stratum dici poteſt. Plin. lib. 10. cap. 59. Ova pavonis, niſi molli ſtrato excepta, franguntur. Columel. lib. 11. cap. 2. Nec cubiculis modo, aut exedris, ſed ſtratis etiam, ſimilibuſque per ordinem committunt.
Dura ſtrata. Ovid. 1. Amor. 2. 1.
Mollia ſtrata lecti. Lucret. lib. 4. 847.

Picta ſtrata. Ovid. 8. Met. 33.
Corripere corpus e ſtratis. Virg. 3. Æn. 176.
Excita ſtratis juventus. Lucan. lib. 1. 239.
Exſilire ſtratis. Ovid. 5. Met. 34.
Incubare ſtratis. Virg. 4. Æn. 82.
Recondidit alto ſtrato caput. Ovid. 11. Met. 649.
Reponere membra ſtratis. Virg. 4. Æn. 392.
Surgere ſtrato. Virg. 3. Æn. 513.
Stratum pro Operimento equorum. Senec. Epiſt. 81. Equum empturus ſolvi jubet ſtratum: detrahit veſtimenta ſervis venalibus. Plin. lib. 7. cap. 56. Frenos & ſtrata equorum, Pelethronium inveniſſe dicunt.
Stratum pro Pavimento. Vitruv. 10. 19.
Viarum ſtrata, Viæ ſtratæ. Virg. 1. Æn. 422.
Strata, ἔνδρομα. In Argenteis ponit Onomaſt. vet.

STERNUM, i. n. [στρωμνὴ] Gloſſ. Græcolat.

STRATE, Adv. Juvenc. 3. 655.
Strate tendentem diffuſa umbracula ficum.

STRATUS, ûs. m. [στρωμνὴ Gl.G.L.] Solin. cap. 57. Accepto regio ſtratu neminem præter dominum vehere dignatus eſt. Adde Varr.R.R.1.50.3.

STRATOR, ōris. m. [στρωτὴς Gl. G. L.] Qui equum ſternit, & herum in equum levat. Spartian. in Carac. cap. 7. Illum ſtrator ſuus in equum levaret.
Strator in caſtris vocatus eſt Qui loca diſpiciebat ac præparabat, ut accommodatiora fiant. Meminit Symmach. Epiſt. ad Theod. & Valent. Aug. 1.
Strator officii vocabatur, Qui ad magiſtratus apparitionem referebatur. Vetus Inſcriptio apud Gruter. p. 389 n. 2.

T. CL. CANDIDO.
SILIVS. HOSPES. HASTATVS. LEG. X.
GEMINAE. STRATOR. EIVS.
OPTIMO. PRAESIDI.

Strator viarum dicebatur, Qui vias ſternebat, & pavimentum ubi deficeret, reſtituebat. Inſcriptio Romæ in Via Appia,

DIOMEDES. AP.
STRATOR.
FAVSTAE. HEDIAE.

Suid. Στρώτωρ, στρώτορος, εἶδος ἀξιώματος. V. STRATIA, & Cang. Gloſſ.

STRATŌRIUS, a, um. Adj. Idem quod Stragulus, a, um. Stratoria ſtramenta, Stratoria veſtis: V. in dictione STRAMENTUM.

STRATŪRA, æ. f. [στρῶσις, Gl. G. L.] Sueton. in Claud cap. 24. Quæſtorum collegio pro ſtratura viarum gladiatorium munus injunxit. i.e. Pro cura ſternendarum viarum.
Stratura, aliter. Pallad. in Novembri, cap. penult. Colymbades olivæ fiunt ſic: Alternis cratibus olivarum pulegium ſpargis, & mel, & acetum, & ſales modice, ſtratura intercedente, ſuffundis. Item ſternes olivas ſupra ſurculos fœniculi, &c. Per ſtraturam intelligit, *un lit, ou une couche d'olives eſtendues.* Columel. lib. 12. cap. 48. ad finem, Maturam olivam in ſtratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent Statura, ſed corrupte. Paulo ante dixerat, Alterna tabulata olivarum & ſalis.
Stratura, (ſic enim apud Javolenum lib. 2. Ex poſterioribus Labeonis, non Structura legendum eſſe docent antiquiores Codices) eſt Locus alicujus ex tabulis factus, qui æſtate tollatur, & hieme ponatur. Jureconſultus in *l.* quos nos. §. ultimo. De verb. ſignif. in P.

STRATIA, æ. f. Στρατέα, τὸ ἀξίωμα. Suid. Puto & ὠρωπεστρατέα dictum a recentibus. Vide an κρατικοιμιστής. H. St. V. Strator. Intelligit enim τὸ ἓν στρώτορος ἀξίωμα. Rurſus paulo infra, Στρατὰ, τὸ τῶν στρωτῶν νοῦ ἕνα ἐπαρχον τάγμα, στρατεία δὲ τὸ ἀξίωμα.

STRĀGES, is. f. [στρῶσις νεκρῶν ἐν πολέμῳ, Gl. G. L. Πολυάνδριον, Σωρὸς νεκρῶν, Ἀναίρεσις πολλὴ, ὡς τὴν γῆν σώμασι κατεστρωσῶ, L. G.] Quicquid confuſe & ſine ordine ſtratum jacet. Eſt, inquit Valla, Multitudo cadaverum interfectorum. Liv. 8. 30. Per arma, per viros late ſtragem federe. Cic. 1. Att. 16. Quas ego pugnas & quantas ſtrages edidi. Idem 1. de Divin. 20. Stragem horribilem, cædemque vereri.
Confuſæ ſtragis acervus. Virg. 6. Æn. 504.
Cruenta ſtrages. Lucan. lib. 2. 212.
Lacera ſtrages. Stat. 12. Theb. 705.
Sanguinea ſtrages. Stat. 2. Theb. 29.
Ciere ſtragem. Virg. 6. Æn. 829.
Cumulata urbs ſtrage virorum. Sil. 15. 409.
Dat late magnam ſtragem. Lucan. lib. 1. 157.
Dare ſtragem catervatim peſtilentia. Virg. 3. Georg. 556.
Meditatur hiatu immani ſtragem tigris. Sil. lib. 4. 335.
Propagare ſtragem. Lucret. lib. 1. 281.
Virûm ſtrage undans amnis. Sil. lib. 17. 603.
Nemorum ſtrages. Sil. lib. 3. 205.
Dat nimbus ſtragem ſatis. Virg. 12. Æn. 454.

STRĀGŬLA, æ. f. [στρῶμα, στρωματόδεσμος] Genus veſtis, ſive Quicquid inſternitur, vel lecto, vel equo, vel alii rei. Quod in feſtis ante altare ſternunt in pavimento, Stragulum rite vocabimus. Hæc ex Valla lib. 6. c. 46. Veſtis ſtragula. Cic. 4. Verr. 20. Dico te maximum pondus auri & argenti, laboris, purpuræ, plurimam veſtem Melitenſem, plurimam ſtragulam, multam Deliacam ſuppellectilem, plurima vaſa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam, Syracuſis exportaſſe. Cic. 4. Verr. 47. Dicebant ſcyphorum paria compluria, hydrias argenteas, preciosam veſtem ſtragulam, multa mancipia pretioſa, Verri data eſſe. Et Liv. 34. 7. Et quum tibi viro liceat purpura in veſte ſtragula uti: maremfamilias tuam purpureum amiculum habere non ſines? Hor. 2. Serm. 3. 118. — cui ſtragula veſtis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putreſcat in arca. [Ut ex Varr. apparet, Adj. erat antiquis, Stragulus, a, um. Fem. abſol. non legi.

STRAGŬLUM, i. n. [στρῶμα Gl. G. L. πτέρωμα L. G. & Onom. v.] pro eodem accipitur, nempe pro Lectorum opertorio, ubi & dormiebant antiqui & diſcumbebant, vario deliniamento figuratum & acu picto. Varr. de L. L. 4. 35. Quicquid inſternebant, a ſternendo ſtragulum appellabant. Tibul. lib. 1. 2. 79. (Al. 1. 1. 65.)
Nam neque tunc plumæ, nec ſtragula picta ſoporem. Martial. lib. 14. 86. Sic Plin. lib. 13. cap. 11. Et e libro vela, tegeteſque, necon & veſtem atque ſtragula.
Textile ſtragulum. Cic. 5. Tuſc. 61. Quum ſe ille cupere dixiſſet, collocari juſſit hominem in aureo lecto, ſtrato pulcherrimo textili ſtragulo, magnificis operibus picto, &c. [Puto Pulcherrime Tullium reliquiſſe.
Villoſa ſtragula. Martial. 14. 147.

STRĀMEN, ĭnis. n. [στρῶσις, Gl. G. L.] Stipula, vel quidvis aliud, quod ſolo quieſcendi gratia ſternitur, Tum id proprie in triticeis culmis, quod terræ hæret, & poſtea ſubſecatur, quod dictum putant a ſtratu, quod id ſubſternatur pecori.
Contecta ſtramine caſa. Ovid. 5. Met. 447.
Agreſte ſtramen. Virg. 11. Æn. 67.

STRAMĪNEUS, a, um. Adj. [καρφινὸς] Quod eſt ex ſtramine. Propert. lib. 2. 16. 20.
Straminea poſſet dux habitare caſa.
Caſæ ſtramineæ. Ovid 2. Amor. 9. 18.

STRAMENTUM, i. n. [πιβὰς, πιδὴ, στρῶμα, Gl. G. L. πιβάδες, χορτόστρωμα, χορτόστρωτα πιβάδες L. G.] Idem, quod Stramen. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 50 Tertio modo metitur, ut ſtramentum medium ſubſecent, quod manu ſiniſtra ſummum prehendunt, a quo medio meſſem dictam puto. Infra manum ſtramentum, quod terræ hæret, poſtea ſubſecatur. Liv. 25 39. Pars ignes caſis, ſtramento arido tectis, injiciunt, pars portas occupant. Plaut. Truc. 2. 2. 23.
Cumque eo ita noctem in ſtramentis pernoctare perpetem Plin. lib. 18. cap. 3. Quies, ſomnusque in ſtramentis erat. Cæſ. 8. Bell. Gall. 15. Faſces, ubi confederant, &c. ſtramentorum ac virgultorum, quorum ſumma erat in caſtris copia, per manus inter ſe traditos, ante aciem collocaverunt. Ibid. lib. 6. 42. Et fervefacta jacula in caſas, quæ more Gallico ſtramentis erant tectæ, jacere cœperunt.
Incubare ſtramentis. Hor. 2. Serm. 3 117.
Stramentum, Quod ſternitur latiore ſignificatu: nam ex Varrone, quid proprie ſit ſtramentum indicatum eſt Stramentum a Veſtimento ſecernitur. Ofilius ad Atticum ait verbo victus, veſtimenta & ſtramenta ſignificari, continerique. l. 234. §. ultimo, de verb ſignif Sed & ſtragula veſtis recte, qua ſternimur dicitur apud Ulp. in l. 12. §. Sed ſi fundus non ſit. D. de inſtruct. vel inſtrumen. legat. lib 3. P. tit 7. Stragulæ veſtes Stratoriæ a Paul. dicuntur lib. 3. Senten. tit. 6. § Veſte virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato reddunt. l. veſtis. §. Virilia. De auro & arg. lega. lib. 34. P. tit. 2.

STRAMENTĬTĬUS, a, um. Adj. Quod ex ſtramento fit: ut, Tectum ſtramentitium, Tegetes ſtramentitiæ. Hirt. Bell. Aſr. 16.

STRAMENTĀRIUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 10. Falces ſtramentariæ.

STRAMENTOR, āri. Stramentum colligere. Hygin. Fab. 14. Stramentatum exire.

STERNAX, ācis. Adj. [ὀκλιναχικὸς] Equus ſternax, Qui facile ſternit ſedentem. Virg. 12. Æn. 344. Serv.

STERNUO, ui, ūtum, [πταίρω, πταρνύω, πτέρνυμι] ĕre. Flatum e pectore exſurgentem cum capitis concuſſione emittere. Plin. lib 7. cap. 6. Oſcitatio quidem in enixu lethalis eſt: ſicut ſternuiſſe a coitu, abortivum. Idem lib. 28. cap. 6. Theophraſt. ſenes laborioſius ſternuere dicit. Propert. lib. 2. 3. 24.
Num tibi naſcenti, primis, mea vita, diebus
Aureus argutum ſternuit omen Amor? ut Brœck. vel ut Macrobius legit,
Candidus auguſtum ſternuit omen Amor.

STERNŪMEN, ĭnis, & STERNUMENTUM, i. & STERNUTUM, i. n. Πταρμὸς. Gloſſ. Græcolat.

STERNŪTO, [πτέρνομαι, Gl. L. G. πτίρομαι, G. L.] āre. frequent. Plin. lib. 10. cap. 3. Capra ſternutante. Idem lib. 28. cap. 8. Proboſcidis tactu capitis dolor levatur, efficacius ſi & ſternutet.

STERNUTATIO, ōnis. f. [πταρμὸς] Apul. Met. 9. p. 228. Elmenh.

STERNUTĀMENTUM, i. n. [πταρμὸς] Idem. Plin. lib. 28. cap 2 Cur ſternutamentis ſalutamur? Idem lib. 20. cap. 12. Semen tritum & hauſtum naribus ſternutamenta movet. Cic 2. de Divin. 84. Quæ ſi ſuſcipiamus, pedis offenſio nobis & abruptio corrigiæ, & ſternutamenta erunt obſervanda. Gell. lib. 12. cap. 5. Quum ſternutamentis quatiatur. Evocare ſternutamenta. Celſ lib. 3 cap. 30.
Proritare ſternutamenta. Scrib Larg comp. 10. Proritat ſternutamentum etiam per ſe contuſum & injectum veratrum album.
Salutare eſt ſternutamentum. Celſ. lib. 2. cap. 8.
Sternutamentum, Medicamentum ſternutationem evocans. Plin. lib. 25. cap. ult. Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes: eadem ſicca conciſa ſternutamentum eſt.

STĔRŎPES, ŏpis. m. [Στεροπὴς] Unus ex Vulcani malleatoribus miniſtris, a fulgore nomen habens. Virg. 8. Æn. 425.
Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

STERŎPE, es. f. [Στερόπη] Suidæ, Atlantis filia una Pleiadum, quam nonnulli Aſteropen vocant. V. in dictionibus CYCLOPS & PLEIADES. Ovid. 1. Triſt. 10. 13.
Sæpe ego nimboſis dubius jactabar ab Hœdis,
Sæpe minax Steropes ſidere pontus erat.

STEROTA, Dorylai regis Cretenſium uxor fuit. Strab. lib. 10.

STERQUILINIUM, V. STERCUS.

STERRHOGONIA, [στερρογονία] Genus turis, quod Latini Maſculum dicunt a ſoliditate: στερρὸν enim Græci ſolidum dicunt.

STERTO, ui, [ἐρέχω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Dormire ſonante naſo, ſive dormiendo ronchos emittere, in malum fere ſemper ſumitur. Ter. in Eun. 5. 8. 49.
Fatuus eſt, inſulſus, tardus, ſtertit noctesque & dies. Perſ. 3. Sat. 3.
Stertimus, indomitum quod deſpumare Falernum
Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra. Cic. 2. de Divin. 129. Et quum ſtertentem aliquem viderint. Idem 4. Acad. 93. Per me vel ſtertas licet, inquit Carneades, nun modo quieſcas. Juven. 1. Sat. 57.
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.
Supinus ſtertit. Hor. 1. Serm. 5. 19.
Vigilans ſtertis. Lucret. lib. 3. 1061.
Diem totum ſtertere. Hor. 1. Serm. 3. 18.

STERTĔRUS, a, um. Adj. Ignavus. Petron. Fragm. Tu autem ſtertera, etiamnum ploras. al. Sterteja.

STĒSĬCHŌRUS, i. m. [Στησίχορος] Nomen poëtæ ex Himera Siciliæ urbe, ex qua Himeræus eſt dictus. Alii ex Metauro urbe natum dicunt.

cunt. Alii ex Palantio Arcadiæ oppido. Floruit trigesima septima Olympiade, sextaque & quinquagesima obiit. Ferunt luscíniam aliquando in ore Stesichori infantis cecinisse, mirabili auspicio, summum eum poëtam futurum: & cantus suavitate omnes, qui ante eum fuerunt, superaturum. Hor. 4. Carm. 9. 8.

Stesichorique graves Camœnæ. Fuit enim excellentissimus lyricus: a quo Stesichorium carmen dictum. Ideo autem dictus est Stesichorus, quod primus saltare ad citharam instituit, hoc est choream ducere. Ante Tisias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & scripsisse Helenæ vituperationem, ex quo exoculatum fuisse, rursusque ob palinodiam visum recuperasse. V. Suid. & Quintil. lib. 10. cap. 1.

STESICHORITES, [στησιχορίτης] in talis Numerus est octonarius, ita dictus, teste Polluce 9. 100. a Stesichori poëtæ sepulcro, quod omnibus suis partibus octonis constaret angulis videlicet columnis & gradibus.

STESICHORIUS, a, um. Adj. [Στησιχόρειος] Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 21. Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris constabat, inter quos unus Stesichorius nomine, hoc est, octonarius, præcipuus erat.

STESICLEA, Mulier fuit insigni forma miraque venustate prædita, quæ quum a Themistocle, & Aristide adamaretur, causa fuit diffidii inter duos præstantissimos duces. Plutarch. in Themist.

STĔSIMBRŎTUS, [Στησίμβροτος] vel ut alii volunt STESIBROTUS [Στησίβροτος] Historicus fuit Tarsensis, qui Cimonis Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimonis. Stesimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, a suo patre interfectus, quod cum Lacedæmoniis ipso inconsulto manum conseruisset, etiamsi speciosissimam ex eo prælio victoriam reportasset. Plutarch. in Parallel.

S T H

STHĔNĔLUS, i. m. [Σθένελος] Capanei & Evadnes filius, in bello Trojano, cujus meminit Homer. & Virg. 2. Æn. 261.

Tisandrus, Stheneluſque duces, & dirus Ulysses.

Fuit & alter ejusdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromeda conjuge.

Sciens pugnæ Sthenelus. Hor. 1. Carm. 15. 4. Idem 4. Carm. 9. 20.

— non pugnavit ingens
Idomeneus, Stheneluſve solus
Dicenda Musis prælia.

STHENELĒIUS, a, um. Adj. [Σθενελήιος] Ovid. 9. Epist. 25.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hostis,
Non potuit Juno vincere, vicit amor. [i. e. Cycnus, Sthenelei filius, ut vult enarrator vet. Rectius Stheneli. Hic enim fingitur comes Diomedis etiam in Italiam venisse.

Proles Stheneleia Cycnus. Ovid. 2. Met. 367.

STHENNYO, [Σθεννὼ] fuit una ex filiabus Phorci, & belluæ marinæ, Medusæ soror. Scribitur & STENNIO, V. Bocat. 10. 10. & in dictione GORGONES.

STHĔNŎBŒA, [Σθενόβοια] Uxor Prœti regis Argivorum. De qua in dictione BELLEROPHONTES.

S T I

STIB. V. Stipendiis quinque: B pro P. STIP. Stipendiorum, Stipis.

STĬBĂDIUM, i. n. [στιβάδιον] accipitur pro Sella & abaco, quo fulti discumbunt convivæ: quod primo herbidum fuit, postea vero invalescente luxuria, marmoreum. Hic Torus Latine appellabatur, quod a tortis herbis inflectatur. Nam apud Græcos stibades, herbæ sunt aptæ ad discumbendum. Hinc Stibadion, Cubile ex stibade herba constructum. Plin. lib. 5. Epist. 6. In capite stibadium candido marmore vite protegitur. Vitem quatuor columellæ Carystiæ subeunt. E stibadio aqua, velut expressa cubantium pondere, sipunculis effluit. [Στιβάς, Stramentum. Gloss. Græcolat. Hinc dimin. στιβάδιον. V. Suid. in στιβὰς, ubi & ἀκκόβιτον Latina voce appellat.

Stibadia, ut alii volunt, Parvæ cœnationes erant, in quibus scriptum esse solebat quot convivas cœnatio caperet. De quo titulus est Stibadium apud Martial. lib. 14. 87.

Accipe lunata scriptum testudine sigma,
Octo capit: veniat quisquis amicus erit. V. ibi Salmas.

Fiebant etiam stibadia in tabulis, quæ ebore atque auro ornabantur, transferebanturque de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc Martial. lib. 9. 60. 9.

Et testudineum mensus quater hexaclinon, &c. Hexaclinon vocat Stibadium sex capiens convivas. Ex Perotto.

STIBI absolute, & STIBIUM, i. n. [στίβι, στίμμι] Plin. lib. 33. cap. 6. In iisdem argenti metallis invenitur, ut proprie dicamus, spumæ lapis candidæ, nitentisque, non tamen translucentis, Stimmi appellant, alii stibium, alii alabastrum, alii larbason. Ubi & pleniorem ejus descriptionem, usumque, quem apud antiquos obtinuit subjicit. Sunt qui vulgo *Antimonium* appellatum putant, repugnante Plinii ac Dioscoridis descriptione.

STICHA, æ. f. [στίχα] Ex uva, quam Græci Sticham vocant, nos Apianam. Plin. lib. 14. cap. 9.

STIGMA, ătis. n. [στίγμα] Macula, punctum. Nota sive signum quo quis inuritur, a στίζω, pungo. Martial. lib. 6. 64.

Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. scribit stigmata deleri columbino fimo. Martial. lib. 12. 62.

Frons hæc stigmate non meo notanda est. [Gloss. Græcolat. Στίγμα, Nota. στιγμὴ, Punctum, στίζω, Stingo, Pungo.

Dignus stigmate. Juven. 10. Sat. 183.

Tristia servorum stigmata delere. Martial. lib. 10. in Gallum, 56.

Stigmata alicui inscribere. Sen. lib. 4. de Benef. 37. Philippus ita exarsit, ut statim Pausaniæ mandaret, ut improbissimo hospiti stigmata inscriberet, ingratum hospitem testantia. Dignus quidem fuit, cui non inscriberentur illæ litteræ, sed insculperentur.

Stigmata militum, Qui militiæ erant adscripti, in eorum manibus stigmata notabantur, ut scribit Aetius. Veget. de Re Mil. lib. 1. cap. 8. Sed non statim punctis signorum scribendus est tiro delectus. Et lib. 2. 5. Nam victoris in cute punctis milites scripti & matriculis inserti jurare solent. V. PUNCTUM. Idem & Fabricensibus fiebat. Justinian. Arcad. & Honor. Stigmata, hoc est notæ publicæ fabricensium brachiis ad imitationem tironum infligantur, ut hoc saltem modo possint latitantes agnosci. Turneb. Adverf. 24. 12.

Stigma, per translationem pro Suggillatione & infamia. Sueton. in Jul. cap. 73. Valerium Catullum, a quo sibi versiculis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulaverat, satisfacientem, eadem die adhibuit cœnæ: hospitioque patris ejus, sicut consueverat, uti perseveravit.

STIGMĂTIAS, æ. m. [στιγματίας] Servus compunctus notis. Non. 1. 194. Stigmatias veteres punctos in notis dici voluerunt. Cic. 2. Off. 25. Qui fideliorem & barbarum & stigmatiam putaret, quam conjugem.

STIGMATĬCUS, a, um. Adj. [στιγματικὸς] Famosus & nocens, qui nota aliqua adustus est, ut semper appareat. Exemplaria quædam tribuunt, Ciceroni l. c. contra fidem Mss. & Nonii.

STIGMŌSUS, a, um. aliud Adj. [στιγματώδης] Idem. Plin. 1. Epist. 5. ad Vocon. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat, adjicit Vitelliana cicatrice stigmosum.

STILBO, ōnis, V. STILPO.

STILBON, ontis. m. [Στίλβων] Mercurii stella dicitur: id est radians. Fit a verbo Græco στίλβω, resplendeo, quod ejus orbis splendeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc stella Mercurii est, ea στίλβων appellatur a Græcis, quæ anno fere vertente, signiferum lustrat orbem: neque a sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tum antevertens, tum subsequens.

STĬLĬCO, ōnis. m. [Στιλίκων] Honorii imperatoris socer, & Occidentis administrator, multis laudibus a Claudiano poeta celebratus.

Bellipotens Stilico. Claud. 3. de Conf. Hon. 144.

Magnanimi virtus Stiliconis. Claud. 1. in Ruff. 259.

Pulcher Stilico. Claud. de 6. Conf. Hon. 466.

STILICŌNIUS, a, um. Adj. [Στιλικώνιος] Claud. de Nupt. Hon. 177.

Agnoscat famulum virgo Stiliconia Pontum.

STILLA, æ. f. [στάγων, σταλαγμὸς, Gl. L. G. & G. L.] dimin. a Stiria, ut ait Festus, accipitur pro Gutta: ut, Stilla olei. Martial. 3. 71. Apul. 1. Milef. p. 108. Elmenh. Et sanguinis eruptionem, utriculo admoto, excipit diligenter, ut nulla stilla compareat usquam. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Fastigia facientes, luto inducto, proclinatis tectis stillicidia deducebant, per id stillæ decidunt in impluvium. Verba Per id &c. non apparent in codd. emendatis. Plin. lib. 29. cap. 4. Ex eo quum opus sit ternis stillis additis in oleum. Cic. 3. de Fin. 45. Ut interit magnitudine maris Ægæi stilla muriæ.

STILLĀTIM, Adv. ut Guttatim. Varro de L. L. 4. 5. Stillicidium, eo quod stillatim cadat.

STILLŌSUS, a, um. Adj. Veget. 2. 54.

STILLĬCĬDIUM, i. n. [στάγων, σταλαγμὸς, Gl. G. L.] quasi Stillarum cadium, eo quod stillatim cadat, ubi e tectis guttæ fluunt. Cic. 1. de Legib. 14. Quamobrem quo me vocas? aut quid hortaris? ut libellos conficiam de stillicidiorum, ac de parietum jure? Plin. lib. 17. cap. 12. Stillicidii brevis definitio est. Omnium quæ projectu frondis ita diffunduntur, ut per ipsas non defluant imbres, stilla sæva est. Ibid. Stillicidia pinus, quercus, ilicis, ponderosissima.

STILLO, [στάζω, Gl. G. L.] āre. Guttatim fluere. Martial. lib. 1. 7.

Vivebant laceri, membris stillantibus, artus. Plin. lib. 28 cap. 7. Et contra morsum ejusdem bibitur, stillaturus.

Stillare frequenter construitur cum Ablativo. Plin. Frutex est resina stillans.

Arbor stillavit sanguineis roribus. Lucan. lib. 7. 837.

Coma stillabat Tyrio rore. Tibul. lib. 3. 4. 28.

Dies stillat plumis. Stat. 3. Theb. 537.

Cernis inexperto rorantes sanguine ventos,
Et plumis stillare diem? De cycnis loquitur, qui in aëre ab aquilis discerpebantur, quorumque plumæ & sanguis in terras defluebant.

Stillare cum accusandi casu. Plin. lib. 12. cap. 23. Africa Ammoniac lacrimam stillat in arenis suis. Hor. de Arte Poet. 429.

— etiam stillabit amicis
Ex oculis rorem. i. e. Illacrimabit gaudere se simulans. Lambin.

In aurem stillare, Insusurrare. Juven. 3. Sat. 122. i. e. Alicui aliur clanculum noxiis mendaciis traducere.

STILLANS, antis. Partic. [σταλάζων] ut,

Culter stillans sanguine. Ovid. 2. Fast. 859.

Pugio stillans. Cic. 2. Philipp. 30. Ille qui stillantem per se pugionem tulit, is a te honoris causa nominatur.

Sidera stillantia sanguine. Ovid. 1. Amor. 8. 11.

STILLĀTUS, a, um. Partic. [ἐσταλαγμένος] Ovid. 2. Met. 364.

Inde fluunt lacrimæ, stillataque sole rigescunt
De ramis electra novis.

STILLĀTĬTIUS, a, um. Adj. [σταλακτικὸς] ut, Resina stillatitia. Plin. lib. 16. cap. 11. Eadem resina, si cum aqua levius decoquatur, coleturque ruffo colore lentescit, ac stillatitia vocatur.

STILLATĪVUS, a, um. Adj. Plin. Valer. 1. 18. Mel stillativum.

STILOBATÆ. V. STYLOBATÆ.

STILPO, ōnis. m. [Στίλπων] Megarensis philosophus, tempore primi Ptolemæi discipulus Pasiclis Thebani, præfuit scholæ Megarensi, scripsit dialog non minus viginti. Auctor Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato, 15. Laërt. lib. 2. segm. 113.

Stilpo, Idem, qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit, dum ei lu rias quæstiones objiceret. Plin. lib. 7. cap. 53.

STĬLUS, i. m. [γραφεῖον Gl. G. L.] Sunt qui ex Gr. στύλος, Colum arcessunt. Sed in optimis codd. Latina littera per i scribitur, n Stylus.

Stilus significat Quicquid, vel ligneum, vel ferreum, vel alterius mater acuminatum est. Columel. lib. 11. cap. ult. Deinde eas confecto æq noctio paululum infra terram secare & ligneo stilo laxatis, vel rubi, ferulæ medullis, stercus immittere, atque ita semina cucumeris inser

Stilus, Primum illud teres virgultum, unde tandem fit arbor. Colum lib. 5. cap. 10. Omnis autem nux unam radicem mittit, & simplici prorepit. Ibidem sub finem capitis, Danda est opera, ut dum tene ramulos habent, veluti pampinentur, & ad unum stilum primo a femina redigantur. Vulgus vocat, *une tige*, *un fion*, *une verge*.

Stilus, Instrumentum æneum, vel argenteum, nonnunquam & ferre quo in albo, id est in ceratis tabellis antiquitus scribebatur, ut nun libellis ligneis vel codicillis mercatores scribunt. Plaut. Bacch. 4. 4.

Nunc tu abi, Pistoclere, ad Bacchidem atque effer cito.
P. Quid? C. stilum, ceram, tabellas & linum. Plin. lib. 34. cap. 14. Et stilo scribere intutum, ut vetustissimi auctores prodiderunt.
Acumen stili. V. Acumen in ACUO.
Vertere stilum, est Inducendi expungendique causa, stili partem acutam surrigere, qua scribimus: altera, quæ retusior est aut latior, proclinata, & scriptis delendis impacta. Nam antiquitus in tabellis ceratis scriptitabant stilo, seu graphio, cujus altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta, litteras exarabant, altera latiore rursum obliterabant, quod exarassent. Cic. 4. Verr. 101. Quum hæc ad istum afferrentur, timuit aliquando, & commotus est, vertit stilum in tabulis suis, quo facto, causam omnem evertit suam. Hieronymus quoque meliorem stili partem vocat, quæ pejora de auctoribus confodiat eradatque. Sed & in Rufinum idem Hieronymus, Illico vertis stilum, & omnia, laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In summa, Stilum vertere, est Mutare quod scripseris. Hor. 1. Serm. 10. 72.
Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna legi sint
Scripturus.
Stilus, pro ipsa scriptione, vel Scribendi exercitatione, ut
Stilus dicendi opifex. Cic. 7. Fam. 26. Cic. 1. de Orat. 150. Stilus optimus & præstantissimus dicendi effector ac magister.
Exercitatio & Stilus. Cic. 3. de Orat. 190. Hanc igitur ad legem, cum exercitatione, tum stilo, qui & alia, & hoc maxime ornat & limat, formanda nobis oratio est.
Exercitatus stilus. Cic. in Orat. 150. Sed tamen stilus exercitatus efficiet facile hanc viam componendi.
Assequi stilo. Plin. 3. Epist. 2. Syllogismi circumscripti & effecti, quod stilo quoque assequi magnum est. i. e. Meditatione, tempore, scriptione, cura, diligentia. [Loci nota falsa est.
Depascere stilo ubertatem orationis. Cic. 2. de Orat. 96. In summa ubertate inest luxuries quædam, quæ stilo depascenda est.
Prosequi aliquid stilo, id est scriptis, aliquid mandare litteris ad memoriam. Plin. 1. Epist. 8. ad Saturninum, Quid fuerit utilius, quam munificentiæ rationem etiam stilo prosequi?
Requiescit stilus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Signare rem aliquam stilo. Paterc. lib. 1. 16. pr. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem, sæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, signem stilo. h. e. In mea includam historia.
Stilus, [φράσις] Structura ipsa orationis. Ter. in prol. And. 12.
Dissimili oratione sunt factæ ac stilo. Ubi Donatus, Oratio, in sensu: stilus in verbis. Oratio, ad res: stilus, ad verbum.
Unus enim sonus est totius orationis, & idem stilus. Cic. de Clar. Orat. 100.
Attico stilo scriptæ orationes. Cic. de Clar. Orat. 167.
Confusus stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Tardior stilus cogitationem moratur, rudis, & confusus intellectu caret.
Mollior stilus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. ad finem.
Negligens stilus. Quintil. lib. 2. cap 4.
Pressus demissusque stilus. Plin. 1. Epist. 8. ad Saturn. Onerabit hoc modestiam nostram, etiamsi stilus ipse fuerit pressus, demissusque.
Rudis stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tardior stilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Conscribere scelera stilo impuro. Cic. de Aruſp. Resp. 1.
Stilus, pro Punctione ac reprehensione aliquando accipitur, quæ scriptis & invectivis libellis fieri solet. Plinius in Præfatione, Quod si hoc Lucilius, qui primus condidit stili nasum, dicendum sibi putavit, &c. V. Nasus, pro Reprehensione, in NASUS. Cic. pro Cluent. 123. Si ideo quia subscripserint: videte quid agatis, &c. Censorium stilum, cujus mucronem multis remediis majores nostri retuderunt, æque posthac, atque illum Dictatorium gladium pertimescamus.
Dare pœnas stili. Cic. 6. Fam. 7.
TĪMĬCON, Proprium pastoris cujusdam, apud Virg. 5. Ecl. 55.
Jampridem Stimicon laudavit carmina nobis.
TIMMI, indecl. V. STIBIUM.
TĬMŬLUS, i. m. vel STIMULUM, i. n. [κέντρον σιδηρῶν, Gl. L. G. κέντρον, βάκτρον G. L.] proprie dicitur Fustis acutæ cuspidis, quo rustici boves suppungunt. Plaut. Truc. 4. 2. 54.
Nugæ sunt, si stimulos pugnis cædis, manibus plus dolet. Idem Aul. 1. 1. 9.
Si hodie hercle fustem ceperis, aut stimulum in manum, &c.
Equorum stimuli. Ovid. 2. Met. 127.
Parce, puer, stimulis, & fortius utere loris.
Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6. esse videtur, In qua, velut segete, se stimuli cædenda & verberanda, ut in segete messores, exercent. Turneb. Adverſ. 24. 23.
Stimulus, per translationem, Quicquid nos pungit, & a quo vexamur. Plaut. Truc. 4. 3. 79.
Næ ista stimulum longe habet, quæ usque illinc cor pungit meum.
Doloris stimuli. Cic. 2. Tusc. 66. Nam si omnia fugiendæ turpitudinis, adipiscendæque honestatis causa faciamus, non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.
Invidiæ stimulus. Sil. lib. 7. 512.
— nec non Patrum Saturnia mentes
Invidiæ stimulo fodit & popularibus auris.
Veneris stimuli. Lucret. lib. 4. 1209.
Stimulus, Incitamentum quodvis, & irritamentum. ut
Acres stimuli. V. ACER Adj. Tacit. 1. Hist. 15. Secundæ res acrioribus stimulis animos explorant.
Accensæ stimulis majoribus iræ. Stat. 11. Theb. 497.
Addere stimulos. Lucan. 1. 263.
Adhibere stimulos. V. ADHIBEO.
Adigere stimulos. Sen. Epist. 71. Vides quemadmodum extrema quoque mancipia, ubi illis stimulos adegit dolor, excitentur.
Adjicere stimulos. V. ADJICIO.
Admovere alicui stimulos. Cic. pro Sext. 12. Hic ego quid prædicem, quibus hic rebus Consulem ad rem gerendam excitarit, quos stimulos admoverit homini?
Agitatus stimulis amoris. Ovid. 2. Fast. 779.
Avertere stimulos cæci amoris. Virg. 3. Georg. 210.
Condidit cæcos stimulos, i. e. Furores occultos. Ovid. 1. Met. 726.
Dare stimulos laudum, Exhortari ad laudes. Stat. 1. Achil. 203.
Frangere stimulos nequitiæ; Impetum femineum compescere. Propert. lib. 3. 19. 10.
Incitat haud mollibus stimulis iras. Virg. 11. Æn. 452.
Movere acres stimulos irarum. Lucan. lib. 2. 324.
Subdere stimulos animo. Liv. 6. 34.
Subjectare stimulos lasso. Hor. 2. Serm. 7. 94.
Subest cæcus aliquis stimulus cordi. Lucret. lib. 3. 887.
Suffigere novos stimulos dolori, Occulte infigere. Sen. Theb. 206.
Vertere stimulos sub pectore alicui. Virg 6. Æn. 101.
Stimulus, Instrumentum, quo rei & damnati vexati fuerunt. Plaut. Most. 1. 1. 53.
O carnificinum cribrum! quod credo fore:
Ita te forabunt patibulatum per vias
Stimulis, si noster huc revenerit senex.
Stimulus, Instrumentum militare. Cæs. 7. Bell. Gall. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram infodiebantur, mediocribusque intermissis spatiis, omnibus locis differebantur, quos Stimulos nominabant. [Conf. 82. 1. & Curt 4. 13. 3.
STIMŬLO, [κεντρίζω, Gl. G. L.] āre. Stimulo lacessere, Pungere. ut
Currum stimulare. Sil. lib. 16. 366. Currum pro Equis dixit.
Verbere caudæ stimulavit se leo. Lucan. lib. 1. 208.
Stimulo, Commoveo, Incito, [παροξύνω, ἐπείγω, Gl. L. G.] ut
Plaut. Cist. 2. 1. 4.
Jactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amoris rota miser. Ter. Heaut. 2. 1. 11.
Magis me nunc amicæ dicta stimulant, da mihi, atque affer mihi.
Stimulare ad arma. Liv. 1.
Accendere & stimulare. Liv. 25. 13.
Stimulare & incitare. Liv. 3. 68. ad fin.
Iras functas stimulavimus, i. e. Compositam litem, & sopitam iracundiam iterum concitavimus. Stat. 12. Theb. 437.
Stimulat, Castigat. [νουθετεῖ, ἐπιπλήττει, Gl. L. G.]
Stimulare ac pungere. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies noctesque stimulat ac pungit, ut evellatis postulat.
Solitudo me stimulat. Cic. 12. Att. 13.
STIMULĀTUS, a, um. Partic. [κεντρισθεὶς] ut,
Animus rabie furenti stimulatus. Catul. de Berecynth. 64. 4.
Jurgia stimulata vino. Ovid. 1. de Arte Am. 591.
STIMULĀTIO, ōnis. f. [κεντρισμὸς Gl. G. L.] Plin. lib. 35. cap. 2. Et erat hæc stimulatio summa, & ingens, exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triumphum. Vetus codex legit, Et erat hæc stimulatio ingens, exprobrantibus, &c.
Privata stimulatio. Tacit. 1. Hist. 90.
STIMULĀTOR, ōris. m. [κέντωρ, κεντροτύπος] Cic. pro Domo, 11. Si in causa fuit annona, seditionis quidem stimulator & concitator tu fuisti. al. Instimulator.
STIMULĀTRIX, īcis. f. [κέντρισα] Plaut. Most. 1. 3. 62.
In anginam ego nunc velim vorti, ut veneficæ illi
Fauces prehendam, atque enicem scelestam stimulatricem. conf. 46.
STIMULEUS, a, um. Adj. [κέντρινος] ut, Supplicium stimuleum. Plaut. Milit. 2. 6. 31.
Nisi tibi supplicium stimuleum deditur,
Dedecoris pleniorem herum faciam tuum. i.e. Cruciatus multis stimulis infligitur.
STINGO, vel STINGUO, stinxi, stinctum, [στίζω] ĕre. Idem quod Exstinguere. Cic. in Prognost. apud Prisc. lib. 10.
Ut quum luna means Hyperionis officit orbi,
Stinguntur radii cæca caligine tecti. Lucret. lib. 2. 827.
— ut cernere possis
Evanescere paulatim, stinguique colorem. Idem lib. 4. 1091.
Ut bibere in somnis sitiens quum quærit, & humor
Non datur, ardorem qui membris stinguere possit.
STIPA, V. STUPA.
STIPATOR, V. STIPO.
STIPES, ĭtis. m. [σίλεχος ἄκαρπον, δρύοχος, κορμός. Gl. L. G.] Fustis terræ defixus, ut ait Festus. Cæs. 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis præducit, atque ibi sudes, stipitesque præacutos defigit.
Defossus in agro stipes. Ovid. 2. Fast. 642.
Duri stipites. Virg. 7. Æn. 524.
Gravis stipes. Sen. Herc. fur. 13.
Inanis stipes. Ovid. de Nuce 32.
Nodoso stipite mactare aliquem. Ovid. 3. Fast. 751.
Quernus stipes. Ovid. 4. Fast. 331.
Ramoso stipite nixus. Ovid. 3. Fast. 751.
Vastus stipes. Senec. Herc. fur. 13.
Viridis stipes. Ovid. in Ibin, 337.
Stipes, per translationem accipitur pro Stulto, insulso, & fatuo. Ter. Heaut. 5. 1. 4.
— nunc in me quidvis harum convenit rerum,
Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus plumbeus. Cic. in Pison. 19. Sed qui, tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum Consulatus.
Invenitur & Stips rect. sig. Gloss. Græcolat. Στύπος, Stips. Et Σπέλεχος, Stirps, codex, robor. [Ubi puto Stips scribendum.
STIPHANA, Lacus in Amasiensium agro, piscosus, & variis pascuis abundans. Strab. lib. 12.
STĬPHĔLUS, i. m. Unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, a Cæneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ovid. lib. 12. Met. 459.
Quinque neci Cæneus dederat Stiphelumque, Bromumque, &c.
STĬPO, [στιβάζω Gl. G. L.] āre. Claudendo coarctare, densareque, & quasi stipa sive stupa obturare, quod in navibus fieri videmus. Alii Stypo malunt scribere, a verbo Græco στύφω, id est obturo, stringo: sed rectius illi qui per i scribunt, cum Varrone deducentes a Græco vocabulo στίβη. Varro de L. L. 4. 36. Virg. 3. Æn. 465.
— stipatque carinis
Ingens argentum, Dodonæosque lebetas. Columel. lib. 9 cap. 13.

Quoniam, si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fetibus expleant. Virg. 1. Æn. 432. de apibus, — aut quum liquentia mella
Stipant, & dulci distendunt nectare cellas.
Turba stipat fora. Lucan. ad Pison. 39.
Stipare, vel Stipari Dep. [δορυφορεῖν Gl. G. L.] Circumdare aliquem, defendendi illius causa. Virg. 4. Georg. 216.
Ille operum custos: illum admirantur, & omnes
Circumstant fremitu denso, stipantque frequentes. Cic. pro Muren. 24. Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis. Idem pro Milon. pr. Non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati sumus. Idem 3. Philipp. 30. Senatum stipaverit armatis.
Cœtus ministrûm hunc stipantur. Stat. 3. Silv. 1. 87.
Caterva magna stipante incessit. Virg. 1. Æn. 501.
Stipare Platona Menandro. Hor. 2. Serm. 3. 11. i. e. Tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adjungere: quod non philosophandi tantum causa, sed etiam sermones scribendi in villam secessisset, cum in sermonibus imitari soleret lepores salesque Menandri, Eupolidis, Archilochi. Ex Turneb.

Stipātus, a, um. Partic. [πεπυκνωμένος] ut,
Stipata cohors, συνεσφιγμένον πάγμα. Gloss. Latinogræc.
Curia stipata verendis patribus. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.
Comitum turba stipata est dea. Ovid. 3. Met. 186. Virg. 11. Æn. 12.
— omnis eum stipata tegebat Turba ducum.

Stipatio, ōnis. f. [σύσφιξις, Gl. G. L.] Ipse actus stipandi. Plin. lib. 10. cap. 22. Fessi proferuntur ad primos, ita ceteri stipatione naturali propellunt eos.
Aggressionum, & enthymematum stipatio. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Stipatio, [δορυφορία] Cic. pro Sull. 66. Ejus aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferebant.
Stipatio, Multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. 4. Epist. 16. ad Paulin. Proxime quum dicturus apud Centumviros essem, adeundi mihi locus, nisi a tribunali, nisi per ipsos judices non fuit: tanta stipatione cetera tenebantur. *Tant estoit la presse grande.*

Stipātor, ōris. m. [συνοδοιπόρος Gl. G. L.] Qui in navibus stipam sive stupam componit, inquit Serv. in Virg. 3. Æn. 456.
Stipatores, [δορυφόροι Gl. L. G. & G. L.] Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, a stipe, quam accipiebant: vel quod reges stipent, & undique circumdent. Cic. 2. Off. 25. Præmittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, &c. Idem 5. Verr. 65. Apronius stipatores Venerios secum habebat, ducebat eos circum civitates. Idem pro Lege Agrar. 2. 32. Janitores ex equestri loco, ducentos in annos singulos, stipatores corporis constituit, eosdem ministros & satellites potestatis.
Stipatores, ait Verr. dictos a stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cujusque corporis: unde stipam, in quam amphoræ, quum exstruuntur, formari solent. Fest. Idem alio loco, Stipatores, Corporis custodes, quos antiqui Latrones vocabant. i. e. Mercenarios, qui cum ferro velut circumdant regum corpora.
Stipator, Comes. Hor. 1. Serm. 3. 138.

Stipābĭlis, e. Adj. [συνεδάσιμος] Gloss. Græcolat.

Stipidōsus, a, um. Adj. Apul. de Herb. 67. Radix stipidosa. [An Stipitosa?

Stipticus, V. stypticus.

Stips, vel Stĭpis, is. f. [ἔρανος, Gl. L. G. alt.] dicitur Pecunia, quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationem vitæ. Plin. 8. Epist. 8. pr. Eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patescit, purus & vitreus, ut numerare jactas stipes & relucentes calculos possis. V. Buchn. not. conf. Lipf. ad Tacit. 14. Ann. 36.
An σιτηρέσιον; Vide in Sportula ex Appiano. Fortasse pro Stipe, deinde & pro Stipendio, dictum σιτηρέσιον, ut apud Latinos, factum Stipendium a Stipe. H. St. Falli ipsum in σιτηρέσιον ibidem docuimus.
Stipem esse nummum signatum, testimonio est & id quod datur stipendium militi, & cum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur. Festus.
Mercenariæ stipis ancilla, pro Scorto. Plin. lib. 10. cap. 63.
Cogere stipem, Mendicare. Cic. 2. de Legib. 22.
Colligere stipem. V. colligo.
Conferre stipem. Ulpian. de Collect. illic. Sed tenuioribus permittitur stipem menstruam conferre, dum tamen semel in mense coëant. Liv. 25. 12.
Stipem minimam non confert hæc res. Columel. lib. 8. cap. 1. i. e. Fructum.
Ditantes omnia stipe largifica. Lucret. lib. 2. 627.
Focillare miserum parva stipe. Lucan. ad Pison. 114.
Quærere opes parva stipe. Ovid. 4. Fast. 350.
Spargere stipem. Plin. lib. 33. cap. 10.
Stipem, Ἐλεημοσύνην. Gloss. Latinogræc.

Stipendium, i. n. [μισθὸς τραπωτικός, μισθοφορά, ἐψώνιον τραπωτικόν, σιτηρέσιον, Gl. L. G. μισθὸς εἰς τραπώτην, G. L.] Æs militare, seu quod militibus datur. Varro de vit. Pop. Rom. Stipendium appellabatur æs, quod militi semestre aut annuum dabatur: cui datum non sit, propter ignominiam, ære dirutus esset. V. Non. 12. 53. Compositum nomen ex Stipe, & Pendo, quasi Stips ponderata sit. Ulpianus, De verborum signific. l. Ager. Stipendium, a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica æra, colligatur. Plin. lib. 33. cap. 3. Ubi de locutionibus ab assibus appensis ductis. Quin & militum stipendia, hoc est stipis pondera, Dispensatores, Libripendes dicuntur.
Vide stips. H. St. Stipendium, quasi Stipipendium a Stipe pendenda recte duci docet Voss. in Etymol. q. V. Nutante Varrone in 4. extr. de L. L.
Accipere stipendium. V. accipio.
Afficere stipendio. Cic. pro Corn. Balb. 61. Idem in angustiis ærarii victorem exercitum stipendio affecit. V. afficio.
Capere stipendium. V. capio.
Cogere stipendium. V. cogo.
Conferre stipendium. V. confero.
Constituere stipendium militi. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Decernere triumphum alicui, ac stipendium. Cic. ad Brut. 17. & 1. Fam. 7. Stipendium Cæsari decretum est.
Metiri stipendium. V. metior.
Numerare stipendium. Cic. in Pison. 88. Quid stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, esse numeratum?
Persolvere stipendium. V. persolvo.
Stipendium etiam significat Annum militiæ, quo miles meret, & per stipendia annos militiæ numerabant veteres. Hinc in Inscriptionibus antiquis, militavit annos VI vel X vel XV, tot stipendia habere legimus, decem aut duodecim, quod est tot annis militasse. Plaut. Epid. 1. 1. 36.
Si in singulis stipendiis ad hostes exuvias dabit. Nep. de Catone 24. 1. 2. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Tacit. 1. Ann. 36. Missionem dari vicena stipendia meritis, exauctorari qui sena dena fecissent. Inscriptio Transilvanica Albæ Juliæ,
P. AELIVS. VETVSTINVS. MIL. LEG.
XIII. G. STIP. XV. VIX. AN. L.
Stipendiis duobus. Plin. lib. 7. cap. 28. Secundo stipendio dextram manum perdidit: stipendiis duobus ter & vicies vulneratus est.
Confectis stipendiis. Cic. pro Lege Manil. 26. Partem militum, qui jam stipendiis confectis erant, dimisit.
Emerita stipendia ambitionis, &c. Cic. de Senect. 49. At illa, quanti sunt, animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere?
Explere quadraginta stipendia. Tacit. 3. Ann. 33. pr.
Facere stipendia pedibus. Liv. 3. 27. V. facio.
Facturos se stipendia equis promittunt. Liv. 5. 7.
Qui pedestria stipendia fecissent. Liv. 7. 13. pr.
Opulenta ac ditia stipendia facere. Liv. 21. 43. In oratione Annibalis, ad milites.
Imbui stipendiis castrensibus. Plin. 8. Ep. 14. Inde adolescentuli statim castrensibus stipendiis imbuebantur, ut imperare parendo, duces agere, dum sequuntur, assuescerent. V. imbuo.
Mereri stipendia. Cic. pro Cœl. 11. Et 2. de Orat. 258. Quum Asellus omnes provincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. Et pro Muren. 12. Merere stipendia in bello. V. mereo.
Stipendium quoque Tributum vocatur; Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Stipendium capere jure belli, quod victores victis imponere consueverint. Tacit. 4. Hist. 74. Stipendia sine tributis haberi non possunt.
Dependere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.
Imponere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44. & 45.
Pendere stipendium quotannis. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Liv. 2. 9.
Remittere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.
Stipendium translate, pro Pœna. Hor. Epod. 17. 37.
Quæ finis, aut quod me manet stipendium? Catull. de Nuptiis Pelei & Thet. 173.
Indomito nec dira ferens stipendia tauro.

Stipendiālis, e. Adj. [μισθοφορικός] Quod pertinet ad stipendium. Sidon. 8. Epist. 9. 47.
Possit fœdere sub stipendiali.

Stipendiārius, a, um. Adj. [μισθοφόρος, ὑποτελής] Tributarius, qui solvendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Unde multi populi stipendiarii Reip. Romanæ dicebantur, qui solvebant stipendium. Cæs. 1. Bell. Gall. 30. Reliquasque civitates stipendiarias haberent. Sic 36. Æduos sibi, quoniam belli fortunam tentassent, & armis congressi ac superati essent, stipendiarios esse factos. Et 7. Bell. Gall. 33. Ne stipendiariis Heduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. Plin lib. 3. cap. 3. Cic. 1. Verr. 7. Socii, stipendiariique Pop. Rom. afflicti, miseri. Sic pro Corn. Balb. 24. Quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus. Plin. lib. 5. cap. 4. Stipendiarium oppidum.
Stipendiarium vectigal, i. e. Certum. Cic. 5. Verr. 12. Inter Siciliam ceterasque provincias, Judices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, &c. aut censoria locatio constituta est.

Stipendiarius, i. m. [ὀψωνάτωρ Gl. G. L.] Miles Vegetio dicitur, qui aliquot jam stipendia habet, Tironique opponitur, qui novellus est. Veget. de R. M. 1. 18. Non tantum a tirnnibus, sed a stipendiariis militibus salitio equorum districte est semper exacta. Annotavit Turneb. conf. Liv. 8. 8. pr.

Stipendiōsus, a, um. Adj. [μισθοφορώδης] Stipendiosos Veget. vocat Ærarios milites sive mercenarios, qui stipendia faciunt: quamvis & Stipendiosi dicantur, Stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt. Veget. de Re Mil. 1. 18. in Mss. conf. 2. 23.

Stipendior, [μισθοφορέω] āri. Stipendium recipere. Plin. lib. 6. cap. 19. Regi eorum peditum sexcenta millia, equitum XXX millia, elephantorum novem millia, per omnes dies stipendiantur. i. e. Stipendia faciunt & merent.

Stipendiatus, a, um. Partic. Sustentatus. Tertull. adv. Jud. cap. 9. Pannis armati & butyro stipendiati.

Stĭpŭla, æ. f. [κολάμη Gl. L. G. & G. L. κόρφος L. G.] a Stipa, sive Stupa deducitur; sive quod stupæ instar uratur, sive quod ea quoque stipari tectorum rimæ consueverunt: Calamus est frumenti, puta tritici, hordei & similium, quod scilicet continet spicam. Plin. lib. 14. cap. 16.
Proximum fit e milii semine maturo cum ipsa stipula. Virg. 3. Ecl. 27.
Stridenti miserum stipula disperdere carmen.
Crepitans stipula. Ovid. 4. Fast 781.
Fabalis stipula. Ovid. 4. Fast. 725.
Levis stipula. Virg. 1. Georg. 85.
Viridis stipula. Virg. 1. Georg. 315.
Volantes stipulæ. Virg. 1. Georg. 321.
Stipula, Quæ remanet in campo, demesso frumento. Ter. Adel. 5. 3. 62
Meridie ipso faciam ut stipulam colligat.

Stĭpŭlo, [ἐπερωτάω, Gl. G. L.] āre. & Stipulor, [ἐπερωτῶμαι, Gl. G. L.] āri. verbum juris est, Postulare sibi promitti aliquid solennibus verbis. Cic. 2. de Legib. 53. Si is, cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Com. 13. Stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo præsente? quis spopondisse me dicit? nemo. Jurisconf. Si ita a te stipulatus fuero; Quanto minus a Titio consecutus fuero, tantum dare spondes? non soleat dubitari, quin si nihil a Titio fuero consecutus, totum debeas quod Titius debuerit. Columel. in præf. lib. 10. Fenoris tui, Si vine, quod stipulanti spoponderam tibi reliquam pensiunculam percip

Stipulor, Verbum commune est secundum Priscianum lib. 8. fol. 225. a. Aldi. quod tam in Activa, quam in Passiva significatione Ablativo jungitur, Stipulor a te, pro Interrogo te, & interrogor a te. Plin 2. Epist 11. non ita procul a fine. Nam & rationibus Marciani, & sermone, quem ille habuerat in ordine Leptitanorum, operam suam Prisco ad turpissimum ministerium commodasse, stipulatusque de Marciano quinquaginta millia denariorum probabatur. Plaut. Curc. 4. 1. 12.

Ibidem erunt scorta exoleta, quique stipulari solent. Suetonius, in 4. Prætorum, Lætoria (alii legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis viginti quinque stipulari. i. e. Interrogari. Citat & alia Priscianus exempla.

Stipulum, verbum est antiquum, quod firmum significabat, hinc Stipulatio dicta, quod promissio stipulando facta firma esse debeat, auctore Paulo lib. Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio a Stipe, id est pecunia, auctore Varr. 4. de L. L. extr. nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias quoque res referatur.

STIPULĀTIO, ōnis. f. [ἐπερώτησις, Gl. L. G. & G. L. ἐκμοδεσία L. G.] Pomponius in l. stipulationum aliæ. D. de verb. oblig Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve se, quod interrogatus est, respondet. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 85. Utinam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret: nec pacta conventaque impressis signis custodirentur, fides potius illa servaret, & æquum colens animus. Cic. 16. Att. 11. Etsi nondum stipulationes legeram. Idem 1. de Legib. 14. Stipulationum & judiciorum formulas componam.

Justinianus Institut. De verbor. obligat. dictam putat Stipulationem, quod stipulum apud veteres firmum appellabatur, forte a stipite descendens. Alciatus putat legendum ἀπὸ τῆς τύπης. Sane stypos truncum & stipitem significat, omnemque arborem duram ac firmam. Omnis autem promissio stipulando facta debet firma esse. Varro tamen lib. 4. de L. L. extr. a stipe, id est pecunia, stipulationem dictam mavult. Nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias res etiam referatur. V. Fest. in Stipem.

Formulas de stipulatione vide in titulo De verborum obligationibus, & titulis sequentibus. DD.

Stipulatio pure concepta. Paulus in l. 4. D. de pactis.

Rescindenda stipulatio. Ulpian. in l. Jurisgentium. §. Item si quis. D. de pactis. Et si stipulatio sit interposita de his, pro quibus pacisci non licet: servanda non est, sed omni modo rescindenda.

Acceptam facere stipulationem, est Eum, qui per stipulationem promisit, obligatione liberare. Ulpianus, in l. Julianus. D. de do. ma. & me. except.

STIPULATIUNCŬLA, æ. f. dimin. [ἐπερωτημάτιον] Cic. 1. de Orat. 174. Tu mihi, quum in circulo decipiare adversarii stipulatiuncula, &c.

STIPULĀTUS, ûs. m. [ἐπερώτημα] Idem quod Stipulatio: Plinius 7. 47. Jovis, deorum summi, stipulatu. Al. Adstipulatu. Quintil. Decl. 12. Stipulatu legati nostri perimus. Ulpian. l. j. in princ. D. de verbor. oblig. Acquiret ei ex stipulatu actionem.

STIPULĀTOR, ōris. m. [ἐπερωτητής] Qui per interrogationem obligat promissorem. Cic. pro Quint. 58. Litteræ P. Quintii, testes tot, quibus omnibus caussa justissima est cur scire potuerint: nulla cur mentiantur, quum a stipulatore tuo comparabuntur. al. Adstipulatore.

STĪRIA, æ. f. [ὁ τῆς ὕδατος κρημνόλυθος κρύταλλος, Gl. L. G.] proprie est Aqua frigore concreta pendens, guttatimque stillans. Martial. lib. 7. 36.

Turpis ab inviso pendebat stiria naso. Virg. 3. Georg. 366.

Stiriaque impexis induruit horrida barbis. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere eo in scrobe cavato: quarum e lateribus destillantes hiberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud, &c.

STIRIĂCUS, a, um. Adj. Solin. cap. 40. Ubi cum arefactum inolevit, guttis stiriacis legitur. De Syrpe.

STIRĬCĬDIUM, i. n. Festus; Stiricidium quasi stillicidium, cum stillæ concretæ frigore cadunt. Stiria enim principale est, stilla deminutum. V. STILLICIDIUM in STILLA.

STIRPS, stirpis. c. [ῥίζα, Gl. L. G. & G. L. κόλοψ, παρραφυάς, L. G.] Stirpes sunt Radices, seu virgulta, quæ de radicibus nascuntur. Ea & Germina dicuntur, hinc & Germinalis arbor. Paulus in l. Silva cædua. D. de verbo. signif. Silvam cæduam. Servius esse putat, Quæ succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Ex Alciato. Cic. 7. Verr. 101. Ego naves inanes fuisse dico: remiges, nautasque dimissos: reliquos stirpibus vixisse palmarum.

Stirps, quum de arboribus dicitur, m. g. est. Virg. 12. Æn. 208.

Quum semel in silvis imo de stirpe recisum. V. ibi Serv. Pier. & de la Cerd. Voss. de Analog. 1. 23. extr. p. 523. ed. Blæv.

A stirpe, pro Stirpitus, vel funditus. Liv. 44. V. A vel AB præpos.

Committere stirpes ramis. Lucret. lib. 5. 1364.

Cum imis stirpibus evellere aliquid. Virg. 2. Georg. 209.

Obruere stirpes arvo. Virg. 2. Georg. 24.

Invenitur etiam fem. Hor. 3. Carm. 29. 37.

Stirpesque raptas, & pecus, & domos. Columel. lib. 2. cap. 2. Præfractas stirpes.

Octogenæ stirpes. V. Octogenus in OCTO.

Validæ stirpes. Virg. 2. Georg. 367.

Stirps, quum de homine dicitur, f. g. est, teste Servio. Virg. 7. Æn. 293.

Heu stirpem invisam. Idem 3. Æn. 94.

— quæ vos a stirpe parentum
Prima tulit tellus. [In hoc & seq. non apparet genus.

Stirpes sceleratorum hominum. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 33.

Auctor stirpis. Sen. Agamem. 4.

Antiqua a stirpe ortus. Virg. 1. Æn. 171.

Divinæ stirpis alumnus, Æscolapius Apollinis filius. Ovid. 2. Met. 633.

Egregia Priami de stirpe. Virg. 5. Æn. 297.

Humili de stirpe creatus. Ovid. 14. Met. 699.

Lemniaca stirps. V. LEMNOS.

Nefanda stirps. Sen. Agamem. 41.

Præclara stirpe deorum. Virg. 4. Georg. 322.

Ultima stirps. Sen. Herc. fur. 4.

Stirps, Proles, soboles. Stat 1. Silv. 2. 172. Nec formæ, nec stirpis egens.

Feminea stirps. Ovid. 13. Met. 651. Al. Sors.

Virilis stirps. Ovid. 13. Met. 529.

Stirps quæstionis, Origo, fundamentum: per translationem. Cic. 4. de Finib. 5. Differo eam partem, quæ quasi stirps est hujus quæstionis.

Altæ stirpes stultitiæ. Cic. 3. Tusc 3. Audeamus, non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere: tamen aliquid relinquetur fortasse, ita sunt altæ stirpes stultitiæ.

STIRPĬTUS, Adv. [ῥιζόθεν Gl. G. L.] i. e. Radicitus. Cic. 4. Tusc. 83. Hunc errorem, quasi radicem omnium malorum, stirpitus Philosophia se exacturam pollicetur.

STIRPESCO, [ῥιζοφυτεύομαι] ĕre. In stirpem converti. Plin. lib. 19. cap. 8. Sarriri jubet idem, non ante, quam asparagus natus fuerit, ne in sarriendo radices vexentur, ex eo velli asparagum ab radice. Nam si defringatur, stirpescere & intermori.

STĪVA, æ. f. [ἐχέτλη & ἀρότρα, Gl. L. G. & G. L.] Aratri manica, nempe quæ tenetur manibus cum aratur. Virg. 1. Georg. 174.

Stivaque, quæ currus a tergo torqueat imos. Dicta Stiva a stando, quia per eam regula stat, & quasi temo inter boves. Columel. lib. 1. cap. 9. Quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando stivæ pæne rectus innititur. conf. Varr. de L. L. 4. 31.

Innixus stivæ arator. Ovid. 8. Met. 218.

Premere stivam. Ovid. 4. Fast. 825.

S T L

STLĀTA, vel STLATTA, æ. f. [πλεμπκὴ σκάφης εἶδος Gl. L. G.] Genus navigii (inquit Festus) latum magis quam altum: a latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua Stlatum, pro Latum, Stlitem, pro Litem dicebant antiqui: qui dictionibus ab L incipientibus, S & T litteras præponere solebant: ut etiam Quintil. docet lib. 1. cap 4. de Grammatica, sive de litteris & earum potestate. V. Festum, & Gell. 19. cap. ult. Auson. Epist. 22. 23.

Phaselis, lintribus, stlatis, rate,
Turnim & Garumnam permeat.

STLATĀRIUS, a, um. Adj. Quod mari portatum est, quasi stlata advectum. Petron. cap. 108. Bellum stlatarium, i. e. Navale. Juven. 7. Sat. 134..

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Stlatariam purpuram alii intelligunt Vestem purpuream latam & amplam: ut sit Latus clavus, seu vestis senatoria. [Illecebrosa, ut vult Schol. vet quem omnino V.

STLATARIUS, vel STLACTARIUS, i. m. [ἐργόμωπος, Gl. L. G.] Qui stlata vehit: sicut a Scapha, Scapharius [Sed Græca vox Lat. Gloss. in Græcolat. exp. Adulator, Ambitiosus, quasi a Stlataria purpura.

STLEMBUS, i. m. Gravis & tardus. Lucilius,

— Apulidæ pedibus stlembum. dixit, cum refert equum pigrum & tardum. Festus.

STLINQUADRUM, Σκληρὸν, αὐστηρὸν, Gloss. Latinogræc.

STLIPES, Δικαιάρχαι. Ibid. [An Stlites? Neutrum satis intelligo.

STLUDIO, Χαμαιάκιον. ibid. [ἴσως Χαμαιάλκιον.

STLOPUS, i. m. Sonus qui ex inflatione buccarum erumpit. Pers. 5. Sat. 13.

Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii scribunt Sclopo. q. V.

S T O

STO, stĕti, stātum, [ἵστημι, Gl. L. G. & G. L.] stāre. In se, sua mole consistere, cui opponitur Sedere. Plaut. Capt. prol. 1.

Hos, quos videtis stare hic captivos duos,
Illi qui stant, hi stant hic ambo, non sedent.

Sta illico. G. hem! Ter. Phorm 1. 4. 18.

Stant adversis vestigiis contra nostra vestigia Antipodes. Cic. 4. Acad. 123.

Ad undam stare. Virg. 4. Georg. 355.

Ad curiam. Cic. 2. in Catil. 5. Hos, quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos etiam in Senatum venire, qui nitent unguentis, qui fulgent purpura, &c.

Ad cyathum stare, Stantem ministrare. V. CYATHUS.

Ad Senatum in Capitolio. Cic. 4. Acad. 137.

Ad verbera stare. Ovid. 1. Amor. 6. 19.

In æquo alicui stare, Consistere, Æqualem esse. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29. Quod infra deos sumus, quod non in æquo illis sumus, quod non in æquo illis stetimus.

Animis stare, Animum non abjicere. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis: ut videmur, bonis utimur, speramus.

Animo stare, & Desipere, contraria. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Ante pedes alicujus stare, Coram aliquo. Virg 9. Æn. 381.

Ante oculos nostros stetit. Ovid. 1. Amor. 5. 17.

Stare circum, pro Circumstare. Virg. 10. Ecl. 16.

In conspectu stare. Liv. 27.

Contra. Virgil. 5. Æn. 477.

Dixit & adversi contra stetit ora juvenci.

In judicio stare. *Estre en jugement.* H. St.

Juxta aliquem stare. Stat. 11. Theb. 618.

Pariter stare. Ovid. 4. de Pont. 9 107.

Stant mihi cum domina prælia dura mea. Propert. lib. 3. 5. 2. i. e. Non exercemus prælia. [Immo Exercemus. Sed Broeckh. mavult Sunt. Cui est Eleg. 3. v. 24. Malim Stent. i. e. Decreta, stata sint.

Pretium stat merci. Plaut. Milit. 3. 1. 130.

Procul stare. Tibul. 1. 6. 42.

Propius stare. Hor. de Arte Poet. 361.

Sanguis stetit, Substitit hæmorrhagia. Plin. Epist. 154.

Suppliciter stabat. Hor. 1. Serm. 8. 32.

Stare de inanimatis etiam dicitur, ut navis, flumen, currus, sol quoque & luna stare dicuntur. Plaut. Amph. 1. 1. 120.

Neque se luna quoquam motat, statque uti exorta est semel. Al. Atque. Paulo post

Ita statim stant signa, neque nox quoquam concedit die. Virg. 8. Æn. 233.

Stabat acuta silex. Stat. 12. Theb. 415.

— flentes stabant ad flumina silvæ.

Ager stat sentibus, apud Cæcilium, pro Horret.

Fabula dicitur ſtare. Ter. in prol. Hec. 15.
Partim ſum earum exactus, partim vix ſteti. Ubi Donatus, Agitur fabula quum recitatur: ſtat quum placet. Hor. 2. Epiſt. 1. 76.
Securus cadat, an recto ſtet fabula talo.
Mare placidum ſtat ventis. Virg. 2. Ecl. 25.
Mens ſtetit in dubio. Lucan. lib. 7. 246.
Nox ſtetit ante oculos meos. Ovid. 3. Amor. 5. 45.
Stare, In ſententia manere. Cic. ad Brut. 10. Qui ſi ſteterit idem, mihique paruerit, &c. conf. infra.
Conditionibus & conventis ſtare. Cic. 7. Att. 15. Omnes cupiebant Cæſarem ſtare, abductis præſidiis, conditionibus his, quas tuliſſet.
Conventis ſtare. Cic. 3. Off. 95. Facere promiſſa, ſtare conventis, reddere depoſita: commutata utilitate fiunt inhoneſta.
Decreto Senatus ſtare, proObedire, & non provocare. Cæſ.6.Bell.Gall.12.
Fides parum ſtat apud eum. Plaut. Pſeud. 1. 5. 62.
In fide ſtare, Perſiſtere. Cic. pro Rabir. 28. At ſi fides Saturnino data eſt, quod abs te ſæpiſſime dicitur, non eam C. Rabirius, ſed C. Marius dedit, idemque violavit, ſi in fide non ſtetit.
Ad finem ſtare, Durare uſque ad extremum. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Firmum ſtare, Non moveri ſententia, conſtantem eſſe. Livius 22. 9. Reſiſtes autem adverſus famam, rumoreſque hominum, ſi ſatis firmus ſteteris.
Eo quod judicatum eſt ſtare. Cic. 2. de Finib. 47. Nec enim ſatis eſt judicare quid faciendum, non faciendumve ſit: ſed ſtare etiam oportet eo, quod ſit judicatum. i. e. Obtemperare, aſſentiri, fidem habere, hærere, vel perſiſtere.
In eo quod oſtenderis, ſtes. Cic. 2. Att. 4. Si in eo, quod oſtenderat, non ſtat, mihi maxime placeat, ea quæ male empta ſunt reddi.
Judicio alicujus ſtare, pro Ejus judicio adhærere, obtemperare, aſſentiri. Cic. 8. Att. 4. Dionyſius quidem tuus potius, quam noſter, cujus ego cum ſatis cognoſſem mores. tuo tamen potius ſtabam judicio, quam meo, &c. Idem 2. Tuſc. 35. Stabam judicio multitudinis.
Judicata re ſtare. Cic. pro Flacc. 65. Re judicata ſtari oſtendit placere.
Pacto ſtare. Liv. 9. 11. pr. Quin tu, Spuri Poſtumi, ſi deos eſſe cenſes, aut omnia irrita facis, aut pacto ſtas?
Promiſſis ſtare. Cic. 1. Off. 32. Jam illis ſtandum non eſſe quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiſerit?
Sententia ſtat, pro Immobile & fixum eſt. Ter. Eun. 2. 1. 18. Vide quid agas. PH. ſtat ſententia.
Cum Abl. Plaut. Curc. 2. 1. 35.
Quod eis reſpondi, ea omnes ſtant ſententia. Liv. 34. conf. Stat, Certum eſt, infra.
In eadem ſententia ſtare. Liv. 4. 44.
Stare & Fugere, contraria. Cic. 2. Tuſc. 54. Abjecto ſcuto fugiat quantum poſſit, ob eamque cauſam pereat nonnunquam, etiam integro corpore, quum ei qui ſteterit, nihil tale evenerit.
Acies ſtat. Quintil. lib. 6. cap. 4. De altercatione. Lucan. lib. 7. 216.
— ſtetit ordine certo Infelix acies.
In acie ſtare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, mi Cicero, quod adhuc feciſti, idem præſta, ut vigilanter nervoſeque nos, qui ſtamus in acie, ſubornes.
A me ſtat. V. in A præpoſitione, A me ſtat.
Vide in ſeq. Stare a mendacio. Sic dicitur Stare a partibus alicujus. H.St.
A cauſa bonorum ſtare. Cic. de Clar. Orat. 273. Talis Trib. pleb. fuit, ut nemo, contra civium perditorum popularem turbulentamque dementiam, a Senatu, & a bonorum cauſa ſteterit conſtantius?
Ab adverſariis ſtare. Cic. 1. de Invent. 81. Ego horum unumquodque in reprehenſione, aut non eſſe ſignum, aut parum magnum eſſe, aut a ſe potius, quam ab adverſariis ſtare.
Stare cum Adverbio per locum ſignificante, ut Hac, Illac, Qua, &c. Ovid. 1. de Pont. 1. 12.
Qua ſteterant artes, pars vacat illa tibi. [Supple Parte.
Contra aliquem ſtare. Virg. 5. Æn. 414.
Hic magnum Alciden contra ſtetit.
Contra ſtudium alicujus. Cic. de Clar. Orat. 128. Quum is contra populi ſtudium ſtetiſſet.
Contra aſpera tela ſtetimus. Virg. 11. Æn. 282.
Contra verum a mendacio ſtare. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus in controverſiis, quum ſæpe a mendacio contra verum ſtare homines conſueſcerent, dicendi aſſiduitas abluit audaciam.
Cum aliquo ſtare, pro Partes ejus ſequi, & ei favere. Ter. Phorm. 1. 2. 39. In ejus parte ſtamus, pro quo facimus, inquit Donatus. Liv 26.41. Quid igitur minus conveniat, milites, quam quum aliæ ſuper alias clades cumularentur, ac dii prope ipſi cum Annibale ſtarent, &c. Cic. 4. de Finib. 45. Mihi autem æquius videbatur, Zenonem cum Polemone diſceptantem, a communibus vitiis progredientem videre, ubi primum inſiſteret, & unde cauſa controverſiæ naſceretur: non ſtantem cum his, qui ne dicerent quidem ſua ſumma bona a natura profecta. Idem 2. de Invent. 142. Quemadmodum ei dicebamus, qui a ſcripto diceret, hoc fore utiliſſimum, ſi quid de æquitate ea, quæ cum adverſario ſtaret, derogaſſet: ſic huic, &c.
Loco ſtare. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 42. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo, quo ſtabant, loco receſſerunt. Virg. 3. Georg. 84.
— tum ſi qua ſonum procul arma dedere,
Stare loco neſcit. Lucan. lib. 1. 144. — ſed neſcia virtus Stare loco.
Pro aliquo ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Pro Juba atque Afris inimiciſſimis Pop. Rom. ſtetiſſe. Liv. 38.
Ratio & fortuna cum aliquo ſtat, Quum quid jure facit, & fortuna arridente. Liv. 5.
Auctore certo ſtare. Liv. 8. 40. Nec quiſquam æqualis temporibus illis ſcriptor exſtat, quo ſatis certo auctore ſtetur. Hujus formæ eſt illud Quintil. lib. 7. cap. 1. Verbis ne legis ſtandum ſit, an voluntate.
Conſilio alicujus ſtare. Liv. 7.
Jurejurando alicujus ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 6.
Memoria ſtare eos dicit Seneca, qui nihil habent præter memoriam, Epiſt. 33. Viro captare floſculos turpe eſt, & fulcire ſe notiſſimis & pauciſſimis vocibus, & memoria ſtare.
Opinione alicujus ſtare. Cic. pro Cluent. 96. Et ſi uterque Cenſor Cenſoris opinione ſtandum putavit, quid eſt quamobrem quiſquam noſtrum Cenſorias ſubſcriptiones omnes fixas, & in perpetuum ratas putet eſſe oportere?
Verbis legis ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Voluntate ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Per me ſtat, per te, per illum, quo minus id fiat, Quum ego, aut tu, aut ille cauſa ſumus, ne quid fiat. Plin. lib. 18. cap. 28. Non ſtat per me, quo minus cælum intelligas, & cæleſtia ſcias. Quintil. lib. 3. cap. 8. Non per me ſtetit, ſed per illa. Ter. And. 4. 2. 16.
Si poterit fieri, ut ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quo minus hæ fierent nuptiæ, volo.
Si per eum non ſtetit parere defuncti voluntati. i. e. Quin pareretur, &c. Scævol. in l. Pater. §. Tuſculanus. D. de legat. 3.
Stat, Conſtat, & in pretio eſt. Liv. 23. 30. Multorumque ſanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria ſtetit. Gellius, Magno ei ſtet ea nocte abſentem fuiſſe. Quintil. Decl. 13. Quanti ſteterit mihi quod ſemel impetrata non feci. Plin. Epiſt. 155.
Morte ſtetit. Paterc. lib. 2. 64. Utrique vindicta libertatis morte ſtetit.
Leur couſta la mort, leur couſta la vie.
Pretio magno ſtare, Conſtare magno pretio. Hor. 1. Serm. 2. 122.
Stat illi res centum talentis. Liv. 34. 50.
Stare, Poſitum eſſe: & cum In conſtruitur. Virg. 1. Æn. 650.
Omnis in Aſcanio cari ſtat cura parentis. Aliter Sil. 17. 401.
In ducibus ſtabat ſpes & victoria ſolis.
Aliquando ſine præpoſitione In. Plaut. Capt. 3. 5. 82.
Periculum vitæ meæ tuo ſtat periculo.
Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cic. 1. de Legib. 2. Multaque alia multis locis diutius commemoratione manent, quam natura ſtare potuerunt. Virg. 2. Æn. 56.
Trojaque nunc ſtares, Priamique arx alta maneres.
Ad eam diem ſtetit civitas illa Lycurgi legibus, Subſtitit. Liv. 39. 33.
Fide ſtare. Liv. 23. 48. Niſi fide ſtaret reſp. opibus non ſtaturam.
Fiducia belli ſtetit auxiliis Palladis. Virg. 2. Æn. 163.
Gratia facti. Virg. 4. Æn. 539.
Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti.
Imperium puero ſtetit Liv.
Inſtitutis alicujus ſervandis ſtare dicitur urbs. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis temperandiſque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis, &c.
Jus exemplis ſtat. Liv. 27.
Loco meliore ſtare, per translationem. Cic. in Salluſt. 6. At quanto meliore loco Reſp. ſtaret, ſi tu par ac ſimilis ſceleſtorum civium, una cum illis annumeratus eſſes.
Ordine ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1. Nec mihi videntur errare, qui ipſam rerum naturam ſtare ordine putaverunt.
Per aliquem ſtare, pro Manere in ſtatu. Cic. 13. Fam. 30. Quam partem in Rep. cauſamque defenderim, per quos homines ordinesque ſteterim, quibuſque munitus fuerim, non ignorabas.
Statu eodem ſtare. Cic. 2. Off. 3. Atque utinam Reſp. ſtetiſſet, quo cœperat, ſtatu. Liv. 21.62.
Vi ſua ſtare. Ovid. 6. Faſt. 299.
Stat vi terra ſua, vi ſtando Veſta vocatur.
Stare, pro Dignitatem & auctoritatem ſuam retinere. Cic. 1. Fam. 4. Ad XVI Cal. Febr. quum in Senatu pulcherrime ſtaremus, quod jam illam ſententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus, &c. Idem 6. Fam. 6. Quum me ex Rep. expuliſſent ii, qui illam cadere poſſe, ſtante me, non putaverunt, memini me, &c.
Stat, Certum eſt, decretum eſt, in animo fixum eſt. Virg. 2. Æn. 750.
Stat caſus renovare omnes, omnemque reverti
Per Trojam. Idem 12. Æn. 678.
Stat conferre manum Æneæ [Additur ſæpe Mihi. conf. Sententia ſtat.
Non adhuc ſtat, pro Non conſtat, certum, vel deliberatum eſt. Cic. 3. Att. 13. Hinc ſi aliquid a comitiis audierimus, nos in Aſiam convertemus, neque adhuc ſtabat, quo potiſſimum: ſed ſcies.
Stet illud nobis, pro Certum & deliberatum ſit. Cic. 9. Fam. 2. Sed hæc tu melius: modo ſtet nobis illud, una vivere in ſtudiis noſtris, a quibus antea delectationem modo petebamus, nunc vero etiam ſalutem.
Statur, Imperſonale. Plaut. Pſeud. 1. 5. 42.
Salve. quid agitur? P. ſtatur hic ad hunc modum. Ter. Eun. 2. 2. 40. pro Quid agis? ſto, inquit Donatus.
Penultimam in Steterunt corripuit Virg. 2. Æn. 474.
Obſtupui ſtetteruntque comæ.
Gerund. Virg. 5. Æn. 384.
Quæ finis ſtandi?
Standum eſt epiſtolis Domitiani. Plin. lib. 10. cap. 62.

STANS, antis. Partic. [ἱστὰς] Cic. 2. in Catil. 2. Quod incolumes cives, quod ſtantem urbem reliquit, quanto tandem illum mærore afflictum eſſe & profligatum putatis?
Anni ſtantes in limine vitæ. Stat. 2. Silv. 1. 38.
Freta ſtantia, Quieta. Ovid. 7. Met. 201.
Oculi ſtantes, Exſtantes vel immobiles. Ovid. 6. Faſt. 133.
Grande caput, ſtantes oculi, roſtra apta rapinæ. Deſcribit Striges.
Paludes ſtantes. Hor. 3. Carm. 27. 9.
Vina ſtantia gelu. Ovid. 4. de Pont. 7. 8.
Stans pede in uno. Hor. 1. Serm. 4. 9.
— in hora ſæpe ducentos,
Ut magnum, verſus dictabat, ſtans pede in uno. i. e. Temporis momento Lucilius vena facili plurimos verſus effundebat. Nam uno pede qui ſtat, adverſarium ſe nullum, vel non fortem habere credit. Cum enim uno pede nos ſuſtinentes pendeamus & vacillemus, ſecurus eſſe videtur, adverſariique vires contemnere, qui ſeſe non utroque pede firmat ſtabiliter: unde & Omni pede ſtandum Quintilianus uſurpat, pro Omni contentione totiſque viribus. Ex Turneb. Adverſ. 7. 19.

STĂTŪAUS, a, um. aliud Partic. [ϛήσων] Plin. lib. 25. cap. 13. Anaxilaus auctor eſt, mammas a virginitate illitas, ſemper ſtaturas.
Hinc acies ſtatura ducum. Stat. 2. Theb. 566.

STĂTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἀποπαυμένος] Firmus. Plin. lib. 18. cap. 29. Jam primum hanc injuriam omnibus annis accidere non poſſe propter ſtatos ſiderum curſus. Idem lib. 2. cap. 13. [A Sifto, puto, non a Sto eſſe. Dies ſtatus cum hoſte vocatur, Qui judicii cauſa eſt conſtitutus cum peregrino. Ejus enim generis ab antiquis appellabantur, quod erant pari jure cum pop. Rom. atque hoſtire ponebatur pro æquare. Plaut. in Curcul. 1. 1. 5.
Si

Si ſtatus condictus cum hoſte intercedit dies,
Tamen eſt eundum, quo imperant, ingratiis. Feſtus. Cic. 1. Offic. 37. Indicant XII Tab Aut ſtatus dies cum hoſte.

Dies ſtatus. Plin. 9. Epiſt. 39. ad Muſtium, Ædes, vetus ſane, & anguſta, quum ſit alioqui ſtato die frequentiſſima. i. e. Feſto die. Plin. lib. 10. cap. 29.

Febris ſtata. V. FEBRIS.

Forma ſtata, ea antiquis dicebatur, Quæ a nimiæ pulchritudinis periculo, & a ſummo deformitatis odio vacat, velut forma quædam media. Uſus eſt Ennius in Menalippa, ubi eas fere feminas ait incolumi pudicitia eſſe, quæ ſtata forma forent. Refert Gell. lib. 5. cap. 11.

Lux ſtata. Stat. 5. Theb. 476.

Reditus ſtati. Plin. 5. Epiſt. 14. Idem Statum reditum vocat, 3. Epiſt. 19. ad Calviſium, Conſtant campis, vineis, ſilvis, quæ materiam, & ex ea reditum, ſicut modicum, ita ſtatum præſtant.

Sacra ſtata. Ovid. 1. Faſt. 660.

Sacrificium ſolenne & ſtatum. Cic. 1. Tuſc. 113. Quum enim illam ad ſolenne & ſtatum ſacrificium curru vehi jus eſſet, ſatis longe ab oppido ad fanum, &c. Sic Liv. 23. 35. Et 40. 4.

Sacrificia ſtata ſunt, quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam ſcribit de L. Veturio, De ſacrilegio commiſſo cum ei equum ademit; quod tu, quod in te fuit, ſacra ſtata, ſolennia, capite ſancta, deſeruiſti. Feſtus.

Tempeſtates. Plin. 2. 39.

Tempora. Lucan. 10. 240.

Tempus ſtatum. Plin. lib. 9. cap. 23.

STATA MATER, Veſta dicta eſt, ut Græcis Ἑστία. Feſtus, Statæ matris ſimulacrum in foro colebatur, poſtquam id colluſtravit, ne lapides igne corrumperentur, qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore, magna pars populi in ſuos quiſque vicos retulerunt ejus Deæ cultum. Scalig. Poſtquam id Cœlius ſtravit.

STĂTUS, ûs. m. [κατάστασις, Gl. L. G. & G. L. τύχη, L. G.] proprie Actus ſtandi. Gell. lib. 2. cap. 1. Stare ſolitus Socrates dicitur, pertinaci ſtatu, perdius atque pernox.

Status, Habitus. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Ter. Eun. 3. 5. 50.
Tum equidem iſtuc os tuum impudens videre nimium vellem,
Qui eſſet ſtatus, flabellum tenere te, aſinum tantum. Cic. 3. de Fin. 56. Per ſe ut quidem habitus oris & vultus, ut ſtatus & motus, in quibus ſunt præponenda quædam & rejicienda. Idem in Brut. 59. Motu ſic utetur, ut nihil ſuperſit in geſtu. Status erectus, & celſus, rarus inceſſus, nec ita longus.

Sic Cicero & in Officiis Status & motus corporis. Lact. lib. 3. In terram procumbere ne, ſi velimus, quidem poſſumus: quorum ſtatus rectus eſt. H. St. Locum Cic. hunc, puto, intelligi voluit 1. Off. 128. Status, inceſſus, ſeſſio, accubatio, vultus, oculi, manuum motus, teneant illud decorum. Lactantii habentur verba lib. 3. cap. 10. extr. conf. eundem 7. 9. 11. edit. Cellar. Apud Ter. Status pro Poſitura qualicunque corporis poni videtur, ut apud Nepotem in Chabr. pr. conf. Cic. in 3. Verr. 57. ubi in Pediani Comment. vocabula Figura & Status male a librariis permutata puto.

Status ſtatuæ. Cic. 6. Att. 1. Quam ſtatuam eſſe ejuſdem, ſtatus, amictus, annulus, imago ipſa declarat. conf. Nepot. l. c.

Status bruti animalis Columel. lib. 7. cap. 9.

Mediocris ſtatus ſermonis. V. MEDIOCRIS.

Statum animi pellere ictu. V. ICO, icis.

Indecorus ſtatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Minax ſtatus, Habitus aut geſtus minax. Hor. 3. Carm. 4. 54.

Status pro Fortunæ conditione, ordine, loco, caſuque: variis verbis jungitur.

Rerum mearum ſtatus. Ovid. 7. Met. 507.

Amplus ſtatus. V. AMPLUS.

Baſilicus ſtatus. V. Baſilicus, in BASILICA.

Incolumis ſtatus. V. INCOLUMIS.

Amittere ſtatum vitæ. Cic. 10. Att. 4. Non enim quam dignitatem, quos honores, quem vitæ ſtatum amiſerim, cogito: ſed quid confecutus ſim, quid præſtiterim, qua in laude vixerim.

Collocare aliquem Reip. ſtatum. Cic. ad Brut. 16. Qua nobis auctoritate opus eſt ad collocandum aliquem Reip. ſtatum.

Collocare in ſtatu ampliſſimo. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Quum nobis facultatem fortuna dediſſet, iniquum erat in eorum ſupplicio conſumere, quos eadem fortuna paulo ante in ampliſſimo ſtatu collocarat.

Concidere ex amplo ſtatu. Cic. 3. Att. 10. Ecquis unquam ex tam amplo ſtatu, in tam bona cauſa, tantis facultatibus ingenii, conſilii, gratiæ, tantis præſidiis bonorum omnium concidit?

Conſiſtere in aliquo ſtatu. Cic. Quod ſi (ut ſpero) victis hoſtibus noſtris veneritis, auctoritate veſtra Reſpub. exſurget, & in aliquo ſtatu conſiſtet.

Convellere aliquem de ſtatu. Cic. 8. Att. 23. Quæ me convellerunt de priſtino ſtatu, jam tamen, ut ante ad te ſcripſi, labantem.

Convellere Reip. ſtatum. Cic. in Piſon. 4. Ego adoleſcentes bonos & fortes, ſed uſos ea conditione fortunæ, ut ſi eſſent magiſtratus adepti Reip. ſtatum convulſuri viderentur, meis inimicitiis, nulla Senatus mala gratia, comitiorum ratione privavi.

Declinare de ſtatu ſuo. Cic. de Provinc. Conſul. 41. Quamvis excipere fortunam, ſubire vim atque injuriam malui, quam aut a veſtris ſanctiſſimis mentibus diſſidere, aut de meo ſtatu declinare.

Deducere aliquem de ſtatu vitæ ſuæ. Cic. 4. Verr. 10. Fecerunt etiam ut me, cujus fidem, continentiamque cognoverant, prope de vitæ meæ ſtatu, dolore ac lacrimis ſuis deducerent: ut ego iſtum accuſarem, a quo mea longiſſime ratio, voluntaſque abhorrebat.

Dejicere adverſarium de ſtatu. Cic. in Orat. 129. Quo genere nos mediocres, aut multo etiam minus, ſed magno ſemper uſi impetu, ſæpe adverſarios de ſtatu omni dejecimus. V. DEJICIO.

Deterrere aliquem de ſtatu ſuo. Cic. 11. Fam. 11. Malevolentiæ hominum in me, ſi poteris, occurres, ſi non poteris, hoc conſolabere, quod me de ſtatu meo nullis contumeliis deterrere poſſunt.

Dimovere de, vel ex ſtatu. Cic pro Cæcin. 42. Non ea ſola vis eſt, quæ ad corpus noſtrum, vitamque pervenit: ſed etiam multo major ea, quæ, periculo mortis injecto, formidine animi pertertitum, loco ſæpe, & certo de ſtatu dimovet. Idem in Parad. 1. Mentem ex ſua ſede & ſtatu dimovet.

Figere & fundare ſtatum Reip. Cic. 1. Att. 13. Reip. ſtatum illum, quem tu meo conſilio, ego divino confirmatum putabam, qui bonorum omnium conjunctione & auctoritate Conſulatus mei fixus & fundatus videbatur, niſi quis nos deus reſpexerit, elapſum eſſe ſcito de manibus uno hoc judicio.

Manere ſuo ſtatu. V. MANEO.

Obtinere eundem vitæ ſtatum. Cic. pro Corn. Balb. 18. Si, quo quiſque loco noſtrûm eſt, Judices, natus: aut ſi, in qua fortuna eſt naſcendi initio conſtitutus, hunc vitæ ſtatum uſque ad ſenectutem obtinere debet.

Pervenit in hunc ſtatum Reſpub. Cic. 9. Att. 8. Quorum artificiis effectum eſt ut Reſp. in hunc ſtatum perveniret.

Redire in antiquum ſtatum. Celſ. lib. 6. cap. 6. de Oculor. morbis.

Reſtituere provinciam in antiquum ſtatum. Cic. 2. Verr. 13. Jam vero omnium vitiorum ſuorum plurima & maxima conſtituit monumenta, & indicia in provincia Sicilia: quam iſte per triennium ita vexavit, ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.

Retinere ſtatum. Cic. de Aruſp. Reſp. 61. Hunc ſtatum, qui nunc eſt, qualiſcunque eſt, nulla alia re, niſi concordia retinere poſſumus.

Revertitur nunquam in antiquum ſtatum fractum femur. Celſ. lib. 8. cap. 10. §. 5. extr.

Tenere ſtatum ſuum. Cic. 4. Fam. 9. Quod honeſto otio tenueris & ſtatum & famam dignitatis tuæ.

Tueri ſtatum ſuum. Cic. 9. Fam. 16. Ego me non putem tueri ſtatum meum ſic poſſe, ut neque offendam animum cujuſquam, nec frangam dignitatem meam.

Status [στάσις] apud Rhetores dicitur, In quo cauſa maxime vertitur. Quintil. lib. 3. cap. 6. Status eſt quod ex prima conflictione naſcitur. Exempli cauſa, Intentio eſt, feciſti homicidium, Depulſio eſt, non feci. Quæſtio an fecerit. Hinc conſtitutio conjecturalis, quæ & ſtatus dicitur. Cic. in Topic. 93. Refutatio accuſationis, in qua eſt depulſio criminis, Græce στάσις dicitur, Latine ſtatus appelletur: in quo primo inſiſtit, quaſi ad repugnandum congreſſa, defenſio.

Conjecturalis ſtatus. Quintil. 3. 6. V. CONJECTURA.

Legalis ſtatus. Quintil. lib. 3. 6.

Ratiocinativus ſtatus, i. e. Syllogiſmus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Conſtituere ſtatum. Quintil. ibid. V. CONSTITUO.

Facere ſtatum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Status, pro Ordine. Seneca de Benefic. Quicquid maxime neceſſarium erat, in primum ſtatum conjeci: nunc ſi quid effugit, recolligo.

Status, ex quibus omne genus controverſiarum de agris exoritur, octo omnino ſunt: Injectivus, expoſitivus, ſubjectivus, recuperativus, aſſumptivus, initialis, materialis, effectivus. Injectivus ergo ſtatus eſt generalis, nam ſive de poſſeſſione, ſive de fine controverſia naſcatur, per hoc repetitio juſta injuſtaque injicitur. Expoſitivus eſt ſtatus controverſiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonſtratione, & partium magis exigit narrationem, per quam exponendum ſit, quo ſint genere terminandæ, aut perſuadendum judici, etiam ſi loci natura finitimam exhibeat ſimilitudinem. Subjectivus ſtatus eſt, cum relinquitur ſtatus generalis, & alio quolibet ſtatu controverſia defenditur. Recuperativus eſt ſtatus, quoties non a trifinio, aut quadrifinio, ſed ex quolibet finis loco incipientis termini rectura dirigit, & per inceſſum definitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut ſolum aufert, & ejus loco redditur. Aſſumptivus primæ controverſiæ ſtatus, qui eſt de poſitione terminorum, in rigorem aut in finem tranſcendit. Initialis controverſiæ ſtatus de rigore pertinens ad materiam, tranſcendit in controverſiam, quæ eſt loco tertio: de fine ſtatus materialis non conditionem mutat, neque materiam efficit. Materialis ſtatus eſt, ex quo omnes controverſiæ incipiunt de loco duntaxat. Nam tranſcendentiam non habet de hoc effectivus. ſed, dum conſummatus fuerit, naſcitur. Effectivus eſt, cum de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium advocationes inſtituunt. Ex Aggeno de Limitibus agrorum, ubi de Controverſiis agrorum, p. 63. Goeſ.

STATULĪBER, ĕri. m. [ἐλεύθερος χρόνῳ κατὰ διαθήκην ἀφιεθείς, Gl. L. G.] ſic una voce ſcribitur apud Feſtum, Qui teſtamento certa conditione propoſita, jubetur eſſe liber. Et ſi per heredem eſt, quo minus ſtatuliber præſtare poſſit, quod præſtare debet, nihilominus liber eſſe videtur. Feſtus. Ulpian. tit. 2. ejus libri qui eſt inſcriptus, Tituli ex corpore Ulpian. Qui ſub conditione teſtamento liber eſſe juſſus eſt, ſtatuliber appellatur. Statuliber quamdiu pendet conditio ſervus heredis eſt.

STATULIBĔRA, æ. f. [ἐπικεκαμμένη τὴν ἐλευθερίαν, Gl. L. G.] Ulpian. Dig. 40. t. 7. l. 6. Si ſtatulibera ſerva pœnæ facta ſit.

STĂTIO, ōnis. f. [στάσις, ἡ κατεμμονή, Gl. G. L. στεθμός, συνεδρία, καὶ παρεδρία, ἑστηρώ, L. G.] Ipſe ſtandi actus. Lucret. lib. 4. 398.
Qua vehimur navi, fertur, cum ſtare putatur,
Quæ manet in ſtatione, ea præter creditur ire.

Statio, Locus, in quo naves, aut milites, aut homines, aut jumenta, tuto ad tempus ſtant: vel in quo frequenter conſiſtitur. Plaut. Milit. 5. 9. 12. Namque in ſtatione ſtat ſenex. al. Statu.

Comitiaria ſtatio. V. COMITIA.

Gratiſſima ſtatio mergis. Virg. 5. Æn. 128.

Mortalis ſtatio. Paterc. lib. 2. ſub fin. Quicquid numinum hanc Rom. imperii molem in ampliſſimum terrarum orbis faſtigium extulit, vos publica voce obteſtor atque precor, cuſtodite, ſervate, protegite hunc ſtatum, hanc pacem; eique functo longiſſima ſtatione mortali, deſtinate ſucceſſores quam ſeriſſimos. Ei, h. e. Tiberio. [Ordo eſt, Eique mortali, functo longiſſ. ſtatione.

Publica ſtatio mihi clauſa eſt. Ovid. 3. Triſt. 1. 79.

Peracta ſtatio. Lucan. lib. 1. 45. — quum ſtatione peracta
Aſtra petes ſerus. Poſt cuſtoditum in terris imperium aſcendes ad ſuperos. Abſoluta gubernatione imperii tui in hac vita, in qua velut in ſtatione verſatur homo. Neronem alloquitur.

Statio, tagma militare, plerumque unius cohortis, pro caſtris ad cuſtodiam conſtitutæ in armis. Curtius, Cognitum id per exploratores, qui ſtationes hoſtium fuerant ingreſſi. Virg. 9. Æn. 222.
— illi
Succedunt, ſervantque vices: ſtatione relicta,
Ipſe comes Niſo graditur.

Agere

Agere ſtationem. Tacit. 1. Hiſt. 28.
Diſponere ſtationem. Cæſ. 8. Bell. Gall. 12.
Educere ſtationem. Liv. lib. 1.
Habere ſtationes diſpoſitas. Cæſ. 5. de Bell. Gall. 16. extr.
Relicta portæ ſtatione. Stat. 11. Theb. 240.
Subducere ſtationes, Abducere. Liv. 22. 42. pr.
Eſſe in ſtatione pro caſtris collocatos. Cæſ. 5. de Bell Gall. 15.
Tueri vigili muros ſtatione. Claud. 2. in Ruf. 59. [Uſi ſunt & Græci Juniores. Gloſſ. Græcolat. Σταπίων, Stacio.
Statio, [ὅρμος Gl. L. G.] Locus navibus in anchoris retinendis natura idoneus, deterior tamen portu. Virg. 2. Æn. 23.
Inſula dives opum, Priami dum regna manebant;
Nunc tantum ſinus & ſtatio male fida carinis. Cic. 12. Fam. 15.
Tantum enim abfuit ut illorum præſidio noſtram firmaremus claſſem, ut etiam a Rhodiis, urbe, portu, ſtatione, quæ extra urbem eſt, commeatu, aqua denique prohiberentur noſtri milites.
Tutiſſima ſtatio nautis. Virg. 4. Georg. 421.
Habeo ſtationem, ὁρμῶ, ἐπὶ λιμένος. Gloſſ. Græcolat. [Quia in anchoris ſtabant. Nonnunquam eſt ipſa claſſis. V. Liv. 37. 45. pr.
Manere in ſtatione, i. e. Portu. Lucret. lib. 4. 397. V. ſupra.
Recepi ejectum fluctibus tuta ſtatione. Ovid. 7. Epiſt. 89.
Statio, Officina, in quam multi conveniunt, ut de aliqua re decernatur, & jus dicatur. Gell. lib. 13. cap. 13. pr. Quæſitum eſſe memini, in pleriſque Romæ ſtationibus jus publice docentium, &c. Juven. 11. Sat. 4.
— omnis
Convictus, thermæ, ſtationes, omne theatrum. Perottus.
Stationes interdum ſunt Loca publica, in quæ poſt negotia ſolent cives convenire confabulandi, vel potius deſidendi gratia. Plin. 1. Epiſt. 13. ad Senecionem, Plerique in ſtationibus ſedent, tempuſque audiendis fabulis conterunt. Idem 2. Epiſt. 9. ad Apollinarem, Itaque prehenſo amicos, ſupplico, ambio, domos, ſtationeſque circumeo: quantumque vel auctoritate vel gratia valeam, precibus experior.
Stationes municipiorum quaſdam fuiſſe in foro Romano auctor eſt Victor in deſcribenda fori Romani regione, quas ſignificare poeta Satyricus 11. Sat. 4. videtur his verbis,
— ſtationes, omne theatrum. De Rutulo. Sed & Plin. lib. 16. 44. de loto in Vulcanali polita, Radices, ait, ejus in forum uſque Cæſaris, per ſtationes municipiorum, penetrant.

Statiuncŭla, æ. f. dimin. [σταθίδιον] Parva ſtatio.

Stationālis, e. Adj. Firmiter ſtans. Plin. de Sideribus lib. 2. cap. 15. Eadem ſtationalis, ſenis menſibus commoratur in ſignis, alioqui bimeſtris: quum ceteræ utraque ſtatione quaternos menſes non impleant.

Stationārius, a, um. Adj. & Stationarius, i. m. [φύλαξ] Stationarii milites dicuntur, Quibus, cuſtodiæ, aut præſidii gratia, ſtatio aſſignata eſt; item Qui in urbibus aut provinciis tenentur, ad populorum quietem tuendam. Perottus. Ulpian. in l. 1. §. Hoc autem. D. De fugitivis, Qua declaratur & Præſides, & Magiſtratus, & milites ſtationarios dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. Paul. in l. 4. eodem titulo, Limenarchæ & ſtationarii fugitivos deprehenſos in cuſtodiam retinent.
Stationarii tabelliones, Qui in ſtationibus, cum ſubadjuvis miniſtriſque ſuis, morabantur & inſtrumentis ſubſcribebant, quos Juſtinianus in Novella 44. συμβολαιογράφους, appellat, id eſt contractuum ſcribas, qui & tabularii, & tabelliones dicuntur. Alciatus cap. 19. lib. 6. Parerg.

Stātīvus, a, um. Adj. [στάσιμος, Gl. G. L.] ut Caſtra ſtativa. Cæſ. 3. Bell. Civil. 30. Cic. 7. Verr. 29. Iſte novo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracuſarum loco, ſtativa ſibi caſtra faciebat. Præſidium. Idem 12. Philip. 24. Hæc vigilia, hæc cuſtodia, hoc præſidium ſtativum.
Feriæ ſtativæ, Solemnes, in certum diem conſtitutæ. Macrob. Saturn. 1. 6.
Aquæ ſtativæ, i. e. Stagna. Varr. apud Non. 3. 165.
Stativa perſeverantia. Firmic. lib. 3. cap. 6. Caput malitioſis homoribus onerant, & ex humorum ſtativa perſeverantia, qui circa caput collecti fuerint, facient caducos & lunaticos.
Stativa tarditate ſubſiſtere. Firmic. lib. 1. cap. 2.

Statīva, ōrum. n. pl. [σταθμός] Caſtra dicuntur, ſive Munitiones, in quibus, ut propius pugnent, milites confident. Liv. lib. 1. 57. In iis ſtativis, (ut fit longo magis, quam acri bello) ſatis liberi commeatus erant. Idem lib. 9. 23. Stativa noſtra munimento ſatis tuta ſunt, ſed inopia eadem infeſta. Idem 3. 2. In Latino agro ſtativa habuit. Et 9. 39. Stativa in propinquo habuere. Cic. pro Lege Agr. 2. 40. Nunquid cauſæ eſt, quin omnes agros, urbes, ſtativa, portus, totam denique Bithyniam Decemviri vendituri ſint? [Quibus omnibus locis ſubauditur & Caſtra.

Stātārius, a, um. Adj. [στάσιμος] a Participio Status. Ter. in prol. Heaut. 36.
Statariam agere ut mihi liceat per ſilentium. h. e. Comœdiam quietiorem, & quæ magnos vehementeſque motus non habeat: cujuſ. modi eſt Heautontimorumenos. Comœdiæ, inquit Donatus, aut Motoriæ ſunt, aut Stataria, aut miſtæ. Motoriæ, turbulentæ: ſtatariæ, quietiores: miſtæ, ex utroque actu conſiſtentes. Idem in prolegomenis Adelphorum: Hujus fabulæ tota actio quum ſit miſta ex utroque genere, ut fere Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon: tamen majori ex parte motoria eſt: nam ſtatarios locos perpaucos habet. Rurſus idem in prologum Adelph. Ipſi ſenes in ſtatario charactere partem aperient, in motorio partem oſtendent. Nam duo agendi ſunt principales modi: Motorius, & Statarius: ex quibus ille tertius naſcitur, qui dicitur μικτός. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumeni indicat velut digito, quid differat Motoria ab Stataria, his quidem verbis; v. 36.
Adeſte æquo animo, date poteſtatem mihi,
Statariam agere ut liceat per ſilentium,
Ne ſemper ſervus currens, iratus ſenex,
Edax paraſitus, ſycophanta autem impudens,
Avarus leno, aſſidue agendi ſint mihi,
Clamore ſummo, cum labore maxumo. Perinde quaſi diceret, Ne mihi ſemper agenda ſit motoria.
Statarius, Qui ſtatariam agit fabulam. Cic. in Brut. 116. Volo enim ut in ſcena, ſic etiam in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu & difficili utantur, ſed eos etiam, quos Statarios appellant, quorum ſit illa ſimplex in agendo veritas non moleſta. Qui locus ſic eſt explicandus Inter ſcænam & forum eſt quædam ſimilitudo: unde Actores tam in ſcæna, quam in foro dicuntur: & Scænæ ſervire, & Uti foro dici ſolet, eos, quos Motorios vocant Grammatici. Celeri motu & difficili, quo utrique actores, ſed hi in ſcæna, illi in foro utuntur. Actores enim fabularum ſæpe clamore ſummo, ut ait Terentius, cum labore maximo agunt, dum repræſentant, vel ſervum currentem, vel tale quid agentem: actores vero cauſarum ingemunt ſæpe, inclamant, dolent, queruntur, Rempublicam implorant, ſupplicant, & pedem ſupplodunt, ut ait Cic. 1. de Orat. 230. Itaque vere utrique Motorii poſſunt appellari. Statarios, qui ſtatarias fabulas agunt, ita ut nihil pæne moveantur, ſed ſimpliciter agant: Statarios vero patronos tales, qualis fuit Rutilius, qui non modo ſupplex judicibus eſſe noluit, ſed ne ornatius quidem aut liberius cauſam dici ſuam, quam ſimplex ratio veritatis ferebat. Simplex veritas, Sincera, ſine fuco & ornamentis oratoriis.
Orator ſtatarius. Cic. in Brut. 239. C. deinde Piſo, ſtatarius, & ſermonis plenus orator. Statarius, quod eſſet (ut ait Cicero pro Roſcio Comœdo 7.) ſumma fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus.
Miles ſtatarius. i. e. Qui, dum pugnat, ordinem proprium ſervat. Liv. 9. 19. Statarius uterque miles, ordines ſervans.

Stātor, ōris. m. Servus olim dicebatur, aut Libertus, qui prope herum aut patronum ſtabat, & ei præſto erat, & ſi quem quærebat arceſſebat ſiſtebatque. Petronius Arbiter cap. 126. Quædam enim feminæ ſordibus calent, nec libidinem concitant, niſi aut ſervos viderint, aut ſtatores diutius cinctos. Diſcinctos legendum putat Turnebus, idque optime meo quidem judicio. [Rectius al. Altius cinctos. V. Burm.
Juppiter Stator [ἐφέστιος Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos dicebatur ſecundum hiſtoricos, quia poſt ſuſceptum votum aciem Romanam ſtitiſſet. Seneca autem aliam rationem aſſignat, quia ejus beneficio ſtant omnia, de Benefic. lib. 4. cap. 7. V. eandem dict. in sisto, quo revera pertinebat.

Statuārium, i. n. Ὀρθοστάτης Gloſſ. Latinogræc.

Stābīlis, e. Adj. [βέβαιος Gl. L. G. ἑδραῖος, σταθερός, G. L.] Firmum & fixum. Comp. Stabilior, Superl. Stabiliſſimus. Lucret. lib. 5. 1120.
Ut fundamento ſtabili fortuna maneret. Ter. Adel. 1. 1. 41.
Errat longe, mea quidem ſententia:
Qui imperium credat gravius eſſe aut ſtabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.
Stabile eſt, h. e. Certum & ſtatutum. Plaut. Bacch. 3. 4. 25.
Incertum & Stabile, contraria. Cic. in Topic. 70.
Nihil eſt enim tam inſigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ ſtabile, quam id, in quo aliquid offenderis. Cic. 1. de Orat. 129.
Stabile & Immutabile. Cic. 4. Acad. 23. Quam nos, non comprehenſionem modo rerum, ſed etiam ſtabilem quoque & immutabilem eſſe cenſemus.
Animus ſtabilis & firmus, & magnus. Cic. 3. de Fin. 29. Quod vero negari nullo modo poſſit, quem unquam ſtabili, & firmo, & magno animo, quem fortem virum dicimus, effici poſſe, niſi conſtitutum ſit, non eſſe malum dolorem?
Bonum permanens fixum & ſtabile. Cic. 5. Tuſc. 40.
Connubium ſtabile. Virg. 1. Æn. 77.
Domicilium certum & ſtabile. Cic. pro Marcello 30.
Favor nunquam ſtabilis. Senec. Thyeſt. 4.
Fortitudo robuſta & ſtabilis. Cic. 4. Tuſc. 52.
Mala ſtabilia, Non decidua poma, & quæ diutius in arbore ſtant, vel diu maturitatem retinent, neque cito corrumpuntur. Cato R. R. cap. 7. Eo lotium ſuillum aut ſtercus ad radicem eorum addere oportet, ut ſtabilia mala fiant.
Matrimonium ſtabile & certum. Cic. 2. Philip. 44.
Patria ſtabilis, In qua quis perpetuo habitat, nec huc atque illuc diſcurrit. Plaut. Merc. 3. 4. 68.
Pede ſtabili manere. Ovid. 5. Triſt. 14. 30.
Quæſtus ſtabiliſſimus. Cato R. R. in præf. Maximeque pius quæſtus, ſtabiliſſimuſque conſequitur, minimeque invidioſus.
Ratione ſtabili firmaque contemnere. Cic. 1. Off. 6.
Regnum haud ſtabile. Senec. Herc. fur. 6.
Scientiam ſtabilem rerum tenere. Cic. 1. de Finib.
Sententia certa & ſtabilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Eſt enim & Philoſophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, ſed ut noſtri ſtabilem certamque ſententiam.
Terminus ſtabilis rerum. Hor. in Carm. ſæcul. 26.
Via præceps & lubrica, Plana & ſtabilis; opponuntur. Cic. pro Flacc. 105.
Vita ſtabilis, Felix, & non variis cafibus ſubjecta. Lucret. lib. 3. 66.

Stabilĭter, Adv. Vitruv. 10. 14. Tympanum ſtabiliter includatur. Compar. Suet. Claud. cap. 20. Molem ſtabilius fundare.

Stabilĭtas, ātis. f. [σταθερότης Gl. G. L.] Firmitas. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 33. Ita mobilitatem equitum, ſtabilitatem peditum in præliis præſtant. Plin. lib. 23. cap. 3. Gingivis & oris ulceribus; dentium ſtabilitati efficaciſſime ſubvenit.
Motus & Stabilitas, contraria. Cic. 2. de Fin. 16.
Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ ſtabilitate confidere? Cic. 5. Tuſc. 40.
Stabilitas, Firmitas, Conſtantia. Cic. 3. de Fin. 49. Quod idem in artibus non fit, & quod virtus ſtabilitatem, firmitatem, conſtantiam totius vitæ complectatur, nec hæc eadem in artibus eſſe videamus.
Stabilitas amicitiæ vacillat. Cic. 1. de Fin. 66. Quo loco videtur quibuſdam ſtabilitas amicitiæ vacillare.
Dare aliquibus ſtabilitatem. Cic. 2. de Nat. Deor. 120.
Habere ſtabilitatem. Cic. 2. de Fin. 9.

Stabĭlĭo, īvi, ītum, [βεβαιόω, καθίστημι, ἀσφαλίζω] īre. Stabile facere, firmare. Plaut. Amph. 1. 1. 39.
Regique Thebano Creonti regnum ſtabilivit ſuum. Plin. lib. 9. cap. 28. Ex his longiſſimi & aſperi quibus ad ora admovent cibos, & in fluctibus ſe velut anchoris ſtabiliunt, ceteri cirri quibus venantur.
Turres quaſſas ſtabilire. Senec. Thyeſt. 568.
Stabilire & Figere. Cic. 1. Tuſc. 88. Hoc igitur probe ſtabilito & fixo excutiendum eſt ut ſciatur quid ſit carere, ne relinquatur aliquid errori in verbo.
Magis ſtabilita. Lucret. lib. 3. 203.

Stabilire Remp. cui opponitur Evertere. Cic. 4. de Fin. 85. Nisi forte censeres, Gracchum patrem beatiorem fuisse, quam filium, quum alter stabilire Remp. studuerit, alter evertere.

STABILĪMEN, ĭnis. & STABILIMENTUM, i. n. [βεβαίωσις] Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc. 2. 3. 88.

Hæc sunt ventri stabilimenta: panis, & assa bubula,
Poculum grande. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.
Addo huc quod mihi portento cælestium pater
Prodigium misit, regni stabilimen mei. Ex poeta.

Virtutis stabilimentum. Val. Max. 2. 2. 5.

STABILĪTOR, ōris. m. Sen. de Benef. 4.7. Stant omnia beneficio dei, qui stator stabilitorque est. conf. Stator in SISTO.

STABILĬTO, āre. frequent. [ἱδρωῶ] Gloss. Græcolat.

STABILINUS, Deaster quidam de quo Alexand. Alexandrin. lib. ult. Genialium dierum cap. ult.

STĂBŬLUM, i. n. [ἱππουρεῖον, ὀνεῶνιον, πανδοχεῖον, Gl. L. G. & G. L. σταθμός, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, ἔπαυλις, αὐλὴ τῶν κοσμοβάτων G. L. ἱππόστασις, Onom. vet.] a Stando dicitur; Locus, in quem qui iter faciunt, secedere solent: quod & Diversorium, & Hospitium dicitur, & Meritorium, quia mercede locatur. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. De injuriis & famos. libell. Tantum igitur ad meritoria vel stabula non pertinebit. Plaut. Aul. 2. 2. 56.

Neutrobi habeam stabile stabulum, si quid divortii fuat.

Stabulum confidentiæ. Plaut. Most. 2. 1. 3. Idem Truc. 2. 7. 31. Stabulum flagitii. Idem Cas. 2. 1. 13. Stabulum nequitiæ.

Stabulum, Lupanar. Cic. 2. Philipp. 69. Hujus in sedibus, pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinæ sunt.

Exercere stabulum. V. EXERCEO.

Stabula, pl. poetis generaliter dicuntur Loca, in quibus armenta, gregesque consistunt, in agris & sub dio: ut sint veluti quædam animalium stationes. Virg. 8. Æn. 207.

Quatuor a stabulis præstanti corpore tauros
Avertit.

Alta ferarum stabula. Virg. 6. Æn. 179.

Avia stabula. Ovid. 6. Met. 596.

Gelida ferarum stabula. Catul. 61. 53.

Mollia stabula. Virg. 3. Georg. 295.

Munita stabula. Sil. lib. 7. 127.

Pinguia stabula. Virg. 4. Georg. 14.

Tenent clausa stabulis armenta. Virg. 3. Georg. 352.

Reclusis stabulis armenta rapere. Ovid. 8. Epist. 17.

Tenere armenta propius stabulis. Virg. 1. Georg. 355.

Habitare in stabulis. Ovid. 3. Fast. 191.

Stabulum pavonum. Columel. lib. 8. cap. 11.

Stabulum, Præsepe in hospitiis. Apul. Milef. 3. p. 140. Elm. Durissimo casui meo serviens, ad equum illum, vectorem meum probissimum, in stabulum concedo: ubi alium etiam Milonis quondam hospitis mei asinum stabulantem inveni.

Stabulum etiam sumitur pro quacunque Statione, seu Habitatione & loco, ubi quis stare consuevit. Virg. 7. Æn. 512.

Ardua tecta petit stabuli, & de culmine summo
Pastorale canit signum.

Staulum, pro Stabulum, Σπεῦλον. Eustath. pag. 1957. circa finem, Παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς τὸ κλίσιον ἀμφεῶν καὶ ζεύγων ἐστὶ δικλικόν. ὁ λέγεται τὴν Ῥώμην, παρὰ τὴν σύσιν, σεῦλον καλεῖν. H. St.

STABŬLO, [αὐλίζομαι, σηκάζω, ἱπαυλίζομαι] āre: & frequentius STABŬLOR, āri. dep. Stare, divertere, & quasi stationem habere. Virg. 6. Æn 286.

Centauri in foribus stabulant. Serv. Stabulant, Habitant; & usurpative dixit, ut Populat, Luctat: nam Stabulor dicimus. Idem 3. Georg. 224.

Nec mos bellantes una stabulare. Stat. 3. Silv. 2. 101.

Isi, Phoroneis quondam stabulata sub antris, &c. Gell. lib. 6. cap. 3. Unum serpentem in illis locis stabulantem, inusitatæ immanitatis.

Pecudes stabulantur in antris. Ovid. 13. Met. 822.

Stabulare pecus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 21. Si prata sunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera ut pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat, & stabulet.

Turdi & pavones stabulantur. Varr. 3. R. R. cap. 3. V. ORNITHON.

STABULĀTIO, ōnis. f. Mansio in stabulo. Columel. lib. 6. cap. 3. Itaque hibernæ stabulationi eorum præparanda sunt stramenta. i. e. Quando tempore hiberno stabulabuntur boves. Macrob. lib. 8. cap. 6. & Gell. lib. 16. cap. 5.

STABULĀRIUS, i. m. [πανδοχεύς, Gl. G. L. & Onom. vet.] Hospes, viatores pretio recipiens. Apul. 1. Milef. p. 110. Elmenh. Sumo farcinulam, & pretio mansionis stabulario persoluto, capessimus viam. Ulpian. l. 1. D. Nautæ, caupon. &c. Caupones & stabularios, æque eos accipimus, qui cauponam vel stabulum exercent.

Stabularius, Qui stabuli, hoc est loci, ubi animalia stant, curam gerit. Columel. lib. 6. 23. Hic enim recognosci grex poterit, numerusque constare, si velut ex militari disciplina intra stabularii castra manserint. Varr. 2. de R. R. cap. 10. In quibus stabularii solent equas abigere.

STĀMEN, ĭnis. n. [στῆμων Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Filum, quod in colo nendo ducitur. Plaut. Mil. 3. 1. 34.

Tam capulari stamine tibi diu videor vivere? Al.
Tam capularis, tamne tibi diu videor vita vivere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, rescindere nostrum stamen dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Inde factum, ut nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine. Martial. lib. 6. 58.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos vox habet ista deos.

Albi staminis lanificæ. Juven. 12. Sat. 65.

Aurea stamina. Stat. 11. Theb. 402.

— & pollice docto
Stamina purpureæ sociaverat aurea telæ.

Candida stamina. Ovid. 6. Met. 576. al. Callida.

Operosum stamen. Ovid. 1. de Arte Am. 695.

Tenuissima stamina. Ovid. 4. Met. 179.

Ducere levia stamina versato fuso. Ovid. 4. Met. 221.

Intendere telas gracili stamine, Ordiri. Ovid. 6. Met. 54.

Minuunt plenas colos stamina. Ovid. 3. Epist. 76.

Nectere stamina. Sen. Herc. OEth. 8.

Nere stamina. Ovid. 2. Fast. 771.

Nentes fatalia stamina Parcæ. Tibul. lib. 1. 7. 2.

Rumpere stamina. H. St. V. RUMPO.

Torquere stamina digitis. Ovid. 9. Epist. 79.

Velare Serum pretioso stamine. i. e. Serico. Claud. 1. in Eutrop. 304.

Stamina in Lyra sunt Fides, quæ nonnunquam & Fila appellantur. Ovid. 11. Met. 169. — tum stamina docto
Pollice sollicitat.

Stamina in ligno, vel herbis, sunt veluti Filamenta. Plin. lib. 16. cap. 38. Pulpa mero stamine & tenui constat. Idem lib. 21. cap. 5. Ita odor colorque duplex, alius calycis, alius staminis, differentia angusta.

STAMINEUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc usu probant venam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniam lacrimose crispa.

Rota staminea. Propert. lib. 3. 5. 26.

STAMINĀRIUS, i. m. [νήστης, ὁ τὸν στήμονα Gl. L. G.] Gell. 16. 7. Laberius in staminariis. [In Gloss. ultimum verbum desiderator.

STAMINATUS, a, um. Petron. Fragm. Vestes staminatæ.

STĀTIM, [ἰθέως, παραχρῆμα Gl. L. G. & G. L. εὐθὺς G. L.] Adv. a Stando; Constanter, perseveranter, continue: quasi insistendo, & uno statu. Plaut. Amph. 1. 1. 84.

Nec recedit loco, quin statim rem gerat. Ibid. 120.
Nec Jugula, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt,
Ita statim stant signa. Ex Nonio, 4. 423.

Statim, Mox, illico: quod ea quæ mox fiunt, continenter fieri videantur. Cic. 3. in Verr. 27. Verres, simul ac tetigit provinciam, statim Messanam litteras dedit. i. e. Sine mora, sine intermissione temporis.

Confestim & Statim. Cic. in Orat. 200. Ante enim circumscribitur mente sententia, confestimque verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil celerius, statim dimittit, ut, &c.

Statim a. Plin. lib. 27. cap. 9. Semipedalibus ramulis quinis, senisve a radice statim foliosis.

Statim in ipso facto. Cic. de Arusp. Resp. 2. Haud potest gravioribus a me verbis vulnerari, quam est statim in facto ipso a gravissimo viro P. Servilio confectus ac trucidatus.

Statim, sequente Ablativo. Cic. in Orat. 35. Itaque hoc sum aggressus statim, Catone absoluto. [An Statim a Catone?

Statim atque. Ulpian. Ad legem Juliam, l. Si maritus. Et primum Pomponius putat admitti ad accusationem extraneum posse, statim atque negaverit: cui assentiendum puto. Idem de ædilitio edicto. l. Ædiles.

Statim adeptus imperium, pro Statim atque est adeptus imperium, vel Simul atque. Vopiscus in fine vitæ Cari. H. St. V. cap. penult.

Statim quam. Martianus de Officio Proconsulis. l. Omnes Proconsules statim, quam urbem egressi fuerint, habent jurisdictionem [An Statim, quum?

Statim quam. Ulpianus in l. 1. §. Habet. D. Usufructuarius quemadmodo caveat, Quarum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus.

Statim ut. Cic. 2. Att. 12. Litteras scripsi H. X. Cerealibus, statim ut tuas legeram.

Ut, statim. Cic. 12. Att. 19. Nam ut heri me salutavit, statim Romam profectus est.

STĀTŪRA, æ. f. [ἀνάστημα, μέγεθος σώματος, μῆκος ἡλικίας, Gl. L. G. μῆκος δ' ἀνθρώπου, G. L.] proprie Ipsa corporis qualitas & eminentia aut brevitas. Cic. 5. de Finib. 35. Corporis igitur nostri partes, totaque figura, & forma, & statura, quam apta ad naturam sit, apparet. [Statura proprie, Stantis & erecti hominis mensura est.

Velim mihi dicas, nisi molestum est, L. Tutsecius qua facie fuerit, qua statura. Cic. 2. Philipp. 41.

Apposita forma, & species, & statura ad dignitatem. Auctor ad Heren. lib. 4. 60.

Commoda statura. V. COMMODUS.

Noscere figuram & staturam. Cic. 1. Tusc. 52.

Statura arboris. Columel. lib. 5. cap. 5. Producat in tantam staturam, quantam permittit agricola. h. e. Crassitudinem & altitudinem. Idem lib. 12. cap. 48. extr. Maturam olivam in statura factam colymbadem, de muria tollito. Al. In salsura, vel Strictura. [Malim In stratura. V. Pallad. Novemb. 22. pr.

STATURIUM, i. n. ὀρθοστάτης, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. Ὀρθοστάτης, Stavarius. Suid. Ὀρθοστάδιοι, οἱ στατῶνες, οἱ δὲ συρκάμβοι, συρτοί. [Unde suspicor Vestis genus intelligi.

STŒBE, es. f. [στοιβή] Frutex aculeatus, cum caule tum folio, semine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratissima, non alibi quam in aquaticis nascens. Plin. lib. 21. cap. 15. Quædam spinam habent in folio, & in caule, ut phleos, quod aliqui stœben appellavere. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur: item oculis ictu cruentatis, hæmorrhagiæ quoque & dysenteriæ infusa. Hæc herba non est Scabiosa, ut quidam putant, nec ab ullo hodie est cognita.

Aliter Gloss. Græcolat Σπιβή, Stipacio, Stramentum. V. Henr. Steph. Thes. Gr.

STŒCHĂDES, ăum. f. pl. [Στοιχάδες] Insulæ tres Massilieosium litori vicinæ, singulis nominibus, Prote, Mese, Hype, hoc est, prima, media, & infima. Stœchades ob ordinem, quo sitæ sunt, dictæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. Græci enim στοῖχον, seu στίχον dicunt ordinem & versum. Lucan. lib. 3. 516. singulariter protulit,

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arva tenent. *Les Isles d'yeres.* conf. Sueton. Claud. 17.

STŒCHAS, ădis. f. [στοιχάς] Herba est, quæ tenues habet circulos, comam hyssopi, amara gustu. Hanc hodie vocant imperiti *ficados citrinum*, namque frutex ostenditur furculosus, odoratus, capitibus luteolis, ex concoloribus flosculis compactis, unde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 12. Stœchas in insulis tantum ejusdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses ciet potu, pectoris dolores levat. Antidotis quoque miscetur. Idem lib. 26. cap. 7. Ischiadicos dolores & spinæ levat agaricum potum, ut in tussi. Item stœchadis aut vettonicæ farina ex aqua mulsa. Observaverunt (inquit Ruell.) Arabicæ factionis auctores alterum stœchados genus, caule sesquipedali, pallido, coma tenui, oblonga, spica sterili, quod suo gentili

cognomento Arabicum vocaverant, ejusdem cujus & Gallicum effectus. Suspicatur præterea idem auctor, Arabicam fere stœchadem inter origani genera comprehendi sub onitide.

Stoĭci, ōrum. m. pl. [Στωϊκοὶ] Philosophi appellati sunt a στοὰ, quod significat Porticum, quo convenire ac disserere solebant. Erat enim porticus Athenis, dicta Pœcile, ex varietate picturæ: Græci enim ποίκιλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philosophus discipulos docebat. Unde & secta Stoica, & philosophi Stoici nuncupati sunt, qui antea Zenonii dicebantur a Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrysippus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito, quum prius Pisianactea diceretur. Cic. pro Muren. 61. Fuit enim quidam summo ingenio vir Zeno, cujus inventorum æmuli Stoici nominantur. V. Suid. in Στοὰ, & Στωϊκοί.

Ad Stoicos se inclinare. Cic. de Fin. 3. 10.

Stoĭcus, a, um. Adj. [Στωϊκὸς] ut, Libelli Stoici. Hor. Epod. 8. 15.

Dogmata Stoica. Juven. 13. Sat. 121.

Stoice, Adv. [Στωϊκῶς] Cic. in Parad. 1. De diis immortalibus, de caritate patriæ, Stoice solet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Catone. Idem pro Muren. 74. At enim agit mecum austere, & Stoice Cato.

Stoicĭda, vel Stoicides, æ. m. patronym. [Στωϊκίδης] Juven. 2. Sat. 65. per contumeliam dixit,

Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem
Stoicidæ.

Stoidis, Insula juxta Caïcandrum, apud Plin. lib. 6. cap. 25. Quam quæstuosam ait esse margaritis.

Stŏla, æ. f. [ἔνδυμα, Gl. L. G. στολή, G. L.] apud veteres dicebatur, Quicquid corpus tegeret; nam & apud Græcos στολὴ indumentum significat, unde Stola deducitur. Enn. Telepho, Cedo & caveo convestitus squalida sæptus stola. Idem in eadem, Regnum reliqui sæptus mendici stola. Ex Non. 14. 6.

Velatus stola. Hor. 1. Serm. 2. 1.

Stola, Vestis honestæ mulieris, usque ad imos pedes demissa. Tibull. 1. 6. 68. — quamvis non vitta ligatos
Impediat crines, nec stola longa pedes. Cic. 2. Philip 44. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Jocus est in Antonium qui se Curioni prostituerat. Hor. 1. Serm. 2. 99.
Ad talos stola demissa, & circumdata palla.

Stola, pro Honesta muliere. Stat. 1. Silv. 2. 235.
Hinc eques, hinc juvenum cœtu stola mista laborat. Martial. 10. 5.
Quisquis stolæve, purpuræve contemptor, &c.

Stolātus, a, um. Adj. [ἱστολισμένος, Gl. G. L.] Stola indutum, nonnunquam Matronale, atque honestum dicimus. Martial. lib. 1. 36.
Quis floralia vestit, & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?

Stolata mulier, pro Locuplete & primaria: contra, Togata pro Plebeja, & secundæ classis. Hor. 1. Serm. 2. 82. Budæus. [Stola ingenuas velabat, Togatæ meritoriæ puellæ. V. ibid. v. 62. Scholiasten Cruquianum. conf. Voss. Inst. Orat. 1. 10. 4.

Stŏlĭdus, a, um. Adj. [ἠλίθιος, ἀνόητος πάνυ, Gl. G. L.] Excors. Ter. Heaut. 3. 2. 34.
Nonne ad senem aliquam fabricam fingit? s. stolidus est. Idem Andr. 3. 1. 12. Ah vix tandem sensi stolidus.

Aures stolidæ. Ovid. 11. Met. 175.

Fiducia stolida. Liv. 34. 46.

Linguæ stolidæ convicia fundere. Ovid. 13. Met. 506.

Mens stolida. Ovid. 11. Met. 149.

Pecus stolidum. Propert. lib. 2. 16. 8.

Saxum stolidum. Plaut. Mil. 4. 2. 33.

Vatum stolidissimus. Ovid. 13. Met. 774.

Stolidus, Stultus. Enn. lib. 1.
Nam vidi pugnare sues, stolidi, solidi sunt. Et in Alexand. Hominem appellat, quia lascivi stolide non intelligit. Et Cæcil. in Hypobol. Abi hinc tu stolide, illi, ut tibi sit pater. Et in Andron. Sed ego stolidus, gratulatum me oportuit prius. Festus. [Lego Lascivit. V. Scalig. & Dacer.

Compar. Aurel. Victor in Constant. Ingenio stolidior. Gell. 18. 4. Ipso Lentulo stolidior.

Superl. Liv. 22. 28. Dux ipse inter stolidissimos.

Stolide, Adv. [ἠλιθίως] Liv. 25. 19. Id non promissum magis stolide, quam stolide creditum.

Stolide tument pulmonea. Plin. lib. 15. cap. 14. Subaudi Mala.

Ferox stolide. Tacit. 1. Ann. 3.

Stolidĭtas, ātis. f. [ἠλιθιότης] Flor. 3. 3. 12. Quadam stoliditate Barbarica. Idem 4. 12. 16. Apud homines paris stoliditatis.

Stŏlo, ōnis. m. [παραφυάς, Gl. L. G.] Propago. Quid sit declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 2. Nam Stolonis lex illa, quæ vetat plus quingenta jugera habere civem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores e radicibus, quæ nascerentur e solo, quos stolones appellabant. Plin. lib. 17. cap. 1.

Stolo, Stolidus: & certe a stolone stolidi nomen ortum esse videtur, utroque originem profitetur suam. Auson. Epist. 4. 92.
Sed jam non potes, ô stolo, doceri. Nisi si quis pro Veteri, & antiquo, & sene positum putet, adjuncta tamen etiam significatione stoliditatis & stultitiæ. Turneb. Adverf. 1. 23. In Gloss. scribitur Stulo per u.

Stŏmăcăcē, es. f. [στομακάκη] Plin. lib. 25. cap. 3. 1. In Germania, trans Rhenum castris a Germanico Cæs. promotis, maritimo tractu fons erat aquæ dulcis solus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur. Stomacacen medici vocabant, & Sceletyrben ea mala.

Stŏmăchus, i. m. [στόμαχος] Apud veteres Canalis in genere Stomachus vocatus est, & OEsophagum significat, per quem cibus ex ore descendit in ventriculum. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ fauces vocantur, extremum stomachus. Hoc nomine est sub arteria jam carnosa inanitas adnixa spinæ, ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fusa. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Linguam autem ad radices ejus hærens stomachus excipit, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt. Cels. lib. 4. cap. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant: alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem, stomachus interior ad ventriculum fertur. Illa spiritum, hic cibum recipit.

Stomachus ponitur etiam pro Ventriculo, id est, receptaculo ciborum. Ab στόμα, & στόματος ore, & ἔχω habeo, quia os sic habet, ut effundat alio. Juven. 5. Sat. 49.
Si stomachus domini servet vinoque, ciboque. Plin. lib. 19. cap. 5. Vivunt hausti in stomacho in posterum diem, nec perfici queunt in cibis. De peponibus. Hor. 2. Serm. 2. 38.
Jejunus stomachus raro vulgaria temnit. Idem 2. Serm. 2. 18.
— cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.

Marcens stomachus pridiani cibi onere. Suet. Calig. 58.

Acrimoniam stomachi rosionesque sedant nuclei nucis pineæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Defectus stomachi excitat inula. Plin. lib. 9. cap. 5.

Dissolutio stomachi, Vomitus continuus. Plin. lib. 9. cap. 48. De lepore maris Indici.

Fluctuationes stomachi sistit beta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Fluxiones stomachi sistunt castaneæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Malacia stomachi. Plin. lib. 18. cap. 7.

Resolutio stomachi. Cels. lib. 4. cap. 5. Vulgatissimum vero pessimumque stomachi vitium est resolutio: id est, quum cibi non tenax est, soletque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi.

Rosiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 14.

Solutiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 22.

Tempestivitates stomachi. Plin. lib. 29. cap. 13.

Torsiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 17. & lib. 28. cap. 7.

Imbecillus stomacho. Cels. lib. 1. cap. 2.

Imbecillum stomachum habere. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Iners stomachus, qui suum officium non facit, hoc est non concoquit. Ovid. lib. 1. de Pont. 10. 14.
Nectar, & ambrosiam, latices epulasque deorum,
Det mihi formosa grata Juventa manu:
Non tamen exacuet torpens sapor iste palatum,
Stabit & in stomacho pondus inerte diu. Juventa, i. e. Hebe, quæ diis pocula dicitur ministrare.

Infirmus stomachus. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Accipere vulnus in stomacho. Cic. 4. Fam. 3.

Corroborare stomachum. V. corroboro.

Excitare stomachum. Plin. lib. 20 cap. 5.

Facere stomachum, Vide facere. H. St.

Fert stomacho pituita tumultum. Hor. 2. Serm. 2. 75.

Laborare stomacho. Cels. lib. 1. cap. 8.

Pervellere stomachum lassum. Hor. 2. Serm. 8. 9.

Recreatur stomachus vino. Plin. lib. 25. cap. 1.

Reficitur stomachus diversitate ciborum. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Respuit cibum stomachus. Cels. lib. 3. cap. 6. Sed de cibo facilior quidem cum ægris ratio est: quorum sæpe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit.

Ructans acida stomachus. Plin. lib. 20. cap. 17.

Ruens stomachus. Hor. 2. Serm. 3. 154.

Sollicitat stomachum ægrum mala copia. Hor. 2. Serm. 2. 43.

Languenti stomacho, [κακοστόμαχος] Cic. 8. Fam. 13. Idem 16. Fam. 6. Jus enim dandum non fuit, quum κακοστόμαχος esses.

Stomachus pro Animo vel Indignatione; quia quemadmodum stomachus facile eo cibo movetur, a quo natura abhorret: sic animus eas res maxime aversatur & abhorret, quas suæ naturæ contrarias esse sentit. Plin. 6. Epist. 2. Mei certe stomachi hæc natura est, ut nihil nisi totum & merum velit. i. e. Animi mei.

Ludi non tui stomachi. Cic. 7. Fam. 1. Omnino, si quæris, ludi apparatissimi, sed non tui stomachi: conjecturam enim facio de meo. i. e. Qui tibi minime placuissent. Budæus.

Sollicitare stomachum. Plin. 1. Epist ult. In hoc autem agello, si modo arriserit pretium, Tranquilli mei stomachum multa sollicitant, vicinitas Urbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, &c. h. e. Emendi desiderium stimulant & augent.

Stomacho suo vivere. Plin. in Epist. i. e. Pro sententia animi. Budæus.

Stomachus, Æquitas animi. Plin. in præf. Argumentum hujus stomachi mei habebis, quod in his voluminibus auctorum nomina prætexui. i. e. Æquitatis meæ, & candoris animi, quod scilicet nihil malignitati dederim. Budæus. Non inepte etiam exposueris simpliciter, pro Animi.

Nec tam animum me, quam stomachum non habere arbitrantur. Cic. 15. Att. 15.

Stomachus pro Affectu animi. Quintil. lib. 6. 3. extr. Hæc aut Catonis animo, aut Ciceronis stomacho ferenda sunt. Budæus.

Bonum stomachum, Martial. pro Æquitate animi posuit. Quintil. lib. 2. cap. 3. Error tamen in re duplex: unus quod interim sufficere illis minores præceptores existimant, & bono sane stomacho contenti sunt. i. e. Contenti sunt stomacho præceptorum, qui hæc elementa disciplinæ docere non dedignantur, nec fastidiunt. Budæus.

Stomachus aliquando pro Ira, Odio, & Fastidio. Cic. 4. Tusc. 53. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges eam stomacho non egere. Idem 1. Fam. 16. Hoc asperfi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. i. e. Etiam in indignatione.

Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitabat olim, concaluit. Cic. 4. Att. 16. Ubi sedes iræ fuit. Concaluit, Calorem concepit ad concoquenda quæ dura sunt. i. e. Ut non ferenda feram tamen. [Immo Concalluit, i. e. Callum contraxit, obduruit.

Epistola plena stomachi & querelarum. Cic. 3. Q. frat. 8.

Exardescere iracundia & stomacho. Cic. 4. Verr. 48.

Fastidium stomachi. Cic. 2. Fam. 16. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum, in hominum insolentium indignitate fastidium.

Molestia & Stomachus. Cic. 16. Att. 2. Mihi autem quo lætiora sunt, eo plus stomachi & molestiæ est, Pop. Rom. manus suas non in defendenda Republica, sed in plaudendo consumere.

Sollicitudo ac Stomachus. Cic. ad Brut. 13. Scribere multa ad te, neque possum præ sollicitudine ac stomacho, neque debeo. Idem pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi secutus est.

Gravis stomachus Pelidæ. Hor. 1. Carm. 6. 6.

Facere

Facere ſtomachum, pro Dolore afficere ac commovere. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi ſtomachum facerent, quem ego funditus perdidi: ſed certe ut facere arbitrarentur.

Movere ſtomachum. Idem. Cic. pro Muren. 28. Itaque ſi mihi, homini vehementer occupato, ſtomachum moveritis, triduo me Juriſconſultum eſſe profitebor. Idem 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi riſum magis, quam ſtomachum movere ſolet. V. MOVEO.

Stomacho eſſe dicitur res aliqua. Cic. 5. Att. 1. Et multa prætereo, quæ tum mihi majori ſtomacho fuerunt quam ipſi Quinto.

Stomachum erumpere in aliquem. Cic. 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocolum lege in arcano convivis tuis: ſed, ſi me amas, hilaris & bene acceptis, ne in me ſtomachum erumpant, quum ſint tibi irati.

Non ſine ſtomacho. Cic. 3. Q. frat. 5. Puto enim te exiſtimaturum a me illos libros, non ſine aliquo meo ſtomacho, eſſe relictos.

STOMACHĬCUS, a, um. Adj. [στομαχικός] Qui e ſtomacho laborat. Plin. lib. 25. cap. 5. ſcribit, helleborum mederi ſtomachicis. Idem lib. 20. cap. 9. Item ad ſpleneticos & ſtomachicos, &c.

STOMACHŌSUS, a, um. Adj. [ἀγανακτητικός] ior, iſſimus. Qui facile indignatur, ac cuncta faſtidit. Firmic. lib. 5. cap. 10. Erunt hi quoque animo malo, & ſtomachoſo.

Eques ſtomachoſus. Hor. 1. Epiſt. 15. 12.

Stomachoſa res. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem hercle valde illa movent ſtomachoſa, & quaſi ſubmoroſa ridicula, non quum a moroſo dicuntur, tum enim, non ſal, ſed natura ridetur. Idem de Clar. Orat. 236. Quod erat in reprehendendis verbis verſutum & ſollers, ſed ſæpe ſtomachoſum, nonnunquam frigidum.

Compar. Cic. 3. Fam. 11. pro Eo qui injuriam contumeliamque facit, Stomachoſiores, inquit, meas litteras quas dicas eſſe non intelligo. i. e. Ex nimis magno ſtomacho & indignatione ſcriptas. [Sic opinor, non illo modo accipi.

STOMACHOSE, Adv. Compar. Cic. 10. Att. 5. Reſcripſi ei ſtomachoſius.

STOMĂCHOR, [ἀγανακτέω, δυσκολαίνω, δυχεραίνω] āri. Indignari ac turbari. Quandoque Accuſativo jungitur, quandoque abſolute, quandoque cum præpoſitione ponitur. Cic. 14. Att. 21. Amariorem enim me ſenectus facit, ſtomachor omnia. Ter. Eun. 2. 3. 31.

Id quidem adveniens mecum ſtomachabar modo.

Abſolute. Cic. 15. Fam. 16. Si enim ſtomachabere & moleſte feres, plura dicemus. Idem 4. Acad. 11. Et homo natura leniſſimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) ſtomachari tamen cœpit.

Stomachor ob. Hor. 1. Epiſt. 1. 104.

— & prave ſectum ſtomacheris ob unguem.

Non dubito quin mirere, atque etiam ſtomachere, quod tecum de eadem re agam ſæpius. Cic. Capitoni, 16. Att. ep. ult.

Jucundiſſimis tuis litteris ſtomachatus ſum in extremo. Cic. 10. Fam. 26.

Stomachabatur ſenex, ſi quid aſperius dixeram. Cic. 1. de Nat. Deor. 94.

STOMACHANS, antis. Partic. [ἀγανακτῶν] Cic. 4. Att. 16. Quid aliud novi? & tamen, abſoluto Gabinio, ſtomachantes alii judices.

Videre quempiam iraſcentem & ſtomachantem. Cic. de Clar. Orat. 326.

STOMACHĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 17. 8. Puer atrocibus oculis ſtomachabundus.

STOMATICE, V. poſt dict. ſeq.

STŌMĂTĬCUS, a, um. Adj. [στοματικός] a στόμα, στόματος, quod Os ſive buccam Latine ſignificat: dicitur Qui ulcus aliquod in ore habet. Plin. lib. 24. cap. 14. Hujus flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus ſacris, ſtomaticiſque ex aqua bibendus datur. h. e. Iis qui oris ulceribus laborant, vel cum iis medicamentis, quæ ſtomatica dicuntur. Ob eandem rationem Stomatice eſt, hoc eſt ori confert, & oris affectus ſanat. Plin. lib. 22. cap. 9. De glycyrrhiza, Ideo & commanducata, ſtomatice eſt, ulceribus oris inſperſa ſæpe, & pterygiis.

Stomatica pharmaca dicuntur, quæ ad uvas, tonſillas, ac omnes quæ in ore fiunt derepente inflammationes, conveniunt. Galen. lib. 6. cap. 1. De compoſitione pharmacorum ſecundum locos.

STOMATICE, es. f. [στοματική] Oris medicamentum. Plin. 23. 6.

STŌMIA, [στόμια] a Polluce poſita inter Ornamenta colli, lib. 5. cap. 16. Ubi Gualther. vertit Oreas. [Gloſſ. Græcolat. Στόμιον, Orificium, Oſtium. Bucculas vertit Gualt. lib. 10. f. 56. Polluc. ubi pro freni parte ponitur. conf. 2. f. 100. & 101.

STŌMŌMA, ātis. n. [στόμωμα] Plin. lib. 34. cap. 1. De ſquama æris, Squamæ eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant ſtomoma.

Stomoma, Ferrum eſt in uſum aliquem formatum, hoc eſt in inſtrumenti alicujus formam redactum, ac chalybe roboratum, a verbo στόμω, quod roboro, ac quaſi os & aciem firmo ſignificat, verbali forma deducta appellatione. Eſt etiam Chalybs ipſe. Id quod facile colligitur ex Actio & aliis. Hinc apud Dioſcor. lib. 5. cap. 90. & alios medicos Squama ſtomomatis, eſt Squama chalybis, vel Inſtrumenti alicujus ferrei chalybe roborati, quæ tundendo decutitur. Quod parum intelleXiſſe videtur Plinius l. c. Stomoma putans eſſe Squamam æris. Matthiol. in Dioſcorid. hac de re fuſiſſime differit. [Gloſſ. Græcolat. Στόμω, Ferrumino; στόμωμα, Ferramen, στομωτής, Indurator. Scribe Ferrumen, ut exſtat in Latinogræco.

STONI, Populi ſunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: ut prodit Strab. lib. 4.

STOREA, æ. f. [φορυτός, φορμός] Quam extendimus ſuper terram. Plin. lib. 15. cap. 15. Colligi mala poſt æquinoctium autumnale, neque ante ſextam decimam lunam, neque ante primam horam. Cadiva ſeparari, ſtramentis, ſtoreis, paleiſve ſubſterni. Storea dicta ἀπὸ τοῦ στρέννυμι, quod ſignificat ſternere. Liv. 30. 3. Numidæ præcipue arundine textis, ſtoreaque pars maxima tectis, paſſim &c. habitabant.

Storearum uſus in Poliorcericis. Cæſ. 2. Bell. Civil. 9. Storias autem ex funibus ancorariis tres, in longitudinem parietum turris, latas IV pedes fecerunt, easque ex tribus partibus, quæ ad hoſtem vergebant, eminentibus trabibus circum turrem præpendentes religaverunt; quod unum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo neque tormento transjici poſſe. Et p. p. Ubi quantum ſtoriarum demiſſio patiebatur, tantum elevabant. Quidam enim Storiam, per tertiam vocalem ante a, ſcribunt. V. Dion. Voſſ. ad Cæſ. not.

S T R

STRĂBO, ōnis. m. [στραβός, στραβών] Qui oculos habet diſtortos. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Redeo ad deos, ecquos, ſi non tam ſtrabones, at pætulos eſſe arbitramur? Plin. lib. 11. cap. 37. Uni animalium homini oculi depravantur, unde cognomina Strabonum & Pætorum. Varr. Flextabulis, Multi enim, qui limina intrarunt integris oculis, ſtrabones ſunt facti. Non. 1. 109.

STRĂBO, [Στράβων] eruditione Græcus, profeſſione geographus & philoſophus Stoicus, ortus ex Amaſia civitate Pontica, id quod ipſe de ſe teſtatur, & Stephanus prodidit, matre fuit e Gnoſo Cretenſi urbe orta. Amicitia uſus eſt Ælii Galli, cum quo Nilum navigavit, & totam fere Ægyptum luſtravit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Auguſti & Tiberii. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. 2. 6.

STRĀBUS, a, um. Adj. [στραβός, Gl. G. L.] Luſcus. Non. 1. 109. Strabones ſunt, quos Strabos nunc dicimus.

STRABUS, i. m. [Στραβός] proprium. ut Strabus Gallus, poëta Medicus.

STRABŌNUS, i. m. Petron. Fragm. cap. 68. Strabonus eſt, non curo.

STRAGES, V. STERNO.

STRAGONA, [Στραγόνα] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs. vulgo *Poſſenavv.*

STRAGULA, STRAGULUM, STRAMEN, STRAMENTARIUS, STRAMENTITIUS, STRAMENTOR, STRAMENTUM, STRAMINEUS, V. STERNO.

STRANGŬLO, [στραγγαλίζω, Gl. G. L.] āre. Stringendo gulam frangere. Cic. 9. Fam. 22. Nos autem ridicule, ſi dicimus, ille patrem ſtrangulavit, honorem non præfamur. Juven. 10. Sat. 13.

Sed plures nimia congeſta pecunia cura
Strangulat.

Strangulare divitias dixit Papinius, quod tanquam invitæ & conſtrictæ retinerentur conſtipatæ, ut quæ reſpirare nequirent, ſuffocarentur. Stat. 2. Silv. 2. 150.

Non tibi ſuppoſitas infelix ſtrangulat arca
Divitias. Turneb.

Liquor ſtrangulat ora. Ovid. in Ibin, 594.

Strangulat ſegetes nimia terræ lætitia. Quintil. lib. 8. in proœm. Columel. lib. 3. cap. 12. Eademque velut concluſa & coarctata ſemina comprimere atque ſtrangulare.

Strangulante ſonitum natura. Plin. lib. 2. cap. 43.

STRANGULĀTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 7. cap. 7. Fabius in lactis hauſtu uno pilo ſtrangulatus.

STRANGULATIO, ōnis. f. ut, Strangulatio vulvæ. Plin lib. 20 cap. 15. &

STRANGULĀTUS, ûs. m. [στραγγαλισμός Gl. G. L.] Ipſe ſtrangulandi actus: ut, Strangulatus vulvæ, quæ & Strangulatio dicitur, pro Compreſſione, & anguſtia uteri. Plin. lib. 20. cap. 18. Datur & olfactandum ex aceto in ſtrangulatu vulvæ. Idem lib. 21. cap. 20.

STRANGULĀTOR, ōris. m. Qui ſtrangulat, vel ſtrangulavit. Spartian. Severo cap. 14. Narciſſum, Commodi ſtrangulatorem, leonibus objecit.

STRANGULĀTRIX, īcis. f. Manus ſtrangulatrix faucium. Prudent. in Roman. v. 1103.

STRANGULĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anima, cap. 32. Submerſu piſcinarum ſtrangulabilis.

STRANGŪRIA, æ. f. [στραγγουρία] Difficultas urinæ, quæ ex meatus conſtrictione accidit: unde fit ut ſtillatim urina dimittatur. Unde etiam, Urinæ ſtillicidium, Latinis dicitur. A στραγγαλόω conſtringo, & τὸ οὖρον. Vel ab στάζω στάγγος, quod apud nos ſtillicidium ſignificat: οὖρέω, mejo. Latine Subſtillium dicitur. Plin. lib. 20. cap. 52. Philiſtion in lacte coquit, & ad ſtranguriam dat radicis uncias quatuor. Cic. 2. Tuſc. 45. Quamvis idem forticulum ſe in torminibus & in ſtranguria ſua præbeat. conf. Cato de R. R. 127. Celſ. 2. 1. Gloſſ. Græcolat. Στραγγουρία, Culbicio, Subſtillatio. στραγγουρῶ, Subſtillo.

STRĂTĀGĒMA, ſive STRATĒGĒMA, ātis. n. [στρατήγημα] Stratagemata, Aſtutiæ rei militaris, geſta militaria, exempla ſive conſilia militaria, quibus poſteri ad ſimilia facienda ducuntur. Στρατὸς enim, exercitus; ἄγω duco: στρατία, militia, exercitus. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Conſilium illud imperatorium fuit, quod Græci στρατήγημα appellant, ſed eorum imperatorum qui patriæ conſulerent, vitæ non parcerent. Idem 5. Att. 2. Quum interim Rufio noſter, quod ſe a Veſtorio obſervari videbat, ſtratagemate hominem percuſſit.

Gelenius apud Dionyſ. Halic. 299. Vaframentum militare interpr. H. St.

STRĂTĒGUS, i. m. [στρατηγός] Dux exercitus. Plaut. Curc. 2. 3. 6.

Nec ſtrategus, nec tyrannus quiſquam, nec agoranomus. Gloſſ. Græcolat. Στρατηγὸς Ῥώμης, Prætor. στρατηγὸς Magiſtratus, Duumvir. Hic nempe in pleriſque Coloniis & Municipiis magiſtratus fuit. conf. MAGISTRATUS.

Strategum te facio huic convivio, dixit Plaut. in Stich. 5. 4. 20. translate.

STRATEGIA, æ. f. [στρατηγία] Prætura, imperium rei militaris. Item Præfectura. Plin. lib. 6. cap. 9. De Armenia, Dividitur (quod certum eſt) in præfecturas, quas ii ſtrategias vocant. Idem lib. 4. cap. 11. Gloſſ. Græcolat. Στρατηγία, Magiſtratus, Duumviratus. Στρατηγία Ῥώμης, Prætura.

STRATARCHAS, [Στρατάρχας] Dorylai filius, rex fuit Cretenſium, quem Strabo ſe vidiſſe adſerit lib. 10.

STRATIŌTĒS, [στρατιώτης] Miles Græcis. Sic autem dicitur Millefolium, frutex exiguus, palmi altitudine; foliis avicularum pennas imitantibus, brevi admodum diſſectoque foliorum exortu. Latini & Militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque ſanare dicatur ex oleo impoſita.

Eſt & Stratiotes aquaticus ſine radice vivens, aquis tantum ſupernatans folia habens ſempervivo ſimilia: ſed majora. Hujus meminit & Plin. lib. 24. cap. 18. Celebratur (inquit) & a Græcis Stratiotes: ſed ea in Ægypto tantum ex inundatione Nili naſcitur, Aïzoo ſimilis, ni majora haberet folia. Refrigerat mire & vulnera ſanat ex aceto illita.

STRATIOTĬCUS, a, um. Adj. [στρατιωτικός] Militaris. Plaut. Pſeud. 2. 2. 9.

Jam pol ego hunc ſtratioticum nuntium advenientem probe percutiam.

STRATIUS, [Στράτιος] Jovis cognomen, qui apud Carrhas colebatur, quod nos Bellicoſum interpretari poſſumus. Herod. lib. 5.

Item unus ex filiis Neſtoris.

STRATO, ōnis. m. [Στράτων] Multi in hujuſce nominis ſocietatem venerunt.

Primus Iſocratis auditor.

Secundus Lampſacenus, Arceſilai filius, Theophraſti diſcipulus, qui vocatus eſt Phyſicus, propter ſpeculationem phyſicæ. Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphi, ſcripſitque multos libros. Cic. 1. de Nat. Deor. 35.

Nec audiendus est ejus (scil. Theophrasti) auditor Strato, is qui Physicus appellatur; qui omnem vim divinam in natura sitam esse censet, quæ causas gignendi, augendi, minuendi habeat: sed careat omni sensu & figura. De hoc Laërt. Diog. lib. 5. segm. 58.
Tertius medicus, qui Erasistratum audivit.
Quartus historicus.
Quintus poëta Epigrammatum, obscœnissimorum, Sardianus.
Sextus antiquus medicus, ut ait Aristoteles.
Septimus Peripateticus, qui vixit Alexandriæ. Hæc Diogenes Laertius. segm. 61. l. c. conf. Menag. not. & Suid.
Octavum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem, ac Bruti familiarem, qui una cum eo in bello Philippensi fuit: solusque adhibitus, cum ille sibi mortem conscivit. Conciliatus postea Augusto per M. Messalam, cui comes ad bellum Actiacum fuit.
Straton, Sidonis regulus luxuria nobilis. V. Ælianum. Var. hist. 7. 2. Hic (ut Hieronymus scribit) manu propria se volens confodere, ne imminentibus Persis ludibrio foret: quorum fœdus Ægyptii regis societate neglexerat, retrahebatur formidine: & gladium, quem arripuerat, adspectans, hostium pavidus exspectabat adventum. Quem jam jamque capiendum uxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit. Compositoque ex more cadavere, se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

Strātŏnīcē, es. f. [Στρατονίκη] Ariarathis Cappadocum regis filia, uxor Eumenis Pergami regis, cui Attalum peperit, qui illi in regnum successit. Strabo lib. 13.

Stratonīcēa, vel Stratonicia, æ. f. [Στρατονίκεια] Urbs est Mesopotamiæ ad Babylonem, auctore Plin. lib. 6. cap. 26. Al. Stratonice. Stratonicia Civitas est nobilissima in mediterraneo Asiæ. Strab. lib. 14.

Strātŏnīcus, i. m. [Στρατόνικος] Philippi Macedonum quæstor, vir ditissimus; ad quem pertinet Plautinum illud in Rud. 4. 2. 27.

Post animi causa mihi navem faciam, atque imitabor Stratonicum:
Oppida circumvectabor.

Item citharœdus quidam sub Ptolemæo, cujus meminit Athenæus lib. 8.

Stratob, Stratorius, Stratum, Stratura, Stratus, V. sterno.

Stratus, m. & f. [Στρατὸς] Acarnaniæ civitas, ad fluvium Acheloum. Strab. lib. 10.

Strautum, i. n. Θήκη δερματίνη βελῶν. Gloss. Latinogræc.

Strebula, ut Festus Pompejus ait, significat, Umbrorum lingua, Coxendices hostiarum, quas Græci μηρία dicunt, quæ in altaria imponi solebant. Varro de L. L. 6. 3. ex Actio, De strebula ut delumbos cœnabis, Chærea. Strebula, ut Opilius scribit, circum coxendices sunt nobis. Sed alii aliter legunt. Vulgo Cerastibola. Arnob. lib. 7. fere ut Varr. interpretatur sic scribens, Non enim placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum e coxendicibus demitur. Etymologiam ei Græcam reddit Varr. a verbo στρέφειν, quod est Vertere. Id Græcum est, inquit, ab hujus loci versura. [An ergo Strepula?

Strēna, æ. f. [εὐαρχισμός. Gl. L. G. & G. L. θαλὸς, L. G.] Munus, quod datur die festo, ominis boni gratia. Festus, Strenam vocamus, inquit, quæ datur die religioso, ominis boni gratia, a numero, quo significatur alterum tertiumque venturum similis commodi, veluti trenam, præposita s littera, ut in Loco & Lite, Stloco, Stlite solebant antiqui.
Strena, dicta a strenuitate, ut vult Non. 1. 56. Pompon. Pistorib. Aspide, si qua ventura est alia strena strenæ. Sueton. in Calig. cap. 42. Edixit & strenas ineunte anno se recepturum, stetitque in vestibulo ædium Calendis Januariis ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba ferebat.
Strenarum origo, qua felicem ominamur annum ipsius auspicio & initio, a Tatio rege manasse dicitur, qui primum Romuli hostis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus epist. 10. 28. Ab exortu pæne urbis Martiæ strenarum usus adolevit auctoritate Tatii regis, qui verbenas felicis arboris ex luco Streniæ novi anni auspices primus accepit. DD. Imperatores: nomen indicio viris strenuis hæc convenire ob virtutem. Ex Turneb. 10 26.
Strenarum commercium, Vicissitudo dandi & accipiendi strenas. Sueton. in Tiber. cap. 34. Quotidiana oscula prohibuit edicto: item strenarum commercium ne ultra Calendas Januarias exerceretur. Consueverat quadruplam strenam, & de manu reddere, sed offensus interpellari se ab iis, qui potestatem sui die festo non habuissent, ultra non reddidit. Quadruplam, id est quadruplo majorem quam accepisset. Interpellari, impediri, & a rebus gerendis averti: toto mense Januario. Strenæ meminit idem Suet. in August. cap. 57.

Strēnia, Dea, quæ & Strenua dici videtur. Varr. de L. L. 4. 8. Hinc oritur caput sacræ viæ, ab Streniæ sacello. Divus Augustinus de Civ. D. 4. 16. a strenue faciendo denominatam ait. Lil. Syntag. 1. lib. Histor. Deor.

Strēnuus, a, um. Adj. [εὐστροφὸς, Gl. L. G.] Fortis, celer, vigilans, & ad res gerendas promptus. Ter. Phorm. 3. 1. 12.

Tum Phormio itidem hac re (ut in aliis) strenuum hominem præbuit.

Columel. lib. 7. 6. extr. Magister pecoris acer, durus, strenuus, laboris patientissimus, alacer, atque audax esse debet.
Fortis & Strenuus. Cic. 2. Philipp. 78. Ut cognosceret te, si minus fortem, attamen strenuum.
Noli autem me tam strenuum putare, ut ad Nonas recurram. Cic. 15. Att. 6.
Dextra strenua. Ovid. de Medicam. faciei, 64.
Facies strenua. Plaut. Rud. 2. 2. 8.
Inertia strenua nos exercet. Hor. 1. Epist. 11. 28. [Oxymôron.
Membra strenua. Ovid. 4. Fast. 782.
Ministra strenua faciendis jussis. Ovid. 9. Met. 307.
Mors strenua, pro Cita & celeri. Curt. lib. 9. 8. 20.
Saltus strenuus, pro Celeri. Curt. lib. 9. 1. 15. Transiliebantque in vehicula strenuo saltu, quum succurrere laborantibus suis vellent.
Valde poëtice dictum est a Julio Capitol. in fine vitæ Clodii Albini, Armorum strenuus. Ac ne apud poëtam quidem ullum me legere memini. H. St. Exstant cap. 13. pr.
Strenuior, pro Magis strenuus. Plaut. Epid. 3. 4. 10.

Nam strenuiori deterior si prædicet
Suas pugnas, de illius ore fiunt sordidæ.

Superl. Cato de R. R. in præfat. At ex agricolis & viri fortissimi, & milites strenuissimi gignuntur. conf. Plin. lib. 18. cap. 5. Tacit. 4. Hist. 69.

Strenuē, Adj. [ἀπταιδάλως, ἐρρωμένως, Gl. L. G.] Fortiter, diligenter. Cic. 16. Att. 6. Magis commode, quam strenue, navigavi. Idem 2. Q. frat. 2. Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue.
Capere arma pro aliquibus strenue. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 30.
Comparare aliquid strenue. Auctor. ad Herenn. lib. 4. 64.
Strenue, Adprobantis Adv. Cic. 14. Fam. 5. De navi exeuntibus nobis Acastus cum litteris præsto fuit, uno & xx die. Sane strenue.
Strenue, pro Celeriter, sive prompte. Curt. lib. 8. 2. 30. Revocatoque strenue Oxarte, futurum se in regis potestate respondit. [Sic & apud Cic. exponendum. Auctor ad Herenn. 3. 24. Strenue quod volumus ostendere factum, celeriuscule dicemus.
Vide aliud exemplum in discurro. H. St.

Strenuĭtas, ātis. f. [γενναιότης, Gl. G. L.] Fortitudo, celeritas, agilitas. Ovid. 9. Met. 320.

Strenuitas antiqua manet.

Strenuo, āre. Strenuum se gerere. Plaut. Pseud. 2. 2. 34. Dum tu strenuas, res erit soluta. Sciop. Si tu creduas.

Strĕpo, ui, ĭtum, [ψωφέω, κλυπέω, Gl. G. L.] ĕre. Pedibus, aut alio quocunque modo sonitum facere. Plin. lib. 11. cap. 10. de Apibus, Quum adversperascit, in alveo strepunt.
Campus omnis strepit murmure. Virg. 6. Æn. 709.
Cornua strepuerunt rauco cantu. Virg. 8. Æn. 2.
Mavors strepit per omnem Ausoniam. Sil. lib. 4. 10.
Strepere aliquid, pro Submurmurare. Liv. 2. 45. Hæc quum sub ipso vallo portisque streperent.
Strepere inter se. Cic. 1. de Divin. 29. Inter se strepere, aperteque artem obterere, &c.
Strepunt aures clamoribus plorantium. Liv. 22. 14.

Strepĭtus, ûs. m. [ἦχος, ψόφος, κλυπός, Gl. L. G. & G. L.] proprie, Pedum ambulantium, manuumque aliquid pertractantium sonus est. Cic. 2. Verr. 45. Tum vero, non strepitu, sed maximo clamore suam Pop. Rom. significavit voluntatem. Idem 13. Att. 46. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum.
Arboris strepitus. Plin. lib. 16. cap. 42.
Concursus hominum forique strepitus. Cic. de Clar. Orat. 317.
Fulminum strepitus. Cic. 1. de Legib. 21.
Pedum crepitus, & strepitus hominum. Cic. in Topic. 52.
Rotarum. Cæs. 4. Bell. Gall. 33. Atque ipso terrore equorum, & strepitu rotarum ordines plerumque perturbant.
Tonitruum strepitus, fremitus, clamor. Cic. 8. Fam. 2.
Acerbus plagarum strepitus. Juven. 14. Sat. 19.
Demens strepitus. Hor. 3. Carm. 19. 23.
Dulcis strepitus aureæ testudinis. Hor. 4. Carm. 3. 17.
Ingens valvarum strepitus. Hor. 2. Serm. 6. 112.
Nocturni atque diurni strepitus. Hor. 2. Serm. 2. 79.
Popularis strepitus. Hor. de Arte Poet. 82.
Audire strepitum cum fremitu in aliquo loco. Cic. de Arusp. Resp. 20.
Fit strepitus tectis. Virg. 1. Æn. 729. Cic. 2. Verr. 45. Factus est in eo strepitus & grata concionis admurmuratio.
Haurire strepitum, Audire strepitum. Virg. 6. Æn. 559.
Remugit strepitu janua. Hor. 3. Carm. 10. 5.
Terrere aliquem pedum strepitu. Tibul. lib. 1. 2. 35.
Strepitus, Pompa divitiarum, a comitantium strepitu dicta. Quintil. Declam. 13. Hic quum me evocasset subito trepidum, totoque fortunæ suæ strepitu circumstetisset.
Sttepitus, per secundam declinatum antiquis, auctor Non. 8. 52. Enn. Hectoris Lytris; Quid in castris strepiti est?

Strepĭto, [κλυπῶ, Gl. G. L.] āre. Sæpe strepitum facere. Virg. 1. Georg. 413.

Inter se foliis strepitant. conf. Val. Flacc. 4. 288.

Alæ strepitantes. Tibull. lib. 2. 2. 37.
Arma strepitantia. Tibul. lib. 2. 5. 73.

Strepsĭcĕrōs, ōtis. m. [στρεψίκερως] Transmarinum animal semiferum. Plin. lib. 8. cap. 53.

Streptos, i. m. [στρεπτὸς] Uva, quæ cum Sole circumagitur ubique. Plin. lib. 14. cap. 3.
Streptos, Torquis apud Persas, a στρέφω torqueo. Unde apud Herodotum στρεπτοφόροι, id est torquati, sive torquem ferentes. Polluci autem lib. 5. cap. 16. στρεπτοὶ ponuntur inter ornamenta muliebria.

Strepus, i. m. Τροπωτὴρ, Gloss. Latinogræc. An a Strepo?

Stria, æ. f. Eminentia illa, quæ est inter canaliculos & sulcos in eo columnarum genere, quod striatum dicitur. Vitruv. lib. 3. cap. ult. Columnarum striges faciendæ sunt xxiv, ita excavatæ, ut norma in cavo strigis quum fuerit conjecta, circumacta, ita anconibus striarum dextra ac sinistra angulos tangat, ut acumen normæ circumrotundatione tangendo pervagari possit. Plin. lib. 22. cap. 22. Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore, rimosa stria, pallido per ambitum labro.
Stria & Strix, hoc differunt ex Vitruvii descriptione: In columna striata, pars eminula dicitur stria: pars cava, strix. Vitruv. lib. 10. cap. 15. Canaliculi, qui Græce στρίξ dicitur, longitudo, &c. Idem lib. 4. cap. 4. Circa strigium cava, & angulos striarum. V. in strigilis. Budæus Strigiles.
Striæ etiam in herbis (inquit Ruellius) sunt Partes quædam, &, ut ita dicam, semora quæ protuberant: ἐξοχὰς Græci vocant: sicut cava canaliculique, striges, si Vitruvio credimus, appellantur.

Strio, āre. Strias facere. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Columnas autem striari viginti striis oportet.
Striare etiam dicuntur boves, quum peracto aut non peracto priore versu, alius super alium innititur. Hoc autem fieri, dum boves adhuc in priore versu anhelant, non convenit. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando versum peragi, nec striare in actu sæpius. Ita Hermol. Sed Hard. cum Mss. Strigare. q. v.

Striātus, a, um. Partic. [ξυστρωτὸς, Gl. L. G.] Striis distinctum: unde & Folia striata, & Columnæ striatæ, & Conchæ striatæ dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 5. Candor ejus eximius, foliis foris striatis, & ab angustiis in latitudinem paulatim sese laxantibus, effigie calathi. Idem lib. 37. cap. 10. & lib. 1. cap. 33.

Striatus ſcapus. Plin. lib. 26. cap. 7.
Striatam frontem vocat Apul. lib. 10. pr. p. 239. Elmenh. Contractam, caperatamque, & quaſi ſulcos facientem præ triſtitia.

STRIATŪRA, æ. f. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo poſt, Ita Dorica columna ſui generis ſtriaturæ habebit perfectionem.

STRIBLĪGO, vel STRIBĬLĪGO, ĭnis. f. [σολοικισμὸς] A veteſtioribus Latinis dicebantur, quæ nunc Imparilitas & Solœciſmus appellatur, qui ab Aſin. Capit. definitur Impar & inconveniens compoſitura partium orationis. V. Gell. lib. 5. cap. 20.
Vide Britannicum p. 127. in Juvenalis Satiram 6. Solœciſmum liceat feciſſe marito. Ibidem Striblita, non Scriblita. H. St. ad v. nempe 456. V. SCRIBLITA.

STRICTABILLÆ, dicuntur, non tam ambulantes, quam ſummo pede, vel talo, terram ſtringentes, quod uſuvenit iis, quibus pedes læſi ſunt, vel crura. Non enim planum ponunt veſtigium pedis, ſed ejus extremo tantum radunt ſolum, qui iidem pedibus ſuis ægre ſtant & inſiſtunt. A Stringendo deducitur Strictare: a Strictando Strictillare per diminutionem, & per eandem iteratam Strictibillare vel Strictabillare, ut a Conſcribere Conſcribillare: unde Strictabillæ ſunt appellatæ, ut Var. de L. L. 6. 3. ait: Actius apud Varr. Staciæ, ſcrupedæ, ſtrictabillæ, tantulæ. Ex Turneb. Al. Stritabillæ q. V. in STRITO.

STRICTE, STRICTIM, STRICTURA, STRICTUS. V. STRINGO.

STRIDEO, ui, [τρίζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Stridere dicuntur proprie funes, quum ſonum faciunt. Transfertur etiam ad alia.
Cardo foribus ſtridebat ahenis. Virg. 1. Æn. 449.
Ignes ſtrident. Lucan. lib. 6. 179.
Mare ſollicitum ſtridet. Virg. 4. Georg. 262.
Merum fuſum in igne ſtridet. Ovid. 5. Triſt. 5. 12.
Silvæ ſtrident. Virg. 2. Æn. 418. Al. Stridunt.
Tibia ſtridebat cantu. Catull. Argon. 62. 264.
Vulnus infixum ſtridet ſub pectore. Virg. 4. Æn. 689.

STRĔIDO, di, [τρέζω, Gl. G. L.] ĕre. Idem. Plin. 9. Epiſt. 26. At quum ſtridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. Virg. 8. Æn. 420. Idem 4. Georg. 556.
— liquefacta boum per viſcera toto
Stridere apes utero, & ruptis effervere coſtis.
Stridere ad alia transfertur. Hor. 2. Serm. 8. 78.
Stridere ſecreta diverſos aure ſuſurros.

STRIDENS, entis. Partic. [τρέζων] ut, Horrendum ſtridens bellua. Virg. 6. Æn. 288.
Vide in DISTRICTUS. H. St.
Alis ſtridentibus ludunt cygni. Virg. 1. Æn. 401.
Haſta ſtridens. Virg. 9. Æn. 419.
Plauſtra ſtridentia. Virg. 3. Georg. 536.
Procella ſtridens. Virg. 1. Æn. 106.
Serræ ſtridentis horror. Lucret. lib. 2. 410.

STRIDOR, ōris. m. [τρισμὸς, Gl. L. G. & G. L. βρυγμὸς, G. L.] Virg. 1. Æn. 87. — ſtridorque rudentum.
De voce animalium Plin. lib. 8. cap. 9. Stridor ſuis. Et lib. 17. cap. 24.
Sonumque edunt parvuli ſtridoris.
Acutus ſtridor. V. Acutus, in ACUO.
Denſus ſtridor. Cic. 1. de Divin. 13.
Aut, denſus ſtridor quum celſo e vertice montis
Ortus, adaugeſcit ſcopulorum ſæpe repulſu.
Ferus ſtridor, Sibilus ſerpentis. Ovid. 9. Met. 65.
Horriſer Aquilonis ſtridor. Cic. 1. Tuſc. 68.
Ingens ſtridor. Virg. 7. Æn. 65.
Raucus ſtridor, Grunnitus aſri. Ovid. 8. Met. 287.
Terrifici ſtridores. Sil. lib. 5. 189.
Terriſonus ſtridor. Claud. 1. in pr. Conſ. Stilich. 109.
Audire ſtridorem ferræ. Cic. 5. Tuſc. 16.
Impulit acri ſtridore validas fores. Valer. 2. Argon. 273.
Indignatum magnis ſtridoribus æquor. Virg. 2. Georg. 162.
Reddit ſtridorem janua verſo cardine. Ovid. 11. Met. 608.
Invidiæ ſtridor. V. Invidia, in INVIDEO.

STRIDŬLUS, a, um. Adj. [ῥοιζώδης, τριγώδης] ut, Plauſtra ſtridula. Ovid. 3. Triſt. 12. 30.
Fax ſtridula lacrimoſo fumo. Ovid. 10. Met. 6.
Convicia ſtridula. Lucan. ad Piſon. 258.

STRIDON, vulgo *Strigna*, Oppidum in agro Juſtinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio, D. Hieronymi patria, a Gothis everſum.

STRIGA, æ. f. Strigæ, ordo rerum inter ſe continuate collocatarum, a Stringendo, ut ait Feſt. Columel. lib. 2. cap. 19. de ſœno loquens. Utrumque ſiccatum coarctabimus in ſtrigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet Striam. Sed forte legendum eſt Struem. Paulo enim poſt vocat Metas.
Striga apud ſcriptores agreſtium menſurarum ſic exponitur; Ager, inquit Frontinus de Limit. agr. p. 38. Gœſ. per ſtrigas & per ſcamna diviſus & aſſignatus eſt more antiquo in hac ſimilitudine, qua in provinciis arva publica coluntur. Hyginus autem p. 198. Gœſ. ſic, Menſuræ quadraturam dimidio longiorem facere debebimus, &, quod in latitudinem longius fuerit, ſcamnum appellare, quod in longitudinem, ſtrigam. Et Aggen. Comment. p. 46. Strigatus, inquit ager eſt, qui a Septentrione in longitudinem in Meridianum decurrit: ſcamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem creſcit.
Striga, Hygino auctore in libello de Caſtrorum metatione, Ordo eſt & ſeries equorum in caſtris tendentium: vel ut Soſipater ait, Striga caſtrenſe eſt vocabulum, Intervallum turmarum ſignificans, in quo equi ſtringuntur.
Striga, pro Strix, V. in hac dict.
Striga, Κιμωλία, Gloſſ. Latinogræc. V. CIMOLIA.

STRIGO, āre. In ſtrigam equos vel mulos junctos agere, & recta dirigere, ne diverſi abeant, hi in hanc, illi in illam partem. Eo verbo uſus eſt, qui parodiam venuſtiſſimam epigrammatis Catulliani luſit in Ventidium mulionem,
Et inde tot per orbitoſa millia
Jugum tuliſſe, læva ſive dextera
Strigare mulas, ſive utrumque cœperat.
Strigo, velut In ſtriga interquieſcere. Plin. 18. 19. per translationem uſurpavit, cum inquit, In arando verſum peragi, nec ſtrigare in actu ſpiritus: id eſt, in agendo ſulco interquieſcere. Ut enim in ſtriga quieſcunt equi, & ut in ſtrigam dum collocantur ſtrigare dicuntur: ita quoque cum in verſu, qui uno ſpiritu agendus eſt, ad interſpirandum requieſcunt, ſtrigare dicuntur. Fruſtra igitur in editis legas Striare. Interpretationem vero hanc adjuvat Senec. 4. Epiſt. Itaque, inquit, in vanum operoſos culpaverim: rurſus ad honeſta nitentes, quanto magis incubuerint, minuſque ſibi vinci & ſtrigare permiſerint, admirabor & clamabo, tanto melior, ſurge & inſpira, & clivum iſtum, uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. Idem tamen error eſt in editis, qui & apud Plin. Sed ſic emendato, auctoribus Guliel. Peliſſer. & Torneb. In hoc etiam dictum eſt apud Phædr. 3. 7. 9.
Namque ubi ſtrigandum, & ubi currendum eſt, ſcio.

STRIGĀTUS, a, um. Adj. Frontin. Ager ſtrigatus, i. e. Per ſtrigas menſuratus. V. STRIGA ſupra.

STRIGARIUM, i. n. Locus, ubi equi ſtrigantur. Sic legit Salmaſius apud Plin. lib. 28. cap. 17. ubi vulgo legitur Se trigario. V. not. Hard.

STRĬGĬLIS, is. f. & STRIGIL, ĭlis. n. [ξύστρα, Gl. L. G. & G. L. ψήκτρα, L. G. alt. & G. L.] in Ablativo Strigili; Inſtrumentum ferreum, dentatum. A ſtringendo, id eſt, radendo, quo equos & id genus jumenta expolire ſolent equiſones, e corpore ſordes abradendo. [Immo Ad hominum uſum comparati olim potiſſimum ſtrigiles, & in balneari inſtrumento fuerunt. V. Hieron. Mercur. de Arte Gymn lib. 1. cap. 8. ubi & iconem exhibet. Invenitur autem & Strigile, is. n. in Gloſſ. alt. Latinogræc. & Strigila, æ. f. in Græcolat. Schol. Juven. ad loc. infra ſeq. Strigla autem eſt, quod Xyſtram dicunt, unde oleum deteritur. conf. Non. 3. 195.
Strigili utebantur veteres in balineis ad radendas corporis ſordes, ſudoremque detergendum, præcipue in frictionibus, ante quam comederent. Fiebat autem hæc ex auro, argento, ære, ferro; interdum etiam lapidibus quibuſdam: nunc lineis utuntur. Perſ. 5. Sat. 126.
I puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Plaut. Stich 1. 3. 77.
Rubiginoſam ſtrigilem, ampullam rubidam. De ſtrigili ferrea apud Martial. lib. 14. 51.
Pergamus has miſit curvo diſtringere ferro. Juven. 3. Sat. 263.
— ſonat unctis
Strigilibus, pleno componit lintea gutto. Subaudi Domus. Hor. 2. Serm. 7. 110.
— an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat ſtrigili?
Strigiles quidam accipiunt pro Pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strab. lib. 15. de moribus Indorum, Illos exercitium, præcipue frictionem probare, & maxime ſtrigilibus hebeni lævibus corpora expolire. Plin. de ſpongiis loquens, lib. 31. cap. 11. Præſtant & ſtrigilum vicem, linteolorumque affectis corporibus. [V. ad ſeq.
Strigilem, aliqui accipiunt pro quodam Vaſis genere. Strab. l. c. Inde ſtrigilum & ampullarum artifices mature evaſerunt. Plaut. Perſ. 1. 3. 34. Cic. 4. de Fin. 30. Si ad illam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla aut ſtrigilis accedat. Quanquam tamen etiam his locis pro Strigili balneatoria ſumi poſſit, quæ cum ampulla unguentaria ferebatur, ut poſt frictionem & ſudoris abſterſionem, quæ ſtrigili fiebat, ungerentur. [Quaſi vero aliter exponere fas ſit. Eſt tamen & in Stabuli inſtrumento Strigil. apud Colum. 6. 31. 2. & Pallad. Apr. 4. 3. Iſidor. 20. 16. extr.
Strigilis, pro Specillo aurifuſorio, ſi verba fingere licet. Specilla vero aurifuſoria Galen. ὠτεγχύται dicuntur, velut μητρεγχύται, ac ῥινεγχύται ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos uterifuſoria, & narifuſoria appellare poſſumus. Celſus ὠτεγχύτας, alias ſtrigiles, alias oricularios clyſteres appellat. Verum ſtrigilis vox videtur plane ex ξύστρα facta eſſe. Nam velut hæc ἀπὸ τοῦ ξύειν, ſic illa a Stringendo deducta apparet, & pro aurifuſorio ſpecillo ambæ accipiuntur. Hæc ex Cornar. in Galen. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, & curationibus. In aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet, quod ſemper ante tepefieri convenit: commodiſſimeque per ſtrigilem inſtillatur. Ubi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda eſt, quæ humorem intus contineat. Scribon. Larg. compoſ. 39. in titulo, Ad aurium dolorem, Prodeſt herbæ urceolaris, aut cucurbitæ ramentorum ſuccus tepens per ſtrigilem in foramen auris dolentis infuſus. Paulo poſt, reponitur medicamentum in ampulla vitrea. Quum opus eſt, ad tumorem quidem calidum per ſtrigilem infunditur: deinde foramen ſummum lana ſuccida tegitur. Ad ulcus autem frigidum, per ejuſdem generis lanam & auriſcalpium injicitur. Plin. lib. 29. cap. ult. Murium cinis cum melle inſtillatus, aut cum roſaceo decoctus, aurium dolores ſedat Paulo poſt, Sed medici malunt e nardo decoqui uſque ad tertias, atque ita aſſervari: deinde, quum opus ſit, ſtrigili tepefacta infundere. Conſtat deplorata aurium vitia eo remedio ſanari. [Per canaliculum nimirum, qui per ſtrigilis balnearis totius flexuram decurrit.
Strigil, Aluminis genus pumicoſum & foraminoſum fiſtulis, ſpongiæ ſimile, rotundumque natura.
Strigiles (inquit Plin. lib. 33. cap. 3.) Hiſpania vocat auri parvulas maſſas, quod ſuper omnia ſolum in maſſa aut ramento capitur, quum cetera in metallis reperta, igni perficiantur. Hoc ſtatim aurum eſt, conſummatamque materiam protinus habet, quum ita invenitur.
Budæus, Strigiles in antiquis libris Vitruvii impreſſis bene legebatur, ubi nunc Striges legitur, & Strigium, lib. 4. cap. 4. Et lib. 5. cap. 7. Nam id verbum apud Celſ. legitur lib. 6. cap. 7. licet in impreſſis Strigem pro Strigilem legatur. Jucundus Veronenſis ita immutavit, qui Strigem affirmat in antiquis legi. Græcum eſt verbum, ut Vitruv. ait, lib. 10. cap. 15. Sic enim appellat partem catapultæ, qui Canaliculus ab eo dicitur. V. in STRIA, Stria & Strix hoc differunt.

STRIGLATUS, a, um. Adj. ξυστρωτὸς, Gloſſ. Latinogræc.

STRIGILARIUS, i. m. [ξυστροποιὸς, Gl. G. L.] Qui ſtrigiles fabricat.

STRIGILRCŬLA, æ. f. [στλεγγίδιον] dimin. a Strigilis pro Vaſe, ut vult Calepinus. Apul. in Flor. p. 346. Elmenh. Qui magno in cœtu prædicavit, fabricatum ſemet ſibi ampullam quoque oleariam, quam geſtabat, lenticulari forma, tereti ambitu, preſſula rotunditate; juxtaque honeſtam ſtrigileculam, recta faſtigiatione clauſulæ, flexa tubulatibus ligulæ, ut & ipſa in manu capulo moraretur, & ſudor ex ea rivulo laberetur. Al. Fabricatum ſibimet. Certe hic locus apertiſſime, vas non eſſe Strigilem notat, ſed Inſtrumentum, quod cum ampulla in balineis ſerviebat, poſt frictionem & ſudorem.

STRIGMENTUM, V. STRINGO.

Strigis, is. Avis, quam lac habere nonnulli tradiderunt. Plin. lib. 11. cap. 39. V. strix.

Strigium, i. n. Vestis Hispanica. Plaut. Nudus est: jurat se strigium oppignorasse. Hispanos enim initio certum est strigio, id est, sordido palliolo usos, quibus suas carnes obtegerent: nunc pannosi quidem sunt, sed lautiores.

Item Striatura in columnis. Vitruv. 4. 4. [Nisi g. pl. a Strix. V. strigil & stria.

Strigo, ōnis. m. pr. com. Homo maleficus. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.

Dum circumspecto, atque ego lembum conspicor;
Longum est strigonem maleficum exornarier. Sic enim legit Muretus; V. ejus Var. Lect. 12. 19. Eandem lectionem probat Salmasius; nonnullis magis arridet Rigorem; aliis Strigorem.

Strigones, inquit Festus in Nelei carmine pro Strigosis positum invenitur, id est Densarum virium hominibus. Strigores in editis legitur, mendose, ut Turnebus putat.

Strigōsus, a, um. pr. com. Adj [σφικτός, σφιφνός, Gl. G. L.] Quod est exhaustum & macilentum, quasi stringosum. Unde Jumenta strigosa dicta sunt. quod corpora eorum restricta sint fame, aut alia vitii causa. Columel lib. 6. cap. 37. Strigosum patris præferret habitum. Idem lib. 7. cap. 6. Placide ac lente pabuletur, ut & largi sit uberis, & non strigosissimi corporis. De capris

Canis strigosus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Equus strigosus. Gell. lib. 4. cap. 20. conf. Non. 2. 84. & 762.

Compar. Liv. 27. 47. Et strigosiores equos.

Orator strigosior, per translationem. Jejunus, ineptus. Cic. de Clar. Orat. 64. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates consectentur, quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quanquam in Lysia sunt sæpe etiam lacerti, sic ut & fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigosior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa ejus subtilitate admodum gaudeant. i. e. Gracilior & tenuior, ut ipse ibidem: cui opponit Corporis habitum opimum.

Strimon, V. strymon.

Stringo, strinxi, strictum, [σφίγγω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Arctare. Plin. Apprehensamque manu strinxit.

In Gloss. Latinogræco redditur & βρύχειν. [Verum id, Stridere potius. An βρόχειν scripsit? Redditur ibid. ψώχω. Quod est Comminuo, Contero.

Nullum vinculum ad stringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt. Cic. 3. Off. 111.

Vultus stringere. Stat. 1. Silv. 2. 244.

Non talis niveos strinxit Lavinia vultus,
Quum Turno spectante rubet. [i. e. Vultum nudavit, ostendit.

Stringere, per translationem, pro Percutere ponitur. Virg. 9. Æn. 294.

Atque animum patriæ strinxit pietatis imago. Non. 4. 442.

Pectora tua stringuntur nostro delicto; Feriuntur & vulnerantur nostra maledicentia. Ovid. 5. Trist 6. 21.

Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura,
Quod cupio, membris exeat ante meis,
Quam tua delicto stringantur pectora nostro:
Et videar merito vilior esse tibi.

Stringere, Rarefacere, Excidere. Non. l. c. Virg. 9. Ecl. 61.

— hic ubi densas
Agricolæ stringunt frondes. i. e. Amputant, decutiunt, ut ait Serv. Idem 1. Georg. 317.
— & fragili jam stringeret hordea culmo. Columel. lib. 6. cap. 3. Aut stringere arbores expediat.

Stringere quernas glandes, Decerpere, colligere. Virg. 1. Georg. 305.

Stringere, Cædere, dolare. Sil. lib. 6. 352. — jam nautica pubes
Aut silvis stringunt remos, aut abiete secta
Transtra novant. Stringunt, i. e. Dolant & præparant ad navigandum. Virg. 1. Æn. 556.
Aut silvis aptare trabes, & stringere remos.

Stringo, Leviter attingo. [παραψύω, Gl. L. G.]

Stringere ripas fluminis, Radere. Virg. 8. Æn. 63. Idem 5. Æn. 163.

Litus ama, & lævas stringat sine palmula cautes.

Metas stringere rota. Ovid. 3. Amor. 2. 12.

Æquor stringitur aura, Raditur, & leviter a vento attingitur. Ovid. 4. Met. 126.

Unda stringitur Noto. Ovid. 1. Amor. 7. 56.

Vestigia leporis stringit canis. V. vestigium.

Stringere verbis, Perstringere, Breviter enarrare, brevi narratione attingere. [παραλέγομαι, Gl. L. G.] Sil. lib. 8. 48.

Stringere ensem, [σπάω μαι, ἐπὶ μαχαίρας, Gl. L. G. σπάω μαι ξίφος, G. L.] Evaginare, Educere gladium. Virg. 10. Æn. 569. Liv. 7. 5. Procul inde omnibus abire jussis, cultrum stringit.

Gladios stringunt manibus. Virg. 12. Æn. 278.

Gladium strixerit. In l. 1. §. 6. Divus Hadrianus. D. ad l. Corn. de sic. H. St.

Stringere, Vulnerare. Virg. 9. Æn. 577.

— hunc primum levis hasta Themillæ
Strinxerat. Non. l. c.

Strictus, a, um. Partic. [ἐσφιγμένος, Gl. G. L.] ut, Strictus gladius, Evaginatus. Cic. 2. Philip. 21. Quidnam homines putarent, si tum occisus esset, quum tu illum in foro, spectante Pop. Rom. gladio stricto insecutus es?

Acies ferri stricta mucrone corusco. Virg. 2. Æn. 334.

Epistola stricta ac libera, pro Vehementi & severa. Senec. de Benefic. 4. cap. 37.

Ferro stricto ferit retinacula. Virg. 4. Æn. 580.

Gladio stricto aliquem insequi. Cic. 2. Philip. 21.

Manus strictæ in mea fata. Ovid. 1. Amor. 6. 14.

Mucronibus strictis obsedere fores. Virg. 2. Æn. 449.

Folia ex arboribus stricta. Cæs. 3. Bell. Civil. 58.

Homo strictus, Astrictus, avarus. Firmic. lib. 5. cap. 2. Faciet strictos, avaros, sordidos, & qui in omni vita gratiam lætitiæ vitent.

Lex stricta, Rigida. Stat. 3. Silv. 5. 87.

Strictus, Angustatus. Suid. Στρικτόν. ἐπὶ κηλῆται παρὰ Ῥωμαίοις τὸ ἰσοφυμένον, καὶ ἀπλατὲς, ἐπὶ παντὸς εἴδους, κυρίως δὲ ἐπὶ ὑποδήματος.

Stricte, Adv. [ἐσφιγμένως] a quo Strictius & Strictissime.

Observare stricte, ne plus reddat, quam acceperit. Cic. de Amicit. 58. Alii legunt Restricte.

Fasciis ventrem strictissime ligare. Gell. 16. 3.

Strictim, aliud Adv. [ἐσφιγμένως, Gl. G. L.] Compressius & breviter. Cic. 2. Att. 1. Quem tu Corcyræ, ut mihi aliis litteris significas, strictim attigisti. De libro loquitur. Idem pro Cœl. 15. Posuistis enim, atque id tamen titubanter & strictim, &c.

Breviter & strictim. Cic. pro Cluent. 29. Audistis quum ea, quæ copiosissime dici possunt, breviter a me, strictimque dicuntur.

Strictim, & Multa dicere, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 19. Quibus de quæstionibus tu quidem strictim, nostri autem multa solent dicere.

Subjungere strictim. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Strictim attondere. Plaut. Capt. 2. 2. 18.

Strictor, ōris. m. Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus contra, Qui manu legit caducam & verberando decussam. Cato de R. R. 144. Legulos quot opus erunt præbeto, & strictores. Turneb.

Strictōrium, i. n. [σφιγκτήρ, Gl. G. L.] Item Genus vestis. Strictorium, Σπιγάριον, Gloss. Latinogr. & Græc. Lat. Σπιγάριον, Tunica.

Strictūra, æ. f. [σφίξις, Gl. G. L.] q. d. Strictionem.

Strictura, [ἀπιγδὴς] Non. 1. 77. Strictura dicuntur proprie Scintillæ, quæ de ferro ferventi exeunt, quod aut strictæ emittantur, id est celeriter, aut oculos sui fulgore perstringant. Gloss. Latinogræc. Strictura, λεπτὸν μέρος, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ σιδήρου πίπτον, ὥσπερ ἀπιγδῆς. Virg. 8. Æn. 421.

Strictura chalybum & fornacibus ignis anhelat. Lucil. Sat. lib. 3.

Strictura, [μέταλλον, Gl. L. G.] pro Massis terræ, ex qua ferrum fit. Plin. lib. 34. cap. 14. Aliud rubiginem celerius sentit, strictureque vocantur eæ omnes, quod non in aliis metallis, a stringenda acie vocabulo imposito. Bud. conf. æraria, æ, in æs.

Strictīvus, a, um. Adj. [δριπαλικὸς] ut, Strictivæ oleæ, Quæ manu colliguntur, ad differentiam Caducarum. Cato de R. R. cap. 146.

Strictōsus, a, um. Adj. σφιγκτὸς, Gloss. Græcolat.

Strigmentum, i. n. [γλοιὸς, Gl. L. G. & G. L.] Destrigmentum. Sordes quæ ex corporibus raduntur. Cels. lib. 2. cap. 6. Alvus quoque varia pestifera est, & quæ strigmentum, sanguinem, bilem, viride aliquid, modo diversis temporibus, modo simul & in mistura quadam, discreta tamen, repræsentat. Plin. lib. 9. cap. 15. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta vivisicunt.

Strigmenta olei dicimus Ceromata, id est, sordes olei, quæ ex unctorum athletarum corporibus raduntur. Plin. lib. 15. cap. 4. Notum est magistratus honoris ejus octogenis sestertiis strigmenta olei vendidisse. Valer. Max. 9. 14. Gymnicorum servo, strigmenta gymnasii colligenti, similis.

Strigmenta, Ramenta. Plin. lib. 20. cap. 3. de cucurbita silvestri, Succus ex strigmentis illitus cum rosaceo & aceto febrium ardores refrigerat. Ibidem & Ramenta & Strigmenta vocat.

Stricŭlus, i. m. Striculi, Grandiusculi pueri vocabantur, a stricta quadam corporis soliditate & duritie. Arnob. 5. p. 174. Facit sumere habitum puriorem, & in speciem lævigari, nondum duri atque striculi pusionis. [An Histriculi? Gloss. Latinogræc. Histriculus, Δασύπρωκτος; & Græcolat. Δασύπρωκτος, Hirsiculus. Corrupte, incertum, utrum pro Histriculus, an Hirsutulus?

Stringor, ōris. m. Frigus quo dentes perstringuntur. Lucret. lib. 3. 694.

Morbus ut indicat, & gelidai stringor aquai. V. Pareum in loc.

Strio, V. stria.

Strix, strĭgis. f. [ὀλολυγὼν, γρῦψ, Gl. L. G.] Avis quædam nocturna & importuna, a stridendo dicta. Plin. lib. 11. cap. 39. Fabulosum enim arbitror de strigibus, ubera eas infantium labris immulgere. Esse in maledictis jam antiquis strigem convenit: sed quæ sit avium, constare non arbitror. Lucan. lib. 6. 689.

Quod trepidus bubo, quod strix nocturna queruntur. Stat. 3. Theb. 511.

Infaustæ strigis omen triste. Senec. Herc. fur. 9.

Violenta strix. Tibull. lib. 1. 5. 52.

De strigibus ita habet Ovid. 6. Fast. 139.

Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia mensis
Guttura fraudabant, sed genus inde trahunt, &c.
Est illis strigibus nomen: sed nominis hujus
Causa, quod horrenda stridere nocte solent.

Strix, [γελὲ] Idem quod Canaliculus. Vitruv. 4. 4. Striarum & strigium circuitus. V. stria.

Strix pro Muliere malefica. Petron. cap. 134. Quæ striges comederunt nervos tuos.

Stringa, une Estriere Italico sermone. An a Strige, quia veneficiis adhibere solebant. H. St. Gloss. Latinogræc. Striga, λωρόγων, καὶ γυνὴ φαρμακίς.

Striges, is. Frumenti genus apud Hippocratem, [ubi?] quod tritico levius est, & ventrem magis solvit: nescio an pro Trago accipiendum.

Striges, sunt Olera vilia. Plaut. Pseud. 3. 2. 31.

Ei homines cœnas sibi coquunt: quum condiunt,
Non condimentis condiunt, sed strigibus.

Stritabilla, æ. f. V. strictabilæ, & seq. dict.

Stritabillæ, inquit a Stritillando, Stritare ab eo, qui sistit ægre. [Quid si diminutivum est, a Stritavia?

Strito, āre. ab eo qui sistit ægre. Varr. lib. 6. 3. de L. L. Antiquum.

Strĭtăvus, ut Stlocus, Stlis; pro Tritavo, Loco, Lite antiqui dicebant. Fest.

Strŏbĭlia, [στροβιλία] posita inter Ornamenta muliebria a Pollucio lib. 5. cap. 16.

Strŏbĭlus, i. m. [στρόβιλος] Nux pinea integra, quæ etiam Græcis Conus & Conarium appellatur. Pityides vero sunt Nuclei, qui in ipsis sunt conis. De Strobilo vide Lexicon Græcum. Ulp. l. ligni, in fine. D. de legat. 30. De pinu etiam integri strobili ligni appellatione continebuntur. Gloss. Græcolat. Στρόβιλος πεύκης, Nucleus.

Strobilus, [στρόβιλος δένδρον] Arbor ex pinastrorum genere, e natalium cognitione sic dicta. Plin. lib. 16. cap. 10. 4. de pinastro, Easdem arbores, alio nomine esse per oram Italiæ, quas strobilos vocant, pleriique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque, & enodes, liburnicarum ad usus, pæne sine resina. Vetus codex legit, Quos tibulos In Gloss. Græcolat. redditur Pinus. Ibidem στροβιλῶν, Pinetum, στροβίλιον, Pineum.

Strobi

Strobilum a Romanis Carduum sativum appellari Dioscorides ait. 1. 76. Græca quidem voce, sed tunc forte quotidiana, & in usu populi: quæ a pineæ nucis figura, cui simile in summo carduus capitulum habet, facta est. Græci enim στρόβιλον, arborem pinum, & nucem ejus pariter vocant. Quæ quoniam coni figura in pinastris & oblonga est (quam formam cardui capitulum habet) communicata appellatione strobilos carduus hic a Romanis dici potuit Hæc Marcell. in Dioscor.

STRŎBUS, i. f. [στρόβος] Arbor odorifera. Plin. lib. 12. cap. 17. Petunt & in Carmanos arborem strobum ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. Hujus odor redit a cameris ad solum jucundus, sed aggravans capita, citra dolorem tamen.

Strobus, ex succo prædulci, morsu capræ in caule fruticis odorati, & in pulverem conglomerati liquoris fit. Plin. lib. 12. cap. 17.

STRŌMA, [στῶμα] vox Græca est, qua illi quodvis Straguli genus significant. Unde & pro Auleis accipitur, quæ & Peristromata dicuntur, multa colorum varietate picturatis. Capitol. de Vero Imp. cap. 4. Ut Levatus cum stromatibus in cubiculum perferretur. Clemens Alexandrin. libros quosdam miscellaneos, vario ornamento constantes, Stromata inscripsit. V. Stragulum, & Stramentum, in STERNO.

STROMBĪTES, æ. m. [στρομβίτης] Lapis est strombi marini figuram omni ex parte referens.

STROMBUS, i. m. [στρόμβος] Animal in mari, ceu concha tortilis, nomen habens a figura intorta. Plin. lib. 32. cap. 11. [Videtur Suidæ Στρόβιλος.

STRONGŸLION, ōnis. m. [Στρογγύλιον] Amazonem fecit ex ære nobilis statuarius. Plin. lib. 34. cap. 8.

STRONGŸLŎPRŎSŌPOS, [στρογγυλοπρόσωπος] Stronguloprosopa dicuntur Quibus rotunda est facies. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 2.

STRONGŸLOS, & STRONGŸLE, es. f. [Στρογγύλη] Insula in mari Ægæo: sic dicta, quia sit rotunda & globosa, quod στρόγγυλον Græce designat. Hæc (ut Plin. lib. 4. cap. 12. scribit) vinearum fertilis est, cujus ambitus patet LXXV millibus passuum. Ea nunc Naxos, sed antea Dia vocata.

Est etiam una ex insulis Æoliis. Plin. lib. 3. cap. 9. Tertia Strongyle, a Lipara M. pass. ad exortum solis vergens, &c. Sil. lib. 14. 259.

Mille Agathyrna dedit, perflataque Strongylos Austris. al. Trogilos.

Est etiam Insulæ nomen in Lycio mari, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

STRŎPHA, æ. f. [στροφή] Acumen, subtilitas, cunctatio subdola, aut tergiversatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum a cervis, quum a venaticis canibus urgentur. Budæus *Une ruze*. Plin. 1. Epist. 18. Quod dubites ne feceris, id ipsum rescribe, ego aliquam stropham inveniam, agamque causam tuam. Martial. 3. 7.

Nihil stropharum est, jam salarium dandum est. Idem lib. 11. 8.

STRŎPHĂDĔS, um. f. pl. [Στροφάδες] Insulæ duæ in Ionio mari, supra Zacynthum in Meridiem sitæ, ab aliis Plotæ dictæ, quibus Servius a conversione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg. 3. Æn. 209.

—Strophadum me litora primum
Accipiunt, Strophades Grajo stant nomine dictæ. V. Servium.

STRŎPHIUM, i. n. [στρόφιον] Fascia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil. apud Non. 14. 8.

Me miseram, quod inter vias epistola excidit mihi:
Infelix, inter tuniculam ac strophium collocaram. Catul. Argon. 65. 65.

Non tereti strophio lactantes vincta papillas.

Strophia etiam Coronæ dicebantur ab insigni, quod imponebatur capitibus sacerdotum. Quod fit ἀπὸ τοῦ στρέφειν, hoc est a vertendo. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui, strophia appellantes, unde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde inde communicatum est, inter sacra tantum & bellicos honores coronis suum nomen vindicantibus. V. Fest. & infra STROPUS.

STROPHIŎLUM, i. n. [Στροφίδιον] Plin. 21. 2. V. in STROPHIUM. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio, a psaltrio, a flagitio, a stupro est factus repente popularis.

STROPHIĀRIUS, i. m. [στροφιοποιός] Qui strophia facit. Plaut. Aul. 3. 5. 42. Strophiarii astant, semizonarii.

STROPHIUS, [Στρόφιος] Rex Phocidis, pater Pyladis. V. PYLIADR.

STRŎPHOS, i. m. [στρόφος] Dolor intestinorum, quod Tormen Latini vocant. Cels. lib. 6. cap. 2. Ejusdem morbi nota est, cum circa umbilicum intestina torquentur, στρόφον Græci nominant, coxæque dolores manent. Significat & Funiculum peræ apud Græcos, & Cincinnos tortos, aliaque nonnulla; quæ significationes, quoniam Latinis usitatæ non sunt, ex Græcorum monumentis eas petendas relinquimus.

STROPHŌSUS, a, um. Adj. Qui stropho laborat. Veget. Mulom. 1. 27. Strophosa animalia, quibus venter frequenter dolet. conf. Plin. Val. 2. 22.

STROPPUS, i. m. Stroppus est, ut Atejus philologus existimat, quod Græce στρόφιον vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale sit strophium. Itaque apud Falisicos diem festum esse, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulent, & a Tusculanis, quod in pulvinari imponatur Castoris, Struppum vocari. Fest.

STRUCTILIS, STRUCTOR, STRUCTURA, STRUES. V. STRUO.

STRUFERTĀRII, a Ferto sacrificii genere dicti sunt. Paul. apud Fest. Strufertarios dicebant, qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant, a ferto scilicet quodam sacrificii genere. Strufertaria sacra sic fiebant. Cato in lib. de R. R. cap. 134. ita scribit; Priusquam messim facias, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et postea: Priusquam porcam feminam immolabis, Jano struem commoveto sic. Jane pater, te hac strue commovenda bonas preces precor, &c. Ferctum Jovi moveto, & mactato sic. Juppiter, te hoc fercto obmovendo bonas preces precor, uti sies volens propitius mihi, liberisque meis, domo, familiæque meæ, mactus hoc fercto, &c. V. FERCTUM.

STRUIX, īcis. f Exstructio rei cujusvis. Strues. Arnob. 2. Struices lignorum. Liv. poëta apud Festum, Struicem malorum.

Struices, inquit Fest. antiqui dicebant Omnium rerum exstructiones. Plaut. Men. 1. 1. 26.

Cereales cœnas dat, ita mensas exstruit:
Tantas struices concinnat patinarias. V. STRUES.

STRŪMA, æ. f. [χοιράς, Gl. G. L.] Plur. Strumæ, [παρωτίδες, χοιράδες, Gl. L. G.] Tumor, in quo subtus concreta quædam ex pure & sanguine, quasi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipue fatigare medicos solent, quoniam & febres movent, nec unquam facile maturescunt. Hæc ex Cels. lib. 5. cap. 28. 7. Nascuntur maxime, ut idem testatur, in cervice: sed etiam in alis, & inguinibus, & lateribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & suibus intumescit, aquarum, quæ potantur, plerumque vitio. Idem multis locis meminit strumarum morbi. Propter quod quædam tubera spongiosa per corpus aliquando insperſa, scrophulæ dicuntur, quæ etiam sub strumæ appellatione continentur, ut rectius strumulæ, quasi parvæ strumæ, quam scrophulæ nominentur. V. SCROPHULÆ.

Strumas semidoctum vulgus Scrophulas vocat, quoniam eas Græci ab ejusmodi bruto χοιρόδας appellaverint. Hæc Cæl. lib. 30. cap. 26. Ubi male, Struma (inquit) Exstantia quædam in tergo.

Male eum habet struma. Cels. lib. 5. cap. 28.

Frigida aqua strumas excitat. Cels. lib. 1. cap. 9.

Struma hominis. Cic. 2. Att. 9. Proinde isti licet faciant quos volent Consules, Trib. pleb. denique etiam Vatinii strumam sacerdotii διφάφῳ, vestiant: &c. h. e. Vatinii scelera & turpitudinem occultent honestentque honorum fastigio. Est autem Dibaphum, purpura bis tincta.

Struma civitatis. Cic. pro Sext. 135. Ii medentur Reipub. qui exsecant pestem aliquam, tanquam strumam civitatis.

STRUMA, [Στρούμας] Nomen viri apud Catull 50. 2.

Sella in curuli Struma Nonius sedet. [Nisi Scomma est, ut supra.

STRUMELLA, æ. f. dimin. Marc. Empir. cap. 15.

STRUMŌSUS, a, um. Adj. [χοιρωδικός] Qui id vitium patitur. Juven. 10. Sat. 309.

Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumosum, atque utero pariter, gibboque tumentem. Columel. lib. 7. cap. 10.

STRUMĂTĬCUS, a, um. Adj. Idem. Jul. Firmic. lib. 8. cap. 19. Vicesima tertia pars arietis si in horoscopo fuerit inventa, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, vel certe elephantiaca contagione maculatum.

STRUMEA, æ. f. Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. de quarta ranunculi specie, Nostri, inquit, herbarii strumeam vocant, quoniam medetur strumis, & panis, parte in fumo suspensa. Vel, addit Ruellius, quod strumosam radicem habeat. Hæc herba est, qua validi mendicantes sibi crura & lacertos dilaniant, quo possint impudentius stipem extorquere, vel hac impostura pecuniolam aucupari, hinc nonnullis herbariis *ulceraria* vulgo dicitur, aliis *scelerata*.

STRUMUS, i. m. Eadem herba vocatur alio nomine apud Apul. de Herb. cap. 74.

STRŬO, xi, ctum, [κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Ordinare, in ordinem redigere. Ovid. 1. Met. 153.

Altaque congestos struxisse ad sidera montes.

Aciem struere. Cic. ad Octavium, Virg. 9. Æn. 42. V. ACIES.

Convivia struere, Apparare. Tacit. 15. Ann. 37.

Copias struere, Instruere. Cæs. 3. Bell. Civil. V. INSTRUO.

Cubilia struxere congestæ frondes. Lucan. lib. 9. 841.

Epulas struere. Tacit. 15. Ann. 55.

Fercula luxuriose struere. Columel. in præfat.

Penum struere. Virg. 1. Æn. 708.

Pyram ingentem struxere. Virg. 6. Æn. 215.

Orationem solutam struere. Gell. lib. 1. cap. 19.

Verba componere, & struere. Cic. 3. de Orat. 171. Collocationis est componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit.

Verba dure struere. Quintil. 1. 5. Ceterum etiam ex præpositione & duobus vocabulis dure videtur struxisse Pacuvius,

— Nerei
Repandirostrum, incurvicervicum pecus. i. e. Composuisse.

Struere aliquid, Machinari, moliri. Ter. Heaut. 3. 2. 3. Num me fefellit hosce id struere? Tacit. 1. Ann. 13.

Bellum struere. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit, ad posterum bellum ἀκατονίδν strui existimo.

Calamitatem alicui struere & Moliri. Cic. pro Cluent. 178. Ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius, quam id struere & moliri videretur.

Causas struere. Tacit. 2. Ann. 42.

Consilia struere. Liv. 2. 3. Legati cum aliis alia moliri, aperte bona repetentes, clam recuperandi regni consilia struere.

Controversiam de nomine & vocabulo struere. Auct. ad Heren. 2. 45.

Crimen alicui struere. Tacit. 1. Hist. 58.

Dolos struere. Sen. Herc. OEth. 11.

Insidias alicui struere. Ovid. 1. Met. 198.

Medicina struitur dolori. Stat. 5. Silv. 1. 16.

Mendacium struere. Liv. 23. 34.

Odium struere in aliquem. Cic. 2. de Orat. Atque iisdem his ex locis & odium in alios struere discemus, & a nobis ac nostris dimovere.

Opes struere. Liv. 2. 41. pr. Largitione cos. periculosas libertati opes struere.

Periculum ruinæ struere. Cic. 6. Fam. 7. Quemadmodum igitur scalarum gradus, si alios tollas, alios incidas, nonnullos male hærentes relinquas, ruinæ periculum struas, non ascensum pares.

Reliqua ad jacturam struentur. Cic. 3. Q. frat. 8.

Sollicitudinem sibi struere. Cic. 5. Att. 21. Sed dices, me ipsum mihi sollicitudinem struere, cogor, & velim ita sit.

Sycophantias struere. Plaut. Asin. 1. 1. 57.

Struere, pro Instruere. Tacit. 4. Ann. 67. Struebantur, qui monerent perfugere, &c. h. e. Instruebantur.

Aggeres struere, Exstruere, ædificare. Cæs. 8. Bell. Gall. 41.

Arcus struere. Tacit. 2. Ann. 64. Structi & arcus.

Domos struere. Hor. 2. Carm. 18. 19.

Moles struere. Tacit. 2. Ann. 17.

Ordine, non acervatim struere. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.

Structa & a Natura dicimus quædam. Cic. 1. Tusc. 37.

Per speluncas, saxis structas asperis, pendentibus.

Struere, pro Augere. Festus, Struere antiqui dicebant, pro adjicere, augere.

augere, unde Induſtrios quoque. M. Cato, jure, lege, libertate, republica communiter uti oportet: gloria, atque honore quomodo ſibi quiſque ſtruxit. Aut in duodecim quod eſt: Si calvitur, pedemve ſtruit, manum endojacito. Alii putant ſignificare retrorſus ire, alii in aliam partem, alii furere, alii gradum augere, alii minuere, ac vix pedem pedi præfert, otioſe it, remoratur. Paulus adnotat. Struere antiqui dicebant pro adjicere, augere: unde Inſtruere.

Structus, a, um. Partic. [κατασκευασθεὶς] Cic. de Senect. 51. Fundit frugem ſpicæ ordine ſtructam.

Compoſiti oratoris bene ſtructam collocationem diſſolvere permutatione. Cic. in Orat. 232.

Eloquentia, collocata, & quaſi ſtructa, & nexa verbis. Cic. in Orat. 39.

Atria ſtructa levibus tophis. Ovid. 8. Met. 562.

Mœnia ſtructa meis manibus. Virg. 5. Æn. 811.

Scæna in tempus ſtructa. Tacit. 14. Ann. 20.

Templa ſtructa vetuſto ſaxo. Virg. 3. Æn. 84.

Via ſtructa labore Herculeo. Propert. lib. 3. 18. 4.

Structum, i. n. [οἰκοδομημένον, Gl. L. G.] ut, Structa ſaxorum, i. e. Saxa quæ ſtructa ſunt, ſimili dicendi forma, qua Septa domorum, Strata viarum, & cetera id genus. Lucret. lib. 4. 361.

Fit, quaſi tornata ut ſaxorum ſtructa tuantur.

Structe, Adv. Compar. Tertull. de Cultu fem. cap. 11. Quæ vobis cauſa ſtructius prodeundi.

Structim, Adv. Apul. Flor. 2. Cithara apta ſtructim. Sed Elmenh. p. 351. Strictim ſuſtinetur.

Structio, ōnis. f. Firmic. lib. 8. cap. 9. Arma venatoribus aut facient, aut parabunt, ut retia, venabula, ſagittas, & quicquid ad ſtructionem ejus ſtudii pertinet. Pallad. 12. 22. Sternes inter ſpatia ſtructionis.

Structor, ōris. m. [οἰκοδόμος, Gl. L. G.] Qui aliquid ſtruit. Cic. 2. Q. frat. 5. A puero ut diſceſſi, in aream toam veni: res agebatur multis ſtructoribus. Sic 14. Att. 3. Structores vocat eos, quorum utebatur opera ad villam ædificandam. Hos ſtructores Bud. interpretatur Fabros cæmentarios.

Structor pro Cellario ponitur, qui inſtruendæ menſæ & ciborum curam habet. A ſtruendo, id eſt, ordinando & componendo. Martial. lib. 10. 48. 15.

Et quæ non egeant ferro ſtructoris ofellæ. Juven. 7. Sat. 184.

— veniet, qui fercula docte
Componat.

Structores annonæ. Cic. 14. Att. 3.

Structōrius, a, um. Adj. ut, Operas ſtructorias alicui locare. Tertull. Apol. cap. 14.

Structūra, æ. f. [οἰκοδομὴ, σύνθεσις, Gl. L. G.] Ædificium, ſive Compoſitio & ordinatio lapidum in ædificiis. Columel. lib. 1. Igitur ad ſtructuram quum primum fundamenta jaciuntur, enitendum eſt. Liv. 21. 11. Structura antiqua.

Surgens operum ſtructura. Lucan. lib. 6. 64.

Verborum eſt ſtructura quædam. Cic. de Opt. gen. Orat. 5. Sed & verborum eſt ſtructura quædam, duas res efficiens, numerum & lenitatem, &c.

Carminis ſtructura mirifica. Ovid. 4. de Pont. 13. 4.

Structĭlis, e. Adj. [κατασκευαστὸς] Quod ſtructum eſt multis de materiis: ut Columel. lib. 11. cap. 3. Vetuſtiſſimi auctores vivam ſæpem ſtructili prætulerunt. Martial. lib. 9. 77.

Non ſilice duro, ſtructilive cæmento.

Columnæ ſtructiles, Quæ non ſunt ex uno lapide, ſed ex multis. Ulp. in l. Sicuti. §. 1. D. Si ſervit. vindic.

Lapis ſtructilis. Ulpian. in l. Etſi forte. §. Modus. D. Si ſervit. vendic. Forte, ut reficiat lapide quadrato, vel lapide ſtructili.

Strurs, is. f. [ξύλων σωρὸς, ἢ ξυμμάτων Gl. L. G.] proprie Lignorum congeries eſt. Liv. 21. 27. Struem ingentem lignorum faciunt. Cic. 5. Att. 12.

Strues ſalinarum. Al. Laterum. Lectio vexata.

Strues uvarum. Plin. lib. 14. cap. 4.

Strues, Genus libi, quod in ſacris antiqui prolibabant. Cato R. R. cap. 134. & cap. 141. Ovid. 1. Faſt. 276.

Hæc adolet flammis cum ſtrue farra ſuis.

Strues genera liborum ſunt, digitorum conjunctorum non diſſimilia, qui ſuperjecta panicula in tranſverſum continentur. Feſtus.

Strundius, ſive Struntus, Σπίλιθος. Gloſſ. Latinogræc. [Eſt autem σπίλιθος Stercus. Quare non dubito, quin hinc Gallorum fluxerit turpicula dictio *eſtront*, vel *étron*.

Struppearia, Feſta quædam apud Faliſcos. V. in dict. stroppus.

Struppi, [φάκελοι] inquit Feſt. vocabantur in pulvinaribus Faſciculi de verbenis facti, qui pro deorum capitibus imponebantur. Iſidorus 19. 4. ait Dura, craſſa & vilia eſſe vincula.

Struthrus, a, um. Adj. Strutheum in mimis præcipue vocant Obſcænam partem virilem a ſalacitate videlicet paſſeris, qui Græce στρουθὸς dicitur. Feſt. [Forſan dimin. Græcum eſt στρουθίον ſubſt.

Struthea mala. Cato R. R. cap. 7. Mala ſtruthea, cotonea ſcantiana. Columel. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria ſunt, ſtruthia, chryſomeliana, muſtea. Plin. lib. 21. cap. 20. Dolori capitis cum cotoneis malis aut ſtrutheis illinitur. Legitur & Struthiis. V. cotoneum.

Struthea colutheaque appara. Plaut. Perſ. 1. 3. 7.

Struthiomela, [στρουθιόμηλα] uno vocabulo proferuntur apud Varr. de R. R. 1. 59.

Struthio, ōnis. m. [στρουθιόμηλος, Gl. L. G. στρουθίων, G. L.] Idem quod Struthiocamelus. q. V.

Struthium, i. n. [στρουθίον, Gl. G. L.] Latine Paſſerculus dicitur.

Struthium, Herba. Plin. lib. 19. cap. 3. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis ſuccum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo poſt, Struthion Græci vocant, floret æſtate, &c.

Struthiocamēlus, vel Struthocamelus, i. m. [στρουθιόμηλος] Maxima avium eſt, ſi tamen avis eſt dicenda. Plin. lib 10. cap. 1. Sequitur natura avium: quarum grandiſſimi & pæne beſtiarum generis, ſtruthiocameli Africi vel Æthiopici, altitudinem equitis inſidentis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent: cetero non ſunt volucres, nec a terra tolluntur. Ungulæ iis cervinis ſimiles, quibus dimicant, biſulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra ſequentes ingerunt pedibus. Concoquendi fine delectu devorata mira natura, ſed non minus ſtoliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, quum colla frutice occultaverint, latere ſeſe exiſtimantium. Præmia ex iis ova, propter amplitudinem pro quibuſdam habita vaſis: conoſque bellicos & galeas adornantes pennæ.

Struthophagi, gens Æthiopica. V. in dictione silli.

Strūthōpūs, ŏdis. c. [στρουθόποδες] Struthopodes Plin. 7. 2. vocantur Feminæ, quæ parvas pedum plantas habent, velut paſſerini pedis: ſic Themiſtius Struthocephalos [στρουθοκεφάλους] minimi & paſſerini capitis, in Paraphraſi phyſicorum vocat, ut annotavit Turnebus.

Struthos, [στρουθὸς] Græcis dicitur, quem nos Paſſerem vocamus. Gloſſ. Græcolat. Στρουθὸς, Paſſer. Ab antiquis etiam mimorum ſcriptoribus Struthos uſurpabatur pro Virili membro, a paſſeris ſalacitate ſumpta nominis ratione.

Strychnum, i. n. vel Strychnus, i. m. [στρυχνὸς] Herba ſponte naſcens; quam Latini Solanum, vulgo *Solathrum* vocant: multas ſub ſe continens ſpecies, quas vide ſupra in dictione solanum. Plin. 28. 11. Apul. de Herb. cap. 22.

Strȳmon, ŏnis. m. [Στρυμὼν] Civitas, nec non & fluvius Thraciæ, de quo Virg. 4. Georg. 508.

Rupe ſub adverſa deſerti ad Strymonis undam.

Nivoſus Strymon. Ovid. 5. Triſt. 3. 21.

Strymōnius, a, um. Adj. poſſeſſ. [Στρυμόνιος] ut, Grues Strymoniæ. Virg. 1. Georg. 120.

Aquilo Strymonius. Sen. Agam. 6.

Matres Strymoniæ, Mulieres Thraciæ. Ovid. in Ibin, 602.

S T U

Stŭdeo, ui, [σπουδάζω, Gl. G. L. φιλοπονῶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, L. G. & G. L.] ēre. Operam dare alicui rei. Plaut. Pſeud. 1. 5. 108.

Studeo hercle audire: nam ted auſcultabo lubens. Ter. Eun. 5. 5. 8. Dum ſtudes dare verba nobis. Ibid. 2. 3. 23. Quas matres ſtudent demiſſis humeris eſſe. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidiſti.

Stude verum invenire. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.

Studet rem ad arma deduci. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 3. Simul, infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Aſiæ Syriæque ad ſuam potentiam, dominatumque converterat, rem ad arma deduci ſtudebat.

Jungitur hoc verbum Dativo aliquando, aliquando Accuſativo.

Dativo. Plaut. Stich. 5. 3. 5.

Lectis ſternendis ſtuduimus, munditiiſque apparandis.

Artibus & diſciplinis optimis ſtudere. Cic. 1. Verr. 30. In quo ſi te multum natura adjuvaret, ſi optimis a pueritia diſciplinis atque artibus ſtuduiſſes, &c.

Artibus ſtudere. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem, cum ceteris artibus, quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum in primis imitatione tui fac erudias.

Auribus ſtudere. Martial. lib. 10. 19. de Plinio juniore,

Dum centum ſtudet auribus virorum. h. e. Dum cauſas agit apud Centumviros judices.

Litteris ſtudere, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic. de Clar. Orat. 322. Idem 6. Fam. 4. Non tantum litteræ, quibus ſemper ſtudui.

Laudi & dignitati ſtudere. Cic. 4. de Finib. 65. Sed quia ſtudebat laudi & dignitati, multum in virtute proceſſerat.

Student magis mellificiis, quam fetibus apes. Columel. lib. 9. cap. 13.

Semel enim pacem defendi, non ſemper otio ſtudui? Cic 8. Philipp. 11.

Pecuniæ, imperiis, gloriæ ſtudere. Cic. 1. de Finib. 60.

Rebus novis ſtudere. Cic. 1. in Catil. 3. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Cupiditate regni adductus, novis rebus ſtudebat. V. res.

Virtuti, gloriæ. Cic. 2. de Orat. 225.

Studere alicui, Favere. Ovid. 9. Met. 425.

Cui ſtudeat deus omnis habet. Cic. pro Cœl. 12. Studuit Catilinæ, quum jam aliquot annos eſſet in foro, Cœlius. i. e. Favit, coluit, & ſtudioſe ſectatus eſt eum.

Accuſativo junctum, ſignificat Cupere, velle. Cic. Poſt redit. in Senat. 13. Quum vero litteras ſtudere incipit, & helluo immanis cum Græculis philoſophari, tum eſt Epicureus. Idem 5. Fam. Quid ſi nihil aliud ſtudeat, niſi id quod agit. Ter. Hec. 2. 1. 2.

Ut omnes mulieres æque ſtudeant, nolintque omnia. Cic. 6. Philip. 18. Unum ſentitis omnes, unum ſtudetis.

Accuſativo, cum præpoſitione In. Quintil. lib. 10. cap. 2. pr. Quemadmodum quidam pictores in id ſolum ſtudent, ut deſcribere tabulas menſuris ac linqis ſciant.

Ablativo, cum præpoſitione In. Gellius, Si quis in ea re ſtudebat.

Abſolute, Amare ſive favere. Salluſt. in Catil. cap. 51. in oratione Cæſaris, Neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minime iraſci decet.

Studere, pro Litteris ſtudere, ſeu operam dare. Quintil. lib. 12. cap. ult. Nunc computamus annos, non quibus ſtuduimus, ſed quibus viximus. Et 1. 2. pr. Utiliuſne ſit domi, atque intra privatos parietes ſtudentem continere, an publicis præceptoribus tradere.

Sic apud Plinium Juniorem ſine adjectione Epiſt. 100. In habitu ſtudentis, & alibi Æſtate pueri ſi ſtudent ſatis valent, puto apud Martial. & ita Plin. Junior. H. St. V. Plin. 5. Epiſt. 5.

Studere, cum Genitivo. Cic. 3. de Nat. Deor. 72.

Parentem habere avarum, illepidum in liberos,
Difficilem, qui te nec amet, nec ſtudeat tui. Ex antiquo poeta.

Studens, entis. Partic. [σπουδάζων] Cic. pro Planc. 87. Hiſce ego auxiliis, ſtudentibus, atque incitatis, uti me, Laterenſis, potuiſſe confiteor.

Studium, i. n. [σπουδὴ, ἐπίδοσις, φιλοπονία, Gl. G. L. ἄσκησις, L. G.] Donatus, Studium eſt dedita opera voluntatis hominis attentior atque impenſior. Cic. 1. de Invent. 36. Studium autem eſt animi aſſidua vehemens ad aliquam rem applicata, magna cum voluptate, occupatio ut philoſophiæ, poëtices, geometriæ, litterarum. Ter. Hec. 2. 1. 5.

Viris eſſe advorſas, æque ſtudium eſt, ſimilis pertinacia eſt. Ho 2. Serm. 2. 12.

Molliter auſterum ſtudio fallente laborem.

Alacritas ac ſtudium. Cæſ. 4. Bell. Gall 24.

Feſtus ſtudiorum pondere. Lucan. ad Piſon. 178.

Acre ſtudium. V. acer adjectivum.

Agile ſtudium, Exercitium ad curſum. Stat. 6. Theb. 557.

For

Fortia ſtudia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Inane ſtudium. V. INANIS.
Pertinax ſtudium. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Plena vecordiæ ſtudia. Tacit. 3. Ann. 50.
Puellare ſtudium. Ovid. 5. Met. 399.
Virilia ſtudia. Ovid. 12. Met. 208.
Adhibere ſtudium. V. ADHIBEO.
Ardere ſtudio belli. V. ARDEO.
Aſſequi ſtudio vel conſequi. Cic. 2. Fam. 5.
Cecidit incautus ſtudio eundi, Cupiditate currendi. Ovid. 8. Met. 378.
Celerare gradum anili ſtudio. Virg. 4. Æn. 641.
Conſurgunt ſtudiis Teucri. Virg. 5. Æn. 450.
Contendere omni ſtudio. V. CONTENDO.
Contendere ad magna rectis ſtudiis. V. CONTENDO.
Deponere belli ſtudia. Juſtin. lib. 1. cap. 2.
Diſpoſita fideli ſtudio dona. Lucret. lib. 1. 47.
Dare ſtudium alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Dare ſtudium agricolationi. Columel. lib. 1. cap. 1.
Exercere aliquem duris ſtudiis. Claud. 4. Conſ. Hon. 320.
Jactare aliquid inani ſtudio. Virg. 2. Ecl. 5.
Incenſus ſtudio diſcendi. Cic. 2. de Orat. 1.
Incenſi ſtudio, quod ad agrum colendum pertinet. V. INCENDO.
Incitari ſtudio. Cic. 2. de Divin. 5. Quorum ſtudio legendi, meum ſcribendi ſtudium vehementius in dies incitatur.
Inflammatum ſtudium. V. INFLAMMO.
Inhærere ſtudio alicui. Ovid. 8. Met. 165.
Injicere ſtudium alicui. V. INJICIO.
Inſtigare aliquem ſtudiis. Virg. 5. Æn. 228.
Ponere ſtudium lucri. Hor. 4. Carm. 12. 25. V. PONO.
Servatum perenni ſtudio odium, Voluntate perſeveranti. Sil. 1. 18.
Studium in aliquo eſſe. Cæſ. 1. Bell. Civil.
Cicero tuus noſterque ſummo ſtudio eſt Pæonii ſui rhetoris, i. e. Tenetur. Cic. 3. Q. frat. 3.
In ſtudio eſt mihi labor, militia, palæſtra, &c. Cic. 2. Tuſc. 36. Illi autem voluerunt nihil horum ſimile eſſe apud Lacænas virgines, quibus magis palæſtra, Eurotas, ſol, pulvis, labor, militia in ſtudio eſt, quam fertilitas barbara.
Studium in aliquo eſt, h. e. Studiorum & litterarum amor & ſcientiæ ac doctrinæ. Cic. 1. Acad. 7. Sed meos amicos, in quibus eſt ſtudium, in Græciam mitto, id eſt ad Græcos ire jubeo, ut ea &c.
Teneri ſtudio aliquo. Hor. 1. Epiſt. 1. 81.
Vigilare ſeveris ſtudiis. Propert. lib. 2. 3. 7. Pro Invigilare.
Cupiditas & ſtudium defendendæ nobilitatis. Cic. 3. Verr. 35.
Studium, Exercitatio; ut quum dicimus, Studia litterarum. Columel. in præfat. lib. 1. Et ne ſingula perſequar: ei ſtudio, quod quiſque agere velit, conſultiſſimum rectorem adhibeat. i. e. Exercitio, vel operi vel arti. Ter. And. 1. 1. 29.

Ut animum ad aliquod ſtudium adjungant, aut equos
Alere, aut canes ad venandum, aut ad Philoſophos. Idem Heaut. 2. 3. 39.

Quo ſtudio vitam ſuam te abſente exegerit. Cic. de Senect. 50. Atque hæc quidem ſtudia ſunt doctrinæ. Idem 1. de Invent. 4. Mihi videntur cuncta ſtudia recta atque honeſta per otium concelebrata ab optimis enituiſſe. Sic 1. Tuſc. 1. Studio ſapientiæ, quæ philoſophia dicitur.
Belli ſtudiis aſperrima urbs. Virg. 1. Æn. 18.
Formæ ſtudium. Tibul. lib. 1. 7. 43.
Hiſtoriæ ardeo ſtudio. Cic. 16. Att. 13.
Venandi laſſus ſtudio. Ovid. 3. Met. 413.
Hiſtrionale ſtudium. Tacit. 1. Ann. 16.
Muſicum ſtudium. V. Muſicus in MUSA.
Conſortes ſtudii. Ovid. 5. Triſt. 3. 47.
Communia fœdera ſtudii ſacri. Ovid. 4. de Pont. 13. 43.
Habere aliquem participem ſtudiis. Ovid. 2. de Pont. 5. 42.
Lenius ſtudium. Ovid. Rem. Amor. 207.
Adhærere ſtudio alicui. Lucret. lib. 4. 959.
Adhibere multum ſtudii ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum diſciplinas. Cic. de Clar. Orat. 161.
Aſſuetus mollibus ſtudiis. Ovid. 1. Triſt. 5. 74.
Celebrare ſtudium agriculturæ. V. CELEBRO.
Collocare ſtudium. V. COLLOCO.
Concitari cohortatione alicujus ad ſtudium cognoſcendæ virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
Conticeſcit ſtudium. Cic. de Clar. Orat. 234. de ſe & Hortenſio loquens; Maxime vero perſpecta eſt utriuſque noſtrûm exercitatio, paulo ante quam perterritum armis hoc ſtudium, Brute, noſtrum conticuit ſubito, & obmutuit. Prius dixerat, Subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipſa, de qua diſputare ordimur, eloquentia obmutuit.
Convertere ſtudium ad operam ſcribendi. V. CONVERTO.
Dedere ſe ſtudio eloquentiæ. Cic. in Orat. 6.
Deditus ſtudio citharæ. Hor. 2. Serm. 3. 105.
Florens otii ſtudiis. Virg. 4. Georg. 564.
Formare boves ad ſtudium atque uſum agreſtem. Virg. 3. Georg. 163.
Formandæ mentes aſperioribus ſtudiis. Hor. 3. Carm. 24. 54.
Frangere ſtudium. Cic. 6. Fam. 7.
Imbuere ſtudio. Cic. pro Dejot. 28.
Impertire ſtudium philoſophiæ. V. IMPERTIO.
Ingredi diſciplinarum ſtudia. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Verſari in ſtudio litterarum. V. LITTERA.
Studia, pl. pro Litterarum ſtudio. Quintil. lib. 12. cap. 3. Lectionis opus eſt, qua nihil eſt in ſtudiis minus laborioſum.
Claritudo ſtudiorum. Tacit. 12. Ann. 8.
Cupidus ſtudiorum. Ovid. 1. de Pont. 5. 35.
Deferere ſtudia. Cic. de Fato.
Vigere ſtudia. Cic. 1. de Orat. 13.
Acerrimum ſtudium. Cic. in Brut.
Secreta ſtudia. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Abducere a ſtudio. Cic. 4. Fam. 4.
Abhorrere ſtudio. V. ABHORREO.
Abruptum ſtudium. V. ABRUPTUS.
Abundare ſtudio. Cic. 1. de Orat.
Affluere ſtudio. Cic. pro Arch. 4.
Arceſſita ſtudia. V. ARCESSO.
Aſſerere ſe ſtudiis. V. ASSERO.
Attingere leviter ſtudia. V. ATTINGO.
Abſcindere ſtudium alicui. Catul. 66. 19.
Colere ſtudia. V. COLO.
Concelebrare ſtudia. V. CONCELEBRO.
Conferre ſe ad ſtudia. V. CONFERO.
Confluere ad ſtudia. V. CONFLUO.
Conquieſcere in ſtudiis. V. CONQUIESCO.
Contine te in tuis perennibus ſtudiis. Cic. in Brut. 332.
Detinere animum ſtudiis. Ovid. 5. Triſt. 7. 39.
Flagrans ſtudium. Cic. 3. de Orat. 228.
Formare ſtudia alicujus ab infantia. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Jacent ſtudia. V. JACEO.
Impedita ſtudia. V. Impeditus in IMPEDIO.
Incitari in ſtudia. V. INCITO.
Incitare ſtudium. Cic. 2. de Divin. 5.
Incumbere ad vel in ſtudia. V. INCUMBO.
Ingredi ſtudia. V. INGREDIOR.
Mori in ſtudio. V. MORIOR.
Obſoleſcere ſtudia. Cic. de Invent.
Omittere ſtudia. Cic. 1. de Invent.
Referre ſe ad ſtudia. Cic. 4. Att. 16.
Remittere ſtudia. Cic. in Brut. 15.
Renovare ſtudia. Cic. in Brut.
Repetere ſtudia. Cic. de Fato, 4.
Reſtinguere ſtudia. Cic. in Orat. 5.
Revocare intermiſſa ſtudia. V. INTERMITTO.
Silere ſtudia. Cic. Omnia denique bonarum artium ſtudia ſiluetunt.
Teneri acerrimo ſtudio. Cic. in Brut.
Tentare ſtudium inutile. Ovid. 4. Triſt. 10. 21.
Vigent ſtudia. Plin. 1. Epiſt. 13.
Studium, pro Deſiderio. Cic. de Senect. 83. Equidem efferor ſtudio patres veſtros (quos colui & dilexi) videndi. Idem 1. Acad. 43. Arceſilas ſibi omne certamen inſtituit, non pertinacia aut ſtudio vincendi. Idem pro Roſc. Amer. 91. Ut omnes intelligant me, non ſtudio accuſare, ſed officio defendere. Sic 2. Verr. Tanto ſtudio requiſivit.
Acuere ſtudia. V. paulo ante Reſtinguere ſtudia.
Alicujus ſtudio & cupiditati morem gerere. Cic. pro Quint. 9.
Immane ſtudium loquendi. Ovid. 5. Met. 678.
Adduci certandi ſtudio. V. ADDUCO.
Famæ ſtudium creſcit honore. Ovid. Rem. Amor. 393.
Ardentibus ſtudiis depoſcunt. Ovid. 1. Met. 199.
Fallens laborem ſtudium. Ovid. 6. Met. 60. Studium, i. e. Vincendi cupiditas.
Minuens labores ſtudium. Ovid. 4. Met. 295.
Petere ardentiore ſtudio. V. ARDEO.
Rapi ad aliquem locum ſtudio inflammato. Cic. pro Lege Manil. 21.
Studium, Favor, amor. Saluſtius, Catil. cap. 51. D. Silanum certe ſcio, quæ dixerit, ſtudio Reip. dixiſſe Cic. pro Planc. 10. Illud debes putare, comitiis, præſertim Ædilitiis, ſtudium eſſe populi, non judicium, eblandita illa, non enucleata eſſe ſuffragia.
Accendere ſtudium. V. ACCENDO.
Accinctus ſtudio popularium. V. ACCINGO.
Acquirere ſtudia vulgi. V. ACQUIRO.
Amittere ſtudia. Cic. 2. Att.
Conferre ſtudium. Cic. 10. Fam. 1.
Conſtare ſtudium. Cic. 10. Fam.
Conſumere ſtudium. Cic. 6. Fam. 12.
Debilitant hæc amicorum ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Deponere ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Detrahere de ſtudio. Cic. 3. Fam.
Movere ſtudia hominum. V. MOVEO.
Navare ſtudium. Cic. 15. Att. 4.
Præſtare ſtudia. Cic. 2. Fam.
Prætermittere ſtudia. Cic.
Remanere ſtudia erga aliquem. Cic.
Conciliatum ſtudium bonorum ex Tribunatu, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Declarare ſtudium, vel ſignificare. Cic. 3. Fam.
Dicare ſuum ſtudium alicujus laudi, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Exſpectare ſtudia ab aliquo. Cic. 1. Fam.
Habere ſtudia ſuorum ardentia. Cic. pro Planc. 20.
Interponere ſtudium, operam. V. INTERPONO.
Navare operam & ſtudium tibi volunt. Cic. ad Brut. 8.
Polliceri & profiteri alicui ſuum eximium & ſingulare ſtudium. Cic. 5. Fam. 8.
Reſtinguere ſtudia. V. RESTINGUO. Liv. 10. 13. Acuebat hac moderatione tam juſta ſtudia: quæ verecundia legum reſtinguenda ratus, legem recitari juſſit: &c. Sigonius admonet in vetuſtis libris legi Reſtringenda.
Studio eſſe in aliquem. Cic. 14. Fam.
Studium alicujus in ſalutem alterius. Cic. 3. Q. frat. 1. 3. Quod litteris tuis ſtudium illius in ſalutem noſtram facile perſpexi.
Inſigne ſtudium alicujus erga alterum. V. INSIGNIS.
Studium tuum erga me. Cic. 3. Fam. 10. Neque enim de meo erga te ſtudio dubitare debes, neque id eſt obſcurum cuiquam in provincia, nec Romæ fuit.
Studium meum dignitatis tuæ tuendæ. Cic. 5. Fam. 8. Quantum meum ſtudium exſtiterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui ſcripſerint.
Studium, Voluntas, ſententia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus. Ter. Adel. 1. 1. 16.
Diſſimili ſtudio eſt, jam inde ab adoleſcentia.

Voluntas & Studium. Cic. de Amicit. 15. Voluntatum, ſtudiorum, ſententiarum ſumma conſenſio.
Studio habere aliquid. Ter. Adel. 3. 3. 28.
Indulgere aliquid ſtudio ſuo. V. INDULGEO.
Studium, pro Opera. Martian. in l. Si prægnans. D. de fideicom. libert.

Si prægnans ancilla moram, non ſtudio manumiſſoris, ſed fortuito patiatur, ne manumittatur, &c. [Studio, i. e. Cura.
Studium pro Delectatione ex Cic. & Ter. Vide Goveanum in Epiſt. ad Att. In lib. 1. Epiſt. 6. ubi dicit Cic. Et noſtri ſtudii, i. e. Quibus intelligis nos delectari. Studium pro Delectatione ſæpe apud Ter. legimus, ſæpe apud ipſum Cic. Sic in 2. de leg. Quid plura? hanc vides villam, ut nunc quidem eſt, lautius ædificatam patris noſtri ſtudio: qui cum eſſet infirma valetudine, hic fere ætatem egit in litteris. Sic in Cat. Majore. Nam & ſtudio rerum ruſticarum provectus ſum. H. St. Prior Cic. locus eſt Epiſt. 8. in noſtris codd. Alter 2. de Legg. 3. tertius de Senect. 55.

Studiōsus, a, um. Adj. [σπουδαῖος, Gl. G. L. φιλόπονος, L. G. & G. L. σπουδαστής, L. G.] Aſſiduus & perſeverans in re aliqua. Auctor ad Heren. Ideoque bonis viris & ſtudioſis amicus erat. Cic. 4. Acad. 98.
Homo & acutus, ut Pœnus, & valde ſtudioſus ac diligens.
Cohors ſtudioſa. Hor. 1. Epiſt. 3. 6.
Pectora ſtudioſa. Ovid. 4. Triſt. 10. 91.
Studioſa placendi, Cupida. Ovid. 3. de Arte Am. 423.
Studioſiſſimi defenſores, diligentiſſimi. Cic. 4. Verr. 13. Videte, quid potuerit, qui quatuor in provincia Quæſtores, ſtudioſiſſimos defenſores, propugnatoreſque habuerit.
Studioſus, pro Cupido, addicto ſive dedito alicui rei, Genitivo jungitur, rariſſime Dativo. ut, Studioſus laudis, i. e. Cupidus: & Studioſus Cæſaris, i. e. Amator vel benevolus.
Genitivo. Cic. 6. Fam. 8. Viri ſunt optimi, & tui ſimilium ſtudioſi, & mei neceſſarii. Idem de Amicit. 76. Nec ſi qui ineunte ætate venandi aut pilæ ſtudioſi fuerint. Ovid. 14. Met. 625.
Nec fuit arborei ſtudioſior altera fetus.
Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui, &c. Cic. de Clar. Orat. 64.
Doctrinarum ſtudioſus. Cic. 4. Fam. 3.
Doloris ſtudioſi & amantes. [φιλόπονοι] Cic. 2. Tuſc. 36. Itaque induſtrios homines illi ſtudioſos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laborioſos.
Eloquentiæ ſtudioſi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Equorum ſtudioſus. Ovid. 14. Met. 321.
Exiſtimationis meæ ſtudioſiſſimum, cupidiſſimumque cognovi. Cic. 4. Verr. 117.
Nemorum ſtudioſus. Ovid. 7. Met. 675.
Nobilitatis ſtudioſus. Cic. 4. Acad. 125.
Studioſiſſimus philoſophiæ. Idem. 4. de Finib. 61.
Ille reſtituendi mei quam retinendi ſtudioſior. Cic. 8. Att. 3.
Dativo. Plaut. Milit. 3. 1. 207.
Qui niſi adulterio, ſtudioſus nulli aliæ rei eſt, improbus.
Studioſus, [φιλομαθής] pro Litterarum cupido. Plin. 3. Epiſt. 5. Itaque ſoleo ridere, quum me quidam ſtudioſum vocant.
Suſcepi laborem utilem ſtudioſis. Cic. de Opt. gen. Orat. 13.
Inſtruere ſtudioſos ſcientia alicujus rei. V. INSTRUO.
Studioſum, [σπουδαστέον] Operæ pretium. Gloſſ. Græcolat.
Studioſa quæſtio vel diſputatio, Litterata & docta. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Studiōse, Adv. Diligenter. Ter. Heaut. 2. 3. 44.
Texentem telam ſtudioſe ipſam offendimus. Cic. de Senect. 58. Multas ad res perutiles Xenophontis libri ſunt, quos legite, quæſo, ſtudioſe.
Audire ſtudioſe. Cic. 4. Acad.
Colere ſtudioſe prædia. Cic. pro Roſc. Amer. 50.
Comparare libellos ſtudioſiſſime. Plin. 4. Epiſt. 26.
Conquirere ſtudioſe omnia. Cic. 4. Acad. 33.
Curare aliquid ſtudioſe diligenterque. Cic. Planco, 16. Att. 16.
Defendere ſtudioſe ſententiam alicujus. Cic. 4. Acad. 120.
Legere aliquid ſtudioſius. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Ludere ſtudioſe pila. Cic. 2. de Orat. 253.
Polliceri ſtudioſe. Cic. 4. Verr. Facturos eſſe, ſi quid imperaſſet, ſtudioſe pollicerentur.
Requirere aliquid ſtudioſe. Ovid. 1. de Arte Am. 145.

Stulpini, Populi ſunt in Illyrico apud Plin. lib. 3. cap. 21.

Stultus, a, um. Adj. [ἀνόητος, κῆνος, μωρός, Gl. L. G. ἀνόητος πάνυ, G. L.] Stolidus, Imprudens, improvidus, imperitus. l. 9. §. ſi quis jus. D. de juris & fact. ignorant. Afranius, Ego ſtultum me exiſtimo, fatuum eſſe non opinor. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam me non ratio ſolum conſolatur, quæ plurimum debet valere, ſed etiam dies, quæ ſtultis quoque mederi ſolet. Ter. Eun. 2. 2. 23. Ex ſtultis inſanos facis. Hor. 1. Serm. 5. 82.
Hic ego mendacem ſtultiſſimus uſque puellam
Ad mediam noctem exſpecto.
Stultorum plena ſunt omnia. Cic. 9. Fam. 22.
Ut hominem ſtultum magis etiam infatuet mercede publica. Cic. 3. Philipp. 22.
Auditor ſtultus & credulus. Cic. pro Font. 13.
Juventa ſtulta. Tibul. lib. 4. 12. 3. [Sed potius Tota juventa, junges.
Senex ſtultus, credulus, obliviſus, diſſolutus. Cic. de Senect. 36.
Stultorum feriæ appellabantur Quirinalia, quod eo die ſacrificabant ii, qui ſolenni die, aut non potuerunt rem divinam facere, aut ignoraverunt. Paulus apud Feſtum.
Amor ſtultus & improbus. Hor. 1. Serm. 3. 24.
Ars ſtulta. Ovid. 2. de Pont. 9. 73. Liber de arte amandi ſtulte ab Ovidio compoſitus.
Conſilium ſtultum capere. Cic. 7. Verr. 23.
Credulitas ſtulta. Ovid. 3. Amor. 3. 24.
Dies ſtulti prætereunt, i. e. In ſtultitia peracti. Tibul. lib. 1. 4. 30.
Stulto ſtultior. Plaut. Curc. 4. 3. 19.
Stultiſſimus homo. Plaut. Bacch. 5. 1. 12.

Stulte, Adv. [ἀφραδέως, ἀνοήτως] Imprudenter. l. 4. D. quod vi aut clam. Nam & multi, non inſipientes, aliquando ſtulte aliquid vel agunt, vel loquuntur. Plaut. Men. 5. 9. 14.
Quæſo ignoſcas, ſi quid ſtulte dixi atque imprudens tibi. Ter. Heaut. 2. 3. 8. Factum a nobis ſtulte eſt.
Agere omnia ſtulte & incaute. Cic. 7. Att. 10.
Credere ſtulte. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Hæc & dicuntur & creduntur ſtultiſſime, & plena ſunt ſutilitatis, ſummæque levitatis.
Dicere ſtulte. Cic. 4. de Finib. 40. Itemque illa, quæ in corpore excellerent, ſtulte antiquos dixiſſe, per ſe eſſe expetenda, & ſumenda potius quam expetenda? Cic. 2. de Orat. 274. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, ut vel non ſtultus, quaſi ſtulte, cum ſale dicat aliquid, &c.
Mirari ſtulte aliquid. Hor. de Arte Poet. 272.
Nonnunquam & Adjectivis jungitur, ut
Arrogans ſtulte. Cic. 2. de Legib. 16. Quid eſt enim verius, quam neminem eſſe oportere tam ſtulte arrogantem, ut in ſe rationem & mentem putet ineſſe, in cælo mundoque non putet?
Compar. Stultius atque intemperantius matronam duxiſſe. Liv. 30. 13.

Stultŭlus, a, um. Adj. dimin. Apul. Met. 9. Tu ſtultule, aſine, intra terminos piſtrini contentus. Elmenh. p. 230. Aſtutule.

Stultitia, æ. f. [ἄνοια, μωρία, Gl. G. L.] Imprudentia, imperitia. l. 15. D. de evictionib. Plin. lib. 11. cap. 52. Auricularum magnitudo loquacitatis & ſtultitiæ nota eſt. Ter. Heaut. 4. 1. 33.
Ut meæ ſtultitiæ in juſtitia tua ſit aliquid præſidi.
Ita ſunt altæ ſtirpes ſtultitiæ. Cic. 3. Tuſc. 13.
Eſt enim proprium ſtultitiæ, aliorum vitia cernere, obliviſci ſuorum. Cic. 3. Tuſc. 73.
Miſerius ſtultitia nihil dici poteſt. Cic. 1. de Nat. Deor. 23.
O delirationem incredibilem! non enim omnis error ſtultitia dicenda eſt. Cic. 2. de Divin. 86.
Sed hujus iſtius facti ſtultitiam major jam ſuperior ſtultitia defendit. Cic. pro Rabir. Poſt. 24.
Loquax ſtultitia. Cic. 3. de Orat. 140. Malo indiſertam prudentiam, quam ſtultitiam loquacem.
Mala. Hor. 2. Serm. 3. 43.
Prava. Ibid. 220.
Abdere ſtultitiam. V. ABDO.
Damnare ſe ſtultitiæ. Lucret. lib. 4. 1177.
Errare ſtultitia. Hor. 2. Serm. 3. 210.
Stultitiane erret, nihilum diſtabit, an ira.
Patiuntur opes ſtultitiam. Hor. 1. Epiſt. 18. 29.
Stultitia eſt a quibus bona precamur, ab iis portigentibus & dantibus nolle ſumere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84.

Stultesco, ĕre. Plaut. Moſt. 4. 2. 49. Stulteſcere præter ſpeciem.

Stultĭlŏquus, a, um. Adj. Plaut. Perſ. 4. 3. 45. Tace, ſtultiloque.

Stultiloquium, i. n. [μωρολογία, Gl. G. L.] Imprudens ſermo. Plaut. Milit. 2. 3. 25.
Nam tibi jam, ut pereas, paratum eſt dupliciter, ni reprimas
Tuum ſtultiloquium.

Stultiloquentia, æ. f. Idem. ut, Occluſior ſtultiloquentia. Plaut. Trin. 1. 2. extr.

Stultĭvĭdus, a, um. Adj. Qui ſtulte videt. Plaut. Milit. 2. 3. 64. Stultividum ſe fateri.

Stūpa, vel Stuppa, æ. f. vel Stypa, ut quibuſdam placet, [κόναβις, Gl. L. G. & G. L. σύβις, ἄγγαθα, L. G. συπίον, G. L.] Linum vile, aut, ut Feſtus notat, Linum impolitum. Quod lini cortici proximum eſt, ut ait Plin. lib. 19. cap. 1. A Græco συπεῖον, quod ſtupam ſignificat: vel a ſtipando, quod ea ſtipetur navis. V. Suid. in σύπαν. Liv. 21. 8. Id ſicut in pilo, quadratum ſtupa circumligabant, linebantque pice. Lucret. lib. 6. 880.
Frigidus eſt etiam fons, ſupra quem ſita ſæpe
Stupa jacit flammas concepto protinus igni. Virg. 5. Æn. 682.
Stupa vomens tardum fumum, &c.

Stupārius, a, um. Adj. Quod ad ſtupam pertinet: ut, Stuparius malleus, Quo lina tunduntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Stuppabius, i. m. Καννοβάβιος. Gloſſ. Græcolat. Qui ſtuppea facit.

Stupeus, vel Stuppeus, a, um. Adj. Virg. 2. Æn. 236.
Subjiciunt lapſus, & ſtupea vincula collo
Intendunt. Idem 8. Æn. 694.
Stupea flamma manu, telisque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubeſcunt.
Retinacula ſtupea puppis. Ovid. 14. Met. 547.

Stŭpeo, ui, [θαμβέομαι, ἐκπλήσσομαι, Gl. G. L.] ēre. eſt, Ita timere, ut quodammodo ſenſum rerum non habeamus. Stupere proprie dicitur is, qui torpore quodam captus languet immobilis, aut inopia conſilii, aut aliqua re tarditatem injiciente. Ovid. 5. Met. 509.
Mater ad auditas ſtupuit, ceu ſaxea, voces.
Stupere, Senſu carere. Perſ. 3. Sat. 32.
Sed ſtupet hic vitio. i. e. Inſanus factus eſt vitiis. Ter. And. 2. 1. 5.
Ita poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus cura confectus ſtupet. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipſi ſe, quum is, etiam tum ſemiſomnis, ſtuperet.
Occurſu ſtupuere ducis. Lucan. lib. 8. 16.
Acies oculorum ſtupet. V. ACIES.
Ars ſtupet ambiguis malis, Navigandi peritia propter ventos adverſos, & inter ſe pugnantes ſtupet incerta quid agat. Ovid. 1. Triſt. 2. 32.
Corda ſtupent ſepulta mero. Ovid. Rem. Amor. 806.
Verba ſtupuerunt ignavo palato. Ovid. 2. Amor. 6. 47.
Re aliqua ſtupere, i. e. Propter rem aliquam, Nimium admirari. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Hunc capit argenti ſplendor, ſtupet Albius ære. Et 1. Serm. 6. 17.
Qui ſtupet in titulis & imaginibus.
Stupere in aliquo, i. e. Aſpectu alicujus ſtupere. Valer. 1. Argon. 262.
Stupere aliquem. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc cum loqueris, nos Varrones ſtupemus, tu videlicet tecum ipſe rides. Al. Nos barones, rectius.

Stupens, entis. Partic. [θαμβήμων] ut, Carminibus ſtupens bellua. Hor. 2. Carm. 13. 33.
Stupens ad frigus natura vini. Plin. lib. 14. cap. 21.

Stupesco, [κατεπλήσσομαι, Gl. G. L.] ĕre. Stupidum fieri. Cic. 3. de Orat. 100. Incidat, aſpiciat, admiretur, ſtupeſcat. conf. Gell. 6. 13.

Stupĕfăcio, ēci, actum, [ἐκπλήσσω, κατεπλήσσω, Gl. G. L.] ĕre. Liv. 5. 39. Privatos deinde luctus ſtupefecit publicus pavor, poſtquam hoſtes adeſſe nuntiatum eſt. [i. e. Fecit ut non ſentirentur.

Stupefīo, [θάπτω] ĕri. Cic. 3. de Orat. 50. In quo igitur homines exhorreſcunt? quem ſtupefacti dicentem intuentur?
Fratris aſpectu ſtupefactus hæſit. Sen. Thyeſt. 7.
Corda ſtupefacta. Virg. 5. Æn. 643.

Stupefactio, ōnis. f. Auguſtin.

Stupefactus, ûs. m. ἔκπληξις, Gloſſ. Græcolat.

STUPEFACTOR, ōris. m. Sidon.

STUPĬDUS, a, um. Adj. [ἐκπληκτός, ἐκπλαγείς, Gl. L. G. & G. L.] Stupefactus. Ter. in prol. Hec. 4.
Ita populus ſtudio ſtupidus, in funambulo
Animum occuparat.
Aliquando diciturStultus. Plaut. Epid. 4. 2. 13. Quid ſtas ſtupida? quid taces?
Stupidus & bardus. Cic. de Fato 10.
Detinere aliquem ſtupidum. Cic. in Parad. 5.
Omnes ſtupidi timore obmutuerunt. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Stupida membra, Quæ nihil ſentiunt.

STUPIDĬTAS, ātis. f. [ἔκπληξις] Idem quod Stupor. Cic. 2. Philipp. 80. In quo primum incredibilem ſtupiditatem hominis cognoſcite.

STUPĬDO, āre. Mart. Capel. 1.
Quod pavidum ſtupidet ſapiens ſollertia vulgus.

STUPOR, ōris. m. [θάμβος, ἔκπληξις, Gl. L. G. & G. L. καταπάλληξις, L. G.] Alienatio quædam ſenſuum, quod ſcilicet ſenſus conſtipentur. Cic. in Piſon. 1. Pauci iſta tua lutulenta vitia noveramus, pauci tarditatem ingenii, ſtuporem, debilitatemque linguæ. Idem Philipp. 3. 16. Qui propter hæſitantiam ſtuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit. De Bambalione. Idem 3. Tuſc. 12. Immanitas in animo, ſtupor in corpore.
Stupor & Virtus, contraria. Cic. pro Domo 97. Eamque animi duritiem: ſicut corporis, quod, cum uritur, non ſentit: ſtuporem potius, quam virtutem putarem.
Sin autem id non videt, periculum eſt, ne ſe ſtuporis excuſatione defendat. Cic. de Aruſp. Reſp. 5.
Qui morbo aliquo & ſenſus ſtupore, ſuavitatem cibi non ſentiunt. Cic. 2. Philipp. 115.
Oculos ſtupor urget inertes, Oculi hebetes fiunt præ morbo. Virg. 3. Georg. 523.
In verbis ejus eſt ſtupor. Cic. 2. Philipp. 30.
Sed ſtuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite. Cic. 2. Philip. 30.

STUPPI, pl. m. Λάπυγες. Gloſſ. Latinogræc. V. H. Steph. Theſaur. in Λάπυξ.

STUPRUM, i. n. [φθορὰ, μιασμὸς, Gl. L. G. φθορὰ παρθένου, καὶ ἀδρίνου, καὶ χόρας, Λακόρευσις, G. L.] Coitus lege vetitus cum innuptis, nuptisve, commiſſus. Cic. ad Octav. Audiet Brutus eum populum, &c. pro turpi ſtupro datus in ſervitutem. Idem 4. Tuſc. 75. Stupra dico, & corruptelas, & adulteria, inceſta denique. Idem Poſt redit. in Senat. 12. Vini, ſomni, ſtupri plenus.
Stuprum, inquit Nonius 6. 44. quod cum viduis committitur hoc ſolum dici putant: veteres pro Adulterio & Vitio ponunt. Plaut. Amph. 3. 2. 2.
Stupri, dedecoris a viro argutam meo. Salluſt. lib. 3. Ac ſtatim fugitivi, contra præceptum ducis, rapere ad ſtuprum virgines matronaſque.
Auctor ſtupri. Ovid. 1. de Arte Am. 703.
Fœda ſtupra. Claud. de Bell. Get. 84.
Nefandi ſtupri raptor. Sen. Hippol. 5.
Appellare aliquem de ſtupro. V. APPELLO.
Argui ſtupri ab aliquo. Plaut. Amph. 3. 2. 2. V. ſupra.
Compertus in ſtupro. V. COMPERIO.
Conceptus ſtupro furtivo. Sen. Troad. 4.
Debilitatus ſtupris. V. DEBILITO.
Facere ſtuprum nefarium. Cic. pro Milon. 74.
Illicere in ſtuprum. Cic. 3. de Nat. Deor. 68. Qui non ſat habuit conjugem illexiſſe in ſtuprum.
Inferre ſtuprum reginæ. Cic. 3. Off. 38. Idem in Piſon. 95. Cum ſtuprum Bonæ deæ pulvinaribus intuliſſet.
Inferre ſtuprum in aliquam domum. Cic. in Parad. 3.
Obſidere ſtuprum. V. OBSIDEO.
Offerre ſtuprum. V. OFFERO.
Paſſa ſtuprum ſævi tyranni Lucretia, Sen. Octav. 6.
Polluere ſtupro cærimonias. Cic. pro Domo 105. Qui non ſolum aſpectu, ſed etiam inceſto flagitio & ſtupro polluit cærimonias.
Repetunt pœnas luxuries ac ſtupra alicujus. Cic. Anteq. iret in exſil. 19.
Solutus morbis ſtupriſque. Claud. de Bell. Gild. 446.
Stuprum pro Turpitudine vel quovis flagitio. Nævius apud Feſtum, Seſeque ii perire mavolunt ibidem, quam cum ſtupro redire ad ſuos populares. Item, Sin' illos deſerant fortiſſimos viros, magnum ſtuprum populo fieri pergetis.
Intercutia ſtupra. V. INTERCUS.

STUPRE, Adv. pro Turpiter dixiſſe antiquos auctor eſt Feſtus. Neleus, Fœde ſtupreque caſtigor: αἰσχρῶς.

STUPRŌSUS, a, um. Adj. Valer. lib. 6. 1. 8. Metellus quoque Celer ſtuproſæ mentis acer punitor exſtitit. Mentis, i. e. Voluntatis & animi. Non enim matremfamilias ſtupraverat is, qui puniebatur, ſed ſtuprare voluerat.

STUPRO, [Λακορεύω, φθείρω παρθένον, Gl. G. L.] āre. Stuprum inferre, vel committere. Plaut. Truc. 4. 3. 47.
Loquere, filiam meam quis integram ſtupraverit? Cic. 5. Fam. 10. Hominem unum omnium crudeliſſimum, qui tot ingenuas matresfamilias ſtupravit. Cic. 5. de Finib. 64. Qui interficeret filiam, ne ſtupraretur. Stuprare per vim. Cic. 2. de Finib. 96. Stuprata per vim Lucretia a regis filio, teſtata cives, ſe ipſa interemit.
Polluere religiones, aut ementiendo, aut ſtuprando. Cic. pro Domo 125.
Pulvinar, quod ſtupraras, i. e. Stupro inceſto pollueras. Cic. de Aruſp. Reſp. 33. conf. CONSTUPRO.

STUPRĀTIO, ōnis. f. [Λακόρευσις] Arnob. 2.

STUPRĀTOR, ōris. m. [Λακορευτὴς] Quintil. lib. 7. cap. 5. ad finem, Stuprator an decem millia dare debeat, quæ pœna huic crimini conſtituta eſt. Sen. Hippol. 897. Hic dicet enſis, quem tumultu territus
Liquit ſtuprator.

STURA, æ. Fluvius, qui ex Alpibus irrumpens, in Padum influit, unus ex triginta quos in Adriaticum defert mare. Plin. lib. 3. cap. 16.
Stura flumen in agro Laurenti eſt, quod quidam Aſturam vocant. Feſtus.

STURII, Populi ad Oceanum Gallicum Rheni quaſdam inſulas incolentes. Plin. lib. 4. cap. 15. Friſiorum partem occupant. Al. Tuſii.

STURIUM, i. Inſula eſt Galliæ Narbonenſi adjacens, non procul a Stœchadibus. Plin. lib. 3. cap. 5. extr.

STURNUS, i. m. [ψάρ, Gl. L. G. ψὰρ τὸ ὄρνεον, G. L.] Avis gregatim volans. Plin. lib. 10. 24. extr. & 28. cap. 8. Adulterant amylo aut cimolia, ſed maxime ſturni, quos captos oryza tantum paſcunt. Ex vetuſto exemplari legendum, Sed maxime qui captos. V. Hard. not. Martial. lib. 9. 55.
Nunc ſturnos inopes, fringillarumque querelas,
Audit, & arguto paſſere vernat ager. Scribitur & Strunus in Gloſſ. poſter. conf. Plin. 18. 17.

STYBELLA, [Στύβελλα] Caſtellum Megaridis in Sicilia, cujus incolæ dicuntur Styelleni: Στυβηνοί. Stephano.

STYGIUS, V. STYX.

STYLOBĀTA, æ. m. [στυλοβάτης] Parietes (ait Cæl. lib. 7. cap. 30.) qui ſubjiciuntur columnis, & onera excipiunt, nuncupantur Stereobatæ: quibus mox ſuperponuntur ſtylobatæ: ſuper quos demum diſponuntur columnæ. Hactenus Cælius. Vitruvius lib. 3. cap. 3. Supra terram (inquit) parietes exſtruuntur ſub columnis, dimidio craſſiores, quam columnæ ſunt futuræ, uti firmiora ſint inferiora ſuperioribus, quæ Stereobatæ appellantur, nam excipiunt onera. Paulo poſt. Ad libramentum ſtylobatæ ſunt collocandi, ſupra ſtylobatas columnæ diſponendæ. Philander hunc Vitruvii locum explicans ſic ait, Hi parietes, modo Stereobatæ, poſtea Stylobatæ vocantur (vulgus *Pedeſtala* dicit) ſupra quos collocantur baſes. Alias non negaverim Stereobatam poſſe vocari ædificii velut baſim, quod *Baſſamentum* vulgo dicunt, ſicut Stylobatam proprie columnarum fulcimentum. Hæc ille. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Chortes in fundo magno duæ aptiores: una, ut interius compluvium habeat lacum, ubi aqua ſaliat, qui intra ſtylobatas quum venit, ſit ſemipiſcina. Boves enim ex arvo æſtate reducti, hic bibunt, hic perfunduntur. Idem lib. 3. cap. 5. Subter columnarum ſtylobaten. Budæus, Stylobates apud Varronem idem ſignificat quod Stereobates: vel eſt quod *patinum* vocant.

STYLUS, V. STILUS.

STYMBARA, Civitas quondam Græciæ, non procul a Tripoli, in terra Ionica. Strab. lib. 7.

STYMMA, ātis. n. [σύμμα] eſt, ut ait Hermolaus, Spiſſamentum, & domitura unguenti, auctore Dioſcoride. Columella Spiſſamentum nominat id Craſſamentum exſuccum, quod poſt expreſſionem remanet, quaſi vinacea ex uva. σύφω enim aſtringo & exprimo ſignificat. Vulgo *marcum* vocant. Plin. lib. 13. cap. 1. Narciſſinum quoque ex flore narciſſi deſiit componi. Ratio faciendi duplex, ſuccus & corpus. Ille olei generibus fere conſtat, hoc odorum. Hæc ſtymmata vocant, illa hedyſmata. V. HEDYSMATA.

STYMPHĀLUS, i. m. & f. [Στύμφαλος] Arcadiæ urbs & lacus & fons eſt, ex quo eodem nomine, mox Eraſinus, appellatione mutata, fluvius erumpit in Argivam terram.
Acriſonus Stymphalus. Stat. 4. Theb. 298.
Nivalis Stymphalus. Stat. 4. Silv. 6. 101.
Stymphalus, Elati filius, Arcadis nepos. qui Urbi & fluvio nomen dedit.

STYMPHĀLUM, i. n. pl. Stymphala, Urbis ejuſdem nomen in Arcadia ad lacum Stymphalum ſitæ. Lucret. lib. 5. 31.
— unciſque timendæ
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?

STYMPHĀLIS, ĭdis. patronym. [Στυμφαλὶς] ut, Stymphalides aves, magnitudine gruibus pares erant (ut tradit Pauſan. Arcad. p. 239. & 253. Wech.) Figura ibibus ſimiles, roſtra habebant ita ſolida & dura, ut arma penetrarent; ſuberi autem ſoli cedebant. Harum meminit Plin. lib. 11. cap. 37. Stymphalia monſtra appellat Catull. carm. ad Mallium. Eas aves ſagittis ſuis confixit Hercules, ut declarant Catullus, & Pauſanias l. c. Sed Diodorus Siculus ſcribit lib. 4. eum conſtructo æneo crepitaculo, & ingenti per id ſonitu excitato, illas abegiſſe.
Undæ Stymphalides. Ovid. 2. Faſt. 273.

STYMPHALĬCUS, a, um. Adj. [Στυμφαλικὸς] Plaut. Perſ. 1. 1. 4. Aves Stymphalicæ.

STYMPHALIUS, a, um. Adj. [Στυμφάλιος] ut, Monſtra Stymphalia. Catull. ad Mallium, 69. 112.

STYPAX, ăcis. m. [Στύπαξ Suid.] Cyprius cælator ſtatuarius. Plin. lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius uno celebratur ſigno, Splanchnopte. Periclis Olympii vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni ſpiritu accendens. [Scribe Splanchnopta. Quod ipſum Græcum, tabulæ potius, quam ipſius ſervuli, proprium nomen, declarat. Aſſantem quippe exta ſignat. conf. SPLANCHNOPTES. Hard. Stipax expreſſit.

STYPTĒRIA, æ. f. [στυπτηρία] Alumen. Ulpian. in l. 3. §. ultimo. D. de reb. eorum qui ſub tut. Si (inquit) lapicidinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteriæ, vel cujus alterius materiæ, &c. lib. 27. P. tit. 8. Gloſſ. Græcolat. Στυπτηρία, Alumen, Aluta, στυπτηριακὸν δέρμα. Aluta. & Latinogræc. Alumen ſtipum, στυπτηρία ῥίζα. Alumen, στυπτηρία.

STYPTĬCUS, a, um. Adj. [στυπτικὸς] Strictivus vel Aſtrictorius Latine dicitur: a σύφω. Plin. lib. 24. cap. 13. Inter medicamenta quæ ſtyptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis radice, decocta in vino ad tertias partes. Plin. lib. 21. cap. 23. Quæ ex his Phœnicium colorem habet, radice contrita, cuicunque animalium impoſita, ulcerum facit ſtypticam vim. al. Septicam.

STYRA, orum, n. pl. [τὰ Στύρα] Eubœæ inſulæ oppidum fuit, non procul a Caryſto, a Phædro Athenienſium duce bello Maliaco everſum. Strab. lib. 10.

STYRAX, ăcis. m. [σύραξ] Arbor eſt cotoneo malo ſimilis, fructu majore, quam avellana, ſpecie candidi pruni. Manat & ex ea liquor ejuſdem nominis, coloris flavi, ſordidi, reſinoſi, albicantibus fragmentis, odoris perſeverantis: hodie officinæ *ſtoracem* appellant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria revehunt ſtyracem, acri odore ejus in focis abigentes ſuorum faſtidium. Cetero, non alia ligni genera ſunt in uſu quam odorata.
Idæus ſtyrax. Virg. in Cyri, 168.

STYX, ȳgis. f. [Στύξ] (inquit Servius) Palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æn. 369.
— Stygiamque paludem,
Dii cujus jurare timent & fallere numen. Quod ſecundum fabulas ideo eſt, quia dicitur Victoria, Stygis filia, bello Gigantum Jovi faviſſe: pro cujus remuneratione Juppiter tribuit, ut jurantes dii per ejus matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc eſt, Styx mærorem ſignificat: unde ἀπὸ τοῦ στυγεῖν, id eſt, a triſtitia Styx dicta eſt. Dii autem læti ſunt ſemper;

ſemper; unde & immortales. Ergo quia mærorem non ſentiunt, jurant per rem ſuæ naturæ contrariam, id eſt, triſtitiam, quæ eſt æternitati contraria. Ideo jusjurandum per exſecrationem habent. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 134.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta ſunt, quia Styx, fons eſt ad Nonacrin Arcadiæ e ſaxis profluens, exitioſus animalibus. Ejus aqua venenum eſt præſentiſſimum, epota illico necat. Eſſe piſces in ea parvos tradit Theophraſtus, letales & ipſos. Noxiam putant eſſe nimio frigore: utpote quum profluens ipſa ſtatim lapideſcat: traduntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & ſola mulæ ungula contineri. Cetera vaſa nullo modo eam vim ferre poſſe, ſed ſtatim frigoris magnitudine diſrumpi. V. Plin. lib. 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum, conſilio, ut quidam putant, Ariſtotelis, Alexandro regi tradunt dediſſe. Eſt & alia palus in Ægypto juxta Memphim, quam veteres Styga vocavere.

Atra Styx. Virg. 1. Georg. 241.

Violenta Styx. Ovid. 3. Faſt. 802.

STYGIĀLIS, e. Adj. Virg. in Ciri, 374.

Hinc magico venerata Jovi Stygialia ſacra.

STYGIUS, a, um. poſſeſſ. [Στύγιος] ut Rex Stygius, Pluto. Columel. lib. 10. cap. 64.

Tumque, ſimul Stygium regem videre trementem
Tartara.

Amnes Stygii. Ovid. 14. Met. 592.

Aqua Stygia. Tibull. lib. 1. 10. 38.

Canis Stygius, Cerberus. Senec. Herc. fur. 9.

Janitor Stygius, Cerberus. Sil. lib. 3. 35.

Juppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æn. 638.

Nox Stygia. Ovid. 3. Met. 695.

Palus Stygia. Virg. 6. Æn. 323.

Regnum Stygium, Infernum. Lucan. lib. 7. 169.

Rex Stygius, Pluto. Virg. 6. Æn. 252.

Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg. 551.

Vallis Stygia. Ovid. 6. Met. 662.

Umbræ Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.

Undæ Stygiæ. Virg. 3. Æn. 215.

Os Stygium, Venenatum. Ovid. 3. Met. 76.

— quique halitus exit
Ore niger Stygio vitiatas inficit herbas. De ſerpente a Cadmo confecto.

S V

S. V. Sepulcrum voluit, Sibi vivens, Solvit votum. SV. PEC. DD. Sua pecunia dedicavit. SV. COS. Sub conſulatu.

S U A

SUĀDEO, ſi, ſum, [συμβουλεύω, Gl. L. G. & G. L. πείθω, παραινῶ, L.G.] ēre. Accommodatis verbis conari aliquem in opinionem ſuam perducere: vel Hortari aliquem ad id, quod intendimus faciendum. Ter. And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, uſque adeo donec perpulit. Ovid. 1. Amor. 6. 59.

Nox, & amor, vinumque nihil moderabile ſuadent.

Hortari & Suadere, & Rogare. Cic. 13. Fam. 4. Hæc quæ ſupra ſcripta ſunt, eo ſpectant, ut te horter & ſuadeam, reliqua ſunt quæ pertinent ad rogandum.

Suadere & Rogare. Cic. de Provinc. Conſul. 42. Nam poſtea me, ut ſibi eſſem legatus, non ſolum ſuaſit, verum etiam rogavit.

Suadere & Perſuadere. Cic. 13. Att. 37. Tu autem quod ipſe tibi ſuaſeris, idem mihi perſuaſum putato. Idem Philipp. 2. 26. An C. Trebonio perſuaſi, cui ne ſuadere quidem auſus eſſem?

Acerrime ſuadere. V. Vir vita ac morte conſentaneus, in CONSENTIO.

Suadere alicui contra alterum. Cic. 2. Philipp. 24. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæſarem Pompejo ſuaſerim.

Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. 8. Att. 16. Memini quid mihi tum ſuaſeris per Theophanem, per Culeonem.

Fugam ſuadere. Stat. 11. Theb. 52.

Legem ſuadere. Cic. de Senect. 14. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus ſuaſiſſem.

Pacem ſuadere, & de pace. Cic. 7. Fam. 3. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Silentia digito ſuadere. Ovid. 9. Met. 691.

Amor ſuaſit facinus. Ovid. 8. Met. 90.

Luxum ſuaſere rapinæ. Lucan. lib. 1. 162.

Multa paupertas ſuaſit. Lucret. lib. 6. 1280.

Nefas ſuaſit egeſtas. Lucan. lib. 1. 173.

Somnos nox humida ſuadet. Ovid. 2. Faſt. 635. al. Ultima.

Somnos ſuadent ſidera cadentia. Virg. 2. Æn. 9.

Suadetur, Paſſ. Plaut. Trinum. 3. 2. 44.

Minus placet magis quod ſuadetur: quod diſſuadetur placet.

SUADENS, entis. Partic. ut, Verba ſuadentia. Stat. 11. Theb. 435.

SUADĒLA, æ. f. [πειθώ, Gl. G. L.] Suaſio dicitur. Plaut. Ciſtel. 2. 3. 24.

Jam perducebam illam ad me ſuadela mea. V. PITHO.

SUADELA, [Πείθω, ἡ θεός, Gl. L. G.] Dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis una cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere eſt, cum Qu. Ro. 2. ſcribit, ἢ ὅτι πάντε δεῦται θεῶν τῆς γαμοῦντας οἰονεῖται, Διὸς πολέως, καὶ Ἥρας πολέως, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Πειθοῦς, ἐπὶ πᾶσι δὲ Ἀρτέμιδος. Phurnutus etiam ſcribit De Nat. Deor. 24. aſſidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quod Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Hor. 1. Epiſt. 6. 36.

Scilicet uxorem cum dote, fidemque & amicos,
Et genus, & formam, regina Pecunia donat:
Et bene nummatum decorat Suadela Venuſque. h. e. Qui nummatus eſt, eum decorat Suadela & Venus, eaſque propitias habet & faciles, ut uxorem cum grandi dote facile inveniat, cum omnibus placeat gratuſque ſit. Ex Turneb. Adverſ. 19. 16.

SUADA, æ. f. eadem Latinis, Græcis Pitho, ſuaſionis dea dicta eſt. Cic. de Clar. Orat. 59. Πειθώ, quam Græci vocant, cujus effector eſt Orator, hanc Suadam appellavit Ennius: ejus autem Cethegum medullam fuiſſe vult, ut quam deam in Periclis labris ſcripſit Eupolis ſeſſitaviſſe, hujus hic medullam noſtrum Oratorem fuiſſe dixerit.

SUADUS, a, um. Adj. Apul. Met. 11. p. 272. Elmenh. Suada majeſtas. Stat. Theb. 4. 453. Suadus cruor. [Hinc Maleſuadus. Adj.

SUĀSOR, ōris. m. [γνωμοδότης, Gl. L. G. & G. L. σύμβουλος, G. L] Qui ſuadet. Cic. 3. Off. 109. Poſtumius ſuaſor & auctor fuit. Idem 16. Att. 7. pr. Etſi, quamvis non fueris ſuaſor & impulſor profectionis meæ, approbator certe fuiſti. Eidem lib. 16. 17. Quanquam hæc epiſtola non ſuaſoris eſt, ſed rogatoris. Idem 2. Philip. 29. Quid enim intereſt inter ſuaſorem facti & probatorem?

SUASŌRIUS, a, um. Adj. [συμβουλευτικός] Quod pertinet ad ſuadendum. ut, Suaſorium munus, i. e. Officium ſuadendi. Et Pars deliberativa, a Rhetoricis ſuaſoria dicitur. ut apud Quintil. lib. 3. cap. 8.

SUASORIA, æ. f. [συμβουλευτική, Gl. G. L.] Suaſoriæ ſunt apud Rhetores, Materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Declamare ſuaſorias. Quintil. lib. 3. cap. 8.

SUASORIUM, i. n. [συμβουλή, Gl. G. L.] Conſultum, Conſultatio, Suaſio.

SUASIO, ōnis. f. [συμβουλή, Gl. G. L.] Cic. in Orat. 37. Sed quoniam plura ſunt orationum genera, eaque diverſa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, ſcriptionum, & hiſtoriarum, & talium ſuaſionum, qualem Iſocrates fecit panegyricum. Et 2. de Orat. 333. Præcepta, quæ de ſuaſionibus tradenda ſunt. Sic de Clar. Orat. 140. Suaſio legis Serviliæ.

SUASUS, ūs. m. Ulp. in l. Item ſi obſtetrix. §. 1. D. Ad legem Aquil. Si quis per vim, vel per ſuaſum, medicamentum alicui infudit, vel ore, vel clyſtere, &c. [An Perſuaſu?

Davi ſuaſu non repugnat Pamphilus. Ter. Andr. arg. v. 8.

Ne ob meum ſuaſum indigna injuria afficiatur. Ter. Phorm. 5. 1. 3.

Juſſu & increpitu, non ſuaſu. Tertul. adv. Marc. 4. 8.

SUANETES, Populi in Alpibus: auctor Plin. lib. 3. cap. 23.

SUALTERNICUM, i. n. [σκαλπέρνικον] Genus electri. Plin. lib. 37. cap. 2. Harduin. legit Subalternicum.

SUAMET, SUAPTE, V. SUUS.

SUARIUS, V. SUS.

SUARNI, Indomitæ gentes, quæ auri tantum metalla in Caucaſiæ pottis fodiunt. Plin. lib. 6. cap. 51.

SUASIO, SUASOR, SUASORIUS, SUASUS, V. SUADEO.

SUASUM, i. n. Colos appellatur (inquit Feſtus) qui fit ex ſtillicidio fumoſo in veſtimento albo. Plaut. Truc. 2. 2. 16.

Quia tibi ſuaſo infeciſti, propudioſa, pallulam. Quidam autem legunt Inſuaſo: Nec deſunt qui dicant omnem colorem, qui fiat inficiendo, ſuaſum vocari, quod quaſi perſuadetur in alium ex albo tranſire. Hæc Feſtus.

SUĀVIS, e. Adj. [ἡδύς, Gl. L. G. & G. L.] Dulcis. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 17.

Tranquillo mari ventum gaudeo, ecaſtor: ad te
Ita hodie hic acceptæ ſumus ſuavibus modis.

Amicitia ſuavis. Lucret. lib. 1. 142.

Amor ſuavis. Lucret. lib. 1. 923.

Conſuetudo ſuavis, vel conjunctio. Cic. 13. Fam. 27. Tum pro familiari conſuetudine ſæpe ex me audierat, quam ſuavis eſſet inter nos, & quanta conjunctio.

Lingua ſuavis. Lucret lib. 1. 414.

Loquelæ ſuaves. Lucret. lib 1. 40.

Sopore ſuavi devinxit membra Lucret. lib. 4. 455,

Suavis, Suaveolens, [εὐώδης, Gl. G. L.] ut

Flores ſuaves. Lucret. lib 1. 7.

Herbæ ſuaves. Virg. 2. Ecl. 49.

Spiritus. Lucret. lib. 3. 223.

Suavis homo, [χρηστός, Gl L. G. & G. L.] Cic. pro Corn. Balb. 36. Comes, benigni, faciles, ſuaves homines eſſe dicuntur.

Amicus ſuavis. Cic. 2. Fam. 12. Nam & honorificus in me Conſul fuit, & ſuavis amicus.

Homo ſuavis, per ironiam. Ter. Phorm. 2. 3. 64.

Compar. Sermo ſuavior. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Superl. Vellej. Paterc. 2. 114. pr. O rem experientia ſuaviſſimam. Plaut. Ciſt. 1. 3. 45. Amor ſuaviſſimus.

SUAVĪTAS, ātis. f. [ἡδύτης, ἡδονή, Gl. L. G. & G. L.] Dulcedo. Cic. 6. Att. 16. Miram in eo pietatem, ſuavitatem, humanitatemque perſpexi. Idem 3. Fam. 1. Sic enim tibi perſuade, cariſſimum te mihi eſſe, quum propter multas ſuavitates ingenii, officii, humanitatis tuæ.

Odoris ſuavitas. [εὐωδία, Gl. L. G] Plin. lib. 12. cap. 12.

Oris ſuavitas. Quintil. in procem. lib. 6.

Sermonis ſuavitas. Quintil. procem. lib. 6.

SUAVITŪDO, ĭnis. f. Idem. Plaut. Stich. 5. 5. 14.

Age, mulſa mea, ſuavitudo, ſalta: ſaltabo ego ſimul. Auctor ad Heren. lib. 3. 22. Quoniam igitur res eædem vocis firmitudini, & pronuntiationis ſuavitudini profunt. Aliqui legunt Suavitati.

SUAVĪTER, Adv. [ἡδέως] Cic. 4. Acad. 139. Verum tamen video, quam ſuaviter voluptas ſenſibus noſtris blandiatur. Idem 1. de Fin. 54. Et ſecunda jucunde ac ſuaviter meminerimus.

Suaviter, Benevole. [χρηστῶς] Cic. 15. Fam. 21. Nunc ad epiſtolam venio, cui, copioſe & ſuaviter ſcriptæ, nihil eſt quod multa reſpondeam.

Multo ſuavius. Hor. 2. Serm 8. 89.

Amiciſſime & ſuaviſſime optas. Cic. 3. Fam. 12.

SUAVE, Adv. Idem quod Suaviter. Virg. 3. Ecl. 63.

— & ſuave rubens hyacinthus. conf. idem 4. Ecl. 43.

SUAVĬDĬCUS, a, um. Adj. [ἡδυεπής] Qui ſuaviter dicit: ut, Verſus ſuavidici. Lucret. lib. 4. 181.

SUAVILŌQUUS, a, um. aliud Adj. [ἡδυλόγος] Idem. ut, Verſus ſuaviloqui. Lucret. lib. 2. 528.

SUAVILŌQUENS, entis. Adj. [ἡδυεπής] Idem. Cic. de Clar. Orat. 58.

Additur Orator Cornelius ſuaviloquenti
Ore Cethegus Marcus. Ex poeta.

Carmen ſuaviloquens. Lucret. lib. 1. 943.

SUAVILOQUENTIA, æ. f. [ἡδυεπεια] Cic. de Clar. Orat. 58. Et oratorem appellat, & ſuaviloquentiam tribuit.

SUAVILUDIUS, i. m. Qui ludis delectatur. Tertull. de Spectac. 20. Defenſio ſuaviludii cujuſdam al. Suadiludius, i. e. Qui ludum ſuadet.

SUAVEOLENS, entis. Adj. Catul. Carm. 62. 7. Amaracus ſuaveolens.

SUAVEOLENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epiſt. 14. Ad ſuaveolentiam pudicitiæ impellere.

SUAVISŌNUS, a, um. Adj. Virg. Epigr. 5. Suaviſoni modi teſtudinis.

SUĀVIUM, i. n. [φίλημα ἐταιρικὸν, Gl. L. G.] vel SAVIUM, per detractionem litteræ u. Basium lascivum dicitur. Hor. Epod. 3. 21.
Manum puella suavio opponat suo.
Suavium quid ab Osculo differat, V. in OSCULUM.
Dare suavium. Cic. 16. Att. 11. Atticæ quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des. Alii non Optimum legunt, sed Primum.
Facere suavium, Idem. Plaut. Asin. 4. 1. 52.
Sumere suavium. Plaut. Asin. 1. 3. 72.
Savium sæpe apud Plautum aliosque auctores veteres. ut,
Savia super savia. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.
Savia sagittata. Idem Trin. 2. 1. 16.
Meum suavium, pro Mea voluptas. Ter. Eun. 3. 2. 3.
— ô Thais mea,
Meum suavium, quid agitur? ecquid nos amas, &c.
SUAVIŎLUM, i. n. dimin. [φιλημάτιον] Catull. ad Juventium, 98. 2.
Suaviolum dulci dulcius ambrosia.
SUAVILLUM, i. n. aliud Dimin. Genus placentæ a suavitate sic dictum, quod Suavium pro Deliciis dicere consuevimus, ut vult Turnebus. Cato R. R. cap. 84. Savillum hoc modo facito: &c.
SUAVIO, āre. [φιλῶ ἐρωτικῶς, Gl. G. L.] Pompon. apud Non. 7. 49.
Ego illam non amplectar, non suaviem? Et alibi, Mammas teneas, pedes extollas, suavies cum gemit.
SUAVIOR, [φιλέω] āri. Dep. Suavium dare. Gell. lib. 3. cap. 15. Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis, suaviarentur. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari: ita mi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Catull. de Acme & Septimio, 46. 12.
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suaviata.
SUAVIĀTIO, ōnis. f. [φίλησις] Gell. lib. 18. cap. 2. Suaviationes puerorum & puellarum.
Suavis suaviatio. Plaut. Bacch. 1. 2. 8.

S U B

SVB. Suburrana; scil. Tribus. S. V. B. E. E. Q. V. Si vales, bene est, ego quoque [vel Quidem] valeo.
SUB, [ὑπὸ, Gl. L. G. & G. L.] Præpositio, utrique casui servit, & Accusativo & Ablativo: variaque significat, ut sequentibus exemplis docetur.
Sub, Accusativo fere jungitur, quum tempus significatur, ut ait Serv. ut, Sub tempus, & sub idem tempus: hoc est Circa. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 58. Sub idem tempus, consulente Prætore. Liv. 1. 35. pr. Quibus indictis, sub tempus pueros venatum ablegavit. Sic 26. Cic. 2. Q. frat. 1. Mense Decembri sub dies festos.
Apud Suetonium, Sub exitu, pro Sub exitum, & alia vide in edit. Plant. quæ notavi. Vide & in Observ. Erasmi. H. St.
Sub finem. Liv. 22. 47. Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna. h. e. Paulo ante finem.
Sub ipsum finem. Virg. 5. Æn. 328.
Sub prima frigora Autumni. Virg. 1. Georg. 321.
Sub horam pugnæ tam arcto repente somno devinctus, ut ad dandum signum ab amicis excitaretur. Suet. de August. cap. 16.
Sub lucem, Surgente sole. Virg. 1. Georg. 445. h. e. Paulo ante lucem.
Sub lucis ortum. Liv. 7. 27.
Primi sub lumina solis & ortus. Virg. 6. Æn. 255.
Sub noctem, Incipiente nocte. Hor. 1. Carm. 9. 19. Cæs. 1. Bell. Civil. 28. Pompejus sub noctem naves solvit.
Sub hoc tempus. Hor. 2. Epist. 2. 34.
Sub judicii tempus. Liv. 4. 44. V. plura supra.
Sub vesperum. Cæs. 3. Bell. Gall. 33. Sub vesperum Cæsar portas claudi, militesque ex oppido exire jussit.
Sub vitem præliari dicuntur milites, Cum sub vinea militari pugnant. Lucilius,
Neque prodire in altum, præliari procul sub vite. Festus. [Ergo ne Sub vitem? V. plura apud Fest.
Sub jugum mitti dicuntur hostes victi, ereptis omnibus armis, telisque, cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deligata, ipsi eam jubentur subeuntes transire. Festus. V. JUGUM.
Sub adventum, pro In adventu. Liv. 23. 15. pr. Sub adventum Prætoris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibid. lib. 28.
Sub manum, [ὑπὸ χεῖρα, Gl. L. G.] & Sub manus, Faciliter, non ægre, apposite. Plaut. Milit. 3. 2. 59.
Lepide hoc succedit sub manus negotium. Sic ibid. 4. 4. 7.
Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin. lib. 8. cap. 7.
Sub, seq. Statim. Cic. 10. Fam. 16. Sub eas litteras statim recitatæ sunt tuæ, non sine magnis quidem clamoribus.
Statim sub mentionem. Cic. 8. Fam. 4. Pompejus se legionem adductum, sed non statim sub mentionem, & convicium obtrectatorum.
Sub ipsos postes, pro Ante. Virg. 2. Æn. 442.
Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.
Sub amplexus alicujus ire. Ovid. 17. Epist. 94.
Sub, Ablativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 32.
Pleræque hæ sub vestimentis secum habebant retia. Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Sub corona vendere, vel venire, singularis formula: sed elegans. Fest. Sub corona venire dicuntur, quia captivi coronati solent venire, ut ait Cato in eo, qui est De re militari, Ut populus suus, sua opera potius ob rem bene gestam coronatus supplicatum eat, quam re male gesta coronatus veneat. Id autem signum est, nihil præstari a populo, quod etiam Plautus significat in Hortulo, 1. Fragm. 101.
Præco ibi adsit cum corona, cuique liceat veneat.
Sub corona lege belli venire. Liv. 8. 37. extr. Sic
Sub hasta venire. Liv. 23. 37. extr. Supra mille captivorum sub hasta venierunt.
Sub dio, sive divo. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & idoneus sub dio sumendus est locus cochleariis, quem totum circum aqua claudas. Sic apud Columel. lib. 1. cap. 8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non sub divo moliri aliquid possit.
Sub divo carpere somnos. Virg. 3. Georg. 434.

Sub his nihil proficitur, Per hæc. Cels. lib. 5. cap. 28.
Sub oculis accipere detrimentum, pro Ante oculos. Cæs. Bell. Civil. 1. 59.
Sub prætexta, ἐπὶ κεφάλαιον. Gloss. Latinogræc.
Sub somno sanescere, Per somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Sic
Sub frigido sudore mori. Cels. lib. 5. cap. 26. Ubi vero penitus insedit, insanabile est: plurimique sub frigido sudore moriuntur.
Sub veteribus, subaudi Curiis. Plin. lib. 35. cap. 4. Hinc enim Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus. Idem cap. 10. E diverso Meviana, inquit Varro, omnia operiebat Serapionis tabula sub veteribus. Sueton. in Augusto cap. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Divi Julii a Tiberio, & pro Rostris, sub veteribus a Druso Tiberii filio. Varr. lib. 4. de L. L. 32. Curiæ duorum generum. Nam & ubi curarent sacerdotes res divinas, ut Curiæ veteres: & ubi Senatus humanas, ut Curia Hostilia, quam primus ædificavit Hostilius rex sub Veteribus. Ante hanc Rostra. Pomp. Fest. lib. 12. Novæ curiæ proxime compitum Fabricii ædificatæ sunt, quod parum amplæ erant veteres, a Romulo factæ, ubi is populum & sacra in partes triginta distribuerat, ut in iis ea sacra curarent. Plaut. in Curc. 4. 1. 19.
Sub veteribus, ibi sunt, qui dant, quique accipiunt fœnore. Cic. 4. Acad. 70. qui Lucullus, inscribitur, Ut enim ii, qui sub nube solem non ferunt: item ille, quum æstuaret, Veterum & Menianorum, sic Academicorum umbram secutus est. Sed & (ait in Plin. Hermolaus) pars in foro, Sub novis appellabatur. M. Varro de L. L. 5. 7. Sub noveis dicta pars in foro ædificiorum, quod vocabulum ejus pervetustum, ut Novæ viæ, quæ via jam diu vetus est.
Sub urbe est agelli paululum: i. e. Juxta. Ter. Adel. 5. 8. 27. Sic Varr. 1. de R. R. cap. 50. Tertio modo metitur, ut sub urbe Roma, & locis plerisque. Virg. 3. Æn. 6.
— classemque sub ipsa
Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ.
Sub, Post. Virg. 5. Æn. 323.
— quo deinde sub ipso
Ecce volat, calcemque terit jam calce Diores. Serv.
Sub templo ingenti, pro In. Virg. 1. Æn. 457. h. e. In templo.
Exercet sub sole labor. Idem 1. Æn. 435. h. e. In Sole.
Sub nocte, i. e. Per noctem. Virg. 7. Æn. 87. Idem 4. Æn. 527.
Sub exitu vitæ, pro Sub exitum, hoc est circa exitum. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 43.
Sub ictu rem habere dicitur, Qui ita propinquus est ut attingere queat. Senec. Epist. 73. extr. Quam quidem nondum attigerunt: in conspectu tamen, & ut ita dicam, sub ictu habent.
Sub ipsa die. Plin. lib. 8. cap. 32.
Sub manu habere, i. e. In promptu & *ad manum*, quod dicitur. Cic 10. Fam. 23. Sub manu Vocontii ut essent. Seneca, Sub manu nascitur consilium. V. MANUS.
Sub domina meretrice. i. e. Sub imperio & in potestate meretricis. Hor. 1. Epist. 2. 25.
Sub imperio alicujus esse. Ter. Heaut. 2. 2. 4.
Sub Alexandro, i. e. Tempore Alexandri. Quintil. lib. 5. cap. 10. Nunc, olim, tunc, sub Alexandro.
Sub hoc sacramento XXXVI annos militavi. Liv. lib. 35. cap. 19. pr.
Sub conditione, Ea lege, hoc pacto. Cic. pro Arch. 25. Statim ex his rebus, quas tunc vendebat, jubere ei præmium tribui, sub ea conditione, ne quid postea scriberet.
Sub exceptione. Plin. 1. Epist. 2. ad Arrianum, Acres enim, non tristes esse volebamus. Nec est quod putes me sub hac exceptione veniam postulare, quod scilicet acres esse volebamus.
Sub exemplo. Plin. 3. Epist. 18. ad Curium Severum, pr. Deinde ut futuri principes, non quasi a magistro, sed tamen sub exemplo præmonerentur, qua potissimum via possent ad eandem gloriam niti.
Sub pœna mortis vel capitis denunciare. Suet. in Calig. cap. 48. Idem in Tiber. Cæs. cap. 36.
Sub umbra fœderis æqui servitutem pati. Liv. 8. 4.
Sub vos placo, precum formula. Festus; Sub vos placo, in precibus fere cum dicitur, significat idem quod Supplico: ut in legibus; Transque dato, Endoque plorato. [Tmesis est, pro Supplico vos, & Transdatoque, Endoploratoque. Supplaco autem, pro Supplico, Transdato, pro Tradito, Endoplorato, pro Implorato in LL. XII. tabb.
SUBABSURDUS, a, um. Adj. [ὑπόπαιπτος] Parum, sive utcunque absurdum significat. Cic. 2. de Orat. 275. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solum mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.
SUBABSURDE, Adv. [ὑπαπίπως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde falseque dicuntur.
SUBACCŪSO, [ὑπομέμφομαι] āre. pro Nonnihil accusare, & leviter. Cic. pro Planc. 86. Sed sunt hæc leviora, illa vero graviora atque magna, quod meum discessum, quem sæpe defleras, nunc quasi reprehendere & subaccusare voluisti. Idem 13. Att. 46. Subaccusa quæso Vestorium. Idem lib. 16. 7. Addebant etiam me desiderari, subaccusari.
SUBĂCĪDUS, a, um. Adj. [ὕπεξυς] Aliquantulum acidum significat. Plin. lib. 12. cap. 25. Esse enim debet lenis, non subacidus. Cato R. R. cap. 108. Si subacidum erit vinum, non durabit. Al. Subacidulum.
SUBACTUS, &c. V. SUBIGO.
SUBADJŬVO, (a quo verbo deduxit Zeno Imperator substantivum nomen SUBADJUVUS, i. & plur. SUBADJUVI, orum) non legi apud probatum, licet ex Græco Suida, Sinesio, & Notitia Romani imperii colligi possit: Sed & ejus femininum SUBADJUVA, æ: nisi attributive id nomen legendum putes. Ait Zeno. l. ultim. §. hujus autem. De agentib. in reb. lib. 12. C. Hujus autem beneficii prærogativam subadjuvis etiam, qui pro singulis inveniuntur temporibus deferri jubemus. Est autem Subadjuvus Adjutoris adjutor.
SUBADJUVUS, a, um. Adj. V. SUBADJUVO, & Cang. Gloss.
SUBADMŎVEO, ōvi, ōtum, ēre. Aliquantum admovere. Columel. lib. 6. cap. 36. Hujuscemodi mari sensim magistri subadmovere debent generis ejusdem feminam.
SUBÆGER, gra, grum. Adj. Celsus. Paululum æger. [Si modo Celsi est.
SUBÆRĀTUS, a, um. Adj. [ὑπόχαλκος] Quod habet æs subter. Pers. 5. Sat. 106.
Ne qua subærato mendosum tinniat auro.

SŬBAGRESTIS, e. sec. c. Adj. [ὑπαγρεῖος] Aliquantum agrestis. Cic. de Clar. Orat. 259. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque subrusticum, alia quidem, quasi inculta & silvestri, via ad eandem laudem pervenerat.

SUBĀLĀRIS, e. Adj. [ὑπομάχαλος] Quod sub alis est. Unde scribit Lamprid. cap. 29. Heliogabalum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitras.
Telum subalare. Nepos 7. 10. 5.

SUBALBĬCO, [ὑπολευκαίνομαι] āre. Aliquantum album fieri. Varr. 3. de R. R. cap. 6. Rostro brevi, acuto, oculis ravis aut nigris, palea rubra, subalbicanti.

SUBALBĬDUS, a, um. Adj. [ὑπόλευκος] Quod aliquantum albidum est. Plin. lib. 21. cap. 25. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. Cels. lib. 5. cap. 28. sect. 15. de pustularum generibus, Phlyzacion autem paulo durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

SUBALBUS, a, um. Adj. [ὑπόλευκος, Gl. G. L.]

SUBĂLO, ui, [ὑποτρέφω, Gl. G. L.] ĕre.

SUBALPĪNUS, a, um. Adj. [Ὑπάλπιος] Quod sub Alpibus montibus est. Plin. lib. 25. cap. 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus Subalpinis plurima. Idem lib. 16. cap. 11. Nec nisi in paucis locis Subalpinæ Italiæ.

SUBĂMĀRUS, a, um. Adj. [ὑπόπικρος] Aliquantulum amarum significat. Cic. de Fato, 8. At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios subamara delectent. Idem 1. de Invent. 35.

SUBAMARE, Adv. Sidon.

SUBAMARO, āre. Seren.

SUBANNŬLĀTUS, a, um. Adj. Crispus, in annulos positus. Arnob.

SUBĂQUĀNEUS, a, um. Adj. Quod sub aqua est. Tertull. de Anim. cap. 32. Subterraneum & subaquaneum viventia carent haustu aëris.

SUBAQUEUS, a, um. Adj. [ὑφυδρος] Quod sub aqua manet: ut, Scopulus subaqueus. Perott.

SUBĂQUĬLUS, a, um. Adj. [ὑπόφαιος] Subfuscum. Plaut. Rud. 2. 4. 9.
— eja, corpus cujusmodi!
Subvolturium; illud quidem, subaquilum volui dicere. V. AQUILUS.

SUBĀRESCO, ĕre. Vitruv. 7. 3.

SUBARGŪTO, āre. Argumentari acute. Macrob.

SUBARGŪTUS, a, um. Adj. Aliquantulum argutus. A quo

SUBARGUTŬLUS, a, um. Adj. Dimin. apud Gell. lib. 15. cap. 30.

SUBĀRĬDUS, a, um. Adj. Tertull.

SUBARIDE, Adv. Gell.

SUBARMĀLE, is. n. Sagulum crassum, quod sub armis indueretur, ut eorum durities minus corpus offenderet. Vopisc. Aurel. cap. 13. Subarmale profundum. Spartian. Sever. cap. 6. Quum Romam Severus venisset, Prætorianos cum subarmalibus inermes sibi jussit occurrere.

SUBĂRO, [ὑπαροτριάω] āre. Subtus arando terram movere. Plin. lib. 16. cap. 27. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis. Ibid. cap. 28. Et subarata ocius senescunt.

SUBARĀTIO, ōnis. f. [ὑπαροτρίασις] &

SUBARĀTOR, ōris. m. Plin. lib. 17. cap. 24. Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

SUBARRŎGANS, antis. Adj. [ὑπαλαζών] Aliquantum arrogans.

SUBARROGANTER, Adv. [ὑπαλαζόνως] Cic. 4. Acad. 114. Vereor ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

SUBASPERATIO, ōnis. f. Augustin.

SUBĀTER, tra, trum. Adj. Plaut.

SUBATII, Populi sunt inferioris Germaniæ, quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis. Strab. lib. 7.

SUBATIO, V. SUBO.

SUBAUDIO, īre. Quiddam intelligere, quod omittitur. Vox apud Grammaticos usitata.
Apud Gramm. passim, ut Porphyr. in Horat. Ut Gr. ὑπακούω. Item subaudio, pro Aliquantum audio. Pontanus, Utriusque sedium strepitum subaudire visus sum. In Dial. Charonte 102. H. St. Desiderabatur hæc dict. in Lugd.

SUBAUDĪTUS, a, um. Partic. Subintellectus. Ulpian. fin. leg. 1. Dig. de Hæred. instituend.

SUBAUDITIO, ōnis. f. Actus subaudiendi. Hieron.

SUBAUSCULTO, [ὑπωπακούω] āre. Leviter, & quasi prætereundo auscultare. Plaut. Mil. 4. 2. 3.
Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic. 2. de Orat. 153. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere. Idem in Topic. 75. Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

SUBBĀJULO, [ὑποβαστάζω, Gl. G. L.] āre.

SUBBALBUS, a, um. Adj. Unde

SUBBALBE, Adv. Spartian. Get. 5. Subbalbe canorus.

SUBBALLIO, ōnis. m. Vicarius Ballionis; vox jocose ficta apud Plaut. Pseud. 2. 2. 13.
Tune es Ballio? PS. immo vero ego ejus sum Subballio.

SUBBĂSĬLĬCĀNUS, a, um. Adj. [ὑποβασιλικανὸς] Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur. ita Priscianus appellari docet. In basilicis namque negotiationes & publicæ conciliationes tractabantur, & judicia quoque in basilicis fiebant. Plaut. Capt. 4. 2. 35.
Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

SUBBĬBO, ĭbi, ĭbĭtum, [ὑποπίνω] ĕre. Aliquantulum bibere. Plaut. Truc. 4. 3. 58.
— qui improbus est, sive subbibit,
Sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Neron. cap. 20. Si paululum subbibisset.

SUBBLANDIOR, [ὑπαρεσκοῦμαι] īri. Paululum, vel leviter blandiri. Plaut. Cas. 3. 3. 22.
Non matronarum est officium, sed meretricum,
Viris alienis, mi vir, subblandirier.

SUBCÆRŬLĔUS, & SUBCÆRULUS, a, um. Adj. [ὑπόκυανος] Aliquantulum cærulum. Cels. lib. 6. cap. 5. In ea pares portiones sunt myrobalani, magmatis, cretæ, cimoliæ subcerulæ, nucum amararum, &c.

SUBCANDĬDUS, a, um. Adj. [ὑπόλευκος] Aliquantulum candidum significat. Plin. lib. 27. cap. 8. Folia bovis linguæ similia, minora, subcandida.

SUBCĂVUS, a, um. Adj. Subter cavus: ut Lucret. lib. 6. 682.
— primum totius subcava montis
Est natura, &c.

SUBCENTURIO, ōnis. m. [ὑφεκατόνταρχος] Qui centurioni subditur. Liv. 8. 8. extr. Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret, qui tutaretur eum ab uno destinato hoste.

SUBCENTURIO, āre. V. SUCCENTURIO.

SUBCERNICŬLUM, SUBCERNO, V. SUCCERNO.

SUBCĬNĔRĬTIUS, a, um. Adj. [ἐγκρυφίας] Quod sub cineribus coquitur & assatur. Unde subcineritium panem legimus in Sacris litteris, Genes. 18. 6.

SUBCINGO, &c. SUBCINGULUM, V. SUCCINGO.

SUBCISIVUS, V. SUBSECIVUS, in SUBSECO.

SUBCŎACTUS, a, um. Adj. Cæs. 3. Bell. Civil. 44. Magnus incesserat metus sagittarum, atque omnes fere milites, aut ex subcoactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. Al. Ex coactis. V. COACTA, in COGO.

SUBCŒNO, [ὑποδειπνέω] āre. Subtus cœnare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Galba de piscibus, qui quum pridie ex parte adesi, & versati postero die appositi essent, Festinemus, alii subcœnant, inquit. [i. e. Sub mensa latentes inferiorem partem obsoniorum absumunt, dum cœnamus.

SUBCONTŬMĒLIŌSUS, a, um. Adj. [ὑφυβριστής] Aliquantulum contumeliosus. A quo

SUBCONTŬMĒLIOSE, Adv. [ὑφυβριστικῶς] Cic. 3. Att. 7. Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose tractatur noster Publius.

SUBCRESCO, V. SUCCRESCO.

SUBCRISPUS, a, um. Adj. Qui crines habet aliquantulum crispos. Cic. 4. Verr. 108. Videtis illum, subcrispo capillo, nigrum, qui eo vultu nos intuetur. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Coda profusa usque ad calces, ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis subcrispam. conf. 2. 7. 5.

SUBCRŪDUS, a, um. Adj. [ὤμος] Quod non omnino coctum est. Cato R. R. cap. 156. Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito paulisper, uti subcruda fiet.
Subcrudum tuberculum, Nondum ad maturitatem perductum. Cels. lib. 6. cap. 13.

SUBCRUENTUS, a, um. Adj. [ὤφαιμος] Aliquantulum cruentum. Cels. lib. 4. cap. 18. Descendunt autem pituitæ, mucique similia, interdum etiam leviter subcruenta. i. e. Cruentum aliquid admistum habentia.

SUBCŬBŌNEM, positum pro Succuba, Titinnius testis est in Psaltria, Contemplari ancillas, quam arbitrer illarum subcubonem esse. Hæc Non. 3. 204. Al. Subcuboneum.

SUBCŪRĀTOR, ōris. m. [ὑποκηδεμών] Qui curatoris locum tenet. Julian. in l. Ex facto, D. De nego. gestis, Ex facto ferebatur quendam ad siliginem emendam curatorem decreto ordinis constitutum: eidemque alium subcuratorem constitutum, siliginem miscendo corrupisse: atque ita pretium siliginis, quæ in publicum empta erat, curatori inflictum esse: quærebaturque, qua actione curator cum subcuratore experiri posset.

SUBCURVUS, a, um. Adj. Incurvus paulum. Ammian.

SUBCUSTOS, ōdis. c. [ἐνδόφυλαξ] Qui pro alio custode substitutus est. Plaut. Mil. 3. 2. 54.
Quia Sceledrus dormit, hunc, subcustodem suum,
Foris ablegavit, dum eapse transire huc placet.

SUBCŬTĀNEUS, sive SUBTERCUTANEUS, a, um. Adj. [ὑποδερμικός] Subcutaneus morbus, qui intra cutem, sive sub cute est, sive subter cutem. Verbum a Calepino, an ab subfartoribus ejus sine auctore subnotatum.

SUBDĒBĬLĬTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ὑποκινδυνευμένος] Aliquantulum debilitatus. Cic. 11. Att. 5. Quod etiam mea sponte videbam, te subdebilitatum, novas rationes tuendi mei quærere. Vetus codex sic legit, Te subdita re quasi debilitatum, novas, &c.

SUBDĔCĀNUS, i. m. } Voces apud Ecclesiasticos scriptores.
SUBDIĂCŎNUS, i. m. }
SUBDIACONĀTUS, ûs. m. }

SUBDIĀLIS, e. Adj. [ὑπαίθριος] Quod sub dio est. Plin. lib. 34. cap. 12. Distat a Cadmia, quod illa super terram ex subdialibus petris cæditur, hæc ex obrutis.
Subdiales inambulationes. Plin. lib. 14. cap. 1.
Subdialia pavimenta, apud Plin. lib. 36. cap. 26. quas *terracias* vocamus.

SUBDIFFĬCĬLIS, e. Adj. [ὑπόχαλεπος] Aliquantum difficile. Cic. de Amicit. 69. Exsistit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

SUBDIFFĪDO, ĕre. Aliquantulum diffidere. Cic. 15. Att. 20. Quo die audivi illum tyrannum in concione clarissimum virum appellari, subdiffidere cœpi.

SUBDIGA, æ. m. Gloss. Latinogræc. Secundus, Subdiga, Ὑποκριτής. [Unde apparet, id nomen tributum fuisse Secundarum partium actoribus.

SUBDISJUNCTĪVUS, a, um. Adj. [παρεσυνημμένος; Gl. L. G.] Proculus in l. Hæc verba, D. de verbor. signific. Hæc verba ille aut ille, non solum disjunctiva, sed etiam subdisjunctiva orationis sunt. Disjunctivum est, veluti quum dicimus, Aut dies, aut nox est: quorum posito altero, necesse est tolli alterum: item sublato altero, poni alterum. Ita simili figuratione verbum Aut, potest esse subdisjunctivum. Subdisjunctivi autem genera sunt duo, &c.

SUBDISTINCTIO, ōnis. f. Diomed.

SUBDITITIUS, SUBDITIVUS, SUBDITO, V. SUBDO.

SUBDIU, [καθ' ἡμέραν] Idem significat quod Die. Plaut. Mostel. 3. 2. 78.
Subdiu coli absque sole perpetuum diem.

SUBDIVĀLIS, e. Adj. Tertull. Subdivalis sentina.

SUBDĪVAL, ālis. n. [ὑπαίθριον] Pars ædium quæ sub dio est.

SUBDIVUS, a, um. Adj. [ὕπαιθρος, Gl. L. G. & G. L.]

SUBDIVUM, i. n. [ὕπαιθρον, Gl. L. G.] Area.

SUBDO, dĭdi, dĭtum, [ὑποτίθω, ὑποβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Supponere, subjicere. Plin. lib. 14. cap. 12. Furcas subdere his necessarium.
Subdere sub solum, In terram conjicere. Plaut. Curc. 2. 3. 18.

um visu subdere aliquid. Lucret. lib. 5. 102
ves subdere jugo. Plin. lib. 8 cap. 16.
Calcar subdere equo. Ovid. 2. de Arte Am. 732.
Crimina majestatis subdebantur. Tacit. 3. Ann. 67.
Flamma subdita medullis. Virg. 3. Georg. 271.
Ignem. Liv. 8. 30. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
Ignem ac materiam seditioni subdere, per translationem, pro Augere, & opem ferre. Liv. 8. 32. extr.
Reum subdere. Tacit. 1. Ann. 6.
Rumorem subdere. Tacit. 6. Ann. 36.
Spiritus subdere. Liv. 7. 40. Ac si cui genus, si cui sua virtus, si cui etiam majestas, si cui honores subdere spiritus potuerunt: iis eram natus. i. e. Animos sive stimulos.
Stimulos subdere animo. Liv. 6. 34. Is risus stimulos, patvis mobili rebus, animo muliebri subdidit.
Stimulos ingenii subdit fama. Ovid. 5. Trist. 1. 76.
Subdere in locum alterius. Plin. in Paneg. cap. 25. Cic. pro Domo, 85. Quis in meum locum judicem subdidit? Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed in horum trium locum subditæ quatuor legales.
Partum subdere. Paul. in l. Qui falsam. D. ad legem Corneliam, De falsis. Accusatio suppositi partus nulla temporis præscriptione depellitur, nec interest, decesserit, necne, ea, quæ partum subdidisse contenditur.
Puerum subdere. Plaut. Merc. 2. argument. 10.
Hic filium subdiderat vicini, pater
Vicinum. Ter. Heaut. 5. 3. 11.
Subditum se suspicatur. c. subditum, ain'tu?
Pullum subdere. V. Subjicere pullos in SUBJICIO.
Subdere, quasi Periculo committere. Plin. 3. Epist. 19. Contra vereor ne sit incautum rem tam magnam iisdem tempestatibus subdere. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?
Subdor. Pass. ὑποπίσομαι. Gloss. Græcolat.
SUBDĬTUS, a, um. Partic. [ὑποδολιμαῖος, Gl. L. G. ὑποπαγὲς, G. L.] Subtus immissus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Quæ effervescunt, subditis ignibus.
Subditus judex dicitur, Qui loco mortui datur iis, qui eum habuerant judicem in aliqua re, vel lite. Paul. D. 5. 1. 60.
Subditus partus, Suppositus, hoc est sublatus ab ea muliere, quæ peperit, & alteri suppositus. V. in ipso verbo.
Subditum testamentum apud Jurisconsultos dicitur, quum vero testamento occultato, aliud clam fuit appositum.
SUBDITĪVUS, a, um. Adj. [ὑποδολιμαῖος, ὑπολογιμαῖος, Gl. L. G.] Qui subditus est, & in alterius locum positus. Plaut. Amph. 2. 2. 198.
Namque de illo subditivo Sosia mirum nimis est.
Subditivum secretum. Arnob. lib. 5. adversus gentes, De allegoriis fabularum loquens, Neque enim quod scriptum est, atque in prima est positum verborum fronte, id significatur, & dicitur: sed allegoricis sensibus, & subditivis intelliguntur omnia illa secretis.
SUBDITĬTIUS, aliud Adj. [ὑποδολιμαῖος, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Amph. 2. 3. 6. Cic. 7. Verr. 68. Quod eodem ceteros piratas contrudi imperarat, intellexit, si hunc subdititium archipiratam in eandem custodiam dedisset, fore, &c.
Libri subditicii. Quintil. lib. 1. cap. 4. i. e. Suppositicii.
UBDĬTO, āre. Subter admovere. Lucret. lib. 6. 603.
Subditat hunc stimulum quadam de parte timoris.
UBDIVISIO, ōnis. f. [ὑποδιαίρεσις, Gl. G. L.]
UBDŎCEO, ui, ctum, [ὑποδιδάσκω] ēre. Sub alio docere. Cic. 8. Att. 4. Ciceronesque nostros meo potius labore subdoceri, quam me alium magistrum quærere.
UBDOCTOR, ōris. m. Auson. Profess. 22. tit. Victorio subdoctori.
UBDŎLUS, a, um. Adj. [ὕπουλος, Gl. L. G. & G. L. ὑποκεκλεμμένος, L. G.] Occulte decipiens. Plaut. Aul. 2. 5. 8. Et Capt. 3. 3. 5.
Nec mendaciis subdolis mihi usquam mantellum est meis. Sic Mil. 3. 3. 68.
Haud vereor ne nos subdola perfidia pervincamur. Martial. lib. 3. 58.
Sed tendit avidis rete subdolum turdis.
Lingua subdola. Ovid. 1. de Arte Am. 598.
Pellacia subdola. Lucret. lib. 5. 1002.
UBDŎLE, Adv. [ὑπούλως] Caute & fraudulenter. Plaut. Trin. 2. 1. 12. Eos cupit, eos confectatur, subdole blanditur. Cic. de Clar. Orat. 25. Nihil acute inveniri potuit in eis causis, quas scripsit, nihil (ut ita dicam) subdole, nihil versute, quod ille viderit.
UBDŎMO, ui, ĭtum, āre. Plaut. Asin. 3. 3. 112. Sic isti solent superbi subdomari.
UBDŬBĬTO, [ὑποδιστάζω] āre. Parum dubitare. Cic. 2. Fam. 17. Hæc eo pluribus scripsi, quod nonnihil significabant tuæ litteræ, subdubitare te, qua essem erga illum voluntate. Idem 14. Att. 15. Jam enim dico meum, antea (crede mihi) subdubitabam.
UBDŪCO, xi, ctum, [ὑπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Subterducere. Juven. 1. Sat. 15.
Et nos ergo manum ferulæ subduximus. h. e. Supposuimus.
Alii rectius pro Subtraximus exponunt.
Subducere, Subtrahere: cui opponitur Subdere. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
Aurum subducitur terræ, Effoditur e terra. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
Cibum subducere athletæ. Cic. 2. Tusc. 40. Subduc unum diem cibum athletæ, Jovem Olympium, eum ipsum, cui se exercebit, implorabit, ferre non posse clamabit.
Lac agnis subducitur. Virg. 3. Ecl. 6.
Memoriam subducere, i. e. Auferre. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 1.
Vires subducere alicui. Ovid. 13. Met. 61. Idem 2. Met. 661.
Jam mihi subduci facies humana videtur.
Producere & Subducere, contraria. Cic. pro Domo 21. Quem tu in eo, non pro illius dignitate produxeras, sed pro tuo scelere subduxeras. [i. e. Removeras procul a rep. per speciem honoris.
Ala ex prælio subducta. Liv. 35.
Aliquem alicui. Ter. Eun. 4. 7. 25. Et cum eo clam subduxti te mihi.
Morti animam subducere, Eripere & conservare a periculo mortis. Ovid. 1. Trist. 4. 27.
Morti subducere aliquem. Claud. in 2. Cons. Stilich. 74.
Oneri colla subducere. Ovid. 1. de Pont. 5. 24.
Pœnæ aliquem subducere. Callistrat. in l. 2. § Divus. D. de jure fisci. Non ut delator pœnæ subduceretur, si mandatorem haberet. Pandectæ Flor. & Haloander habent, Pœna.
Pugnæ subducere aliquem. Virg. 10. Æn. 50.
Custodiæ se subducere. Sen. Epist. 66.
De vel ex aliqua societate, vel loco, se subducere, est Sensim & clanculum discedere, ita ut nullus videat. Ter. Eun. 4. 1. 14. Ubi primum poterit, se illinc subducet scio. Plaut. Asin. 5. 2. 62. Tempus est subducere hinc me. Cic. 3. Q. frat. 4. De circulo se subduxit.
Nimbo se subducere. Ovid. 5. Trist. 14. 27.
Terra se pedibus raptim subducit. Lucret. lib. 1. 1099.
Colles subducunt se, Ex alto in campos dissolvuntur. Serv. Virg. 9. Ecl. 7.
Subducere aliquem, Decipere. Plaut. Men. prol. 65.
Subducere aliquem dictis, Circumvenire. Ter. And. 4. 1. 20.
Subducere fundamenta alicujus rei. Cic. 4. de Finib. 42. i. e. Eximere, ut ait Budæus.
Subductum omnibus ventis ædificium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall.
Subducere, Furtim subtrahere. Plaut. Curc. 2. 3. 81.
Caput deponit, quum dormiscit, ego ei subduco anulum. Martial. lib. 12. 29.
Subduxit mappas quatuor Hermogenes. Sic lib. 8. 59.
Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit.
Subducere furto obsides. Liv. 9. 11.
Subducere, Sursum ducere, levare, extollere. Auctor de Viris illust. 4. Ipse a Tullo in auxilium arcessitus, aciem in collem subduxit.
Subducere copias in collem. Liv. 23. 26. extr. Asdrubal, in collem satis arduum, tutumque flumine etiam objecto, tum copias subducit. Hinc
Subducere naves dicimus, In terram trahere: quod terra mari altior sit. Virg. 1. Æn. 555.
Quassatam ventis liceat subducere classem,
Et silvis aptare trabes. Plaut. Bacch. 2. 3. 71.
Quum ex templo a portu abire nos cum auro vident,
Subducunt lembum capitibus quassantibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 23. Naves reliquas, si vellet, subduci & refici juberet.
Puppes subductæ sicco litore. Virg. 3. Æn. 135.
Succum subducere spiritu, Sursum trahere. Plin. lib. 20. cap. 14. Recentis succus narium vitia spiritu subductus emendat.
Sursum e puteo. Plaut. Aul. 2. 7. 3.
Subducere sursum animam, Spiritum & anhelitum sursum attrahere. Cato R. R. cap. 157.
Naribus subducere. Plin. lib. 2. cap. 19. Naribus subductum caput purgat.
Supercilia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.
Vultu subducto procedere. h. e. Severo & fronte caperata. Propert. lib. 2. 10. 9.
Subducere, cum hoc nomine Ratio, significat Computare; quod & Inire & Habere & Facere rationem dicimus. Plaut. Capt. 1. 2. 89.
Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet.
Subducta ratione esse ad vitam. V. RATIO.
Inita & subducta ratione scelera meditari. Cic. 3. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis heroicæ personæ, inita subductaque ratione, nefaria scelera meditantes.
Calculos voluptatum subducunt. Cic. 2. de Finib. 60 Quid fortes viri? voluptatumne calculis subductis prælium ineunt, sanguinem pro patria profundunt? i. e. Computant quantum voluptatis percepturi sint. Budæus.
Numerum subducere rei alicujus, Numerare rem aliquam. Catull. 59. 208.
Summam subducere. Cic. 5. Att. 21. Collaudavi homines, Recte, inquit Scaptius, sed subducamus summam. Columel. lib. 5. cap. 2. Id vulgus *summare* dicit.
Subducere, non adjecto nomine Ratio. Cic. 5. Att. 21. Quid vos, quantum, inquam, debetis: Respondet, Cui? Refero ad Scaptium: homo clamare. Quid opus est, inquam? rationes conferatis. Adfidunt: subducunt: ad nummum convenit. Sic enim distinguit Budæus, non ut alii, Subducunt ad nummum. V. CONVENIO.
SUBDUCTIO, ōnis. f. [ὑπαγωγὴ, ὑπεξαγωγὴ, ὑφαίρεσις] Ratio, & quod vulgus *computum* vocat. Cic. 2. de Orat. 132. Quo peripecto, statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent, quid faciat causam.
Subductio, Ipse subducendi naves actus. Cæs. 5. Bell. Gall. 1. Ad celeritatem onerandi, subductionesque paulo facit humiliores, quam quibus in nostro mari uti consuevimus.
SUBDUCTOR, ōris. m JCtus in Digest.
SUBDUCTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑπαγωγικὸς] ut, Funis subductarius, Quo quid levatur. Cato R. R. cap. 12. Funes loreos quinque, subductarios quinque, medipontos quinque. Idem cap. 68. [An Subductorios?
SUBDULCESCO, ĕre. Celsus. [Ubi?
SUBDULCIS, e. Adj. [ὑπογλυκὺς] Paulum dulce. Plin. lib. 26. cap. 8. Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.
SUBDURATIO, ōnis. f. Columel.
SUBDURĀTOR, ōris. m. Veget.
SUBDŪRUS, a, um. Adj. Q. Cic. de Petit. Consulat. 36. Verum hoc probabile est, illud alterum subdurum tibi, homini Platonico, suadere: sed tamen tempori tuo consulam.
SUBĔDO, ēdi, ēsum, edĕre. Ovid. 11. Met. 783.
Dixit, & e scopulo, quem rauca subederat unda,
Decidit in pontum.
SŬBEO, īvi vel ii, ĭtum, [ὑπεισέρχομαι, Gl. L. G. & G. L. εἰσέρχομαι, L. G. ὑποδαστάζω, ὑποδύομαι, G. L.] īre. Ascendere, Intrare. Accusative jungitur. Lucan. lib. 8. 116.
Nulla tibi subeunda magis sunt mœnia victor.
Currum subiere leones. Virg. 3. Æn. 112.
Tecta subire. Virg. 7. Æn. 668. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Qui intra annos quatuordecim tectum non subiissent. i. e. Sub tectum non iissent.
Vultum alicujus subire, In ejus conspectum venire. Cic. pro Quinct. 97. Denique ipsius inimici vultum superbissimum subiit, ipsius Sex. Naevii

lacrimans manum apprehendit, in propinquorum bonis proscribendis exercitatam.
Dorso subire onus. Hor. 1. Serm. 9. 21.
Humeris subire aliquem, Ferre aliquem humeris. Virg. 4. Æn. 599.
Quem subiisse humeris confectum ætate parentem, &c.
Q. d. Subiisse onus parentis. H. St.
Subire, Intrare. Plin. 9. Epist. 26. Inglorius subit portum.
Nemus subire. Ovid. 2. Met. 418.
Urbem subire. Lucan. lib. 3. 98.
Subire cum Dativo. Virg. 9. Æn. 371.
Jamque propinquabant castris, muroque subibant. Idem 6. Æn. 222. — pars ingenti subiere feretro.
Subire ad. Liv. 26. 42. extr. Ut subeundi sæpe ad mœnia urbis recursus pateret. Sic 34. 16. Subire ad portam.
Subire ad hostes. Liv. 2. 31. Quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. Et 1. 27. Sensim ad montes succedit. Inde, ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem. [His locis de ascensu agitur.
Subire in. Plin. lib. 9. cap. 27. Subit in summa maria, piscis ex argumento appellatus lucerna, &c. [Etiam hic Ascendere significat.
Subire, Ascendere. Plin. lib. 31. cap. 3. Sed hi rationem adferunt, quoniam levissima sit imbrium aqua, ut quæ subire potuerit ac pendere in aëre.
Subire & Vocare, in tesserarum ludo contraria sunt. Nam subit ille eam partem, quam si referat tessera vincitur: vocat quam partem quemque numerum optat reduci ut vincat. Itaque qui jactat tesseras, optionem dat collusori subeundi vel vocandi: qui non jacit, is e jactatis deligit quos subeat, & quos vocet. Ac ea conditio est, ut legamus eum numerum, quem potius rediturum putemus: eum subeamus, quem minus rediturum speremus, ut auguremur nobis potius lucrum, quam jacturam ominemur. Ovid. 3. de Arte Am. 355.
Et modo tres jactet numeros, modo cogitet apte,
Quam subeat partem callida, quamque vocet. Ex Turneb. Adverf. 6. 10. Numero Burm.
Subire aliquid, pro Suscipere agendum, onus accipere. Plin. 9. Epist. 19. Cujus nunc mihi subeunda defensio est. Idem in Paneg. Quis enim curæ tuæ molem sponte subeat?
Amores primos vix subit pectus rude. Ovid. 4. Epist. 23. i. e. Sustinet.
Hereditatem subire, pro quo usitatius dicimus, Adire hereditatem. Jurisconsult. de verb. [Nempe onerosam.
Jussa subire. Claud. de 4. Cons. Hon. 296.
Negotium subire. V. NEGOTIUM.
Partes subire. Quintil. lib. 6. cap. 1. Et ipse patronus has partes subit.
Subire sæpe de his, quæ Ardua, difficilia, molesta, vel onerosa, vel cum periculo conjuncta sunt, quæque repugnante animo facimus, vel patimur.
Conditionem deditionis aut pacis subire. Cæs. 7. Bell. Gall. 78.
Deditionem necessariam. Cæs. 1. Bell. Civil. 81.
Labores subire. Cic. 3. Att. 15. Istos labores, quos nunc in suffragiis suscipis, non subisses.
Labores duros subire. Tibul. lib. 1. 4. 47.
Navigationem hiemis subire. Cæs. 4. Bell. Gall. 36. pr. Sed al. Hiemi subjicere. V. Horom.
Aleam subire, Fortunam, ac sortem experiri alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 21.
Calamitatem subire. Cic. ad Brut. 12. Atque ille, si armis positis de vi damnatus esset, quo in judicio certe defensionem non haberet, eandem calamitatem subirent liberi, bonis publicatis.
Casum subire. Cic. 8. Att. 1. Eundum, ut quemcunque sors tulerit casum, subeam potius cum iis, qui dicuntur esse boni, quam videar a bonis dissentire.
Crimen subire. Liv. 2. 7.
Cruciatum subire. Cic. 3. Off. 105. Qui retinendi officii causa cruciatum subierit voluntarium?
Dolorem subire. Cic. 2. Tusc. 14. Quæ ut effugias, quis est, non modo non recusandus, sed ultro appetendus, subeundus, excipiendus dolor?
Famam crudelitatis, &c. subire. Cic 4. in Catil. 12. Sin remissiores esse voluerimus, summæ nobis crudelitatis, in patriæ civiumque pernicie, fama subeunda est. Cic. ad Brut. 18. Ne famam subeam temeritatis. i. e. Ne dicar temerarius.
Fortunam subire. Cic. 14. Fam. 5. Quando subeunda fortuna est.
Incommoda subire. Cic. 3. Off. 28. Cujus societatis arctissimum vinculum est, magis arbitrari esse contra naturam, hominem homini detrahere sui commodi causa, quam omnia incommoda subire, vel externa vel corporis, vel etiam ipsius animi, quæ vacent justitia. [An Quæ ne?
Infamiam sempiternam subire. Cic. 3. Q. frat. 1.
Inimicitias. Cic. 7. Verr. 181. Inimicitiæ sunt? subeantur: labores? suscipiantur.
Invidiam orationis subire. Cic. 1. Verr. 46.
Judicium imperitæ multitudinis subire. Cic. pro Flacc. 2. Existimabam L. Flacco multitudinis imperitæ potius, nullo tamen cum periculo, quam sapientissimorum & lectissimorum virorum judicium esse subeundum.
Judicium docti principis pagina subitura. Ovid. 1. Fast. 19.
Leges subire, Pati. Stat. 1. Silv. 2. 28.
— subiit leges, & frena momordit
Ille solutus amor.
Nomen exsulis subire. Cic. pro Domo 72. Utrum igitur peccato meo exsulis nomen subeo, an re judicata.
Nomina vitiorum subire. Cic. 3. Off. 57. Hæc tot & alia plura nonne inutile est vitiorum subire nomina?
Notam turpitudinis subire. Cic. in Pison. 41. Vos autem sempiternas fœdissimæ turpitudinis notas subieritis?
Odium alicujus subire. Cic. 11. Att. 7. Quanquam quid mea intersit, ut eorum odium subeam, non intelligo.
Omnia prius subire, quam. Cic. 8. Fam. 11. Curio omnia potius subire constituit, quam id pati.
Periculum omne subire. Hor. Epod. 1. 4.
Periculum subire. Cic. 3. Verr. 144. Si pupilli calamitas, propinquorum lacrimæ, Decimi Bruti, cujus prædia subierunt periculum, M. Marcelli tutoris auctoritas, apud te ponderis nihil habebat, ne illud quidem animadvertebas?
Pœnam subire. Cic. 3. Off. 65. Nam cum ex duodecim tabulis satis esset ea præstari, quæ essent lingua nuncupata, quæ qui inficiatus esset, dupli pœnam subiret.
Pœnas meritas subire. Ovid. 12. Epist. 119.
Pœnas subire ex merito. Ovid. 5. Met. 200.
Sermonem subire. Cic. 11. Att. 6. Minus sermonis subiissem, minus accepissem doloris, ipsum hoc me non angeret. i. e. Non tantus de me sermo sinister esset, Non ita mihi obloquerentur homines.
Supplicia subire. Cic. ad Brut. 12.
Tela subire. Cic. pro Corn. Balb. 51. Tum certe dignissimi sunt, qui civitate ea donentur, pro qua pericula ac tela subierunt.
Tempestatem invidiæ subire. Cic. 2. in Catil. 15.
Tempestates subire. Cæs. 8. Bell. Gall. 5.
Tristitiam temporum subire. Cic. 8. Att. 16. Atque ego, qui omnia officio metior, recordor tamen tua consilia: quibus si paruissem, tristitiam illorum temporum non subiissem.
Turpitudinem subire, sive turpitudines. Cic. 3. Verr. 137. Sic 4. Philipp.
Verbera subire. Plin. lib. 20. cap. 13. Hor. 1. Serm. 3. 120.
Vicem eandem subire. Ulp. in l. Minor. D. de procurat. Quoniam autem defendere est eandem vicem, quam reus, subire, &c.
Vim subire, atque injuriam malui, quam aut a vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare. Cic. de Provinc. Cons. 41.
Vim legis subire. Cic. pro Cæcin. 100. Qui si in civitate legis vim subire vellent, non prius civitatem, quam vitam amitterent.
Vituperationem subire. Cic. 14. Att. 21. Postremo se libenter vituperationem subire, quod amaret etiam mortuum Cæsarem.
Subire, Succedere. Liv. 27. 2. Primæ legioni tertia, dextræ alæ sinistra subiit: & apud hostes integri a fessis pugnam accepere.
Subire per vices. Plin. lib. 8. cap. 7. Equitatu circumventi, infirmos, aut fessos vulneratosve in medium agmen recipiunt: ac velut imperio ac ratione per vices subeunt. De elephantis.
Subire in locum alicujus. Ovid. 1. Met. 130.
— fugere pudor, verumque, fidesque:
In quorum subiere locum, fraudesque, dolique, &c.
In partes alicujus subire. Munus ejus & officium obire seu peragere. Ovid. 4. de Pont. 9. 7.
Locum alterius subire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore, &c.
Subire, Succrescere. Virg. 1. Georg. 180.
Neu subeant herbæ, neu pulvere victa fatiscat.
Subeunt morbi. Virg. 3. Georg. 67. i. e. Adveniunt, inquit Serv.
Senecta subiens. Sil. lib. 7. 596.
Sopor furtim subit fessa lumina. Ovid. 19. Epist. 56. Latenter ingreditur oculos.
Curæ subeunt. Ovid. 4. Trist. 3. 23. [Subaudito, Animo, vel Animum.
Tædia subeunt animo. Ovid. 4. de Pont. 15. 30.
Religio subit animos. Plin. lib. 5. cap. 1.
Timor subit animum. Liv. 39.
Spes subit animum. Liv. 40. 8.
Subire, absolute, In memoriam venire. Plin. lib. 7. cap. 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.
Dativo. Curt. Cogitationi nostræ nunquam subiit. Quintil. Decl. 6.
Fastidia subeunt mihi. Ovid. 16. Epist. 97.
Accusativo. Plin. 3. Epist. 7. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Curtius lib. 5. 2. 15. Subiit regem verecundia.
Imago me subit. Ovid. 2. Fast. 753.
Infinitivo. Plin. lib. 35. 7. Subit antiquitatem mirari. cons. lib. 12. pr.
Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Tunc enim subit recordatio, quot dies, quam frigidis rebus absumpsit.
Subit cogitatio. Liv. 25. 24. extr. Ea quum universa occurrerent animo subiretque cogitatio, jam illa momento horæ arsura omnia, & ad cineres reditura.
Animum cogitatio subiit. Curt. lib. 7. pr. Horum cogitatio subibat animum.
Animum cogitatio subit. Liv. 36. 20. Idem 2. 42. pr. Dulcedo agrariæ legis ipsa per se, dempto auctore, subibat animos.
Animos subit memoria maleficiorum. Liv. 37. 49. Curtius lib. 5. 4. 11. Subiit animum memoria.
Memoria subit tibi. Liv. 40. 8. Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam simplicitatis consuetudinisque inter vos meorum denique præceptorum, &c.
Mentem subit. Plin. lib. 14. cap. 11. Verum inter hæc subit mentem quum sint genera nobilia, &c. Virg. 10. Æn. 824.
Et mentem subiit patriæ pietatis imago.
Affectu subit quicquid abest. Ovid. 3. Trist. 3. 14. Affecto rectius legitur.
Subire, Subdere, supponere. Virg. 10. Æn. 798.
Æneæ subiit mucronem, ipsumque morando
Sustinuit. h. e. Lausus se supposuit ensi Æneæ jam sublato a plagam inferendam, ictumque parma sustinuit.
Subire, Aggredi. Valer. Flacc. 6. Argon. 322.
Illum ubi congressu subiit Gesander iniquo
Territat his, &c. Non erant viribus æquis congressuri Gesander & Canthus: id quod probavit mors Canthi.
Subire, Obsequiose colere, alicui se venditare, & eum observare. Quintil. lib. 4. cap. 5. Interim vero etiam fallendus est judex, & variis artibus subeundus, ut aliud agi, quam quod nos petimus, putet. Budæus [q. d. Tentandus, aggrediendus, velut per cuniculos.
Auxilio subire alicui. Virg. 2. Æn. 216.
Subire, Respondere, seu Resistere. Cic. de Divin. Poterisne oratione ejus subire? Idem pro Rosc. Amer. 31. Quoniam quidem semel suscepi, licet, hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, succurram, atque subibo. [Plura supra in hanc sententiam.
Loquentem subire, Respondere loquenti. Claud. de Cons. Mall. Theod. 17.
Subiri, Passivum. Plin. lib. 4. cap. 11. Hæmi excelsitas, VI. M. pa subitur.
Nam si subeantur prospera castra. Juven. 16. Sat. 2.
SUBIENS, ĕuntis. Partic. [ὑπεισελθών, Gl. G. L.]
SUBEUNDUS, a, um. Partic. [ὑποστάς, ὑπομείνας, Gl. L. G.]

Sŭbĭtus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος] Idem quod Repentinus. Ter. Phorm. 1. 4. 23.
Nam quod ego huic nunc subito exitio remedium inveniam miser? Idem Adel. 5. 9. 28.
Quod prolubium? quæ istæc subita est largitas? Cic. 10. Fam. 16.
Neve in rebus tam subitis, tamque angustis, a Senatu consilium petendum putes. Idem 2. Verr. 21. Hominis perditi subita lætitia.
Aspectu subito territus hæsit. Virg. 11. Æn. 699.
Concursus subiti. Ovid. 14. Met. 544.
Dolores subiti. Ovid. 11. Epist. 47.
Flammas subitas exstinguere. Ovid. in Ibin, 19.
Formidine subita trepidus. Virg. 6. Æn. 290.
Fragore subito intonuit. Virg. 2. Æn. 692.
Imber subitus. Ovid. 4. Fast. 385.
Morte subita sternere aliquem. Virg. 11. Æn. 796.
Rubor subitus notavit ora. Ovid. 6. Met. 46.
Timore subito intremuere genua. Ovid. 2. Met. 180.
Vim subitam tolerare. Lucret. lib. 1. 287.
Absolute. Tacit. 15. Ann. 59. Fortes viros terreri subitis. Idem 5. Hist. 13. Subita belli.
Subiti nihil est. Plaut. Perf. 4. 4. 36.
Subitum est nimis. Plaut. Aul. 2. 3. 5.
Subitum esse alicui, cum Inf. Cic. 13. Fam. 2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est ei remigrare Calendis Quintilibus.

Subĭto, Adv. [ἐξαίφνης, Gl. L. G. & G. L. αἰφνίδιον, αἰφνιδίως, ἐξαπίνης, G. L.] Repente, confestim. Cic. 14. Fam. 8. Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrem subito incidisse.
Mutata femina subito. Virg. 2. Georg. 268.
Subito & improviso. Cic. pro Font. 32. Cum tot bella a nobis necessario suscipiantur, aut subito atque improviso nascantur.
Subito posteaquam litteras communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cujus exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni 9. Att. 9. i. e. Statim ut dedi. Male legebatur Sub pro Subito.
Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic. 2. Att. 9.
Subito, & Propere. Plaut. Amph. 5. 1. 10. Ut subito? ut propere? ut tonuit valide? Idem Trin. 5. 2. 51.
Evocate. ita subito est propere quod eum conventum volo. Al. Subitu'st. Idem Curc. 2. 3. 4. Rectius.
Ita nunc subito, propere, & celere objectum est mihi negotium.
De subito. V. de.

Subitāneus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, Gl. G. L.] Idem quod Subitus. Columel. lib. 1. cap. 6. Si subitaneus imber incesserit.

Subitārius, a, um. aliud Adj. [ἐξαπιναῖος] Idem. Plaut. Mil. 2. 2. 70. Hanc age rem, res subitaria est.
Subitarii milites, pro Repentino auxilio. Liv. 3. 4. Idem 40. 26. Et 31. 2. Duabus legionibus subitariis tumultus ejus causa scriptis.
Ædificia subitaria; i. e. Subito exstructa. Tacit. 15. Ann. 39.
Dictio subitaria. Gell. 9. 15.

Subĭto, āre. Re subita & insolita percellere. Cyprian. Epist. 57. Ad prælium apparet fortiores nuper subitatos esse, & novæ atque insuetæ rei pavore trepidasse. V. Voss. de Vit. Serm. 4. 26.

Sūber, ĕris. m. vel f. sæpius n. [φελλός, Gl. L. G. & G. L. φλοιός, L. G.] Plin. lib. 16. cap. 25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap. 8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu, præcrassus ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus. Usus ejus anchoralibus maxime navium, piscantiumque tragulis, & cadorum obturamentis: præterea in hiberno feminarum calceatu. Quamobrem non insacete Græci corticis arborem appellant. Sunt qui feminam ilicem vocent, atque ubi non nascitur ilex pro ea subere utuntur, in carpentariis præcipue fabricis, ut circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Columel. lib. 4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus, & suber, & si qua sunt similia. Pers. 1. Sat. 97.
Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.

Subĕreus, a, um. Adj. [φελλινός] apud Columel.

Subĕrīnus, a, um. Adj. Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Piscator retia suberinis corticibus extendit.

Suberies, ēi. f. Idem ac Suber. Festus in Fragm. Suberies arboris genus, ex qua cortex natatorius detrahitur. Ex Lucil. conf. Isid. 17. 7.

Subĕllo, ĕre. Subere defricare. Lucil. apud Non. 2. 202.

Sŭbērīgo, ĕre. Erigere, vel Aliquantum erigere. Sil. lib. 15. 155.
Ut quum sæva fretis immisit prælia Corus,
Isthmon curvata sublime suberigit unda.

Sŭbĕrro, [ὑποπλωτάομαι] āre. Claud. in Cons. Prob. 255.
Indigenas fluvios, Italis quicunque suberrant
Montibus, Alpinasque bibunt de more pruinas. i. e. Fluunt sub montibus.

Subex, V. in subjicio.

Sŭbĕxhĭbeo, ēre. Arnob. lib. 6. adversus gentes, deorum impugnans simulacra: Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulacris?

Subfarraneus, V. suffarraneus.

Subfectus, a, um. V. suffectus.

Subferveo, vel Sufferveo, ēre. Aliquantulum fervere. Apul. de Herb. cap. 115.

Subfervēfăcio, ĕre. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgo nec subfervefaciunt.

Subfervefio, ĕri. Plin. lib. 27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subfervefiant una rumpi.

Subfervefactus, a, um. [ὑπόζεστος] Partic. a Subfervefacio; Paulum fervefactum significat. Plin. lib. 28. cap. 9. Contra scabiem vero quivis, admisto jumentorum sevo pro parte tertia, & pice, pariterque subfervefactis. Idem lib. 24. cap. 7. Ad mulierum mammas brutia ex vino subfervefacta cum polline farraceo. V. sufferveo.

Subfervĭdus, a, um. Adj. Celsus.

Subfibulum, V. suffibulum.

Subflamen, V. sufflamen.

Subfluo, [ὑποῤῥέω, Gl. G. L.] ĕre.

Subfrīgĭdus, a, um. Adj. [ὑπόψυχος] Aliquantum frigidum significat. Ammian. 17. 22. Argumentum subfrigidum.

Subfrigĭde, Adv. [ὑποψυχρῶς] Gell. lib. 2. cap. 9. Nimis minute, ac prope etiam subfrigide.

Subfulcio, V. suffulcio.

Subfuscus, a, um. Adj. Tacit. Agric. 12. 9. Gignit & Oceanus margarita, sed subfusca ac liventia.

Subfuscŭlus, a, um. Adj. Ammian. 22. 16. Homines Ægyptii plerique subfusculi sunt & atrati. Apul. 2. Milef. p. 120. Elmenh. Procerus & subfusculus.

Subgrandis, e. Adj. [ὑπομέγας] Utcunque grande vel aliquantulum. Cic. 3. Q. frat. 1. Subgrande cubiculum autem, & hibernum altum valde probavi, quod & ampla erant, & loco posita, ambulationis uno latere, eo quod est proximum balneariis.

Subgrăvis, e. Adj. [ὑποβαρὺς] Aliquantum grave. Plin. lib. 27. cap. 9. Radice tenui, nigra, subgravi odore.

Subgrunda, Subgrundatio, Subgrundia, V. suggrunda.

Subhærco, si, ēre. Cels. lib. 5. cap. 28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet.
In suspicione & crimine subhæreat necesse est. Val. Max. 6. 3. 10.

Subhasto, āre. est Sub hastam mittere, h. e. Per auctionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis auctionibus, in quibus aliquid belli jure vendebatur. Forense verbum & usu frequens. Solin. de Thrac. cap. 10.

Subhastātio, ōnis. f. l. 2. C. de rescind. vendit. Nec sub nomine subhastationis publicæ locus fraudibus relinquatur.

Subhastarius, a, um. Adj. Positus sub hasta vel auctione. Cod. Theod. l. 3. tit. 6. Possessiones subhastariæ.

Subhorrĭdus, a, um. Adj. [ὑποφρικώδης] Aliquantum horridus. Cic. pro Sext. 21. Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

Subhorride, Adv. Gell.

Subhūmĭdus, a, um. Adj. [ὑπόυγρος, ὕφυγρος, Gl. G. L.] Cels. 3. 6. Oculi subhumidi.

Subjăceo, ui, [ὑπόκειμαι] ēre. Subtus jacere. Plin. 5. Epist. 6. Sed hi procul a mari recesserunt: quin etiam Appennino, saluberrimo montium, subjacent. Columel. lib. 10. 195.
Et mater facili mollissima subjacet arvo.
Ad aliquid subjacere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Subjacere, [ὑποπίπτειν, Gl. G. L.] Metaphorice. Flavius Vopiscus in Tacitu Imperatore pag. 294. Frob. Manuum magistralium ictibus terrorique subjaceat. Lamprid. in Alex. Severo. p. 221. Frob. Vel ridebatur ingenti cachinno, si ejus dignitas graviori subjacere non posset injuriæ. H. St. Prior locus est cap. 6. posterior 18. vitar. memoratt.

Subjacto, [ὑποῤῥιπτέω] āre. Sæpe in altum jactare, quod fit, quum in areis frumenta a paleis secernuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis, aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.

Subjecto, āre. Idem, vel Sursum jacto. Lucret. lib. 6. 700.
Saxaque subjectare, & arenæ tollere nimbos.

Subĭgo, ēgi, actum, [ὑπάγομαι, ὑποτάσσω, ὑποτάσσομαι, Gl. L. G.] ĕre. ex Sub & Ago, agis, compositum; significat Cogere. Plaut. Most. 3. 3. 14.
Qui subegi, fœnore argentum ab danista ut sumeret. Idem Cist. 1. 1. 103.
Nam eum pater ejus subegit. Tacit. 14. Ann. 14. Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.
Subigit fateri. Virg. 6. Æn. 567.
Ad deditionem subigere. Liv. 6. 2.
Subigi imperio. Liv. 1. 22.
Subigere, [χειρῶν] Subjicere, domare. Sallustius Catil. cap. 2. Postea vero, quam in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonii & Athenienses cœpere urbes atque nationes subigere. Plaut. Curc. 3. 1. 77.
Dimidiam partem nationum usque omnium
Subegit solus intra viginti dies.
Arma inimica subegit metu. Lucan. lib. 5. 661.
Subigere armis, & in ditionem redigere. Cic. pro Corn. Balb. 25. Hanc tu igitur, patrone, fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis civibus, ut quod his, quos Gaditanis adjutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus, liceat.
Subigere [μαλάσσειν, Gl. L. G. & G. L. ἐργάζεσθαι, L. G.] glebas, sive terram; Colere, arare. Cic. pro Lege Agr. 2. 83. Atque illi miseri, nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, ut poetæ loquuntur, vis nulla unquam afferebatur. Virg. 1. Georg. 125.
Anse Jovem nulli subigebant arva coloni. Cic. de Senect. 51.
Quæ quum gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.
Boves presso subigebant vomere terram. Ovid. 11. Met. 31.
Bovis terga multo oleo & vino subigere. Columel. lib. 6. cap. 13.
Equi terga subigere, pro Defricare. Columel. lib. 6. cap. 30.
Farinam subigere. Cato R. R. cap. 74.
Opus subigere digitis. Ovid. 6. Met. 19.
Scrobem subigere, Fodere. Virg. 2. Georg. 50.
Secures in cote subigere, Acuere. Virg. 7. Æn. 627.
Subigere, Sursum agere, [ἐπιπέμπω, ἀναβάλλω, Gl. L. G. ὑπελαύνω, G. L.] compositum a Sus, id est sursum. Virg. 1. Georg. 202.
Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit. h. e. Urget & impellit contra vim & cursum fluminis. Serv.
Ratem conto subigere. Virg. 6. Æn. 302.
Subigo gallam, quod in mordaci joco sutor apud Macrobium Sat. 2. 2. respondit adversus Plancum, valet Gallam tero. Eam enim sutores tritam atramento sutorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspicione & fama, quæ de amoribus Planci & Mæviæ Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere male audiebat. Turneb. 18. 4. V. & Suet. Cæs. cap. 49. Auson. Epigr. 142.

Subigo, [αὐξάνομαι, Gl. L. G.] [Quod quid sit disquirat lector.

Subactus, a, um. Partic. [συναχθεὶς] ut, Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic. pro Font. 2.
Mundus subactus. Lucan. lib. 1. 160.
Insidiis subactus. Virg. 12. Æn. 494.
Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit. 6. Ann. 16. Idem 13. Ann. 13. Donec vi amoris subactus.

Emplastrum subactum ex aceto. Cels. lib. 6. cap. 3.
Lutum subactum. Columel. lib. 4. cap. 29. Fissura diligenter subacto luto linitur, atque superposito musco ligatur.
Subactus, aliquando idem est quod Usu crebro exercitatus. Liv. 42. 52. Ipsi a pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis. Sumpta metaphora a luto, quod subigitur, si valere debeat, aut farina.
Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem posuit Cic. 2. de Orat. 131.
Subactus modo significat Mollitus, modo Victus, modo Compulsus: ut cum dicimus, Pecus sub arbore subactum: modo coactus. Paulus apud Festum.

SUBACTIO, ōnis. f. [κοπιεγασία] Cic. 2. de Orat. 131. Subactio est usus, auditio, lectio, litteræ.

SUBACTUS, ûs. m. [κοπιεγασία] Idem quod Subactio. Plin. lib. 18. cap. 7. Quod in subactu congium aquæ capiat.

SUBACTOR, ōris. m. Qui subigit; in sensu obscæno. Lamprid. Heliogab. cap. 5.

SUBACTĀRIUS, i. m. Coriarius. Inscr. Vet. V. Salmas. ad Hist. Aug. p. 270.

SUBĬGUS, i. m. Deus adesse creditus; de quo August. de Civ. Dei, 6. 9.

SUBĂGĬTO, [ἐλαύνω, Gl. G. L.] āre. Frequentativum a Subigo. Subtus fodiendo arare. Unde per translationem Subagitare dictis aliquem: h. e. Multis verborum lenociniis allectare & commovere. Plaut. Cist. Subagito blandis & benedicis dictis. [Plautus scribit & Subigito. V. Mil. 3. 1. 58. Item vox turpis & obscæna. Plaut. Merc. 1. 2. Scelestus subagitare occœpit illam. Ter. Heaut. 3. 3. 6.

Nam istæc quidem contumelia est,
Hominem amicum ad te recipere, atque ejus amicam subagitare.

SUBAGITATIO, ōnis. f. Vox obscæna. Plaut. epilog. ad Captiv. 1.

Spectatores, ad pudicos mores facta est hæc fabula;
Neque in hac subagitationes sunt, neque ulla amatio.

SUBAGITĀTRIX, īcis. f. Mulier libidine nequissima. Plaut. Pers. 2. 2. 45. Ne me attrecta, subagitatrix.

SUBJĬCIO, ēci, ectum, [ὑποβάλλω, ὑποτίθεμαι, Gl. G. L.] ĕre. Supponere. Virg. 4. Georg. 304.

— & ramea costis
Subjiciunt fragmenta.

Brachia subjecit collo. Ovid. 3. Amor. 7. 7.
Brachia subjicere pallæ, Accipere pallam in ulnas. Ovid. 3. Met. 167.
Cervices securi subjicere. Liv. 3. 37. extr. Et jam ne tergo quidem abstinebatur: virgis cædi alii, alii securi subjici. i. e. Occidi. Cic. 2. Philipp. 51. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consiliis vestris oppositum, cervicesque suas ei subjecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.
Prelo subjicere. Columel. lib. 12. cap. 39. Tum permiscere, & subactam brisam prelo subjicere, &c. Plin. lib. 15. cap. 6.
Invidiæ alterius faces subjicere. Cic. pro Milon. 98. Quin hoc tempore ipso, cum omnes a tuis inimicis faces invidiæ meæ subjiciantur, tamen omni in hominum cœtu, gratiis agendis, & gratulationibus habendis, & omni sermone celebramur.
Ignem subjicere. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum, in qua iste diversabatur, profecti sunt, cædere januam faxis, instare ferro, ligna & sarmenta circumdare, ignem subjicere cœperunt.
Ignem subjicere fornaci. Ulpian. in l. Si servus. §. Si quis insulam. D. Ad legem Aquiliam.
Ova subjicere gallinis. Plin. lib. 10. cap. 53.
Sacculum pulvino subjicere. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 10.
Subjicere Acherontem pedibus, Calcare. Virg. 2. Georg. 492.

Atque metus omnes, & inexorabile fatum
Subjecit pedibus, strepitumque Acherontis avari. Id eo scripsit, quod philosophiæ cognitione tolli inferos crederet, ut & Lucretius, & Epicurei censent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitamque, ut existimabant, beatam labefactat & evertit. Turneb.

Subjicere ferro terram, pro Colere. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferroque subjiciendam superstitionis aliquid accesserit. Al. Subigendam.
Subjicere sub alterum regem imbecilliores secretas apes. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Cic. 5. Tusc.
Subjicere, Subjugare. Cic. Tot sibi populis repente subjectis.
Subjicere se imperio. Cic. 2. Off. 22. Atque etiam subjiciunt se homines imperio alterius & potestati pluribus de causis.
Subjicere sacra publica & privata scitis Pontificis. Liv. 1. 20.
Subjici tutelæ alicujus. Cic. 4. de Fin. 38. Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu loquatur, ut omnia illa prima naturæ, hujus tutelæ subjiciantur.
Omnia subjecta esse libidini alicujus. Cic. pro Domo 105.
Subjicere aliquid præconi. Cic. 12. Att. 37. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Idem 2. Off. 83. Hastam in foro ponere, & bona civium voci subjicere præconis.
Subjicere sub oculis. Quintil. lib. 8. cap. ult. Nam translatio permovendis animis plerumque, & signandis rebus, ac sub oculis subjiciendis reperta est.
Subjicere aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, ut tanquam oculis subjectum & oblatum conspicere videatur. Plin. lib. 5. Epist. 6. Similiter nos, ut parva magnis, quum totam villam oculis tuis subjicere conamur, si nihil inductum, & quasi devium loquimur.
Subjici oculis, dicuntur, Quæ cernimus. Liv. 3. 69. Et agrestium fuga, spoliatique in agris, & vulnerati, fœdiora his, quæ subjiciebantur oculis, nuntiantes, totam urbem ira implevere. i. e. Conspiciebantur. Idem 27. 26.
Subjecta res oculis nostris certius dabit consilium. i. e. Quum rem ipsam intuebimur. Hor. de Arte Poet. 181.

Segnius irritant animos demissa per aurem,
Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus.

Ita dici fere, ut ὑποτυπῶσθαι apud Herodianum libro primo, Τοιαῦτα δή τινα τῷ μειραχίῳ ὑποτυπούμενοι. Eodem modo ita describitur, ut proprie dicitur, Oculis subjicerent. H. St. Exstant 1 6. 6.
Subjicere sensibus. Cic. 1. Acad. 31. Sensus autem omnes hebetes & tardos esse arbitrantur, nec percipere ullo modo res eas, quæ subjectæ sensibus viderentur.
Scientiam subjicere, Suppeditare. Cels. in Præfat. lib. 1. Quod si scientiam hanc non subjiciat evidens causa, multo minus eam posse subjicere, quæ in dubio est.
Subjicere, Suggerere, submonere, In memoriam redigere. Ter. Phorm. 2. 3. 40. Si meministi, quod olim dictum est, subjice. Liv. 26. 41. Quod mens sua sponte divinat, idem subjicit ratio haud fallax.
Subjicere cogitationi suæ. Cic. pro Cluent. 6. Ne ipsi, quæ contraria sunt, taciti cogitationi vestræ subjiciatis, sed ad extremum exspectetis, & me meum dicendi ordinem servare patiamini.
Has mihi spes subjicit fortuna Populi Romani. Cic. 8. Philipp.
Subjicere carmina alicui Amor dicitur. Propert. lib. 1. 7. 20.
Subjicere, Addere. Varro 1. de R. R. cap. 7. Subjicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c.
Causam, pro Afferre. Cic. 7. Verr. 143. At quæ causa tum subjiciebatur ab ipso, Judices, hujus tam nefariæ crudelitatis?
Exemplum subjicere. Columel. lib. 5. cap. 10.
Materiamque ei res omnes, de quibus dicere oporteret, subjecimus. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Rhetorice. [Hic est Attribuere.
Rationem subjicere. Cic. 2. de Divin. 104. Et quidem cur sic opinetur, rationem subjicit: sed nihil est necesse dicere quæ sequuntur.
Subjicere, Respondere. Virg. 3. Æn. 214.

Subjicio, & raris turbatis vocibus hisco. Sil. 1. 113.
His acuit stimulis, subjicitque haud mollia dictu.

Subjicere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic. 2. de Fin. 6. Eumque, qui crebro dicat, Diligenter oportere exprimi, quæ vis subjecta sit vocibus: non intelligere interdum, quid sonet hæc vox voluptatis, id est quæ vis huic voci subjiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui ubique sunt, qui Latine sciunt, duas res subjiciunt, lætitiam in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore. De voluptate.
Se subjicere periculo. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. De pericul. & com. rei vend.
Subjici prœliis. Cic. 8. Att. 15. Subjicerer eisdem prœliis, ut mea persona semper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare.
Calumniæ subjicere, per translationem. Liv. 38. 48. sub fin.
Crimini subjici. Liv. 6. 21.
Ficto sermoni fortunas innocentium subjicere. Cic. pro Planc. 56.
Odio civium aliquid subjicere. Cic. 1. de Orat. 202. Tum qui scelus fraudemque nocentis posset dicendo subjicere odio civium, supplicioque constringere.
Subjicere se legibus, Submittere. Plin. in Paneg. cap. 65. pr. In rostris quoque simili religione, ipse te legibus subjecisti.
Subjicere, pro Submittere vel subornare. Quintil. lib. 5. cap. 7. de testibus, In iis quoque, qui constiterint sibi, vitandæ insidiæ. Nam frequenter ab adversario subjici solent: & omnia profutura polliciti, diversa respondent. Suet. in Neron. cap. 35.
Subjicere pullos, Supponere, Alienos sive adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin. lib. 10. cap. 9. De coccyge.
Subjicere nomen alterius. Ulpian. in l. Quamvis antecessor. D. de rebus eor. qui sub. &c.
Subjicere in, pro Loco alterius ponere. Liv. 29. 24. Relictisque quos non idoneos credebat, in locum eorum subjecit quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita legiones eas.
Subjicere testamenta, Pro veris falsa supponere. Cic. 14. Philipp. 7. Testamenta, credo, subjiciunt, aut ejiciunt vicinos, aut adolescentulos circumscribunt. Idem in Parad. 5.
Subjicere delatorem vel accusatorem: Summittere & supponere est. l. 50. §. 2. D. de legat. 1. 7. 15. D. ad Turpilianum. l. 14. §. is demum videtur. D. de bon. libert.
Subjicere, Sursum jacere. Virg. 12. Æn. 288.

— aut corpora saltu
Subjiciunt in equos. Liv. 31. 37. Saluti fuit eques, qui raptim ipse desiluit, pavidumque regem in equum subjecit.

Subicio pro Subjicio. Festus, Subici aries dicitur, qui agitur, ut cædatur &c. Al. Subigi.

SUBJECTUS, a, um. Partic. [ὑποπεσών, Gl. L. G. ὑπόκειμαι, ὑποβεβλημένος, ὑποπεπτωκώς, ὑποκείμενος, G. L.] ut, Subjectus ignis. Cic. in Catil. 3. 2.
Subjecti oculis imperatoris. Liv. 8.
Subjecta oculis urbs. Liv. 25. 24.
Subjectus alicui. Cic. 1. Acad. 31. Omniumque rerum, quæ sunt ei subjectæ.
Nulli naturæ est obediens aut subjectus Deus. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus, & In sua potestate, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 24.
Omnes res subjectæ sunt naturæ sentienti. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus miseriis. Cic. 3. Tusc. 39.
Amori subjectus. Propert. lib. 1. 10. 27.
Animus subjectus. Plin. in Paneg. 16.
Gentes subjectæ tristi servitio. Liv. 26. 49.
Lex invidiæ subjecta. Liv. 4.
Mare est ventis subjectum. Cic. 4. Tusc. 57. In hanc tu igitur, tanquam in mare, quod est ventis subjectum, perturbationem cadere tibi dixisti videri.
Nomen invidiosum est, & infamiæ subjectum Cic. 2. de Fin. 11.
Relligio pedibus subjecta, obteritur. Lucret. lib. 1. 79.
Sonitus verborum inanis, nulla subjecta sententia. Cic. 1. de Orat. 51.
Virtus sub varios casus subjecta. Cic. 5. Tusc. 2. Sin autem virtus, subjecta sub varios incertosque casus, famula fortunæ est, nec tantarum virium est, ut se ipsa tueatur.
Sub metum subjecta sunt pigritia, pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tusc. 16.
Versus subjecti, Infra sequentes. Phædr. 1. Fab. 19.
Compar. Hor. 2. Serm. 6. 47.

Per totum hoc tempus subjectior in diem, & horam
Invidiæ.

SUBJECTI, pl. m. Absol. Ἀρχόμενοι, ὑποπεπτωκότες, Gloss. Latinogræc.

SUBJECTUM, i. n. Pars inferior alicujus rei. Tacit. 1. Ann. 65. pr. Cum barbari festis epulis, læto cantu, aut truci sonore subjecta vallium complerent

Subjectum [τὸ ὑποκείμενον] in Dialectica, est De quo aliquid prædicatur

SUBJECTE, Adv. Superl apud Cæs. 1. Bell. Civil. 84. Hæc, quam potest, demississime, atque subjectissime exponit.

Subjectio, ōnis. f. [ὑποπαγή, Gl. G. L.] Cic. 3. de Orat. 200. Rerumque, quasi gerantur, sub aspectum pæne subjectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id quod exponitur. Rationis subjectio. Auctor ad Heren. lib. 4. 25.

Subjectio testamentorum. Liv. 39. 18. Qui falsis testimoniis, signis adulterinis, subjectione testamentorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitali pœna afficiebant.

Subjectio apud Vitruvium in catapultæ descriptione, est velut Basis, aut ὑποδημα, aut ὑπόθασις: certe ὑπόθεμα vocatur a Philone. Vitruvius 10. 15. Subjectio, inquit, foraminum XII. Ex Turneb. Adverf. 2. 4. al. Subjecto.

Subjectus, ûs. m. Plin. lib. 26. cap. 15. Vulvas quoque procidentes inhibet fotu, vel suffitu, vel subjectu. conf. Columel. lib. 6. cap. 36.

Subjector, ōris. m. [ὑποδολεύς, Gl. G. L.] Cic. 2. in Catil. 7. Quis tota Italia veneficus? quis gladiator, quis latro? quis sicarius? quis parricida? quis testamentorum subjector? quis circumscriptor? &c.

Subjectīvus, a, um. Adj. Apul. de Syllog. Categor. p. 30. Elmenh. Pars subjectiva nominatur veluti subdita. Tertull. de Virg. Veland. cap. 4. Subjectivum prius est antecessivo.

Subjective, Adv. Mart. Capel. 4.

Subjex, jĭcis, vel Sŭbex, ĭcis. m. Subices Ennius Achille, pro Subjectis posuit, quum dixit, Nubes

Per ego Deûm sublimes subices humidas,

Unde oritur imber sonitus aerio strepitu. Hæc Festus. Nubes deûm subices, i. e. Quæ diis subjiciantur. Gell. lib. 4. cap. 17. Congruens igitur est, ut subjices etiam, quod perinde ut objices compositum est, u littera brevi dici oporteat. Ennius in tragœdia, quæ Achilles inscribitur, Subjices pro Aëre alto ponit, qui cælo subjectus est. Plerosque omnes tamen legere audias u littera producta. HæcGell. Nos igitur, quemadmodum Obex, obicis, vel objicis a verbo objicio, recte dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephippiarii, *des estriers*; Subices focarii, *des chenets*, *ou landiers*. conf. Non. 2. 764.

Subjĭculum, vel Sŭbicŭlum, i. n. [μαστιγίας] ut Subjiculum flagri, Qui semper flagris subjicitur. Plaut. Perf. 3. 3. 14.

Vir summe populi, stabulum servitritium,

Scortorum liberator, subiculum flagri,

Compedum contritor, pistrinorum civitas.

Subjecto, [ὑποῤῥιπτάζω] āre. Sæpe subjicere. Virg. 3. Georg. 241.

— nigramque alte subjectat arenam. Ovid. 4. Met. 359.

Subjectatque manus, invitaque pectora tangit.

Subjectare stimulos lasso, Stimulis urgere. Hor. 2. Serm. 7. 94.

Sŭbicĭto, [ὑποῤῥιπτάζω] āre. aliud frequentat. Plaut. Casin. 5. 4. 2.

Nunc tu si venis subicitare me, proba est occasio.

Sŭbĭdus, a, um. Adj. a Sue deduci videtur, significatque Turpem & sui similem & ineptum. Versus est Valerii Æditui antiqui poetæ apud Gellium 19. 9.

Sic tacitus, subidus, duplo ideo pereo. h. e. Ego tacitus, inquit, & mutus ut sus adsto, neque explico quid me urat, quidve a te poscam, ita duplo pereo. In eadem notione & Insubidus usurpatur apud eundem, particula In non inficiante, sed potius augente. Locum autem l. 13. c. 20. eo libentius adscribam, quod eo vocabulo velut molesto offensi emendatores substituere vicariam operam Insipidius. Verte enim, inquit, & muta, ut urbes dicas, insubidius nescio quid facies. Iterum, l. 12. c. 2. Hæc tamen inepti & insubidi hominis joca non præteribo. Turneb. Adv. 17. 1. V. insubidus.

Subimpetrandus, a, um. Partic. a verbo Subimpetro. Tacit. 4. Ann. 23. Nam priores duces subimpetrando triumphalium insigni, sufficere res suas crediderant. [Alii Ubi impetr. sublata distinctione. Quæ lectio sine dubio præferenda est.

Subimpŭdens, entis. Adj. [ὑπαναιδής] Aliquantulum impudens. Cic. 7. Fam. 17. Interdum timidus in labore militari, sæpe autem etiam (quod a te alienissimum est) subimpudens videbare.

Subĭnānis, e. Adj. [ὑπόκενος] Aliquantulum inane. Cic. 2. Att. 17. Quin etiam, quod est subinane in nobis, & non ἀφιλόδοξον, (bellum est enim sua vitia nosse) afficitur quadam delectatione.

Subinde, [ὑπὸ χέρα, Gl. L. G.] significat Deinde, vel Statim post. Hor. 1. Epist. 8. 15.

Si dicet, Recte: primum gaudere; subinde

Præceptum auriculis hoc instillare memento. Liv. 7. 10. Uno alteroque subinde ictu ventrem atque inguina hausit. Idem lib. 8. Subinde acceptus a populo. Suet. in Galba cap. 1. Ac subinde, tacta de cœlo Cæsarum æde, capita omnibus simul statuis deciderunt.

Subinde, [πολλάκις, Gl. L. G.] Frequenter, sive identidem: hoc est crebro, sed tamen cum quodam intervallo. Suet. in Tiber. cap. 57. Sæva natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & perspexisse primus sagaciter, & adsimilasse aptissime visus est, subinde in objurgando appellans eum, lutum sanguine maceratum. Plin. 2. Epist. 7. Erit ergo pergratum mihi, hanc effigiem ejus subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere.

Subinfluo, xi, ĕre. Sen. 3. Nat. Quæst. 30. Quum aliæ aquæ subinfluunt terras, aliæ circumfluunt.

Subinsulsus, a, um. Adj. [ὑπάλαλος] Aliquantulum insulsum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut alienum, aut non acutum, aut subinsulsum est.

Subintellĭgo, ĕre. Senec. [Vox est Grammaticorum, pro quo & Subaudio dicunt, damnta Voss. de Vit. Serm. 4. 26. Quod si Sen. ea usus est, posuit pro Paulum intelligo.

Subintro, āre. August. Enchir. cap. 24. Etiam nolentibus subintravit ignorantia rerum agendarum. conf. Ambros. & Tertull.

Subinvestio, īre. a quo verbum Subinvestitus eductum, inque Civile jus adductum Friderici temporibus, quibus militibus beneficia distribui occœperunt, pulsis sua sede hostibus, dici cœpit a cliente, quem illi Vassalum nominant, substitutus. Hujusmodi & alia barbara verba, quæ tamen scire est necessum ab eo, qui Jura sitit, reperiuntur in feudis. Notat Oldendorpius, in actionum classibus. V. investio.

Subinvĭdeo, vīdi, vīsum, [ὑποφθονέω] ēre. Aliquantulum invidere. Cic. 7. Fam. 10. Subinvideo tibi ultro te etiam arcessitum ab eo, &c.

Subinvīsus, a, um. Adj. ex Partic. [ὑποεισόδυς] Aliquantum invisus. Cic. pro Rabir. Post. 40. Ille Puteolanus sermo illius temporis, vectorum cursus atque ostentatio, tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem unam complures aures referfit istis sermonibus.

Subinvīto, [ὑποκαλέω] āre. Aliquantum invitare, & provocare. Cic. 7. Fam. 1. extr. Hæc ad te pluribus verbis scripsi, quam soleo, non otii abundantia, sed amoris erga te, quod me quadam epistola subinvitaras.

Subīrascor, irātus sum, [ὑποοργίζομαι] asci. Nonnihil irasci. Cic. 9. Att. 11. In Epirum quod me non invitas, comitem non molestum, subirascor: sed vale. Idem 1. de Orat. 72. Sed ut solebat C. Lucilius sæpe dicere, homo tibi subiratus, mihi, propter eam ipsam causam, minus, quam volebat, familiaris. Idem 2. de Fin. 12. Etsi satis clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subirasci.

Subis, is. f. Avis, quæ aquilarum ova frangit. Plin. lib. 10. cap. 14.

Subitaneus, Subitarius, Subito, Subitus. V. subeo.

Subjŭgis, e. Adj. [ὑποζυγιώδης] Quod sub jugo est. ut, Equa subjugis, quæ jugo assuevit. Plin. lib. 11. cap. 49. al. Subjuncta.

Subjugium, i. n. [ὑπόζυγον] Jumentum in Gloss. Græcolat.

Subjugia, n. pl. Lora, quibus jugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato R. R. cap. 63. Subjugia in plaustrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum subjugia lorum P. XVI. funiculum P. VIII. Idem cap. 135. Subjugia in lustrum lora ped. XIX. [ἱστὸς In plostrum.

Subjŭgus, a, um. Adj. Idem ac Subjugis. Plin. lib. 30. cap. 15. Animal subjugum. Sed varia lectio est. V. Harduin. in loc.

Subjŭgo, [ὑποζώννυμι, Gl. G. L.] āre. Debellare, & imperio suo subjicere. Claud. 6. Conf. Honor. 249.

— nulla est victoria major,

Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes.

Pœnæ subjugari. Scævola in l. De rebus. D. De arbitris.

Subjugātus, a, um. Partic. Veget. de Re Mil. 3. 10. extr. Metellus in Africa, Albino imperante subjugatum, accepit exercitum. [i. e. Sub jugum missum. V. Sall. Jug. 38. extr.

Subjugatio, ōnis. f. Columel.

Subjugātor, ōris. m. Apul. de Mor. Phil. p. 16. Elmenh. Malorum subjugator.

Subjungo, xi, ctum, [ὑποζευγνύω, Gl. G. L.] ĕre. modo est Addere. Plin. 7. Epist. 33. Venimus ad Consules, dicit Severio quæ res ferebat: aliqua subjungo. Cic. de Arusp. Resp. 37. Video in Aruspicum responsis hæc esse subjuncta.

Opportune alicui rei quidpiam subjungere. Quintil. lib. 4. cap. 3. sub fin. Brachia subjuncta sunt lacertis. Ovid. 14. Met. 304. al. Subjecta.

Alias est Subjicere vel Subjugare:

Et mihi res, non me rebus subjungere conor. Horat. Epist. 1. 1. 19. ubi alii Submittere. H. St.

Oratori omnes artes subiungere. Cic. 1. de Orat. 218.

Tigres subjungere curru. Virg. 5. Ecl. 29.

Subjungere urbem sub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. 55. Idem 2. de Lege Agr. 67. Ut sub vestrum jus, jurisdictionem, potestatem, &c. terrarum denique orbem subjungeretis.

Subjunctio, ōnis. f. JCt. in Digest.

Subjunctīvus, a, um. Adj. [ὑποζευκτικός, Gl. L. G. & G. L.] Quod alicui subjungitur.

Subjunctivus modus Grammaticis dicitur, quia subjungitur alteri verbo: nam eget aliqua re ut impleat sententiam, ut si dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?

Subla, æ. f. V. subula.

Sublābor, ĕris, lapsus sum, [ὑπολισθαίνω] lābi. Latenter, ac fere labi, sive etiam Subtus labi ac decidere. Virg. 1. Georg. 198.

— sic omnia fatis

In pejus ruere, ac retro sublapsa referri.

Sublabitur memoria. Sen de Ira, 3. 10.

Sublăbro, [ὑποχαλίζω] āre. Cibum intra labra mittere, inquit Nonius 2. 774. Nævius Decuma, Jam ego illis subiens sublabrabo esui illud sinciput.

Sublāte, Adv. a Sublatus participio verbi Sustollo. V. suo loco.

Sublăteo, [ὑπολανθάνω] ēre. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus quum oriuntur, neque plane apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Al. Quæ sub latent divise, & sine præp. *in*.

Sublatio, Sublatus. V. sustollo.

Sublĕgo, ēgi, ectum, [ὑπαναγινώσκω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Cursim, & primis tantum oculis legere, ac in transcursu. Gell. lib. 3. cap. 12. Quum hoc in ea Capitonis epistola sublegissemus.

Sublegere, [ὑποσυλᾶν] Furto aliquid surripere. Virg. 9. Ecl. 21.

Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper.

Sublegere, [ἀναλέγειν] Colligere, vel potius ab humo legere. Columel. lib. 12. cap. 50. Nisi bacca tempestatibus in terram decidit, & necesse est eam sublegere, ne a domesticis pecudibus ferisve consumatur. Ibid. cap. 17. de ficu, Quæ quum sublecta est, &c.

Sublegere reliquias. Hor. 2. Serm. 8. 12.

— puer alte cinctus, acernam

Gausape purpureo mensam perterfit, & alter

Sublegit, quodcunque jaceret inutile. i. e. Reliquias cœnæ collegit.

Sublegere, In locum demortuorum dicebantur Censores, quos in locum eorundem in senatum legebant. V. lego. Sic Liv. 23. 23. Ulp. l. 2. D. de decurion.

Sublegere sermonem alicujus, Excipere. Plaut. Mil. 4. 2. 98.

Hic cum mea hera est: clam nostrum hunc sermonem sublegerunt.

Sublectus, a, um. Partic. In locum alicujus lectus. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Hinc legitima: & collegæ, qui una lecti: & qui in eorum locum suppositi, sublecti: additi, adlecti, &c.

Liberi sublecti. i. e. Surrepti. Plaut. Rud. 3. 4. 43.

Ficus sublecta. Columel. 12. 17.

Sublectio, ōnis. f. Tertull in Marc. 4. 31.

Sublestus, a, um. [ἀσθενής] Adj. antiquum; Infirmum, debile, tenue, leve, frivolum. Plaut. Mil. 4. 2. 74. Quid ergo tu sublestus? Alii leg. Quid ego? ut sublecto os! Idem Perf. 3. 1. 20.

Nam si ad paupertatem admigrant infamiæ,

Gravior paupertas fit, fides sublestior. Et Bacch. 3. 6. 13.

Lingua factiosi, inertes opera, sublesta fide. V. Festum & Non. 2. 830.

Sublĕvis, e. Adj. [ὑπόκουφος, Gl. G. L.] Paulum levis.

Sublĕvo, [ὑπεκφέρω, Gl. G. L.] āre. Surſum levare, erigere. Cic. 10. Att. 4 pr. Alter is, qui nos, ſibi quondam ad pedes ſtratos, ne ſublevabat quidem.
Stratum atque abjectum ſublevare. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Erigere & ſublevare ſeſe. Cæſar. 6. Bell. Gall. 26.
Siniſtra mentum ſublevare. Auct. ad Heren. lib. 4. 63.
Sublevare, [ἐπικουρεῖν] Auxilium, defenſionemque præſtare, ut ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tuſc. 80. Quum multa in conventu vitia collegiſſet in eum Zopyrus, qui ſe naturam cujuſque ex forma perſpicere profitebatur, deriſus eſt a ceteris, qui illa in Socrate vitia non agnoſcerent. Ab ipſo autem Socrate ſublevatus eſt, quum illa ſibi ſigna, ſed ratione a ſe dejecta, diceret. Idem pro Domo 55. Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Piſoni, &c. ut tibi omnia permitterent, te adjuvarent, tibi manum, copias, tibi ſuos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te ſuis ſceleratis concionibus ſublevarent. [Sic infra Sublevare teſtimonio.
Evertere & Sublevare, contraria. Cic. 5. Verr. 215. Sed eadem iſta æſtimatione alter ſublevarat aratores, alter everterat.
Sublevare & Lædere, contraria. Cic. pro Cæcin. 23. Etenim non minus nos ſtultitia illius ſublevat, quam lædit improbitas.
Sublevari adjumento & ſolatio aliquo. Cic. pro Quint. 4. Hoc tamen in miſeriis adjumento & ſolatio ſublevatur.
Auxilio ſuo ſublevare aliquem. Ovid. 1. Triſt. 3. 102.
Cauſam inimici ſui ſublevare. Cic. 5. Verr. 12.
Homines defendere & ſublevare. Cic. 1. Verr. 5.
Inopiam ſublevare. Cæſ. 3. Bell. Civil. 80.
Laborem ſublevare militum. Cæſ. 6. Bell. Gall. 31.
Periculis hominum ſublevandis impartire ſuum laborem. Cic. pro Muren. 8.
Res adverſas alicujus ſublevare. Cic. pro Sull. 75.
Vicinos ſuos facultatibus ſuis ſublevare. Cic. 7. Philipp. 24.
Sublevare teſtimonio aliquem, dici debet quod *exonerare* vulgo dicimus, inquit Budæus. Cic. pro Cluent. 17. Pater, inquam, illius adoleſcentis, quem propter animi dolorem pertenuis ſuſpicio potuiſſet illo loco teſtem in Aulum Cluentium conſtituere, is hunc ſuo teſtimonio ſublevat.

Sublevatio, ōnis. f. JCt. in Digeſt.

Sublevātor, ōris. m. Arnob.

Sublĭca, æ. f. quæ & Sublicium dicebatur, [δοκὶς] Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicujus conſtructionem. Cæſ. 4. Bell. Gall. 17. In deſcriptione Rhenani pontis, Non ſublicæ modo, inquit, directæ ad perpendiculum, ſed pronæ ac faſtigiatæ, ut ſecundum naturam fluminis procumberent.

Sublices, ùm. f. [καταπῆγες, οἱ ἐν πόλαμῷ τὴν γέφυραν ὑποβαστάζοντες. Gl. L.G.] [Quaſi a ſing. recto Sublix, īcis.

Sublicium, i. n. [δοκὸς] Idem quod Sublica. Liv. 23. 37. Quia muro ſatis per ſe alto ſubjectis validis ſubliciis pro ſolo uſus erat. al. Sublicis rectius. [Ita ut hæc dictio ſuſpecta ſit.

Sublicius, a, um Adj. Pons ſublicius Romæ dictus eſt, quia ex ſublicis ita exſtructus erat, ut trabes ſine fulturis eximerentur. Liv. 1. 33. Id non muro ſolum, ſed etiam ob commoditatem itineris, ponte ſublicio, tum primum in Tiberi facto, conjungi urbi placuit. conf. Plin. 36. 15. Ammian. 24. 3.

Sublīdo, ĕre. Paululum oblidere. Prudent. Apoth. 848.
Aut murmur tenerum ſublidit voce minuta.

Sublīgo, [ὑποδέω] āre. Idem quod Ligare. Plin. lib. 17. cap. 22. Ubi uva varia fieri cœperit, vites ſubligato.
Subligare enſem lateri. Virg. 8. Æn. 459. Idem 11. Æn. 11.
— clypeumque ex ære ſiniſtræ Subligat.

Subligātus, a, um. Partic. Martial. 7. 66. de Puella,
Harpaſto quoque ſubligata ludit. [Intelligitur femina, ſubligari palæſtrico more induta, περιζωσμένη.

Subligatio, ōnis. f. Pallad. 1. 6. Subligatio acerbis uvis facienda eſt.

Subligatūra, æ. f. Th. Priſcian. 1. 28. Subligatura procurare Hernias.

Sublīgar, āris. n. [ἀναξυρὶς, περίζωμα] Velamentum, quo pudendæ partes obteguntur. Martial. 3. 87.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lavaris:
Si pudor eſt, transfer ſubligar in faciem. Plin. lib. 12. cap. 14.
Subligaria ſignantur opifici. Juven. 6. Sat. 70. Snbligar Acci.

Subligācŭlum, i. n. [ζωστήρα, περιζώστρα, Gl. L. G.] Idem. Cic. 1. Off. 129. Ut in ſcænam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

Sublīmen, ĭnis. n. Scalig. ad Varr. de R. R. p. 235. interpretatur Superius limen. Broekhuſius intelligi vult Inferius limen, ad Propert. 2. 19. 57.
At nullo dominæ teritur ſublimine amor, qui
Reſtat, & immerita ſuſtinet aure minas. [Niſi ſphalma typothetæ eſt. Si quidem Scaligerum ſe ſequi dicit. Ego vero eorum interpretum ſententiæ accedo, in quibus eſt & Turneb. Adv. 17. 11. qui duabus vocibus ſcribunt, Sub limine ap. Propert. Notum eſt crebro ad hanc duro in limine amicæ pernoctationem provocare Veneream hanc militiam profeſſos poetas. V. ipſum Propertium l. 8. 22. & 14. 22. ibidemque Broekhuſio notata.

Sublīmis, e. Adj. [μετέωρος, Gl. L. G. & G. L. μετάρσιος, ὑψηλὸς, ὑψιπετής, L. G.] In altum elevatus; quaſi Supra limum. Plaut. Men. 5. 7. 3.
Facite illic homo jam in medicinas ablatus ſublimis ſiet. Add. v. 6. & 13. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. In ſublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. 18. Columel. lib. 2. Quo ſpecioſius ingrediantur ſublimes, & elatis capitibus. Cic. 2. Tuſc. 19.
— ex ſublimi vertice ſaxi. Ex poeta veteri.
Anhelitu ſublimi fugere. Hor. 1. Carm. 15. 31.
Atrium ſuhlime. Hor. 3. Carm. 1. 46.
Carmina ſublimia, Tragœdiæ. Ovid. 3. Amor. 1. 39.
Nomen ſublime. Ovid. 4. Triſt. 10. 121. i. e. Clarum & illuſtre.
Pectora ſublimia Aſtronomorum. Ovid. 1. Faſt. 301.
Sceptrum ſublime Jovis. Claud. 2. Conſ. Stil. 210.
Solio ſublimi ſedet Circe. Ovid. 14. Met. 262. Legitur & Sublimis.
Tectum ſublime centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Verſus ſublimes ructatur. Hor. de Arte Poet. 457. Vet. Schol. legit Sublimis, & ad hominem refert.
Abire ſublimem, pro In cælum abire. Liv. 1. 16. extr. Hæc (inquit) locutus, ſublimis abiit. de Romulo. Sic Virg. 1. Æn. 263.
— ſublimemque feres ad ſidera cœli
Magnanimum Æneam. Et 5. Æn. 255. de Ganymede:
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
In ſublime, In altum. Plin. lib. 2. cap. 5. Levibus in ſublime tendentibus.
Jacere in ſublime. Plin. lib. 8. cap. 7. Abrepta ſcuta jaciens in ſublime. de Elephanto.
Compar. Juven. 11. Sat. 24. Sublimior Atlas. Quintil. 8. 3. Sunt alia aliis ſublimiora.
Superl. Symmach. 6. Epiſt. 56. Vir ſublimiſſimus. Tertull. Apol. cap. 33. Triumphans in ſublimiſſimo curru.

Sublīmus, a, um. Adj. apud Veteres idem ac Sublimis. Lucret. lib. 1. 340.
At nunc per maria, ac terras, ſublimaque cæli, &c. Sublima, pro Sublimia. Accius Phœniſſ.
Aut ſæpe ex humili ſede ſublima evolat. Salluſt. hiſt. l. 3. Et ſublima nebula cœlum obſcurabat. Hæc Nonius 8. 45.
Per alta vade ſpatia ſublimi ætheris. Sen. Medea, extr.

Sublimĭtas, ātis. f. [μετεωρισμὸς] Altitudo, Exaltatio. Columel. lib. 8. cap. 3. Eæque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quam media ſublimitas. Plin. lib. 19. cap. 5. de Cucumeribus, Natura ſublimitatis avida.
Translate. Idem lib. 7. cap. 25. Nec virtutem conſtantiamque nunc commemoro, nec ſublimitatem omnium capacem, quæ cælo continentur. Sublimitas orationis pro eo, quod Græci ὕψος vocant, apud Quintil. 8. 3. pr.

Sublimĭter, [μετεώρως] Adv. Alte. Cato R.R. cap. 70. Hæc omnia ſublimiter legi, teri, darique oportet. & p. p. Bosque ipſus & qui dabit, facito ut uterque ſublimiter ſtent. Columel. lib. 8. cap. 11. Quoniam nec ſublimiter poteſt, nec per longa ſpatia volitare. De pavone.

Sublīme, aliud Adv. [ὑψὲ] pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 2. de Divin. 67. Eaque ſcuta, quæ fuerant ſublime fixa, ſunt humi inventa.
Nihil mea intereſt humi ne, an ſublime putreſcam. Cic. 1. Tuſc. 102.
Ferri ſublime animos. Cic. 1. Tuſc. 40. Perſpicuum debet eſſe animos, cum e corpore exceſſerunt, ſive illi ſint animales, id eſt ſpirabiles, ſive ignei, ſublime ferri.
Ferre ſublime ad ſidera. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes ſublime ferent ad ſidera cygni.
Extenuatus aër ſublime fertur. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Solito ſublimius ora levavit. Stat. 2. Silv. 6. 75.

Sublīmo, [ὑψῶ, Gl. L. G.] āre. Extollere, Exaltare, in altum mittere, ireve. Ennius,
Sol qua candentem in cælo ſublimat facem. Nonius 2. 775. Solin. cap. 45.
Sublimavit dixit Cato, i. e. In altum extulit, Originum lib. 2. In maximum decus, atque in excelſiſſimam claritudinem ſublimavit. Id autem dicitur a limine ſuperiore, quia ſupra nos eſt. Feſtus.
Lactant. Divin. Inſt. Epit. c. 6. p. 541. Quanto magis juſtum ſuſcipiet confitentem, eumque in regnis cæleſtibus faciet pro humilitate ſublimari? Sed in margine Sublimem, fortaſſis aliter legendum, Pro humili ſublimem. H. St.

Sublimātus, a, um. Partic. Evectus in altum. Aur. Vict. Epit. in Claudio cap. 4. Prætoriis ornamentis ſublimatus.
Granaria ſublimata, Alta. Vitruv. 6. 9.

Sublimātor, ōris. m. Salvian. de Gubern. Dei, p. 28. Deus eſt ſublimator, quia [Abrahamum] potentiorem omnibus fecit.

Sublingio, ōnis. m. a Sublingendo; Qui avide lingit. Plautus Pſeud. 3. 2. 103.
Jam hic quoque ſceleſtus eſt coqui ſublingio. In editis, verſus hic mirum in modum eſt depravatus; pro Sublingio enim ſubjiciunt, Coquit ſub linteo: Inepta & ſtolida ſententia. V. Turneb. & Salmaſ. not. Al. ὑφὶν, Coquiſublingio.

Sublingua, æ. f. [ὑπογλώσσιον, Gl. G. L.] Si modo una dictio eſt.

Sublĭno, līni, lēvi, vel līvi, lītum, [ὑπογράφω] ĕre. Aliquantulum linere, tingere, vel notare, & quodam modo Illinere. Corn. Celſus, Idem quoque umbilico ſublitum facit. Plin. lib. 35. cap. 6. Hac minium ſublinunt, adulterantque. de Rubricæ genere.
Os ſublinere alicui, pro eo quod eſt, Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud auctores. Nonius Marcellus 1. 219. tractum putat a ridiculo quodam luſus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & ut Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 4. 6. 1.
Fidei cenſebam maximam multo fidem
Eſſe, ea ſublevit os mihi pæniſſume. Idem Capt. 3. 4. 122. Et Epid. 3. 3. 46.
Ego ſi allegaſſem aliquem ad hoc negotium,
Minus hominem doctum, minusque ad rem hanc callidum,
Os ſublitum eſſet. Ex Eraſmo. [V. Virgil. Silen.
Sublinitum eſt os cuſtodi mulieris. Plaut. Mil. 2. 1. 57.

Sublĭtio, ōnis. f. [ὑπόχρισμα] eſt quaſi Primum rectorium & fundamentum coloris ejus, quem reddi volumus inductione manus ultima.

Sublippus, a, um. Adj. [ὑπόπληκτος, Gl. G. L.] Paulum lippus.

Sublīvĭdus, a, um. Adj. [ὑποπελιδνὸς] Aliquantulum lividus. Celſ. lib. 5. cap. 28. Puſtulæ eminent ſublividæ, aut pallidæ.

Sublones, pl. m. Θρυγες, ἡλία ἱεραλίαπα. Gloſſ. Latinogræc.

Sublūcānus, a, um. Adj. [ὑπ' ἀμφιλύκῃ] ut Antelucanus. Plin. lib. 11. cap. 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, ſublucanis temporibus.

Sublūceo, xi, [ὑποστιλαμπέω] ēre. Aliquantulum lucere. Ovid. 1. Amor. 5. 5.
Qualia ſublucent fugiente creſpula Phœbo. Cic. in Arato, 388.
Hunc retinens Aries ſublucet corpore totus.
Nigricantis roſæ colore ſublucens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Candida nec miſto ſublucent ora rubore. Ovid. 21. Epiſt. 217.
Violæ ſublucet purpura nigræ. Virg. 4. Georg. 275.

Sublucĭdus, a, um Adj. Apul. Met. 6. p. 174. Elm. Lucus ſublucidus.

Sublūco, [ὑποκλαδάω] āre. Feſtus; Sublucare arbores, eſt Ramos earum ſupputare, & veluti ſubtus lucem mittere.

Subluculus, a, um. Adj [ὑπόμαυρος, ὑποσκότιος, Gl. G. L.] Obſcurus.

Subluo, ui, ūtum, [ὑπολούω] ĕre. Subtus luere, ſeu lavare. Columel lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die ſubluitur aqua calida: mox decoctc

ac trito sale cum adipe defricatur, dum saniei vis emanat. Martial. lib. 6. 81.

Iratus tanquam populo, Charideme, lavaris,
Inguina sic toto subluis in solio.

Subluere, [ὑποκλύζειν] Cæs. 7. Bell. Gall. 69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina subluebant. Gr. Paraphr. ἐκλύζον.

Sublūtus, a, um. Partic. Martial. lib. 2. 42.

Zoile, quid solium, subluto podice, perdis?

Sublūrĭdus, a, um. Adj. [ὑποπίλιδος] Aliquantum luridum significat. Plaut. Suppos. in Amph. 4. 4. 64.

Ut primum coivit cicatrix rufula,
Sublurida.

Sublustris, e. Adj. [ὑπόλαμπρος] Sublustria verba dicuntur, non ex toto corpore luminosa, sed aliquid luminis habentia. Gell. lib. 13. 24. de Catonis oratione, Quæ quoniam sunt eloquentiæ Latinæ tunc primum exorientis lumina quædam sublustria, libitum est ea mihi ὑπομιμνήσκειν.

Nox sublustris. Hor. 3. Carm. 27. 31.

Umbra sublustris. Virg. 9. Æn. 373.

Sublŭvies, ēi. f. [ὑπόκλυσις, Gl. G. L.] quemadmodum Illuvies, & Proluvies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.

Subluvies, Genus morbi in discrimine ungulæ ovium nascens. Columel. lib. 7. cap. 5. Clavi quoque dupliciter infestant ovem: sive quum subluvies atque intertrigo in ipso discrimine ungulæ nascitur: seu quum idem locus tuberculum habet, cujus media fere parte canino similis exstat pilus, eique subest vermiculus. Subluvies & intertrigo pice per se liquida, vel alumine & sulphure atque aceto mistis rite eruentur.

Submentum, i. n. Ἀνθρεών. Gloss. Latinogræc. & Græcolat. [Scribitur & Summentum ibid. Unde liquet unam esse dictionem.

Submergo, si, sum, [ὑποβυθίζω, Gl. G. L.] ĕre. Sub aquas mergere, Demergere. Cic. 2. de Nat. Deor. 114. Propter quæ Centaurus

Cedit, Equi patris properans submergere Chelis. Ibid. 100.

Quot genera, quamque disparia, partim submersarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad saxa nativis teltis inhærentium?

Medio in fluctu submersus. Virg. 1. Æn. 589.

Submersus voraginibus. Cic. 1. de Divin. 73. Qui cum, per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, submersus equus voraginibus non exstitit.

Submergere tota membra palude. Ovid. 6. Met. 371.

Puppes submersas obruere. Virg. 1. Æn. 73.

Innatare & Submersum esse, contraria. Columel. lib. 12. cap. 4.

Virtus submersa tenebris. Claud. 4. Cons. Hon. 221.

Submersus, a, um. Partic. [ὑποβρύχιος, Gl. G. L.]

Submersio, ōnis. f. Gloss. Vet. G. L. ὑπόδυσις.

Submersus, ûs. m. Tertull. de Anim. cap. 32. Submersu piscinarum.

Submĕrus, a, um. Adj. [ὑπάκρατος] i. e. Fere merus. Plaut. Stich. 1. 3. 116.

Næ iste edepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exanclavit submerum scitissume.

Quædam exemplaria legunt Sub metrum.

Subminia, æ. f. Vestis genus apud Plaut. in Epid. 2. 2. 48.

Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.

Submĭnistro, [ὑποχωρηγέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subservire, subporrigere. Cæs. 1. Bell. Gall. 40. Hæc sibi esse curæ, frumentum Sequanos, Leucos, Lingones subministrare: jamque esse in agris frumenta matura. Cic. pro Cœl. 20. Palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur. Idem pro Dejot. 25. Pecuniam subministrare alicui.

Ad manum tela subministrare. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Subministrare auxilia & adjumenta. Cæs. 4. Bell. Gall. 20. Cic. 1. de Invent. 7.

Subministrare tabellarios. Cic. 2. Q. frat. 12. Et quoniam tabellarios subministras, hodierni diei res gestas Lupercalibus habebis.

Subministrare aquam radicibus. Columel. lib. 5. cap. 10.

Subministrare vires. Columel. lib. 4. cap. 24.

Subministrātio, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Excepit pronunciandi subministrationem.

Subministrātus, ûs. m. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Cibus autem exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.

Subministrātor, ōris. m. Sen. Epist. 114. extr. Lætus pro suis voluptatibus habet alienarum spectaculum, subministrator testisque libidinum, quarum sibi usum ingerendo abstulit.

Submisceo, ui, ēre. unde

Submistus, a, um. Partic. Tibul. lib. 3. 4. 88.

Scyllaque virgineam canibus submista figuram. Sunt qui legant Subnixa. [Vera lectio Mss. Subcincta vel Succincta, quam plenius adstruit Broekh. Nullius igitur Vet. Scriptoris auctoritate comprobatum hoc verbum, non debuit temere, quod & in Lipsiensi Thesauro factum, in numerum usitatæ Latinitatis verborum referri, quanquam nec analogiæ repugnet, & Græcis usitatum sit ὑπαμίγνυμι.

Submitto, vel Summitto, Converso b in m: (quod & in aliis dictionibus compositis a Sub fere fit, quæ ab m incipiunt.) isi, issum, [ὑποπέμπω, ὑφίημι, χαλάω, ὑποχαλάω, ὑποκατακλίνω] ĕre. Nota significatio verbi propria ex ipsa compositione. [Fere convenit cum Demittere, ut collatis utriusque v. exemplis patebit: Sed pro subjecta materia variam significationem recipit, ut ex infra subjectis constabit. Corn. Celsus in Prooemio commode Antitheto vim verbi expressit. Requirunt etiam, inquit, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant. Id quod Germani exprimere solent per *Steigen und fallen*. Item Seneca N. Q. 1. 3. de Iride: Nunquam non adversa soli est, sublimis aut humilis, prout ille se submisit, aut sustulit contrario motu. Illo enim descendente altior est, alto depressior.

Genua submittere, pro Flectere & incurvare. Plin. lib. 8. cap. 1. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua submittunt, coronas porrigunt. De elephantis. Idem lib. 11. cap. 48.

Genu flexum submisit. Ovid. 4. Met. 340.

In dura submisso poplite terra. Ovid. 7. Met. 191. i. e. Genibus positis.

Procubuit, teneraque latus submisit in herba. Ovid. 3. Met. 23. de Juvenca.

Oculos submittere, Dejicere, Claudere. Ovid. 3. Fast. 372.

A media cælum regione dehiscere cœpit:
Submisere oculos cum duce turba suo.

Ocellos lassos somnus submisit. Ovid. 3. Amor. 5. 1. al. in Fragm.

Submittere capillum, pro Demittere. Plin. lib. 7. Epist. 27. Quia reis moris est submittere capillum, recisos meorum capillos, depulsi, quod imminebat, periculi signum fuisse.

Submittere barbam & capillum. Seneca in Cons. ad Polyb. cap. 36. Suet. Jul. cap. 67. *Laisser croistre sa barbe & ses cheveux.* [Notum est, id veteres, & in luctu, & in reatu, & ubicunque gravior doloris testificandi causa suberat, fecisse. V. Kirchm. de Fun. l. 2. c. 13. pro Submittere vero Promittere dixit Suet. in Calig. c. 24. Rediit barba, capilloque promisso. Etsi nonnulla differentia est, de qua V. in promissus.

Fasces populo submittere a Publicola traditum. Quintil. lib. 3. cap. 7. [V. Liv. Flor. Valer. Dionys. Plut. Græci vocant ὑφιέναι, & καταπκλίνειν, & καταπείλαι τοὺς ῥάβδους, uti docet Lipsi. qui ritum plenius illustrat Elect. l. 1. c. 23. Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente securi, ut in denario M. Bruti ap. Oisel. tab. 96. & Fulv. Ursin. videre licet. Eo respexisse videtur Herodianus in Pertinace l. 2. c. 3. ubi negat ipsum principatus insignia altius attolli passum: οὐδὲν τῶν βασιλικῶν συμβόλων ἐς ὕψος ἀρθῆναι ἐάσας. Quod autem Plutarchus & Valerius docent etiam securibus fasces vacuefecisse Publicolam, id ex eo tempore perpetuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus uterentur magistratus, planissime docet Dionysius l. 5. p. 292. edit. Lipsi. ita ut ad eundem ritum id trahi non debeat, quin & Plut. ac Valer. utrumque Poblicolæ factum probe distinguunt.

Translate Plin. l. 7. c. 30. Et fasces litterarum januæ submisit is, cui se Oriens Occidensque submiserat. [De animi moderatione Pompeji, qui fores Posidonii philosophi, honoris ipsius causa, a lictore de more virga percuti vetuit.

Cedere & Fasces submittere alicui. Cic. de clar. Or. 22. Cum enim in maximis causis versatus esses, & cum tibi ætas nostra jam cederet, fascesque submitteret, subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipsa, de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit. V. plura in v. fasces.

Submittere in hac signif. per translationem. ut, Submittere animos. Liv. 6. 34. Adeo ergo obnoxios submiserant animos, non infimi solum, sed principes etiam plebis, ut, &c. i. e. Demiserant animum, fracto animo & humili fuerant.

Animum non submittere ulli periculo, eodem modo dicitur, pro Nullius periculi metu deficere vel animo succumbere. Brut. & Cass. 11. Fam. 3. Quorum fiducia nihil est quod nos terreas; neque enim decet aut convenit nobis periculo ulli submittere animum nostrum.

Cogitur & supplex animos submittere amori. Virg. 4. Æn. 414.

Submittere se, cui Extollere se, opponitur. Cic. de Amicit. 72. Quamobrem, ut ii, qui superiores sunt, submittere se debent in amicitia, sic quodam modo inferiores extollere. Idem pro Planc. 24. Appellavi populum, tribubus submisi me, & supplicavi. Hor. 1. Epist. 1. 19.

Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor;
Et mihi res, non me rebus submittere conor. Legitur in emendatis codd. Subjungere. [Idem annotavit, comprobavitque Henr. Steph. ad Lamb & Cruquium provocans.

Submittere se in humilitatem causam dicentium. Liv. 38. 52.

Submittere se in fastigium privatum. Liv. 27. 31. de rege Philippo.

Ad mensuram discentis se submittere. Quintil. lib. 2. cap. 3. De officio præceptoris.

Submittere fastigium. V. fastigium.

Submittere aliquid in oratione: cui contrarium est Augere. Cic. 3. de Orat. 102. Neque id actores prius viderunt, quam ipsi poetæ, quam denique illi etiam, qui fecerunt modos: a quibus utrisque submittitur aliquid, deinde augetur, extenuatur, inflatur, variatur, distinguitur. Idem 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat.

Fidem non submittere tormentis, apud Senecam Ep. 36. pro Nec tormentis succumbere ad prodendam fidem.

Pretia submittere, Minuere, Deprimere. Plin. lib. 29. cap. 1.

Submittere alicui, i. e. Subrogare vel successorem mittere alicui: Cic. de Provinc. Consul. 8. Huic vos non submittetis? Hunc diutius manere patiemini? i. e. An non vultis vos, judices, alium huic subrogare? V. Nonium 4. 417.

Submittere accusatorem, pro Subornare. Senec. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Qui alias de Const. inscribitur, vel In sap. non. cad. inj. cap. 9. pr.

Submissus testis, accusator, &c. Sueton. in Neron. cap. 28. Submissis Consularibus viris, qui regio genere ortam pejerarent.

Submittere alicui delatores. Marcianus in l. Divus. D. de jure patronatus. Accusatorem. i. e. Subjicere. l. 1. §. 13. D. Ad SC. Turpil.

Submittere, Clanculum & furtim mittere Sueton. in Cæsare, cap. 43. Submissis nonnunquam lictoribus atque militibus. Cic. 3. Verr. 105. Iste, tametsi singulari est audacia, tamen ad pupillæ matrem submittebat. Idem 5. Verr. 69. Submittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transigerent.

Submittere, pro Auxilium vel subsidium mittere, quod & additur sæpius: Cæs. 4. Bell. Gall. 26. Et quos laborantes conspexerat, iis subsidia submittebat. [Idem 5. 58. plenius, Submittit cohortes equitibus subsidio. Idem absolute 5. 15. Cohortibus pluribus submissis. Sic 7. 21. & sexcentis locis alii, ubi præpositionis vis eadem, ac in Succurro, Sublevo, Subvenio.

Fetum submittere matribus. Supponere, subdere, sive alendum præbere. Columel. lib. 7. cap. 4. Singuli agni binis nutricibus submittuntur. Quod & Subjicere & Subrumare dicunt.

Prata submittere in fœnum. Columel. l. 11. cap. 2. Cato R. R. cap. 8. Pratum si irriguum habebis, fœnum non deficiet, si non erit, siccum, ne fœnum deficet, submittito. [Alioqui enim talibus pratis pro pascuis utebantur, quod Columella l. c. innuit, ubi de his, quæ mense Jan. Febr. & Mart. villico facienda sunt. q. V. & conf. l. 2. c. 11. ubi de Viciæ depastione agit. Submittere igitur prata Rei Rusticæ auctoribus nihil aliud significat, quam Ad fœni proventum curata relinquere. Similiter eodem verbo & de aliis, quæ ad incrementum aluntur, frequen-

tius utitur Columella, ut jam Beroaldus adnotavit. V. & q. hic seq. Ceterum aliter eadem phrasis apud Senec. occurrit in Oedipo v. 845.

Lætus Cithæron pabulo semper novo
Æstiva nostro prata submittit gregi. Suppeditat exp. Farnab.

Malim producit, fundit. Quomodo id verbi sæpissime usurpat Lucretius, ut in Procemio statim:

— tibi suaves dædala tellus
Summittit flores. Nec alio pertinet illud Val. Flacc. l. 3. v. 528.
Ipsa, citatarum Tellus pede pulsa sororum,
Personat & teneris submittit gramina plantis.

Progeniem submittere vel Pampinum vitis. i. e. Non resecare, sed sinere ut crescat, & uvas progeneret. Columel. lib. 3. cap. 6. Idem lib. 4. cap. 27. Dispicere, quibus locis in annum debeat materias submittere. Ubi de vitis putatione.

Sarmentum submittere in materiam. Columel. lib. 4. cap. 6. Idem lib. 3. cap. 10. Ideo in resecem submirti, ut progenerare possit.

Tauros submittere. Virg. 1. Ecl. 46.

Pascite, ut ante, boves, pueri, submittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur: bobus enim arabant Romani: tunc sensus erit, Submittite, subaudi, Jugo ad arandum: h. e. Domate & subjugate tauros, id est validiores juvencos. Vel ad sobolis propagationem pertinet: nam Submittere est, Propagandæ sobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib. 3. Georg. 73. de Pullis equinis dixit:

Tu modo, quos in spem statuis submittere gentis &c. V. exemplum proxime sequens.

Vitulos submittere habendo pecori, Admissarios facere, inquit Servius. Vitulos non castrare, sed alere, ut tandem tauri sint, soboli procreandæ idonei. Virg. 3. Georg. 159.

Et quos, aut pecori malint submittere habendo,
Aut aris servare sacris, aut scindere terram, &c. [Servius videtur de maribus duntaxat admissuræ destinatis exponere. Sed sine dubio de utriusque sexus sobole intelligendum, quam gregi simpliciter destinabant, cum alias utrumque genus, vel ad saginam castrarent, vel, prius quam omnino adolescerent, venderent villici. Sic passim R. R. auctores loquuntur. V. Columell. l. 7. c. 9. a pr. de Porcellis. Miror Nonium 4. 417. qui Submittere tauros, Demittere exponit, nisi forte Dimittere, vel potius Admittere, legendum. Nam de admissura, sive initu animalium id verbum quoque usurpasse veteres notum satis est. V. Ulit. ad Nemesian. v. 114. De feminis tamen aptius, quam de maribus dici non temere Barth. contendit: quas eleganter Horatius etiam Subsidere dixit Epod. 16. v. 31.

— juvet ut tigres subsidere cervis.

Sic & JCti usurpant, ita tamen, ut cum v. Supplere ac Substituere fere jungant. Ulpian. in l. Vetus fuit quæstio. in fine. D. de usufructu. Plane si gregis vel armenti sit ususfructus legatus: debebit ex natis gregem supplere, id est in locum capitum defunctorum vel inutilium alia submittere: ut post substituta fiant propria fructuarii, & q. f.

Submissus, vel Summissus, a, um. Partic. [κεχαλασμένος] Liv. 1. 4. Lupam sitientem ex montibus, qui circa sunt, ad puerilem vagitum cursum flexisse: eam submissas infantibus adeo mitem præbuisse mammas, &c. [Posset & Submissis legi, ut Fetus matribus submitti dicuntur.

Suberat altera, inferior, summissa fastigio planities. Liv. 27. 18.

Submissus Adj. ad animum translatum, fere in vitio ponitur, de animo fracto, abjecto, & humili. Sic Submissus & abjectus, cui contrarium Efferens se. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque submissum & abjectum, neque se efferentem.

Submissum dicendi genus Concitato opponitur. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Submissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Cæs. 3. Bell. Civil. 19. i. e. Voce submissa; Nam antea dixerat Magna voce. Cic. pro Flac. 66. Submissa voce agam, tantum ut judices audiant.

Sono submisso dicere aliquid. Tibull. lib. 3. 1. 22.

Submissa vox & lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3. p. 1012. Burm.

Voce submissa precari. Martial. 8. 75.

Submissa prata. Varr. 1. de R. R. cap. 49. V. supra in ipso verbo.

Submissum Subst. ut Submissum & molle aliquid facere. Cic. 4. Tusc. 64. Nam videndum est in utrisque, ne quid humile, submissum, molle, effeminatum, fractum, abjectumque faciamus.

Submissum & populare. Cic. 1. Att. 20. pr. Et is, de quo scribis, nihil habet amplum, nihil excelsum, nihil non submissum atque populare.

Compar. Summissiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit, ne si forte officeret auspiciis publicis, augures eam demoliri cogerent. Verba sunt Festi. Liv. 44. 9. Stantibus primis, secundis submissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis. Loquitur de testudine militari, qua de V. f. l.

Translate Hirt. de Bell. Gall. 8. 31. Non enim dubitabat, quin recenti calamitate submissiores essent futuræ: Data vero spatio ac tempore, eodem instante Dumnaco, possent concitari.

Submisse, Adv. [ὑφειμένως, Gl. L. G.] Cic. pro Planc. 12. Meum beneficium potius ad eum detuli, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis submisse supplicarat.

Submisse dicere. Cic. 2. de Orat. 215. Quare, qui aut breviter, aut submisse dicunt, docere judicem possunt, commovere non possunt, in quo sunt omnia.

Loqui submisse. Quintil. lib. 6. cap. 5. Aspere an leniter, an etiam submisse loqui expediat.

Submisse se gerere. Cic. 1. Off. 90. Ut quanto superiores simus, tanto nos geramus submissius.

Submissim, Adv. Idem quod Submisse. Suet. in August. cap. 74. Nam & ad communionem sermonis tacentes, etiam (al. Vel) submissim fabulantes provocabat. [Vereor tamen ut hoc Adverbium Romanæ civitatis jus tueri possit. Neque enim vero dubito, quin ap. Sueton. *vel jam submussim fabulantes* legendum sit. *Submusso* vel *Summusso* & *summussus* veteribus usitata fuisse, testis est Festus. Est autem Summussus Supinum contractum a v. *Submutio*. Nam a *Mutio* fit *Mutitum*, & contr. *Muttum* vel *Mussum*, ut a *Careo Cassum*, more veterum permutatis litteris, quomodo & frequentativum *Mussso* pro *Mutito* formatum fuit. Quin forte Præteritum quoque habuit *Mussi*, pro *Mutivi*, ut *Haurio*, *hausi*, unde *Haustum*, pro *Haurivi*. Eadem varietas apud Gell. 17. 8. Hinc formatur ἀναλόγως adv. *Submussim*, q. d. Submussando. V. Voss. de Anal. l. 4. c. 20. extr. & f. l. MUTIO, MUSSO, atque inde Derivata.

Submissio, ōnis. f. [ὑποβολή, Gl. G. L.] Ipse submittendi actus.

Contentio & Submissio vocis, contraria. Cic. 1. Off. 146. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex submissione, ex ceteris similibus facile judicabimus, quid eorum apte fiat.

Elatio & Submissio, contraria. Cic. in Topic. 71. Parium autem comparatio nec elationem habet, nec submissionem: est enim æqualis.

Submissio orationis. Cic. in Orat. 85. Itemque si quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac submissione orationis alienæ.

Submissor, ōris. m. [ὑποβολεύς, Gl. G. L.] JCt. in Dig. [Ex verbis opinor §. 5. l. 70. de Usufr. male intellectis. V. l.

Submissōrius, a, um. Adj. Senec. Controv. 32. Verbis non submissoriis. al. Submissioribus rectius.

Submōlestus, a, um. Adj. [ὑποδύσφορος] Paulum molestus. Cic. 16. Att. 4. Illud est mihi submolestum, quod parum Brutus properare videtur.

Submoleste, Adv. [ὑποδυσφόρως] Cic. 5. Att. 21. Te in Epirum salvum venisse, & ut scribis, ex sententia navigasse, vehementer gaudeo: non esse Romæ meo tempore perneceſſario, submoleste fero.

Submŏneo, vel Summoneo, ui, ĭtum, [ὑπαναμιμνήσκω] ēre. Latenter, sive ut ait Donatus, Leviter monere. Ter. Eun. 3. 5. 22. Submonuit me Parmeno ibi servus, quod ego arripui. Plin. 1. Epist. 2. Quoties paulum itinere decedere non intempestivis amœnitatibus submonebamur.

Submōbōsus, a, um. Adj. [ὑποδύσκολος] Utcunque morosum significat. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem, hercule, valde illa movent stomachosa, & quasi submorosa ridicula: non quum a moroso dicuntur: tunc enim non sal, sed natura ridetur.

Submŏveo, vel Summŏveo, ōvi, ōtum, [ὑποκινέω, Gl. L. G. & G. L. κωλύω, L. G.] ēre. Clam sive subtus, vel longe Amovere. Liv. 3. 48. I, inquit, lictor, submove turbam, & da viam domino ad prehendendum mancipium. Cic. pro Flacc. 15. Quæ scisceret plebs, aut quæ populus juberet, submota concione, distributis partibus, &c.

Instantes submovere, Repellere resistentes. Ovid. 12. Met. 231.

Longe submotos arcet arena. Virg. 6. Æn. 316.

Patria submotus, Relegatus. Ovid. 4. de Pont. 16. 47.

Populum submovere opposita sera, Arcere. Ovid. 3. Amor. 14. 10.

Pudor submotus, Amotus, expulsus. Hor. Epod. 11. 27.

Submŏsses, pro Submovisses per syncopen. Hor. 1. Serm. 9. 47.

— dispeream ni
Submŏsses omnes.

Submovere, sine nomine adjecto, ut tamen subaudiatur Turbam: pro eo quod dicimus *faire place*, *comme font les bedeaux*, & *fergens avec leurs verges*. Liv. 28. 27. In prætorio tetenderunt Albius & Atrius, classicum apud eos cecinit: signum ab iis petitum est: sederunt in tribunali proconsulis Scipionis: lictor apparuit: submovente eo incesserunt: fasces & secures prælatæ sunt. In emendatis codd. Submoto incesserunt. Sed V. Liv. 8. 33. & Submovetur Imperf. infra.

Insidias submovere. Propert. lib. 1. 20. 30.

Tabes submota est capiti. Demptum est e calvaria cerebrum corruptum. Lucan. lib. 8. 689.

Submoveri maleficio magnitudine pœnæ. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ maleficio submoverentur.

Submovere, Separare. Plin. lib. 3. cap. 19. Germaniam ab Italia submovent.

Submovere aliquos in extremam aciem. V. ACIES.

Arcere & submovere. Plin. in Paneg. 55.

Submovere aliquem a negotiatione. Columel. lib. 1. 7. A Proconsulatu. Plin. 2. Epist. 12. Ab hasta. Liv. 39. 44. extr.

Submovetur, Impersonale: Seneca de Provident. Quid ergo? felix L. Sulla, quod ei, descendenti in forum, gladio submovetur? i. e. Quoc gladio dispellitur turba, ne viam ejus impediat.

Submōtor, ōris. m. Liv. 45. 29. Submotor aditus, præco, accensus insueta omnia oculis auribusque.

Submōtus, ūs. m. Plin. 8. 4. Apis incedit submotu lictorum. [Submoto Livius loco in SUBMOVEO allato. conf. eund. l. 25. c. 3. sub fin.

Submusso, Submussus. V. SUMMUSSO, SUMMUSSUS.

Submūto, V. SUMMUTO.

Subnascor, ĕris, nātus sum, [ὑποφύομαι] nasci. Ultra & post jam nata nasci, succrescere. Plin. lib. 11. cap. 23. Atque ita subnasci sunt generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum sponte ita subnascentibus, ut nunquam satietas voluptatibus desit. Idem lib. 12. cap. 3. Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis vero subnascentibus.

Subnāto, āre. Sil. lib. 14. 483. — pars subnatat unda
Membrorum, pars exstat aquis.

Subnecto, xui, xum, [ὑποδέω] ĕre. Nectere sub re aliqua. Virg. 1. Æn. 496.

Aurea subnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æn. 138.
— fusos cervix cui lactea crines
Accipit, & molli subnectit circulus auro. Et 5. Æn. 313. Plin. lib. 28. cap. 2. Duabus litteris Græcis P & A chartam inscriptam, circumligatam lino, subnectebat collo.

Subnectere, Subtexere, Subjungere. Plin. lib. 24. cap. 24. His subnectemus ea, quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere, anne arborum essent. Aliud exemplar habet Subtexemus. Quintil. lib. 3. cap. 3. His adjecerunt quidam sextam partem, ita ut inventior judicium subnecterent.

Subnexus, a, um. Partic. ut, Comam subnexus. Stat. 5. Silv. 3. 11.

Subnĕgo, [ὑπαρνέομαι] āre. Aliquantulum negare. Cic. 7. Fam. 19. Verum tamen, quod præsenti tibi prope subnegarem, id absenti debei non potui.

Subnervo, āre. Nervos incidere. Tertull. adv. Jud. cap. 10. Et Apu Apol. p. 327. Elmenh.

Subnĭger, gra, grum. [ὑπομέλας] Aliquantulum nigrum. Plaut. Mer 3. 4. 55. Subnigris oculis, oblongis malis. Varr. 2. de R. R. cap. Subnigris labris pecudes. V. SUBLIVIDUS.

SUBNĬTOR, ĕris, nixus sum, [ὑπερείδομαι] nīti. Idem quod Niti, nihil enim videtur minuere compositio.

SUBNIXUS, a, um. Partic. [ὑποδεής, Gl. G. L.] Plaut. Perf. 2. 5. 6.
Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose. Sic Cic. in Somn. Scip. 15. E quibus duos maxime inter se diversos, & cæli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. Idem 1. de Orat. 246.
Solio subnixa resedit. Virg. 1. Æn. 510.
Subnixus & fidens innocentiæ animus. Liv. 4. 42.
Barba subnixa rutilis capillis. h. e. Subjecta. Ovid. 6. Met. 715. al. Submissa. V. Heins. ad l.
Matrimonium liberis subnixum. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de lib. exhib.
Privilegio subnixus. Aurel. Arcad. in l. 1. sub fin. D. de off. præfecti prætorio.
Subnixus victoria. Liv. 25. 41.

SUBNŎTO, [ὑποσημαίνω] āre. Clam denotare. Martial. lib. 1. 28.
Et non sobria verba subnotasti. h. e. Notasti & memoriæ mandasti verba, quæ ego potus & ebrius dixi. Idem lib. 6. 82.
Quidam me modo, Ruffe, diligenter
Inspectum, velut emptor aut lanista,
Quum vultu digitoque subnotasset,
Tune es, tune ait, ille Martialis? Subnotasset, i. e. Diligenter consideraſſet, & inspexisset.
Subnotare libellos, i. e. Subscribere, confirmare. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas.

SUBNOTACIO, ōnis. f. [ὑποσημείωσις, Gl. G. L.]

SUBNŬBA, æ. f. Ovid. Epist. 6. 153. al. Succuba. V. Heins.

SUBNŪBĬLUS, a, um. Adj. [ὑπονέφελος] Paulum nubilus, Subobscurus. Ovid. Rem. Amor. 599.
Limes erat tenuis, longa subnubilus umbra. Cæs. 3. Bell. Bell. Civil. 54. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, exstructis omnibus castrorum portis, & ad impediendum objectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit.

SŬBO, [ὀρχάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subare dicuntur sues, quum libidine pruriunt; ut equæ, equire. Plin. lib. 10. cap. 62. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.
Subare etiam de mulieribus dicitur, cum libidine flagrantes marem appetunt. Festus, Suillum genus invisum Veneri prodiderunt poetæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quod immundissimi sint ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium inde mulieribus tractum sit, cum subare & subire dicuntur. Surire Scalig. Utitur hoc verbo Hor. Epod. 12. 11.
— jamque subando
Tenta, cubilia, tectaque rumpit.

SUBĀTIO, ōnis. f. [κωπεισμός] Plin. lib. 8. cap. 51. Implentur uno coitu, qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima subatione, neve ante flaccidas aures coitus fiat. De suibus.

SUBOBSCŒNUS, a, um. Adj. [ὑπαιχρός] Cic. in Orat. 88. Illud admonemus tamen, ridiculo sic usurum Oratorem, ut nec nimis frequenti, ne scurrile sit: nec subobscæno, ne mimicum.

SUBOBSCŪRUS, a, um. Adj. [ὑποσκοτεινός] Aliquantum obscurus. Cic. de Clar. Orat. 29. Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

SUBŎDIŌSUS, a, um. Adj [ὑπουίστος] Aliquantum odiosum. Cic. 1. Att. 4. Non mihi grave duxi scribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

SUBOFFENDO, di, sum, [ὑποβλάπτω] ĕre. Aliquantum offendere. Cic. 2. Q. frat. 5. Nam apud perditissimam illam infimam fæcem populi, propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

SŬBŎLEO, ui, ĭtum, [ὀσφραίνω] ēre. quasi Quod olet, seu odorem sentire. Plaut. Pseud. 3. 2. 102.
Corrumpitur jam cœna: BA. hem subolet: sis vide. [Edit. Gronov. Subolem sis vide! ut ad seq. referatur.
Subolere, per translationem, Præsentiscere, subdubitare. Plaut. Cas. 2. 3. 48.
Tu te ecastor tibi, homo, malam rem quæris, ST. subolet, sentio. Cum Dativo. Ter. Phorm. 3. 1. 10. Nunquid patri subolet? Itidem Plaut. (Trin. 3. 1. 14.)
Propemodum quid illic festinet sentio, & subolet mihi.
Ut agro evortat Lesbonicum, quando evortit ædibus. H. St.

SUBŎLESCO, [ὑποφύομαι] ĕre. Succrescere. Liv. 29. 3. Illis Romanam plebem, illis Latium juventutem præbuisse, majorem semper, frequentioremque, pro tot cæsis exercitibus, subolescentem.

SUBOLES, [ἐπιγονή, γονή, γενεά, Gl. L. G.] pro Soboles antique. V. SOBOLES.

SŬBŎRIOR, īris vel ĕris, ortus sum, [ὑποφύομαι] īri. Idem quod Oriri. Lucret. lib. 1. 1035.
Ex infinito suboriri copia posset. Plin. lib. 2. cap. 93. Metallorum opulentia, tam varia, tam dives, tam fecunda, tot sæculis suboriens.

SUBORTUS, ûs. m. verbale, a verbo Suborior, quod est, In alterius locum orior. Lucret. lib. 5. 302.
— stellasque putandum
Ex alio, atque alio lucem jactare subortu.

SŬBORNO, [ὑποκοσμέω] āre. Aliquantulum ornare, h. e. Honorare, sive Laudare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, Cicero, quod adhuc fecisti idem præsta, ut vigilanter, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. [i. e. Instruas, subleves, adjuves. Sic
Apulejana pecunia Brutum subornastis. Idem 13. Philipp. 32.
Subornare aliquem, [κρυπτοδιδάσκειν] Latenter seducere, [vel potius Subjicere, Submittere.] Plaut. Milit. Perioch. 1. 14.
— mox ei dominus ædium
Suam clientam, sollicitandum ad militem,
Subornat. Gell. In caput meum subornavit. Cic. pro Dejot. 17. Hac suspicione sum perculsus. medicum indicem subornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Rosc. Com. 51. Falsum subornavit testem Roscius Cluvium, cur tam fero? Idem pro Cæcin. 71. Et fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ.
Confessus es, a te accusatores esse instructos & subornatos. Cic. in Vatin. 3.
Subornatus criminibus. i. e. Clam instructus criminandi materia. Liv. 38. 43. pr. Itaque, ad invidiam ei faciendam, legatos Ambraciacenses subornatos criminibus in Senatum introduxit.
Subornare, pro, In speciem aliquam vestire Senec lib. 3 de Benef. 18. Quo te penulati isti, in militum, & quidem non vulgarem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt?

SUBORNĀTUS, a, um. Partic. [ὑπόβλητος, ὑπόδικος, Gl. L. G.] ut Subornatus testis, ὑπόβλητος μάρτυρ, Gloss Græcolat.

SUBORNATOR, ōris. m. Ammian. 15 8. Subornatore & conscio Præfecto. Lamprid. Commod. 19. Servorum subornatores.

SUBORNATIO, ōnis. f. [συσκευή] Digest.

SUBORTUS, V. SUBORIOR.

SUBPALLĬDUS, a, um. Adj. [ὑπωχρός] Aliquantulum pallidus. Cels. lib. 5. 28. 13. de meliceria, Alterum est minus super corpus eminens, durum, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum.

SUBPAR, V. SUPPAR.

SUBPATEO, ēre. Apul. Met. 7. p. 204. Elmenh. Immitto me campis subpatentibus.

SUBPINGUIS, e. Adj. [ὑποπαχύς] Aliquantum pingue. Cels. lib. 10. cap. 4. Pejus est, quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

SUBPUDET, V. SUPPUDET.

SUBRĀDO, [ὑποξύω, Gl. G. L.] ĕre. Cato de R. R. cap. 50. In vinea ficos subradito alte. Ammian. 28. 2. Subradens barbaros fines ultra flumen.

SUBRANCĬDUS, a, um. Adj. [ὑπόσαπρος] Rancidulum, Quod aliquantum rancidum est. Cic. in Pison. 67. Exstructa mensa, non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

SUBRAUCUS, a, um. Adj. [ὑποβραχώδης] Utcunque raucum. Cic. de Clar. Orat. 141. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

SUBRĔCĬTO, āre. ὑπαναχωνάσκω, Gloss. Græcolat.

SUBRECTUS, V. SUBRIGO.

SUBRĔFECTUS, a, um. Partic. Aliquantulum refectus. Paterc. lib. 2. 123. Subrefectus primo conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus. De Cæsare Augusto moribundo loquitur.

SUBRĒMĬGO, [ὑπερίσσω] āre. Subtus remigare. Plin. lib. 9. cap. 20. Ceteris subremigans brachiis, media cauda ut gubernaculo se regit. Virg. 10. Æn. 227.
— dextra puppim tenet, ipsaque dorso
Eminet, ac læva tacitis subremigat undis. i. e. Subnatat, ut ait Servius.

SUBRĒPO, vel SURREPO, psi, ptum, [ὑφέρπω, ὑφερπύζω] ĕre. Latenter repere. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem Apollinem, subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem.
Subrepunt clatris animalia. Columel. lib. 9. cap. 1.
Jam subrepit iners ætas, i. e. Senectus tacite advenit. Tibul. 1. 1. 71.
Pestis subrepens in imos artus. Catul. de Lesbia, 74. 21.
Horror tacitus subrepsit fratribus. Stat. 11. Theb. 476.
Subrepere se alicui, Furtim sive clam recedere. Plaut. Mil. 2. 3. 62.
Hic obsistam, ne imprudenti huc ea se surrepsit mihi. [Verum errat vehementer Stephanus, qui *Surrepsit* a v. *Surrepo* deducit, cum sit Præteritum Subjunctivi modi Syncopatum a *Surripio* q. V. Legendum autem *Hinc* pro *Huc*.
Subrepere sub tabulas. Cic. pro Sext. 126. Is, quum quotidie gladiatores spectaret: nunquam est conspectus, quum veniret, emergebat subito, quum sub tabulas subrepserat.
Subrepsit hæc appellatio paulatim. Plin. lib. 21. cap. 2.
Subrepit animo judicis insinuatio, i. e. In animum demittitur. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem 4. 5. Ita subrepetur animo judicis.
Subrepsit illi oblivio. Plin. lib. 8. cap. 22.

SUBREPTĬTO, āre. frequent. Cato apud Gell. 10. 13. In cubiculum subreptitavit e convivio. Al. Surrectitavit.

SUBREPTITIUS, V. SURRIPIO.

SUBRĪCŬLA, æ. f. Σωφρόνιον, Gloss. Græcolat.

SUBRĪDEO, īsi, īsum, [ὑπογελῶ, ὑπομειδιάω, Gl. G. L.] ēre. Latenter vel aliquantum ridere, vel Risus signa ostendere. Virg. 1. Æn. 258.
Olli subridens hominum sator atque deorum. Cic. pro Rosc. Com. 22. Qua de causa? subridet Saturius veterator, ut sibi videtur.
Subrisi modice lenique nutu. Martial. lib. 6. 82.
Limis subrisit ocellis. Ovid. 3. Amor. 1. 33.
Subrisit crudele pater. Claud 2. in Eutrop. 108.
Ira mista subridens. Virg. 10 Æn. 742.

SUBRĪDĬCŬLUS, a, um Adj. Augustin.

SUBRIDICŬLE, Adv. [ὑπογελοίως] Cic. 2. de Orat. 249. Quid hoc Nævio ignavius? severe Scipio. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus. [Scribendum Navio. Et quæ sequuntur vitio non carent. An scripsit Tullius, Video a te hircum venire? vel Me a te hircum veniri? ut jocus sit, vel in ambigua vocis significatione, vel ex immutato vocabulo. V. HIRCUS.

SUBRĬGO, rexi, rectum, [ὑποεγείρω, Gl. L. G. & G. L. ὑποσηκόζω, ἀναβιβάζω, ἀνορθῶ, L. G.] ĕre. Idem quod Paulatim arrigere, & in altum levare. Virgil. 4. Æn. 183.
Tot linguæ, totidem ora sonant, tot subrigit aures. Plin. lib. 9. cap. 29. Supinus in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigens, ut emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina, facile naviget. Idem. lib. 36. cap. 9 Opus id fecisse dicuntur XX. M. hominum. Ipse rex quum subrecturus esset, vereretur que ne machinæ ponderi non sufficerent, &c. Columel. lib. 7. cap 3.
Caput subrigens. Sen. Herc. fur. 6. Scribitur & Surrigo.

SUBRECTUS, a, um. Partic. [ὑπαρθείς] ut, Cuspis subrecta. Sil. lib. 10. 253. Liv. 7. 10. Romanus, mucrone subrecto, quum scuto scutum imum perculisset. Al. Surrecto.

SUBRECTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Subrectio inflexibilis.

SUBRĬGUUS, a, um. Adj. [ὑπόδρεχος] Idem quod Irriguus. Plin. lib. 17. cap. 8. In crasso, aut humido, aut subriguo, a messe ad brumam.

SUBRINGO, ĕre. Cic. 4. Att. 5. extr. Erimus uberiores, si & ille libenter accipiet, & hi subringentur, qui villam me molestè ferunt habere.

SUBRIPIO, SUBREPTIO, SUBREPTITIUS, V. SURRIPIO, &c.

SUBRŎGO, vel SURRŎGO, [ὑποτάσσω, Gl. G. L.] āre. Substituere.

Auctor

Auctor de Viris Illust. cap. 15. Quia in locum Tricipitini collegæ Consulem non subrogaverat.
Subrogare collegam Consul dicebatur, qui alterum in demortui collegæ locum, rogatione ad populum lata, sufficiebat. Cic. ad Brut. 5. Liv. lib. 2. 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. Idem 9. M. Cornelium Maluginensem collegam subrogavit.
Subrogatur lex. V. ABROGO.

SUBROGĀTUS, a, um. Partic. [ὑποκαθίστατος, Gl. G. L.] Val. Max. 6. 3. 2. Id egerant ut magistratibus non subrogatis, communis libertas in dubium vocaretur.

SUBROGATIO, ōnis. f. Substitutio: ἀντεισαγωγή, Gloss. Vet. Latinogræc.

SUBROSTRANUS, V. dict. seq.

SUBROSTRĀRIUS, a, um. Adj. Cic. 8. Fam. 1. Te a. d. IX. Calend. Jun. subrostrarii, (quod illorum capiti sit) dissiparant periisse. Ubi interpres, Subrostrarii, qui erant infra Senatores, hoc est qui sub rostris sedebant. Vetus tamen exemplar habet Subrostrani. Porro sic alii Subrostrarii, i. e. Qui sub rostris sedent novarum rerum captatores. Nam a Rostris omnia Romæ edicebantur. Subrostrarios ea forma dici arbitrantur, quasi Subbasilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, ut voluit interpres. [Vel potius Subrostrani, quæ verior lectio est. Videntur dicti a statione in foro Romano, quæ Subrostris dicebatur, ubi otiosi versabantur Quirites. Sic Sub novis, Sub veteribus. V. SUB.

SUBRŬBEO, ui, [ὑπερυθραίνομαι] ēre. Aliquantum rubere. Ovid. 2. de Arte Am. 316.

Plenaque purpureo subrubet uva mero.

Cælum subrubet. Ovid. 2. Amor. 5. 36.

SUBRUBĪCUNDUS, a, um. Adj. [ὑπερυθρίας] Aliquantulum rubicundus. Plin. lib. 25. cap. 13. Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis. Sic apud Cels. lib. 8. cap. 12.

SUBRŪFUS, a, um. Adj. [ὑπόπυρρος] Aliquantum rufus. Plin. lib. 37. cap. 10. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Idem lib. 21. cap. 7. Rhizotomos subrufa.
Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus. Plaut. Capt. 3. 4. 116.

SUBRUMPO, ūpi, uptum, ĕre. Arnob. 2. Aliorum subrumpant & labefaciant scita.

SUBRUPTUS, a, um. Partic. Hirt. Bell. Afr. cap. 50. Crebris locis speluncæ in modum subruptis. al. Subrutis.

SUBRŬMUS, i. m. [ὑπομάστιος] Agnus qui adhuc sub ruma, i. e. mamma est. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Et, si parum habet lactis mater, ut subjiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est, sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. Ibid. cap. 11. Mammæ enim rumis, sive rumæ, ut ante dicebant, a rumi: & inde dicuntur subrumi agni: lactentes, a lacte. V. not. Scalig. & F. Ursin.

SUBRŬMOR, [ὑπομαστέομαι] āri. dicuntur Hœdi, quum ad mammam admoventur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac sugentes, inquit Festus. Columel. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura servandum est, ut & suis quotidie matribus & alienis non amantibus agni subrumentur. Idem lib. 12. cap. 37. Nec minus interesse pastoribus fructum cogentibus, aut fetus ovium aliarumve pecudum subrumantibus.

SUBRUNCĀTOR, ōris. m. sic Deus invocatus est a Flamine Cereali, uti notat Servius in Virg. 1. Æn.

SUBRUNCĪVI, m. pl. Limites ita nominantur ab Hygeno p. 152. Gœs. Limites linearii mensuræ tantum disterminandæ caussa sunt constituti: & si finitimi interveniunt: latitudinem secundum legem Mamiliam acceperunt. In Italia itineri publico serviunt sub appellatione subruncivorum. Habent latitudinem pedum octonum. Hos conditores coloniarum, fructus asportandi caussa, publicaverunt.

SUBRUO, ui, ŭtum, [ὑποτρύω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Destruere, subvertere. Cæs. 2. Bell. Gall. 6. Murusque defensoribus nudatus est, testudine facta portis succedunt, murumque subruunt.
Ovid. Subruere est arces & stantia mœnia virtus. H. St. Exstant 3. Trist. 11. 23.
Dies ventura subruet arces mundi. Propert. lib. 3. 5. 31.
Muneribus subruit reges, auro proditoribus dato. Hor. 3. Carm. 16. 14.
Subruor. Lucret. lib. 4. 864.

— & omnis
Subruitur natura, &c. Male in Gloss. L. G. Subrugo.

SUBRŬTUS, a, um. Partic. [κατεσκαφής] ut, Castra subruta ferro. Propert. lib. 3. 9. 55. Liv. 21. 11. Subruta cuniculo mœnia.
Vestigia subruta limo fallaci, Eversa, & subtereuntia. Fallaci, id est qui creditos sibi gressus decipiebat, & nutare faciebat. Stat. 9. Theb. 475.

SUBRUSTĬCUS, a, um. Adj. [ὑπορρεῶος] Aliquantum rusticus. Cic. de Clar. Orat. 259. Tum etiam ipso sono, quasi subrustico, prosequebatur atque imitabatur antiquitatem. Ibid. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. Idem in Orat. 161. Quod jam subrusticum videtur, olim autem politius.

SUBRŬTĪLUS, a, um. Adj. [ὑποπυρράκις] Parum rutilus. Plin. lib. 10. cap. 33. Mærops pallido intus colore pennarum, superne cyaneo, priori subrutilo. Idem lib. 12. cap. 14. Alii lentisco similem subrutilo folio arborem turis prodidere. Idem lib. 10. cap. 3. Media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu.

SUBSALSUS, a, um. Adj. [ὑφαλικός] Aliquantum salsum significat. Plin. lib. 12. cap. 29. Subsalsa gustanti herba.

SUBSANNO, [χλευάζω] āre. activ. Idem significat quod Irridere. Nam Sanna, ut suo loco apparet, Irrisionem significat, quæ & Subsannatio dicitur. χλευασμός verbum frequens apud sacrarum litterarum interpretem. V. SANNA.

SUBSANNATOR, ōris. m. [μωκός] Gloss. Latinogræc. V. dict. eand.

SUBSARCIO, [ὑπορραπτω, Gl. G. L.] īre.

SUBSCINDO, ĕre. Columel.

SUBSCRĪBO, psi, ptum, [ὑπογράφω, Gl. G. L.] ĕre. Subnotare, subsignare. Suet. in August. cap. 27. Pinarium equitem Romanum, quum concionante se, admissa turba paganorum, apud milites subscribere quædam animadvertisset, curiosum & speculatorem ratus, coram confodi imperavit.
Numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. Cic. 5. Verr. 120.
Audita subscribere. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nec tanta sit acturo memoriæ fiducia, ut subscribere audita pigeat i. e. Subnotare.
Exemplum litterarum alicujus subscribere. Cic. 9. Att. 16. Idem Ibid 8.
Subscribere, Verbum est judiciis & foro accommodatum, & significat Judicium dictare, quisque Dicam scribere. Plin 5. Epist. 1. Post hoc Curienus a matre exheredatus, cum ceteris coheredibus, subscripsit centumvirale judicium: mecum non subscripsit. i. e. Controversiam movit hereditatis, testamentum scilicet impugnare ut inofficiosum volens. Ibidem, Scis te non subscripsisse mecum: & jam biennium transisse, omniaque me usucepisse. i. e. Mecum querelam non esse expertum. Budæus. V. hic seqq.
Subscribere dicebant veteres Jurisconsulti, quod nunc *adjungere se* dicunt. Subscribendi igitur facta potestas dicendum, quod nunc dicunt, *dictum est quod adjungere se poterit.* Cic. 3. Verr. 15. Ut ei, qui istius Quæstor fuisset, & ab isto læsus, inimicitias justas persequeretur, non modo deferendi nominis, sed ne subscribendi quidem, cum id postularet, facerent potestatem. Hoc etiam a Cicerone dicitur, Accedere ad causam, & Descendere in causam, & Incumbere in eandem causam, & Demittere se in causam. Budæus. V. SUBSCRIPTOR.
In crimen subscribere. Ulpian. l. ult. D. de privat. delict. Si quis actionem, quæ ex maleficiis oritur, velit exsequi: si quidem pecuniarie agere velit, ad jus ordinarium remittendus erit, nec cogendus erit, in crimen subscribere.
Subscribere significat aliquando Favere, astipulari, & assentiri. Marcellus in l. Non aliter, D. de Adop. Non aliter enim voluntati ejus, qui arrogare pupillum volet, etiamsi caussam ejus ob alia probabit, subscribendum erit.
Iræ alicujus subscribere. Ovid. 1. Trist. 2. 3.
Luxuriæ cubantis subscribere. Cels. lib. 3. cap. 4. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ subscripsit, primis vero tortoris vicem exhibuit. De Asclepiade medico.
Odiis alicujus. Liv. 3. 33.
Votis alicujus subscribere. Lucan. ad Pison. 246.
Fortuna voto subscripsit. Columel. lib. 1. cap. 2. Quod si voto fortuna subscripserit, agrum habebimus salubri cælo, uberi gleba.
Subscribere, cum Accusativo est Caussam sententiæ testari, & addere. Cic. pro Cluent. 119. Video igitur, Judices, animadvertisse Censores in judices quosdam illius consilii Juniani, quum istam ipsam caussam subscriberent. Ibid. 100. Nam hæc quidem, quæ de judicio corrupto subscripserint, quis est qui ab illis satis cognita & diligenter judicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video esse subscriptum.
Caussam parricidii subscribere. Cic. 2. de Invent. 58.
Subscriptæ rationes. V. EXPUNGO.

SUBSCRIPTIO, ōnis. f. [ὑπογραφή, Gl. G. L.] Cic. 1. Verr. 49. Quantum quem sit habiturus, non video: nisi quem forte ex illo grege oratorum, qui subscriptionem sibi postularunt, cuicunque vos delationem dedissetis. id est, qui postulaverunt a vobis, ut ad quemcunque Verris accusatio esset delata, sibi liceret accusationi subscribere. Hæc Budæus Cic. pro Cluent. 118. Quare quicquid de subscriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, ut omnem orationem meam, non de illorum facto, sed de ratione censoria habitam existimari velim.
Subscriptio, pro Accusatione. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 26. Sub Tiberio Cæsare fuit accusandi frequens, & pæne publica rabies. Excipiebatur ebriorum sermo, simplicitas jocantium, nihil erat tutum. Cœnabat Paulus Prætorius in convivio quodam, imaginem Tiberii Cæsaris habens exsculptam, eminente gemma. Rem ineptissimam fecero si nunc verba quæsiero, quemadmodum dicam illum matellam sumpsisse. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit. At servus ejus, cui nectebantur insidiæ, ei ebrio annulum extraxit. Et quum Maro convivas testaretur admotam esse imaginem obscænis, & jam subscriptionem componeret, ostendit in manu sua servus annulum. Alii legunt Proscriptionem. [Subscriptio h. l. est ipsi nominis delatio cum subscriptoribus corrogatis facienda. V. SUBSCRIPTOR.
Subscriptio Censoria. Cic. pro Cluent. 118. Ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus, quam proscriptio acerbissima possit afferre. Budæus Censuram interpretatur. V. Quintil lib 5. cap. 13.
Subscriptio ac professio agri. Cic. 5. Verr. 113. In Leontino jugerum subscriptio ac professio non est plus triginta, decumæ triginta sex medimnum venierunt.
Subscriptio, Decretum: id est, quod a principe, vel præside, libello obla to, subscribitur. l. j. D. de constit. Princip. l. 1. C. Quomod. & quan judex. l. 1. C. commination. epistol.

SUBSCRIPTOR, ōris. m. Subscriptores Pædianus in 1. Verr. 47. eos ai esse appellatos Causidicos, qui adjuvare accusatorem solerent: quo oportebat summissius agere, quam eum, quem sequebantur. Cic. 1 Verr. 47. At venit paratus cum subscriptoribus exercitatis & disertis. E paulo infra, Verumtamen L. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione tironem. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 4. Omnino nihil accusatore Lentulo subscriptoribusque ejus infantius. Cic. 8. Fam. 8. Itaque sine ullo subscriptore descendit, & Tuccium reum fecit. [Nep. Att. 6. Neminem suo nomine, neque subscribens accusavit. V. Sigon. de Judic. 2. 9.
Venalis ascriptor & subscriptor tuus. Cic. pro Domo 49.
Subscriptor & approbator. Gell. lib. 5. cap. 21.

SUBSCUS, ūdis. f. Subscudes tabellæ (inquit Festus) appellantur, quibus tabulæ inter se confinguntur: sic dictæ, quia qua immittuntur, succiditur. Pacuvius, Nec ulla subscus cohibet compagem. Cato R. R. cap 18. Orbem olearium, latum pedibus quatuor, punicanis coagmentato, crassum digitis sex, subscudes iligneas adindito. Eas ubi confixeris, clavis corneis occludito. Vitruv. lib. 4. cap. 7. Et ita sint compactæ subscudibus & severiculis, ut compactura duorum digitorum habeat laxationem.
Subscudes, a Succudendo nomen videntur potius habere, quam a Succidendo. Etsi enim locus, cui inseruntur, excavatur, succiditurque inde aliquid, ut immittantur, cum tamen id fiat cudendo scalpris, malleo percussis, & immittantur ictu mallei, non video, cur non debeant potius a succudendo, quam succidendo, deduci. Quod si Festus a Succudendo scripsit, ut & fortasse scripsit, næ ab eo libentissime dissentio. Verba sunt Turnebi.
Subscudes, quæ & Subcudes, & Suscudes dicuntur: sunt Lignea rei nacula

nacula, quæ etiam Securiclæ a forma vocantur, quasi Securiculæ; quibus duo tigna tenacissime inter se vinciuntur: unde Securiclati cardines apud Vitruv. lib. 10. licet vulgo Securidati legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Augustin. lib. 15. de Civitate, Suscudines legitur. Vitruv. lib. 10. cap. 10. de tympano ad molendam farinam loquens, Secundum id tympanum, majus item dentatum planum est collocatum: quo continetur axis, habens in capite summo subscudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruv. Subscudem hic appellat: nostri *ferrum molendini* vocant, ex quo forma subscudis intelligi potest. Budæus.

SUBSĔCO, ui, ctum, [ὑποτέμνω] āre. Subtus vel paulatim secare. Columel. lib. 2. cap. 9. Quædam etiam subterraneæ pestes, adultas segetes radicibus subsectis enecant. Varr. 1. de R. R. cap. 50. Ubi falce secundum terram succidunt stramentum: & manipulum, ut quemque subsecuerint, ponunt in terra. Plin. lib. 18. cap. 17. Quæ velluntur e terra, non subsecantur. Ovid. 4. Fast. 438.

Illa papavereas subsecat ungue comas.

Ungues ferro subsecare. Ovid. 6. Fast. 230.

SUBSĔCĪVUS, vel SUBSĬCIVUS, a, um. Isidor. lib. 15. Etymol. cap. 13. scribit Subseciva proprie esse, Quæ sutor de materia præcidens, quasi supervacua abjicit. Indeque Subsecivos agros dictos, Quos in pertica divisos recusant quasi steriles, vel palustres. Itemque, Subseciva, Quæ in divisione agri non efficiunt Centuriam, id est jugera ducenta, quæ a subsecante linea ita appellata esse Frontinus in libro de Agrorum qualitate p. 39. Gœs. scribit. A quo & ejus interprete Aggeno Urbico p. 68. Gœs. Subsecivorum duo esse genera didici: unum quod in extremis assignatorum finium centuria expleri non potuit. Aliud, quod in mediis assignationibus & integris centuriis intervenit. Quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum fuerit, adsignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea eludatur & subsecetur. Et generaliter subsecivum appellatum, quod inter mensuralem lineam & Centuriæ extremitatem minus, quam ut Centuriam expleret, supererat.

Ager subsicivus is est Boëthio lib. 2. Geometriæ, Qui secundum suas determinationes ascriptus in finibus suis tabulario Cæsaris infertur, & qui beneficio concessus, aut assignatus Coloniæ fuerit: sive is proximus, sive longius positus: quem Colonia in tabulario Cæsaris manu subscriptum habere debet. Item, Ager similis subsicivus est, Qui non assignatus Reipublicæ, populoque, aut Coloniæ cujus fine circumdatur, remanet in ejus potestate, qui assignare potuerit, hoc est principis.

In subsicivum esse, Mensorum agrorum apud antiquos locutio, aliquid, præter id quod demetiendum erat, superesse videbatur. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Ad hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subsicivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerint.

Hinc Subsiciva, apud Sueton. in Domit. cap. 9. Subsiciva, quæ divisis per veteranos agris carptim supersuerunt, veteribus possessoribus, ut usucapta, concessit. Quem locum exponens Beroald. In codicibus, inquit, luculentorum scriptorum multijugis, modo Subsiciva, modo Subcisiva scribi deprehendes. Eadem tamen hujus verbi vis est, & significantia: nam Subcisiva dicuntur, quæ subcisa sunt, & quasi subtracta: a subcidendo dicta, quasi relicta. Quod si Subsiciva legeris a subsecando inclinabitur. Plin. in procem. Nat. Hist. & Aulus Gellius in novissimo Noctium Atticarum, Subcisiva sive Subsiciva tempora dixerunt, Quæ subducta, subtractaque sunt, & veluti subcisa, sive subsecta a rebus necessariis. Eadem dictione usus est Cic. 1. de Legib. Apul. in ultimo de Asino aureo: (ad fin.) Quod subsicivum, quam vis iteratæ jam, traditioni remansisset? ubi Subsicivum posuit pro Reliquum. Idem in eadem significatione dixit in octavo: Ac me relictum solum, ac subsicivum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquill. Subsiciva appellat Portiunculas agrorum, quasi subcisas relictasve, quæ velut reliquiæ in dividendis agris supersuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederant, quam veteranis dividerentur. Idem Apul. scribit in Apolog. p. 294. Elmenh. Pythagoram animadvertisse everriculum, quod genus retis est, trahi a piscatoribus juxta Metapontum in litore Italiæ suæ, quam subsicivam Græciam fecerat. Ubi Subsiciva Græcia accipi videtur, quasi pro Subsecta, succisaque & veluti Secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci Magnam Græciam appellaverunt. Hæc Beroald.

Subsecivus, translate, [πέρεργος] ut Tertul. lib. 1. adversus Marcionem, Et videndum, ne qua adhuc illi vacent subseciva, in quibus & tertius aliquis stipare se Deus possit. Apul. lib. 8. Milesf. p. 212. Elmenh. Ac me relictum solum, & subsecivum, cum fastidio plerique præteribant. De asino venalitio.

Operæ subsecivæ. Sunt autem Operæ subsecivæ, non principales (ut ita dicam) sed proximæ, quas ludis, & feriis scilicet, quas a functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, studiis ac musis damus. Dictæ Subsecivæ, ab iis, quæ in agrorum assignationibus Subseciva nominantur: de quibus Frontin. & nos paulo ante ex eodem. Ab hac similitudine Operæ, Horæ, Tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ supersunt, atque ex iis eripiuntur, & quasi subsecantur: quæ nobis reservamus, nec perire sinimus, sed in legendo, commentando, scribendo consumimus, subseciva nuncupantur. Quare apud Varr. lib. 1. de R. R. In subsecivum, non subcissivum, apud M. Tullium multis in locis, apud ceteros scriptores eodem modo etiam scribendum esse contendunt docti.

Tempus subsicivum. Gell. Præf. in Noct. Att. al. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi deinceps deum voluntate erit, quantumque a cura publica, & a re familiari, procurandoque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. 9. Subsiciva quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: ut si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus.

Operæ subsicivæ, Quæ post necessarias fiunt, & quasi intermissariæ. Cic. 2. Philipp. 20. Nec vero tibi de versibus respondebo: tantum dicam breviter, neque illos, neque ullas te omnino litteras nosse: me nec Reip. nec amicis unquam defuisse: & tamen in omni genere monimentorum meorum perfecisse operis subsicivis, ut meæ vigiliæ, meæque litteræ, & juventuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferrent. Idem 2. de Orat. 364. An se nescire, quæ ego fero, quæ cursim arripui, quæ subsicivis operis, ut ajunt, iste a puero summo studio, summis doctoribus?

Temporum subsiciva. Substantive. Quintil. lib. 1. cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut subsiciva donabimus?

SUBSECUNDĀRIUS, a, um. Adj. [ὑποδευτεραῖος] Idem quod Subsicivus, & Quod quasi secundo tempore advenit. Gell. in Præf. al. lib 20. cap. ult. Ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujusmodi memoriarum delectatiunculas conferam. V. paulo supra Tempus subsicivum.

SUBSELLIUM, V. SUBSIDIO.

SUBSENTIO, si, sum, [ὑπαισθάνομαι] īre. Aliquantulum sentire, advertere. Ter. Heaut. 3. 1. 62.

— falli te finas
Technis per servulum, etsi subsensi id quoque,
Illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

SUBSĔQUOR, ūtus sum, [ὑπακολουθέω, Gl. L. G.] sĕqui. Statim sequi. Plaut. Merc. 5. 2. 31.

Si quidem mecum fabulari vis, subsequere.

Sequimur eminus, subsequimur cominus. V. Taubmann. ad Plaut. Amph. 2. 1.

Ipse cum legionibus subsequor. Cic. 10. Fam. 15. Cæs. 8. Bell. Gall. 39. C. Calenum legatum cum legionibus duabus reliquit, qui justis itineribus se subsequeretur.

Furtim subsequi aliquem. Ovid. 20. Epist. 131.

Omnes hos motus subsequi debet gestus. Cic. 3. de Orat. 218.

Subsequi aliquem, & imitari. Plin. in Paneg. cap. 84.

Judicium alicujus subsequi. Ovid. 4. Epist. 40.

Subsequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Ulpian. in l. certum. D. de Confessis.

Aliud illico subsequatur, aut atomos ullas, e quibus quicquid efficiatur, illarum sit dissimillimum. Cic. 4. Acad.

Subsequi sermone aliquid. Cic. 3. Fam. 1. Mirifice ipse suo sermone subsequutus est humanitatem tuarum litterarum.

SUBSEQUENS, entis. Partic. [ὑπακολουθῶν, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 29. Subsequenti anno exitu veris emittunt parvas locustas.

SUBSEQUENTER, Adv. Pseudo-Messala Corvin. ad Cæs. August. p. 13. Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares ac plebejos subsequenter calamum deducam. Paulo post, Hinc adversus Crustuminos subsequenter tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

SUBSĔRICUM, i. n. est, Cujus subtemen ex serico est. Bayf. lib. de Re Vestiar. cap. 5.

SUBSĔRO, ēvi, sĭtum, [ἀνπκαθίσας, ἐπὶ δένδρων. Gl. G. L.] ĕre. Columel. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc nova consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. h. e. In demortuæ locum serendo substitui.

Arbores subserere. Ulp. in l. Usufruct. legato. §. ult. D. de usufruct.

Fieri motus barbaricos inter alia subserebat. Pro Disseminabat. Amm. Marcell. lib. 30. p. 501. Francf. in M. Vide & in illo Indice. H. St.

SUBSERVIO, īvi, ītum, [ὑπηρέτω, Gl. G. L.] īre. Serviendo obtemperare. Plaut. Men. 5. 2. 16.

Ita istæc solent, quæ viros subservire
Sibi postulant, dote fretæ, feroces.

Subservire alicui servi habitu. Plaut. Amph. 2. Perioch. 4.

Orationi. Ter. And. 4. 3. 20.

— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide.

SUBSESSA, SUBSESSOR, V. SUBSIDIO.

SUBSĬDO, ēdi, essum, [ὑποκαθήμαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Subtus sedere, vel in fundo manere. Colum. 12. 50. Consestim villica debet adhibere curam, ut si quæ fæces, aut amurcæ, in fundis vasorum subsederint semel, statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19. [Potest esse a Subsido.

Subsidet pecunia apud eum. Plin. 4. Epist. 12. i. e. Remanet.

Subsidere in castris. Cæs. 6. Bell. Gall. 36. extr. Cic. in Sallust. 18. Quicquid impudicorum, cyllonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, in urbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis, subsederant. Virg. 5. Æn. 498.

Extremus, galeaque ima subsedit Acestes. Ubi Serv. Subsedit, Remansit: nec enim proferebatur sors, quæ remanserat sola: aut certe delituit.

Subsidere in via. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem. [Hoc quoque & seqq. potest esse a Subsido.

Subsidere, pro Clam subsistere, & in insidiis delitescere. Virg. 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milon. 52. Cur neque ante occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

SUBSESSA, æ. f. [ὕπεδρα] Subsessæ a Veget. lib. 3. cap. 6. de Re Mil. dicuntur Insidiæ, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. In his locis, inquit, quæ sibi opportuna intelligunt, subsessas occultius collocant. Et p. p. Deprehensa vero subsessa, si circumveniatur utiliter, plus periculi sustinet, quam parabat inferre. Cui subscribit Serv. in illud 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

SUBSESSOR, ōris. m. [ἐπίβουλος] Qui delitescens insidiatur, vel insidiis struendis subsidet. Subsessores, vocantur Qui occisuri aliquem delitescunt. Serv. in illud 5. Æn. 498.

— galeaque ima subsedit Acestes.

Subsessor, Qui clam domi subsidet, insidiaturque ad adulterium obeundum. Valer. Max. lib 2. cap. 1. §. 5. Nulli enim tunc subsessores alienorum matrimoniorum oculi metuebantur. ex Turneb. Adverf. 5. 8.

SUBSELLIUM, i. n. [ἐπίβολιον, ὑποπόδιον, Gl. G. L. ὄνεδρον, Onom. v.] Subsellia antiquis dictæ sunt Sedes & pulpita, vel, ut ita dicam, Scamna, in quibus e. g. vel spectatores in spectaculis, vel Judices in judiciis, vel qui recitantes audiebant in auditoriis, sedere consueverant. A subsedendo dicta, quasi Subsedia, permutatione B in L: ut Sella pro Seda.

Subsellium, Varr. 4. de L. L. 28. Ut subsipere, quod non plane sapit: sic quod non plane erat sella, subsellium dictum.

Subſellia, ſcribit Aſcon. in Divinationem Ciceronis 48. eſſe Tribunorum, Triumvirorum, Quæſtorum, & hujuſmodi, minora judicia exercentium, qui non in ſellis Curulibus, nec Tribunalibus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Perſ. 1. Sat. 82.

Troſſulus exſultat tibi per ſubſellia lævis. Plaut. Stich. 3. 2. 33.
Scis tu me dudum eſſe imi ſubſellì virum. i. e. Qui ſoleam ſedere in infimo loco.

Homo reſupinus ſuper ſubſellium, aut lectum, eſt collocandus. Celſ. lib. 7. cap. 26.

Deſtituere ſubſellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subſellia item erant in Curia, ubi Senatores ſedebant, ut oſtendit Cic. 1. in Catil. 16. [Hinc Pompeji dictum apud Cic. 3. Fam. 9. Longi ſubſellii judicatio.

Subſellia etiam erant judicum, id eſt eorum, qui publicis judiciis diſceptandis operam dabant, auctor Aſcon. in 4. in Verr. 72. Cic. pro Cluent. 93. Accuſabat Tribunus pleb. idem in concionibus, idem ad ſubſellia. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, &c. num quis reus poſt urbem conditam in Tribunal ſui quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiparit, urnas deleverit, eaſque denique omnes res in judicio diſturbando commiſerit, quarum rerum cauſa judicia ſunt conſtituta. Hoc in loco Tribunal Cicero Prætori aſſignavit, qui judiciis publicis præerat, & Quæſitor vocabatur: Subſellia vero judicibus, qui reos ſententiis ſuis tabellaribus judicabant. Hæc Budæus.

Occupare locum in ſubſelliis. Cic. de Clar. Orat. 289.

Subſellia in Judiciis publicis dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur ſub divo. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipſa ſubſellia didiciſſe ſe gloriantur. Idem lib. 10. cap. 5. Quod acciditſſe Porcio Latroni traditur, ut, quum ei, ſummam in ſcholis opinionem obtinenti, cauſa in foro eſſet oranda, impenſe petiverit, uti ſubſellia in Baſilicam transferrentur: ita illi cælum novum fuit, ut omnis ejus eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama verſari in ſubſelliis. Cic. 13. Fam. 10.

Grandiorem & pleniorem vocem deſiderant ſubſellia. Cic. de Clar. Orat. 288 V. COMITIA, orum.

A ſubſelliis in roſtra rem deferre. i. e. A foro ac judicio in concionem populi. Cic. pro Cluent. 111. Is, quaſi non eſſet ullo modo ferendum, ſe ex judicio diſceſſiſſe victum, rem ab ſubſelliis in roſtra detulit.

Subſellia, Ubi ſedebant rei, & accuſatores, & teſtes. Cic. pro Roſc. Amer. 17. Erant ei veteres inimicitiæ cum duobus Roſciis Amerinis, quorum alterum ſedere in accuſatorum ſubſelliis video, alterum tria hujuſce prædia poſſidere audio.

Subſellia, Sedes in theatro. Suet. in Auguſt cap. 44. pr. Facto igitur decreto Patrum, ut quoties quid ſpectaculi uſquam publice ederetur, primus ſubſelliorum ordo vacaret Senatoribus.

Subſellia, pro ipſis Sedentibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1. 27.

Sextiliane, bibis quantum ſubſellia quinque. Budæus.

SUBSĬDIUM, i. n. pl. SUBSIDIA, [βοηθεια, βοηθημα, συμμαχία, Gl. L. G.] dicitur Id (inquit Feſt.) quod poſtpoſitum eſt ad ſubveniendum laborantibus. Erant autem triarii milites, nempe qui tertio ordine in acie conſtituerentur. Hi enim poſt omnes acies, cum ſcutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis, locabantur: ut ſi forte prima acies vinceretur, ab iis, veluti de integro reparato certamine, victoria ſperaretur. Subſidebant itaque nixi genibus, a quo Subſidium dictum. Plaut. Fragm. 1. 92.

Agite, ſubſidete omnes, quaſi ſolent triarii.

Subſidium, inquit Budæus, eſt Ultima acies, quæ ad extremum diſcrimen ſuccenturiata eſt: id quod Græci ἐπίκουρον dicunt. Unde fit, ut Subſidium ſit Auxilium & opitulatio pæne ad extremum caſum ſervata. Cæſ. 4. Bell. Gall. 31. Cæſar ſubſidia ad omnes caſus parabat. Idem 2. Bell. Gall. 6. Ad eum mittit, niſi ſubſidium ſibi mittatur; ſeſe diutius ſuſtinere non poſſe.

Subſidium, Quicquid nobis adjumento eſt. Cic. 15. Fam. 4. His ego ſubſidiis ea ſum conſecutus, quæ nullis legionibus conſequi potuiſſem.

Belli ſubſidia. Cic. pro Lege Manil. 6. Aguntur certiſſima Pop. Rom. vectigalia & maxima, quibus amiſſis, & pacis ornamenta, & ſubſidia belli requiretis.

Induſtriæ ſubſidia, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. 9. Quum induſtriæ ſubſidia, atque inſtrumenta virtutis, in libidine, audaciaque conſumerentur.

Senectutis ſubſidium. Cic. 15. Att. 13. Res Hiſpanienſes valde bonæ, modo Balbirium incolumem videam, ſubſidium ſenectutis.

Belliſſimum ſubſidium. V. BELLUS.

Fidiſſimum ſubſidium. Tacit. 5. Ann. 8.

Inutile bellis. Stat. 6. Theb. 553.

Lautiſſima facultatum ſubſidia, i. e. Ampliſſimæ facultates, ſeu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Comparare ſubſidium. V. COMPARO.

Conſtabilitæ ſubſidiis legiones. V. CONSTABILIO.

Currere alicui ſubſidio. V. CURRO.

Invocare ſubſidium. V. INVOCO.

Ire ſubſidio alicui. Nep. 17. 8.

Mittere ſubſidium. V. MITTO. & ex Cæſ. ſupra.

Miſſus ſubſidio globus. Stat. 3. Theb. 10.

Parare ſubſidium. V. PARO.

Servari quempiam ſubſidio beſtiæ. Cic. 2. Q. frat. 3.

Venire ſubſidio. Cic. pro Font. 35. Venit huic ſubſidio, miſero atque innocenti, Maſſilienſium cuncta civitas. V. Liv. 5. 13.

Subſidium, pro Loco, in quo navigia ſubſidere poſſunt, & ſtare, & ſuffugia habere. Ita, Subſidium ſimile quiddam eſt Portui & ſtationi, etſi minus. Tacit. 4. Ann. 67. Quoniam importuoſum mare, & vix modicis navigiis pauca ſubſidia. Hæc ſubſidia Græci videntur ὑφόρμους appellare.

SUBSIDIĀRIUS, a, um. Adj. [ὑποβοηθος] Quod in ſubſidium datur aut venit. Liv. 5. 38. Paulum erat ab dextera editi loci, quem ſubſidiariis repleri placuit. ſubaudi Militibus. Ibid lib. 9. 27. Qui ſubſidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ caſus reſervabantur, in primam aciem extemplo emiſit.

Acies ſubſidiariæ. Liv. 30. 33.

Actio ſubſidiaria. l. 1. §. non tantum. D. de magiſtrat. conveniend.

Palmes ſubſidiarius, qui & Præſidiarius & Reſex a Columella, a Catone Cuſtos, & Vicarius appellatur palmes. Columel. lib. 4. cap. 14. Subſidiarius, idemque cuſtos, in pollicem reſecari non debet, quum palmæ, ex quibus proximi fructus ſperantur, idoneo loco ſitæ ſunt.

SUBSIDIOR, āri. In ſubſidiis eſſe. Hirt. 8. Bell. Gall. 13. Perterriti non ſolum ii, qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari conſueverant.

SUBSĪDO, Præteritum & Supinum mutuatur a Sedeo, ſubſedi, ſubſeſſum, [ὑφίσταμαι] ĕre. Subtus cadere, deſcendere: fit enim cum motu. conf. SUBSIDEO. Virg. 5. Æn. 820.

Subſidunt undæ, tumidumque ſub axe tonanti
Sternitur æquor aquis. Ovid. 1. Met. 43.

Juſſit & extendi campos, ſubſidere valles. i. e. Depreſſas eſſe. Columel. lib. 6. cap. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorſo recto, planoque, vel etiam ſubſidente, &c.

Subſido, ſignificat Ita ſidere, ut planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. 494.

— neque enim poterant ſubſidere ſaxa.

Poplite ſubſidens. Virg. 12. Æn. 491.

Mare ſubſidit. Ovid. 1. Triſt. 2. 73.

Venti ſubſidunt. Propert. lib. 1. 8. 13.

Urbes ſubſidunt, terræque dehiſcunt. Lucan. lib. 1. 640.

Subſidere dicitur femina in coitu. Hor. Epod. 16. 31.

Novaque monſtra junxerit libidine
Mirus amor, juvet ut tigres ſubſidere cervis. i. e. Succumbere, ſe ſubjicere ad ineundum.

Subſidere & Conſurgere, contraria. Liv. 28. 2.

Subſidere, Invadere, aliquando ſignificat. Lucan. lib. 5. 226.

Jure ſed incerto mundi ſubſidere regnum
Chalcidos Euboicæ, vana ſpe rapte, parabas. i. e. (ait Beroald.) Invadere. Inde dicti Subſeſſores, Occulti inſidiatores. Sulpicius & Badius ſic ordinant, O Appi rapte, id eſt ſeducte vana ſpe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ ſubſidere, i. e. Suppoſitum iri tibi, jure mundi incerto, id eſt dubio cui cedat.

Subſidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficiſci. Cic 6. Fam. 8. Quid ſim tibi auctor, in Siciliane ſubſidas, an ut ad reliquias Aſiaticæ negotiationis proficiſcare? [Niſi forte Subſiſtas ſcripſit.

Impetus dicendi ſubſidit, Remiſit ſe. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menſes ſubſidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum menſibus, ſive ſubſidant, ſive abundent, &c.

SUBSIGNĀNUS, a, um. Adj. Subſignani, Milites olim dicebantur, qui ſub ſignis habebantur, & a Legionariis differebant, quia ſub aquila non erant. Tacit. 1. Hiſt. 70. Penino itinere ſubſignanum militem, & grave legionum agmen, hibernis adhuc nivibus, traduxit. [i. e. Sub ſignis & agmine quadrato, non paſſim, incedentes.

SUBSIGNO, [ὑπογράφω, ὑποσφραγίζω, Gl. G. L.] āre. Feſtus; Subſignare, pro Subſcribere utimur. Plin. 3. Epiſt. 1. Eundem mihi curſum, eundem terminum ſtatuo, idque jam nunc apud te ſubſigno, ut, ſi me longius evehi videris, in jus voces ad hanc epiſtolam. i. e. Subſcribo, ſigillo, obligo, affirmo. Calliſtratus De jure immunitatis, Sed ne extenuentur facultates eorum, quæ ſubſignatæ ſunt fiſco. Paulus Jureconſ. D. de verb. ſignif. l. 39. Subſignatum dicitur, quod ab aliquo ſubſcriptum eſt: nam veteres ſubſignationis verbo pro ſubſcriptione uti ſolebant. Cic. pro Flacc. 80. Illud quæro, ſintne iſta prædia cenſui cenſendo, habeant jus civile: ſubſignari apud ærarium, apud Cenſorem poſſint?

SUBSIGNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 2. Subſignatio pœnitentiæ. Veteres Subſignationis voce pro Subſcriptione uſi ſunt. Paul. l. 39. ff. de verborum ſignif. V. dict. præced.

SUBSĬLIO, ui & īvi, ultum, [ὑποπηδάω] īre. Paululum ſalire. Plaut. Curc. 1. 2. 64. Peſſulos alloquens,

Subſilite, obſecro, & mittite iſtanc foras.

Ignes ſubſiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2. 191.

SUBSULTIM, Adv. [ὑφαλλομένως] Subſiliendo. Sueton. in Auguſto, cap. 83. Mox nihil aliud quam vectabatur & deambulabat: ita ut in extremis ſpatiis ſubſultim decurreret.

SUBSULTO, [ὑφάλλομαι] āre. frequent. Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 104.

Tu ſubſultas, ego miſer vix aſto præ formidine. Idem Caſin. 2. 7. 10.
Ut ſubſultabat, poſtquam vicit villicus?

SUBSILLES, dicebantur quædam Lamellæ ſacrificiis neceſſariæ. Paulus ex Feſti ſententia.

SUBSĬMĬLIS, e. Adj. Celſ. lib. 5. cap. 26. de ſanguine, ſanie, & pure, Μελικηρίς craſſior, & glutinoſior, ſubalbida, mellique albo ſubſimilis fertur. Et Ulp. l. 1. §. 5. D. Si cui plus.

SUBSĬMUS, a, um. Adj. [ὑπόσιμος, Gl. G. L.] Paulum ſimus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. Ut ſint bene compoſitæ, ut integris membris, &c. piloſis auribus, compreſſis malis ſubſimisve, gibberibus demiſſis, &c.

SUBSIPIO, ĕre. Quod non plane ſapit, ut vult Varro lib. 4. de L. L. 28.

SUBSISTO, ſtĭti, ſtĭtum, [ὑφίσταμαι, Gl. G. L.] ĕre. Contra ſiſtere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 15. Quo prælio ſublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius ſubſiſtere: nunnunquam ex noviſſimo agmine prælio noſtros laceſſere cœperunt.

Clypeo & dextra ſubſiſtere. Virg. 9. Æn. 806.

Ergo nec clypeo juvenis ſubſiſtere tantum
Nec dextra valet.

Vires infirmæ ſubſiſtere valent. Tibul. lib. 4. ad Meſſalam 1. 2.

Subſiſtere feras, Excipere, non cedere irruentibus, ut ait Budæus. Liv. 1. cap. 4. extr. Hinc robore corporibus, animiſque ſumpto, jam non feras tantum ſubſiſtere, ſed in latrones præda onuſtos impetum facere, paſtoribus rapta dividere. [An Non in feras?

Subſiſtere, [ἀναπαύεσθαι] Quieſcere, morari aliquandiu. Virg. 2. Æn. 243.

— quater ipſo in limine portæ
Subſtitit, atque utero ſonitum quater arma dedere.

Subſiſtere, Remanere. Liv. 4. 55. Conſules an ambo profecti ſint ad arcem Carventanam, an alter ad comitia habenda ſuſtiterit, incertum diverſi auctores faciunt.

Subſiſtere & exſpectare. Cic. pro Milon. 50. Sic Miloni, quum inſidiator eſſet, ſi illum ad urbem noctu acceſſurum ſciebat, ſubſiſtendum atque exſpectandum fuit.

Circa ima ſubſiſtere. Quintil. in procem. lib. 1.

Lingua ſubſtitit in medio ſono, Hæſit. Ovid. 1. Faſt. 538.

Lingua ſubſtitit timore. Ovid. 13. Epiſt. 86.

Ingeniumque meis ſubſtitit omne malis; Repreſſum eſt. Ovid. 15. Epiſt. 196.

Subsistit unda, Stat, consistit. Virg. 8. Æn. 87.
Subsistere liti. Celsus in l. Si rem quæ. D. de evictionibus. Si de industria non venerint in judicium, unus tamen ex his liti substitit. Sic habent Pandect. Florent. & vulgati codices: quamvis Haloander legat, Litem sustineat.
Subsistere sumptui. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis thesautos haberem, subsistere sumptibus possem.
Subsistunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. cap. 28.
Subsistit proceritas balsami intra bina cubita: h. e. Procera est balsamus duos cubitos, nec amplius. Plin. lib. 12. cap. 25.
Subsistere, pro Dubitare. Ulpian. in l. Servum. §. 1. D. de procur. Et quantum ad filium familias, verum est: in servo vero subsistimus.

SUBSOLĀNUS, a, um. Adj. Sub sole positus. Plin. 7. 2. Subsolani Indorum montes.

SUBSOLĀNUS, i. m. [ἀπηλιώτης] Ventus Favonio contrarius, ut ait Plin. lib. 2. cap. 46. Hic sole oriente subnasci videtur. Gell. 2. 22. Eurus a Romanis nauticis subsolanus cognominatur.

SUBSORTIOR, ītus sum, [ὑποκληρόω, ἀνθυφίστημι, ἐπιλαγχάνω] īri. Sorte in alterius locum substituere. Unde Subsortitos judices dicimus, rejectorum in locum lectos, qui etiam Substituti dicuntur. Cic. 3. Verr. 51. Cur ea quamdiu alium Prætorem, cum iis judicibus, quos in horum locum subsortitus es, de te in consilium iturum putasti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro Cluent. 62. Si ex lege subsortitus non erat Junius, aut si in legem aliquando non juraverat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio judicabatur? Ibid. 67. Ab illo enim sive quod in legem non jurasset, sive quod ex lege subsortitus judicem non esset, mulcta petita esse dicitur. conf. seq. dict.

SUBSORTĪTIO, ōnis. f. [ἀνθυφάστασις] Suffectio. Suet. in Jul. Cæs. cap. 41. Ac ne qui novi cœtus recensionis causa moveri quandoque possent, instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recensiti non essent, subsortitio a Prætore fieret.
Asconius actione 2. in Verrem 17. moris fuisse scribit, celebrata judicum rejectione, haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina judicum selectorum Rejectionemque ideo dictam, quia quum multi judices in consilio cum Prætore suo judicaturi essent, qui Quæsitor fuisset in publica aliqua causa, verbi gratia Repetundarum, Ambitus, Majestatis: necesse fuerat eos primum de Decuria Senatoria conscribi: (eo scilicet tempore, quum Senatus judicaret:) deinde in urnam sortito mitti, ut de pluribus necessarius numerus confici posset. Tertio, id est post urnam, permitti accusatori ac reo, ut ex illo numero rejicerent, quos putaverint sibi aut iniquos, aut ex alia re incommodos fore. Solitum autem ex moribus, ac fama judicum illorum, quos aut rejiciebant, aut retinebant, voluntatis conjecturam facere populum, quis causæ suæ confidere, quis corrumpere judices vellet. Rejectione (autem) celebrata, in eorum locum, qui rejecti fuerant, Prætorem alios subsortiri consuesse, quibus ille judicum legitimus numerus compleretur, quæ Subsortitio dicebatur. Prima enim (delectio) Sortitio dicebatur. His perfectis, jurabant judices in leges, ut obstricti religione judicarent; quum jurassent omnes præter ipsum Prætorem, nomina eorum libellis continebantur, & ubique habebantur, ne pro selectis judicibus, ut fit in multitudine, aliqui suppositi corruptissime judicarent. Hactenus ex Asconio. Cic. 3. Verr. 157. Nam de subsortitione illa Juniana Judicum nihil dico. Idem pro Cluent. 91. Et quod C. Verres, Prætor urbanus, homo sanctus & diligens, subsortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSORTĪTOR, ōris. m. Digest.

SUBSTĀMEN, ĭnis. n. Nomen textorium. Schol. in Juven. 2. Sat. 66. Multicia, Vestes molli substamine intextæ. V. SUBTEGMEN, in SUBTEXO.

SUBSTANTIA, V. SUBSTO.

SUBSTERNO, strāvi, strātum, [ὑποστρωνύω, Gl. G. L.] ĕre. Sternere sub re aliqua. Ter. And. 4. 3. 9.

— ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Plin. lib. 15. cap. 16. Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve substerni. Varro 2. de R. R. cap. 9. Substernitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educentur.

Substernere nidos mollissime. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Jam gallinæ, avesque reliquæ, & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi nidosque construunt, eosque quam possunt mollissime substernunt, ut quam facillime ova serventur. [conf. Justin. lib. 3. cap. 3.
Substernere semina hordei. Columel. lib. 5. cap. 9.
Substernere herbam ovibus. Cato R. R. cap. 37. Stipulas, ebulum & cicutam, & circum sata herbam altam succide, & eam substernito ovibus, bubusque.
Brachia substernens collo. Catull. Carm. 65. 332.

Languidulosque paret tecum conjungere somnos,
Lævia substernens robusto brachia collo.

Substernere alicui pudicitiam suam. Sueton. de August. cap. 68.
Substernere animo omnia, Subjicere, supponere. Cic. de Univers. 23. Omne, quod erat concretum atque corporeum, substernebat animo, interiusque faciebat.
Delicias multas substernere, Abunde suppeditare. Lucret. lib. 2. 22.

SUBSTRĀTUS, ûs. m. [ὑπόστρωσις] Ipse substernendi actus: & aliquando id quod substernitur. Plin. lib. 18. cap. 30. Culmum saxosis locis, quum inaruit, baculo frangunt, substratu animalium. Et 24. 9. Suffitu quoque, aut substratu fugant venenata.

SUBSTRĀMEN, ĭnis. n. [ὑπόστρωμα] Quod animalibus substernitur. Varr. 3. de R. R. cap. 10. Easque cellas provident, ne habeant in solo humorem, sed habeant molle substramen e palea, aliave qua re. Ibidem cap. 6. §. 5.
Substramen aliud significat apud Silium, nimirum Rotas, & lapsus; 12. 444.

Lubrica roboreis aderant substramina plaustris.

SUBSTRĀMENTUM, i. n. Idem. Cato de R. R. 161. Asparagum substramentis per hiemem operito. Al. Sub stramentis.

SUBSTILLO, [ὑποστάζω, Gl. G. L.] āre. Gloss. Latinogræc. Substillat, Στραγγεύει. & Græcolat. στραγγεῖ, Culbo, Substillo. & Στραγγεία, Culbicio, Substillatio.

SUBSTILLUM, i. n. [ὑπερῷον, Gl. G. L.] Tempus ante pluviam jam pæne uvidum, & post pluviam non perficcum, quod jam stillaret, aut nondum desiisset. Paulus ex Festo.
Substillum, morbus est, quem Stranguriam medici vocant, sic dictus antiquis eleganter, quod stillatim cadat urina in eo genere valetudinis. Cato de R. R. 156. Nunc de illis, inquit, quibus ægre lotium it, quibusque substillum est. Annotavit Turnebus.

SUBSTINCTIO, ōnis. f. [ὑποστιγμή, Gl. G. L.] [quasi a SUBSTINGO. Nisi Subdistinctio legendum.

SUBSTĪTUO, ui, ūtum, [ὑποκαθίστημι, Gl. L. G. & G. L. ἀνθυφίστημι, L. G.] ĕre. Subordinare, in locum alterius supponere. Plin. lib. 10. cap. 54. Proque eis alia substituenda.
Substituere & Supponere in. Cic. 7. Verr. 71. Tum iste homo nefarius, in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere & supponere cœpit cives Romanos, quos in carcerem antea conjecerat.
Permutare & substituere. Plin. lib. 5. cap. 9.
Substituere in locum alterius, quod & sufficere dicimus. Columel. lib. 11. cap. 1. Etenim qui me absente in meum locum substituitur, & vicarius meæ diligentiæ succedit, is ea, quæ egi, scire debet. Cic. 6. Verr. 89.
In vicem. Colum. lib. 5. cap. 6. Primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & in vicem novellam sobolem substituat.
Substituere aliquem crimini. Plin. 6. Epist. 31. Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus & vario rumore jactata, de Julii Tironis codicillis, quos ex parte veros esse constabat, ex parte falsi dicebantur. Substituebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. i. e. Accusabatur, agebatur reus, tanquam id crimen admisset.
Substituere aliquem pro altero. Cic. 2. de Divin. 7.
Substituere animo speciem quandam. Liv. 28. 35.
Heredem substituere. V. HÆRES.

SUBSTITŪTUS, a, um. Partic. Substituti, ὑποκατεστῆτες, Gloss. Latinogræc. ut Heres substitutus, in SUBSTITUTIO.

SUBSTITUTUS, i. m. [ὑποκατεστατος, Gl. G. L.] Subrogatus judex.

SUBSTITUTIO, ōnis. f. [ὑποκατάστασις, Gl. G. L.] Paulus Jureconsul. In vulgari substitutione, qua ei, qui supremus morietur, heres substituitur, recte heres substitutus etiam unico intelligitur. V. Substituere heredem in HÆRES.

SUBSTO, stīti, stītum, [ὑφίστημι] āre. Constantem esse. Ter. Andr. 5. 4. 11. Perii, metuo ut substet hospes.
Substare, Substantiam esse. Cic. in Topic. 27. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrarique non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt: ut si usucapionem, si tutelam, si agnationem definias: quarum rerum nullum subsistet quasi corpus. h. e. Substantia sit. Budæus.

SUBSTANTIA, æ. f. [ὑπόστασις, οὐσία, Gl. L. G. & G. L. ὕπαρξις, G. L.] est, Quæ per se subsistat, & fundamentum est rei alicujus.
Substantia, Materia, & quasi essentia & soliditas, ac nervi cujusque rei. Quintil. in procœmio lib. 1. p. 10. Burm. Substantia Rhetorices.
Substantia omnis orationis fuit cohortatio ejus ad pacem. Affertur ex Plin.
Substantia, Opes, Facultates. Quintil. Ut plus substantiæ filio relinquerem. Scævola l. Qui testamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideo ei non cavi, quod omnes fortunas & substantiam, li quam a matre susceperat, in sinu meo habui sine ulla cautione. Item eidem Titio reddi & solvi volo de substantia mea centum quinquaginta, quæ ego ex redditibus prædiorum ejus percepi. Ulp. l. Tutor. D. Suspectis tutoribus, Si pupilli substantiam expilavit, sed ante quam tutor esset, accusari debet expilatæ hereditatis: si minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2. Sed & paternam maternamque substantiam varia laceratione dilapidat. Paulus D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul a fine, Ut ex bonis meis, hoc est ex substantia mea res ablata esse proponatur. [conf. Auctor de Orig. gent. Ro. 19. pr.
Substantiæ facultas. Firmic. lib. 5. cap. 1. Propriis tamen laboribus, substantiæ facultatem acquirens. Aliquot post versibus, Erit etiam in aliqua positus potestate, unde paternæ substantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18. Ei maximas consequentur substantiæ facultates.

SUBSTANTIĀLIS, e. Adj. & SUBSTANTIALITER, Adv.

SUBSTANTIVALIS, e. Adj. Voces apud Tertullian.

SUBSTANTIVUS, a, um. Adj. ut Substantivum nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per se stare potest. V. Priscianum lib. 2.

SUBSTANTIVOR, āri. Substantivum fieri: Valla lib. 3. cap. 4. Mille hominum licet dicere, quia mille substantivatur.

SUBSTIO, ōnis. f. Ὑποκλαμμα. Gloss. Latinogræc. [Subsutio legendum, q. V.

SUBSTOMĀCHOR, āri. Augustin. Confess. lib. 3.

SUBSTRĀBUS, a, um. Adj. [ὑπόστραβος, Gl. G. L.] Etsi ibi Strabus.

SUBSTRAHO, V. SUBTRAHO.

SUBSTRAMEN, SUBSTRAMENTUM, V. SUBSTERNO.

SUBSTRĔPO, ĕre. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.

SUBSTRINGO, strinxi, strictum, [ὑποσφίγγω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus constringere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Omissa supplere, & effusa substringere. Martial. lib. 12. 29.

Festinant trepidi substringere carbasa nautæ. i. e. Colligere.

Bilem substringere. Juven. 6. Sat. 432.

Nauseat, atque oculis bilem substringit opertis.

Comas substringens ligatas auro. Lucan. lib. 3. 281.
Substringere aurem. Hor. 2. Serm. 4. 95.

— aurem substringe loquaci. i. e. Si tibi res est cum loquaci sene, aures tuas, si fieri potest, comprime, vel obtura, ut ne ejus loquacitate offendaris: sed potius, ut eum, quamdiu ei videatur, loquentem perferre ac perpeti possis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphyr. [Schol. Cruq. Subjunge, patienter eum audi. Rectius.

SUBSTRICTUS, a, um. [ὑποσφιγκτος] Partic. cui contrarium est Promittens & effusus. Columel. lib. 6. cap. 20. Ut sit magna portio corporis, ventre paulo substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas feminas habilis sit. De tauri forma.
Crura substricta gerens, mergus. Ovid. 11. Met 752.
Frenis substrictis ora domita ligat. Senec. Hippol. 1003. i. e. Aliquantulum arctis.
Ilia substricta, Constricta & parva. Ovid. 3. Met. 216.
Substricti testes. Plin. lib. 32. cap. 3. Quinimmo parvos esse substrictosque & adhærentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse.

SUBSTRUO, xi, ctum, [ὑποδέμω οἰκοδομῶν, Gl. G. L.] ĕre. Subtus struere, subædificare. Plaut. Most. 1. 2. 40.

Et fundamentum liberorum ſubſtruunt. Liv. 6. 4. Capitolium quoque ſaxo quadrato ſubſtructum eſt: opus vel in hac magnificentia urbis conſpiciendum.

SUBSTRUCTIO, ōnis. f. [ὑποδομή, Gl. L. G. ὑποσκαφή, G. L.] Cic. pro Milon. 53. Ante fundum Clodii, quo in fundo, propter inſanas illas ſubſtructiones, facile hominum mille verſabatur valentium. Ibid. 85. Subſtructionum inſanis molibus oppreſſerat. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25. Columel. lib. 1. cap. 5. Sed & pro fultura & ſubſtructione fungentur adverſus ea, &c. [In Gloſſ. mendoſe Subructiones, ὑποδοφαί.

Inſanæ ſubſtructiones. Plin. lib. 36. cap. 15. V. INSANUS.

SUBSULTO, &c. V. SUBSILIO.

SUBSŬLUM, i. n. eſt Oculi vibrata ſubſultatio, quam Barbari *Oeilliade* vocitant. Cæl. Lect. Ant. lib. 7. cap. 29.

SUBSUM, es, fui, [ὕπειμι, Gl. G. L.] eſſe. Infra eſſe. Plin. Suberant tecto abiegnæ trabes.

Subeſt, Latet, Subes, Ἀναδίδωσιν. Gloſſ. Latinogræc. [q. d. Scaturit.

Subeſſe, Latenter ineſſe. Virg. 2. Georg. 49.

Quippe ſolo natura ſubeſt. Quia naturaliter rerum omnium mater eſt terra: & univerſa in ſe continet ſemina, licet non appareant.

Cauſa ſubeſt. Ovid. 4. Faſt. 368. Cic. 5. de Fin. 29. Intelligatur aliquam ſubeſſe ejuſmodi cauſam. Idem 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur, cauſas omnino ſubeſſe tamen oportet eaſdem, quas dixi paulo ante, &c.

Cura ſubeſt tacita, ne &c. Liv. 34. 33. extr.

Simultas ſubeſt. Cic. pro Cœl. 61. Sin autem jam ſuberat ſimultas, exſtincta erat conſuetudo, diſſidium exſtiterat, hinc, &c.

Spes ſubeſt. Cic. 3. Att. 25. Neque enim (ſed bonam in partem accipias) ſi ulla ſpes noſtræ ſalutis ſubeſſet, tu pro tuo amore in me hoc tempore diſceſſiſſes.

Suſpicio ſubeſt. Cic. 9. Philipp. 1. At ea fuit legatio Octavii, in qua periculi ſuſpicio non ſubeſſet.

Vulnus intra cutem ſubeſt. Cic. 10. Fam. 18.

Subeſſe, Adjuvare. Plaut. Trin. 5. 1. 3.

Ita commoda, quæ cupio, eveniunt: quod ago aſſequitur, ſubeſt, Subſequitur; ita gaudiis gaudium ſuppeditat.

SUBSUO, ui, ūtum, [ὑποῤῥάπτω] ĕre. Subtus ſuere. Hor. 1. Serm. 2. 29.

— ſunt qui nolint tetigiſſe niſi illas,
Quarum ſubſuta talos tegat inſtita veſte. Subſutam veſtem prætextam intelligit, quæ fimbriæ inſtitarum ſubſuebatur.

SUBSŪTIO, ōnis. f. ὑποκόλαμμα, ὑποδοφή. Gloſſ. Latinogræc.

SUBSŪMEN, ĭnis. n. ἀνακολαφή, ὑποκόλαμμα, Idem Gloſſ.

SUBSURDUS, a, um. Adj. [ὑπόκωφος, Gl. G. L.] Aliquantum ſurdus; ut, Vox ſubſurda, apud Quintil. lib. 11. cap. 3. Deinde (vox) non ſubſurda, rudis, immanis, &c. V. SURDUS.

SUBTAL, ālis. n. ex Sub & Talus componitur, ſignificatque Cavum pedis: quamvis & pro Vola ponatur. Perott.

SUBTEGMEN, V. SUBTEXO.

SUBTĔGO, ĕre. Vitruv. 9. 6.

SUBTĔGŬLĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόστεγος] Loca ſub tegulis: diſtinguunturque a Subdialibus, quæ Græci vocans ὑπαίθρια, ſicut priora illa ὑπόστεγα, & καπόστεγα ſive στέγαστα. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta, credo, primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, atque ſubtegulanea.

SUBTENDO, vel SUSTENDO, di, tum & ſum, [ὑποτείνω] ĕre. Subtus extendere. Cato R. R. cap. 10. Lectum in cubiculo unum, lectos loris ſubtentos quatuor, & communes tres. Lectos loris ſubtentos appellat, de ſolario loris propendentes, qui mos antiquorum erat.

Inſidias ſubtendere. Salluſt. Jugurth. cap. 113. Numidæ inſidias ſubtendit. al. Tendit.

Item Surſum tendere. Virg. in Ciri, 7.

Altius ad magni ſuſtendit ſidera mundi. Sed nonnulla exemplaria hic exhibent, Suſpendit. [An Suſcendit?

SUBTENTO, [ὑποπιέζομαι] āre. Idem quod Tentare. Plaut. Truc. 2. 2. 15.

Adveniſti huc ſubtentatum exornatis oſſibus. al. Nos tentatum. al. Siſtentatum.

SUBTĔNUIS, e. Adj. [ὑπόλεπτος] Aliquantum tenue. Varr. 2. de R. R. cap. 74. Non anguſta juba, crebra, fuſca, ſubcriſpa, ſubtenuibus ſetis, implicata in dexteriorem partem cervicis.

SUBTER, [ὑποκάτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπὸ, G. L.] Præpoſitio utrique caſui ſerviens, Accuſativo & Ablativo. Relativum habet Super. Fere autem ſemper Accuſativum habet, ſive quies fuerit, ſive motus. Stat. 12. Theb. 711.

Deſilit in campos, qui ſubter mœnia nudos
Aſſervat manes. Cic. in Somn. Scip. 10. Deinde ſubter mediam fere regionem ſol obtinet, dux, & princeps, & moderator luminum reliquorum. Plin. lib. 3. cap. 19.

Subter mare, ὑπὸ τὴν θάλασσαν. Gloſſ. Græcolat.

Subter radices earum. Virg. 3. Æn. 695.

Poëtice Ablativum habet. Virg. 9. Æn. 514.

— quum tamen omnes
Ferre libet ſubter denſa teſtudine caſus. Catull. ad Ortalum, 63. 7.

Troïa Rhœteo quem ſubter litore tellus,
Ereptum noſtris obterit ex oculis.

Subter, ſine caſu, cui opp. Supra. Cic. 3. de Orat. 20. Qui omnia hæc, quæ ſupra & ſubter, unum eſſe & una vi, atque una conſenſione naturæ conſtricta eſſe dixerunt. In Gloſſ. ſcriptum Supter.

SUBTERNUS, a, um. Adj. Infernus. Prudent. Hamart. 922.

— rapidos ſubterna nocte caminos.

SUBTERCAVĀTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Sic contegunt ſubtercavata. [Niſi diviſe ſcribendum.

SUBTERCŪTĀNEUS, a, um. Adj. Aur. Vict. Epit. in Hadriano, Morbus ſubtercutaneus. i. e. Hydrops.

SUBTERDŪCO, xi, ctum, [ὑποφέρω] ĕre. verbum Plautinum, pro Subterfugere, & clam ſeſe proripere ex aliqua ſocietate vel loco. Dativo jungitur. Plaut. Milit. 2. 3. 71.

— ſerva iſtas fores,
Ne tibi clam ſe ſubterducat iſtinc, atque huc tranſeat. i. e. Ne hinc abeat, te inſcio.

Subterduxit ſe tempus huic occaſioni. Plaut. Aſin. 2. 2. 12.

SUBTERDUCTIO, & SUBTERDUCTOR. Voces apud JCtos in Digeſt.

SUBTERFLUO, xi, xum, [ὑποῤῥέω] ĕre. Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter ſubterfluente. Poteſt & diviſe legi.

SUBTERFŬGIO, fūgi, fŭgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Dativo jungitur. Plaut. Bacch. 4. 6. 2.

Nimio illæc res eſt magnæ dividiæ mihi,
Subterfugiſſe ſic mihi hodie Chryſalum.

Accuſativo junctum, Vitare ſignificat. Plaut. Merc. 1. 2. 84.

Nequicquam ego mare ſubterfugi fævis tempeſtatibus. Cic. de Amicit. 35. Hæc ita multa quaſi fato impendere amicitiis: ut omnia ſubterfugere, non modo ſapientiæ, ſed etiam felicitatis diceret ſibi videri.

Subterfugere, & devitare. Cic. 2. Verr. 8. Ut quoniam criminum vim ſubterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret.

Crimen ſubterfugere. Cic. 3. Verr. 102. Homo ſtultiſſime & amentiſſime, tabulas cum conficeres, & quum extraordinaria pecunia crimen ſubterfugere velles, ſatis te elapſurum omni ſuſpicione arbitrabare, ſi, quibus pecuniam credebas, iis expenſum non ferres?

Militiam ſubterfugere ſimulatione inſaniæ. Cic. 3. Off. 97.

Pœnam ſubterfugere & calamitatem. Cic. pro Cæcin. 100.

Periculum ſubterfugere. Cic. 15. Fam. 1.

Imprudentiam alicujus ſubterfugere aliquid dicitur Quod non ſuboluit ei. Cic. 2. Verr. 13. Tantum quiſque habet in Sicilia, quantum hominis avariſſimi & libidinoſiſſimi, aut imprudentiam ſubterfugit, aut ſatietati ſuperfuit.

Subterfugere, Abſolute. Ulp. in l. Eum qui circa. D. de privileg. credit. Eum, qui circa columnas ſe occultat, ut creditorem evitet: latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc eſt qui ſubterfugit, ut ne ſecum aliqua actio moveatur, latitare placet.

SUBTERLĀBOR, ĕris, lapſus ſum, [ὑπολισθέω] lābi. Virg. 10. Ecl. 4.

Sic tibi, quum fluctus ſubterlabere Sicanos, &c. Al. diviſe, ut & ſeq. loc.

Cæli ſubterlabentia ſigna. Lucret. 1. 2.

Subterlabi, Clam elabi, & effugere. Liv. 30. 25. Sed neque roſtro ferire celeritate ſubterlabentem poterant, neque tranſilire armati ex humilioribus in altiorem navem.

SUBTERLĬNO, līni & lēvi, lĭtum, [ὑποχρίω] ĕre. Subtus linere. Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obſtetrix, tertianis, quartaniſque efficaciſſimum dixit plantas ægri ſubterlini.

SUBTERMEO, [ὑποπορεύομαι] āre. Claud. de Aponi balneis, 61.

Et junctos rapido pontes ſubtermeat æſtu.

SUBTERNUS, V. SUBTER.

SUBTĔRO, trīvi, trĭtum, [συντρίβω] ĕre. Comminuere. Columel. lib. 12. cap. 5. Salis ſextarium ſubterito, & ſubtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibid. cap. 56.

Boves ſubterunt pedes, Continuo attritu ungulas ſubtus conſumunt. Cato R. R. cap. 72. Sic apud Senec. Epiſt. 52. In molli paluſtrique paſcuo jumenta ſaginata cito ſubteruntur.

SUBTRĪTUS, a, um. Partic. [ὑποπατρίμμενος] ut, Subtritæ ungulæ: h. e. Attritu nimio corroſæ. Plaut. Aſin. 2. 2. 73.

SUBTERPĔDĀNEUM, i. n. Pallad. Idem ac Suppedaneum, quod vide.

SUBTERRĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόγειος] Quod eſt ſub terra. Columel. lib. 1. cap. 6. Vinctis quam ſaluberrimum ſubterraneum ergaſtulum, plurimis, idque anguſtis, illuſtratum feneſtris.

Animal ſubterraneum. Plin. lib. 9. cap. 57. Quicquid eſt, hoc certe minus admirabile talparum facit vita, ſubterranei animalis.

Domus ſubterranea. Idem lib. 36. cap. 13.

Peſtes ſubterraneæ. V. SUBSECO.

Regna ſubterranea. Juven. 2. Sat. 149.

Venæ ſubterraneæ. Plin. lib. 9. cap. 15.

SUBTERTĔNUO, [ὑπολεπίνω] āre. Conterere. Lucret. lib. 1. 313.

Annulus in digito ſubtertenuatur habendo. h. e. In interiore parte, quæ proxima eſt digito, minuitur & atteritur, dum habetur in uſu frequenti.

SUBTERVŎLO, āre. Stat. 3. Theb. 669.

— fragor intonat ingens
Hortantum & vaſto ſubtervolat aſtra tumultu.

SUBTEXO, xui, xtum, [ὑφαίνω] ĕre. Subjungere; translatione ſumpta a textoribus, qui dum ſubtus texunt opus, claudunt & abſolvunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verum & generatim, membratimque ſingulis corporum morbis remedia ſubtexemus. Liv. 37. 48. Subtexit deinde fabulæ huic, Legatos Ætolos in Senatu inter cetera hoc quoque interrogatos eſſe.

Cælum ſubtexere fumo, Cooperire. Virg. 3. Æn. 582.

Cælum ſubtexitur umbra. Stat. 3. Silv. 1. 127.

SUBTEXTŪRUS, a, um. Partic. Paterc. lib. 1. 14. pr. Huic rei per idem tempus civitates propagatas, auctumque Romanum nomen communione juris, haud intempeſtive ſubtexturi videmur.

SUBTEGMEN, vel SUBTĒMEN, ĭnis. n. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Filum, quod ſub ſtamine texitur. Ter. Heaut. 2. 3. 52.

— anus
Subtegmen nebat: præterea una ancillula. Ovid. 6. Met. 56.
Inferitur medium radiis ſubtegmen acutis. Catul. Argon. 62. 327.
Currite ducentes ſubtegmina, currite fuſi.

Veſtes picturatæ auri ſubtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Scribitur interdum Subtemen. Hor. Epod. 13. 22.

Unde tibi reditum certo ſubtemine Parcæ
Rupere, &c. Sic enim legendum non Subtegmine. Lambinus. [Quia putant Grammatici, quaſi Subſtemen dici. V. Voſſ. Etymol. in Stamen. Sed veriſimilius ab hoc verbo, quaſi Subteximen, ducitur.

SUBTHĒBÆ, [Ὑποθῆαι] Oppidulum in Thebaico agro. Strab. lib. 9.

SUBTĪLIS, e. Adj. [καθαρός, Gl. L. G. & G. L. ἰσχνός, L. G.] notæ ſignificationis. Scaliger exiſtimat Subtile a filis tenuioribus originem traxiſſe, quæ in tela bene texta oculorum aciem pæne fallunt. Et hinc ad multa alia transfertur.

Corpora ſubtilia, Atomi. Lucret. lib. 3. 196.

Filum ſubtile, Pertenue. Lucret. 4. 86.

Ignis ſubtilis fulmini. Lucret. lib. 2. 385.

Succus ſubtiliſſimus, Mel. Plin. lib. 11. cap. 5. pr.

Argumentatio ſubtilis, translate. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib 2. cap. 5 Concluſi

Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat. 109.
Epistolæ subtiles. V. EPISTOLA.
Genus subtile, vel spinosum potius, differendi. Cic. 3. de Finib. 3. Stoicorum autem non ignoras, quam sit subtile, vel spinosum potius, differendi genus. [V. Cic. in Oratore passim ut 20. & 98.
C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi satis magni & consilii. Cic. pro Planc. 12.
Judicium subtile. Cic. 15. Fam. 6. Nam ad meum sensum, & ad illud sincerum ac subtile judicium, nihil potest esse laudabilius, quam est tua oratio. Hor. 2. Epist. 1. 242.
Palatum subtile, Delicatum. Hor. 2. Serm. 8. 38.
Gula subtilior. Columel. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur perjurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata fastidire docuit fluvialem lupum.

SUBTILĬTAS, ātis. f. [λεπτότης ἐπὶ πράγματος, καθαρότης, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 75. Hæc namque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. 7. Apud nostros enim non ignoras, quæ sit & quanta subtilitas.
Alia est illa, quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Off. 35.
Judiciorum subtilitas. Martial. in præf. lib. 12.
Quæstionum naturalium intima subtilitas. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Scriptorum subtilitas & elegantia. [πραγματολογία, Gl. L. G.] Cic. 4. Fam. 4.
Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantiæ.
Angusta subtilitas. V. ANGUSTUS.
Inenarrabilis subtilitas. V. INENARRABILIS.
Ludicra subtilitas. V. LUDUS.
Habere subtilitatem in dubiis. Quintil. lib. 1. cap. 7.

SUBTILĬTER, Adv. [λεπτῶς, Gl. L. G.] Cic. 1. Acad. 35. Sed Zeno, quum Arcesilam anteiret ætate, valdeque subtiliter differeret, & peracute moveretur, corrigere conatus est disciplinam.
Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3. 740.
Subtiliter & Dilucide. Cic. 1. Tusc. 40. Si vero, aut numerus quidam sit animus, quod subtiliter magis, quam dilucide, dicitur.
Versute & subtiliter dicere. Cic. in Orat. 20.
Differere de aliqua re subtiliter & copiose. Cic. pro Flacc. 42.
Subtiliter aliquid judicare. Cic. 6. Verr. 127. Quod iste eruditus homo, & Græculus, qui hæc subtiliter judicat, solus intelligit: si unam litteram Græcam sciisset, certe non sustulisset.
Subtiliter & Magnifice opponit inter se. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Causas privatas & tenues agere subtilius, capitis aut famæ ornatius. Cic. 9. Fam. 21.
Subtiliter numerum exsequi, pro Minutatim. Liv. lib. 3. 5. extr.
De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. 2. Att. 21. h. e. Quid minuta persequar?
Subtilissime perpolitum. Cic. pro Corn. Balb. 50. A quo hæc, quæ ego nunc percurro, subtilissime sunt omnia perpolita.

SUBTĬMEO, ui, [ὑποφοβοῦμαι] ēre. Aliquantulum timere, subvereri, subformidare. Cic. 2. Philipp. 36. Numquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?

SUBTRĂHO, xi, ctum, [ὑφέλκω, ὑποσύρω, Gl. G. L. ὑφελκύω, ὑποσπάω, ἀφαιρῶμαι, L. G.] ĕre. De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque, deducta multitudine. Ovid. in Ibin, 424.
Subtrahitur presso mollis arena pede.
Solum subtrahitur. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahere fuga. Cæs. 8. Bell. Gall. 33. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.
Subtrahere e pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.
Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Cas. 2. 2. 28.
Colla jugo subtrahere. Ovid. 5. Trist. 2. 40.
Materiam furori alicujus subtrahere. Cic. pro Domo 13.
Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Orat. 19.
Timor ipse subtrahit vires. Ovid. 14. Epist. 133.
Subtrahere & Adimere alicui vicarium suæ diligentiæ. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ: nolite adimere eum, cui Remp. cupio tradere, incolumem ab his tantis periculis defendendam.
Subtrahere se, i. e. Otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. cap. 86. O rem memoriæ, litterisque mandandam, Præfectum Prætorii, non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundemque otio, quod pertinaciter amet, reddere. Al. Ingerentibus se.
A curia se subtrahere. Cic. 2. Q. frat. 8. Quo ego me libentius a curia & ab omni reip. parte subtraho.
Amplexu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 698.
Aspectu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 465.
Labori se multum subtrahere. Columel. lib. 1. cap. 9. Id minime conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit: seu quia, quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit, ideoque labori multum se subtrahit.
Potestati dominorum se subtrahere. Martianus in l. Interdum. §. servi. D. de public. & vectigal.
Subtrahere aliquem bello dicitur fortuna. Liv. 8. 29. Furium, gravi morbo implicitum, fortuna bello subtraxit.
Famæ aliquem subtrahere. Plin. Epist. 145.
Invidiæ subtrahi. Auctor de Viris Illust. 64. extr.
Judicio aliquem subtrahere mors dicitur. Liv. 6. 1. Cui judicio eum mors, adeo opportuna, ut voluntariam magna pars crederet, subtraxit.
Subtrahere alvum, Clystere purgare. Cels. lib. 3. cap. 4.

UBTRACTUS, a, um. Partic. Ulpian. in l. Sed si mors. §. 1. D. de dona. Ut tunc plenissimam habeat firmitatem, quando ab hac luce fuerit subtractus.
Subtracto solo disjecti. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Cedente sub pedibus.

UBTRACTIO, ōnis. f. [ὑφελκυσμός, Gl. G. L.] Subtrahendi actus.

UBTRISTIS, e. Adj. [ὑπολυπηρός] Aliquantulum tristis. Ter. And. 2. 6. 16. Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.

UBTUNDO, tŭdi, tūsum, [ὑποκόπτω] ĕre. Idem quod simplex, vel Aliquantum tundere. Tibul. lib. 1. 10. 57.
Flet teneras subtusa genas, sed victor & ipse,
Flet sibi dementes tam valuisse manus. h. e. Genas habens aliquantulum tusas, seu percussas.

SUBTURPIS, e. Adj. [ὑπαισχρός] Paulum turpe. Cic. 2. de Orat. 264. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.

SUBTURPĬCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Cic. 4. Att. 5. Quid? etiam (dudum enim circumrodo quod devorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλινῳδία.

SUBTUS, Adv. [ὑποκάτω, Gl. L. G. ὑπὸ, G. L.] Idem quod Sub. Varr. 1. de R. R. cap. 9. Labris subnigris aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6. 865.
Extemplo subtus frigescit terra, coitque.
Subtus lectum, ὑπὸ τὴν κλίνην. Gloss. Græcolat.

SUBTŪSUS, V. SUBTUNDO.

SŬBŪCŬLA, æ. f. [ὑποδύτης, ὁ χίτων, Gl. L. G.] Genus vestis, quæ fere ex lino fiebat. Dicta, quod ea subter indueretur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 14. 36. Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Hor. 1. Epist. 1. 95.
— si forte subucula pexæ
Trita subest tunicæ. In quem locum sic ait Acron. Subucula proprie dicitur Pannus additicius, a subjiciendo, vel a subsuendo. Intelligit Acron quam vulgo *foederaturam* vel *duplicaturam* appellant.
Subucula apud Sueton. in August. cap. 82. videtur accipi pro eo quod dicimus, *Pourpoint* vel *Chemise rouge*, *ou de blanchet*. Hieme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & feminalibus & tibialibus muniebantur. [Sic apud Glossographum.
Subucula, Libum, quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus. In Gloss. scribitur & Subuicula.

SUBUCULĀTUS, a, um. Adj. Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoque derivata sunt quædam, ut a Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. [Sed emendatius legitur, Sullaturit, tum Fimbriaturit & Figulaturit. V. Burm. not. p. 690.

SUBVECTIO, SUBVECTO, SUBVECTUS. V. SUBVEHO.

SUBVĔHO, xi, ctum, [ἀνάγω, ἀνελκύω] ĕre. Extollere sive Portare. Plin. lib. 34. cap. 1. Sæpe etiam lapides subvehunt, portantes aliena pondera. Liv. 9. 15. Nam insessis omnibus viis, per quas commeatus ex Samnio subvehebatur, fame domiti Samnites, qui Luceriæ in præsidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Silv. 2. 88.
Quæ pax Carpathio, quali te subvehat aura
Doris.
Subvehi flumine adverso. Liv. 24. 4. Nuntiantes, Philippum primum Apolloniam tentasse, levibus biremibus LXX flumine adverso subvectum.
Subvehere naves amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.
Subvehi ad arcem. Virg. 11. Æn. 478.
Subvehere in altitudinem. Plin. lib. 36. cap. 12.
Subveho, Subtus veho. Lucret. lib. 5. 516.
Ast alium subter, contra qui subvehat orbem. h. e. Alium esse aerem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subvehat & sustollat, quemadmodum videmus a fluviis rotas & haustra sublevari & circumversari. Lambinus.

SUBVECTUS, a, um. Partic. [ὑποβεβαχθείς, Gl. L. G.]

SUBVECTIO, ōnis. f. [ἀναγωγή] Advectio. Cæs. 7. Bell. Gall. 10. Sin maturius ex hibernis educeret, ne ab re frumentaria, duris subvectionibus, laboraret.

SUBVECTUS, ûs. m. [ἀναγωγή] Idem. Tacit. 15. Ann. 4. Et provisi ante commeatus, quorum subvectu, &c.

SUBVECTOR, ōris. m. Avien. Orbis descript. v. 199.
Bosphorus, Inachiæ subvector virginis olim.

SUBVECTO, āre. frequent. Plaut. Asin. 2. 2. 74.
Ipsos, qui tibi subvectabant rure huc virgas ulmeas. Virg. 6. Æn. 303.
Et ferruginea subvectat corpora cymba.
Subvectant saxa. Sil. 4. 21.

SUBVELLO, elli, & ulsi, ulsum, [ὑποσπῶ. Gl. G. L.] ĕre. Lucil. apud Non. 2. 202. Rador, subvellor, &c. al. Subellor.

SUBVULSUS, vel SUBVOLSUS, a, um. Partic Scipio apud Gell. 7. 12. Qui barba volsa, feminibus subvolsis, ambulet.

SUBVELLĀMEN, ĭnis. n. [ὑποκείλιον κεφάτυ, Gl. G. L.]

SUBVĔNIO, ēni, entum, [συνίστημι, βοηθέω, Gl. L. G.] īre. Adjuvare, propitium esse. Plaut. Aul. 2. 8. 24.
Apollo, quæso, subveni mihi, atque adjuva.
Succurrere & Subvenire. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 43.
Festinanter subvenire. Cels. lib. 3 cap. 18.
Homini jam perdito, & collum in laqueum inferenti, subvenire. Cic. 6. Verr. 37.
Provinciæ subvenire, Subsidio venire. Cic. 15. Fam. 4. Cumque eo animo venissem, ut utrique provinciæ, si ita tempus ferret, subvenirem.
Curis subvenit sententia. Stat. 1. Theb. 267.
Dolori subvenire, Mederi. Plin. lib. 26. cap. 5.
Erroribus subvenire. Cic. 4. Acad. 10. Nam qui voluit subvenire erroribus Epicurus, is qui videtur conturbare veri rationem, &c.
Gravedini, quæso, omni ratione subveni. Cic. 16. Att. 13.
Remediis saluti suæ acrioribus subveniendum putavit. Cic. pro Cluent. 67.
Sollicitudini alicujus subvenire, Opem ferre, adesse. Cic. 2. Fam. 5.
Sanguinem exspuentibus subvenit agaricum. i. e. Medetur. Plin. lib. 26. cap. 7.
Subvenire, Sensim vel clam venire. Gell. 19. 7. Ut quæque vox indidem digna animadverti subvenerat. [i. e. Succurrerat, subaudito, Animo, vel Ad animum.
Subvenibo antique pro Subveniam. Plaut. Men. 5. 7. 20.
Subvenitur, Impersonale. Cic. de Arusp. Resp. 57. Idemque earum templum inflammavit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis subvenitur.
Huic rei subventum est. Cic. 1. Att. 14. Huic quoque rei subventum est maxime a nobis.

SUBVENTŪRUS, a, um. [ἐπικουρήσων] Partic. Ovid. 2. Amor. 16. 28.

Quod si Neptuni ventura potentia vincat,
Et subventuros auferat unda deos.

SUBVENTOR, ōris. m. Auxiliator. Inscript. apud Gruter. p. 459. n. 1. POPVLI SVBVENTORI, &c.

SUBVENTO, āre. frequent. Plaut. Rud. 1. 4. 11. Spes bona, obsecro, subventa mihi.

SUBVENTĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπηέμιος] ut Subventanea ova, quæ & Zephyria, & irrita vocantur, quasi Vento concepta. V. Erasmum in Adag. Spes subventanea & subventanea parit. Et Aristot. de Hist. animalium.

SUBVENTRĪLE, is. n. [ὑποχείλιον, Gl. G. L.] Sumen.

SUBVERBUSTUS, a, um. Adj. Stigmate notatus. Tertull. de Pall. cap. 4. Subverbustos in liberalibus.

Subverbusta, Festo est, Verberibus usta; Licentia & petulantia comica vocabulo e multis coagmentato. Sic Uri virgis ferroque secari, dixit Horatius. Ex Turneb. Vulgo sic legitur, Subverbustam, Verubustam significat Plautus, cum ait, Ulcerosam, compeditam, subverbustam, sordidam. V. Scalig. & Dacer. not. & Salmas. p. 342. in Tertull. ubi Verberonem exponit.

SUBVĔREOR, ēris, veritus sum, [ὑπαιχύομαι] ēri. Aliquantum vereri. Cic. 4. Fam. 10. Venit enim mihi in mentem subvereri interdum, ne te delectet tarda decessio.

SUBVERTO, ti, sum, [ἀνορύσσω, Gl. G. L.] ĕre. Verbum rusticum, id significans, quod fit, dum terra, vel aratro, vel alio quovis instrumento, super semina conjicitur, & ita undecunque vertitur, ut ipsum semen operiatur. Columel. lib. 11. cap. 2. Idem qui lupinum stercorandi agri causa serit, nunc demum aratro subvertit.

Subvertere, [καταστρέφω] Demoliri, destruere. ut
Operum subvertere moles. Ovid. 6. Fast. 645.

Subvertere decretum, Rescindere. Sallust. in Jugurth. 30. Probarent ne tantum flagitium, an decretum Consulis subverterent, parum constabat.

Subvertere domum, Perdere calumniis. Tacit. 3. Ann. 7. Quum omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur.

SUBVERSUS, a, um. Partic. [καταστραμμένος] ut, Majestas soliorum subversa jacet. Lucret. lib. 5. 1133.

Subversa domus. Tacit. 4. Hist. 42.

SUBVERSIO, ōnis. f. [καταστροφή, Gl. G. L.] Arnob. 1. Subversio humani generis.

SUBVERSOR, ōris. m. Tacit. 3. Ann. 28. Suarum legum auctor idem ac subversor.

SUBVERSO, āre. frequent. Plaut. Curc. 4. 1. 23.

Vel qui ipsi vortant, vel qui alii subversentur, præbeant. Lambinus legit Subvertendos. al. Aliis ut versentur.

SUBVEXUS, a, um. Adj. [ἀνωφερής] ut Convexus dicitur, & Devexus. Liv. 25. 36. Omnia fastigio leni subvexa.

SUBVIDEO, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ēre.

SUBVĬRĬDIS, e. Adj. [ὑπόχλωρος] Aliquantum viride. Plin. lib. 47. cap. 10. Balanitæ genera duo habent, subviride, & Corinthii æris similitudine. Idem lib. 25. cap. 9. Therionaca fruticosa, foliis subviridibus, flore roseo.

SŬBŬLA, æ. f. [ὀπήιον] Instrumentum cerdonum, quo ad perforandum corium ac suendos calceos utuntur. Martial. 3. 16.

Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. Columel. lib. 6. cap. 5. Ænea subula pars auriculæ latissima circumscribitur, ita, &c. [Mira varietas in Glossis. Nam Latinogræc. Subla, ὀπήιον, περόνη. Rursus Subula, ὑπήιον, περόνη. At Græcolat. Ὀπήιον, Subula, Subucula. At περόνη Fibula Græcis dicitur, nec Subucula idem ac Subula Latinis, etsi videntur etiam Subucla dixisse, ut Subla, pro Subula. In Gloss. Græcolat. etiam legitur, Σουβλίον, Subula.

Puto & apud Moschopulum esse Σούβολα. Fortasse & nobis Subolare liceret dicere, pro πίρειν, alioqui Subula trajicere. H. St.

SUBULIZO, āre. [σουβλίζω] Subula trajicio. Suid. Πειρῶ, τὸ ἀπήιρειν ποιοῦμαι. Πείρω δὲ τὸ σουβλίζω καὶ κεντῶ. Suid. 1156.

SŬBŬLO, ōnis. m. [αὐλητής, Gl. L. G.] est Festo Tibicen Hetrusca lingua, quod vocabulum soni imitatione factum esse putat Turnebus, ut sit Subulo, tanquam Sibilo.

Subulo finitimas propter astabat aquas. Ennius apud Varr. de L. L. 6. 3. Et Auson. Epigr. 70. 8. Lucili vatis subulo.

Subulones, dicuntur Cervi, quibus sunt cornua simplicia, minimeque ramosa, ad subularum similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis simplicia tribuit, ut in eodem genere subulonibus, ex argumento dictis. Idem lib. 28. cap. 17. conf. SUBLONES.

SŬBULCUS, i. m. [ὑοβοσκός, χοιροβοσκός, Gl. L. G. & G. L. συβώτης, G. L.] Qui suum dux est: cuique porcorum nutriendorum cura commissa est. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 4. Altitudinis haræ modus sit, ut subulcus facile circumspicere possit, ne quis porcellus a matre opprimatur. Columel. in præfat. lib. 1. Porculatoris vero & subulci diversa professio, diversæ pastiones.

Hircosus subulcus, Hircum olens. Martial. lib. 10. 98. ad Publium,

Præsta de grege &c. Hircosi mihi filios subulci.

Tardus. Virg. 10. Ecl. 19.

Venit & opilio, tardi venere subulci. al. Bubulci.

SUBULTĀNEUS, a, um. Adj. Ἠθικός. Gloss. Latinogræc.

SUBUNGO, xi, [ὑπαλείφω] ĕre. Gloss. Græcolat.

SUBVŎLO, [ὑποπέταμαι] āre. Paululum volare, vel Sursum volare. Columel. lib. 8. cap. 8. Pulli vero facilius sub matribus pinguescunt, si jam firmis, prius quam subvolent, paucas subtrahas pinnas, & obteras crura, ut uno loco quiescant. Ovid. 14. Met. 507.

In cælestem locum subvolare. Cic. 1. Tusc. 40. Eam porro naturam esse quatuor omnia gignentium corporum, ut quasi partita habeant inter se & divisa momenta, ut terrena & humida, suopte nutu, & suo pondere, ad partes angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ duæ partes, una ignea, altera animalis, ut illæ superiores in medium locum mundi gravitate ferantur & pondere, sic hæ sursum rectis lineis in cælestem locum subvolent, sive ipsa terra superiora appetente, sive quod a gravioribus leviora natura repellantur.

SUBVOLTURIUS, V. SUBVULTURIUS.

SUBVOLVO, volvi, vŏlūtum, [ὑποκυλίνδω] ĕre. Virg. 1. Æn. 425.

Instant ardentes Tyrii, pars ducere muros,
Molirique arcem, & manibus subvolvere saxa.

SŪBUR, [Σοῦβρ] est Hispaniæ oppidum ad flumen Rubricatum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. vulgo *Cubelles*. Olivarius in Melam dicit nunc vocari *Siges*.

SŬBURBIUM, i. n. [προάστειον, προάστεια] quasi Via sub urbe, hoc est urbi contigua: sunt frequentes extra urbem domus, instar vici ædificatæ. Cic. 12. Philipp. 24. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, ire non ausus sim? Idem 3. Q. frat. 1. In ejus sermone ego utrumque soleo admirari, & te de suburbano emendo, quum ad illum scribas, non modo ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbio scribere. Vetus exemplar De suburbano legit.

SUBURBĀNUS, a, um. Adj. [προαστιῶος] ut, Suburbanus ager, qui urbi vicinus & proximus est. Cic. 2. de Divin. 69. Ita aqua Albana deducta ad utilitatem agri suburbani, non ad arcem urbemque retinendam.

Fundus suburbanus. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gymnasium suburbanum. Cic. 1. de Orat. 98.
Hortus suburbanus. Cic. pro Rabir. Post. 26.
Hortulus suburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10.
Litora suburbana. Plin. lib. 9. cap. 18.
Regio suburbana Italiæ. Columel. lib. 11. cap. 2.
Rura suburbana. Hor. 1. Epist. 9. 76.
Rus amœnum & suburbanum. Cic. pro Rosc. Amer. 133.
Villa suburbana. Catul. ad Fund. 42. 6. Nepos in Attico cap. 14. Nullos habuit hortos, nullam suburbanam, aut maritimam sumptuosam villam.

SUBURBĀNUM, i. n. [προάστιον, Gl. G. L.] & plur. SUBURBANA, ōrum. n. [προάστεια, Gl. L. G.] significat Prædium extra urbem. Suburbana in plurali tantum, significat Frequentiam domorum extra urbem, quæ tamen sub urbe sint. Plin. 3. Epist. 11. Fui apud illum in suburbano. Sueton. de August. cap. 6. Nutrimentorum ejus ostenditur adhuc locus in avito suburbano, juxta Velitras, permodicus.

Deportare aliquid in suburbana amicorum. Cic. 3. Verr. 54. [Subauditur semper Prædium, & opponitur Rustico prædio, quod Ruri, i. e. longius ab urbe esset.

SUBURBANĬTAS, ātis. f. [τὸ προαστεῖον] Propinquitas. Cic. 4. Verr. 7. Sic populo Romano jucunda suburbanitas est hujusce provinciæ.

SŬBURBĬCĀRIUS, a, um. Adj. Idem ac Suburbanus. Suburbicariæ regiones & Suburbicariæ partes in l. 9. De annonis & tribut. in C Theod. l. 12. de extraordinar. muner. eod. C. & l. 12. de indulgen. debitor. & in Notitia Imperii Romani, ubi de Comite rerum privatarum per occidentem tractatur. V. Salmas. & Sirmond. de Suburbic. regionib.

SŬBURGEO, ursi, sum, ēre. Virg. 5. Æn. 202.

Attulit ipse viris optatum casus honorem:
Namque furens animi, dum proram ad saxa suburget,
Interior, spatioque subit Sergestus iniquo,
Infelix, saxis in procurrentibus hæsit. Suburget, Aliquantum urget. Ad saxa, Quæ Menœtes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertransierat. Interior, Sinisterior, ab læva parte. Siquidem paulo ante dixerat, 169.

Ille inter navemque Gyæ, scopulosque sonantes,
Radit iter lævum interior. Spatio iniquo, Nimis arcto, non satis magno, pro captu Centauri, suæ navis, angusto.

SŬBŪRO, ssi, stum, [ὑποκαίω, Gl. G. L.] ĕre. pro Leviter urere. Suet. in August. cap. 68. Solitusque sit crura suburere nuce ardenti, quo mollior pilus surgeret.

SUBUSTUS, ūs. m. [ὑπέκκαυμα, Gl. G. L.]

SUBUSTIO, ōnis. f. [ὑπέκκαυσις, Gl. G. L.] Calefactio.

SŬBURBA, vel SUBŪRA, æ. f. [Σοῦβρα] Vicus Romæ: a quo Regio Suburrana dicta est, ut scribit Junius: ab eo quod fuerit sub urbe antiqua. Varro autem 4. de L. L. 8. a Pago Sucusano, putat dictam Sucusam: deinde mutatis litteris Suburam. Nunc, ait ibidem Varro, scribitur tertia littera B, non C. Pagus Succusanus, quod succurrit Carinis. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Quid quæ scribuntur aliter quam enuntiantur? Paulo post p. 91. Burm. Suburra quum tribus litteris notatur, e tertiam ostendit. Vide etiam Festum lib. 17. in verbo Suburra. Hinc, Suburranus, Adjectivum; ut, Regio Suburrana, in qua meretricum diversoria erant: quæ ob id Suburranæ dicuntur a poetis. Hæc Perottus ex Varr. & Festo. Martial. lib. 6. 65.

Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media sedent Suburra, &c. Liv. 3. cap. 13. pr. Se haud multo post, quam pestilentia in urbe fuerat, in juventutem grassantem in Suburra incidisse. Juven. 10. Sat. 156.

— & media vexillum pono Suburra.

SUBURRANUS, vel ut frequentius scribitur SUBŪRANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 8. cap. 3. Itaque quatuor solæ aram a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina. Hor. Epod. 5. 58.

Latrent suburanæ canes.

SUBVULTŪRIUS, a, um. Adj. [ὑπηρέπιος] Corpus subvulturium Plauto joco dictum, Rud. 2. 4. 8.

— eja corpus cujusmodi?
Subvulturium, illud quidem subaquilum volui dicere.

S U C

SUCCASSES, Aquitaniæ populi, apud Plinium lib. 4. cap. 19.

SUCCĒDO, ssi, ssum, [ἀφίκομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Subire. Servius ad illud Virg. 5. Ecl. 6.

Sive antro petius succedimus. Succedimus, (inquit) & Dativo & Accusativo casibus, secutus tam veterem, quam nostram consuetudinem suo more jungit. Hactenus Servius. Notandum est autem multo frequentius legi cum Dativo, ut Urbi, tecto, antro succedere, quam cum Accusativo, Urbem, &c. Virg. 3. Georg. 418.

Aut tecto assuetus coluber succedere, & umbræ, &c.

Succedere, Ingredi. [εἰσέρχομαι, Gl. L. G.] Virg 8 Æn. 123.

— & nostris succede penatibus, hospes. Idem 4. Æn. 10

Aquæ jussæ rex succedit. Ovid. 11. Met. 142.
Antro succedimus. Virg. 5, Ecl. 19.
Tectis succedere, Domum ingredi. Ovid. 2. Met. 766.
Terris alicujus succedere. Virg. 7. Æn. 214.
Urbi parvæ succedimus. Virg. 3. Æn. 276.

Aliqu

Aliquo succedere. Cic. pro Domo 116. Tectum, quo imbris vitandi causa succederet, nullum haberet.
Minutatim succedere. Lucret. lib. 6. 1189.
Subire & succedere sub acumen stili. Cic. 1. de Orat. 151. Omnia sub acumen stili subeant, & succedant necesse est.
Succedere, Appropinquare, Propius accedere. ut Muris, portis succedere, &c. Liv. 23. 44. Cæs. 2. Bell. Gall. 6.
Tumulo imo successit. Virg. 5. Æn. 93.
Vallo successit acies Romana. V. ACIES.
Ad muros succedere. Liv. 8. 16. Idem lib. 1. 27. Albano non plus animi erat, quam fidei: nec manere ergo, ne transire aperte ausus, sensim ad montes succedit.
Murum succedere. Tacit. 2. Ann. 20.
Et eodem modo cum Accusativo junxit Sallustius. in 6. Hist. Cum murum hostium successisset, pœnas dederat. Serv. ad Eclog. Virg. 5. 5.
Succedere sub primam aciem. Cæs. 1. Bell. Gall. 24.
Ad summum succedere honorem, Conscendere. Lucret. lib. 5. 1122.
Succedere in tabernaculum, pro Subire. Curt. lib. 4. 12. extr. Strenuequ opere perfecto, in tabernaculum, ex quo tota acies hostium conspiciebatur, successit. Al. Secessit rectius.
Succedere, In alterius locum venire. Succedo tibi, ἀμείβομαι σε. Gloss. Latinogræc. Cic. in Pison. 88. Quum tu, non solum quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, exsanguis & mortuus concidisti. Idem 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperabatur ab hominibus non insulsis, quod tibi tam cito succederet.
Succedere in locum alterius. Cic. ad Brut. 13. Sororis meæ liberos oblivisceris esse Lepidi filios, meque his in patris locum successisse existimes. Idem 3. Offic. 76. Quid ergo? hic non noceat, qui quodam quasi veneno perficiat ut veros heredes moveat, in eorum locum ipse succedat?
In vicem alterius succedere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Succedere in orbem prælio, In vicem prælium inire. Liv. 6. 4. extr.
Succedere in pugnam. Liv. 9. 27. Commota pedestri acie Samnitium, eques in pugnam succedit.
Succedere in paternas opes. Liv. 21. 3.
Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 6. Verr. 81. Succedam ego vicarius tuo muneri, suscipiam partes, quas alienas esse arbitrabar.
Alicui succedere, Vices ejus suscipere. Cic. de Clar. Orat. 87.
Proxime alicui succedere. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Nihil semper floret, ætas succedit ætati. Cic. 11. Philip. 39.
Melius succedit quotidie tempus. Cæs. 3. Bell. Civil. 49. extr.
Honori alicujus succedere. Ovid. 2. Met. 590.
Orationi alicui succedere. Cic. pro Corn. Balb. 4.
Magnis succedere, & Æquales habere magnos. Cic. in Orat. 105.
Succedere, [εὐοδοῦμαι] Prospere cedere, & evenire. Ter. And. 4. 1. 46.
Hac non successit, alia aggrediemur via. Liv. 8. 25. Si successisset incœptum.
Si proinde, ut ipse mereor, mihi successerit. Cic. 10. Fam. 4. extr.
Si quando minus succedet, magnum tamen periculum non adibit. Cic. in Orat. 98.
Succedit ex sententia. Cic. ad Brut. 9. Nos te, tuumque exercitum exspectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore.
Si ex sententia successerit, bene erit opera posita. Cic. 2. Q. frat. 13.
Succedere, Prospere cedere, &c. cum Dativo rei. Liv. 21. 7. Ira haudquaquam prospere, postquam ad effectum operis ventum est, cœptis succedebat.
Successit, pro Accidit. Plin. lib. 28. cap. 8. Quod si successerit alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere.
Successum est, Impersonaliter. Cic. 13. Fam. 30. Qui cum forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei successum esset, Pompejus in eam provinciam cum exercitu venit. Plura supra V.
SUCCESSUS, a, um. Partic. [εὐοδούμενος] Quod prospere cessit. Cic. 16. Fam. 21. Nam cum omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua.
SUCCESSŪRUS, a, um. Partic. Ovid. 2. Met. 788.
Murmura parva dedit; successurumque Minervæ Indoluit.
SUCCESSUS, ûs. m. [ὑποχώρησις, Gl. L. G. ἀμείβοντα, G. L.] Eventus tam bonus quam malus: sæpius tamen bonus. Virg. 2. Æn. 386.
Atque hic successu exsultans animisque Chorœbus. Liv. 2. 50. pr.
Inde consilium ex re natum, insidiis ferocem hostem captandi, gaudere etiam multo successu Fabiis audaciam crescere.
Successus & Eventus. Plin. lib. 27. cap. 8.
Acrior ipso successu. Virg. 5. Æn. 210.
Lætior successu. Ovid. 8. Met. 384.
Prosperi successus. Liv. 1. in præfat.
Augere successus novis successibus. Claud. 1. in pr. Cons. Stilich. 2.
Carere successu. Ovid. 1. Epist. 18.
Urgere successus suos, Non pati prosperos successus languescere, Faventem fortunam prosequi. Lucan. lib. 1. 148.
SUCCESSOR, ōris. m. [ἀμείβοντα, Gl. L. G. & G. L.] Qui succedit. Martial. lib. 9. 48.
Sic quasi Pythagoræ loqueris successor & hæres. Cic. 1. Q. frat. 2.
Successorem habes perblandum. Ovid. 4. Trist. 10. 53.
Successor honoris. Idem 4. de Pont. 9. 58.
Successor tanti frater honoris erit.
Successorem mittere vel dare alicui, est quod nunc *Officium auferre* vulgo dicimus. Lamprid. de Alexand. cap. 32. pr. Si unquam alicui præsentium successorem dedit, semper illud addidit, Gratias tibi agit Respu. Capitolinus in Antonino Pio cap. 8. Successorem viventi bono judici nulli dedit, nisi Orphito Præfecto urbis. Bud. [Conf. Casaub. not. ad Spart. Hadr. cap. 9. & 24.
Quum successor aliquid immutat de institutis priorum. Cic. pro Flacc. 33.
Præfinit enim successori diem. Cic. de Provinc. Cons. 37.
SUCCESSIO, ōnis. f. [ἀμείβοντα, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 14.
Seruntque MMM non amplius esse familiarum, quæ jus per successiones ad sibi vindicent.
Successio in locum. Cic. ad Brut 17. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur, in Antonii locum successio?
Successio voluptatis. Cic. 1. de Fin. 37. Ut enim, cum cibo potioneque fames sitisque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consecutionem adfert voluptatis: sic in omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis.
Successio provinciarum. Cic. 8. Fam. 1. Præterea Marcellus, quod adhuc nihil retulit de successione Provinciarum Galliarum.
SUCCĒDĀNEUS, a, um. Adj. [ἀμείβοντα] Suppositus, vicarius, vel Qui alteri succedit. A Succedendo, non a Succidendo (quod vult Gell. 4. 6.) uti docet Scaliger ad Festum. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?
Succedaneum alicui dare. Justin. 38. 6.
Hostiæ succedaneæ dicebantur, Quæ, cum primis hostiis litatum non erat, aliæ tuendi piaculi gratia subdebantur & succedebant, ob id Succedaneæ a succedendo nominatæ. Sic Beroaldus ad Apul. lib. 8. Milesf. p. 213. Elmenh. Sed postquam, non cervum pro virgine, sed asinum pro homine succedaneum, videre.
Succedaneum alieni periculi esse. Ulpian. D. de administratione tutorum. l. Si plures. h. e. Sustinere incommodum alieni periculi, vel alterius culpam sustinere.
SUCCESSĪVUS, a, um. Adj. Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Mirabile institutum Dei est, quod ad conservationem generum singulorum, duos sexus, maris ac feminæ, machinatus est, quibus inter se per voluptatis illecebras copulatis, successiva soboles pararetur, ne omne genus viventium conditio mortalitatis exstingueret.
SUCCESSŌRIUS, a, um. Adj. Paul. in l. 1. D. de jur. & fact. ignor. Ignoret autem sibi ex successorio capite bonorum possessionem competere.
Successorio jure. Amm. Marcell. lib. 14. pag. 312. de Nicatore Seleuco, Quum post Alexandri Macedonis obitum successorio jure teneret regna Persidis. H. St. Exstant cap. 8. Vales. Desiderabatur omnino hæc vox in ed. Lugd.
SUCCĒLO, vel SUBCELO, [ἐπικρύπτω, Gl. G. L.] āre.
SUCCENDO, di, sum, [ὑφάπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑποκαίω, G. L.] ĕre. Incendere. Liv. 28. 23. pr. Quum turbam feminarum puerorumque imbellem inermemque cives sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleraque injicerent corpora, &c.
Crines succendit flamma. Lucan. lib. 6. 179.
Classica succendunt furorem cantu. Lucan. lib. 6. 166.
SUCCENSUS, a, um. Partic. [ὑποπυρωθεὶς, ὑπόπυρος] ut Cic. in Pison. 42. Etiamsi in Phalaridis tauro inclusus, succensis ignibus, torreatur.
Amore alicujus succensus. Ovid. 15. Epist. 167.
Ira succensus. Sil. lib. 1. 169.
Mero multo ad bella succensi Lapithæ. Senec. Herc. fur. 9.
Ira succensa rabie. Claud. 4. Cons. Hon. 242.
Mentes succensas agit libido. Senec. Hippol. 4.
SUCCENSEO, ui, [καταμαίνομαι, αἰπῶμαι, μνησικακέω, Gl. L. G.] ēre. In re gravi & justa irasci, ut ait Donatus. Idem alio loco, Succensere, inquit, is dicitur, qui quum amare debeat, læsus irascitur. Plaut. Asin. 1. 1. 35.
Aut cur postremo filio succenseam,
Patres ut faciunt ceteri? Ovid. 17. Epist. 34.
Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti?
Succensere quid alicui. Plaut Capt. 3. 5. 22.
An obsecro, hercle, te, id nunc succenses mihi? i. e. An propter id, ut interpretatur Donat. Ter. And. 2. 3. 2.
Si id succenseat nunc, quia non det tibi uxorem
Chremes. Ibid. 4. 1. 30.
Succenseo quod. Cic. 2. Att. 1. Mihi, quod defendissem, leviter succensuit.
Non enim jam metuo ne tu illi succenseas: illud vereor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere. Cic. pro Dejot. 35.
Dii hominibus irasci & succensere consuerunt. Cic. pro Rosc. Com. 46.
In Gloss. scribitur & Suscenseo.
SUCCENTIVUS, V. SUCCINO.
SUCCENTŬRIO, [ὑπικαταχράφω] āre. proprie significat, Explendæ centuriæ gratia numerum supplere, auctore Fest. A re militari translatio facta, ut ait Donat.
Succenturia, centum require. Plaut. Fragm.
Translate apud Gell. 15. 8. Alia esca melior, atque cautior, succenturietur.
SUCCENTURIO, ōnis. V. SUBCENTURIO.
SUCCENTURIĀTUS, a, um. Adj. [ὑπικατάγραπτος] unde, Succenturiati milites dicuntur, non primæ, sed secundæ centuriæ; ubi ad insidiandum maxime collocabantur: ex quo In succenturiis, quasi In insidiis, quempiam positum appellamus. Ter. Phorm. 1. 4. 52.
Nunc prior adito tu: ego in insidiis hic ero
Succenturiatus. In quem locum sic scribit Donatus; Succenturiati dicuntur, Qui explendæ centuriæ gratia subjiciunt se ad supplementum ordinum.
SUCCERDA, æ. f. [χοιρέα κόπρος, Gl. L. G.] Stercus suillum. Titinn. Quid habes, nisi unam arcam sine clave, eo condis succerdas? Fest. Fortasse scribendum Suscerda, ut Muscerda.
SUCCERNO, crēvi, crētum, [ὑποκρίνω, ἀποκρίνω] ĕre. Separare, secernere. Plin. lib. 8. cap. 11. Farinario cribro succernunt. Plaut. Pœn. 3. 1. 10.
Nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.
Succernere de. Cato R. R cap. 37. Partem de nucleis succernito, & in lacum conjicito. [An Secernito?
SUCCERNICULUM, i. n. Farinarium cribrum, quod fit e setis equorum, ut Excussorium & Pollinarium e lino.
SUCCESSOR, SUCCESSIO. V. SUCCEDO.
SUCCĪDO, di, sum, [ὑποτέμνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Sub & Cædo. Plin. lib. 16. cap. 12. Postea tota arbor succiditur, & medulla ejus uritur. Ovid. 4. Fast. 231.
Naiada vulneribus succidit in arbore factis.
Trunco succisa fagus. Senec. Herc. OEth. 13.
Nemus succisum. Lucan. lib. 4. 138.
Segetes succidere. Virg. 1. Georg. 297. Cæs. 4. Bell. Gall. 19. Omnibus eorum agris vastaris, frumentis succisis, &c.
Seges succiditur ense. Sil. lib. 15. 536.
SUCCĪDIA, æ. f. [πεῖχια] Tergum, sive massa carnis porcinæ salita, & in necessarium usum servata: quæ quoties opus est, succiditur. Nonius 2. 782. Succidiam pro Lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petasonem, & lardum. Varr. lib. 4. de L. L. 22. Non a succidendo, sed a suibus cædendis, sive edendis, nam id pecus primum occidere

occidere cœperunt domini, & ut id ſervarent, ſalire. Idem de R. R. lib. 2. cap. 4. Ignavum & ſumptuoſum eſſe, qui ſuccidiam in carnario ſuſpenderit potius ab laniario, quam ex domeſtico fundo? Ibid. E queis ſuccidias Galli optimas & maximas facere conſueverunt. Rectius itaque Succidiam a ſucco dici putaveris. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido, a Cædo, producitur. [Niſi aliud Gellii locus ſuaderet.

Succidia, per translationem. Cic. de Senect. 57. Jam hortum ipſi agricolæ ſuccidiam alteram appellant. i. e. ut ait Non. 2. 782. Succeſſionem neceſſariam. Quem Ciceronis locum facit illuſtriorem Plin. lib. 19. cap. 14. Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primum agricolæ æſtimabantur priſci, & ſic ſtatim faciebant judicium, nequam eſſe in domo matremfamilias (etenim hæc cura feminæ dicebatur) ubi indiligens eſſet hortus. Quippe e carnario aut macello vivendum eſſe. Indiligens hortus, i. e. Indiligenter cultus.

Succidias humanas facere. i.e. Homines concidere. Cato apud Gell. 13. 24.

Succĭdus, a, um. Adj. Succulentus, & bene habens. Plaut. Mil. 3. 1. 193.

Lautam vis, an quæ nondum ſit lauta? PA. Siccam, ſuccidam.

i. e. Volo quæ nondum lavet, ſed ſicca ſit, quæ tamen ſit ſucculenta, & bene habita. Hoc autem eo eſt lepidius, quod alluſum eſt ad lanam, quæ illota ſuccida eſt: lauta, jam non ſuccida. Turneb. Adverſ. 7. 6. V. SICCUS.

Succīda lana, a ſuccidendo, ut quidam volunt: quod talis ſit, qualis ſucciſa eſt, hoc eſt, plena ſordibus. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 11. a ſudore derivat: dicit enim, Tonſuræ tempus inter æquinoctium vernum & ſolſtitium, quum ſudare incœperunt oves, a quo ſudore recens lana tonſa, ſuccida eſt appellata. Rectius itaque ſuccidam a ſucco dici putaveris. Eſt enim ſudor, velut ſuccus lanæ recens tonſæ. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido producitur. Juven. 5. Sat. 25.

Qualis cœna tamen? vinum quod ſuccida nolit
Lana pati. [i. e. Aceto deterius, ex quo lanam ſuccidam ſæpe medici expreſſam vulneribus imponebant. V. q. f.

Succida lana involutum. Celſ. lib. 4. cap. 4. de tuſſi, Imponendaque extrinſecus, ſupra id quod dolet, lana ſuccida ex aceto eſt.

Succīsīvus, a, um. Adj. [πάρεργος] unde Tempus ſuccisivum, dicitur Quod ſubtrahitur & ſucciditur a rebus neceſſariis & urgentibus, ut ad aliquem uſum accommodemus. [Sed V. Subſecivus, in SUBSECO.

Succīdo, cīdi, cāſum, [ὑποπίπτω] ĕre. quaſi Subtus cadere. Curt. 9. 5. 7. Jam continuo labore gravia genua ſucciderant. Plaut. Curc. 2. 3. 30.

— tenebræ oboriuntur, genua inedia ſuccidunt.

Artus ſuccidere. Lucret. lib. 3. 157.

Succidere etiam dicuntur, qui cadunt in genua. Senec. de Provid. Etiamſi ſucciderit, de genu pugnat.

Succāsus, ûs. m. Varro apud Non. 6. 21. Ventus ſuccaſu vehementius ſufflare. Ita Merc. al. Suo caſu. Lipſ. Sub occaſu.

Succīduus, a, um. Adj. [ὑποπεπτωκὼς] Quod eſt pronum ad caſum, ſive ferme cadens. Ovid. 13. Epiſt. 24.

Succiduo dicor procubuiſſe genu.

Greſſus ſuccidui titubant. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 153.

Poplite ſucciduo genua intremuere. Ovid. 10. Met. 458.

Succidus, V. ſupra & SUCCUS.

Succingo, xi, ctum, [ὑποζωννύω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus cingere, ut ſolemus, quo expeditiores ſimus ad aliquod opus faciendum. Ovid. 13. Met. 733.

Illa feris atram canibus ſuccingitur alvum,
Virginis ora gerens. De Scylla.

Succingere ſe canibus, armis, &c. pro Circumdare & ſæpire copiis & potentia, ut ait Budæus. Cic. 7. Verr. 145. Hoc etiam iſte infeſtior, quod multo ſe pluribus & majoribus canibus ſuccinxerat. Liv. 21. 10. pr.

Si ex bellis bella ferendo, ſuccinctus armis legionibusque vivat.

Terrore ſe fruſtra ſuccinxerit. Plin. Paneg. 49.

Veſtem ritu ſuccincta Dianæ. Ovid. 10. Met. 546.

Miniſtri ſuccincti. Ovid. 4. Faſt. 413.

Succinctus, a, um. Partic. [ὑποζωμένος, Gl. G. L.] Hor. 2. Serm. 6. 107. — veluti ſuccinctus curſitat hoſpes.

Succinctus cultro, Qui cultrum ſuccinctum habet. Liv. 7. 5. pr.

Ferro. Liv. 40. 7.

Gladio ſuccinctus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 66.

Pugione. Cic. 13. Philip. 33. Ser. Galbam, eodem pugione ſuccinctum, in caſtris videtis.

Pinus ſuccincta comas. Ovid. 10. Met. 103.

Urbs ſuccincta portubus, Circumſæpta, ac munita. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Deleta Carthago eſt, quod cum hominum copiis, tum ipſa natura ac loco ſuccincta portubus, armata muris, &c.

Nervis corpus ſuccinctum. Plin. lib. 20. cap. 17.

Pectora ſuccincta curis. Stat. 5. Silv. 1. 77.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 10. Eaſdem arbores alio nomine eſſe per oram Italiæ, quos tibulos vocant, plerique arbitrantur, ſed graciles, ſuccinctioresque & enodes. h. e. Compactiores & denſiores.

Succinctus, Agilis & paratus. Quintil. lib. 2. cap. 2. At nunc proni atque ſuccincti, ad omnem clauſulam, non exſurgunt modo, ſed etiam excurrunt.

Succinctum, i. n. [ὑποζωμα, Gl. L. G. & G. L.] conf. CINCTUM.

Succingŭlum, i. n. [ὑποζωστὴς] Balteum inquit Feſtus. Plaut. Men. 1. 3. 17.

— nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo quidem animo, ab Hippolyta ſuccingulum
Hercules haud æque magno unquam abſtulit periculo.

Succinctĕ, Adv. Ammian. 28. 1. Nec pigebit docere ſuccincte. Sidon. 1. Epiſt. 9. Faber ſuper his aliqua ſuccinctius. Ammian. 15. 20. Succinctius edocebo.

Succinctōrium, i. n. [περίζωμα] Auguſtin. contra Manich. 2. 15. Fecerunt de foliis fici ſibi ſuccinctoria. Ex Geneſ. 3. 8.

Succinctulus, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Mileſ. p. 117. Elm. Faſciola prænitente altiuſcule ſub ipſas papillas ſuccinctula.

Refecta ſunt hic quædam, quæ adſcripſerat H. St. Arbitror alterutrum ex ſuperioribus vocabulum fuiſſe, reſidua enim ejus verba ſunt, Apud Egnatium, quod fortaſſe alicubi legerat.

Succĭno, [ὑπᾴδω] ĕre. ex Sub & Cano compoſitum, quaſi Canendo ſubſequi, & invicem reſpondere: ut ſolent mendici. Hor. 1. Epiſt. 17. 48.

— clamat, Victum date, ſuccinit alter,
Et mihi dividuo findetur munere quadra.

Succentus, ûs. m. Mart. Capel. 1. 6. Succentibus convenire.

Succentor, ōris. m. Ammian. 19. 28. Paulo ſuccentore fabularum crudelium. i. e. Incentore.

Succentīvus, a, um. Adj. unde, Tibia ſuccentiva, apud Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. V. Incentivus, in INCINO.

Succĭnum, i. n. [ἤλεκτρον] Græci Electrum, Germani gentilitio nomine *gleſſum* appellant. Tacit. Germ. 45. Autumno quibuſdam pinei generis arboribus exſudatur, & ut gummi ex ceraſis, copia humoris erumpit, & rigore aut tepore autumnali denſatur. Intumeſcente æſtu raptum ex inſulis Septentrionalis Oceani exſpuitur in litus, ibique vadis inter cetera maris eructamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3. Succinum noſtræ officinæ (inquit Ruellius) ruraque, & vulgus medicorum *ambram* vocant *citrinam*: Mauritani *karabe*. Geſtant noſtræ mulieres decoris cauſa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis, quibus ſuas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 3. Arboris ſuccum eſſe priſci noſtri credidere, ob id ſuccinum appellantes. V. ibidem plura.

Pinguia ſuccina. Juven. 6. Sat. 572.

Grandia, Satyra nona,

En, cui tu viridem umbellam, cui ſuccina mittas Grandia.

H. St. Verſus eſt 50.

Succĭnus, a, um. Adj. [ἠλεκτρικὸς] ut, Succina gutta. Martial. 6. 15.

Dum Phaethontea formica vagatur in umbra,
Implicuit tenuem ſuccina gutta feram. Pro Succinea.

Succineus, a, um. aliud Adj. Plin. lib. 22. cap. 23. Succineis novaculis, aut argenteo apparatu comitante.

Succisivus, V. in Subſeco SUBSECIVUS.

Succlāmo, [ἐπιφωνέω] āre. Idem quod Acclamare. Liv. 3. 50. Hæc Virginio vociferanti ſucclamabat multitudo, nec illius dolori, nec ſuæ libertati ſe defuturos.

Succlamare ad. Liv. 10. 25. Ain' tandem, inquit, num caſtra vallata non habetis? ad hoc quum ſucclamatum eſſet: duplici quidem vallo, & foſſa, & tamen in ingenti metu eſſe.

Succlamatum eſt, & frequenter, a militibus. Cic. 11. Fam. 13.

Succlamari dicitur aliquis de quo ſermones palam ac publice habentur. Quintil. Decl. 18. In illa virgine publica ſucclamat invidia. Item Decl. 19. Omnium maledictis ſucclamatus, omnium denotatione damnatus eſt.

Succlamātio, ōnis. f. [ἐπιφώνημα, ἐπίλογος, Gl. L. G.] Liv. 40. 36. Si ex eo, quod aut inter ſe loquantur, aut ſucclamationibus apud concionantem imperatorem ſignificent, quid ſentiant, &c. Idem 28. 26.

Succollo, [ἀναπῄημαι] āre. Collum ſupponere, ſuſtollere, ſublevare cervicibus ſubjectis, quod proprie eſt eorum, qui aliquem in lectica geſtant. Sueton. in Othon. cap. 6. Donec, omiſſa mora, ſuccollatus, & a præſente comitatu Imperator conſalutatus, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Sunt in ejus exemplaribus nobiles paluſtri acceſſu villæ, ſuccollantium ſpecie mulieres labentes, trepidæque feruntur. Sed V. Hard.

Apes regem ſuum ſequuntur quocunque it, & feſſum ſublevant, & ſi nequit volare, ſuccollant. Varr. de R. R. 3. 16.

Succondĭtor, ōris. m. Succonditores in factionibus circi ludisque circenſibus illi erant, Qui ſub currum & jugum ſeſe condebant, ſi forte male juncti eſſent equi, aut loris ſe impedirent. Horum mentio eſt in epigrammate iſto veteri, M. VISPANIO FVLLONI TINCTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. M. VISPANIO QVARTINO SVCCONDITORI. M. VISPANIO EROTI AVRIGATORI, &c. Hæc Turnebus. V. Gruter. p. 140. n. 3. [Gloſſ. Lat. Græc. Conditor, ἀλείπλης ἵππων. Unde liquet de Subconditore.

Succosus, V. SUCCUS.

Succresco, crēvi, crētum, [ὑποφύομαι] ĕre. Inferius, vel paulatim creſcere. Plaut. Trin. 1. 1. 8.

Sed dum illi ægrotant, interim mores mali,
Quaſi herba irrigua, ſuccreverunt uberrime. Columel. lib. 4. cap. 14. Frequenter ſolum exercendum eſt, dum id incremento ſuo vites inumbrent, nec patiantur herbam ſuccreſcere. Ovid. 9. Met. 352. Tibull. 1. 7. (al. 8.) 55. At tibi ſuccreſcat proles, quæ facta parentis, &c.

Succreſcere ætati alicujus. Cic. 3. de Orat. 228. Non enim ille mediocris Orator veſtræ quaſi ſuccreſcit ætati, ſed & ingenio peracri & ſtudio flagranti.

Succreſcere gloriæ ſeniorum. Liv. 10. 13.

Succrotilla, V. SUCROTILLA.

Succubar, Colonia Tingitaniæ apud Mauros. Plin. lib. 5. cap. 2.

Succŭbi, [ἰφιάλται] Dæmones dicuntur, qui ſub humana ſpecie, corporibus aſſumptis, ſe viris ſubjiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineunt.

Succŭba, æ. f. [παλλακή] dibitur Quæ ſe alieno marito ſubjicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ovid. 6. Epiſt. 153.

— lecti quoque ſuccuba noſtri
Mæreat, & leges ſentiat ipſa ſuas. conf. SUBNUBA.

Succula, V. SUCULA in SUS.

Succumbo, cŭbui, cŭbĭtum, [ὑποπίπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπανακλίνω, ὑπανακλίνομαι, G. L.] ĕre. Subjici, ſubtus cadere. ut, Succumbere oneri. Liv. 6. 32. Cui ſuccumbere oneri coacta plebes.

Genu flexo ſuccumbere. Ovid. 4. Triſt. 2. 2.

Succumbere, ad animum relatum, pro Frangi, & ita debili animo eſſe ut ferre fortiter quidpiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. 95. Turpe eſt viro debilitari, dolere, frangi, ſuccumbere.

Succubuiſſem enim potius ipſe. Cic. pro Domo 16.

Succumbentibus ſuccumbere. Cic. ad Brut. 16.

Subvenire vult ſuccumbenti jam, oppreſſo Sullanis oneribus. Cic. de Lege Agr. 69.

Animo ſuccumbere. Cic. 2. Tuſc. 56.

Culpæ ſuccumbere, In culpam labi. Virg. 4. Æn. 19.

Doloribus ſuccumbere. Cic. 1. de Fin. 49. Ut enim mortis metu omn quietæ vitæ ſtatus perturbatur: & ut ſuccumbere doloribus, eosque h mili animo imbecilloque ferre miſerum eſt, &c.

Fatis ſuccumbere. Lucan. lib. 8. 70.

Fortunæ ſuccumbere. Cic. 9. Fam. 11. Non quo ita ſim fractus, ut a hominem me eſſe oblitus ſim, aut fortunæ ſuccumbendum putem.

Fortunæ cedere & ſuccumbere. Cic. 3. Tuſc. 36.

Labori ſuccumbere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 86.

Oneri. libro 22. p. 3. a fine, ubi legitur, Itaque ſuccumbam one

neque aggrediar narrare, quæ edissertando minora vero fecero. Sicut & lib. 18. ubi de Scipione, quem memorabilem virum fuisse scribit, Ut duobus Petilliis succumberet. H. St. Locus prior Livii est cap. 54. Cujus loci sententia est, Itaque, ne succumbam oneri, non aggrediar &c. Alter locus cap. 53. pr. Ubi tamen non dicit Oneri; sed Petilliis, i e. Accusatoribus levissimis objectus.

Precibus alicujus succumbere. Ovid. 3. Epist. 91.

Senectuti succumbere. Cic. de Senect. 37. Quatuor robustos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat, & senex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languescens succumbebat senectuti.

Turbæ virtutem succumbere vidit. Ovid. 5. Met. 177.

Oculi succumbunt. Ovid. 1. Met. 714.

Lumina nescia succumbere somno. Ovid. 12. Epist. 49.

Succumbere viro dicitur mulier in sensu obscæno. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Necnon etiam hoc, quas virgines ibi appellant, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut succumberent quibus vellent, & incomitatis ut vagari liceret, & filios habere.

Festus, Pellices nunc quidem appellantur alienis succumbentes. H. St.

SUCCURRO, curri, cursum, [βοηθέω, Gl. L. G. ὑποτρέχω, G. L.] ĕre. Auxilium cito præstare. Ter. Adel. 5. 3. 6.

Succurrere & Subire. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Quoniam quidem semel suscepi, licet, Hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, succurram atque subibo.

Succurrere laborantibus. Cæs. 2. Bell. Civil. 6. Cic. 1. de Orat. 169.

Lapsis succurrere. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.

Miseris succurrere. Virg. 1. Æn. 634.

Non ignara mali miseris succurrere disco.

Succurrebant hæc subsidia tantis his malis. Cæs. 3. Bell. Civil. 70. pr.

Dolori nostro succurre. Propert. lib. 2. 17. 13.

Exspectationi aliquorum quam celerrime succurrere. Cic. 2. de Orat. 313. Al. Occurrere.

Infamiæ communi succurrere. Cic. 2. in Verr. 2. Huic ego causæ, Judices, cum summa voluntate, & exspectatione Pop. Rom. actor accessi, non ut augerem invidiam ordinis, sed ut infamiæ communi succurrerem.

Labori alicujus succurrere. Virg. 9. Æn. 404.

Pudicitiæ & vitæ alicujus succurrere. Cic. 3. Verr. 67. Hæc ubi filio nuntiata sunt, statim exanimatus ad ædes contendit, ut & vitæ patris, & pudicitiæ sororis succurreret.

Rebus succurrite læsis. Ovid. 1. Trist. 5. 35. Al. Lapsis.

Saluti succurrere, fortunisque communibus. Cic. pro Rabir. 3.

Urbi incensæ succurritis. Virg. 2. Æn. 352.

Via celeriore succurrere, Mederi. Cels. lib. 3. cap. 21.

Succurrere, [ἀπαντᾶν] In mentem venire. Cic Neque enim mihi succurrebant verba, quæ ante discessum a Dolabella audieramus. Cic. 16. Fam. 21. Deinde illud etiam mihi succurrebat, grave esse me de judicio patris judicare. Virg. 2. Æn. 317.

— pulchrumque mori succurrit in armis.

Ut quidque succurrit, libet scribere. Cic. 14. Att. 1.

Mirari succurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

Succursum, Impersonale. Plin. lib. 23. cap. 1. Intellectum ibi remedium est, potuque succursum. Liv. 3. 58. Cujus adversæ fortunæ velit succursum.

SUCCURSIO, ōnis. f. [ὑποδρομή, Gl. G. L.]

SUCCUS, i. m. [χυλός, Gl. L. G.] est Humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virg. 3. Ecl. 6.

Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Succus, proprie quasi Sugus, a verbo Sugo: quem sibi ex alimentis membra sumunt, ut se repleant. Hæc Donat. in illum Ter. Eun. 2. 3. 36.

Color verus, corpus solidum, & succi plenum.

Vitales succi. Lactant. de Opific. Dei cap. 2. Deus visceribus venas admiscuit, quasi rivos, per corpus omne divisos, per quos discurrens humor & sanguis, universa membra succis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Providentissimus artifex in hominis medio receptaculum cibis fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales succos membris omnibus dispertiret.

Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet. Cic. in Orat. 76.

Succus & sanguis civitatis; per translationem. Cic. 4. Att. 16. Amisimus, mi Pomponi, non omnem modo succum ac sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam civitatis.

Ingenii succus. Quintil. in procem. lib. 1. p. 11. Burm. Nam plerumque nudæ illæ artes, nimiæ subtilitatis affectatione, frangunt atque concidunt quicquid est in oratione generosius, & omnem succum ingenii bibunt.

Succus orationis. Donat. in illud Ter. Phorm. 2. 1. 40.

Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. Bono, inquit, ornatu addidit In se: quum & sine hoc plenum videri possit. Et hic est, quem Cicero Succum orationis appellat. Cic. in Brut. 36. Succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus, nitor. Succus, figura orationis plena: sic enim dicitur lib. 3. de Orat. 199. cui Tenuis opponitur, quæ Arida vocatur lib. 4. ad Heren. 16. Cic. 3. de Orat. 199. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non sine nervis ac viribus: & ea, quæ, particeps utriusque generis, quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris insidere quidam venustatis, non fuco illitus, sed sanguine diffusus, debet color. Quemadmodum tria sunt orationis genera, sublime, humile, mediocre: sic Tullius tres facit orationis formas, seu figuras. Plenam dicit illam sublimem & gravem: quia succulenta est ac copiosa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen esse teretem, & quasi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, ut corpus aqua inter cutem fusa laborans: sed non est teres, & in se viresque suas collecta. Sæpe autem accidit, ut ii. qui se in sublime attollere conantur, exeant in genus illud ampullosum, turgidum, succo vitioso gravidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, a gracilitate corporis. Illam non vult carere nervis ac viribus, & similem esse quorundam, qui quum tenues & graciles, ut Lysias, videri volunt, adeo exsangue & imbecillum corpus orationis intexunt, ut nullis nervis, nullis præditum sit viribus. Hoc enim vitium est imo genere abutentibus. Oratio mediocris est particeps utriusque generis, & imi, & altissimi: aut potius (ut ait in Oratore 21.) neutrius, sed sui propriique generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, ut paulo ante, habitus & colores) insidere quidam venustatis, non fuco illitus, sed sanguine diffusus debet color. Sine colore pulchro fœdæ sunt, atque deformes. Si fuco illinuntur & adulterino colore, ceu ambitiosæ feminæ, facillime deprehensæ, movent in se cachinnos atque contemptus. Quis est igitur iste color, quem expetere debemus? Pulchritudo sic auribus jucunda, ut bonus color oculis: quæ a sanitate & bonitate sententiarum verborumque perficitur. Auctor Rhetor. ad Heren. lib. 4. 11. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnis oratio non vitiosa consumitur. Unam gravem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibid. 16. Qui non possunt in illa facetissima verborum attenuatione commode versari, veniunt ad aridum & exsangue genus orationis, quod non alienum est exile nominari. Ubi Facetissima interpretare, Eleganti & exculta. Sed ad Succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. 93. Consecuti sunt hos Critias, Theramenes, Lysias. Multa Lysiæ scripta sunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audivimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis succum, sed erant paulo uberiore filo. Succum, id est multarum sententiarum copiam. Uberiore filo, hoc est abundantiore genere dicendi. Translatio est a corporis humani succo potissimum sumpta, quo abundant bene valentes. Unde Ter. Eun. 2. 3. 36. dixit,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Cic. quoque illos oratores, qui hujusmodi succum haberent, sanos, bonam valetudinem, sanitatem, & integritatem secutos, sæpe dicere non dubitavit: ut in Brut. 51. Nam ut semel e Piræeo eloquentia evecta est, omnes peragravit insulas, atque ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perderet, ac loqui pæne dedisceret. Ibid. 243. Insulsitatem enim & insolentiam, tanquam insaniam quandam orationis, odit: sanitatem autem & integritatem, quasi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de Opt. gen. Orat. 8. Qui quum careant omni vitio, non sunt contenti quasi bona valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quærunt, quandam etiam suavitatem coloris. Eos imitemur, si possumus: sin minus, illos potius, qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum, quam eos, quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. Rursus in Brut. 64. de Lysia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude felicior: habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates consectentur: quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat. Quanquam in Lysia sunt sæpe etiam lacerti, sic ut eo fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigosior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa ejus subtilitate admodum gaudeant. Paulo post 68. Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem: atque utinam imitarentur, nec ossa solum, sed etiam sanguinem. Lacertos vocat Cic. Fortem orationem & robustam, quæ vires, lacertos, & nervos habeat. Strigosior, i. e. Tenuior, gracilior, subtilior, & ipse quasi interpretatur, Hac subtilitate. Translatio est ab equis potissimum, qui strigosi dicuntur, quum morbus eos ita stringit, ut (quod ait Virg. 3. Ecl. 102.) vix ossibus hæreant. Ossa, Tenuitatem, subtilitatem, & exilitatem, & est translatio ab animantibus macris, & quæ vix ossibus hæreant. Hinc Plaut. in Capt. 1. 2. 32. dixit,

Ossa, atque pellis sum, misera macritudine. Al. Miser a. Sanguinem, Orationem fortem & robustam, vires, lacertos, & nervos habentem. Ornatur oratio genere primum, & quasi colore quodam, & succo suo. Cic. 3. de Orat. 94.

Arboris succus. Plin. lib. 14. cap. 20.

Herbæ succus. Ovid. 13. Met. 941.

Hordei succo elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8. cap. 7.

Lactis succus. Plin. lib. 8. cap. 14.

Acer succus. V. ACER.

Acerbi succi. Ovid. de Medic. faciei, 5.

Albicans succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Amarus succus. Ovid. 20. Epist. 184.

Atri succi. Ovid. 7. Met. 265. al. Acres.

Barbarus succus. V. BARBARUS.

Blandior succus. V. BLANDUS.

Commodatus stomacho succus. V. COMMODO.

Crudi succi pericula, Cruditatis, indigestionis. Juven. 11. Sat. 76.

Dulces succi, Mella. Ovid. 3. Fast. 735.

Dulcis mellitusque succus. V. MEL.

Fuscus succus. Ovid. de Nuce 155.

Horrendis infamia pabula succis. Ovid. 14. Met. 43.

Humifer succus. Cic. 1. de Divin. 15.

Mollipedesque boves, spectantes lumina cæli,
Naribus humiferum duxere ex aëre succum.

Ignavus succus. V. IGNAVUS.

Infector succus. V. INFICIO.

Languidus succus & evanidus. V. LANGUOR.

Mites succi. Ovid. 14. Met. 690.

Tabescens succus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Tristes succi mali Medici. Virg. 2. Georg. 126.

Abit succus corporis in aëra. Ovid. 3. Met. 398.

Adempti succi. V. ADIMO.

Augescit uva & succo terræ, & calore solis. Cic. 2. de Senect. 53.

Excipitur succus, inciso caule, messibus. Plin. 12. 26.

Expressus nuci succus. Plin. lib. 11. cap. 28. ad fin.

Evomunt succum cum vita. Plin. 9. 36.

Spargit succos veneni. Ovid. 14. Met. 403.

Tumescit herba succo nocituro. Senec. Herc. fur. v. 935.

Succus Cyrenaicus, Medicus, Syriacus. V. LASER.

SUCCO, ōnis. m. Succi coactor. Cicero eos interpretatus est Succones, Qui pecuniam cogunt, 7. Att. 13. Oppios de Velia succones dicis. Sed varia lectio est.

SUCCŌSUS, a, um. Adj. [ὀπώδης] Plenum succo. Columel. lib. 2. cap. 17. Meliusque habetur fœnum, quod natura succoso gignitur cælo, quam quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25. Aridior, minusque succosus. [i. e. Succulentus.

Terra succosa. V. TERRA.

Succosior & firmior liber arboris. Columel. lib. 4. cap. 29.

Succositas, ātis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151. Quanquam sit reflata succositas.

Succĭdus, a, um. Adj. [πολύχυλος] Idem, quod Succosus. Plaut. Mil. 3. 1. 52.
Minime sputator, screator sum, itidem minime succidus. Al. Muccidus. Ibid. 192.
Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? P. siccam succidam. [Multum se torquent interpretes in hoc loco; Siccæ epitheton plane ἄκυρον. Non dubito, quin Succo succidam scripserit Plautus. Pro eo Ter. Succi plenam dixit.
Succida lana, & Succida vellera. V. succĭdo.

Succĭdo, āre. Humorem affundere. Plin. Valer. 2. 8. Syriacum bonum in aceto succidabis. Reinef. Var. Lect. 2. 8.

Succŭlentus, a, um. Adj. Succosus. Paulin. ad Cyther. 631. Corpus succulentum. Apul. Met. 2. pr. p. 115. Elmenh. Succulenta gracilitas. [h. e. Habitus nimis nec succulentus, nec gracilis.

Succŭtio, ssi, ssum, [βράζω, ἀνασκαλεύω, Gl. L. G.] ĕre. Subtus quatere. Currus alte succutitur. Ovid. 2. Met. 167.

Succussus, a, um. Partic. Valer. Max. 6. 9. 5. Semel duntaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitiæ falebra succussum.

Succussio, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 6. 21. Succussio est, cum terra quatitur, & sursum ac deorsum movetur.

Succussus, ûs. m. [ὑποπηδήσις] Idem. Cic. 2. Tusc. 48. Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor.

Succussor, ōris. m. [ὑποστάτης] Equus, qui sessorem frequenter succutit. Lucilius apud Non. 1. 55.
Campanus sonipes succussor nullu' sequetur.

Succusso, [ὑποπηδάω] āre. Sursum frequenter excutere. Quod proprie de equo dicitur, qui gradario contrarius est. Is est, Qui concutiendo sessorem graditur. Accius, Agite ac, vulnus ne succusset gressus, caute ingredimini. Nonius 1. 55.

Succussātor, ōris. m. [ὑποπηδητής] Idem, qui Succussor. Lucil. apud Non. 1. 55.
Succussatoris tardi, rarique caballi.

Succussatūra, æ. f. [ὑποπηδήσις] Talis gressus. Nonius 1. 60. in voce Gradarius usus est: Gradarius, inquit, est molli gradu & sine succussatura nitens.

Suchus, i. m. [Σῆχος] Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strab. lib. 17. In Arsinoë præfectura, mirum in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus, & Suchus vocatur.

Sucrotilla, inquit Festus, Vox tenuis & alta. Deducitur a crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certe ut Græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit efficta. Turneb.

Suctus, V. sugo.

Sucula, V. in sus.

S U D

Sudarium, Sudator, &c. V. mox sudo.

Sudena, V. sudis.

Sŭdes, is. f. [σκόλοψ, Gl. L. G.] Vallus, Pertica, seu genus teli agrestis. Virg. 7. Æn. 524.
Stipitibus duris agitur, sudibusve præustis. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasve sudes, & acuto robore vallos. Ubi Serv. Vallus & Sudes idem est. Cæs. 5. Bell. Gall. 18. Ejusdemque generis sub aqua defixæ sudes flumine tegebantur. Idem 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis perducunt, atque ibi sudes, stipitesque præacutos defixit.
Densæ sudes. Claud. de Bell. Get. 216.
Ferratæ sudes. Virg. 5. Æn. 208.
Fraxineæ sudes. Virg. 2. Georg. 25.
Vastæ sudes. Stat. 5. Theb. 386.
Concurrere sudibus inter se. Liv. 26. 51.
Figere aliquem obusta sude. Ovid. 12. Met. 299.
Percussæ crebris sudibus crates. Lucan. lib. 3. 494.
Torrere sudes. Stat. 1. Achill. 437.
Vibrare sudem. Sil. lib. 8. 554.

Sudĭculum, aut Seduculum, i. n. Genus flagelli dictum, quod vapulantes sudantes facit. Paul. apud Fest.

Sudificus, V. sudum.

Sŭdis, is. f. [σφύραινα, Gl. L. G. & G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. [Puto Nomini.

Sudēna, æ. f. [σφύραινα] Idem. [Sic enim in Gloss. Latinogræc. legendum, pro Suadena.

Sūdo, [ἱδρόω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ἀπὸ τοῦ ὕδωρ, quod aquam undamque significat, derivatum existimant quidam. [Spiritu denso in s mutato, ut solitum.
Absolute aliquando ponitur, & quidem pro Laborare, Contendere: Consequens pro antecedente. Hor. de Arte Poet. 413.
Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alsit. Idem 2. Serm. 2. 21.
— tu pulmentaria quære
Sudando. conf. infra, in sensu translato.
In armis sudavit puer. Stat. 3. Silv. 2. 123.
Nuntiatum est alicui, deorum sudasse simulacra. Cic. 2. de Divin. 58.
Vultusque in marmore sudat Elisæ. Sil. lib. 1. 98.
Sine causa sudare. Cic. 2. de Orat. 223. Quum ille diceret se sine causa sudare, minime mirum, inquit: modo enim existi de balneis.
Cum Ablativo. Liv. 27. 4. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse.
Humore sudant saxa. Lucret. lib. 6. 945.
Lacunæ sudant tepido humore. Virg. 1. Georg. 117.
Cum Accusativo. Virg. 4. Ecl. 30.
Et duræ quercus sudabunt roscida mella. Idem 8. Ecl. 54.
Prælia sudare. Claud. de Nupt. Honor. 111.
Sudare ad. Virg. 3. Georg. 203. de equis,
Hic vel ad Elei metas, & maxima campi
Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas. [i. e. Curret ad sudorem.
Sudare, per translationem dixit Ter. pro Vehementer laborare, quod qui vehementer laborant, frequenter sudant; in Phorm. 4. 3. 23.
— eja sudabis satis,
Si cum illo incœptas homine: ea eloquentia est.
Pro communibus commodis sudare. Cic. pro Sext. 139.

Sudātus, a, um. Partic. [ἱδρωμένος] ut Stat. 5. Theb. 189.
— labor gelido sudatus in Hæmo.
Fibula sudata marito. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 16.
Thura sudata ligno, Velut per sudorem emissa, vel in modum sudoris fluentia. Ovid. 10. Met. 308.
— sudataque ligno
Thura ferat, floresque alios Panchaica tellus.
Alia vero significatione, Vestis sudata, Sudore madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste durandum.

Sudābundus, a, um. Adj. [ἱδρώων] Lucan. ad Pison. 177.
— totaque ludos
Turba repente suos jam sudabunda reliquit.

Sudātio, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo templo, piscinas nostras circumdederit, in quas corpora, multa sudatione exinanita, demittamus.
In montibus Bajanis sunt loca sudationibus excavata. Vitruv. 2. 6.

Sudātor, ōris. m. [ἱδρωτήρ] Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.

Sudātrix, īcis. f. [ἱδρώτειρα] Adjective pro Sudante Martial. lib. 12. 18.
Dum per limina te potentiorum,
Sudatrix toga ventilat, &c.

Sudatōrius, a, um. Adj. [ἱδρωτικός] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas sudatorias,
Vel alias malacas crapularias.

Sudatorium, i. n. [ἱδρωτήριον, Gl. G. L.] Senec. de Vita beata cap. 7. Circa balnea & sudatoria, ac loca ædilem metuentia, &c. Item Epist. 51. Quid (mihi) cum sudatoriis, in quæ siccus vapor, corpora exhausturus, includitur? Omnis sudor per laborem exeat.

Sūdor, ōris. m. [ἱδρώς, Gl. L. G. & G. L.] Humor ex corpore calore transpirans. Plin. lib. 10. cap. 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ aviditatem naturalem sale augent. Ovid. 9. Met. 173. De Hercule & Oetæo,
Cæruleusque fluit toto de corpore sudor.
Nec enim sanguis, nec sudor nisi e corpore fluit. Cic. 2. de Divin. 58.
Illotus sudor. Virg. 3. Georg. 444.
— vel quum tonsis illotus adhæsit
Sudor.
Immundus sudor. Virg. 3. Georg. 564.
Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor
Membra sequebatur. Servius interpretatur Morbum pedicularem, id est φθειρίασιν.
Pestiferus sudor. Cels. lib. 2. cap. 6. V. Pestiferus in pestis.
Piceus sudor. Virg. 9. Æn. 813.
— tum toto corpore sudor
Liquitur, & piceum (nec respirare potestas)
Flumen agit. Sudor piceus per transumptionem dicitur Niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigricat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turneb.
Ardet pulvis crudis virum sudoribus. Stat. 1. Theb. 422.
Effeti artus tepidis sudoribus. Stat. 6. Theb. 470.
Calens sudore belli. Stat. 8. Theb. 7.
Consequutus est multus sudor. Cic. 3. de Orat. 6.
Elicere sudorem. Cels. lib. 2. cap. 17.
Emittere sudorem. Plin. lib. 6. cap. 18.
Iit salsus sudor per artus. Virg. 2. Æn. 174.
Fluit sudor undique rivis. Virg. 5. Æn. 200.
Fumantes sudore equi. Virg. 12. Æn. 338.
Madentes parvo sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Manat sudor e toto corpore. Lucret. lib. 6. 944. Virg. 3. Æn. 175.
Tum gelidus toto manabat corpore sudor.
Manavit Herculis simulacrum multo sudore. Cic. 1. de Divin. 74.
Occupat obsessos frigidus sudor artus. Ovid. 5. Met. 632.
Remittit se sudor. Cels. lib. 2. cap. 3.
Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est. Cels. lib. 2. cap. 6.
Sudor, pro Humore novo more a Lucretio lib. 2. 464. usurpatur,
Sudor uti maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Etsi non me fallit sudorem esse suapte natura salsum, & a quibusdam existimatum mare sudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto Sudorem maris hic nihil aliud quicquam, quam humorem esse. Hæc ille.
Sudor, pro Labore. Virg. 9. Æn. 458.
— & multo phaleras sudore receptas. Cic. pro Font. 2.
Qui cum ipso M. Fontejo ferrum ac manus contulerunt: multoque ejus sudore ac labore sub pop. Rom imperium ditionemque ceciderunt. De Gallis.
Stilus ille tuus, multi sudoris est. Cic. 1. de Orat. 257.

Sudārium, i. n. Linteum, quo sudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Neron. cap. 48. Adoperto capite, & ante faciem obtenso sudario, equum ascendit, quatuor solis comitantibus. Ibid. cap. 25. Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Quintil. lib. 5. cap. 3. Quum reus, agente in eum Calvo, candido frontem sudario detergeret, &c. Sudaria Setaba. Catul. in Asin. 12. 14.

Sudariŏlum, i. n. dimin. Idem. Usus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum. Et Apul. in Apolog.

Sūdum, i. n. [αἴθριον] Siccum significat, Siccum enim, quasi Seudum, id est sine udo. Festus. Proprie Pars serena dicitur, quæ est inter nubes. Virg 8. Æn. 528.
Arma inter nubem, cæli regione serena
Per sudum rutilare vident.
Sudum, Serenum tempus post pluviam. Plaut. Milit. 1. 1. 2. Idem Rud. 1. 2. 35.
— exsiccasque arundines,
Qui pertegamus villam, dum sudum est. Cic. 16. Fam. 18. Horologium mittam & libros, si erit sudum.

Sudus, a, um. Adj. ut
Ver sudum. Virg. 4. Georg. 77.

SUDĬFĬCUS, a, um. Adj. Sudum faciens. Gell. lib. 2. cap. 22.
Sudificusque simul Boreas mala plurima volvens. Rursus cap. 33.
Sudificusque altos Aquilo rotat impete fluctus. [Interpretis sunt Homericorum, quæ Gellius adducit, non ipsius Gellii verba.

S U E

SUEL, Urbs Hispaniæ, apud Melam lib. 2. 6. nunc *Chipiona* dicitur, teste Olivario.

SUEO, ēvi, ētum, [φιλέω] ēre. Antiquum verbum: unde Suesco, suescis, ĕre. Lucret. lib. 1. 54.
— & semina rerum
Appellare suemus. i. e. Solemus.
Suevi, Præterit. Lucret. lib. 6. 793.
Dejicere ut pronos qui morbus sæpe suevit. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt. Lucret. lib. 4. 304.
Quinque etiam sexve ut fieri simulacra suerint. Idem lib. 5. 910.
— & gemmis florere arbusta suesse. [Nisi est a v. seq.

SUESCO, ēvi, ētum, [ἐθίζομαι] ĕre. Consuetudinem, seu morem capere. Cic. 15. Fam. 8. A te id, quod suesti, peto in majorem modum, ut me absentem diligas atque defendas. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 175.
— hæc post cunabula dulci
Ferre sinu, summoque Jovi deducere parvam
Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.
Suescere militiæ. Tacit. 2. Ann. 44.
Et transitive, Idem 2. Ann. 52. Suescere quemvis disciplinâ.
Sic etiam Suescere, ut Consuescere, disciplina & imperiis, nisi scribendum Disciplinæ, vide in DISCIPLINA. H. St. Desiderabatur superior locus in edit. Lugd.

SUĒTUS, a, um. Partic. [ἐθισθὸς] Virg. 5. Æn. 402.
— geminos immani pondere cæstus
Projecit: quibus acer Eryx in prælia suetus
Ferre manum.
Legibus suis civitas. Cic. 6. Att. 2. Ita multæ civitates omni ære alieno liberatæ, multæ valde levatæ sunt, omnes suis legibus & judiciis suetæ, αὐτονομίαν adeptæ, revixerunt.
Suetus armis. Lucan. lib. 1. 325.
Bella nefanda parat, suetus civilibus armis.
Latrociniis suetus. Sallust. Fragm. cap. 12. & Tacit. 2. Ann. 52.
Servitio. Tacit. 12. Ann. 50.
Adulatio sueta. Tacit. 13. Ann. 8. &
Requies sueta, Consueta. Tacit. 3. Ann. 45.

SUERA, V. SUS.

SUESSA, æ. f. dissyll. [Σύεσσα] Campaniæ oppidum, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 5. quod Tarquinius Superbus expugnavit. Sil. lib. 8. 400.
— attritaque bellis
Suessa. Σύεσσα Steph.

SUESSIO, ōnis. m. [Συεσσίων] pl. SUESSIONES [Συεσσίωνες Strab.] Galliæ Belgicæ oppidum nobilissimum, & in eo incolæ, seu populi Suessiones. *Soyssons* Gallice appellatur; olim Noviodunum. Plin. lib. 4. cap. 17. In provincia Remensi Suessio.
Suessionum frequens est mentio apud Cæs. 2. Bell. Gall. 4. & 12: 7. 75. &c.

SUĒVI, [Σέκυοι] Germaniæ populi, gens valida, & bellicosissima. De qua Lucan. lib. 2. 51.
Fundat ab extremo flavos Aquilone Suëvos, &c. Sen. Med. 9.
Aut quos sub axe frigido succos legunt
Lucis Suevi nobiles Herciniis.
Suevorum regionem hodie tenent Pomerani, Lusati, Bohemi, Saxones & Franci.

SUEVUS, a, um. Adj. ut
Crinis Suevus, pro Crine flavo dixit Sil. lib. 5. 134.
Cassis erat munita viro, cui vertice surgens
Triplex crista, jubas effundit crine Suëvo. Potest tamen & proprie intelligi, quoniam Flaminius, de quo hic loquitur, Ligures, Bojos, & Suevos vicerat.

SUEVIA, æ. f. Regio Suevorum. Tacit. Germ. 43.

S U F

S. V. F. Sibi vivens fecit. SVFF. Suffecti. SVF. P. D. Suffimenta populo data.

SUFFARCĬNO, āre. Instipare, inculcare, degravare, onerare. Plaut. Curc. 2. 3. 10.
Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. Ter. And. 4. 4. 31. Verum vidi Cantharam suffarcinatam. Quoniam puerum sub veste portaret. Ubi Donatus, Proprium est anibus suffarcinatas esse.

SUFFARRĀNEUS, a, um. Adj. a Farre, quemadmodum Confarratio deduci videtur, & significat Eum qui far in castra convehit, sed modicum, alienumve: non justo commeatu aliquo, sed crebris, & vilibus institorum vecturis. Plin lib. 7. cap. 43. Cicero, mulionem castrensem suffarraneum fuisse, &c. V. Harduin. in loc. & Turnebi Adverf. 29. 18. Vide in CONSECRANEUS. H. St.

SUFFECTIO, V. SUFFICIO.

SUFFĒNUS, i. m. Poeta ineptus, qui se plurimum admiratus est, & omnes alios contempsit. Hinc communi nomine vocantur Suffeni, Qui stulte se admirantur, aliosque reprehendunt. Catull. in Suffeno, v. 15.
— neque idem unquam
Æque est beatus, ac poema cum scribit:
Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur.

SUFFĔRO, suffers, sustŭli, sublātum, [ὑποφέρω, ἀνυπομένω, Gl. G. L.] sufferre. Sustinere. Virg. 2. Æn. 492.
— nec claustra, nec ipsi
Custodes sufferre valent. Ter. Heaut. 3. 1. 44.
— Satrapes si siet
Amator, nunquam sufferre ejus sumptum queat.
Laborem sufferre. Plaut. Merc. 5. 2. 21.
Laborem durum sufferre. Lucret lib. 5. 1271.
Plus oneris sustuli, quam ferre possum. Cic. pro Rosc. Amer. 10.
Sufferre, Pati. Plaut. Curc. 3. 6. Ter And. 5. 3. 17.
An ut pro hujus peccatis ego supplicium sufferam.
Malum: nisi hoc pejus sit, hæc sufferre & perpeti. Cic. 4. Fam. 5.

Mulctam sufferre. Cic. pro Cæcin. 98. Quam mulctam si sufferre voluissent, tamen manere in civitate potuissent.
Pœnam sufferre. Cic. 2. in Catil. 28. Quod ego sic administrabo, Quirites, ut si ullo modo fieri poterit, ne improbus quidem quisquam in hac urbe pœnam sui sceleris sufferat.

SUFFERENTIA, æ. f. Tolerantia. Tertull. de Orat. cap. 4. Ad sufferentiam nosmet ipsos præmonemus.

SUFFERTUS, a, um. Partic. [πυκνὸς] Sen. Nat. Quæst. lib. 1. 5. Præterea quum dicitur tibi, nubem sole esse suffertam, non dicitur, colorem illum immistum esse, velut duro corpori ac stabili & manenti, sed ut fluido & vago. Cæl. Ant. Lect. lib. 9. cap. 10. Suffertam nubem intelligit Interfusam, aut Illustratam. Suet. in Neron. cap 20. Mediaque in orchestra, frequente populo, epulatus, si paulum subbibisset, aliquid se sufferti tinniturum Græco sermone promisit. h. e. Cantaturum se clarius aliquid, aut quod Græci dicunt πυκνόν, id est densum quippiam ac succi plenum. Nam & Differtum pro Pleno legimus. Quæ vox duci videtur a Suffercio, ut Refertus a Refercio. Farcio enim mutat A, in E, in compositis. Sabellicus Suffertum exponit Subtolerabile, ut sit vox partim Latina partim Græca, φερτὸς enim dicitur Latine Tolerabilis. Egnatius legit Suffertim, ut sit adverbium, hoc sensu, Nero promisit fore ut plenius & grandius tinniret. [An Suffurtim? Ridicule autem in medio populo Suffurtim.

SUFFERVEO, bui, [ὑποζέω] ēre. Aliquantum fervere. Plin. lib. 18 cap. 11. Vulgo vero nec suffervere faciunt. Vetus codex legit Suffervefaciunt.

SUFFERVEFĂCIO, ēci, actum, [ὑποζεοποιέω] ĕre. Plin. lib. 12. cap. 26. Odor vero in vino suffervefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25. In vesicæ vero dolore, semuncia amyli cum ovo, & passi tribus ovis suffervefacta a balneo.

SUFFERVEFĪO, [ὑποζεοποιοῦμαι] fiĕri. Aliquantum fervens fieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Qui fidem promisso huic quærunt, affirmant lapillos, qui suffervefiant, una rumpi.

SUFFES, vel SŪFES, ĕtis. m. Lingua Punica Consul dicitur. Liv. 30 7. Senatum itaque Suffetes, quod velut Consulare imperium apud Carthaginienses erat, vocaverunt. Idem 28. 37. Infestæ ob direpta quædam ab conscendentibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicuit. Sufes scripsit Festus, quod mavult Voss. in Etymol. q. V.

SUFFĪBŬLUM, i. n. [ὑποπόρπιον] est, ut ait Festus, Vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur.

SUFFĪCIO, ēci, ectum, [ἐξαρκέω, Gl. G. L. ἐξαρκέω, L. G. & G. L.] ĕre. Satis esse. Construiturque cum Dativo aut cum Accusativo cum præpositione. Plin. 10. Epist. 25. Mihi autem vel sola voluntas tua suffecisset. Eleganter personis tribuitur. Stat. 5. Silv. 2. 175.
Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Plin. in Paneg. cap. 77. extr. Quis nostrûm idem curæ, idem sudoris sumit? quis adeo expetitis honoribus aut deservit, aut sufficit? Sic
Sumptibus sufficere. Sueton. de Clar. Gram. cap. 23. Luxuriæ ita indulsit, ut sæpius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus.
Postea quam immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit. Cic. in Sallust. 13.
Nec sufficit umbo ictibus: i. e. Non potest ferre ictus. Virg. 9. Æn. 810.
Animus sufficit malis. Ovid. 3. Trist. 2. 13.
Animus animo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 31.
Cupiditati paucorum sufficere. Cic. 7. Verr. 126.
Sufficit hic mons alimentis hominum. Liv. 29. 23.
Large sufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.
Sufficere, absolute. Virg. 5. Æn. 21.
Nec nos obniti contra, nec tendere tantum
Sufficimus.
Quanquam nec scribæ sufficere, nec tabulæ nomina illorum capere potuerunt. Cic. 2. Philipp. 16.
Sufficere ad. Quintil. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat.
Non sufficientibus jam viribus ad consularia munera obeunda. Liv. 2. 8.
Sufficere cum Dativo & Accusativo, Subministrare. Virg. 2. Georg. 423.
Ipsa satis tellus, quum dente recluditur unco,
Sufficit humorem. Ibid. 435.
Aut illæ pecori frondem, aut pastoribus umbram
Sufficiunt, sæpemque satis, & pabula melli.
Sufficere, Substituere. [ἀντικαθίσταμαι, Gl. G. L.] Virg. 2. Georg 65.
Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Cic. pro Muren. 82. Nam ne sufficiatur Consul non timent.
Sufficere in locum Liv. 5. 31. Idem 22. 25. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Q. Fabium, quam cos. in locum C. Flaminii fecisset. Cic. 5. Fam. 10. Si mehercule Appii os haberem, in cujus locum suffectus sum.
Sufficere, ab Inficiendo. Cic. in Hortens. Ut ii, qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam. Ex Nonio, 4. 405. ut legit Mercer. Virg. 2. Æn. 210.
Ardentesque oculos suffecti sanguine & igni.
Maculis suffecta genas. Valer. 2. Argon. 105.
Lumina suffecta leto. Valer. 1. Argon. 821.

SUFFICIENS, entis. Partic. Paulus in l. Conficiuntur. D. de jure codicil. Quid enim si sufficientium testium facultatem non habuit?
Sufficiens vigori animi compages corporis. Vell. Paterc. 2. 127. 5.
Sufficiens malis. Curt. 8. 4. 10.
Sufficientissima definitio. Tertul. adv. Marc. 5. 2.

SUFFECTUS, a, um. Partic. Suffecti, ὑποκαταστάντες, πληρωθέντες, Gloss. Latinogr. Et Græcolat. ὑποβεβαμμένος, Subfectus [An Subinfectus?

SUFFECTŪRUS, a, um. Partic. [ἐξαρκέσων] Ilia suffectura calcaribus. Stat. 1. Silv. 1. 50.

SUFFICIENTER, Adv. [ἱκανῶς, Gl. G. L.] Ulpianus in l. Sed & si quid. §. 1. D. de usufruct. & quemadmodum. Sufficienter autem alere, & vestire debet, secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

SUFFICIENTIA, æ. f. Tertull. ad Uxor. 1. 4.

SUFFECTIO, ōnis. f. Substitutio. Arnob. lib. 5. & Tertull. de Anim. cap. 28.

SUFFĪGO, xi, xum, [ὑφηλόω] ĕre. Affigere. Plin. lib. 33. cap. 3. Agonem Telum Alexandri Magni præfectum aureis clavis suffigere crepidas.

Suffigere cruci, & In cruce. Cic. in Pison. 42. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirt. de Bell. Afr. cap. 66. extr. In cruce omnes suffixit. Et Hor. 1. Serm. 3. 82.
Stimulos novos suffixit dolori. Sen. Theb. 1.

Suffixus, a, um. Partic. [ὑφηλωμένος] ut, Robore erecto suffixus. Sil. lib. 1. 153.
Caput suffixum veruto. Lucan. lib. 8. 684.

Suffio, īvi, ītum, [θυμιάω, Gl. L. G.] īre. Suffumigare. Plin. 20. 13. Hippocrates ruta vulvarum caussa naturam suffire jubet. Columel. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffienda. Propert. lib. 4. 9. 55.
Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ
Suffiit, & pura limina tergit aqua.
Thymo suffire. Virg. 4. Georg. 241.
Ignibus ætheriis terras suffire feraces. Lucret. lib. 2. 1096.

Suffītus, a, um. [ὑποθυμιακθείς] Partic. Plin. lib 20. cap. 17. Anisum dolores capitis levat suffitum naribus. Columel. lib. 9. cap. 14. Suffitas deinde & æstivantes apes refrigerare oportet.

Suffītio, ōnis. f. [ὑποθυμίασις, θυμίασις, Gl. L. G.] Plin. lib. 1. cap. 6. Ne rursus nimia suffitione medicata sint. Idem lib. 12. cap. 50.

Suffītus, ūs. m. [ὑποθυμιασμός] Suffumigatio. Plin. 32. 3. Lethargicos odoris suffitu excitant, vulvarumque exanimationes, vel subditi. Idem lib. 24. cap. 11. conf. 15. 29. & 30.

Suffīmen, ĭnis. n. [ὑποθυμίαμα] Idem. Ovid. 4. Fast. 731.
I, pete virginea, populus, suffimen ab ara.

Suffīmentum, i. n. [θυμίαμα] Idem. Plin. Quod & suffimentis quibusdam facere consueverunt.
Suffimenta a veteribus dicta sunt, Quæ fieri solebant ex faba, milioque molito, mulso sparso: ut ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur, quo uvæ calcatæ prelo premebantur. Cic. 1. de Legib. 40. Nam & in iis fine illius suffimentis expiati sumus.

Suffītor, ōris. m. [ὑποθυμιατήρ] Plin. lib. 34. cap. 8. Lycus & ipse puerum suffitorem.

Sufflamen, Sufflamino. V. sufflo.

Sufflāvus, a, um. Adj. Aliquantulum flavus, non plane flavus. Suet. in Neron. cap. 51. Statura fuit pæne justa, corpore maculoso & fœdo, sufflavo capillo.

Sufflo, φυσῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Id dicitur, quod fieri solet, quum ignem flatu accendere volumus. Plin. lib. 34. cap. 1. Eleuthereus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit, dignum præceptore, puerum, sufflantem languidos ignes.
Sufflare buccas. Plaut. Stich. 5. 4. 42.
Sufflare buccis. Martial. lib. 3. 17.
Sufflavit nescio quid uxori, h. e. Insufflavit, In aurem dixit. Plaut. Cas. 3. 3. 19.
Strabo lib. 15. p. 504. ὁ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες, videlicet τὸ πῦρ. Ubi vertit Xyl. Inspirantes & Sufflantes. H. St. In Gloss. L. G. ῥιπίζω, Ventilo. in G. L. Flabello. Male igitur Xyl.

Sufflātus, a, um. Partic. proprie Tumidum erectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr. Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis vestigia. Nonius 1. 227.
Sufflata cutis distentu. Plin. 8. 38. conf. suffultus.

Sufflābĭlis, e. Adj. Prudent. Apoth. 842.
Spiramus quotiens animæ sufflabilis auras.

Sufflātio, ōnis. f. [ὑποφύσησις] Plin. lib 9. cap. 7. Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectu concharum quoque corpora augescentia.

Sufflatus, ūs. m. Pont. de Magnanimitate 436. Quum folles suos vanis impleat sufflatibus. H. St.

Sufflāmen, ĭnis. n. [τροχῶν ἀγκύλιον, βοήθεια, κέφισμα ἀμάξης, Gl L. G.] Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, ut ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu, vel procursu nimio, rota solet retineri. Juven. 16. Sat. 50.
Quod placitum est illis præstatur tempus agendi:
Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem 8. Sat. 148.
Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul. Scribitur & Subflamen.

Sufflamĭno, āre. Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declam. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque divus Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Ubi alias legitur Sufflammandus, alias Suffibulandus. Meminit Cæl. lib. 9. cap. 10. Seneca de morte Claudii, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.

Suffōco, [πνίγω, Gl. L. G. & G. L. λαρυγγίζω, L. G.] āre. ex Sub & Faux compositum, au in o productam conversa; significat Spiritum præcludere, veluti obstrictis faucibus. Lucret. lib. 3. 504.
Aut in melle situm suffocari, atque rigere
Frigore. Ovid.
Suffocent animam dira venena tuam. [Nisi vel spurius hujus, vel alius poetæ, forsan non antiqui, versus est.
Gallum gallinaceum suffocare. Cic. pro Muren. 61.
Suffocare fame urbem, pro Opprimere & exstinguere. Cic. 9. Att. 6.
Suffŏco, penultima correpta, a quibusdam perperam legitur apud Propert. 4. 9.
Suffocat & pura limina tergit aqua. Non enim Suffocat, sed Suffiit cum Broeckhuis. legendum est.

Suffocatus, a, um. Partic. [πνιγείς, Gl. L G.]

Suffocātio, ōnis. f. [πνιγμός, Gl. L. G.] Plin. lib. 20. cap. 5. Ejus semen contritum, & in vino potum, tumentem alvum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.

Suffŏdio, fōdi, fossum, [ὑπορύττω] ĕre. Subtus excavare. Columel. lib. 2. cap. 18. Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.
Suffodere equos, Ex inferiori parte fodere. Cæs. 4. Bell. Gall. 12.
Suffodere montem. Plin. lib. 36. cap. 15.

Suffossus, a, um. Partic. [ὑπορυγμένος] ut, Suffossa sacella, destructa. Cic de Arusp. Resp. 32. A Sex. Sarrano sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.
Equus suffossus. Virg. 11. Æn. 671. — quorum alter habenas,
Suffosso revolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, i. e. Casuro. Nam Suffossi equi dicuntur, quos vulgo Incæspitatores vocant. Alii Suffuso legunt, id est Præcipiti & cadenti. Hæc Servius. Ubi alii priorem exegesin ad τὸ Suffuso, posteriorem ad τὸ Suffosso referunt. [Revera autem intelligitur Equus telo ex inferiori parte suffossus.

Suffossio, ōnis. f. Seneca Epist 50. Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.
Neque arietes neque suffossiones valent nocere. Vitruv. 1. 5.

Suffrāges, ĭnis. f. Idem quod Suffrago. ἰγνύς, τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος. Gloss. Græcolat.

Suffrago, ĭnis. f. [κάμπη, Onom. vet.] pl. Suffragines, [ἰγνύαι, Gl. L. G.] dicitur in posterioribus pedibus animalium, quod in prioribus Genu. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constat, tibiæque ita annectitur pes, ut verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & ceteris armentis. Dictæ Suffragines, quod suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffraginum vero artus in adversum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quod post plicentur: ita suffragines, quod subter frangantur. Plin. lib. 8. cap. 45. Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aves & quadrupedes alas in priora curvant: suffragines in posteriora. Plin. lib. 8. cap. 15. Nullo suffraginum flexu. Idem lib. 30. cap. 6. Aquilæ pedes evellunt in adversum a suffragine, &c.
Suffragines dicuntur etiam Vitis soboles. Columel. lib. 4. cap. 24. Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferroque allævanda est, ut hibernas aquas respuat.

Suffragĭnōsus, a, um. Adj. ut, Equus suffraginosus, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Columel. lib. 6. cap. 38. de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.
Suffragines, Nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quod ad ingressum suffragentur, vel supra frangantur. Suffraginosa mula, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.

Suffrāgor, āri. a Suffragine, ut ait Perottus. V. Voss. Etym. significat Adjuvare, Favorem ferre. Virg. [Ubi?
Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 1. de Legib. 1.
Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.
Si nihil erit, præter ipsorum suffragium, tenue est: si, ut suffragantur, nihil valent gratia. Cic. pro Muren. 71. [Lego Suffragentur. Ut, pro Ut maxime. De signif. infra V.
Nemo ab ignotis hominibus, nullis suffragantibus meritis, honore afficitur. Cic. de Petit. Cons. 22.
Vide ne hæc ipsa, quæ despicis, huic suffragata sint. Cic. pro Planc. 18.
Laudibus cujuspiam suffragari. Cic. 12. Fam. 14.
Suffragari alicui ad Consulatum. Cic. 1. Off. 138. Quæ (domus) cum vulgo viseretur, suffragata domino, novo homini, ad Consulatum putabatur.
Suffragari & Adversari, contraria. Cic. 7. Verr. 77. Cui legi, cum vestra dignitas vehementer adversaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maxime suffragatur.
Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cic. 10. Fam. 5. Sic supra Suffragantibus meritis.
Suffragandi. Liv. 28. 38. Convenerant undique, non suffragandi modo, sed etiam spectandi causa P. Scipionis. [Suffragandi, i. e. Adjuvandi in honoris petitione. Id enim proprie verbum significat. Facere scilicet frequentiam suffragiorum petitori, non ipsum Ferre suffragium, seu ψηφοφορεῖν, ut in Lexicis vulgaribus exponitur.

Suffragātio, ōnis. f. Cic. pro Muren. 39. Tum vero in Consule declarando multum etiam apud universum Populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris.
Urbana suffragatio. Cic. pro Muren. 39.
Facilis suffragatio pro salute. Cic. pro Domo 45.
Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Cic. 10. Fam. 9.
Perdere alicujus officii suffragationem. Cic. pro Milon. 35.

Suffragātor, ōris. m. [ψηφοφόρος, Gl. G. L.] Qui suffragatur. Plaut. Cas. 2. 4. 20.
Ibi ego te, & suffragatores ulciscar tuos. Plin. 3. Epist. 20. Cic. pro Muren. 16. Tua vero nobilitas, Servi Sulpici, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis & historicis est notior, populo vero, & suffragatoribus obscurior.

Suffragātrix, īcis. f. Augustin. de Civ. Dei, lib. 18. cap. 10.

Suffragātōrius, a, um. Adj. [ψηφοφορικός] Cic. de Petit Consul. 21. Modo intelligat te magni æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non brevem, & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Suffrāgium, i. n. [ψηφοφορία, Gl. L. G. & G. L. χειροτονία, δόγμα, δόσις, L. G. ψῆφος, G. L.] Liv. 3. 17. Suffragium inire.
Suffragia, Voces illæ dicebantur, quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebantur, quibus unusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligendo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragii in conciliis, & sententiæ dicendæ in judiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.
Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper a principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque id ipsum suffragiis per Curias latis: unde Curiata comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, ut scribit Gell. lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur, & quidem ἀνδρηδόν (i. e. viritim) ut Dionysius lib. 7. dixit, sed lib. quarto pluribus explicavit quum docuit, pauperes divitibus in his comitiis, non modo pares, sed superiores etiam fuisse, quod multo plures essent pauperes, quam divites. Quicunque igitur erant in triginta Curias distributi, viritim suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curiæ dicebantur jussisse: ut in oratione pro domo sua ad Pontif. (77.) Cicero demonstrat. Si triginta Curiæ tamen id jussissent, num id jussum esset ratum? In Centuriatis autem comitiis, ex descriptione Servii Tullii, non omnes, sed singuli per suas Centurias, ut libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum a Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex universo populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, una sextæ. Vocabantur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nam plures erant, quam reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant: & ob

& ob id Cicero lib. 11. epist. 16. in fine, a D. Bruto petit, ut sibi Equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum, tunc ceteræ deinceps vocabantur, donec nonaginta septem minimum idem decernerent. Tunc enim absolvebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, ut ait Gellius lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur. Hinc Cic. lib. 3. de Legibus (44.) scribit in (his) comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis vero comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, ut ait Gellius, (ibid.) ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem quod Cic. lib. 3. de Legibus (ibidem) affirmat, fuse in tribus convocatus. His primum Tribuni plebis, Ap. Claudio, T. Quintio Consulibus, anno ab Urbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primum Curiata, deinde Centuriata, postremo Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, jubeatisne hoc fieri? Populus vero, si res placebat, hoc modo jubebat, Uti rogas. Nam singuli sic vocis suffragium ferebant, ut rogatori dicerent, Uti rogas, perinde ac si dicerent, Jubeo meo suffragio fieri, uti rogas. Nec dubitari potest, quin ita suffragium ferrent, quando ex lib. tertio Ciceronis de Legibus (33. seq) apparet, legem primam tabellariam, qua suffragium occultaretur, anno ab Urbe condita fere sexcentesimo decimo quarto latam fuisse, quum prius sine tabula suffragium inirent, & Uti rogas, dicerent. Quod Livius quidem sæpe, sed libro tamen potissimum sexto (cap. 38.) verbis hisce demonstrat: Et uti rogas, primæ tribus dicerent. Pro verbo, Dicere, Cicero lib. secundo de Legib. (24.) verbum Edicere, ita videtur usurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem, ut ego, Uti rogas, possim edicere. Alii codices habent, Dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q. fratre, qui vocis suffragium magis, quam tabellæ probabant, ut videre est lib. 3. de Legib. (37.) Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola 9. cujus initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur ita, ut nulli daretur, Uti rogas. Id est ita instabant Clodiani, ut judices suffragium tabella ferrent, nec ulli concederetur, ut suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebant occulte suffragia ferri, ne possent notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt usque ad annum fere sexcentesimum decimum quartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata: secuta biennio post Cassia est: tertia Papiria: quarta Cœlia: quæ tabellariæ sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, ut Cic. lib. 3 de Legib. (35. seq.) scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam conjiciebat, ut occulte posset adversari. Nam judicibus ternæ singulis tabellæ dabantur: quarum una A, altera C, tertia NL. litteras inscriptas habebat: quæ notæ erant Absolutionis, Condemnationis, Ampliationis: ex quibus judex quisque, quam volebat, in cistam poterat conjicere, atque id ipsum ita occulte, ut quem vellet posset absolvere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine ulla suspicione benevolentiæ, vel odii: quod nemo postea posset cognoscere, quis judex vel absolvisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absolvissent, vel condemnassent, vel ampliassent. Unde Cic. epist. famil. lib. 3. epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, Nullam ne in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam malevolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clam, an palam de se sententiam ferri vellet. Id Cicero in oratione pro Cluentio (55.) docet. In reliquis vero suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarum altera punctum sine dubitatione, altera nihil (ut ego puto) scriptum habebat. Itaque qui favebant, tabellam puncto inscriptam: qui adversabantur, alteram in cistam conjiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio (53.) dixit: Tribus nonnullas punctis pæne totidem tulit. Et ibidem paulo post (54.) Questus es, plures te testes habere de Voltinia, quam quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatii in Arte Poet. 343. est referendum,

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Hanc ferendi suffragii rationem Cicero non reprehendit, Demosthenem secutus, qui suffragia occulta magis probabat: quamvis Plato lib. nono de Legibus illa scribat verba, ἔγω φανερὰ ἢ ψῆφος. sed Cic. id populo Romano concedebat. Unde Tabellam vindicem libertatis contra Rullum oratione secunda, non ita procul ab initio, (4.) & lib. tertio de Legibus (39.) appellavit. Quod vero nos diximus de ternis judicum tabellis, & cista, obscure quidem, sed tamen id scribit Asconius. (In Divinat. 24.) De cista vero, quæ in comitia deferretur, auctor Rhetoricæ ad Herennium lib. primo (21.) ita scribit: Saturninus legem ferre cœpit, collegæ ejus intercedere: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, ut contra Senatusconsultum intercedentibus collegis adversus Remp. vitet ferre, cum viris bonis impetum facit, pontes disturbat, cistas dejicit. Quo quidem loco, quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: ut forte unaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista uteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primum voce, deinde per tabellam tulit. Quo modo autem a voce ad tabellam deventum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæ pretium est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes, ut puto, tribuniciæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cœlia. Gabinia sanxit, ut populus in magistratibus mandandis suffragium, non, ut antea, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio post idem jussit, in omnibus judiciis populi, Perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in jubendis ac vetandis legibus. Cœlia, quo uno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in Perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. Ita quatuor Tribunorum pl. rogationibus factum est, ut populus libere, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarum metu, posset ostendere. Ideo tabellam Vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar. 2. (4.) & lib. 3. de Legib. (39.) in oratione autem pro C. Cornelio (ad fin) principium justissimæ libertatis Cassiam legem, quæ tabellam in judiciis populo dedit. Magis enim intererat populi tabella voluntatem in judiciis tegere, cum ageretur de capite fortunisque civium, quam aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus, quod postea Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragii mutata ratio est. Nunc de latoribus earum legum, & quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogavit homo ignotus, & sordidus: quod lib. 3. de Legib. (35.) Cic. tradit &, cum biennio ante Cassia rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam vero Lepido & Mancino coss. esse latam, ex lib. de Clar. Orat. (97.) constat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. auctore Scipione Africano posteriore, tulit L. Cassius Q. F. Longinus Romilia, pater illius L. Cassii, qui in omnibus caussis quærere solebat, Cui bono? & C. Cassii, ejus quem C. Mario C. Flavio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, ut, Quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus (ad fragm. pro C. Cornel. ad fin.) tradidit. Papiriam tulit C. Carbo, ille eloquentissimus: tulit autem, ut opinor, P. Popilio & P. Rutilio coss. Nam eo anno Tribunum pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numantinis triumphavit, omnes historiæ declarant: quem a porta ad concionem productum, quid de Ti. Gracchi morte sentiret, seditiose interrogavit. Cœlia, non facile est conjicere, a quo sit rogata: sed, rogatam Q. Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic. lib. 3. de Legib. (36.) Ut opprimeret Cœlius Popilium. Nam, id de P. Popilio dictum esse, quem C. Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunus pl. in exsilium ejecit, videtur intelligendum, ut ejus judicii caussa, quo Popilius, tribuno pl. Graccho est oppressus, Cœlius sua lege tabellam dederit. Suffragia vel in campum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forum, si tributa, aliove, cistis in pontes deferebantur, & ex his pontibus populo ministrabantur. Id significat Cic. in epist. ad Att. lib. 1. 9. his verbis, Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulli daretur, Uti rogas. Nam quæ tabellæ legem accipiebant, & probabant, in iis duæ litteræ scriptæ erant, V. R. quæ significant, Uti rogas, id est, uti tu, qui legem fers, nos rogas, ita jubemus: quæ vero tabellæ legem antiquabant, hoc est, rejiciebant, & improbabant, in iis unica littera A, scripta erat: quæ significat Antiquo, id est, antiqua maneant: nova non placent: legem respuimus. In iis vero comitiis, quo populus, ut suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in una scriptum erat, A, in altera, C, in tertia NL. & prima significabat, Absolvo: secunda, Condemno, tertia, Non liquet, id est, neque absolvo neque condemno, caussam plane non intelligo. Verum, ut ad pontes redeamus, angustiores ut essent, legem tulit C. Marius Trib. pl. qui postea septics Consul fuit. Tulit autem eam legem, ne quid fraudis in distribuendis tabellis committeretur. Multis enim locus esse non potest, ubi pontes angustiores sunt: at in turba vitiose aliquid agere, difficilis negotii non est: propterea, quod hac lege sancitum, id ambitiosis oppositum fuisse: & plane Cic. narrat lib. 1. de Leg. (Immo 3.38.) & Plutarchus significat in Marii vita, cum ait, (pr. vit. p 407. Francf.) In tribunatu legem de suffragiis tulit, qua potentium opes. cum in ferendis suffragiis, tum in creandis magistratibus, imminuit. Suffragium ferebant omnes cives Romani, in ea quisque tribu, ubi census erat, aut in sua quisque classe. Libertini tantum in quatuor urbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragium tulerunt. (Cic. 1. de Or. 38.) Nam etsi P. Sulpicius tribunus pl. L. Sulla Q. Pompejo coss. tulit, ut in omnibus plane tribubus, quæ XXXV erant, suffragium ferre possent: hanc tamen legem puto a victore Sulla, Sulpicii inimico, esse abrogatam. Puto autem ob eam caussam, quia C. Manilius Tribunus pl aliquot post annis eandem legem ferre conatus est: idemque postea & P. Clodius cogitavit, testis Cicero in duabus orationibus, pro C. Cornelio, (extr) & pro Milone. (ut vult Ascon. ad 87.) Hæc ex libro de Legibus Romanis P. Manutii. De Tabellariis suffragiis & Vocaiibus. V. Cic. pro Planc. 16 & 3. de Legib. 44.

Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Exspectatio suffragiorum. Cic. pro Planc. 15.

Cæca suffragia, Inconsultus favor populi. Sil. lib. 8. 257.

Corruptum suffragium. Cic. 3. de Legib. 39.

Devincta largitione suffragia. Cic. i. e. Corrupta donis.

Eblandita suffragia. Cic. pro Planc. 10.

Occulta de honore suffragia. Cic 2. Off. 24.

Tristia suffragia, Damnosa electio magistratus. Sil. lib. 15. 737.

Vitiosum suffragium. Cic. 3. de Legib. 35.

Captare suffragia populi Hor. 2. Epist. 2. 103.

Dantur libera populo suffragia. Juven. 8. Sat. 211.

Ferre suffragium de capite alicujus Cic. pro Domo 46.

Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic. 15. Fam. 12.

Flagitare confusionem suffragiorum. Cic. pro Muren. 47.

Indulgere suffragio alicujus. V. INDULGEO.

Inire suffragia. V. INEO.

Mittere in suffragium. V. MITTO.

Unusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Ornare suffragio. V. ORNO.

Privare populum suffragiis. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Tegere suffragium. Cic. 3. de Legib. 38.

Suffrăgium, a Frango, frangis, FRA syllaba correpta, affertur ex Ovid. de Nuce, 119.

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Sed in emendatis codd. legitur Suffugium nimbos vitantibus.

SUFFRĒNĀTIO, ōnis. f. Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti freno retineat. Plin. lib. 36. cap. 22. Globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione devinctus. De quodam lapidis genere.

SUFFRĬCO, ui, ctum, & āvi, ātum, [ὑποτρίβω] āre. Columel. lib. 12. cap. 23. Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid fæcis, aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels. lib. 6. cap. 6.

SUFFRINGO, ēgi, actum, [ὑπάγνυμι] ĕre. Aliquantulum, sive per medium frangere. Plaut. Rud. 4. 4. 15.

— homini isti talos suffringi volo. Idem Truc. 2. 8. 8.

Ut ego suffringam hisce talos totis ædibus. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis cruta suffringantur, quod acres sint etiam tum, quum suspicio nulla sit.

Suffrio, [ὑποτρίβω] āre. Idem quod Friare, sive Minutim admodum terere. Columel. lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti seria suffriatur, operculumque superimponitur, ne quid eo decidat. Quædam exemplaria hic legunt Suffricatur, & fortasse rectius.

Suffurrat, Sub eodem tecto fuerat. Festus. V. subsum.

Suffŭgio, fūgi, fŭgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Liv. 24. 46. Imber a nocte media coortus, custodes vigilesque, dilapsos e stationibus, suffugere in tecta coegit.

Sensum suffugere. Lucret. lib. 4. 361.

Natura deûm suffugit tactum manuum. Lucret. lib. 5. 151.

Suffŭgium, i. n. [ὑποφυγή] Sub quod quis fugit auxilii gratia. Ovid. de Nuce 119.

Quid nisi suffugium nimbos vitantibus esset? Sil. 5. 509.
Suffugium infelix miseris, & inhospita quercus.

Sanguine barbarorum modico, ob propinqua suffugia. Tacit. An. 4. 47.

Hæc diverticula & anfractus suffugia sunt infirmitati. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Suffulcio, īvi, ītum, vel si, tum, [ὑποστηρίζω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Subtus fulciendo sustinere. Plaut. Milit. 2. 2. 54.

Ecce autem ædificat, columnam mento suffulsit suo.

Cibus suffulcit artus. Lucret. lib. 4. 865.

Suffultus, a, um. Partic. [ὑποστηριγμός, Gl. G. L.] Auctor ad Heren. lib. 4. 15. Nam gravi figuræ, quæ laudanda est, propinqua est ea, quæ fugienda est, quæ recte videtur appellari, si Suffulta nominabitur. Al. Sufflata.

Porticus suffulta paribus columnis. Lucret. lib. 4. 428.

Suffulcrum, i. n. [ὑποστήριγμα] Vitruv.

Suffūmo, vel Subfumo, [ὑποκαπνίζω, Gl. G. L.] Idem quod

Suffūmĭgo, [ὑποκαπνίζω] āre. Idem quod simplex Fumigo, vel subtus fumum excito. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Si ex alvo minus frequentes evadunt, ac subsidit aliqua pars, suffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maxime apiastri. Cels. lib. 6. cap. 6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.

Suffumigare vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.

Suffumigare sulphure. Cels. lib. 4. cap. 20.

Suffumigor, Passivum. Columel. lib. 12. cap. 12. in fine, Lagenam in tabulatum, quod suffumigatur, reponunt. Paulo ante dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.

Suffundo, fūdi, fūsum, [ἐπικλύζω, Gl. L. G. ἐπιχέω, G.L.] ĕre. Superfundere, aut deorsum injicere. Plaut. Curcul. 1. 3. 3. Mane, suffundam aquulam. Idem Cistel. 1. 1. 36. Columel. lib. 6. extr. Lassæ & æstuanti mulæ adeps in fauces demittitur, imumque in os suffunditur. [In Gloss. mendose excusum, Suffuderit, ἐπισκιλίσει.

Suffundere vires cibo ad feturam admissario. Varr. 2. de R. R. cap. 8.

Suffundit se sinus. Cels. lib. 7. cap. 2. Nam ubi post longos morbos totus corporis habitus vitiatus est, lateque se sinus suffundit, & in eo pars cutis pallet, scire licet, eam jam emortuam esse, & inutilem futuram.

Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Senec. de Ira 2.

Suffunduntur oculi. Sen. 2. de Clement. Imbecilles oculos esse scias, qui ad alienam lippitudinem suffunduntur.

Suffundere, Forinsecus spargere. Virg. 1. Georg. 430. de Luna,

At, si virgineum suffuderit ore ruborem,
Ventus erit. Servius; Suffuderit, Forinsecus habuerit. Lucret. lib. 3. 39.
Omnia suffundens mortis nigrore.

Maculis suffundi. Stat. 11. Theb. 121.

Suffūsus, a, um. Partic. [ὑποχυθείς, ὑποκεχυμένος] ut

Candor suffusus purpureo sanguine. Stat. 2. Silv. 1. 41.

Genæ suffusæ igne. Senec. Herc. OEth. 10.

Impudentia in ore multo rubore suffusa. h. e. Præ impudentia rubicundam & rubore conspersam faciem habens. Plin. in Paneg. cap. 48. extr.

Lacrimis oculos suffusa. Virg. 1. Æn. 232.

Rubor suffusus alicui dicitur, Genis aspersus, quod pudoris indicium est. Liv. 30. 15. Masanissæ, hæc audienti, non rubor solum suffusus, sed lacrimæ etiam obortæ.

Æther suffusus calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore suffusus æther, non satis aptus ad stellas continendas videtur.

Cordi suffusus sanguis. Cic. 1. Tusc. 19.

Lingua est suffusa veneno, Perfusa, infecta. Ovid. 2. Met. 777.

Oculis suffusus sanguis. Plin. lib. 20. cap. 13.

Suffusi cruore oculi. Idem lib. 31. cap. 9.

Malevolentia suffusus animus in ceteros, Plenus iræ & malevolentiæ. Cic. 1. Fam. 9.

Sales suffusi felle, Aspersi amaritudine. Ovid. 2. Trist. 565.

Suffusio, ōnis. f. [ὑπόχυσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 22. cap. 23. In tusti, uva, fellis veteri suffusione, &c. [i.e. Ictero, seu morbo regio.

Suffusio, Morbus oculorum, quem vulgo *cataractam* vocant. Hæc autem paracentesi curatur. Est autem paracentesis, quæ manu fit a chirurgis, dum curari aliter morbi non possunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, idque paracentesis dicitur. Hæc Perottus. Cels. lib. 6. cap. 6. Suffusio quoque, quam Græci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiæ, qua cernit, se opponit. Quod si inveteraverit, manu curandum est. Inter initia nonnunquam etiam certis observationibus discutitur. Plin. lib. 21. cap. 20. Habet suas utilitates contra suffusiones oculorum.

Suffusorium, i. n. [ἐπίχυσις, Gl. L. G.]

Suffundātus, a, um. Adj. [ὑποθεμελιωθείς] dictum a Fundamentis, ut ait Nonius 1. 236. Varro, Antiqui nostri domibus lateritiis paululum modo lapidibus suffundatis, ut humorem effugerent, habitabant.

Suffūror, [ὑποκλέπτω] āri. Clam furari. Plaut. Truc. 2. 7. 15.

Cum video fieri, suffuror, suppilo, de præda prædam
Capio.

Suffusio, Suffusus. V. suffundo.

S U G

Sugamber, bri, m. a quo Sugambri dicti sunt, pater Melonis fuit, Is in triumphum rractus est a Germanico. Strabo lib. 7.

Sugambri, populus, V. sicambri.

Suggĕro, ssi, stum, [ὑποβάλλω, Gl. L. G. & G. L. ὑποχορηγῶ, ὑπεσπορεύω, ὑποσωρεύω, κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν πολέμου δόρατα χορηγούμενα, L. G.] ĕre. Subministrare. Plaut. Men. 1. 3. 29.

Madida quæ mihi appositam mensam milvinam suggerant.

Cibos suggerere alicui. Stat. 9. Theb. 740.

Copiam argumentorum suggerere. Cic. 2. de Orat. 117.

Damna aleatoria sæpe suggerebantur. Cic. 2. Philipp 67.

Invidiæ flammam, ac materiam criminibus suis suggerere. Liv. 3. 11.

Ludum alicui suggerere. Cic. 12. Att. 43.

Rationes alicui sententiæ suggerere. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.

Sumptus alicui rei suggerere. Ter. Adel. 1. 1. 37.

Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ desunt, suggesta sunt. Cic. 2. de Orat. 110.

Silvæ feras, &c. affatim suggerunt. Plin. 2. Epist. 8.

Tellus suggerit alimenta. Ovid. 15. Met. 81.

Bruto statim Horatium suggerunt. Liv. 2. 8. i. e. In locum sufficiunt. [Immo Subjiciunt, successorem faciunt Romanarum rerum scriptores.

Suggerere, pro Subjicere in memoriam. Cic. 2. de Fin. 44. Ubi si memoria forte defecerit, tuum est ut suggeras.

Suggerit res, Exigit, & postulat. Ulpian. in l. Ex facto, circa fi. D. de Hered. insti. Quæ res in proposito quoque suggerit, ut Italicarum rerum esse credantur eæ res, quas in Italia testator esse voluit.

Suggero, pro Refero. Justinian. lib. 2. tit. De fideicomm. hered. §. Sed quia stip. Ideo omnibus nobis, suggestis tam similitudinibus, quam differentiis utriusque Senatusconsulti, placuit, &c.

Suggerere, pro Suadere. Ulpian. in l. Sed & si. §. Item. D. Ex quibus causis majores, &c. Unde quoties æquitas restitutionem suggerit, ad hanc clausulam erit descendendum. Idem in l. j. §. ult. D. De effractoribus. Oportebit autem æque & in effractores, & in ceteros suprascriptos causa cognita statui, prout admissum suggerit.

Suggestum, i. n. [βῆμα, ὕψος, Gl. L. G.] a Suggero, quod ibi ligna, seu humus, suggerantur, in quibus stari possit. Significat enim Locum editiorem, Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. Ex suggesto faleris, ubi solent esse peripetasmata, prodeunt anates in stagnum, & nant.

Suggestum, Locus excelsior, unde oratio haberi ad populum solet. Liv. 8. 14. Naves Antiatium partim in navalia Romæ subductæ, partim incensæ: rostrisque earum suggestum in foro exstructum adornari placuit. Cic. 5. Tusc. 59. Idemque quum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat.

Suggestum comæ, translate. Globus capillorum. Stat. 1. Silv. 2. 114.

Suggestus, ûs. m. Idem. ut Cic. 1. de Divin. 124. Neque illud suggestum, in quo causam dixerat, ascendenti, signum ubi ullum, quod consuesset, a deo, quasi mali alicujus impendentis, datum. [Nisi a dict. superiori est.

Suggestus, Ipse suggerendi actus. Ulp. in l. j. §. ij. D. De magist. conven. Si curatores fuerunt minus idonei dati, dicendum est, teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum, vel nominibus ab eis acceptis, præses dederit.

Suggestio, ōnis. f. [ὑποβολή, ἡ ἀναφορὰ πρὸς βασιλέα, ἢ ἄρχοντα, Gl. G. L.] Actus suggerendi. Augustin. Confess. 10. 30. Ubi tunc ratio, quæ talibus suggestionibus insistit vigilans?

Suggestor, ōris. m. Scribanius in Philos. Suggestor & impulsor Dæmon.

Suggrĕdior, gressus sum, [ὑποβαίνω] grĕdi. Verbum deponens, pro Sursum, vel Latenter gradi. Tacit. 2. Ann. 12. Suggressique propius speculatores. Idem 4. Ann. 47. cum Accusativo, Quidam audentius apertis in collibus visebantur, quos dux Romanus, acie suggressus, haud ægre pepulit. Idem 15. Ann. 11. Qui barbarorum propius suggrediebantur.

Suggrunda, vel Subgrunda, æ. f. [ὀκρίς, Gl. L. G. ὑπόστεγον, G. L.] Pars tecti prominens, qua stillicidia a parietibus arcentur, inquit Bud. quæ a Græcis γῆσι & γῆσα dicuntur Varro lib. 3. de R. R. 3. Aves subtus suggrundas, ab initio villatico usæ tecto. Budæus. Al. Apes enim subter &c.

Suggrundia, ōrum. n. pl. [γῆσα] Idem quod Subgrunda, vel Suggrunda. Plin. lib. 25. cap. 13. Alii stergetron vocant, quod amatoriis conveniat, alii hypogeison, quoniam in subgrundiis fere nascitur.

Tabulæ in subgrundiis collocatæ. Vitruv. 2. 9.

Suggrundārium, i. n. Suggrundaria antiqui dicebant Sepulcra infantium, qui necdum 40 dies implessent, quæ nec jam busta dici poterant, quia ossa, quæ comburerentur non erant, nec tanta cadaveris immanitas, qua locus tumesceret. Unde Rutil. Gemin. Astya. ait, Melius suggrundarium quæreres, quam sepulcrum. Hæc Fulgentius de Prisc. sermone.

Suggrundātio, ōnis. f. [γήσωμα] Idem, quod Suggrunda. Vitruv. lib. 4. c. 2. Sub tectis si majora spatia sunt, columen in summo fastigio culminis, unde, & columnæ dicuntur, & transtra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterii prominentes ad extremam suggrundationem.

Sŭgillo, [κολάζω, ὑπώπια ποιῶ, Gl. L. G. ὑπωπιάζω, G. L.] āre. vel, ut quibusdam placet, Suggillo, duplici g, Ex percussu carnem maculare. A fugendo dictum, quod succus, hoc est, livor deducatur.

Sugillatum dici existimant ex græco vocabulo, quod ea pars, quæ est sub collo κοῖλον ab iis dicitur. Festus.

Suggillare proprie de facie dicitur, Quum contusa facies lividis maculis dehonestata apparet: sic enim Sugillata in facie dicuntur, ut Vibices in corpore. Plin. lib. 31. cap. 9. de sale loquens, Ex ictu suffusis cruore oculis, sugillatisque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib. 28. 9. Caseus recens cum melle sugillata emendat. Budæus.

Sugillare, [παραδειγματίζειν] pro Pudorem & existimationem alicujus lædere, & quasi Bonam famam exstinguere. Ulpian. l. sed si hac lege. D. de in jus voc. Si famosa actio non fit, vel pudorem non sugillet. Liv. 4 35. Primis annis sugillatos, repulsos, risui patribus fuisse.

Sugillare opinionem alicujus. Ulpian. in l. apud Celsum. §. Adversus. D de doli mali exceptione. Adversus parentes patronosque neque doli exceptio, neque alia quidem, quæ patroni parentisve opinionem apud bonos mores sugillet, competere potest.

Scribitur in Gloss. Subgillo, & Suggello.

Sugillatus, a, um. Partic. [ὑποπιασθείς, Gl. L. G.] Percussus sub oculis & in genis. Plin. 31. 9. Ex ictu suffusi cruore oculi sugillatique. Item Ludibrio habitus. V. Livii loc. supra citatum.

Sugillātio, ōnis. f. [ὑποπασμός, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7 cap

cap. 45. Juxta hæc Variana clades, & majestatis ejus fœda sugillatio. h. e. Inusta infamiæ nota.
Non sine sugillatione consulum. i. e. Infamiæ nota. Liv. 43. 14.
Sugillatio, Livor ex ictu. Plin. lib. 32. cap. 7. Reliquæ carnes impositæ sugillationem rapiunt.
UGILLATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Claud. Mamert. 2. 9. Sugillatiunculas fringultire.
UGILLĀTOR, ōris. m. Macrob.
UGILLA, æ. f. [ὑπώπιον, Gl. G. L.] Idem quod Suggillatio.
ŭGO, xi, ctum, [θηλάζω, Gl. L. G. & G. L. μυζέω, G. L.] ĕre. Succum labris extrahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia sugunt, alia vorant, alia mandunt.
Ubera sugunt. Ovid. 2. Fast. 419. Sed in MSS. Ducunt.
Translate. Cic. 3. Tusc. 2. Ut pæne cum lacte nutricis errorem suxisse videatur.
UCTUS, ûs. m. [μύζημα] Plin. lib. 28. cap. 3. Tactu ipso levant percussos, suctuve modico. Idem lib. 8. cap. 36.

S U I

ŬI, sĭbi, sē, [ἕ, οἷ vel ἑοῖ] Pronomen reciprocum. Duo sunt pronomina reciproca, alterum Primitivum, quod vocant Sui, sibi, se, a se; generis omnis, & utriusque numeri: alterum Possessivum, Suus, a, um. Reciproco pronomine nunquam Latine utimur, nisi aliquod præcesserit nomen in eadem oratione, aut altera, unita per copulam, ad quod referatur. Nam Vis patrem suum, Pone ad pedes suos, Dedit sibi, &c. pro Illius, Ejus, & Ei, barbare dicuntur. Dixi, Aut altera, unita per copulam: nam Obsecravit me, ut se adjuvarem, Petiit me, ut suo filio opitularer, Latine dicitur. Sed si tollas copulam, barbarismus erit, ut, Petrum semper amavi, filio suo non tam bene cupio: non Latine dicitur. Cic. 11. Fam. 9. Bellum nobis redintegrare possit, Antonio sibi conjuncto. Cic. 13. Fam. 11. Meamque commendationem usui magno sibi fuisse.
Offensio adversarii, commendatio sui. Cic. in Orat. 120.
Dissimile sui. Ovid. 11. Met. 273.
Ut & sui & Metrodori memoria colatur. Cic. 2. de Fin. 101.
Natura est lena sui. Cic. 1. de Nat. Deor. 78.
Oblitus sui. Virg. 3. Æn. 629.
Imitantes genitorem & effectorem sui. Cic. de Universf. 41.
Hosne viros tam cupidos sui perire voluit? Cic. pro Sull. 75.
Nihil malo, quam & me mei similem esse, & illos sui. Cic. 9. Att. 19.
Error vulgi utentis, vel potius abutentis Sui pro Ejus & Illius, partim inde profectus est, quod nonnulli auctores his abusi videantur: partim quod ita obscure usi sint, ut minus periti nequeant perspicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latine pro Sui & Suus, licet uti Ipsius, Ejus, vel Illius, & maxime amphibologiæ vitandæ causa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod sibi utile est, tibi, ipsi. Ille repetit quod suum, sive ipsius est. Hæc indifferentia sæpe fit interventu præpositionis, sed crebrius per Ipse quam Is. Quintil. 6. 3. Quanquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem, quod in ipsos recidere possit, evitent.
Hæc autem præpositio Inter, id habet peculiare, ut, si antecesserit Genitivus, Dativus, aut Ablativus, semper liceat uti Ipse & Sui: Si præcesserit Accusativus aut Nominativus, reciprocum postulat. Cic. de Clar. Orat. 84. Nec mihi ceterorum judicio videtur solum, sed etiam ipsorum inter ipsos concessu ita tributum fuisse. Id de Genitivo exemplum est. Nunc de Dativo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Circa quem inexplicabilis, & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est. De Ablativo. Idem lib. 10. cap 2. Nam in magnis quoque auctoribus incidunt vitiosa aliqua, & a doctis inter ipsos etiam mutuo reprehensa. Exempla de Nominativo & Accusativo. Cic. 1. Off. 98. Quod inter se omnes partes quodam lepore consentiunt. Non, Inter ipsas. Idem 3. Off. 45. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter se fuisse. Non, Inter ipsos. Id quod dictum est de Primitivo, iridem fit in Possessivo Suus, tamen hic nonnulla differentia est, eam vide.
Sibi & se semper fere. H. St. Subaudi Reciproca sunt.
Si Substantivum reciproci Suus, respicit ad suppositum verbi, id est Nominativum, qui præcedit verbum, tum elegantius utimur Suus. quam Ipse aut Ejus: ut, Miseretur nostri deus, propter suam clementiam. Inclamat me ante domum suam; potius, quam Ejus. Si Substantivum respicit ad oppositum verbi, id est, obliquum, qui sequitur verbum, tum præstat uti Ipse, aut Is, quam Suus: ut, Ejeci columbam e nido ipsius. Alloquutus sum Petrum ante domum ejus: potius, quam Suam. Tamen nec ratio, nec auctoritas vetat contrarium fieri. Si tamen apposito adjungatur adjectivum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio, Suus utendum est, non Ipsius. Video columbam tristem in periculo pullorum suorum. [Quid ni liceat & Ipsius?
Exercitu, non suo civili, sed misto ex colluvione omnium gentium. Pro, Non suorum civium, Livius lib. 28. 323. Vide ubi dic. Suo proprio. H. St. Leguntur cap. 12. pr.
Suus, Possessivum non semper reciproce accipitur, sed interdum pro Proprius: ut, Suus cuique mos est, Sua cuique sententia. Virg. 2. Ecl. 65.
— trahit sua quemque voluptas. Idem 3. Ecl. 62. Vivit cum suis. Inventus est inter suos, &c. Hæc Erasm. ex Vallæ opusculo de Reciprocis.
Sibi [ἑαυτῷ, ἑ ἑαυτοῖς, ἑ θηλυκῶς. Gl. L. G.] Hor. 2. Serm. 7. 83.
Quisnam igitur liber? sapiens, sibi qui imperiosus.
Cum sibi negotium daret Antonius. Cic. 15. Att. 21.
Sibi habeat. Idem 7. Att. 11. Sibi habeat suam fortunam.
Sibi aliquando jungitur Suo, nulla necessitate, sed tantum cujusdam festivitatis gratia. Cic. Suo sibi victitant succo. Columel. lib. 12. cap. 54. Singula suo sibi jure abluito. Ter. Adelph. 5. 8. 36.
Suo sibi hunc gladio jugulo. Gell. lib. 5. cap. 10. Suo sibi argumento confutatus est. [Quod al Suo ipsius.
Sibi placens, Ἀυτάδης, αὐθαίρετος. Gloss Latinogræc.
Se, [ἑαυτὸν, ἑαυτοῦς. Gl. L. G.] Accusativi sing. & pl. casus, ex Græco ἕ. mutato spiritu aspero in s. Est & Ablativus. V. q. f.
Se, aliquando similiter positum, ac sibi paulo ante, reperitur. Plaut. Cas. 3. 3. 19.
Nescio quid se sufflavit uxori suæ:
Negavit posse, quando arcesso, mittere.
Abjicere se. V. ABJICIO.
Abripere se ab aliquo. V. ABRIPIO.
Avertit se ex oculis. Virg. 4. Æn. 389.
Colligere se. V. COLLIGO.
Ire ad se, i. e. Domum suam. Plaut. Men. 5. 2. 11.
Repente expetit me, ut ad se se irem.
A se, pro De suo. Suet. August. 40. Singula millia nummûm a se dividebat. Eodem modo eleganter locuti sunt Plautus, Cicero, aliique. [A se, i. e. Suo nomine, non publice.
Ad se versum. V. AD præpositionem.
Per se, pro Seorsum frequenter dictum est. Nepos 8. 1. 1. Per se virtus sine fortuna ponderanda est.
Sese. Virg. 3. Ecl. 66.
At mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas. V. SUUS.
SĒCUM, [μεθ' ἑαυτὸν, Gl. G. L.] dictio composita ex ablativo Se, pronominis Sui: & præpositione Cum, quasi dicas Cum se. Cic. 8. Att. 22.
Carinis aliquid secum advehere. Virg. 2. Æn. 179.
Habeat secum. Virg. 4. Æn. 29.
Secum, [πρὸς ἑαυτόν] In animo suo. Virg. 1. Æn. 54.
— secum dea corde volutans.
SĬBĬMET, i. e. Sibi ipsi. Liv. 4. 51. Sibimet ipsis consciisse mortem. Sil. 13. 663.
Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces.
SĒMET, [αὐτὸς ἑαυτὸν, Gl. L. G.] Pronomen Accusativi, vel Ablativi casus, a Suimet Genitivo. Suet. de Claris grammat Ab semet nominatus. Auctor de Viris Illust. cap. 70. extr. Mox a Sulla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liv. 2. 12. Timens scisciitari, uter Porsena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret, quis esset. Semet, Hor. 1. Serm. 6. 78. Semet prognatos. i. e. A se.
Suimet, suomet, suamet, suismet, a Suus, adjecta syllaba MET, V. SUUS in proprio ordine.
SEPSE, pro Se ipse, apud Senec. Epist. 108.
SUĬTAS, ātis. f. receptum posterioribus sæculis verbum, inque jurisprudentiam invectum est. Est vero Suitas (uti definit Alciatus) Heredum qualitas, qui primum in potestate paterna locum obtinent, continuationem dominii, necessitatemque successionis inducens. §. Sui autem. Inst. de hered. qualit. & different.
SUIDAS, [Σοῖδας] gravis auctor Græcus, quem tamen in Geographicis suis Strabo, extremo lib. 7. Fabulosum auctorem appellat. Suidas (inquit) in rebus Thessalicis fabulosa multa tradit, ad gratiam locutus. De tempore, quo floruit, non convenit inter doctos.
Suidas alius, cujus Lexicon, seu Collectanea Græce exstant, quem sæculo undecimo exeunte vixisse docti censent. V. de utroque Voss. de Histor. Gr. 2. 26.
SUILE, & SUILLUS, Adj. V. SUS.

S U L

SULCUS, i. m. [αὖλαξ, Gl. L. G. & G. L.] Proscissio terræ in longum producta, in quo a Scrobe differt. Unde tertio, quarto, quinto sulco ferere dicimus; id est ter, quater, quinquies arando. Plin lib. 18 cap. 20. Spissius solum, sicut plerunque in Italia, quinto sulco seri melius est: in Tuscis vero nono.
Quarto seri sulco, Virg. 1. Georg. 47. existimatur voluisse, quum dixit,
Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. h. e. Quæ bis per æstatem, bis per hiemem aratur.
Sulcus quid sit, declarat Varr. 1. de R. R. cap. 29. Qua aratrum vomere lacunam striam facit sulcus vocatur. Cic. 2 de Divin. 50. Quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus. [Varronis locus subobscurus est. An legendum Lacunam striâ?
Sulcus, Aratio. Virg. 1. Georg. 68.
At si non fuerit tellus fecunda, sub ipsum
Arcturum tenui sat erit suspendere sulco. Ibid. 216.
Vere fabis satio: tunc te quoque, medica, putres
Accipiunt sulci. Servius.
Sulcus, pro Fossa ponitur in longum prosciissa, ad vinearum vel arborum surculos in seminario deponendos, quando & ipsa quædam terræ prosciissio est. Virg. 2. Georg 289.
Ausim vel tenui vitem committere sulco.
Apertus sulcus. Paul. in l. Qui duo. D. De servit. rust. præd. Qui duo prædia confinia habuerat, superiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: ut aquam sulco aperto emptori educere in fundum inferiorem recte liceat. De sulco loquitur, qui fit ad aquam derivandam fundi siccandi gratia. Columel. lib. 2. cap. 2. Fossas appellat, earumque alias vocat Cæcas, alias Patentes.
Sulci, inquit Festus, appellantur qua aratrum ducitur, vel sationis faciendæ causa, vel urbis condendæ: vel fossura rectis lateribus, ubi arbores serantur. Virg. 1. Æn. 429.
Pars optare locum tecto, & concludere sulco. i. e. Fossa, ut ait Servius. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 426.
— & ora fatiscunt
Vulneribus, grandesque rubent in pectore sulci.
Leni canebant æquora sulco. Valer. 3. Argon. 32.
Altus per gramina sulcus. Stat. 6. Theb. 312.
Aquarius sulcus. V. AQUA.
Vasti sulci in pulvere. Stat. 12. Theb. 273.
Æquant fata sulcos. Virg. 1. Georg. 113.
Arent sulci. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
Delet sulcos iterata priores orbita. Stat. 6. Theb. 415.
Infindere sulcos telluri. Virg. 4. Ecl. 33.
Infindunt pariter sulcos. Virg. 5. Æn. 142.
Infodere sulcum. V. INFODIO.
Oblimare sulcos inertes. i. e. Steriles. Virg. 3. Georg. 136.
Obruta semina longis sulcis. Ovid. 1. Met. 123.
Obruta herba Cerealibus sulcis. i.e. In quibus frumenta nascuntur. Ovid. 1. Trist. 12. 11.
Patefacere sulcum impresso aratro. Ovid. 3. Met. 104.

Subigere arvum sulcis. Plin. lib. 18. cap. 19. Omne arvum rectis sulcis, mox & obliquis subigi debet.
Sulcus, inquit Non. 6. 2. Omne quicquid in longitudine aculeatum est, dici potest, veterum auctoritate doctorum. Virg. 3. Georg. 439.
— & linguis micat ore trisulcis.
Sulcus etiam pro Natura muliebri utitur Lucret. lib. 4. 1267.

SULCŬLUS, i. m. dimin. [αὐλάκιον] Columel. lib. de Arbor. cap. 30. Surculis disponi per sulculos pedales convenit.

SULCUS, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 10. Ficus sulcæ. conf. Compos. Bisulcus, Trisulcus, &c.

SULCO, [αὐλακίζω, Gl. G. L.] āre. Hiulcare, Sulcos facere, Terram in sulcos proscindere. Columel. lib. 11. cap. 2. In subacta jam terra latiores porcæ sulcantur. Idem lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per prosciſſum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenoque sulcare.
Agros sulcare. Tibul. lib. 2. 3. 85.
Æquor sulcare. Ovid. 1. de Pont. 4. 35.
Cutem rugis. Ovid. 3. Met. 276.
Fluctus sulcare remige. Claud. de 6. Conf. Hon. 276.
Humum sulcare vomere. Ovid. 3. Trist. 10. 68.
Maria alta carina sulcat. Virg. 10. Æn. 197.
Maria sulcare arbore. V. MARE.
Pedibus sulcare pruinas. Propert. lib. 1. 8. 9.
Vada falsa carinæ sulcant. Virg. 5. Æn. 198.

SULCĀTUS, a, um. Partic. [ἠυλακισμένος] ut
Æquora sulcata. Senec. Agamemn. 6.
Humus sulcata. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 186.
Rura sulcata colono. Claud. de 4. Conf. Hon. 417.
Rura sulcata vomere. Lucan. lib. 1. 168.

SULCĀTOR, ōris. m. [αὐλακιστὴς] ut
Sulcator navita Ponti. Sil. lib. 7. 363.
Undæ umbriferæ sulcator, Charon. Stat. 8. Theb. 18.
— nigri sulcator Averni. Idem 11. Theb. 588.

SULCĀTIM, Adv. Per sulcos. Pomponius, Gerens præterea sulcatim concisam faciem.

SULCĀMEN, ĭnis. n. Sulcus. Apul. 6. Milef. p. 174. Elmenh. Glebæ Siculæ sulcamina.

SULFUR, V. SULPHUR.

SULGAS, æ. m. [Σέλγας] Fluvius est ex Alpibus in Rhodanum defluens ad urbem Undalum. Strab. lib. 4.

SULLA, æ, m. [Σύλλας] Nobilis Romanus. L. Sulla, teste Sallustio de Bell. Jug. cap. 95. ex antiquæ Cotneliorum gentis Patricia familia originem duxit: in adolescentia omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc est usque ad Quæsturam: quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem penitus commutavit: & (ut docet Valer. Max. 6. 9. 6.) catenas Jugurthæ manibus injecit, &c. Fuitque litteris Græcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita ut dicat Sallustius, dubitari potuisse, fortior an felicior esset. Nam felix eo dici voluit, quod adversarios Marianos feliciter ultus esset. Dictator deinde effectus ita Remp. oppressit, ut teste Cicerone in Verrem 5. 81. nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset. Postremo Rep. constituta Dictaturam deposuit, & privatus Puteolis dicitur, anno LX. æt. morbo pediculari correptus interiisse. V. Plutarchum.
Homo a populi causa remotissimus L. Sulla. Cic. pro Cluent. 151.
Municipiis civitatem ademit L. Sulla. Cic. pro Domo 79.
Magister scelerum Sulla. Lucan. lib. 1. 326.
Emisti bona Sex. Alpheni, L. Sulla Dictatore vendente. Cic. pro Quint. 76.
Ejus filius fuit Faustus Sulla, a C. Cæsare interemptus diversus ab eo, cujus meminit Senec. Octav. v. 437.
Perage imperata, mitte qui Plauti mihi
Sullæque cæsi referat abscissum caput. Verba sunt Neronis. [De hoc V. Tacit. Ann. 12. 13. pr. & 13. 47. pr. & de ejus nece 14. 57. extr.

SULLĀNUS, a, um. Adj. [Συλλανὸς] a Sulla. Cic. 10. Att. 7. Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidissimo viro C. Mario, si nihil utrumque eorum fefellisset. Cic. 3. de Lege Agrar. 7. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Sullanos in invidiam rapit?
Cadavera Sullana. Lucan. lib. 2. 210.
Ferrum Sullanum. Lucan. lib. 1. 330.
Manes Sullani. Lucan. lib. 1. 576.

SULLĀTŬRIO, īre. Ad Sullæ dominationem aspirare. Cic. 9. Att. 12. Hoc turpe Cn. noster biennio ante cogitavit, ita Sullaturit animus ejus, & proscripturit diu. V. PROSCRIBO.

SULMO, ōnis. m. [Σελμῶν] Oppidum Italiæ, Pelignæ regionis, Ovidii patria. Unde ipse ait, 4. Trist. 10. 3.
Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies distat ab Urbe decem. Dictus Sulmo a Solymo Æneæ comite, conditore ejus urbis. Idem 4. Fast. 79. Meminit hujus Plin. lib. 3. cap. 5. Cn. Magnus Lentulo 8. Att. 12. Nam partim Albæ, partim Sulmone collocavit. Subaudi Cohortes.
Aquosi Sulmonis hospes. Ovid. 3. Amor. 15. 11.

SULMŌNENSIS, e. Adj. Juven. 6. Sat. 184.
Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla
Formosam, nisi quæ de Tusca Græcula facta est,
De Sulmonensi mera Cecropis?

SULPHUR, ŭris. n. [θεῖον, ἄπυρον, Gl. G. L.] scribi potest & SULFUR, sed minus recte; Græcis Thion dicitur: In venis terræ ceu decoctus quidam ardor est, tam valida & firma partium confusione, ut oleum ejus arte nulla separari possit in rebus ceteris. Plin. lib. 35. cap. 15. de sulphure, Nascitur in insulis Æoliis, inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque invenitur in Neapolitano, Campanoque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod est cuniculis effossum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.
Cæruleum sulphur, Cærulei fumi, vel ignis. Claud. de 6. Conf. Hon. 325.
Calido de sulphure fumat aqua. Ovid. 1. de Arte Am. 256.
Lurida sulphura. Ovid. 14. Met. 791.
Lutea sulphura. Ovid. 14. Met. 351.
Odorum sulphur. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 257.
Puro de sulphure fumi cærulei. Ovid. 4. Fast. 739.
Sacrum sulphur. Pers. 2. Sat. 25.
Vivacia sulphura. Ovid. 3. Met. 374.
Vivum sulphur. [θεῖον ἄπυρον, Gl. L. G.] Ovid. Remed. Amor. 260. In Gloss. scriptum Sulpor.

SULPHŬREUS, a, um. Adj. [θειώδης] Quod sulphuris odorem, vel colorem refert. Plin. lib. 36. cap. 19. Quum uritur, odorem sulphureum reddit.
Antra sulphurea. Stat. 1. Silv. 2. 264.
Color sulphureus. Plin. lib. 35. cap. 6.
Fornacibus sulphureis ardet Ætna. Ovid. 15. Met. 340.
Lux sulphurea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Undæ Cocyti sulphureæ. Stat. 1. Theb. 91. Sulphureas Lactantius interpretatur Ardentes. Nunquam enim (ait) sulphur defluit nisi de loco flagranti: Sulphur enim terræ bullientis spuma est.

SULPHURĀRIA, æ. f. [θειεργεῖον] Locus ubi sulphur coquitur. l. 8. §. 10. Dig.

SULPHURŌSUS, a, um. Adj. Vitruv. 8. 3. Fontes sulphurosi.

SULPHURĀTUS, a, um. Adj. [θειωτὸς] Quod sulphur habet. Plin. lib. 31. cap. 3. Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant.
Lana sulphurata, apud Cels. lib. 4. cap. 5.
Merx sulphurata. Martial. lib. 12. 57.
Ramentum sulphuratum. Martial. lib. 10. 3.

SULPHURĀTA, ōrum. n. [πιθειωμένα] Ligna dicuntur exilia, sulphure ab utraque parte intincta, ad accendendas lucernas. Martial. lib. 1. 42.
Qui pallentia sulphurata fractis
Permutat vitreis.

SULPHURATIO, ōnis. f. Senec. 3. Nat. Quæst. 15. Aut æstus corrupere naturam, aut sulphuratio contraxit humorem.

SULPICIUS, i. m. Nomen gentis Romanæ; ex qua celebres multi fuere. ut C. Sulpicius Gallus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perseum, deprehensam noctu Eclipsin Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. lib. 12. cap. 2. Cic. 1. Off. 19.
P. Sulpicius, orator, quem in Bruto 182. & sæpe memoravit Cicero.
Ser. Sulpicius, Q. F. Rufus, de quo plura scripsit Cicero in Epist. sex. prioribus ad Fam. 4. V. & 9. Philipp. 15. seq. ubi de morte ejus verba fecit. Præclarus fuit Jurisconsultus & Orator, uti notat ibidem Cic. & Quintil. lib. 10. cap. 1. Insignem non immerito famam tribus orationibus meruit. De his, quibus Galbæ cognomen fuit, V. Suet. in Galba pr.
Sulpicius Apollinaris grammaticus, quem non semel laudat Gellius. Hunc vocat lib. 4. cap. 17. Virum præstanti litterarum scientia.
Sulpicius Severus, Nitiobrix Gallus Hieronymo & Rufino contemporaneus, quem Augustin. in Epist. 205. Virum doctrina & sapientia pollentem appellat. Scripsit Vitam B. Martini, duos libros de Sacra historia, nec non & Epistolas quasdam & Dialogos. Jos. Scaliger eum vocavit purissimum inter Ecclesiasticos scriptorem. V. Proleg. ad Emend Temp. p. 23.

SULPICIA, æ. f. Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, mulier pudicissima. Plin. lib. 7. cap. 35.

SULTIS, [ἐὰν βούλεσθε] veteres dixerunt, pro Si vultis. Plaut. Capt. 2. 3. 96
Servate istum sultis, intus servi, ne quoquam pedem
Efferat sine custode. Idem Asin. prol. 1.
Hoc agite sultis, spectatores, nunc jam. Festus. V. SI. & Laurenbergi Antiquar.

S U M

SŬM, ĕs, fui, [εἰμί, Gl. L. G.] esse. Verbum substantivum, dictum quod per se subsistet, nec indigeat alio, sed in ipsum cetera verba resolvantur: ut Ego lego, i. e. Ego sum qui lego; Tu legis, Tu es qui legis. Omne quod eloquimur, sic ut id aut esse dicamus, aut non esse. Cic. 2 de Orat. 158.
Sum sæpenumero præpositis pronominibus demonstrativis, non positum intelligitur. Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, quem Dardanio Anchisæ, &c. Idem 3. Æn. 45
Nam Polydorus ego.
Sæpe etiam demonstrativis Adverbiis positis, non est necesse hujusmodi verbum ponere. Virg. 3. Æn. 477.
Ecce tibi Ausoniæ tellus.
Item, nomine substantiæ posito idem verbum frequentissime deficit. Lucan. lib. 1. 8.
Quis furor, ô cives? quæ tanta licentia ferri? Virg. 4. Æn. 40
Quis tibi tunc, Dido, cernenti talia sensus? [Cum pronomin scil. interrogativo.
Qualis quoque & Quantus, si addantur in oratione, desunt aliquand verba substantiva. Juven. 10. Sat. 157.
O qualis facies, & quali digna tabella?
Sum, cum Nominativo. Virg. 1. Æn. 548.
Rex erat Æneas nobis. Et v. 378. Sum pius Æneas.
Sum, Genitivo jungitur quinque modis.
Primo, quando significat possessionem. Virg. 3. Ecl. 1.
— cujum pecus? an Meliboei? Ter. Heaut. 5. 2. 3
Non esse horum te arbitror.
Jam me Pompeji totum esse scis. Cic. 2. Fam. 12.
Secundo, quando notat laudem vel vituperationem: ut, Hoc pecus e magnæ utilitatis, vel magni detrimenti. Plaut. Men. 1. 1. 24.
Ita est adolescens ipsus escæ maxumæ. Idem Mostel. 3. 2. 95
Magni sunt oneris: quicquid imponas vehunt. Cujus loco al quando ponitur Ablativus: ut apud Sall. cap. 5. pr. L. Catilina nobi genere natus, magna vi, & animi, & corporis, sed ingenio malo pr voque. Subaudi Fuit, quod & addunt multi.
Tertio, quando nullum habet Nominativum, sed Genitivum cum Infin tivo; & significat Interest: ut, Discipuli est honorare magistrum. Ci pro Lege Manil. 18. Erit igitur humanitatis vestræ, magnum eoru civium numerum calamitate prohibere.
Hæc non erant ejus, qui, &c. Cic. 2. de Fin. 102.
Boni judicis est, facere conjecturam. Cic. 6. Verr. 34.
Hominis ingenui est, bene velle, &c. Cic. 3. de Fin. 57.
Est miserorum, ut malevolentes sint, atque invideant bonis. Pla Capt. 3. 5. 52.

Non est nostri ingenii, vestri auxilii est, judices, huic subvenire. Cic. pro Cluent. 4.
Non est nostrum onus. i. e. Non pertinet ad onus nobis impositum. Cic. 5. Att. 15.
Tota facultas ejus rei tua est. Cic. 16. Att. 20.
Minus pensi esse. Liv. 34. V. Pensum in PENDO.
Nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam, &c. Liv. 39. 16. Judicabant enim prudentissimi viri omnis divini humanique juris, nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam ubi non patrio, sed externo ritu sacrificaretur. Idem 38. 50. Nihil tam æquandæ libertatis esse, quam potentissimum quemque causam posse dicere. Ubi (Causam) Accusativum subintelligendum puto. Budæus.
Patriæ prodendæ esse, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liv. 5. 6. ad fin. Adeo quicquid Tribunus plebis loquitur, etsi prodendæ patriæ dissolvendæque reipublicæ est, assuestis æqui audire. [Sunt qui Dativum putant. Perperam.
Ea (consilia) prodendi imperii Romani, tradendæque Annibali victoriæ esse. Liv. 27. 9.
Quarto, quando sumitur pro Valet, & ad pretium tendit: ut, Quanti est sumito, pro Quantum valet. In qua significatione jungitur etiam Ablativo; ut, Est tribus sestertiis modius, ut in subsequentibus apparet. Ter. Adelph. 5. 9. 20. Argentum, quanti est, sumito. i. e. Quanto pretio valet, ait Donat. Cic. 2. Off. 83. Liv. 4. 44. ad fin.
Magni apud aliquem esse. Cic. 13. Fam. 73.
Plurimi esse. Cic. in Parad. 6.
Emere denario, quod sit mille denariùm. Cic. 3. Off. 92.
Minimi æris esse. Ulp. in l. iij. §. j. D. de alim. & cibar. legat. Multi testamentis suis libertis præstare jubent necessaria, quæ quia minimi æris sunt, ad nihilum perducuntur.
Cum Ablat. Est tribus sestertiis modius. Cic. 5. Verr. Verumenimvero quum esset sest. binis aut etiam trinis, quibusvis in locis provinciæ. De medimno loquitur. Idem pro Rosc. Amer. 6. Bona patris hujusce Sex. Roscii, quæ sunt sexagies, quæ duobus millibus nummûm sese dicit emisse.
Est decem, pro Valet decem. Africanus in l. Deposui. §. Stich. D. de peculio.
Quinto, quando mansionem significat: ut, Ego sum domi meæ: tu es domi tuæ. Item, Domi vestræ, domi nostræ, domi alienæ. Ubi notandum est, quod cum aliis Genitivis non jungeretur: neque enim diceremus, Ego sum domi honestæ, & domi pulchræ: sed In domo honesta, & in domo pulchra. Et licet dicere sum Domi, & Sum in domo: sicut Egredior domo, & Egredior e domo. [Sic dicitur, ut Esse Romæ, Capuæ &c. At cum his quæ tantum pluraliter dicuntur in Ablativo.
Nonne mavis sine periculo tuæ domi esse, quam cum periculo alienæ? Cic. 4. Fam. 7.
Non licet mihi esse Romæ. Cic. 4. Verr. 101.
Esse cum Genitivo, Convenire, & congruum esse. Cic. 1. Att. 10. Signa nostra &c. quam commodissime poteris velim imponas, & si quod aliud ἄνευ ejus loci, quem non ignoras, reperies, & maxime quæ tibi palæstræ gymnasiique videbuntur esse. Budæus. [Conf. epist. præced.
Significat proprie Pertinere ad palæstram, &c. ut quodammodo possessionem exprimat casus.
Sum, Dativo etiam jungitur, & significat Habeo. Virg. 1. Æn. 75.
Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ. Et apud Plaut. Curc. 1. 1. 34. Si argentum est, emas.
Est illi consuetudo. Plin. Epist. 237.
Moris est plerisque. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ubi & Genitivus, pro Mos est.
Est illis ars inter se blandiri. Plin. lib. 10. cap. 37.
Eras mihi mortuus, pro Habebaris mihi mortuus. Plaut. Perf. 1. 1. 20.
Duobus Dativis, pro Dat vel Afficit. Plaut. Asin. 3. 2. 24. Cic. 2. Fam. 6. Sed tibi & gratulor, & ut sempiternæ laudi tibi sit iste Tribunatus exopto.
Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi esse debent. Cic. 5. Verr. 91.
Postrema tua pagina mihi magnæ molestiæ fuit. Cic. 6. Att. 1.
Dativo & Ablativo. Plaut. Mil. 3. 1. 145. Nihil me pœnitet jam quanto sumptu fuerim tibi. Idem Bacch. 5. 2. 62. [Nisi Sumptu est Dativus antiquus, pro Sumptui.
Dativo & Infinitivo, sine Nominativo: ut, Non est cuipiam fallere.
Est mihi minus cum illo, i. e. Minus sum ei familiaris. Cic. 15. Fam. 10.
Est mihi melius, pro Melius habeo. Cic. 16. Fam. 22. V. Melius in BONUS.
Bene & male est mihi. Ter. Adelph. 1. 1. 9.
Male est animo. V. MALUS.
Amori esse, vel odio dicitur res aliqua; Amari, vel odio haberi. Cic. 15. Fam. 19. Spero enim homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.
Bono esse. i. e. Utile, compendiosum, & commodum. Cic. pro Rosc. Amer. 13. Accusant ii, quibus occidi parrem Sext. Roscii bono fuit.
Crimini esse. Cic. pro Rosc. Amer. 81. Et illam sicariorum multitudinem, in qua ipsi duces ac principes erant, huic crimini putabunt fore. h. e. Huic in crimen verti. Budæus. [Sic Dare crimini, laudi &c.
Desiderio esse, pro Desiderari. Senec. de Consolat. ad Polybium, Ille desiderio illi esse vult, tormento esse non vult.
Esui potuique esse. Ulp. in l. Qui penum legat. D. de pen. legat. Sed Aristo notat, etiam quæ esui potuique non sunt, contineri legato.
Exitio esse. Val. Max. lib. 7. cap. 2. De Socrate.
Gloriæ esse. Cic. 2. Philipp. 1.
Invidiæ. Liv. 4. 49. Voces, quæ invidiæ, non ipsi tantum, sed causæ atque universo ordini essent.
Maledicto & probro esse. Sen. Epist. 116.
Melli esse, pro Esse jucundum. Hor. 2. Serm. 6. 32.
Hoc juvat, & melli est, non mentiar.
Miraculo esse. Plin. lib. 11. cap. 31.
Odio summo esse ei nomen populi Romani. Cæs. 8. Bell. Gall. 7. i. e. Summe invisum, seu exosum.
Offensioni esse. V. OFFENDO.
Oneri ferendo esse. Liv. 2. 9. ad fin. h. e. Onus ferre posse. [V. Voss. de Constr. cap. 12. extr.
Ornamento esse alicui & præsidio. V. Ornamentum in ORNO.
Periculo alicujus esse. Florent. in leg. Opus. D. Locati & conducti. [Nisi Ablativus potius est.
Pignori esse. Neratius in l. Eo jure. Digest. ex quib. caus. pign.
Prædæ esse. Quintil. in procem. lib. 1.
Præsidio esse. Cæs. 1. Bell. Gall. 25. Cic. 15. Fam. 2.
Pretio esse. Plin. lib. 12. cap. 12.
Signo esse, ut Esse indicio. Cic. 1. de Invent. 59.
Testimonio alicui esse. Cic. 10. Fam. 17.
Vitio esse. Ovid. de Nuce 23.
Usui esse. Cæs. 1. Bell. Gall. 38.
Plus unus fuerit Cato, quam omnes leges. Cic. 2. Q. frat. 14.
Sum, variis præpositionibus jungitur: nunc cum Ad, vel Apud, Accusativis: nunc cum Ab, In, & aliis Ablativis.
Ab aliquo esse. Cic. 1. de Orat. 56. Sed vide ne hoc, Scævola, totum sit a me. h. e. Pro me faciat, meamque tueatur sententiam. [Ut Stare ab aliquo. V. AB.
Ad eam rem est, pro Illi rei medetur, & prodest. Cato R. R. cap. 125. Id est ad alvum crudam, & ad lateris dolorem, & ad cœliacum.
Ad urbem esse, pro In urbe. Cic. 7. Att. 27. [Sic vult Ascon. ad 2. Verr. 45. & 4. 17. Revera tamen Ante urbem erant Duces pop. Ro. quam diu cum imperio erant. V. Cic. 8. Fam. 6. pr. Cæs. Civ. 1. 2. pr. Cort. ad Sall. Catil. 30. Quod & Liv. passim docet.
Est ad, pro Expositum est & vergit. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & ad eam partem, quæ est ad Hesperiam. Alia exemplaria habent, Et eam partem Oceani, quæ ad Hispaniam pertinet.
Apud aliquem esse, Domi ejus cœnare. Ter. Heaut. 1. 1. 110.
Apud se esse, Præsenti animo. Ter. And. 2. 4. 5. Proin tu face, apud te ut sies. conf. 5. 4. 13. & Phorm. 1. 4. 26.
Apud herum recte erat: h. e. Bene se habebat herus, & valebat recte. Cic. 3. Q. frat. 1. pr.
Apud matrem recte est, i. e. Bene habet mater. Cic. 1. Att. 7. Ibid. 1. 8. Apud te est ut volumus.
Cum imperio esse. Cic. 1. Fam. 6. V. Imperium in IMPERO.
Cum eo est testamenti factio. i. e. Is habet testamenti factionem. Paulus in l. Debitor. §. ult. D. de legatis secundo. Quum enim servo alieno aliquid in testamento damus, domini persona ad hoc tantum inspicitur, ut sit cum eo testamenti factio, ceterum ex persona servi constitit legatum.
Si essetis, versareminique nobiscum. Cic. de Arusp. Resp. 25.
In amore atque deliciis alicui esse. Cic. 6. Verr. 2.
In animo est, seq. Infinitivo, Decrevi, proposui, statui. Cic. 3. Att. 21.
In armis esse. Cæs. 6. Bell. Gall. 2. Cic. 15. Fam. 1. Ut opprimerentur ii, qui ex Cilicum gente in armis essent. [Barbare, Sub armis.
In bonis est, pro In possessione bonorum, bona possidet. Cic. 13. Fam. 31.
In commemoratione omnibus omnium flagitiorum. Cic. 3. Verr. 101.
In deliciis esse alicui. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29.
In hoc desiderio diutius esse non possum. Cic. de Amicit. 104.
In deditione esse. Cic. pro Quint. 7.
In exemplis est. Plin. lib. 11. cap. 18.
In exspectando sum, pro Exspecto. Gell. lib. 3. cap. 7.
In gratia esse cum aliquo. Cic. 2. Att. 9.
In incerto esse. Tacit. 3. Hist. 85.
In infamia esse. Ter. Heaut. 2. 3. 18.
Propter quam in summa infamia sum, & meo patri minus obsequens.
In integro esse. Tacit. 3. Hist. 2. Vos, quibus fortuna in integro est, legiones continete.
In intimis meis est, est In meis familiarissimis, sæpe apud Cic. ut 13. Fam. 31. Peto igitur abs te, ut eum, sive aderit, sive non venerit in Siciliam, in meis intimis maximeque necessariis scias esse.
In invidia est, i. e. Ei invidetur. Cic. 2. Att. 9. Alia exemplaria non habent præpositionem In.
In metu esse, Metuere. Ter. And. 2. 2. 2.
In mora alicui esse, Morari aliq. Ter. And. 2. 5. 13.
In noxia esse, In culpa. Ter. Phorm. 2. 1. 36.
In numero aliquo atque honore esse. Cæs. 6. Bell. Gall. 12. Subauditur aliquando præpositio: ut Cic. 1. Fam. 10.
In oculis hominibus esse. Cic. 6. Att. 2.
In officio esse. V. OFFICIUM.
In opere esse. Cæs. 7. Bell. Gall. 24. extr. [Subaudi Occupatum, quod addit idem ibid. 2. 19. pr. Intelligitur autem opus castrorum.
Sum in opinione, i. e. Habeo opinionem. Quintil. lib. 3. cap. 8.
In pabulo esse, dicitur res aliqua, Quæ ad pabulum utilis est. Plin. lib. 11. cap. 53. Quin & suibus serpentes in pabulo sunt, & aliis venenum est.
In perdito, pro Esse inter perdita. Senec. de Benef.
In publico esse non audet. Cic. 7. Verr. 91. i. e. Versari.
In quæstione esse. Plin. lib. 11. cap. 17.
In quæstu lingua est. Quintil. in procem. lib. 1.
In re præsenti fui. Plaut. Amph. 1. 1. 93. V. RES.
In rebus humanis est. Paul. in l. Si servum, in princ. D. de verborum obligationibus. Sed si sit quidem res in rebus humanis, sed dari non possit: ut fundus religiosus, vel sacer factus, vel servus manu missus, &c. Idem in l. Qui in utero. D. de statu hominum. Qui in utero est, perinde ac si in rebus humanis esset, custoditur.
In ridiculo esse. Plaut. Cas. 5. 2. 3.
In aliqua sententia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In illa priore sententia. Quintil. lib. 3. cap. 10.
In sermonibus, pro Fama prædicari. Sen. Epist. 123.
In spe esse, Sperari. Cæs. 2. Bell. Civil. 17. Magna auxilia convenisse, magna esse in spe atque exspectatione.
In spe esse, Sperare. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quamdiu vos eritis in spe, non deficiam.
In tuto esse. Quintil. lib. 1. cap. 8.
In vita esse, pro Vivere. Cic. de Senect. 13.
In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 17. Cetero non alia ligni genera sunt in usu, quam odorata. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In legationibus esse, Obire legationes. Liv. 45. 31. Partis ejus fautores soli tum in magistratibus, soli in legationibus erant.
In magistratibus, V. In legationibus, modo.
In procuratione regni esse, i. e. Regnum procurare. Cæs. 3. Bell. Civil. 104.
In venationibus esse multum, Multam venationibus operam dare. Cæs. 4. Bell. Gall. 1.
Sum in potestatem, in amicitiam, &c. Cic. 1. Verr. 66. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani ditionemque essent, injurias

rias propulsare. Idem 7. Verr. 98. Qui illam partem urbis tenuerint, in eorum potestatem portum futurum intelligebant. Hoc & Gell. notavit lib. 1. cap. 7.
In longum esse. Tacit. 11. Ann 20.
In melius esse. Tacit. 12. Ann. 32. Ut aditus, abscessus, cuncta nobis importuna, & suis in melius essent.
In mentem fuit mihi. Plaut. Amph. 1. 1. 25.
In rem communem est. Plaut. Amph. prol. 10.
Pro aliquo esse, Prodesse alic. Stare, facere pro. Cic. pro Cluent. 89. Judicia partim nihil contra Avitum valent, partim etiam pro eo sunt.
Pro meliore fuit. Tacit. 12. Ann. 39. Dein nobis pro meliore fuit, effugere hostes tenui damno.
Sine eo esse non possum. Cic. 5. Verr. 23.
Esse sub: ut, Omnes sub cælo sumus.
Esse sub ditione & imperio. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Neque recusaturos, quo minus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent.
Cum Ablativo sine præpositione: ut, Hæc est præstanti corpore. Plaut. Bacch. 4. 10. 4.
Scio: ego fui illa ætate, & feci illa omnia, sed more modesto. Idem Aul. 3. 5. 10.
Et nos minore sumptu simus, quam sumus.
Alacritate sum mira ad litigandum. Cic. 2. Att. 7.
Conditione aliqua. Cic. 3. de Legib. 41. Est Senatori necessarium nosse Rempub. &c. quos socios Respub. habeat, quos amicos, quos stipendiarios, qua quisque sit lege, conditione, fœdere.
Honore summo. Cic. 4. Verr. 87.
Sollicitudine incredibili. Cic. 16. Fam. 12.
Studio esse mirifico, & officio in aliquem. Cic. 14. Fam. 3.
Magno esse, pro Constare. Senec. de Benef.
Sum, sæpe Adverbiis jungitur. Ter. Hec. 1. 2. 110.
Ubi illic dies est complures, arcessi jubet. Virg. 1. Æn. 20.
— hic illius arma,
Hic currus fuit.
Ego vos oro, ut hic sitis hodie. Cic. 2. de Orat. 28.
Intus esse. V. INTUS.
Longe esse. V. LONGUS.
Male sit, Imprecantis. V. MALUS.
Nimium est. V. NIMIS.
Nunc est. V. NUNC.
Obviam esse. V. OBVIAM.
Cum Infinitivo. Ter. Heaut. 3. 3. 17.
Sed nostrum est intelligere utcunque, atque ubicunque opus sit obsequi.
Non enim est meum, contra jus alicujus dicere. Cic. pro Corn. Balb. 3. conf. supra Sum cum Genetivo.
Sum varie utimur, in variis locutionibus. ut in hortando,
Sit vestra benignitas ad audiendum. Plaut. Mil. 2. 1. 2. Sic Esto, infra.
Jus mihi est ædes meas altius tollere. Africanus in l. Egi. D. de exceptione rei judicatæ. Plura supra exempla V. ubi de constr. cum Dativo.
Opinor esse Hercules, tu autem Linus. Plaut. Bacch. 1. 2. 47.
Tempori significando varie adhibetur, seq. causativa, vel Quum, Ut, A, Ante, Post, vel Absolute.
Sunt minus quindecim dies, quod. Plaut. Trin. 2. 4. 1.
Decem dies sunt ante ludos votivos, quos Cn. Pompejus facturus est, Cic. 2. Verr. 31.
Est hic tertius & tricesimus annus a. Cic. de Amicit. Cujus a morte hic tertius & tricesimus est annus.
Sunt octo anni quum. Cic. pro Cluent. 82. Anni sunt octo, quum ista causa in ista meditatione versatur.
Est annus, ut repulsam tulit. Cic. 8. Philipp. 28.
Fuerunt duæ horæ, Absolute. Cic. pro Quint 53. Horæ duæ fuerunt, Quintius ad vadimonium non venit: quid ago?
Sunt duo menses jam, dices. Cic. pro Rosc. Com. 86.
Quum annos jam complures societas esset. Cic. pro Quint. 13.
Estne ipsus, an non? Plaut. Trin. 4. 3. 64.
Satin' ego oculis plane video? estne ipsus, an non est? is est,
Certe is est, is profecto, ô mi here exoptatissiume!
Sit, nec sit spes, in te uno est. Plaut. Mil. 4. 2. 60.
Est mihi nomen Hecyra. Ter. prol. Hec. 1. Hecyra est huic nomen fabulæ. Plaut. Men. 5. 9. 1. Mihi est Menæhmus nomen.
In Genitivo. Plaut. Amph. prol. 19. Nomen Mercurii est mihi.
Dativo. Plaut. Cist. 1. 3. 6. Nam nomen est mihi Auxilio.
Sum totus vester. Cic. 15. Fam. 8.
Est, responsivum. Ter. And. 4. 5. 50. Sed est Simo intus? D. est.
Est ita ut dicis. Plaut. Trin. 5. 2. 8. Cic. 3. de Finib. 18. Est ut dicis, inquam. conf. ITA.
Non est huic rei locus. Paul. in l. Si tamen. D. de Senatusconsulto Maced. Sed & si jusserit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutaverit voluntatem, locus Senatusconsulto non erit.
Subticetur interdum dativus: ut, Est tecum actio: ubi subintelligitur Mihi dativus. Paul. in l. Qui injuriæ. §. 2. D. de furtis.
Est mihi iter in Lemnum. Ter. Phorm. 1. 2. 16.
Non hercle is sum, qui sum, ni hanc injuriam ultus fuero. Plaut. Men. 3. 2. 6. [An Is sim?
Nullus sum. V. NULLUS.
Fuit, quum aliquid olim factum narraturi sumus, præponere consuevimus. Ter. Heaut. 3. 3. 30. Fuit quædam anus Corinthia hic.
Est, similiter a narraturis aliquid usurpatur. Ter. Eun. 2. 2. 17.
Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, &c.
Fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur. Cic. 1. de Invent. 2.
Fuere qui. Plin. lib. 12. cap. 15. Necnon fuere, qui turis arbore utrumque nasci mentirentur.
Sunt qui volunt te conventam. Plaut. Cist. 4. 2. 38.
Cn Pompejus, vir omnium, qui sunt, fuerunt, erunt, virtute, sapientia, ac gloria princeps. Cic. Post redit. ad Quir. 16.
Est quod, i. e. Aliquid. Plaut. Pseud. 1. 2. 38.
Vel opperire: etiam est, quod domi dicere pæne fui oblitus. Cic. 7. Fam. 10. Est quod gaudeas, te in ista loca venisse, ubi aliquid sapere viderere. [Quod hic causativum est, pro Cur gaudeas.

Nihil est. V. NIHIL.
Non est, quod. V. NON.
Hoc, quod res est. Plaut. Men. 5. 9. 11.
Quid ego ex te audio? MEN. hoc, quod res est.
Est etiam, ubi profecto damnum præstet facere quam lucrum. Plaut. Capt. 2. 2. 77.
Erit, ubi te ulciscar, si vivo. Plaut. Pseud. 5. 2. 26.
Est vero huic credendum, Chreme. Ironice dictum. Ter. And. 5. 4. 14.
Si est, ut. Ter. Phorm. 5. 8. 32.
— sin est, ut velis
Manere illam apud te, dos hic maneat, Demipho.
Ero ut me voles. Plaut. Capt. 2. 1. 32.
Esse, Manere, & conversari. Cic. 2. de Orat. 27. Nisi prius a vobis impetrabo. Quidnam, inquit Catulus? Ut hic sitis hodie. Et paulo post 28. Neque domi imperaram: & hic, apud quem eram futurus, sine mea sententia tam facile promisit. Budæus. conf. supra Esse apud, & Esse cum.
Esse, pro Vivere. Cic. 12. Att. 18. Longumque illud tempus, quum non ero, magis me movet, quam hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.
Est, in tertia tantum persona, pro Convenit vel licet. Valer. Max. lib. 1. 6. 2. Non est inter patrem & filium, ullius rei comparationem fieri, præsertim divinitatis fastigio junctos. Al. Non est operæ.
Est cernere, deprecari, invenire. Virg. 6. Æn. 595.
Nec non & Tityon, terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. i. e. Licebat. Cic. pro P. Sext. 27. Quem enim deprecari esset, quum omnes essent sordidati? Vetus exemplar habet Deprecarentur. Gell. lib. 12. Est tamen invenire nonnusquam ita scripsisse quosdam non ignobiles.
Est, pro Possibile est. Cels. lib. 5. cap. 27. De remediis generalibus adversus omnia venena. Non tam facile iis opitulari est, qui in cibo venenum, vel in potione sumpserunt. Budæus.
Est, pro Licet. Liv. 42. 41. pr. Eorum, quæ objecta sunt mihi, partim ea sunt, quibus nescio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubescam, partim quæ verbo objecta, verbo negare sit. Huc pertinent, Est cernere, deprecari, invenire, aliaque supra.
Cum Partic. ut: Sunt semper bibentes in œnopolio. Plaut. Curc. 2. 3. 13.
Es pro Sis: ut, Bono animo es. Plaut. Amph. 2. 2. 39. Ter. Heaut. 4. 6. 18.
Fuit daturus. Ter. Heaut. 4. 6. 13.
Est petitum. Plaut. Aul. 2. 2. 69. Nam si opulento sit petitum pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum, Si opulentos it, pro, Si opulentus it petitum, &c.
Esto, concedentis. Ter. Heaut. 3. 3. 11.
At mihi fides apud hunc est, nihil me istius facturum, pater.
C. Esto: at certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantisper. Cic. 5. Verr. 132. Esto. Cetera negare non potes.
Esto, pro Sit. Plaut. Asin. 4. 1. 57.
Hæc mulcta ei esto, vino viginti dies
Ut careat.
Verum esto. Cic. 4. Verr. 46. & 150. [Ubi tamen Verum Conjunctio videtur.
Sit sane ita: quanquam a Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facile divellor, &c. Cic. 4. Acad. 439.
Es, pro Soles. Cic. 12. Fam. 20. Quod si, ut es, cessabis, lacessam.
Siem, pro Sim. Ter. Phorm. 5. 4. 6. Sin patefit, in probro siem. Cic. in Orat. 157. Siet plenum est: Sit imminutum.
Est, pro Evenit. Ter. Hec. 3. 1. 28.
— nam sæpe est, quibus in rebus alius ne iratus quidem est,
Quum de eadem causa est iracundus factus inimicissimus.

ENS, entis, [τὸ ὄν] Participium præsentis temporis non est in usu, auctore Prisciano lib. 18. pr. p. 207. b. Aldi. Quintil. lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata nova, ac plurima Sergio Flavio, quorum dura quædam admodum videntur, ut Ens & Essentia: quæ cur tantopere asperne-mur, nihil video: nisi quod iniqui judices adversus nos sumus, ideoque paupertate sermonis laboramus. conf. Prisc. ibid. p. 215. b. ubi docet primum id Partic. Cæsarem protulisse. V. & Voss. de Anal. 4. 12. pr.

ENTIA, pl. n. ESSENTIA, æ. f. ESSENTIALIS, e. Adj. ESSENTIALITER, Adv. Voces sunt apud recentiores Philosophos & Theologos, frequentes.

FŪTŪRUS, a, um. [μέλλων, ἰσόδυμος, Gl. G. L.] Partic. Quod erit significans. Plaut. Most. 1. 3. 74.
Quid illis futurum est ceteris, qui te amant? V. QUID. Cic. de Senect. 66. Aut etiam optanda si aliquo eum deducit, ubi futurus sit æternus.
Præsidio sperant esse futurum. Cic. 7. Verr. 165.
Copulare futura cum præsentibus. V. COPULO.
Augurari futura animi. V. AUGUROR.
Scire futura. Ovid. 1. Amor. 11. 18.
Mihi cum illa posthac nihil futurum. Cic. 2. Philipp. 77.
Genus omne futurum, Posteri. Virg. 4. Æn. 622.
In futurum. V. IN præpositionem.
Haud ignara futuri. Virg. 4. Æn. 508. & Hor. 1. Serm. 1. 35.

SŪMEN, ĭnis. n. [ἔδαφος, Gl. L. G. ὑποκύλιον, ὑπογάστριον, G. L.] fit ex papillis suillis, uno die post partum sectis ac salitis. Martial. lib. 13. 44.
Esse putes nondum sumen, sic ubere largo
Effluit, & vivo lacte papilla tumet. Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc Censoriarum legum paginæ, interdictaque cœnis abdomina, glandia, testiculi, vulvæ, sincipitia verrina, ut jam Publii mimorum poetæ cœna, postquam servitutem exuerat, nulla memoretur sine abdomine, etiam vocabulo suminis ab eo imposito. Hic Plin. vult Sumen & Abdomen idem esse. Plaut. Capt 5. 3. 3.
Quanta pernis pestis veniet, quanta labes larido,
Quanta sumini absumedo? quanta callo calamitas?
Sumen alii putant esse Lac suis extractum, ac densatum sue occisa. Vel quasi Rumen, id est, mammam, nomen a sugendo deductum. V. ABDOMEN.
Sumen proprie a Sugendo dictum. Nam & mulieris mammam sumen veteres dici voluerunt. Lucil. Sat. lib. 4.
Quod si nulla potest mulier tam corpore duro
Esse, tamen tenero maneat succussa lacerto
Et manus uberior lactanti in sumine sidat. Nonius 6. 54.

Sumen regionis, per translationem. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus ædilitius, causam quum ageret apud Censores, campos Roseæ Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. In Gloss. scribitur Submen.

SUMINĀTUS, a, um. Adj. ut, Suminata caro. Arnob. 2. adv. gentes.

SUMINALIA, V. SUMMANALIA.

SUMMA, æ. f. [κεφάλαιον, πεσόσης, Gl. L. G. & G. L. σύμπαν, L.G.] est Sententiæ alicujus, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiam numerantur, collectio. Virg. 4. Æn. 237.

Naviget, hæc summa est. Cic. 2. de Legib. 18. Sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ.

Avaritiæ summam explicare. Cic. in Pison. 85.

Belli summam credere puero. Virg. 10. Æn. 70.

In hoc summa judicii, causaque tota consistit. Cic. pro Quint. 32.

Militiæ summa. Tacit. 2. Hist.

Operis summa. Hor. de Arte Poet. 34.

Promissi sui summam complere, Promissum omnino absolvere. Cic. 5. Verr. 116.

Rerum summa. Ter. Phorm. 2. 2. 3.

— ad te summa solum, Phormio, rerum redit.

Rerum & generum communes summæ. Cic. 2. de Orat. 135.

Salutis summa. Lucret. lib. 2. 862.

Victoriæ summa in eo constat. Cæs. 7. Bell. Gall. 21.

Brevis summa. V. BREVIS.

Dicere summam alicujus rei. Cic. 1. de Invent. 28.

Ad summam pertinet. Quint. lib. 1. c. 1 p. 20. Burm. An Philippus Macedonum rex Alexandro filio suo prima litterarum elementa tradi ab Aristotele, summo ejus ætatis philosopho, voluisset, ac ille suscepisset hoc officium, si non studiorum initia a perfectissimo quoque optime tractari, & pertinere ad summam credidisset? Ad summam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio destinaverat esse quærendam litterarum studio. Budæus.

In summam rei. Tacit. 13. Ann. 38. pr. Nihil in summam pacis proficiebatur. Al. In summa. Liv. lib. 31.

In summam proficere. Quintil. lib. 1. c. 1. p. 18. Burm. Majora tamen aliqua discet puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. i. e. Eam discendi facultatem, quam adolescenti aut juveni comparare volumus, & ad eum finem, quem animo destinavimus. Budæus.

Summa illa sit. Quicquid officii, beneficii, honoris in Genucilium contuleris, id te existimabo in me ipsum atque in rem meam contulisse. Cic. 13. Fam. 54.

Summa fuit, ut ille quasi exitum quærens ut deliberarem, non fuit negandum: ita discessimus. Cic. 9. Att. 21.

Summa illuc pertinet ut, &c. Cic. 7. Verr. 24.

Summa est in testibus. Cic. pro Flacc. 24.

Summam cogitationum facere. Cic. 1. Fam. 9.

Hæc est summa. Plaut. Pers. 1. 1. 34.

Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curatis ut Avianus, &c. Cic. 13. Fam. 76.

Summa argentaria [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείοις, Gl. G. L.] Plaut. Pseud. 1. 3. 139.

Sicut hæc est præstituta summæ argentariæ dies. Al. Summa argento. [Videtur esse f. a Summus, Adj. & subaudiri Ratio.

Nummorum summa. Hor. de Arte Poet. 384.

Patrimonii summa. Hor. 2. Serm. 3. 90.

Summa quadrans. V. QUADRO.

Summa pecuniæ. Cic. 7. Fam. 24. Scilicet ista quidem summa nae ego multo libentius emerim diversorium. Idem pro Rosc. Com. Non refert parva nomina in codices? immo omnes summas.

Verane summa sit uniuscujusque rationis. Cic. 2. de Orat. 158.

Addendo, deducendoque videre quæ reliqui summa fiat. Cic. 1. Off. 59.

Creditor totius summæ. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Cic. pro Cluent. 87.

Colligit summa. Plin. lib. 9. cap. 35. Quæ summa quadringenties sestertiùm colligebat.

Concipere summam. V. CONCIPIO.

Conficere summam. Cic. de Lege Agr. 2. 63. Alii legunt Fecisset.

Congruunt cum summa. Cic. 7. Att. 13. Reliqua patebant, & cum Terentiæ summa congruebant.

Decedet nihil de summa. V. DECEDO.

Decessionem de summa facere. Cic. pro Rabir. Post. 30.

Detrahere de summa. Cic. 10. Att. 5.

Facere summam. Cic. 4. Verr. 131. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciundæ, Censori permittitur. Idem 5. Verr.

Imminuere summam. V. IMMINUO.

Remittere alicui de summa, Demere de capite. Cic. 5. Verr. 82.

Subducamus summam. Cic. 5. Att. 21.

Summa summarum in Plaut. Truc. 1. 1. 4. est, Cum in rationibus multa nomina & capita in unam summam rediguntur, ac sic multis summis factis, omnia tandem in unum consummantur. Nam ut capita in summam, sic summæ in summam summarum rediguntur. In Lucretio autem (3. 817. & 5. 362.) Summa summarum, Immensitatem ipsam universi significat. Ex Turneb.

Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse jubeo. Senec. Epist. 40. Al. 41.

Summa summarum in illo gloriæ fuit, Asiam ultimam provinciarum accepisse, eandemque mediam patriæ reddidisse. Plin. lib. 7. cap. 26. Al. Gloria perperam.

Summa, pro Complemento. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas, summam ratio & exercitatio? Confectionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habent omnia initium, incrementum, summam. Idem, Ex initiis summa colligitur: quum dicit, Non possum togam prætextam sperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium summa referenda, nempe an ei cædes imputanda sit, a quo jurgium cœpit.

Habere summam orationis. Cic. 10. Att. 18. At ille perpauca locutus, hanc summam habuit orationis, ut sibi ignoscerem.

Sed tamen hæc est summa conclusionis meæ. Cic. 2. Philipp. 32.

Quicquid dixi, ad unam summam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel misericordiæ tuæ. Cic. pro Ligar. 29.

Efficere longam summam. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Ad summam tendere. Quintil. in procem lib. 1. [Nisi Ad summa scripsit.

Ad summam non possunt istæc sic abire. Cic. 14. Att. 1. V. AD præpos.

Ad summam dic M. Tullii, &c. Cic. 7. Att. 7. Idem 1. Off. 149. Ad summam, ne agam de singulis.

In summa. Cic. 2. Q. frat. 16. Quo die hæc scripsi, Drusus erat de prævaricatione a Trib. ærarii absolutus: in summa quatuor sententiis, cum Senatores & equites damnassent.

In omni summa, ut mones, valde me ad otium pacemque converto. Cic. 3. Q. frat. 5. extr.

Summa, absolute pro Numero. Lucret. lib. 2. 339.

Ut neque finis (uti docui) neque summa sit ulla.

SUMMŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 248. Elmenh. Summulas diurnas corradere. Sen. Epist. 77. Minutas summulas distribuit flentibus servis.

SUMMĀTIM, Adj. [συνοπτικῶς, Gl. L. G. & G. L. κεφαλαιώδες, L. G.] Per singulas summas, vel In summa, & breviter. Varr. in præf. lib. 2. de R. R. Qua de re pecuaria breviter ac summatim percurram. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem.

Summatim ex eo dictum est, quod summas ipsas, non omnia æra, legimus & subducimus. Turneb.

A me pauca cognosces, & summatim. Cic. 10. Fam. 28.

Attingere aliquid summatim. Lucret. lib 3. 261.

Breviter & summatim describere. Cic. in Orat. 10.

Nunc exponamus genera ipsa summatim. Cic. 2. de Orat. 247.

Narrare summatim & particulatim. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.

Summatim, a Summus. V. post SUMMUS.

SUMMĀRIUM, i. n. Epitome, seu breviarium. Senec. Epist. 39 pr. Vide ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo breviarium dicitur; olim, quum Latine loqueremur, summarium vocabatur.

SUMMANALIA, Liba farinacea in modum rotæ ficta. Festus. Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 16. Suminalia vocat a Sumine.

SUMMĀNUS, i. m. [πρόμηθεύς, Gl. L. G.] Deus antiquis creditus, cui nocturna ostenta tribuebant. Plin. lib. 2. cap. 52. Diurna attribuentes Jovi, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Divin. 16. Cum Summanus in fastigio Jovis optimi maximi, qui tum erat fictilis, e cælo ictus esset, &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, ut testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum Ovid. deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur quum 6. Fast. 731. scribit XIII. Calendas Julias templum illi fuisse sacratum.

SUMMARIUM, SUMMARIUS, SUMMATES, SUMMATUS, V. in SUMMA, vel post SUMMUS.

SUMMENTUM, V. SUBMENTUM.

SUMMERGO, SUMMITTO, V. SUBMERGO, SUBMITTO.

SUMMŒNIUM, i. n. dicebatur Locus lupanaris, quod fere sub mœnibus esset, quasi Submœnium. Inde

SUMMŒNIANUS, a, um. Adj. ut Summœnianæ meretrices. Martial. lib. 3. 82.

Summœnianas cœnet inter uxores. conf. Alexand. Genial. dier. 4. 18.

SUMMONEO, V. SUBMONEO.

SUMMOVEO, V. SUBMOVEO.

SUMMUS, a, um. Adj. [ἀνώτατος, ὕψιστος, Gl. L. G. & G. L. ἄκρος, ὑψηλός, G. L.] Quod est omnium altissimum. Cic. 2. Tusc. 44. Summum, quo nihil sit superius. Virg. 4. Æn. 168.

— summoque ululârunt vertice nymphæ.

Facere paria omnia, infima summis. Cic. 3. de Legib. 19.

Ab imo evertere summa. Lucret. lib. 5. 164.

Imis permiscere summa. Lucan. lib. 3. 138.

Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp. 37.

Summum & Profundum, contraria. Cic. 3. de Fin. 48.

Summa navium tabulis augent. Tacit. 3 Hist. 47.

Evadere in summum. V. IN præpositionem.

Aqua summa. Cic. 1. Tusc. 40. [Vulgo Summum aquæ dicunt.

Cacumina summa. Virg 6. Æn. 678.

Culmina summa villarum. Virg. 1. Ecl. 83.

Fastigia summa rerum, translate. Virg. 1. Æn. 346.

Fluctu in summo pendent. Virg. 1. Æn. 110.

Loco de summo, summoque genere captus. Plaut. Capt. prol. 30.

Loco summo natus. Cic. 2. Fam. 17.

Rector summus deûm. Ovid. 13. Met. 599.

Summum, Valde profundum. Plaut. Milit. 4. 4. 16.

Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibid. 2. 6. 70.

Summus, Maximus, Supra quod nihil, in bonum & malum.

Severitatis, & munificentiæ summus Tacit. 1. Ann. 46.

Concipere summa de aliquo. Quintil. in procem lib. 6.

Omnia summa in eo sunt: h. e. Undecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil. 29.

Amicus summus, Maximus, quem nihil sit supra. Ter. Phorm. 1. 1. 1.

Amicus summus meus, & popularis Geta.

Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Ter. Eun. 2. 2. 39.

— plurima salute Parmenonem,

Summum suum, impertit Gnatho.

Amentia summa. Cic. 2. de Invent. 28.

Artificium summum. Cic. 6. Verr. 46.

Beneficium summum. Ter. Phorm. 2. 2. 22.

Bonum illud summum, in animone sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat. 222.

Bonum summum, aut solum esse id quod honestum sit, &c. Cic. 3. Off. 35.

Bonum summum in cognitione & scientia ponit Merillus. Cic. 4. Acad. 129.

Bonum summum in voluptate Epicurus ponit. Cic. 3. Off. 117.

Clamore summo. Plaut. Merc prol. 49.

Contumelia summa. Cic. 5. Verr. 113.

Desperatio summa. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fide summa. Liv. 4 60.

Forma summa. Ter. Eun. 2. 3. 74.

Honore in summo vigere. Lucret. lib. 4. 1149.

Hieme summa navigare, Sævissima. Cic. 13. Fam. 61.

Imperator summus atque perfectus. Cic. pro Lege Manil. 28.

Ingenia ſumma. Cic. 4. Acad. 15. Nihilne tot ſæculis, ſummis ingeniis, maximis ſtudiis, explicatum putamus?
Inſcitiæ ſummæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib. 31.
Jure ſummo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. 4. V. JUS.
Jus ſummum, ſumma injuria. Cic. 1. Off. 32.
Laboris ſummi dolor. Cic. 5. Verr. 113.
Mæror ſummus. Cic. pro Quint. 8.
Magnitudinem ad ſummam pervenire putantur decem annis delphini. Plin. lib 9. c. 8. [Summum nempe ad gradum magnitudinis in ſuo genere.
Malum ſummum dolorem dicere. Cic. 3. Off. 39.
Materia ſummi mali aurum. Hor. 3. Carm. 24. 49.
Opes ſummæ. Lucret. lib. 2. 13. Summa ope. Liv. 23. 7.
Otium ſummum. Cic. 3. Verr. 63.
Pax ſumma. Lucret. lib. 1. 58.
Prudentia. Cic. 2. de Orat. 1. Si homines non eruditi ſummam eſſent prudentiam atque incredibilem eloquentiam conſecuti, inanis omnis noſter eſſet labor.
Nihil niſi ſumma ratione facere. Cic. 8. Att. 15.
Sanctimonia ſumma. Cic. pro Quint. 55.
Studium ſummum litterarum erat in utroque. Cic. 1. de Fin. 1.
Stultitiæ ſummæ eſt. Cœlius Ciceroni 10. Att. 9.
Vi ſumma hortari. Liv. 23.
Vir ſummus. Plaut. Capt. 2. 2. 29.
Voce ſumma reſonans. Hor. 1. Serm. 3. 7.
Voce ſumma pronuntiare verſus. Cic. 1. de Orat. 261.
Voluptas ſumma. Hor. 2. Serm. 2. 20.
Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp. 38.
Rei ſummæ periculum facere. Tacit. 4. Hiſt. 71. Idem 5. Hiſt. 15. Ad maturandum ſummæ rei diſcrimen. [Virgil. 2. Æn. 322. Quo res ſumma loco? ubi Serv. V.
Summus, Laudabilis, glorioſus. Virg. 9. Æn. 199.
Mene igitur ſocium ſummis adjungere rebus,
Niſe, fugis? Non. 4. 440.
Summus, Extremus. Cic. in Horten. Vixit ad ſummam ſenectutem valetudine optima. Non. l. c.
Summa dies. Virg. 2. Æn. 324.
Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ.
Æſtas ſumma, pro Ultima. Cic. 7. Verr. 80. [Niſi eſt potius In ſummo gradu. conf. Hiems, &c.
Cibus ſummus. V. CIBUS.
Senecture ſumma homo. Cic. 8. Philipp. 31.
Diviſio ſumma, i. e. Prima, generalior, præcipua. l. 3. D. de ſtat. ho. l. j. D. de rer. diviſ.
Quæſtio dicebatur ſumma antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil. lib. 3. c. 11. pr. Quæſtio latius intelligitur omnis, de qua in utramque partem, vel in plures dici credibiliter poteſt. In judiciali autem materia dupliciter accipienda eſt: altero modo, quo dicimus multas quæſtiones habere controverſiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo ſignificamus ſummam illam, in qua cauſa vertitur.
A ſummo. V. A præpoſitionem.
Ad ſummum. V. AD præpoſitionem.
Biduo, ad ſummum triduo. Cic. pro Quint. 78.

SUMMUM, i. n. [τὸ σύμπαν] Quintil. 8. 4. Fit & aliter ſupra ſummum adjectio.
Summum, Adverbiali forma, & Ad ſummum, pro eodem. Cic. 5. Verr. 183. Duo millia nummûm, aut ſummum tria, dediſſet. Idem 13. Att. 21. Exſpectabam hodie, aut ſummum cras, ab eo tabellarios. V. Ad ſummum in AD.
Scies igitur fortaſſe cras, ſummum perendie. Cic. 12. Att. 43.
Ad ſummum, pro Optime. Cic. 16. Fam. 12. Fac plane ut valeas, nos ad ſummum. Scilicet, Valemus. Aliud exemplar legit Adſumus.

SUMMO, Adv. ut Poſtremo. Quintil. 7. cap. 1. p. 582. Burm. Quia & initio movendus ſit judex, & ſummo impellendus.

SUMMUS, i. m. Ἀρχιραδδάχων, Gloſſ. Latinogræc.

SUMME, Adv. [ἄκρως, Gl. G. L.] Maxime, excellenter. Plaut. Pœn. 3. 6. 2.
Eſtne hic ſervus meus? c. ſumme hercle vero Agoraſtocles. Lege,
Sum mehercle.
Cum Superl. Plin. 10. Epiſt. 11. pr. Habui enim illum Quæſtorem in Conſulatu, mei ſumme obſervantiſſimum.
Ab aliquo petere & ſumme contendere. Cic. pro Quint. 77.
Hoc me ſollicitare ſumme ſolet. Cic. 1. de Orat. 295.
Summe miſer, Admodum. Cic. 4. de Fin. 7.
Summe officioſus in aliquem. Cic. 3. Verr. 63.
Summe jucundum. Cic. 13. Fam. 19.

SUMMŌPĔRE, Adv. [μάλιστα] Pro Summo opere. Cic. 1. de Invent. 26. Vitia vero hæc ſunt certiſſima exordiorum, quæ ſummopere vitare oportebit.

SUMMĀRIUS, i. m. Cic. 10. Att. 1. Niſi forte iſte ſummarius ei poteſt perſuadere, ut dum Oratores eant & redeant, quieſcat. Ubi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæſar, reliquias reliquiarum. Alii Summarium, Cæſarem interpretantur, qui prior eſſe nolebat, malebat eſſe primus, ac reliquis præeminere. Alii Summarium exponunt, Grandi ſumma emptum pacificatorem, de quo paulo ante in eadem epiſtola dixerat: Jam enim illum emptum pacificatorem peroraſſe puto. Emptum, id eſt, pretio a Cæſare inductum, ut de pace ageret in Senatu; cujus nomen fuit in Attici epiſtola. Eſt qui mallet, Nummarius: ut, Nummarii judices, Pretio corrupti. Turnebus Summarium interpretatur, Hominem ſeditioſum, & belli civilis cupidum, atque adeo parvum quendam Marium. [q. d. Submarium, ut apud Plaut. Subballio. quomodo & Salmaſ. ad Tertull. de Pall. p. 314. Gronov. placet Summanus. Cum Mario certe qui Pompejum conferat non video, optimatium ducem. An Solymarius? Pompejum certe intelligit, quem alias Hieroſolymarium appellat, ob res in Judæa geſtas. V. ſ. l. Alioqui Summarius eſt quod Summas; ut Primarius, quod Primas, formaturque inde ut a Nefas Nefarius.

SUMMĬTAS, ātis. f. [ὑπερχή] Altitudo. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Suæ ſummitates. Pallad. 1. tit. 6. Summitas vitis. Ammian. 14. 6. Ad perfectam non venerat ſummitatem.

SUMMAS, ātis. c. Princeps. Apul. 11. Met. p. 267. Elmenh. Præcepta ſummatis deæ. Sidon. 9. Epiſt. 6. Puella moribus natalibusque ſummas. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 27.
Ubi iſtas videas, ſummo genere natas,
Summates matronas, ut amicitiam colunt.
Viri ſummates. Ammian. 26. 9.
Summates, [ἄριστοι] qui & Optimates & Primates appellantur.

SUMMĀTUS, ûs. m. Principatus, ſupremus gradus, ſupremus honor. Lucret. lib. 5. 1141.
Imperium ſibi cum, ac ſummatum quiſque petebat.

SUMMĀTIM, Adv. [ἐπιπολῆς] Per ſummum, vel A ſumma extremitate. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem eouſque exaruit, (ſcilicet vineæ truncus) ut curvari non poſſit, primo anno ſummatim, ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.
Summatim, Capitulatim, κατὰ κεφάλαια, κεφαλαιωδῶς. H. St. V. in SUMMA, æ.

SUMMUS, V. SUMMA.

SUMMUSSO, āre. [ὑπογογγύζω, Gl. G. L.] Ennius ſecundum Feſtum, Quintus in occulto ſummuſſabat. Accius, Non decet ſummuſſare. Al. Dice jam mater non eſt: nam muſſare ſine. [Male in Gloſſ. Submiſſo.

SUMMUSSI, ut Paulus notat, Murmuratores. Nævius, Odi (inquit) ſummuſſos, proinde aperte dice, quid ſit, quod times. conf. SUBMISSIM, & MUSSO, in MUTIO.

SUMMŪTO, vel SUBMUTO, [ἀντιλλάττω, ἀντιμείβω, Gl. G. L.] āre. Aliud pro alio mutare. Cic. in Orat. 93. Hanc hypallagen rhetores, quia quaſi ſummutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quod nomina transferuntur. Quoniam aliter a Rhetoribus, aliter a Grammaticis hæc figura vocatur, utriuſque nominis rationem affert. Rhetores (inquit) hypallagen vocant, quia verba pro verbis quaſi ſummutantur: Græcum enim hoc vocabulum eſt ὑπαλλαγή, quæ Latine Submutatio dici puteſt, a verbo ὑπαλλάττω, Summuto. Grammatici vero Metonymiam vocant, quod nomina transferuntur. Quintilianus μετωνυμίαν, Nominis pro nomine poſitionem interpretatur: ut Neptunus pro Mari.
Summuto, Cambio. in Gloſſ. Græcolat. quod alias Permuto.

SUMMUTATIO, ōnis. f. Ὑπαλλαγή, Ἀντάλλαγμα, ἀντάμειψις. Gloſſ. Græcolat. V. dict. ſuper.

SŪMO, ſumpſi, ſumptum, [δέχομαι, λαμβάνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Accipere, tollere. A Sub & Emo, quod antiqui accipiebant pro Sumere. Feſtus. Salluſt. in Bell. Jugurth. cap. 71. Epiſtolam, ſuper caput in pulvino temere poſitam, ſumit, ac perlegit. Ter. Adelph. 5. 9. 20.
Ob eam rem? D. ob eam: poſtremo a me argentum, quanti eſt, ſumito. Idem Heaut. 3. 1. 56.
Sumat, conſumat, perdat, decretum eſt pati.
In manum vel manu ſumere. Cic. 2. de Lege Agrar. 15. Itaque hoc animo legem ſumpſi in manus, &c. Idem 2. Tuſc. 8. Epicurum autem & Metrodorum non fere præter ſuos quiſquam in manu ſumit. Al. In manus.
Sumere de. Columel. lib. 12. cap. 24. Aqua marina quam longiſſime a litore de pelago ſumenda eſt. Cic. 4. Acad. Hæc autem, quæ jam dicam, ſunt ſumpta de primo.
Sumpta eſt eo navis. Cic. 3. Off. 89.
E medio ſumere, Auferre. Scævola in l. Uxori ita. D. De dote relegata, Uxor mea, quicquid ei comparavi, & quod mihi dedit, e medio ſumat.
Aquam ſumere e fluvio. Ovid. 2. Amor. 19. 32.
Aquam e puteo ſumere. Plaut. Milit. 2. 6. 71.
Argumenta ſumere, Mutuari. Cic. 4. de Fin. 10.
Arma ſumere, Capere. Cic. 1. Tuſc. 86.
Bellum ſumere, Suſcipere. Plin. lib. 15. cap. 18.
Bellum ſponte ſumebant. Tacit. 3. Hiſt. 43.
Bellum ſumere pro aliquo. Ovid. 16. Epiſt. 371. al. Ferrum.
Beneficium ſumere. Plaut. Perſ. 5. 2. 10.
Cibum ſumere. Plin. lib. 21. cap. 3.
Cibos minimos ſumebant ora. Ovid. 11. Epiſt. 28.
Colorem ſumit, & capit faciem, Acquirit. Ovid. 13. Met. 605. al. Calorem.
Conſilia ſumere in aliquam rem. Plin. Epiſt. 214.
Conſilia nova ſumere. Hor. 1. Epiſt. 18. 33.
Curæ idem & ſudoris ſumere. Plin. in Paneg.
Exempla ab aliquo ſumere. Cic. pro Lege Manil. 44. Ter. Adel. 3. 3. 62.
Inſpicere, tanquam in ſpeculum, in vitas omnium
Jubeo, atque ex aliis ſumere exemplum ſibi.
Exordia ſumere. Virg. 4. Georg. 284.
Jentaculum ſumere. Martial. lib. 13. 31.
Imaginem alicujus ſumere. Plaut. Amph. 1. 1. 124.
Inimicitias ſumere, Suſcipere. Cic. in Vatin. 28.
Initium ſumere. Cic. in Salluſt. 1. Quo me vertam, P. C? Unde initium ſumam?
Iras novas ſumpſit. Ovid. 2. Met. 175.
Laborem ſumere. Cæſ. 3. Bell. Gall. 14.
Laudem ſumere a crimine. Ovid. 6. Met. 474.
Litteras commendatitias ad aliquem ſumere ab altero. Cic. 13. Fam. 27.
Nomen aliud ſumere, Aſſumere. Ovid. 6. Faſt. 544.
Obſequium animo ſumere, Animo obſequi. Plaut. Bacch. 4. 10. 8.
Operam ſumere ad rem aliquam. Plaut. Mercat. 5. 2. 94.
Operam in re aliqua ſumere. Ter. in prol. Hec. 25.
Operam ſumere, Fruſtra laborare. Plaut. Moſtel. 3. 1. 54.
Quid ego huc recurſem? aut operam ſumam, aut conteram?
Operam fruſtra ſumere, Idem. Ter. Heaut. 4. 3. 15.
Otium ſibi ſumere. Cic. 3. Off. 1.
Periculum pauci ſumpſere. Tacit. 3. Hiſt. 69.
Principium ſumere a re aliqua. Plin. lib. 18. cap. 4.
Spatium ad cogitandum ſumere. Cic. 4. de Finib. 1.
Speciem hominis ſumit infans in alvo. Ovid. 7. Met. 125.
Tempus ſumere ad rem aliquam. Cic. 1. de Legib 6. Idem 2. Q. frat. 10
De interpellatione tantum ſumam a vobis temporis ad ſcribendum quantum dabitis.
Teſtimonium ſumere in res aliquas. Cic. pro Cæcinn. 23.
Togam virilem ſumere. Liv. 26. 19. Ex quo togam virilem ſumſit.
Veſtis mihi ſumitur. Ovid. 5. Triſt. 5. 7.
Vires ſumunt incendia. Hor. 1. Epiſt. 18. 85.
Vitam unde ſumeret inſcius. Hor. 3. Carm. 5. 37.
Sumere, Provinciam & Recipere diſtant. Cic. 4. Verr. 179. Quod quum it ſit, nihil fingam tamen: meminero me, non ſumpſiſſe quem accuſaren ſed recepiſſe quos defenderem. [Sumimus ſponte, Recipimus rogat
Sumere, Eligere. Salluſt. in Jugurth. cap. 85. Sumat aliquem ex p pulo, monitorem officii ſui.

Aliquem judicem sumere. Cic. ad Brut. 6.
Arbitrum sumere. Cic. pro Rosc. Com. 114.
Diem sumere. Cic. pro Cæcin. 19. Colloquuntur: dies ex utriusque commodo sumitur.
Hostes sumere. Ovid. 12. Epist. 17. al. Sentire.
In argumentum aliquid sumere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In conscientiam sumitur Eudemus, amicus ac medicus Liviæ. Tacit. 4. Ann. 3.
In optionem sumere. Plaut. Asin. 1. 1. 88.
Partes alicujus sumere. Cæs. 3. Bell. Civil. 51. Cic. 10. Philipp. 1. Quas enim partes ipse mihi sumpseram, eas præoccupavit oratio tua.
Personam magistri sumere. Plin. Epist. 160. Cic. pro Planc. 100. abjecta Quæstoria persona, comitisque sumpta.
Simile sibi sumere. Plaut. Mostel. 1. 2. 21.
Socerum sumere. Ovid. 2. Met. 526.
Sumere sibi aliquid, Multum, & pæne nimium sibi tribuere. Cic. pro Planc. 3. Quanquam mihi non sumo tantum, judices.
Vide quid mihi sumpserim. Cic. 7. Fam. 5.
Sumere sibi ut. Cic. 8. Att. 11. Mihi non sumo, ut meum consilium valere debuerit. Idem 16. Att. 16. Tamen hoc, pro conjunctione & benevolentia nostra, mihi sumpsi, ut id a te peterem.
Sumo mihi pro meo jure. Cic. 2. de Orat. 294.
Sibi pro alio sumere. Cic. 13. Fam. 30. Tantum tibi sumito pro Capitone apud Cæsar. quantum ipsum meminisse senties.
Pro certo sumere. Cic. 2. de Divin. 104. Tantum sat est intelligi, id sumere istos pro certo, quod dubium controversumque sit.
Res non concessas sumere, & ex illis efficere quod velis. Cic. 4. de Fin. 49.
Quomodo autem sumis, ut si quid cui simile esse possit, sequatur ut etiam difficulter internosci possit? Cic. 4. Acad. 46.
Sed quum bis sumpsit quod voluit, id tamen quod assumit, concedi nullo modo potest. Cic. 2. de Divin. 103.
Spiritus sibi sumere, & arrogantiam. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 33.
Superbiam sumere. Hor. 3. Carm. 30. 14.
Animum sumere. Ovid. 1. Fast. 147.
Auctoritatem sibi sumere. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.
Confidentiam sumere. Plaut. Capt. 4. 2. 25.
Fastus sumuntur ab imagine speculi. Ovid. 2. Amor. 17. 9.
Judicium sibi sumere. Cæs. 3. Bell. Civil. 12.
Sumere argentum alicunde. Ter. Phorm. 2. 1. 69.
Non ratio, verum argentum deerat. D. sumeret
Alicunde.
Mutuum sumere, pro Mutuo accipere. Plaut. Amph. 2. 2. 187.
Mutuas pecunias sumere. Cic. 3. Verr. 28. Quum per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse, prædia vendidisse.
Sumere, Emere. Cic. 7. Fam. 24. Sed essent, mi Galle, omnia facilia, si & ea mercatus esses, quæ ego desiderabam, & ad eam summam, quam volueram. Paulo post, Prorsus ex istis emptionibus nullam desidero, tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omne signorum omnium non æstimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.
Pœnas sumere, Exigere. Virg. 2. Æn. 585.
Supplicium sumere, Punire. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Supplicii sumat quod volt ipse ob hanc injuriam.
Supplicium de aliquo sumere. Ter. And. 3. 5. 17.
Cur non habeo spatium, ut de te sumam supplicium ut volo? Cic. pro Rosc. Amer. 70.
Sumere, pro Consumere, unde & Sumptus nomen ortum est. Ter. Adelph. 5. 3. 68. Hilarem hunc sumamus diem. Est, ut alio loco Donatus explicat, non Accipiamus, sed Impendamus atque consumamus. Plaut. Pseud. 5. 1. 23. Hanc diem sumpsimus prothyme. conf. Operam sumere supra.
Sumere in re aliqua, Insumere, Impendere. Plaut. Milit. 3. 1. 79.
Sumi dicitur oratio, quæ consumitur & ponitur. Auctor ad Her. 1. pr. Ne nimium longa sumatur. Ex Turnebo 20. 21.

UMPTUS, a, um. Partic. [ληφθὲς] Cic. de Amicit. 34. Sumpta virili toga. Cic. pro Rabir. Post. 44. Vide hos quasi sumptos dies ad labefactandum illius dignitatem.
Querela alte sumpta. Lucret. lib. 4. 1175.

UMPTŪRUS, a, um. [ληψόμενος] aliud Partic. ut, Oscula sumpturus. Ovid. 3. Fast. 691.

UMPTĬTO, āre. frequent. Plin. 25. 5. Elleborum plerique, studiorum causa, ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sumptitaverunt.

UMPTUS, ûs. m. [δαπάνη, Gl. L. G. & G. L. ἀνάλωμα, L. G.] dicitur Quod quis insumit, sicut Impensa, quod quis impendit. Plaut. Mil. 3. 1. 79. Ter. Phorm. 4. 3. 61. Opus est sumptu ad nuptias.
Annuus sumptus. V. Annuus, in ANNUS.
Dapsilis sumptus. V. Dapsilis, in DAPS.
Egentissimarum civitatum sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Epularum sumptus & magnificentia. Cic. 5. Tusc. 96.
Exiguus sumptus. Cic. in Parad. 6.
Infinitus sumptus. Cic. 2. Off. 42.
Liberales sumptus. V. Liberalis in LIBER adjectivo.
Legitimus & infinitus sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Sumptus ubique Ciceroni pro Luxurie accipitur: unde Sumptuosus. ut pro Cœl. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum. Ibid. 67. Vigeant apud mulierem venustate, dominentur sumptibus. Budæus.
Immo non ubique verum hoc est. H. St. Distinguit in eadem or. Sumptus a Luxurie, ut partem a toto. V. 29. & 43. conf. 17.
Abire in sumptus. V. ABEO.
Accommodare sumptus. V. ACCOMMODO.
Admittere sumptus. V. ADMITTO.
Afferre sumptum. V. AFFERO.
Decernere sumptum. Cic. 3. Fam. 8.
Decorare oppida publico sumptu. Hor. 2. Carm. 15. 19.
Dare sumptum. Cic. 2. de Invent. 87.
Effusus sumptus. Cic. pro Rosc. Amer. 68.
Erogare in sumptum. Cic. 8. Att. 5.
Exercere sumptum. Ter. in Heaut. 1. 1. 91.
Exhaurire sumptu provinciam. Cic. 1. Q. frat. 1.
Extenuare sumptum. Cic. 2. de Legib. 59.
Facere sumptum. Ter. Adelph. 5. 4. 11. Sibi vixit, sibi sumptum fecit.
Facere ampliter sumptum. V. AMPLUS.
Facere sumptum in rem militarem. Cic. 12. Fam. 29.
Facere sumptum pro quæstu. Hor. 1. Serm. 2. 19.
Fit sumptus in Quæstorem, &c. Cic. 5. Att. 16.
Habere sumptum. Cic. 9. Fam. 20.
Impendere laborem & sumptum ad incertum casum. Cic. 5. Verr. 227.
Impendent infiniti sumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic. ad Brut. 18.
Insumere sumptum magnum, aut laborem in aliquam rem. Cic. 2. de Invent. 113.
Levare sumptum. V. Levo in LEVIS.
Minuere sumptum in aliquem. Cic. 2. de Legib. 22. & 59.
Minuere sumptum, aut remittere. Cic. 3. Fam. 8.
Mutuari in sumptum. V. Mutuor, in MUTUUM.
Parcere sumptui. V. PARCO.
Ponere sumptum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Prodire sumptu extra modum. Cic. 1. Off. 140.
Suggerere sumptum. Cic. 1. de Invent 27.
Esse sumptui. Cic. 5. Att. 14. Adventus noster nemini, ne minimo quidem fuit sumptui.
Suppeditare sumptus. Cic. 2. de Off. 42.
Sustentare sumptus. Cic. 2. Lege Agr. 78. Neque istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi istiusmodi fundos, quorum subsidio familiarum magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum sumptus sustentare possint.
Sustinere sumptum. Cic. 11. Fam. 14.
Temperare sumptus. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Sumptus, in Genitivo Sumpti, antique. Cato R. R. cap. 22. Eo sumpti opus est. conf. SUMPTIFACIO infra.

SUMPTUĀRIUS, a, um. Adj. [δαπανηματικὸς] Quod ad sumptum pertinet. Cic. 13. Att. 7. Tu velim e Polluce cognoscas rationes nostras sumptuarias.
Sumptuaria lex, Quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato Cibariam appellat. Cic. 7. Fam. 27. Lex sumptuaria, quæ videtur λιτότητα attulisse, ea mihi fraudi fuit. Ibid. 9. 15. Domum si habebo, in denos dies singulos sumptuariæ legis dies conferam. Sic 12. Att. 45. conf. Gell. 2. 24.

SUMPTUARIUS, i. m. Qui sumptus facit. ἐπιναλωτὴς, Gloss. Gr Lat.

SUMPTUŌSUS, a, um. Adj. [δαπανηρὸς, Gl. G. L.] Qui magnos sumptus facit, vel Quod eosdem postulat. Cic pro Cluent. 70. Quum esset egens, sumptuosus, audax, callidus, perfidiosus. Sic 2. de Orat. 135. Quod sumptuosus, de luxuria: quod alieni appetens, de avaritia.
Homo magnificus & sumptuosus. Ter. Heaut. 2. 1. 15.
Nil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, ne magnopere quidem quicquam, præter libidines, sumptuosum. Cic. in Pison. 67.
Adolescentiæ sumptuosæ homo. V. Adolescentia, in ADOLEO.
Cœnæ sumptuosæ. Catull. ad Fund. 42. 9. Cic. 9. Fam. 23.
Convivia sumptuosiora. Martial. lib. 1. 94.
Domus sumptuosa, Sumptuosa familia. Ter. Adel. 4. 7. 42.
Funera magnifica & sumptuosa. Cæs. 6. Bell. Gall. 18.
Hostia sumptuosa. Hor. 3. Carm. 23. 18.
Ludi sumptuosiores. Cic. 3. Q. frat. 8.
Respersio sumptuosa. Cic. 2. de Legib. 60.

SUMPTUOSE, Adv. [πολυτελῶς] Cum magno sumptu. Plin. Epist. 189.
Castigabat equidem filium suum, quod paulo sumptuosius equos & canes emeret. Catull. ad Portium & Socrationem, 48. 5.
Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis.
Jactare se sumptuosius & insolentius. Cic. 2. in Catil. 20.

SUMPTUOSĬTAS, ātis. f. Sidon. 9. Epist. 6. Quantum de bonusculis avitis paternisque sumptuositas domesticæ Charybdis abligurisset.

SUMPTĬFĂCIO, fēci, factum, ĕre. eodem modo ac Lucrifacio. Lucil. apud Non. 8. 12.
Quid dare, quid sumptifacere, ac præbere, potis, sit. Varr. ibid. Quantum sumptifecerim. Plaut. Cas. 2. 7. 1.
Si nunc me suspendam, meam operam luserim,
Et præter operam restim sumptifecerim.
Sumptifacio, ex Plauto, ut Lucrifacio. Vide RESTIS. H. St. Veteres Sumpti Genitivum faciebant, unde Sumpti facere apud Lucil. & Varr. divise scribendum, & forsan etiam apud Plaut. qui alioqui delectatur ejusmodi conficis recens dictionibus.

SUMPTIO, ōnis. f. [λῆμμα, Gl. L. G.] Cic. 2. de Divin. 108. Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea quæ λήμματα appellant dialectici: sed nos Latine loqui malumus. Cato de R. R. 145. de lege oleæ faciundæ, Si sumpserit, in singulas sumptiones, &c. conf. Vitruv. 1. 2.

S U N

SŪNIUM, [Σούνιον] Vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extima acie Helladis est, supra Athenas & Marathonem. V. tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum. Ter. Eun. 1. 2. 35.
Mercator hoc addebat, se e prædonibus,
Unde emerat, audisse abreptam e Sunio. conf. Cic. 3. Att. 7.
Sunium promontorium, nunc vulgo vocatur *Stures*, sive *Cabo de la Colomba*. Testis Olivarius in Melam.

S U O

SUO, sui, sūtum, [ῥάπτω, ἤπαμαι, Gl. L. G.] ĕre. Partes duas panni, aut alterius rei, invicem trajecto filo, similive quo, conjungere. A Sue quidam hoc verbum deducunt: quia hujus animalis pilis in suendo sutores uterentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Cultus dico agrorum, exstructionesque tectorum, tegumenta corporum, vel texta, vel suta, omnemque fabricam æris & ferri. Gell. 17. 3. Sed hi plerasque naves loris suebant.
Alvearia suta lentis corticibus. Virg. 4. Georg. 33.
Pilea suta de lacernis cæsis. Stat. 4. Silv. 9. 24.
Suere aliquid capiti suo, Appingere & affigere. Ter. Phorm. 3. 2. 6.

SŪTOR, ōris. m. [σκυτεύς, Gl. L. G. & G. L. σκυτοτόμος, L. G.] Qui fuit: potissimum autem pro Calceario fumitur. Plaut. Aul. 1. 1. 34.
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Cic. pro Flacc. 17.
Se velle dixit, id sutores & zonarii conclamarunt. Martial. lib. 2. 17.
Argique letum multus obsidet sutor.
Bonus sutor. Hor. 1. Serm. 3. 125. [ut Malus Phæd. 1. 14.
SUTŌRIUS, a, um. Adj. [σκυτευτικός] Quod ad sutorem pertinet. Cic. 6. Att. 1. Nostri enim, credo, graves habent Turpionem sutorium, & Vectium mancipem.
Atramentum sutorium. Plin. lib. 20. cap. 12. Verrucas misto atramento sutorio tollit. V. ATRAMENTUM.
SUTŪRA, æ. f. [ῥαφή] Liv. 38. 29. Sed triplex scutale, crebris futuris duratum, ne fluxa habena volutetur in jactu glans.
Sutura vulneris. Corn. Celsus lib. 5. 26. De glutinatione vulnerum, Sutura oras jungit, quæ ne ipsæ quidem inter se contingere ex toto debent. Et ibidem sæpius.
Sutura, de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur. ut Suturæ calvariæ. Cels. lib. 8. cap. 1. Raro calvaria solida sine futuris est, & id caput firmissimum, atque a dolore tutissimum est: ex ceteris in quo suturæ pauciores sunt, eo capitis valetudo commodior est.
SUTĪLIS, e. Adj. [ῥαπτός, Gl. G. L. ἐρετὸς, L. G.] Quod sutum est. ut, Navis sutilis. Plin. lib. 24. cap. 9.
Sutilis rosa, Rosea serta. Martial. lib. 9. 98.
Sutilis aptetur decies rosa crinibus: ut sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib. 5. 65.
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturque rosis tempora sutilibus.
Coronæ sutiles. Plin. lib. 21. cap. 3. Summaque auctoritas pactili coronæ. Sutiles Saliorum sacris invenimus & solennes cœnis.
Cymba sutilis. Virg. 6. Æn. 414.
Sutile, Πανέρεγον, Gloss. Latinogræc. conf. SUTILA infra.
SUTRĪNUS, a, um. Adj. [σκυτικός, Gl. G. L.] Tacit. 15. Ann. 34. Sutrinæ tabernæ.
SUTRĪNA, æ. f. [σκυτεῖον, Gl. G. L.] Officina sutoris, in qua calcei fiunt. Liv. 23. 30. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas, sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia.
SUTĒLA, æ. f. [ὑπόδημα, ἐξαπάτησις, δόλος, Gl. L. G.] Dolosa astutia, a similitudine suentium dicta, auctore Festo. Plaut. Capt. 3. 5. 34.
Atque ob sutelas tuas te morti misero.
Fulgentius vero de Pr. ser. 18. Sutelam dici putat, quasi Subtilem telam, affertque exemplum ex Plauti Cas. 1. 1. 7.
Possis, necne, clam me, sutelis tuis
Præripere Casinam uxorem, proinde ut postulas? [V. SUTILE.
Sic Gr. δολοῤῥαφία.
SUTERNA, æ. f. Sutura, sive opus sutorium. Varro, Quid suternas facere inscius, nihil homo agis? Mercer. Sutrinas legit. V. Nonium 2. 760.
Pro sutrina Apul. Flor. 2. At Elmenh. p. 346. Sutrina legit.
SUTRĪNUM, i. n. pro Arte sutrina. Sen. Epist. 90. Non multum abfuit quin sutrinum quoque inventum a sapientibus diceret. [An Sutrinam?
SUTRIBALLUS, i. m. Qui calceos veteramentarios & ruptos concinnat. Vet. Scholiast. apud Juven.
SUTO, [ῥάπτω δέρματα, Gl. G. L.] āre. freq. &
SUTRILLO, [ῥάπτω, Gl. G. L.] āre.
SUOPTE, V. SUUS.
SUOVETAURILIA, V. SOLITAURILIA.

S U P

SVP. Subprocurator, Subprinceps. S. V. P. Sponsione utriusque partis.
SŪPARUS, V. SUPPARUS.
SUPAT, Jacit; unde Dissipat, Disjicit; & Obsipat, Objicit; & Insipat, h. e. Injicit. Paulus ex Festo. V. INSIPO.
SŪPELLEX, lectilis. f. & in plurali Supellectilia: in Ablativo singulari Suppellectiie vel Supellectili. [κόδδρμία, Gl. L G. & G. L. & Onom. v.] Domesticum patris familias instrumentum, quod neque argento, aurove facto, vel vesti adnumeretur: id est, res mobiles, ut vocant Jurisconsulti, apud quos titulus est, De supellectile legata. Supellectile (ut inquit Paulus) continentur mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitræ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelves, aquiminaria, candelabra, lucernæ, trullæ: vasa ænea vulgaria, id est, quæ non proprio sunt loco attributa: præterea capsæ, armaria, vitrea, escaria, & potoria. Hæc Perottus ex XXXIII DD. De supellectile legata, l. 1. & l. Supellectile. Plin. lib. 15. cap. 8. Totam supellectilem ligneam. Cic. 4. Verr. 83. Supellex ex ære elegantior, & Deliaca & Corinthia. Hor. 1. Serm. 6. 118.
Vilis cum patera guttus, Campana supellex.
An Supellectilia? Inquir. exemplum. H. St.
Supellectilis nomenclatura unde ducta sit, his verbis palam facit Ulpian. De supellectili legata, Labeo ait originem fuisse supellectilis, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solebant, quæ sub pellibus usui forent.
Immo quia Super lectum jaciebantur, ut Stragula. Sed & alia, licet ad lectum non pertinentia, fieri poterat ut ei superjicerentur. Varro quoque Vestimenta a Supellectili separat, ut ostendo cap. 29. meæ Appendicis ad Varr. H. St. Immo ipsos lectos primo loco in Supellectile ponit Onomast. vet. q. V.
Instrumentum & supellex. Cic. 6. Verr. 97.
Cogitatio supellectilis ad delicias. Cic. in Parad. 1.
Barbarica supellex. V. BARBARUS.
Curta supellex. V. CURTUS.
Multa & lauta & magnifica supellex. Cic. 2. Philipp. 66.
Munda supellex. Hor. 1. Epist. 5. 7.
Vilis supellex. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei vilisque supellex. In quem loc. sic Serv. Sane supellex usurpatum, nam artis est supellectilis. Genitivus enim aut par debet esse Nominativo, aut major: ut Musæ, Doctoris. Si duabus majorem invenerimus, contra artem id esse manifestum est: ut Anceps, præceps, & pauca alia.
Supellex Oratorum, Rerum cognitio multiplex. Cic. 1. de Orat. 165. In Oratoris vero instrumento tam lautam supellectilem nunquam videram. Idem in Orat. 80. Quo in loco Supellectilem Cicero vocat, Omne genus ornamenti quo utuntur Oratores.
Infelix supellex. Quintil. lib. 2. cap. 4. p. 144. Burm.
Supellex vitæ. Cic. de Amicit. 55. Amicos non parare, optimam & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam, suppellectilem?
SUPELLECTĪCĀRIUS, a, um. Adj. a Supellectile deductum attributum, Id significat, quod ad supellectilem attinet; ut, Supellecticarius servus. Cels. lib. 18. Digest. ait, fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & ceteros hoc genus servos legato contineri. l. Quæsitum. §. Celsus quoque. De instructo vel instrumento legato. lib. 33. P. tit. 7. [Nisi forte Superlecticarios, quarta a fine producta, legendum. Quæ forma Superjumentarius legimus apud Suet. in Claud. cap. 2. ubi Casaub. not. V. A Supellex Supellectiliarius analogia postulat.
SŪPER, [ὕπερθεν, Gl. L. G. & G. L. ἐπὶ, ἐπὶ πλέον, G. L.] Præpositio, utrique casui serviens, Accusativo & Ablativo. Accusativo variis modis, Primo quando adversatur præpositioni Subter; ut, Fama super æthera notus. Virg. 1. Æn. 383. Cic. 2. de Legib. 66. Demetrius super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam.
Secundo pro Ultra. Virg. 6. Æn. 794. — super & Garamantas & Indos
Proferet imperium. Apulejus, Jam enim super oppidum profectus, nos citra reliquerat.
Studui super mediam noctem, bona locutio est, teste Servio. Virg. 9. Æn. 61. hoc etiam per Ablativum dixit,
Nocte super media. [Et in Emendatis Servii codd. Super media legitur, & ipsemet Serv. deinceps exp. Contra mediam noctem. Quod idem est, ac Media, vel De media nocte. conf. paulo infra, ubi de constr. cum Ablativo.
Super, pro Plusquam. Suet. in Augusto, cap. 35. Erant enim super mille, & quidam indignissimi, &c. [V. paulo infra not.
Super octingentos annos. Tacit. 13. Ann. 58. Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulique infantiam texerat.
Super omnem taxationem. Plin. lib. 7. cap. 12.
Super omnia. Virg. 8. Æn. 303.
Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet. in August. cap. 43. Superque se, subsellio secundo, collocavit. Curt. lib. 8. 5. 22. Polypercon, qui cubabat super regem, &c. h. e. In convivio discumbebat super Alexandrum.
Super gratiam esse, Majus esse, vincere, superare. Sallust. in Jugurth. cap. 35. extr. At Jugurtha, manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quam animadvertit, super gratiam atque pecuniam suam, invidiam facti esse. [Al. Supra. Quod rectius arbitror. Nimis sæpe hæc confunduntur a librariis, ut ne de superioribus etiam locis addubitem. V. tamen Hor. locum ad fin.
Super, pro Præter. Suet. in Vitell. cap. 13. Famosissima super ceteras fuit cœna ei data adventitia a fratre. Sic in Tiber. cap. 55. Super veteres amicos ac familiares, &c.
Super bellum. Liv. 2. 51. pr. Obsessaque urbs foret, super bellum annona premente, ni Horatius Consul ex Volscis esset revocatus. conf. 28. 46.
Savia super savia dare. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.
Gratias aliis super alias epistolis agit. Plin. Epist. 128. V. ALIUS.
Super hæc. ἐπὶ τούτοις. Gloss. Græcol. [Quod idem ac Inter hæc, vel Præter.
Super Euclionis filiam. i. e. De filia. Plaut. Aul. 4. 7. 2. Sed in emendatis libris exstat Filia.
Super cœnam loqui, Tempore cœnæ. Plin. 4. Epist. 22.
Super mensam. Curt. lib. 7. 4. 7. Debellaturus super mensam Alexandrum. Al. Super mensa.
Super vinum & epulas. Curt. lib. 8. 4. extr. h. e. Inter epulas, inter convivandum.
Super somnum servus, i. e. Servus a cubili. Curt. Sed per dispositos, quos super somnum habebat. [Locus est 6. 11. 3. ubi tamen Ad somnum nostri codices exhibent. Sane & A somno, & Ad somnum, & Super somnum, quin etiam Supra somnum fortassis, eadem significatione diceres. Sed alias Super somnum idem est ac Per somnum. V. Indicem Freinsh. Curtianum, & quæ Viri docti ad Petronii illud cap. 30. Unus ex pueris, qui super hoc officium erat positus.
Ablativo, pro De, ubi de re aliqua mentionem facimus. Virg. 1. Æn. 754.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Cic. 16. Att. 6. Hac super re scribam ad te Rhegio.
Pater familias uti super familia, pecuniave sua legaverit, ita jus esto. Auctor ad Heren. lib. 1. 23.
Super, pro Plusquam, cum Ablativo. Suet. in Augusto, cap. 38. Super triginta ducibus justos triumphos, &c.
Super, pro Ultra. Virg. 9. Æn. 61.
Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem, teste Servio. i. e. Majore ejus parte transacta. V. quæ supra de hoc loco dicta sunt.
Super pro In. Virg. 1. Ecl. 80.
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte,
Fronde super viridi. Idem 6. Æn. 202.
— gemina super arbore sidunt.
Super laude, Pro. Virg. 4. Æn. 233.
Nec super ipse sua molitur laude laborem. Ubi Servius, Super laude sua, i. e. Pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, id est, pro corona, ὑπὲρ οἰκίας, pro illo.
Super efficitur Adverbium, ubi casum desiit habere. Plaut. Hinc atque hinc super, subterque premor angustiis. Cic. pro Rosc. Com. 46. Satis superque habere dicit. Virg. 4. Æn. 494.
— lectumque jugalem,
Quo perii, super imponas.
Super, pro Desuper. Virg. 9. Æn. 168.
Et super e vallo prospectant Troes. Idem 10. Æn. 384.
Super, quam quod. Liv. 27. cap. 20. Marcellus etiam adverso rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat. i. e. Præter quam quod.
Super, pro Supersit. Ut enim Græci præverbia pro verbis interdum perelegante ponunt, ut μέπω pro μέπει, πάρω pro πάρεστι: sic & Valerius
Super pro Supersit illo versu, (lib. 8. 485.)
Nec spes ulla super. Et ante eum Virg. 3. Æn. 489.
O mihi sola mei super Astyanactis imago. Quanquam aliter a Servio explicatur. Turneb. Adverf. 23. 5.
Super, pro Insuper & amplius. Virg. 2. Æn. 71.
Cui neque apud Danaos usquam locus, & super ipsi
Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt. Nonnulli legunt Insuper. Idem 11. Æn. 226.

Supe

Super, veteres pro Supra usurparunt. Hor. 2. Serm. 8. 23.
Nomentanus erat super ipsum; Porcius infra, &c.
De super. V. DE præpositionem.
Super, compositionem ingreditur; ut, Supersedeo, &c. V. infra ipsa composita.
SUPERA, pro Supra. V. SUPRA, infra in hac dict.
SUPERA, orum. V. SUPERUS infra item.
SŪPRĀ, [ἐπάνω, ὑπερθεν, Gl. L. G. ἄνω, ὑπεράνω, G. L.] Præpositio Accusativo casui servit. Virg. 3. Æn. 194.
Tum mihi cæruleus supra caput astitit imber.
Supra lunam sunt omnia æterna. Cic. in Somn. Scip. 10.
Supra volat ardea nubem. Virg. 1. Georg. 364.
Injicere quempiam supra stercus. Cic. 1. de Divin. 57.
Mare, quod supra terram est. Cic. 2. de Nat. Deor. 115.
Supra caput, Modus est loquendi, rem quæ valde urgeat, & immineat significans. Cic. 1. Q. frat. 2. Ecce supra caput homo levis ac sordidus, sed tamen equestri censu, Catienus. conf. supra Virgil.
Supra ætatem, supra consuetudinem, supra etiam mortalitatem. Cic. ad Octav.
Supra fas, ὑπὲρ τὸ δίον, Gloss. Latinogræc.
Supra fidem. Quintil. lib. 2. cap. 10. Nunquam hæc supra fidem poetica (ut vere dixerim) themata juvenibus pertractare permittemus.
Ratio, quæ supra hominem putanda est, deoque tribuenda. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Potentia, quæ supra leges esse velit. Cic. ad Brut. 17.
Supra modum. [ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπὲρ τὸ δίον, ὑπερφόρων, Gl. L. G.] Columel. lib. 4. 27. Si supra modum se numerus eorum profuderit. Sic Liv. 21. 7.
Ira supra modum est illis. Virg 4. Georg. 236.
Supra morem rarum. Virg. 2. Georg 227. i.e. Abundanter, plus æquo. Serv.
Attollere aliquid supra quotidianum sermonem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Supra spem humanam Apud Liv. de Bell. Maced.
Supra vires. [ὑπὲρ δύναμιν, Gl. G. L.] Hor. 1. Epist. 18. 22.
Gloria quem supra vires & vestit, & ungit.
Supra numerum, i. e. Præter vel ultra. Plin. 10. Epist. 21.
Supra quinquagies, Ultra, Amplius. Cels. lib. 4. cap. 2. Caput atque os supra quinquagies perfricandum.
Supra tres. Cels. lib. 7. cap. 7. Ubi secta est, aliæ futuræ adjiciendæ, quæ supra tres esse non debent.
Supra tres cyathos, Plusquam tres cyathos. Hor. 3. Carm. 19. 15.
Supra millibus nummorum emptus ager. Hor. 2. Epist. 2. 165.
Supra, sine casu aliquando ponitur, & est Adverbium. Cic. 4. Acad. 55. Et quum in uno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, supra infra, dextra sinistra, ante post.
Omnia hæc quæ supra & subter sunt, unum esse. Cic. 3. de Orat. 20.
Draco subter, supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Hoc est supra, quam illud. Cic. in Topic. 39.
Nihil supra; elegans locutio, quum quid efferre volumus, ut nihil eo magis elegans aut ornatum inveniri posse dicamus. Ter. Eun. 3. 1. 37.
Quid est? G. facete, lepide, laute, nihil supra. Cic. 13. Att. 19. Eos confeci & absolvi, nescio quam bene, sed ita accurate, ut nihil posset supra. V. NIHIL. [Subauditur apud Cic. Fieri, & apud Ter. Fieri potest.
Supra pro Ante, vel antea, aut superius: hoc est verbis superioribus. Cic. pro Cæcin. 14. Ille quem supra deformavi. Cæs. 5. Bell. Gall. 19.
Supra demonstravimus. [In locorum descriptione quoque adhibetur, & solet sæpe addi Multo, Longe, Aliquanto, Paulo, & similia. conf. SUPERIUS Adv.
Illa polliceor, quæ supra scripsi. Cic. 6. Fam. 10.
Supera, pro Supra, inquit Priscianus lib. 14. & 28. Sic enim antiqui protulerunt, & maxime Cicero,
Torvum draco serpit subter, superaque retorquens. Hactenus Priscianus. Lucret. lib 1. 429.
Id quod jam supera tibi paulo ostendimus ante. [Et forte subauditur Parte, ut sit ex Adj. natum Adverbium.
SUPRĀDICTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προλεχθέν] compositum a Supra. Plin. lib. 10. cap. 63. Supradictorum plerisque feminæ priores superveniunt. Hor. 2. Serm. 7. 78.
Adde, supradictis quod non levius valeat. Quidam scribunt separatim. [Et quidem rectius ubique.
SUPRAPŎSĬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προτεθειμένος] Cic. in Topic. 68. Reliquus est comparationis locus, cujus genus & exemplum suprapositum est. Legitur & disjunctim.
SŪPRASCRIPTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προγεγραμμένος] Cic. pro Cluent 148. Qui eorum? quorum? videlicet qui suprascripti sunt. Sic Cato R. R. cap. 112. Quidam malunt sejunctim legere.
SUPERNUS, a, um. Adj. [ἀνωτερικός, μετέωρος, ἐπὶ τῶν οὐρανίων, Gl. L.G.] Quod est supra: ut, Superna regio. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes similes ispidi & serpentibus: sed duo in superna parte, dextra lævaque, longissimi.
Crines a fronte superni. Stat. 8. Theb. 640.
Numen supernum. Ovid. 15. Met. 128.
SUPERNE, Adv. [ὕπερθεν, Gl. L. G. & G. L.] pro Super vel Desuper. Plin. lib. 7. cap. 16. Quibus in dextra parte gemini superne, a canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg. 6. Æn. 658.
— unde superne
Plurimus Eridani per silvam volvitur amnis.
Superne, alio significatu, quam supra positum est. Senec. de Benefic. Quomodo si quis scriptis nostris alios superne imprimat versus, priores litteras non tollit, sed abscondit.
Superne, pro Sursum. Plin lib. 19. cap. 5. de Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adolescit Corinthium, nuda fere radice. Solum enim hoc genus superne tendit, non, ut cetera, in terram.
SUPERNĬTAS, ātis. f. Tertull. adv. Valent. cap. 7. Supernitates superniratum.
SUPERNAS, ātis. Adj. Quod est e regione superna, vel Supero mari adjacenti. Plin. lib. 16. cap. 39. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. dem lib. 15. cap. 12. Supernatia Persica e Sabinis veniunt.
SUPĔRUS, a, um. Adj. a Super, vel Supra: unde Superum mare, Adriaticum nominatur, collatione facta ad Tyrrenum, quod Græci Inferum vocavere. Plaut. Merc. 5. 1. 1.
Limen superum, inferumque salve, simul autem vale.
d auras superas evadere. Virg. 6. Æn. 128.
Videre supera, infera, prima, ultima, media. Cic. 1. Tusc. 74.
Ex supero, Desuper. Lucret. lib. 2. 227.
Superus, Cælestis. ut
In domos superas scandere. Ovid. 1. Fast. 298.
Regnis superis detrudere Jovem. Virg. 6. Æn. 584.
Homo spectator superarum rerum atque cælestium. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Nicetas, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cic. 4. Acad. 123.
Cogitare supera atque cælestia. Cic. 4. Acad. 127.
Supera, plurali numero pro Cælo substantive accipitur. Virg. 6. Æn. 787.
Omnes cælicolas, omnes supera alta tenentes. Cic. 1. Tusc. 42. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt. Quod p. p. Ferri ad cælum dicit.
Ardua supera. Virg. 7. Æn. 562.
Convexa supera. Virg. 6. Æn. 241.
Superi, orum. m. pl. [θεοί, Gl. L. G.] Cælestes: sive Divi, Et qui iis superiores sunt, qui Inferi dicuntur. Plaut. Aul. 2. 7. 6.
Si autem deorsum comedent, si quid coxerint:
Superi incœnati sunt, cœnati inferi.
Par superis Tydides. Hor. 1. Carm. 6. 16.
Numina superorum. Ovid 1. de Pont. 1. 43.
Plebs superûm Fauni Satyrique. Ovid. in Ibin, 79.
Rex superûm, Juppiter. Ovid. 1. Met. 251.
Precari superos. Virg. 5. Æn. 529.
SUPERIOR, ōris. [ἀνώτερος, ὑπέρτερος, Gl. G. L.] compar. a Superus. Cic. 4. Acad. 44. Itaque quæ contra sensus, contraque perspicuitatem dicantur, ea pertinere ad superiorem divisionem, contraque posteriorem nihil dici oportere.
Accumbit superior. V. ACCUMBO.
Domus superior, Editior pars domus. Cic. 12. Att. 17. Tota domus superior vacat, ut scis.
Dicere aliquid de loco superiore, Pro tribunali. Cic. 4. Verr. 102.
Superioribus temporibus nullas de te litteras misi. Cic. 5. Fam. 17.
Superior ætas, Quæ præcessit. Cic. de Senect. 62. Sed honeste acta superior ætas.
Senes semper agunt aliquid, tale scilicet, quale cujusque studium in superiore vita fuit. Cic. de Senect. 26.
Superiorem & Inferiorem, dicimus fere, quando de malis loquimur; ut Dionysius superior, & Dionysius inferior. Quum autem de bonis sermo est, si quidem tempus denotamus, Superior & Posterior dicimus: ut Cyrus superior, & Cyrus posterior. Si vero ad dignitatem, Major & Minor: ut Major, an minor Scipio, de duobus: de pluribus autem, Maximus Alexander. [Vereor ne subtilior, quam verior sit hæc observatio.
Superior interdum habet vim Positivi, Quum intelliguntur ii, qui supra gradum quartum cognationis, in linea ascendenti, sunt, sicut Inferiores qui sunt infra eundem gradum, in descensu. Varr. 2. de R. R. cap. 4. Itaque proavus, ac superiores, de Tremelliis nemo appellatus Scrofa.
Superiores, pro Iis, qui ante nos vixerunt, sive Antiquis. Cic. 4. Acad. 2. Non modo opinionem vicit omnium, quæ de virtute ejus erat, sed etiam gloriam superiorum. Idem 4. Verr. 36. Ut ab institutis superiorum, ab auctoritate Senatus, ab jure omnium Siculorum ne recedatur.
Superiores, Qui alios certamine vincunt, vel superant. Cæs. 5. Bell. Gall. 15. Ita tamen, ut nostri omnibus partibus superiores fuerint, atque eos in silvas collesque compulerint. Sic lib. 8. Hoc ipso superiores, quod, &c.
Superior re quapiam, & Inferior contraria. Cic. 1. Verr. 59. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac una in re te mihi anteferri putas oportere, quod Quæstor illius fueris. Ego si superior ceteris rebus esses, te hanc unam ob causam accusatorem repudiari putarem oportere. [Hic Superior est Potior jure, vel dignitate, vel potius Præferendus, Præstabilior.
Invident homines maxime paribus, aut inferioribus, aut superioribus. Cic. 2. de Orat. 209.
Quanto superiores sumus, tanto nos geramus summissius. Cic. 1. Off. 90.
Habes neminem honoris gradu superiorem. Cic. 2. Fam. 17.
Loco, fortuna, fama, superior. Cic. de Amicit. 24.
Superiorem fore largitione. i. e. Plus largiri velle. Cic. 9. Att. 12. Prædicat enim palam, & militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem, quam hunc, fore.
Superior ordine, inferior fortuna. Cic. 13. Fam. 5.
Superior vi. Cic. 1. Off. 90. Et sint potius vi superiores, quam justitia pares.
Superior in. Cic. pro Cæcin. 2. Nisi forte hoc rationis habuit, quoniam si facta vis non esset moribus, superior in possessione retinenda non fuisset.
Superius: cui contrarium Inferius. Cic. 7. Verr. 115. Id agit ut semper superius suum facinus nemo scelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25. Superius genus in vadis haud procul litore.
SUPERIUS, Adv. [ἀνωτέρω, ἐπὶ χρόνου, Gl. L. G.] Idem ac Supra. Sen. Nat. Quæst. 5. 8. Alia superius rapiuntur, alia diffunduntur tepore. Lactant. 4. 29. In exemplo, quod superius posuimus. [Sic & Valer. 3. 2. 19. Phæd. 4. 24. 2. Antiquiores tamen Supra maluerunt. q. V.
SUPREMUS, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G. & G. L. ὕστατος L.G.] superlativum a Superus, Ultimus, aut, post quem nemo sit. l. 34. D. de vulg. & pupill. l. 92. D. de verbor. sig.
Supremum (inquit Paulus ex Festo) modo significat Summum, modo Extremum, modo Maximum. conf. Non. 4. 41.
Supremus, Summus, maximus. Suetonius Aug. 16. Verum supremum cælum intuentem stupidum cubuisse. Emendati codd. habent Supinum. Ter. Adelph. 2. 1. 42. Pro supreme Juppiter!
Desperatio suprema. Plin. lib. 22. cap. 4. pr.
Macies suprema. Virg 3. Æn. 598.
Montes supremi, Summi, altissimi. Virg. 4. Georg. 460.
Supplicium supremum. Cic. 2. de Legib. 22. Incestum Pontifices supremo supplicio sanciunto. i. e. Maximo, capitali.
Annis suis supremis, Extremis, ultimis. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dies suprema. Ovid. 2. Fast. 852.
— dies regnis illa suprema fuit.
Dies vitæ supremus. Cic. 1. Tusc. 71.
Differere de aliqua re supremo vitæ die. Cic. de Senect. 78.

Laudare aliquem cum ſupremo die. Cic. pro Muren. 75.
Digreſſu mæſta ſupremo. Virg. 3. Æn. 482.
Finis ſupremus, Mors. Hor. 2. Epiſt. 1. 12.
Funera ſuprema. Ovid. 3. Met. 137.
Honores ſupremi, Funeralia. Ovid. ad Liv. 249.
Hora ſuprema. Tibul. lib. 1. 1. 59.
Ignis ſupremus, Rogus. Ovid. 1. Amor. 15. 41.
Iter ſupremum carpere, E vita emigrare. Hor. 2. Carm. 17. 11.
Judicia ſuprema, Ante mortem. l. 25. §. 1. De liber. & poſt.
Manum ſupremam imponere bellis. Ovid. Remed. Amor. 114.
Officia ſuprema, Quæ morienti exhibentur. Tacit. 5. Ann. 2. Quod ſupremis in matrem officiis defuiſſet.
Salus ſuprema. Virg. 12. Æn. 653.
Sole ſupremo, i. e. Sole occidente. Hor. 1. Epiſt. 5. 3.
Sors ſuprema. V. SORS.
Supremætabulæ, Teſtamentum. l. 1. §. pen. l. penul. §. plane. D. de ſecund. tab.
Tempus ſupremum, Tempus mortis. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Supremam dicere, Subaudito Tempeſtatem. Plaut. Aſin. 3. 3. 4.
Mater ſupremam mihi tua dixit, domum ire juſſit. Hoc e Judiciorum conſuetudine a Comico dictum eſt: nam poſteaquam præco ſupremam dixerat, dimittebatur judicum conſeſſus, ut a Donato in Ter. Phor. 1. 4. 29. annotatum eſt, quod hic Plautus imitatur; Mater, inquit, ſupremam dixit tempeſtatem, & i licet pronuntiavit, domumque ire juſſit. Ex Turneb. Adverſ. 3. 12. Al. Supremum.
Ordinare ſuprema ſua, Condere teſtamentum. Modeſtinus in l. Cajus Sejus. D. de pignor. actione.
Suprema alicujus, ſubaud. Facta: h. e. Supremum vitæ tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa ſuprema Neronis principis.
Suprema, pro Morte. Tacit. 3. Ann. 49. Poſt celebre carmen, quo Germanici ſuprema defleverat.
Solvere alicui ſuprema, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Ad ſupremum, ἐπὶ πέλει. Gloſſ. Græcolat. V. mox SUPREMUM.

SUPREMO, Adv. [ὑπέρπαν] Plin. lib. 11. cap. 53. Eadem commeabat, ab eo, recens aſſidue, exitura ſupremo. De anima ſive halitu animalium.

SUPREME, Adv. dixere veteres, uti teſtatur Priſcianus lib. 14.

SUPREMUM, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut neque ab homine ſupremum eos ſpectari fas ſit. Curt. 8. 7. 7. Pater ſupremum ſtrinxerat ferrum, percuſſurus, &c. [ἐλλέπει Ad.

SUPREMITAS, ātis. f. Summitas, extremitas. Ammian. 31. 39. Nec Valenti ſepulturam, qui ſupremitatis honor eſt, contigiſſe. i. e. Supremus honor.
Præeminentias & ſupremitates adire. Claud. Mamert. 2. 13.

SUPERĀBIUS, a, um. Adj. Unde

SUPERARIA, æ. f. [ἐπινδύτης, Gl. G. L.] [Subaudito Veſtis, quæ ibidem & Inſtata. Puto pro Inſtita. q. V.

SUPĔRO, [ὑπερχύω, ὑπερχύνομαι, Gl. L. G. νικάω, L. G. & G. L.] āre. Supergredi proprie ſignificat, & quaſi ſuperaſcendere & excedere.
Montem ſuperare. Virg. 3. Georg. 270.
— ſuperant montes, & flumina tranant. Virg. 9. Æn. 314.
Liv. 34. 26. Et Parthenio monte ſuperato, præter Tegram, tertio die ad Caryas poſuit caſtra.
Superante ſalo, ὑπὲρ κυμαίνοντος τῆς ἁλός. Gloſſ. Latinogræc. Ex Virgil. 1. Æn. 537.
Aſcenſu ſupero faſtigia tecti. Virg. 2. Æn. 303.
Viam ſuperare ſaltu. Virg. 3. Georg. 141.
Superare, Verbum nauticum. Virg. 1. Æn. 242.
Antenor potuit, mediis elapſus Achivis,
Illyricos penetrare ſinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum & fontem ſuperare Timavi. Ubi Serv. Superare, Nauticus ſermo. Lucil. Promontorium remis ſuperamus Minervæ. V. Liv. 31. 23. & paſſim.
Superans genua aqua, Excedens. Liv. 26. 45. extr.
Superat ſumptus, Excedit. Plaut. Pœn. 1. 2. 74. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Summa enim ſpectanda, ne in ea re ſumptus fructum ſuperet.
Superare, Vincere, Excellere, per translationem. Virg. 5. Ecl. 9.
Quid ſi idem certet Phœbum ſuperare canendo? Ter. Eun. 2. 1. 25. Hæc ſuperat ipſam Thaidem.
Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque ſuperabit. Cic. 7. Verr. 114.
Contendere & Superare. Cic. 5. Fam. 8.
Fallere & Superare ſpem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23. Quod ſi meam ſpem vis improborum fefellerit, atque ſuperaverit, commendo vobis parvum meum filium.
Vincere & Superare. Cic. 1. de Orat. 150. Si ſubitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipſam profecto aſſidua ac diligens ſcriptura ſuperabit.
Adamanta ſuperare duritia. V. ADAMAS.
Curſu ſuperare canem, vel viribus aprum. Hor. 1. Epiſt. 19. 51.
Ferrum ſuperare duritia. Ovid. 2. Epiſt. 137.
Conſtantia & gravitate quempiam ſuperare. Cic. 1. Fam. 9.
Doctrina aliquem ſuperare. Cic. 1. Tuſc. 3. Doctrina Græcia nos & omni litterarum genere ſuperabat.
Dolis ſuperare aliquem. Plaut. Pœn. 5. 2. 150. conf. Caſ. 4. 4. 4.
Ingenio ſuperavit genus humanum Epicurus. Lucret. lib. 3. 1056.
Nobilitate ſuperare aliquem. Ovid. 3. de Pont. 2. 56.
Opinionem alicujus ſuperare. Cic. 5. Att. 16. Itaque opiniones omnium ſuperavit.
Dolores ſuperat virtute. Ovid. 8. Met. 517.
Injurias fortunæ ſuperare. Cic. 4. de Fin. Varietates autem injuriasque fortunæ facile veterum philoſophorum præceptis inſtituta vita ſuperabat.
Labores ſuperare. Virg. 3. Æn. 368.
Pugnando ſuperare. Ovid. 9. Met. 30. [Sic Prælio, Pugna, Armis hoſtes, vel Certamine ſuperare paſſim, pro Vincere. Sic & Judicio ſuperare. Ubi Græci κρατεῖν & ἐπικρατεῖν.
Aliquem ferro ſuperare, Occidere. Virg. 1. Æn. 354.
Clam ferro incautum ſuperat, &c.
Superare, [ὑπερτείνειν, Gl. G. L.] Superabundare, ſupereſſe. Virg. 1. Georg. 189.
Si ſuperant fetus, pariter frumenta ſequentur. Cic. 5. de Fin. 42. Fabellarumque auditione ducuntur, deque eo, quod ipſis ſuperat, aliis gratificari volunt. Idem 13. Att. 44.
Aliquot horis die ſuperante acceſſit. Liv. 29. 7.
Superare, Supervivere, & quaſi ſuperſtitem eſſe. Virg. 3. Æn. 339.
Quid puer Aſcanius? ſuperatne, & veſcitur aura?

SUPERANS, antis. Partic. [ἀνωτερικὸς Gl. L. G.] ut
Animis ſuperans. Virg. 5. Æn. 473.
Hic victor ſuperans animis, tauroque ſuperbus.
Superantior, [ἐπικρατέστερος] compar. Potentior, validior. Lucret. lib. 5. 395.
Cum ſemel in terra fuerit ſuperantior ignis.

SUPERĀTUS, a, um. aliud Partic. [ὑπερνικηθείς, Gl. L. G.] ut,
Bello ſuperatus Amyntor. Ovid. 12. Met. 364.
Juſſa ſuperata novercæ. Ovid. 9. Met. 15. de Hercule.

SUPERĀBĬLIS, e. Adj. [ὑπερβατικὸς, Gl. L. G.] Quod facile ſuperari poteſt. Liv. 25. 23. Altitudinem muri vel mediocribus ſcalis ſuperabilem. Subaudi Ratus.
Per vim nulli ſuperabilis. Ovid. 5. Triſt. 8. 28.
Scilicet ut per vim non eſt ſuperabilis ulli,
Molle cor ad timidas ſic habet ille preces.

SUPERATIO, ōnis. f. Vitruv. præf. lib. 3. Superatio contrariorum.

SUPERĀTOR, oris. m. Victor. Ovid. 1. Faſt. 641.
— populi ſuperator Hetruſci. Firmic. lib. 5. cap. 5. in fine, Hominum interfectores erunt, ac nulla ſervata legis æquitate, adverſantium ſibi ſuperatores.

SUPERĀTRIX, īcis. f. Inſcr. apud Fabrett. p. 383. AVRELIAE. CLEOPATRAE. OMNIVM. RETRO. TEMPORIS. CASTARVM. SEV. DISCIPLINARVM. SVPERATRICI. [An DISCIPLINATARVM?

SUPERĀMENTUM, i. n. Quod ſuperat, & ſuperfluum eſt. Ulpian. in l. Ligni. §. Ofilius. D. De legat. & fideicom. 3. Sed ſi voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & ſarmenta, & ſuperamenta materiarum, & vitium ſtirpes atque radices continebuntur.

SUPĪNUS, a, um. Adj. [ὕπλος. Gl. L. G. & G. L.] Reſupinus. Qui jacet ventre cælum verſus: ab antiquo Supo, are. i. e. Jacere. Juven 3. Sat. 280.
— cubat in faciem, mox deinde ſupinus. Plaut.Ciſt. 2. 3. 78.
Quid nunc ſupina ſurſum in cælum conſpicis? [De etymo vocis iſtius V. Voſſ. Etymol. conf. infra SUPUS. Rectius tamen qui a Gr. ὕπλος arceſſunt, cujus omnes translationes ſervavit, ut ex Suida videre licet. Nos ad SUPER retulimus, quia & Græcum potius ab ὑπὲρ, quam ab ὑπὸ derivandum videtur, ſuadente ſignificatione.
Curſus ſupinus, i. e. Qui retro fit. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Digiti ſupini. Catul. Argon. 62. 312.
Jactus ſupinus, pro In altum. Supinantur enim qui ſurſum verſus jaculantur. Liv. 30. 10. Ex roſtratis Pœni vana pleraque, utpote ſupino jactu, tela in locum ſuperiorem mittebant.
Motus corporis pronus, obliquus, ſupinus. Cic. 1. de Divin. 120.
Ora etiam ſupina cernuntur depulſione luminum. Cic. de Univerſ. 42.
Palmes ſupinus. Martial. 12. 31.
— hæc textilis umbra ſupini
Palmitis.
Venter ſupinus. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Vultus ſupinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Excipere aliquem ſupinis manibus, quod alias dicitur, Obviis manibus. Tranquil. in Vitel. cap. 7.
Orare manibus ſupinis. Virg. 4. Æn. 205.
Tendere manus ſupinas ad cælum. Liv. 26. 9. & 3. 50.
Supinus, pro Otioſo nonnunquam ponitur, ſeu molli, negligentique. Juven. 1. Sat. 66.
Et multum referens de Mæcenate ſupino.
Animus ſupinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 20. 25.
Aure ſupina audire, Negligenter. Martial. lib. 6. 42.
Deliciæ ſupiniores, Major ignavia. Martial. lib. 2. 6.
Ignorantia ſupina, quæ vulgo *craſſa* dicitur. Ulpian. in l. Nec ſupina. D. de juris & fact. ignor. Nec ſupina ignorantia ferenda eſt factum ignorantis, nec ſcrupuloſa inquiſitio exigenda.
Supinior arborum tonſura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad fin.
Supinus, Montuoſus. Hor. 3. Carm. 4. 23.
— ſeu mihi frigidum
Præneſte, ſeu Tibur ſupinum,
Seu liquidæ placuere Bajæ. Ubi Acron; Supinum, Montuoſum, ut Collesque ſupinos. Situm autem civitatis deſcripſit, quia in aſcenſu montis eſt conſtituta, ſive in latere montis, ut ait Porphyrius.
Supina valle præcipites egiſtis. Liv. 7. 24.

SUPĪNUM, i. n. a quibuſdam dicitur Verbum participiale, cujuſmodi ſunt Gerundia, quæ Nomina participialia dicuntur. Habet autem ſupinum duas terminationes, UM & U; ut Lectum, Lectu.
Quod in UM finitur, habet ſignificationem Activam. Salluſt. Jugurth. cap. 20. Legatos ad Jugurtham de injuriis queſtum miſit. i. e. Qui quererentur. Ter. And. 3. 2. 35. — miſſa eſt ancilla illico
Obſtetricem arceſſitum ad eam.
In U vero ſupinum, ſignificationis Paſſivæ eſt: jungiturque nominibus Adjectivis. Virg. 3. Æn. 621.
Nec viſu facilis, nec dictu affabilis ulli. h. e. Quod nec videre, nec alloqui facile ſit. V. de utroque omnino Voſſ. de Analog. 3. 11. & 12. Sanct. Minerv. 3. 9. & ſeq. cum Perizon. not.

SUPĪNE, Adv. pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. 24. Alii beneficia ſupine accipiunt.

SUPINĬTAS, ātis. f. Quintil. lib. 11. cap. 3. Eſt odioſa omnis ſupinitas.

SUPĪNO, [ὑπλάζω, Gl. G. L.] āre. Supinum facere. Stat. 6. Theb. 786.
Præcipitatque retro juvenem, atque in terga ſupinat.
Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere ſupini. Senec. lib. 2. de Benef. 13. Libet interrogare, quid tantopere te ſupinet, quid vultum habitumque oris pervertat, ut malis habere perſonam, quam faciem.

SUPĪNOR, [ὑπλάζομαι] āri. paſſ. Hor. 2. Serm. 7. 38.
— naſum nidore ſupinor. Ubi Acron interpres; Naſum, inquit, nidore ſupinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accuſativum addidit verbo paſſivo, quemadmodum Virg 7. Æn. 640.
Loricam induitur, fidoque accingitur enſe. Stat. 12. Theb. 245

UPĪNĀTUS, a, um. [ὑπλασμένος] Partic. ut
Cornu supinatum, Arcus retensus. Stat. 9. Theb. 870. De arcu loquitur, cui nervus fuerat incisus ab adversario.
Glebas supinatas Aquilonibus ostendere. Virg. 2. Georg. 261.
Manus supinata. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Os supinatum. Stat. 5. Theb. 525.
UPERABILIS, V. SUPERO in SUPER.
UPERĂBUNDO, [ὑπερπλεονάζω, ὑπερπερισσεύω, Gl. G. L.] āre. Redundare. Ulpian. in l. Non solent. D. De diversis reg. jur. anti. Non solent, quæ superabundant vitiare scripturas.
UPERADDO, ĭdi, ĭtum, [ἐπιπροστίθημι] ĕre. Ultra addere. Virg. 3. Ecl. 38.
Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. 2. 13. 33.
Et sit in exiguo laurus superaddita busto.
Carmen superaddere tumulo. Virg. 5. Ecl. 42. [Potest, ut & in seq. divise legi.
UPERADSTO, stĭti, āre. Manil. 1. 909.
— lacerosque prius superadstitit artus.
UPERÆDĬFĬCO, [ἐποικοδομέω, Gl. G. L.] conf. SUPERFICIUM.
UPERÆQUANI, Populi in quarta regione Italiæ, quos Sulmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3. cap. 12.
UPERĂGO, ēgi, actum, ĕre. Tibull. 4. 1. 158.
— ubi non unquam Titan superegerit ortus. Sic legit Jos. Scaliger ex MSS. al. Superingerit.
UPERAGGĔRO, āre. Columel. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eaque humus, quæ fuerat egesta, superaggeratur. [An Eoque?
An Superaggeritur? H. St. Solent hæc miscerī. Sed V. AGGERO.
UPERAGNATA, Tunica omnium oculi tunicarum extima, corneæ extrinsecus adhærens, unde & nomen accepit ἐπιπεφυκὼς χιτών.
UPERALLĬGO, [ἐπιδέω] āre. Plin. lib. 30. cap. 6. Caninus si viventi eximatur, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.
UPERALTO, [ὑπεροψῶ, Gl. G. L.] āre.
UPERAMENTA, V. SUPERO, in SUPER.
UPERBĬBO, bĭbi, bibĭtum, [ἐπιπίνω] ĕre. Postea bibere. Plin. lib. 23. cap. 1. Itemque jugi superbibere ebrietati, quam quidem frigidæ potus extemplo discutit.
UPERBIO, īvi, ītum, [ὑπεραίρομαι, ὑπερηφανῶ, Gl. G. L.] īre. Compositum ex Super & Eo, is, B melioris soni gratia, interposita: & E in I mutata. Est autem Superbire, vel Ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. [Nisi potius a Superbus, ut Protervio, a Protervus; Sævio, a Sævus, &c.
Patriis actis superbire. Ovid. 8. Epist. 43.
Forma superbire. Ovid. de Medic. faciei, 33.
Nomine avi superbit ille. Ovid. 11. Met. 218.
Equæ comantes gloria superbiunt. Plin. lib. 10. cap. 63.
Superbire, ad inanimata translatum. Plin. 37. 7. extr. Hac certe (gemma) apud Menandrum & Philemonem fabulæ superbiunt. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 337.
— Phlegræis silva superbit
Exuviis, totumque nemus victoria vestit. h. e. Nobilitatur, celebratur, illustratur.
UPERBIA, æ. f. [ὑπερηφανία, ὑπεροψία, Gl. G. L.] est Supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. 81. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr. 89.
Superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Cic. 1. Off. 90.
Domicilium superbiæ, & sedes luxuriæ. Cic. 2. de Lege Agr. 96.
Damnosa superbia in vultu. Ovid. 3. de Arte Am. 509.
Abjicere superbiam. Plaut. Merc. 5. 2. 10.
Accipere aliquid in superbiam. Tacit. 6. Ann. 13.
Facere aliquid superbia & inhumanitate. Cic. 1. de Orat. 99.
Parere superbiam. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Ponere superbiam. Hor. 3. Carm. 10. 9.
UPERBUS, a, um. Adj. [ὑπερήφανος, ὑπεροπτικὸς, Gl. G. L.] Arrogans & fastuosus. Virg. 3. Æn. 326.
Stirpis Achilleæ fastus, juvenemque superbum. Idem 10. Æn. 514. Catullus in Julium Cæsarem, 27. 6.
Et ille nunc superbus, & superfluens.
Superbum istud & regium, nisi adoptes eum, quem constet imperaturum fuisse, etiam si non adoptasses. Plin. in Paneg. H. St. Exstant cap. 7. extr. conf. Cic. pro Sull. 25. & infra ad fin.
Male autem exponitur & ἀλάζων, quasi idem, quod ὑπερήφανος, apud Suidam in Σύπερος. Σύπερος παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ὑπερήφανος. Et in fine ὑπερόπτης τε καὶ ἀλάζων. Ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. λέγεται δὲ ὁ ἀλαζὼν ὡς ὑπερβαίνων τῶν ἄλλων φίλων. σύπερ γὰρ τὸ ἐπάνω δηλοῖ. Male confudit ἀλαζὼν cum ὑπερήφανος. At ego ὑπερήφανος quidem sonare idem, sed aliunde deduci videtur, ex ὑπέρος. H. St. V. Voss. Etymol.
Superbus cæde ferarum. Ovid. 2. Met. 442.
Pecunia superbus. Hor. Epod. 4. 5.
Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg. 1. Æn. 25.
Hinc populum late regem, belloque superbum.
Superbus viribus. Plaut. Amph. 1. 1. 59.
— magnanimi viri, freti virtute, & viribus
Superbi.
Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æn. 630.
— Atina potens, Tiburque superbum. h. e. Alte ædificatum, vel etiam Magnificum.
Superbus, Ornatus. Virg. 2. Æn. 504.
Barbarico postes auro, spoliisque superbi.
Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æn. 268.
Superbus, pro Magnifico, glorioso, & præstanti. Hor. 1. Carm. 35. 4.
— vel superbos
Vertere funeribus triumphos.
Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æn. 324.
— simul ense superbum
Rhamnetem aggreditur.
Superbus, Iniquus. Virg. 8. Æn. 118.
Quos illi bello profugos egere superbo.
Superbos antiqui propter pompam funeris, Mortuos dixere. Plaut. Amphit. 1. 1. 201.
Faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. i. e. Occidam. Nonius 2. 784.
Achilles superbus. V. ACHILLES.
Ager superbus. Martial. lib. 1. 2.
Aures habere superbas. Liv. 34. 5 extr.
Conjugium superbum. Virg. 3. Æn. 475.
Corpus superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109.
Curru superbo victor stetit. Senec. Troad. 2.
Dominis parere superbis. Virg. 12. Æn. 236.
Fastidia superba. Virg. 2. Ecl. 15.
Forma superba. Ovid. 21. Epist. 33.
Fortuna superba. Hor. 1. Epist. 1. 67.
Gentes frenare superbas. Virg. 1. Æn. 527.
Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg. 117.
Honor superbus. Stat. 1. Achill. 279.
Insigne superbum belli. Virg. 8. Æn. 683.
Judicium aurium superbissimum. Cic. in Orat. 150.
Jus superbum. Cic. 3. de Legib. 13.
Juvenis superbus. Virg. 3. Æn. 326.
Merum superbum, Vinum pretiosum. Hor. 2. Carm. 14. 27.
Oculi superbi. Ovid. 6. Met. 169.
Palla superba. Ovid. 3. Amor. 13. 26.
Pira superba. Columel. lib. 5. cap. 10.
Regna superba. Tibull. lib. 1. 9. 80.
Reges superbi. Lucret. lib. 5. 1221. Cic. 6. Att. 3.
Sceptra superba. Lucret. lib. 5. 1136.
Sedes superbæ. Virg. 2. Æn. 785.
Tecta superba. Virg. 7. En. 12.
Triumphus superbus. Hor. 1. Carm. 37. 32.
Verba superba. Ovid. 5 Trist. 8. 8.
Victor superbus. Virg. 3. Georg. 226.
Præbere se superbum in fortuna. Cic. 8. Att. 4.
Laudato pavone superbior. Ovid. 13. Met. 802.
Utrum superbiorem te pecunia facit, an quod te imperator consulit? Cic. 7. Fam. 13.
Superbum est enim, judices, & non ferendum, dicere Prætorem in provincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cælata. Cic. 6. Verr. 15. Conf. supra Superbum istud & regium.
SUPERBE, Adv. [ὑπερηφάνως] Elate, fastuose. Ter. Phorm. 5. 8. 22. Satin' superbe illuditis me?
Dictum superbe. Lucret. lib. 5. 1223.
Superbe responsum reddere. Liv. 1.
Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil. 11.
Accipere preces alicujus superbius. Tacit. 2. Ann. 37.
SUPERBĬTER, Adv. antiquum, idem quod Superbe. Afr. Pantaleont. Illa superbiter impera. Nævius, Superbiter contemptim conterit legiones. V. Nonium II. 48.
SUPERBĬFĬCUS, a, um. Adj. [γαυριωπιὸς] Senec. Herc. furen. 58.
De me triumphat, & superbifica manu
Atrum per urbe ducit Argolicas canem. h. e. Quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.
SUPERBĬLŎQUENTIA, æ. f. [γαυριωπολογία] Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tusc. 35.
Ob scelera, animique impotentiam & superbiloquentiam.
SUPERCALCO, [ἐπιπατέω] āre. Columel. lib. 12. cap. 39. Ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcato, & item vinum conspegito.
SUPERCERNO, crēvi crētum, [ἐπικρίνω] ĕre. Plin. lib. 17. cap. 10. Terraque cribris supecernitur pollicis crassitudine.
SUPERCĬDO, cĭdi, cĭsum, [ἐπιπίπτω] ĕre. ex Super & Cadere. Columel. lib. 4. cap. 9. Nisi transversa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam contineat Alia exemplaria habent Superincidentem.
SUPERCĬLIUM, i. n [ὀφρὺς, Gl. L. G. & G. L. ἐπισκύνιον, G. L.] ex Super & Cilium; Ultima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercilia homini & pariter & alterne mobilia, & in iis pars animi. Negamus, annuimus. Hæc maxime indicant fastus. Superbia aliubiconceptaculum, sed hic sedem habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet. Nihil altius simul abruptiusque invenit in corpore, ubi solitaria esset. Subjacent oculi, pars corporis preciosissima, & qui lucis usu vitam distinguant a morte.
Supercilium dicitur quod supra cilium sit, id est integimentum oculi superius. Festus.
Supercilia in Junonis tutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Junonem. Unde & Lucina dicta est. Paulu ex Festo.
Superciliorum remissio aut contractio, mæstitia, &c. Cic. 1. Off. 146.
Abrasa supercilia. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Constricta supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pison. 14.
Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Duris superciliis torva Ovid. 17. Epist. 16.
Hirsutum supercilium Virg. 8. Ecl. 34.
Inflexa juxta tempora supercilia. V. INFLECTO.
Severi supercilii matrona, Severæ gravitatis. Ovid. 2. Trist. 309.
Triste supercilium, Austera caperataque frons. Lucret. lib. 6. 1182.
Allevare supercilia ad angulos vocis conatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Contegit libidines fronte & supercilio. Cic. de Provinc. Cons. 8.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post redit. in Senat. 14.
Demere supercilio nubem. V. DEMO.
Loqui vibrante supercilio. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Niti supercilio. Cic. pro Sext. 19. Ut illo supercilio Respub. tanquam Atlante cælum, niti videretur.
Ponere supercilium, Deponere seu deprimere. Auctor lascivi illius carminis, quod positum est initio lusuum in Priapum,
Carminis incompti lusus lecture procaces,
Conveniens Laio pone supercilium.
Tollere supercilia, Catullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum

lum alicui minaretur: his enim vultus indiciis, animi ſenſus aperiuntur. Sic autem Epigr. 65. 46. ad Januam,

Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra ſupercilia.

Supercilium, pro Nutu. Hor. 3. Carm. 1. 8.

Reges in ipſos imperium eſt Jovis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta ſupercilio moventis.

Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Juven. 6. Sat. 167.

— ſi cum magnis virtutibus affers
Grande ſupercilium. Cic. 2. pro Lege Agr. 93. Hunc Capuæ, Campano ſupercilio, ac regio ſpiritu, cum videremus, &c. Martial. lib. 1. 5.

Terrarum dominum pone ſupercilium. h. e. Imperatoriam gravitatem. Plura exempla in ſuperioribus V.

Supercilium ſalit. Quoties bona quædam ſpes titillat animum noſtrum, dicere licebit nobis Salire ſupercilium. Ita Pſeudolus apud Plaut. 1. 1. 105. Sumptum a vulgi ſuperſtitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: ut ſi quod membrum pruriat præter evidentem cauſam: ſi dexter oculus ſaliat: ſi auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verum & ipſa ſententia, & metri ratio docet eſſe legendum, ut a me poſitum eſt. Sic enim legendi ſunt ſenarii Iambici,

Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inventurum eſſe auxilium argentarium.
C. At id futurum unde? P. unde dicam, neſcio,
Niſi quia futurum eſt, ita ſupercilium ſalit. Eraſm. in Chiliad.

Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liv. 27. 20. Ipſe expeditos, qui pridie ſtationes hoſtium pepulerant, ad levem armaturam, infimo ſtantem ſupercilio, ducit. Ilin. lib 6. cap. 5. Inde promontorium Cronea, quo ſupercilium arduun tenent Toretæ. Virg. 1. Georg. 108.

Ecce ſupercilio clivoſi tramitis undam
Elicit. Stat. 6. Theb. 63.
Molle ſupercilium. De pyra erecta in funere pueri.

Supercilioſus, a, um. Adj. Severus. Sen. Epiſt. 123. Triſtes & ſuperclioſi alienæ vitæ cenſores. Sidon. 7. 9. Supecilioſæ frontis arbitrium.

Supercontĕgo, ĕre. Celſ. lib. 4. cap. 1. Renes vero diverſi, qui lumbis ſummis coxis inhærent, parte earum reſim, ab altera rotundi, qui & venoſi ſunt, & ventriculos habent, & tunicis ſuperconteguntur: ac viſcerum quidem hæ ſedes ſunt. Al. diviſe ſcribunt, ut ſit Super Adv. pro Superne.

Supercorruo, ĕre. Valer. lib. 5. cap. 6. Facaque ingenti ſtrage telis obrutus ſupercorruit. Et hic diviſe ſcribi poteſ

Supercreſco, [ὑπεραύξω, Gl. G. L.] ĕre. Ceſ. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus ſupercreſcentibus. Idem lib. 5. cap. 28. De carcinomate, Si id nimium ſupercrevit, tentanda ſquma æris eſt. Quintil. Declam. 5.

Supercŭbo, [ὑπέρκειμαι] āre. Superjacere, ſiperdormire. Columel. lib. 7. cap. 4. Perforatis tabulis, quibus ovilia onſternuntur, ut grex ſupercubet. Vel diviſe quoque.

Supercunnum, i. n. Ἐφηδίων, ἐπικυής. Gloſſ. Latinogræc.

Supercurro, ĕre. Supercurrere ager dicitur vectigali, quum habet ampliorem proventum. Plin. 3. Epiſt. 18. Et ager ipſe propter hoc, quod vectigali longe ſupercurrit, ſemper dominum, a quo exerceatur, inveniet.

Superdīco, xi, ctum, [ἐπιλέγω] ĕre. Dictis addere. Dicere præter id quod dictum eſt, Subjungere dictis. Cic. 2. de Legib. 53. Superdicebant qui quid cœpiſſet aſtringi. Al. diviſe Super dicebant.

Superdici in l. 13. in fin. D. de jurejurando: el Præconis voce, & ut cum Apulejo loquar, boatu pronuntiari, & proclamari, ut & in l. 16. C. ex quib. cauſis infamia irrog.

Superdo, dĕdi, dătum, [ἐπιτίθημι] āre. Cel. lib. 7. cap. 2. Purgationis cauſa paulum mellis imponendum, dein lutinantia ſuperdanda. Ibid. cap. 7. Niſi diviſe melius ſcribitur.

Superdūco, xi, ctum, [ἐπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Præter jam adducta, alia adducere. Plaut. Truc. 2. 6. 53.

— pœnitetne te, quot ancillæ ſint jam?
Quine etiam ſuperducas, quæ mihi comedat cibum.

Superducere novercam, pater tum dicitur, cur priore uxore mortua, filiis prioris matrimonii novercam inducit. l. ul. De bon. mater. in C. Theod. 381. Quintil. Argum. Declam. 381. Quidam filio ſuperduxit novercam, & ex ea aliam filiam ſuſcepit. Sic & Decl. 373. Plin. lib. 6. Epiſt. 33. pr. ad Rom. Inducere novercam eodem ſenſu dixit. Sic Argum. Decl. 1. & 2. Quintil.

Capitolin. in fine vitæ M. Aurelii. Puto & Græcos ita loqui. Vide in Epigr. Gr. de illa quæ rogat maritum, ne novercam natis induceret. H.St. Capitolini verba hæc ſunt, Sed ille concubinam ſibi adſcivit, procuratoris uxoris ſuæ filiam, ne tot liberis ſuperduceret novercam. Græcum autem epigramma ejuſmodi exſtat, Apollonidæ tit. 16. 2. Anthol. ubi tamen nihil quod huc pertineat.

Superĕdo, ēdi, ēſum, [ἐπεσθίω] ĕre. Poſta edere. Plin. lib. 19. cap. 6. Menander, e Græcis auctor eſt allium dentibus, ſi radicem betæ, in pruna toſtam, ſuperederint, odorem exſtinguí. Niſi diviſe ſcribas.

Superēmīco, ui, āre. Sidon. Carm. 15.

Hinc fieri, ut terram levior ſupereminet unla. Al. Super emicet.

Superēmĭnro, ui, [ὑπερεξέχω] ĕre. Amplus eminere. Columel. lib. 12. cap. 47. Ut olivæ premantur, & jus ſupereminent. Virg. 6. Æn. 856.

— victorque viros ſupereminet omnes.

Supereminet extra aquam. Plin. lib. 26. cap. 8.

Superēnăto, āre. Lucan. lib. 4. 133.

Primum cana ſalix madefacto vimine parvam
Texitur in puppim: cæſoque induta juvenco,
Vectoris patiens, tumidum ſuperenatat amnem. Alii legunt, Superemicat. Cæſo juvenco, i. e. Corio bubulo.

Fluctus ſuperenatat omnes. Alcim. 4. 240. [Ai Supereminet?

Superĕo, īre. Ire ſuper. Lucret. lib. 3. 1044

Ac pedibus ſalſas docuit ſuperire lacunas. [Hic omnino dividendum.

Superērŏgo, āre. Super, quam quod requiſitum eſt, erogare, vel facere. Auguſt.

Superrrogatio, Superrrogator, Superrrogatōrius, apud Eccleſiaſticos ſcriptores.

Superescit, ſignificat Supererit. Ennius,

Dum quidem unus homo Romæ toga ſupereſcit. & Attius in Chryſippo: Quin hinc ſupereſcit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per ſe, Super, ſignificat quidem Supra: ut cum dicimus Super illum ſedit. Verum ponitur etiam pro De, Græca conſuetudine, ut illi dicunt ὑπέρ. Plaut. in Mil. glor. 4. 5. 13. Mea opera ſuper hac vicina, quam ego nunc concilio tibi. In Phaſmat. Ehe tandem percipio ſuper rebus noſtris, loqui te. Pacuv. in Med. Qua ſuper re interfectum eſſe Hippotem dixiſti? Cato contra Annium, Nemo antea fecit ſuper tali re, cum hoc magiſtratu utique rem. Aſtan. in Virgin. Aliis de rebus in qua cœpiſti ſuper re. Hæc Feſtus. V. in dictione super, & escit.

Superēvŏlo, āre. Lucan. lib. 3. 299.

Agmine nubiferam rapto ſuperevolat Alpem. h. e. Celeriter ac raptim tranſcendit.

Superexcurro, ĕre. Effluo; de rebus inanimatis plerunque dici ſolet. Ulpian. in l. 1. §. Si arbor. De arborib. cædendis. lib. 43. tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, utrum totam arborem jubeat Prætor adimi, an vero id ſolum quod ſuperexcurrit, quæritur.

Superexĭgo, ĕre. Supra quam oportuit exigo, aut iterato exigo: unde & Superexactores in jure Civili dicti ſunt. & Superexactio. Arcad. Si quis exactorum ſuperexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib. 10. C. tit. 21. Niſi ibidem legendum putes de Superexactionibus.

Superfĕro, fers, tŭli, lātum, [ἐπιφέρω, ὑπεριπίθημι] ferre. Plin. lib. 32. cap. 10. Sed ſi caſtoreum, fibrumve ſupergrediatur gravida, abortum facere dicitur, & periclitari partus ſi ſuperferatur. Idem lib. 28. cap. 8.

Superlātus, a, um. Partic. [ὑπέρθετος] ut, Superlata nomina, Superlata verba; Quæ augendi cauſa in oratione proferebantur. Cic. in Partit. 53. Illuſtris autem oratio eſt, ſi & verba gravitate delecta ponuntur, ac translata & ſuperlata, & ad nomen adjuncta, & duplicata.

Superlatum pileum, Surſum in modum vexilli elatum. Valer. Max. lib. 8. cap. 6. 2. Cajus autem Marius, quum magnum & ſalutarem Reip. civem in L. Saturnino opprimendo egiſſet, a quo in modum vexilli pileum ſervituti ad arma capienda oſtentatum erat, Lucio Sulla cum exercitu in Urbem irrumpente, ad auxilium ſervorum, pileo ſuperlato, confugit. Sublato in noviſſime editis legitur.

Superlatio, ōnis. f. [ὑπερβολή, Gl. G. L.] Ipſe ſuperferendi actus.

Superlatio, apud Oratores. Cic. 3. de Orat. 201. Tum augendi, minuendive cauſa veritatis ſuperlatio atque trajectio, & rogatio, atque huic finitima quaſi percontatio, expoſitioque ſententiæ ſuæ. Quintil. lib. 1. cap. 10. Licet per comparationes & ſuperlationes.

Superlatio, eſt Oratio ſuperans veritatem, alicujus augendi minuendive cauſa. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.

Superlatio, pro Inſigni cognomine a re aliqua ſumpto: ut quum aliquis Sapiens, per excellentiam vocatur. Valer. Max. lib. 6. cap. 9. 12. de Craſſo, Quid? Craſſo nonne pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit? ſed eidem poſtea inopia turpem Decoctoris ſuperlationem injunxit. In emendatis codd. Sugillationem exſtat.

Superlātīvus, a, um. Adj. [ὑπερθετικός, Gl. L. G. & G. L. ὑπερβολικός, G. L.] ut, Superlativus gradus: de quo abunde apud Grammaticos.

Superlativum, cum Quam. Liv. 34. 32. pr. Cum tyranno inſtituere amicitiam, & eo tyranno, quam qui unquam fuit, fæviſſimo & violentiſſimo in ſuos.

Superlativum a Comparativo interdum ſuperatur. Liv. 3. cap. ult. pr. Orare, ne peſſimum facinus pejore exemplo admitterent, judices.

Superfēto, [ἐπικυέω, ἐπικυίσκω] āre. Superfetare dicuntur quædam animalia, dum poſt unum fetum editum, rurſum alium edunt, uno aut altero die, aut paulo pluribus. Plin. lib. 10. cap. 63. Daſypodes ſuperfetant, ſicut lepores. Idem lib. 7. cap. 11. Præter mulierem, pauca animalia coitum novere gravida. Unum quidem omnino, aut alterum ſuperfetat.

Superfetātio, ōnis. f. Secundarius conceptus prægnantis, quam *ſuperimpregnationem* vulgus appellat. Bud. in Not. ad Pandect. l. Antiqui vero. D. ſi pars heredit. petat.

Superfĭcĭēs, ēi. f. [ἐπιφάνεια] ex Super & Facie; quaſi Superfacies, vel ſuperior facies, ſuperior pars cujuſcunque rei, & facies, quæ exterior ab oculis cernitur. Plin. lib. 11. cap. 48. Quia longitudo ſuperficiem corporum ſolam ampliat.

Ædium ſuperficies. Cic. 4. Att. 2. Idem 4. Att. 1. extr. Qui ſi ſuſtulerint religionem, aream præclaram habemus, ſuperficiem Conſules ex Senatuſconſulto æſtimabunt. [Gloſſ. Latinogræc. Superficies ὑπερῶον, ἀνώγεον. Græcolat. item, ὑπερῶον, Imperficium, ſuperficies, cœnaculum.

Superficies, in ædificiis dicitur Domus, quæ in alieno ſolo ſive area ædificata eſt. Itaque fieri poteſt, ut ejuſdem domus duo ſint domini: alter domus ſuperficiariæ, alter ſoli. Paul. in l. Damni infect. §. Ei qui. D. de Damno infecto, Ei qui in conducto ſolo ſuperficiem impoſuit, dominus ſoli, quod vitio ſoli damnum futurum ſit, cavere non debebit: nec ſoli domino ſuperficiarius. Jabolenus in l. eum qui. in prin. Quum ædes ex duabus rebus conſtent, ex ſolo & ſuperficie. Julia. in l. Si quis teſtam. §. Qui fundum. D. de legatis primo. Appellatione ædificii aut ſuperficiem ſignificat, aut ſolum quoque cui ædificium ſuperpoſitum eſt. Ulp. in l. Hoc amplius. §. Quæſitum eſt. D. de Damno infect. Quæſitum eſt, ſi ſolum ſit alterius, ſuperficies alterius: ſuperficiarius utrum repromittere damni infecti, an ſatiſdare debeat? Et Julianus ſcribit, quoties ſuperficiaria inſula vitioſa eſt, dominum & de ſoli & ædificii vitio repromittere: aut eum, ad quem ſuperficies pertinet, de utroque ſatisdare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui ſuperficiariam inſulam habet, utilis eſt ea ſtipulatio, ſi quid in ſuperficie damni datum fuerit: & nihilo minus etiam ſoli domino utilis eſt, ſi ſolo damnum datum fuerit, ut ſi tota ſuperficies tolleretur. fraudabitur enim dominus ſoli in penſione percipienda.

Superficies mathematicis eſt, Quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cujus quidem termini ſunt lineæ. Eſt igitur Superficies plana

ab

ab una linea ad aliam brevissima extensio, in extremitates suas eam recipiens. Euclid. 1. Elemen.

SUPERFICIUM, i. n. [ἐπικοδόμημα, Gl. G. L.] apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapicidinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non essent; sive superficium ædificii dotalis, voluntate mulieris vendiderit, nummi ex ea venditione sunt dotis. Sic in l. j. D. de superficiebus. Gajus lib. 2. Instit. tit. 1.

SUPERFICIARIUS, a, um. Adj. [ἐπικοδομηματικός] ut, Superficiariæ ædes, Quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietas & civili & naturali jure, ejus est, cujus est solum. Hactenus Cajus de superficiebus. l. Superficiarias.

Superficiarius, Qui in alieno solo superficiem habet, ita ut certam pensionem præstet. Auctor est Paul. l. 74. D. de Publician. Senec. Epist. 88. Mathematica, ut ita dicam, superficiaria est, in alieno ædificat.

Superficiaria prædia, Quæ in conducto solo certa pensione annua habentur. l. 10. D. famil. erciscund. l. 49. D. de verb. sig. l. 16. in fin. D. de pignor. act. Superficiarias enim ædes in conducto solo positas dixit Gajus in l. ultima. D. de superfic. sic & Superficiaria insula, in l. 12. §. j. D. de Publician. l. j. §. Et generaliter. D. de vi & vi armat. l. 9. §. Quæsitum l. 39. §. damni. D. de damno infecto. Et Superficiarius fundus. l. j. D. quib. mod. usufr. amit.

Superficiarius, [ἐπιπολαῖος] Superficietenus apparens. Apud vett. non occurrit.

SUPERFĬCIO, ĕre. non vero Impersonaliter, uti quidam opinati sunt; est Superesse, restare, redundare, superfluere. Hinc Superfieri, & Superficiens. Columel. lib. 12. cap. 1. Tum separare quæ consumenda sunt, & quæ superfieri possunt custodire, ne sumptus annuus, menstruus fiat. Ulpian. Idem ajunt, aquam pluviam in suo retinere, vel superficientem, ex vicini in suum derivare. tit. de Aqua & aqua plu. arcend. lib. 39. P. Sunt qui apud Ulpian. Superfluentem, sed contra veritatem antiquorum codicum, legant. Quæ enim aqua superfluit, non derivatur: sed ipsa impetu suo spargitur. Quæ superficit, id est, supereſt vicino, recte derivari potest: Quod enim tibi non nocet, & vero mihi prodest: Naturæ communitate, mihi deberi justum est.

SUPERFLŌRESCO, ui, [ἐπανθίω] ĕre. Plin. lib. 19. cap. 5. Particulatim cucumis floret, sibi ipse superflorescens.

SUPERFLUO, xi, xum, [ὑπερχέω, περισσεύω, περιπτεύω, Gl. G. L.] ĕre. Abundare, redundare. Plin. lib. 31. cap. 4. Apolloniæ in Ponto fons juxta mare, æstate tantum superfluit, & maxime Canis ortu: parcius si frigidior sit æstas.

SUPERFLUENS, entis. Partic. Redundans. Cic. de Clar. Orat. 16. Is dedit operam, si modo id consequi potuit, ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coerceret.

Superfluens pecunia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 11.

SUPERFLUUS, a, um. [περισσὸς, περιττὸς, Gl. G. L.] Adj. ut, Fructus superflui. Pap. in l. Deducta. §. ult. D. Ad SC. Trebell.

Superfluum bonorum. Ibid.

Superfluus, cum Dativo. Plin. in Paneg. cap. 82. Hostium, quibus moris est, eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, nunc liquida ac deferentia, lustrare navigiis.

SUPERFLUĬTAS, ātis. f. [περισσεία, περίσσωμα] Plin. lib. 14. cap. 1. Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, atria media complentes.

SUPERFŒTATIO, SUPERFŒTO, V. SUPERFETO.

SUPERFŌRĀNEUS, a, um. Adj. Idem ac Circumforaneus. Sidon. 1. 7. Trepidatio superforanea. Symmach. 3. Epist. 48. Superforanei laboris est commendare conspicuos. [Idem ac Supervacuus. Voss. de Vit. serm. 3. 51.

SUPERFŬGIUM, i. n. [ὑποφυγή, Gl. L. G.] Idem quod Suffugium.

SUPERFULGEO, si, sum, [ὑπεραστραπέω] ēre. Stat. 1. Silv. 1. 33.

Ipse autem, puro celsum caput aëre septus,
Templa superfulges, & prospectare videris. [Nisi Anastrophe, est Templa super, divisèque legendum.

SUPERFUNDO, fūdi, fūsum, [ἐπιχέω, Gl. G. L.] ĕre. de liquoribus dicitur, quum alicui rei superjiciuntur. Columel. lib. 12. cap. 57. Hanc misturam, quum in catillo composueris, oleum superfundito.

Superfundens se lætitia, per translationem, pro Ubertim sese ostendens. Liv. 5. 7.

Superfusus Tiberis, Inundans. Liv. 7. 3.

Superfusa gens montibus Caucasiis, Consperſim fusa. Plin. lib. 6. cap. 13.

Superfusi hostes. Liv. 39. 49.

Corpora superfundi dicuntur a Senec. de Tranquill. vit. Quæ sunt nimiæ vastitatis.

SUPERFUSIO, ōnis. f. Ammian. 17. 15. Aquarum cælestium superfusio. Pallad. 1. 17. Pavimenti superfusio.

SUPERGĔRO, gessi, gestum, [ἐπιχωνεύω] ĕre. Superjacere, & quasi aggeratim superimponere: nam proprie de terra dicitur. Columel. lib. 11. cap. 3. Prædicti deinde funes, de tabulato prompti, explicantur, & in longitudinem per utrumque sulcum porrecti obruuntur, sed ita, ut non nimium supergesta terra, semina spinarum, quæ inhærent toris funiculorum, enasci possint.

Supergestum orificium. Apul. Met. 9. p. 236. Elmenh.

SUPERGRĂDIOR, sive SUPERGRĔDIOR, ĕris, gressus sum, [ὑπεραίνω, Gl. G. L.] grēdi. Super aliquid gressum facere. Plin. lib. 28. cap. 7. Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Stat. 5. Silv. 3. 114. Ora supergressus Pylii senis.

Supergredi omnem laudem, Excellere. Quintil. lib. 6. in procem.

SUPERHĂBEO, ui, ĭtum, ēre. Omittere. Cels. 7. 20. Eodem tempore superhabendum est cataplasma. conf. Insuper habeo, in INSUPER.

SUPERI, V. SUPERUS, in SUPER.

SUPERJĂCIO, & SUPERJĬCIO, jēci, jactum, & jectum, [ἐπιβάλλω] ĕre. Columel. lib. 2. cap. 16. Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapsa folia superjaciebantur, mox conversa vomeribus, &c.

Superjicere, Addere. Liv. 10. 30. Magna ejus diei, quo in Sentinati agro bellatum, fama est; etiam vero stanti. Sed superjecere quidam augendo, fidem, qui in hostium exercitu, peditum quadringenta millia CCCXXX, equitum sex & XL millia, mille carpentorum scripsere fuisse.

SUPERJACTO, [ὑπερπηδάω, ὑπερβάλλομαι] āre. frequent. Plin. lib. 9. cap. 15. Quod & alias faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maximeſtam præcipuæ velocitatis, ut transversa navigia interim superjactent. i. e. Transcendant jactu. Val. Max 9. 2. 4. Alios superjactatos pilis excipi jussit.

SUPERJECTUS, ûs. m. [ὑπερπήδημα] Columel. lib 6. cap. 36. Ita enim efficitur, ut ejus objectu, quum mas etiam superjectu eblanditus est, velut incensus & obcæcatus cupidine, subtracta quam perierat, fastiditæ imponatur equæ. Loquitur de asino, cui objecta erat alina, quamque ipse inscenderat. Superjecto itaque, i. e. Initu.

SUPERJECTIO, ōnis. f. [ὑπερβολή] Quintil. lib. 8. cap. 6. de hyperbole, Est hæc ementiens superjectio.

SUPERRILLĬGO, [ὑπερενδέω] āre. Plin. lib. 29. cap. 3. Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis. conf. Cels. 3. 15.

SUPERILLĬNO, lĭni, lĭvi, & lēvi, lĭtum, [ἐπιχρίω] ĕre. Plin. lib. 30. cap. 12. Reduvias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, aut vulva decocta in oleo, superillito butyro ovillo cum melle.

SUPERIMPENDENS, entis. Partic. [ἐπικρεμώμενος] Catull. Argon. 62. 286.

Confestim Peneo adit viridantia Tempe,
Tempe, quæ silvæ cingunt superimpendentes.

SUPERIMPLEO, [ὑπερπίμπλαμαι, Gl. G. L.] ēre.

SUPERIMPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [ἐπιτίθημι] ĕre. Plin. lib. 31. cap. 9. Phagedænis ulcerum, tritus cum farina hordei, superimposito linteolo madente vino. Liv. 21. 1. extr. Et Sardiniam, inter motum Africæ, fraude Romanorum, stipendio etiam superimposito, interceptam.

SUPERINCĬDO, cĭdi, cāsum, [ὑπερεμπίπτω] ĕre. ex Super & In & Cado decompositum. Liv. 23. 15. extr. Utique Cannensi pugna non prius prælio abstiterit, quam prope exsanguis ruina superincidentium virorum, equorum, armorumque sit oppressus. Columel. lib. 4 cap. 9. Ne si transversa fuerit cicatrix, cælestem superincidentem aquam contineat Liv. 2. 10. extr. Multisque superincidentibus telis. Al divise Super incidentibus.

SUPERINDĬCO, ĕre. Ulpianus in l. Si duo. §. ult. D. de jurejurando, Imperator noster cum patre rescripsit, fustibus eum castigatum dimitti, & ita ei superindici πεσπεῖν μὴ ὄμνυε: id est, petulanter ne jurato. Emendatiores libri habent Superdici, de quo suo loco.

SUPERINDICTUM, i. n. Extraordinarium munus, ultra solitam & canonicam collationem, indictum significat. l. j. C. de Indictionibus lib. 10. l. j. C. de superindict. l. 3. C. de excusat. muner. l. 3. C. de silentiar. lib. 12.

SUPERINDICTIO, ōnis. f. Idem quod Superindictum. l. j. C. de privileg. domus Aug. lib. 11. Unde superindicti tituli in l. ult. eo. tit. Al. Insuper indicti.

SUPERINDŪCO, xi, ctum, [ἐπεισάγω] ĕre. Plin. lib. 15. cap. 17. Duûm pedum terra superinducta. Quintil. lib. 5. cap. 8. Nervis illis, quibus causa continetur, adjiciunt superinducti corporis speciem.

SUPERINDUCTIO, ōnis. f. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de iis, quæ in testamento delentur, Lituras, inductiones, superinductiones ipse fecit. Sic habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Haloander legat Superductiones.

SUPERINDUO, ui, ūtum, [ἐπενδύω] ĕre. Sueton. in Neron. cap. 48. Ut erat, nudo pede, atque tunicatus, penulam obsoleti coloris superinduit. [Potest divise scribi, Super induit.

SUPERINGĔRO, gessi, gestum, [ἐπεισφέρω] ĕre. Aggeratim, vel acervatim superimponere. Plin. lib. 18. cap. 30. Sunt qui leguminum acervos superingerant.

SUPERINJĬCIO, jēci, jectum, [ἐπεμβάλλω] ĕre. ex duabus præpositionibus, Super & In, & verbo Jacio compositum. Cels. lib. 5. 18. de Curatione erysipelatum, Aut si durior locus est, solani folia contrita suillæ adipi miscenda sunt, & illita linteolo superinjicienda. Plin. lib. 17. cap. 9. Farinæ vice cribris superinjici. Ovid. 5. Fast. 533.

Tum superinjecta texere madentia terra. [Possunt & hæc divise legi.

SUPERINNĂTO, Vide in Thes Paris. marg. H. St.

SUPERINTĔGO, xi, ctum, [ἐπεσκιάζω] ĕre. Plin. lib. 18. cap. 6. Ora utrinque lapidibus statuminari & alio superintegi. [Nisi divise melius.

SUPERINTŌNO, ui, [ἐπιβροντάω] āre. Desuper tonare. Virg. 9. Æn. 709.

Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

SUPERĬNUNGO, xi, ctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Cels. lib. 7. cap. 7. de oculorum vitiis, Dein superinungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superinunguntur.

SUPERIOR, SUPERIUS. V. SUPERUS, in SUPER & SUPRA.

SUPERJŪMENTĀRIUS, i. m. Suet. in Claud. cap. 2. Quem barbarum, & olim superjumentarium, ex industria sibi appositum, ut se quibuscunque de causis quam sævissime coerceret, ipse quodam libello conqueritur. Sabellicus intelligit Eum, qui jumenta egisset. [Cum sit revera Præpositus, seu Magister jumentariorum, ut exponit Casaub. q. V. conf. SUPELLECTICARIUS supra.

SUPERLĂCRĬMO, [ἐπιδακρύω] āre. de palmitibus vitis dicitur, quum post refectionem humorem quendam, veluti lacrimam, emittunt. Columel. lib. 4. cap. 24. Optimum est igitur medio fere internodio subsidiarium tondere palmitem, devexamque refectionem facere post gemmam, ne, ut jam ante diximus, superlacrimet, & gemmantem cæcet oculum.

SUPERLATIO, SUPERLATIVUS, SUPERLATUM. V. SUPERFERO.

SUPERLECTICARIUS, V. SUPELLECTICARIUS.

SUPERLĪMĬNĂRE, is. n. [ὑπέρθυρον] Ea pars ostii superior, quæ super limen est. Plin. lib. 29. cap. 4. Cujus generis prope videri possint, quæ tradunt & de vespertilione, si ter circumlatus domi vivus, per fenestram inverso capite infigatur, amuletum esse: privatimque ovilibus circumlatum toties, & pedibus suspensum sursum in superliminari. Harduin. legit, Supero limine.

SUPERLĪNO, ĕre. Idem quod Superillino, a quo

SUPERLĬTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 22. cap. 23. Vel per se visco superlitum, ut hæreat.

SUPERMANDO, di, sum, [ἐπιμασσάομαι] ĕre. Post mansum aliquid, aliud rursus mandere. Plin. lib. 31. cap. 6. Qui puram dedere, raphanos supermandi ex mulso aceto jubent, ut ad vomitiones revocent.

SUPERMEO, [ὑπερρέω] āre. Superfluere, vel superlabi. Plin. lib. 2. cap. 103. De miraculis aquarum, Quædam vero & dulces inter se supermeant alias: ut in Fucino lacu invectus amnis, in Lario Addua, &c.

SUPERMĬCO, āre. i. e. Antecellere. Senec. de Benefic. lib 3. cap. 31. Si quæ reddunt filii parentibus beneficia, eorum non supermicant. Paulo post dicit Exsuperare.

SUPERNAS, V. SUPERNUS, in SUPER.

SUPERNĂTO, [ἐπιπολάζω] āre. Columel. lib. 12. cap. 9. Deinde arido spissa-

ſpiſſamento fœniculi ſic comprimi, ut jus ſupernatet. Plin. lib. 34. 18. Poſtea ſupernatans aqua, tollitur ſpongiis.

SUPERNĀTUS, a, um. Adj. [ἐπιφὺς] Quod præter alia natum eſt. Plin. lib. 19. cap. 3. Supernato caule, quem magydarim vocarunt.

SUPERNĀVĬGO, [ἐπιπλέω, Gl. G. L.] āre.

SUPERNE, SUPERNITAS, V. SUPER.

SUPERNO, āre. Gell. 9. 9. Gaudia in ſummo pectore ſupernantia.

SUPERNUS, SUPERO, V. in SUPER.

SUPEROBRUO, [ὑπεχυννύω] ĕre. Propert. lib. 4. 4. 91. De Virgine Tarpeja.

Dixit, & ingeſtis comitum ſuperobruit armis.

SUPERORDĬNO, [ἀνπδιαπόστομαι, Gl. G. L.] āre.

SUPERPENDĔO, di, ſum, [ὑπερκρέμαμαι] ēre. Liv. 37. 27. Ita ut quibuſdam locis ſuperpendentia ſaxa plus in altum, quam quæ in ſtatione ſunt naves, promineant.

SUPERPINGO, xi, ctum, ĕre. Avien. Phænom. Arat. v. 907.

Cuncta ſuperpingunt rutilam ſua ſidera noctem.

SUPERPICTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 21. Pantheræ minutis orbiculis ſuperpictæ.

SUPERPONDIUM, i. n. [ὑπέρμετρον] Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Exiguum ſcilicet & illud tantæ molis ſuperpondium.

SUPERPONDĔRO, āre. Columel.

SUPERPŌNO, pŏſui, ſĭtum, [ὑπερτίθημι] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 5. Sin ſummotus longius a collibus erit amnis, & loci ſalubritas, editiorque ſitus ripæ permitter ſuperponere villam profluenti. Plin. lib. 29. cap. 2. Tantumque pollent ut medicamentis quoque ſuperponantur. Ovid. 21. Epiſt. 190.

Ægra ſuperpoſita membra fovere manu.

SUPERRĀDO, ſi, ſum, [ὑπερξέω] ĕre. Plin. lib. 22. cap. 23. Perniones ex vino fovet, & ex oleo coctum imponitur: ſic & callo. Clavis pedum ſuperraſis præcipue utilitatis.

SUPERRUO, ĕre. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Atque ego, de alto decidens, Socratem, nam juxta jacebat, ſuperruo. Idem Met. 2. p. 126. Corpori ſuperruens. [Loco priore rectius diviſe ſcribitur Super ruo.

SUPERSCANDO, di, ſum, [ἐπιναβαίνω] ĕre. Super aſcendere. Liv. 7. cap. 36. pr. Jam evaſerant media caſtra, quum ſuperſcandens vigilum ſtrata ſomno corpora miles, offenſo ſcuto, præbuit ſonitum. Columel. lib. 11. cap. 3. Oportebit autem virgeam ſæpem interponere, quam ſuperſcandant ſentes utriuſque ſulci.

SUPERSCRĪBO, ĕre. [ἐπιγράφω, Gl. G. L.] Supra ſcribere. Modeſtin. in l. 4. D. De operibus publicis, Nec præſidis quidem nomen licebit ſuperſcribere.

SUPERSĔDEO, ſēdi, ſeſſum, [ἐπικάθημαι, Gl. G. L. ἀμελῶ, καταφρονῶ, ὀλιγωρέω, L. G.] ēre. Omittere, ceſſare. Plerumque cum Ablativo. Plaut. Epid. 1. 1. 37. Superſede iſtis rebus jam. Idem Pœn. 1. 3. 5. Superſede iſtis verbis. Cic. 4. Fam. 2. Superſedeas hoc labore itineris.

Superſedere, inquit Nonius 1. 187. Manere, perſeverare, quaſi in voluntate & conſilio ſedere. Turpil. Ped. Ut ille hac ſe abſtineret, ego ſuperſederem nuptiis. V. plura apud eundem. [In Gloſſ. Superſiderint, quaſi a Superſido.

Commode poſſumus principio ſuperſedere. Auct. ad Heren. lib. 3. 17.

Verborum multitudine ſuperſedendum eſt. Cic. 1. de Invent. 28.

Sunt autem qui putant nonnunquam poſſe complexione ſuperſederi. Cic. 1. de Invent. 72.

Quum acciderit, omnino narratione ſuperſedendum eſt. Cic. 1. de Invent. 30.

Accuſativo junxiſſe videtur Gell. lib. 2. cap. 29. Cognati & affines operam, quam dare rogati ſunt, ſuperſedent.

Non ſunt viſa aliqua ſuperſedenda. Auctor ad Heren. lib. 2. 26.

Superſedere, cum Dativo conſtructum apud Hirt. de Bell. Afric. 75. pr. Poſtquam ſatis diuque adverſatus, a ſe ad dimicandum invitatos ſuperſedere pugnæ animadvertit, reducit copias. [Niſi forte Pugnâ ſcribendum.

Superſedi ſcribere. Plin. 5. Epiſt. 7. Liv. 4. 7. Plebs, Patriciis, ſeu hunc, ſeu illum, delatura honorem, fruſtra certare ſuperſedit. Idem 21. 40. pr. Superſediſſem loqui apud vos. Idem 34. 59. pr. Aut ſuperſedete de amicitia agere. Sueton. in Auguſt. cap. 93. In peragranda Ægypto, paulo deflectere ad viſendum Apin ſuperſedit.

SUPERSĬLIO, ſilui & ſilīvi, ſultum, [ὑπερπηδάω] īre. ex Super & Salio compoſitum. Columel. lib. 8. cap. 3. Ea pernicies ut evitetur, perticæ dolantur in quadrum, ne teres lævitas earum ſuperſilientem volucrem non recipiat.

SUPERSPARGO, vel SUPERSPERGO, ſi, ſum, [ἐπιπάσσω] ĕre. Cato R. R. cap. 54. Quum ſtramenta condes, quæ herboſiſſima erunt in tecto condito, & ſale ſuperſpergito.

SUPERSPĔCIŌSUS, a, um. Adj. [ὑπερόπτικος, Gl. G. L.] Superbus, Faſtidioſus.

SUPERSTAGNO, [ὑπερλιμνάζω] āre. Idem quod Reſtagnare & redundare. Tacit. 1. Ann. 79. Si amnis Nar in rivos diductus ſuperſtagnaviſſet.

SUPERSTERNO, ſtrāvi, ſtrātum, [ὑπερπρίω] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 6. Tum deinde, quum exaruit, ſimili modo pavimenta teſtacea, quæ pro aqua receperint amurcam, miſtam calci & arenæ, ſuperſternuntur, & magna vi paviculis inculcantur atque expoliuntur. Liv. 10. 29. Conſulis corpus eo die, quia obrutum ſuperſtratis Gallorum cumulis, inveniri non potuit. Quædam exemplaria disjunctim legunt, Super ſtratis.

SUPERSTO, [ἐφίστημι] āre. Supra aliquid ſtare. Gellius, Quum ſedenti aquila ſuperſtaret. Liv. 10. 28. Eſſedis, carrisque ſuperſtans hoſtis armatus ingenti ſonitu equorum, rotarumque advenit. Idem 40. 2. Lapſumque ſuperſtans immolat. Virg. 10. Æn. 540.

SUPERSTES, ĭtis. Adj. [ἐφεδρος, ζῶν, Gl. L. G.] Qui ex mortuis quaſi ſolus vivus ſuperſtat.

Superſtites, [ὑπολελειμμένοι Gl. L. G.] Quintil. præf. lib. 6. Liberis tamen ſuperſtitibus oblectabar. Ovid. 3. Met. 126.

Superſtitem alicui eſſe. Ter. Heaut. 5. 4. 7.

Ita mihi, atque huic ſis ſuperſtes, ut ex me, atque hoc natus es. Cic. 1. Q. frat. 3. Utinam te non ſolum vitæ, ſed etiam dignitatis meæ ſuperſtitem reliquiſſem.

Tiberio ſuperſtes. Tacit. 5. Ann. 8.

Bellorum ſuperſtes. Tacit. de German. 6.

Superſtes gloriæ ſuæ. Liv. 2. 7. Se ſuperſtitem gloriæ ſuæ, ad crimen atque invidiam ſupereſſe.

Superſtes Reipub. Cic. 9. Fam. 17. De lucro prope jam quadriennium vivimus: ſi aut hoc lucrum eſt, aut hæc vita, ſuperſtitem Reip. vivere. Idem 6. Fam. 2. Quum ſuperſtitem te eſſe Reipub. ne ſi liceat quidem, velis.

Fama ſuperſtes. Ovid. 3. Triſt. 7. 50.

Opus ſuperſtes manſurum. Ovid. 3. Amor. 15. 20.

Superſtes toti convivio, Qui ultimus a menſa ſurgit. Senec. Epiſt. 94.

Superſtes, Qui ſalvus eſt. Ter. And. 3. 2. 7. Deos quæſo ut ſit ſuperſtes.

Parte dimidia ſuperſtes. Ovid. 1. Triſt. 2. 44.

Superſtites antiquitus appellati ſunt Teſtes: cujus rei teſtimonium eſt, quod ſuperſtitibus præſentibus, ii inter quos controverſia eſt vindicias ſumere jubentur. Plaut. in Fragm. 1. 4.

Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adeſt ſuperſtes. Feſtus.

Superſtes, pro Præſenti ſumitur. Plaut. Superſtitem utrumque monui ne injuſſi abeant. [Incertum unde hæc ſint. V. Laurenb. Antiquar.

Utriſque ſuperſtitibus, præſentibus, iſtam viam, dico, inite viam. Cic. pro Muren. 26.

SUPERSTĬTO, [σώζω] āre. frequent. quo veteres uſi ſunt, Superſtitem, i. e. Salvum & incolumem reddere. Ennius Menalippo, Regnumque veſtrum ut ſoſpitent ſuperſtitenrque. Non. 2. 776.

Superſtitare, idem quod Supereſſe. Plaut. Perſ. 3. 1. 3.

Ut mihi ſuperſit, ſupperat, ſuperſtitet.

SUPERSTIT, [περίεστι, ζῇ, Gl. L. G.] An Superſtitit, a Superſiſto?

SUPERSTĬTIO, ōnis. f. [δεισιδαιμονία, Gl. L. G. & G. L. θρησκεία, L. G.] Falſus Numinis cultus. Servius; A ſuperſtite ſuperſtitio dicta, quæ anicularum propria eſt, quæ multis per ætatem ſuperſtites ſunt, & quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religioſæ, ſuperſtitioſæ fiunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. Horum enim ſententiæ omnium non modo ſuperſtitionem tollunt, in qua ineſt timor inanis deorum, ſed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. V. RELIGIO.

Superſtitio, auctore Lucretio hoc carmine, lib. 1. 66.

Horribili ſuper aſpectu mortalibus inſtans; ſic appellata eſt quod Superſtet, & ſuperne impendeat nobis, quæ quidem ſententia, inquit Turnebus, non mea eſt, ſed Iſidori hunc locum ſic intelligentis. Omnis importuna, ineptaque religio ſecundum Gellium Superſtitio dici poteſt. V. Gell. 4. 9.

Superſtitio, quæ religioni propinqua eſt. Cic. 2. de Invent. 165.

Religio veri cultus eſt, ſuperſtitio falſi. Lact. lib. 4. cap. 28. ubi plura V.

Imbecilli animi atque anilis eſt ſuperſtitio. Cic. 2. de Divin. 125.

Contaminata ſuperſtitio. Cic. pro Cluent. 194.

Exitialis ſuperſtitio. Tacit. 15. Ann. 44. ubi de Chriſtianis loquitur.

Judaica ſuperſtitio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Magna ſuperſtitio. Ovid. 1. de Arte Am. 417.

Muliebris. Cic. 3. Tuſc. Accedit ſuperſtitio muliebris quædam.

Triſtis ſuperſtitio. Hor. 2. Serm. 3. 79.

Vana ſuperſtitio. Sil. 5. 126.

Captus ſuperſtitione. V. CAPIO.

Imbutus ſuperſtitione. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Inducere novas ſuperſtitiones. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Infeſtare rudes animos ſuperſtitione. V. INFESTUS.

Levari ſuperſtitione. V. LEVIS.

Obligari ſuperſtitione. V. OBLIGO.

Superſtitio fuſa per gentes, oppreſſit omnium fere animos, atque hominum imbecillitatem occupavit. Cic. 2. de Divin. 148.

Non tollitur religio ſuperſtitione tollenda. Cic. 2. de Divin. 148.

SUPERSTITIA, æ. f. & SUPERSTITIUM, i. n. [δεισιδαιμονία, θρησκεία, Gl. G. L.]

SUPERSTITIŌSUS, a, um. Adj. [δεισιδαίμων, Gl. L. G. θρησκευτής, ὠφελίμος, G. L.] Superſtitioſi proprietatem habent, ut Cic. 2. de Nat. Deor. 72. tradit, ex hoc quod præ cultura deorum ſuperſedeant, qui ſine cauſa timidi ſunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim, inquit, philoſophi ſolum, verum etiam majores noſtri ſuperſtitionem a religione ſeparaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut ſibi ſui liberi ſuperſtites eſſent, ſuperſtitioſi ſunt appellati: quod nomen poſtea latius patuit. conf. RELIGIOSUS. [Quibus in verbis nihil de etymo a Superſedeo ducto apparet.

Deterret aliquem ſacerdotis ſuperſtitioſa dedicatio. Cic. pro Domo 33.

Aliqui omnia cum ſuperſtitioſa ſollicitudine & miſeria credunt. Cic. 2. de Divin. 86.

Imbecilli animi facile ſuperſtitioſa iſta concipiunt. Cic. 2. de Divin. 81.

Ariolationes ſuperſtitioſæ. Cic. 1. de Divin. 96. Superſtitioſæ ariolationes, Vaticinationes ſunt divinæ & fatiloquæ. Nam Superſtitioſus pro Fatiloquo non infrequens eſt veteribus, in his Plaut. Turneb.

Superſtitioſus, Divinator. Plaut. Amph. 1. 1. 167. Illic homo ſuperſtitioſus eſt. Idem Curc. 3. 27.

Superſtitioſus hic quidem eſt, vera prædicat.

SUPERSTITIŌSE, Adv. [δεισιδαιμόνως] Vane & aniliter. Cic. 4. de Nat. Deor. 62. Neque id dicitis ſuperſtitioſe, atque aniliter, ſed phyſica, conſtantique ratione.

Fatum dicitur, non id quod ſuperſtitioſe, ſed quod phyſice. Cic. 1. de Divin. 106.

Facere aliquid ſuperſtitioſe, Scrupuloſe. Quintil. lib. 1. cap. 1.

SUPERSTRUO, xi, ctum, ĕre. Tacit. 4. Ann. 62. Neque fundamenta per ſolidum ſubdidit, neque firmis nexibus ligneam compagem ſuperſtruxit.

Translate Quintil. 1. 4. Niſi fundamenta fideliter jeceris, quicquid ſuperſtruxeris corruet. [Poteſt & diviſe legi.

SUPERSUM, es, fui, [περίειμι, περιλείπομαι, περιοσόω, περιτίθω, Gl. L. G.] eſſe. Affluere, abundare. Ter. Phorm. 1. 3. 10.

Aliis, quia deſit quod ament, ægre eſt: tibi quia ſupereſt, dolet Ibid. 1. 2. 19.

Cui tanta erat res, & ſupererat? Virg. 11. Æn. 420.

Auxilioque urbes Italæ, populique ſuperſunt. i. e. Superabundant, adſunt ultra quam bella depoſcunt, inquit Servius. De Superſum vide Gell. lib. 1. cap. 22.

Supereſſe & Deeſſe, contraria. Cic. 13. Fam. 64. Sed vereor ne jam ſupereſſe mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Spatia plura ſuperſunt. Virg. 5. Æn. 325.

Supereſſe, Reſtare, Reliquum eſſe.

Duæ partes, quæ mihi ſuperſunt illuſtrandæ, orationis, ac totius eloquentiæ cumulandæ. Cic. 3. de Orat. 91.

Quo

Quod superest; absoluta locutio, inquit Servius, i. e. De reliquo. Virg. 11. Æn. 15.
Quod superest; hæc sunt spolia, &c.
Pro, Quantum attinet ad id, quod superest. H. St. Sæpius tamen Cic. Quod reliquum est, dicit, quod poëtica phrasis omnino respuit.
Quod superest, scribe, quæso, quam accuratissime. i. e. Quod reliquum est. Cic. 9. Att. 22.
Victor superest, ut tueri se possit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Superesse, Superstitem esse. Plaut. Mil. 2. 4. 3. Ne doceto malas ut sint malæ, mihi sola ego supersum. Sed aliter in recens excusis. Idem Asin. 1. 1. 2.
De exercitu alicujus superesse. Cic. 11. Fam. 33.
Superesse, Durare, Manere. Virg. 3. Georg. 10.
Primus ego in patriam mecum (modo vita supersit) &c. Plaut. Pers. 3. 1. 3.
Perennitatisque adeo huic perpetuo cibo
Ut mihi supersit, suppetat, superstitet.
Superesse, Vincere, superiorem esse. Virg. 3. Georg. 127.
Ferraque, ne blando nequeant superesse labori. i. e. Vincere laborem. V. Superesse fide in FIDES.
Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gell. lib. 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me forte assistere, atque ibi advocatum non incelebrem sic postulare, ut quam diceret causam, remque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætorem ei, cuja res erat, dixisse advocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi supersum: respondisse Prætorem festiviter, Tu plane superes, non ades. [Quum ille Adesse se, vel Præsto esse intelligi vellet, ut ex seq. exemplis apparet.
Superesse negotiis suis, Interesse. Ulpian. in l. Et qui. D. De postulando.
Rebus suis superesse. Ulpian. in l. 1. §. ultim. D. De procuratoribus, Usus autem procuratoris perquam necessarius est: ut qui rebus suis ipsi superesse, vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint, vel agere, vel conveniri.
Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in August. cap. 56. Quum Asprenas Nonius, arctius ei junctus, causam veneficii, accusante Cassio Severo, diceret, consuluit Senatum quid officii sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.
Supersum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. Curc. 1. 1. 85.
Si quid super illi fuerit, id nobis satis est.
Superfŏre, Scævola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.
SUPERFŬTŪRUS, a, um. Partic. Plin. lib. 11. cap. 53. Sola ex omnibus superfutura.
SUPERVĂCUUS, a, um. Adj. [ἐκκαῦος, μόταιος, Gl. L. G. περιττὸς, περισσὸς, L. G. & G. L.] Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in Paneg. 50. Qui tam multa concupiscebat, quum haberet supervacua tam multa. Columel. lib. 5. cap. 4. Quo tamen ipsa pastinatio pæne supervacua est iis locis, quibus & per se resolutum est.
Supervacuo timore deterritus, i. e. Vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. majores, &c.
Metus habere supervacuos. Ovid. 2. de Pont. 7. 6.
Habere supervacuum dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Plin. lib. 27. cap. 12. Phyreuma qualis sit describere supervacuum habeo, quum sit usus ejus tantum ad amatoria.
Supervacuum non putat oportere dici Varr. de vita Pop. Rom. lib. 3. sed supervacaneum, in quo est supervacuum pro supervacaneo. Non. 12. 28.
SUPERVACUO, Adv. Ulpian. in l. At si quis. §. Plerique. D. De relig. & sumpt. fun. Quod si supervacuo fuerit factum, &c.
SUPERVĂCĀNEUS, a, um. Adj. [περιττὸς, Gl. G. L.] Idem. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 1. Quædam etiam ad usum communis vitæ instituta, tum utilia & necessaria, tum perniciosa & supervacanea ostendere, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacaneum est?
Tum conditiora facit hæc supervacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de Senect. 56.
Pro supervacaneo ac inutili haberi. Liv. 10. 24.
Quicquid usum non habet, supervacaneum est. Cic. 1. de Nat. Deor. 100.
Supervacaneum est illis Nil prodest. Sallust. Cat. 58. in oratione Catilinæ ad milites, Nos pro patria, pro libertate, pro vita certamus: illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.
SUPERVACUNDUS, a, um. Adj. Jungitur πῷ Superbus ut synonymon in Gloss. Græcolat. [An Superbicundus?
SUPERVĂDO, [ἀναβαίνω] ĕre. Superscandere, superare, supergredi. Liv. 31. 38. Quum omnes victi, metuque perculsi, ex prælio intra vallum protinus, inde supervadentem munimenta victorem hostem fugerent. conf. 32. 24.
Supervadere, [ὑπερβαίνειν] Omnes asperitates superare, vincere. Sallust. in Jugurth. cap. 75. Quæ postquam Metello comperta sunt: quanquam inter Thalam flumenque proximum, in spatio millium quinquaginta, loca arida atque vasta esse cognoverat, tamen spe patrandi belli, si ejus oppidi potitus foret, omnes asperitates supervadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.
SUPERVĂGOR, [ὑπερπλανῶμαι] āri. Præter justum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Columel. lib. 4. cap. 33. Quinquennis vineæ non alia est putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra instituimus, neve supervagetur.
SUPERVAGĂNEUS, a, um. Adj. Supervaganea dicebatur ab Auguribus avis, Quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paul. ex Fest.
SUPERVĔHO, xi, ctum, [ὑπερέχω] ĕre. ut, Montem supervehi. Catull. de coma Berenices, 67. 44.
Arma superveheris. Auson. Epigr. 24. 2.
SUPERVECTUS, a, um. Partic. Gell. 16. 11. Cumulis montibusque arenarum supervectis.
SUPERVECTO, āre. Frequent. Tertull. de Bapt. cap. 4. Dei spiritus ab initio supervectabatur. i. e. Super aquas. [Et potest divise legi.

SUPERVĔNIO, ēni, entum, [ὑπέρχομαι, ἐπέρχομαι, περιλαμβάνω] īre. Ex inopinato venire. Hor. 1. Epist. 4. 14.
Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Liv. 24. 35. extr.
Munientibus supervenit Marcellus. Virg. 6. Ecl. 20.
Addit se sociam, timidisque supervenit Ægle.
Supervenire lætitiæ alicujus. Liv. 34. 40.
Ulcus supervenit ulceri. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate, Est etiam ulcus, quod θηλώμα Græci vocant. Id & per se nascitur, & interdum ulceri, ex alia causa facto, supervenit.
Supervenire, cum Accusativo, Succedere, ascendere. Columel. lib. 2. cap. 17. Aut si quis eam supervenit humor, lente prorepit.
Unda supervenit undam. Hor. 2. Epist. 2. 176. [Nisi divise scripserunt.
Taurus ubi juvencam supervenit. Columel. lib. 6. cap. 23. Idem lib. 7. cap. 6. Matrem stupro supervenit. Ovid. 10. Met. 489.
Supervenire, Inscendere, Superscandere coitus causa. Plin. lib. 9. cap. 51. Plani piscium, quibus cauda non est, aculeatique, ut testudines, in coitu superveniunt. Ibid. Ranæ superveniunt, &c.
SUPERVENIENS, Partic. [ἐπιγενόμενος, Gl. G. L.] Futurus. ut, Hereditas superveniens. Ulpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.
SUPERVENTUM, i. n. [ἐπιβολὴ, Gl. G. L.] & Superventum facio, Ἐπιβάλλω, Gloss Græcolat.
SUPERVENTUS, ûs. m. [ἐπιπαστάσις, Gl. G. L.] Plin. lib. 25. cap. 2. Observatum certe est, inflammari vulnera ac morbos superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Acescunt superventu musta, sterilescunt tactæ fruges, &c.
SUPERVENTOR, ōris. m. Superventores sunt Militum ordo apud Ammian. 18. 9.
SUPERVESTIO, īvi, ītum, īre. Plin. lib. 16. cap. 33. Venatus classesve & imagines rerum tenui folio, brevique & virente supervestiens. al. Sempervestiens. V. Harduin.
SUPERVĪVO, xi, [ἐπιζῶ, Gl. G. L.] ĕre. Superstitem esse.
SUPERUNGO, unxi, unctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Cels. lib. 6. cap. 6. de oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur.
SUPERUNCTUS, a, um. Partic. Scribon. Larg. 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.
SUPERVŎLO, [ἐπίπταμαι] āre. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdices concipiunt supervolantium afflatu, sæpe voce tantum audita masculi. Ovid. 4. Met. 623.
Despectat terras totumque supervolat orbem.
SUPERVOLĬTO, [ἐπίπτομαι] āre. frequent. Virg. 6. Ecl. 81.
— & quibus ante
Infelix sua tecta supervolitaverit ales.
SUPERVOLVO, volvi, volūtum, [ἐπικυλινδέω] ĕre. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat.
SUPERUS, V. SUPER.
SUPINE, SUPINITAS, SUPINO, SUPINOR, SUPINUS, V. in SUPER & SUPRA extr.
SUPO, āre. Festus, Supat significat Jacit, unde Dissipat & obsipat. Et Accius apud Non. 3. 66. Obtorque proram, & supa tortas copulas.
SUPPACTUS, V. SUPPINGO.
SUPPĂR, ăris, m. [πάρεδρος] Fere parem significat. Cic. de Clar. Orat. 29. Huic ætati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes. i. e. Prope pares, æquales.
SUPPĂRO, āre. [ὑπουργεῖν, Gl. L. G.] Simile reddere. Tertull. adv. Valentin. c. 4. Lupæ feminæ formam quotidie supparare solenne est. [Hic non est Simile reddo. Sed Denuo paro, & quidem in ea signif. qua Galli dicunt *Se parer*.
SUPPĂRĂSĬTOR, [ὑποπαρασιτέω] āri. Subservire, obsequi, tanquam parasitum. Plaut. Amphit. 1. 3. 17.
Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitabor patri. Idem Milit. 2. 3. 77.
SUPPĂRUM, i. n. vel SUPPARUS, i. m. Genus levis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus, Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est, camisia dicitur. Afranius, Puella non sum, supparo si induta sum. Plaut. Rud. 1. 2. 91. Si tu de illarum cœnaturus supparis. Lucan. 2. 363.
— humerisque hærentia primis
Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.
Supparum, est Linteum femorale, usque ad talos pendens, dictum quod subtus appareat. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum aut subminium est, basilicum, aut exoticum. V. plura apud Non. 14. 20.
Suppara non tam Vela fuisse videntur, quam velorum quædam Supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antemnam expandebantur: quod ut opinor, sursum parentur. Lucan. 5. 429.
— summaque pandens
Suppara velorum perituras colligit antas. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naves, cum terram legebant, colligebant, & substringebant; solæ Alexandrinæ naves supparis passis in portum pervehebantur. Sen. Epist. 77. pr. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naves; nulla enim res æque adjuvat cursum, quam summa pars veli: illinc maxime navis urgetur. Itaque quoties ventus increbuit, majorque est, quam expedit, antenna summittitur: minus habet virium flatus ex humili. Cum intravere Capreas & promontorium, ex quo
Alta procellosa speculatur vertice Pallas, ceteræ velo jubentur esse contentæ: supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb. 21. 4.
SUPPĔDĀNEUM, i. n. Dicitur Scabellum a luculentis scriptoribus Ecclesiasticis. Græci ὑποπόδιον appellant, inquit Ber. in Calig. Suet. 54. Non dubium est autem, quin ex Græco illo refinxerint. H. St. V. Cellar. Cur. post. p. 156. Borrich. Cogit. p. 250. ubi & SUPPEDAMENTUM ex Gruteri Inscr. Latinæ linguæ afferit. Prius habet Lactant. Inst. 4. 12. 17. ex Interpr. Psalm. 110. 2. pr. ubi tamen Vulgatus, ut & in omnibus N. T. locis, ubi exstat Gr. ὑποπόδιον Scabellum reddit.
SUPPĔDĬTO, [ὑποχειρίζομαι, Gl. L. G. ὑποχειρίω, G. L.] āre. Primaria notio est Pedibus subjicere; a Sub & Pes. Vetus Inscript. apud Reines. in Varr. p. 503. MORS OMNIA CALCAT SVPPEDITAT RAPIT.

Sed frequentius denotat, Subministrare, suggerere. Ter. Eun. 5.8.46.
Ut tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo,
Omnia hæc. Idem Heaut. 5. 1. 57.
Nam si illi pergam suppeditare sumptibus,
Menedeme, mihi illæc vere ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. 172.
Peculiarem habes aliquam Siciliam, quæ tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit?
Ab aliquo suppeditare. V. A vel AB.
Omnium rerum quas natura desiderat, abundantiam & copiam alicui suppeditare. Cic. de Amicit. 89.
Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr. 7.
Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10. 137.
Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1. pr.
Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari locis. Cic. 2. de Orat. 215.
Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt. Cic. 5. Fam. 12.
Testes suppeditare. Cic. 2. de Fin. 67. Nec vero quoniam hæc nos tractare etiam cœpimus, suppeditabit nobis Atticus noster e thesauris suis quos & quantos viros habere testium sat est.
Suppeditare, Neutrum absolutum, i. e. Sufficere, satis esse. Plaut. Asin. 2. 4. 17. Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare.
Hoc modo naturæ suppeditabit doctrina. Auct. ad Heren. lib. 3. 34.
Suppeditant hæc ad. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent, & ad cultum, & ad victum.
Suppeditare in. Liv. 1. 55. extr. Itaque Pomptinæ manubiæ, quæ perducendo ad culmen operi destinatæ erant, vix in fundamenta suppeditavere.
Suppeditare, pro Suppetere. Liv. 28. 27. Apud vos quemadmodum loquar, nec consilium, nec oratio suppeditat.
Non suppeditant mihi chartæ, pro Desunt. Cic. 7. Fam. 18. An hoc significas, nihil fieri, frigere te, ne chartam quidem tibi suppeditare?
Si vita suppeditasset. Cic. 3. Philipp. 15 Cujus etiam naturalis pater, si vita suppeditasset, Consul factus esset.
Suppeditor, Passivum. Cic. 2. in Catil. 25. Sed si omissis his rebus omnibus, quibus nos suppeditamur, &c.

SUPPEDĬTOR, [ὑπηρῶ, Gl. G. L.] āri. Deponens. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

SUPPEDITĀTIO, ōnis. f. [χορηγία] Cic. 1. de Nat. Deor. 112. Quæ ergo vita? Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interventu.

SUPPĒDO, ĕre. [ὑποπίεδω] Cic. 9 Fam. 22. Quid? ipsa res modo honesta, modo turpis. Suppedit, flagitium est? jam erit nudus in balneo, non reprehendes.

SUPPERNO, āre. Pernas succidere, subnervare. Unde

SUPPERNĀTUS, a, um. Partic. Catull. 17. 18.
— & velut alnus
In fossa Liguri jacet suppernata securi.
Suppernati dicuntur, Quibus femina sunt succisa, in modum suillarum pernarum. Ennius in Annal.
His pernas succidit iniqua superbia Pœni. Festus. [V. Valer. 9. 2. ext. 2.

SUPPĒTO, īvi, & ii, ītum, [ὑπαιτέω] ĕre. Latenter seu per fraudem petere. Ulpian. De furtis, l. Si quis uxori. Apud Labeonem relatum ei daret: & quidam ex transeuntibus, quum audisset, petiit ejus nomine, & accepit: furti actionem adversus eum, qui suppetiit siliginario competere, non mihi. Non enim mihi negotium, sed sibi siliginarius gessit. Pandectæ Florentinæ habent, Qui suppetet: Haloander, Qui sic petet.
Suppetit, [βοηθῶ, χορηγῶ, Gl. L. G.] in tertia persona, & Suppetunt, significat, In promptu est, vel succurrit, sufficit & abundat. Plin. Cui abunde suppetunt facultates. Plaut. Milit. 2. 2. 50.
Dextera digitis rationem computat, feriens femur
Dextrum ita vehementer, quod tactu ægre suppetit. Hor. 1. Epist. 12. 4.
Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.
Sed tamen si cui hæc suppetant, adjuvant aliquantum ad cetera. Cic. 2. Off. 30.
Ut ambitioni & quotidianis sumptibus copiæ suppetant. Cic. 5. Tusc. 89.
Suppetere & Deesse, contraria. Cic. 3. Verr. 31. Credo si meis horis in accusando uti voluissem, vererer ne mihi crimina non suppeterent, ne oratio deesset.
Suppetunt in hanc rem feliciter cetera. Columel. lib 9. cap. 1.
Magna argumentorum ex his suppetit copia. Cic. in Topic. 65.
Dum vires suppetent. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Consilium non suppetit. Liv. 4. 48.
Cibus perpetuus mihi suppetit. Plaut. Pers. 1. 1. 106.
Facta dictis suppetunt. Plaut. Pseud. 1. 1. 106.
Utinam quæ dicis, dictis facta suppetant. h. e. Utinam quod dicis, sic se haberet, vel faceres quod promittis.
Dolori suppetere. Hor. Epod. 17. 64.
Lingua non suppetit libertati. Liv. 2. 56. Rudis in militari homine lingua non suppetebat libertati, animoque.
Lucrum mihi suppetit. Plaut. Amphit. prol. 14.
Superstes vitæ tuæ suppetat. Plaut. Trin. 1. 2. 19. h. e. Post te vivat.
Res ita suppetit. Plaut. Rud. 2. 4. 36.
Satis huic suppetit ad. Cic. in Partit. 56. Ex quibus similibusque, si attendas, ad augendum permulta suppetunt. Idem 1. Off. 44. Illis ad largiendum suppetant copiæ.
Vires suppetunt. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Si vita suppetet. Cic. 1. de Fin. 11.
Mihi ad remunerandum nihil suppetat, præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.
Suppetere Active in Præfatione in Plinii Epistolas notavi. H. St. Ex Ep. 2. lib. 9.

SUPPETIÆ, & Suppetias tantum habemus a Suppeto, [ἐπικουρία] Auxilium, subsidium, præsidium. Plaut. Epid. 5. 2. 12.
Quicquid ego male feci, auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Idem Amph. 4. 4. 24. Blepharo, suppetias mihi. Subaudi, Feras, vel Venias.
Advenire suppetias. Plaut. Men. 5. 7. 31.
Edepol, here, næ tibi suppetias tempore adveni modo.
Afferre suppetias. V. AFFERO.
Ferre suppetias, Juvare, auxilio esse. Plaut. Epid. 5. 1. 52. Idem Amph. 5. 1. 54.
Non metuo, quin meæ uxori latæ suppetiæ sient.
Ire suppetias. Cæs. Bell. Afric. 39. Atque suis fugientibus suppetias ire contendit.
Mittere suppetias. Cæs. Bell. Afric. V. MITTO.
Occurrere suppetias. V. OCCURRO.
Venire suppetias. [ἐπικουρεῖν, Gl. G. L.] Hirt. Bell. Afr. cap. 5. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

SUPPETIOR, [ἐπικουρέω] āri. Auxiliari, succurrere. Apul. 8. Met. p. 210. Elmenh. At vobis ætatis & roboris beneficio facile est suppetiari miserrimo seni. Sic p. præced. Maritum suum, pastorem illum, suppetiatum ciet.

SUPPĪLO, [ἐπιξαιρέομαι] āre. Rapere, involare cum fraude. A pilorum raptu, ait Non. 1. 42. Plaut. Truc. 2. 7. 15.
Quum video fieri furfuror, suppilo, & de præda prædam
Capio. Idem Asin. 5. 2. 38. Ille ecastor suppilabat me.

SUPPILĀTOR, ōris. m. Laber. apud Non. 8. 56. Quænam mens, quæ deliritas vos suppilatores facit?

SUPPILĀTIO, ōnis. f. Digest.

SUPPINGO, ēgi, actum, ĕre. a præpositione Sub, & verbo Pango. Idem quod & Supponere, vel suffigere, sive subaffigere, quomodo calceis suppingitur corium. Plaut. in Bacchid. 2. 3. 98.
Sed divesne est isthic Theorimus? CH. etiam rogas?
Qui soccis habeat auro suppactum solum. h. e. Cui tanta suppetit auri vis, ut pedibus calcet. Solum enim pro Infima crepidarum parte posuit. Apud Plutarch. in Alexandri vita, Agnon quidem Tejus suffixas clavis argenteis crepidas ferebat. Hinc fingi potest verbale Suppactor.
Fulmentas jubeam suppingi soccis; i. e. Fulcimenta subsui. Plaut. Trin. 3. 2. 94. V. not. Var.

SUPPACTUS, a, um. Partic. Suppacta, n. pl. Κεκροτυμμένα. Gloss. Latinogr. Est autem Κροτύω, Reficio, & κρότυμα Solum calcei. Male al. Supalta.

SUPPINGUIS, V. SUBPINGUIS.

SUPPLANTO, [ὑποσκελίζω, Gl. L. G. & G. L. ὑφεσκελίζω, L. G.] āre. a Planta pedis fit: & significat Supposito pede aliquem in terram dejicere. Cic. 3. Off. 42 Qui stadium, inquit, currit, eniti & contendere debet, quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum, quicum certat, aut manu depellere, nullo modo debet.
Supplantare, ait Non. 1. 157. dictum est quasi Pedem supponere. Lucil. lib. 29. Supplantare ajunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt.
Supplantare verba, per translationem, pro Supprimere & veluti strangulata voce efferre, quo suaviora videantur. Pers. 1. Sat. 35.
— tenero supplantant verba palato.
Supplantare uvas. Plin. lib. 27. cap. 22. In pampinatione non hos detrahere pampinos, qui cum uva sunt. Id enim uvas supplantat, præterquam in novella vinea.
Supplantare, a Planto, are, Subtus plantare. Columel. de Arborib. cap. 7. Sin autem ipsam vitem sternere voles, juxta radicem ita, ne ipsam lædas, curiose fodito, & vitem ita supplantato, ne radicem abrumpas. Plin. lib. 17. cap. 23. Unum etiamnum genus est, medium inter hoc & propaginem, totas supplantandi in terram vites.

SUPPLAUDO, si, sum, [ὑποκροτέω] ĕre. significat Latenter plaudere. Tertull. de Idolol. cap. 12.

SUPPLEO, ēvi, ētum, [πληρόω, ἐκπληρῶ] ēre. In deficientis locum aliud ponere. Virg. 3. Æn. 471.
Remigium supplet, socios simul instruit armis. Sueton. de Clar. Gramm. 12. Librum autem, quem Sulla novissimum de rebus suis imperfectum reliquerat, ipse supplevit.
Ponite ante oculos M. Antonium Consularem: sperantem Consulatum Lucium adjungite, supplete ceteros, &c. Cic. 12. Philip. 14.
Supplere, Æquare. Virg. 7. Ecl. 36.
Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Ubi Serv. Si tot agnos habuero, quot oves: hoc enim est gregem per feturam suppleri.
Legiones, vel Exercitum supplere. Liv. 29. 24. In locum eorum subjecit, quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita eas legiones, ut singulæ sena millia & ducenos pedites, trecenos haberent equites. Hic declarat Liv. quid Supplere significet. Cic. 8. Philipp. 27. Cum sex legionibus, inquit, hisque suppletis, ex D. Bruti exercitu, non modo ex delectu suo. Liv. 26. pr. Si supplemento opus esset, suppleret de legionibus, quibus P. Cornelius Propræror in Sicilia præesset.
Remigio naves supplere. Liv. 26. 39.
Remis Zephyros supplere. i. e. Remigio adjuvare ventos in promovenda nave. Stat. 2. Achill. 20.
Bibliothecam supplere. Cic. 3. Q. frat. 4. De bibliotheca tua Græca supplenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim ista confici, præsertim cum ad meum quoque usum spectent.
Usum provinciæ supplere. Cic. 6. Verr. 9. Non enim te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciæ supplere.
Supplere, Subjungere, addere. Cic. pro Flacc. 40. Quiescant igitur, & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt: supplet enim ille nescio quis & privatum dicit se dedisse.
Ut referendis præteritis verbis id scriptum, quandocunque defendimus, suppleatur. Cic. 2. de Orat. 110.
Supplere verbum est, quo Grammatici usi sunt, (recentiores saltem) significare volentes quod alii Subaudiendi verbo dicunt. Nam quum admonere volunt, aliquod vocabulum a nobis debere extrinsecus afferri, ut suppleatur defectus orationis. Sic Commentator anonymus Horatii, ut pag. 592. bis. Vide in Chartario Bastardico 79. H. St.
Supplere, Implere. Cato R. R. cap. 88. Ibi fiscellam cum sale populari suspendito & quassato, suppletoque identidem. Idem cap. 66. Facito ut amurcam quotidie suppleas.
Vulnera supplevit lacrimis Ovid. 4. Met. 140.

SUPPLĒMENTUM, i. n. [ἀναπλήρωμα, Gl. L. G.] Quod suppletur. Cic 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere ut in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur. Cæs. 7. Bell. Gall. 7.
Supplemento veteres legiones explevit & novas scripsit. Liv. 1. 30.

SUPPLEX, V. SUPPLICO.

SUPPLĬCO, āvi, ātum, [ἱκετεύω, Gl. G. L. λιπαρεύω, L. G.] are. Humiliter, & cum reverentia precari. Plaut. Curc. 4. 2. 41. Volo hic in fano supplicare. Cic. in Parad. 5. 3. pr. Noctu venire domum ad eum precari, denique supplicare.

Implorat

Implorare & ſupplicare. Cic. 1. de Orat. 230.
Supplicare alicui. Auctor de viris illuſtr. 49. Ter. And. 2. 1. 12.
Ipſum hunc orabo, huic ſupplicabo.
Quum amici ac propinqui ſupplicent vobis, dubitabitis, &c. Cic. pro Font. 25.
Proſternere ſe, & fracto animo ſupplicare alicui. Cic. pro Planc. 50.
Supplicare alicui pro. Cic. pro Font. 31. Præſertim quum tot res ſint, quæ veſtris animis pro hujus innocentis ſalute ſupplicent, &c.
Libentiſſime pro aliquo ſupplicare. Cic. 6. Fam. 14.
Supplicare deo ture & vino. Plaut. Aul. prol. 24.
Supplicare publice. Sueton. in Claud. cap. 1. de Druſo Claudii patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps, ſtato die quotannis, miles decurreret, Galliarumque civitates publice ſupplicarent.
Supplicare, ſine adjecto, pro Adorare. Sueton. in Auguſt. cap. 93. Cajum nepotem, quod Judæam prætervehens, apud Hieroſolymam non ſupplicaſſet, collaudavit.
Supplicari, Imperſonale. Plin. lib. 13. cap. 1. Iliacis temporibus non ſupplicabatur ture. Cic. 2. de Lege Agrar. 18. In eo tamen, propter amplitudinem ſacerdotii, voluerint populo ſupplicari.
Supplicaſſis, pro Supplicaveris, legitur apud Plaut. in Aſin. 2. 4. 61.
Hercle iſtum dii omnes perduint, verbo cave ſupplicaſſis.

SUPPLICANS, antis. Partic. [ἱκετεύων] Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid nunc agimus? GN. quin redimus: jam hæc tibi aderit ſupplicans
Ultro.

SUPPLICĀTIO, ōnis. f. [λιτανεία, στεφανηφορία, Gl. L. G.] Cic. 3. in Catil. 15. Atque etiam ſupplicatio diis immortalibus, pro ſingulari eorum merito, meo nomine decreta eſt, Quirites. [Eadem Gratulatio dicta eſt ad omnia Deorum pulvinaria. Erat autem Gratiarum actio ſolennis, quam diis ſenatus Romanus, ob partam inſignem victoriam, in honorem ducis, ab exercitu Imperatoris appellatione cohoneſtati, decernebat, olim in unum aut alterum inſuper, noviſſimis temporibus reip. in plures dies. Quibus diebus, indicto juſtitio, univerſus populus cum matribus & liberis ad aperta omnia deorum templa diis ture & victimis votivis ſupplicatum ibat. Græci ſcriptores etiam θυσίαν ἐπὶ νίκης & νικητήρια vocant. Confundi non debet cum Obſecrationibus publicis ad omnia Deorum templa, quas inſtantibus magnis periculis ſenatus decernebat.
Perlæta ſupplicatio. V. PERLÆTUS.
Prærogativa triumphi ſupplicatio. Cic. 15. Fam. 5.
Decernere ſupplicationem. Cæſ. 2. Bell. Gall. 35.
Decreta eſt ſupplicatio ad omnia pulvinaria. Cic. 3. in Catil. 23.
Indicere ſupplicationem. Cæſ. 4. Bell. Gall. 38.
Merere ſupplicationes. Quintil. lib. 2. cap. 16.

SUPPLICĀTOR, ōris. m. Auguſt. de Civ. Dei, 5. 27. Supplicatores dæmonum.

SUPPLICĀMENTUM, i. n. Apulejus lib. 11. p. 267. Elmenhorſtii. Quantoque ſumptu deberem procurare ſupplicamentis, ipſumque mithram illum ſuum ſacerdotem decernit. Nomine ſupplicamentorum, inquit Beroaldus, non tam ſupplicationes & cærimonias intelligere videtur, quam apparatum neceſſarium ad cærimonias, & religionem auſpicandam.
Supplicamenta diis præſtare. Arnob. lib. 7.

SUPPLEX, ĭcis. o. g. Adj. [ἱκέτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui flexis genibus, vel alioqui ſubmiſſe orat. Cic. 3. Tuſc. 79. Cum ſe Alcibiades afflictaret, lacrimanſque Socrati ſupplex eſſet, ut ſibi, &c. Plaut. Bacch. 4. 9. 101.
Ut qui deliquit, ſupplex eſt ultro omnibus. Idem Ciſt. 1. 1. 34.
Suique omnium rerum nos indigere,
Ut ſibi ſimus ſupplices. Subaudi Volunt.
Veniam ſupplex popoſci. Liv. 7. 40. Deos, inquit, immortales, milites, veſtros publicos, meosque ab urbe proficiſcens ita adoravi, veniamque ſupplex popoſci, ut mihi de vobis concordiæ partæ gloriam, non victoriam darent. [ἵστωρ, Victoriæ.
Abjicere ſe ſupplicem. V. ABJICIO.
Nunquam putavi fore ut ſupplex ad te venirem. Cic. 16. Att. 16.
Oro atque obſecro vos, quibus ſigillatim ſæpe ſupplex ad pedes jacui. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Rogabo ſupplex. Stat. 1. Achil. 50.
Vobis ſupplex manus tendit patria communis. Cic. 4. in Catil. 12.
Profiteri ſe pro aliquo ſupplicem. Cic. in Piſon. 20.
Captare miſericordiam, & abjicere ſupplicem. Cic. 2. Philipp. 86.
Abſterrere & excludere aliquem ſupplicem. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Lacrimæ ſupplices. Propert. lib. 1. 16. 4.
Libelli ſupplices, quos *Requeſtas* Galli vocant. Martial. lib. 8. 31.
Sed jam ſupplicibus dominum laſſare libellis
Deſine, & in patriam ſerus ab Urbe redi.
Manu ſupplice prætendens velamenta. Ovid. 11. Met. 279.
Querelæ ſupplices. Tibul. lib. 1. 4. 72.
Turba ſupplex. Ovid. 1. Met. 93.
Verbis ſupplicibus orare, h. e. Humilibus. Cic. 12. Att. 31.
Verbis ſupplicibus placare aliquem. Ovid. 4. Faſt. 155.
Vota ſupplicia. Virg. 8. Æn. 61.
Vox ſupplex. Liv. 30. 12. Si captivæ apud dominum vitæ necisque ſuæ vocem ſupplicem mittere licet.
Voce ſupplice rogare. Ovid. 2. Met. 396.
Voce ſupplex. Tacit. 1. Ann. 57.
Nos, jacentes ad pedes, ſupplicum voce prohibebis? Cic. pro Ligar. 13.
Supplex ejus dicitur, vel dei, vel hominis, cui ſupplicat. Nepos 4. 4. extr.
Veſter ſupplex. Cic. pro Muren. 86. Veſter eſt ſupplex, judices: veſtram fidem obteſtatur, miſericordiam implorat.

SUPPLĪCĬTER, Adv. [ἱκετευτικῶς] Humiliter. Supplicem enim eſſe & genibus flexis orare, magnum Submiſſionis ſignum eſt. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 27. Qui quum eum in itinere conveniſſent, ſeque ad pedes projeciſſent, ſuppliciterque locuti, flentes pacem petiſſent, &c. Ovid. 1. de Pont. 10. 44.
Suppliciter veſtros quiſque rogate deos.
Homo ita natus ut blandiri ſuppliciter poſſit. Cic. 1. de Orat. 90.
Suppliciter ac demiſſe agere gratias. Cic. ad Brut. 16.
Loqui ſuppliciter. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 19. conf. ſupra.
Mittere litteras ſuppliciter. Cic. 5. Verr. 47 Quas litteras cum ad omnes civitates, prope ſuppliciter, miſiſſet Metellus, tamen, &c.
Orare ſuppliciter. Liv. 4. 41.
Petere ſuppliciter. Idem 3.
Poſtulare minaciter magis, quam ſuppliciter. Liv. 2. 23.
Reſpondere ſuppliciter & demiſſe. Cic. pro Flacc. 21.
Venerans aram ſuppliciter. Virg. 12. Æn. 220.

SUPPLĬCIUM, i. n. [ἱερὸν] Feſtus, Supplicia veteres quædam ſacrificia a ſupplicando vocabant. V. ibi Scalig. & Dacer.
Supplicium, [ἱκεσία, Gl. L. G. ἱκετηρία, G. L.] Supplicatio. Salluſt. in Catil. 52. Non votis, neque ſuppliciis muliebribus deorum auxilia parantur: ſed vigilando, agendo, bene conſulendo proſpera omnia cedunt. Liv. 22. 57. Quibus precibus ſuppliciisque deos poſſint placare. Sic legit Grævius; nonnulli autem Supplicationibus.
Supplicia, Supplicationes. Salluſt. in Jugurth. 55. Itaque Senatus ob ea feliciter acta, Diis immortalibus ſupplicia decernere, &c. Tacit. 3. Ann. 64. Sed tum ſupplicia diis, ludique magni ab Senatu decernuntur.
Supplicium, [κόλασις, Gl. L. G. & G. L.] Pœna, quæ pro delicto commiſſo ſumitur. Cic. in Piſon. 43. Supplicium autem eſt pœna peccati.
Acre ſatis ſupplicium. Cic. pro Roſc. Am. 37.
Dira ſupplicia. Virg. 6. Æn. 499.
Exquiſita. Cic. 3. Off. 100.
Miſerabile vitæ ſupplicium. Stat. 1. Theb. 54.
Sæva ſupplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Supplicii gratia, & Supplicii cauſa facere quid. i. e. Ad alterum puniendum. Cic. pro Roſc. Am. 43. & ſeq.
Addicere ſupplicio. Cic. Anteq. iret in exſil. 17.
Adhibere ſupplicium. V. ADHIBEO.
Afficere ſupplicio. Cic. in Piſon. 43. Nullum eſt ſupplicium putandum, quo affici caſu aliquo etiam boni viri, fortesque poſſunt.
Coercere aliquem ſuppliciis. V. COERCEO.
Coercere delicta ſuppliciis. Hor. 1. Serm. 3. 79.
Conſtituere ſupplicium alicui maleficio. Cic. pro Roſc. Amer. 70.
Conſtituere ſupplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. 50. Includuntur in carcerem condemnati, ſupplicium conſtituitur in illos.
Conſtringere ſcelus ac fraudem nocentis ſupplicio. Cic. 1. de Orat. 202.
Conſtringere ſupplicio. V. CONSTRINGO.
Continere ſe a ſupplicio. V. CONTINEO.
Dedere aliquem ad ſupplicium. V. DEDO.
Depoſcere ſupplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Deprimere ad ſupplicium. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Quem virtutis gloria cum ſumma laude ad cælum extulit, eundem, inimicorum invidia indigniſſime oppreſſum, deprimit ad ſupplicium. [i. e. Uſque ad ſ.
Dare ſupplicium, Puniri. Catull. ad Gellium, 113. 8.
Dare alicui ſupplicium. Ter. Eun. 1. 1. 24.
—& te ultro accuſabis: & ei dabis
Ultro ſupplicium.
Dare aliquem ad ſupplicium. Nepos 4. 5. 5.
Domant impios ſæva ſupplicia. Sen. Herc. fur. 749.
Exercere ſupplicium. Stat. 3. Theb. 5.
Expendere ſupplicia veterum malorum. Virg. 6. Æn. 640.
Expoſcere ſupplicium. Catull. Argon. 62. 203.
Exſequi ſupplicia. Sen. Theb. 1.
Ferre ſupplicium. Cic. 8. Att. 15.
Haurire ſupplicia, Solvere pœnas. Virg. 4. Æn. 383.
Inferre ſupplicia urbibus hoſtium. V. INFERO.
Inhibere ſupplicia alicui. V. INHIBEO.
Interfectus omni ſupplicio. V. INTERFICIO.
Irrogare ſupplicium. Aſcon. Pedianus. V. IRROGO.
Luere ſupplicia. Juſtin. 2. 5. 6.
Mactare ſummo ſupplicio. V. MACTO.
Merere ſupplicium. Ovid. 5. Met. 666.
Mergere ultimis ſuppliciis. V. MERGO.
Necare aliquem vinculis & verberibus atque omni ſupplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Pati ſupplicium. V. PATIOR.
Pendere ſupplicia. V. PENDO.
Perferre ſupplicia. V. PERFERO.
Perire ſupplicio. Cic. de Nat. Deor. 81. Summo cruciatu ſupplicioque Q. Varius, homo importuniſſimus, periit.
Rapi ad ſupplicium ob facinus. Cic. 2. de Orat. 238.
Reciditur culpa ſupplicio. Hor. 2. Carm. 24. 34.
Remittere & condonare alicui ſupplicium. V. CONDONO.
Solvere ſupplicium alicui. Cic. 13. Philipp. 21.
Subire ſupplicium. Cic. ad Brut. p. 12. Nihil affertur, quo minus ſumma ſupplicia, ſi (quod Juppiter omen avertat) pater puerorum vicerit, ſubeunda nobis ſint.
Sumere ſupplicium. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Sumere ſupplicium de aliquo. Cic. 2. de Invent. 14.
Sumere ſupplicium a ſervo. Ulp. in l. Magiſtratibus. D. de Juriſd.
Trahi ad ſupplicium. Cic. Anteq. iret in exſil. 18. Servi, qui ad ſupplicium, cæſi verberibus, trahuntur.
Uti ſupplicio in aliquem. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadverſionem & ſupplicium, quo uſurus eram in eum, quem cepiſſem, remitto tibi & condono.
Omni eos publica privataque pecunia multatos, ſupplicio alio nullo affecit. Xyl. ita vertit hunc Dionis locum lib. 47. pag. 231. Pariſ. Ἄλλα μὲν σφᾶς ἐδὴν δεινὰ ἐπράσσετο, τὰ δὲ δὴ χρήματα, πάντα ἐῤῥύη καὶ τὰ δημόσια, πάντα ἀφάλετο. Ubi ſupplicii nulla fit mentio, & minime videtur Mulcta poſſe Supplicium vocari: H. St. Nec vocavit Xyl. Multam ſupplicium, verum pro Pœna poſuit, non plane vererum conſuetudine.

SUPPLŌDO, ſi, ſum, [ὑποκροτέω] ĕre. Terram ſubtus percutere, quod pedibus plerumque fieri ſolebat in contemptu. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio ſupplofit, credo, ne Stoicis renuntiaretur.

SUPPLŌSIO, ōnis. f. [ὑποκρότημα] Cic. 3. de Orat. 44. Supplofio pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis.
Rara ſupplofio. Auctor ad Heren. lib. 3. 27.

SUPPŒNĪTET, uit, [ὑπομετανοέω] ēre. Aliquantum pœnitere. Cic. 7. Att. 14. Spero etiam in præſentia pacem nos habere: nam & illum furoris, & hunc noſtrum copiarum ſuppœnitet.

SUPPŌNO, ŏſui, ſĭtum, [ὑποτίθημι, Gl. G. L.] ĕre. Subjicere. Columel.

mel. lib. 12. cap. 47. Postero die cribratur, & novo fisco inclusa, prelo supponitur, vehementerque premitur, ut exsudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Truc. 2. 5. 9. Alienos dolores mihi supposui.

Supponere sub. Plaut. Pœn. 5. 2. 65.
Sub cratim ut jubeas sese supponi.

Ova supponere gallinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Quin etiam anatum ova gallinis sæpe supponimus, e quibus pulli orti primo aluntur ab iis, ut a matribus, a quibus exclusi fetique sunt.

Tauri supponunt colla jugis. Ovid. 3. Amor. 10. 13.

Colla supponere oneri. Ovid. Rem. Amor. 171.

Falcem supponere aristis. Virg. 1. Georg. 348. i. e. Demetere segetem, &c.

Pectora supponere fluminibus. Ovid. 13. Met. 953.

Humo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Amor. 9. 48.

Tumulo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Trist. 3. 68.

Supponere, varie transfertur. Pro Subjicere. Cic. 1. de Invent. 8. Nam ei tres partes, quas ante diximus supponemus, judicialem, deliberativam, demonstrativam.

Arbitrio alicujus supponere aliquid. Ovid. 17. Epist. 120.

Exemplum supponere epistolæ. Cic. 2. de Invent. 12. Atque uniuscujusque constitutionis exemplum supponere non gravaremur.

Manum supponere lucro. Sen. Nat. Quæst. 4.

Rationem subjicere & supponere. Cic. 2. de Invent. 63.

Substituere & supponere aliquem. Cic. 7. Verr. 17.

Se supponere reum criminibus pro aliquo. Cic. pro Dejot. 42. Hieras quidem causam omnem suscipit, & criminibus illis pro rege se supponit reum.

Vicarium quid supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Credo propterea, quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.

Alium in suppositi locum supponere. Cic. 7. Verr. 74.

Supponere cultros, quod ὑποθύειν dixit Halicarnasseus, est Sub collo & jugulo victimæ ponere, quod est jugulare: sed jugulare in sacris ne dicerent cavebant, cum ominis mali verbum sit. & sacra esset vitiatum inauspicata voce. Ceterum hostias solebant veteres primum securibus cædere aut clavis, deinde prostratas suppositis cultris jugulare, idque a ministris & popis, aut victimariis fiebat. V. Dionysium Halicarnasseum. Virg. 6. Æn. 248.
Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem
Excipiunt pateris. Annotavit Turnebus.

Supponere, Adulterinum loco veri subjicere. Quod & Subjicere dicitur, & Subdere. Ter. Eun. 5. 3. 3.
Quidnam, qui referam illi sacrilego gratiam,
Qui hunc supposuit nobis?

Testamentum supponere, Falsum testamentum supposita persona obsignare, auctore Cicerone pro Cluent. 125. Qui supposita persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in Parad. 6. Si socios spolias, ærarium expilas, si testamenta amicorum exspectas, aut ne exspectas quidem, at ipse supponis.

Falsum testamentum supponere. Cic. 1. de Legib. 43. Jus esset latrocinari, jus adulterare, jus testamenta falsa supponere, si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.

Suppŏsĭtus, & Suppŏstus, a, um. Partic. [ὑποθεμιδῶν, Gl. L. G. ὑποκείμενος, G. L.] Pro alio fraudulenter positus. Cic. 7. Verr. 66. Et ut quivis facile perspiceret, id ab isto actum esse, ut ille suppositus facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet.

Suppositus in ejus locum. Cic. 7. Verr. 74.

Supposita furto Pasiphae. Virg. 6. Æn. 24.

Persona supposita. Paulus in l. Si is qui. D. de acquir. her. Si is, qui bonis paternis se abstinuit, per suppositam personam emptoris, bona patris mercatus probetur, &c.

Saxa supposita cælo, i. e. Tantæ altitudinis, ut supposita cælo, cælumque sustentare videantur. Sil. lib. 3. 90. Intelligit Alpes.

Suppositum Deo. Naso.
Nil ita sublime est, supraque pericula tendit,
Non sit ut inferius, suppositumque Deo. H. St. Ovid. Trist. 4. 8. 47.

Suppositūrus, a, um. Partic. [ὑποβαλῶν] Ovid. 5. Fast. 180.
Cervicemque polo supposituru Atlas.

Suppositio, ōnis. f. [ὑποθήκη, Gl. L. G. ὑποπαγή, G. L.] Columel. lib. 8. cap. 5. Semper autem, quum supponuntur ova, considerari debet, ut luna crescente, a decima usque ad quintam decimam, id fiat: nam & ipsa suppositio per hos fere commodissima. Plaut. Capt. extr. in grege 3.
Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.

Suppostor, ōris. m. [ὑποβολεύς] Qui supponit. Vet Inscriptio apud Salmas. in Solin. p. 196. SIGNAT. SVPPOSTORES. MALLIATORES. MONETAE.

Suppostrix, īcis. f. ut Puerûm suppostrix, Quæ alienos pueros aliis, tanquam suos, nutriendos clam præbet. Plaut. Truc. 4. 2. 50. Venefica, suppostrix puerûm.

Suppositōrium, i. n. [ὑπόθεμα, ὑποπόδιον, Gl. G. L.] Scabellum.

Suppositītius, a, um. Adj. [ὑποβολιμαῖος, Gl. G. L.] Quod suppositum est, & alterius loco, vel pro vero & nativo positum. Varro 2. de R. R. cap. 8. Matri suppositítiæ quoque inserviunt, quo equa ad ministerium lactis cibum pullo præbere possit.

Suppositítius [ὄφιδρος] qui & Secundarius, vel tertiarius. Martial. lib. 5. 24.
Hermes suppositítius sibi ipsi. h. e. Qui ex omnibus gladiatoribus solus sibi ipsi succedit, quum alii fessis soleant succedere. [i. e. Qui nunquam fessus discedit, sed solus pugnæ sufficit: neque proinde ὄφιδρον, seu suppositítium postulat.

Supporto, [ὑποφέρω] āre. ex Sub & Porto compositum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant. Cic. 12. Fam. 13. Nisi quid navibus Laodicenorum supportarit, cito fame pereat necesse est.

Omnia hinc in castra supportabantur. Liv. 41. 1. Al. 5.

Corn. Nepos in Attici vita p. 554. Atque ex Epiro his omnia Samothraciam supportari jussit. H. St. Exstant cap. 11. ubi vim Auxilii exprimit particula compositionis, ut in Sublevo, submitto, subvenio, Succurro, &c.

Suppositio, Suppositus, Suppostor, &c. V. suppono.

Suppremo, essi, essum, [ὑποκρύπτω, ἀποκρύπτω] ĕre. a Sub & Premo. Occulere, abscondere.

Abscondere atque supprimere. Plin. lib. 25. cap. 1.

Famam rei supprimere. Liv. 5. 1. & 44. 95.

Naufragium supprimere. l. 3. Ejusdem. §. 4. Item is cujus. D. ad leg. Cornel. de sicariis.

Nummos, vel pecuniam supprimere. Celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluent. 68. Sexcentis millibus nummûm se judicium corrupturum esse dixerat, quæ quum accepisset a pupillo, suppressit, judicioque facto, &c. Sic paulo post. 71. Capit hoc consilium, ut pecuniam quibusdam judicibus levissimis polliceatur, deinde eam postea supprimat. [i. e. Clam retineat, intervertatque.

Senatusconsulta supprimere. Liv. 3. 55. extr.

Testamentum supprimere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. V. not. ad l. 2. D. ad leg. Corn. de falsi. Isidorus lib. 5. Etymol. cap. 24.

Supprimere, Reprimere, Sistere, Sustinere, ut
Ægritudinem supprimere. Cic. 3. Tusc. 75. Hæc igitur officia sunt consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quamplurimum, aut supprimere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere. Al. Ad alia.

Animus supprimitur cibis, pro Opprimitur. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fletum supprimere. Propert. lib. 4. 1. 113.

Frena supprimere vindictæ. Ovid. 2. de Pont. 8. 24. al. Lora.

Habenas supprimere cursus, Sistere cursum. Ovid. 6. Met. 709.

Impetum supprimere. Liv. 7. 24. pr. Stetitque, suppresso impetu, Romanus.

Iram supprimere. Ovid. 1. de Pont. 8. 69.

Iter supprimere, Retrahere se ab itinere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 66.

Lacrimas supprimere. Ovid. ad Liv. 427. Propert. lib. 3. 10. 8.

Querelas supprimere, Sistere. Ovid. 4. Fast. 83.

Vocem supprimere. Ovid. 1. Met. 715. V. premo.

Suppressus, a, um. [ὑποκεκρυμμένος] Partic. ut, Suppressa navis, Submersa vi. Justinus lib. 2. 9. Victi Persæ in naves confugerunt, ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ.

Pectora suppressa vitiis, Mentes calcatæ & oppressæ ab amore. Ovid. Rem. Amor. 73. Heins. legit Dominis oppressa.

Dolor suppressus alta mente, Celatus. Lucan. lib. 6. 228.

Naufragus suppressus. l. 3. D. de incend. ruin. nauf.

Tabulæ suppressæ. l. 10. D. Quemad. testam. aperiant. Sueton. in Calig. cap. 16.

Fontibus suppressis aret amnis. Ovid. 15. Met. 280.

Fuga suppressa, Retenta, repressa. Ovid. 11. Met. 777.

Lingua suppressa palato. Ovid. 3. Trist. 3. 21. Heins. legit, Suppresso lingua palato; Burm. vero, Sub fesso lingua palato. [An Sub presso?

Pars vocis suppressa in medio sono. Ovid. 5. Met. 193.

Voce suppressa dicere, Idem quod submissa. Cic. pro Sull. 30. Qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia conjuratorum omnium dixisset, tantummodo ut vos, qui ea probatis, exaudire possetis.

Suppressior oratione. Cic. in Orat. 85. Erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppressior. De humili oratore loquitur.

Mentum suppressum, Contractum, nec oblongum, sed breve potius. Varro 2. de R. R. cap. 9.

Suppresse, Adv. Compar. apud Gell. 12. 11. Suppressius pudentiusque peccabitur. al. Repressius.

Suppressor, ōris. m. Occultator. l. 6. §. 1. de servo sollicit. Hunc suppressorem non jure quis dixerit.

Suppressio, ōnis. f. [ὑπόκρυψις] Cic. pro Cluent. 68. Statuit ad easdem sibi prædas ac suppressiones judiciales revertendum. V. judico.

Suppressiones nocturnæ, dicuntur quoties per somnum spiritus supprimitur, aut etiam ipsa vox, ut incerta indiscretaque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10. Grana nigra auxiliantur & suppressionibus nocturnis in vino pota, quo dictum est numero. De Pæonia loquitur: de qua etiam verba faciens lib. 25. cap. 4. Hæc, inquit, medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria, quæ & suppressiones nocturnæ. Picardi vocant *le cauquemare*. [V. ephialtes. & Etymol. M. in ea voce.

Suppromo, prompsi, promptum, ĕre. Subtus extrahere: & proprie de vino dicitur. Plaut. Mil. 3. 2. 12.
Eho tu scéleste, qui illi suppromis, eho tu. al. Suppremus es, eho.

Suppromus, i. m. Promus secundarius. Plaut. Mil. 3. 2. 24. Bono cella suppromo credita. conf. dict. superior.

Supsitæ, f. pl. θυμιάσεις, Gloss. Latinogræc. Sed error videtur, quum Græca vox Suffita denotet.

Suppŭdet, uit, [ὑποαιδέομαι] ēre. Aliquantulum pudere. Cic. 15 Fam. 16. Puto te jam suppudere, quum hæc tertia jam epistola ante te oppressit, quam tu schedam, aut litteram.

Suppudet me illius rei. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam. Etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem, sed quod eorum me suppudebat.

Suppūro, [φλεγμαίνω, Gl. L. G. & G. L. ὑπόκλον γίνομαι, L. G.] āre. est Pus fieri, nempe dum subtus pus includitur, & apostemata per corpus gignit. Columel. lib. 6. cap. 12. Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppuraverit, tarde percurabitur. Plin. lib. 25. cap. 11. Ossa fracta e capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat, vel si calcata sunt ossa.

Suppurātus, a, um. Partic. ut, Suppurata tristitia. Senec. Epist. 81. Horum, qui felices vocantur, aut ficta hilaritas est, aut gravis & suppurata tristitia. [An Supputata?

Suppurātum, i. n. [ἐμπύημα] Apostema. Plin. lib. 20. cap. 4. Strumisque vel suppuratis alligat. Et sæpe alias.

Suppurātio, ōnis. f. [φλεγμονή, Gl. G. L.] Apostema. Columel. lib. 6. cap. 11. Plin. lib. 20. cap. 3. Caro ejus interior fine semine, clavis pedum & suppurationibus, quæ Græci vocant apostemata.

Incisa vel rupta suppuratio. Cels. lib. 7. cap. 2. ad finem. Cetera eadem incisa suppuratione, facienda sunt, quæ ubi per medicamenta rupta est, facienda esse proposui.

Suppurātorius, a, um. Adj. [πυοποιός] Plin. lib. 28. cap. 4. Efficaciora ad eadem strigmenta a balineis, & ideo miscentur suppuratoria medicamentis. i. e. Quæ suppurare faciunt.

Suppŭto, [ὑποκλαδεύω] āre. Subtus putare, vel leviter & aliquantulum putare

putare, hoc est resecare. Plin. lib. 27. cap. 10. Præterea femina ipsa fruticantia supputare, ac falcem pati consuescere.

Supputare, [λογίζεσθαι] pro Computare, & numeros facere. ut, Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. 3. 5. 53. sic legitur,

Itur: putatur ratio cum argentario. Et p. p.
Ubi disputata est ratio cum argentario,
Etiam plus ipsus ultro debet argentario. Ovid. 2. de Pont. 3. 18.
At reditus jam quisque suos, & sibi quid sit
Utile, sollicitis supputat articulis. al. Computat.

SUPPUTĀTUS, a, um. Partic. Pallad.

SUPPUTĀTIO, ōnis. f. [ὑποψήφισις Gl. G. L.] Calculatio. Vitruv. 3. 1. Cum ad supputationem crescat.

SUPPUTĀRIUS, a, um. Tertull. Apol. cap. 19. Supputarii digitorum gesticuli. [An Supputatorii?

SUPPUTĀTOR, ōris. m. [ὑποψηφιστής, Gl. G. L.] Firmicus lib. 5. cap. 8. Boni erunt supputatores, arithmetici, geometræ. Paulo post, Sortilegi, magici, supputatores. Rursus cap. 11. Divites quoque ac locupletes, supputatores, arithmeticos. Item lib. 6. cap. 26. Reddunt etiam acutissimos supputatores, & hac potissimum ex causa, regum ac principum scribas. Et cap. 28. Hos enim sapientes scribas, supputatores, ac principum faciunt negotia pertractantes.

SUPRA, SUPRADICTUS, SUPRAPOSITUS, SUPRASCRIPTUS, V. SUPER.

SUPREMUS, V. SUPERUS ibidem.

SUPTER, V. SUBTER.

SUPUM. vel SUPPUM, antiqui dicebant, quem nunc Supinum dicimus, ex Græco videlicet, pro aspiratione, ponentes s litteram. ut quum idem ὕλας dicunt, & nos Silvas: item ἕξ, Sex; ἑπτά, Septem. Hujus vocabuli meminit & Lucilius,

Si vero das quod rogat, & si suggeri suppus. Festus. V. Voss. Etymol. & Jos. Scalig. not. [conf. tamen quæ supra in SUPINUS.

S U R

SŪRA, æ. f. [γαστροκνημία, κνήμη, Gl. L. G. & G. L.] Posterior pars cruris, vel tibiæ carnosa, quæ tantum homini inesse dicitur: reliqua enim omnia animalia habent crura sine suris. Plaut Pseud. 4. 7. 80.

Suram ubi aspicias, scias eum posse gerere crassas compedes. Cic. 4. Tusc. 47. — sura ac pulmonibus sisto. Ex Lucilio. [Vitiose in Gloss. prior. Supræ, pro Suræ excusum.

Tumentes suræ. Hor. Epod. 8. 10.

Teretes suræ. Hor. 2. Carm. 4. 21. Lactantius de Opific. Dei, cap. 13. Crura, non æquali modo ducta, ne indecens habitudo deformaret pedes, sed teretibus suris clementer exstantibus, sensimque tenuatis, & firmata sunt & ornata.

Sura, pro Toto crure aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 341.

Purpureoque alte suras vincire cothurno.

Evincta suras cothurno. Virg. 7. Ecl. 32.

Decoratam lumine suram erigit. Cic. in Arat. 334.

Suræ, pro Ocreis, quibus induuntur suræ. Juven. 16. Sat. 14.

Calceus, & grandes magna ad subsellia suræ.

SURÆ, Populi sunt in India, quos commemorat Plin. lib. 6. cap. 20.

SURCELLUS, SURCULA, SURCULACEUS, SURCULARIS, SURCULARIUS, SURCULO, SURCULOSE, SURCULOSUS, SURCULUS. V. SUBUS.

SURDAONES, sunt Populi in Hispania. Plin. lib. 3. cap. 3. Ilerdenses, Surdaonum gentis, juxta quos Sicoris.

SURDUS, a, um. Adj. [κωφός Gl. L. G. & G. L.] Qui habet aurium meatus occlusos, ita ut non possit audire. Et tam Passive quam active dicitur. Nam Surdus, & Qui non audit & Qui non auditur dici potest. Ter. And. 3. 1. 5.

Utinam aut hic surdus, aut hæc muta facta sit.

Vocum varietates aut modos noscere non potest surdus. Cic. 2. de Divin. 9.

Ad munera surdus, Qui non movetur muneribus. Ovid. 7. Epist. 27.

In re aliqua esse surdum. Cic. 5. Tusc. 116. In illis linguis, quas non intelligimus, quæ sunt innumerabiles, surdi profecto sumus.

Surdus, cum Genitivo. Columel. lib. 3. cap. 10. Idque nobis poëta vel surdis veritatis, indulget dicendo. i. e. Qui veritatem non statim admittimus. [An Veritati?

Æquoribus surdior. Ovid. 13. Met. 804. in catilena Polyphemi.

Aures surdæ. Ovid. 3. Amor. 7. 61.

Fluctus surdi. Ovid. 18. Epist. 211.

Fores surdas tundere. Ovid. 1. Amor. 6. 54.

Freto surdior. Mare enim non audit precantes. Ovid. 8. Epist. 9.

Janua tua oranti sit surda. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Judex non surdus. Cic. pro Font. 15. Profecto satis erit, id quod dixi antea, non surdum judicem huic muneri atque officio præesse.

Litora surda. Propert. lib. 4. 12. 6.

Mens surda. Ovid. 9. Met. 653. ad finem fabulæ Byblidis.

Posteritas surda. Curt. lib. 5. 8. 10. Nulla erit tam surda posteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.

Res surdæ. Plin. lib. 20. in procem. Odia amicitiæque rerum surdarum, ac sensu carentium.

Surdis etiam rerum sua cuique sunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap. 1. h. e. Inter res etiam surdas, &c.

Saxa surda movere blanditiis. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Buccina surda, Quæ non auditur. Juven. 7. Sat. 71.

Discrimen figurarum surdum. Plin. lib. 35. cap. 2. Ærei ponuntur clypei, argenteæ facies, surdo figurarum discrimine, statuarum capita permutantur, vulgatis jampridem salibus etiam carminum, adeo materias malunt conspici omnes, quam se nosci.

Gratia surda officii. Ovid. 2. de Pont. 6. 32.

Non erit officii gratia surda tui. i. e. Non tacebitur a me gratia officii tui. Favor tuus erga me, intelliget gratitudinem meam. Intelliget se laudari a me.

Herbæ surdæ a Plinio dicuntur, Ignobiles, & quarum nomina sæpe non audiuntur, lib. 22. cap. 2.

Ictus surdi, & qui non exaudiuntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Locus surdus; In quo vox facile & clare non vagatur. Vitruv. lib. 5. 3.

Nomen surdum, Ignobile, non clarum. Sil. lib. 8. 248.

Verbere surdo cædit hominem mens conscia sceleris. Juven. 13. Sat. 194. [i. e. Non exaudito. V. VERBER.

Vota surda, A diis non exaudita. Pers. 6. Sat. 28.

Surdus, ad Visum etiam refertur. Plin. lib. 37. cap. 5. Ad hoc quibusdam intercurrit umbra, surdusque fit colos, qui improbatur etiam dilutior.

Surdum, Cujus odor non sentitur. Pers. 6. Sat. 35.

Ossa inodora dabit, seu spirent cinnama surdum. Surdum, pro Surde. h. e. Oleant & fragrent, aut spirent, & odorem emittant qui vix sentiatur.

SURDE, Adv. Afran. apud Charis. 2. Amentes, quibus animi non sunt integri, surde audiunt.

SURDĬTAS, ātis. f. [κώφωσις] Cic. V. in SURDASTER seq. conf Cels. 2. 8. & 6. 7.

SURDASTER, tra, trum. Adj. [ὑπόκωφος] significat Diminutionem surditatis: non enim est plane surdus is, qui Surdaster dicitur, sed est, ut ita dicam, Surdulus. Cic. 5. Tusc. 116. In surditate vero quidnam est mali? Erat surdaster M. Crassus. Sed aliud molestius, quod male audiebat, etiamsi, ut mihi videbatur, injuria.

SURDIGO, ĭnis. f. Marcell. Epir. cap. 9. Surdiginis molestiam pati.

SURDEO, ēre. Eric. Cord. 6. Epigr. 50.

Jugibus obtusæ surdent clamoribus aures.

SURDESCO, ĕre. Eugen. Tol Carm. 5. Surdescunt aures.

SURENA, æ, m. [Σουρήνας] Parthorum imperator. V. in dictione SINNACA.

SURENA, æ. f. Varroni nomen est Conchilii. Vernacula, inquit, ad similitudinem, ut surenæ, pectunculi, ungues. Varro de L. L. 4. 12. Plura de hoc nomine vide apud Turneb. Adverf. 20. 37.

SURGO, surrexi, surrectum, [ἐγείρομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. neutrum verbum contractum a Surrigo, quod est a Sursum [vel Sub] & Rego; proprie significat Erigi. Plaut. Asin. 5. 2. 71. Surge, amator, i domum. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit.

Subaudi A discubitu, vel mensa.

Ego potissimum surrexi, qui non sum cum iis, qui sedeant, comparandus. Cic. pro Rosc. Amer. 1.

Surgere cubitu. Cato R. R. cap. 5.

Surgere sella. Sallust. lib. 5. Hist.

Solio aureo surgit Juppiter. Virg. 10. Æn. 116.

Srato surgere. Virg. 3. Æn. 513.

Toro surgere. Ovid. 9. Met. 701.

Surgere a mensa. Plaut. Pseud. 1. 3. 62.

A meretrice. Cic. 3. Verr. 104. Qui auspicato a Chelidone surrexisset.

Surgere de cathedra. Martial. lib. 11. 93.

De cœna surgere. Hor. 2. Serm. 2. 77.

De nocte surgere. Hor. 1. Epist. 2. 32.

Surgere de sella. Cic. 6. Verr. 147. Quum ad Prætorem in jus adissemus, &c. antequam verbum facerem, de sella surrexit & abiit.

De toro surgere. Propert. lib. 2. 26. 24.

Surgere e lecto. Ter. Adel. 4. 1. 4.

Ut triduo hoc perpetuo prorsum e lectone nequeat surgere.

Surgere ex accusatorum subsellis. Cic. pro Flacc. 21.

E thalamo surgere. Propert. lib. 2. 15. 14.

Surgit homo pigre. Ovid. 2. Met. 771.

Mature surgere. Cic. 4. Verr. 41. Iste postero die mane, cum multo maturius, quam unquam antea surrexisset, judices citari jubet.

Ille multo ante lucem surrexit. Cic. 2. de Invent. 15.

Properantur surgere. Sil. lib. 7. 747.

Ad aliquem surgere. Ovid. 13. Met. 2.

Ad dicendum surgere. Cic. 2. de Orat. 316.

Surgere ad respondendum. Cic. pro Cluent. 51. Hic ego cum ad respondendum surrexi, qua cura, dii immortales! qua sollicitudine animi, quo timore?

In arma surgere. Sil. lib. 7. 591.

In hastam surgere. Stat. 1. Achil. 485.

In somnos surgere. Valer. 5. Argon. 695.

Surgitur in somnos, seque ad sua limina flectunt. i. e. Surgunt ut abeant ad dormiendum.

Cervus surgens in cornua. Virg. 10. Æn. 725. i. e. Crescens, cornibus eminens. Servius. [Surgens erectis in altum cornibus.

Æquora surgunt, Attolluntur, fluctibus intumescunt. Virg. 3. Æn. 196.

Aqua surgit in modum tumuli. Ovid. 1. Trist. 10. 20.

Fontes surgentes, i. e. Scaturientes, orientes. V. FONS.

Mare surgit. Ovid. 15. Met. 508.

Venti surgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg. 3. Æn. 481.

— & fando surgentes demoror Austros? Idem 3. Æn. 130.

Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. Sicut e contrario quando flare desinunt, Ponere ac residere dicuntur.

Astra ignea surgunt, Oriuntur. Virg. 4. Æn. 352.

Astris surgentibus, Superveniente nocte. Virg. 1. Georg. 441. Servius.

Aurora surgit. Virg. 1. Georg. 446.

Dies surgens in medium, Accedens proxime ad meridiem. Lucan. lib. 4. 155.

Ignis surgit. Ovid. 4. de Pont. 9. 53.

Luna surgens. Tacit. 3. Hist. 23.

Sol surgens. Virg. 12. Æn. 172.

Vesper surgens. Hor. 2. Carm. 9. 11.

Ædificia surgere dicuntur, quum sensim eminent, & in altum attolluntur. Plin. 10. Epist. 58. pr. Multo depressior est ædes eo opere, quocum maxime surgit. Virg. 1. Æn. 370.

Aræ surgunt de cæspite. Sil. lib. 7. 747.

Limina surgunt gradibus. Virg. 1. Æn. 452.

Mœnia surgunt. Virg. 1. Æn. 441.

Opus surgit. Propert. lib. 4. 1. 67.

Roma fave, tibi surgit opus.

Pagina surrexit primo versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17

Telluris in altum surgentis tumulus. Lucan. lib. 3. 375.

Herbæ surgunt, dum crescunt. Columel. lib. 9. cap. 4. ex Virg. 4. Georg. 12. — surgentes atterat herbas.

Culmi surgentes in segetem, Crescentes. Lucan. lib. 6. 109.

Fruges nitidæ surgunt. Lucret. lib. 1. 253.

Frutex surgit in altitudinem. Columel lib. 6. cap. 23.

Homo surgere dicitur, quando crescit. Virg. 4. Æn. 274.
Ascanium surgentem, & spes hæredis Iüli
Respice. Ibid. 6. 365.
Messis surgit. Virg. 1. Georg. 161.
Pilus surgit. V. SUBURO.
Sensim surrexit virga per glebas. Ovid. 4. Met. 255.
Ex humili surgere, Crescere, Ad fortunam translatum. Propert. lib. 2. 10. 11.
Semel cecidi sciens, ut honestissime surgere possem. Cic. 12. Philip. 24.
Partes surgentes. Tacit. 3. Hist. 4.
Regna surgunt. Virg. 4. Æn. 47.
Iræ altius surgunt. Virg. 10. Æn. 814.
Prælia surgunt acerrima. Lucan. ad Pison. 193.
Pugna aspera surgit. Virg. 11. Æn. 635.
Rumor surgit. Tacit. 2. Hist. 42.
Sententia surgit animo, Oritur. Virg. 1. Æ. 586. Translatio est corporis ad animum. Servius.
Surgitur, Impersonale. Juven. 4. Sat. 144.
Surgitur, & misso proceres exire jubentur
Concilio.
Surrexe, pro Surrexisse. Hor. 1. Serm. 9. 73.
hunccine solem
Tam nigrum surrexe mihi.
Mane surgendum cras. Hor. 1. Serm. 6. 120.

SURRĒGIT, & Sorctus, antiqui ponebant pro Surrexit, & ejus Partic. quasi sit Surrectus, quibus L. Livius frequenter usus est. Festus.

SURRECTIO, ōnis. f. [ἔγερσις, Gl. G. L.] verbale.

SURIO, īre. V. SUS.

SURPICŬLUS. i. m. & V. Scirpiculus in SCIRPUS.

SUREMIT, Sumpsit; Inque manu surremit hastam. Paulus ex Festo.

SURRENTUM, [Σουρεντῖν] Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur Petræ Sirenum. Nunc vulgo *Sorrento*, ut scribit Olivarius in Melam. Plin. lib. 3. cap. 5. Surrentum cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam sede. Ubi & de reliquis Campaniæ locis. De eo & Virg. 5. Æn. 864. & Strabo lib. 5.
Amœnum Surrentum. Hor. 1. Epist. 17. 52.

SURRENTĪNUS, a, um. Adj. [Σουρεντῖνος] ut,
Colles Surrentini. Columel. lib. 3. cap. 2. Ovid. 15. Met. 710.
Et Surrentino generosos palmite colles.
Prætoria Surrentina. Stat. 2. Silv. 2. 82.
Vina Surrentina. Plin. lib. 23. cap. 1. Hor. 2. Serm. 4. 55.

SURREPO, V. SUBREPO.

SURRĬGO, V. SUBRIGO.

SURRĬPIO, ripui, reptum, [ὑφαρπάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑφαιρέω L.G.] ĕre. Latenter rapere, seu suffurari. Plaut. Asin. 5. 2. 35.
Surripiam in deliciis pallam quam habet, atque ad te deferam.
Idem Pœn. 5. 2. 141. — qui filias dicas tuas,
Sureptasque esse parvulas Carthagine. Idem Men. 1. 3. 17.
— nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo animo, ab Hippolyta subcingulum
Hercules haud æque magno unquam abstulit periculo. Cato R. R. cap. 67. In torculario & in cella caveat diligenter ne quid olei surripiatur. Martial. 12. 29.
Prætori mappam surripit Hermogenes.
Eripere & Surripere. Cic. in Parad. 6. extr. Quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi, nec surripi potest: neque naufragio, neque incendio amittitur. [i. e. Nec vi, nec fraude adimi.
Surripere per fraudem. Cic. 2. de Lege Agr. 46. Utrum populus Rom. eum, cui velit, deferat, an is imprudenter populo Rom. per legis fraudem surripiatur.
In vita sibi quemque petere, quod pertineat ad usum, non iniquum est, alteri surripere, jus non est. Cic. 3. Off. 42.
Aliquid ex privato surripere. Cic. 2. de Invent. 55.
Aliquem captivum ex alicujus custodia surripere. Cic. pro Domo 66.
Basia surripere. Catul. ad Juventium, 96. 16.
Diem surripere. Ovid. 4. de Pont. 2. 40. Surripimus diem, quum vacamus rei alicui jocosæ, ut dies elabitur.
Crimina sunt oculis surripienda patris. Ovid. 11. Epist. 67. i. e. Cavendum est ne pater hæc resciscat.
Surripere alicui operam. Plaut. Amph. 1. 3. 25.
Clanculum abii a legione: operam hanc surripui tibi. h. e. Clam aufugi, ut tibi hanc operam traderem. Idem Casin. 5. 2. 17.
Cupio illam operam seni surripere. i. e. Prævenire eum in hac re.
Surripere se alicui, Distrahere se ab alicujus conspectu Plaut. Men. 3. 2. 26.
Spatium surripere. Cic. 5. Att. 16. pr. Etsi in ipso itinere & via discedebant publicanorum tabellarii, & eramus in cursu: tamen surripiendum aliquid putavi spatii, ne me immemorem mandati tui putares.
Surripere, aliquando usurpatur pro eo quod est, Per mendacem narrationem aliquid extorquere & quasi furari.
Surpite, pro Surripite. Hor. 2. Serm. 3. 283.
— unum me surpite morti.
Surpuerat, pro Surripuerat. Hor. 4. Carm. 13. 20.
Quæ spirabat amores,
Quæ me surpuerat mihi. Sic Plaut. Capt. 3. 5. 102. & 5. 4. 14.

SURREPTUS, a, um. [ὑφαρπασθὲς] Partic. ut, Parma surrepta. Cic. 14. Philipp. 9. Idem 10. Att. 4. Cupivi, inquit, ex senatûs consulto surrepto; &c.
Surptus, pro Surreptus posuit Plaut. Pœn. 4. 2. 80. & 5. 2. 98.

SURREPTIO, ōnis. f. [ὑφαρπαγὴ] Ipse surripiendi actus.
Surreptio, Impetratio quæ fit a principe, sive magistratu, per falsam rei narrationem. Chrysol. Serm. 43. Non est nostrum, fratres; inimici est ista surreptio, &c.

SURREPTĪTIUS, a, um. Adj. [ὑφάρπαστος] Quod clam fit, sive factum est & surreptum. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Inter nos amore utimur semper surreptitio.
Surreptitius puer, Furtim sublatus. Plaut. Men. prol. 68.
Atque istic habitat geminus surreptitius.
Postulatio surreptitia, Litteræ surreptitiæ; Quæ ad falsam alicujus suggestionem concessæ sunt.

SURRŎGO, V. SUBROGO.

SURSUM, Adv. [ἄνω, Gl. G. L.] pro Susversum, ex Sus, i. e. Sursum, & Versum, ut vult Priscian. lib. 14. [Nisi forte a Sub, mutata littera, euphoniæ causa. Sic in Subeo, Subrigo, Sublimis, &c. declarat significatio. Significat autem Versus partem vel locum aut regionem superiorem. Ter. Adel. 4. 2. 36.
Præterito hac recta platea sursum. Al. Sursus. Plaut. Mil. 4. 4. 14.
Non tu scis, quum alto ex puteo sursum ad summum
Descenderis, &c.
Deorsum sursum. [ἀνωκάτω, Gl. G. L.] Ter. Eun. 2. 2. 47. Cic. 2. de Nat. Deor. 84.
Ferri sursum. Lucret. lib. 2. 186.
Nares & quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Sursum versum aut versus, i. e. Versus superiorem locum, aut partem aëris vel loci. Cic. in Partit. 24. Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cato de R. R. cap. 32. Vites propages in sulcos sursum versum, quoad ejus facere poteris, facito uti ducas.
Invenitur Susum, Susu & Suso etiam in Gloss. Unde per apocopen Sus.

SŬRUS, i. m. [φύραν] Antiquis Palus dicebatur. Festus, Surum dicebant, ex quo per diminutionem Surculus factum est. Ennius,
Unus surus surum ferre, tamen defendere possent. Alii aliter legunt. V. Scalig. not.

SURCŬLUS, i. m. [βλαστὸς, κλωνάριον, Gl. L. G.] est in ramis, Quod simplex oritur, & frondes gerit, quale est præcipue germen annotinum, Græcis autem κλάδος dicitur, detrahiturque interdum & resecatur ab arbore, ad alias rursus producendas. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 40. Est altera species ex arbore in arborem inserendi, nuper animadversa in arboribus propinquis. Ex arbore enim, e qua quis vult habere surculum, in eam, quam inserere vult, ramulum traducit, & in ejus ramo præciso, ac diffisso implicat, &c. Plin. lib. 10. cap. 2. Senescentem casia turisque surculis construere nidum. Virg. 2. Georg. 87.
Inserere vel serere surculum. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 2. de Orat. 278.
Usurpare possessionem amissam surculo defringendo. Cic. 3. de Orat. 108.

SURCŬLA, æ. f. Idem. Apic. 4. 7. & 2. 2. &c.

SURCELLUS, i. m. dimin. Apic. 4. 2.

SURCULĀCEUS, a, um. Adj. [φυγανώδης] Quiddam est surculi simile. Plin. lib. 19. cap. 7. Duritie surculacea, in folliculo sunt raphano, sinapi, rapo. Subaudi Semina.

SURCULĀRIS, ĕ. Adj. [φυγανοτόκος] Columel. lib. 3. cap. 11. Considerandum est, antequam pastinemus, surcularis nec ne sit terra: idque facillime exploratur per stirpes quæ sua sponte proveniunt.

SURCULĀRIUS, a, um. Adj. [φυγανιστὴς] Plin. lib. 11. cap. 26. de cicadis, Quidam duo alia genera faciunt earum: surculariam, quæ fit grandior: frumentariam, quam alii avenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis arescentibus. i. e. Quæ in surculis vivit: sive quæ eo tempore apparet, quum arbores surculos suos emittunt vel trudunt. Ager surcularius. Varr. 1. de R. R. cap. 2.

SURCULŌSUS, a, um. Adj. [φυγανώδης] Quod surculis abundat. Plin. 25. 5. Quidam ramis hyssopi surculosam eodem nomine appellant.

SURCULŌSĒ, Adv. [φυγανωδῶς] Per singulos surculos, sensim vel paulatim. Plin. lib. 18. cap. 19. Arescit surculose.

SURCŬLO, [φυγανίζω] āre. Surculos ramis vel caudicibus adimere, ut altius crescant, & uberius a terra nutrimentum accipiant. Columel. lib. 5. cap. 9. Atque etiam rigandæ sunt plantæ quum siccitates incesserunt, nec nisi post biennium ferro tangendæ, ac primo surculari debent, ita ut simplex stilus altitudinem maximi scrobis excedat. Legitur & Sarculari. q. V.

SURCLO, āre. per Syncopen. Surculo connectere & ligare. ut, Decussatim surclare. Apic. 7. 4.

S U S

SUS, [ἄνω] Adv. pro Sursum accipitur in compositione, ut, Suspicio. [Immo pro Sub, unde & verba composita pluscula, V. SURSUM, & SUSCIPIO. Susque, Adv. V. SUSQUE DEQUE.

SŪS, sŭis. c. secundum Priscianum, [σὺς, ὗς, Gl. G. L.] Porcum & porcam significat. Plin. lib. 8. cap. 5. 1. Sues fere semel anno gignunt. Cic. 5. de Finib. 38. In quibus, non corporum solum, ut in suibus, sed etiam animorum aliqua ex parte motus quosdam videmus.
Anginæ suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Obnoxium genus morbis, anginæ maxime & strumæ.
Amica luto sus. Hor. 1. Epist. 2. 26.
Fulmineus sus. Stat. 2. Achil. 410.
Grandinosi sues, [χαλαζώδεις] *Pourceaux jursemez, Ladres.* Aristoteles, ut quidem vertit Gaza, de Animalibus lib. 8. cap. 21. Grandinosi autem fiunt sues, quorum crura, & collum & armi carne constant humidiore, quibus partibus vel grandines plurimæ innascuntur. Caro dulcior est, si grandines habet paucas: sed si multas, humida valde & insipida est. Facile qui grandent cognoscuntur: parte enim linguæ inferiore grandines habentur, & si setam dorso evellas, cruorem in radice pili evulsi videris. Pedibus etiam posterioribus consistere non possunt, qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Hæc Aristot.
Horrens sus. Lucret. lib. 5. 25.
Horridus. Virg. 4. Georg 407.
Immundi sues. Virg. 1. Æn. 400.
Invalida. V. INVALIDUS.
Ingens. Virg. 3. Æn. 390.
Lætus glande. Virg. 2. Georg. 520.
Lutulenta. Hor. 2. Epist. 2. 75.
Magnorum suum horrentia terga. Virg. 1. Æn. 639.
Vulgaris sus, ut opponatur Apro. Plin. lib. 28. cap. 15.
Vulnificus sus. Ovid. 8. Met. 359.
Lanigera sus. Claud. in lib. de nupt. Honor. & Mar. 183.
Continuo sublime volans ad mœnia, Gallis
Condita, lanigeræ suis ostentantia pellem,
Pervenit. Quo in loco nonnulli libri corrupte habent Lanigeris ovis. Est autem periphrasis urbis Mediolani. Sidon. Apollin. Epist. 7. ad Volusianum,
Rura paludicolæ temnis populosa Ravennæ,
Et quæ lanigero de sus nomen habet. Quum enim Gallis consilium foret urbem condere, ferunt effosso solo inventam suem dimidiatim lanatam: a quo portento Mediolanum esse mox nuncupatum. [Sed nugæ meræ sunt magistellorum, quum vocabulum Gallicum sit, memorentque

sex eodem nomine civitates Geographi. Noti sunt & Mediomatrici Galliæ populi. V. MEDIOLANUM.

Sicci terga suis rara pendentia crate. Juven. 11. Sat. 83. [Lardi periphrasis.

Anima pro sale data est sui. Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Sus vero quid habet præter escam? cui quidem ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus.

Sus Minervam; in proverbio est, ubi quis id docet alterum, cujus ipse inscius est, quam rem in medio, quod ajunt, positam Varro & Euhemerus ineptis mythis involvere maluerunt, quam simpliciter referre. Festus. Cic. 2. de Orat. 233. Docebo, sus (ut ajunt) oratorem illum. V. Chiliadas Erasm.

SŬCULA, vel SUCCULA, æ. f. [ὕσκη] dimin. a Sue. V. Plaut. infra.

Sucula, [ὑάς, ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ Gl.G.L.] pl. Suculæ, [Ὑάδες Gl.L.G.] dictæ sunt stellæ, quæ alio nomine vocantur Hyades a pluvia. Nam & orientes & occidentes, tempestates & pluvias cient. Exoriuntur XII Calen. Julii. Cic. 2. de Nat. Deor. 111. de Tauro signo cælesti, Ejus caput stellis consperfum est frequentibus, Has Græci stellas Hyadas vocitare fuerunt, a pluendo. ὕειν enim est pluere: nostri imperite Suculas, quasi a suibus essent, non ab imbribus nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculæ occidunt vesperi. Sidus vehemens, &c. V. HYAS.

Sucula, [δοκὶς, Gl. L. G.] Machina est in torculari, a scrophæ similitudine sic vocata. Proprie autem dicitur Parva sus. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Sucula. G. quin tu i die recta cum sucula & cum porculis. Eodem etiam modo suum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter succula batillus aut uncus, qui figebatur ut teneret funem, qui dum versabatur succula circumplicabatur, porculus vocatur. Cato de R. R. 12. & 18. Porculum in media succula facito. Turneb.

Sucula. Cato R. R cap. 18. Stipites crassi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: sucula præter cardines pedes novem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, supervacanea tria, suculas quinque, supervacaneam unam. Sucula (inquit Bud. in l. 19. §. 2. D. Locati.) Machina est tractorii generis. Constat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus trajecto, utrinque æqua exstantibus longitudine. Hæc dum versatur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Budæus. Ab his vectibus Vectiarii, dicti sunt homines, qui vectes versanda suculam manu ducunt. Hæc autem machina trium generum est. Unum genus porrecta sucula & jacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis visitur quum vina aut doliaria aut culearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus est erectum, suis fulcimentis & sua veluti basi nixum: quod non ductu brachiorum, ut illud primum, versatur: sed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore connitentibus. Simia a fabris appellatur: a Vitruvio etiam Ergata dicta. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis fibulatis constans. Quod genus visitur, quum in ponte sublicio fabri sublicas in aquam magna vi adigunt. Hac enim machina ad tollendam fistucam utuntur: quæ fistuca identidem sublata demissaque sublicas in alveum defigit. Vitruv. lib. 10. cap 2. de structoriis machinationibus; Quum autem funis habet caput ad suculam religatum, & vectes ducentes eam versant, funis se involvendo circum suculam extenditur: & ita sublevant onera ad altitudinem & operum collocationes.

Sucula, Genus intimæ vestis. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Post est sicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ, &
Sucula. G. quin tu i die recta cum sucula & porculis.

Sucula, ut Bucula. In Proverb. Gall. Lat. redditis, *Si truye forfait, les pourceaux le compaient.*

Quod sus peccavit, sucula sæpe luit. Sed ibi est Suscula. H. St.

SŬERA, æ. f. Suilla caro antiquis. Varro L. L. 4. 22. Offula dicta, ab offa minimæ sueræ. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro l. c. Perna a pede: sueris, a nomine ejus. Annotavit Turnebus. Sed alia tamen in editis lectio.

SUĀRIUS, a, um. Adj. ut, Suarius negotiator. Plin. lib. 7. cap. 12.

Forum suarium. Ulpian. in l. 1. §. Cura carnis. D. de officio præfecti urbi. Cura carnis omnis, ut justo pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum suarium sub ipsius cura est.

SUARIUS, i. m. Custos suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Compertum agnitam vocem suarii furto abactis, mersoque navigio inclinatione lateris unius remeasse.

SUĀTIM, [ὑῶδὸν] Ad similitudinem suis, inquit Nonius 1. 190. Nigidius Commento grammatico, Sunt etiam adsimilanter dicta hæc canatim, suatim, bovatim, quæ ab animalibus sumuntur.

SUĪNUS, a, um. Adj. [ὑϊκὸς] Quod est suis. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4. Hic enim conciliator suinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet Suillæ, ut & recens emendata.

SUILLUS, a, um. Adj. [συϊκὸς] dimin. a Suinus. Plin. lib. 8. cap. 52. At in Arabia suillum genus non vivit in ullo genere.

Genus suillum invisum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autem quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, & surire dicuntur. Festus.

Grex suillus. Liv. 22. 10. Quod ver attulerit ex suillo, ovillo, aprugno, bovillo grege.

Pecus suillum. Columel. 7. 9.

SUĪLE, is. n. [συοχοῖσία] Stabulum suum. Columel. lib. 7. cap. 9. ad finem, Diligens autem porculator frequenter suile converrat, & sæpius haras. V. HARA.

SUBIO, īre. [κωπεῦω, Gl. L. G.] Pro Prurire. V. SUILLUS, & SUBO.

SŪSA, æ. f. & SUSA, orum n. [Σῦσα] Urbs & metropolis Persidis in Susia, quæ Persiæ est pars: a Suso fluvio sic vocata. Propert. lib. 2. 13. 1.

Non tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
Spicula quot nostro pectore fixit amor. Hæc urbs (ut scribit Plin. lib. 6. cap. 27.) a Dario Hystaspis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmisque distincta, cæli continens simulacrum, stellis micantibus insignitum, & incredibilia multa. Ibi Asuerus convivium maximis divitiis & deliciis copiosum celebravit.

Pharetrata Susa. Claud. de Bell. Gildon. 33.

USIS, ĭdis. patronym. f. [Σουσὶς] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

Elapsus regi truculento Susidis oræ.

SUSIĀNA, æ. vel SUSIĀNĒ, es. f. [Σουσιανὴ] Regio in Perside. Plin. lib. 6. cap. 27. Susianem ab Elymaide disterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: medioque spatio cuniculo conditus, ac rursus exortus per Mesobatenen lapsus: circuit arcem Suforum ac Dianæ templum augustissimum illis gentibus.

Susiana, Provincia Asiæ, (ut lib. 6. cap. 3. refert Ptolemæus) quæ a Septentrione terminatur Assyria, ab Occasu Babyloniæ adjacet, ab Oriente habet Persidem, a Meridie partem Persici sinus. Cujus civitates insignes Trajania & Susa.

SUSIĀNI, orum. m. [Σουσιανοὶ] Qui Susianen incolunt. Plin. lib. 6. cap. 27. Susianis Orientem versus junguntur Cosæi latrones.

SUSĬNUS, a, um. Adj. [σουσινος, κρίνινος] Quod ex Susis, sive liliis, factum est. unde & urbem Persidis a liliis, quorum ibi magna est copia, nomen habere scribit Stephanus. Susan (σῦσον) enim Persæ vocant Lilium. Hinc Unguentum susinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo, &c. [Suid. Σούσινον, τὸ μύρον, ἢ τὸ κρίνον. V. Dioscor. 1. 62.

SUSINĀTUS, a, um. Adj. Idem. ut, Oleum susinatum. Marcell. Empir. cap. 7.

SUSCIO, [ἴσημι] īre. Idem quod Scire. Plaut. Men. 2. 3. 78.

Eho Messenio accede huc. MES. quid negotii est suscire? Alii legunt St! scire vis?

SUSCĬPIO, ĕpi, eptum, [ὑποδέχομαι, Gl. L. G. & G. L. ἀναλαμβάνω, L. G. ἀντιλαμβάνομαι, G. L.] ĕre. a Susum vel Sursum; quasi Sursum capere. [Nisi a Sub & Capio, inserto s euphoniæ causa, pro b. Non enim dicitur Subcipio, vel Succipio. Sic in Asporto ascitum s, elisio b. Pro Sub autem & Sus dicebant, ut Sus deque. Unde forte Compositis hæsit.

Suscipere, tam ad animum, quam ad corpus refertur. ut, Suscepi onus, Suscepi voluptatem, Suscepi curam. Variisque nominibus jungitur, & significat Capere. Virg. 4. Æn. 391.

— suscipiunt famulæ, collapsaque membra
Marmoreo referunt thalamo.

Aliquem suscipere & tueri: h. e. Amplecti & defendere. Cic. 16. Fam. 11. Ego autem Varroni, quem cum amantissimum mei cognovi, tum etiam valde tui studiosum, diligentissime commendavi, ut & valetudinis tuæ rationem haberet, & navigationis, & totum te susciperet ac tueretur.

In amicitiam suscipere. Liv. 7. 30. Ad id valere arbitror, ne nos in amicitiam suscipiamur? Sed recens editi præferunt, Accipiamur.

In civitatem suscipi, Civem fieri, & inter cives numerari, aut civitate donari. Cic. 2. de Legib. 5. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censeo patrias: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato, quum esset Tusculi natus, in populi Rom. civitatem susceptus est.

Auctoritatem suscipere, Sumere, arrogare sibi. Cic. pro Cœl. 37. Redeo nunc ad te, Cœli, vicissim: ac mihi auctoritatem patriam, severitatemque suscipio.

Auctoritatem in Repub. Cic. 7. Verr. 151. Verres, ille vetus proditor Consulis, translator quæsturæ, aversor pecuniæ publicæ, tantum sibi auctoritatis in Rep. suscepit.

Cogitationem de re aliqua, Cogitare. Cic. 9. Att. 8. De his rebus, rogo vos, ut cogitationem suscipiatis. i. e. Cogitetis. Idem 2. Philipp. 31. Attende enim paulisper, & cogitationem sobrii ad punctum temporis suscipe.

Cogitationem quidnam sit agendum. Cic. 14. Att. 22. Quæris ut suscipiam cogitationem, quidnam istis agendum putem.

Consilium vitæ, mortisque suscipere, vel ponere. Plin. 1. Epist. 22. extr. Constantiam. Cic. 3. Att.

Curam & cogitationem alicujus rei suscipere. Cic. 8. Att. 24.

Errore & superstitione suscipere quid. Cic. 2. de Divin. 83.

Fidem, Dare. Plin. Epist. 220. Quas partes impleturum te secundum susceptam fidem confido. i. e. Secundum quod promisisti.

Personam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.

Vindictam suscipere. Ovid. 4. de Ponto 6. 33.

Voluntatem hanc suscepi diis immortalibus ducibus. Cic. 3. in Catil. 22.

Vota publica suscipere pro aliquo. Ovid. 7. Met. 450.

Vota suscipere deo pro re aliqua vel pro aliquo, Vovere. Plin. 10. Epist. 101. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica salus continetur, & suscepimus domine pariter, & solvimus, precati deos, &c. Liv. 27. 45. Deos deasque precabantur ut illis fausta iter, felixque pugna, matura ex hostibus victoria esset, & damnarentur ipsi votorum, quæ pro iis suscepissent.

Consuetudo suscipit. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Persona crimen suscipit. Cic. pro Sull. 68. Neque enim istorum facinorum, tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sullæ persona suscipit.

Actiones periculosas suscipere, Subire onus quasi. Cic. 1. Off. 8.

Æs alienum amicorum suscipere. Cic. 2. Off. 55. Qui suis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum.

Bellum. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli, in quo & suscipiendo & gerendo, & deponendo, jus ut plurimum valet. Idem 2. de Divin. 24. Non suscepisset bellum civile Cæsar.

Bellum suscipitur cum gente feroci. Ovid. 14. Met. 451.

Causam alicujus. Cic. 2. Verr. 51. Suscipe causam judiciorum, suscipe causam severitatis, integritatis, fidei, religionis, suscipe causam Senatus, ut is hoc judicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia esse possit.

Causam contra aliquem suscipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Causam suscipere mandati. Ovid. 2. de Pont. 2. 45.

Consulatum. Plin. in Paneg. cap. 78. pr. & cap. 65. extr. Hic suscipere, hic ponere magistratus.

Crimen aliquod suscipere, Agnoscere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 18. Ego autem, si mihi esset integrum, susciperem crimen hoc, agnoscerem, confiterer. [Susciperem defendendum, vel Imponi mihi paterer ultro. q. d. Onus criminis istuc subirem.

Crimen fuſcipere, vel fuſcipere crimen defenſione. Plin. Epiſt. 190. Crimenque, quaſi in medio relictum, defenſione fuſcipiunt.
Crimen culpæ fuſcipere. Cic. 7. Verr. 104. Tibi uni parcam, & totius iſtius culpæ crimen, vituperationemque inconſtantiæ potius fuſcipiam, quam aut in te ſim crudelis, aut tot tam graves teſtes vivos incolumesque eſſe patiar.
Culpam. Cic. pro Cluent. 133. Ceterique hujuſcemodi ordinis non fecerunt idem, quod nunc Cluentius, ut aliquid culpæ fuſcipere ſe putarent recuſando, ſed apertiſſime repugnarunt.
Curam. Columel. lib. 2. in præf. Ut ne lanificii quidem curam fuſcipere dignentur, &c.
Curationem & quaſi diſpenſationem regiam fuſcepiſſet. Quintil. lib. 4. c. 2.
Curſum tenere, quem a prima ætate fuſceperis. Cic. pro Planc. 52.
Defenſionem. Cic. 5. Fam. 8. Quæ a me fuſcepta defenſio eſt te abſente dignitatis tuæ, in ea jam ego, non ſolum amicitiæ noſtræ, ſed etiam conſtantiæ meæ cauſa permanebo.
Exercitationem corporis laborioſam. Cic. 1. de Fin. 32. Quis noſtrûm exercitationem ullam corporis fuſcipit laborioſam, niſi ut aliquid ex ea commodi conſequatur?
Exſecutionem ejus negotii libens fuſcepit. Tacit. 3. Ann. 31.
Exſilium, Pati. Cic. Anteq iret in exſil. 21. Neque enim mors miſeranda eſt, quæ ob Remp. capitur, neque exſilium turpe, quod virtute fuſcipitur.
Imperium fuſcipere. Ovid. 4. de Pont. 9. 60.
Inimicitias fuſcipere. Cic 1. Off. 28. Nam aut inimicitias, aut laborem, aut ſumptus fuſcipere nolunt.
Inimicitias propter alicujus ſalutem fuſcipere. Cic. de Aruſp Reſp. 7.
Inimicitias fuſcipere cum, Capeſſere, Occipere. Ter. Hec. 2. 1. 34.
Cum puella anum fuſcepiſſe inimicitias non pudet?
Inimicum aliquem fuſcipere. Cic. ad Brut. 17. Qui valentiſſimum Antonium fuſcipere pro Rep. non dubitavit inimicum?
Invidiam & odium. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus rebus tantum odii atque invidiæ fuſcepit eloquentia, ut homines ingenioſiſſimi, quaſi ex aliqua turbida tempeſtate in portum, ſic ex ſeditioſa & tumultuoſa vita ſe in ſtudium aliquod traderent quietum.
Iter. Cic. 4. Att. 14. Iter Aſiaticum puto tibi fuſcipiendum fuiſſe.
Judicium fuſcipere. Ulpian. in l. 1. §. Apud Julianum. D. Depoſiti.
Laborem aliquem. Lucret. lib. 3. 367.
Labores & dolorem pro patria. Cic. 1. de Finib. 24. Sed ut omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quiſque pro patria & pro ſuis fuſcipit, ut non modo nullam captet, ſed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quosvis fuſcipere malit quam deſerere ullam officii partem.
Laborem & periculum pro ſalute alicujus fuſcipere. Cic. pro Muren. 76.
Legationem. Cic. 12. Philipp. 5. Admirabantur boni viri, accuſabant amici, quod ſpe pacis legationem fuſcepiſſem.
Mandatum fuſcipere. Cajus in l. Si quis alicui. §. Qui fuſcepit. D. Mandati vel contra.
Miſeriam voluntariam. Cic. 3. Tuſc. 32. Si vero ne futurum quidem ſit, fruſtra fuſcipi miſeriam voluntariam.
Munera fuſcipere ſanguinei Martis. Ovid. Rem. Amor. 154.
Negotium ſine mora fuſcipere. Cic. 3. in Catil. 5.
Negotii multum. Cic. 5. Verr. 1.
Negotia atque controverſias alicujus. Cic. pro Cæcin. 13. Et 12. Att. 20. Quod ad Tironem de Terentia ſcribis, obſecro te, mi Attice, fuſcipe totum negotium.
Objurgationem. Cic. 4. Att. 15.
Odium alicujus. Cic. 6. Att. 1. In quo, ut audio magnum odium Pompeji fuſcepiſtis.
Offenſas in eligendo præceptore. Plin. 2. Epiſt. 18. extr.
Officia & partes pro aliquo. Cic. 3. Fam. 10.
Onus. Cic. 3. Off. 6. Suſcepiſti onus præterea grave, & Athenarum, & Cratippi.
Onus atque munus fuſcipere & profiteri. Cic. 1. de Orat. 116.
Suſcipis onus officii, quod te putas ſuſtinere poſſe: quod minime videtur grave iis, qui minime ipſi leves ſunt Cic. pro Roſc. Amer. 112.
Onus urbis ſuſceperat una domus. Ovid. 2. Faſt. 197.
Opus cenſorium objurgandis moribus. Columel. lib. 12. in Proœm.
Partes. Cic. 3. Att. 21. Intelligoque multas partes meæ ſalutis & fuſcipere, & poſſe ſuſtinere, neque ut ita facias rogandum eſſe.
Patrocinium rei alicujus, h. e. Eam defendendam. Cic. 3. de Orat. 60. Ex illis autem, quæ remanent, ea philoſophia, quæ ſuſcepit patrocinium voluptatis, etſi cui vera videatur, procul abeſt tamen ab eo viro, quem quærimus.
Periculum pro ſalute alicujus. Cic. pro Muren. 76. Iſtuc me rogari oportet abs te, an te potius a me, ut pro mea ſalute laborem, periculumque ſuſcipias.
Profectionem. Cic. ad Quir. poſt red. 1. Sin & ea quæ ante geſſeram, conſervandæ civitatis cauſa geſſiſſem, & illam miſeram profectionem veſtræ ſalutis gratia ſuſcepiſſem, &c.
Res aliquas ſibi gloriæ cauſa ſuſcipere. Cic. pro Flacc. 13. Quod vereor ne Lælius ex his rebus, quas ſibi ſuſcepit gloriæ cauſa, putet aliquid oratione mea ſermonis in ſeſe aut invidiæ eſſe quæſitum.
Vigilias diſcendi cauſa. Cic. 5. de Fin. 54. Qui etiam nunc agendi aliquid diſcendique cauſa prope contra naturam vigilias ſuſcipere ſoleamus.
Caſum ſuſcipere, Subire. Cic. 1. de Finib. 68. Nec tamen ſua ſuperiora illa, tam magna, nec tam præclara ducebat, quam illum ultimum caſum, quem propter fidem conſtantiamque ſuſceperat.
Cicatrices pectore adverſo pro patria ſuſcipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Maculam imperio. Cic. pro Font. 26. Magna mehercule cauſa, Judices, abſolutionis cum ceteris cauſis hæc eſt, ne qua inſignis huic imperio macula atque ignominia ſuſcipiatur.
Pœnam dignam ſcelere, Subire, pati, ſolvere. Cic. pro Lege Manil. 7. Non modo adhuc pœnam nullam ſuo dignam ſcelere ſuſcepit, ſed ab illo tempore annum jam tertium & vigelimum regnat.
Facinus in ſe, Admittere. Cic. pro Cluent. 170. Quo tandem Avitus, metu adductus, tantum in ſe facinus ſuſcipere conatus eſt?
Fraudem ſuſcipere, Cogitare. Cic. in Piſon. 43.
Iniquitatem. Cic. in Parad. Hereditatis ſpes, quid iniquitatis in ſerviendo non ſuſcipit? [i. e. Subit, Admittere ſuſtinet.
Parricidium. Cic. pro Cluent. 32. Ceteri non videntur in ſingulis hominibus multa parricidia ſuſcipere poſſe: Oppianicus inventus eſt, qui in uno corpore plures necaret
Sceleris aliquid ſuſcipere. Catull. 85. 4.
Scelus in ſe ſuſcipere, idem ſignificat quod Admittere in ſe facinus. Cic. 11. Philipp 9. Miſerior igitur, qui ſuſcipit in ſe ſcelus, quam is, qui alterius facinus ſubire cogitur. conf. 2. ibid.
Turpitudinem ſuſcipere. Cic. 3. Philipp. Quod reliquum eſt, non eſt tertium: ſed poſtremum omnium, maximam turpitudiuem ſuſcipere cupiditate vitæ.
Quod turpiſſime ſuſceperas, perſeverare & tranſigere non potuiſti. Cic. pro Quint. 76.
Liberos ſuſcipere, Procreare. Cic. 5. Verr. 161. Suſceperas enim liberos non ſolum tibi ſed etiam patriæ. Idem 7. Verr. 122. Qui a parentibus ſpe noſtri imperii, noſtræque æquitatis ſuſcepti, educatique ſunt.
Liberos ex cujuſpiam filia ſuſcipere. Cic. 3. Philipp. 17.
Reipub. ſuſcipi. Cic. ad Brut. 14. Quod ipſum, ſi Rempub. cui ſuſceptus es, reſpicis, tibi jam jamque faciendum eſt.
Suſcipi in lucem, pro Naſci. Cic de Aruſp. Reſp. 57. Eodem enim tempore, & ſuſcipimur in lucem, & hoc cæleſti ſpiritu augemur.
De fonte ſuſcipere infantulum, i e. Pro infantulo in Baptiſmo ſpondere, apud Scriptores Eccleſiaſt. V. Vict. Uticenſ. de Perſecut. Vandal. & Gregor. Pap. E. Dial. 32.
Suſcipere, pro Excipere, & in vicem reſpondendi ſuccedere. Virg. 6. Æn. 723.
Dicam equidem, nec te ſuſpenſum, nate, tenebo,
Suſcipit Anchiſes: atque ordine ſingula pandit.
Sermonem ſuſcipit Polus. Quintil. lib. 2. cap. 15.

SUSCIPIENDUS, a, um. Partic. [δεκτέος] ut, Sacra ſolennia ſuſcipienda. Lucret. lib 5. 1162.

SUSCEPTUS, a, um. [δεδεγμένος] aliud Partic. ut, Fames urbi ſuſcepta. Claud. 1. in Eutrop. 401.
Macula ſuſcepta. Cic. pro Lege Manil. 7. Delenda vobis eſt illa macula, Mithridatico bello ſuperiore ſuſcepta.
Negotium ſuſceptum tranſigere. Cic. pro Quint. 76.
Pœnam ſempiternam ſuſtinerem, mea voluntate ſuſceptam. Cic. Poſt red. ad Quir. 1.
Soboles ſuſcepta mihi de te. Virg. 4. Æn. 327.
Voluntas ſuſcepta. Cic. 2. de Fin. 96. Sed tu, ut dignum eſt tua erga me & erga philoſophiam voluntate, ab adoleſcentulo ſuſcepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Suſceptus in Codice ponitur pro Cliente, quod in Patroni tutelam ſuſcipiatur. V. etiam Ammian. 17. 20. & Serv. ad 6. Æn. 609.
Suſcepti, Clientes. Serv. in 6. Æn. pag. 433. Vult autem intelligi Prævaricatores, qui Patroni ſunt clientium, quos nunc Suſceptos vocamus. H. St. defuit noviſſima obſervatio in Lugd. edit.

SUSCEPTUM, i. n. [δεδεγμένον] Ovid. 11. Met. 200.
— ſuſceptaque magna labore
Creſcere difficili. h. e. Incepta grandia.

SUSCEPTIO, ōnis. f. [ὑποδοχή, Gl. G. L.] Cic. 3. de Fin. 32. Sic ea, quæ proficiſcuntur a virtute, ſuſceptione prima, non perfectione recta ſunt judicanda.
Cauſæ ſuſceptio. Cic. pro Muren. 1. Et quoniam in hoc officio ſtudium meæ defenſionis ab accuſatoribus, atque etjam ipſa ſuſceptio cauſæ reprehenſa eſt, ante quam pro L. Murena dicere inſtituam, pro me ipſo pauca dicam.

SUSCEPTOR, ōris. m. [ὑποδοχεύς, Gl. L. G. ὑποδεκτής, ἀντιλήπτωρ, G. L.] eſt, qui ſuſcepit.
Suſceptor, Qui luſoribus domi ſuæ ludendi dat locum: Ulpian. in l. j. D. De aleatoribus. Item notandum, quod Prætor ſuſceptorem verberatum quidem, & damnum paſſum, ubicunque & quandocunque non vindicat.
Suſceptores etiam ſunt, Qui annonis & tributis ærarii recipiendis præpoſiti ſunt. V. tit. C. de ſuſcept. & Liv. 8. 3. & Aſcon. Ped. p. 97.
Item, Qui opus faciendum ſuſcipit. Juſtin. 8. 3. 8. Suſceptores ſollicitare, i. e. Homines quærere, qui opera facienda conducant.

SUSCEPTĪBĬLIS, e. Adj. Saresb. Policr. 3. 2. An omnia ſuſceptibilia contrariorum.

SUSCEPTO, āre. frequent. Suſcipere. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vicariam pro me lanienam ſuſceptavit.

SUSCĬTO, [ἐξεγείρω, ἐξυπνίζω, Gl. L. G. & G. L. ἀνίστημι, L. G.] āre. Plaut. Moſtel. 2. 1. 25.
Quis iſtic dormit? PHIL. Callidates. T. ſuſcita iſtum, Delphium.
Suſcitare ſomno, e ſomno. Cic. 4. Tuſc. 43. Noctu ambulabat in publico Themiſtocles, quod ſomnum capere non poſſet, quærentibusque reſpondebat, Miltiadis trophæis ſe etiam ſomno ſuſcitari. Plaut. Mil. 3. 1. 95.
E quiete ſuſcitare aliquem. Catull. ad Gell. 78. 4.
Suſcitare, Impellere, incitare. Virg. 12. Æn. 108.
Æneas acuit Martem, & ſe ſuſcitat ira. Idem 5. 454.
Acrior ad pugnam redit, & vim ſuſcitat ira.
Aliquem ſuſcitare ad ſuum officium, Adhortari. Plaut. Rud. 4. 2. 17.
Aliquem ſuſcitare in prælia. Virg. 11. Æn. 728.
Bellum civile ſuſcitare. Cic. 11. Fam. 3.
Crepitum ſuſcitare pede. Propert. lib. 2. 4. 4.
Ignes ſopitos ſuſcitare. Virg. 5. Æn. 743.
Ignes exſtinctos ſuſcitare, Amores remiſſos accendere. Ovid. 3. de Arte Am. 597.
Pœnas ſuſcitare alicui. Virg. 4. Georg. 456.
Rationem novam qui ſuſcitant, veteres majorum obterunt laudes. Cic. Anteq. iret in exſil. 15.
Sententias fictas ſuſcitare, Commovere. Cic. 1. de Divin. 88.
Qui ſui quæſtus cauſa fictas ſuſcitant ſententias. Ex Ennio.
Teſtem contra aliquem ſuſcitare. Cic. pro Roſc. Com. 36.
Urbes attonitas ſuſcitat. Valer. 3. Argon. 209.

SUSCITATIO, ōnis. f. Tertull. de Carne Chriſti, 23. Ecce hic poſitus eſt in ruinam & ſuſcitationem multorum in Iſrael.

SUSCITATOR, oris. m. Tertull. adv. Prax. 28. Si Chriſtus, qui eſt mortuus, Pater eſt: alius erit ſuſcitator, quam Pater mortuus.
Litterarum ſepultarum ſuſcitator. Sidon. 8. 2.

SUSCĬTĀMEN, ĭnis. n. Idem. Apul. 1. Met.

SUSCITĀBŬLUM, i. n. Quod alios ſuſcitat. Varro,

Phœnicis adſum vocis ſuſcitabulum,
Cantantiumque gallus gallinaceus. Quibus verſibus argutus quidam & canorus, ſe alios ad cantum ſuſcitare jactat, ac cantantium ſe gallum gallinaceum dicit, quod galli ſuo cantu totum diem laceſſunt: ſe quoque idem eſſe Phœnicis vocis ſuſcitabulum. Eſt enim, ut e Plinio & Lactantio conſtat, Phœnicis modulatiſſimus cantus: etſi pro Phœnice Turnebus legit etiam Fornicis, ut meretricularum blandæ & melleæ voces intelligantur, verſu tamen claudicante.

USIA, SUSIANA, SUSINUS, V. SUSA.

USPECTO, SUSPECTUS, V. SUSPICIO.

USPENDEO, di, ſum, [ἐπικρέμαμαι] ēre. Supra pendere. Columel. lib.4.cap.26.extr. Sæpe enim notavi per imprudentiam ruſticos ſubjicere jugo palmam, & ita colligare, ut ſolo vimine ſuſpendeat. Legitur & Suppendeat. [ἴσως Suſpendant.

USPENDO, di, ſum, [κρεμνῶ, Gl. G. L. & L G. μετωρίζω, G. L.] ĕre. Aliquid ſurſum ligare, & vincire ut pendeat. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ſciſſas taleas ferularum lineo funiculo religant, & ita collo ſuſpendunt, ut ſtrumæ ferulis contingantur.

Suſpendere ex cervice. Plin. lib. 11. cap. 28.

Ædificium ſuſpendere. Cic. in Topic. 22. Non enim ejus vitio, qui demolitus eſt, damnum factum eſt, ſed ejus operis & vitio, quod ita ædificatum eſt ut ſuſpendi non poſſit.

Caſtra ſuſpendunt ſaxis præruptis, Caſtra locant ſive metantur in vertice Alpium. Sil. lib. 3. 556.

Nidum tignis ſuſpendit hirundo. Virg. 4. Georg. 307.

Veſtimenta ſuſpendere Maris Deo. Hor. 1. Carm. 5. 15.

Tellurem ſuſpendere tenui ſulco. Virg. 1. Æn. 68.

Litora ſuſpendere vomere, Arare litora. Stat. 4. Theb. 118.

Suſpendere de paxillo, translatione a ſuppellectile ducta, quam ſuſpendere ubi emimus domi ſolemus, ſignificat apud Varronem Parare: ut cum Zenonem dicit novam inſtituiſſe ſectam, proinde quaſi ejus ſecta ſit philoſophiæ ſupellex quædam. Ejus verba ſunt, (apud Non. 2. 649. Ubi dicatur primus Zeno novam hæreſin novo paxillo ſuſpendiſſe. Turnebus. Adverſ. 15. 9.

Suſpendere, aliquando eſt Suſpendendo ſtrangulare. Cic. 13. Att. 40. pr. Ita ne nuntiat Brutus, illum ad bonos viros εὐαγγέλια? ſed ubi eos? niſi forte ſe ſuſpendit.

Suſpendere ſe e fico. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Suſpendere de ficu. Cic. 1. de Orat. 278. Quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem ſuam ſuſpendiſſe ſe de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex iſta arbore quos feram ſurculos.

Suſpendere in arbore. Cic. 5. Verr. 57. Hominem corripi ac ſuſpendi juſſit in oleaſtro quodam.

In furcam ſuſpendere. Ulpianus in l. Sacrilegii §. j. D. Ad legem Juliam peculatus, Et ſcio multos etiam ad beſtias damnaſſe ſacrilegos, nonnullos & vivos exuſſiſſe, alios vero in furcas ſuſpendiſſe.

Suſpendere rem aliquam, Differe, prorogare. Liv. 39. 29. pr. Movit aliquantum oratio regis legatos, itaque medio reſponſo rem ſuſpenderunt. [i. e. In ſuſpenſo, in dubio, reliquerunt.

Suſpendere aliquem exſpectatione, Incertum reddere. Plin. 2. Epiſt. ult. Diu miſeram exſpectatione ſuſpendit.

Suſpendere animos exſpectatione. Curt. lib. 9. 7. 20.

Suſpendere, Ducere, ſuſpenſum habere. Suet. in Tiber. cap. 24. Nunc precantem Senatum, & procumbentem ſibi ad genua, ambiguis reſponſis & callida cunctatione ſuſpendens.

Naſo adunco ſuſpendere aliquem. V. ADUNCUS.

Suſpendere, Cohibere, ſiſtere. Plin. lib. 28. cap. 7. Miſto præterea ovorum candido liquore, madidaque lana frontibus impoſitum fluxiones oculorum ſuſpendit.

Fletum ſuſpendere, Lacrimas continere. Ovid. 4. Faſt. 849.

Suſpendere ſpiritum, pro Mediocriter vel paululum quieſcere inter legendum, ſubſiſtere. Quintil. 1. 8. de lectione loquens, Sciat puer ubi ſuſpendere ſpiritum debeat, quo loco verſum diſtinguere, ubi claudatur ſenſus, ubi incipiat.

SUSPENSUS, a, um. [ἠρτημένος, Gl. L. G. κρεμάμενος, μετωρος, G. L.] Partic. Cic. 2. Tuſc. 67. Vel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus ſuſpenſos rapuiſſe dicuntur, excipient te.

Suſpenſus reſte, manibus ſe demiſit. Liv. 8. 16.

Alis leniter ſuſpenſis. V. LENIS.

Aulæa ſuſpenſa. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Bona ſuſpenſa dixit Seneca, Quæ venalia pendent in tabula proſcriptionis, ut Tranquill. Claud. cap. 9. Lege prædiatoria in vacuum pependerit. Senecæ verba ſunt lib. de Beneficiis 3. Et ſuſpenſis amici bonis, libellum dejicio, creditoribus ejus me obligaturus. Turnebus.

Populus ſuſpenſus. Sen Troad. 12.

Lacrimæ ſuſpenſæ oculis, Retentæ, ſuppreſſæ. Ovid. ad Liv. 114.

Lacrimæ diu ſuſpenſæ per ora fluxere. Ovid. 1. Amor. 7. 58.

Volatus ſuſpenſus. Stat. 3. Theb. 463.

Suſpenſus, [ἀιωνιῶν, μεμιμῶν, πφεοντικὸς, Gl. L. G.] Incertus, dubius. Virg. 6. Æn. 722.

Dicam equidem, nec te ſuſpenſum, nate, tenebo. Idem 2. Æn. 114.

Suſpenſus exſpectatione novarum rerum. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, etſi intelligebam ſocios infirme animatos eſſe, & novarum rerum exſpectatione ſuſpenſos, ſperabam tamen eos, ad quos jam acceſſeram, quique noſtram conſuetudinem, integritatemque perſpexerant, amiciores pop Rom. eſſe factos.

Suſpenſus explicatione, Propter explicationem ſive ſolutionem nodi Gordiani. Curt. lib. 3. 1. 17. Sed & hic Exſpectatione in emendatis libris legitur.

Detinere aliquem ſuſpenſum. Cic. 10. Att. 1.

Animus ſuſpenſus, Sollicitus. Cic. 2. Att. 18. Accepi aliquot epiſtolas tuas, ex quibus intellexi quam ſuſpenſo animo & ſollicito ſcire averes quid eſſet novi.

Animus occupatus & ſuſpenſus. Cic. 1. de Orat. 239.

Suſpenſus animi. Liv. lib. 8. 13. extr. Tot populos inter ſpem metumque ſuſpenſos animi habetis.

Civitatem ſollicitam mihi ſuſpicione, ſuſpenſam metu, &c. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.

Exſpectatio veſtra ne diutius oratione mea ſuſpenſa teneatur. Cic. pro Cluent. 8.

Gaudia ſuſpenſa, Dubia. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 234.

Mentem ſuſpenſam pertentant viciſſim gaudia. Virg. 5. Æn. 827.

Rationes habere ſuſpenſas. Cic. 5. Fam. 13.

Sors ſuſpenſa dubio metu. Stat. 1. Theb. 195.

Verba media & ſuſpenſa. Quintil. Declam. 18.

Verba ſuſpenſa & obſcura. Tacit. 1. Ann. 11.

Vultus incertus & ſuſpenſus. Cic. pro Cluent. 54.

In ſuſpenſo relinquere. V. IN præpoſitionem.

Suſpenſus, Levis, inquietus, non tranquillus. ut, Somnus ſuſpenſus, In quo mens eſt ſemper dubia, & curis fatigata: cui contrarius eſt Profundus. Cic. 1. Tuſcul. 106.

Mater, te appello, tu quæ curam ſomno ſuſpenſo levas. Ex poeta. Bentl. legit Suſpenſam.

Auribus ſuſpenſis bibere, Diligentet audire. Propert. lib. 3. 6 8. [Attentis.

Gradu ire ſuſpenſo, Placido & ſilenti. Ter. Phorm. 5. 6. 27.

Gradus ſuſpenſus digitis. Ovid. 1. Faſt. 426.

Manu ſuſpenſa ſcribere, pro Dubitanter. Plin. 6. Epiſt. 12. pr.

Suſpenſo poplite leviter tranſire. Stat. 5. Silv. 4. 19.

Suſpenſa mola olivam frangito. Columel. lib. 12. cap. 52. Suſpenſa mola, i. e. Non vehementer, & toto pondere conterente quod ſubditum eſt.

Terra ſuſpenſa, Non conculcata, leviter tantum mota. Columel. lib. 11. cap. 3.

Paſtinatum ſuſpenſiſſimum, In quo humus, non pavicula aut cylindro, ſed ne etiam pedum veſtigiis conculcata apparet, ut radicibus ſeminum molliter cedere poſſit. Columel. lib. 3. cap. 13.

SUSPENSE, Adv. Compar. Auguſt. Confeſſ. 10. 34. Quia ſuſpenſius incideram.

SUSPENSIO, ōnis. f. [αἰώρησις] Incertitudo. Hirt. Bell. Afric. 48. Exercitus ejus magis ſuſpenſione animi ante adventum Jubæ commovebatur. Flamma pervagabitur ſub ſuſpenſione. Vitruv. 5. 10.

SUSPENSURA, æ. f. Senec. Epiſt. 91. Ut ſuſpenſuras balnearum, & impreſſos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor.

SUSPENDIUM, i. n. [κρεμάσια, Gl. G. L.] Suſpenſio. Suet. in Auguſt. cap. 65. Suſpendio vitam finivit. Plaut. Aul. 1. 1. 11.

Utinam me divi adaxint ad ſuſpendium:
Potius quidem, quam hoc pacto apud te ſerviam. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac ſuſpendio quærerent? Martial. lib. 1. 116.

Jam ſuſpeudia fæva cogitabas.

SUSPENDIŌSUS, a, um. Adj. Qui ſuſpenſus eſt laqueo. Plin. lib. 28. cap. 4. Cardinibus oſtiorum aceto affuſis, lutum fronti illitum, capitis dolorem ſedare: item laqueum ſuſpendioſi circumdatum temporibus. conf. l. 11. D. de iis qui not. infam.

SUSPĬCIO, exi, ectum, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ĕre. Surſum aſpicere. Virg. 1. Æn. 442.

Æneas ait, & faſtigia ſuſpicit urbis. Cic. 1. Tuſc. 63. Et aſtra ſuſpeximus, tum ea, quæ ſunt infixa certis locis, tum illa, non re, ſed vocabulo errantia. [Eſt a Sub & Specio, nec dubitandum eſt, quin antiqui Subſpecio dixerint, unde Partic. & Supin. per e.

Suſpicere in cælum. Cic. in Somn. Scip. 1.

Suſpicere & Circumſpicere. Cic. 2. de Divin. 72.

Suſpicere aliquem, vel Aliquid [Gr. ὑποβλέπω H. St.] Admirari & venerari, quaſi ſupra nos aſpiciamus illud eſſe collocatum, quod admiramur. Cic. 2. Off. 23. Si cujus virtutem ſuſpiciunt, quemque dignum fortuna quam ampliſſima putant.

Eloquentia, quam ſuſpicerent omnes, quam admirarentur, quam ſe aſſequi poſſe diffiderent. Cic. in Orat. 97.

Honores & præmia ſuſpicere. Cic. 10. Fam. 9.

Suſpicere, Suſpectum habere. Salluſt. in Jugurtha cap. 70. Per idem tempus Bomilcar, cujus impulſu Jugurtha deditionem, quam metu deſtruit, incœperat, ſuſpectus regi, & ipſe eum ſuſpiciens, novas res cupere, ad perniciem ejus dolum quærere. Nonius 4. 438. V. Cort. ad locum.

SUSPICIENS, entis. Partic. ut loc. præced. &

Suſpiciens bucula cælum. Virg. 1. Georg. 375.

Deos cælumque ſuſpiciens. Tacit. Germ. 10. 2.

Lunam altam ſuſpiciens. Virg. 9. Æn. 403.

SUSPECTUS, a, um. Adj. [ὕποπτος, Gl. L. G. & G. L.] De quo eſt ſuſpicio. Ter. Hec. 3. 3. 38. Scio nemini aliter ſuſpectum fore. Cic. 13. Fam. 25. Poſtea quam ex litteris illius cognovi, tibi eum falſo ſuſpectum fuiſſe, &c.

Criminum capitalium ſuſpectus. Tacit. 3. Ann. 60.

Spei ſuſpectus. Tacit. 3. Ann. 29.

Suſpectus cum Ablativo: ut, Suſpecta inceſtu. Auctor de Viris illuſt. cap. 46. Al. tamen Inceſtus legunt. Curt. lib. 8. 6. pr. In Calliſthenem, olim contumacia ſuſpectum, pervicacioris iræ fuit. [i. e. Ob contumaciam. Sed hic quoque in emendatis codd. Contumaciæ.

In aliqua virgine ſuſpectus. Sueton. de Clar. Gramm. 16.

Super aliquo ſcelere ſuſpectus. Salluſt. in Jugurth. cap. 71. extr.

Habere ſuſpectum aliquid. Virg. 4. Æn. 97.

Videre ſe aliquibus ſuſpectum. Cic. 1. in Catil. 17.

Suſpectum eſt hoc mihi. Martial. lib. 2. 12. Cic. 4. Att. Et, ſi quæris, omnia mihi ſunt ſuſpecta.

Omnia ſuſpecta atque ſollicita. Cic. de Amicit. 52. Hæc eſt enim Tyrannorum vita: nimirum in qua nulla fides, nulla caritas, nulla ſtabilis benevolentiæ poteſt eſſe fiducia, omnia ſemper ſuſpecta atque ſollicita ſunt.

Arva ſuſpecta linquimus. Virg. 3. Æn. 550.

Dona ſuſpecta. Virg. 2. Æn. 26.

Facultates ſuſpectæ. Paulus in l. quidem. D. ad SC. Velleian.

Fides ſuſpecta. Stat. 5. Silv. 2. 40.

Locus ſuſpectus, pro Alto & clivoſo. Plin. 10. Epiſt. 91. Eſt tamen ſtatim a capite, paulo amplius mille paſſibus, locus ſuſpectus & mollis. [Suſpectus ſcilicet ob mollitiem, qui obſtare aquæ ductum molientium operi poſſit. conf. Epiſt. ſeq.

Medicina animi ſuſpecta atque inviſa pluribus. Cic. 3. Tuſc. 1. Animi autem medicina, nec tam deſiderata ſit antequam inventa, nec tam culta

posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque invisa?
Pax suspecta. Sil. lib. 7. 266.
Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 20. cap. 6.
Compar. pro Eo qui suspicatur. Cic. 2. Off. 34. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisior & suspectior, detracta opinione probitatis. [Suspectior, Magis suspectus omnibus malæ fidei.
Hoste suspectior. Claud. de 6. Cons. Hon. 309.
Superl. Ulpian. in l. 1. in princip. D. De quæstionib. A suspectissimo incipiendum.

Suspecto, Adv. ut, Mors libertorum suspecto decedentium, l. 2. ff. de his quæ ut ind. auf. [Nisi error est.

Suspectio, ōnis. f. [δύκπις] Idem quod Suspicio. Ter. And. 3. 2. 21. Nam qui istæc tibi incidit suspectio? Al. Suspicio. V. Burm. ad Quintil. Decl. 1. p. 7. Usitatius

Suspicio, sec. dub. ōnis. f. [ὑπόψια, ὑπόνοια, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 1. de Fin. 50. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo atque fama.
Puto pro Suspicatio. Ideo esset scribendum Suspitio. Sic Opinio, quasi Opinatio. H. St. V. ad hanc dict.
Suspicio in Fabium. Plin. lib. 7. cap. 45.
Suspicio hominum. Cic. 1. Fam. 1.
Affinis suspicionis. Cic. pro Sull. 7
Abscondita suspicio. Cic. 2. de Orat. 278.
Cæca suspicio. V. cæcus.
Confirmata suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2.
Firma suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Repentina suspicio. Cic. pro Cluent. 174.
Subita belli suspicio. Cic. 7. Verr. 32. Iste motus servorum, bellique subita suspicio, utrum tibi, &c.
Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Civitas sollicita suspicione. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.
Abhorrere a suspicione, i. e. Remotum esse. Cic. pro Cœl. 10.
Absolvere suspicione. V. absolvo.
Abesse a suspicione. Cic. 4. Verr. 62. V. absum.
Abesse a conscientiæ suspicione. Cic. pro Cœl. 23.
Adduci in suspicionem. V. adduco.
Afferre suspicionem. V. affero.
Amovere suspicionem. V. amovo.
Aspergere suspicione. V. aspergo.
Assequi suspicione. V. assequor.
Attingere rem aliquam suspicione. V. attingo.
Avertere rem a suspicione. V. averto.
Augere suspicionem. Cic. 1. Fam. 1. Ter. Eun. 3. 1. 46. V. augeo.
Cadere in suspicionem. V. cado.
Carere suspicione. Cic. pro Rosc. Amer. 55.
Coargui ab aliquo suspicionibus & conjectura. Cic. 1. de Lege Agrar. 27.
Conferre suspicionem in aliquem. V. confero.
Confirmare suspicionem. Cic. 1. Fam.
Conflare suspicionem. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Consistit in aliquo suspicio. V. consisto.
Constituere suspicionem. Cic. Verr. 2. 38.
Convenit in eum hæc suspicio. V. convenio.
Delere suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer. 6.
Depellere suspicionem. Cic. 10. Philip.
Deponere suspicionem. Cic. 13. Fam. 1.
Devocari in suspicionem maleficii. Auctor ad Heren. lib. 2. 4.
Dimovere suspicionem. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Dare locum suspicioni. Cic. pro Cœl. 9.
Dare suspicionem ficte reconciliatæ gratiæ. Cic. 3. Fam. 12.
Ducere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Effugienda ergo in hac præcipue parte omnis calliditatis suspicio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Elabi suspicione. Cic. 3. Verr. 102.
Expurgare suspicionem, Dimovere. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Extenuare suspicionem. Cic. 2. ad Heren. 4.
Facere aliquid propter alicujus rei suspicionem. Cic. 2. Philip. 117.
Fugere perfidiæ suspicionem. Cic. 8. Att. 16.
Habere alicujus rei suspicionem. Cic. pro Planc. 53.
Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. 16. Att. 4.
Jacere suspicionem. V. jacio.
Importare suspicionem aliquam alicui. Cic. 16. Fam. 21. Ne mea nimia ἀκριβὴς suspicionem ei aliquam importaret.
Incensi suspicione, rem in medium vocare cœperunt. Cic. pro Cluent. 127.
Incidere in suspicionem regni appetendi. V. incido.
Incidit suspicio de me. Ter. Adelph. 4. 4. 6.
Increpuit suspicio. V. increpo.
Inferre suspicionem. V. infero.
Injicere suspicionem alicujus rei. V. injicio.
Injecta suspicio rei atrocis. Cic. pro Cluent. 182.
Insequitur quippiam suspicio. V. insequor.
Insidet alicui suspicio. V. insideo.
Interposita suspicio belli. V. interpono.
Levare suspicionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Levare suspicionem, atque ab se removere. V. levis.
Liberare aliquem omni suspicione alicujus rei. Cic. 1. Fam. 2.
Manet suspicio. V. maneo.
Minuere suspicionem. V. minuo.
Movere suspicionem. Cic. 2. Fam. 16. V. moveo.
Moveri suspicione. Cic. 7. Verr. 64. Judex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur.
Nasci suspicionem. Cic. 3. Fam. 8.
Perculsus suspicione. Cic. Hac suspicione sum perculsus, &c.
Peragrare omnes latebras suspicionum. Cic. pro Cœl. 53.
Perstringere suspicione. V. perstringo.
Pertinere ad aliquem suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer.
Ponere in suspicione. Cic. pro Cluent. 127.
Præbuit plerisque suspicionem conscientiæ. Tacit. 1. Hist. 28.
Propulsare suspicionem. Cic. 5. Verr. 140.
Recipere suspicionem. Cic. pro Planc. 6.
Relinquitur suspicio alicujus rei. Cic. 1. Tusc. 71. Dubitare non possumus, quin tantus interitus in morte sit, ut ne minima quidem suspicio sensus relinquatur.
Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Removere suspicionem. Cic. 5. Verr. 136.
Segregare suspicionem ab se. Plaut. Asin. 4. 1. 29.
Spargere varie suspiciones. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Est suspicio. Plaut. Epid. 3. 4. 53. Sic suspicio est. h. e. Ita omnes suspicantur. Ter. Eun. 3. 3. 8. — jam tum erat suspicio,
Dolo malo hæc fieri omnia.
Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.
Trahere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Translata suspicio amoris in eum. Ter. Heaut. 4. 5. 51. h. e. Suspicantur homines eum amare.
Vendicare ex suspicione. Cic. pro Sull. 59.
Venire in suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitare suspicionem. Cic. 1. Philipp. 33.
Vocare in suspicionem. Cic. 7. Verr. 10.
Suspicio est, quam vulgo Præsumptionem vocant. Cic. pro Sulla, Intelligetis unumquemque illorum prius a sua vita, quam nostra suspicione esse damnatum. Bud. Suspiciones sunt, quæ vulgo Præsumptiones. Cic. 2. de Orat. 33. H. St. Prior locus est, Pro Sull. 71. Alterum locum indicabit pag. seu col. edit. Lamb. Paris. quam noster secutus est. conf. in 1. Agrar. 17. Sumsit autem ex Budæi Forensibus p. 24. pr. ed. Episcop. & p. 60. ejusd.
De quantitate syllabæ antepenult. vide Scalig. Poet. p. 2. 7. 2. & Jo. Pincier. Parerg otii Marpurgens. 4. 1.

Suspiciōsus, a, um. Adj. [ὑπονοητὴς, Gl. G. L.] Qui suspicionem habet. Ter. Adelph. 4. 3. 15.
Omnes, quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis.
Civitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacc. 68.
Suspiciosum veteres dixere, Qui in suspicione sit. [ὑποπτος, Gl. G. L.] Cato de re Florian. Sed si qui palam corpore pecuniam quæreret, aut se lenoni locavisset, & si famosus & suspiciosus esset, vim in corpus liberum non æquum censuere adferri. Ex Nonio 2. 763.
Aliquid suspiciosum facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer. 18.
Res perspicua, non suspiciosa. Auctor ad Heren. lib. 2. 11.
Crimen suspiciosum. Cic. in Partit. 114.
Mula suspiciosa, Quæ nescio quid semper suspicatur, & timet. Columel. lib. 6. cap. 38. Suspiciosæ mulæ sanguis detrahitur. Alii legunt Suspiriosæ. [Rectius.
Superl. Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen effugit. Idem 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, nonnihil suspicantem, proprer aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuisti: qui mihi, quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo temporeCaniniano, tum &c.

Suspiciōse, Adv. [ὑφορωδῶς] Cic. pro Dejot. 16. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis. At quam non modo credibiliter, sed ne suspiciose quidem. i. e. Prorsus absurde & calumniose. Budæus.
Dicere aliquid suspiciose ac criminose. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Cum tenim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciose dicere, aperte ludificari & calumniari sciens non videatur.
Narrare aliquid suspiciose. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Compar. Cic. de Clar. Orat. 131. Qui suspiciosius aut criminosius diceret, audivisse me neminem.

Suspectus, ûs. m. [ἀνακόλεψις] Plin. lib. 37. cap. 9. Hoc & minime probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor.
Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38. h. e. Si sursum conspiciatur, & in aerem quod dicitur.
Suspectus, Altitudo. Virg. 6. Æn. 579.
Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum.
Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æn. 530.
Suspectus, pro Admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25. Videndum est quid maxime faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium se suaque mirandi, aut aviditas, aut invidia.
Honorum suspectus. Ovid. 5. Fast. 21.

Suspicĭter, Adv. Idem quod Suspiciose. Non. 4. 337. Curiose & suspiciter circum adspicere. [An Suspicaciter?

Suspector, ōris. m. Sidon 3. Epist. 5. Suspector admiratorque.

Suspĭcax, ācis. Adj. o. g. ut
In rumore suspicax. Quintil. Decl. 18.
Animus suspicax. Tacit. 1. Ann. 13.
Maritus suspicax. Quintil. Decl. 18.
Silentium suspicax. Tacit. 3. Ann. 11.

Suspecto, [ὑποβλέπω] āre. frequent. Sursum aspicere. Martial. Oculisque suspectans sidera. Plin. 8. 16. Et 11. 29.
Suspectare, [ὑφορᾶν] pro Suspectum habere. Tacit. 1. Ann. 5. Et quidam scelus uxoris suspectabant.
Passiv. Idem 4. Ann. 3. Ne pellici suspectaretur.

Suspector, āri. depon. Ammian. 28. 1. Impetrarunt, ut hi, quos suspectati sunt, illico rapti compingerentur in vincula.

Suspectans, antis. Partic. Sursum spectans. ut, Leo suspectans. Plin. lib. 8. cap. 16.
Populi suspectantes. De locustis, Tanto volant pennarum stridore, ut aliæ alites credantur, solemque obumbrent, sollicite suspectantibus populis, ne suas terras operiant. H. St. ex Plin. lib. 11. cap. 29. cujus loci notationem culter empectæ abstulerat. Desiderabatur autem hic & seq. loc. in edit. Lugd.
Virgo suspectans tabulam pictam. Ter. Eun. 3. 5. 36. H. St.
Suspectans, Suspectum habens. ut, Potentiam suspectans. Tacit. 11. Ann. 16.
Fraudem suspectans. Idem 13. Ann. 39. conf. Apul. Apol. p. 352. Elm.

Suspĭco, āre. Plaut. Men. 9. 9 22. Ne memores aut suspices. Antiquum Usitatius vero

Suspicor, [ὑποπτεύω, Gl. L. G. & G. L. ὑποβλέπομαι, ὑποιοῦ, G. L.] āri. Dictum, quod cum timore quodam ea videmur aspicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3. 27.
Quod malim, quam me hoc falso suspicarier. Cic. 3. Verr. 64.
Hospes Janitor, qui nihil suspicaretur, veritus ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere cœpit. Ter. Heaut. 4. 1. 44. Quid nunc suspicaro, aut invenis de illa?
Suspicari, pro Quoquomodo intelligere. Bud. Cic. in Divinatione C.99. Quas res, non modo antea nunquam cogitasti, sed ne nunc quidem, cum in eas ingrederis, quæ & quantæ sint suspicari potes. Vide in meis Sched. de verbo Suspicari. H. St. Exstant. 1. Verr. 40.
Scribe, non modo si quid scies, aut audieris, sed etiam si quid suspicabere. Cic. 7. Att. 12.
Suspicor fore. Cic. 1. Fam. 6. Quod valde suspicor fore ut infringatur hominum improbitas.
Aliquid mali suspicari. Cic. pro Cluent. 27.
Aliquem abs se alienatum suspicari. Cic. 1. Fam. 7.
Suspicari de. Cic. de Clar. Orat. 56. Licet aliquid etiam de M. Popillii ingenio suspicari. [i. e. Ingeniosum hominem & disertum putare.
Suspicor de mendo. Manut. in aliquibus Scholiis. H. St.
Res nefarias suspicari. Cic. pro Milon. 64.
Ad suspicandum duci. Cic. de Clar. Orat. 56.
Suspicans, antis. Partic. [ὑποπτεύων] Ter. And. 1. 1. 89. Nihil suspicans etiam mali. Adde Sallust. Catilin. 44. & Hirt. Bell. Afric. 37.
Suspicātus, a, um. aliud Partic. Cæs. 4. Bell. Gall. 32. Cæsar, id quod erat, suspicatus, &c.
Fore id suspicatus, quod accidit. Idem 1. Bell. Civil. 40. conf. Ter. Eun. 3. 1. 45.
Suspicātrix, īcis. f. Varr. L. L. 6. 3. Mulieres Claudius scribit actiosas demonstrari suspicatrices.
Suspicābĭlis, e. Adj. ut, Ars suspicabilis. Arnob. lib. 1. p. 28.
Suspīro, [πνέω, πνεύζω, ἀναπνεύζω, πνοιχρέομαι, παίζω, ἀναπίω, πνοιμαπῶ, Gl. L. G.] āre. Spiritum ab imo pectore trahere, quod sollicitudinis aut doloris argumentum est. Plaut. Men. 5. 4. 8.
Quin suspirabo plus sexcentum dies.
Amore ficto suspirat mulier. Lucret. 4. 1186.
Familiariter suspirare. Cic. 1. Att. 18. Reperire ex magna turba neminem possumus, quicum aut jocari libere, aut suspirare familiariter possimus. [i. e. Ingemiscere.
Ingemit & tacito suspirat pectore. Ovid. 21. Epist. 201.
Ab imo suspirare. Ovid. 3. de Arte Am. 675. subaudi, Pectore.
Calorem suspirare. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 57.
Flebile suspirare. Claud. 1. in Eutrop. 269.
Suspirare, Desiderare. Juven. 11. Sat. 152.
Suspirat longo non visam tempore matrem.
Amores suspirare. Tibul. lib. 1. 6. 35.
Ad honores suspirare. Valer. 4. Argon. 532.
In aliquam suspirare. Ovid. 1. Fast. 417.
Suspirare, Sursum exspirare, exhalare, emittere. Lucan. lib. 6. 370.
Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aëra, nec ventos tenues suspirat Anautos.
Suspīrans, antis. Partic. [ἀναπνέων, Gl. L. G.] ut, Curæ suspirantes. Cic. 1. de Divin. 42. — quo facto pater
Rex ipse Priamus, somnio mentis metu
Perculsus, curis sumptus suspirantibus
Exsacrificabat hostiis balantibus.
Puella suspirans. Catul. 65. 102.
Suspirandus, a, um. aliud Partic. [πνευκτέος] ut, Domus suspiranda. Stat. 4. Theb. 20.
Suspirātus, a, um. Partic. Imploratus, invocatus. Sil. 15. 82.
Quid suspiratos magno in discrimine nautis
Ledæos fratres referam?
Proximitas suspirata. Sidon. 1. Epist. 5.
Suspirātio, ōnis. f. Senec. lib. de Ira, Sentiet itaque suspirationes quasdam & umbras affectuum, ipsis autem carebit. Plin. in Præfatione, Inde illa nobilis Marci Ciceronis suspiratio, O te felicem &c.
Suspirātus, ûs. m. [πνεύμα] Ovid. 14. Met. 129.
Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,
Nec dea sum dixit, &c. De Sibylla.
Assiduus Suspiratus. Apul. 5. Met. p. 170. Elmenh.
Suspīrĭtus, ûs. m. Plaut. Merc. 1. 2. 4.
Simul enecato suspiritus, vix suffero hercle anhelitum. V. Parei Lex. Crit. p. 1209.
Creber suspiritus. Liv. 30. 15. Quum crebro suspiritu, & gemitu aliquantum temporis consumpsisset. Al. Suspirio. V. ibi Fr. Gronov.
Cruciabilis suspiritus. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh.
Suspīrium, i. n. [πνεύμα, πνοιχή] Idem. Plaut. Cist. 1. 1. 58.
— hoc sis vide; ut petivit
Suspirium alte! & pallida es.
Sine cura, sine suspirio. Cic. 4. Tusc. 72.
Ægra suspiria. Stat. 6. Theb. 793.
Muta suspiria. Stat. 11. Theb. 604.
Præsaga luctus suspiria. Ovid. 2. Met. 125.
Ducere suspiria ab imo pectore. Ovid. 10. Met. 402.
Laxare suspiria. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 179.
Mulcere suspiria alicujus. Claud. in 2. Conf. Stilich. 211.
Repetere suspiria tota nocte. Tibull. lib. 3. 7. 29.
Rumpere suspiria in voces. Claud. de Bell. Gildon. 235.
Trahere suspiria magno motu. Ovid. 2. Met. 753.
Suspirium, [δυσποιία, Gl. L. G.] Ipsa suspirandi difficultas: est enim morbus qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. 20. 9. Ad tormina, regios morbos, tussim veterem cum suspirio. Columel. 6. 14. Interdum tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit.
Sicut Columella dicit, Tumore palati &c. Lucanus lib. 4.
Rescissoque movent suspiria dira palato. i. e. Halitus emissiones anhelæ, inquit Schol. H. St. v. 329. Al. codd. Nocent, pro Movent.
Suspiriōsus, a, um. Adj. [ἀσθμαπκὸς] Qui spirandi difficultatem patitur, vel cui vitiosa est respiratio. Plin. lib. 20. cap. 2. Suspiriosis prodest. adde 23. 7.
Sulpiriosa mula. Columel. 6. 38. Ubi alii Suspiciosa. V. in suspiciosus. H. St.
Suspiriōse, Adv. Columel. 7. 6. Suspiriose laborantibus auriculæ ferro rescindendæ.
Susque dēque, [ἀδιαφόρως] i. e Plus minusve, inquit Festus. Susque deque habere sive ferre, significat Æquo animo esse, & quod accidit, non magni facere, & interdum negligere. atque contemnere: hoc est, Sursum deorsum feratur res, parvifacere Plaut. Amph. 3. 2. 5.
Atque id me susque deque esse habituram putat? V. Gellium lib. 16. cap. 9. Cic. 14. Att. 6. Nam de Octavio susque deque: exspecto quid de Mario.
Susque deque fero. Gell. lib. 16. cap. 9.
Susque deque habeo. Idem ibid. V. habeo.
Sussilio, V. subsilio.
Sustellose, Adv. πανέρχως, Gloss. Latinogræc. [Puto Sutelose scribendum. V. Sutela in suo.
Sustendo, di, sum, [ὑπτείνω] ĕre. Decipiendi gratia subdere aliquid aut machinari. Sallust. Dum sustendit insidias militi.
Sustento, are. V. sustineo.
Susterna. V. fusterna, & sapinus.
Sustĭneo, ui, entum, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. ὑπέχω, ὑπομένω, G. L.] ēre. Sursum tenere. Cic. 2. de Nat. Deor. 28. Ex quo concluditur, quum omnes mundi partes sustineantur calore, mundum etiam, &c. conf. 25. Plin. lib. 12. cap. 25. Vineæ sine adminiculis se ipsæ sustinent. [Male in Gloss. Sustenit, pro Sustinet, vel saltem Sustenet.
Artus infirmos baculo sustinere. Ovid. 6. Met. 27.
Artus titubantes sustinere ferula. Ovid. 4. Met. 27.
Cervicibus suis sustinere Remp. translate. Cic. pro Domo 142. Revocate jam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam Remp. quam antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis vestris cervicibus sustinetis.
Humeris sustinere Remp. Cic. pro Flacc. 94. De summa Reip. taceo: quam vos universam in hoc judicio vestris humeris, vestris inquam, humeris, Judices, sustinetis.
Labentem excepit, corruere non sivit, fulsit & sustinuit, re, fortuna, fide, hodieque sustinet. Cic. pro Rabir. Post. 43.
Marem sustinere, Initum pati. Ovid. 2. de Arte Am. 486.
Sustinet immundum sima capella marem.
Sustinere, Pati, ferre. Ter. Phorm. 2. 2. 33.
Senex adest, vide quid agas, prima coitio est acerruma:
Si eam sustinueris, post illa jam ut lubet ludas licet. Plin. 1. Epist. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tamdiu sustinere? Ovid. 3. Amor. 9. 44.
Non sustineo, pro Nequeo, non possum, non audeo, nolo. Quintil. lib. 2. cap. 4. Nec enim hujus rei judicium differre sustineo. Ovid. 4. Fast. 850.
— nec jam suspendere fletum
Sustinet.
Sine negatione. Curt. lib. 6. 9. Sustinuit scribere mihi. Sueton. in Calig. cap. 30. Hanc, ut crudelissimam cædem, & deflevit edicto, & eos qui spectare sustinuissent, exsecratus est.
Sustinere, Audere. Ovid. 6. Met. 563.
Sustinet ad Procnem post talia facta reverti. i. e. Audet.
Pontifisatum maximum ei auferre non sustinuit. i.e. Non ausus est. Suet. Aug. cap. 31.
Aliquem non sustinere, pro Ejus preces differre, & postulata negare non posse. Ovid. 5. Fast. 76.
Et Numitor dixisse potest, Da, Romule, mensem
Hunc senibus: nec avum sustinuisse nepos.
Æstus sustinere. Ovid. 2. Met. 228.
Casus fortuitos magno animo sustinere. Columel. lib. 1.
Fama tua & officium non sustinet, ut &c. Cic. 9. Att. 9. De te & tua fide & pietate idem mehercule, mi Cicero, sentio, quod tu, non posse tuam famam & officium sustinere, ut contra eum arma feras, a quo tantum beneficium te accepisse prædices.
Famem sustinere, Tolerare. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 20. Sustinebant famem primo tenerrima frondium, & cacumina arborum: tum coria igne mollita, & quicquid necessitas cibum fecerat.
Gravitatem alicujus rei sustinere, Ferre, pati. Cic. 11. Att. 25. Jam enim corpore vix sustineo gravitatem hujus cœli, qui mihi laborem adfert in dolore.
Imperia alicujus. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Hominem esse barbarum, iracundum, temerarium, non posse ejus imperia diutius sustineri.
Injuriam sustinere dicitur sementis, cui Perire opponitur. Columel. lib. 2. cap. 9.
Labores. Ovid. 8. Met. 500.
Laborem propter ambitionem. Cic. 1. Att. 14.
Mali nihil est, quod non & sustineam & exspectem. Cic. 11. Att. 11.
Molem hujus invidiæ vix sustinebo. Cic. 1. in Catil. 23.
Multum furoris ille enim sustinuerat, hic erroris. Cic. pro Dejot. 36.
Pœnam subire ac sustinere. Cic. pro Domo 101.
Pœnam sempiternam sustinere. Cic. Post red. ad Quirit. 1.
Servitutem ferre & sustinere. Cic. 5. Tusc. 16.
Sumptum sustinere, Tolerare. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis thesauros haberem, sustinere sumptum possem. Vetus exemplar habet Sumptui.
Suspicionem. Plaut. Bacch. 3. 3. 32.
Innocens, suspicionem hanc sustinet causa mea. Idem Milit. 2. 4. 35.
Vultum alicujus sustinere. Liv. 23. 9.
Sustinere se, pro Reprimere & retinere. Cic. 9. Fam. 8. Exspectabam omnino jamdiu, meque sustinebam, ne ad te prius ipse quid scriberem, quam aliquid accepissem. Cic. 4. Acad. 68 Sustinenda est potius omnis assensio, ne præcipitet, si temere processerit.
Ab omni assensu se sustinere. Cic. 4 Acad. 48.
A respondendo se sustinere. Cic. 4. Acad. 104. Quum se a respondendo, ut aut approbet quid, aut improbet, sustineat, ut neque neget aliquid neque ajat.
A lapsu sustinere se, pro Cavere lapsum. Liv. 21. 35. extr.
Currum sustinere, h. e. Retinere, & cohibere. Cic. 13. Att. 21.
Cursum & impetum benevolentiæ sustinere, h. e. Reprimere. Cic. de Amicit. 64. Est igitur prudentis sustinere, ut cursum, sic impetum benevolentiæ:

nevolentiæ: quo utamur quasi aquis tentatis, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
Equos incitatos sustinere, Retinere. Cæs. 4. Bell. Gall. 33. Ac tantum usu quotidiano & exercitatione efficiunt, ut in declivi ac præcipiti loco incitatos equos sustinere, & brevi moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad. 94.
Gradum sustinere, Reprimere. Ovid. 6. Fast. 398.
Manum suam sustinere dicitur deus, Quando retrahit. Ovid. 5. Fast. 302.
Tela sustinere, quod & Inhibere dicitur. Liv. 31. 24. Sustinebant tela, ne in permistos hostibus suos conjicerent.
Sustinere, Differre. Liv. 5. 45. extr. Compressique a Cæditio Centurione, quem sibimet ipsi præfecerant, rem in noctem sustinuere.
Cognitionem sustinere. Callistratus in l. Interdum. D. de judiciis. Interdum ex justis causis & ex certis personis sustinendæ sunt cognitiones. i. e. Differendæ & suspendendæ.
Diem extremum fati sustinet, Mortem suam differt in adventum tuum, Moriturus te exspectat. Ovid. 1. Epist. 114.
Pœnam sustinere, i. e. Pœnæ exsequutionem differre. Ulp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injust. testam. tametsi provocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen sustinenda est, quoad princeps rescripserit ad litteras præsidis.
Aciem labantem sustinere, Restituere. V. ACIES.
Concursum omnium philosophorum. Cic. 4. Acad. 70.
Convicium quotidianum. Cic. pro Quint. 62. At quis erat procurator? credo, aliquem ejectum hominem egentem, litigiosum, improbum, qui posset scurræ divitis quotidianum convicium sustinere. [An Abjectum?
Impetum hostium. Cæs. 1. Bell. Gall. 24. Cic. 3. Off. 48. Athenienses quum Persarum impetum nullo modo possent sustinere.
Incursum alicujus. Ovid. 3. Met. 82.
Multitudinem tantam sustinere non possum solus cum ista copia. Cic. 8. Att. 19.
Prælia. Cic. 9. Fam. 11. Quod scribis, prælia te mea causa sustinere, non tam id laboro, ut si qui mihi obtrectent, a te refutentur, quam intelligi cupio, quod certe intelligitur, me a te amari. Al. Non sust.
Pugnam. Liv. 3. 28.
Sermones hominum sustinere, pro Resistere oblocutionibus hominum. Cic. 15. Fam. 14. Absens hominum sermones facilius sustinebis.
Sustinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. 18. Philo autem, dum nova quædam commovet, quod ea sustinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur, &c.
Causam alicujus rei sustinere. Cic. 5. Verr. 53. Idem 13. Att. Nonne furor ejus omnem causam sustinet? i. e. Nonne in eum ut furiosum omne crimen verti debet? Budæus.
Causam publicam. Cic. 1. Verr. 27. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam non sustinere, vitam alterius totam explicare? Ibid. Tamen esset magnum tantam causam, tam exspectatam, & diligentia consequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus sustinere. h. e. Defendere posse.
Crimen sustinere, Defendere, excusare. Cic. 7. Verr. 102. Videbat illis Navarchis testibus tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse.
Culpam alicujus rei. Cic. 7. Att. 3. Ut jam ne istius quidem rei culpam sustineam, quod minus diu fuerim in provincia, quam fortasse fuerit utile.
Curam belli. Cic. 6. Att. 15. Cum enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mærore suo maximam curam belli sustineret, &c.
Curam sustinere, Affixium esse. Cic. 10. Fam. 4. Interim hic maximam sollicitudinem curamque sustineo.
Dignitatem & decus civitatis sustinere, Tueri. Cic. 1. Off. 124. Est igitur proprium munus Magistratus, intelligere se gerere personam civitatis, debereque ejus dignitatem & decus sustinere, servare leges, jura describere.
Exspectationem. Cic. 3. Off. 6. Sustines enim non parvam exspectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam honorum, nonnullam fortasse nominis. h. e. Maxima est de te hominum exspectatio, te imitaturum, &c. quam tueri debes.
Exspectationem sui sustinere ac tueri. Cic. 2. Fam. 1. Sic ad nos confirmatus revertare, ut quam exspectationem tui concitasti, hanc sustinere ac tueri possis.
Magnitudinem imperii. Cic. Post red. in Senat. 9. Magnitudinem tanti imperii, nec intueri, nec sustinere, nec capere potuerunt.
Munera, Exsequi. Cic. de Senect. 34.
Munus magnum de aliqua re sustinere. Cic. de Clar. Orat. 113.
Munus consulare. Cic. 10. Fam. 12. Qui quod consulares aberant, consulare munus sustinebat more majorum.
Muneris aliquid in Rep. fungi ac sustinere. Cic. 5. Verr. 199.
Negotia. Hor. 2. Epist. 1. 1.
Negotium totum gubernare, & suis humeris sustinere. Cic. pro Milon. 29.
Nomen civitatis sua auctoritate sustinere. Cic. pro Flacc. 34.
Nomen publicani. Cic. 1. Q. frat. 1.
Onus magnum. Cic. 2. Fam. 10. Idem lib. 5. 9. Hoc quicquid est oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuendum ac sustinendum puta. Cic. 2. Fam. 5. Totum negotium non est dignum viribus nostris, qui majora onera in Rep. sustinere & possum & soleam.
Onus aliquod suscipere, quod sustinere non possis. Cic. pro Rosc. Amer. 112.
Partes salutis alicujus. Cic. 3. Att. Intelligoque multas partes meæ salutis & suscipere & posse sustinere, neque ut ita facias rogandum esse.
Quia non ædilis, aut Prætoris, aut Consulis partes sustineo. Tacit. 3. Ann. 53.
Personam aliquam. Cic. 2. de Orat. 102. Tres personas unus sustineo summa animi æquitate, meam, adversarii, judicis.
Personam magistri. Suet. de Clar. Grammat. cap. 24.
Simulatio fronte & vultu sustinetur. Cic. 1. Fam. 9. Idque non solum fronte atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur, declarant ii, qui tum, nostro illo statu, optimates nominabantur, sed etiam sensu sæpe jam, tabellaque docuerunt.
Aliquem sua auctoritate sustinere. Favere alicui, & illum tueri. Cic. ad Brut. 7. Apulejum vero tu tua auctoritate sustinere debes.
Sustinere, Alere, reficere. Curt. 7. 4. 24. Milites fluviatili pisce & herbis sustinebantur. i. e. Cibabantur. Virg. 2. Georg. 515.
— hinc patriam, parvosque nepotes Sustinet.
Cibo aliquo sustineri. Columel. lib. 8. cap. 4.
SUSTINENS, entis. Partic. Curt. 8. 2. 29. Ne illo quidem adminiculo sustinente.
Nullo hostium sustinente novum, ac velut infernum aspectum. Tacit. Germ. 43. 6.
SUSTINENTIA, æ. f. [κόπος] ut, Caritatis sustinentia. Vulg. Interpr. 1. Thess. cap. 1. 3.
SUSTENTO, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑπέχω, ὑπομένω, G. L.] āre. frequent. Plaut. Capt. 5. 1. 4.
Quumque ex miseriis plurimis me exemerunt,
Quæ adhuc te carens, dum hic fui, sustentabam.
Aciem sustentare. V. ACIES.
Sustentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 4. 2. 8.
Valuistin' bene? P. sustentavi sedulo, G. edepol gaudeo. h. e. Dedi operam ut viverem, & corpus sustentarem. Suet. de Clar. Grammat. cap. 14. Defuncto eo, filiisque ejus schola se sustentavit.
Alere & Sustentare. Cic. 1. Tusc. 43. Eaque ei demum naturalis est sedes, quum ad sui similem penetravit, in quo nulla re egens alitur, & sustentabitur iisdem rebus, quibus astra sustentantur & aluntur. Ter. Adelph. 3. 4. 36.
Præterea, ut captus servulorum est, non malus,
Neque iners alit illas: solus omnem familiam
Sustentat.
Casus suos alienis opibus sustentare. Cic. 4. Fam. 13. Ipse enim, pati fortuna abjectus, aliorum opibus casus meos sustentabam.
Domum & pacem sustentavit. Tacit. 1. Ann. 4.
Egestatem & luxuriam domestico latrocinio sustentare. Cic. Post red. in Senat. 10.
Famem sustentare. Cæs. 7. Bell. Gall. 17.
Inopiam sustentat spes, quod celeriter se habituros copiam confidebant. Cæs. 3. Bell. Civil. 49. pr.
Laborem spe otii sustentare. Sallust. ad Cæsar. de Rep. ordinand.
Mentes hominum cogitationesque spes sustentat. Cic. pro Flacc. 3.
Officiis alicujus aliquem sustentare. Cic. 3. Att. 22. Terentiam unam omnium ærumnosissimam, sustentes tuis officiis. [i. e. Suppeditatis officiose a te opibus ac subsidiis.
Parsimoniam alicujus suis sumptibus sustentare. Cic. pro Cœl. 38.
Non scientia juris, sed eloquentia sustentari. Cic. 1. de Orat. 239.
Subsidiis & liberalitate aliquorum sustentari. Cic. de Provin. Consul. 12.
Tenuitatem sustentare alicujus. Cic. 16. Fam. 21. Ut possum, ex meis angustiis illius sustento tenuitatem.
Valetudinem suam sustentare ac tueri. Cic. 7. Fam. 1. Tu modo istam imbecillitatem valetudinis tuæ sustenta & tuere.
Valetudo sui corporis notitia & observatione sustentatur. Cic. 2. Off. 86.
Vitia alicujus sustentare. Sallust. in Catil. 53.
Sustentare se, Ad animum relatum. Cic. 14. Fam. 4. Quod reliquum est, sustenta te, mea Terentia, ut potes.
Me vix misereque sustento. Cic. 3. Att. 6.
Sustentare se sua virtute. Cic. 6. Fam. 4. Tu velim te, ut debes & soles, tua virtute sustentes.
Conscientia præclara sustentari & recreari. Cic. 10. Att. 4. Præclara igitur conscientia sustentor, cum cogito me de Rep. aut meruisse optime quum potuerim: aut certe nunquam nisi divine cogitasse.
Consolatione sustentari. Cic. de Clar. Orat. 330. Ea consolatione sustentor, quam tu mihi, Brute, adhibuisti tuis litteris suavissimis.
Sustentari litteris. Idem 4. Att. 9. Sic litteris sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli.
Sustentare aliquem, Sustinere & fovere. Cic. 2. Q. frat. 3.
Fide aliquos sustentare. Cic. pro Rabir. Post. 4.
Sustentare malum diu, Perferre. Liv. 2.
Quum sustentare vix posses mærorem tuum, doloremque decessionis. Cic. in Pison. 89.
Sustentare se in furore aliquo. Cic. 4. Acad. (48.) At enim ipse sapiens sustentat se in furore, ne approbet falsa pro veris, & alias quidem sæpe.
Sustentare, pro Differre. Cic. 2. Q. frat. 9. Ædificationem Arcani ad tuum adventum sustentari placebat.
Sustentatum est, Impersonale. Cæs. 2. Bell. Gall. 6. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægre eo die sustentatum est. De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.
SUSTENTANS, antis. Partic. ut, Hostes legionum impetus sustentantes. Hirt. Bell. Hisp. cap. 17.
Miles seque & arma sustentans. Curt. 8. 4. 15.
SUSTENTĀTUS, a, um. Partic. Sallust. Jugurth. cap. 56. Milites pauliper a rege sustentati.
Moles sustentata. Lucret. 5. 96.
Puppis sustentata. Virg. 10. Æn. 304.
SUSTENTATIO, ōnis. f. [ἀνοχή] Ipse sustentandi actus.
Mora & sustentatio. Cic. 2. de Invent. 146. Deinde ex lege utrum statim fieri necesse, utrum habeat aliquam moram & sustentationem. V. Quintil 9. 2.
SUSTENTĀTUS, ûs. m. Apul. Apol. p. 287. Elmenh. Sunt in vita humana tempestates: levia sustentatui, gravia demersui.
SUSTENTĀCŬLUM, i. n. Fulcrum, seu quidquid sustentat. Tacit. 2. Hist. 28. Sin victoriæ fanitas, sustentaculum, columen, in Italia verteretur.
Pro Alimento posuit August. de Morib. Eccles. Cathol. cap. 33. Viliore victu vivere placet, minimeque sumptuoso corporis sustentaculo ætatem tranquillam ducere.
SUSTOLLO, sustŭli, sublātum, [ἐπαίρω, Gl. G. L.] ĕre. Sursum levare. Plaut. Cist. 1. 1. 117. Amiculum hoc sustolle saltem. Virg. 2. Æn. 153
Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas.
Sustollere in equum. Cic. pro Dejot 28.
Onus sustollere rerum adversarum rigida cervice. Sen. Epist. 72.
Virginem sustollere, Rapere. Plaut. Cist. 2. 3. 8.
Sublatum est, Ἐκκφίδη, ἀνεπέκτη, Gloss. Latinogræc.
Sustollere, Educare. Cic. 3. Tusc. 28. Ego cum genui, tum moriturum scivi, & ei rei sustuli. V. TOLLO, quo hoc Præteritum item refertur.
SUSTOLLENS, entis. Partic. [ἀνατείων] Catull. Argon. 62. 210.
Dulcia nec mæsto sustollens signa parenti.
SUSTULI præteritum. V. SUFFERO, SUSTOLLO, TOLLO.
SUBLĀTUS, a, um. Partic. SUBLATE, Adv. V. TOLLO.

SUBLATIO, V. TOLLO.

SUSUM, [ἐπάνω, Gl. L. G.] & SUSUS, [ἄνω, Gl. L. G.] pro Sursum & Sursus, Antiquum. Varr. Clivus proximus a Flora, susus versus. Cato R. R. cap. 153. Ita subducito susum animam, quam plurimum poteris. Monuit Turnebus. V. SURSUM.

SUSURNA, Vide SISYRA. H. St.

SŬSURRUS, i. m. [ψιθυρισμὸς] Parvum & summissum murmur: proprie autem arborum & frondium dicitur. Cic. 5. Tusc. 103. Leviculus sane noster Demosthenes, qui illo susurro se delectari dicebat, aquam ferentis mulierculæ. Hor. 2. Serm. 8. 78.

— tum in lecto quoque videres
Stridere secreta divisos aure susurros. Juven. 4. Sat. 110.
— tenui jugulos aperire susurro. [Subaudi Magico.

Blandos audire susurros. Propert. lib. 1. 11. 13.
Humiles susurri, Murmura tacite precantium. Pers. 2. Sat. 6.
Lenes susurri. Hor. 1. Carm. 9. 19.
Levis susurrus. Virg. 1. Ecl. 56.
Occultus susurrus. Claud. 1. in Eutrop. 36. al. Dolor.
Tacito susurro mala vota concipere. Lucan. lib. 5. 104. i. e. Occultis precibus.

SUSURRUS, a, um. Adj. [ψιθυρὸς] Ovid. 7. Met. 825.

Procrin adit, linguâque refert audita susurrâ. Non desunt qui putent substantivum esse a Susurrum, i. n. V. not. Burm. [Tentabam, Blandoque r. a. susurro.

SUSURRO, āre. vel SUSURROR, [ψιθυρίζω Gl. L. G. & G. L.] āri. Furtim & summissa voce loqui. Ter. And. 4. 5. 49. Jam susurrari audio, civem Atticam esse hanc. Martial. lib. 2. 44.
Aure susurrare, In aurem. Ovid. 3. Met. 643.
Cum aliquo susurrare. Ovid. 19. Epist. 19.
Fama susurrat. Ovid. 21. Epist. 233.

SUSURRĀTIM, Adv. Mart. Capell. lib. 6. Alicui susurratim decenter arridere.

SUSURRĀTIO, ōnis. f. [ψιθυρισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæsarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, sed susurrationes duntaxat, veniunt. Sunt qui legant Susurratores, Adjective.

SUSURRĀMEN, ĭnis. n. [ψιθύρισμα] Mart. Capell. lib. 7. Hilaro susurramine respondere. Et Apul. Met. 1. pr. p. 103. Elmenh. Magico susurramine.

SUSURRATOR, ōris. m. [ψιθυριστὴς] Gloss. Græcolat.

SUSURRO, ōnis. m. [ψιθυριστὴς] Qui occulte male dicendo, odium in aliquem aut dissensionem molitur. Sidon. 5. Epist. 7. Susurronum fæce aures completas.

SUSURRIŌSUS, a, um. Adj. [ψιθυριστὴς] Gloss. Græcolat. Cyrill.

S U T

SUTATES, dicuntur quasi Continue suentes, vel stantes in sutrina. Plaut, Aul. 3. 5. 39. Sedentarii, sutates, diabathrarii. al. Sutores.

SUTELA, SUTERNA, SUTILIS, SUTOR, SUTRINA, SUTRINUM, &c. V. post Sutor, in SUO, ĕre.

SUTRIUM, i. n. [Σύτριον] Urbs primum Tyrrhenorum, deinde Romanorum. A Romanis cum defecissent Sutrini, ad fidem reducendum eos mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, jussit milites trium dierum commeatum secum ferre, teste Liv. 6. 3. Hinc natum est proverbium, Quasi Sutrium eant. Plaut. Cas. 3. 1. 10.

— cibo
Cum suo quique facito uti veniant, quasi eant Sutrium.

Coloniam Romanam fuisse docet Vell. Paterc. 1. 14. 2.

SUTRINI, ōrum. m. pl. Incolæ Sutrii. Liv. 6. 3.

SUTRIUS, a, um. Adj. ut, Sutria tecta. Sil. lib. 8. 492.

SUTURA, V. SUO, ĕre.

S U U

SUUS, a, um. [ἴδιος, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen reciprocum. V. SUI. Plaut. Merc. prol. 88.

— præterea mihi
Talentum argenti ipsus sua adnumerat manu.

Suus cuique mos. Ter. Phorm. 2. 4. 14. Cic. 14. Att. 22. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
Suis eum certis, propriisque criminibus accusabo. Cic. 3. Verr. 43.
Suum sibi, ratione loquendi prisca valet Suum proprium. Plaut Capt. prol. 5.

Sed is quo pacto serviat suo sibi patri. Et iterum, 46.
Sed inscientes sua sibi fallacia. Sic Ter. Adel. 5. 8. 35.
Suo sibi gladio hunc jugulo. Est, Suo proprio gladio jugulo. Turneb. Adverf. 14. 7.

Minerva patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.
Suus, pro Ejus. Cic. 3. Att. 19. Lege enim collegii sui non tenebantur. Eidem, lib. 6. 12. Non destiti rogare & petere mea causa, suadere & hortari sua. Eidem, lib. 10. 4. Indulsit illi quidem suus pater semper. Hæc probat Budæus, refragante Valla & contendente ubique legendum Ejus.
Suus proprius. V. PROPRIUS.
Suæ ætatis homo, i. e. Major viginti quinque annis. Modestinus in l. Ex duobus. D. de negot. gest. Ex duobus fratribus, uno quidem suæ ætatis, alio vero minore annis.
Sui negotii, ἰδιοπράγμων. Gloss. Latinogræc. & Græcolat. ibid. Suas res agens.
Suis desideriis, Τῷ ἰδίῳ κέρδει, τῇ ἰδίᾳ προθέσει, τῇ ἰδίᾳ ἀφελείᾳ. Idem Gloss.
Suus heres, & Suum servare, i. e. Proprium. Non solum est peculiaris Jurisconsultorum locutio, sed etiam Oratorum. Cic. pro Rosc. Amer. 67. Sua quemque fraus, & suus terror maxime vexat, suum quemque scelus agitat, suæ malæ cogitationes conscientiæque animi terrent. Idem de Arusp. Resp. 8 Sua concio risit hominem. Et 1. Off. 113. Expendere oportebit, quid quisque habeat sui, &c. Id enim maxime decet, quod est cujusque suum maxime. Hæc quum Laurentius, aut certe eorum similia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres est patris institutus: quod dici ratio vetat, ut ipse affirmat. Quod si est verum, Plautus in Mercatore mendose illam sententiam formavit, 4. 3. 14.

Jubet salvere suus vir uxorem suam. Hæc Budæus.

Mulso constant suæ dotes. i. e. Peculiares. Plin. 22. 24.
Ejicere e civitate cives suos. Cic. pro Sext. 141. [Hic Cives sunt συμπολῖται. V CIVIS.
Uti populo sane suo. Cic. pro Quint. 29. conf. MEUS, NOSTER.
Recuperare captivos redditis suis. Cic. 3. de Orat. 107.
Qui profitetur esse suum facere aliquid. Cic. 2. de Orat. 66. V. SUM.
Suo, τῷ ἰδίῳ, τῷ σαυτοῦ, Gloss. Latinogræc.
De suo. V. DE.
Apponere de suo. V. APPONO.
Pervenire ad suum. Cic. pro Quint.
Tenere suum. Cic. 6. Att. 1.
Suus in disputando. Cic. 4. de Finib. 10. i. e. Non utitur alienis inventis argumentorum. Budæus.
Suus alicui. Naso de Ponto initio, elegiæ,

Qui miser est, ulli si suus esse potest. H. St. lib. 1. Eleg. 3. v. 2.

Sua sponte, [ἑκουσίῳ] Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 20. Hoc inito consilio denuntiavisse Gallonio, ut sua sponte, dum sine periculo liceret, excederet. V. SPONTE.
Sua unius. Liv. 2. 8. pr. Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum solus pertulisset, ut sua unios in his gratia esset, &c.

SUUS MET, Sallust. in Jugurth. cap. 31. Necesse est suomet ipsi more præcipites eant. Plin. lib. 17. Corellius Eques Romanus Atestæ genitus, inseruit castaneam suomet ipsam surculo in Neapolitano agro.
Suamet, [ἑαυτοῦ] Ablativus a Suus, cum syllabica adjectione MET. Plin. lib. 10. cap. 59. Anseres suamet vi colla sua abrumpunt. Plin. lib. 10. cap. 59. ad finem, Hunc suamet vi.

SUAPTE. [τῷ ἰδίῳ Gl. L. G.] Sua ipsius natura; & SUOPTE: ablativi a Suus cum syllabica adjectione PTE: ut, Suopte nutu, pro Suo ipsius: sicut Meopte, Meo ipsius.
Suapte, sine adjecto. Cic. 6. Att. 7. Quintius filius suapte, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem, animum patris sui sorori tuæ reconciliavit. Vetus autem codex non habet Suapte. Lucret. lib. 6. 755.

Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte. al. leg. Sua vi.

Suapte, pro Propria. Plaut. Merc. 5. 4. 9.

Suapte culpa ex genere capiunt genus, ingenium improbant.

Suopte, Suo ipsius, ut Meopte, Meo ipsius; tuopte, Tuo ipsius. Fest.
Suopte ingenio temperatus animus virtutibus. Liv. 1. 18. Plin. lib. 7. cap. 40. Et suopte ingenio quisque terminet.
Suopte nutu. Cic. 1. Tusc. 40. Ut terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur.

S Y A

SYAGRA, æ. f. sec. com. [Σύαγρα] Regio Ciliciæ prope Adum & Laërtem a suum venatione (ut ex nominis compositione apparet) appellata.

SYAGRON, [Σύαγρον] Extremum Arabiæ Felicis promontorium ad Mare Rubrum: cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus Tabula Asiæ sexta.

SYAGROS, [Σύαγρος] Canis nomen apud Sophoclem, a suum venatione impositum. Græcis item Syagros, Aprum, sive Suem silvestrem significat. [Gloss. Græcolat. Σύαγρος, Aper, Συάγριον, Aprinum.

S Y B

SYBĂRIS, is. vel ĭtĭdis, f. [Σύβαρις] Oppidum fuit antiquissimum XII millibus passuum ab Urbe distans. Quin & aliud teste Herodoto lib. 5. quod a Crotone non longe abest, & eodem nomine fluvius Calabriæ, a cujus potu greges amovent; nam si de ejus aqua biberint, sternutamentis agitantur. Auctor Strabo lib. 6. Oppidum ait Stephanus postea Thurion fuisse appellatum. Unde Sybaritæ dicti, gens in studio voluptatum operosissima, Suida teste, luxu deliciisque adeo notabilis, ut quicquid accurata atque ambitiosa luxuria paratum esset, id vulgo Sybaricum diceretur. Unde Ovid. in libro 2. Trist. 417. scribens ad Augustum, Sybaritida vocat opus Hemitheonis cujusdam Cinædi Sybaritæ, de generibus voluptatum & obscænarum deliciarum. Aristoteles lib. Moralium Eudemiorum primo, Smyndiriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo inter voluptuarios nominavit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas, Sybariticas appellatas scribit. Idem refert Sybaritas instituisse, ut equi ad tibiæ cantum saltare condiscerent: & Luxuriosos Sybaritas appellatos: & Sybarissare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Astipulatur & Quintil. lib. 3. cap. 9.

SYBARĪTĀNUS, a, um. Adj. [Συβαρίτης] Plin. lib. 8. cap. 42. Docilitas tanta est, ut universus Sybaritani exercitus equitatus, ad symphoniæ cantum saltatione quadam moveri solitus inveniatur.
Sybaritana præda Varroni apud Nonium 15. 36. est Lauta & elegans, quam convenire Tarentinis dicit. Sic enim scribit, Ad Sybaritanam prædam, in qua sunt tripodes, craterræ, pocula nobilium Tarentinarum.

SYBARĪTĬCUS, a, um. Adj. [Συβαριτικὸς] Martial. 12. 96. Libelli Sybaritici;

Qui certant Sybariticis libellis. i. e. Mollis & libidinosi argumenti.

Sybaritica, vocant Græci Omnia impendii majoris. Sybariticam mensam Zenobius Glisceram intelligit, & ut Plautus inquit, Ritu barbarico opiparam. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 9. V. in SYBARIS.

SYBARĪTIS, ĭdis. f. [Συβαρῖτις] patronym. a Sybaritis populis formatum. Ovid. 2. Trist. 417.

Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ovidius Opus Hemitheonis cujusdam cinædi, de Generibus voluptatum, & obscænarum deliciarum. V. Lucian. περὶ ἀπαιδευσίας.

SYBARUS, Nomen fontis in Eubœa, a quo Sybaris Italus nomen accepisse commemoratur a Strabone lib. 8.

SYBŎTA, orum. [Σύβοτα] Insulæ sunt perexiguæ, paulisper ab continenti terræ disjunctæ, ad orientale promontorium Corcyræ Leucimnam sitæ. Strabo.

S Y C

SŸCĂMĬNON, [Συκάμινον] Oppidum fuit in ora Phœnices, cujus sua ætate nihil præter memoriam exstitisse auctores sunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strabo lib. 16.
Sycaminon item Græci Morum appellant, arboremque ipsam Sycamineam, συκαμινέαν. [Gloss. Græcolat, Συκάμινος, Morus, συκάμινα, mora.

SŸCĂMĬNOS, i, f. [συκάμινος] vel SYCAMINON, ōnis, m. Morus Ægyptia: qua uti solent in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispensantur, & coërcentur. Ulpianus, in tit. de extraordinar. criminib. lib. 10. Si quis (inquit) arborem sycaminonem exciderit: nam & hæc res vindicatur extra ordinem non levi pœna, idcirco quod hæ arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispensantur. [Videtur Sycaminon reliquisse. Nam Συκαμινὼν, Sycaminetum sonat.
Sycamina, (Al. Sicimina) inquit Hieronymus, quidam interpretantur arborum genus, quæ Palæstinæ in campestribus, nascuntur, quæ, si non vellicentur, amarissimas cariculas faciunt, & a calicibus corrumpuntur. Nobis autem, quia solitudo, in qua morabatur Amos, nullam hujusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur. V. dict. super.

SYCE, es. f. [Συκὴ] Insula est Asiæ adjacens non procul ab Ephesо, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

SŸCĒ, es, f. [σηκὴ] Herba, alio nomine Peplos & Meconion aphrodes, ex una radice tenui fructificat, foliis rutæ paulo latioribus, semine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. Plin. lib. 27. cap. 12.

SŸCĪTĒS, [συκίτης] Gemma a fici colore dicta, de qua Plin. lib. 37. cap 11.
Est item Sycites vini factitii genus, ex fico, quod alii palmiprimum, alii Cotorchiten appellant, singulis modiis in aquæ oongiis tribus maceratis, ut docet idemi Plin. lib. 14. cap. 16.

SŸCŎMŎRUS, i. f. [συκόμορος] Arbor a Ficu & Moro sic dicta: συκῆ enim ficus, μόρον arboris fructus est, quam & Latini Morum appellant. De hac sic Ruellius, Ficum Ægyptiam Theophrastus Ægyptiam moron, Celsus morosycon appellat, Dioscorides, Galenus, & Theophrasto posteriores, indito a fico & moro nomine, Sycomorum (συκόμορον n. g.) appellarunt Dioscoridi arbor est amplissima, ficus similitudine, largo succo, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento gustus ignavi cognomines, ternos aut quaternos anno fundit: eosque, non ramis, ut ficus, sed caudice ipso gerit, similes caprificis, dulcioresque grossulis, hoc est primitivis in fico pomis, sine granis interioribus. Nec maturescunt aliter, quam scalpendo ferreis unguibus, magno proventu eorum in Caria & Rhodo, locisque prorsus parum tritici ferentibus: populis in annonæ caritate & penuria pro pane frumentoque satisfaciunt: tam restibilis pomi ejus ubertas & copia est. Pomum ventri quidem amicum, sed minimam præbet alimoniam. Et post paulum, Tradit Ulpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus esse frequentem, graviterque in eos animadverti, qui sycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit. [V. SYCAMINUS, & Diosc. 1. 181. Cels. 3. 18.

SŸCŎPHANTA, æ. m. [συκοφάντης] Observator & delator ejus, qui ficos furto sustulisset. παρὰ τὸ σῦκα φαίνειν, id est, ab indicando eum qui ficos ederat.
Sycophanta, pro Mendace, cavillatore, sive doloso ponitur. Quod hinc originem habuit. E duobus servis Græci cujusdam viri, alter ficus, quæ domi paratæ erant, absumpserat: alter, quis eas abstulisset, ignorabat. Quærenti eas domino sons innocentem accusabat. Herus ut veritatem exploraret, haurire utrumque subtepidam aquam jussit, deinde evomere Tunc primum sycophantæ ortum vocabulum, eo ita appellato, qui ficos devoraverat, culpamque in innocentem cavillando, ac mentiendo rejecerat. Festus, Sycophantas appellatus hac de causa dicunt, Atticos quosdam juvenes solitos ajunt in hortos irrumpere, ficosque diligere: quam ob causam lege est constitutum, ut qui id fecisset capite truncaretur: quam pœnam qui persequerentur ob parvula detrimenta, syncophantas appellatos. Plaut. Amph. 1. 3. 8.
Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem sit meus pater. [Gloss. Græcolat. Συκοφάντης, Calumniator, Sycophanta: Συκοφαντία, Calumnia. Pergraphicus sycophanta. V. PERGRAPHICUS.

SYCOPHANTIA, æ. f. [συκοφαντία] Calumnia, delatio, falsa accusatio. Significat & Fallaciam. Plaut. Mil. 3. 1. 172. Nam ego inveni lepide sycophantiam.
Sycophantias struere, Machinari. Plaut. Asin. 1. 1. 56.

SYCOPHANTOR, [συκοφαντέω] āri. Calumniari, Falso accusare. Plaut. Trin. 3. 3. 57.
Quanquam hoc me ætatis sycophantari pudet. Ibid. 4. 2. 116.

SYCOPHANTIŌSE, Adv. [συκοφαντικῶς] antiquum, pro Dolose. Plaut. Pseud. 4. 7. 113.
Ego nec sycophantiose quicquam ago, nec malefice.

SŸCŌSIS, is. f. [σύκωσις] Ubi inter palpebras succressit quippiam carunculæ imagine, ac protuberans, consequitur & oculi totius difficilior motus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 20.

SYCORIS, V. SICORIS.

SŸCUSSA, [Συκῦσσα] Insula est in mari Ægeo, ante Ephesum, de qua Plin. lib. 31. cap. 5.

S Y D

SYDERIS, [Σύδερις] Fluvius est in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, a cujus ostio Caspium mare nomine amisso, Hyrcanum incepit appellari. Plin. lib. 6. cap. 16. Rectius Sideris per i.

SYDIMA. Urbs in montanis Lyciorum apud Plin. lib. 5. cap. 27. Al. Sidyma.

SYDUS, V. SIDUS.

S Y E

SŸEDRA, æ. f. [Σύεδρα] Oppidum est Isauriæ, quæ est Asiæ regio media inter Ciliciam & Lycaoniam. Stephan.

SŸĒNĒ, es. f. [Σύηνη] Urbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægypti, supra Alexandriam, versus meridiem, quinque millibus stadiorum, sub tropico Cancri directe locata. Unde sole exsistente in Cancro medio solstitii die supra verticem civitatis, nullam prorsus in ea umbram jaci, ait Plin. lib. 2. cap. 73. Lucan. lib. 2. 587.
— umbras nusquam flectente Syene.
Atra Syene. Claud. de Nilo 19.
Calida Syene. Ovid. 1. de Pont. 5. 79.
Eoa Syene. Stat. 2. Silv. 2. 86.

SYENĪTES, æ. m. [Συηνίτης] Marmor circa Syenem. Plin. 36. 8.
Syenites Phorbas. Ovid. 5. Met. 74.

S Y G

SYGAROS, i. f. [Σύγαρος] Insula est in sinu Arabico, in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa litora errantes moriuntur. Plin. lib. 6. cap. 28.

S Y L

SYLA, V. SILA.

SYLARIS, vel SYLARUS, V. SILARUS.

SYLLA, V. SULLA.

SYLLĂBA, æ. f. [συλλαβὴ, Gl. G. L.] Comprehensio litterarum, vel unius vocalis enuntiatio, temporum capax. V. Grammaticos. [Apices etiam Latini vocabant. Gloss. Græcolat. Συλλαβαὶ, Apices, V. APEX.
Claræ Syllabæ. V. CLARUS.
Anceps legulejus syllabarum. Cic. 1. de Orat. 236.
Cadunt verba in syllabas. V. CADO.
Coeuntes inter se syllabæ. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Peccare in syllaba. Cic. in Parad. 3.
Terminare clausulam longa syllaba. Cic. 3. de Orat. 181.
Syllabæ, pro Versibus hendecasyllabis. Martial. lib. 1. 62.
Verona docti syllabas amat vatis:
Marone felix Mantua est. Doctum vatem appellat Catullum.

SYLLABĀTIM, Adv. [κατὰ συλλαβάς] Per singulas syllabas. Cic. 13. Att. 25. At ego, ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιοχὰς persequi solet, sed Spintharo syllabatim.
Dicere syllabatim. Cic. 4. Acaæ. 119. Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

SYLLABĀRIUS, i. m. Qui syllabas connectere insuescit. V. Cæl. Rhodig. 14. 28.

SYLLABIRO, āre. Saresb. Polycr. cap. 5. 16. Qui syllabirare non novit. [Nisi Syllabizare reliquit, quo Græci utuntur.

SYLLEPSIS, is. f. [σύλληψις] Conceptio, Comprehensio in Gloss. ab σὺν con, & λῆψις acceptio: quæ fit quum pluralis dictio singulari verbo copulatur; ut, Virg. 1. Æn. 557.
— sociis & rege recepto. Aut singularis plurali verbo connectitur; ut, Virg. 1. Ecl. 82.
— sunt nobis mitia poma,
Castaneæ molles, & pressi copia lactis. Aut quum pro multis unus ponitur; ut, Virg. 2. Æn. 20.
— armato milite complent Item pro uno multi; ut, Virg. 9. Æn. 525.
Vos, ô Calliope, precor aspirate canenti.
Syllepsis, Pars major auctores sunt. Liv. 30. Magna pars faucii. Ibidem.

SYLLŌGISMUS, i. m. [συλλογισμὸς] Computatio, pensatio exp. Gloss. Græcolat. ab σὺν & λέγομαι, quod est computo, concludo: vel potius ab λογίζομαι ratiocinor. Quintil. lib. 3. cap. 7. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est qui intendit.
Syllogismi circumscripti, & effecti. Plin. 2. Epist. 3. ad Nepot. Circumscripti, id est breves effecti, id est elaborati, & arte perfecti.

SYLLOGISTĬCUS, a, um. Adj. [συλλογιστικὸς] Rationale, exp. Gloss. Græcol. Quintil. 7. 1. Ratiocinatum vel collectivum vertit. ut, Status syllogisticus. Quintil. 5. 10.

SYLLOGISMĂTĬCUS, a, um. Adj. Idem. Fulgent. Mythol. 1. Aristotelis syllogismaticum verbiloquium.

SŸLŎSŌN, ontis. m. [Συλοσῶν] Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hystaspis filio vestem, quam ferebat, aliquando largitus esset: nam ille quum nondum rex esset, eam magnopere concupiverat. Quum vero regnaret, dono Sylosonti tyrannidem dedit, qui acerbe imperavit. Quare urbs hominibus viduata est. Unde ductum est proverbium, ἔκπε Συλοσῶντος εὐρυχωρία. i. e. Sylosontis locus amplus est. Strabo lib. Geographiæ 14.

SYLVA, SYLVANUS, SYLVATICUS, SYLVESCO, SYLVESTER, SYLVIA, SYLVICOLA, SYLVICULTRIX, SYLVIFRAGUS, SYLVIGER, SYLVIUS, SYLVOSUS, V. SILVA.

SYMÆTHIS, V. SYMÆTHUS.

SYMÆTHUS, i. m. pr. dub. [Σύμαιθος] Fluvius Siciliæ non longe ab Ætna, qui ut ait Strabo lib. 6. agrum Catanæum influit. V. Plin. 3. 8. Sil. 14. 232.
Nomen item viri apud Sil. 9. 410.

SYMÆTHIUS, a, um. Attributum. Virg. 9. Æn. 584.
Eductum Martis luco Symæthia circum
Flumina. Ovid. 13. Met. 879.
Terga fugæ dederat conversa Symæthius heros. i. e. Acis. V. seq.

SIMÆTHIS, ĭdis. f. [Συμαιθὶς] patronym. & proprium Nymphæ. Ovid. 13. Met. 751.
Acis erat, Fauno, nymphaque Symæthide natus.

SYMBARI, orum. Populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantumque venatu victitantes. Plin. lib. 6. cap. 31.

SYMBOLA, æ. f. [σύμβολὴ] V. seq. dict.

SYMBŎLUM, i. n. [σύμβολον] Indicium exp. Gloss. Græcolat. Sic Annulus dictus est, cum sit nota & signum. Plin. lib. 13. cap. 1. Et ideo miror, Tarquinii ejus statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisci ungulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum.
Adulterinum symbolum. V. ADULTER.
Symbolum, aliquando Collatio dicitur, a συμβάλλω confero: hoc est, quod plures conferunt in unum, ita ut cœna illa dicatur Collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc. 4. 1. 13.
Symbolorum collatores apud forum piscarium. Al. Symbolarum. Ter. And. 1. 1. 61. Symbolum dedit, cœnavit. Al. Symbolam. Idem Eun. 3. 4. 1. Ut de symbolis essemus.
Condicere symbolum. V. CONDICO.

Symbola, si credimus Suidæ, appellat Demost 7. Philipp. Quæ pacta conventa sunt civitatum inter se, quibus jura civibus ultro citroque reddunturus. Solebant enim Græci in pactis conventis tesseris uti quibusdam, quæ symbola appellabant, quæ loco tabularum & syngrapharum erant, atque ex his jus dicebatur. Annotavit Turnebus.

SYMBOLA, æ. f. Plaut. Stich. 3. 1. 34. — eadem symbolam
Dabo, & jubebo ad Sangarinum cœnam coqui. [Sic in emendatis libris etiam in superioribus plerisque locis Plaut. & Ter. legitur.

Symbolæ, inquit Cæl. lib. 25. cap. 20. dicuntur Plagæ, quibus servilia inscribuntur corpora a multis: perinde ac in conviviis collectitiis, id est symbolis, quæ comessalia vocant & conferta, quisque nummos confert, ne sit exsors & asymbolos. Nisi mavis inde vocabulum inflectere, quia βολὴ percussionem signat: ut sint Symbolæ, Multifariæ multijugesque incussæ plagæ. Videntur & Symbolæ, Auxilia militaria. Plutarch. in Marco Antonio, Injustum esse a bello mulierem rejicere, συμβολὰς τηλικαύτας δόδεπαν. Sed pugnam quoque indicat & congressum quemlibet verbum id: quin & quod ad instruendum confertur convivium. Hæc ille.

De Symbolis, pro Plagis, est jocus ille Plautinus in Epid. 1. 2. 22.
Sine meo sumpru paratæ jam sunt scapulis symbolæ.

Est & Symbole συμβολὴ Confluens fluviorum apud Strab. lib. 4.

SYMBOLUS, i. m. Plaut. Bacch. 2. 3. 31.
Quid? ubi ei ostendit symbolum? infit dicere:
Adulterinum, & non eum esse symbolum. conf. superiora ibid.

Pro Litteris. Justin. lib. 2. Quo appliciturі erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Hæc Calep. Justini locus sic habet lib. 2 cap. 12. pr. Athenienſium dux Themistocles, quum animadvertisset, Ionas, propter quos bellum Persarum rex susceperat, in auxilium regis classe venisse, sollicitare eos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam non haberet, quo appliciturі erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat, Quæ vos, Iones, dementia tenet? quod facinus agitatis? Bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? &c. Quo in loco Symbolos (ut enim Symbolum, ita & Symbolus dicitur) non pro Litteris acceperim, sed pro signis & notis, quas Themistocles proposuerat, ut Iones, his nutis procul admoniti, eo naves appellerent, appulsique ea verba legerent, quæ in saxis proscribi curarat: nec refero ea verba, Saxis proscribi, ad Symbolos, sed ad ea quæ sequuntur, Quæ vos, Iones, &c. Plaut. Pseud. 1. 1. 55.

Ut qui huc afferret ejus similem symbolum. [Sed fere in his locis variant codd. Apud Græcos tamen Σύμβολὴ & σύμβολον & σύμβολος repetitur.

SYMBOLICE, Adv. [συμβολικῶς] Allegorice. Gell. 4. 11. Eosque mox Pythagoræ, operte atque symbolice, κυάμους appellatos.

SYME, [Σύμη] Insula Cariæ adjacens, medio ferre spatio inter Rhodum & Gnidum, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 31. portum habens clausum, triremibus aptum, & navale navium viginti. Strabo lib. 14.

SYMMĂCHIA, æ, f. [συμμαχία] Auxilium in Gloss. Græcolat. exp. auctore Thucydide, est confœderatio, iis inita legibus, ut iidem censeantur amici, iidem & inimici. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 6.

SYMMĂCHUS, i. m. [σύμμαχος] Auxiliarius. Gloss. Græcolat.

SYMMACHUS, [Σύμμαχος] Romanus orator, missus a Senatu Constantinopolim, ad Theodosii liberos, rogatum ut Vestales a Christianis destrui minime paterentur: Cujus rei gratia putabant se adversa multa a diis esse passos. Contra ejus orationem exstant Prudentii libri II. quam & Ambrosius, aliique, acerrime confutarunt.

Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpres Græcus, doctrinæ parum sinceræ & Christianæ, cujus meminit Euseb.

SYMMETRĬA, æ. f. sec. c. [συμμετρία] Commensuratio Latinis dicitur, & convenientia mensurarum, seu proportio. Plin. lib. 34. cap. 8. 11. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte, quam Polycletus, & symmetria diligentior. In Gloss. Græcolat. Moderatio, & Moderamen exponitur.

Symmetria, [συμμετρία] Vestis talatis, hoc est ad talos usque demissa, apud Pollucem lib. 7. cap. 13.

SYMMETRUS, a, um. Adj. [σύμμετρος] Modicus in Gloss. Græcolat. Vulgo Proportionatum dicunt. Vitruv. 1. 2.

SYMMONIANUM, i. n. Trifolium, vel (ut Ruellio placet) SYMMONIACUM, [ἀσφάλιον] Herba, quam describit Columel. lib. 7. cap. 17.

SYMMYSTA, æ. m. [συμμύστης] Consacraneus, in Gloss. Græcolat. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Liberi patris symmystæ.

Est & Secretarius, seu Secretorum conscius, ut apud Orig. interpretem: Sicut Joannes symmysta pronuntiat dicens: Quia, si quis peccaverit, advocatum habemus apud Deum Jesum Christum.

SYMPĂTHĬA, æ. f. [συμπάθεια] Latine Compassio dici potest, & naturalis consensus vel convenientia. Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Illa vero cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum: estque in ea iste quasi consensus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap. 7. Supposita tantum calici lacinia tali, statim metum eum discuti, videlicet prævalente sympathia illa Græcorum, quum rabiem canum ejus sanguinis gustatu incipere dixerimus. De menstruis.

Continuatio conjunctioque naturæ, quam (ut dixi) vocant συμπάθειαν ejusmodi, ut thesaurus ex ovo intelligi debeat. Cic. 2. de Divin. 142. Dixerat autem 124. Ex quadam convenientia & conjunctione naturæ, quam vocant συμπάθειαν.

SYMPĔRASMA, ătis. n. [συμπέρασμα] Græcum est, & in Gloss. Græcolatino Terminatio exponitur. Estque Conclusio, connexio. Mart. Capell. p. 98. & 127. conf. Quintil. 5. 14.

SYMPHŌNĬA, æ. f. [συμφωνία] Consonantia, musicus concentus. Cic. pro Cœl. 35. Accusatores quidem, libidines, amores, adulteria, Bajis acta convivia, comessationes, cantus, symphonias, navigia jactant. Idem 7. Verr. 92. Curritur ad Prætorium, quo istum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres, cum cantu atque symphonia. Plin. lib. 10. cap. 29. Visum jam sæpe jussas canere cœpisse, & cum symphonia alternasse. Hor. de Arte Poet. 374.

Ut gratas inter mensas symphonia discors.

Canit somphonia. Cic. 5. Verr. 105. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur.

Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. 31. Non judicia fieri: lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniæ. Plin. lib. 9. cap. 8. Idem lib. 8. cap. 42. Ad symphoniæ cantum saltatione quædam moveri.

Symphonia, pro Celebritate quadam nocturna. Cic. 16. Fam. 9. Symphoniam Lysonis velim vitasses.

Symphonia, Herba Plin. lib 26. cap. 7. Symphonia, vel gomphæna, alternis viridibus roseisque per caulem foliis, in pōsca sanguinem rejicientibus medetur. Sed priores duæ voces desiderantur in emendatis codd.

SYMPHONIĂCUS, a, um. Adj. [συμφωνιακὸς] Unde Symphoniaci servi. Cic. 1. in Verr. 55. Ab hac muliere Præfectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per injuriam, quibus se in classe uti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans, Cani, inquit, remigibus celeusma per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est ore prolatam, & (ut in Argo navi) per citharam. Sed quia hic In classe dixit, possumus intelligere, ad hoc symphoniacos capi solere, ut in classe pugnantibus classicum canant, unde ipsi tubæ classis nomen est positum classicum.

Homines symphoniaci. Cic. 7. Verr. 63. Symphoniacos homines sex cuidam amico suo Romam muneri misit.

Ducere pueros symphoniacos. Cic. pro Milon. 56.

Symphoniaca herba eadem quæ & Symphonia dicitur. Pallad. Octob. 12. 8. Si cerasus æstu Canicularum fatigetur, herbam symphoniacam circa arboris truncum torqueri in coronam jubet, vel ex ea juxta unum caudicem cubile fieri. Hyoscyamos est, Apulejo indicante de Herb. cap. 4.

SYMPHREATIDÆ, [συμφρεάτιδαι] Cic. 2. de Legib. 5. h. e. Qui eosdem puteos communes habent: vel potius, Symphradas: hoc est ejusdem consilii & commercii participes. Sed hoc in loco mira est lectionum varietas: alii enim Symphrades, alii Symphratores, nonnulli Symphradmones, & pauci quidem Sunii nobis exhibent. V. Gruter. aliosque in loc. [Forte ἐπὶ ἢ Σουνίς Σουνιάδαι, atque ita reliquit Tullius. Et Suniadæ erant iidem & Attici.

SYMPHŬTON, i. n. [σύμφυτον] Herba, cujus duæ sunt species: una Symphytum petræum vocatur, altera Symphytum majus Symphytum, ut Stribonio placet, comp. 83. quidam Inulam rusticam vocant, quidam Alum Gallicum. Hoc Galenus Symphyton magnum cognominat, nec dulce gustu, nec odoratu, ut superius. Officinæ autem Symphyti nomen retinuerunt. Herbariis & vulgo *Consolida major* vocatur.

SYMPLĒGĂDES, [Συμπληγάδες] Insulæ duæ sunt contra Bosphorum Thracium, quæ & Cyaneæ dicuntur. Auctor Pompon Mela lib. 2. 7. & Plin. lib. 4. cap. 13. Symplegades porro dictæ sunt, quod fabulis tradatur eas inter se aliquando concurrisse, quoniam parvo discretæ intervallo, ex adversu intrantibus geminæ cernebantur, paulumque deflexa acie coeuntium speciem præbebant. Ovid. 15. Met. 338. Eædem Planetæ dictæ, id est errantes Plinio 6. 12. Planctæ. Hard. q. V. Valer. 4. Argon. 221.

Hic iter ad Ponti caput: errantesque per altum Cyaneas, &c.

Instabiles olim Symplegades. Claud. 1. in Ruff. 173.

Superbæ Symplegades. Claud. de Bell. Get. 9.

SYMPLĒGAS, ădis. f. [συμπληγάς] Complexio, connexio. Martial. lib. 11. 99. in Lesbiam, sensu obscœno,

Sic constringuntur gemina symplegade culi. Sic

SYMPLEGMA, ătis. n. [σύμπλεγμα] Idem quod Symplegas, Amplexus, Complicatio libidinosa. Martial. lib. 12. 43.

Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur.

SYMPŌSIUM, i. n. [συμπόσιον] mere Græcum, ut pleraque alia: a Latinis tamen pro suo usurpatum; significat vero Convivium. Cic. 9. Fam. 24. Sapientius nos, quam Græci. Illi Symposia, aut Syndipna, id est Compotationes, aut Concœnationes: nos Convivia, quia tum maxime simul vivitur. In Gloss. Græcolat. redditur Convivium & Comissatum. Hinc fit

SYMPOSIĂCUS, a, um. [συμποσιακὸς] Adj. ut, Symposiaci sermones; Problemata symposiaca; Sermones convivales. De quibus Platonis exstant & Plutarchi libri Philosophici argumenti.

SYMPOSIASTES, æ. m. [συμποσιαστὴς] Convivii princeps, dominus, rector, ac moderator, de quo Plutarch. lepide in Quæstionib. Convival. differuit. Convivantes porro Sympotæ, συμπόται, dicuntur, qui sunt a domino ad convivium acciti, & excepti. Cujus femininum est Sympotria, συμπότρια, sympotrix. V. Plutarchi Septem sapientum convivium, & Problemata symposiaca.

SYMPOTA, æ, m. [συμπότης] Conviva, Compotor, Gloss. Græcolat.

SYMPOTRIA, æ, f. [συμπότρια] Compotrix. Gloss. idem.

SYMPSALMA, [σύμψαλμα] Vocum in cantando copulatio: Diapsalma disjunctio earum, ubi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur. Psalma, Quod psallitur.

SYMPTŌMA, ătis. n. [σύμπτωμα] Accidens. Sunt enim Symptomata, Accessiones, seu accessoria mala, quæ ad justum morbum συμπίπτουσι, hoc est accidunt. Cels. 3. 1. & 10.

SYMPULUM, vel SYMPUVIUM, V. SIMPULUM.

S Y N

SŬN, [σὺν] Præpositio Græca, Cum significans, & in compositione Con Latinorum respondeas. Gloss. Græcolat. Σύν, Con. Ante b & p. Sym.

SŬNÆRĒSIS, is. f. [συναίρεσις] Contractio, figura qua plura per unum conjunguntur, ut Bigæ, pro Bijugæ. Ex σὺν con, & αἵρεσις, tractio.

SYNAGIA, Militum centuria, apud Alexand. Alexandrin. 6. 13.

SYNĂGŌGA, æ. f. [συναγωγὴ] Idem quod Congregatio, vel cœtus, ἀπὸ τοῦ συνάγειν, quod est Congregare. Gloss. Græcolat. Συναγωγὴ, Collegium, Collectus, Conventus, Concilium.

Apud ecclesiasticos scriptores accipitur pro Ecclesia Judaica vel Christiana. August. in Ps. 80. V. Suiceri Thes. Eccles.

SYNALLAGMA, [συνάλλαγμα] est, cum ultra verba contractus aliquid utrinque agitur, quoties scil. ex utriusque parte aliquid fit, quo uterque obligatus est. Ut, do tibi Stichum, ut Pamphilum manumittas. Alciat. super tit. de verb. sig. in Pandect. Synallagma, commutationem non inepte dixeris. Idem enim est συνάλλαγμα, quod causa, hoc est ratio quædam secundum justitiam commutativam efficax, ut obligationem pariat: scilicet quia ab uno ad alium transfertur aliquid. l. Jurisgentium. §. 1. D. de pact. Aristoteles appellat Synallagmata omnes actiones nostras, quibus inter nos ad aliquem usum necessitatemque communicamus. Videndus Connanus lib. 6. cap. 1. Hotoman. quoque lib. singulari De verborum, quæ ad jus pertinent, significatione, littera, S. Gloss. Græcolat. Συναλλαγὴ Contractus: Συνάλλαγμα, Commercium: Συναλλάσσω, Contraho, Cambio.

SYNALŒPHE, es. f. [συναλοιφὴ] dici potest Compressio, cæsura. Fit enim

enim quum de fine dictionis vocalis abjicitur, sequente dictione quæ a vocali incipit, ut apud Juven. 1. Sat. 1.

Semper ego auditor tantum? Ex σύν, quod est con: & ἀλοιφὴ pressio. [Est duarum vocalium in unam syllabam coalescentia, ἀπὸ τοῦ Συναλείφω Commisceo.

SYNANCHE, es. f. [συνάγχη] Morbus in faucibus spiritum suffocans, Latinis Angina dictus. Ex σύν, & ἄγχω, affligo, ango. Cels. lib. 4. cap. 4. Ut hoc autem morbi genus circa totam cervicem, sic alterum æque pestiferum acutumque in faucibus esse consuevit: nostri anginam vocant: apud Græcos nomen, prout species est. Interdum enim neque rubor neque tumor ullus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur, id συνάγχην vocant. Interdum, &c. Gloss. Græcolat. Συνάγχη, Angina. V. ANGINA.

SYNĂRISTŌSÆ, ārum. f. pl. [Συναριστῶσαι] Inscriptio Comœdiæ Menandri apud Plin. 23. 9. q. d. Feminæ simul prandentes. Gell. etiam 15. 15. Cæcilii meminit fabulæ eodem titulo. V. Hard. in Plin. & Fabric. in Catal. Comicor. Græcc. Biblioth. Gr. vol. 1. p. 773.

SYNATHRŒSMUS, i. n. [συναθροισμὸς] Figura quæ & singulis verbis, & plurium verborum conjunctione fieri potest. Singulis, hoc modo, Sed quum ad supplicium sumendum se confirmaret, multa simul eum revocabant officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio: quæ singula proprias ei cogitationes ad remorandum subjiciebant. Plurium verborum conjunctione, sic apud Lycurgum, Nemo enim nocens sine summo mærore est, Judices, sed multa simul eum perturbant, quod adest, sollicitudinis plenum; quod futurum est, formidolosum: lex paratum supplicium ostentans: vitia ex vitiis coacta: occasionem arguendi maleficii captans inimicus: quæ quotidiana, vehementer ejus animum excruciant. Ex Rutilio Lupo.

SYNCĔRASTUM, i. n. [συγκεραστὸν] est Omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuv. in Phagon. Honos synceraſto perit, pernis, glandio. Varr. lib. 6. de L. L. 3. [At Gloss. Græcolat. Συγκεραστὸν, Caldacia, Calda aquar. A v. Συγκεράννυμι scil. q. d. Temperatum, Temperaturam.

SYNCERUS. V. SINCERUS.

SYNCHRŎNUS, a, um. Adj. [σύγχρονος] Contemporaneus. Unde scribit Hieron. Ozeam prophetam fuisse synchronum Isajæ. Et Varr. ait, non esse dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus, eosque synchronos fuisse testatur. Gloss. Græcolat. Σύγχρονος, Coævus.

SYNCHŸSIS, is. f. [σύγχυσις] Confusio. Est enim, ut scribit Donatus hyperbaton undique confusum, ut illud Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet:
Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras. Est autem hic ordo. Tres naves abreptas Notus torquet in saxa: quæ saxa in mediis fluctibus latentia, Itali vocant aras.

SYNCŎMISTUS, a, um. Adj. [συγκομιστὸς] Syncomistus panis, inquit ad Glaucon. lib. 2. Galen. Is dicitur, qui medius inter exquisite purum est, ac furfuraceum. Cæl. lib. 9. cap. 16. Lection. antiq. V. Fœsii Oecon. Hippocr.

SYNCŎPA, æ. vel SYNCOPE, es. f. [συγκοπὴ] Concisio: κόπτω enim incido significat. Figura est, quum littera vel syllaba e medio dictionis tollitur: ut Compôstus pro Compositus. Gloss. Græcolat. Συγκοπὴ, Collisio. Apud Medicos morbus est, de quo V. Galen. M. M. 12. 5. Cæl. Aurel. 2. Acut. 3.

SYNCRĬSIS, [σύγκρισις] sive Antithesis, Comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum. Cic. pro Muren. 22. Vigilas tu de nocte, ut tuis consultoribus respondeas: ille, ut eo, quo intendit, mature cum exercitu perveniat, &c. Item 3. Verr. 70. Sic iste multo sceleratior & nequior, quam ille Adrianus, aliquanto etiam felicior fuit, &c. Julius Rufinianus.

SYNDĬCUS, i. m. [σύνδικος] Patronus, qui cum alio causam aliquam tuendam suscepit, quive secundis actionibus causam defendit, ut in causa Cornelii Balbi Cicero. Syndici, item sunt Civium advocati, & defensores juris publici, quasi in causam publicam communiter incumbentes. Unde apud Plutarch. legimus Aristidem ab Atheniensibus creatum fuisse syndicum, ut communem causam Græcorum ac civium suorum defenderet. Demosthenes quoque ὥσθ' Λεπτίνης, refert, lege sancitum fuisse Athenis, ne cui iterum syndicum fieri liceret, crearique a populo: idque ideo, ne συνδικία, id est syndici munus, ob publicam utilitatem inventum, verteretur in quæstum, compendiumque privatum, Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri vocant. Budæus. Gloss. Græcolat. Σύνδικος, Defensor, Συνδικῶ, Defendo.

SYNECDŎCHE, es. f. [συνεκδοχὴ] Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche est significatio pleni intellectus capax, quum plus minusve pronuntiatur. Aut enim a parte totum ostendit, ut Virg. 1. Æn. 403.

— puppesque tuæ, pubesque tuorum. Aut contra pars a toto; ut Idem 1. Æn. 114.

Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus
In puppim ferit. Et 12. Æn. 119.

— alii fontemque ignemque ferebant. Meminisse autem debemus, quando fit a parte totum, faciendum ab insigniori parte.

SYNEDRIA, æ. f. sec. c. [συνεδρία] Ulp. in l. 1. §. Navem. D. de exercit. Navem accipere debemus, sive marinam, sive fluviatilem, sive in aliquo stagno naviget, sive synedria sit. V. SCHEDIA. Alciat. lib. 1. Prætermissorum, Synedria Judæorum interpretare Synagogas & conciliabula. Synedrion enim id denotat. Synedrias vero naves apud Ulpianum De exercitoria actione, Naviculas illas interpretabitur fortasse aliquis, Quæ spatiandi causa factæ sunt, in quibus sunt sellæ & sedilia quandoquidem Suidas synedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus. Verba Suidæ sunt Συνεδρία ἡ καθέδρα. Gloss. Græcolat. Συνέδριον Consessus, concilium.

SYNĔDRUS, i. m. [σύνεδρος] Latinis, ut Gloss exp. Assessor, consiliarius dicitur. Liv. 45. 32. pr. His rerum externarum cognitionibus interpositis, Macedonum rursus advocatum concilium: pronuntiarum, quod ad statum Macedoniæ pertinebat: Senatores, quos synedros vocant, legendos esse, quorum consilio Resp. administraretur.

SYNĔPHĒBI, m. pl. [συνέφηβοι] dicuntur Adolescentes simul pubescentes. Quod nomen inditum est comœdiæ Menandri, quam Cæcilius Latinam fecit. Cic. 1. de Finib. 4. Synephebos ego, inquit, potius Cæcilii, aut Andriam Terentii, quam utramque Menandri legam? Ait Statius in Synephebis. Cic. de Senect. 18

SYNĔSIUS, [Συνέσιος] e Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus: scripsit libros in grammatica, philosophia, panegyricos, epistolas, & alia. Auctor Suidas.

SYNGRĂPHA, æ. f. [συγγραφὴ Gl. G. L.] Scriptura, sive schedula, quæ fit manu eorum, qui paciscuntur, in alicujus rei fidem. Budæus, Syngrapha est cautio & conscriptio ob locationem facta: ut & conductori merces in rato sit, & locatori cautum sit a redemptore & conductore operis. Cic. 7. Fam. 17. Tanquam enim syngrapham ad imperatorem, non epistolam attulisses: sic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr. 30. Cybiram cum inanibus syngraphis venerat.

Syngrapha dicta est ἀπὸ τοῦ σύν, simul, καὶ γράφω, scribo: quod simul scriptum sit a pluribus, vel quod manu ipsorum, qui conveniunt, scripta sit. V. Gloss. in dict. seq.

Agere ex syngrapha. V. AGO.

Conscribere syngrapham. V. CONSCRIBO.

Credere alicui per syngrapham. Cic. de Aruſp. Resp. 20. Alterum putabo regem, si habuerit unde tibi solvat, quod ei per syngrapham credidisti.

Facere syngraphas cum aliquibus. Cic. pro Domo 120. Et de Aruſp. Resp. 34.

Centies facta syngrapha. V. CENTUM.

Inter syngraphas & cetera Chirographa hoc interest, quod in chirographis tantum, quæ gesta sunt scribi solent: in syngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata quoque pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum scribi solent.

SYNGRĂPHUS, i. m. vel SYNGRĂPHUM, i. n. Plaut. Asin. 4. 1. 1.

Agedum istum ostende, quem conscripsi syngraphum
Inter me & amicam & lenam: leges perlege. [Gloss. Græcolat. Συγγραφὴ, Conscripcio, Syngraphum. Συγγραφεὺς, Conscriptor.

SYNNĂDA, æ. f. [Σύνναδα] Urbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5. cap. 29. 1. Alter conventus a Synnada accipit nomen. In quem locum sic ait Hermolaus, Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnæa diceretur, a congregatis eo loci Græcis Macedonibusque, Acamantem post captum Ilium secutis, conditorem urbis. Hæc Barbarus. Synnada, orum n. pl. Cicero videtur declinasse, numero utique plurali, 3. Fam. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis disputavisse. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis; quum Philomeli, quum Iconii essem, &c. Paulo post, Quod iisdem diebus meus conventus erat, Apameæ, Synnadis, Philomeli, tuus Tarsi. Hanc flexionem videtur & Steph. sequi, & Suid.

Flectitur tamen etiam genere feminino Synnas, hujus Synnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Majoriani,

Jungitur hic Synnas, Nomadum lapis additur istis. i. e. Marmor Synnadicum, & Numidicum. Stat. 1. Silv. 5. 37. de Balneo Etrusci,

Sola nitet, flavis Nomadum decisa metallis,
Purpura, sola, cavo Phrygiæ quam Synnados antro
Ipse cruentavit maculis lucentibus Atys. Ibid. 1. 5. 41.

Synnada distinctum variat. h. e. Solum marmor Porphyrites excisum ex venis Numidicis illic est. Nullum marmor illic est, nisi variatum maculis purpureis, ut Numidicum, & Synnadicum: quod quidem distinctum est maculis purpureis, quoniam Atys puer, quum in Phrygia Cybelen fugeret, abscissis genitalibus lapidem hunc cruentavit guttis manantibus. Plin. lib. 35. cap. 1. ad finem, Neronis principatu inventum, maculas, quæ non essent, in crustis inserendo unitatem variare, ut uvatus esset Numidicus, ut purpura distingueretur Synnadicus, qualiter illos nasci optarent deliciæ. Stat. 1. Silv. 2. 148.

Hic Lybicus, Phrygiusque silex, hic dura Laconum.
Saxa virent. Libycus silex dicitur marmor Numidicum, ut Phrygius Synnadicum.

SYNNADENSIS, is, m. [Συνναδεὺς] incola, & SYNNADICUS, a, um. Adj. [Συνναδικὸς] Possessiv. Ut Synnadicus lapis. V. in dict. superiore.

SYNŎCHĪTES, is. f. [συνοχίτης] Gemma, qua in necromantia dicunt evocatas inferorum umbras teneri. Plin. lib. 37. cap. 11.

SYNODIA, arum. n. pl. [συνῳδία] Concentus, ex σὺν & ᾠδὴ cantus. Cic. 10. Att. 7. Injecta autem mihi spes quædam est, velle mecum Ser. Sulpicium colloqui: ad eum misi Philotimum libertum cum litteris: si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos, qui solemus. Ubi interpres; Synodia, Præclarum concentum & congressum. [Quasi nil differt utrumque. Gloss. Græcolat. Συνῳδία, Concentus, & Συνοδία, Comitatus. Quod posterius Ciceroni reddendum puto, ut sit rectus f. g. Fœde supra n. pl.

SYNŎDUS, i. f. [σύνοδος] Idem quod Conventus, sive cœtus a σὺν, præpositione & nomine ὁδός. [Triplex hujus vocis significatio in eodem Gloss. proponitur. Σύνοδος, ὁ συνοδεύων, Comes; Σύνοδος, ἀνθρώπων συνέλευσις, Conventus, cœtus; Σύνοδος, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, Concubitum. Est autem & quarta apud Astronomos Græcos, cum Siderum, Solis nempe & lunæ coitum, seu Interlunium denotat. Hanc Mathematici Latini retinuerunt, & eam, quam secundo loco posui, Ecclesiastici. ut Synodus Oecumenica, quod Concilium generale vulgo vocant, & Nationali opponunt.

SYNODĬCUS, a, um. Adj. [συνοδικὸς] Quod ad synodum pertinet. Hieronym. Ante annos plurimos, cum juvarem Damasum, Romanæ urbis episcopum, & Orientis atque Occidentis consultationibus synodicis responderem.

Synodicus, alio significatu. Jul. Firmic. lib. 3. cap. 6. Si octavo loco Sole posito, in diametro ejus luna fuerit constituta, nondum soluta conjunctione, sed pleno lumine: vel si cum synodica fuerit inventa, &c. Synodica vocatur luna, Quum luminis universitate privatur, sitereque dicitur, velut cum sole commeans, ut tradit Theon. Tunc synodica dicitur, quum est in conjunctione, (sic enim vulgo loquuntur) opponiturque plenæ. Σύνοδος enim Coitum significat, & Comitem itineris.

SYNODITA, æ. [συνοδίτης] & SINODITÆ, arum. m. pl. sunt Clientuli monachorum, seu comites: ὁδίτης enim Viatorem significat. Solent autem monachi ex collegii sui inferiori ordine quempiam deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culopulsos* appellamus: quod a tergo monachorum concionantium sedentes, illos horæ præteritæ culi pulsione admoneant. Adnotat Hotomanus. Videnda l. 6. De episcopali audien lib. 1. C. Addictos supplicio (inquiunt Honor. & Arcad.) & pro criminum immanitate damnatos, nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque usurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibusdam Codicib. est lex 7.

SYNŎDŪS, ontis. m. [σύνοδους] Genus piscis. Plin. lib. 37. cap. 10. [Gloss. Græcolat. Σύνοδους ὁ ἰχθὺς, Dentis, dentex. V. seq. dict.

SYNODONTĪTES, is. f. [συνοδοντίτης] Gemma. Plin. l. c. E cerebro piscium est, qui Synodontites vocatur. Al. Synodontitis.

SYNŒCĒŌSIS, [συνοικέωσις] Figura quæ docet diversas res conjungere, & communi opinioni cum ratione adversari: & habet magnam vim vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exemplum, Nam hominis avari atque asoti, unum atque idem vitium est. Uterque enim nescit uti, atque utrique pecunia dedecori est: quare merito utrique pari pœna adficiuntur, quos pariter non decet habere. Ex Rutilio Lupo.

SYNŌNĒTUM, i. n. [συνώνητον] Publicam comparationem specierum quæ in commune fiebat, Imp. appellant. l. 1. De public comparat. in C. Theod. quam Coemptionem appellari in l. 2. C. de frumento urb. Constan. & in rubric. Ut nem. lic. in coemp. spec. se excusar. [Proprie Coemptitium designat. Gloss. Græcolat. Ὠνητὸς, Empticius. Ibid. Συνωνήματα, Coëmo; συνωνὴ, Comparacio, Commercium, συνωνήτης, Comparator, Commerciarius;

SYNŌNYMIA, [συνωνυμία] Figura, quæ Communio nominis interpretatur. Utimur autem eo genere elocutionis, quoties uno verbo non satis videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoque in eandem significationem plura conferuntur: ut si dicamus, Prostravit, afflixit, perculit. Ipsa autem verba Synonyma, συνώνυμα, vocantur.

SYNŌPHĪTES, is. [συνοφίτης] Gemma est lactei coloris, alio nomine Galactites. Plin. 37. 10. Galactites ex Nilo colore lactis est, eandem dicunt Leucogeam, & Leucographiam appellant & Synophiten, tritam lactis succo & sapore notabilem.

SYNOPSIS, [σύνοψις] Perscriptio, repertorium, seu inventarium: deducto nomine ex eo, quod quæ late patebant, in unum contracta simul omnia conspici cernique possint. Ulp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui sub tut. vel cur. sunt. Aut si nemo (inquit) inveniatur, aut suspecti sunt, qui inveniuntur, jubere debet edi rationes: itemque synopsin bonorum pupillarium, advocatumque pupillo dare. Gloss. Græcolat. Σύνοψις, Taxacio.

SYNTAGMA, ătis. n. [σύνταγμα] Ordo, Exercitus, In classes distributio, & ad stipendium conferendum descriptio.

Hoc etiam vocabulo Censitatio annua significatur, quæ penditur a sociis civitatibus & stipendiariis ad bellum gerendum.

Est quoque Liber & volumen studio conscriptum & elaboratum, non ex tempore & sine cura, sed quod dictionem habet compositioni congruam, & capitum divisionem recte atque ordine digestam. Cic. 8. Fam. 3. Illud nunc a te peto, si eris (ut spero) otiosus, aliquod ad nos σύνταγμα conscribas. i. e. Opus, sive librum studiose digestum. Gloss. Græcolat. Σύνταγμα, ἐπὶ βιβλίῳ, Constitutum.

Est nonnunquam Constitutio atque ordinatio. Testimonia citat Bud. in Comment. ling. Græc.

SYNTAXIS, eos. f. [σύνταξις] Constructio & series. τάξις enim series & ordo dicitur. V. Grammaticos. Gloss. Græcolat. Σύνταξις, ἐπὶ βιβλίῳ, Series, constitutum; Σύνταξις, σύνθεσις δύο πτῶν, Compactio. Apud Grammaticos quid sit norunt pueri. conf. Suid.

SYNTĒRĒSIS, is. f. [συντήρησις] Attentio, Conservatio, Pars animæ, quæ semper adversatur vitiis.

SYNTEXIS, is. f. [σύντηξις] Latine dicitur Tabes, & velut Colliquatio, Extenuatio præ macie. Plin. lib. 22. cap. 25. Tali sorbitionis genere emendantur syntexes. Id est, defectiones ex longis morbis sumptæ. Hujus autem emendatio, proprie recreatio & restauratio dicitur.

SYNTECTĪCUS, a, um. Adj. [συντηκτικὸς] Qui syntexi correptus est, & Morbo confectus, exhaustusque. Plin. lib. 22. cap. 23. Præcordiorum vitiis, syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralysi. Idem lib. 28. cap. 9.

SYNTHĒMA, ătis. n. [σύνθημα] Signum bellicum, quod datur instructæ aciei. Item Tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta a Tribuno data. Item Nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix ejus, qui eam reddebat.

In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ his dabantur, qui cursu publico utebantur.

Synthemata item dicuntur Breves quædam & obscuræ sententiæ, & quædam quasi ænigmata, altiorem quendam & reconditum sensum occultantia, cujusmodi sunt Pythagoræ symbola.

Habet & alia significata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus. Gloss. Græcolat. Σύνθημα, Insigne.

SYNTHĒSIS, eos. f. [σύνθεσις] Latine Compositio, confixio, in Gloss. exponitur. Figura, quum singulare nomen, multitudinem significans, verbo pluralis numeri jungitur, ut Virg. 1. Æn. 216.

Pars in frusta secant.

Synthesis, Vestis genus & varius ornatus, quo ditiores ad sumptum uti solent, ut fere quolibet die varia vestimentorum genera assumant: quæ varietas & compositio, antiquis synthesis appellata est. Martial. lib. 14. 1.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus. Et 5. 80.

Et mutata tibi synthesis undecies. Suet. in Neron. cap. 51.

Ac plerumque synthesin indutus, ligato circum collum sudario, prodierit in publicum, sine cinctu, & discalceatus. Synthesin exponit Sabellicus, Vestem brevem & expeditam ex diversis lanarum coloribus.

Synthesis, Congestio, acervus. Sumitur enim pro Tota veste in vestiario composita. Scævola in l. Titia. D. De auro & argen. leg. Sempronia coopertoria tabiana, & tunicas tres cum palliolis, quæ elegerit, dari volo. Quæro an ex universa veste, id est, ex synthesi, tunicas singulas, & palliola Sempronia eligere possit? Respondi: si essent tunicæ singulæ cum palliolis relictæ, ex iis duntaxat eligi posse. Quod si non essent, hæredem vel tunicas & palliola ex synthesi præstaturum, vel veram æstimationem earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia, De adimendis leg. Synthesin, i. e. Omnem possessionem prædiorum. Martial. lib. 2. 46.

Sic micat innumeris arcula synthesibus. Ex Budæo.

Synthesis, Vasorum compositio, qua multa ejusdem generis vasa in se invicem includuntur. Stat. 3. Silv. 9. 44.

Aut unam dare synthesim, quid horres?
Alborum calicum atque cacaborum?

SYNTŌMIA, æ. f. [συντομία] quam Latine Concisionem vertere possumus, & in Gloss. Græcolat. Compendium exponitur; Figura est, qua res quantumvis magnæ brevi & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum ἐνάργειαν appellant a luce, quam rebus addit, nonnulli etiam ἐνέργειαν. Dicta συντομία ἀπὸ τοῦ συντέμνειν, quod Concidere, Compendiare in Gloss. exponitur.

S Y P

SŬPHAX, ācis. pen. raro corr. [Σύφαξ] fuit Numidarum rex: cujus fata & captivitatem refert Livius lib. 24. & 29. & 30. Ovid. 6. Fast. 769.

Postera lux melior, vincit Masanissa Syphacem,
Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. Intelligit XIII Calen. Julii.

Dirus Syphax. Claud. de Bel. Gild. 91.

Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. 11. 59.

S Y R

SŬRĀCŪSÆ, arum. f. pl. [Συρακοῦσαι] Civitas Siciliæ, sub Pachyno monte sita, ubi fons Arethusa. Cic. 6. Verr. 117. scribit, Syracusas urbem esse maximam Græcarum urbium, pulcherrimamque, quæ ex quatuor quasi urbibus maximis constare dicebatur: quarum una Insula nominatur: altera Achradina: tertia Tycha: quarta Neapolis. Idem 4. Verr. 4. ubi de Marcello agit, ait urbem pulchersimam Syracusas: quæ quum manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudebatur. Syracusani multos claros principes habuerunt, sed præcipue clarissimum Dionysium seniorem. Solinus in Polyhistore cap. 11. scribit in Sicilia primum comœdiam inventam fuisse. Ubi & Syracusarum descriptio habetur. De iisdem V. Diodor. lib. 16. ubi de rebus Dionis. Syracusæ nunc vulgo dicuntur *Saragosa di Sicilia*, ut scribit Olivarius in Melam.

SYRACUSĀNUS, vel SYRACŪSIUS, vel SYRACŎSIUS, a, um. Adj. possess. [Συρακόσιος] Virg. 6. Ecl. 1.

Prima Syracosio dignata est ludere versu.

Poeta Syracosius. Ovid. in Ibin, 551.

Ut que Syracosio, præstricta fauce, poëtæ,
Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Ars Syracosia, Archimedea. Ovid. 6. Fast. 277.

Arte Syracosia, suspensus in aëre clauso,
Stat globus, immensi parva figura poli. Sed Mss. Arce, quod Heins. recepit, & de Achradina exp.

SYRÆUM, V. SIRÆUM.

SYREON, i. n. [σύρειον] Plin. lib. 24. cap. 19. Tordyle herba per se, quam & Syreon vocaverunt.

SŬRĬA, æ. f. [Συρία] Regio Asiæ majoris, cujus fines sunt, a Septemtrione Amanus mons, quo a Cappadocia & Armenia separatur; ab Ortu Euphrates amnis, quo discernitur a Mesopotamia, usque ad Thapsacum oppidum, atque inde Arabia deserta; a Meridie Arabia Petræa; ab Occasu ejusdem Arabiæ Petrææ pars, & mare Syriacum sive Phœnicium, Amanusque mons, quo a Cilicia submovetur. Hujus insignes civitates, ut lib. 5. refert Ptolemæus, sunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia, Apamea, Palmyra, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berytus, Botrys, Tripolis, Byblus, Seleucia, Cæsarea, & Damascus. Montes clari, Carmelus, Casius, Libanus. Fluvii, Euphrates, Chrysorrhoas, Singas. Regiones, Phœnicia, Palæstina, Judæa, Idumæa, Comagena, & Samaria. Nec frigore nimio riget, nec calore torretur. Sunt qui quadripartitam faciunt divisionem in Syros, Assyrios, Leucosyros, & Cœlesyros. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Assyriam partem facit. Multi confundunt, ut Herodotus, qui Syros a Græcis dictos, Assyrios a Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque & Porphyrio, insignes grammatici apud Horatium, eam quæ nunc Syria dicatur, olim Assyriam dictam, addita syllaba, scribunt. Idem sentit lib. 23. Ammianus Marcellinus. Dion in Trajani vita Attyriam Barbaris dictam, s littera in τ mutata, quam Assyriam nos vocemus, indicat. Scriptores in eo fere conveniunt omnes, ut Syriæ, & Assyriæ nomina confusa esse credant.

Ἡν Ἄραβες κατέχουσι, καὶ οἱ ἰδίως ἀπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Σύροι. Strabo initio lib. 16. In vet. cod. ἀπὸ τῶν νῦν Ἰουδαίων. H. St.

Populi Syriæ. Lucan. lib. 3. 214.

Decora Syria. Claud. 2. in Eutrop. 570.

Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo, 23.

SYRUS, a, um. pr. dub. Adj. [Σύρος] Qui ex Syria est. Cic. 3. de Nat. Deor. 39. Piscem Syri venerantur. Ovid. 2. Fast. 474.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis,
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Agmina Syrorum. Stat. 1. Silv. 6. 72.

Syri venales. Cic. 2. de Orat. 265. Ut illud M. Cicero senex, hujus viri optimi, nostri familiaris, pater, nostros homines similes esse Syrorum venalium, ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum.

Palæstinus Syrus. Tibull. lib. 1. 7. 11.

Vina Syra. Hor. 1. Carm. 31. 12.

SYRISSA, æ. f. Mulier e Syria. [Σύρισσα] nam quemadmodum a Libys fit Libyssa, ita a Syrus, Syrissa. Virg. in Moret. 1.

Copa Syrissa, caput Graia redimita mitella.

SYRIUS, a, um. [Συριακὸς] Adj. ut

Pira Syria. Columel. lib. 5. cap. 10. Ea sunt Crustumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur.

Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. 13. 30. Al. Eleg. 10. Confundi solet in Mss. cum Scyrius. conf. SYRUS.

SŬRĬĂCUS, a, um. Adj. possess. [Συριακὸς] ut, Syriaci boves, i. e. Qui sunt in Syria. Plin. lib. 8. cap. 45.

Prætor Cilicensis & Syriacus. Cic. 1. Q. frat. 2.

Radix Syriaca, pro Silphio, & quod Latini Laserpicium vocant; quia, inquit Dioscorid. ex Syria & Media optima hujuscemodi radix adferretur. Columel. lib. 11. cap. 13. Nec minus si vernum & æstivum fructum voles habere, Syriacæ radicis & rapæ napique semina obrues. Vulgus nostrum hanc herbam, ut inquit Ruellius, pariter & radicem ab auctoritate & nobilitate *Angelicam*, & *Radicem sancti spiritus*, & *Imperatoriam* appellat.

Ros Syriacus, pro Succo radicis silphii, qui Græcis ἀπὸς Κυρηναϊκὸς etiam dicitur: hoc est succus Cyrenaicus, quod in Cyrenaica provincia quemadmodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. Columel. lib. 12. cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti super omnia adjiciuntur. Latini quidam Laser Syriacum appellant, Vulgus nostrum *benivinum* sive *ben Judaicum*, quod, inquit Ruell. Judæa parens ejus mittat ad nos prolem suam.

SYRĬCUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Συρικὸς Steph.] ut, Syrica mala. Columel. lib. 5. cap. 10. Præterea malorum genera exquirenda maxime, Scandiana, id eſt, Syrica
Syricum atramentum. Plin. lib. 35. cap. 6. Idem lib. 33. cap. 7. Sublini autem Syrico minium, compendii ratio demonſtrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius color eſt, ex ſinopide ac ſandyce miſtis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit Scyrico.

SYRIATĬCUS, a, um. Adj. Idem. Florus 2. 9. 1. Syriatico bello ſucceſſit, ut debebat Ætolicum. Ubi notat Salmaſius, Syriaticus frequentius ſcriptum reperiri in Codd. antiquis, quam Syriacus.

SYRIARCHA, æ. m. [Συριάρχης] Qui Syriarchiam exercet. l. ultim. de expenſis ludo. in C. Theod. Poſteriores Patriarcham hujuſmodi appellaſſe auctor eſt Xiphilinus.

SYRIARCHIA, æ. f. [Συριαρχία] Sacerdotii genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l. unic. C. de Offic. Com. Orient. l. 133. De Decurionib. in C. Theod. Novel. 89.

SYRIA, æ f. eſt Craſſius indumentum pinguiuſque, vel quod in Cappadocia, quam Syris contribuunt, confici ſoleret. Cæl. Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.

SYRIĀNUS, [Συριανὸς] Alexandrinus philoſophus Platonicus, docuit Athenis, ſcripſitque in totum Homerum commentarios, libros ſeptem in Platonis Rempub. & alia. Hujus diſcipulus & ſucceſſor fuit Proclus. Suidas.

SYRICTÆ, [Συρίκται] ut ex Megaſthene notat Plin. lib. 2. cap. 7. Gentes ſunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguium modo loripedes.

SYRINX, gis, f. [σύριγξ, ὁ αὐλὸς, Gl. G. L.] Latine Fiſtula in Gloſſ. exponitur. Sunt autem Fiſtulæ, generis non unius: eſt enim quæ dicitur monocalamos, a Mercurio inventa, ſicut a Sileno polycalamos, a Marſia Cerodetos. Subdit Cæl. lib. 9. Lect. Antiq. cap. 3. Scire convenit Syringos notionem eſſe non unam, quippe eſt quando appellatione ea in rotæ foramen injecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipſum σύριγξ. Oblongior autem foſſa dicitur Syrinx: ſed & haſtæ repoſitorium quoque. Eſt & Syringa, Concavum inſtrumentum quo ſenſim aqua mittitur.

SYRINGĪTES, [συριγίτης] Gemma, quæ ſtipulæ internodio ſimilis eſt, ac perpetua fiſtula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 12.

SYRINX, [Σύριγξ] Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata eſt in paluſtres calamos, quum acrius eam inſequeretur Pan, ruſticorum deus. Martial. lib. 9. 63. Ovid. 1. Met. 691.
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias una fuit, Nymphæ Syringa vocabant.

SYRISCUM, eſt Vas plexile in quod conjiciantur fici: ſed Hyriſcum pronuntiant alii. Cæl. lib. 9. cap. 3.

SYRISSA, V. SYRIA.

SYRITES, Lapis, qui in lupi veſica naſcitur. [συρίτης] Plin. lib. 11. cap. 37. In veſica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

SYRIUS, Sidus, V. SIRIUS. Syrius Adj. in SYRIA.

SYRMA, ătis. n. [σύρμα] a Σύρω, Traho, Veſtis eſt fluxa & prolixa, humumque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinum. Solin. Veſtitur ſyrmate. Martial. lib. 12. 96.
Aptaſti longum tu quoque ſyrma tibi. V. Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.

SYRMĂTICUS, a, um. Adj. Veget. de Re Vet. 3. 22. Jumentum ſyrmaticum.

SYRMÆA, [συρμαία] Cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus imprimis aptum.
Item Certaminis genus apud Spartanos, in quo victor hujuſmodi Syrmæa donabatur.
Item Raphani genus apud Herodot. Cæl. lib. 27. cap. 3.

SYRNA, æ. f. [Σύρνα] Oppidum in Cherroneſo Cariæ adhærenti, a Podalirio conditum, & a nomine Σύρνης, uxoris ejus, ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam eſſet ejectus, a caprario quodam fuiſſe ſervatum, & ad Damæthum regem deductum, cujus filiam de tecto delapſam, quum detracto ex utroque brachio ſanguine ſervaſſet, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam, ejus beneficio ſervatam, ei uxorem tradidit, Cherrhoneſo illi in dotem attributa. Auctor Steph.

SŸRŎPHŒNIX, [Συροφοίνιξ] Qui habitat in ora maritima Syriæ, quæ Syrophœnice dicebatur. Juven. 8. Sat. 159.
Obvius aſſiduo Syrophœnix udus amomo.

SYROPHŒNISSA, æ. f. [Συροφοίνισσα] Interp. Vulg. Marc. 7. 26.

SŸRŎS, f. [Σύρος] Inſula Ionii maris, ut Strabo lib. 12. unde

SYRIUS, a, um. Adj. [Σύριος] gentile. ut Pherecydes Syrius. Cic. 1. Tuſc. 38.

SYRPE, n. indecl. Pars quædam ſilphii. Priſcianus ejus mentionem facit, & comicus Plaut. in Rud. 3. 2. 16. his verbis,
Hoc anno multum futurum ſyrpe & laſerpicium. Ea res magnæ æſtimationis & pretii erat. Quare dicit calumniator apud Ariſtophanem, Non ſi mihi donaveris Ditem ipſum, & Batri ſilphium. Sed & Syrpe videtur appellari ipſum Laſerpicium, voce a Græco nomine ſilphii degenerante. Solin. cap. 40. Apud Cyrenenſes præterea ſyrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quam arbuſto. Turneb. Adverſ. 3. 21. Al. Sirpe, per i.

SYRTIS, is, vel ĭdis, ſive ĭdos. f. & pl. SYRTES, [Σύρτις] ſunt loca circa fines Africæ, Ægyptum verſus periculoſiſſima: a σύρειν trahere. Eſt enim inæqualitas maris & terræ magna, & in uno loco profundiſſima, in alio vero ſatis vadoſa Spiranteque vento, cumulus arenæ, qui ſupra mare fuerat, in profundiſſimas reſidet valles: & qui deprimebatur, mox ſuper aquas egetitur. Et ſunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur majores & minores, & ſpatio paſſuum ducentorum quinquaginta millium ſeparantur: Minor a Carthagine trecentis millibus paſſuum diſtat, & totidem ambitus Liv. 34. 62. Ora eſt minoris Syrtis, & agri uberis: una civitas ejus Leptis, major quadringentis vigintiquinque millibus paſſuum. Plin. lib. 6. cap. 30. & lib. 7. cap. 2. Cujus ſepulchrum a parte Syrtium majorum eſt. Syrtes vocant Luſitani *Baxos de Barbaria*, alii *Banquos*. Olivar. in Melam.
Servius, ubicunque ſunt arenoſa loca in mari, Syrtes aſſerit vocari.
Hoc nomen etiam declinatur hæc Syrtis, & has Sytis, ut ait Priſcian.
Virg 10 Æn. 678.
In Syrtis in ſaxa volans, &c.
Barbaræ Syrtes. Hor. 2. Carm. 6. 3.
Getulæ Syrtes. Virg. 5. Æn. 51.
Lybicæ Syrtes. Lucan. lib. 1. 494.
Lybicas perrumpere Syrtes. Ovid. 2. Amor. 16. 21.
Paretoniæ Syrtes. Lucan. lib. 3. 295.
Æſtuoſæ Syrtes. Hor. 2. Carm. 22. 5. V. infra Syrtis nomine &c.
Ambigua Syrtis. Lucan. lib. 9. 713.
Natus & ambiguæ coleret qui Syrtidos arva
Cherſydros.
Exercitatæ Syrtes Noto. Hor. Epod. 9. 31.
Inhoſpita Syrtis. Virg. 4. Æn. 41.
Naufraga Syrtis. Sil. lib. 17. 629.
Sævas accedere Syrtes. Valer. 7. Argon. 86.
Vaſtæ Syrtes. Virg. 1. Æn. 150.
Syrtis nomine, Tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucan. lib. 9. 448.
— nam litore ſicco,
Quam pelago, Syrtis violentius accipit Auſtrum:
Et terræ magis ille nocens. Quin etiam arenoſa illa Lybiæ ſpatia mediterranea Syrtes appellantur, non tantum litoralis ora. Prudent. Apoth. 443.
Nec reſponſa refert Libycis in Syrtibus Ammon. Ex Turneb. Adverſ. 16. 5.
Patrimonii Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, ſcopulum libentius dixerim.

SYRTĪCUS, a, um. Adj. [Συρτικὸς] ut, Ammon Syrticus. Lucan. lib. 10. 38.
Mare ſyrticum. Sen. de Vita beata, cap. 14.
Gentes ſyrticæ. Idem Epiſt. 90.

SYRTITÆ, Gemma ſunt, quæ in litore Syrtium inveniuntur. Syrtitæ (inquit Plin. lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, jam quidem & in Lucania, inveniuntur, e melleo colore croco refulgentes: intus autem ſtellas continent languidas.

SYRUS, V. SYRIA, item SIRUS, & SYROS.

S Y S

SYSTĒMA, ătis. n. [σύστημα] Compages, collectio. Sic Syſtemæ mundi, eſt Univerſi compages. V. Mart. Capel. 9.

SYSTŎLE, es. f. [συστολὴ] Correptio, figura eſt, quum longa ſyllaba contra ejus naturam corripitur. ut apud Virg. 1. Æn. 77.
Connubio jungam ſtabili, propriamque dicabo. Ubi NU brevem poſuit, quæ naturaliter longa eſt. Nam alio loco longam poſuit; ut 3. Æn. 319.
Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia ſervas? Reliquas ſignificationis in Lexicis Græcis. V.

S Y Z

SŸZŸGĬA, [συζυγία] Idem quod Conjugium, ſive conjugatio. Galen. lib. 8. 9. & 10 de Uſu partium: Septem illas parium nervorum productiones, quibus ſenſus a cerebro in univerſum corpus diſtribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima eſt nervorum, Opticum hoc eſt viſorium, qui circa medium ſui coeuntes, x Græcæ litteræ imaginem referunt, rurſuſque ſeparati, in oculos reoipiuntur, quibus ſpiritum viſorium ſubminiſtrant. Secundæ ſyzygiæ nervi in oculorum muſculos inſerti, motum iis ſuppeditant. Tertia guſtus ſenſum in linguam reliquaſque oris partes defert. Quarta toti palati tunicæ inſeritur. Quinta ad aures fertur, iiſque ſenſum auditus ſuppeditat. Sexta ad inteſtina, viſceraque omnia ſenſum tranſmittit, nervoſque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis muſculis. Eſt & alia præter has, quæ verſus nares odoratus gratia deferrur, quæ idcirco non annumeratur inter uervorum ſyzygias, quod extra cranium non prodeat. Galen. in lib. de Diſſectione nervorum, & loc. cit.
Syzygiæ apud aſtronomos ſunt iſti ſtellarum ſitus, cum poſitæ ſunt in eadem recta linea. Sic Luna verſatur in ſyzygiis, cum Sol Luna & Tellus jacent in eadem recta linea, i.e. vel in conjunctione vel in oppoſitione.

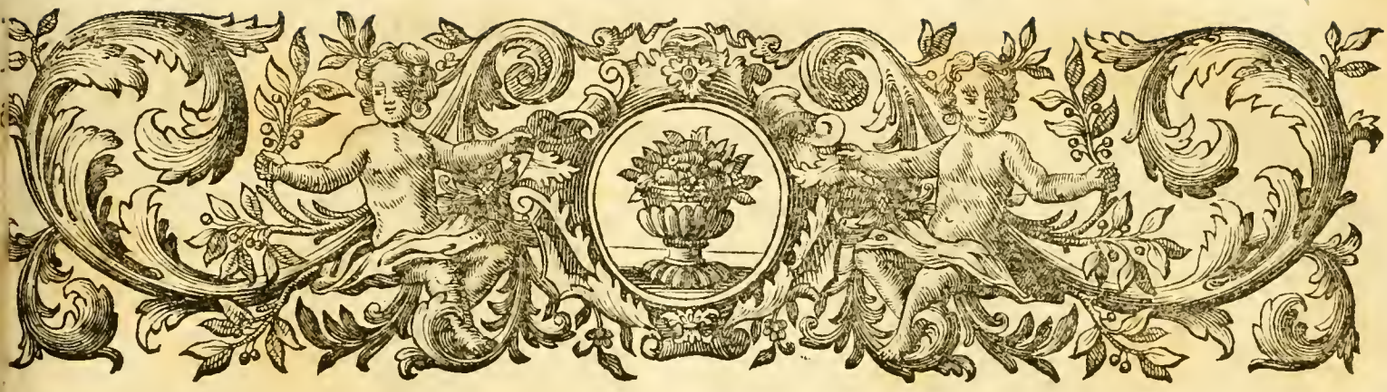

T

LITTERA figuram ſuam a Græca ſumpſit, uti Græci ab Hebræis (mutata paullulum ejus forma) mutuati ſunt, ſi qua Origeni fides. Hieronymus *Tau* Samariticum antiquitus ipſiſſimum fuiſſe T Latinum vel Græcum.

Magna eſt cognatio inter T & D, & apud veteres frequens unius in alteram mutatio. Sic Alexanter & Caſſantra ſcripſerunt, pro Alexander & Caſſandra, teſte Quintil. lib. 1. cap. 6. Unde T vocant D mollitum. Hinc & Patavium dictum, quod Pado vicinum eſſet. Vice verſa, T in D ſæpe migravit. Sic a Mentior, Mendax: a Quatuor, Quadra.

T interdum tranſit in duplicem S; ut Quatio, Quaſſi: & viciſſim duplex T in ſimplicem S; ut Mitto, Miſi. Scribitur & in aliquibus dictionibus pro S, ut Pultare pro Pulſare.

Quod ad pronuntiationem ejus ſpectat, notandum eſt T ante vocalem I ſonare S I, (quod a Gothis factum eſt, qui ſibilum iſtum veteribus ignotum in Latium invexere) ut Lectio, Ratio. Excipiendæ ſunt voces, quæ habent S ante T, ut Quæſtio, Juſtior; & pauca quædam alia, ut Mittier pro Mitti, Tiara, &c.

T, Tribunus. Valer. Max. 2. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valvas autem poſitis ſubſelliis, decreta patrum attentiſſima cura examinabant; ut ſi qua ex eis improbaſſent, rata eſſe non ſinerent. Itaque veteribus ſenatuſconſultis T littera ſubſcribi ſolebat; eaque nota ſignificabatur illa Tribunos quoque cenſuiſſe.

T, prænomen refert Titum; ut, T. Manlius Torquatus, T. Livius Patavinus.

T, etiam prænomen feminæ, Tita.

T, nomini militis appoſitum, Superſtes ſignificabat. Iſid. 1. 23.

T præterea pro Tantum, Taurus, Ter, Terra, Tibi, Triarius, Turma, Tutor. [Tullius, ut in Inſcr. Epiſtolar. Cic. M. T. C.

T. A. Taurum album. T. A. III. M. X. D. XX. Vixit annis tribus menſibus decem diebus viginti. T. AVG. Tutela Auguſti.

TB. Tibi, Tribunus. TB. D. F. Tibi dulciſſimo filio. TB. PL. Tribunus Plebis.

T. C. Teſtamento conſtituit, vel curavit. T. CA. Titus Cariſius.

T A

A. Taurum. TAB. Tabula, vel Tabularius.

ABĀNUS, i. m. [οἶστρος, μύωψ, Gl. L. G. & G. L. βόπιπος, ἤτοι κυνόμυια, G. L.] Genus muſcæ, a quibuſdam Aſilus dictæ. Plin. lib. 11. cap. 28. Reliquorum quibuſdam aculeus in ore, ut aſilo, ſive tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Itaque quod eas æſtate tabani concitare ſolent, & beſtiolæ quædam minutæ ſub cauda, &c. In Gloſſ. Græcolat. Synonyma habet Veſpa, & Aſilio.

ABELLA, & TABELLARIUS. V. TABULA.

ABEO, V. TABES.

ABĔRĒNI, [Ταβερηνοὶ] Populi juxta Chalybes, quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibareni dicendi, teſte Hermolao. Juſtiſſimi ſunt illi, nec prius prælio congrediuntur, quam diem, locum & horam, ex fide hoſti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum, tanquam pueri auctor, decumbit, eumque ut puerperam effeta uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit.

ĂBERNA, æ. f. [ἐρασήριον, Gl. G. L.] dicitur Officina, quaſi Trabena, a validioribus trabibus, quibus ſuperiora ſunt ſuſpenſa, ut ait Donatus. Accipitur pro omni Ædificio quod eſt utile ad habitandum, ex eo quod taberna tabulis claudebatur, ſive cooperiebatur, ut ait Ulpianus de verb. ſignif. Cic. 14. Att. 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem 3. Q. frat. 7. Juven. 3. Sat. 304.

Fixa catenatæ ſiluit compago tabernæ.

Taberna, [Καπηλεῖον, Gl. G. L.] Pro Taberna meritoria, ſeu Vinaria. Suid. Ταβερνεῖα, Καπηλεῖα, πανδοχεῖα.

Arcana taberna. Propert. lib. 4. 8. 19.

Diverſoria taberna. Plaut. Truc. 3. 2. 29.

Inſtructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent. 178.

Meritoria taberna. V. MEREO.

Obſcuræ tabernæ. Hor. de Arte Poet. 229.

Salax taberna. Catul. 35. 1.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo, 54.

Divertere in tabernam. Cic. 2. de Invent. 14.

Taberna, Ubi opera ipſa, ceteræque merces venditantur. Hor. 1. Serm. 4. 71.

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Duas tabernas ejuſdem negotiationis exercere. Ulpian. in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

Libraria taberna. V. LIBER.

TABERNŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 7. p. 190. Elmenh. Tabernula quædam litori navique proxima.

TABERNĀRIUS, a, um. Adj. [καπηλικὸς] ut, Comœdiæ tabernariæ, In quibus non Magiſtratus, ſed humiles perſonæ inducuntur. Dictæ quod olim tabulis domus vulgo tegerentur. Apul. Apol. p. 329. Elmenh.

TABERNARIUS, i. m. [ἐρασηθλαέρχης, Gl. L. G. & G. L. κάπηλος, L. G.] Inſtitor, Qui in taberna aliquid venditat. Cic. pro Flacc. 18. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fæcem civitatum, quid eſt negotii concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic. pro Domo, 11.

Tabernarius, Qui vinum venditat: ſicut Aquarius, Qui vendit aquam. Cic. 8. Fam. 6. Niſi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupaſſet. Firmic. lib. 3. cap. 7. Erunt caupones, vel tabernarii. Sunt tamen qui locum ſic interpretentur: Tabernariis, i. e. Opificibus, ſive Qui præſunt curandis tabernis. Aquariis, Aquarum & aquæductuum curatoribus. Aquarum jus penes Ædiles & Cenſores erat. Itaque quum tabernarii publicas aquas in ſuum uſum deducerent, Cœlius, qui tunc Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnavit. Concionem etiam de aquis ſcripſit, cujus meminit Frontin. lib. 2. De Aquæductib. Firmic. lib. 4. cap. 15. Faciet hoſpites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, Qui tabernas ſectatur. Gloſſ. Græcolat. Καπηλοδύτης, Ganeo, Tabernarius.

TABERNĀCŬLUM, i. n. [σκηνὴ, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. σκηνοπηγία, καπικητήριον, L. G.] Tectum caſtrenſe, quod veluti taberna ſit.

Tabernaculum capere dicebatur comitiorum rogator in auſpicando. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Se quum legeret libros, recordatum eſſe vitio ſibi tabernaculum captum fuiſſe in hortos Scipionis. conf. 2. de Divin. 75. & Lex. Pitiſc.

Militare tabernaculum. Cic. de Clar. Orat. 37.

Collocare ſibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Piſon. 61.

Perpotare totum diem in aliquo loco, poſito tabernaculo. Cic. 7. Verr. 86.

TĀBES, is. f. [τηκεδὼν, Gl. L. G. & G. L.] Morbus eſt, cujus tres ſpecies ſunt. Una, qua corpus non alitur, & naturaliter ſemper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus, ita ſumma macies oritur, & niſi occurritur tollit: Atrophiam hanc Græci vocant. Alia eſt quam appellabant Cachexiam, ubi malus corporis habitus eſt, ideoque omnia alimenta corrumpuntur: quod fere fit, quum longo morbo vitiata corpora, etiam ſi illo vacant, refectionem tamen non accipiunt. Tertia eſt ſpecies, quam Græci Phthiſin nominant, ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod eſt conſumi & tabeſcere. Oritur fere a capite, inde in pulmonem deſtillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula levis fit, quæ etiam quum quievit, tamen & repetit: frequens tuſſis eſt, pus excreatur. Hæc Perottus, ex Celſ. lib. 3. cap. 22. Virg. 6. Æn. 442.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Ubi Serv. Tabe, Corpore defluente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ovid. 9. Met. 175.

Funeſta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & ſanies. Ovid. 3. Met. 49.

Lenta tabe liquitur. Ovid. 2. Met. 807.

Pallida tabes lucri, Avaritia. Lucan. lib. 4. 96.

Sanguinis tabes. Liv. 30. 34.

Undantem tabem per auras late torquet ſerpens. Sil. lib. 17. 451.

Arborum tabes. Plin. lib. 17. cap. 24. de vitiis & morbis arborum, Quædam temporum cauſæ aut locorum non proprie dicuntur morbi, quoniam protinus necant: ſicut tabes cum invaſerit arborem, aut uredo: vel flatus alicujus regionis proprius, &c. Quæ verba Plinii ad verbum fere ex quarto Theophraſti, de plantis tranſcripta ſunt, qui hanc tabem πάλιξιν τῶν δένδρων vocat, quaſi perculſionem, aut ſtuporem arborum, quum ſtirpes areſcunt tabido morbo exuſti, eo modo, quo homines ægri longa tabe emaciari, defectique.

Membrorum tabes. Lucret. lib. 1. 806.

Imbribus & tabe membrorum arbuſta vacillant. al. Nimborum.

In tabem margaritam reſolvere. Plin. lib. 9. c. 35 Ex præcepto miniſtri unum tantum vas ante eam poſuere aceti, cujus aſperitas visque in tabem margaritas reſolvit. De Cleopatra loquitur. Quid autem ſit In tabem reſolvi, hoc quidem loco, ipſe Plin paulo poſt explicat his verbis: Detractum alterum merſit, ac liquefactum abſorbuit.

De nive liquefcente dicitur. Liv. 21. 36. Fluentem tabem liquefcentis nivis ingrediebantur. Et Lucan. 10. 225. Prima tabes nivis. i. e. Solutio.

Tabem,

Tabem, inquit Festus, eam quæ faceret tabescere apud antiquos usurpatum. Sallust. lib. 4. Histor. 25. Qui quidem mos, ut tabes in urbem conjectus. Et Corvin. pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hæc Festus.
Mortifera tabe tincta sagitta. Ovid. 3. de Pont. 1. 26.
Tabes etiam dicitur Vis corrumpendi putrefaciendique. Liv. 40. 29. Arca altera inanis inventa, sine ullo vestigio corporis humani, aut ullius rei, per tabem tot annorum omnibus absumptis.
Fori tabes. Tacit. 11. Ann. 6. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat.

TABUS, vel TABUM, aliquid cruentum significat, in recto non invenitur, sed tantum Ablativus Tabo. [αἷμα νεκρῶν, λύθρον, ἔστι δὲ μιαιόφωνον, Gl. L. G.] Estque Sanies & sanguis corruptus. Virg. 3. Æn. 29.
Et terram tabo maculant. Ubi Serv. Tabo, Corrupto sanguine. Et est nomen casus septimi tantum, ut Sponte, Natu. Quod si velis declinare, hæc Tabes, hujus Tabis dicis. Idem 8. Æn. 487.
— & sanie taboque fluentes. Serv. Sanies mortui est: tabo, viventis scilicet sanguinis. Cic. 1. Tusc. 107.
— saxa spargens tabo, sanie & sanguine atro. Ex poeta.
Infecit pabula tabo. Virg. 3. Georg. 481.
Nigro tabo. Ovid. 2. Met. 760.
Protinus invidiæ nigro squalentia tabo
Tecta petit. Ubi interpres, Diptotum nomen est & duorum casuum. Nam Tabi & Tabo solum inveniuntur. [Ubi Tabi?
Putri tabo liquentia cadavera. Sil. lib. 13. 487.
Turpi dilapsa cadavera tabo. Virg. 3. Georg. 557.
Atro tabo fluentia membra. Virg. 3. Æn. 626.
Crasso tabo oblita cuncta rubent. Stat. 5. Theb. 311.

TABĬTŪDO, ĭnis. f. [τῆξις] Idem quod Tabes. Plin. lib. 22. cap. 25. Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit. De alica.

TABĬDUS, a, um. Adj. [φθιστικός, Gl. L. G.] Tabescens, Corruptum, quod tabem patitur. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret pestis quum tabida fauces.
Lues tabida. Virg. 3. Æn. 137.
Mens tabida facta, Ægra & tristis. Ovid. 1. de Pont. 1. 67.
Nix tabida, quum jam consumitur, & colorem prorsus amisit, ut jam fæci simillima sit. Liv. 21. 36.
Vetustas tabida consumit ferrum, Longinquitas temporis, qua omnia putrescunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 49.

TABĬDŬLUS, a, um. dimin. Adj. Virg. Ciri, 182.
Tabidulamque videt labi per viscera mortem.

TABĬFĬCUS, a, um. Adj. [φθορποιός, φθιστικός] Quod tabem inducit. Unde a Cic. 4. Tusc. 36. Ægritudo & metus, tabificæ mentis perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt. Plin. lib. 8. cap. 10. Et terram edisse iis tabificum est, nisi sæpius mandant.
Aër tabificus, Pestilens, infectio aëris. Lucan. lib. 5. 111.
Radii solis tabifici. Lucret. lib. 6. 737.
Tabificis subigit radiis Sol omnia lustrans.
Saniem tabificam exspirat serpens. Sil. lib. 6. 276.
Vis tabifica. Plin. lib. 29. cap. 4. Non enim est tabifica vis: itaque occisa morsu earum animalia cibis innoxia sunt.

TABIFICĀBĬLIS, e. Adj. [πικεδωτικός, Gl. L. G.] a veteribus dicebatur. Accius apud Non. 2. 852. Pars neci orbificor liberorum leto tabificabili.

TABIFLUUS, a, um. Adj. Venant. Fortunat. in vita Martini 4. 430.
Cunctaque tabifluus penetrasset acumine morbus.

TABEO, [τήκω, Gl. G. L.] ēre. Etsi scriptum mendose est, Tabo, Marceo. sive

TABESCO, [τήκομαι, φθίνω, ἢ φθένω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Interiore sensu liquescere & consumi, in tabem ire. Et proprie in amore & mærore tabescere dicimur, quamvis de aliis dici possit. Gell. lib. 7. cap. 8.
Delphinus amans desiderio tabuit, exanimatusque est. Plaut. Capt. 1. 2. 31.
— ego qui tuo mærore maceror,
Macesco, consenesco, & tabesco miser.
Artus sale tabentes, Diffluentes. Virg. 1. Æn. 173.
Ceræ tabuerant. Ovid. 8. Met. 227.
Corpora tabent. Ovid. 7. Met. 541.
Dies tabescit, Quæ ad occasum tendit. Plaut. Stich. 5. 1. 8.
Galea tabescens. Claud. de 6. Cons. Hon. 344.
Humor calore tabescit. Cic. 2. de Nat. Deor. 26
Lumina tabescunt fletu. Catull. 66. 55.
Sal tabescit. Cato de R. R. 88. pr. Id aliquoties in die quotidie facito, usque adeo donec sal desierit tabescere.
Animus tabescit assiduis curis. Ovid. 5. Trist. 1. 77.
Desiderio alicujus tabescere. Cic. 2. in Catil. 6.
Ipsi ita acerba, ut tabescat dolore. Cic. 2. Att. 21.
Dolore ac miseria tabescere. Ter. Adel. 4. 3. 12.
Luctu æterno tabescere. Lucret. lib. 3. 924.
Molestiis & morbo tabescere. Cic. 4. Tusc. 34. Et 3. de Nat. Deor. 84.
Otio tabescere. Cic. 2. Att. 14.

TABEFACIO, ĕre. sec. dub. &

TABEFACTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Tabefactis nivibus & liquentibus.

TABLINUM, V. TABULA.

TABO, ablativus. V. TABES.

TABOR, [Τάβωρ] Mons in medio Galileæ sublimis.

TABRĂCA, [Τάβρακα] Oppidum est Africæ minoris. Silius Sabatram nominat lib. 3. 256.
Sabatra tum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum est. Barbara enim vocabula inepta sunt, nec semper eodem sono utraque lingua efferri consueverunt, ut Hermolaus scribit. Claud. in præfat. lib. 2. in Eutrop. 71.
Inclyta captivo memoratur Tabraca Mauro. V. SABRATA, & SABATHRA.

TĂBŬLA, æ. f. [πινὶς, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis.
Incisa tabula his litteris. V. INCĪDO.
Imprimere tabulas parieti. V. IMPRIMO.
Arripere tabulam de naufragio. Cic. 3. Off. 89.
E naufragio tabula. V. post NAVIS.
Laceræ tabulæ. Ovid. 11. Met. 427.
Ad tabulam decumbere. V. DECUMBO.
Imago alicujus in tabulis. Cic. 5. de Fin. 3. Subaudi Pictis.
Votiva tabula. Hor. 1. Carm. 5. 13. Naufragi evadentes, pictas cladibus suis tabulas præferunt, & cum quibus evaserint vestimentis ad Neptuni templum suspendunt. Juven. 14. Sat. 302.
— & picta se tempestate tuetur. Et Virg. 12. Æn. 768.
Servati ex undis ubi figere dona solebant. Hæc Acron. V. Juven. 12. Sat. 27.
Pictæ tabulæ. Hor. 1. Epist. 2. 52. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Quid præterea cælati argenti? quid stragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse?
Tabula pro Charta Geographica. Propert. 4. 3. 35.
Cogor & e tabula pictos edisceré mundos.
Tabula, [γραμματεῖον, Gl. L. G.] ut Cerata tabula, In qua antiqui scribebant. Plaut. Asin. 4. 1. 18.
Tabula, Liber est, quem sibi quisque nostrûm privatim facere consuevit, quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id est, Diarium & ephemeris actionum nostrarum. Alfen. l. 203. D. de verb. signif. Constitutum est, eam domum unicuique nostrûm debere existimari, ubi quis sedes & tabulas haberet, suarumque rerum constitutionem fecisset. Budæus.
Tabulæ accepti & expensi; Rationes in quas acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cic. pro Rosc. Com. 2. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas, in suam rem, suo arbitratu scriptas, quo minus secundum illum judicetis, non recuso. Moris fuit (inquit Pedian. in 3. Verr. 60.) unumquemque domesticam rationem sibi totius vitæ suæ per dies singulos scribere: in quo appareret quid quisque de reditibus suis, quid de arte, fenore, lucrove sepositisset, quoque die, & quid item sumptus damnive fecisset. Sed postquam assignandis litteris reorum ex suis quisque tabulis damnari cœpit, ad nostram memoriam tota hæc vetus consuetudo cessavit. Hactenus Pedian. Et hoc vocat Cic. (l. c.) Conficere tabulas, & 12. Att. 4. sub finem, & pro Cœl. 17. Et Sueton. in Jul. cap. 47. scribit eum Servitia politiora comparasse immenso pretio, & cujus etiam ipsum puderet, sic ut rationibus vetarei inferri. Budæus.
Suis tabulis causam dicere, pro Domesticis rationibus. Cic. 3. Verr. 102. An tuis solis tabulis causam te dicturum existimasti?
Novæ tabulæ, [χρεῶν ἀποκοπαί, Gl. L. G.] appellantur, quando debitores creditas pecunias cum usuris persolvere non coguntur ipsis creditoribus, & abolitis prioribus debitis novæ tabulæ conficiuntur. Cic. 2. Off. 83. Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, nisi ut emas tibi mea pecunia fundum, eum tu habeas, ego non habeam pecuniam?
Inepte apud Salustium Valla in suis Comm. Admirandas tabulas, & artificiose pictas exponit, quæ possidebantur a divitibus. Reprehendit & Rivius apud Sallust. H. St. Locus est in Catil. c. 21. Tum Catilina pollicéri tabulas novas, proscriptionem locupletium, &c. ubi V. omnino Riv. & Cort. conf. & Lex. Pitisc.
Vindicem enim tabularum novarum novam tabulam vidimus. Cic. 11. Philipp. 14. Al. Vindices, male. V. loc.
Conficere tabulas. V. CONFICIO. & quæ paulo supra.
Referre in tabulas quodcunque commodum est. Cic. pro Flacc. 20. V. loc.
Tabulæ, Syngraphæ, & documenta litteraria. Cic. 2. de Orat. 118. Nam pro tabulis & contra tabulas, & pro testibus & contra testes, &c. ve separatim dicere solemus de genere universo, &c. Inde illud, Tabulis obsignatis cum aliquo agere; 5. Tusc. 33. Budæus.
Tabula pro Auctione. Cic. pro Cæcin. 16. Adest ad tabulam, licetur Æbutius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cæsenniæ, partim etiam pretio. Fundus addicitur Æbutio. Tabulam posuit pro Auctione: quod auctionis signum tabula figebatur. Intelligit itaque Tabulam pendulam, publice propositam atque suspensam, quæ loquebatur fundum Fulcinianum venalem. Nempe quemadmodum hodie in charta, sic olim in tabula res venales scriptæ certo publico loco affigebantur, ac proscribebantur: id est per scripturam proponebantur ac publicabantur, sive inscriptione, aut venales, aut locandæ significabantur, ut omnes cognoscerent. Idem 12. Att. 40. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Id nisi fit, excludemur. Sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Orchonis nostra cupiditate. h. e. Sin præconi subjicientur, & auctio fiet. Hæc tabula etiam Titulus dicebatur, & Libelli V. suis locis. V. etiam Auctionariæ tabulæ, in AUGEO.
Proscribere tabulam, Affigere auctionem. Cic. 2. Q. frat. 6. Sensit Milo, dedit cuidam non familiari negotium, qui sine suspicione emere eam familiam a Catone. Quæ simul abducta est, Racilius, qui unus ei hoc tempore Trib. pleb. rem patefecit, eosque homines sibi emptos esse dixit: & tabulam proscripsit, SE FAMILIAM CATONIANAM VENDITURUM. In eam tabulam magni risus consequebantur.
Tabula Valeria. Cic. 14. Fam. 2. Quemadmodum a Vesta ad tabulam Valeriam ducta esses. Idem in Vatin.
Tabula proscriptionis, Qua bona, & capita, damnatorum civium Ro. lege Cornelia, proscribebantur. Juvenal. Sat. 2. 28.
In tabulam Sullæ si dicant discipuli tres. Plura V. in PROSCRIPTIO.
Eximere alicujus nomen de tabulis. Cic. pro Rosc. Amer. 26. De Tabulis Proscriptionis Sullanæ loquitur.
Tabulæ, vel Tabellæ judicum etiam dicuntur, Ascon. in Divin. 24. In causis majoribus judices universi in cistam tabulas simul conjiciebant suas insculptas litteras habentes Absolutionis, sive Condemnationis, cum de alicujus capite agebatur: N & L ampliationis. His enim litteris significabant Non liquere. Idem Asconius alio loco, Tabellas cereas intelligit, quibus sententias ferebant. Erant enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Cic. in Pison. 11. Cui primam comitiis tuis dederas tabulam prærogativæ, quem in senatu sententiam rogabas tertium.
Tabulæ, Publicæ scripturæ, cujuscunque materiæ vel causæ essent. ut
Censoriæ tabulæ, In quibus census Civium Ro. erat perscriptus. V. CENSEO.
Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut a præsentibus. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Configere tabulas. V. CONFIGO.
Tabulæ XII legum apud Romanos dicebantur, non quod XII legum essent

essent, sed quod XII tabulis conscriptæ fuerint. Æs enim, in quod leges incidebantur, in tot tabulas, quot commodum erat, secabatur. V. August. de Leg. cap. 16. De his, & plura in Lex. Pitisc. & apud Rupert. in Enchirid. Pomp. de O. J. Cap. V. §. 4.

Ordinataque erat in XII. tabulis tota justitia. Flor. 1. 24. 1.

Bibliothecas omnium philosophorum unus mihi videtur XII tabularum libellus, & auctoritatis pondere, & utilitatis ubertate superare. Cic. 1. de Orat. 193.

Figere tabulas, & refigere. Cic. 12. Philip. 12. Num figentur rursus hæ tabulæ, quas vos decretis vestris refixistis? Simile est illud Virg. 6. Æn. 622.

— fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis æneis incisæ erant. Hinc est illud Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo post, Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus? Leges intelligit Cæsaris, de quibus fusissime Philip. 1.

Tabulæ numero plurali, sive per diminutivum Tabellæ, dicebantur Testamenta. Ulp. in l. 1. D. de bonor. poss. secund. tabul. Tabulas testamenti accipere debemus omnem materiæ figuram. Sive igitur tabulæ sint ligneæ, sive cujuscunque alterius materiæ: sive chartæ, sive membranæ sint, vel si corium alicujus animalis: tabulæ recte dicuntur. Hæc ille. Quintil. lib. 6. cap. 4. Vetus habebat testamentum: & unus ex amicis recentioribus, sperans aliquid ex mutatione tabularum, falsam tabulam intulerat, consulens eum an primipilaris ei testamento suaderet ordinare suprema judicia. Noli, inquit, facere: offendis illum.

Primæ tabulæ testamenti sunt, in quibus heredes primo loco instituuntur: secundæ sunt, in quibus substitutiones fiunt, si instituti heredi-tatem non adierint. Tabulæ enim testamentum significant. Unde bonorum possessiones secundum tabulas & contra tabulas dictæ. Tabulæ etiam dicuntur folia testamenti. Quare primæ & secundæ tabulæ intelligi possunt prima & secunda charta testamenti, quæ etiam primæ & secundæ ceræ dicuntur. Budæus. conf. CERA.

Accusare tabulas. V. ACCUSO.

Aperire tabulas testamenti. Cajus, quemadmodum test. ape. l. Sed si quis, & si forte omnibus absentibus causa aliqua aperire tabulas urgeat, &c.

Obsignare tabulas. V. OBSIGNO.

Signatæ tabulæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Tabulæ supremæ, Testamentum. Martial. lib. 5. 33.

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
Non dedit uxori, cui dedit ergo? sibi. Crispus hic omnia luxu perdiderat, moriens itaque nihil reliquit uxori, quoniam omnia derat sibi, id est, ventri suo.

Τάβλα, ὄνομα παιδιᾶς. ταύτην ἐφεῦρε Παλαμήδης ἐς ἀναχωνὴν τῶν Ἑλληνικῶν φρατῶν, σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ. Τάβλα γὰρ ἐστιν ὁ γύινος κόσμος, &c. Et apud eundem legitur Ταυλίζειν in v. Πεσσεύειν. Nam hoc per illud exponit. Ergo est quod Gallice *le Tablier*. Videndum an non & aliquis ex Lat. recentioribus ita usus sit. H. St. Posterior Suidæ locus hic est, Πεσσεύειν, μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν πεσσῶν τεταγμένων κύβων. πεσσεύειν, ταυλίζειν, καὶ πεσσείας, παιδιᾶς, αὐλοῖς, καὶ πεσσὸς ὁμοίως. Ubi suspicor pro αὐλοῖς Ταύλαις scribendum. Gloss. Græcolat. Τάβλα, Tabula, ταβλίζω, ταβλιστὴς, ταβλοπάροχος. omissa interpretatione Latina. Ibid. Πέσσω... ito. Forsan Lusito reliquit. conf. Pitisc. in Tabula lusoria. Ubi & plures alios usus hujus vocabuli V.

TABELLA, æ. f. [πινακίς, Gl. G. L.] Parva tabula. Plin. lib. 16. cap. 39. Inventum est pictorum tabellis immortale. Cic. 7. Fam. 23. Ea volebam tabellis ornare.

Pictæ tabellæ. Hor. 1. Serm. 1. 72.

— aut pictis tanquam gaudere tabellis.

Votiva tabella. Juven. 12. Sat. 27.

Rasis tabellis infusa cera. Ovid. 1. de Arte Am. 437.

Croceæ membrana tabellæ, Liber. Juven. 7. Sat. 23.

Legitimis tabellis tibi juncta mulier, Sponsalibus. Juven. 6. Sat. 199.

Consignare tabellas, Dotis. Plaut. Curc. 2. 3. 86.

Obsignatis tabellis agere cum aliquo. Cic. 5. Tusc. 33.

Tabellæ, Epistolæ dicebantur, quod in brevibus tabulis scriberentur. Plaut. Epid. 2. 2. 66. Idem Pseud. 1. 1. 25. Tace dum perlego tabellas.

Blandæ densæque tabellæ, Codicilli sæpe missi. Juven. 9. Sat. 36.

Committere verba tabellis. Ovid. 9. Met. 585.

Laureatæ tabellæ. V. LAUREUS.

Lepidæ tabellæ. V. LEPIDUS.

Verba dedit ferenda tabellis. Ovid. 14. Met. 707.

Properatæ tabellæ, Celeriter scriptæ. Ovid. 9. Met. 586.

Arcanas signare tabellas. Ovid. 2. Amor. 15. 15.

Tabellæ, In quibus judices scribebant. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam unicuique tabellam dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Idem 6. Verr. De quo vos sententiam per tabellam feretis? De tabellis his vide Uti rogas, in ROGO, & PONS, & SENTENTIA.

Tabella damnatoria, & absolutoria. Sueton. in August. cap. 33. Non tantum duas tabellas, damnatoriam, & absolutoriam, simul cognoscentibus dedit: sed tertiam quoque, qua ignosceretur iis, quos fraude ad signandum, vel errore inductos constitisset. De Falso loquitur testamento Suetonius.

Videtis in tabella, jam ante quanta facta sit labes. Cic. de Amicit. 41. i. e. In ipsis judiciis.

Ferre tabellam. Cic. 2. de Lege Agr. 4. Quod meis comitiis non tabellam, indicem tacitæ libertatis, sed vocem vivam, præ vobis indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum, tulistis. Alii legunt Vindicem libertatis rectius.

Grata populo tabella, quæ frontes aperit hominum. Cic. pro Planc. 16.

Tabella dimidiata. Varr. R. R. 3. 2. pr. Vis potius villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella dimidiata ædificemus nobis? h. e. Vis ingrediamur potius villam publicam, quam in angustum tabernaculum candidati nostri nos constipemus? Nam Dimidiatam tabellam dixit, Exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem sibi, qui tanquam ædificium sibi parat & locum. Turneb. Adverf. 8. 7.

TABELLĀRIUS, a, um. Adj. [πινακικὸς] ut, Lex tabellaria. Cic. pro Sext. 103. Tabellaria lex ab L. Cassio ferebatur: populus libertatem agi putabat suam: dissentiebant principes, & in salute optimatium temeritatem multitudinis & tabellæ licentiam pertimescebant. Asconius in secundam Verrinarum 30. L. Cassius, Inde, inquit, sunt leges Cassiæ tabellariæ de suffragiis libere ferendis, non voce, sed tabella. V. Suffragia quomodo ferri solerent, in SUFFRAGOR.

Tabellariæ naves, Quæ præmittebantur in portum, ad nuntiandum adventum proximæ classis. Senec. Epist. 78.

TABELLĀRIUS, i. m. [γραμματοφύλαξ, Gl. G. L.] Ratiocinator, supputator. Qui in tabella, nomina & rationes observat. Sidon. ad Petrejum 4. 11. Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens in eo consiliarium in judiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem. Hic tamen nonnulli legunt, Tabularium.

Locuples tabellarius. V. Locuples in LOCUS.

Tabellarius, [γραμματοφόρος. Gl. L. G.] Qui litteras perfert. Officium servile. Cic. 14. Fam. 22. Idem 9. Fam. 15. Duabus tuis epistolis respondebo: uni, quam triduo ante acceperam a Zeto: alteri quam attulerat Phileros tabellarius.

Fidelis tabellarius. Cic. 1. Att. 13.

Deprehendere tabellarios. Cic. 12. Fam. 12.

Excutere tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Mittere tabellarios, vel remittere. Cic. 12. Fam. 12.

Subministrare tabellarios vel præbere. Cic. 2. Q. frat. 12.

Scrutari tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Tabellarius, [δελτοποιὸς, Gl. G. L.] Qui tabellas conficit.

TABELLIO, ōnis. m. [ἀγόραιος, νομικὸς, Gl. L. G.] Firmic. lib. 5. cap. 2. & lib. 8. cap. 28. Idem lib. 4. cap. 5. Tabelliones publicos facit, & qui ex litteris quærant vitæ subsidia. [Suid. Ταβελλίων, ὁ τῆς πόλεως γραφῶν συμβολαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος, ἀπαιτεῖ ἐπιτελῶν τι τῶν πολιτῶν γραμματεῖα, ἔνιοτε αὐτῶν οἰκέοις ἐπιστρεφόμενος γράμμασι.

TABULĀRIS, e. Adj. [πινακικὸς] Quod ad tabulas pertinet, & in tabularum ornatum accommodatur. Plin. lib. 34. cap. 9. Æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est, eademque tabularis.

Clavus tabularis. Petron. 75.

TABULARIA, orum. n. pl. Species tormenti. Senec. lib 3. de Ira, cap. 19. Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu suo.

TABULARIUM, i. n. [λογιστήριον, Gl. L. G.] Locus erat Romæ refertus omnibus instrumentis, tabulis, litterisque publicis, in quibus omnia pascua, prædia, vectigalia, portoria, civitates, redemptionesque publicanorum perscripta erant. Erat autem in atrio Libertatis. Livius 43. 16. Censores extemplo in atrium Libertatis ascenderunt, & ibi signatis tabellis publicis, clausoque tabulario, & dimissis servis publicis, negarunt se prius quicquam negotii publici gesturos, quam judicium populi de se factum esset. De eo Virgil. scripsit, 2. Georg. 502.

Insanumque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.

TABULARIUS, i. m. [λογογραφος, λογιστοιὸς, Gl. G. L.] Supputator, ratiocinator. Ulp. in l. ult. D. Si mensor falsum modum dixerit. Ego & adversus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Tabularii, inquit Antonius August. sunt Qui magistratibus, in publicis, aut privatis negotiis cautiones, acta & rationes conscriberent. Hos servos publicos appellatos scimus, quod servi fuissent, antequam id fieri Arcadius vetaret constitutione 3. De tabulariis; scribis, holographis, & sensualibus, quæ in Theodosiano quoque libro exstat. Hodie Tabelliones appellantur: sed iis rationum tabulæ nullæ committuntur, ut tabulariis. Hæc ille. Sen. Epist. 88. Non esse feliciorem, cujus patrimonium tabularios lassat. i. e. Computatores.

Tabularii, Obsignatores tabularum, sive hæ ad testamentum, sive ad aliud pertineant. Tacit. lib. 14. Ann. 40. Igitur Fabianus tabulariis, quos memoravi, & aliis minus illustribus obsignat.

Tabularius scholæ medicorum. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 632. n. 4.

M. LIVIO. CELSO. TABVLARIO. SCHOLAE. MEDICORVM.

TABULĪNUM, vel TABLĪNUM, i. n. [πινακοθήκη] Mœnianum tabulis fabricatum. Varr. de vit. Pop. Rom. lib. 1. Ad focum hieme ac frigoribus cœnitabant: æstivo tempore in propatulo: rure in corte: in urbe, in tabulino, &c. V. Nonium 2. 112.

Tabulinum, quod & Tablinum, i. n. Locus hibernæ stationis atrio proximus, quod fere ex tabulis constaret: item ubi tabulæ & instrumenta publica monumentaque rerum gestarum, actorumque asservantur. Græcis Grammatophylacium dicitur. Plin. lib. 35. cap. 2. Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. De privato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic. 3. de Nat. Deor. Tabularium dixit, Tabulinum, Apul. lib. 2. ult. Florid. p. 364. Elmenh. Medici cum intraverint ad ægrum, uti visant, nemo eorum, quod perpulcra tabulina in ædibus cernant, & lacunaria auro oblita, &c.

Tablinum, inquit Festus, proxime atrium locus dicitur, quod antiqui Magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum causa factum locum. Postrema Pauli sunt.

TABULATIM, Adv. Distinctione tabulis facta. Pallad. 3. 9. Placet genera vitium tabulatim disponi.

TABŬLO, [πανιδώμαι] āre. Tabulis aliquid construere.

TABULĀTUS, a, um. Partic. [πανιδωτὸς] Ex tabulis factum. ut, Tabulatus transitus, Tabulis ubique interpositis confectus. Plin. Epist. 17. lib. 2.

TABULĀTUM, i. n. [πανιδωτὸν, Gl. L. G. & G. L. πανίδωμα, L. G.] Plana in ædificiis superficies, quadratis lapidibus, vel etiam tabulis constrata & parietibus undecunque suffulta. Cato R. R. cap. 3. Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putrescet, oleum fœtidum fiet. Tabulatum, pro Contabulatione. Cæs. 6. Bell. Gall. 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit, præsidiumque cohortium duodecim, pontis tuendi causa, ponit. Juven. 10. Sat. 105.

— numerosa parabat
Excelsæ turris tabulata. Virg. 2. Æn. 464. Summa tabulata.

Destruit tabulata. Stat. 10. Theb. 872.

Strata solo tabulata. Stat. 1. Silv. 5. 57.

Tabulata, in arboribus sunt, Rami effusiores & in plana tendentes, non in altiora crescentes, inquit Serv. ad hæc Virg. 2. Georg. 361.

— summasque sequi tabulata per ulmos. Plin. lib. 17. cap. 23. Et ulmus detruncata a media in ramorum scamna digeritur, nulla fere viginti pedum altiore arbore: tabulata earum ab octavo pede

vo pede altitudinis dilatantur in collibus, ficcisque agris. V. Columel. lib. 5. cap. 6.

TABULATIO, ōnis. f. [σανίδωσις] Ipsa tabularum constructio. Cæs. 2. Bell. Civil. 9. Centonesque iosuper injecerunt, ne aut tela tormentis missa tabulationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium excuterent.

TABULĀMENTUM, i. n. Idem ac Tabulatio, vel Ipsæ tabulæ. Frontin. Strat. 1. 1. Junxit dolia, constravitque tabulamentis.

TABUM, V. TABES.

TĂBURNUS, i. m. Mons Campaniæ, olivetis abundans. Virg. 2. Georg. 38.

— juvat Ismara Baccho
Conserere, atque olea magnum vestire Taburnum.

T A C

TACAPA, [Τάκαπα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs Syrtis parvæ: Plinio Tacape: vulgo *Capis*.

TĂCEO, ui, itum, [σωπάω, σιγάω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Idem quod Silere, & proprie, Sermonem intermittere. Ter. Eun. 3. 2. 23.

Nunquid habes, quod contemnas? quid tu autem, Thraso?
Tacent, satis laudant.

Enunciabo apud homines familiarissimos, quod semper tacui, & tacendum putavi. Cic. 1. de Orat. 119.

Ante exspectatum tacuit. Ovid. 4. Met. 789.

Tacere aliquid, Reticere. Ter. Eun. 1. 2. 23.

Callide quid tacere. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Taceo te. Plaut. Mil. 4. 2. 100. Al. Teneo.

Ulcisci se tacendo. Ovid. Rem. Amor. 645.

Tacere de. Plin. lib. 13. cap. 16. De mensis tamen tacuit.

De re aliqua tacere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Nimium diu de rebus alicujus tacere. Cic. 1. Att. 16.

In his saltem rebus, in quibus de se taceri velit, tacere. Cic. de Lege Agrar. 3. 4.

An me taciturum tantis de rebus existimavistis. Cic. 2. Verr. 27.

Tace, Securus esto: quoniam qui securi sunt, nullam interrogandi causam habent. Ter. Adel. 2. 4. 16. Tace modo, ac sequere. Ibid. 2. 2. 1.

Tace, egomet conveniam jam ipsum: cupide accipiat jam faxo.

Tacere etiam dicuntur Quæ sine voce sunt. Virg. 4. Æn. 363.

— totumque pererrat
Luminibus tacitis. [Pro Tacens ipse.] Et 4. Æn. 525.
Quum tacet omnis ager. [Strepitu omni caret.

Amor tacetur in medio Marte. Ovid. 2. Amor. 18. 36.

Jurgia turbida tacuerant. Lucan. ad Pison. 74.

Oculi tacent. Ovid. 2. Amor. 5. 17.

Plectra dolore tacent, Non resonant. Ovid. 15. Epist. 198.

Taceantur. Martial. de Spectac. 28.

Fucinus & pigri taceantur stagna Neronis.

Tacitum est, Impersonale. Ter. Adel. 3. 4. 28.

Ignotum est, tacitum est, creditum est.

TACENS, entis. [σιωπῶν] Partic. Plaut. Rud. 4. 4. 72.

Quidum? C. quia enim neque loquens es, neque tacens, unquam bonus.

Oratio tacens. Quintil. lib. 2. cap. 28. [Error ex Lips. Thes.

Fluvius tacens, Sine murmure, & quasi imperceptibiliter fluens. Sen. Herc. fur. 9.

Vento tacente tumuit mare, Non flatu strepente. Sen. Med. 10.

TACENDUS, a, um. aliud Partic. [σιωπητέος] Martial. lib. 1. 50.

Vir Celtiberis non tacende gentibus,
Nostræque laus Hispaniæ.

Loqui tacenda. Ovid. 2. de Arte Am. 604.

TACĬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [σιγηρὸς, σιωπηρὸς, Gl. G. L.] Qui tacet: & quod tacetur. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Tu abi tacitus tuam viam. Ter. Eun. 3. 5. 23.

Quid est? c. tacitus citius audies. Idem Hec. 4. 1. 3.

Ita corripuit derepente tacitus sese ad filiam.

Assentitur tacitus. Cic. 1. Verr. 22.

Accepit hanc plagam tacitus. Cic. 5. Verr.

Arguit tacitus. Liv. 1. 16.

Consilium dat tacitus. Cic. 2. Verr. 34. Id enim consilii mihi profecto taciti dabitis, quod egomet mihi necessario capiendum intelligo.

Perspicere voluntatem tacitorum. Cic. 1. in Catil. 20.

Si voluntas tacitis verbis intelligi posset, verbis omnino non uteremur. Cic. pro Cæcin. 53.

Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. Cic. 3. in Catil. 26.

Accessus tacitus. V. ACCEDO.

Affectu tacito lætari, Amare occulte. Ovid. 7. Met. 147.

Annis tacitis senescimus, Tacite fluentibus. Ovid. 6. Fast. 771.

Assensio tacita & occulta. Cic. pro Milon. 12.

Cælo tacito labentia sidera. Virg. 3. Æn. 515. i. e. Nocturno, per quod tacetur, vel quia cæli motus a nobis non auditur.

Cogitationes tacitæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Commendatio tacita. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Cursus tacitus fluminis, Lenis, sine strepitu. Ovid. 14. Met. 601.

Dignitas nostra in id tacita esse poterit? pati poterunt oculi, me cum Gabinio sententiam dicere? Cic. 10. Att. 5.

Dolor tacitus. Ovid. 1. Fast. 356.

Dulcedine tacita tangere pectus, Viscera introrsum titillare. Lucret. lib. 3. 909.

Existimatione tacita reprehendi. Cic. de Provinc. Cons. 40.

Exspectatio vestra taoita jamdudum alio me vocat. Cic. pro Cluent. 63.

Figura corporis tacita. Cic. pro Rosc. Com. 20.

Furtum tacitum, Occultum. Ovid. 1. Fast. 549.

Incessu tacito progressus. Virg. 12. Æn. 219.

Inimicitiæ occultæ & tacitæ magis timendæ sunt, quam indictæ & apertæ. Cic. 7. Verr. 181.

Ira tacita exæstuare, Tecta, occulta. Ovid. 6. Met. 623.

Mæstitia tacita. Liv. 1. 29. Sed silentium triste ac tacita mæstitia ita defixit omnium animos.

Mente tacita gerit vulnus inconsolabile. h. e. Maximum dolorem. Ovid. 5. Met. 428.

Murmure tacito venerantur numen, Voce submissa. Ovid. 6. Met. 203.

Nox tacita, In qua omnia tacent animalia. Ovid. 9. Met. 473.

Nutus taciti. Ovid. 3. Amor. 11. 23.

Officium & studium tacitum Cic. pro Quint. 78.

Os tacitum præbere alicui. Cic. 5. Verr. 36.

Pallore tacito fateri animum Ovid. 6. Fast. 19.

Passu tacito præterire. Claud. 6. Cons. Hon. 509.

Pectus tacitum pertentant gaudia. Virg. 1. Æn. 509.

Pisces taciti, Muti. Ovid. 4. Met. 50.

Sigoo tacito exercitum adduxerunt. Liv. 29. 30.

Timor tacitus. Lucret. lib. 6. 1177.

Vias tacitas hostibus monstravit. Martial. 13. 60. De cuniculo.

Vis tacita. Quintil. lib 3. cap 5.

Voce tacita dicere aliquid, Susurrare. Ovid. 9. Met. 300.

Vultus taciti. Ovid. 1. Amor. 7. 21.

Judicium tacitum, Genus quoddam judicii fuit apud Romanos, de quo sic ad Atticum 4. 16 Cicero loquitur, Senatus decrevit ut tacitum judicium ante comitia fieret, ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos: magnus timor candidatorum. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentionem, disciplinæ & institutis patriis legumque jussis repugnantem, populique tribus & centurias corrumpentem: Senatus decernebat, ut judicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante damnarentur ambitus, vel eorum comitiis ratio non haberetur, quod more majorum petisse non viderentur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Cic. 3. Off. 24. alioquin est obscurum, ubi ait, Quamvis enim demersæ sint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando, aut judiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Hic enim Tacita judicia, non alia esse arbitror, quam quæ ex epistola ad Atticum eruta paulo ante sunt. Ex Turnebo.

Tacitus, Passive aliquando accipitur, pro Indicto. Virg. 6. Æn. 841.

Quis te, magne Cato, tacitum, aut te Cosse, relinquat? Cic. 3. Fam. 8. Sed prima duo capuita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt.

Tacitum, substantivum, pro Arcano quod taceri volumus. Senec. Epist. 84. Falsum ergo est hoc, quod patrocinii loco ponitur, ei, qui soleat ebrius fieri, non dari tacitum.

Vulgator taciti. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

TACITŬLUS, a, um. Adj. dimin. Varro apud Non. 1. 234. Novus maritus tacitulus taxim uxoris solvebat cingulum.

TACĬTE, Adv. [σιωπηρῶς, Gl. L. G. sec.] h. e. Secrete, & submisse. Plaut. Pœn. prol. 32. Matronæ tacite spectent, tacite rideant. Idem Asin. 3. 2. 42. Tacite auscultemus.

Tacite dat ipsa lex potestatem. Cic. pro Milon. 11.

Tacite, obscureque concedere. Cic. pro Quint. 50.

Tacite prætereuntem exsecrari. Liv. 2. 58.

Tacite rogare. Cic. pro Lege Manil. 13.

Annus tacite labens. Ovid. 1. Fast. 65. Hoc dixit ad ipsum tempus respiciens, quod est mensura motus cæli, quod quidem tacite movetur.

Habere aliquid tacite. Liv. 42. 16. Et quanquam dissimulare, & tacite habere id, patique statuerat.

TACITO, aliud Adv.

Tacito intelligere. Cic. 4. Verr. 180.

Tacito molitur fugam. Justin. 18. 4. 9.

TACITĀBUNDUS, a, um. Adj. Quasi a Tacito, āre. Donat. in Virg. Ille sæpe tacitabundus discedebat.

TACITŬRIO, īvi, īre. Sidon. 8. Epist. 16. Tacitutire deliberavimus.

TACITURNUS, a, um. Adj. [σιωπηρὸς, σιγηλὸς, σιγηρὸς] Qui natura facile tacet.

Horace Epist. penult. lib. 1.

Deme supercilio nubem; plerumque modestus
Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. H. St. Est Ep. 18 v. 94.

Delia taciturna. Tibull. 1. 2. 33.

Obstinatio taciturna. Nepos 25. 22.

Silentia taciturna. Ovid. 2. de Arte Am. 505.

Flumen taciturnum, Tacite labens. Sil. 4. 224.

Ripa taciturna caret ventis. Hor. 3. Carm. 29. 24.

Statua taciturnius. Hor. 2. Epist. 2. 83.

Ostium taciturnissimum, apud Plaut. Curc. 1. 1. 20.

TACITURNŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Blanda mulier, & taciturnula.

TACITURNĬTAS, ātis. f. [σιωπὴ Gl. L. G. σιγὴ G. L.] Observantiæ genus in silentio constitutæ. Ter. And. 1. 1. 7.

Sed his, quas semper in te intellexi sitas,
Fide, & taciturnitate. Cic. 1. Fam. 5. Sed nosti hominis tarditatem & taciturnitatem.

Annua taciturnitas. Cic. in Pison. 32.

Invida taciturnitas. Hor. 4. Carm. 8. 23.

Perpetua taciturnitas. V. PERPETUUS.

Suspicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Cic. 7. Att. 8.

Experiri taciturnitatem alicujus. Cic. de Clar. Orat. 231.

Taciturnitas imitatur confessionem. Cic. 1. de Invent. 54.

TACHŌS, [Ταχὼς] Rex Ægyptiorum fuit, qui cum Agesilaum Lacedæmoniorum regem, brevis staturæ hominem, qui idcirco venerat, ut cum eo belli societatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempestivo joco lacessisset, ὤδινεν ὄρος, ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο· τὸ δ' ἔτικτεν μῦν, i. e. Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat: ille autem murem peperit: regno suo est spoliatus, alienato a se Agesilao, societateque dirempta. Hæc Athenæus lib. 14.

TĂCĬTUS, [Τάκιτος] Cognomen gentis Corneliæ. C. Cornelius Tacitus, Eques Romanus, gener Cn. Julii Agricolæ, æqualis ac familiaris Plinii Junioris, Belgicæ Galliæ rationes procuravit, sub Vespasianis, Domitiano, Nerva, & Trajano varios honores gessit; scriptis vero suis, prudenti & arguta brevitate disertis, immortalem sibi laudem & gloriam comparavit. Historiam principum ab excessu Augusti usque ad Nervam Imp. conscripsit, hujus quoque Trajanique principatum scripturus, ut ipse in Procem. lib. 1. Hist. testatur. Ejus non nisi Annalium libri VI priores, quinto mutilo tamen, & totidem posteriores ab XI ad XVI, mutilum item, superstites sunt. Scripsit & de Clar. Orat. Ciceronis Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ soceri sui: & de moribus ac

ac situ Germaniæ, stilo presso & eleganti, tum arguto & sententioso: in cetera vero historia aliquantulum sublimior. Scribit Flavius Vopiscus in vita Claudii Taciti Imperatoris, cap. 10. honc auctorem, tanquam e suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, eumque in omnibus bibliothecis apponi jussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquentissimum appellat.

TACŎLA, [Τάκολα] Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib. 7. cap. 2. Hæc urbs a Portugalensibus anno 1510. vi capta est; illis vero a Batavis anno 1640. post obsidionem sex mensium expulsis, sub horum, quorum etiamdum est, imperium ditionemque cecidit. Hodie *Malacca* dicitur.

TACTĬCUS, a, um. Adj. [τακτικὸς] Ordinarius, Dispositus. Gloss. Græcolat. [Ibid. Τακτικῶς, Ordinato. At Suid. τραπατικῶς exp. Hinc

TACTICE, es. f. [τακτική] Ars instruendæ aciei.

TACTĬCUS, i. m. [τακτικός] Hujusce artis peritus.

TACTUS, V. TANGO.

T Æ

TÆDA, æ. f. [πίνη, Gl. L.G. & G.L. δὰς, δαδὸς, δαδὸν, G. L. δαὶς καὶ λαμπὰς, L. G.] proprie dicta (inquit Ruell.) a Græcis Das & Dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Improprie autem Tædas appellamus tum piceæ sativæ partes imas, tum alia quoque ligna, quæ flamma olei vel picis illitu concepta, faculæ modo luceant. Plin. lib. 16. cap. 10. Sextum genus est tæda proprie dicta, abundantior succo, quam reliqua, parciore liquidioreque quam in picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hæ mares duntaxat, ferunt & eam, quam Græci sycen vocant, odoris gravissimi. Cæs. 3. Bell. Civil. 101. Magno vento & secundo completas onerarias naves tæda, & pice, & stupa, reliquisque rebus, quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit.

Hinc Tædas vocamus Faces, quæ optimæ ex ea arbore fiebant.

Accensa tæda. Lucret. lib. 6. 881.

Ceratæ tædæ. Ovid. 7. Epist. 23.

Pinea tæda. Ovid. 12. Epist. 34.

Pingues tædæ. Virg. 7. Ecl. 49.

Castis adolet altaria tædis. Virg. 7. Æn. 71.

Fumida tæda piceum fert lumen. Virg. 9. Æn. 76.

Silva ministrat tædas. Virg. 2. Georg. 431.

Tæda, Pini morbus, ex abundantia succi, & ubertate larga luxuriantis naturæ proveniens. Theophrast. de Historia Plantarum lib. 2. cap. 10. Morbum pinis accidere talem Idæi incolæ narrant: quum non solum cor, sed etiam pars externa caudicis in tædam transiverit, tunc strangulari quodam modo, quod sponte accidit ubertate arboris largissima, quoad quisque conjectare possit. Tæda enim totum efficitur. Idem de Causis plantarum lib. 5. cap. 15. Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec ullo pacto afflictato, sed bene vigenti eveniat, ut pino, quum radices mutatæ in tædam fuerint. Ita enim fit ex nimietate nutritionis, atque excessus: quumque per tedam transmittere pabulum arbores nequeant, moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus evenit, quæ extra modum crassantur atque pinguescunt. Quum enim aurani attrahere nequeant, nec ullo pacto spiritu uti possint, propter obesitatem condensationemque, & illa strangulantur, & pinus. Quamobrem non inepte rustici vocabulum istud de pino usurpant. Pinum enim strangulari ajunt obesitate, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderant aliquem, vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate. Aliquæ vero & obesitate: ut omnia quæ resinam ferunt: nimia pinguitudine in tædam mutantur: & quum radices quoque pinguescere cœpere, intereunt, ut animalia nimio adipe.

Tæda pinea. Columel. 5. 10. Juxta ipsam radicem truncum findito, & fissuram cuneo tædæ pineæ adigito, & ibi relinquito. Catul. Epithal. Jul. & Manl. 59. 15.

Pelle humum pedibus, manu
Pineam quate tædam.

Tæda, pro Nuptiis. Mos enim antiquorum erat ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tedæ semper præirent, quod antea non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponsis. Virg. 4. Æn. 18.

Si non pertæsum thalami tædæque fuisset.

Apta tædis tempora. Ovid. 6. Fast. 221.

Ferales omine tædæ. Lucan. lib. 1. 112.

Felices tædæ. Catul. Argon. 62. 25.

Jugalis tæda apud Catonem R. R. cap. 10. Vetus exemplar legit Telam jugalem unam. Ovid. 4. Epist. 121.

At nec nupta quidem, tædaque accepta jugali.

Nuptiales tædæ. Apul. lib. 4. Aurei asini, ad finem.

Pudica tæda. Ovid. 6. Epist. 134.

Copulari tædis. Senec. Herc. fur. 6.

Coire jure tædæ. Nuptiarum legitimo jure. Ovid. 4. Met. 60.

Exspectant pactæ tempora tædæ, Pactarum nuptiarum. Ovid. 9. Met. 721.

Jungere tædas. Sat. 3. Silv. 4. 53.

Optato vox junxit lumine tæda. Catul. 64. 79.

Tæda, pro Carmine nuptiali apud Senec. in OEdip. 500.

Concinit tædas geminus Cupido. Sed rectius al. Concutit.

Scribitur & Teda per e longum. Sed hanc scripturam per dipthongum Græca origo confirmat, quam & membranæ exprimunt plurimæ.

TÆDĬFER, a, um. Adj. [Δαδιφόρος] Tædifera Ceres est dicta, cujus sacra noctu (ut in Prol. Aulularia Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ dum Persephonem filiam, a Plutone raptam, tædis incensis quæreret, Tædifera est appellata. Ovid. 2. Ep. 42.

Et per tædiferæ mystica sacra Deæ.

TÆDET, tædebat, tæduit, & tæsum est, [σικχαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. notæ significationis. Ter. Eun. 1. 1. 27. Et tædet, & amore ardeo. Construitur cum Infinitivo, aut Accusativo a parte anteriori, & Genitivo a posteriori.

Cum Infinitivo. Ter. Phorm. 3. 2. 2.

Audi quid dicam. D. at enim tædet jam audire eadem millies.

Cum Genitivo. Plaut. Cas. 1. 54.

Abeo intro, tædet sermonis tui. Subaudi Me. Ter. Eun. 2. 3. 6.

Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. 2. Att. 24. Prorsus vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.

Tædet me hujus hominis, Σικχαίνομαι τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Gloss. Latinogræc.

Tædet nemorum. Stat. 4. Theb. 263.

Quid quæris? tædet omnium nos vitæ. Cic. 5. Atti 16.

Scribitur & Tedet, Tedium, &c. sine dipthongo. Sed minus recte.

TÆDEO, & TÆDESCO, ĕre. [σικχαίνομαι, Gl. L. G.] Minut. Felix in Octavio 28. 11. Prius tædescit impudentiæ, quam pudescit.

TÆDIO, āre. Lamprid. in Alex. Sev. cap. 29. Neque unquam tædiavit, aut morosus ac iratus resedit. V. Casaubon. ad loc. qui hanc vocem tanquam elegantissimam laudat.

Inde Itali *Attediare*. H. St. qui & superiorem locum adscripsit, quum tota dict. in Lugd. desideraretur.

Cor tædians. Tertull. adv. Jud. cap. 11.

TÆDIUM, i. n. [σίκχος, κόκκησις, Gl. L. G. σικχασία, G. L.] Plin. lib. 19. cap. 6. de allio, Tædium huic quoque halitu, ut cæpis, nullum tamen coctis.

Laboris tædium. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Laudis tædia. Virg. 4. Georg. 331.

Sollicitum tædium. Hor. 1. Carm. 14. 17.

Adducere tædium. Plin. 30. 15.

Afferre tædium. Liv. 34. 34.

Cepit tædium. Liv. 8. 2.

Capere tædia cœpti. Ovid. 9. Met. 615.

Devorare tædium. V. DEVORO.

Dictare tædium lucis. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Effugere tædium varietate. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam debet esse quam purissimus sermo, & qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum levet.

Ferre tædia. Juven. 16. Sat. 44.

Ferenda tædia alicujus. Ovid. 14. Met. 718.

Levare tædium lectionis. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Parere tædium. Quintil. lib. 2. cap. 21.

Subire longa tædia. Claud. 2. in Eutrop. 99.

Tædia subeunt animos. Juven. 7. Sat. 34. [Poëtæ fere in plurali ponunt.

TÆDIO, Adv. [ἀθύμως, Gl. L. G.] Et quidem bis. [Alioqui putabam ἀθυμῶ scribendum, & verbum esse Tædio, āre.

TÆDŬLUS, a, um. Adj. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.

TÆDIŌSUS, a, um. Adj. [σικχαντὸς, Gl. G. L.] Firmic. lib. 1. cap. 3. Ille invisus longam ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Lucis, i. e. Vitæ. De sene loquitur invalido & mori cupiente.

TÆDĬTŪDO, ĭnis, f. [σικχασία] Gloss. Græcolat.

TÆNĂRUS, i. m. [Ταίναρος] Locus umbrosus, in radice Maleæ promontorii Laconiæ, juxta Spartam civitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg. 4. Georg. 467.

Tænarias etiam fauces, alta ostia Ditis. Ibi erant λατομίαι, hoc est lapicidinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarii lapides vocantur. Propert. lib. 3. 2. 11.

Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis.

Tænarus in singulari, Græce Ταίναρος, g. m. & f. est, in plurali neutrius.

Tænarum [Ταίναρον] neutro genere, inquit Suidas, promontorium est Laconiæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotas nihil veritos Lacedæmonii interfecerunt.

Invisi Tænari horrida sedes. Hor. 1. Carm. 34. 10.

Operta umbris Tænarus. Lucan. lib. 9. 36.

Spartanus Tænarus. Sen. Herc. fur. 7.

Tænara & aspero regnum sub domino. Sen. Troad. 402.

TÆNĂRIUS, a, um. Adj. [Ταιναρίος] ut, Luci Tænarii. Stat. 1. Theb. 355.

Marita Tænaria, Helena. Ovid. 13. Epist. 45.

Tænarii lapidis meminit Plin. lib. 36. cap. 22.

Tænarias fauces, alta ostia Ditis. Virg. 4. Georg. 467. conf. Dict. præced.

TÆNĂRĬDES, æ. m. [Ταιναρίδης] pro Lacone. Ovid. 10. Met. 183.

TÆNĂRIS, ĭdis. patronym. f. [Ταιναρὶς] ut, Ora Tænaris. Ovid. 17. Epist. 6.

TÆNIA, æ. f. [ταινία] Vittarum extremitas. Virg. 7. Æn. 352.

— fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.

Tænia, Tota vitta. Virg. 5. Æn. 269.

Puniceis ibant evincti tempora tænis. A tæna, non tœnia. Nam & tæna & tænia dicitur. Servius. [In codd. emend. non leguntur ista Serv. V. Pierii not.

Tænia proprie dicitur Fascia, inquit Festus. Græca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita ut solet. Et alias, Dum tæniam, qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cælo cum corona & tæniis. Hactenus Festus. conf. Suid.

Tæniæ in charta. Plin. lib. 13. cap. 12.

Tæniæ, sunt in mari Candicantes cautes, longo tractu fasciam imitantes, a quibus tænienses purpuræ vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius lib. 3. pr. & 9. 7. apud quem Tænemaris perperam, pro Tæniis maris scriptum est. Turnebus.

Tæniæ, Sunt etiam Lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quod instar fasciarum sint lati ac longi. Unde proditum est a Plin. lib. 11. cap. 33. Intra hominem tænias tricenum pedum, aliquando & plurium longitudine nasci. Al. Tineas male. Harum autem sæpe meminit Plin.

Tænia, & Genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. 7.

TÆNIŌSUS, a, um. Adj. [κιρσιατὴς] Gloss. Latinopræc. [Scribe Κηρσιατὴς. Sunt enim Κηρσίαι Lumbrici lati, ut testatur Erotianus in Gloss. Hippocr. Unde apparet eum intelligi Tæniosum, qui hoc ipso morbo laborat.

TÆNIENSIS, e. Adj. ut, Purpuræ tænienses, apud Plin. 9. 37. pr.

TÆNIŎLA, æ. f. dimin. [ταινιόλον] Fasciola. Columel. lib. 11. cap. 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita ut radix ejus liquido fimo illita, & involuta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi Fasciolis circumdata.

TÆPOCON, i. n. sic appellarunt Græci Genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum scribimus. Festus. V. not. Var. & Vossi Etymol.

Tæter, vel Tætrus, tra, trum. Adj. [σκχαντὸς, Gl. L. G. & G. L. ἀεγαλέος, σκοτεινὸς, ἀμφυρὸς, L. G.] Quod est malum, fœdum, & pollutum, crudele, & insuave: tum ad mentem pertinens, tum ad ceteros sensus. ut, Bellua tætra, tæterrimus hostis, tæterrima mens. Plaut. Most. 3. 1. 128.

Nullum edepol hodie genus est hominum tætrius.

Absinthia tætra, Tristia, amara. V. absinthium.

Aqua tæterrima. Hor. 1. Serm. 5. 7. Alii legunt Deterrima. [ut fere hæc confundi solent. V. infra.

Bellua tætra & immanis. Cic. 4. Tusc. 44. Ipsam ægritudinem, quam nos, ut tætram & immanem belluam, fugiendam esse diximus, &c.

Bellum tæterrimum. Cic. 10. Fam. 14.

Cadavera tætra, Putrida & tabida. Lucret. lib. 2. 415.

Causa tæterrima belli, Pessima. Hor. 1. Serm. 3. 107.

Colores tætri fœda specie, Quos oculus aversatur. Lucret. lib. 2. 421.

Comes tæterrima mortis, fames. Columel. lib. 2. cap. 2.

Cruciatus tæter. Cic. 2. de Finib. 94.

Cui viperino morsu venæ viscerum veneno imbutæ,
Tætros cruciatus cient. Ex poeta.

Discordia tætra. Hor. 1. Serm. 4. 60.

Facinus tætrum. Sen. Thyest. 8.

Homo tæter. Cic. 4. Fam. 12. Ita vir clarissimus ab homine tæterrimo acerbissima morte est affectus. Vetus codex habet Deterrimo. [Sed potior prior lectio, nec Deterrimus usquam, nisi comparative, recte ponitur, nec dubito, quin locis compluribus corrigendum sit. V. Deterior. in deterro.

Hiems tæterrima. Cic. 8. Fam. 15. Num tibi nostri milites, qui durissimis & frigidissimis locis, tæterrima hieme, bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis esse pasti videntur?

Libido tætra, Obscæna. Hor. 1. Serm. 2. 33.

Morbus tæter. Catul. de Lesbia, 74. 25.

Nox tætra nimborum, Nigra & picea caligo atque densitas nimborum. Lucret lib. 4. 173.

Odor tæter, Fœdus. Columel. lib. 7. cap. 5. Virg. 3. Æn. 228.

Ore tætro spirans flammas, Exitiali, pernicioso. Lucret. lib. 2. 704.

Sanguinis tætri profluvium, Corrupti, purulenti. Lucret. lib. 6. 1203.

Sapor tæter. Lucret. lib. 6. 21.

Sententia tætra. Cic. 2. Q. frat. 5.

Spiritus tæter, Halitus venenosus. Hor. 3. Carm. 11. 19.

Tenebræ tætræ, Horridæ. Cic. 2. de Lege Agr. 43.

Ulcera tætra, Pestifea. Lucret. lib. 5. 993.

Perditorum tæterrimus. Cic. 1. Tusc. 81. Vita omnium perditorum ita simimilis, ut esset facile tæterrimus. [Sed in novissime recensitis melius Deterrimus, utpote manifesta compartione.

Tæter in aliquem, Atrocissimus. Cic. 1. Tusc. 96.

Tætre, tætrius, tæterrime. Adv. [βλοσυρῶς] Cic. 1. de Divin. 60. Multaque facere impure, ac tætre cum temeritate & impudentia.

Compar. Claud. de Laud. Stil. 2. 135.

Blanda quidem vultus, sed qua non tætrius ulla
Ultrices fucata genas.

Superl. Cic. pro Domo 104. Quod severe de religione decerneret, impurissime tæterrimeque violasti?

Tætrĭtūdo, ĭnis. f. Acc. Philoct. Quod te obsecro, ne hæc aspernabilem tætritudo mea in occulto faxit. Nonius, 2. 854.

Tætro, āre. Fœdare, horridum obscurumve facere. Pacuvius Peribœa, Belluarum ac ferarum adventus ne tætret loca. Nonius, 2. 837.

T A G

Tagasta, æ. f. [Ταγάστη] Plin. lib. 5. cap. 4. Civitas Africæ, a qua Tagastensis. Unde qui Aurelii Augustini vitam scripsere, Tagastensem eum fuisse memorant. V. ipsius Confess. cap. 3.

Tagax, V. tago, post seq. dict.

Tăges, is, & ētis. m. [Τάγης] Aruspicinæ inventor, Cicerone teste lib. 2. de Divin. 50. Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi, cum terra araretur, & sulcus altius esset impressus, exstitisse repente & eum affatus esse, qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuisse eam, qua aruspicinæ disciplina contineretur, eam præterea crevisse rebus novis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendis. Ovid. 15. Met. 558.

Indigenæ dixere Tagem, qui primus Hetruscam,
Edocuit gentem casus aperire futuros.

Tăgo, [θίγω] ĕre. dixere veteres, quod nunc Tangere dicimus. Pacuvius in Teucro, Ut si quisquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam, nisi tagam. Sine dubio, inquit Festus, antiqua consuetudine usurpavit. Nam nunc ea sine præpositionibus non dicuntur, ut Contigit, Attigit. Quæ secundum aliquos idem sunt quod Tagit. Sic Pugo, pepugi. Vide quæ scripsi in Appendice in Varr. cap. 21. H. St.

Tăgax, ācis. Adj. Furunculus, a tangendo, quod videlicet alienas res tagat, hoc est tangat. Veteribus enim Tagit, pro Tangit usitatum fuit. Unde Plauti illud in Epid. 5. 2. 58. Ne attigas. Ex Festo. Lucilii versus apud Non. 1. 8.

Et mutone manum perscabere posse tagacem. Sic legit Dacerius, & interpretatur de Priapo. Ex Festi Sched. & Non. Merceri.

Quæstor levis, libidinosus, tagax. Cic. 6. Att. 3. Sic emendavit Cujacius ex MSS; V. ejus notas in loc.

Tăgus, [Τάγος] Hispaniæ fluvius, in Lusitania, aureis arenis celebratus. Plin. lib. 3. cap. 3. Nunc vulgo dicitur *Tajo*, ut in Melam scribit Olivarius.

Amnis aurifer Tagus. Catul. in Julium Cæs. 27. 19.

Auriferi ripa beata Tagi. Ovid. 1. Amor. 15. 34.

Opacus Tagus. Juven. 3. Sat. 55.

Taigetus, V. taygetus.

T A L

Talaria, Talaris, V. talus.

Tălāsio, vel Talassio, [Ταλάσιος, Ὑμέναιος] Virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Servius in 1 Æn. 651. invocatur. Vox Latina & proinde sine aspirata scribenda, sicut & ipsi Græci scribunt. Liv. 1. 9. De Sabinarum raptu loquens, Signoque dato, juventus Romana ad rapiendas virgines discurrit: magna pars forte, ut in quem quæque inciderat, raptas quasdam forma excellentes, primoribus Patrum destinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Unam longe ante alias specie ac pulchritudine insignem a globo Talassii cujusdam raptam ferunt: multisque sciscitantibus cuinam eam ferrent, identidem, ne quis violaret; Talassio ferri clamitatum; inde nuptialem hanc vocem factam. Varro apud Fest. scribit Talassionem in nuptiis signum esse lanificii. Τάλαρον enim vocabant quasillum, vas lanificiis aptum. Plutarchus quoque in Quæst Rom. 31. hanc in nuptiis vocem primo habitam fuisse affirmat, quod Græci ταλασίαν lanificium vocent, ea ratione ut provocarentur virgines ad opera, & potissimum ad lanificium. V. eund. in Romulo. Catull. Epithal. Juliæ, 62. 132.

Da nuces pueris, iners
Concubine, satis diu
Lusisti nucibus, lubet
Jam servire Talassio. h. e. Nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Talassius, Talassii, ut in hoc Catulli loco: & Talassio, talassionis, ut apud Martial. lib. 1. Epig. 36. ad Cornelium,

Quid si me jubeas, Talassionem
Verbis dicere non Talassionis? h. e. Scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur &

Talassus, i. Idem. Martial. lib. 12. 42.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Afro
Hac, qua lege viro nubere virgo solet.
Præluxere faces: velarunt flammea vultus:
Nec tua defuerunt verba, Talasse, tibi.
Dos etiam dicta est. Nondum tibi, Roma, videtur
Esse sat? exspectas nunquid & ut pariat? Est igitur Talassus Nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymenæus.

Est & Carmen ipsum nuptiale, ut quidam volunt, ex loc. pr. Martial.

Tălea, vel Talia, æ. f. [κορμὸς, ῥίζα, καὶ σκυτάλη, ῥάβδος, Gl. L. G.] Frustum ligni præcisum ex utraque parte, ut in terra inseratur. Præcisis enim lignis, vel pedali, vel cubitali magnitudine, nonnullæ arbores seruntur: idque lignum præcisum Græce nomine generali ξύλον, Latine Talea dicitur, Vulgo *plantale*. Plin. lib. 17. cap. 17. Myrtus & taleis seritur: morus talea tantum: quoniam ramo eam seri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est, &c. Cato de R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito.

Talea, Instrumentum bellicum apud Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram defodiebantur.

A talea (ut Varro sentit) *Taliari* vulgo dicitur lignum, quum scinditur: & Intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex utraque parte æquabiliter complanatur, ut numerus aliquis in eo describatur, dicitur talea. [Ex verbis Nonii 4. 473. qui Varronem auctorem allegat lib. 1. de R. R. Sed locum non reperi.

Talĕŏla, æ. f. dimin. Columel. lib. 3. cap. 17. Complures taleolas terræ mandaverunt. Idem lib. 12. cap. 33.

Tălentum, i. n. [τάλαντον, Gl. G. L.] Talentum multiplex fuisse Budæus in eo opere, quod de Asse conscripsit, latissime docet. Tantum hic dicemus Talentum Atticum, quod plurimum celebratur ab historicis, sexaginta libras valuisse, seu minas: hoc est sex millia denariûm, vel drachmarum, quæ sexagies denos coronatos valent, hoc est sexcentos. Talentum, sexcenti aurei sunt. Decem talenta, sex millia aureorum. Quindecim talenta, novem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Hor. de Arte Poet. 238.

Pythias, emuncto lucrata Simone talentum. Virg. 5. Æn. 112.
— argenti aurique talentum. Cic. 5. Tusc. 91. Cum legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præsertim, maxima, &c.

Duo magna talenta auri. Virg. 9. Æn. 265.

Talenti magni meminit Plaut. Rud. 3. 4. 72.
— nam promisimus
Carnufici aut talentum magnum, aut istunc hodie sistere.

Talentārius, a, um. Adj. lx libras continens. Sisenna apud Non. 18. 22. Bâlistæ quatuor talentariæ.

Talga, [τάλγα] inquit Pomponius lib. 3. 6. Insula in Caspio mari, sine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, diisque servanda. Hactenus Mela. Al. Talca. Ptolemæo quoque lib. 6. cap. 9. Talca dicitur. Plin. lib. 6. cap. 17. in Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit. [Forsan in Gloss. Latinogræc. pro Tacte, Παγκακος, scribendum Talge, πάγκαρπος, ut ordo litterarum suadet.

Tālio, ōnis. f. [ἀντιπήρωσις, Gl. L. G.] Par vindicta, seu hostimentum, ut si quis manum alicui amputaverit, illi manum vicissim lex amputari jubeat. Unde Retaliare formavit Gellius, qui de talione prolixe agit lib. 20. cap. 1. Festus, Talionis mentionem fieri in XII Tab. ait Verrius hoc modo. Si membrum rapserit, ni cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet indicat, puto quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam. Plin. lib. 7. cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus. Idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marii cadavere.

Tālis, e. [πιστὸς, Gl. L. G. & G. L.] Adj. similitudinem aliquam demonstrans. Ter. Heaut. 5. 3. 20.

Tum præterea talem, nisi tu, nulla pareret filium.

Tale ac. Cic. in Vatin. 10. Honos talis Pop. Rom. voluntate paucis est delatus, ac mihi.

Talis ut. Cic. 1. Off. 91. Tales enim nos tunc putamus esse, ut jure laudemur. Idem de Amicit. 12. Quamobrem vita quidem talis fuit, vel fortuna, vel gloria, ut nihil posset accedere. Et 4. Acad. 77.

Talis, qualis. Cic. 1. de Orat. 67. Et ipsis apud quos ageret, talis, qualem se ipse optaret, videretur. Idem 2. de Invent. 176. Et de Senect. 26.

Quales sumus, tales esse videamur. Cic. 2. Off. 44.

Aliquid tale. Cic. 16. Att. 8. Non equidem hoc divinavi, sed aliquid tale putavi fore.

Talis quidam. Cic. 2. de Legib. 11. Omnem eam legem, &c. esse laudabilem talibus quibusdam argumentis docent.

Quum hæc talia sint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, ut supra scripsi, non impedio. Cic. 11. Fam. 10.

Tot,

Tot, talesque. Cic. pro Quint. 42. Tot talesque viri.
Talis, Absolute quoque sæpe in laude ponitur, & vim habet & Tantus, cui & sæpe jungitur. Cic. 15. Fam. 4. Sed tale ac tantum. Virg. 1. Æn. 610.
— qui tanti talem genuere parentes?
Vir tali dignitate præditus. Cic. pro Cluent. 147.
Vereor ne talium personarum minuam gloriam. Cic. 4. Acad. 5.

TALITER, Adv. [ὅπως, Gl. G. L.] Cic. 10. Att. 51. Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit Aliter. Martial. 5. 7. ad Vulcanum,
Qualiter Assyrios renovant incendia nidos,
Una decem quoties sæcula vixit avis:
Taliter exuta est veterem nova Roma senectam,
Et sumpsit vultus præsidis ipsa sui. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec cameras ante eum taliter adornari mos fuit.

TĀLITRUM, i. n. sec. c. Percussio, quæ ungue fronti infringitur. Suet. in Tiber. Cæs cap. 68. Sinistra manu (fuit) agiliore, ac validiore. Articulis tam firmis, ut recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis, talitro vulneraret.

TALLA, æ. f. [κρομμύων λέπυρον, Gl. L. G.] Cepæ cortex, putamen. apud Festum scribitur Talia. Lucil. apud Non. 3. 67.
— lacrimosæque ordine tallæ.

TALPA, æ. m. & f. [ἀσφάλαξ. Gl. L. G. & G. L.] Animal muri simile, quod oculis (falso licet) carere dicitur & visu. Mus cæcus in Gloss. Græcolat. Virg. 1. Georg. 183.
Aut oculis capti fodere cubilia talpæ. Ubi Servius, Oculis capti, h. e. Oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? Illi enim Capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutavit genus, nam hæc Talpa dicitur.
Non desiderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. 81. Quid talpam? num desiderare lumen putas?

TALTHŸBIUS, [ταλθύβιος] Homer. Iliad. 1. 320. Præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra, ut Bryseidem formosissimam abduceret.

TĀLUS, i. m. [ἀστράγαλος, Gl. L. G. & G. L.] Pars pedis, Os est prope calcaneum quod extuberat. Plin. lib. 26. cap. 11. Talis vero tumentibus, limus aquaticus, cum oleo subactus, mire prodest. Hor. 1. Serm. 9. 11.
— quum sudor ad imos
Manaret talos.
Talus fit per contractionem a Taxillus. Testis Cic. in Orat. 153. V. AXILLA. [V. Omnino in hac dict. & in PAXILLUS not.
Talo incessere aliquem. Plinr loco infra posito.
Vestigia tingit in undis talo tenus. Ovid. 4. Met. 343.
Recto talo stare. Hor. 2. Epist. 1. 172.
Securus cadat, an recto stet fabula talo. i. e. Placeat, necne.
Tali, Ἀστράγαλοι, καὶ ταρσοὶ, Gloss. Latinogræc. Frequentior usus vocis in plurali quippe.
Unda contingit talos. Ovid. 3. Amor. 6. 6.
Purpura usque ad talos demissa. Cic. pro Cluent. 111.
Talus est apud Latinos, quem Græci vocant Astragalum. Plin. lib. 34. cap. 8. de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & distringentem se, & nudum talo incessentem: duosque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes, & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique judicant. Est autem Talus proprie bisulcorum in suffragine pedum posteriorum osticulum, non rotundum plane, sed rotunditatis tamen parte magna particeps. Etsi vero bisulca pleraque talum habeant, non habent tamen omnia. Quin & nonnulla, quæ minime bisulca sunt, talo tamen a natura honestantur. Nam & leoni talum tribuunt sane tortuosum in anfractum, & in morem Labyrinthi convolutum, ut testatur Aristoteles Histor. animal. lib. 2. cap. 1.
Sex vero sunt tali latera, etsi quatuor tantum in usu ludentium sint. Nam duo sunt ita incurva, ut illis talus vix possit consistere: has κεφάλας, id est antennas videtur Aristoteles appellasse. Proinde sciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri sunt in tesseris oppositi, desiderari. Ex reliquis tali partibus, una supina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarii & quaternarii vices obeunt. Unitas autem & senio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem vero Coum: unitatem Chium vocabant. Plinius Aristotelis de talo verba sic interpretatur lib. 11. cap. 46. Talos asinus Indicus unus solidipedum habet. Nam sues ex utroque genere existimantur, ideo fœdi earum. Hominem qui existimarunt habere, facile convicti. Lynx tantum digitos habentium, simile quiddam talo habet: Leo etiamnum tortuosius. Talus autem rectus est in articulo pedis, ventre eminens, concavo in vertebra ligatus. Hæc Plin. Theodorus autem sic; Talum etiam asinus ille Indicus solus in solidipedum genere possidet. Sus enim ambiguus est: quo fit etiam, ut talo careat probiore. Permulta ex bisulcorum numero talum habent. At vero multifidum nullum adhuc talum ejusmodi habere cognitum est, ut ne hominem quidem habere certum est. Sed Lynci semitalo simile quiddam: leoni autem tortuosum in anfractum est, quale effingunt. Omnia vero, quibus datus est talus, cruribus eum posterioribus continent: ita, ut erectos in suffragine parte sui prona foras, supina introrsum spectet: Et quæ Veneres vocantur, intus adversæ sibi positæ sint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, supra habeantur. Hæc ex Aristotele Theodorus.
Hominem vero talo carere, hinc certum est, quod neque pedes habeat posteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in suffragine, sed in laterum vertebra inserantur: quorum utrumque ab Aristotele tributum est talum habentibus. Unde mirari subit Galenum in tertio ejus libri volumine, quem περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπου σώματι μορίων conscripsit, constanter talum homini tribuere: &, quod admirationem auget, de Aristotelis sententia nihil meminisse: cui tamen in eo libro solet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem sive Astragalum adscribit humani pedis suffragini, medium scilicet inter tibiam & calcameum: utpote, cui tibia ac fibula, quæ duo a recentioribus illitterata voce Focile majus & minus dicuntur, impacta sit: quum ipse πτέρνη, id est calcaneo, incumbat: cujus finis ossi inseritur, quod a Græcis σκαφοειδὲς, a nostris Naviforme dicitur. Tria enim hæc ossa posteriori pedis parti adscribuntur a Galeno, πτέρνη, ἀστράγαλος, καὶ σκαφοειδὲς. Sed neque illud dissimulandum, hunc ipsum Galeni astragaluum cum bisulcorum astragalo, quem unum Aristoteles probat, nihil omnino habere commune: ne quis forte suspicetur ab illius imagine nomen invenisse.

Talarius ludus, ut ex Eustathio Homeri interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quisque lapsus quatuor habebat, non sex, quemadmodum cubi seu tesseræ. Sed omnes casus talorum, ex consuetudine ludentium annumerati, erant quinque & triginta: quorum quidam a Diis, alii ab Heroibus, alii a claris hominibus, aut a meretricibus nomen accipiebant: nonnulli vero ab eventibus, qui cum laude aut probro acciderant, denominabantur. Inter eos enim casus quidam Stesichorius dicebatur, quippe octonarium significans: quod sepulcrum Stesichori, quod erat in Himera urbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta significans. Nam Euripides unus fuisse traditur e quadraginta præfectis, post triginta tyrannos Athenis expulsos. Qui autem sex continebat, Κῶος dicebatur, & ἑξίτης, qui Latine Senio dici solet. Qui vero unum, Chius dicebatur, & κύων, id est Canis. Ex quo proverbium, Χῖος παρασᾶς Κῶον ἐκ ἰᾷ λέγειν, i. e. Chius adstans non finit Coum loqui. De iis scilicet, qui quum multo inferiores sint, eos tamen, qui majores superioresque sunt, compescunt. De celebri autem illo ac felici jactu Veneris, est illud Plauti in Asin. 5. 2. 55.
Jace, pater talos, ut porro nos jaciamus. D. maxime.
Te Philenium mihi, atque uxori mortem: hoc Venerium est.
Pueri plaudite, & mihi, ob jactum, cantharo mulsum date. Augusti epistolæ caput ad Tiberium exstat apud Suet. c. vitæ 71. in hunc modum: Inter cœnam lusimus γεροντικῶς & heri & hodie. Talis enim jactatis, ut quisque Canem, aut Senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Est & adagium illud antiquis frequens, quo Themistius utitur in libello de Divinatione per somnium: Si sæpe jactaveris, aliquando Venerem jacies. Porro dignum scitu est, Venerem non unius tali faciem fuisse, ut Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Augusti epistolæ, in qua Senio a Venere nuncupatim separatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, ut diversa esset omnibus facies: qui jactus inter eos, quos quinque & triginta Eustathius dixit, ultimus numerabatur: tum felix ille casus, qui Veneris nomine censebatur, affulgebat. Hoc significat Martial. lib. 14. 14. his verbis,
Quum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi. Cic. 1. de Divin. 23.
Itane vero quicquam potest esse casu factum, quod omnes habet in se numeros veritatis? Quatuor tali jacti, casu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? In hanc ferme sententiam exiit illud Propert. lib. 4. 9. 17.
Me quoque per talos Venerem quærente secundos,
Semper damnusi subsiluere Canes. Latus unitatem habens, Canis sive Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnosus. Ovid. 2. de Arte Am. 205.
Seu jacies talos, victam ne pœna sequatur,
Damnosi facito stent tibi sæpe Canes. Pers. 3. Sat. 49.
— quid dexter Senio ferret,
Scire erat in voto, damnosa Canicula quantum
Raderet, angustæ collo non fallier orcæ. Erat autem Orca, Vasculum aleatorium, quo conjecti agitatique tali in abacum, seu tabulam lusoriam emittebantur, ad evitandas aleatorum fraudes & imposturas, qui subdola manu uti callent, de qua sic Pomponius poeta Bononiensis,
Dum contemplor orcam, taxillos perdidi. Ea Pyrgos quoque Græca voce, sed Latinis usitata, dicitur, Hor. 2. Serm. 7. 17.
Scurra Volanerius, postquam illi justa chiragra
Contudit articulos, qui pro se tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum, pavit. Pyrgi effigies in modum est turriculæ, unde nomen mutuatur. Pyrgos enim Græce, turris Latine dicitur. Martialis verbo Latino uti maluit, Turriculam appellans, nam in Apophoretis epigr. 16. lemma est, Turricula, quæ in eodem significatu accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: sic enim ipsa loquitur,
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. Quo in loco legunt nonnulli, Quæ scit compositos, &c. Gloriatur turricula, quod dolosæ manus fraudes compescat, videlicet ne lusoris fraude compositi tali, optato puncto consisterent. Manus enim talos per turriculam jaciens, nil nisi vota facit, hoc est, nihil aliud quam optare bonum punctum potest, certum præstare non potest.
Talorum jactu Venerio, quod lætissimus foret, Archipofian, id est in compotatione principatum, sortiebantur veteres. Hoc est, quod dixit Hor. 1. Carm. 4. 18.
Nec regna vini sortiere talis. i. e. Non accipies per sortem regna vini. In Græcorum symposiis mos erat, talis sortiri quempiam, qui convivio præsideret, ac decreta convivalia præscriberet, quæ νόμους; id est leges appellabant, præfectum autem βασιλέα, hoc est regem. Hunc Plutarchus Symposiarchon vocat. & Varro apud Non. 2. 565. Modiperatorem a Latinis vocatum scribit, quasi modum imperantem, ne quis aut plus satis, aut parum biberet. Idem Hor. 2. Carm. 7. 23.
— quem Venus arbitrum
Dicet bibendi? Venus. h. e. Venerius talorum jactus. Arbitrum bibendi, Modiperatorem, sive convivii regem. Quo loco Acron Tesseras cum Talis confundit, magno sane errore.
Præterea quatuor talos in ludo talario consuetos ex Eustathii sententia diximus, in quibus missus quinque supra triginta numerabant: utpote quatuor simplices eadem omnes facie, geminatos duodeviginti; triplices duodecim, unum vero quadriformem ultimum omnium, quippe quo nullus numerosius accrevit. Unde facile est Acronis locum castigare, qui Venerio jactu tricenarium numerum contineri tradidit, quum quinarium & tricenarium plane sit substituendum.
Tali, sive astragali, plane rotundi non sunt, perfecta scilicet & absoluta rotunditate, sed parte sui leviter pressa. Non etiam sunt quadrati, quales tesseræ, id res ipsa indicat: osticulum scilicet in posteriorum pedum articulo bisulcorum animalium plerumque positum.
Talis quatuor ludebant. Unusquisque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario jactu proveniebant sequentes 35 varietates. Binarius & Quinarius non erat in ludo talorum. 1. sive Unitas, Chius, Canis, vel Canicula damnosa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio seu Cous.

Missus, seu jactus, seu casus XXXV.

I	1. 3. 4. 6.	Venus, jactus felicissimus: omnibus talis inæqualibus.	14
II	1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus.	4
III	3. 3. 3. 3.	IV.	12
IV	4. 4. 4. 4.		16
V	6. 6. 6. 6.		24
VI	1. 1. 1. 3.	Tribus talis æqualibus, uno inæquali.	6
VII	1. 1. 1. 4.	XII.	7
VIII	1. 1. 1. 6.		9
IX	3. 3. 3. 1.		10
X	3. 3. 3. 4.		13
XI	3. 3. 3. 6.		15
XII	4. 4. 4. 1.		13
XIII	4. 4. 4. 3.		15
XIV	4. 4. 4. 6.		18
XV	6. 6. 6. 1.		19
XVI	6. 6. 6. 3.		21
XVII	6. 6. 6. 4.		22
XVIII	1. 1. 3. 3.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuo æqualibus.	8
XIX	1. 1. 4. 4.	VI.	10
XX	1. 1. 6. 6.		14
XXI	3. 3. 4. 4.		14
XXII	3. 3. 6. 6.		18
XXIII	4. 4. 6. 6.		20
XXIV	1. 1. 3. 4.	Duobus talis æqualibus, reliquisduobus inæqualibus.	9
XXV	1. 1. 3. 6.	XII.	11
XXVI	1. 1. 4. 6.		12
XXVII	3. 3. 1. 4.		11
XXVIII	3. 3. 1. 6.		13
XXIX	3. 3. 4. 6.		16
XXX	4. 4. 1. 3.		12
XXXI	4. 4. 1. 6.		15
XXXII	4. 4. 3. 6.		17
XXXIII	6. 6. 1. 3.		16
XXXIV	6. 6. 1. 4.		17
XXXV	6. 6. 3. 4.		19

Jactus talorum. Ovid. 3. de Arte Am. 353.
Admovere talos. V. ADMOVEO.
Conferre se ad talos aut ad tesseras. Cic. 3. de Orat. 58.
Jacere talos. V. JACIO.
Jactare talos. V. Jacto, in JACIO.
Ludere talis. Cic. 3. de Orat. 88. Libet autem semper discere, ut si velit, ego talis optime ludere, aut pilæ studio tenear, etiam fortasse si assequi non possim: at alii, quia præclare faciunt, vehementius, quam causa postulat, delectantur, ut Titius pila, Brulla talis.
Mittere talos. V. MITTO.
Regna vini talis sortiri. Hor. 1. Carm. 4. 18. V. supra.
Ex multis lusionibus nobis talos relinquant & tesseras. Cic. de Senect. 58.

TALARIS, e. Adj. [ποδηνεκὴς, περμιόεις] Quod ad talum pertinet: ut, Talaris tunica, [ποδήρης χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Quæ demissa est usque ad talos. Cic. 7. Verr. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicaque talari, muliercula nixus, in litore. Ibid. 31. Per eos dies, cum iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus, &c.
Talares, κόνδυλοι ποδῶν, Gloss. Latinogræc. Talari, κόνδυλοι χειρῶν. Ibidem. [An Talare? vel, addita littera, Talaria? In Græcolat. Κόνδυλος ποδὸς ἢ χειρὸς, Hoc Talatrum. An Talarium? V. Senecæ loc. infra.

TALARIUS, a, um. Adj. [πεσπικὸς] ut, Lex talaria adversus eos, qui talis lusitant.
Talarius ludus. Cic. 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium.

TALARE, is. n. [ποδέσφυρον, Gl. L. G.] &
TALARIA, um. n. pl. [σφαιρωτὰ, πέδιλα, Gl. L. G.] Alata Mercurii calceamenta. Virg. 4. Æn. 239.
— & primum pedibus talaria nectit
Aurea, quæ sublimem alis, sive æquora supra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Cui pinnarum talaria affigunt. Al. Affingunt. de Minerva. Ovid. 4. Met 667. Et 2. 736. Cic in Arato 24.
Diversosque pedes vinctos talaribus aptis.
Talaria induere; proverbialis allegoria, pro eo quod est Fugam adornare, quasique velle quopiam avolare. Cic. 14. Att. 21. Nemo est istorum, qui otium non timeat: quare talaria induamus. Erasmus.
Talaria, Metaphorice vocat Seneca Tumores, quos in talis generat podagra, Epist. 53. Dubio & incipiente morbo quærimus nomen: qui ut cœperit talaria intendere, (& utrosque dextros pedes fecerit,) necesse est fateri podagram. [Verba inclusa Gruterus non habet, legitque, Qui ubi ad talaria cœpit tendere. Ubi Talaria sunt κόνδυλοι. Incipienti morbo malim quoque legere.
Talaria pro Tormenti genere, Vide in una ex Epist. meis ad Dalech. H. St.

TĂLĬPĔDO, āre. inquit Fest. antiqui dicebant, pro Vacillare pedibus lassitudine, quasi quis trahat pedes, & talis videatur insistere, aut identidem pedes tollere. Lucret. lib. 3. 503.
Tum quasi talipedans primum consurgit, &c. Sic restituit Lambinus ex libro veteri. Al. Vacillans.

TAXILLUS, i. m. [ἀστραγαλίσκος, Gl. L. G.] Dimin. Cic. in Orat. 153. Quin etiam verba sæpe contrahuntur, non usus causa, sed aurium. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? quam litteram etiam e Maxillis, & Vexillo, & Paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [Quibus verbis negat utique esse vocem diminutivam, ac potius τὸ Talus ex Taxillus contractum statuit. Sed V. quæ in his ipsis dictionibus subnotavimus. Significationem certe hæc talia diminutivorum obtinent. Vitruv. 10. 13. Inest in id genus uti infundibulum inversum, quod subter taxilli, alti circiter digitorum ternum, suppositi librant spatium imum. Ab hac sententia stat & Glossographus.

T A M

TAM, & Quam, [ὅπως, Gl. L. G. & G. L.] Prisciani sententia, Adverbia sunt, quæ Positivo, Comparativo, & Superlativo adjiciuntur, quum duo vel plures positivi, comparativi, vel superlativi diversæ significationis positi inter se æquantur, vel iidem geminantur, teste Servio.
Positivo. Plaut. Capt. 2. 2. 60. Tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus. Cic. 5. Fam. 2. Tam enim sum amicus Reipub. quam qui maxime. Subaudi, Amicus est. Idem 5. de Fin. 31. Tam valde perhorrescere. Virg. 1. Æn. 609.
— quæ te tam læta tulerunt
Sæcula?
Tam perditus, ὅπως πανώλης, Gloss. Latinogræc.
Tam, quam. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Ingenii fuit tam sterilis, quam pusilli animi. Ovid. 4. de Pont. 14. 43.
Tam felix utinam, quam pectore candidus essem. V. supra plura.
Tam consimilis est, atque ego. Plaut. Amph. 1. 1. 287.
Tam, diminutivis additum. Ter. Adelph. 2. 4. 12. Tam ob parvulam rem pæne ex patria; turpe dictu.
Comparativo. Cic. pro Dejot. 8. Istam, inquam, dexteram, non tam in bellis & in præliis, quam in promissis & fide firmiorem.
Tam, pro Tanto, Comparativo jungitur, sed raro. Virg. 7. Æn. 788.
Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnæ.
Superlativo. Sallust. in Jugurth. cap. 31. Quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 45.
— namque adolescens, quam minima in spe situs erit,
Tam facillime patris pacem in leges conficiet suas.
Tam, pro Tantum, Superlativo. ut, Hic est tam omnium optimus, quam nobilissimus.
Sed dubitari potest, an Tam cum ipso Superl. jungatur. Sic apud Suet. in Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ sortis fuit. An intell. Nemo adeo fuit cond. abjectæ, & sortis extremæ? Sic de aliis puto & apud Livium me notasse. H. St.
Tam, Verbis junctum. Ter. Eun. 4. 4. 50.
Parmenonis tam scio esse hanc technam, quam me vivere. Cic. 9. Fam. 25. Non, me hercule, tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris si otiosum Fabium reddideris.
Tam ego homo sum, quam tu. Plaut. Asin. 2. 4. 83.
Tam, Adverbiis junctum. Ter. Heaut. 1. 1. 15.
Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi
Domum revertor, quin, &c. Cic. 1. Verr. 22. Ecquis unquam tam palam de honore, tam vehementer de salute sua contendit, quam ille atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur.

TAMDIU, vel divise TAM DIU, [ἐπὶ πολύν, Gl. G L.] Adv. Tantisper, Tanto tempore. Cic. 7. Verr. 21. Nam tamdiu fuit in carcere Apollonius. Ego te abfuisse tamdiu a nobis doleo. Cic. 2. Fam. 1.
Tamdiu donec. Columel. lib. 12. cap. 12. Itaque subinde alium salem tamdiu ingeret, donec in sporta permaneat integer.
Tamdiu dum. Cic. 2. Off. 43. Tiberius enim Gracchus, Publii filius, tamdiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.
Corpus tamdiu gaudet dum sentit voluptatem Cic. 5. Tusc. 96.
Tamdiu, quam. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.
Tamdiu & Quamdiu. Cic. 7. Verr. Ignominia autem illa gravis tamdiu in illo homine fuit, quamdiu iste in provincia manfit. Idem 3. Verr. 25. Deûm atque hominum fidem implorabis circumveniri Verrem, quod accusator nolit tamdiu, quamdiu liceat, dicere.
Tamdiu quoad. Ulpian. in l. Hæc autem. §. 1. D. Quib. ex caus. in poss. eat. Si autem negent se defendere, aut non negent, sed taceant: tunc Prætor possessionem dabit tamdiu scilicet, quoad non defendatur.

TAMQUAM, Similitudinis Adv. [κωφεύπερ, Gl. L. G. & G. L. ὥσπερεὶ, ὡσπερεὶ, οἱονεὶ, ὥσπερ, οἷον, ἴσως, L. G. ὡς, ὡς ἂν, G. L.] verbis subjunctivis jungitur. Plin. lib. 2. cap. 63. Tamquam nesciamus hanc esse solam, quæ nunquam irascatur homini. i. e. Quasi nesciamus.
Gloria virtutem, tamquam umbra sequitur. Cic. 1. Tusc. 109.
Tamquam ad aliquem libidinis scopulum appellere. Cic. 2. de Orat. 154.
Oratorem in judicia & concionculas, tamquam in aliquod pistrinum, detrudi & compingi videbam. Cic. 1. de Orat. 46.
Apud eum sic fuit, tamquam domi meæ. Cic. 13. Fam. 70.

Repente

Repente enim te, tamquam ſerpens e latibulis intuliſti. Cic. in Vatin. 4.
Tamquam, pro Ut, vel Sicut, Indicativum poſtulat. Ter. Phorm. 1.2.15.
Senis noſtri, Dave, fratrem majorem Chremem
Noſtine? D. quidni? G. quid ejus natum Phædriam?
D. Tamquam te.
Tamquam, item. Idem Eun. 2. 2. 32.
Si potis eſt; tamquam philoſophorum habent diſciplinæ ex ipſis
Vocabula, parafiti item ut Gnathonici vocentur.
Video tibi etiam novum accidiſſe, tamquam mihi. Cic. 6. Att. 1.
Tamquam ſic, pro Quemadmodum. Cic. 1. Q. frat. 1. Quamobrem hoc te primum rogo, ne contrahas, aut demittas animum, neve te obrui tamquam fluctu, ſic magnitudine negotii ſinas. Plin. lib. 9. cap. 36. Ut tamquam in vita frugum noſcitur ratio: ſic omnes, qui iſtis gaudent, præmia vitæ ſuæ calleant.
Tamquam ſi. Cic. 2. Fam. 15. De Dolabella quod ſcripſi, ſuadeo videas, tamquam ſi tua res agatur.
Tamquam ſi, cum Sic. Cic. 12. Fam. 9. Tamquam enim ſi clauſa ſit Aſia, ſic nihil perfertur ad nos, præter rumores de oppreſſo Dolabella.

TAMA, dicitur (inquit Feſtus) Quum labore viæ, ſanguis in crura deſcendit, & tumorem facit. Lucil. apud eundem,
Inguen ne exiſtat, papulæ, tama ne boa noxit.

TĂMĂRA, æ. vel TAMARE, es. f. [Ταμαρὴ] inſulæ Britanniæ oppidum, ut ſcribit Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo *Taveſtock*, oppidum Devoniæ; vel ut alii volunt *Tamerton*, Cornubiæ villa.
Eſt & ejuſdem nominis, in Angliæ meridionalibus, Flumen quod Cornubiam a Devonia ſecernit. Vulgo *Tamar*.

TĂMĂRĪCE, es. vel TĂMĂRIX, īcis. f. [μυρίκη] Genus fruticis. Plin. lib. 24. cap. 9. Myricen, quam & tamaricen vocat Lenæus, ſimilem ſcopis amerinis dicit. Et paulo poſt, Vulgus *infelicem arborem* eam appellat, ut diximus, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Corinthus, & quæ circa eſt regio, bryoniam vocat: ejuſque duo genera facit, ſilveſtrem plane ſterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto Syriaque etiam abundanter lignoſum fructum, majorem galla, aſperum guſtu, quo medici utuntur vice gallæ, & in compoſitionibus, quas Antheras vocant. Ruellius dicit Tamaricem ſilveſtrem vocati a Gallis *brieriam*. Et tamarix, non læta comis. Lucan. 9. 917.

TAMARUS, i. m. [Τάμαρος] Fluvius Britanniæ inſulæ, auctor Ptolem. lib. 2. cap. 3. Hic fluvius in Angliæ Septentrionalibus exortus, juxta Novum caſtellum Germanico miſcetur mari. Hodie dicitur *Time*.

TAMDIU, V. TAM.

TĂMEN, [ὅμως, ἐν τῷ, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, Nihilominus ſignificans. Plaut. Epid. 3. 3. 45.
Sine tuo labore quod velis actum eſt tamen. Ter. Eun. 1. 2. 90.
Tamen contemptus abs te, hæc habui in memoria.
Tamen ſæpius ſubjicitur particulis Quamvis, Licet, Etſi, &c. Cic. 4. Fam. 12. pr. Etſi ſcio non jucundiſſimum nuncium me vobis allaturum eſſe, tamen, quoniam caſus & natura in nobis dominantur, viſum eſt faciendum, &c.
Ante hanc dictionem Tamen, aliquando ſubintelliguntur iſtæ, Licet, Quamvis, Quamquam, aut alia hujuſmodi. Ter. And. 1. 4. 3.
Nec ſatis digna, cui committas primo partu mulierem,
Tamen eam adducam. Al. Adduci?
q. d. Sed quamvis non ſit ſatis digna, tamen. H. St.
Tamen, aliquando inceptiva eſt. Cic. 9. Fam. 19. Tamen a malitia non diſcedis.
Tamen, pro Statim. Virg. 9. Ecl. 62.
Hic hædos depone, tamen veniemus in urbem. Plaut. Rud. 2. 6. 50.
Utinam fortuna nunc ego anthracina uterer,
Ut poſtquam exiviſſem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Non. 4. 454. alii legunt, Fortuna anatina. & Uti cum exiviſſem.
Tamen, pro Certe, ſive At certe. Cic. 12. Att. De Balbo & in codicillis ſcripſeram, & ita cogito, ſimul ac redierit. Sin ille tardius, ego tamen triduum. Senſus eſt; Quum primum Balbus redierit, Romam me conferam; ſin ille tardius, ego quod optavi, tamen aſſequar, ut hic triduum etiam manere poſſim. Hæc voce Tamen deſiderium ruſticandi declaratur. *Au moins, pour le moins je*, &c.
Tamen, Tandem. Plaut. Ita faciam: ita placet: quid tum tamen? Idem Bacch. 4. 9. 67. Virg. 1. Ecl. 28.
Libertas, quæ ſera, tamen reſpexit inertem. i. e. Sera quidem, ſed tamen reſpexit.
Tamen idem. Ter. And. 3. 2. 40.
Poſtremo id da mihi negoti: tu tamen idem has nuptias
Perge facere, ita ut facis. Ubi Donat. Idem abundat. Tamen idem, apud veteres integrum fuit, unde apud nos tandem & tamen natum eſt. conf. ſeq. [An Tam idem?
Sed tamen. Virg. 1. Ecl. 19.
Ita tamen, ὅπως μέν τοι. Gloſſ. Græcolat.
Tamen ut. Plaut. Aſin. 3. 3. 128.
Licet laudem Fortunam, tamen ut ne Salutem culpem. [Ubi ſubauditur Ita.
Tamen ut, Duntaxat. Ter. Hec. 3. 4. 33.
Quod potero faciam, tamen ut pietatem colam. Ubi Donat. Deeſt Ita: ut ſit Tamen pro Duntaxat: ut ſit, Ita ut pietatem colam.
Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epiſt. 1. Liber legitur, interdum etiam præſentibus amicis, ſi tamen illi non gravantur. [Pro Ita tamen, ſi illi non.
Tamen aliquando. Plin. lib. 12. cap. 21. Pervenit tamen aliquando Serichatum. Subaudi Unguentum.
Tamen nihilominus. Scævol. in l. Cum quis decedens. §. Pater. D. de legatis tertio. Reſpondi: etſi neque hæreditatem adiſſet, neque bonorum poſſeſſionem petiſſet, & nihil ex hæreditate poſſideret: tamen nihilominus & ex ſtipulatu ab hæredibus patris, & fidei commiſſo ab his, quorum intereſt, quaſi debitorem conveniri poſſe. Pandectæ Florentinæ habent, Tamen nihil minus, &c.
Tamenne? interrogativum, pro Utrum propterea, vel An tamen. Cic. 7. Verr 19. Quid? ſi ab Apollonio aliquid commiſſum eſt, quamobrem jure in eum animadverteretur: tamenne hanc rem ſic agemus, ut crimini aut invidiæ reo putemus eſſe oportere, ſi quo de homine ſeverius judicavit? Idem pro Quint. 79. Verumtamen, quid ſi, inquit, habes ejuſmodi cauſam, ut hoc tibi planum ſit faciendum, neminem eſſe, qui poſſit biduo, ad ſummum triduo, ſeptingenta millia paſſuum ambulare: tamenne veneris ut poſſis hæc contra Hortenſium contendere?
At tamen, Verum tamen, &c. V. AT, VERUM, &c.
Satis tuto tamen. Ter. Eun. 3. 5. 29.
Commendat virginem. A. cui? tibine? C. mihi. A. ſatis tuto tamen. [Ironia eſt, pro Tuto ſcilicet.
Mea in Senecam, vide & apud Caſſium quæ in Annot. Vide & in mea epiſtol. editione, in Chartis præfixis de Tamen. H. St. Potiorem partem hujus annotationis culter empectæ reſecuit. Remittit autem ad Proodopœam in Senecæ opera, nili fallor, & præf. in Plinii Epiſt.

TĂMETSI, [ἐὰν καὶ Gl. L. G. & G. L.] Conjunctiva particula, Etiamſi denotans; nunc Indicativo, nunc Subjunctivo gaudet. Ter. Phorm. 2. 3. 81. Metuit hic nos, tametſi ſedulo diſſimulat. Idem Andr. 2. 2. 11. Obtundis, tametſi intelligo. Cic. 1. Att. 9. Tametſi jactat ille quidem illud ſuum arbitrium. Cic. 5. Verr. 62. Non, me hercule, quæ loquor crederem, Judices, tametſi vulgo audirem. Ter. Eun. 2. 1. 10.
Memini: tametſi nullus moneas.
Tametſi, pro Tamen. Ter. And. 5. 2. 23.
Ego jam te commotum reddam. D. tametſi hoc verum eſt. s. tamen, &c. [Niſi interrogative ponitur.
Tametſi, cum interrogatione poſitum, cujuſdam ſui ipſius correptionis vim habens. Cic. 6. Verr. 19. Verum fac te impetraviſſe, fac aliquid gravius in Hejum ſtatuiſſe Mamertinos: quantam putas auctoritatem laudationis eorum futuram, ſi in eum, quem conſtat verum pro teſtimonio dixiſſe, pœnam conſtituerent? tametſi quæ eſt iſta laudatio, quum laudator interrogatus lædat neceſſe eſt?
Tametſi, tamen. Cic. pro Quint. 13. Verum his de rebus non neceſſe habeo dicere ea, quæ me P. Quintius cupit commemorare: tametſi cauſa poſtulat: tamen quia poſtulat, non flagitat, præteribo. Idem 4. Verr. 15. Id tametſi priore actione ex Heraclii Syracuſani teſtimonio cujuſmodi eſſet, cognoviſtis, tamen vobis alio loco, ut ſe tota res habeat, quod ad civitatem attinet, demonſtrabitur.

TAMENETSI, Idem, antique. Gloſſ. Græcolat. Εἰ καὶ τὸ μάλιστα, Licet, Maxime, Quamquam, Quamvis, Tamen etſi. In eodem Tamen ſit pro Tametſi ſcribitur, quod ex Tamen etſi contractum Grammatici ſtatuunt. V. Cort. ad Sall. Catil. Cap. 21. pr.

TĂMĔSIS, vel THAMESIS, is. m. Vulgo *Thames*; Ptolemæo Vamiſſa: Fluvius in Britannia celeberrimus, juxta oppidum *Tame* in agro Oxonienſi ortum ducens, & Londinum, Angliæ metropolim, interluens, a mari Britannico contra portum Iccium excipitur. Cæſ. 5. Bell. Gall. 11. Cujus fines a maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tameſis, a mari circiter M. paſſuum LXXX.

TAMINIA, Uva ſilveſtris generis videtur Verrio dicta, quæ tam mira ſit, quam minium. Feſt. conf. Dacerii not. & Plin. 23. 1.

TAMNUS, vel TĂMUS, i. m. Plantæ nomen. Columel. 10. 374.
— jam tami ſponte vireſcunt. Al. Rhamni. Plin. 21. 15. In Italia pauciſſimas novimus, fraga, tamum, ruſcum. Hard. Tamnum. Sic lib. 19. 12. Acuti tami, cunilæ. Hard. Thymi. Hodie tamen ubique excuditur Tani, & Tanus; ſed mendoſe. Turnebus. [Tamnus ſcribit Hard. Sed rectius, opinor, cum Aſpirata Gloſſ. Latinogræc. Thamnus, Ἕλιξ, βοτάνης εἶδος. Et Græcolat. Θάμνος, Dumus, Carrecta, θάμνοι, Vepres; Singulare non habet.

TAMUDA, vel TAMUADA, [Θαλέδα Ptol.] Fluvius Mauritaniæ. Plin. 5. 2. conf. Mela lib. 1. 5.

T A N

TĂNĂGER, vel TANĂGRUS, gri. m. ſec. com. [Τάναγρος] Fluvius Lucaniæ, qui eſt inter Campaniam & Calabriam. De quo Virg. 3. Georg. 151.
— & ſicci ripa Tanagri.

TĂNAGRA, n. pl. ſec. com. [Τάναγρα] Ptolem. lib. 3. cap. 15. Bœotiæ mediterraneæ oppidum nobile, ut auctor eſt Plin. lib. 10. cap. 21. Gallis Gallinaceis ad bella tantum & prælia aſſidua, qui in eo naſcuntur. V. Suid.

TANAGRÆUS, a, um. Adj. [Ταναγραῖος] Stat. 9. Theb. 127.
Phocea tunc Cydona, Tanagræumque Phalantum. Cic. pro Domo 111. Tanagræa quædam meretrix fuiſſe dicitur, ejus non longe a Tanagris ſimulacrum e marmore in ſepulcro poſitum fuit.

TĂNĂIS, is. m. [Τανάϊς] Scythiæ fluvius, qui dividit Aſiam ab Europa. Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11.) a Septentrionis partibus Nilo contrarius, non tamen per diametrum, ut quidam putant: ſed Orientalior, originem, ut ille, incertam habens. Simileque veri eſt ex Riphæis montibus deſcendere, qui immanibus jugis Arcton proſpiciunt. Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus, qui libro quarto Tanaim ex palude oriri, & in vaſtitatem diffundi, nomine Mæotim, qua Scythas a Sarmatis diſcludi ait. Non diverſus a Ptolemæo, qui Baſilicam, id eſt regiam Sarmatiam, ab Europæa Tanais intermedii fontibus ſejungit. Scythæ Tanaim, Silin vocant. Oſtia ejus duo ſunt, LXX inter ſe ſtadiis diſtantia. V. Ptolemæum, lib. 5. cap. 9. Nunc vocatur, *la riviere de la Tana*. Tartari & Moſcovitæ vocant *Don*.
Flumen Tanais. Hor. 4. Carm. 15. 22.
Extremus Tanais. Hor. 3. Carm. 10. 1.
Nivalis Tanais. Virg. 4. Georg. 517.

TĂNĂQUĬL, ilis. f. [Τανακυίλ] Tarquinii Priſci uxor. De qua Plin. lib. 36. cap. ult. Non præteribo & unum foci exemplum, Romanis litteris clarum, Tarquinio Priſco regnante tradunt, repente in foco ejus comparuiſſe genitale e cinere maſculini ſexus: eamque quæ inſederat ibi, Tanaquilis reginæ ancillam Ocriſiam captivam, conſurrexiſſe gravidam.
Ponitur & pro quavis Uxore imperioſa. Auſon. Epiſt. 23. 31.
— Tanaquil tua neſciat iſtud. V. Scal. Auſon. Lect. 2. 6. Sil. 13. 818. & Juven. 6. Sat. 566.

TANAS, [Τανὰς] Oppidum non longe a Tanae fluvio.

TANDEM, [ὅμως, ἤδη τε, ἤ δὴ τε, Gl. L. G.] Adv. ſignificat Poſtremum, poſt longam moram. Ter. Eun. 1. 2. 74.
Heu noſter, laudo; tandem perdoluit: vir es. Ubi Donat. Tandem, quaſi qui nimis patiens fuit. Virg. 3. Æn. 612.
— depoſita tandem formidine fatur.
Utrum hic tandem diſceptationem & cognitionem veritatis, an innocentiæ labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cic. pro Flacc. 24.
Perficere, ut jam tandem aliqui fateantur. Cic. 2. de Lege Agrar. 102.
Tandem pro Tamen, interprete Donato. Ter. Adel. 4. 5. 51.
In qua civitate tandem te arbitrare vivere?
Virginem vitiaſti, quam te jus non fuerat tangere. Sic
Ain tandem? Idem And. 5. 3. 4.

Ain' tandem, civis Glycerium est? P. ita prædicant. [Admirantis & Obtestantis est, q. d. Quid ais, obsecro? Sic & in seq.
Tandem; expletiva conjunctio, ut vult Priscian. & Donat. Ter. Phorm. 2. 1. 1.
Itane tandem uxorem duxit Antipho, injussu meo? Cic. 1. in Catil. 1. Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Ter. Heaut. 5. 2. 1 Valla lib. 6. Dicit in hujusmodi locutionibus Tandem habere urgens quiddam & accelerans, quasi responsum accelerent. Virg. 1. Æn. 373.
Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?
Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ? Cic. pro Rabir. Post. 38.
Quanto tandem illum mærore afflictum esse & profligatum putatis? Cic. 2. in Catil. 2.
Cæcina utrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cic. pro Cæcin. 48.
Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib. 1.
Quonam tandem modo? Cic. 3. Tusc. 8. Idem in Partit. 12.
Hoc per ipsos deos, de quibus loquimur, quale tandem est? Cic. 1. de Nat. Deor. 106.
Tandem, pro Perpetuo. Lucret. lib. 5. 138.
Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.
Tandem, Nunc saltem. Ter. Eun. 5. 9. 25.
— perfice hoc
Precibus, pretio, ut hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donat.
Tandem tandem; reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens. Plaut. Curc. 1. 1. 7.
At tandem tandem. PH. tandem es odiosus mihi.
Tandem aliquando. Cic. 1. in Catil. 25. Ibis tandem aliquando, quo te jampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat. Sic ibid. 18. Et 16. Fam. 9.
Tandem aliquando impartiendos plebi honores. Liv. 4. 54.
Aliquando tandem posse consistere. Cic. pro Quint. 94.
Vix tandem. Ter. Phorm. 2. 1. 4. [Sic Ægre, Difficulter, &c. tandem.
TANDIU, V. TAMDIU, in TAM.
TANGO, tĕtĭgi, tactum, [ἅπτομαι, θιγάνω, Gl. L. G. & G. L. ψαύω, G. L.] ĕre. notæ significationis. Lucret. lib. 1. 304.
Tangere enim & tangi, nisi corpus, nulla potest res.
Tango aras. Virg. 12. Æn. 201.
Tango aras, mediosque ignes, & numina testor. Ex antiquitate est repetitum. Nam cum ad aras bellum in Titanas suscepturi dii jurassent, obtinuit ut postea religio jurisjurandi ejus tactu & ignis testatione sanciretur. Verba sunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, καὶ πίστις ὀμνύειν δίδοται βεβλημένοις, ὡς δικαιοτάτην πίστιν πρῶτοι, καὶ τῇ χάρᾳ ἐφάπτοιτο, δεικνύντες ἐνγωμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ. Annotavit Turnebus, 19. 19.
Tangere terram, genus quoddam venerationis erat & cærimoniæ superstitionisque antiquæ. Plaut. Most. 2. 2. 37. Tangite vos quoque terram. Varr. R. R. 1. 2. Hoc ter novies cantare jubet, terram tangere, despuere, jejunum cantare. Macrob. 3. Sat. 9. Cum tellurem dicit, manibus terram tangit. Simile est illud Ciceronis, de Arusp. Resp. 23. Aut puer ille patrimus, aut matrimus si terram non tenuit, &c. Ex Turnebo 16. 10.
Terram genu tangere. Cic. 2. Tusc. 57. Genu mehercle M. Antonium vidi, quum contente ipse pro se lege Varia diceret, terram tangere.
Tangere ferro arborem, pro Expurgare. Columel. lib. 3. cap. 9.
Armis tangere terrarum terminum. Hor. 3. Carm. 3. 54.
Baculo tetigit juvenem. Ovid. 14. Met. 38.
Flagello tangere aliquem. Hor. 3. Carm. 26. 12.
Manu sanctissimum corpus tangere ac violare. Cic. Post red. in Senat.
Pede pedem tangere. Ovid. 1. de Arte Am. 606.
Sidera tangere. V. SIDUS.
Tangere terram regionis, Appellere. Plaut. Amph. 1. 1. 48. Cic. 3. Verr. 27. Verres simul ac tetigit provinciam.
Portum tetigere carinæ. Virg. 1. Georg. 303.
Tangit Tiberim, pro Contiguum est Tiberi. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Fundos decem & tres reliquit, qui Tiberim fere omnes tangunt.
Tangere aliquem, pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 30.
Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio
Nunquid tibi dixi?
Aliquid tangere, pro Describere, & mentionem facere. Cic. 4. Acad. 136. Sed ubi Xenocrates, ubi Aristoteles ista tetigit?
Carmina tangere, Attingere scribenda. Ovid. 3. Amor. 12. 17.
Non omnia dicere, & leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.
Verba alicujus tangere suis verbis. Ovid. 1. Fast. 184.
Agrum ab invito tangere, Auferre. Cic. 2. de Lege Agrar. 67. Idcirco, inquit, agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito.
Acu rem tetigisti. Proverb. pro Rem ipsam dixisti. Plaut. Rud. 5. 2. 19.
Ulcus tangere, Movere dolorem, ejusque facere mentionem, quod nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.
Tangere curas. Virg. 4. Æn. 551.
Tetigit nuntius, Pervenit ad eum. Plaut. Bacch. 3. 5. 3.
Nam illud animus miratur meus, si a me tetigit nuntius,
Quid remoratur.
Tetigit vox aures meas, i. e. Pervenit ad aures. Plaut. Rud. 1. 4. 14.
Metam tangere vitæ. Ovid. 1. Trist. 9. 1.
Tangere, Movere. Lucret. lib. 1. 62.
Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.
Hæc modice me tangunt, i. e. Mediocriter me commovent. Cic. 2. Att. 19. Cetera in magnis rebus, minæ Clodii contentionesque, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt. V. MODUS.
Amore tituli tangebar. Ovid. 1. Trist. 1. 53.
Animum tangit memoria earum rerum, Commovet, excitat. Liv. 1. 5.
Contemptus vos tangit. Ovid. 2. Met. 527.
Cor alicujus tangere querela. Hor. de Arte Poet. 98.
Cura tangit me rei. Propert. lib. 2. 16. 34.
— miseri te si qua parentis
Tangere cura potest. Virg. 12. Æn. 933. Liv. 3. 17. Si vos Urbis, Quirites, nulla cura tangit. Columel. lib. 3. cap. 21. Potes jam (si te cura pomorum tangit) ultimis ordinibus in ea vineti fine, &c.
Fata impia te tangunt. Virg. 4. Æn. 569.
Gratia. Ovid. 2. Met. 393.
Quod si nec fratris, nec te mea gratia tangit.
Honos tangit animum, Commovet. Virg. 12. Æn. 57.
Honos tangit nos Ovid. 5. Fast. 297.
Invidia alicujus tangi. Lucan. lib. 9. 1055.
Mentem mortalia tangunt; Adversa, quibus constat subjacere mortales. Servius Virg. 1. Æn. 466.
Odore tangi. Plin lib. 17. 24.
Pectus tangere dulcedine. Lucret. lib. 3. 909.
Vota tetigere deos, Preces commoverunt deos. Ovid. 4. Met. 164.
Tangere, Circumvenire, fallere. Plaut. Pœn. prol. 101. Idem Epid. 5. 2. 40. Te istam ob rem tetigi triginta minis. Cic. 2. de Orat. 25.
Sentin' senem esse tactum triginta minis?
Pedes tangendos præbuit. Propert. lib. 4. 9. 46.
Tactus est, [Ἑδλίξη, Gl. L. G] Forte pro Cælo tactus. In eodem Gloss. Tacte, Πάγκρακος. Quod quid sit nescio. V. tamen TALGA.
TACTUS, a, um. Partic. [πεπηγμένος] ut, Tactus spiritu divino. Liv. 5. 22.
Cupidine laudis tactus. Ovid. 4. Trist. 5. 11.
Dolore tactus amissæ conjugis, Commotus. Ovid. 7. Met. 688.
Tactus fulmine. Plin. lib. 14. cap. 19.
Tactus de vel e cælo, Fulmine ex cælo delapso percussus. Cic. 2. de Divin. 47. Nattæ vero statua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent observatum ac vetustum. Plin. lib. 36. cap. 4. Fuere autem simulacra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Minervæ, quod e cælo postea tactum est. Liv. 27. 7. Tacta de cælo multa.
TACTŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἁψόμενος] Cic. 2. Fam. 16. De præda mea, præter Quæstores urbanos, id est pop. Rom. teruncium nec attigit, nec tacturus est quisquam.
TACTUS, ûs. m. [ἁφή, θίξις, Gl. L. G. & G. L. ψηλάφησις, G. L.] Ipse tangendi actus, vel sensus. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus. Idem lib. 8. cap. 55. Nec non & vestes leporino pilo facere tentatum est, tactu non perinde molli, ut in cute.
Aspera tactu. Lucret. lib. 6. 777.
Interior tactus. V. INTRA.
Levis tactus. V. LEVIS.
Mollis tactus. Virg. 2. Æn. 683.
Mollissimus tactus corporis. V. MOLLIS.
Abstinere tactu. Virg. 7. Æn. 618.
Cognoscere corpora tactu. Lucret. lib. 2. 741.
Relistere ad tactum. Virg. 3. Georg. 502.
Sentire aliquid tactu. Lucret. lib. 4. 268.
TACTIO, ōnis. f. [ἄψις] Idem. Cic. 4. Tusc. 20. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & saporum. Plaut. Aulul. 4. 10. 14.
— quid tibi ergo meam me invito tactio est? conf. Plaut. Pœn. 5. 5. 29.
TACTĬLIS, e. Adj. Quod tangi potest. Lucret. lib. 5. 152.
Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.
TANGIBĬLIS, e. aliud Adj Lactant. 7. 11. Tangibilia manu.
TANIACÆ, arum. f. Pernæ e Gallia Romam apportatæ. Varro de R. R. 2. 4.
TĀNIS, [Τάνις] Civitas Ægypti, a qua Tanicum sive Taniticum Nili ostium dictum. Herodotus libro secundo ab insignibus oppidis ostiis imposita nomina scribit: ea sunt, Canopus, Bolbis, Sebenis, Pathmis, Mendes, Tanis: a qua Taniticum Ptolemæus & Strabo derivant, & in emendatioribus codicibus Pomponii 1. 9. Tanicum, ut annotavit Vadianus. Eadem & Taphnis & Taphnium dicitur. Hic fuit, ut annotat Villanovanus in Ptolemæum, prima Israelitarum captivitas, a quo per mare rubrum duce Mose, sunt erepti. Sita erat in terra Giessen, sed nunc destructa est. V. Plin. 5. 9.
TANQUAM, V. TAMQUAM in TAM.
TANTĂLUS, i. m. [Τάνταλος] ut est auctor Lactantius, Jovis ex Plote nympha filius. Servius, Tantalus Corinthiorum rex, amicus numinibus fuit: qui quum frequenter deos susciperet, & quodam tempore defuissent epulæ, filium suum Pelopem occidit, & diis epulandum apposuit. Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum ejus exedit. Et quum eum dii per Mercurium revocare ad superos vellent, eburneus ei est humerus restitutus. Virg. 3. Georg. 7.
— humeroque Pelops insignis eburno
Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur esse damnatus, ut in Eridano inferorum stans, nec undis præsentibus, nec vicinis ejus pomariis perfruatur. Per hæc autem avaritia significatur: ut etiam Hor. 1. Serm. 1. 70.
— quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 603. de Tantalo,
— lucent genialibus altis, &c. Eusebius, Tantalum Jovis ex Plote nympha filium, regem Phrygiæ, cum Troe, Dardaniæ rege, bellum gessisse, quod Ganymedem rapuerit, Agamemnonis & Menelai avus. Unde & Tantalides dicti sunt. Hic ob filium interfectum detrusus ad inferos siti torquetur & fame. Plato in Cratylo scribit, Tantalum dictum esse, quasi παλάντατον, hoc est Infelicissimum. Hor. Epod. 17. 66.
Optat quietem Pelopis infidus pater,
Egens benignæ Tantalus semper dapis.
Poëtæ impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt. Cic. 4. Tusc. 35.
Mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus. Cic. 1. Tusc. 10.
Fallax Tantalus. Stat. 1. Theb. 247.
Superbus Tantalus. Hor. 2. Carm. 18. 37.
Alius fuit Tantalus, Thyestæ ex Merope filius, interfectus & appositus esca patri.
TANTALEUS, a, um. Adj. possess. [Ταντάλιος] Propert. lib. 2. 1. 68.
Tantalea poterit tradere poma manu.
Mensa Tantalea. Stat. 11. Theb. 128.
TANTALĬCUS, a, um. Adj. [Ταντάλικος] Claud. de Rapt. Pros. 336.
Non aqua Tantalicis subducitur invida curis.
TANTALIDES, æ. m. [Τανταλίδης] Patron. ut
Fratres Tantalidæ. Ovid. 2. Fast. 627.
TANTALIS, ĭdis. f. patronym. [Ταντάλις] dicta est Niobe Tantali filia.
TANTHEURISI, [πανθεύρεσι] Quædam ornamenti genera, lapillos quosdam

quosdam a se dependentes habentia: ita dicti a motu gemmarum, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16.

TANTI, TANTILLUS, TANTISPER, TANTOPERE, TANTUM, TANTUMDEM. V. TANTUS.

TANTUS, a, um. Adj. [τοσοῦτος, πηλικοῦτος, Gl. G. L.] a Tam deduci videtur, quantitatemque significat, quasi Tam multus vel Tam magnus. Plaut. Pœn. 5. 4. 105.

Quum hac me lætitia tanta, & tantis affecistis gaudiis. Ter. Heaut. 4. 1. 17. Tantam inesse animo inscitiam? Idem And. 5. 2. 29.

Tantum laborem capere ob talem filium?

Tantus natu, Adeo provecta ætate. Plaut. Bacch. 1. 2. 16.

Sexcenta tanta. h. e. Sexcenties tantum vel totidem. Plaut. Pseud. 2. 2. 37.

Quasi mihi non sexcenta tanta soli soleant credier.

Tribus tantis minus. Idem Trin. 2. 4. 128.

Post id, frumenti quando alibi messis maxima est,
Tribus tantis illi minus redit, quam obseveris. conf. Alterum tantum in ALTER, & Ter &c. tanto in TANTO.

Tantus, quantus. Cic. 2. de Divin. 10. Sol majorne quam terra sit, an tantus, quantus videatur? Al. Tantulus. V. infra.

Tantus homo, Tam magni pretii. Ter. Eun. 4. 7. 32. Cic. ad Brut. 9. Est alienum tanto viro, ut es tu.

Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit, præliis, oppugnationibus, navalibus pugnis, &c. Cic. 4. Acad. 3. [i. e. Tam bonus.

Quæ tanta animum dementia cepit? Virg. 5. Æn. 465. Virg. 1. Æn. 37.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Et 3. Georg. 112.

Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ.

In his tot & tantis malis. Cic. 5. Tusc. 26.

Tanta res. Ter. And. 1. 5. 18. — Ah!

Tantamne rem tam negligenter agere?

Urbs tanta atque talis. Cic. 3. de Nat. Deor. 92. conf. TALIS.

Tantus, pro Tam parvus. Cic. 8. Fam. 10. Novis magistratibus autem, si Parthicum bellum erit, hæc causa primos menses occupabit. Sin autem, aut non erit istic bellum: aut tantum erit, ut vos, aut successores, parvis additis copiis, sustinere possint, Curionem video se dupliciter jactaturum. Idem 15. Fam. 14. Sed si quæ sunt onera tuorum, si tanta sunt, ut ea sustinere possis, nihil tibi erit lautius, nihil gloriosius: sin majora, considera ne in alienissimum tempus cadat adventus tuus.

Tanti, quanti; pro Tot quot. Nominat. pl. [τοσοῦτοι, Gl. L. G. & G. L.] Cajus in l. Si ita legatum sit. D. de legatis primo. Si ita legatum sit, Sejo servos decem do, præter eos decem, quos Titio legavi: si quidem decem tantum inveniantur in hæreditate: inutile est legatum. si vero ampliores: post eos, quos Titius elegit, in ceteris valet legatum: sed non in ampliores, quam decem, qui legati sunt. Quod si minus: in tantos, quanti inveniantur. Ubi etiam notabis, Ampliores accipi pro Plures.

Tanti & Quanti, [τοῦδε πολλοῦ, τοσούτου, Gl. L. G.] Genitivi sing. cum eorum compositis, Tantidem, Quantilibet, Quanticunque, similiter Totidem, Pluris, Minoris junguntur verbis pretium significantibus, qualia sunt, Do, emo, vendo, veneo, mereor, comparo, æstimo, puto, constat, conduco, loco, feneror, pacisco, pago, pepigi, condemno, postulo, sum, & si qua sunt similia. Plaut. Merc. 2. 4. 22.

Tanti, quanti poscit, vin' tanti emi illam? Ter. Adel. 2. 1. 49.

Ubi me dixero dare tanti, testes faciet illico. Idem Eun. 1. 1. 30.

[Subauditur, Æris pretio, in propria significatione.

Tanti me fugacem, mercenarium patronum hi æstimaverunt. Cic. in Sallust. 10.

Non tanti est, ut. Cic. 8. Fam. 14. Tanti non fuit Arsacem capere, & Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quæ hic gestæ sunt, spectaculo careres.

Tanti fuit. i. e. Tam optabile. Cic. 6. Verr. 28. Hic tibi in mentem non venit, jubere hæc quoque ut referret, &c. fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. i. e. Omnino id faciendum erat. Cic. 2. in Catil. 22. Est mihi tanti, Quirites, hujus invidiæ falsæ atque iniquæ tempestatem subire: dummodo a vobis hujus horribilis belli periculum depellatur. Ac si dixisset, Fuit mihi tanti periculum belli a vobis depellere, ut falsam invidiam subire non recusaverim.

Nihil tanti est, i. e. Nihil tam mihi optatum est. Cic. 2. Att. 13. Nunc nihil mihi tanti est: faciam quod volunt.

Nihil est tanti. Cic. ad Brut. 16. Nihil tanti fuit, quo venderemus fidem nostram. i. e. Nihil tanti æstimavimus, ut servire vellemus. Budæus.

Putare tanti. Quintil. lib. 7. cap. 3. An etiam tanti putaverit pœnam subire.

Tanti vocat ille pudicam. Juven. 6. Sat. 136. i. e. Hoc accepto pretio.

Tanti, pro Tam parvo. Cic. 12. Att. 30. De Silii voluntate vendendi, & de eo, quanti tu vereri videris, primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter, sed tibi assentior. Scire Tullius avebat, num Silius hortos vellet vendere, & quanti vellet. Cui Atticus rescribens vereri se dixerat, primum ne Silius nollet vendere, deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluisset. Videris, inquit, vereri, ne Silius tanti nolit vendere, quanti nos vellemus. Et dixit Tanti, pro Tam parvo.

TANTO, Adv. [τοσούτῳ, τόσῳ] ut & Quanto, Comparativis jungitur. ut, Tanto magis, Tanto pejor. Ter. And. 4. 5. 35. Tanto hercle magis dabit. Plaut. Perf. 1. 3. 73. Ter tanto pejor ipsa est. conf. paulo post.

Tanto plus, Tanto magis, τοσούτῳ πλέον, Gloss. Græcolat.

Tanto melior, τοσούτῳ κρείσσων. Gloss. Latinogræc.

Tanto impensius. Virg. 12. Æn. 20.

Quinquies tanto amplius. Cic. 5. Verr. 226. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse.

Vicies tanto addito aquæ. Plin. lib. 15. cap. 4.

Tantone minoris decumæ venierunt, quam fuerunt? Cic. 5. Verr. 106.

Tanto ante. Cic. 7. Verr. 88. Quod si Cleomenes non tanto ante fugisset, aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset.

Tanto quanto. Plin. lib. 9. cap. 38. Quippe major vis tanto, quanto recentior.

Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus. Tacit. 1. Ann. 57. Et 6. Ann. 45. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus privatis ædificationibus.

Quantum tanto. Virg. 12. Æn. 20. — quantum ipse feroci
Virtute exsuperas, tanto me impensius æquum est
Consulere, atque omnes metuentem expendere casus.

TANTOPERE, Adv. [τοσοῦτον, πηλικοῦτον] pro Tanto opere, quod & ipsum legimus. Significat Tantum, tam vehementer. Ter. Phorm. 5. 8. 16.

Postquam tantopere id vos velle, animum advorteram. Idem And. 5. 2. 27. Ah, ne sævi tantopere. Cic. 4. Acad. 132. Non potest igitur uterque sapiens esse, quoniam tantopere dissentiunt, sed alter. Istud nescio quid, quod tantopere didicisti. Cic. pro Muren. 23. [i. e. Tanta cura, tanto labore ac studio, tam operose.

Tantopere & Quantopere. Cic. 1. de Orat. 164. Neque enim tantopere hanc a Crasso disputationem desiderabam, quantopere ejus in causis oratione delector.

TANTUM, Adv. [μόνον, Gl. G. L.] significat Solum, & Positivis jungitur. Plaut. Capt. Acrost. 4. Tantum studens, ut natum recuperet. Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Servius, Tantum capiti delapsa, ut ostenderet non longius provolutam esse coronam.

Nihil dicam arrogantius, tantum dicam. Cic. pro Muren. 78.

Tantum interest, quod tu, quum es commotus, acquiescis, assentiris, approbas, &c. Cic. 4. Acad. 141.

Non tantum parum commode, sed etiam turpiter. Cic. 1. de Orat. 227.

Tantum non, Rei non plane peractæ Adverbium, Ferme, fere, propemodum. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 11. Tantum non adversis tempestatibus Rhodum enavigavit. Liv. 37. 29. extr. Ut vidit non posse æquare ordinem Romanos, & tantum non jam circumiti a dextro cornu, concitat naves. Idem 4. 2. Et quum hostes tantum non arcesserint. conf. Tantummodo non, in TANTUMMODO.

Tantum, quod. Cic. pro M. Fontej. Quæ tantum a ceterarum gentium more ac natura dissentiunt, quod ceteræ pro religionibus suis bella suscipiunt, istæ contra omnium religiones. p 222. Lamb. edit. H St. Hic Quod causativa est, neque una dictio Tantum quod, ut in subjectis exemplis, sed Tantum ἁπλῶς, pro In tantum, vel Tantopere. Exstant 20.

Tantum quod, pro Nisi. Cic. 3. Verr. 116. Tantum quod hominem non nominat. i. e. Nisi quod hominem non nominat. Turnebus. [Tantum non diceret, nisi eadem negatio sequeretur. Al. dicunt Excepto modo, quod. V. not. Lambin. & Græv.

Tantum quod, pro Ut solummodo. Lucret. 2. 220.

Tantum quod nomen mutatum dicere possis.

Tantum quod, [ἀρτίως, Gl. L. G.] pro Adverbio temporis Commodum. Cic. 7. Fam. 24. Tantum quod ex Arpinati veneram, quum mihi a te litteræ redditæ sunt. Sic legendum esse annotat P. Victorius. Alii tamen non legunt Quod. Sueton. in Neron. cap. 6. Nero natus est Antii post novem menses, quam Tiberius excessit, XVIII Cal. Januar. tantum quod exoriente sole, pæne ut radiis prius, quam terra, contingeretur. Quo in loco, pro Tantum quod, Beroaldus audacule reposuit, Jam tum quidem. Donatus illud in Ter. Eun. 2. 3. 52.

Illa sese interea commodum huc advorterat. sic exponit, Commodum, Tantum quod, vel Ipso eodemque tempore. Sic & in illud Phormionis, 4. 3. 9. Cum hoc id agebam commodum. Commodum, Tantum quod. Cic. 15. Att. 7. Hæc quum scriberem, tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam. Paulus exponit, Commodum, Vix, Tantum.

Tantum duntaxat, quomodo dicitur Tantummodo, pro Tantum. Cic. 2. Att. 9. Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantum est, pro Ista summa est. Plaut Most. 3. 1. 121.

Quatuor quadraginta illi dedentur minæ,
Et sors, & fenus, tantum est. Ter. Eun. 5. 5. 26. — numquid est
Aliud mali, damnive quod non dixeris,
Reliquum? P. tantum est. Ter. Hec. 5. 3. 15. Scio. tantumne est? B. tantum.

Tantum, ad numerum, [τοσοῦτον] Plaut. Bacch. 2. 3. 38.

— vi coactus reddidit
Ducentos & mille Philippûm. N. tantum debuit? [In his, & sequentibus aliquot locis, Tantum proprie non Adverbium est: quippe cui Quantum respondet: neque Gr. μόνον, sed τοσοῦτον converti debet. In aliis, ubi pro Tantopere ponitur, recte adverbiis annumeratur.

Tantum mihi confido. Cic. 10. Fam. 18. Mihi enim si contigisset, ut prior Antonio occurrerem, non mehercules horam constitisset: tantum ego & mihi confido, & sic perculsus, &c. Virg. 5. Æn. 162.

Quo tantum mihi dexter abis?

In tantum ut. V. IN præpositionem.

Tantum, & plus etiam. Cic. 7. Att.

Tantum sat habes? Ter. Heaut. 4. 3. 40.

Tantum ponitis in ea re. Cic. 4. Acad. 92. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit, quæ primo progressu festive tradit elementa loquendi.

Tantum, ut. Cic. 7. Fam. 3. Postea autem, quam alicujus culpa tantum valeret unus, ut obsisti non posset, &c. Al. Quum.

Tantum honoris. Plin. lib. 12. cap. 1. Tantumque postea honoris increvit, ut mero infuso enutriantur. Idem lib. 11. cap. 53. Tantum insidiarum est vitæ.

Tantum, pro Tam parum. Cæs. 6. Bell. Gall. 34. Præsidii tantum est, ut ne murus quidem cingi possit, neque quisquam egredi extra muros. Idem lib. 3. Bell. Civil. 2. Sed tantum navium reperit, ut angustè quindecim millia legionariorum militum, & quingenti equites transportari possent. [Tantum pro Non amplius, ut apud Cic. de Offic. 3. 43. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici causam essemalit, ut orandæ liti tempus, quoad per leges liceat, accommodet, &c.

Tantum quam. Ter. Hec. 3. 4. 3.

Non hercle, Parmeno, verbis dici potest
Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est.

Tantum, quantum. Plaut. Most. 2. 2. 94.

Tu, ut occœpisti, tantum, quantum quis, fuge. Quis, a Queo. Virg. 4. Georg. 101.

Dulcia mella premes: nec tantum dulcia, quantum
Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem.

Tantum, quantum sat est. Cic. de Senect. 48.

Tantum abest, eandem vim in oratione habet, quam Non solum. Huic autem interdum geminum UT postponitur, interdum unum tantum, ut ex sequentibus exemplis liquet. Cic. de Amicit. 29. Tantumque abest, ut amicitiæ propter indigentiam colantur, ut ii, qui opibus & copiis, maximeque virtute præditi (in qua plurimum est præstitii) minime alterius indigeant. Idem 1. de Offic. 43. Tantum abest ab officio, ut

nihil officio magis possit esse contrarium. h. e Non modo officium non est, verum etiam nihil magis officio potest esse contrarium. Al. τὸ Ab omittunt. Idem 4. Acad 81. Tantum abesse dicebat, ut id consentaneum esset, ut maxime etiam repugnaret. V. ABSUM.

Tantum absum, ut perturber, pro Tantum abest ut perturber. Hirt. Bello Alex. cap. 22. Hoc detrimento milites nostri tantum abfuerunt, ut perturbarentur, ut incensi potius atque incitati, magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca hæc est phrasis, τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ ἐνοχλεῖσθαι.

TANTUMMŎDO, Adv. [αὐτὸ μόνον, μόνον αὐτὸν, Gl. L. G. μόνον, G. L.] Idem, quod simplex Tantum. Ovid. 4. de Pont. 16. 49.

Omnia perdidimus, tantummodo vita relicta est.

Arbores tantummodo per stirpes alantur suas. Cic. 2. de Nat. Deor. 81.

Tantummodo non, ut Tantum non. Ter. Phorm. 1. 2. 92.

Posthac, si quicquam, nihil precor: tantummodo
Non addit: ubi ego hinc abiero, vel occidito.

Neque eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. Cic. 3. de Orat 49.

Tantummodo, pro Non amplius. Cic. 2. Fam. 9. Velles enim, ais, tantummodò ut haberem negotii quod esset ad laureolam satis. [Ubi rectius putem divise scribi, Tantum modo. conf. in TANTUS.

TANTUSDEM, tantadem, tantumdem. Adj. Ulpian. in l. Si pro patre. D. de in rem verso. Si decem in rem domini verterit, & postea tantamdem summam a domino mutuatus sit, &c.

Tantidem ponderis. Pomponius in l. ultima. D. de præscrip. verb. Si tibi scyphos dedi, ut eosdem mihi redderes: commodati actio est. Si, ut pondus argenti redderes, quantum in illis esset: tantidem ponderis petitio est, per actionem Præscriptis verbis.

Tantumdem periculum; pro Tantum periculi. Plaut. Pœn. 3. 3. 20.

Malo benefacere tantumdem est periculum,
Quantum bono malefacere. Et in Masc. Truc. 2. 5. 7. Tantumdem dolum aggrediar.

Cæpioni tantumdem solutum est. Cic. 1. Q. frat. 3.

TANTUMDEM, [τοσοῦτον, Gl. G. L.] vice Adv. quasi Tantum idem, significat Æque tantum. Plin. lib. 5. cap. 1. Volubile oppidum tantumdem a mari utroque distans.

Tantumdem est, quasi. Plaut. Merc. 2. 2. 43.

Nam meo quidem animo vetulus, decrepitus, senex,
Tantumdem est, quasi sit signum pictum in pariete. Al. Tantidem.

Tantumdem viæ. Cic. 1. Tusc. 104. Nihil necesse est, inquit: undique enim ad inferos tantumdem viæ est.

Tantumdem, quantum. Plin. Epist. 167. Cic. 5. Verr. 202. Magistratibus tantumdem detur in cellam, quantum semper datum est.

Quæ morte testamentove ejus tantumdem capiat, quantum omnes hæredes. Cic. 2. de Legib. 48.

Tantumdem, pro Nihil amplius. Ter. Phorm. 5. 6. 6.

Num tu intelligis quid hic narret? P. num tu? A. nihil. P. tantumdem ego. Idem Eun. 2. 3. 29.

Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantumdem.

P. Ubi habitat? CH. Ne id quidem. Vulgo Tantundem, per n scribitur.

TANTĬDEM, [τοσούτῳ, Gl. L. G.] Genitivus, qui verbis pretii solet adjici. Ter. Adel. 2. 1. 45.

Ob malefacta hæc tantidem emptam postulat sibi tradier.

Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere. Cic. 5. Verr. 83.

Emere aliquid tantidem, quanti, &c. Cic. 5. Verr. 192. V. TANTI.

TANTĬSPER, Adv. [ἐν τοσούτῳ, ἐπὶ τοσούτῳ, Gl. L. G.] significat Tamdiu: postulatque post se Dum pro Donec, sive Quamdiu, vel Quoad. Absolute Plaut. Aul. 4. 5. 6.

Tantisper hic ego ad januam concessero. Cic. 12. Att. Totos dies scribo: non quo proficiam quid, sed tantisper impediot. Ovid. in Ibin, 641.

Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello,
Immemores ne nos esse querare tui.

Cogitare tantisper de aliquo reo. Cic. pro Cæcin. 30.

Tantisper dum. Ter. Adel. 1. 1. 45.

Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet. Cic. 9. Fam. 2. Habes rationem mei consilii: tibi igitur hoc censeo, latendum tantisper ibidem, dum effervescit hæc gratulatio, & simul dum audiam quemadmodum negotium confectum sit.

Tantisper, quoad. Ulpian. in l. 3. §. Hoc autem. D. de itiner. actuque privat. Qui vult ire agere tantisper, quoad de servitute constet, non debet de suo jure docere.

TANTŬLUS, a, um. Adj. dimin. pro Tam parvus. Plaut. Truc. 2. 7. 48.

Tun' tantuli doni causa, olerum atque escarum & poscarum? Idem Pœn. 1. 2. 61.

En monstrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. Lucret. lib. 4. 897.

Causa tantula. Cic. 4. Att. 8. Dices tantulane in causa?

Epistola tantula. Cic. 1. Att. 14. pr.

Malum tantulum. Cic. 2. Tusc. 66.

Sol tantulus, quantus videtur. Cic. 4. Acad. 82. Al. Tantus.

Staturæ tantulæ homines. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 30.

Tantulum moræ. Cic. 4. Verr. 169. Et vendidisset, si tantulum moræ fuisset, quo minus ei pecunia illa numeraretur.

Tantulo venire; subaud. Pretio. Cic. pro Rosc. Amer. 130. Deinde cur tantulo venierint.

TANTŬLUM, Adv. Tam parum, significans. Cic. 7. Verr. 175. De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7. Verr. 180. Si tantulum oculos dejecerimus, præsto esse insidias, &c. [i. e. Paulum modo, nec est vere Adv.

Is discipulus magistro tantulum de arte concedit. Cic. pro Rosc. Amer. 118.

Tantulum peccavi, i. e. Paulum. Plaut. Cas. 4. 4. 6.

Tantulum commotus. Cic. 4. Verr. 144.

Nec quicquam posthac, non modo tantum, sed ne tantulum quidem præterietis. Cic. 15. Att. 10.

TANTILLUS, a, um. Adj. dimin. a Tantulus. Plaut. Trin. 1. 2. 22.

Faxo haud tantillum dederis verborum mihi. Ter. Adel. 4. 2. 24.

Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipsam omnium, quæ generantur e terra, quæ ex fici tantillo grano. Vetus exemplar legit Tantulo. Plin. lib. 32. cap. 1. Hæc tantilla est satis contra tot impetus, ut vetet ire navigia.

TANTILLUM, Adv. Plaut. Rud. 4. 4. 106. Si hercle tantillum peccassis. Catul. ad Juventium, 96. 6.

— nec possum fletibus ullis
Tantillum vestræ demere sævitiæ. [Revera non est Adv.

T A P

TĂPĒTUM, i. n. vel TAPĒS, ētis. m. vel TAPĒTE, is. n. [τάπης, Gl. G. L. τάπης ψιλὴ, L. G.] Tegmen ingeniose pictum variis coloribus, quo equi, mensæ, seu pavimenta sternuntur. Plaut. Pseud. 1. 2. 14.

Neque Alexandrina belluata, confutaque tapetia. Al. Conchyliata. Virg. 9. Æn. 358.

Armaque, crateraſque simul, pulchrosque tapetas. Sil. lib. 17. 64.

— nullo decorare tapete
Cornipedem Nomas assuetus. [In Gloss. Latinogræc. scribitur Tapedus, quasi sit m. g. Suid. τάπητες, Ἐπιβόλαια, ἢ ῥάμματα.

Alti tapetes. Ovid. 13. Met. 638.

Belluata tapetia. V. BELLUA.

Incubat tapetis. Stat. 10. Theb. 101.

Pictis tapetis instrati alipedes. Virg. 7. Æn. 277.

TĂPHIÆ, ārum. f. pl. [ταφίαι νῆσοι] Insulæ in mari Ionio, quas prope Echinadas Strabo lib. 10. ponit: quarum caput Taphus. Hujuscemodi repetit originem enarrator Apollonii poëtæ: Perseo ex Andromede, ut narrat Herodorus, quatuor fuere filii, Alcæus, Stheneleus, Mestor, & Electryon, qui simul regnaverunt. Ex Hippotoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, a quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphii communi nomine & imperio fuere. Igitur ii Hippotoes, eorum aviæ, pecuniam ab Electryone, eorum necessario, qui pro ea spopondit, repetebant: qua negata ad arma venere, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere. Alcmena Electryonis filia, patrem ultura, Amphitryonem Thebanum, hominem potentissimum, in matrimonium accepit: atque hoc pacto, bello inter eos conflato ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumque regnum Cephalo, profugo Atheniensi, qui exercitui præerat, donatum, quod ad Ulyssem e successione pervenit. V. Plin. 4. 12.

TAPHIUSA, Plin. lib. 36. cap. 21. Locus est juxta Leucadem, in quo Taphiusius lapis nascitur.

TAPHRÆ, [τάφραι] Oppidum est in Taurica Chersoneso, Trajani principis auspiciis aliquando captum, ut auctor est Florus, qui sub Trajano vixit. Nunc vulgo appellatur *Mancup.* [De Floro nugæ. Meminit Mela 2. 1. Plin. 4. 12. ad fin. V. & Steph.

TAPĪNŌSIS, is. f. [ταπείνωσις] Latine Humiliatio dicitur. Virg. 1. Æn. 118.

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Servius; In gurgite vasto, Tapinosis est: id est, rei magnæ humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto sublevat: ut hoc loco, Vasto addidit.

TAPOSĪRIS, [ταπόσιρις] Civitas in Ægypto. Stephanus ταφόσιρις appellat, quia sit sepultus in ea Osiris. Strabo duas facit Taposires: unam mari propiorem, alteram remotiorem.

TAPRŌBĂNĒ, es. f. pr. com. [ταπροβάνη] Insula in mari Indico amplissima, inter ortum occasumque Solis, ut Solinus refert. Patet in longitudine stadiorum septem millibus, in latitudine quinque millibus. Ibi Septemtriones non videntur, ut est auctor Plin. lib. 6. cap. 22. ubi multa de hac insula. Inter alia refert, legatos ex Taprobane, quum ad nos venissent, miratos esse Septemtriones & Vergilias, veluti in novo cælo: Lunam vero apud ipsos non nisi ab octava die, ad quintam decimam supra terram aspici. V. Pomponium Melam lib. 1. & 3. 7. Lucet ibi Canopos sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos centum. Nascuntur in ea berylli & hyacinthi, ut Ptolemæus lib. 7. refert cap. 4. Plin. lib. 6. cap. 22. scribit in ea quingenta oppida comperta fuisse. In eadem (sicut Geometræ scribunt) sunt duæ æstates. Taprobane nostro ævo vocatur *Sumatra.*

TAPSUS, [τάψος] Peninsula est Siciliæ non procul a Syracusis, Megarensem sinum a meridie definiens. Virg. 3. Æn. 689.

— vivo prætervehor ostia saxo
Pantagiæ Megarosque sinus, Tapsumque jacentem.

TAPULLUS, a, um. Adj. Tapullam legem convivalem ficto nomine conscripsit, jocoso carmine, Valerius Valentinus. Cujus meminit Lucilius, inquit Festus.

TAPYRI, [τάπυροι] Populi in Parthia, ut lib. 11. refert Strabo, quibus mos est ut proprias uxores aliis viris nuptui concedant, quum duos aut tres filios ex eis susceperint.

T A R

TAR. Tarquinius, Tarvisinus.

TARACINA, V. TARRACINA.

TARACO, V. TARRACO.

TARAS, [τάρας] Neptuni fuit filius, quem Tarentum ædificasse quidam existimant. V. TARENTUM.

TARATANTĂRA, Vox tubæ sonitum imitans, ab Ennio ficta.

Et tuba terribili sonitu tatatantara dixit. Servius in nonum Æneidos, 509.

At tuba terribilem sonitum procul ære sonoro. Hemistichium, inquit, Ennii: nam sequentia iste mutavit. Ille enim ad exprimendum tubæ sonum ait Taratantara. Et multa hujusmodi Virgilius, quum aspera invenerit, mutat.

TARBELLI, [τάρβελλοι] Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs: vulgo *Tarbe.*

TARCHETIUS, [ταρχέτιος] Impius Albanorum rex. De quo Plutarchus in vita Romuli p. 18. Francf. antiquam de ortu Romuli fabulam prolixe narrat.

TARCHON, [τάρχων] Hetruscorum dux, qui, ut ex Virgilio notum est,

Æneæ

Æneæ ſuppetias tulit adverſus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta N littera. Virg. 8. Æn. 603.
Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant
Caſtra locis.
Superbus Tarchon. Sil. lib. 8. 474.

TARDUS, a, um. Adj. [βραδὺς, Gl. L. G. & G. L.] notæ ſignificationis. Cic. de Senect. 21. Memoria minuitur, credo, niſi eam exerceas, aut ſi ſis natura tardior. Plaut. Merc. 3. 4. 10.
Velox & Tardus, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Formoſus an deformis, velox an tardus ſit, &c.
Tardus inceſſu filius. Plin. lib. 7. cap. 16.
Ætate tardus. Ovid. 8. Met. 686.
Tarda & languida pecus. Cic. 2. de Finib. 40. Contraque, ut tardam aliquam & languidam pecudem, ad paſtum, & ad procreandi voluptatem, hoc divinum animal ortum eſſe voluerunt.
Agmen tardum. Virg. 9. Æn. 47.
Aſellus tardus. Virg. 1. Georg. 273.
Corpora tarda. Virg. 6. Æn. 720.
Fuga tarda. Ovid. 1. Triſt. 2. 84.
Gradibus tardis errare. Ovid. 11. Met. 357.
Gravitas tarda. Ovid. 11. Met. 618.
Modi tardiores, Languidiores, remiſſiores, minus incitati. Cic. 1. de Orat. 254. Solet idem Roſcius dicere, ſe quo plus ſibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus remiſſiores eſſe facturum.
Moræ tardæ. Ovid. 19. Epiſt. 38.
Noctes tardæ, Tarde venientes, hoc eſt æſtivæ. Virg. 2. Georg. 482. Servius.
Nox ſolſtitialis tardior hiberna. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.
Opem tardam admovere. Ovid. Rem. Amor. 116.
Paſſu tardo incedere. Ovid. 10. Met. 49.
Pede tardo cunctari. Ovid. 2. Amor. 19. 12.
Principia orationis tarda, & exitus tamen ſpiſſi & producti eſſe debent. Cic. 2. de Orat. 213.
Proviſor tardus utilium. Hor. de Arte Poet. 164.
Res tardior ſpe. Liv. 24. 40. pr.
Senectus tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Senectus tarda gelu. Virg. 8. Æn. 508.
Unda tarda. Virg. 4. Georg. 479.
Tardus ad injuriam. Cic. 1. Off. 34. Atque haud ſcio, an ſatis ſit eum, qui laceſſierit, injuriæ ſuæ pœnitere, ut & ipſe ne quid tale poſthac committat, & ceteri ſint ad injuriam tardiores. Subaudi Inferendam.
Ad referendam gratiam tardiorem eſſe. Cic. Anteq. iret in exſil. 6.
Tardus in cogitando. Cic. de Clar. Orat. 216.
Homo tardus, Hebes, obtuſi ingenii. Cic. 3. de Orat. Namque aut ſenes ad eas acceſſerunt, aut uſque ad ſenectutem ſtudiis detinentur, aut ſunt tardiſſimi.
Ingenium tardum. Cic. 3. pro Lege Agr. 6. Sed quem veſtrûm tam tardo ingenio fore putavit, cui poſt eos Conſules, Sullam dictatorem fuiſſe in mentem venire non poſſet?
Ingenium tardum in accipiendis, quæ traduntur. Plin. lib. 8. cap. 3.
Ingenium eximium, & Tarda mens. Cic. 5. Tuſc. 68.
Senſus hebetes & tardi, Nihil percipientes. Cic. 1. Acad. 131.
Tardus, Rudis & ſtupidus. Virg. 10. Ecl. 19.
— tardi venere bubulci. Ter. Eun. 5. 8. 49.
Fatuus eſt, inſulſus, tardus, ſtertit noctesque & dies. Servius.
Quidam nimis indociles tardique ſunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.
Tardum eſt dictu, Difficile, non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1. Vini genera, differentiaſque perquam multas expoſuimus, & fere cujuſque proprietates. Neque eſt ulla pars difficilior tractatu, aut numeroſior: quippe quum ſit tardum dictu, pluribus proſit, an noceat.
Tardus, Perſeverans & diuturnus. Virg. 2. Georg. 126.
Media fert triſtes ſuccos, tardumque ſaporem
Felicis mali. Ita Nonius 4. 457. Servius vero, Vix intelligibilem, interpretatur.
Curis Tardis palleſcere. Propert. lib. 1. 13. 7.
Tardus fumus, Denſus & craſſus. Virg. 5. Æn. 682. Servius.

TARDIUSCŬLUS, a, um. dimin. [ὑπόβραδυς] Ter. Heaut. 3. 2. 4.
Ille Cliniæ ſervus tardiuſculu'ſt. i. e. Aliquantum tardus.

TARDE, [βραδέως, Gl. L. G.] tardius, tardiſſime. Adv. Cic. 14. Fam. 5. Tardeque & incommode navigaſſemus.
Tarde & Ocius, contraria. Cic. 4. Tuſc. 32. Illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocius.
Creſcens tarde oliva Virg. 2. Georg. 3.
Facere iter tarde. Cic. 11. Att. 20.
Ingredi tardius. Cic. 1. Tuſc. 75. Qui in compedibus corporis ſemper fuerunt, etiam quum ſoluti ſunt, tardius ingrediuntur.
Ire tardius. Hor. 2. Serm. 3. 101.
Moveri celerius & Tardius, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.
Percipere tarde, & Celeriter accipere. Cic. pro Roſc. Com. 31.
Procedunt tempora tarde. Ovid. 5. Triſt. 10. 5.
Tardiſſime, vel Quum tardiſſime. Plin. lib. 18. cap. 7. Quatuor, aut quinque tardiſſime, diebus florere incipiunt: totidemque aut paulo pluribus defloreſcunt: hordea vero, quum tardiſſime, ſeptem.
Veſperi & Tarde. Cic. pro Milon. 55. Videte nunc illum primum egredientem e villa ſubito: cur veſperi? quid neceſſe eſt tarde?
Adveniens tardius hoſpes. Hor. 2. Serm. 2. 91.

TARDĬTAS, ātis. f. [βραδύτης, νωχελία, Gl. G. L.] opponitur Celeritati. Cic. de Univerſ. 28. Atque ut eſſet menſura quædam evidens, quæ in octo curſibus celeritates, tarditateſque declararet, &c.
Celeritati Tarditas contraria eſt. Cic. in Topic. 47.
Curſu corrigere tarditatem. Cic. 2. Q. frat. 15. V. CORRIGO.
Tarditas pedum. Cic. pro Rabir. perd. 21. Qui quum ingredi vix poſſet, non ad inſequendum ſibi tarditatem pedum, ſed ad fugiendum impedimento fore putabat.
Certatim poſthac, mihi crede, ad hoc opus curretur, nec occaſionis tarditas exſpectabitur. Cic. 2. Philip. 118.
Tarditas & Cunctatio. Cic. pro Sext. 100. Ita ut nonnunquam cunctatione & tarditate, dum otium volunt etiam ſine dignitate retinere, ipſi utrumque amittunt.

Tarditas & Procraſtinatio. Cic. 6. Philipp. 7. Pleriſque in rebus gerendis tarditas & procraſtinatio odioſa eſt.
Afferre moram & tarditatem alicui rei. Cic. 5. Philipp. 25. Certe iſta legatio moram & tarditatem affert bello.
Afferre tarditatem ad aliquid faciendum. Cic. 11. Philip 25. Affert tarditatem iſta ſententia ad bolabellam perſequendum.
Damnari natura tarditatis. V. DAMNO.
Stativa tarditate ſubſiſtunt. Firmic. lib. 1. cap. 2. non ita procul a fine.
Tarditas ingenii, ſtupor, debilitaſque linguæ. Cic. in Piſon. 1. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tarditas audientium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Tarditas aut gravitas in ſenſibus. Cic. 4. Acad. 87. At enim ipſe ſapiens ſuſtinet ſe in furore, ne approbet falſa pro veris, & alias quidem ſæpe: ſi aut in ſenſibus ipſius eſt aliqua forte gravitas aut tarditas, aut obſcuriora ſunt quæ videntur, aut a perſpiciendo temporis brevitate excluditur.
Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Tarditas & ſtultitia. Cic. 1. de Legib. Quid abjectius tarditate & ſtultitia dici poteſt?
Tarditas conſiderata. Cic. in Brut. 154. Ser. Sulpicius, cum dicendi cauſa duobus peritiſſimis operam dediſſet, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli, hominis acuti & exercitati, promptam in agendo & in reſpondendo celeritatem, ſubtilitate diligentiaque ſuperavit: Balbi, docti & eruditi hominis, in utraque re conſideratam tarditatem vicit, expeniendis conficiendiſque rebus. Hoc verbo Cicero voluit oſtendere, traditatem non fuiſſe prorſus naturalem, ſed eum ſolitum fuiſſe lente (quod ajunt) feſtinare.
Infinitam enim faciet ipſa res dicendi tarditatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tarditas & taciturnitas. Cic. 1. Fam. 5. Sed noſti hominis tarditatem & taciturnitatem.

TARDITIES, ēi. f. antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & ſocordia. Nonius 2. 866.

TARDITŪDO, ĭnis. f. Idem. Plaut. Pœn. 3. 1. 29.
Podagroſi eſtis, ac viciſtis cochleam tarditudine.

TARDOR, ōris. m. pro Tarditas dici probat Nonius ex Varrone, Pedatus verſuum tardor. Non. 3. 255.

TARDĬGĔMŬLUS, a, um. Adj. Tarde gemens. Nævius apud Gell. 19. 7. Tardigemulo ſenio oppreſſus. conf. Non. 4. 345. ubi alii legunt Tardigenulo, a Genu.

TARDĬGRĂDUS, a, um. Adj. [βραδύπους] Quod tarde graditur. Cic. 2. de Divin. 133.
Quadrupes tardigrada, agreſtis, humilis, aſpera. Ex poeta.

TARDILŎQUUS, a, um. Adj. Ad loquendum tardus. Sen. Epiſt. 40. Summa ſummarum hæc erit, tardiloquum te eſſe jubeo.

TARDĬPES, ĕdis. Adj. [βραδύπους] Qui tarde incedit, aut claudicans. Catul. 37. 7.
Electiſſima peſſimi poetæ.
Scripta tardipedi deo daturam. i. e. Vulcano. Columel. lib. 10. v. 420.
Quin & tarpipedi ſacris jam rite ſolutis
Nube nova feritur.

TARDO, [βραδύνω, Gl. L. G. & G. L. χρονίζω, G. L.] āre. Morari, tergiverſari. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 28. Sed ne omnino metum reditus ſui barbaris tolleret, atque ut eorum auxilia tardaret, &c. Cic. 7. Fam. 5. Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certe tardare.
Inertia tardat nos. Tibul. lib. 1. 2. 23.
Impetum inimici tardare, Reprimere, remorari. Cæſ. 1. Bell. Civil. 26.
Tardare & Frenare. Cic. 5. Verr. 130. Quum ejus animum ad perſequendum, non negligentia tardaret, ſed conſcientia ſceleris, avaritiæque ſuæ frenaret.
Studia alicujus tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. 3. In quo vereor, ne ſi id, quod vis, effecero, eumque oratorem, quem quæris, expreſſero, tardem ſtudia multorum, qui deſperatione debilitati experiri id nolent, quod ſe aſſequi poſſe diffidant. Budæus.
Animos accuſatorum tardare. Cic. 4. Verr. 167. Statuæ illæ equeſtres, quas tu paulo ante, quam ad urbem venires, poni inſcribique juſſiſti, ut omnium inimicorum animos, accuſatorumque tardates.
Animo tardari. Cic. 11. Philipp. 24. Vereor ne exercitus quoque noſtri, qui non delectus neceſſitate, ſed voluntariis ſtudiis ſe ad Remp. contulerunt, tardentur animis, ſi quicquam aliud nobis, niſi de inſtanti bello cogitatum putabunt.
Tardare & procraſtinare negotium aliquod. Cic. ad Brut. 1. Si ea, quæ ex tempore ſuſcepta ſunt ut agerentur, non tardata & procraſtinata ſunt.
Tardare, cum Infinitivo. Cæſ. 2. Bell. Gall. 43. Ut multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.
Tardare, abſolutum. Cic. ad Brut. 18. At illa tetulit, quæſivitque, quid nam mihi videretur, accerſeremuſne te, atque id conducere putaremus, an tardare & commorari te melius eſſet tibi.

TARDANS, antis. Partic. [βραδύνων] ut, Senecta tardans. Virg. 5. Æn. 395.

TARDĀTUS, a, um. Partic. [βραδυνθὲς] Virg. 5. Æn. 453.
At non tardatus caſu, neque territus heros
Acrior ad pugnam redit.
Gradus tardati. Stat. 2. Theb. 671.

TARDĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anim. 43. Rigor tardabilis.

TARDESCO, [βραδύνομαι] ĕre. Tardum fieri. Lucret. lib. 3. 480.
Conſequitur gravitas membrorum, præpediuntur
Cruta vacillanti, tardeſcit lingua, madet mens.

TĂRENTUS, i. m. & f. & TARENTUM, i. n. [τάρας] Nobilis urbs Calabriæ ad mare, Pyrrho Epitota in ducem contra Romanos accito clariſſima, ſita in pæninſula quadam, ut indicat Ptolem. lib. 3. cap. 2. Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æn. 551.
Hic ſinus Herculei (ſi vera eſt fama) Tarenti
Cernitur. Servius, Lacones & Athenienſes diu inter ſe bella tractarunt, & quum utraque pars affligeretur, Lacones, quibus juventus deerat, præceperunt ut virgines cum quibuſcunque concumberent. Quod factum eſt. Et quum poſt ſedata bella juventus incertis parentibus nata erubeſceret, & patriæ & ſibi eſſet opprobrio, (nam Partheniæ dicebantur) accepto duce Phalanto, octavo ab Hercule, profecti ſunt: delatique

ad breve oppidum Calabriæ, quod Taras Neptuni filius fabricaverat, id auxerunt: & prisco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc Herculei Tarenti, si vera est fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Hactenus ille. Quæ plenius refert & accuratius Justinus lib. 3. cap. 4. Nunc vulgo dicitur *Taranto*; testis Olivarius in Melam.

Lacedæmonium Tarentum. Ovid. 15. Met. 50.

Sacri Tarenti custos Neptunus. Hor. 1. Carm. 28. 29.

Incolæ fuerunt mollitie & luxuria deinceps infames, unde Epitheta seqq.

Imbelle Tarentum. Hor. 1. Epist. 7. 45.

Molle Tarentum. Hor. 2. Serm. 4. 34. V. MOLLIS.

Saturum Tarentum. Virg. 2. Georg. 197.

Tarentus f. g. legitur apud Sidon. Carm. 5. 453.

Ipsaque, quæ petiit, trepidaverat uncta Tarentus.

TARENTĪNUS, a, um. Adj. [Ταραντῖνος] Quod ex Tarento est, vel Tarentinis agris crescit: ut,

Deliciæ Tarentinæ. Flor. 1. 18. 28.

Nux Tarentina. Plin. lib. 15. cap. 22. Et Tarentinarum duo genera, fragili putamine ac duro: quæ sunt amplissimæ, & minime rotundæ. Unde quidam Tarentum appellatum putant, quod juglandes nuces & pineas molles habet, ac similiter oves. Tarentum autem Sabini vocant Molle.

Pira Tarentina. Columel. lib. 5. cap. 10.

Venenum Tarentinum. Hor. 2. Epist. 1. 207.

Lana Tarentino violas imitata veneno. h. e. Purpura Tarentina.

Tarentinum versum, pro Molli & lascivo posuisse Arnobius videtur, ubi de Sabaziis agit, cum scribit, Tum illum citabimus Tarentinum notumque senarium, quem antiquitas canit dicens,

Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotavit Turneb.

Tarentini, vocabantur Genus quoddam equitum. Liv. 35. 28. de Philopœmene Achæorum Prætore loquens, Et tum omnium primum agmen constituit; dein Cretenses auxiliares, & quos Tarentinos vocabant equites, binos secum trahentes equos, ad prima signa misit. Et 29. Luce orta, Cretensium levis armatura, & Tarentini equites super torrentem prælium commiserunt. Ælianus non longe a principio libri de Instruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo sunt genera. Nam alii longius jaculantur, & ob eam rem equites jaculatores dicuntur, & Tarentini speciali vocabulo. Alii quum semel aut bis jaculum miserint, quo leviori utuntur, manus de cetero cum adversario conserunt, & cominus pugnare incipiunt, non secus quam quos hastatos appellari retulimus. Leves hos nominari solitum est. Ergo Tarentinorum alii Tarentini nomine suo vocantur, qui de longe jaculari consueverunt: alii leves, qui pugnam cominus subeunt. Hæc Ælianus. De his loqui putatur Cicero, 5. Att. 19. Quæ, inquit, de Tarentinis in militia laboravi, ea tibi grata esse gaudeo. V. Grævium in loc.

Tarentina Genus ornamenti muliebris, Æliano lib. 7. de Var. hist. 9.

TARIFFA, V. in dictione BELLO, urbs Hispaniæ.

TARMĒS, ētis. m. [θρίψ] Genus vermiculi carnem exedens. Paulus. V. Plaut. Mostell. 3. 2. 140. Vitruv. lib. 2. cap. 9. Scalig. ad Fest. & Plaut. Alias Teredo. [An apud Paul. pro Carnem scribendum Materiam?

TARNA, æ. f. [τάρνα] Urbs fertilissima ponitur Homer. lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam postea Sardis dixerunt.

TARPĒJA, [ταρπήια] teste Plutarcho in vita Romuli, Filia fuit Tarpeji, quæ Romanam arcem in Capitolio constitutam, cujus pater Tarpejus custos erat, Sabinis prodidit. Hinc mons Tarpejus dictus: Hinc etiam Tarpeja sedes apud Virg. 8. Æn. 347. V. Servium in loc. De hac vide etiam Propert. lib. 4. Eleg. 4. quæ sic incipit,

Tarpejum nemus, & Tarpejæ turpe sepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.

TARPEJUS, a, um. [ταρπήιος] Adj. ut,

Arx Tarpeja. Virg. 8. Æn. 652.

Arces Tarpejæ. Ovid. 15. Met. 866.

Juppiter Tarpejus. Ovid. 6. Fast. 34.

Lucus Tarpejus. Propert. lib. 4. 9. 5.

Mons Tarpejus, i. e. Capitolinus. Varro de L. Lat. 4. 7. pr. Dictus, inquit, a virgine Vestali Tarpeja, quæ ibi a Sabinis necata armis, & sepulta. Ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes, Tarpejum appellatur saxum.

Pater Tarpejus, Juppiter. Propert. lib. 4. 1. 7.

Rupes Tarpeja. Lucan. lib. 1. 196.

Saxa Tarpeja. Sil. lib. 1. 117. conf. Varr. l. c.

Sedes Jovis Tarpeja. Virgil. l. c. Lucan. lib. 5. 306.

Templa Tarpeja. Stat. 3. Silv. 4. 105.

TARQUĪNIUS, i. m. Plures fuerunt apud Romanos, qui hoc nomine dicti sunt. Primus omnium

Tarquinius Priscus, [Ταρκύνιος Πρίσκος] quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos subegit, Circum designavit, qui nunc Maximus dicitur, ubi spectacula sibi quisque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis sustentata. Ludicrum fuit, equi, pugilesque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliavit; Anci filiorum conspiratione periit. Ex lib. 1. Livii: ubi reliqua V.

L. Tarquinius Superbus, Prisci, seu filius, seu nepos, cognomen a moribus meruit. Occiso Servio Tullio, cujus filiam in matrimonio habuit, regnum sceleste occupavit: bello tamen strenuus, Latinos Sabinosque domuit, &c. Demum quum in Ardeæ obsidione filius ejus Lucretiæ stuprum intulisset, cum eo in exsilium actus, ad Porsenam Hetruriæ regem se contulit, cujus ope regnum retinere tentavit. Pulsus Cumas concessit, ubi per summam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit. Liv. lib. 1. & 2. Ovid. 2. Fast. 687.

Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir injustus, fortis ad arma tamen.

L. Tarquinius Collatinus, Egerio genitus, Aruntis, qui Prisci frater fuit, filio, in contubernio juvenum regiorum Ardeæ erat, quam Superbus obsidione premebat. Ubi forte, quum in convivio conjugem suam unusquisque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regiasque nurus in convivio vel luxu deprehendunt. Inde Collatiam petunt, & Lucretiam ejus inter ancillas in lanificio offendunt. Itaque ea pudicissima judicata est. Ad quam corrumpendam Sex. Tarquinius, Superbi F. Collatiam rediit, & jure propinquitatis in domum Collatini venit, cubiculum Lucretiæ irrumpit, ejusque pudicitiam expugnat. Illa postero die advocatis e castris Sp. Lucretio patre, & conjuge, una cum P. Valerio & L. Junio Bruto, iis rem exposuit: & cultro, quem veste texerat, se occidit. Illi exsilio regum rem vindicaverunt. Ita L. Tarquinius Collatinus cum L. Junio Bruto primi omnium Romæ coss creati sunt. Quem honorem tamen, ob invidiam nominis, Collatinus paulo post deponere consensu populi coactus est. Tarquinius cum prole tota ejectus, ad Mamilium Tusculanum generum confugit, Latinosque omnes concitat. Contra quos Postumius missus. Ex Liv. lib. 1. & 2.

Superbissimus atque crudelissimus Tarquinius. Cic. pro Rabir. perd. 13. Nam hæc tua, quæ te, hominem clementem popularemque, delectant, &c. sed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii, superbissimi atque crudelissimi regis, ista sunt cruciatus carmina.

Ejectus Tarquinius. Virg. 8. Æn. 646.

Fasces superbi Tarquinii. Hor. 1. Carm. 12. 35.

Reges Tarquinii. Virg. 6. Æn. 817.

Superbus Tarquinius regno pulsus. Hor. 1. Serm. 6. 13.

TARQUĪNII, orum. m. pl. [Ταρκύνιοι] Vetus oppidum Campaniæ. Cic. 5. Tusc. 109. Demarathus quidem, Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quod ferre non poterat, fugit Tarquinios Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreavit. Steph. Ταρκυνία.

TARQUINIENSIS, e. Adj. [Ταρκυνιεύς] ut, Fundus Tarquiniensis. Val. Max. 5. 3. 3.

Ager Tarquiniensis. Cic. 2. de Divin. 50.

TARQUINIENSE, is. n. absolutum, pro Agro Tarquiniensi, & qui a Tarquiniis heredibus primum nomen accepit. Plin. 8. 52. Qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Idem 9. 56.

TARRĀCĪNA, æ. f. [Ταρρακίνη] vel TARRACINÆ, arum. pl. [ταρρακίναι] Oppidum Volscorum in Campania, ante Trachyna, id est aspera, a loci aspredine, & lingua Volscorum Anxur dicebatur prius, diversam fortunam a Rheginis experta. Liv. 4. 59. Anxur fuit, quæ nunc Tarracinæ sunt: urbs prona in paludes.

Dicitur & Taracina unico R, & Terracina. V. ANXUR.

TARRACINENSIS, e. Adj. Sallust. Bell. Catil. cap. 46.

TARRĀCO, [Ταρράκων] Insignis Hispaniæ civitas, Scipionum opus, a quo provincia ipsa Tarraconensis & Tarraconia dicta est, nunc *Aragonia*, vocatur, quæ (ut Pomponius scribit lib. 2. 6.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Lusitaniamque contingens, mari latera objicit nostro, qua Meridiem: qua Septentrionem spectat, Oceano. Urbium e mediterraneis clarissimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc est Cæsarea Augusta. Tarraco nunc vulgo *Tarragona* dicitur, teste Olivario. Hinc Tarraconensia vina, optima. Martial. lib. 13. 118.

Tarraco, Campano tantum cessura Lyæo.
Vitifera Tarraco. Sil. lib. 3. 370.

TARSUS, [Ταρσός] Urbs præclarissima, & Ciliciæ metropolis, quam Perseus, Danaes nobilissima proles, ædificavit. Lucan. lib. 3. 225.

Deferitur Taurique nemus, Perseaque Tarsus. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Dicta Tarsus, ut quidam existimant, a siccitate: vel a parte pedis quæ ταρσὸς dicitur, ut in manu καρπός. Vel, ut Josephus ait lib. 1. a Tarso nepote Japheth. Nunc vulgo vocatur *Tarso*.

Tarsenses adeo philosophiæ studiosi fuerunt, ut Athenienses & Alexandrinos superarent. Ex Tarso fuerunt Antipater, Archelaus, & Nestor, & duo Athenodori, & hi philosophi Stoici fuere.

TARSIS, vel THARSIS, [Θαρσὶς] Lapidis genus est, ut ait Hieronymus ad Marcellum.

Est & Tarsis vel Tharsis, [Θαρσὶς] regio, ad quam Jonas propheta se velle ire dixit. Ipsum quoque mare, quia cæruleum sit, & sæpe solis radiis percussum, colorem supradictum trahat, a colore nomen accepit.

Porro Hebræi Tarsis mare dici generaliter autumant, secundum illud, In spiritu violento confringes naves tarsis, id est maris.

TARSENSIS, e. Adj. possess. [Ταρσεὺς, ὁ Θαρσηνός] ut, Tarsense pelagus. Columel. lib. 8. cap. 16.

TARTĀRIA, sive TATTARIA, æ. f. Regio amplissima, quæ partim in Europa, sed maxima ex parte in Asia, sita est. Universa dividitur in Europæam, quæ & Minor dicitur, & Asiaticam; utraque ut plurimum inculta, tristis, squalida atque deserta. Nomen accepit a flumine *Tartar*, quod *Mongul* regionem irrigans, in mare Septentrionale effunditur. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 4. cap. 23. & lib. 5. cap. 3. 4. 5. Hinc

TARTĀRI, sive TATTĀRI, [τάρταροι] Gens ipsa fera, atrox, crudelis, inconditis moribus, & omnium barbarorum maxime barbara. Legito Vadianum apud Pomponium Melam lib. 3. & Cluver. loc. supra cit.

TARTĀRUS, [τάρταρος] & in multitudinis numero, neutro genere TARTĀRA, ἀπὸ τοῦ ταράσσειν, id est turbare: aut quod melius est, ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, id est a tremore frigoris: Locus inferorum profundus, inquit Servius. Virg. 6. Æn. 577. — tum Tartarus ipse

Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demissior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus, &c. conf. Steph. Poëtæ Latini fere n. pl. Tartara utuntur, ut

Funesta Tartara. Stat. 11. Theb. 574.

Ima Tartara. Senec. OEdip. 10.

Impia. Virg. 5. Æn. 734.

Intima Lethi Tartara. Virg. 4. Georg. 482.

Nigra Tartara. Virg. 6. Æn. 135.

Opaca Tartara. Ovid. 10. Met. 670.

Profunda Tartara. Senec. Hippol. 8.

Tristia Tartara. Virg. 4. Æn. 243.

TARTAREUS, a, um. possess. [ταρτάρεος] Virg. 7. Æn. 513.

— cornuque recurvo
Tartaream intendit vocem. i. e. Terribilem, aut fortem, inquit Servius. Idem 12. Æn. 846.

Quas & Tartaream nox intempesta Megæram.

Acheron Tartareus. V. ACHERON.

Tartareus canis, Martial. lib. 5. 35. Cerberus intelligitur.

Custos Tartareus, Cerberus. Virg. 6. Æn. 395.

Deus Tartareus, Pluto. Ovid. 1. Trist. 8. 32.

Domus Tartarea. Ovid. 3. Fast. 620.

Plaga Tartarea. Cic. 2. Tusc. 22.

Hæc e Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit hydra generatum canem. Ex poeta.

Umbræ

Umbræ Tartareæ. Ovid. 6. Met. 676.

TARTESSOS, [Ταρτησσὸς] Hispaniæ civitas juxta columnas Herculis, aliquando Carteja dicta, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 6. Silius omnino aliam Tartessoa a Carteja facit lib. 3. 399.

Argantoniacos armat Carteja nepotes, &c.

Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo. Silii interpres eandem esse falso colligit Vadiani judicio. At Liv. 28. 30 pr. Dum hæc, inquit, ad Bætim fluvium geruntur, Lælius interim, freto in Oceanum evectus, ad Cartejam classe accessit. Urbs ea in ora Oceani sita est, ubi primum e faucibus angustis panditur mare. Hactenus Livius. Eandem igitur cum Tartesso fuisse credi par est. Nam & Strabo lib. 3. Nonnulli, inquit, Tartessum hujus ætatis Cartejam nominant. V. CARTEIA.

Tartessus, Urbs in litore prope Gades: unde familia Columellæ emanavit, a Tartaro dicta, ut meminit Strabo, propter subterraneas illic cavernas. Hinc

TARTESSIĂCUS, a, um. Adj. [Ταρτησσιακὸς] possess. ut, Tartessiaci thyrsi, i.e. Lactucæ. Columel. lib. 10. v. 371. Sil. lib. 16. 114.

— noctisque per umbram
Ad Tartessiacos tendit per litora portus. Idem 17. 591.
Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

TARTESSIUS, a, um. Adj. [Ταρτήσιος] Ovid. 4. Met. 416.

Prefferat occiduus Tartessia litora Phœbus.

Tellus Tartessia. Sil. lib. 16. 647.

TARVANNA, [Ταρβάννα] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Galliæ urbs Morinorum: vulgo *Terouane*.

TARUNTIUS, [Ταρύντιος] Vir fuit tum Philosophiæ, tum Mathematicarum in primis studiosus. Auctor Plutarchus in Romulo.

TARUSCUM, [Ταρουσκὼν] Ptolemæo lib. 2. cap. 10. Saliorum urbs in Gallia, vulgo *Tarascon*.

T A T

TĂTA, [πάππας] Tatam pueri Patrem vocant. Martial. lib. 1. 101.

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest. V. BUA.

TĂTÆ, Cantio est sibi invicem respondentium. Plaut. Stich, 5. 7. 3.

Fac tu hoc modo, at tu hoc modo. SA. babæ. ST. tatæ. SA. papæ. ST. evax. Al. Pax. Idem Trucul. 1. 1. 18.

TĂTIUS, [Τάτιος] T. Tatius Sabinorum dux, qui cum diu in Romanos bellum moliretur, tandem per proditionem Tarpejæ virginis Capitolio primum capto, urbem invasit, ac pace facta, regnum Romæ quinquennio una cum Romulo tenuit: quem postremo tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuvius, & in Aventinensi laureto sepultum. De hoc vide Liv. 1. 10. & apud Plutarchum in Romulo.

Ferus Tatius. Propert. lib. 4. 2. 52.

TATIENSES, [Τατιήνοις] Tertia pars populi Romani a T. Tatio dicta. V. Plut. in Rom. Liv. 1. & f. l. LUCERES.

T A U

TAULANTII, [Ταυλάντιοι] Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus. Lucan. lib. 6. 16.

Quemque vocat collem Taulantius incola petram.

TAURA, V. TAURUS.

TAUREA, æ. m. [Ταυρέας] Jubellius Taurea dictus, Campanus, memoranda vir fortitudine, qui cum Campanus senatus a Q. Fulvio Flacco cos. capite plecteretur, voluntaria morte ante pedes ejus, transfixus gladio, procubuit, V. Liv. 26. 15. Conf. JUBELLIUS.

Sublimis Taurea. Sil. lib. 13. 143.

TAUREUS, Adj. V. TAURUS.

TAUREUS, [Ταύρεος] Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immolabant: vel quia sit deus maris, quod sonum emittat similem voci taurinæ.

TAURI, [Ταῦροι] populi, Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela lib. 2. 1.) & Orestis adventu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere victimis advenas cædere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam adventu, quædam habet Ovid. 4. Trist. 4. 66.

Immanis autem sacrificii hujus, Thoas rex auctor fuit. Hinc Diana ipsa Thoantea dicta Sil. lib. 4. 771. Ejus frequens mentio est apud Lucanum, Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto; Tauros omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere, & precibus peractis, hominis caput clava ferire, corpus truncum e ripa deturbare, caput cruci suffigere. Captis vero bello caput amputant, referuntque domum, & suffixum fusti in tecti sublimia statuunt, plerumque autem supra furnarium erigunt: ideo id agentes, quod hos totius domus custodes esse sibi persuadeant. Ex Herodoto.

TAURICUS, a, um. Adj. [Ταυρικὸς] ut,

Terra Taurica. Ovid. 1. de Pont. 2. 80.

Ara Taurica. Ovid. 4. Trist. 4. 63.

TAURICA Chersonesus [Ταυρικὴ Χερσόνησος] Peninsula, provincia est Europæ, ut docet Ptolemæus lib. 3. cujus fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Propontis, & Cimmerius Bosphorus. Ibi civitates sitæ sunt Eupatoria & Theodosia, nunc Capha. Ejus ambitus LXX millia passuum complectitur, & a Mæotidis populis, qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit. Hodie vocatur *Pracopia*. De hac Juven. 15. Sat. 116.

— quippe illa nefandi Taurica sacri
Inventrix. V. CHERSONESUS.

TAURINI, [Ταυρῖνοι] Plin. lib. 3. cap. 17. Populi sunt Italiæ Transpadanæ in Alpium radicibus. Augusta Taurinorum ipsius urbis nomen; hodie *Turin*. [Hos Stephanus eosdem cum Taurisis facit, Strabonem lib 7. secutus, qui & Taurisias, & Liguriscas vocat. Verum Plinius distinguere videtur. q. V.

TAURĪNUS, a, um. Adj. [Ταυρινὸς] ut. Campi Taurini. Sil. lib. 3. 646.

Taurinus, Adj. a Taurus, V. in TAURUS.

TAURŌMĪNIUM, [Ταυρομένιον] Siciliæ oppidum, in colle situm, cui Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro opibus animoque præstante: & Tauromenium dictum est, auctore Diodor. lib. 16. Scribit Plin. lib. 3. cap. 8. hanc urbem quandoque Naxon appellatam. Nunc vulgo dicitur *Taormina*. Inde

TAURŌMĪNĪTĀNUS, a, um. Adj. [Ταυρομενίτης] Val. Max 2. 8 3. Arx Taurominitana. Sil. 14. 257.

Taurominitana cernunt a sede Charybdim. Luoan. lib. 4. 461.
Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. &

Taurominitani dicti Ciceroni, 4. Verr. 160.

TAURŬBŬLÆ, arum. [Ταυρεβόλαι] Nomen insulæ prope Neapolim. Stat. 3. Silv. 1. 129.

— dites Capreæ, viridesque resultant
Taurubulæ.

TAURŪNUM, i, n. TAURURUM, [Ταύρουρον] Ptolemæo lib. 2. cap. 16. Taurunum Plinio lib. 3. cap. 25. alio nomine Alba Græca vel Belgrada; Urbs Mœsiæ superiaris, a Germanis Album castrum Græcorum dicitur.

TAURUS [Ταῦρος] Berytius, Philosophus Platonicus sub Antonino principe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, ut est auctor Suidas, Hujus etiam sæpe meminit Gellius, dicitque ejus se maxime familiarem Romæ fuisse.

Taurus, cognomen Statiliorum Romæ, Varro de R. R. 2. 1. 10. A Statilio Tauro amphitheatrum exstructum sub Augusto principe memorat Suet. cap. 29. extr. S. Pacuvii Tauri, Ædilis plebis, qui Sibyllæ statuam ante Rostra instituit, meminit Plin. 34. 5. extr.

TAURUS, [Ταῦρος ὄρος] Mons Asiæ altissimus ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminatur. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, ubi primum ab Indico mari exsurgit, lævo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediamque distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo ad Septemtriones: flexusque immensum iter quærit, velut de industria, rerum natura subinde æquora opponente: hinc Phœnicium: hinc Pontucum, illinc Caspium, & Hyrcanium, contraque Mæoticum lacum. Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus evadit usque ad cognata Riphæorum montium juga, numerosis nominibus & novis quacunque incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox Emodus, Paropamissus, Circius, Chambades, Pharphariades, &c Ex Plin. lib. 5. cap. 27. Legito Solinum cap. 51. in discriptione Ciliciæ. Huic Mons oppositus, Antitaurus dicitur Ubi in excelsissimam consurgit sublimitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum a Caucaso dividant. conf. Suid.

Tauro tenus. Cic. pro Dejot. 36. Etenim si Antiochus, magnus ille rex Asiæ, quum posteaquam a Scipione devictus, Tauro tenus regnare jussus esset, &c.

TAURUS, i. m. [Ταῦρος, Gl. L. G. & G. L.] Bos ad procreandum reservatus. V. Colum. 6. 20. Virg. 4. Georg. 538.

Quatuor eximios præstanti corpore tauros.

Taurus accipitur & pro bove, qui castratus rei rusticæ auctoribus intelligitur. V. Colum. l. c. Virg. 1. Georg. 65.

— ergo age, terræ
Pingue solum primis extemplo a mensibus anni
Fortes invertant tauri.

Fortia taurorum corpora. Ovid. 1. de Pont. 4. 53.

Tergora taurorum. Ovid. 13. Met. 347.

Agrestes tauri. V. Agrestis, in AGER.

Alacres tauri. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 21.

Acer taurus. Sil. 13. 429. al. Ater.

Arator. Ovid. 1. Fast. 698.

Bellator. Stat. 3. Theb. 330.

Corniger taurus. V. CORNU.

Iners. Stat. 9. Theb. 84.

Ingens. Virg. 2. Æn. 202.

Macer. Virg. 3. Ecl. 100.

Nitens. Virg 3. Æn. 20.

Torvus. Ovid. 8 Met. 132.

Trux. Ovid. 4. Epist. 166.

Validus. Ovid. 7. Met. 538.

Adjungere tauros aratro. V. ADJUNGO.

Fumans sub vomere taurus. Virg 3. Georg. 515.

Palti repetunt præfæpia tauri. Virg. 7. Ecl. 39.

Submittere tauros. Virg. 1. Ecl. 46. V. SUMMITTO.

Taurus, Tauri simulacrum. Cic. 6. Verr. 73. Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur.

Taurus, Cæleste signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg. 217.

Candidus auratis aperit quum cornibus annum
Taurus.

Taurus pro Radice arboris. Quintil. lib 8. cap. 2. Sicut in his, quæ homonyma dicuntur, ut taurus animalne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur.

Taurus, Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 42. Est quæ boum mugitus imitetur in Arelatensi agro taurus appellata, alioquin parva.

Taurus, Pars est quædam in pudendis, unde & Lastauri, dicti. Solitaurilia ab hac parte non desunt qui appellata censeant, quod innuit Festus in Solitaurilia, cum scribit, Atque harum hostiarum omnium sunt immolati tauri, quæ pars cæditur in castratione. Ex Turnebi Adverf. 17. 7. [Suidas, Ταῦρος, τὸ αἰδοῖον ἀνδρὸς, καὶ Ἀταυρόνη, ἡ ἄμικτος, καὶ ἁγνή.

TAURA, æ. f. Vaccas steriles dici existimant tauras, hac de causa, quod non magis, quam tauri pariant. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 22. Et utique tauræ, quæ locum occupant fecundarum, ablegandæ. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAURŬLUS, i. m. dimin. Petron. 39. Deinde totus cælus taurulus est.

TAUREUS, a, um. [Ταύρεος Gl. G. L.] Adj. ut,

Terga taurea, pro Tympanis dixit Ovid. 4. Fast. 342.

Taurea vincla. Lucret. lib. 6. 1069.

Quæ laxare queant compages taurea vincla. h. e. Vincla ex glutine taurino. Lambin.

TAUREA, æ. f. Scutica ex corio bubulo facta. Juven. 6. Sat. 491.

— taurea punit
Continuo flexi crimen, facinusque capilli.

TAURĪNUS, a, um. aliud Adj. [ταυρεινὸς] Quod ex tauro est. Plin. lib. 20. cap. 13. Item vitiligines, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo ac taurino sevo.
Cornua taurina. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 220.
Folles. Virg. 4. Georg. 171.
Frons. Ovid. 6. Fast. 197.
Pulsus. Stat. 2. Theb. 78.
Sanguis taurinus. Catul. 67. 34.
Tergum. Virg. 1. Æn. 368.
Tympana. Claud. in 2. Conf. Stilich. 364.
Vultus. Virg. 4. Georg. 371.

TAURIUS, a, um. Aliud Adj. unde Taurii ludii, Taurium æs, apud Fest. Taurii appellabantur ludi, in honorem deorum Inferorum facti, inquit Paulus. De quorum institutione plura apud Festum V. conf. TAURILIS.

TAURICUS, a, um. Adj. ut Tauricum æs dicunt, quod in ludos tauricos consumitur. Fest. Al. Taurium.

TAURILIS, e. Adj. Unde Taurilia, Ludi Romani. Liv. 39. 22. Ludi Taurilia per biduum facti, religionis causa. V. dict. super. & SUOVE TAURILIA.

TAURĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ταυροφόρος] ut, Campi tauriferi, Pascua. Lucan. lib. 1. 473.

TAURIFORMIS, e. aliud Adj. [ταυροειδὴς] Formam tauri habens. Hor. 3. Carm. 14. 25.
Sic tauriformis volvitur Aufidus.

TAURIGĔNUS, a, um. Adj. Actius in Minotauro apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 5. Taurigeno semine ortum fuisse, an humano.

TAURŎBŎLIUM, vel TAUROPOLIUM, i. n. [ταυροβόλιον] Sacrificii genus. Antiqua Inscriptio apud Spon. Erud. Antiq. p. 20. PONTIFEX VESTALIS MAIOR PERCEPTO TAVROBOLIO CRIOBOLIOQVE, &c. Gruter. Inscr. p. 30. & 31. TAVROPOLIVM FACERE, & ACCIPERE. Sacrificium autem Taurobolii fuit in honorem Cybeles; unde Sacerdos dictus est Taurobolinus. [Qui plenius hoc sacrum cognoscere cupiunt consulant Antonii Vandale Differt. de origine ac ritibus sacri Taurobolii, quæ est prima in Syntagm. & Lomejer. de Lustrat. cap. 23.

TAUTOLŌGIA, æ. f. [ταυτολογία] Latine dici potest Ejusdem rei eloquium; Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virg. 1. Æn. 551.
— si fata virum servant, si vescitur aura
Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. Nam totum quod repetitur, unum est; sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur. [Gloss. Græcolat. ταυτολογία, Stummia. Quod quid sit viderint doctiores.

T A X

TAX, n. indecl. [τάξ] Percussio dicitur: vox a sonitu, quem facit, formata. Plaut. Pers. 2. 3. 12. Tax tax tergo erit meo, non curo.

TAXILA, [ταξίλα] Urbs Indiæ maxima: ut scribit Philostrat.

TAXILLUS, i. m. V. TALUS.

TAXO, [ψηλαφέω] āre. Pressius, crebriusque quicquam tangnre. Varro Modio, Ne menm taxis liberum. i. e. Tetigeris. Nonius 2. 856. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. cap. 7.
Non est a Taxo. H. St. Utique, sed a Tango vel Tago, Taxis antique, pro Tetigeris. V. Voss. de Analog. 3. 41. conf. Fest. in voce.
Taxo, [ὀρέζω, Gl. L. G.] āre. Pretio æstimare. Plin. lib. 17. cap. 1. Illos, qui frugiferas tanti taxaverant.
Taxare aliquem, [κραδαίνειν] Maledictis tangere. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in piris taxatur superbiæ cognomine. conf. Fest. d. l.

TAXĀTUS, a, um. Partic. Suet. Calig. cap. 38. Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summæ. Florus 2. 6. 18. Dignitas equestris (i. e. annuli equitum Romanorum insigne) taxata mensura. Idem 1. 12. 8. Taxata stipendio hiberna.

TAXATIO, ōnis. f. [ποσότης, Gl. L. G.] Ipse taxandi actus. Taxatio, (inquit Festus) in litibus, arbitriove, dicitur quæ fit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Interiit nuper incendio, a Cethegis descendens, H. S. XIIII. permutata, latifundii taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citria. Idem lib. 9. cap. 35. Prior id fecerat Romæ in unionibus magnæ taxationis Clodius, tragœdi Æsopi filius.

TAXĀTOR, ōris. m. [ἐπιπληκτὴς] Taxatores (inquit Festus) e scenicis dicuntur, qui alter alterum maledictis tangit.

TAXA, æ. f. Æstimatio pretii & valoris, apud JCtos.
Item Lauri species. Plin. 15. 30.

TAXIM, Adv. Sensim, vel occulte. Pompon. Bucc. adoptat. Clandestino tacitus taxim prospectavi periculum. Ex Non. 2. 840. Obsoletum.

TAXUS, i. f. [ῥοδοδάφνη, Gl. L. G. & G. L. σμίλαξ, L. G.] Arbor in Arcadia abieti similis. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tingantur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clavus æreus adigatur. Hæc Plin. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.
Metuenda succo taxus. Stat. 6. Theb. 102.
Nocentes taxi. Virg. 2. Georg. 257.
Pestiferæ taxi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 386.

TAXEUS, a, um. Adj. [σμιλακινὸς] ut, Silva taxea. Stat. 5. Silv. 5. 29.

T A Y

TAŸGĔTA, n. pl. vel TAYGĔTUS, i. m. [ταύγετον ὄρος] Mons est Laconum, Libero patri sacratus, teste Serv. apud Virg. 2. Georg. 488.
— virginibus bacchata Lacænis
Taygeta, &c. Cic. 1. de Divin. 112. Quum & urbs tota corruit, & in monte Taygeto extrema montis, quali puppis, avulsa est.
Canes Taygeti. Virg. 3. Georg. 44.
Pruina Taygeti. Propert. lib. 3. 14. 15.
Ardua Taygeta. Stat. 1. Achill. 427.

T E D

Gelidi Taygeti inculta juventus. Lucan. lib. 5. 52.
Horrenda Taygeta. Stat. 4. Silv. 8. 53.

TAYGĔTĒ, f. [ταϋγέτη] Una est (inquit Serv.) de Pleiadibus septem. Virg. 4. Georg. 232.
Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias, &c. conf. Steph.

T E

TEG. Tegula. T. E. I. Testamento ejus jussit. TER. Terentina, (scil. Tribus;) Tercenarius, Terminalia, Tertium. TESS. Tesserarius. TEST. P. C. Testamento poni curavit.

T. F. Titi filius, Testamento fieri.

TE, σὲ καὶ σοί, Gloss. Latinogræc. V. TU.

TE, Syllabica adjectio, quæ pronominibus Tu & Te adjungitur: ut, Tute, Tete. [Sic & Meapte, Suapte, &c.

T E A

TĔĀNUM, [τέανον ἢ τεανὸν] Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum; sive Apulorum, ut Plin. lib. 3. cap. 5. & Strab. lib. 5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluent. 27. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem ejus filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest a Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur, &c. Quidam perperam cum aspirata scribunt Theanum.

TEARCO, ōnis. [πάρκων] Æthiopiæ rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos, usque ad Herculis perveniens columnas. Ex Strab. lib. 5.

TEARUS, [τέαρος] Thraciæ fluvius, ad cujus ripas quum Darius, ad Scythas proficiscens, pervenisset, castra diebus tribus continuit, ejus dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eodemque in loco columnam cum inscriptione posuit. Auctor. Herodot. lib. 4.

TEATEA, [τεάτεα] Marucinorum urbs in Italia, auctor Ptolem. lib. 3. cap. 1. Teate hodie, vulgo *Tieti*.

T E B

TEBA, æ. f. Vox prisca pro Colle. Varro de R. R. 3. 1. Lingua prisca & in Græcia Æoles Bœotii vocant colles Tebas. [Immo Thebas, q. V.

T E C

TECHNA, æ. f. [τέχνη] Latine Ars. Aliquando significat Dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heaut. 3. 1. 62. Falli te finas technis per servulum. conf. Plaut. Most. 3. 1. 19.
Immo in plurali tantum. Vide in Dial. de Errore communi. H. St.

TECHNĬCUS, a, um. Adj. [τεχνικὸς] Artificialis in Gloss. Græcolat. exp. Quintilian. lib. 2. cap. 14. sub fin. Et velut decretis Technicorum tutos putent. i. e. Eorum qui omnino artem sequuntur.

TECHNŎPHYON, [τεχνόφυον] Græca dictio, qua significatur Artis productio. Suet. in August. cap. 72. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas & technophyon vocabat.

TĔCŎLĬTHUS, i. m. [τηκόλιθος] Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absumit. Plin lib. 30. cap. 19. Spongiæ lapides inveniuntur in spongiis, & sunt nativi. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ medentur, calculos rumpunt in vino poti.

TECTORIUM, V. TĔGO.

TECTŎSĂGES, [τεκτοσάγες] Fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Ceminiis; ita vocati, quod sagis vestirentur: adeo olim potentes opibus & virium præstantia, ut per Græciam, tunc victricem gentium, magna hominum manu profecti, ab Asia supra Phrygiam. Cappadociamque sedes posuerint, incolumes ab omni finitimorum incursu. Tectosages & Tolistobogi dicti Plinio lib. 4. cap. 31. & ceteris. Ausonius Narbonem describens in urbium catalogo vocat Teutosagos, hoc carmine,
Usque in Teutosagos primævo nomine Belgas. Florus lib. 2. cap. 11. Tectosagos nuncupat. [Steph. Nom. sing. τεκτόσαξ, & τεκτοσάγης, pl. τεκτόσαγες & τεκτοσάγαι docet Gr. usurpari.

TECTUM, V. TEGO.

TECUM, V. TU.

T E D

TEDA, TEDIFERA, V. TÆDA.

T E G

TEGEA, [τέγεα, ἢ τεγέη] Urbs Arcadiæ, a qua

TEGEÆUS, a, um. Adj. quadrisyll. Propert. 3. 2. 30.
Fictilis & calami, Pan Tegeæe, tui. Virg. 8. Æn. 459.
Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Idem 1. Georg. 18.
Adsis, ô Tegeæe, favens. Servius; Tegeæe, Pæonem tertium esse dicit.
Sic Piræus, pro Piræeus. H. St. V. in hac dict. V. & mox.
Tegeæus volucer, dictus est Mercurius apud Stat. 1. Silv. 5. 4.
Tuque inimica feræ, volucer Tegeæe, sonoræ
Terga premas.
Tegea gens, pro Tegeæa gens. Virg. 5. Æn. 299. Al. Tegeææ. [Sic Broekhus. Tegeee apud Propert. exhibet, quasi ex Græco τεγεῶν. Notum est permutasse sæpe scribas diphthongum cum e longo. Cave tamen mutes.

TEGEATES, æ, m. [τεγεάτης] Gentile. Et

TEGEATIS, ĭdis. f. [τεγεάτης] Sil. 13. 329.
— cæsa Tegeatide capra.

TEGEĀTĬCUS, a, um. aliud Adj. [τεγεατικὸς] ut Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat. 1. Silv. 2. 18.
Et de Mænalia volucer Tegeaticus umbra. Sic 5. Silv. 1. 103.
Cunctaque si numerem; non plura interprete virga
Nuntiat e celsis ales Tegeaticus astris. Olim Lacedæmonii bellum intulere Tegeatibus, ferentes secum compedes, tanquam essent redacturi illos in captivitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque vivi

vivi capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant, compedibus compediti, campum Tegeatem metiti fune coluerunt.

TEGES, TEGETICULA, TEGILLUM, TEGIMEN, TEGMEN. V. TEGO.

TĔGO, xi, ctum, [σκεπάζω, Gl. L. G. & G. L. ἐπικαλύπτω, L. G. σκέπω, καλύπτω, G. L.] ĕre. Operire, Occulere, Velare. Ovid. 1. de Arte Am. 58.

Æquore quot pisces, fronde teguntur aves.

Galea caput texit. Propert. lib. 4. 3. 44.

Caligine terras nox texit. Lucret. lib. 6. 852.

Sepulcro tegi, Condi. Lucan. lib. 2. 548.

Somno tegeret cum lumina. Virg. 4. Georg. 414.

Tenebris teguntur omnia. Ovid. 4. Fast. 489.

Tunica tegi. Ovid. 1. Amor. 5. 14.

Veste corpus tegere. Tibul. lib. 2. 3. 82.

Tegunt se latibulis feræ. Cic. pro Rabir. Post. 42. His ipsis diebus hostem persequi: tum, cum etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella jure gentium conquiescant. [Hic est Defendunt ab injuria tempestatis.

Tegere, Celare. Martial. 3. 42.

Quod tegitur, majus creditur esse malum. Ter. Hec. 1. 2. 91.

Pudens, modesta, incommoda atque injurias

Viri omnes ferre, & tegere contumelias. Virg. 3. Georg. 454.

Tegere & quasi velis obtendere. Cic. 1. Q. frat. 11. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.

Tegere & Velare certo nomine quidpiam. Cic. in Pison. 16. Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.

Mendacio tegere. Cic. pro Quint. 81. Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis.

Animi dolorem vultu tegere, Dissimulare. Cic. 2. Verr. 21. Cupiebam dissimulare, me id moleste ferre. Cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate celare.

Consilium vultu tegit. Virg. 4. Æn. 477.

Ignaviam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rabir. 21.

Lacrimas tegere. Ovid. 12. Epist. 145.

Prudentiam summam simulatione stultitiæ tegere. Cic. de Clar. Orat. 53.

Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæs. 3. Bell. Civil 32.

Sententiam suam tegere. Cic. 5. Tusc. 11. E quibus nos id potissimum consecuti sumus, quo Socratem usum arbitramur, ut nostram ipsi sententiam tegeremus, errore alios levaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quæreremus.

Commissa tegere, Silentio premere. Hor. de Arte Poet. 38.

Facta tegenda loqui, Pudenda. Tibul. lib. 1. 9. 28.

Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & defendere, quod alias Protegere dicitur. Cic. 13. Fam. 66. extr. Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves, & ceteris rebus tegas atque tueare.

Tegere & Nocere, contraria. Cic. pro Cæcin. 60. Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum.

Aliquem armis suis tegere. Cic. 3. Fam. 10. Sallust. in Bell. Catil. cap. 5. Libertatem, patriam, parentes armis tegere.

Alicujus salutem & vitam sua benevolentia, præsidio, & custodia tegere. Cic. pro Planc. 1.

TECTUS, a, um. [κεκαλυμμένος] Partic. ut

Antrum tectum arboribus. Ovid. 12. Met. 212.

Caligine picea tectus. Ovid. 2. Met. 233.

Tenebris tectus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Lanugine tectus malas. Ovid. 12. Met. 291.

Tectum, Genus ovium, sic dictum quod operimentis tegeretur. Plin. lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 2. Similiter faciendum in ovibus pellitis: quæ propter lanæ bonitatem, ut sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integantur, ne lana inquinetur.

Innocentia tectus, Defensus. Cic. pro Lege Manil. 70. Propterea quod pericula facile, ut hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.

Amor tectus amicitiæ nomine. Ovid. 1. de Arte Am. 720.

Sermone tecto dicere aliquid. Ovid. 1. de Arte Am. 569.

Verba tecta, Obscura. Cic. 9. Fam. 22. Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.

Tectus & Tacitus. Ter. Hec. 3. 3. 28.

Adversa ejus per te tecta, tacitaque apud omnes fient,

Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Ea sunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur: tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium vero cavere qui possumus?

Tectior & Occultior cupiditas. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Huc accedit, quod paulo ramen occultior, atque tectior vestra ista cupiditas esset.

Tectior homo. Cic in Orat. 146. Ac fortasse ceteri tectiores: ego semper me dedicisse præ me tuli. Tectiores, i. e. Magis dissimulantes se artem didicisse.

Tectissimus homo in dicendo. Cic. 2. de Orat. 296. Ego, me hercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, Qui sua consilia maxime tegeret, ut lib. 14. ad Atticum, Balbum hominem tectum dixit. Vel Tectissimum, Qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret, quod causæ posset obesse. Quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum, Minime apertum vulneribus adversarii, & eum, qui minime detegeret id quod in causa sua lateret mali. Al. Rectissimum. V. RECTUS.

TECTŪRUS, a, um. Partic. [καλυψόμενος] Ovid. 4. Met. 159.

TECTE, Adv. [κρυφαίως] cui contrarium est Aperte. Cic. 1. Att. 11. Hic dies me valde Crasso adjunxit, & tamen ab illo aperte, tecte quicquid est datum, libenter accepi.

Compar. Cic. 9. Fam. 22. Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectius penem.

TECTUM, i. n. [τέγη καὶ δῶμα, Gl. L. G. & G. L. στεγὸν L. G.] Pars domus superior. qua ipsa domus tegitur.

Culmen tecti. Ovid. 12. Met. 480.

Domorum tecta. Virg. 8. Æn. 98.

Fastigia summi tecti. Virg. 2. Æn. 302.

Firma tecta in domiciliis habere. Cic. de Clar. Orat. 257.

Nudare tecto culmen. V. NUDUS.

Pectinatum tectum. V. Pectino in PECTEN.

Tectum pro Domo frequenter poni solet Ter. Heaut. 5. 2. 15.

Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Liv. 1. 29. Romanus passim publica, privataque omnia tecta adæquat solo. [Tecti vocabulo veteres proprie intelligunt Interiorem ædium partem. Nepos Attico cap. 13. Domum habuit in colle Quirinali Tamphilanam, ab avunculo hereditate relictam, cujus amœnitas, non ædificio, sed silva constabat. Ipsum enim tectum, antiquitus constitutum plus salis, quam sumptus habebat. Ubi Ædificium, pro Architectura posuit, Tectum vero quum antiquitus constitutum dicit, non marmore pretioso, neque sectilibus pavimentis, & laquearibus auratis instructum intelligit, in quo magis commode, quam magnifice habitare liceat.

Urbis tecta. Ovid. 4. Met. 86.

Absonum tectum. V. ABSONUS.

Agrestia tecta. Ovid. 4. Fast. 803.

Altum tectum cæli. Hor. 1. Serm. 5. 103.

Ardua tecta. Virg. 7. Æn. 160.

Augustum tectum. Virg 7. Æn. 170.

Aurea tecta. Virg. 6. Æn. 12.

Bipatentia tecta. Virg. 10. Æn. 5.

Cælata tecta. V. CÆLO.

Candida tecta. Ovid. 1. Trist. 8. 7.

Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alterutrum latus magis inclinant. Lucret. lib 4. 520.

Deformia tecta nigro fumo. Ovid 5. Fast. 505.

Fumosa tecta. Virg. 2. Georg. 244.

Hospita tecta. Valer. 2. Argon. 651.

Humile tectum. Sen Hippol. 11.

Immane tectum capax turbæ. Sen. Thyest. 8.

Ingentia tecta. Virg. 2. Æn. 489.

Ingens tectum. Virg. 7 Æn. 170.

Inhospita tecta. V. INHOSPITUS.

Intecta stramento tecta. V. INTEGO.

Laqueata tecta. V. LAQUEAR.

Marmorea tecta, auro & ebore fulgentia. Cic. in Parad. 6.

Obsoleti tecti sordes. Hor. 2. Carm. 10. 7.

Parva tecta. Sen. Hippol. 2.

Paupere sub recto. Hor. 1. Epist. 10. 32.

Pinea tecta, Naves. Ovid. 14. Met. 530. al. Texta.

Placida tecta Ovid. 1. Fast. 121.

Prava tecta. Lucret lib. 4. 520.

Prona tecta, Quæ a fronte magis propendent. Lucret. lib. 4. 520.

Pulchra tecta. Hor. 3. Carm. 10. 6.

Recurvum tectum. Ovid 10. Epist. 71.

Regalia tecta. Ovid. 6 Met. 614.

Regia tecta. Virg. 1. Æn. 636.

Rustica tecta. Catul. in Carm. sæcul. 32. 19.

Saxea tecta. Ovid. 10. Epist. 128.

Solida tecta. Ovid. 3. Met. 696.

Squalentia tecta. Ovid. 2. Met. 760.

Sublime tectum centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.

Superba tecta. Virg. 7. Æn. 12.

Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curvantur. Lucret. lib. 4. 520.

Tepidum tectum. Hor. 2. Serm. 3. 10.

Umbrosa tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.

Claudere sua tecta. Ovid. 5. Met. 287.

Credere se tectis alicujus. V. CREDO.

Fremunt tecta ululatu femineo Virg. 4. Æn. 667.

Incumbunt tecta centenis columnis. V. INCUMBO.

Inire tectum. Ovid. 14. Met 752.

Novare tecta. Virg. 4. Æn 260.

Procumbit tectum Ovid. 4. Fast. 233.

Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic. 2. de Lege Agr. 89.

Replere tectum gemitu. Virg. 2. Æn. 679.

Subire tecta alicujus. Virg 3. Æn 83.

Succedere tectis alicujus. Virg. 1. Æn. 631.

Cæca tecta, Obscura, occulta. Ovid. 8 Met. 158. Labyrinthum intelligit.

Densa ferarum tecta, Silvæ densæ. Virg 6. Æn. 7.

Stellantia tecta summi patris, Cælum. Valer. 5. Argon. 622.

TECTŬLUM, i. n. Hieron. Epist 47. 4. Sub uno tectulo manentes.

TECTOR, ōris. m. [σωτηρίας, Gl. G. L.] Qui tegit.

Tector, [κονιάτης, Gl. L. G & G. L. κονίστης, G. L.] Qui opus tectorium facit. Varr. 3. de R. R cap. 2. Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor, neque tector vidit unquam.

TECTŌRIUM, i. n. [κονίαμα, κονία, Gl L. G. κονιαστὴς, G. L.] Illinimentum quoddam est, a tegendo dictum, & quasi pavimentum parietis, atque incrustatio: quod fit quum calce aut gypso, ad majorem spectantium gratiam & decorem, parietem inalbamus, quæ ideo etiam Albatio appellatur, sive Albarium: quanquam albarium, inquit Budæus, ex pura calce fiat, ut hodie est in usu. Tectorium autem continet arenatum, hoc est quod fit ex calce & arena: marmoratum, quod ex calce & marmore tuso triplici varietate comminuto, prout trium coriorum exigebat usus. Continet & trullisationem, quæ ex gypso, ut hodie quoque, antiquis fiebat, quod sufficime docet Vitruvius lib. 7. 3. de Architectura. Plin. lib. 38. cap. 23. Ideoque nulla tectoria eorum rimæ fœdavere. Tectoriumque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. 145. Atqui in illis columnis dico esse, quæ a tuo redemptore commotæ non sint, dico esse, ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum.

Atrii tectorium Cic. 1. Att. 8. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo.

Concinnum tectorium. V. CONCINNO.

Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. de servitutibus urbanorum prædiorum. Non pluris, quam vulgaria tectoria, debent æstimari: quod observari & in incrustatione oportet.

Exornare domum tectoriis. Ulpian. in l. 3. §. Proinde. D. de in rem verso. Idem in l. fundi. §. Quæ pictæ. D. de actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ, ædium sunt.

Imponere

Imponere tectorium parietibus. Neratius in l. Usufructuarius novus. D. de usufructu Usufructuarius novum tectorium parietibus, qui rudes fuissent, imponere non potest.
Translate pro Fuco, quo mulieres facies suas pingunt. Juven. 6. Sat. 466.
Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit,
Incipit agnosci. i. e. Fucum muliebrem. [Intelligit cataplasmata quædam ex pane & pinguibus medicamentis, quibus per noctem faciem velut incrustatam habebant, & mane dein lacte asinino eluebant decoris cuticulæ studiosæ.
Pictæ tectoria linguæ, Dolosa & simulata linguæ fucatæ & adulatricis oratio. Pers. 5. Sat. 25.

TECTŌRIUS, a, um. Adj. [κονιαμματικός] ut, Tectoria calx, qua fit tectorium. Plin. lib. 36. cap. 22. Sed cura tuentur picando parietes, quoniam & tectoria calx roditur. Vetus exemplar habet Tectorii calce.
Tectorium opus ad ornamentum ædificii, id est sub quo & marmoratum, & arenatum opus, & trullisatio intelliguntur. Varr. 3. de R. R. cap. 1. Quum enim villam haberes opere tectorio, & intestino, ac pavimentis nobilibus lithostrotis spectandam, &c. Cic. 2. de Legib. 65. Neque id opere tectorio exornari, nec hermas hos, quos vocant, licebat imponi.

TECTORIŎLUM, i. n. dimin. [κονιαμάτιον] Parvum tectorium. Cic. 9. Fam. 22. Bella tectoriola, dic ergo etiam pavimenta isto modo: non potes.

TECTŪRA, æ. f. Pallad. R. R. 1. 15. Parietum tectura fortis & nitida.

TĔGŪMEN, ĭnis. n. [στέπας] Idem quod Tegimen. Liv. 1. 20. Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma, quæ ancilia appellantur, ferre. Idem 4. 39.

TEGĬMEN, ĭnis. n. [στέπασμα] Quod tegit. Ovid. 3. Met. 52.
—tegimen direpta leoni
Pellis erat. Liv. 36. 32. Sicut testudinem, ubi collecta in suum tegimen est, &c. Al. Tegumen.
Tegimen capillis, Pileus. Ovid. 1. Met. 671. conf. 674.

TEGMEN, ĭnis. n. [κάλυμμα, στέπασμα] Quicquid aliquid tegit. Lucret. lib. 5. 1349.
Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. i. e. Vestimentum textum. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra. Cic. 2. de Divin. 63.
Qui platani in ramo foliorum tegmine septos
Corripuit pullos.
Pro Tegimine sive Tegumine. H. St. Promiscue scil. ponuntur, sed prius dictum, quod primo posui, dein cetera. Sic Fragimen, Fragmen, &c.
Recubans sub tegmine fagi. Virg. 1. Ecl. 1.
Ingenti tegmine clepsit se. Sen. Herc. fur. 9.
Cruda tegmina boum, Vestimentum e duro boum corio factum. Stat. 6. Theb. 730.
Fulvum tegmen lupæ, Indumentum ex pelle lupæ. Virg. 1. Æn. 279.
Capitum tegmina picto nutantia cono, Galeæ. Ovid. 3. Met. 108.
Consertum tegmen spinis, Vestimentum. V. CONSERO.
Tegmen cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.
Inde est ales avis lato sub tegmine cæli.
Subtecta nervis tegmina. Sil. lib. 4. 293. al. Subtexta.
Tegmina pedum. Columel. lib. 1. cap. 8.

TEGUMENTUM, vel TEGIMENTUM, vel TEGMENTUM, [στέπασμα, Gl. L. G. & G. L. σίγασμα, κάλυμμα, L. G. σίγη, σκεπη, G L.] Liv. 1. 43. Hæc ut tegumenta corporis essent. De armis defensivis loquitur. Pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat. Cic. 5. de Finib. 31. Palpebræ sunt tegumenta oculorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Tegmentum testudinis. Plin. Valer. 2. 50. conf. Liv. in TEGIMEN.
Quærere flagitiorum tegumenta. Cic. pro Cœl. 47.
Tegumentum pro Præsidio, vel tutela. Plaut. Trin. 3. 2. 32.

TECTO, [ἐπικαλύπτω, Gl. G. L.] āre. Frequent. Hinc

TECTĀMENTUM, i. n. [καλυπτήριον, Gl. G. L.] Idem quod Tegumentum. Legitur & Intectamentum in Gloss.

TEGĬLE, is. n. Subligaculum, tegmen. Apul. Met. 9. p. 222. Elmenh. Exiguo tegili tantummodo pubem injecti.

TEGŬLUM, i. n. [τέγος] pro Tegmine, vel Tegula potius. Plin. lib. 16. cap. 36. Tegulo enim earum domus suas Septemtrionales populi operiunt. De arundinibus. Ibid. cap. 37. Scirpi fragiles palustresque ad tegulum tegetesque.

TEGILLUM, i. n. dimin. [καλυμμάτιον Onom. v.] Parvum tegmen. Varro Sesquiulysse, Ob aquam e nubibus tortam indicat fore, ut tegillum pastor sibi sumat. Plaut. Rud. 2. 7. 18.
Tegillum eho illud mihi unum arescit: id si vis dabo. V. Non. 2. 846.

TĒGŬLA, æ. f. [κεραμίς, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quod domos tegat. Plaut. Milit. 2. 6. 24.
Quod meas confregisti imbrices & tegulas. Ter. Eun. 3. 5. 40. Cic. 9. Att. 7. De isto licet bene speres: promitto tibi, si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. Cato R. R. cap. 14. In tectum sic numerabitur tegula integra quæ erit. Ovid. 6. Fast. 316.
Strataque erat tepido tegula quassa solo. Idem 2. Fast. 537.
Tegula porrectis satis est velata coronis.
Admitti per tegulas. V. ADMITTO.
Decidere de tegulis. V. DECIDO.
Aliquem demittere per tegulas. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu nocte, socia hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere.

TEGULĀRIUS, i. m. [κεραμοῦς, κεραμωτοιὸς] Gloss. Gr. Lat. Qui tegulas facit.

TEGULARIUM, i. n. Ubi tegulæ fiunt; vel Ubi multitudo est tegularum. In l. 180. §. de verb. sign. Tugurium a tecto tanquam tegularium est dictum.

TEGULĬTIUS, a, um. Adj. Inscript. apud Gruter. p. 54. DEO MERCVRIO ALTEGIAM TEGVLITIAM COMPOSITAM SEVERINVS SATVLLINVS C. F. EX VOTO POSVIT L. M.

TEGESTAS, καλυπτήρια, Gloss. Græcolat. [An Accus. pl. a recto sing. Tegesta, æ. f?

TĔGES, ĕtis. f. [ψίαθος, Gl. L. G. & G. L. στέπασμα, L. G.] a Tegendo dicta: Straguli genus ex ulva, sive scirpo aut sparto, in lodicis similitudinem factum, quo viliores utuntur: hanc vulgus Italorum *floream* vocat. Varro 1. de R. R. 22. pr. Sic quæ fiunt de canabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Juven. 6. Sat. 117.
Aula Palatino tegetem præferre cubili. Columel. lib. 5. cap. 3. Sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. i. e. Tegminibus. Idem lib. 12. cap. 50. Canneæ tegetes, quibus oliva excipitur. Hujusmodi simile quiddam apud Gallos, quod straminibus concinnatur, vulgus *une nate* vocat. Juven. 9. Sat. 140.
Quando ego figam aliquid, quo sit mihi tuta senectus
A tegete & baculo?
Pars tegetis dimidio brevior. Juven. 5. Sat. 8.
Occulta teges. Juven. 9. Sat. 101.

TEGĔTĬCŬLA, æ. f. dimin. [φορμίσκος] Parva teges. Varro 3. de R. R. cap. 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ canabinæ sint impositæ. Columel. lib. 8. cap. 9.

TEGENĀRIUS, i. m. [ψιαθοποιὸς] Gloss. Lat. Gr. [Nisi Tegetarius scribendum. Nam

TEGITARIUS, i. m. [ψιαθοπωλόκος] Idem Gloss.

TĔGUS, ŏris. n. Varr. L. L. 4. 22. Tegus suis, ab eo quod tegit; ut Perna a pede, &c. Apparet derivatione Varronis veteres, non tantum Tergus, sed etiam Tegus dixisse. Certe apud Plautum in Captivis, 4. 3. 2. hic versus trochaicus Tegoribus postulat,
Dii immortales, ut ego callos detruncabo tegoribus. Attamen si in Varrone Tergus placet, detracta littera deductio ejus fiet. Turnebus, 22. 6. [Varronis verba sunt, Tergus suis, ab eo, quod eo tegitur. Scripsit ergo Turneb. Tegus. Sed forsan Tergitur scribendum est.

T E I

TĒIUM, [τήϊον] Urbs in Paphlagonia, Sallustio, a qua ortus Anacreon. [Ita Bithyniæ quidem oppidum vocat Strabo, in 12. nisi apud ipsum τέιον, vel ut apud alios τιον scribendum. De Anacreonte seq. dict. V. In hac fuit templum Apollinis, unde Apollo Teius. Ex hac etiam Philetærus natus est, auctor generis regum Attalicorum. [De Apolline nihil Strabo, vereor ne pro Apollonio Tyaneo compilator Apollinem Tejum posuerit.

TĒŌS, [τέως] Ioniæ oppidum mediterraneum, ex quo Protagoras Philosophus, & Anacreon poëta Lyricus. Hinc

TĒĬUS, a, um. Adj. possess. trium syllabarum. [τήϊος] Comice pro τέϊος, vel τῆος, ut vult Steph. Ovid. 2. Trist. 364.
Quid nisi cum multo Venerem confundere vino,
Præcepit lyrici Teia Musa senis?
Anacreon Teius. Hor. Epod. 14. 10.
Fide Teia dicere aliquid, i. e. Chorda lyrica. Hor. 1. Carm. 17. 18.

T E L

TĒLA, æ. f. [ἱστός, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Ovid. 6. Met. 127.
Ultima pars telæ tenui circumdata limbo. Ovid. 1. Epist. 10.
Lassaret viduas pendula tela manus.
Tela jugalis, Jugo imposita in quo texitur, ad aliarum telarum discrimen, quæ pinguntur acu, texuntur radio, pectine, aut alio genere, sine jugo tamen. De jugo telarum Ovidius, 6. Met. 55.
Tela jugo juncta est, &c. Ex Turnebo.
Domus plena telarum. Cic. 6. Verr. 59.
Discreverat telas tenui auro. Virg. 4. Æn. 264.
Percurrere pectine telas. Virg. 1. Æn. 294.
Intertextas telas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.
Penelopes telam retexere, proverbialiter dictum, pro Inanem operam sumere. V. PENELOPE.
Telam exordiri, proverbialiter dictum, pro Rem aliquam incipere & aggredi. Plaut. Bacch. 2. 3. 116. V. ORDIOR.
Telam texere. Cic. 3. de Orat. 226. Quanquam ea tela texitur, & ea incitatur in civitate ratio vivendi, ac posteritati ostenditur, ut eorum civium, quos nostri patres non tulerunt, jam similes habere cupiamus. Cicero Telam texi dixit, quum Vivendi rationem institui intelligeret. Ea tela texitur, Ea factio paratur. Translatio duci videtur ab araneorum telis, in capturam muscarum paratis. [τὸ Incitatur suspectum. lego Initur.

TĔLĂMON, ōnis. m. [τελαμών] fuit Æaci filius, Pelei patris Achillis frater & Ajacis pater.
Creatus Telamone. Ovid. 12. Met. 624.
Est & Plinio lib. 3. cap. 5. Umbriæ portus.

TĔLĂMO, ōnis. m. ἀγλάστρος, Gloss. Latinogræc. [Videtur scribendum Ἄτλας, τὸ ὄρος. V. seq. loc. Vitruv.
Telamones, inquit Vitruvius, dicuntur a statuariis Signa in muris, quæ mutulos, vel coronas, aut similia sustinent: quæ Græci ἀτλάντες vocant V. ipsum Vitruv. lib. 6. cap. 9. ad finem.

TELAMŌNĬĂDES, æ. m. patronym. [τελαμωνιάδης] Ovid. 13. Met. 231. i. e. Ajax, Telamonis filius.

TELAMŌNIUS, a, um. Adj. ut, Telamonius Ajax. Ovid. 13. Met. 231

TELCHĪNES, [τελχῖνες] Strabo lib. 10. Sunt, qui memorent Telchines in Rhodo novem fuisse, Rheæ comites in Cretam: qui quoniam Jovi alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt. Ovid. 7. Met. 365.
Phœbeamque Rhodon, & Ialysios Telchinas,
Quorum oculos ipso vitiantes omnia visu
Juppiter exosus, fraternis subdidit undis.
Idæis Telchines in antris. Stat. 4. Silv. 6. 47.

TELCHIUS, & Amphitus, [τέλχιος καὶ Ἀμφιτος] Plin. lib. 6. cap. Castoris ac Pollucis aurigæ, a quibus vera gens Heniochorum orta est. Strabo tamen circa initium undecimi Rhecam & Amphistratum nominatos dicit, ut in alterutro mendum sit. Sed fieri potest, ut horum fratrum plures fuerint aurigæ. Eo supradicto Strabonis loco historiam reperies.

TĒLĔBŎÆ, arum. m. pl. [Τηλεβόαι] Populi, de quibus Aristoteles in Politicis, In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantem vero in occasum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Virg. 7. Æn. 735.
OEbale, quem generasse Telon Sebethide nympha
Fertur, Teleboûm Capreas quum regna teneret. Servius, Teleboæ Caprearum sunt populi, quos Telon suo regebat imperio. Capreæ vero sunt insula contra Neapolim sita.

TĒLĔGŌNUS, i, [Τηλέγονος] Proprium viri, quod Latine significat Novissimo loco natum: unde pro Humili & inglorio ponitur.
Fuit etiam filius Ulyssis ex Circe, qui patrem interfecit rostro piscis illius qui xiphia dicitur, quod est instar laminæ magni ensis, ut scribit Oppianus de piscibus: quod genus ensis a matre accepit.

Parrici

Parricida Telegonus. Hor. 3. Carm. 29. 8.
ĒLĔMĂCHUS, i, [Τηλέμαχος] Filius fuit Ulyssis ex Penelope, quem ad Trojam pergens, cum uxore parvulum reliquit. Ovid. 1. Epist. 68.
Telemachus proles patientis Ulyssei. Hor. 1. Epist. 7. 40.
Penelopeus Telemachus. Catul. Epithal. Juliæ, 59. 229.
ĒLĔMUS, i, [Τήλεμος] teste Homero in Odyssea, & Theocrito in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopas vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Ulysse passus est. Ovid. 13. Met. 770.
Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales.
ĒLĔPHUS, i, [Τήλεφος] Herculis filius, ex Augæa filia Alcæi Arcadiæ regis, qui avi jussu expositus in silvis, a cerva nutritus: dein dono datus regi Mysiæ, proque filio educatus. Cic. pro Flacc. 72. Longe omnino a Tiberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu erasset, nisi ducem Telephum invenisset. Hor. Epod. 17. 8.
Movit nepotem Telephus Nereium, &c. Claud. Epigr. 1. 46.
Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis. Hic postea in Lycia imperavit.
Telephus alter, Pergamensis grammaticus, scripsit fere omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cetera collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.
ĒLĔTHŪSA, æ. f. [Πλειθοῦσα] Uxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ovid. 9. Met. 766.
ELICARDIOS, Gemma colore cordis, Persis maxime grata, quam & Muchulam appellant. Plin. lib. 37. cap. 10.
ELINUM, V. TELOS.
ELLĒN, ēnis. [Τέλλην] Tibicen, & poeta ineptissimus, cujus meminit Dicæarchus Messanensis, ex quo proverbium, Cane Tellenis cantilenas. Quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus, quidam de inepte loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc jocos quosdam versibus lepidissimis scripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasm. in Chiliadibus.
ELLIAS, æ, m. [Τελλίας] Herodoto lib. 8. Vates fuit Helæus, qui Phocensibus, cum Thessalis bellum gerentibus, rem hujusmodi eis commentus est: sexcentos viros, e Phocensibus præstantissimos, gypso, tam ipsos, quam arma illinit, eosque sub noctem in Thessalos demisit, dato præcepto ut quemcunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent. Hos primum Thessalorum excubitores aliud quoddam prodigium esse arbitrati, deinde ipse exercitus, adeo exhorruerunt, ut tribus millibus cæsorum atque scutorum Phocenses potiti sint.
ELLUS, i, [Τέλλος] Vir Athenienſis, qui quum pauper esset, eum tamen Crœso feliciorem Solon dicebat esse: erat enim vir optimus. Plutarchus in Solone, & Herodotus lib. 1.
ELLŪS, ūris f. [Γῆ, ἡ θεός, Gl. L. G.] Dea terræ credita est antiquis. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Jam si est Ceres a gerendo, ita enim dicebas: terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus, nisi terra? Ædes Telluris. Cic. 3. Q frat 1. Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catuli me admones. Ad Telluris quidem etiam tuam statuam locavi. Cic. 3. Q. frat. 1.
Alma, V. ALMUS.
Tellus, [χθών, γῆ, Gl. L. G. & G. L.] etiam ipsa Terra, a poëtis maxime, dicitur. Plin. lib. 2. cap. 5. Cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg. 1. Æn. 175.
— ac magno telluris amore
Egressi, optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ovid. 3. Epist. 63. V. in TERRA.
Abrupta tellus. Stat. 3. Theb. 597.
Apta armis. Propert. 3. 22. 19.
Barbara. Ovid. 7. Met. 54. Ab incolis.
Benigna, V. BENIGNUS.
Bruta. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Dædala. V. DÆDALUS.
Dives tellus & nunquam mentita colono. Sil. lib. 7. 160.
Dura. Ovid. 9. Met. 649.
Effeta. Lucret. lib. 2. 1149.
Ferax Cereris. Sen. Herc. fur. 9.
Fertilis. Hor. in Carm. fæcul. 29.
Fecunda. Virg. 1. Georg. 67.
Feta. Stat. 1. Theb. 184.
Gravida. Ovid. 7. Met. 128.
Habitabilis. Ovid. 8. Met. 624.
Inarata. Ovid. 1. Met. 109.
Infelix frugibus. Virg. 2. Georg. 239.
Justissima. Virg. 2. Georg. 460.
Læta. Sen. Octav. 7.
Lubrica. Stat. 9. Theb. 200.
Lutulenta. Ovid. 1. Met. 434.
Mavortia. Virg. 4. Georg. 462.
Parca, Non admodum fecunda. Stat. 4. Silv. 5. 13.
Pinguis. Virg. 2. Georg. 248.
Prodiga. Ovid. 15. Met. 81.
Salsa. Virg. 2. Georg. 238.
Sicca. Virg. 1. Georg. 214.
Solidissima. Ovid. 15. Met. 262.
Tenuis. Ovid. 4. Epist. 106. V. in TERRA.
Torrida. Lucret. lib. 5. 1219.
Victa. Ovid. 2. Fast. 137.
Adoperta tellus marmore. Ovid. 8. Met. 701.
Aggeritur ingens tellus tumulo. Virg 3. Æn. 63.
Aret tellus succis ademptis. Ovid. 2. Met. 211.
Cavare tellurem. Virg. 3. Georg. 88.
Concussa tellus agmine cornipedum. Sil. lib. 8. 355.
Dehiscit tellus ima. Virg. 4. Æn. 24.
Excita tellus pulsu pedum tremit. Virg. 12. Æn. 445.
Exercere tellurem aratro. Virg. 1. Georg. 99.
Humida tellus putorem nacta est. Lucret. lib. 2. 872.
Perrepere tellurem genibus. Tibul. lib. 1. 2. 87.
Regnata tellus ab aliquo. Ovid. 10. Epist. 69.
Revulsa tellure fodiens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 49.
Rupta tellus. Ovid. 4. Fast. 127.
Scissa. Stat. 1. Theb. 70.
Sollicitanda tellus. Virg. 2. Georg. 418.
Subacta tellus, Victa. Sil. lib. 7 575.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc. fur. 9.
Vacillat sub pedibus tellus. Lucret. lib. 5. 1235.
Clarus tellure Phocaica Coroneus. Ovid. 2. Met. 569.
Est media & nona tellus neque movetur, & infima est. Cic. in Somn. Scip. 10.
TELLUSTRIS, e. Adj. Idem quod Terrestris. Mart. Capel. 7. Nonnulli tellustres silvicolæque Divi.
TELLŪRUS, i. m. Deus telluris. Mart. Capel. 1. 16.
TELMĒSUS, vel TELMESSOS, vel TELMISSUS, [Τελμησσός, ἢ Τελμισσός] (inquit Cic 1. de Divin. 91.) in Caria est, qua in urbe excellit Aruspicum disciplina. Hanc Religiosissimam vocat Plin. lib. 30. cap. 1.
Est & alia ejusdem nominis urbs, in confiniis Lyciæ. Plin. 5. 28. & 29.
Fluvius item Lyciæ sic dictus, in Glaucum se exonerans. Idem 5. 28.
TELO, ōnis. a rusticis dicitur Instrumentum longum ex ligno, quo utuntur ad aquam e puteis hauriendam. Hispani *Ciconiam* vocant, a similitudine rostri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortasse legendum est Tollo. [Immo Tolleno.
TĒLŌNIUM, i. n. [τελώνιον] Græce, Mensa publicanorum, ubi vectigal exigitur. Tertull. de Idol. cap. 12. [Gloss. Græcolat. Τελώνιον, Vectigalium, Telonatum, Mancipatum.
TELONĀRIUS, i. m. [τελώνης] Publicanus, & tributorum collector. Cod. Theod. l. 3. de indulg. deb. Conf. Non. 1. 95.
TĒLOS, i. n. [τέλος, ου, n.] Latine Finis dicitur. Cic. 3. de Fin. 26. Sentis enim, credo, me jamdiu, quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.
Idem Græcis Tributum significat, seu Vectigal, unde superiora vocabula.
TĒLOS, [Τῆλος] Insulæ nomen unius ex Sporadibus, in qua conficiebatur unguentum præstantissimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12. Telos unguento nobilis, a Callimacho *Agathusa* appellata.
TĒLĬNUM, i. n. [τηλινὸν] Unguentum, quod commendatur a medicis. Plin. lib 13. cap. 1. Telinum fit ex oleo recenti, cypero, calamo, melilloto, fœno græco, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.
TELOXA, æ, f. [κεντούριον, Gl. L. G.] Nisi error est.
TELPHISSA, [Τέλφισσα] Fons, cujus aquæ frigus Tiresias vates, quum senex potasset, & ferre non potuisset, exstinctus est.
TELPHUSSIUM, sive TILPHOSSIUM, [Τελφόσσιον] Oppidum est in Bœotia, ubi laudatus Bacchus est a Pindaro.
TĒLUM, i. n. [ἀκόντιον, τὸ μακρόθεν βαλλόμενον ὅπλον, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne, quod jaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, ferrum continetur. Dictum ab eo, quod in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τῆλε sive τηλοῦ longe significat. Festus, Tela proprie dici videntur ea, quæ missilia sunt: ex Græco videlicet eorum nomine, quia illi τηλόθεν missa dicunt, quæ nos eminus: sicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus, quandoquidem non minus in nobis eam partem corporis Armum vocari existimandum est.
Tela etiam lapides dici posse auctoritas docuit, & omnia quæ jaciuntur. Sisenn. histor. lib. 3. Manuales lapides dispartit, propterea quod is ager omnis ejusmodi telis indigebat. Nonius. 6. 5. [Nec missilia modo, sed & alia, quæcunque inferendi ictus causa sumuntur, quæque vulgo Arma offensiva vocamus. Nam & Arma ἅπλας eadem significatione Virgilius posuit,
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Unde etiam in Gloss. Latinogræc. Tela ἀμυντήρια exponuntur, item πύκνα, τόξα, πύκνα autem dicuntur ὅπλα Græcis sæpe.
Telum, quocunque quis lædi potest. Quintil lib. 10. cap. 1. Per abusionem sicarius etiam omnes vocamus, qui cædem telo quocunque commiserint. [Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Cum nullum aliud telum mortiferum Fortuna, quam solum mihi grabatulum subministraret.
Telum, pro Gladio posuit Virg. 9. Æn. 747.
At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,
Effugies. Ovid. 4 Met. 6. 665.
— teloque accingitur unco. De harpa Persei.
Silvestria tela, Quibus capiuntur feræ. Stat. 9. Theb. 720.
Jactus teli. Tacit. 13. Ann. 40. Assultare ex diverso Tyridates, non usque ad jactum teli.
Custos telorum, Pharetra. Ovid. 8. Met. 321.
Seges ferrea telorum. Virg. 3. Æn. 46.
Acutum telum. V. ACUO.
Ansatum telum, est Quod ansam, id est amentum habet. Ennius,
— ansatis concurrunt undique telis.
Densissima tela. Virg. 9. Æn. 555.
Non evitabile telum. Ovid. 6. Met. 234.
Exitiabile telum. Ovid. 6. Met. 257.
Fera tela. Lucret. lib. 2. 48.
Fortia tela divûm. Stat. 9. Theb. 753.
Jaculabile telum. Ovid. 7. Met. 841.
Igneum telum. Senec. OEdip. 5.
Illita tela dolis, i. e. Veneno. Lucan. lib. 8. 382.
Imbelle telum, sine ictu, Iners. Virg. 2. Æn. 544.
Immane telum. Stat. 9. Theb. 802.
Immedicabile telum. Virg. 12. Æn. 858.
Indevitatum telum. Ovid. 2. Met. 605.
Inertia. Senec. Thyest. 4.
Infesta. Virg. 5. Æn. 582.
Inhabile imperitis telum ad remittendum. V. INHABILIS.
Insuperabilia. Valer. 3. Argon. 12.
Invicta. Senec. Octav. 5.
Martia. Virg. 9. Ecl. 12.
Mediocria. V. MEDIOCRIS.
Missilia. V. MITTO.
Noxia. Stat. 11. Theb. 630.
Penetrabile. Ovid. 5. Met. 67.
Pennatum, Sagitta. V. PENNA.
Sæva tela. Ovid. 12. Met. 381.
Secunda tela. Ovid. 3. Met. 307.

Stridula tela, Sagittæ. Lucan. lib. 8. 304.
Temeraria tela. Ovid. 2. Met. 616.
Trabale telum. Virg. 12. Æn. 294. Valer 8. Argon. 301.
Trifulca tela Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.
Trunca tela. Virg. 11. Æn. 9.
Venenatum telum. Cic. pro Quint. 8. Et qua in re, id quod parati funt facere, falfum crimen, quafi venenatum aliquod telum, injecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
Violenta tela. Ovid. 11. Met. 382.
Volatile telum. Ovid. 1. de Arte Am. 169.
Volucre telum. Valer. 2. Argon. 524.
Vulnificum telum. Ovid. 2. Met. 504.
Accingi telis tanquam in aciem. V. ACCINGO.
Adactis telis mori. Ovid. in Ibin, 305. al. Jaculis.
Agere telis aliquem, Urgere, perfequi. Virg. 4. Æn. 71.
Aptare tela. Stat. 11. Theb. 500.
Armari levi telo. Senec. Herc. OEth. 7.
Audiit ftridorem teli. Virg. 11. Æn. 863.
Bibunt tela cruorem. Sil. lib. 15. 632.
Cadere telo alicujus. Virg. 11. Æn. 689.
Cingi telis. Virg. 2. Æn. 520.
Confringere tela. Lucan. lib. 6. 160.
Congerere tela. V. CONGERO.
Conjicere tela. V. CONJICIO.
Contorfit telum in hoftes. Virg. 12. Æn. 266.
Defendere fe telis. Virg. 2. Æn. 447.
Dejicere aliquid telo. Virg. 1. Georg. 332.
Depromere tela pharetris. Virg. 5. Æn. 501.
Ejicere tela, Extrahere, Educere. Celf. lib. 7. cap. 5. pr.
Elapfus telis hoftium. Virg 2. Æn. 318.
Evellere tela membris. Lucan. lib. 6. 255.
Exfaturare tela. Stat. 9. Theb. 14.
Excipere intentum telum. Cic. de Provinc. Conful. 23. Quum omnia tela undique effe intenta in patriam viderem, fubire coegit, atque excipere unum pro univerfis.
Excufta tela. Senec. Herc. fur. 6.
Exire tela corpore, Declinare ictus telorum. Virg. 5. Æn. 438.
Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.
Exercere telum. Lucret. lib. 2. 1102.
Expedire tela. Liv. 38.
Ferire aliquem telo. Virg. 12. Æn. 294.
Fundere crebra tela. Virg. 11. Æn. 610.
Hebetata tela. Sil. lib. 16. 105.
Irrita tela jactare. Virg. 2. Æn. 459.
Jaculari corufca tela. Senec. OEdip. 14.
Infecta tela fanguine. Stat. 9. Theb. 187.
Infigere telum pectore. Senec. OEdip. 14.
Ingerere tela. V. INGERO.
Inhibere tela. V. INHIBEO.
Infedit telum non alte. Celf. lib. 7. cap. 5.
Inftat telum. V. INSTO.
Intenta jugulis tela. V. JUGULUM.
Intorquere telum in aliquem. V. INTORQUEO.
Librat telum in ictus obliquos. Ovid. 8. Met. 757.
Librare telum ab aure. Virg. 9. Æn. 417.
Mactare aliquem telis. Senec. OEdip. 10.
Medicata tela veneno. Sil. lib. 7. 453.
Obrui telis. Virg. 2. Æn. 410.
Proftravit virum celeri telo. Valer. 3. Argon. 185.
Regerere tela nervo. Senec. Hippol. 2.
Revellere de corpore telum. Cic. in Pifon. 25. De corpore Reip. tuorum fcelerum tela revellentur.
Rotare telum. Stat 9. Theb. 802.
Spargere tela. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Stringere tela. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 98.
Subminiftrare tela ad manum. Quintil. lib. 5. cap. 7. conf. Jacere, in translatis.
Succumbere telis. Ovid. 8. Epift. 38.
Torquere telum in aliquem. Virg. 5. Æn. 497.
Tranfiit telum. Celf. lib. 7. cap. 5. Sed fi non alte telum infedit, & in fumma carne eft, aut certe magnas venas, & loca nervofa, non tranfiit, nihil melius eft quam qua venit id evellere.
Transfixus telo. Sil. lib. 15. 689.
Verfari incolumem inter hoftium tela. Cic. 1. de Orat. 202.
Vibrare telum. Lucan. lib. 4. 40.
Volant lucida tela. Lucret. lib. 4. 843.
Telum, translate, pro omni eo, quo adverfarii nos oppugnant, ut
Linguæ tela. V. LINGUA.
Pavoris gelida tela. Lucret. lib. 3. 306.
Acerrimum telum. Cic. 7. Fam. 16. Ufquequaque fapere oportet: id erit telum acerrimum.
Hebetiora atque leviora tela. Cic. de Arufp. Refpon. 2. Tamen non dubito, quin ea tela, quæ conjecerit inimicus, quam ea quæ collega patris emifit, leviora atque hebetiora effe videantur.
Contorquere tela cæca & improvida. Plin. 4. Epift. 17. de Catullo Meffalino, cæco delatore: Sæpius a Domitiano, non fecus ac tela, quæ & ipfa cæca & improvida feruntur, in optimum quemque contorquebatur.
Jacere palam tela in aliquem. Cic. pro Cœl. 20. Non enim ab iifdem accufatur M. Cœlius, a quibus oppugnatur: palam in eum tela jaciuntur, clam fubminiftrantur.
Immittere telum. Cic. pro Domo 39. Neque enim mea jam quicquam intereft, exceptis his telis, quæ ex ejus actionibus in meum corpus immiffa funt.
Intendere telum in jugulum innocentis, per translationem, pro Ad confutationem rationes apparare. Plin. 9. Epift. 3.
Retundere tela. Cic. pro Domo, 63. In me uno Confulares faces, jactæ manibus tribuniiis, in me omnia, quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæferunt.
Tela diei, pro ipfius luminis Radiis, quos cælum fol & ftellæ huc ejaculantur. Lucret. 1. 148.
Non radii folis, non lucida tela diei. Sic pro Radiis folis, Solis fpicula dixit non ineleganter Prudentius, Hymn. Matutin. v. 5.
Caligo terræ fcinditur
Percuffa folis fpiculo. Apollini quoque, qui fol eft, arcum & fagittas geftamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo, 17. 10.
Telum, inquit Ifidorus, Lateris morbus: dictum autem ita eft a medicis, quod dolore corpus tranfverberet, quafi gladius. Hæc lucem afferent Sereno fcribenti,
Eft ea vis morbi, quod telum commemoratur,
Cum fubito dolor infanus furit incitus ictu. Turneb. 10. 26.

TELIFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βελοφόρος] ut, Puer telifer, apud Senecam Herc. OEth. 543. Cupidinem intelligens.

T E M

TEMENITES, V. TEMENOS.

TEMENOS, [τέμενος] locus quidam Siciliæ, qui adjunctus Epipolis erat prope Syracufas, ut fcribit Stephanus. Alias Græcis Templum, fanum, vel locum facrum denotat. Hinc

TEMENITES, æ. m. [τεμενίτης] incola. Et
Temenites, Apollo dictus fuit. Sueton. in Tiber. cap. 74. Supremo natali fuo Apollinem Temenitem, & amplitudinis & artis eximiæ, advectum Syracufis, ut in bibliotheca novi templi poneretur, viderat per quietem affirmantem fibi, non poffe fe ab ipfo dedicari. Hinc emendari locus quidam Ciceronis 6. in Verrem 119. & poteft & debet, apud quem pro Thefmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracufis loquitur, quibus adjunctæ Epipolæ erant, locusque Temenos dictus, a quo Temenites, ut fupra dictum eft. Turneb. Adverf. 8. 12. Eft & Thraciæ collis ad Triballum, auctore Stephano.

TEMERARIUS, V. TEMERE.

TĔMĔRE, Adv. [ἀσκέπτως, προφόδλως, Gl. L. G. πλημμελῶς, G. L.] Stulte, inconfulte, fine ratione. Ter. Phorm. 5. 1. 30.
— Di voftram fidem, quam fæpe forte temere
Eveniunt, quæ non audeas optare? Virg. 9. Æn. 329.
— temere inter tela jacentes.
Temere, in caffum. Lucret. lib. 5. 1000.
Temere & nullo confilio adminiftrare. Cic. 1. de Invent. 58.
Non enim temere, nec fortuito, fati & creati fumus. Cic. 1. Tufc. 118.
Audacter hoc dico, non temere confirmo. Cic. pro Font. 1.
Inconfulte ac temere dicere aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Temere & Imprudenter facere aliquid. Cic. 10. Att. 9.
Temere non eft, pro Non abs re. Ter. Phorm. 5. 9. 9. Idem Heaut. 4. 1. 7.
— non pol temere eft, quod tu tam times.
Non omnino temere eft, quod vulgo dictitant. H. St. Ex comico.
Idque evenit, non temere, nec cafu. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Non temere fama nafci folet. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.
Temere, Sine periculo. Plaut. Bacchid. 1. 1. 52.
Rapidus fluvius eft, non hac temere tranfiri poteft.
Temere, Facile. Cic. ad Brut. 1. Non foleo, mi Brute, temere affirmare de altero.
Temere, pro Fere ponitur. Quintil. lib. 1. cap. 4. Illud ingeniorum velut precox genus, haud temere unquam pervenit ad frugem. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui hoc non in beneficii loco, fed in laboris ac muneris, non temere nifi libertis fuis deferebant.
Temere pro Vulgo, paffim. Hor. 1. Carm. 12. 7.
Unde vocalem temere infecutæ
Orphea filvæ. Ex Tornebo.
Compar. Accius, Seu Euripidis, qui choros, temerius in fabulis, &c. V. Nonium 2. 841. conf. TEMERARIE.

TĔMĔRĀRIUS, a, um. Adj. [πλημμελὴς, ῥιψοκίνδυνος, Gl. L. G. ἀσκέπτος, θρασύς, G. L.] dicitur, non Qui plus audet quam oportet, fed Qui facile nullo adhibito confilio credit, vel fufcipit quidpiam. Temerarius, natura; inquit Donatus. Ter. And. 1. 4. 2.
Sane pol temulenta eft mulier & temeraria. Cic. 10. Fam. 21.
Indicabo temerarium meum confilium tibi. Martial. lib. 6. 60.
Abftulerat totam temerarius inftitor urbem. Idem lib. 6. 25.
— ne te temerarius ardor
In medios enfes, fævaque tela ferat.
Haud temerarium eft, Non ineptum. Plaut. Afin. 2. 1. 14.
Temerarium magis, quam audax confilium. Liv. 25. 37. extr. Marcius ad confilium, prima fpecie temerarium magis, quam audax, animum adjecit. [i. e. Quod non tam audacter, quam omnino temere fufceptum videri poteft.
Omnia turbulenta & temeraria & periculofa. Cic. pro Cæcin. 34.
Arbiter temerarius. Stat. 1. Achill. 67.
Cœpta temeraria. Sil. lib. 16. 654.
Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Invent. 2.
Dextra temeraria. Ovid. 2. de Pont. 2. 13.
Error temerarius. Ovid. 12. Met. 59.
Honor temerarius. Quintil. in procem. lib. 1.
Judex temerarius. Ovid. 7. Met. 824. al. Index.
Turba temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
Virtus temeraria, Inconfiderata fortitudo. Ovid. 8. Met. 407.
Vox temeraria. Ovid. 2. Met. 50.

TEMERARIE, Adv. Ut Aliud eft aliquid fortiter facere, aliud temerarie. Sed Wolf. male utitur adverbio Temere. Vide in Off. 106. H. St. Immo recte Temere, nec τὸ Temerarie ufquam exftat.

TEMERĬTER, aliud Adv. Idem. Accius Amphitryone, Hoc in re eft quod tu tam temeriter meam benevolentiam interiiffe es ratus. Non 11. 54

TEMERĬTAS, ātis. f. [ἀνθάδεια, Gl. L. G. & G. L. ἀπόνοια, ἀποτομία, L. G.] cui opponitur Sapientia. Cic. pro M. Marcell. 7. Nunquam enim temeritas cum fapientia commifcetur, nec ad confilium cafus admittitur. Idem 1 Acad. 44. Ab omni lapfu continere temeritatem: quæ tum effet infignis, quum aut falfa, aut incognita res approbaretur.
Omnibus in rebus temeritas in affentiendo, errorque turpis eft. Cic. 1 de Divin. 7.
Temeritas, quæ a fapientia diffidet plurimum. Cic. 2. Off. 8.
Fortuna ab inconftantia & temeritate fejungi non poteft. Cic. 3. de Nat. Deor 61.
Temeritate enim remota, gratiffima eft liberalitas. Cic. 2. Off. 62.

Acceſſit meæ temeritati. V. ACCEDO.
Multi enim faciunt multa, temeritate quadam, ſine judicio, vel modo. Cic. 1. Off. 49.
Vir plenus inconſideratiſſimæ ac dementiſſimæ temeritatis. Cic. de Aruſp. Reſp. 55.
Incauta temeritas. Firmic. lib. 1. cap. 3.

TEMERITŪDO, ĭnis. f. pro Temeritate. Pacuvius Dulorefte,
Egon' tyranni novi temeritudinem? Non. 2. 867.

TEMĔRO, [πλμῶ, Gl. L. G.] proprie eſt Temere aliquid agere, vel tractare. Val. Flacc. 1. 627.
Hoc erit illicitas temerare rudentibus undas.
Violare ſacra, inquit Feſtus, & contaminare: dictum videlicet a temeritate. Liv. 26. 13. Sepulcra majorum temerata ac violata.
Corpora temerare neſandis dapibus. Ovid. 15. Met. 75.
Cubile alicujus temerare. Ovid. 15. Met. 501.
Fluvios temerare venenis, Corrumpere, inficere. Ovid. 7. Met. 535.
Lectum temerare alicujus. Ovid. 1. de Arte Am. 743.
Opus temerare. Tacit. 4. Hiſt. 53.
Sacra temerare. Ovid. 17. Epiſt. 3.
Temerando rumpere pacem. Sil. 1. 11.
Temerare, Abſolute, pro Stuprare, Adulterare. Tacit. 1. Ann. 53. Eandem Juliam in matrimonio M. Agrippæ temeraverat.

TEMERANDUS, a, um. Partic. Lucan. lib. 1. 147.
— & nunquam temerando parcere ferro. h. e. Temere cruentando.

TEMERATUS, a, um. aliud Partic. [βεβηλωθεὶς] ut,
Amicus temeratus. Ovid. 3. Amor. 8. 63.
Caſtra infauſta temerataque. Tacit. 1. Ann. 30.
Sacra hoſpitii temerata. Ovid. 17. Epiſt. 3.
Templa temerata. Virg. 8. Æn. 840.
Voluntas noſtra temerata eſt Ovid. 9. Met. 626.

TEMERĀTOR, ōris. m. [αθετητὴς, Gl. L. G.] pro Falſario. Modeſtinus in l. Siquis obrepſerit. ad Legem Corneliam, de falſ.
Apollineæ temerator matris. Stat. 11. Theb. 12.

TĔMĔSA, [Τέμεσση] Oppidum Bruttiorum, quod Auſonii condiderunt. Noſtræ ætatis homines Tempſam vocitant.
Eſt & aliud ejuſdem nominis oppidum in Cypro, ubi ærifodinarum locus oſtenditur. V. Strab. lib. 5. & Eraſmum in proverbio Temeſſæus genius. Stat. 1. Achil. 413.
Æra domant Temeſæ, &c. Quidam Temeſſa ſcribunt, gemino s. [Perperam. V. Steph.

TEMESÆUS, a, um. poſſeſſ. [Τεμεσαῖος] Ovid. 5. Faſt. 441.
Rurſus aquam tangit, Temeſæaque concrepat æra.

TĔMĒTUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. οἶνος παλαιὸς, G. L.] pro Vino accipitur. Dictum quod temptet, hoc eſt labefactet mentem. Plaut. Aul. 2. 6. 5.
Cererin', Strobile, has facturi nuptias?
STR. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin. lib. 14. cap. 13. Cato ideo propinquos feminis oſculum dare juſſit, ut ſcirent an temetum olerent. Hoc tum Vino nomen erat, unde & Temulentia appellata. Hor. 2. Epiſt. 2. 163.
Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo iſto, &c.

TEMŬLENTUS, a, um. Adj. [οἰνωμένος, μεθυσος, Gl. L. G. & G. L. οἰνόφλυξ, L. G. οἰνώδης, οἰνοβαρὴς, μεθυστὴς, G. L.] Vinolentus, ebrioſus. Ter. Eun. 4. 3. 13.
Perii, temulenta es? P. utinam ſic ſint qui mihi male volunt.
Quaſi Temetulentus. H. St. Induxit tamen rurſus hanc conjecturam.
Sopor temulentus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Vox temulenta. Cic. Poſt. redit. in Senat. 12.

TEMULENTER, Adv. [μεμεθυσμένως] Columel. lib. 8. cap. 2. Jam nunc Gangeticas & Ægyptias aves temulenter eructant.

TEMULENTIA, æ. f. [μέθυσμα] Plin. lib. 14. cap. 2. Siquidem temulentiam ſola non facit.

TEMENTURA, æ, f. [μέθη] Ebrietas, Gloſſ. Græcolat.

TEMNO, pſi, ptum, [καταφρονέω, Gl. L. G.] ĕre. Spernere. A τέμνω Græco verbo, quod Incido, reſecoque ſignificat; quoniam quæ ſperninius, amputare & reſecare conſueviinus. Cic. 13. Att. 17. Id ago ſcilicet; ut judicia videar temnere. Vetus exemplar ſegit Tenere. Virg. 1. Æn. 542.
Si genus humanum, & mortalia temnitis arma. Hor. 2. Serm. 2. 38.
Jejunus ſtomachus raro vulgaria temnit. Ovid. 3. de Arte Am. 299.
Eſt & in inceſſu pars non temnenda decoris.

TEMPTOR, ōris. m. [καταφρονητὴς] ut, Deorum temptor. Seneca Agamemn. 7. i. e. Contemptor.

TEMNOS, [Τῆμνος] Stephano & Straboni, Urbs eſt Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic. pro Flac. 42. Temni uſque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui ſe artem dicendi traditurum etiam ceteris pollicebatur, ipſe omnibus turpiſſimis judiciis convictus eſt. [Al. Judiciis] turpiſſimis convictus. An Turpiſſime convictus? Turpe enim Rhetori.

TEMNITES, [Τημνίτης] gentile. Cic. pro Flacc. 42. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

TĒMO, ōnis. m. [ῥυμὸς ἁμάξης, Gl. L. G. & G. L.] eſt, Qui continet jugum in curru vel plauſtro. Ovid. 2. Met. 107.
Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel. 6. 2. Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod injungitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 109.
Arctophylax, vulgo qui dicitur eſſe Bootes;
Quod quaſi temone adjunctum præ ſe quatit Arctum. Ex poeta.
Æreus temo. Virg. 3. Georg. 173.
Obliquo temone plauſtrum flectere. Ovid. 10. Met. 447.
Revulſus temone axis. Ovid. 2. Met. 316.
Temonem pro Stipite poſuit Columella, ſive pro Lignis tranſverſariis & longuriis. lib. 6. cap. 19. Huic ſoli ſeptenûm pedum ſtipites recti, ab utroque latere quaterni, applicantur. Ii autem in ipſis quatuor angulis affixi ſunt, omneſque tranſverſis ſex temonibus, quaſi vacerræ, inter ſe ligantur. Budæus.
Temo [ἀυχὴν πηδαλίου, Gl. L. G.] Gubernaculi pars ſuperior, vel Ipſum gubernaculum, a ſimilitudine ſic dictum. Unde Gallis *Timon* dicitur.

TEMPE, [Τέμπη] neutro genere & numero plurali, proprie Theſſaliæ locus, quinque millia paſſuum longitudine, & ferme ſex latitudine patens, pulcherrimus ager, amœnus gramine, refertus arboribus, canorus avium concentu, jugis dextera lævaque leniter ſeſe tollentibus, media interſecat Peneus amnis, cujus ripas arbores veſtiunt. Plin. lib. 31. cap. 2. Aliter circa Theſſalica Tempe, quoniam viſus omnibus terrori eſt. Ovid. 1. Met. 569.
Heliconia Tempe. Ovid. 1. Amor. 1. 15.
Opaca Tempe. Seneca Troad. 9.
Peneia Tempe. Virg. 4 Georg. 317.
Tenebroſa Tempe. Stat. 10. Theb. 113.
Theſſala Tempe. Hor. 1. Carm. 7. 4.
Umbroſa Tempe. Stat. 6. Theb. 88.
Sunt & Tempe in Bœotia, quæ Teumeſſia dicuntur, a Teumeſſo monte Bœotiæ, & ab Ovidio Cygneia dicta. 7. Met. 371. ubi V. not. Burm.
Sunt in Sicilia a nomine amnis Heloria.
Abuſive, Quæcunque loca amœna, nemora præſertim atque aquas habentia, Tempe vocamus. Virg. 2. Georg. 469.
Speluncæ vivique lacus, ac frigida Tempe.

TEMPĔRO, āre. a Tempore deductum; Habere rationem temporis, Moderari, Tempori accommodare, Rem ſuo ordine ac menſura adminiſtrare, potiſſimum quum Accuſativo junctum eſt. Cic. 1. Tuſc 2. Rem vero publicam noſtri majores certe melioribes temperaverunt, & inſtitutis, & legibus. [A Tempus, temperis, antiqua flexione, deducit & Voſſ in Etym. Varro tamen lib. 5. de L. L. 2. potius τὸ Tempus arceſſendum A ſiderum curſus tenore temperato, nomen a verbo proinde, non contra exiſtimat. Quod ſi a Tempus arceſſimus, in ea notione vocabulum hoc accipiamus neceſſe eſt, qua Cæli temperiem notat, ut Tempus pluvium, ſerenum &c. Primaria certe hujus verbi ſignificatio videtur, qua pro Commiſceo, vel Miſcendo lenio ponitur, & proprie quidem de liquoribus, vel liquefactis, ut
Vinum tempero [συγκιρνάω, Gl. L. G. & G. L. συγκεραννύω, G. L.]
Aciem temperare. V. ACIES.
Æquor totum temperat Neptunus. Ovid. 12. Met. 94.
Aëra temperat frigidus veſper. Virg. 3. Georg. 337.
Æs conflare & temperare. Plin. lib. 7. cap. 56.
Aquam temperare ignibus, Tepefacere. Hor. 3. Carm. 19. 6.
Arva arentia temperat unda. Virg. 1. Georg. 110.
Lympha temperat merum. Tibul. lib. 3. 7. 26.
Mundum temperat variis horis Juppiter, Diſtinguit, vel dividit, vel regit per Ver, Æſtatem, Autumnum, & Hiemem. Acron. Hor. 1. Carm 12 16.
Solis tum acceſſus modici, tum receſſus, & frigoris & caloris modum temperant. Cic. 2. de Nat. Deor. 50.
Potionem ſuis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit. i. e. Confectam. Val. Max. lib. 3. cap. ult. ad finem.
Thermas temperare. Martial. lib. 10. 48.
Temperat hic thermas, nimios prior hora vapores
Halat, & immodico ſexta Nerone calet.
Unguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit *Diſpenſare*. Plin. lib. 13. cap. 2.
Qui acuta cum gravibus temperans, varios æquabiliter concentus efficit. Cic. in Somn. Scip. 11. De Orbium cæleſtium motu & ſono.
Moderatius aliquid temperare. Cic. in Orat. 176.
Amara temperare riſu, Adverſa lenire hilaritate. Hor. 2. Carm. 16. 27.
Copiam ſuam cum aliquibus temperare. Cic. in Orat. 99.
Iras temperare, Moderari. Virg. 1. Æn. 57.
Lacrimas alicujus temperare. Ovid. ad Liv. 8.
Manus ira temperat. Propert. lib. 3. 22. 22.
Sumptus temperare. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Vectigalia temperare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 41. pr.
Vires ſuas temperare juſtitia. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
Omnia pretio temperata, vendente Remp. Conſule. Paterc. lib. 2. 60. Temperata, i. e. Adminiſtrata.
Civitates conſtituere & temperare, pro Regere. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis, temperandiſque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis.
Domum temperare arte. Propert. lib. 3. 5. 26.
Ora temperare frenis, Domare, & regere. Hor. 1. Carm. 8. 7.
Ratem temperare, Gubernare. Ovid. 13. Met. 366.
Reſpublicas temperare, Regere, adminiſtrare. Plin. lib. 6. cap. 19.
Temperare, Dativis junctum, [ἀπέχομαι, Gl. L. G. & G. L. φείδομαι, L. G. ἀρκέομαι, G. L.] Abſtinere ſignificat: ut, Temperare alicui, pro Abſtinere ab injuria inferenda. Cic. 3. Verr. 154. Te putet quiſquam, quum ab Italia freto disjunctus eſſes, ſociis temperaſſe, qui ædem Caſtoris teſtem furtorum tuorum eſſe volueris?
Temperare alicui aliqua in re. Cic. 4. Verr. 17. Si cuiquam denique ulla in re unquam temperaverit, ut vos quoque temperetis.
Ætati juvenum temperare, Moderari juvenibus. Plaut. Truc. 1. 1. 40.
Hoſtibus ſuperatis temperare, Parcere. Cic. 4. Verr. 51. Non ſolum ſociis in eo bello conſuluit, verum etiam ſuperatis hoſtibus temperavit.
Privignis temperare. Hor. 3. Carm. 24. 18.
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens. i. e. Noverca manus abſtinet a privignis, parcit, neque eis inſidias comparat, ullamve perniciem molitur, ut ſolent novercæ.
Animis temperare. Liv. 5.
Artibus malis. Plaut. Mercat. 5. 4. 21.
Temperare iſtac ætate iſtis decebat artibus.
Cædibus temperare. Liv. 2. 16.
Gulæ temperare, Idem quod Moderari. Plin. 2. Epiſt. 6.
Lætitiæ temperare, non pro Abſtinere, ſed Modum imponere. Liv. 5. 7. Tum vero jam ſuperfundenti ſe lætitiæ vix temperatum eſt.
Linguæ temperare. Plaut. Rud. 4. 7. 28.
Manibus temperare. Liv. 32. 20. conf. 2. 23.
Temperare oculis, pro Abſtinere a lacrimis, ex Curtio in OCULUS. H. St.
Vino temperare in unum diem. Liv. 40. 14.
Sibi temperare. Cic. pro Flacc. & 10. Fam. 7. Uſque mihi temperavi, dum perducerem eo rem, ut dignum aliquid & Conſulatu meo & veſtra exſpectatione efficerem.
Nequeo mihi temperare, quo minus unum exemplum antiquitatis afferam. Plin. lib. 18. cap. 6.
Temperare ab injuria. Cæſ. 1. Bell. Gall. 9.

A lacrimis temperare. Virg. 2. Æn. 8. — quis talia fando
Temperet a lacrimis?
A maleficio se temperare. Auctor. ad Heren. lib. 2. 29.
In amore temperare. Plaut. Epid. 2. 8.
Tempero me vino, ἀπέχομαι οἴνου, Gloss. Latinogræc. Sine præpos.
Temperare cum Inf. ut Temperare maledicere. Plaut. Pœn. 5. 2. 76. Idem Pœn. prol. 22. Vel dormire temperent.
Urbibus oppugnandis temperare, pro Abstinere ab obsidionibus urbium. Liv. 10.
Temperat, γλῶσσαν κωλύει, Gloss. Latinogræc. [V. Plin. 13. 12.
Temperatum est, Impersonale, pro Abstinuerunt. Liv. 1. 29. extr. Templis tamen deûm temperatum est. Idem 32. 10. extr. Temperatum ægre est, quin missilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter se confererent.

TEMPĔRANS, antis. [σωφρονῶν] Partic. fere Adjective, & signif. Modestus. Ter. Heaut. 3. 3. 19.
Hominis frugi & temperantis functus officium.
An temperantem eum dices, qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic. in Parad. 3.
Moderatus & temperans. Cic. pro Font. 30. Frugi igitur hominem, Judices, frugi inquam, & in omnibus vitæ partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, &c.
Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improviso morbus oppresserit. Cic. 15. Att. 1.
Temperans, [σώφρων] nomen, Genitivo junctum. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Donatus; Rei, quia pauperem: Famæ, quia ignobilem. Temperans autem, Consulens, providens, moderatus.
Temperans gaudii. Plin. in Paneg. 52. Nemo tam temperans gaudii, feræque lætitiæ, quin &c.
Compar. Liv. 26. 22. Temperantiores a cupidine imperii. al. Temperatiores.
Superl. Cic. pro Font. 28. Homo sanctissimus ac temperantissimus.

TEMPERANTER, Adv. [σωφρόνως] Cic. 9. Att. 2. Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consideratius consilium te daturum, &c.
Haberi temperanter. Tacit. 4. Ann. 33.

TEMPERANTIA, æ. f. [συμμετρία, Gl. L. G. σύγκρασις, ἐγκρατεία, G.L.] est (inquit Cic. 2. de Invent. 164.) Rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus, animi firma & moderata dominatio.
Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Cic. 5. Tusc. 42.
Modestia, vel temperantia, quæ moderatio est cupiditatum, rationi obediens. Cic. 2. de Fin. 60.
Temperantia pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Cic. 1. de Fin. 47.
Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Cic. 5. de Fin. 67.
Temperantia & Moderatio. Cic. 1. Fam. 9. Novi enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ.
Summa fuit in ejus victu temperantia. Cic. 5. Tusc. 57.
Temperantia in cibis. Plin. lib. 28. cap. 5.
Astringere ad temperantiam. V. ASTRINGO.

TEMPERĀTUS, a, um. Partic. [συγκεκερασμένος, Gl. L. G. εὔκρατος, L. G. & G. L.] Moderatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut habili mistura & accipiatur circumjecto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat.
Esca temperata. Cic. 1. de Divin. 115.
Moderatione paulo minus temperatus. Cic. 11. Att. 24.
Dicendi genus temperatum & æquabile. Cic. 1. Off. 3. Vis enim dicendi major est in illis: sed hoc quoque colendum est & æquabile & temperatum orationis genus. i. e. Philosophorum dicendi genus.
Hominem in summa magnitudine animi multa humanitate temperatum perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Mens temperata. Hor. 2. Carm. 3. 3.
Mores temperati & moderati. Cic. 12. Fam. 16. Est autem ita temperatis, moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur.
Oblectatio temperata ex varietate sonorum. Cic. 1. Tusc. 63.
Oratio permista & temperata numeris. Cic. in Orat. 196.
Orator modicus & temperatus. Cic. in Orat. 95.
Prela temperata, Instructa, & ad opus parata, cui Supervacanea correspondent. Cato R. R. cap. 12. In torcularium hæc opus sunt, vasis quinis, prela temperata quinque, supervacanea tria.
Temperatior in victoria. Cic. 8. Fam. 15.
Vir justus, temperatus, sapiens. Cic. 3. de Nat. Deor. 87.
Vis temperata. Hor. 3. Carm. 4. 66.
Usus temperatus. Hor. 2. Carm. 2. 3.
Oratio temperatior. Cic. 2. de Orat. 212. Neque est ulla temperatior oratio, quam illa, in qua asperitas contentionis, oratoris ipsius humanitate conditur.
Tempus anni temperatissimum. Varro 2. de R. R. cap. 5.

TEMPERATUM, i. n. [κρᾶμα, Gl. G. L.] Mixtum.

TEMPERĀTE, Adv. [συγκεκραμένως, Gl. G. L.] Attemperate. Cato R. R. cap. 69. Ubi temperate tepebit, tum cuminum indito, postea linito. De dolio loquitur. Cic. 12. Att. 32. Ages, ut scribis, temperate. Sic Macrobius lib. 6. Saturn. cap. 8.
Neque temperatius scribi potuit. Cic. 13. Att. 1.
Temperatissime, in Gloss.

TEMPERĀTĪVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 4. 1. Temperativa medicamina.

TEMPERĀTIO, ōnis. f. Cic. 1. Tusc. 1. Nec fit quicquam, nisi corpus unum & simplex, ita figuratum ut temperatione naturæ vigeat & sentiat.
Æris temperatio. Cic. 6. Verr. 98. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solertissime perspicis?
Cæli temperatio, fecunditas terrarum. Cic. 2. de Nat. Deor. 13.
Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se e quibus constamus. Cic. 4. Tusc. 30.
Mensium temperatio. Cic. 2. de Legib. 16.
Sol, mens mundi & temperatio. Cic. in Somn. Scip. 10.
Temperatio Reip. Cic. 3. de Legib. 13. Hæc est, quam Scipio laudat in libris, & quam maxime probat temperationem Reipub.

TEMPERĀTOR, ōris. m. [ἀρμοστὴρ] Martial. lib. 4. 55.
Quam fluctu tenui, sed inquieto,
Armorum Salo temperator ambit. De Bilbili insula. Porro Salonem Hispaniæ fluvium vocat Armorum temperatorem, quia ejus aquis temperantur enses. Id quod ipse Martialis testatur lib. 14. 33.
Pugio, quem curvis signat brevis orbita venis,
Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.
Moderator & Temperator. Cic. in Orat. 70. Magni igitur judicii, summæ etiam facultatis esse debebit moderator ille, & quasi temperator hujus tripertitæ varietatis.

TEMPERĀTRIX, īcis. f. August.

TEMPERĀMENTUM, i. n. [συγκέρασμα, σύκωμα, τρομνὴ, ὄψις, ἔπαρμα, Gl. L. G. σύγκρασις, G. L.] Temperatio, modus. Cic. 3. de Legib. 24.
Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari se putarint.
Linguæ temperamentum. Liv. 28. 44.
Elegans temperamentum. Tacit. 11. Ann. 4.
Salubre temperamentum. Idem 4. Hist. 86.
Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de Solution. Quod dicimus in eo hærede, qui fidejussori testatoris id quod ante aditam hæreditatem ab eo solutum est, debere statim solvere: cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est; nec enim cum sacco adire debet.
Æquare temperamentum. V. ÆQUO.
Adhibere temperamentum. Plinius in Paneg. 3. Tali adhibito temperamento, ut nec laxet nimis, nec arctum esse patiatur.
Librare manum artifici temperamento. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib. 1. in præf. Spero me sequuturum in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit.
Temperamentum, & Temperatura; idem quod Spissitudo. Scribonius Largus comp. 81. Cum oleo coquitur spuma argentea, donec cerati spissi habeat temperamentum. conf. TEMPERATURA.

TEMPERATŪRA, æ. f. [κρᾶσις] ut, Temperatura ferri. Unde Plinius lib. 34. cap. 15. de temperatura ferri loquens, A rubigine, inquit, vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura a Græcis antipathia dicta. Sic ibidem cap. 2.
Cæli temperatura, idem quod Temperies. Varro apud Non. 2. 848. Quæro utrum hoc adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.
Ceræ, Consistentia. Scrib. Larg. Comp. 79. Mel miscetur contusis & tritis, donec ceræ mollis habeat temperaturam. Sic Comp. 45. Habuerint emplastri temperaturam mollis.
Corporis temperatura. Sen. Epist. 11.

TEMPERĀCŬLUM, i. n. Apul. Flor. p. 342. Elmenh. Temperacula ferri.

TEMPĔRIES, ēi. f. [συγκρασμὸς, Gl. L. G.] Temperamentum. Plin. 5. Epist. 6. Atque adeo, ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis situm, villæ amœnitatem. Ovid. 4. Met. 344.
— temperie blandarum captus aquarum.
Æqualis temperies. V. Æqualis in ÆQUO.
Docta temperies fruendi. Stat. 2. Silv. 2. 353.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 260.
Tranquilla morum temperies. Stat. 2. Silv. 6. 48.
Cæli temperie juvatur corpus. Ovid. 2. de Pont. 7. 71.
Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib. 17. cap. 10. Differuntur post annum dodrantali filo, custodita temperie, ut viridi cælo ferantur, ac sine aurora.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 261.

TEMPERIUS, i. e. Temperantius. Cic. 9. Fam. 16. Memini te mihi Phameæ cœnam narrare. Temperius fiat: cetera eodem modo. Al. Temporius. V. in TEMPUS.

TEMPESTAS, & TEMPESTIVUS. V. TEMPUS.

TEMPLUM, i. n. [ἱερὸν, ναὸς, σηκὸς, τέμενος, Gl. L. G. & G. L.] proprie Locus in cælo notatus ab augure, vel in terra: a tuendo, id est conspiciendo dictum, quod ex omni parte, vel ex quo omnis pars aspici possit, ut ait Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 42.
At quem Deum? qui templa cæli summa sonitu concutit.
Lucida cæli templa. h. e. Regiones siderales. Lucret. lib. 1. 1013.
Templum, Cælum ipsum dictum est, quia ipsum primo tuemur. Ennius,
Contremuit templum magnum Jovis altitonantis. Ejus quatuor partes dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. Ex Varrone lib. 6. de L. L. 2.
Deinde Ædes sacris usibus destinata vocatur Templum; & Locus, etiam quicunque religioni destinatus.
Templum in terris dictum est, Quod quibusdam verbis conceptis ab augure finiebatur, ut ait Varro lib. 6. de L. L. 2. unde tueri quamcunque cæli partem commode posset. In hoc templo per augures constituto Senatusconsultum fiebat: & nisi in eo fieret, non erat justum.
Templum, Locus manu designatus in aëre, post quem factum illico captantur auguria. Servius. Vide EXTEMPLO. H. St. In EX præp. Sunt autem verba Grammatici ad 1. Æn. v. 92. Al. 96.
Templa in Occidentem spectare antiqui architecti recte scripserunt. Postea placuit omnem religionem eo convertere, ex qua parte cæli terra illuminatur: ideo in Orientem ædes sacræ spectant. Ex Hygeno de Limitibus constituendis p. 153. Goes. [Ubi Religio, pro Loco religioso. V. f. l.
Templum, non solum Ædes sacræ dicuntur, sed etiam alia Loca septa, & unum tantum introitum habentia. Curia Hostilia templum erat, licet sacra non esset. Liv. 2. 56. Occupant tribuni plebis templum. i. e. Comitium. [Immo erant & hæc loca auspicata.
Quid inter Templum & Curiam interfit, V. Manut. ad Cic. 4. Fam. 7.
Curia est sedes ac templum publici consilii. Cic. pro Domo 131.
Curia est templum sanctitatis. Cic. pro Milon. 91.
Positor templorum. Ovid. 2. Fast. 63.
Alta templa. Virg. 6. Æn. 4.
Annosa templa. Sen. Herc. OEth. 7.
Auguratum templum. Cic. in Vatin. 24.
Aurata templa. Lucret. lib 2. 28. Propert. lib. 4. 1. 5.
Celebria templa. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Inclytum divitiis templum. V. INCLYTUS.
Ingens templum. Virg. 1. Æn. 450.
Laqueatum auro templum. V. LAQUEAR.

Odora-

Odoratum templum. V. Odoratus in ODOR.
Operosa templa dei. Ovid. 15. Met. 667.
Penetralia templa. Lucret. lib. 1. 1098. al. Tonitralia.
Radiantia templa auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Sacratum templum. Virg. 2. Æn. 165.
Sanctum & religiosum templum. Cic. 6. Verr. 94. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.
Sublimia templa. Ovid. 7. Met. 587.
Silvestria templa Nympharum. Lucret. lib. 5. 946.
Venerabile templum. Ovid Rem. Amor. 549.
Condere templum. Virg. 1. Æn. 450.
Excisa templa. Stat. 5. Silv. 3. 200.
Factum de marmore templum. Ovid. 1. de Arte Am. 81.
Indicere honorem templis divûm. Virg. 1. Æn. 636. [i.e. Supplicationes.
Instituam templa de marmore. Virg. 6. Æn. 69.
Ponere templum de marmore. Virg. 3. Georg. 13.
Ponere templum alicui. Tacit. 15. Ann. 74
Posuit Jovi immania templa. Virg. 4. Æn. 199.
Reficere templa. Hor. 3. Carm. 6. 2.
Sistere templum. Tacit. 4. Hist. 53. h.e. Constituere.
Statuere templum alicui. Ovid. 14. Met. 128.
Structa saxo templa. Virg. 3. Æn. 84.
Temerata templa Minervæ. Virg. 6. Æn. 840.
Violare templa. Senec. Troad. 6.
Linguæ sudantia templa, i. e. Partes, loca. Lucret. lib. 4. 628.
Mentis templa, Interioris animi secreta. Lucret. lib. 5. 104.
Templum, Sepulcrum. Virg. 4. Æn. 457,
Præterea fuit in tectis de marmore templum
Cunjugis antiqui. Nonius 6. 92.
Templum, Tignum vocatur, quod in sacro ædificio transversum supra canterios ponitur, ut ait Festus. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Et canterii prominentes ad extremam suggrundationem. Supra canterios templa: deinde insuper, &c.
TEMPLĀTIM, Adv. Per templa. Tertull. in Apol. cap. 42. Templatim insumere.
TEMPORALIS, TEMPORARIUS. V. TEMPUS.
TEMPSIS, [τίμψις] Plin. lib. 7. cap. 48. Cacumen Tmoli montis, in quo, ut ipse ex Muciano refert, CL. annis vivunt incolæ.
TEMPUS, ŏris. n. [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] ut Varro scribit de L. L. 5. 2. est Mundi intervallum & motus, & divisum in partes aliquot, ab solis & lunæ cursu, a quorum tenore temperato Tempus dictum est. Tria vero sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum.
Temperis, pro Temporis, Manut. in Schol. in Cic. ubi exponit Temperius, Epist. 16. libri 9. H. St.
Tempus autem, inquit Cic. 1. de Invent. 39. est id, quo nunc utimur: nam ipsum quidem generaliter definire difficile est: pars quædam æternitatis, cum alicujus annui, menstrui, diurni, nocturnive spatii certa significatione. In hoc & quæ præterierunt considerantur, &c. & item quæ instent in præsentia, & quæ maxime fiant, & quæ consequantur.
Siderum errores id ipsum est, quod rite dicitur tempus. Cic. de Universf. 29.
Tempus, quod χρόνος vocant. Quintil. lib. 3. cap. 6.
A quo tempore. Cic. 7. Verr. 75. Unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.
Ab aliqua re tempus. V. A vel AB.
Ab æterno tempore. Cic. 5. Tusc.
Ab illo tempore. V. AB.
Ad tempus. V. AD. conf. infra.
Accommodare se alicui ad tempus. Cic. pro Cœl. 17.
Ad quoddam tempus. V. AD.
Ex eo tempore, quo primum ex Africa nuntius venit. Cic. 3. Fam. 4.
Ex quo tempore. Cic. 3. Fam. 4. Nam cum te ipsum, ex quo tempore tu me diligere cœpisti, quotidie pluris feci.
Ex infinito tempore. Cic. 1. de Fin. 33.
In tempus. V. IN præpositionem.
In omne tempus. V. IN præpos.
In præsens tempus. Hor. de Arte Poet. 44.
Pleraque differat, & præsens in tempus omittat. [Quod & In præsentia dicitur.
In reliquum tempus. V. IN.
In sempiternum tempus spectare debent. Cic. 2. de Orat. 169.
In puncto temporis. Lucret. lib. 4. 166.
Inter omne tempus. V. INTER præpositionem.
Per id, vel idem tempus. Cic. de Clar. Orat. 285. Duo fuerunt per idem tempus, dissimiles inter se. Cæsar de Bell. Afr. 47. Per id tempus fere Cæsaris exercitui res accidit mirabilis auditu.
Scholarum tempora. Quintil. lib. 1. cap. 8. p. 97. Burm. Cum Grammatices amor, & usus lectionis, non scholarum temporibus, sed vitæ spatio terminentur.
Brevitas temporis, vel angustiæ. Cic. 3. de Orat. 226. Edidi quæ potui, non ut volui, sed ut me temporis angustiæ coegerunt Idem 1. Att. 10. Eo factum est, ut epistolæ tuæ rescriberem aliquid, brevitate temporis, ut tam pauca cogerer scribere.
Cursus temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Decursus temporis. Cic. 3. Fam. 2.
Exiguum temporis. Ovid. 13 Met. 888.
Fuga temporum. Hor. 3. Carm. 30. 5.
Gradus temporum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Id temporis, i. e. Per id tempus. Cic. 1. in Catil. 10. Quos ego jam multis, ac summis viris, ad me id temporis venturos esse prædixeram.
Intervalla ac spiramenta temporum. Tacit. in vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo & velut uno ictu Rempub. exhausit.
Longinquitas temporis. Cic. 6. Fam. 4. Me ipsum, consolatorem tuum, non tantum litteræ, quibus semper studui, quantum longinquitas temporis mitigavit. V. LONGUS.
Momentum temporis, V. MOMENTUM, in MOVEO.
Pars temporis exigua. Lucret. lib. 3. 400.
Propagatio temporis miserrimi. Cic. 5. Fam. 15. Quod in ea vita maneam, in qua nihil insit, nisi propagatio miserrimi temporis.
Puncto temporis. Lucret. lib. 1. 1100.
Temporis ut puncto nihil exstet reliquiarum. i. e. Spatio temporis brevissimo.
Subsciva temporum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Tractus temporis. V. Tractus in TRAHO.
Usura temporis. Cic. 3. Fam. 1.
Actum tempus, Præteritum. Hor. de Arte Poet. 173.
Angustum tempus. Claud. 2. in Ruff. 53.
Annale tempus. V. ANNUS.
Annua tempora. Ovid. 3. Amor. 10. 1.
Anteactum tempus. Lucret. lib. 3. 844.
Antiqua tempora. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Aureum, Sæculum. Hor. Epod. 16. 64.
Breve. V. BREVIS.
Cæcum. V. CÆCUS.
Conjunctum tempus, i. e. Insequens. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Diurnum tempus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.
Exiguum tempus Ovid. 2. Amor. 2. 40.
Futile & caducum tempus. i. e. Vita nostra. Plin. 3. Epist. 7. ad finem.
Generale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Heroica tempora. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Illis temporibus. Cic. de Amicit. 5.
Illis ut temporibus. Cic. de Clar. Orat. 107. Erat cum litteris Latinis, tum etiam Græcis (ut temporibus illis) satis eruditus.
Inane tempus. V. INANIS.
Infinitum tempus. Cic. 2. de Lege Agr. 55. Sequitur omnes agros extra Italiam, infinito ex tempore.
Infinitum tempus ætatis. V. INFINITUS.
Ingrata tempora. V. Tarda infra.
Inoffensa a valetudine tempora vitæ. V. INOFFENSUS.
Longum tempus. Senec. Agamem. 12.
Medio tempore. Suet. in Calig cap. 25. Liviam Orestillam, C. Pisoni nubentem, cum ad officium & ipse venisset, ad se deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio post relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur. [Vulgo Intermedium.
Modicum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Mutum a litteris tempus. V. MUTUS.
Optimum tempus, Sæculum. Cic. pro Cluent. 95. Optimis hercle temporibus, tum quum homines se, non jactatione populari, sed dignitate atque innocentia tuebantur.
Parvum tempus. Lucret. lib. 3. 552.
Præteritum tempus, instans, consequens. Auctor ad Heren. 2. 7.
Priora tempora & posteriora. Cic. 5. Fam 17.
Prisci temporis anni. Ovid. 1. Fast. 197.
Quodam tempore. Ovid. 2. Met. 552.
Segne tempus. Valer. 2. Argon. 376.
Spatiosum tempus. Ovid. 1. Amor. 8. 81.
Tarda mihi, ingrataque tempora fluunt. Horat. 1. Epist. 1. 23. Ingrata ideo, quia Tarda videntur.
Uno tempore, pro Eodem tempore. Cic. ad Att. Multas uno tempore accepi epistolas tuas. Idem 2. de Lege Agr. 14. Aliquando tandem, me designato, lex in publicum proponitur: concurrunt jussu meo plures uno tempore librarii, descriptam legem ad me afferunt.
Abit tempus. V. ABEO.
Abit tempus iners. Ovid. 16. Epist. 112.
Absumere tempus. V. ABSUMO.
Accipere tempus justum & debitum, dicitur actio. V. ACCIPIO.
Adhibere tempus. V. ADHIBEO.
Adesse tempus, vel ad tempus, vel in tempore. V. ADSUM.
Assignatum tempus. V. Assignatus in ASSIGNO.
Capere tempus. V. CAPIO.
Complere debita tempora. Virg. 9. Æn. 108.
Complevit maturus tempora venter. Ovid. 11. Met. 311.
Conferre tempus ad, & in rem aliquam. V. CONFERO.
Consecutum tempus. V. Consecutus in CONSEQUOR.
Conservare & notare tempora. Cic. in Orat. 120. [i. e. Temporum & rerum gestarum intervalla.
Consumere omne tempus in litteris. Cic. 15. Fam.
Conterere tempus. V. CONTERO.
Contrahere tempus. V. CONTRAHO.
Decedentia tempora. Hor. 1. Epist. 6. 3.
Dependere tempora amori. Lucan. lib. 10. 80.
Vereor, ne in breve tempus dilata sit abs te pernicies. Cic. ad Brut. 16.
Digerere tempora. Ovid. 1. Fast. 27.
Dirimere tempus. Cic. 1. de Divin. 85. Auguralis dictio, V. DIRIMO.
Distribuere tempus. Cic. Att.
Dividere tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Diviseras tempora cum morte, & superstite filio fruebaris omnibus tenebris. h. e. Per omnes noctes. Quintil. in Sepulcro incantato. [Ubi est Intervallum, ut & in seqq. & supra aliquoties.
Dividere curarum remissionumque tempora. Tacit. in vita Agric. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa.
Dividere temporibus negotium aliquod Ter. And. 3. 1. 18.
Dare tempus alicui rei. Quintil. Tryphoni 2.
Diligentia quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest. Cic. pro Quint.
Dare tempora studiis. Ovid. 2. de Pont. 9. 50.
Edere tempus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Egere tempore, pro eo quod vulgus dicit, *Multum habere ad faciendum*. Cic. 3. Q. frat. 5. Quod me de versibus faciendis rogas, incredibile est, mi frater, quam egeam tempore.
Evolvere tempora & Fastos. Hor. 1. Serm. 3. 112.
Excludi tempore. Cic. 3. Verr. 148.
Exigere tempus. V. EXIGO.
Eximere tempus. Cic. 4. Att.
Fluunt tarda tempora. V. Tarda tempora supra.
Fugit interea, fugit irreparabile tempus. Virg. 3. Georg. 284.
Habere tempus. Cic. 3. de Orat.

Impendere tempus alicui. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Impendere tempus ſtudiis. V. IMPENDO.
Impertiree tempus alicui rei. V. IMPERTIO.
Implere tempus. V. IMPLEO.
Indigent difficilia factu longi temporis. Cic. 1. de Invent.
Intermittere tempus. V. INTERMITTO.
Labuntur tempora aſſiduo motu. Ovid. 15. Met. 179.
Non largitur tempus. V. LARGIOR.
Leniet odium tempus. Ovid. in Ibin, 134.
Partiri tempora in plures. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Perfectum tempus. Ovid. 2. de Arte Am. 665.
Perdere tempora. Quintil lib. 2. cap. 1. Ovid. 11. Met. 286.
Perfectus orbis temporis. Virg. 6. Æn. 745.
Prorogare tempus alicui. Cic. 2. Fam. 6. Ne patiare quicquam mihi ad hanc provincialem moleſtiam temporis prorogari.
Revocare tempus. Cic. 5. Fam.
Sumere tempus. Cic. 2. Q. frat. 9.
Suppeditabit tempus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Traducere tempus. Cic. 4. Fam. 6. Ego autem, cum multis de cauſis te exopto quamprimum videre, tum etiam ut ante commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum ſit hoc tempus.
Tranſmittere tempus. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus tranſmittendum putavi. i. e. Omne meum tempus amicorum periculis propulſandis tranſmiſi.
Tribuere tempus. Cic. 2. Off. 4.
Venit longo poſt tempore. Virg. 1. Ecl. 30.
Tempus, [ὥρα] pro Temporis parte,
Ætatis tempus. Ter. Hec. 4. 2. 18.
Dum ætatis tempus tulit, perfuncta ſatis ſum: ſatias jam tenet. Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic. 3. Q. frat. 5. Noſtrumque hoc tempus ætatis, quod in illa auctoritate Senatoria florere debet.
Anni tempus. Cic. 10. Fam. 33. Anni autem tempus libertatem majorem mihi dat.
Anni temperatiſſimum tempus. V. Temperatus in TEMPERO.
Diei tempus. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus eſt diei, videſis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
Antelucanum tempus. V. ANTELUCANUS.
Certum anni. V. CERTUS.
Climactericum. V. CLIMAX.
Commodum anni tempus. Cic. 9. Att. 3. Si commodius anni tempus eſſet.
Extrema tempora longæ ſenectæ. Ovid. 6. Met. 675.
Feſtum tempus. Hor. 2. Epiſt. 1. 140.
Fervens tempus, cui opponitur Frigidum. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Frigidum tempus. Senec. Thyeſt 2.
Genitale tempus, Dies natalis. Ovid. 3. Triſt. 13. 17.
Genitale tempus mundi. Lucret. lib. 2. 1104.
Hibernum tempus. Ovid. 11. Met. 745.
Iners tempus ſomni. Stat. 2. Theb. 102.
Matutinum tempus. Cic. 7. Fam. 1. V. MATUTA. & Ovid. 13. Met. 581.
Nocturnum tempus. Lucret. lib. 4. 446.
Puerile tempus, Pueritia. Ovid. 6. Met. 719.
Sacrum tempus. Hor. in Carm. ſæc. 4.
Solſtitiale tempus. Ovid. 6. Faſt. 790.
Supremo tempore adeſſe alicui. Catull. Argon. 62. 151.
Veri temporis hora. Hor. de Arte Poet. 302.
Veſpertinum tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. In quo curſu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum veſpertinis temppribus delitescendo, tum matutinis rurſum ſe aperiendo, nihil immutat ſempiternis ſæculorum ætatibus, quin eadem iiſdem temporibus efficiat.
Conceſſit tempus puerile juventæ, Locum dedit, ceſſit. Ovid. 6. Met. 719.
Vertuntur tempora annorum. Lucret. lib. 5. 1183.
Tempus pro Die. Ovid. puto in Epiſt. Penelopes;
Tempora ſi numeres; bene quæ numeramus amantes:
Non venit ante ſuum noſtra querela diem. Videtur eſſe pro Diebus, ut reciproce Dies pro Tempore. H. St. Exſtant Epiſt. 2. v. 7.
Tempus [καιρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Occaſio, vel & quæ dicitur Circumſtantia temporis.
Tempus, pro Commodo temporario. Cic. pro Cluent. 139. Et illa oratio potius temporis mei, quam judicii & auctoritatis fuit. i e. Ita dixi in oratione illa, quia intererat ejus rei, quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibid. Omnes illæ orationes cauſarum & temporum ſunt, non hominum ipſorum ac patronorum. Budæus.
Tempus aptius cibo. Celſus lib. 3. cap. 5.
Tempus, pro Auctoritate & potentia. Cic. de Clar. Orat. 242. Is omnibus exemplo debet eſſe, quantum in hac urbe polleat multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo ſervire. Idem pro Planc. 72. Non ſolum quid cuique debeam, ſed etiam quid interſit, & quid a me cujuſque tempus poſcat. Budæus.
Tempus, pro Conſtituto tempore. Ter. And. 4. 1. 7.
Poſt ubi tempus promiſſa jam perfici,
Tum neceſſario ſe aperiunt & timent.
Tempus adeundi, & abire (nam utroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut. Perſ. 4. 2. 8.
Id aderit adeundi tempus: nunc agite, ite vos. Idem Men. 3. 3. 29.
Sed quid ego ceſſo, dum datur mihi occaſio,
Tempusque abire ab his locis lenoniis.
Edendi tempus. Hor. 1. Epiſt. 16. 22.
In tempore. [ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Ter. And. 4. 5. 19. Donatus, Opportune. Nos ſine præpoſitione dicimus Tempore & Tempori.
In ipſo tempore. Ter. And. 3. 2 52.
Atque adeo in ipſo tempore eccum ipſum obviam Chremetem. Donatus, In ipſa opportunitate, in ipſo articulo.
Acerbitas temporis. Cic. 13. Fam.
Atrocitas temporis. Cic. pro Sext. 11.
Forma temporum. Cic. 3. Fam. 11. Ad me quaſi formam communium temporum, & totius Reip. miſiſti expreſſam.
Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Incommoditas temporis. V. INCOMMODUS.
Iniquitas temporis. V. INIQUUS.
Invidia temporis. Cic. 3 Fam.
Maturitas temporum. Liv. 22. Si maturitas temporum exſpectata foret.
Motus temporum. Cic. pro Flacc. 94. Videtis, quo in motu temporum, &c.
Mutatio temporis. Cic. 4. Fam. 9.
Natura temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Perturbatio temporis. Cic. 5. Fam.
Ratio temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Recordatio temporis alicujus. Cic. 1. Fam. 17.
Status temporis. Cic. 2. Fam.
Varietas temporis. Cic. 13 Fam.
Vitia temporum. Cic. 4. Fam. 13.
Accommoda fraudi tempora. Stat. 6. Theb. 615.
Alienum tempus, Abſurdum, adverſum. Cic. 3. Fam. 10. De qua alienum tempus eſt mihi tecum expoſtulandi, purgandi autem mei neceſſarium. Idem 16. Att. 3. Tempuſque diſceſſus abſurdum.
Amicum fraudibus tempus. Stat. 5. Silv. 2. 38.
Aſperum tempus. Cic. pro Corn. Balb. 22.
Atrox. V. ATROX.
Congrua tempora. Claud. 1. in Ruff. 315.
Dextrum tempus, Opportunum. Hor. 1. Serm. 1. 18.
Difficile tempus Reip. Cic. 10 Fam. 5. His temporibus difficillimis Reipub. quicquid ſubveneris, id erit totum & proprium tuum.
Difficile & atrox tempus. Cic. 6. Verr. 108. Itaque apud patres noſtros atroci ac difficili Reipub. tempore, quum Ti. Graccho occiſo magnorum, &c.
Dira tempora. Juven. 4. Sat. 80.
Dubium tempus. Cic. pro Font. 34.
Dura tempora. Hor. 2. Epiſt. 2 46.
Durum tempus, & crudele. Cic. pro Domo 75. Sed ſi mihi ante hæc duriſſima tempora Reipub. nihil aliud unquam objectum eſt, niſi crudelitas illius temporis.
Exoptabile tempus. Sil. lib. 11. 387.
Extremum tempus. Cic. 10. Fam. 12. Etſi Reipub. cauſa maxime gaudere debeo, tantum ei te præſidii, tantum opis attuliſſe extremis pæne temporibus. Idem, His temporibus miſeris, & extremis. i. e. Extrema neceſſitate.
Fauſtum tempus. Lucret. lib. 1. 805.
Formidoloſum dubiumque Reip. tempus. Cic. 7. Verr. 1. Ita enim cauſa conſtituitur, provinciam Siciliam virtute ejus & vigilantia ſingulari, dubiis formidoloſisque temporibus a fugitivis atque a belli periculis tutam eſſe ſervatam.
Gratum tempus. Hor. 2. Epiſt. 2. 198. [Hic eſt Inſalubre cælum.
Grave tempus. Hor. 3. Carm. 23 8.
Grave tempus civitatis, pro Moleſta tempeſtate. Cic. pro Sext 5. Et quoniam in graviſſimis temporibus civitatis, atque in ruinis everſæ, atque afflictæ Reip. P. Sextii tribunatus eſt a fortuna ipſa collocatus, &c.
Idoneum tempus. V. IDONEUS.
Importunum tempus. V. IMPORTUNUS.
Ineluctabile tempus. Virg. 2. Æn. 324.
Inexcuſabile tempus. Ovid. 7. Met. 511.
Iniquum tempus. Lucret. lib. 1. 42. h. e. Adverſum & calamitoſum.
Juſtum tempus pugnæ. Virg. 10. Æn. 11.
Lævum tempus, Importunum. Hor. 2. Serm. 4. 4.
Liberum tempus. Cic 5. Fam. 20. V. LIBER Adjectivum.
Mala tempora, Bona tempora. V. MALUS.
Maturum tempus. V. MATURUS.
Maturo tempore adepta eſt conjugium. Catull. 60. 57.
Maximis temporibus, pro Occaſionibus & neceſſariis præſidiis. Cic. 3. de Legib. 33. Eſt autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præſto eſſe debere. Budæus.
Miſerum & perditum tempus. Cic. 4. Fam. 14. Ego tam miſero tempore nihil novi conſilii cœpiſſem. Idem 5. Fam. 16. Hæc perturbatio temporum perditorum.
Miſerum & luctuoſum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Cic. 5. Fam. 14.
Molliſſima tempora fandi. Virg. 4. Æn. 293.
Nubila tempora, translate, pro Dubiis. Ovid. 1. Triſt. 9. 6.
Opportunum tempus. Cic. 2. Fam. 18. Quas ſi ſatis opportuno tempore accepiſti.
Opportunum curationi tempus. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Proſperum tempus. Tacit. 12. Ann. 68.
Sativum tempus. V. Sativum in SERO.
Secretum tempus. Quintil. lib 1. cap. 2.
Secundum tempus, i e. Præſens. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Secunda tempora, Felicia. Hor. 4. Carm. 9. 36.
Speciale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Subabſurdum tempus. Cic. 16. Att. 3. Movet etiam navigationis labor, alienus non ab ætate ſolum noſtra, verum etiam a dignitate, tempuſque diſceſſus ſubabſurdum.
Summum tempus. Cic. 5. Philipp.
Summo tempore Reipub. Cic. 2. Verr. 1. Id non humano conſilio, ſed prope divinitus datum atque oblatum vobis, ſummo Reip. tempore, videtur. i. e. Summa opportunitate & neceſſitate.
Suo tempore, Tempore quo promiſerat, vel debito & ſtatuto. Cic. 5. Verr. 139. Scandilius rem ſe totam relicturum dicit, & ſuo tempore eſſe redditurum.
Suo tempore, aliter. Cic. de Clar. Orat. 4. de Hortenſio, Perpetua quadam felicitate uſus ille ceſſit e vita, ſuo magis, quam ſuorum civium tempore. Paulo ante de eodem dixerat, Alieniſſimo Reipublicæ tempore exſtinctus. Suo tempore, Sibi apto, & perpetuæ felicitati conveniente, ut dies ultima, quæ ſemper eſt exſpectanda, primis reſponderit: quum aliter ſæpe ſoleat evenire, ut de Priamo, Pompejo, & aliis legimus. Vel Suo, Fatali; ut libro eodem non procul a fine, Q. Hortenſii vox exſtincta fato ſuo eſt, noſtra publico. Fato ſuo, Sua die, quæ ſtat cuique ut ait Poëta: Publico fato, Quo reſpublica exſtincta eſt.

Suspiciosum tempus. Cic. 1. Fam. 7. Qui mihi quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.
Tranquillum tempus. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.
Tranquilli comitem temporis esse ñdem.
Tranquillum ac pacatum tempus. Cic. pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: illud omnibus invidiæ tempestatibus concitatum.
Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cic. 4. Fam. 13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conservabo. Idem 15. Fam. 8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.
Turbulentum tempus. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reipublicæ qualia futura sint, qui scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Vacuum. Cic. 2. Q. frat. 14. Quod mihi tempus, Romæ præsertim, ut iste me rogat, manenti, vacuum ostenditur.
Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret. lib. 2. 45. al. Pectus.
Abiit illud tempus, mutata ratio est. Cic. pro Muren. 7. i. e. Præteriit occasio
Abiit jam & transvectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit. 2. Hist. 76.
Accidit tempus. V. ACCIDO.
Accommodare tempus. V. ACCOMMODO.
Accommodata tempora. V. Accommodatus in ACCOMMODO.
Adduci temporibus. V. ADDUCO.
Adactum tempus. V. Adactus in ADIGO.
Amittere tempus. V. AMITTO.
Antecapere tempus. V. ANTECAPIO.
Arripere tempus. Virg. 11. Æn. 459. i. e. Invenire opportunitatem, ut ait Servius. Cic. 5. Fam. 12. Ac statim causam illam totam & tempus arripere. [Hic est Tempus rei alicujus gestæ, seu Intervallum temporis & spatium certum, quo quid gestum fuit. Arripere, Ad scribendum.
Assentiri tempori, quod & Servire tempori dicitur. Cic. 1. Fam. 9.
Aucupari tempus. V. AUCUPOR.
Cadat adventus tuus in alienissimum tempus. Cic. 15. Fam. 14.
Capere scite & commode tempus adeundi ad aliquem. Cic. 11. Fam. 16.
Capto tempore agere aliquid. Virg. 11. Æn. 783.
Captare tempus. V. Capto in CAPIO.
Cedere tempori. Cic. 4. Fam. 9. Cedere primum tempori, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. V. CEDO.
Constituere tempus. V. CONSTITUO.
Consulere tempori. V. CONSULO.
Convenit locus & tempus. V. CONVENIO.
Dicere tempora alicujus. Tacit. 1. Hist.
Dicere vel facere aliquid temporis causa. Cic. pro Flacc. 36.
Differre tempora. Ovid. 9. Met. 765.
Dimittere tempus. Cic. 3. Philipp.
Exigere secum tempus. Virg. 4. Æn. 476.
Decrevitque mori: tempus secum ipsa modumque
Exigit.
Exstitit tempus. Cic 5. Fam 8. Sed exstitit tempus, optatum magis, quam speratum, ut florentissimis tuis rebus mea perspici posset & memoria nostræ voluntatis & amicitiæ fides.
Incidere in tempus. Cic. 2. Fam. 6. Quod in id Reip. tempus, non incideris, sed veneris.
Incidunt sæpe tempora cum, &c. V. INCIDO.
Insidiari temporibus. Patercul. lib. 2. 21. Dum bellum infert patriæ Cinna, Cn. Pompejus, Magni pater, frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediumque partibus præstitit, ut omnia ex proprio usu ageret, temporibusque insidiari videretur, & huc atque illuc, unde spes major adfuisset potentiæ, se exercitumque deflecteret.
Legere & deligere tempora cibo. Celf. lib. 3. cap. 6.
Observare tempus. V. OBSERVO.
Oblatum tempus. Lucan. lib. 7. 238.
Parere tempori. Cic. 12. Att. 50. & 11. Philipp. 27. Necesse est enim, in tanta conversione & perturbatione rerum, temporibus potius parere, quam moribus.
Ponere tempus alicui. Virg. 1. Æn. 282. [Hic est Spatium determinare.
Præsumere tempus in re aliqua. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Prærermittere tempus. Cic. 1. Fam.
Promissum tempus. Ovid. 2. Epist. 2.
Recuperare tempus. Cic. 8. Att.
Servire est necesse tempori, & non amittere tempus, quum sit datum. Cic. 8. Att. 3.
Sum. ut, Tempus est. Ter. Eun. 1. 1 11.
Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita. [i. e. Dum occasio est, dum licet.
Tempus est facere. Plaut. Asin. 5. 2. 62.
Tempus est ut eamus ad forum, pro Commodum est. Plaut. Mil. 1. 1. 72.
Tempus est ad eam rem. Ter. Eun. 4. 1. 7.
Nunc ita tempus est mihi, ut cupiam filiam: olim nihil minus. Ter. Heaut. 4. 1. 59. [i. e. Commodum est.
Ubi tempus tibi erit, sat habet si tum recipitur. Ter. Eun. 3. 2. 32.
Tempus est, pro Necesse est. Cic. 2. de Orat. 181. Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuissem, tempus esset jam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.
Non est tempus. Ter. Hec. 4. 4. 77.
Reduc uxorem, aut quamobrem non opus sit cedo.
PAM. Non est nunc tempus.
Erit vel fuit tempus. Cic. pro Milon. 70, Erit, erit illud profecto tempus, & illucescet aliquando ille dies, quum tu, &c. h e. Futurum est aliquando, &c. Idem 1. de Orat. 1. At fuit tempus illud, quum mihi, &c.
Tolerare patienter tempora. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Venit tempus & occasio libere loquendi. Plaut. Trin. 4. 2. 157.
Tempus, [κρόταφος, Gl. L. G.] Pars capitis, quæ est ad latera. Habet enim caput duo tempora: unum a dextra, alterum a sinistra. Virg. 5. Æn. 416.
Temporibus geminis canebat sparsa senectus. Nam primo tempora canescunt, cavanturque magna diuturnitate temporis: unde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quod ab iis indicia petamus senectutis. Columel. lib. 6. 29. extr. Decimo tamen anno tempora cavari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. conf. Pallad. Mart. 13. extr. Virg. 5. Æn. 856. Ibid. 71.
Ore favete omnes & cingite tempora ramis. Ubi Serv. Cingite ramis tempora, Ex more Romano; nam festis ludis omnis ætas coronata spectabat.
Tempus in sing. raro occurrit. Gloss. Græcolat. Κρόταφοι, Tempora, singulare non habet. Sed aliter in Latinogræc. V. supra.
Tempus singulariter pro Capite. Catul. 62. 158.
Usque dum tremulum movens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Tempus utrumque. Virg. 9. Æn. 418.
Dum trepidant, it hasta Tago per tempus utrumque.
Per geminum transcurrit tempus arundo. Sil. 12. 414.
Percutere tempus. Auctor ad Heren. lib. 4. 68.
Ardua tempora. Stat. 6. Theb. 918.
Cava tempora. Virg. 10. Æn. 891.
Flaventia tempora. Ovid. 1. Amor. 1. 29.
Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ovid. 9. Epist. 14.
Turgentia tempora. Stat. 5. Theb. 268.
Advelat tempora viridi lauro. Virg 5. Æn. 246.
Cinge tempora floribus. Catul. 59. 6.
Cingere tempora myrto. Virg. 1. Georg. 28.
Evincti tempora puniceis tæniis. Virg. 5. Æn. 269.
Prædura tempora fregit nodoso robore. Ovid. 12. Met. 349.
Populata tempora raptis auribus. Virg. 6. Æn. 496.
Præcingens roseo tempora vinculo Sen. Med. 2.
Protecta tempora fulva capillo. Ovid. 12. Met. 278.
Redimitus tempora lauro. Virg. 3. Æn. 81.
Religata tempora fœno. Ovid. 14. Met. 645.
Sparsus tempora canis. Ovid. 8. Met. 567.
Tegere tempora vitta. Virg. 4. Æn. 637.
Velare tempora myrto. Virg. 5. Æn. 72.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.
Umbrata tempora quercu. Virg. 6. Æn. 772.
TEMPORI, Adv. [ἐυκαίρως, Gl. G L.] Subaudita præpositione. In tempore, Tempestive, ad tempus, pro tempore. Plaut. Amph. 4. 3. 50. Idem. Men. 2. 3. 90.
Sequimini: ut, quod imperatum est, veniam adversum tempori. Al. Temperi. Cato R. R. cap. 2. Satisne tempori opera fient confecta.
Tempore pro Tempori. Plaut. Asin. 3. 3. 143. Ut tempore, oportuneque attulistis. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.
Advenire tempore, In tempore, per tempus. V. ADVENIO.
TEMPORIUS, [ἐνωρέστερον, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium deductum a Tempori adverbio, quod significat Celerius, quasi ante tempus Columel. lib. 8. cap. 4. Esca bis dividenda, ut mane, non protinus a cubili, laxius evagentur, & ante crepusculum, propter cibi spem, temporius ad officinam redeant..
Temporius & Serius, contraria. Columel. lib. 2. cap. 18. Ovid. 4. Met. 198.
Temperius Cic. a Tempus, temperis. Vide Scholia posteriora Manutii. H. St. V. supra in TEMPUS a pr.
TEMPORĀLIS, e. Adj. [χρονικός] Ad tempus durans. Quintil. lib. 6. cap. 2. Adjiciunt quidam peritorum, πάθος temporale esse.
Temporale, Quod ad Tempus fit. ut,
Damnum temporale. Ulp. in l. 2. ad finem. D. de judiciis.
Exsilium temporale. Hermogenianus in l. De injuria. D. De injur. & famosis libel.
Temporalis, pro Inconstanti. Curt. lib. 4. 5. 11. Ut sunt Græcorum temporalia ingenia. Alii legunt Temporaria.
Aliter expono in meis Schediasmatis. H St.
TEMPORĀRIUS, a. um. Adj. [πρόσκαιρος, Gl. L. G.] Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. Plin. in Paneg. cap 91. extr. Non ergo temporarium & subitum est, quod uterque collegæ Consulatu, tanquam iterum suo, gaudet. Plin. lib. 16. cap. 33. Quædam temporaria vis. [Vitiose in Gloss. Temporia.
Opus publicum temporarium, cui Perpetuum opponitur. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de effractor. Expilatores in opus publicum, vel perpetuum, vel temporarium dari solent. Sic
Vincula temporaria. Ulp. in l. Aut damnum, in fine. D. de pœnis. Sive in perpetua vincula fuerit damnatus servus, sive in temporaria.
TEMPESTAS, ātis. f. [χρόνος] Tempus ipsum aliquando significat. Plaut. Mostel. 1. 1. 17.
Cis, hercle, paucas tempestates, Tranio,
Augebis ruri numerum, genus ferratile. Sallustius in Jugurth. 8.
Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles.
Tempestas, Tranquillum & serenum tempus. Virg. 9. Æn. 20.
— unde hæc tam clara repente
Tempestas.
Cum adjectione, non per se, significat hoc Tempestas. H. St. Sed
Absolute. Cic. 14. Fam. 4. Quas ego exspectassem Brundusii, si esset licitum per nautas, qui tempestatem prætermittere noluerunt. V. seq. Subauditur commodam, & fortasse deest. H. St. Apud Cic. vel subauditur Adj. Idoneam, vel potius gerund. Navigandi.
Bona & certa tempestas. Cic. 2. Q. frat. 2 Tu, si ita expedit, velim quamprimum, bona & certa tempestate, conscendas, ad meque venias.
Egregia tempestas. Cic. 9. Att. 15.
Idonea tempestas. V. IDONEUS.
Liquidissima tempestas cæli. Lucret. lib. 4. 170.
Perfrigida tempestas. Cic. 6. Verr. 86.
Malæ tempestates. Cato de R. R. cap. 39.
Salubris tempestas. Claud. de Phœnice 99.
Secunda tempestas, Ventus secundus. Tacit. in vita Agric. 38. extr.
Serena tempestas. Cic. 2. de Divin. 94.
Arridet tempestas. Lucret. lib. 2. 32.
Captare tempestates. V. Capto, in CAPIO.
Ridet tempestas. Lucret. lib. 5. 1394.
Tempestas, [χειμών, ἀπὸ τῆς τροπῆς, Gl. L. G. χειμὼν γνοφώδης καὶ ἀέρας, G.L.] Procella, nubilum & procellosum tempus. Plaut. Mostel. 1. 2. 27.
Atque

Atque illud sæpe fit, tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque Plin. lib. 18. cap. 28. Ante omnia autem duo genera cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, Vis major appellatur.
Imbres, nimbi, procellæ, turbines, reliquæque tempestates. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
Procella, tempestas, naufragium, ruina, incendium. Cic. 2. Off. 19.
Illa tempestate & tempore. Catul. Argon. 62. 73.
Æolus, rex tempestatum. Virg. 10. Æn. 37.
Dii tempestatum potentes. Virg. 3. Æn. 528.
Adversa tempestas. V. ADVERSUS.
Animosa tempestas. Stat. 9. Theb. 459.
Atra tempestas. Virg. 2. Æn. 516.
Atrox tempestas. Claud. de Bell. Get. 112.
Fera tempestas. Ovid. 1. Fast. 495.
Fœda tempestas cum grandine ac tonitribus cælo dejecta. Liv. lib. 2. 62. pr.
Immoderata tempestas. V. IMMODERATUS.
Magna, V. Turbulenta.
Marina sive terrestris tempestas. Ulp. in l. 2. D. Si quis caution. Tempestatem intelligere debemus, sive marina, sive terrestris sit.
Miseranda tempestas. V. Miserandus, in MISER.
Naufraga tempestas. Valer. 1. Argon. 584.
Notabilis tempestas. Tacit. 1. Hist. 38. pr.
Poetica tempestas. Juven. 12. Sat. 23.
— omnia fiunt
Talia, tam graviter, si quando poetica surgit
Tempestas. i. e. Omnia nobis ita contigerunt, quemadmodum a poetis referri solet, si quando tempestatem describunt, summaque contentione omnia exaggerant.
Sævæ tempestates. Tacit. in Vita Agric. 22.
Sonoræ tempestates. Virg. 1. Æn. 57.
Turbida tempestas. Virg. 12. Æn. 284.
Turbulenta tempestas. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna turbulentaque tempestate fuerit, &c.
Violenta tempestas. Senec. Herc. fur. 11.
Actus pelagi tempestatibus. Virg. 3. Æn. 708.
Avertere tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Commoventur sæpe tempestates certo aliquo cæli signo. Cic. pro Muren. 36.
Commotus subito magnis tempestatibus fluvius Eurotas. Cic. 2. de Invent. 96.
Commutata tempestas. Cic. 2. de Invent. 154.
Conflata ventis tempestas, & imbres. Cælum autem pro nubibus accipe: & contraria in unum coegit, ac per hoc densas fecit intelligendum. Porphyr. in Hor. Epod. 13. pr.
Continet me tempestas. V. CONTINEO.
Contraxit cælum, Aërem in nubes condensavit. Stat. 9. Theb. 523.
Contraxit tempestas horrida cælum. Hor. Epod. 13. 1. V. paulo supra.
Coorta tempestas. V. Coortus in COORIOR.
Coortæ tempestates cælo terraque. Lucret. lib. 6. 957.
Demissa tempestas ab Euro. Hor. 3. Carm. 17. 11.
Eo. ut Sil. lib. 3. 228.
Sævior it trucibus tempestas acta procellis.
Fulget tempestas tremulo impete. Lucret. lib. 6. 173. Ob fulgura.
Glomerant nubes tempestatem fœdam. Virg. 1. Georg. 323.
Horrescit nimbis turbida tempestas. Sil. lib. 1. 134.
Incubuit silvis tempestas. Virg 2. Georg. 310.
Lenire tempestates. V. Lenio, in LENIS.
Resedit tempestas. Stat. 9. Theb. 524.
Sedare tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Serenare tempestates. Virg. 1. Æn. 253.
Verberari tempestatibus. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & semissem latum quum feceris, patiere minime duobus mensibus eum tempestatibus verberari. [Lege Minimum.
Ad alia sæpe transfertur. ut, Hor. 1. Epist. 15. 31.
Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli.
Repentina tempestas popularis. Cic. pro Cluent. 96.
Procella, turbo & tempestas pacis. Cic. pro Domo 137.
Pugnæ. Liv. 44. 39. pr. Quo, jactati tempestate pugnæ, receptum haberent.
Seditionum ac discordiarum tempestas. Cic. pro Sext. 46.
Cruenta tempestas. Claud. 3. Cons. Hon. 75.
Ferrea tempestas, Milites. Sil. lib. 15. 630.
Invidiæ tempestas. Cic. 1. in Catil. 22. Tametsi video, si mea voce ire in exsilium animum induxeris, quanta tempestas invidiæ nobis, si minus in præsens tempus, recenti memoria scelerum tuorum, at in posteritatem impendeat.
Maximæ & turbulentissimæ molestiarum tempestates. Cic. 1. de Orat. 2. Nam qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur, in eo maximæ molestiarum & turbulentissimæ tempestates exstiterunt.
Hujus magnitudini animi, gravitati, sapientiæ, tempestas est oblata formidolosissimi temporis. Cic. 7. Philip. 7.
Tempestates alicujus subire, i. e. Pericula. Cic. 15. Fam. 15. Mitto, quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestates, & subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus fueris.
Sustinebat tamen Appius pertinacia tantam tempestatem. Liv. 2. 56.
Defendere aliquem in tempestate. Cic. pro Domo 108.
Tempestas, pro Die in illo Ciceronis versu, 1. de Divin. 52.
Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit. Id versus Homericus, Il. ι. v. 363. docet, quem expressit,
Ἦμαρ κεν τριτάτῳ Φθίην ἱερόβολον ἵκοιμην. Sic
Suprema tempestas, V. Supremus in SUPER.
Tempestas apud Romanos inter Deos habita est. Ovid. 6. Fast. 193.
Te quoque, Tempestas, meritam delubra fatemur,
Cum pæne est Corsis obruta classis aquis. Huic agnam vel nigram ovem immolare solenne fuit. Virg. 5. Æn. 772.
Tres Eryci vitulos, & Tempestatibus agnam
Cædere deinde jubet. Idem 3. Æn. 120.
Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

TEMPESTUŌSUS, a, um. Adj. [χειμωνώδης] Procellosum. Gellius, Mare sævum ac tempestuosum erat. Sidon. 4. Epist. 6. Tempestuosi hostium incursus.
TEMPESTUOSE, Adv. Apul.
TEMPESTĪVUS, a, um. Adj. [εὔκαιρος, Gl. L. G. & G. L. ἀκμαῖος, ὡραῖος, L. G.] Opportunum, & quod suo tempore fit. Cic. de Senect. 46. Ego vero propter sermonis delectationem tempestivis quoque conviviis delector.
Tempestivum convivium & Intempestivum, contraria. Tempestivum autem convivium esse putat Turnebus, quod non fit de die, (nam id turpe & nequam & intempestivum habebatur de die convivia agitare) neque in multam noctem producitur: sed quod tempori fit. Nam a Varrone apud Gellium (13. 11.) convivium constare ex rebus quatuor dicitur, quod omnibus suis sit absolutum numeris, si belli homunculi collecti sunt, si lectus locus, si tempus lectum, si apparatus non neglectus. Ad tempestivum quoque convivium fortasse pertinuerit diebus potius certis, quam aliis convivas vocare, ut diebus potius festis quam profestis, & quibusdam profestis potius quam aliis, ut nefastis. De convivio tempestivo Cic. in Verr. 5. 62. Statuitur Lollius in illo tempestivo gladiatorum convivio. Apulejus, Nuptiæ ne illæ fuerunt, an aliud celebratum officium, an convivium tempestivum? De intempestivo Cic. pro Muren. 13. Neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.
Fructus tempestivi; i. e. Cito maturi. Cic. 2. Off. 14. [Immo Opportuni De fructibus ex bestiis capiendo loquitur.
Homo tempestivus. Plin. lib. 7. cap. 53.
Hora tempestiva narratibus. Ovid. 5. Met. 500.
Mare tempestivum ad navigandum. Cic. pro Lege Manil. 34.
Maturitate tempestiva. Cic. de Senect. 5.
Oleæ tempestivæ. Cato de R. R. cap. 58.
Sementes tempestiviores. Gell. 2. 29.
Vindemia tempestiva. Columel. lib. 11. cap. 2.
Virgo viro tempestiva. Hor. 1. Carm. 23. 12.
Concedere pueris ludum tempestivum. Hor. 2. Epist. 2. 142.
Evertere pinum tempestivam. Virg. 1. Georg 256.
Multa mihi ipsi ad mortem tempestiva fuerunt, quæ utinam potuissem obire! Cic. 1. Tusc. 109.
Si tempestivum erit. Columel. lib. 1. cap. 8. sub finem, Sed illa meminerit, quum e civitate remeaverit, deos penates adorare: deinde, si tempestivum erit, consestim: si minus, postero die fines oculis perlustrare. *Si te temps le porte.*
TEMPESTIVUM, i. n. [καιρόν] Gloss. Græcolat.
TEMPESTĪVE, Adv. [ἐυκαίρως, εὐ καιρῷ, Gl. G. L.] Opportune. Plaut. Truc. 1. 1. 41.
Qui nostræ ætati tempestive temperant. Al. Temperint, & Tempestivo. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Tempestive demetere.
Sepultus tempestive. Ovid. 4. Trist. 10. 81.
TEMPESTIVO, Adv. Plaut. Truc. 1. 1. 41. V. TEMPESTIVE.
TEMPESTIVĪTAS, ātis. f. [ἐυκαιρία] Opportunitas. Plin. lib. 10. cap. 34. Columbæ præparantes tempestivitatem cibo. Cic. de Senect. 33. Sua cuique parti ætatis tempestivitas est data.
Tempestivitas stomachi totiusque corporis. Plin. lib. 29. cap. 6.
TEMPESTUS, a, um. Adj. Antiqui dicebant pro Tempestivus: unde Intempestus, pro Intempestivus: ut Nox intempesta, quod minime tempestiva sit rebus agendis. V. Festum.
TEMULENTEE, TEMULENTIA, TEMULENTUS. V. TEMETUM.

T E N

TENACITAS, TENAX. V. TENEO.
TENASMUS, V. TENESMUS.
TENDICULA, V. TENDO.
TENDO; tĕtendi, tensum & tentum, [τείνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Idem quod Extendere compos. Virg. 3. Æn. 268.
Tendunt vela Noti.
Arcus tendere. Virg. 7. Æn. 164.
Oculos pariter, telumque tetendit. Virg. 5. Æn. 508.
Uterum mihi gravitas tendebat, i. e. Pondus infantis distendebat mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287.
Tendere casses, plagas, retia, vincula, sæpe per translationem ponitur, & Insidiari significat: quod in hoc laqueos extendere solemus.
Casses mihi tenduntur. Tibul. lib. 1. 6. 5.
Plagas tendere. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis, nec agitaturus?
Retia tendere cervis. Ovid. 1. de Arte Mm. 45. Ter. Phorm. 2. 2. 16.
— quia non rete accipitri tenditur, nec milvio.
Vincula tendere capto. Virg. 4. Georg. 400. Hinc metaphoræ seq.
Dolos tendere alicui. Hor. Epod. 2. 34.
Insidias tendere. Sallust. in Catil. cap. 27. pr. Interea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere, parare incendia, &c. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ vel ab iis, quos modo enumeravi, qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt.
Opus tendere ultra legem, Metaphorice dixit Hor. 2. Serm. 1. 1.
Sunt quibus in satira videar nimis acer & ultra
Legem tendere opus. Contrarium deinde ponit, Sine nervis scribere.
Animum autem, ut in ejus medio collocavit, ita per totum tetendit. Cic. de Univers. 18.
Tendere, Conari. Virg. 2. Æn. 220.
Ille simul manibus tendit divellere nodos.
Tenditque disertus haberi; i. e. Contendit. Hor. 1. Epist. 19. 16.
Vasto certamine tendunt. Virg. 12. Æn. 553.
Tendere ad, Ire, venire. Liv. 25. 27. Postquam tendere ad se Romanas naves vidit. [Subaudi Cursum.
Ad limina cursu tendit. Virg 2. Æn. 321.
Ad certam mortem tendere. Lucan. lib. 4. 272.
Ad reliqua tendere, Prosequi. Cic. 2. de Divin. 4. Ad reliqua acri tendebamus animo, sic parati, ut nisi quæ causa gravior obstitisset, nullum philosophiæ locum esse pateremur, qui non Latinis litteris illustratus pateret.

Ad altiora tendere. Liv. 4. 13.
Ad majora tendere incipiet. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ovid. 4. Trist. 10. 7.
Ad summa tendere. Quintil. in procem. lib. 1.
Ad consulatum tendere. Liv. 2. 32.
Tendere in. Virg. 1. Æn. 209. — per tot discrimina rerum
Tendimus in Latium. [Subaudi, Cursum, Iter, Viam, aut simile quid.
In campum tendit. Virg. 5. Æn. 286.
In verticem tendere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
In quemcunque casum. Liv. 4. 39. pr.
Adversus tendere. Liv. 34 34. pr. Quum adversus tendendo nihil moveret socios: simulando, se transire in eorum sententias, omnes in assensum consilii sui traduxit.
Adversus auctoritatem tendere Senatus, nefas est. Liv. 5. 9.
Contra tendere. Tacit. 3. Ann. 10.
Pertinaciter tendere. Liv. 37. 53. Quod ad me attinet, in aliis rebus cessisse intra finem juris mei cuilibet videri malim, quam nimis pertinaciter in obtinendo eo tetendisse.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553. Dixerat præcedenti versu, Summa nituntur opum vi.
Odiis ultra tendere. Virg. 12. Æn. 938.
Ulterius ne tende odiis.
Ope summa tendere ut: h. e. Conari, & dare operam. Liv. 38. 45. pr.
Tendere, Pergere. Inde dictum quod nos ambulando iter videamur extendere. Cic. 16. Att. 5. Itaque dubito an Venusiam tendam & ibi exspectem. Liv. 24. 20. Salapiam tendit. Gronov. Salapiam ut venit.
Ultra tendere. Liv. 40.
Cursum aliquo tendere. Liv. 23. 34.
Gressum tendit ad mœnia. Virg. 1. Æn. 414.
Iter tendebat ad naves, Ibat ad naves. Virg. 1. Æn. 660.
Iter tendere pennis. Virg. 6. Æn. 240.
Tendit in stomachum, vel in ventrem: h. e. Protenditur aut vergit, sive extenditur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Sursum tendit palmes: h. e. Erigitur, ascendit, spectat. Columel. lib. 5. c. 6.
In diversum sententiæ tendebant. Liv. 36. 10.
In diversum disciplinæ tendunt. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Res eo tendit, h. e. Res eo spectat. Plaut. Pseud. 1. 2. 81. Tenes quorsum hæc tendant, quæ loquor? Cic ad Brut. 17. Atqui eo tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, ut sit illi Octavius propitius.
Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri solet. Virg. 2. Æn. 674.
— parvumque patri tendebat lulum.
Porrigere & tendere civibus consilium. Cic. 1. de Orat. 184. Hæc igitur & horum similia jura suæ civitatis ignorantem, &c. & prope cunctis civibus lucem ingenii & consilii sui porrigentem atque tendentem.
Brachia tendere. Ovid. 4. Epist. 153.
Ad cælum lumina tendens. Virg. 2. Æn. 405.
Manus supplices ad cælum tendere. Sallust. Virg. 3. Æn. 176.
Manus supplices alicui tendere, & ad aliquem. Cic. pro Font. 38. Tendere ad vos virgo Vestalis manus supplices easdem, quas pro vobis diis immortalibus tendere consuevit. Idem 4. in Catil. 18.
Ad cælum palmas tendit. Virg. 10. Æn. 845 Et 1. 97.
Metum aut spem alicui tendere. Cic. pro Font. Vetus exemplar legit Ostendere.
Tendere, Tentoria ponere. Valer. Max. lib. 2. 7. 15. Neve quis eorum intra castra tenderet. Virg. 2. Æn. 29.
Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles. Liv. 37. Ut qui sub vallo tenderent mercatores, recipiendi sui non haberent facultatem.
Tendere im campis. Curt. 10. 7. 20.
Alterum illi jubet Prærorium tendi. Cæs. 3. Bell. Civil. 82.

TENSUS, sive TENTUS, a, um. Partic. [πεπαμένος] Hor. 2. Serm. 5. 40.
— seu pingui tentus omaso Furius, &c. i. e. Distentus.
Arcus tensus. Stat. 3. Silv. 1. 51. & Phædr. 3. 14. 10.
Nervus tentus. Ovid. 6. Met. 242. al. Cornu.
Poplite tenso saxa tenet. Stat. 9. Theb. 473.
Ubera tenta, Distenta & lacte plena. Hor. Epod. 16. 50.

TENTA, æ, f. vel n. pl. V. seq. dict.

TENTUM, i. n. pro Tentorium. Flor. 2. 12. 11. Emendante Salmasio. Al. Templum. τένδα apud Suidam, Σκηνὴν ἐπήξατο, τὸ ἐν πένδαν, κατὰ γλῶσσαν. Fortassis dictum fuit postremo Latinitatis sæculo a nonnullis Tenda Verum potius Tenta, ut & Gall. dicitur *Tente*, nisi forte Tenta prius fuit, quam Tentorium. H. St. Locus Suidæ exstat in Σκηνή. In dict. τένδα hæc tantum, τένδα παρ' ἡμῖν, οἰκία ἐκ λίνου.
Item pro Membro virili. Catull. 81. 6. Grandia tenta viri.

TENSIO, vel TENTIO, ōnis. f. [τάσις, Gl. L. G. & G. L.] Scribonius Largus comp. 101. Nervorum tensionibus mirifice convenit.
Brachia, quæ in eas tensiones includuntur. Vitruv. 1. 1.

TENSŪRA, æ. f. Idem. Veget. Mulom. 1. 25.

TENTOR, ōris. m. V. TENEO.

TENTŌRIUM, i. n. [σκηνή, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. pl. σκηνοπηγία τραπωτικά, G. L.] Tabernaculum militum, quod tendunt ut se defendant ab injuria cæli. Lucan. lib. 1. 396.
Deferuere cavo tentoria fixa Lemanno. V. Liv. 44. 39.
Candida tentoria. Ovid. 8. Met 45.
Ponere tentoria. Ovid. 3. Fast. 527.

TENTORIŌLUM, i. n. dimin. [κλινοπάλλιον] Hirt. Bell. Afric. 47. Reliqui ex vestimentis tentoriolis factis, atque arundinibus scopisque contextis, permanebant.

TENTORIUS, a, um. Adj. Trebell. Claud. cap. 14. Pelles tentoriæ, i. e. Quibus tentoria faciunt.

TENDĪCŪLA, æ. f. [λαβίς, καὶ χόρδη, καὶ ἀφάκη, Gl. L. G.] Laqueus, quem avibus & feris proponimus, ad eas decipiendas.
Sunt etiam Tendiculæ, Quibus aliquid distenditur, ut apud textores panni, vel telæ. Senec. 1. Nat Quæst cap. 3. Idem licebit videre, si quando volueris observare fullonem, quum os aqua implevit, & vestimenta, tendiculis diducta, leviter impluit.
Idem tralate pro Fraude ponitur. Cic. pro Cæcin. 65. Tum aucupia verborum, & litterarum tendiculas, in invidiam vocant.

TENTĪGO, ĭnis. f. [διάτασις, τόνος, πάσις, Gl. L. G.] Membri pudendi erectio & tensio. Juven 6 Sat. 128.
— adhuc ardens rigidæ tentigine vulvæ. De Messalina.

TENTO, [πείνω, Gl. G. L.] āre. frequentativum, significationis ejusdem, ac Primitivum.
Tento & πειράζω, V. infra f. l.

TENTĪPELLIUM, i, n. [φάκελλον ἐκ ῥυπίδων] Gloss. Latinogræc. Genus calceamenti ferratum, quo pelles extenduntur, ut ex Artorii sententia tradit Fest. Alii putant Medicamentum esse quo rugæ abiguntur, cutisque extenditur. Titinnius apud Festum, Tentipellium inducis, rugæ in ore extenduntur. V. plura apud Festum. [Huic astipulatur Glossarius.

TENSA, æ. f. [θρόνος, Gl. L. G.] pl. Thensæ, [θρόνοι, ἅρμα θεῶν, ibid.] Sacrum erat vehiculum Festo & Servio. Asconius in 3. Verr. 154. Tensæ sunt sacra vehicula: Pompa ordinum & hostiarum. Tensas alii a divinitate dici putant: alii, quod ante ipsas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere, & tangere, qui eas deducunt. Hactenus ex Asconio. vel ἀπὸ τοῦ θεοῦ, hoc est a re divina. Cic. de Aruspi. Resp. 21. Te appello, Lentule, tui sacerdotii sunt tensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes. Liv. 5. 41. pr. Quæ augustissima vestis est tensas ducentibus triumphantibusve, ea vestiti medio ædium eburneis sellis sedere. Sueton. in Cæs. cap. 76.
Prædari ex tensarum orbitis. Cic. 5. Verr. 6. Scribitur & Thesa, cum aspirata.

TENDOR, ōris. m. Extensio. Apul. Met. 4 p. 153. Elmenh. Faucium tendor.

TENDO, ōnis. & ĭnis. m. [τόνος] Tendones a recentioribus medicis appellantur Quædam motus instrumenta, in capite musculorum ex nervis & ligamentis conflata, eosque ossibus annectentia. Græcorum nonnulli, quod ex nervis oriantur, ἀπονευρώσεις appellant. V. Galenum in tractat. de Motibus musculorum.

TĔNEBRÆ, ārum. f. sec. c. tantum pluraliter, [σκοτία, Gl. L. G. σκότος, G. L.] Privatio luminis. Dictæ, quod teneant, id est impediant oculos, & visum prohibeant. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam Ætnæorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur.
Tenebra, sing. nom. σκοτία, in Gloss. Græcolat.
Cæca tenebris via. Senec. Herc. fur. 9.
Cæcæ. Lucret. lib. 2. 55.
Crassæ. V. CRASSUS.
Fallaces. Valer. 3. Argon. 186.
Marcentes. Lucan. lib. 6. 646.
Nigrantes. Stat. 12. Theb. 254.
Pruinosæ tenebræ, Nebulosæ. Ovid. 5. Met. 443.
Turpes tenebræ. Senec. Herc. fur. 10.
Abstulit nox lucem tenebris. Lucan. lib. 8. 58.
Explorare inertes tenebras manu sollicita. Virg. in Moret. pr.
Membra levat, vili sensim demissa grabato,
Sollicitaque manu tenebras explorat inertes,
Vestigatque focum. Inertes, ad nullam artem utiles. Sollicita, sollicite palpanti.
Incedebant tenebræ. Tacit. 15. Ann. 37.
inducere tenebras terris. Ovid. 2. Met. 395.
Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Insurgunt tenebræ campis. Virg. 9. Æn. 384.
Omnia nigrescunt tenebris. Virg. 11. Æn. 824.
Remotæ tenebræ. Lucan. lib. 8. 45.
Primis tenebris movit, pro Cœpta nocte. Liv. 31. 23.
Discutiunt solis radii tenebras. Lucret. lib. 2. 147.
Fugatis tenebris dies pulcher. Hor. 4. Carm. 4. 40.
Laxabant astra tenebras. Stat. 12. Theb 254.
Resolvit tenebras Lucifer. Virg. 8. Æn. 591.
Natant tenebræ ante oculos, Caligo, vertigo. Ovid. 12. Met. 136.
Obortæ tenebræ oculis. Ovid. 2. Met. 182.
Tenebræ, per translationem, pro Cujuscunque rei obscuritate: ut, Cudere alicui tenebras, apud Plaut. Epid. 3. 4. 40.
Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4. Acad. 61.
Obducere tenebras. Cic. 4. Acad. 16. Conatus est clarissimis rebus tenebras obducere.
Tenebras obducere, Splendore suo obscurare. Quintil. lib. 10. cap. 1. Menander omnibus ejusdem operis auctoribus abstulit nomen, & fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit.
Tenebræ mihi sunt, Nihil intelligo. Cic 7. Att. 11. Quæso, quid hoc est? aut quid agitur? mihi enim tenebræ sunt.
E tenebris in lucem vocare. Cic. pro Dejot. 30.
In tenebris ruere. Cic. pro Rosc. Amer. 91. Qui tanquam si offusa Reipub. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris: omniaque miscebant.
In tenebris jacere. Cic. pro Arch. 14. Quæ jacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. V. JACEO.
In tenebris se celare. Virg. 9. Æn. 425.
In tenebris vitam trahere. Virg. 2. Æn. 92. i. e. In obscuritate.
Tenebræ Reipub. Cic. 12. Fam. 13. Nunc ergo vivemus liberi: nunc te, omnium maxime civis, & mi carissime, id quod maxime Reip. tenebris comperisti.
Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cic. pro Domo 24. Quid tandem? si quæ tum in illis Reip. tenebris, cæcisque nubibus & procellis, quum Senatum a gubernaculis dejecisses, populum e navi exturbasses, ipse archipirata cum grege prædonum impurissimo plenissimis velis navigares.
Caligo & tenebræ anni. Cic. Post. redit. in Senat. 5. Ex superioris anni caligine & tenebris, lucem in Repub. Calend. Januarii dispicere cœpistis.

TENEBELLÆ, ārum. f. pl. dimin. Claud. Mamert. de Animi statu, 2. 9.

TENEBRĀRIUS, a, um. Adj. Homo tenebrarius. Vopiscus in Firmo. 296. principio Francf. H. St. Legitur cap 2. ad fin.

TENEBRŌSUS, a, um. Adj. [σκοτεινός] Plenum tenebris. Varro 3. de R. R. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & angustum & tenebrosum. De gallinis.
Aër tenebrosus. Virg. 5. Æn. 839.
Palus tenebrosa. Virg. 6. Æn 107.
Sedes tenebrosa, Infernus. Ovid. 5. Met. 359.
Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebrosissimum. Cic. in Vatin. 11. Alii legunt Tenebricosissimum.

TENEBRĪCUS, a, um. Adj. Idem seu, Offusum tenebris. Cic. 2. Tusc. 22.
Hæc a Tartarea tenebrica abstractum plaga,
Tricipitem eduxit, hydra generatum, canem. Ex poeta. Subaudi Dextra.
Tenebrica vestis. Tertull. de Pallio cap. 4.

TENEBRICŌSUS, a, um. aliud Adj. [σκοτεινός, Gl. L. G.] Quod tenebras inducit & facit.

Obſcurus & tenebricoſus. Cic. 4. Acad. 73.
Iter tenebricoſum, Orci. Catull. de paſſere Lesbiæ 3. 11.
Libidines tenebricoſæ, Pudendæ. Cic. de Provinc. Conſ. 8.
Tu ex tenebricoſa popina Conſul extractus. Cic. in Piſon. 18.

Tenebricosĭtas, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Tenebricoſitate vexari.

Tenebrĭco, āre. Tertull. adv. Jud. 13. Sol media die tenebricavit.

Tenebrio, ōnis. m. [ἀπατεὼν] Tenebrionesmendaces & doloſi, Qui mendaciis & aſtutiis ſuis nebulam quandam & tenebras objiciunt. Alii Tenebriones interpretantur Luciſugos, quaſi in tenebris delitefcentes. Varro, Si & accuſator & reus erunt tenebriones, uterque utrumque vituperato. Ex Nonio 1. 67.

Tenĕbro, āre. Tenebras inducere. Mart. Capell. 6. Cunctas tenebrare terras. Lactant. 4. 19. 3. Tenebrabitur dies lucis. Ammian, 19. 17. Tenebrante veſpera. Apul. Met. 8. p. 207. Elmenh. Veſpera ſemitam tenebrante.

Tenebratio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 2.

Tenebresco, ĕre. Auguſtin.

Tĕnĕdos, [τένεδος] Inſula in mari Ægæo, inter Mitylenen & Helleſpontum, contra Trojam, prope Sigæum, ab oſtiis viginti millibus paſſuum diſtat. Abeſt a Lesbo CVI millia paſſuum. Nunc vulgo dicitur *Tenedo*. Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alii Calydnam dixerunt. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius, conditaque ex ſe urbe Tenedon vocavit, a qua & inſula denominata eſt. V. Cic. 3. Verr. 49. Idem 3. de Nat. Deor. 39. Jam vero in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi; Tenedi Tenem, &c. Virg. 2. Æn. 22.

Eſt in conſpectu Tenedos, notiſſima fama,
Inſula.

Tenedius, a, um. Adj. [τενέδιος] Cic. 2. Q. frat. 9. Tenediorum igitur libertas ſecuri Tenedia præciſa eſt, &c. V. Eraſm. Chil.

Tĕneo, tenui, tentum, [κρατέω, Gl. L. G. & G. L. κατέχω, G. L.] ēre. Apprehendere, detinere. Suet. Jul. cap. 59. Prolapſus etiam in egreſſu navis, verſo ad melius omine, Teneo te, inquit, Africa.
Arctius tenere aliquem. Ovid. 16. Epiſt. 225.
Arcte tenere, & defendere. Cic. in Parad. 1. Illud arcte tenent, accurateque defendunt, voluptatem eſſe ſummum bonum.
Arma tenenda digitis. Ovid. 2. Faſt. 102.
Dextra tenens baculum. Ovid. 1. Faſt. 99.
In manu poculum tenere. Cic. 1. Tuſc. 71.
In ſinu tenere aliquem. Ovid. 13. Epiſt. 157. V. SINUS.
Clavum rectum tenere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Complexu ſuo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Piſon. 10.
Conſenſum aliquorum complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad finem, cap. 95.
Gubernacula Reip. tenere. Cic. 2. de Divin. 2.
Lumina immmota tenebat. Virg. 4. Æn. 331.
In manibus tenere. Cic. 12. Philipp. Idem 2. Att. 2. V. MANUS.
Mordicus tenere. V. MORDEO.
Oculos tenebat ſub aſtra. Virg. 5. Æn. 853.
Ora tenere, Tacere. Cic. 1. de Divin. Ex Ennio. Vetus codex legit Ore timebant. Virg. 2. Æn. 1.

Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Servius, Aut ora intuebantur, aut immobiles voltus habebant. uti,

— tenuitque inhians tria Cerberus ora. i. e. Immobilia. habuit: aut Tenebant, Habebant.

Ora tenet obtutu defixa. Virg. 7. Æn. 250.
Palmam tenere, victorum ſignum fuit antiquis. Plin. lib. 35. cap. 10.
Planta tenet, pro Radicatur. Columel. lib. 5. cap. 6. Nam ſi radicibus ulmi junxeris, male vitis comprehendet: & quum tenuerit, incremento arboris opprimetur. Hic Comprehendit & Tenet videntur idem ſignificare.
Tela tenere contra aliquem. Virg. 8. Æn. 700.
Tenere, Conſtringere. Virg. 2. Georg. 371.

Texendæ ſæpes etiam, & pecus omne tenendum eſt.

Vincla tenent feſſas naves. Virg. 2. Æn. 173.
Armenta tenere clauſa ſtabulis. Virg. 3. Georg. 352.
Intra clauſtra tenere aliquem. Hor. 3. Carm. 11. 44.
Lacinia tenere, ſunt qui explicent pro Tenere aliqua parte lacerata, non univerſa poſſeſſione. Turnebus exiſtimat eſſe Obtinere per vim, ut quos invitos apprehenſa veſtis lacinia retinemus. Plaut. Aſin. 3. 2. 41.

Lacrumantem lacinia tenet lacrumans, quidnam eſſe dicam? Sequitur enim paulo poſt, (ſcen. ſeq.) Cur me retentas? Sed non ſuſtineo (ſubdit poſtea idem Turnebus) mihi conſcius eſſe diſſimulatæ alterius ſcripturæ, quæ & mihi ſumme placet: ea eſt, Atque id ipſum laſcivia. Nam per laſciviam & injuriam alienum aliquando invadimus & tenemus. Hæc ille.

Tenere, Detinere, Morari. Virg. 4. Æn. 380.

— neque te teneo, neque dicta refello. Cic. 16. Fam. 2.

Septimum jam diem Corcyræ tenebamur.
Tenere ſecum, pro Habere, vel retinere. Cic. 14. Fam. 15. Tulliam adhuc mecum teneo.
Aliquem tenere per ambages. Virg. 2. Georg. 46.
Anguſtiis teneri. Cic. 3. Tuſc. 16.
In armis tenere milites. Liv. 5.
Curſum alicujus tenere, Navigationem impedire. Ovid. 2. Epiſt. 14.
Fugam alicujus tenere, Impedire. Lucan. lib. 3. 701.

Hi ratium tenuere fugam.

Metu teneri, h. e. Præpediri. Liv. 25.
Mora nulla tenuit vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
In ſermone tenere aliquem. Valer. 6. Argon. 257.
Voce tenere ruentem. Lucan. lib. 7. 296.
Tenere, Remorari. Cic. 11. Att. Nunc quidem, niſi quid te tenuit, ſuſpicor te eſſe in ſuburbano.
Morari & tenere. Cic. 16. Fam. 19.
Ventus tenuit nos. Cic. 5. Att.
Aliquem tenere, Amore implicitum habere. Virg. 1. Æn. 674.

Hunc Phœniſſa tenet Dido.

Ne diutius teneam, h. e. Ut paucis abſolvam. Cic. 3. Verri Et 11. Fam. 17. Non tenebo te pluribus.
Animos ſuſpenſos tenere. Liv. 5.
Attentos tenere, vel attentos animos. Cic. 7. Verr. 158. Sic 1. Off. 132.
Conturbatum tenuit me hæc res. Cic. 15. Att. 10.
Exſpectationem alicujus ſuſpenſam tenere. Cic. pro Cluent. 8.
Irretitum tenere. Cic. 1. de Orat. 42.
Occupatum & impeditum tenere. Cic. pro Cœl. 44.
Oppreſſos tenere, Detinere. Cic. 2. Att. 16.
Suſpenſum tenere aliquem. Virg. 6. Æn. 721.
Vinctum tenere aliquem. Hor. 4. Carm. 11. 23.
Tenere habitare, poſſidere. Virg. 4. Georg. 321.

— quæ gurgitis hujus
Ima tenes.

Tenere ſe, eodem modo. Plin. 2. Epiſt. 4. Tenet ſe trans Tiberim in hortis.
Locum honeſtum ſervitutis tenere. Cic. in Parad.
Locum aliquem tenere, pro Inhabitare. Liv. 1. 5. pr.
Partes aliquas tenere. Cic. 3. Att. 2. Et ſimol intelligebam, ex eo loco, ſi te haberem, poſſe me Brunduſium referre, fine te autem non eſſe nobis illas partes tenendas, propter Antonium.
Rura tenere. Ovid. 3. Met. 2.
Se improbis artibus tenere. Plaut. Pſeud. 4. 7. 9.
Silvas tenere. Ovid. 1. Met. 302.
Teneri, pro Poſſideri. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo ſpatio multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur, non injuria.
Tenere in medio, eſt Non ſuum, neque proprium poſſidere, ſed commune. Lucan. 1. 88.

Quid miſcere juvat vires, orbemque tenere
In medio? Orbis enim Romanus inito triumviratu neque Cæſaris erat, neque Pompeji, neque Craſſi: ſed conſortium eorum trium commune. Sic Virg. 1. Georg. 128.

— in medium quærebant, ipſaque tellus
Omnia liberius nullo poſcente ferebat. Ex Turnebo. V. MEDIUS.

Aliena tenere. Cic. 2. Off.
Animos metu tenere, & acerbitate pœnarum. Liv. 34.
Civitatem oppreſſam ſervitute tenere. Cic. pro Domo 129.
Dominatu alterius teneri. Cic. 2. Off. 3.
Famam & opinionem hominum tenere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 56. Retinere.
Famam tenere ſine labe. Ovid. 17. Faſt. 69.
Hereditatem tenere. Cic. 2. de Finib.
Imperium in ſuos tenere. Cic. de Senect. 37.
Imperii ſummam tenere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 23.
Judicia tenere. Cic. 2. Verr. 20. Non tenebimus judicia diutius: quis enim poterit, Verre abſoluto, de transferendis judiciis recuſare?
Jus tenere dicitur, qui callet leges & jura. Plaut. Amph. Prol. 36.

Juſta autem ab injuſtis petere, inſipientia eſt:
Quippe illi iniqui jus ignorant, neque tenent. Idem Epid. 2. 2. 107.

Libertatem tenere. Cic. 3. Q. frat. Nec ſi ullam partem libertatis tenebo, proficiet.
Locum tenere. Cic. 4. de Fin. 37. Quia virtus, ut omnes fatemur altiſſimum locum in homine, & maxime excellentem tenet.
Locum aliquem cum aliquo tenere, Cic. de Clar. Orat. 81.
Locum tenere, pro Non moveri loco. Cic. pro Cluent. 128. Nam miles, qui locum non tenuit, qui hoſtium impetum, vimque pertimuit, poteſt idem, &c.
Mare tenere, pro Occupare claſſe. Cic. 10. Att.
Nomen æternum tenere. Virg. 6. Æn. 235.
Nomen legum tenere. Cic. 2. de Legib.
In oculis, auribus, complexu, aliquem tenere, &c. Cic. 3. Philipp. 18.
Omnia tenere, pro Habere in poteſtate. Cic. 2. Q. frat. 11.
Ad opes tuendas ac tenendas nihil aptius eſt, quam diligi. Cic. 2. Off. 23.
Oppidum tenere, Occupare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 18.
Partem tenere in re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1.
In ſua poteſtate tenere, pro In poteſtate habere & moderari. Cic. 1. Q. frat. 1.
Principatum tenere. Cic. 1. Tuſc. 19. Aliis pars quædam cerebri viſa eſt animi principatum tenere.
Principatum ſententiæ tenere. Cic. de Senect.
Provinciam. Cic. 1. Off. 36. Popillius imperator tenebat provinciam, in cujus exercitu Catonis filius tiro militabat.
Regna tenere. Ovid. 5. Met. 276.
Remp. tenere. Cic. 1. Fam. 9. Ergo, ſi ab improbis & perditis civibus Remp. teneri viderem, ſicut & meis temporibus ſcimus, &c.
Sedem Jovis Optimi Max. tenere, pro Vincere, ſive Captam obtinere. Tacit. 3. Hiſt.
Summam rerum tenere. Lucret. lib. 2. 530.
Urbem vel Provinciam aliquam tenere. Cic. 12. Fam. 5. Præter Bononiam, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus, ſtudioſiſſimam Reipub.
Hominem tenere dicitur res aliqua, Retinere, ejus characterem repræſentare. Plin. in Paneg. 93. Quin etiam leviora hæc formam principis figuramque, non aurum melius vel argentum, quam favor hominum exprimat, teneatque.
Tenere, Tegere. Virg. 1. Georg. 116.

— & obducto late tenet omnia limo. i. e. Occupat & operit. Servius.

Tenere, Defendere. Virg. 8. Æn. 653.

Stabat pro templo, & Capitolia celſa tenebat. Verbum eſt militare, ut ait Servius: ut etiam Salluſt. dicit. Unde e contra, Victos, Loco motos dicimus. V. MOVEO.

Aciem mediam tenere, Regere. V. ACIES.
Amor tenet me. Ter. Hec. 3. 3. 44.
Cunctatio me tenet. Liv. 5. 41. Ubi eos, plebis ædificiis obſeratis, patentibus atriis principum, major prope cunctatio tenebat, aperta, quam clauſa, invadendi.
Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Liv. 27. 28. Cic. 7. Att. 2. De triumpho autem, nulla me cupiditas unquam tenuit, ante Bibuli impudentiſſimas litteras, quas, &c.
Exſpectatio tenet me. Cic. 3. Att. 9.
Inſania tenet, Inſanus eſt. Plaut. Capt. 3. 4. 89.

Libido. Salluſt. in Jugurth. cap. 3. extr. Niſi forte quem inhoneſta & perniciosa libido tenet, potentiæ &c.
Memoria mei tenet vos. Cic. Poſt red. ad Quir. 1.
Morbus tenet eum. Plaut. Men. 5. 4. 3.
Num eum veternus aut aqua intercus tenet?
Morbo perpetuo teneri. Paulus in l. Neque femina. D. de procuratoribus.
Odium veſtri ordinis tenet eos. Cic. 3. Verr. 23. conf. Studium.
Sitis tenet hiantes. Lucret. lib. 3. 1097.
Spes me tenet, Spero, & exſpectatione ducor. Cic. 1. Tuſc. 97. Magna me, inquit, ſpes tenet, Judices, bene mihi evenire quod mittar ad mortem. Idem pro Cluent 7. Quamobrem magna me ſpes tenet, ſi ea, quæ ſunt in cauſa, explicare, atque omnia dicendo conſequi potuero.
Studium tenet me hujus rei, Delector ea re. Cic. 1. Att. 7. Summum me eorum ſtudium tenet, ſicut odium jam ceterarum rerum.
Torpor tenet membra. Liv. 9. 2. V. loc.
Voluptas tanta vivendi vos tenuit? Virg. 10. Æn. 846.
Amore alicujus magno teneri. Virg. 1. Æn. 675.
Deſiderio magno alicujus teneri. Plin. 4. Epiſt. 2. h. e. Maxime aliquid deſiderare. Cic de Senect. 33.
Errore aliquo teneri. Ovid. 6. Faſt. 255.
Flagitiis teneri. Tacit. 3. Ann. 50.
Neque ira, neque gratia teneri. Cic. 1. de Nat. Deor. 45.
Studio alicujus rei teneri, Delectari. Cic. 1. de Legib. Deinde facio & libenter, & (ut ſpero) recte: quod eam, cujus ſtudio teneor, quæque me eum, quicunque ſum, effecit, non poſſum ſilentio præterire.
Studiis iiſdem teneri. Cic. 7. Fam. 34. Caſſius tuus & Dolabella noſter, vel potius uterque noſter, ſtudiis iiſdem tenentur.
Verecundia teneri. Liv. 34. 2. Niſi me verecundia &c. tenuiſſet.
Tenere neutraliter, Vopiſcus in Tacito p. 295. Frob. Meritoria intra Urbem ſtare vetuit: quod quidem diu tenere non potuit. Ut Gall. *Cela n'a pas tenu long temps*, pro Hæc conſuetudo non diu obtinuit. H. St. Niſi potius Tenere, pro Obtinere non potuit, ut ſuo ſcil. decreto ſtaretur. Leguntur cap. 10. pr.
Cauſam tenere, Obtinere, Vincere. Suet. in Domit. cap. 9. Liv. 39. Cui, ut cognoſceret, ſtatueretque, Senatus permiſerat, magno certamine cum Prætore habito, tenuerunt cauſam. i. e. Obtinuerunt.
Cauſam tenere apud Judices. Cic. pro Cæcin. 67. i. e. Vincere.
Curſum tenere. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Iſque, quum ſecundiſſimo vento curſum teneret, ridens, Videtiſne, inquit, &c. Virg. 3. Æn. 686.
Ni teneant curſus. i. e. Impleant. Serv.
Curſum tenere aliquo. Virg. 4. Æn. 46.
Curſum aliquem tenere, per translationem. Cic. in Orat. 4. Quod ſi quem, aut natura ſua, aut illa præſtantis ingenii vis forte deficiet, aut minus inſtructus erit magnarum artium diſciplinis, teneat tamen eum curſum, quem poterit.
Dignitatem tenere, quod & Retinere dicitur & Conſervare. Cic. 4. Fam. 9. Idem 12. Fam. 25.
Finem aliquem tenere. Cic. 4. de Finib. 25.
Finem Britanniæ, non fama, nec rumore, ſed caſtris & armis tenemus. Tacit. in vita Agric.
Fugam tenere per medios hoſtes. Virg. 3. Æn. 283.
Gratiam alicujus tenere, pro Eſſe in gratia. Cic. 2. Q. frat. 15.
Jucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic. 1. de Finib. 67.
Jus ſuum tenere, Obtinere. Cic. pro Cæcin. 35. Hanc puto me habere actionem, ut per interdictum meum jus teneam, atque injuriam tuam perſequar.
Locum ſuum. Liv. 39. 32. extr. Locum ſuum tenuit L. Porcius Licinius. Loquitur de Præturæ petitione.
Memoriam alicujus rei tenere: h. e. Aliquam rem in memoria habere. Cic. de Senect. 37.
Memoria tenere rem aliquam, Reminiſci. Cic. de Senect. 12.
Memoria ac animis tenere. Cic. pro Corn. Balb.
Metam. Virg. 5. Æn. 159.
Jamque propinquabant ſcopulo, metamque tenebant.
Occaſionem tenere. Cic. 1. de Legib. 5. Teneo, quam optabam, occaſionem, neque omittam.
Portum tenere, Appellere, vel portum occupare. Liv. 37. 11. Vento adverſo ante lucem Pygela portum tenuit. Virg. 9. Æn. 98.
Immo ubi defunctæ finem, portuſque tenebunt Auſonios.
Propoſitum tenere, pro Obtinere quod quæras: quod vulgo dicitur *Habere ſuum intentum*. Cæſ. 3. Bell. Civil. 42. Pompejus, interclusus Dyrrachio, ubi propoſitum tenere non potuit, ſecundo uſus conſilio, &c.
Tenere ut, pro Obtinere. Plin. Epiſt. 91. Scripſeram tenuiſſe Varenum, ut ſibi evocare teſtes liceret.
Sententia altera tenuit, pro Accepta eſt, & probata. Plin. 8. Epiſt. 14. Sic ex tribus ſententiis duæ factæ: tenuitque ex duabus altera, tertia expulſa.
Suum tenere, Conſervare. Cic. 6. Att. 1. & 2. Off. 85.
Animo tenere. Cic. in Orat. 100. Redeoque ad illam Platonis, de qua dixeram, rei formam & ſpeciem, quam etſi non cerninius, tamen animo tenere poſſumus.
Animo tenere comprehenſa. Cic. 4. Acad. 22.
Conſilium alicujus tenere. Plaut. Mil. 2. 2. 102.
Firmum aliquid tenere. Cic. in Orat. 237.
Mandatum tenere memori mente. Lucret. lib. 1. 582.
Ordine rem tenere. V. ORDO.
Percepta & comprehenſa tenere. Cic. 4. Acad. 22.
Tenere abſolute, pro Reminiſci. Martial. lib. 4. 37.
Et teneo melius iſta, quam meum nomen. Virg. 6. Ecl. 45.
— numeros memini, ſi verba tenerem. V. Memoria tenere ſupra.
Tenere, Intelligere. Ter. Heaut. 4. 3. 22. Tenes quid dicam? Idem And. 3. 2. 18. Teneo quid erret.
Conſuetudinem ſuam tenere, Obſervare. Cic. 2. de Divin. 151. Idem 1. Philipp. 27. Si conſuetudinem meam, quam ſemper in Repub. habui, tenuero. i. e. Si libere quæ ſentiam de Repub. dixero.
Decorum tenere. Cic. 1 Off. 128.
Decus tenere. Cic. 1. Off. 142.
Delectum rerum tenere. Cic. 1. de Finib. 33.
Diſciplinam teneto. Cic. 2. de Legib. 20. i. e. Calleant.
Fidem non tenere. Cic. 12. Philipp. 27.
Gravitatem tenere. Cic. 9. Att. 22.
Inſtitutum tenere. Cic. 4. Tuſc. Sed defendat quod quiſquam ſentit, ſunt enim judicia libera, nos inſtitutum tenebimus.
Inſtitutum ſuum tenere in omnibus rebus. Cic. 6. Verr. 47.
Mediocritatem tenere. Cic. 1. Off 83.
Medium quiddam tenere. Cic. 3. de Orat. 175. Itaque tum graves ſumus, tum ſubtiles, tum medium quiddam tenemus. V. MEDIUS.
Modum tenere vel cuſtodire: cui Excedere modum opponitur. Plin. Epiſt. 55. Idem 5. Epiſt 102.
Morem tenere, Obſervare. Cic. 5. Tuſc. 11.
Perſonam tenere, Suſtinere; per translationem a Comœdis, pro Status alicujus eſſe. Cic. 3. de Orat. 51. Neque adhuc, quam perſonam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt.
Promiſſum tenere, i. e. Præſtare. Cic. 3. Off. 95.
Rationem juris æquabilem tenere. Cic. 1. Q. frat. 1. 25. Suos coercere, & juris æquabilem tenere rationem, facilem ſe in rebus, &c.
Rationem numerorum in oratione tenere. Cic. 3. de Orat. 199.
Silentium tenere. Liv. 3. 47. V. loc. Ovid. 1. Met. 206.
Temperamentum tenere, Obſervare modum & mediocritatem. Plin. 1. Epiſt. 7.
Fama tenet. Liv. 38. 13. Famaque ita tenet: Celænis Marſyam cum Apolline tibiarum cantu certaſſe. [i. e. Durat.
Tenere, pro Durare. Liv. 23. 44. Imber continens per totam noctem uſque ad horam tertiam diei inſequentis tenuit.
Conſuetudo tenuit, quæ quotidie magis invaleſcit, ut præceptoribus eloquentiæ diſcipuli ſerius, quam ratio poſtulat, traderentur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit. V. ſupra.
Crimen alicujus tenere argumento aliquo. Cic. pro Cluent.
Rem oculis, non conjectura tenere. Cic. pro Cluent. 20. Et res, non conjectura, ſed oculis ac manibus teneretur: neque in cauſa ulla dubitatio poſſet eſſe.
Teneri manifeſto in rebus turpibus. Cic. 3. Verr. 2. Ne hoc quidem ſibi reliqui fecit, ut in rebus turpiſſimis, cum manifeſto teneatur, ſi reticeat & abſit: tamen impudentiæ ſuæ pudentem exitum quæſiſſe videatur.
Tenere aliquem in noxia. Plaut. Caſ. 2. 8. 71.
Tenere aliquem manifeſtum mendacii. Plaut. Truc. 1. 2. 26.
Tenere manifeſto furem. Cic. 5. Verr. 127. Teneo in mediis vectigalibus populi Romani, in ipſis fructibus provinciæ Siciliæ furem manifeſto, avertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximam; teneo, inquam, ita ut negare non poſſit. [Poteſt *n* Manifeſto & ad ſeq. referri.
Tenetur manifeſto avaritia hominis. Cic. 5. Verr. 152. Tenetur igitur jam, judices, & manifeſto tenetur, avaritia, cupiditas hominis, ſcelus, improbitas, audacia.
Teneri, pro Convinci & coargui. Cic. 7. Verr. 13. Quæ ſi dices, tenebere, ſin alia dices, quæ a me dicta ſunt non refutabis. Idem 4. Acad. 98. Si recte concluſerit, teneo: ſin vitioſe, minam Diogenes reddet.
Argumentis & teſtibus teneri. Cic. 7. Verr. 99. Neque ſolum argumentis, ſed etiam certis teſtibus iſtius audacia tenebatur. Idem pro Cæcin. 3. Nam ſi negaſſet vim hominibus armatis eſſe factam, facile honeſtiſſimis teſtibus in re perſpicua tenerentur.
Tenere manu res, Translate. Cic. 3. Off. 68. Sed aliter leges, aliter philoſophi tollunt aſtutias. Leges, quatenus manu tenere poſſunt: philoſophi, quatenus ratione & intelligentia. V. & MANUS.
Comperire manifeſto, & manu tenere indicia mortis, per translationem, pro Certiſſima habere. Cic. de Clar. Orat. 276.
Dolorem tenere, Cohibere, Reprimere. Cic. 12. Att. 37. O hominem cavendum: quanquam mihi quidem, ſed tenendus dolor eſt.
Fletus tenere. Ovid. 3. de Arte Am. 432.
Iram vel iracundiam tenere. Cic. in Parad. 5. Refrenet primum libidines, ſpernat voluptates, iracundiam teneat. Liv. 8. 5.
Lacrimas tenere, Continere, cohibere. Cic. 6. Verr. 39.
Linguam tenere. Ovid. 2. Faſt. 602.
Riſum tenere, Continere. Cic. in Vatin. 20. Illi autem, quibus eras in deliciis, vix riſum tenebant.
Se intra gravitatem &c. tenere. Plin. 9. Epiſt. 23. ad Maximum, Frequenter agenti mihi evenit, ut Centumviri, cum diu ſe intra judicum auctoritatem gravitatemque tenuiſſent, omnes repente, quaſi victi coactique, conſurgerent, laudarentque.
Se intra ſilentium tenere. Plin. Epiſt. 82.
Se in ſilentio tenere. Plin. Epiſt. 126.
Se in æterno ſervitio tenere. Liv. 4.
Se in equeſtri gradu tenere. Plin. 3. Epiſt. 2.
Seſe caſtris tenere. Cæſ. 3. Bell. Gall. 24. Et Cic. 11. Fam. 10. Tenere ſe Alpibus.
Se domi tenere. Cic. Poſt redit. in Senat. Al. Domo.
Se domeſticis finibus tenere. Cic. 7. Att. 12.
Se ſuis finibus tenere. Cic. 3. de Finib.
Se loco tenere. Liv. 8. 30. pr. Magiſtro equitum denuntiavit, ut ſeſe loco teneret: neu abſente ſe cum hoſte manum conſereret. Sic Cæſ. 3. Bell. Civil.
Se uno loco tenere. Cic. 10. Fam. 18.
Se oppido tenere. Cic. 9. Att. 11. Pompejus ſe oppido tenet: nos ad portas caſtra habemus.
Tenere ſe, pro Abſtinere & cavere. Plaut. Merc. prol. 52.
Omnes tenerent mutuitanti credere. Cic. pro Flacc. Tenuit ſe, neque attulit in judicium quicquam ad lædendum. Idem 2. de Finib. Hoc loco tenere ſe Triarius non potuit, Obſecro, inquit, &c.
Tenere me non poſſum ab, vel quin, pro Parum abeſt. Cic. 2. Q. frat. 1. Ego tamen teneo ab accuſando, vix me hercule. Idem 2. Att. 3. Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem iis litteris declararem.
Nec ſe tenuit quin. Cic. 4. Acad. 12. Nec ſe tenuit, quin contra ſuum doctorem librum etiam ederet, qui Sofus inſcribitur.
Somnum vix tenere. Cic. de Clar. Orat. 277. Itaque tantum abfuit, ut inflammares noſtros animos, ſomnum iſto loco vix tenebamus.
Vocem tenere. Ovid. 4. Met. 168.
Vix teneor quin. Plaut. Caſ. 2. 3. 22.
Junctione aliqua teneri. Cic. 1. Tuſc. 71.

Agnatione & gente deorum, sive cognatione teneri. Cic. 1. de Legib. 23. Idem 1. de Divin.
Fides eum non tenet, sed merces. Liv. 30. 35.
Gentes tenuit in pace fideli. Ovid. 4. de Pont. 9. 77.
Imperio Romano teneri, Subjici. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incendio teneri. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Obsidione teneri. Virg. 10. Æn. 109.
In officio tenere aliquos. Cæs. 5. Bell. Gall. 52.
Teneri, pro Constare. Cic. 13. Fam. 30. Non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.
Tenetur vita animantium cibo, Sustinetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu: ad hæc omnia percipienda os est aptissimum, quod adjunctis naribus spiritu augetur.
Teneri, pro Stare & inniti. Cic. 12. Att. 24. Occidimus occidimus, Attice, jampridem nos quidem: sed nunc fatemur posteaquam unum, quo tenebamur, amisimus.
Obstrictum teneri fœdere. Cic. in Pison. 29.
Fœderibus alienis teneri, Obstrictum, obligatum esse. Liv. 24.
Jurejurando teneri. Cic. 3. Off. 100.
Lex aliquem tenere dicitur, qui Legi subjicitur. Ter. Adel. 1. 2. 6.
— neque metuit quenquam, neque legem putat
Tenere se ullam.
Leges nos tenent. Julian. in l. de quibus. D. de legib. Nam quum ipsæ leges nulla alia ex causa nos teneant, quam quod judicio populi receptæ sint: merito & ea, quæ sine ullo scripto populus probavit, tenebunt omnes.
Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis statuto obligatus & obstrictus est ad aliquid agendum. Cic. pro Cæcin. 40. Hoc interdicto Æbutius non tenetur. Idem 3. Att. 19. Lege enim collegii sui non tenebantur.
Legibus teneri, & solvi. Cic. 11. Philipp.
Pœna aliqua teneri, pro Obnoxium esse. Cic. 2. Q. frat. 3.
Quæstio tenet eum, qui in jus vocatus est. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judic. [i. e. Respicit, Ad eum spectat, pertinet.
Religione teneri, Obstringi, detineri. Cic. 6. Verr. Illi vero dicere, id sibi nefas esse, seque cum summa religione, tum summo metu legum & judiciorum teneri.
Voto & promisso teneri, pro Obligatum esse. Cic. 12. Att. 18. Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.
Teneri criminis, Obligari. ut Si quis furetur rem sacram de prophano, teneturne furti, an sacrilegii? Plaut. Cas. 2. 3. 19.
Teneri de vi, pro Reum esse. Senec. de Benef. lib. 5. cap. 8. Alligavit, & clausit, de vi non tenetur.
Iter aliquo tenere, Habere. Virg. 9. Æn 377.
Sententiam aliquam tenere, pro Alicujus sententiæ & opinionis esse. Cic. 1. de Finib. 34. Hanc ego cum teneam sententiam, quid est cur verear ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?
Spem tenere, Sperare. Plaut. Merc. 3. 4. 5.
Studia agri colendi tenere. Cic. de Senect. 60. Hac igitur fortuna frui licet senibus: nec ætas impedit, quominus, & ceterarum rerum, & in primis agri colendi studia teneamus usque ad ultimum tempus senectutis.
Vestigia alicujus tenere, Sequi. Liv. 29. 32.
Viam tenere. Cic. 1. Att. 17. Illud tamen velim existimes, me hanc viam optimatum post Catuli mortem, nec præsidio ullo, nec comitatu tenere.
Viam istam perge tenere. Cic. de Petit. Consul. 42.
Animos tenere dulci novitate, Delectare. Ovid. 4. Met. 284.
Concionibus tenere populum. Cic. 1. Off. 121.
Ludis, pompa, spectaculis teneri, Delectari. Cic. 5. de Finib. 48.
Oculos artificum pictura tenet: i. e. In contemplationem sui adducit. Plin. Epist. 50. Cic. 4. Acad. 20. V. OCULUS.
Rebus & studiis aliquibus teneri. Hor. 1. Epist. 1. 81.
Sermone suo tenere aliquem, Detinere cum voluptate. Cic. de Clar. Orat. 232. Et si me facile omni tuo sermone tenuisti, tamen is mihi longior videtur, quod propero audire de te, &c.
Teneri & allici. Cic. de Petit. Cons. 42.
Tene tibi, pro Serva tibi. Plaut. Truc. 3. 2. 49.
Tene tene, Mane. Plaut. Aul. 3. 2. 1. Redi, quo fugis nunc? tene tene.
Teneatur modo illud. Cic. 4. Acad.

TENTUS, a, um. [κατηχούμενος, Gl. G. L.] Partic. Detentus. Ammian. 16. 12. Pater tentus in Galliis.
Tentus a Tendo, V. TENDO.

TENAX, ācis. Adj. [ἐγκρατής, Gl. L. G. & G. L. συνεκτικός, L. G.] Qui retinet; ut Glutinum tenax dictum est, quod dum attrectatur, digitos tenere videatur. Virg. 4. Georg. 57.
Excudunt ceras, & mella tenacia figunt.
Bitumen tenax. Ovid. 9. Met. 659.
Ceræ tenaces. Virg. 4. Georg. 161.
Solum tenax glebis. Plin. Epist. 101.
Complexus tenax. Ovid. 4. Met. 377.
Equus tenax. Liv. 39. 25. Ut equum tenacem non parentem frenis, asperioribus castigandum esse. V. in CASTIGO.
Equus tenax contra sua frena. Ovid. 3. Amor. 4. 13.
Fides longa tenaxque. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Ira tenax ad extremum. Ovid. 1. de Pont. 9. 28.
Memoria tenax, Stabilis, constans, firma, quidvis optime tenens. Plin. 6. Epist. 97.
Morbus tenax, Difficilis, contumax, molestus. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 2.
Passu tenaci stare. Ovid. 2. de Pont. 6. 21.
Vincla tenacia. Virg. 4. Georg. 412.
Disciplinæ tenacissimus. Plin. 10. Epist. 17.
Juris sui tenax dominus dicitur, qui tam arcte jus suum observat, ut de eo demere aut auferre sibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod avarorum est dominorum proprium in suos colonos. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax esse juris sui debet, sicut in diebus pecuniarum, &c.
Justitiæ tenax. Juven. 8. Sat. 25.
Pravi tenax. Virg. 4. Æn. 188.
Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. i. e. In omnibus perseverans. Servius, De Fama.
Propositi tenax vir, Constans, perseverans. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Rei alicujus tenacissimus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Memoria tenacissima. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tenax, [σκληρός, Gl. L. G.] Parcus, avarus. Apulejus, Homo dives, sed tu nimium tenax. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax.
Restrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54. Quum jam essent experti quid valerent, restrictos & tenaces fuisse.
Pater parcus & tenax. Cic. pro Cœl. 36. Illum filium familias, patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes.
Custos tenax patrimonii. Quintil. lib. 4. cap. 2.

TENĀCIA, æ. f. est Perseverantia, & duritia. Ennius Hectoris lytris, Ducet quadrupedem jugo invitum, domabit infrenum, & junget valide, cujus tenacia infrenari nimis nequit. Ex Non. 1. 5.

TENACĬTAS, ātis. f. [γλισχρότης] Retentio, parcimonia, duritia, perseverantiaque. Plin. lib. 9. cap. 29. Vada non apprehendunt: & grandibus minor tenacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Cibumque partim oris hiatu & dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum.
Injusta caussa tenacitatis. Liv. 34. 7. i. e. Parcimoniæ.

TENACĬTER, Adv. [ἀπελέξ] Ovid. 3. Epist. 43.
An miseros tristis fortuna tenaciter urget?
Dum tenacius omen apprehendit. Val. Max. 2. 4. 5.
Tenacissime dissimulare. Apul. Met. 5. p. 167. Elmenh.

TENOR, ōris. m. [ἰσχύς, τόνος, πάσις, τύπος, ἕξις, συνεχὴ, Gl. L. G.] Ordo, forma, continuatio. Valer. Max. lib. 1. 1. 8. Quo minus religionibus suus tenor, suaque observatio redderetur. Plin. in Paneg. cap. 84. Idemque utrique propositum, idem tenor vitæ. i. e. Idem vivendi modus. Virg. 2. Georg. 337.
Inceptum tenorem peragit fortuna. Ovid. 15. Epist. 59.
Uno tenore. Liv. 23. 49. pr. Hi mores, eaque caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat.
Tenore uno rem peragere. Liv. 5. 5. Brevis enim profecto res est, si uno tenore peragitur.
Uno & perpetuo tenore juris. Liv. 34.
Uno tenore in dicendo fluit. Cic. Orat. 21. Tenorem, rei progressum vocant. Unde, quæ sui similia, sibique veluti perpetua quadam succedunt serie, horum eundem esse tenorem dicimus. Erasm. Cic. verba sunt, Isque uno tenore, ut ajunt, in dicendo fluit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficientis auditorum aures.
Ævi tenor sine nube. Stat. 3. Silv. 3. 147.
Pugnæ tenor idem. Liv. 8. 38.
Rationis tenor. V. Jus singulare, in JUS.
Veli tenor. Lucan. lib. 5. 709.
Placidus tenor. Ovid. 3. Met. 113.
Tenor, vis & potestas, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] Vulgo Contentum. Instrumenti male concepti tenor. Papinian. in l. Imperator. D. de stat. hominum.
Tenores, a Græcis τόνοι dicuntur. Quintil. lib. 1. cap. 5. Adhuc difficilior observatio est per tenores. Quos quidem ab antiquis dictos tenores comperi, videlicet declinato a Græcis verbo, qui τόνος dicunt: vel accentus, quas Græci προσῳδίας vocant.
Acutus tenor. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Gravis tenor. Ibid.

TENTOR, ōris. m. [ἀφέτης, Gl. L. G.] Tentores in factionibus, ludisque circi vocabantur, Qui equos & currus tenebant, antequam vices sortesque eorum cursus venissent. Horum mentio est in epigrammate isto, quod ex priscis titulis Turnebus eruit Adverf. 11. 21. M. VISPANIO PVLLONI TENTORI. Addubitat tamen num Tinctori melius legeretur. [Forsan Tentor hic est, qui Pannos; seu vestimenta tendiculis inducit, seu ad paxillos extendit. V. TENDICULA, in TENDO.
De tentoribus Circensibus vero sic loquitur Sidonius 23. 325.
Vestra insignia continent ministri,
Ora, & lora, manus, jubasque tortas
Cogunt flexilibus latere nodis,
Hortanturque obiter, juvantque blandis
Ultro plausibus, & voluptuosum
Dictant quadrupedantibus furorem. [In Gloss. Tentores, a contrario munere, ἀφέται, ut posui. & in Græcolat. Ἀφεσεία, Carceres. Unde apparet in Circi carceribus agitatoribus præsto fuisse.

TĔNER, ĕra, ĕrum. [τυφερός, Gl. L. G. ἁπαλός, G. L.] Molle, tractabile. Hinc, Tenera ætas, Puerilis. Festus, Tener a πίειν, conversis litteris. Cic. 3. de Finib. Tener puer.
Dicitur & Tenerus, a, um. Si fides Gloss.
Tener & rudis. Cic. 1. de Legib. 47. Qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt & flectunt ut volunt.
Ætas tenera. Ovid. 4. Trist. 10. 33.
Affectu tenero diligere. Vide in AFFECTUS. H. St.
Agnus tener. Virg. 1. Ecl. 8.
Animus tener, Flexibilis. Antonius Cic. 14. Att. 13. Me deinde fine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias.
Anni teneri, Pueriles. Ovid. 4. Epist. 25.
Annis adhuc teneris. Plin. in Paneg. cap. 15. pr.
Arbores teneræ. Virg. 10. Ecl. 53.
Aristæ. Virg. 7. Æn. 809.
Auræ. Lucret. lib. 1. 208.
Balatus tener, Agni teneri. Ovid. 7. Met. 319.
Corpus. Virg. 2. Georg. 23.
Cupressus. Virg. 1. Georg. 20.
Decor tener, Qui cito perit. Sen. Hippol. 4.
Equus tener, cui Vetulus opponitur. Cic. de Amicit. 69.
Fetus teneri, ac infirmi. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Herba tenera. Virg. 1. Georg. 112.
Ingenia. Claud. 2. in Eutrop. 179.

Insula tenera. V. INSULA.
Lanugo. Virg. 2. Ecl. 51.
Manus. Lucret. lib. 6. 795.
Membra. Lucret. lib. 4. 1097.
Mentes teneræ, Pueriles. Hor. 3. Carm. 24. 52.
Ocelli. Ovid. 1. Arte Am. 129.
Os pueri tenerum balbumque. Hor. 2. Epist. 1. 126.
Procera & tenera palma. Cic. 1. de Legib. 2.
Saltatores teneri. Cic. in Pison. 89.
Somnus. Ovid. 12. Epist. 170.
Spado tener, apud Juven. 1. Sat. 22. Mollis & effeminatus, vel Lævis & imberbis.
Virgines teneræ. Hor. 1. Carm. 21. 1.
A teneris unguiculis. Cic. 1. Fam. 6.
De tenero ungui, A primis annis. Hor. 3. Carm. 6. 24.
A tenero, & A teneris; subaud. Annis. V. A præpositionem.
In teneris consuescere. Virg. 2. Georg. 272.
Amor tener, Mollis. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
Carmen tenerum, Amatorium. Ovid. 3. Amor. 7. 2.
Oratio mollis, tenera, & flexibilis. Cic. in Orat. 5.
Pudor tener, Virgineus, Castitas, Virginitas. Ovid. 2. Epist. 143.
Risus. Claud. 2. in 1. Cons. Stilich. 346.
Versus nimium teneri. Hor. de Arte Poet. 246.
Virtus tenera & tractabilis: cui Dura & ferrea opponitur. Cic. de Amicit. 48. Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram, & quasi ferream esse volunt: quæ quidem est, tum multis in rebus, tum in amicitia tenera atque tractabilis, ut & bonis amici quasi diffundatur, & incommodis contrahatur. Al. Diffundantur & contrahantur.
Compar. [ἁπαλώτερος] Plin. lib. 10. cap. 72. Si tenerior est, & catuli adhuc ætas.
Superl. Prata tenerrima. Ovid. 1. de Arte. Am. 299. Prata pro Herbis dixit.

TENELLUS, a, um. Adj. dimin. Unde Tenellam ætatem dicimus, Puerilem. Plaut. Cas. 1. 1. 20. Bellam & tenellam Casinam. Varr. 1. de R. R. cap. 41. Aqua recenti insito inimica: tenellum enim cito facit putre.
Vultus tenellus. Stat. 5. Silv. 5. 86.

TENELLŬLUS, a, um. aliud dimin. Catul. Ad Colon. 18. 15.
Ut puella tenellulo delicatior hœdo.

TENĔRĬTAS, ātis. f. [ἁπαλότης] Ipsa mollities. Cic. 5. de Fin. 58. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam, ut nec res videre optimas, nec agere possint. Plin. lib. 9. cap. 42. Hujus jecori teneritas nulla præfertur.

TENERITŪDO, ĭnis. f. Idem. Varr. 1. de R. R. cap. 36. De segetibus, si qua est aqua, deduci: sin siccitates sunt, & terra teneritudinem habet, sarrire, vineas arbustaque putare.
Animi teneritudo. Apul. Met. 5.

TENĔRE, & TENERĬTER, Adv. [ἁπαλῶς] Plin. lib. 23. cap. 3. Eradice oleæ quam tenerrime cortex derasus, in melle crebro gustatu medetur sanguinem rejicientibus. Hard. Tenerrimæ.
Tenere educatus. Pallad. 1. 6.
Recitare multa tenere. Plin. 4. Epist. 2.
Tenere dicere. Tacit. in Orat. 26. 5.

TENERESCO, sive TENERASCO, [ἁπαλύνομαι] ĕre. Tenerum fieri, mitescere. Lucret lib. 3. 767.
Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. Plin. 17. 22.

TENES, æ. m. [τένης] Filius fuit Cycni & Scamandrodices, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholiastes. Cic. 3. in Verr. 49. Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum urbem condidisse. V. TENEDOS.

TĒNESMUS, i. m. [τενεσμός] Plin. lib. 28. cap. 14. Tenesmus, id est crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur poto lacte asinino. Idem lib. 20. cap. 6. Tenesmo in pulte medetur. De allio. Quidam perperam scribunt, Tenasmus. V. Cels. 4. 21. Cæl. Chron. 4. 6. §. 87.

TENĪTÆ, arum f. pl. credebantur esse Sortium deæ, quod tenendi potestatem haberent. Festus.

TENITES, TENNĬTES, & TENNOS, V. TEMNOS.

TENIUS, i. m. [ἀεραιόθελξ, Gl. L. G.] Nisi error est.

TENOR, V. TENEO.

TĒNOS, [τῆνος] Insula cum oppido in Ægæo mari, una Cycladum, ut ut scribit Plin. lib. 4. cap. 12. cons. Steph.

TENTAMEN, TENTATIO. V. TENTO.

TENTIO, TENTIGO. V. TENDO.

TENTO, [πειράζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Proprie Attrectare. Columel. lib. 8. cap. 11. Sæpiusque digitis loca feminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova.
Chordas impulsas pollice tentavit. Ovid. 10. Met. 145.
Tentare, Rem non intellectam atque incertam aggredi, hoc est Experiri, vel diligenter inquirere. Ter. Phorm. 4. 3. 14.
Visum est mihi ut ejus tentarem sententiam. Cic. Proœm. in Parad. Tentare volui, possent ne proferri in lucem, id est in forum, & ita dici, ut probarentur. Ovid. 1. Met. 397.
— sed quid tentare nocebit? Cic. 3. Verr. 105. Utrum admonitus an tentatus. [Scribitur in Gloss. Temto, & Tempto. V. Cellar. Orhogr.
Tentare, quidam a Tendo deducunt: quod qui tentat, quasi manum, aut aliam corporis partem, in id, quod experiri vult & exquirere, tendat. Alii a Teneo, quod tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.
Experiri & tentare. Cic. ad Brut. 16.
Tentavi, quid in eo genere possem. Cic. 1. Tusc. 7.
Aliquem leviter tentare, quo animo ferat aliquid. Cic. 2. de Lege Agr. 16.
Homo, quum se ipse perspexerit, totumque tentarit, intelliget, &c. Cic. 2. de Legib. 59.
Aditum tentare. V. Aditus, in ADEO.
Animos tentare litteris, nuntiis. Cæs. 1. Bell. Civil. 40. pr.
Donis. Liv. 34. 4. Non virorum modo, sed etiam mulierum animos donis tentavit.
Spe & metu. Cic. pro Cluent. 176. Quum essent animi servorum & spe & metu tentati, ut aliquid in quæstione dicerent, &c.
Animum alicujus tentare precando. Virg. 4. Æn. 113.
Aures alicujus nefario verbo tentare. Cic. de Aruspi. Resp. 55.
Discrimen sui tentare. Claud. de 4. Cons. Hon. 434.
Excursus breves tentant. Virg. 4. Georg. 194.
Feminam. ut πεῖραν Tibull.
Illic Junonem tentare Ixionis ausi. Sic puto intelligitur a Valerio Max. libri sexti cap. 1. sect. 7. Uno teste, qui tentatus erat, damnatus est. H. St. Id est, Quem de stupro appellasset, ut ibid. Valer. cons. Partic. TENTATUS, & TENTATOR.
Fidem polliciti tentare, Experiri veritatem promissi. Ovid. 11. Met. 107.
Fortunam belli tentare ac periclitari. Cic. 7. Verr. 137.
Fortunam novam tentare. Cæs. 3. Bell. Civil. i. e. Periclitari, & in periculum se conjicere.
Fugam tentavit cursu equorum. Virg. 12. Æn. 484.
Insidias tentare. Claud. de Bell. Gildon. 392.
Iter tentare via negata. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Leniter aut minaciter tentare. V. LENIS.
Omnia tentare. Cic. 12. Att. 19. Habeo enim nihil, tentatis rebus omnibus, in quo aquiescam.
Patientiam alicujus tentare. Cic. 2. de Lege Agr. 19.
Prudentiam cujuspiam tentare. Cic. 1. Tusc. 98.
Pugnam tentare, Vide PRŒLIUM. Πεῖραν καὶ ἀκροβολισμοί. Dio. 288. H. St.
Scientiam alicujus tentare. Cic. 1. de Divin. 32. Cujus quum tentaret scientiam auguratus, dixit ei, cogitare se quiddam, id possetne fieri consuluit.
Spem certaminis tentare. Liv. 32.
Studium inutile tentare. Ovid. 4. Trist. 10. 21.
Vires alicujus tentare. Ovid. 1. Amor. 8. 47.
Via tentanda est. Virg. 3. Georg. 8.
Armis & castris rem tentare. Cic. 2. Off. 84. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.
Experientia tentare. Varro 1. de R. R. cap. 18.
Insidiis tentare aliquem. Cic. 12. Fam. 25.
Pecunia judicium tentare. Cic. pro Cluent. 80.
Lacessere bello & tentare nationes aliquas. Cic. pro Lege Manil.
Precibus tentare aliquem. Ovid. 2. Amor. 3. 17.
Causas latentes tentare, Exquirere. Virg. 3. Æn. 32.
Frustra aliquid tentare. Columel. liu. 11 cap. 3.
Leviter aliquid tentare. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Tentare, cum Infinitivo. Ulpian. in l. Si non mortis. D. de inoffic. test. Si quis rescindere testamentum tentet.
Tentare pro Captare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Divus Augustus, quum ei Galli torquem aureum centum pondo dedissent, & Dolabella per jocum, tentans tamen joci sui eventum, dixisset, Imperator, torque me dona: Malo te, inquit, civica donare.
Tentare, pro Invadere, infesto animo petere & aggredi. Cic. pro Rabir. Perd. 2. Idcirco in his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est.
Tentari morbo, Dolere, affligi morbo. Cic. 4. Tusc. 31. Illud animorum, corporumque dissimile est, quod animi valentes morbo tentati non possunt, corpora possunt. V. MORBUS.
Renes morbo tentantur acuto. Hor. 1. Epist. 6. 28.
Dolore tentante lædit caput aut oculus. Lucret. lib. 3. 148.
Amore tentari. Ovid. 1. Amor. 2. 5.
Scabies tentat oves. Virg. 3. Georg. 441.
Pabula tentant graves fetas. Virg. 1. Ecl. 50.
Tentare pedes dicitur uva, pro vino, quum ita ebrios bibentes reddit, ut pedibus vacillent. Virg. 2. Georg. 94.
Et passo Psythia utilior, tenuisque lageos,
Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.
Tentare caput dicitur vinum. h. e. Perturbare. Plin. lib. 23. cap. 1.

TENTĀTUS, a, um. Partic. [πειρωθείς] Ovid. 1. de Arte Am. 394.
Opprime tentatam, nec nisi victor abi.

TENTĀBUNDUS, a, um. Adj. [πειράζων] Liv. 21. 36. Ventum deinde ad multo angustiorem rupem, atque ita rectis saxis, ut ægre expeditus miles, tentabundus, manibusque retinens virgulta ac stirpes circa eminentes, demittere sese posset. i. e. Tentans.

TENTATIO, ōnis. f. [πειρασμός] Liv. 4. 42. Ægre Hortensius pati, tentationem eam credens esse perseverantiæ suæ, &c.
Tentationes morbi. Cic. 10. Att. 17. V. Commotiuncula, in COMMOVEO.

TENTATOR, ōris. m. [πειρατής] Hor. 3. Carm. 4. 71.
— notus & integræ
Tentator Orion Dianæ.

TENTĀMEN, ĭnis. n. [πεῖρα] Idem quod Tentatio. Ovid. 3. Met. in fabula Tiresiæ, 341.
Prima fidem, vocisque datæ tentamina sumpsit
Cærula Lyriope. Tentamina, i. o. Experimenta.

TENTAMENTUM, i. n. [πειρατήριον] Idem. Virg. 8. Æn. 143.
— neque prima per artem
Tentamenta rui pepigi. h. e. Cum nullo ante pactus sum ut te, aut per artem aliquam, aut per legatos probarem; sed intrepidum me tibi commisi. Servius. Ovid. 7. Met. 728.
— meditataque pæne reliqui
Tentamenta fide. Fide, pro Fidei. Ibid. lib. 15. 629.
Funeribus fessi, postquam mortalia cernunt
Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum.

TENTIPELLIUM, TENTORIUM, V. TENDO.

TENTŸRA, orum. pl. [τέντυρα, ἡ τεντύρα] Civitas inferioris Ægypti: unde & Præfectura Tentyritica vel, ut ait Plin lib. 8. cap. 2. Insula a Nilo circumdata, in qua habitant homines, qui crocodilos non timent. Juven. 15. Sat. 76.
Qui vicina colunt umbrosæ Tentyra palmæ.

TENTYRĪTA, æ. m. [τεντυρίτης] Qui est populi ejusdem insulæ, de quo Plin lib. 8. c. 2. Strab. quoque lib. 17. Quum, inquit, crocodili Romam allati essent, ut viderentur, Tentyriræ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ aderant,

daerant, qui eos interdum rete educebant ad ſolem, ut a ſpectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rurſum eos in piſcinam retrahebant. Plin. lib. 28. cap. 3. In inſula Nili Tentyri naſcentes tanto ſunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Ubi legendum putaverim Tentyris, ut ſit ſenſus, Qui naſcuntur in Tentyris inſula Nili, &c. h. e. Tentyritæ tanto ſunt crocodilis terrori, &c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

Tĕnuis, e. Adj. [ἰσχνὸς, ἀσθενὴς, Gl. L. G. λεπτὸς, G. L.] a Teneo fieri videtur: quod quæ tenuia ſunt, facile teneantur. Significat autem Parvum & exiguum. Columel. lib. 2. 10. 17. Quo tenue linum proveniat. Plin. lib. 12. cap. 14. Tenuiſſimus cortex. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Ita, quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit.

Variis ſubſtantivis jungitur, non eadem tamen ſignificatione, ut

Acus tenuis. V. Acus.

Fila tenuia aranei. Lucret. lib. 3. 384.

Membrana tenuiſſima. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.

Stamina tenuiſſima. Ovid. 4. Met. 179.

Acies tenuis, Rara, V. Acies.

Aër tenuis. Virg. 4. Georg. 311.

Aër purus & tenuis, Craſſus & concretus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.

Argilla tenuis, Sine humore. Virg. 2. Georg. 180.

Auræ tenues. Virg. 4. Georg. 500.

Cælum tenue, cui Craſſum opponitur, h. e. Aëris temperies tenuior & delicatior. Cic. de Fato, 7. Athenis tenue cælum, ex quo etiam acutiores putantur Attici: craſſum Thebis, itaque pingues Thebani & valentes.

Imago tenuis, Idolum. Lucret. lib. 4. 61.

Pluvia tenuis. Virg. 1. Georg. 92.

Textura tenuis. Lucret. lib. 3. 210.

Tenuia vellera, Nubes vellerum inſtar. Virg. 1. Georg. 398.

Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri.

Ventus tenuis. Virg. 3. Æn. 448.

Veſtes tenues, Rara textura. Ovid. 3. de Arte Am. 707.

Toga tenuiſſima filo. Ovid. 3. de Arte Am. 445.

Aurum tenue, Tenui filo. Virg. 4. Æn. 264.

— tenui telas diſcreverat auro.

Aqua tenuis, Modica. Liv. 1. 4. Quum fluitantem alveum, quo expoſiti erant pueri, tenuis in ſicco aqua deſtituiſſet.

Cenſus tenuis, Parvus. Hor. 1. Epiſt. 7. 56.

Cultu tenuiſſimo vivere, Parciſſimo. Cic. pro Flacc. 22. Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in majoribus fuit: ut quum in privatis rebus, ſuiſque ſumptibus, minimo contenti, tenuiſſimo cultu viverent, &c.

Damnum tenue, Exile. Claud. de Bell. Get. 5.

Diſcrimen tenue, Parvum. Plin. lib. 8. cap. 33.

Dubitatio tenuiſſima, Minima. Cic. 4. Verr. 20. Undecies numeratum eſſe, ut eam Cauſam, in qua ne tenuiſſima quidem dubitatio poſſet eſſe, iſto cognoſcente obtineret.

Gloria non tenuis. Virg. 4. Georg. 6.

Menſa tenuis, Frugalis. Hor. 2. Carm. 16. 14.

Opes tenues. Cic. pro Quint. 2. P. Quintius, cui tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ ſunt.

Patrimonium tenuiſſimum alicui relinquere. Auctor ad Heren. lib. 4. 51.

Pecunia mediocris & tenuis. Cic in Hortenſ. Eundem, non modo mediocri pecunia, ſed etiam tenui percipere poſſumus. Nonius 4. 461.

Præda tenuis. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 34.

Remedium tenue. Plin. lib. 2. cap. 48.

Sonus tenuis. Ovid. 14. Met. 429.

Spes inanis & tenuis. Cic. pro Roſc. Com. 43. Recitabimus; etras, inani & tenui ſpe te conſolaris.

Suſpicio. tenuis. Cic. pro Cæcin. 43. Quod ſi vi pulſos dicimus exercitus eſſe eos, qui metu ac tenui ſæpe ſuſpicione periculi fugerunt.

Tellus tenuis, Iſthmos. Ovid. 4. Epiſt. 106.

Veſtigium tenue. Plin. lib. 3. cap. 4. Magnæ quondam urbis tenue veſtigium.

Victus tenuis, cui Copioſus opponitur. Cic. 3. Tuſc. 46. Idem 2. de Fin. 90. Negat enim tenuiſſimo victu, id eſt contemptiſſimis eſcis & potionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquiſitiſſimis ad epulandum.

Vinum tenue. Ovid. 1. de Arte Am. 571.

Blanditiaſque leves tenui perſcribere vino.

Auctoritas tenuis, Perſona levis. Cic. 2. de Lege Agrar. 45.

Homo tenuis, Tenuis fortunæ: cui Locuples opponitur. Cic. 4. Verr. 138. Nam locupletiſſimi cujuſque cenſus extenuarant, tenuiſſimi auxerant.

Loco tenui ortus, Humili. Liv. 2. 3.

Oppidum tenue. Cic. 4. Verr. 53. Bidis oppidum eſt, tenue ſane, non longe a Syracuſis.

Teſtis obſcurus & tenuis. Cic. in Partit. 117.

Tenuis viribus, Imbecilla. Plin. lib. 12. cap. 16.

Tenuiores, Pauperiores. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum eſt temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari ſe putarint.

Tenuis, pro Modico & raro. Hor. in Arte Poet. 46.

In verbis etiam tenuis, cautuſque ſerendis.

Diſtinctio tenuis & acuta, Subtilis. Cic. 4. Acad. 43.

In minimis tenuiſſimiſque rebus labi. Cic. 1. de Orat. 169.

Oratio tenuis, & ſcriptura levis, Stilo parum ſublimi ſcripta. Ter. in prol. Phorm. 5.

Sermo tenuis. Hor. 1. Serm. 4. 9.

Sermone tenui & exiguo diſputare. Cic. 1. de Orat. 57.

Fluit tenuis. Quintil. lib. 2. cap. 1. Nam tenuis a fonte, aſſumptis poetarum hiſtoricorumque viribus, pleno jam ſatis alveo fluit.

Tenuior; in verſu hexametro. Stat. 1. Silv. 4. 36.

Sperne coli tenuiore lyra, vaga cingitur aſtris, &c. Eliditur vocalis u. [vel i. H. St.

In tenui. Virg. 4. Georg. 6.

In tenui labor, at tenuis non gloria, ſi quem
Numina læva ſinunt, auditque vocatus Apollo. Comparatio eſt laboris, quod magnam dat gloriam, ſi fuerit materia ex illis ornata. Serv.

Compar. & Superl. exempla paulo ſupra V.

Tenue, i. n. Gloſſ. Grdcolat. ψιλὸν, Tenue Babylonicum, [Genus veſtis, ſeu telæ. conf. infra tenuiarius.

Tenuĭcŭlus, a, um. Adj. [ὑπόψιλος] Cic. 9. Fam. 19. Tenuiculo apparatu ſignificans Balbum fuiſſe contentum.

Tenuĭtas, ātis. f. [λεπτότης, ἐπὶ σώματος, Gl. G. L.] Plin. lib. 8. cap. 33. Cauda prælonga in tenuitatem definens, & implicans ſe viperinis orbibus. De chamæleonte.

Tenuitas fugit aciem. Cic, 1. Tuſc. 50. Ut ſi jam poſſent in homine uno cerni omnia, quæ nunc tecta ſunt, caſuruſque in conſpectum videatur animus, aut tanta ſit ejus tenuitas, ut fugiat aciem, &c.

Tenuitas, Macies. Cic. de Clar. Orat. 94. Quoſdam, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat.

Tenuitas, Paupertas. Cic. 16. Fam. 21. Ut poſſum, ex meis anguſtiis, illius ſuſtento tenuitatem.

Ærarii tenuitas. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera eſt, ne, quod apud majores noſtros ſæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, aſſiduitatemque bellorum, tributum ſit conferendum.

Ubertas & Tenuitas frugum, contraria. Cic. 2. de Divin. 30.

Verborum tenuitas, Humilitas, ſimplicitas. Cic. 3. de Fin. 40. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

Tenuiter, Adv. [λεπτῶς] tenuius, tenuiſſime. Cic. 4. Verr. 157. Jamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.

Philoſophorum mos tenuiter differendi. Cic. in Orat. 46.

Reſpondere tenuiter & nugatorie. Auctor ad Heren. lib. 4. 49.

Tenuius. Cic. 2. de Invent. 51. Hi & ceteri omnes loci communes, ex iiſdem præceptis ſumuntur, quibus ceteræ argumentationes: ſed illæ tenuius, & acutius, & ſubtilius tractantur: hi autem gravius, & ornatius, &c.

Tenuiſſime æſtimare. Cic. 6. Verr. 22. Juſſit Timarchidem æſtimare argentum, quo modo? quo qui unquam tenuiſſime in donatione hiſtrionum æſtimavit.

Tenuatim, Adv. Apic. 2. 4. Inteſtinum perquam tenuatim productum.

Tenuiārius, i. m. Qui tenuia, ſeu veſtes tenues conficit. In Vet. Inſcript. VESTIARIVS TENVIARIVS. V. Voſſ. de Vit. L. L. 3. 52.

Tenuo, [λεπτύνω, Gl. G. L.] āre. Tenuem, ſubtilem, macrum, debilem facere, ſive minuere. Virg. 3. Georg. 129.

Ipſa autem macie tenuant armenta volentes.

Adipes tenuare. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Carmen tenuare. Propert. lib. 3. 1. 5.

Dicite, quo pariter carmen tenuaſtis in antro. h. e. Tenue & gracile carmen concinnaſtis. Alluſio eſt ad ſtilum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus. Ovid. 3. Met. 396. al. Attenuant.

Silices tenuantur ab uſu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.

Vomer tenuatur ab uſu. Ovid. 2. de Ponto 7. 42.

Vultum macie tenuare. Propert. lib. 4. 3. 27.

Tenuātus, a, um. Partic. [λεπτυνθὲς] ut, Corpus tenuatum recreare. Hor. 2. Serm. 2. 84.

Charta tenuata. Plin. lib. 13. cap. 12.

Corpus parvo victu tenuatum. Tacit. 15. Ann. 63.

Vox tenuata. Ovid. 2. Met. 373.

Tenuābĭlis, e. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4. Super unctiones tenuabiles & apertibiles.

Tenuesco, ĕre. Tenuari. Cenſorin. in Fragm. cap. 3. Univerſa gignentia creſcente luna pubeſcunt, tenueſcente tenuantur.

Tenus, ŏris. m. [πεῖρις] Laqueus, a tendicula ſeu tendendo dictus auctore Nonio, 1. 17. Plaut. Bacch. 4. 6. 23.

Pendebit hodie pulchre, ita intendi tenus. Servius in ſextum Virgilii, dici putat Extremas partes arcus: unde tractum ſit Hactenus. id eſt hucuſque, quaſi uſque ad finem.

Tĕnus, [μέχρι, Gl. L. G. & G. L. πέρας G. L.] Præpoſitio, poſtpon ſolita. Significat propinquitatem, & quod dicimus, Uſque ad. A Teneo. Nam quod propinquum eſt, quaſi tenere videtur id, cui eſt propinquum. Quidam a tendendo, quod hæc præpoſitio extenſionem quandam ſignificare videatur. Ablativo deſervit, ſemperque in Singular poſtponitur Ablativo, ut Hactenus, Eatenus, Quatenus, Verbo tenus.

Ore tenus, &c. Virg. 3. Æn. 426.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus. Idem 6. Æn. 62.
Hac Trojana tenus fuerit fortuna ſecuta. Virg. 2. Æn. 553.
— lateri capulo tenus abdidit enſem. Cic. in Arat. 354
Et loca conviſit cauda tenus infera piſcis.

Collo tenus ſupereminet omnes. Ovid. 3. Met. 182.

Ore tenus. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Uſque ad os.

Talo tenus veſtigia tingit. Ovid. 4. Met. 343.

Umbilico tenus. Liv. 26. 45. Ut alibi umbilico tenus aqua eſſet, alibi genu vix ſuperaret.

Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra. Cic. in Arato, 387.

Janua ac limine tenus domum claudit. Tacit. 1. Hiſt. 33.

Muro tenus omnes fere urbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §. ul D. De penu legata.

Porta tenus. Tacit. 3. Ann. 5.

Solo tenus. Columel. lib. 4. cap. 11. Omnem ſuperficiem amputabat ſolo tenus, juxta ipſum articulum, ut e duro pullularet.

Tauro tenus Antiochus a Scipione devictus regnare juſſus eſt. Cic. pr Dejot. 36.

Vivo tenus, Uſque ad Vivum. Columel. lib. 4. cap. 24.

Credito tenus, Paulus de furtis, l. Creditoris, Ut cui pignus ſurreptum e non credito tenus intereſt, ſed omnimodo in ſolidum furti agere pote

Titulo tenus militia fungi. Tranquil. in Claud. cap. 25.

Veteres verbo tenus acute illi quidem, ſed non ad hunc uſum, &c. Ci 3. de Legib. 14.

Verbo tenus. Ulp. in l. 1. §. 2. D. Quod quiſque jure, &c. Hæc autem verba, &c. cum effectu accipimus, non verbo tenus.

Accuſativo aliquando jungitur. Flacc. 1. Argon. 538.

Et Tanaim tenus, immenſo deſcendit ab Euro.

In Plurali ponitur ſæpius cum Genitivo, & etiam cum Ablativo. Virg. Georg. 53.

Et crurum tenus a mento palearia pendent. Servius, Tenus cit eſſe Adverbium.

Cn

Cum Ablativo Celſ. lib. 1. cap. 2. Demittere ſe inguinibus tenus in aquam calidam.
Labrorum tenus. Lucret. lib. 1. 939.
Corporum tenus. Plin. lib. 34. cap. 8. Primus hic multiplicaſſe varietatem videtur, numeroſior in arte, quam Pylycletus, & ſymmetria diligentior, & ipſe tamen corporum tenus curioſus, animi ſenſus non expreſſiſſe, capillum quoque & pubem non emendatius feciſſe, quam rudis antiquitas inſtituiſſet.
Quudam tenus prodire, dixit Hor. 1. Epiſt. 1. 32.
Eſt quodam prodire tenus, ſi non datur ultra. i. e. Aliquouſque, uſque ad quendam finem.
De Eatenus, Hactenus, Quatenus, V. porro ſ. l.

T E O

Teos, [Τέως] Ioniæ civitas, Anacreontis poetæ patria. Strab. lib. 14. V. TEIUM.
Teos alia in Scythia, ad quam palus eſt piſcibus referta, e quibus per ſerenum, oleum manat in ſumma aqua, tanta copia, ut colligi in vaſa poſſit, uſibus aptum. Stephanus.

T E P

Tepeo, ēre. Tepesco, ĕre, V. TEPIDUS.
Tephrias, æ, m. [τεφρίας] Genus marmoris Ophitis. Interpretari poteſt Cineritius, τέφρα enim cinis dicitur Latine. Plin. lib. 36. cap. 8. Laudatur præcipue ex his quem tephriam appellant, a colore cineris.
Tĕpĭdus, a, um. Adj. [χλιαρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Egelidum, Medium inter calidum & frigidum, ſive Quod frigido & calido temperatum eſt. Plin. lib. 12. cap. 25. Præterea ſinceri denſantur in tepida aqua.
Tepidæ & egelidæ aquæ. Plin. lib. 31. cap. 2. Alibi tepidæ egelidæque, auxilia morborum conferentes.
Tepidum lac, Statim mulctum. Virg. 3. Æn. 66. Servius.
Dies tepidus. Ovid. 4. Epiſt. 160.
Tepidus fulgor. Plin. lib. 9. cap. 31.
Tepidior tempeſtas. Varr. 3. R. R. cap. 10.
Tepidus, pro Calido aliquando ponitur. Lucret.
— tepidiſque caminis. Martial. lib. 1. 42.
Circumfert tepidis cocus popinis.
Ignes tepidi. Ovid. 2. Amor. 19. 15.
Sol tepidus. Virg. 1. Georg. 398.
Vapor tepidus. Lucret. lib. 2. 857.
Tepidus, Frigidus, præſertim quando transfertur ad hominem. Plaut.
Hic homo factus eſt tepidor. i. e. Frigidior, ſegnior.
Mens tepida. Ovid. 2. de Arte Am. 445.
Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem. Idem Remed. Amor. 629.
Tepidus, Inutilis, ſive nocuus. Virg. 1. Georg. 117.
Unde cavæ tepido ſudant humore lacunæ. Servius.
Loca tepidiora. Columel. lib. 8. cap. 5.
Tepidiſſima hiberna. Sen. ad Marc. cap. 17.
Tepidum, Adverbialiter. Ovid. 4. de Pont. 10. 43. Tepidum ſpirare.
Tepidē, Adv. Columel. lib. 8. cap. 5. Ut tepide habeantur. Plin. 5. Epiſt. 6. Si natare latius aut tepidius velis, in area piſcina eſt.
Tepidĭtas, ātis. f. Tepor. Hanc vocem improbat Voſſius de Vit. L. L. 3. 52.
Tepidārium, i. n. [χλιαροφύχιον, Gl. G. L.] Locus in balneo. Paulus in l. Fiſtulam. D. De ſervit. urb. præd. Sed Neratius ait: Si talis ſit uſus tepidarii, ut aſſiduum humorem habeat, & ideo noceat vicino, poſſe eum prohiberi. Vitruv. lib. 5. cap. 10. Tepidarium accipit pro Cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariaque lumen habent ab occidente hiberno. Paulo tamen poſt pro Vaſe. Ahena (inquit) ſupra hypocauſtum tria ſunt componenda: unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium quantum aquæ caldæ exierit, influat de frigidario in tepidarium ad eundem modum. V. Calidarium, in CALOR.
Tepido, [χλιαίνω, Gl. G. L.] āre. pro Tepefacere. Plin. lib. 17. cap. 26. In eodem agro bruma, tanto magis, ſi nives jaceant geletve, ne frigus vites adurat, circumfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne ſolo.
Tepeo, ui, [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] ēre. Tepidum eſſe. Cato de R. R. cap. 69. Levibus lignis facito caleſcat: ubi temperate tepebit, tum cuminum indito.
Aqua tepet. Ovid. 3. de Ponto, 4. 56.
Aura tepet. Ovid. 3. Triſt. 10. 7.
Tepet igne maligno focus. Martial lib. 10. 96. h. e. Lignis magno emptis. [Immo Ægre ac tenuiter ſubminiſtratis.
Tepens, entis. Partic. [χλιαινόμενος] Idem quod Tepidus, Adj. ut, Auræ tepentes Zephyri. Virg. 1. Georg. 330. & Ovid. 1. Met. 107.
Buxi tepentes. Martial. lib. 3. 20.
Cineres tepentes. Stat. 3. Silv. 3. 181.
Locus tepens. Columel. lib. 1. cap. 4.
Sol tepens. Ovid. 3. Faſt. 236.
Ver tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
Tepesco, ui, [χλιαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Tepidum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque etiam maria agitata ventis ita tepeſcunt, ut intelligi facile poſſit, in tantis illis humoribus eſſe incluſum calorem. Virg. 9. Æn. 701.
Mentes tepeſcunt, Remittunt iram. Lucan. lib. 4. 284.
Tepefăcio, ſec. com. fēci, factum, [χλιαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Is ejus tactus eſt, non ut tepefaciat ſolum, ſed etiam ſæpe comburat.
Ferrum tepefecit in jugulo matris. Hor. 2. Serm. 3. 136.
Tepefacio, ſecunda longa, ut in Madefacio & aliis. Catull. Arg.
Alta tepefaciet permiſta flumina cæde. H. St. v. 329.
Tepefīo, ĕri. [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 6. Mature tepeſunt.
Frigoribus adjectis dureſcit humor, & idem viciſſim mollitur tepefactus, & tabeſcit calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.
Terra ſemen, tepefactum vapore, & complexu ſuo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Terra tepefacta cruore. Virg. 9. Æn. 333.
Tepor, ōris. m. [ἀλίκα, χλιαυσις, χλιαρότης] Ipſa (ut ita dicam) inter calorem & frigus medietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Nec enim ille externus & adventitius habendus eſt tepor, &c. Idem de Senect. 53. Uva maturata dulceſcit, veſtitaque pampinis, nec modico tepore caret, & nimios ſolis defendit ardores.
Cæli tepor. Columel. lib. 2. cap. 4.
Egelidi tepores. Catul. ad ſe ipſum, 47. 1.
Tepore humido & lento naſcuntur erucæ. Plin. lib. 17. cap. 24.
Lenis tepor. Ovid. 2. Met. 811.
Lentus tepor. V. LENTUS.
Tepōrātus, a, um. Adj. [χλιανθὲς] Tepidus factus. Plin. lib. 36. cap. 26. Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rurſus affundi non queunt, præterquam abrupta ſibimet.
Tepōrus, a, um. Adj. Sidon. 9. Epiſt. 15. Teporus flatus. Auſon. Edyll. 24. 1.
Sol profectus a teporo veris æquinoctio.
Tepŭlus, a, um. Adj. Frontin. de Aquæduct. 2. Tepulæ aquæ. conf. Plin. 36. 15. [Apud utrumque proprium aquæ nomen, non appellativum eſt. A Tepidus, Diminutivum fit Tepidulus, ut Frigidulus, Languidulus, &c. Forte tamen a tepore nomen invenerunt.

T E R

Ter, cum ſuis derivatis, V. in TRES.
Teracus, i. m. Piſcis marinus. Plin. 32. 11.
Teramnæ, Teramnæus, Terapnæ, &c. V. THERAMNÆ.
Teratius, V. TARCHETIUS.
Tĕrĕbinthus, i. f. [τερέβινθος, Gl. G. L. τέρμινθος Dioſc.] & Terebynthus, cum ypſilo, fem. gen. auctore Marcello in Dioſcoridem; Grani viridis arbor apud poſteriores fuit, cui factum nomen ab eo ejus genere, quod fructus ſuos in viridi pallidos fert, quod Theophraſtus χλωρὸν dixit, quaſi herbaceum. Virg. 10. Æn. 136.
Incluſum buxo aut Oricia terebintho. Plin. lib. 13. cap. 6. Syria & terebinthum habet. Ex his maſcula eſt ſine fructu: Feminarum duo genera. Alteri fructus rubet, lentis magnitudine, alteri pallidus. Cum vite maturefcit, non grandior faba, odore jucundior, tactu reſinoſus, circa Idam Troadis, &c.
Ex terebintho autem diſtillat terebinthina reſina, omnibus notiſſima in quotidiano medicinæ uſu.
Terebinthīnus, a, um. Adj. [τερμίνθινος] ut, Terebinthina reſina. Plin. lib. 23. cap. 8. Columel. lib. 12. cap. 20. Celſ. lib. 5. cap. 26. extr.
Terebra, Terebramen, Tereberatio, Tereberator, Tereberatus, Terebro, Terebrum, Teredo, V. ſub TERO.
Tĕrentius, [Τερέντιος] Comicus poeta, Carthagine natus, libertus Romæ Terentii Lucani fuit: captum fuiſſe negant. Quum eſſet egregia indole a patrono eruditus, venit in amicitiam nobilium, maxime Lælii & Scipionis: quorum opera adjutus in ſcribendo fertur, ob elegantiam ſermonis, teſte Cic. 7. Att. 3. cui adſtipulatur etiam Varro, Non obſcura fama eſt, inquit, adjutum Terentium in ſcriptis a Lælio & Scipione. Eandem ipſe famam auxit: non enim niſi leviter ſe tutari conatur in prol. Adel. 15.
Nam quod iſti dicunt malevoli, homines nobiles
Eum adjuvare, aſſidueque una ſcribere, &c. Pluribus Donatus hujus vitam ſcripſit. Hor. 2. Epiſt. 1. 59.
Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.
Terentius Scaurus, grammaticus, quem Gellius 11. 15. dicit floruiſſe Adriani temporibus, ao librum de Cæſellii Vindicis grammatici erroribus ſcripſiſſe.
Q. Terentius Culleo, Senator Romanus, captus a Carthaginienſibus, liberatus ab Africano majore, ac currum ejus cum pileo capiti impoſito ſecutus: cujus meminit Liv lib. 30. 43. & 45. Hinc natus error, quem diximus, apud indoctos, Terentium comicum putantes.
C. Terentius Varro, collega Pauli Æmilii, poſt cladem Cannenſem cum reliquiis exercitus, Canuſium ſe recepit. Cui Romam redeunti gratulatus eſt populus Romanus, quod de Repub. non deſperaſſet. V. Liv. lib. 25. & ſeq. conf. VARRO.
Terentia, [Τερεντία] Ciceronis uxor, ex ipſius epiſtolis notiſſima. Hæc, ut auctor eſt Plin. lib. 7. cap. 48. centum decem & ſeptem vixit annos.
Terentiānus, a, um. Adj. [Τερεντιανὸς] a Terentio. Quintil lib 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus eſt Phormio. Ex Cic. pro Cæcin. 27.
Terentus, [Τέρεντος] Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur. Paulus ex Feſto, & hic ex Verrio. Erat hic locus Diti & Proſerpinæ ſacer, in quo omnium, qui naſcerentur aut morerentur, nomina ſcribi ſolebant, quoties civitas luſtrabatur. Martial. lib. 10. 63.
Bis mea Romano ſpectata eſt vita Terento, &c.
Romuleus Terentus. Martial. lib. 4. 1. V. Politian. Miſcell. cap. 58. Cenſorin. de D. N. cap. 6. Auguſtin. de Civ. Dei, lib. 3. cap. 18. Valer. Max lib. 2. cap. 4. 5. De quodam Valeſio.
Terentīnus, a, um. Adj. [Τερεντῖνος] Unde Ludi Terentini, qui & Sæculares vocantur, qui centeſimo quoque anno tribus diebus continuis tribuſque noctibus celebrabantur. Auſonius in Ternario, 4. 34.
Trina Terentino celebrata trinoctia ludo.
Terentina tribus. V. TRIBUS.
Tĕrĕs, ĕtis. o. g. Adj. [σφιγγόμενος, Gl. G. L.] dicitur, inquit Feſtus, In longitudine rotundatum: quales aſſeres Natura miniſtrat. Virg. 8. Ecl. 16.
Incumbens tereti Damon ſic cœpit olivæ. Liv. 25. 8. Falarica erat Saguntinis, miſſile telum, haſtili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum exſtabat.
Cervix teres. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
Obſtipum caput, & tereti cervice reflexum. Ex poeta.
Collum teres. Ovid. 10. Met. 113.

Digiti

Digiti teretes. Ovid. 1. de Arte Am. 622.
Gemma teres. Virg. 5. Æn. 313.
Lapilli teretes. Ovid. 10. Met. 260.
Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Hor. 1. Carm. 1. 28.
Structura tereti spina. Plin. lib. 11. cap. 37.
Suræ teretes. Ovid. 11. Met. 80.
Membra teretia, Succulenta, plena. Suet. Cæs. 45.
Puer teres. Hor. Epod. 11. 41. Porphyrion interpretatur Recta crura aut brachia habentem; Acron, Gracilem; Badius, Procerum. [Ut Membra teretia, sic Totus puer, qui succi boni plenus & nitidus est.
Aures teretes & religiosæ. Cic. in Orat. 27.
Aures teretes, intelligensque judicium. Cic. de Opt. gen. Orat. 11. Si teretes aures habent, intelligensque judicium, &c. h. e. ut nonnulli exponunt, Perfectissimas, quoniam rotunda figura est perfectissima & capacissima.
Oratio teres. Cic. 3. de Orat. 197. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiris, est plena quædam, & tamen teres & tenuis & non sine nervis ac viribus. [Translativ a Membris succo teretibus & plenis. V. Puer teres.
Malum teres, Rotundum. Lucan. ad Pison. 77.
Totus teres atque rotundus in se ipso. Hor. 2. Serm. 7. 68. i. e. Æqualis & constans in se. Teretes dicuntur, qui ab alio non quærunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inveniunt. Hæc Acron. Tale est illud Virgilii de Viro bono, v. 5.
— mundi instar habens, teres atque rotundus.
Compar. apud Gell. 13.20. Ciceroni mollius teretiusque visum Fretu scribere, quam Freto.

TERETUS, i. m. Dissyll. [Τηρεύς] Rex Thracum fuit; qui quum Pandionis regis Athenarum filiam, Prognen nomine, duxisset uxorem, & post aliquantum tempus ab ea rogaretur, ut sibi Philomelam sororem videndam arcesseret: profectus Athenas, dum adducit puellam, eam vitiavit in itinere, & ei linguam, ne facinus indicaret, abscidit. Illa tamen rem in veste suo cruore descriptam misit sorori: qua re cognita, Progne Ityn filium interemit, & patri epulandum appofuit. Postea omnes in aves mutati sunt. Tereus in upupam, Itys in phasianum, Progne in hirundinem, Philomela in luscinam. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Ecl. 78.
Aut ut mutatos Terei narraverit artus? &c. Hanc fabulam multis versibus describit Ovid. 6. Met. 455.

TERGEMINI, V. TER, in TRES.

TERGEO, V. TERGO.

TERGESTUM, Istriæ colonia. [Τέργεστον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Trieste*.

TERGIVERSOR, V. TERGUM.

TERGO, si, sum, [κατεμάσσω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre: vel TERGEO, si, sum, (&, secundum antiquos, tum,) ēre. Mundare, nitidum facere. Juven. 14. Sat. 62.
— vasa aspera tergeat alter. Plaut. Pœn. 1. 2. 19.
Ornantur, lavantur, terguntur, poliuntur. Al. Tergentur. Cic. in Parad. 5. Ut in familia, qui tractant ista, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent. Lumina tersit manu. Ovid. 13. Met. 132.
Tergere fossas veteres, pro Purgare. Cato R. R. cap. 2. Per ferias vero fossas veteres tergeri, viam publicam muniri, vepres recidi.

TERSUS, a, um. Partic. [κατεμαγὲς, σμαγὲς, Gl. G. L.] Fere Adjective ponitur, pro Nitidus. ut, Tersæ plantæ. Ovid. 2. Met. 736.
— ut tersis niteant talaria plantis.
Bene lauta, tersa, ornata. Plaut. Stich. 5. 5. 4.
Superl. Stat. in præf. ad 2. Silv. Melior, vir optime, nec minus in judicio litterarum, quam in omni vitæ colore tersissime.

TERTUS, a, um. Partic. apud veteres, pro Tersus. Varro apud Non. 2. 847. Atrei terta nitet galea.

TERSUS, ûs. m. Apul. de Asino, lib. 1. p. 105. Elmenh. Quod unctui, quod tersui opus ipse præministro. Ibid. Lintea tersui profer.

TERSOR, ōris. m. [κατεμάκτης] Gloss. Gr. Lat.

TERGŌRIUM, i. n. [σμαγεῖον] Gloss. Gr. Lat.

TERGIMENTUM, i. n. [σήκωμα] Gloss. Latinogræc. V. SACOMA.

TERGILLA, æ. f. vel TERGILLUM, i. n. [φορεῖν, χεῖρα δέρμα] Idem Gloss. V. in TERGUS.

TERGORO, V. TERGUS.

TERGUM, i. n. [νῶτον, Gl. G. L.] Dorsum. Plaut. Amph. 1. 1. 290.
Si tergum cicatricosum, nihil hoc simili est similius. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus.
Boum terga non sunt ad onus accipiendum figurata. Cic. 1. de Nat. Deor. 159.
Reponunt grues in tergo prævolantium colla & capita. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Horrentia centum terga suum. Virg. 1. Æn. 639.
Immane tergum leonis. Virg. 5. Æn. 351.
Ingentia terga boum. Virg. 5. Æn. 404.
Lubrica terga. V. LUBRICUS.
Ostreatum tergum. V. OSTREA.
Recurvum tergum delphinis. Ovid. 2. Fast. 113.
Sessile tergum. Ovid. 12. Met. 401.
Summum tergum. Ovid. 2. Met. 201.
Cædere terga. Catul. de Berecynth. 63. 81.
Considere tergo tauri. Ovid. 2. Met. 869.
Consternere terram tergo, i. e. Supinum jacere in terra. Virg. 12. Æn. 543.
Convolvens squamea terga anguis. Virg. 3. Georg. 426.
Convolvit coluber lubrica terga. Virg. 2. Æn. 474.
Insilire tergo alicujus. Ovid. 12. Met. 345.
Laceratum virgis tergum. V. LACER.
Plecti tergo. Hor. 2. Serm. 7. 105.
Recipere ad terga. V. AD.
Rejectis ad tergum manibus inambulare. Cic. 10. Fam. 32.
Revinctus manibus post terga. Virg. 2. Æn. 57.
— juvenem manibus post terga revinctum.
Secare terga verbere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Vinctus post tergum nodis aheniis. Virg. 1. Æn. 299.
Poetæ fere pl. ponunt, nisi quod seqq. & in soluta oratione trita sunt.
Convertere terga. V. CONVERTO.
Dare terga, fugere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Dabat victa terga. Ovid. 7. Met. 73.
Dare terga versa fuga. Virg. 4. Georg. 85.
Dare terga fugæ. Ovid. 5. Met. 322.
Dare terga in fugam. Ovid. ad Liv. 18.
Impugnare terga hostium. V. IMPUGNO.
Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æn. 586.
Præbere terga effugio. Tacit. 14. Ann.
Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Met. 706.
Vertere terga, Fugere. Liv. 2. 30.
A tergo & A fronte, pro Anteriore & posteriore parte. V. A vel AB.
A tergo sequi, Pone, vel Post. Virg. 1. Æn. 185.
Aliquem a tergo adoriri. Cic. pro Milon. 29.
Teneri a tergo & a fronte, a lateribus. Cic. 3. Philipp. 32.
A tergo & a fronte videre, pro Diligenter. V. A vel AB.
A tergo lupi, & a fronte præcipitium; Proverbium. V. A vel AB præpositiones.
Ad tergum, vel terga, In tergo, Post tergum, V. in exemplis superioribus.
Tergum, non tantum animalium est, sed etiam aquarum, & aliarum rerum: unde A tergo dicimus, A parte posteriore membranæ vel papyri, aut alterius cujuscunque rei. Juven. 1. Sat. 6.
Scriptus & a tergo necdum finitus Orestes. Alii legunt In tergo.
Tergum collis, pro Parte posteriore. Liv. 25. 15.
Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis, 5. 36.
Glacialia terga fluviorum, Aqua concreta gelu. Claud. de Bell. Get. 338.
Ærea terga loricæ. Stat. 9. Theb. 552.
Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 372.
Mercatique solum, facti de nomine byrsam,
Taurino quantum possent circumdare tergo.
Tergum, pro Scuto: quod scuta antiquitus pellibus tegi solerent. Virg. 10. Æn. 715. — & tergo decutit hastas.
Tergus etiam masculino genere. Plaut. Asin. 2. 2. 53.
Habeo, opinor, familiarem tergum, ne quæram foris. Non. 3. 242. [Nisi per appositionem dictum est.
Tergibus, dativus pluralis numeri, apud Lucret. lib. 2. 87.
— neque quicquam a tergibus obstet.

TERGĬVERSOR, [φυγοδικῶ, παρεκφέρω, Gl. L. G. & G. L. ἰδιλοκοκῶ, L. G. ἀποστροφῶ, G. L.] āri. Fallere, & dicta mutare, & est quasi tergum vertere, inquit Nonius 1. 197. Proprie est eorum, qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec sese victos fateri volunt. Etiam Ad alias res transfertur, ut disputationes, controversias, & cetera hujusmodi, quæ verborum contentionem habent. Cic. 3. Tusc. 41. Quid tergiversamur, Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, quum os perfricuisti, soles dicere? i. e. Dissimulamus & subterfugimus. Idem pro Cn. Planc. 48. Placetne sic agi? non possum magis pedem conferre, ut ajunt: aut propius accedere. quid taces? quid dissimulas? quid tergiversaris? etiam atque etiam insto, atque urgeo, insector, posco.
Itaque eam tergiversari non sinent, secumque rapient. Cic. 5. Tusc. 81.
Tergiversari contra aliquem. Cic. 7. Att. 1. Non est locus ad tergiversandum contra Cæsarem.
Tergiversari in re aliqua. Cic. 3. Off. 11. Atque in his tamen tribus generibus, quoquo modo possunt, non incallide tergiversantur: prudentiam introducunt, scientiam suppeditantem voluptates, depellentem dolores, &c.
Tergiversari huc & illuc. Cic. pro Rosc. Com. 37. Fannium invitum, & huc atque illuc tergiversantem, testimonium contra se dicere cogo.
Hunc æstuantem & tergiversantem judicio ille persequitur. Cic pro Flacc. 47.
Tergiversari, pro In universum ab accusatione desistere, apud Jurisconsult. teste Martian. ad s. c. Turpilianum. l. prima.
Cunctari & tergiversari. Cic. 7. Att. 12. An cuncter, & tergiverser, & iis me dem, qui tenent, qui potiuntur?

TERGIVERSĀTIO, ōnis. f. [φυγοδικία, Gl. L. G. & G. L. περίκαμψις μελλησμός, L. G.] Cic. pro Milon. 55. Quid ergo erat moræ & tergiversationis? Idem 10. Att. 6. Ego vero Apuliam & Sipontum, & tergiversationem istam probo, nec tuam rationem eandem esse duco, quam meam.

TERGIVERSATOR, ōris. m. [περικάμπτης, Gl. G. L.] Qui bovinate antiquitus dicebatur. Arnob. 7. Usus est & Lucil. apud Gell. 11. 7.

TERGIVERSANTER, Adv. Paterc. lib. 1. 9. 3. Tum Senatus populusque Romanus L. Æmilium Paulum Consulem creavit, filium ejus Pauli, qui ad Cannas, quam tergiversanter perniciosam Reipublicæ pugnam inierat, tam fortiter in ea mortem obierat.

TERGUS, ŏris. n. [νῶτον, δορὰ ζώων, Gl. L. G. & G. L.] Corium. Plin. lib. 8. cap. 10. Durissimum dorso tergus, ventres molles, setarum nullum tegumentum. Virg. 1. Æn. 215.
Tergora deripiunt costis, & viscera nudant.
Impenetrabile tergus ad. V. IMPENETRABILE.
Squalenti tergore serpens. Sil. lib. 3. 209.
Tergum & Tergus permiscet Glossarius. conf. TERGUM.

TERGĬNUS, a, um. [ὀμοβύρσινος, Gl. L. G. & G. L.] Adj. possess. Tergus. Terginum lorum, i. e. Scutica de tergore animalis. Plaut. Pseud. 1. 2. 21.
Nunquam edepol vestrum durius tergum erit, quam terginum hoc meum.

TERGILLA, æ. f. dimin. a Tergus. Apic. 4. 3. Spatula porcina cum sua tergilla. [Nisi potius a Tergendo est, quod armis tergendis serviebat, quia & Tergillum dicebatur. V. in TERGO.

TERGŌRO, āre. Tergus novum inducere. Plin. lib. 8. cap. 52. Tuberes inter se dimicant, indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergorantes. i. e. quasi Tergus novum e luto sibi inducentes.

TERMEN, ĭnis, n. antiqua vox pro Termino. Varro de L. L. 4. 4. Terminus in Latio aliquot locis dicitur, at apud Accium non Terminus, sed Termen. V. Gœs. Indicem in rei agr. auct. & Rigalt. Gloss.

Termentarium, i. n. Linteum, quod teritur corpore, teste Varrone lib. 4. de L. L. 4.

Termentum, i. n. Detrimentum. Plaut. Bacch. 4. 9. 5. Non Pelides termento fuit. Sic legit Festus. Salmasius autem suspicatur olim lectum fuisse, Tormento.

Termes, ĭtis. m. Ramus direptus ex arbore nec foliis repletus, nec nimis glaber, inquit Paulus. Qui quoniam in divisione agrorum, antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Et proprie (ut ait Porphyrio) est olivæ: sicut palmes, vitis. Hor. in Epod. 16. 45.

Germinat & nunquam fallentis termes olivæ. Gell. lib. 2. cap. 26.

Spadica enim Dorici vocant avulsum e palmite termitem cum fructu. [Gloss Latinogræc. Termes dicitur proprie caulis olearum arborum. Ubi Græca interpretatio desideratur.

Termillæ, [τερμίλλαι] Populi, de quibus Strabo lib. 12. Conditorem ex Mileto, quæ in Creta est, Sarpedonem accipientes, & Termillas in eam, quæ nunc Lycia dicitur, habitatum deduxerunt. Hos Sarpedon Minois, Rhadamanti frater, colonos ex Creta duxit, ac Termillas nominavit, quum prius Miniæ vocarentur, ut Herodotus refert, ac prius etiam Solymi. Postea Lycon, Pandionis filius, eosdem a se Lycios appellavit. Quæ profecto ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam poëta eos separat: nam Bellerophontem e Lycia profectum Solymis arma intulisse dicit. Iliad. ζ. 184.

Terminus, i. m. [ὅρος, Gl. L. G. & G. L. τέρμων, L. G. τέρας, ὁροθέσιον, G. L.] Signum, quod agrum ab agro dividit. A terendo: quod hæ partes maxime terantur, ut vult Varro L. L. 4. 4. [Sed rectius ex Gr. τέρμων, ονος Voss. q. V.

Est enim inter eos, non de terminis, sed de tota possessione contentio. Cic. 4. Acad. 132.

Pangero terminos. V. pango.

Constituere sibi certos fines & terminos. Cic. pro Quint. 35.

Nullis terminis circumscribere aut definire jus fuum. Cic. 1. de Orat. 70.

Termini, apud antiquos adhibito sacrificio disponebantur. Qua de re apud Siculum Flaccum hæc legimus, p. 5. Gœs. Carbo autem, aut cinis quare inveniatur, una certa ratio, quæ apud antiquos quidem observata est, postea vero neglecta: sic ut, aut diversa, aut nulla signa invenerimus. Cum enim terminos disponerent, ipsos quidem lapides in solidam terram collocabant, proxime ea loca, quibus fossis factis defixuri eos erant, unguento velaminibusque & coronis eos coronabant: in fossis autem, quibus posituri eos erant, sacrificio facto, hostiaque immaculata cæsa, facibus ardentibus, in fossa coopertis, sanguinem instillabant, eoque tura & fruges jactabant: favos quoque & vinum, aliaque, quibus consuetudo est terminis sacrum fieri, in fossa adjiciebant, consumptisque omnibus dapibus igne, super calentes reliquias lapides collocabant, atque ita diligenti cura confirmabant: adjectis etiam quibusdam saxorum fragminibus circumcalcabant, quo firmius starent. Tale ergo sacrificium domini, inter quos fines dirimebantur, faciebant. Nam & si in trifinium, id est in cum locum, in quem tres possessores attingebant termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quique alii in confinio domini erant, omnes ex convenientia terminos ponebant: terminos autem convenientia possessorum confirmabat. Nam in quibusdam regionibus jubemur vertices amphorarum defixos inversos observare. Pro terminis ergo convenientia, ut supra diximus, possessorum terminos consecrat, qui, ut ante dixeramus, omnibus angulis coxisque positi esse debent.

Termini apud antiquos sancte in primis, ac severe servabantur. Nam in lib. v. sententiarum Pauli scripta sunt hæc, quæ leguntur apud Gœs. in legib. Rei agr. p. 346. Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnabuntur, siquidem servi sua sponte faciunt, humiliores in opus publicum: honestiores in insulam, amissa tertia parte bonorum, relegabuntur.

Termini comportionales a veteribus dicti, teste Aggeno Urbico p. 51. Gœs. qui intra possessionum fines inveniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem non conveniunt, diversas attiguis possessoribus controversias generabunt.

Termini autem, ut in libello De limitibus, Variorum auctorum titulo, p. 266. Gœs. scriptum est, diversi fuerunt per diversas provincias. Sunt enim hæc verba; Terminum singulum in quatrifinio invenies. Quatuor lapides in quadrifinio positi sunt, & termini factura tornatiles, hoc est rotundi, subtilissimi: in quadrifinio invenies. Puteum si in fine invenies, pro termino habebis. Cisternam factam in fine positam, & circa hanc memoratum terminum invenies, & pro termino habebis. Terminum de lapide decisum vivo invenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino invenies. Sepulcra finalia aut monumenta sine dubio invenies. Malum cotoneum in fine pro termino invenies. Cypressum in fine pro termino invenies. Olivastellum in fine pro termino invenies. Fossatum decisum parvum in fine pro termino posuimus, fossato alio finales majores sine dubitatione invenies. Limitem torrem, hoc est torum sine dubio invenies. Parietes de calce fabricatos finales direximus. Ripas decisas finales direximus. Botontones finales inveneris. Arbores ante missas finales inveneris, peregrinas, exteras. Pontem marmoreum in fine invenies. Pontem de lapide vivo in fine invenies. Pontem ex calce factum in fine invenies. Sarcofaga in fine invenies. Imbrices in fine invenies. Collectaculum de carbonibus in calce miscitatis, & glareas fluminales ne despicias, signales constituimus. Palos picatos pro terminis invenies. Laterculos quadrangulos pro terminis invenies. Lapides nativos cum aliquo signo finem pro termino constituimus, & multa consecratione signavimus. Flumen aliquoties in fine invenies. Rivum finalem invenies. Hæc signa per diversas provincias observantur.

Terminorum nomina apud Hygenum p. Gœs. 212. leguntur hæc: Egregius, qui & robustus, quinquepedalis, Augusteus, Rhombus, Rhomboides, Scalenus, Isosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepultura militaris in finem, Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellatus, Spatula, Spetecticalis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepultura finalis, Noverca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorofiones, Botontini, Monumentum, Asprafilis terminus, Hermula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, in cursorio positus; Terminus, qui subsecivum demonstrat; Lapis intra lapidem in trifinio, Termini gemelli, Terminus, qui fluvium demonstrat, Lapis damnatus, Gamma de Petra sicca constructa, Lapis decussatus, qui agrum intraclusum & extraclusum significat, Terminus ante terminum in versura positus, Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit rationem; Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationem; Lapis intra lapidem in cursorio, Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit; Terminus qui rivum demonstrat. Ad hæc porro terminorum nomina sua cuique figura est adjuncta.

Terminus [ὅρος] apud Mathematicos est, Quod uniuscujusque finis [πέρας] est. Sic Euclid. 1. Elem.

Terminus, Finis. Cic. de Senect. 72. Omnium ætatum certus est terminus: senectutis autem nullus certus est terminus.

Angustus ævi terminus. Virg. 4. Georg. 206.

Finis & terminus contentionum. Cic. 6. Fam. 22. Sed cum consilii tui bene fortiterque suscepti, eum tibi finem statueris, quem ipsa Fortuna terminum nostrarum contentionum esse voluisset.

Malorum terminus. Lucret. lib. 3. 103.

Sermonis terminus apud Plin. 1. Epist. 5.

Longius, quam vitæ termini postulant, cogitare. Cic. pro Rabir. 29.

Terminus supremus, pro Extrema desperatione. Plin. lib. 80. cap. 37.

Stabilis rerum terminus, Immutabilis rerum exitus. Hor. in Carm. sæcul. 27.

Hærens alte terminus. Lucret. lib. 1. 78. & lib. 5. 91. Virg. 4. Æn. 614.

Et si fata Jovis poscunt, hic terminus hæret. Si hoc est immutabile. Servius.

Immobilis terminus. Claud. 2. in Eutrop. 293.

Termo, ōnis. m. Idem. Festus, Termonem Ennius Græca consuetudine dixit, quem nos nunc terminum; hoc modo,

Ingenti vadit cursu, qua redditu' termo est. V. a pr. dict. super.

Terminus, [Θεὸς θεός, Gl. L. G.] Deus apud antiquos creditus, in cujus tutela fines agrorum esse existimabantur. In quo autem loco colebatur deus, ibi super eum foramen patebat in tecto, quod nefas esse arbitrarentur Terminum intra tectum consistere, ut auctor est Festus. Liv. 1. 10. Nam quum omnium sacellorum exauguationes admitterent aves, in Termini fano non addixere. Id omen auguriumque ita acceptum est, non motam Termini sedem, unumque eum deorum non evocatum sacratis sibi finibus, firma, stabiliaque cuncta portendere. conf. Liv. 5. 54. Lactant. 1. 20.

Terminālis, e. Adj. [ὅριος] Terminalis lapis dicitur Terminus ipse lapideus. Ammian. 18. 4.

Terminales arbores, Vide in terminus, ex Paulo. H. St.

Terminālia, ōrum. n. pl. [Ὁροθεσία, ἑορτὴ Θεοῦ θεῦ, Gl. L. G.] Festa ipsius Termini dei. Cic. 12. Philipp. 14. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, &c. Hor. Epod. 2. 59.

Vel agna festis cæsa Terminalibus. A. Varr. de L. L. 5. 3.

Termino, [τέρμω, Gl. L. G. & G. L. διορίζω, πληνῶ, περιγράφω, ὁρίζω, ὅρον τίθημι, πλινῶ, ψηφολογῶ, L. G.] āre. Finire. Cic. de Senect. 82. Si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus.

Terminare bona voluptate, pro Dicere bonorum finem esse voluptatem, vel Non reputare alia esse bona, quam voluptates. Terminare, inquit Budæus, Definire, metiri, & ut finem statuere. Cic. 3. Off. 117. Idem 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. h. e. Epicurus putat summam esse voluptatem privari doloribus.

Terminare sententiam, Absolvere. Cic. 9. Att. 22.

Unde est orsa, in eodem terminetur oratio. Cic. pro Marcel. 34.

Clausulam longa syllaba terminare. Cic. 3. de Orat. 181.

Intra aliquid terminari. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Terminare, Limites constituere. Cic. 1. Off. 33. Illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit: in medio relictum quod erat, populo Rom. adjudicavit. Idem 3. in Catil. 26. Quorum alter fines vestri imperii, non terræ, sed cæli regionibus terminaret. Virg. 1. Æn. 287. Al. 291.

Imperium Oceano, famam qui terminet astris.

Stomachus utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Terminare oculis subjectos campos, Distinguere, secernere vel discernere. Liv. 32. 4.

Terminare modum alicujus artis. Cic. 1. Tusc. 45. At nos metiendi, ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.

Rem infinitam terminare. Cic. 1. Tusc. 62.

Cogitationes suas terminare. Cic. pro Arch. 29.

Spem possessionum terminare. Cic. pro Milon. 75.

Terminātus, a, um. Partic. [ὡρισμένος] ut, Terminatus ager, i. e. Circumscriptus, conclusus.

Terminatæ divitiæ. Cic. 1. de Finib. 45. Ne naturales quidem multa desiderant, propterea quod ipsa natura divitias, quibus contenta sit, & parabiles & terminatas habet.

Negotium terminatum, Absolutum. Ulpian. in l. Interdum. D. de furtis.

Oratio conclusa & terminata. Cic. in Orat. 20.

Terminatum, i. n. [ὅρος, ἐπὶ χώρας] Gloss. Græcolat.

Terminatio, ōnis. f. [ὁροθέσιον, ὅρος σὺν δίκῃ πεπάγματος, Gl. G. L.] Finitio. Cic. 5. de Fin. 27. Exposita igitur, inquit, terminatione rerum expetendarum, &c.

Concludi alias alia terminatione. Cic. in Orat. 200.

Terminatio aurium, Distinctio, discretio. Cic. in Orat. 178. Ut igitur poëtica & versus inventus est terminatione aurium, observatione prudentium: sic in oratione animadversum est, &c.

Terminātus, ûs. m. Terminus. Frontin. de Aquæduct. conf. Voss. de Vit. L. L. 3. 52.

Terminātor, ōris. m. [ὁροθέτης] Gloss. Gr. Lat.

Termo, ōnis, V. post. Terminus; Teenus, V. ter, in tres.

Tĕro, trīvi, trītum, [τρίβω, Gl. L. G. & G. L. ἀλοῶ, L. G.] ĕre. Fricare, tundere. Plaut. Asin. 1. 1. 16.

Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit? i. e. In pistrinum. Idem Pseud. 3. 2. 29.

Barba aspera terit amplexus, Amplexam offendit mulierem. Tibul. 1. 8. 32.

Calcem calce terit, Contingit. Virg. 5. Æn. 324.

Frena teruntur dente equi, Atteruntur. Ovid. 1. de Arte Am. 20.

Fruges area terit, Qui in ea teruntur. Virg. 1. Georg. 298.

Inguina terere, Conterere. Juven. 9. Sat. 4.

Iter terere, Iter facere. Virg. 1. Georg. 380.

Iter propositum terere. Propert. lib. 2. 30. 14.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg. 114.
Meta terenda rota, Stringenda. Ovid. 1. de Arte Am. 40.
Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.
Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2. 11.
Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. 3. 18.
Radios trivere rotis, Tornaverunt. Servius. Virg. 2. Georg. 444.
Vestis teritur assidue. Lucret. lib. 4. 1121.
Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. 18. 22.
Terere tempus, Consumere. Liv. 1. 27. Inde ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuansque animo, ut tereret tempus, ordines explicat. [Terere tempus est Moram de industria facere, ne agas, quod agendum est. conf. in TEMPUS.
Teretur interea tempus, belli apparatus refrigescent. Cic. 5. Philip. 30.
Ætatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat. 121.
Ætas teritur bellis. Hor. Epod. 16. 1.
Otium terere. Liv. 1. 57. Regii quidem juvenes interdum otium conviviis, comessationibusque inter se terebant. Virg. 4. Æn. 271.
Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3. 20. 6.
Jam enim hoc verbum satis hesterno sermone trivimus. Cic. 4. Acad. 18. i. e. Quasi usu tritum fecimus.
Rerum nomina novarum, quæ nunc consuetudo diuturna trivit. Cic. 3. de Fin. 14.
Terere, pro Perdere, Græcorum imitatione, qui ἐπατρίβειν sic usurpant. Nævius apud Priscianum 5. 164.
Ut illum dii terant, qui primum olitor cepam protulit. [V. Lucian. in Gallo pr. Sed & κατατρίβειν Græci similiter usurparunt, quo pertinet cavillatio Diogenis, qui Platonis Δίφατριβῆν, κατατριβῆν appellare consueverat, teste Laërt. lib. 6. segm. 24.

TRĪTUS, a, um. Partic. [τετριμμένος, τριπτός, Gl. G. L.] Plin. lib. 12. cap. 19.
Area trita frugibus. Ovid. 4. Trist. 6. 19. V. in ipso verbo.
Vestis trita. Hor. 1. Epist. 20. 30.
Lacerna trita. Martial. lib. 1. 93.
Iter tritum, Calcatum, & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cic. 1. Philip. 7. Quum Brundusium, iterque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitavissem.
Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Via trita laudis. Cic. de Clar. Orat. 180. Quum eum vehementer hortarer, ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus ei tritam reliquissent.
Tritum sermone proverbium. Cic. 1. Off. 33. Ex quo illud summum jus, summa injuria: factum est jam tritum sermone proverbium. i. e. Celebratum.
Tritum & Celebratum. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quam si quis despicatui ducitur, ut Myforum ultimus esse dicatur.
Usitatum & Tritum verbum. Cic. 1. Acad. 27. Faciamus enim tractando usitatius hoc verbum & tritius.
Compar. Tritior mos. Plin. 33. 12. Sed varia est lectio. V. Harduin. in loc.
Manus tritiores. Vitruv. 2. 1.
Superl. Via tritissima. Sen. de Vita Beata, 1.

TRĪTUS, ûs. m. [τρίψις] Plin. lib. 33. cap. 4. Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso, trituque perpolitum. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici igaem videmus & recenti fossione. Lactant. 6. 4. Tritu pedum.

TRĪTOR, ōris. m. [τριβεύς, Gl. L. G.] Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Perf. 5. 2. 17. Quid ais tu crux, stimulorum tritor? Plin. lib. 35. cap. 11.

TRĪTORIUM, i. n. [τριβεῖον] Murarium. Gloss. Græcolat.

TRĪTŪRA, æ. f. [λικμήσις, ἀλοίησις, Gl. L. G.] Columel. lib. 1. cap. 6. Eventilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram fere terrena remittit area.

TRĪTO, [τρίβω, Gl. G. L.] freq. Pass. Tritor, [τρίβομαι, ibid.]

TĔRĔBRA, æ. f. sec. c. [τρύπανον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo ligna perforantur; a Tero. Columel. lib. 4. cap. 29. Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem quam perforaverat.
Terebra rem agere. Cels. lib. 8. cap. 3.

TEREBRUM, i, n. [τρύπανον, Gl. L. G.] Idem.

TEREBRO, [τρυπάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Terebra perforare. Virg. 2. Æn. 38.
Aut terebrare cavas uteri, & tentare latebras. Columel. lib. 5. cap. 9. Eas terebrari Gellica terebra convenit.
Buxum terebratum per rara foramina. Ovid. 6. Fast. 697.
Terebrare, per translationem dixit Plaut. Bacch. 5. 2. 82.
Hanc veniam illis te exorem fine. N. ut terebrat? i. e. Blandiloquentia sese insinuat.

TEREBRATIO, ōnis. f. [τρύπησις] Columel. lib. 4. cap. 29. In illa autem quæ fit per terebrationem, &c.

TEREBRĀTUS, ûs. m. Scribonius Largus 206. De industria a medicis cum terebratu exciditur quod lædit eam os.

TEREBRĀTOR, ōris m. [τρυπητής] Gloss. Gr. Lat.

TEREBRĀMEN, ĭnis. n. Fulgent. Mythol. 2. Tinearum terebramina.

TĔRĔDO, ĭnis. f. [πρίδων] Vermis in ligno nascens. A terendo dictus, vel a tono, Græce πρίδων. Eadem & Tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant. ut Teredines dicantur in mari, hoc est in navibus: Tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines, capite ad portionem gravissimo, rodunt dentibus. Hæ tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres tineas vocant. Columel. lib. 4. cap. 24. Nam & teredinem formicamque prohibet.
Teredo pro Verme vestes terente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Ser. Tullii, Mirumque fuit nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis DLX. [Gloss. Græcolat. τερηδών, εἶδος φλυκτίδος.

TRĪBER, i, m. [τριβολος] Gloss Græcolat. Idem quod seq. Tribula.

TRĪBŬLA, æ. f. vel TRIBŬLUM, i. n. [τριβόλη, Gl. L. G. τριβόλη, ἡ τὸν σῖτον ἀλοῶσα, τριβολος, τριπλήρια, G. L.] Genus vehiculi, quo frumenta in area teruntur. Varro 1. de R. R. cap. 52. E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios jumentis junctis ac tribulo. Id fit e tabula lapidibus aut ferro asperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiat e spica grana. Columel. 1. 6. Virg. 1. Georg. 164.
Tribulaque traheæque, & iniquo pondere rastri. [Non. 3. 249.
Tribulæque legit.
A tero, teris, fit Tribulum, quasi Teribulum, sicut ab Infundo, Infundis, infundibulum.

TRIBULĀRIUM, i. n. [θλιπτηριοφυλάκιον] Locus ubi tribulæ recondunturut est apud Columellam. [Ubi?

TRIBŬLO, [θλίβω, Gl. G. L.] āre. Tribula, aut alio quovis instrumento, comminuere. Cato de R. R. cap. 23. Si indideris defrutum, aut marmor, aut resinam, dies viginti permisceto crebro, tribularoque quotidie.
Tribulare, Torquere, & angustiis afficere; apud scriptores ecclesiasticos. Verbum factum ab angustia & dolore illorum, qui tribulum ferri calcaverint. Tertull. adv. Gnost. cap. 13. Qui in omnibus tribulemur, sed non coangustemur.

TRIBULĀTUS, a, um. Adj. Pallad. R. R. 1. tit. 43. Item falciculas brevissimas tribulatas, quibus filicem solemus abscindere.

TRIBULATIO, ōnis. f. [θλῖψις, Gl. L. G. & G. L.] Vox ecclesiastica pro Ærumnis vel dolore. Tertull. adv. Jud. cap. 11. In die tribulationis.

TRĪTŪRO, āre. Tritura excutere frumenti grana. Sidon. 7. Epist. 6. In hac area mundi triturari variis passionum flagellis.

TRITURATIO, ōnis. f. Columel.

TRITURATOR, ōris. m. Idem. [Si fides Lipsi. Thesauro.

TERPANDER, vel TERPANDRUS, [Τέρπανδρος] Arineus, sive Lesbius, poëta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonem scripsit, quod Philemoni quidam adscribunt. Auctor Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbi: dicitque tetrachordo heptachordum reperisse, ut ejus indicant carmina. Hujus famæ ac nominis maximi indicium, quod Lacedæmonii in seditione quadam, admoniti ab oraculo, Terpandrum mitterent, qui lyræ & poëseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo postea his proverbium mansit, si quando dulcem audiant musices concentum, κατὰ Λέσβιον ᾠδήν, Secundum Lesbium cantum. Ex libro proverbiorum Græcorum.

TERPNUS, [Τέρπνος] Citharœdus fuit, cujus cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus in Neron. cap. 20. his verbis, Statim ut imperium adeptus est, Terpnum citharœdum, vigentem tunc præter alios, arcessit, diebusque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitarique cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices ejus generis, vel conservandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.

TERPSĬCHŎRE, [τερψιχόρη] Una ex novem Musis, sic dicta quod choreis & tripudiis delectetur: vel ut Plutarchus ait, quod maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat. V. MUSA.

TERRA, æ. f. [γῆ, Gl. L. G. & G. L.] Elementum ipsum, omnibus notum. Scribit Varro de L. L. 4. 4. Terram dictam esse ab eo, quod teritur: itaque Tera scriptum fuisse in Augurum libris cum R uno. De natura & forma terræ V. Plin. 2. 63. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Ac principio terra universa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & undique in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. 112. Videamus terra penitusne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tusc. 69. Unde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cavernis maria sustineat.
Terram, punctum esse cæli, ex Hygino cognoscitur: is enim sic in libro de Limitibus p. Gœs. 171. Cæli punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, a polo ad Saturni circulum intervallum esse, quod Græci hemitonion appellant: a Saturno deinde ad Jovem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: a Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum a polo ad Saturnum, hoc est trithemitonion: a Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum a Saturno ad Jovem, hemitonium: a Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonium: a Luna ad terram tantum, quantum a polo ad Jovem, tonon. sic terram punctum cæli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.
Terra pilæ similis. Ovid. 6. Fast. 269.
Ad terram. V. AD præpositionem.
A terra ad cælum percontari. V. A præpositionem.
Filii terræ, olim Obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea, quod terra sit omnium communis parens: vel quod juxta quorundam etiam historias, primitus mortales e terra nascebantur. M Tullius 1. Att. 13. Et huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Idem 7. Fam. 9. Cn. Octavius est, an Cn. Cornelius quidam tuus familiaris, summo genere natus, terræ filius, &c. Pers. 6. Sat. 57. — præsto est mihi Manius bæres,
Progenies terræ: quære ex me, quis mihi quartus
Sit pater: haud prompte, dicam tamen: adde etiam unum,
Unum etiam, terræ est jam filius. Erasmus. conf. Grang. ad Juvenal. 4. 98.
Terræ etiam filii dicuntur, Quorum genus est incertum, quorum genus abolevit vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 9. Laudantur autem urbes similiter atque homines. Nam pro parente est conditor: & multum auctoritatisaffert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti. Ovid. 1. Mett. 615. de Io,
Juppiter e terra genitam mentitur, ut auctor
Definat inquiri. V. Cæl. lib. 3. cap. 8. & lib. 20. cap. 28.
Gremium terræ. Lucret. lib. 1. 252.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Tremor terræ. Plin. ad Cornelium Tacit. 6. Epist. 20.
Viscera terræ. Ovid. 1. Met. 138.
Iners, Immobilis. Hor. 3. Carm. 4. 45.
Magna. Virg. 4 Georg. 366.
Mater. Lucret lib. 5. 1401.
Omniparens. V. OMNIPARENS.
Parens. Virg. 4. Æn. 178.
Vasta. Virg. 10. Æn. 57.
Circumfusa terra mari Atlantico. V. CIRCUMFUNDO.
Concussa terra. V. CONCUTIO.
Nox involvens terram umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Movet terra, pro Mota est. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 22.

Perdomare terram. V. PERDOMO.
Aut terra, aut mari; Plautus dixit, pro Quacunque ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra marique gestas, & gentes terra marique expugnatas. Cic. pro Cluent. Cujus tantæ res gestæ terra marique exstiterunt. Idem pro Lege Manil. 48. Quantas ille res domi, militiæque, terra marique, quantaque felicitate gesserit. Idem 7. Att. 22. Qua aut terra aut mari persequar eum, qui ubi sit nescio? Plauti verba sunt hæc Pseud. 1. 3. 83.
Aut terra aut mari alicunde evolvalvam id argentum tibi. Erasm.
Cælum, mare, terra. Cic. 5. de Fin. 9. Natura sic ab his investigata est, ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. Addit, Poetice, quvd poetæ tria tantum elementa referant. ut Ovid. 1. Met. 5.
Ante mare & terras, &, quod tegit omnia, cælum. Ter. Adelph. 5. 3. 4.
O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut. Amph. 5. 1. 3.
Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc quoque Erasmus.
Conquirere aliquem terra marique. Cic. 5. Fam. 9.
Terræ sæpe pl. num. pro ipsa Tellure. Cic. ad Brut. 9. Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit.
Orbis terrarum. Virg. 1. Æn. 237.
Regnator terrarum. Stat. 4. Silv. 2. 14.
Sator terrarum. Stat. 1. Theb. 179.
Abscidit deus terras Oceano. Hor. 2. Carm. 3. 23.
Convexæ terræ in maria. V. CONVEXUS.
Domitæ terræ. Ovid. 15. Met. 877.
Excedere terris. Virg. 2. Georg. 474.
Habitare terras. Ovid. 5. Trist. 2. 51.
Jacentes terræ. Ovid. 2. Met. 179.
Ut vero terras despexit ab æthere summo
Infelix Phaëton penitus penitusque jacentes. h. e. Valde depressas, & longe a se remotas. [Conf. Virg. 1. Æn. 224.
Irrorat terras Eous novo sole. Virg. 1. Georg. 288.
Lustro vagus terras. Stat. 8. Theb. 512.
Lustrabat dies lampade terras. Virg. 7. Æn. 148.
Movere omnes terras, omnia maria. V. MOVEO.
Obire terras. V. OBEO.
Obruit nox terras noriferis umbris. Lucret. lib. 6. 864.
Operit nox terras. Virg. 4. Æn. 352.
Penetrare sub terras. V. PENETRO.
Perambulare terras. V. PERAMBULO.
Perflant venti terras turbine. Virg. 1. Æn. 87.
Premere terras, Regere imperio terras. Lucan. lib. 10. 49.
Profanatæ terræ. Stat. 3. Silv. 3. 2.
Radit terras Aquilo. Hor. 2. Serm. 6. 25.
Spargit aurora lumine terras. Lucret. lib. 2. 143.
Texit nox caligine terras. Lucret. lib. 6. 852.
Terra, Territorium aliquando significat, & provinciam seu regionem. Cic. 1. in Catil. 20. Dubitas, si hic morari æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c.
Ardua terrarum, Montana loca. Virg 5. Æn. 695.
Bonitas terræ. Lucret. lib. 5. 1246.
Domesticus nativusque alicujus gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. Respon. 19.
Fertilitas terræ. Ovid. 5. Met. 481.
Fragor terræ, [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.]
Hiatus terræ. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 3. Fast. 609.
Margo terrarum. Ovid. 1. Met. 14.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Oræ terrarum, Regiones. Hor. 1. Epist. 3. 1.
Oræ terrarum, Extremitates, litora. Lucret. lib. 2. 555.
Situs terrarum. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Altrix terra. V. ALO.
Aprica terra. V. APRICUS.
Arata. Ovid. 1. Fast. 703.
Arenacea. V. ARENA.
Arenosa. Ovid. 14. Met. 82.
Aspera aspectu. V. ASPER.
Aurifera. Sil. lib. 3. 401.
Barbara. Ovid. 17. Epist. 604.
Beata. Ovid. 16. Epist. 188.
Bona. V. BONUS.
Brevissima. V. BREVIS.
Cariosa. V. CARIES.
Cava. Virg. 12. Æn. 883.
Columbina. V. COLUMBUS.
Cruda, Cum herbis evulsa. Lucan. lib. 3. 387.
Crudelis. V. CRUDELIS.
Deserta. Virg. 3. Æn. 4.
Defolata. Ovid. 1. Met. 349.
Ditissima. Virg. 2. Georg. 136.
Ferax. Ovid. 1. Fast. 68. Lucret. lib. 2. 1097.
Frugiferentes terræ. Lucret. lib. 1. 3.
Gracilis terra, Stricta, qualis est Isthmus. Sen. Theb. 1.
Graves terræ. Virg. 3. Georg. 526.
Herbosa terra. Ovid. 10. Met. 128.
Hiantes terræ. Lucan. lib. 3. 10.
Hospita terra. Virg. 3. Æn. 539.
Hostilis. Lucan. lib. 2. 89. Cic. 1. de Invent. 108. Hostili in terra turpiter jacuit insepultus.
Jejuna. V. JEJUNIUM.
Impia, Impiorum sedes. Ovid. 10. Epist. 100.
Inculta terra, χέρσος τόπος. Gloss. Græcolat. χέρσος γῆ, L. G.
Infamis. Ovid. 14. Met. 400.
Infesta. Ovid. 4. Met. 619.
Ingrata. Ovid. 5. Met. 475.
Inops pacis. Ovid. 2. de Pont. 2. 96.
Invisa terra fossoribus. Hor. 3. Carm. 18. 15.
Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. Invisam terram fossoribus merito dixit quod in ea laborent quum fodiunt. Naturale est enim omnibus odisse laboris sui materiam. Porphyr. Loquitur Horatius de rusticorum die festo tripudiis & saltationibus.
Lapidosa. V. LAPIS.
Lassa. V. LASSUS.
Latæ terræ. Ovid. 2. Met. 307.
Materina terra apud Catonem R. R. 34. ita scribentem, Ager rubricosus & terra pulla, materina, rudecta, arenosa: Interpretanda est Terra dura, solida, & prope lignea, qua in notione nomen materiæ poni non est infrequens, ut materina quasi a materia deducatur. Scio fuisse quibus videretur Macerina legi debere pro Macra, sed prior lectio sincerior est, ut Turnebus existimat.
Mavortia, Bellatorum patria. Virg. 3. Æn. 13.
Metalliferæ terræ. Sil. lib. 15. 501.
Nefasta. V. NEFASTUS.
Nigra. Virg. 2. Georg. 203.
Obesa. Virg. 3. Georg. 80.
Paterna, Patria. Ovid. 10. Epist. 64.
Paupere terra missus. Virg. 6. Æn. 811.
Peregrina. Ovid 9. Met. 633.
Pingues terræ. Virg. 2. Georg 92.
Potentes terræ. Virg. 3. Æn. 528.
Pumicosa terra. Plin. lib. 17. cap. 5. & lib. 35. cap. 14.
Solida. Ovid. 10. Met. 180.
Sterilis. Ovid. 3. Fast 856.
Succosa terra. Columel. lib. 3. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen, & mediocri potius, quam pingui.
Suspensa terra. V. SUSPENDO.
Varia cariosaque terra. Columel. lib. 2. cap. 4.
Uberi e terra nasci. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Uliginosa terra. V. paulo ante, Succosa terra.
Undosæ terræ. Sil. lib. 7. 277.
Abscondere in terram. V. ABSCONDO.
Arcessere aliquem ex ultimis terris. Cic. de Arusp. Resp. 24.
Affecta sterilitate terra. V. AFFECTUS.
Attollere se a terra. V. ATTOLLO.
Calentes terræ. Hor. 2. Carm. 18. 18.
Certat cum terris feracissimis Ægyptus. V. CERTO.
Circumscribere terram sarculo. V. CIRCUMSCRIBO.
Colere terras. Virg. 3. Ecl. 61.
Concidit ad terram graviter. Virg. 5. Æn. 447.
Contingere terram osculo. V. CONTINGO.
Curvare in terram. V. CURVUS.
Decedere patria terra. Virg. 6. Æn. 508.
Defodere aliquid in terram. Lucret. lib. 5. 1365.
Dehiscunt terræ ardore. Virg. 3. Georg. 432.
Dare ad terram. V. AD præpositionem.
Effossa terra. Lucan. lib. 3. 346.
Excoquit terram sol. Lucret. lib. 6. 962.
Ferire terram pede. Virg. 3. Georg. 500.
Frigefcit terra. Lucret. lib. 6. 865.
Frui prosperiore terra. Ovid 3. de Pont. 7. 30.
Jacentes terræ ad Hesperum. V. JACEO
Insectari terram assiduis rastris. Virg 1. Georg. 155.
Insterni terra, Sepeliri. Stat. 3. Theb. 213.
Invertere terras vomere. Virg. 3. Georg. 526.
Inumbratur terra. Lucret. lib. 5. 290.
Madefacere terram. V. MADEO.
Mandare semina terræ. V. MANDO.
Moliri terram. V. MOLIOR.
Navigare terram. V. NAVIS.
Nititur terra suis stirpibus. Cic. 5. Tusc.
Obstruere terras. Ovid. 8. Met. 185.
Offringitur terra. V. OFFRINGO.
Pavita terra & complanata. V. PAVIO.
Pellere terram duro pede. Lucret. lib. 5. 1401. De rusticorum saltatione.
Perfodere terram. V. PERFODIO.
Perstringere terram aratro. V. PERSTRINGO.
Petere terra, pro Terra iter facere. Cic. pro Planc.
Pressit terram posito genu. Ovid. 6. Met. 346.
Procumbere terræ. Ovid. 2. Met. 347.
Proscindere terram validis juvencis. Virg. 2. Georg. 237.
Proscindere terram pressis aratris. Lucret. lib. 5. 210.
Proscindere ferro solum terræ. Lucret. lib. 5. 1294.
Quatere terram alterno pede, Saltare. Hor. 1. Carm. 4. 7.
Relinquere dulces terras, Patriam. Virg. 4. Æn. 281.
Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.
Scalpere terram unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.
Scindere terram aratro. Ovid. 3. Amor. 8. 41.
Solutæ terræ. Hor. 1. Carm. 4. 10. h. e. Liberæ, & cultui non inservientes: ut prata significare videatur. Vel temperie & æstu Veris solutæ, quæ paulo ante frigore hiemis strictæ erant. Porphyr.
Subigere terram vomere. Ovid. 11. Met. 31.
Succedere terris alicujus. Virg. 7. Æn. 214.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.
Tundere terram pede. Hor. de Arte Poet. 430.
Vertere terram. Virg. 1. Georg. 2.
Vertere terram ferro. Virg. 1. Georg. 147.
Uda terra viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Terram pro terra, Proverbialis est figura in hominem exsulem, erronem, & incertis vagantem sedibus. Cic. 14. Att. 10 Hæc & alia ferre non possum, itaque γῆν καὶ γῆς cogito. Significat se de fugiendo cogitare. Erasmus. Al. Longe lateque terrarum exponunt.
Terra desossum habes; In eum qui non impertit, neque profert suas dotes. Sumptum ab avaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Hor. Epod. 1. 32.

— haud paravero,
Quod aut, avarus ut Chremes, terra premam,
Discinctus aut perdam ut nepos. Erasmus.

Terram video; Qui molesti prolixique laboris finem adesse significat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est Terram video. Sumptum a navigantibus. Quint. Curt. lib. 4. 7. 11. Haud secus quam profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut. in Merc. 1. 2. 84.

Equidem jam me censebam esse in terra, atque in tuto loco. Cic. pro Muren. 3. Idem de Senect. 71. Quasi terram videre videar, &c. Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3. de Nat. Deor. 52. V. TELLUS.

TERRÆMŌTUS, ûs. m. [σεισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Quum terra, incluso in se spiritu, alicubi contremiscit, & moveri sentitur magno sæpe habitantium damno. Legitur & aliquando disjunctim, interpositis, dictionibus. Plin. lib. 2. cap. 84. Fiunt cum terræmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu insusi aut residentis sinu recepti. Maximus terræ, memoria mortalium, exstitit motus, Tiberii Cæsaris principatu, XX urbibus Asiæ una nocte prostratis. Cic. 2. de Nat. Deor 14.

Plural. Ovid. 12. Met. 521.

Ardua si terræ quatiatur motibus Ide. & Lucret. lib. 5. 107.
— & graviter terrarum motibus orbis
Omnia conquassari in parvo tempore cernes [Unde liquet rectius dividi.

Si tecta aut vi tempestatis, aut terræmotu, aut vetustate cecidissent. Cic. 2. Off. 13.

Horribilis terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 62. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem fere tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur terræmotus horribilis, cum quibusdam multis metuendisque rebus.

Novus terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 63.

Conquassari maximis terræmotibus. Cic. 1. de Divin. 97.

TERRÆMĀLUM, [ἀερισολόχεια, Gl. L. G. ἀερισολογία, G. L.]

TERRŬLA, æ. f. dimin. Leg. un. Cod. de Thesauris. In alienis tertulis opes abditas perscrutari.

TERRICLÆ, ārum, f. [χαρακίδες] Gloss. Latinogræc. [Puto pro Terriculæ.

TERRĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. cap. 105.

TERREUS, a, um. Adj. [ἐπίγειος, Gl. G. L.] Ex terra factum: ut, Vas terreum. Columel. lib. 1. cap. 6. Horreum camera contectum: cujus solum terreum, priusquam consternatur, perfossum. Alia exemplaria habent Terrenum.

Murus terreus. Varro de L. L. 4. 8.

TERRĒNUS, a, um. Adj. [χερσαῖος, Gl. G. L.] Quod vel in terra natum est, vel in terra vivit, vel aliquid cum terra commune habet; ut, Terrenum animal.

Pisces terreni, Litorales. Plin. lib. 9. cap. 29. Terreni majores quam pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra fit. Plin. 6. cap. 17.

Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. [Murænam sic vocat Tertull. de Pall. ad fin. si Salmasio credimus, quia vivario inclusam intelligit. Forte tamen Teneræ bestiæ reliquit Aser.

Agger terrenus. h. e. Terra factus. Suet. in Caligula cap. 19.

Colles terreni, Non lapidosi, sed molles & pingues. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenique colles (neque enim facile usquam saxum, etiam si quæratur, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.

Contagio terrena. Cic. 2. de Divin. 58. Sed & decolorsatio quædam ex aliqua contagione terrena maxime potest sanguinis similis esse.

Corpus terrenum. Lucret. lib. 1. 1085.

Corpus terrenum & concretum. Cic. 1. Tusc. 47.

Fæx terrena. Ovid. 1. Met. 68.

Genus terrenum. Cic. 1. Tusc. 42. Corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt.

Hiatus terrenus. Ovid. 15. Met. 273. V. Terræ hiatus in TERRA.

Humoribus marinis & terrenis longo intervallo extenuatis, sidera aluntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.

Soliditas terrena. Cic. 2. de Nat. Deor.

Via terrena. V. VIA.

Immorari terrenis. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel. lib. 11. cap. 1. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

TERRĒNUM, i. n. [πεδίον] Campus, solum. Columel. lib. 2. cap. 2. Callidissimi rusticarum rerum, Silvine, genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib. 3. cap. 3. Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet. [Hinc Gall. *Terrein.*

TERRESTER, & TERRESTRIS, e. Adj. [ἐπίγειος, Gl. L. G. & G. L. χερσαῖος, L. G.] Quod in ipsa terra degit: ut, Terrestre animal. Plin. lib. 10. cap. 62. Rursus in terrestribus ova pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan. lib. 5. 708.

Animal terrestre. Plin. lib. 10. cap. 61.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Membra terrestria. Lucret. lib. 2. 703.

Dii terrestres, In terra habitantes. Liv. 1. 32.

Domicilium terrestre. Cic. 6. Verr. 129. Illud Flamininus ita ex æde sua sustulit, ut in Capitolio, hoc est in terrestri domicilio Jovis, ponerer.

Iter terrestre, Quod in terra fit: ad differentiam ejus quod fit in mari. Plin. lib. 5. cap. 6.

Prælium terrestre; scil. quod Navali opponitur. Nepos 7. 5. 5.

Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic. 7. Verr. 86. Cleomenes autem, quod erat terrestre præsidium, non re, sed nomine, sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.

Populus terrestris. Flor. 2. 2. 4.

Tempestas terrestris. V. Tempestas in TEMPUS.

Ventus terrestris, Ἀπήλιος ἄνεμος, Gloss. Latinogræc. & Græcolat.

TERRŌSUS, a, um. Adj. Terræ plenus. Vitruv. 2. 4. & 6. Arena terrosa.

TERRŬLENTUS, a, um. Adj. E terra. Prudent. Hamart. præf. 5.

Hic terrulentis (scil. fructibus) ille vivis fungitur.

TERRULENTE, Adv. Modo terreno. Prudent. in Rom. v. 378.

Rem spiritalem terrulente quærere.

TERRĬCŎLA, æ. c. Terræ incola. Apul. de Deo Socr. p. 45. Elmenh. Dæmones nuncupant, inter terricolas cælicolasque, rectores hinc precum, inde donorum, &c.

TERRĬGĔNA, æ. c. [γηγενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Quod ex terra genitum est. Cic. 2. de Divin. 133.

Genus silvestre terrigenarum. Lucret. lib. 5. 1410.

Gigantes terrigenæ. Lucan. lib. 3. 316.

Fratres terrigenæ. Ovid. 12. Epist. 99.

TERRIGĔNUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 12. Aquigena & terrigena animalia.

TERRIPAVIUM, & TERRIPUDIUM. V. TRIPUDIUM.

TERRĬTŌRIUM, i. n. [χώρια, πεδίχωρος, Gl. L. G. & G. L. ἀγρὸς, ἐπὶ κωλωνίᾳ; ἐπιτέχισμα, L. G.] est, inquit Pompon. in l. 239. D. De Verb. signi. Universitas agrorum intra fines cujusque civitatis, quod ab eo dictum quidam ajunt, quod Magistratus ejus loci, intra eos fines terrendi, id est summovendi jus habeat. Hactenus Pomponius. Varro de L. L. 4. 4. Colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, territorium, quod maxime teritur. Plin. lib. 29. cap. 6. Extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus p. 41. Gœs. est, Quicquid hostis terrendi caussa constitutum est. V. Voss. Etymol.

Minuere territorium. Cic. 2. Philip. 29.

TERRITORIĀLIS, e. Adj. Aggen. in Frontin. de Limit. Agr. p. 47. Gœs. Termini territoriales.

TERRANŬLA, æ. f. [χερσαῖος κορυδαλὸς] Avis alaudæ similis, præterquam quod in capite apicem non habet, sicut alauda. Dicta quod non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Perottus.

TERRACINA, V. TARRACINA, & ANXUR.

TERREFACIO, V. TERREO.

TERRENUS, V. supra in TERRA.

TERREO, ui, ĭtum, [πτύω, φοβέω, πτέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Terrorem, i. e. timorem magnum & subitum alicui incutere. Virg. 1. Georg. 156.

Et sonitu terrebis aves.

Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cic. 2. Fam. 15.

Animos terrere pestilentia & terræmotibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.

Animos terret horror. Virg. 2. Æn. 755.

Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic. pro Planc. 87.

Cæde incendiisque terret. Cic. de Arusp. Resp. 6.

Equi terrentur solliciti. Ovid. 6. Fast. 741.

Hostes terrere formidine. Ovid. 4. Met. 801.

Minaciter terrere. V. post MINÆ.

Nubila terrent mentem. Ovid. 1. Met. 357.

Orbem terruit tonitru. Ovid. 14. Met. 817.

Terrere vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44. i. e. Torvitate vultus.

Hoste vicino terreor. Ovid. 4. de Pont. 9. 82.

TERRO, ĕre. forma tertiæ decl. Occurrit in Gloss. Græcolat. ut Synonymum ☞ Terreo.

TERRĬTUS, a, um. [φοβηθὲς] Partic. ut, Territus animi, Animo conturbatus. Liv. 5. 34. Ovid. 2. Met. 492.

Venatrixque metu venantum territa fugit.

Virgo territa inopino visu. Ovid 4. Met. 232.

TERRĬTIO, ōnis. f. Ulp. Dig. lib. 47. t. 10. l. 15. §. 41. Territio levis.

TERRITUS, ûs. m. [πτόησις] Gloss. Græcolat. Idem.

TERRĬBĬLIS, e. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L. πατηκὸς, L. G.] Virg. 6. Æn. 277.

Terribiles visu formæ. Ibid. 299.

Terribilis squalore Charon. [An in Gloss. πυρακλῆς legendum?

Affatu terribilis. Stat. 3. Silv. 3. 72.

Aspectu terribilis. Cic. pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu.

Formæ terribiles visu. Virg. 6. Æn. 277.

Anguis terribilis. Ovid. 3. Amor. 6. 14.

Caligo terribilis. Lucret. lib. 6. 852.

Ira terribilis. Virg. 12. Æn. 947.

Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia exstinguuntur.. Cic. in Parad. 2.

Sonitus terribilis. Virg. 9. Æn. 503.

Tubæ terribiles. Ovid. 15. Met. 784.

Tumultu terribili tremit Africa. Cic. in Orat. 93. Ex Ennio.

Compar. Liv. 4. 26. Alia aliis terribiliora afferebantur. Vellej. 2. 49. 4.

Hæc terribiliora ducit.

TERRIBILITER, Adv. Arnob. & August.

TERRĬCŬLUM, i. n. [μορμολύκειον] Quod injicit terrorem. Liv. 5. 9. Gauderentque Patres, sine Tribunitiæ potestatis terriculis, inventam esse aliam vim majorem ad coercendos Magistratus. Accius apud Non. 3. 244. Ubi non terricula cita sunt.

TERRICŬLA, æ. f. Idem. Minuc. Fel. 37. 4. Omnes suppliciorum terriculas illudunt. Senec. de Remediis fortuitorum, Si fortuna, aut aliquis tibi palam minetur, omnes ejus terriculas delude. conf. TERRICLÆ, in TERRA, quod alio pertinere videtur.

TERRICULĀMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Deo Socr. Inane terriculamentum bonis hominibus.

TERROR, ōris. m. [ἔκπληξις, φόβος, φοβερισμὸς, πτόησις, Gl. L. G.] Timoris & metus incussio. Cic. 4. Tusc. 19. Quæ autem subjecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritiam, metum consequentis laboris: terrorem metum concutientem. Ex quo fit, ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Servius autem Terrorem & Metum sic distinguit, ut Terror proprie fit qui aliis infertur: inde & Terribilis. Metus, quem habent timentes: unde Meticulosus.

Expers terroris. Catul. Argon. 65. 337.

Liber terrore animus. V. LIBER.

Amens terror. Claud. 1. in Ruff. 357.

Implacabilis terror. V. IMPLACABILIS.

Latior terror. Tacit. 4. Hist. 33.

Multiplex terror. V. MULTUS.

Mutuus terror. V. MUTUUM.

Repens terror. V. REPENS, Adj.

Sævus.

Sævus. Sil. lib. 15. 113.
Severus. Claud. in Conſ. Prob. & Olyb. 92.
Vagus. Sil. lib. 17. 587.
Impletur terrore vago cuncta Africa, &c.
Vanus. Senec. Hippol. 1.
Afferre terrorem, Recenſere terrores, qui ab aliis fiunt. Cic. 6. Att. 8. Batonius autem miros terrores ad me attulit Cæſarianos.
Augere terrorem. V. AUGEO.
Cepit regem terror. V. CAPIO.
Ciere magnos terrores. Senec. OEdip. 4.
Concitatus terrore & metu. V. CONCITO.
Demoveri terrore, aut minis. Tacit. 4. Hiſt. 58.
Diſcutere animi terrorem. Lucret. lib. 1. 147.
Diſcuſſis terroribus redire ad ſe. Lucret. lib. 4. 994.
Exanimatus terrore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Facere terrorem latiorem. Tacit. 4. Hiſt. 33.
Habet mentem terror, pro Metu. Virg. 11. Æn. 357.
Quod ſi tantus habet mentes & pectora terror.
Jacere atque denuntiare terrores. V. JACIO.
Impulſus ſtat terror animis. Senec. Herc. OEth. 6.
Incidit terror exercitui. V. INCIDO.
Incutere terrorem hoſtibus. Liv. 3. 4.
Inferre terrorem. V. INFERO.
Injicere terrorem. Cic. 5. de Fin. 31. Qui ſibi injecto terrore mortis horreſcunt.
Invaſit terror. V. INVADO.
Occultare cauſam terroris. Cic. 3. Verr. 80.
Offerre terrorem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 76.
Pallentes terrore puellæ. Ovid. 3. de Arte Am. 487.
Paventes equi terrore. Ovid. 2. Met. 398.
Repleta trepido terrore terra. Lucret. lib. 5. 41.
Repulit armis, viris, terrore, periculoque mortis. Cic. pro Cæcin. 33.
Rigebant comæ gelido terrore. Ovid. 3. Met. 100.
Terrori eſſe, Terrere, terrorem incutere. Liv. 34. 28.
Terrore coactus juravit. Cic 3. Off. 112.

TERRĬTO, [πτοῶ, Gl. G. L.] āre. frequent. Ter. And. 4. 4. 22.
Di te eradicent, ita me miſeram territas.
Territare & Placare, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 29.
Metu territare. Cæſ. 5. Bell. Gall. 6.
Minis territare. Liv. 8. 28. pr.
Morte. Plaut. Bacch. 4. 8. 44.
Verbis. Idem Moſt. 3. 1. 76.
Urbes territat. Virg. 4. Æn. 187.

TERRĬFĬCUS, a, um. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L.] Quod terrorem facit. Virg. 5. Æn. 524.
Seraque terrifici cecinerunt omina vates.
Cæſaries terrifica. Ovid. 1. Met. 179.
Criſta terrifica. Lucret. lib. 2. 636.
Terrificas capitum quatientes numine criſtas.
Fulgor terrificus. Virg. 8. Æn. 431.
Mugitus terrifici. Virg. 12. Æn. 104.
Nimbi terrifici. Lucan. ad Piſon. 136.
Nox terrifica. Valer. 5. Argon. 398.
Stridores terrifici. Sil. lib. 5. 188.
Sonitus. Lucret. lib. 6. 387.
Ululatus. Claud. in Ruf. 131.

TERRĒFĂCIO, fec. c. [δειματόω] ĕre. Terrorem afferre. Vox nullius fere auctoritatis. Solum in Onomaſt. vet. ἐκπλήσσω vertitur Terrefacio. Sed competitum ejus Perterrefacio eſt verbum receptum. V. in ſuo loco.

TERRĒFIO, Paſſ. [πτύρομαι, Gl. G. L.]

TERRĬFĬCO, [δειμαπτοιέω] āre. Idem. Virg. 4. Æn. 210.
— cæcique in nubibus ignes
Terrificant animos.
Mentes terrificare. Lucret. lib. 1. 133.
Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes,
Terrificet morbo affectis, &c.
Mundum. Sil. lib. 17. 475.
— fulminibus permixta tonitrua mundum
Terrificant.

TERRIFICĀTIO, ōnis. f. Non. 2. 513. Larvæ nocturnæ & terrificationes imaginum & beſtiarum.

TERRĬLŎQUUS, a, um. [δειμαπλόγος] Adj. poeticum, ex Terreo & Loquor compoſitum; quaſi Loquens terrentia, & terrorem afferentia Lucret. lib. 1. 101.
Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
Terriloquis victus dictis deſciſcere quæres.

TERRĬSŎNUS, a, um. [δειμαπηχὴς] aliud Adj. Claud. de Laud. Stil. 109.
Nec te terriſonus ſtridor venientis Alani.

TERTIA, TERTIANUS, TERTIARIUS, TERTIO, are. & TERTIUS. V. TER, in TRES.

TERTULLA, V. TERTIA, mulieris nomen, ibidem.

TERTULLIĀNUS, i. m. Q. Sept. Florens Tertullianus, Carthagine paulo ante medium ſecundi a Chriſto ſæculi natus, Chriſtianam religionem circa Ann. CLXXXV, amplexus fuit. Presbyter Eccleſiæ Carthaginenſis factus Ann. circiter CXCII, fidei Chriſtianæ cauſam, & eccleſiæ doctrinam ſimul ac diſciplinam ingenti zelo tutatus eſt. Obiit decrepita ætate, & (ut conjiciunt eruditi) circa Ann. CCXX. Proferam de Tertulliano unum & alterum e veteribus teſtimonium. Hieron. de Script. cap. 53. Vir erat acris & vehementis ingenii. Vincent. Lirin. in Commonit. cap. 24. Sicut Origenes apud Græcos, ſic Tertullianus apud Latinos noſtrorum omnium facile princeps judicandus eſt. Quid enim hoc viro doctius: quid in divinis atque humanis rebus exercitatius? Nempe omnem Philoſophiam, & cunctas Philoſophorum ſectas, auctores, adſertoreſque ſectarum, omneſque eorum diſciplinas, omnem hiſtoriarum ac ſtudiorum varietatem mira quadam mentis capacitate complexus eſt. Ingenio vero nonne tam gravi ac vehementi excelluit, ut ſibi nihil pæne ad expugnandum propoſuerit, quod non aut acumine eruperit, aut pondere eliſerit? Jam porro orationis ſuæ laudes quis exſequi valeat, quæ tanta neſcio qua rationum varietate conſerta eſt, ut ad conſenſum ſui, quos ſuadere non potuerit, impellat; cujus quot pæne verba, tot ſententiæ ſunt. V. Cavei Hiſt. Litter.

TERTUS, a, um. Adjectivum priſcis pro Terſus. Varro, Atrei terta nitet galea. Idem, Cato, vel de Liber. educ. Alii ſunt circumtonſi, & terti, atque unctuli, ut mangonis eſſe videantur ſervi. Ex Nonio, 2. 847.

TERUNCIUS, V. TER, in TRES.

T E S

TESCA, TESCUA, vel TESQUA, orum. n. pl. [καθάκρημνοι, καὶ ῥάχαις, καὶ ἔρημοι τόποι, Gl. L. G.] Loca ſunt inculta & aſpera.
Deſerta & inhoſpita teſqua. Hor. 1. Epiſt. 14. 19. Loca deſerta & difficilia (ait Acron) lingua Sabinorum ſic dicuntur, deſerta & repleta ſentibus ſic nominantur. [In Gloſſ. τραχᾶς, ſcribendum puto. Ceterum Verrius & Opilius Loca augurio deſignata exponunt, apud Feſtum, q. V.
Nemoroſa teſqua. Lucan. lib. 6. 41.

TESSĂRĂCOSTON, [τεσσαρακοστὸν] Tempus dierum quadraginta ante partum, & totidem poſt partum, quibus mulieres a ſacris arcebantur: propterea quod id fere temporis, tam ipſæ, quam earum fetus, plurimis infeſtentur incommodis. Quo dierum numero exacto feſtum celebrabant, quod & ipſum teſſeracoſton appellabant. V. Cenſorinum de Die natali cap. 11. conf. Lindenbr. not. & Rhodiginum lib. 26. cap. 21.

TESSARADĔCAS, ādis. f. [τεσσαραδεκὰς] Quater dena dicitur: a Teſſara, quatuor; & Decas, decem.

TESSĔRA, æ. f. [κύβος, Gl. L. G. βόλια, pl. G. L.] Cubus ſive ſolidum quadratum.
Teſſeræ, Quibus in tabula luſoria luditur. Sunt enim quadratæ, & quibuſdam punctis notatæ, quæ quum jaciuntur, in quamcunque partem incubuerint, immotam habent ſtabilitatem. A τέσσαρες, id eſt quatuor. Cic. de Senect. 58. Nobis ſenibus ex luſionibus multis talos relinquant & teſſeras. Martial. lib. 14. 17. V. TALUS.
Jacere talos, teſſeras. Cic. 2. de Divin. 85. Quid enim eſt ſors? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod teſſeras, quibus in rebus temeritas & caſus, non ratio nec conſilium valet. Ovid. 3. de Arte Am. 354. — talorum dicere jactus
Ut ſciat, & vires, teſſera miſſa, tuas.
Teſſera, [σύμβολον, σύνθημα, σύμβολον σύνθημον, κάλαμος, χαρακὶν, Gl. L. G.] Symbolum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur, ſcilicet propter confuſionem: ut fuit in exercitu Marii, Lar deus: in Sullæ, Apollo Delphicus: in Cæſaris, Venus Genitrix. Hæc Servius in illud Virg. 7. Æn. 637.
— it bello teſſera ſignum. Sil. lib. 15. 478.
— tacitum dat teſſera ſignum.
Teſſera, ut Veget. lib. 2. cap. 7. ſcribit, dicitur & Præceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum movetur exercitus. [V. Liv. 26. 46. pr. & paſſim.
Teſſera, olim Fruſtillum erat ligneum quadratum, certa inſignitum & notatum forma, quæ dabatur iis, quibus jus petendi erat frumenti publici. Teſſeram enim a verbo Græco τέσσαρες dictam eſſe puto. Scribit Plinius 16. 19. extr. Liguſtra teſſeris utiliſſima. Lignum enim eorum molle & tractabile eis accommodatum erat. Polybius 6. 33. de teſſera militari ſcribens, πλατεῖον appellat, quod taleola eſſet, vel tabella lata inſcripta: ſed & ξυλάφιον ab eodem vocari videtur. Itaque quanquam mutata forma & interpolata multis fortaſſe modis, nomen tamen retinebat: ſed & eo verbo tandem figura ſenum laterum cenſeri cœpit, quæ cubus dicitur. Quin & teſſeras quas ſpargebant Imperatores, σφαιρία, id eſt globulos vel pilulas, Dion appellat: uſque adeo a prima figura receſſerant. Idem denique interdum σύμβολα vocat, quod ſigna quædam impreſſa ad aliquarum rerum ſignificationem haberent. Ulp. tit. de judic. Si libertis ſuis teſſeras frumentarias emi voluerit, &c. quod ſic eſt interpretandum, Certus erat Romæ hominum numerus, quibus frumentum dabatur de publico, ut e Tranquillo intelligi poteſt in vita Julii cap. 41. ex iis autem, quibus frumentariæ teſſeræ erant, aliqui eas vendebant. Hæc Turnebus.
Teſſera, Pomponius de Origine Juris. l. 2. Q. Fabius qui miſſus ad Carthaginienſes legatus, quum eſſent duæ teſſeræ poſitæ, una pacis, altera belli: arbitrio ſibi dato utram vellet deferre, utramque ſuſtulit, & ait Carthaginienſes petere debere utram mallent accipere.
Teſſeræ Cœnariæ, Frumentariæ, Nummariæ, Oleariæ, Vide in COENARIUS. H. St.
Teſſeræ frumentariæ, Signa erant frumentaria, quibus exhibitis, frumentum a principe dabatur Populo Rom. Ex quo factum eſt, ut Teſſera pro Jure percipiendi frumenti ponatur. Suet. in Auguſt cap 40. Ac ne plebs frumentationum cauſſa frequentius a negotiis avocaretur, in annum quaternorum menſium teſſeras dare deſtinavit. Juven. 7. Sat. 147.
Summula ne pereat qua vilis teſſera venit
Frumenti. Ex Budæo.
Teſſeræ nummariæ etiam dicuntur, Quibus exhibitis, ſumma nummûm præſcripta repenſari ſolet. Suet. in Auguſt cap 41. Frumentum quoque in annonæ difficultatibus ſæpe leviſſimo, interdum nullo pretio admenſus eſt, teſſeraſque nummarias duplicavit.
Teſſera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri deſcribuntur, quod & Talea dicitur. Plaut. Suam uterque teſſeram habet, ratio conſtat. [Videtur ex ſpuriis Plautinis. De forma teſſeræ V. ſupra.
Teſſera hoſpitalis. Fuit antiqui moris teſſeram dari hoſpitibus dimidiatam: quam quicunque attuliſſet ad hoſpitem, continuo agnoſci poſſet, & hoſpitio accipi, tanquam amicus & vetus hoſpes. Hoc autem jus neceſſitudinis ad poſteros tranſibat: propterea teſſeram hoſpitalem diligenter obſervabant. Plaut. Pœn. 5. 2. 87.
Ego ſum ipſus, quem tu quæris. P. hem quid audio?
A. Antidamæ gnatum me eſſe. P. ſi ita eſt, jam teſſeram
Confer ſi vis hoſpitalem: eccam attuli.
A. Agedum, huc oſtende, eſt par probe: nam habeo domi. conf. ſeq. Ibid. 5. 1. 25.
Deum hoſpitalem ac teſſeram mecum fero. Budæus.
Teſſeram hoſpitalem confregiſſe dicebatur, Qui jus hoſpitii violarat: hoc eſt, ut ait Eraſmus, qui ſibi reditum in domum aliquam præcluſerat. Plaut. Ciſt. 2. 1. 27.
Hic apud nos jam, Alceſimarche, confregiſti teſſeram.
De his, & aliis teſſerarum generibus V. plura in ſeq. & in Lex. Pitiſc.

Tesserarius, a, um. Adj. Ammian. 14. 6. Artem tesserariam profiteri.

Tesserārius, i. m. [γραμματεύς. Gl. G. L.] Qui tesseram nunciat per contubernia militum, aut Prætorianorum. Tacit. 1. Hist. 25. A quo Barbium Proculum tesserarium speculatorum, & Veturium optionem eorundem perductos. Tesserarios videtur Plutarchus ἀλαβάλλας interpretari. Turnebus. In editis Tesseranum legitur sed mendose.

Tesserarium peculiarem singulas centurias habuisse ab inscriptionibus veteribus liquet. Gruter. p. 550. n. 2. TESSERARIVS IN LEG. III. ITAL. COH. XI. PR. Et p. 753. n. 4. PER OFFICIVM TESSERARIORVM. [Sic & in superiore loco Tac. Videtur esse scriba tesserarum.

Tesserarii, Ludentes tesseris. Ammian. 28. 4. Aleatorum vocabulum declinantes, ideoque se cupientes appellari tesserarios.

Tesserŭla, æ. f. [κυβίσκος] dimin. Varr. 3. de R. R. cap. 5. extr. Narrat ad tabulam, quum diriberent, quendam deprehensum tesserulas conjicientem in loculum, cum ad Consulem tractum a fautoribus competitorum.

Tesserula, sive tessera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri describuntur, vel incisuris notantur, quod & Talea dicitur. Plin. Frumenti rationem tesserulis ostendebat. Pers. 5. Sat. 74.

— scabiosum tesserula far
Possidet.

Tesserulæ, Quadrati lapilli ad conficienda, sternendaque pavimenta compositi. Cic. 3. de Orat. 169.

Quam lepide lexes compostæ, ut tesserulæ, omnes
Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

Tessella, æ. f. pl. Tessellæ, [βόλια, ἢ ψῆφοι, Gl. L. G.] Aliud dimin. a Tessera. Plin. lib. 37. cap. 10. Androdamas argenti nitorem habet ut adamas, quadrata, & semper tessellis similis. Plin. lib. 17. cap. 16. Sen. Nat. Quæst. 6. 31.

Tessello, āre. [ψηφολογῶ, Gl. G. L. ψηφοθετῶ, L. G.] Tessellatum facere.

Tessellātus, a, um. Partic. Quod tessellis, id est quadratis lapillis intextum est, a tesseris, quarum forma quadrata est. Unde

Tessellatum pavimentum, [ψηφολογία, Gl. G. L.] Sueton. de Cæs. cap. 46. Munditiarum, lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt: quamvis tenuem adhuc & obæratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumtulisse. Vitruvius lib. 7. cap. 1. scribit pavimenta sectilia, & tesseris structa, omnes angulos æquales habere debere: & sectilia dicuntur, quoniam in particulas secta sunt, ut quocunque velis, possint circumferri.

Erant & Tessellatæ quædam vestes, tesseris quibusdam distinctæ; unde Palliorum tesseras dixit Plin. lib. 35. cap. 9. Hermolaus.

Tessellatum, i. n. [ψηφοθέτημα, Gl. L. G.] Absolute, subaudito πῶ Pavimentum. In Gloss. Græcolat. ψῆφωσις, Pavimentum, omisso vicissim epitheto.

Tessellatim, Adv. Instar tessellarum. Apic. 4. 3. Tessellatim concidere.

Tessellārius, i. m. & Tessellator, ōris. m. Qui tessellas ponit. [ψηφοθέτης] Gloss. Gr. Lat. Et in Theod. Cod. 13. 4. Tusores, tessellarii.

Testa, æ. f. [ὄστρακον, Gl. L. G. & G. L.] Vas, vel quodvis aliud figlinum igne coctum, quasi tosta: quod e molli creta fabrefacta torreatur, deinde coquatur. Tibul. lib. 1. 10. 50.

Funderet ut nato testa paterna merum. Plin. lib. 36. 23. Si & testæ tusæ tertia pars addatur, melior materia erit.

Testa, Vas fictile. Hor. 1. Epist. 2. 69.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem
Testa diu. Auctor ad Herenn. lib. 4. 9. Si Prometheus, cum mortalibus, ignem dividere vellet, ipse a vicinis, cum testa ambulans, carbunculos corrogaret.

Alta testa paretur. Juven. 4. Sat. 131.

Apta mero testa. Ovid. 2. Trist. 490.

Curta testa. Ovid. 2. Fast. 645.

Pia testa. Hor. 3. Carm. 21. 4.

Samiæ testæ. V. samos.

Testa, Later coctus. V. Lateres ducere, in latere.

Testa, pro Lucerna testacea. Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent
Scintillare oleum, & putres concrescere fungos. Ubi Servius; Testa quum ardente, propter vilitatem, noluit dicere Lucernam: sed nec Lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni, dixit. Medius enim in his stilus est libris. [Nemo quod rus testeis utitur.

Testæ, pro Calculis, quos Græci Ostraca vocant. V. testula.

Testa ovi vel limacis. Plaut. Pœn. 5. 3. 49.

Nativæ testæ. V. nascor.

Lubrica testa, Glacies. Ovid. 3. Trist. 10. 38.

Testæ intelliguntur omnes Pisces, qui duriori cortice teguntur. Hor. 2. Serm. 4. 31.

Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.

Testa, Fragmentum ossis. Cels. lib. 7. cap. 12. Protinus autem ubi plus sanguinis profluit, scire aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo conquirenda est testa, quæ recessit, & volsella protrahenda est. Si non sequitur, incidi gingiva debet, donec labans ossis testa recipiatur.

Testa etiam Celerrimum naviculæ genus significat. Cic. 16. Att. 4. Tamen arbitror esse commodius tarde navigare, quam omnino non navigare: etsi, quum processerimus, exploratiora videbuntur, & testis utemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius. Juven. 15. Sat. 128.

Hac sævit rabie imbelle & inutile vulgus:
Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis,
Et brevibus pictæ remis incumbere testæ. De Ægyptiis loquitur.

Dicitur & Testu, quod infra suo ordine V.

Testŭla, æ. f. dimin. [ὀστράκιον] Columel. lib. 11. cap. 3. Tum testulæ, vel conchæ, quasi sedes in singulis subjectæ seminibus adobruuntur, ut fiant capita latioris incrementi. De capitatis porris.

Testulæ in sitellam conjectæ. Liv. 25. 3. [conf. Nepot. 2. 8. & 3. 1.

Testāceus, a, um. Adj. [ὀστρακινὸς] Quod e testa fit, Fictile. ut, Testaceum operimentum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Opus testaceum. Plin. 10. Epist. 46. ad Trajanum de aquæductu Nicomedensium; Aliqua pars, ut mihi videtur, testaceo opere agenda erit. Testacea pira, quæ etiam Signina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15.

Testatim, Adv. Minutim. Pompon. Verr. ægroto, Jam istam colaphis comminuissem testatim tibi. Nonius, 2. 842. [i. e. Testæ instar.

Testeus, a, um. Adj. Idem, quod Testaceus. Macrob. 7. Saturn. 16. Ova testea.

Testamentum, V. Testor, in testis.

Testiculatus, Testiculosus, Testiculus, V. post testis & derivata.

Testis, is. c. [μάρτυς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vel quæ, testimonium profert. Ab eo dictus quod tueatur statum causæ: vel quod ante stet, quasi antestis, id est antestans. Et proprie quidem de his dicitur, qui in judiciis publicis ad rem quampiam confirmandam jurati producuntur.

Acerrimi testes. V. acer Adjectivum.

Classici testes qui dicerentur, V. in classis.

Cupidus testis, iratus, conjuratus, ab religione alienus. Cic. pro Font. 11. conf. 8. [Is est qui studium condemnandi rei palam præ se fert, ut qui ultro ad testimonium dicendum, non citatus, accedit.

Diobolares testes. Festus. [Nisi error.

Falsus testis. Juven. 14. Sat. 218. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Fictus testis. Cic. pro Cæcin. 71. conf. Uti testibus.

Gravis & Levis testis, contraria. Cic. pro Quint. 75.

Humiles testes. Quintil lib. 5. cap. 7.

Idoneus testis. Cic. pro Font.

Incorruptus atque integer testis. Cic. 1. de Finib. 77.

Ingens testis factus inimici. V. ingens.

Locuples testis. V. Locuples, in locus.

Locupletissimus & certissimus testis. Cic. 5. Verr. 136.

Mercenarii testes. V. merces.

Oculatus testis. V. oculus.

Potentes testes. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Religiosus testis, h. e. Fidelis, qui nihil, præter ea, quæ vidit aut audivit, refert. Cic. in Vatin. 2. [Sic dicitur ob juris jurandi religionem, quam juratus observat. V. religio.

Voluntarius testis. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Abducere a testibus. V. adduco.

Accommodare testes ad rem aliquam. V. accommodo.

Adhibere testes. V. adhibeo.

Agere testibus, Vide ago. H. St.

Cædere testibus. V. cædo.

Citare testes in rem aliquam. Cic. 4. Verr. 146. Primum igitur in hanc rem totam Siciliam citabo: quæ mihi una voce statuarum nomine magnam pecuniam per vim coactam esse demonstrat.

Comperire testibus. V. comperio.

Conducti vendunt perjuria testes. Ovid. 1. Amor. 10. 37.

Constituere testes vel testem. V. constituo.

Dare testes. Cic. 6. Verr. 48.

Editis testibus; i. e. Productis. Liv. 3. 71.

Facere planum testibus. Cic. pro Quint. 36. Id testibus me pollicitus sum planum facturum, qui & scire deberent, & causam cur mentirentur, non haberent.

Habere testem Deum. Cic. 3. Off. 43. Al. Adhibere rectius.

Jacere testibus. V. jaceo.

Imponere testem. V. impono.

Infirmare testes. V. infirmus.

Producere testes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr. 13.

Proferre testes. Cic. pro Corn. Balb.

Recitare suum codicem loco testis. Cic. pro Rosc. Com. 35.

Subornare testes. Cic. pro Rosc. Com. 52.

Vacillat testis. V. vacillo.

Uti testibus. Cic. 2. de Divin. 27. Hoc ego philosophi non arbitror, testibus uti, qui aut casu veri, aut malitia falsi fictique esse possunt.

Testis, pro Arbitro, Conscio, quicunque rei gestæ interest, vel interfuit.

Testibus præsentibus aliquid facere: cui contrarium, Clam & furtim. Plaut. Curc. 1. 1. 31.

Sine teste dolere. Martial. lib. 1. 17.

Non luget, quisquis laudari, Gellia, quærit;
Ille dolet vere, qui sine teste dolet. Se ipsum exponit Martialis, quum dicit, Quisquis laudari quærit. Est enim Testibus hominibus dolere, Velle videri dolere.

Abest testis somno. Ovid. 9. Met. 480.

Dat me testem Fors. Ovid. 1. Amor. 8. 21.

Fors me sermoni testem dedit. i. e. Forte fortuna interveni illorum sermonibus, & audivi loquentes.

Teste Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin. lib. 12. cap. 17.

Excitare testes ex monumentis annalium. Cic. 2. de Finib. 67.

Testis & conscius alicujus rei. Cic. pro Font. 6.

Testis officii, vel rerum gestarum. Cic. 1. Fam. 7. Præterea quidem de Consularibus nemini possum, aut studii erga te, aut officii, aut amici animi esse testis. Idem Post redit. ad Quirites, Sed etiam rerum mearum gestarum auctores, testes, laudatores, fuerunt.

De re aliqua testis alicui. Cic. de Provinc. Conf. 43. Cn. Pompejus, idem mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponsor est illi de mea.

Testis in aliquam rem. Cic. 3. Verr. 36. Non suspicabatur id quod nunc sentiet, satis multos, ex illa calamitate Ariminensium, testes nobis in hanc rem reliquos esse.

Comicus testis. Cic. 2. Fam. 13. Mea vero officia ei non defuisse, tuteres testis: quoniam κωμικὸς μάρτυς (ut opinor) accidit Phania. Erasmus in proverbio Domesticus testis, locum hunc corruptum esse censet, corrigitque οἰκιακὸς μάρτυς, vel οἰκοθεν μάρτυς, id est domesticus testis; dicique putat, ubi quis ipse sese laudat, quasi domi testem habeat, non aliunde adductum. Rhodiginus lib. 6. cap. 17. Phaniam, inquit, hunc Ciceronianum non alium accipio, quam Appii (de quo ibi intelligit Orator) libertum, sicuti comprobant Ciceronis verba epistola prima tertii libri; quem hic Comicum testem dicit, non quia vetus comœdia Phaniam habeat, veluti fidei inviolatæ numen sanctius, id enim procul dubio commentum est vanissimum, sed quod libertus is ingenio esset lætiore facetosoque, minime subdolo aut invido, & proinde jucundo admodum & amœno. Victorius ex Suida legit κωμικὸς μάρτυς, putatque de his proferri solitum, qui aliquod mendacium ficto aliquo teste confirmare volebant. Corradus hunc locum sic exponit: Tuteres testis firmus.

firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & ultro citroque currens: quales in comœdiis inducuntur. Unde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phaniam Appii libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comœdiis omnia finguntur. Rhodigini quoque sententia non placet in eo, quod refert hanc testis appellationem ad amœnitatem & facetias comicas: ut & Melanchthonis, accommodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, ut hominis domestici. Nam ita præferret hujus testimonium testimonio Cœlii Cicero: & inepte accidit, aut etiam accedit, ut Rhodiginus legit, hic de illo dixisset. Hæc Vitus. Victorius variarum lectionum lib. 8. cap. 12. Videndum accurate est, an comicus testis dicatur, qualis in comœdia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, ut quum res postulat alicujus testimonium, repente ipse appareat, præstoque sit tempori illi. Eadem quoque ratione videntur servi comici vocati a Plauto in Capt. 4. 1. 11. quum Ergasilum parasitum ita induxit loquentem;

Nunc certa res est: eodem pacto ut comici servi solent,
Conjiciam in collum pallium, primo ex me hanc rem ut audiat.

[Occidit scribendum. V. Gronov. Observ. Eccles. cap. 2. Ceterum posset etiam κοινὸς, vel potius κοινωνὸς legi, i. e. Socius testis.

Optimus testis. Cic. 5. Fam. 5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Vivus & præsens testis. Cic. 2. de Orat. 9.

Citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ. Cic. 1. Off. 75.

Colligere testes stultitiæ suæ quamplurimos domestico præconio. Cic. 2. de Orat. 86. V. COLLIGO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarum rerum. Cic. 1. de Orat. 112.

Testis, m. a quo Testiculus, [ὄρχις, Gl. G. L.] est sic dictus, quod virilitatis testis sit. Pl. Testes, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidui.

TESTIMONIUM, i. n. [μαρτύριον καὶ μαρτυρία, Gl. L. G.] Testis ipsa declaratio.

Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Cæcus. Manifestus est, qui certos testes habet, & præsentes: Cæcus, in quo multitudinem aut civitatem dicimus scire. Donatus in Andr. 5. 4. 28.

Amplissimum testimonium. Plin. 7. 30.

Divina testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quintil. lib. 5. cap. 3.

Accipere publicum testimonium. V. ACCIPIO.

Afferre testimonium. V. AFFERO.

Capere testimonium, Facere conjecturam, vel habere existimationem. Cic. 5. Fam. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum ejus virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium. V. DENUNTIO.

Dicere falsum testimonium. Cic. 4. Acad. 11. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Planc. 55. Idem pro Sull. 83. Qui testimonium de conjuratione dixi in alios. V. DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium contra aliquem. Cic. 3. Verr. 94. & 3. de Nat. Deor. 83. Harpalum, qui temporibus illis prædo felix habebatur, contra deos testimonium dicere, quod in illa fortuna tam diu viveret.

Dicere pro testimonio. Cic. 1. Att. 13. Neque dixi quicquam pro testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. V. præpositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Rosc. Com. 17. Dabit enim nobis jam tacite vita acta in alterutram partem firmum & grave testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium judicii, pro Judicium facere de altero. Cic. 13. Fam. 17. Testimonium meum de eo judicii, quod & ipse magni æstimabat, & ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi.

Elevare testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. 8. Att. 19. Cui rei testimonio sunt litteræ, quas Bussenius ad me misit.

Habere testimonium alicujus rei. Cic. 10. Fam. 9. Et pro Rosc. Com. 36. Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibeo testimonium, Μαρτυρῶ, Gloss. Græcolat.

Perhibere testimonium alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicujus. Cic. 5. Philipp. 52.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cic pro Font. 20. Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

TESTIMONIĀLIS, e. Adj. ut, Litteræ testimoniales; scil. Qaibus milites completis stipendiis dimissi fuerunt. Veget. de Re mil. 2. 3.

Comparatio testimonialis. Tertull. adv. Psych. cap. 16.

TESTO, āre. Active pro Testor apud Priscian. Unde & Gell. 15. 13. Testor inter verba communia numerat.

TESTOR, [μαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testificari, sive testimonium dare: Fidem facere, manifesto ostendere. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Utræque autem crebræ, multæque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis divinique testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ovid. 8. Met. 420. Ovid. 2. Met. 486.

— suos gemitu testata dolores.

Ea, quæ accidere, testatus antea. Sallust. in Fragm. cap. 27.

Testari Deum, Testem invocare. Cic. 1. Q. frat. 2. Sed testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum. Ter. Hec 3. 5. 26.

Neque culpa hoc evenisse diffidium mea: id testor deos.

Testor deos deasque immortales, vestrasque maxime mentes. Cic. Anteq. iret in exsil. 28.

Superos testatus. Ovid. 2. Met. 304.

Sidera testor. Virg. 9. Æn. 429.

Testari per. Plaut. Ipsus tete per superos omnes testatur. Virg. 9. Æn. 599.

— per sidera testor,
Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen.

Testari deos de re aliqua. Cic. pro Cluent. 194. Preces & nefaria vota cognovimus, quibus illa deos immmortales de suo scelere testatur.

Testari aliquem, Eum rei alicujus testem appellare. Cic. 2. Philipp. 28. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quod cum rem gessisset consimilem rebus iis, quas ipse gesseram, me potissimum testatus est, se æmulum mearum laudum exstitisse.

Testari Deos hominesque. Cic 7. Philipp. 20. Monebo, prædicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominesque quid sentiam.

Testari, Denuntiare, ac palam dicere: & nunc absolute, nunc cum Accusativo junctum legitur. Cic. pro Muren. 78. Ego quod facio, &c. me omnium vestrûm causa facere clamo atque testor.

Testari, Affirmare. Tranquillus in Claud. 11. extr. Ne Marcum quidem Antonium inhonoratum transivit: testatus quondam per edictum, tanto impensius petere se, ut natalem patris sui Drusi celebrarent, quod idem esset & avi sui Antonii. Budæus.

Testari, Implurantis more obtestari. Cic. pro Flacc. Vociferarer, & quantum maxime possem, contenderem, testarer publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. h. e. Totam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budæus. [Excitarem, subaudi Testes. Sic Implorarem testem, ut Testimonium apud Suet. Jul. 17.

Implorare & Testari. Cic. pro Sull. 64. Implorarem sensus vestros, uniuscujusque indulgentiam in suos testarer.

Testari, Protestari. Ulpian. in l. Pro hærede. in princ. D. de acquirenda hæreditate. Ceterum si quid pietatis, si quid custodiæ causa fecit, si quid non quasi hæres egit, sed quasi alio jure dominus: apparet, non videri pro hærede gessisse. & ideo solent testari liberi, qui necessarii exsistunt, non animo hæredis se gerere, quæ gerunt: sed aut pietatis, aut custodiæ causa, aut pro suo.

Testari, Testamentum facere. Liv. 1. 34. Qui cum, ignorans nurum ventrem ferre, immemor, in testando, nepotis decessisset, puero, post avi mortem in nullam sortem bonorum nato, ab inopia Egerio inditum nomen. [Quia nimirum Omnibus testamentis adhibebantur testes.

Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Divus Trajanus. D. de mili. testam. Id privilegium, quod militantibus datum est, ut quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cujus bonis apud te quæritur, convocatis ad hoc hominibus, ut voluntatem suam testaretur, ita locutus est ut declararet quem vellet sibi hæredem esse, &c.

TESTANS, Partic. pro Testatore. Ulp. in l. Cum res. §. sed si id petatur. D. de leg. 1. Nisi alia mens fuerit testantis.

Carmina testantia mores. Ovid 1. de Pont. 9. 43.

TESTĀTUS, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. pass. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti, si ei reddidisses, te minus invidiæ habiturum: rem nihilominus testatam futuram. i. e. Notam & compertam.

Clara atque testata res. Cic. 4. Verr. 187. Ut res quam maxime clara atque testata esse posset, in jus ad Metellum Carpinatium voco, tabulasque societatis in forum defero.

Abjicere rem testatam. Cic pro Muren. 45.

Amor testatus populo. Ovid. 3. Trist. 6. 5.

Probitas testata in omne tempus. Ovid. 3. de Pont. 1. 93

Clarum, testatum pervulgatum. Cic. 4. Verr. 104. Quæ cum ita essent, tantane amentia præditus, atque audacia fuisti, ut in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso pervulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbuntur. Cic. in Partit. 32. i. e. Testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. 48. postremo ego causam sic agam, Judices, ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut nemo a vobis ut istum absolvatis, per gratiam conetur contendere.

Actis populi Rom testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. h. e. Approbatum. Cic. pro Flacc. 26. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Ulp. in l. 1. D. Usufruct. quemadm. cav. Recte autem facient hæres & legatarius, qualis res sit, quum incipit frui legetarius, si in testatum redegerint: ut inde possit apparere, an & quatenus rem pejorem legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, h. e. Rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. 2. Fam. 2. Istam rationem meam dicam, ut aut te in meam sententiam adducam, aut certe testatum apud animum tuum relinquam, quid senserim.

A testato: cui opponitur Ab intestato. V. INTESTATUS, & TESTATO infra.

Testatior, Comparativus, Magis certum. Cic. pro Cœl. 64. Nam necesse est fuisse non paucos, ut & comprehendi Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testatior.

TESTĀTIO, ōnis. f. [μαρτυρία, ἀλαμαρτυρία, διαθήκη, Gl G.L.] Quintil. lib. 5. cap. 13. Si quid ab adversario, testationibus comprehensum, &c.

Testatio quid sit apud Jureconsultos atque alios Latine scribentes, quæ subjiciemus, palam faciunt. Quintil. lib. 5. cap. 7. Sæpe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus utrinque. Hæc enim se pars jurejurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius D. De iis qui notantur infamia. Lucius Titius crimen intendit C. Sejo, quasi injuriam passus: atque in eam rem testationem apud Præfectum Prætorio recitavit. Præfectus fide non habita testationi, nullam injuriam L. Titium passum esse a C. Sejo pronuntiavit. Quæro, an testes, quorum testimonium reprobatum est, quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Ulpian. in l. Moris est. § 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, neve libellos concipiant, vel testationes consignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quæ ad probationem valeant, conficere. Hujusmodi autem testationes olim non a personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed a privatis hominibus signabantur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Ibid. 45. Ejus rei conditionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; res in dubium venire non potest. Idem 7. Verr. 101. Iste in tabellas refert: obsignat signis amicorum providens homo, ut contra hoc crimen, si quando opus esset, hac videlicet testificatione uteretur. Quintil. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque sæpe dictum, sæpe dicendum est: quum eas non solum refelli, sed etiam accusari, sciamus esse usitatum. Quum sit autem in his, aut scelus signatorum, aut ignorantia: tutius ac facilius id, quod secundo loco diximus, tractatur, quod scilicet pauciores rei fiunt. Hæ testationes dicuntur etiam Consignationes.

Quintil.

Quin. lib. 12. c. 8. p. 1079. B. Optimus est in dicendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas consignationes, ipsum denique adversarium quædam non negaturum. Ideoque opus est intueri omne litis instrumentum, quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones, & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. 12. 3. p 1066. B. Itaque eum nec inutilem, si ad horam forte constiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim. [Est & quod vulgo vocant Processum verbalem. Sed & pro ipso Testamento ponit Glossogr.

Testatus, ûs. m. [μαρτυρία] Gloss. Græcolat. Idem.

Testātor, ōris. m. [ὁ διαθέμενος] Qui testamentum condit. Ulpian. in l. Cum res. in prin. D. de leg. 1. Constat, rem ibi esse præstandam ubi relicta; nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit, ibi præstanda est, ubi testator voluit.

Testātrix, īcis. f. Quæ testamentum condit. Paulus in l. Titia. in princ. D. De legatis secundo. Quum Sejus viva testatrice tesseram frumentariam ex causa lucrativa habere cœperit. Ibid. §. Qui ultimus. Paulus respondit: testatricem videri in eo fideicommisso duos gradus substitutionis fecisse. Scævola in l. Pater filium. §. Quindecim. D. De legatis tertio. Quibus permiserat testatrix venundari. Ulpian. in l. Juniano. D. eod. tit. Si modo hoc sensit testatrix.

Testato, Adv. Coram testibus. Ulp. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contra, Sed & si testato convenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c.

Denuntiare alicui testato, Expresse & aperte prædicere. Ulpian. in l. 1. §. Licet autem. D. de periculo & ratio. rei vend.

Testato & Intestato decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 2. D. de jure fisci. conf. A testato, in testatus, Partic.

Testābĭlis, e. Adj. Qui jus habet testimonii præbendi. Gell. 6. 7.

Testāmen, ĭnis. n. Testimonium. Tertull. Carm. adv. Marc. 4. 4. Hoc testamen erat virtutis.

Testāmentum, i. n. [διαθήκη, Gl. L. G. & G. L. μαρτυρία, G. L.] Extrema voluntas. Dictum quod sit voluntatis nostræ veluti testimonium. Unde & Ultima voluntas appellatur. Ulpian. in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ justa sententia de eo, quod post mortem fieri voluerimus. [Dicitur a testium adhibitione. V. testor. Testamentum est mentis nostræ justa contestatio, in id solenniter factum, ut post mortem nostram valeat. Testamentorum genera fuerunt tria. Unum, quod calatis comitiis: alterum quod in procinctu: tertium, quod per æs & libram fit, id est, per mancipationem imaginariam: in quo testamento libripens adhibetur, & familiæ emptor, & non minus quam quinque testes, cum quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pensa adhiberi non potest: quoniam familiæ mancipatio inter testatorem & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamenti. Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, Hæc ut in his tabulis cerisve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos, Quirites, testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc Ulpian. titulo vigesimo ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani.

Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarum nominantur Voconia, Furia, Falcidia, Junia Velleja, Cornelia, Ælia Sentia.

Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremum Carthaginense bellum a Q. Voconio Saxa Aricino tribuno pl. suadente M. Catone Censorio, lata: sanxit hoc, ne qui hæredem relinqueret & filiam supra H-S XXXV. M. Nam Dio. lib. LVI. ita scriptum reliquit. Augustus quibusdam feminis tribuit, ut XXV. M. hæredes esse possent: licet hoc lex Voconia vetaret.

Furia cavebatur, ut a Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quam M. nummûm, legaretur: quod amplius legatum esset, quadruplum restitueretur.

Falcidia cavebatur, ne cui plus liceret legare, quam dodrantem ex tota hæreditate, idlest, ut, sive unus hæres institutus esset, seu plures, apud ipsum, eosve, quarta pars tantum remaneret. Meminit hujus legis Cels. lib. 22. Digestorum, his verbis: Cum de lege Falcidia quæritur, heredis probatio est, locum habere legem Falcidiam, quod dum probare non potest, merito condemnabitur.

In Junia Velleja hoc erat, ut, qui testamentum faceret, omnes eos virilis sexus necessario institueret hæredes: qui, cum nascerentur, hæredes ei futuri essent, eorumque in locum liberi succederent: qui nisi instituti essent, aut si exhæredati, ad exemplum postumorum essent, testamentum ne valeret. Hæ sunt quatuor leges tribuniciæ.

Relinuæ sunt, de quibus dicendum sit, Cornelia Consularis, L. Sullæ, & Ælia Sentia, a duobus consulibus, Augusto principe, Sex. Ælio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamentum facientibus pœnam irrogabat: eaque lege signatores soli tenabantur, ut in Suetonio Aug. 33. legimus. Quod si quis in hostium potestate decessisset, ejus testamentum perinde lex Cornelia confirmabat, ac si, qui testamentum illud fecisset, in hostium potestatem pervenisset. Testis Julianus lib. 28. Digestorum. Testamenta porro lex infirmabat, irritaque prorsus jubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerentur. Hoc est, quæ contra leges, merita, pietatem, facta essent: item illa, quæ a quinque testibus, iisque fide dignis, non essent obsignata. Quod ad septem deinde testes, imperatorum ætate, translatum est. Aque horum generum caussas, de rescindendis confirmandisve testamentis, a Centumviris esse judicatas, quod Hastæ judicium dicebatur, Cicero (passim) Valeriusque (lib. 7. cap. 7. & 8.) declarant. In Ælia Sentia scripta sunt hæc: ut unus modo hæres necessarius fieret: plures si fierent, irritum esset: qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. de Legibus Romanis. P. Manut.

Libertas testamentorum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Subjector testamentorum. Cic. 2. in Catil. 7.

Improbum testamentum. V. improbus.

Inofficiosum testamentum. V. inofficiosus.

Adoptare testamento. Nepos 25. 5. 2.

Apertum est testamentum. Vell. Paterc. 2. 59. 1.

Cavere testamento. V. caveo.

Componere testamentum, Facere, & in ordinem redigere. Cic. 15. Att. 15. Vetus exemplar legit Testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. Resp. 42. In qua provincia mortuorum testamenta conscripsit.

Deducta in testamento scripta non sint. Cic. 2. de Legib 50.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. 111. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Facere testamentum irritum. Cic. 2. Philip. 109.

Habere factionem testamenti. Cic. 7. Fam. 22.

Improbare testamentum. V. improbus.

Instituí tutorem testamento, vel fieri, aut creari: h. e. Ex testamento, vel Per testamentum. Liv. 1. 34. extr.

Mutare testamentum. Cic. pro Cluent. 31.

Nuncupare testamentum. Plin. lib. 24. cap. 22.

Nuncupatum testamentum. V. nuncupo.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milon. 49. Una fui, testamentum simul obsignavi cum Clodio.

Relinquere testamento. Cic. 3. Off. 93. Quum & testamento sestertiûm millies relinquatur.

Resignare testamentum. Hor. 1. Epist. 7. 9.

Ruptum, cui Ratum testamentum, contrarium. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentorum ruptorum, aut ratorum. [Postrema verba in Mss. desunt.

Dolabellam video Liviæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. 7. Att. 8.

Supponere & subjicere testamenta, h. e. Falso & dolose deferre, vel proferre. Cic. in Parad. 6. Si testamenta amicorum exspectas: aut ne exspectas quidem, at ipse supponis. Et 4. Philip. 7. Subjicere testamenta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib. 43.

Testamentārius, a, um. Adj. [διαθηκικός] Quod ad testamentum pertinet: Unde, Testamentariæ tabellæ, & Testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei, qui testamentum vel aliud instrumentum signaverit, scripserit, recitaverit. Plin. lib. 35. cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidisset que adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

Testamentarius, i. m. [διαθηκογράφος, Gl. G. L.] Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliam de falsis, l. Divus. Si quis duobus hæredibus institutis adjecerit, ut si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet, hæreditas redderetur: vel si sine liberis uterque decessisset, ut hæreditas deinde alia manuscriptori testamenti restitueretur, placet testamentario pœnam legis Corneliæ remitti. Ibid. Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius servo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus. [Nisi ad exemp. seq. referenda.

Testamentarius, Falsarius, qui testamentum subjicit, vel supponit. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus, hoc loco differendum est. Idem pro Sext. 39.

Testĭfĭcor, [διαμαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic. 4. Tusc. 55. Nos autem, ut testificor sæpe, de sapiente quærimus.

Testificor me a te rogatum. Cic. in Orat. 35.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. 8. Att. 9.

Testificari sententiam suam. Cic. 8. Att. 1.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Verr. 17.

Testificari deum, pro Testari, & in testimonium invocare. Cic. 10. Att. 9. Nam Deos hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temere monuisse.

Testificātus, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. Cic. 1. Att. 14. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendæ provinciæ.

Lingua testificata deam; Quæ deam juravit. Ovid. 21. Epist. 134.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cæcin. 45.

Testificātio, ōnis. f. [μαρτυροποίημα, Gl. L. G. & G. L. μαρτυροποιία, L. G. διαμαρτυρία, G. L.] Approbatio, quæ testibus, vel multis testimonii fieri solet. Cic de Clar. Orat. 176. Quin etiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum paravisse, idque a se esse deprehensum, seseque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret.

Aliter Idem 1. Fam. 1. Cum summa testificatione tuorum in se officiorum.

Testĭcŭlus, i. m. [ὄρχις, Gl. L. G. & G. L.] a Teste diminutivum. Plur. Testiculi, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Genitalis pars, a pene dependens, tam in homine, quam in brutis dicitur. Auctor ad Heren. lib. 3. 33 Medicus testiculos arietinos tenens. Juven. 11. Sat. 157.

Nec pugillares defert in balnea raucus
Testiculos.

Testiculātus, a, um. Adj. Testiculis præditus. Veget. de Re Vet cap. 7.

Herba testiculata, apud Apul. de Herb. cap. 82.

Testiculor, [κλειτωριάζω] āri. sic Festus exponit, Jumentis maribus feminas, vel mares feminis admovere. In ambiguo sensu per jocum usus est Plautus Amph. 2. 2. 193.

Mihi quoque adsunt testes, qui illud, quod ego dico, assentiant.
Am. qui testes? Al. testes. Am. quid testiculare?

Testu, n. indecl. [ὄστρακον, Gl. G. L.] pro Testa posuit Varro de L. L. 4. 22. vel in Ablativo a Testus, ûs. Charisius 1. Sunt quædam nomina tantum monoptota, ut genu, testu ὄστρακον. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, u littera neutra tantum terminantur, & fere hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, &, ut quidam volunt, testu, quod e numero horum separandum est, quod autores testam potius dixerunt; ut Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent
Scintillare oleum. & Hor. 3. Carm. 14. 20.
Spartacum si qua potuit vagantem
Fallere testa. Alii separantes, amphoræ quidem testam dicunt testudinis vero testu. Sed frustra, nam Græci ὄστρακον sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quam testudinis. Idem aliquot post chartis Testu, ut genu, Flavius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Junius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput Afranius. Indignum vero dici solet testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ovid. 2. Fast. 645.

Ar

Ara fit hic, ignem curto fert ruſtica teſtu. Sic enim legitur in codice manuſcripto. Et 5. Faſt. 510.

Et ſpumat teſtu preſſus uterque ſuo. Quam lectionem retinuit Aldinus.

TESTUĀTIUS, vel TESTUĀCEUS, a, um. Adj. Varro de L. L. 4.22. Teſtuatium, quod in teſtu calido coquebatur. [Niſi neut. ſubſt. eſt.

TESTŪDO, ĭnis. f. [χελώνη, Gl. L. G. & G. L.] Animal tardigradum, ſic dictum, ut ait Varro L. L. 4. 13. quod teſta tegatur. Plin. lib. 9. cap. 10. Dentes non ſunt teſtudini, ſed roſtri margines acuti, ſuperna parte inferiorem claudente, pyxidum modo. In mari conchyliis vivunt, tanta oris duritia ut lapides comminuant. In terram egreſſæ, in herbis pariunt ova, avium ovis ſimilia, ad ducenta numero. Eaque deſoſſa extra aquas, & cooperta terra, ac pavita corpore, & complanata, incubant noctibus. educant fetus annuo ſpatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.

Teſtudo, alia ſignificatione apud Celſum legitur, in l. Labeo. D. De ſupellect. leg. Nam fictili, aut lignea, aut vitrea, aut ærea denique ſuppellectili utebantur: nunc ex ebore atque teſtudine & argento, jam ex auro etiam atque gemmis ſupellectili utuntur. [Hic eſt Ipſa teſta teſtudinum majorum expolita, qua olim, ut etiam nunc ſolent, pretioſam ex ligno ſupellectilem, arculas, lectos, &c. incruſtabant. V. infra.

Acuta teſtudo, Echinus marinus. Martial. lib. 13. 86.

Iſte licet digitos teſtudine pungat acuta,
Cortice depoſito, mollis echinus erit. Teſtudine: quia in orbem volvitur echinus. Acuta: quia ſpinas habet pro pilis.

Teſtudo, Pars citharæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Quocirca & in fidibus teſtudine reſonatur, aut cornu: & ex tortuoſis locis & incluſis ſoni referuntur ampliores. Teſtudinem organum, teſtudinis animalis formam habere docet Cic. 2. de Divin. 133. Budæus. [Ex ipſa teſtudine vacuefacta primum Chelyn confeciſſe Mercurium fingunt poetæ. V. Homer. Hymn. in Merc.

Blanda teſtudo. Claud. Conſ. Mall. Theod. 252.

Callida teſtudo reſonare ſeptem nervis. Hor. 3. Carm. 11. 3.

Cava teſtudo. Hor. Epod. 14. 11.

Teſtudo, Machina bellica. Erat autem materia tabulatis contexta, & coriis, Ciliciis, aut centonibus, & aliis, quæ difficulter comburi poſſunt, contecta. Hæc intrinſecus habebat trabem, quæ unco præfigebatur ferreo, & falx vocabatur, ab eo quod incurvata eſſet, & de muro extraheret lapides. Retro enim ducebatur trabs funiculis ſuſpenſa, ut reducta impetuoſius feriret: ideoque & teſtudo dicta a ſimilitudine reptilis, quod caput nunc exſerat, nunc reducat. Sil lib. 1. 365.

Tandem condenſis actæ teſtudinis armis, &c. Hoc etiam inſtrumentum Arietem appellant, ab eo quod aries fronte pugnat. Cæſ. 5. Bell. Gall. 41. Reliquiſque diebus turres ad altitudinem valli, falces, teſtudineſque, quas iidem captivi docuerant, parare ac facere cœperunt. Virg. 2. Æn. 441.

— obſeſſumque acta teſtudine limen. Lucan. lib. 3. 474.

Ut tamen hoſtiles denſa teſtudine muros
Tecta ſubit virtus, &c. Stat. 10. Theb. 303.

Scrutaturque cavas cæca teſtudine turres. V. paulo poſt.

Teſtudo, interdum dicebatur, Quam faciebat exercitus ſe tegumentis ſcutorum undique operiens, ut teſtudo ſuo obducta eſt putamine, eaque ſpecie referebat tectum ædificiorum. Sic autem ſe operiebant crate perpetua clypeorum adverſus ſagittas Parthorum, & adverſus omnia miſſilia ſuperne cadentia, cum urbem oppugnabant. Cæſ. 2. Bell. Gall. 6. Teſtudine facta portis ſuccedunt. Ex Turnebo. Liv. 44. 9. Quum alios decurſus edidiſſent motus: quadrato agmine facto, ſcutis ſuper capita denſatis, ſtantibus primis, ſecundis ſummiſtioribus, tertiis magis & quartis, poſtremis etiam genu nixis, faſtigiatam, ſicut tecta ædificiorum ſunt, teſtudinem faciebant. [De hac ſunt etiam Silii, Virgilii, Lucanique loca ſuperiora exponenda.

Teſtudo, [κάμαρα, Gl. L. G. & G. L. δόλος, G. L.] Loca dicuntur in ædificiis camerata ad ſimilitudinem aquatilium teſtudinum, quæ dutis tergoribus ſunt & incurvis. Virg. 1. Æn. 509.

Tum foribus divæ, media teſtudine templi. Varro 3. de R. R. cap. 5. 1. Igitur teſtudo (ut periſtylium tectum tegulis, aut rete) fit magna, in qua millia aliquot turdorum ac merularum includere poſſint. Virg. 2. Georg. 463.

Nec varios inhiant pulcra teſtudine poſtes.

Thalami culti teſtudine. Ovid. 2. Met. 737.

Pars ſecreta domus ebore & teſtudine cultos
Tres habuit thalamos. Non ſolum ebore (ait interpres) ſed etiam teſtudinum cruſtis thalami ornabantur: quamvis teſtudo ædificium quoque concameratum ſignificet: qua in ſignificatione ſi accipiamus, eburneam teſtudinem intelligemus. Hactenus ille. Ego vero ut putem poetam de teſtudine ſenſiſſe, facit Celſus in l. Labeo, ut ſupra retulimus. V. Teſtudo, alia ſignificatione. &c. [V. Juvenal. Sat. 6. 80.

Teſtudo manus, χειρὸς τὸ ἐπάνω, Gloſſ. Latinogræc.

TESTUDINEĀTUS, a, um. Adj. [ἀψιδωτὸς] Quod concavum & incurvum eſt, teſtudinis more. Columel. lib. 12. cap. 15.

Teſtudineatum tectum. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & teſtudineatum in uſum veniſſe. Quidam leg. Teſtudinatum.

TESTUDĬNĔUS, a, um. Adj. [καμαρωτὸς] Quod eſt teſtudinis.

Teſtudineum Hexaclinon, Opere teſtudineato factum: nam id antiquis ſummo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus inſtituit. Martial. lib. 9. 60.

Teſtudineus gradus, i. e. Tardus. Plaut. Amphit. 4. 3. 53.

Aut teſtudineæ carmen inerme lyræ. Propert. 4. 6. 32.

TESTULA, V. TESTA.

TESTUM, i. n. [κλίβανος] Furnus. Plin. lib. 32. cap. 7. Sub æreo teſto. Hoc Græci vocant Clibanum: unde Panis teſtaceus apud nos dicitur, quem illi Clibanitin.

Catoni videtur Operculum eſſe, quod ollæ ad ignem ferventi imponitur. Sic enim in R. R. cap. 84. Catinum teſto operito. Et deinde; Sub teſtum ſubde.

Teſtum ignis plenum. Petron. cap. 136.

TESTUS, ūs. m. pro Teſta. Sed in Ablativo ſolo uſurpatur; & indecl. haberi poteſt. V. TESTU ſupra.

TESTUACEUS, Adj. V. ibid.

TETANICUS, V. TETANUS.

TETANŌTHRA, orum. n. pl. [τετανόθρα] dicuntur Quæ vim habent erigendi & levigandi cutem. Plin. lib. 32. cap. 7. Utilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanothris.

TETĂNUS, i. m. [τέτανος] Morbus, cum cervix immobilis intenditur. Plin lib. 23. cap. 1. V. ſeq. dict.

TETANĬCUS, a, um. Adj. [τετανικὸς] dicitur, Qui eo morbo laborat, qui Tetanus Græcis dicitur, nempe quum muſculi, qui ſecundum ſpinam ſunt, rigent ita, ut ſe inflectere non poſſint. Id quum anterior pars afficitur, ut ſi mentum pectori annectitur, Emproſthotonus; quum poſterior, Opiſthotonus, ut ſi caput ſcapulis: quum vero ambæ rigent ex æquo, Tetanos vocatur, ut ſi cervix recta & immobilis intenditur: etiamſi, ut ait Celſus lib. 4. cap. 3. quidam minus ſubtiliter & diſcrete his nominibus utuntur. Plin. lib. 23. cap. 7. Datur tetanicis & ſpaſticis. Scribonius Largus comp. 101 Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum muſculi maxillares cum maximo dolore tenſi ſunt, adeo ut aperire os nullo modo poſſint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. Hæc Scribonius. Eſt igitur Tetanos, Convulſionis ſpecies, qua nervi ac muſculi totius corporis diſtenduntur, & quaſi obrigent. Celſ. lib. 2. cap. 1. Frigus modo nervorum diſtenſionem, modo rigorem infert: illud ſpaſmos, hoc tetanos Græce nominatur.

TĔTARTÆUS, a, um. Adj. [τεταρταῖος] Quartanus. Columel. lib. 3. cap. 20. Quod deinde proximum a primo, tum quod eſt tertiæ notæ, vel quartæ quoque: eatenus velut lectarum quodam contenti ſimus tetartæo. De generibus vitium. Al. Tetradio.

TETARTÆUS, i. m. Subaudito πυρετός, pro ipſa Febri quartana. Gloſſ. Græcolat. τεταρταῖος, Quartana.

TĔTARTĔMŎRION, [τεταρτημόριον] Græca dictio, Quadrantem ſignificans: qua dictione utuntur, qui de varietate naſcendi præcepta tradunt, quod dum annorum ſumma colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet. Plin. lib. 7. cap. 49. de varietate naſcendi, Durat & ea ratio, quam Petoſiris ac Necepſos tradiderunt, & tetartemorion appellant, a trium ſignorum portione, qua poſſe in Italiæ tractu cxxvi annos vitæ contingere apparet. Gloſſ. Græcolat. τεταρτημόριον, Quadrans. Eſt, inquit Budæus, Tetartemorion Græce, qui Latine Quadrans dicitur, id eſt quarta pars ſigniferi circuli, hoc eſt tria ſigna. Ad cujus rei intelligentiam ſciendum quod numerus duodenarius & Aſtronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus eſt: unde & aſpectus quadrantales obſervant, & trientales, Sextanteſque, hos duos extremos trinos & Sextiles vulgo vocant. Quadrantalis aſpectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium ſignorum interſtitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin. lib. 2. cap. 15. Martis ſtella, ut propior, etiam ex quadrato ſentit radios ab nonaginta partibus: unde etiam nomen accepit is motus, primus & ſecundus nonagenarius dictus ab utroque exortu. Trientalis eſt aſpectus, qui in quatuor fit ſignis, hoc eſt in tertia parte ſigniferi, quæ conſtant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in ſexta parte ſigniferi, hoc eſt ſexaginta gradibus, & ſignis duobus: ob id ſexagenarius dictus. Semiſſis aſpectus eſt, qui fit per diametrum, id eſt, per lineam circuli dimetientem. Hanc radiationem Mathematici, id eſt Chaldæi, minacem malignamque eſſe dicunt. Hæc fit a ſigno uno ad aliud ſignum, quod ab eo ordine ſit ſeptimum: ut ab ariete ad libram. Triquetrus aſpectus, id eſt trigonus, qui trientem ſigniferi capit, quinto ſigno fit; ut (verbi gratia) in duobus ſignis, quæ tantum inter ſe diſtent, quantum aries & leo. Hujuſmodi radiatio læta felixque eſſe dictitatur. Tetragonus, id eſt quadratus, fit in quarto ab eo, a quo inchoatur, ſigno, id eſt ab horoſcopo, ut ab leone in ſcorpium. Hanc radiationem triſtem putant. Hexagona eſt, quam ſextantem diximus, quæ fit in tertio ſigno, eadem benignitate cum trigona prædita. Propterea Plin. lib. 2. cap. 17. De ſexagenario aſpectu loquens, Hic numerus, inquit, ſexangulas mundi efficit formas. Antedictis quatuor, Genethliaci etiam cardines quatuor addunt, ortum ſcilicet & occaſum, & meſuranium, quod & meſuranema dicitur (vocabulum ubique in Firmico depravatum) hoc eſt locus medii cæli, & huic oppoſitum locum quod Hypogeon dicitur, hoc eſt punctum ſubterraneum, inter ortum occaſumque medium. Ut autem As ipſe Mathematicos impleatur, & omnes ſuas partes habeat, addunt & alia quatuor loca, quæ pigra dejectaque eſſe dicunt: quod nullo ferme radiationis fœdere cum ortu, id eſt cum horoſcopo, conjungantur. Hæc ſunt in ſecundo, ſexto, octavo, & duodecimo ab horoſcopo ſigno. Horoſcopus eſt ea pars cæli, quæ genituræ tempore ab orientali parte cæli emergit in hemiſphærium noſtrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone Natalem horam & Natalitiam appellare poſſumus: ex cujus obſervatione natalitia prædicta fiunt, ut ipſe loquitur de Divinatione lib. 2. Poſſumus etiam Exortivam horam vocare. Græci horoſcopum ab horæ natalis notatione appellaverunt. Huic pars per diametrum oppoſita in ſeptimo (ut diximus) ſigno in occidua cæli parte, occaſus appellatur. Ea autem pars cæli, quæ triginta partibus ab horoſcopo diſtat, in ſecundo ſigno exſiſtens ab eo, in qua horoſcopus inchoatur, Anaphora appellatur, & interdum Epanaphora, quaſi pars jamjam emerſura. Quæ autem pars ſigniferi totidem partibus in demerſu occiduum punctum ſigniferi præceſſerit, quot partibus in emerſu anaphora ab horoſcopo relinquitur, ea pars cæli a Mathematicis Epicataphora dicitur: quod ſignificat præcipitem locum cæli in octavo ab horoſcopo ſigno. Reliqua duo loca nomina habent Malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.

TETER, V. TÆTER.

TETHEA, æ. f. Piſcis marinus. Plin. 32. 11.

TĒTHYS, gen. Tethys & Tethyos, dat. Tethyi. [τηθύς] Cæli & Veſtæ filia, conjunx Neptuni & Nympharum mater, ut ait Salluſt. At Ovid. 5. Faſt. 82. videtur ſentire illam fuiſſe Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu major. Ait enim,

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Unde & Oceani uxorem illam fuiſſe conſtat, quæ quandoque pro Mari ponitur. Tethys autem major filia fuit Cæli & Terræ. Catul. de coma Berenicis, 64. 70.

Æquora Tethyos. Lucan. lib. 3. 233.

Antra ſonantia Tethyos. Stat. 1. Achil. 541.

Cana Tethys. Ovid. 2. Faſt. 191.

— canamque petit Saturnia Tethyn.

Grandæva Tethys. Valer. 2. Argon. 36.

Reciproca Tethys. Sil. lib. 3. 60.

Vaga Tethys. Lucan. lib. 6. 62.
Tethys & Thetis passim confunduntur in MSS. [Et forsan idem est. Apud Hesiodum tamen & Homerum occurrit Θέτις & Τηθύς.

Tĕtĭni, Tetinerini, Tetinisse: Præterita antiqua & obsoleta pro Tenui, Tenuerim, Tenuisse. Pacuv. Medo, Crede, quorsum iter tetinisse ajunt. Acc. Clytemnest. Ut quæ tum absentem rebus dubiis conjugem tetinerit, nunc prodat ultorem. Ex Nonio. 2. 238.

Tetrā, pr. com. a Tetrara Attico, pro Tessara, quod Quatuor significat, non nisi in compositis Græcis dictionibus reperitur. [Immo a Τετρὰς, Quaternio, componuntur seq.

Tetrāchordum, i. n. [τετράχορδον] Instrumentum quatuor chordarum. Vitruv. 5. 4. Tetrachordorum dispositiones sunt dissimiles.

Tetrācōlum, i. n. [τετράκωλον] Sunt autem Tetracola, Conversiones quatuor membris comprehensæ, ut Tricola tribus: quæ tum sunt elegantissima, cum paria paribus relata habent. Senec Controv. 5. 25. Idem 9. 2. Et illud tetracolo: Serviebat forum cubiculo, Prætor meretrici, carcer convivio, dies nocti. Iterum Contr. 5. præf. Hanc ideo sententiam retuli, quia & in tricolis, & in omnibus hujus generis sententiis, curamus ut numerus constet, non curamus ut sensus. Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, Primum tetracolum per translationem vocat, ubi ait, Nulli non post primum tetracolum præferendus. Ex Turneb. Adverf. 3. 8. [Loca tamen Sen. inspiciat lector. Posterior est in pr. lib. 10.

Tetrādōron, [τετράδωρον] Quatuor palmorum. Plin. lib. 35. cap. 14. Vitruv. lib. 2. 2. Ita quod est quoquoversus quinque palmorum, pentadoron, quod quatuor, tetradoron dicitur.

Tetrādrachma, æ. f. [τετράδραχμα] vel Tetradrachmum, i. n. [τετράδραχμον, Gl. G. L.] Nummus quaternas valens drachmas. Liv. 34. 51. Ad hoc clypei argentei decem, signati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum. Tetradrachmum vocant, trium fere denariorum in singulis argenti est pondus. Idem 37. 46. Prælata sunt in eo triumpho signa militaria ducenta triginta: & argenti infecti tria millia pondo, signati tetradrachmum Atticum centum tredecim millia. Cic. 12. Fam. 13. Nam jam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est, nisi quid navibus Laodicenorum supportarit, cito fame pereat necesse est. Famem instantem significat ex caritate frumenti, quum medimnus duodenis drachmis veniret, id est seni modii Romani & semisextarius noster ducato uno. Budæus. [Ejus dimidium fuit Didrachmum, de quo s. l. V.

Tetrāgōnus, i. m. sive Tetragonum, i. n. [τετράγωνος] dicitur Quadrangulare, sive quadratum. Auson. Ecl. 2. 42. penultimam corripit,

Tetragono absolvet dubiarum vincla morarum. De ejus licentia, V. Scal. Lect. Auson. 2. 21. [Gloss. Græcolat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra; Quadratus, quadrata. Τετράγωνον, Quadrum, quadratum.

Tetragrammăton, [τετραγράμματον] Genitivus pluralis, id est, Quatuor litterarum, ut Nomen tetragrammaton. Cujusmodi Hebræis est nomen Dei, יהוה [Immo rectus n. sing. a τετραγράμματος, ὁ, ἡ. Adj.

Tetrāmĕter, tri. [τετράμετρος] Quatuor metra seu mensuras habens. Versus dicitur tetrameter, Qui quatuor habet mensuras, hoc est pedes octo. Unde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus, & longissimus. Ruffin.

Tetrans, antis. m. Quadrans, quarta pars. Vitruv. lib. 10. cap. 11. In capitibus circino dividuntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo, ductis lineis: In tetrantes & octantes dicuntur dividi circinationes, sive rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo dividuntur, ductis a centro ad circumferentiam comparibus lineis, ut æqualia relinquantur spatia. Eadem forma dicitur Tetrans, qua & Dodrans. [Vox hybrida Græca origine, terminatione Latina. Ratio autem, cur non Quadrans maluerit, quia hic assis pars.

Tetrao, onis. m. [τετράων] Avis quædam in deliciis habita. Suet. Calig. cap. 22. Hostiæ erant pavones, tetraones, &c.

Tetrăpharmăcon, [τετραφάρμακον] Quod pharmacis quatuor constat. ut

Tetrapharmacum emplastrum. Cels. lib. 5. cap. 19. Puri autem movendo non aliud emplastrum melius, quam quod expeditissimum est, tetrapharmacon a Græcis nominatur. Habet pares portiones ceræ, picis, resinæ, sevi taurini: si non est, vitulini. Dicitur & Basilicum emplastrum, teste Galeno lib. 3. cap. 1. De compositione pharmacorum secundum locos. Basilicum quidem, sive Regium, quod apud maximos & præstantissimos quosque homines in usu esset.

Tetrapharmacum, Cibi genus, quod ex quatuor pretiosis obsoniis constabat, phasiano, sumine, perna, & crustulo. Spart. Hadr. cap. 21. & Æl. Ver. 5.

Tetrăpŏlis, [τετράπολις] Seleucia, Syriæ regio, cognominata est, ut ait Strabo lib. 16. in qua sunt quatuor insignia oppida, Antiochia, Seleucia, Apamea, Laodicea.

Est & Tetrapolis Attica, de qua V. Steph.

Tetraptōtum, [τετράπτωτον] Nomen dicitur, quod per quatuor casus variatur: ut Spes, spei, spem, spe. V. Grammat.

Tetrarcha, æ. m. [τετράρχης] primario, Qui partem regni quartam detinet. Postea vero pro quovis Gubernatore; unde Reges & Tetrarchæ sæpe conjunguntur. Hor. 1. Serm. 3. 12.

— modo Reges atque Tetrarchas,
Omnia magna loquens. Lucan. 7. 226.
— sicci sed plurima campi
Tetrarchæ Regesque tenent, magnique tyranni. Cic. 2. Att. 9.

Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt.

Tetrarchia, æ. f. [τετραρχία] Hujusmodi principatus. Cic. 1. de Divin. 27. Tetrarchiæ regno, pecuniaque multatus. Idem pro Dejotaro 42. Negat unquam se a te in Dejotari tetrarchia pedem discessisse.

Tetrastĭchon, [τετράστιχον] Græcis dicitur, quum tantum quatuor versibus sententia comprehenditur. ut Distichon, quum duobus. Martial. lib. 7. 14.

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam, &c.

Tetrastŭlus, i. m. [τετρόστυλος] Quatuor habens columnas a fronte. Vitruv. 3. 2.

Tĕtrĭcus, i. m. vel Tetrĭca, æ. f. [τέτρικος] Mons in Sabinis asper atque arduus. Virg. 7. Æn. 713.

Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum,
Casperiam colunt. A quo monte, ut volunt quidam,

Tetrĭcus, a, um. pr. com. Adj. [σοβαρὸς, Gl. L. G. & G. L. ἀυστηρὸς ἀξιόπιστος, ἰταμὸς, L. G.] Tristis, Durus, & severus. Martial. lib. 6. 1

At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,
Quam placido nostras legerat ore preces?

Pavonum educatio magis urbani patris familiæ, quam tetrici rustici curam poscit. Columel. 8. 11.

Lustra tetrica, Severa, sive horribilia. Lactantius. Stat. 9. Theb. 615. Puellæ tetricæ. Ovid. 1. de Arte Am. 721. Al. Tætricus, quasi a Tatrus. In Gloss. utroque modo. [Sed rectius per e, ob pr. correptam

Tetricĭtas, ātis. f. [αὐστηρία, Gl. G. L.] Lucan. ad Pison. 91.

Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum,
Nec fluidum, læta sed tetricitate decorum
Possumus.

Tetrinnio, īre. pr. dub. Auctor Philomel. 2. 2.

In fluviisque natans forte tetrinnit avis.

Tettix, ĭgos. f. [τέττιξ] Cicada. Gloss. Græcolat. Diosc. 2. 45. Und

Tettigōmētra, [τεττιγομήτρα] Cicadarum matrix, ut Ortygometra coturnicum. Plin. 11. 26.

Tettigonion, i. n. [τεττιγόνιον] Dimin. Parva cicada. Plin. 11. 26 Minores ex his sunt tettigonia. Al. Tettigoniæ, f. g.

Tĕtŭli, [ἐτέτυκα, Gl. L. G.] Præteritum antiquum pro Tuli. Acc Andromed. Donec tu auxilium, Perseu, tetulisti mihi. V. Nonium 2. 835

T E U

Teuca, [τεύκη] Regina Illyricorum, quæ ob castitatem meruit ut long tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sæpe frangeret. Hæc ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 6. P. Junium & T. Coruncanium legatos, summa Romanorum injuria interemit.

Teucer, vel Teucrus, i. m. [τεῦκρος] Scamandri Cretensis filius in Troade una cum Dardano genero regnavit, unde Iliensium regum fluxit origo; & a quo Troja vocata est Teucria.

Maximus pater Teucrus. Virg. 3. Æn. 108.

Alter fuit Telamonis filius, ex Hesiona Laomedontis regis filia, & Priami sorore. Is Salamina Cypri condidit, ut testatur Justinus lib. 44. 3. sec Hor. 4. Carm. 9. 17.

Primusve Teucer tela Cydonio
Direxit arcu. Idem 1. Carm. 7. 21.
— Teucer Salamina patremque
Cum fugeret, &c. Hic ab Homero sagittis peritissime usus, ut inquit Acron, inducitur.

Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus, qui scripsit de terra quæ profert aurum: de Cyzicenorum rebus, aliaque complura a Suida commemorata

Teucer, possess. [τευκρεὺς] Idem quod Trojanus, ut est apud Virgilium passim.

Campi Teucri. Stat. 1. Achil. 86.

Teucria, [τευκρία] Troja sic dicta a Teucro. Virg. 2. Æn. 26.

Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

Teucris, ĭdis. f. [τευκρὶς] Teucri filia Cic. 1. Att. 12. pr. Teucris filia, lentum sane negotium. Hoc est (ænigmate enim loquitur) C. Antonius collega meus, olim cum L. Catilina ita conjunctus, ut illi regnum Consul, non aliter quam Teucri filia Dardano, comparare posse crederetur ita porro libidinosus, ut Teucris potius, quam Teucer sit appellandus Varia expositio loci est. V. not. Varior.

Teuchītes, m. [τευχίτης] Junci odorati species laudatissima, a loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 12. cap. 18 Laudatissimus est Nabathæa juncus, cognomine teuchites, proximus Babylonius, pessimus ex Africa, ac sine odore. Est autem rotundus, vinosæ mordacitatis ac linguam. Sincerus in confricando odorem rosæ emittit, rubentibus fragmentis. Dioscorides πυχῖτιν appellat feminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius σχοῖνος, quod etiam in feminino genere ab eodem usurpatur.

Teucrion, i, n. [τεύκριον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Teucrion eadem ætate teucrion, quam quidam hemionion vocant, spargentem juncos tenues, folia parva, asperis locis nascentem, austero sapore, nunquam florentem: Neque semen gignit. Medetur lienibus. Constatque sic inventam: Quum exta super eam projecta essent, adhæsisse lieni, eumque exinanisse. Ob id a quibusdam splenion vocatur. Narrant sues, qui radicem ejus edunt, sine splene inveniri. Idem lib. 24. cap. 15. Chamædrys herba est, quæ Latine trissago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii teucrion appellavere. Folia habet magnitudine mentæ, colore & divisura quercus.

Teudĕrium, i, n. [τευδέριον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ: hodie Padeburna, vulgo *Paderborn.*

Teumēsus, vel Teymessus, i. m. [τευμησσὸς] Mons Bœotiæ, a quo leo Teumesius dictus, inauditæ magnitudinis, qui omnibus terrori erat, quem Hercules, adhuc pæne puer, occidit, eique pellem detraxit, qua postea pro pallio semper usus est. Hic leo a Jove in cælum translatus dicitur, ut gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat.

Est etiam hoc nomine Fluvius, & regio, & parvulum oppidum in Thebanis finibus.

Teumēsius, vel Teymessius, a, um. Adj. [τευμήσιος, ἡ τευμήσιον] Thebanus.

Arva Teumesia. Stat. 2. Theb. 383.
Amnis Teumesius. Stat. 9. Theb. 462.
Cornus Teumesia. Stat. 2. Theb. 624.
Leo Teumesius. Stat. 4. Theb. 86.

Teutātes, [τευτάτης] lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inventorem fuisse Geometriæ & Astronomiæ atque talorum scribit. Lucan. lib. 1. 444.

Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates, horrensque ferisque altaribus Hesus. V. Lactantium Div. Inst. lib. 1. 21. pr.

Teutha, [τεύθη] V. Teuca.

Teuthălis, ĭdos. f. [τευθαλὶς] Herba, quam alii a frequentia geniculorum Polygonaton appellant, alii Polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus nostrum centinodiam & sanguinarium & geniculatam appellat.

Teuthis, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Trojam navigaturi in

in Aulide convenerunt: qui cum forte ab Agamemnone diffideret, atque ob id retro se in patriam vellet recipere, Minervam dissuadentem, atque adeo remorantem hasta vulneravit.

TEUTHIS, [τεύθις] Piscis est osse oblongo atque exserto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele Lolliginem vertit. Hinc Themistocles Eretriensibus ignaviam objiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles, μάχαιραν μὲν ἔχειν, καρδίαν δὲ μὴ ἔχειν, hoc est, Gladios quidem eos habere, cor autem non habere. [Gloss. Græcolat. τεύθις, Lolligina. Et Latinogræc. Lolligo, τεύθις.

TEUTHRANIA, [Τεύθρανία] Plin. lib. 5. cap. 3. Regio est supra Æolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Mysi antiquitus tenuere. Stephanus Teuthraniam a Teuthrante dictam esse censet.

TEUTHRAS, antis. m. [Τεύθρας] Rex Mysiæ, quem Stephanus & Eustathius patrem Thespii dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ovidius secutus videtur, quum Teuthrantiam turbam Thespii quinquaginta filias, ab Hercule compressas, innuit, Epist. 9. 51. Al. Theutrantia. Alii autem Teuthrantiam turbam, non ab avo Teuthrante, sed a Teuthranto Atticæ oppido dictam esse volunt: ubi admiranda pictura videbatur, ut hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.

TEUTHRANTĒUS, a, um. Adj. [Τευθρανίδης] Ovid. 2. Met. 243.

Peneusque senex, Teuthranteusque Caycus

TEUTŎNI, [τεύτονοι] qui & Teuthones & Teutonici dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 14. Germaniæ populi, sic dicti a Teutone Deo, quem terra ortum existimabant. Lucan. lib. 6. 259.

Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.

TEUTŎNĬCUS, a, um. Adj. [τευτονικὸς] ut, Teutonici capilli, quales Teutones gestare solent, hoc est flavi. Martial. lib. 14. 26. Propert. lib. 3. 3. 44.

— & Teutonicas Roma refringat opes.

Furor Teutonicus. Lucan. lib. 1. 256.

Manubiæ Teutonicæ. Gruter. Inscript. p. 436. n. 3.

Vomer Teutonicus. Claud. 1. in Eutrop. 406.

TEUTOSAGI, V. TECTOSAGES.

T E X

TEXO, texui vel texi, textum, [ὑφαίνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Struere componere, concinnare, construere. Sed proprie de tela dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 44.

Texentem telam studiose ipsam offendimus.

Togam texere alicui, Translate. Cic. 2. Fam. 15. Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres Texi, Ornavi interpretatur.

Ea tela texitur, & ea vivendi ratio incitatur in civitate, Proverbialiter a Cicerone 3. de Orat. 224. dictum, pro, Id jam in civitate passim fieri conspicitur. [ἰστὸς Ratio initur. V. in TELA.

Vestes texere. Tibul. lib. 2. 3. 57.

Fiscellam texit hibisco. Virg. 10. Ecl. 71.

Flores texere. Ovid. 10. Met. 123.

Sæpes texendæ. Virg. 2. Georg. 371.

Vasa ex ferulis. Columel. 9. 6.

Plagas texere, Translate. Cic. 4. Acad. 147. Ut quum plus uno verum esse possit, jacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quam de oculorum sensuumque reliquorum mendaciis, & de sorite, aut pseudomeno: quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.

Basilicam texere, Construere, metaphorice dictum. Cic. 4. Att. 15. Paulus in medio foro basilicam jam pæne texuit, iisdem antiquis columnis [Nisi Texit legendum, i. e. Ad tectum perduxit exstruendo.

Carina texitur suis costis. Ovid. 16. Epist. 110.

Navigium texere, Construere. Plin lib. 13. cap. 11.

Nidos texere. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Ad multa alia etiam transfertur. ut,

Epistolas texere, Scribere. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas vero quotidianis verbis texere solemus.

Orationem. Auson. Prof. v. 12.

Opus texere. Cic. 3. Q. frat. 5. Sane texebatur opus luculente, hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis adferebat.

Causas texere leti. Propert. lib. 3. 7. 29.

TEXTUS, a, um. Partic. [ὑφασμένος, Gl. G. L.] Virg. 2. Æn. 186.

Adamas textus. V. ADAMAS.

Iter textum cæcis parietibus. h. e. Cæcum iter intextis parietibus. Servius, Hypallage est. Virg. 5. Æn. 589. De Labyrintho.

TEXTUS, ûs. m. [ὕφασμα] Plin. lib. 9. cap. 35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus, &c. Idem lib. 18. cap. 7. 11. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Viminum textus. Tacit. 2. Ann. 14.

Textus, Subst. pro Ipsius auctoris verbis. Ammian. 15. 7. Rem brevi textu percurram. Idem 15. 8. Et hæc quidem Romæ (ut ostendit textus superior) agebantur. p. 325. V. in indice Francf. alia multa exempla. Sed hoc ibi prætermissum est. H. St. Desiderabatur hæc animadversio in edit. Lugd.

TEXTUM, i. n. [ὑφαντὸν, Gl. G. L.] Martial. lib. 3. 58.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

Illustre textum coronæ, Corona e lauro contexta. Stat. 6. Theb. 366.

Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur. Ovid. 17. Epist. 223.

Pinea texta carinæ. Catul. Argon. 62. 10.

Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virg. 8. Æn. 625.

Textum orationis, pro Stilo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.

TEXTĬLIS, e. Adj. [ὑφαντὸς] Quod textum est. Virg. 3. Æn. 485.

Textilibusque onerat donis. Cic. 5. Tusc. 61. Collocari jussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. [Lego Pulcherrime.

Textilia serta. Martial. lib. 6. 80.

Textilis vestis, ante cujus usum fuit nexilis vestitus. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen.

Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Sen. Medea, 7.

Pictura textilis, Quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cic. 6. Verr. 1. Nego ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspexerit, &c.

Pestis textilis. Cic. 2. Tusc. 20. Tunicam intelligit sanguine Centauri tinctam, quam Deianira Herculi dedit. Verba sunt Herculis. V. loc.

Umbra palmitis textilis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib. 12. 31.

TEXTĬLE, is. n. [ὕφασμα] Liv. 45. 35. Navi regia, onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantum armorum, sed etiam regiorum textilium. Ibid. Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

TEXTOR, ōris. m. [γέρδιος, Gl. L. G. & G. L. ὑφαντὴς, G. L.] Qui texit. Cic. pro Planc. 62. Si pro fabro, aut pro textore emimus. Juven. 9. Sat. 30.

— pingues aliquando lacernas,
Munimenta togæ, duri, crassique coloris,
Et male percussas textoris pectine Galli.

Textores limbularii apud Plautum in Aul. 3. 5. 45. Qui limbos ad vestium ornatum texunt. Turnebus. [Nisi discrete legendum. V. in LIMBUS.

TEXTRIX, īcis. f. [ὑφάντρια, Gl. L. G. & G. L. γεδία, G. L.] Quæ texit. Tibul. lib. 2. 1. 65.

Atque aliqua assidue textrix operata Minervæ
Cantat.

TEXTRĪCŬLA, æ. f. dimin. Puellæ textriculæ. Arnob. lib. 5.

TEXTŌRIUS, a, um. Adj. Sen. Epist. 114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cum maxime agitur, dissilio risu.

Opus textorium. Columel. 9. 6.

TEXTŪRA, æ. f. [ὕφασμα, Gl. G. L.] Opus textorium, sive Actus ipse textoris vel textricis.

Tenuis textura. Lucret. lib. 3. 210.

Aranearum textura, Casses. Plaut. Stich. 2. 2. 24.

Coæ textura Minervæ. Propert. 4. 5. 23.

Texturæ dissimiles inter se. Lucret. 6. 776.

TEXTRĪNA, æ. f. [ἱστουργεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 58. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste non textrinam instituerit.

Textrina, [ὑφαντική] Ars seu scientia texendi. Plin. lib. 11. cap. 24. Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam politura artis ipsa per se tenax ratio textrinæ. Vetus exemplar sic habet,

Et quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ.

TEXTRĪNUM, i. n. [ὑφαντεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 103. Quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.

Item, Ipsa ars. Sueton. de illustr. Gramm. cap. 23. Palæmon primo textrinum, deinde litteras didicit.

Item, Locus in quo naves fiunt. Serv. ad Virg. 11. Æn. 326.

TEXTIVILITIUM, V. TITIVILLITIUM.

T H A

THAIS, ĭdis. f. [Θαΐς] Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis fabulis celebravit Menander, comicus poeta Græcus, unde & Menandrea dicta est. Propert. lib. 2. 6. 3.

Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim

Tanta, in qua populus lusit Erichthonius. Dictam putant nonnulli a pavone παὼς ὁ & παῶνος, ὁ, Pavo. Alii malunt dictam quasi Daidem D versa in TH. δαὶς Latine fax dicitur, a verbo δαίω accendo, uro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1. 2. 5.

Accede ad ignem hunc: jam calesces plus satis. Ignem vocat Thaidem, cujus amore Phædria urebatur.

Fuit & Thais altera, a divo Pannusio admonita, quæ relicto meretricio, sancta mulier evasit. Nam igotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa vero dicente neminem nisi Deum posse conspicere: ille, sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib. 20.

THALAMÆ, [Θαλάμαι] Urbs Messeniæ, teste Stephano, Pasiphaës templo & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, Θαλαμάτης.

THĂLĂMĒGUS, i. f. [θαλαμηγὸς] est Navis genus, a Philopatore Ægyptio rege primum fabricatum, qua Nilum & Ægypti fossas navigaret, eo usu, ut intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadii, latitudine cubitorum triginta & amplius, nec longis navibus nec rotundis omnino similis, prora puppique duplici, fundo lato planoque. Strabonis interpres lib. 17. Thalamiferas naves hasce appellavit, quibus Ægyptii frequenter uterentur solatii causa Oblectantur, inquit, mirum in modum in scaphis thalamiferis. ἐν σκάφεσι θαλαμηγοῖς. Sic enim habent Græca. Sueton. in Cæs. cap. 52. Dilexit & Reginas, &c. sed maxime Cleopatram, cum qua & convivia in primam lucem sæpe protraxit, & eadem nave thalamego pæne Æthiopia tenus Ægyptum penetravit.

THĂLĂMUS, i. m. [θάλαμος, Gl. G. L.] Conjugis utriusque cubiculum. Sæpe pro Cubili, ut Virg. 6 Æn. 280.

Ferreique Eumenidum thalami. Sæpe etiam apud poetas pro ipso Conjugio sumitur.

Certamen thalami. Ovid. 10. Met. 317.

Consors thalami, Conjux, Uxor vel maritus. Ovid. 10. Met. 246.

Cultus thalamus ebore & testudine. Ovid. 2. Met. 737.

Geniales thalami. Claud. 2. in Ruff. 96.

Jugales thalami. Valer. 1. Argon. 226.

Marmoreus thalamus. Virg. 4. Æn. 392.

Vidui thalami. Valer. 2. Argon. 370.

Apparare thalamos. Senec. Troad. 10.

Expertem thalami vitam degere, Expertem conjugii. Virg. 4. Æn. 550.

Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troad. 10.

Habet aliquem thalamus, Qui cubat in thalamo. Virg. 6. Æn. 521.

Indulgere thalamis. Valer. Flacc. 2. Argon. 371.

Inire thalamum. Ovid. 4. Met. 328.

Invadere thalamum alicujus. Virg. 6. Æn. 623.

Lædere thalamos stupro. Sen. Herc. fur. 6.

Miscere thalamos. Sen. Hippol. 12.

Petere thalamos. Ovid. 6. Met. 700.

Tenere thalamos alicujus. Senec. Octav.
Violare thalamos pudicos. Ovid. 1. Amor. 8. 19.
Thalami, pro Alveolis apium. Virg. 4. Georg. 189.
Post, ubi jam thalamis se composuere, siletur
In noctem.

THALASSA, [θάλασσα] Mare Græcis significat, unde varia derivantur.

THALASSÆGLE, es. f. [θαλασσώγλη] Herba circa Indum fluvium nascens. Plin. 24. 17.

THALASSIUS, a, um. Adj. [θαλάσσιος] Marinus. Gloss. Græcolat.
Thalassia, ōrum. n. pl. Loca maritima. Sidon. 1. Epist. 5.

THALASSĬCUS, a, um. Adj. [θαλασσικὸς] Color thalassicus, Similis fluctibus marinis. Græci enim Thalassan mare dicunt. Plaut. Mil. 4. 6. 67.
Nescio quis tecum incedit, ornatu quidem thalassico. Idem Milit. 4. 4. 43.
Palliolum habeas ferrugineum: nam is color est thalassicus.

THALASSĬNUS, a, um. [θαλασσινὸς] Idem. ut, Vestis thalassina. Lucret. lib. 4. 1120. Veneti coloris & marini.

THALASSIO, V. TALASIO.

THALASSŎMĔLI, ĭtis, n. [θαλασσόμελι] Unguentum, quod fit æquis portionibus aquæ maris, imbris, mellis, fictilique vase depicato conditur. Plin. lib. 31. cap. 6. Diosc. 5. 12.

THALASSUS, i. m. V. TALASIO.

THĀLĒS, ētis. m. [Θαλῆς] Milesius, unus e septem, primus omnium astrologiæ secreta penetravit. De Ursa minore disseruit, ut ait Callimachus: ut Eudemus, Solis eclipsin primus prædixit: ut Hippias & Aristoteles, inanimis etiam animas esse putavit, idque ex magnete lapide deprehendisse. Huic tripus aurea, a piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis judicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui deûm hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII, dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, jam senex. Ex Diogene Laertio.
Accipe ex Ausonii sapientibus Thaletis præcepta;
Turpe quid ausurus, te sine teste time.
Vita perit, mortis gloria non moritur.
Quod facturus eris, dicere sustuleris.
Crux est, si metuas, vincere quod nequeas.
Cum vere objurgas, sic, inimice, juvas:
Quum falso laudas, tunc, & amice, noces.
Nil nimium. Satis est, ne sit & hoc nimium.
Thales, Poeta Lyricus Cretensis, quem e Creta Solon Spartam misit, cujus odis ac poesi Spartani deliniti, animorum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbibitam castigarunt. Plutarchus in Solone.

THALĔTĬCUS, a, um. Sidon. Carm. 2. 89.
Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

THALESTRIA, [Θαλησταία] ut Strabo 11. vel THALESTRIS, ut Justin. 12. 3. Regina Amazonum, quam alii Minithæam vocant. Hæc cum trecentis mulieribus occurrit, trigintaquinque dierum inter infestissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, ut liberos ex rege susciperet: & ut visa est uterum implesse, discessit. V. & Curt. lib. 6. cap. 5. qui pariter Thalestrim vocat.

THALĪA, æ, f. [Θάλεια] Una est e Musis., a θάλλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virescat. V. MUSÆ.
Arguta Thalia. Hor. 3. Carm. 6. 25.
Lasciva Thalia. Stat. 2. Silv. 1. 116.

THALIARCHUS, i. m. [Θαλίαρχος] aspirate in Horatio prima syllaba scribi debet, ut nomen proprium sit, in quo insit significatio Magistri, & domini convivii, qui & Symposiarchus vocabatur. Nam Thalia, Convivium etiam Græcis significat. Ex Turneb. Adverf. 11. 28. conf. Hor. 1. Carm. 9. ad Thaliarchum.

THALICTRUM, [θαλίκτρον] Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulo; caulem papaveris. Plin. lib. 27. cap. 13.

THALLUS, i. m. [θαλλὸς] Verbena in Gloss. Græcolat. Virg. in Ciri, v. 376.
Pergit Amyclæo spargens altaria thallo. i. e. Olivæ ramo.
Thalli, [θάλλοι] dicuntur in potris & cæpis & allio medio stipites, a verbo Græco θάλλειν, id est virescere. Unde & pro Germine arborum ponitur. Columel. lib. 11. cap. 3. 48. Thalli cæparum ventis prosternentur, totumque semen excutietur. [In Gloss. Latino Græc. Verbena, Θαλλία.

THALLOPHORI, [θαλλοφόροι] dicti, Qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ii ut plurimum senes. Unde per jocum Tallophori dicuntur, Qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepin.

THALYSIA, n. pl. [Θαλύσια] Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea convectis, diis primitias consecrabant: dicta ἀπὸ τοῦ θάλλειν, propterea quod idcirco præcipue fierent, ut quæ succisa erant, possent revirescere. V. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 17.

THAMNUS, V. TAMNUS.

THAMYRAS, [Θαμύρας] Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amavit, ac cum eis de cantu certavit, hac conditione ut victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra privatus est: ex quo proverbium manavit in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. V. Erasm. in Proverbiis. Stat. 4. Theb. 183. Et Ovid. 3. de Arte Am. 399.
Tu licet & Thamyram superes, atque Orphea cantu.
Thamyras, Aruspex quidam, cujus meminit Tacit. 2. Hist. 3.

THAPSACUS, [Θάψακος] Urbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluvium, cujus meminit de Cyri expeditione lib. 1. Xenophon.

THAPSUS, [Θάψος] Pæninsula est Siciliæ, versus Syracusas, plana, & quam minimum e mari eminens, adeo ut undis mersa videatur. Unde & Thapsus dicta est ἀπὸ τοῦ θάπτειν, quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Æn. 689.
— Thapsumque jacentem. Scribitur & Tapsus.
Thapsus etiam Africæ civitas, ut ait Plin. lib. 5. cap. 4. V. & Dion. lib. 43.

THAPSIA, [θαψία] Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamen caule, folio fœniculo simili: umbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modice latum, minus quam ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor ejusdem nominis, effossa circa eam terra, vulneratoque cortice. Dicta Thapsia a Thapso pæninsula, in qua primum creditur inventa. V. Plin. lib. 13. cap. 22. & Dioscorid. lib. 4. 157.

THĂSUS, [Θάσος, Θάσος, Steph.] Oppidi insulæque nomen, teste Herodoto lib. 2. Quin etiam in Thasum profectus sum, ubi inveni templum a Phœnicibus conditum, qui ad investigandum Europam navigantes Thasum condiderunt, &c. Fuit hæc insula Aurea vocitata, propter aurum, quod illic effodiebatur. [Immo Aëria, Αἰερία, ut ait Steph.
Est & Thasus, vel Thassus, Insula in Ægeo mari prope Thraciam, vino suo & nuce optima, cujus Varro meminit, celebris. Plin. lib. 14. cap. 7. Nunc vulgo dicitur *Thaso*, aliis *Thasso*, aliis *Taxo*.
Nemorosa Thasos. Stat. 5. Theb. 182.

THĂSIUS, a, um. Adj. [Θάσιος] ut, Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18.
Vites Thasiæ. Virg. 2. Georg. 91.

THASII, [Θάσιοι] Populi in Thaso habitantes.

THAUMACIA, [Θαυμακία] Magnesiæ oppidum, ita dictum a Thaumaco Pœantis. patre. Ejus meminit Plin. lib. 4. cap. 9.
Thaumaciam alteram Stephanus collocat ad sinum Maleacum.

THAUMANTIAS, ădis. f. [Θαυμαντιάς] dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiæ Oceani, nuntia deorum in rebus malis, ut Mercurius in bonis. Ceterum ex admiratione hoc nomen forsan accepit, quæ admiratio de ejus coloribus nascitur. Auctor Servius in illud Virg. 9 Æn. 5.
Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est; θαῦμα enim Græce, miraculum significat.

THAUMANTIS, ĭdis. f. Idem. [Θαυμαντὶς] ut,
Imbrifera Thaumantis. Stat. 3. Silv. 3. 81.

THAUMANTĒUS, a, um. Adj. [Θαυμάντειος] ut,
Virgo Thaumantea. Ovid. 14. Met. 845.

THE

THĔĂGĔNĒS, is, m. [Θεαγένης] Tres Athenis Theogenes diversis temporibus fuisse Suidas refert. Unum qui de Homero scripsit.
Alium qui καπνὸς, id est Fumus est cognominatus, quod multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac dives videri volebat.
Tertius, vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia publice ac privatim multa laude digna gessit.
Quartum addit Pausanias, Athletam, patria Thasium, qui CXL coronas ex certaminibus retulit.

THEAMĔDES, [θεαμήδης] Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam ut ille ferrum occulta quadam naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellitque. Plin. lib. 36. cap. 16.

THEANGĔLA, [Θεάγγελα] Cariæ oppidum, unum ex iis, quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt attributa. Auctor Plin. lib. 5. cap. 29.

THEANO, ûs. f. [Θεανὼ] Mesopotamia, seu Cressa genere, vel, ut alii scribunt, Metapontina, aut Thuria; mulier Pythagorea, Leophronis filia, & uxor Brotini Crotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Auctor Plotinus. Theano item apud Homerum memoratur.

THEĀNUM, V. TEANUM.

THĔĀTRUM, i. n. [θέατρον, Gl. G. L.] a verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem Ædificium in hemicycli speciem factum, ad videnda scænæ spectacula idoneum. Cic. 1. de Finib. 49. Tanquam e theatro exeamus. Juven. 10. Sat. 128.
— sævus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem, & pleni moderantem frena theatri. Demosthenem scilicet.
Spectandi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere Curules Ædiles, Censorum jussu, Attilius Serranus, & L. Scribonius Libo. Fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, ut equester ordo seorsum a plebe in XIIII gradibus sederet, iis tamen equitibus exceptis, qui sive suo, sive fortunæ vitio decoxissent, cui generi certum locum assignavit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent. Hinc illud in Antonium, 2. Philipp. 44. Tenesne memoria, te prætextatum decoxisse? Patris, inquies, ista culpa est. Concedo: illud tamen audaciæ tuæ, quod sedisti in Quatuordecim: cum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus, quamvis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primum igitur senatores in sedibus Circo proximis considebant. Secundo loco proxime sedisse equites putabam, cum, exceptis senatoribus & magistratibus, dignitate anteirent, sed a Cornelio Tacito monitus, opinionem mutavi. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confuse, tantum ut XIIII ordines haberent. Nero, inquit lib. 15. cap. 32. pr. equitum Romanorum locos sedilibus plebis antepositi apud Circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.
Alta fundamenta theatri. Virg. 1. Æn. 423.
Arcto theatro stipata Roma. Hor. 2. Epist. 1. 60.
Cuneatum theatrum. V. CUNEUS.
Curva theatra. Ovid 1. de Arte Am. 89.
Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ovid. 3. Met. 111.
In theatro ac spectaculis. Cic. 2. Att. 19.
Magna theatra. Lucret. lib. 4. 74.
Marmoreum theatrum. Ovid. 2. Amor. 7. 3.
Spissa theatra. Hor. 1. Epist 20. 41.
Theatrum, pro Spectatoribus ipsis. Quintil. lib. 6. cap. 1. extr. Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres tragœdiæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.
Clamosi turba theatri. Stat. 3. Silv. 5. 16.
Theatra reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. h. e. Spectatores.
Versari in theatro, per translationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic. 7. Verr. 35. Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer: ut me Quæsturamque meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem.
Habere theatrum, sane bellum. Cic. 13. Att. 20.

Ingenii theatrum. Cic. de Clar. Orat. 6. Cum forum Populi Rom. quod fuisset quasi theatrum illius ingenii.
Theatrum virtutis, conscientia. Cic. 2. Tusc. 64. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia majus est.
Majoribus theatris propositæ ejus virtutes. Cic. pro Rabir. Post. 42. Multas quidem C. Cæsaris virtutes, magnas, incredibilesque cognovi, sed sunt ceteræ majoribus quasi theatris propositæ.
Magnum theatrum habet ista provincia. Cic. 13. Fam. 65. Summa ejus epistolæ hæc est, ut ornes omnibus rebus Neronem, sicut instituisti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista provincia, non ut hæc nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem atque gloriam. i. e. Multos spectatores: vel ut alii volunt, Magnam fortunam, qualis in theatro esse solet.
Magno theatro spectata familiaritas, Permultis comperta. Cic. 12. Fam. 29. Non modo te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in Pop. Romano arbitror esse, cui sit ignota ea familiaritas, quæ mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est tum, cum est ab A. Gabinio Consule relegatus, quod libere & fortiter salutem meam defendisset.

THEATRĀLIS, e. Adj. [θεατρικὸς, Gl. L. G.] Quod ad theatrum spectat. Cic. pro Sext. 115. Theatrales gladiatoriique consessus.
Vitiosa humanitas indecora & theatralis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Lex theatralis. Quintil. lib. 3. cap. 6. Plin. 7. 30.
Operæ theatrales. Tacit. 1. Ann. 16.

THEATRĪCUS, a, um. Adj. [θεατρικὸς] Idem. ut, August. de Civ. Dei, 6. 6. Theatricæ turpitudines.

THEATRIDIUM, i. n. [θεατρίδιον] dimin. forma Græca, a Theatro deductum, quasi Parvum theatrum: non enim Theatrulum dicimus. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter has & exteriores gradrtim substructum ut theatridium avium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi, sedilia avium.

THĒBA, æ, THEBE, es. & frequentius THEBÆ, ārum. f. [Θῆβη ἢ Θῆβαι] Ovid. 3. Amor. 6. 33.
Quid referam Æsopon, quem cepit Martia Thebe? Stat. 8. Theb. 349.
Vive superstes, ait, diræque ad mœnia Thebæ
Solus abi.
Nomen aliquot urbium, quarum celeberrima fuit in Ægypto, a Busiride Ægypti rege condita, quæ Græce Ἡλιόπολις, id est Solis civitas: ambitu centum quadraginta stadiorum, uti refert Herodotus, quam Plin. lib. 36. cap. 14. totam pensilem fuisse scribit, quæ & centum portas habuit, in quarum singulis memorantur ducenti custodes excelluisse equis & curribus: subter quam reges soliti erant maximos exercitus armatorum educere, nullo ex oppidanis id sentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib. 17. a quo Diospolis vocatur. Demum collapsa, ut alia solent vetustate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata est. Juven. 15, Sat. 16.
Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. Ab hac (teste Plinio libro tricesimo sexto) regio Thebaica, Æthiopiæ contermina, cognominata est. A qua & Thebæi cum diphthongo, & fructus palmarum ejus Thebaides & Thebaicæ dicuntur a Plinio.
Alia Thebe fuit in Bœotia, a Cadmo Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bacchi & Herculis clarissima patria, ab Alexandro Magno postea eversa, quæ Draconigena dicitur, quia a Cadmo cum quinque viris ex ipso dracone ab ipso interfecto natis, constructa fuit. Varro tamen lib. 3. de R. R. cap. 1. pr. scribit, hanc urbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius lib. 4. Met. p. 146. Elmenh. ab eo quod septem portas habebat, inclita tribus ducibus, Aristomene, Epaminonda & Pelopida: ut & Pindaro poeta, Lyricorum principe. Hæc etiam dicta fuit Dircæa, a Dirce fonte. Unde & a Statio Dircæus ager, Thebanus vocatur.
Aoniæ Thebæ. Stat. 1. Theb. 226.
Cadmeæ Thebæ. Propert. lib. 1. 7. 1.
Domitæ bello Thebæ. Ovid. 2. Epist. 71.
Duplices Thebæ. Virg. 4. Æn. 470.
Echioniæ Thebæ. Hor. 4. Carm. 4. 64.
Ectioneæ Thebæ. Ovid. 12. Met. 110.
Herculeæ Thebæ. Sen. Herc. fur. 4.
OEdipodioniæ Thebæ. Ovid. 15. Met. 429.
Truces Thebæ. Claud. de Bell. Gild. 287.
Veteres Thebæ. Propert. lib. 2. 1. 21.
Alias Bacchus in Africa condidit Thebas. Unde Hieronymus in Commentario epistolæ ad Galatas, Prætereo Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quæ civitas nunc Thebestis dicitur.
Alia in Thessalia, a qua etiam Thebani & Thebæi.
Fuit & alia Thebe, Homero teste, in Cilicia, Andromaches uxoris Hectoris patria. Unde Ovid. 4. Trist. 3. 29.
Nec cruciere minus, quam quum Thebana cruentum
Hectora Thessalico vidit ab axe trahi.
Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita, quam interiisse auctor est Cato.
Fuerunt & Thebæ Corsicæ.

THEBÆI, [Θηβαῖοι] Populi Thebas civitatem Ægypti, vel aliam, incolentes.

THEBAICÆ, seu THEBAIDES; dicuntur Palmæ generosiores. Plin. lib. 5. cap. 28. Carne palmæ placent, crusta thebaicæ, succo uvæ & caryotæ. Idem lib. 13. cap. 4. Thebaidis fructus in cados conditur.

THEBAIS, ĭdis, f. [Θηβαὶς] Africæ regio est. Plin. lib. 5. cap. 9. Summa pars Æthiopiæ contermina, Thebais vocatur. Quod nomen potest esse patronymicum a Thebe.
Fluvius est etiam hujus nominis in Caria. Plin. lib. 5. cap. 29.
Thebais, patronym. f. [Θηβαὶς] Ovid. 6. Met. 163.
— & omnes
Thebaides jussis sua tempora frondibus ornant.
Thebais, & Nomen est libri a Statio conscripti de Bello Thebano.

THEBANI, [Θηβαῖοι, ἢ Θηβᾶι] Qui sunt ex Thebe civitate Bœotiæ.

THEBĀNUS, a, um. Adj. [Θηβαϊκὸς] ut,
Agmina Thebana. Stat. 9. Theb. 181.
Arx Thebana. Hor. de Arte Poet. 394.
Duces Thebani. Propert. lib. 2. 9. 50.
Sceptra Thebana. Sen. Theb. 1.

THĒBĒ, es, f. [Θήβη] Nomen virginis, e cuius gremio geminæ columbæ (ut est in fabulis) quum evolassent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem responsa dedit: altera ad silvam Dodonæam, ubi futura mortalibus præcinuit. conf. Steph. in Θῆβαι.

THĒCA, æ. f. [θήκη, Gl. G. L.] Latine Repositorium, vagina, & locus dicitur, in quo quid recondi solet. Varr. 1. de R. R. cap. 48. Proinde ut grani theca sit gluma, & apex arista.
Calamaria theca. Martial. lib. 14. 19.
Numaria theca. Cic. 4. Att. 7. Quare in hoc thecam nummariam ne retexeris: in aliis eris cautior.
Vasorum thecæ. Cic. 6. Verr. 52. Qui videret equum Trojanum introductum, urbem captam esse diceret, afferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum.

THECĀTUS, a, um. Adj. ut, Arcum gestare thecatum. Sidon. 1. Epist. 2

THĒDO, ōnis. m. Piscis quidam apud Auson. Edyll. 10. 89.
Et nullo spinæ nociturus acumine thedo.

THELBENCANE, [Θελβενκάνη] Babyloniæ urbs juxta Euphratis fluvii partem Ptolemæo lib. 5. cap. 20. hodie *Maraga*.

THELĒSIS, Argiva mulier, quæ Argos oppidum Græciæ, a Cleomene Spartanorum rege obsessum, una cum ceteris mulieribus, quum deessent viri, tutata est.

THELICON, ōnis. m. Herba mercurialis. Apul. de Herb. cap. 82.

THĒLIS, ab Ennio vocabatur, quam Græci Thetin nuncupant. Varr. de L. L. 6. 5. Ea Thelis illi mater, &c. quod corrupte in editis legitur. Varr. de R. R. 3. 9. Nec continuo his, quas melicas appellant falso, quod antiqui, ut Thetin Thelin dicebant, sic medicam melicam vocabant.

THĒLYGŌNOS, i, f. [θηλύγονος] Herba, habens frondes frondibus oleæ similes, sed aliquanto pallidiores. Plin. lib. 27. cap. 8. Est & alia cratægonos, quæ thelygonos vocatur. Differentia intelligitur lenitate gustus.

THĒLYPHŌNON, i, n. [θηλύφονον] Herba, ab aliis Scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cujus tactu moriuntur scorpiones. Plin. lib. 25. cap. 10.

THĒLYPTĒRIS, is. f. [θηλυπτέρις] Alterum genus filicis, quasi filix femina: nam fruticosa est, & multos ex se ramos producens. Plin. lib. 27. cap. 9.

THĒMA, ātis. n. [θέμα] Latine, ut vult Gloss. Græcolat. Positio, Casus, dicitur. Est etiam Argumentum a præceptore propositum vel dictatum, quod ubi composuerunt discipuli, jam amplius thema non est dicendum.
Thema controversiæ declamandæ argumentum. Quintil. lib. 7. cap. 2. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant, Cicero præposita.
Thema, apud Suetonium accipitur pro Horoscopo, in Augusto, cap. 94. ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit, ut thema suum vulgaverit: nummumque argenteum nota sideris Capricorni, quo natus erat, percusserit. [Gloss. Græcolat. Θέμα, τὸ ἐν ὥρᾳ τῆς, Constellatio.

THĒMIS, is vel ĭdis, vel istis. f. [Θέμις] Una fuit ex tribus sororibus Jovis, ex qua Minervam suscepit. Hæc Cæli & Terræ filia fuit, quæ Jovis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit. Hanc, teste Festo, putabant eam esse, quæ hominibus præciperet, id petere quod fas esset: eamque esse id existimabant, quod fas est. Nam θέμις Fas apud Græcos designat. Habuitque templum in Bœotia juxta Cephisum amnem ad cujus oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha uxore pro consilio recuperandi humani generis. Fuit & alia Themis, quæ alio nomine Carmentis dicta est. Alii Themin vel Themista (utroque enim modo dicitur) Jus & Justitiam esse putant: eandemque consiliorum oraculorumque præsidem esse, propterea Homerum θεμιστόων, verbum quod vaticinari & oracula dare significat, pro Leges ferre & jura reddere accepisse Odysseæ decimo. Budæus.
Fatidica Themis. Ovid. 1. Met. 320.
Longæva Themis. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 217.
Parnassia Themis. Ovid. 4. Met. 642.

THĒMISCYRA, orum. vel THEMISCYRON, i, n. [Θεμίσκυρα] Cappadociæ urbs est, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 3. & Mela 1. 21.

THĒMĪSON, ōnis, m. [Θεμίσων] Medicus apud Herodotum: cujus meminit & Cornel. Celsus sæpius.

THEMISTA, [Θεμίστα] Cic. in Pison. 63. Licet Themista sapientior, os tuum ferreum Senatus convicio verberari noluisti. Sane Themis accusativos habet Themin & Themista. V. THEMIS. Ab accusativo Themista fit nominativus Themista hujus Themistæ. Est autem Themista eadem quæ & Themis, consiliorum præses. V. not. Var.

THĒMISTIUS, [Θεμίστιος] Philosophus sub Juliano imperatore, cujus Præfectus Prætorii fuit Constantinopoli: scripsit Paraphrasin in Aristotelis Physicam libris VIII. in Analytica item. Præterea edidit sua, videlicet de intentione & inscriptione prædicamentorum: disputationes etiam quasdam. Hic Valentem Imperatorem, quotidie sævientem in Orthodoxos auctoritate sua & epistolis reddidit mitiorem. Suidas.

THĒMISTOCLES, is. m. tert. dub. [Θεμιστοκλῆς] Athenienses Nicoclis vel potius Neoclis filius. Sic enim Ovid. 1. Pont. 3. 69.
Arma Neoclides, qui Persica contudit armis. Fuit prodigus ac lascivus prima juventute, postea dux delectus res inclitas gessit. Piræum ædificavit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit. Tandem civium invidia exsul, ad Artaxerxem confugit, a quo quum pugnare compelleretur invitus adversus patriam, recenti tauri sanguine hausto, se ipsum necavit, vir alioqui præstantissimus. Epistolas reliquit plenas acuminis ac prudentiæ Hæc ex Suida. Cic. de Fin. 2. 104. Themistocles quidem, quum ei Simonides, aut quis alius, artem memoriæ polliceretur, Oblivionis inquit, mallem: memini etiam quæ nolo, oblivisci non possum quæ volo.

THEMISTOCLĒUS, a, um. [Θεμιστοκλεῖος] Adj. Cic. 10. Att. 8. Pompeji omne consilium Themistocleum est.
Exsilium Themistocleum. Cic. ibid.

THEMISTŌGŌNES, [Θεμιστογένης] Syracusanus historicus, Cyri expeditionem & bella, quæ in historia Xenophontis continentur, composuit. Auctor Suidas.

THENSA, V. TENSA.

THEOCRĪNES, [Θεοκρίνης] viri proprium, qui primum tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & sycophanta. Unde & Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte, Æschinem tragicum Theocrinem vocat. Erasmus in Chiliadibus.

THEOCRĪTUS, i. m. [Θεόκριτος] Syracusanus, patre Praxagora, cognomento Sunechides, matre Philina, qui sub Ptolemæo Lagi filio emicuit,

emicuit, appellatus fuit Moschus, scripsit Dorica lingua Bucolicon carmen, quod exstat.

Theocritus alter, Chius patria, unde & Theopompus fuit historicus, ejus æqualis, & in administratione Reip. æmulus, scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Auctor Suidas. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 3. Antigonus rex Theocritum Chium, de quo juraverat quod ei parsurus esset, occidit propter scomma ab eodem de se dictum. Vide reliqua ibidem.

THĔŎDĂMAS, [Θεοδάμας] Pater Hylæ fuit, qui quum Herculi cum Deianira & Hylo filio in Deiopes venienti esurientique cibum denegasset, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Qua propter Theodamas convocatis popularibus, arma adversus Herculem movit: feruntque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculem, ut etiam Deianiram uxorem armaret, quæ & in mamilla vulnerata sit. Ipse tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylam secum abduxit, quem tum deinde pro carissimo habuit, secumque etiam cum Argonautis reliquis proficiscens abduxit. Qui postea quum in Mysis aquatum solus ivisset, in silva quadam, sive in fontem præcipitatus, sive, ut fabula habet, a Nymphis abreptus, periit. Hercules autem interitum ejus sic doluit, ut relictis Argonautis retro abierit, Hylamque per omnem regionem requisiverit, de qua re est apud Apollon. Argon. 1. & apud Flaccum & Propertium lib. 1. Eleg. 2. aliosque nonnullos. Scribunt alii Thyodamas.

THEODAMANTĒUS, a, um. Adj. [Θεοδαμάντειος] ut, Hylas Theodamanteus. Propert. lib. 1. 20. 6.

THĔODECTES, æ. m. [Θεοδέκτης] Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis, & Aristotelis. Conversus deinde ad tragœdias, scripsit fabulas L. Decessit Athenis natus annos XLI. Scripsit & versibus artem Rhetoricam, laudavit & virum Artemisiæ Mausolum, una cum claris eo tempore oratoribus.

Theodectes orator, superioris filius, scripsit Encomium Alexandri regis Epirotarum: commentarios historiæ, artem Rhetoricam lib. VII. aliaque complura. Auctor utriusque Suidas.

Theodectes in primis (ut Aristoteles sæpe significat) politus scriptor, atque artifex. Cic. in Orat. 172.

THĔŎDŌRUS, [Θεόδωρος] Byzantius sophista, qui a Platone vocatus est Δωροδαίδαλος, scripsit contra Thrasybulum & Andocidem, & alia multa. Suidas.

Theodorus & Theladeus fratres Samii, sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis signum incœpit, alter Theodorus Ephesi eodem tempore, ex alio saxo absolvit: quibus simul compositis ita convenit, ut unum corpus, ab uno artifice & ex uno lapide sculptum videretur. Genus artis hujus est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum, non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, ut ex variis multisque lapidibus in unum corpus in certam mensuram statua perficeretur. Hæc Diodorus. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuerit, unusque consuluit subiiciendos esse carbones fundamentis Ephesii templi. Idem primus ferrum fundere docuit, statuamque ferream fecit. Auctor Pausanias.

Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem Syriæ civitas est non longe ab Ascalone. verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cujus tempore fuit. Ejus discipuli Theodorei sunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps, quum secessisset Rhodum, eum studiose audivit, ut Quintil. lib. 4. tradit.

Theodorus, cognomine ἄθεος, de quo & aliis Laertius in Aristippo, & Suidas V.

THĔŎDŎSIA, æ. f. [Θεοδοσία] Tauricæ Chersonesi urbs, Ptolemæo auctore, lib. 5. cap. 6. hodie *Caffa*, olim ditionis Genuensium, nunc Turcarum. Taurica Chersonesus hodie vocatur Precopia.

THEODŎSIUS, [Θεοδόσιος] Strabo lib. 12. In Bithynia fuere viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filii ejus mathematici.

THEŎDŎTA, æ. [Θεοδότη] Meretrix Elea lepida in primis & festiva: cujus meminit Xenophon de factis & dictis Socratis: & Laërtius in vita Arcesilai.

THEŎDŎTION, i. n. Vitruv. lib. 7. cap. 7. Creta viridis pluribus locis nascitur, sed optima Smyrnæ. Hanc autem Græci Θεοδότειον vocant, quod Theodotus nomine fuerat, cujus in fundo id genus cretæ primum est inventum.

THEŎDŎTUS, [Θεοδοτος] Patria Chius, ultimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Ægyptiorum satrapis, an Pompejus, post prælium Pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus, pro sententia dixit, recipiendum quidem esse, sed receptum occidendum: adjiciens vetus illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc postea, Cæsare interfecto, Brutus in Asia repertum, & ad se adductum, interfici jussit. V. Plutarchum in vita Pompeji.

Theodotum alium memorat Philostratus in sophistis, qui tempore Herodis Attici præfuit Athenienium scholæ.

THEOGNIS, ĭdis, m. [Θέογνις] Poeta Græcus, cujus exstant Sententiæ elegiaco carmine, & alia. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Jovis fili, nunquam tui oblivisco exordiens neque finiens.

THEŎGŎNIA, [Θεογονία] Deorum generatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 36. Quum vero Hesiodi Theogoniam, id est originem deorum, interpretatur, tollit omnino, &c. V. HESIODUS.

THĔŎLŎGĬA, [Θεολογία] Latine Ratio vel sermo de divinitate dicitur. [Gloss. Græcolat. Θεολογία, Dei proverbia. An θεολόγια; vel θεῦ λόγια;

THEOLŎGUS, i. m. [Θεόλογος] Cic. 3. de Nat. Deor. 53. Principio Joves tres numerant ii, qui theologi nominantur.

Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 54.

THEOMBRŎTUS, [Θεόμβροτος] philosophus fuit Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrini, cujus meminit Laërtius in Metrocle.

THEOMBROTIOS, [Θεομβρότιος] Herba magica, qua Persarum reges adversus omnia & animi & corporis incommoda utebantur. Plin. lib. 24. cap. 17. Theombrotion triginta schœnis a Choaspe nasci, pavonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem a regibus Persarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatemque mentis, eandem semnion a potentiæ majestate appellari.

THEOMNESTUS, [Θεόμνηστος] Cous; ut auctor est Strabo lib. 14. vir fuit clarus administratione Reipublicæ, & Niciæ æmulus.

THĔON, ōnis, [Θέων] Theones apud Suidam plures: sed notior cunctis, philosophus Alexandrinus, eisdem, patria, tempore, & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodosio seniore, scripsit de Astrologia, commentariosque in Ptolemæum & Astrolabium parvum, & alia.

Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore superior, siquidem sub Augusto, post Arrium philosophum, emicuit: scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam, & alia.

Aliud item ejus nominis Stoicus Antiochenus, cunctis antiquior, scripsit Apologiam Socratis.

Quartus Smyrnæus. V. Suid.

Quintus etiam Alexandrinus, Sophista cognominatus Ælius, scripsit in arte Rhetorica.

Theon Sidonius Sophista, præcepit in patria Constantini II tempore. His Theonem sculptorem addit, inter quinque, qui Mausoleum cælavere, Plin lib. 35. cap. 11.

THEŌNĪNUS, a, um. Adj. [Θεώνειος] ut, Dente Theonino rodere. Hor. 1. Epist. 18. 82. Theon, inquit Acron, dicacissimus, id est loquacissimus, fuit & maledicus, per quem maledici & detractores intelliguntur.

THEŎPHĂNES, [Θεοφάνης] Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeji Magni; cujus meminit Cic. pro Arch. 24.

THEŎPHILES, [Θεοφιλής] Religiosus, in Gloss. Græcolat.

THEŎPHĪLUS, [Θεόφιλος] Cæsareæ Palæstinæ præsul Severo imperante: cujus meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præsul imperante M. Antonino librum in Marcionem edidit: tum alia, quæ ab Hieronymo commemorantur.

THEOPHŎRŪMĔNI, [Θεοφορούμενοι] sunt Homines numine afflati: sic dicti, quod non sua sponte, sed divino numine feruntur. Cujusmodi Cumæa Sibylla a Virgilio describitur 6. Æn. 46.

— cui talia fanti
Ante fores subito, non vultus, non color unus,
Non comptæ mansere comæ: sed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: majorque videri,
Nec mortale sonans: afflata est numine quando
Jam propiore Dei.

THĔŎPHRASTUS, [Θεόφραστος] ex Eresso Lesbi civitate fuit, Aristotelis & discipulus & scholæ successor. Euphrastus, deinde Theophrastus vocatus, ob oris & eloquentiæ suavitatem, quum antea Tytamus appellaretur. Habuit discipulos ad duo millia. Opera ejus a Diogene commemorantur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelem de Animalibus. Exstant hodie decem de Plantis conversi a Theodoro Gaza, aliaque opuscula. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone.

Theophrastus Aristotelis discipulus, de Rhetorice diligenter scripsit. Quintil. lib. 3. cap. 1. 11.

Theophrastus divinitate loquendi nomen invenit. Cic. in Orat. 62.

Theophrastus in dicendo dulcis. Cic. de Clar. Orat. 21.

Theophrastus alter fuit Ephesius. Ælianus de Varia historia. [Nisi error est.

THEOPOLIS, V. ANTIOCHIA.

THĔŎPOMPUS Gnidius, [Θεόπομπος] & orator, & historicus post Thucydidem & Herodotum: quibus, ut in historia minor, ita oratori magis similis, ut qui antequam esset ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Theopompus, Rex Spartanorum, quum primus instituisset ut Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ potestati oppositi, quemadmodum postea Romæ Consulari imperio Trib. pleb. sunt objecti, atque illi uxor dixisset, id egisse illum, ut filiis minorem potestatem relinqueret: Relinquam, inquit, sed diuturniorem. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. Quintilianus ramen lib. 2. cap. 13. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens.

Fuit item alius Antiquæ comœdiæ poeta, ut Suidas auctor est.

Præter hos Theopompus Gnidius, Cæsaris familiaris, Artemidorum habuit filium, qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat, ut scribit Strabo lib. 14.

THEOPOMPĒUS, a, um. Adj. [Θεοπόμπειος] Cic. in Orat. 207. Placet omnia dici Isocrateo Theopompeoque more.

THEOPOMPĪNUS, a, um. Adj. Cic. 2. Att. 6. A nobis, quæ tibi uni legamus, Thopompino genere, aut etiam asperiore multo pangentur. Hoc dixit, quia Theopompus, in historiis suis mores hominum aspere accusabat. [Forte Thepompio reliquit, Θεοπομπείῳ.

THEŎRĒMA, ātis. n. [Θεώρημα] Latine Speculatio dicitur. Theoremata sunt speculamenta disciplinarum, & veluti commentationes. Cic. de Fato, 11. Etenim si est divinatio, qualibusnam a perceptis artis proficiscitur? percepta appello. quæ dicuntur Græce Θεωρήματα.

THEORIA, æ. f. Speculatio. Cic. 12. Att. 6. Gell. 1. 12. [Gloss Græcolat. Θεωρία, Spectacula, Ludi.

THEORĒTĪCE, es, f. [Θεωρητική] Ars vocatur, quæ nullum exigens actum, ipso rei, cujus studium habet, intellectu contenta est. Quintil. lib. 2. cap. 18.

THEŌRI, [Θεωροί] Athenis dicebantur, Qui quotannis publico nomine in Delum navigabant Apollini litatum: quorum etiam navis, qua vehebantur, Theoris dicebatur. Auctor Suidas.

THEOXĔNA, [Θεόξενα] a Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, se principitem dedit in mare. V. Liv. lib. 40. 4.

THĒRA, æ, f. [Θῆρα] Insula una est ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti sunt Theræi, qui Cyrenen in Africa condidere. Thera olim Callista dicebatur, ut Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib. 17. de hac Plin. lib. 4. 12. Protinus ab Io abest Thera vigintiquinque millibus passuum. In ea est Eleusis Civitas; ut lib. 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur insula lib. 4. quam Justinus putat Theramnem, alii Corsi. am.

THERAMENES, [Θηραμένης] Civis Athenienſis, unus ex triginta tyrannis, qui cum a collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum ceterorum omnium, tum præcipue Critiæ cujusdam, qui reliquos, ut potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in se concitavit: tandemque per calumniam circumventus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam avide hausisset, quod reliquum erat, e poculo ejiciens, Propino (inquit) hoc pulchro Critiæ. Meminit Cic. 1. Tusc. Quæst. 96. qoem vide.

THERAMNÆ, arum, sive THERAMNE, es. f. [Θεράμναι Steph.] Idem quod, THERAPNÆ, pl. vel THERAPNE, es. f. [Θεράπνη Pausan.] Urbs Lacconiæ in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2. 3. & Plin. lib. 4. cap. 5. Stat. lib. 3. Theb. 422.

Tænareumque cacumen, Apollineasque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, ἀπὸ τῶν θεραπόδων, quod ibi Dioscuri religiosissime colerentur.

Thærapnæ etiam Urbis nomen est in insula Creta. Plin. 4. 12.

Animosa Therapne. Sil. lib. 6. 303.

Umbrosæ Therapnæ. Stat. 4. Silv. 8. 53.

THERAPNÆUS, a, um. Adj. possess. [Θεραπναῖος] Ovid. 16. Epist. 196.

Da modo te facilem, nec dedignare maritum,
Rure Therapnæo nata puella, Phrygem. Stat. 2. Silv. 2. 111.
Blanda Terapnæi placeant vineta Galesi.

THERAMNE, Oppidum Sabiniæ, ex qua Atta Clausus, qui post Claudius dictus est, originem traxit: a quo familia Claudia nomen fortita est. Therapne tamen ubique legendum, ut vult. Drakenborch. ad Sil. q. V.

THERAMNÆUS, a, um. Adj. [Θεραμναῖος] Idem quod Sabinus. Sil. lib. 8. 414.

Ecce inter primos, Theramnæo a sanguine Clausi,
Exsultat rapidis Nero non imitabilis ausis. Therapnæo Drakemb. q. V.

THERAPNÆ, THERAPNÆUS, V. THERAMNÆ, paulo ante.

THERASIA, [Θερασία] Insula juxta Eubœam, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 4. in qua civitas est hodie *Sanctorinum* dicta. V. Plin. 4. 12.

THERIĂCA, æ. f. [Θηριακή] Genus medicamenti compositi contra venenata animalia: cujus confectionem docet Plin. lib. 20. cap. 24. Idem lib. 29. cap. 4. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur a Græcis, quaternis digitis utrinque amputatis, exemptisque interaneis, & livore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinisque exemtis, & addita similagine, atque in umbra siccatis pastillis, quibus ad multa medicamenta utuntur.

Theriaca dicitur ἀπὸ τῶν θηρίων, hoc est a feris sive belluis venenatis, quod hæc compositio adversus omnes belluas venenatas instituta sit.

THĚRICLĒS, [Θερικλῆς] Sculptor insignis fuit; calycibus ex terebintho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. cap. 40. Suidas præterea Thericlis figuli cujusdam meminit, qui primus pocula e luto creditur finxisse. Unde Thericlea pro Fictilibus quidam usurparunt.

THĒRĬŌMA, ătis. n. [Θηρίωμα] Ulcus est, inquit Hermolaus, virilium: interim & sedis & partium aliarum, multo ac nigro sanguine, mali odoris. Atra fit caro & corroditur, ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur ulcus, quoniam serpendo corpus ad ossa usque devorat, inæquale ac cæno simile. V. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate.

THĒRIOTRŎPHĪUM, [Θηριοτροφεῖον] Locus ubi feræ aluntur. Varro 3. de R. R. cap. 13. 2. Nam silva erat, ut dicebat supra quinquaginta jugerum, maceria sæpta: quod non lepo rarium, sed θηριοτροφεῖον appellabat.

THERIONARCA, [Θηριοταρκη] Frutex est subberbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod torporem afferat serpentibus, quasi θηρίων νάρκη. V. Plin. lib. 25. cap. 9.

THĚRISTRUM, & THERISTRIUM, [Θεριστρον καὶ θεριστριον] (utrumque enim reperitur) inter Ornamenta muliebria posita Esajæ 3. cap. quo in loco D. Hieronymus dicit, ea a nobis Palliola posse appellari, quibus obvoluta fuit Rebecca & hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur. Theristra autem & Theristria dicta sunt ab eo quod ἐν θέρει, hoc est in æstate & caumate corpora protegant feminarum. Hæc ille. Locus autem ille de Rebecca est Genes. 24. ad finem, quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se. Idem Hieronymus in libro Hebraicarum traditionum in Genesin, Theristrum, inquit, Pallium dicitur, genus etiam nunc Arabici vestimenti, quo mulieres provinciæ illius velantur. Differentiam autem Theristri & Theristrii videtur facere Pollux lib. 7. cap. 13. ubi utrumque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus. [Alterum scilicet alterius diminutivum. V. Suid.

THERMÆ, arum. f. [Θέρμαι] Siciliæ oppidum, auctore Pomponio Mela lib. 2. 7. Cic. 4. Verr. 83. Inde

THERMITANI, Cic. 4. Verr. 83. V. & Steph.

THERMÆ, arum. f. [Θερμαὶ] Valla, Et balneas & thermas, licet alterum Latinum sit, alterum Græcum: tamen in hoc scilicet differre dicamus, quod in thermis tantum calefacimur, in balneis etiam lavamur. Nam & Baiis, & in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resolvunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, qui non lavant, sed potius ut necesse lavari atque ablui habeamus, efficiunt, ut thermas vocemus, quæ natura sunt calidæ: balneas vero etiam, quæ a nobis calefaciuntur igni. Hactenus Valla in Raudensem. Martial. lib. 3. 25.

Neronianas is refrigerat thermas.
Beatæ thermæ. V. BRATUS.

THERMŬLÆ, arum. f. dimin. Martial. lib. 6. 42.

Hetrusci nisi therm ulis laveris,
Illotus morieris, Oppiane.

THERMEFĂCIO, fēci, factum, ĕre. Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plaut. Stich. 1. 3. 95.

Ego illo me hercule vero eo, quantum potest.
Jam ne exta excocta sunt quod thermefecerat. Nostri temporis editi. Quot agnis fecerat. [i. e. Sacrificaverat.

THERMŎDŎON, ontis. (inquit Serv.) Fluvius est Thraciæ, ad quem Amazones ab Tanai flumine in Asia digressæ, se transtulerunt. Virg. 11. Æn. 659.

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis, &c. Alii legendum putant Thermodontis quadrisyllabum, ut sit versus spondiacus. Ovid. 4. de Pont. 10. 51.

Et tu femineæ Thermodon, cognite turbæ,
Citus Thermodoon. Ovid. 2. Met 249.

Thermodon Melæ 1. 2. & Suid. Θερμώδων. Hinc Adjectiva,

THERMODONTIUS, THERMODONTEUS, & THERMODONTIĂCUS, Unde pugnæ Amazonum appellantur Thermodonteæ. Propert. lib. 3. 13. 13.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,
Thermodonteis turba lavatur aquis. Ovid. 9. Met. 189.
Thermodontiaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiaco. At lib. 12. 611.
Thermodontiaca malles cecidisse bipenni. Claud. 2. de Raptu Proserp. 66. Thermodontiaca securis.

Caterva Thermodontiaca. Senec. OEdip. 5.

THERMŎPŌLIUM, i. n. [Θερμοπώλιον] Locus in quo calida excitamenta & potoria venduntur. Plaut. Rud. 2. 6. 45.

Ne thermopolium quidem ullum ille instruit:
Ita salsam præbet potionem, & frigidam. Perspicue indicat hic locus, in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidam. Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur: ut passo, murrhina, defruto, mellina, mulso: easque calidas bibere solebant. Plaut in Pseud. 2. 4. 52. enumeratis dulcibus potionibus,

Quin in corde instruere quondam cœpit thermopolium. Sic enim legendum censet Turnebus, non OEnopolium, aut Hermopolium. V. Calida in CALIDUS.

THERMŎPŌTO, āre. Plaut. Trin. 4. 3. 6.

— satin in thermopolio
Condalium es oblitus, postquam thermopotasti gutturem? i. e. Calida potione gulam oblectasti, & guttur proluisti.

THERMŎPŸLÆ, arum. f. pl. [Θερμοπύλαι] Mons longissimus, qui incipiens a Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longe a Demetriade protendens, fauces habet angustissimas, juxta quas calidæ aquæ scaturiunt quibus Calidarum portarum nomen loco inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt; ut inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ, Herculi consecratæ. Livius scribis jugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, ut Appennini dorso Italia dividitur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, ideo, inquit, Thermopylæ locus appellatur, nobilis Lacedæmoniorum adversus Persas morte magis memorabili, quam pugna. Hæc omnia fere ad verbum ex Liv. 36. 15. Strabo lib. 9. Thermopylæ a Cenæo absunt freto stadia septuaginta. Cic. 1. Off. 61. Hinc Rhetorum campus, de Marathone, Salamine, Plateis, Thermopylis, Leuctris.

OEtææ Thermopylæ. Catul. ad Mallium, 66. 54.

THĒRŎDĂMAS, sive THEODĂMON, [Θηροδάμας] Rex Scythiæ fuit, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sævirent: ut si casus postularet, ad crudelitatem paratos haberet. Ovid. 1. de Pont. 2. 121.

THERODAMANTĒUS, a, um. Adj. [Θηροδαμάντειος] Ovid. in Ibin, 383.

Therodamanteos ut qui sensere leones.

THĒRŎMĂCHUS, [Θηρόμαχος] Proprium nomen statuarii egregii, qui centesima septima Olympiade florit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

THĒRON, ŏnis. m. [Θηρών] Agrigentinorum tyrannus in Sicilia, qui & Perillum Himeræ tyrannide dejecit, & una cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superavit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profligarunt. Vide Herodotum lib. 7.

Est item Theron Latini cujusdam nomen ab Ænea occisi, apud Virg. 10. Æn. 312.

Canis item nomen, apud Ovid. 3. Met. 211.

THERSANDER, sive THERSANDRUS, [Θέρσανδρος] Polynicis fuit filius ex Argis, teste Statio, qui una cum ceteris Græcorum principibus ad Trojam navigavit. Hunc Virg. 2. Æn. 261. inter eos commemorat, qui tempore excidii Trojani in equo ligneo fuerunt occultati. Al. Thessandrus, vel Tisandrus.

Fuit item hoc nomine Tibicen nobilis, qui una cum Thymbione Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi adventu fuit oppressus. Auctor Xenophon. lib. 4. Rerum Græc.

THERSĬLŎCHUS, [Θερσίλοχος] Antenoris filius, in bello Trojano occisus, quem Virg. 6. Æn. 482. inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent,

— quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit, Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque, &c.

THERSĬTES, [Θερσίτης] Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter conviciantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Homero lib. 2. Iliad. 212. graphice expressa, effecit, ut quum hominem vehementer fœdum significare velimus, Θερσίτειον βλέμμα, id est Thersitæ faciem eum habere dicamus. Juven. 8. Sat. 269.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis. Nomen habet a θάρσος, quod confidentiam prope ac temeritatem significat.

THĒSAURUS, i. m. [Θησαυρὸς, Gl. G. L.] est, ut inquit Paulus Jurisc. De acquir. rer. dominio. l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ, cujus non exstat memoria, ut jam dominum non habeat. Sic enim fit ejus qui invenerit, quod non alterius sit. Plaut. Aul. prol 7.

Sed mihi avos hujus obsecrans, concredidit Thesaurum auri, &c.
Intacti thesauri Arabum. Hor. 3. Carm. 24. 2.
Respondit conjector thesaurum defossum esse sub lecto. Cic. 2. de Divin. 124.
Excudere aliquid, quod lateat in thesauris. Cic. 15. Att. 26.
Habere thesauros alicujus. Cic. 11. Fam. 10.
Obruere thesaurum alicubi. Cic. de Senect. 21.
Recludere thesauros tellure. Virg. 1. Æn. 363.
Supplicare alicui aliquid e thesauris suis. Cic. 2. de Fin. 67.
Thesaurus, Abundantia. Plaut. Asin. 3. 3. 65. Thesaurus copiarum. h. e. Divitiarum.
Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1. de Orat. 18.
Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum, notatos habet. Cic. in Partit. Orat. 109.
Repositus thesaurus. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Thesaurum etiam Pessimæ rei copiam dici posse, Plautus voluit Amphit.

Qui domi uxorem meam impudicitia impedivit, teneo thesaurum stupri. Ex Nonio 6. 45.

Thesaurus mali. Plaut. Merc. 1. 2. 51.

Perii! tu quidem thesaurum huc mihi apportasti mali. h. e. Abundantiam & copiam mali.

Thesauri cavernarum. Plin. lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam, condentem femina in thesauros cavernarum, ejusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum. Plin. lib. 10. cap. 72. Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus: mox inde sensim ad mandendum manibus expromit.

Thesaurus, pro Carcere. Plutarchus in vita Philopœmenis, non ita procul a fine, ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesauro nomen indiderunt, neque auras neque lucem extrinsecus excipiens. Quumque fores nullas haberet, saxum immane obtrudentes includunt,

dunt, ibique, circum locatis militibus, deponunt. De Messeniis & Philopœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod. lib. 17. cap. 8.

THESAURĀRIUS, a, um. Adj. Quod pertinet ad thesaurum, ut Thesaurarii fures, apud Plautum in Aul. 2. 8. 25.
Confige sagittis fures thesaurarios.

THESAURARIUS, i, m. [θησαυροφύλαξ, Gl. G. L.] Thesauri custos.

THESAURĪZO, [θησαυρίζω] āre. Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis linguæ auctoribus non receptum.

THĒSEUS, dissyll. ĕi, vel ĕos. m. [Θησεύς] Ægæi Athenarum regis filius, ex Æthra conjuge: qui dum esset adolescens, opera Medeæ novercæ pæne a patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum Athenarum evectus, tot digna memoratu peregit, ut inter omnes heroes Herculi unus connumeretur. Hic postea extortis patria factus, in insulam Syrum navigavit, ubi periit, interemptus a Nicomede, vel, ut quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis Panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Minervæ, quæ Græce Athena nominatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Hujus gesta, natales, & obitum scripsit Plutarch.
Fidus Theseus. Stat. 4. Silv. 4. 104. V. PIRITHOUS.
Infelix Theseus. Virg. 6. Æn. 618.
Magnanimus Theseus. Senec. Hippol. 9.
Perjurus Theseus. Ovid. 1. Amer. 7. 15.

THESĒIS, ĭdis. f. [Θησηΐς] Poëma Thesei gesta complectens. Juven. 1. Sat. 2.
Vexatus toties rauci Theseide Codri.

THESĪDES, æ. patronym. m. [Θησείδης] Hippolytus Thesei filius. Ovid. 4. Epist. 65.
Thesides, Theseusque duas rapuere sorores. Virg. 2. Georg. 383.
Præmiaque ingentes pagos, & compita circum
Thesidæ posuere. h. e. Athenienses Servius.

THESEUS, a, um. Adj. [Θησεῖος] Propert. lib. 1. 3. 1.
Qualis Thesea jacuit cedente carina
Languida desertis Gnosia litoribus.
Fides Thesea. Ovid. 1. Trist. 3. 66.

THESION, i. n. Herba. Plin. 21. 17.

THĔSIS, [θέσις] Latine Situs, Positio, convertitur in Gloss. Græcolat. Apud Rhetores est Figura, quæ distinguit sensus orationis per commata. Dicta Positio vel positura, quia punctis positis convenienter denotat sensuum partes: vel quia ibi vox pro intervallo dictionis deponitur.
Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. 79. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod ὑποθέσιν Græci, nos Caussam. Infinitum quod θέσιν illi appellant, nos Propositum possumus nominare. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in plerisque eorum: Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars caussæ est. Idem in Orat. 45. Hæc igitur quæstio a propriis personis & temporibus, ad universi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem 9. Att. 11. Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam θέσεις, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, ut & abducam animum ab querelis.
Spatiosæ atque uberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dicere theses. Quintil. lib. 2. cap. 1.

THESMŎPHŎRIA, n. pl. [Θεσμοφορεία, ἑορτὴ Δήμητρος, Gl. G. L. Al. Θεσμοφόρια pl.] Cerealia Latine. i.e. Sacra Cereris, quæ Græce dicitur Thesmophora, quasi Legifera. Prima enim Ceres leges invenisse proditur, quia ante frumentum inventum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum divisione primo nata sunt jura. Ovid. 5. Met. 343.
Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus. Græci θεσμοφόρον Legiferam, ut in Gloss. Græcolat. exponitur. Plin. lib. 24. cap. 9. Græci lygon vocant, alii agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Athenienſium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

THESMŎTHĔTES, æ. m. [Θεσμοθέτης] Legislator in Gloss. Græcolat. exponitur.
Thesmothetæ, Magistratus apud Athenienses, a legum latione ita appellati: qui ætate & usu docti, domi jura dabant, querelas accusationesque cognoscebant, deque controversiis æquo examine cognoscebant, quotannis quoque leges recognoscebant, emendabant, & ad congruentiam sensumque consentaneum reducebant.

THESPIÆ, [Θεσπιαὶ] Oppidum liberum in Bœotia, ad radicem Parnasi, ut ait Plin. lib. 4. cap. 7. vel (ut Strab. inquit lib. 9.) Heliconi proximum. Thespias nobilitavit Praxitelis Cupido, a Glycerio meretrice ibi consecratus. V. Cic. 6. Verr. 4.

THESPIUS, a, um. Adj. [Θέσπιος] ut, Mœnia Thespia. Valer. 1. Argon. 474.
Rupes Thespia. Catul. 59. 27.

THESPIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Θεσπιακός] ut, Mœnia Thespiaca. Valer. 1. Argon. 93.

THESPIĂDES, [Θεσπιάδες] sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non a Thespia matre vel nutrice, ut quidam inepte tradunt, id nomen habentes: sed a Thespia sive Thespiis urbe Bœotiæ, ubi præcipue Musæ colebantur. Auctor Stephan.
Tespiades deæ. Ovid. 5. Met. 310.

THESPIS, [Θέσπις] ex Icaria civitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas invenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemorantur a Suida. Hor. in Arte Poet. 276.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poemata Tespis.

THESPIUS, [Θέσπιος] i, m. Athenienſis, Erechthei regis filius, e pluribus feminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: suscepitque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Auctor Diodor. lib. 5. V. seq. dict. Scribitur & Thestius. [Rectius.

THESPIADES, [Θεσπιάδες] Filiæ Thespii, qui Erechthei, aut (ut alii volunt) Teuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diversis mulieribus natæ: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed jam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab avi nomine Tespiadæ dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex Iphicle fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea urbes condiderunt. Auctor. Diodor. lib. 5. Al. Thestiades. V. præced. dict.

THESPRŌTI, [Θεσπρωτοί] Populi sunt in Epiro, proximi Chaonibus, ut auctor est Plin. in procem. lib. 4 2.
Thesproti Dryopesque ruunt. Lucan. 3. 179.

THESPROTIUS, a, um. Adj. [Θεσπρωτός] ut,
Arva Thesprotia. Sil. 15. 297.
Regna Thesproti subdita. Propert. lib. 1. 11. 3. [An Thesprotis?
Sinus Thesprotius. Liv. 8. 24.

THESSA, æ. f. Piscis. Plin. 32. 11.

THESSĂLIA, [Θεσσαλία] Regio Græciæ, quæ sub Attica olim comprehendebatur, ex una parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege, & Pelasgicum Argos atque Hellas, eadem Thessalia & Dryopis, semper a regibus, cognominata, ut Plin. lib. 4. 7. refert. Dicta Thessalia a Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medeæ filio. Hanc Homer. Argos Pelasgicon nominat. In hac natus est Græcus rex, a quo Græcia. Strabo lib. 10. scribit, dictam fuisse priscis sæculis Pyrrhæam, a Pyrrha Deucalionis uxore. Ibi Deucalion cum uxore Pyrrha, quorum tempore, ut inquit Aristoteles, ingens imbrium illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium cacumina sese receperunt, conservatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, ratibusque ad se confugientes per summa Parnasi juga benigne fovebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Hujus scilicet Thessaliæ a mari & Thermopylis est litus usque ad Penei eruptionem, & extrema Pelii. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt montes viginriquatuor, quorum nobilissimi Pieria, parens domusque Musarum, Pelion, & Ossa, Gigantum bello memorati. Item Pindus, Othrys, Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, ut scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus, Phœnix.
Eximia Thessalia. Catul. Argon. 62. 25.

THESSĂLUS, a, um. Adj. [Θεσσαλός] ut,
Ora Thessala. Catul. 62. 280.
Portenta Thessala, Magica. Hor. 2. Epist. 2. 209. [Ob nobilitatem pempe magicis artibus Thessaliam. V. Apulej pr. lib. 1. Met.
Puppis Thessala, Argo navis. Ovid. 17. Epist. 158.
Terra Thessala. Tibul. lib. 2. 4. 56.

THESSALĬCUS, a, um. aliud Adj. [Θεσσαλικός] ut,
Clades Thessalicæ. Lucan. lib. 6. 62.
Colore Thessalico tincta purpura. Lucret. lib. 2. 500.
Nives Tessalicæ. Stat. 1. Achil. 152.

THESSĂLIS, ĭdis. patronym. f. [Θεσσαλίς] Ovid. 12. Met. 190.
Thessalidum virgo pulcherrima.
Ara Thessalis. Ovid. 13. Epist. 112.

THESSALŎNĪCA, æ, f. [Θεσσαλονίκη] Urbs ampla maximeque insignis, Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib. 7. Thessalonica oppidum Macedonicum, quæ supra ceteras hujus ætatis urbes eximia civilitate floret. Cic. 1. Att. 14. Ego propter viæ celebritatem & quotidianam exspectationem rerum novarum, non commovi me adhuc Thessalonica. Nunc vulgo *Salonica* vocatur, ab aliis *Salonici*; quidam etiam proferunt *Salonichi*.

THESSALONICENSES, [Θεσσαλονικεῖς] dicti sunt ejus Urbis incolæ. Cic. de Prov. Cons. 4. Thessalonicenses, positi in gremio imperii nostri, relinquere oppidum, & arcem munire cogantur.

TESTIUS, [Θεστίος] Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonii profecti essent, & post longum laborem belluam interemissent, præcipua venationis præmia exspectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalantes ductus: seu quia sic usus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini transmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægre ferentes Plexippus & Thoxeus; virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabulam vide apud Ovid 8. Met. 303. & 434. Hinc Plexippum & Thoxea Thestii filios Thestiadas nominat ibidem. conf. THESPIUS.

THESTIADES, THESPIADES, V. in THESPIUS.

THESTORĬDES, [Θεστορίδης] Calchas, filius Testoris. Stat. 1. Achil. 497.
Providus augur veri Thestorides. Ovid. 12. Met. 19.

THESTŸLIS, is. f. Mulier rustica apud Virg. 2. Ecl. 11.

THĒTA, n. indecl. [θῆτα] nomen est litteræ Græcæ, quæ judicibus Græcorum erat nota condemnationis, ut Latinis C, quod ea sit prima dictionis θάνατος, quæ Mortem significat. Hinc Martial. lib. 7. 36. ad Castricum, vocat Mortiferum theta. Et Pers. 4. Sat. 13.
Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

THĔTIS, ĭdis. f. [Θέτις] Pelei Thessaliæ regis uxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis hujus Lucianus fecit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro Mari, ut Tethys, pr. prod.
Æquorea Thetis. Ovid. 11. Met. 226.
Marina Thetis. Hor. 1. Carm. 8. 14.
Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Stat. 5. Theb. 709. Claud. de Rapt Proserp. lib. 1. 148.
Hic latrat Getula Thetis.
Tentare Thetim ratibus. Virg. 4. Ecl. 32. conf. TETHYS.

THEUDASIA, [Θευδασία] Emporium nobile fuit ad Bosphorum Thracium; ita dictum ab uxore Leuconis, ejus regionis tyranni, qui primus hac in urbe emporium instituit, Athenienſibusque illinc frumentum evehentibus multas immunitates concessit: ut est videre apud Demosthenem in oratione adversus Leptinem.

THEUTĂLIS, is. f. Herba. Plin. 27. 12.

THI

THĪA, æ, f. [Θεία] Insula est in mari Cretico, una Sporadum, non procul ab Hiera, quam sua primum ætate emersisse auctor est Plin. lib. 2. cap. 88. & lib. 4. cap. 12.

THIMBRON, ōnis. [Θίμβρων] Lacedæmoniorum dux, qui adversus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi adventu est oppressus, una cum Thersandro citharœdo, cum quo cœnabat. V. Xenophontem Rer. Græc. lib. 4.

THĪNISSA, æ, f. [Θῖνισσα] Africæ minoris, id est Zeugitanæ provinciæ urbs Ptolem. lib. 4. cap. 3. hodie *Tunis*.

Thiŏdămas, [Θιοδάμας] Filius fuit Melampodis, & vates, Statio teste 10. Thebeb. 280 Al. Thyodamas.

Thisbē, es, f. [Θίσβη] Puella fuit Babylonia, quæ amatore Pyramo ad constitutum fero veniente, a fera territa aufugit, ei ita sibique pariter mortis causa fuit. De qua Ovid. 4. Met. 55.

Babylonia Thisbe. Ovid. 4. Met. 99.

Candida Thisbe Stat. 9. Theb. 768.

Thisbēus, vel Thisbæus, a, um. Adj. [Θισβαῖος] Ovid. 11. Met. 300.

Quæ nunc Thisbeas agitat mutata columbas.

Thisias, æ, m. [Θισίας] Siculus antiquissimus artium scriptor. Quintilian. lib. 3. cap. 1. Al. Thysias. Rectius Tisias.

THL

Thlaspi, [θλάσπι] sive, ut aliis placet, Thlaspidion, i, n. [θλασπίδιον] ut Dioscorides 2. 186. & Plin. lib. 27. cap. 13. tradunt, Herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, subpinguibus, in cacumine divisis, cauliculo tenui, semipedali, non sine adnascentibus ramulis, fructu per ambitum ejus contento, summa sui parte parum in latitudine effuso, semine incluso nasturtii, lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, flos albicat. Hanc esse nemo inficiabitur, quam vocant herbarii *nasturtium tectorum*, quod subinde nascatur in parietinis: alii silvestre: vulgus nostrum *sinapi rusticum* appellat, quoniam digitis friatum, sinapim subolet. Ruellius.

THO

Thoas, antis. m. [Θόας] Rex fuit in Thaurica regione: de quo Ovid. 3. de Pont. 2. 59.

Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.

Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypsipyles. Fuerunt & alii hoc nomine.

Clari Thoantis terræ. Ovid. 13. Met. 399.

Thoantēus, a, um. Adj. [Θοάντειος] ut, Diana Thoantea. Valer. 8. Argon. 208. Dianam Tauricam intelligit, cui hostiis humanis sacrificabatur.

Thŏlus, i. m. [θόλος] Græca dictio, qua significatur veluti Scutum breve, quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona suspendi consueverunt. Virg. 9. Æn. 408.

— si qua ipse meis venatibus auxi,
Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi. Servius. Martial. lib. 2. 59.

Ex me Cæsareum prospicis ecce tholum.

Tholum accipiunt quidam pro Testudine alicujus ædificii, sive pro domo rotunda. Ovid. 6. Fast. 296.

Mox didici curvo nulla subesse tholo. i. e. Nulla esse Vestæ simulacra sub ipsa testudine templi rotunda. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter eas piscinas tantummodo accessus semita in tholum, qui est ultra rotundus, columnatus. Stat. 3. Silv. 1. 3.

Quod coleris majore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruvii; Tholum Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib. 7. Tholos intelligimus erectiores testudines, templis addi solitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Eæ fiunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducuntur ambitum. Hæc Philand. [In Gloss. Græcolat. Θόλος, Testudo.

At Cæl. lib. 13. cap. 31. Aristoteles polypi atramentum vocavit Tholon: si dici tamen atramentum potest. Sed & in sepia tholus dicitur, ut philosophus idem scribit. Accentum recipit in ultima, quanquam enotatum aliter invenis in Aristotelis codicibus. Nam tholus si paroxytonon fuerit, orbicularem signat domum, in qua epulari Prytanes consueverant. Et si cui quotidianus in Prytaneo cibus fuisset decretus, honestissimum in Græcia censebatur.

Polypi tholum esse subrubrum Athenæus prodit, in ea parte, quæ dicitur mecon, supra ventrem.

Tholum rotundum columnatum legimus apud Varronem lib. 3. de R. R. cap. 5. Dicitur vero tholus λὸ ἐ περιθῶν, id est a circumcurrendo: inflectiturque sub feminino genere: de qua re & Pollux lib. 8.

Tholia vero, cista est, operculum habens tholoides, sive testudimatum: ex thesauris ejusdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petasum, & umbellam, quam vocent Attici scirrhon.

Tholum denique locum vocant, ubi vasa reconduntur convivalia: sed & tectum in acutum tendens. Hæc Cæl.

Lexicon Græcum, θόλος, ου, ὁ, tholus, testudo templi, umbilicus testudinis, ubi munera dicata suspenduntur. Item locus ubi servabantur scripturæ publicæ Athenis, & ubi ii qui ex Prytaneo essent, cœnare solebant.

Θολὸς, ὄν, ὁ, Turbidus, & nigrum sepiæ atramentum. V. paulo ante.

Θολόω, Turbo. [Gloss. Græcolat. Θολῶδες, Turbulentum, turbatum, limosum.

Cyrillus in opusculo de dictionibus, quæ accentu variant significatum; Θόλος, θόλου, ὁ, Testudo, & locus scripturarum Athenis, penacuitur. Θολὸς, θολοῦ, ὁ, Turbidus, acuitur. Hæc Cyrill.

Thōnis, [Θῶνις] Strab. lib. 17. Urbs est Ægypti, prope Zephyrium promontorium.

Est & eidem Rex, qui Menelaum & Helenam hospitio suscepit. Hinc de medicamentis Helenæ sic Homer. inquit,

Quæ Polydamna dedit, Thonis clarissima conjunx. [Genitiv. Θῶνος, a recto, opinor, Θών.

Thōrax, [Θώραξ] ut scribit Strab. lib. 14. Mons est juxta urbem Magnesiam, in quo dicunt crucifixum fuisse Daphitam grammaticum, propterea quod reges versibus incesseret. Ex quo illud tractum est, Cave a Thorace. Hoc velut ænigmate proverbiali, ut vult Erasmus in Chiliad. festiviter admonebimus, frenandam esse linguam, ne voces, petulanter emissæ, per jugulum aliquando redeant.

Thōrax, ācis. m. [θώραξ] Latine Pectus dicitur, ut vult Gloss. Græcolat. Julius Pollux scribit thoracem esse, quicquid anterioris duntaxat partis a collo usque in coxendicem protenditur, quem conficiunt crates costarum, qui & ὄλμος, hoc est mortarium, dicitur. Medici tamen in refectionibus humani corporis Thoracem accipiunt, Inane quiddam in pectore, extremas costarum partes utrimque contingens. Unde legimus apud Plin. 27. 7. Thoracem purgare.

Thorax, Tunica quæ tantum pectus tegit, cujusmodi infantes gestare moris est apud Italos. Juven. 5. Sat. 143.

— viridem thoraca jubebit
Afferri. Sueton. de August. cap. 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & fubuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

Thorax, Munimentum pectoris, ex ferro, aut alio metallo fabricatum. Lat. Lorica, teste utroque Gloss. Plin. lib. 7. cap. 10. Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigiosæ ostentationis, quingenario thorace plumbeo indutum. Virg. 10. Æn. 337.

— thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æn. 9.

Nexilis thorax. Stat. 4. Theb. 174.

Perfossus Thorax. Virg. 11. Æn. 10.

Densis thoracibus horrens stat manus. Valer. 3. Argon. 87.

Thorācātus, a, um. Adj. [θωρακοφόρος] Loricatus. Qui thorace indutus est, quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35. cap. 10. Parasius pinxit Navarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap. 9. Formatamque inde effigiem Neronis thoracatam.

Thorus, V. torus.

Thorybetron, i. n. Herba. Plin. 26. 8.

Thōs, ōis. m. [θῶς] Lupi genus, ceteris procerius crurumque levitate dissimile, velox saltu, venatu vivens, innocuum homini, per hiemes hirtum, æstate nudum. Auctor Plin. 8. 34. Solin. cap. 33.

Thŏus, i. m. [Θοὸς] Canis nomen, Latine Velox, a θέω ductum. Ovid. 3. Met. 220.

Thoth, [Θώθ] Mercurii nomen apud Ægyptios. V. Herodot.

Thoxeus, [Θοξεὺς] Filius Eurythi, frater Ioles. Senec. Herc. OEth. 3.

Nondum teneras vestite genas,
Necdum fortis sanguine Thoxeu. Verba sunt Ioles.

Thoxeus, Thestii filius & Plexippi frater, V. thestius.

THR

Thrāce, es. [Θρᾴκη] & Thracia, æ. f. Europæ regio, inter partes Scythiæ posita, Macedoniam sequens: quæ a Septemtrione Istrum habet, ab Oriente Pontum, a Meridie Ægeum mare. Olim Scyton: postea Thracia, a Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta. Græce enim θρᾳχὺ asperum dicitur. Est enim regio, ut Pomponius 2. 2. scribit, nec solo tractabilis, & (nisi qua mari propior est) infecunda frigidaque. Habet feros homines aspero cultu. In ea sunt urbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Callipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos. Montes, Hæmus, Rhodope, & Orbelos. Descriptionem hujus quære apud Plin. lib. 4. cap. 11.

Armifera Thrace. Ovid. 2. Epist. 84.

Candida nive Thrace. Hor. 3. Carm. 25. 11.

Dura Thrace. Stat. 5. Theb. 435.

Furiosa bello Thrace. Hor. 2. Carm. 16. 5.

Gelida Thrace. Ovid. 4. de Pont. 5. 5.

Horrida Thracia. Catul. 4. 8.

Lapidosa Thrace. Sen. Troad. 9.

Sæva Thrace. Stat. 5. Theb. 84.

Thrax, ācis. m. [Θρᾷξ] Thraciæ incola. Cic. de Provinc. Cons. 9. Rex Ariobarzanes Consulem vestrum ad cædem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virg. 3. Æn. 14.

Thrace arant, &c.

Tumidi Thraces. Stat. 5. Theb. 75.

Thrācius, a, um. Adj. [Θρᾴκιος] Cic. de Provinc. Cons. 4. Castris Thraciis distincta ac notata via. Al. Threciis.

Agri Thracii. Senec. Med. 8.

Equus Thracius. Virg. 5. Æn. 565.

Thracus, Threcius, & Threicius, a, um. Adj. ut, Ingens Thraca palus. Val. Flacc. 2. 201. Castra Threcia. Cic. de Prov. Cons. 4. Orpheus Threicius. Hor. 1. Carm. 24. 14.

Thressa, [Θρᾶσσα] & Threissa, Mulierem Thracensem significat. Hor. 3. Carm. 9. 9.

Me nunc Thressa Chloe regit. Virg. 1. Æn. 320.

— vel qualis equos Threissa fatigat
Harpalyce.

Thracias, æ, [θρακίας] Dioscoridi, vel Thracius, i, m. Lapis; Silex est tam admirabilis naturæ, ut aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (ut Nicandro placet) eo quod in Ponto Thraciæ flumine inveniatur. V. Galen. 9. Simplic. & Dioscoridem lib. 5. 147.

Thrasceas, æ. m. [Θρασκίας] Ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Aristoteles, Post Argesten ventum flat Tfirascens, spirat inter Septemtrionem & Occasum solstitialem.

Thrāsĕās, æ, m. [Θρασέας] Suidæ, Philosophus fuit Stoicus sub Nerone, a quo quum jussus esset mori, fletum suorum magna constantia compescuit: porrectisque alacriter ad incisionem brachiis, humoque sanguine aspersa, Hunc, inquit, sanguinem libemus Jovi liberatori. Reliqua vide apud Tacit. 16. Ann. 21.

Thrāsius, seu Thrasyllus, [Θράσιος] Vir fuit, qui quum ad exorandas a Jove pluvias Busirin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. Ovid. in Ibin, 397.

Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluvias, victima cæsus, aquas. Idem lib. 1. de Arte Am. 649. [Thrasyllus diminutiv. Græcum est a Thrasycles, Θρασυκλῆς.

Thrāso, [Θράσων] Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunucho, λὸ ἐ θράσος, hoc est ab insolentia & ferocitate impositum. Fuit & Nobilis statuarius ejusdem nominis, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.

Thrasōniānus, a, um. Adj. Sidon. 1. Epist. 9. Paginam Thrasoniano (i. e. Glorioso) fine concludere.

Thrāsybūlus, [Θρασύβουλος] Athenienses exsul, qui comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Atheniis sustulit, juvante Lysandro Lacedæmoniorum duce, exsulesque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quo injuriarum memoria deleretur, exsulibus jurejurando adactis. Cujus Cic. 8. Att. 3. & Valer. 4. 1. De modest. mentionem fecere.

Thrasybulus, dux Milesiorum, qui ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adversa parte oppidanos tentavit. Dumque sic detinerentur, cum insperata classe portum cepit. Frontin. lib. 3. 9. 7.

THRĂSYLLUS, [Θράσυλλος] Atheniensis fuit, rei militaris peritissimus, qui æquali cum Thrasybulo imperio classi præfectus, Mindarum Lacedæmonium, Peloponnesiorum ducem apud Sestum Hellesponti urbem navali prælio superavit. Auctor Thucydid. lib. 8. Justin. 5. 4. V. & supra in THRASIUS.

THRASŬMĂCHUS, [Θρασύμαχος] Carthaginiensis Sophista, qui periodon, & colon, id est membrum primus monstravit, ac modum, qui nunc est, Rhetorices induxit. Fuit discipulus Isocratis, ut scribit Suidas.

THRASYMENUS, V. TRASIMENUS.

THRĒCĬDĬCA, orum. Arma, quibus Threces gladiatores utebantur. Cic. 7. Philipp. 17. Quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet: sed ut appellant ii, qui plane & Latine loquuntur. Myrmillo in Asia depugnavit. Quum ornasset Threcidicis comitem & familiarem suum, illum miserum fugientem jugulavit.

THRENA, quæ Cypriis dicuntur Vestes floridæ ac variegatæ, ab animalibus ejusdem nominis, varietate distinctis ac maculosis, id est ποικιλμάτοις apud Thessalos, ut e recentioribus tradit Cæl. Rhodig lib. 16. cap. 9.

THRIA, æ. sive THRIO, ûs. f. [Θρία ἢ Θριὼ] Stephano, Vicus est Atticæ in tribu OEneïde: a quo Thriasii populi, & campus Thriasius: cujus meminit & Plin. lib. 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

THRION, i. n. [θρίον] ab Atheniensibus Jucundum quoddam edulium vocabatur, quod frondibus ficulnis, quæ θρία Græce vocantur, involvebatur. Varro L. L. 4. 22. A globo farinæ dilatato, item in oleo cocti, dicti a globo globi, ut thrion & placenta. Sunt & ἴτεια Græcis lagana, si quis forte hoc loco ita legendum putet. Turneb. Adverf. 22. 2. Sed alia lectio in editis libris.

THRIDACIAS, [θριδακίας] Mandragora femina, a lactucarum similitudine, quas θριδάκας vocant Græci, nomine imposito. Auctor Dioscorides lib. 4. cap. 17.

THRIPS, [θρίψ] Teredinis genus lignum erodens, culici non dissimile. Auctor Plin. lib. 16. cap. 41. Alii Thryps scribunt.

THRONUS, i. m. [θρόνος] Sedes vel solium dicitur. Plin. 35. 9. Juppiter in throno. [Gloss. Græcolat. Θρόνος, Sedis; θρόνος βασιλικός, Solium; θρόνος ἡγεμονικός, Curulis.

THRONIUM, [Θρόνιον] Oppidum est Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul a sinu Maliaco. Plin. lib. 4. cap. 7.

THRYALLIS, [θρυάλλις] Genus herbæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, crassa, pinguiaque, ad lucernarum lumina apta. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

THRYPS, V. THRIPS.

THRYUS, [Θρυοῦς] Homero Iliad. 2. Fluvius Elidis, qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoessa Iliad. 11. vocatur.

T H U

THŪCŸDĬDĒS, is. m. [Θουκυδίδης] Atheniensis historicus, patre Oloro, genus a ducibus Miltiade & Cimone, qui & ipsi ab Araco Jovis filio originem habuere, duxit, ut Didymus in hist. testatur. Uxorem duxit e Thracia oriundam, alioqui divitem, cujus opes assecutus non in voluptates, sed partim in otium litterarium erogavit. Nam bellum Peloponnesiacum scribere aggressus, tempore, quo illud gerebatur, Atheniensibus pariter ac hostibus Lacedæmoniis militibus, qui bello interessent, mercedem præbebat, uti res quotidie veras ei renuntiarent: quas fidelius accipere sperabat, si non solum ab amicis, sed etiam ab hostibus edoceretur, ne partes quisque suas falso tueretur. Præceptores habuit, in philosophia Anaxagoram, & in rhetorica Antiphontem. Cujus & ipse in 8. Historiæ meminit, dicens eum causam fuisse perdendæ Reipub. ac constituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco scriptore vitæ Thucydidis, quæ Hist. ejus solet præmitti. De hoc Quintil. lib. 10. cap. 1. Dionysius Halicarnasseus scribit Demosthenem adeo Thucydidis stilum probasse, ut ejus librum octies scripserit, totumque fere edidicerit. Floruit Olympiade LXXXVII.

Siculus ille capitalis, creber, acutus, brevis, pæne pusillus Thucydides. Cic. 2. Q. frat. 12.

Graviter sane & probe res gestas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic. in Orat. 30.

Thucydides rerum gestarum pronunciator sincerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. 287. Idem 2. de Orat. 56. Namque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornavit, &c. & post illum Thucydides omnes dicendi artificio mea sententia facile vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat. 15.

Thucydides alios idem Marcellinus Rhetor ponit: unum Milesium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharsalicum Memnonis filium, cujus meminit Polemon in his quæ de Acropoli scripsit. Quartum Poetam natione Achedrysium, cujus meminit Androtion in Attide, dicens eum filium esse Aristonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati versificatoris. Ex Marcellino.

THUCYDIDĬUS, a, um. [Θουκυδίδειος] Adj. Cic. in Orat. 30. Ecce autem aliqui se Thucydidios profitentur, novum quoddam imperitorum & inauditum genus.

THŪLE, es. f. [Θούλη] Insulæ nomen, de qua sic scribit Cl. Bochartus: De Thules insulæ situ (inquit) tres sunt veterum sententiæ. Una Procopii lib. 2. Goth. Thulen esse Scandiam, quæ insula non est, sed pæninsula, & ab iis locis remotissima, in quibus alii Thulen describunt. Secunda est Pytheæ Massil. Thulen sex dierum navigatione in Septemtrionem a Britannia distare, habere nullas in solstitio noctes, & nullos contra per brumam dies, quæ ad amussim Islandiæ quadrant. Tertia sententia est Ptolemæi & Marini, quibus Thule insula est non magna ad gradum 63. ubi dies maxima est 20. horarum, a Britannia vix bidui cursu remota, quæ conveniunt Schetlandiæ, uni Orcadum. Ex his tribus sententiis emergit quarta, quæ nostra est, Græcos & Romanos scriptores, cum ex incerta fama accepissent, in ultimo Septemtrione aliquam esse insulam hujus nominis, atque ea nusquam compareret, tamen quemque sic appellasse, quam putavit esse extremam. Hactenus Bochart. de Phœnic. Colon. lib. 1. cap. 41. Sunt qui Thyle scribunt, minus recte. Hæc insula Poetis celebratissima, cum disjunctissimum aliquid innuere vellent, quasi totius orbis remotissima. Sic Juven. 15. Sat. 112.

De conducendo loquitur jam Rhetore Thule. i. e. Remotissima orbis terrarum regio. Et Virg. 1. Georg. 30.

— tibi serviat ultima Thule.

Hesperiæ vada caligantia Thules. Stat. 4. Silv. 5. 20.

Nigræ litora Thules. Stat. 4. Silv. 4. 62.

THUNNUS, i. m. [θύννος] Genus piscis marini, prægrandis, vulgo noti. Latine dicitur & Sarda, ut vult Gloss. Græcolat. qui cum uno ν θύνος scribit. Al. cum Græca vocali Thynnus. Hor. 2. Serm. 5. 44.

Plures annabunt thunni, & cetaria crescent.

Thunnum, Athenæus lib. 7. scribit appellatum esse ἀπὸ τοῦ θύειν τε, καὶ ὁρμᾷν, id est impetum facere & irruere. Hunc piscem enim admodum celerem & concitatum esse, propterea quod certo anni tempore stimulum, seu œstrum habeat in capite, a quo concitetur atque impellatur, quod item scribit Aristoteles. V. Plin. 9. 15.

THURIĀNUS, i. m. Genus est piscis marini, quem alii Xiphiam vocant. Plin. lib. 32. cap. 11. [Immo Thranis.

THŪRII, ōrum. m. [Θούριοι] Urbs est Calabriæ, quæ & Thuria & Thurion a Thuria fonte dicta est. Hæc prius Sybaris, novissime Copiæ fuerunt appellatæ. Hujus meminit Strabo lib 6. Quum enim Crotoniatæ, adversus quos bellum gerebant, urbem cepissent, inducto fluvio cuncta demersersunt. Pauci ex ea clade superstites adunati cohabitabant, quos temporis intervallo Athenienses, aliique Græci prorsus exstinxerunt. Nam in societatem civitatis pervenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et urbem alium in locum prope transpositam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thurii quum diutius beatam duxissent ætatem, tandem in Lucanorum servitutem tracti sunt. Quumque illos Tarentini destruerent, ad Romanorum tutelam confugerunt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolas, mutato nomine civitatem Copias appellavere. Hinc

THURĪNUS, a, um. Adj. [Θουρῖνος] Ovid. 15. Met. 52.

Thurinosque sinus, Temesenque, & Iapygis arva. Alii legunt Terinosque sinus, &c. Sed male.

THUREUS, THURIBULUM, &c. V. infra TUS.

THURIUM, [Θούριον] Italiæ oppidum, ubi Herodotus vitam finivit, ibidemque in foro, ut quidam memorant, sepultus est, teste Thucydide lib. 3. Strabo vero lib. 14. ait illum ex Halicarnasso Cariæ regia esse, quem postea Thurium vocaverunt, eo quod particeps fuisset coloniæ in Thurios missæ. V. THURII.

THUS, V. TUS.

THUSCI, THUSCIA, V. TUSCIA.

T H Y

THYA, æ. f. [θύα] Arbor odorifera, quæ notiore nomine Cedrus (al. Citrus) dicitur, & ab Homero Trogete, teste Plin. lib. 14. cap. 16. Propert. 3. 5. 63. [Rectius cum diphthongo, Thyia, θυία.

THYAMIS, Fluvius Buthrotum coloniam alluens, & Emathio villæ Attici proximus. Cic. 7. Att. 2. Q. Ciceroni obsisti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod a Cicerone lib 2. de Legib. 7. scribitur, Sed tamen huic amœnitati, quam ex Quinto sæpe audio, Thebanus Epirotes ille tuus nihil, opinor, concesserit: mendosum apparet. Cum enim videatur de fluvio loqui, quem cum Fibreno comparet, nomenque Thebani, fundi potius quam fluminis sit, nec illis in locis ullus fluvius Thebanus memoretur, luxatam fuisse scripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degenerasse. Legendum igitur putem Thyamis Epirotes ille tuus, &c. Hæc Turnebus.

THŸĂS, ădis. f. [Θυάς] Bacchi sacrificula.

Amentes Thyades. Stat. 12. Theb 792.

Concira Thyas pulso tympano. Hor. 3. Carm. 15. 10.

Evantes Thyades effusis crinibus. Catul. Argon. 62. 391.

Excita Thyas commotis sacris. Virg. 4. Æn. 302.

Pervicaces Thyades. Hor. 2. Carm. 19. 9.

THŸĂSUS, i. m. [θύασος] Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: a θύω sacrifico. Virg. 5. Ecl. 30.

Instituit Daphnis thyasos inducere Baccho. Catull. de Berecynth. 61. 28.

Thyasus repente linguis trepidantibus ululat.

THYĂTĪRA, [Θυάτειρα] Insula est maris Ionii, una Echinadum Ætoliæ adjacentium, teste Plin. lib. 4 cap. 12.

Est item Ioniæ civitas in Asia, ad Lycum fluvium, teste eodem Plin. lib. 5. cap. 9. Strabo lib. 13. Mysiæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

THYELLA, [Θύελλα] OEnotriæ urbs, in qua pars Phocensium consedit, ut ex Herodoti sententia refert Stephanus.

Homerus Iliad. β. 348. Thyellam quartam Harpyiam videtur appellasse, respiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & sonoram significat procellam. [Gloss. Græcolat. Θύελλα, Turbo, procella.

THYESTES, is & æ. m. [Θυέστης] Filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantali nepos. Thyestis fabula (inquit Servius) hoc habet; Atreum & Thyestem germanos, quum dissensione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam rediisse: qua occasione Thyestes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium epulandum appofuit: quæ Sol abominatus, ne polluueretur, aufugit. Sed veritas hæc est: Atreum apud Mycenas primum Solis eclipsim invenisse: cui invidens frater, ex urbe discessit tempore, quo ejus probata sunt dicta. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 572.

Nec tam aversus equos Tyria Sol jungit ab urbe. Pers. 5. Sat. 8.

— aut si quibus olla Thyestæ

Fervebit. V. ÆGISTHUS.

THIESTĒUS, a, um. Adj. [Θυέστειος] Cic. in Pison. 43. Thyestea ista exsecratio est, poëtæ vulgi animos, non sapientum moventis.

Mensa Thyestea. Ovid. 4. de Pont. 6. 47.

Mycenæ Thyesteæ. Lucan. lib. 1. 539.

Preces Thyesteæ. Hor. Epod. 5. 86.

THYESTĬĂDES, æ. m. [Θυεστιάδης] Ægisthus Thyestæ filius. Ovid. 2. de Arte Am. 407.

Inde Thyestiaden thalamoque animoque recepit.

THYEUM, i. n. ita Succinum vocabatur in Italia, teste Plin. 37. 2.

THYIA, [Θυία] Nomen filiæ Cephisi, quæ prima Liberi patris initiata fuis

fuit Orgiis, a qua Thyiades & Thyiæ. Herodotus lib. 7. Ab hac Urbs ejusdem nominis in qua colitur.

Thyia, Arbor. V. THYA, conf. seq. dict.

THYITES, [θυίτης] Genus est lapidis durissimi, ex quo mortaria fieri consueverunt: unde & a Plinio lapis mortariorum vocatur, & a Græcis θυίτης, quibus θυία mortarium est. [Gloss. Græcolat. Θυία, θύινον, Murtarium.

THYLE, V. THULE.

THYMALLUS, i. m. Genus piscis pretiosi, de quo Ambros. lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum nostra persecutione, Thymalle, dimittam. cui a flore nomen inolevit, seu Ticini unda te fluminis, seu amorem Athesis umbra nutrierit, flos es. V. reliqua.

THYMBRA, æ. f. [θύμβρα] Herba vulgaris notitiæ. In asperis & gracilibus nascitur, similis thymo: sed minor atque tenerior, ferens spicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & sativa brevior silvestri, quæ propter minorem acrimoniam in cibos recepta est, Latinis Satureja, teste Plin. lib 19. cap. 8. dicitur. Gallis nunc *sarrieta*, nunc *satria*, pedali altitudine, fruticosa, surculosis utrinque coliculis, folio hyssopi, flosculis per intervalla ex purpura candicantibus, odore saporeque gratissimo. Thymbram tamen nonnihil a satureja discrepare sentit Columel. lib. 10. 235. hoc versiculo,

Et satureia thymi referens, thymbræque saporem. Hæc Ruel.

Columel. lib. 9. cap. 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui Tymbram absque aspiratione scribant. [Gloss. Latino Græc. Satureja, Θύμβρα. In Græcolat. deficit interpretatio: puto, quia & Latine Thymbra dici potest: cum aspirata tamen, Θύμβρα, βοτάνη. Latinogræc. Thymbra, sive Conila, sive Satureja, θύμβρα.

Olens thymbra. Stat. 1. Silv. 2. 21.

Gelidæ umbracula thymbræ. Stat. 1. Silv. 2. 222.

THYMBRA, æ. f. [Θύμβρα] Locus vicinus Trojæ, plenus thymbra. Rector Thymbræ, Apollo. Stat. 4. Silv. 7. 22.

THYMBRÆUS, [Θυμβραῖος] Apollo dicitur, a loco Trojæ vicino pleno thymbra: in quo ejus & nemus est, & templum, ubi a Paride Achilles occisus est: unde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, ut Delius. Nam numina a locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Servius ad illud Virg. 3. Æn. 85.

Da propriam, Thymbræe, domum, da mœnia fessis.

Pergama Thymbræa. Stat. 3. Silv. 2. 97.

THYMELE, [Θυμέλη] Nomen mulieris, quæ prima saltationem in scena docuit. Græci θυμέλην Scenam vocant, teste Gloss. Græcolat. hoc est eam theatri partem, ubi gestus agunt histriones. Martial. lib. 1. 5.

Qua Thymelen spectas, deriseremque Latinum,
Illa fronte, precor, carmina nostra legas. Suidas scribit fuisse Aram in theatris Thymelen.

THYMELICUS, i, m. [Θυμελικὸς] Scenicus, histrio. Unde a Vitruvio 5. 8. dictum est, Scenici & Thymelici Græce separatim nominantur. Ulpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam Neque Xystici, nec agitatores, nec qui aquam equis spargunt, ceteraque eorum ministeria, qui certaminibus sacris deserviunt, ignominiosi habentur.

THYMIAMA, ātis. n. [θυμίαμα] Incensum. Gloss. Græcolat. [V. Cels. 5. 18.

THYMIATITIS, is. f. Herba quæ Quinquefolii nomine notior est. Diosc 4. 40.

THYMION, i. n. [θύμιον] Ulcus est, quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, supra latius, subdurumque, & in summo perasperum. Idque summum calorem floris thymi repræsentat, unde ei nomen est: ibique facile finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum sanguinis fundit, fereque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ est, raro majus, interdum perexiguum. Modo unum, modo plura nascuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Pessima tàmen in obscænis sunt, maximeque ubi sanguinem fundunt. Hæc Celsus lib. 5. cap. 28. 14. Al. Acrothymium, ἀκροθύμιον. q. V.

THYMŒTES, [Θυμοίτης] Priami filius fuit ex Arisbe (ut quidam volunt) cujus uxor quum filium peperisset eodem die, quo Hecuba Paridem, afferentibus hariolis eo die natum esse puerum, cujus causa Ilium everteretur, jussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymœtis autem puer est interfectus. Cujus injuriæ ultione in multos dies dilata, Thimœtes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus auctor fuit ut in urbem reciperetur. Hæc fere Servius enarrans locum illum Virg. 2. Æn. 32.

— primusque Thymœtes
Duci intra muros hortatur. & arce locari:
Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant.

THYMOLEON, V. TIMOLEON,

THYMUM, i. n. vel THYMUS, i. m. [θύμον, Gl. L. G.] Herba hortensis, odorata, cujus flore summopere apes delectantur. Plin. lib. 21. cap. 10. Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa solstitia, quum & apes deceperunt, & augurium mellis est. Proventum enim sperant apiarii large florente eo. Læditur imbribus, amittitque florem. Semen thymi non potest deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Martial. lib 5. 40.

Hyblæis madidas thymis placentas. Columel. lib. 11. cap. 3.

Thymum, & transmarina cunila, & serpyllum, &c.

Dulcior thymo. Virg. 7. Ecl. 37.

Cecropium thymum. Virg. 4. Georg. 270.

Apes pascuntur thymo. Virg. 5. Ecl. 77.

Redolentque thymo fragrantia mella. Virg. 4. Georg. 169.

Suffire thymo. Virg. 4. Georg. 241.

THYMIANUS, a, um. Adj. a Thymo; ut Thymianæ oves. Plaut. Bacch. 5. 2. 11. Vetulæ sunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, a Thymo dici videntur. Nam in Narbonensi Gallia Lapidei campi thymo abundabant, eoque infinita pecudum millia conveniebant. Thymianæ tamen hic malæ erunt, credo propter longinquitatem viæ macrescentes. Thymiamæ se in veteribus libris reperisse scribit Joachimus, quæ vox quid significet consulendum Apollinis oraculum, nisi Thymum amantes explices. Ac vidi qui Thymiama defenderet, ut rei divinæ aptas, quales emebantur a parcioribus viliores & macriores. Aliquando & Minæ legendum existimavi, sed quin Thymianæ tueamur, nihil esse videtur causæ. Hæc ad verbum Turneb. Adverf. 24. 11.

THYMITES, [θυμίτης] Vinum, ex thymo confectum: ea forma dictum, ut Absynthites. Columel. lib. 12. cap. 35. Vinum absynthiten & hyssopiten, & abrotoniten, & thymiten, & maratriten, &c.

THYMINUS, a, um. Adj. [θυμινὸς] Ex thymo factum. Columel. lib. 6. cap. 33. Cum melle Attico: vel si id non est, utique thymino celeriter levatur.

THYMOSUS, a, um. Adj. [θυμώδης] Plin. lib. 11. cap. 15. Thymosum mel non coit.

THYNIA, [Θυνία] Strabo lib. 12. Insula in fronte Bythiniæ: hinc

THYNICUS, a, um. Adj. Annulus veteribus dicebatur e mero auro confectus. Isidorus 19. 32. Thynicus, inquit, purus, primum in Bithynia fabricatus: affertque molles Mæcenatis versiculos de morte Horatii Flacci ut id probet,

Lugent te, mea vita, te smaragdus,
Berillus quoque, Flacce: nec nitentes,
Nunc per candida margarita quæro,
Nec quos thynica lima perpolivit
Annellos, nec laspios lapillos. Emendante Turneho 20. 2.

THYNUS, a, um. Adj. [Θῦνος] ut, Merce Thyna beatus. Hor. 3. Carm. 7. 3. h. e. Bithyna. Acron.

THYNNUS, SARDA, V. CORDYLA, & THUNNUS.

THYON, [θύον] quod apud Homerum est, Citrum interpretatur Macrobius Saturn. 2. 15. Citrum autem illud crediderim, cujus in Atlante monte nobiles silvæ materiam tantis mensarum orbibus suppeditavere Romanis expetitarum deliciis. Turnebus. V. THYA.

THYONEUS, trium syllabarum, [Θυωνεὺς] Bacchi epitheton, quod λὸ θύειν, quod est Sacrificare, deductum putant: eo quod ei adhuc inter humanos versanti sacrificabatur. Hor. 1. Carm. 17. 23.

— nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus prælia. Acron sic exponit, Thyone mater Semeles dicta est, matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter se. Thyoneus autem filius Liberi fuit, qui in Chio insula regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia fuit Hypsipyle, quæ, conjuratione facta adversus viros, sola patrem servavit. Hactenus Acron. Porphyr. vero, Thyone, inquit, Semele a Græcis dicta: unde Thyoneus dicitur.

THYONIANUS, a, um. Adj. Bacchus sic dictus. Catull. 27. 7.

— hic merus est Thyonianus. Quo versu significat Meraca Bacchi pocula per transnominationem. Redivivus enim Bacchus matrique fulminatæ superstes, Thyonianus vocatus est: vel potius illum dilaceratum reducem sospitemque vitæ redditum hoc nomine sacra canebant arcana. Auson. Præf. Edyll. 17. Ne in sacris & fabulis aut Thyonianum mireris aut Virbium, illum de Dionyso, hunc de Hippolyto reformatum.

THYRE, es. f. [Θύρη] Civitas Messeniorum. Sed divus Augustus Lacedæmoniis ascripsit, quod Messenii cum Antonio sensisse viderentur. Stat. 4. Theb. 48.

Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem.

Hinc Thyreaticæ, Spartanorum corollæ quædam appellatæ. Sciendum est, Thyre, numero plurali, genere neutro, per synæresin efferri, θυρέα, καὶ θύρη, etiamsi numero singulari Thyrea [Θυρία] quoque dici potest, ut Steph.

Est & Thyræum, [Θυραῖον] Oppidum in Arcadia.

Thyræ [θύραι] etiam Græce, Latine Ostia dicuntur: a quo θυρείδιον, Ostiolum, in Gloss. Græcolat.

THYREATIS, ĭdis. [Θυρεάτης] patronym. f. Ovid. 2. Fast. 663.

Si tu signasses olim Thyreatida terram.

THYREUS, i. m. Lapis. Plin. 2. 103.

THYRSUS, i. m. [καυλὸς] Virga & caulis cujuslibet herbæ, præsertim vero lactucæ. Plin. lib. 19. cap. 8. Inventum omnes thyrsos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere.

Fragiles thyrsi. Stat. 2. Theb. 664.

Pampinei thyrsi. Claud. 4. Conf. Hon. 602.

Spectabilis thyrsus. Plin. lib. 21. cap. 15.

Teretes thyrsi. Stat. 2. Achil. 175.

Virentes fronde thyrsi. Ovid. 11. Met. 29.

Thyrsus, [Θύρσος] Hasta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib. 5. cap. 1. Dionysum in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 18. ait Liberum patrem tenere thyrsum, quod est latens telum, cujus mucro hedera lambente protegitur. Unde Thyrsigerus dictus est Bacchus. Catul. Argon. 62. 256. Ovid. 3. Amor. 15. 17.

Corniger increpuit thyrso graviore Lyæus. Sen. Herc. fur. 11. 2.

Tectam virenti cuspidem thyrso gerens. [V. Polyæn. Stratag. a pr.

Gravi thyrso metuendus Liber. Hor. 2. Carm. 19. 8.

Quatere thyrsum. Sen Herc. OEth. 4.

Levem thyrsum vibrare manu. Sen. OEdip. 5.

Thyrsus per translationem pro Stimulo & incitamento. Lucret. lib. 1. 921.

— sed acri
Percussit thyrso laudis spes magna meum cor.

THYRSICULUS, i. m. dimin. Apul. de Herb. cap. 68.

THYRSIGERUS, a, um. Adj. [θυρσοφόρος] ut, India thyrsigera. Sen. Hippol. 753.

THYSANON, [θύσανον] sive etiam TYSANON (nam utrumque reperitur) quod & *Syrtibam* vocari tradit Pollux lib. 7. cap. 14. Est autem Fimbria sive ala. Hujus meminit Homerus in ornamentis Junonis lib. 14. Iliad.

THYSBE, V. THISBE.

THYSIAS, æ. m. Siculus scriptor, cujus meminit Quintl. 2. 1.

THYSSELIUM, i. n. Herba. Plin. 25. 11.

THYSUS, i. m. antique Sus. Varro de R. R. 2. 4. Græce dicitur ὗς, olim Thysus dictus, ab illo verbo quod dicunt θύειν, quod est immolare. Ab suillo enim genere pecoris immolandi initium primum sumptum.

T I

T. I. Testamento instituit, Titulum jussit. TI. Tiberius. TI. CÆS. Tiberius Cæsar. TIB. D. F. M. Tibi dulci filio meo. TIBIC. M. D. M. Tibicen Magnæ Deum Matris. TIBVR. Tiburtinus.

TIARA, æ. f. [τιάρα] Ornamentum capitis Perficarum prius mulierum: quo postea usi sunt & reges & sacerdotes. Juven. 6. Sat. 515.

— Phrygia vestitur bucca tiara. Virg. 7. Æn. 247.

— sceptrumque sacerque tiaras. Hic per usurpationem dicitur;

dicitur; nam tiara dicimus, ait Servius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum, quo Phryges utuntur, quum celebrant sacra. Inde Sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

TIARĀTUS, a, um. Adj. Tiaram gestans. Sidon. 8. Epist. 3. Inter satrapas regum tiaratorum.

T I B

TIBARĒNI, [Τιβαρηνοί] Populi Scythici, Pompon. 1. 21. de quibus diximus in dictione TABARENI, quam vide. Valer. Flacc. 5. Argon. 149.

Inde Genetæi rupem Jovis: hinc Tibarenum
Dant virides post terga lacus, &c. Quo de loco doctissima exstat Angeli Politiani epistola ad Pomponium Lætum.

TĬBER, & TIBĔRIS, & per Syncopen, TIBRIS, is, & ĭdis. m. [Τίβερις, ἡ Ὀυμβρεὶς] Amnis Italiæ e media fere longitudine Apennini Aretinorum finibus defluens, tenuis principio, nec fere navigabilis, fertur per centum & quinquaginta millia passuum, non procul Tiferno, Perusiaque & Ocriculo. Hetruriam ab Umbris ac Sabinis, mox Vejentem agrum a Crustumino, deinde Fidenatem, Latinumque a Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluviis augetur: præcipuis autem Nare & Aniene: nec minus tamen aquis, fontibusque in urbem perductis: & ideo quamlibet magnarum navium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primum ab aquarum colore Albula dictus est, deinde Tiberis appellatus: vel a rege Tusco ejus nominis; juxta eum in bello occiso, Virg. 8. Æn. 330.

— asperque immani corpore Tibris, &c.

A quo post Itali fluvium cognomine Tibrim
Diximus: amisit verum vetus Albula nomen. Vel quod τῆς ὕβρεως, hoc est injuriæ fluvius esset, propter regem Tuscorum, latrocinari circa ejus fluminis ripas, ac vastare omnia solitum. Servius, Ut autem, inquit, Tibris dicatur, hæc ratio est, Quodam tempore Syracusani victores ceperunt Syracusis ingentem Athenienfium hostium multitudinem: & eam cæsis montibus fecerunt addere munimenta civitati. Tunc auctis muris, etiam fossa intrinsecus facta est: quæ flumine admisso repleta munitiorem redderet civitatem. Hanc igitur fossam, per hostium pœnam & injuriam factam, Tibrim vocaverunt, ἀπὸ τῆς ὕβρεως. Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem, ubi nunc Roma est, usque ad Rutulos & Ardeam. Unde est,

— fines super usque Sicanos. Et Albulam fluvium, ad imaginem fossæ Syracusanæ, Tibrin vocarunt, quasi ὕβριν. Hactenus Servius. Rursus autem Tiberino Albanorum rege in eo submerso pro Tibri dictus est Tiberis. Ovid. 2. Fast. 389.

Albula, quem Tiberim mersus Tiberinus in undis
Reddidit, hibernis forte tumebat aquis. Tiberis etiam Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Vulgo dicitur *Tevero*.

Scribendum est ab i non ab y, quoniam ita scriptum reperimus in antiquis lapidibus, uti nos docet Manutius in Orthographia.

Trans Tiberim. Cic. 12. Att. 20. Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maxime.

Arenosi Tibridis unda. Ovid. 1. Fast. 242.

Ausonius Tibris. Virg. 5. Æn. 83.

Cæruleus Tibris. V. CÆRULEUS.

Flavens Tibris. Sil. lib. 16. 680.

Flavus Tibris. Hor. 1. Carm. 2. 13.

Laurens Tibris. Virg. 5. Æn. 797.

Romuleus Tibris. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 226.

Sceptriferi Tibridis unda. Sil. lib. 8. 369. Ob Romæ, quam trajicit, imperium.

Tyrrhenus Tibris. Virg. 7. Æn. 242.

Tibri, Vocativus. Virg. 8. Æn. 540.

— galeasque & fortia corpora volves,
Tibri pater.

TIBĔRĪNUS, a, um. Adj. [Τιβερινός, Ὀυμβριος] ut, Piscis Tiberinus: & Tiberina ostia, apud Virg. 1. Æn. 17. Cic. pro Lege Manil. 33. Vos modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis. Et Ovid. 15. Met. 728.

Fluminis Tiberini unda. Virg. 10. Æn. 833.

Gurges Tiberinus. Ovid. 9. Met.

Insula Tiberina. Claud. 2. Cons. Stilich. 175. De hac insula sic Liv. 2. 5. Ager Tarquiniorum, qui inter urbem ac Tiberim fuit, consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. Forte ibi tum seges farris dicitur fuisse, matura messi, quem campi fructum quia religiosum erat consumere, defectam cum stramento segetem magna vis hominum simul immissa, corbibus fudere in Tiberim, tenui fluentem aqua, ut mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti acervos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem invectis, factam. Postea credo additas moles, manuque adjutum, ut tam eminens area, firmaque templis quoque ac porticibus sustinendis esset. Hactenus ille. Est & Cognomen Ro. ut Canutius Tiberinus. Cic. 3. Philipp. 23.

TIBRĪNUS, per syncopen, pro Tiberinus. Claud. de Laud. Seren. reg. 17.

Præscia fatorum Tanaquil, redienfque per undas
Cœlia Tibrinas.

TĬBERĪNUS, i. m. [Τιβερῖνος] Tiberis fluminis Deus. Virg. 8. Æn. 31.

Huic deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno, &c.

Flavus Tiberinus. Virg. 7. Æn. 31.

Regnum cepit Tiberinus. Ovid. 14. Met. 614.

TIBERĪNIS, ĭdis. patronym. f. [Τιβερινὶς, Ὀυμβριὰς] Ovid. 2. Fast. 597.

Dixerat, annuerant Nymphæ Tiberinides omnes.

TIBRĬCŎLA, æ. m. Prudent. Perist. 11. 174.

Pascit item sanctis Tibricolas dapibus.

TĬBĔRIAS, ădis. f. [Τιβεριὰς] Urbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberii Cæsaris. Ptolem. lib. 5. cap. 16. dicitur Tiberias Lacus. V. Steph.

TĬBĔRĬUS, [Τιβέριος] Prænomen, quo solo designari solet, Tiberius Claudius Nero, Imperator Romanus tertius.

De hoc prænomine sic Probus in Epitome; Tiberii cœperunt vocitari, qui ad fluvium Tiberim nascebantur.

Tiberii Cæs. Augusti privigni, vitam vide in Suetonio, & Hist. ejus apud Tacit. 6. Ann. extr.

Fuit & ejus nominis Grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliaque complura, ut auctor est Suidas. Meminit & hujus Strabo lib. 7.

TIBERĒĬUS, a, um. Adj. [Τιβερεῖος] Stat. 3. Silv. 3. 66.

— Tibereia primum
Aula tibi, vix dum ora nova mutante juventa,
Panditur.

TIBERIANUS, a, um. Adj. Idem. Plin. 15. 15. Pira Tiberiana, quæ Tiberio placuere.

TIBI, [σοί, Gl. L. G.] Dativus, a Tu pronomine, V. suo loco.

TĪBIA, æ. f. [ἀντικνήμιον, Gl. L. G. & G. L. κνήμη, G. L.] proprie Os cruris oppositum suræ. Cels. lib. 8. cap. 1. Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriore parte, &c. Alterum a priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia, [αὐλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum, multis foraminibus flatum cum sono reddens, quo qui canunt, tibicines dicuntur. Sic dicta, quod primo ex gruum tibiis facta sit, a quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic. 1. Tusc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Hor. de Arte Poet. 202.

Tibia non, ut nunc, orichalco vincta, tubæque
Æmula; sed tenuis, simplexque, foramine pauco.

Tibia & Fistula differunt. Plin. lib. 16. cap. 36. Calamus vero alius totus concavus, quem syringiam vocant, utilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem auleticon vocant. Hic tibiis utilior, fistulis ille.

Si ex oliva modulate canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliva tibicinis quædam scientia? Cic. 2. de Nat. Deor. 22.

Cantus tibiarum. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Multifora buxo tibia. Sen. Agamemn. 5.

Apertæ tibiæ a Quintiliano 11. 3. vocantur, Quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausis sonus redditur fuscior & obscurior, ut apertis candidior & clarior, quod & per adagium usurpat. Illa vero, inquit, jam pæne apertis, ut ajunt, tibiis. Id est, ut suspicor, Jam clarissima voce. Turnebus.

Cava tibia. Lucret. lib. 2. 620.

Concionatoria tibia. V. CONCIONOR.

Curva tibia. Virg. 11. Æn. 737.

Incentiva tibia, & Succentiva. V. Incentivus in INCINO.

Ludicræ tibiæ. V. LUDUS.

Nuptiales tibiæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 44.

Querulæ tibiæ cantus. Hor. 3. Carm. 7. 30.

Sacrifica dulces tibia effundat modos. Sen. Agamem. 6.

Adhibere tibias epulis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere tibiis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere ad tibiam. V. CANO.

Inflare tibiis. Cic. de Clar. Orat. 192. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abjiciendas eas sibi tibicen putet.

Tibia masculino genere apud antiquos. Varr. Modio, apud Non. 3. 256.

Quare meas lubidines, ac tibias bilingos.

TIBIĀLIS, e. Adj. [αὐλητικὸς] Quod est idoneum ad tibias faciendas. Plin. lib. 16. cap. 36. Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

TIBIĀLE, is. n. [φελωνημίς] Velamentum tibiarum. Sueton. de Augusto cap. 82. Hieme quaternis, cum pingui toga, tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

Tibialia, Arma, quibus crura muniuntur. Paulus Jureconf. in l. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienavit, castigari verberibus debet.

TIBIĀRIUS, i. m. [αὐλητοποιὸς] Gloss. Græcolat.

TIBĪCEN, ĭnis. m. [αὐλητὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tibia canit. Cic. 7. Fam. 27. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me. Liv. 1. 43. Cornicines, tibicinesque. Hor. de Arte Poet. 214.

Sic prisca motumque & luxuriam addidit arti,
Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem.

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic. 2. de Legib. 66.

Non sunt in oratione, tanquam tibicini, percussionum modi, sed universa comprehensio & species orationis clausa & terminata est. Cic. in Orat. 198.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic. 2. de Orat. 338.

Tibicines in ædificiis appellantur Columnellæ, quibus rustici tecta sua fulcire solent: a similitudine tibia canentium: qui ut cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter Ablativum singularem legimus. Juven. 3. Sat. 193.

Nos urbem colimus, tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam Quicquid in sustentaculum alterius ponitur. Ovid. 4. Fast. 695.

Hæc modo verrebat stantem tibicine telam. Alii legunt,
Hæc modo verrebat stantem tibicine villam. Alii,
Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum.

TIBICĪNA, æ. f. [αὐλητρὶς, Gl. G. L.] Mulier tibia canens. Plaut. Aul. 2. 4. 1.

Postquam obsonavit herus, & conduxit coquos,
Tibicinasque hasce, apud forum, &c. Martial. lib. 14. 64.
Ebria nos madidis rumpi tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Hor. 1. Epist. 14. 25.

TIBICINIUM, i. n. Apul. 1. Flor.

TIBICINO, [αὐλῶ, Gl. G. L.] āre. Tibiis canere. Fulgent. Mythol. 3. 9 Ordo tibicinantium. Et Tibicinandus apud Tertull. de Anim. cap. 38.

TIBICINĀTOR, ōris. m. [αὐλητὴς] Gloss. Cyril.

TIBISCUS, Daciæ fluvius, cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. a Barbaris Tissa appellatur. Vulgo *Teys*.

TĬBĬSIS, is. m. Scythiæ fluvius. Herodot. lib. 4. Hinc

TIBISĒNUS, a, um. Adj. ut, Ostia Tibisena. Valer. Flacc. 6. 51.

TĬBULLUS, [Τίβυλλος] Poeta juxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto proclivior. Quintil. 10. 1. Ovid. 1. Amor 15. 28.

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma,
Dicentur numeri, culte Tibulle, tui. V. ALBIUS.

TĪBUR, ŭris. n. [Τίβυρ, Τίβυρις, Τίβυρα, Τίβυρρα, Ἰτυκὴ) sedecim millibus passuum distans ab urbe Roma: quam, teste Solino,

Solino, ex auctoritate Catonis, Catillus Arcas, præfectus classis Evandri, condidit. Quod etiam sensit Servius: De Græcia, inquit, tres fratres venerunt ad Italiam, Catillus, Corax, Tibur vel Tiburnus. Hi simul omnes unam fecere civitatem, & eam de fratris majoris nomine Tibur appellaverunt: licet & alias fecerint singuli. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt, &c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit. Hic, post prodigialem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum, jussu dei, cum omni suorum cœtu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coracem, & Catillum: qui expulsis ex oppido, haud longe ab urbe Roma posito, veteribus Sicanis, a nomine Tiburti maximi filii oppidum vocaverunt. Plin. lib. 16. cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante urbem Romam habent. Apud eos exstant ilices tres, etiam Tiburto conditore eorum vetustiores, apud quas inauguratus traditur. Tibur autem Virg. dicitur Superbum, id est nobile, inquit Servius: aut per transitum tetigit illud, quod aliquando quum a Senatu auxilia poscerent Tiburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc tantum a Senatu responsum acceperunt Superbi estis. Hæc Servius explicans illud Virg. 7. Æn. 629.

Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes, &c.

Sunt qui Tybur scribunt per y. Priscian. tamen cum i Latino scribit: quod usitatius crediderim: non enim Græca est dictio. Hor. 2. Carm. 6. 5.

Fertile Tibur. Hor. 4. Carm. 3. 10.

Herculeum Tibur. Martial. lib. 1. 13.

Supinum Tibur. Hor. 3. Carm. 4. 23.

Vacuum Tibur. Hor. 1. Epist. 7. 45.

Udum Tibur. Hor. 3. Carm. 29. 6.

Uvidi Tiburis ripæ. Hor. 4. Carm. 2. 31.

TIBURS, urtis. vel TIBURTIS, e. Adj. Quod est ex Tibure. Suetonius Calig. cap. 21. Inchoavit autem aquæductum regione Tiburti. Cic. 2. de Orat. 224. Villam in Tiburte habes. Stat. 1. Silv. 3. 99.

Hic tua Tiburtes Faunos chelys, & juvat ipsum
Alciden. Hor. 1. Serm. 6. 108.
Quum Tiburte via Prætorem quinque sequuntur
Te pueri, lasanum portantes, œnophorumque.

TIBURTĪNUS, a, um. [τιβουρτῖνος] aliud Adj. Martial. 4. 57.

Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

TIBURTIUS, a, um. Adj. Hor. 2. Serm. 4. 70.

Picenis cedunt pomis Tiburtia succo.

TIBURTUS, i. m. qui idem & TIBURNUS dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur, cui etiam lacus erat ibi sacratus, ab Horatio memoratur, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidumque Tibur condidit, ut refert Solinus, & probat Maro his verbis, 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur a Catillo conditum fuisse, cum Tibur mœnia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam urbem positam a Catillo Arcade præfecto classis Evandri fuisse. Annotavit Turnebus.

T I C

TĬCĪDA, æ. m. Poeta elegiacus. Ovid. 2. Trist. 433.

Quid referam Ticidæ? quid Memmi carmen? &c.

TICĪNUM, i, n. pr. c. [τίκινον, τίκινος Steph.] nobile Insubrium oppidum, quod nunc *Pavia* vulgo dicitur. Nam, ut scribit Ptolemæus in Geographia lib. 3. cap. 1. Insubres habent Mediolanum, Novariam, Comum & Ticinum.

TICINUS, i, m. [τίκινος] Fluvius oppido vicinus, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 26. vulgo *Tessin*. Claud. 6. Conf. Hon. 195. Pulcher Ticinus. conf. Sil. 4. 81: 5. 154.: &c. & Sidon. 7. Carm. 552.

TĪFERNUS, [τίφερνος] Fluvius est Italiæ. Et Tifernum, oppidum, quod intercidit. Inde Tifernates, populi, juxta Teanum & Lucrinum, in sexta regione Italiæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc dicitur *Bisano*, Olivarius in Melam.

T I G

TĬGELLIUS, i. m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari Dictatori fuit familiaris, postea Cleopatræ, quia dulciter cantabat, & jocabatur urbane. Augusto quoque ita placuit, ut inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeo, ut omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideo morte ejus tristes esse factos ait Horatius. Porro autem causam infectandi hominis non mediocris ingenii habuit Horatius, quod carmina ejus parum scite modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Hor. 1. Serm. 2. 1.

Ambubajarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne,
Mæstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
Quippe benignus erat. Contra hic, ne prodigus esse
Dicatur metuens, inopi dare nolit amico,
Frigus quo diramque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos, natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat ejus epistola ad Fabium Gallum, 7. Fam. 24. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proxime de Tigellio perspexi. Sensi enim ex litteris tuis valde te laborasse. Paulo post, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sane familiaris. Is ad me venit, dixitque judicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sextio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpsisset, me ei non defuturum. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum cantorem, discessit a me, ut mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. Idem 13. Att. 49. De Tigellio si quid novi; qui quidem, ut mihi Gallus Fabius scripsit, μίμψιν ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, nie Phameæ defuisse, quum ejus causam recepissem Quam quidem receperam contra pueros Octavios Cn. F. non libenter: sed Phameæ causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigellium, & Cæsaris amicum, his versibus ostendit lib. 1. Serm. 3. 1.

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos
Ut nunquam inducant animum cantare, rogati:
Injussi, nunquam desistant. Sardus habebat
Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset,
Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non
Quicquam proficeret: si collibuisset, ab ovo
Usque ad mala citaret, Io Bacche, &c

TIGELLĪNUS, vel TIGILLĪNUS, i. m [τιγελῖνος] Vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa a Nerone consequutus est, quem ad omnia corruperat. Auctor Cornelius Tacit. 14. Ann. 60.

TIGILLUM, TIGNARIUS. V. infra TIGNUM.

TIGNUM, i. n. & TIGNUS, i. m. [δοκός, Gl. L. G. & G. L. ξύλον, L. G.] Trabs, qua varie disposita domus exstruitur: A tegendo, ut tradit Ulpianus in l. 1. D. de tign. junct. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. Tigna bina sesquipedalia, ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Propert lib. 4 3. 59.

Sive in surtivo gemuit stans noctua tigno. Hor. de Arte Poet. 279.
— & modicis instravit pulpita tignis. Ovid. 8. Met. 645.
Sordida terga suis nigro pendentia tigno.

Arrectaria tigna. Vitruv. lib. 10. cap. 17. V. ORTHOSTATA.

Polire tigna. Claud. 2. Conf. Stilich. 323.

Lævia radere tigna. Lucret. lib. 5. 1266. al. Lævare, & radere.

Tigni nomine, Omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur. Ulpian. De tigno juncto. l. j. & Ad exhibendum. l. Tigni. Et Cajus de verb. signific. l. Tigni. Hor. 2. Epist. 2. 73.

Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum.

Tigni appellatione in vineis necessaria continentur, ut puta, perticæ, pedamenta. Ulpian. De tigno juncto l. j

TIGNĀRIUS, a, um. Adj. [δοκοποιικός] ut, Tignarius faber, non solum is, qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, ceteraque ad tabulata domus utilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Cajus Jurisc. Cic. de Clar. Orat. 257. Ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fabrum tignarium.

TIGNĀRIUS, i. m. [δοκοποιός, δοκοτέκτων, Gl. G. L.] Idem, qui Faber tignarius.

TĬGILLUM, i. n. dimin. [δοκίδιον] Liv. 1. 26. extr. Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde genti Horatiæ tradita sunt, transmisso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub jugum misit juvenem. Tibul. lib. 2. 1. 39.

Illi compositis primum docuere tigillis
Exiguam viridi fronde operire domum.

Janua suffixa tigillo. Catul. ad Januam, 68. 39.

TIGNO, [δοκῶ, Gl. G. L.] āre. &

TIGNĀTIO, ōnis. f. [δόκωσις] verbale.

TIGRĀNA, [τιγράνα] Ptolem. lib. 6. cap. 1. Oppidum Mediæ in mediterraneis.

TIGRĀNES, [τιγράνης] Rex majoris Armeniæ, cujus multam mentionem facit Cic. pro Lege Manil. Lucan. lib. 2. 637.

TIGRANŎCERTA, [τιγρανόκερτα] Oppidum in montanis majoris Armeniæ, teste Plin. lib. 6. cap. 11. a Tigrane conditum, unde & nomen accepit, quasi Tigranis civitas. Nam *Certa* Parthorum lingua urbem sonat. V. Stephanum.

TIGRIS, is, vel ĭdis. f. pr. c. [τίγρις] Animal velocissimum: quod a velocitate nomen habet. Nam Medi tigrim sagittam appellant, teste Varrone. Virg. 4. Æn. 367.

— Hyrcanæque admorunt ubera tigres. Plin. lib. 8. cap. 18. Tigrin Hyrcani & Indi ferunt, animal velocitatis tremendæ, & maxime cognitæ dum capitur. Totus ejus fetus, qui semper numerosus est, ab insidiante rapitur equo quam maxime pernici, atque in recentem subinde transfertur, &c. Plura leges toto capite.

Armeniæ tigres. Virg. 5. Ecl. 29.

Aspera tigris. Hor. 1, Carm. 23. 9.

Atra tigris. Virg. 4. Georg 407.

Maculosæ trigidis forma. Ovid, 11. Met. 245.

Pessima tigris. Virg. 3. Georg. 248.

Rabidæ tigres. Virg. 2. Georg. 151.

Sævæ tigrides. Ovid. 10. Epist. 86.

Variæ. Sen. Hippol. 1.

Virgatæ. Sen. Hippol. 3.

TIGRĪNUS, a, um. Adj. [τιγρινός] Plin. lib. 13. cap. 15. Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinæ appellantur.

TIGRĪFER, ĕra, ĕrum. Adji Tigres ferens. ut, Tigriferi arva Niphatis. Sidon. Carm. 1. 444.

TIGRIS, [τίγρις] Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem, qui instar belliæ ejusdem nimia pernicitate decurrit. Solinus cap. 50. Tigrim fluvium in Armeniæ Majoris regione caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuoque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primo pigre fluere, non cum suo nomine. At quumin fines Medorum invectus sit, Tigrim statim vocari, Arethusam lacum influere, gravia pondera sustinentem, cujus pisces nunquam se alveo Tigridis immisceant, sicut nec amnici stagnum attingant Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspen accipiens Euphratemque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluvio dicti sunt Transtigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluvio, quam pro animali, Tigris vel Tigridis Genitivum facit. V. Plin. lib. lib. 6. cap. 27. & Strabonem lib. 16.

Rapidus tigris. Lucan. lib. 3. 256. Hor. 4. Carm 14. 46.

TIGULLIA, æ. f. [τιγυλλία] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Urbs Liguriæ, aliis dicta Segesta, vulgo *Segestro*, *Sestri*.

TĬGŬRĪNI, [τιγυρῖνοι] Populi Germaniæ, qui quartam Helvetiæ partem continebant. Cæs. 1. Bell. Gall. 11. Is pagus appellabatur Tigurinus. Nam omnis civitas Helveria in quatuor pagos divisa est. Hic pagus unus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consulem interfecerat, & ejus exercitum sub jugum miserat.

T I L

TILANS, [τίλνης, σκόλυξ] Gloss. Græcolat. [Tollenda, opinor, distinctio.

Tĭlĭa, æ. f [φίλυρα, Gl. L. G. & G. L. κρόνος, L. G.] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 40. Molliſſima tilia, eadem videtur & calidiſſima: argumentum afferunt, quod citiſſime aſcias retundat. Columel. lib. 9. cap. 4. At tiliæ ſolæ ex omnibus ſunt nocentes.
Levis tilia. Virg. 1. Georg. 173.
Molles tiliæ. Ovid. 10. Met. 92.
Pinguis tilia. Virg. 4. Georg. 183.
Tiliæ, de arboribus aliis etiam dicuntur; nam de interioribus corticis ulmi tunicis, e quibus vincula fiunt, dixit Plin. lib. 24. cap. 8. Corticis interior tilia lepras ſedat. [Forſan ab hac parte corticis ipſa arbor invenit nomen.

Tiliăceus, a, um. Adj. [φιλυρινός] Quod ex tilia factum eſt. Columel. lib. 12. cap. 45. Arculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales ſunt in quibus veſtimenta forenſia conduntur, huic rei paulo ampliores præparari debent.

Tiliaris, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 20. Tabulæ tiliari apponentes.

Tilica, Jocularis dictio apud Cic. de Clar. Orat. 160. V. sputatilica.

Tilium, [τίλιον] Sardiniæ inſulæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 3. Hodie S. *Repara*.

Tilos, Inſula V. tylos.

Tilphosa, [τίλφος] ut auctor eſt Pindarus, Fons eſt ſub Tilphoſium montem labens, apud quem Tireſiæ vatis ſepulcrum conditum eſt. Hujus enim, ut ait Ariſtophanes, aquæ frigus quum ſenex potaſſet, & ferre non potuiſſet, exſtinctus eſt. Eſt & ibidem, ut lib. 9. teſtatur Strabo, templum Apollinis Tilphoſii.

T I M

Tīmæus, [τίμαιος] Siculus hiſtoricus, qui res Græcas conſcripſit, etiam uſque adeo arrogans, ait Plutarchus in Nicia, ut Thucydidem & Philiſtum in hiſtoria ſe facile ſuperaturum jactaret. Ipſe vero Sicula quadam pinguedine delibutus, ad ridenda quædam, minimeque ad hiſtoriæ gravitatem pertinentia, digreditur. Hactenus Plutarchus. De eo & Cic. 2. de Orat. 38. & in epiſtola illa 5. Fam. 12. ad Luccejum doctiſſima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguendis impendiſſe, contra Ephorum præſertim: nimis res etiam minimas perſecutum: libroſque fuiſſe pæne in res ſingulas partitum.
Timæus alter Philoſophus, cujus nomine Plato librum inſcripſit De natura: patria fuit Locrenſis, ſecta Pythagoreus: ſcripſit & ipſe Naturæ documenta, & vitam Pythagoræ, ut ſcribit Suidas.

Tīmăgĕnes, is, m. [τιμαγένης] Timagenes vel Timogenes duo commemorat Suidas hiſtoricos. Timagenes auctor eſt, omnium in litteris ſtudiorum antiquiſſimam muſicen exſtitiſſe. Quintil. lib. 1. 10.

Tīmăgŏras, [Τιμαγόρας] Athenienſis capitali ſupplicio affectus, quod Darium, ad quem legatus miſſus fuerat, more Perſarum adulando, adoraverat. Suidas & Valer. Max. 6. 3. 2. ext.

Timandra, æ. f. [Τιμάνδρα] Filia Ledæ, & Tyndarei, & ſoror Clytemneſtræ, quæ Echemono nupſit, ut refert Lycophronis ſcholiaſtes.

Tīmanthes, is m. [Τιμάνθης] Pictor egregius Zeuxis tempore. Hujus eſt Iphigenia, oratorum laudibus celebrata, qua ſtante ad aras peritura, quum mæſtos pinxiſſet omnes, & triſtitiæ omnem imaginem conſumpſiſſet, patris vultum velavit, quem digne non poterat oſtendere. Pinxit & Cyclopem parva in tabula, cujus magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrſo pollicem ejus metientes: itaque ex omnibus ejus operibus intelligitur plus, quam pingitur. Hujus meminit Plin. lib. 35. cap. 9.

Tīmāvus, i. m. [Τίμαυος] Nomen fluminis juxta Aquileiam, qui e montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram abſorptus ſtadiis circiter triginta & centum, erumpit in mare. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, ſeu magni ſuperas jam ſaxa Timavi. Idem 3. Georg. 475.
— & lapidis arma Timavi. Servius, lapidia pars eſt Venetiæ, dicta ab lapido oppido. Hujus fluvius eſt Timavus. Meminit hujus Plinius lib. 3. cap. 18. Contra hunc, ut idem teſtatur lib. 2. cap. 103. inſula parva eſt in mari cum fontibus calidis, qui pariter cum æſtu maris creſcunt minuunturque. Virg. 1. Æn. 248.
Regna Liburnorum, & fontem ſuperare Timavi. V. Vadianum in Melam, & Cælium lib. 22. cap. 8.

Timeo, ui, [φοβέομαι, Gl. G. L.] ēre. notæ ſignificationis. Cic. 1. Fam. 9. Si qui ſe timere ſimularunt.
Timeo te, Tanquam inimicum.
Caſum timere. Cic. 2. de Divin. 114. Caſum autem prælii nemo noſtrûm erat, quin timeret. Idem 1. Fam. 5. Quanquam omnia ſunt timenda nihil magis quam perfidiam timemus. Sic, Timere umbras. Cic. 15. Att. 20. Fraudem timere. Ovid. 7. Met. 45.
Quid tuta times? Ovid. 7. Met. 47.
Iram numinis timere. Ovid. 6. Met. 310.
Timeo tibi, Tanquam amico, ne quid mali accidat. Ter. Heaut. 3. 2. 20. Syre, tibi timui male. V. malus.
Timeo vitæ tuæ. Idem And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: ſin opitulor, hujus minas.
Timeo abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sulla 36. A quo quidem genere, Judices, ego nunquam timui. Quintil. lib. 3. cap. 10. An timendum a rege bellum. i. e. Ne rex inferret bellum.
Sibi timere. Virg. 2. Æn. 130.
Timeo mihi abs te mortem, etiam dicimus.
Timere, cum Accuſativo & Dativo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Religioſus judex libenter eum audit, quem juſtitiæ ſuæ minime timet. i. e. Ne ſuæ juſtitiæ inſidietur.
Timeo furem tauro: h. e. Timeo ne fur taurum abducat & furetur. Juven. 6. Sat. 17. Plin. lib. 14. cap. 16. Timent ægris vini noxam.
Timeo de. Ovid. 3. Faſt. 617.
Nec timui de morte tamen, metus abſuit iſte. h. e. Non timui, ne Dido ſe occideret.
Timere de Republica. Cic. 7. Att. 6.
Timere pro. Gell. lib. 19. cap. 1. Ipſum autem pro Ariſtippi anima timere.
Timeo ne. Ter. And. 1. 5. 34. Tum autem hoc timet, ne deſeras ſe.
Timeo ne non impetrem. Cic. 9. Att. 4. Equidem illud molior, quod tu mones, ſperaſque fieri poſſe, ut mihi Cæſar concedat ut abſim, quum aliquid in Senatu contra Cn. agetur, ſed timeo ne non impetrem.
Timeo ut ſuſtineas, pro Ne non. Cic. 14. Fam. 2. [V. Bud. in pr. ad P. l. eo jure de tit. nupt. & Voſſ. de Conſtr. cap. 67. extr.
Timeo quid fiet. Plaut. Merc. prol. 109. Et apud Ter. Phorm. 1. 3. 26. Timeo miſer, quam hic mihi nunc rem nuntiet.
Timeo quid nam. Cic. 1. Verr. 42. Quæ quum cogito, jam nunc timeo, quid nam pro offenſione hominum, qui illi inimici infenſique ſunt. & exſpectatione omnium, & magnitudine rerum. dignum eloqui poſſim.
Timeo quemadmodum hæc explicari poſſint. Cic. 11. Fam. 10.
Hæc quo ſint eruptura timeo. Cic. 2. Att. 20. V. horreo.
Timeo quorſum. Ter. And. 1. 5. 28. Miſera timeo, hoc incertum quorſum accidat.
Nunc iſtic quid agatur, magnopere timeo. Cic. 3. Att. 8.
Quid poſſem timebam. Cic. 12. Att. 24.
Timere, pro Nolle. Cic. 14. Att. 21. Ad me autem, quum Caſſii tabellarium demiſiſſem, ſtatim Balbus, O dii boni, quam facile perſpiceres timere otium! Paulo poſt, Nemo eſt iſtorum, qui otium non timeat. Libro eodem epiſt. 22. Timent otium. Quod contra dixit Epiſt. 20. Cupere pacem.
Timeri, Paſſivum. Martial. lib. 11. 19.
Fines mus populatur, & colono
Tanquam ſus Calydonius timetur.
Bello timeri. Sil. lib. 15. 649.
Timetur argentum. Martial. lib. 3. 41.
Damnum de ea re timetur. Ulpian. in l. 1. D. quib. ex cauſſ. in poſſ. eatur.

Timens, entis. Partic. [φοβούμενος, Gl. G. L.] Ovid. 14. Met. 215.
— mortemque timens, cupiduſque moriri.
Mortis timens. Lucret. lib 6. 1237.
Comiti timens. Virg. 2. Æn. 729.

Timendus, a, um. [φοβητέος] aliud Partic. ut,
Armis timendus. Stat. 4. Silv. 3. 134.
Dente timendus aper. Ovid. 4. Epiſt. 104.
Dentes timendi. Hor. 3. Carm. 20. 10.
Vox timenda. Hor. Epod. 6. 9.

Timesco, ĕre. Ammian. 31. 4.

Timĭdus, a, um. Adj. [δειλός, Gl. L. G. & G. L.] Qui ſemper timet.
Timidum atque ignavum judicari. Cic. 11. Fam. 18.
Ut imbelles timidique videamur. Cic. 1. Off. 82.
Nimium me timidum, nullius animi, nullius conſilii fuiſſe confiteor. Cic. pro Sext. 36.
Timidus ad mortem. Cic. 2. de Finib. 63. Ita non timidus ad mortem, ut in acie ſit ob Remp. interfectus.
Timidus in. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Liberi a delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus.
In labore militari timidus. Cic. 7. Fam. 17.
Timidus, Timens. Cic. 5. de Finib. 30.
Non refugiat timido ſanguen, atque exalbeſcat metu? Ex poëta. Hor. 3. Carm. 19. 2.
Codrus pro patria non timidus mori. [i. e. Non timens.
Timidus ac tremens. Cic. in Piſon. 74.
Timidus cum Genitivo. ut Timidus animi, δειλὸς τὴν ψυχήν. Gloſſ. Græcolat.
Timidus lucis. Senec. de Vita beata, cap. 21. Averſantur diem ſplendidum nocturna animalia, quæ ad primum ejus ortum ſtupent, & latibula ſua paſſim petunt, abduntur in aliquas rimas, timida lucis.
Deorum timidus. Ovid. 5. Met. 100.
Timidior, Compar. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 13. Quorum periculo ſic omnes copiæ ſunt perturbatæ, ut vix judicari poſſet, utrum ſecundis minimiſque rebus inſolentiores, an adverſis mediocribus timidiores eſſent.
Timidiores paulo. Cic. 1. de Finib. 69.
Animus timidus. Cic. 3. Off. 115. Quæ timido animo, humili, demiſſo, fractoque fiant.
Conciones timidiſſimæ. Cic. 7. Att. 20.
Homo timidus atque imperitus. Cic. pro Cæcin. 18.
Ocellis timidis veſtem prætendere. Ovid. 3. Amor. 6. 79. al. Tumidis.
Paſſus timidi. Virg. 6. Æn. 263.
Pectus timidum. Ovid. 11. Met. 478.
Pede timido fugere. Ovid. 4. Met. 100.
Pudor timidus Ovid. 1. Amor. 5. 8.
Turba timidiſſima columbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 117.
Nemo minus timidus. Cic. 12. Philip. 24.

Timide, Adv. [δειλαβῶς] Verecunde, minus audacter. Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. Idem 2. Tuſc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime eſt providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid ſerviliter muliebriterve faciamus.
Timide & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Divin. 67. Timide fortaſſe ſignifer evellebat quod fidenter infixerat.
Timide ac pedetentim ad aliquid agendum deſcendere. Cic. pro Quint. 51.
Credens timide. Ovid. 6. Epiſt. 15.
Timide hoc dicam. Cic. 12. Philip. 24.
Dicere modice & timide. Cic. pro Sull. 80.
Promittere timide. Ovid. 1. de Arte Am. 631.

Timidĭtas, ātis. f. [δειλία, δέος, Gl. G. L.] Cic. 1. de Finib. 49. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignaviamque vituperari, nec fortitudinem patientiamque laudari ſuo nomine.
Timiditas & ignavia. Cic. 3. Tuſc. 14. Quæ qui recipit, recipiat neceſſe eſt timiditatem & ignaviam.
Cautio mea & timiditas in cauſis. Cic. 2. de Orat. 300.
Ingenua timiditas. Cic. 2. de Orat. 10.
Cur ei bello propter timiditatem defuiſti? Cic. 2. Philip. 71.
Verecundiam timiditas imitatur. Cic. in Partit. 81.

Timor, ōris. m. [φόβος, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tuſc. 19. Timor, metus mali appropinquantis.
Loca plena timoris. Ovid. 10. Met. 29.
Maximus timorum metus leti. Lucan. lib. 1. 455.
Timor meus de aliquo. Cic. ad Brut. 4. Quod utinam inſpectare poſſis timorem de illo meum.

Cæcus timor. V. CÆCUS.
Cassus timor. Stat. 6. Theb. 158.
Dubii timores. Stat. 5. Theb. 319.
Durus timor. Propert. lib. 1. 19. 4.
Ingens timor omnibus. Stat. 12. Theb. 171.
Militaris timor. V. Militaris, in MILES.
Mæstus timor. V. Mæstus, in MÆREO.
Solliciti timoris res plena amor. Ovid. 1. Epist. 12.
Suspensus timor, Dubius. Ovid. 16. Epist. 84.
Abiit timor. V. ABEO.
Abjicere timorem. V. ABJICIO.
Afficere timore. Cic. 11. Fam. 2. Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.
Augere timorem. Cic. 6. Fam. 7.
Cohibet timor. Cæsar 8. Bell. Gall. cap. 23.
Colligere se ex timore. V. COLLIGO.
Conferre timorem. V. CONFERO.
Depellere timorem. Cic. Post red. in Senat. 19.
Deponere timorem. Ovid. 18. Epist. 57.
Erasus timor ex animo. Senec. Thyest. 6.
Eripe mihi hunc timorem. Cic. 3. in Catil. 1.
Facere timorem. Cic. 10. Fam. 18. Non ullam rem aliam extimescens, quam eandem, quæ mihi quoque facit timorem.
Ferre timorem. Catul. Argon. 62. 99.
Horruerant pavido membra timore. Ovid. 7. Met. 630.
Impendet belli timor. V. IMPENDEO.
Incessit eos timor ne. V. INCESSO.
Incutere timorem. Cic. 2. de Orat. 209.
Induratus timor. V. INDURO.
Injicere timorem. Cic. 1. de Lege Agrar. 23. Spem improbis ostendistis, timorem bonis injecistis.
Lacessit pectus meum timor. Senec. Herc. OEth. 4.
Lenire timorem. Virg. 1. Æn. 454.
Mederi timori alicujus. Ovid. 9. Met. 772.
Minuere timorem alicui. V. MINUO.
Mittere timorem. V. MITTO.
Mussabat tacito medicina timore. Lucret. lib. 6. 1177. i. e. Non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant, vel quia timebant contagia.
Omittere timorem. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo, & omitte timorem.
Pellere timores. V. PELLO.
Perculsus timore. Cic. ad Brut. 3.
Perterritus timore. Cic. 1. de Divin. 58. Quum tu, equo advectus ad quandam magni fluminis ripam, provectus subito atque delapsus in flumen, nusquam apparuisses, me contremuisse timore perterritum.
Ponere timorem. Ovid. 6. Fast. 151.
Proponere ad timorem. Cic. 2. Fam. 26. Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem fidelissime, atque amantissime proponuntur.
Sum magno timore. Cic. 5. Att. 20. Spero meos omnes servire laudi meæ, tamen magno timore sum, sed bene paramus.
Magno timori esse populis. Lucan. lib. 3. 82.
Trahere timorem. Ovid. 13. Met. 84.
Urget sollicitum timor anxius. Virg. 9. Æn. 89.
Phrygum timor Achilles, & Græcorum decus. V. ACHILLES.

TIMEFACIO, fec. c. ĕre. unde
TIMEFACTUS, a, um. Partic. Perterritus. Lucret. lib. 2. 43.
His tibi tum rebus timefactæ relligiones
Effugiunt animo pavidæ, &c.

TĪMŎCHĂRES, [Τιμοχάρης] Ambraciensis quispiam, regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petivit: & si de præmio conveniret, promisit regem venenis necare: idque facile esse factu dixit, quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandavitque ut de Timochare nihil proderent, sed monerent uti rex circumspectius ageret, atque a proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerii Antiatis historia, libro 3. cap. 8.

TĪMOCLĒA, [Τιμόκλεια] Mulier Thebana, quæ stuprum a quodam Thracum principe per vim passa, injuriam callide ulta est. Plut. de Virt. mul.

TĪMOCRĒON, [Τιμοκρέων] Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graves cum Simonide melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poëmate est infectatus. Auctor Suidas.

TĪMŎLĀUS, [Τιμόλαος] Rhetor & versificator, e Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni. Scripsit poëma de bello Trojano, singulis Homeri versibus, singulos addens. Auctor Suidas.

TĪMŎLĔON, ontis, [Τιμολέων] Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitaque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysii tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus, implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potitur, ac Dionysius clam sese atque arcem Timoleonti ipsi dedidit, ab eoque cum paucis in exsilium Corinthum missus est: ille vero arcem solo æquavit, Syracusanisque libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrannum bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui eum e Latinis comparat Paulo Æmilio.
Incertum est scribendumne sit Thymoleon, [Θυμολέων] quomodo fere in Latinis & apud Suidam legitur, nempe a Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet. V. Plutarch. & Corn. Nep. [Θυμολέων, Θυμώδης την ψυχήν. Suid. Sed malim Τιμολέων. Videtur enim idem nomen ac Τιμόλαος, mutata terminatione. Sic Τιμόθεος, Τιμοκλῆς, Τιμοκρέων, Τίμων, Τιμωνίδης, &c. per Τι.

TĪMŎLUS. V. TMOLUS.

TĪMŎMĂCHUS, [Τιμόμαχος] Pictor Byzantius nobilis, Cæsaris Dictatoris ætate, fecit Medeam & Ajacem, quos ipse Cæsar LXXX talentis emit, in temploque Veneris dicavit. Plin. lib. 35. cap. 11.

TĪMŎN, ōnis. m. [Τίμων] Atheniensis, temporibus fuit Peloponnesiaci belli, ut ex Aristophanis & Platonis poematibus perspicere licet: describiturque ab illis ut inhumanus, ac vitans hominum congressus præterquam unius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quæ cum illo causa esset amicitiæ? Quod scio (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Quum semel in concionem ascendisset, facto silentio, mirantibus omnibus, Est mihi, inquit, ô viri Athenienses, pone domum parvus hortus, ubi ficus coaluit quædam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco ædificare volo: quamobrem visum est mihi vos publice admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, antequam arbor excidatur. His igitur de causis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus, quasi genus hominum infensum habuerit. Sed & mortuo mirum contigit, ut sepulcrum ejus, quod erat in litore, mare, quasi perosum, exundatione ab se removerit, longeque expulerit. In quo sepulcro hoc erat epitaphium, quod ipse sibi fecit,

Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus,
Nomen non quæras: dii, lector, te male perdant. De hoc

Cicero de Amicit. 89. Quin etiam si quis asperitate ca est & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit, qualem fuisse Athenis Timonem nescio quem accepimus. Idem 4 Tusc 27. Similiterque definitur & mulierum odium, ut Hippolyti, & ut Timonis, generis humani. V. Luciani Timona.
Timon alius, Pyrrhonius, qui Sillos scripsit. de quo Laërt. 9. 109. & Suid V.

TIMŌNĒUS, a, um. Adj. [Τιμώνειος] a Timone, ut
Timonia cœna. Seneca Ep. 2. 18. Non est quod nunc existimes me dicere Timoneas cœnas, & pauperum cellas. Timoneas dixit a Timone, qui humanum genus exosus erat, vitamque quandam inhumanam & feram sequebatur, in cibisque non modo vulgaribus, sed etiam vilissimis, & ab reliquis hominibus prope damnatis acquiescebat. Locus hic omnino corruptus est in excusis. Turnebus 24. 33.
Vitam agere Timoniam, dicitur de Homine invido aliorumque osore. V. Erasmi Adagia.

TIMOR, V. TIMEO.

TĪMŎTHĔUS, [Τιμόθεος] Atheniensis dux potentissimus ac dives, muros Athenis ædificavit. Hujus imaginem pictores assentationis gratia fecerunt, juxtaque Fortunam retibus civitates ei inclusas deferentem, illum autem ipsas expugnantem: quamobrem indignatum eum ferunt pictori fuisse, quod felicitati potius, ejus res gestas, quam virtuti videretur adscribere. Haud multo post hoc factum, Fortuna quasi ægre ferret, rebus excidit. Auctor Suidas. Hujus ut docti hominis meminit Cic. 1. Off. 116.
Timotheus, Milesius, musicus, qui decimam & undecimam chordam lyræ addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Emicuit tempore Philippi Macedonis, cujus filius Alexander sono excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scripsit de musica libros XVI. Encomia, Dithyrambos, & alia. Suidas. Hujus meminit Cic. 2. de Legib. 39. & Quintil. lib. 2. cap. 3.
Timotheus sculptor nobilissimus: cujus in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monumenta: unus ex his, qui Mausoleum cælavere, ut scribit Plin. lib. 34. cap. 8.
Timotheus, his omnibus præstantior, Pauli Apostoli ad ipsum epistolis, tum martyrio clarus, præsul Ephesinus, patria Lycaonius, viduæ mulieris filius.

TIMŬLUS, i. m. [ἐφυδρος, ἐξάπινα, ἐπιπηδῶν τῷ ὑάτῳ] Gloss. Latino-græc. Forsan idem, quod TIPULA, q. V.

T I N

TINA, [Τίνα] apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Britanniæ fluvius, vulgo *Tine*. V. TAMARUS.

TINA, æ. f. Vas erat veteribus ad vinum, ut videtur, reponendum. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Antiquissimi in conviviis utres vini primo, postea tinas ponebant. V. Nonium 15. 7. Apic. 4. 2. Apud Festum corrupte legitur Tinia. q. V.

TINCA, æ. m. [Τίγκας] Placentinus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Nam duos in uno nomine faciebat barbarismos Tinca Placentinus (si reprehendenti Hortensio credimus) Preculam pro Pergulam dicens: & immutatione, quum C, pro G, uteretur, & transmutatione, quum B præponeret B antecedenti.

TINCA, æ. f. Piscis fluviatilis vulgo notus. Ausonius in Mosella 26.
Quis non & virides, vulgi solatia, tincas
Norit? & alburnos, prædam puerilibus hamis?

TINEA, vel TINIA, æ. f. [σής, Gl. L. G. & G. L. σῆψις, G. L.] Vermiculus est, qui ex pulvere ac situ & putredine interdum nascens, vestes aut libros abrodit. Hor. 1. Epist. 20. 12.
— aut tineas pascet taciturnus inertes, &c. Idem 2. Serm. 3. 119.
— cui stragula vestis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca. Plin. lib. 11. cap. 35. Idem pulvis in lanis & veste tineas creat, præcipue si araneus una includatur: sitit enim, & omnem humorem absorbens, ariditatem ampliat. Hoc & in chartis nascitur. Martial. lib. 2. 46.
Non metuas mortem, Nævole, sed tineas.
Tineæ, pro Lumbricis ex Plin. lib. 11. cap. 33. afferunt. Sed rectius alii legunt Tæniæ, q. V.
Tineæ, Vermes in alvearibus, apibus noxii. Columel. lib. 9. cap. 14. Præterea ut tineæ si apparuerint, everrantur, papilionesque enecentur, qui plerumque inter alvos morantes, apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alvorum tineas appellamus.
Durum tineæ genus. Virg. 4. Georg. 246.

TINEŌSUS, a, um. Adj. [σαθής] Plenum tineis. Columel. lib. 9. cap. 14.

TINIARIA, æ. f. Scrib. Larg. comp. 83. Herbæ, quam Polion vocant, nos (ut opinor) tiniariam, fasciculus.

TINGI, [Τίγκις] inquit Pomponius Mela lib. 1. 5. & Plin. lib. 5. cap. 1. Mauritaniæ pervetus oppidum, ab Antæo (ut ferunt) conditum, postea a Claudio Cæsare, quum coloniam faceret, appellatum Traducta Julia. Nunc *Tanger* dicitur, estque regis Mauritaniarum.

TINGO, vel TINGUO, tinxi, tinctum, [βάπτω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Inficere, madefacere, immergere. Martial. lib. 3. 43.
Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis. h. e. Canis colore fucatis. Plin. lib. 35. cap. 6. E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus,

diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes est purpuriſſum e creta argentaria: cum purpuris pariter tinguitur.
Cultros tinxit ſanguine. Ovid. 7. Met. 599.
Ferrum tingere ſanguine. Ovid. 2. Triſt. 387.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet. Martial. lib. 1. 78.
Tingere conchylio. Cic 6. Verr. 59. Per triennium iſti, plena domo telarum, ſtragulam veſtem confecit: nihil niſi in conchylio tinctum.
Comæ tingendæ in amne, Lavandæ & abluendæ. Propert. lib. 4. 4. 24.
Corpus tingere ſparſa aqua, Lavare. Ovid. 4. Faſt. 790.
Poculis tingere aliquem, Irrigare mero. Hor. 4. Carm. 12. 23.
Tingi nardo, Unguento nardino ungi. Martial. lib. 2. 59.
Loca lumine tingunt. Lucret. 6. 172.

TINGENS, entis. Partic. [βάπτων] Plin. lib. 9. cap. 38. Sed id tingentium officinæ ignorant, quum ſumma vertatur in eo.

TINCTUS, a, um. aliud Partic. [βαπτὸς, Gl. G. L.] ut,
Lana tincta murice. Ovid. 1. de Arte Am. 151.
Pallor tinctus viola. Hor. 3. Carm. 10. 14.
Murice tincta veſtis. Martial. lib. 5. 24.
Spicula tincta venenis. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Tincta in aceto ſpongia. Celſ. lib. 8. cap. 4.
Tunica ſanguine tincta, Imbuta. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec enim Herculi nocere Deianira voluit, quum ei tunicam ſanguine Centauri tinctam dedit.
Senſu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2. h. e. Bene & plene imbuta. Budæus in Comment.
Tincti ærugine viridi verſus, i. e. Livore & maledictis. Martial. lib. 10. 33.
Tinctus elegantia patris puer: h. e. Ornatus, imbutus. Cic. de Clar. Orat. 211. Auditus eſt nobis Læliæ Caji filiæ ſæpe ſermo: ergo illam patris elegantia tinctam vidimus.
Litteris tinctus. Cic. 2. de Orat. 85. Quare ergo tibi jam oratorem ſic inſtituam, ſi potero, ut quid efficere poſſit ante perſpiciam. Sit enim mihi tinctus litteris, audierit aliquid, legerit, iſta ipſa præcepta acceperit. Tinctus litteris, h. e. (inquit Strebæus) Eruditione doctorum, aut rudem animi colorem mutaverit in aliquem ornatum cultumque doctrinæ. Budæus in Comm. intelligit Bene & plene imbutum. Victorius lib. 10. Var. lect. cap. 18. a Budæo diſſentiens, putat ſignificari, In promptu, ſummaque tantum cute aſperſum ac coloratum.

TINCTŪRUS, a, um. Partic. [βάψων] ut, Sanguine tincturus cultros. Ovid. 1. Faſt. 321.

TINCTIO, ōnis. f. [βάψις] Tertull. de Cor. Mil. cap. 13. In ſacramenti tinctione.

TINCTUS, ûs. m. [βάμμα] Idem quod Tinctura. Plin. lib. 10. cap. 48. Et alia eodem nomine croceo tinctu.

TINCTŪRA, æ. f. [βαφή, Gl. G. L.] Infectio. Plin. lib. 37. cap. 9. Adulteratur maxime tinctura, idque in gloria regis Ægyptii ſcribitur, qui primus eam tinxit. Idem lib. 31. cap. 10.

TINCTOR, ōris. m. [βαφεὺς, Gl. G. L.] Infector. Vitruv. 7. 14.

TINCTŌRIUS, a, um. Adj. Plin. 7. 7. Tu, cujus ſemper tinctoria mens eſt. Sic legit ex Mſſ. Harduinus cum Turneb. Adverſ. 24. 42. Et exponit Cruentam. Al. Cinctoria. Vulgo In victoria. [Non nego nihil horum mihi ſe probare. Quid ſi Dictatoria mens reponas? Superbiam enim Plinius, non Crudelitatem mortalium eo loco perſtringit.

TINCTORIUM, i. n. Gladius; ſic dicitur, quia ſanguine tingitur. Iſidor. Gloſſ. Et Mela 2. 1. Mars omnium Deus, ei pro ſimulacris enſes & tinctoria dedicant. Sic legas cum Salmaſio, non ut vulgo Tentoria. Al. Cinctorium, q. V.

TINCTĬLIS, e. Adj. [βαπτικὸς] Quo aliquid tingitur. Ovid. 3. Triſt. 10. 64.
Nam volucri ferro tinctile virus ineſt.

TINIA, V. TINA.

TINIARIA, V. TINEA.

TINNIO, īvi, ītum, [ἤχω, ἐπὶ χαλκῷ, Gl. G. L.] īre. fictitium a ſono vocabulum. Proprie de metallis reſonantibus dicitur, quum ex eorum pulſatione ſonus efficitur. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quum a mellario id feciſſe ſunt animadverſæ, jaciundo in eas pulverem, & circum tinniendo ære. [Malo Circumtinniendo, ὑφέν.
Tinnire, Dicere Cic. 14. Att. 21. Exſpecto Octavii concionem, & ſi quid aliud, maxime autem ecquid Dolabella tinniat.
Tinnire quoque dicitur auris, quum incluſi ſubtiles & leves vapores interdum per membranam illam, quæ in auribus eſt, emergunt & ſonum fictitium edunt. [V. Plin. 21. 1. Ibique Hard. & Eraſm. Chil. 2. cent. 4. 37. Quem in Plinii verbis memoria fefellit.
Aures tinniunt ſonitu ſuopte. Catul. ad Lesbiam 49. 11. V. TINTINNO infra.

TINNĪTŪRUS, a, um. Partic. V. SUFFERTUS.

TINNĪTUS, ûs. m. [ἦχος χαλκώματος, βόμβος, τρυφών, Gl. L. G. ἦχος ἐπὶ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 20. Apes gaudent plauſu, atque tinnitu æris. Idem lib. 28. cap. 2. Tinnitu aurium præſentire. [In Gloſſ. prior, aut legendum indiſcrete βόμβος τρυφῶν, aut τρύφων, eſt nomen Grammatici, qui id poſuit, quod non puto.
Acutus tinnitus. V. ACUTUS.
Æris tinnitibus ſonat Rhodope. Ovid. 6. Met. 589.
Arguta cavis tinnitibus æra. Sil. lib. 17. 18.
Tenues tinnitus. Catul. Argon. 62. 262.
Ciere tinnitus. Virg. 4. Georg. 64.

TINNĪMENTUM, i. n. [κωδωνισμὸς] Idem quod Tinnitus. Plaut. Rud. 3. 5. 26.
Illud quidem edepol tinnimentum eſt auribus.

TINNŬLUS, a, um. Adj. [ἠχώδης] Quod tinnit acutum: ut, Sonus tinnulus, Qui redditur ex æneis vaſis quum pulſantur. Ovid. 4. Met. 339.
Tinnulaque æra ſonant, & olent myrthæque crocique.
Tumidus, & corruptus, & tinnulus. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Chordæ tinnulæ. Senec. Troad. 833.
Fiſtula tinnula. Calpurn. Ecl. 4. 74.
Vox tinnula. Catul. Epithal. Juliæ 62. 13.
Dicacitas tinnula. Apulejus in Alin. Aur. lib. 1. p. 105. Elmenh. Sonora, & obſtrepera, ſublatiore ſermone.
Oratores tinnuli, qui exiliter ſonantes dictiones venantur. Quintil. 2. 3.

TINNULUM, i, n. [τηλικτρον, Gl. L. G.] Inſtrumentum, quo tinnitus efficitur. &

TINNULUS, i, m. [ἦχος, ἐπὶ χαλκῷ, καὶ σιδήρῳ, Gl. G. L.] Niſi mendum.

TINNĬTO, [ἤχω, ἐπὶ χαλκῷ, Gl. G. L.] āre. Frequentativ. Commodian. Inſtruct. 64. Nec enim dico, ut te in trivio tinnites. i. e. Ut gloriæ captandæ cauſa te jactites. Auctor. Philomelæ v. 9.
Parus enim quamvis per noctem tinnitet omnem.

TINTINIO, īre: & TINTĬNO, āre. Afranius in Conſobrinis apud Non. 1. 188. Janitoris impedimenta tintinire audio. Nævius, Tantum ibi molæ crepitum faciebant, tintinabant compedes. Feſtus. Catull. ad Lesbiam, 49. 11.
— ſonitu ſuopte
Tintinant aures. Legitur & Tinniunt; ſed male.

TINTINNĀBŬLUM, vel TITINABULUM, i. n. [κωδώνιον, Gl. L. G. κώδων, G. L.] Inſtrumentum æneum; quo populus e. g. lavandi hora in thermis vocari ſolebat. Apud Martial. lib. 14. 163. tintinnabulum ſic loquitur,
Redde pilam, ſonat æs thermarum, ludere pergis?
Virgine vis ſola lotus abire domum. Juven. 6. Sat. 440.
Tot pariter pelves, & tintinnabula dicas
Pulſari: jam nemo tubas atque æra fatiget. Plaut. Pſeud. 1. 3. 98.
— lanios inde arceſſam duo cum tintinnabulis.
In Gloſſ. Latinogræc. etiam ἐξώρεσις redditur. [Quod non ſatis intelligo.

TINTINNĀCŬLUS, i. m. [κωδωνίζων] Qui tinnimentum facit. Plaut. Truc. 4. 3. 8.
Niſi tintinnaculos vultis vos educi viros.
Tintinaculi viri apud Plaut. ſunt Carnifices, qui tintinabula habent, ad ſumendum de aliquo ſupplicium. Nam qui ad ſupplicium ducebantur tintinabula gerebant. Zonaras, τὸς γὰρ ἐπί τινι ἀποτίμῳ καταδικασθέντας θανεῖν νενόμιζο κωδωνοφορεῖν, ἵνα μηδὲς βαδίζοιν αὐτοῖς ἐγχειτῶμενος μιάσματος ἀναπίμπλητα. Poſſet & non inepte ſic eos quiſpiam appellatos exiſtimare, propter crepitum plagarum ſonitumque verberum. Ex Turneb. Adverſ. 11. 21. Ferrarios fabros exponit Salmaſ. qui tinnitu crepitantes compedes vinciendorum pedibus inderent, putatque per diminutionem dictum λαὶ ὃ Tintinnax, ācis. Adj.

TINNISO, ōnis. m. [κοπιδέρμος, Gl. L. G.] In Græcolat. vox Græca Latine eadem Copidermus redditur.

TINUNCŬLUS, i. m. Genus accipitris. Columel. lib. 8. cap. 8. Genus accipitris, tinunculum vocant ruſtici, qui fere in ædificiis nidos facit. Plin. lib. 10. cap. 37. Avem eſſe dicit, columbas defendentem, & accipitres territantem occulta naturæ vi, in tantum ut viſum vocemque ejus fugiant.

TĪNUS, i. f. Species lauri apud Plin. 15. 30. Ovid. 10. Met. 98.
Et bicolor myrtus, & baccis cærula tinus.

T I O

TIOS, Oppidum Paphlagoniæ apud Melam lib. 1. cap. 20. Nunc *Tio* vocatur, teſte Olivario in Melam. V. TRIUM.

T I P

TIPASA, [τίπασα] Ptolemæo lib. 5. cap. 2. Urbs Mauritaniæ Cæſarienſis: hodie *Sercelle*.

TIPHE, es. f. Frumenti genus. Plin. 18. 8.

TIPHERNUM, i. n. [τίφερνον] Civitas Umbriæ, quæ nunc civitas Caſtelli dicitur, nobilis alumno Gregorio, Græcis Latiniſque litteris apprime ducto, ſicuti ejus opera elucubrata manifeſtant. Melius Tifernum.

TIPHYON, i. n. Herba. Plin. 21. 11.

TĪPHYS, yos. m. [τίφυς] Viri proprium, in navibus fabricandis arte ſingulari. & qui Argonautarum gubernator fuerit, auctore Virg. 4. Ecl. 34.
Alter erit tum Tiphys, & altera, quæ vehat Argo. Ovid. 6. Epiſt. 48.
Quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea?

TĪPŬLA, æ. f. Vermis ſive araneoli ſpecies, ſex pedes habens, ſed tantæ levitatis, ut ſuper aquam currens non deſidat, auctore Feſto. Plaut. Perſ. 2. 2. 61.
— novi, omnes ſunt lenæ levi fide:
Neque tipulæ levius pondus eſt, quam fides lenonia. Varro apud Non. 2. 857. habet Tippula, cum duplici P. conf. TIMULUS.

T I R

TĪRĔSĬAS, [τιρεσίας] Vates Thebanus, Peneto patre genitus, & mutatus quondam, ut poetæ tradunt, in feminam: & poſt ſeptem annos in virilem formam rediit. Ejus anima ponitur Ulyſſi veniens obviam, multaque ei prædicens apud Homer. lib. 11. Odyſſ. 98. Hic (ut Cic. 5. Tuſc. 115. meminit) cæcatus fuit ira Junonis, cui ſcire futura Juppiter dedit, crimenque levavit honore. V. Ovid. 3. Met. 323. Scribit Strabo lib. 9. Tireſiæ monumentum fuiſſe in Tilphoſio monte Bœotiæ, juxta fontem Tilphoſam, ubi profugus diem ſuum obierit. Ibi Thebani cives ſepulto divinos honores tribuere. Hic habuit filiam nomine Manto, quæ oppidum in Italia condidit, quod poſtea ab OEno ejus ex Tiberino Tuſcorum rege filio, Mantua, a matris nomine nuncupatum eſt. Id tamen Græci negant.
Vates Tireſias. Propert. lib. 4. 10. 57.
Tireſiam, pro Cæco Juven. 13. Sat. 249. dixit illo verſu,
Nec ſurdum, nec Tireſiam quenquam eſſe deorum.

TĪRĬDĀTES, is. m. [τιριδάτης] Nomen regis Armeniæ. Hor. 1. Carm. 26. 5.
Quid Tiridatem terreat.

TIRISCUM, [τίρισκον] (inquit Ptolem. lib. 3. cap. 1.) quod jam Taros dicitur, Daciæ urbs, hodie *Greſſechana*.

TĪRO, ōnis. m. Novus miles, & adhuc rudior ad militiam exercendam opponiturque Veterano. Cic. 11. Philipp. 39. Ego autem, non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quam quid tirones milites, flos Italiæ, &c. Liv. 40. Ut ii modo, quibus emerita ſtipendia ſint, milites dimittantur: veteribus militibus tirones immiſceantur. Ovid. 3. Faſt. 787.
Ergo, ut tironem celebrare frequentia poſſet,
Viſa dies dandæ non aliena togæ.
Tiro ad omnem artem refertur: unde & pro Gladiatore rudi adhuc in diſciplina gladiatoria accipitur. Sueton. in Cæſ. 26. de gladiatoribus loquens, Tirones neque in ludo, neque per laniſtas, ſed in domibus per Equites Romanos, ac etiam per Senatores armorum peritos erudiebat.

Tirones appellabantur, Qui sumpserant togam virilem, idque Tirocinium vocabatur. Suet. in Calig. cap. 10. Uno atque eodem die togam sumpsit barbamque posuit, sine ullo honore, qualis contigerat tirocinio fratrum ejus. Hor. 1. Serm. 2. 17.

Sub patribus duris tironum. Eum significat fenus exercere contra leges, quæ vetabant filiisfamilias, & minoribus XXV annis fenerare. Turnebus.

Tirones dicebantur Adolescentes, quando togam puram sumentes, pubescente jam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin. lib 8. cap. 48. Ea prima texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Rectius diceret, Civilem vitam actu aliquo rerum civilium auspicantes. V. Justin. 3. 3. conf. TOGA.

Tiro usu forensi. Cic. 1. Verr. 47. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem, non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione, tironem. i. e. Non tam ætate novitium, quam inertia.

Tiro ac rudis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 218. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere. A quibusdam Tyro per y male scribitur.

TIRUNCŬLUS, i. m. dimin. Juven. 11. Sat. 143.

Nec fructum capreæ subducere, nec latus Afræ
Novit avis noster tirunculus.

Tirunculum se Plinius in Epist. dixit, quasi Rudem in cognitione signorum, lib. 3. Epist. 6. ad Severum, Quod me, inquit, quanquam tirunculum, sollicitavit ad emendum.

TIRUNCULA, æ. f. Canis ætate nondum robusta dicitur a Columel. lib. 7. cap. 12. Quoniam, inquit, tiruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

TIRŌCĬNIUM, i. n. Prima actio in quacunque arte. Plin. lib. 7. cap. 48. Lucceja in scænam producta fuerat tirocinio a M. Pomponio Ædili plebis.

Deponere rudimenta tirocinii. Justin. lib. 9. 1.

Facere tirocinium. V. FACIO.

Ponere tirocinia. Justin. 12. 4. Constantiores futuri, si non solum tirocinia, verum etiam incunabula, in ipsis castris posuissent. Liv. 45. 37.

Ætatis tirocinio lapsus, postea se correxit. Cic. in Sallust. 14. i. e. Inscitia & ignoratione. Budæus.

Animi tirocinium. Venulejus de ædilitio edicto, l. Animi, Novitium autem, non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi. Hoc in loco Venulejus eleganter Tirocinium animi pro Simplicitate & rudimento posuit. Budæus.

Navium tirocinium, Plin. lib. 24. cap. 7. per metaphoram, quum primum mari committuntur naves, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budæus.

Oratorum tirocinium dicebatur, quum in forum primum oratores futuri deducebantur, quasique oratoriæ arti initiabantur & agendis causis. Hujusmodi enim artis exercendæ auspicamentum, tirocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tirones Tranquil. in Neron. cap. 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum proposuit, indicta decursione. Idem in Tiber. cap. 54. Neronem & Drusum patribus commendavit, diemque utriusque tirocinii congiario plebi dato celebravit. Budæus. V. TIRO supra.

IROCINĀTIO, ōnis. f. ex Hieronymo affertur Beroaldo in cap. 26. Cæs. Suet. H. St.

IRŌNĀTUS, ûs. m. Theod. Cod. l. 7. tit. 13. Tempore tironatus eorum procuratores præsententur.

IRO Tullius, M. Ciceronis alumnus & libertus, adjutorque in litteris studiorum ejus fuit. Is libros complures de usu atque ratione linguæ Latinæ, item de variis atque promiscuis quæstionibus composuit. Hactenus Gell. lib. 13. cap. 9. Meminit & lib. 7. cap. 3. Exstant Ciceronis ad eum epistolæ lib. ult. ad Fam. Nonnulli scribunt Tyro, sed perperam.

IRONIĀNUS, a, um. Adj. [Τιρονιανὸς] a Tirone possessivum. Gell. lib. 1. cap. 7. In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectatæ fidei, Tironiana cura atque disciplina facto.

IRYNS, ynthos. f. [Τίρυνς] Nomen est patriæ Herculis in Peloponneso, quæ proxima Argis, a Plin. Tirynthia vocatur lib. 4. cap. 5. Unde

IRYNTHIUS, a, um. Adj. [Τιρύνθιος] Herculis epitheton. Ovid. 2. de Arte Am. 221.

Paruit imperio dominæ Tirynthius heros. conf. Sil. 8. 218.

Nula Tirynthia. Stat. 2. Silv. 2. 109.

Pela Tirynthia, Herculis. Ovid. 13. Met. 401.

RYNTHIUS, i. m. Absolute pro Hercule. Virg. 7. Æn. 662.

— postquam Laurentia, victor
Geryone exstincto, Tirynthius attigit arva.

Durus Tirynthius. Valer. 6. Argon. 5. conf. Stat. 6. Theb. 270.

IRINTHIA, æ. f. Alcmena. Ovid. 6. Met. 112.

T I S

Ts, [σοῦ] Genitivus est antiquus a Tu pronomine. Plaut. Mil. 4. 2. 42.

Quia tis egeat, quia te careat, ob eam rem huc ad me missa est.

TISAMENES, vel ut alii, TISIMANES, is. m. Orestis filius, qui Mycenis imperavit. Ovid. in Ibin. v. 348. Frontin. Stratag. 1. 2.

TISĬPHŎNĒ, es. f. [Τισιφόνη] Ultricem cædis significat Est enim una ex Furiis, a cædibus plectendis dicta: τίσις ultio vel pœna: φόνος, vel φονὴ cædes, aut mors, cui curæ sit mortis ultio. Hor. 1. Serm. 8. 34. Tibul. lib. 1. 3. 69.

Tisiphoneque, impexa feros pro crinibus angues.
Crinita hydris Tisiphone. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 40.
Pallida Tisiphone. Virg. 3. Georg. 552.
Æva Tisiphone. Hor. 1. Serm. 8. 34.
Ultrix Tisiphone. Virg. 6. Æn. 571.

TISOBIS, [Τισόβιος] Fluvius Britanniæ, teste Ptolem. lib. 2. cap. 3.

TISA, æ. f. [Τίσα] Ptolem. lib. 3. cap 4 Siciliæ urbs: nunc *Randazzo*, in Ætnæ radicibus: cujus incolæ, Tissinenses; Ciceroni autem 5. Verr. 86 Tissenses.

TISANA, æ. f. Succi species. Isidor. 20. 3. V. PTISANA.

TISAPHERNES, is. m. [Τισσαφέρνης] Satrapas Persicus, cui filiam raptum dedit Rex Artaxerxes. V. Nep. 9 3. & 17. 2. & Justin. 5. 1.

T I T

TIT. Titulus. TIT. V. Titulo usus.

TITAN, ānis. vel TITĀNUS, i. m. [Τιτὰν] Cæli & Terræ filius multitudinis etiam numero Titanes dicuntur. Virg. 6. Æn. 580.

Hic genus antiquum terræ, Titania pubes,
Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo. Terra (inquit Servius) primum Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem. Et ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos terra, ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab ultione. Hactenus Servius.

Monstrifer Titan. Senec. Herc. OEth. 9.

Impii Titanes. Hor. 3. Carm. 4. 43.

Validi Titanes. Ovid. 3. Fast. 797.

Dii cum Titanis, ut cum Gigantibus, bella gesserunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.

Plato Titanum e genere statuit eos, qui ut illi cælestibus, sic hi adversentur magistratibus. Cic. 3. de Legib. 5.

Tradunt Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, a Titea matre dictos, ut auctor est Diodorus. Ex quibus unus fuit Iapetus, pater Promethei; unde Juven. 14. Sat. 35.

Queis meliore luto finxit præcordia Titan. Hyperionque ex Titanum numero est, qui Solis parens & astrorum fertur. Hinc Sol Titan, Luna Titanis, Diana Titania a poetis dicuntur. Cic. in Arat. 60.

Quem quum perpetuo vestivit lumine Titan. Ovid. 3. Met. 173.
Dumque ibi perluitur solita Titania lympha.

Ardens Titan laxavit fervidum diem. Senec. Herc. OEth. 6.

Calidus Titan. Lucan. lib. 4. 51.

Fervidus Titan. Senec. Herc. fur. 12.

Flammiger Titan. Lucan. lib. 1. 415.

Luctificus Titan. Lucan. 7. 2.

TITĀNIUS, a, um. Adj. [Τιτάνιος] ut,

Astra Titania. Virg. 6. Æn. 725.

Bella Titania. Sil. lib. 12. 725.

TITĀNIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Τιτανιακὸς] Ovid. 7. Met. 399.

Hinc Titaniacis ablata draconibus, intrat
Palladias arces.

TITĀNIS, ĭdis. f. [Τιτανὶς] patronym. Adjective ponitur apud Juven. 8. Sat. 132. — omnem Titanida pugnam
Inter majores, ipsumque Promethea ponas.

TĬTĂRĒSIUS, i. m. [Τιταρήσιος] Homer. lib. Iliad. 2. 751. Fluvius e Styge ortum habens, qui in Peneum influens, illius aquis non confunditur, sed instar olei innatans excurrit. Lucan. 6. 376. habet Titaresus.

TĬTHŌNUS, i. m. [Τιθωνὸς] inquit Servius, frater Laomedontis fuit, quem præliantem Aurora dilexit, & rapuit, ex qua Memnonem filium genuit, sed tandem post longissimam optatamque vitam, audita Memnonis filii morte, in cicadam a poëtis versus esse dicitur: ex Servio enarrante apud Virg. 4. Æn. 585. hunc locum,

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Idem Laomedontis filius traditur Diodoro lib. 5. qui in Asia Orientem versus usque in Æthiopiam militans, dicitur genuisse ex Ida filium, nomine Memnona: qui quum Trojanis opem tulisset, postea ab Achille est interfectus. Hæc Mancinel. ex Diodoro, declarans hunc locum Hor. 1. Carm. 28. 8.

Occidit & Pelopis genitor, conviva deorum,
Tithonusque remotus in auras.

TITHONIUS, a, um. Adj. [Τιθώνιος] ut, Conjux Tithonia, Aurora. Ovid. 3. Fast. 403.

Alma Tithonia. Valer. 1. Argon. 311.

Senectus Tithonia. Stat. 4. Silv. 3. 151.

TĬTHYMĂLUS, i. m. [Τιθύμαλος] Genus fruticis, quæ a nostris lactuca marina dicitur. Columel. lib. 9. 13. pr. Tithymalus majorum quoque animalium ventrem solvit. Idem paulo supra, Maximusque vel minimus annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin. lib. 26. cap. 8. Tithymalum nostri herbam lactariam vocant, alii lactucam caprinam: narrantque lacte ejus inscripto corpore, quum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere litteras, ita quidam adulteras alloqui maluere, quam codicillis. [Sunt codd. in quibus Tithymallus scribitur, unde suspicor penult. produci rectius.

Tithymalum, Meconion a quibusdam vocatur. Hæc Hermol. in Corol. cap. 778.

Tithymali genera septem numero refert Dioscorid. lib. 4. cap 159. Prima vocatur Characias: secunda Paralios, vulgo *herba mora*: tertia Platyphyllos, vulgo *Tortumaglio*: quarta Heliosscopios: quinta Cyparissios, vulo *Esula minor*: sexta dendroides, id est arborea: septima Characias femina.

TITEX, V. TITTEX, TITIA, V. TITTIA.

TITIĀNUS, i. m. [Τιτιανὸς] Titiani filius, Orator Græcus, præceptor Maximini principis, scripsit libros provinciarum pulcherrimos: appellatur Simia sui temporis, quod omnia prope imitaretur. Capitolin. Maxim. Jun. pr.

TITIANUS, a, um. Adj. ut Thermæ Titianæ. Capitol. in Max. & Albin. cap. 1. a Tito Vespasiani filio sic dictæ.

TĬTIENS, [Τατιήνης] pro Tatienses posuit Propert. lib. 4. 1. 31.

Hinc Titiens, Rhamnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Al. Ties. V. LUCRES.

TĬTII, [Τίτιοι] Sacerdotes Apollinis, a Titiis avibus, quas in auguriis certis observare solebant, appellati, ut ait Varr. 4. de L. L. 15. Hæc Sulpitius & Beroaldus in illud Lucan. lib. 1. 597.

Et doctus volucres augur servare siniſtras,
Septemvirque epulis festus, Titiique sodales,
Et Salius, &c.

TĬTILLO, [γαργαλίζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. proprie est, Certæ partis corporis contactu, nempe ejus quæ sub alis, vel planta pedis est, risum vel invito excitare. In Gloss. Fatigare, Vellare, synon. junguntur. Lucret. 2. 429. translate usurpavit,

Titilare magis sensus, quam lædere possunt. Pro eo quod est, Contactu neque prorsus jucundo, neque plane aspero & molesto sensus hilarare, & quasi diffundere. Lambinus.

Titillare, per translationem pro Commovere, provocare, & per blandimenta ingerere accipitur. Cic. 3. de Finib. 39. Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitate affluereet, &c. Sic 3. Tusc. 47. Titillari voluptate.

Assentator titillans. Cic. 2. Off. 62. Hæc est gravium hominum atque magnorum: illa, quasi assentatorum populi, multitudinis levitatem voluptate quasi titillantium.

TITILLĀTIO, ōnis. f. [γαργαλισμὸς, Gl. G. L.] Vellatio, ibid. Cic. de Senect. 47. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in sensibus. Idem 1. de Nat. Deor. 114. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

TITILLĀTUS, ûs. m Idem. Plin. lib. 11. In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas subit.

TITILLĀMENTUM, i. n. Fulgent. 2. Mythol. Tantalus, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis attingit.

TITILLUS, i. m. [γάργαλος] Theod. Cod. l. 8. tit. 5. Flagrum, cujus in cuspide brevis aculeus pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere.

TITINNIUS, i. m. Poeta vetus, cujus pauci tantum jam exstant versus apud Nonium & reliquos Grammaticos.

TĬTIO, ōnis. m. [δαλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 2. apud Non. 2. 875. Contra a novo marito, quum item e foco in titionem ex felici arbore, & in aquali aqua allata esset, &c. Cels. lib. 3. cap. 12. Fomentisque protinus validioribus totum corpus circundare convenit, maximeque involutis testis, & exstinctis titionibus. Lactant. 4. 14. 14.

TĬTĬVĬLĬTIUM, i. n. Festus nullius esse significationis scribit, ut apud Græcos nullius est σκινδαψὸς & βλιθυρὸ. Plaut. Calin. 2. 5. 39.

Non ego istud verbum emissem titivilitio. Al. Emissim. Auctor tamen non contemnendus Fulgent. de prisco Serm. n. 20. Textivilitium legisse videtur, quum ita scribat; Textivilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Hic ergo textivilitium, rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temere vocabulum ad vilitatis & contemptionis significationem, tamen origo ac natales, a quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Ut enim in Textivilitium, vilitium inest vilitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo jactatam esse non est credibile: Titi autem cum sensus nullus sit, & sit Texti, Textivilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur, in mensione versus una erit syllaba supprimenda, dicendumque Textivilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turneb.

TĬTIUS, i. m. Tribunus Plebis, a quo lex Titia nomen habuit. Plures fuisse Titios indicat Vossius in Institut. Orat. 1. conf. Reines. Var. Lect. 2. 14.

Sextus Titius, auctore Cic. in Brut. 225. Orator, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset.

TITIUS, a, um. Adj. Lex Titia de Vectigalibus lata est a Sext. Titio Tribuno plebis, A. U. C. 654. Ut vectigal agris publicis assignatis impositum Quæstor colligeret. Val. Max. 8. 1. de Judic. Publ. damn. 3. Sext. quoque Titium similis casus prostravit: erat innocens, agraria lege lata gratiosus apud populum.

Lex Titia de muneribus nominatur ab Ausonio Epigr. 88. De qua lege sic scribit Tacit 11. Ann. 3. Consurgunt patres, legemque Titiam flagitant, qua cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. Hac lege tenebantur advocati, qui mercenariam clientibus operam præstabant. Invehitur Ausonius in mollitiem Jurisconsulti, eumque deridet, quod legem Titiam non metueret: quod enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITORNUS, i. m. [τίπρνος] Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certavit vicitque, quum pedem tauri una manu, altera vero alterius tauri pedem per vim conantibus ipsis resilire, traheret. Auctor Ælian. Var. Hist. 12. 22.

TITTEX, Μύστιξ, Gloss. Latinogræc. Μύστιξ autem in Græcolat. Rictus.

TITTIA, Κεῖα νηπίων ὁ λίγυστι. Gloss Latinogræc.

TĬTŬBO, [σφάλλομαι, σκάζω, βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. dicitur Qui pedibus firmiter insistere nequit, ut faciunt ebrii, aut infirmi, aut vulnerati, aut decrepiti senes, quibus pedes inconstanter vacillant. Quint. in Pastu cadaverum, Sed jugulasti vulneratum, titubantem stravisti, fumantem incendisti. Hæc fere Vall. lib. 5. Ovid. 3. Met. 607.

Ille mero, somnoque gravis titubare videtur.

Erubuisse, expalluisse, titubasse. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

Titubare, ad Animum transfertur, quoties ab animo verba dissentiunt: quod inconstantiæ signum esse dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 120. Verum illa ne quid titubet. Cic. pro Flacc. 22. De subselliis queror? una ex domo prodeunt: si verbo titubarint, quo revertantur non habebunt. Hor. 1. Epist. 13. 19.

—cave ne titubes, mandataque frangas.

Titubatum & offensum. Cic. 1. Verr. 72. Si tantulum offensum, titubatumque est, ut ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cic. 3. de Orat. 190.

Titubare, Balbutire, Γλώσσῃ βαμβαίνω. Gloss. Latinogræc.

Titubo, Λακωνίζω. Idem Gloss. [ad Fidem dubiam translatum.

TITŬBANS, antis. Partic. [σφαλερὸς, Gl. G. L.] ut, Artus titubantes sustinet ferula. Ovid. 4. Met. 26.

Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ovid. 3. Trist. 1. 21.

Fortuna titubans. Sil. lib. 11. 4.

— stat nulla diu mortalibus usquam,
Fortuna titubante, fides.

Furtim, mente ac lingua titubante, facere aliquid. Cic. pro Domo 139.

Membra titubantia valido vino. Ovid. 6. Fast 677.

TITUBĀTUS, a, um. [συγκλονηθὲς] Participium sine verbo, inquit Servius. Virg. 5. Æn. 331.

Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso
Haud tenuit titubata solo: &c. [i. e. Titubanter impressa.

TITUBANTER, Adv. [ἀσυστάτως] Inconstanter. Cic. pro Cœl. 15. Posuistis enim, atque id tamen titubanter, & strictim, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titubanter & inconstanter loqui. Auctor ad Heren. lib. 4. 53.

TITUBANTIA, æ. f. [συγκλώνησις] Suet. in Vitell. cap. 6. Ac de hac quoque liberos utriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum & elinguem.

TITUBĀTIO, ōnis. f. [συγκλόνησις] Idem. Cic 2. de Invent. 41. Quo in genere eventus quoque videndus erit, hoc est quid ex unaquaque re soleat evenire, magnopere considerandum est, ut metus, lætitia, titubatio.

Titubatio & offensio. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.

TITŬLUS, i. m. [πίτλος, Gl. G. L. ἐπιγραφὴ, G. L. & L. G.] Quod alicui rei, ut libro, operi, vel statuæ, superscribitur, ad ejus cognitionem. Unde in statuis, sive picturis titulum dicimus litteras, quæ vel artificis, vel ejus, cujus statua sive imago est, nomen demonstrat: vel tempus, quo factum est opus, declarat. Plin. 7. Epist. 29. Maxime tamen hic me titulus admonuit, quam essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cænum, in has sordes abjicerentur. De monumento Pallantis loquitur. Translate Ovid. 2. de Arte Am. 293.

Utilitas tua sit, titulus donetur amicæ.

Τίτλος & πτλάριον, vide apud Suidam in Πινακίδιον, fortasse Scriptum, in quo tituli tantum notati essent. H St.

Titulus, pro Programmate, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, venum, vel in locatum dandam. Plin. 7. Epist. 27. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totaque illi monstro relicta: proscribebatur tamen, seu quis emere, seu quis conducere, ignarus tanti mali, vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus, legit titulum, auditoque pretio, quia suspecta vilitas, &c.

Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen auctoris, vel numerum librorum ostendit. Martial. lib. 2. epig. ult.

Unum de titulo tollere iota potes. Ovid. Rem. Amor. 1.
Legerat hujus Amor titulum, nomenque libelli. Plin. Epist. 101. lib. 5.

Adhibere titulum. V. ADHIBEO.
Decorare sepulcrum titulis. Sil. lib. 15. 397.
Effeminare titulum. Claud. 1. in Eutrop. 10.
Indere titulos. V. INDO.
Titulo signetur imago. Ovid. 2. Epist. 73.
Titulus, pro Laude & dignitate aliquando accipitur. Ovid. 2. Fast. 15.

At tua prosequimur studioso pectore, Cæsar,
Nomina, per titulos ingredimurque tuos. Liv. 4. 34. extr.

Navalis victoriæ vanum titulum appetivere. Cic. in Pison. 19. Sustinere titulum Consulatus. Idem 5. Tusc. 30. Iidem dicant semper beatum esse sapientem, quos si titulus hic delectat insignis & pulcher, Pythagora, Socrate, & Platone dignissimus, inducant animum, &c.

Adulantes tituli. Claud. 2. in Eutrop. 79.
Caduci tituli. V. CADUCUS.
Facilis titulus, Gloria facile parta. Ovid. 10. Met. 602.
Inanes tituli. Hor. 2. Serm. 3. 212.
Levis titulus, parvique nitoris. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 288.
Modicus titulus. V. Modicus, in MODUS.
Reddere titulum in meritis. Ovid. 13. Met. 372.
Insignis titulis avorum. Lucan. lib. 8. 73.
Magnificus titulis. Ovid. 2. Epist. 68.
Stupere in titulis & imaginibus. Hor. 1. Serm. 6. 17.
Titulus, Prætextum. Paulus in l. Si quis tutor. §. Quid ergo. D. de ritu nupt. Quid ergo si, quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in promptu probationes haberet, &c. sic etiam Liv. 37 54. Et meminisse quen titulum prætenderitis, prius adversus Philippum, nunc adversus Antiochum belli.

Titulus, Monumentum. Apulejus, Avorum & proavorum titulis clarus. Vet. Inscr. apud Gruter. p. 990. n. 10.

HVNC EGO NVNC TITVLVM STATVI CARISSIME CONIVNX.

Titulus etiam dici potest alicujus rei Indicium. Sic Petron. cap. 55. Ciconia titulus tepidi temporis. i. e. Signum aut indicium.

Titulus a tuendo, quasi Tutulus, quod tueatur factum auctoris: & quis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Unde aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli, quod patriam tueantur. Unde & Titi prænomen ortum. Festus.

TITŬLO, āre. Tertull. de Anima, cap. 13. Animæ nomine totius hominis mentio titulata est.

TĬTUS, [τίτος] Prænomen Romanorum est, a τίω, honoro. Vel Tueor, ut vult Festus. V. TITULUS. Scribitur una littera T.

Titus, a suo prænomine, dictus est clarissimus Romanorum princeps Vespasiani filius, & frater Domitiani. Appellatus est Amor ac delicia generis humani, uti tradit Suet. cap. 1.

Titi Livii, duo fuerunt; Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenii meritum, a Livio Salinatore, cujus liberos erudiebat, libertate donatus est. Alter Historiarum scriptor Patavinus, qui floruit sub Augusto laudatur in historia, quum sit in narrando miræ jucunditatis, clarissimique candoris.

Titus, etiam fuit Pauli Apostoli comes in ministerio, & discipulus ab eodem Cretensi ecclesiæ præpositus, in qua & diem obiit supremum. V. Euseb. & Hieron.

TĬTŬRUS, i. m. [Τίτυρος] proprie Calamus, ut explicuit Hesychius Pastoris nomen apud Virg. 1. Ecl. 1.

TĬTŬUS, [τίτυος] secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios Terra nutritus: unde elegit poeta sermonem, quo utrunque significaret nam Alumnum dixit. Hic amavit Latonam, propter quod Apollinis con fixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, ut ejus jecur vultur exedat. Quanquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in ejus pœnam succedere. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 595

Necnon & Tityon, Terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. Ovid. 1. de Pont. 2. 41. Hujus magnitudinem corporis poëtæ dixerunt fuisse novem jugerum. Unde Tibull. lib. 1. 3. 75.

Porrectusque novem Tityus per jugera terræ,
Assiduas atro viscere pascit aves. Hor. 3. Carm. 11. 21.

T L

T. L. Titi libertus, Testamento legavit. T. LEG. III. Tribunus legionis tertiæ.

TLĒPŌLĔMUS, i. m. [Τληπόλεμος] Herculis filius, teste Homero Iliad. lib. 2. 653. Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est a Sarpedone in bello Trojano.

T M

TM. Tantum. TM. vel $\overline{TM}$. Terminus, Testamentum. T. M. Titulum monumenti, Testamento mandavit.

Tmēsis, is. f. [τμῆσις] est, Unius verbi compositi vel simplicis sectio, altera dictione, vel pluribus interjectis. ut Virg. 3. Georg. 381.
— septem subjecta trioni. Pro Septemtrioni. Et 1. Æn. 412.
Et multo nebulæ circun dea fudit amictu. Pro Circumfudit. Ubi Servius, Figura tmesis est, quæ fit quum secto uno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: ceterum in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. ut,
— saxo cere comminuit brum. Pro Cerebrum.

Tmōlus, i. m. [τμῶλος] Mons Lydiæ, ut scribit Plin. lib. 5. 29. croco florentissimus & vitibus consitus. Servius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg. 1. Georg. 56.
— nonne vides, croceos ut Tmolus odores,
India mittit ebur, molles sua tura Sabæi? Ovid. 11. Met. 151.
— riget arduus alto
Tmolus in ascensu, clivoque extensus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. Ibid. 156.
Judice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo juxta Sardis, quæ urbs ex Herodoti Pliniique testimonio in Lydia est. Columel. lib. 3. 8. 4. Tmolon & Corycon flore croceo: Judæam & Arabiam pretiosis odoribus illustrem haberi.
Nomen idem & Flumini datum est. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inveniri nisi in flumine Tmolo.
A poëtis quandoque 1 post T superaddi invenimus, ut apud Ovid. 6. Met. 15.
Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli.
Stephanus de Urbibus per Y scribit Tymolum, sicque ait vocari Tmolum figura poëtica.

Tmolius, a, um. Adj. [τμώλιος] Ovid. 4. de Pont. 15. 9.
Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

T O B

Tŏbius, [τόβιος] Ptolem. lib. 2. cap. 3. Britanniæ insulæ fluvius, qui *Tovy* vulgo dicitur. Cambden.

T O C

Tocītes, æ. m. [τοκίτης] Herba apud Apul. de Herb. cap. 19.

Tocullio, ōnis. m. Minutus fenerator: & est vox formata a Græco diminutivo τοκύλλιον: ut apud Plaut. a σκέπαρνον, Sceparnio. Cic. 2. Att. 1. Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini Turpionem dixere. V. Turneb. Adverf. 7. 3. & not. Var. in Cic.

T O D

Todi; a τοῦδι parvi, Avium genus parvarum. Festus.

Todillus, a, um. Adj. Gracilis. Festus ex Plauto, Cum extortis talis, cum todillis crusculis.

T O F

Tōfum, i. n. vel Tofus, i. m. [τοῦφος ὁ λίθος, Gl. L. G. & G. L.] Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resolvitur. Plin. lib. 15. cap. 4. Columel. lib. 4. cap. 22. Arenosus tofus & plus justo jejunus fabulo.
Antra laqueata tofis & pumice. Ovid. 2. Fast. 315.
Levibus tofis structa atria. Ovid. 8. Met. 560.
Leves tofi. Ovid. 3. Met. 160.
Scaber tofus. Virg. 2. Georg. 214.
Sordidus tofus. Stat. 4. Silv. 3. 53.

Tofĭnus, a, um. Adj. [τοφινὸς] Quod ex tofo est. Suet. in Claud. Cæs. cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus, auratisque metis, quæ utraque & tofina ac lignea antea fuerant, exculto, &c.

Tofācrus. a, um. Adj. [τοφάδης] Idem. Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tofacea, arenacea. Unde Tofacea quoque pira, vulgus nostrum appellat, a tofis qui intus reperiuntur.

Toficius, a, um. Adj. Capitol. in Maximin. cap. 6.

Tofōsus, a, um. Adj. Tofo plenus. Sidon. 3. Epist. 13. Verruca humore tofosa.

T O G

Tŏga, æ. f. [τόγα, Gl. L. G. & G. L.] Gestamen erat proprium Romanorum civium, quemadmodum Pallium Græcorum, superimponebaturque tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga a tegendo, ut ait Nonius 1. 3. quod corpus tegat. Hæc laxa erat, & in sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul. lib. 1. 6. 40.
Et fluit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib. 11. cap. ult. & Crinitum de H. D. lib. 3. cap. 7.
Arcta toga. Hor. 1. Epist. 19. 30.
Arcta decet sanum comitem toga.
Algentes togæ, Hiemales. Martial. lib. 14. 137. titulus est Lacernæ,
Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.
Attrita toga. Martial. lib. 14. 125.
Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,
Attrita veniet sportula sæpe toga. [Mallem, A trita.
Exigua toga. Hor. 1. Epist. 20. 13.
Nivea toga. V. Niveus, in NIX.
Fusa toga, & Restricta, contraria. Suet. in August. cap. 73.
Impar toga. V. IMPAR.
Pexa toga. V. Pexus in PECTEN.
Pinguis toga. V. PINGUIS.
Radiante toga decorus. Claud. 6. Conf. Hon. 372.
Recens toga. Pers. 1. Sat. 15.
Sordidula toga. Juven. 3. Sat. 149.
Tenues togæ. Hor. 1. Epist. 14. 32.
Toga vitrea, Tenuis textus & pellucidi dicebatur, quod ritu vitri transluceret, qua certe indutum esse probro & vitio dabatur. Varr. Modio, Istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Turnebus.
Amictus toga. Cic. 2. in Catil. 22.
Defluit toga. Hor. 1. Serm. 3. 31. i. e. Deorsum fluit, & ex humeris cadit.
Dejicere & reponere togam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Toga pacis est insigne & otii. Cic. in Pison. 73.
Toga, pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantum togæ usus erat. Nam in bello, deposita toga, sumebant sagum. V. SAGUM. Plin. Ut dubium sit, togane, an bello præstantior fuerit. Cic. 3. de Orat. 167. Campum pro comitiis, togam pro pace, arma ac tela pro bello.
Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum, ut sportulam consequerentur. Martial. 10. 82.
Mane, vel a media nocte togatus ero. conf. Attrita toga supra.
Togarum varia antiquis Romanis erant genera: ut Toga prætexta, (quæ & magistratus insigne, & puerilis fuit) toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta, qua reges utebantur, quæ a Livio inter insignia triumphantis numeratur. V. infra.
Candida toga, erat Quam petitores honorum in comitiis induebant: unde & Candidati dicebantur. Plin. lib. 7. cap. 34. de Nasica, In toga candida bis repulsa notatus a populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores. Budæus. V. CANDIDATUS.
Palmata toga. V. Palmatus, in PALMA.
Perfatuæ togæ. V. PERFATUUS.
Picta toga, Vestis publica fuit, summique Magistratus. Capitolinus de Gord. trib. cap. 4. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum privatus, suam & propriam habuit: quum ante Imperatores eam de Capitolio acciperent, vel de Palatio. Lampridius de Alexandro cap. 40. Prætextam & togam pictam nunquam nisi Consul accepit: & eam quidem, quam de Jovis templo sumptam, alii quoque accipiebant aut Prætores, aut Consules. Budæus. Juven. 10. Sat. 39.
— & pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ. Ubi Schol. V.
Prætexta toga. V. PRÆTEXTA.
Puerilis toga. Gell. lib. 18. cap. 4. Quum jam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassemus.
Pulla toga ab Alba distinguebatur; Pulla enim in funeribus utebantur, ut nunc atra veste utimur; Alba autem in epulo, vel publico, vel parentali; a quibus pullati, atratique dicebantur. V. PULLUS, Adj.
In epulo cum toga pulla accumbere. Cic. in Vatin. 30.
Puram togam tirunculi forenses assumebant tirocinii die. De qua Cic. 9. Att. epist. ult. Ego meo Ciceroni, quoniam Roma caremus, Arpini potissimum togam puram dedi: idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib. 7. epist. 8. Habebamus autem in manibus Antonii concionem habitam x Calend. Januar. in qua erat accusatio Pompeji usque a toga pura. i. e. Ab ejus tirocinio, a prima adolescentia, post XVI annum finitum. Dicta Pura toga, quod nullo purpuræ prætextu distincta esset. Catull. ad Mallium, v. 15. Lucan. lib. 7. 18.
— pura venerabilis æque,
Quam currus ornante toga. i. e. Nec picta, nec triumphali, nec prætexta. Budæus.
Rara toga. Martial. lib. 10. 47.
Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est, ne cogatur bene mane togatus circumvolitare limina potentiorum, salutationis defuncturus officio. Bayfius. [Lego Lis nusquam.
Rasa toga. Plin. lib. 8. cap. 84. Togas rasas Phrygiasque, Divi Augusti novissimis temporibus cœpisse, scribit Fenestella.
Tabernariæ togæ. V. TABERNA.
Virilis toga a puerili distincta erat, quæ & Prætexta appellabatur: ea decimum septimum circiter annum sumebatur. Cic. de Amicit. 34. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem & liceret, a senis latere nunquam discederem.
Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddisti. Cic. 2. Philipp. 44.
Virilis toga. Toga libera quoque dicebatur, eamque adepti remotis magistris liberius vivebant. Stat. 5. Silv. 2. 68.
Quem non corrumpit pubes effrena, novæque
Libertas properata togæ? Turnebus.
Virilis toga in Capitolini Jovis templo sumebatur. Testis Valer. Max. lib. 5. cap. 4. 4. de M. Cotta.
Toga & impudicarum erat mulierum. Si quidem matronæ, quæ a maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostare solebant cum togis puellæ, ut discernerentur a matronis. Et ideo quæ adulterii damnatæ fuerant, hac veste utebantur. Hæc Acron in illud Hor. 1. Serm. 2. 63.
— quid inter
Est in matrona, ancilla, peccesne togata? Matrona, id est libera conjugata: ancilla, soluta, sed non prostituta: togata, infami & prostituta. Quod autem mulieres adulterii convictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum, innuit & Juven. 2. Sat. 69.
Damnetur, si vis, etiam Carphinia, talem
Non sumet damnata togam. i. e. Tam infamem, ut tu sumis.
Toga pro Officio. Plin. ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius, eoque securius: nulla necessitas togæ: nemo arcessitor ex proximo. Id quod ideo invaluit, quod ad officia præstanda togati conveniebant, id est ad salutandos, deducendos, comitandosque amicos honoris gratia.

Togĕla, æ. f. dimin. [τόγιον] Martial. 4. 26.
Ignosces, togulam, Postume, pluris emo. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. Idem 1. Att. 18. Togula picta.

Togātus, a, um. Adj. [τογοφόρος, Gl. L. G. τογοφόρος, G. L.] Qui toga indutus est. Unde Romani, Togati dicti sunt, Quorum toga proprius & communis vestitus erat, quemadmodum Græci Palliati dicebantur. Virg. 1. Æn. 286.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Martial. lib. 14. 124.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam
Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Magna caterva togatorum. Cic. pro Rosc. Amer. 135.
Græculus judex, modo palliatus, modo togatus. Cic. 5. Philipp. 14.
Togatus, Remp. in toga, i. e. in pace administrans. Cic. pro Sull. 85. Cui uni togato supplicationem decrevere. Subaudi Senatus.
Comœdiæ togatæ, Quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum: ut Græcas fabulas ab illorum habitu Palliatas appellamus. Nam Græci pallium supra tunicam ferebant.
Miles togatus. Claud. 4. Cons. Hon. 9.
Militia togata. Lucan. ad Pison 27.
Turba togata. Propert. lib. 4. 2. 56.
Togati creditores Græcorum. Cic. 3. Verr. 73. Erant nonnulli togati, creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cujusque Legati plurimum prodest gratia.
Togati etiam dicebantur, Qui principes civitatis officii gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant. Juven. 7. Sat. 142.
Respicit hoc primum qui litigat: an tibi servi
Octo, decem comites post te: an sit sella, togati
Ante pedes. Et itidem 1. Sat. 96.
— nunc sportula primo
Limine parva sedet, turbæ tapienda togatæ. Et apud Martial. lib. 2. 57.
Quem grex togatus sequitur, &c. Toga enim purpuræ serviebat, ut apud eundem 10. 10.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
Dimisit nostras purpura vestra togas. i. e. Nunc non licet nobis officium vobis præstare, quum jam purpurati officiis præstandis successerint.
Togata opera a Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus, & eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent, in domum, in forum, in templa, vel alio; lib. 3. 46.
Exigis a nobis operam sine fine togatam:
Non eo, libertum sed tibi mitto meum. Et in 9. 103. Bayfius.
Veneti colunt Galliam togatam. Verba sunt Pomponii Melæ lib. 2. cap. 4. Certe Veneti etiam nunc toga veste utuntur. Nunc ea regio usque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Trevisana*, ut scribit Olivarius. V. GALLIA.

TOGĀTŬLUS, a, um. Adj. dimin. joco formatum. Martial. 10. 74.
— quamdiu salutatur,
Anteambulones, & togatulos inter,
Centum merebor plumbeos die toto?

TOGATĀRIUS, i. m. Togatarum fabularum actor. Suet. August. cap. 45. V. Casaub. in loc.

T O L

TOLABIUS, i, m. [πλεονεκτέφ] Gloss. Latinogræc. [An Tolerarius?
TŎLENTUM, i. n. [τόλεντο] Italiæ oppidum in Piceno: a quo,
TOLENTINĀTES, Populi dicti. Plin. lib. 13. cap. 13.
TŎLĔRO, [ὑπομένω, Gl. L. G. & G. L.] āre. significat Patienter ferre, ut ait Festus, estque verbum mala patientis. Ter. Phorm. 3. 3. 23.
Noli metuere: una tecum bona malaque tolerabimus. Idem Hec. 3. 5. 28.
Sed quando sese indignam deputat matri meæ,
Cui concedat, cujusque mores toleret sua modestia.
Patienter tolerare. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Dura tolerare. Sen. Hippol. 4.
Famem tolerare. Cæs. 1. Bell. Gall. 28.
Fortunam tolerare. Cic. ad Brut. 16.
Hiemem tolerare. Cic. 2. in Catil. 23. Nisi idcirco se facilius hiemem toleraturos putant.
Impensas. Plin. lib. 12. cap. 14. Inde impensæ publicæ tolerantur.
Inopiam obsidiumque tolerare. Tacit. 4. Hist. 4.
Laborem. Plin. lib. 11. cap. 5. Apes ad usus vitæ laborem tolerant.
Laborem militarem tolerare. Cic. 2. Off. 45.
Laborem studiorum pueri difficilius tolerant, Quintil. lib. 1. cap. 12.
Mala tolerare. Sen. Herc. fur. 13.
Militiam tolerare sub magistro. Virg. 8. Æn. 515.
Pondus alicujus tolerare. Hor. 2. Carm. 5. 4.
Sitim tolerare. Plin. lib. 8. cap. 18. Sitim & quatriduo tolerant.
Sitim, famemque tolerare. Ovid. 1. de Pont. 2. 87.
Sors toleranda nullis populis. Stat. 1. Theb. 195.
Sumptus tolerare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitam tolerare, Vivere, nutrici. Cæs. 7. Bell Gall. 77. Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam toleraverunt.
Vitam tolerare colo. Virg. 8. Æn. 408.
Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva.
Tolerare se, Modice & summa parcimonia se alere. Ulpian. l. In lege Censoria. D. de verb. signif. Ex quibus agris paterfamilias fructus caperet, quibus se toleraret, &c.
Alere & tolerare equitatum. Cæs. 3. Bell. Civil. 58. Ibid. 49. Equos eorum vix tolerari.
Tolerare sua pecunia milites. Plin. 33. cap. 10.
Passus CLX tolerare, Sufficere cursui CLX passuum. Plin. lib. 7. cap. 20.
Res ad patiendum tolerandumque difficilis. Cic. 2. Tusc. 18.
Toleratu difficilis. Cic. 4. de Finib. 52. Dicunt illi asperum esse dolorem, molestum, odiosum, contra naturam, difficilem toleratu.

TOLERANS, antis. [καρτερικὸς, ὑπομενητικὸς, Gl. G. L.] Partic. Columel. lib. 8. cap. 16. Piscium genera dulcis undæ tolerantia.
Tolerantior. Columel. 6. 22. Extremi frigoris tolerantior equino armento vacca est.
Tolerantissimus penuriæ, Patientissimus. Columel. lib 7. cap. 1.

TOLERANDUS, a, um. Partic. Cic. 1. Att. 17. Nobis inter nos nostra sive incommoda, sive vitia, sive injuriæ, sunt tolerandæ.

TOLERĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 12. Ann. 11. Clementia ac justitia, quanto ignoratiora barbaris, tanto toleratiora. al. Tolerantiora.

TOLERANTER, [καρτερικῶς] ius, issime. Adv. Quintil. lib. 8. cap. 6. Dure etiam jungere vetamur, qui toleranter videre Septemtriones videmur.
Ferre aliquid toleranter. Cic. 4. Fam. 6.
Toleranter dolorem pati. Cic. 2. Tusc. 43.

TOLERANTIA, æ. f. [ὑπομονὴ, Gl. G. L.] Cic. in Parad. 4. 1. Tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ.
Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. Quintil. lib. 2. cap. 20.

TOLERATIO, ōnis. f. [ἀνάσχεσις] Cic. 2. de Finib. 94. Quædam alia toleratio est verior, qua uti vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.

TOLERĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεκτὸς, Gl. G. L.] Quod tolerari potest. Ter. Heaut. 1. 2. 31. Homo tolerabilis. Plin. in Paneg. 37. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic. de Senect. 8. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani senes, tolerabilem agunt senectutem.
In aliquibus rebus tolerabile est. Cic. ad Brut. 15.
Dicere sic tolerabilius est. Cic. 1. de Orat. 218.
Conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil. 16.
Conditione tolerabili transigere. Cic. pro Quint. 97.
Exemplum tolerabile. Liv. 39. 39. Nec jure ullo, nec exemplo tolerabili liberæ civitati.
Fenus tolerabile. Cic. 6. Att. 1. Itaque & Græci solvunt tolerabili fenore.
In aliquam tolerabilem formam redigendæ civitates. Liv. 34. 51.
Jactura rei familiaris tolerabilis. Cic. ad Brut. 18.
Orator sane tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 178.
Patronus tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 129.
Philosophi tolerabiliores motus volunt esse. Cic. 1. de Orat. 218.
Regnum nemini tolerabile. Cic. 10. Att. 7.

TOLERABILĬTER, Adv. [ἀνεκτῶς, Gl. L. G.] Tolerabili modo. Columel. lib. 2. cap. 2. Quas Græci συζυγίας ἐνανθοπήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter dixerimus.
Compar. Tolerabilius pati dolores, Facilius. Cic. 3. de Finib. 42.

TOLERABILITAS, ātis, f. [ἀνεκτότης, Gl. G. L.]

TŌLES, vel ut alii scribunt, TOLLES, vel TOLLIS, is. m. [παρείδμια] Tumor est in faucibus, quæ per diminutionem Tonsillæ dicuntur. Festus. Isidorus scribit 11. 1. Tolles Gallica lingua dici, quæ vulgo per diminutionem Tonsillæ dicantur, quæ in faucibus turgescere solent. Hæc verba falsi convincunt hanc Sereni scripturam.
Quos autem vocitant tolles, attingere dextra
Debebis, qua gryllus erat pressante peremptus. Scribendum enim arbitror, Quos autem vocitant Tolles, ut hæc curatio tonsillarum sit. Turneb. [Gloss. Latinogræc. Tolæ, παρείδμια, Tolia, παρείδμια.

TŌLĒTUM, i, n. [τόλητον] Ptolem. lib. 2. cap. 6. alio nomine *Serezola* dicta, Hispaniæ urbs: vulgo *Toledo*.

TOLLĒNO, ōnis. m. [κηλώνιον, Gl. L. G. & G. L.] Genus machinæ, ut ait Fest. quo trahitur aqua, in alteram partem prægravante pondere, dicitur a Tollendo. In Gloss. Græc. etiam Ciconia redditur. *Une bascule.* Veget. R. Mi. lib. 4. cap. 21. Tolleno dicitur, quoties una trabs in terram prealte defigitur, cui in summo vertice alia transversa trabs longior, dimensa medietate, connectitur, eo libramento, ut si unum caput depresseris, aliud erigatur. Plin. lib. 19. cap. 4. Vel tollenonum haustu rigandos.
Tolleno, Machina propugnantium. Liv. 38. 5. Deinde ut præter spem stare muros viderunt: collectis rursus animis in arietes tollenonibus libramenta plumbi aut saxorum, stipitesve robustos incutiebant. [Hic est Tolleno, cujus circumagi caput potest, secus ac in putealibus.

TOLLIS, V. TOLES.

TOLLO, ōnis. vel TOLLŌNUS, i. m. Idem quod Tolleno. Plaut. Rud. 2. 5. 23.
Heus sic tolloni gratia? cape hanc urnam tibi. Columel. in Horto, v. 26.
Vicini quoque sint amnes, quos incola durus
Attrahat auxilio semper sitientibus hortis:
Aut fons illacrimet putei non sede profunda,
Ne gravis hausturis tollonibus ilia vellat. Quo in loco alii passim legere malunt Tendentibus, non Tollonibus: Plauti locum Camerarius aliter legit. Gronoviana habet: Heus sis, Polemocratia, cape &c. Et apud Colum. varia lectio est. V. ibi not. Victor. Barth. & Gronov. ad Liv. 24. 34.

TOLLO, tollis, tŭli vel sustŭli, & apud antiquos tĕtŭli, sublatum vel lātum, [ἐπαίρω, Gl. L. G. & G. L. ἐγείρω, L. G.] tollĕre. Elevare sursum erigere. Plaut. Tolle caput. Ovid. 14. Epist. 45.
— ter acutum sustulit ensem,
Ter male sublato decidit ense manus.
Sol in currum Phaëthontem filium sustulit. Cic. 3. de Nat. Deor. 76.
Aliquid oneris tollere. Cic. 5. Verr. 1. i. e. Suscipere.
Tollere & extrahere. Cic. 2. de Finib. 27.
Sublatis supra capita scutis. Liv. 34. 39.
Sublatum ad montem supercilium: cui Depressum opponitur. Cic. in Pison. 14. Respondes, altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, crudelitatem tibi non placere.
Tectum altius tollam, Domum altiorem faciam. Cic. de Arusp. Resp. 33. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum: non ut ego te despiciam, sed tu ne aspicias urbem eam, quam delere voluisti. Ulpianus, Jus vicino non esse altius ædes tollere. Plaut. Trin. 3. 2. 60. Tollere mœnia. Al. Tua qui toleres mœnia.
Ædes meas ed decem pedes altius tollere. African. in l. Egi. D. de except. rei judic. Egi tecum, jus mihi esse ædes meas usque ad decem pedes altius tollere: post ago, jus esse mihi usque ad viginti pedes altius tollere: exceptio rei judicatæ proculdubio, sed etsi rursus ita agam, jus mihi esse altius ad alios decem pedes tollere: obstabit exceptio.
In cælum tollere, Translate. Cic. pro Arch. 22. In cælum hujus proavus Cato tollitur, magnus honos Populi Rom. rebus adjungitur.
In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.
Ad cælum laudibus tollere. Cic 15. Fam. 7. Non dubito, quid præsentes sentiant: nos quidem longinqui, & a te ipso missi in ultimas gentes, ad cælum mehercule tollimus verissimis ac justissimis laudibus.
In cælum humeris. Cic. 11. Philipp. 24. Hunc vel in cælum, si fieri poterit, nostris humeris tollemus.
In collum tollere. Plaut. Bacch. 3. 6. 42.

In

In crucem tollere. Cic. 3. Verr. 7. Statim deinde jussu Prætoris, in crucem esse sublatum.
In currum. Cic. 3. Off. 94. Optavit ut in currum patris tolleretur: sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagravit.
Laudes alicujus in astra tollere. Cic. 2. Att. 25. At hercule alter tuus familiaris Hortensius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate, nostras laudes in astra sustulit. Virg. 5. Ecl. 51.
— Daphnimque tuum tollemus ad astra.
Laudibus tollere. Cic. 4. Att. 16. Itaque Cæsaris amici (me dico & Oppium) disrumparis licet, monimentum illud, quod tu tollere laudibus solebas, ut odeum laxaremus, & usque ad, &c.
In sublime tollere. Plin. lib. 10. cap. 38.
Tollere vexillum, Extollere. Vexillum Imperatores habebant penes se in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cum prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebaturque vexillum, ut in lib. de Bell. Alexandr. cap. 45. Quod ubi conspexit, celeriter vela subduci, demitti antennas jubet, & milites armari, & vexillo sublato, quo pugnandi dabatur signum, quæ primæ naves sequebantur, idem ut facerent significabat. Annotavit. Turneb. V. Adverf. 14. 16. & 4. 11. Scheff. de Mil. Nav. 3. 1.
A terra se tollere altius, pro Crescere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic. 5. Tusc. 37. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt, alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.
Arbos se sustulit. Virg. 2. Georg. 57.
Animos tollere, Superbire, audaciorem esse. Sallust. in Cic. 2. Verum, ut opinor, splendor domesticus tibi animos tollit. Ter. Hec. 3. 5. 57.
Quia paululum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt. Propert. lib. 3. 18. 17.
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.
Animos dictis tollit. Virg. 9. Æn. 127.
Cachinnum, Risum augere, risu immoderato efferri. Cic. de Fato, 10. Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse.
Clamorem, Summopere clamare, ac vocem extollere. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur.
Clamor tollitur in cælum. Virg. 11. Æn. 745.
Clamores horrendos ad sidera tollit. Virg. 2. Æn. 222.
Cornua tollere in aliquem. Hor. Epod. 16. 12.
Corpus tollere in auras. Ovid. 18 Epist. 52.
Corpora sua alte tollit volucris. Ovid. 8. Met. 256.
Fluctusque ad sidera tollit. Virg. 1. Æn. 107.
Frontem tollens ad cælum. Ovid. 3. Met. 20.
Gradum tollere, Ambulare. Plaut. Bacch. 3. 6. 6.
Hinnitum tollit equa. Hor. 2. Carm. 16. 34.
Manus. Cic. 7. Fam. 5. Sustulimus manus & ego & Balbus. Lætitiæ signum est, & gratias agentis.
Minas tollere. Virg. 3. Georg. 421.
Oculos tollere. V. OCULUS.
Oculos sustulit ad proceres. Ovid. 13. Met. 126.
Oculos tollere contra aliquem, Dissentire ab aliquo, & repugnare alicui. Lucret. lib. 1. 67.
Palmas ad sidera tollunt. Virg. 5. Æn. 556.
Querelam tollunt lugubri voce. Lucret. lib. 4. 550.
Risum tollere, Ridere. Hor. de Arte Poet. 381.
Tollere vento fluctus, & mulcere. Virg. 1. Æn. 70.
Vocem exiguam tollere. Virg. 6. Æn. 493.
Vultus erectos tollere ad sidera. Ovid. 1. Met. 86.
Tollere: pro Sumere. Hor. 1. Serm. 4. 11.
Cum flueret lutulentus erat, quod tollere velles. Sic alibi sæpius.
Tolle, λάβε. Gloss. Latinogræc.
Tollere de terra lapides; ad jaciendum scilicet. Cic. pro Cæcin. 60. Vinces profecto non fuisse armatos eos, qui saxa jacerent, quæ de terra ipsi tollerent.
Humo tollit saxum. Ovid. 11. Met. 110.
Humo se tollere, Erigere se. Ovid. 7. Met. 640.
Humo se tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam sibi comparare. Virg. 3. Georg. 9.
— tentanda via est, qua me quoque possim
Tollere humo, victorque virûm volitare per ora.
Membra vix tollit de humo. Ovid. 2. Fast. 354.
Solio se tollit ab alto. Virg. 8. Æn. 541.
Ad spem effingendæ eloquentiæ se tollere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ancoras tollere, Colligere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 31.
Aurum tollere, ac sibi habere jussit. Liv. 26. 50. extr.
Calices, Martial. lib. 11. 12.
Convivium. Plaut. Menæh. 3. 1. 17. Virg. 8. Æn. 175.
— jubet & sublata reponi
Pocula.
De fano tollere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Eundemque ferunt, hæc quæ dixi sublata de fanis in forum protulisse, & per præconem vendidisse.
Ex delubris simulacra sanctissima. Cic. 1. Verr. 3. Sese jam ne deos quidem in suis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum simulacra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.
Manu tollere. Plin. lib. 10. cap. 75. Plani autem piscium in vado dormiunt, ut manu sæpe tollantur.
Manus tollere ab re aliqua, Abstinere. Ovid. 20. Epist. 146.
Ab loco tollere, Removere. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum consessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur.
Liberos tollere, pro Suscipere. Plin. in Paneg. 26. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares pœnæ cohortantur.
Liberos in aliquam spem tollere. Liv. 5. Nec patribus familiæ tantum, sed ut omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: vellentque in eam spem liberos tollere.
Tollere, pro Nutrire, quod e moribus & institutis veterum sumptum est: aliquando enim liberos tolli nolebant, & jubebant exponi. Qui enim ali volebat depositum humi infantem tollebat: unde & dea quædam Levana dicebatur, ut scribit Augustinus. Plaut. Amph. 1. 3. 3. Verum, quod erit natum, tollito. Turneb.
Aliquem tollere, pro Assumere socium itineris. Cic. 2. Q. frat. 10. Mea factum est infusa verecundia, ut te proficiscens non tollerem.
Tollere, Auferre. Cic. de Amicit. 47. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt.
Detrahere, auferre, tollere. Cic. in Orat. 209.
Dolorem dentium. Plin. lib. 20. cap. 3. pr.
Tormentum tollere. Cels. lib. 3. cap. 21. Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est, & tum his utendum.
Tollere, [ἀκατέπαυν, Gl. L. G.] Irrita facere quæ quis gessit. Cic. 4. Verr. 140. Si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te affecisset, quam cum ea, quæ in magistratu gessisti, sustulit, atque irrita jussit esse.
Tollere & delere. Cic. pro Quint. 70.
Tollere & eripere. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse?
Inter Tollere & Auferre. Tollere est levare & erigere: Auferre levatum transferre. Virg. 8. Æn. 439.
Tollite cuncta, inquit, cœptosque auferte labores. Turpil. Philopatr. Simul circumspectat, ubi præter se neminem videt esse, tollit, aufert: ego clam consequor. V. Nonium 5. 6.
Tollere, E medio auferre, vita privare, enecare, ut in antiquo illo disticho, quod refert Tranquillus Neron. cap. 39.
Quis neget Æneæ magna de stirpe Neronem?
Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Duplicem significationem retinet: in priore enim pro Enecavit, in posteriore Portavit, sumitur. [Sustulit e vivis, Sustulit in humeros.
Tollere & interficere. Cic pro Cluent. 25.
Aditus templorum demolitione sublati. Cic. Post. red. in Senat. 32. Aditus templorum erant, non solum præsidiis, & manu, verum etiam demolitione sublati.
Æs alienum, pro Dissolvere. Auctor de Viris illust. cap. 29. extr.
Avaritiam si tollere vultis, mater ejus tollenda est luxuries. Cic. 2. de Orat. 171.
Consuetudinem de civitate. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Tametsi non modo ignoscendi ratio, verum etiam cognoscendi consuetudo jam de civitate sublata est.
Consules. Cic. ad Brut. 11.
Controversias magnas parvo labore. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 9.
De aliquo decreto quid. Cic. 15. Att. 11. Etenim Servilia pollicebatur se curaturam, ut illa frumenti curatio de S. C. tolleretur.
Exercitum religio tollit. Cic. 1. Fam. 1.
De medio aliquem tollere, Interficere. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Demonstrant, cum pater hujusce Sex. Roscius, homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio sit occisus, perfacile hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse.
De oratione sua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cic. 2. Att. 24. Primum Cepionem de oratione sua sustulit, quem in Senatu acerrime nominarat, ut appareret noctem, & nocturnam deprecationem intercessisse.
De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere ut aliquis foro privetur. Cic. pro Cluent. 79. Et illum, hominem ædilitium, jam Prætorem opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum de foro, atque adeo de civitate esse sublatum.
Diem tollere. V. DIES.
Dubitationem alicui. Cic. 12. Att. 7.
E civitate aliquem. Cic. pro Domo 44.
E choro philosophorum aliquem tollere. Cic. 1. de Fin. 26. Tu quidem, inquit, totum Epicurum pæne e philosophorum choro sustulisti?
E medio aliquem tollere, idem quod Tollere de medio, & occidere. Liv. 24. 6. pr.
E numero. Cic. pro Flacc. 7. Inimicus M. Cœlius, quod cum in re manifesta putabat nefas esse publicanum judicare contra publicanum, sublatus erat e numero recuperatorum: tamen tenuit se, neque attulit in judicium quidquam ad lædendum, nisi voluntatem.
Ex rerum natura aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repente cælum, solem, aquam, terramque ademerunt?
Errorem tollere, Delere, abluere. Cic. 4. Acad. 62. Dixitque sapientis esse opinionem a perspicuitate sejungere: nihil fecit: ipsius enim opinionis errorem nullo modo sustulit.
Imperitorum omnem errorem tollere. Cic. 1. de Fin. 37.
Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Sed quia Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat: illos conservari melius fuit, quam pœnas sceleris Varium pendere.
Fidem de foro. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Timorem bonis injecistis; fidem de foro, dignitatem de Repub. sustulistis.
Genus orationis tollere. Cic. 3. Fam. 8.
Inducias tollere. Liv. 30. 4. bis.
Legem tollere, Abrogare, irritam facere. Cic. 2. de Legib. 31. Quid, legem, si non jure rogata est, tollere?
Libertatem. Cic. 1. Fam. 8. Dignitas in sententiis dicendis, libertas in Rep. capessenda, ea sublata tota, sed nec mihi magis quam omnibus.
Memoriam alicujus rei funditus tollere ac delere. Cic. pro Quint. 12. Cujus omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.
Metum, Timorem adimere. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Deleatis ex animo suspicionem omnem, metumque tollatis.
Moram tollere, Festinare. Cic. 10. Att. 1. Nunc ait se daturum, quum ex P. sustulerit moram tabellarius.
Nefas. Ovid. 2. Met. 506.
Nomen alicujus ex omnibus libris tollere. Cic. 13. Att. 23.
Querelas tolle, Noli amplius queri. Hor. 1. Epist. 12. 3.
Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 28.
Suspicionem. Cic. 10. Att. 16. Omnem igitur suspicionem sustuli. Idem pro Rosc. Amer. 6.
Testimonio aliquem tollere, Testimoniis ita convincere, ut puniatur, & foro privetur. Cic. pro Font. 14. Noluerunt ii, qui judicabant, hanc patere inimicitiis viam, quem quisque odisset, ut eum testimonio posset tollere.
Furtim tollere aliquem. Virg. 9. Æn. 546.

Tollere, Differre. Plaut. Pœn. 2. 52.
Omnes extollo ex hoc die in alium diem. V. Non. 1. 4.
Sublatum est, ἐκκφιδῆ, ἀνεῤῥάπη, Gloss Latinogræc.

SUBLĀTUS, a, um. Partic. [αἰρθεὶς, μετωρισθεὶς] Plin. lib. 11. cap. 29. Gregatim, sublatæ vento, in maria aut stagna decidunt.
Clamor sublatus ad æthera. Virg. 2. Æn. 338.
Sublati, Ferocientes, superbientes. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 16. Quo prælio sublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere. [Subauditur Animo.
Sublati liberi, i. e. Suscepti. Paulus in l. Filius familias. D. de acquir. hered. Filius familias duxit uxorem: ea, filiis sublatis, intestata decessit. Filii jussu patris, non avi, adierunt hereditatem.
Dolis sublatis aperire aliquid, Referre sine dolo. Virg. 12. Æn. 26.
Errore sublato agnorunt parentes, &c. Lucan. lib. 3. 601.
Lex sublata. Propert. lib. 2. 7. 1.
Pavore sublato secura turba. Lucan. lib. 3. 438.
Ex oculis sublata virtus. Hor. 3. Carm. 24. 32.
Sublatus pro mortuo. Cic. 7. Verr. 142. Sic ille affectus, illinc tum pro mortuo sublatus, brevi postea est mortuus.

SUBLATURUS, a, um. Partic. [αἴρω] Cic. 15. Att. 12. Eam rem Servilia sublaturam ex S. C. se esse dicebat.

SUBLATE, Adv. ut, Sublate dicere. Cic. de Clar. Orat. 201. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera sunt, unum attenuate presseque, alterum sublate ampleque dicentium.
Sublatius de se dicere. Cic. pro Domo 95. Nihil enim unquam de me dixi sublatius.

SUBLATIO, ōnis. f. [ἄρσις, ἀφαίρεσις] Quintil. lib. 9. cap. 4. Sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. De rythmis.
Sublatio animi, Elatio, superbia. Cic. 2. de Fin. 13. Sed hoc interest quod voluptas dicitur etiam in animo vitiosa res, ut Stoici putant, qui eam sic definiunt, Sublationem animi sine ratione opinantis se magno bono frui, &c.
Judicii sublatio. Quintil. 7. 2.

TŎLŌSA, [Τολῶσα] Tectosagum, Narbonensis Galliæ urbs nobilissima; a qua Tolosani Tectosagi, Plin. lib. 3. cap. 4. dicti. Notum est adagium, Aurum habet Tolosanum. De cujus raptu quæstionem aliquando habitam Romæ, scribit Cic. 3. de Nat. Deor. 74. V. Gell. lib. 3. 9. & Justin. lib. 32. 3.

TOLOSĀTES, Iidem qui & Tolosani. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 7. Qui non longe a Tolosatium finibus absunt.

TOLUBERNA, æ. m. [παρόσιτος, ἐνταπελος, Gl. L. G.] Adsecula. Ita Gloss. Scurræ, ut opinor, scurrile cognomen.

TOLUS, i. m. [τριπλῆς, Gl. L. G.] Instrumentum rusticum, trituræ aptum, opinor.

TŎLŪTĀRIUS, a, um. vel TOLUTARIS, e. Adj. vel potius TOLUTARIUS, i. m. [βαδιστής, Gl. L. G.] Equus, quasi Volutarius, a pedum volubilitate dictus, qui alio nomine Asturco ab Asturia Hispaniæ oppido appellatur. Hos Gradarios vocamus, qui molli gradu & sine succussura gestant. Perottus.
Tolutarium ab Asturcone distinguit Seneca, cujus hæc verba sunt Epist. 18. Ita non omnibus obesis mannis, & asturconibus, & tolutariis præferres unicum illum equum a Catone defrictum.

TOLŪTIM, Adv. [ἐυδρόμως] quasi Volutim: hoc est volubiliter, ait Nonius 1. 12. Varro ibid. Ut equus, qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, ut equiso doceat tolutim incedere. Plaut. Asin. 3. 3. 116.
Demam hercle jam de hordeo, tolutim ni badizas.
Tolutim carpere incessus. Plin. lib. 1. cap. 42. Al. Incursus.

TOLUTĬLIS, e. Adj. Varro apud Non. 1. 60. Gradu tolutili vectus.

TOLUTĬLŎQUENTIA, æ. f. Volubilis locutio. Nævius, O pestifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius 1. 12.

T O M

TŎMĀCŬLUM, i. vel TOMĀCLUM, i. n. per syncopen, vel TOMACULA, vel TOMACINA, vel TOMACELLA, æ. f. Tomacula, Edulia sunt, quæ fere ex jecore porcino, minutatim conciso, & jam semicocto, infusis ovis crudis, & caseo optimo, & liquamine, pipere, aniso, gingibere fieri consueverunt, tegunturque omento suillo. Juven. 10. Sat. 355.
Exta, & candiduli divina tomacula porci. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. Itaque suibus animam datam esse proinde ac salem, quæ servaret carnem. E queis succidias Galli optimas & maximas facere consuerunt. Optimarum signum, quod etiam nunc quotannis e Gallia apportantur Romam pernæ, tomacinæ, & taniacæ, & petasiones. Dicitur alias Insitium, V. ISITIUM. Martial. lib. 1. 42. Fumantia tomacla.
Tomaculum dictum ἀπὸ τῆς τμήσεως, quod est concidere.

TŎMĂRUS, i. m. [τόμαρος] Mons est Ætoliæ, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 2. Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, ut Theopompus scripsit.

TŎMĒ, es. f. [τομή] Sectio. Græcum est. Auson. Epist. 5. 88.

TŌMENTUM, i. n. [γνάφαλον, γνάφαλλον, Gl. L. G. & G. L.] Lana brevis & concisa, quæ ex vestibus a fullone poliendo detrahitur: & quicquid farciminis ex quacunque re, sive ex fœno & palea, sive ex pluma fuerit, quo culcitræ farciuntur. Varro 4. de L. L. 35. Postquam transierunt ad culcitras, quod in ea fagus aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.
Tomentorum autem aliud Leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa: aliud Circense, ex arundinibus concisis factum, idque stramentum habebatur plebejorum: dictum Circense, quod in Circo Romano sternebatur, illicque pauperiores quiescebant. Martial. lib. 14. 160.
Tomentum concisa palus Circense vocatur:
Hæc pro Leuconico stramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.

TŎMEX, ĭcis. f. [τομική] Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & sparto leviter tortæ restes, ex quo funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10. Sic & spinas sæpis causa ferunt, tomice moris spinarum circumlita. Columel. lib. 12. cap. 32. Deinde fasciculos tomice palmea aut juncea ligato. Vitruv. lib. 7. cap. 3. docet asseres tomice religandos. Græcis dicitur τομική, fem. generis.
Tomices appellantur etiam Pulvilli, quos in collo habent animalia, ne reste lædantur.

TOMICE, es. f. Species statuariæ. Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. 29. 24.

TOMĬCUS, a, um. Adj. [τομικὸς] Secans. Cels. 8. 1. Dentes quaterni primi tomici (i. e. incisores) a Græcis vocantur.

TŎMOS, [τόμος, τόμοι, τόμις, τομεὺς] Ponti oppidum, Nasonis exsilio notum, quod ipsum a Milesiis deductum innuit ipse Ovid. 1. Trist. 9. 3. Cur autem Tomos dictum sit Idem 3. Trist. 9. 33.
Inde Tomos dictus locus est, quia fertur in illo
Membra soror fratris consecuisse sui. Nam τομὴ Græcis incisio dicitur. Absyrtus autem ille fuit Medeæ crudelitate sectus, ut idem Ovidius loco jam citato scribit. V. f. l.

TOMĪTA, æ. m. [Τομίτης] pl. Tomitæ, arum. Incolæ istius oppidi. Ovid. 1. Trist. 2. 85.
Nescio quo videam positos ut in orbe Tomitas
Exilem facio per mea vota viam.

TOMĪTĀNUS, a, um. Adj. [Τομίτης] ut
Humus Tomitana. Ovid. 3. de Pont. 1. 6.
Ager Tomitanus. Ovid. 3. de Pont. 8. 2.

TOMUS, i. m. [τόμος] Fragmentum libri, sectio, pars. Martial. lib. 1. 67.
Scriptura quanti constet, & tomus vilis.

TŎMYRIS, [Τόμυρις] Regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ Cyrum debellavit & interemit. De qua plene Herodotus, & Justinus lib. 1. 8. Tibul. lib. 4. ad Mæcenatem, 1. 143.
Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe.

TONATIO, V. TONO.

TONDEO, tŏtondi, tonsum, [κείρω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lanam sive capillos & hujusmodi recidere.
Barbam tondere. Cic. 5. Tusc. 58. Sueton. in Augusto cap. 79. In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tonsoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. h. e. Modo tonderi, modo radi faceret. Martial. lib. 2. 17. de tonsore indocto,
Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virg. 3. Georg. 561.
Caput tondere ad cutem. Cels. lib. 6. cap. 6. de pediculis palpebrarum.
Comas tondere. Tibul. lib. 3. 1. 10.
Oves tondere. Plin. lib. 8. cap. 48.
Os alicujus tondere. Catul. 59. 139. V. loc.
Reduces tondere. Valer. Flacc. 1. Argon. 378.
Tectus & Eurytion servato colla capillo,
Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras. Quidam olim quamdiu peregre erant, comam alebant intonsam, reduces & sospites domi eam tondebant: quod apud Ægyptios obtinebat. V. Diodor. lib. 1.
Brachia arborum tondere. Virg. 2. Georg. 368.
Dumeta tondere dicuntur juvenci, i. e. Depascere. Virg. 1. Georg. 15.
Herbas fruticantes tondere. Plin. lib. 12. cap. 25.
Prata tondere, Secare. Virg. 1. Georg. 290.
Violas tondere manu. Propert. lib. 3. 13. 29.
Auro aliquem tondere, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.

TONDENS, entis. Partic. [νέμων] ut, Equi late tondentes campum. Virg. 3. Æn. 538.
Pecudes tondentes gramina ex uno campo. Lucret. lib. 2. 659.
Pecudes tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 317.

TONSUS, a, um. Partic. [κεκαρμένος, Gl. L. G.] Qui est coma abscissa: ut, Tonsus homo, cui contrarium Intonsus, capillatus. Cic. in Pison. 18.
Cum illa saltatrice tonsa. Martial. lib. 11. 40.
Jam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba.
Capillus tonsus. Ovid. 8. Met. 151.
Comæ tonsæ, Compositæ. Virg. 5. Æn. 556. Servius.
Cutis tonsa. Hor. 1. Epist. 18. 7.
Lanæ tonsæ. Hor. 3. Carm. 15. 13.
Tonsus, Minutus, vel compositus. Virg. 1. Æn. 706.
— tonsisque ferunt mantilia vilis. Servius.
Humum tonsam verrit raro pectine. Ovid. Rem. Amor. 192.
Myrti tonsæ. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Novales tonsæ. Virg. 2. Georg. 71.
Oliva tonsa, Quæ minutis frondibus compta est: quasi a tonsore composita. Virg. 3. Georg. 21.
Valles tonsæ, Arboribus & silvis viduatæ. Virg. 4. Georg. 277. Non silvosæ. Servius.

TONSUM, i. n. [κουρά] Gloss. Græcolat.

TONSA, æ. f. [κώπη, Gl. G. L.] & pl. Tonsæ, [κῶπαι, L. G.] Remi, a decutiendis fluctibus. Virg. 7. Æn. 28.
— & in lento luctantur marmore tonsæ. Servius. Lucret. lib. 2. 554.
Antennas, proram, malos, tonsasque natantes. Stat. 5. Theb. 340.
Ast ubi suspensis siluerunt æquora tonsis.
Tonsa nonnullis dicitur Ovis.

TONSIO, ōnis. f. [κουρά] ut, Ovium tonsio. Vulg. Interp. Deut. 18. 4.

TONSUS, ûs. m. Accius apud Non. 2. 850. Mulier funesta veste, tonsu lugubri. Plaut. Amph. 1. 1. 288.
Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasum, vel labra.

TONSOR, ōris. m. [κουρεύς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tondet. Varro 2. de R. R. cap. 11. Omnino tonsores in Italiam primum venisse ex Sicilia dicuntur, post Romam conditam anno tertio. Plaut. Asin. 2. 3. 14. Ad tonsorem ire dixit. Hor. 1. Serm. 7. 3.
Omnibus & lippis notum, & tonsoribus esse. V. LIPPUS.
Dionysius, ne tonsori collum committeret, tondere filias suas docuit. Cic. 5. Tusc. 58.
Inæqualis tonsor, Qui inæqualiter tondet. Hor. 1. Epist. 1. 94.
Si curatus inæquali tonsore capillos
Occurro, rides. Sensus est, Rides, si occurro tibi curatus, aut (ut alii legunt) curtatus capillos, i. e. Curatos aut curtatos habens capillos a tonsore inæquali.
Dare operam tonsori. V. OPERA.

TONSŌRIUS, a, um. Adj. [κουρικὸς] Quod ad tondendum pertinet. ut, Tonsorius culter. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonsorios candente carbone sibi adurebat capillum. Apud Martial. lib. 24. 36. titulus est, de Tonsoriis ferramentis.

TONSORIUM, i. n. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Idem, quod Tonstrinum.

TONSŪRA, æ. f. [κουρά] Tondendi opus. Columel. lib. 7. cap. 4. de Ovibus.

Ovibus. Tonsuræ certum tempus anni per omnes regiones servari non potest. Varro 2. de R. R. cap. 11. De lacte in eo & tonsura lanæ.
Tonsura, in vitibus & arboribus. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonsuram annuam quærit, alternam myrtus, punicæ, oleæ, quia celeriter fruticescunt.

TONSTRIX, īcis. f. [κουρεύτρια] Plaut. Truc. 2. 4. 51. Tonstricem Syram novisti nostram. conf. 4. 4. 3.

TONSTRĪCŬLA, æ. f. dimin. [κουρευτρίδιον] Cic. 5. Tusc. 58. Ita sordido ancillarique artificio regiæ virgines, ut tonstriculæ, tondebant barbam & capillum patris.

TONSĬLIS, e. Adj. [κουρεῖος] Quod tonsum est, ac in orbem & comam putatum, ut ait Valla lib. 1. Plin. lib. 12. cap. 2. Primus Cn. Matius nemora tonsilia invenit.
Buxetum tonsile. Martial. lib. 3. 58.
Facilitas tonsilis. Plin. lib. 16. cap. 10.
In opere topiario tonsilis. Plin. lib. 16. cap. 11.

TONSTRĪNA, æ. f. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Locus in quo tonderi solet. Plaut. Amphit. 4. 1. 5.
In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sacras. Ter. Phorm. 1. 2. 39.
In quo hæc discebat ludo, ex advorsum ei loco
Tonstrina erat quædam.

TONSTRINUM, i. n. Idem. Gloss. Græcolat.

TONSĬTO, āre. frequent. Plaut. Bacch. 5. 2. 9.
Rerin' ter in anno tu has tonsitari? scil. Oves.

TONSILLA, æ. f. Palus dolatus in acumen, & cuspide præferratus, qui navis religandæ caussa in litore figitur. Actius, Tacete, & tonsillas in litore edite. Festus. V. Scalig. & Dacer. not.

TONSILLÆ, arum. pl. f. [παρειδίδια, G. L. G. &G.L.] dimin. a Tole tumore faucium, ut vult Festus. Fiunt autem circa uvam ex utraque parte infra fauces, vocanturque Glandulæ, ob quandam glandis similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Linguam autem ad radices ejus hærens excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt: oris utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Amygdalinæ a forma Galeno dicuntur, suntque glandulæ in radice linguæ, quæ salivam conficiunt. Amygdalas alii vocant.

TONGRI, Galliæ Belgicæ populi, Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Brabant.*

TONITRU, V. TONO.

TŎNO, āvi, ātum, & aliquando, ui, ĭtum, [βροντάω, Gl. G. L.] āre. notæ significationis. Cic. 2. de Divin. 82.
Quum tonuit lævum bene tempestate serena.
Si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid erit de cælo. Cic. 2. de Divin. 142.
Cælum tonat. Plin lib. 15. cap. 33. Tiberium principem, tonante cælo, ea coronari solitum ferunt contra fulminum metus.
Cælum tonat omne fragore. Virg. 9. Æn. 541.
Juppiter tonans. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Hunc etiam augures nostri, quum dicunt Jove fulgente, tonante: dicunt enim Cælo fulgente, tonante.
Ætna tonat ruinis horrificis, Fragorem dedit. Virg. 3. Æn. 571.
Astra tonuere feris clamoribus. Sil. lib. 16. 95.
Mare tonuit ex alto. Senec. Hippol. 10.
Murmure ac verberibus tonare, Resonare. Martial. lib. 9. 70.
Tympana tenta tonant palmis. Lucret lib. 2. 618.
Laudes alicujus tonare, Magnopere efferre. Plin. in præfat.
Ore tonare deos, Invocare voce tremenda. Virg. 4. Æn. 510.
Spiritus ore Pindarico tonat. Propert lib. 4. 1. 139.
Verba tonare insano foro. Propert. lib. 4. 1. 134.
Tono, ĕre. in Tertia conjugatione dixere veteres, unde Præteritum Tonui, & supinum Tonitus inducuntur. V. Priscian.
Tympana non inani sonitu tonimus. Nonius 1. 245.

TONANS, antis. Partic. [βροντῶν] Sic Juppiter absolute dicitur; ut, Magni tecta tonantis, Cælum. Ovid. 1. Met. 170.
Germana tonantis, Juno. Ovid. 9. Epist 7.
Tonantes Plato & Demosthenes, Grandiloqui. Columel. in præf. lib. 1. non ita procul a fine, Neque ille ipse Cicero territus cesserat tonantibus Demostheni Platonique.

TONĀTIO, ōnis. f. apud Senec. 2. Nat. Quæst. cap. 12. Fulguratio ostendit ignem, Fulminatio emittit, illa (ut ita dicam) comminatio est, & tonatio sine ictu, ista jaculatio cum ictu. Quidam legunt Commotio.

TONESCIT, [βροντᾷ] pro Tonat. Varro apud Non. 2. 858. Tonitribus templum tonescit. A Tono, ĕre. V. supra.

TONITRUS, ûs. m. [βροντή, Gl. L. G. & G. L.] vel TONITRU, n. indecl. in sing. Et in plur. Tonitrus, & Tonitrua. Ovid. 2. Met. 308.
Unde movet tonitrus vibrataque fulmina jactat. Plin. lib. 8 cap. 47. Tonitrus solitariis ovibus abortus inferunt. Cic. 2. de Divin. 42.
Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jactusque fulminum extimuissent, credidisse ea efficere rerum omnium præpotentem Jovem? Juven. 5. Sat. 117.
— & facient optata tonitrua cœnas
Majores.
Ingens tonitru. Ovid. 3. Fast. 347.
Rauca tonitrua. Claud. 8. Paneg. 210.
Agere tonitrus. Stat 1. Theb. 258.
Ciebo cælum tonitru. Virg. 4. Æn. 122. Verba Junonis.
Concutiens cuncta tonitru sonoro. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 27.
Concussa tonitru tremunt omnia. Lucret. lib. 6. 120.
Contremit cælum tonitru, flamma inter nubes corusca. Cic. 3. de Orat. 155.
Movere tonitrus. Ovid. 2. Met. 308.
Motura humanas tonitrua mentes. Ovid. 1. Met. 55.
Quatiuntur tonitru cærula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
Tremiscunt ardua terrarum tonitru. Virg. 5. Æn 694.
Armorum tonitru concussa est Daunia tellus. Sil. lib. 13. 10.
Tonitrua unde sint. Plin. lib. 2 cap 43. Igitur non eam inficias, posse in has & ignes superne stellarum decidere, quales sereno sæpe cernimus: quorum ictu concuti aëra verum est, quando & tela vibrata stridunt. Quum vero in nubem pervenerint, vaporem dissonum gigni, ut candente ferro in aquam demerso, & fumidum vorticem volvi. Hinc nasci procellas. Et si in nube luctetur flatus, aut vapor, tonitrua edi: si erumpat ardens, fulmina: si longiore tractu nitatur, fulgetra.
Quæ porro illa tonitrua? quæ tempestas? Cic 5. Philip. 8.
Hic tibi strepitus, fremitus, clamor tonitruum. Cic. 8 Fam. 2.

TONITRUUM, i. n. Idem. Legitur apud antiquos, unde proculdubio fit pl. Tonitrua. Sen. Nat. Quæst 2. 56. Antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum. Tonitruum autem definit Posidonius Sicci aeris sonitum, qui fieri nisi dum aut terit, aut rumpitur, non potest. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 5. Auditum præterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante.

TONITRĀLIS, e. Adj Tonitru edens. ut
Tonitralia templa, In quibus fit tonitru: vel in quibus habitat is qui otnat, Deus. Lucret. lib. 1. 1098.
Neve ruant cæli tonitralia templa superne.

TONITRUĀLIS, e. aliud Adj. Apul de Mundo p. 75. Elm. Juppiter tonitrualis.

TONITĀBĬLIS, e. Adj. [βροντάω] Gloss. Gr. Lat. quasi a Tonito frequentativo.

TONITRUO, āre. Commodian. Instruct. 6. 7. Insipiens Jovem tonitruare tu credis.

TONSA, TONSÆ, TONSILLA, TONSOR, TONSTRINA, TONSTRIX, TONSUS. V. TONDEO.

TŎNUS, i. m. [τόνος] Sonus Latine dicitur, unde Accentum quoque tonum vocavere. quos veteres nostri imitati, tenorem, quasi tonorem accentum dixerunt. Vitruv. 10. 15. Quo mollior est tonus.
Tonus, Spatium id, quanto abest a terra circulus cæli citimus, hoc est lunaris, centum scilicet viginti sex millia stadiorum, ut inquit Martianus Capella, quoniam ut in sonis intervallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diversis, ita in cælo minimum a terra spatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib 35. cap. 5. Deinde adjectus est splendor, alius hic quam lumen: quem quia inter hoc & umbram esset, appellaverunt tonon: commissuras vero colorum & transitus, armogen.
Tonus, pro Tonitru. Sen. Nat. Quæst. 2. 56. V. TONITRUUM.

TONOR, ōris. m. Accentus. Quintil. 1. 5. Tenores ab antiquis dictos tonores comperi.

TONORIUM, i. n. Fistula musica. Quintil. 1. 10.

TONOTICUS, a, um. Adj. Vim habens intensivam. Theod. Priscian. de Diæta cap. 9. Mastix foris tonotica. Vulgo Tonicus.

T O P

TOPARCHA, V. TOPOS.

TŎPĀZIUS, i. f. [τοπάζιον] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 8. Egregia etiamnum topazio gloria est, suo virenti genere, & quum reperta est, prælatæ omnibus. Id accidit in Arabiæ insula, quæ Chitis vocatur, in qua Troglodytæ prædones, quum, diutius fame & tempestate pressi, herbas radicesque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Archelai sententia est. Juba, Topazion insulam in Rubro mari, a continente stadiis CCC abesse tradit: nebulosam, & ideo quæsitam sæpe a navigantibus ex ea causa nomen accepisse. Topazin enim Troglodytarum lingua significationem habere quærendi.
A topazio in aurum declinat. V. DECLINO.

TOPAZIĂCUS, a, um. Adj Fortun. lib. 8. cap. 4.
Pulchra topaziacis oneratur zona lapillis.

TOPAZOS, [τοπάζος] sive Topazios. Plin. lib. 6. cap. 29. Insula in mari Rubro, in qua reperitur lapis topazius mire pellucidus. V. TOPAZIUS.

TOPHACRUS, TUPHICIUS, TOPHINUS, TOPHOSUS, TOPHUS, V. TOPUS.

TOPIARIA, TOPIARIUM, TOPIARIUS, V. TOPIUM.

TŎPIUM, i. n. [τόπιον] Topia, inquit Hesychius, Funiculi sunt, quibus frutices, & arbusculæ tonsiles in animalium species, aut rerum historias luculenta varietate assimilatæ, religatæ multis locis hinc inde distinentur, & torquentur, flectunturque, ad effingenda quæ luduntur rerum & animantium argumenta. Vitruv. lib. 7. cap. 5. Habentem deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, non minus Trojanas pugnas, seu Ulyssis errationes per topia, ceteraque, quæ sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata. Hinc Topiarium opus deductum reor, Turneb. auctore, ex quo hæc excerpta sunt.

TŎPIĀRIUM, i. n. dicitur Opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, ut sunt testudines, cameræ, naves, aviculæ, & hujusmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura sequax est & flexibilis, fieri consueverunt. Dictum topiarium ἀπὸ τῶν τόπων, hoc est a locis, quæ in his varia constituuntur. Plin. lib. 15. cap. 30. Accedit in topiario opere taxa, &c. conf. Vitruv. 5. 8.

TOPIARIUS, i. m. [τοπιοποιός] Qui topiaria facit: sicut Coronarius qui coronas. Plin. 15. 29. Sativarum genera topiarii faciunt. Plin. 3. Epist. 19. Sumptus Atriensium, topiariorum, fabrorum. Vet. Inscr. apud Gruter. p. 602. n. 2. LVCRIO AVG. TOPIARIO. ET HORTIS. conf. Alex. ab Alex. 3. 25.
Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, &c. Cic. 3. Q. frat. 1. De homine enim est interpretandum, qui locum opere topiario ornarat. Turnebus.

TOPIARIA, æ. f. [τοπιοποιική] Ars ipsa, unde Topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarii. Cic. 3. Q. frat. 3. Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.

TOPARCHA, æ. m. [τοπάρχης] Qui unius loci vel regionis curam habet. Spartian in Adr. cap. 13. Toparchas & reges ad amicitiam invitavit.

TOPARCHIA, æ. f. [τοπαρχία] Territorii, sive regionis præfectura. Plin. 5. 14. [Gloss. Græcolat. Τοπαρχία, Pagus. Pro ipso territorio. V. PAGUS.

TŎPOS, Græce, [τόπος] Latine dicitur Locus. Manil. 3. v. penult.
Octo topos, per quos stellæ diversa volentes.

TOPĬCUS, a, um. Adj. [τοπικός] Localis. Unde Aristoteles & Cicero Topica, libros appellarunt, id est locorum sedes, in quibus demonstrantur ea, a quibus argumenta lumi debent.

TOPĬCE, es. f. [τοπική] Ars ipsa inveniendorum argumentorum. Cic in Topic. 6. Inveniendi vero artem, quæ Topice dicitur, quæ ad usum potior erat, & ordine naturæ certe prior, totam reliquerunt.

TOPĬCA, orum. n. pl. [τοπικά] Cic. 7. Fam. 20. Institui Topica Aristotelica conscribere. conf. Cic. Topic. cap. 1.

TOPOGRA-

Tŏpŏgrăphia, æ. f. [τοπογραφία] Locorum descriptio Latine dicitur. Cic. 15. Att. 16. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, & tamen hæc topographia ripulæ videtur habitura celerem satietatem. Ubi ex vetusto scripto codice legitur ῥωπογραφία.

Topper, [αὐτίκα] Obsoleta dictio, qua antiquissimi utebantur pro Celeriter, seu confestim, statim. Nævius apud Festum, Capesse flammam Vulcani topper. Quintil. 1. 6. inter antiqua refert.

T O R

Toral, Torale, V. torus.

Tōrānius, [Τωράνιος] Mango quidam: qui, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 12. M. Antonio jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit; tanta unitas erat, &c.

Toranus, i. m. Ὤλενος, πόφος. Gloss. Latinogræc. [Monstra sunt. Apud Suid. Ὤλενος, εἶδος ζώου.

Torcŭlar, V. seq. dict.

Torculāre, & per apocopen Torcular, āris. n. [ληνὸς, Gl. L. G. & G. L.] Machina premendis uvis apta. Plin. lib. 15. cap. 1. An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis. Columel. lib. 8. cap. 50. Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri, & integram in fiscinis novis includi, prelisque subjici, ut quantum possit, paulisper exprimatur. Non desunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes a Torculum fieri Torcular; ut a Speculum, Specular.

Torcularium, i. n. [ληνὸς, Gl. G. L.] Locus est, in quo sunt torcula vasa, ut prela, &c. Cato de R. R. cap. 18. In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? sic enim per interrogationem legi debet. Mox enim respondet, Prela temperata quinque, supervacanea tria. Turnebus.

Torcularius, a, um. Adj. [πατηλίνιος] Quod ad torcularium pertinet. ut Torcularia vasa. Cato R. R. cap. 11.

Torcularii lacus. Columel. lib. 12. cap. 18.

Torcularia cella. Columel. lib. 1. cap. 6.

Torcularius, i. m. [λήνοιος] Qui torculari premit uvas. Columel. lib. 12. cap. 50. Quia interdum multitudo baccæ torculariorum vincit laborem.

Torcŭlum, i. n. [ληνὸς] Idem quod Torcular. Cato R. R. cap. 1. Ad villam quum venias, videto vasa, torcula, & dolia, multa ne sient. Plin. lib. 18. cap. 31.

Torculum, quod usu torcular dicitur, dictum quod intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. γεωνοδιδασκάλῳ, Vineis ubi ampla cella torculum reponant. Ex Nonio, 1. 233.

Torcŭla, æ. f. [ἐλαιοτριβεῖον] Idem. Gloss. Latinogræc.

Torcŭlus, a, um. Adj. [ληνίος] Quod ad torculum pertinet. ut, Torculus funis. Cato R. R. cap. 135. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

Torcŭlo, āre. Fortun. in Epist.

Torculātor, ōris. m. [ληνοβάτης] Calcator. Gloss. Gr. Lat.

Tordile, is. n. Plinio; vel Tortile, Ruellio, & Tordilion, Semen seselis. Plin. lib. 24. cap. 19. Dioſc. 3. 56.

Tŏreuma, ātis: & Toreumatum, i. n. [τόρευμα, Gl. G. L.] Opus politum, cælatum, a τρόω sculpo & cælo. Toreumata dicuntur sculpta aut cælata ex quacunque materia, quæ in deliciis habentur. Cic. 4. Verr. 118. Toreumata sane nota ac pretiosa auferuntur. Ibid. 6. 38. De hoc Verri dicitur, habere eum perbona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu, summo artificio facta. Sallust. Catil. cap. 20. ad fin. Cum tabulas, signa, toreumata emunt. Martial. lib. 3. 35.

Artis Phidiacæ toreuma clarum. Idem lib. 14. 94.

Nos sumus audacis plebeja toreumata vitri.

Toreutes, æ. m. [τορευτὴς] Græcis dicitur Cælator, teste Gloss. utroque. V. cælo.

Toreutĭce, es. f. [τορευτική] Ars ipsa, quæ & Anaglyptice, & Sculptura sive Cælatura dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. De Phidia sculptore, Primusque artem toreuticen aperuisse atque demonstrasse merito judicatur. conf. Cæl. Rhod. Antiq. Lect. 29. 4.

Tormen, ĭnis. n. [κολωνεῖον] Gloss. Latinogræc.

Tormentarius, Tormentum, Tormentuosus, V. in torqueo.

Tormĭna, um. n. plur. [δυσεντέριον, Gl. L. G.] Genus morbi, a Torquendo, quum dolore torquentur intestina, vel propter exulcerationem. quæ Græce dysenteria dicitur, vel etiam alia ratione, ut scribit Cels. lib. 4. cap. 18. Plin. lib. 20. cap. 14. Mentastrum torminibus cholericis efficacissimum. Columel. lib. 12. cap. 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluvies.

Affici torminibus. Idem 29. 11.

Præbere se sorticulum in torminibus. Cic. 2. Tusc. 45.

Tormines, m. plur. apud Non. 1. 135.

Torminōsus, a, um. Adj. [δυσεντερικὸς, Gl. G. L.] Qui tormina patitur, quem & Dysentericum appellant Græco vocabulo. Cic. 4. Tusc. 27. Itaque dicimus gravedinosos quosdam, quosdam torminosos, non quia semper sint, sed quia sæpe sint.

Torminālis, e. Adj. [τροφοπικὸς] Quod tormina sanat. Plin. lib. 15. cap. 21. Quartum genus torminale appellant. De sorbis.

Torminalia sorba. Cels. lib. 2. cap. 30. Item mel coctum, pira immatura, sorba, magisque ea quæ torminalia vocantur, &c.

Tornatilis, Torno. V. tornus.

Tornus, i. m. [τόρνος, ἢ τόρος] Instrumentum fabrile, quo ligna, ebur, & reliqua hujusmodi tornantur & poliuntur. Plin. lib. 7. cap. 56. Normam autem & libellam, & tornum, & clavem Theodorus Samius invenit. Idem lib. 16. cap. 40. Calices ex terebintho solitus facere torno. Virg. 3. Ecl. 38.

Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Lucan. ad Pison. 84.

— hinc exornata figuris

Advolat, excusso velox sententia torno.

Angusto torno versus includere. Propert. lib. 2. 34. 42. h. e. Scribere versus elegos, qui minores sunt versibus heroicis. Simili translatione usus est Statius lib. 4. Silv. 7. 4. Musam sic alloquens,

— ingens opus in minores

Contrahe gyros. h. e. Heroicum carmen in versus lyricos.

Torno, [τορόω, Gl. G. L.] āre. Torno polire, aut in aliquam formam figurare. Plin. lib. 36. cap. 22. Lapis est qui cavatur, tornaturque in vasa coquendis cibis utilia. Cic. de Univers. 15. Idque ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius.

Tornātus, a, um. [τετορευμένος, Gl. L. G.] Cælatus, Rotundus, quasi torno factus. Lucret. lib. 4. 362.

Fit, quasi tornata ut saxorum structa tuantur.

Versus male tornati. Metaphoricòs pro Male elaborati. Hor. de Arte Poet. 441.

Et male tornatos incudi reddere versus. Bentleius legit, Male ter natos. Cuning. Formatos.

Tornare, Circumagere. Plin. lib. 36. cap. 13. Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur.

Tornātĭlis, e. Adj. [τορευτὸς] Quod torno factum est. Vulg. Interp. Cantic. 5. 14.

Tornātor, ōris. m. [τορευτὴς] Cælator. Firmic. lib. 4. cap. 7. ad finem, Facit quoque tornatores, aut simulacrorum sculptores.

Tornatūra, æ. f. Vulg. Interp. 1. Reg. 6. 18.

Tŏrōne, es. f. [Τορώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Macedoniæ oppidum. Steph. Thraciæ ascribit.

Torosus, V. torus.

Torpedo, V. torpeo.

Torpeo, ui, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ēre. Animo, vel corpore ita debilitatum esse, ut quis stupore quodam langueat. Virg. 3. Georg. 370.

— confertoque agmine cervi

Torpent mole nova, & summis vix cornibus exstant. Plaut. Amph. 1. 1. 179.

Animoque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit. Hor. 1. Epist. 6. 14.

Cessatione torpere. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, ut si se commoverit, vereamur ne beatus esse non possit?

Metu torpere, Præ timore ita obstupefieri, ut vix loco moveri queas. Liv. 21. 58. & 28. 29.

Veterno gravi torpere. Virg. 1. Georg. 124. h. e. Pigrescere.

Acies luminum torpet. V. acies.

Consilia torpent. Liv. 6. 23. Frigere & torpere consilia senis, sed Camillo tum vitæ satis, tum gloriæ esse.

Genæ torpuerant dolore. Non potueram præ dolore lacrimare. Genas accipit pro Oculis. Ovid. 10. Epist. 44.

Lingua torpuerat retenta metu. h. e. Velut fixa substiterat, nec loqui poterat. Ovid. 11. Epist. 82.

Pectora torpuerant longa mora. Ovid. 1. Trist. 3. 8.

Vires torpent. Virg. 9. Æn. 499.

— torpent infractæ ad prælia vires.

Vox & spiritus torpet. Liv. 1. 25.

Torpens, entis. Partic. [ναρκώδης] Cic. 2. de Divin. 64.

Quidnam torpentes subito obstupuistis Achivi? Ex poeta.

Ignavia torpens. Stat. 10. Theb. 90.

Amnis torpens. Stat. 4. Theb. 172.

Hiems frigore torpens. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 269.

Lacus torpentes, Stagnantes. Stat. 9. Theb. 452.

Membra torpentia ægre trahens. Sil. lib. 4. 69.

Nervi torpentes rigore, Liv. 21. 56.

Torpesco, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ĕre. Torpidum fieri, vel Esse. Sallust. in Jugurth. cap. 2. Ceterum ingenium, quo neque melius neque amplius in natura mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt. Plin. lib. 9. cap. 35. Flavescunt tamen & illæ senecta, rugisque torpescunt. De margaritis.

Membra torpescunt gelu. Sen. Med. 924.

Torpefăcio, fēci, ĕre. fec. c. Non. 2. 870. V. torporo.

Torpor, ōris. m. [νάρκη, Gl. L. G. & G. L. φείκη, L. G.] Animi & corporis debilitatio, pigritia, stupor. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

Frigidus mentis torpor. Firmic. lib. 6. cap. 10.

Iners torpor. Stat. 5. Silv. 3. 260.

Vehemens torpor. Cels. lib. 2. cap. 8.

Pigro mentis torpore oppressus. Firmic. lib. 6. cap. 11.

Gravi torpore devictum premit mors. Sen. Herc. fur. 1078. [An Devinctum?

Membra novus solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.

Torpōro, [ναρκόω] āre. Torporem inducere. Turpilius Hetærea, Erus stupidus astat; ita ejus aspectus repens cor torporavit homini amore. i. e. Torpefecit. Non. 2. 870.

Torporatus, a, um. Partic. Lactant. 2. 8. 62. Humida vel nimiis rigoribus toporata concrescunt.

Torpĭdus, a, um. Adj. [ναρκώδης] Torpens, piger: ut, Torpidus somno. Liv. 25. 38. & 22. 53. Quod malum præterquam atrox, super tot clades, etiam novum, cum stupore ac miraculo torpidos defixisset, &c. h. e. Stupefactos & attonitos.

Torpēdo, ĭnis. f. [νάρκη, νάρκωσις] Idem quod Torpor. Sallust. lib. 1. Hist. Fragm. 27. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepsit. Alii Oppressit legunt.

Si nihil exerceas, inertia atque torpedo plus detrimenti faciat, quam exercitatio. Cato apud Gell. 11. 2.

Morantium cogitationum torpedinem pellere. Varro apud Non. 6. 16.

Torpedo, [νάρκη, Gl. L. G. & G. L.] item Genus piscis, qui limo mersus, occultat se, & pisces supra natantes, torpentes facit: postquam vero obtorpuere, devorat. Plin. lib. 32. cap. 1. Ex eodem mari torpedo, etiam procul & e longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamvis prævalidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib. 9. cap. 42. Novit torpedo vim suam, ipsa non torpens, mersaque in limo se occultat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Tutantur se, torpore torpedines. Claud. de Torped. 1. Mira torpedo.

Torpidĭtas, ātis. f. Cathol.

Torquātus, V. torques.

Torqueo, torsi, torsum & tortum, [τρέφω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Inflectere. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas per diversum coassationes substerni, capita earum præfigi clavis, ne torqueantur. *Afin qu'elles ne se jettent.* Virg. 2. Georg. 448.

— &

— & bona bello

Cornus: Itycos taxi torquentur in arcus. i. e. Torquendo inflectuntur.

Acies oculorum ardentes torquere. V. ACIES.

Aquas torsit remis, Adverso flumine navigavit. Ovid. 5. Fast. 644.

Capillos torquere ferro, Calamistro inurere. Ovid. 1. de Arte Am. 505.

Cervices oculosque pariter cum modorum flexionibus torqueant. Cic. 2. de Legib. 32.

Collum torquere. Liv. 4. 53. V. COLLUM.

Comam igne torquere. Ovid. 2. de Arte Am. 304. Calamistro crispare.

Fusos torquent mulieres. Plin. lib. 28. cap. 2.

Iter torquere, i. e. A via declinare. Stat. 12. Theb. 669.

Lumina flammantia torquens anguis. Virg. 3. Georg. 433.

Oculum torquere, Ita sursum aut deorsum versus flectere, ut altera veluti cujusdam lucis reverberatio videatur. Cic. 4. Acad. 80. Itaque Timagoras Epicureus negat sibi unquam, quum oculum torsisset, duas ex lucerna flammulas esse visas.

Orbes squamosos torquet volubilibus nexibus. Ovid. 3. Met. 42. de serpente Cadmi.

In orbem torquere. Cic. de Univers 21. Deinde in orbem torsit, ut & ipsæ secum, & inter se ex commissura, quæ ex regione esset, jungerentur.

Os torquere. Cic. 1. Off. 131. Quæ quum fiunt, anhelitus moventur, vultus mutantur, ora torquentur: ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.

Proras ad litora torquent. Virg. 3. Æn. 532.

Spumas torquent adnixi nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Stamina torquere pollice, Nere. Ovid. 12. Met. 475.

Terra quum circum axem se summa celeritate convertat & torqueat. Cic. 4. Acad. 123.

Vestigia torsit ad sonitum vocis. Virg. 3. Æn. 669.

Aurem torquere ab obscænis sermonibus. Hor. 2. Epist. 1. 127.

Oculos torquere ad rem aliquam. Virg. 4. Æn. 220.

Torquere jus, per translationem, pro Avertere, aut Pervertere. Cic. pro Cæcin. 77. Juris retinere sententiam, & æquitatem plurimum valere oportere, verbo ac littera jus omne torqueri: vos statuite, Recuperatores, utrum utilius esse videatur. [V. Legum contortor, in CONTORQUEO.

Versare suam naturam, & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic. pro Cœl. 13.

Torquere, Torquendo jacere. Virg. 5. Æn. 497.

In medios telum torsisti primus Achivos. Lucan. lib. 2. 556.

— valet in torquendo dextera pilo.

Fulmina torquere. Virg. 4. Æn. 208.

Hastas amentatas torquere. Cic. 1. de Orat. 242.

Jaculum torquere lacerto. Ovid. 2. de Pont. 9. 57.

Tela manu torsit. Ovid. 12. Met. 99.

Tela torquentur lacertis. Lucan. lib. 3. 567.

Terras torquere, Gubernare. Virg. 4. Æn. 269.

Torquere, Sustinere. Virg. 6. Æn. 797. — ubi maximus Atlas

Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum. Idem lib. 7. 266.

Ipse pedes tegmen torquens immane leonis. Servius.

Torquere, Trahere, ut vult Sen. Virg. 6. Æn. 551.

— torquetque sunantia saxa. [i. e. Volvit, circumagit. conf. 1. 117.

Torquere in diversas partes, Flectere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Oratio ita flexibilis, ut sequatur quocunque torqueas. Cic. in Orat. 52.

Torquere, [βασανίζειν, Gl. L. G. & G. L.] Cruciare, Coercere, Tormentum inferre, angere, molestiam afferre. Donatus, Torquemus hominem, extorquemus veritatem. Plin. Epist. 198. Remitte aliquid adolescentiæ ipsius, remitte lacrimis, remitte indulgentiæ, ne torseris illum, ne torseris etiam te.

Eculeo torqueri. Cic. 3. de Finib. 4.

Qui in dolore est, torquetur. Cic. 2. de Finib. 14.

Torqueri dies & noctes. Cic. 7. Att. 9.

Amore torquere aliquem. Ovid. 2. de Arte Am. 335.

Doloribus animi torqueri. Cic. 1. de Finib. 43.

Exspectatione torqueri. Cic. 8. Att. 22. Brundusii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis: qua quidem exspectatione torqueor, sed omnia ante nos sciemus.

Invidia vel amore torqueri. Hor. 1. Epist. 2. 37.

Libidines tuæ te torquent. Cic. in Parad. 2.

Memoria malorum torqueri. Cic. 1. de Fin. 57.

Mero torquere aliquem, Explorare. Hor. de Arte Poet. 435.

Reges dicuntur multis urgere culullis,
Et torquere mero, quem perspexisse laborent,
An sit amicitia dignus. h. e. Reges, quos volunt recipere in amicitiam, multo mero inebriant, tentantes an per potum quæ habent, secreta prodant. [Calillis legendum, ut alibi docui. conf. paulo post TORTUS, Partic.

Metu torqueri. Ovid. 1. Amor. 4. 46.

Mirifice torqueor. Cic. 15. Att. 23.

Supplicationes tuæ acriter nos torserunt. Cic. 8. Fam. 11.

Timor torquet impendentis doloris. Cic. 2. de Fin. 95. Quum & præteriti doloris memoria recens est, & futuri atque impendentis torquet timor?

ORTUS, a, um. Partic. [κεκαμμένος, Gl. L. G.] ut

Anfractus torti. Claud. 6. Cons. Hon. 519.

Anguis tortus. Ovid. 2. Met. 188.

Baculus tortus. Ovid. 2. Met. 789.

Capillus tortus. Ovid. 2. de Arte Am. 304.

Comæ tortæ. Martial. lib. 4. 42.

Corona torta. Propert. lib. 3. 20. 18. al. Tota.

Crines torti in nodum. Martial. lib. 1. 3.

Facies torta. Ovid. in Ibin, 380.

Funes torti. Virg. 4. Æn. 575. Hor. 1. Epist. 10. 48.

Tortum digna sequi potius, quam ducere funem.

Linum tortum, Funis. Ovid. 3. Fast. 587.

Radix torta. Ovid. 11. Met. 70.

Serpentes torti. Catul. Argon. 62. 258.

Stamina torta. Tibul. lib. 1. 6. 78.

Supercilia torta. Plaut. Rud. 2. 2. 12.

Verber totum. V. VERBER.

Vertigo torta. Propert. lib. 3. 7. 65.

Conditiones tortæ, Translate. Plaut. Men. 4. 2. 25.

Verberibus tortus, Afflictus. Cic. in Topic. 24. Nam & verberibus torti, & igni fatigari, quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere.

Vino tortus. Hor. 1. Epist. 18. 38.

Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam,
Commissumque teges, & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta sunt, quibus multi inviti secreta fuderunt. Porphyr.

Exspectatione tortus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

TORTUS, ûs. m. [τρόφος, τρεπτὸς, μανιάξ, βάσανος, Gl. G. L.] Cic. 2. Tusc. 22.

Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem, auriferam obtutu asservantem arborem. Ex poeta. Virg. 5. Æn. 276.

Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.

TORTUM, i. n. [κολόκυνθα, Gl. L. G. τρόφος, G. L.] Machina ad torquendum saxa. Pacuvius Dolorestes, Nam te in tenebras sæpe lacerabo fame clausum, & fatigans artus torto distraham. Non. 2. 847. V. ed. Merc.

TORTE, Adv. Oblique, transverse. [ἐγκαμπύλως] Lucret. lib. 4. 306.

— quamvis torte, penitusque remota
Omnia, &c.

TORTURA, æ. f. pro Tormento. Improbat hanc vocem Vossius de Vit. L. L. 3. 53.

TORSIO, ōnis, f. [τρόφος, Gl. G. L.] Plin. lib. 20. cap. 17. Privatim ejus usus contra torsiones stomachi in tepida aqua, & cruditates.

TORTIO, ōnis. f. [τρόφος, Gl. L. G.] Quam vulgo *Torturam* appellant. Firmicus lib. 8. cap. 15. Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortione legitima peribunt. Sen. Controv. 1. 4. Membrorum tortiones.

TORTOR, ōris. m. [βασανιστὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui torquet, id est, cruciat. Cic. pro Cluent. 177. Quum jam tortor, atque essent tormenta ipsa defessa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Hor. 3. Carm. 5. 50.

Atqui sciebat, quæ sibi barbarus
Tortor pararet. De Regulo. Juven. 14. Sat. 195.

Carnifex & Tortor. Cic. 11. Philipp. 7. Ponite igitur ante oculos, P. C. miseram quidem illam & flebilem speciem, & vocem impuram atque os illud infame, vincula, verbera, equuleum, carnificem, tortoremque Samarium.

Si sapiens ad tortoris equuleum ire cogatur. Cic. 4. de Fin. 31.

TORTŌRIUM, i. n. In septimo ad Atticum libro Ep. 2. Testamentum Curii, urbani & lepidi hominis, de Tortorio, esse putat Turnebus, velut si de servis tortis testamenti tabulas fecisset Curius, quos servos tum heredi relinqueret, vel cuipiam legaret: atque inde venustas est & lepos quæsitus: quis enim surciferum vellet sibi legari, aut testamento relinqui? Tortorium autem ea est elatum forma, qua fundi solent, ut Tusculanum, Laterium: ex eo genere servitiorum nemo libertate donatur. Al. Deporto duorum, &c. V. not. Var.

TORMENTUM, i. n. [βάσανος, Gl. L. G. & G. L. τρόφος, βασανιστήριον, πικρία, G. L.] Supplicium, quod datur alicui ad pernoscendam veritatem: vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic. 3. de Fin. 42. Utque in omnibus tormentis conservetur vita beata: Idem pro Sull. 78. Quæstiones nobis servorum ac tormenta accusator minitatur. Hor. 1. Epist. 2. 59.

Invidiâ Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum.

Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic. 11. Philip. 8.

Acerrimum tormentum. Cic. pro Cluent. 176.

Lene tormentum. Hor. 3. Carm. 21. 13.

Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.

Adhibere tormenta. Cic. 3. Off. 39.

Servi auctoritate advocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate manserunt. Cic. pro Cluent. 176.

Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic. pro Milon. 58.

Dare se in tormenta. Cic. 5. Tusc. 80.

Ferre tormenta. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Injungere sibi tormentum. V. INJUNGO.

Perferre vim tormentorum. Cic. in Partit. 50.

Esse in tormentis. V. IN præpositionem.

Tollere tormentum. V. TOLLO.

Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin. lib. 19. cap. 8.

Calumnia timoris, & cæcæ suspicionis tormentum. Cic. 6. Fam. 7

Iracundiæ tormentum. Cic. 11. Philipp. 3. Mortem naturæ pœnam putat esse: iracundiæ, tormenta atque cruciatum.

Tormentum appellat Varro Mestis trituram, quod ibi frumentum teratur. Calepin. [Nisi error est.

Tormentum, & pl. Tormenta [μηχαναὶ πολεμικαὶ, Gl. L. G.] generale vocabulum est omnium Machinarum, saxa, tela, & id genus varia torquentium. Cæs. 4. Bell. Gall. 25. Atque inde fundis, tormentis, sagittis hostes propelli ac submoveri jussit. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus, oppugnavi, ususque tormentis multis, multis sagittariis, &c. Stat. 9. Theb. 146.

— non illum impacta moverent
Tormenta.

Fortius tormento rotatum mittit in undas. Ovid. 9. Met. 218.

Missilia tormenta. V. MITTO.

Murali tormento concita saxa. Virg. 12. Æn. 922.

Rotare tormenta. Stat. 10. Theb. 853.

TORMENTĀRIUS, a, um. Adj. Vulgo usurpant, ut, Pulvis tormentarius.

TORMENTUŌSUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 6. Ligationes tormentuosi organi.

TORTĪLIS, e. [τρεπτὸς, Gl. L. G. μανιάξ, G. L.] Quod retortum & replicatum est. Plin lib. 9. cap. 51. Polypi pariunt vere ova, tortili vibrata pampino. Ovid. 16. Epist. 252.

Tortilis a digitis excidit ansa meis.

Buccina tortilis in latum. Ovid. 1. Met. 336.

Nervi tortiles. Lucan. lib. 6 198. h. e. Funes.

Piscis tortilis, Qui se facile torquet. Ovid. 13. Met. 915.

TORTILA, æ, f. τροχιλία, Gloss. Latinogræc. & TORQUILLA, τροχιλία, Græcolat.

Tortīvus, a, um. Adj. ut, Vinum tortivum, Quod eſt noviſſime expreſſum. Cato de R. R. cap. 23. Columel. lib. 12. cap. 26.

Tortuōsus, a, um. Adj. [τρεπτὸς] Idem quod eſt Tortum. Multis flexibus ſinuoſum. Liv. 27. 47. Et per tortuoſi amnis ſinus flexuſque, &c.
Alvus multiplex & tortuoſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Soni ex tortuoſis locis & incluſis referuntur ampliores. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
Ingenium multiplex & tortuoſum. Cic. de Amicit. 66.
Serrula tortuoſa, Curva. Cic. pro Cluent. 180.
Tortuoſum viſum & obſcurum. Cic. 2. de Divin 129. Et quum ſtertentem aliquem viderint, objicere his viſa quædam tortuoſa & obſcura, quæ illi exterriti ſomnio, &c.
Tortuoſum diſputandi genus, quod & Anfractuoſum dicitur. Cic. 4. Acad. 98. Sed ut omnes iſtos aculeos & totum tortuoſum genus diſputandi relinquamus, oſtendamuſque qui ſimus.
Tortuoſa urina, Quæ tortuoſe diffluit. Plin. lib. 21. cap. 27.

Tortuōse, Adv. Tertull. adv. Valent. cap. 3. Per anfractus ſeriem ſuam evolvat, tortuoſe procedat.

Tortuosĭtas, ātis. f. Idem contra Marc. 4. cap. ult. Et quæ ratio tortuoſitatis illius?

Torto, āre. frequent. Vehementer torquere. Pomponius Decuma fullonis, Et ubi inſilui in cocleatum equuleum, ubi tolutim tortor. i. e. Torqueor. Non. 2. 872.
Recenti vulnere tortari. Lucret. 3. 662.

Torques, & Torquis, [τρεπτὸς, Gl. L. G. & G. L. μανιάκης, L. G.] tam maſc. quam f. gen. ſecundum Probum. Plerumque in maſc. legitur, ſed Torques aureas dixit Varro. V. Non. 3. 245. Significat Circulum aureum, argenteumve, flexilem, obtortum, colli ornamentum, & ſummi pectoris. Propert. lib. 4. 11. 44.
Torquis ab inciſa decidit unca gula. Gell. lib. 9. cap. 13. Caput Galli præcidit, torquem detraxit, eamque ſanguinolentam ſibi in collum imponit. Plin. lib. 33. cap. 2. Auxiliares quippe & externos torquibus aureis donavere, at cives non niſi argenteis. Cic. 1. de Fin. 23. Torquem illum hoſti detraxiſſe. Quintil. lib. 6. cap 3 Quum ei Galli torquem aureum c. p. dediſſent. Cic. 3. Off. 112. T. Manlius is eſt, qui ad Anienem, Galli, quem ab eo provocatus occiderat, torque detracta, cognomen invenit.
Q. Rubrium, excellenti virtute, auctoritate, &c. torque donaſti. Cic. 5. Verr. 185.
Ademptus torquis. V. adimo.
Decorus torquis. Stat. 10. Theb. 517.
Miniatus torquis. Plin. lib. 10. cap. 42.
Nexis torquibus ornatæ, i. e. Coronis. Virg. 4. Georg. 276.

Torquātus, a, um. Adj. [τρεπτοδωτὸς] Torque ornatus. Ovid. 2. Epiſt. 119.
Affuit Alecto, brevibus torquata colubris.
Torques aurei militibus ob rem ſtrenue geſtam donari ab Imperatoribus ſolebant: unde Torquati dicti, qui duorum generum erant, ſimplares, duplareſque. Veget. lib. 2. 7. Torquati, inquit, duplares, torquati ſimplares erant, quibus torques aureus ſolidus virtutis præmium fuit: quem qui meruiſſet, præter laudem interdum duplas conſequebatur annonas: duplares duas, ſimplares unam.
Columba torquata, Palumbus. Propert. lib. 4. 5. 63.
Torquatus palumbus, A ſigno torquis quod collo præfert. Martial. lib. 13. 67.
Torquatus, immo τρεπτοφόρος. Vide Suid. in τορκάτος. H. St. Reprehendit ſupra poſitam Græcam interpretationem.

Torquātus. [τορκάτος] cognomen Titi Manlii, qui ad Anienem occiſo Gallo torquem detraxit. Hic eſt ille Torquatus Manlius, cujus injuſſu quum filius adverſus hoſtem, a quo provocatus fuerat, pugnaſſet, eoque occiſo equeſtria ſpolia victor ad patrem tuliſſet, ſubito eum, quod adverſus edictum ſuum, & rei militaris diſciplinam feciſſet, juſſit occidi. V. manlius. Cic. 1. de Finib. 23. Ad majora enim quædam nos natura genuit & conformavit, ut mihi quidem videtur, ac fieri poteſt ut errem, ſed ita prorſus exiſtimo, neque eum Torquatum, qui hoc primus cognomen invenerit, aut torquem illum hoſti detraxiſſe, ut, &c. Idem 4. Tuſc. 49. Et 3. Off. 112. Virg. 6. Æn. 825.
— ſævumque ſecuri
Aſpice Torquatum, & referentem ſigna Camillum.
Truces Torquati. Claud. 1. in Eutrop. 452.

Torrens, Torrenter, Torreo, Torrescо, V. torreis.

Torris, is. m. [δαλὸς μέγας, Gl. L. G. & G. L.] Lignum teres quando ardet, Titio. Ovid. 8. Met. 512.
Funereum torrem medios conjecit in ignes.
Ambuſtus torris. Virg. 12. Æn. 289.

Torreo, torrui, toſtum, [φρύγω, Gl. L. G. φρύγω, G. L.] ēre. a Torre deductum; ſignificat Siccare, atque arefacere, ſed uſurpatum eſt jam pro eo quod ſit Igne urere, ut ait Feſtus. Plin. lib 11. cap. 20. Sunt qui mortuas, ſi intra tectum hieme ſerventur: deinde ſole verno torreantur, ac ſiculneo cinere toto die foveantur, putent reviviſcere. De apibus.
Sitis torret ora. Propert. lib. 4. 10. 21.
Artus torrentur febribus. Ovid. 21. Epiſt. 169.
Torrere, de Frigore etiam dicitur. Varr. Frigore torret. apud Non. 6. 23.
Torrere, Urere. Virg. 4. Georg. 425.
Jam rapidus torrens ſitientes Sirius Indos. Cic. in Somn. Scip. 15. Medium autem illum & maximum ſolis ardore torreri.
Sapientem in Phalaridis tauro incluſum ſuccenſis ignibus torreri. Cic. in Piſon. 42.
Face mutua torrere aliquem. Hor. 3. Carm. 9. 13.
Torrere, Aſſare. Plin. lib. 7. cap. 2. Ii nullum alium cibum novere, quam piſcium, quos unguibus diſſectos ſole torreant. Virg. 5. Æn. 103.
Subjiciunt verubus prunas, & viſcera torrent.
Fruges torrere igni. Virg. 1. Georg. 267.
Viſcera torrentur cæcis ignibus. Ovid. 8. Met. 516.

Torresco, ĕre. Flammis cremari. Lucret. lib. 3. 903.
— non invenio, qui non ſit acerbum
Ignibus impoſitum calidis torreſcere flammis.

Torrens, entis. [αἴθων] Partic. Ripæ torrentes pice, atraque voragine, i. e. Ardentes. Virg. 9. Æn. 105.
Sidera torrentia agros. Hor. 3. Carm. 1. 31.
Torrens, torrentior, torrentiſſimus. Adj pro Vehementi. impetuoſo, & in torrentis morem rapido. Plin. lib. 3. cap. 16. De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, agris quam navigiis torrentior, nil tamen ex rapto ſibi vendicans.
Campi torrentes ſanguine. Stat. 1. Silv. 2. 97.
Fatum torrens. Lucan. lib. 7. 505.
Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens,
Abſtulit ingentes fato torrente ruinas. i. e. Cito peregit maximam cædem, fato urgente. Evertit pugnantes morte præcipiti.
Flumina torrentia. Virg. 6. Ecl. 52. i. e. Quæ torrentis modo fluunt.
Flumine torrenti merſus. Ovid. in Ibin, 515.
Undam torrentem levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.
Torrens dicendi copia. Juven. 10. Sat. 9. h. e. Ingens & abundans, ſumpta translatio a torrente, qui magno rapitur impetu.
Oratio torrens. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Sermo promptus, & Iſæo torrentior. Juven. 3. Sat. 74. Iſæus hic orator fuit, cujus mentio eſt apud Plin. 2. Epiſt. 3.
Axis torrentiſſimus. Stat. 3. Silv. 1. 52.

Torrens, entis. m. [χείμαρρος, Gl. L. G. & G. L. ῥεῦμα, L. G.] Fluvius, qui non de fonte, neque de viva aqua, ſed a pluviis, vel de montibus in valles deſcendit: æſtate autem ſiccatus, aquis hiemalibus inundatur & turget. Virg. 2. Æn. 35.
— aut rapidus montano flumine torrens,
Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores.
Stygius torrens. Ovid. 3. Met. 291.
Tumidus torrens. Ovid. 1. Amor. 7. 43.
Agi ritu torrentis. Ibid. 43.
Oratio quaſi torrens. Cic. 2. de Finib 3. Quum enim fertur, quaſi torrens, oratio, quamvis multa cujuſque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nuſquam orationem rapidam coerceas.
Torrens verborum. Quintil. lib. 10. cap. 7. Id potius, quam ſe inani verborum torrenti dare, quaſi tempeſtatibus, quo vellent auferendum.

Torrenter, Adv. Compar. apud Claud. de Rapt. Proſerp. 2. 198.
— torrentius amne
Hiberno, tortaque ruunt pernicius haſta.

Tostus, a, um. aliud Partic. [πεφρυγμένος, Gl. L. G. φρυκτὸς, ἑψητὸς, G. L.] Cic. 3. Tuſc. 44.
Fana flamma deflagrata, toſti alii ſtant parietes,
Deformati, atque abiete criſpa. Ex poeta.
Caro toſta. Ovid. 12. Met. 155.
Crines toſti. Ovid. 2. Met. 283.
Fruges toſtæ. Virg. 1. Georg. 298.
Liba toſta. Ovid. 6. Faſt. 482.
Maturitas toſta, Quæ ex quadam veluti aſſatione Solis acquiritur. Plin. lib. 12. cap. 7.
Hordeum toſtum, Ad ignem uſtulatum. Columel. lib. 12. cap. 5.
Semina toſta. Ovid. 2. Faſt. 628.

Tosto, āre. Frequent. Siccare. Plin. Valer. 2. 28. Ponere ſuper carbone, ut toſtetur.

Tostatio, ōnis, f. [ὄπτησις] Gloſſ. Græcolat.

Torrĭdus, a, um. Adj. [πεφρυγμένος, φρυκτὸς, Gl. G. L.] Aridus; unde Æſtas torrida dicitur. Plin. lib. 12. cap. 20. Color abeſt ille torridus ſole.
Torridus macie. Cic. 2. de Lege Agrar. 93. Quem hominem vegrandi macie torridum, Romæ contemptum atque abjectum videbamus, &c.
Torrida frigore pecora, jumentaque. Liv. 21. 32. pr.
Torrida gelu membra, Congelata. Liv. 21. 40. [Immo Torpida.
Aër torridus æſtuat. Propert. lib. 2. 28. 3.
Æſtas torrida. Virg. 7. Ecl. 48.
Fontes torridi. Liv. 4. 30.
Tellus torrida Lucret. lib. 5. 1219.

Torrefăcio, fēci, factum, fcc. c. [φρύγω, Gl. G. L.] ĕre. Comburere, coquere, multum calefacere, ſiccare. Columel. lib. 2. cap. 21. 3. Quod ſi falcibus ſeges cum parte culmi demeſſa ſit, protinus in acervum, vel in nubilarium coguntur, & ſubinde opportunis ſolibus torrefacta proteritur. Idem lib. 12. cap. 15. 4. Et oblita vaſa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

Torsio, Tortilis, Tortivus, Tortor, Tortum, Tortuosus. Tortura, Tortus, V. torqueo.

Torve, V. torvus.

Tŏrus, i. m. [πρωμνὴ, Gl. L. G. & G. L.] Lectus, ab intortis herbis dictus, ut tradit Servius in illud Virg. 5. Æn. 388.
— viridante toro confederat herbæ. Plin. lib 8. cap. 48. Antiquis enim torus e ſtramento erat, qualiter nunc etiam in caſtris gauſape.
Pellex tori regii. Senec. Agamem. 13.
Socia tori, Uxor aut concubina. Ovid. 10. Met. 268.
Conſors tori, Conjux. Ovid. 1. Met. 319.
Tori coronarum. Cic. in Orat. 21. in deſcriptione temperati & mediocris oratoris, qui nec ſubtilitatem tenuium, nec magnificentiam ſublimium ſequatur, ſed medium quendam curſum inter utrumque teneat. Addit (inquit) aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum ſententiarumque diſtinguit. Senſus eſt, In coronis ſunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, ſed leniter, decet aſſurgere, ita ut modica verborum & ſententiarum ornamenta appareant.
Altus torus. Virg. 2. Æn. 2.
Aſper torus ſignis eburnis, Sculptis ſignis exciſus. Stat. 3. Silv. 1. 86.
Cælebs torus. Sen. Herc. fur. 4.
Feſtus torus. Stat. 1. Silv. 2. 252.
Geniales alti tori. Virg. 6. Æn. 603. h. e. Lecti diſcubitorii, in quibus genio indulgere ſolebant, ſeu læte convivere.
Illiciti tori. Lucan. lib. 10. 76. Concubitus illiciti.
Mollis torus. Ovid. 2. Amor. 4. 14.
Obſcænus torus, Impudicus Ovid. 2. Triſt. 378.
Plumeus torus. Ovid. 11. Met. 611.
Pudici tori conjugis. Senec. Agamemn. 3.
Purpureus torus. Ovid. 5. Epiſt. 88.
Quietus torus, In quo quieſcunt dormientes. Valer. 1. Argon. 630.

Socialis torus. Ovid. 2. Fast. 769. i. e. Uxores nostræ.
Tyrius torus. Catul. 59. 172.
Viduus torus. Ovid. 5. Epist. 106.
Conciliare jugales toros. Stat. 3. Silv. 5. 70.
Conductus torus. Ovid. 1. Amor. 10. 44.
Confederat viridante toro herbæ. Virg. 5. Æn. 388.
Contemerare torum alicujus. Ovid. 2. Amor. 7. 18.
Discumbere pictis toris. Virg. 1. Æn. 712.
Exstruere toros. i. e. Lectos discubitorios. Virg. 3. Æn. 224.
Fallere jura legitimi tori. Ovid. 16. Epist. 284.
Fovere torum. Ovid. 2. Amor. 11. 31.
Jacere in toro. Ovid. 2. Amor. 4. 34.
Incumbere toro. Virg. 4. Æn. 650.
Insidere toro. Ovid. 20. Epist. 134.
Ponere se toro. Ovid. 11. Met. 472.
Premere torum. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Promissus mihi torus. Ovid. 6. Epist. 20.
Quærere stupra & illicitos toros. Senec. Hippol. 2.
Servans torum casta fide. Sen. Herc. fur. 5.
Sternere torum. Ovid. 6. Met. 431.
Vestiti gramine tori, Graminei. Ovid. 1. Fast. 402.
Violare toros alicujus. Senec. Octav. 4.
Torus, pars corporis. V. paulo infra.

Torale, is. n. [περίκλειστον, Gl. L. G.] inquit Varr. de L. L. 3. 35. Quod ante torum est. Et

Tŏral, ālis. n. per Apocopen. [τρομνὴ, Gl. G. L.] Involucrum erat tori, id est congestæ plumæ, vel herbæ, vel arundinis operimentum, quod elegantiore rursus stragulo obducebatur, convivii causa, aut feriarum Ovid. 8. Met. 656.

— in medio torus est de mollibus ulvis,
Impositus lecto, sponda pedibusque salignis:
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo
Sternere consuerant. Ex Turnebo. Varro de Vit. pop. Romani apud Non. 35. Quod frontem lecticæ struebant ex ea herba torta, torum appellatum: hoc quod injicitur, & nunc toral dicitur.

Turpe toral. Hor. 1. Epist. 5. 22.
— ne turpe toral, ne sordida mappa.

Tŏrus, i. m. [ὀλένη, Gl. L. G.] etiam appellatur Pulpa carnis musculosa, in qua est robur & fortitudo: ut sunt partes membrorum nervosæ, callosæque, & in se propemodum collectæ. Valer. Flacc. 4. Argon. 245.

Protullit horrendosque toris informibus artus. Virg. 3. Georg. 81.
Luxuriatque toris animosum pectus: honesti
Spadices. Cic. 2. Tusc. 22.
O pectora, ô terga, ô lacertorum tori! Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. h. e. Collum pulposum & corpulentum. Senec. Hippol. 10.
Comantes tori leonis. Virg. 12. Æn. 7.
De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornel. Cels. lib. 7. 18. Ac per ipsos venarum toros inæquale est.
De vitibus similiter. Columel. de Arbor. cap. 16. Arbustivam vitem quum putare, tum alligare diligenter oportet. Nam in ea fructus maxime vis consistit, diutiusque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis convenit subsequi putationem, ita ut tori renoventur, & vitis per idoneos ramos disponatur.
Riparum tori. Virg. 6. Æn. 674.

Torōsus, a, um. Adj. [μυωνώδης] Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Columel. lib. 6. cap. 13. scribit parandos esse boves novellos, cervice longa, & torosa.
Cervix torosa. Catull. 61. 83.
Colla torosa boum. Ovid. 7. Met. 429.
De herbis etiam dicitur. Plin. lib. 19. cap. 5. Brevior est, sed torosior, amariorque inula.

Torŭlus, i. m. [σπάδιον] dimin. Plaut. Amphit. prol. 144.

Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso. Ubi interpres Trochulus legendum esse contendit, a trocho scilicet diminutivum, ut sit Rotula parva aurea, tanquam rosæ similitudinem gerens. Alii constanter legunt Torulus: interpretanturque Torulos, Ornamenta aurea vel argentea, quæ pileis & petasis adjunguntur. Unde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,

Vestibus ut torulos, petasis ut figere palmas:
Et valeat tacitis scribere quisque notis.

Torvus, a, um. Adj. [λοξὸς, σκυθρωπὸς, παμφόβερος, τραχὺς, Gl. L. G. βλοσυρὸς, G. L.] Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quamvis alii a torvitate taurorum, qui cum quadam truculentia respectant, deductum velint. Servius, a Terendo deducit, e in o mutata. Virg. 3. Georg. 51.

— optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. i. e. Terribilis.

Idem 10. Æn. 170. Torvus Abas.
Torvus visu. Stat. 2. Theb. 509.
Angues torvi. Stat. 9. Theb. 741.
Apri torvi. Ovid. 2. de Arte Am. 190.
Cornua torva, Torvum sonantia. Pers. 1. Sat. 99.
Draco torvus serpit subter superaque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Facies torva, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Columel. lib. 6. cap. 20.
Forma torva. Ovid. 2. de Pont. 8. 22.
Frons torva, Terribilis & immitis. Virg. 3. Æn. 636.
Fronte torva petulans juvencus. Senec. Hippol. 3.
Juvenci torvi, Truces & aspectu terribiles. Ovid. 10. Met. 237.
Lumen torvum, Oculus dirus & minax. Virg. 3. Æn. 677.
Oculi torvi. Plin. lib. 11. cap. 37.
Oculis torvis tuens. Ovid. 5. Met. 92.
Prælia. Catul. de Coma Beren. 64. 20.
Taurus. Ovid. 8. Met. 132.
Responsa torva trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Vada. Senec. Theb. 4.

Vina torva, Aspera, & indomita, sive immitia. Plin. lib. 17. cap. 23.
Vultus torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Compar. Apul. Flor. 108. Tuba torvior.
Superl. Arnob. 6. 196. Leonis torvissima facies.

Torvum, [ὑποβλεμμαπικῶς] Adv. pro Torve. Apulejus, Quum torvum in eos intueretur. Virg. 7. Æn. 399. — torvumque repente
Clamat, Io matres audite, ubi quæque, Latinæ.

Torva, [ὑποβλεπτικῶς] similiter Adverbium idem significans. Virg. 6. Æn. 467.

Talibus Æneas ardentem, & torva tuentem
Lenibat dictis animum. Servius; Torva, pro torve, id est terribiliter.

Torve, Adv. [ὑποδρᾶ] Plaut. Amph. 4. 2. 8. Quid me torve aspectas? al. Stolide.

Torvĭter, Adv. Ennius Pancratiaste, Quem nunc tu tam torviter increpuisti. Nonius 11. 57.

Torvitas, ātis. f. [ὑποδρασία] proprie taurorum est, quasi Taurorum acerbitas. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.
Corpus insigne oculis comaque & torvitate vultus. Tacit. 2. Hist. 9. 4.

T O T

Tŏt, [τοσοῦτοι καὶ τοσαῦται, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale indecl. Cic. 2. de Orat. 140. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp. Resp. 16. De templo tot Senatus exstare consulta, quot de mea domo. Et 5. Tusc. 29. In his tot & tantis, atque etiam quæ plura possunt accidere. Virg. 1. Æn. 14.

Quidve dolens regina deùm, tot volvere casus,
Insignem pietate virum, tot adire labores
Impulerit.

Tot viri ac tales. Cic. pro Cœl. 66.
Tot & tantæ, & tam graves civitates. Cic. 4. Verr. 14.
Tot & tantas res, &c. quot & quantas, &c. Cic. pro Domo 48.

Totĭdem, indecl. [τοσοῦτοι, Gl. G. L. τοσαυτάκις, τοσαύταις, ἐπὶ ἀριθμῶν, L. G.] Par numerus. Cic. 2. de Divin. 90. Totidem annos vixerunt. Idem 6. Att. 2. Istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transtuli. Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

Totĭes, vel Totiens, Adv. [τοσαυτάκις, Gl. L. G.] Tot vicibus. Cic. 7. Att. 12. Interim velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties. Virg. 4. Æn. 536.

Quos ego jam toties sum dedigmata maritos.

Tot & Toties, geminatum. Cic. 4. Verr. 146. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud majores nostros Siculi Senatum adierunt: toties hac memoria.
Toties, Quoties. Cic. 1. de Orat. 251. Hoc nos si facere velimus, ante condemnentur ii. quorum causas receperimus, quam toties, quoties perscribitur, Pæanem, aut Munionem citarimus.
Quoties, Toties. Cato R. R. cap 1. Quoties ibis, toties magis placebit.
Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Cic. pro Cluent. 51.
Totiens sribunt nonnulli, sed inepte. Sallust. Jugurth. cap. 106. Totiens fusus Numida. Tacit. 12. Ann. 60. De quo totiens seditione aut armis certatum. [Sic & in Gloss. Scriptio antiqua est.

Tōtus, a, um. Adj. Gen. Totius. Dat. Toti. [ὅλος, Gl. L. G. & G. L.] ad Quantitatem refertur.
Totum & Partes. Cic. 1. Acad. 19. Corporis autem alia ponebant esse in toto, alia in partibus.
Toto oratio & partes. Cic. in Topic. 97.
Totum & Universum. Cic. 4. de Fin. 2.
Leve enim est totum hoc, risum movere. Cic. 2. de Orat. 218.
Hoc totum quicquid est, sive artificium, sive, &c. Cic. 2. de Orat. 29.
Totus ego. Plaut. Truc. 4. 1. 7. Totus gaudeo. Idem Aul. 3. 6. 28.

Qui ossa atque pellis totus est, ita ut cura macet.

Totus perii, Omnino. Idem Asin. 5. 2. 78. Ter. Heaut. 5. 4. 20. Eheu, quam ego nunc totus displiceo mihi.
Totus in. Ter. Adelph. 4. 2. 51. Ctesipho autem in amore est totus.
Quum totum se ad investigationem naturæ contulisset, in ea ipsa plurimum dissentit a suis. Cic. 1. Acad. 34. h. e. Omnino.
Totum ei me tradidi. Cic. de Clar. Orat. 306.
Totus est alienus a physicis. Cic. 1. de Fin. 17.
Totus est noster. Cic. 2. Q. frat. 1. Plancius totus est noster. Ter. Eun. 5. 9. 10. Fratris igitur Thais tota est? Cic. 15. Att. 1. Antonius perspiciet totum me futurum suum.
Totæ, Dativus pro Toti. Plaut. apud Varron. lib. 6. de L. L. 5. Gannit odiosus omni totæ familiæ.
Ædes totæ. Plaut. Mostel. 1. 2. 35. Ædificantur ædes totæ denuo. Cic. 3. Verr. 67. Clamor interea fit tota domo inter servos. Idem pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro.
Ætates. ut, Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorumque totas ætates videmus esse contritas. Cic. 1. de Orat. 219.
Annus totus. Plaut. Asin. 3. 3. 45. Ter. Eun. 2. 2. 46.

Sex ego te totos, Parmemo, hos menses quietum reddam. Cic. 4. Verr. 184. Facite ut vobis triennii totius veniat in mentem.

Dies cogitare totos & noctes de aliquo. Cic. pro Muren. 78.
Corpore toto, atque omnibus ungulis, Proverbialis locutio, pro Toto conatu. Cic. 2. Tusc. 56. Quid? qui volunt exclamare majus, num satis habent latera, fauces, linguam intendere, e quibus elici vocem & fundi videmus? toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis afferviunt.
Lacus totus. Plin. Epist. 259.
Mente tota incumbere in curam aliquam. Cic. 16. Att. 10. Nunc, mi Attice, tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg. 4. Æn. 100. — habes tota quod mente petisti.
Mole tota corporis, totoque pondere niti. Columel. lib. 2. cap. 2.
Ut unum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolveret. Cic. de Univers. 14.
Orbis. Virg. 1. Ecl. 67.

Et penitus toto divisos orbe Britannos.

Pectore toto amare, vel cogitare. Cic. 1. de Legib. 49. Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? Idem 2. Tusc. 58. Ad ferendum igitur dolorem placide & sedate, plurimum proficit toto pectore, ut dicitur, cogitare, quam id honestum sit.
Terra. ut, Omne cœlum, totamque cum universo mari terram mente complecti. Cic. 2. de Fin. 112.
Via tota erras. Ter. Eun. 2. 2. 14.
Viribus totis. Liv. 26. 43. Sed quoniam vos instructos & ordinatos cognosco, ad Carthaginem novam oppugnandam totis viribus, & bono animo transeamus.
Totum aliquando pro Omni sumitur. V. Non. 5. 99. Virg. 1. Æn. 189.
— hos tota armenta sequuntur. Ad quem locum sic Servius: Inter Totum & Omne hoc interest: quod Totum dicimus unius corporis plenitudinem: Omne de diversis dicimus; ut puta: Totum auditorium habet scholasticos, i. e. Plenum est auditorium scholasticis. Et, Omne auditorium habet scholasticos, i. e. Omnia auditoria. Usurpant tamen poetæ & ista confundunt, ut hoc loco Tota pro Omnibus posuit; & contra pro Toto Omnem posuit, ut est, 2. Æn. 750.
— omnemque reverti
Per Trojam. Sic Stat. 1. Theb. 81.
— & totos in pœnam ordire nepotes. i. e. Omnes.
Totus in hoc sum. Horatius. Longe aliter Plin. Secundus Epist. 19. libri 3. Sum quidem prope totus in prædiis. Videl. pro Prope tota mea substantia est in prædiis, vel Totæ meæ facultates sunt in prædiis. Vide ut exp. comm. Catanei. H. St. Hor. 1. Ep. 1. 11. Omnis in hoc sum. Sed V. 1. Serm. 9. 2. conf. supra Totus in.
In totum, vel Ex toto; pro In genere, omnino. Cels. 1. 3. In totum abstinendum est. Idem 6. 9. Vinum ex toto circumcidendum est.
Etsi Totus primam plerumque producit, corripitur tamen a Manilio 3. 447.
Detrahitur summæ tota pars, quota demit utrimque
Omnibus ex horis. [Hic Totus est Τόσος, a Tot, non ὅλος, nec revera vox eadem.

Toto, Adv. [ὅλως] Gloss. Græcolat.
Totālis, e. Adj. Vox vulgaris & prorsus nova.
Totalĭter, Adv. Omnino. Lactant. Inst. lib. 6. Totaliter cavere. [Ut vult concinnator Thesauri Lipsienses.

T O X

Toxĭcum, i. n. [τοξικὸν] Venenum: unde dicatur, Plinius his verbis ostendit lib. 16. cap. 10. Simile etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque, & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius similacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicenus in libro De erroribus medicorum Toxicon, inquit, genus est veneni, quo sagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam missilia, quæ ipsi toxeumata appellant, hoc potissimum medicamine inficerentur. Plaut. Merc. 2. 4. 4.
Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo.
Hor. Epod. 17. 61.
Quid proderit ditasse Pelignas anus:
Velociusve miscuisse toxicum? Ovid. 4. de Pont. 7. 11.
Bibere toxica. Propert. lib. 1. 5. 6.
Miscere toxica. Ovid. 2. Amor. 2. 64.

T R

TR. Trajectus, Translatus, Triarius. TR. vel TRB. vel TRIB. Tribunus. (vel Tribunicius) TR. S. Treviris signata. TR. V. CA. Trium vir capitalis.

T R A

Trabalis, V. trabs.
Trăbĕa, æ. f. [τράβεα, τραβεᾶς] Genus vestis, cujus tria sunt genera, ut Suetonius lib. de Genere vestium inquit: Unum quod diis sacratur, tantum purpura factum. Aliud regum, quod est purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco mistum. Hæc Servius. Erat autem vestis togata purpura circumdata subtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virg. de trabea regali ait, 7. Æn. 187.
Ipse Quirinali lituo, parvaque sedebat
Succinctus trabea. Ibid. 612.
Ipse Quirinali trabea Consul, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Trabeis usos accipio reges. Idem lib. 9. cap. 39.
Decorus trabea Romulus. Ovid. 2. Fast. 504.
Graves auro trabeæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 340.
In funebri pompa utebantur & equites trabea, si Tacito credimus, qui in tertio Ann. 2. de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionumque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta signa, versi fasces, atque ubi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliaque funerum solennia cremabant. V. seq. dict.
Trabrātus, a, um. Adj. [τραβεωτὸς] Qui trabea indutus est. Ovid. 1. Fast. 37.
Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini, &c.
Agmina trabeata. Stat. 4. Silv. 2. 32.
Equites trabeati. Tacit. 3. Ann. 2. V. dict. super. ad fin.
Trabeati equites a trabeis vestibus dicuntur, quæ tanquam quasdam discolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cum transvehebantur, ut Valerius (lib. 2. cap. 2. extr.) scribit. Ex Turnebo.
Trabeālis, e. Adj. Idem. ut, Effulgens trabealis mole metalli. Sidon. Carm. 2. 2.
Trabs, vel Trăbes, is. f. [δοκὸς, Gl. G. L. δοκὸς πτεράγων, L. G.] Proprie, ut Festus ait, sunt duo tigna, ædificii gratia simul compacta; nam quum simplicia sunt, non Trabes, sed Tigna dicuntur. Cic. Topic. 61. Abiegna trabes. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 13. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine.
Silva frequens trabibus, Arboribus densa. Ovid. 8. Met. 329.
Acernis trabibus contextus equus. Virg. 2. Æn. 112.
Annosæ trabes. Stat. 9. Theb. 468.
Densis trabibus umbrosa templa. Ovid. 11. Met. 360.
Excisa trabs. Virg. 2. Æn. 481.
Fractæ trabes. Juven. 14. Sat. 296.
Fraxineæ trabes. Virg. 6. Æn. 181.
Nexæ trabes ære. Virg. 1. Æn. 452.
Perpetua trabes. V. perpetuus.
Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato R. R. cap. 18.
Quadrifida trabs. Valer. 1. Argon. 663.
Saucia securi trabs ingens, Maxima arbor securi percussa. Ovid. 10. Met. 273.
Solidæ trabes. Ovid. 1. Met. 551.
Sublimi a trabe pendere. Ovid. Rem. Amor. 18.
Trabs Cypria, pro Navi. Hor. 1. Carm. 1. 13. — ut trabe Cypria
Myrtoum pavidus nauta secet mare. Ea autem de causa trabs Cypria accipi videtur pro navi, quod Cyprus omni materia ad navium ædificationem sic abundaret, ut ab ima carina, ad summum carchesium, sine subsidiis aliarum regionum totam navim absolveret, & omnibus armamentis eam instrueret, cujus rei locupletissimus testis est Marcellinus, quem vide. Annotavit Turnebus.
Natantis trabis impetus. Catul. de Phaselo, 4. 3.
Turbatur mare trabibus, i. e. Navigiis. Virg. 4. Æn. 566.
Cava trabs. Virg. 3. Æn. 191.
Vasta trabs. Pers. 5. Sat. 141.
Trabes Hymettiæ. Hor. 2. Carm. 18. 3.
Non trabes Hymettiæ premunt columnas. Trabes hic non e materia, sed marmore sunt, imponebanturque columnis. Ideo dico, quod mirum videri quibusdam intelligo e lapide trabes fieri. Plinii tamen id confirmabimus auctoritate, qui lib. 36. 8. ita scribit, Circa Syenem vero Thebaidis Syenites, quem ante pyropœcilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliscos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatii.
Ahenæ trabes. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 242.
Trabes, Meteorôn genus apud Plin. lib. 2. cap. 26. in tit. Faces, lampades, trabes.
Trabēcŭla, æ. f. dimin. Vitruv. 10. 21. Habuerat mediam contabulationem supra trabeculas.
Trăbālis, e. Adj. [δικόδης] Cic. 7. Verr. 52. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, cum consilio causam Mamertinorum cognoscit. Erasmus admonet Ciceronem usum clavo trabali in consimilem sensum, quo Herculeo nodo, pro vinculo arctissimo atque indissolubili utuntur eruditi. [Trabali, Maximo, quo trabes figuntur; An trabis crassitudine?
Clavi trabales, pro Specie tormentorum, seu vectibus tortoriis, apud Hor. 2. Carm. 35. 18.
Te semper anteit sæva Necessitas,
Clavos trabales, & cuneos manu
Gestans ahena: nec severus
Uncus abest, liquidumve plumbum.
Hasta trabalis, Ingens, quanta est trabs. Stat. 4. Theb. 6.
Telum trabale. Virg 12. Æn. 294.
Trabĭcus, a, um. Adj. [δικικὸς] Quod trabibus factum est: ut, Navis trabica, quæ trabibus confecta est. Festus.
Trachali, appellantur Muricum ac purpuræ superiores partes. Unde Ariminenses maritimi cognomen traxerunt. Festus.
Trachallus, [τράχαλος] Orator Domitiani temporibus, sublimis, & satis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen major. Quintil. lib. 10. cap. 1. Idem lib. 10. cap. 5. ad finem.
Trachēa, sive Trachīa, æ. f. pr. c. [τραχεῖα] Aspera, in Gloss. Græcolat. Arteria pulmonis, quæ & Spiritalis fistula dicitur. V. Gell. lib. 17. cap. 11. [Subauditur ἀρτηρία, quoties solitarium occurrit apud Græcos.
Trachēlus, i. m. [τράχηλος] Gr. Collum significat. Media pars est navalis veli, cujus summa Carchesium nominatur. Perottus. Sic etiam legitur apud Macrob. 5. Saturn. cap. 21. Sed docti legendum putant, Navalis mali.
Trachina, [Τραχίνη] Oppidum Campaniæ: quæ postea interposita a, Tarachina, vel Tarachinæ, arum, tantum pluraliter, Anxur etiam antea dicebatur. Nunc autem Tarracina vocatur, quod vide.
Trachōma, ătis. n. Græce τράχωμα, vocatur Scabritia palpebrarum interior: sicut in eadem parte glabritas, hoc est defluvium pilorum, Madarosis & Milphosis.
Trachōnītis, ĭdis. f. [Τραχωνῖτις] Regio Syriæ Palæstinæ, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 18. Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis sitam esse. Cujus tetrarcha fuit Philippus, teste Evangelio Lucæ 3. 1. Est &, ut Hieronymus inquit, trans Bosram Arabiæ civitatem in deserto, contra Australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, ut scribit Josephus lib. 1. Antiquit.
Trachin, vel Trāchis, ĭnis. f. [Τραχίν, ἡ Τράχις] Civitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ovid. 11. Met. fab. 9. Trachinius Ceyx conjunx Halcyones. Græci trachea vocant aspera Unde Tarachina ab aspretis dici autumat Strabo. Et ab hoc oppido Thessaliæ, Sophoclis tragœdia Trachiniæ, (Τραχίνιαι) dicta est. Unde Cic. 2. Tusc. 20. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachiniis edit?
Trachīnus, a, um. Adj. [Τραχινᾶος] ut, Saxa Trachina. Senec. Herc. OEth. 135.
Ad trachina vocor saxa rigentia. [Sed rectius distinguitur post τὸ Vocor, ut sit Accus. sing. Τραχῖνα, ἢ Τράχις ἢ Τραχίν.
Trachinius, a, um. aliud Adj. [Τραχίνιος] ut
Miles Trachinius. Lucan. lib. 3. 178.
Puppis Trachinia. Ovid. 11. Met. 502.
Tellus Trachinia. Ovid. 11. Met. 269.
Tracta, orum. n. pl. [τράκτα] Pars placentæ. In ea enim, ut apud Catonem R. R. 76. pr. describitur, est solum, quæ pars est ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impensa, quæ imponuntur solo: quo verbo etiam utitur Athenæus

næus hunc in modum, ἐς δὲ τὰ κοπτόμενα κολλήματα τρόκτα μίξεις, ὥσπερ καὶ ἐς ἄρτον. Tracta autem vocantur a trahendo & tractando. Tractam dicit feminino genere Plinius 18. 11. Decimo ad speciem tractæ subigunt uvæ passæ succo. Ex eo placentam vulgo *tartam*, trajecta littera, tanquam tractam appellamus. Tracta lance etiam invenitur. Catonis verba sunt de R. R. l. c. Farinæ siligineæ l. 11. unde solum facias in tracta farinæ l. 4. Sic alibi frequenter. Auctor Turneb. Adverf. 23.9. [Gloss. Latino-græc. Tracta, λάγανα, & Tracta, ἑλκύσματα, μηρύματα. Et Græcolat. Ἕλκυσμα, Ductio, Tractum. Et Μήρυμα, Tractum. V. in TRAHO.

TRACTATUS, TRACTIM, TRACTO, TRACTUS. V. TRAHO.

TRADITIO, V. TRADO.

TRĂDO, dĭdi, dĭtum, [παραδίδωμι, Gl. L. G. & G. L. παραδίδω, L.G.] ĕre. Dare, porrigere. Plaut. Merc. 2. 2. 7.

Præsto ipsi facito coram ut tradas in manum.

Quasi Transdo. H. St. Quomodo & in optimis codd. Mss. legitur.

Aliquem de manu in manum tradere. Cic. 7. Fam. 5. [Formula Commendandi. V. MANUS.

Tradere regionem vel urbem ad diripiendum. Cic. pro Domo 30. Neu se, neu Pompejum absentem, Imperatorem suum, adversariis ad supplicium tradant, obsecrat.

Ad supplicium tradere. Liv. 29. 3.

Arma tradere. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 13.

Causam adversariis tradere. Ter. Phorm. 2. 1. 7.

Tenere consuetudinem ab aliquo traditam. Cic. 2. de Divin. 15.

Consuetudini Latinæ tradere. Columel. in procem. lib. 12. h. e. In Latinum sermonem vertere.

Custodiæ tradere. Columel. lib. 8. cap. 15.

In custodiam tradere. Cic. 1. Q. frat. 2. Et cum eum fugitivum esse postea ex Æsopi litteris cognoscerent, hominem comprehendit, & in custodiam Ephesi tradidit.

In disciplinam alicujus se tradere. Cic. 2. Philip. 3. At enim te in disciplinam meam tradideras.

Effectum tradere aliquid, Plaut. Curc. 3. 15.

Excruciandum aliquem tradere. Hirt. Bell. Alexand. cap. 55.

Fama tradita res, Rumore tantum accepta. Liv. 27.

Fama traditur. Liv. 5. 33. Eam gentem traditur fama, dulcedine frugum, maximeque vini nova tum voluptate captam, Alpes transisse.

In fidem deditionemque se suaque alicui tradere. Liv. 34.

Furtim tradere. Tacit. 3. Hist. 77. Vacuam arcem furtim traditurum.

Gaudium tradere. Liv. 36. 24. extr. Ob eam ferociam majus victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet Traditus. Sensus autem est: Damocritus traditus fuit majus gaudium victoribus ob ferociam. Liceret etiam dicere, Fuit majori gaudio.

Inimicitias posteris tradere. Cic. 14. Att. 13. Me deinde sine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. h. e. Quasi hereditatem relinquere. Budæus.

Lampada tradere. Lucan. lib. 2. 78. V. LAMPAS.

In manus alicujus tradere. Liv. 5. V. MANUS.

Morem tradere. Plin. lib. 15. cap. 30.

Morem traditum ab antiquis servare. Hor. 1. Serm. 4. 117.

Mores opibus tradere. Martial. lib. 11. 6.

Palmam tradere alicui. Plin. lib. 14. cap. 4. V. PALMA.

Per manus tradere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 68. V. MANUS.

Traduntur per successiones morbi. Plin. 1. Epist. 12.

In posteros sermonem tradere. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In potestatem alicujus alterum tradere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 20.

Prædia vacua alicui tradere. Cic. pro Rosc. Amer. 21.

In pistrinum aliquem tradere, quod & Trudere dicitur. Plaut. Most. 1. 1. 16.

Provinciam alicui tradere. Ter. Heaut. 3. 2. 5.

Provinciam per manus tradere. Cic. de Provinc. Consul. 39. Nam ut C. Julius, omnibus a senatu eximiis ac novis rebus ornatus, per manus hanc provinciam tradat ei, cui minime vos velitis.

Puerum tradere præceptori. Plin. 3. Epist. 3. Cic. 3. Tusc. 2. Cum vero parentibus redditi, id est magistris traditi sumus, tum ita variis imbuimur erroribus.

Sartam tectam ædem tradere. Cic. 3. Verr. 131. Quæsivit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere.

Se tradere dicitur miles, quum dedit se adversario. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 43. Itaque necessitate coacti se tradiderunt.

Se tradere in portum. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Se tradere inimicis alicujus. Cic. Post redit. ad Quir. 13.

Se libidinibus constringendus tradere. Cic. 1. de Finib. 47. Plerique autem quod tenere atque servare id quod statuerunt non possunt, victi & debilitati, objecta specie voluptatis, tradunt se libidinibus constringendos, nec quid proventurum sit provident.

Se quieti tradere. Cic. 2. de Divin. 121. Qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit.

Se totum alicui tradere. Cic. 3. Q. frat. 3. Domum (ut debuimus) ad eum statim venimus, eique nos totos tradidimus.

Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.

Se totum tradere, pro Accommodare & parare. Cic. 16. Fam. 1. Ei te totum trade: malo te paulo post valentem, quam statim imbecillem videre.

Se tradere studiis. Plin. 1. Epist. 9.

In servitutem. Cic. de Provinc. Consul. 10. Jam vero publicanos miseros, me etiam miserum, illorum ita de me meritorum miseriis ac dolore, tradidit in servitutem Judæis & Syris, nationibus natis servituti.

Ultro tradere. Hor. 2. Serm. 5. 75.

De illis, quibus favorem principis commendatione nostra volumus impetrare. Horat. lib. 1. Epist. 9. ad Claudium Neronem,

Scilicet ut tibi se laudare & tradere coner. Sic Ovid. lib. 1. Trist. Elegia 1. de libro suo,

Si quis erit, qui te, dubitantem & adire timentem,
Tradet, & ante tamen pauca loquatur, adi.

Alicubi annotavi de. Sic tradere. Puto me annotasse in Ciceronis Epistolas. Hor. lib. 1. Epist. 18.

Fallimur, & quondam non dignum tradimus. H. St. Prior Horatii locus est v. 2. Ep. dict. alter v. 78. indicatæ ep. Ovid. dict. Eleg. v. 95. conf. Cic. 7. Fam. 5. extr. V. & In manus tradere, in MANUS.

Traditur, vel Traditum est: pro Litteris traditum est, sive Monimentis traditur, aut Scriptum est. Liv. 1. 13. Id non traditur, quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum fuerit. Cic. 1. Tusc. 5. Nam Galbam, Africanum, Lælium, doctos fuisse tradunt. Idem 5. Tusc. 114. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse.

Tradit Cicero. Plin. lib. 7. cap. 22.

Tradit & Fabius Pictor in Annalibus suis, quum obsideretur præsidium Romanum, &c. Plin. lib. 10. cap. 24.

Aristides, qui omnium justissimus fuisse traditur. Cic. pro Sext. 141.

Traditur antiqui fabula plena joci. Ovid. 2. Fast. 304.

Non traditur. Plin. lib. 13. cap. 1. Unguenta quis primus invenerit, non traditur.

Non certum traditur. Liv. 2. 8.

Litteris tradita. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum, non solum litteris tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?

Ingenium variosque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit. Cic. 3. de Orat. 57.

Memoria traditum. Cic. 6. Fam. 22. Quæ didicisti, quæque ab adolescentia pulcherrime a sapientissimis viris tradita memoria, & scientia comprehendisti, iis hoc tempore utare. [Rectius distinguitur, Tradita, memoria & scientia comprehendisti.

Memoriam alicujus rei posteris tradere. Liv. 8. 10.

Memoriæ posteris tradere. Liv. 3.

Memoriæ aliquid tradere. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo & omitte timorem, Scipio: & quæ dicam trade memoriæ.

Memoriæ traditum est. Cic. in Parad. 3. Nam istum doctum & sapientem virum fuisse memoriæ traditum est.

Monumentis traditur. Plin. lib. 7. cap. 16. Alias, Creditur.

Posteris tradere auguratum. Cic. 1. de Divin. 107. Atque ille Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum, sed a certis acceptus, & posteris traditus.

Tradere, pro Docere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 13. De deorum immortalium vi ac potestate disputant, & juventuti tradunt.

Putabam virtutem hominibus (si modo tradi ratione possit) instituendo & persuadendo, non minus & vi ac metu tradi. Cic. 1. de Orat. 247.

Verbosius aliquid tradere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Quum hæc omnia audirentur ab iis, quibus non scientia esset tradenda, sed exigui temporis aut falsa, aut certe obscura opinio. Cic. 1. de Orat 62.

Artem dicendi & memoriæ. Cic. pro Flacc. 42. Et qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris profitebatur, ipse omnibus turpissimis judiciis convictus est. Idem 4. Acad. 2. Qui quidem etiam pollicenti cuidam se artem ei memoriæ, quæ tum primum proferebatur, traditurum, respondisse dicitur, obliviscí se malle discere.

Artificium disputandi. Cic. 4. Acad. 114.

Præcepta plurima tradere. Cic. in Orat. 114.

Præcepta tradit volandi. Ovid. 8. Met. 208. De Dædalo.

Rationem prudentiæ. Cic. 3. de Finib. 65. Impellimur autem natura ut prodesse velimus quamplurimis, in primisque docendo, rationibusque prudentiæ tradendis.

Res gestas tradere carminibus. Lucret. lib. 5. 1443.

Vias optimarum artium aliquibus tradere. Cic. 2. de Divin. 1.

Scribitur interdum Transdo. V. a pr. dict. & infra suo loco.

TRADĬTUS, a, um. [παραδεδομένος] Partic. ut, Neci traditus. Sen. Medea, 7. V. in ipso verbo plura.

TRADĬTIO, ōnis. f. [παράδοσις, Gl. G. L.] Cic. in Topic. 28. Abalienatio, est ejus rei quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio, inter quos ea jure civili fieri possunt.

Traditio, Doctrina. Gell. lib. 13. cap. 21. Per quod apparet non esse id poetice a Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, ut Nerio a quibusdam uxor esse Martis diceretur.

Jejuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib. 3. cap. 1.

TRADĬTOR, ōris. m. Qui tradit vel prodit. Tacit. 4. Hist. 24. Interfecto traditore.

TRĂDŪCO, xi, ctum, [ἐξάγω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Trans & Duco, N & S abjectis; De loco ad locum ducere, quod & Transducere dicitur. Ter. Heaut. 4. 4. 22.

Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos propere. Idem Adelph. 5. 7. 12.

Traduc & matrem, & familiam omnem ad nos.

Copias traducere flumen. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 13.

Equum traducere. Cic. pro Cluent. 143. V. EQUUS.

Messes fatas alio traducere. Virg. 8. Ecl. 99.

Abducere & Traducere. Cic. 2. de Orat. 293. Abducere animos a contraria defensione, & ad nostram conor traducere.

Traducere & Convertere. Cic. 2. de Orat. 199. Tum omnem orationem traduxi & converti in increpandam Cæpionis fugam.

Traducere ad se valetudinem proximi membri. Cic. 1. Off. 22. Ut si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset, debilitari & interire totum corpus necesse esset.

Traducere aliquem ad se totum. Cic. 4. de Finib. 2. Atqui, inquam, Cato, istud obtinueris, traducas me ad te totum licebit. V. TOTUS.

Eos, qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cic. in Orat. 192.

Traducere ad mala consilia corruptum largitionibus animum. Cic. ad Brut. 4.

A re aliqua ad aliam animum traducere. Cic. 1. Fam. 2. Ita sum cum illo locutus, ut mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.

A consuetudine convertere, & alio traducere. Cic. 1. de Invent. 3. Ac mihi quidem videtur hoc, nec tacita, nec inops dicendi sapientia perficere potuisse, ut homines a consuetudine subito converteret, & ad diversas rationes vitæ traduceret.

Aliquem a severitate ad hilaritatem traducere. Cic. de Clar. Orat. 322.

Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic. de Arusp. Resp. 23.

Animi motus alio traducere. Lucret. lib. 4. 1060.

Alio traduci. Cic. 1. de Legib. 9. Et ego animi pendere soleo, cum se-

mel quid orsus sit traducor alio: neque tam facile interrupta contexo, quam absolvo instituta.
Omnes traducere in assensum sui consilii. Liv. 34. 33. Idem 32. 39. In sententiam suam Quintium traduxit. Cic. pro Cluent. 144. Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad suam sententiam.
Ad accusandum traduci. Cic. 1. Verr. 1. Aut ego, qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem, tempore atque officio coactus, ad accusandum traducerer.
Cogitationes ad voluptates traducere. Cic. 3. Tusc. 25.
Inimicitias ad amicitiam traducere. Cic. de Provinc. Consul. 22. Quas in viris fortissimis, non solum exstinxit Reip. dignitas, & ipsorum: sed etiam quandoque ad amicitiam, consuetudinemque traduxit.
Mentes a cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic. 4. Tusc. 3.
Orationem ad exempla traducere. Cic. 3. Tusc. 56. Aut a disputandi subtilitate orationem ad exempla traducimus.
Munus aliquod traducere. Cic. 5. Att. 9. Faciam denique ut summa modestia & summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus.
Tempus traducere, Consumere, terere, præterire. Cic. 4. Fam. 6. Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.
Ævum leniter traducere. Hor. 1. Epist. 18. 97.
Vitam sine ullo corporis languore traducere. Plin. lib. 7. cap. 2. 21. Cic. 3. Tusc 25. Si volumus hoc quod datum est vitæ, tranquille placideque traducere.
Vitam otiosam & quietam sine ullo labore aut contentione traducere. Cic. de Senect. 82.
O adolescentiam traductam eleganter. Cic. pro Planc. 30.
Adolescentiam ad scientiam rei militaris traducere. Cic. pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.
Traducere, pro Traduces facere. Paulus in l. Si duo, D. Uti possidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in suas arbores traduxit. Budæus.
Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græce dicitur, auctore Budæo. Liv. 2. 38. de Volscis loquens, publico consilio, ac voce præconis, a spectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus civibus, peregrinis populis spectaculo abeuntes fuisse? vestras conjuges, vestros liberos traductos per ora hominum? Martial. lib. 6. 77.
— multoque magis traduceris Afer. Sueton. in Tito, cap. 8. Tibul. lib. 1. 1. 5.
Me mea paupertas vitæ traducat inerti.
Traducere carmina manifesto furto. h. e. Arguere furti, vel infamare & convincere. Martial. lib. 1. 54.
Traducere ad plebem aliquem, Ex Patricio plebejum facere. Cic. 1. Att. 15. Is ad plebem P. Clodium traduxit, idemque fert, ut universus populus in campo Martio suffragium de re Clodii ferat.
Legitur & Tranduco. Sen. de Ira 2. 13. In melius tranduci. Sed al. leg. Traduci, vel Transduci.

Traductio, ōnis. f. [ἐξαγωγή, Gl. L. G. & G. L. παραγωγή, μεταγωγή, G. L.] Ipse traducendi actus: ut, Traductio temporis, pro Exactione illa. Cic. 1. de Divin. 127. Non enim illa, quæ futura sunt, subito exsistunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis, & primum quidque replicantis.
Traductio & immutatio in verbo. Cic. 3. de Orat. 165.
Traductio ad plebem furibundi hominis. Cic. pro Sext. 15.
Traductio, Infamia. Sen. 1. de Ira, cap. 6. Hic damnato cum dedecore & traductione vitam exigit.
Traductio, Figura quæ Græce Antanaclasis dicitur, nimirum ejusdem verbi contraria significatio, quale est illud, Amari jucundum est, si curetur ne quid insit amari. Avium dulcedo ducit ad avium, & apud Ovidium.
Cur ego non dicam, Furia, te Furiam? Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil. lib. 9 cap. 3.

Traductus, ūs. m. Ammian. 18. Præsidium per eos traductus agentes.

Traductor, ōris. m. [μεταγωγεύς] Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic noster Hierosolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit.

Tradux, ūcis. interdum m. inetrdum f. Varro 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum, ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Columel. lib. 5. cap. 7. Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.
Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacit. 2. Hist. 25.
Tradux, aliter. Columel. lib. 4. cap. 29. In illa inserendi ratione, quæ fit per terebrationem, primum de vicino fructuosissimam oportet considerare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen transmittas: hæc enim tutior & certior est insitio: quoniam etsi proximo vere non comprehendit, sequente certe, quum increvit, conjungi cogitur, & mox a matre reciditur, atque ita superficies insitæ vitis usque ad receptum surculum obtruncatur. Hujus traducis si non est facultas, tum detractum viti quam recentissimum eligitur sarmentum: & leviter circumrasum, ut cortex tantum detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto circumlinitur resecta vitis, ut totus truncus alieni generis viti serviat: quod quidem non fit in traduce, qui a materno sustinetur ubere, dum inolescat.

Traduco, ōnis. m. [κίστρον, ὄχημα δίχα τροχῶν, Gl. L. G.] [Videtur esse vehiculum, quod & Traba dicitur.

Trăgăcantha, æ, f [τραγάκανθα] Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, surculis humilibus robustis, late se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed brevis, cæcis spinis intercurrentibus hortida, quæ sua fronde contegantur, & candidæ, valentesque rigescant, radice læta, surculosa, supra terram emergente, qua discissa stillat e vulnere succus, qui coalescit in lacrimam, gentilitium nomen referentem. Optima est pellucida, lævis, sincera, gracilis, subdulcis. Herbam, utpote peregrinam Galliæ, & prorsus exoticam, nostrates herbarii non norunt, lacrimam tamen nullæ non cognoscunt officinæ, interpollato nomine *Dragaganthum gummi* nunc appellantes. Ruellius. conf. Cels. 5. 2. Diosc. 3. 21.

Trăganthes, Artemisiæ species. Apul. de Herb. cap. 11.

Traganus, a, um. Adj. [τραγανός] Hircosus. Apic. 8. 7. Porcellus traganus. [Gloss. Græcolat. τραγανόν, Callosum. Et Latinogræc. Callosum, τραγανον. Vulgo Gelatinosum vocant.

Trăgĕlăphus, i. m. [τραγέλαφος] Hirco-cervus. Describit Plin. 8. 33.

Trăgēmăta, [τραγήματα] Bellaria, secundum Gloss. Græcol. & Macrobium, lib. 2. Saturn cap. 8. i. e. Omne mensæ secundæ genus. Nam quæ πίμματα Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres nostri appellavere Bellaria.

Trăgia, æ, f. [τραγαία, Steph.] Plin. lib. 4. cap. 12. Insula una ex Sporadibus. Ex qua fuit Theogiton Peripateticus, Aristoteli familiaris.

Trăgion, i, n. [τράγιον] sive Tragonis, ĭdis, f. [τραγωνίς] Herba, nascitur in Creta tantum insula in maritimis. Folio, ramis, & semine lentisco similis, sed minore omnium amplitudine, succum ferens, qui gummi modo coeat. Plinio 21. 13. junipero similis & semine, & folio, & ramis. V. Diosc. 4. 49.
Est & alia herba, quæ Tragium dicitur, quam Scorpium vocant, & Romani olim Cornulacum appellarunt, foliis scolopendrii, radice tenui, candida; armoraciæ simili. Autumno folia hircinum virus olent, indeque appellatio nascitur in montosis præcipitiis. Ex Ruellio.

Trăgœdia, æ. f. [τραγῳδία] ἀπὸ τῆς τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς; hoc est, ab hirco & cantu: quia hircus dabatur in præmium tragicis actoribus, qui rustici & pastores erant. Hor. de Arte poet. 220.
Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alii putant a fæce, quam Græci τρυγίαν vocant, tragœdiam appellatam, quando olim, nondum personis ab Æschylo repertis, tales fabulas peruncti ora fæcibus agitabant. Hor. de Arte Poet. 275.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poëmata Thespis;
Quæ canerent, agerentque peruncti fæcibus ora.
Est autem Tragœdia, Genus dramatis grande, in quo Heroes introducuntur, reges, duces: item, Luctus, exsilia, cædes. In hac tristes exitus & liberorum, fortunarumque priorum in pejus agnitio. Tristitia namque tragœdiæ proprium, Propter quod Euripides, petente Archelao rege ut & de se tragœdiam scriberet, abnuit: ac precatus est, ne accideret Archelao aliquid tragœdiæ proprium.
Severa tragœdia. Hor. 2. Carm. 1. 9.
Violenta tragœdia. Ovid. 3. Amor. 1. 11.
Agere tragœdias, proverbialis locutio. Erasmus, Tragœdias in nugis agit, qui in re levicula tumultum movet: & ut ait Terentius (Heaut. 4. 1. 8.) magno conatu magnas nugas dicit. Cic. 2. de Orat. 205. Ne aut irrisione aut odio digni putemur, si aut tragœdias agamus in nugis, &c Quintil. 6. 1. De peroratione, nam in parvis, inquit, litibus has tragœdias movere, tale est, quasi si personam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipsum, Excitare tragœdiam si alio quopiam deflectatur, proverbium resipit. V. Ago.
Efficere tragœdias. Cic. 4. Tusc. 73.
Excitare tragœdias. Cic. pro Milon. 18.
Facere tragœdias, Scribere. Idem de Senect. 22. Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit.
Movere tragœdias. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. Agere tragœdias.
Perturbari tragœdiis. Cic. 1. de Orat. 219. Neque vero istis tragœdiis tuis, quibus uti philosophi maxime solent, Crasse, perturbor.

Tragœdus, i. m. [τραγῳδός] Actor tragœdiæ. Cic. 1. de Orat. 118. Vox tragœdorum, gestus pæne summorum actorum est requirendus.
Miros audire tragœdos. Hor. 2. Epist. 2. 129.
Comœdum in tragœdiis, & tragœdum in comœdiis admodum placere vidimus. Cic. in Orat. 109.

Trăgĭcus, a, um. Adj. [τραγικός] Quod ad tragœdiam spectat. ut, Tragicus actor. Liv. 24. 24.
Tragicum & divinum. Cic. 2 de Orat. 227. Sed hæc tragica atque divina: faceta autem & urbana innumerabilia ex una concione meministis.
Ars tragica. Hor. 1. Epist. 3. 14.
Cantus tragicus. Plin. lib. 30. cap 2.
Cothurni tragici. Hor. 1. Serm. 5. 64.
Gestu tragico quatere pulpita. Lucan. ad Pison. 226.
Grandis, & ut ita dicam, tragicus orator. Cic. de Clar. Orat. 203.
Poeta tragicus. Cic. de Opt. gen. Orat. 1.
Scelus tragicum Dignum tragœdia, vel quale tragœdi in suis tragœdiis decantare solent. Liv. 1. 46.
Versus tragici. Hor. de Arte Poet. 89.
Tragicus Orestes, Qui in tragœdiis inducitur. Cic. in Pison. 47.
Spirare tragicum, Efflare carmen tragœdia digum. Hor. 2. Epist. 1. 166.

Trăgĭcus, i. m. [τραγικός] Qui tragœdiæ auctor est, teste Valla. Hor. de Arte Poet. 95.
Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri.
Ut ille ait tragicus. Sen. Epist. 49.

Trăgĭcē, Adv. [τραγικῶς] Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Tragice, h. e. Graviter, & verbis grandibus, quibus tragici utuntur. Nam,
Omne genus scripti gravitate tragœdia vincit. Sic Senec. Epist. 100. Si aliquid oratorie acre; tragice grande; comice exile.

Tragonis, V. tragion.

Tragopanades, [τραγοπανάδες] Aves quædam in Æthiopia, teste Pomponio lib. 3. 10. aquilis majores, cornua in temporibus curvata habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœniceo. Al Tragopomones. Plinius Tragopanes vocat, & fabulosas esse putat, quemadmodum & Gryphos. V. ipsum lib. 19. cap. 49.

Trăgōpōgon, [τραγοπώγων] Græcis, quæ Latinis Hirci barbula appellatur, Herba quæ hac facie repræsentatur a Theophrasto, Radix longa, dulcis, folium croci, longius, caule parvo, super quem calix latus & barbula, quæ summo vertice incana & prolixa funditur, unde nomen accepit. A plurimis nunc Romana consuetudine diicitur Petræ herba, quod asperis locis, quasi e mediis saxis videatur erumpere. A quo etiam Hetruria Saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

Trăgōs, [τράγος] proprie Hircus. Est & Herba, quæ in maritimis maxime gignitur. Frutex pusillus in terra, oblongus, semipedalis, aut altior paulo. sine foliis ramos habens, in quibus velut racemi sunt pusilli, grano tritici, acuto capite, copiosoque, gustu vehementer spissante.
Est & alia herba Tragos apud Plinium lib. 27. cap. 13. quam aliqui Scorpium vocant. Tragon Alia fert veprem, ut idem ait, sine foliis, racemis rubentibus, ad medicinæ duntaxat usum. Hanc in litoribus maris inveniri hodie

hodie nofiri perhibent herbarii, junco marino fimilem. a quo & multi Juncum marinum appellant eam. Ruell.
Item Pifcis, qui Hircus Latino nomine dicitur. Plin. 32. 11.
Item Odor hirci. Martial. 11. 23. V. HIRCUS.
Denique Spongiæ duriores dicuntur Tragi. Plin 9. 45.

TRĀGŬLA, æ. f. [κέρκις, βολίς, Gl. L. G.] Genus teli, dictum quod fcuto infixum trahatur, inquit Feftus. Salluft. in Fragm. Hift. 1. 1. Avidifimis, atque præparatis ducibus, & Metellus ictu tragulæ fauciaretur. Cæf. 1. Bell. Gall. 26. Sil. 3. 318.
Vide Suidam in Κόπις, 816. pr. & in πάγλας. H. St.
Tragulam decidere. Plaut. Cafin 2. 4. 18.
Ego pol iftam jam aliquovorfum tragulam decidero. Hoc ductum eft ab illis tragulis, quæ tormentis mittuntur, & atrociter fauciant, ac plerumque fcutum aut corpus tranfverberant: unde & Tragularii dicti, qui eas e tormentis jaciunt, apud Vegetium. Ea igitur ubi corpus tranfverberavit, quomodo extrahatur fæpenumero dubitatur: ac plerumque, non tam retrahenda eft, metu magni doloris & profufionis fanguinis, quam hinc vel inde decidenda, ut e vulnere fic cum minore noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur, etiam accipi poteft. Turneb. Adverf. 7. 12.
Tragula, eft ea, quæ a Marone per epenthefim Trahea dicitur pro Traha, terendis frugibus apta, illo verfu, 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere raftri. Ac Tragula dicitur Retis genus tanquam Trahula, ut & a Plinio 16.8.extr.pifcatorum verricula tragulæ dicuntur, fine controverfia a trahendo nomen adeptæ. Ex Turneb. Adverf. 21. 14. conf. Hard. in Plin.
Tragulam injicere. Plaut. Epid. 5. 2. 25.
Tragulam in te injicere adornat, nefcio quam fabricam facit. i. e. Dolum aliquem in te ftruit. Utraque figura proverbialis videtur.

TRAGULĀRIUS, i. m. Qui tragulam jacit. Veget. Rei Mil. 2. 15.

TRĂGUM, i. n. [τράγος] Plin. lib. 18. cap. 7. 25. Ptifanæ conficiendæ vulgata ratio eft. Simili modo ex tritici femine tragum fit in Campania tantum & Ægypto. Diofc. 4. 49.

TRAGURIUM, i.n. [Τραγύριον] Infula & oppidum Illyrici, vulgo Trau. Plin. 3. 21. Unde Adj Tragurianus. ut Fragmentum Tragurianum Petronii Arbitri Satirici, quod Tragurii inventum fuit.

TRĂGUS, [τράγος] Genus conchæ mali faporis.
Tragus, Genus fpongiæ. Plin. lib. 9. cap. 45. V. in TRAGOS.

TRĂHA, vel TRAHEA, æ. f. [τυκάνη τὰς βόλβς ἀφανίζουσα, Gl. L. G.] Genus vehiculi fine rotis, quo coloni utuntur. A trahendo dictum, ut ait Servius. Trahitur enim, non volvitur. Virg. lib. 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere raftri. Per epenthefin dixit Traheæ, pro Trahæ, ficut Navita, pro Nauta. conf. TRAGULA & TRADUCO, ōnis.
Si pauca juga funt, adjicere tribulam & traham poffis. Columel. 2. 21.

TRAHĀRIUS, i. m. Qui traha vehit. Sidon. Apollin. 6. Epift. 1.

TRAHAX, V. TRAHO.

TRĂHO, xi, ctum, [σύρω, Gl. L. G. & G. L. ἕλκω, G. L.] ĕre. Per vim ducere. Trahimur enim inviti: Ducimur volentes. Seneca in Epift. 107.
Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Virg. 2. Æn. 550.
— altaria ad ipfa trementem
Traxit. Plaut. Mil. 2. 6. 8.
— meane hic in via hofpita,
Quæ heri huc Athenis cum hofpite advenit meo,
Tractum & ludificatam ingenuam & liberam?
Quo nos fata trahunt retrahuntque, fequamur. Virg. 5. Æn. 709.
Trahere, & Suftollere amiculum. Plaut. Cift 1. 1. 117.
Trahere de vifceribus gladium. Martial. lib. 1. 14.
De medio aliquem trahere. Liv. 28. 29. extr.
Trahere ex. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque etiam ex puteis jugibus aquam calidam trahi. Unde Extraho compof.
Exiguo funem conamine traxit. Ovid. 4. Faft. 325.
Ad letum trahere aliquem. Virg. 5. Æn. 624.
Nubes trahitur vento. Virg. 4. Georg. 60.
Cervix comæqu trahuntur per terram. Virg. 1. Æn. 481.
Crinibus paffis trahebatur virgo. Virg. 2. Æn. 403.
Pedibus reum trahere. V. PES.
Trahere puerum, quafi qui vix poffit ambulare. Virg. 2. Æn. 457.
— & avo puerum Aityanacta trahebat. Ibid. 320.
Allicere & trahere ad fe. Cic. 1. de Divin. 86. Magnes lapis eft, qui ferrum ad fe allicit & trahit. Hinc Attraho compof.
Duci & Trahi ad. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & fcientiæ cupiditatem.
Arte loci trahi, Allici, delectari. Ovid. 1. de Pont. 5. 50.
Dictis alicujus trahi. Ovid. 2. de Pont. 5. 26.
Fulgore nominis & famæ trahi. Ovid. 5. Trift. 12. 39.
Mentes artificio trahere. Plin. lib. 26. cap. 3. Trahebat præterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo ægris, &c.
Promiffa trahunt puellas. Ovid. 1. de Arte Am. 631.
Spe trahor exigua. Ovid. 3. Trift. 5. 25.
Studio laudis trahi. Cic. pro Arch. 26. Trahimur omnes ftudio laudis, & optimus quifque maxime gloria ducitur.
Trahit fua quemque voluptas. Virg. 2. Ecl. 65.
Trahere, pro Nere. Hor. 2. Carm. 18. 7.
Nec Laconicas mihi
Trahunt honeftæ purpuras clientæ. i. e. Meorum clientium uxores lanas mihi non carpunt, neque nent, ex quibus mihi conficiantur togæ prætextæ cum obtinuerim magiftratum. [Immo Stragulæ veftes, & fimilia luxuriæ inftrumenta. V. in TELA.
Trahere. Cum feftinatione adducere, Servius. Virg. 2. Æn. 58.
Ecce, manus juvenem interea poft terga revinctum
Paftores magno ad regem clamore trahebant
Dardanidæ.
Genua ægra trahens. Virg 5. Æn. 468.
Alimentum maternum trahit agnus. Columel. lib. 7. cap. 3.
Alvum trahere, Extendere, Obefam & oblongam alvum habere. Virg. 4. Georg. 94.
Caudam trahere. V. CAUDA.
Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 26.
Aquam trahit navigium. Senec. lib. 2. de Ira, cap. 10. Nunquid ille, cujus navigium multam, undique laxatis compagibus, aquam trahit, nautis ipfique navigio irafcitur.
Calorem trahere, Ovid. 11. Met 305.
Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap 16.
Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 15. A Nonio Tiberii Cæfaris liberto cognomen trahens.
Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. 6. Nihil illo contemptius, qui propter hæfitantiam linguæ, ftuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
Colorem rubicundum trahere. Columel. lib. 2. cap. 21.
Colorem nigrum traxere Æthiopes. Ovid. 2. Met 236.
Contagia trahere. Ovid. 5. Trift. 13. 3.
Æger enim traxi contagia corpore mentis. h. e. Corpus meum præ nimio mentis dolore cœpit male valere.
Figuram lapidis traxerunt offa, Converfa funt in lapidem Ovid. 3. Met. 399.
Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Columel. lib. 12. cap. 15.
Ignes trahere, Concipere ardorem. Ovid. 4. Met. 674.
Laudem trahere ab re aliqua. Ovid. 4. de Pont. 8. 62.
Moleftiam trahere. Cic. 4. Fam. 3.
Natura hominis trahitur e cœlo Plin. lib. 11. cap. 53.
Nomen trahere ab aliquo. Ovid. 4. Met. 291.
Nomen e re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.
Notam trahere. Ovid. 1. Faft. 596.
Hanc Numidæ faciunt, illum Meffana fuperbum:
Ille Numantina traxit ab ab urbe notam. Hic ab Numidis devictis dictus eft Numidicus, ille a Meffana urbe Meffala, ille Numantini cognomen duxit ab Numantia.
Odorem trahere. Plin. lib. 14. cap. 21.
Originem a rege trahere. Plin. lib. 6. cap. 21.
Pallorem trahere. Columel. lib. 12. cap. 41.
Rationem loquendi omnem, quæ ad dicendum trahi poffit. Cic. in Orat. 114.
Rubiginem trahere. Plin. lib. 34. cap. 9.
Ruborem traxerunt percuffa pectora. Ovid. 3. Met. 482.
Ruinam trahere. Virg. 2. Æn. 465.
Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.
Sufpiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Invent. 29.
Plauftra trahunt per altos montes. Virg. 3. Georg. 536.
In profundum pondere trahi. Liv 33.
Rempublicam funditus trahet. Tacit. 3. Ann. 54.
Sorte. Virg 1. Æn. 512.
Jura dabat, legefque viris, operumque laborem
Partibus æquabat juftis, aut forte trahebat. Ubi Servius, Proprie locutus eft: trahuntur enim fortes, hoc eft educuntur.
Spolia de hoftibus trahere, Reportare. Cic. pro Corn. Balb. 54. Anne de nobis trahere fpolia fœderatis licebat, de hoftibus non licebit?
Ad fupplicium trahi. Cic. Anteq. iret. in exfil. 18. Servi, qui ad fupplicium, cæfi verberibus, trahuntur.
Torrens trahit filvas præcipites. Virg. 2. Æn. 307.
Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Ad fe trahere partem diei, Partem diei occupare. Plin. Epift. 213.
Ad bella trahor. Tibul. 1. 10. 13.
Ad defectionem trahere, Incitare, impellere, cogere. Liv. 25. 16.
In altitudinem, pro Surfum erigere. Plin. lib. 17. cap. 11.
In arma trahere viros. Ovid. 1. Amor. 4. 8.
In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro Lege Manil. 19. Non enim poffunt in una civitate multi rem atque fortunas amittere, ut non plures fecum in eandem calamitatem trahant.
In crimen aliquem trahere. Tacit. 15. Ann. 68.
Concionem fecum. Liv. 3.
Decus alicujus rei ad aliquem trahere. Liv. 9.
In difceptationem trahere aliquem. Liv. 4.
In diverfum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liv. 38. 56.
In diverfum trahunt auctores. pro Diverfa fentiunt. Liv. 25. 11.
Auctores trahunt utroque. Liv. 1. 24.
In difputando huc & illuc trahuntur rationes. Cic. 4. Acad. 117. Non quæro rationes eas, quæ ex conjectura pendent, quæ difputationibus huc & illuc trahuntur, nullam adhibent perfuadendi neceffitatem.
In invidiam aliquem trahere. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
In metum aliquid trahere. Tacit. 5. Hift. 13.
In pœnam fata me trahebant. Ovid. 3. Trift. 6. 15.
In partes aliquem trahere. Tacit. 4. Ann. 60.
In partem aliam trahere aliquem. Cic. 10. Fam. 4. Nunc vero quid eft, quod me in aliam partem trahere. poffit?
In religionem. Liv. 5.
Ad fævitiam aliquid trahere. Tacit. 3. Ann. 22.
In fuam fententiam. Liv. 5.
Spes eo trahit. Liv. 23.
Victoriam fecum trahere. Liv. 6.
In vinum. Liv. 40. 7. pr. Fefto die invitatio benigna & hilaritas juvenilis utrofque in vinum traxit.
Ofcitationes longas trahere. Martial. lib. 2. 6.
Pallam trahens verrit humum. Ovid. 6. Met. 705.
Vocem trahens imo a pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vultum trahere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
De odore ufus eft Phædrus 3. 2. 4.
Hunc poftquam totis avida traxit naribus.
Alvum trahere, Ducere. V. ALVUS.
Animam trahere, Vivere. Plin. lib. 11. cap. 3.
Animam precariam trahere. Tacit. 1. Ann. 42.
Animam trahebat fub longa morte. Stat. 1. Theb. 48.
Animam trahere. i. e. Cum difficultate & moleftia vivere. Liv. 4. 12.
Animum tempufque trahere. Ovid. 5. Trift. 7. 65.
Animum diverfe trahunt curæ. Ter. And. 1. 5. 25.
Animis trahere, Apud fe reputare & cogitare, Animo agitare. Salluft. in Jugurth. 84. Tanta libido cum Mario eundi plerofque invaferat; fefe quifque præda locupletem fore: victorem domum rediturum: alia hujufcemodi animis trahebant.
Cum animo fuo. Idem. Salluft. in Jugurth. 93. pr. Marius, multis diebus

bus & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo, omitteretne incœptum, an fortunam operiretur.
Dictum aliquod trahere in voluntatem suam. Auctor de Viris Illustr. 35.
Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ovid. 2. Met. 69.
Fortunam tutam trahere, pro Feliciter agere. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Et vos, ut tutam, tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.
Gratiam recte factorum sibi trahere. Tacit. 3. Ann. 53.
Labe trahi communis vitii, Sequi vitium ceterorum. Ovid. 2. de Pont. 3. 22.
Malum omne trahit secum Cæsaris ira. Ovid. 3. Trist. 11. 72.
Mentem insaniâ traxit. Stat. 5. Theb. 624.
Somnus trahere per suspiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Spiritum trahere. Columel. lib. 6. cap. 9.
Suspiria trahere. Ovid. 2. Met. 753.
Verba trahere. Sil. lib. 8. 79.
Trahere cum aliquo, pro Morari. Plaut. Trin. 1. 2. 166.
Atque egomet me adeo cum illis una ibidem traho,
Qui illorum verbis falsis acceptor fui.
Trahere aliquem sermone, Verbis producere, seu in longum ducere, & (quod vulgo dicunt) Intertenere, *Entretenir ou amuser de parolles.* Val. Max. lib. 4. cap. 4. 1. De paupertate. Cornelia Gracchorum mater, cum Campana matrona, apud illam hospita, ornamenta sua, pulcherrima sæculi illius, ei ostenderet: traxit eam sermone, quousque e schola redirent liberi: Et hæc, inquit, ornamenta mea sunt.
Trahere bellum, Protrahere, prolongare. Sallust. in Jugurtha cap. 23. Penuria rerum necessariarum bellum trahi non posse. Cic. 10. Att. 8. Necesse est enim, aut id, quod maxime velim, pelli istum ab Hispania, aut trahi id bellum, &c.
Convivium. Plin. Epist. 5. 1. Nemini hoc, longum est, tanta comitate convivium trahitur.
Pœnam trahere. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Acerbissima crudelitas est, quæ pœnam trahit: & misericordiæ genus est, cito occidere.
Renuntiationem trahere. Ulp. in l. Si mensor. D. Si mens. fals. mod. dixer. Si mensor non falsum modum renuntiaverit, sed traxerit renuntiationem: & ob hoc evenerit ut venditor liberetur, quia, &c.
Spem trahi & Præcidi, Contraria. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Æquiore quidem animo ferunt præcidi spem suam, quam trahi.
Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virg. 3. Georg. 97.
In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Noctem per pocula. Martial. lib. 1. 98. Virg. 1. Æn. 752.
Necnon & vario noctem sermone trahebat
Infelix Dido.
Obsidionem in adventum principis trahere. Liv. 28.
Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Sallust. in Jugurth. 97. Quem ubi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rursus, uti antea, proximos ejus donis corrumpit.
In serum rem aliquam. Liv. 32. V. SERUS.
Tempus trahere. Virg. 6. Æn. 537.
Vitam in tenebris luctuque trahebam. Virg. 2. Æn. 92. Ibid. lib. 3. 646.
Quum vitam in silvis, inter deserta ferarum
Lustra domosque traho. Vitam trahit, Cui ea gravis est.
Trahere pro Decipere. Lucan. 4. 222.
— trahimur sub nomine pacis.
Trahere, pro Contrahere. unde Reliqua trahere. V. Reliqua, orum, in RELINQUO.

TRACTUS, a, um. Partic. [ἑλκυσθὲς] Cic. 2. de Nat. Deor. 139. Venæ, a corde tractæ & profectæ, in omne corpus ducuntur.
Ab isto initio tractus est sermo. Cic. de Clar. Orat. 21.
Tractam & fusam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. 159. Etli genus orationis fusum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profluens, sine hac judiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum.
Tracta quædam & fluens oratio. Cic. in Orat. 65.

TRACTUM, i, n. [ἕλκυσμα, Gl. G. L.] conf. TRACTA. Gloss. Latinogræc. Tractum ζήτησιν, Forte Tractatum.

TRACTIO, ōnis. f. [ἕλκυσις, σύρσις] Gloss. Cyril. Græcolat.

TRACTUS, ûs. m. [ἕλκυσις, σύρσις, Gl. G. L.] Plin. lib. 9. cap. 46. Funem illi religatum ab humeris ejus trahunt: hunc dimicans, ut sit periculi signum, læva quatit: dextra apprehenso stilo in pugna est: modicus alias tractus. De caniculis marinis.
Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. 207. Et hunc imitatus Virg. 1. Georg. 367.
— noctisque per umbras,
Flammarum longos a tergo albescere tractus. h. e. Longos sulcos & ductus.
Raucus tractus. Valer. 1. Argon. 614.
Longo tractu fertur per aëra. Ovid. 2. Met. 320.
Tractus de Serpente, ὁλκός. H. St.
Placido tractu reptavit draco. Claud. 2. Cons. Stil. 172.
Temporis tractus. Paterc. lib. 2. 94. pr. Hoc tractu temporum ante annos quinque & sexaginta, quam urbs Romana conderetur, ab Elyssa Tyria Carthago conditur.
Tractu ævi. Lucret. 1. 1002.
Tractus, [κλίμα] Regio, plaga, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 182. Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Cic. pro Planc. 22. Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique nostra illa aspera & montosa regio.
Tractus omnis Galliæ provinciarum. Vell. Paterc. 2. 104. 4.
Immensi tractus. Lucan. lib. 2. 630.
Immensus tractus est, quo veniunt. V. IMMENSUS.
Corruptus cæli tractus, Pestilens & infecta regio aëris. Virg. 3. Æn. 138.
Lunæ tractus. Cic. 2. de Divin. 96. Ex quo intelligitur, plus terrarum situs, quam lunæ tractus ad nascendum valere.
Alti tractus nubium. Hor. 4. Carm. 2. 27.
Maris tractus. Virg. 4. Ecl. 51.
Ὁλκὸς sic a Dionysio de Situ Orbis. H. St. Gloss. Græcolat. Ὁλκὸς Aquæ ductus.
Bifidi tractus fluminis. Claud. 1. in 1. Cons. Stil. 199.
Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & derivatione. Quintil. lib. 8. cap. 3. In tractu & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.
Quanta hæsitatio tractusque verborum. Cic. 2. de Orat. 202.
Tractu orationis levi, & æquabili perpolivit illud opus. Cic. 2. de Orat. 54.
Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Tractus, pro Tractatu. [πραγματεία] Plin. lib. 11. cap. 53. Ut in tractu pisce viventium Theophrastus prodidit, boves quoque pisce vesci, sed non nisi vivente. Quem locum rectius exposueris pro Regione, quasi diceret, apud Ichthyophagos. [Gloss. Latinogræc. Tractum, ζήτησιν, & Tractibus, πῖς πρακτικοῖς, ἢ πῖς διαλογίαις. Nisi Tractatum & Tractatibus legendum est.

TRACTIM, Adv. [ἐπισυρομένως] Jugiter, continuatim, in Gloss. Latinogræc. sine Græcis. Trahendo in longum, sine intermissione, longo tractu, diutine, Non interrumpendo seriem, inquit Valla lib. 6. cap. 5. Plaut. Amph. 1. 1. 157.
Quid si ego tractim tangam ut dormiat? i. e. Leviter & molli manu tangam. Virg. 4. Georg. 260.
Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. i. e. Sine intermissione & jugiter. Lucret. lib. 3. 531.

TRACTŌRIUS, a, um. Adj. Ad trahendum aptum. ut, Tractoria organa apud Vitruv. 10. 1. quæ sunt machinæ, quibus graviora onera sursum trahuntur.

TRACTĬLIS, e. Adj. [ἑλκυστὸς] Gloss. Græcolat.

TRACTĬTIUS, a, um. Adj. Aurel. Victor in Epit. cap. 28. de Heliogabalo, Ex rebus quæ acciderant, Tiberinus, Tractitiusque appellatus est. viz. Quoniam per urbis vicos corpus a militibus unco tractum est. V. UNCUS.

TRACTUŌSUS, a, um. Adj. ut, Sudor crastinus & tractuosus. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32.

TRĂHAX, ācis. Adj. antiquum. [ἅρπαξ] Avidus, rapax, omnia ad se trahens. Plaut. Pers. 3. 3. 6.
Pecuniæ accipiter, avide atque invide,
Procax, rapax, trahax, trecentis versibus
Tuas impuritias loqui nemo potest.

TRACTO, [ψηλαφάω, Gl. L. G. & G. L. ἐξερευνῶ, ἐξετάζω, ἀναχειρίω, τυπόω, L. G.] āre. frequent. Accipitur autem pro Rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro Suscipere aliquem, & pro Rem aliquam administrare, & aliquando Describere. Virg. 3. Georg. 502. — aret
Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit.
Gustare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tusc. 111.
Manu tractare. Columel. lib. 6.
Arma virilia tractare. Hor. 1. Epist. 18. 52.
Fabri tractant fabrilia. Hor. 2. Epist. 1. 116.
Pecuniam tractare, Administrare, & pecuniæ curam habere. Cic. 2. Fam. 16. Omnis enim pecunia ita tractatur, ut præda a præfectis: quæ autem mihi attributa est, a Quæstore curetur. Idem 1. Verr. 32. Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas.
Argentum tractare & considerare, pro Attrectare, sive contrectare. Cic. 6. Verr. 34. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum pæne damnatus, temperare non potuerit maximo conventu, quin L. Siseñæ argentum tractaret, & consideraret. [i. e. Vasa argentea. V. f. l.
Vites tractare & tueri. Cic. 5. de Finib. 36.
Vulnera tractare, Translate. Cic. 12. Att. 22. De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognosco tuam in me indulgentiam. Ista enim sunt ipsa vulnera, quæ non possum tractare sine maximo gemitu.
Acerbius & durius aliquem tractare, Accipere. Plin. 9. Epist. 12.
Nimis aspere aliquem tractare. Cic. 2. Q. frat. 3.
Atrocissime ex levissimis causis tractare ancillas suas. Ulp. in l. ij. D. de iis qui sui vel alieni jur.
Clementer tractare. V. CLEMENS.
Commode tractare. Ter. Heaut. 1. 1. 101.
Honorificentissime & liberalissime tractari ab aliquo. Cic. 14. Att. 13.
Improbissime aliquem tractare. Cic. 16. Att. 15.
Injuriose tractare. V. INJURIA.
Liberaliter tractare aliquem. Cic. 4. Verr. 12. Hi porro, qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.
Magnifice tractare aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 45. V. in MAGNUS.
Mollius tractari. Hor. 2. Serm. 2. 85.
Parum pie aliquem tractare. Cic. pro Cœl. 3.
Scelerate & insidiose tractare. Cic. 1. Q. frat. 3. Me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratissime, insidiosissimeque tractavit.
Aliquem omnibus rebus ita tractare, ut &c. Cic. 1. Fam. 3. Omnibusque rebus eum ita tractes, ut intelligat meam commendationem non vulgarem fuisse.
Arte aliqua tractare hominem. Ter. Heaut. 2. 3. 125.
Ratione tractari. Hor. 2. Serm. 3. 267. V. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Animum alicujus tractare ut decet. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Artem aliquam tractare, pro Exercere. Ter. in prol. Phorm. 10.
Bellum tractare. Tacit. 6. Ann. 44.
Causam aliquam tractare. Cic. 3. Fam. 12. Nunquam enim mihi videor tractasse causam difficiliorem.
Causas amicorum tractare & agere. Cic. 1. de Orat. 170.
Contentio, quæ tractari sine contumelia non potest. Cic. pro Planc. 17.
Prælia tractans. Sil. lib. 15. 456.
Rem suam minus cogitate tractare. Plaut. Trin. 2. 2. 46.
Se recte in munere aliquo tractare. h. e. Se gerere. Cic. 13. Fam. 14. Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita se tractavit, ut accepisse ab eo beneficium viderer, non dedisse.
Vitam tractare, i. e. Trahere, vivere. Lucret. lib. 5. 430.
Agitare, tractare, inquirere. Cic. pro Cluent. 82.
Rem aliquam tractare, pro Describere. Cic. 1. Acad. 24. Dabitis enim profecto, ut in rebus inusitatis, quod Græci ipsi faciunt, a quibus hæc jamdiu tractantur, utamur verbis interdum inauditis.
Definitionem fortitudinis tractare. Cic. 4. Tusc. 52.
Historiam tractare. Cic. 1. de Legib. 5.
Jus Pontificium & civile tractare. Cic. de Senect. 38.
Materiam tractare, aut historiam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin. lib. 12. cap. 22. Idem lib. 11. cap. 37.

Res cognitione dignissimas tractare & contemplari. Cic. 1. Off. 154.
Res tragicas comice tractare. Cic. 3. de Orat. 27.
Copiosissime aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Egregie aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Passim tractare. Quintil. in proœm. lib. 1.
Plenius aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Varie aliquid tractare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
In transitu aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Hæc tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, exsistit illa a deo Delphis præcepta cognitio. Cic. 5. Tusc. 70.
Tractare bibliothecam alterius, i. e. Curare, seu illius curam habere. Cic. 13. Fam. 77.
Tractatu, Supin. Plin. lib. 17. cap. 7. Verum aspera tractatu.

TRACTATUS, a, um. Partic. [διαλημμένος] ut
Figura manibus tractata. Lucret. lib. 4. 231.
Locus. Cic. 2. de Legib. 9. Aliquoties jam iste locus a te tractatus est. h. e. Enarratus.
Persona tractata. Cic. pro Arch. 3. Persona, quæ propter otium ac studium minime in judiciis periculisque tractata est.
Tractatus liberalius, Acceptus. Cic. pro Cluent. 161. Ab nullo ille liberalius, quam a Cluentio tractatus est. V. LIBERALIS, Adj.
Tractatus male. Cic. 13. Att. 16. Ita male autem audio ipsum esse tractatum, ut mihi ille emptor non esse videatur.

TRACTATIO, ōnis. f. [λάληψις, μεταχείρισις] Cic. 2. Off. 17. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in usu & tractatione belluarum fiunt utiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operosis.
Armorum tractatio. Cic. 3. de Orat. 200. Sic verbis quidem ad aptam compositionem & condecentiam, sententiis vero ad gravitatem orationis utatur, ut ii qui in armorum tractatione versantur.
Litterarum tractatio. Varro (L. L. 4. pr.) de litteris loquens, Et propter earum tractationem. Est autem tractatio cum tanquam manu litteræ tenentur, & huc & illuc transponuntur & trajiciuntur, quasi illarum trajectio & transpositio. Sic Cicero (in Orat. 201.) scribit materiam in verbis esse, tractationem in collocatione verborum. Ut enim verba optime collocentur, a nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, ut jucunda sit & levis eorum compositio. Turneb. Al. Artationem. V. in hac dict.
Tractatio & usus vocis in nobis est. Cic. in Orat. 95.
Tibiarum tractatio. Cic. 2. de Divin. 9. Nec vero qui tibiis aut fidibus uti volunt, ab aruspicibus accipiunt earum tractationem, sed a musicis.
Philosophiæ tractatio. Cic. 4. Acad. 6. Etenim si quodam in libro vere est a nobis Philosophia laudata, profecto ejus tractatio optimo atque amplissimo quoque dignissima est.
Orator tractationem orationis sibi assumet. Cic. 1. de Orat. 54.
Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit. Cic. de Clar. Orat. 15.
Materia & Tractatio. Cic. in Orat. 201. Est enim in utroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.
Tractatio varia esse debet. Cic. 1. de Orat. 177.
Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum sæpe: ut lib. 4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accusat? conf. 7. 4. Burm. p. 631. & Decl. 8. §. 6. [Bonæ tractationis exemplum quæro.

TRACTĀTUS, ūs. m. [ψηλάφησις, Gl G. L.] Ipse tractandi actus & contrectatio. Plin. lib. 8. cap. 54. de simiis; Tractatuque gaudent, similes gratulationem intelligentis. Ubi alii rectius legunt, Tractari.
Tractatus, Scriptio, commentatio. Quintil. 3. 9 Ante hominem patria ac parentes, majoresque erunt, quorum duplex tractatus est. Idem in proœm. lib. 8. Asperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.
Artium tractatus. Cic. 3. de Orat. 83. Qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.
Tractatus, Libri pars, in qua quid describitur. Plin. lib. 14. cap. 4. Tractatu toto separatim sententia ejus indicanda est.

TRACTĀTOR, ōris. m. [παρακομιστής, Gl. L. G.] Tractatores videntur fuisse homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen. Epist. 66. Quidni ego feliciorem putem Mucium, qui sic tentavit ignem, quam si manum illam tractatori præstitisset? [In Gloss. forsan Travector, vel Traductor scribendum.

TRACTĀTRIX, īcis. f. Martial. 3. 82.
Percurrit agili corpus arte tractatrix.

TRACTĀTŌRIUM, i. n. Senaculum. Sidon. 1. Epist. 7. It in tractatorium frequens senatus.

TRACTĀBĬLIS, e. Adj. [ἐυψηλάφητος, Gl. L. G. & G. L.] Quod tractari potest Cic. de Univers. 11. Corporeum autem & aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est. Virg. 4. Æn. 439.
Non tractabile cælum, pro Inquiero, impacato, procelloso. Virg. 4. Æn. 53. i. e. Asperum & intractabile, ut ait Servius.
Homo tractabilis Plin. 5. Epist. 1.
Ingenium mite & tractabile. Curt 3. 2. 17.
Mare nondum tractabile nanti. Ovid. 19. Epist. 71.
Pelagus tractabile. Plin. lib. 10. cap. 32. Siculum utique tractabile.
Pondus vix tractabile. Stat. 5. Silv. 1. 84.
Virtus in amicitia tenera est atque tractabilis. Cic. de Amicit. 48.
Nihil est in eo tractabilius. Cic 10. Att. 11.

TRACTABILĬTER, Adv. Compar. Gell. 6. 2. Vim inoffensius tractabiliusque transmittere.

TRACTABILĬTAS, ātis. f. Vitruv. 2. 9. Populus, salix, tilia commodam præstant tractabilitatem.

TRACTOGALATUS, a, um. Adj. Ex tracta & lacte confectus. Apic. 5. 1.

TRACTOMELITUS, a, um. Adj. Ex tracta & melle confectus. Apic. 8. 7. V. TRACTA.

TRAJANA, [τραϊάνα] Picenorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Hodie *Potentia*.

TRĀJĀNUS, [τραϊανὸς] Imperator Romanus, circa annum Christi centesimum. Optimus princeps a S. P. Q. R. meritorum causa appellatus. Hinc formula acclamationis Imperatoribus gratulandi memoratur ab Eutropio 8. 2. 18. Sis felicior Augusto, melior Trajano.
Trajani patria urbs Italica, teste Appiano. Vide ITALICA. ζητ. an ita & Dio. H. St. conf. Vict. Schott. Eutrop. 8. 2. & Cellar. not.
Alius Cn. Messius Q. Trajanus Decius Imperator. V. DECIUS.
Fuit & Trajanus Patricius, qui sub Justiniano principe floruit. Scripsit Temporum epitomen nobilem. Auctor Suidas.

Est item Trajanus, Portus Tuscorum Ptolemæo lib. 3 cap. 1. hodie Volaterranorum portus.

TRAJANUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Fabrett p. 677. AD AVGENDAM THERMARVM TRAIANARVM GRATIAM.

TRAJANĀLIS, e. Adj. Inscript. apud Fabrett p. 454. SEVIR. AVGVSTAL. SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL.

TRAJECTIO, V. TRAJICIO.

TRĀJĬCIO, jēci, jectum, [διαπεράω, Gl. L G. & G. L. μεταβάλλω L.G] ĕre. ex Trans & Jacio, remotis N, & S; significat Traducere. transportare, transvehere: & proprium est nautarum. Valla 3. 36. Trajicio exercitum, id est transporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Trajicio mare vel flumen, id est, transeo. Aliquando utrumque conjunctum: ut Livius 26. 42. pr. Trajecit copias Iberum. Hactenus Valla lib. 3.
Trajicere classe in Africam, Proficisci, transfretare. Auctor de Viris Illust. cap. 69. extr.
Amnen trajicere vado. Liv. 21. 5.
Exercitum Rhodanum. Cic. 10. Fam. 9.
Exercitum ex Italia. Cic. 11. Fam. 13.
Exercitum in Siciliam. Liv. 4. 29. extr.
Aliquo trajicere. Cic. 7. Att. 21. Et si terra quidem, qui possum? mari, quo trajiciam?
Cyprum. Plin. lib. 8. cap. 32.
Se trajicere Alpes. Cic. 11. Fam 9.
Ad trajiciendum, εἰς τὸ διαπερᾶσαι. Gloss. Latinogræc.
In trajiciendo, ἐν τῷ διαπερᾶσαι. Idem Gloss.
Trajicere de nave in navem malos & antennas. Liv. 30. 10.
Trajicere in alia vasa, Transfundere. Varro 1. de R. R. cap. 64.
Trajicere, per translationem: ut, Trajicere culpam in alterum, h. e. Transducere, transferre. Cic. 1. Verr. 46. Quid, cum unumquodque transigere, expedire, absolvere? ipse profecto metuere incipies, ne innocenti periculum facesseris. Quid cum commiserari, conqueri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere cœperit &c. poterisne ejus orationis subire invidiam?
Trajicere rem ad novos magistratus. Liv. 2. 22. Rejicere in codd. emend.
Arbitrium litis in. Ovid. 12. Met. 626.
A se Tantalides onus invidiamque removit,
Argolicosque duces mediis considere castris
Jussit, & arbitrium litis trajecit in omnes.
Oculos trajicere aliquo. Lucret. lib. 4. 426.
Tela trajicere alio. Propert. lib. 2. 12. 18.
Verba trajicere, h. e. De suo loco in alienum transferre. Cic. in Orat. 229. Ne verba trajiciamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvatur oratio. Paulo post, Neque verbum ita trajiciat, ut id de industria factum intelligatur. Hujus trajectionis exemplum est lib. 4. ad Herenn. 45. Hoc vobis deos immortales arbitror dedisse virtute pro vestra. Ridicula hæc est compositio: quoniam aperte duo ultima verba de loco suo tracta sunt in alienum. At si ita commutes, Hoc vobis pro virtute vestra dedisse deos immortales arbitror: plena erit, ac sine vitio sententia. Item si quis dicat: Insidiatori vero quæ potest afferri injusta nex, & latroni? quamvis numerus optimus sit, quia dichoreo clauditur: tamen quia nimis aperte trajecta sunt verba, vitiosum erit. Illo vero numero nihil rotundius: Insidiatori vero, & latroni, quæ potest afferri injusta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maxime probat. [Loci notatio non convenit.
Trajicere, [διαπείρειν] Transverberare, Transfigere. Cæs. 5. Bell Gall. 43. Pulso pilum in hostes mittit, atque unum ex multitudine procurrentem trajicit. Ibid. 5. 35. T. Balventio &c. utrumque femur tragula trajicitur. Ovid. 2. Met. 605.
Indevitato trajecit pectora telo.
Linguam trajecit arundine. Ovid. 11. Met. 325.
Terga trajicit sagitta. Ovid. 9. Met. 128.
Murum jaculo trajicere. Cic. 2. de Finib. 21. Si Annibal ad portas venisset murumque jaculo trajecisset.

TRAJECTUS, a, um. Partic. [διαπαρμένος, Gl. G. L.] Transfossus, Transfixus. ut, Trajecta præcordia. Plin. lib. 11. cap. 37.
Cruris trajecti vulnus. Ovid. 5. Met. 168.
Pectora trajecta ferro. Virg 1. Æn. 759.
Cuspide trajectus serpens. Ovid. 4. Met. 570.
Dolor lateris trajectus in cor, Transmissus. Hor. 2 Serm. 3. 29.
Trajectus navicula in Africam, h. e. Transfretatus. Cic. ad Quir. post red. 10. Mss. Pervectus.
Aquæductus per domum alienam trajectus. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. 1. D. ad leg. Aquiliam.

TRAJECTUM, i. n. [διαπέρασμα, Gl. L. G.]
Ad trajectum, εἰς τὸν πόρον, Gloss. Latinogræc.
In trajecto, ἐν τῷ πόρῳ, Idem Gloss.

TRAJECTIO, ōnis. f. [διαπέρασμα, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Trajectio Acherontis. Idem 8. Att. 23. Officii mei deliberatio cruciat, cruciavitque adhuc: cautior certe est mansio: honestior existimatur trajectio.
Stellarum trajectiones & motus. Cic. 1. de Divin. 2. Cum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, trajectiones motusque stellarum observaverunt.
Verborum trajectio, pro Translatione de suo loco in alienum. Cic. in Orat. 230. Et utitur ea trajectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concluditque sententias.
Trajectionem Quintilianus lib. 8. cap. 2. accipit pro ipso Contextu, quia usque ad clausulam transeundum est, antequam habeamus sensum integrum, Quare, inquit, nec sermo tam sit longus, ut eum prosequi non possit intentio: nec trajectione tam tardus, ut in hyperbaton finis ejus differatur.
Superlatio, trajectio, & rogatio. Cic. 3. de Orat. 203. Tum augendi minuendive causa veritatis, superlatio; atque trajectio & rogatio.

TRAJECTUS, ūs. m. [διαπέρασμα, πόρος, Gl. L. G. διάπασμα, G. L.] Actus trajiciendi. Liv. 1. 3. Qui in trajectu Albulæ amnis submersus.
Item Locus, ubi trajicitur. Cæs. 4 Bell. Gall. 21. E Morinis brevissimus erat in Britanniam trajectus.

TRAJECTŪRA, æ. f. Vitruv. 4. 7. Trajecturæ mutulorum.

TRAJECTOR, ōris. m. Prudent. Hamart. v. 875. —ignis
Trajector nebulæ.

TRAJECTĪTIUS, a, um. Adj. l. 3. § 8. Dig. de Peculio. Pecunia trajectitia.

Trajecto, āre. frequent. Celſ. lib. 7. cap. 14. A quibuſdam ad imum acu trajectatur, duo lina ducente, deinde utriuſque lini duobus capitibus diverſæ partes aſtringuntur.

Tralatio, Tralatitius, Tralatus. V. transfero.

Trallis, ium. f. pl [Τράλλεις] Urbs Lydiæ, non longe a Magneſia, ſita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet ab Argivis, & a Thracibus quibuſdam condita. Sunt & aliæ Trallis in Phrygia, ubi ſunt Cariæ fines. Hæc aliis nominibus dicta eſt Evantia & Seleucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus.

Hoc nomen Trallis ſecundum Priſcianum, tantum pluraliter declinatur, & tam Accuſativum, quam Nominativum in is tantum mittit, ſicut Alpis, Sardis, Syrtis. Juven. 3. Sat. 70.

Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis. Hinc

Trallianus, a, um. Adj. [Τραλλιανὸς] Cic. 3. Philip. 15. Trallianam aut Epheſinam putes dicere? Idem pro Flacc. 53.

Tralli, [Τράλλοι] Liv. 31. 35. Rex tam celerem aleam univerſi certaminis timens, quadringentos Trallos (Illyricorum id, ſicut alio diximus loco, eſt genus) ad laceſſendos hoſtium equites miſit. Vetus exemplar habet Tribalos. al. Tralles. [Quos ſequitur Gronov. Utrumque tamen uſitatum docet Steph. q. V. in Τραλλία.

Trālūcro, [Διαφαίνω] ēre. pro Translucere. Lucret. lib. 4. 309.

Uſque adeo e ſpeculo in ſpeculum tralucet imago.

Trāma, æ. f. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L. πλοκή, L. G.] Subtemen, & (ut ait Servius) filum quod intra ſtamen currit. Plaut. Rud. 5. 2. 37. Tramas putridas.

Translate Perſ. 6. Sat. 73. — mihi trama figuræ

Sit reliqua: aſt illi tremat omento popa venter?

Trama dicta, ut ait Varro L. L. 4. 23. quod frigus tranat id genus veſtimenti. Quo in loco puro legendum Trameat, pro Tranſmeat.

Tramen, ĭnis. n. Idem. Gloſſ. Græcolat.

Trāmĕs, ĭtis. m. [τρίβος, Gl. L. G. & G. L. πάροδος, L. G.] Via anguſta. Semita tranſverſa. Plin. in Paneg. 22. Oppletas undique vias, anguſtumque tramitem relictum tibi. Cic. 12. Philipp. 6. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liv. 2. 39. Inde in Latinam viam tranſverſis tramitibus tranſgreſſus. Propert. lib. 3. 14. 26.

Qua facit aſſiduo tramite vulgus iter.

Acclivis, arduus, obſcurus trames. Ovid. 10. Met. 53.

Carpitur acclivis per muta ſilentia trames, &c.

Clivoſi tramitis ſupercilium. Virg. 1. Georg. 108.

Declivus. Ovid. 3. Faſt. 13.

Devius. Stat. 2. Theb. 49.

Obliquus. Senec. Thyeſt. 9. 12.

Obliquis tramitibus egreſſi. Liv. lib. 5.

Sectus. Senec. OEdip. 13. 2.

Siccus. Plin. lib. 8. cap. 43.

Decurrit cito tramite virgo. Virg. 5. Æn. 610. de Iride.

Ductus inopino tramite. Claud. 2. in Ruff. 29.

Egreſſus eſt, non viis, ſed tramitibus paludatus. Cic. 13. Philipp. 19.

Facili te tramite ſiſtam. Virg. 6. Æn. 676.

Tramitto, V. transmitto.

Trāno, vel Transno, [Διανήχομαι, περάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ex Trans præpoſitione, & No, nas; Ultra nare. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, ſubtilius explicato. Liv. 27. 47. Alter per vada nota Metaurum flumen tranavit. Virg. 6. Æn. 671.

— illius ergo

Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.

Amnem tranſnavere. Curt. 7. 5. 18.

Aquas tranare. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Flumina tranare. Virg. 3. Georg. 270.

Flumen tranſnare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 48.

Tranare, pro Tranſvolare. Virg. 4. Æn. 245. De Mercurio,

Illa fretus agit ventos, & turbida tranat

Nubila. Servius.

Auras tranantia ſimulacra. Lucret. lib. 4. 178.

Haſta tranavit viri pectus. Sil. lib. 13. 238. [Audaci metaphora.

Pericla tranare. Sil. lib. 17. 366.

Tranor, [περαίνομαι] āri. Paſſ. Ovid. 2. de Arte Am. 181.

Obſequio tranantur aquæ, nec vincere poſſis

Flumina, ſi contra, quam rapit unda, nates.

Trānăto, [Διανήχομαι] frequent. Gloſſ. Latinogræc.

Tranquillus, a, um. Adj. [γαληνὸς, Gl. L. G. & G. L.] Quietum ſignificat, pacatum, ſerenum, pacificum. Proprie de mari dicitur. Plaut. Epid. 4. 1. 35. Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Ciſt. 3. 21.

Eadem, ſi poſſum tranquillum facere ex irato mihi.

Sine mortis meditatione tranquillo eſſe animo non poteſt. Cic. de Senect. 74.

Cetera videntur eſſe tranquilla, tranquilliſſimus autem animus meus. Cic. 7. Att. 7.

Puto alicubi jungi Tranquillum & Pacificum. H. St.

Appetitus ſint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic. 1. Off. 10.

Aquæ tranquillæ. Ovid. 2. de Pont. 7. 8.

Flumine tranquillo deſcendit cymba. Propert. lib. 2. 4. 19.

Frons tranquilla & ſerena. Cic. 3. Tuſc. 31. Nec vero ea frons erat, quæ M. Craſſi illius veteris, quem ſemel ait in omni vita riſiſſe Lucilius, ſed tranquilla & ſerena.

Locus tranquillus, Ubi optimum ſit quieſcere. Plaut. Epid. 3. 4. 8.

Mare tranquillum. Stat. 4. Silv. 3. 93.

Nox tranquilla, Quieta. Plin. lib. 9. cap. 27.

Otia tranquilla agere. Lucan. lib. 2. 295.

Pax tranquilla. Lucan. lib. 1. 171.

Pectus tranquillum. Lucret. lib. 3. 294.

Quies tranquilla. Senec. Troad. 10.

Res eſt tranquilla, Integra. Ter. Phorm. 3. 1. 15.

Senectus tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 57.

Tempus tranquillum. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.

Viam tranquillam concinna, Ne moleſtus ſis iter facienti. Plaut. Stich. 2. 1. 13.

Vita placata, tranquilla, quieta, beata. Cic. 1. de Finib. 71.

Compar. Claud. de Bell. Get. 51.

Securas jam Roma levat tranquillior arces. Lucan. lib. 1. 130.

— longoque togæ tranquillior uſu

Dedidicit jam pace ducem.

Tranquilliorem plebem fecerunt. Liv. 2. 63.

Superl. Animus tranquilliſſimus. Cic. 7. Att. 7. V. paulo ſupra.

Res tranquilliſſimæ. Sen. Epiſt. 84.

Tranquillum, i. n. [γαληνίδιον] Gloſſ. Latinogræc.

Tranquillum eſt, i. e. Serenum tempus, ſine flatu ventorum. Plaut. Caſ. prol. 26.

Amorem eſſe in tranquillo. Ter. Eun. 5. 9. 8.

Meo fratri gaudeo amorem eſſe omnem in tranquillo: una eſt domus, &c.

Tranquillo quilibet gubernator eſt. Sen. Epiſt. 85. i. e. Dum tranquillum eſt. conf. tranquillo, Adv.

Tranquilla, æ. f. [ἀλκύων, ἀερχ. γαλήνη] Idem Gloſſ.

Tra'nquille, Adv. [γαληνῶς] Plaut. Ciſt. 1. 1. 112.

Sed amabo tranquille, ne quid quod illi doleat dixeris.

Tranquille & leniter. Cic. in Orat. 99. Qui enim nihil poteſt tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, diſtincte, facete dicere, &c.

Tranquille placideque traducere vitam. Cic. 3. Tuſc. 25.

A Parthis tranquille. V. a vel ab.

Quietius tranquilliuſque bellare. Liv. 27. 12.

Tranquilliſſime ſenuit. Suet. Aug. cap. 2.

Tranquillo, aliud Adv. [γαληνῶς] Plin. lib. 9. cap. 7. Sæpe adnotata piſcium æſtivo calore quædam anhelatio, & alia tranquillo velut oſcitatio, i. e. Dum eſt tranquillitas. [conf. tranquillum, i. n. Nam revera Ablativi ſunt.

Tranquillĭtas, ātis. f. [γαλήνη, Gl. L. G. & G. L. γαληνότης, G. L.] Placabilitas, ſerenitas. Plin. 2. Epiſt. 1. Annum tertium & octogeſimum exceſſit in altiſſima tranquillitate, pari veneratione.

Tranquillitas maris. Cic. 4. Acad. 100. Et 6. Att. 8. Nos longis navibus tranquillitatem aucupaturi eramus.

Locus quietis & tranquillitatis pleniſſimus. Cic. 1. de Orat. 2.

Otium & tranquillitas vitæ. Cic. pro Muren. 55. Qui remoti a ſtudiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ ſequuti ſunt.

Aucupari tranquillitates. V. aucupor.

Animi tranquillitas, Conſtantia, firmitudo, modeſtia. Cic. 4. Tuſc. 10. In participe rationis ponunt tranquillitatem, id eſt, placidam quietamque conſtantiam. Idem 1. Off. 69. Ut tranquillitas animi & ſecuritas adſit, quæ adfert cum conſtantiam, tum etiam dignitatem. V. Senec. de Animi tranquillitate, cap. 2.

Tranquillitate proficiſci, Tranquilla tempeſtate. Cic. 4. Acad. 100. Si jam ex hoc loco proficiſcatur Puteolos ſtadia triginta probo navigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur ſe illuc venturum eſſe ſalvum.

Tranquillo, [γαληνοποιῶ] āre. Quietum facere. Plaut. Capt. 1. 2. 21.

Cujus nunquam vultum tranquillavi gratiis. Cic. 1. de Fin. 50.

Semper alit aliquid quod tum vi ſua atque natura tranquillet animos.

Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic. in Topic. 98. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur.

Utitur & Horatius. Puto citari locum in Theſauro patris. H. St. Locus eſt ſeq. Flacci in Lugd. & Pariſ. codice omiſſus.

Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum. Hor. 1. Epiſt. 18. 103.

Tranquillor, āri. Paſſ. ut, Mare tranquillatur oleo. Plin. lib. 2. cap. 103.

Tranquillatus, a, um. Partic. Nepos 25. 4. 1. Tranquillatis rebus Romanis remigravit Romam.

Trans, Præpoſitio, [πέρα, πέραν, Gl. L. G. & G. L. ἄντι, L. G.] Accuſativo caſui ſervit, & ſignificat Ultra, ut quum de loco ad locum, & de uno ad alterum, & de una re ad alteram tranſitionem facimus, ut, Trans mare, Trans montes. Tam motus, quam quietis verbo datur. Virg. 3. Georg. 269.

Illas ducit amor trans Gargara, tranſque ſonantem

Aſcanium.

Trans mare. [πέραν θαλάσσης, Διαπόντιος, Gl. L. G.] Cic. 11. Fam. 3. Nuntiis trans mare miſſis. Quintil. lib. 4. cap. 5. Dicam hunc eo tempore, quo homo occiſus eſt, trans mare fuiſſe. Hor. 1. Epiſt. 11. 27.

Cælum, non animum mutant, qui trans mare currunt.

Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare. Cic. 12. Att. 19.

Inſpicere trans ripam. Cic. pro Milon. 75.

Trans uſque. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum conſeſſu, in Galliam Nævius, & trans Alpes uſque transfertur.

Transăbeo, [Διαπορεύω] īre. Per locum aliquem abire, Ultra ire. Stat. 6. Theb. 509.

— obliqua, quantum vitare dabatur,

Tranſabiere ſuga. Valer. 4. Argonaut. 510.

Turbine ſic rapido populos, atque æquora longe

Tranſabiit.

Tranſabit coſtas enſis. Stat. Theb. 2. 9.

— capulo nam largius illi

Tranſabiit coſtas cognatis ictibus enſis. Ibid. 9. 124.

Lernæam jacit ipſe trabem: volat illa ſagittis

Æqua fuga, mediumque nihil cunctata Polyten

Tranſabit, & juncti clypeum cavat improba Mopſi. [Poteſt & diviſe ſcribi.

Tranſabiit haſta. Sil. lib. 12. 264,

Transactio, Transactor, V. transigo.

Transădĭgo, ēgi, actum, [Διαπείρω, Gl. G. L.] ĕre. Virg. 12. Æn. 276. — & qua fata celerrima crudo

Tranſadigit coſtas & crates pectoris enſe. Stat. 5. Theb. 127.

Quatuor hos una, decus & ſolatia patris,

Tranſadigam ferro.

Juvenem tranſadigit coſtas. Virg. 12. Æn. 508.

Transalpīnus, a, um. Adj. ['Υπεράλπειος] compoſitum ex Trans & Alpes, Alpium: ut, Tranſalpina Gallia, Quæ trans Alpes ſita eſt. Plin. lib. 22. cap. 2. Cic. pro Muren. 89.

Bella Tranſalpina, Quæ in Tranſalpina Gallia geruntur. Cic. 2. Off. 28.

Hoſpes Tranſalpinus, Qui eſt ex Tranſalpina Gallia. Cic. 4. Verr. 118.

Meſſis Tranſalpina. Claud. 1. in Eutrop. 409.

Nationes

Nationes Transalpinæ. Cic. 9. Fam. 15.
Sanguinis Transalpini materna cognatio. Cic. Post red. in Senat. 14.

TRANSALPINI, [Ὑπεραλπεῖοι] Qui trans Alpes habitant. Cic. ad Brut. 11. Progressus sum ad Transalpinos. Vetus exemplar legit, Ad Inalpinos.

TRANSĂNĬMĂTIO, ōnis. f [μετεμψύχωσις] Gloss. Latinogræc.

TRANSCENDO, di, sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Trans & Scando compositum; significat Transgredi. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum, aut cujusquam nostrûm nomen, vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnare? Hic per translationem positum.
Alpes transcendere. Cic. 4. in Catil. 6.
Muros transcendere. Pomponius in l. ult. D. de divis. rer. Si quis violaverit muros, capite punitur: sicuti si quis transcendet scalis admotis, vel alia qualibet ratione. Nam Romuli frater Remus, occisus traditur ob id, quod murum transcendere voluerit.
In Macedoniam transcendere. Liv. 32. 13.
In naves inimicorum transcendere. Cæs. 1. Bell. Civil. 58.
Vallum transcendere. Lucan. lib. 4. 175.
Ab asinis ad boves transcendere. Plaut. Aul. 2. 2. 58. V. ASINUS.
Transcendet hæc licentia in provincias. Tacit. 1. Hist. 30.
Transcendit ætatem primæ juventæ. Columel. lib. 1. cap. 8.
Annos florentes transcendere. Sil. lib. 1. 226.
Pylias ævi transcendere metas. Stat. 5. Silv. 3. 254.
Fines transcendere juris. Lucret. lib. 3. 60.
Huc transcendere nisi per meum sanguinem non potes. Livius lib. 40. 507. edit. Feirab. v. 48. i. e. Per meam mortem. H. St. Exstant in Persæ oratione cap. 9.

TRANSCINDO, īdi, issum, [διαρρήγνυμι] ĕre. Omnino scindere. Plaut. Pers. 4. 8. 1. Transcidi loris omnes adveniens domi.

TRANSCRĪBO, psi, ptum, [μεταγράφω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Exscribere. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Q. Sosius splendidus Eques Rom. ex agro Piceno, fecisse confessus est, qui transcripserit tabulas publicas.
Fabulas & orationes sua manu transcribere. Auctor ad Herenn. lib. 4. 6.
Transcribere aliquem auctorem, pro Desumere ex eo quod ad nostrum opus facere videtur, & scriptis ejus tanquam nostris uti. Plin. lib. 14. cap. 2. Græcinus, qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit, arbitratur non naturam, &c.
Transcribere, Tradere. Virg. 7. Æn. 422.
Turne, tot incassum fusos patiere labores:
Et tua Dardaniis transcribi sceptra colonis? Ubi Servius; Transcribi, Tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam Scribi, est dari. Idem 5. Æn. 750.
Transcribunt urbi matres. i. e. Ad urbem. Ubi Servius, Romani moris verbum est. Transcripti enim in colonias deducebantur. Seneca Thyest. 13. In quod malum transcribor?
Transcribere, (inquit Agretius) dicitur quum jus nostrum in alium transit. Proculus in Pandectis, in l. si vir. uxori. De præscriptis verbis, Ut eos fundos, si ipse vellet, eodem pretio mulier transcriberet viro. i. e. Jure cesso traderet, ait Budæus. Ovid. 7. Met. 172.
— ergo ego cuiquam
Posse tuæ videor spatium transcribere vitæ? h. e. Transponere, transferre. Verba sunt Medeæ respondentis Iasoni, qui rogaverat ut suis annis, quos adhuc victurus esset, adimeret aliquid, adderetque illud annis patris, quo & ille longius viveret. Claud. de Bell. Gild. 161.
Transcribere in viros. Senec. in Consol. ad Marciam. Idem Epist. 4. Quum puerilem animum deposueris, & te in virum philosophia transcripserit.
Transcribere, pro Venale proscribere. Quintil. Declam. 12. Quo modo satis accusabo vendentem? spiritus nostros transcribis, salutem nostram exponis.
Nomina transcribere in alios. V. NOMEN.
Transcribere in libris censualibus dici debet, quum res censualis ab uno nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. ult. C. De prædiis navicul. Hac tamen (inquit) pactione servata, ut si ad minus idoneum fuerit translata possessio, etiam auctores transcripti prædii teneantur obnoxii. Cajus in l. Aliquando. D. ad Senatusc. Vellejanum, Si hereditatem emerit, & æs alienum hereditarium in se transcribat. Liv. 35. 7. pr. Quum multis fœnebribus legibus constricta avaritia esset, via fraudis inita erat, ut in socios, qui non tenerentur iis legibus, nomina transcriberent. Hæc Budæus.
Parcite paucarum transcribere crimen in omnes. Ovid. H. St. Diffundere legitur in aliis codd. 3. Artis v. 9. Malim prius, si ex MSS.

TRANSCRIPTIO, ōnis. f. [μεταγραφή] pro Excusatione, seu prætextu. Quintil. Decl. 13. 11. Jam privati veneni transcriptio est. Nam dives causabatur se nihil deliquisse, quia in privato suo apes pauperis necasset.

TRANSCRIPTĪTII, ōrum. pl. [μεταγραπτοί] Gloss. Latinogræc.

TRANSCURRO, curri, cursum, [μετατρέχω, διατρέχω] ĕre. Leviter aliquo currere. Ter. Eun. 4. 6. 25.
Tu abi, atque ostium obsera intus, ego dum hinc transcurro ad forum. Virg. 9. Æn. 110.
— & ingens
Visus ab aurora cælum transcurrere nimbus.
Transire & Transcurrere, opposita. Auctor ad Herenn. lib. 4. 45. Translationem dicunt pudentem esse oportere, ut cum ratione in consimilem rem transeat, ne sine delectu temere & cupide videatur in dissimilem transcurrisse.
Cursum suum transcurrere. Cic. de Clar. Orat. 281. Ita gravissimo suo casu, dum Cyri & Alexandri similis esse voluit, qui suum cursum transcurrerant.
Æstas transcurrit. Plin. 7. Epist. 2.
Præter oculos alicujus transcurrere, Ante oculos alicujus præterire, vel currere. Ovid. 14. Met. 559. de Circe.
Transcurrere, pro Divagari. Plin. lib. 9. cap. 36. Quod si hactenus transcurrat expositio, fraudatam se protinus luxuria credat.
Transcurrere, Perstringere, cursim, & breviter persequi. Quintil. 4. 2. In narratione transcurram subtiles nimium divisiones quorundam.
Transcursum est, Celeriter itum est. Liv. 25. 39. Adeo raptim, captis propioribus castris, in altera transcursum castra ab Romanis est.
Transcurso, Ablativus a Transcursum Participio, junctum cum hoc nomine Opus, pro Transcurrere. Ter. Hec. 3. 4. 17. In arcem transcurso opus est.

TRANSCURSIO, ōnis. f. Cod. 6. t. 23. l. 27. Per decennii transcursionem.

TRANSCURSUS, ûs. m. [μεταδρομή] unde, In transcursu aliquid factum dicimus, pro Obiter, & inter percurrendum. Plin. lib. 18 cap. 13. Quanquam prius de rapis dixisse conveniat, in transcursu ea attigere nostri, paulo diligentius Græci.

TRANSDO, didi, dĭtum, [μεταδίδωμι] ĕre. veteres dixerunt sonantius, inquit Donatus, quod nos lenius Tradere nunc dicimus: ut Tralatum nos Translatum e contrario. Hæc ille in hoc Ter. in prol. Phorm. 2.
Retrahere a studio, & transdere hominem in otium. Et Cæs. 7. Bell. Gall. 89. Arma transdere. V. TRADO.

TRANSDUCO, xi, ctum, [μετάγω] ĕre. Idem quod Traducere. Cic. 6. Verr. 99. Quam in te tantam virtutem esse aut dignitatem arbitratus es, ut conarere clientelam tam illustrem, tam splendidæ provinciæ transducere ad te, auferre a certissimis, antiquissimisque patronis?
Transducere arbores, pro Transplantare. Columel. lib 3. cap. 9.
Transduci mali in melius dicuntur, pro Converti. Senec. lib. 2. de Ira 13. al. hic legunt Traduci. V. TRADUCO.

TRANSENNA, æ. f. [ὕπληγξ, παλλαγή, μαππαρία σημεῖον, Gl. L. G. βρόχος ἐν ἀφετηρίαις ἐπαμένος, G. L.] Per quam aspectus transire potest. Sunt autem Cancelli lignei, ferrei, sive viminei, qui fenestris aut etiam mercibus opponi solent. Sallust. lib. 2. Histor. Apud Non. 2. 859. Præterea quum sedenti in transenna demissum Victoriæ simulacrum cum machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat. conf. Macrob. 3. Saturn. 13. [Forte in Gloss scribendum, ἀπαλλαγὴ μαππαρία, σημ.
Perottus dicit Transennam esse Porrectam extra domum quasi pergulam, per quam transitur superimposito tegulo. Nunius l. c. Fenestram interpretatur. Servius in illud 5. Æn. 488.
— trajecto in fune columbam,
Quo tendat ferrum malo suspendit ab alto. Trajecto, ait, Extento. Unde Transenna dicitur Extentus funis. Hactenus Servius. Alii Trasenna scribunt. [V. Suid. in ὕπληγξ.
Per transennam strictim aspicere. Cic. 1. de Orat. 162. Proverbiali figura dictum est, pro eo quod est, Non propius, neque sigillatim, sed procul & summatim inspicere. Translatum a negotiatoribus, qui mercibus, quas contrectari nolunt, cancellos objiciunt: quidam etiam vitrum pellucidum opponunt, ut prætereuntibus procul modo contemplari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. Erasm.
Transenna, Decipulum, laqueus, & funiculus ad insidias concinnatus. Plaut. Bacch. 4. 6. 22.
Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. Sensus est: Nunc senex commode dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum quæritat cibum. Hæc Saracenus. V. Chiliad. Erasmi.
In transennam inducere. In laqueum, in pedicam funariam, in dolum & decipulum. Plaut. in Pers. 4. 3. 11.
Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.
Itaque huic insidiæ paratæ sunt, probe aggrediar virum. Ab aucupibus sumptum est, ait Erasmus in Chiliadibus, qui intra cancellos escam spargunt, insidiantes aviculis. Unde & hodie Qui dolo captus est, Intra transennam esse dicitur.

TRANSEO, is, īvi, ĭtum. [μεταβαίνω, διαβαίνω, διοδεύω, ὑπερβαίνω] īre. notæ significationis: ut, Transire flumen. Cic. 3. de Finib 75. Rectius, dives quam Crassus, qui nisi eguisset, nunquam Euphratem nulla belli causa transire voluisset.
Apenninum transire. Cic. 11. Fam. 10.
Quum mare vastissimum hieme transibas. Cic. in Pison. 57.
Campos pedibus transire. Lucret. lib. 4. 461.
Aliquem transire. Plaut. Stich 3. 1. 33.
Jam hercle ego per hortum amicam transibo meam.
Equum cursu transire, Superare. Virg. 11. Æn. 719.
Rota transiit serpentem, Secuit transiens. Virg. 5. Æn. 274.
Transiit eum hasta, Trajecit, transfixit. Stat. 12. Theb. 750.
Transire ad forum: h. e. Abire ad forum. Ter. Phorm. 5. 8. 29. Idem Heaut. 4. 4. 17. Transeundum est nunc tibi ad Menedemum.
Transire domum, pro Abire domum. Plaut. Milit. 4. 2. 96.
Transeo huc ad, vel in. Plaut. Epid. 5. 1. 51. Ego ad vos Thesprionem jussero huc transire. Idem Cas. 2. 1. 2.
Ego huc transeo in proximum ad meam vicinam.
Per aliquem locum transire. Plin. lib. 10. cap. 60.
Ætas cito transiet. Tibul. lib. 1. 4. 27.
Convicium transit. Plin. lib. 29. cap. 1. [i. e. Transfertur, ut vult Hard.
Dies transiit, Præteriit, elapsa est. Cic. 7. Att 7. Quid? ergo exercitum retinentis, quum legis diem transierit, rationem haberi placet?
Dies mei transeunt. Sen. Thyest. 4.
Gloria transit. Plin. lib. 13. cap. 1.
Mensis transiit, pro Præteriit. Plaut. Curc. 5. 3. 4.
Quinquennium transiit, & quinquennium præteriit. Africanus in l. Quæsitum D. de usufruct.
Video jam quo invidia transeat, & ubi sit habitatura. Cic. 2. Att. 9.
Transire, Intactum relinquere. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 28. Sæpe quæ agellos pessimi cujusque transierat, optimorum virorum segetem grando percussit.
Leviter aliquid transire, pro Paucis dicere & percurrere. Cic. pro Rosc. Amer. 91.
Silentio aliquid transire, Silere. Cic. 2. Att. 19. Equidem malueram, quod erat susceptum ab illis, silentio transire.
Ut transeam, pro Ut taceam. Plin. lib. 2. cap. 68.
Transire quædam in legendo, Præterire, omittere. Plin. Epist. 174.
Transeo Neronem, i e. Sileo de Nerone, nihil dico. Plin. Epist. 98.
Ad reliqua transire. Plin. lib. 11. cap. 54.
Ad partitionem transire, De partitione dicere. Cic. 1. de Invent. 30. Deinceps ad partitionem transeamus.
Ad opus aliud transire. Ovid. 6. Met. 241.
Ad vinum transire. Plin. lib. 20. cap. 5.
Invicem transire. Plin. lib. 19. cap. 5.
In iram transire. Ovid. 8. Met. 106.
In alia omnia transire, pro Dissentire. V. Ire in alia omnia, in EO.

In sententiam alterius transire. Liv. 34. 34. pr. conf. 44. 38. μεθίστασθ. H. St.
In partes transiere. Tacit. 1. Hist. 70.
Facile transire mala. Cic. 9. Fam. 1. Videor sperare debere si te viderim, & ea quæ premant, & ea quæ impendeant, me facile transiturum. i. e. Non curaturum.
Finem & modum transire, Excedere. Cio. 1. Off. 102.
Legem transire, pro Non curare, & negligere. Cic. 5. Att. 21. Is ceteroqui abstinens, (sed Julia lege transita, semel tantum in diem, non, ut alii solebant, omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit ut mihi excipiendus sit. Al. Transitans.
Lineas transire, Præterire terminos. Cic. in Parad. 3. Dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccant vero nihilo minus; si quidem est peccare, tanquam transire lineas.
Vitam transire, pro Vivere, & quod Vitam transigere etiam dicitur. Sallust. in Catil. 7.
Ad adversarios transire. Cic. 3. Verr. 40. Repente relinquas, deseras, ad adversarios transeas?
Ad heredem transire, Transmitti. Plin. lib. 13. cap. 3.
Per multos dominos transire servus dicitur, qui multis dominis servivit. Ulp. in l. 2. §. ult. D. de bon. poss. secund. tabul.
In vestes transit odor. Plin. lib. 12. cap. 3.
In colores varios transire. Plin. lib. 11. cap. 37.
In mores transire. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nam frequens imitatio transit in mores.
In formam crediti transire. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 2.
Permeare & transire per omnia. Cic. 4. Acad. 119. Erit enim persuasum etiam Solem, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.
Transiri vado. Paulus in l. ult. D. de servit. rust. præd. Si flumen aut vado transiri potest, aut pontem habet. V. VADUM. Et Cæs. 1. Bell. Gall. 6. Rhodanus nonnullis locis vado transitur.
Transitur. Imperf. Plin. lib. 17. cap. 10. Quamobrem seminarii curam ante convenit dici, quam transeatur ad alia genera.
Transitum est. Cic. 2. de Finib. 47. Cujus similitudine perspecta in formarum specie, a dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

TRANSIENS, entis. Partic. Justin. 13. 5. 12. Telo e muris in transeuntem jacto occiditur.

TRANSĬTUS, a, um. Partic. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent, vix integris vobis ac vigentibus transitæ. Manil. 1. 438.
Ignotæque hominum gentes & transita regna. V. Gronov. ad Liv. 1. 10.

TRANSITUM, i. n. [πάροδος, πλοῖα] Gloss. Latinogræc.

TRANSĬTIO, ōnis. f. [πάροδος, πέρασμα, Gl. G. L.] Actus transeundi. Liv. 2. 25. Proxima inde nocte Volsci, discordia Romana freti, si qua nocturna transitio proditione fieri possit, tentant castra. Ovid. Rem. Amor. v. 616.
Multaque corporibus transitione nocent.
Causa transitionis. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
Ad plebem transitiones. Cic. de Clar. Orat. 62. Multa enim scripta sunt in eis, quæ facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad plebem transitiones, &c.
Transitio ad hostes, Defectio. Liv. 25. 15. Cujus adventu, qui ante in exigua spe, vocati sæpe ad transitionem ab hostibus per colloquia erant, ultro ad transeundum hostes vocabant, sollicitabantque.
Adversus quem cum reversus a Græcia Antigonus esset, transitione militum destitutus, regnum Macedoniæ cum exercitu amittit. Justinus libro 26. H. St. Exstant cap. 2. sub fin.
Imagines similitudine & transitione perceptæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.

TRANSĬTUS, ûs. m. [πάροδος, Gl. L. G. & G. L. ὁδός, πέρασμα, L. G.] Idem. Item Via, qua transitur. Plin. lib. 6. cap. 14. Causa portarum nominis eadem. quæ supra, interruptis angusto transitu jugis, ita ut vix singula meent plaustra. Cic. 5. Tusc. 59. Et quum fossam latam cubiculari lecto circumdedisset, ejusque fossæ transitum ponticulo ligneo conjunxisset.
Certior transitus. V. CERTUS.
Adimere transitum. V. ADIMO.
Claudere transitum. V. CLAUDO.
Dare transitum, pro Cedere de via. Plin. 3. Epist. 14.
Transitum facio, διαβαίνω, Gloss. Græcolat.
Prohibere transitu. Nepos 23. 3. 4. Al. Transitum.
Transitus in alias figuras. Plin. lib. 11. cap. 36.
In transitu, Cursim. Quintil. lib. 2. cap. 11. Si quid inciderit, quod ad scholas pertineat proprie, in transitu non omittemus. i. e. Obiter.

TRANSĬTOR, ōris. m. Ammian. 15. 2. Singulos transitores observans.

TRANSITŌRIUS, a, um. Adj. [παροδικός, Gl. G. L.] Suet. in Nerone, cap. 31. Domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo transitoriam, mox incendio absumptam restitutamque, auream nominavit.
Forum transitorium. Eutrop. 7. 15. V. & Serv. ad Virg. 7. Æn. 607.

TRANSITORIE, Adv. August. Serm. 62. Non transitorie, sed fideliter audientes.

TRANSRUNTER, Adv. In transitu, obiter. Ammian. 24. 8. Transeunter judiciorum fide discussa, supplicio letali damnavit.

TRANSĬLIS, e. Adj. [ὑπερβαίνων] Palmes relictus, alios transiliens. Plin. lib. 17. cap. 23. Traducem bimum præcidere solebant. Oneratis enim vetustate melius donare rempus, ut transilem faciant, si largiatur crassitudo, alias utile toros futuri draconis pasci.

TRANSĬTO, āre. [παροδεύω, Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 21. Ceteroqui abstinens, sed Julia lege transitans. al. Transita. V. Commentat. apud Gronov.

TRANSĔRO, serui, sertum, [μεταφυτεύω] ĕre. a Trans & Sero; est In alium locum serere. Stat. 2. Silv. 1. 101.
Vidi ego transertos alieno in robore ramos
Altius ire suis. h. e. Insitos in aliena arbore.

TRANSFĔRO, fers, tŭli, lātum, [μεταφέρω, Gl. L. G. & G. L. μεταβάλλω, G. L.] ferre. De loco in alium locum ferre. Ter. And. 5. 4. 49.
Cur non illam huc transferri jubes? Virg. 1. Æn. 275.
— regnumque a sede Lavini
Transferet, & longam multa vi muniet Albam.
Auferre & Transferre. Cic. 13. Att. 13. Totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtuli ad nostrum sodalem.
Bella transferre. Ovid. 12. Met. 25.
Calores suos alio transferre. i. e. Amores suos ad aliam puellam. Propert. lib. 2. 15. 34.
Caussam aliquam alio transferre. Cic. 1. Fam. 4.
Ex quorundam præceptis quædam transferre, quæ nostro instituto convenire videantur. Cic. 1. de Invent. 26.
Judicia rransferre. Cic. 3. Verr. 6. Sin absolvitur, desinemus nos de judiciis transferendis recusare. Transferre judicia, inquit Budæus, est Ab uno ordine ad alterum transferre.
Sermonem, si placet, alio transferamus. Cic. 1. de Orat. 133.
Servitium translatum. Propert. lib. 1. 12. 18.
Transferre se ad alios. Cic. 4. Acad. 30. Cur non se transtulit ad alios, & maxime ad Stoicos?
Ad aliquid faciendum se transferre. Cic. de Clar. Orat. 48. Totumque se ad artes componendas transtulit.
Ab oculis ad animum transferre. Cic. 1. Off. 14. Quam similitudinem natura ratioque ab oculis ad animum transferens, &c.
Animum oculosque ad aliquid transferre. Cic. 4. Verr. 187. Statim suspicione offensi, ad ea ipsa nomina oculos, animumque transtulimus.
Dictum aliquod ad invidiam & fortunam transferre. Cic. 9. Fam. 16. Illam Accii similitudinem, non modo jam ad invidiam, sed ad fortunam transferam.
Hoc idem transfero in Magistratus. Cic. 4. Verr. 126.
Transferre semina e terra in terram. Varr. 1. de R. R. cap. 39.
Transferre modo in dexteram partem, modo in sinistram. Plin. lib. 9. cap. 29.
Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Ter. Adel. 2. 3. 10.
Maledicta, famam, meum amorem, & peccatum, in se transtulit. Idem Hec. 1. 2. 94.
Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit
Amorem: postquam par ingenium nactus est. Al. rectius, Huc transtulit. conf. supra Calores suos &c.
Caussam in proximum annum transferre. Cic. 8. Fam. 9.
Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sext. 82. Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem 15. Att. 27.
Culpam in alium transferre. Ter. And. 2. 3. 5.
Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferet. Cic. 3. Verr. 83. Quid si doceo, si planum facio, teste homine nequam, verum ad hanc rem tamen idoneo, te hujus circumsessionis tuæ causam, & culpam in alios transtulisse?
Capita aliqua in edictum provinciale transferre. Cic. 3. Verr. 27. Iterum enim quæro abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum provinciale transferre nolueris.
Exercitum in Africam transferre. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Jucunditatem in animum transferre. Cic. 2. de Finib. 14.
In aliam rem transferri. Cic. 4. Acad. 43. Num illa definitio posset in aliam rem transferri quamlibet?
Litteras & lituras de tabulis in libros transferre. Cia. 4. Verr. 189. Litteræ, lituræque omnes, assimulatæ, expressæ, de tabulis in libros transferuntur.
Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit. Cic. 4. Acad. 30.
Transferri trans Alpes. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum consessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur. conf. infra Transferor.
Auctores Græcos transferre, pro Convertere. Quintil. lib. 10. cap. 5.
Ad verbum translatum non invenio. Quintil. lib. 7. cap. 5.
In linguam Latinam transferre. Plin. lib. 18. cap. 3.
Verbum aliquod transferre dicimur, quum illud a propria significatione in aliam convertimus. Cicero Translationem verborum maxime probat in Orat. 147. Quintil. autem, quæ sint verba propria, quæque translata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa translatio, & cur reperta sit translatio, diffuse tradit lib. 1. Institut. & lib. 8. cap. 6. V. Translata verba, in VERBUM, & infra TRANSLATIO.
Verba apertius transferre. Cic. in Orat. 65.
Transtulisse, Μετενηνοχέναι. Gloss. Græcolat.
Transferor. Pall. Μεταφέρομαι, ἐπὶ τόπου. Idem Gloss.

TRANSLĀTUS, sive TRĀLATUS, a, um. [μετενεχθεὶς, Gl. L. G. & G. L.] Partic. Cic. 1. Verr. 24. Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatosque homines translata sit. Idem 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in arcano convivis tuis.
Cursu translato vada mutat amnis. Sil. lib. 3. 471.
Verba translata. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Audacius translatum verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Speciose translatum. Quintil. lib. 2 cap. 5.

TRANSLATIO, sive TRALATIO, ōnis. f. [μεταφορά, μετακομιδή, Gl. G. L.] Plin. lib. 21. cap. 4. Translatione quoque, ut vitis, optime ocissimeque provenit.
Translatio pecuniarum a justis dominis ad alienos. Cic. 1. Off 43. Quare Lucii Sullæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio a justis dominis ad alienos, non debet liberalis videri.
Criminis translatio. Cic. 4. Verr. 91.
Translatio Latine, metaphora. Quintil. 8. 6.
Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde sumas. Cic. 3. de Orat. 156.
Unius verbi translatio, aut inversio verborum. Cic. 2. de Orat. 261.
Jam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia plane fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν, nomine recte, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cic. in Orat 94.
Verecunda tralatio. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam Fidelis dici potest, ut sit, quo modo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

TRANSLĀTOR, vel TRĀLATOR, ōris. m. [μετακομιστής] Cic. 7. Verr. 151. Verres ille, vetus proditor Consulis, translator Quæsturæ, aversor pecuniæ publicæ.

TRANSLĀTĪTIUS, sive TRĀLATITIUS, a, um. Adj. [μεταβολιμαῖος, Gl. L. G.] Quod transfertur, vel translatum est. Cic. 8. Fam 5. Nosti enim hæc tralatitia. Cic. 3. Fam. 8. Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me exqui-

exquisisse aliquid, in quo te offenderem, tralatitium est. i. e. Vulgare, aut affectatum, & aliunde arcessitum, atque adeo falsum.
Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cic 3. Att. 8.
Constitutio translatitia. [μετάληψις] Cic. 1. de Invent. 57. At quum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, Translatitia dicitur constitutio, quia actio translationis & commutationis indigere videtur. Vetus codex habet Translativa.
Translatitius, pro Levi: quod dicimus *Fait par acquit.* Sueton. in August. cap. 10. Sed adversante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adjutorem speraverat: ac ne publicum quidem & translatitium jus ulla in re sibi sine pactione gravissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum invisum sentiebat. Sic Translatitiæ causæ, pro Levibus, apud eundem in Nerone cap. 7. Celeberrimis patronis, non translatitias & breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus. Sic & Translatitium funus apud eundem cap. 33. Britannicum postero die raptim, inter maximos imbres, translatitio extulit funere.
Officia translatitia. Plin. 9. Epist 4. V. TRANSLATIVUS.

TRANSLATITIE, Adv. Perfunctorie. l. 1. D. de jure Patron. Injuriam translatitie exsequi.

TRANSLĀTĪVUS, a, um. Adj. [περιγραφικὸς, μεταληπτικὸς, μεταστατικὸς] Idem quod Translatitius. Cic. 1. de Invent. 14. Rursus nec definitiva causa potest limul ex eadem parte, eodem in genere, & definitiva esse & translativa.
Translativum, & Translatitium, vel ut aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. 9. Epist. 4. a fine. Nec tuæ naturæ est, translativa hæc, & quasi publica officia, a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Al. Translatitia. Cic. 3. Verr. 114. Sed in re tam usitata, satis est ostendere, omnes antea jus ita dixisse: & hoc vetus edictum translativumque esse. Budæus. Al. Translatitium.

TRANSLATĪVE, Adv. [μετακομιστικῶς] Marcianus Jurisconf. Prævaricatorem esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translative munere accusandi fungitur. Ulpian. in l. j. D. De jure patronatus. Patronorum querelas adversus libertos Præsides audire, & non translative exsequi debent. Alii utrobique legunt Translatitie, quibus accedit & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

TRANSFĪGO, xi, xum, [ἀμπείρω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium figere. Plaut. Perf. 1. 1. 25.
— faucius factus sum in Veneris prælio:
Sagitta Cupido cor meum transfixit. Cic. 2. de Finib. 97. Evelli jussit eam, qua erat transfixus, hastam.
Telis transfigitur pectora. Lucan. lib. 3. 587.
Transfigere cum armis corpus alicujus. Liv. 21. 8.
Transfigere gladio aliquem per pectus. Liv. 2. 46.
Per adversum pectus transfigere. Liv. 26. 15. extr.

TRANSFIXUS, a, um. Partic. [ἀμπιπερμένος, Gl. L. G. & G. L. ἀμπιπερονημένος, συνδιαπιπερημένος, L. G.] Plin. lib. 22. cap. 23. Siccantur pendentes fuilli, junco transfixi, quales e Bithynia veniunt.
Clypei transfixi. Sil. lib. 10. 317.
Hasta transfixa virum. Virg. 11. Æn. 645.
Pectus transfixum. Virg. 1. Æn. 48.

TRANSFĪGŪRO, [μετασχηματίζω, Gl. L. G. & G. L. μεταμορφόω, L. G.] āre. In aliam figuram vertere. Sueton. in Claud. Nerone cap. 28. Puerum Sporum, exsectis testibus, etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est.
Animos judicum in eum, quem volumus, habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Corpus in scorpiones transfigurare. Plin. lib. 9. cap. 31.
Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plin. 17. 24.
In plurimas similitudines transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 53.
In lupum transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 22.

TRANSFIGURĀTUS, a, um. Partic. [μετασχηματισμένος] Ulpian. in l. Quid tamen. §. Si massæ. D. Quibus modis ususfructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, exstinguit usumfructum.
Ædes transfigurata. Sueton. Calig 22.

TRANSFIGURATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap. 55. Alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sensum inferis dando.

TRANSFIGURĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 5. 12. Dolosi transfiguratores sui.

TRANSFIGURĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Carne Christi cap. 6. Angeli in carnem humanam transfigurabiles.

TRANSFLŪMĪNĀLIS, e. Adj. Quod trans flumen est, ut Transfluminales, περαγκοί. Gloss. Latinogræc.

TRANSFLUO, xi, xum, [μεταῤῥέω] ĕre. Plin. lib. 11. cap. 38. Sanguinem multis non transfluere transfossis evenit.
Dies transfluxere. Claud. ad Probinum v. 5.

TRANSFLŪVIO, āre. Flumen transgredi. Commod. Instruct. 50. Transfluviat hostis, tu sub latebra conde.

TRANSFŎDIO, fōdi, fossum, [ἀμπείρω] ĕre. Ovid. [Nisi error.
— gemino transfodit vulnere pectus. Liv. 39. 42. Deinde fugienti, fidemque Pop. Rom. atque eorum, qui aderant, imploranti, latus transfodisse.

TRANSFOSSUS, a, um. Partic. [ἀμπιπερμένος, Gl. G. L.] Valer. 6. Argon. 222.
— cadit impiger una,
Inguine transfosso, clari Taulantis aluminus.

TRANSFORMIS, e. Adj. [μεταμορφωτὸς] Quod quamcunque formam recipit, sive in formas diversas transformatur.
Corpora transformia. Ovid. 8. Met. 877. conf. 1. Fast. 373.

TRANSFORMO, [μεταμορφόω, Gl. G. L.] āre. In aliam formam mutare. Virg. 4. Georg. 441.
Omnia transformat sese in miracula rerum.
Diætas transformare. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. Sed si ædium. D. de usufructu.
Membra transformat in juvencos. Ovid. 10. Met. 237.
Faciem suam transformare. Ovid. 1. Fast. 373. al. Transformis.
Ad naturam alicujus transformari. Quintil. lib. 1. cap. 2. Maxima pars eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum, & transformari quodammodo ad naturam eorum, de quibus loquimur, necesse est.

TRANSFORMĀTUS, a, um. Partic. [μεταμορφωθεὶς] ut, Scylla in scopulum transformata. Ovid. 14. Met. 73.

TRANSFORMATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G.] August de Trin. 15. 8. Gratia Dei nobis conferri tam optabilis transformationis bonum.

TRANSFORMĀTOR, ōris. m. Sidon.

TRANSFŎRO, āre. Sen. 2. de Benefic. 6. Gladius idem & stringit & transforat.

TRANSFRĔTO, [ἀμπεριμίζω, Gl. L. G.] āre. Trans fretum ire. Plin. in Paneg. cap. 81. extr. Remisque transfretare obstantia freta. Al. Transire.
Mare transfretaturi. Suet. Cæs. 34.

TRANSFRETĀTIO, ōnis. f. Gell. 10. 26.

TRANSFRETĀNUS, a, um. Adj. Qui trans fretum est, Transmarinus. Tertull. Apol. cap. 25. Patriæ solum transfretanis dedisse.

TRANSFŬGIO, fūgi, fūgitum, [αὐτομολῶ, Gl. G. L.] ĕre. De loco ad locum fugere. Plaut. Milit. 2. 6. 107.
Nam illius oculi, atque auris, atque opinio,
Transfugêre ad nos.
Ad hostes transfugere. Plaut. Epid. 1. 1. 28. Pol illa ad hostes transfugêre. Liv. 2. 16.
Ab afflicta amicitia transfugere. Cic. pro Quint. 93. Fatetur se, non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.

TRANSFUGIUM, i. n. [αὐτομολία] Profugium vel defectio Auctor de Viris illustr. 8. Gabios per Sextum filium, simulato transfugio, in potestatem redegit. Liv. 22. 43. Simul ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. Tacit. 2. Hist 34. Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris, ut in civili bello, transfugiis.

TRANSFŬGA, æ. m. [αὐτόμολος, Gl. L. G. & G. L.] Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liv. 2. 12. Deinde metuens, ne si Consulum injussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus forte a custodibus Romanis retraheretur, ut transfuga, (fortuna tum urbis crimen affirmante) Senatum adiit.
Transfuga ad Græcos. Plin. lib. 29. cap. 1.
Transfuga non solum (ait Paulus Jurisc. De captivis. l. Postliminium §. 8.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.
Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cic. 1. de Divin. 100.
Amnis transfuga. Stat. 1. Silv. 2. 203. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam pervenire dicitur ad Arethusam, cujus amore captus fingitur.

TRANSFULGĬDUS, a, um. Adj. Sidon.

TRANSFŪMO, [διαπνέω] āre. Stat. 6. Theb. 399.
Compressæ transfumat anhelitus iræ.

TRANSFUNDO, fūdi, fūsum, [μεταχεῶ, μεταχέω, Gl. G. L.] ĕre. De vase in vas fundere. Cato de R. R. Ubi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquito usque ad vindemiam. Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan. lib. 8. 770.
Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. 9. Fam. 14. Libentius omnes meas, si modo sint aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim.
Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

TRANSFŪSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteo per noctem relinquitur, &c.

TRANSFUSIO, ōnis. f. [μεταγγισμὸς] Plin. lib. 34. cap. 18. Lavatur in linteis raris, in aqua cælesti, separatumque terrenum transfusione, cribratumque teritur.

TRANSGLŪTIO, īre. ut Hic alii exclusisse torporem somni judicant parasitum, alii transglutisse quod in ore mandebat. An Excussisse? H. St. Auctorem ascriptum empectes resecuit. Videntur Commentatoris alicujus verba. An Donati in Ter.? Utitur hoc verbo Veget. Mulom. 3. 78.

TRANSGRĔDIOR, gressus sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] grĕdi. Transire, & potissimum de montibus, vel fluminibus, dicitur. Liv. 2. 39. pr. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus. Cic. 1. de Divin. 33. Qui quum tabernaculum virio cepisset imprudens, quod inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.
Taurum transgressus sum. Cic. 3. Fam. 8.
Alpes transgredi. Cic. 11. Fam. 20. Hæc cum audissem & jam in itinere essem, committendum nondum putavi, prius ut Alpes transgrederer, quam quid istic ageretur scirem.
Amnem. Tacit. 12. Ann. 16.
Danubium. Idem 2. Ann. 63.
Rhenum. Idem 13. Ann. 56.
In contrarias sedes transgredi. Plin lib. 2. cap. 83.
In partes transgressus est. Tacit. in vita Agric. 7.
Ad accusandum transgrediens Fortunatus, &c. Tacit. 16. Ann. 10.
In universum fama est transgressa Tacit. in vit. Agric. 10.
Transgredi aliquem, per translationem, pro Superare. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit: solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

TRANSGRESSIO, ōnis. f. [ὑπέρβασις] Gallorum transgressio. Cic. in Pison. 81. Cujus ego imperio, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum, &c. i. e. Transitum.
Transgressio [ἀποστροφή] apud rhetores dicitur, Quum ab ea sententia, quam proposuimus, convertimus sermonem ad aliquam personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus. Cic. 3. de Orat. 205. Est etiam gradatio quædam, & conversio, & verborum concinna transgressio. [Hic non est apostrophe, ut nec in seq.
Transgressio est, quæ verborum perturbat ordinem perversione aut transjectione. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.
Transgressio, [παρέβασις] pro Legis violatione. Vulg. Interp. Gal. 3. 19. Lex propter transgressionem posita est.

TRANSGRESSUS, ūs. m. Transitus. Tacit. 15. Ann. 7. Transgressus Euphratis. Idem 6. Ann. 73. Auspicium prosperi transgressus.

TRANSGRESSOR, ōris. m. [παραβάτης] Vox Theologica pro Peccatore. Arnob. 7. Ut contempti se vellent de audacibus & transgressoribus vindicare.

TRANSJĂCIO, jēci, jactum, ĕre. Solin. cap. 65. Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, ut transjaci ne sagittis quidem possint. V. infra TRANSJICIO.

TRANSĬGO, ēgi, actum, [διακίνομαι] ĕre. ex Trans & Ago: Transire, seu ultra ducere. Valer. 6. Argon. 247.

— lævum per luminis orbem
Transigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.

Transigere, [διακόπτειν, Gl. L. G.] Transfigere.
Transegit pectora mucro. Sil. lib. 4. 396. h. e. Penetravit.
Gladio se ipsum transegit. Tacit. 14. Ann. 37.
Transigere [διάγειν, Gl. G. L.] Ducere, & præterire. ut Vitam transigere. Sallust. in Catilina cap. 2. Sed multi mortales, dediti ventri atque somno, indocti, incultique, vitam sicuti peregrinantes transegere.
Ævum transigitur venatibus. Sil. lib. 3. 390.
Transigere, [ἀπαρτίζειν, Gl. L.G.] Perficere, absolvere. Plaut. Amph. 3. 1. 8.
Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Ter. And. 5. 6. 17.
Intus transigetur, si quid est quod restet. Plaudite.
Unumquodque transigere, expedire, absolvere. Cic. 1. Verr. 46.
Multitudinem rerum uno tempore transigere. Cic. 1. de Invent. 39.
Negotium transigere, Perficere, absolvere. Cic. 2. Philipp. 90. Negotium transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ conjecisset. Idem pro Quint. 76. Ego hæc duo quæro, primum qua ratione Nævius susceptum negotium non transegerit, hoc est cur bona, quæ ex edicto possidebat, non vendiderit?
Verbo transigere. Cic. 6. Verr. 35. Tametsi jamdudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram, utrum emeris, & quomodo, & quanti emeris: quod verbo transigere possum.
Facta, transacta omnia, Proverbiale est, inquit Donat. in id negotii, de quo nihil superfit ad agendum. Ter. And. 1. 5. 14.
Per nuntium hoc, quod erat tam leve, transigere potuisti. Cic. pro Rosc. Com. 49.
Transigere, [διαλύειν, Gl. L. G.] Convenire, pacisci. Cic. 5. Verr. 60. Summittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transigerent.
Non deerant quidem, qui neque transigi volebant. Cic. 8. Fam. 11.
Me absente omnia cum illis transigi malo. Cic. 13. Att. 47.
Cum aliquo transigere qualibet conditione. Cic. pro Quint. 96. Idem pro Rosc. Com. 37. Defensio mea quæ est? Roscium pro sua parte cum Flavio transegisse.
Cum privatis non poterat transigi minore pecunia. Cic. 4. Att. 75.
Cum aliquo transigere atque decidere. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si hanc ei rem privatim Sex. Roscius mandavisset, ut cum Chrysogono transigeret, atque decideret, inque eam rem fidem suam, si quid opus esse putaret, interponeret.
Controversiam transigere. Cic. 1. Att. 3. Nos longo intervallo viseris, Acutilianam controversiam transegeris.
Pro sociis transigere. Cic. pro Rosc. Com. 15. Qui pro sociis transigit, satisdat neminem eorum postea periturum.
Transactum est. Cic. ad Brut. 16. De Cæsare vero quod fieri potuit, ac debuit transactum est: neque jam revocari in integrum potest.
Transactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de hordeo, inquit, & Docimo, amiculo meo? Cic. 5. Verr. 79.

TRANSACTUS, a, um. Partic. [παρελθὼν, πεπλεσμένος, ἀπηλλαγμένος, πεπερασμένος, Gl. L. G.] Ter. Adelph. 2. 4. 22.

Ego jam, re transacta, convortam me domum cum obsonio.

Res transactæ & præteritæ. Cic. 4. Tusc. 14. Quid, quum jam in rebus jam transactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?
Partes transactæ. Cic. 2. de Orat. 15. Sed hoc tamen cecidit peroppportune, quod transactis jam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.

TRANSACTIO, ōnis. f. [λύσις, Gl. L. G. & G. L. τέλεσμα, συμβιβασμός, πέρας, περάτωσις, L. G.] Consummatio. Tertull. de Anim. cap. 55. Cum transactione mundi referabuntur regna cælorum.
Apud JCtos est Conventio vel Compositio eorum, quæ sub litem veniunt. V. De transactionibus 2. Dig. t. 15. & 2. Cod. t. 4.
Transactionis alicujus pactione convenit. Arnob. 7.

TRANSACTOR, ōris. m. [διαφεύκτωρ] Qui transigit. Cic. 4. Verr. 69. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum hujusmodi omnium transactor & administer.

TRANSJĬCIO, jēci, jectum, ĕre. Idem ac Trajicio. Sen. de Benef. 3. 23. Se uno ictu transjecit. Sed frequentius legitur Trajicio, quod vide in suo loco. Nonnunquam & Traicio. Gloss. Latinogræc. Traice, μεταῖξε.

TRANSJĔCTUS, a, um. Partic. pro Trajectus, a Trajicio reperitur scriptum. Cic. de Univers. 32. Jam vero terram altricem nostram, quæ transjecto axi sustinetur, diei noctisque effectricem, &c. V. TRAJECTUS.

TRANSJECTIO, ōnis. f. [ὑπέρβασις] Auct. ad Heren. 4. 45. Hujusmodi transjectio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus ante dictum est. V. TRAJECTIO.

TRANSĬLIO, vel TRANSĂLIO, silivi, vel silui, sultum, [ὑπερπηδάω, ὑπερέλλομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Ultra salire. Liv. 1. 6. Vulgatior fama est: ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. Plaut. Truc. 2. 1. 38. Per hortum transiluit ad nos.
Rates transiliunt vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Transilire, Excedere.
Munera Liberi transilire, Nimium potare. Hor. 1. Carm 18. 7.
Transilire aliquid, pro Præterire & tacere. Plin. in Paneg. cap. 66. pr. Quid est enim in principatu tuo, quod cujusquam prædicatio, vel transilire, vel prætervehi debeat? Ovid. 1. de Pont. 2. 146.
Rem transilire oratio dicitur. Cic. 2. Philip. 84. Sed ne forte ex multis rebus gestis M. Antonii rem unam pulcherrimam transiliat oratio.
Transilire aliquid, pro Omittere, & tanquam negligere. Cic. 3. de Orat. 158. Id accidere credo, vel quod ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere.

TRANSILIS, e. Adj. Plin. 17. 23. Palmes transilis, i. e. Qui inter alios traduces transilit. [Vide Transeo scilicet. q. V.

TRANSULTO, [ὑπερέλλομαι] āre. ex Trans & Salto compositum. Plaut. Capt. 3. 4. 105.

Tu transultas, ego miser vix asto præ formidine. Alii legunt Sussultas, Liv. 23. 29. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus, desultorum in modum, binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam, in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

TRANSITIO, TRANSITUS, V. TRANSEO.

TRANSJUNGO, junxi, junctum, [μεταζεύγνυμι] ĕre. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, ut transjungi non possit, ut sana sit, &c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore, ut alterum jugum non patiatur: sanam non esse. Transjungere, est in quadrigis locum veterinis mutare: ut mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Plerasque denique carrucarias tales esse, ut transjungi non possint.

TRANSLĂBOR, ĕris, lapsus sum, [διολισθάνω] lābi. ex Trans & Labor, compositum. Claud. 1. in Eutrop. 376.

— rapit cæli per inania cursum
Diva potens, unoque Padum translapsa volatu,
Castra sui rectoris adit.

TRANSLATOR, V. TRANSFERO.

TRANSLĔGO, lēgi, lectum, [διαναγινώσκω] ĕre. Perlegere. Plaut. Asin. 4. 1. 5.

Horrescat faxo lena, leges quum audiet.
DI. Age, quæso mi, hercle translege. PA. audin'? DI. audio.

TRANSLŪCEO, vel TRĂLUCEO, xi, [διαφαίνω] ēre. Vehementer & clarissime lucere, pellucere. Plin. lib. 6. cap. 17. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat. h. e. Veste in publico induatur usque adeo tenui, ut corpus in ea transluceat, & pæne nudum appareat.
In liquidis translucet aquis. Ovid. 4. Met. 354.
E speculo in speculum tralucet imago. Lucret. 4. 308.

TRANSLUCENS, entis. Partic. Plin. lib. 37. cap. 12. Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.

TRANSLŪCĬDUS, a, um. Adj. [διαφανής, διαυγής, Gl. L. G.] Quod adeo lucet ut per medium aspicere liceat. Plin. lib 36. cap. 8. Probantur quammaxime mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.
Translate. Quintil. lib. 8. in Procem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effeminat.

TRANSMĂRĪNUS, a, um. Adj. [διαπόντιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod trans mare est, vel petitur. Cic. 7. Verr. 44. Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec arcessere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plaut. Most. 2. 2. 66.

Ego transmarinus hospes sum Diapontius.

Transmarina latio, Διαπόντιος διάφεσις, Gloss. Latinogræc.
Peregrinatio transmarina. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Transmarina vectigalia. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Politissima doctrina transmarina & adventitia. Cic. 3. de Orat. 133.

TRANSMEO, vel TRĂMEO, āre. [διοδεύω] Ultra meare. Plin. lib. 30. cap. 11. Præcipueque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII signa digessere eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap. 29.
Ad quem ciconiæ non transmeant.
Terra marique transmeare. Tacit. 12. Ann. 62.
Vitrum species trameat omnis. Lucret. 4. 60. Et sic Varro de L. L. 4. 23. Trama, quod trameat filum.

TRANSMEĀTUS, a, um. Partic. Apul. 6. Met. Limite transmeato. Ut vult Pric. p. 120. At Elmenh. p. 180. Cujus te limine transmeatam simul commiseris. [An Limini transmeatum? Ut sit Supinum verbi.
Transmeato lentius freto. Ammian. 27. 18.

TRANSMEĀTŌRIUS, a, um Adj. Tertul. adv. Valent. cap. 27. Transmeatorio potius, quam generatorio more.

TRANSMEĀBĬLIS, e. Adj. Auson. Spatio non transmeabili.

TRANSMIGRO, sec. c. [μετοικίω, Gl. G. L.] āre. est In longinquioris loci domicilium, habitationemve migrare, ut ait Valla lib. 5. Liv. 5. 54. Hanc eandem rem actam esse, ut Vejos transmigraremus.
Transmigrare, Demigrare. Sueton. in Tiber. cap. 15. Romam reversus, deducto in forum filio Druso, statim e Carinis ac Pompejana domo, Esquilias in hortos Mæcenatianos transmigravit.

TRANSMIGRĀTIO, ōnis. f. [μετανάστασις] Prudent. Hamart. v. 448.

Hæc illa est Babylon, hæc transmigratio nostræ
Gentis.

TRANSMIGRĀTOR, ōris. m. [μετανάστης] Augustin.

TRANSMITTO, vel TRAMITTO, īsi, issum, [διαπέμπω, μεταβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium mittere & ponere. Plaut. Mil. 1. 1. 30.

Perque os elephanti brachium transmitteres.

Mors transmissa per artus. Stat. 2. Theb. 627.
Transmittit cuspide pectus, Perforat. Sil lib. 7. 658. h. e. Trajicit.
Transmittere mare, [διαπλεῖν] Transnavigare. Cic. 5. de Finib. 87. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?
Transmitti mari supero. Cic. 9. Att. 3.
Transmissus trans. Virg. 3. Æn. 403.

Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. [Immo Steterint trans.

Transmittere, absolute, pro Transfretare. Cic. 1. Philip. 7. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco conscendi, ut transmitterem. Idem 2. Q. frat. 5. Eosdem ajebant nuntiare te prima navigatione transmissurum.
Transmittere in Africam velis. Liv. 28. 30 extr. Ceterasque, quas indepta esset, mulcasset, ni cum reliquis quinque navibus Adherbal velis in Africam transmisisset.
Tramittere, pro Transmittere. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter CCC processissem.
Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg 4. Æn. 154.
Transmittere maria, Transvolare, Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Grues cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam.
Transmittere tectum lapide: h. e. Lapidem ultra tectum conjicere. Plin. lib. 28. cap. 4.

Trans-

Transmittit Benacus lacus Mincium fluvium. i. e. Dat ei exitum. Plin. lib. 9. cap. 22.
Transmittere exercitum, pro Dare transitum exercitui. Liv. 21. 24. extr. Reguli Gallorum &c. capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Ruscinonem oppidum transmiserunt.
Aranearum telæ valentiora animalia transmittunt. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ext. 11. De Anacharsi, Anacharsis leges aranearum telis comparabat. Nam ut illis infirmiora animalia retineri, valentiora transmitti: ita his humiles & pauperes constringi, divites & præpotentes non alligari.
Transmittere litteras papyrus dicitur, quæ Bibula est. Plin. lib. 13. cap. 12.
Transmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Columel. lib. 7. cap. 8.
Transmittere menses aliquot in specu, h. e. Transigere. Plin. lib. 8. cap. 25.
Transmittere tempus, Ducere, consumere. Plin. 9. Epist. 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundissima quiete transmisi.
Transmittere tempus temporibus amicorum. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi.
Operi transmittere noctes, Totas noctes operari. Stat. 3. Theb. 278.
Ævum transmissum, Ætas præterita. Stat. 1. Silv. 4. 124.
Annos steriles transmisimus. Stat. 4. Silv. 2. 12.
Transmittere vitam per obscurum, Vivere sine fama. Sen. Epist. 19.
Discrimen transmittere, Evadere. Plin. Epist. 164.
Transmittere, Præterire, tacere. Sil. lib. 7. 162.
Haud fas, Bacche, tuos tacitum transmittere honores.
Oblivio transmisit eam sententiam. Tacit. 4. Hist. 9.
Silentio transmittere. Tacit. 4. Hist. 9.
Transmittere de gr. Tollere. in voce SILENTIUM. Transmittere aliquem silentio, sed non probo in mea Orthogr. H. St.
Transmittere aliquem, Cum festinatione mittere. Plaut. Epid. 1. 2. 52.
Continuo te orabit ultro, ut illam transmittas sibi. Ibid. 3. 4. 27.
Mihi illam ut tramittas: argentum accipias. pro Transmittas.
Transmittere bellum, vel aliquod aliud onus alicui; pro Dare provinciam belli administrandi. Cic. pro Lege Manil. 42. Et quisquam dubitabit, quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit, qui ad omnia vestræ memoriæ bella conficienda, divino quodam consilio esse videatur.
Transmittere hereditatem alicui, Transferre, legare. Plin. Epist. 171. Idem in Paneg. 13. An S. P. Q. Romani exercitus, provincias, socios transmissurus uni, successorem e sinu uxoris accipias?

TRANSMISSIO, ōnis. f. [διακόμισις] Cic. 4. Att. 17. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

TRANSMISSUS, ûs. m. pro Trajectu, seu trajiciendi spatio. Cæs. 5. Bell. Gall. 13. Pari spatio transmissus, atque est a Gallia in Britanniam.

TRANSMONTĀNUS, a, um. Adj. [ὑπερόρειος] Qui ultra montes habitat. Liv. 39. 2. Subactis cis Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus. In his & Friniates Ligures erant, quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilius subegit.
Transmontani Astures. Plin. 3. 3.

TRANSMŎVEO, mōvi, mōtum, [μετακινέω] ēre. De loco in alium locum movere. Ter. Eun. 3. 1. 10.
Labore alieno magno partam gloriam
Verbis sæpe in se transmovet, qui habet salem. h. e. Attribuit, Ascisci sibi gloriam.

TRANSMŌTUS, a, um. Partic. [μετακινηθεὶς] Tacit. 13. Ann. 35. Quippe e Syria transmotæ legiones.

TRANSMOTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Mart. Capell. 5. Metathesis est transmotio, cum rem a nobis alio transmovemus.

TRANSMŪTO, [μεταλλάσσω, Gl. G. L.] āre. Lucret. lib. 2. 487.
Summa atque ima locans, transmutans dextera lævis.
Fortuna transmutat incertos honores. Hor. 3. Carm. 29. 49.

TRANSMUTĀTIO, ōnis. f. [μεταλλαγή, Gl. G. L.] Quintil. 1. 5. Duos in uno nomine faciebat barbarismos & immutatione (litterarum) & transmutatione. i. e. Transpositione.

TRANSMUTĀTOR, ōris. m. Apul.

TRANSNATO, V. post seq. dict.

TRANSNO, [διανήχομαι] āre. Ultra nare. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipsis cultis, notisque terris, num aut tuum, aut cujusquam nostrûm nomen vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnare? Hor. 2. Serm. 1. 8.
— ter uncti
Transnanto Tiberim, somno quibus est opus alto. V. TRANO.

TRANSNĀTO, [διακολυμβῶ, Gl. G. L.] āre. Ultra natare, natando transire. Liv. Magonem cum equitatu flumen transnatasse, &c. Idem 21. 27. Ipsi cetris suppositis incubantes, flumen transnatavere. Sed Gronovius legit, Tranavere. V. TRANO. Plin. lib. 6. cap. 27. Unum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alveo, sicut nec e Tigri pisces in lacum transnatant.

TRANSNĀVĬGO, [διαπλέω, Gl. G. L.] āre.

TRANSNŌMĬNO, [μετονομάζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Nomen commutare, vel invertere, aut immutare. Sueton. de Claris Grammat. cap. 18. L. Crassicius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, mox Pansam se transnominavit.
Idem Suet. in Domit. c. 13. in fine. Post autem duos triumphos, Germanici cognomine assumpto, Septembrem mensem & Octobrem ex appellationibus suis Germanicum Domitianumque transnominavit. H. St. Desiderabatur hic locus in Lugd.

TRANSNOMINATIO, ōnis. f. [μετωνυμία] Gloss. Lat. Gr.
Transnominatio, Metonomasia. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

TRANSNŬMĔRO, āre. Ultra numerare. Auctor ad Heren. lib. 4. 64. Puer qui jam bene hominis naturam novit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

TRANSPĂDĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Πάδον] Qui trans Padum habitat. Cic. 5. Att. 2. Marcellus sedendi comes, etsi ille Magistratum non gesserit, erat tamen Transpadanus. Idem 2. Fam. 17. Quod autem meum erat proprium, ut alariis Transpadanis uti negarem, id etiam populo se remisisse scribit. Catull. 37. 13.

TRANSPĬCIO, spexi, spectum, [διορῶ] ĕre. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Per oculorum membranas sensus ille, qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, transpicit. Ibid. Si quis vellet transpicere per cicutam, &c.

TRANSPĬCIOR, ĭci. Pass. Lucret. lib. 4. 271.
Quod genus illa foris, quæ vere transpiciuntur.

TRANSPECTUS, ûs. m. [διόψις] Lucret. lib. 4. 272.
Janua quum per se transpectum præbet apertum.

TRANSPLANTO, [μεταφυτεύω δένδρον] Gloss. Græcolat.

TRANSPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [μετατίθημι, Gl. G. L.] ĕre. notæ significationis. Gell. lib. 12. cap 1. Arborem in locum alium transpositam.
Copias transponere. Justin. lib. 25. Quum copias Cherronesо transposuisset. h. e. Per Cherronesum in Græciam transportasset atque trajecisset.
Militem transposuit. Tacit. 2. Ann. 8.
Arbitrio meo transponantur verba. Lipsi. in Tacit. 324. H. St.

TRANSPŌSĬTUS, a, um. Partic. Gell. 12. 1. Sæpe videas arborem in locum alium transpositam deperisse.

TRANSPOSĬTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Apud Grammat.

TRANSPOSĬTĪVUS, a, um. Adj. Quintil. 3. 6. μετάληψιν nos varie translativam, transumptivam, & transpositivam vocamus.

TRANSPORTO, [μετακομίζω, διαπορθμεύω, Gl. G. L.] āre. De loco in locum portare. Cic. 14. Att. 5. Quid quas Annius transportavit? Eidem lib. 7. 16. De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.
Carina transportari. Martial. lib. 13. 72.
Copias transportare vel exercitum: pro Traducere, quum navigio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello & Lentulo, 8. Att. 12. Reliquæ copiæ omnes Brundusium cogerentur, & inde Dyrrhachium transportarentur. Cic. in Pison. 47. Te Provinciam Macedoniam, in quam tantum exercitum transportasses, sine ullo milite reliquisse? Virg. 6. Æn. 328.
Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta
Transportare prius, quam sedibus ossa quierunt.
Transportare, pro Deportare in exsilium. Sen. lib. de Clement. Quas civitates funditus exscindi, quas transportari, quibus eripi libertatem, quibus dari oportebat, mea jurisdictio est. Suet. in Augusto, cap. 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, immo in dies amentiorem in insulam transportavit.

TRANSPORTĀTIO, ōnis. f. [ἐξορισμός] Sen. ad Helv. cap. 6. Populorum transportationes exsilia publica sunt.

TRANSPORTĀNEUS, a, um. Adj. Cassiod. 10. Epist. 30. de Elephante, Cutis hujus ulcerosis vallibus exaratur, a qua transportaneorum nefanda passio nomen accepit. Transportanei igitur sunt, qui Elephantiasi laborantes extra urbem ablegantur. [Qui trans portam sunt locuti.

TRANSQUIĒTUS, a, um. Adj. i. e. Valde quietus. Plaut. Merc. 5. 2. 50.
Ego istum in transquieto tuto sistam, ne time. al. Tranquillo.

TRANSRHĒNĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Ῥῆνον] Qui trans Rhenum habitat. Plin. lib. 19. cap. 1. Jam quidem & Transrhenani hostes. Cæs. 5. Bell. Gall. 16. Germanosque Transrhenanos sollicitare dicebantur.

TRANSTĬBĔRĪNUS, a, um. Adj. Qui trans Tiberim in urbe habitat. Martial. 1. 42.
Non es, crede mihi. Quid ergo? Verna es:
Hoc quod Transtiberinus ambulator. conf. Cic. 12. Att. 2. & 3.

TRANSTRUM, i. n. [ζυγὸν σκάφης, κηλίς, Gl. L. G.] Pers. 5. Sat. 146.
— tibi torta cannabe fulto
Cœna sit in transtro.
Ad transtrum navis obnixus corporis pondere. Flor. Epit. Liv. 89. V. Turneb. Adverss. 20. 1.
Transtra, ōrum. plur. num. [ζυγὰ σκάφης, κηλίδες, Gl. L. G.] sunt Tabulæ, super quas sedent remiges, inquit Festus. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine. Ovid. 14. Met. 534.
— & incurvæ fumabant transtra carinæ.
Considere transtris. Virg. 3. Æn. 289.
Novare transtra. Virg. 5. Æn. 752.
Transtra, Tigna quæ transversa a pariete in parietem porriguntur, auctore Festo. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Trabes supra columnas & parastatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, subjectis: si majora spatia sunt, columen in summo fastigio columinis, unde & columnæ dicuntur & transtra & capreoli, si commoda, columen & canterii prominentes ad extremam subgrundationem.

TRANSTILLUM, i. n. dimin. usus est pro Trabeculis Vitruv. 5. 12. conf. Philand. ad Vitruv. 1. 5.

TRANSVĀRĬCO, [ὑπεροβαίνω, Gl. L. G.] āre. Idem quod Prævarico. q. V. Proprie utitur Veget. Mulom. 3. 60.

TRANSVĔHO, xi, ctum, [διαπλέω, διακομίζομαι. Gl. L. G.] ĕre. Ultra vehere, sive id ratibus in mari, sive curru per terram fiat. Sallust. in Jugurth. cap. 18. Ex eo numero Medi & Persæ & Armenii, cum navibus in Africam transvecti, proximos nostro mari locos occupavere. Plin. lib. 8 cap. 6. Transvecti ratibus. Claud. 2. de Laud. Stil. 273.
Transvehitur Tuscos, Apenninusque volatu
Stringitur.
Tempus transvectum est. Tacit. 2. Hist. 76.
Traveho, pro Transveho. Varro de R. R. 2. 7. Cum flumen travehendum est. al. Trajiciendum.

TRANSVECTIO, ōnis. f. [μεταγωγή, μετακομιδή, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Dic, quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transvectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus?
Transvectio est, quum equites solenniter recensentur. Eam Fabius Maximus instituit. Liv. lib. 3. in fine, Ab eodem Fabio institutum dicitur, ut equites Idibus Quintilibus transveherentur. Suet. in August. cap. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, post longam intercapedinem reducto more transvectionis. Sed neque detrahi quenquam in transvehendo ab accusatore passus est, quod fieri solebat. V. Valer. lib. 2. cap. 2. de Institutis antiquis. extr.

TRANSVERBĔRO. [διαπείρω, Gl. G. L.] āre. Transfigere. Cic. 7. Fam. 1. Præclara bestia venabulo transverberatur? Et Liv. 38. 22. Hi vero non vulnerabantur, sed transverberatis scutis, plerique inter se conserti hærebant. Virg. 11. Æn. 667.
— cujus apertum
Adversi longa transverberat abiete pectus.

Transversus, a, um. Adj. [πλάγιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod contrarium est Obliquo. Columel. lib. 2. Sed in arando maxime observandum est, ut transversus mons sulcetur. Liv. 1. 14. Inde subito exorti Romani transversam invadunt hostium aciem. Hor. de Arte Poet. 447.

— incomptis illinet atrum
Transverso calamo signum.

Auferre transversos. V. AUFERO.

Fortuna transversa incurrit. Cic. de Clar. Orat. 331. In te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipublicæ.

Fulmina transversa volant per imbres. Lucret. lib. 2. 213.

Transverso gradu, πλαγίῳ βαδῷ, Gloss. Latinogræc.

Itinera transversa. Liv. 3. 7.

Motio transversa. Cic. de Univers. 27. Tunc ex alterius naturæ motione transversa, in ejusdem naturæ motum incurrentia, &c.

Verba transversa, pro Male compositis. Sen. Epist. 114.

Transversum digitum, aut unguem discedere, frequenter est apud Cic. pro eo quod est Quam minimo spatio. ut 4. Acad. 58. Ab hac regula mihi non licet, transversum, ut ajunt, digitum discedere. Idem 12. Att. 29. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul. 1. 1. 18.

Iltic astato; si hercle tu ex isthoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris, &c. Hæc Erasmus.

Transversum agere. Transversus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobium libro Saturnalium secundo, cap. 7. Cursum fortunæ transversum vocat. Hunc enim C. Cæsaris benignitas invitavit, ut eques Romanus & senex, prodiret in scænam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eo se Cæsaris auctoritate fuisse compulsum;

Necessitas, inquit, cujus cursus transversi impetum
Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,
Quo me detrusit pæne extremis sensibus? Ita qui præceps ira fertur, Transversus rapi dicitur. Ductum apparet a navigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu adverso, transversum aguntur. Erasmus.

Ferre corpus alicujus transversum. Lucret. lib. 4. 424.

In transversum positus. Plin. lib. 16. cap. 42.

De transverso. V. DE præpositionem.

Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 15.

Ex transverso cedere. Plaut. Pseud. 4. 1. 45. [conf. Liv. 1. 13. pr.

Transversa, Adverbialiter positum. Virg. 5. Æn. 19.

Mutati transversa fremunt. Transversa, Hinc atque hinc. Est autem Adverbium factum de nomine. Idem 3. Ecl. 8.

Novimus & qui te transversa tuentibus hircis. subaud. Risere. i. e. Vestram turpitudinem indignantibus. Servius.

Transversārius, a, um. Adj. Quod in transversum ponitur. Cæs. 2. Bell. Civil. 16. Ubi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transversaria tigna injiciuntur, quæ firmamento esse possint. V. Cratitius, in CRATES.

Tramsverse, Adv. Vitruv. 9. 9. In columella horæ transverse describantur.

Transversim. aliud Adv. Plin. lib. 3. cap. 1. Ad Gallicum oceanum Iberico a mari transversim se pandens terra.

Transverto, ti, sum, ĕre. Firmic. lib. 6. cap. 15. Mentis levitate instabiles faciet ista conjunctio, eorumque consilia hac atque illac varia cogitatione transvertet, ne animus eorum aliquando unius consilii ratione utatur. Arnob. 7. Præstare quæ bona sunt, atque inimica transvertere.

Trensulto, V. transilio.

Transūmo, sumpsi, sumptum, [μεταλαμβάνω] ĕre. Ex alio sumere. Stat. 3. Theb. 292.

— lacrimas non pertulit ultra
Bellipotens: hastam læva transumit, & alto
(Haud mora) desiluit curru, &c. h. e. Mars hastam, quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Unde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate juris adhibita, dicuntur Transumpta: & actus ipse Transumptio.

Transumptio, ōnis. f. [μετάληψις] Figura est apud Rhetores, quam Græci μετάληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmovemus. V. Quintil. 8. 6. Demosthenes, Quum bellum Phocense conflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribuniciis legibus, exhaustum a quibus sit, ipsi sciunt.

Transumptīvus, a, um. Adj. Quintil. lib. 3. cap. 5. V. supra. transpositivus.

Transuo, ui, ūtum, [διαῤῥάπτω] ĕre. ex Trans & Suo, s abjecta. Columel. lib. 6. cap. 5. Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur: & facto foramine, prædicta radicula inseritur. Apud Cels. lib. 7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum, quum toties acus transuet, magnam inflammationem moveat. [Nisi Transiet scripsit.

Transvŏlo, [ὑπερίπταμαι] āre. Ad aves pertinet. Plin. lib. 10. cap. 29. Perdices non transvolant Bœotiæ fines in Attica. Item lib. 9. cap. 8. De delphinis, Tantaque vi exsiliunt, ut plerumque vela navium transvolent. Lucret. lib. 4. 563.

Et conturbari vocem dum transvolat auras. Hor. 1. Serm. 2. 108.

Transvolare, Celeriter ire. Liv. 3. 63. Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transvolat inde in partem alteram, suis victoriæ nuntius.

Alpes transvolare. Cic. 10. Fam. 31.

Transvolans animum cogitatio. Plin. lib. 7. cap. 12.

Transvolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid. 1. 1. 32.

Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,
Transvolaverunt ad hostes.

Trāvŏlo, āre. Varro 4. de L. L. 25. Trua, quod travolat ea aqua. Lucret. lib. 4. 603.

— species quod travolat omnis. al. Trameat.

Transvŏlĭto, āre. frequent. Lucret. lib. 1. 355.

Inter septa meant voces, & clausa domorum
Transvolitant.

Trăpes, ĕtis. m. vel Trapētum, i. n. [ἐλαιῶν μύλος, Gl. L. G. & G. L. ἐλαιοργεῖον, L. G. ἐλαιοτριβεῖον, G. L.] vel Trapētus, i. m. vel Trapēta, æ. f. Mola olivaria, ut ait Servius. A τρέπω, volvo. seu verto. Cato de R. R. cap. 18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virg. 2. Georg. 519.

Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.

Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, quam canalis & solea. Columel. lib. 12. cap. 50.

Trapetus emptus est in Suessano nummis quadringentis. Cato de R. R. cap. 22. Idem cap. 12. Trapetos quinque.

Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato R. R. cap. 22. ut statuatur ad libellam æquatum, ne quid fastigii, ne quid devexi habeat: sed ut æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim Librare cum dicit intelligit. V. plura apud eundem.

Trapeta funibus suspensa, apud Ulpianum in l. Sed addes. §. 2. D. Locati & conducti, intelliguntur Molæ olivariæ, non volubiles, nec trusatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eoque funibus opus erat ad eam suspendendam. Columel. 12. 52. Suspensa mola oleum frangito. [V. SUSPENSUS.

Trăpēza, es. f. [τράπεζα] Mensa Græce dicitur. Unde

Trapezīta, æ. m. [τραπεζίτης] Mensarius. In Gloss. Latinogræc. Mensularius, & in Græcolat. Nummularius. Plaut. Capt. 1. 2. 90.

— subducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet.

Trapezŏphŏron, i. n. vel Trapezophŏrus, i. m. [τραπεζόφορον, τραπεζοφόρος] Cic. 7. Fam. 23. Quod tibi destinaras trapezophoron, si te delectat, habebis. Ubi interpres, Trapezophorum signum erat sacerdotis cujusdam hujus nominis, qui cum alio, Cosmo nomine, omnia sacra Minervæ administrabat. Auctor Suidas. Apud vero Julium Pollucem lib. 10. §. 69. sic legitur, Licet porro mensam, in qua pocula reponuntur πτράτην dicere, aut etiam μονόπους: vel si quis ambitiose ne novis quidem abstineat, τραπεζοφόρον. Hæc Pollux. Veluti Qui mensam gestet. Proinde Cæl. lib. 7. cap. 12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego vero Trapezophorum intelligo apud Ciceronem Statuam, quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Juven. 3. Sat. 203.

Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex,
Ornamentum abaci: nec non & parvulus infra
Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron. [V. ABACUS. Gloss. Græcolat. τραπεζόφορον, Caliclare. A caliculis nempe sustinendis.

Trapezophoron, Paul. in l. 3. §. 1. D. De supell. legat. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, &c.

Trăpēzūs, untis. f. [τραπεζοῦς] Cappadociæ civitas libera, & vasto monte clausa, ut auctor est Plin. lib. 6. cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo: qui ad extremam senectutem omnium, & Græcarum, & Latinarum litterarum oblitus est. *Trebizonde* hodie vocatur, & est ditionis Turcicæ. Alii proferunt vulgo *Trapezonda*. Tacitus in 3. Hist. 47. vocat Vetustam Asiæ civitatem, a Græcis in extremo Ponticæ oræ conditam.

Trasenna, V. transenna.

Trăsĭmēnus, [Τρασίμενος] Lacus in agro Perusino, unde & hodie vocatur *Lacus Perusinus*, teste Blondo in Italia illustrata, juxta quem Hannibal Flaminium Consulem cum XXIII Romanorum millibus interfecit, & sex millia cepit. Meminit hujus Plin. lib. 2. cap. 84. Ibid. cap. 107. Reperitur apud auctores, Trasimenum lacum arsisse totum. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Multos cæsos, non ad Trasimenum lacum, sed ad Servilium vidimus Idem de Clar. Orat. 57. meminit. Dictus est hic lacus Trasimenus a Trasimeno, puero formosissimo, Tyrrheni filio, quem Agylle Nympha, ejus amore capta, rapuisse dicitur in eum lacum, ut docet Silius a principio lib. 5. Fuit autem ea Romanorum clades in planitie, inter Mevium & Gietum jacente, quam Sanguinætæ rivus ex Mevio monte manans, interfecat, & in Trasimenum conditur. Is habet ab ortu villam instar oppidi. Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: & a meridie Trasimenum. Non ita procul locus est, ubi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Comana dicitur. Est & Ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam, a Trasimeno tribus passuum millibus distans.

Scribitur & Trasymenus, per y. Sed rectius Latina littera.

Trasimēnus, a, um. Adj. [τρασιμένιος] Ovid. 6. Fast. 765.

Sunt tibi Flaminius Trasimenaque litora testes.

Busta Trasimena. Sil. lib. 11. 347.

Vada Trasimena. Sil. lib. 15. 172.

Trasimenĭcus, a, um. Adj Sidon. Carm. 9. 248. Trasimenica strages.

Trasŷmăchus, [Θρασύμαχος] qui princeps inveniendi numeros in oratione fuit, teste Cic. in Orat. 175. Idem de Clar. Orat. 30. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus Chalcedonius, &c.

Trasymenicus, Trasymenus, V. trasimenus.

Trāvio, [διαπερόω] āre. Transire. Lucret. lib. 4 603.

Qualia sunt vitri, species quæ traviat omnis. Nonnulli leg. Trameat. al. Travolat. Idem lib. 6. 348.

Incolumisque venit per res, atque integra transit
Multa: foraminibus liquidis quia traviat ignis,
Multaque perfringit. Traviare, quasi Trans sive per alia corpora sibi viam facere.

Travolo, V. transvolo.

Traulus, i. m. [τραυλός] Græcum vocabulum significans Balbum, aut eum, qui cum difficultate loquitur. τραυλίζω Græcis, Balbutio Latinis. Lucret. lib. 4. 1157.

Magna atque immanis καταπλήξις, plenaque honoris;
Balba loqui non quit, τραυλίζει, muta pudens est. [Gloss. Græcolat. τραυλή, Balva, rauca; τραυλίζω, Balvucio, Rauco; τραυλός Valvus, Raucus, Blessus. Et Latinogræc. Balbutit, Νηπίω ὑποσπαίζει, τραυλίζει.

Traulismus, [τραυλισμός] Balbutientis vitium.

T R E

TREV. CIV. Trevirenses cives, vel Trevirensis civitas.

Trĕbātius, [τρεβάτιος] Jurisconsultus, Ciceronis familiaris, ut perspicere licet ex familiaribus epistolis. V. Hor. 2. Serm. 1. 4.

Trebax,

TREBAX, ācis. Adj. Pervicax. Sidon. 1. Epist. ult. Trebacissimus senex. V. Voss. Etymol.
TREBACĬTER, Adv. Idem 9. Epist. 11. Malui factum fateri simpliciter, quam trebaciter diffiteri.
TRĔBELLIUS, i. m. Nomen gentile apud Romanos frequens.
M. Trebellius. Tacit. 16. Ann. 41.
Trebellius Maximus. Idem 16. Ann. 3.
Trebellius Pollio, Historicus, cujus exstant Vitæ quædam Imperatorum. V. Voss. de Histor. Lat. 2. 6.
TRĔBIA, [Τρεβίας] Subalpinæ regionis fluvius, juxta Dertonam civitatem (auctor Strabo lib. 5.) clade Romanorum ab Annibale accepta insignis. Est & Trebia Celtiberorum civitas, quæ pars est Hispaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.
TREBIĀTES, Umbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. Iidem &
TREBIANI, dicuntur. Suet. in Tiber. 31. Iterum eo censente, ut Trebianis legatam in opus novi theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.
TREBLA, æ. f. Instrumentum rusticum; quasi Tribla a Tribula. Cato R. R. 135. Treblæ albæ.
TRĔBŌNIUS, [Τρεβώνιος] Nomen gentile Ro. A. Trebonius cum Bruto & Cassio tertius conjuravit contra Cæsarem, in Asia deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissime fuit, ut narrat Cicero in 11. Philipp. conf. Vell. 2. 69. 1. & Hor. 1. Serm. 4. 114.
TRĔBŬLA, [Τρεβοῦλα] Oppidum fuit haud longe ab urbe, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Et olim Trebulanis civitas data fuit. Hinc Casei Trebulani dicti sunt. De quibus Martial. lib. lib. 13. 33. Prope Trebulanos sunt & alii populi, nomine Trebani, auctore Plin. lib. 3. cap. 12.
TREBULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 6. Vina Trebulana.
TRECENARIUS, TRECENI, TRECENTENI, TRECENTESIMUS, TRECENTI, TRECENTIES, V. TRES.
TRĔCHĔDIPNUM, i. n. [τρεχέδειπνον] Juven. 3. Sat. 68.
Rusticus ille tuus sumit trechedipna, Quirine. Trechedipna, Gymnasticæ vestes, quæ a cursu nomen habent, & cœna; ut perstringat poeta Romanos acriter, qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, ut iis prope vitam & spiritum ducere viderentur, ad easque, tanquam ad cœnam, currerent: qua veste etiam esuritores fortasse Græculi ad cœnam cursitantes uti solebant. Hæc est Turnebi opinio, Adverf. 3. 17. Trechedipni, apud Plutarchum in Symposiacis appellantur, Qui licet appetentes & ambientes alienas cœnas, in mora tamen erant ceteris convivis, tardius accedentes: ut per contrarium Trechedipni videantur dicti. Cessatoribus enim celeritas tribuitur. V. Rhodiginum lib. 27. cap. 24. & Calcagninum.
TREIS, in accusativo plurali pro Tres. V. TRES.
TREMEBUNDUS, V. infra TREMO.
TREDECIES, TREDECIM, TREMISSIS, V. TRES.
TRĔMO, ui, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Commoveri, seu agitari significat; a similitudine vocis: quæ tunc quum valde quis commotus est, tremula auditur. Est autem Tremere proprie corporum solidorum, quum propter frequentem commotionem ita agitantur & concutiuntur, ut stare loco nesciant. Hinc fit ut Tremor pro Rigore accipiatur, quanquam hoc illo majus sit, præsertim in febribus. Plaut. Asin. 2. 2. 23.
Non placet, pro monstro extemplo est, quando qui sudat tremit. Ter. Eun. 1. 2. 4. — totus, Parmeno,
Tremo, horreoque, postquam aspexi hanc. PA. bono animo es. Cic. 2. de Orat. 285. Hujus generis est plenus Nævius: & jocus est familiaris, Sapiens si algebis, tremes. Ac sæpius de animatis dicitur.
Animo tremere. Cic. 1. Q. frat. 1. 4. Quid si tibi, bellum aliquod magnum & periculosum administranti, prorogatum imperium viderem, tremerem animo. h. e. Maximopere timerem, tralatione sumpta ab iis, qui quum timent, maxime tremunt.
Artus tremit, figurate, pro Artus tremunt. Virg. 3. Georg. 84.
Stare loco nescit, micat auribus, & tremit artus. Accusativus est pluralis, quasi diceret, Tremit membra. [Antiptosis Græcanica. V. Vechner. Hellenol. 1. 26.
Corde & genibus tremit. Hor. 1. Carm. 23. 8.
Iræ tremere. Sil. lib. 7. 581.
Ossa tremere pavore. Hor. 2. Serm. 7. 57. Synecdoche est.
Serviliter tremere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Toto pectore tremere. Cic. 4. Tusc. 49.
Calamo tremente. Martial. lib. 4. 30.
Frondes tremuerunt vento. Ovid. de Nuce, 175.
Motibus insolitis tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg. 475.
Tellus tremuit longo cum murmure. Ovid. 4 Fast. 267.
Tremere, cum Accusativo. Liv. 22. In ea civitate, in qua Magistri Equitum virgas ac secures Dictatoris tremere atque horrere soliti sunt.
Te Stygii tremuere lacus. Virg. 8. Æn. 296.
Tremendus, Timendus. Virg. 2. Æn. 199.
Hic aliud majus miseris, multoque tremendum Objicitur magis.
TREMENS, entis. Partic. [τρέμων] Virg. 5. Æn. 431.
— sed tarda trementi Genua labant.
Horrens & tremens. Cic. in Pison. 99.
Timidus & tremens. Cic. in Pison. 74.
Genæ trementes. Virg. 4. Æn. 643.
Lingua tremente dictum. Ovid. 4. de Pont. 10. 84. al. Querente.
Ore tremente loqui. Ovid. 3. de Pont. 1. 154.
Oscula trementia. Lucan. lib. 2. 114.
Vox tremens. Cic 3 Q. frat. 2. Homo undique actus, & quum a me maxime vulneraretur, non tulit, & me trementi voce exsulem appellavit.
Bos tremens procumbit humi. Virg. 5. Æn. 481.
Frusta carnis trementia, h. e. Adhuc palpitantia. Virg. 2. Æn. 216.
Hasta tremens. Virg. 2. Æn. 175.
Tela trementia. Ovid. 12. Met. 99.
TREMENDUS, a, um. Partic. [τρομητός] Propter quod quis tremere debet.
Visuque adituque tremendus. Stat. 10. Theb. 158.
Nefas tremendum. Valer. 2. Argon. 209.
Regem tremendum adiit, Plutonem. Virg. 4. Georg. 469.
Tumultu tremendo ruens Juppiter. Hor. 2. Carm. 16. 11.
TREMĔBUNDUS, vel TREMĬBUNDUS, a, um. Adj. [τρομητὸς τρομικός, Gl. G. L.] Tremens. Martial. lib. 9. 94. Cic. pro Domo 134. Aut si dixit aliquid verbis hæsitantibus, postemque tremebunda manu tetigit, certe nihil rite, nihil caste, nihil more, institutoque persecit.
Humus tremebunda nutat. Valer. 6. Argon. 168.
Membra tremebunda. Ovid. 4. Met. 133.
Vox tremebunda. Auctor ad Heren. lib. 3. 25.
Compar. [περιτρομώτερος] Columel. lib. 10. 396.
Candidus effetæ tremebundior ubere porcæ.
TREMISCO, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Tremore concuti: interdum etiam Timere. Virg. 3. Æn. 648.
— sonitumque pedum, vocemque tremisco.
Motu tremiscere. Ovid. 7. Met. 205.
Tonitru tremiscunt ardua terrarum. Virg. 5. Æn. 694.
Ad omnem strepitum tremiscens. Ovid. 14. Met. 214.
In Gloss. exstat. Tremesco, per e.
TREMĔFĂCIO, fēci, factum, [τρομηποιῶ] ĕre. Tremorem incutere. Cic. 1. de Divin. 18.
Aut quum se gravido tremefecit corpore tellus. Ex poeta.
Tremefacere aliquem. Virg. 6. Æn. 803.
Libertas tremefacta, Concussa. Cic. 2. Off 24. Quamvis enim demersæ sint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut judiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Legitur & Timefacta.
Pectora tremefacta. Virg. 2. Æn. 228.
Polus tremefactus nutu. Ovid. 2. Fast. 489.
Quies tremefacta. Stat. 1. Achil. 247.
Tellus tremefacta. Virg. 10. Æn. 102.
TREMOR, ōris. m. [τρόμος, Gl. L. G. & G. L. φόβος, L. G.] Ipsa trementis commotio. Virg. 2. Georg. 479.
Unde tremor terris, qua vi maria alta tumescant,
Objicibus ruptis.
Tremor, Timor. Cic. pro Flacc. 10. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore & pallore dixit?
Albus tremor pallere faciens. Pers. 3. Sat. 100.
Gelidus tremor per ossa cucurrit. Virg. 2. Æn. 121.
Horridus tremor quassat artus. Senec. Troad. 3.
Occultus tremor subitæ pestis. Sil. lib. 17. 556.
Subitus tremor. Ovid. 3. Met. 40.
Vagus errat per artus tremor. Senec. Herc. OEth. 706.
Incidit tremor manibus. Hor. 1. Epist. 17. 23.
Invasit me tremor. Ovid. 14. Met. 210.
Pertentat corpora tremor. Virg. 3. Georg. 250.
Præpedit ossa tremor. Ovid. 14. Epist. 18.
Tremor stellarum, pro Splendore, quod lumen earum sit quodammodo tremulum, cujus etiam rei causam philosophi investigare conantur. Lucret. 5. 587.
Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor earum. Turneb.
TREMŬLUS, a, um. Adj. [σείτρομος, ἔντρομος] Quod valde tremit. Ter. Eun. 2. 3. 45.
Incurvus, tremulus, labiis demissis, gemens. Plin. lib. 20. cap. 9. Ideo paralyticis & tremulis dari jubet.
Artus tremuli. Lucret. lib. 3. 7.
Dextra tremula. Ovid. 5. Fast. 511.
Frigus tremulum, ab effectu. Cic. in Arat. 68.
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Gradu tremulo venit ægra senectus. Ovid. 14. Met. 143.
Horrore tremulo moveri. Ovid. 9. Met. 345.
Manus tremula. Martial. lib. 12. 75.
Passu tremulo venit hiems horrida. Ovid. 15. Met. 212.
Risus tremulus, Totum corpus concutiens. Lucret. lib. 1. 918.
Arundo tremula. Ovid. 2. de Arte Am. 77.
Jaculum tremulum. Ovid. 4. Epist. 43.
Mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura. Ovid. 11. Epist. 75.
Cantus tremulus. Hor. 4. Carm. 13. 5.
Fletus tremuli. Propert. lib. 1. 5. 15.
Guttur tremulum. Cic. 1. de Divin. 14.
Haud modicos tremulo fundens e gutture cantus. Ex poeta.
Ululatus tremuli. Stat. 5. Silv. 5. 71.
Vox tremula. Claud. 1. in Eutrop. 263. Lucret. lib. 2. 367.
Cometa tremulus. Cic. 1. de Divin. 18.
Vidisti, & claro tremulos ardore cometas. Ex poeta.
Flamma tremula. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. — pedibusque tenetur
Magnu' leo tremulam quatiens e corpore flammam.
Fulgore tremulo micantes oculi. Ovid. 2. de Arte Am. 721.
Ignes tremuli. Lucret. lib. 4. 406.
Lumen tremulum. Virg. 7. Æn. 9.
TREMULO, [τρέμω] āre. Gloss. Græcolat.
TRĔPĬDUS, a, um. Adj. [φοβερός, Gl. L. G. φοβέομαι, G. L.] Pavidus, metuens, timens. Festus, Trepit, vertit: unde Trepido, & Trepidatio: quia turbatione mens vertitur. V. Voss. Etymol. in Tremo. Liv. 2. 24. At vero Curia mæsta ac trepida ancipiti metu.
Trepida res, Dubia, & ob hoc timorem inducens. Liv. 1. 27. Tullius in re trepida duodecim vovit Salios, fanaque Pallori, & Pavori. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Trepidi rerum suarum, Incerti. Virg. 12. Æn. 589. Servius, Nescientes quid agant, ignari auxilii. Liv. 36. 31. Messenii, fine responso dimissis legatis, moverant bellum: trepidique rerum suarum, &c.
Puto scribendum, Trepidi, rerum suarum incerti. H. St. Virg. tantum habet Trepidæ rerum, sed Liv. ut hic legitur. Nec audiendus noster. Sed voluit forsan tantum lemma mutatum.
Cives trepidi. Virg. 12. Æn. 583.
Exoritur trepidos inter discordia cives.
Admirationis & metus trepidus. Tacit. 6. Ann. 21.
Spe trepidus. Lucan. lib. 7. 297.
Formidine trepidus. Virg. 9. Æn. 756.
Equi trepidi. Ovid. 16. Epist. 206.
Manus trepida. Virg. 12. Æn. 901.
Mentes trepidæ. Lucan. lib. 1. 518.
Metus trepidus, ab effectu. Ovid. 3. Trist. 1. 54.
Noctes trepidæ. Stat. 9. Theb. 622.
Nubes trepidæ. Stat. 12. Theb. 529.
Os trepidum. Ovid. 5. Met. 234. al. Timidum.
Terror trepidus. Lucret. lib. 5. 41.

Tumultus trepidus. Virg. 8. Æn. 5.
Vultus trepidi. Ovid. ad Liv. 275.
Trepidus, Festinus: quod qui timent, festinent gressus. Virg 3. Æn. 616.
Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt,
Immemores socii vasto Cyclopis in antro
Deseruere. Servius; Trepidi, festini: ut per timorem, non per odium relictus fuisse videatur. Idem 4. Georg. 73. & 3. Æn. 316. & 4. 642.
Acies trepidæ. V. ACIES.
Carina trepida. Lucan. lib. 8. 662. Trepidam vocat propter timorem illorum, qui insidebant: aut trepidam, i. e. Celerem.
Certamen trepidum. Hor. 1. Epist. 20. 48.
Cursus trepidus. Virg. 4. Æn. 672.
Fuga trepida. Ovid. 1. Trist. 10. 10.
Rotæ trepidæ, Celeres. Valer. 3. Argon. 52.
Urbs trepida. Lucan. lib. 3. 373.

TREPIDE, Adv. [σπεύδομαι] Celeriter, & quasi per timorem. Liv. 22. 31. Nam & stativa trepide deserta fuerunt.

TREPĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. [σπεύδομαι] Gell. lib. 2. cap. 29. Pulli trepiduli circumstrepere. Plaut. Perf. 4. 2. 3. Trepidula ut graphice decet.

TREPĬDO, [ἀγωνιῶ, δειλιῶ, πτύρομαι, πτοῦμαι, Gl. L. G. & G. L. φοβοῦμαι, L. G.] āre. Metu concuti, timere. Ter. Eun. 5. 5. 8.
Quid est, quod trepidas? satisne salvæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat. 166.
At Romanus homo, tamen etsi res bene gesta est,
Corde suo trepidat.
Metu trepidare. Virg. 6. Æn. 491.
In dubiis trepidare periclis. Lucret. lib. 3. 1089.
Mens trepidat metu. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Pectus mihi trepidat. i. e. Palpitat. Pers. 3. Sat. 88.
Passim trepidatur in urbe. Sil. lib. 17. 509.
Vastis trepidatur in agris. Sil. lib. 4. 26.
Trepido, Festino. [σπευδεῖν ἵεμαι] Virg. 4. Æn. 121.
Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt. Hor. 2. Carm. 4. 23.
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere lustrum. [Gloss. Latinogræc. Trepidat, Festinat, σπευδέτωσαν. Scribendum puto, σπευδεῖν ἐπείγεται. Ibidem, Trepidat, Titubat, σφάλλεται, πλάνει, βαμβαίνει.
Gressus trepidant. Sen. Hippol. 7.
Trepidare, Tumultuari præ festinatione. Liv. 27. 1. Trepidante tota civitate ad excipiendum Annibalem visendumque.
Trepidare & Concursare. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 33. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, cursari sursum prorsum.

TREPIDANS, antis. Partic. [σπαίρων] ut, Fuga trepidans. Lucan. lib. 3. 159.
Alis trepidantibus effugit. Ovid. 7. Met. 382.
Corda trepidantia bello. Virg. 4. Georg. 69.
Linguis trepidantibus ululat. Catul. de Berecynth. 64. 29.
Mœnia trepidantia. Sil. lib. 1. 129.

TREPIDANTER, Adv. Idem, quod Trepide, Timide. Suet. in Claud. Cæs. cap. 49. Quod ut sensit, trepidanter effatus, &c.
Trepidanter & timide agere. Cæs. 1. Bell. Civil. 19. Atque omnia trepidantius timidiusque ageret.

TREPIDĀTIO, ōnis. f. [ἀγωνία, Gl. L. G.] Cic. pro Dejot. 20. Num quæ trepidatio? num qui tumultus?
Insana trepidatio. Liv. 32.
Facere trepidationem. Liv. 3. 3.
Injicere trepidationem. Liv. 2. 53.

TREPIDARIUS, i. m. Veget. de Art. Vet. 2. 56. Equi, quos vulgo trepidarios, militari verbo guttonarios vocant.

TREPONDO, V. TRES.

TRĒS, [τρεῖς, τρεῖς, Gl. L. G.] & n. Tria. plur. num. Numerale nomen. Virg. 8. Ecl. 77. Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores.
Trium litterarum homo, i. e. Fur, quod tres in ea dictione tantum sint litteræ. Plaut. Aul. 2. 4. 46.
Tribus verbis, i. e. Breviter. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Idem Trin. 4. 2. 121.
Pax, te tribus verbis volo.

TRĒS, [τρεῖς] pro Tres in Accusativo, legimus apud antiquos. Cic. 4. Acad. 138. Testatur sæpe Chrysippus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Virg. 1. Æn. 112.
Tris notus abreptas in saxa latentia torquet. Quorum autem nominum Genitivus pluralis ante UM syllabam, I litteram habuerit, Accusativum, inquit Priscianus, per IS loquimur, ut refert Charisius, quanquam nostra ætate passim ab eruditis receptum est, nec minus quorundam majorum, ut hujusmodi Accusativi per ei diphthongum scriberentur: quum tamen Velii Longi sententia sit, ut per I solam notentur. Nam & aliquando Quintiliano incommodum per ei scribere visum est. V. Gell. lib. 13. cap. 19.

TRĒPONDO, [τείλιστρον] indecl. Quintil. lib. 1. cap. 5. De virt. & vitiis orat. Nam dua & tre & pondo diversorum generum sunt barbarismi. At duapondo & trepondo usque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est & recte dici Messala confirmat. [V. loc. Dicitur, ut Tredecim, Trecenti, Trevir, Tressis, &c.

TĒR, Adverbium numerale. [τρὶς, ἐπὶ τρὶς] Virg. 2. Æn. 792.
Ter conatus erat collo dare brachia circum,
Ter frustra comprensa manus effugit imago. Ibid. 6. 229.
Ter Consul, Tertium. Plin. lib. 19. cap. 1.
Ter amplus Geryon, Tricorpor gigas. Hor. 2. Carm. 14. 8.
Ter tanto pejor ipsa est, quam illam tu esse vis. Plaut. Pers. 1. 3. 72.
Ter quatuor. Cic. 1. de Divin. 55.
Cædunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Ex poeta.
Ter & quater. Hor. 1. Carm. 31. 13.
Ter & vicies. Plin. lib. 7. cap. 28.
Ter ternus. Varro 2. de R. R. cap. 1. Ea parte habet novem discretas ter ternas. De pecunia.
Ter in anno. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Aptam & ratione dispositam se habere existimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent unde vix ter in anno audire nuntium possunt.
Ter, ἀυξητικὸν, pro Multum, Plurimum, Valde, ut
Ter felix. Ovid. 8. Met. 51.
Terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 94. Idem 4. Æn. 589.

TERDĒNI, æ, a. plur. Adj. Triginta Virg. 8. Æn. 47.
Ex quo ter denis urbem redeuntibus annis, &c. Martial. 8. 78.
Quid numerem currus, ter denaque præmia palmæ.

TERCENTUM, [τριακόσια] Virg. 8. Æn. 716.
Maxima ter centum totam delubra per urbem
Lætitia, ludisque viæ, plausuque fremebant.

TERCENTĒNI, æ, a. plur. tantum, Adj. [ἀνὰ τριακόσιοι] Martial. 2. 1.
Ter centena quidem poteras epigrammata ferre.

TERNUS, a, um. vel potius TERNI, æ, a, plur. Adj. [τρεῖς, Gl. L. G.] Cic. 9. Fam. 22. Quum loquimur terni, nihil flagitii dicimus, at quum bini obscænum est. Cic. 4. Verr. 137. Hoc quoque propter tuos ternos denarios nunc primum postulatur. Cic 5. Verr. 114. Virg. 5. Æn. 120.
— terno consurgunt ordine remi. Hor. 2. Serm. 4. 76.
Immane est vitium, dare millia terna macello.
Terni deni. Plin. lib. 18. cap. 26. V. TREDECIM, infra.

TERNĀRIUS, a, um. Adj. [τριτάς] Columel. lib. 11. cap. 2. Ternatii scrobes. V. SCROBS.

TERNIO, ōnis, m. ut Quaternio, Senio, Unio. V. Gell. 1. 20.

TERGĔMĪNUS, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. L. G.] Quod & Trigeminus.
Tergemini proprie dicuntur Tres, qui ex uno utero, uno die, editi sunt. Plaut. Mil. 3. 1. 122. Plin. lib. 7. cap. 3. Tergeminos nasci certum est, Horatiorum Curiatiorumque exemplo. Liv. 1. Tergemini fratres. Vetus codex habet Trigemini. q. V. infra.
Tergeminus Triplex. Liv. 6. 7. Modo tergeminæ victoriæ triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Æquis & ex Hetruria egistis. Ovid. 4. Trist. 7. 16.
Tergeminumque virum, tergeminumque canem. [Prior tricorpor Geryon, posterior triceps intelligitur, Cerberus.
Ignis tergeminus Jovis, Fulmen trisulcum. Stat. 1. Silv. 1. 92.
Proles tergemina, Tres filii. Stat. 4. Silv. 8. 21.
Tergeminus, pro Maximo & amplissimo; ut, Tergemini honores apud Horatium 1. Carm. 1. cum populus ingentem tollit plausum, aliquem honorans. Et in hac notione sæpe hoc verbum a poetis tritum animadverti. Martial. 3. 46.
— tergeminum mugiat ore sophos. i. e. Maxima voce succlamet Sophos. Tibull. 4. 1. 10.
Illum tergeminæ nantem confinia mortis. i. e. Ingentis & multiplicis. Hinc adeo id factum est, quod quæ tergemina sunt, eadem ampla & magna sunt. Turnebus.
Tergeminum par in scelere. Cic. 11. Philipp. 2. de Antonio & Dolabella, Ecce tergeminum in scelere par, inusitatum, inauditum, ferum, barbarum. i. e. Trisceleratum. Sic Budæus. Vetus exemplar legit, Tibi geminum.

TERTIUS, a, um. Adj. [τρίτος] Qui post secundum est. Virg. 3. Æn. 117.
Tertia lux classem Cretæis sistet in oris. Plin. 4. Epist. 27. pr.
Tertius dies est, quod audivi recitantem Sentium Augurinum cum, summa mea voluptate. [i. e. Triduum est, quum, seu Ante tres dies audivi.
Tertio die, Nudius tertius, Τρίτης ἡμέρας, Gloss. Græcolat.
Tertio quoque die. Cic. 2. Tusc. 24.
Jam tertio me quoque funesto die
Tristi advolatu aduncis lacerans unguibus. Ex poeta.
Tertio quoque verbo. Cic. pro Rabir. Post. 34. Modo vobis inspectantibus, in judicio Gabinii, tertio quoque verbo excitabatur.
Tertius in pretio, vel auctoritate. V. AUCTORITAS tributorum. Plaut. Pœn. 1. 2. 118. Salve in pretio tertia.
Tertio loco, Tertia dignitate. Plin. lib. 12. cap. 12. In nostro orbe proxime laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
Tertium locum Milesiæ oves obtinent. Plin. lib. 8. cap. 48.
Tertiæ notæ herbæ, Tertio loco adscribendæ, vel tertiam dignitatem post alias sortitæ. Columel. lib. 9. cap. 4. Cave autem putes Tertiæ facultatis.
Tertio pedato, τρίτῃ σφεδόνῃ, Ex τρίτου. Gloss. Latinogræc. [Forte conjuncte scribendum. V. TRIPEDO infra.
Sed si res coget, est quiddam tertium. Cic. 1. Fam. 5.
Aut in re esse, aut in verbo: nihil esse tertium. Cic 9. Fam. 22.

TERTIA, Mulieris nomen. Feminæ siquidem appellabantur familiæ nomine: sed ut internoscerentur, quum duæ erant, Major & Minor vocabantur; ut apud Sueton. in August. cap. 4. Octavia Major, & Octavia Minor. Quum tres erant, quæ tertia nata esset, Tertia dicebatur; quum quatuor, Quarta; cum quinque, Quinta: unde in oratione pro M. Cœlio 34. & de Aruspicum responsis 27. Quinta Claudia. Ergo Tertia, sive Tertulla per diminutionem: Bruti soror, uxor Cassii, quia post duas edita esset; hæc abortum fecerat: quod queritur Cic. 14. Att. 23. Tertullæ nollem abortum: tam enim Cassii sunt jam, quam Bruti ferendi. De hac ipsa Macrobius hæc Saturn. lib. 2. cap. 2. Mater M. Bruti Servilia, quum pretiosum ære parvo fundum abstulisset a Cæsare, subjiciente hastæ bona civium, non effugit dictum tale Ciceronis: Et quidem, quo melius emptum sciatis, comparavit Servilia hunc fundum, tertia deducta. Filia autem Serviliæ erat Junia Tertia, eademque C. Cassii uxor, lasciviente Dictatore tam in matrem, quam in puellam. Hæc Macrob. [Quum alioqui & tertia pars deducta intelligi possit, lusitque Tullius vocabuli ambigua significatione.

TERTIO, Adv. [τριτόν] Ter. Eun. 3. 3. 24. Non hercle veniam tertio. Columel. lib. 3. cap. 13.

TERTIUM, Adv. [τρίτον] ut, Tertium Consul. Liv. 3. 22.
Tertium consul. V. ITERUM. H. St.
Iterum ac tertium jacere. Cic. 2. de Divin. 121. Quid est tam incertum quam talorum jactus? tamen nemo est, quin sæpe jactans Venereum jaciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac tertium.

TERTIĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος, Gl. G. L.] ut, Tertiana febris, Quæ tertia quaque die novam accessionem facit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicendum sit.
Tertiana quoque absolute, Idem significat: quod & pluraliter etiam frequenter legitur. Plin. lib. 2. cap. 20. Seminis grana tria in tertianis devorari jubent aliqui ante accessionem.

TERTIANI, orum. m. pl. [τριταῖοι] Tacit. 5. Hist. 1. Tradidit & Syria duo & vicesimanos, tertianosque. [h. e. Vicesimæ tertiæ legionis milites.

NUDIUS TERTIANUS, a, um. Adj. τεθνηκυῖαν, Gloss. Græcolat. V. s. l.

Tertiārius, a, um. Adj. [τριημόριος] Plin. lib. 34. cap. 17. Idem & tertiarium vocant, in quo duæ nigri portiones sunt, & tertia albi. De stanno.

Tertiarius, Actor tertiarum partium. V. secundarius. Expressit Cic. 1. Verr. 48. quum scribit, Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ex Turnebo.

Tertiarium, [τριημόριον] Ponderis genus satis notum, cui correspondet Quartarium. Cato R. R. cap. 95. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulfuris quartarium. h. e. Tertiam vel quartam partem unciæ. [Nisi Congii, vel Sextarii potius, & est m. Tertiarius.

Tertio, [τριτόω] āre. Tertio facere: ut Terram vel solum tertiare dicimus, Quum tertio aratur & colitur. Columel. lib 2. cap. 4. Sed jugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commode proscinditur duabus, una iteratur, tertiatur dodrante, in liram statim redigitur quadrante operæ. Idem 2. 13. & cap. 4. Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septembris Calendas tertiatos.

Tertiatus, a, um. Tertiata verba, [ἐξικνούμενα ῥήματα] appellantur Imperfecta, lapsantia, & cum pavore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra, sed vix tertia quæque enuntiat, mediis ex perturbatione suppressis. Apulejus lib. 5. p. 166. Elmenh. Tremens & exsangui colore lurida, tertiata verba substrepens, sic ad illas ait.

Tertiatio, ōnis. f. [τρίπυησις] Columel. lib. 12. cap. 50. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem cum prima pressura. De tribus olivarum pressuris loquitur, iterationem vocans secundam pressuram. sive oleum secundæ pressuræ, tertiationem vero tertiam pressuram.

Tĕruncius, i. m. [τεταρτημόριον, τριύγκιον] Nummus perexiguus, a tribus unciis dictus. Varr. de L. L. 4. 36. Teruncius a tribus unciis dictus, quod sit libellæ quarta pars, quomodo & Quadrans assis. Plaut. Capt 3. 1. 17.

Neque ridiculos jam teruncii faciunt. Cic. 5. Att. 20. Nos tamen, etsi hoc te ex aliis audire malo, sic in provincia nos gerimus, quod ad abstinentiam attinet, ut nullus teruncius insumatur in quenquam. Teruncium, inquit Budæus, appellavit Cicero, quem Plinius Quadrantem & Triuncem vocat. Cic. 3. de Fin. 45. Interit magnitudine maris Ægei stilla muriæ, & ut in divitiis Crœsi teruncii accessio.

Fecit palam te ex libella, me ex teruncio. Cic. 7. Att. 2. Subaudi Hæredem. V. as & triunx.

De præda mea, teruncium non attigit quisquam. Cic. 2. Fam. 17.

Trĕmissis, is. m. vocabulum pro Triente ad exemplum Semissis finxerunt mediæ Latinitatis auctores. Lamprid. Alex. Sever. cap. 39. Tunc etiam, quum ad tertiam partem auri vectigal decidisset, tremisses formati sunt. Isidor. 16. 15. Solidi tertiam partem dixerunt tremissem, eo quod solidum faciat ter missus. [Prave fictum nomen ad imitationem Semissis.

Fuit autem Nummus aureus pondere & pretio tertia ex parte minor, quam solidus, pari, ut probabile videtur, forma insignitus Credo tamen interdum Trientem Latine appellari, veluti apud Trebell. Claud. cap. 14. Philippeos nostri vultus annuos centum quinquaginta, & in strenis quadraginta septem, & trientes centum sexaginta. Idem cap. 17. Aureos Valerianos centum quinquaginta, trientes Salonianos trecentos. Hotman. Antiq. Roman 4. 3. 8. Salmas. de Mod Usur. cap. 1. & 8.

Triārii, orum. m. pl. [ἐπίακτοι] Genus militum, qui quales fuerint olim, lucidissime explanat Liv. 8. 8. his verbis. Postremo in plures ordines acies instruebantur. Ordo sexagenos, (sive ut alii legunt, sexenos) milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat. Prima acies Hastati erant, manipuli quindecim, distantes inter se modicum spatium: manipulus Leves vicenos milites, aliam turbam scutatorum habebat. Leves autem, qui hastam tantum gæsaque gererent, vocabantur. Hæc prima frons in acie: florem juvenum pubescentium ad militiam habebat. Robustior inde ætas totidem manipulorum, quibus Principibus est nomen, hos sequebantur Scutati, omnes insignibus maxime armis. Hoc triginta manipulorum agmen, Antepilanos appellabant, quia sub signis jam alii quindecim ordines locabantur, ex quibus ordo unusquisque tres partes habebat: earum unamquamque primum pilum vocabant: tribus ex vexillis constabat: vexillum centum octoginta tres (ut alii sex) homines erant Primum vexillum Triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum Rorarios minoris roboris ætate factisque: tertium Accensos, minimæ fiduciæ manum. Eo & in postremam aciem rejiciebantur. Ubi his ordinibus exercitus instructus esset, hastati omnium primi pugnam inibant. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes, in intervalla ordinum principes recipiebant. Tum principum pugna erat, hastati sequebantur. Triarii sub vexillis considebant, sinistro crure porrecto, scuta innixa humeris, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud secus quam vallo septa inhorreret acies, tenentes. Si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum, a prima acie ad triarios sensim referebantur. Inde rem ad triarios rediisse, quum laboratur, proverbio increbuit. Triarii consurgentes, ubi in intervalla ordinum suorum principes & hastatos recepissent, extemplo compressis ordinibus velut claudebant vias: unoque continente agmine, jam nulla spe post relicta, in hostem incidebant. Id erat formidolosissimum hosti, quum velut victos insecuti, novam repente aciem exsurgentem, auctam numero cernebant. Hactenus T. Livius, cujus ex verbis satis arbitror liquere proverbium, Rem ad triarios rediisse, dici, quum eo periculi res redacta est, ut extremo conatu, summisque viribus sit enitendum, & ad suprema confugiendum consilia: quibus si nihil proficiatur, jam nihil reliquum esse videatur, unde subsidium sperare possis. Item Vegetius de Re Militari, lib. 1. 20. declarat post omnes acies solere collocari triarios, omni armorum genere instructos, qui genu posito subsidebant: ut si primam aciem vinci contigisset, ab iis integrato prælio victoria repararetur. Idem 3. 14. Sextus, inquit, ordo post omnes a firmissimis & scutatis. & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi ut requieti & integri acrius invaderent hostes, post ultimas acies sedere consueverunt, & si quid in primis ordinibus accidisset, de eorum viribus reparaturis spes tota pendebat. Flavius Vopiscus in vita Firmi Imperatoris (cap. 4.) indicat robustissimum quemque militem in triarios allegi solitum, docens eum nervis robustissimis fuisse, hoc argumento, quod triarium quoque vinceret. Hactenus ex Erasmo. Al. Tritanum legunt apud Vopisc. Varro de L. L. 4. 16. Triarii dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut Fragm. 1. 92.

Agite nunc, subsidete omnes quasi solent triarii.

Trĭas, ădis. f. [τριάς] Numerus ternarius Græcis. Gell. 1. 20. Numerus ternio, qui Græce dicitur trias. V. trinitas.

Triens, entis. m. [τριημόριον, τριτίον, Gl. G. L.] Tertia pars assis, in ratione usuraria. Cic. 4. Att. 15. Fenus ex triente, Id. Quint. factum erat bessibus.

Triens, Genus nummi, tertiam partem assis valens, hoc est, uncias quatuor. Juven. 3. Sat. 267.

Infelix nec habet quem porrigat ore trientem.

Lex frumentaria de semissibus & trientibus. Auctor ad Heren. 1. 21.

Triens, Mensuræ genus quatuor cyathos continens. Pers. 3. Sat 100.

Sed tremor inter vina subit, calidumque trientem. al. Triental. Propert lib. 3. 10. 29.

Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

Triens, Tertia pars jugeri. h. e. Unciæ quatuor. Dividebatur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. V. Columel. lib. 5. cap. 1.

Trientes, sive quod idem est, Trientalis materia, apud Vitruvium (10. 6. nomen habent a mensura, quod asseres instrumenti ejus, trientali crassitudine, hoc est quatuor unciarum essent, sive quatuor pollicum. In mensuris enim uncia pollicem significat. Ex Budæo.

Triēntālis, e. Adj. [τριημοριαῖος] ut, Trientalia folia, a mensura dicta sunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc est pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.

Materia trientalis. Vitruv. 10. 6.

Triēntal, ālis. n. Vasis genus, tertiam partem sextarii capiens. Pers. 3. Sat. 100. — calidumque triental

Excutit e manibus. Nonnulli legunt Trientem.

Triēntārius, a, um. Adj. Jul. Capitol. in Antonino Pio, cap. 2. Idem fenus trientarium, hoc est minimis usuris, exercuit; ut patrimonio suo plurimos juvaret. *Interest ou usure à quatre pour cent.*

Trĭfārium, Adv. [τριχῇ, Gl. L. G. & G. L. τριμοιρᾶς, τριπλῶς, G L.] Tribus modis, sive in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13. Sed vel præcipue luxuriæ, fœvitiæque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat. Liv. 5. 26. Trifariam Romani muniebant.

Trīmus, a, um. Adj. [τριετής, Gl. L. G.] Quod est trium annorum. Plaut. Rud. 3. 4. 39.

Trima quæ periit mihi, jam tanta esset, si vivit, scio. Plin. lib. 17. cap. 11. Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Videndum ne sint minores trimæ, majores decem annorum.

Equa trima. Hor. 3. Carm. 11. 9.

Trimo, τριετής, Gloss. Latinogræc.

Trimŭlus, a, um. Adj. dimin. Suet. in Neron. 6. Trimulus patrem amisit.

Trimātus, ûs. m. [τριετία] Ipsa trium annorum ætas. Columel. lib 8. cap. 5. Summovebimus autem veteres, id est quæ trimatum excesserunt. Plin. lib. 8. cap. 43. Partus a xxx mense ocissimus, sed a trimatu legitimus.

Vide bimatus, Spatium, sive Ætas duorum annorum. H. St.

Trīnus, a, um. Adj. [τρεῖς] Idem quod Tres significat. Plaut. Bacch. 2. 3. 40.

Etiamne est quid porro? c. hem accipe, trina hæc nunc erit. Cæs. 7. Bell. Gall. 46. Milites signo dato celeriter ad munitionem perveniunt, eamque transgressi, trinis castris potiuntur.

Forum trinum. Stat 4. Silv. 9. 15.

Trini, pro Terni. Suet. in Neron. cap. 56. Detecta confestim conjuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseveravit. i. e. Quotidie tribus. Plin. lib. 2. cap 41. Trinos soles antiqui sæpius videre. i. e. Tres simul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparuere.

Reddere trinas litteras. Cic. 11. Att. 17.

Nulla trinis æstivis gratulatio. Cic in Pison. 97.

Trinĭtas, ātis. f. [τρεῖς, Gl. G. L.] Vox apud Patres & scriptores ecclesiasticos frequens.

Trīplāsius, a, um. Adj. [τριπλάσιος] Græcum est. Idem quod Triplus. Mart. Capell. 9. 322. Ratio triplasia.

Trĭplex, ĭcis. Adj. [τριπλῆς, Gl. L. G. & G. L. τρίπλοκος, τριοστὸς, G. L. τρίμιτος, L. G.] Quod est trium plicarum. Hor. 1. Carm. 3. 9.

Illi robur, & æs triplex

Circa pectus erat, &c.

Anima triplex. Cic. 1. Tusc 20. Plato triplicem finxit animam, cujus principatum, id est rationem, in capite, sicut in arce, posuit; & duas partes separare voluit, iram & cupiditatem, quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit.

Colore triplici diversa licia. Virg 8. Ecl. 73.

Deæ triplices, Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

Forma triplex Cerberi. Ovid. 9. Met. 185.

Muro triplici circumdata mœnia. Virg. 6. Æn. 549.

Natura triplex animi. Lucret. lib. 3 238.

Pugna triplex, Quæ ter facta est. Martial. lib. 5. 66.

Triumphus triplex. Virg. 8. Æn. 714.

Triplex, pro Tribus aliquando ponitur. Cic. 1. Acad. 17. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex.

Litteras triplices remittere. Cic. 13. Att. 3.

Triplices, pl. m. pro quodam Tabellarum genere, in quo scribi epistolæ leviores & amatoriæ solebant. Martial. lib. 14. 6.

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,

Quum se venturam scribet amica tibi. Dicti autem sunt Triplices a tribus foliis. V. Cic. 13. Att. 8

Triplex, substantivum, pro Triplo. Scribonius Largus comp. 218. Emplastrum aliud ex sale nigrum efficacius, idem ad omnia facit: sed recipit singulorum pondo libram similiter, olei autem veteris triplex adjicitur. [Pro Triplum ejus. V. Rhod. Lexic. Scrib.

Triplicĭter, Adv. Auct. ad Heren. 4. 42. Eandem rem commutabimus tripliciter. Mart. Capel. 3. L littera tripliciter sonat.

Triplĭco, [τριπλασιάζω] āre. Plin. lib. 7. cap 48. Cornici novem nostras attribuit ætates Hesiodus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Idem ipse numerus triplicatur. Gell. 1. 20.

Vox triplicata. Sidon. 2. Epist. 2.

TRIPLICĀTIO, ōnis. f. Cajus in l. Consilio. D. de curat. furiosi. &c. Dig. 27. t. 10. l. 7. §. 1. Firmicus quoque lib. 2. cap. 26. Nulla vel duplicatione, vel triplicatione, vel quadruplicatione. V. Quadruplicatio, in QUADRUPLEX.

TRIPLICĀBĬLIS, e. Adj. Sedul. 1. extr.

Quod simplex, triplicet, quodque est triplicabile, simplet.

TRIPLUS, a, um. Adj. [τριπλοῦς, Gl. G. L.] Idem quod Triplex. Cic. de Universf. 20. Unam principio partem detraxit ex toto, secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ secundæ dupla esset- quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulo post, Tripla intervalla. [Numerale est proportioni vel comparationi serviens.

TRIPLĀRIS, e. Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. Alternatio triplaris. Idem 1. 19. Numerus triplaris. V. DUPLARIS.

TRISĒMUS, a, um. Adj. Ternarius. Mart. Capell. 1. 9.

TRIANGŬLUS, i. m. & tritius TRIANGULUM, i. n, [τρίγωνος, Gl. G. L. τρίγωνον L. G.] Figura tres angulos habens, quam Græci τρίγωνον, vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues, quum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent.

TRIANGULUS, a, um. [τρίγωνος] Adj.

Triangulus ager. Columel. lib. 5. cap. 2.

Forma triangula. Cels. lib. 7. cap. 25. tit. 2.

TRIANGULĀRIS, e. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam refert: ut, Triangularis agri forma, apud Columel. lib. 5. cap. 2. Al. Triangulus.

TRIBRĂCHUS, i. m. [τρίβραχυς] Pes tribus syllabis brevibus constans. a τρεῖς, tres: & βραχὺς brevis, ut Dōmĭnŭs. V. Terentianum Maurum de octo pedibus trisyllabis.

TRĬCEPS, ĭtis. Adj. [τριπίφαλος, τριφυής, Gl. G. L.] Tria capita habens. Cic. in Orat. 159. Quid in verbis junctis? quam scite Insipientem, non Insapientem? Iniquum non Inæquum? Tricipitem, non Tricapitem? Idem 1. Tusc. 10. Dic quæso num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ibid. 2. 22.

Hæc a Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem. Ex poeta. Ovid. 7. Met. 194.

Tuque triceps Hecate.

Triceps [τριμερής] Tripartitus. Gloss. Græcolat.

TRICĂPĬTĪNUS, a, um. Idem. in Gloss. Græcolat. in utraque dict.

TRICHORDIS, e. Adj. Tres habens chordas. Sidon. 5. 5. Citharæ trichordes.

TRĬCHŌRUM, i, n. [τρίχωρον] Locus in tres parvulos locellos distinctus. Spartianus in Pescennio Nigro cap. 12. Domus ejus hodie Romæ visitur in campo Jovis, quæ appellatur Pescenniana: in qua simulacrum ejus in Trichoro constituit, statim post annum, ex Thebaico marmore, quod ille ad similitudinem sui factum a rege Thebæorum acceperat. Stat. 1. Silv. 3. 58.

— quid nunc ingentia mirer,
Aut quid partitis distantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis surgentia. Cæl. lib. 18. cap. 11. Trichorum arbitratur posse deduci a distributione triplici. χωρίζειν namque, disparare significat. Sunt qui Trichorum interpretentur, Trium capax. Apud Dioscorid. lib. 1. cap. 115. legimus Acaciam in Cappadocia semen ferre in folliculis jugatis, τριχώροις ἢ τετραχώροις, id est trilocis vel quadrilocis. Ruellius vertit, In loculis connexis, ternum quaternumve capacibus. χώρα, χώρας, Græce, Regio, seu Locus dicitur Latine.

TRICHRŪS, i. m. [τρίχρους] Gemmæ nomen, a tribus coloribus impositum, quos reddit coti attrita. Plin. lib. 37. cap. 10. Trichrus ex Africa niger est: sed tres succos reddit, a radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum.

TRICĬNIUM, i. n. Trium vocum cantio. Symmach. 1. Epist. 47.

TRICLĪNIUM, vel TRICLĪNUM, i. n. [τρίκλινος, Gl. G. L.] Cœnatio, seu Conclave discubitorium dici potest. Est enim locus in quo discumbebant & cœnabant præcipue in convivium accepti: dictum a tribus lectis, quos sternebant inter se contiguis. Nam tres lectos in convivio apponere veteres solebant. & jacendo cœnare. ut Turcæ hodie faciunt. τρεῖς enim, tres: κλίνη, lectus dicitur. Hinc Hor. 1. Serm. 4. 86.

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Juven. 5. Sat. 17.

Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto, &c. Cic. 13. Att. 50. Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.

Triclinium, secundam syllabam producit, ut Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manil. lib. 5.

Nunc jam luxuriæ pars, & triclinia templis.
Concertant. Proinde sunt qui putent mendosum esse hunc veteris auctoris versum in Copa, v. 8.

Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Censeantque legendum tribus syllabis Triclina. Alii tamen legunt,

Et trichila umbrosis, &c. V. TRICHILUM.

Sternere triclinium. Cic. pro Muren. 75. Rogatus est a Maximo ut triclinium sterneret.

Triclinium & Cubiculum. Cic. 2. de Orat. 263. Quando tandem, Galba, de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.

Capax triclinium quindecim convivarum. V. CAPAX.

Lecti tricliniorum. Cic. 4. Verr. 183. Jam non quæro unde CCCC amphoras mellis habueris, unde tantam Melitensem vestem, unde quinquaginta tricliniorum lectos.

TRICLINIĀRIUM, i. n. Idem quod Triclinium: vel Quod ad triclinium pertinet. Varro 1. de R. R. cap. 13. Quo elaborant ut spectent sua æstiva tricliniaria ad frigus Orientis. al. Triclinaria.

TRICLINIĀRIS, e. Adj. Quod ad triclinium pertinet: ut, Lectus tricliniaris. Plin. lib. 37. cap. 2.

Apothecæ tricliniares. Varro apud Non. 2. 597.

Vestimenta tricliniaria, Quibus utimur in tricliniis. Labeo in l. Apud Aufidium. D. de opt. legat.

TRICLINIĀRIUS, vel TRICLINARIUS, a, um. Adj. Vetus Inscr. apud Gruter. p. 576. n. 6. SERVVS TRICLINIARIVS. Plin. lib. 9. cap. 39. Quis non jam triclinaria facit. scil. Vestimenta.

Tricliniariæ mappæ, apud Varr. H. St. De Ling. Lat. 8. 33. Quis facit mappas tricliniarias non similes inter se?

TRICOCCUS, i. m. [τρίκοκκος] Plin. lib. 22. cap. 21. Genera heliotropii duo, Tricoccum, & heliosopium, &c. Alterum genus, quod tricoccum appellavimus, & alio nomine scorpiuron vocatur, foliis non solum minoribus, sed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teste) communi vocabulo Tricoccum quasi triossum aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana sive ligna, seminis loco, fructus contineat.

TRICODATUM, τρίπμον. Gloss. Latinogræc.

TRICONGIUS, i. m. [Τρικόγιος] Cognomen Novelli Mediolanensis, qui gestis honoribus a Prætura ad Consulatum usque pervenerat. Hic enim tribus congiis epotis, spectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum hoc cognomen sibi vendicavit. Plin. lib. 14. cap. 22.

TRICORNIS, e. Adj. [τρίκερως] Quod tria cornua habet. Plin. lib. 8. cap. 21. Indicos boves unicornes, tricornesque. conf. Solin. cap. 65.

TRICORPOR, vel, ut Gloss. TRICORPUS, ŏris. Adj. [τρίσωμος, Gl. G. L.] Tria habens corpora. Virg. 6. Æn. 289.

— & forma tricorporis umbræ. Sil. lib. 3. 422.

Geryonis peteret quum longa tricorporis arva.

TRICUSPIS, ĭdis. Adj. [τριγλῶχιν] Tres habens cuspides. Ovid. 1. Met. 330. — positoque tricuspide telo,

Mulcet aquas rector pelagi.

TRĬDENS, entis. m. [τρίαινα, Gl. L. G. & G. L. τριόδοντον, L. G. τρίοδος, G. L.] Quicquid habet tres dentes. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni a gubernaculis non superantur, ne tridente quidem in eos sæpius jacto territi.

Dicitur sic proprie Neptuni sceptrum. Virg. 1. Georg. 13.

— cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percussa tridenti.

Sævus tridens. Virg. 1. Æn. 142.

Sævit tridenti Nereus. Virg. 2. Æn. 418.

TRIDENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [τριαινοφόρος] Absol. Neptunus. Ovid. 8. Met. 595.

Regna vagæ dixi sortite, Tridentifer, undæ.

TRIDENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Ovid. 11. Met. 203.

Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

TRIDUUM, i. n. vel, ut Gloss. TRIDUUS, i. m. [τρίμερος, Gl. G. L.] Spatium trium dierum. Ter. And. 2. 6. 9.

Nihil hercle, aut si adeo, bidui, aut tridui est

Hæc sollicitudo. Cic. 2. de Legib. 57. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco femina piaculum pati. Idem pro Milon. 26. Clodius respondit, triduo illum, ac summum quatriduo periturum.

Continuum triduum. V. CONTINEO.

In triduo hoc. V. IN.

Non interest triduum. V. INTEREST.

TRIDUĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος] Apul. lib. 10. p. 247. Elmenh. Spectaculum triduanum. Hieron. Epist. 10. Triduana jejunia.

TRIENNIUM, i. n. [τριετία, Gl. G. L.] Spatium trium annorum. Cic. 4. Verr. 49. Triennium provinciam obtinuisti. Idem 4. Acad. 5. Inimicorum calumnia triennio tardius, quam debuerat, triumphavit. Ovid. 9. Met. 641.

Ismariæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græce alibi Trieterica appellat.

Continuum triennium. V. CONTINEO.

TRIENNĀLIS, e. Adj. [τριετηρικός, Gl. L. G. & G. L.] V. TRIETERICUS.

TRIĒRĒS, is. f. [τριήρης] Navis Triremis. Nepos 7. 4. 3. In trierem, quæ ad eum deportandum erat missa, adscendit. Sic optimi Codd. Vulgo, Triremem. V. hanc dict.

TRIERARCHUS, i. m. [τριηράρχης] Præfectus trieris. Cic. 3. Verr. 52. Qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sese, quum esset trierarchus, &c.

Datæ a classe Misenensi duæ triremes, cum quibus Cythnum insulam tenuit; nec defuere, qui trierarchos nomine Neronis accirent. Tacit. 2. Hist. 9. conf. Suet. Neron. cap. 34.

TRIĔTĒRIS, ĭdis. f. [τριετηρίς] Spatium trium annorum. Stat. 4. Theb. 722.

Ludus & atra sacrum recolet trieteris Opheftem. Martial. lib. 6. 38.

Aspicis ut parvus, nec adhuc trieteride plena
Regulus, auditum laudet & ipse patrem. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. Quinto Niso natum & Tyone, a quo trieterides constitutæ putantur.

TRIETERĬCUS, a, um. Adj. [τριετηρικός] Triennalis, ut Gloss. Græcolat. A τρεῖς, & ἔτος annus.

Nox trieterica. Stat. 2. Theb. 661.

Orgia trieterica. Virg. 4. Æn. 302.

Sacra trieterica. Ovid. 6. Met. 587.

Trieterica, (apud Thebanos) appellata sunt Sacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti instituta sunt, tertio quoque anno celebrari solita, annuis ejus orgiis sumptuosiora. Idem & Servius affirmavit, enarrans illud Virg 4. Æn. 302.

Thyas, ubi audito celebrant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

TRĬFĀTĬDĬCUS, a, um. Adj. Auson. in Ternario, 85.

Atque trifatidicæ nomen commune Sibyllæ. h. e. Valde, aut plusquam fatidicæ. Tris enim in compositione fere semper augendi cumulandique vim habet: ut Trifur, trifurcifer, triveneficus apud Plautum.

TRIFAUX, faucis. Adj. [τρίσπμος] Tres fauces habens. Virg. 5. Æn. 417.

Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Personat.

TRIFAX, ācis. m. Telum tres cubitos longum. Festus. Ennius,

Aut permaceret paries percussus trifaci.

Trifaces inter Tela enumerat Gell. lib. 10. cap. 25. V. CESTRUS.

TRIFER, ĕra, ĕrum. [τριφόρος] Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap. 27. Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id insanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnes etiam biferæ & triferæ.

Trĭfĭdus, a, um. Adj. [τριστχιδὴς] Quod tribus partibus finditur.
Cuspis trifida Neptuni. Claud. de Rapt. Proserp. 181.
Flamma trifida, Fulmen. Ovid. 2. Met 325.
Hasta trifida. Valer. 1. Argon 641.

Trĭfĭlum, i, n. Gloss. Græcolat. τρίλινον, κόσμος γυναικὸς, Trifilum gemmarium.

Trifīnium, i n. Isidor. 15. 14. Trifinium dictum, eo quod trium possessionum fines adstringit. Flacc. de condit. Agr. p. 6. Gœs. Si in trifinium (id est in eum locum, quem tres possessores attingebant) termini ponebantur.

Trifissĭlis, e. Adj. Auson. Epigr. 128. Forma trifissilis; scil. de Græca littera ψ dicitur.

Trifŏlium, i. n. [λωτὸς, ὁ χόρτος Gl. L. G. & G. L. τρίφυλλον, L. G.] Herba, quæ invenitur confragosis locis, efficacissima traditur contra viperæ venenum, odoris gravissimi, neque absimilis bitumini. Et idcirco Græci eam asphaltion appellant: nostri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirsutis foliis viret, caulemque robustiorem facit, quam pratense. V. Plin. abunde de hoc tractantem, lib. 21. cap. 21.
Est & aliud Trifolium, pratense, a loco in quo frequenter invenitur, dictum. V. Botanicos.

Triformis, e. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Adj. Tres habens formas. ut, Canis triformis, Cerberus. Senec. Herc. OEth. 1202.
Diva triformis, Hecate. Hor. 3. Carm. 22. 4. V. trivia.

Trifūr, ūris. Adj. Plus quam fur, vel Maximus fur. Plaut. Aul. 4. 4. 6. Non fur, sed trifur.

Trifurcĭfer, ĕri, m. Plus quam furcifer, vel Maximus furcifer. Plaut. Aul. 2. 4. 47.
Me vituperas fur? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 3. 4. 29.
Tun, trifurcifer, mihi audes inclementer dicere?

Trĭfurcus, a, um. Adj. [τρίχηλος, τρίδημος] Quod tres furcas habet. Columel. lib. 5. cap. 10. Trifurcam maxime ponito, ea exstet minimum tribus pedibus. Ibid. cap. 11. 3. Surculi, sint bifurci, vel trifurci.

Trĭga, æ. f. [τρίππον, Gl. G. L.] ut Biga, quasi Triaga, a tribus equis junctis. Pl. Trigæ, [τρίπωλα, Gl. G. L.] Currus dicitur, qui a tribus equis trahitur. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De Ædil. edict. l. 38. §. 14. Etsi triga venierit, redhibenda erit tota; sed & si quadriga, redhibeatur. Ex veteri poeta citat Scaliger ad Propert. 3. 21.
Triga, mihi paucos inter dilecta sodales,
Triga sodalitii pars bene magna mei.

Trigārium, i. n. [ἵππος, ὅπου ἵπποι γυμνάζονται, Gl. L. G.] Trigarium, Curule certamen. Plin. lib. 37. cap. 13. Ne equos quidem in trigariis inferri ullos vernaculis animadverto. Apud Marcianum quoque Capellam lib. 9. qui de Musica inscribitur, Trigarium, inquit, supplicantis semper germanitatis adveniat: hoc est, trigemina, inquit, illa mulier, sive tres in unius nominis vocabulum conspirantes.

Trigarius, i. m. [τριππηλάτης] Trigarum agitator. Plin. lib. 28. cap. 16. Feruntque & Neronem principem hac potione recreari solitum, quum sic quoque se trigario approbare vellet. [Nisi a Trigarium, i, n.

Trĭgĕmĭnus, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. G. L.] Auctor de Viris illustrib. 4. Tullus Hostilius, quia bonam operam adversum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finivit. Subaudi Fratrum.
Duo vel trigemini. Columel. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Columel. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres uno partu eduntur.
Trigemini fratres, nec ætate nec viribus dispares. Liv. 1. 24.
Natura trigemina. Plin. lib. 15. cap. 28. Quorundam natura trigemina est, corpus, deinde lignum, rursusque semen in ligno, ut Persicis.
Trigemini filii. Plaut. Mil. 3. 1. 122. V. Gell. 13. 24. Columel. lib. 3. cap. 8. &c. conf. tergeminus supra.
Trigemina porta dicebatur Romæ, Per quam trigemini fratres Horatii exierunt: sed tertius qui superstes fuit, porta Capena rediit. Liv. 35. 10. Minucius extra portam Trigeminam bove aurato donatus est.

Trĭgemmis, is. m. [τρίοφθαλμος] Columel. lib. 3. cap. 19. Vallis & uliginosi campi situs ferimus etiam trigemmem (scilicet malleolum) qui est paulo minor dodrante, longior utique semipede. Isque non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, quum fere circa plagam, qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum: sed quod his acceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. Plin. lib. 17. cap. 21. Iidem quum decisi, nec intorti trigemmes.

Triglŭphus, i. m. [τρίγλυφος] Vox technica in Architectura: dicitur a tribus glyphis, id est sculpturis, vel canaliculis. Sæpe usus est Vitruv. ut, 1. 2. & 4. 1. &c.

Trĭgon, ōnis. m. [τρίγων] Pilæ genus. Martial. lib. 12. 84.
Captabit tepidum dextra, lævaque trigonem. Idem lib. 4. 19.
Seu lentum ceroma teris tepidumve trigona. V. Pila trigonalis, in pila.

Trĭgōnus, i. m. [τρίγωνος, Gl. G. L.] Triangulus. Manil. lib. 2.
Quadrati si forte voles effingere formam,
Aut trinis paribus facies quum membra trigonis. Ausonius parum recte corripuit in Ternario, 50.
Per trinas species trigonorum linea currit.

Trĭgōnus, a, um. Adj. Triangularis. Manil. lib. 2. 276.
Et quæcunque tamen dicuntur signa trigona. Ibidem,
— licet ergo signa trigona
Dicantur, partes non servant illa trigonas.

Trigonĭcus, a, um. Adj. Idem. unde Trigonica radiatio apud Julium Firmicum lib. 2. cap. 32. & rursus lib. 3. cap. 1. & cap. 3.

Trigonālis, e. Adj. Forma tribus lineis constans, Ad trigona pertinens. De pila trigonali est epigramma Martial. lib. 14. 51. V. pila.

Trigonŏmetria, æ. f. [τριγωνομετρία] Ars triangulos mensurandi.

Trĭhōrium, i. n. Spatium trium horarum. Auson. Epist. 4. 62.
Nec duraturi post bina trihoria corvi. Corvi autem pisces sunt.

Trĭjŭgis, e. Adj. Auson. Epist. 8. 6.
Vel cisio trijugi si placet insilias.

Trĭlĭbris, e. Adj. [τρίλιτρος] Quod est trium librarum. Hor. 2. Serm. 2. 33.
— laudas, insane, trilibrem
Mullum.

Trĭlinguis, e. Adj. [τρίγλωσσος] Qui tres linguas habet, vel per metonymiam. Qui unum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Hor. 2. Carm. 19. 31. De Cerbero.

Trĭlex, vel Trilix, īcis. [τρίμιτος, Gl. L. G. & G. L] natura Adjectivum est. Trilices vestes, Quæ ex tribus liciis versicoloribus constant.
Interdum pro Triplici ponitur. Virg. 3. Æn. 467.
Loricam consertam hamis, auroque trilicem. Valer. 3. Argon 199.
Per clypei cedentis opus, partemque trilicem. [In Gloss. Latinogræc. Triplex, τρίμιτος. Nisi error est, & Trilex scribendum.

Trĭlōris, e. Adj. Vopisc. in Aurel. 46.

Trĭmacrus, a, um. Adj. [τρίμακρος] Pes constans ex syllabis tribus longis, ut, Virtuti.

Trimatus, V. trimus, in tres.

Trĭmembris, e. Adj. Hygin. Fab. 30. Filium trimembrem uno telo interfecit.

Trĭmestris, e. Adj. [τρίμηνος] Quod est trium mensium. Plin. lib 7. cap. 15. Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere exsistit, & trimestri spatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimestres aves, ut turdi.
Trimestres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimestres annorum cælique vices. Auson. in Ternario 24. h. e. Quatuor anni partes, quarum singulis terni menses tribuuntur.

Trĭmenstruus, a, um. Adj. [τριμηνιαῖος] Gloss Græcolat.

Trĭmĕter, tri. [τρίμετρον] Tria habens metra. Versus trimetri, Qui tres habent mensuras, hoc est sex pedes. Unde & a Latinis dicuntur Senarii: suntque vere Iambici, id est pedem ultimum semper habent iambum. Hor. de Arte Poet. 252.
— hic & in Acci
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De Spondeo loquitur in carminibus Iambicis.

Trimeteria, æ. f. ut, Æsopia trimetria. Auson. Epist. 16. 78.

Trĭmŏdia, æ. f. Trium modiorum mensura. Plin. lib. 33. cap. 1. Neque enim aliter potuisset trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & feminino genere a Columella usurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulum hodie retinemus in eo infundibulo, quod in moletrinis fruges molæ transmittit. Tremodiam enim vocamus. Nomen factum est a mensura trium modiorum. Hoc nomine offensi emendatores, feminino genere expuncto, neutrum formavere, vel deformavere potius finceram scripturam. Hæc Turneb. Adverf. 6. 22.

Trimodium, i. n. Idem. Plaut. Men. prol. 15.
Nunc argumentum vobis demensum dabo,
Non modio, neque trimodio, verum ipso horreo. V. super. dict.

Trimodius, a, um. Adj. Columel. lib. 12. cap. 50. De apparatu olivitatis, Tum scalæ, corbulæ, decemmodiæ, trimodiæ satoriæ, quibus districta bacca suscipitur.

Trimormus, a, um. Adj. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Idem quod Triformis. [An Trimorphus scribendum?

Trinĕpos, ōtis. m. [τριμωνὸς, Gl. G. L.] Abnepotis filius: quod sit post tres a nepote. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus. l. 10. §. 9. Trinepos, trineptis: hi sunt filii filiæve abnepotis, abneptis.

Trinoctium, i. n. [τρίνυκτον, Gl. G. L.] Tres noctes. Gell. lib. 3. cap. 2. Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex xii tabulis deberet.

Trinoctiālis, e. Adj. [τρινύκτιος] Martial. lib. 12. 74.
— sed ipse divûm
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem.

Trinōdis, e. Adj. [τρικόμβιος] Trium nodorum: ut, Clava trinodis. Ovid. 4. Epist. 115.
Ossa mei fratris clava perfracta trinodi. Idem 1. Fast. 575.

Trinōdo, āre. Plin. Tres nodos facere.

Trinundĭnum, i. n. [τρίτη ἐκκλησία, τρίτη πανήγυρις] sive Trinum nundinum, dicebatur Dies tertiarum nundinarum, qui prædici antea solebat, ut notior esset universis. Idem enim est dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc est in tertias nundinas. Sunt qui putent Trinundinum esse Trium dierum spatium ad habenda comitia, creandorum magistratuum causa. Sed Festus scribit nefas esse nundinis agi cum populo, quod est populum ad concilium aut comitia vocare. Alii non pro Trium dierum spatio, sed pro Loco accipiunt, quod tribus in locis uno die fierent comitia, aut tribus diebus uno in loco celebrarentur, ut vult Valla 3. 5. Liv. 3. 35. Postquam vero comitia Decemviris creandis in trinundinum indicta sunt. Alii legunt, In trinum nundinum. Cic. pro Domo 41. Si quod in ceteris legibus trinundinum esse oporteat, id in adoptione satis est trium esse horarum. Quintil. lib. 2. cap. 4. Sive non trino forte nundino promulgata, sive non idoneo die.
Petere trinum nundinum. Cic. 16. Fam. 12.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Philipp. 8. V. Pitisc. Lex.

Triobŏlum, i. n. [τριόβολος] Tres obolos valet. Alio nomine Hemidrachmium dicitur. Senos enim obolos drachma efficit, ut auctores sunt Plinius & Pollux, & alii. Trioboli nota ab altera parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habebat; quam illi glauca appellant. Ex quo factum putat proverbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut. Bacch. 2. 3. 26. Negare sese debere tibi triobolum.
Abjudicare ab suo triobolum. Plaut. Rud. 5. 2. 43.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretii. Plaut. Pœn. 1. 2. 168. Triobuli hominem vocat, ut Nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi.

Triobolāris, e. Adj. [τριοβολιμαῖος] i. e. Vilis, & vix pretii trium obolorum.
Dicuntur & Diobolares homines.

Triophthalmus, i. m. [τριόφθαλμος] Lapis in Sicyonia nascens, qui trium oculorum effigiem præ se fert, auctore Plin. lib. 37. cap. 11.

Triōpis, [τριωπὶς] Monilis species, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib. 5. cap. 16.

Triorchis, is. m. [τριόρχις] Avis est ex accipitrum genere a testium numero, dicta Latinis Buteo. Plin. lib. 10. cap. 8.
Triorchis, item herba, Tertium centaurii genus. Plin. lib. 25. cap. 6.

Tripālis, e. Adj. Tripales vites dicebantur, quæ tribus palis sustinebantur.

bantur. Varro apud Non. 3. 171. Quid to? non vides in vineis, quod tria pala habeant, tripales dici?

TRĬPARCUS, a, um. Adj. [τριπφανδίμος] Valde parcus. Plaut. Perf. 2. 3. 14.

Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos, avides, aridos,
Bene admordere, &c.

TRIPARTĬTUS, sive TRIPERTITUS, a, um. Adj. [τριμερής, Gl. L. G. & G. L.] Quod in tres partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 7. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimanda est, &c.

Causa tripertita. Cic. 5. Verr. 13.

Orario tripartita. Cic. ad Quir. post redit. 16. Cujus oratio fuit, quemadmodum accepi tripertita. Primum vos docuit, &c.

Philosophia tripertita. Senec. Epist. 89.

Ratio bonorum tripartita. Cic. 1. Acad. 19.

Tripertita, substantivum, pro Libri titulo. Pomponius in l. 2. §. Deinde Sex. Ælius. D. de orig. jur. Sextum Ælium etiam Ennius laudavit: & exstat illius liber, qui inscribitur Tripertita, qui veluti cunabula juris continet. Tripertita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præposita, jungitur interpretatio, deinde subtexitur legis actio.

TRIPARTITO, sive TRIPERTITO, Adv. [τριμερῶς, Gl. G. L.] In tres partes. Cic. 5. Tusc. 40. At diffidat necesse est, qui bona dividit tripartito. Liv. 21. 7. Urbem tripertito aggreditur.

TRĬPĂTĬNUM, i. n. Plin. lib. 35. cap. 12. Atque ut luxu auctoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia. Una erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis: inclinatis jam scilicet moribus, ut tamen eos præferre Græciæ etiam philosophis possimus.

TRIPECTŎRUS, a, um. Adj. Tria habens pectora. ut, Tripectora vis Geryonæ. Lucret. lib. 5. 28.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai? Alii legunt,
Quidve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuisse tricorporem.

TRIPĔDO, [τριποδίζω] āre. Gloss. Græcolat.

TRIPES, ĕdis. m. [τρίπους, Gl. L. G.] Quod tres pedes habet. Martial. lib. 12. 28.

Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liv. 40. 2. Simul procuratum est, quod tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.

Mensa tripes. Hor. 1. Serm. 3. 13.

Tripes ferreus, Πυριστάτης. Gloss. Latinogræc. [Ubi substantivum est.

TRIPĔDĀLIS, e. Adj. [τριποδιαῖος] a Tripes; Quod tres pedes longitudinis habet. Plin. lib. 27. cap. 12. Medion folia habet iridis sativæ, caulem tripedalem.

Tripedalis latitudo. Varro 3. de R. R. cap. 9. & Plin. 17. 22.

Tripedalis parma. Liv. 38. 21.

TRIPEDĀNEUS, a, um. Adj. Idem. [τριποδιαῖος] Cato R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Plin. lib. 27. cap. 12. Varro de R. R. 3. 9.

TRIPTŌTUM, [τρίπτωτον] Nomen dicitur quod tribus duntaxat casibus declinatur, ut Opis, opem, ope. V. Isidor. 1. 6. & Grammat. Diomed. 1. & Priscian. 5.

TRĬPŪS, ŏdis. m. vel TRIPŎDA, æ. f. [τρίπους] dicitur Omne quod habet tres pedes. Tripodes erant Mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades vaticinabantur, ut ait Servius. V. Diod. Sicul. 16. 26. Plin. lib. 34. cap. 3. Ex ære factitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicabantur. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Ex eo igitur & Lisyro est is Hercules, quem concertavisse cum Apolline de tripode accepimus. [In Gloss. Græcolat. convertitur Cortina. q. V. f. l.

Tripodas sentire; i. e. Quiddam revelatum ab Apollinis Oraculo percipere. Virg. 3. Æn. 360.

Sacri tripodes. Virg. 5. Æn. 110.

Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia non facile succumbant. Virg. 9 Æn 265.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Hor. 4. Carm. 8. 3.
Donarem tripodas, præmia fortium
Grajorum.

TRIPŎDIUM, i, n. [τριπόδιον, Gl. G. L.] Diminutivum a Tripus. [Ridicule Voss. Tripedium legebat, & pro Tripudio dictum putabat.

TRĬQUETRA, æ. f. vel TRIQUETRUM, i. n. sec. c. [τρίγωνον] Figura triangularis, quæ est ut Delta Græcorum, Δ. Plin. lib. 2. cap. 15. Postea radiorum ejus contractu teguntur, & in triquetro a partibus centum viginti stationes maturinas faciunt. Lucret. lib. 4. 657.

Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est.

TRIQUĒTRUS, a, um. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam habet. Cæs. 5. Bell Gall. cap. 13. Insula natura triquetra: cujus unum latus est contra Galliam, &c.

Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus. Columel. lib. 5. cap. 2.

Triquetra, Sicilia dicta est a tribus promontoriis Peloro, Pachyno, Lilybæo. Triquetram autem dictam esse quasi Triquedram a tribus sedibus indicat Quintil. lib. 1. cap. 6. Dicitur & Θρινακία a Græcis, quasi τρινακρία: seu a Thrinaco quodam Siciliæ Tyranno. Lucret. lib. 1. 718.

Insula quem Triquetris terrarum gessit in oris. i. e. Siculis.

Tellus Triquetra Hor. 2. Serm. 6. 55. i. e. Sicula, quod in tres partes, id est promontoria, diducta sit, vel quadras, inquit Porphyrio. [V. Plin. 3. 8. pr.

TRĬRĒMIS, is. f. [τριήρης, Gl. G. L.] Navis tres remorum ordines habens. Cæs. 2. Bell. Civil. 6. Appulsaque ad proximum litus trireme constrata, & in litore relicta, pedibus Adrumerum profugerat. Cic. 7. Verr. 43. Navem vero Cybeam maximam, triremis instar, pulcherrimam atque ornatissimam.

Ærata triremis. Hor. 3. Carm. 1. 39.

Bellatrix triremis. Claud. 6. Cons. Hon. 135.

Validæ triremes. Lucan. lib. 3. 529.

TRĬSÆCLĬSĔNEX, is. m. Senex trium sæculorum. Ita vocatur Nestor a Nævio apud Gell. 19. 7.

TRISCHŒNUS, a, um. Adj. [τρίχοινος] Plin. 5. 24. Mensura trischœna; i. e. Quæ ter sexaginta stadia complectitur.

TRISCURRIA, ōrum. n. pl. Maximæ scurrilitates, a Tris & & Scurra: nam Tris & Ter pro superlativo Græci ac Latini usi sunt: unde, Trifurcifer, & Triveneficus apud Plautum; i. e. Maximus furcifur, Maximus veneficus. Juven. 8. Sat. 190.

Qui sedet, & spectat triscurria patriciorum. h. e. Nobilium facta maxime scurrilia.

TRISMĔGISTUS, i. m. qui etiam [Ἑρμῆς τρισμέγιστος] Mercurius, quasi Ter maximus dictus, vel Valde maximus, qui fuit nepos majoris Mercurii quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum adferunt occidisse Argum, Ægyptiisque præfuisse; & leges litterasque tradidisse: sed litterarum characteres, animalium arborumque figuras habuisse. Hic condidit urbem, quam a se Hermopolim nominavit. Dictus est autem Trismegistus, quod & philosophus maximus, & sacerdos, & maximus denique rex fuerit. Consueverunt enim Ægyptii ex omni philosophorum numero sacerdotes, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem ut philosophus sapientia, ita religione sacerdos excelluit, ac mox in imperio administrando superiores omnes reges superavit. Hic primus a Physicis ad divinorum speculationem se erexit. Primus de majestate Dei, de Dæmonum ordine, animarumque mutationibus sapientissime disputavit. Scripsit multa volumina, quibus arcana mysteria & oracula panduntur. Non enim ut philosophus solum, sed ut Propheta futura sæpe prædixit. Hæc ex Diodoro Siculo. conf. Lactant. 1. 6. & 9.

TRISPASTUS, i. m. [τρίσπαστος] Trochlea per tres orbiculos circumvoluta. Vitruv. 10. 3.

TRISTĔGA, ōrum. n. pl. [τρίστεγα] Trium contignationum ædificia, sive tres contignationes. Hieronymus lib. 1. adversus Jovinianum vertit Tricameratum. Alcim. 4. 245. [Vulgat. Interp. Actor. 20. 9. ἀπὸ τῆς τριστέγου reddit De tertio cœnaculo. Mallem, De tertio tabulato. Schol. Juven. ad illud Sat. 3. 199. — tabulata tibi jam tertia fumant. Superiora, inquit, tecta & tristega. Gloss. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, στέγασις, Tignacio.

TRĬSULCUS, a, um. Adj. [τρίσχιζος, Gl. L. G. & G. L. τρίσχιζος, τριαύλαξ, L. G.] i. e. Trifidum; hoc est tres acies habens & a tribus partibus scindens.

Fulmina trisulca. Senec. Herc. OEth. 17.

Ignibus trisulcis armata dextra Jovis. Ovid. 2. Met. 848.

Linguis micat ore trisulcis. Virg. 2. Georg. 439.

Tela trisulca Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.

TRĬTĂVUS, i. m. [τρίπαππος, Gl. G. L.] Plaut. Perf. 1. 2. 5.

Pater, avos, proavos. abávos, atavos, tritavos. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus affinitatis, Tritavus autem is est patris & matris atavus, avi vel aviæ abavus, proavi vel proaviæ proavus, abavi vel abaviæ avus, atavi vel ataviæ pater, dictus quasi tertius avus.

TRIVĔNĒFĬCUS, i. m. & TRIVENEFICA, æ. f. Maxime veneficus. Plaut. Aul. 1. 2. 8.

Mirum, quin tua nunc me causa faciat Juppiter
Philippum regem, aut Darium, trivenefica.

TRIVERBĔRO, ōnis. m. [κεφτεικὸς ἐν πληγαῖς] Gloss. Cyril. Verberibus obduratus.

TRĬVIUM, i. n. [τρίοδος, Gl. L. G. & G. L. τριόδια, pl. G. L.] Locus e quo trium viarum iter fieri potest, vel Spatium quod est inter tres vias, quemadmodum Quadrivium, Locus, in quem permulti propter tot viarum concursum affluere solent. Catul. [Nisi error.

Omnibus in triviis vulgetur fabula passim. Cic. 1. de Lege Agrar. 7. Ut in atriis auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitis auctionentur.

Arripere maledictum ex trivio. Cic. pro Muren. 13.

Trivia erant etiam rusticorum sacris attributa; nam illic oves cædebantur, & serta appendebantur. Tibul. lib. 1. 1. 12.

Nam veneror: seu stipes habet desertus in agris,
Seu vetus in trivio florea serta lapis.

In trivio esse consilii, i. e. Incertum esse, quid consilii capias. V. Erasmi Chil.

TRIVIA, æ. f. [Τριοδῖτις, ἡ Ἑκάτη, Gl. G. L.] dicta est Diana, quod triviis præesset, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg. 4. Æn. 511.

— tria virginis ora Dianæ. Ovid. 4. Æn. 511.
Ora vides Hecates in tres vergentia partes,
Servet ut in ternas compita secta vias.

Ara Triviæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 71.

Sacerdos Triviæ. Virg. 6. Æn. 35.

Potens Trivia. Valer. 3. Argon. 321.

Virgo Trivia. Lucret. lib. 1. 85.

TRIVIĀLIS, e. Adj. Quod in trivio fit, vel quo in triviis utebantur. ut, Verba trivialia, i. e. Inculta, & parum elegantia. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 5. Tum ne usquequaque scholasticus existimaretur, circumcise ac sordide, & tantummodo verbis trivialibus egit.

Carmen triviale. Juven. 7. Sat. 55.

Trivialis lingua, Vulgaris, qua in triviis, pueri grammaticam discentes utebantur.

Scientia trivialis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed in verbis quoque quis est adeo imperitus, ut ignoret genera, & qualitates, & personas, & numeros? Litterarii pæne ista sunt ludi, & trivialis scientiæ.

TRIVIALITER, Adv. quod significat Passim. Arnob. 7. Infantes parvuli, trivialiter & populariter instituti.

TRIVIĀTIM, Adv. Per trivia. Mart. Capel. lib. 1. Cum id loquax triviatim dissultaret humanitas.

TRIVIALITAS, ātis, f. Pontanus de Sermone pag. 401. H. St.

TRIUMVIR, īri. m. [εἷς τῶν τριῶν ἀρχόντων] Nomen magistratus Romani, quem tres collegæ administrabant.

Οἱ τρεῖς ἄνδρες. Dio. lib. 47. p. 231. Par. Vide TREVIRI, puto dictum pro Triumviri; an differt etiam? H. St. Sejuncta utraque dictio est. in Lugd. nec hic conjungi commode potuit. Gloss. Latinogræc. Triumvir, παραφύλαξ, τριανδρικός. Prius de Capitali Triumviro accipimus, posterius Adj. videtur & Triumvirale reddens. Nisi potius ipse Triumviratus.

Triumviri ecquando nisi per XXXV tribus creati sunt. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Triumviri plurimi fuere; ut Agrarii, qui colonis agros dividebant. Liv. 3. 1. Triumviros agro dando creat. Idem 8. 16. Triumviros coloniæ deducendd agroque dividendo creaverunt.

Capitales Triumviri (inquit Pompon. De orig. juris. l. Necessarium. §. Eodem tempore) constituti sunt, Qui carceris custodiam haberent: ut quum

quum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Valer. lib. 5. cap. 4. De amore filiæ erga matrem. Tam admirabilis spectaculi novitas ab ipso custode ad Triumvirum, a Triumviro ad Prætorem, a Prætore ad concilium judicum perlata. Cic in Orat. 156. Planeque Duorumvirorum judicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus judicandis dico nunquam. Liv. 25. 1. Incusati graviter a senatu Ædiles, & Triumviri capitales.

Triumviri locorum publicorum reficiendorum. Liv. 25. 7. Creati sunt triumviri reficiendis ædibus Fortunæ, &c.

Epulones triumviri. Liv. 33. 42. Romæ eo primum anno triumviri epulones facti C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, & P. Porcius Lecca. His triumviris, item ut pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ jus.

Monetales triumviri. V. MONETA.

Mensariis triumviri. Liv. 23. 21. extr. Triumviri mensarii rogatione M. Minucii Tr. pl. facti. Hi Mensariis, seu nummulariis, & monetæ forsan cusoribus præerant. conf. Idem 24. 18.

Nocturni triumviri. Tacit. Triumviri nocturni, quod ad incendium in sacra via ortum tarde venerant, a Tribuno plebis die dicta, damnati sunt. Conf. Liv. 9. 46.

TRIUMVIRĀTUS, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν τριῶν] Ipsum Triumvirorum officium. Cic. de Clar. Orat. 117. Qui quidem in triumviratu judicaverit contra P. Africani avunculi sui testimonium.

TRIUMVIRĀLIS, e. Adj. [τριανδρικός] Hor. Epod. 4. 11.

Sectus flagellis hic triumviralibus
Præconis ad fastidium.

Supplicium triumvirale. Tacit. 5. Ann. 9.

TRESVĬRI, vel TRĒVIRI, ōrum. m. pl. [οἱ τρεῖς] Idem quod triumviri. Plaut. Amph. 1. 1. 3.

Quid faciam nunc si tresviri me in carcerem compegerint.

Treviri etiam dicebantur, qui & Triumviri. Hoc satis indicat Ciceronis jocus 7. Fam. 13. sub finem, Treviros, inquit, vites censeo: audio Capitales esse: mallem Auro, argento, ære essent: sed alias jocabimur. Quo in loco Treviri, & Capitales, in ambigui genere sunt posita, nam quum videatur monere illum, qui tum in Gallia esset cum Cæsare, ut vitet Treviros Galliæ populos, qui bellicosi, eoque capitales sint: ludit cum in Trivirorum, tum in Capitalium verbo. Erat enim Romæ magistratus Triumviri capitales: qui etiam Treviri dicebantur. Sed quoniam hoc ipsum Triumvirûm nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum essent etiam apud Romanos Triumviri pecuniæ cudendæ: quos ita inscribebant, A. A. A. F. F. hoft est, Auro, Argento, Ære, Flando, Feriundo, ut in nummis antiquis adhuc visitur: jocatur iterum in hoc verbo, luditque Cicero bellissime, addens, Mallem Treviros istos esse pecuniosos, quam bellicosos: ut Cæsare eos vincente, tu ditesceres. Itaque insert, Mallem esse Treviros auro, argento, ære, quam scilicet Capitales. Triumviros autem Treviros solitos dici, Livius satis locuples testis esse potest lib. 40. 29. pr. Colonia Gravisca eo anno deducta est in agrum Hetruscum, de Tarquiniensibus quondam captum: quina jugera agri data. Treviri deduxerunt, C. Calpurnius Piso, P. Claudius Pulcher, C. Terentius Istra. Sic legit Bembus. Meus tamen Livius habet Triumviri, proinde consulendi sunt veteres manuscripti.

TRIUNCIS, vel TRIUNX, m. [τριύγκιον] a tribus unciis dicebatur Quadrans. Unde Triuncium, quod trium unciarum est Plin. lib. 33. cap. 3. Quadrans antea triuncis vocatus, a tribus unciis. Gloss. Græcolat. τριύγκιον, Quadrans. V. TERUNCIUS supra.

TRESSIS, is. m. [τριόβολον] Tripondium, nummus æneus pretii & ponderis trium assium, communi nota insignitus. Varr. de L. L. 8. 49. Tressis ex tribus æris; quod sic pro assibus nonnunquam æs dicebant antiqui. Itaque pro Levi pecunia usurpabant, velut apud Pers. 5. Sat. 76.

— hic Dama est, non tressis Agaso. Cic. 5. Att. 20.

Mancipia venibant Saturnalibus tressis. In antiquis codicibus legitur Tertiis. V. Gronov. de Pecun. vet. 1. 8. & 3. 12. Hotman. Antiq. Roman. 4. 1. 13.

TRĔDĔCIM, n. indecl. [τρισκαίδεκα] XIII. Liv. 36. 45. Tredecim captis navibus.

TREDECIES, Adv. [τρισκαιδεκάκις] pro Ter & decies. Cic. 5. Verr. 148. Tu ex pecunia publica HS tredecies scribam tuum, permissu tuo, quum abstulisse fateare, aliquam tibi ullam defensionem putas esse?

TRĪGINTA, [τριάκοντα, Gl. G. L.] indecl. nomen numerale. Virg. 3. Æn. 301.

— inventa sue ilicibus sus,
Triginta capitum fetus enixa, jacebit.

TRĪCIES, Adv. [τριακοντάκις] a Triginta, pro Trigecies. Liv. 28. 9. Pecuniæ in ærarium tulerunt sestertiûm tricies, octoginta millia æris. Cic. 3. Verr. 95. His nominibus solis Cn. Dolabellæ HS ad tricies litem esse æstimatam.

Tricies octies centena viginti quinque millia. Plin. lib. 4. cap. 16.

Tricies quater centena quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 108.

TRĪGĒSĬMUS, a, um. [τριακοστός] Adj. Numerale ordinis. Cic. de Senect. 19. Cujus a morte jam tertius & trigesimus est annus.

TRICĒSIMUS, a, um. Adj. Idem. Cic. 2. Off. 29. Tricesimo anno post, &c. Et in Epist. 12. 2. Tricesimo post die. Plin. lib. 17. cap. 23. Ante tricesimum sextum mensem attingi falce vetantur. Hor. 1. Serm. 9. 69.

— hodie tricesima sabbata.

Tricesimo quoque die. Cic. 6. Att. 6.

TRICĒNI, æ. a. [τριάκοντα] Adj. plur. num. a Triginta, G littera in C mutata: sicut pro Vigeni, Viceni. Plin. lib. 9. cap. 3. Anguillæ quoque in Gange amne tricenos pedes. Ibidem cap. 36. Latent sicut murices circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martial. lib. 1. 44.

Tricena mensura. Columel. lib. 3. cap. 3. At si qui cum scientia sociaverint diligentiam, non, ut ego existimo, tricenas, vel quadragenas, certe: sed, ut Græcinus, minimum computans, Licet, inquit, amphoras viaenas percipiant ex singulis jugeribus.

Tricenis tauris. Hor. 2. Carm. 14. 5.

Pedes triceni. Auctor ad Heren. lib. 3. 126. Intervalla locorum mediocria placet esse, fere paulo plus, aut minus, pedum tricenûm. Treceni, vide in TRECENTI.

TRICĒNĀRIUS, a, um. Adj. [τριακοντάϊκος] Trigesimus. ut, Tricenariæ vites. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. Nonne item in agro Faventino, a quo ibi tricenariæ appellantur vites, quod jugerum tricenas amphoras reddat?

TRĔCENTI, æ. a. [τριακόσιοι] CCC. A Tres & Centum: Adjectivum plurale, pro Ter centeni. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Pers. 3. 3. 6. — trecentis versibus

Tuas impuritias loqui nemo potest.

Catenæ trecentæ cohibent Pirithoum. Hor. 2. Carm. 4. 79.

In Gloss. scriptum est Tricenta.

TRECENTENI, æ, a. Adj. Idem. Columel. lib. 5. cap. 2.

TRICENTĒNI, æ. a. aliud Adj. [τριακόσιον] Idem quod Treceni, scil. CCC. Columel. lib. 5. cap. 2. Quoniam sex latera sunt, quæ consummata fiuni duo millia tricentena æ quadraginta.

TERCĒNI, æ, a. pl. [τριακόσιοι, Gl. G. L.] Numerale distributivum. Liv. 31. 16. Attalus trecenos tantum milites in præsidium, Rhodii quadriremem unam ex classe, quum ad Tenedum staret, miserunt. Alii legunt Trecentos. Idem 8. 8. Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus in singulas legiones trecenis.

TRECENĀBIUS, a, um. Adj. Inscript. apud Fabret. p. 634. NVMISIENA. A. NVMISIENO. GALLO. TRECENARIVS.

TRECENTĒSIMUS, a, um. Adj. ordinis. Valer. Max. 8. 13. 6. Annus trecentesimus.

TRECENTIES, Adv. [τριακοσιάκις] Catull. 27. 15.

Ducenties comesset aut trecenties.

TRICENTIES, Adv. [τριακοσιάκις] Martial. lib. 3. 22.

Dederas, Apici, bis tricenties ventri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

TRĒVĔRI, sive TREVĬRI, [τρεβῆροι] Galliæ Belgicæ populi, vetusti sane, nomenque retinentes, nec pristinæ cedentes famæ: apud quos insignis olim cognoscendarum causarum populi Rom. Curia, Trevitorum cognominata, cujus in Floriano meminit Vopiscus. cap. 5. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Nerviis, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus, id est Metensibus, & Rheno fluvio, usque in pontem, quo Cæsar trajecit exercitum, quæ pars est nunc Coloniensis diœcesis. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 37. Et legati ab Heduis & Treviris veniebant.

Singulari numero usus est Lucan. lib. 1. 441.

Tu quoque, lætatus converti prælia, Trevir.

τρεβῆροι. Vide Dionem. H. St. Straboni τρεβῆροι, Ptol. τρεβιροί. Male Cæsaris metaphrastes, 1. de Bell. Gall. 37. pr. τρεβίροι. Primam enim sine controversia producit, nec diphthongum recipit.

Trevir, Appellativ. V. dict. TRES ad fin.

T R I

TRIB. Tribunus, Tribus. TRIB. COH. Tribunus cohortis; COHH. cohortium; Pl. plebis; LEG. Il. legionis secundæ; ML. vel MIL. militum. TRIB. POT. Tribunitia potestas.

TRIAMBI, inquit Festus, dicebantur, Qui terni ex proscenio loquebantur.

TRIANGULARIS, TRIANGULUM, TRIANGULUS, TRIARII, V. in TRES.

TRIĀRIUS, i. m. [τριάριος] Magnus orator, cujus meminit Cic. de Clar. Orat. 266. Me quidem admodum delectabat etiam Triarii in alia ætate plena litteratæ senectutis oratio: quanta severitas in vultu, quantum pondus in verbis, quam nihil non consideratum exibat ex ore? Tum Brutus Torquati & Triarii mentione commotus, utrumque enim eorum admodum dilexerat, Nae ego, inquit, (ut omittam cetera, quæ sunt innumerabilia) de duobus istis cum cogito, doleo nihil tuam perpetuam auctoritatem de pace valuisse: nam nec istos excellentes viros, neque multos alios præstantes cives Resp. perdidisset. Idem 4. Att. 15. Scaurum Triarius reum fecit.

TRIAS, V. TRES.

TRIBALLI, [τριβαλλοί] Epiri populi, Dardanis oppositi, & Mœsiæ gentibus, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 1. V. TRALLI.

TRĪBAS, ādis. f. [τρίβας] Mulier, quæ in sexum suum libidinem exercet. τρίβω idem valet quod Frico, tero. Tribades itaque dici possunt Latine Fricatrices, de quibus Juven. 6. Sat. 310.

Inque vices equitant, & luna teste moventur. ut altera scilicet alteram ineat. Hoc libidinis portentum describit Martial. lib. 1. 91. in Bassam tribadem. Id sceleris primo instituisse dicuntur Lesbiæ mulieres. Unde apud Aristotelem λεσβίζειν id agere est. Talis fuit Sappho, ut ipsa fatetur: & propterea dicitur ab Hor. 1. Epist. 19. 28. Mascula Sappho. Phæd. 4. 14. 1.

Rogavit alter, tribades & molles mares,
Quæ ratio procreasset, &c.

Est etiam tribas Græcis fabrile instrumentum. V. Tritorium in TERO.

TRĪBŌCI, m. pl. [τρίβοκοι] Populi Germaniæ, nunc Alsatii dicti. V. Cæs. Bell. Gall 1. 51. Plin. 4. 17. Tacit. de Germ. 28. 7. [Nomen varie scribitur.

TRĪBŌN, ōnis. m. [τρίβων] vel TRIBŌNIUM, i. n [τριβώνιον] Pallium tritum. Auson. Epigr. 53. 1. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 4. 14.

TRĪBŌNIĀNUS, i. m. [Τριβωνιανὸς, ἢ Τριβωνιανὸς] (ait Suidas) natione Græcus, cum omnis religionis contemptor erat, tum vero in primis a Christiana fide abhorrens. Assentator & fraudulentus: ut qui Justiniano principi persuaserit, mortem eum non oppetiturum esse, atque in cælum cum carne assumptum iri. Quæstor Justiniani fuit, tanta vi ingenii præditus, ut doctrina præstantissimus evaserit, ac nulli ævo suo secundus. Ceterum avaritiæ eousque indulgens, ut lucro venale jus habendum semper duxerit. Nam & leges quotidie ferme sordida mundinatione antiquare identidem ferreque instituerat, ut cuique commodum esset. Hic quum diu post honorem adeptum supervixisset, morbo tandem interiit, nihil prorsus molestiæ a quoquam unquam passus. Erat enim sermone blandus, & alias suavis: avaritiæ quoque morbum doctrinæ præstantia facile obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

TRIBRACHUS, V. TRES.

TRIBUARIUS, V. TRIBUS.

TRIBULA, TRIBULARIUM, TRIBULATIO, TRIBULATUS, V. TERO.

TRIBULIS, V. TRIBUS.

TRIBULO, TRIBULUM, V. TERO.

TRĪBŬLUS, i. m. [τρίβολος, ἄκανθα, Gl. G. L.] Sentes, Spinæ genus, a femina

femine triangulari dictum: vel quod cuspidatum trifariam feriat. Ovid. 5. Met. 486. —lolium tribulique fatigant
Triticeas messes. Plin. lib. 18. cap. 27. Nam lolium & tribulos & carduos, lappasque non magis quam rubos, inter frugum morbos potius quam inter ipsius terræ pestem numeraverim. Virg. 1. Georg. 153.
Tribuli, Machinulæ ferreæ. V. MUREX.
Gall. *Chausstrape*. H. St.

TRIBULŌSUS, a, um. Adj. Asper, spinosus. Sidon. 1. Epist. 7. Dissimulatio tribulosissima.

TRĬBŪNAL, ālis. n. [βῆμα, ἐπὶ ἄρχοντος, Gl. L. G. & G. L.] Locus excelsus, in quo residebat qui jus tribubus redderet. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullius inopiam ac solitudinem non modojillo populari accessu ac tribunali, sed ne domo quidem & cubiculo esse exclusam.
Tribunale quidam dici volebant. Vide CERVICAL. Vide & quæ scripsi Appendice ad Varr. cap. 21. H. St. Factum per apocopen, ut fere reliqua in *al* terminata, ex Adj. Tribunalis, e. Græcis junioribus dicitur τριβουνάλιος. V. Suid. & Voss. Lex Etymol.
Tribunal est proprie Sedes tribuni, ut Papias exponit, hoc est, solium sive locus sublimior, ubi is jus dicit.
Tribunal qua forma fuerit, Vitruvius lib. 5. cap. 1. docet, de basilica Julia loquens, quam ipse architectatus erat: in basilicis enim fere jura reddebantur. In ea basilica ædem Augusti fuisse dicit, & in ea tribunal. Verba autem ejus hæc sunt, Item tribunal est in ea æde hemicycli schematis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte est intervallum pedum quadraginta sex: introrsus curvatura pedum quindecim: uti eos, qui apud magistratus starent, negotiantes in basilica ne impedirent. Quibus verbis Vitruvius significat formam illius tribunalis, non semicircularem fuisse, sed arcuatam. Non enim justi ambitus plenique centri hemicyclium illud fuisse: sed ita modulatum, ut in fronte, (id est, ut mathematici dicunt) in chorda, sex & quadraginta pedes: introrsus vero, id est in linea perpendiculari, quæ quasi sagitta est in arcu, quindecim pedes pateret. Si enim justum, plenumque hemicyclium fuisset: linea hæc perpendicularis trium & viginti pedum esset introrsus: quæ media pars est diametri. Propterea schema vocavit Vitruvius curvatura hemicyclio minore formatum. Ex prædictis apparet magnificum aspectum tribunalis fuisse: nec immerito majoribus judicibus assignatum. Erat enim tribunal Consulum, Prætorum, Præfecti urbis, Proconsulum, & Præsidum in provinciis, & Imperatoris in castris, quod cæspiritium dicebatur. Plin. in Paneg. 56. Decora facies Consulis: multa post sæcula tribunal viridi cæspite exstructum: nec fascium tantum, sed pilorum signorumque honore circumdatum. Subsellia vero (ut in Ciceronis Divinationem 48. ait Pedianus) sunt Tribunorum, Triumvirorum, Quæstorum, & hujusmodi minora judicia exercentium: qui non in sellis curulibus, nec tribunalibus, sed in subselliis considebant. Budæus.
Aurelium tribunal. Cic. Post. redit. ad Quir. 13. Ego cum homines in tribunali Aurelio palam conscribi, &c. Fuit autem hoc tribunal in foro Romano.
Castrense tribunal, in quo posita fuit sella castrensis & curulis. Fuit suggestus editior ex cæspite constructus, in quo sella curuli posita Imperator aut jus dicebat, aut exercitum alloquebatur. Tacit. 1. Ann. 18. Simul congerunt cæspites: exstruunt tribunal, quo magis conspicua foret sedes. conf Turneb. Adverf. 12. 7.
Sublime tribunal. Claud. 1. in Eutrop. 311.
Pro tribunali agere. Cic. 3. Fam. 8. Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, & nonnullis in conviviis intelligi potuisse.
Citare de tribunali. V. CITO.
Complere tribunal. Cic. de Clar. Orat. 289. Volo hoc oratori contingat, ut cum auditum sit eum esse dicturum, locus in subsellis occupetur, compleatur tribunal, &c.
Prætor de sella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr. 94.
Nummarium tribunal, Judex venalis. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 9.
Turpe tribunal. Ovid. 1. Amor. 10. 40. Sed aliter distinguitur.
Tribunale legitur apud Tertull. adv. Marc. 4. 7.

TRIBUNATUS, V. TRIBUNUS.

TRIBUNIANUS, V. TRIBONIANUS.

TRĬBŪNUS, i. m. [δήμαρχος, Gl. L. G. & G. L. φύλαρχος, L. G.] a Tribus: dictus quod primum in tres partes divisus erat Populus Romanus, & ex singulis singuli creabantur tribuni. Vel a Tribubus: quia tribuum suffragio creabantur, inquit Pomponius de Origine juris. Vel quia (ut Vegetius ait de Re Mil. lib. 2. cap. 7.) tribuebant jura militibus. Latius postea hoc nomen extensum est.
Tribuni olim vocati sunt qui magistratum gerebant, ut regum tempore Tribuni celerum, qui centuriis præerant. Tribunus celerum (inquit Pomponius de Origine juris, l. Necessarium) equitibus præerat, & veluti secundum locum a regibus obtinebat; quo in numero fuit Junius Brutus.
Tribuni plebis [δήμαρχοι, Gl. L. G. & G. L.] fuerunt, qui secessione plebis a Patribus creati sunt anno fere XVII. post exactos reges circa ann. 260. Pomponius de Origine juris, l. Necessarium, Quum plebs a Patribus secessisset, anno fere septimo decimo post reges exactos, tribunos sibi in monte Sacro creavit, qui essent plebei Magistratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere, & in concionem productum cogere pro ipsorum jure & potestate, ut quibus de rebus esset interrogatus, iis de rebus responderet. Itaque Tribunus plebis C. Carbo minorem Africanum, excisa Nuantia redeuntem, ab ipsa (porta) in concionem cum produxisset, quid de Tiberii Gracchi nece sentiret, interrogavit. Vide etiam Cic. 1. Att. 13. Tribuni plebis magistratum inibant Nonis Decembr. Consules & Prætores Calend. Januar.
Tribunus pleb. quem majores præsidem libertatis, custodemque voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar. 15.
Superare furiosam vim vesani Tribuni plebis. Cic. pro Domo 55.
Improbus Tribunus plebis. Cic. 4. Acad. 63.
Appellantur Tribuni; a quibus quum esset certum auxilium, ita tamen discreditur. Cic pro Quint. 29.
Severi Tribuni. Tacit. 2. Ann. 55.
Intercesserunt Tribuni. V. INTERCEDO.
Petere auxilium a Tribunis. Cic. pro Quint. 63.
Tribunus [χιλίαρχος, Gl. L. G. & G. L.] Tribuni militares, sive Tribuni militum, (χιλίαρχοι) postea facti sunt in castris, qui parem fere cum Consulibus haberent potestatem, & Imperatori opponebantur pro militibus.
Tribunorum militarium, inquit Asconius (in 2. Verr. 30.) duo sunt genera. Alii Rufuli dicuntur, qui in exercitu creari solent. Alii sunt Comitiati, qui Romæ comitiis designantur.
Tribuni militaris officium est, ut miles veste indutus, armis bene munitus, exercitationis usu & disciplina eruditus incedat. Macer in l. Officium tribunorum est, vel eorum qui exercitui præsunt, milites in castris continere, & ad exercitationem producere, claves portarum suscipere, vigilias interdum circumire, frumentationibus commilitonum interesse, frumentum probare, fraudem mensorum coercere, delicta secundum suæ auctoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere.
Olim Tribuni militum Consulari potestate promiscue ex Patribus ac plebe creati sunt. Pomponius. De origine juris, l. Necessarium, Quum post aliquot annos plebs contenderet cum Patribus, & vellet ex suo quoque corpore Consules creare, & Patres recusarent, factum est ut Tribuni militum crearentur, partim ex plebe, partim ex Patribus, consulari potestate: hique constituti sunt vario numero: interdum plures, nonnunquam pauciores. Cic. pro Cluent. 199. Lucan. 1. 177.
Et cum consulibus turbantes jura Tribuni.
Tribuni ærarii dicti sunt, quibus attributa erat pecunia, quam militib. redderent. Varro de L. L. 4. 36. Tribuni ærarii (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos *generales receptores* vocant. V. Ærarii Tribuni, in ÆS.

TRIBUNĬTIUS, sive TRIBUNICIUS, a, um. Adj. [δημαρχικός] Quod ad Tribunus pertinet.
Actio Tribunitia. Cic. 2. de Lege Agrar. 65.
Canditatus Tribunitius. Cic. 2. Q. frat. 14.
Mucro Tribunitius. Cic. 3. de Legib. 21.
Potestas tribunicia [δημαρχικὴ ἐξουσία, Gl. G. L.] Cic. 3. de Legib. 19. De tribunitia potestate taceo. V. seq. dict.
Spiritus Tribunitii. Cic. pro Cluent. 109.
Vir Tribunitius, Qui Tribunus fuit. Cic. 13. Philipp. 30.
Vis Tribunitia. Cic. pro Cluent. 95.
Absolute etiam Tribunitius vocabatur, Qui tribunatu functus erat & honoris cognomine fruebatur; sicut Consulares, ex consulatu. Cic. 13. Philipp. 30. Qui ædilitii? Qui tribunitii? Qui quæstorii? Adde Suet. Tiber. 8. Columel. 1. 3. Plin. 33. 3. & Sidon. 1. 3.
Tribunitius, χιλίαρχος, Gloss. Græcolat.

TRIBUNĀTUS, ûs. m. [δημαρχία, Gl. G. L.] Ipsa Tribunorum dignitas. Cic. de Amicit. 41. De C. Gracchi autem Tribunatu quid exspectem, non libet augurari.
Tribunatus aliud est, aliud Tribunitia potestas. Sulla Tribunatum non sustulit, sed Tribunitiam potestatem. Romani Imperatores Tribunatum non gessere, sed Tribunitiam potestatem sumpsere, ut auctor est Dion. Nam quum plebejis fas esset solis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum sibi vindicare, quum patricii essent: potestatem tamen usurpavere.
Fretus sanctitate Tribunatus. Cic. pro Sext. 79.
Inire Tribunatum. Cic. 11. Att. 9.
Tribunatus, [χιλιαρχία, Gl. L. G.] Tribuni militum gradus.
Auferre Tribunatum. Cic. 2. Q. frat. 15.
Exsutus Tribunatu. Tacit. 15. Ann. 71.
Petere Tribunatum alicui ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 15.

TRĬBUO, ui, ūtum, [νέμω, ἀπονέμω, παρέχω, Gl. L. G. & G. L. ἀπομερίζω, πορίζω, πειστοῦ, L. G.] ĕre. quasi Tributum dare; unde simpliciter pro Dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei successorem.
Alicui tribuere aliquid, pro Imputare & attribuere. Cic. Sed hoc benevolentiæ ejus tribuendum est. Lucret. lib. 2. 973.
Alicui tribuere ut, pro Concedere & permittere. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, ut domum ventitares, horasque multas sæpe suavissimo sermone consumeres?
Tribuere & Concedere. Cic. 1. de Orat. 48. Tamen huic ipsi multa tribuat & concedat necesse est.
Alicui tribuere, pro Æstimare aliquem. Cic. 4. Acad. 12. Quibus ille secundum fratrem plurimum tribuebat.
Alicui tribuere ignaviæ. Cic. 2. Fam. 25. Hoc nostra laus erit illustrior, quod illi tribuebatur ignaviæ.
Auctoritatem tribuere. V. AUCTOR.
Bona tribuere alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 693.
Fidem sensibus tribuere. Cic. 1. Acad. 42.
Fidem testimonio tribuere. Cic. pro Sulla 10.
Gratiam inventoribus. Cic. 4. de Finib. 13. Quod item cum vestri faciant, non satis magnam tribuunt inventribus gratiam.
Honorem. Cic. 3. de Finib. 73.
Honorem litteris tribuere. Quintil. lib. 2. cap. 12.
In duas partes vim loquendi tribuere, i. e. Distribuere, Dividere. Cic. 2. de Finib. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles; in duas tributam esse partes dicere.
In vulgus tribuere. Cic. 13. Fam. 71. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, sed plerumque necessariis in hoc tempore.
Laudes tribuere alicui. Propert. lib. 3. 24. 3.
Locum alicui tribuere. Quintil. lib. 3. cap. 3.
Misericordiam. Cic. pro Milon. 93. Quid restat? nisi ut orem obtesterque vos, Judices, ut eam misericordiam tribuatis fortissimo viro, quam ipse non implorat?
Nimium sibi tribuere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Nomina deorum tribuere sibi. Ovid. 6. Met. 89.
Officium alicui. Cic. 4. Fam. 11.
Operam Reip. Cic. 2. de Divin. 8. Nunc quoniam de Rep. consuli cœpti sumus, tribuenda est opera Reip. vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.
Palmam mensarum alicui pisci tribuere. Plin. lib. 32. cap. 6.
Pietatem, sanctitatem, religionem, numini deorum tribuere. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
Præmium tribuere. Cic. pro Corn. Balb. 37. Propert. lib. 4. 2. 49.
Præmia bene meritis tribuere. Hirt. Bell. Alex. 65.
Precibus alicujus aliquid tribuere. Ovid. 1. de Arte Am. 689.
Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Columel. 2. 7.
Priores partes alicui. Cic. 3. Q. frat. 4. Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo, quam mihi.
Silentium orationi alicujus tribuere. Cic. pro Cœl. 29.

Suavilo-

Suaviloquentiam alicui. Cic. de Clar. Orat. 58.
Societatem hominum tueri, & suum cuique tribuere. Cic. 1. Off. 15.
Tantum cuique tribuendum est, quantum ille, quem diligas atque adjuves, sustinere possit. Cic. de Amicit. 75.
Tantum tibi tribuo, quantum mihi arrogo. Cic. 4. Fam. 1.
Tempus alicui rei. Cic. 2. Off. 4. Cui cum multum adolescens discendi causa temporis tribuissem, &c.
Triumphalia alicui tribuere. V. TRIUMPHUS.
Valetudini aliquid. Cic. 1. Tusc. 119. Sed nunc quidem valetudini aliquid tribuamus.
Veniam. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Tributum est, Impersonale. Cic. 1. Off. 11. Generi animantium omnium a natura tributum est, ut se, vitam, corpusque tueatur. Idem 4. de Fin. 17. Primique ex omnibus Philosophis a natura tributum esse docuerunt, ut hi qui procreati essent, a procreatoribus amarentur.

TRIBŪTUS, a, um. Partic. [ἀπονενεμημένος, Gl. L. G.] &

TRIBŪTŪRUS, a, um. Partic. [δώσων] Ovid. 9. Met. 401.

TRIBŪTIO, ōnis. f. [νομή] Cic. 1. de Nat. Deor. 50. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, id est æquabilem tributionem. Ulp. in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Tributio autem fieri debet pro rata ejus, quod cuique debetur.

TRIBŪTUM, i. n. [ἐπίπεγμα, φόρος, Gl. L. G. & G. L. τέλεσμα, τέλος, εἰσφορά, G. L.] a Tribubus Varro de L. L. 4. 36. dictum ostendit, quod ea pecunia, quæ populo imperata erat, tributim a singulis pro portione census exigebatur. Festus, Tributum dictum, quia ex privato in publicum tribuitur. Sumi postea hoc vocabulum cœpit largius, pro omni Munere, quod a subditis solvitur. Ulpianus de Verb. signifi. l. Ager, Tributum sane appellatur ab intributione: vel ex eo, quod militibus tribuatur. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera est, ne, quod apud majores nostros sæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, assiduitatemque bellorum, tributum sit conferendum.
Tributorum olim duo erant genera: unum agris impositum, alterum capitibus: sed quibus esset ab Imperatore remissum tributum capitis, eorum etiam immune solum esse factum, Imperator Titus interpretatus est. Turnebus Adverf. 9. 15.
Vectigal & tributum. Cic. pro Flacc. 44. Si Prætor dedit, ut est scriptum, a Quæstore numeravit, Quæstor a mensa publica, mensa aut ex vectigali, aut tributo.
Vacuus tributo. Tacit. 12. Ann. 61.
Confectio tributi. Cic. pro Flacc. 20.
Levamentum tributi. Tacit. 1. Hist. 8.
Tributum capitulare, Ἐπικεφάλαιον. Gloss. Latinogræc.
Immortalia tributa. Tacit. 4. Hist. 32.
Nescia tributa aliis gentibus, Ignorata. Tacit. 1. Ann. 59.
Conferre tributum. V. CONFERO.
Debere tributum alicui. Claud. 2. Cons. Stil. 279.
Exuere tributa. Tacit. 1. Ann. 59.
Ferre tributa alicui. Ovid. de Nuce, 88.
Frenare urbem tributis. Stat. 4. Silv. 1. 40.
Imperare tributum. Plaut. Epid. 2. 2. 43.
Imponere tributum. Liv. 23 31.
Indicere tributum populo. Cæs. 3. Bell. Gall. 32.
Inferre tributum. V. INFERO.
Irrogare tributum. V. IRROGO.
Liberare acerbissimis tributis civitates. Cic. 15. Fam. 4. pr.
Pendere lamentabile tributum. Ovid. 8 Met. 263.
Petere tributa ex omni gente. Ovid. 4. Epist. 54.
Poscere insigne tributum. Stat. 1. Silv. 4. 40.
Vindicare a tributis. Cic. 2. Philip. 93.
Vocari in tributum. Ulpian. in l. 1. §. Si is qui. D. De exercit. actione.

TRIBŪTUS, ûs. m. etiam dicitur, Plaut. Epid. 2. 2. 44.
Illis, quibus tributus major penditur, pendi potest.

TRIBŪTOR, ōris. m. Apul. de Asclep. p. 92. Elmenh. Mundus præstitor est & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona.

TRIBUTŌRIUS, a, um. Adj. Unde Titulus Digestorum lib. 14. De tributoria actione. Ulp. ibidem. l. Illud quoque. §. Si cujus dolo malo factum est, quo minus ita tribueretur: in eum tributoria datur, ut quanto minus tributum sit, quam debuit, præstet.

TRIBUTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑποφόρος, ὑποτελής] Qui solvendo tributo obnoxius est. Justin. lib. 1. cap. 7. Sed civitates, quæ Medorum tributariæ fuerant, &c. Plin. lib. 12. cap. 1. Tributarium solum.
Tabulæ non commendatitiæ, sed tributariæ. Cic. 6. Verr. 148.
Indictiones tributariæ. Salvian. de Gub. Dei, 5.
Necessitas tributaria. Justin. 32. 2. 1.
Civis tributarius. Petron. cap. 57.

TRIBUO, ōnis, m. Tinero, Ὀνοκρότελον, Gloss. Lat. Græc. At Græcolat. ὀνοκρότελον, Trica. Ænigmata sunt.

TRĬBUS, ûs. f. [φυλή, Gl. L. G. & G. L.] a Tributo dando dicta. Vel quod ager Romanus primo divisus in tres partes fuerit, & tres partes populi factæ. Una Tatiensium, a Tatio Sabinorum rege, jam amico post fœdera: alia Ramnium, sive Ramnensium a Romulo: tertia, Lucerum a Lucumone. Varro enim scribit Romulum dimicantem contra Titum Tatium, a Lucumonibus, hoc est Tuscis auxilia postulasse: unde quidam venit cum exercitu, cui recepto jam Tatio pars urbis est data; unde in Urbe Tuscus dictus est vicus: sive, ut aliqui volunt, a Luco, quem asylum vocaverat Romulus. Ergo in tres partes divisus erat populus, adeo ut qui etiam uni præerat parti, tribunus diceretur: & sumptus dati populo, tributa vocarentur. Sed postea aliæ quoque partes urbis factæ, quæ similiter tribus appellatæ sunt. Nam in sex partes fuit distributa civitas: in primos, secundosque Tatienses, Ramnes, Luceres. Quælibet ex tribubus decem Curias continebat, quæ de nominibus Sabinarum appellatæ sunt. Hæc ex Varrone, Festo, Plutarcho, & Asconio. Dissentit paulum Liv. 1. 13. scribens a Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas, Ramnenses & Tatienses & Luceres. Nec videtur existimare totum populum in hos fuisse distributum, sed solos equites. Idem 1. 43. extr. sic ait, Quadrifariam enim urbe divisa regionibus collibusque, quæ habitabantur partes, Tribus eas appellavit: ut ego arbitror, ab tributo. Nam ejus quoque æqualiter ex censu conferendi ab eodem inita ratio est: neque hæ tribus ad centuriarum distributionem numerumque quicquam pertinuere. Hæc Liv. de Ser. Tullio loquens. Columel. lib. 5. cap. 1. Tribus dictæ primum a pattibus populi tripartito divisi, quæ tamen nunc multiplicatæ pristinum nomen possident. Cic. 3. de Legib 33 Descriptus enim populus censu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad suffragium consilii, quam fuse in tribus convocatus.
Tribus ex Sabinarum nominibus fuisse appellatas, mirum est Asconium memoriæ prodidisse. Is enim exponens illud Verrinæ tertiæ, (14.) Quinque & triginta tribus; sic ait, Principio tres fuerunt, Tatiensis una a Tatio rege, Ramnensis altera a Romulo, Luceres altera a Lucumone, sive Lucretino, sive a Luco, quem lucum Asylum vocaverat Romulus. Post de nominibus Sabinarum plures fuere, quibus deprecatricibus parentum bellum maritorumque finitum est. Ad postremum triginta & quinque factæ. Obtinuerunt autem nomen aut a tributo dando, aut quia primo tres fuerunt, unde etiam Tribuni dicti. Hæc Ascon. Liv. 1. 13. nomina Sabinarum fuisse, non Tribubus, sed Curiis indita, his verbis testatur, Ex bello tam tristi læta repente pax cariores Sabinas viris ac parentibus, & ante omnes Romulo ipsi fecit. Itaque quum populum in triginta curias divideret, nomina earum curiis imposuit. Id non traditur (quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum, fuerit) ætate, an dignitatibus suis virorumque, an forte lectæ sint, quæ nomina curiis darent.
Tribus easdem esse & Curias tradit Blondus in Roma triumphante. Verum quanto in errore versetur, vel unus Dionysius Halic. palam facit. Is enim lib. 2. sic ait, Romulus, in tres partes divisa multitudine, singulis præclarum aliquem virum ducem præposuit. Deinde unamquamque rursum in decem partibus, totidem fortissimos viros eis præfecit. Has curias, illas tribus vocari voluit, sicut vocantur & hodie: Curiæ rursum in Decurias distributæ sunt, & cuique suus præerat Decurio. Ita digesto per tribus atque curias populo, agro quoque in triginta sortes æquales diviso, singulas curias sortiri jussit, &c.

Tribuum XXXV nomina ex libris P. Manutii excerpta.

AEMI. Æmilia.	Cic. 2. Att. 14. Liv. lib. 38. 36. Antiquæ urbis inscriptiones.
ANI. Anienfis.	Cic. 8. Fam. 8. & pro Planc. 54. Liv. 9. 20. Antiquæ urbis inscript. 160. 175. & in libro Petri Appiani de Inscriptionibus antiquis totius orbis, 93.
ARNIENSIS.	Cic. 2. de Lege Agr. 79. Liv. lib. 6. 5. & lib. 29. 37. ubi corrupte legi putamus Narniensi; nam lapis antiquus, quem Vulsiniis in templi parietibus vidimus, expressam Arniensis mentionem continet. [Apud Liv. tamen sic & Gronov. edidit.
CLA. Claudia.	Liv. lib. 2. 16. Virg. 7. Æn 708. Dionysius Halic. lib. 5. Antiquæ urb. inscript. 75. 84. 114. Liber Appiani 479.
CLV. Clustumina. vel CR. Crustumina. Nam utroque modo legitur.	Cic. pro Planc. 38. pro Balbo 57. Antiquæ urbis inscriptt. Liv. 42. 34.
COL. Collina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera V. Antiquæ urb. inscr. 27. 99. 120. Liber Appiani 110. Joseph Antiq Jud. 14. 7.
COR. Cornelia.	Livius lib. 38. 36. Antiquæ urb. inscr. 29.
ESQ. Esquilina. vel EX. Exquilina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera V. Antiquæ urb. inscr. 75. Est præterea in ædibus viri optimi, valdeque eruditi Gentilis Delphinii Romani, fragmentum antiqui lapidis cum hac tribu; quod ipse quidem non vidi, sed is, cui facile credo, se vidisse dixit, Honofrius Veronensis, monachus ordinis Augustiniani, qui ordinem annorum urbis Romæ a Romulo ad Justinianum peritissime descripsit.
FAB. Fabia.	Hor. 1. Epist. 6. 52. Sueton. in Aug. cap. 40. Antiquæ urb. inscr. 61. 73. 76. 94. & Petri Appiani lib. 62. 66. 335. 343. 500.
FAL. Falerina.	Liv. lib. 9. 20. & in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis est ita inscriptus, C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR CVRATORI OPER. PVBLICOR. item Josephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ, κεφαλῇ ιζ.
GAL. Galeria.	Liv. lib. 27. 6. Plin. lib. 7. cap. 2. etsi pro Galeria legitur Galerius, sed corrigendus locus est ex antiquo libro avunculi mei Francisci Asulani; & Antiquæ urb. inscr. 89. 142. 159. Liber Appiani 14. 15. 18. 19 21. 22.
LEM. Lemonia.	Cic. pro Planc. 38. Philipp. 9. 15. Festus in littera L. Antiquæ urb. inscr. 91. 151.
MAEC. Mæcia.	Hanc in antiquis lapidibus duobus invenimus, C. OCTAVIO. C F. MAEC. VERO. C. HEBACIO MAEC. ROMANO; in libris quater nominatam observavimus, a Tullio lib. 4. ad Att. 14. a Livio lib. 29. 37. a Valerio Max. lib. 2. cap. 4. a Festo in littera M.
MEN. Mentina.	Cic. 13. Fam. 9. Josephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ, κεφαλῇ ιζ. cum quibus lapides tres consentiunt, C. VALERIO C. F. MEN. DOLVTIO MARCIANO. A. MVNIO A. F. MEN. EVARISTO. C. CATIO C. F. MEN. BALBO C. CASTIVS C. F. MEN. CALLVS. [An GALLVS?] Sed rectius scribes Menenia. Mentina enim nullam secum fert significationem; sed gens fuit Menenia florentissima, a qua procul omni dubio Tribus Menenia nomen sumpsit Sic scriptus est locus Cic. 13. Fam. 9 P. Rupilius, P. F. Men. qui in vetustis Codd modo Menenius, modo Menius legitur; nunquam vero Mentinus. Lapis est apud Feltriam ad lævam, cum ædem Cathedralem ingrediaris;

C. FIRMIO. C. F.
MENENIO. RVFINO.
EQ. PVB. LAVRENT.
LAV. DEC. FLAMIN.
PATRONO. COLLE-
GIORVM. FAB. CENT.
DENDR. FELTRIAE.
ITEMQVE. BER. VENS.
COLLEG. FABR. ALBI-
NATIVM. PATRONO.

OVF. Oufentina. Liv. lib. 9. 20. Festus in littera O. Antiquæ urb. inscr. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS. Q. F. OVF. LVCVLLIVS.

PAL. Palatina. Cic. 4. Verr. 107. Pedianus (ibid.) 18. Varro 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Liv. Epit. lib. 20. Festus in littera V. Antiquæ urbis inscript. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. Liber Appiani 17. 22. 34. 64.

PAP. Papia. Scriptum in libris de hac tribu nihil est, quod ego quidem legerim; in libro tamen de Antiquæ urbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. Sic enim ejus libros appello. Frequentissima est ejus mentio in vetustis lapidibus. Lapis vet. Sutrii, M. ANTEIO. M. F. PAP. RESTITVTO. PR. IVV. AEDILI. AVGVRI. CVR. R. P. DECVR. AVGVST. ET. POP. AERE. CONLATO.

PAP. Papiria. Festus in littera P. Antiquæ urb. inscr. 72. 135.

POB. Poblilia. Quæ deinde Publilia scripta est: sicuti ex Poblius Publius factus est. Reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PVBL. & PVBLIL. & POB. Liv. 7. 15. Antiquæ urb. inscript. 10. Lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe. Exempla Publiliæ, per u scriptæ, quinque habemus, duo in Antiquæ urbis inscriptionibus, 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.

POL. Pollia. Liv. 8. 37. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. & lib. 9. cap. 10. Antiquæ urbis inscript. 110. 113. 147. Liber Appiani 18.

POM. Pomptina. Cic. 4. Att. 15. Liv. 7. 15. Festus in littera P. Antiquæ urbis inscript. 114. 117. Liber Appiani 141. 484.

POP. Popilia. Cic. 8. Fam. 8. Valerius Max. lib. 8. Festus in littera P. Liber Appiani 297. Non alia videtur quam Poblilia. Nam varie scribitur. [Et Popillia.

PVP. Pupinia. Cic. 2. Q. frat. 3. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 26. 9. Festus in littera P. Duo antiquorum lapidum exempla exstant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patavii, C. CLAVSIO C. F. PVP. Tam Popinia quam Pupinia (POP. & PVP.) in vetustis Epigrammatibus exarata invenitur. [Nisi prius Popillia.

QVIR. Quirina. Cic. pro Quint. 24. Et 8. Fam. 8. Asconius 61. Festus in littera Q. Antiquæ urb. inscript. 15. 34. 44. 115. Liber Appiani 14. 17. 18. 19. 103.

ROM. Romilia. Cic. 2. in Verr. 22. & in Agraria 2. 78. Asconius 18. Varro lib. 4. de L. L. 9. Festus in littera R. Servius in 3. Æneidos. Antiquæ urbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum, 51. L. GALLIO L. F. ROM. Est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.

SAB. Sabatina. Liv. lib. 6. 5. Festus in littera S. Lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpensis, CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCIPI VIAE APPIAE. Et alius in via Latina, L. IVNIO L. F. SABATINA. POLIONI. AVROMATARIO. A. VIC. PVBL. VIX. ANN. XLVII.

SCA. Scaptia. Liv. lib. 8. 17. Suet. in August. 38. Festus in littera S. Lapidis antiqui exemplum Romæ exstat in regione Pantheonis, C. AVFELIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.

SER. Sergia. Asconius 61. Antiquæ urb. inscr. 61. 63. 81. 165. est & in eodem lib. 63. quatuor litteris SERG.

STEL. Stellatina. Liv. lib. 6. 5. Antiquæ urb. inscr. 110. Liber Appiani 150. & duabus litteris ST. 239.

SVB. Suburana. Varro lib. 4. de L. L. 9. Cicero etiam in Agraria 2. 78. quo in loco videtur corrupte legi, Ab Ocriculana: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmavit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatur, Ab usura nam. Unde mihi orta conjectura est, quam Phaernus ipse, & Octavius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione fere nulla. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera S. & littera U. Antiquæ urb. inscr. 147.

TER. Terentina. Cic. pro Planc. 38. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 9. & lib. 10. 9. Antiquæ urbis inscr. 140. 199. Liber Appiani 105. 336.

TRO. Tromentina. Festus in littera T. Livius etiam lib. 6. 5. scripsit, Tromentina, ut opinor, non, ut impressum est, Promentina. Antiquæ urb. inscr. 107. Liber Appiani 16. 177. & in lapide, qui Gajetæ est, LATILLIO L. F. TROMEN.

VEI. Vejentina. Cic. pro Planc. 38.

VEL. Velina. Cic. 4. Att. 15. in Bruto. Hor. 1. Epist. 6. 52. Pers. 5. Sat. 73. Antiquæ urbis inscript. 162. Lib. Appiani 19.

VOL. Voltinia. Cic. pro Planc. 38. Antiquæ urbis inscript. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis, CN. NVMERIVS. CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor litteris VOLT. in Appiani lib. 484.

Sunt & aliæ quædam tribus, præter notissimas istas XXXV, quas memoravit Manutius. v. g.

AEL. Ælia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.

CAM. Camilla, vel Camilia. Memorata est in antiquis quibusdam inscriptionibus in libr. Epigr. Antiq. Urb. L. VICIDIVS. L. F. CAM. PRAESENS. Et, Q. MANLIVS. Q. F. CAM. &c.

CL. Claudia. Rustica. Liv. 2. 16. Virg. 7. Æn. 706. Rosin. Antiq. Rom. 6. 15. [Occurrit supra eadem CLA.

CLV. Cluentia. Bello sociali addita est. Appian. de Bell. Civil. 1. p. 380. Virg. 5. Æn. 123.

CLV. Cluvia. Item Bello sociali addita. Liv. 9. 31. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.

DVM. Dumia. Item Bello sociali addita. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus, Q. PERCERNIVS. Q. F. DVM. MASCVLINVS.

FL. Flavia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus Romæ, C. VALERIVS. C. F. FLAVIA. SPECTATVS. &c.

HOR. Horatia. Rustica. Frequens est ejus mentio in vetustis marmoribus. Panvin. de Civ. Rom. cap. 50.

IVL. Julia. In Augusti honorem appellata. Dio. 44. p. 242. De hac inscriptio Fani, Q. TITIENVS. Q. F. IVLIA. QVADRATVS.

SAP. Sappinia. Fuit extra numerum. Memoratur a Liv. 31. 2. & 33. 23.

VET. Veturia. Rustica. Nomen a gente Veturia accepit. Liv. 26. 22.

Urbanæ tribus, & rusticæ. Liv. 9. ad finem, Flavium, dixerat Ædilem forensis factio, Appii Claudii Censura vires nacta: qui Senatum primus, libertinorum filiis lectis, inquinaverat. Et posteaquam eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat, quas petierat, opes urbanas: humilibus per omnes tribus divisis, forum & campum corrupit. Tantumque Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit civitas: aliud integer populus, fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius, simul concordiæ causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, urbanasque eas appellavit. Adeoque eam rem acceptam gratis animis ferunt, ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriæ prodidit lib. 2. cap. 1. tit. De ordine equestri. Plin. lib. 18. cap. 3. Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Urbanæ vero, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum urbanæ libertinorum essent. Epitome Liv lib. 20. Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum antea dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse jam puto nos, fuisse inter leges P. Clodii, quas ferre proposuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quam in urbanis tribubus suffragium ferebant, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.

Certa tribus, certus numerus. Cic. pro Corn. Balb. 30.

Tribum ferre; est Tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicujus magistratus petitione. Cic. pro Planc. 54. & 2. Att. 1. Favonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luceji perdidit.

In ærarios referri, ac tribu moveri. Cic. pro Cluent. 122. V. MOVEO.

TRIBŪLIS, is. m. [φυλέτης. Gl. G. L.] Qui ex tribu eadem est. Cic. 13. Fam. 24. Lucio Cossinio, amico & tribuli tuo, valde familiariter utor. Ter. Adel. 3. 3 85. Estne hic Hegio tribulis noster? Liv. 2. 16. Vetus Claudia tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venerant agro, appellata. Martial. lib. 9. 50. Nunc anus: & tremulo vix accipienda tribuli.

Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt. Cic. de Petit. Consul. 25.

Tribulis & vicinus. Cic. pro Rosc. Amer. 47. Quid ad istas ineptias abis, inquies? quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribules, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.

Observare tribules. Cic. pro Planc. 47.

Tribulis conviva, pro Non divite ab Horatio usurpatum; non dissimili notione, qua Plinius quoque Tribus pro Pauperioribus dixit, ut asserit Turnebus. Locus Horatii est 1. Epist. 13. 15.

Ut cum pileolo soleas conviva tribulis.

Judex tribulis. Cic. pro Planc. 47.

TRIBUĀRIUS, a, um. Adj. [φρατριακὸς] Quod ad tribus pertinet: ut, Tribuarium crimen, & Tribuaria res. Cic. pro Planc. 47. Itaque hæsitantem te in hoc sodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibid. 36.

TRIBŪTIM, Adv. [κατὰ φυλὰς] Per singulas tribus. Cic. 4. Att. 16.

Populo tributim domi suæ satisfecerat. Hor. 2. Serm. 1. 69.

— atqui
Primores populi arripuit, populumque tributim.

Tributim & centuriatim descriptis ordinibus. Cic. pro Flacc. 15.

Spectacula sunt tributim data. Cic. pro Muren. 72.

Tributim, idem est quod In comitiis tributis, apud Liv. 3. 55.

TRIBUTUM, V. TRIBUO.

TRĪCÆ, arum. plur. num. tantum, [τριχοπλέγματα] Capilli pedibus pullorum gallinaceorum involuti.

Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quod tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut. Curc. 5. 2. 15.

Quod argentum? quas tu mihi tricas narras? quam tu virginem? Cic.

Cic. 10. Att. 8. Cujus quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.
Conjicere se in tricas. V. CONJICIO.
Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plaut. Rud. 5. 2. 36.
Eloquere propare celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.
Tricas & Apinas vulgo Res futiles ac nugatorias dicebant. Martial. lib. 14. 1.
Sunt apinæ, tricæque, & si quid vilius istis. Adagium ab eventu natum. Nam Tricam & Apinam oppida fuisse quondam Apuliæ demonstrat Plin. lib. 3. cap. 11. referens Europæ sinus, Diomedes, inquit, ibi delevit gentes Monadorum, Dardorumque, & urbes duas, quæ in proverbii ludicrum vertere, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam urbem fuisse Thessaliæ, fortitam id nominis a Trica Penei filia.
Tricas, Nonius Marcellus Impedimenta & implicationes interpretatur, ἀπὸ τῶν τριχῶν, id est a pilis, quibus involvuntur pulli gallinacei: unde dictum sit Extricare & Intricare. Lucilius apud eundem Tricones appellat, Qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus, pro Tardo seu Sicco. Et Varro Tricas Atellanas, Nugas impeditissimas. Equidem non negaverim in voce allusum ad pilos. Ceterum ab oppido ductum proverbium vero propius est. Plin. lib. 8. cap 48. ostendit oves laudari solitas brevitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas Apinas appellavit, ceu rejiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinii exemplar in posteriore exemplo habet Apicas. q. V.
TRICŌSUS, a, um. Adj. [ἀχρεῖος, ἴκλυτος, λαγνώδης, Gl. L. G.] Lucil apud Gell. 11. 7.
Hic tricosu' bovinatorque ore improbu' duro. Bovinator autem est Tergiversator. V. Fest. Vetus est inscriptio ad Herculem Romæ in Capitolio:
ALCMENAE IOVIS ET MAGNI FORTISSIMA PROLES,
TRICOSVS SVBITO POST MEA FATA VOCOR. [In Gloss. legendum videtur, λαγνώδης.
Tricosus Vide PER TRICOSUS. Martial. lib. 3.
Res pertricosa est, Cotile, bellus homo. H. St. Exstat. Epig. 63. extr. Al. Prætricosa. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.
TRICO, ōnis. m. [τρίχων] Morosus, & ad ridendum durus; ut ait Non. 1. 85. Alii exponunt Triconem, Contentiosum, & litium peramantem. V. Rhodig. Julius Capitolinus in Vero Imp. cap. 4. Fertur & nocte perpete alea lusisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Cajanorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, ut vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, obtecto capite cuculione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum livida facie rediisse, & in tabernis agnitum, quum sese absconderet. V. ibi Salmas. & Parei Lex. Crit. p. 1252.
TRICO, V. in suo loco.
TRICOR, āri. pro Nugas agere dicebant veteres. Cic. 15. Att. 13. Quas litteras quum e balineo exiissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricatur scilicet, ut homo talis. Eidem lib. 14. 19. Publilius tecum tricatus est. i. e. Falsa locutus est.
TRICAPITINUS, V. TRICEPS, in TRES.
TRĬCASTĪNI, [τρικαστῖνοι] Populi sunt Galliæ prope Druentiam fluvium. Hinc
TRICASTINUS, a, um. Adj. ut, Fines Tricastini. Sil. lib. 3. 466.
Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.
TRICENARIUS, TRICENI, V. TRIGINTA in TRES.
TRICENTENI, TRICENTIES, V. TRECENTI, in TRES.
TRICEPS, V. TRES.
TRICESĬMUS, V. TRIGINTA, ibidem.
TRICHAPTUM, i. n. [τρίχαπτον] inter Ornamenta muliebria positum a Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap. 16. Nullo tamen Græcorum usu aut exemplo, ut scribit D. Hieronymus in commentariis ejus loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, ut pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: unde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto Subtilius transtuli, quod tenui stamine atque subtemine textum erat.
TRĬCHIAS, æ. m. [τριχίας] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 15. Intrantium Pontum soli non remeant trichiæ.
TRĬCHĬLUM, i. n. vel TRICHĪLA, æ. f. [τρίχιλον] Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment. Belli Pompejani, & apud Columellam fit mentio lib. 10. v. 379.
Tum modo dependens trichili, modo more cylindri, &c. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæs. 3. Bell. Civil. 96. stragulæ vestis prætenuis genus sunt qui putent. Hæc ille, sed Dionys. Vossius negat apud Cæsarem legi Trichilas, sed potius Triclinia strata. Rursus Columel. lib. 10. 394.
At qui sub trichila manantem respit ad undam, &c. De cucumere. Virg. vel auctor incertus in Copa v. 8.
Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ,
Et trichila umbriferis frigida arundinibus. Ubi Scaliger, Trichilæ, inquit, nomine intelligit pergulas, quæ & umbellæ & umbraculæ vocabantur. Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit brevis, quum labrum Græcis dicatur χεῖλος, unde τρίχιλον nascitur. Proinde legunt,
Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Sed & cum hac lectione pugnat syllabæ quantitas. Triclinium enim secundam producit, et Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legunt quidam,
Triclina umbriferis, &c. ut sit trium duntaxat syllabarum.
TRICHĪNUS, a, um. Adj. Idem quod Tardus, & quasi impeditus, vel siccus, & sine succo, ut sunt capilli, qui Græce τρίχες dicuntur. Varro Eumenidibus. Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est uber: ut quæstus sit magnus. Hæc Non. 2. 864. Mercer. habet Tricinus.
TRĬCHĪTIS, is. f. [τριχίτης] Aluminis genus, de quo Plin. lib. 35. cap. 15. Dioscor. 5. 77.
TRĬCHŎMĀNES, [τριχόμανες] Herba, quæ Romanis *capillaris* dicitur, aliqui *pinnulam*, alii *filiculam*, aliqui *adianton* & hanc vocarunt. A luxuria capillitii nomen adjpiscitur. Plin. lib. 22. cap. 21. Duo genera adianti, candidius & nigrum breviusque. Id quod majus est polytrichon, aliud trichomanes vocant. Utrique ramuli nigro colore nitent, foliis filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autem contrariis pediculis densa inter se ex adverso: radix nulla: umbrosas petras, parietumque aspergines, ac fontium maxime specus sequitur, & saxa manantia, quod miremur, quum aquas non sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib. 27. cap. 13. Trichomanes, inquit, adianto similis est, exilius modo, nigriusque, foliis lenticulæ densis, amaris, adversis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbarii *Polytrichon*.
TRICHORDIS, TRICHORUM, TRICHRUS, V. TRES.
TRICHYPHA, [τρίχυφα] apud Pherecratem Poetam, pro Indumentis puellarum subtili file textis intelligit Athenæus lib. 6.
TRICIES, V. TRIGINTA, in TRES.
TRICINIUM, TRICLINIARIS, TRICLINIARIUS, TRICLINIUM, V. TRES.
TRICO, TRICOR, TRICOSUS, V. TRICÆ.
TRICOCCUS, TRICODATUM, TRICONGIUS, TRICORNIS, TRICORPOR, TRICUSPIS, V. TRES.
TRIDENS, TRIDENTIFER, TRIDENTIGER, TRIDUANUS, TRIDUUM, V. TRES.
TRIENNALIS, TRIENNIUM, TRIENS, TRIENTAL, TRIENTALIS, TRIENTARIUS, TRIERARCHUS, TRIERIS, TRIETERICUS, TRIETERIS, V. TRES.
TRIFARIAM, TRIFATIDICUS, TRIFAUX, TRIFAX, TRIFER, TRIFIDUS, TRIFINIUM, TRIFISSILIS, TRIFOLIUM, TRIFORMIS, TRIFUE, TRIFURCIFER, TRIFURCUS, V. TRES.
TRIGA, TRIGARIUM, TRIGARIUS, TRIGEMINUS, TRIGEMMIS, V. TRES.
TRIGESIMUS, V. TRIGINTA in TRES.
TRIGLA, [τρίγλη] Genus piscis, qui a nostris Mullus dicitur & Barbio. Dioscor. 2. 21. [Gloss. Græcolat. τρίγλη, Mulus. lege Mullus. Hinc
TRIGLĪTES, is. m. [τριγλίτης] Lapillus, qui mulli piscis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias, marini cancri colore; echites viperæ; scorpites scorpionis, aut colore aut effigie; scarites scari piscis, triglites mulli.
TRIGLYPHUS, TRIGON, TRIGONALIS, V. TRES.
TRIGON, Piscis, V. TRYGON.
TRIGONICUS, TRIGONOMETRA, TRIGONUS, V. TRES.
TRIHORIUM, V. TRES.
TRIJUGUS, V. ibid.
TRILIBRIS, TRILINGUIS, TRILIX, TRILURIS, V. TRES.
TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMACRUS, TRIMEMBRIS, TRIMENSTRUUS, TRIMESTRIS, TRIMETER, TRIMETRUS, V. TRES.
TRIMO, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMODIA, TRIMODIUM, TRIMODIUS, V. TRES.
TRIMULUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRĪNACRIA, æ. f. sec. c. [Τριακρία] Insula quæ & Sicilia & Sicania & Triquetra appellatur. A tribus promontoriis dicta est, Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & ἄκρα summitas. V. Steph. Hinc
TRINACRIS, ĭdis. f. [Τριακρίς] Patronym. pro Adj. apud Ovid. 4. Fast. 420.
Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor
Trinacris, a positu nomen adepta loci.
Insula Trinacris. Idem 5. Met. 347.
Hybla Trinacris. Ovid. 5. Trist. 13. 22.
TRINACRIUS, a, um. Adj. [Τριακρίος] Siculus. ut, Aqua Trinacria. Ovid. 12. Epist. 126.
Juvenes Trinacrii. Virg. 5. Æn. 300.
Litus Trinacrium. Virg. 1. Æn. 200.
Viri Trinacrii. Virg. 5. Æn. 530.
TRINEPOS, V. TRES.
TRINITAS, V. TRINUS, in TRES.
TRINNA, TRINNUS, V. TRES.
TRINOANTES, [Τρινόαντες] Britanniæ insulæ populi Orientales, penes Iamesam æstuarium, ut auctor est Ptolemæus lib. 2. cap. 3. Trinobantes Cæsar appellat Bell. Gall lib. 5. 21. Trinobantibus defensis, atque ab omni militum injuria prohibitis. conf. cap. super. ibid.
TRINOBANTES, V. dict. super.
TRINOCTIALIS, TRINOCTIUM, TRINODIS, TRINODO, TRINUNDINUM, TRINUS, V. TRES.
TRIOBOLARIS, TRIOBOLUM. V. TRES.
TRIŌCĀLA, vel TRIOCLA, æ. f. [Τριόκλα] Siciliæ urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 4. hodie *Trio hala*. V. Steph. & Sil. 14. 271.
TRIŌNES, um. m. pl. [βόες, ἀρχαῖοι; ἄμαξαι, Gl. L. G.] quasi Teriones, Boves aratorii dicti sunt antiquis. Unde Septem stellas Septemtriones veteres a bobus junctis appellarunt, ex quibus figurantur. Martial. lib. 6. 58.
Cernere Parrhasios dum te juvat, Aule, triones
Cominus, & Scythici sidera ferre poli. Cic. 2. de Nat. Deor. 105. Altera dicitur esse Helice, cujus quidem clarissimas stellas totis noctibus cernimus,
Quas nostri septem soliti vocitare triones.
Gelidi. Ovid. 2. Met. 171.
Inoccidui. Claud. de Gigantom. 11.
Gemini. Virg. 1. Æn. 748.
Pigri. Claud. 3. Conf. Hon. 205.
Scythici. Claud. 4. Conf. Hon. 473.
Trio, in sing. non legitur extra compositionem.
TRIŌPAS, [Τριόπας] Thessalorum rex fuit, pater Meropis, a cujus nomine Cos insula olim Meropis, ipsique insulani Meropes sunt appellati. Auctor Stephanus.
TRIOPHTHALMUS, TRIOPIS, TRIORCHES, V. TRES.
TRIPALIS, TRIPARCUS, TRIPARTITO, TRIPARTITUS, TRIPATINUS, TRIPECTORUS, V. TRES.
TRIPERTITUS, & TRIPERTITO. V. TRIPARTITUS, in TRES.
TRIPEDALIS, TRIPEDANEUS, TRIPES, V. TRES.
TRIPLARIS, V. TRIPLUS, in TRES.
TRIPLASIUS, TRIPLEX, TRIPLICABILIS, TRIPLICATIO, TRIPLICITER, TRIPLICO, TRIPLUS. V. TRES.
TRIPODA, TRIPODIUM, V. TRIPUS, in TRES.
TRĬPŎLIS, [Τρίπολις] locus, ex numero dicitur trium urbium. Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida Tripolis Africanæ sunt, Oea, Sabratæ, & Leptis magna, teste Solino c. 27. Syriacæ vero Tyrus, Sidon, atque Aradus, ut testatur Strabo, Plinius 5. 20. & Pomponius Mela lib. 1. 12. in descriptione Phœniciæ. Nunc vulgo dicitur *Tripoli de la Suria*. Olivarius in Melam. Hinc
TRIPOLITĀNUS, a, um. Adj. [Τριπολιτικός] & Tripolitana regio dicta est.

TRIPŎLIUM, i. n. [τριπόλιον] Herba, quæ alias Polium, ut Plin. 21. 7. vult, dicitur. Nascitur in maritimis ubi allidit unda, iterumque retro commeat, neque in mari, neque in sicco plane. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altum, in mucrone divisum. Hujus flores tradunt ter in die mutari, candidos mane, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius. Diosc. 4. 130.

TRĪPTŎLĔMUS, [Τριπτόλεμος] Celei filius, teste Servio, aratri inventor & agriculturæ. Eleusin (inquit) civitas est Atticæ provinciæ, non longe ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiam ejus Triptolemum recens natum per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrivit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad usum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Servius in 1. Georg. 18. Auctor ad Heren. lib. 4. 10. Si Triptolemus, quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur.
Æthereus Triptolemus. Stat. 4. Silv. 2. 36.

TRIPTOTUM, V. TRES.

TRĬPŪDIUM, i. n. [τρίπα] quasi Terripavium: sic enim primo dictum est: post Terripudium, deinde Tripudium est dictum a Pavio, ferio. V. Fest. Alii sic dici putant, quod saltantes ter pedibus terram feriebant, uti describit Hor. 3. Carm. 18. 15.
Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. V. Turneb. Adverf. 25. 29. Voss. Instit. Orat. 2. & Etymol.
Tripudium pro Saltatione. Liv. 1. 20. Ac per urbem ire, canentes carmina cum tripudiis, solennique saltatu jussit.
Citatis celerare tripudiis. Catull. de Berecynth. 61. 26.
Tripudia solistima dicebantur auguria, quæ fiebant quoties offa, quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, ita enim a solo solistimum, ut a medio mediastinum dicitur. Cic. 2. de Divin. 72. Quum igitur offa ex ore pulli ceciderat, tum auspicanti tripudium solistimum nuntiabatur.

TRIPUDIO, [τριπόω, Gl. G. L.] āre. Saltare. Cic. pro Sext. 88. Sed illum tot jam in funeribus Reip. exsultantem ac tripudiantem, legum, si posset, laqueis constringeret.

TRIPUDIĀTIO, ōnis, f. [τριπάνια ἱερέως περὶ τὸν βωμὸν] Gloss. Latinogræc.

TRIPUS, V. TRES.

TRIQUETRA, TRIQUETRUS, V. ibid.

TRIRREMIS, V. ibid.

TRISÆCLISENEX, TRISCHŒNUS, TRISCURRIA, TRISEMUS, TRISMEGISTUS, TRISPASTOS, V. TRES.

TRISSĀGO, V. TRIXAGO.

TRISSO, āre. de Cantu hirundinis dicitur. Auct. Philomelæ, v. 26.
— trissat hirundo vaga.

TRISTĒGA, V. TRES.

TRISTIS, e. Adj. [σκυθρωπός, συγνός, λυπηρός, Gl. L. G.] Mæstus dicitur. Donatus, Tristis animo, Truculentus vultu. Virg. 10. Ecl. 31.
Tristis at ille, tamen cantabitis, Arcades, inquit. Idem 4. Georg. 235.
Tristior hibernas cælo descendit in undas.
Tristis & Conturbatus. Cic. 6. Verr. 13. Quum iste ab sese hydriam, Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere, per potestatem abstulisset, se sane tristem & conturbatum domum revertisse.
Triste ac severum genus dicendi. Cic. de Clar. Orat. 113.
Suppliciter tristis. Virg. 1. Æn. 485.
Cum tristibus severe, cum remissis jucunde vivere. Cic. pro Cœl. 13.
Triste ad recordationem. Liv. 24. Lacus Trasimenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.
Tristis, Sævus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, gravitatis, iræ, minarum, studii, difficultatis indicium est. Virg. 2. Æn. 548. Tristia facta. Idem 6. Æn. 315. Navita tristis. Et 2. Æn. 337. Tristis Erinnys.
Tristis, pro Sævo. Ovid. 3. Trist. Elegia 11.
Sævior es tristi Busiride. Sic apud Capitol. in Opilio Macrino, Sed omnibus immanitatibus tyrannicis tristiorem. Subaudi, Crudelitatem. Vulcatius Gallicanus in fine vitæ Avidii Cassii, Hæc epistola ejus significat, quam sævus & quam tristis futurus fuerit Imperator. H. St. Locus Ovid. v. 39. Capitol. cap. 12.
Tristis, Gravis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & gravitatis suæ liquit illum tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio 4. 455. Plin. in Paneg. cap. 41. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte gravi & tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent.
Tristis, Iratus. Lucilius,
Timeo certe ne mihi sit tristior. Afran. Epist.
Jactavit sese, jactet, mihi erit tristior. Nonius ibid.
Tristis, Minax. Virg. 2. Æn. 115.
— isque adytis hæc tristia dicta reportat. Nonius l. c.
Tristis, Horridus. Martial. ad Scazontem lib. 1. 92.
Amator ille tristium lacernarum.
Acheron tristis. V. ACHERON.
Adulatio tristis. Tacit. 11. Ann. 21.
Ægrimonia tristis. Hor. Epod. 17. 73.
Antiquitas tristis & impexa. Tacit. in Dialogo in Orat. 20.
Arbor tristis aspectu. Plin. lib. 13. cap. 22.
Arma tristia. Tibul. lib. 1. 10. 51.
Bellum triste. Senec. Octav. 6. Virg. 6. Ecl. 7.
Carmina non tristia. Ovid. 2. Trist. 493.
Clades tristis. Hor. 3. Carm. 3. 62.
Cor triste. Virg. 6. Æn. 185.
Curæ tristes. Virg. 4. Georg. 531.
Damna tristia. Ovid. 1. Fast. 60.
Domus tristis sine sole. Virg. 6. Æn. 534.
Epulæ tristes, Insipidæ, vel mali saporis. Sil. lib. 3. 281. [Victus durus.
Exta tristia, Res tristes portendentia. Virg. 1. Georg. 483.
Facinus triste. Ovid 6. Met. 623.
Fortuna tristis, Mala. Ovid. 3. Epist. 43.
Frons tristis. Tibul. lib. 2. 3. 37.
Funus triste. Virg. 4. Georg. 256.
Hiems tristis, Aspera. Virg. 4. Georg. 135.
Janua nostræ artis est tristissima, Major est difficultas in prima statim curatione. Ovid Rem Amor. 213. al. Strictissima.
Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ovid. 11. Met. 427.
Imago tristissima noctis. Ovid. 1. Trist. 3. 1.
Iræ tristes, Q: æ tristes faciunt. Virg. 2. Ecl. 14.
Litteras tristes dare ad aliquem. Cic. 4. Att. 27.
Mens tristis. Ovid. 12. Epist. 148.
Morbus tristis. Virg. 4. Georg. 252.
Mors tristis. Senec. Octav. 4.
Nebulæ tristes. Stat. 5. Theb. 184.
Nefas triste. Virg. 2. Æn. 144.
Nox tristior quam tempora Phœbi, i. e. Quam dies. Ovid. Rem. Amor. 585.
Nubila tristia. Ovio. 6. Met. 690.
Oratio tristis, cui Hilaris opponitur. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Ora tristia. Virg. 2. Georg. 247.
Pœna tristis, Exsilium intelligit. Ovid. 2. Trist. 494.
Querimoniæ tristes. Hor. 3. Carm. 24. 33.
Ruinæ tristes. Virg. 1. Æn. 242.
Senectus tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Sermo tristis. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Silentium. Liv. 1. 29.
Sors. ut, Quid tua sors? tristis, atrox. Cic. pro Muren. 42.
Supercilium triste. Lucret. lib. 6. 1182.
Tempus triste. Ovid. 4. Trist. 3. 36.
Verba tristia. Hor. de Arte Poet. 105. Cic. 2. de Finib. 118. Sic enim majores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo, ærumnas etiam in deo nominaverunt.
Vultus tristis. Ovist. 17. Epist. 15.
Patrare aliquid triste. Tacit. 5. Ann. 4.
Statuere triste aliquid. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.
Tristis succus, Amarus. Virg. 2. Georg. 126. Idem 3. Georg. 448.
Amurca tristis.
Absinthium triste. Ovid. 3. de Pont. 8. 15.
Sapor tristis. Ovid. 4. Trist. 6. 12.
Suaviolum tristi tristius helleboro. Catul. ad Juven. 96. 14.
Tristis, Doctus. Lucil. lib. 28.
Adde eodem tristis ac severus philosophus. Cic. 2. Verr. 30. Judex tristis ac integer. Ita Non. 4. 455. Ego potius cum Servio Severum interpretarer. Donatus in illud Ter. And. 5. 2. 16. Tristis severitas inest in vultu: Ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem sumitur Tristis, citans locum istum Ciceronis, Judex tristis.
Tristis, Qui invitus aliquid facit, nec libenter, auctore Donato. Ter. Eun. 4. 1. 8. Invitat tristis, mansit ibi.
Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 48. Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flabellum, &c. accipio tristis.
Compar. Tristior [συγνότερος, Gl. L. G.] Val. Max. 3. 3. 1. Mucius, tristior Porsennæ salute, quam sua lætior. Virg. 1. Æn. 228.
Superl. Liv. 5. 51. Tristissimi exitus solatium.

TRISTIUS. [ἀθυμώτερον] Adv. Compar. Cic. de Senect. 67. Facilius in morbos incidunt adolescentes, gravius ægrotant, tristius curantur. Non. Difficilius exp. 4. 455.
Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cic. 4. Fam. 13. i. e. Asperius.

TRISTĬCŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑποδύθυμος] Aliquantum tristis. Cic. 1. de Divin. 103. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva, osculans, animum advertit tristiculam.

TRISTĬTIA, æ vel TRISTITIES, ei, f. [λύπη, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. de Finib. 79. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, &c.
Imitamenta tristitiæ, Luctus simulatus. Tacit. 13. Ann. 4. pr.
Severitas & tristitia. Cic. de Clar. Orat. 97. Homo, non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia & severitate popularis.
Tristitia & Lætitia, contraria Cic. 2. de Orat. 72. Judex tum ad tristitiam, tum ad lætitiam est contorquendus.
Temporum tristitia. Cic. 3. Fam. 8.
Simulata & versuta tristitia. Cic. Post. red. in Senat. 12.
Abstrudere tristitiam. V. ABSTRUDO.
Compescere tristitiam alicujus. Ovid. 9. Met. 397.
Condire tristitiam. V. CONDIO.
Contorquere aliquem ad tristitiam. V. CONTORQUEO.
Contrahere tristitia. V. CONTRAHO. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram.
Deducere a tristitia & Acerbitate. Cic. 2. de Orat. 340. Nil enim tam facile quam multitudo a tristitia & sæpe acerbitate, commode ac breviter, & acute & hilare dicto, deducitur.
Finire tristitiam. Hor. 1. Carm. 7. 17.
Mitigare tristitiam. Cic. 2. de Orat. 236.
Prætendere tristitiam malis moribus. Quintil. in procem. lib. 1. Vultum, & tristitiam, & dissentientem a ceteris habitum, pessimis moribus prætendebant.
Tradere se lacrimis ac tristitiæ. Cic. 5. Fam. 14. Lacrimis ac tristitiæ te tradidisti.

TRISTITIES, ēi. f. Apul. Met. 9. p. 231. Elmenh. Mira tristitie deformis.

TRISTITŪDO, ĭnis. f. Apul. Met. 3. p. 134. Elmenh. Tristitudinem de pectore suo mittere. Sidon. 8. Epist. 11. Animus tristitudine gravis.

TRISTĬTAS, ātis. f. Pacuv. apud Non. 2. 869. Quid istuc est? Vultum alligat quæ tristitas?

TRISTIMONIUM, i. n. Petron. Fragm. Trag. cap. 63. Cum nos tum plures in tristimonio essemus. Nævius apud Festum, Tristimonium deturbat ex animo.

TRISTĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀλγύνων] Quod tristitiam affert. Cic. 1. de Divin. 13.
Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.
Promere voces tristificas. Cic. 1. de Divin. 20.
Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

TRISTOR, [λυπέω] āri. Sen. de Ira, 2. 7. Concitari tristarique ob scelera.

TRISULCUS, V. TRES.

TRITĀNUS, [Τριτάνος] ut auctor est Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis, Gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris

celebris, & rectos & transversos cancellatim toto corpore habuit nervos, in brachiis etiam manibusque. Hic omnes adversarios levi tactu, ac pæne securis congressionibus vicit. Filium habuit Cnei Pompeji militem, pari fortitudine natum, qui hostem se provocantem ita sprevit, ut inermi dextra eum superaverit, & captum digito uno in castra Imperatoris sui reportaverit. Hujus meminit & Plin. lib. 7. cap. 20.

TRITAVUS, V. TRES.

TRĬTHĀLES, [τριθάλης] Herba, quæ est alterum genus aïzoi. Plin. lib. 25. cap. 13. Aïzoi duo genera: majus in fictilibus vasis seritur, &c. alterum minusculum, quod erithales vocant, alii trithales, quia ter floreat, alii chrysothales, aliqui isoëtes.

TRĪTĬCUM, i. n. [πυρὸς, σῖτος, Gl. L. G. & G. L.] Genus frumenti, ut ait Isidor. 17. 3. vel a Tritura dictum, quod purissimum horreo condatur, vel quia granum ejus commolitur & teritur. Plin. lib. 18. cap. 7. Tritici genera plura, quæ fecere gentes. Italico nullum equidem comparaverim candore ac pondere, quo maxime decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. Tertium pondus erat Thracio Syrioque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac prætenuibus exit, folio uno, germinibus omnino multis, sed quæ in ramos brachiari non possit, aristas ex se mittit, & in herba per hiemem est. Remollito autem cælo, cauliculus de medio assurgit, cujus tertio aut quarto genu spica geritur, non prius evidens, quam folliculo inclusa, quæ gluma dicitur. Consummato eo flos erumpit quarto aut quinto post die, ac totidem fere diebus, plurimumque septem durat. Varro de R.R. 1. 32. quindecim diebus frumentum in vaginis esse dicit, quindecim florere, quindecim arescere. Post florem crassescit, inquit Theophrast. maturaturque intra quadragesimum diem, quum tardissime, octavo ab satu mense plurima parte metitur, Ægyptiis, ut ajunt, septimo. Folium tritico arundineum, angustius tamen quam hordeo: caulis quoque levior & lentior, nec perinde fragilis: triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis. Culmus tritico altior est quam hordeo, spica quoque remotior a folio, palea suavior, mollior, succosior. Inconditæ tritico spicæ, explanatæque, hordeo in versus dispositæ. Utrique culmus spicam sustinet, quæ & spicus & spicum a Cicerone dicitur in Arato: spica, granum & aristam. Columel. lib. 2. cap. 8.

TRITICĔUS, a, um. Adj. [σιτικὸς] ut, Messis triticea. Virg. 1. Georg. 219. Ovid. 5. Met. 487.
Fetus triticei. Ovid. 1. Fast. 693.

TRITIUM Metallum, [τρίτον Μέτακλον] Hispaniæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. hodie *Tafalla*.

TRITO, V. TERO.

TRĪTŌN, ōnis. m. [τρίτων] inquit Servius, Deus marinus, Neptuni & Salaciæ deæ marinæ filius, ab aqua falsa dictæ. Hæc Servius enarrans hunc locum, Virg. 1. Æn. 158.

Cymothoe simul, & Triton adnixus acuto
Detrudunt naves scopulo, &c. Meminit Cic. 1. de Nat. Deor. 79. Hic Neptuni tubicen esse fertur, cui mandat, ut receptui canat, fluviosque in suos fontes revocet.

Cæruleus Triton. Ovid. 1. Met. 333. V. CÆRULEUS.
Canorus Triton. Ovid. 2. Met. 8.
Citi Tritones. Virg. 5. Æn. 824.
Immanis Triton. Virg. 10. Æn. 209.
Ingens Triton. Valer. 1. Argon. 93.
Maritimus. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.
Rapidi Tritonis hera, Minerva. Catul. Argon. 62. 395.
Piscinarum Tritones, Piscinarum studiosi. Cic. 2. Att. 9. Non modo de Cynico Consulari, sed ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se jactare.
Triton, Africæ minoris fluvius & lacus, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 4. Herodot. lib. 4. In palude insulam esse ait, ubi vestigia sunt evidentia, Iasonem aliquando in his fuisse. Amnis ipse Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolem. lib. 4. cap. 3. Alii aliis in locis paludem hanc statuerunt, ut belle Plinius observavit.

TRITŌNIA, æ. f. [Τριτωνίς] i e. Minerva, quod temporibus Ogygis regis ad lacum Tritonis virginali primum habitu apparuerit. Ubi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam a Cretæ filio Tritone. Lucan. lib. 9. 685.
Armipotens Tritonia. Cic. Anteq. iret in exsil. 24.
Audax Tritonia. Stat. 10 Theb. 889.
Virgo Tritonia. Stat. 1. Silv. 1. 37.

TRITŌNIS, ĭdos. f. patronym. [Τριτωνὶς] Lucret. lib. 6. 750.
— Palladis ad templum Tritonidos almæ.
Arx Tritonis. Ovid. 5. Met. 645. Intelligit Athenas.
Sævæ Tritonidis arx. Virg. 2. Æn. 226.
Palus Tritonis, Tritonia. Sil lib. 3. 322.

TRITŌNIĂCUS, a, um. Adj. [Τριτωνιακὸς] Ovid. 15. Met. 358.
Quum Tritoniacam novies subiere paludem.

TRITOR, TRITURA, TRITURO, TRITUS. V. TERO.

TRIVENEFICUS, TRIVERBERO, TRIVIA, TRIVIĀLIS, TRIVIALITER, TRIVIATIM, TRIVIUM, V. TRES.

TRIUMPHUS, i. m. [θρίαμβος, Gl. L. G. & G. L.] quidam Græcum putant: nam θρίαμβον appellant Græci: nos aspiratione ex prima in novissimam syllabam translata, & B, mutata in P, dicimus Triumphum. Varro de L. L. 5. 7. a Baccho hujus rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus apud Isid. 18. 2. dici existimat Triumphum, quia qui triumpharet, triplici judicio honoraretur: primo enim exercitus de triumpho decernendo duci judicabat, secundo Senatus, tertio populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui a populo Rom. dari solebant, maximus. Erat autem pompa solennis, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria.
Triumpos olim dicebant, ut ostendit Cic. in Or. sicut Cetegos, Pulcros, sine aspiratione, Vide quæ notavi in TROPHÆUM. Puto Latinum esse, & Græcos in θρίαμβος imitari voluisse ex Triumpos deducentes, β pro π ponentes. Si Græcum esset, Dio nequaquam eo abstinuisset, & non ἐπινίκια, aut νικητήρια pro eo dixisset, & quidem cum verbo πέμψαι. Sonat autem ἐπινίκια, q. d. Victorialia. Habet autem πέμψαι unitum alteri horum nominum, aut alii ejusmodi, usum illum, a quo est illud πομπὴ, quod & Latini mutuantes dixerunt Pompam. H.St. V. Cic. Or. 160. Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur, curru inaurato, capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem victus hostis, onustus colla catenis, agebatur, & præeunte Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Jovis Capitolini, ubi mactato tauro albo domum redibant. Cic. in Pison. 80. Differes de triumpho: quid tandem habet iste currus? quid aurum? quid argentum? quid Legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania sunt ista, mihi crede, delectamenta pæne puerorum.
Is demum est, mea sententia, justus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis testimonium a consensu civitatis datur. Cic. 14. Philipp. 13.
Dives triumphis terra Africa. Virg. 4. Æn. 37.
Castellanus triumphus. V. Castellanus in CASTRUM.
Castrensis triumphus. V. CASTRUM.
Navalis triumphus. V. NAVIS.
Felices triumphi, Claud. de Bell. Get. 636.
Ingens triumphus. Senec. Herc. OEth. 6.
Insignis triumphus. Claud. 1. in Ruff. 54.
Læti triumphi. Ovid. 13. Met. 252.
Laurigeri triumphi. Claud. 3. Conf. Hon. 12.
Magni triumphi. Hor. 1. Carm. 2. 49.
Magnificus triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 28.
Opimus triumphus. Hor. 4. Carm. 4. 52.
Præclarus triumphus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 329.
Sacer triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 49.
Speciosissimus triumphus. Val. Max. lib. 7. cap. 1. de Q. Metelli felicitate.
Superbus triumphus. Hor. 1. Carm. 37. 4.
Agere triumphum. Ovid. 15. Met. 757.
Agere triumphum de aliqua re. Cic. 7. Verr. 98.
Agere triumphum justissimum ex inimicis. Cic. 3. Fam. 10. Ages victor ex inimicorum dolore triumphum justissimum.
Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in urbem rediissent. Cic. 1. Off. 78. Pompejus dixit frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse, nisi, &c.
Ducere aliquem in triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43.
Deducere in triumpho. Vide annon & apud Horatium de Cleopatra. H. St. lib. 1. Carm. 37. extr.

Sævis Liburnis scilicet invidens
Privata deduci superbo,
Non humilis mulier, triumpho.

Ducere per triumphum. Cic. 7. Verr. 66. Vivum tu illum servabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.
Frequentare triumphum. Liv. 36. 39.
Habere triumphos, pro Triumphare. Cic. pro Corn. Balb. 9. Qui tot habuit triumphos, quot oræ sunt partesque terrarum.

TRIUMPHĀLIS, e. Adj. [θριαμβικὸς] Quod ad triumphum pertinet. Ut,
Coronæ triumphales, Quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin. lib. 22. cap. 3.
Cœnæ triumphales. Plin. lib. 9. cap. 55.
Currus triumphalis, Super quem sedebant triumphantes. Plin. lib. 7. cap. 26.
Fronde triumphali vinctus tempora. Ovid. ad Liv. 334.
Habitus triumphalis. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Imagines triumphales. Hor. Epod. 8. 12.
Laurus triumphalis. Tibul. lib. 2. 5. 5.
Porta triumphalis Romæ dicta, quod per eam triumphantes victores in urbem deducerentur. Cic. in Pison. 55.
Provincia triumphalis, Propter quam devictam imperator triumphum reportavit. Cic. in Pison. 42. Ut ex ea provincia, quæ fuerit ex omnibus una maxime triumphalis, nullas sis ad senatum litteras mittere ausus. [Triumphalis, quæ triumphi materiam suppeditat.
Statua triumphalis. Plin. 2. Epist. 3. In habitu triumphantis. Lege Plin. lib. 34. cap. 4. de honore statuarum.
Tituli triumphales. Juven. 1. Sat. 129.
Vehicula triumphalia. Cic. in Pison. 61. Nummus interea mihi, Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus, domi manet & manebit.
Vestes triumphales, Quæ triumphantium erant: quemadmodum & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Pictas vestes jam apud Homerum fuisse, unde triumphales natæ. Idem lib. 9. cap. 36. De purpuræ succo, seu colore purpureo, Diis advocatur placandis, omnemque vestem illuminat, in triumphali miscetur auro.
Vir triumphalis, Qui triumphavit; quemadmodum Consularis, Qui consul fuit. Liv. 5. 39. extr. Senes triumphales, consularesque.
Absolute Suet. de August. cap. 25. Solos triumphales, &c.
Bis triumphalem fieri. Cic. in Sallust. 21.

TRIUMPHALIA, orum. [θριαμβικὰ] Ipsa triumphatio. ut,
Tribuere alicui triumphalia. Tacit. 4. Ann. 14. [Subaudi Ornamenta. V. in ORNO.
Triumphalia ornamenta, Quæ favore principum concedebantur iis, qui non triumphassent, quorum sæpe fit mentio apud Tacitum, Suetonium &c. Interdum vero sine substantivo ponitur, ut apud Plin. in Paneg. Licet alteri vestrum triumphalia filii virtus, cælum alteri dederit.

TRIUMPHO, [θριαμβεύω, Gl. G. L.] āre. Triumphum agere. Cic. 2. de Finib. 65. Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumpharat.
Amplissime & honestissime triumphare. Cic. pro Muren. 15.
Triumphavit Achæos, i. e. Victis Achæis, triumphavit. Auctor de Viris illustr. cap. 61. pr.
Gloriose triumphare. Cic. 2. Fam. 11.
Triumphare de. Cic. de Senect. 55. Curius quum de Samnitibus triumphasset.
De sententia alicujus triumphare. Cic. 7. Att. 1.
Amor de me triumphat. Propert. lib. 2. 8. 4.
Triumphare ex aliquo. Plin. lib. 7. cap. 43.
Ovans triumphavit. Paterc. lib. 2. 96. extr. Hujus victoriæ compos Nero, ovans triumphavit. V. OVO, āre.
Triumphare, Exsultare, & sibi placere. Cæs. Fragm. 2. Epist. Quod evenisse nobis gaudeo & triumpho. Ter. Heaut. 4. 2. 5.

Nam quod de argento sperem, aut posse postulem me fallere,
Nihil est: triumpho, si licet me latere tecto abscedere.

Triumphare & Gaudere. Cic. 9. Att. 16. Atque ego cum ex ipsa re magnam

gnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo.
Triumphare gaudio. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa egregia ac præclara mater palam exsultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.
Triumphat oratio mea, & exsultat. Cic. 2. in Catil. 3. At si quis est talis, quales esse omnes oportebat, qui in hoc ipso, in quo exsultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuset.
Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic. 7. Verr. 120. Lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.
Triumphari, Impersonale. Liv. 3. 63. extr. Tum primum sine auctoritate Senatus, populi jussu triumphatum est. Cic. 2. Off. 28. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amissi imperii portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea urbe triumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.
Non triumphabor. Vide quæ scripsi in Livius Histor. H. St.

Triumphans, antis. Partic. Cic. 14. Philip. 12. Quum hesterno die propter eorum res gestas me ovantem, & prope triumphantem, Pop. Rom. in Capitolium domo tulerit.
Consules triumphantes urbem inierunt. Liv. 3. 24.
Equi triumphantes. Ovid. 2. de Pont. 8. 43.

Triumphātus, a, um. Partic. [θριαμβευθεὶς] De quo triumphatum est. Virg. 3. Georg. 33.
Bisque triumphatas utroque ab litore gentes. Plin. lib. 5. cap. 5.
Omnia armis Rom superata, & a Cornelio Balbo triumphata.

Triumphātus, ûs. m. [θριάμβευσις] Plin. lib. 9. cap. 35. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius. Alii legunt Triumviratu.

Triumphātor, ōris. m. [θριαμβευτὴς] Qui triumphat, vel qui aliquando triumphavit. Apul. Apol. De Pyrrho triumphator. Cyprian. Epist. 34. 2. Minuc. Fel. 40. 1. Prudent. in Symmach. 1. 539.

Triumphatōrius, a, um. Adj. Tertul. adv. Marc. 5. 10. Verbum triumphatorium & insultatorium.

Triumvir, Triumviralis, Triumviratus, V. trrs.

Trixāgo, ĭnis. f. [χαμαίδρυς, Gl. L. G.] Eadem herba quæ Trissago, vulgo Chamædreos: alii Serratam, & ab ea serram inventam dixere, teste Plin. 24. 15. Carpitur prægnans succo, petrosis gaudet. Officinis Græcum nomen insedit. *Querculum* vel *ferratulam* vulgus nominat. Ruellius. Apul. de Herb. 24. Cels. 8. 3.

T R O

Troas, V. troja.

Trŏchæus, i. m. [τροχαῖος] Pes celer, & volubilis, quod rotatim & celeriter diceretur. Nam τροχὸς, Latine rota dicitur. A Mercurio repertus fertur, constatque ex duabus syllabis, prima longa & ultima brevi. Vel dicitur, ἀπὸ Τ τρέχειν, id est a currendo: quia cursum suum habet de longa syllaba in brevem. Cic. 3. de Orat. 180. Quum sint numeri plures, iambum & trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.
Trochæus e brevibus fit. Cic. in Orat. 191. Quod enim Pæon habeat tres breves, dactylus autem duas, brevitate & celeritate syllabarum labi putat Ephorus verba proclivius: contraque accidere in spondæo & trochæo, quod alter ex longis constaret, alter e brevibus fieret: alteram nimis incitatam, alteram nimis tardam orationem, neutram temperatam. Quæri potest cur Cic. dicat trochæum e brevibus fieri, quum Grammatici dicant hunc pedem ex longa & brevi constare, ut Totus. Sed sciendum est, antiquis eundem fuisse trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quod ex tribus brevibus constet, ut Dominus, quod ex Quintiliano satis intelligi potest. Is enim lib. 9. cap. 4. sic scribit: Tres breves trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choræo trochæi nomen imponunt: totidem longæ molossos efficiunt. Deinde aliquot post versibus asserit, Trochæum, quoties ultima sit longa, converti in Anapæstum, quod certe fieri non posset, nisi tres breves essent in trochæo. Præterea subjungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa fit Pæon: quale est, Si potero: &, Dicit hoc Cicero: Obstat invidia. Pæon autem primus, e longa & tribus brevibus constat. Ergo sublata longa, restat trochæus e tribus brevibus.
Trochæus qui est eodem spatio quo choræus, cordax ab Aristotele appellatur. Cic. in Orat. 193. V. cordax.
Trochæus qui temporibus & intervallis est par iambo. Cic. in Orat. 194.

Trochăĭcus, a, um Adj. [τροχαϊκὸς] ut, Versus trochaicus.
Garrulitas trochaica. Sidon. 5. Epist. 15.

Trŏchĭlus, i. m. [τροχίλος] Parva avis, rexque avium dicitur, alio nomine Regulus appellatur, sive ut Suetonius ait, Regaliolus. V. rex. Plin. lib. 10. cap. 74. Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur avium. Idem lib. 8. cap. 25. Avis quæ trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia, &c.

Trochiscus, V. trochus.

Trochlea, vel Troclea, æ. f. pr. c. Totam illam machinam significat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam trajectum, circa quem rotula versatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Hujusmodi meminit Cato de R. R. cap. 12. in instrumento torcularis, in quo fuculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. Idem cap. 3. Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus sparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret. lib. 4. 903.
Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi sustollit machina nisu.
Trochleis pituitam adducere, pro Difficulter exspuere, metaphorice dixit Quintil. lib. 11. cap 3. de pronuntiatione. Budæus.

Trochlea̅tim, Adv. Per modum trochleæ. Sidon. 5. Epist. 17.

Trochum, i. n. Genus sellæ, teste Festo.

Trŏchus, i. m. [τροχὸς] Turbo, quo lusitant pueri. A rotando dictus, nam τρέχω, curro significat. Et τροχὸς Rota, in Gloss. Græcolat. quæ rota, inquit Acron, a ludentibus pueris scutica agebatur. Martial. lib. 14. 168.
Inducenda rota est, das nobis utile munus:
Ilte trochus pueris, at mihi cantus erit. Al. Canthus. Hor. Arte Poet. 380.
Indoctusque pilæ, discive, trochive, quiescit.
Græcus trochus, A Græcis inventus Hor. 3 Carm. 24. 56.

Trochŭlus, i. m. [τροχίδιον] diminut. Plaut. Amph. prol. 144.
Tum meo patri autem trochulus inerit aureus
Sub petaso. Exemplaria alia legunt Torulus. q. V.

Trochiscus, i. m. dimin. [τροχίσκος] Parva rota. Unde Compositiones quædam medicorum, in formam rotulæ redactæ, Trochisci dicuntur. Latini Pastillos vocant, teste Celso lib. 5. cap. 17.
Item Piscis quidam apud Plin. 9. 52.

Troghiscĭlus, i. m. aliud dimin. Apul. Apol. 1. p. 153. Stewech. V. Elmenh. ad p. 294.

Troctes, [τρώκτης] Vir quidam e Phœnicia, qui, ut testatur Homer. lib. Odyss. 14. aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Ulyssi persuasit ut in Phœniciam, ubi ipsius domus & substantia erat, proficisceretur.

Trœzēn, ēnis, vel ēnos, [τροιζὴν] vel Trœzēnē, es. f. Oppidum fuit Peloponnesi, in sinu Argolico, a Trœzene filio Pelopis. In eo educatus fuit Theseus. Meminit Cic. 3. Off. 48. Athenienses, cum Persarum impetum nullo modo possent sustinere, statuerentque ut, urbe relicta, conjugibus & liberis Trœzene depositis, naves conscenderent, libertatemque Græciæ classe defenderent, &c. Ovid. 4. Epist. 107.
Hic tecum Trœzena colam, Pittheïa regna.
Alta Trœzene. Ovid. 2. Fast. 276. al. Cyllene.
Est & Trœzene, Urbs Cariæ, minoris Asiæ regionis. Plin. lib. 5. cap. 29.

Trœzēnius, a, um. Adj [Τροιζήνιος] ut,
Heros Trœzenius, Lelex. Ovid. 8. Met. 566.
Trœzenii, populi [Τροιζήνιοι] fide societatis Atticæ illustres, ut inquit Pomponius Mela, lib. 2. 3. in Peloponneso siti, ad quos recto cursu ex Piræo commodissima navigatio est. Eo igitur tempore, quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam trajecit, quum Themistoclis oraculum interpretantis sententia valuisset, ut terra relicta, mari se concrederent: juventutem omnem Athenienses in triremes imposuerunt, plurimi vero parentes & uxores in Trœzenen, Trœzeniis eos humanissime suscipientibus. Decreverunt enim ut hi publice alerentur, duobus obolis in singulos distributis: puerisque facta potestas ut undecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magistris merces persoluta est. Ejus decreti auctor Nicagoras fuisse traditur. Hactenus in Themistoclis vita Plutarch.

Trogala, æ, f. τροχιλία, χάλις, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. τροχιλία, Torquilla. Disquirant doctiores.

Trōglŏdȳtæ, [Τρωγλοδύται] Populi Æthiopiæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib. 1. 4. strident magis, quam loquantur: specus subeunt, aluntutque serpentibus. Meminit Cic. 2. de Divin. 93. In his locis, quæ nos incolimus, post solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus: apud Troglodytas, ut scribitur, ante solstitium, &c.

Trogus, i. m. scil. Pompejus cognomine; Floruit tempore Augusti; Græcas & totius orbis historias composuit, quas (hodie non superstites) ex quatuor & quadraginta voluminibus in epitomen redegit Justinus. V. præf. ad Justini historiam.
Trogus, ex quo Justinus expromsit. Perott. ex quodam Trogo, quem Severissimum auctorem vocat, quædam φυσιογνωμικῷ afferre. pag. 980. H. St.

Trōja, teste Livio lib. 37. Regio est minoris Asiæ, in qua fuit Ilion civitas cantatissima: Sæpius tamen pro ipsa urbe Troja [Τροία] ponitur. Ovid. 1. Epist. 3.
Troja jacet certe Danais invisa puellis. Troja dicebatur, a Troe rege: antea Teucria a Teucro, & Dardania a Dardano.
Auctor Trojæ Cynthius. Virg. 3. Georg. 36.
Domitor Trojæ Ulysses. Hor. 1. Epist. 2. 19.
Alta Troja. Hor. 4. Carm. 6. 3.
Laomedontea Troja. Virg. 1. Georg. 502.
Magnæ Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achil. 318.
Nuptunia Troja. Virg. 2. Æn. 625.
Troja, etiam Ludus puerilis equestris, ab Ænea constitutus. Virg. 5. Æn. 602.
Trojaque nunc pueri, Trojanum dicitur agmen. Suet. in August. cap. 43. Sed & Trojæ ludum edidit frequentissime, majorum minorumque puerorum delectu, prisci, decorique moris existimans claræ stirpis indolem sic notescere. Hunc lusum pulcherrime describit Virg. lib. 5. Æn. l. c.
Scribitur Græca dipthongo, nec dividitur j consona: Adjectivum vero o & i vocales, & divisæ. Et quum provinciam significat, principale nomen est, & brevis est tro: (Senec. Troad. v. 822.
Misit infestos Troïæ ruinis Non semel arcus. Quando autem non est principale, & derivatio est, tro longa est: Virg. 2. Æn. 763.
— & Troïa gaza per undas. Servius.
Troja, Locus est in agro Laurente, in quo primum Æneas constitit. Semper autem prima longa est. V. Liv. 1. 1.

Trojānus, a, um. Adj. [Τρωιανὸς] ut,
Acestes Trojanus. V. acestes.
Arma Trojana. Virg. 9. Æn. 180.
Bellum Trojanum. Hor. de Arte Poet. 147.
Equus Trojanus. Cic. pro Muren. 78. Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me Consule dormientes opprimemini.
Gens Trojana. Virg. 4. Æn. 425.
Juventus Trojana. Virg. 1. Æn. 471.
Opes Trojanæ. Virg. 2. Æn. 4.
Urbs Trojana. Virg. 1. Æn. 628.
Ferocitas Trojanorum. Cic. 2. de Divin. 82.

Trojŭgĕna, æ. c. Ennius, Trojugenas bello claros. Sane Trojugena, & Grajugena, quum gemino i scribi debuerint, mutarunt i sequens in u, ut pro Trojigena & Grajigena, Trojugena & Grajugena factum sit. Catul. Argon. 62. 355.
Trojugenûm infesto prosternet corpora ferro. Virg. 3. Æn. 359.
Trojugena interpres divûm.
Gentes Trojugenæ. Lucret. lib. 1. 466.

Trōs, [Τρὼς] Qui ex Troja est. Virg. 1. Æn. 537.
Tros, Tyriusve mihi nullo discrimine agetur. Ibid. 6. 51.
— cessas in vota precesque,
Tros, ait, Ænea, cessas, &c.
Troes, plur. Virg. 2. Æn. 325.
— fuimus Troes, fuit Ilium & ingens
Gloria Teucrorum. Ovid. 12. Met. 66.

Trōĭus, a, um. aliud Adj. [Τρῴος] ut,
Arma Troïa. Virg. 3. Æn. 596.

Gaza Troïa. Virg. 2. Æn. 763.
Heros Troïus. Virg. 8. Æn. 530.

TRŌĬCUS, a, um. Adj. [τρωϊκὸς] ut,
Bellum Troicum. Cic. 5. Fam. 12.
Castra Troica. Virg. 11. Æn. 341.
Ensis Troïcus. Ovid. 7. Epist. 184.
Fata Troica. Ovid. 1. Epist. 28.
Tempus Troicum. Cic de Clar. Orat. 40.

TRŌĀS, ădis. f. [τρωὰς] Asiæ regio, Hellesponto adjacens, eadem quondam Æolis & Mysia appellata, auctore Plin. lib. 5. cap. 30. Mela lib. 1. 18. pr. Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incoli cœpit, Æolis facta, ante Mysia, &, qua Hellespontum attingit, Trojanis possidentibus Troas fuit. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Æsapo usque ad Cayci fluminis ostia ejus fines produxit. In ea Ilion, quæ & Troja, mille quingentis passibus a portu distans, omnium quæ sub Sole sunt nobilissima, Civitates aliæ Troadis nobiliores. Dardanium, Simoentis fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomene, Ephesus, Miletus, Pergamus, Thyatyra, Philadelphia, Laodicea, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

TROAS, patronym. f. pro gentili. Virg. 5. Æn. 613.
At procul in sola secretæ Troades acta
Amissum Anchisen flebant. h. e. Trojanæ mulieres.

TRŌĬLUS, [τρώϊλος] Priami & Hecubæ filius, ætate impar cum Achille congressus, periit: cujus meminit Virg. 1. Æn. 478. Hor. 2. Carm. 9. 15.
— nec impubem parentes
Troïlon, aut Phrygiæ sorores
Flevere semper. Troilon. Accus Græc.

TROITO, āre. χωρίζω, ψηλαφῶ, Gloss. Latinogræc. [An pro Tracto?

TROMENTĪNUS, a, um. Adj. ut, Tribus Tromentina apud Romanos. V. TRIBUS.

TRŎPÆUS, i. m. [τρόπαιος] dicitur quasi Versarius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se convertit. Suet. in Claud. Cæs. cap. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur: interdum ferula, flagrove, velut per ludum, excitabatur a tropæis. τρέπω enim verto, & τροπὴ versionem significat. Sed in emendatis codd. legitur, Acopreis.
Venti tropæi, Qui e mari redeunt. Plin. lib. 2. cap. 43. Namque ut e fluminibus, ac e nivibus, & e mari videmus, & quidem tranquillo, & alios, quos vocant altanos, e terra consurgere ventos. Qui quidem quum e mari redeunt, tropæi vocantur: si pergunt, apogæi.

TRŎPÆUM, i. n. [τρόπαιον] sic enim scribendum est, & non ut vulgo, Trophæum; ut ipsa ostendit vocis Etymologia. Festus, Tropæi significantiam propriam Varro Bimargo ostendit. Ideo fuga hostium, Græce vocatur τροπή. Hinc Spolia capta, fixa in stipitibus, appellantur Tropæa. Virg. 11. Æn. 7.
Mezenti, ducis exuvias (tibi magne tropæum
Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin. lib. 6. cap. 28. Tropæa eodem in loco Jovi ac Neptuno statuisse. Hor. 2. Carm. 9. 19.
— & potius nova
Cantemus Augusti tropæa. Virg. 3. Georg. 32.
Et duo rapta manu diverso ex hoste tropæa.
Alii Tropæum volunt, ut dicitur τρόπαιον. Ut pro Bosporo dicunt Bosphorum. Quod tamen Xyl. vult dici posse q. d. Portans bovem. Vide Annot. in Dionem. Aliquis fortasse & Trophæum volet defendere, ut sit *h* additum, sicut in Triumphus, quum olim diceretur Triumpus. Vide TRIUMPHUS. H. St. Scribebatur cum adspirata in Lugd. V. Cellarii Orthogr. Lat. p. 5. Græcis solitum fuit tenuem aspiratæ substituere, vel tollere hanc e mediis vocibus. Sic in N. T. Καπερναούμ, ubi Lat. Capharnaum, ut & Nonnus, nisi fallor, habet. Sic ex Johannes, Ἰωάννης, & alia. In Gloss. Latinogræc. Tropeum, τρόπιον, τρόπαιον, & Græcolat. τρόπαιον, Tropæum. conf. Suid. & Etymol. M.
Signum cupiditatis, tropæum necessitudinis, indicium amoris. Cic. 4. Verr. 115.
Belligera tropæa. Stat. 10. Theb. 28.
Clarum & exornatum tropæum. Cic. 1. de Invent. 69.
Immane tropæum retulimus. Claud. de Nupt. Hon. 117.
Salaminium tropæum. Cic. 1. Tusc. 110.
Trunca tropæa. Ovid. 3. de Pont. 4. 104.
Ornata urbs tropæis. Auctor ad Heren. lib. 4. 66.
Hic in Macedonia tropæa posuit: eaque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt, &c. Cic. in L. Pis. 92.
Statuere tropæum. Cic. 2. de Invent. 69.

TROPÆĀTUS, a, um. Adj. Tropæo ornatus. Ammian. 23. 14. Trajanus & Verus hinc sunt digressi victores & tropæati.

TROPÆŎPHŎRUS, i. m. Triumphator. Apul. de mundo p. 75. Elm.

TROPÆOPHŎRUM, i. n. [τροπαιοφόρον] Tropeoforum, Quo tropeum portant. Gloss. Latinogræc.

TRŎPHĬMA, ātis. n. [τροφεῖα] Paulus in l. Publia. D. Depositi. Habere me a vobis auri pondo plus minus decem, & discos duos, faccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem, & quod excurrit. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib. 1. Dispunctionum cap. 18. Significat, inquit, trophima hic κουροτρόφειον, id est mercedem ipsam & pretium nutricationis, potest Latine dici Nutritium, sicut plurali numero Nutritia, nutricum merces: a qua voce nec Ulpianus se abstinuit. Ostendit igitur Titius, habere depositum, super quod inter cetera sibi debeantur decem, quos trophimati debebat Sempronius. τρίφειν significat alere. τροφὴ ἡ τρόφιμα nutricationem. Hæc Alciatus. Ulpian. in l. 1. §. Ad nutritia. D. de extraord. cognit. Ad nutricia quoque officium Præsidis vel Prætoris devenit Namque & nutrices ob alimoniam infantium apud Præsides, quod sibi debetur, petunt. Sed nutritia eousque producemus, quoad infantes uberibus aluntur. Hæc Ulpian. Quos trophimati, id est, quos in nutriciis expendi.

TRŎPHIUM, i. n. Ornamenti genus, apud Psychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib. 1. Nisi illic Strophium legendum sit, quod magis credo: de quo supra diximus.

TRŎPHŌNIUS, [τροφώνιος] Summus artifex in secandis saxis fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotiæ regione construxit, quod vulgo Trophonii fanum cognominatum est ab artifice. Hic ubi aliquamdiu oracula reddidisset, atque tandem fame interisset, ferunt genium quendam in id immigrasse, atque oracula reddere perrexisse: post superstitione mortalium plures se in id antrum demiserunt, ac dies complures ibi commorati sunt. Qui vero huc oracula scisciatum descendissent, in aditu specus nudi sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam, quas lemuribus & serpentibus occurrentibus objicerent Deinde percepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Erasmum in proverbio, In antro Trophonii vaticinatus est. De homine vehementer tristi, tetricoque: propterea quod olim creditum est eum, qui in Trophonii specum descendisset, postea nunquam ridere. Hujus Trophonii meminit & Cic. 3. de Nat. 56. Qui alterum Mercurium Valentis & Phoronidis filium, qui sub terris habetur, Trophonium censet. Idem 1. de Divin. 74. Quumque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res divina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assidue canere cœpisse, ut nihil intermitterent.

TROPHONIANUS, a, um. Adj. Cic. 6. Att. 2. Narratio Trophoniana.

TRŎPIS, is. f. [τροπὶς] Latine Carina dicitur, teste Gloss. Græcolat. Martial. lib. 12. 83.
Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagenæ,
Frontis & humorem colliget usque tuæ. [Pro Sentina, seu fæce.

TROPOLOGIA, TROPOLOGICE, TROPOLOGICUS, V. TROPUS.

TRŎPUS, i. m. [τρόπος] dici potest Modus, figura, conversio. Et definitur a Quintil. lib. 8. cap. 6 quod fit verbi vel sermonis a propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Cic. de Clar. Orat. 69. Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant τρόπους, &c. Virg. 1. Æn. 169.
— horrentique atrum nemus imminet umbra. Ubi Serv. Atrum nemus, tropus est: per atrum, nigrum ostendit: per nigrum umbrosum: per umbrosum densum, id est frondibus plenum. [Sed errat Servius, & sine tropo dicitur, Atrum umbra nemus. V. METALEPSIS. τρόπος in Gloss. Græcolat. Secta, mos.

TROPĬCUS, a, um. Adj. [τροπικὸς] Figurativus. Gell. 13. 24. Tropica quadam figura mutationem vocabuli facere.
Item vox apud Astronomos. ut, Circuli Tropici. i. e. Quos cum pertingit Sol, cursum suum mutat, & revertitur. Ad Tropicum cancri fit Solstitium æstivum; ad Tropicum Capricorni Solstitium hiemale. Manil. 3. 620.
Quæ tropica appellant, quod in illis quatuor anni
Tempora vertuntur signis, nodosque resolvunt. V. Macrob. in Somn. Scip. 1. 15. & 2. 15. [Vitruv. 1. 7. conf. Gloss. in τροπ.

TROPICE, Adv. [τροπικῶς] August. de Gen. ad lit. 4. 9. Maluit tropice loqui.

TROPŎLŎGIA, æ. f. [τροπολογία] Figura, qua sermo ad emendationem morum dirigitur. V. Hieron. 1. Epist. 9. [V. ALLEGORIA. Nam idem est.

TROPOLOGĬCUS, a, um. Adj. [τροπολογικὸς] Sidon. 9. Epist. 3. Tropologicum genus & figuratum.

TROPOLOGICE, Adv. [τροπολογικῶς] Hieron.

TRŌS, [τρῶς] Rex Trojæ, inquit Servius, Ganymedis pater, a quo Troja dicta. Virg. 3. Georg 36.
— demissæque ab Jove gentis
Nomina, Trosque parens, & Trojæ Cynthius auctor.
Tros etiam ponitur pro Troïus, ut notat idem Servius, de quo vide supra in TROJA, & facit genitivum Trois, & Troos. Quia, ut inquit Servius, omnia nomina monosyllaba Græca, quæ in Latinum sermonem transeunt, tertiæ tantum sunt declinationis, & tam Latine quam Græce declinari possunt, ut Tros, Trois, Troos: Pan, Panis. Panos.

TROSSŬLUM, i. n. [τρόσσυλλον] Oppidum Tusciæ citra Volsinios pass. IX. M. dictum, quod illud sine peditum adjumento equites cepissent: a quo Trossuli dicti sunt ejus incolæ, de quibus Plin. lib. 33. cap. 2.

TROSSŬLUS, vel, ut in Gloss. TRUSULUS, i. m [ὁ σὺν μικρῷ παχύς, Gl. L. G.] Trossuli dicti sunt Equites, quod oppidum Tuscorum Trossulum sine opera peditum ceperint. Festus. Perf. 1. Sat. 81.
— unde istud dedecus, in quo
Trossulus exsultat tibi per subsellia lævis. Ubi Casaubonus dicit, Trossulos vulgo vocari, Qui cultu & toto vitæ genere ceteris præstare vellent.
Trossulos Senec. Epist. 87. Divites sui sæculi lautiore comitatu equitantes vocat. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando. Idem Epist. 76. Faciam quod juvenes & trossuli, id est qui sunt bene habito corpore.
Trossuli, dicti sunt Torosuli. Varr. Sesquiulysse. Nunc emunt trossuli nardo nitidi vulgo Attico talento equum Non 1 240.
Trossuli milites. Plin. lib. 33. cap. 2. Celeres sub Romulo, regibusque appellati sunt, deinde flexumines, postea trossuli.

T R U

TRVM. PPP. Trium Publiorum.

TRUA, æ. f. [τρύλλιον] Vasis genus, a terendo dictum, quasi Terua, quam nos diminutive Trullam dicimus. Sive ut Varro docet a transvolando, trajiciendove, quod per eam aqua trajiciatur.
Truæ, quæ a culina in lavatrinam aquam fundunt. Varr. de L. L. 4. 25. Cocus magnum ahenum, quando fervit, paulla confutat trua. Titinn. apud Fest. & Non. 1. 68.

TRULLA, æ. f. dimin [τρύλλα, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 25. Trulla ad similitudinem truæ, illa magna, & hæc parva. Truæ, quæ e culina in lavatrinam aquam fundunt. Juven. 3. Sat. 108.
Si trulla inversu crepitum dedit aurea fundo.
Trulla, *Truelle*. H. St.
Trulla, Vas in quo ventris onus deponitur. Martial. lib. 9. 98.
Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
Trulla, & Genus est vasis, seu poculi vinarii, ut declarat hic locus apud Cic. 6. in Verr. 62. Erat enim vas vinarium, ex una gemma prægrandi trulla excavata, cum manubrio aureo. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum festis potare diebus
Campana solitus trulla, &c. i. e. Fictili poculo.
Ferreæ trullæ. Liv. 7. 11.
Gemmea trulla. Cic. 6. Verr. 62. Mittit etiam Trullam gemmeam rogatum, velle eam se diligentius considerare.
Trulla lignea, ζωμήρυστις, Gloss. Latinogræc. Græcolat. ζωμόρυστρον, Trulla.

Trulla,

Trulla, Vas est apud Catonem de R. R. cap. 10. & 11. & 13. quo de situla aquam hauriebant, & de ahenis aut labris. Sic explicat Turneb.
Trulla, Cæmentarii instrumentum, quo fabri murarii, tectoriis linendis complanandisque delutare solent: ut non solum parietes pulchritudinem accipiant, sed & fortitudinem contra injuriam imbrium & creberrimas tempestates. [Meminit Pallad. 1.13. & 15. Hinc Trullifo. q. V.
TRULLARIA, æ. f. Ζωμαρυστρον, Gloss. Latinogræc.
TRULLEUM, i. n. [χέρνιβον, Gl. L. G. & G. L. ξεστν, L. G.] Vas, in quo manus perluuntur. Varr. de Vit. pop. Roman. lib. 1. Itaque ea sibi modo ponere ac suspendere, quæ utilitas postularet, trulleum, matellionem, pelvim, nasiternam, &c. Ejus urceolum aquæ manalem vocamus, quod ea aqua in trulleum effundatur. Unde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc movetur, cum pluviæ exoptantur. Ex Non. 15. 32.
Trulleum figura trullæ simile, nisi quod aquam latius concipit, & quod manubrium cavum non est. Varr. de L. L. 4. 25. [In Gloss. Latinogræc. etiam Gurtum & Aquiminale Synonyma habet.
TRULLEUS, i. m. Idem. Plin. 34. 2. Vasa Corinthia transferunt in trulleos.
TRULLIO, ōnis. m. Idem. Plin. Valer. 3. 38. Mittere in trullionem.
TRULLISO, vel TRULLISSO, āre. Trulla gypsum inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 3. Coronis explicatis parietes quam asperrime trullisentur: postea autem supra trullissatione subarescente deformentur directiones arenati.
TRULLISSATIO, ōnis. f. Vitruv. in loc. citat. supra in TRULLISO.
TRUCIDO, TRUCULENTER, TRUCULENTIA, TRUCULENTUS. V. TRUX.
TRŪDO, si, sum, [ὠθέω, Gl. L. G. & G. L. ἐράδω, L. G.] ĕre. Vi quadam impellere. Plaut. Asin. 3. 1. 30.
Næ ille ecastor hinc trudetur largus lacrumarum foras.
Que ne trudamur, dii immortales nos admonent. Cic. de Arusp. Resp. 61.
Trudi ad mortem, & ad supplicium. Cic. 1. Tusc. 71. Et cum pæne in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur ascendere. Idem 4. Att. 3. Ille omnium vocibus cum se, non ad judicium, sed ad supplicium præsens trudi videret, omnes Catilinas, Acidinos postea reddidit.
Fallacia alia aliam trudit. Ter. And. 4. 5. 40.
Truditur dies die. Hor. 2. Carm. 18. 15.
Trudere tenebras, i. e. Objicere. Plaut. Epid. 3. 4. 40. al. Cudere.
TRŪSUS, a, um. Partic. Tacit. 5. Hist. 25. In arma trusus.
TRUSO, āre. Frequent. Vox obscæna apud Catull. 57. 6.
TRUSĀTĬLIS, e. Adj. [ὠστὸς] Quod truditur: ut, Mola trusatilis, i. e. Mola manuaria, quod manibus trudatur, id est pellatur. Gell. lib. 3. cap. 3. Ob quærendum victum ad circumagendas molas, quæ trusatiles appellantur, operam pistori locasset. De Plauto. conf. Cato de R.R. cap. 10.
TRUSĬTO, āre. Aliud frequentat. Phædr. 2. Fab. 7. 8.
Interque cædem ferro mulum trusitant. Varia tamen lectio est.
TRUDES, is. [ὠστήριον] Instrumenti genus, quo aliquid truditur. Tacit. 3. Ann. 46. Quidam trudibus aut furcis inertem molem prosternere. Vectes exponunt.
TRŬENTUM, [τρεντινον] Fluvius Picenorum, & urbs ejusdem nominis Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Tronto*. V. Plin. lib. 3. cap. 13.
TRUENTĪNUS, a, um. Adj. Sil. lib. 8. 434.
Quique Truentinas servant cum flumine turres.
TRULLA, TRULLARIA, TRULLEUM, TRULLEUS, TRULLIO, TRULISO, V. TRUA.
TRUMEN, ĭnis. n. [τρύχων, τριχίνοστον. Gloss. Latinogræc. Sed Oedipo indiget.
TRUNCUS, i. m. [στέλεχος, κορμός, Gl. L. G. & G. L.] Pars arboris, quæ ramis aboletis superstat. Columel. lib. 3. 6. pr. Ut ex his partibus trunci sumantur, quæ & genitales sunt, & maxime fertiles. Cic. 3. de Orat. 177. Quid in arboribus, in quibus, non truncus, non rami, non folia denique, nisi ad suam retinendam conservandamque naturam?
Arboris acclivis trunco. Virg. 10. Æn. 835.
Arboris obnixus trunco. Virg. 3. Georg. 233.
Cavi trunci. Hor. 2. Carm. 19. 10.
Cælebs sine palmite truncus. Ovid. 4. Met. 663.
Enodes trunci. Virg. 2. Georg. 78.
Ficulnus truncus. Hor. 1. Serm. 8. 1.
Iners truncus. Ovid. 3. Amor. 7. 15.
Sincerus truncus, Non læsus. Ovid. de Nuce 35.
Teretes trunci. Virg. 6. Æn. 207.
Valentes trunci. Virg. 2. Georg. 426.
Recto trunco se attollere. Ovid. 7. Met. 640.
Denudat foliis ramos, & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
Terra ex minutissimis seminibus, tantos truncos ramosque procreat. Cic. de Senect. 51.
Truncus corporis. [κορμὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Rosc. Com. 28. Virg. 2. Æn. 557. — jacet ingens litore truncus,
Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus. Ibid. lib. 9. 332.
Tum caput ipsi aufert domino, truncumque relinquit,
Sanguine singultantem. Lucret. lib. 3. 405.
Informes trunci. Lucan. lib. 2. 189.
Truncus atque stipes, pro Homine stupido. Cic. in Pison. 19. Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus.
Qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? Cic. 1. de Nat. Deor. 85.
Truncus ægritudinum. Cic. 3. Tusc. 83.
TRUNCŬLUS, i. m. dimin. [κολοβὸς, σύκαλος, Gl. L. G.] Cels. lib. 2. cap. 19. & 21. Præcipue tamen in ungulis, trunculisque suum, in petiolis, capitulisque hœdorum. Fortasse legendum Pedunculis. [Male. V. Ludov. Nonium de Re cib. lib. 2. cap. 12.
TRUNCUS, a, um. Adj. [κολοβὸς, Gl. L. G. & G. L. ὁ μὲν σῶμα ἀφῃρημένος, G. L. ἀκέφαλος, ἀκροτετμημένος, L. G.] Quod est truncatum. Columel. lib. 2. Quum deinde truncam reddideris, acuto ferramento plagam lævato.
Animalia trunca pedum, Pedibus carentia. Virg. 4. Georg. 310.
Arma trunca. Stat. 10. Theb. 336.
Corpus truncum, Oculis privatum, cui evulsi sunt oculi. Senec. OEdip. 14.
Exta. Liv. 27. 26. extr. Quod secundum trunca & turpia exta, nimis læta apparuissent.
Manus trunca. Propert. lib. 4. 9. 16.
Nares truncæ inhonesto vulnere. Virg. 6. Æn. 497.
Pinus trunca. Virg. 3. Æn. 659.
Tempora trunca. Ovid. 9. Epist. 140.
Vulnera trunca. Ovid. 3. Met. 724.
Vultus truncus, Caput hominis recisum. Stat. 5. Theb. 236.
Sermo truncus. Stat. 12. Theb. 479. h. e. Inarticulata vox, seu semiplenus sermo.
Urbs trunca, sine senatu, sine plebe, &c. Liv. 31. 29.
TRUNCO, [ἀκροτομέω, κολοβόω, Gl. L. G. ἀκρωτηριάζω, G. L.] āre. In partes scindere. Valer. 6. Argon. 567.
— jam non per curva volantem
Stagna: nec in medio truncantem marmore cervos.
Anguis truncatus. Claud. de Bell. Gildon. 471.
Cervos truncare. Val. Flacc. 6. 568.
Caput truncavit. Lucan. 6. 566.
Manibus truncatus, & armis. Claud. de Bell. Get. 89.
Membra truncata. Claud. de Bell. Get. 263.
Truncatus aliqua sui parte. Plin. lib. 9. Epist. penult. ad Mustium; Erit etiam faciundum ipsius deæ signum: quia antiquum illud e ligno quibusdam sui partibus vetustate truncatum est.
TRUNCATIO, ōnis. f. [ἀκρωτηριάσις] Gloss. Græcolat.
TRUO, ōnis. m. Avis quædam apud Festum.
TRUO, āre. Movere. Festus in Amtruare.
TRUSATILIS, TRUSITO, TRUSO, TRUSUS, V. TRUDO.
TRŬTĬLO, āre. Auctor. Philomel. v. 15.
Tum turdus trutilat. al. Truculat.
TRŬTĬNA, æ. f. [τρυτάνη, Gl. L. G. & G. L.] Statera. Vitruv. lib. 10. cap. 8. Id autem ex Trutinis, quæ stateræ dicuntur, licet considerare.
Trutina, per translationem ponitur pro Judicio. Cic. 2. de Orat. 159. Ad ea probanda, quæ non artificis statera, sed quadam populari trutina examinantur.
Castigare examen in trutina. Pers. 1. Sat. 7.
Pensari eadem trutina, Hor. 2. Epist. 1. 30. Eodem examine, eodem judicio, eadem æstimatione. Porphyr.
Suspendere in trutina. Juven. 6. Sat. 436.
Trutinam Cornutus scribit foramen esse, intra quod est lingua bilancis, ad quod est examinatio; quod alii Æquamentum, alii Libramentum, alii Æquilibrium vocant. V. Scholiast. ad illud Pers. 1. Sat. 7.
— examenve improbum in illa
Castiges trutina.
TRUTĬNO, [σταθμίζω] āre. est trutina pensitare. Gloss. Cyrill.
TRUTĬNOR, [σταθμάομαι] āri. depon. Idem. Pers. 3. Sat. 82.
Atque exporrecto trutinantur verba labello. [Nisi Passivum Impersonale est.
TRUTINĀTUS, a, um. Partic. Sidon. 7. Epist. 9. Statu satis superque trutinato.
TRUTTA, vel TRŪTA. æ. f. Piscis qui & Varius vel Variolus dicitur. Gesner.
TRUX, trŭcis. Adj. [ἀπότομος, ἰπμὸς, χαρωπὸς, Gl. L. G.] Ferox, crudelis. Plaut. Bacch. 5. 2. 29. Arietes truces nos erimus. Idem Truc. Argum. 5.
Vi magna servos est, ac trucibus moribus,
Lupæ ne rapiant domini parcimoniam.
Fronte trux. Valer. 4. Argon. 232.
Tactu trux. Plin. lib. 22. cap. 6.
Affectus truces comprimere. Senec. Agam. 3.
Animi truces. Lucan. lib. 7. 128.
Aspectus trux. Cic. 2. de Divin 133.
Capite brevi, cervice anguina, aspectu truci. Ex poeta.
Classico truci excitatur miles. Hor. Epod. 2. 5.
Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
Inimicitiæ truces. Hor. 1. Epist. 19. 48.
Iræ truces. Valer. 1. Argon. 673.
Oculi truces. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
E trucibusque oculis duo fervida lumina flagrant. Ex poeta.
Puellæ truces. Senec. OEdip. 5. De Amazonibus.
Sonus trux oris. Plin. lib. 6. cap. 22.
Tauri truces. Ovid. 8. Met. 297.
Tribunus plebis horridus & trux. Cic. 2. de Lege Agr. 64.
Venti truces. Plin. lib. 2. cap. 36.
Vocem trucem expavescere. Sil. lib. 1. 67.
Vultus trux. Tacit. 4. Ann. 34.
Compar. Ammian. 25. 4. Major vis & trucior. al. Atrocior.
TRŬCŬLENTUS, a, um. Adj. [ἰπμὸς, ὠμὸς, Gl. L. G.] Qui truci vultu crudelitatem præ se fert, aliosque terret. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cic. pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu? Idem 2. de Nat. Deor. 110.
Adversum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.
Æquor truculentum. Catul. 1. Argon. 62. 179.
Auster truculentior. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 308.
Facinus nefarium & truculentissimum. Auctor ad Heren. 4. 12.
Insomnia truculenta. Sil. lib. 10. 354.
Truculentus, cum Dativo. Plin. lib. 8. cap. 4. Sic & tigris etiam feris cunctis truculenta.
Truculentus, ἐλαθήρ. Gloss. Latinogræc.
TRUCULENTER. [ἀπηνῶς] ius, issime. Adv. Cic. 2. de Lege Agr. 13. Truculentius se gerebat, quam ceteri.
Aspicere aliquem truculentissime. Quintil. lib. 6. cap. 1.
TRUCULENTIA, æ. f. Plaut. Truc. 3. 2. 7. Tuam exspecto truculentiam. Tacit. 2. Ann. 24. Truculentia cæli.
TRUCULO, V. TRUTILO.
TRŬCĬDO, [κοπιασφάζω, μιαιφονῶ, ἀναιρῶ, Gl. L. G.] āre. Crudeliter necare. Virg. 2. Æn. 494.
Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Cic. pro Lege Manil. 5. Uno nuntio, atque una litterarum significatione cives Rom. necandos, trucidandosque denotavit.
Qui nos, qui conjuges, qui liberos nostros trucidare voluerunt. Cic. 4. in Catil. 12.

Trucidari ferro. Cic 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Trucidari fenore. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne fenore trucidetur.
Verbis gravibus trucidari ab aliquo. Cic. de Aruſp. Reſponſ. 2.

TRUCIDĀTUS, a, um. Partic. Tac. 2. Ann. 45. Trucidatas legiones oſtentabat.

TRUCIDATIO, ōnis. f. [κατάκοψις] Cic. 4. Philipp. 11. Nullus ei ludus videtur eſſe jucundior, quam cruor, quam cædes, quam ante oculos trucidatio civium.
Non jam pugna, ſed trucidatio, velut pecorum, fieri cœpit. Liv. 28. 16.
Tantas trucidationes facis. Cato apud Gell. 13. 24.

TRUCIDĀTOR, ōris. m. Auguſt. de Civ. Dei, 16. 43. Moſes ſubtractus trucidatoribus parvulorum.

T R Y

TRYBLIUM, i. n. [τρυβλίον] Catinus; verbum quidem Græcum, ſed quod pro Latino Varro uſurpavit, & Plaut. Stich. 5. 4. 9. cujus verba ſunt,
— hoc convivium eſt
Pro opibus noſtris ſatis commodule nucibus, fabulis, ficulis,
Oleæ in tryblio, lupilli comminuto cruſtulo. Interrupto in editis hodieque legitur, ſed nullo ſenſu. Reſtituit Turnebus. Gloſſ. Græcolat. Τρυβλίον Paropſida.

TRYCHNON, [τρύχνον] V. STRYCHNUS, Herba quæ & Strychnon dicitur; Latine, Solanum. Plin. lib. 21. cap. 31.

TRŸGĪNON, [τρύγινον] Atramenti genus. Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt qui & vini fæcem ſiccatam excoquant: affirmantque, ſi ex bono vino fæx fuerit, Indici ſpeciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, e vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari poteſt Fæcatum, aut fæcutinum; utpote factum ex fæcibus.

TRYGŌDES, [τρυγώδης] Fæculentus, in Gloſſ. Græcolat. Celſ. 6. 6. 8.

TRŸGON, ŏnis. m. [τρυγών] & Avis & Piſcis venenatus. Auſon. Epiſt. 4. 58. Letalis trygon. V. Celſ. 6. 9. Plin. 9. 48. & Dioſc. 2. 19.
Trygonus. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Trygonum, & cetum, & mollem caſeum. Al. Trigonum.

TRYPANE, es. f. & TRYPANUM, i. n. [τρύπανον] Terebra, Perforaculum, Gloſſ. Græcol. V. ABAPTISTUM.

TRYPHIODŌRUS, i. m. [τρυφιόδωρος] Ægyptius grammaticus, cujus exſtat de Troja capta poëma. De reliquis V. Suidas.

TRYPHON, [Τρύφων] Alexandrinus Grammaticus, Auguſti tempore, ſcripſit de copia orationis, de orthographia, & alia a Suida commemorata.
Fuit & alius Tryphon, cognomine Diodotus. Strab. 16.
Item Ptolemæi cognomen propter luxuriem. Ælian. Var. Hiſt. 14. 31.
Item Judæus, contra quem ſcripſit Juſtin. Martyr.

TRYXĀLIS, [τρυξαλίς] Animal locuſtæ ſimile ſine pennis, Latinum nomen non habet, ut aliqui arbitrantur: nec pauciores, hoc eſſe quod Gryllus vocetur. Hæc Plin. lib. 30. cap. 6. al. Troxalis. [Gloſſ. Græcolat. τρώξαλλις, Grellus.

T U

T. V. Titulo uſus.

TŪ, tŭi, vel tis antique, tĭbi, tē. [σύ] Ter. Heaut. 5. 4. 11. Crede, & noſtrum te eſſe credito. Plaut. Trinum. 2. 2. 30.
Nimio ſatius tui opus eſt te ita eſſe, quam ut animo lubet. Al. Ut opu'ſt.
Quia tis egeat, quia te careat. Plaut. Mil. 4. 2. 42. V. TIS.
Tibi eidem. Plaut. Merc. prol. 71.
Tibi aras, tibi occas, tibi ſeris, tibi eidem metis.
Tibi eſt domi. Plaut. Trucul. 1. 2. 86.
Ecce tibi e tranſverſo. Cic. 4. Acad. 121. V. MIHI.
At tibi repente. Cic. 9. Fam. 2.
Hic tibi ſtrepit. Cic. 8. Fam. 2.
Alter tibi deſcendit de Palatio & ædibus ſuis. Cic. pro Roſc. Amer. 133.
Nunc tibi noſtri milites. Cic. 8. Fam. 15.
Te, σὲ καὶ σοῦ, Gloſſ. Lat. Gr. σὲ, Gr. Lat.
Te ipſum, Σεαυτὸν, Gloſſ. Latinogræc.
Te ſocio. Cic. 4. Fam. 13. Per me quondam, te ſocio, defenſa Reſpublica.
Tu, repetitum. Cic. pro Rabir. 3. Tu mihi etiam legis Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cujuſquam denique hominis popularis mentionem facis?
Tune, vel Tun' interrogative. Plaut. Amph. 2. 2. 126.
Tun' me heri adveniſſe dicis? Al. tun' te abiſſe hodie hinc negas? Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, &c.
Tu tu. Plaut. Moſtel. 2. 1. 17. Egone? A. tu tu.
Hujus pronominis geminatione. Valer. lib. 6. cap. 8. Tu profecto, tu, Dive Juli, cæleſtibus tuis vulneribus debitam exegiſti vindictam. Sic puto alicubi apud Virgil. H. St.
Tu ipſe, Tumet ipſe, Σὺ αὐτός. Gloſſ. Græcolat.

TUTĔ, Tu ipſe. Ter. Eun. 1. 1. 19.
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cic. 1. Fam. 8. Ut tute mihi præcepiſti Cic. 4. Verr 137. Hoc autem tute fatebere.
Tute dicebas. Cic 2. de Fin. 87. Etenim, quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diurnitatem quidem temporis ad beate vivendum aliquid afferre, nec minorem voluptatem percipi in brevitate temporis, quam ſi illa ſit ſempiterna.
Tute paulo ante dixiſti. Cic. 1. de Orat. 99. Nam me quidem ſemper a genere hoc toto ſermonis refugiſſe, & tibi cupienti atque inſtanti ſæpiſſime negaſſe, tute paulo ante dixiſti: quod ego, non ſuperbia, neque, &c.
Tute tibi imperes. Cic. 2. Tuſc. 47. Quod ſi tibi perſuaſum eſt (principio enim dixiſti plus in dedecore mali tibi videri, quam in dolore) reliquum eſt ut tute tibi imperes.
Tute ipſe. Virg 3 Ecl. 35. V. TE.

TUTĔMET, pro Tute, i. e. Tu ipſe. Lucret. lib. 4. 913.
Tutemet in culpa quum ſis. Idem lib. 1. 103.
Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
Terriloquis victus dictis, &c. Meminit Priſcian. lib. 12.
Tu & Tute & Tutemet & Tutemet ipſe facis Donat. in Ter. Adelph. 3. 1.

TEMET, Temet ipſum, Σεαυτόν. Gloſſ. Græcolat.

TĒCUM, [σύν σοι, Gl. L. G.] Adverbium compoſitum ex Ablativo Te, & præpoſitione Cum. Plaut. Mil. 2. 5. 12.
Quid nunc taces? tecum loquor. PA. immo edepol tute tecum.
Tecum oro & quæſo. Plaut. Curc. 3. 62. h. e. Te oro.
Tecum ſentio. Plaut. Pſeud. 4. 2. 3.
Tecum ſimul. Plaut. Amph. 2. 2. 136.
Neque edepol ego, dixi, iſtam vidi, niſi tecum ſimul.

TŬUS, a, um. [σός, Gl. G. L.] Pronomen poſſeſſivum a Tu. Plaut. Perſ. 4. 4. 37. Tua merx eſt, tua indicatio eſt. Cic. 15. Fam. 20. Nunc hæc primo cupio cognoſcere, iter tuum cujuſmodi ſit.
Pro amicitia tua, Cicero dixit: hoc eſt, Pro amore quo te proſequor, nempe quo tu a me diligeris; 10. Philipp. 6. An vero hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere ſoleo) efferri hæc foras, & ad Populi Romanos aures pervenire? [Emendatius Tuam vicem legitur.
Tuo arbitratu. Plaut. Aul. 4. 4. 20.
Tuo tibi judicio eſt utendum. Cic. 2. Tuſc. 63.
Tua ſui memoria. Cic. 13. Att. 1. Nicias te (ut debet) amat, vehementerque tua ſui memoria delectatur.
Tuum ſtudium adoleſcentis. Cic. 15. Fam. 13. Sed moleſte fero, me Conſulem ſtudium tuum adoleſcentis perſpexiſſe: te meum, quum id ætatis ſim, perſpicere non poſſe.
Tua virtus. Cic. 15. Fam. 5.
De tuis unus, pro Unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cic. 13. Fam. 17. Qui & in bello tecum fuiſſet, &, propter memoriam Craſſi, de tuis unus eſſet.
Tam longe a tot tuis. Cic. 4. Att. 14. Nunquam enim tu ſine juſtiſſima cauſa tam longe a tot tuis & hominibus, & rebus cariſſimis & ſuaviſſimis abeſſe voluiſſes.
Panætius ille tuus, Quem admiraris. Cic. 1. de Orat. 45. Vigebat auditor Panætii illius tui Mneſemarchus.
Tuum eſt mihi ignoſcere, Ad te ſpectat, tui eſt negotii & officii. Ter. And. 4. 1. 54.
Tetigine tui quicquam? Ter. Adel. 2. 1. 24.
De tuo. V. DE.
Tui ſtudioſus. Cic. 16. Fam. 9. Ego A. Varroni, quem cum amantiſſimum mei cognovi, tum etiam valde tui ſtudioſum, diligentiſſime commendavi.
Amor tui. Ovid. 5. Epiſt. 105.
Ardet amore tui, ſic & Menelaon amavit.
Tui caritas. Cic. 10. Fam. 6. Me autem impulit tui caritas.

TUOPTE, Ablativus compoſitus a Tuus & pte, ſyllabica adjectione. Plaut. Mil. 3. 1. 11.
Tuopte tibi conſilio occludunt linguam, & conſtringunt manus. Idem Capt. 2. 3. 11.
Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.

TUĀTIM, Adv. a Tuus, i. e. Tuo more. Plaut. Amph. 2. 1. 4. Ecce rem jam tuatim Facis, ut &c. Obſoletum. conf. Non. 2. 853.

T U A

TUATIM, V. TU.

TUÆSIS, [Τύαισις] Æſtuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. vulgo *Tuveed*; juxta quod *Bervicia*, munitiſſimum oppidum regis Britanniæ, in finibus Scotiæ, vulgo *Bervvick*.

T U B

TVB. Tubiluſtrium.

TŬBA, æ. f. [σάλπιγξ, Gl. L. G. & G. L.] Inſtrumentum muſicum vulgo notum, a tubo canali ſic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt, & ex cornibus, & quæ ex ære ſunt, Tubæ ductiles appellantur.
Æris directi tuba. Ovid. 1. Met. 98.
Non tuba directi, non æris cornua flexi.
Tuba utuntur ad excitandos militum animos in prælium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum tubas, quum ſigna militaria, quum aquilam illam argenteam ſcirem eſſe præmiſſam.
Clangor tubarum. Virg. 2. Æn. 313.
Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
Sonitus tubæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 21. In concione de virtute loqueris, in prælio per ignaviam tubæ ſonitum perferre non potes. Virg. 4. Georg. 72. — fractos ſonitus imitata tubarum.
Canora tuba. Ovid. 3. Faſt. 849.
Navalis tuba. V. NAVALIS
Stridentes tubæ. Lucan. lib. 1. 432.
Vocales tubæ. Senec. Thyeſt 8.
Canunt tubæ. V. CANO.
Canere ludos commiſſos tuba, Signum committendi dare. Virg. 5. Æn. 113.
Occanere tubas. Tacit. 2. Ann. 81. Tum Sentius occanere cornua tubaſque, & peti aggerem, erigi ſcalas juſſit, ac promptiſſimum quemque ſuccedere.
Floralis tuba eſt, Qua committebantur ludi Florales, in quibus meretrices nudis corporibus per varias artes ludendo diſcurrebant & armis certabant gladiatoriis, atque pugnabant. Scholiaſt. in Juven. 6. Sat. 249.
Atque omnes implet numeros, digniſſima prorſus
Florali matrona tuba.
Tuba belli civilis, Per translationem pro Auctore. Cic. 6. Fam. 13. Quod mirifica eſt improbitas in quibuſdam, qui tuliſſent acerbius tibi veniam dari, quem illi appellabant tubam belli civilis.

TUBĀRIUS, i. m. Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius, in l. ult. D. de jur. immunit.

TUBĪCEN, ĭnis. m. [σαλπιγκτής, Gl. L. G. & G. L.] Qui tuba canit. Veget. de Re Mil. lib. 2. cap. 7. Ovid. 3. Met. 704.
— cum bellicus ære canoro
Signa dedit tubicen.
Tubicines a tuba & canendo. Varro de L. L. 4. 16.
Tubicines, Cornicines, & Buccinatores: Qui tuba, vel æreo cornu, vel buccina committere prælium ſolent. Senec. Epiſt. 79. Nec tubicen prædicationi nominis noſtri ſilentium faciens.
Tubicines in berro, ἀντηλάδες, δεκοί. Gloſſ. Latinogræc. V. TIBICEN.

TUBICĪNO, [σαλπίζω] Gloſſ. Græcolat.

TUBICINATOR. [σαλπικτὴς] Idem Gloss.
TUBO, āre. [σαλπίζω] Gloss. idem. Tuba canere.
TUBĬLUSTRIUM, i. n. Festum, mense Aprili, ultimo quinquatriorum die celebratum.
Tubilustria, Dies quibus tubas lustrabant. Varro de L. L. 5. 3. Tubæ sacrorum in atrio sutorio lustrabantur.
Tubilustria, quibus diebus ascriptum in fastis est, cum in atrio sutorio agna tubæ lustrantur, ab eis tubos appellant, quod genus lustrationis ex Arcadia Pallanteo transvectum esse dicunt. Festus.
Qui has lustrationes etiam peragebant, Tubicines appellabantur; ut ait idem Festus. Ovid. 5. Fast. 725.
Proxima Vulcani lux est, Tubilustria dicunt;
Lustrantur puræ, quas facit ille, tubæ.
TŪBER, ĕris. n. Tubera terræ [ὕδνα, Gl. L. G.] Est terræ, callus: vulgo *tartufus* dicitur. Galli *truffes* vel *trufles* vocant. Plin. lib. 19. cap. 2. Et quoniam a miraculis rerum cœpimus, sequemur eorum ordinem, in quibus vel maximum est aliquid nasci, aut vivere sine ulla radice. Tubera vocantur hæc, undique terra circumdata, nullisque fibris nixa, aut saltem capillamentis, nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimam agente: neque ipsa terræ cohærent: cortice etiam includuntur, ut plane nec terram esse possimus dicere, neque aliud, quam terræ callum. Siccis hæc fere & fabulosis locis, fructeclosisque nascuntur. Excedunt sæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere. Duo eorum genera, arenosa, dentibus inimica, & altera sincera. Distinguntur & colore rufo, nigroque, & intus candido. Laudatissima Africæ, &c. Idem capite sequenti, 1. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nasci; & maxime e tonitribus, nec ultra annum durare, tenerrima autem verno esse. Martial. lib. 13. 50.
Rumpimus altricem tenero de vertice terram
Tubera, boletis poma secunda sumus. Juven. 5. Sat. 116.
Fumat aper, post hunc radunrur tubera, &c. Quibusdam in locis acceptantur riguis ac seruntur, sicut Mitylenis. [Gloss. Græcolat. Ὑδνα, Tribe. ἴσως Trive. unde Gall. *Truve*, vel *Trufe*. Porro Tubera cum Boletis quidam confundunt. V. de utrisque Plin. Gloss. Latinogræc. Tubera, κολόδνα.
Tuber, [ἀπίσημα, Gl. L. G.] metaphoricòs pro quovis Tumore capitur: tuncque Adjectivum quidam esse volunt, sed falso. Ter. Adelph. 2. 2. 37.
Præterea colaphis tuber est totum caput. Sic dicitur Caput tuber, pro Tuberoso: quo modo Homo scelus, pre Scelerato. Hor. 1. Serm. 3. 73.
Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, &c.
ImmoBud. putat esseAdjectivum,afferens hunc ipsum locum.& Extubero ex Plinio libri 19. capite 2. H. St. V. infra TUBERUS, a, um.
Tubera bina in dorso habent cameli, teste Plin. lib. 8. cap. 18.
Tubere super armos a cervicibus eminente. Plin. lib. 8. cap. 45.
Immodico prodibant tubere tali. Ovid. 8. Met. 808.
Tuber, Durities illa in arboribus exstans, ad nodi similitudinem. Plin. lib. 16. cap. 16. Reperitur & in alno tuber, tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa distat. Ibid. Pulcherrimum vero est in acere bruscum, multoque excellentius mollescum. Tuber utrumque arboris ejus: sed bruscum, intortius crispum.
TŬBER, ĕris. f. Arboris genus. Columel. lib. 11. cap. 2. Possunt etiam his diebus cerasi, & tuberes, & armeniacæ, atque amygdala, ceteræque arbores, quæ primæ florent, inseri commode. Plin. lib. 15. cap. 14. Peregrina sunt zizipha, & tuberes, quæ & ipsa non pridem venere in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem Consulem vidimus, primus utraque attulit D. Augusti novissimis temporibus, in castrorum aggeribus sata, baccis similiora quam malis. Idem 16. 25. Ab ea (amygdala) proxime florent Armeniaca, dein tuberes, & præcoces: illæ peregrinæ, hæ coactæ.
Tuber, m. pro Fructu ejusdem arboris. Martial. lib. 13. 43.
Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et vernæ tuberes, quid tibi cum Libycis? Vernæ, i. e. Domi nostræ nati. conf. epig. præced. Suet. in Domit. cap. 16. Oblatos tuberes servari jussit in crastinum.
TUBERCŬLUM, i. n. dimin. [φυμάτιον] Plin. lib. 11. cap. 11. Apes regias exstruunt, tuberculo eminentes. Idem lib. 22. cap. 32. Habet proximam terræ mastichen, tuberculo fabæ: quæ apposita, seminarum menses trahere dicitur. conf. Cels. 2. 1. & Columel. 7. 5.
Tuberculum, Celsus 83. puto Ald. edit. Radius leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Alibi Capitulum pro eodem, vel simili dixit, & Capitulata ossa. Idem, Interius os in vertice sinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum. Idem φῦμα, tuberculum furunculo simile, sed rotundius & planius. Idem Atheromata. & Meliceridas, & Ganglia in capite tubercula appellat, & Crithen, id est hordeum, in palpebra. H. St. Duo priora Celsi loca sunt lib. 8. cap. 1. tertius lib. 5. cap. 28. §. 9. pr. quartus lib. 7. cap. 6. quintus lib. 7. cap. 7. §. 2. Ubi & Parvuli adjicit epitheton, Tuberculum parvulum.
TUBERUS, a, um. Adj. [τυλώδης, Gl. L. G.] [Sic & Tuber m. g. V. supra, ut Gibberus & Gibber.
TŪBERŌSUS, a. um. Adj. Varro de R. R. 1. 49. Herba tuberosus campus. Petron. cap. 15. Calvus tuberosissimæ frontis.
TUBĔRO, āre. Tumescere. [φυματόω] Vet. Onomast.
TUBERANS, antis. Partic. Apul. 2. Met. Rosa soluta in sinu tuberante.
TUBĔRO, ōnis. m. [Τυβέρων] Romanus, is notissimus est ex Ciceronis oratione pro Ligatio. Sunt autem plures hujusce cognominis in historia Romana.
Tuberonem historicum laudat Liv. 4. 23. & alibi.
TUBICEN, TUBILUSTRIUM, &c. V. TUBA.
TUBURCĬNOR, [λαφύσσω] āri. Raptim comedere, auctore Nonio 2. 851. Titinn. Tuburcinari sine me vultis reliquias. Plaut. Perf. 1. 3. 41.
Lubido extemplo cœpere est convivium,
Tuburcinari de suo, si quid domi est.
Prandio raptim tuburcinato. Apul. Met. 6. p. 183. Elmenh.
TUBURCINĀBUNDUS, a, um. Adj. Cato. Sed rejicit hanc vocem, tanquam nimis vetustam, Quintil. lib. 1. cap. 6. V. Burmann. in loc. qui per CH Tiburchinor scribit.
TŬBUS, i. m. [σωλὴν, Gl. L. G. & G. L.] Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic. 2. de Legib. 2. Ductus vero aquarum, quos isti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriserit? Vetus codex legit Nilos.
Tubi, ἐξαγωγεῖς, ὑποπόμοι, Gloss. Latinogræc.
Tubos etiam viscerum dicimus. Martial. lib. 1. 62.
Cavari in tubos. Plin. lib. 16. cap. 42.
TUBŬLUS, i. m. dimin. [σωλήνιον] Varro 1. de R. R. cap. 8. Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso, quos cuspides appellant. Columel. de Arborib. cap. 9.
Tubulum aliquando vocamus Avenam, quæ & Cicuta appellatur, Græce Siphon. [Gloss. Græcolat. Σιφὼν, ἡ καλάμη ἢ ἀγρία καλάμη, Avena, cicuta.
TUBULĀTUS, a, um. Adj. Cavatum ad effigiem tubuli. Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente rostro, & cuniculi latere introrsus tubulato: qua profertur lingua.
TUBULATIO, onis. f. Excavatio. Apul. 2. Flor. p. 346. Elmenh.

T U C

TUCCA, æ. f. [καπίχυμα ζωμῶ] Gloss. Latinogræc.
TUCCA, æ. m. [τόκκας] L. Varus, & Plocius, viri doctissimi, amici Virgilii, heredesque ex parte testamenti relicti, jussu Augusti carmina Æneidos emendaverunt, hac lege ut nihil adderent, ut Servius tradit.
TUCCĒTUM, vel TŪCĒTUM, i. n. [Ζωμὸς παχὺς, Gl. L. G.] Micæ carnium cum arvina, & minutim infecta ilia; idem cum Isicio & tomaculo. Apul. 2. Met. p. 117. Elmenh. Tucetum perquam sapidissimum. Pers. 2. Sat. 43.
Esto, age, sed grandes patinæ tucetaque crassa. V. Scholiast. in loc. Cibos regios interpretatur Fulgent. in libello de Vocibus antiq. 41. Tuceta, inquit, dicuntur escæ regiæ. Callimachus in Pisæis,
— ambrosio redolent tuceta sapore. Hæc ille.
TUCRIS, [Τυκρὶς] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tudela*.

T U D

TVD. Tudertinus.
TUDÆ, [Τῦδαι] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, hodie *Tuy* in Gallicia.
TŬDER, ĕris. n. [τῦδερ] Oppidum mediterraneum Umbriæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Sil. 6. 645. Hinc
TUDERTES, m. pl. Incolæ. Sil. lib. 4. 222.
TŬDES, is. f. Malleus; a Tundo, tutudi. Virg. in Ætn. 561.
Fabriles operæ tudibus contundere massas
Festinant, &c.
TUDES, ĭtis. f. Idem. Tudites, Mallei a tundendo dicti, inquit Festus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quod caput malleo simile habuerit.
TUDĪCŬLA, æ. f. [πρόνη, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum sive stilus, quo vasis signa imprimuntur. Quidam etiam accipiunt Tudiculam pro Cochleari majori, quo ad carnes & juscula e cacabis extrahenda utuntur. Tudicula, Machina qua tunduntur oleæ. Columel. lib. 12. cap. 50. Est & organum erectæ tribulæ simile, quod tudicula vocatur: idque non incommode opus efficit, nisi quod frequenter vitiatur, & si baccæ plusculum injeceris, impeditur.
TUDICŬLO, āre. [προυνῶ, Gl. G. L.] Imprimere ac sculpere.
Tudiculare, per translationem ponitur pro Commovere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculasse vetulam. Nonius 2. 844.
TŬDIĀTOR, ōris. m. [χαλκοτύπος, Gl. L. G.] Ærifex, Ærarius faber. Quasi a v. Tudio, āre.
TŬDĬTO, āre. Frequent. Lucret. lib. 2. 1141.
Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam
Corpora conficere, & plagis infesta domare. Idem lib. 3. 395.
Tuditantia, i. e. Frequenter tundentia, sive agitantia.
TUDITĀNUS, i. m. Cognomen apud Romanos. V. TUDES.
TUDOS, TUDĒCULUS, i. m. Ἐρίθακος. Gloss. Latinogræc. [Avis, a Tundendo dicta.

T U E

TUEOR, ēris, ēri. nonnunquam TUOR, tuĕris, tūtum vel tuitum, tui. Idem quod Intueri. Lucret. 1. 300.
Nec calidos æstus tuimur. Idem 4. 224.
Cum tuimur misceri absinthia. Hodie tamen Tuor, cum compositis raro est in usu: eorumque loco magis recepta sunt Tueor, Contueor, Intueor, &c.
Tueor, ēri. Tuendo. Virg. 1. Æn. 717.
Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo
Phœnissa.
Ora alicujus tueri. Virg. 6. Æn. 688.
Oculis immitibus tuens. Ovid. 6. Met. 621.
Acerba tuens serpens. Lucret. lib. 5. 34.
Aversa tueri. Virg. 4. Æn. 362.
Diversa tuentes. oculi. Ovid. 1. Fast. 283.
Transvnrsa tueri. Virg. 3. Ecl. 8.
TUOR, ōris. m. Visus. Apul. de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Fila tenuia usque adeo, ut radios omnes nostri tuoris raritate transmittant.
TUEOR, ēris, tūtus, vel tuitus sum, [φυλάσσω, φυλάττω, Gl. L. G. & G. L. κήδομαι, συντηρέω, ἀσφαλίζομαι, L. G.] ēri. Defendere, conservare. Ovid. 2. de Arte Am. 13.
Nec minor est virtus, quam quærere, parta tueri. Cic. de Amicit. 50. Populos universos tueri, eisque optime consulere.
Tueri & Conservare. Cic. pro Lege Manil. 6. Vobis turpissimum sit, illud, quod accepistis, tueri & conservare non posse.
Tueri & Defendere. Cic. 1. de Orat. 172.
Tueri & Ornare. Cic. 3. in Catil. 117. Illud perficiam profecto, Quirites, ut ea, quæ gessi in Consulatu, privatus tuear atque ornem.
Tueri & Regere. Cic. 2. de Legib. 9. Quæ vis, non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.
Ægre aliquem tueri. Quintil. lib. 3. cap 8. Quosdam ratio ipsa ægre tuetur.
Fortiter tueri. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Pertinaciter aliquid tueri. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Absentem tueri, Defendere. Cic. 2. Fam. 15. Te tamen oramus, quibuscunque erimus in terris, ut nos, liberosque nostros ita tueare, ut amicitia nostra & tua fides postulabit.

Amicitias

Amicitias tueri, Conservare. Cic. 3. de Fin. 13. Atque etiam ad justitiam colendam, ad tuendas amicitias & reliquas caritates quid natura valeat, hæc una cognitio potest tradere.
Armenta & vitulos tueri. Virg. 2. Georg. 195.
Arva tueri. Virg. 1. Georg. 21.
Certamina belli tueri. Lucret. lib. 2. 5.
Concordiam conglutinatam tueri. Cic. 1. Att. 14.
Dignitatem. Cic. 2. Tusc. 48. Hos admonitu simili oportebit, ut bonos milites, revocatos dignitatem tueri.
Factum alicujus præstare & tueri. Cic. pro Sext. 38. Ea conditione gesseram, ut meum factum semper omnes præstare, tuerique deberent.
Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic. pro Dejot. 22.
Locum conspicuum & eminentem. In Suet. Vitell. cap. 2. in Dial. de Orat. Ubi scribit, Persuasum fuisse priscis, neminem sine eloquentia aut assequi posse in Civitate, aut tueri conspicuum & eminentem locum. H. St. Ex Beroaldi, opinor, Comm. in Suet quædam adscripsit, sed priora verba cultro resecta sunt. Sunt autem hæc fere Taciti verba in Dial. Orat. cap. 36. §. 8.
Mediocritatem. Cic. 3. Tusc. 74. Posse tamen tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communem cultum atque usitatum.
Munus suum. Cic. 10. Fam. 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere.
Parta. Ovid.
Non minor est virtus, quam quærere, parta tueri. H. St. scil. de Arte 2. v. 13.
Patrocinia. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit, qui pro se causam dicier vult.
Personam alicujus dicendo. Cic. de Clar. Orat. 171. Atque etiam L. Paulus, Africani pater, personam principis civis facile dicendo tuebatur.
Rempub. Cic. 2. Off. 2. Ab hoc igitur genere largitionis, ut aliis detur, aliis auferatur, aberunt hi, qui Remp. tuebuntur.
Sanctitate sua se tueri. Cic. 2. de Finib. 73. Jam si pudor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo temperantia, pœnæ aut infamiæ metu coercebuntur, non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac projiciet, aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia?
Societatem conjunctionis humanæ munifice & æque tueri. V. MUNUS.
Ædem habere tuendam, Sartam tectam conservandam. Cic. 3. Verr. 110.
Ædem Castoris, Judices, P. Junius habuit tuendam.
Ædificia tueri. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11.
Se tueri, pro eo quod est Alere & tolerare vitam. Scævola in l. penult. & ultima, D. De in rem verso, Sine quibus aut se tueri, aut servos paternos exhibere non posset. Budæus.
Tueri, Passive, pro Defendi. Cajus in l. Consilio, in prin. D. De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solum patrimonium, sed & corpus & salus furiosi.
Eodem modo Varro de R. R. 3. 1. In pace a rusticis Romani alebantur, & in bello ab his tuebantur. Vitruv. præf. lib. 8. Res omnes non ali, neque crescere nec tueri. Vetus inscript. in Philandri not. ad Vitruv. loc. cit. NOSCANT OMNES SENATVS ET POP. ROM. IMPERIVM ET DEORVM NVMINE ET MILITVM FORTITVDINE ET TVERI ET REGI.
Item Tuere in voce Activa in Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 498. ROGO PER SVPEROS QVI ESTIS OSSA MEA TVEATIS.

TUĬTUS, a, um. Partic. Sed tantum pro Perf. Dep. Quintil. in Pariete palmato. Tuitus sum adolescentis miserrimi causam. Plin. 6. Epist. 29. Tuitus fum Julium Bassum. i. e. In judicio defendi. Paul. D. de vacatione & excusat. munerum. l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit, intra tempora vacationis præstituta rursum ejusdem negotii defensio mandari non potest.

TUTUS, a, um. Adj. V. infra paulo.

TUENDUS, a, um. Partic. [ἀμυντέος] Cic. 1. Fam. 9. Totus est nunc ab iis, a quibus tuendus fuerat, derelictus.
Pacis mihi cura tuendæ. Ovid. 11. Met. 297. al. Tenendæ.
Vita tuenda mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 36.
Tuendus, Passive, pro Defendendus. Cajus in l. An usufr. §. ult. D. de usufruct. Dubitatio est: quousque tuendi essent in eo usufructu municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes: quia is finis vitæ longævi hominis est. Ulpian. in l. 3. §. 1. D. de jurejur. Tuendum erit jusjur. Neratius in l. Si ea res. in fine. D. de actionibus empti. Sive ab eodem emimus, sive ab alio atque alio: is ex nobis tuendus est, qui prior jus ejus apprehendit, hoc est, cui primum tradita est. Sed si alter ex nobis a domino emisset, is omni modo tuendus est.

TUĬTIO, ōnis. f. [ἀσφάλεια, Gl. G L.] Custodia. Cic. in Topic. 90.
Tuitio sui. Natura partes habet duas, tuitionem sui, & ulciscendi jus.
Prætoris tuitio. Ulpian. in l. 1. D. Quod falso tutore auctore gestum esse dicetur, Nisi forte Prætor decrevit, ratum se habiturum id, quod his auctoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitionem, non ipso jure.
Tucio, pro Tutio, vel Tuitio, exstat in Gloss Græcolat. Ἀσφάλεια, Caucio, Municio, Tucio, Præsidium, Tutela. Nisi mendum est.

TŪTO, āre. verbum antiquum, idem significans quod Protego, defendo. Plaut. Merc. 5. 2. 25. Invoco vos, Lares Viales, ut me tutetis. V. & Nov. 7. 70. Al Bene juvetis.

TŪTOR, [ἀσφαλίζομαι, Gl. G. L.] āri. frequent. pro Diligenter defendere. Ter. in Hec. prol. 42.
Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hec. 5. 1. 8.
Nam mores facile tutor. Cic. in Somn. Scip. 4. Sed quo fis, Africane, alacrior ad tutandam Remp. sic habeto.
Tutari a. Plin. lib. 7. in præfat. Truncos etiam arboresque cortice, interdum gemino, a frigoribus & calore tutata est.
Tutari & conservare. Cic. pro Sulla, 61. Hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu, quo afflictus jacet, per vos tutari, conservareque cupiunt.
Fortiter & industrie aliquid tutari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Armis tutari res alicujus. Hor. 2. Epist. 1. 2.
Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul. Rom. Aut si providerit, in tutandis periculis magis, quam ulciscendo teneamini.
Præsidio suo tutari aliquem. Hor. 1. Epist. 18. 81.
Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subjectæ, leviterque eminentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.
Se committere alicui tutandum. Phædr. 1. 32. 1.

TUTĀTOR, ōris. m. Idem ac Tutor. Apul. de Deo Socr. p. 51. Elmenh. Periculosis tutator, egenis opitulator.

TUTĀCULUM, i. n Prudent. adv. Symmach. 2 387.
— fida ut tutacula nudis
Invalidisque paret.

TUTĀMEN, ĭnis. n. [ὀχύρωμα] Munimentum, defensio. Virg. 5. Æn. 262.
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.

TUTAMENTUM, i. n. [ἀσφάλισμα] Liv. 21. 61. Ut ea sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.

TŪTOR, ōris. m. [ἐπίτροπος, ὀρφανῶν, Gl. L G. & G. L. φροντιστής, L. G.] Defensor pupilli. Cic. pro Cæcin. 72. Cui filius agnatus sit, ejus testamentum non esse tuptum, judica: quod mulier sine tutore auctore promiserit, deberi.
Datio tutoris. Ulp. in l. Muto. D. de tutelis.
Atilianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Lex Atilia jubet mulieribus, pupillisve non habentibus tutores, dari a Prætore, & majore parte Tribunorum plebis: quos Atilianos appellamus. Sed quia lex Atilia Romæ tantum locum habet, lege Julia & Titia prospectum est, ut in provincia quoque similiter a præsidibus earum dentur tutores.
Cessicus tutor, V. Cessicus, in CEDO, cedis.
Dativus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis, Uti legassit super pecunia, tutelave suæ rei, ita jus esto: qui tutores Dativi appellantur. Modestinus. l. Dativus. D. Rem pupilli salvam fore, Dativus, vel testamentarius tutor, sive curator, non petet satis a collega suo: sed offerre ei poterit, utrum satis accipere velit, an dare.
Falsus tutor, cui opponitur Verus. Ulpianus in l. 1. D. Quod falso tut. &c. Si duo tutores, alter falsus, alter verus auctoritatem accommodaverit, &c.
Fiduciarius tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Qui liberum caput, mancipatum sibi; vel a parente, vel a coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur, qui Fiduciarius tutor appellatur. V. & Modestinus in l. Quo defuncto. D. de legit. tut.
Honorarii tutores. Ulpianus l. 3. D. de administrat. & peric. tut. & Paulus in l. Si quis tutor. §. 1. D. de rit. nupt.
Idonei atque honesti tutores. Ulpian. in l. Testamento. D. de testament. tutel. V. & paulo post, Eximere aliquem tutela.
Justus tutor. Ulpian. in l. 3. D. de tutel. Sic Tryphoninus in l. Idem fiet. D. de testament. tut.
Legitimi tutores sunt, qui ex lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem Legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim tabularum introducuntur, seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam, quales sunt patroni. Legitimi tutores, alii tutela in jure cedere possunt. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani.
Legitimus tutor. Ulp. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
Prætorianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Moribus tutor dari mulieri, pupillove, qui cum tutore suo lege aut legitimo judicio agere vult, ut auctore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam auctor fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia a Prætore urbis dari consuevit.
Temporarius tutor. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Testamentarius tutor. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testam. tutel.
Abjicere tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
Accipere tutorem. Ulpian. l. 3. D. de tutelis.
Adhibere tutorem. Ulp. in l. 1. D. Quod falso tutore, Ne contrahentes decipiantur, dum falsus tutor adhibetur.
Adjungere tutorem. Tryphoninus in l. ultima. D. Ubi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expediat alium adjungi.
Adscribere tutorem liberis. V. ASCRIBO.
Confirmare tutorem. Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur judicium. Modestinus l. 1. D. de confirmando tutore vel curatore.
Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus. D. de administ. & peric. tut. Sic Modestinus in l. Cajus D. de excus. tutor.
Creare tutores. Modestinus in l. Scire oportet. D. de tutoribus & curatoribus datis.
Definit esse tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis. Idem in l. Si adrogati. D. de tutelis.
Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Cajus. D. de excusationibus, Cajus testamento suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nefennius. D. de excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet. Paulus l. 1. D. de tutelis.
Dari tutores feminæ non possunt, quia id munus est masculorum: nisi a principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. ultima. D. de tutelis.
Datus alicui vitiose tutor. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Durat adhuc tutor. Ulpian. l. §. D. de suspect. tutor. Tutor quoque contutorem potest suspectum facere: sive duret adhuc tutor, sive jam desierit ipse, contutor autem maneat tutor.
Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Exigere tutorem idoneum. Ulpian. in l. 1. D. de magistratibus conveniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quod si satis exegit, & idoneum exegit: quamvis postea facultatibus lapsi sunt tutores vel fidejussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.
Habere tutorem legitimum. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Instituere aliquem tutorem filio suo. Cic. 13. Fam. 61.
Institui tutorem testamento. Liv. 1. 34. extr.

Manet tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Mittere tutorem alicui. Cic. 5. de Finib. 64. Nos tutores misimus regibus.
Perseverant tutores. Paulus in l. Quæsitum est. D. de tutelis. *Ils sont toujours tuteurs.*
Petere sibi tutorem. Pomponius l. 2. D. de tutelis, Non est exigendum a pupillo, ut tutorem sibi petat.
Petere tutorem alicui. Ulpian. in l. 1. D. de eo qui pro tutore, &c. V. titulum, Qui petant tutores, &c.
Postulare tutorem videtur, & qui per alium postulat; item nominare, & qui per alium hoc idem facit. Ulpian. l. 2. D. de fidejussoribus & nominatoribus tutorum.
Remanet tutor. Ulpian. In l. Si filiusfamilias. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Scribere tutorem. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela, Quid enim interest, suum servum an alienum tutorem scripserit: quum pupilli favore, & publicæ utilitatis gratia assumpta libertas sit in persona ejus, qui tutor scriptus est?
Scribere aliquem tutorem testamento. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Esse tutorem alicui. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus, Quum nemo patruus impuberi tutor esset.
Tutor, proprie Qui tuetur, Defensor, ut
Orbata resp. tutoribus annuis. Cic. Post redit. in Senat. 4. i. e. Consulibus.
Tutor finium Silvanus. Hor. Epod. 2. 23.
Orbæ eloquentiæ quasi tutores relicti sumus. Cic. de Clar. Orat. 330.

Tūtrix, īcis. f. Justinian. cap. 5. t. 35. l. 3. Filiorum tutricem eam existere sancimus. V. Dari tutores in dict. super.

Tutōrius, a, um. Adj. Justin. 33. 4. Mittitur, qui tutorio nomine regnum pupilli administret.

Tutēla, æ. f. [ἐπιτροπὴ ὀρφάνου, ἀσφάλεια, Gl. L. G. & G. L.] Defensio, sive jus ac potestas aliquem tuendi. Paulus l. 1. D. de tutelis, Tutela, est vis ac potestas, in capite libero constituta, ad tuendum eum, qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permissa. Tutores autem sunt, qui eam vim ac potestatem habent. Cic. 1. Off. 85. Ut enim tutela, sic procuratio Reip. ad eorum utilitatem, qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est, gerenda est.
Actor tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.
Jure tutelarum. Cic. 1. de Orat. 173.
Cessicia tutela. V. Cessicius, in cedo, ĕre.
Diffusa & negotiosa tutela. Paulus in l. Si is, qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
Legitima tutela. Cic. 1. Att. 5. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usu capi posse.
Legitimæ tutelæ dicuntur, quæ, quum quis intestato mortuus est, ejus liberis lege dantur. Dari autem agnatos, & consanguineos, item patronos, id est eos, qui ad legitimam hereditatem admitti possunt, scribit Ulpianus in consuetudine fuisse: & patronos ob eam causam, ut qui sperarent successionem, iidem ea bona studiosius tuerentur. conf. mox Amittere tutelam &c. & Diminui de tutela &c.
Testamentaria tutela, cui opponitur Legitima. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distra. Quia semper legitima tutela testamentariæ cedit. V. etiam titulum De testamentaria tutela.
Abdicare se tutela. V. abdico.
Abiit ad propinquos tutela. V. abeo.
Abire tutela. Ulpian. l. 3. D. de suspect. tut. Non erit famosus, quia non est abire tutela jussus.
Agnoscere tutelam. Ulpian. in l. Si filiusfamilias. D. de tutelis, Si filiusfamilias tutor a Prætore datus sit, si quidem pater tutelam agnovit: in solidum debet teneri. Si non agnovit: duntaxat de peculio. Agnovisse autem videtur, sive gessit, sive gerenti filio consensit, sive omnino tutelam attigit. Unde quum quidam filio scripsisset, ut diligenter tutelam gereret, Quum scias (inquiens) periculum, ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnovisse. Plane si solum monuit filium, non videtur agnita. *Approuver, Accepter, Avoir agreable.*
Agere tutelæ cum tutore. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis. & rursus ibidem l. Si tutor reipublicæ causa.
Amittere tutelam legitimam. Ulpianus in l. 2. D. de legitimis tutoribus.
Attingere tutelam. Ulpian. in l. 1. D. de eo, qui pro tutore, &c. Si omnino non attigerit tutelam, non tenebitur. Neque enim attingere debuit, qui tutor non erat.
Cohærere tutelis ante susceptis. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
Commendare filios suos alicujus tutelæ. Cic. 1. de Orat. 228.
Committere alicui tutelam. Ulpian. l. Muto. D. de tutelis. Idem in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
Vacationem tutelarum concedere alicui. h. e. Ne cogatur alicujus tutelam suscipere. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Confirmata tutela. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela.
Convenire aliquem tutelæ. Subaud. Judicio. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Decernere tutelam alicui. Ulpian. in l. Legitimos. D. de legitimis tutoribus.
Deferre alicui tutelam: & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. conf. Tryphon. l. penult. ejusd. tit.
Deponere tutelam. Paulus in l. Post susceptam. D. de excusationibus, Post susceptam tutelam cæcus, aut mutus, aut surdus, aut furiosus, aut valetudinarius deponere tutelam potest. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar est, solet tribuere vacationem.
Descendunt tutelæ ad aliquem. V. Transit tutela.
Descendit tutela ad solum filium, post filium tunc ad nepotem. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. Idem in l. penultima. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Diminui nihil potest de tutela legitima, sine omnium tutorum auctoritate. Cic. pro Flacc. 84.
Dimitti a tutela. Modestinus l. 3. D. Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimissi sunt per excusationem a tutela, necesse non habent petere pupillis tutorem.
Dari aliquem ad tutelam. Papinianus in l. ultima. D. de excusationibus. Sed & hoc genus excusationis est, si quis se dicat ibi domicilium non habere, ubi ad tutelam datus est.
Durare in tutela. *Demeurer en tutelle.* Ulpianus l. tertia. D. de tutelis.
Excusari a tutelis. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Excusare se a tutela. Paulus l. Nesenn. D. de Excusat.
Excusari de tutela. Hermogenianus in l. Administrantes. D. de excusationibus, Eorum, qui reipublicæ causa absunt, comites de tutela, quæ absentibus vel profecturis delata est, excusantur; nam susceptam antea non deponunt.
Eximere aliquem tutela. Modestinus in l. 15. D. de excusationibus, Claudius Marcus (quamvis filiusfamilias) si idoneus tutor esse videbitur, pater autem ejus idcirco cavere non vult, ut filium suum tutela eximat, & in hoc artificio perseverabit; existimo te huic fraudi recte occurrurum, ut & filius, & ipse ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.
Expediri non potest administratio tutelæ sine hoc. Ulpianus in l. Si tutor post pubertatem. D. de tutel. & rationibus distrahendis.
Finitur tutela, non solum pubertate, sed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l. 4. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Fungi tutela. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Gerere atque administrare tutelam. Ulpian. l. 1. D. de administ. & pericul. tut.
Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
Imputare alicui tutelam. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Injungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Injungere alicui munus tutelæ. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
Mandare tutelam alicui. Papinianus in l. Jure nostro. D. de testamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam testamento mandatam excusationis jure suscipere noluit.
Nancisci tutelam. Cajus in l. Si plures. D. de legitimis tutoribus, Si plures sint agnati, proximus tutelam nanciscitur: & si in eodem gradu plures sint, omnes tutelam nanciscuntur.
Obire munus tutelæ. Tryphoninus in l. penultima. D. de excusationibus.
Obligatur & furti & tutelæ. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Occupare tutelam. Marcianus l. in eos. D. de tutelis, In eos extra ordinem animadvertitur, qui probantur nummis datis tutelam occupasse.
Onerari tutela. Paulus in l. Quæro. D. de testamentaria tutela.
Pertinet ad Plautium tutela. Jabolenus in l. penultim. D. de testamentaria tutela. Sic Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
Pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit. Cic. pro Rosc. Com. 16.
Recusare onus tutelæ. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Redit tutela ad legitimum tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
Redintegrare tutelam. Papinianus l. 8. D. de tutel. & ration. distrahendis, Quamvis jure postliminii tutelam pristinam possit redintegrare.
Remanebit tutela apud fratres. Ulpian. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
Removere aliquem tutela. Ulpian. l. 4. D. de suspect. tut.
Remotus a tutela. Paulus in l. Quid autem. D. de excus. tut.
Repelli & rejici a tutela. Ulpian. in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
Retineat tutelam, quoad restituatur hæreditas. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Revertitur ejus tutela ad agnatum. Paulus in l. Intestato. D. de legitimis tutoribus.
Subdita utraque cura tutelæ tuæ. Ovid. Rem. Amor. 78.
Subire onus alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Sufficere non posse administrationi tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.
Penes patronum est tutela. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes ceteros patronos est, quamvis ille filium reliquerit.
Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Suscipere tutelam. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus. Ibidem in l. Plane. Tacit. 1. Ann. 2. V. Mandare tutelam, supra.
Suscepta tutela finitur eo casu. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Suscipere officium tutelæ. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Suscipere onus tutelæ. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Sustinere periculum alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Teneri judicio tutelæ. Ulpian. l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Traditus in tutelam tibi gnatus. Cic. 2. de Orat. 193.
Transit tutela. Cajus in l. Tutela. D. de tutelis. Tutela plerumque virile officium est. & sciendum est, nullam tutelam hæreditario jure ad alium transire. Et licet ad liberos virilis sexus perfectæ ætatis descendunt legitimæ, ceteræ tamen non descendunt.
Valet tutela. Pomponius in l. Si nemo. D. de testamentaria tutela.
Versari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam administrare. Ulpian. l. 3. D. de suspectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibusve ejus sit, & generaliter, si qua justa causa Prætorem moverit, cur non debeat in ea tutela versari: rejicere eum debebit.
Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam. D. de testamentaria tutela.
Factus suæ tutelæ pupillus dicitur, Qui non est amplius in potestate tutoris. Ulp. in l. Quoties. §. Nequaquam. D. de administ. & peric. tutor.
Venire in suam tutelam. Cic. Topic. 44. Crassus in Curiana causa exemplis plurimis usus est, agens de eo, qui testamento sic hæredem instituisset, ut si filius natus esset in decem mensibus, isque mortuus prius, quam in suam tutelam venisset, secundus hæres hæreditatem obtinuisset. h. e. Inquit Boëthius, Ante obiret diem, quam testamentum jure facere posset, secundus hæres succederet. Idem Cic. 1. de Orat. 180. Quum Q. Scævola &c. ex scripto testamentorum jura defenderet, negaretque, nisi postumus & natus, & ante quam in suam tutelam veniret, mortuus

mortuus esset, hæredem eum esse posse, qui esset secundum postumum & natum & mortuum hæres institutus: ego autem defenderem hac eum mente fuisse, qui testamentum fecisset, ut si filius non esset, qui in tutelam veniret, M. Curius esset hæres. Secundum postumum, i. e. Post postumum. In suam igitur tutelam venisse, est Sui juris esse, non tutoris, & per ætatem testamentum facere posse. Sic rursum loquitur ipse Cic. in Brut. 194. & 196.

Tutela, significatione latiori, [σωτηρία, Gl.L.G.] Ipsa tuitio, vel defensio. Lucret. lib. 5. 859.

Commendata manent, tutelæ tradita nostræ.

Committere studium suum in tutelam alicujus. Ter. prol. Hec. 52.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo feminarum concurrit, ut, &c. Justin. lib. 25. 4.

Desperata tutela urbis, ut circumvallari mœnia viderunt, &c. Liv. 23. 17. pr.

Latent omnia hæc nostra præclara studia, &c. in tutela ac præsidio bellicæ virtutis. Cic. pro Muren. 22.

In tutela Jovis esse salutem hominum. Cic. 3. de Finib. 66.

Rerum tutela mearum Cum sis. Hor. 1. Epist. 1. 103.

Tutelæ & Septa, idem. Varr. 1. de R. R. cap 14.

TŪTĒLA, æ. f. [παρόσημον πλοίου, Gl. L. G.] Dei alicujus signum, proræ impositum, navi nomen imponens. Sen. Epist. 77. Navis bona dicitur, non quæ pretiosis coloribus picta est, nec cui argenteum rostrum est, nec cujus tutela ebore cælata est. i. e. Numen tutelare navis, seu numen, in cujus tutela est navis. Sil. lib. 14. 543.

Tutelæque deûm fluitant. Ibidem dixerat 410.

Numen erat celsæ puppis vicina Dione. Et 438.

Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Hue spectat illud Ovid. 1. Trist. 3. 110.

—& pictos verberat unda deos. Illud quoque Virg. 10. Æn. 171. —aurato fulgebat Apolline puppis.

TUTELARIS, e. Adj. Quod ad tutelam pertinet: ut, Causa tutelaris. Ulpian. in l. Videamus. §. 1. D. de litem jurando.

Tutelaria instrumenta. Paulus in l. Hæredes. D. de fidejussoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum, Non excusetur hæres, si dicat se instrumenta tutelaria non invenisse.

Dii tutelares, In quorum tutela sunt urbes. Macrob. 3. Saturn. 9.

TUTELARIUS, i. m. [ἱεροδούλος] pro Ædili, & eo qui ædes sacras aut publicas suo periculo tuetur; quæ dictio nullo alio in loco a nobis lecta est, præterquam apud Plin. lib. 34. cap. 7. Capite tutelarios cavere pro ea instituti publici fuit. [i. e. Ædituos, νεωκόρους.

TUTELĀTUS, a, um. Adj. In tutelam assignatus. Aggen. de Limit. Agr. p. 58. Gœs. Genus agri tutelatum.

TUTELĀTOR, ōris. m. Defensor. Mart. Capel. 2. Tutelator, fidelissimusque germanus.

TUTĀNUS, i. m. Deus a tutando dictus, viz. Hercules. Varro apud Non. 1. 242. Tutanum omnes, qui laborant, invocant.

TUTELINA, vel TUTILINA, æ. f Dea a tuendis frugibus. Varro apud Non. 1. 242. Tuam fidem, Tutelina, invoco. conf. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 30.

TŪTUS, a, um. ior. issimus. Adj. [ἀσφαλής, Gl. L.G. & G. L.] Metu vel periculo vacuus, in tutela locatus. Virg. 1. Æn. 575.

Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo.

Tutus a. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint a frigoribus, & caloribus tutiores.

A ferro tutus. Ovid. 13. Met. 498.

Non hospes ab hospite tutus. Ovid. 1. Met. 144.

Ab insidiis alicujus tutus. Cic. 10. Fam. 31.

A morsu fieri loco tutum. Plin. lib. 11. cap. 25. Unum modo relinqui solertissimum, & qui se ipsius matris clunibus imponendo, tutus & a cauda & a morsu loco fiat.

A perfidia tutus. Liv. 28. 44.

A vi tutus. Liv. 3. 44. Jam a vi tuta erat, quum assertor, &c.

Ad omnes ictus tutus. Liv. 36. 32.

Tutum adversus pericula. Celsus lib. 5. cap. 23.

Consilium tutum, Firmum, quod nil periculi habet. Ter. Heaut. 2. 3. 86.

Nusquam tuta fides. Virg. 4. Æn. 373.

Fortuna tuta & tranquilla. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

Injuria tuta ab aliquo. Liv. 35. [Nisi error.

Iter tutum currere. Virg. 5. Æn. 22.

Locus tutus, In quo secure versari, aut quippiam agere possumus. Ter. Phorm. 5. 3. 35. Non satis tutus est ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil. 31. Quis locus tam firmum habuit præsidium, ut tutus esset?

Loca tutiora. Liv. 2 62.

Perfugium tutum. Tacit. 12. Ann. 29.

Portus tutissimus. Cæs. 3. Bell. Civil. 27.

Receptus tutus. Liv. 27. 17.

Statio tutissima nautis. Virg. 4. Georg. 421.

Tellus tutissima. Stat. 1. Achil. 211.

Via tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.

Per vias tutas ambulare. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas vias.

Viam tutam fugæ quærere. Cic. pro Cæcin. 44.

Vita tuta. Cic. 1. de Finib. 53. Nam diligi & carum esse jucundum est, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit pleniorem.

Tuta timere. Ovid. 7. Met. 42.

Omnia tuta timens. Virg. 4. Æn. 298.

In tutum eduxit legiones. V. IN.

In tuto res est. V. IN.

In tuto esse. Ter. Heaut. 4. 3. 30.

Tuto esse, pro In tuto. Cic. 14. Fam. 3. Ut tuto sim, quod laboras, id mihi nunc facillimum est.

Tutus, interdum A quo nihil mali timetur, A quo nullum imminet periculum. Cui nihil imminet periculi, & a quo nihil imminet periculi. Sic ἀσφαλής. H. St. Gloss. Græcolat. Ἀσφαλής, Cautus, Tutus, tura. Potuit & Innoxius addi.

TUTO, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Impune, sine periculo. Ter. Heaut. 5. 1. 20. Loquere. s. at tuto. CH. loquere. Cic. 4. Verr. 141. Qua vix tuto transire posse videamur. Virg. 2. Georg. 332.

Tuto & sine metu. Cic. 2. de Finib. 82. Ob eamque rem colendam esse quod sine ea tuto & sine metu vivi non posset.

Tuto & libere. Cæs. 1. Bell. Civil. 8.

Amare tuto. Ovid. 2. Amor. 2. 65.

A suis munitus, tuto in magistratum gereret. Cic. pro Sext 79.

Nec mihi tuto in Senatum venire licet Cic. 12. Fam 2.

TUTR, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Idem. ut

Tute cauteque agere aliquid. Auctor ad Herenn. lib. 3. 13.

Eum tute vivere, qui honeste vivat. Auctor ad Herenn. lib. 3. 9.

Tutius, Comparativi gradus. Ovid. 13. Met. 9.

Tutius est igitur fictis contendere verbis,

Quam pugnare manu. [Adj. est, non Adv.

Tutissime, superlat. [ἀσφαλέστατα] Cic. 8. Att. 12. Censeo ad nos Luceriam venias: nam te hic tutissime fore puto.

TUERORIS, [Τείρωρις] Fluvius Britanniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Camdeno *Tivy*.

T U G

TŬGŬRIUM, i. n. [κλούδη, Gl. G. L.] dictum est quasi Tegurium a tegendo, E in U mutata: Rustica habitatio, tecta ex ulva palustri. Virg. 1. Ecl. 69.

Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. Pro Tugurii.

Tugurii appellatione (ut ait Pomponius D. de verb. signific. l. Tugurii) omne ædificium, quod rei rusticæ magis custodiendæ convenit, quam urbanis ædibus, significatur. Quæ autem ita ædificantur, ut nec parietem habeant, nec luto crustata sint: sed stramentis vel arundinibus, aliove simili genere teguntur: tuguria appellant. Columel. lib. 12. cap. 15. Et Varro 3. de R. R. cap. 1.

TUGURIŎLUM, i. n. dimin. [κλούδιον] Parvum tugurium. Apul. 4. Milet. p. 147. Elmenh. Arnob. 6.

TUGURIUNCŬLUM, i. n. aliud dimin. Hieron. in vita Hilarii.

T U I

TUI, V. TUUS.

TUITIO, V. TUEOR.

T U L

TVLL. H. Tullus Hostilius.

TULI, [ἤνεγκα, ὑπήνεγκα, Gl. L. G.] V. FERO.

TULIPHURDUM, [Τυλίφυρδον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs: vulgo *Göttigen*.

TULISURGIUM, i. n. [Τυλισύργιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ; hodie *Brunsvicum*, vulgo *Brunsvick*. [An idem potius?

TULLIA, TULLIANE, V. TULLIUS.

TULLIANUM, i. n. Sallust. in Catil. cap. 55. Ipse dispositis præsidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit ceteris per Prætores. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur: ubi paulum ascenderis ad lævam, circiter duodecim pedes humi depressus: eum muniunt undique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus juncta: sed inculta tenebris, odore fæda, atque terribilis ejus facies est. In eum locum postquam dimissus est Lentulus, judices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quod fuerit a Tullo Romanorum rege additum carceri. V. Varr. de L. L. 4. 32. & Fest.

TULLIOS, alii dixere Silanos, alii Rivos, alii Vehementes projectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace, Ajax misso sanguine tepido tullii efflantes evolant. Festus lib. 18. Alii tamen Tullios ominis causa dictos volunt, quasi tollendos.

TULLIUS, i. m. [Τύλλιος] Nomen gentis Patriciæ apud Romanos, ex qua fuit Servius Tullius.

M. Tullius, orator omnium Latinorum facile princeps, cognomento Cicero, quod vide.

TULLIA, æ. f. Filia M. Ciceronis, de qua sæpe in Epistolis Fam. 2. 15: 6. 18. & Att. 10. 18.

TULLIOLA, æ. f. Dimin. Eadem Ciceronis filia, de qua 1. Att. 3.

TULLIANE, Adv. Augustin. de Grammat p. 98. Adverbia etiam ab appellativis transeunt; & sicut a pulcro, pulcre, sic a Tullio, Tulliane.

TULLUM, [Τύλλον] Galliæ urbs in Belgica, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Toul*.

TULLUS, [Τύλλος] Hostilius, tertius Romanorum rex bellicosus. De quo V Liv. 1. 26.

TULUTANUS, i. m. [Βαδιστής] Gloss. Lat. Græc. V. TOLUTANUS.

T U M

TUM, [πότε, Gl. L. G. & G. L. ἔπα, L. G.] Copulativa particula frequenter sequitur dictionem Cum. Cum minus quiddam, vel magis generale proponit: Tum vero, majus, vel minus generale, Indicativoque fere jungitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Cum multæ res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis, Brute, (quod tu minime ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum. Sed hic duplex est verbum. Aliquando unum tantum est, & cui adhæreat Cum. Cic. 4. Tusc. 1. Cum multis in locis nostrorum hominum ingenia virtutesque, Brute, soleo mirari, tum maxime in his studiis, quæ sero admodum expetita in hanc civitatem e Græcia transtulerunt. V. CUM.

Subjunctivo modo aliquando jungitur. Cic. 14. Att. 13. Nosque cum multum litteræ, tum non minimum Idus quoque Martiæ consolentur.

Nulli verbo aliquando adhærent, ut in subjectis exemplis. Cic. 2. Fam. 2. Qui cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam a vita discederet. Idem 1. Verr. 2. Factum est, uti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur.

Cum spe summa, maxima, tum majore etiam animo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut. Cist. 1. 1. 2.

Tum ego antidhac te amavi, & mihi amicam esse crevi,

Mea Gymnasium, & matrem tuam, tum id mihi hodie

Aperuistis, tu atque hæc. Al. Cum ego.

Tum semper, tum in his ipsis rebus. Cic. 4. Verr. 107.

Qui non tum hoc, tum illud: sed idem semper. Cic de Amicit 13.

Tum, sæpius repetitum, pro Et. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, tum recedunt, tum

antecedunt, tum autem subsequuntur, tum celerius moventur, tum tardius.
Tum autem, pro Et. Ter. Eun. 2. 3. 11.
Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est,
Meque adeo, qui restiterim: tum autem qui illum non floccifecerim.
Donat.
Tum, Præterea, inquit Donatus. Ter. in prol. Eun. 4.
Si quisquam est, qui placere se studeat bonis
Quamplurimis, & minime multos lædere:
In his poëta hic nomen profitetur suum.
Tum si quis est, qui dictum in se, &c. Virg. 3. Æn. 228.
Tum præterea. Cic. 3. Verr. 63.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Tum vero, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic. 1. de Orat. 194. Ex his enim & dignitatem maxime expetendam videmus: tum vero justus atque honestus labor honoribus, præmiis atque splendore decoratur. Vetus exemplar legit, Cum vetus, justus, &c.
Tum, pro Deinde. Cic. 1. de Orat. 202. Deinde qui possit, non tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis vel inter hostium tela versari: tum qui scelus fraudemque nocentis possit dicendo subjicere odio civium, supplicioque constringere. Budæus.
Tum autem, Præterea, inquit Donatus Ter. And. 1. 5. 34.
Laborat e dolore: atque ex hoc misera follicita est, diem
Quia olim in hunc sunt constitutæ nuptiæ: tum autem hoc timet,
Ne deseras se. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Isque tum fusus & extenuatus sublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.
Tum, pro Tunc. [τότε] Adv. temporis. Ter. Phorm. 2. 1. 12.
Quamobrem omnes, cum secundæ res sunt maxime, tum maxime
Meditari secum oportet, quo pacto advorsam ærumnam ferant.
Cic. 4. Acad. 71. Quoque solebat uti argumento tum, cum ei placebat nihil posse percipi.
Nisi forte hæc illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaremus. Cic. 7. Att. 6.
Tum interim. Cic. pro Cluent. 179.
Tum demum, Novissime. Virg. 12. Æn. 6.
Tum demum movet arma leo. Plaut. Trin. 3. 3. 52.
Tum igitur demum adolescenti aurum dabis,
Ubi erit locata virgo in matrimonium.
Tum denique, pro Tunc tandem. Cic. 2. de Legib. 9. Erat enim ratio profecta a rerum natura, & ad recte faciendum impellens & a delicto avocans: quæ non tum demum incipit lex esse, quum scripta est, sed tum, quum orta est.
Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic. 4. Verr. 1. Putabam tum denique recte judicari posse, si, &c.
Tum vero. Virg. 1. Æn. 489.
Tum vero ingentem gemitum dat pectore ab imo.

Tumba, æ. f. [τύμβα] Locus in terra concavus. Unde & pro Sepulcro poni consuevit. Perottus. V. tymbus.

Tŭmeo, ui, [οἰδάνω, Gl. L. G.] ēre. Inflari. Plaut. Perf. 2. 5. 11.
Quid hoc hic in collo tibi tumet? s. vomica est, pressare parce.
Corpus tumet omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.
Lingua tumet. Ovid. 7. Met. 556.
Lumina fletu tument. Tibul. lib. 1. 8. 68.
Orbis genuum tumebat. Ovid 8. Met. 807. al. Rigebat.
Tumere vastius. Cels. lib. 7. cap. 18.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.
Tumere negotia, Cic. 14. Att. 4. dixit, quæ in eo sunt, ut in tumultum, aut bellum erumpant: ut tumescunt arborum gemmæ, cum parturiunt frondes: tument animalia, cum in libidinem turgent: tument terræ, cum parere, aut gignere cupiunt, ut vere. Tument, inquit, negotia. Sic Turneb. Adverf. 13. 5. V. tumor rerum.
Bella tument, Surgunt. Ovid. 7. Epist. 121.
Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo superbientium animi videntur. Plin. lib. 7. cap. 7. Tu, qui te deum credis, aliquo successu tumens, tanti perire potuisti.
Laudis amore tumes. Hor. 1. Epist. 1. 36.
Animus turgescit & tumet. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.
Tumere, pro Irasci. Stat. 2. Silv. 1. 58.
Accensum quis bile feret? famulisque tumentem Leniet?
Tumentibus plebis animis. Plin Paneg. 27.
Corda tument rabie. Virg. 6. Æn. 49.
Ora tument ira. Ovid. 3. de Arte Am. 503.

Tumens, entis. Partic. [οἰδάνων] ut
Pedes tumentes. Virg. 2. Æn. 273.
Suræ tumentes. Hor. Epod. 8. 9.
Vana tumens. Virg. 11. Æn. 854. i. e. Superbiens in vanum, Plenus vana gloria.
Animi tumentes. Lucan. lib. 1. 354.
Animus inflatus & tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Sic igitur inflatus ac tumens animus in vitio est.
Aura tumens. Ovid. 5. Trist. 5. 29.
Fluvius tumens. Virg. 8. Æn. 86.

Tumesco, [οἰδάνω, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum fieri. Cic. 1. de Divin. 13.
Atque etiam ventos præmonstrat sæpe futuros
Inflatum mare, quum subito penitusque tumescit. Ex poeta.
Colla inflata tumescunt. Ovid. 6. Met. 377.
Maria alta tumescunt. Virg. 2. Georg. 479.
Pondera ventris tumescebant, Infans crescebat in utero. Ovid. 11. Ep. 37.
Alte tumescunt serviles animi. Claud. 1. in Eutrop. 176.
Bella operta tumescunt. Virg. 1. Georg. 465.
Aquæ tumescentes æquoris. Ovid. 3. Amor. 11. 30.

Tumĕfăcio, fēci, factum, [οἰδηπειῶ, ὀγκηπειῶ, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum facere. Martial. lib. 4. 11.
Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ovid. 15. Met. 303.
Extentam tumefecit humum.
Cor tumefactum. Sen. Agam. 13.

Tumentia, æ. f. Cæl. Aurel. Acut. 1. 10. 74. Capitis tumentia.

Tumor, ōris. m. [οἴδημα, Gl. L. G. & G. L. οἴδητης, οἴδησις, L. G. ὄγκος, G. L.] Inflatio. Plin. lib. 7. cap. 6. Ingestabile onus: crurum & inguinum levis tumor. Cic. 3. Tusc. 19. Num manus affecta recte est, quum in tumore est?
Repentinus oculorum tumor. Cic. 4. Tusc. 81.
Corporis bonam valetudinem tumor imitatur. Auct. ad Heren. 4. 16.
Minuere aliquid ex tumore. Cels. lib. 5. cap. 28.
Obcalluit tumor. Cels. lib. 4. cap. 24.
Tumor animi. Cic. 3. Tusc. 26. Non inerant in his, quæ tibi casus invexerat, & quidem inveterato malo, quum tumor animi resedisset.
Inanis tumor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Vanus tumor. Sil. lib. 11. 150.
Gerere tumores mente, Superbire. Lucan. lib. 10. 100.
Tumor rerum, Eruptio & commotio. Cic. 14. Att. 5. Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere viderer hunc rerum tumorem: cui certe si possem mederi, deesse non deberem. Interitum Cæsaris magnæ turbæ statim consecutæ sunt. Eas tumorem appellat, sumpta tralatione a corporibus male affectis: ideoque infert Mederi. Etiam in epistola proxima superiore dixerat, Tument negotia.

Tumĭdus, a, um. Adj. [ὀγκώδης, οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatum significat. Plin. lib. 19. cap. 6. Silvestri minores, tumidæ. Cic. 3. Tusc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Æquor tumidum. Virg. 5. Æn. 157.
Amnis tumidus. Lucan. lib. 1. 205.
Mare tumidum. Virg. 8. Æn. 671.
Montes tumidi. Ovid. 2. Amor. 16. 51.
Pontus tumidus fluctibus. Ovid. 1. Trist. 2. 24.
Torrens tumidus. Ovid. 1. Amor. 7. 43.
Venter tumidus pondere cælesti. Ovid. 3. Fast. 42.
Uvæ tumidæ. Ovid. 15. Met. 77.
Cervices tumidæ, Inflatæ. Cic. in Vatin. 4. Repente enim te, tanquam serpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intulisti.
Homo durus, confidens, tumidus. Hor. 1. Serm. 7. 7.
Successu tumidus. Ovid. 8. Met. 495.
Imagine genitoris tumidus. Ovid. 1. Met. 754.
Cor tumidum vitio. Hor. 2. Serm. 3. 213.
Fastus tumidi. Ovid. 1. de Arte Am. 715.
Ira tumida. Ovid. 11. Epist. 15.
Minæ tumidæ. Hor. 4. Carm. 3. 8.
Spiritus tumidi, Animi superbi. Senec. Agamem. 4.
Vultus tumidi & truces. Sen. Octav. 4.
Ore tumido delitigare, Grandiloquo genere dicendi. Hor. de Arte Poet. 94.
Sermones tumidi. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Superl. Sil. 11. 25. Eridani tumidissimus accola. i. e. Superbissimus.

Tumĭdē, Adv. Plaut. Asin. 3. 3. 115. Ut tumide is? al. Ut tu incedis. Sen. Suasor. 1. 11. Tumide scribere. Idem Controv. 4. 25. Tumidissime dixit Murrhedius.

Tumidĭtas, ātis. f. Firmic. lib. 8. cap. 29. Vicesima pars aquarii, si in horoscopo fuerit inventa, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate correpti, hac ex causa moriantur.

Tumĭdo, āre. [οἰδάνειν] Gloss. Græcolat.

Tumidŭlus, a, um. Adj. dimin. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. Complanator tumidulæ gingivæ.

Tumidōsus, a, um. Adj. Ammian. 21. 10. Angustiæ tumidosis collibus desinentes.

Tumex, ĭcis. f. [σμώδιξ, αἱμοκτιδὴς τόπος] a Tumendo, Vibex. Vet. Gloss. Lat. Græc. & Græcolat. τύμπανον, Tumix. V. tomex.

Tumulo, V. tumulus.

Tŭmultus, ûs. m. [θόρυβος, Gl. L. G. & G. L. κοσκίδιον, L. G.] Motus, trepidatio: dictus quasi Timor multus. Servius, Tria genera olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum singuli milites jurabant: Tumultus, id est bellum Italicum vel Gallicum, in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando singulos interrogare non vacabat, qui convenerant, simul jurabant: & dicebatur ista militia, Conjuratio. Qui enim ducturus erat exercitum, ibat ad Capitolium, & exinde proferens duo vexilla, unum roseum, quod pedites evocabat; & unum cæruleum, quod erat equitum (nam cæruleus color est maris, a cujus deo constat equum inventum) dicebat, Qui Remp. vult salvam esse: me sequatur. Erat & Evocatio, quum ad diversa loca diversi cogebantur exercitus. Hactenus ex Servio in hunc locum Virg. 8. Æn. 4.
Extemplo turbati animi, simul omne tumultu
Conjurat trepido Latium. Cic. 8. Philip. 2. Belli nomen ponendum in sententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant; ignari, non modo rerum, sed etiam verborum. Potest esse bellum sine tumultu: Tumultus esse sine bello non potest. Quid est enim tumultus, nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum est tumultus. Itaque majores nostri, tumultum Italicum, quod erat domesticus: tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus: præterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem esse tumultum quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem sentit Quintil. lib. 7. cap 4. Liv. 8. 20. pr. Idem lib. 7. 11. Dictator, quum tumultus Gallici causa justitium edixisset, omnes juniores sacramento adegit. Insignia autem omnia tumultus Cicero uno in loco expressit, 5. Philipp. 31. his verbis, Rem administrandam arbitror sine ulla mora, & confestim gerendam censeo, tumultum decerni, justitium indici, saga sumi dico oportere, delectum haberi sublatis vacationibus, in Urbe & in Italia. Ex prædictis satis apparet omnia in tumultu præpropere administrari publice privatimque solita, quum bellum urgens, & quasi muris imminens solennes actus non admittit. Indeque factum ut Tumultuarium pro præpropero & subitario & rapide facto aut quæsito accipiatur Budæus.
Metus & Tumultus. Cic. 2. in Catil. 26. Mihi ut, urbi sine vestro metu, ac sine ullo tumultu, satis esset præsidii, &c.
Trepidatio & Tumultus. Cic. pro Dejot. 20. Num qua trepidatio? num qui tumultus?
Cæci tumultus, Conjurationes occultæ. Virg. 1. Georg. 465.
Repens tumultus. Tacit. 2. Hist. 49. h. e. Repentinus tumultus.
Repentini tumultus. Ovid. 5. Met. 5.
Comprimere tumultum. Tacit. 4. Hist. 16.
Concussa omnia trepido belli tumultu. Lucret. lib. 3. 846.

Facere

Facere tumultum. Salluſt. in Jugurth. cap. 72. extr. Gall. *Faire une fauſſe allarme.*
Injicere tumultum civitati. V. INJICIO.
Præbere tumultum Liv. 25.
Tumulti, Genitivus antiquus pro Tumultûs. Plaut. Caſ. 2. 5. 22. Quid intus tumulti fuit? Ter. And. 2. 2. 28. Nihil ornati, nihil tumulti. Idem Hec. 3. 2. 21. Quid fuit tumulti? V. Non. 8. 7.
Tumultus pro omni Trepidatione, & perturbatione. Plaut. Milit. 4. 9. 26.
Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio.
Inflatus tumultu. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Ingentes tumultus plagæ. Lucret. lib. 2. 955.
Magnus tumultus. Virg. 2. Æn. 122.
Monſtriſer tumultus. Lucan. lib. 2. 3.
Plebejus tumultus. Stat. 1. Silv. 2. 234.
Tremendus tumultus. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Ferre tumultus alicujus. Ovid. 3. Met. 308.
Miſcetur domus miſero tumultu. Virg. 2. Æn. 486.
Miſcere tumultum in concionem. V. MISCEO.
Perſonare tumultu. V. PERSONO.
Sedare tumultum. Liv.
Vaſtata impio tumultu fana. Hor. 4. Carm. 4. 47.
Miſeri tumultus mentis. Hor. 2. Carm. 16. 10.
Reddere tumultum ſermonis, Balbutientem imitari. Plin. lib. 7. cap. 12.

TUMULTUŌSUS, a, um. Adj. [θορυβώδης, Gl. G. L.] Plenum tumultu. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
Quis homo tam tumultuoſo ſonitu me excivit ſubito foras? Cic. 2. Fam. 12. Ita tumultuoſæ conciones, ita moleſtæ Quinquatrus afferebantur.
Mare tumultuoſum. Hor. 3. Carm. 1. 26.
Tumultuoſum genus pugnæ. Liv. 1. 14.
Tumultuoſa ſomnia. Plin. lib. 26. cap. 8.
Seditioſa & tumultuoſa vita, cui opponitur Quieta. Cic. 1. de Invent. 4. Sic ex ſeditioſa & tumultuoſa vita ſe in ſtudium aliquod traderent quietum.
Nuntius tumultuoſus. Liv. 2. 24. pr.
Tumultuoſus, Qui turbas excitare ſolitus eſt. Liv. 4. 28. In otio tumultuoſi, in bello ſegnes?
Compar. Tumultuoſior. Tumultuoſiores [ἀπακτόπεροι, Gl. L. G.] Vell. Paterc. 2. 74. Tumultuoſior Italia. Cic. 12. Fam. 17. Ex Syria nobis tumultuoſiora quædam nuntiata ſunt.
Superl. Liv. 2. 10. Quod tumultuoſiſſimum pugnæ erat parumper ſuſtinuit.

TUMULTUOSE, [θορυβωδῶς] ius, iſſime. Adv. Impetuoſe quod dicitur. Liv. 2. 28. pr. Adeo tumultuoſe excepta eſt clamoribus undique & indignatione Patrum. Conf. ſeq. cap.
Compar. Cæſ. 7. Bell. Gall. 45. Iis imperat, ut paulo tumultuoſius omnibus in locis pervagarentur.
Superl. Liv. 1. 40. In veſtibulo regiæ quam potuere tumultuoſiſſime ſpecie rixæ in ſe omnes apparitores regios convertunt.

TUMULTUĀRIUS, a, um. Adj. [θορυβωμαπικὸς] Properatum & ſubitarium, aut rapide factum & quæſitum ſignificat, ut ait Budæus.
Delectus tumultuarius. Liv. 24.
Dux tumultuarius, Qui pro tumultu eligitur. Liv. 28.
Exercitus tumultuarius. Liv. 8.
Miles. Idem 35. 2. Mens ea Senatus fuit, ut in Hiſpania tumultuarii milites legerentur.
Miles tumultuarius & ſubitarius. Liv. 31.
Opus tumultuarium, In promptu, & rapide factum. Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 6. 29.
Sermo tumultuarius & fortuitus. Quintil. lib. 10. cap. 7.

TUMULTUARIE, Adv. Ammian. 24. 8. His raptim ac tumultuarie actis.

TUMULTUO, [θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. In perturbatione eſſe. Plaut. Rud. 3. 2. 14. Quid ſit mihi expedi, quod tumultues? Sed uſitatius eſt

TUMULTUOR, [θορυβέω, Gl. L. G. & G. L. θυκάω, L. G.] āri. depon. Idem. Ter. Hec 3. 2. 1.
Neſcio quid jamdudum hic audio tumultuari, miſera
Male metuo. [Ubi puto Imperſ. Paſſ. Neſcio quid, pro Quam ob rem.
Qui Tribunos plebis perhorreſcam? qui ſæpe & ſine cauſa tumultuer? Cic. 2, de Lege Agrar. 100.
In otio tumultuaris, in tumultu ſolus es otioſus. Auctor ad Heren. 4. 22.
Quid tumultuaris ſoror? quid inſanis? Cic. pro Cœl. 36.
Paſſim tumultuari. Quintil. lib. 2. cap. 12.

TUMULTUANS, antis. Partic. Curt. 5. 2. 7. Fremitus tumultuantium.

TUMULTUATUS, a, um. Partic. Dep. Petron. cap. 79. Non diu tumultuatus, ſtabuli januam effregit.

TUMULTUĀTIM, Adv. Sidon. 4. Epiſt. 11. Non tumultuatim doctrinæ ſuæ opes erogaturus.

TUMULTUATIO, ōnis. f. [ἀλαθρόησις] Liv. 38. 2. Hæc tumultuatio regem cupientem, ſi ſe ſequerentur, raptim evadere anguſtias, revocare primos, & eadem, qua venerat via, referre cœpit ſigna.
An Coegit? H. St.

TUMULTUĀTOR, ōris. m. [ὀχλοκόπος] Gloſſ Latinogræc.

TŬMŬLUS, i. m. [λόφος, ὑψηλὸς τόπος, θεῖος, Gl. G. L.] Terra tumens. Virg. 2. Æn. 713.
Eſt urbe egreſſis tumulus. Cæſ. 1. Bell. Gall. 43. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus ſatis grandis. Cic. 7. Verr. 93. Ignis e ſpelunca ſublatus, aut tumulo.
Agger tumuli, Tumulus elatus. Virg. 5. Æn. 44.
Albani tumuli atque luci. Cic. pro Milon. 86.
Arduus tumulus. Ovid. 15. Met. 297.
Silveſtres tumuli. Cic. 2. in Catil. 24. Jam vero urbes coloniarum, ac municipiorum reſpondebunt Catilinæ tumulis ſilveſtribus.
Struere tumulum. Tacit. 2. Ann. 7.
Nivalis tumulus. V. NIX.
Tumulus, [τύμβος, Gl. L. G. & G. L.] Sepulcrum: quod in ſepulcris coacervari terra conſuevit. Virg 3. Æn. 322.
O felix una ante alias Priameia virgo,
Hoſtilem ad tumulum, Trojæ ſub mœnibus altis,
Juſſa mori. Virg. 3. Æn. 304. — maneſque vocabat
Hectoreum ad tumulum,
Exſangues tumuli. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 342.
Marmoreus tumulus. Ovid. 14. Met. 442.
Componi tumulo eodem. Ovid. 4 Met. 157.
Contegere tumulo. V. CONTEGO.
Dare corpora tumulo. Ovid. 2. Met. 326.
Facere tumulum. Virg. 5. Ecl. 42.
Parare tumulum. Lucan. lib 8. 713.
Struere tumulum. Senec. Med. 12.
Vili tumulo tectus. Senec. Med. 8.
Honorarius tumulus, pro Cenotaphio. Suet. in Claud. cap. 1.

TUMULŌSUS, a, um. Adj. [λοφώδης] Plenum tumulis. Salluſt. in Jugurth. 91. Deinde tertia multo ante lucis adventum pervenit in locum tumuloſum, a Capſa non amplius duûm milium intervallo.

TUMULO, [θάπτω, Gl. G. L.] āre. Sepelire, Condere in tumulum. Martial. lib. 11. 92.
Æolidon Canace jacet hoc tumulata ſepulcro, &c. Catull. Argon. 65. 103.
— nec injecta tumulabor mortua terra. Ovid. 8. Met. 710.
— ne conjugis unquam
Buſta meæ videam, neu ſim tumulandus ab illa.

TUMULĀTUS, a, um. Partic. [πεταμμένος] Ovid. 1. de Pont. 6. 49.
Inque Tomitana jaceat tumulatus arena.
Nobiliſſime tumulatus; i. e. Honorifice ſepultus. Liv. Epit. 54.

TUMULATIO, ōnis. f. Varr.

TUMULĀMEN, īnis. n. In verſu veteri apud Fabrett. p. 634.
IPSE MEIS QVOD CONSTITVI TVMVLAMINA MEMBRIS.

T U N

TUNC, [τότε, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium temporis, ſignificat, Eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.
De Præſenti. Plaut. Tunc ad eam accede, quum potes.
Tunc ſic lætus ait. Claud. in Conſ. Hon. 33. al. Tum.
De Præterito. Virg. 4. Æn. 597.
Tunc decuit, quum ſceptra dabas.
Etiam tunc. Cic. de Amicit. 11. Senectus enim, quamvis non ſit gravis, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.
Tunc & Nunc. Cic. 7. Philipp. 14. Sed erat tunc excuſatio oppreſſis, miſera illa quidem, ſed tamen iſta: nunc nulla eſt.
Tunc temporis, idem quod Tunc. Juſtin. lib. 1. 4. 4. Sed de gente, obſcura tunc temporis, Perſarum Cambyſi, mediocri viro, in matrimonium tradidit.
De futuro. Plaut. Ego tunc adero, quum tui videndi mihi copia erit.
Tunc tua me infortunia lædent Hor. de Arte Poet. 103.
Tunc demum. Plin. lib. 11. cap. 24. Hos primum tela involventes, & tunc demum labra utraque morſu apprehendentes. Liv. 41. 3.

TUNDO, tŭtŭdi, tūſum & tunſum, [θλάω, Gl. L. G. & G. L. λεπτοκοπέω, L. G. κοπέω, τὸ λύω, G. L.] ĕre. Percutere, pulſare: ut, Tundere pectus. Plaut. Caſ. 2. 6. 62.
Denique proximus lictor Sextius, converſo bacillo oculos miſero tundere vehementiſſime cœpit. Cic. 7. Verr. 141.
Ictu crebro tundi. Lucret. lib. 4. 1279.
Alicui jacenti latera tundere. Cic. 7. Verr. 141. Cum ille nihilo minus jacenti latera tunderet, ut aliquando ſpondere ſe diceret.
Pectora tundere manu. Ovid. 3. Amor. 9. 10.
Pectora tundens palmis. Ovid. 1. de Arte Am. 535. Virg. 1. Æn. 485.
Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Terram pede tundere. Hor. de Arte Poet. 430.
Tympana tundere. Ovid. 4. Faſt. 183.
Tundere eandem incudem aſſidue, eſt Indefatigabili aſſiduitate in operis alicujus ſtudio perſeverare. Metaphora ducta a fabris, crebris ictibus incudem ferientibus: atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincentibus. Cic. 2 de Orat. 162. Ego autem, ſi quem nunc plane rudem inſtitui ad dicendum velim, his potius tradam, aſſiduis uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus. Conveniet in grammatiſtas ac litteratores, quibus ſine fine eadem ſunt inculcanda pueris, ut hæreant aliquando. Eraſm.
Tundere, Comminuere in mortario. Virg. 4. Georg. 267.
Proderit & tunſum gallæ admiſcere ſaporem. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipſæ aut ſpicæ melius ſuſtibus tunduntur, vanniſque expurgantur. [Hæc ſola ſignif. in Gloſſ. expreſſa videtur.
Litus tunditur unda. Catull. ad Furium, 11. 4.
Aures alicujus tundere, pro Obtundere, ſæpius rem aliquam repetendo. Plaut. Pœn. 1. 3. 25.
Vocibus tundi. Virg. 4. Æn. 448.
Tundere, Sæpius idem repetere, translatio a fabrorum malleo, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 2. 48.
Tundendo, atque odio denique effecit ſenex.

TUNSUS, vel TŪSUS, a, um. Partic. [θλασθὲς] Virg. 1. Æn. 481.
Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Teſta tuſa. Vitruv. 2. 5. & Plin. 36. 25.

TUDES, TUDICULA, &c. V. ſuo loco.

TUNĒTUM, ſive ut quidam dicunt, TUNITIUM, i. n. Scipionis tempore tumulus erat editior, unde Scipio ſpectavit Carthaginienſes ad Romanam claſſem exurendam proficiſcentes. Noſtra tempeſtate, Urbs eſt ſatis ampla, ac piratica infamis, Tunetanique regni caput; quod ejectis Hiſpanis, eorumque arce Gollettâ capta ac diruta, anno C. 1574. ſub Turcarum ditionem eſt ſubactum. Tunetum non ſane ob hanc cauſam habitarunt, quod Carthagine carerent a Scipione diruta, quum denuo amplificata ſurrexit, ex qua (velut ex equo Trojano) manarunt litterarum proceres. Ad cujus celeberrimum gymnaſium Auguſtinus ſe profitetur contendiſſe. Hanc Florus libro 2. cap. 15. continuis ſedecim diebus arſiſſe perhibet. Hæc ſeptingentæſimo anno, poſtquam condita erat, deleta eſt. Hæc, ut ait Eutrop. 4. 9. extr. L. Cæcilio Metello & T. Quintio Flaminino Conſulibus in Africa juſſu Senatus reparata eſt, quæ nunc manet, annis viginti duobus evolutis, poſtquam a Scipione fuerat everſa. Abeſt Tunetum a Carthagine duodecim millia ferme paſſuum. A Tunero, Tunetei dicti ſunt, quos Sidonius Tuniſæos appellat. Livius videtur uſus Græca declinatione Tunes, hujus Tunetos, ſic enim ait 30 9. Scipio gravem jam ſpoliis multarum urbium exercitum trahens, captivis, aliaque præda in, veterа

vetera castra ad Uticam missis, jam in Carthaginem intentus, occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine XII millia ferme passuum) locum, cum operibus, tum suapte natura tutum: & qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum, cum ad urbem, tum ad circumfusum mare urbi posset. V. ibi cetera. Vocatur hodie *Tunis*.

TŬNĬCA, æ. f. [χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Vestis erat apud Romanos interior, brevior & sine manicis, quæ proprie viris conveniebat. Virg. 9. Æn. 616.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit ut barbarum & peregrinum morem indicet, non Romanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. V. infra Manicatis. Plaut. Milit. 5. 30.

De tunica, & chlamyde, & machæra ne quid speres, non feres. Cic. 7. Verr. 3. Tunicamque ejus a pectore abscidisset, &c.

De Tunica V. plura apud Gell. lib. 7. cap. 12.

Tunica pallio propior. Proverbiale apud Plaut. Trin. 5. 2. 30. V. PALLIUM.

Tunica accipitur etiam pro Ea, quæ ima erat, quaque hodie linea utimur, ut olim Athenienses talari & linea utebantur, auctore Polluce 7. §. 71. Ovid. 3. Amor. 14. 21.

Illic nec tunicam sibi sit posuisse pudori. Et 1. Amor. 5. 14.

Pugnabat tunica sed tamen illa tegi. Sunt qui Interulam vocitent. Athenæus χιτώνιον ἐχέπαιχον, appellat in decimo tertio, ubi de Phryne scorto nobili, ἐχέπαιχον γὰρ χιτώνιον ἀμπίχεπ, hoc est, Tunicula carni proxima amiciebatur, quam *Camisiam* dicimus. Utebantur & tunica, quæ media dici potest: cujusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore utimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur. Budæus. [Illa Subucula dicitur, q. V. conf. Suet. Aug. 82.

Adamantina tunica. V. Adamantinus, in ADAMAS.

Candidæ tunicæ linteæ V. Linteus, in LINTEUM.

Coloriæ tunicæ dicuntur, non a nativo aut factitio colore, ut scribi video: sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ, aut purpureæ. Nam in his proprium nomen jam coloris sui, ut purpuræ & cocci dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod a Vopisco (in Aureliano 46.) scribitur, in quo coloriis blatteas opponit his verbis, Ut blatteas matronæ tunicas haberent certas vestes, cum antea colorias habuissent. Turneb. 18. 19.

Fluentes tunicæ. Ovid. 3. de Arte Am. 301.

Laxa tunica Ovid. 16. Epist. 247.

Lucentes auro tunicæ. Stat. 9 Theb. 691.

Laticlavi tunica. Suet. in August. cap. 97. Sumenti virilem togam tunica laticlavi, refuta ex utraque parte, ad pedes decidit. V. Latusclavus in CLAVUS & infra Tunicæ purpuram latiorem.

Manicatis tunicis indui non sine probro solebant veteres, ut auctor est Gellius 7. 12. Cic. 2 in Catil. 22. Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis & talaribus tunicis, velis amictos, non togis. [conf. Suet. Jul. cap. 45.

Molesta tunica, Genus erat supplicii. Ea ignium alimentis illita & intexta, ut Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obvolutos nocentes, qui sceleris comperti gravioris forent, amburebat vivos. Cæl. lib. 10. cap. 5. Verba Senecæ sunt Epist. 14. Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculeos, & uncum; & adactum per medium hominem, qui pedes emergat, stipitem; & distracta, in diversum actis cruribus, membra; illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam, & quicquid aliud præter hæc commenta sævitia est. Juven. 8. Sat. 235.

Ausi, quod liceat tunica punire molesta. V. PIX, genus tormenti. Martial. 10. 25.

Nam cum dicatur, tunica præsente molesta,
Ure manum; plus est dicere, non facio.

Palmata tunica. V. Palmatus in PALMA.

Pexa tunica. Hor. 1. Epist. 1. 96. Pexa tunica est, Quæ demissa est usque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt. [i. e. Purgata, inquit Schol. Cruq. propter lanam longiorem, in qua sordes facilius hærent, quam in subucula trita. V. Pexus, in PECTO.

Pulchræ tunicæ. Hor. 1. Epist. 19. 33.

Pulla tunica. Cic. 6. Verr. 55. Ipse tamen Prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina majorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat & pallio.

Recincta tunica. Ovid. 1. Amor. 5. 2.

Recta tunica. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima (Tanaquil) texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nupræ. [Tirones intelligit adolescentes, qui tirocinii die, togam puram, seu Virilem sumerent. V. TIRO.

Russæ tunicæ hæ sunt, quæ a Græcis Φοινικίδες dicuntur, quibus qui exercitus ducebant fere utebantur. Vopisc. in Aureliani vita, (cap. 13.) Tunicas ducales russas quatuor. V. Turneb. Adverf. 18. 19. [conf. Trebell. Claud. 14.

Valentes tunicæ, Crassæ, non molles. Ovid. 3. de Arte Am. 109.

Cingere Tunicas. Sen. Troad 2.

Demissis tunicis ambulare. Hor. 1. Serm. 2. 25.

Diducere tunicam. Quintil. lib. 1. cap. 15.

Diripere tunicam alicui. Ovid. 1. Amor. 5. 13.

Discindere tunicam, & cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat. 105.

Instaurare sibi densas tunicas adversus hiemem. V. INSTAURO.

Laniare tunicam. Ovid. 2. de Arte Am. 171.

Nere tunicam. Virg. 10. Æn. 818.

Ponere tunicam. Cic. 5. Tusc. 60. Cum pila ludere vellet, tunicamque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.

Relaxare vincla tunicarum. Ovid. 2. Fast. 321.

Scissa tunica. Ovid. 11. Epist. 57.

Solutæ tunicæ. Tibull. lib. 1. 5. 15.

Tunicæ purpuram latiorem, Plin. lib. 33. cap. 1. vocavit Latum clavum; dicens, Annuli distinxere alterum ordinem a plebe, ut semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatum tantum, quanquam & hoc fero, vulgoque purpura latiore tunicæ usos invenimus etiam præcones. V. paulo supra de Manicatis tunicis.

Tunicæ oculorum, pro Membranis, quibus varie conteguntur. Plin. lib. 11. cap. 37. Tenuibus, multisque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora calorefque in extremo tunicis. conf. in CALLUS f. l.

Tunicæ testiculorum. Cels. lib. 7. cap. 24. Deinde non extracto testiculo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vinciendæque, ubi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.

Replicatæ bulborum tunicæ. Stat. 4. Silv. 9. 30.

Tunica lupini, pro Folliculo seu siliqua lupini. Juven. 14. Sat. 153.

Tunica arboris. Plin. lib. 12. cap. 19. Probatur casia brevi tunicarum fistula, & non fragili.

Tenues tunicæ. Virg. 2. Georg. 75. De interiore libro arboris intelligit.

TUNĬCŬLA, æ. f. dimin. [χιτώνιον] Plaut. Rud. 2. 6. 65.

Eheu! redactus sum usque ad hanc unam tuniculam. Plin. lib. 26. cap. 12. Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam densitatemque tunicularum felle subeunte.

TUNĬCO, [χιτωνίζω] āre. Tunicam induere. Varr. apud Non. 2. 873. Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque homulum.

TUNICĀTUS, a, um. Partic. [χιτωνοφόρος] Tunicam indutus. Cic. pro Cœl. 11. Ut exercitatione ludoque campestri tunicati utetentur. Ovid. 2. de Arte Am. 301.

Astiterit tunicata, &c.

Homo tunicatus. Plaut. Pœn. 5. 3. 2.

Popellus tunicatus. Hor. 1. Epist. 7. 65.

Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens; Juven. 3. Sat. 143.

— tunicati fuscina Gracchi. [Descriptio gladiatoris Retiarii: quippe hi solis tunicis vestiti erant.

Tunicatus, Vide in INTERULA, quæ notavi ex Beroaldo. H. St.

T U O

TUOPTE, V. TUUS, in TU.

TUOR, V. TUEOR.

T U R

TVR. Turma, Turmarius.

TURA, æ. f. Herba ita dicta. Marcell. Emp. cap. 8.

TURARIUS, V. TUS.

TURBA, æ. f. [πεφαχὴ, Gl. L. G. & G. L. ὄχλος, L. G. θόρυβος, G. L.] Ulpian. D. Vi bonorum, & de turba. l. Prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus, idque verbum ex Græco tractum, τύρβη. Si duo rixam commiserint, utique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Si vero fuerint decem, aut quindecim homines, turba dicetur. Rectissime Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esse turbationem & cœtum.

Turba, Confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum omnium viveremus. Ter. Eun. 5. 4. 25. Quæ illæc turba est? numnam ego perii? Idem And. 4. 4. 6. Di vestram fidem! quid turbæ est apud forum? Sic Heaut. 1. 2. 16. Propter eam hæc turba atque abitio evenit. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa.

Turbam & Turbas diversam volunt habere significationem, ut sit Turba, Populi conventus: Turbæ, Turbationes. Nos contra, inquit Nonius, lectum invenimus, & indiscrete positum, & pro turbis turbam. Accius, Athamante, Ah dubito, ah quid agis? cave ne in turbam te implices. Ter. Eun. 4. 1. 2.

Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. V. plura apud Non. 12. 26.

Sed tamen constat magis usitatum esse pluralem numerum, pro turbatione. Deinde non affert vicissim, ut opinor, exemplum pluralis Turbæ de Conventu positi. H. St. Nullum. Sed legitur in vulg. interp. N. T. ni fallor.

Acris turba prædonum. Hor. 1. Serm. 2. 43.

Concire turbas. V. CONCIEO.

Excitare turbas populares. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Turba, Multitudo: quia fere non vacat perturbatione & commotione. Liv. 2. 40. Uxor deinde ac liberi, amplexi, fletusque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregere tandem virum. [Sic puto & Ter. And. 4. 4. 6. paulo supra.

Turba & Primi, contraria Stat. 4. Theb. 810.

Incubuere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique.

Turba & Colluvies. Cic. de Senect. 85. Cumque ex hac turba & colluvie discedam.

Comes turba. Ovid. 13. Met. 353.

Confusa. Ovid. 12. Met. 214.

Densa. Sen. Herc. fur. 9.

Frequens. Sen. Herc. fur. 10.

Imbellis feminarum inermisque turba. V. IMBELLIS.

Impia. Hor. 2. Serm. 3. 228.

Inops. Ovid. 14. Met. 114.

Levis. Hor. 1. Carm. 10. 19.

Luxuriosa. Ovid. 1. Epist. 88.

Maxima. Virg. 6. Æn. 611.

Plurima. Virg. 6. Æn. 667.

Pullata. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Rustica. Ovid. 6. Met. 348.

Sodalis turba, i. e. Turba sodalium. Ovid. Rem. Amor. 182.

Temeraria. Ovid. 10. Met. 574.

Vaga. Ovid. 13. Met. 221.

Congregare magnam turbam. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.

Inserere se turbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 605.

Rarescit turba, Minuitur. Stat. 2. Theb. 612.

Ruebat effusa turba ad ripas. Virg. 6. Æn. 305.

Ruit furens turba omnis in unum. Ovid. 3. Met. 716.

Stipatus comitum turba. Ovid. 3. Met. 186.

Stultorum turba, Multitudo. Cic. 5. Tusc. 46.

Comitantum. Ovid 1. Amor. 7. 37.

Capitum. Virg. 8. Æn. 300.

Malorum turba, Multitudo. Sen. Med. 679.

Negotiorum. Plin. 9. Epist. 25.

Prunorum turba, pro Variis generibus. Plin. lib. 15. cap. 13. Ingens postea turba prunorum, versicolor, nigra, candicans.

Rerum.

Rerum. Stat. 2. Silv. 2. 44.
Rotarum turba. Ovid. 6. Met. 219.
Scelerum. Lucan. 4. 251.
Vocum. Gell. 9. 15.
Voluminum novorum turba. Cic. de Clar. Orat. 121.
Vulnerum turba, pro Multitudine. Plin. lib. 11. cap. 37.

TURBŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 11. p. 259. Elmenh. Dimotis turbulis.

TURBELLA, æ. f. aliud dimin. Plaut. Bacch. 4. 9. 134. Tantas turbellas facio.
Quantas foleam turbellas dare. Idem Pseud. 1. 1. 108.
Apud Apul. cum simplici L scribitur de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Omnes turbelæ tempestatesque procul exsulant.

TURBĬDUS, a, um. Adj. [παρακτικός, θορυβώδης, Gl. G. L.] Conturbatum, confusum, non clarum. Plaut. Trin. 2. 2. 18. —nihil ego istos
Moror fatuos mores & turbidos, quibus boni dedecorant se.
Achelous turbidus. V. ACHELOUS.
Acies oculorum turbidæ. V. ACIES.
Æquora turbida Ponti. Lucret. lib. 5. 998.
Amnis turbidus imbri. Lucret. lib. 1. 287.
Aqua turbida & inquinata. Cic. 5. Tusc. 97. Darius in fuga, quum aquam turbidam, & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundius.
Cælum turbidum. Plin. 8. Epist. 17. Num istic quoque immite & turbidum cælum?
Dies turbidus, Procellosus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Imber turbidus aqua. Virg. 5. Æn. 696.
Liquor turbidus, Minime clarus. Plin. lib. 13. cap. 12.
Loca turbida, Obscura. Virg. 6. Æn. 534. de Inferis.
Nubila turbida. Virg. 4. Æn. 245.
Pulvis turbidus atra caligine volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Tempestas turbida. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex turbida tempestate in portum, sic, &c.
Actiones turbidissimæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Imago turbida, me terret in somnis, Terribilis. Virg. 4. Æn. 353. Servius.
Jurgia turbida. Lucan. ad Pison.
Novitas turbida. Claud. 1. in Cons. Stilich. 148.
Rebus esse in turbidis. Cic. 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur.
Seditio turbida. Ovid. 9. Met. 426.
Tempus reip. turbidum & Tranquillum, contraria. Cic. 6. Fam. 14. Fac animo magno fortique sis: & si turbidissima sapienter ferebas, tranquilliora læte feras.
Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, ut ait Servius. Virg. 9. Æn. 57. Idem lib. 12. 10.
Animi turbidus. Tacit. 4. Hist. 48.
Mens, quæ omni turbido motu semper vacet. Cic. 1. Tusc. 80.
Pectora turbidiora ipso mari. Ovid. 1. Trist. 10. 34.
Ira turbidus. Stat. 3. Silv. 1. 39. Sic
Armis. Sil. 12. 254.
Turbidus, Terribilis. Virg. 11. Æn. 742.
Hæc effatus, equum in medios, moriturus & ipse,
Concitat, & Venulo adversum se turbidus infert. Servius.
Turbidus, Elatus, arrogantia tumens Virg. 10. Æn. 648.
Tum vero Æneam aversum ut cedere Turnus
Credidit, atque animo spem turbidus hausit inanem. Servius.
Superl. Tacit. 3. Hist. 43. Turbidissimus quisque. Cic. 6. Fam. 15. Turbidissima sapienter ferre. V. paulo ante Tempus reip. turbidum.
Turbidum, Adverbialiter apud Hor. 2. Carm. 19. 5.
Euhoe! recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore, turbidum
Lætatur.

TURBIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Prud. Apoth. v. 208.
Turbidulos sensus & litigiosa fragosis
Argumenta modis concludunt.

TURBĬDE, Adv. [παραχώδως] Cic. 4. Tusc. 24. Intelligatur igitur perturbationem jactantibus se opinionibus inconstanter & turbide in motu esse semper.
Turbide & seditiose. Tacit. 3. Ann. 12.
Compar. Tumultuosius atque turbidius Quintil. 3. 8.

TURBĬDO, āre. Sidon. 6. Epist. 2. Animæ serenitatem sæcularium versutiarum flatibus turbidate. Solin. Salmas. cap. 49. Limum excitant, ut turbidetur.

TURBIDATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. Aer ex calore supero madoreque infero turbidatus.

TURBULENS, entis. pro Turbulentus; ut, Opulens pro Opulentus. Callistr. JCt. D. 48. t. 19. l. 28. §. 3.

TURBULENTUS, a, um. Adj. [παραχώδης, Gl. L. G. θολώδης, G. L.] Turbationum plenus; Commotus, iratus. Plaut. Epid. 1. 1. 68. Tu edepol re es turbulentus.
Tempestas turbulenta. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna, turbulentaque tempestate fuerit, quin aliquo tempore solem ejus diei homines viderent.
Ea sunt & turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
Animus turbulentus. Cic. 4. Tusc. 9.
Annus inde turbulentior L. Valerio, T. Æmilio coss. Liv. 2. 61.
Civis seditiosus & turbulentus. Cic. 2. de Orat. 48.
Conciones turbulentæ. Cic. 4. Att. 3. Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appii, furiosissimæ Publii. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Concursio turbulenta. Cic. 1. de Finib. 20.
Errores turbulenti. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Libido, temeritas, & ignavia turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Mens turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Negotium turbulentum. Cic. 7. Att. 11.
Res placatæ & minime turbulentæ. Cic. in Orat. 63.
Tempus reip. turbulentum. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reip. qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Tempus meum turbulentissimum, tuo tranquillissimo præstat. Cic. in Pison. 33.
Tribunatus turbulentissimus. Cic. de Clar. Orat. 193.
Turba turbulenta. Varro apud Gell. 13. 11.

TURBULENTE, Adv. [θολώδως] Concitate. Cic. pro Domo 68. Omnia contra leges, moresque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem esse gesta.
Agere aliquid raptim & turbulente. Cic. pro Domo 139.

TURBULENTER, [παραχώδως] aliud Adv Cic. 2. Fam. 15. Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.

TURBO, [παράσσω, θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. Confundere, commovere. Plaut. Epid. 2. 3. 7. Sed me una turbat res, ratioque.
Ab imo turbare aliquid. Lucret. lib. 3. 38.
Omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit. Cic. 3. de Legib. 19.
Notabilius turbare. Tacit. 1. Hist. 55.
Aristoteles multa turbat, a magistro Platone dissentiens. Cic. 1. de Nat. Deor. 33.
Capillos turbare. Martial. lib. 2. 36.
Aciem turbare. V. ACIES.
Convivia turbant eversæ mensæ. Ovid. 12. Met. 222.
Delectum civium turbare. Cic. 4. Verr. 123.
Fortunas turbare timore, Felicitates sive curriculum vitæ fortunatæ. Lucret. lib. 1. 107.
Quietem alicujus turbare, Interrumpere. Propert. lib. 1. 3. 17.
Fœdera turbare, Rumpere. Virg. 12. Æn. 633.
Jura turbantes Tribuni. Lucan. lib. 1. 177.
Pacem turbare. Liv. 35. 13.
Rationem turbare. Ulpian. in l. 1. in fine. D. De serv. corrup. Ut rationes dominicas intercideret, vel adulteraret, vel etiam ut rationem sibi commissam turbaret.
Affectibus animos judicum turbare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Res animos incognita turbat. Virg. 1. Æn. 519.
Turbare, Absolute. Tacit. 3. Ann. 47. Si una, alterave civitas turbet.
Turbor, Pass. Cic. 2. Att. 14. Prorsus, ut scribis ita sentio, turbatur Sampsiceramus.
Metu turbari. Ovid. 15. Met. 517.
Arenæ turbantur Zephyro Virg. 2. Georg. 106.
Turbatum est, Imperf. Ter. Eun. 4. 3. 7.
Nescio quid profecto absente nobis turbatum est domi.
Turbatum, Absolute. Tacit. 1. Ann. 20. Postquam turbatum in castris accepere. [Subaudi Esse.
Turbassit, pro Turbaverit usurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Legib. 11. Ast qui turbassit in agendo, fraus actoris esto. Vetus exemplar habet Turbassitur. [Porro Auctoris malim.

TURBĀTUS, a, um. Partic. [θολώδης, παραχώδης, Gl. L. G.]
Acies turbatæ. V. ACIES.
Aqua turbata. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Comæ. Ovid. 3. Fast. 16.
Freta procellis. Virg. 3. Georg. 259.
Res placare turbatas, Cic. pro Planc. 11. Nostrum est autem, qui in hac tempestate populi jactemur ac fluctibus, ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas: honores si magni non putemus, non servire populo.
Turbatus, Commotus. ut, Turbatus ex inopinato malo. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 12.
Mentis vulnere turbatus. Virg. 12. Æn. 160.
Pectora turbatus. Virg. 8. Æn. 29.
Animi turbati. Virg. 8. Æn. 4.
Castra. Virg. 9. Æn. 13.
Equi. Virg. 9. Æn. 124.
Mens funere. Virg. 11. Æn. 3.
Pede turbato fugere. Ovid. 11. Epist. 102.
Viri turbati. Ovid. 3. Epist. 88.
Fides. Claud. 3. Cons. Hon. 63.
Quies. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Compar. Suet. Tiber. cap. 69. Turbatiore cælo.
Facies turbatior. Sen. de Ira 2. 35.

TURBATE, Adv. [παραγμένως] Trepide. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate.

TURBATIO, ōnis. f. [παραχή, Gl. G. L.] Gell. 19. 1. Coloris & vultus turbatio. Solin. cap. 3. Incisa temporum turbatio. Flor. 4. 6. 2. Spes ex turbatione Reipublicæ. Sed frequentius legitur Perturbatio.
Turbatio. Pontanus de Bello Neap. lib. 1. p. 473. Quique Italicarum turbationum se medium gerere consuesset. Pro Turbarum. H. St. Exstant fol. 253. b. Aldi. Desiderabatur hæc vox in Lugd. Utitur & Non. V. locum in in TURBA.

TURBĀTOR, ōris. m. [παραχλής] Qui turbat. Liv. 2. 16. Quum pacis ipse auctor a turbatoribus belli premeretur. [An Ab auctoribus?
Præcipuus turbator. Tacit. 1. Ann. 30.
Germaniæ turbator. Idem 1. Ann. 55.

TURBĀTRIX, īcis. f. Prudent. Psych. v. 669.
—placidæ turbatrix invida pacis.
Accumulat crebros turbatrix fama pavores. Stat. 4. Theb. 369.

TURBĀMENTUM, i. n. [πάραγμα] Perturbatio. Tacit. 1. Hist. 23. Quæque alia turbamenta vulgi. Sallustius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Fragm. cap. 6. Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probate.

TURBELIX, icis. f. οἰχηλῶν, ὀρνέου εἴδων, Gloss. Latinogræc.

TURBEN, vel TURBO, īnis. m. [θύελλα, Gl. L G & G. L. καρηκής, καὶ συστροφὴ ἀνέμων, ἴλιγξ, L. G.] Ventus cum fragore maximo, objecta quæque deturbans, prosternensque ex depressæ nubis specu. Plin. in Paneg. 65. Erant sub oculis naufragia multorum, quos, invidiosa tranquillitate provectos, improvisus turbo perculerat. Translate.
Ventorum turbo. Lucret. lib. 6. 152. & Tacit. 16. Ann. 31.
Ventus turbo. Plaut. Curc. 5. 2. 41.
Ater turbo. Virg. 1. Æn. 516.
Immanis turbo. Virg. 6. Æn. 594.
Indomitus turbo. Catul. 62. Argon. 107.
Nimbosus turbo. Ovid. 11. Met. 551.
Nigro turbine. Virg. 1. Georg. 320.
Pulvereus turbo Claud. de Bell. Get. 458.
Versabundus turbo, Versatilis & se contorquens. Lucret. lib. 6. 437.
Violentus turbo. Lucret. lib. 3. 824.

Armatur Boreas turbine rauco. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 69.
Erumpunt undique omnes venti, sævi exsistunt turbines. Cic. 3. de Orat. 155.
Fertur celeri turbine. Virg. 12. Æn. 320.
Fumans piceo turbine nubes. Virg. 3. Æn. 573.
Furit insanis turbinibus ventus. Sil. lib. 8. 665.
Gubernare navem in maximis turbinibus. Cic. in Pison. 20.
Perflant venti turbine terras. Virg. 1. Æn. 87.
Ruit æquore turbo. Virg. 3. Georg. 470.
Rupto turbine confligunt venti. Virg. 2. Æn. 416.
Turbo ac tempestas pacis & otii. Cic. pro Domo 137. Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otii.
Duo Reipublicæ turbines. Cic. pro Sext. 25.
Turbo leti. Catul. 62. Argon. 149.
Mentis turbine agi. Ovid. 2. Amor. 9. 28.
Turbo, pro Vortice. [ἴλιγξ, Gl. L. G.] Stat. 4. Theb. 809.
Incubere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique: nequit secernere mistos
Æqua sitis, frenata suis in curribus intrant
Armenta, & pleni dominis, armisque feruntur
Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt
Saxa.
Videtur ita intelligi posse etiam Ovid. 7. Epist. 66.
Finge age te rapido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprendi: quid tibi mentis erat? Sed melius ut de Vento intelligatur. Sequitur enim,
Quæque cadent, in te fulmina missa putes.
Furialis turbo. Sil. lib. 3.
Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Sil. lib. 3. 191.
Ater letifero stridebat turbine serpens. Nisi malis pro Impetu accipere.
Saxi turbo. Virg. 12. Æn. 531.
Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine saxi
Excutit. i. e. Saxo, quod rotatur, quum impellitur aut jacitur.
Tereti versabat turbine fusum. Catul. 62. Argon. 314.
Turbo, [ῥόμβος, Gl. L. G. τρόμβος, G. L.] Genus instrumenti lusorii, pueros maxime delectans. Tibul. lib. 1. 5. 3.
Namque agor, ut per plana citus sola verbere turbo,
Quem celer assueta versat ab arte puer. Charisius in hoc loco lib. 1. non Turbo legit sed Turben, quod probat Scaliger. Virg. 7. Æn. 378.
Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, &c. Ubi Servius, Catullus Hoc turben dixit, ut Hoc carmen. Hic turbo, unde turbinis facit: nam si Turbonis sit, erit a proprio nomine Genitivus. Cic. de Fato, 42. Sed revertitur ad Cylindrum, & ad turbinem suum. quæ moveri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volvi, & vnrsari turbinem putat. De Chrysippo.
Turbo, [κῶνος] Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiorem. Plin. lib. 27. cap. 4. de aloe, In turbinibus cadorum. Ovid. 1. Met. 335. — cava buccina sumitur illi,
Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.
Turbo, Vasculi genus, quo pruna & coctana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cujus effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pirorum.
Turbĭnrus, a, um. Adj. [τρομβοειδής] ut, Vortex turbineus, In modum turbinis se volvens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ovid. 8. Met. 556.
Turbinātus, a, um. aliud Adj. [κωνοειδής] Quod veluti turbo desinit. Plin. lib. 21. cap. 31. Folliculis magnis, latisque & turbinatis. Idem lib. 11. cap. 37. Cor homini infra lævam papillam, turbinato mucrone in priora eminens.
Turbinatior piris figura. Idem lib. 15. cap. 15.
Turbinatio, ōnis. f. [τρόμβωσις] Plin. lib. 15. cap. 21. Aliis turbinatio piri, aliis ovata species.
Turbo, ōnis. m. [τέρβων] Gladiatoris proprium nomen. Hor. 2. Serm. 3. 301.
Corpore majorem rides Turbonis in armis.
Turcæ, vel Turci, m. pl [Τέρκαι] teste Pompon. lib. 1. 21. Populi sunt Scythici, juxta Thyrsagetas & ultra Sauromatas. Ab his orti judicantur, qui ætate nostra latissime imperitant: Turci vulgo dicti, ignavia quidem nostra magni; sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.
Turcia, æ. f. Turcorum regio.
Turcĭcus, a, um. Adj. ut, Regnum Turcicum.
Turcomannia, æ. f. Asiæ regio Turcis subjecta.
Turde, [τέρδε] Uumbrorum civitas in Italia, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. Vitiose pro Tuder, quod vide. *Tudertum* hodie: vulgo *Todi*.
Turdetani, m. pl. [τερδιτανοὶ] Lusitaniæ populi. Strabo lib. 3.
Turdetani. Qui turdos venditant. Plautus joco dixit Capt. 1. 2. 60.
Opus Turdetanis, opus est Ficedulensibus.
Turdetania, æ. f. [τερδιτανία] Regio ejusdem populi, quæ & Bætica, ut vult Steph.
Turduli, [τερδόλοι] & Bastuli, Populi in Hispania Bætica præcipui, ut & Bætica Turdetania dicta sit Strab. lib. 3. Plin. lib. 3. cap. 1. Ab una autem, inquit, Atlantico Oceano obversa Hispania, Bastulorum, Turdulorumque est. Strabo lib. 3. Turdetanos cum Ptolem. lib. 2. cap. 44. nominat. Varro 2. de R.R. cap. 10. Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei; Galli appositissimi maxime ad jumenta. Turduli, partim Andalouses partim Granatenses. Bastuli, omnes Granatenses. Hæc Olivarius in Melam.
Turdus, i. m. [κίχλα, Gl. L. G. & G. L.] Avis nota, & inter primas a saporis bonitate collocata. Hor. 1. Epist. 15. 41.
Nil melius turdo. Martial. lib. 13. 92.
Inter aves turdus, si quis me judice certet:
Inter quadrupedes gloria prima lepus. Plin. lib. 10. cap. 53.
Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, pæne contextim, in secessu generant. Ibid. cap. 29. Turdis color æstate circa collum varius, hieme concolor.
Macer turdus. Hor. 1. Serm. 5. 72.
Crassus. Martial. lib. 2. 40.
Subdola tenduntur crassis modo retia turdis, &c.
Obesus turdus. Hor. 1. Epist. 15. 40.
Ab transenna hic turdus lumbricum petit. Plaut. Bacch. 4. 6. 22. De amatore loquitur. V. transenna.
Turdus, Piscis. Columel. lib 8. cap. 16. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Plin. lib. 32. cap. 11. Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Varro 4. de L. L. 12.
Turdārium, i. n. Varro de L. L. 5. 1. Locus, in quo turdi saginantur.
Turdēla, æ. f. Parvus turdus. Isid. 12. 7.
Turdillus, i. m. aliud dimin. Sen. Epist. 96. Sed varia est lectio.
Turra, æ. f. Planta odorifera. Columel. lib. 3. cap. 8.
Turrus, Adj. V. tus.
Turgeo, si, [ὀγκέομαι, Gl. G. L.] ēre. Virg. 7. Ecl. 48.
— jam læto turgent in palmite gemmæ.
Fortassis ab ὀργῶ. H. St.
Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ eruptionibus cum cera. Plin. lib. 20. cap. 13.
Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg. 1. Georg. 315.
Oratio, quæ turget & inflata est. Auctor ad Heren. lib. 4. 16.
Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoveri. Plaut. Casin. 2. 5. 17.
Veteres in tertia Conj. dixere Turgĕre. Sic, Vet. Gloss. Latinogræc. Turgit, φλεγμαίνει, πιπράσκει. [Nisi forte Turgescit scribendum.
Turgens, entis. Partic. [οἰδαίνων] ut
Lumina turgentia geniitu. Propert. lib. 1. 21. 3.
Mammæ turgentes. Plin. lib. 20. cap. 13.
Ora turgentia. Ovid. 3. Fast. 757.
Turgesco, [οἰδαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Pers. 5. Sat. 19.
Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis
Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo. Cic. 3. Tusc. 19.
Corque meum penitus turgescit tristibus iris. Ex poeta. Varro 3. de R. R. cap. 9.
Semen turgescit in agris. Ovid. 3. Amor. 10. 11.
Ramus turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
Virgulta turgescentia. Plin. lib. 8. cap. 50.
Ut Tumeo, Tumesco, Tumefacio, sic puto, Turgeo, Turgesco, Turgefacio dictum fuit. H. St. Posterius tamen compositum verbum legere me non memini.
Turgĭdus, a, um. Adj. [οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatus, tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Turgidis labris. Martial. lib. 6. 39.
Fluvii turgidi. Hor. 4. Carm. 12. 4.
Frons turgida cornibus. Hor. 3. Carm. 13. 4.
Mare turgidum. Hor. 1. Carm. 3. 19.
Vela turgida. Hor. 2. Carm. 10. 24.
Turgidŭlus, a, um. dimin. Catull. de Passere Lesbiæ, 3. 17.
Flendo turgiduli rubent ocelli.
Turgor, ōris. m. [οἴδημα, Gl. G. L.] Mart. Capel. 2. Distentum magno cum turgore respiciens.
Turges, ĭtis. m. [σφυγμὸς] Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Turiasso, ōnis. m. [τερίασσὼ] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tirissona*.
Turibulum, Turicremus, V. tus.
Turio, onis. m. Teneritas summitatum arborum vel arbustorum dicitur. Columel. lib. 12. cap. 48. Concisis deinde pleno vase olivis, immitte defrutum usque ad os Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas deprimant: post dies viginti utere. V. cyma.
Turma, æ. f. [λόχος, Gl. L. G. & G. L. ἀγέλη, L. G.] Ordo militaris & equitum proprie. Dicta quasi terdena, quod terdeni equites ex tribus tribubus, Tatiensium, Ramnensium, & Lucerum fiebant: constabat enim ex triginta duobus equitibus. Et qui illi præerat, Decurio dicebatur ut Varro L. L. 4. 16. & Vegetius de Re Mil. 2. 14. tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curiatius, quasi termam, quod terdeni equites, &c. eadem verba quæ supra. Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic. 5. Att. 21. Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
Cohors & Turma. Cic. pro Marcell 7. Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. V. cohors.
Equitum turmæ. Virg. 5. Æn. 560.
Equestris turma. Claud. de Bell. Get. 579.
Feroces turmæ. Virg. 3. Georg. 179.
Mortales turmæ. Hor. 3. Carm. 4. 47.
Ducere turmas. Virg. 5. Æn. 550.
Glomerare turmas. Sil. lib. 3. 225.
Invadere turmas. Virg. 11. Æn. 620.
Turmālis, e. Adj. Qui ejusdem turmæ est, inquit Budæus. Cic. 2. de Orat. 122. Ex translatione autem, ut quum Scipio ille major Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent imperatorum, turmales dixit displicere. Liv. 25. 18. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impune insultare Campanum pateretur. Stat. 5. Silv. 2. 18. — non sanguine cretus
Turmali.
Buccina turmalis. Claud. de Bell. Gild. 447.
Turmarius, i. m. [ἱλάρχης] Turmarii dicebantur, Qui turmas tironum cogebant. Cod. Theod. l. 6. tit. 35. Quibus omnibus condonamus, ne exactorum vel turmariorum, quos capitularios vocant, curam subeant.
Turmātim, Adv. [ἰλαδὸν] Per turmas. Cæs. 8. Bell. Gall. 18.
Turmatim in eum locum devenerunt. Liv. 5. 39.
Turmatim pugnas edere. Lucret. lib. 2. 118.
— pugnasque
Edere turmatim certantia, &c.
Turnus, [Τέρνος] Nomen ducis Rutulorum, qui ab Ænea occisus est, ut videre licet in 12. Virg. Æn. extr.
Præstanti corpore Turnus. Virg. 7. Æn. 783.
Audax Turnus. Virg 9. Æn. 3.
Barbarus Turnus. Tibul. 2. 5. 48.
Pulcherrimus Turnus. Virg. 7. Æn. 55.

Tŭrŏnes, [τύρονες] Lugdunenſis Galliæ populi ad fluvium Ligerim, auctore Plin. lib. 4. cap. 18. Cæſ. 2. Bell. Gall. 35. Lucan. 1. 437.
Inſtabiles Turonas circumſita caſtra coercent. Al. Tricoros.

Turpiculus, V. infra turpis.

Turpĭlius, i. m. Vetus poeta comicus, cujus pauci jam exſtant verſus in Nonio, Priſciano, & Victorino. V. Non. 4. 422.

Turpis, e. Adj. [αἰσχρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deforme: contrarium Pulchro. Ad corpus & animum refertur. Ter. Heaut. 5. 4. 19. Pudet dicere hac præſente verbum turpe. Ovid. 1. Amor. 9. 4.
Turpe ſenex miles, turpe ſenilis amor.
Inter Turpe & Fœdum. Turpe, levior res eſt: Fœdum vim habet majorem. Cic. 1. Off. 123. Luxuria vero, cum omni ætati turpis, tum ſenectuti fœdiſſima eſt. Nonius 5. 51.
Quid hoc turpius, quid fœdius? Cic. 2. Philip. 86.
Turpiſſimus & ſordidiſſimus. Cic. 9. Att. 11.
Homo turpiſſimus & inhoneſtimus. Cic. pro Roſc. Amer. 50.
Vita turpis & infamis. Cic. pro Font. 24.
Non turpis, ſed miſer. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, ſed miſer confugit.
O rem turpem & miſeram. Cic. 8. Att. 8.
Amor turpis. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Campus turpis ſine gramine. Ovid. 3. de Arte Am. 248.
Caput turpe ſine crine. Ovid. 3. de Arte Am. 249.
Crimen turpe. Hor. de Arte Poet. 262.
Egeſtas turpis. Virg. 6. Æn. 276.
Fabula turpis relatu. Claud. 2. in Eutrop. 549.
Formido turpis. Virg. 2. Æn. 400.
Fuga turpis, Inhoneſta. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentoſque eos, quos eduxerat Sparta, quum eſſet propoſita aut fuga turpis, aut glorioſa mors, oppoſuit hoſtibus.
Lacrimæ turpes. Stat. 8. Theb. 58.
Macies turpis. Hor. 3. Carm. 27. 53.
Mors turpis. Lucret. lib. 6. 1238.
Opprobrium turpe. Hor. 1. Serm. 6. 84.
Præceptor turpis, h. e. Flagitioſus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Prælia turpia. Propert. lib. 2. 5. 25.
Pudor turpis. Ovid. 11. Met. 180.
Rebus in turpiſſimis aliquid habere. Cæſ. 6. Bell. Gall. 21.
Scabies turpis. Virg. 3. Georg. 441.
Senecta turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Veſtitus. Ter. Phorm. 1. 2. 57. Lacrimæ, veſtitus turpis
Ungui turpior uno. Hor. 2. Carm. 8. 3.
Vita turpis. Tacit. in Vita Agric. 33.
Vitia turpia decipiunt cæcum. Hor. 1. Serm. 3. 39.
Celare turpia. Hor. 1. Serm. 2. 85.
Ducere turpe. Quintil. lib. 1. cap. 2. Turpe ducet cedere pari, pulchrum ſuperaſſe majores. De pueris.
Turpis, Magnus. Virg. 3. Georg. 51.
— optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. Idem 4. Georg. 395.
— & turpes paſcit ſub gurgite phocas. Nonius 4. 459.
Turpis, Crudelis: frequens apud Salluſtium. [Loca vellem adſcripta.
Turpe, adverbialiter. Catull. 43. 8. Turpe incedere.
Turpe gemens. Stat. 3. Theb. 335.

Turpĭcŭlus, a, um. dimin. [ὑπόσχορος] Cic. 2. de Orat. 248. Tantum intereſt, quod gravitas honeſtis in rebus ſevere, jocus in turpiculis & quaſi deformibus ponitur. Idem 4. Att. 5. Quid? etiam ſubturpicula mihi videbatur παλινῳδία. V. subturpiculus.
Naſus turpiculus. Catull. de Acme, 42. 3.

Turpĭter, Adv. [αἰσχρῶς] Inhoneſte, indecore. Ter. Eun. 2. 1. 24.
— mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo
Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic. 2. de Finib. 25. Quia quod bene, id recte, frugaliter, honeſte: ille porro male, prave, nequiter, turpiter cœnabat.
Flagitioſe & turpiter. Cic. 6. Att. 5.
Turpiter & nequiter. Cic. 3. Tuſc. 6. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur.
Extimeſco ne quid turpiter faciam. Cic. 9. Att. 6.
Perpeti turpiter. Cic. pro Milon. 9.
Cato in me turpiter fuit malevolus. Cic. 7. Att. 2.
Ingenium turpiter hirtum. Hor. 1. Epiſt. 3. 22.
Turpiter iners. Ovid. Rem. Amor. 780.
Compar. Ovid. 5. Triſt. 6. 13.
Turpius ejicitur, quam non admittitur hoſpes.

Turpĭtūdo, ĭnis. f. [αἰσχρότης, Gl. G. L. ὄνειδος, L. G.] Deformitas. Cic. 2. de Finib. 47. Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, niſi honeſtas natura plurimum valeat, cur non cadant in ſapientem, non eſt facile defendere.
Turpitudo & Deformitas. Cic. 2. de Orat. 236. Locus autem & regio quaſi ridiculi turpitudine & deformitare quadam continetur.
Turpitudo, quæ a libidine, aut petulantia, aut ab audacia nata eſt. Cic. pro Font. 27.
Crimen turpitudinis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Generis turpitudo. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Mandati turpitudo. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. Qui ædem. D. Mandat. Qui ædem ſacram ſpoliandam, hominem vulnerandum occidendumve mandatum ſuſcipit: nihil mandati judicio conſequi poteſt, propter turpitudinem mandati.
Delere ac tollere turpitudinem atque infamiam. Cic. 2. Verr. 49.
Fœdare turpitudine. Cic. de Aruſp. Reſp. 32.
Habere turpitudinem. Cic. pro Domo 83.
Infligere ſibi turpitudinem. V. infligo.
Liberare turpitudine aliquem. V. Libero in liber, adj.
Notari turpitudine. Cic. pro Cluent. 119.
Venire in turpitudinem. Cic. pro Quinr. 53.
Virare verborum turpitudinem & rerum obſcænitatem. Cic. 2. de Orat. 242.

Turpĭdo, ĭnis. f. Idem. Tertull. de Cor. Mil. cap. 14. Et turpido & dedecoratio. [Niſi Turpitudo reliquit.
Turpedo in Gloſſ. pro Torpedo, q. V.

Turpĭfācio, ĕre. [αἰσχροποιῶ] Gloſſ. Græcolat.

Turpifactor, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloſſ. Græcolat.

Turpifĭcātus, a, um. Partic. [αἰσχυνθὲς] Turpis factus. Cic. 3. Off. 105. Quæ ſi in deformitate corporis habeat aliquid offenſionis, quanta illa depravatio & fœditas turpificati animi debet videri?

Turpilŏquium, i. n. [αἰσχρολογία, Gl. G. L.] Tertull. de Pudicit. cap. 17. Concupiſcentia mala & turpiloquium.

Turpĭlucrĭcŭpĭdus, a, um. tert. c. Adj. fictitia vox apud Plaut. Trin. 1. 2. 64.
Turpilucricupidum te vocant cives tui.

Turpilucris, e. Adj. [αἰσχροκερδὴς] Gloſſ. Græcolat.

Turpo, āre. [αἰσχύνω, Gl. G. L.] Turpefacere, fœdare. Cic. 1. Tuſc. 85.
Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam evitari,
Jovis aram ſanguine turpari. Virg. 10. Æn. 832.
Aram turparunt ſanguine. Lucret. lib. 1. 85.
Pallor turpat ora. Sil. lib. 7. 631.
Rugæ turpant te. Hor. 4. Carm. 13. 11.

Turpātus, a, um. Partic. Stat. 4. Theb. 106.
— Herculea turpatus gymnade vultus.

Turpator, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloſſ. Græcolat.

Turranius, i. m. Nomen Romanum; ut, D. Turranius. Cic. 1. Att. 6.

Turranianus, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Pira Turraniana.

Turricula. Turrifer, &c. V. infra turris.

Turris, is. f. [πύργος, Gl. L. G. & G. L.] a Terrendis hoſtibus dicta eſt; vel quod aſpectu torva ſit, hoc eſt terribilis. Cæſ. 5. Bell. Gall. 42. Tum ex omni parte lapidibus conjectis deturbati, turriſque ſuccenſa eſt.
Ærata turris. Claud. 1. in Eutrop. 83.
Ahenea turris. Hor. 3. Carm. 16. 1.
Alta turris. Cic. 5. Tuſc. 59. Dionyſius concionari ex turri alta ſolebat.
Ardua. Ovid. 11. Met. 392.
Cava. Virg. 9. Æn. 46.
Celſa. Hor. 2. Carm. 10. 11.
Contabulata. V. contabulo.
Excelſa. Sil. lib. 13. 688.
Valida. Lucret. lib. 5. 1439.
Confrigere turres. Lucan. lib. 6. 123.
Munitus turribus & tropæis locus. Cic. de Provinc. Conſ. 4.
Quaſſæ nutant turres. Lucan. lib. 6. 136.
Percuſſæ de cælo turres. V. percutio.
Stabilire quaſſas turres. Sen. Thyeſt. 7.
Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius de Re Mil. lib. 4. cap. 17. hæc ſcribit, Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum ſpeciem ex trabibus, tabulatiſque compacta. Et ne tantum opus hoſtili concremetur incendio, diligentiſſime ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos, vel quinquagenos latæ ſunt. Proceritas autem ipſarum tanta fit, ut non ſolum muros, ſed etiam turres lapideas altitudine ſuperent. His plures rotæ mechanica arte ſubduntur: quarum lapſu volubili magnitudo tam alta moveatur. Præſens autem periculum civitatis eſt, ſi ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit ſcalas, & diverſo genere conatur irrumpere. Nam in inferioribus habet arietem, cujus impetu deſtruit murcos. Circa mediam vero partem accipit pontem factum de duabus trabibus, ſeptumque de vimine, quem cito prolatum, inter turrim murumque conſtituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in civitatem tranſeunt, & occupant muros. In ſuperioribus autem turris illius partibus contati & ſagittarii collocantur, qui defenſores urbis contis, miſſilibus, ſaxiſque ex alto proſternant. Quo facto civitas capitur ſine mora. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, uſuſque multis tormentis.

Turrītus, a, um. Adj. Altus & excelſus. vel ad turris ſimilitudinem factus. ut, Domus turrita, i. e. Alta & ſublimis.
Scopuli turriti. Virg. 3. Æn. 536.
Turritus, Turrifer, Turri inſtructus, ut
Puppes turritæ. Virg. 8. Æn. 693.
Elephanti turriti, Quibus ſuperponuntur turres, vel qui turres gerunt. Plin. lib. 8. cap. 7.
Turritus alinuando dicitur Turribus plenus. Unde & Turritæ urbes, & Mater deum nominatur Turrita: quia terra eſt, quæ urbes ſuſtinet. Virg. 6. Æn. 786.
— qualis Berecynthia mater
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes. [Quia ſcilicet Coronam turritam geſtat capite, ut & in nummis videre licet.
Caſtella turrita. Lucan. lib. 6. 40.
Dea turrita, Cybele. Propert. lib. 4. 12. 52.
Mœnia turrita. Ovid. 3. Amor. 8. 48.
Muri turriti. Ovid. 3. de Pont. 4. 105.

Turrifer, ĕra, ĕrum. Adj. [πυργοφόρος, Gl. G. L.] ut, Corona turrifera Cybeles. Ovid. 4. Faſt. 219. al. Turrita.

Turrĭger, ĕra, ĕrum. [πυργοφόρος] aliud Adj. i. e. Gerens turres. Plin. 11. 2. Sed turrigeros elephantorum miramur humeros.
Dea turrigera. Ovid. 4. Faſt. 224.
Carina turrigera. Lucan. lib. 4. 226.
Frons turrigera Cybeles. Ovid. 6. Faſt. 321.
Mater turrigera, Cybele. Stat. 2. Achil. 147.
Urbes turrigeræ. Virg. 10. Æn. 253.

Turrĭgĕna, æ. m. Turribus delectatus. Rutil. 1. 596.
Inter turrigenas Lydia tota ſuos. [Terrigenas codd. emendati.

Turrĭcŭla, æ. f. dimin. [πυργίσκος, πυργισκάριον, Gl. G. L.] Parva turris, Armarium. V. infra.
Supra medium tecti faſtigium turricula. Vitruv. 10. 19.
Turricula, Vaſculi genus, a turris ſimilitudine, quo jactari tali ludendo ſolent; eadem Pyrgus & Orca dicitur. De hac tale eſt Martial. Epig. lib. 14. 16.
Quærit compoſitos manus impreba mittere talos:
Si per me milit, nil niſi vota facit. [Gloſſ. Græcol. πυργίσκος, πυργισκα-

πυργισκήριον, Turricula, Armarium. Incertum de Fritillo ne, an de condente ſupellectilem theca intelligi velit. Hoc potius arbitror. Nam & in Lat. Gr. Armarium, πυργίσκος, a forma nimirum turris quadratæ. In eodem Fritillum, πυξίς. V. Talus pro Ludo, in TALUS, & PYRGUS, & FRITILLUM.

TURRIS Biſſonis, [πύργος Βίσσωνος] Civitas Sardiniæ Ptolem. lib. 3. cap. 3. *Porto di torre* hodie: Turris Libyſonis Plinio 3. 7. extr.

TURSIO, ōnis. m. Genus piſcis. Plin. lib. 9. cap. 9. Delphinorum ſimilitudinem habent qui vocantur turſiones.

TURTUR, ŭris. m. [τρυγών, ὄρνις, Gl. G. L.] Avis nota, a ſono vocis nomen habens. Plaut. Moſt. 1. 1. 44.

Tu tibi iſtos habeas turtures, piſces, aves. Martial. lib. 3. 58.
Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur. Domitius interpretatur Pinguem. Cic. 2. de Fin. 209. Turtures & curſu & peregrinatione lætantur.

Niger turtur. Ovid. 15. Epiſt. 38.
Gemit turtur. Virg. 1. Ecl. 59.

Nec tamen interea raucæ, tua cura, palumbes,
Nec gemere aëria ceſſabit turtur ab ulmo.

Turtur, [τρυγών, ἰχθύς, Gl. G. L.] Piſcis, qui alias dicitur Paſtinaca, Trygon autem a Græcis, in cujus caude emergit radius præſentiſſimi veneni.

TURTŬRILLA, æ. f. dimin. Seneca in Epiſt. 96. vocat iſtos, quos publica quies, aliis laborantibus, molliter habet, turturillas. Nam turtures ſunt aves molliuſculæ.

TURŪLIS, [τουρέλις] Fluvius Hiſpaniæ Tarraconenſis, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Turia vulgo Claudiano, & Hermolao apud Plinium; Pomponius Duriam corrupte nominat.

TŬRUNDA, æ. f. Genus panificii. Non. 17. 18. Turundam, libum ſacrum, quoddam ex farre genus panificii. Varr. 3. de R. R. cap. 9. Amplas omnes ex his, evulſis ex alis pinnis, & e cauda, farciunt turundis ordeaceis, partim admiſtis ex farina loliacea, aut ſemine lini, ex aqua dulci. De gallinis. Cato R. R. cap. 89. Gallinas teneras, quæ primum pariunt, concludat, polline vel farina ordeacea conſperſa turundas faciat, eas in aquam intinguat, & in os indat. Varro de Liberis educandis. Alii afferrunt libum ac turundam. Turunda [κολλούριον, ἐγκόλλυρον, Gl. L. G.] apud Catonem R. R. cap. 157. ſignificat Linamentum illud ex filis, quod in vulnus immitti a medico ſolet. ait enim, Et ſi fiſtula erit, turundam intro trudito: ſi turundam non recipiet, diluito, ſuccum exprimito. In Gloſſ. Scribitur Torunda. per. o.

TURUPTIANA, æ. f. [τουρπτιανά] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hiſpaniæ Taraconenſis urbs: Tuitana hodie; *Tuy* vulgo.

T U S

TŪS, tūris. n. [λίβανος, Gl. G. L. λιβανωτός, θυμίαμα, L. G.] Incenſum, quo diis ſacrificabatur, ἀπὸ τοῦ θύειν, odorem facio, vel potius θύω ſacrifico: quod qui ſacrificabant, ture utebantur. Chariſius lib. 1. Tus a tundendo ſine adſpiratione dicitur, quamvis Julius Modeſtus, ἀπὸ τοῦ θύειν tractum dicat. Porphyr. in lib. 1. Carm. ode 30. Dicitur autem Thus ἀπὸ τοῦ θύειν, id eſt Sacrificare, unde aſpiratur TH. Alii tamen credunt eſſe dictum a tunſis glebis, quia de arbore deſtillat, & a terra ſubjecta combibitur, in eaque congelatur, indeque tunſis glebis colligitur. Servius in 1. Georg. 57.

— molles ſua tura Sabæi. Sane, inquit, Tus modo ſine aſpiratione dicimus; nam antiqui Thus dicebant ἀπὸ τοῦ θύειν, quod diſplicuit. Tura enim a tundendo dicta eſſe voluerunt, a glebis tuſis, cum quibus dicitur fluens de arboribus coaleſcere. Sine aſpiratione & in optimis MSS. codd. & in Gloſſ. utroque etiam ſcribitur. Plin. lib. 12. cap. 14. 1. Tura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem univerſæ, &c. Plura in ipſo capite de ture leges. Tibul. lib. 1. 3. 34.

Reddereque antiquo menſtrua tura Lari.

Acerra turis. Ovid. 4. Faſt. 934.
Acerræ turis. Ovid. 8. Met. 266.
Mica turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Turis pollen, [μάννα] Gloſſ. Latinogræc. Ibidem Tuſpolline.
Vindemia turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Candidum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Eoum tus. Stat. 1. Theb. 263.
Flava tura. Ovid. 21. Epiſt. 92.
Incana tura glebis. Stat. 6. Theb. 60.
Mammoſum tus. V. MAMMA.
Maſcula tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Niliacum tus. Stat. 4. Silv. 9. 12.
Odoratum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Pia tura. Juven. 13. Sat. 116.
Sabæum tus. Virg. 1. Æn. 421.
Adolere tura. Virg. 8. Ecl 65.
Dignari aliquem ſacri turis honore. Ovid. 14. Met. 130.
Dare blanda tura. Tibul. lib 3. 3. 2.
Incendere tura & odores. Cic. 6. Verr. 77.
Ingerere tura aris. V. INGERO.
Legere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Litare ture. Perſ. 5. Sat. 120.
Metere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Miniſtrare tura. Ovid. 2. Met. 289.
Mittunt Sabæi tura. Virg. 1. Georg. 57.
Placare deos ture. Hor. 1. Carm. 36. 1.
Tribuere alicui honores turis. Ovid. 14. Met. 128.
Tus item ſignificat Arborem turiferam. Unde apud Plin. 16. 27. Arbor turis, Lignum turis, Virgæ turis.

TUSCŬLUM, i. n. dimin. [λιβανωτίδιον] Plaut. Aul. 2. 8. 15.

Nunc tuſculum emi, & haſce coronas floreas.

TURARIUS, a, um. Adj. ut Vicus Turarius, Romæ. Aſcon. Signum Vertumni in ultimo vico turario eſt, ſub baſilica ſe flectentibus.

TŪRĀRIUS, i. m. Qui tura tractat ac vendit. Firmic. lib. 8. cap. 25. Viceſima ſeptima pars libræ ſi in horoſcopo fuerit inventa, turarios faciet, vel pigmentarios, ſeu pharmacopolas.

TŪRRUS, a, um. Adj. [λιβανωτός, Gl. G. L.] Quod eſt turis. Columel. lib 3. cap. 8. Jam turream plantam, florenteſque hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. 117.

— ſolis eſt turea virga Sabæis.

Dona turea. Virg. 6. Æn. 225.
Flamma turea. Stat. 12. Theb. 487.
Grana turea. Ovid. 4. Faſt. 410.
Planta turea. Columel. 3. 8

TURĬNUS, a, um. Adj. [λιβάνινος] Gloſſ. Græcolat.

TURĬBŬLUM, i. n. [θυμιατήριον, Gl. L. G. & G. L. λιβανωτίς, G. L.] Vas, in quo tus adoletur. Liv. 46. Cic. 6. Verr. 29. Num etiam de L. Papitio, viro primario, locuplete, honeſtoque equite Romano, turibulum emiſti?

TURĬCRĔMUS, a, um. Adj. Tus cremans: ut: Aræ turicremæ, In quibus crematur tus. Virg. 4. Æn. 433.

Foci turicremi. Ovid. 2. Epiſt. 18.

TURĬFĔR, ĕra, ĕrum. Adj. [λιβανωτοφόρος] ut, Saba turifera, Quæ producit tus. Plin. lib. 6. cap. 23. Regio turifera. Idem lib. 12. cap. 14.

Ut illo modo, quum deviciſſet turiferas gentes, ſupplicaret.

Indus turifer. Ovid. 3. Faſt. 720.
Aræ turiferæ. Stat. 1. Achil. 520.

TURIFĬCO, āre. Tura incendere. V. Voſſ. de Vit. L. L. 4. 27.

TURIFICĀTUS, a, um. Partic. Turificati vocabantur Apoſtatæ, qui idolis tura incendebant. V. Cyprian. Epiſt. 52.

TURILĔGUS, a, um. Adj. ut, Arabes turilegi, Tura colligentes. Ovid. 4. Faſt. 569.

Nam modo turilegos Arabas, modo deſpicit Indos.

TUSCANIA, æ. f. [τοσκανία] Oppidum Tuſciæ prope Tarquiuios, a quo Tuſcanienſes Plin. 3. 4. Hodie *Toſcanella*.

TUSCENIUS, [τοσκένιος] Homo furioſus & avarus, cujus meminit Cic. 1. Q. frat. 1. Niſi forte me Paconii, neſcio cujus hominis, ne Græci quidem ac Myſii aut Phrygis, potius querelis moveri putas: aut Tuſcenii hominis furioſi ac ſordidi, vocibus, cujus tu ex impuriſſimis faucibus inhoneſtiſſimam cupiditatem eripuiſti ſumma cum æquitate. Idem 1. Q. frat. 1. 16. Quid L. Cæcilium? nonne omni ratione placavi? quem hominem, qua ira, quo ſpiritu? quem denique, præter Tuſcenium, cujus cauſa ſanari non poteſt, non mitigavi?

TUSCIA, æ. f. quæ & HETRURIA dicitur, [τυῤῥηνία] Italiæ regio celebris: a ſacrificiis, ut quidam arbitrantur, dicta; Græci enim θύειν ſacrificare dicunt: vel a Ture, quo maxime in ſacrificiis utimur: vel a Tuſculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Unde & ſine H ab eis ſcribitur. Hæc Tyrrhenia dicta fuit, a Tyrrheno Atys filio, qui e Mæonia diſcedens in Italiam venit, & eam partem occupavit, quæ ad mare inferum ſita eſt, quod & Tyrrhenum dicitur. Hæc a Liguribus Romaniſque finibus contingitur, jugis inacceſſis & difficilibus referta. Ejus fines Macra & Tiberis amnes, centum & ſeptuaginta quatuor millia inter ſe diſtantes. In ea ſcientia faciendorum ſacrorum ita floruit, ut Romani, qui non ſervandæ tantum, ſed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatuſconſulto ſingulis Tuſciæ populis, percipiendæ ſacrorum diſciplinæ gratia, traderent. Longior eſt ea provincia, quam latior ab Orientali plaga in Occidentalem porrecta. Nam ſi ab Aquilonari in Auſtralem perambulemus, arctis finibus contenta eſt. Ab Occidente, qua Liguriæ proxima eſt, habet Piſas, Senas, Lucam ſui juris, & Florentiam inclitas civitates. Ad Septentrionem habet Urbem veterem. In Meridionali vero litore, Piſaurum, Aretium, & Aſiſium. Et Tibris Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia jungitur. Vulgus Italorum hodie *Toſcanam* vocat. V. Liv. 2. 51. & Plin. 2. 54.

TUSCI, [τυῤῥηνοί] Qui Tuſciam habitant. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. An vos, Tuſci ac barbari, auſpiciorum pop. Rom. jus tenetis, & interpretes eſſe comitiorum poteſtis?

TUSCUS, a, um. Adj. [τυῤῥηνός] ut, Æquora Tuſca. Hor. 4. Carm. 4. 54.

Annis Tuſcus, Tibris. Ovid. 3. de Arte Am. 386.
Flomen Tuſcum. Idem. Ovid. 14. Met. 615.
Mare Tuſcum, Vulgo *El mar de la Toſcana*. Hor. 2. Epiſt. 1. 202.
Tiberis Tuſcus. Virg. 1. Georg. 499.
Tuſcus, [τοσκος] Vicus Romæ dictus, quod ibi habitaverunt Tuſci, qui recedente ab obſidione Porſenna remanſerunt, ut ait Feſtus. De quo Hor. 2. Serm. 3. 228.

— ac Tuſci turba impia vici.

TUSCE, Adv. [τυῤῥηνιστί] Varro apud Gell. 2. 25. Quum dicamus ab Oſco, Tuſco, Græco; Oſce, Tuſce, Græce.

TUSCĀNUS, a, um. Adj. Vitruv. 4. 6. Tuſcana columna.

TUSCANĪCUS, a, um. Adj. Idem 4. 7. Opera Tuſcanica.

TUSCŬLUM, i. n. [τόσκελον, τύσκλος Steph.] Italiæ oppidum, Telegoni, Ulyſſis & Circes filii, opus, Ciceronis villa nobiliſſimum. Sil. lib. 7 693.

Mœnia, Laertæ quondam regnata nepoti. Tuſculani, Frederici Ænobarbi imperatoris quondam conjuncti copiis, Romanos inſigni clade affecere, ut poſtea reſipiſcere non eſſet. Romani itaque injuriæ memores, poſt aliquot annos, tanta in eos ira perciti ſunt, ut vix urbis fundamenta relinquerent. Hæc Volaterran. lib. 6. Tuſculum vulgo *Fraſcati*. Ex Taſculo Cato Cenſorius ortum habuit. Hor. Epod. 1. 29.

Nec ut ſuperni villa candens Tuſculi
Circæa tangat mœnia.

TUSCULANUS, a, um. Adj. [τοσκλανός] Qui Tuſculum incolit. Cic. 3. de Lege Agr. 9. Ego Tuſculanis pro aqua Crabra vectigal pendam, quia a municipio fundum accepi, ſi a Sulla mihi datus eſſet, Rulli lege non penderem.

Ager Tuſculanus, in quo erat villa Ciceronis celebratiſſima.
Diſputatio Tuſculana, Quæ in Tuſculano tractata eſt. Cic. 2 de Divin. 2. Cumque fundamentum eſſet philoſophiæ poſitum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus eſt is locus a nobis quinque libris, ut quid a quoque, & quid contra quemque philoſophum diceretur intelligi poſſet: totidem ſubſecuti libri Tuſculanarum diſputationum res ad bene vivendum maxime neceſſarias aperuerunt. Al. Pertractatus eſt.

TUSCULANUM, i. n. Villa Ciceronis in agro Tuſculano, in quam poſt forenſia negotia animi recreandi gratia ſe Cicero recipiebat: ubi aut cum doctis aliquibus, quos eo adduxerat, ſe declamando exercere, aut philoſophica ſtudia intermiſſa revocare ſolebat, ut frequenter in ſcriptis ſuis meminit. 1. Att. 6. Nos Tuſculano ita delectamur, ut nobiſmet ipſis tum denique, cum illo venimus, placeamus.

Cogito Tuſculanum. V. COGITO.

TUSCULANENSIS, e. aliud Adj. Cic. 9. Fam. 6. Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto, &c.
TUSCŬLUS, a, um. aliud similiter Adj. ut,
Tellus Tuscula. Tibul. 1. 7. 57.
Umbra Tuscula. Stat. 4. Silv. 4. 16.
TUSCUS, V. TUSCIA.
TUSSIS, is. f. [βήξ, Gl. L. G. & G. L.] Quæ gignitur vel ex frigore, vel ex pituita in arterias, seu fauces, descendente. Ter. Heaut. 2. 3. 132.
Gemitus, screatus, tusses, risus, abstine. Martial. 1. 20.
Veterem tussim acetum inhibet. Plin. lib. 23. cap. 1.
Mortuus tussi. Lucret. lib. 4. 1161.
Malam tussim expuli pectore. Catul. 7.
Anhela tussis quatit ægros sues. Virg. 3. Georg. 497.
Tussim exasperant palmæ. Plin. lib. 25. cap. 4.
Tusses concoquere. Plin. lib. 24. cap. 8.
Tussis sicca, quæ nihil emolitur. Cels. lib. 4. cap. 6.
TUSSĪCUS, i. m. Qui multum tussit. Firmic. lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet. Al. Tussiacos.
TUSSĪCUS, a, um. Adj. Idem. Marc. Empir. cap. 20.
TUSSĪCŬLA, æ. f. dimin. [βηχμάνον] Plin. 5. Epist. 19. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit. conf. Cels. 4. 5.
TUSSICULĀRIS, e. Adj. [βηχικὸς] Ad tussim spectans. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. 177. Medicamenta tussicularia. i. e. Quæ ad tussiculam amovendam idonea sunt.
TUSSICULŌSUS, a, um. Adj. Tussi laborans. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13. 50. Tussiculosa atque frigida senilis est ætas.
TUSSĒDO, ĭnis. f. Idem, quod Tussis. Apulejus Met. 9. p. 222. Elmenh. Assiduo pulsu tussedini hiulci.
TUSSIO, īvi, ītum, [βήσσω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Tussim pati. Plaut. Asin. 4. 1. 50.
Forte si tussire occœpsit, ne sic tussiat,
Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin. lib. 20. cap. 2.
Semen eorum, cum cumino tritum, potumque in vino tussientibus auxiliatur. Martial. lib. 1. 11.
Quid ergo in illa petitur & placet? tussit. Idem 2. 26.
Male tussire. Hor. 2. Serm. 22. 107.
TUSSILĀGO, ĭnis. f. [βήχιον] Plin. lib. 6. cap. 26. Tussim sedat bechion, quæ & tussilago dicitur. Duo ejus genera: silvestris ubi nascitur, subesse aquas credunt, & hoc habent signum aquileges. Folia sunt majuscula quam hederæ, quinque aut septem, subalbida a terra, superne pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgo *Ungula caballina*, a forma pedis caballi. V. BECHION.
TUSUS, V. TUNDO.

T U T

TVT. Tutela. TVTELAR. S. Tutelaribus sacrum.
TUTAMEN, V. TUEOR.
TUTĀNUS, [τυτανος] Deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur. Varr. Tutanum deum Romæ omnes, qui laborant, invocant. Meminit Cæl. lib. 25. cap. 30.
TUTE, V. TU.
TUTELA, TUTELINA, V. TUEOR.
TUTEMET, V. TU.
TUTIA, V. POMPHOLYX.
TUTOR, V. TUEOR.
TŬTŬLUS, i. m. Tutulum, inquit Festus, vocari ajunt Flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & exstructum in altitudinem. Ennius,
Libaque, fictores, argeos, & tutulatos. Itaque Varr. lib. de L. L. 6. 3. exponens hunc eundem Ennii versum, ait, Tutulati dicti ii, qui in sacris in capitibus habere solent ut metam. Id Tutulus appellatur ab eo, quod matres familias crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dicunt tutulos. Sive ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant. Sive ab eo, quod altissimum in urbe est, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur. Hactenus Varro. Fulgent lib. de Prisc. sermone 14. Varro, inquit, in Pontificalibus ait Tutulos facerdotes dici brevium deorum. Numa vero Pompilius, & ipse de Pontificalibus scribens, Tutulum dici ait Pallium, quo sacerdotes caput tectabant, cum ad sacrificium accessissent, sicut & Virg. ait, 3. Æn. 545.
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu. Hæc Fulgent.
TUTULĀTUS, a, um. Adj. Tutulum gerens. Varro de L. L. 6. 3. V. supra in TUTULUS.
TUTUS, V. TUEOR.

T U U

TUUS, V. in TU.

T Y A

TŬĂNA, æ. f. [Τύανα] Urbs Cappadociæ: Apollonii Tyanei patria. Inde Tyanensis Prætura, in qua est oppidum Tyana. Auctor Strab. lib. 12. & Plin. lib. 6. cap. 3. Junge Steph.
TYANĒIUS, a, um. Adj [τυανεὺς] Ovid. 8. Met. 719.
— ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de gemino vicinos corpore truncos.

T Y B

TYBER, &c. V. TIBER.
TYBUR, &c. V. TIBUR.

T Y C

TŬCHĒ, ēs. f. [τύχη] Gr. Fortunam significat. Est autem & Urbs Siciliæ, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cic. 6. Verr. 119. cum ait, Tertia est urbs, quæ quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est, in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ: coliturque ea pars, & habitatur frequentissime.

TŬCHIUS, [τύχιος] Cerdo, sive faber celeberrimus apud Homerum Iliados 7. qui scutum Ajacis fecit: cujus etiam mentionem facit Ovid. 3. Fast. 823.
Nec quisquam invita faciet bene vincula plantæ
Pallade: sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

T Y D

TŸDEUS, dissyllabum, Tydĕi vel Tydĕos, m. [τυδεύς] Atheæ & OEnei filius, quem in bello Thebano Menalippus exstinxit. Auctor Servius in illud Virg. 6. Æn. 479.
Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis
Parthenopeus. De hoc, ut scribit Homer. lib. 4. Iliad. quum Mycenis moraretur, fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.
Cruentus Tydeus. Stat. 8. Theb. 479.
Fulmineus Tydeus. Stat. 4. Theb. 94.
Magnanimus Tydeus. Stat. 6. Theb. 824.
Maximus Tydeus. Stat. 6. Theb. 380.
TYDĪDES, æ. m. patronym. [τυδείδης] Diomedes Tydei filius, bellator strenuus, qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dextra, & Martem sub utero percussit, ut late scribit Homerus lib. Iliad. 5. Proinde scribitur Hor. 1. Carm. 15. 28.
Tydides melior patre. Sic Ibid. 6. 16.
Tydiden superis parem? Virg. 1. Æn. 101.
— ô, Danaûm fortissime gentis,
Tydide!
Cruentus. Virg. 1. Æn. 475.
Impius. Virg. 1. Æn. 164.
Par superis Tydides. Hor. supra.

T Y L

TYLOS, [τύλος] Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas ferunt, mali cotonei amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. V. Plin. lib. 6. cap. 27. & 12. cap. 10. & 11. Solin. cap. 65.
Item Vermis multipedus. Plin. 29. 6.

T Y M

TYMBADES, [τυμβάδης] Græco nomine appellantur Sagæ & veneficæ: quod ἀεὶ τύμβοις, hoc est circa sepulcra versentur, cadavera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sue abutantur. Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 38.
TYMBRA, herba; & TYMBRA, nomen proprium loci, V. THYMBRA.
TYMBUS, i. m. [τύμβος] in Gloss. Græcolat. Bustus, Tumulus, Sepulcrum convertitur. Cic. 2. de Legib. 64. Si quis bustum (nam id puto appellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut, columnam violarit, dejecerit, fregerit. Ab hoc verbo Tumba deducitur.
TŸMŒTES, [τυμοίτης] Priami filius. Hujus meminit Servius, Euphorionis verba referens: Priamus, inquit, ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troja posset everti, pepererunt simul & Tymœtæ uxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, uxoremque jussit occidi. Hactenus Servius enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 32. — primusque Tymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari.
TYMOLUS, V. TMOLUS.
TYMPANIOLUM, TYMPANISTA, TYMPANISTRIA, TYMPANIUM, TYMPANIZO, V. post seq. dict.
TYMPĂNUM, i. n. [τύμπανον] Instrumentum ex una, vel utraque parte membrana clausum, intus vacuum, quod manu, vel baculo pulsatur. Eo uti solebant in sacris Matris deûm Galli.
Impulsa palmis tympana. Ovid. 4. Met. 29.
Leve tympanum. Catull. de Berecynth. 62. 8.
Rauca tympana. Ovid. in Ibin, 456.
Sæva tympana. Hor. 1. Carm. 18. 4.
Taurina tympana. Claud. 2. Cons. Stilich. 365.
Tenta tympana. Lucret. lib. 2. 618.
Virilis sonus tympani. Sen. Herc. fur. 6.
Adhibere tympanum. V. ADHIBEO.
Dare tympana eloquentiæ. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Reboant tympana. V. REBOO.
Remugit tympanum. V. REMUGIO.
Tundere inania tympana. Ovid. 4. Fast. 183.
Tympanum, Vehiculi tectum, ut ait Servius. Sive, ut aliqui putant, Testudo supra radios: radii autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt. Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. [Rotæ sine radiis, puto,
Tympanum, Rota est, quæ a calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subvehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco γεράνιον, id est grus dicitur. In ea trochleæ sunt in summo carchesio, id est in versatili & superiore parte machinæ: & in trochlea ductarius funis, qui circum tympanum advolvitur: & a fune dependentes, qui sorfices dicuntur, quibus onera evehenda prehenduntur. Budæus. Lucret. lib. 4. 903.
Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi sustollit machina nisu.
Tympanum etiam, Machina haustoria dicitur, quæ, dum versatur, aquam adnexis permultis modiolis haurit, & rursus circumactu defundit: a Vitruvio in decimo cap. 9. & 10. describitur, passimque in pristinis aquariis videtur. Budæus.
Tympanum, Genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.
TYMPANIŎLUM, i. n. [τυμπάνιον] dimin. Arnob. 6.
TYMPANIUM, i. n. [τυμπάνιον] Margaritæ genus. Plin. 9. 35.
TYMPANĪZO, [τυμπανίζω] āre. Tympana pulsare. Suet. de August. cap. 68. Et assensu maximo comprobavit versum in scæna, pronuntiatum de Gallo Matris deûm tympanizante.
Videsne ut cinædus orbem digito temperat?

TYMPANISTA, æ. m. [τυμπανιστὴς] Qui tympanum pulsat. Apul. de Deo Socr. p. 49. Elmenh.

TUMPANISTRIA, æ. f. [τυμπανίστρια] Quæ tympaaum pulsat. Sidon. 1. Epist. 2. Tympanistria psaltria canit.

TYMPANŌTRĪBA, æ. m. [τυμπανοτρίβης] In tympano apud Græcos homines torquebantur: hinc eum, qui sæpe in eo per tormenta cruciatus sit, credit Turneb. a Plauto apud Priscianum tympanotribam vocari: verba sunt Plauti in Truc. 2. 7. 49. Tympanotribam amas, hominem non nauci. Ac videretur, a τυμπανότριψ tormari, ut fictum est οἰκότριψ. Vel Tympanotribam vocat, Qui tympanum pulsabat, ut in sacris Rheæ: & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur, ut e Lysistrata Aristophanis constat. Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censebaturque muliebre. Atque hanc interpretationem meliorem puto. Hæc ille Adverf. 17. 17. [An Qui tympanum machinam versat?

TYMPANĪTES, æ. m. [τυμπανίτης] Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Cels. lib. 3. cap. 21.

TYMPANĪCUS, [τυμπανικὸς] Qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 2. cap. 5. Hydropicis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, &c. al. Tympaniticis. V. Harduin. in loc.

TYMPANITĪCUS, a, um. Adj. Idem. Veget. Mulom. 3. 27.

TYMPHÆI, [τυμφαῖοι] Populi sunt Ætoliæ, Pindi montis accolæ, Thesprotis & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum invenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymoliæ cretæ usum supplens. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & lib. 35. cap. 17. & Steph.

T Y N

TYNDĀRIS, ĭdis, f. [Τυνδαρὶς] Siciliæ urbs, media ex parte a mari absumpta. Plin. lib. 2. cap. 91. Hodie *Tindaro*.

Tyndaris Patronym. V. post TYNDARUS.

TYNDARITĀNUS, a, um. Adj. Cic. 15. Att. 2. & passim in Verr.

TYNDĀRUS, i. m. [Τύνδαρος] Rex OEbaliæ, filius OEbali regis, habuit uxorem formosissimam Ledam.

Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur. ut Ovid. 8. Epist. 31.

Me tibi Tyndareus vita gravis auctor & annis
Tradidit. Cic. de Fato 34. Nec Hecobam causam interitus fuisse Trojanis, quod Alexandrum genuerit: nec Tyndareum Agamemnoni, quod Clytemnestram. Hinc

TYNDARĪDÆ, arum. m. pl. [Τυνδαρίδαι] Castor & Pollux dicti sunt. Ovid. 8. Met. 301.

Tyndaridæ gemini: præstantes, cæstibus alter,
Alter equo. Meminit Cic. 1. Tusc. 28. Valer. 6. Argon. 612.
Tum magis atque magis peditem candore notato
Tyndaridem incendit amor. i. e. Castorem.

Astro comantes Tyndaridæ. Valer. 5. Argon. 367. Comantes, id est, ex quorum ore plurimos manabat fulgor: & fit allusio ad astra. Nam & Castor & Pollux in sidera mutati fuerunt, ut dictum est in dictione CASTOR.

TYNDĀRIS, ĭdis. f. patronym. [Τυνδαρὶς] dicta est Helena. Ovid. 5. Epist. 91.

Tyndaris infestis fugitiva reposcitur armis. Lucret. lib. 1. 461.
Denique Tyndaridem raptam. Virg. 2. Æn. 601.
Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ,
Culpatusve Paris, &c. Ubi Servius, Atqui, inquit, Helena Jovis est, non Tydari filia. Sed sic dicimus Tyndaris de Helena, ut de Hercule Amphitryonides. Nam de Jove & Leda nati sunt Pollux & Helena. De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Unde Virg. 6. Æn. 121.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam vero immortalem fuisse indicat tempus. Nam constat fratres ejus cum Argonautis fuisse. Argonautarum filii cum Thebanis dimicaverunt. Item illorum filii contra Trojam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio sæculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius a Theseo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.

TYNDAREUS, a, um. Adj. [Τυνδάρειος] ut, Puer Tyndareus, Castor, aut Pollux. Valer. 1. Argon. 167.

T Y P

TŸPHA, æ. f. [τύφη] Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cujus in summo capite flos enascitur, evadens in pappum sive lanuginem. A Galeno lib. 1. de aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita. Diosc. 3. 124.

TŸPHIS, [τυφὶς] Argonauta. Claud. de Bell. Get. 6.

Omnibus attonitis solus post numina Typhis
Incolumem tenui damno servasse carinam
Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiose translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem. V. TIPHYS.

TŸPHHŌEUS, trisyll. cum eu dipthongo, ĕi vel ĕos. m. [Τυφωεύς] Gigas fuit, Terræ & Titani filius. V. TYPHON.

Sævus Typhoeus. Virg. 2. Georg. 179. Hinc

TYPHŌĒUS, a, um. quatuor syllabarum, Adj. [Τυφώειος] Virg. 1. Æn. 665.

Nate, patris summi qui tela Typhoea temnis.

TYPHŌĪUS, a, um. Idem. [Τυφώιος] Claud. 3. de Rapt. Proserp. 183.

— rupitne Typhoia cervix
Inarimem? [Sic, puto, & Virg. scripsit.

TŸPHON, [Τύφων, δαίμων, Gl. L. G.] Idem qui & Typhoeus, quem Strabo lib. 13. ex Pindari auctoritate sub Ætna cruciari scribit. Alii sub Inarime condunt. ut Lucan. lib. 5. 101.

Conditus Inarimes æterna mole Typhoeus.

Ferus Typhon. Senec. Octav. 5.

Terribilis Typhon. Ovid. 2. Fast. 461.

Typhon, frater Osiridis regis Ægypti, qui, ut testatur Diodor. Sicul. lib. 1. cap. 2. ipsum regem clam necavit, & in vigintiquinque partes corpus ejus discerpsit. Tandemque ab Iside regina, Osiridis & sorore & uxore, auxilio filii, cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscii.

Typhon item Ventus est, quem Græci Turbidum & orbe motum nominant, ut scribit Meteororum 2. Aristoteles. Gell. lib. 19. cap. 1. Navigabamus, inquit, a Cassiopa ad Brundusium, mare Ionium violentum & vastum & jactabundum. Nox deinde, quæ diem primum secuta est, in ea fere tota ventus, a latere sæviens, navem undis compleverat. Tum postea, complorantibus nostris omnibus, atque in sentina satis agentibus, dies quidem tandem illuxit: sed nihil de periculo atque sævitia remissum, quin turbines etiam crebriores, & cælum atrum, & fumigantes globi, & figuræ quædam nubium metuendæ, quas τυφῶνας vocabant impendere, imminereque, ac depressuræ navem videbantur. Hactenus Gell. Plin. lib. 2. cap. 48. de repentinis flatibus, Sin vero depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine vorticem faciunt, qui Typhon vocatur, id est vibratus ecnephias. Defert hic secum aliquid abruptum e nube gelida convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigantium pestis, non antennas modo, verum ipsa navigia contorta frangens.

TŸPHOS, [τύφος] Latine Superbia, elatio, fastus, arrogantia, jactantia, a τύφομαι Superbio, inaniter jacto. Utitur frequenter Augustinus, ut de Civit. Dei lib. 11. cap. pen. Unam fruentem Deo, alteram tumentem typho.

TŸPUS, i. m. [τύπος] Formula, Forma, Norma in Gloss. Græcolat. Est Figura, adumbratio rudis, vestigium, umbra, & veluti imago quædam alicujus rei. Plin. lib. 35. cap. 12. Umbram ex facie ejus ad lucernam, in pariete lineis circumscripsit, quibus pater ejus, impressa argilla, typum fecit.

Typi, de quibus scribit Cic. 1. Att. 10. non sunt imagines solum, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ, quarum distincta varietate in tectoriis delectabantur, ita ut variæ quadræ & crustæ, variis cælatæ speciebus viderentur. Muretus Tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior. Verba Cic. sunt, Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere.

TYPĪCUS, a, um. Adj. Vox apud Ecclesiasticos scriptores frequens. V. Tertull. de Patient. cap. 6. Hieron. Epist. 9.

TYPICE, Adv. Vulg. Interp. 1. Corinth. 10. 11.

TYPĪCO, āre. Typo exprimere. G. Brito Phil. 12. 211.

Virginis intactæ typicans nova gaudia.

TYPOGRĀPHIA, æ. f. [τυπογραφία] Scriptura typis, seu formulis expressa. Ars hodie probe cognita. De ejus origine & progressu, V. Annales Typograph. viri doctiss. Mich. Maittaire, (qui Indicem in illos Annales necessarium & copiosissimum prelo paravit, brevi proditurum) Boxhornium, Phil. Carol. ad Agell. p. 218. Palmer, &c.

TYPOGRAPHĪCUS, a, um. Adj. [τυπογραφικὸς] ut, Ars typographica.

TYPOGRĀPHUS, [τυπογράφος] Qui hanc artem exercet.

TYPOGRAPHĒUM, i. n. [τυπογραφεῖον] Locus, in quo ars typographica exercetur.

T Y R

TŸRA, sive TYRAS, æ. m. [τύρας] Ptolemæo, Fluvius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens a Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabens, ubi & oppidum habet sui nominis. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & Ptolemæum lib. 3. cap. 5. Ovid. 4. de Pont. 10. 50.

Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

TYRAMBE, es. f. [τυράμβη] Sarmatiæ in Asia urbs, auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. vulgo *Trapano*.

TŸRANNION, [Τυραννίων] Amisenus, discipulus Estiæi Amiseni, nobilis Grammatici, tempore Magni Pompeji, docebat Romæ. Ductus est a Lucullo captivus in bello Mithridatico: Cum prius diceretur Theophrastus, mutavit nomen, quod inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeo est, ut supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ.

Tyrannion junior e Phœnicia discipulus prioris, a quo nomen sibi usurpavit, quum prius Diocles vocaretur. Captivus & ipse Romam ductus, a quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eaque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros LXVII. utriusque auctor Suidas. Is docuit Q. Ciceronem filium. Cic. 2 Q. frat. 1. Hoc nunc magis animadverto, quod Tyrannio docet apud me. Idem 4. Att. 4. Et 2. 6. A scribendo prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικὸ, quæ constitueram, magnum opus est: ita valde Eratosthenes, quem mihi proposueram a Serapione & ab Hipparcho reprehenditur, quid censes, si Tirannio accesserit?

TYRANNIS, V. seq. dict.

TŸRANNUS, i. m. [τύραννος] apud veteres dicebatur Dominus omnem habens in subditos potestatem. Unde, ut ait Justinus 1. 1. pr. quæque civitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat, quos ad hujusmodi fastigium majestatis, non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provehebat. Hique & Tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg. 7. Æn. 266.

Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.

Late tyrannus. Hor. 3. Carm. 17. 9. de Lamo. i. e. Late regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Æn. 25.

Hinc populum late regem, &c.

Tyranni nomen, crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantum translatum est, qui non jure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic. 4. de Finib. 56. Negatque Platonem, si sapiens non sit, eadem esse in causa, qua tyrannum Dionysium. Idem 3. Verr. 82. Quum in oppidis & civitatibus amicorum, non legatum Pop. Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelemque præbueris. [Gloss. Græcolat. τύραννος, Tyrannus, Rebellis.

Exitus tyrannorum. Cic. 2. Off. 24. Nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, interitus declarat, quantum hominum odium valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.

Vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52. Hæc enim est tyrannorum vita, nimirum

nimirum in qua nulla est fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque sollicita sunt, nullus locus est amicitiæ.
Ferus tyrannus. Ovid. 6. Met. 549.
Immitis tyrannus. Virg. 4. Georg. 459. De Plutone. [Ut rege.
Importunus & amens tyrannus. V. IMPORTUNUS.
Impotens tyrannus. Sen. Herc. fur. 9. 25.
Infandus tyrannus. Lucan. lib. 8. 687.
Intolerandus. Cic. in Vatin. 23. Simulque mihi respondeto tu, qui nos, qui de communi salute consentimus, tyrannos vocas, fuerisne, non Tribunuspleb. sed intolerandus, ex cæno nescio quo atque ex tenebris, tyrannus.
Letiferi tyranni. Sil. lib. 13. 620.
Orbis tyrannus, Nero. Sen. Octav. 5.
Sævus tyrannus. Sen. Octav. 3. Pers. 3. Sat. 35.
Magne pater divûm, sævos punire tyrannos
Haud alia ratione velis (cum dira libido
Moverit ingenium, ferventi tincta veneno)
Virtutem videant, intabescantque relicta.
Tecta inhospita tyranni. Ovid. 1. Met. 218.
Conjungere se cum tyranno. Cic. 7. Att. 19. Ad fugam hortatur amicitia Cn. causa bonorum, turpitudo conjungendi cum tyranno: qui quidem incertum est Phalarimne an Pisistratum sit imitaturus.
Ferre tyrannum. Cic. pro Milon. 36. Quo tandem animo hoc tyrannum tulisse creditis?
Inveniri tyrannum in aliquem. Cic. pro Dejot. 15. Cujus tam inhumani & ingrati animi, a quo rex appellatus esset, in eum tyrannum inveniri, &c.
Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic. 1. de Divin. 53.
Capricornus tyrannus Hesperiæ undæ. Hor. 2. Carm. 16. 20.
TYRANNIS, ĭdis. f. [τυραννὶς] Duellium, in Gloss. Græcolat. Proprie Sævum ac violentum imperium. Juven. 8. Sat. 223.
Quid Nero tam sæva crudaque tyrannide fecit? Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Atque in suo lectulo mortuus, in tyrannidis rogum illatus est. Ovid. 15. Met. 61.
— odioque tyrannidis exsul
Sponte erat. [i. e. Tyranni.
Affectare tyrannidem. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Affectatæ tyrannidis reus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Destruere tyrannidem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Occupare tyrannidem. Cic. 3. Off. 93. Quid si tyrannidem occupare, si patriam prodere conabitur pater?
O dii boni vivit tyrannis. Cic. 14. Att. 9.
TYRANNĬCUS, a, um. Adj. [τυραννικὸς] Quod est tyranni. Cic. 1. de Legib. 42. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges justæ haberentur?
Tætrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum. Auctor ad Herenn. lib. 2. 49. Quo ostendemus tætrum facinus, crudele, nefarium, tyrannicum esse. i. e. Per vim, per manum opulentam patratum, quæ res ab legibus & ab æquali jure remotissima est.
TYRANNĬCE, Adv. [τυραννικῶς] In modum tyranni, Crudeliter. Cic. 5. Verr. 115. Nunc ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice statuit in, &c.
TYRANNĬCĪDA, æ. m. [τυραννοκτόνος] Qui tyrannum occidit. Plin. lib. 7. cap. 23. Clarissimum in feminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicavit Harmodium & Aristogitonem tyrannicidas.
Tyrannicidæ proprium est, tyrannum occidere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Præmia tyrannicidarum. Suet. Tiber. cap. 4.
TYRANNICIDIUM, i. n. [τυραννοκτονία] Plin. lib. 34. cap. 8. Quintil. lib. 7. cap. 3. Tyrannicidium est occidere tyrannum.
TYRANNOCTŎNUS, i. m. [τυραννοκτόνος] Idem Græcis, quod Tyrannicida: a Τύραννος, & κτείνω, Interficio. Cic. 14. Att. 15. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset. conf. 12. Fam. 22.
TYRANNŎPŎLĪTA, æ. m. [τυραννοπολίτης] Civis tyranni. Sidon. 5. Epist. 8.
TYRAS, V. TYRA.
TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. [τυριάνθινος] ex Tyrio & Ianthino compositum. ut, Tyrianthinus color dicebatur quando absolutus amethystus rursum tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex utroque improbum nomen. Ex Plin. lib. 9. cap. 41.
Tyrianthina, Vestimenta Violacea purpura tincta, ita dicta ab Ianthino, hoc est violaceo colore: & Tyrio, hoc est purpureo. Martial. lib. 1. 54.
Sic interpositus vitio contaminat uncto
Urbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.
Pallium tyrianthinum. Vopisc. in Carin. cap. 20.
TYRIDĀTES, [τυριδάτης] Rex Armeniæ magnus temporibus Neronis, ut auctor est Plin. lib. 33. cap. 3. Et lib. 30. cap. 2. V. Sueton. in Neron. 13. & 30. Al. Tiridates, per i. q. V.
TYRINS, TYRINTHIA, TYRINTHIUS, V. TIRYNS.
TYRIUS, V. TYROS.
TYRO, TYROCINIUM, TYRONATUS, TYRONIANUS, TYRUNCULA, TYRUNCULUS, V. TIRO.
TŸROS, vel TYRUS, i. f. [Τύρος] Phœniciæ peninsula. Plin. lib. 5. cap. 19. Tyrus, quondam insula, prealto mari septingentis passibus divisa, nunc vero Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara, urbibus genitis, Lepti, Utica & illa Romani imperii æmula, terrarum orbis avida Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura constat. Hactenus Plinius. De obsidione ejus, utque continenti adjuncta est Diodor. lib. 17. Lege Curt. lib. 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, ut ait Gell. 14. 6. Unde Sarranum ostrum dicitur, & ostrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fuerunt Maris rubri: dicti a palma, cujus regio plena erat. Palma enim Φοῖνιξ dicitur. Hinc terræ motu pulsi in maritimam Syriæ se contulere, condita urbe, Sidonem a pisce appellarunt: eam Syri vocabant Sarram. Lingua Syra enim piscis Sear dicitur. Postea condidere Tyrum in ipso mari, propter merces. τύρος enim Græce, Latine Caseus. Tyros nunc Sur dicitur. Civitas erat Christianorum, sed Turcæ deleverunt eam, & servant portum, qui vocatur *El porto de Sur*.
Regna Tyri. Virg. 1. Æn. 350.
Antiqua Tyros. Virg. 4. Æn. 670.
Antiqua Tyros; Proverbium est, quo significamus summam molestiam extremumque malum. Tyrum enim, quæ cognominata est Vetus, dictione composita Παλαίτυρος, Alexander expugnatam, & ex insula comportatis aggeribus redditam continentem, crudeliter tractavit, plurimisque affecit incommodis: unde proverbium τὰ τῶν παλαιῶν, quo significabant tantum malorum, quantum antiqua Tyros pertulisset. Recensetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Historia est apud Quint. Curt. Hæc Erasmus.
Instabilis Tyros. Lucan. lib. 3. 217.
Phœnissa Tyros. Ovid. 15. Met. 288.
Tyro despectus Hiarbas. Virg. 4. Æn. 36. Valet contemptus a Tyro & per denominationem a te Tyria muliere. Non enim assentiendum est Servio, qui Hiarbam facit Tyrium, quem e Trogo, & hoc 4. Æn. constat Afrum fuisse. Turnebus.
TYRIUS, a, um. Adj. possess. [Τύριος] Qui ex Tyro est. Claud. de Bell. Gild. 520.
Urbs, Libyam contra, Tyrio fundata potenti,
Tenditur in longum Caralis, &c.
Amictus Tyrii. Ovid. 2. de Arte Am. 297.
Arces Tyriæ. Virg. 1. Æn. 24.
Coloni Tyrii. Virg. 1. Æn. 16.
Colores Tyrii. Ovid. 9. Met. 340.
Ostrum Tyrium. Virg. 3. Georg. 17.
Rubores Tyrii. Virg. 3. Georg. 307.
— quamvis Milesia magno
Vellera mutentur, Tyrios incocta rubores.
Succo Tyrio cocta strata. Lucan. lib. 10. 123.
Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, succo
Cocta diu.
Urbs Tyria. Virg. 1. Æn. 392.
Tyriæ, Vestes purpura Tyria infectæ. Ovid. 2. de Arte Am. 297.
Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. 4. 28.
Hispanas, Tyriasque, coccinasque. [Sic Tyrium, n. & Tyria, pl.
Tyrius, pro Lecto Tyrio vel purpureo. Juven. 10. Sat. 324.
— dudum sedet illa parato
Flammeolo, Tyriusque palam genialis in hortis
Sternitur, &c. [Nisi potius τὸ Genialis substantive posuit, subaudito Lectus, vel Torus. Schol. vet. Genialis, Lectus, ubi concumbunt.
Tyria maria, proverbio dicebatur, de Re magnopere tumultuosa, periculique plena. Festus Pompejus inde natum adagium indicat, quod Pœni, Tyro oriundi, adeo potentes maris fuerunt, ut per hos omnibus mortalibus navigatio esset periculosa. citatque Afranium, qui scripserit de quopiam, quod Tyria maria conciret: hoc est ingentes turbas excitaret. Erasm.
TYRIUM, i. n. pro Purpura. Tertull. de Pœnitent. cap. 11. Num in coccino & Tyrio pro delictis nos supplicare condecet. V. Tyriæ supra.
TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. V. suo loco.
TYROTARĪCHUS, i. m. [τυροτάριχος] Genus obsonii ex caseo, salsamentisque confecti; τυρὸς enim caseus, τάριχος salsamentum. Cic. 9. Fam. 16. Tu vero (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem 4. Att. 8. Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quam patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apic. lib. 4. cap. 2. V. infra. Sed & Cæl. lib. 13. cap. 26. his quidem verbis, Invenio apud Græcos dici quidem τάριχος, salsamentum. Suidas tamen carnem intelligere mavult sale consperfam: addito etiam etymo, παρὰ τὸ εἰς γάρον ἐξιχωρίζεσθαι, quod eliquetur inde tabes gari modo; nam ἰχὼρ tabes est ac cruor. Id fuisse annonæ vilioris ut credam, facit Aristophanis interpres, quum in comœdia, cui titulus est ἱππεῖς, id est Equites, ita scribat: ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, ἀνὰ δ' ὅπου τὸ ἰυπλῆ πωλεῖται. Ubi, inquit, est Tarichopoleum, hoc est ubi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gadiricum est apud Eupolin in Marica. Julius Pollux Ægyptia addit, & tilritarichos (πλατὺ τάριχος, 6. 49.) dicitur ab eodem, & λεπτοτὸν quod squamatum intelligit: & servile cibarium fuisse monstrat comicus Plato, καὶ περιὼν ἅμα, πλατὺ τάριχος ἐπριάμεν τῆς οἰκέτοις. Ex his ducor conjectura, non tam, ut monitorum plerisque est visum, a caseo duci tyrotarichum, quam a loco ubi conficeretur, mox Romam subvectaretur, uti ex Hispania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium scribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque salso volueris, coques ex oleo: exossabis & cerebella cocta, pulpas piscium, jecuscula pullorum, caseum mollem excaldatum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Eustathio referente, legitur τυρῷ καὶ τριχὸς, ubi auctor idem probare nititur, tarichos neutro dici genere, ut apud Menandrum ἐπέπασται ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, id est sale insperfi tarichos: & masculino apud Aristophanem, τάριχον τόνον τολύπαν, id est tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.
TYRRHĒNIA, æ. f. [τυρρηνία] Tuscia, Italiæ regio. V. TUSCIA.
TYRRHĒNI, orum. m. [Τυρρηνοί] Romani Hetruscos appellant atque Tuscos. Græci vero eos hoc nomine nominarunt a Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enim, ex prognatis Herculis & Omphales unus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur, e duobus filiis, forte jacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno autem majorem applicans populum, foras abire jussit. Hanc ille ingressus oram, de suo nomine vocavit Tyrrheniam. A cujus gentis præcipua crudelitate Tyranni sunt dicti.
TYRRHĒNUS, a, um. Adj. [τυρρηνὸς] ut, Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æn. 71.
Arva Tyrrhena. Virg. 8. Æn. 551.

Gens Tyrrhena. Ovid. 15. Met. 577. Cic. 1. de Divin. 17.

Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruſpex. Ex poeta.

Mare Tyrrhenum dictum eſt, vel quod Tuſciam alluit (inquit Servius) id eſt Tyrrheniam, vel a Tyrrhenis nautis, qui ſe in hoc mare præcipitaverunt. Namque hoc habet fabula, Dormientem in litore Liberum patrem puerum nautas abſtuliſſe Tyrrhenos, qui quum eſſet expertectus in navi, quo duceretur interrogavit. Reſponderunt illi, Quo vellet. Liber ait, Ad Naxum inſulam ſibi ſacratam. Sed quum alio vela deflecterent, iratum numen tigres, ſibi ſacratas, viſibus eorum objecit: quo terrore ſe illi in fluctus dedere præcipites. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 1. Æn. 71.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes ſcripſit Homerus. *La mer Thyrrene, la mer d'aval.*

Monſtra Tyrrhena. Ovid. 3. Faſt. 723.

Rex Tyrrhenus. Ovid. 4. Faſt. 893.

Sedes Tyrrhena. Virg. 7. Æn. 209.

Tyrrhus, i. m. [Τύρρος] Paſtor, apud quem Lavinia peperit. Inde

Tyrrhidæ, arum. pl. [Τυρρίδαι] Tyrrhi filii. Hæc Servius apud Virg. 7. Æn. 485.

Cervus erat forma præſranti, & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri, quem matris ab ubere raptum
Nutribant, Tyrrhuſque pater, cui regia parent
Armenta, & late cuſtodia credita campi, &c.

Juvenes Tyrrhidæ. Virg. 9. Æn. 28.

Tyrtæus, i. m. [Τυρταῖος] Poeta Græcus, cujus ſæpe meminit Plato in libris de Legibus, O divine poeta Tyrtæe, inquit, ſapiens certe ac bonus nobis eſſe videris, quia excellentibus eos extuliſti laudibus, qui in bello excelluerunt. Scripſit exhortationes ad virtutes bellicas. V. Suid. Stob. Plutarch. & Poll. 4. 15.

T Y S

Tysias, æ. m. [Τυσίας] Princeps Rhetor, ſeu inventor artis rhetoricæ fuit, ut docet Cic. 2. de Invent. 6. Ac veteres quidem ſcriptores artis, uſque ab principe illo atque inventore Tyſia repetitos, unum in locum conduxit Ariſtoteles, &c. [Al. Tiſias, per i, Τισίας. Emendatius, opinor.

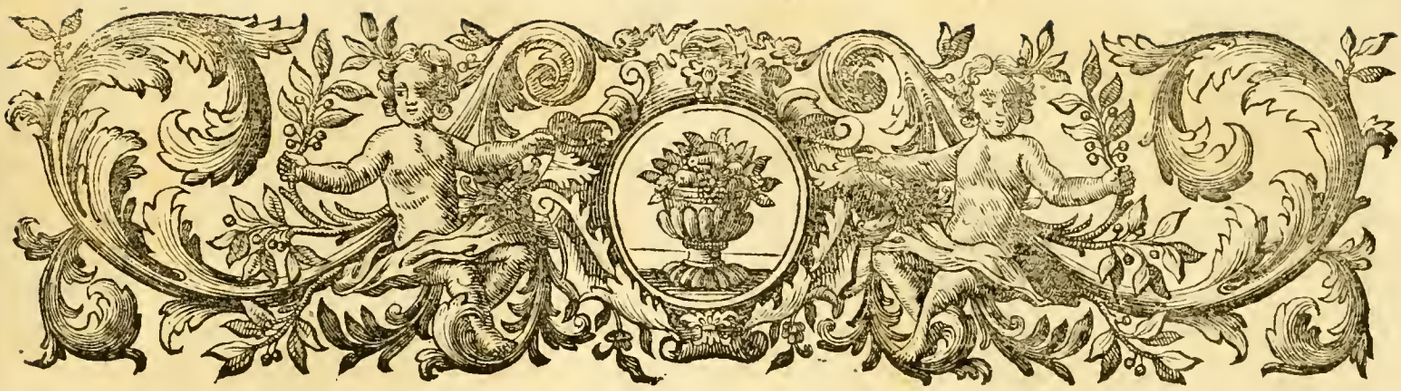

V

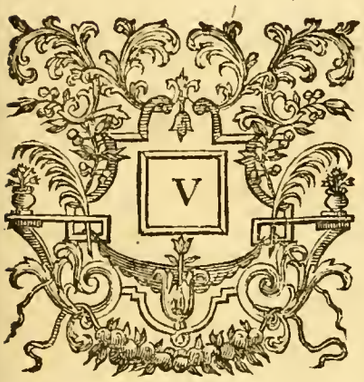

VOCALIS in locum Ϝ Græcorum successit; ut Μῶσα, Musa. Consonæ tamen aliquando officio fungitur, idemque, quod Digamma Æolicum, munus præstat; ut, Virtus, Juvenis, &c. idque, pro more Digamma, aliquando in initio vocis, ut ἰς Vis, ἕσπερος Vesper, aliquando in medio, ut ὠὸν sive ὠϝὸν, Ovum; δῖος, Divus; & sexcenta alia. V, in potestate consonantis veteres appellabant Vau, teste Quintiliano. Credibile est Romanos semper consonam V efferre solitos ut hodie Septemtrionales W. Ita enim fere perpetuo Græci Romanas res conscribentes Οὐεργίλιος, Οὐαλέριος, Virgilius, Valerius. Hinc Latina provincialis, *Waste*, *Wine*, *Widuu*; est Vasto, Vinum, Vidua Anglis. [V. plura in DIGAMMA, & littera F.

B, P, & V consona, litteræ scil. cognatæ, sæpissime inter se permutantur, ut Δαβίδ, David; Opilio, quod Ovilio; βάδω, Vado; Taberna, *Taverne*; Sapor, *Saveur* Gallis. [In Gloss. Græcolat. litteræ V consonæ locum fere B occupat.

U vocalem recte censuerunt critici a consona V non esse figura distinguendam. Nam priorem formam, sub qua hodie vulgariter venit, in antiquis monumentis, sive cippis, sive numismatibus, nusquam conspicimus.

Permutantur vocales,

A & U, ut κύλιξ, calix; κάλαμος, Culmus; Salsus, Insulsus.

E & U, ut Juro, Dejero; Ulmus, *Elm*, Angl. σκόπελος, Scopulus; idque maxime in Gerundivis, ut Repetundæ, Repetendus.

I & U, ut a φύω, Fio; idque maxime in incremento & compositione: ut Caput, Capitis; Cornu, Corniger; Arcus, Arcitenens; Opus, Opifex, &c. Vicissim διπλοῦς, duplus; Dies, Biduum: maxime autem in Superlativis; ut Optumus, Maxumus. [V. Fabius 1. 7.

O & U, ut ὠλένη, Ulna; Colo, Occulo; νύξ, Nox; μύλη, mola; Ebur, Eboris. [conf. l. c. Quintil.

Quin & diphthongi sæpe fiunt U. ut φαῦος, Fuscus; a Cædo fit Cudo; Claudo, Occludo; φοινίκεος, Puniceus; a Pœna, Punio.

In verbis, quæ a Græco fonte cadunt, terminatio per o breve, præstatur per u; ut κῦρος, Cyrus; πέλαγος, Pelagus, &c.

Nonnunquam inter c & L interponitur, ut Ἡρακλῆς, Hercules; Ἀλκμήνη, Alcumena: Aliquando abjicitur, ut Vinc'lum, Sæc'lum, Hercle. [Sæpius tamen apud Pœtas, quam in soluta oratione, postulante scilicet metro.

V designat numerum Quinarium, non, ut Quintilianus absurde opinatur, quod esset quinta vocalis: neque, ut alii, quod esset dimidia pars denarii. X. Hoc enim est Retro gredi, atque a tegulis ædificare: sed quod in antiqua & simplici computatione in omni quinario numero necessaria esset ad ambiguitatem vitandam mutatio figurarum. Quatuor unitates IIII distincte caperet oculus, quinque non ita facile IIIII. Unitatibus igitur binis in angulum coeuntibus enascitur V. Ita neque progredimur ultra XXXX, neque ultra CCCC. In Græcis numeralibus hoc quoque accidit. V. plenius Alciat. Parerg. & Huetius in Huetianis. [Qui tamen, nisi fallor, a computatione per digitos arcessit.

V. Vale, Valeo, Vestalis, Vestis, Veteranus, Victoriatus, (scil. Nummus) Vir, Virgo, Visu, Vivens, Viva, Vivum, Vivus, Vixit, Volera, Volero, Volusus, Vopiscus, Voto, Votum, Vovit, Urbs, Usus, Uxor.

V. A. Veterano assignatum. V. AED. Viro Ædilicio. V. AET. Virtus æterna. V. A. F. Vivus aram fecit. V. A. I. D. Virtus aram jussu dedit. V. A. I. D. XI. Vixit annum unum dies undecim. V. A. L. Vixit annos quinquaginta, Vovit animo libens. V. A. L. H. S. E. Vixit annos quinquaginta hic situs est. V. A. L. S. Votum animo libens solvit. V. A. V. Vixit annos quinque. V. A. X. Vixit annos decem, & similiter de pluribus.

V. B. Vir bonus. V. B. A. Viri boni arbitratu. V. B. F. Vir bonæ fidei.

V.C. Vale conjux, Vivens, vel Vivus, curavit, Vir clarissimus, Vir consularis, [Urbis conditæ] V. C. C. Vir clarissimus Consul. V C.C.F. Vale conjux carissima feliciter. V. C. P. Vivens curavit ponendum. V. C. P. P. Vir clarissimus Præfectus Prætorio. V. C. P. P. HISP. CIT. Vir clarissimus præfectus prætorio Hispaniæ citerioris. V. C. P. T. Vir Consularis Provinciæ Tarraconensis.

V.D. Vir devotus, Vivens dedit, vel dedicavit, Votum dedit. V. D. A. Vale dulcis anima. V. D. D. Votum dedicatum. V. D. V. N. Vale decus urbis nostræ. V. D. P. S. Vivens dedit propio sumptu, Vivens de pecunia sua.

V. E. Vir egregius, Visum est. V. E. D. N. M. Q. E. Vir egregius devotus numini majestatique ejus. V. E. F. Viro egregio fecit.

V. F. Verba fecit vel fecerunt, Vir frugalis, Viro fidelissimo, Visum fuerit, Vivens vel Vivus fecit, Voluit fieri, Votum fecit. V. F. C. Victoriæ felicitatis Cæsaris, Vivens faciundum curavit. V. F. D. M. Vivens fecit dis manibus. V. F. F. Vivens fieri fecit. V. F.G. Voluerunt fieri gratis. V. F.H.M.H. N. S. Vivens fecit hoc monumentum hæredes non sequitur. V. F. I. Vivens fieri jussit. V. F. N. M. N. S. Vivens fecit novum monumentum nomine suo. [Nisi potius Nummis suis] V. F. S. Vivens fecit sibi. V. F. S. E. S. Vivens fecit sibi & suis.

V. H. S. F. M. Vivens hoc sibi fecit monumentum, vel fieri mandavit.

V. I. Vir illustris. V. I. C. P. Vir illustris comes patrimonii. [vel Palatii.

V. K. APR. Quinto Kalendas Aprilis. [Sic V. EID. Quinto Idus.

V. L. A. S. Votum libens animo solvit. V. L. M. S. Vivens locum monumenti sibi, Votum libens merito solvit. V. L. P. Votum libens posuit. V. L. S. Votum libens solvit.

V. M. Vir magnificus, Vivens mandavit, Volens merito. V. M. F. M. Vivens monumentum fieri mandavit. V. M. M. Votum Magnæ Matri. V. M. S. Voto merito suscepto, Votum merito solvit.

V. N. Quinto Nonas.

V. P. Vicarius præfecti, Vir Patricius, Vir perfectissimus, Vivens posuit, Urbis Præfectus, Utriusque Pannoniæ. V. P. P. P. Vir perfectissimus Præfectus Prætorio. V. P. PR. Vir perfectissimus præses. V. P. R. Vota pro reditu. V. P. S. Vivens posuit sibi.

V. R. Votum reddidit, Urbs Roma, Urbjs Romæ, Uti rogas.

V. S. Vice sacra, Vivens sibi, Votum solvit, Voto solenni, Voto suscepto. V. S. A. L. Voto suscepto animo libens. V. S. C. Voto suscepto curavit. V. S. D. M. Vivens sibi dedit monumentum. V. S D S. L. M. Vivens sibi de suo locum monumenti, Voto suscepto de suo libens merito. V. S. E. S. F. Vivens sibi & suis fecit. V. S. F. Vivens sibi fecit, Universi sic fecerunt. V. S. F. I. Vivens sibi fieri jussit V. S. I. Vice sacra judicans. [vel Votum solvi jussit.] V.S.L. Votum solvit libere. [vel Lubens] V. S. L. A. Votum solvit libens animo, vel Voto suscepto. V. S. L. A. P. C. Voto suscepto libens animo ponendum curavit. V. S. L. D. B. P. Voto suscepto libens Deæ Bonæ posuit. V. S L. D. D. D. D. Vivens sibi locus datus decreto Decurionum, vel Votum solvit loco dato. V. S. L. L. Votum solvit libentissime. V. S. L. L. M. Vivens sibi legavit locum monumenti, Votum solvit libentissime merito. V. S. L M. Votum solvit libens merito, Voto soluto libero munere. V. S. L. M. H. D. S. P. Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia. V. S. L. M. P. Vivens sibi locum monumenti posuit, Voto suscepto libens merito posuit. V. S. L. P. Vivens sibi locum posuit, Voto suscepto libens posuit. V. S. M. Vivens sibi monumentum, Voto suscepto merito, Votum solvit merito. V. S. N. T. L. P. Vivens sibi novum tituli locum posuit. V. S. P. Viva, vel Vivus sibi posuit. V. S. P. L. D. D. D. Vivens sibi posuit loco dato necreto Decurionum. V. S. P. L. L. M. Voto suscepto posuit libentissime merito. V. S. S. Vivens sibi statuit, Voto suscepto solvit. V. S. S. L. M. Voto suscepto solvit libens merito. V. S. T. L. M. Voto suscepto tulit libens merito.

V. T. Usus titulo. V. T. F. Usus titulo fecit. V. T. F. I. Usus titulo fieri jussit.

V. V. Valens victrix, Virgo Vestalis, Votum vovit, Voverunt. V. V. Virgines Vestales. V. V. C. C. Viri clarissimi. V V. C C. Virgines vestales clarissimæ. V. V. F. Vivis vivens fecit. V. V. L. Virginis vestalis locus. V. V. M. Virgo vestalis maxima. V. V. OSC. Urbs victrix Osca.

V A C

VACANTER, VACATIO, &c. V. VACO.

VACCA, æ. f. [βόμαλις, Gl. L. G. & G. L. βοῦς, L. G.] Bos femina. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, juvencus & juvenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. Cic. 1. de Nat. Deor. 78. Cur non gestiret taurus equæ contrectatione, equus vaccæ?

Candens. Virg. 4. Æn. 61.
Feta. Virg. 3. Georg. 117.
Nitida. Ovid. 2. Met. 694.
Nivea. Ovid. 5. Met. 330.
Sterilis. Virg. 6 Æn. 251.
Demittunt ubera lactea vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.
Distentent pastæ ubera vaccæ. Virg 9. Ecl. 31.

Mugit vacca. Stat. 4. Silv. 5. 18.
Pascere vaccas. Ovid. 2. de Arte Am. 239.
Vacca, Μελεπικὸς αὐλός, Gloss. Latinogræc. V. VASCA.

VACCŬLA, æ. f. dimin. [δαμάλιον, βοίδιον] Virg. sive Valer. Cato in Diris v. 132.
Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.
Perdita vaccula. Apul. 7. Met. p. 198. Elmenh. Pastores mei perditam sibi requirentes vacculam.
Steriles vacculæ. Arnob. 7. p. 225.

VACCĪNUS, a, um. Adj. [βόειος] Quod est ex vacca. Plin. lib. 24. cap. 3. Cortex illinitur, decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.

VACCINIUM, V. paulo post f. l.

VACCA, æ. f. Oppidum Numidiæ. Sallust. in Jugurth. cap. 47. pr. Erat haud longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni, maxime celebratum, ubi & incolere & mercari consueverant Italici generis multi mortales. [Sed Vaga ex MSS & consensu aliorum scriptorum legendum esse docet Cort. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 4. 5. 16.

VACCENSES, um. m. Vaccæ oppidi Numidici incolæ. Sallust. in Jugurth. cap. 66. & seq. [Sed hic quoque Vagenses Cort. q. V.

VACCĪNIUM, i. n. [ὑάκινθος, Gl. L. G. & G. L. ἄγχουσα, L.G. δαμάλιον, G. L.] Flos, qui alias Hyacinthus dicitur. Virg. 2. Ecl. 18.
Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi Servius, Vaccinia sunt violæ, quas purpurei colorir esse manifestum est. Falso, ut arbitror, inquit Ruellius, Servium accusant, qui vaccinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmarit. Nec obstat, quod Nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant auctores. Idem sic florem hunc deliniat, Vaccinium folium habet bulbi, caulem palmeum, lævem, tenuioremque digito minimo, coloris herbacei, comam jacentem, incurvam, plenam floris purpurei, radice bulbacea. Hyacinthi cum viola nigra erumpunt vere, sed ante rosam, ut fere omnia, quæ in coronas a montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, ceterum hyacinthus maxime durat. In Gallia eximie provenit. Hoc inibi pro cocco hysginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædam rudimenta relucent, quasi vaccinum & vaccinium innuant, herbam ipsam nemoralem, vel agrestem cepam. [Sunt qui uno c scribunt, Vacinium. Sed quia Græci quoque, teste Gloss. δαμάλιον vocant, apparet a Vacca ductum, & rectius litteram geminari.
Mollia vaccinia. Virg. 2. Ecl. 50.

VACCUS, i. m. [Οὔακκος] Dux Fundanorum in Privernati bello, qui a L. Papirio captus, ædes ejus dirutæ sunt & bona publicata. V. Liv. 8. 19. & Cic. pro Domo 102. In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quæ publicata est & eversa, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

VACEFIO, V. VACUUS.

VĂCERRA, æ. m. Vecors & vesanus dicitur. Paulus.
Vacerram Verrius & alii complures vocari dicunt Stipitem, ad quem equos solebant religare. Atejus vero Philologus, maledictum hoc nomine significari magnæ acerbitatis, ut sit Vecors & Vesanus, teste Livio, qui dicat, Vecors & malefice vacerra. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 19. Ii aurem in ipsis quatuor angulis affixi sunt omnesque transversis sex temonibus, quasi vacerræ inter se ligantur, ita ut a posteriore parte, quæ latior est, velut in caveam quadrupes possit induci, &c. De machina facienda, qua clausa jumenta curentur.
Vacerra, Genus clathrorum. Columel. lib. 9. cap. 1. Ubi vero neutrum patrisfamiliæ conducit, ratio postulat vacerris includi, sic enim appellatur genus clathrorum: idque fabricatur ex roborè, quercu, vel subere.

VACERRŌSUS, a, um. Adj. Inianus, vecors. Suet. August. cap. 87. V. ibi Casaub.

VĂCIUS, VACIA. V. VATIUS.

VACILLO, āre. pr. com. [βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L. λικμανίζω, ὑποχαλόω, ὑποσκάζω, L. G.] Titubare, Inconstantem esse, & quasi alternatim moveri. Cic. de Clar. Orat. 16. Curio in utramque partem toto corpore vacillans.
Vacillare dictum a senibus, qui sint ævo defessi, atque ad sustinendam lassitudinem baculo tarditatem levent. Ex Non. 1. 148.
Vacillare ex vino. [κραιπαλᾶν, Gl. L. G.] Quintil. lib. 8. cap. 3.
Arbusta tabe nimborum vacillant. Lucret. lib. 1. 806.
Fides vacillat. Arcad. in l. 1. D. de testib. Testimoniorum usus ab his præcipue est exigendus, quorum fides non vacillat.
Justitia vacillat, vel jacet potius, inquit Cic. 3. Off. 118.
Memoriola vacillare. Cic. 12. Att. 1. Sed quod scribis igniculum matutinum, γεροντικόπτερον est memoriola vacillare.
Nomina vacillant. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse: cujus non sine magna culpa, vacillarunt. i. e. Nomina seu debita exacta non sunt. Ad ista expedienda, h. e. Ad mea nomina exigenda.
Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Sed & ille reprehensus a multis est, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat.
Stabilitas amicitiæ vacillare videtur. Cic. 1. de Fin. 66.
Tellus vacillat sub pedibus, Nutat, tremit. Lucret. lib. 5. 1235.

VACILLANS, antis. Partic. Titubans, Inconstans, incertus.
Arbor vacillans. Lucret. lib. 5. 1095.
Fama vacillans. Lucret. lib. 4. 1121.
Languent officia, atque ægrotat fama vacillans.
Legio vacillans, Non firma fide. Cic. 3. Philipp. 51. In Galliam mutilatum duxit exercitum: cum una legione, & ea vacillante, L. fratrem exspectat.
Litterulæ vacillantes. Cic. 16. Fam. 15. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis, i. e. Manu tremula, non recte præ valetudine scriptis.
Testis vacillans, apud Jurisconsultos, Qui inconstantia diversa testimonia dicit. Modestin. in l. 2. D. de testib. Testes, qui adversus fidem testationis vacillant, audiendi non sunt.

VACILLĀTIO, ōnis. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. Est & illa indecora in dextrum ac lævum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.
Fœda vacillatio. Suet. Claud. cap. 21. Non sine fœda vacillatione discurrens.

VACILLĀTOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vacillator, συκοφάντης.

VACINIUM, V. VACCINIUM.

VACINIA, æ. f. Arbor est Plin. lib. 16. cap. 18. Item vacinia Italiæ in aucupiis fata, Galliæ vero etiam purpurea, tingendi causa ad servitiorum vestes. [V. Hard. not. & hic pl. n. Vaccinia.

VĂCO, [χολάζω, ἰσυκαιρῶ, Gl. L. G. & G. L. εὐχολῶ, G. L.] āre. Otium habere. Cic. 12. Fam. 29. Quamvis enim occupatus sis, otii tamen plus habes: aut si ne tu quidem vacas, noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere. Idem 12. Att. 38. Scribes aliquid, si vacabis.
Apud Hor. Sat. 6. libri 1. Commentator anonymus Otior exp. Otium ago & otio vaco. Puto male dici Vacare otio, quia Vacare dicimur alicui rei, in qua occupamur. Acro autem dicit esse fictum verbum, quum tamen Cicero usus sit. Otium ago, ut Gr. ἡσυχίαν ἄγω. H. St. Ad verba Domesticus otior, Sat. extr. Scripsit forte Schol. Negotio vaco. i. e. Careo.
Animo vacare, pro Curis solutum esse. Cic. 1. de Divin. 10. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen, si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni prævertendum putes.
Vacare, Dare operam. Dativo jungitur. Cic. 1. de Divin. 11. Ego vero, inquam, philosophiæ, Quinte, semper vaco.
Armis vacare. Cic. 11. Philipp. 38.
Choris epulisque vacare. Claud. 2. in Eutrop. 584.
Corpori vacare, Curare corpus. Plin. 1. Epist. 9.
Postulationibus vacare. V. POSTULO.
Sermoni alicujus vacare. Curt. lib. 6. 7. 20.
Sibi vacare. Martial. lib. 2. 5.
Vitæ vacare. Martial. lib. 5. 21.
In opus aliquod vacare, Scribendo operam dare. Ovid. 3. de Pont. 3. 36.
Vacare, Vacuum esse. Absolute aliquando ponitur. Plaut. Cas. 3. 1. 7. Fac vacent ædes.
Agri vacant, Non sunt consiti, Non coluntur. Cæs. 4. Bell. Gall. 3.
Domus, triclinium. Cic. 12. Att. 11. Tota domus superior vacat, ut scis. Eidem lib. 13. 50. Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
Locum vacare eum noluit. Cæs. 1. Bell. Gall. 28.
Locus vacat a custodibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 25.
Quantum vacabit ab officio publico. Cic. 2. de Divin. 7. Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit a publico officio & munere. [Hic est Imperf.
A scribendo vacare. Plin. Epist. 51. h. e. Supersedere a scribendo.
Vacat tempus a. Cic. de Clar. Orat. 271. Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi dictione, aut a commentatione domestica, aut a scribendo, aut a cogitando. i. e. Semper aut dicebat, aut scribebat orationes, inquit Budæus.
A metu vacare. Liv. 7. 1.
Ab omni administratione rerum vacare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. An ab omni curatione & administratione rerum vacent.
Vacare re aliqua, pro Carere. Cic. 3. de Orat. 40. Domicilium tantum in ea urbe remanet studiorum; quibus vacant cives, peregrini fruuntur.
Armis vacare. Lucret. lib. 5. 1348.
Crimine fama nostra vacat. Ovid. 4. Epist. 18.
Culpa vacare. Cic. 6. Fam. 3. Nec enim, dum ero, angar ulla re: quum omni vacem culpa.
Culpa vacare in re aliqua. Cic. 2. Fam. 1. Præsertim cum, in quo accusabar, culpa vacarem.
Cultu vacat insula. Ovid. 10. Epist. 59. conf. Agri vacant supra.
Curis vacans. Lucan. lib. 5. 126.
Cura & negotio vacare. Cic. 1. de Legib. 8.
Custode vacans. Ovid. 2. Met. 422.
Dolore corpus vacat. Ovid. in Ibin, 115.
Epulis ora vacant. Ovid. 15. Met. 478.
Justitia vacare. Cic. 1. Off. 62. Ea animi elatio, quæ cernitur in periculis & laboribus, si vacat justitia, &c.
Lamentis vacavit mors ejus. Cic. de Senect. 73. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentisque vacare. V. ELOGIUM.
Legibus vacat ætas nostra. Cic. de Senect. 34. Ergo & legibus & institutis vacat ætas nostra muneribus iis, quæ non possunt sine viribus sustineri.
Lite vacent aures. Ovid. 1. Fast. 73.
Metu vacat amor. Ovid. 1. Amor. 6. 60. Liv. 7.
Milite & pecunia vacare. Liv. 2. 211.
Molestia vacare. Cic. 4. Acad. 131. Voluptatem autem & honestatem finem esse Callipho censuit: vacare omni molestia Hieronymus: hoc idem cum honestate Diodorus.
Morbis vacare. Jabolen. in l. Qui tertiana. D. de Ædil. edict. Qui tertiana febre, &c. ne iis quidem diebus, quibus morbis vacant, recte sani dicentur.
Populo vacare, Procul esse. Cic. 2. Tusc. 64. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi, & quasi quandam exaggerationem quam altissimam animi, quæ maxime eminet contemnendis & despiciendis doloribus: unam esse omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem si vacet populo, nec plausum captans, se tantum ipsa delectet. Budæus.
Pudore vacat nox. Ovid. 1. Amor. 6. 60.
Valetudine aliqua vacare. Cels. lib. 2. cap. 14. Sed ut levata quoque adversa valetudine recte frictio adhibetur, sic nunquam adhibenda crescente febre: verum si fieri poterit, quum ex toto corpus ea vacabit, minus recte quum ea remiserit. [Subaudi Febris.
Vento omni qui vacant dies. Cels. lib. 2. cap. 1.

VACAT, Impersonale, [χολή ἐστι] Otium vel vacuum tempus est. Dativo & Infinitivo jungitur. Ovid. 2. Trist. 216.
Non vacat exiguis rebus adesse Jovi. Virg. 1. Æn. 377.
Et vacet annales nostrorum audire laborum. [Subaudi, Tibi.
Vacat mihi esse diferto. Quintil. lib. 11. cap. 1.

VACANS, antis. Partic. [χολάζων] Qui otiatur. Cic. 8. Fam. 3. Hoc mihi certum ac jucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otii tempus consumere.
Animus vacans, Curis vacuus. Ovid 9. Met. 611.
Saltus longe lateque vacantes. Virg. 3. Georg. 477.
Vacantes dicebantur, Milites adscriptitii, ad commoda solum participanda in numeros relati. Treb. Pollio in Balista tyranno extr. Est & alia ejus epistola, qua gratias Balistæ agit &c. gaudens, quod ejus consilio nullum adscriptitium, id est vacantem, haberet. conf. Suet. Claud. 25.

VACANTER, Adv. Inaniter. Phavorinus apud Gellium, Vacanter hoc etiam, inquit, accumulavit & inaniter. V. Noct. Att. lib. 17. cap. 10.

VACANTIA, æ. f. [σχολή] Gloss. Græcolat.

VACATIO, ōnis. f. [ἀργολία, Gl. G. L.] Feriæ, cessatio, immunitas. Adolescentiæ vacatio. Cic. pro Cœl. 30. Erat enim meum, deprecari vacationem adolescentiæ veniamque petere: non, inquam, audeo: perfugiis non utar ætatis.

Ætatis vacatio. Cic. 1. de Legib. 10. Ego vero ætatis potius vacationi confidebam, cum præfettim non recusarem, quominus more patrio, sedens in solio, consultantibus responderem.

Legis vacatio. Suet. in Claud. cap. 18. extr. i. e. Solutio legis. Budæus.

Militiæ vacatio. Cæs. 6. Bell. Gall. 14. pr. Cic 1. Att. 16. Senatus decrevit, ut Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur, vacationes ne valerent. V. TUMULTUS.

Militiæ vacationem dare. Justin. lib. 11. 1.

Munerum omnium vacatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Nos autem beatam vitam in animi securitate, & in omnium vacatione munerum ponimus.

Rerum gestarum vacatio. Cic. pro Sull. 26. Si me, non modo non rerum gestarum vacatio, sed neque honoris, neque ætatis excusatio, vendicat a labore. [i. e. Vacatio, quam ob res meas gestas meritus sum.

Rerum omnium dare vacationem. Cic. 6. Verr. 23. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus, laboris, militiæ, rerum denique omnium.

Dare vacationem a causis. Cic. 1. de Legib 11.

Habere vacationem. Cic. 4. Acad. 121. Sed cum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?

Sublatis vacationibus delectum haberi in urbe. Cic. 5. Philip. 31.

Uti vacatione. Cic. 7. Verr. 41. Quod tam immune municipium, quod per hos annos tam commoda vacatione sit usum omnium rerum, &c.

Vacatio etiam ponitur pro ipsa Pecunia, quæ pro vacatione solvebatur. Tacit. 1. Hist. 46. Ut vacationes, præstari centurionibus solitæ, remittterentur. V. ibi Savil.

VACUUS, a, um. Adj. [κενὸς, Gl. G. L.] Inanis, nihil continens. Virg. 7. Æn. 379.

—vacua atria circum. Et 2. Georg. 287.

—neque in vacuum poterunt se ostendere rami. Idem 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Ubi tamen Servius, Vacuis, Magnis interpretatur. [Malim, vel Otiosis, pacatis, vel Intactis, nondum occupatis.

Agri vacui, Arboribus carentes, & soli expositi, nec obumbrati ramis arborum. Virg. 2. Georg. 54.

Aula vacua, Vacuefacta. Virg. 4. Georg. 90.

Domus vacua. Cic. 1. in Catil. 4.

Equus vacuus, Sine sessore. Liv. 26. 16.

Lectus vacuus. Ovid. 11. Met. 471.

Lecto vacuo vivere. Propert. lib. 2. 2. 5.

Pectore in vacuo regnat amor. Ovid. 1. Amor. 1. 26. h. e. In pectore, quod paulo ante vacuum erat amoris affectu.

Transtrum vacuum, subaudi Remigibus. Cic. 7. Verr. 134. Nullum propugnatorem abfuisse, nullum vacuum transtrum esse: remigi rem frumentariam esse suppeditatam, &c.

Ventre vacuo mulier, cui opponitur Ventre pleno mulier, id est, prægnans. Papinianus in l. Ventre. D. de acquirenda hered.

Uterus vacuus, i. e. Non prægnans. Ulpian. in l. Cum quidam. §. Suum heredem. D. de acquiren. hered.

Vacuus [κεφῷος, Gl. L. G.] Levis, ut

Aër vacuus. Virg. 3. Georg. 109.

Auræ vacuæ. Virg. 12. Æn. 592.

Cælum vacuum. Virg. 5. Æn. 515.

Nomina vacua, Vana, inania. Tacit. 1. Hist. 30. Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt. Al. Vana.

Nummi vacui dicuntur, Qui sunt sine usura & fenore, nec in usum aliquem erogantur. Scævola in l. Quintus. D. Depositi vel contra.

Pars vacua & integra. Cic. pro Rosc. Com. 52. Petisse, inquit, suam partem, Roscium a Flavio confiteor, vacuam & integram reliquisse Fannii, concedo.

Possessio caduca & vacua. Cic. 3. de Orat. 120.

Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Cum ille confirmaret se nomen Sex. Roscii de tabulis exempturum, prædia vacua filio traditurum, &c.

Venire in vacuum, Succedere in locum alicujus. Hor. 2. Serm. 5. 50.

Vacuus cum Genitivo. ut, Vacuus frugum, pro Frugibus. Sallust. Jugurth. Ager autem aridus, & frugum vacuus. Nonius. [Nisi error.

Animi vacuus, Meticulosus. Stat. 5. Theb. 643.

Tempus vacuum laboris dare sibi. Ter. Heaut. 1. 1. 38.

Operum vacuus, Cessans ab opere. Hor. 2. Serm. 2. 119.

Rerum vacuæ litteræ. Tacit. 15. Ann. 8. extr.

Virium vacuus, Qui sine viribus est. Plaut. Bacch. 1. 2. 46.

Ab exercitu vacua provincia. Cæs. 8. Bell. Gall. 46.

Locus vacuus, ab defensoribus. Ibid. 2. 12.

A re aliqua vacuus, Extricatus, quum negotium absolvimus. Cic. 1. Q. frat. 3. Sin eris ab isto periculo vacuus, ages scilicet, si quid agi posse de nobis putabis.

Ab molestia omni vacuum esse, & Aliquam sollicitudinem habere, contraria. Cic. 11. Fam. 16. Permagni interest, quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, utrum cum sollicitudinis aliquid haberes, an quum ab omni molestia vacuus esses.

A periculo vacuus. Cic. 10. Att. 16. Consilium nostrum spero vacuum a periculo fore.

Vacuus ac nudus a re aliqua. Idem 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua ac nuda est.

A securibus vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.

Ab omni sumptu vacui, Expertes, soluti ac liberi. Cic. 6. Verr. 23. Verum, ut opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere.

A suspicione vacuus. Cic. de Aruſp. Resp. 11.

A tributis vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.

Non hora vacua a furto. Cic. 3. Verr. 33. Hora nulla vacua a furto, a scelere, crudelitate, flagitio reperietur.

Locus vacuus a turba. Cic. 5. de Fin. 1. Maxime, quod is locus ab omni turba id temporis vacuus esset.

Æmulatione vacuus. Tacit. 12. Ann. 2.

Curis vacuus. Cic. 2. de Fin. 46. Cum vacui curis etiam quid in cælo fiat scire debemus.

Cura domestica vacuus. Tacit. 12. Ann. 5.

Insidiis nihil vacuum, nihil tutum. Cic. 4. Fam. 14. Quum, propter eorum scelus, nihil mihi intra meos parietes tutum, nihil insidiis vacuum viderem.

Metu vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.

Molestiis vacuus. Cic. 4 Fam. 4.

Negotiis vacuus. Cic. 4. de Fin. 12. Vacui negotiis honeste ac liberaliter possumus vivere.

Noxiis vacuus. Plaut. Merc. 5. 4. 25.

Periculo vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.

Somno vacuus. Ovid. 1. Amor. 2. 3.

Timore vacuus. Cic. 2. de Fin. 30. Luxuriam non reprehendit, modo sit vacua infinita cupiditate & timore.

Tributo vacuus. Tacit. 12. Ann. 61.

Ætas vacua periculo. Tacit. 16. Ann. 13.

Gladius vagina vacuus. Cic. pro Marcell. 17.

Mens vacua tranquillitate, &c. Cic. 3. Tusc. 8. Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam constantiaque censebant, his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam.

Nox vacua crimine. Ovid. 4. Fast. 581.

Tempus sterile & vacuum beneficio. Plin. in Paneg.

Vita vacua laboribus. Ovid. 5. Trist. 3. 9.

Vacuus, Nullis negotiis distractus. Cic. in Brut. 10. Itaque hunc elegimus diem, quum te sciremus esse vacuum.

Vacuus, pro Otioso. [ἐυκαιρος, σχολάζων, Gl. L. G. & G. L. εὔσχολος, L. G.] Tacit. 2. Ann. 46. Quoniam tres vacuas legiones, & ducem fraudis ignarum perfidia deceperit.

Vacuus ad narrandum aliquid. h. e. Cui vacat narrare, aut agere. Ter. And. 4. 2. 13.

Animus vacuus, Otiosus, nullis negotiis curisve irretitus. Cic. de Clar. Orat. 20. Nunc vero, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod quærimus.

Animus vacuus & solutus. Cic. 6. Verr. 23.

Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre. Cic. 12. Att. 37.

Aures vacuæ. Plaut. Trin. prol. 11.

Accipite, & date mihi vacuas aures, dum eloquor. h. e. Nolite aliis rebus occupare aures, tantum audite me. Al. Vacivas. Cic. Anteq. iret in exsil. 13.

Aures vacuas permulcere dictis, Adulationibus patentes. Hor. 1. Epist. 17. 26.

Dies vacuos habere, h. e. Nullis aliis rebus dedicatos. Cic. 2. Verr. 56. Etiamsi statim ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissemus, tamen oratione longa nihil opus fuisse.

Mentes vacuas tenere, Oblectare animos otiosos. Virg. 3. Georg. 3.

Operarii vacui. Columel. lib. 11. cap. 2.

Pedes vacui. Ovid. 1. de Arte Am. 491.

Tempus vacuum amori. Lucan. lib. 3. 26.

Temporis quum vacui nihil haberem. Cic. 2 Att. 23.

Umbra tonsoris vacua, Tonstrina tonsoris cessantis. Hor. 1. Epist. 7. 50.

Urbs vacua, in qua homines degunt otiosi. Hor. 2. Epist. 2. 81.

Vacuum fuit concupiscere securas opes. Tacit. 2. Hist. 38. pr.

Superl. Ovid. 3. de Pont. 1. 141.

Nec rursus jubeo, dum sit vacuissima quæras. h. e. Otiosissima, vacua & libera ab aliis negotiis.

VACUE, Adv. [κενῶς] Arnob. lib. 3. p. 121. Inaniter, vacue & sine ulla substantia constituta.

VACUITAS, ātis. f. [κένωσις, ἐυκαιρία] Cic. 1. Off. 73. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Idem 1. de Fin. 37. Nam quoniam, quum privamur dolore, ipsa liberatione & vacuitate omnis molestiæ gaudemus.

Securitas & vacuitas. Cic. 5. Tusc. 42. Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est.

Dolorum omnium vacuitas. Cic 2. de Fin. 36.

VACĪVUS, a, um. Adj. [ἐυκαιρος, Gl. L. G.] Idem quod Vacuus. ut, Aures vacivæ. Plaut. Trin. prol. 11.

Ædes aurium vacivæ. Idem Pseud. 1. 5. 54.

VACĪVĒ, Adv. Idem, quod Vacue. Phædr. 5. prol. 14.

Quartum libellum dum vacive perleges.

VACIVĪTAS, ātis. f. Idem quod Vacuitas. Plaut. Curc. 3. 2. 40. Cibi vacivitate Et Cic. 11. Fam. 10. Cupiditatem hominibus injiciat vacivitas non te fugit. Alii legunt Vacuitas; sed J. G. Grævius legit Vacivitas ex MSS.

VACUO, [κενόω, Gl. G. L.] āre. Vacuum efficere. Martial. lib. 11. 6.

Si redeant veteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si vacuare nemus. Columel. lib. 3. cap. 13. Opus est autem perito, ac vigilante exactore, qui ripam erigi jubeat, sulcumque vacuari.

VACUĀTUS, a, um. Partic. ut, Vacuata dolia. Columel. 12. 50.

Penates vacuati. Sil. 11. 57.

Impensis belli vacuati sæpe penates.

VACUEFĀCIO, ĕre. Idem quod Vacuo. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Venas inedia vacuefacere. Nepos 5. 2. 5. Vacuefacere insulam.

Vacuefacere apud Lactantium de Vera sapientia libro quarto, de Christo, Quod sabbatis non vacaret, operans in salutem hominum: quod circumcisionem vacuefaceret: quod abstinentiam suillæ carnis auferret. Id est, (opinor) pro vacua & inani re haberet. H. St. Exstant cap. 17. pr.

VACĒFĪO, fiĕri. pro Vacuefio. Lucret. lib 6. 1015.

Hoc ubi inanitur spatium, multusque vacefit, &c. conf. v. 1003.

VACUEFACTUS, a, um. Partic. Nepos 20. 3. 2. Civibus veteribus sua restituit, novis bello vacuefactas possessiones divisit.

VACANTO, onis. m. Fascis, manipulus, apud Petron. cap. 63. Alii aliter legunt.

VĂCŪNA, [Οὐακκῦνα] Dea quæ præerat otiosis & vacantibus. Huic sacrificabant agricolæ, quum post collectas fruges quiescebant. Ovid. 6. Fast. 367.

Nam quoque quum fiunt antiquæ sacra Vacunæ,
Ante Vacunales stantque sedentque focos. Hor. 1. Epist. 10.49.
Vacuna, antiquorum obsoletum & ridiculum numen, non videtur tantum fuisse vacantium & otiosorum dea, sed etiam eorum, qui vel crimine, vel calumnia, contumelia denique & maledicto vacui reddebantur. Eam facio conjecturam ex eo quod Ausonius Epist. 4. 101. scribit,
Totam trado tibi simul Vacunam,
Nec jam post metues ubique dictum. i. e. Vacuum te jubeo esse, liberum & immunem ab omni dicto & contumelia. Turneb. 2. 23.

VACUNĀLIS, e. Adj. Ad Vacunam pertinens. Ovid. 6. Fast. supra.

VACORIUM, i. n. [Οὐακόριον] Urbs Norici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 14. hodie *Villacum*. vulgo *Villack*. V. VOCONTII.

VACUNA, VACUNALIS, in VACO, paulo supra.

V A D

VADA, VADABILIS, V. VADUM.

VADATIO, VADATUS, V. VADIS.

VADIMŌNIS, is. m. [Οὐαδιμώνιος λίμνη] Etruriæ lacus est, in quo fluctuant insulæ, de quo Plin lib. 2. cap. 95. multa commemorat. Plinius lib. 8. epist. 20. Exegerat socer meus, ut Amerina sua prædia inspicerem, Hæc perambulanti mihi ostenditur subjacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbiensi fervet, scatetque sulphureis aquis.

VADIMONIUM, V. VADIS.

VĂDIS, is. primo dicebatur, deinde per syncopen VĀS, vădis. m. [ἐγγυᾶν, ἀπαδίκειν, Gl. L. G. ἐγγυητής, G. L.] est Sponsor alterius in re capitali, ut ait Festus. Vas (inquit Varro de L. L. 5. 7.) dictus est qui pro altero vadimonium promittebat, &c. Cic. 3. Off. 45. de duobus Pythagoreis, Quum is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulavisset, vas factus est alter sistendi ejus, ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. V. Liv. 25. 4.
Inter vadem & Prædem. V. PRÆS.
Justus vas. V. JUSTUS.
Accipere aliquem vadem mortis. Cic. 5. Tusc. 63. Quorum quum alterum vadem mortis accepisset, alter, ut vadem suum liberaret; præsto fuisset ad horam mortis destinatam. V. ACCIPIO.
Dare vades. Varr. l. c. Hor. 1. Serm. 1. 19.
Ille, datis vadibus, qui rure extractus in urbem est. Cic. 2. de Fin. 79. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico?
Deserere vades. Liv. 39. 41.

VADĬMŌNIUM, i n. [ἐγγύη, Gl. L. G. & G. L. ἐκποδοσία, L. G.] Sponsio quædam sistendi, comparendique in judicio ad diem præstitutam, per se, vel per advocatos, quod deserere non licet. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venit: quis? is, qui tibi præsto semper fuit.
Convadari aliquem vadimoniis. Plaut. in Curc. 1. 3. 5.
Ubi tu es, qui me convadatus Veneriis vadimoniis?
Vadimonium a Vade deductum est, ut Mercimonium a Merce: & quanquam eo nomine proprie censetur obligatio sistendi se judicio, tamen omnis sponsio & promissio eo interdum vocabulo continetur, ut e dicto Thaletis Milesii cognosci potest, ἐγγυᾶ παρὰ δ' ἄτη, quod Ausonius in Sapient Sentent. extr. vertit,
Mileti fugisse Thales vadimonia alumnus. Idem Lud. Sapient. v. 190. convertit, — sponde, noxia est præsto tibi.
Garrula vadimonia. Ovid. 1. Amor. 12. 23.
Concipere vadimonium, Certam formulam exprimere. Cic. 2. Q. frat. 14. Negat enim in tanta multitudine eorum, qui una essent, quenquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. V. CONCIPIO.
Constituere vadimonium. Cic. de Senect. 21. Omnia, quæ curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant.
Deferere vadimonium. Plin. in præfat. Inscriptiones, propter quas vadimonium deferi posset. i. e. Festivissima, & magna, multaque promittentes, ita ut vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deferi possit. Budæus. V. DESERO.
Differre vadimonium. Cic. 2. Att. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule ut differrem cum eo vadimonium: nam mira sum alacritate ad litigandum. i. e. Differre diem judicii, diem adeundi Prætoris. V. DIFFERO.
Facere missum vadimonium, est Vadimonii obligationem remittere, condonareque. Cic. pro Quint. 23. Qui quo tempore primum male agere cœpit, in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit, qui postea quoque vadimonium missum fecerit. Budæus. [i. e. Noluerit te vadari, cum posset.
Imponere vadimonium alicui. Nepos 20. 5. 2.
Obire vadimonium. V. OBEO.
Obstricti vadimonio hodie dici possunt, qui ob crimina in judicium vocati, ab judicibus (ut fit) impetraverunt, ut aut sua, aut sponsorum fide dimittantur, ea lege ut in diem certum, aut quandocunque judici visum fuerit, ad judicium sistantur, quos *elargis* Galli vocant. Budæus.
Occurrere ad vadimonium. Suet. Calig. cap. 39. Et litigatorum plerique, quod occurrere absentes ad vadimonium non possent, causa caderent.
Promittere vadimonium. Cic. 5. Verr. 38. Et 7. Verr. 141. Quod isti simul ac nuntiarum est, hominem jubet Lilybæum vadimonium Venerio servo promittere. Promittit, Lilybæum venitur. V. PROMITTO.
Sistere vadimonium. Cic. pro Quint. 20. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. V. SISTO.
Esse vadimonium alicui cum aliquo. Cic. pro Quint. 56.
Esse in vadimonio. Cic. pro Quint. 23.

VADOR, [κατεγγυᾶμαι, Gl. L. G. & G. L. μετὰ παραγγελίας συνιέσσομαι, L. G.] āri. Verbum commune est secundum Priscianum, pro Vadimonio obstringere, sive diem judicii ex compacto constituere, & in jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Debere tibi dicis Quintium: procurator negat. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur. Judicium postulas: non recusat. Plaut. Pers. 2 4. 18.
Vadatur hic me. P. utinam vades desint, in carcere ut sis. Cic. pro Quint. 23. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: si quid agere secum velit Quintius, non recusare. Hic quum rem Gallicanam cuperet revisere, hominem in præsentia non vadatur, Ita sine vadimonio discedit. Hor. 1. Serm. 9. 36.
— & casu tunc respondere vadato
Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. Ovid. Rem. Amor. 665.
Jamque vadaturus, lectica prodeat inquit.

VADATUS, a, um. Partic. Fulgentio de Prisc. ser. 61. teste, Obstrictus, vel sub fide, aut fidejussione exsistens, sicut Fenestella ait: Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur. V. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh. Amore vadatus vinctusque. Plaut Bacch. 2. 2. 3.

VADATIO, ōnis. f. apud JCtos. V. Hotoman. de verb. jur.

VĀDO, si, sum, [ἀπέρχομαι, Gl. L. G.] ĕre. Iter facere, quasi Viæ se dare. Virg. 2. Æn. 396.
Vadimus immisti Danais, haud numine nostro. Cic. in Arat. 326.
Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit.
Lentulus Spinter hodie apud me, cras mane vadit. Cic. 14. Att. 11.
Ad eum postridie mane vadebam, quum hæc scripsi. Cic. 4. Att. 9.
Vade, ὕπαγε, ἄπιθι. Gloss. Latinogræc.
Vade age. Virg. 3. Æn. 462.
Vadit adversus imminentem hostium aciem. Liv. 9. 31.
In hostes vadendum. Liv. 7. V. INVADO.
In mortem vadere. Virg 2. Æn. 359.
In præceps vadere. Sen. Hippol. v. 179.
— vadit animus in præceps sciens.
In prælium vadere. Liv. 3. 63. & 9. 13.
Veloci via vadere. Senec. Med 4.
Feræ erectæ vadunt. Auctor ad Heren. lib. 2. 29.
In Mesopotaniam vadit Euphrates per Seleuciam. Plin. lib. 5. cap. 2.
Per iter præceps gloria vadit. Ovid. 4. Trist. 3. 74.

VADENS, entis. Partic. [βαδίζων] Virg. 6. Æn. 263.
Ille ducem, haud timidis vadentem passibus, æquat.
Vadentes per. Liv. 26. 6. Elephanti, per media castra vadentes, stragem tabernaculorum, ingenti sonitu ac fuga abrumpentium vincula jumentorum, facerent.

VĂDUM, i. n. Plur. Vada. [βροχὴ τῆς θαλάσσης, Gl. L. G. & G. L.] Locus in flumine, lacu, mari, & quacunque aqua, qua propter brevitatem transiri potest, sive per quem vadere licet, quum sit minus profundus. Plin.
Lignum vado hærebat. Liv. 38.
Pontem, quia vado nusquam transitus erat, facere instituit. Liv. 38. 18.
Rhodanus nonnullis locis vado transitur. Cæs. 1. Bell. Gall. 9.
Scitus vadorum. Ovid. 9. Met. 108.
Brevia vada. Virg. 5. Æn. 221.
Cæca. Virg. 1. Æn. 540.
Dura vada cæcis saxis. Virg. 3. Æn. 706.
Gelida. Ovid. 3. Amor. 6. 26.
Iniqua. Propert. lib. 1. 17. 10.
Limosum. Ovid. 4. Fast. 300.
Palustria. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 59.
Prona vada fluvii. Claud. 1. in Eutrop. 353.
Sacra vada fontis Numici. Virg. 7. Æn. 242.
Tarda vada, Aquæ torpentes & pigræ. Sen. Herc. fur. 9.
Torva vada. Senec. Theb. v. 116. Al. Torta.
Vitrea vada Claud. de Aponi balneis 5. 32.
Emergere e vadis, per metaphoram. Cic. pro Cœl. 51. Sed quoniam emersisse jam e vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.
Frangere undosum vadum nando. Sil. lib. 8. 555.
Labitur placido vado Lethe. Senec. Herc. fur. 9.
Nudantur vada. V. NUDUS.
Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ovid. 1. de Arte Am. 437.
Transiliunt rates vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Res est in vado, i. e. In tuto. Nam ut in profundo periculum consistit, ita in vado securitas. Ter. And. 5. 2. 4.
Vadum, pro Fundo. Plin. lib. 31. cap. 3. de aquarum salubritate, Super omnia observatio una, ut illa vado exsiliat vena, non e lateribus.
Refusa imis vadis stagna. Virg. 1. Æn. 130.
Vadum pro Mari. Catull. Argon. 62. 6.
Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi.
Cærula vada. Virg. 7. Æn. 198.
Fervida. Virg. 7. Æn. 24.
Piscosa. Ovid. 2. de Arte Am. 82.
Salsa vada. Virg. 5. Æn. 158.
Applicare remos vadis. Ovid. 3. Trist. 9. 10.
Exsultant vada. Virg 3. Æn. 557.
Pellere vada remis. Catull. Argon. 62. 58.
Vertere vada livida remis. Virg. 6. Æn. 320.

VADUS, i. masculino genere apud antiquos. Sallust. Hist. lib. 1. Et mox Fufidius adveniens cum legionibus, postquam tantas asperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti, quam suis, opportuniora videt, &c Ex Nonio 3. 265.

VADA, orum. n. pl. Locus Italiæ in Liguria, cui Sabatiorum nomen adjicitur. Cic. 11. Fam. 10. Ad Vada pervenit. Et Epist. 13. Priusquam ad Vada venit. V. Geograph. Hodie *Savona*. Sic
Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24. Quum venissent ad vada Volaterrana, quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, &c.

VADUS, a, um. pro Vadosus. Pomp. Mela 2. 5. Atax ex Pyrenæo monte digressus, vadusque est. Al. Vadosus rectius.

VADŌSUS, a, um. Adj. [πορώδης] ut, Vadosus amnis, Qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæs. 1. Bell. Civil. 25. Quod his locis vadosum mare erat, longius progressus, &c. Liv. 37. 14. Quod in fluminis modum longum & angustum & vadosum ostium portus sit.
Aquæ vadosæ. Lucan. lib. 8. 698.
Superl. Solin. cap. 65. Ganges, ubi vadosissimus est.

VADO, [ἀμπροσῶ] āre. Per vadum transire. Solin. Flumen, quod propter brevitatem facile vadari poterat.

VADĀBĬLIS, e. Adj. Idem, quod Vadosus. Saresb. 2. 24. Non vadabilis Abyssus.

V Æ

VÆ, [οὐαί] Interjectio, his rebus propria, quas exsecramur. Dativo jungitur. Ter. And. 2. 1. 3. Væ misero mihi. Martial. lib. 5. 34.

Carpere

Carpere caufidicus fertur mea carmina: quis fit
Nefcio: fi fciero væ tibi. caufidice.
Aliquando fine cafu. Virg 9. Ecl. 28.
Mantua, væ miferæ nimium vicina Cremonæ! [Nifi Væ miferæ! i. e. Infelici tibi. V. MISER.
Væ victis! a Brenno Gallorum Rege in proverbium venit. Feftus. V. Liv. 5. 48. extr.
Nonnulli Veh fcribunt, alii Væh, aut Væ.
VÆCORS, V. VECORS.
VÆNEO, V. VENEO.
VÆSANUS, V. VESANUS.

V A F

VĂFER, afra, frum. pr. c. Adj. [δόλιος, πανοῦργος, Gl. L. G.] Callidus, aftutus, quafi valde Afer, ut vult Non. 1. 70. Mira enim femper fuit Afrorum calliditas. Cic. 3. de Rep. apud Non. l. c. Non funt in difputando vafri, non veteratores, non malitiofi. Et 3. Off. 57. Certe non aperti, non fimplicis, non ingenui, &c. verfuti potius, obfcuri, aftuti, fallacis, malitiofi, callidi, veteratoris, vafri. Ovid. 3. de Arte Am. 332.
Cuive pater vafri luditur arte Getæ. [V. Valer. pr. lib. 7. cap. 3.
Jus vafrum. Hor. 2. Serm. 2. 131.
Compar. Hieron. Epift. 23. Cavillentur vafriora licet.
Superl. Senec. Epift. 48. Interrogationes vaferrimas ftruere. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Chryfippus, qui Stoicorum, fomniorum vaferrimus habetur interpres.
VAFELLUS, a, um. Adj. dimin. Feftus, Sicut fit diminutive a Macro macellus, a Vafro vafellus. [Sic Mifellus, Pulchellus, Nigellus, &c.
VAFRE, Adv. [πανούργως] Callide. Valer. lib. 7. cap. 3. De Vafre dict. aut fact. fæpius. Cic. 4. Verr. 132. Nihil fane vafre, nec malitiofe facere conatus eft.
VAFRĬCIA, æ. f. Senec. Epift. 49. Non vacat mihi vafriciam meam experiri.
VAFRĀMENTUM, i. n. Valer. Max. lib. 7. cap. 3. ext. 2. Quantum imperium quam parvo interceptum eft vaframento. Ibidem 4. Lampfacenæ urbis falus unius vaframenti beneficio conftitit.

V A G

VĂGEDRŪSA, æ. f. Fluvius inter Achatem & Gelam, apud Sil. lib. 14. 229.
Qui fontes, Vagedrufa, tuos, &c. Emendati codd. Vage Chryfa.
VĂGĒNI, orum. m. [Οὐάγηνοι] Plin. lib. 3. cap. 20. Populi inter Alpinas gentes. Sil. lib. 8. 608.
Tum pernix Ligur, & fparfi per faxa Vageni.
VĀGĪNA, æ. f. [ξίφοθήκη, Gl. L. G. & G. L. κολεός, L. G.] Alicujus rei theca. Vagina Ifidoro 18. 9. videtur dicta quafi Bajugina, quod in ea mucro vel gladius bajulatur, Voffio quafi Vacina a vacuitate; aliis a Vagiendo, quod quafi vagitum edat, dum ftringitur gladius. Cic. 1. in Catil. 4. Verumtamen ut inclufum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2. de Nat. Deor. 37. Ut clypei caufa involucrum, vaginam autem gladii, fic præter mundum cetera omnia aliorum caufa effe generata. Virg. 9. Æn. 305.
Sic ait illacrimans: humero fimul exuit enfem
Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon
Cnoffius, atque habilem vagina aptarat eburna.
Diripere enfem vagina. Ovid. 10 Met. 475.
Ducere ferrum vagina. Ovid. 4. Faft. 929.
Educere gladium e vagina. Cic. 3. de Invent. 14.
Eripere ferrum vagina. Virg. 6. Æn. 260.
Liberare enfem vagina. Ovid. 2. Faft. 792.
Tectus enfis vagina. Hor. 2. Serm. 1. 41.
Corporis in vaginas unguium mucrones condunt feræ. Plin. 8. 15.
Vifcerum membranæ & vaginæ. Plin. lib. 11. cap. 37.
Frumenti vagina. Varro 1. de R. R. cap. 48. Ariftæ enim quafi cornua funt fpicarum: quæ primitus, quum oriuntur, neque plane apparent, in qua fublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Cic. de Senect. 51. Culmoque erecta geniculato, vaginis jam quafi pubefcens includitur.
VAGINŬLA, æ. f. dimin. [κολεάριον] Plin. lib. 18. cap. 7. Et far in vaginulis fuis fervant ad fatus.
VĀGIO, [βαΰζω] īre. proprium eft infantium. Ter. Hec. 4. 1. 2. Nam audiffe vocem pueri vifus eft vagientis. Cic. de Senect. 83. Et fi quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerafcam, & in cunis vagiam. Ovid. 2. Faft. 405.
Vagierant ambo pariter. Heinf. ex MSS. legit, Vagierunt clamore pari.
Dicitur de Hœdis. Varro de L. L. 6. 5. Ejufdem (fc. Ennii) ab hœdo,
Clamorque ad cælum volvendus per æthera vagit.
Item de Leporibus. Auctor Philomel v. 60.
VAGĪTO, [βαΰζομαι] āre. frequentat. Stat. 4. Silv. 8. 35.
— quumque tibi vagitet tertius infans. Alii Vagiret.
VAGĪTUS, ûs. m. [ὁ τῶν βρεφῶν κλαυθμός, ἡ μυγμός, μυκηθμός, Gl. L. G. κλαυθμὸς παιδίου, κλαυθμηρισμός, G. L.] Ipfa infantium vox. Martial. lib. 9. 9.
Sordida vagitu pofceret æra puer.
Ingens vagitus. Virg. 6. Æn. 426.
Lugubris vagitus Lucret. lib. 5. 227.
Rudis vagitus. Stat. 2. Silv. 1. 105.
Edere vagitum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Mifti ægris vagitibus ploratus. Lucret. lib. 2. 579.
VAGOR, ōris. m. Idem. Lucret. lib. 2. 575.
Et fuperantur item, mulcetur funere vagor. Nonius 2. 889.
VAGITĀNUS, i. m. Vagientium deus. Auguftin. de Civit. Dei 4. 8. Vagitanum, qui infantum vagitibus præfideret. Al. Vaticanum.
VAGŬLUS, a, um. Adj. a Vagio. Adrianus imperator in carmine, quod moriturus dixit apud Spartianum cap. 25.
Animula vagula, blandula, &c. [Immo Dimin. a Vagus Adj. q. V. & not. Cafaub.
VAGULĀTIO, ōnis. f. a Vagulo, āre, quod a Vagio defcendit; Vagitus, clamor, convicium. Verba funt legis XII Tabul. Cui teftimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet, diebus perendinis, ut dicitur tertiis nundinis: ob portum, ad ædes: ob vagulationem, ad quiritandum & convicium homini faciendum, qui ad teftimonium dicendum non venerit. Nec affentior iis qui a Vagor deducunt, nec qui Obvagulatum legunt, cum Vagulationem Feftus plane aperteque legat, & interpretetur, fitque Ob vagulationem dictum antiquo more pro Ad vagulationem. Ex Turnebo
VAGNA, æ. f. [βάτις μεγάλη, ἣν τινες γαῦλον καλοῦσιν] Cupa. Gloff. Latinogræc.
VĂGUS, a, um. Adj. [ἀλήτης, ῥέμβος, πλανήτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui fine negotio modo huc, modo illuc inutiliter difcurrit. Dictus quod vacuus, id eft fine negotio agatur. Cic. 7. Att. 11. Vult enim me Pompejus effe, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπίσκοπον, ad quem delectus & fumma negotii referatur. Itaque vagus effe cogitabam. Solutum quiddam fit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare. Cic. in Orat. 77.
Aliquem vagum & exfulem errare. Cic. pro Cluent. 175.
Exful vagus. Ovid. 11. Met. 408.
Juventus vaga. Martial. lib. 2. 90.
Mercator vagus. Hor. de Arte Poet. 117.
Pecora vaga. Catul. de Berecynth. 61. 13.
Turba vaga. Ovid. 13. Met. 221.
Villicus vagus, i. e. Libidinofus. Columel. lib. 12. cap. 1. Curandum eft, ne vagum villicum, nec averfum contubernio fuo habeamus.
Volucres vagæ. Ovid. 14. Met. 340.
Animi vagus. Catull. de Berecynth. 61. 4.
Greffus vagi. Martial. lib 2. 57.
Hic quem videtis greffibus vagis lentum, &c.
Pede vago quifque difcedebant. Catul. Argon. 62. 225.
Aves vagæ. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Aura vaga. Ovid. 8. Met. 197.
Errores vagi. Ovid. 4. Met. 501.
Fama vaga. Ovid. 21. Epift. 233.
Febres vagæ, Inordinatæ. Celf. lib. 3. cap. 5.
Flumina vaga. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70.
Lumina vaga noctis. Stat. 3. Theb. 63.
Mane vagum, Quo vagamur. Martial. lib. 7. 38.
Difcurfus varios, vagumque mane.
Murmura vaga. Stat. 6. Theb. 563.
Natura vaga, Effrenis. Hor. 2. Serm. 7. 74.
Nomen herbæ vagum, Inconftans, & multis opinionibus obnoxium. Plin. lib. 27. cap. 4. Ambrofia vagi nominis eft, & circa alias herbas fluctuati. h. e. Ambrofiæ nomen multis herbis eft commune.
Pars quæftionum vaga, libera & late patens. Cic. 2. de Orat. 67.
Rumores vagi. Ovid. 11. Met. 667.
Sententia errans & vaga, cui Certa & ftabilis opponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Eft enim & Philofophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, fed, ut noftri, ftabilem certamque fententiam.
Sermonibus vagis complet aures. Claud. 1. Conf. Prob. & Olyb. 31.
Vitam profequi inopem & vagam. Cic. 12. Philipp. 15.
VAGULUS, a, um. Adj dimin. V. in VAGIO.
VAGE, Adv. Auctor ad Herenn. lib. 4. 43. Reftant etiam decem exornationes verborum, quas idcirco non vage difperfimus, fed a fuperioribus feparavimus, &c.
Amnes vage deerrarunt. Lucret. lib. 3. 872.
Res fparfæ & vage disjectæ. Auctor ad Herenn. lib. 4. 3.
VAGOR, [ῥέμβομαι, Gl. G. L.] āri. Inutiliter huc atque illuc ferri. Cic. pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti paffim toto foro, cum quibufdam minis, & barbaro atque immani terrore verborum. Et 1. de Invent. 2. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines paffim beftiarum more vagabantur.
Boves vagantur per arva. Ovid. 1. Faft. 545.
Vagantur gregatim fere cujufque generis fquamofi. Plin. lib. 9. cap. 16.
Per orbem terrarum vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 41.
Quacunque velis vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 34.
Tota urbe vagatur. Virg. 4. Æn. 68.
In foro volitare & vagari. Auctor ad Herenn. lib. 4. 52.
Cum conjugibus & liberis vagamur egentes. Cic. 8. Att. 2.
Terras vagari, Pervagari. Propert. lib. 2 28. 19. Al. 21. 21.
Ino etiam prima terras ætate vagata eft. [An Terris?
Vagatur animus, quod etiam Peregrinari dicimus, & divagari, hoc eft alienari, difcurrere, Cic. 2. Off 7. Non enim fumus ii, quorum vagetur animus errore, nec habeat unquam quid fequatur.
Fama vagatur. Virg. 2. Æn. 17.
Mors immatura vagatur. Lucret. lib. 5. 222.
Nomen tuum longe atque late vagabitur. Cic. pro Marcell. 30.
Oratio ne vagari & errare cogatur. Cic. 2. de Orat. 209.
Vagari & Perftringere breviter, contraria. Cic. 3. Tufc. 13. Et primo fi placet, Stoicorum more agamus, qui breviter perftringere folent argumenta: deinde noftro inftituto vagabimur.
Eo fit ut errem & vager latius. Cic. 4. Acad. 60.
Dicitur de Lafcivis & libidinofis. Suet. de Neron. cap. 26. Poft crepufculum ftatim, arrepto pileo, vel galero, popinas inibat, circumque vicos vagabatur ludibundus. V. Idem Othon. cap. 2.
VAGO, [πλανάομαι] āre. neutrum. Plaut. Mil. 2. 5. 13. Te alloquor, vitii probrique plena, quæ circum vicinos vages. al. Vaga es.
VAGANS, antis. Partic. [ἀεροφερόμενος] ut, Aves vagantes. Tibull. lib. 1. 3. 59.
Aves huc & illuc paffim vagantes. Cic. 2. de Divin. 80.
Licentia vagans. Hor. 4. Carm. 15. 10.
Spartacus vagans. Hor. 3. Carm. 14. 19.
VAGĀTIO, ōnis. f. [πλάνη, Gl. G. L.] Liv. 5. 8. Neglectum Anxuri præfidium vagationibus militum.
Incerta vagatio. Apul. de Deo Socrat. p. 50. Elmenh.
VAGĀBUNDUS, a, um. Adj Seneca de vita beata, Ille effufus in voluptates, ac vagabundus femper & ebrius. Alii aliter legunt.
Flamma vagabunda. Solin. cap. 11.
VAGERASSIM, Adv. [ἀπορρόθεν] Gloff. Latinogræc.

V A H

VĀH, vel VA, [φεῦ, Gl. G. L.] Interjectio admirantis. Plaut. Curc. 3. 78. Subegit solus intra viginti dies.
LY. Vah! C. quid mirare? &c.
Vah, exsultantie & lætitiæ. Ter. And. 3. 4. 10. Vah consilium callidum.
Vah, insultantis aliquando. Ter. Adelph. 2. 1. 33. Vah, leno iniqua me non vult loqui.
VAHA, Interjectio exsultantis, vel ridentis. Plaut. Casin. 4. 4. 25. Vaha. s. quid negotii est?

V A L

VAL. Vale, Valeria, Valerius, Valerianus. VALENT. Valentinus.
VALASCA, æ. f. [Οὐαλάσκα] Bohemorum regina fuit, quæ, facta cum ceteris mulieribus conjuratione, de excutiendo virorum principatu, copiarum ductrix bellum movit: interfectisque viris, feminas omnes assueruit in libertatem, ita ut instar Amazonum multos annos imperatint sine viris. Volater. in Geographia.
VALDE, V. in Validus post VALEO.
VALENTIA, æ. f. [Οὐαλεντία] Hispaniæ citerioris urbs, tribus millibus passuum a mari remota, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 3. & Ptolemæus lib. 2. cap. 10. & Mela lib. 2. 6. Nomen retinet.
Est & Valentia, juxta Viennam ad Rhodanum, Allobrogum civitas, ut docet Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie *Valence*.
VALENTĪNA, æ. f. Herba Artemisia. Apul. de Herb. cap. 10.
VĂLEO, ui, ĭtum, [ὑγιαίνω, ἰσχύω, Gl. L. G. & G. L. ἐῤῥωμαι, G. L.] ēre. Sanum vel salvum esse. Plaut. Amph. 2. 1. 34.
Equidem valeo, & salvos sum recte, Amphitruo. Ovid. 5. Trist. 13. 7.
Si tamen ipse vales, aliqua nos parte valemus.
Nos hic valemus recte: & quo melius valeamus, operam dabimus. Cic. 11. Fam. 23.
Valere & Ægrotare, contraria. Cic. 2. de Fin. 43. Quæ cum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, ut inter optime valere, & gravissime ægrotare nihil prorsus dicerent interesse: recte jampridem desitum est disputari.
Valere ab oculis, & ejusmodi, h. e. Morbo oculorum liberatum esse. Gell. lib. 5. cap. 10. Plaut. Epid. 1. 2. 26. A morbo valui, ab animo æger fui.
Valere a pecunia. Plaut. Aul. 2. 2. 9. Jocus Plautinus.
Animo valere. V. ANIMUS.
Corpore valere. Cic. de Clar. Orat. 77. Filius quidem ejus, is qui hunc minorem Scipionem a Paulo adoptavit, si tantum corpore valuisset, in primis habitus esset disertus.
Stomacho valere. Juven. 6. Sat. 100.
Ne valeam, Imprecantis vox. Martial. lib. 2. 5.
Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus,
Et tecum tutis noctibus esse velim. Idem lib. 2. 92. V. Phæd. 4. 1.
Cursu valere. Quintil. lib. 9. cap. 2. Virg. 5. Æn. 67.
— quique pedum cursu valet, &c.
Pugnis valere. Plaut. Amph. 1. 1. 244.
Viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107. Alios enim videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.
Valere, Momentum vel pondus, sive auctoritatem habere, alicujus momenti putari. Ter. Eun. 5. 2. 42.
Neque tam imperita, ut quid amor valeat, nesciam. Idem in prol. Heaut. 26.
Arbitrium vestrum, vestra existimatio
Valebit. Cic. de Amicit. 48. Non tantum valet, ut tollat e vita amicitiam.
Proficere & valere. Cic. de Clar. Orat. 139. Omnia veniebant Antonio in mentem, eaque suo quæque loco, ubi plurimum proficere & valere possent.
Minus valet. V. Minor in PARVUS.
Naturaliter valere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Nihil valet. V. NIHIL.
Publice valere. Tacit. 12. Ann. 60.
Rogando valere. Ovid. 2. Met. 183.
Ut lex valet. Cic. 2. de Legib. 23. Tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. [i. e. Legis instar erat.
Arma. ut Cic. 9. Fam. 17. Fiet enim quodcunque volent qui valebunt: valebunt autem semper arma. [i. e. Prævalebunt.
Arma plus valent legibus. Ovid. 4. de Pont. 9. 94.
Auctoritas valuit. Cic. 2. Tusc. 53. Cur ergo postea alii? valuit auctoritas.
Opinio diuturna valet tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Preces vestræ valuere. Ovid. 13. Met. 89.
Auctoritate & voluntate Magistratuum valuit hæc res. Cic. 4. Verr. 19. Quæ omnia ante istum Prætorem, & nostrorum Magistratuum auctoritate, & Halesinorum summa voluntate, valuerunt.
Valere, cum Dativo. Gell. lib. 5. cap. 12. Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet.
Valere ad. Cic. 1. Acad. 21. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.
Ad gloriam hæc res mihi valet. Cic. 3. in Catil. 29.
Vide an alibi apud Cicer. H. St.
Ad eam rem valet, ut. Cic. 1. Verr. 29. Etenim ista Quæstura ad eam rem valet, ut elaborandum tibi in ratione reddenda sit, quamobrem, qui Quæstor ejus fueris, accuses.
Apud aliquem valere, Posse aliquid ab aliquo facile obtinere. Ter. Heaut. 3. 1. 79. Cic. 9. Fam. 14. O mi Cicero, inquit, gratulor tibi, quum tantum vales apud Dolabellam.
Apud eum valet mea gratia, vel auctoritas. Cic. ad Brut. 8. Idem 2. Tusc. 11. Sed hæc eadem num censes apud eos ipsos valere, nisi admodum paucos, a quibus inventa, disputata, conscripta sunt?
Apud plebem valet auctoritas illius. h. e. Multum potest. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 17.
Apud me auctoritas tua plurimum valet. Cic. 4. Fam. 11.
Apud quem quicquid valebo, vel auctoritate vel gratia, valebo tibi. Cic. 6. Fam. 6. extr.

Voluntate apud aliquem valere. Cic. 1. de Orat. 4. Nam neque auctoritate quisquam apud me plus valere potest, neque voluntate.
Veritas valet apud eum. Cic. pro Quint. 10. Certe aut apud te, & eos, qui tibi adsunt, veritas valebit: aut, &c.
Gratia valere apud Senatum. Liv. 31. 48.
In arte aliqua valere. Martial. lib. 2. 64.
In caulis valet multum. Cic. 1. Tusc. 26. Quod in omnibus caulis & debet & solet valere plurimum.
In hoc felicitatis fama sermoque valet. Cic. pro Muren. 38.
In id valet. Quintil. lib. 4. cap. 5.
In omnes partes valere. Cic. 4. Fam. 10.
In utranque partem valent arma facundiæ. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In vulgus insipientium valet opinio. Cic. 2. Tusc. 63. Sed tamen hoc evenit, ut in vulgus insipientium opinio valeat honestatis, quum ipsam videre non possint.
Amicis valere. Cic. 4. Att. 17. Reliqui duo plebi sic exæquantur, ut Domitius valeat amicis, & adjuvetur, tamen non gratissimo munere.
Auctoritate valere. Cic. 3. de Legib. 38. Libertatem istam largior populo, ut & auctoritate valeant, & utantur bonis.
Ingenio valere. Ovid. 1. Amor. 15. 14.
Perfidia valere. Plaut. Bacch. 2. 2. 40. Sic
Opibus & potentia valere. Cic. 1. Fam. 7. Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfecisse tantum mihi videntur, stultitia, & inconstantia adversariorum, ut etiam auctoritate jam plus valerent.
Valet, pro Significat. Suet. in Vitell. cap ult. extr. Cui Tolosæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id valet, gallinacei rostrum. h. e. Significat.
In utranque rem illud verbum, Unde, valet. Cic. pro Cæcin. 89.
Idem valet. Tacit. 1. Ann.
Verbum quid valeat non vident. Cic. 3. Off. 39.
Quo valet. Nepos in Themistocle 2. Athenienses miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis. Deliberantibus Pythia respondit, ut mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quo valeret, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit consilium esse Apollinis, ut in naves se suaque conferrent: eum enim significari murum ligneum. Paulo post, Hoc eo valebat, ut ingratis ad depugnandum omnes cogerentur.
Valere, Posse, pollere, potentem esse, vim vel vires habere, de Medicinæ auxiliis.
Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib. 34. cap. ult.
Valet pro antidoto. Plin. lib. 20. cap. 13.
Valere pro indiviso. Plin. lib. 16. cap. 32. Illud proxime mirum, mutari naturam in iisdem, atque pro indiviso valere.
Valet eodem. Cels. lib. 6. cap. 6. h. e. Ad idem.
Adversus aliquid valere. Cels. lib. 4. cap. 15. Valensque est etiam adversus cancrum intestinorum minii gleba, cum salis hemina contrita.
Valet, [ἀξιόν ἐστιν] Gloss. Latinogræc.
Valere, ad pretium & æstimationem refertur, tuncque pretium in Ablativo ponitur. Plin. lib. 30. cap. 3. Aureus nummus post annum sexagesimum secundum percussus est, quam argenteus, ita ut scrupulum valeret sestertiis vicenis.
Accusativum dedit Varro L. L. 4. 36. dicens, Denarii, quod denos æris valebant: quinarii, quod quinos.
Admittit & Genitivum. Paulus in l. Si servum meum. D. Ad leg. Aquil. Si servum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. i. e. Omnium opinione & æstimatione.
Quasi minimo valere res dicitur, Quæ fere nullius aut exigui pretii est. Ulpianus in l. Julianus. §. Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor decessisset, relicto herede fratre suo: & res quædam ex hereditate, & instrumenta, & mancipia villicis subtraxisset: quibus subtractis, quasi minimo valeret hereditas.
Vale, [χαῖρε, Gl. L. G.] Imperativus, quo utimur quum recedimus: vel quum remanentes respondemus abeunti. Ter. Eun. 1. 2. 110. In hoc biduum, Thais, vale. i. e. Sana sis. Cic. 16. Fam. 6. Vale, mi Tiro, vale, & salve.
Ave & Salve. Martial. lib. 9. 8. — non vis, Afer, avere, vale.
Mi frater vale. Cic. 2. Q. frat. 5.
Etiam atque etiam vale. Cic. 5. Att. 19. V. ETIAM.
Longum vale. Virg. 3. Ecl. 79.
Et longum, formose, vale, vale, inquit, Iola.
Valete mea desideria, valete. Cic. 14. Fam. 2.
Valeas, interdum pro Discedas, & abeas ponitur: non quod abeat ille a nobis, sed quod nos ab illo, Vale dicendo, inquit Valla lib. 6. cap. 30. Adelph. 4. 4. 13.
Hem quid istud obsecro, inquam, est? valeas, habeas illam, quæ placet.
Valeat. [ὑγιαίνῃ, Gl. L. G.] Ter. And. 4. 2. 13. Valeant qui inter nos diffidium volunt.
Valeat, aliter. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Si maxime talis est deus, ut nulla gratia, nulla hominum caritate teneatur, valeat.
Valere dicebat. Suet. in August. cap. 53. Die Senatus nunquam Patres nisi in curia salutavit: & quidem sedentes, ac nominatim singulos, nullo submonente: & discedens eo modo sedentibus valere dicebat. conf. infra VALEDICERE.
Valere jussit. i. e. Vale dixit. Cic. 5. Att. 2. Postea jam jussi valere, quum me spectans e sua villa, numquid vellem, rogasset. Ibid. 5. 2. Hominem aliquid agentem salutavi, postea valere jussi.
Vale & Salve (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, non id dictum est, quod aut valere, aut salvi esse possint, sed quod ab his recedimus, eos nunquam visuri. Virg. 11. Æn. 97.
— salve æternum mihi, maxime Palla,
Æternumque vale. Serv.
Supremum vale dicere. Ovid. 6. Met. 62. V. Lex. Pitisc.
VALĔDĪCO, ĕre. Ovid. 1. Trist. 7. 21.
Idque quod ignoti faciunt, valedicere saltem. Et Senec. Epist. 17. Tibi valedicere non licet. Sed sæpius vocabula divisa legimus.
VALEDICTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Oratio valedictoria. V. Cellar. Antibarb. p. 100.
VALENS, entis. [ὑγιής, Gl. G. L. ἰσχύων, L. G.] Partic. Sanus, incolumis. Cic. 16. Fam. 9. Sed tamen Asclapo medicus plane confirmat propediem te valentem fore.

Oblectatio valentium. Cic. 2. Off. 6.
Recte valens. Hor. 1. Epist. 7. 3.
Adolescens imberbis, bene valens & maritus. Cic. pro Domo 37.
Sensus sani & valentes. Cic. 4. Acad. 19.
Valens, Viribus pollens. Cic. 7. Att. 3. His ille rebus ita convaluit, ut nunc in uno civi res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quam nunc tam valenti resisteret.
Membris & mole valens. i. e. Mole membrorum. Virg. 5. Æn. 431.
Valens & Infirmus, contraria. Varro de R. R. lib. 3. cap. 16. Providendum ne infirmiores a valentioribus opprimantur.
Pugnare cum valentiore. Cic. 5. Fam. 21. Quavis tuta conditione pacem accipere malui, quam viribus cum valentiore pugnare.
Civitas firma & valens. Cic. de Arusp. Resp. 60.
Deus morbo omni valentior. Stat. 1. Silv. 4. 111.
Homo colonus quidam, valens. Cic. pro Cluent. 175.
Juvenis valens. Ovid. 15. Met. 207.
Juventa valens. Catul. Epithal. Jul. 59. 234.
Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi. Cic. 7. Verr. 141.
Satelles robustus & valens & audax. Cic. 2. de Lege Agr. 83.
Trunci valentes. Virg. 2. Georg. 426.
Tunicæ valentes. V. TUNICA.
Valentius ad omnia, Utilius, potentius, efficacius. Plin. lib. 20. cap. 18.
Adjumentum valentissimum. Plin. lib. 22. cap. 19.
Amor patriæ valentior omni ratione. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
Argumenta valentiora. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Causa valentior. Ovid. 1. de Pont. 10. 35.
Postulatio valentior. Cic. 7. Att. 6. Est illa quidem impudens postulatio opinione valentior.
Cibus valentissimus. Cels. lib. 2. cap. 18. Valentissimum cibum voco, in quo plurimum alimenti est.
Materia valentissima. Idem. Cels. lib. 2. cap. 18. Ovum durum valentissimæ materiæ est: molle, vel sorbile, imbecillissimæ.
Valentissimum genus, Quod est maximi alimenti. Cels. lib. 2. cap. 18. Scire oportet, quæ ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. Id valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est.

VALENTER, Adv. [ἐρρωμένως] Columel. lib. 1. cap. 5. Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.
Compar. ut, Valentius spirare. Ovid. 11. Met. 481.

VALENTIA, æ. f. [ἰσχύς, ῥώμη, Gl. G. L.] Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cujus contrarium est Invalentia Solinus cap. 2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, quum oppidum ibi offendisset, quod exstructum antea Valentiam dixerat juventus Latina, servataque significatione impositi prius nominis, ῥώμην Græce, Valentiam Latine nominatam.
Populorum valentia, Vires. Tertull. adv. Judæos cap. 9. Congregavit omnem valentiam populorum.
Valentia, Dea Ocriculanorum. Tertull. Apol. cap. 24.

VALENTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Cas. 4. 4. 26. Obsecrō & valentula est, pæne exposuit cubito.

VALITŪRUS, a, um. Partic. [ῥώσων] Ovid. 1. Trist. 3. 44.
Multaque in adversos effudit verba penates,
Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib. 17. cap. 1.

VALESCO, [ῥώννυμαι, Gl. G. L.] ĕre. inchoativum, Validum fieri. Lucret. lib. 1. 940.
Sed potius tali facto recreata valescat. h. e. Vires recolligat, & pristinam sanitatem recipiat. Idem lib. 4. 17.
Meditatio & labor in posterum valescit. Tacit. 4. Ann. 61.

VALĪDUS, a, um. Adj. [ἰσχυρός, Gl. L. G. & G. L. ῥωμαλέος, ἐρρωμένος, στερεός, G. L.] Valens, sanus. Plaut. Men. 5. 3. 2.
Qui me vi cogunt, ut validus insaniam.
Validus ex morbo, Convalescens. Liv. 3. 13.
Omnia viceris, si, ut spero, te validum videro. Cic. 16. Fam. 6.
Mente minus validus quam corpore. Hor. 1. Epist. 8. 7.
Validum ac salvum. Ter. Hec. 3. 5. 7.
Animi validus & corpore ingens. Tacit. 15. Ann. 53.
Virium & opum validus. Tacit. 2. Hist. 19.
Copiis validus. Tacit. 3. Hist. 8.
Gratia & facundia validus. Plin. 3. Epist. 9. ad Cornelium Minucianum.
Validus in animo alicujus. Tacit. 4. Ann. 12. Quia Prisca in animo Augustæ valida, anum, suapte natura potentiæ anxiam, insociabilem nurui efficiebat.
Orandi validus. Tacit. 4. Ann. 21.
Honoribus spernendis validus. Tacit. 4. Ann. 37.
Cum verbo Inf. ut, Validus sustinere pondus. Plin. lib. 16. cap. 42. h. e. Ad sustinendum.
Armis validis potens. Ovid. 6. Met. 678.
Certamina valida. Stat. 6. Theb. 704.
Ensis validus. Virg. 10. Æn. 815.
Gens valida. Claud. de Bell. Get. 134.
Hostis validus. Ovid. 12. Met. 511.
Ictus validi. Ovid. 3. Met. 64.
Lacerto valido torquentur pila. Ovid. 2. Fast. 11.
Leo validus. Lucret. lib. 5. 983.
Manu valida lacerare aliquid. Virg. 12. Æn. 98.
Silices validi, i. e. Duri. Lucret. 1. 572.
Taurus validus. Tibul. lib. 1. 3. 41.
Vires validæ. Virg. 2. Æn. 50.
Urbs valida muris, Munitissima. Liv. 1. 15.
Æstus validus, Magnus. Ovid. 14. Met. 352.
Flumen validum. Lucret. lib. 1. 292.
Fons validus. Plin. Epist. 161.
Gressus validi. Stat. 2. Silv. 1. 126.
Opes validæ, h. e. Magnæ. Plaut. Cist. 2. 1. 18.
Plaga valida. Lucret. lib. 3. 819.
Pondus validum. Virg. 3. Georg. 172.
Præsidium validissimum, Maximum, Firmissimum. Plin. in Paneg.
Puer validus, Jam robustus. Hor. 2. Serm. 2. 87.
Radices validæ. Lucret. lib. 2. 102.
Rumor validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Segetes validæ. Ovid. Rem. Amor. 84.
Spes valida, Magna. Tibul. lib. 2. 6. 25.
Vino valido tirubantia membra, Multo. Ovid. 6. Fast. 677.
Auctor validissimus, Gravissimus. Tacit. 6. Ann. 31.
Leges validas rescindere. Lucret. lib. 5. 59

VALĪDE, Adv. [ἐρρωμένως] Vehementer. Plaut. Merc. prol. 42.
Amare valide cœpi hic meretricem: illico &c.
An bene se, an satis valide haberet sciscitatur. Pontanus de Sermone. p. 386. H. St.
Compar. Validius. [ἐρρωμενέστερον, Gl. G. L.] Magis. Quintil. lib. 3. cap. 8. Verborum autem magnificentia non validius est affectanda. Idem in procem. lib. 6.
Cocta beta validius. Plin. lib. 20. cap. 8.
Superl. [ἐρρωμενέστατος] Plin. 9. Epist. 35. Idem 3. Epist. 15. Nam & poeticen ipsam religiosissime veneror, & te validissime diligo.
Favere alicui validissime. Cic. 8. Fam. 2. Quin ego quum pro amicitia validissime faverem ei, & me jam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstupui.
Placere validissime. Plin. 1. Epist. 20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validissime placeat.

VALDE, Adv. [πάνυ, Gl. L. G. & G. L. ἄγαν, L. G. λίαν, G. L.] i. e. Multum; Admodum, Perquam. a Valide factum est, detracto i. [ut Caldus, a Calidus, &c.
Positivis jungitur, ut Valde doctus. etiam verbis & adverbiis.
Positivis. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus ut Pœnus, & valde studiosus ac diligens.
Valde iniquum esse. Cic. de Arusp. Resp. 6.
Valde magnus. Cic. 15. Fam. 17. De Hispania, novi nihil: sed exspectatio valde magna.
Valde, cum Substantivo. Cic. 11. Att. 16. Neque enim valde de adventu ejus, opinio est. [i. e. Magna opinio hominum.
Adverbiis. Cic. 1. Fam. 8. Rem te valde bene gessisse rumor erat. Cic. 15. Fam. 21. Quod de ingenio ejus valde existimavi bene.
Valde graviter ferre. Cic. 1. Att. 14. Qui primum illud valde graviter tulerunt, promulgatum ex Senatusconsulto fuisse. Eidem lib. 1. 11.
Valde graviter prætexuit.
Valde vehementer eum visum & libere dicere. Cic. 14. Att. 1.
Cum verbis Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Idem 16. Fam. 19. Litteras tuas valde exspecto.
Epistola tua valde me levavit. Cic. 4. Att. 7.
Tam valde. Cic. 2. de Divin. 81. Quasi vero quidquam sit tam valde, quam nihil sapere, vulgare.
Nimis valde, dixit Cic. 3. de Legib. 1.
Valde quam. Cic. 11. Fam. 10. Nam suos valde quam paucos habet.
Compar. Hor. de Arte Poet. 321. Idem 1. Epist. 9. 6.
Quid possim videt, novit me valdius ipso.

VALIDITAS, ātis. f. [ἀλκή, Gl. L. G.] Apul. in Asclepio p. 97. Elmenh. Membra & validitate & tenuitate diversa.

VALETŪDO, ĭnis. f. sec. c. [ῥῶσις, ὑγεία, Gl. L. G.] Absolute tam Bona, quam Mala corporis constitutio dicitur.
Bona. Cic. 3. Off. 22. Si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset.
Firmitas valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 5. Firmitatem valetudinis custodivi.
Incommodum valetudinis. Cic. 7. Att. 7. Sed prorsus te commoveri incommodo valetudinis tuæ nolo. [Sic sæpe Commodo. V. COMMODUS.
Prosperitate tanta usus esset valetudinis, ut annis triginta medicina non indiguisset. Cornel. Nepos in vit. Attici cap. 21. pr.
Bona valetudo orationis. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Commodior valetudo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Firma valetudo. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
Integra valetudo. V. INTEGER.
Meliorem valetudinem senibus faciunt fici. Plin. lib. 23. cap. 7.
Tenui valetudine homo. Cic. de Senect. 35. Quam fuit imbecillus P. Africani filius, is qui te adoptavit? quam tenui, aut nulla potius valetudine?
Amittere valetudinem. Cic. 9. Fam. 18. Ipse melior fio, primum valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram.
Confirmata a morbo valetudo. Cic. 11. Att. 19. V. CONFIRMO.
Consulere valetudini. Cic. 16. Fam. 4.
Curare valetudinem. Cic. 14. Fam. 7.
Dare operam valetudini, A morbis se conservare. Cic. 1. de Orat. 265. Nunc Scævola, &c. paulum requiescet, dum se calor frangat, & nos ipsi, quoniam id temporis est, valetudini demus operam.
Facere bonam valetudinem. Plin. lib. 23. cap. 7.
Firmare valetudinem. Tacit. 3. Ann. 31.
Habere rationem valetudinis. Cic. 16. Fam. 6.
Indulgere valetudini. V. INDULGEO.
Inservire valetudini. V. INSERVIO.
Parcere valetudini. V. PARCO.
Præstare secundam valetudinem. Cels. lib. 1. in procem.
Regere valetudinem alicujus. Tacit. 6. Ann. 50. Erat medicus, arte insigni, nomine Charicles, non quidem regere valetudines principis solitus, &c.
Servire valetudini, Idem quod Inservire. Cic. 1. Q. frat. 1. Te oro, ut valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.
Sustentare valetudinem. Cic. 2. Off. 86. Valetudo sustentatur notitia sui corporis: & observatione, quæ res aut prodesse solerent, aut obesse: & continentia in victu omni atque cultu, corporis tuendi causa: & prætermittendis voluptatibus.
Usus est firma valetudine, nisi quod solebant ei manus tremere. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
Mala. Cic. 4. Fam. 1. Molesteque te ferre, quod me propter valetudinem tuam, quum ad urbem accessissem, non vidisses. Sic 1. de Orat. 124. Valetudine impeditus non potui.
Conditio temporis, vel valetudinis impedimento tibi fuerit, quo minus, &c. Ulp. in l. 5. si pecuniam ideo. in princip. D. de condit. caus. dat.
Cura sive curatio valetudinis. Cic. 9. Fam. 15. Idem 2. de Divin. 123. Æsculapius potest præscribere per somnium curationem valetudinis.

Gravitas

Gravitas valetudinis. Cic. 6. Fam. 2.
Imbecillitas valetudinis. Cic. 7. Fam. 1.
Infirmitas valetudinis, Idem. Cic. 7. Fam. 1. Si te dolor aliquis corporis, aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo, quam sapientiæ tuæ.
Morbus valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 8.
Vitium valetudinis. Cic. 1. de Divin. 81. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.
Imbecillior valetudine. Cic. 2. Q. frat. 9. Marius & valetudine est & natura imbecillior.
Mentis valetudo. Suet. in Cæs. cap. 49. i. e. Vitium, quod mentem tanquam morbus infestat.
Valetudo ei neque animi, neque corporis constitit. Suet. in Calig. cap. 50. Valetudo mentis ibidem. H. St.
Acerba valetudo. Firmic. lib. 6. cap. 17.
Adversa valetudo. [νόσος, Gl. G. L.] V. ADVERSUS.
Bona valetudo. Cic. 1. de Finib. 42. Ut enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed bonæ valetudinis causa probamus. V. supra.
Difficilis valetudo. V. infra Insuperabilis valetudo.
Dura valetudo. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Extrema valetudo. Unde, In extrema esse valetudine, quod & Esse in extremis, dicitur. Julianus in l. si pater. §. Quædam. D. de fideicommissariis libertatibus.
Impatibilis valetudo. V. IMPATIBILIS.
Incommoda valetudo. Cic. 5. Att. 8.
Infensa valetudo, Tacit. 14. Ann. 56.
Infirme valetudo. Cic. 16. Fam. 1. Idem 1. de Orat. 200. In ejus infirmissima valetudine, affectaque jam ætate.
Infirma & Ægra valetudo. Cic. de Clar. Orat. 180. Is semper Infirma, atque etiam ægra valetudine fuit. V. ÆGER.
Ingravescens valetudo. Ulpianus in l. Si quis, in princ. D. de S. C. Silaniano.
Mala valetudo animi. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid: ii sunt ejusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.
Perdita valetudo. Cic. 8. Philipp. 31. Ego Q. Scævolam augurem memoria teneo bello Marsico, quum esset summa senectute & perdita valetudine, quotidie simulatque luceret, facere omnibus conveniendi sui potestatem. V. PERDO.
Conflictari iniqua valetudine. V. Conflictor in CONFLIGO.
It in melius valetudo. Tacit. 12. Ann. 68.
Elle va mieux. H. St.
Inflantur corpora valetudine. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Levatur adversa valetudo. Cels. lib. 2. cap. 14.
Valetudo, ipse Morbus. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.
Fessus valetudinibus. Tacit. 3. Hist. 2. Circo quoque ac theatris & amœnitate urbis emollitos, aut valetudinibus fessos.
Calculorum valetudo. Plin. lib. 21. cap. 27. Rusci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & tortuosiore urina, vel cruenta.
Oculorum valetudo. Cic. 14. Fam. 4. Clodium Philetærum, quod oculorum valetudine impediebatur, hominem fidelem, remisi.
Febrium valetudines. Plin. lib. 23. cap. 1.
Insuperabilis valetudo, Insanabilis. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium, Nuper me, paucosque mecum, quos maxime diligit, advocavit: rogavitque ut medicos consuleremus de summa valetudinis: ut si esset insuperabilis, sponte exiret e vita: sin tantum difficilis & longa, resisteret, maneretque.
Longa valetudo. [ἀθένεια μακρὰ, Gl. L. G.] i. e. Diuturnus morbus. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. V. Insuperabilis valetudo.
Pertinax valetudo, i. e. Morbus continuus. Plini 1. Epist. 22. ad Catilium Severum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titii Aristonis.
Conflictabatur valetudine novissima. Plin. 2. Epist. ult.
Consumi longiore valetudine. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Emergere valetudine. Cic. 5. Att. 8.
Ferre valetudinem. Quintil. in procem. lib. 6. 10. Nam quo ille animo, qua medicorum admiratione, mensium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.
Fluctuare periculesa valetudine. Valer. Max. lib. 5. cap. 15. de Tiberio Cæsare.
Impeditus valetudine. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit, perseverantem constantia fugit. Plin. 1. Epist. 12. ad Calestrium.
Recolligere se a longa valetudine. Plin. lib. 23. cap. 7.
Succurrere valetudini alicujus dicitur balneum. Paterc. lib. 2. 114.
Tentari valetudine aliqua. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

VALETUDĬNĀRIUS, a, um. Adj. ut, Valetudinarius medicus, Qui valetudine affectos curat: vel potius Qui in valetudinario ministerio artis fungitur. Callistratus de Jure immunitatis. L. Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum conditio tribuit, ut sunt mensores, optiones, valetudinarii medici, capsarii artifices. Alii sic distinguunt, Valetudinarii, medici, capsarii, artifices.

VALETUDĬNĀRIUS, i. m. [ἄῤῥωστος] Qui male sanus est, & frequenter ægrotat. Marcianus de Re militari, D. I. Officium, Officium Tribuni est, delicta militum secundum suæ auctoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, veletudinarios inspicere. Cels. in præfat. lib. 3. Qui ample valetudinarios nutriunt.

VALETUDINARIUM, i. n. [ὑγιαστήριον, Gl. L. G. & G. L. διαιτητήριον, L. G.] Locus, in quo valetudinarii & infirmi curantur: qualia sunt in cœnobiis. Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis fauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta: sive alter languidior est, in valetudinarium confestim deducat. Sic lib. 12. cap. 3. 7. Valetudinaria quoque, vel si vacent, &c. Adde Senec. Epist. 27. pr.

VALOR, ōris. m. [τιμὴ] Pretium. Plin. Victoriati valore redimi potest. Fortasse locus est corruptus. [Vel potius non exstat apud Plinium.

VALERIA, æ. f. [Οὐαλερία] Ptolemæo lib. 3. cap. 3. Oppidum Hispaniæ, a qua Valerienses populi. Plin. lib. 3. cap. 3.

Valeria. nom. fem. Ro. V. post VALERIUS.

VĂLĔRII, [Οὐαλέριοι] prius Valesii, teste Quintiliano 1. 4. appellati: sicut Fusii, deinde Furii.

VĂLĔRIUS, i. m. [Οὐαλέριος] Nomen gentis Patriciæ Romanæ, multis illustribus viris nobilitatæ.

P. Valerius, Volesi filius, qui primum de Vejentibus, deinde de Sabinis, postremo de utrisque triumphavit. Hic quia in locum Bruti collegæ Consulem non subrogaverat, & domum in Velia, tutissimo loco, habebat, in suspicionem regni affectati venit. Quo cognito, apud populum questus est, quod tale aliquid timuissent: neque dubitavit mittere, qui domum suam diruerent: secures etiam fascibus dempsit, eosque in populi concione summisit, legem de prevocatione a Magistratibus ad populum tulit. Hinc Publicola dictus. Quum diem obiisset, publice sepultus, & annuo matronarum luctu honoratus est. Hæc fere Auctor de viris illustribus. cap. 15. Hic quadriga primus in triumpho vectus est, sine ulla invidia: præterea collegæ Bruto honores funusque curavit, funebremque orationem de ipsius laudibus habuit, quæ adeo grata fuit Romanis, ut ex eo consuetudo manarit, ut qui strenue pugnando occubuissent, ab optimatibus laudarentur. Auctor Plutarchus in Public. qui ei L. præ nomen tribuit.

Manius Valerius, Publicolæ frater, A. Postumio Dictatore, T. Æbutio Magistro Equitum, in prælio ad lacum Regillum contra Tarquinios profectus, rem fortiter gerens, occubuit. V. Liv. 2. 20. Huic publice domus ædificata, cujus fores extra honoris gratia aperirentur, quum ceteræ intus procederent, teste Plin. 36. 15.

M. Valerius Corvinus, Tribunus militum, sub duce Camillo, reliquias Senonum persequente, adversus Gallum provocatorem solus processit. Corvus ab ortu solis galeæ ejus insedit, & inter pugnandum, ora oculosque Galli everberavit: hinc hoste victo, Valerius Corvinus, vel, ut aliis placet, Corvus cognomine dictus fuit. Hic, quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintium necessitate magna compulsum fecisset, sublato ære alieno, seditionem compressit. Hæc Auctor de Vir. Illust. c. 29. Livius vero lib. 7. addit de Samnitibus eum triumphasse, sexies Consulem fuisse, hostes T. Manlii morte exsultantes compressisse. Vixit præterea, teste Valerio 8. 13. 1. corporis & animi viribus integris annos centum.

Suid. male, ut puto, Μαρκίῳ in Ἐπώνυμον. ubi lego, ἐπωνυμίαν θέμενοι Μαρκίῳ Κόρβινον. Vide Corvinus in CORVUS. H. St. puto, Μάρκῳ scribere voluit, alioqui mendum ipsum est illud Suidæ. conf. Suid. in Ἀμύσσειν, & Κορβῖνος. V. & Schott. ad Aur. Vict. de Vir. Ill. l. c. Quid si Μανίῳ;

L. Valerius L. F. Potitus, post Decemviralem invidiam, plebem in Patres incitatam, legibus & conditionibus suis mitigavit. Unde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul post Decemviros, quum Volscos Æquosque ad Algidum magna laude debellasset, triumphus ei a Patribus negatus fuit. Sed suadente Icilio Tribunoplebis primus sine auctoritate Senatus triumphavit cum Collega suo M. Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini a Senatu, præterquam Fabio Maximo, concessum est, ut scribit Plutarchus.

P. Valerius Lævinus Consul cum Pyrrho prælio congrediens, in Lucania infeliciter pugnavit. Iterum postea Consul contra Agrigentum missus, ac superato Hannone, duce Carthaginensium, oppidum in potestatem recepit: Senatum securi percussit.

Alter Valerius Lævinus, contra Philippum Macedoniæ regem feliciter bellum gessit, teste Liv. 27.

L. Valerius Flaccus, M. Catonis familiarissimus, eundem ex agro Tusculano ad Rempublicam adduxit pariter & instruxit, ut ait Plutarchus in Cat. Maj. Consul cum eodem Catone A. u. c. 557. circa Mediolanum, ut Livius testatur 33. 43. cum Gallis & Insubribus & Bojis collatis signis pugnavit, ubi decem millia hostium sunt cæsa. Causam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam suum Catonem obtinuit, quorum vide apud Livium elegantes utriusque orationes lib. 34. pr. [Immo hic fuit L. Valerius Trib. pleb. non COS.

Valerius Soranus poeta, quem Cic. 3. de Oratore 43. doctissimum togatorum appellat. Plutarchus vero in Pomp. virum philosophum & eruditum dicit, ac interfectum a Cn. Pompejo fuisse

Valerius Antias scriptor historiæ, sæpe ab auctoribus testis citatus; ut a Livio 33. 32.

C. Valerius Procillus, Caburi F. militavit sub Cæsare in Gallia, missusque legatus ad Ariovistum, ac contra jus gentium ab eo in vincula conjectus, a Cæsare post victoriam servatus est. ut est in Commentariis Cæsaris 1. 47. seq.

Valerius Maximus historicus, scripsit libris IX. dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæsarem. Militavit cum Sex. Pompejo in Asia, ut ipse de se testatur, ubi de institutis antiquis loquitur 2. 6. 8.

Valerius Flaccus poeta, scripsit Argonautica. Quintilianus eum sua ætate fuisse testatur lib. 10. cap. 1. his verbis, Multum, inquit, in Valerio Flacco nuper amisimus.

De Valerio Catullo, & Martiale, V. CATULLUS, & MARTIALIS.

VALERIUS, a, um. Adj. ut, Gens Valeria. Cic. pro Flacc. 1.
Tabula Valeria. Idem in Vatin. 21. V. TABULA.

VALERIĀNUS, a, um. Adj. ut, Statua Valeriana, in Descript. urbis Romæ.

VALERIĀNUS, i. m. Imperator, de quo Trebellius Pollio V.

VALGITER, VALGIUS, V. VALGUS.

VALGUS, a, um. Adj. [γρέσλος. Gl. L. G.] In Gloss. Valgius scriptum. Est, Qui altrinsecus prominentes suras habet, & in diversum actas, quales cancri habent & lacertæ, auctore Aristotele, qui Ægyptios hujusmodi esse tradit in Problematis, eadem ratione qua capillum crispum habent, & a calore intortum. Plaut. 1. Fragm. 128.

Aut varum, aut valgum, aut compernam, aut petum, aut brochum.

Compar. Cels. 8. 20. Crus longius altero & valgius est.

Valgum, significat Obtortum. Unde Valga suavia apud Plautum, Obtortiones sunt oris, ad derisionem. Nam suavium interdum est conformatio oris & labrorum ad suaviandum. Meretrices autem, dum gloriosum militem ductabant atque captabant, per illusionem tamen inter osculandum os obtorquebant valgumque reddebant, eum ex animo non basiantes, atque ludificantes. Ex Turnebo. V. Non. 1. 98. Fulgent. de Prisc. Serm. §. 47. & Barth. Adverf. 37. 1.

VALGĬTER, Adv. antiq. Petron. cap. 26. & Fulg. l. c. Abroso valgiter labello.

VALGIUS, i. m. Nomen gentile Ro. T. Valgius Rufus, poeta præstantiss. & C. Valgius Saturninus Orator. Hos sæpe confundi docet Broekhus. ad Tibul. 4. 1. 180.

VALLES, vel VALLIS, is. f. [φάραγξ, χαράδρα, Gl. L. G. & G. L. πεδίον, βάθος, νάπη, κοιλάς, L. G.] Planities duobus lateribus inclusa, ut ait Festus: dicta quod hinc atque hinc vallata sit. Virg. 11. Æn. 522.
Est curvo anfractu valles, accommoda fraudi. Servius ait Valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur ut Vallis dicamus. Statius,
Vallis in amplexu nemorum sedet.
Cava vallis. Virg. 2. Georg. 391.
Concava. Ovid. 8. Met. 334.
Condensa arboribus. V. CONDENSUS.
Curva. Virg. 2. Æn. 748.
Gelida. Virg. 2. Georg. 485.
Ima. Ovid. 2. Met. 761.
Madidæ valles clivosæ Idæ. Ovid. 1. Amor. 14. 11.
Opaca. Ovid. 11. Met. 277.
Rauca vallis. Stat. 4. Theb. 801.
Reducta in valle secluſum nemus. Virg. 6. Æn. 703.
Refusæ valles. Sil. lib. 17. 63.
Saxosa. Virg. 5. Ecl. 84.
Inter saxosas decurrunt flumina valles.
Supina vallis. Liv. 6. V. SUPINUS.
Tonsa. Virg. 4 Georg. 277.
Umbrosa vallis. Virg. 5. Georg. 331.
Claudere altas valles insidiis. Tibull. lib. 1. 4. 49.
Conditus occulta valle. Sil. lib. 7. 132.
Fluere totis vallibus. Quintil. lib. 5. cap. 14. Sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat: ac sibi viam, si quando non acceperit, faciat. De eloquentia.
Alarum vallis, Sinus, cavitas. Catul. in Rufum 67. 6.
Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur
Valle sub alarum trux habitare caper.

VALLĔCŬLA, vel VALLĬCULA, æ. f. [κοιλάδιον] dimin. ut legitur apud Festum. V. Vulg. Interpr. Levit. 14. 37.

VALLESTRIS, e. Adj. Ambros. Epist. 12. In vallestribus subterraneis habitaculis.

VALLONIA, æ. f. Dea vallium apud Romanos. August. de Civ. Dei, 4. 8.

VALLUS, i. m. [χάραξ] Firmior palus, cui vitis alligatur. Virg. 1. Georg. 264.
Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasque sudes, & acuto robore vallos.
Vallus, Ipsum vallum. Cæs. 3. Bell. Civil. 63. Erat eo loco fossa pedum XV & vallus contra hostem in altitudinem pedum decem. ubi V. Davies. Tibul. lib. 1. 11. 9.
Non arces, non vallus erat. V. Isidor. 15. 9. & Voss. Etym. p. 539.
Induere se acutissimis vallis aut stimulis. V. INDUO.
Varro dicit Intervalla esse spatia, quæ sint inter capita vallorum, id est stipitum, quibus vallum fit. Unde cetera quoque spatia dicunt. Annæus sive Agnæus Cornutus apud Cassiodorum de Orthogr. p. 15. H. St. Extant cap. 1. p. 958. edit. Aurel. Allobr.

VALLUM, i. n. [ἔρκος, ἐρκίον, χάραξ, χαράκωμα] Munitio castrorum: quod ex vallis, id est palis fiat. Cæs. 2. Bell. Gall. 5. Castra in altitudinem pedum duodecim vallo, fossaque duodeviginti pedum munire jubet. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi, sex castellis castrisque maximis sæpsi.
Non exsuperabile vallum. Claud. 2. in Ruff. 127.
Cingere oppidum vallo & fossa. Cic. 5. Att. 20.
Circumjicere vallum. V. CIRCUMJICIO.
Disjectum vallum. Sil. lib. 7. 523.
Claudere ducto vallo locum. Tibul. lib. 4. 1. 85. ad Messalam.
Intersæpire urbem vallo. V. INTERSÆPIO.
Rescindere vallum. Virg. 9. Æn. 523.
Scindere vallum ferro. Virg. 9. Æn. 146.
Tenere aliquem fossa & vallo sæptum. Cic. 9. Att. 14.
Subruendo vallo inducit. Tacit. 13. Ann. 39.
Cæcum vallum. V. CÆCUS.
Ferre vallum & arma. Cic. 2. Tusc. 36. Hor. Epod. 9. 13. [i. e. Vallos.
Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Pectinis vallum. Ovid. 1. Amor. 14. 15. ad puellam, cui capilli deciderant,
Non acus abrupit, non vallum pectinis illos.
Vallum significat nonnunquam Vannum. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis: ita fit, ut quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evannetur foras extra aream. V. Jos. Scalig. Conject. p. 60.

VALLĀRIS, e. Adj. [χαρακωματικός] Quod ad vallum pertinet: ut, Vallaris corona, qua donari solebat, qui primus vallum hostium ascendisset. Liv. 30. 28. Qui Imperatores, qui Consules Romanos, sua manu occidissent, muralibus, vallaribusque insignes coronis. Idem 10. 46. Adde Suet. August. cap. 15.

VALLO, [χαρακῶ, Gl. G. L.] āre. Munire vallis, Firmare, & quasi vallum facere.
Munire & vallare contra feras. Plin. lib. 10. cap. 33.
Oppida vallarant muri nulli. Lucan. lib. 4. 224.
Sæpimento vallare. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo, vallabit differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia, & arte quadam intelligendi quid quamque rem sequatur: & quid sit cuique contrarium.
Armis vallare aliquem. Valer. 1. Argon. 697.
— medioque in crimine patrem
Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis.
Monitis vallare aliquem. Sil. lib. 7. 408.
— sic castra relinquens
Vallârat monitis.

VALLĀTUS, a. um. Partic. ut,
Castra vallata. Plin. 15. 18.
Cumulus vallatus arenæ. Propert. 3. 15. 29.
Gula vallata & indomita. Cæcil. ap. Macrob. 2. Saturn. 11.
Stipatus & vallatus. Cic. pro Muren. 49. Catilinam interea alacrem atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis.
Jus legatorum divino jure vallatum. Cic. de Arusp. Resp. 34.
Urbs vallata vertice montis. Sil. 15. 408.

VALLATIO, ōnis. f. [χαράκωμα, Gl. G. L.] Munitio, stipatio. Octav. Hor. 4. Integra salute reliquum tempus facile transiges, sine vallatione medicorum.

VALLATUS, ûs. m. [χαράκωμα] Idem. Gloss. Græcolat.

VALLESCO, ĕre. est Vallo sive vanno excuti, & foras ejici & perire. Secundum Festum est a vallo militari, quod fit circa castra, quod qui eo ejiciuntur, pro perditis habentur. V. Salmas. in Solin. p. 967.

VALLEFACTUS, a, um. Partic. Vanno excussus. Festus; Valvoli folliculi fabæ, quasi vallivoli, quia vallefacti excutiantur. Ita legit Salmasius. Vulgo, Vallo facti. V. VALVULUS.

VALOR, V. VALEO.

VALVÆ, arum. f. [θύραι ἱεραί, θύραι ἱππικαί, θύραι διπίωται, παραστάδες θύραι, Gl. L. G.] pluraliter tantum, dicuntur, quod intus revolvantur, suntque Portæ geminas partes habentes. Cic. 6. Verr. 124. Confirmare hoc liquido, Judices, possum, valvas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas unquam ullo tempore fuisse. [v. διπίωται in Gloss. corrupta est. An ἀλφάστοιστοι; V. Polluc. lib. 10.
Ibi enim postis est, ubi templi aditus est, & valvæ ambulationis. Cic. pro Domo 121.
Strepitus ingens valvarum. Hor. 2. Serm. 6. 112.
Apertæ valvæ. Ovid. 1. Met. 172.
Bifores valvæ. Ovid. 2. Met. 4.
Eburnæ valvæ. Ovid. 4. Met. 185.
Patefacere valvas. Ovid. 4. Met. 185.
Patent cur non valvæ Concordiæ. Cic. 2. Philipp. 112.
Stare ad valvas alicujus. Cic. 3. Verr. 61.

VALVĀRIUS, i. m. Qui facit valcas. Gloss. Vet. Valvarius, δημοτέκτων.

VALVĀTUS, a, um. Adj. Valvas habens. ut, Lumina fenestrarum valvata. Vitruv. 6. 6.
Ornamenta forium valvata. Idem 4. 6.
Triclinia valvata & fenestrata. Varro de L. L. 7. 14.

VALVŬLUS, i. m. [λοβός] Concavitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum, in quam ipsa grana separatim recipiuntur. Columel. lib. 6. cap. 10. Interdum magis profunt gramina concisa, & his admista fresa faba. Lentes quoque valvulis exemptæ, & minute molitæ miscentur aquæ calidæ. Idem lib. 2. cap. 12.
Valvuli, inquit Festus, fabæ folliculi appellati, quasi vallivoli, quia vallo facti excutiantur. [Vallo, i. e. Vanno. Porro Fracti legendum puto. Prius enim franguntur, quam evannentur. conf. VALLEFACTUS.

VALVĬFRĂGUS, a, um. Adj. Valvas frangens. ut, Lex valvifraga. Saresb. 8. 7. V. Casel. Var. Lect. 7. 6.

V A N

VANDĂLI, ōrum. m. [Οὐάνδαλοι] sive, ut Plin. lib. 4. cap. 14. & Straboni lib. 7. placet, Vindelici, populi sunt Germaniæ: qui ut ait Volaterranus, paucis ante annis, quam Gothi Romam caperent, Gallias invasere. Inde in Hispaniam, trajecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam, quæ Vandalia postea dicta est, occupaverunt.

VANDALĬCUS, a, um. Adj. Prosper. Aquitan. præf. lib. de Providentia,
Vandalicis armis sternimur & Geticis.

VANGA, æ. f. Instrumentum, quo vepreta persequimur. Pallad. 1. t. 43.

VANGIŎNES, um. [Οὐαγγίωνες] inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur, Coloniæ Agrippinensi vicini. Plin. lib. 4. cap. 17. Lucan. lib. 1. 430.
Et, qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis,
Vangiones.

VANITAS, V. VANUS.

VANNUS, i. f. [λικμός] Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo, propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur. Virg. 1. Georg. 166.
— & mystica vannus Iachi. Mystica, inquit Servius, quod Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines ejus mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur.

VANNO, [λικμάζω] āre. Ventilare, ut fit vannis, quum frumenta purgantur. Hinc compositum Evannare, apud Varronem de R. R. lib. 1. cap. 52.

VANNO, ĕre. tert. conj. dictum veteribus Ventilare, a Vanno. Lucil. Sat. lib. 7.
Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere lumbis. Idem lib. 11.
Crissavit, ut si frumentum clunibus vannat. Nonius 1. 69.

VĀNUS, a, um. Adj. [μάταιος, κενός, ἀκαίος, Gl. L. G. & G. L.] a Vacuo, Idem significat. Virg. 1. Georg. 226.
— sed illos
Exspectata seges vanis elusit avenis. Servius. [In Gloss. Latinogræc. perperam σκαιὸς expressum puto, pro ἀκαίος.
Vanum & inane. Cic. pro Planc. 101. Memini, neque unquam oblivisear, noctis illius, cum tibi vigilanti, assidenti, mærenti, vana quædam miser atque inania, falsa spe inductus, pollicebar. [An Vigilanti assidens?
Vanus, Mentiens & infidus, levia, inaniaque pro gravibus & veris astutissime componens. Virg. 1. Æn. 396.
Ni frustra augurium vani docuere parentes.
Mendax & vanus. Virg. 2. Æn. 80. — nec, si miserum Fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perfidiosus & vanus. Cic. pro Quint. 26. Necesse est iste, qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum, & impium esse fateatur.
Auctor vanus. Liv. 29. 32. Inde vanus auctor absumpti Massanissæ ad regem redit. [i. e. Falsus nuntius.
Convicia vana facere. Ovid. 9. Met. 302.
Error vanus. Lucret. lib. 1. 1067.
Fides vana, Falsa. Virg. 4. Æn. 12.
Fiducia vana pedum. Ovid. 9. Met. 121.
Gaudia vana. Hor. 2. Epist. 2. 188.
Imago vana. Hor. 1. Carm. 24. 41.
Linguæ vanæ mendacia. Ovid. 3. Amor. 11. 21.
Metus vanus. Hor. 1. Carm. 23. 3.
Oratio vana. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Ejus malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.
Persuasio vana. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Precibus vanis sollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 681.
Ratio vana. Auctor. ad Herenn. lib. 2.
Somnia vana. Virg. 6. Æn. 284.
Spes vana. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Spem vanam sequi. Ovid. 14. Met. 364.
Timores vani. Valer. 8. Argon. 402.
Verba vana. Ovid. 13. Met. 263.
Vanum, Nec possibile, nec verisimile, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 24.
Sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuo palam est.
Vanus, Stultus, quasi mente vacuus, qui in rebus inanibus studium collocat. Juven. 3. Sat. 159.
Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.
Vanus ingenio. Liv. 35. 47.
Dulcedo vana. Ovid. 5. Met. 308.
Gloria vana, Κενοδοξία, Gloss. Græcolat.
Ictus vanus, In cassum, Liv. 34. 39.
Incœptum vanum, Frustra. Liv. 37. 27.
Ingenium vanum, i. e. Leve & mutabile. Liv. 1. 27.
Ira vana. Valer. 8. Argon. 374.
Lex vana. Liv. 2. 42.
Vanus cum Genitivo. ut, Veri vana. Virg. 10. Æn. 631.
Voti vanus. Sil. 12. 261.
Vanæ gloriæ, κενόδοξος. Gloss. Græcolat. Subaudi Homo.
Vana, n. pl. loco Adverbii. Virg. 11. Æn. 854.
Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem.
Compar. Quintil. 12. 10. Vanior gloria dicendi.
Superl. Genus vanissimum. Plin. 28 6. V. Paterc. 2. 80. 1.

VANUM, i, n. [τὸ κενὸν] Vacuum, Inane. Gloss. Græcolat.

VANE, Adv. [ματαίως, κενῶς, Gl. G. L.] Tertull. Apol. cap. 40. Vulgus vane de nostra vexatione gaudet.
Compar. Apul. Apol. p. 300. Elmenh. Multo vanius & nequius excogitatum.

VANĬTAS, ātis. f. [ματαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀκαιότης, κενότης, G. L.] Mendacium, fallacia, & levitas. Cic. 3. Off. 58. Quod si vituperandi qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt.
Vanitati opponitur Constantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Nulla igitur in cælo, nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest; contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia. [Immo Temeritati ratio, Vanitati veritas, Erratione constantia.
Cedit veritas vanitati. Cic. 3. Tusc. 2. Tum ita variis inbuimur erroribus, ut vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.
Uti prosperitate rerum in vanitatem. Tacit. in vit. Agric. 18.
Exitus vanitas. Tacit. 15. Ann. 71.
Levitate, vanitate, malitia, exclusam divinationem probo. Cic. 1. de Divin. 134.
Vanitas, Mendacium. Vellej. 2. 60. 3. In quo turpiter deprehensa ejus vanitas est. V. Terent. Phorm. 3. 2. 40.
Manifestus vanitatis. Tacit. 13. Ann. 23.
Simulatio est conjunctior vanitati, quam liberalitati. Cic. 1. Off. 44.
Blanda vanitas. Cic. de Amicit. 99.
Adhibere vanitatem orationis. V. ADHIBEO.

VANITIES, ēi. f. Idem. Ammian. 29. 3. Ad extollendam ejus vanitiem.
Plebeja vanities. Apul. 2. Met.

VANITŪDO, ĭnis. f. [ἀκαιοσύνη] Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 38.
Pol, ego ut rem video, tu inventus, vera vanitudine
Qui convincas. V. Non. 2. 886. [Est autem oxymôron, Vera vanitudo, i. e. Verum mendacium.

VANĬDĬCUS, a, um. Adj. [ἀκαιόλογος] Qui vana dicit. Plaut. Trin. 2. 1. 37.
Cum probis potius, quam cum improbis vivere vanidicis.

VANILŌQUUS, a, um. Adj. [ματαιόλογος, Gl. L. G. & G. L. κενολόγος, G. L.] Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 223.
— ergo istoc magis,
Quia vaniloquus vapulabis: ego sum, non tu, Sosia.
Genus vaniloquum. Sil. lib. 8. 17.
Legatus vaniloquus. Liv. 35 48. Is, ut plerique, quos opes regiæ alunt, vaniloquus. De quodam Antiochi legato in Achæorum concilio. H. St. Defuit hic locus in Lugd. In Gloss Græcol. Synon. jungitur Blato. Sed sine dubio Blatero scribendum. Ibidem Vaniloqua, Ματαιολογεῖ. Scribe Vaniloqua est, Ματαιολογεῖ.

VANILOQUIUM, i n. [ματαιολογία, κενολογία, Gl. G. L.] August. Epist. 28. Joviniani vaniloquia redarguens.

VANILOQUENTIA, æ. f. [κενεαγορία] Idem. Liv. 34. 24. Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorem Achæorum excitavit. Tacit 3. Ann. 49.

VANILOQUĬDŌRUS, i. m. Jocosa Plauti dictio in Pers. 4. 6. 20.
Vaniloquidorus virginisvendonides.

VANESCO, [ματαιοῦμαι] ĕre. Vanum fieri, Evanescere. Cic. 2. de Legib. 24. Animi labes, nec diuturnitate vanescere, nec manibus ullis elui potest. h. e. Aboleri.
In auras vanescere. Ovid. 1. Epist. 79.
In herbam Ceres sterilem vanescit. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

VANO, [ἀπατάω] āre. verbum antiquum: Fallere significat. Actius Alcumena, Sic illum vanans in angiportum deduxit. Non. 2. 885.

VANOR, Pass. [ματαιοῦμαι] Evanesco. Gloss. Græcolat.

V A P

VĂPOR, ōris. m. [ἀτμὶς, Gl. L. G. ἀτμὸς, G. L.] Exhalatio. Dicitur & Vapos. Lucret lib. 6. 952.
Pervolitant, permanat odor, frigusque, vaporque.
Aquarum vapor. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum. Earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.
Crassus vapor. Stat. 6. Theb. 471.
Humidus vapor. Ovid. 1. Met. 432.
Efflat niger vapor anhelo ore. Stat. 10. Theb. 104.
Ejectare vaporem Stat. 6. Theb. 471.
Vapor, pro Calore. Columel. lib. 5. cap. 10. Scrobs imus summo patentior, ut laxius radices vagentur: & minus frigoris hieme, minusque vaporis æstate per angustum os penetret.
Flammæ levis vapor. Senec. Octav. 5.
Solis vapor. Plin. lib. 9. cap. 10. de testudinibus, Ut solis vapore siccato cortice, non queant mergi.
Siderum vapor. Hor. Epod. 3. 15.
Calidus vapor. Lucret lib. 2. 843.
— & enim secreta teporis
Sunt, ac frigoris omnino, calidique vaporis.
Calidus tepidusque vapor. Lucret. lib. 2. 857.
Lentus vapor, Ignis. Virg. 5. Æn. 683.
— lentusque carinas
Est vapor, & toto descendit corpore pestis.
Dissiliunt fero vapore saxa. Lucret. lib. 1. 492.
Findit Phœbus arva vaporibus. Ovid. 3. Met. 153.
Presserat ora vapor. Ovid. 2. Met. 283.
Tepefactum terra semen vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Torreri vapore. Plin. lib. 9. cap. 38. de purpuræ infectura, Ac modico vapore torreri. Idem lib. 13. cap. 4. Assiduo vapore torrentes.
Pinguis vapor, Fumus ex suffitu. Senec. Herc. fur. 11.

VAPORĀLIS, e. Adj. Augustin. de Genesi ad lit. 2. 5. Vaporali tenuitate.

VAPORALĬTER, Adv. Idem. Augustin. de Genesi ad lit. 3. 3. Vaporaliter tenuatum & suspensum.

VAPŌRUS, a, um. Adj. ut, Vaporus ardor. Prudent. Peristeph. hymn. 6. 115. V. Arnob. lib. 6.

VAPORŌSUS, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 165. Elmenh. Balnearum vaporosis fontibus curatas, &c.
Caligo vaporosa. Idem 9. Met. p. 222.

VAPORĀRIUM, i. n. [ἀτμιστήριον] accipitur pro Tepidario, sive hypocausto. Cic. 3. Q. frat. 1. Ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, esset subjectum cubiculis. V. Scalig. ad Catull. p. 13.

VAPORĬFĔR, vel VAPORIFERUS, a, um. Adj. [ἀτμοφόρος] Stat. 3. Silv. 5. 96.
Sive vaporiferas, blandissima litora, Bajas.
Vaporiferæ fornaces. Stat. 1. Silv. 3. 45.

VAPŌRO, [ἀτμίζω, Gl. G. L.] āre. neutrum verbum, pro Vaporem emittere. Plin. lib. 31. cap. 2. de differentiis aquarum, Vaporant & in mari ipso, quæ Licinii Crassi fuere.
Vaporandi verbum facit absolutum Lucret. lib. 5. 1130. his verbis,
Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant
Plerumque, & quæ sunt aliis magis edita cunque. Lambin.
Vaporare, pro Calore temperare. Hor. 1. Epist. 16. 17.
— sed ut veniens dextrum latus aspiciat sol,
Lævum discedens curru fugiente vaporet. Deinde subjungit,
Temperiem laudes, &c.
Vaporare, Calefacere. Columel. lib. 1. cap. 5. Quum plerique amnes æstate vaporatis, hieme frigidis nebulis caligent.
Vaporare, [θυμιᾶν] Activum, Suffire. Plin. lib. 28. cap. 11. Quidam inassati jocineris sanie inungunt, aut felle capræ, carnesque eas vesci, & dum coquantur, oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, jocinere in ollis decocto. Hic Vaporare & Suffire pro eodem accepit. Virg. 11. Æn. 481.
Succedunt matres, & templum ture vaporant. Budæus.

VAPORANS, antis. Partic. Solin. cap, 34. Capuæ riguæ fontanis interdum sacris & vaporantibus.

VAPORĀTUS, a, um. Partic. Columel. lib. 2. cap. 16. Glebæ solibus æstivis vaporatæ. i. e. Arefactæ. V. in ipso verbo.
Auris vaporata, i. e. Calefacta. Pers. 1. Sat. 126.
Exhalatio vaporata. Apul. de Mundo p. 61. Elmenh.
Tempora vaporata, Æstuosa. Ammian. 17. 7.

VAPORĀTE, Adv. Compar. Ammian. 24. 4. Effervescente vaporatius sole.

VAPORATIO, ōnis. f. [θυμίαμα, ἀναθυμίασις] Vaporis excitatio. Plin. lib. 28. cap. 4. Gell. lib. 19. cap. 5. Quum aqua frigore aëris duratur & cort, necessum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, & emanare.

VĂPĬDUS, a, um. Adj. i. e. Multi vaporis.
Pectus vapidum. Pers. 5. Sat. 117.
Pelliculam veterem retines, & fronte politus,
Astutam vapido servas sub pectore vulpem. i. e. Veterum vitiorum pleno, & fraudibus redolente.
Pix vapida. Pers. 5. Sat. 148.
— Vejentanumque rubellum
Exhalat vapida læsum pice fessilis obba. Vapida, i. e. Quæ odorem & vaporem indat vino, ut exponit Britannicus. Vel, ut Nebrissensis, Insipida, & quæ vini saporem facit evanescere.
Vinum vapidum. Columel. lib. 12. cap. 5. In vini vapidi, ut acre fiat, sextarios duodequinquaginta, &c. *Vin poussé.*

VAPĬDE, Adv. Vapide se habere solebat dicere Augustus, pro Male habere. Sueton. in ejus vita cap. 87.

VAPPA, æ. f. [ὀξίνας, Gl. L. G.] Vini vitium, quod sponte deferbuit, & odorem saporemque amisit, ut illud quod in exhausto vase reliquum fuit, & evaporavit. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum festis potare diebus
Campana solitus trulla, vappamque profestis. Ibid. 1. Serm. 5. 16.
— absentem cantat amicam
Multa prolutus vappa nauta. Plin. lib. 14. cap. 20. Vitiumque musto quibusdam in locis, iterum sponte fervere: qua calamitate quum deferbuit, deperit sapor, vappæque accipit nomen, probrosum, etiam hominum quum degeneravit animus. [An Probrosum etiam homini, &c? Vappa pro Homine ignavo vilique aliquando ponitur, ac nugatore, & in quo nihil prudentiæ est. Hor. 1. Serm. 1. 104.
— non ego avarum
Quum verp te fieri, vappam jubeo, aut nebulonem. Idem 1. Serm. 2. 12.
Fufidius vappæ famam timet, ac nebulonis. Vappæ, inquit Acron, dicuntur Perditi & luxuriosi. Nebulones vero Vani & leves, ut nebula. Aliter Vappa dicitur Stultus & insulsus, qui nihil sapit. Dicitur enim vinum vappa, quod perdidit saporem.
Perfida. V. PERFIDUS.

VĀPŬLO, [δέρομαι, Gl L. G. τύπτομαι, G. L.] āre. Verbum neutrum passivum, Cædi, verberari Cic. 8. Fam. 1. Sufurratiores duntaxat veniunt, alius equitem perdidisse: quod opinor certe factum est: alius septimam legionem vapulasse. Propert lib. 2. 12. 20.
Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.
Corpus vapulat. Lucret. lib. 4. 937.
Ferulis vapulare. Senec. in Apocolocyntosi, Et proximo munere, inter novos auctoratos, ferulis vapulare placet. Novos auctoratos dicit, qui nuper conducti sunt ut depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cum ipsi ferro carerent, & alii gladiatores per ludibrium ferulis eos cæderent, ut pueros ludimagistri. Turneb.
Sermonibus vapulare, pro Oblocutionibus suggillari. Cic. 2. Att. 14. Qui cum se omnium sermonibus sentiet vapulare, & quum has actiones διανατρίπτας videbit, ruere incipiat.
Vapula Papiria, Proverbium est, ortum a quadam ancilla, quæ libertate donata a Papiria hera sua, patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta, mox benemeritam ingrate aspernata est. Ancilla enim illa continuo se Libertam salutavit, cum Patronam salutare deberet (qui enim manumissi erant, mox manumissori, Salve patrone, dicere solebant) & patronæ dixit per contemptum Vapula Papiria. Plauti verba sunt Fragm. 1. 80. — id ego dico tibi,
Liberta salve, vapula Papiria. Annotavit Turneb. conf. Fest. Plaut. Curc. 4. 4. 12. & Asin. 2. 4. 72. [Vapulo Active poni videtur in Gloss. Græcolat. Δέρω, Τύπτω, Vapulo, Castigo.

VAPULANS, antis. Partic. Petron. cap. 96. Favebam ego vapulanti.

VAPULATOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vapulator, δαρπτής.

VAPULARIS, e. Adj. Qui vapulare solet. Plaut. Perf. 1. 1. 22.
— plusculum annum
Fui præferratus apud molas tribunus vapularis.

VAPULO, ōnis. m. ut Verbero. V. Barth. Adverf. 19. 22. p. 966.

V A R

VARDÆI. V. BARDÆI.

VARDULI, orum. m. Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela lib. 3. 1. Hodie Liguſca, & pars Vasconiæ, ut in Melam scribit Olivarius.

VARGUS, i. m. Sidon. 6. Epist. 4. Vargi sunt indigenæ latrunculi.

VARGUUS, a, um. Adj. [βλεσός] Gloss. Latinogræc. Quod explicat Græcolat. Βλεσόπους, Scaurus. q. V. f. l.

VĀRIA, æ. f. Oppidum in Sabinis olim, nunc vicus imminens Anieni. Hæc Schol. Antiq. ad Horat. 1. Ep. 14. 3.
Quinque bonos solitum Variam dimittere patres. Al. Baria corrupte.

VARICATOR, VARICATUS, VARICITUS, VARICO, VARICUS, V. VARUS.

VARICOSE, VARICOSUS, VARICULA. V. VARIX.

VĂRIUS, a, um. Adj. [ποικίλος, Gl. L G. & G. L. δαιδάλιος, G. L.] Multiformis, vel Multorum colorum. Ter. Eun. 4. 4. 16.
— ita visus est
Dudum, quia varia veste exornatus fuit.
Lynces variæ. Virg. 3. Georg. 264.
Uvæ vel olivæ variæ fiunt, quum ad maturitatem perduci incipiunt, & colorem mutant. Cato R. R. cap. 73. Ubi uvæ variæ cœperint fieri, bubus medicamentum dato quotannis uti valeant.
Varium, ad multa transfertur. Cic. 1. de Finib. 10. Varietas enim Latinum verbum est, idque proprie quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia, varium poëma, varia oratio, varii mores, varia fortuna: voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur e multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficientibus voluptates.
Varius & multiplex & copiosus. Cic. 1. Acad. 17. Plato varius, & multiplex, & copiosus fuit.
Disputationes variæ & diversæ, & in omnem partem diffusæ. Cic. 3. de Orat. 58.
Oratio multa & varia & copiosa. Cic. 2. de Orat. 214.
Ferre ea, quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita versantur. Cic. 2. Off. 67.
Varius ad animum & mores transfertur. Nepos 4. 1. 1. Varius in omni genere vitæ fuit: nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Sic Virg. 4. Æn. 569. — varium & mutabile semper
Femina.
Animus varius. Sallust. Catil. cap. 5.
Mens varia. Lucan. 4. 704.
Æstu vario irarum fluctuat. Virg. 4. Æn. 564.
Artes variæ. Virg. 1. Georg. 133.
Casus varii. Virg. 1. Æn. 208.
Colores varios mentitur lana. Virg. 4. Ecl. 42.
Gentes variæ linguis. Virg. 8. Æn. 723.
Jus varium & dispar conditio. Cic. 7. Verr. 48.
Lepore vario distincta omnia. Lucret. lib. 5. 1375.
Opum variarum dives. Virg. 2. Georg. 468.
Sententiæ variæ & discrepantes. Cic. 1. de Nat. Deor. 2.
Sermone vario trahebat noctem. Virg. 1. Æn. 752.
Terra varia cariosaque. V. Cariosa terra, in CARIES.
Victoria varia. Liv. 2. 6. [Sic Vario Marte. V. MARS.
Varius, Qui varis in facie distinctus est. Unde jocus Ciceronis apud Quintil. lib. 6. cap. 4. in Isauricum, Miror quid sit, quod pater tuus, homo constantissimus, te nobis varium reliquit Turnebus putat Isaurico inconstantiam objici & flagra, quum servilem in modum a patre loris cæsus fuisset. Quintil. lib & cap. eodem, M. Cœlius Prætor, quum sellam ejus curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam: dicebatur autem Consul a patre aliquando cæsus flagris. Sic Plaut. in prol Pœn. 26.
Ne & hic varientur virgis, & loris domi. i. e. Cædantur, & velut variis coloribus picturentur eorum terga vibicibus. conf. VARUS.

VARIA, æ. f. [παρδαλίς, Gl. L. G.] Panthera. Plin. lib. 8. cap. 17. Nunc varias & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Africa, Syriaque. Varias dixit pro Pantheris.

VARIĒ, Adv. [ποικίλως] Variis modis. Cic. 6. Fam. 6. Varie sum affectus tuis litteris
In varie se tondentem, tale est epigramma Martial. lib. 8. 47.
Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est:
Pars vulsa est: unum quis putet esse caput?
Agere varie. Liv. 2. 2. Socer præterea ipsius, agere varie, rogando alternis, suadendoque cœpit, ut &c.
Decernere varie, & Conjunctis sententiis, contraria. Cic. 6. Verr. 145. Postea decernitur, ac non varie, sed prope conjunctis sententiis, ut laudatio, quæ C. Verri decreta esset, tolleretur. [i. e. Non variantibus sententiis.
Diffundi late & varie. Cic. pro Sext. 97. Numerus, ut dixi, hujus generis late & varie diffusus est.
Differere varie de re aliqua. Tacit. 1. Ann. 11.
Moveri varie. Cic. 2. de Divin. 89. Perinde ut quæque stellæ in his finitimisque partibus sint quoque tempore, eamque vim varie moveri ab iis sideribus, quæ vocantur errantia.
Perscripti varie copiosèque sermones. Cic. 1. Acad. 16. Hic in omnibus fere sermonibus, qui ab iis, qui illum audierunt perscripti varie, copiose sunt, ita disputat ut nihil, &c.
Valui varie. Plaut. Epid. 1. 1. 15. h. e. Quod vulgus nunc dicit, Nunc bene, nunc male. Turneb. putat Plautum lusisse in servos, quibus tergum loris redditur varium, ut pantherinum.

VARIĒTAS, ātis. f. [ποικιλία, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 8. cap. 30.
Oculis mille esse varietates, colorumque mutationes.
Criminum varietas. Cic. 7. Verr. 158. Neque hoc providerim, ut varietate criminum vos attentos tenerem.
Florum omnium varietas. Cic. de Senect. 54.
Gentium varietate constans provincia. Cic. pro Font. 3.
Locorum varietate distinguere historiam. Cic. 2. de Orat. 54.
Sententiarum varietas. Cic. 2. de Orat. 58.
Vocum surdus varietates noscere non potest. Cic. 2. de Divin. 9.
Ut in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis exsistunt majores etiam varietates. Cic. 1. Off. 107.
Incredibilis quædam varietas. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Multiplex varietas. Senec. Epist. 96.
Distinguere varietate inæquabili. V. INÆQUABILIS.
Efficit stella Jovis multas varietates. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Facere varietatem. Cic. 2. de Fin. 75.
Habere varietatem. Cic. pro Corn. Balb. 3.
Reficit animos ac reparat varietas. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Varietates, Maculæ illæ subrubræ, quæ hieme contrahuntur, quum crura ad ignem propius admoventur. Plin. lib. 20. cap. 9. Flos bulborum tritus crurum maculas, varietatesque igne factas, emendat.

VARIO, [ποικίλλω, Gl. G. L.] āre. Varium facere. Virg. 1. Georg. 441.
Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. De sole.
Cælum variant sidera, i. e. Velut pingunt. Ovid. 3. Fast. 449.
Jamque ubi cæruleum variabunt sideta cælum,
Suspice.
Tapetia variantur acu. Martial. lib. 8. 28.
Virgis variari. V. paulo ante, VARIUS, Qui varis, &c.
Artes variare. Ovid. de Rem. Amor. 425.
Nam quoniam variant animi, variabimus artes.
Capillos positu variare. Ovid. de Medicam. faciei 19. Idem 2. Met. 412.
Nec positu variare comas.
Otium variare labore, Mutare, distinguere. Plin. 8. Epist. 8.
Pectora variare dubiis curis. Valer. 3. Argon. 623.
Sententiam variavit timor. Liv. 2. 57.
Sonum variare. Plin. lib. 10. cap. 29. Deinde in una perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus, & nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.
Vices variare. Virg. 9. Æn. 164.
Vocem variare & mutare. Cic. in Orat. 59.
Voluptatem variare & distinguere. Cic. 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, ut postea variari voluptas distinguique possit, augeri amplificarique non possit.
Oratoris est orationem variare & distinguere. Cic. 2. de Orat. 36.
Prodigialiter variare aliquid. Hor. de Arte Poet. 29.
Figuris variare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Mistura jocorum variare materiam aliquam. Martial. lib. 8. 1.
Variare, neutrum, vel neutraliter positum. Cels. lib. 3. Non in iis solum, in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque, in quibus variat. Idem lib. 2. cap. 1. Ex tempestatibus optimæ æquales sunt: sive frigidæ, sive calidæ; pessimæ, quæ variant maxime. Budæus.
Animi variant, V. Artes variare, supra.
Variant multa de morte ejus auctores. Liv. 27. 28.
Variant Græcorum exempla. Plin. lib. 12. cap. 14.
Sententia dissidet & variat. Ovid. 15. Met. 647.
Timores variant. Ovid. 2. Trist. 153.
Variare, pro Ambiguam rem esse. Liv. lib. 1. 43. de suffragiis, Ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundæ classis centuriæ vocarentur.
Variare dicuntur uvæ vel olivæ, quum mutant colorem. Columel. lib. 12. cap. 50. Quum primum baccæ variare cœperint, & jam quædam nigræ fuerint, plures tamen albæ, sereno cælo manibus distringi olivam oportebit.
Variatur, Impersonale. Liv. 22. 60. Ibi quum sententiis variaretur, &c.

VARIANS, antis. Partic. [ποικίλλων] Plin. lib. 7. cap. 42. Cetera exempla fortunæ variantis innumera sunt.
Cælum varians. Plin. lib. 14. cap. 2.
Formæ variantes. Lucret. lib. 5. 833.
Uvis variantibus adhuc & acerbis. Columel. lib. 4. cap. 20.

VARIANTIA, æ. f. Idem quod Variatio, Varietas. ut, Rerum varianti. Lucret. lib. 1. 653. i. e. Varietas. V. Non. 2. 887.

VARIĀTUS, a, um. Partic. [πεποικιλμένος] ut,
Vestis variata figuris hominum priscis, Tapete diversis hominum figuris pictum & variegatum. Catul. Argon. 62. 50.
Figuris multigenis variatus. Lucret. lib. 2 335.
Sententia variata. Cic. pro Milon. 8. Itaque hoc, judices, non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententiis, non solum humana, sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.
Compar. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Lyra concentu variatior.

VARIĀTIM, Adv. [ποικιλμένως] Gell. lib. 5. cap. 12. Ve enim particula, quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras cum A littera media immissa dicitur, &c. Alii Variatum.

VARIATIO, ōnis. f. [ποικιλία] Liv. lib. 24. 9. Ceteræ centuriæ sine variatione ulla Consules eosdem dixerunt.

VARIATOR, ōris. m. [ποικιλτής] Gloss. Græcolat.

VARIABĬLIS, e. Adj. Apul. de Mundo p. 58. Elmenh. Aër inferior natura variabilis.

Variabilis, unde Invariabilis. Camer. utitur. Vide pag. 486. Indicis Registralis. H. St. Abfuit a Lugd. hæc dictio.

VARIĀNUS, a, um. Adj. Colorem mutans sæpius. ut, Uvæ varianæ. Plin. lib. 14. 2.

VARIĔGO, āre. Ornatus varietate distinguere. Apul. 1. Florid. p. 342. Elmenh. Lyra ejus auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.

VARIEGĀTUS, a, um. Partic. ut, Tunica picturis variegata. Apul. 2. Florid. p. 351. Elmenh.

Navis picturis miris variegata. Idem 11. Met. p. 264.

VARIUS, i. m. Poeta tragicus, amicus Virgilii & Horatii. V. Hor. 1. Serm. 5. 93. Ibid. 1. 6. 55. & Quintil. 10. 1. p. 912. Burm. Pauca ejus fragmenta exstant.

VĂRIX, ĭcis. m. [κιρσός, ἰξία] Varices, [κιρσοί, Gl. L. G.] Venæ plus æquo intumescentes atque obtortæ, in temporibus, venire. testibus, inguine, & potissimum in cruribus. Plin. lib. 11. cap. 45. Varices in cruribus viro tantum, mulieri raro. Cic. 2. Tusc. 35. Quum varices secabantur C. Mario, dolebat. Cels. lib. 5. cap. 26. pr. de noxis in corpore loquens, Quum quid increvit, ut vena, quæ intumescens in varicem convertitur.

Varix. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. p. 1031. Burm. ubi de Togæ forma loquitur, Velandarum varicum gratia Al. Velandorum. V. loc. & not. Burm.

VARICŌSUS, a, um. Adj. [κιρσώδης] Qui tumidiores habet hujusmodi venas. Juven. 6. Sat. 396.

Hæc de Comœdi te consulit, illa Tragœdum
Commendare volet: varicosus fiet aruspex.

VARICŌSE, Adv. Idem. Compar. Festus, Varicosius onera portare.

VARICŬLA, æ. f. dimin. apud Cels. lib. 5. cap. 26. de curatione ulceris.

VARRO, ōnis. m. pro Stupido & bardo usurpabatur; vocabulo a varris deflexo, qui perticas significant. Lucilius apud Festum in voce Squarosus,

Varronum ac rupicum squarosa incondita rostra. Ex Turneb.

VARRO, ōnis. m. [Οὐάρρων] Cognomen non unius gentis Romanæ.

M. Terentius Varro, Romanorum eruditissimus, cujus exstant libri de Re Rustica, & ad Ciceronem scripti libri de lingua Latina: Quique 500 volumnia scripsisse dicitur. V. Gell. 19. 14. Eum Fabius Quintilianus, inter peritissimos Satiræ scriptores enumerat, lib. 10. cap. 1. p. 910.

Varro sanctissimus atque integerrimus. Cic. 2. Philipp. 104.

P. Terentius Varro Atacinus, poeta, laudatus eidem Fabio, ibidem p. 905. V. de utroque in dict. TERENTIUS.

Habere thesauros Varronis. Cic. 11. Fam. 10.

VARSOVIA, æ. f. Urbs Poloniæ, arce regia, regumque ibi secessu & comitiis publicis nobilis.

VĀRUS, a, um. Adj. [σκαμβός, Gl. L. G.] Qui pedes habet incurvos, & in se contractos, cujusmodi spadones seu castratos videmus. Plaut. Mil. 3. 1. 128. Aut varum aut valgum. Idem Merc. 3. 4. 54.

Canum, varum, ventriosum, bucculentum, breviculum. Plin. lib. 11. cap. 45. Nam & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, sicut a cruribus Vari. Hor. 1. Serm. 3. 47.

Brachia vara, Diducta ad complexandum luctatorem adversarium. Martial. lib. 7. 31.

Manus varæ, i. e. Incurvæ, inflexæ, diductæ ad corripiendum antagonistam. Ovid. 9. Met. 33.

Genius varus. Pers. 6. Sat. 18. — geminos, horoscope, varo
Producis genio. Varo, Intorto, hoc est, non æquali, sed dissimili ingenio & inclinatione naturali præditos, quamvis sub eodem natos sidere, eodemque momento temporis. Varius in Gloss. scriptum.

VĀRA, æ. f. Tabula transversaria, imposita arrectariis, vibiis furcillisque sustentata. Vitruv. 10. 19. Compegit arrectariis & jugis varas. Et Columel. lib. 5. cap. 9. Si prius varam feceras.

Sequitur vara vibiam; proverb. i. e. Cadente uno, cadit & alterum. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 150. & Salmas. in Solin. 664.

Vara est etiam Pertica instar furcæ, qua aliquid suspenditur. conf. Lucan. 4. 439.

VARTINUS, a, um. Adj. [τρεβλός] Gloss. Latinogræc. [An Varicinus?

VĀRĬCUS, a, um. Adj. Qui longe divaricat crura, metiturque grandes passus. Ovid. 3. de Arte Am. 304.

Illa, velut conjux Umbri rubicundā mariti,
Ambulat, ingentes varica fertque gradus. Hinc, quod apud Vitruvium (3. 2) Baryca ædium species legitur, Varica legi debet: laxitas enim columnarum efficit ut varica videatur. Turneb.

VARICĬTUS, Adv Cruribus distensis. Apul. 1. Met. p. 108. Elmenh. Varicitus super faciem meam residentes.

VARĬCO, [ὑπερβαίνω, Gl. L. G.] āre. vel VARĬCOR, āri. Transgredi est, Pedes diducere, seu distorquere. Quintil. lib. 11. cap 3. Varicare supra modum & in stando deforme est, & accedente motu prope obscænum. Varro de L. L. 4. 24. Vallum, vel quod eà varicare nemo possit, &c.

VARICĀTUS, a, um. Partic. Cassiodor. 6. Epist. 6. Superbus quin etiam varicatis gressibus patet.

VARICĀTOR, ōris. m. Ulpian. in l. j. D. De prævaricatoribus. Prævaricator est quasi varicator, qui diversam partem adjuvat prodita causa sua.

VARO, āre. Curvare. Auct. de Limit. p. 257 Edit. Goes. Sunt & alii pontes, quorum alvei varantur. V. Ind. Goes. & Salmas. ad Solin. p. 664.

VARĀTIO, ōnis. f. Curvatura. Auctor de Limit. p. 257. & 285. Varatio fluminum.

VĀRUS, i. m. [ἰός, Gl. L. G.] Vari apud Cels. lib. 6. cap. 5. Maculæ sunt in faciæ, ut lenticulæ & ephelides. Unde Homines varii dicti. V. VARIUS. Plin. lib. 20. cap. 4. Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. Idem lib. 28. cap. 8. Lentigines tollit ac varos, omnesque maculas.

VARIOLÆ, arum. f. Dimin. Pustulæ vel papulæ majores minoresve. Vox recentium medicorum.

VĀRUS, i. m. [Οὔαρος] nomen Romanum a cruribus varis ortum. Varus Attius a Jul. Cæsare victus. Vellej. 2. 55. 4.

Quintilius Varus, Galliæ Cisalpinæ præfectus sub Augusto, cujus auxilio Virgilius amissos agros recuperavit, & eum laudibus extulit 9. Ecl. 26. & 35. Is postea, vel alius ejusdem nominis, a Germanis cum tribus legionibus occisus est. V. Suet. Aug. cap. 23.

Varus, Vates Græcorum apud Valer. Flacc. 6. 116.

VARIĀNUS, a, um. Adj. ut, Variana clades. Suet. Aug. cap. 23. Adde Calig. cap. 3. & Plin. lib. 7. cap. 45.

VARUS, Fluvius est, Narbonensem provinciam ab Italia separans. De quo lege Strab. lib. 4. ab initio. Nomen retinet. Vulgo *Le Var*.

V A S

VAS, vădis. V. VADIS.

VĀS, vāsis. n. [ἀγγεῖον, σκεῦος, Gl. L. G. & G. L.] tertiæ declinationis in singulari, in plurali secundæ. Apud Cic. 2. de Invent. 16. Vasa magnifica & pretiose cælata. Idem 1. Tusc. 52. Nam corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. De pl. Vasa, V. VASUM.

Vasorum appellatio generalis est: dicimus enim vasa & vinaria & navalia, inquit Ulpian.. De auro & argento legato, l. Si gemma. D.

Æreum vas. V. ÆS, æris.

Argentea vasa. Hor. 2. Serm. 7. 72.

Cupreum vas. V. CUPRUM.

Coquinaria vasa. V. COQUO.

Olearia & salsamentaria vasa. V. Olearius, in OLEA.

Viatoria vasa. V. Viatorius, in VIA.

Vinarium vas. Cic. 6. Verr. 62.

Vinaria vasa, amphoras & cados intelligimus, auctore Proculo, De tritico, vino & oleo legato. l. Vinum. D.

Aretina. Martial. lib. 14. 98.

Aretina nimis ne spernas vasa monemus.

Clodiana vasa. V. CLODIA.

Corinthia vasa & Deliaca. Cic. pro Rosc. Amer. 133.

Samia vasa. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Et exposuit vasa Samia. V. OPUS.

Aspera vasa, Cælata. Juven. 14. Sat. 62.

Pertusum vas. Lucret. lib. 3. 949.

Rimosa & curta vasa cadunt fenestris. Juven. 3. Sat. 271.

Sincerum vas. Hor. 1. Epist. 2. 54.

Sincerum est nisi vas, quodcunque infundis acescit. Conf. mox Incrustare, &c.

Apponere in vasis. V. APPONO.

Colligere in vas. V. COLLIGO.

Collocare vasa in tabernam. V. COLLOCO.

Duce e vasa e luto. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Efferre sine thecis vasa. Cic. 6. Verr. 52.

Incrustare sincerum vas. Hor. 1. Serm. 3. 56.

At nos virtutes ipsas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incrustare.

Pelliculare vas. V. Pelliculo, in PELLIS.

Quassatis vasis diffluit humor. Lucret. lib. 3. 435.

Vasa etiam omne Instrumentum significant, ut Venatorium quoque apud Gratium Cyneg. 219. — nec sibi turbam
Contraxit comitem, nec vasa tenentia longe. Eo nomine Supellex Liv. 1. 24. intelligitur, cum scribit, Vasa comitesque meos. Turnebus.

Unde Convasare. de supellectili. H. St. Huc pertinent & ista, apud rei militaris, bellorumque scriptores obvio.

Colligere vasa. Cic. 6. Verr. 4. Ille ex Sicilia castra jam moverat, & vasa collegerat. h. e. Repente Diodorus profugerat. V. COLLIGO.

Conclamare vasa. Cæs. 3. Bell. Civil. 37. Scipio, suspicatus fore ut invitus dimicare cogeretur, noctu, neque conclamatis quidem vasis, flumen transivit. V. CONCLAMO.

Vasa dicuntur Testiculi. Plaut. Pœn. 4. 2. 40.

Quid agis? s. facio quod manifeste mœchi haud ferme solent.
M. Quid id est? s. refero vasa salva. V. Lips. Antiq. Lect. 1. 7.

VĀSUM, i. n. dixerunt veteres, teste Gell. lib. 13. cap. 22. Plaut. Truc. 1. 1. 33. Aut aliquod vasum argenteum. [Hinc Pl. Vasa, sec. decl.

VASUS, i. m. Petron. cap. 57. Vasus ductilis. [Gloss. Græcolat. σκεῦος, Vasus, Vasum, vasa.

VASĀRIUM, i. n. [σκευοθήκη, Gl. G. L κυλίκιον, L. G.] ut Vestiarium, Calcearium: h. e. Vasorum supellex. Plin. lib. 7. cap. 49. Nec sunt omnia vasaria excutienda: mediæ tantum partis, inter Apenninum Padumque ponemus exempla. Hic per translationem posuit.

Vasarium, Cicero appellat Id, quod publice dabatur magistratibus, ut muli, equi, & vasa, & reliqua, quæ magistratus instrumentum implerent. Id quod patet ex eo, quod idem dicit in 2. de Lege Agraria 32. de Decemviris loquens, quos Rullus creandos esse censuerat ad agros dividendos. Intelligimus ergo Vasarii nomine pecuniam publice dari solitam magistratibus euntibus in provincias, ex qua sibi necessaria compararent. Id quod postea Augusti tempore Senatusconsulto constitutum est, ut testatur Tranquillus in August. cap. 36. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi versarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti? Hæc & plura Budæus in libro de Asse.

VASĀTUS, a, um. Adj. Vasa, i. e. Testiculos habens. ut, Bene vasati. Lamprid. in Heliogab. cap. 5. 8. 9. & 31. V. Scalig. in Priap. p. 201. & Rutgers. Varr. Lect. 2. 2. [Non a Testiculis, verum a Pene. V. VASCULUM infra.

VASĬFER, i, m. [σκευοφόρος] Sarcinarius. Gloss. Græcolat.

VASCŬLUM, i. n. dimin. [ἀγγείδιον] Plin lib. 15. cap. 28. Quædam vasculis constant. Cato R. R. cap. 111. Si voles scire, in vinum aqua addita sit, necne, vasculum facito de materia hederacea.

Argenti puri vascula. Juven. 10. Sat. 19.

Vasculum, est etiam Penis apud Petron. cap. 24.

VASCELLUS, i m. Inscript. Vet. apud Gruter. p. 1108. n. 6. FILIVS IN VASCELLO ET MASSA REPOSITVS. V. seq dict.

VASCELLUM, i, n. [σκεύαδιον] Gloss. Græcolat. [Nisi forte Vascellum legendum, a quo & præcedens Vascello ductum puto.

VASCULĀRIUS, i. m. [σκευοπώλης, Gl. G. L] Qui vasa argentea & aurea facit, venditve. Sunt enim inter aurifices vascularii, cælatores, inauratores, & bractearii. in l. apud Labeonem, D. De præscript. verbis, Si, quum emere argentum velles, vascularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. 54. In regiam maximam

maximam palam artifices omnes, cælatores ac vascularios, convocari jubet; ipse suos complures habebat.

VĂSĀTÆ, arum. f. [Οὐασάται] Urbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,

Quique superba tuæ contemnis mœnia Romæ
Consul, arenosas non dedignare Vasatas. Eam putaverim esse quæ vulgo dicitur *Pasa*.

VASĀTĪCUS, a, um. Adj. ut, Vasatica rheda. Auson. Epist. 7. 18.

VASCŎNES, um. m. [Οὐάσκονες] Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3. 3. Hi, a Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Juven. 15. Sat. 93.

VASCONIA, æ. f. Regio Vasconum. Paulin. ad Auson. epist. 2. 100.

Vasconiæ saltus, &c.

VASCONĬCUS, a, um. Adj. Ibid. v. 218.

Ac si Vasconicis mihi vita fuisset in oris.

VASCUS, a, um. Adj. Inanis. ut, Vascus & invenustus aspectus. Vitruv. 3. 2. Conf. Solin. cap. 11. V. Turneb. Adverf. 17. 20. & Salmas. Hist. Aug. p. 495. & ad Solin. p. 86. & 87.

VASCA, æ, f. [μελληπκὸς ἀυλὸς] Gloss. Latinogræc. conf. VASTA.

VASTRAPES, φιμινάλια. Idem Gloss. [i.e. Feminalia. V. Suid. in hac ipsa dict.

VASTUS, a, um. Adj. [ὑπερμεγέθης] dicitur Quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amph. 4. 4. 1. suppos.

Quis tam vasto impete has fores toto convolsit cardine? Plin. lib. 10. Epist. 42. pr. Quum diversam partem provinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas privatorum domos, & duo publica opera, &c. absumpsit.

Æquor vastum. Virg. 2. Æn. 780.

Altitudinem in vastiorem, ac velut profundum, invehi. Liv. 31. 1.

Antrum vastum. Virg. 1. Æn. 56.

Aper vastus. Claud. 2. Conf. Stil. 306.

Arma vasta. Virg. 10. Æn. 768.

Artus vasti. Virg. 5. Æn. 432.

Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Divin. 49.

Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æn. 503.

Campi vasti. Virg. 3. Æn. 13.

Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553.

Crater vastus. Ovid. 12. Met. 236.

Forte fuit juxta, fignis exstantibus asper,
Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
Sustulit Ægides.

Feræ vastæ. Ovid. 2. Met. 194.

Figure vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. Deor. 98.

Fluctus vasti. Virg. 1. Æn. 337.

Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æn. 237.

Ictus vasti. Virg. 5. Æn. 198.

Impetus vastus. Hor. 4. Carm. 14. 30.

Ira vasta. Ovid. 10. Met. 551.

Iter vastum. Ovid. 14. Met. 438.

Latratus vastus & canorus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Littera vastior, Consona duplex x. Cic. in Orat. 153.

Moles vasta. Virg. 3. Æn. 656.

Molimen vastum. Ovid. 15. Met. 809.

Mundus vastus. Ovid. 1. Fast. 119.

Murmure vasto mare. Virg. 1. Æn. 249.

Onus vastum. Ovid. 1. Fast. 566.

Orbis vastus. Ovid. 2. de Arte Am. 78.

Pondus vastum. Virg. 5. Æn. 447.

Rupes vastæ. Virg. 1. Æn. 166.

Silentium vastum. Tacit. 3. Hist. 13.

Sinus vastus. Virg. 4. Georg. 362.

Tellus vasta. Valer. 2. Argon. 597.

Vires vastæ. Virg. 5. Æn. 368.

Vorago vasta. Virg. 6. Æn. 296.

Vulnera vasta. Lucret. lib. 5. 1289.

Animus vastus, Immensæ cupiditatis. Sallust. in Catil. 5. 5.

Homo vastus atque agrestis motu corporis, per contemptum. Cic. 1. de Orat. 115. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiamsi ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.

Vastus, Desertus. [ἔρημος, ἀνάστατος] Actius, Hanc urbem ferro vastam faciet. Non.

Vastus locus a natura & humano cultu. Sallust. in Jugurth. 48.

Ager vastus & desertus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.

India vasta & agrestis. Cic. 5. Tusc. 77.

Locus vastus & Coædificatus, contraria. Cic. in Partit. 36.

Oratio vasta atque hians. Auctor ad Herenn. lib. 4. 19.

Solitudo vasta. Cic. in Somn. Scip. 14. Et Liv. 1. 4.

VASTŬLUS. a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vegetis & vastulis corporibus fores nostras irruentes.

VASTE, [ἀχνῶς] ius, issime. Adv. Cic. 3. de Orat. 172. Id assequemini, si verba extrema cum consequentibus primis ita jungetis, ut neve aspere concurrant, neve vastius diducantur.

Vaste & rustice. Cic. 3. de Orat. 42. Sic majores, non aspere, ut ille quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse & æquabiliter, & leniter.

Tumere vastius. V. TUMEO.

VASTĬTAS, ātis. f. Magnitudo. Columel. lib. 3. Pari tamen in hac terra vastitate belluas progenerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.

Odoris vastitas. Plin. lib. 31. cap. 6.

Soli sterilis profundi vastitas. Senec. Herc. furen. v. 701.

Vastitas, Vastatio. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. ἐρημία, G. L.] Actius, Propterea tot, tantasque habemus vastitates funerum. Non. 4. 482. Cic. 1. in Catil. 12. Tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.

Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. 114. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, &c.

Deflere judiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat. 21.

Depellere vastitatem. Cic. pro Flacc. 1.

Efficere vastitatem. Cic. in Pison. 85.

Inferre vastitatem. Cic. de Aruspic. Resp. 3.

Reddere vastitatem. Liv. lib. 3.

Vastitas, κνίζα, κνίδη. Gloss. Latinogræc. [Id autem Pruriginem, urticamve notat.

VASTITIES, ēi. f. Idem. [ὑπέρογκος] Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrori fuit. V. Non. 2. 891.

Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 1. 1. 68.

Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi
Distractio, diffidium, vastities venit.

VASTITŪDO, ĭnis. f. [ἀναστάτωσις] Vastatio. Cato R. R. cap. 141. Uti tu morbos visos, invisosque, viduitatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasque prohibessis. conf. Non. l. c.

VASTĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀναστατοποιὸς] Quod vastitatem affert. Cic. 2. Tusc. 22.

Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam. Ex poeta.

VASTO, [πορθῶ, Gl. L. G. & G. L. λυμαίνομαι, πολιορκῶ, L. G.] āre. Perdere, destruere. Cic. 9. Att. 7. Primum consilium est, suffocare urbem & Italiam fame, deinde agros vastare, urere, pecuniis locupletum non abstinere.

Agros vastare cultoribus. Virg. 8. Æn. 8. h. e. Abducendo cultores, vastos & desertos efficere. Servius.

Agros vastare & exinanire. Cic. 5. Verr. 119.

Iter alicujus vastare. Sil. lib. 3. 469.

Turbidus hic truncis, saxisque Druentia lætum
Vastavit ductoris iter.

Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil. 13.

Mentem vastat conscientia. Sallust. in Catil. 15.

Omnia late vastare. Virg. 4. Georg. 16.

Omnia vastare ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil. 21.

Regiones vastare. Cic. 5. Fam. 10.

Homo magis ad vastandum, quam ad vincendum paratus. Cic. 8. Att. 16.

VASTANS, antis. Partic. Liv. 8. 19. Vastans effuse Setinum.

Gothi Macedoniam vastantes. Eutrop. 9. 11.

VASTĀTUS, a, um. Partic. [ἀνάστατος] Cic. pro Sext. 54. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.

Fana vastata tumultu impio. Hor. 4. Carm. 4. 48.

Pascua vastata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 168.

Urbs vastata defensoribus suis, pro Spoliata. Liv. 23. 30.

VASTĀBUNDUS, a, um. Adj. Ammian. 31. 8. Vastabundi omnes per latitudines Thraciæ pandebantur impune.

VASTATIO, ōnis. f. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. λεηλασία, L. G.] Liv. 7. 15. Accessit ad eam cladem & vastatio Romani agri.

Possessionum vastatio. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?

Defendere aliquid a vastatione. Cic. 10. Fam. 15.

VASTĀTOR, ōris. m. [πορθητής, Gl. G. L.] ut, Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill. 318.

Aper vastator Arcadiæ. Ovid. 9. Met. 192.

Ferus vastator. Ovid. 11. Met. 395.

VASTĀTRIX, īcis. f. Senec. Epist. 96. Luxuria terratum marisque vastatrix.

VASTĀTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Globus vastatorius. Ammian. 19. 19. Manus hostium vastatoria. Idem 18. 13.

VASTESCO, ĕre. Inhorrescere, vel deseri. Acc. Phœnissis: Jussit proficisci exsilium quovis gentium, ne scelere tuo Thebani vastescant agri. V. plura apud Non. 2. 892.

VASTĬTO, āre. Frequent. unde,

VASTITĀTUS, a, um. Partic. Ammian. 16. 5. Terræ vastitatæ. Ita legit Hadrian. Vales. ex MSS. Vulgo Vastatæ.

V A T

VĀTES, vel VATIS, is. c. [μάντις, μάντις, Gl. L. G. & G. L. ποιητής, σοφιστής, L. G.] a fando dictus est, quasi Fates; Divinator, sacerdos, & propheta. Plaut. Mil. 3. 3. 37.

Bonus vates poteras esse, quum quæ sunt futura videas. Virg. 6. Æn. 662.

Quique pii vates, & Phœbo digna locuti. Cic. 1. de Nat. Deor. 55.

Præsagia vatum. Ovid. 4. Trist. 10. 129.

Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Cic. 2. de Legib. 20.

Pater vatum Latous. Stat. 1. Silv. 2. 200.

Peritus vates. Ovid. 1. de Arte Am. 29.

Pii vates. Virg. 6. Æn. 662. V. paulo supra.

Præsagi vates. Sil. lib. 16. 591.

Sacer vates. Hor. 4. Carm. 9. 18.

Terrifici vates. Virg. 5. Æn. 524.

Vates non raro femininum, ut Virg. 6. Æn. 211.

Cunctantem & vatis portat sub tecta Sibyllæ.

Insana vates. Virg. 3. Æn. 491.

Sanctissima vates præscia venturi. Virg. 6. Æn. 65.

Vera vates. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 338.

Vates, inquit Varro de L. L. 6. 3. Poetæ dicti sunt a viendis versibus. Viere enim vincire est. Columel. in præf. lib. 10. Ex voluntate vatis maxime memorandi. i. e. Virgilii. Cic. 1 de Divin. 114.

Versus, quos olim Fauni vatesque canebant.

Sic honor & nomen divinis vatibus. Hor. de Arte Poet. 400.

Attonitus vates. Hor. 3. Carm. 19. 14.

Cothurnatus vates, Poeta Tragœdiarum. Ovid. 2. Amor. 18. 18.

Lauriger vates. Stat. 1. Theb. 42.

Vates medicinæ. Plin. lib. 11. cap. 37. Herophilus medicinæ vates.

VATĬCĬNOR, [φοιβάζομαι, Gl. L. G. μαντεύομαι, G. L.] āri. Divinare, quasi Faticinare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic 8. Att. 11. Non multo, inquam, secus possum vaticinari. Idem 1. de Divin. 67. Illud, quod volumus, expressum est, ut vaticinari furor vera soleat.

Per furorem vaticinari. Cic. 1. de Divin. 34.

Interdum pro Ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. 2. Fam. 16. non procul a fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus: recordor enim desperationes eorum, qui senes erant adolescente

lescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio. Adde Plaut. Pseud. 1. 3. 176.

VATICĪNANS, antis. Partic. Ovid. 2. de Pont. 1. 62.
Jam nunc hæc a me, juvenum belloque, togaque
Maxime, dicta tibi vaticinante nota.

VATICINATUS, a, um. Partic. Dep. Ovid. 6. Met. 157.
Nam fata Tiresia, venturi præscia, Manto
Per medias fuerat, divino concita motu,
Vaticinata vias.

VATICINATIO, ōnis. f. [μαντεία, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 11. Nam pridie quidem, quoquo modo potueram, scripseram ipse eas litteras, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 3. de Nat. Deor. 10. Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex Aruspicum responsis commemorare possum, &c.
Sortes, quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Divin. 70.

VATICINĀTOR, ōris. m. [χρησμῳδὸς] Ovid. 1. de Pont. 1. 42.
Unde tamen vivat vaticinator habet.

VATICINĀTRIX, īcis. f. legitur apud Pompon. Lætum de Sacerd. Rom.

VATICINIUM, i. n. Idem, quod Vaticinatio. Plin. 7. 52. Plena est vita his vaticiniis, sed non conferenda cum sæpe falsa sint. Et Solin. cap. 2. Evandri mater, quæ a vaticinio Carmentis dicta est. V. Borrich. in Cogit. p. 260.

VATICĪNUS, sive VATICINIUS, a, um. Adj. [μαντικὸς] Quod ad vatem pertinet: ut, Liber vaticinus, vel vaticinius. Liv. 25. 1. Is & in concione Senatusconsultum recitavit, & edixit ut quicunque libros vaticinos, precationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omneis, litterasque ad se ante Calend. Apriles deferret. Alii legunt Vaticinios.
Furor vaticinus. Ovid. 2. Met. 642.

VĀTICĀNUS, i. m. sec. c. [Οὐατικᾶνος] collis in urbe Roma, dictus, inquit Festus, quod eo potitus sit Populus Romanus vatum responso, expulsis Hetruscis. In eo autem colle sita est S. Petri basilica. Is denique collis non longe est a theatro Pompeji, ut Porphyio scribit apud Hor. 1. Carm. 20. 7. — simul & jocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. Juven. 6. Sat. 343.
Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatii secunda corripitur.
De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gellius lib. 16. cap. 17. Et agrum Vaticanum, inquit, & ejusdem agri deum præsidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quæ vi atque instinctu ejus dei, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam Marcus Varro in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, deus appellatus, araque ei statuta est, quæ est infima nova via, quod eo in loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri simulatque parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcircoque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Augustinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præsidentem: unde vagire dicuntur. V. in VAGIO.

VATICĀNUS, a, um. Adj. ut, Ager Vaticanus. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Campus Vaticanus. Cic. 13. Att. 33. Illum Vaticanum campum fieri quasi Martium campum.
Vallis Vaticana. Tacit. 14. Ann. 14.

VATILLUM, i. n. [πυρόμμη, Gl. L. G. πυρομμή, G. L.] legit Salmasius in Hist. August. p. 336. pro Batillum. V. Varr. de R. R. 3. 6. In Gloss. prior. Vatilum, poster. Vacillum.

VĀTĪNIUS, i. m. [Οὐατίνιος] quum esset dignitati Ciceronis semper adversus, ita postea prævaluere amicitia, ut duobus judiciis publicis ab eo fuerit defensus. Auctor Valerius lib. 4. cap. 2. Hic quum esset impudentissimus, eleganter a Seneca de Const. 17. describitur Qui assiduis conviciis, inquit, depudere didicerat.
Vatinius, Beneventanus sutor, distorti corporis, & artifex calicum vitreorum, qui quatuor rostra instar nasorum protensa habuerunt. V. Martial. 14. 96. Juven. 5. Sat. 46. & Tacit. 15. Ann. 34.

VATINIĀNUS, a, um. Adj. [Οὐατινιανὸς] ut, Carmina Vatiniana. Catull. 53. 2.
Odium Vatinianum, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinius enim, in quem acerrime M. Tullius invectus est, in tantum odium Populi Romani pervenerat, jam detectis illius flagitiis, ut in proverbium cesserit, Odium Vatinianum. Catull. ad Calvum, 14. 3.
Ni te plus oculis meis amarem,
Jucundissime Calve, munere isto
Odissem te odio Vatiniano. Erasmus. [i. e. Odio ipsius Vatinii.

VATIUS, i. m. Vatii sunt, Qui pedes extrorsus obtortos habent, iidem, ut arbitror, qui Valgi. Varro lib 2. de R. R. cap. 9. de canibus loquens, Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatiis. i. e. In se potius, & introrsus intortis, quam extrorsus. Plin. lib. 11. cap 45. Vola homini tantum, excepris quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, Pansæ: sicut a cruribus Vari, Variæ, Varii: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vaciæ, Vatinii. V. seq. dict.

VATIA, æ. f. Varro de L. L. 8. 5. Si quis puerorum per deliciias pedes male ponere, atque imitari vatias cœperit, hos corrigi oportet. [Omnino Vacia, æ. m. est, nec Vatius, i. m. vel Vatius, a, um. vel Vatia, æ. f. Latina sunt. Ab hoc puto v. Vacillare esse ductum. Fuit autem, ni fallor, Cognomen gentis Serviliæ.

VATRAX, ācis. & VATRICUSUS, a, um. Adj. Qui crura vitiosa habet, teste Nonio 1. 99. Lucil lib. 28. Ut si progeniem antiquam, qua est maximus Quintus Vacax, qua vatricosus vatrax.

VAUNIA, æ. f. [Οὐαυνία] Italiæ civitas, Venetiæ propinqua; Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 1. Vulgo *Lovino*.

U B E

UBER, ūberior, uberrimus. Adj. [εὔφορος, Gl. L. G.] Fertilis, pinguis, fecundus. Juven. 1 Sat. 87.
Et quando uberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, quod vide. [Sed in Nummis Quintilli & Gallieni apud Oisel. Tab. 73. UBERTAS.
Actio uberior. Ulp. in l. 1. §. ult. D. De in rem verso.
Ætas uberior, Fecundior. Ovid. 15. Met. 208.
— neque enim robustior ætas
Ulla, nec uberior, nec quæ magis ardeat ulla est. De juventute.
Aqua. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam, permultis locis aquam profluentem, & eam uberem.
Aquis uberibus fecundus specus. Ovid. 3. Met. 31.
Ars. Cic. de Clar. orat. 332. Vir ornatus uberrimis artibus.
Arva uberrima. Valer. 1. Argon. 511.
Auctor uber & fecundus. Cic. in Orat. 15.
Cibaria uberiora facta sunt caritate. Cic. 5. Verr. 216.
Copia exilis & Uberrima contraria. Cic. 4. de Fin. 113.
Dona uberiora promissis. Ovid. 17. Epist. 222.
Fructus uberrimi, lætissimique. Cic. 2. de Nat. Deor. 156.
Fruges uberes. Hor. 4. Carm. 15. 5. Cic. de Clar. orat. 16. Ut ager, quum multos annos quievit, uberiores efferre fruges solet.
Genis gravidis uberibusque effusæ lacrimæ. Ovid. ad Liviam 116.
Guttis uberibus flent omnia. Lucret. lib. 1. 350.
Honor uberior. Ovid. de Nuce 18.
Ingenium uberius. Ovid. 2. Trist. 74.
Uberes animi atque ingenii motus ad explicandum. Cic. 1. de Orat. 113. Nam & animi, atque ingenii celeres quidam motus esse debent: qui & ad excogitandam acuti, & ad explicandum, ornandumque sint uberes, &c.
Litteræ Uberiores. Cic. 13. Att.
Morus uberrima niveis pomis. Ovid. 4. Met. 89.
Provincia uberrima supplicationibus, triumphisque. Cic. in Pison. 97.
Regna uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Rivi uberes lactis. Hor. 2. Carm. 19. 10.
Sententiæ uberes. Cic. 1. Tusc. 64.
Spes uberior. Cic. 1. de Orat. 13.
Spicis uberibus & crebris seges. Cic. 5. de Fin. 91.
Terris uberibus fertilis Umbria. Propert. lib. 1. 22. 10.
Plenus & uber ad dicendum Cic. de Clar. orat. Nemo plenior & uberior ad dicendum fuit. Idem ibid. 121. Quis enim uberior in dicendo Platone, Idem. 4. Acad. 118. Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris.
Ferax & uber locus in Philosophia. Cic. 3. off. 5. Nullus feracior in philosophia locus, nec uberior, quam de officiis.
Uberrimum & quæstuosissimum edictum. Cic. 5. Verr. 36.

UBERIUS, & UBERRIME, Adv. ut, [ἐυπορώτερον] Uberius atque fusius aliquid disputare. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Et 4. Acad. Uberius explicata.
Loqui uberius. Idem 3. Fam. 11. Eadem illa fecerunt lætiora mihi tuæ litteræ: non solum quia planius loquebantur & uberius, quam vulgi sermo, &c.
Tractare uberrime. Idem 2. de Divin. 3. V. Quintil. 10. 3. & Tacit. 12. Ann. 60.

UBERTIM, Adv. [ἀφθόνως] Abunde. Catul. de Coma Berenicis, 61. Claud. de Laudib. Serenæ, 214.
Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant
Ubertim lacrimæ?

UBER, ĕris. n. [ἔθαρ, μαστὸς ἀλόγου ζώου Gl. L. G. & G. L. θηλή, L. G.] pro Mamma.
Distentum uber, Lacte plenum ad distensionem usque. Ovid. 13. Met. 826.
Grandius uber habet pecus vicinum. Ovid. 1. de Arte Am. 350.
Gravidum uber. Virg. 3. Georg. 317. Cic. 1. de Divin. 20.
Martia, quæ parvos, Mavortis femine natos,
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
Profusum uber, Lacte manans. Sil lib. 4. 378.
Alere fetus ubere. Virg 3. Ecl. 30. Binos alit ubere fetus.
Depulsus equus ab ubere matris. Virg. 3. Georg. 187.
Exhausto ubere spumat mulctra. Virg. 3. Georg. 306.
Pressare ubera palmis. Virg. 3. Ecl. 99. Virg. 3. Æn. 642.
— cavo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat.
Raptus ab ubere vitulus. Ovid. 4. Fast. 459.
Mammarum ubera. Lucret. lib. 5. 883.
Distenta ubera lacte. Virg. 4. Ecl. 22.
Equina ubera. Hor. Epod. 8. 8.
Inania ubera. Ovid. 10. Met. 391.
Lactantia ubera. Ovid. 7. Met. 321. V. LAC.
Lactea ubera. Virg. 2. Georg. 524.
Virgata ubera feræ Caspiæ. Sen. Herc. OEth. 2.
Ablatus uberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
Admovere ubera alicui. Virg. 4. Æn. 367.
Consumunt ubera vaccæ. Virg. 3. Georg. 178.
Demittunt ubera vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.
Distentis uberibus manat humor lacteus. Lucret. lib. 1. 260.
Distentant ubera vaccæ, Multum implent lacte. Virg. 9. Ecl. 31.
Dare ubera alicui. Ovid. 4. Met. 324.
Ebibere ubera. Ovid. 6. Met. 342.
Siccare distenta ubera, Hor. Epod. 2. 46.
Sugere ubera. V. SUGO.
Tendunt ubera capræ. Virg. 3. Georg. 396.
Tenta ubera, Distenta, plena. Hor. Epod. 16. 50.
Uber & ubera, de homine, ut Juven. 6. Sat. 9.
Et potanda ferens infantibus ubera magnis.
Rapti ab ubere infantes. Virg. 6. Æn. 428.
Trahunt ubera infantes. Lucan. lib. 3. 352.
Uber, [ἔθαρ] pro Ubertate posuit interdum. Virg. ut 1. Æn. 535.
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ.
Fertilis ubere campus. Virg. 2. Georg. 185.
Lætum uber. Virg. 3. Æn. 95.
Agri uber. Virg. 7. Æn. 261.
— non vobis Rege Latino
Divitis uber agri, &c. Ubi Servius, Uber agri, ubertas.
Herbarum. Pallad. lib. 1. cap. 33. Pratis vero recentia stercora proficient ad uber herbarum.
Apum uber, Globus novi examinis ex ramo pendens. Palladius in Junio cap. 7. Quum se agmina in ramo, aut loco quocunque, suspenderint: si unius

bnius uberis eductione pendebunt, noris aut unum regem esse universis, aut reconciliatis omnibus manere concordiam. Si vero duo, vel plura ubera suspendens se populus imitatur: & discordes sunt, & tot reges esse, quot velut ubera videris, confitentur.

UBERŌSUS, a, um. Adj. [γόνιμος, Gl. L. G.] Idem quod Uber.

UBERTUS, a, um. Adj. Abundans. Gel. 7. 14. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus: Magnificum in Ulysse, & ubertum, &c. Alii codd. legunt, Uber est.
Solum ubertum. Solin. cap. 34. [An Uberatum?

UBERTAS, ātis. f. [εὐφορία, Gl. G. L.] Fertilitas, fecunditas, abundantia. copia, multitudo. ut, Opum ubertas. Sil. lib. 15. 412.
Agrorum ubertas. Cic. pro Lege Manil. 44.
Baccarum. Cic. 1. Tusc. 69.
Dicendi ubertas. Cic. in Orat. 12.
Ubertas in dicendo. 1. de Orat. 50. cui contraria Exilitas.
Mammarum ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate saturantur.
Pomorum ubertas & varietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 258.
Soli ubertas. Plin. lib. 7. cap. 2.
Virtutis ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Siquidem satis a nostris & a principe Philosophiæ Socrate, dictum de ubertatibus virtutis & copiis.
Ubertas, copia, vilitas frugum. Cic. post red. ad Quir. 18.
Orationis ubertas, varietas, copia. Cic. pro Corn. Balb. 3.

UBERO, [γονιμοποιῶ, πιαίνω] āre. Uberem & fecundum facere. Plin. in Paneg. 32. Et cælo quidem nunquam benignitas tanta, ut omnes simul terras uberet foveatque.
Uberare fructus dicuntur, pro Uberes esse. Columel. 5. 9. Neque enim olea continuo biennio uberat. i. e. Fecunda & fertilis est.
Uberari, Pass. Pallad. Octob. 8. 3. Hoc velut coitu steriles arbores uberantur.

UBERĀTUS, a, um. Partic. Pallad. Feb. tit. 17. Surculi, qui inserendi sunt, sint novelli, fertiles, gemmis pluribus uberati.

UBERTO, āre. Idem quod Ubero. Eumenius pro Flavienf. cap. 9. Agros imber ubertat.

U B I

UBĬ, pr. br. Adv. loci, [ὅπου, Gl. L. G. & G. L.] significat In quo loco. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexandriæ, ubi tura interpolantur.
Interrogative aliquando pronuntiatur. [πῦ, Gl. G. L.] Ter. Eun. 5. 9. 20. Sed ubi est frater? c. præsto adest.
Ubi ego audiverim? Plaut. Amph. 2. 2. 116.
Relative nonnunquam. [ἔνθα, Gl. G. L.] Virg. 1. Æn. 103.
— ubi Æacidæ telo jacet Hector. Plaut. Truc. 1. 2. 38.
Infinite aliquando. [ἔνθα, Gl. G. L.] Plaut. Truc. 3. 2. 30. Ter. Eun. 2. 3. 20.
Sive adeo digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. [i. e. Qua in re.
Ubi gentium, Interrog. Plaut. Merc. 2. 3. 97. Ubi nam est is homo gentium?
Ubi loci, pro In quo statu. Plaut. Capt. 5. 2. 5.
Propemodum ubi loci tuæ fortunæ sint, facile intelligis. Idem Merc. 5. 4. 26. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem, Ut inanis mens quærat ubi sit loci.
Ubi terrarum, pro Ubi. Cic. 5. Att. 10. Etsi mihi nihil erat propositum ad scribendum, quia quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem.
Ubi nunc, interdum dicitur, quum aliquis velut oblitum se ostendit eorum, quæ promisit, πῦ δὴ συνθήσας τὸ ὅρκια; Hom. lib. 1. aut 2. Il. H. St. Versus hic exstat Il. β. 339.
Πῦ δὴ συνθήσας τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Nunc ubi, &c. de illis Urbibus, quæ floruerunt & omnino exstinctæ sunt apud quendam ποιητήν. Et ita Philo, πῦ δὲ ἡ τῶν Πολεμαΐων οἰκία; 370. Philonis. H. St.
Ubi, Temporis Adv. Postquam. Virg. 2. Æn. 790.
Hæc ubi dicta dedit. Ter. And. 2. 2. 19.
Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.
Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea, etiamsi per plures deos juret, non oportet. Cic. pro Rabir. Post. 36.
Ubi primum, Statim ut. Ter. Eun. 4. 1. 14.
Hoc est signi, ubi primum poterit, se illinc subducet scio.
Ubi, Quando. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi fatias cœpit fieri, commuto locum. Ibid. 5. 9. 58. Ubi vis, accede.
Est, ubi id isto modo valeat. Cic. 5. Tusc. 23.
Ubi enim, More Græco interdum usurpatur, ut ὅπου γάρ, quod significat Cum enim. Lucret. 3. 165.
— ubi enim propellere membra,
Corripere e somno corpus, mutareque vultum,
Atque hominem totum regere ac versare videtur;
Quorum nil fieri sine tactu posse videmus:
Nec tactum vero sine corpore: nonne fatendum est
Corporea natura animum constare animamque? i. e. Cum ista facere videamus animum, nonne corporeus erit? Turneb.

UBIUBI, [ὅπου ἂν, ὅπου δήποτε, ἔνθα ἂν, Gl. G. L.] compositum, pro Ubicunque. Cic. 1. Tusc. 70. Nunc ubiubi sit animus, certe quidem in te est. Ter. And. 4. 2. 1.
Jam ubiubi erit, inventum tibi curabo, & mecum adductum.
Ubiubi gentium. Plaut. Asin. 2. 2. 21.
Ubiubi, Statim ut. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 1. 24. Ubiubi erit inventa, mater redimet.

UBICUNQUE, [ὅπου δήποτε, Gl. L. G. & G. L. ὅπου ποτ' ἂν, L. G. ὅπου ἂν, G. L.] i. e. In quocunque loco. Cic. 3. Att. 25. Ut te ante Calendas Januarias, ubicunque erimus, sistas.
Ubicunque sunt. Cic. 7. Verr. 172. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant.
Ubicunque visum. Plin. lib. 10. cap. 4. Ova hic consectatur aquilæ aviditate malefica: at illa ob hoc rapit ubicunque visum.
Ubicunque opus sit obsequi. Ter. Heaut. 3. 3. 17.
Ubicunque factum est, improbe factum est. Cic. 5. Verr. 217.
Ubicunque gentium. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Nihil est enim virtute amabilius: quam qui adeptus erit, ubicunque erit gentium, a nobis diligetur.
Ubicunque locorum. Hor. 1. Epist. 3. 34.
— ubicunque locorum
Vivitis, indigni fraternum rumpere fœdus.
Ubicunque terrarum. Cic. 2. Philipp. 113. Qui, ubicunque terrarum sunt, ibi est omne Reip. præsidium.

UBINAM, [πῦ ἄρα, Gl. G. L.] Servius in 1. Æn. 116. de accentu hujus dictionis, & aliis sic dicit; Pronuntiationis causa contra usum Latinum, syllabis ultimis, quibus particulæ adjunguntur, accentus attribuitur: ut hujusce, ubinam.
Ubinam gentium. Cic. 1. in Catil. 9. O dii immortales, ubinam gentium sumus?

UBIVIS, [ὅπου ἂν βούλῃ] Cic. 14. Att. 22. Qui mihi videntur ubivis tutius, quam in Senatu fore.
Nemo est, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit. Cic. 6. Fam. 1.
Ubivis gentium. Ter. Hec. 3. 1. 4.
Solet & divise scribi. Hor. 1. Serm. 4. 74.
Non ubi vis coramve quibuslibet.

UBIQUE, [παντοχοῦ, Gl. L. G. & G. L. παντοχῇ, L. G.] In omni loco. ut, Ubique terrarum, locorum, gentium. Virg. 1. Æn. 605.
— grates persolvere dignas
Non opis est nostræ, Dido, nec quicquid ubique est
Gentis Dardaniæ.

UBIQUAQUE, Apul. de Mundo p. 69. Elmenh. Omnia, ubiquaque gerentur, otacustarum delatione discebat.

UBII, ōrum. m. [Οὐβίοι] inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Coloniæ Aggrippinensi finitimi ponuntur. Plin. lib. 4. cap. 17. V. Tacit. 12. Ann. 27. & 4. Hist. 28.

U C A

UCĂLĔGON, ontis. m. [Οὐκαλέγων] Nobilis Trojanus, qui tempore Trojani belli ob senium abstinebat armis, ut scribit Homerus lib. 3. Iliad. Inde, ut scribit Servius, Virg. 2. Æn. 312. rem domus ad personam transtulit, dum ait,
— jam proximus ardet
Ucalegon: Sigæa igni freta lata relucent.

U C I

UCIA, æ. f. [Οὐκία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 3. cap. 1. Ucia, Hispaniæ civitas.

U D

VDL. Videlicet.

U D O

UDO, ōnis. m. Udones, de quibus Ulpianus titul. de aur. & arg. leg. his verbis, Alia causa est udonum, quia usum calceamentorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alii Undonum, alii Odonum, alii OEdorum legunt, perperam omnes ut Turnebo videtur. De udonibus Martial. scripsit, lib. 14. 140.
Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti. V. Cujac. Observ. 10. 40. Salmas. ad Lamprid. cap. 4. Scalig. ad Hesiod. Ἔργ. v. 542.

UDUS, ūda, um. Adj. [ὑγρός, βεβρεγμένος, Gl. L. G.] quasi Sudum, a sudando; dicitur Humidum. Virg. 3. Georg. 388.
Nigra subest udo tantum cui lingua palato. Plin. lib. 24. cap. 15. Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito udo linteolo.
Udus osculis. Martial. lib. 8. 44.
Aqua udus. Martial. lib. 11. 22.
Campi udi. Sil. lib. 8. 509.
Capilli udi. Ovid. 5. Met. 513. al. Passi.
Genæ udæ. Ovid. 2. Fast. 406.
Humus uda. Hor. 3. Carm. 2. 23.
Luminibus udis respiciens, Suffusis lacrimis. Propert. lib. 2. 7. 10.
Pomaria uda mobilibus rivis. Hor. 1. Carm. 7. 13.
Terra uda viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Ver udum, Pluvium. Virg. 3. Georg. 429.
Via uda. Lucan. lib. 3. 85.
Aleator udus, Vino plenus, Bene potus. Martial. lib. 5. ult.

UDO, āre. Udum seu humidum facere. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ udanda sunt corporis, vino foventur: quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

UDOR, ōris. m. [ὑγρασία, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 5. Udor aquæ vis deorsum. Alii legunt aliter. V. not. Gothofrid. p. 1580.

V E

VE. Veteranus, Vesuntini. VE. COS. Veteranus Consul. [VECOS. ut VEFLAMEN. q. V.

VĔ, [τε, ἤ, Gl. L. G.] disjunctiva conjunctio est, id significans, quod Aut. Cic. 6. Att. 1. Appius enim ad me ex itinere, bis, terve, litteras miserat.
Quum eam tempestas vetustasve consumpserit. Cic. 1. de Legib. 7.
Suaves gravesve sententiæ. Cic. in Orat. 150.
Omnia, quæ fiunt, futurave sunt. Cic. 2. de Divin. 19.
Ne quid plus minusve dicat. Cic. pro Flacc. 12.
Geminata eleganter postponitur negative. Cic. 1. Fam. 9. Peto a te, ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras. Idem 3. de Orat. 169. Componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit, sed quodammodo coagmentatus & lævis.
Geminata interdum idem est quod Vel. Ovid. 15. Met. 215.
— nec quod sumusve, sumusve,
Cras erimus. Adde 5. Fast. 110.
De hac particula vide plura apud Gellium lib. 5. cap. 12.

V E C

VĒCORS, ordis. Adj. [ἄνους, ἐμμανής, Gl. L. G.] quasi Sine corde; Qui, ut ait Festus, est mali, turbatique cordis. Macrob. lib. 6. Saturn. cap.

cap. 8. Vecors, & Vesanus, privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 1. Tusc. 18. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordesque dicuntur.
O vecors & amens! Cic. in Pison. 21.
Juvenes vecordes. Sen. Theb. 1.
Audacia vecors. Liv. 28. 22.
Furor vecors. Catul. ad Aurel. 16. 14.
Libelli vecordes. Tacit. 2. Ann. 30.
Libido vecors. Sen. Troad. 4.
Mens vecors agitatur furiis. Ovid. in Ibin, 345.
Rixam vecordem excitare. Catul. ad Ravidum, 38. 4.
Vox vecors. Liv. 4. 49. Audita vox ejus in concione stolida, & prope vecors.
Vecors, pro Dolofo & astuto. Cic. in 2. Tusc. 20. Vecors OEnei partu edita. Hoc est Deianira OEnei filia, dolosa & astuta. Sic enim δολαῖαν a Sophocle vocatur, a quo hunc versum convertit Cicero. Interim notandum est partum hic viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam τίκτειν de viris usurpatum reperitur. Turneb.
Compar. Aurel. Vict. de Cæs. 40. 17. Agrestibus parentibus vecordior.
Superl. Cic. pro Domo sua 141. Itaque istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant.
Scribitur & Væcors, & in Gloss. utroque modo.

VECORDIA, æ. f. [ἄνοια, Gl. L. G. & G. L.] Pravitas cordis. H. St. Ter. And. 4. 1. 2.
Tanta vecordia innata cuiquam ut fiet, &c. Sallust. Catil. 15. extr. Igitur color exsanguis, fœdi oculi, citus modo, modo tardus incessus, prorsus in facie vultuque vecordia inerat.
Pulsat te vecordia. Ovid. 12. Met. 228.

VECTIARIUS, VECTICULARIUS, V. VECTIS.

VECTIBILIS, VECTIGAL, VECTIGALIARIUS, VECTIGALIS, VECTIGALIUM, V. in VEHO.

VECTIS, is. m. [μοχλὸς σιδηρῆς, Gl. L. G. μοχλὸς λιθουργῶν, G. L.] dicitur Quod manibus percutiendo vehatur. Est enim Palus e ferro, sive ligno, grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæs. 2. Bell. Civil. 11. Saxa, quam maxima possunt, vectibus promovent, præcipitataque muro in musculum devolvunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 19. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Hor. 3. Carm. 26. 7.
Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic. 6. Verr. 94.
Vectis [μοχλὸς βάδης, Gl. G. L.] Prelum. Vectes, (inquit Bud.) Baculi sunt validi, per mediam machinam trajecti, quibus manu ductis machina, dum versatur, fumen ductuarium advolvit. Ab his vectibus Vectiarii dicti sunt homines, qui vectes versanda fucula manu ducunt. V. SUCULA.
Vectes, [μοχλοὶ θύραι, Gl. G. L.] etiam sunt, Seræ, seu Obices ex ligno vel ferro, quibus ostia clausa muniebant. Virg. 7. Æn. 609.
Centum ærei claudunt vectes, æternaque ferri
Robora. V. Prudent. Cathem. 9. 70.

VECTIĀRIUS, i. m. Qui torcularia premit vectibus. Vitruv. lib. 6. cap 8. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

VECTĪCŬLĀRIUS, a, um. Adj. [πειρατικὸς] unde, Vecticularia vita dicitur eorum, qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato, Vecticularium vitam vivere, est Repente largiter habere, repente nihil. Festus.

VECTIS, [Οὐίκλητις] Insula Britannici maris, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 3. *Wight* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Nevvport* & *Yarmouth*. Scribitur etiam Vecta & Victesis.

VECTO, are. VECTURA. V. VEHO.

VECTŌNES, um. m. [Οὐέττωνες] Hispaniæ populi, Vaccæis & Celtiberis proximi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Horum meminit Lucan. lib. 4. 9.
Vectonesque leves, profugique a gente vetusta &c. Alii Vettones. V. Bos. ad C. Nepot. 22. 4. 1.

V E D

VĒDIUS, i. m. quasi Malus divus. Vedius, id est, Pluton, quem etiam Ditem Vejovemque dixere. Mart. Capella 2. p. 40. conf. infra VEGETUS.

VEDRA, æ. [Οὐέδρα] Fluvius Britanniæ insulæ, Ptolem. lib. 2. cap. 3. *Were* vulgo.

V E F

VEFLĀMEN, ĭnis. m. Flaminalis, qui functus est Flaminio, ad differentiam ejus, qui dicitur Flamen perpetuus. Grut. Inscript. p. 374. n. 1. C. MVTIVS. BRVTIANVS. FAVSTINVS. ANTONIANVS. VEFLAM. AVG. &c.

V E G

VĔGEO, ui, [ζωοποιέω] ēre. Nonius, 2. 876. Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus. V. Lucret. 5. 553. & 1297. Usitatius est nunc Vigere.
In Sallustii prologo belli Catilinarii, Veget. in edit. Carriouis ex vet. lib. pro Eget, Altnrum alterius auxilio veget. H. St. Exstant cap. 1. extr. Ubi pro Palmerii conjectura venditat Cortius. Non dubito, quin Veget, vel Viget Sall. scripserit, ex quo facile librarii Eget & Indiget fecerunt. V. ipsum Palmer. Spicileg. p. 25. edit. Feyrabend.

VĔGĔTUS, a, um. [ἀκμάζων, Gl. L. G. ἀκμαῖος, G. L.] Quod sanum & incolume est: & ad corpus proprie pertinet. Gell. lib. 3. 1. Quid igitur, inquit, dicimus, quod multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegeto ac valenti? Cic. 10. Att. 18. Tu, quoniam quartana cares, & non solum morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Græcia sistis, & litterarum aliquid interea.
Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quod Vegetum sit incolume; Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio 5. 44. [Quem sequentibus exemplis refellere licet.

V E H

Ingenium vegetum. Liv. 6. 22. Sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.
Mens vegeta, Viva, integra; apud Cic. 1. Tusc. 41. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jaceat.
Oculi vegeti. Suet. Cæs. cap. 45. Nigris, vegetisque oculis, valetudine prospera.
Pulsus vegetus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valer. Max. lib. 5. 7. ext. 1.
Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic. 1. de Divin. 61. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somniandum acremque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Compar. Columel. lib. 6. cap. 20. Neque enim alio distat bonus taurus a castrato, nisi quod huic torva facies est, vegetior aspectus, breviora cornua. conf. Valer l. c.
Superl. Plin. lib. 18. cap. 26. Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeque operosum est.
Vegetus in Gloss. Latinogræc. & λυγαῖος redditur. [Puto, aut ἀκμαῖος scribendum, aut in Latino Vedius.

VEGES, ĕtis. Idem quod Vegetus. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent: vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet Vigentibus. Vegetis rectus occurrit in Gloss. Latinogræc.

VEGĒTO, āre. Fortificare, recreare, vegetum facere, conservare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius 17. 2. Memoriæ vegetandæ gratia. Quod dicimus, Bonæ memoriæ faciendæ gratia. Adde Mart. Capell. 3. p. 233.

VEGETĀTUS, a, um. Partic. Prudent. Cathem. 10. 7.
— elementa
Tibi dum vegetata cohærent.

VEGETATIO, ōnis. f. Apul. de Asino aureo lib. 1. pr. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

VEGETĀTOR, ōris. m. Auson. Ephemer. v. 16.
Irrequies, cuncta ipse movens, vegetator inertum.

VEGETĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 75.
Sunt tria nempe simul, lux, & calor, & vegetamen.

VEGETĀBĬLIS, e. Adj. Quod vegetari potest. ut, Planta, radix vegetabilis. Ammian. 22. 8.
Flabra vegetabilia. Mart. Capel. 3. p. 223.

VEGETĀTĪVUS, a, um. Adj. Idem. ut, Anima vegetativa, apud Philosophos.

VEGETI, orum. m. Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis & Armeniis vicini, ut scribit Pomponius Mela lib. 1. 2.

VEGETIUS, i. m. Flavius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani lib. 22.
P. Vegetius Mulomedicinæ quatuor libros scripsit, editos a Sambuco 1574.

VEGRANDIS, e. Adj. [ἀναύξητος] Festus, Vegrande significari alii ajunt male grande, ut vecors, vesanus, mali cordis, maleque sanus. Alii parvum sive minutum: ut quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut. in Cistel. Qui nisi iteres, nimium is vegrandi gradu. Hactenus Festus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. Quod quæ postea concipiunt, vegrandes fiunt atque inbecillæ.
Vegrande, Valde grande. Lucil. lib. 26. Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius 2. 884. Antiquum.
Farra vegrandia. V. FAR.

V E H

VEHA, V. VEHO.

VEHĒMENS, entis. Adj. [σφοδρὸς, Gl. L. G. & G. L. γενναῖος, δυνατὸς, L. G.] Alacer, Gravis, magnus, urgens. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est: alterum a mentis vi atque impetu dicitur. Ter. Andr. 1. 1. 123.
— ne hæc quidem
Satis vehemens causa ad objurgandum. Idem Heaut. 3. 1. 31.
Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis.
Dea vehemens. Catull. ad Licinium, 48. 21. Coalescunt primæ duæ syllabæ in Vehemens.
Natura nimium & vehemens feroxque. Cic. in Vatin. 4.
Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.
Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic. 2. de Orat. 317.
Incitatione quadam acri & vehementi inflammari. Cic. 2. de Orat. 183.
Litteræ vehementes, Acres, acerbæ. Cic. 6. Verr. 41. Litteræ mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quo progrederetur.
Metu vehementi commmota mens. Lucret. lib. 3. 153.
Opera vehemente minister. Hor. 1. Epist. 13. 5.
Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic. 2. de Orat. 200.
Violentia vehemens. Lucret. lib. 3. 481.
Usus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 120. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breves in unam longam. V. Lucret. 3. 153.
Lupus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 28
Palus vehemens, Validus. Columel. lib. 4. cap. 12.
Statumina vehementiora. Columel. 4. 16.
Vitis vehemens. Columel. lib. 3. cap. 1. Vehemens Columellæ, non solita frequentique significatione pro Luxuriante exuberanteque ponitur, ut cum ab eo scribitur, Terræ densæ vehementem multaque materia frondentem. Nam ei opponit Vitem rari sarmenti. Iterum, Unde etiam materiæ vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic Vehementissimas materias dicit Luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima sarmenta. Fortasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantique usu, 2. Epist. 2. 120.
Vehemens & liquidus puroque simillimus amni. Quod ferax sit & fecundus in producendis rerum vocabulis, semperque aliquid advehat,

vehat, & ut amnis vehemens exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

VEHEMENTER, Adv. [σφόδρα, σφοδρᾶς, Gl. G. L.] Acriter, admodum. Cic. 8. Philipp. 16. Vehementer me agere fateor: iracunde, nego. Lucret. lib. 4. 821.

Quæ vehementer, acriter, animose fiunt. Cic. 4. Tusc. 50.

Quintum puerum accepi vehementer. Cic. 10. Att. 5. i. e. Severe. *Je l'ay bien tensé.*

Admirari vehementer. Cic. 4. Acad. 63.

Adversari vehementer. Cic. 7. Verr. 81.

Agi autem de summa prorsus vehementer & severe volo. Cic. 16. Att. 14. i. e. Summam mihi debitam volo acerrime exigi, etiam sponsoribus appellatis.

Displicet vehementissime. Cic. 4. Acad. 133.

Dolet vehementer. Ter. Adelph. 4. 5. 48.

Excusare vehementer. Cic. 3. Verr. 103. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.

Exercere se vehementer in aliqua re. Cic. 1. de Orat. 152.

Exspectare vehementer litteras alicujus. Cic. 11. Fam. 15.

Fefellit vehementer. Cic. 12. Fam. 15. Quæ res nos vehementer fefellit.

Insanire vehementer. Plaut. Merc. 4. 6. 19.

Invehi vehementer. Cic. 6. Verr. 8. Sed quid ego tam vehementer invehor?

Irasci vehementius. Curt. 6. 9. 2.

Minari vehementer. Cic. 6. Verr. 149. Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur.

Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1. de R. R. cap. 55.

Repugnare vehementer. Cic. 4. Acad. 41. Idem 5. de Finib. 77. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.

Vindicare severe ac vehementer. Cic. 7. Verr. 132. Fateor, non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros, persæpe esse severe ac vehementer vindicatum.

Velim vehementer. Ter. Eun. 5. 9. 39.

VEHEMENTIA, æ. f. [σφοδρότης, Gl. G. L.] Acritudo. Plin. lib. 13. cap. 8. Flore candido cum vehementia odoris.

VEHEMENTESCO, [πυροξύνομαι] ĕre. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Cum viderint fluorem vehementescere. Idem 1. 2. Passio vehementescit.

VEHES, VEHIA, VEHIS, V. VEHO, vehis.

VĔHO, vexi, vectum, [ὀχέομαι, κομίζω, Gl. G. L.] ĕre. proprie de Navi, equo, ceterisque quadrupedibus & plaustris dicitur. A. Vehiare Osco verbo. Plaut. Mostel. 3. 2. 95.

Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch. 1. 1. 73.

Nam ut e navi vecta es, credo, timida es. B. aliquantum, soror.

Curru vehere aliquem. Ovid. 15. Epist. 91.

Curru vehi. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solemne & statutum sacrificium curru vehi jus esset.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 2. de Divin. 144. Cursor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad conjectorem.

In curru vehi. Ovid. 4. Trist. 2. 47.

Dorso cornipedis vehi. Senec. Hippol. 6.

Equo vehi. Ovid. 3. de Arte Am. 777.

Parva vehatur equo.

Equus, in quo vehebar, mecum una demersus, rursus apparuit. Cic. 2. de Divin. 140.

Navi vehimur. Lucret. lib. 4. 388.

Phaselis pictis vehitur circum sua rura. Virg. 4. Georg. 289.

Per maria vasta vehunt ratibus. Plin. lib. 12. cap. 19.

Per æquora fraterna vexerat Europen taurus. Martial. de Spect. 16. Cic. 1. de Nat. Deur. 79.

Carpenta vehebant matres Ausonias. Ovid. 1. Fast. 619.

Fructus vehere ex agris. Liv. 21. 43.

Sex motibus vehi. Cic. de Univers. 41. Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate & fortuito, ut sex motibus veheretur.

Bella vehere trans pontum. Senec. Thyest. 1.

Cibum ore vehit formica, Gestat. Ovid. 1. de Arte Am. 94.

Fortunam ætas vehit. Lucret. lib. 3. 1098.

Ventrem gravem vehere. Ovid. 9. Met. 684.

Vehitur oratio tanquam in mari, per translatioem. Cic. 1. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio.

Pretium vehendi. Ovid. 2. Fast. 215.

VEHENS, entis. Partic. [ἐποχῶν] Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reip.

Delphinus vehens. Gell. 16. 19. extr.

Equo vehentes. Idem 5. 6.

Plaustro vehens. Justin. 11. 7. 13.

VECTUS, a, um. [κομισθεὶς, Gl. L. G.] aliud Partic. ut,

Diversa per æquora vecti. Virg. 1. Æn. 380.

Multa per æquora vectus. Catull. ad fratris tumulum, 98. 1.

Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg. 7. Æn. 65.

Jumentis junctis vectus. Nepos 20. 4. 2.

In nave vectus. Nepos 12. 4. 3.

Vehiculo vectus. Paterc. lib. 2. 59.

VECTIO, ōnis. f. [ὄχησις] Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

VECTUS, ûs. m. [ὄχησις, Gl. G. L.] Idem.

VECTOR, ōris. m. Qui vehit. Ovid. 1. Fast. 433.

Ecce rudens rauco Sileni vector asellus
Intempestivos edidit ore sonos.

Cæli vector. Senec. Medea v. 1968.

Fulminis vector, Aquila. Stat. 9. Theb. 858.

Vector, [κοῦφιμος, Gl. L. G.] Qui nave transvehit, Portitor.

Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Idemque, cum ei naviganti vectores, adversa tempestate timidi & perterriti, dicerent, non injuria sibi illud accidere, qui illum, &c.

Vector, [ἐπιβάτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui in aliena navi, vel equo, vel plaustro vehitur pretio. Quintil. In corpore projecto, In navim filii mei male permutatus vector imponor.

Vectores, metaphoricôs pro Civibus. Cic. 2. Att. 9. Male vehi malo, alio gubernante; quam, tam ingratis vectoribus, bene gubernare.

Vector, Eques. Ovid. 3. de Arte Am. 555.

Sed neque vector equum, qui nuper sensit habenas,
Comparibus frenis, artificemque regat. Adde 1. Trist. 3. 115.

VECTRIX, īcis. f. Paulinus Nolanus Epist. 49. 8. Vectricem draconis Epidauro navem venerantur.

VECTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Vectoria navigia, pro Majoribus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 8. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis, gravibusque navigiis, non intermisso remigandi labore, longarum navium cursum adæquaverunt.

Navicula vectoria. Suet. Cæs. cap. 63.

VECTĀRIUS, a, um. Adj. [ὀχηπικός] ut, Vectarius equus, Qui vehit, aptusque est ad vehendum. Varro 2. de R. R. cap. 7.

VECTĬBĬLIS, e. Adj. Sen. 3. Nat. Quæst 25. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectibilis. Al. Vectabilis.

VECTŪRA, æ. f. [φόρετρον, φόρεσις, Gl. L. G. & G. L.] Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. Equi, quod alii sunt idonei ad rem militarem, alii ad vecturam, alii ad admissuram, &c. Cic. 1. Att. 3. Misimus qui pro vectura solveret. Et 3. Verr. 147. Longa difficilique vectura.

Exercere aut locare vecturas navium. Papin. in l. Si urbana. D. de condict. indeb.

Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quintil. in Pastu cadaverum.

Vivere vecturis. V. Vellaturam facere, in VELLA.

Vectura, [ναῦλον, Gl. L. G.] Merces vehendi. Ulpian. in l. Ex conducto. §. Item. D. Locati, Item quum quidam, nave amissa, vecturam, quam pro invecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonino Augusto, non immerito procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Idem in l. Si quis pro uxore. D. de donationibus inter virum & uxorem. Papinianus scripsit, vecturas uxoris & ministeriorum ejus, virum, itineris sui causa datas, repetere non posse. V. Plaut. Most. 3. 2. 138.

VECTURĀRIUS, i. m. Qui præest vecturis. Theod. Cod. l. 14. 6. Vecturarios præcipimus trecentos boves dare.

VECTO, [ἐποχέω] āre. frequentat. Gell. lib. 16. cap. 19. Dorso super fluctus edito vectavisse. Propert. 3. 2. 46.

Corpora vectare carina. Virg. 6. Æn. 391.

Vector, [γυμνάζομαι, Gl. G. L.] Gestor. q. V.

Equo vectari. Ovid. 8. Met. 374.

Humeris vectari. Hor. Epod. 17. 74.

VECTĀTUS, a, um. Partic. Liv. 35. 35. Paulisper cum tyranno vectatus. In orbe vectatus. Manil. 2. 138.

VECTATIO, ōnis. f. Suet. Calig. cap. 3. Gracilitas crurum paullatim repleta assidua equi vectatione post cibum. Et Senec. de Tranquil. anim. cap. 15. Aliquando vectatio iterque vigorem dabunt.

VECTĀBŬLUM, i. n. [ὄχημα] Idem quod Vehiculum. Gell. lib. 29. cap. 1. Jumentum quoque, non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

VECTĀCŬLUM, i. n. Idem. Tertull. de Anima cap. 53. Auriga corporis, spiritus animalis, deficientis vectaculi nomine, &c.

VECTĬTO, āre. Aliud frequentat. Arnob. 5. p. 183. Curru quadrijugo vectitatus.

VECTĪGAL, ālis. n. [τέλος, Gl. L. G. & G. L. φόρος, L. G.] Quod ex vectura publice penditur. E vehendo dicitur, quum ex fundis fruges in urbem vehuntur. [Videtur ex Vectigale Adj. n. per apocopen factum, subaudito τὸ ἀργύριον, ut in ceteris ejus modi usu venit.

Vectigalia, προσόδοι δημοσικαί. Gloss. Larinogræc.

Vectigaliorum, τῶν συνπλεισμόνων. Idem Gloss. Suet in Augusto, cap. ult. Quantum pecuniæ in ærario, & fiscis, & vectigaliorum residuis.

Vectigalium conductor, τελώνης, Gloss. Græcolat.

Vectigal duplex est, publicum & privatum; Vectigal publicum, Ex quibus reditus accipit ærarium, vel fiscus.

Vectigalia publica trium generum apud Cic. pro Lege Manil. 15. Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. [conf. Ascon. in Divinat. 33. & in his ipsis dict.

Abrumpere vectigalia. V. ABRUMPO.

Augere vectigalia. V. AUGEO.

Capere vectigal. V. CAPIO.

Constituere vectigal. V. CONSTITUO.

Exercere vectigal. Cic. pro Lege Manil. 4. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ. conf. ibid. 17.

Exigere vectigalia. Cic. 1. Q. frat. 1. 26. V. paulo post, Pendere vectigal.

Imponere vectigal. Cic. pro Font. 10. Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor.

Levare agrum vectigali. Cic. de Clar. Orat. 136. Is, qui agrum publicum, vitiosa & inutili lege, vectigali levavit. Claud. in 2. Conf. Stilich. 98.

Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia. V. OBSOLEO.

Pendere vectigal. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui per se pendere vectigal non potuerunt.

Pensitare. Cic. pro Lege Manil. 16. Quo tandem animo esse existimatis, aut eos, qui vectigalia vobis pensitant, aut eos, qui exercent atque exigunt.

Porrigere parva vectigalia. Hor. 3. Carm. 16. 40.

Vectigal, Privatum dicitur, Quod quisque percipit ex reditibus & fructibus suis. Cic. in Parad 6. Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Jurisc. Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse consuevit, ad fructuarium pertinet. Cic. 2. Off. 88. Ut bona valetudo voluptati anteponatur, vires celeritati: externorum autem, ut gloria divitiis, vectigalia urbana rusticis. i. e. Proventus, reditus. Hor. 2. Serm. 2. 100. — ego vectigalia magna
Divitiasque habeo tribus amplas regibus. [Apud JCtum puto Publicum intelligi.

Non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parcimonia. Cic. Parad. 6.

Egeo equidem, non jam vectigalibus, & parvo contentus esse possum. Cic. 12. Att. 20.

Instituere vectigal. Columel. lib. 8. cap. 2.
Vectigalia pro Terris vectigalibus. Sallust. Hist. Fragm. 1. 14. Mithridates in latere vectigalium nostrorum, quibus adhuc sustentantur, diem bello circumspicit. V. Cic. 4. Verr. 7.

VECTIGĀLIS, e. Adj. [ὑποτελής, πελεσφόρος] Quod tributum pendit. Sic provinciæ, agri, & ii qui tributa persolvunt, vectigales dicuntur. Cic. 3. Off. 87. Quas civitates L. Sulla, pecunia accepta, Senatusconsulto liberavisset, ut eæ rursus vectigales essent.
Vectigalis & Immunis, contraria. V. IMMUNIS.
Vectigalis & Stipendiarius. Liv. 21. 41. Utrum Annibal hic sit æmulus itinerum Herculis, ut ipse fert, an vectigalis stipendiariusque & servus populi Romani a patre relictus.
Liberare vectigales & stipendiarios. Cic. de Provinc. Cons. 10.
Agri vectigales. Cic. in Pison. 87.
Civitas vectigalis Cic. 3. Verr. 79.
Equi vectigales. Cic. 2. Philipp. 62. Tum existimavit se suo jure, cum Hippia vivere, & equos vectigales Sergio mimo tradere.
Homo seu servus vectigalis, Qui domino suo pecuniam meret, ut vectigales equi solent. Columel. in præfat. lib. 1. Ex mercenariis aliquem jam recusantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis esse non possit, ignarum rei, cui præfuturus est, magistrum fieri jubet.
Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium reditibus provenit. Cic. 3. Verr. 89. Decem enim naves, jussu L. Murenæ, populus Milesius ex pecunia vectigali Pop. Rom. fecerat.
Provincia vectigalis. Cic. in Pison. 87.
Socii vectigales. Cic. 3. Off. 49.
Facere vectigales. Cæs. 4. Bell. Gall. 3. Hos quum Suevi multis sæpe bellis experti, propter amplitudinem gravitatemque civitatis, finibus expellere non potuissent, tamen vectigales sibi fecerunt, ac multo humiliores, infirmioresque reddiderunt.

VECTIGALIĀRIUS, i. m. Qui vectigal exercet. Firmic. lib. 3. cap. 13. Erunt enim aut publicani, aut vectigaliarii. Id est qui vectigalia exigant.

VECTIGALIUM, i. n. [πελώνιον] Telonatum, Mancipatum. Gloss. Græcolat.

VEHA, vel VEHIA, æ. f. Oscorum lingua Plaustrum dicitur. Festus.
Brevis veha vehiculum dictum est. Varr. L. L. 4 31.
Veha, Via veteribus dicebatur, quod per eam omnia veherentur. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas. [An a Celtico *Wege*, *Weg*?

VEHICŬLUM, i. n. [ὄχημα, Gl. L. G. & G. L.] In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur invenisse, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. 185. Omnesque dii, qui vehiculis thensarum solennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Pison. 61. Nummus interea mihi, Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.
Camerata vehicula. V. CAMERA.
Meritoria vehicula. V. MEREO.
Anteire vehiculo. V. ANTEEO.
Pro Navi ponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 89. Qui navem nunquam ante vidisset, ut procul divinum & novum vehiculum Argonautarum e monte conspexit, &c. V. Fr. Nannius in Curis secundis ad Nonni Paraph.
Furtorum Verris vehiculum. Cic. 7. Verr. 59. vocat Navem Mamertinam.

VEHICULĀRIS, e. Adj. Ad vehiculum spectans. ut, Cursus vehicularis, Dig. 50. t. 4. l. 18. §. 4.
Rei vehicularis munera. Ibid. l. 1. §. 1. conf. Suet. Aug. cap. 49. & Casaub. ad Spartian. Hadrian. f. 15.

VEHICULARIUS, a, um. Adj. Idem. ut, Cursus vehicularius. Capitolin. in Anton. Pio cap. 12.
Fabricator vehicularius. Idem in Max. & Balb. cap. 5.
Res vehicularia. Ammian. 14. 11.

VEHICULATIO, ōnis. f. Vet. nummus Nervæ Imp. apud Spanhem. diss. 13. p. 561. & 570. & Oisel. Tab. 112. VEHICVLATIONE ITALIAE REMISSA.

VEHATIO, ōnis. f. Idem. Cod. Theod. leg. 3. de calcis coctoribus.

VEHES, vel VEHIS, is. f. [ἅλκηθρον] a vehendo, dicitur Quantum fœni vel stercoris una vectura in plaustris vel aliis instrumentis ferre possumus. Plin. lib. 36. cap. 15. Amplitudinem cavis eam fecisse proditur, ut vehem fœni large onustam transmitteret. Columel. lib. 11. cap. 2. Satis erit in singula jugera vehes stercoris comportare numero decem & octo, Vehes autem stercoris habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2. Materies si roborea est, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum XX, hæc erit vehis una. Pinus autem V & XX pedum æque ab uno expeditur, quæ & ipsa vehis dicitur.

VEHELA, æ. f. ut, Scythicis vehelis. Capitolin. in Maximin. cap. 13. Vulgo Vehiculis. V. Salmas. ad loc. p. 251.

V E I

VEJEN. Veientina, scil. Tribus.

VEJA, æ. f. [Οὐήια] Venefica quædam mulier, cujus meminit Hor. Epod. 5. 29.
Abacta nulla Veja conscientia,
Ligonibus duris humum
Exhauriebat, ingemens laboribus.

VĒJI, [Οὐήιοι] urbs Hetruriæ, insignis quondam bellorum frequentia cum Romanis, quam Camillus cepit. Vejos post urbem a Gallis captam migrare Quirites constituerant, ab eodem Camillo ab incœpto prohibiti. Unde quum Nero domum auream ædificaret amplissimam, editi fuerunt illi versus,
Roma domus fiet, Vejos migrate, Quirites,
Si non & Vejos occupat ista domus. Suet. Ner. 39.
Veteres Veji. Propert. lib. 4. 11. 27.

VEJENS, entis. Patron. [Οὐήιος] Populus Vejorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quum lacus Albanus præter modum crevisset, Vejentem quendam ad nos hominem nobilem perfugisse, eumque dixisse, ex fatis, quæ Vejentes scripta haberent, &c. Et paulo post, Quum autem Vejentes bello fessi legatos ad Senatum misissent, &c.
Populi Vejentum. Sil. lib. 7. 40.

VEJENS, entis. Adj. Cic. 1. de Divin. 100. Quid, quod in annalibus habemus, Vejenti bello, &c.
Ager Vejens. Cic. pro Rosc. Amer. 47.
Arvi Vejentis emptor. Hor. 2. Epist. 2. 167.
Solum Vejens. Stat. 4. Silv. 5. 54.

VEJENTĪNUS, a, um. Adj. ut, Tribus Vejentina. Cic. pro Planc. 38. V. TRIBUS.

VEJENTĀNUS, a, um. aliud Adj. [Οὐηιεντανὸς] ut, Vinum Vejentanum. Hor. 2. Serm. 3. 143.
Gemma Vejentana. Plin. lib. 37. cap. 10. Vejentana Italica gemma est Vejis reperta, nigram materiam distinguente limite albo. De Vejentana gemma scribit & Solinus cap. 8. sub finem.

VĒIUS, a, um. trisyll. Adj. Idem quod Vejens. Propert. lib. 4. 11. 31.
Forte super portæ dux Veius astitit arcem.

VEIANUS, i. m. Gladiatoris nomen apud Hor. 1. Epist. 1. 4.

VĒJŎVIS, [Μικρὸς Ζεύς] veteribus dicebatur Deus, cui dempta atque detracta esset juvandi facultas. Nam quosdam deos ut prodessent celebrabant: quosdam ne nocerent, placabant. De quibus abunde Gell. lib. 5. cap. 12. Ubi corrigendus est locus in fine capitis. Sic enim legitur in omnibus, quos vidimus, codicibus, Arungus quoque habetur & Rubigus. Ubi Averruncus legendum est. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Quid Vejovi facies? quid Vulcano?
Vejovem interpretatur Ovidius, Parvum Jovem, 3. Fast. 447.

V E L

VEL. Velina, scil. Tribus.

VĔL, [ἤ, Gl. L. G. & G. L. ἤτοι, G. L.] conjunctio plerumque disjunctiva; ut, Vel scribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Vel adest, vel non. Virg. 1. Æn. 749.
Quid tantum Oceano properent se tinguere soles
Hiberni, vel quæ tardis mora noctibus obstet.
Vel, copulativa. ut, Maxime me tibi amicum facit, vel virtus, vel doctrina tua. Ter. Eun. 2. 3. 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas.
Vide de Vel in Indice registrali p. 263. Puto ita esse Copulativam, ut tamen dubitationem relinquat q.d. Nescio, an virtus magis, an doctrina me tibi amicum faciat. H. St. Reliqua empectæ culter sic mutilavit, ut legi nequeant.
Multorum, vel honori, vel periculo servire. Cic. de Clar. Orat. 242.
Sunt ista quidem, vel magna, vel potius maxima. Cic. 2. Q. frat. 14.
Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 1. 3.
Per pol quam paucos reperias meretricibus
Fideles evenire amatores, Syra:
Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun. 3. 1. 7.
Vel, quod multo etiam minus est ferendum. Cic. pro Planc. 8.
Vel, in principio sententiæ positum, pro Nam, indignationi interdum serviens, a Græcis tractum videtur, qui eodem ferme modo utuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. 3. de figuris, Alia, inquit, commendatio vetustatis, cujus amator unice Virgilius fuit, 11. Æn. 406.
Vel quum se pavidum contra mea jurgia fingit
Artificis scelus, & reliqua, quæ scripta sunt 1. Æncidos. Quasi scilicet simile sit illi, v. 23.
Progeniem sed enim Trojano, &c. Quum tamen Cicero non semel usus sit in eo sensu: a quo, ut opinor, Virgilius sumpsit potius, quam ab antiquitate obsoleta retulit. Cic. pro Flacc. 56. Vel quod est in eodem decreto scriptum, homines clarissimos civitatis, amplissimis usos honoribus, hoc Prætore circumventos: cur hi, neque in judicio adsunt, neque in decreto nominantur? Ac si diceret, Quid impudentius quam hoc dicere? Budæus.
Vel, pro Etiam. Cic. ad Brut. 8. Et quod te tantum amat, ut vel me audeat provocare. V. plura apud Nonium 12. 34. Ter. And. 3. 2. 9.
Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te esse ortum? Hic ironia est, teste Donato. Virg. 11. Æn. 259.
Vel Priamo miseranda manus. In his duobus exemplis Budæus Vel pro Nam positum dicit. Idem 8. Ecl. 69.
Carmina vel cælo possunt deducere lunam. Ter. Heaut. 4. 6. 2.
Nulla est tam facilis res, quin difficilis fiet,
Quum invitus facias; vel me hæc deambulatio,
Quam non laboriosa, ad languorem dedit. Cic. Att. Ut vel perire maluerit, quam perdere omnia.
Vel, pro Saltem. Ter. Phorm. 2. 1. 71.
Postremo si nullo alio pacto, vel fenore. Vel rejicit Bentl.
Vel apud Suet. pro Saltem. Vide Ber. 244. a. H. St.
Vel etiam. Plaut. Men. 4. 3. 17.
Vel tu, vel tua uxor, vel etiam in oculos compingite.
Vel hercle. Plaut. Aul. 5. 1. 22. Vel hercle enica, nunquam hinc feres a me.
Vel maxime. Cic. 4. Acad. 93. Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis.
Vel minimum. Cic. in Orat. 91. Hoc in genere nervorum vel minimum, suavitatis autem est vel plurimum.
Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. 116. Hæc sunt omnia ingenii vel mediocris, exercitationis autem maximæ.
Vel plurimum. Cic. 4. Verr. 181. Nam quod in publicanorum causis vel plurimum ætatis meæ versor, &c. conf. Vel minimum.

VELABRUM, VELAMEN, VELAMENTUM, VELARIS, VELARIUM. V. VELUM.

VELATUS, V. Velo, are. in VELUM.

VĒLEDA, & VELLĒDA, æ. f. Virgo in summa auctoritate apud Germanos, & instar numinis habita, de qua Tacit. de Moribus German. 8. 3. & Stat. 1. Silv. 4. 90.

VĒLES, ĭtis. m. [ψιλὸς, γυμνήτης, ἀκροβολιστὴς] Miles levissime omnium armatus, qui & Velatus & Ferentarius dicitur Refert Ælianus ordinem pedestrem in militia dividi solitum trifariam: in armatos, quæ gravis armatura dicitur: & velites, qui levissime omnium armantur: unde & expediti nuncupantur. Non enim ocreas aut loricam induunt, sed tantum jaculis & fundis utuntur. In tertio ordine sunt peltati, a pelta, parvo & levi scuto: hi medii erant inter gravem armaturam & levem. Liv. 26. 4.
Et ubi

Et ubi ad conjectum teli ventum est, signo dato, velites desiliunt. Cic. de Clar. Orat. 270.
Hastæ velitibus amentatæ. Ovid. in Ibin, 48.
Utque petit primo plenum flaventis arenæ
Nondum calfacti velitis hasta solum.
Velites, quasi Volites dicuntur. Cic. de Repub. Militari more veterum velocissimi, cum scutis levibus, pedites, ad hoc ipsum exercitati, iisdem miscendi, quos expeditos quasi volitantes, volites appellabant. Inde versa littera o in E Velites, Vel ἀπὸ τοῦ βάλλειν, i. e. a jacularione, eo quod tela tantum missilia secum gerant. [Turbat hic Perottus, V. Voss. Etymol. & Lex. Pitisc.
Veles scurra. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse non moleste tuli. Scurram velitem dicit, Scurram tironem, non veteranum gravis armaturæ: ut enim si veles cum armato milite congrederetur male acciperetur, sic ut velitem scurram se verberatum esse jocatur a Papirio, dicacissimo & acerrimo scurra. Turnebus. V. SCURRA.
VELITĀRIS, e. Adj. [γυμνητικός, ἀκροβολιστικός] Quod ad velites pertinet. Unde, Arma velitaria. Sallust. in Jugurth. 113. Præterea iere sagittarii & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi causa. Liv. 26. 4. Et septena jacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro, quale hastis velitaribus inest.
VELITĀTIM, Adv. [κατὰ διαλειμμάτων] significat per saltus & intervalla: quod velites pugnando saltibus utantur. Sisenna lib. 1. Hist. Nos una æstate in Asia & Græcia gesta idcirco continentia litteris mandavimus, ne velitatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Non. 2. 911. Quidam legunt Vellicatim.
VELĪTOR, [ἀγωνιζοῦ, ἀκροβολίζομαι] āri. Digladiari, Levi pugna certare. Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Jurgari. Plaut. Men. 5. 2. 28.
Nescio quid velitati estis inter vos duos. Gell. lib. 6. cap. 11.
Cum inquinatissimis hominibus non est convicio decertandum, neque in maledictis adversum impudentes & improbos velitandum; quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & consimilia dicas, atque audias.
Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercati, & inter se rixari dixerunt veteres. Afranius,
Interea verba jactare, & labris
Inter se velitari, velificarier. Ex Turnebo. ex Non. 1. 2.
VELITATIO, ōnis. f. [ἀκροβολισμός, λογομαχία] Levis contentio, dicta ex congressione velitum. Non. 1. 2. Plaut. Rud. 2. 6. 42.
Equidem meam velitationem exerceo.
Velitatio, inquit Festus, est Ultro citroque verborum objectatio, ab exemplo velitaris pugnæ. Plaut Asin. 2. 2. 41.
Verbis velitationem fieri compendi volo.
VELATRĬCUS, a, um. Adj. Idem quod Velitaris. Sidon. 7. Epist. 2. Historia juvenis eximii, fabula militiæ velatricæ par. [An Velitatrici?
VĔLIA, æ. f. [Οὐελία] Lucaniæ oppidum in Italia ad mare situm. Item vicus, seu collis in urbe Roma. V. Liv. 2. 7. Inde
VĔLĪNUS, a, um. Adj. Virg. 6. Æn. 366.
Injice, (namque potes) portusque require Velinos.
Lacus Velinus. Plin. lib. 2. cap. 64.
Regio Velina in urbe, Palatino monti conjuncta, in qua Valerii Publicolæ, & Victoriæ, deorumque Penatium ædes erant. Dicta Velina, quod ibi pastores Palatini vellere lanam sint soliti.
Tribus Velina. Cic. 4. Att. 15.
VELIENSIS, e. Adj. Cic. 7. Fam. 20. cujus initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. Nescio quid enim Velienses verebantur, &c.
Populi Velienses. Plin. lib. 3. cap. 3.
VELIFER, VELIFICO, VELIFICUS, &c. V. VELUM.
VELITARIS, VELITATIM, VELITOR. V. VELES.
VELĪTRÆ, ārum. f. [Οὐελίτραι] Civitas Volscorum insignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volscis victis Romani ademerunt, ut scribit Liv. 8. 14. Ex ea urbe gentem Octaviam fuisse testatur Suetonius in Augusto pr. Refert Dionys. lib. 7. pestilentiam adeo Velitras esse depopulatam, ut ex decem partibus Veliternorum vix una superfuerit.
VELITERNUS, a, um. Adj. V. supra in VELITRÆ.
Inde etiam Veliterni populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 5.
VELIVŎLUS, Adj. V. VELUM.
VELLA, æ. f. [κώμη] ab antiquis dicebatur pro Villa. unde
VELLATŪRA, æ. f. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam, non villam, quo vehunt & unde vehunt. Item dicuntur qui vecturis vivunt, vellaturam facere. Rectius Velatura. V. infra in VELUM.
VELLO, velli & vulsi, vulsum, [πάλλω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Opilare. Exstirpare; ut, Vellere herbas.
Radicitus vellere, vel cum radice. Columel. lib. 11. cap. 3. Plin. lib. 12. cap. 12.
Herbas vellens dentibus. Ovid. 8. Met. 800.
Poma vellere manu. Tibul. lib. 3. 5. 20.
Spinas vellere. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice sunt dicta ab illis? quam splendide? de justitia, de fortitudine, &c. de spinas vellentium, ut Stoici, &c.
Arbos solu vellitur ruptis radicibus. Virg. 3. Æn. 28.
Barbam vellere; proverbium est, ait Erasmus, quo Summum contemptum, ac ludibrium significamus. Hor. 1. Serm. 3. 133. —vellunt tibi barbam Lascivi pueri.
Capillos albos a stirpe vellere. Propert. lib. 4. 25. 13.
Comam vellere. Martial. lib. 5. 37.
Ex patellis vellere emblemata, Evellere, eximere. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa ex patellis & turibulis, quæ vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, &c.
Munimenta vellere, sepulchra, vallum; Eruere, projicere in terram. Liv. 2. 25. Idem 10. 25.
Pontem vellere. Virg. 8. Æn. 650.
Postes vellere a cardine. Virg. 2. Æn. 480.
Signa vellere castris. Virg. 4. Georg. 108.
Spicula vellere. Virg. 10. Æn. 889.
Pectora mea velluntur secreto morsu, Lacerantur mærore. h. e. Tacita torqueor mæstitia. Stat. 5. Silv. 2. 3.
Pisces vellere ex æquore. Extrahere e mari. Hor. 2. Serm. 3. 235. al. Verrere, melius.
Tonderi, radi, & velli. Suet. in Cæs. cap. 45. Circa corporis curam morosior, ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam, h. e. Pilum sibi ad radicem velli juberet: quod nonnullæ mulierculæ facere solent, ne amplius renascatur.
De Præt. Vulsi V. in EVELLO.
VOLSUS, vel VULSUS, a, um. Partic. [πεπλεγμένος] Vulsa corpora a Quintiliano in Procem. lib. 8. dicuntur, Corpora si quis vulsa, inquit, atque fucata muliebriter comat, sœdissima sunt ipso formæ labore.
Aræ, foci, deûm delubra, sepulcra majorum vulsa, temerata, ac violata. Liv. 26. 13.
Tela vulsa pectore. Lucan. lib. 6. 232.
VOLSUS, a, um. Adj. pro Vorsus & versus, de industria fictum a Martial. 3. 63.
Qui movet in varios brachia volsa modos. Forte rectius Volsa interpreteris Vulsa, depilata. Ridet enim Cotili mollitiem, curamque nimiam circa corporis cultum.
VULSIO, ōnis. f. Irenæus 3. 11. Nicolaitæ sunt vulsio ejus.
VULSŪRA, æ. f. [πάλμα, Gl. G. L.] Ipse actus vellendi. Varro 2. de R. R. cap. 11. Quam demptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant: ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
VOLSELLA, sive VULSELLA, æ. f. [τριχολαβίς, Gl. L. G. & G. L. ἀκανθολαβίς, L. G.] Instrumentum ad pilos evellendos e corpore. Cels. lib. 6. cap. 18. de cancri, qui in cole nascitur, curatione, Incipit a nigritie: quæ si cutem occupavit, protinus specillum subjiciendum, eaque incidenda est: deinde oræ vulsella prehendendæ: tum quicquid corruptum est, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12. Ergo specillo conquirenda est testa, quæ recessit, & volsella protrahenda est. V. Martial. 9. 28. & Suet. Cæs. cap. 45.
VELLŬMEN, vel VELLĬMEN, ĭnis. n. V. VULSURA, & VELLUS.
VELLUS, V. f. l.
VELLĬCO, [τρυπανίζω, Gl. L. G.] āre. Frequenter vellere: quod proprie fit, quum extremas corporis partes vellimus, & pressando infestamus. Propert. lib. 2. 5. 8. Plaut. Mostel. 3. 2. 146.
Viden' pictum ubi ludificatur cornix vulturios duo?
Cornix astat; ea vulturios duo vicissim vellicat? Quintil. lib. 6. cap. 1. Ex pædagogo se vellicari respondit. De puero flente.
Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, mordere, lacerare. Plaut. Merc. 2. 3. 73.
Contemplent, conspiciant, nutent, nictent, sibilent,
Vellicent, vocent, molesti sint, occentent ostium. Cic. pro Corn. Balb. 58. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant.
Absentem vellicare. Hor. 1. Serm. 10. 79.
Vellicare, Reprehendere. Gell. lib. 4. cap. 15. In quibus plura inscite aut maligne vellicant. De Sallustii scriptis.
Beneficium vellicare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Opus alicujus vellicare. Varro 3. de R. R. cap. 16.
VELLICĀTUS, a, um. Partic. Paulinus Nolanus Epist. 49. cap. 3. Vellicata blande auricula suscitavit.
VELLICATIO, ōnis. f. Senec. de Vita beata 5. Quum non tantum lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. Idem 3. de Ira 43 extr. metaphorice accipit pro Molestiis, Detrimenta, inquit, injurias, convicia, vellicationes contemnamus. [i. e. Obtrectationes.
VELLICĀTUS, ûs. m. [κνίσμα] Plin. lib. 28. cap. 6. Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perstringi. Vetustum exemplar omittit hanc dictionem Vellicatibus.
VELLICĀTIM, Adv. Sisen. Hist. lib. 1. Nos una æstate in Græcia & Asia gesta litteris idcirco continentia mandavimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Ex Non. 2. 911. V. Velitatim, in VELES.
VELLUS, ĕris. n. [πόκος, Gl. L. G. & G. L.] Lana ex ovibus detonsa. Varro de R. R. lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegeticulis subjectis oves tondere solent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem sumuntur sereni, & iis id faciunt fere a quarta ad decimam horam: quoniam sole calidiore tonsa ex sudore ejus lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant; ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
Ovis auratæ vellus. Ovid. 6. Epist. 2.
Atrum vellus. Ovid. 7. Met. 244.
Fulva vellera. Ovid. 6. Epist. 14. intelligit Vellus aureum.
Milesia vellera. V. MILETUS.
Nigro de vellere stamina facta. Ovid. 4. Trist. 1. 64.
Nivea vellera. Virg. 4. Æn. 459.
Perfusa vellera illuvie. Virg. 3. Georg. 561.
Pullum vellus. Ovid. 4. Fast. 620.
Splendentia vellera lanæ niveæ. Sil. lib. 15. 709.
Succida palliolo vellera quinque petit. Martial. lib. 11. 28. V. SUCCIDUS.
Depectant tenuia vellera foliis Seres. Virg. 2. Georg. 121.
Infuscare vellera. V. INFUSCO.
Inquinare vellus murice. V. INQUINO.
Mollire vellera. Ovid. 6. Met. 21.
Mutare vellera luto. V. MUTO.
Stratis velleribus jacebat. Virg. 7. Æn. 95.
Ferina vellera, Ferarum pelles. Ovid. 11. Met. 3.
Hirsuta vellera fetis leonis. Ovid. 2. Fast. 620.
Vellera pro Frondibus. Ovid. de nuce, 131.
At simul induimus nostris sua vellera ramis, &c. al. Monere.
Vellus de Nubibus dicitur. Lucan. lib. 4. 123.
—jam clarior aër,
Et par Phœbus aquis densas in vellera nubes
Sparserat.
VELLĔREUS, a, um. Adj. Ascon. Ped. in 2. Verr. 22. p. 50. Crumenæ & vellereæ & scorteæ.
VELO, āre. V. VELUM.
VELOCASSES, ium. m. Populi sunt Galliæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat; hodie *Velcassinenses* appellati, qui

qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos Velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, ubi oppidum est Gisortium, & castellum Andeliacum. Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Æsiam. Sic enim Vibius Sequester appellat fluvium Galliæ, quem hodie *Isaram* appellamus, a quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.

VĒLOX, ōcis. Adj. [ὠκὺς, Gl. L. G. & G. L. ταχὺς, G. L.] Celer: a volando, quasi volax. Plin. lib. 8. cap. 34. Velox saltu, venatu vivens.
Ferro velox. Stat. 3. Theb. 399.
Ad facinus velox. Claud. 1. in Ruff. 240.
Ad præmia velox. Ovid. 1. de Pont. 2. 123.
Achilles velox. [ὠκύπους] V. ACHILLES.
Alæ veloces. Claud. 1. in Ruff. 122.
Cervi veloces. Virg. 5. Æn. 253.
Crura velocia. Ovid. 1. Met. 306.
Equi veloces. Ovid. 8. Met. 554.
Gradus velocior. Senec. de Benef. 5. cap. 2.
Jaculum velox. Virg. 2. Georg. 530.
Membra velocia. Sil. lib. 17. 537.
Oculo veloci percurrere aliquid. Hor. 2. Serm. 5. 55.
Pedites velocissimi. Cæs. 1. Bell. Gall. 48.
Pila velox. Hor. 2. Serm. 2. 11.
Victoria velox, Alata. Hor. 1. Epist. 18. 64.
Animus velox. Hor. 1. Epist. 2. 13.
Ingenium velox. Ovid. 8. Met. 254.
Ingenium velox ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ævi velocis memor. i. e. Cito transeuntis. Senec. Herc. fur. 3.
Annus velox. Stat. 5. Theb. 460.
Horæ veloces. Ovid. 2. Met. 118.
Procella velox i. e. Ventus. Hor. 3. Carm. 27. 63.
Compar. Velocior. [ταχύτερος, ὠκύτερος] ut
Nihil est annis velocius. Ovid. 10. Met. 529.
Superl. Velocissimus, [ταχύτατος, ὠκύτατος, Gl. G. L.]
Velox, pro Velociter. Virg. 5. Æn. 444.
— ille ictum venientem e vertice velox
Prævidit, celeriqae elapsus corpore cessit.

VELŌCĬTAS, ātis. f. [ταχύτης, Gl. G. L.] Celeritas. Cic. 2. de Fin. 49.
Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, ut vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?
Pernicitas & velocitas. Cic. 5. Tusc. 45. An dubitas, quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimisque sensibus, adde etiam, si libet, pernicitatem & velocitatem.
Pernix velocitas. V. PERNIX.
Velocitas, corporis celeritas appellatur: quæ eadem ingenii etiam laus habetur. Cic. 4. Tusc. 31.
Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107.
Concertare velocitate nandi. V. CONCERTO.
Exercitata studio velocitas. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Cogitationum velocitas. Plin. lib. 7. cap. 12. Quoniam velocitas cogitationum, animique celeritas, & ingenii varietas, multiformes notas imprimit.

VELOCĬTER, Adv. [ταχέως, Gl. G. L.] Celeriter.
Auferre aliquid velociter. Ovid. 4. Fast. 445.
Compar. Velocius [ταχύτερον, ὠκύτερον, Gl. G. L.] ut
Currere velocius. Ovid. 10. Met. 583.
Pervolare in aliquem locum velocius. Cic. in Somn. Scip. 21. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit.
Superl. Velocissime. [ταχύτατα, ὠκύτατα] Cic. de Univers. 27. Quæ velocissime movebantur, ea celeritate vinci a tardioribus: & quum superabant, superari videbantur.

VĒLUM, i. n. [παραπέτασμα, Gl. L. G. & G. L.] Tegmen; a Volo volas, nonnulli derivant, quod vela ventis aptata, volitare videantur. Varro a Velleribus, quod ex ovium velleribus fierent. Cic. in Orat. 153. a Vexillum, per contractionem. V. AXILLA & Voss. Etym. [Varr. L. L. 4. 29.
Niveis tentoria velis. Virg. 1. Æn. 473.
Obducere velum. V. OBDUCO.
Obtendere velis rem aliquam. Cic. 1. Q. frat. 1. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.
Vela etiam sunt Aulæa, quæ in Theatris scænæ, in divitum & potentiorum ædibus foribus prætendebantur. Plin. 4. Epist. 19. Eadem, si quando recito, in proximo, discreta velo, sedet. V. Virg. 3. Georg. 24. Suet. Calig. 26. & in Claud. cap. 20. & ibi Torrent. Lucret. 4. 73.
Et vulgo faciunt id lutea, russaque vela,
Et ferrugina, cum magnis intenta theatris,
Per malos volgata, trabesque trementia pendent. V. ad finem h. dict.
Velum, [ἄρμενον, Gl. L. G. & G. L. ἡ ἐς ἱστὸν ὁδόν, L. G. ἱστίον, G. L.] Navis armamentum. Plin. lib. 12. cap. 19. Vehunt per maria vasta ratibus, quas neque gubernacula regant, neque remi trahant vel impellant, non vela, non ratio ulla adjuvet.
Tenor veli. Lucan. lib. 5. 709.
Carbasina vela. V. CARBASUS.
Fugacia. Ovid. 13. Epist. 21.
Levia vela. Valer. 2. Argon. 447.
Nautica. Hor. 2. Serm. 3. 106.
Nutantia. Lucan. lib. 8. 47.
Parva. Hor. 4. Carm. 15. 4.
Passa, V. Passus, in PANDO.
Tumida. Hor. 2. Epist. 2. 201.
Abeuntia vela prosequi oculis. Ovid. 5. Epist. 55.
Æquare vela. V. ÆQUO.
Aptare classem velis, Instruere & disponere classem ad navigandum. Virg. 3. Æn. 472.
Arripere tellurem velis. Virg. 3. Æn. 477.
Cadunt vela. Virg. 3. Æn. 207.
Contrahere vela. V. CONTRAHO.
Conrrahere turgida vela. Hor. 2. Carm. 10. 24.
Deducunt vela nautæ. Ovid. 3. Met. 663.
Deserta vento vela. Senec. Agamemn. 6.
Dirigere vela in medio freto. Ovid. 1. Fast. 466.
Dirigere vela aliquò. Cæs. lib. 2. Bell. Civil. cap. 25.
Dare vela, Ventis se committere & navigare. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Dare vela retrorsum, pro In diversum mutare sententiam, vitæque institutum. Hor. 1. Carm. 34. 4. A navigantibus, qui cursus errorem versis velis corrigunt.
Dabant vela in altum. Virg. 1. Æn. 39.
Dare vela ventis. Virg. 4. Æn. 546.
Dare læta vela pelago. Senec. Troad. 4.
Dare vela suæ famæ, per translationem, pro Celebrem facere famam suam. Martial. lib. 8. 70.
Dare vela ingenio. Ovid. 3. Fast. 790. ad Bacchum.
Euntia navigia velis. Plin. lib. 9. cap. 15.
Facere vela, idem quod Vela dare. Cic. 7. Verr. 87. Princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi anconas imperavit. [Conf. 4. Tusc. 9. Hinc Velifico verbum.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Flectere viam velis. Virg. 5. Æn. 28.
Implere vela ventis. Virg. 7. Æn. 23.
Inflata vela secundis Notis. Senec. Agamem. 2.
Intendere vela ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.
Intendunt vela Zephyri secundi. Virg. 5. Æn. 33.
Legit humida vela navita, Colligit. Virg. 1. Georg. 373.
Ministrare velis. Virg. 6. Æn. 302. Aut, Per vela, & est septimus: aut, Velis obsequitur, & est dativus.
Pandere tota vela, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 1. Cic. 4. Tusc. 9. Quærebam igitur, utrum panderem vela orationis statim, an &c.
Pandere alas velorum. Virg. 3. Æn. 528.
Permittere vela ventis. Quintil. Tryphoni, in præf. Permittamus vela ventis, & oram solventibus bene precemur. h. e. Editionis ancipitem eventum, utcunque cadet, experiamur. Erasmus.
Procedit æquatis velis classis. Virg. 4. Æn. 587.
Solvere vela. Virg 4. Æn. 574.
Subducta vela. Amota, & ad malum ligata. Sil. lib. 6. 325.
Subit pleno ostia velo. Virg. 1. Æn. 404.
Subnectere totum velum antennis. Ovid. 11. Met. 483.
Tendunt vela Noti. Virg. 3. Æn. 268.
Tenet concava vela ventus. Ovid. 6. Epist. 66.
Trahere vela, Contrahere. Virg. 4. Georg. 117.
— ni jam sub fine laborum
Vela traham, & terris festinem advertere proram. A nautis ducta metaphora, qui appropinquantes portui aut litori vela contrahunt.
Vocant auræ vela, Auræ secundæ & lenes invitant ad navigandum. Virg. 3. Æn. 357.
Velis equisque, i. e. Omnibus nervis, omni conatu. Cic. 2. Q. frat. 14. Sic ego, quoniam in isto homine colendo tam indormivi diu, te me hercle sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem, tum equis tum velis. Vetus exemplar legit, Tum vero quadrigis. Idem 3. Off. 116. Cum his velis equisque (ut dicitur) si honestum tueri ac retinere sententia est, decertandum est. In his exemplis respexit Cicero ad utriusque pugnæ genus, equestre, ac navale. Ex Erasmo. Hieronymus Ferrarius in suis annotationibus in Philippicas, de hoc proverbio loquens, corrigit locum, & legit, Viris equisque. Idque confirmat, tum libris manuscriptis, tum aliorum etiam scriptorum auctoritate: etiam illo argumento, quod res militaris equis potius & viris administratur, quam equis & velis.
Remis velisque; idem cum priore significat. Inde translatum, quod quum navis simul & remigio & velis impellitur, summus est nautarum conatus. Cic. 3. Tusc. 25. Tætra enim res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis (ut ita dicam) remisque fugienda. Plaut. Asin. 1. 3. 5.
Remigio, veloque, quantumque poteris, festina & fuge. Erasmus.
Velum etiam erat in Theatro. Plin. lib. 19. cap. 1. Postea in theatris tantum umbram fecere, &c. de velis loquens. V. quæ supra ex Lucret. conf. Ammian. 14. 14.

VELĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. ut, Carina velifera. Ovid. 15. Met. 719. Propert. lib. 3. 9. 35.
Malus velifer. Valer. 1. Argon. 126.

VELĬFĬCO, āre. vel VELIFICOR, āri. [ἐρμιτίζω, Gl. G. L.] depon.
Vela facere, sive Dare vela, & navigare. Propert. lib. 4. 10. 6.
Nauta per urbanas velificabet aquas. Idem lib. 2. 28. 40.
Una ratis fati nostros portabit amores
Cærula ad infernos velificata lacus. Plin. lib. 9. cap. 33. Navigant ex his veneriæ: præbentesque concavam sibi partem, & alteram auræ opponentes, per summa æquorum velificant. Subaudi Conchæ.
Velificari, Vela in altum extendere, quod fugientes & fugam simulantes facere solent: unde pro Simulare & fugere ponitur: nisi quis malit accipere pro Fortunam temere experiri, & nullo consilio aliquid facere, quod solent, qui vela ventis expandunt. Cic. 8. Fam. 10. Quare tibi suadeo, quicunque est istic status rerum, diligenter & caute perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris: aut aliquid, quod refetret scire, reticuisse. Velificatus hic alii exponunt Gratificatus.
Velificari honori suo, per translationem. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Quod si quis vestrûm spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo: primum me Consule id sperare desistat. h. e Evadere ad summos honores, non virtute, & majorum gloria, sed violenta quadam ratione, ut solet fieri ab iis, qui quascunque fortunas experiuntur velis in altum datis.

VELĬFĬCANS, antis. Partic. Flor. 3. 7. 3. Velificantes Cretes portibus suis adremigaverunt.

VELĬFĬCĀTUS, a, um. Partic. ut
Athos velificatus. Juven. 10. Sat. 174. i. e. Transnavigatus, seu per quem naves suis velis navigavere. Xerxes enim, bellum Græbis illaturus, eum perfodi curavit. Unde est illud Catul. 64. 46.
Per medium classis barbara venit Athon.

VELĬFĬCATIO, ōnis. f. Cic. 1. Fam. 9. Quum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est eum tenere cum periculo cursum, quem cœperis.
Metaphorice. Ammian. 18. 5. Velificatione plena in rempublicam ferri. Adde 29. 2.

VELĬFĬCUS, a, um. Adj. ut, Velificus cursus, Qui velis fit. Plin. lib. 13. cap. 11.

VELĬFĬCIUM, i. n. Hygin. Fab. extr. Velificia primum invenit Isis. [i. e. Velorum usum docuit

VELĬVŎLUS, a, um. Adj. [ἀεμενόπεπης, ἱποπεπής, Gl. G. L.] Mare dicitur velivolum, Quod vela id pervolant. Virg. 1. Æn. 228.
Naves velivolæ, Quæ velis volant, apud Ennium, teste Servio, l. c.
Rates velivolæ. Ovid. 4. de Pont. 5. 42.

VELIVŎLANS, antis. Partic. ut, Naves velivolantes. Cic. 1. de Divin. 67.
Advenit, & fera velivolantibus
Navihu' complevit manus litora. Ex poeta.

VĒLO, [κολύπτω, σκέπω, Gl. L. G & G. L.] āre. Tegere, operire.
Amictu croceo velari. Ovid. 3. de Arte Am. 179.
Caput velare. Cic. pro Domo 124. & Ovid. 1. Met. 382. & 398.
Corpora velantur lino. Sil. lib. 3. 24.
Corpus velat maculoso vellere. Ovid. 3. Met. 197.
Corpora pecudum velantur fulvis setis. Virg. 3. Georg. 383.
Humeros velare ostro. Virg. 7. Æn 815.
Penna latus velat. Ovid. 2. Met. 376. al. Vestit.
Delubra Deûm fronde festa velamus, Sertis ornamus. Virg. 2. Æn. 249.
Tempora velat myrto. Virg. 5. Æn. 72.
Velare, Ligare. Pomponius apud Non. 4. 479. Reste velet gulam. [Jocus.
Velare, Dissimulare. Plin. in Paneg. 56. pr. Quare non alia major, Imperator Auguste, gloria tua, quam quod agentibus tibi gratias, nihil velandum est, nihil omittendum.
Adjumentis extrinsecus aliquid velare. Tacit. 12. Ann. 61.
Scelere scelus velandum est. Sen. Hippol. 721.

VELANS, antis. Partic. [κολύπτων] ut, Squamæ velantes artus. Ovid. 4. Met. 45.

VELĀTUS, a, um. Partic. [κεκαλυμμένος] Tectus, Amictus.
Filo velatus. Tibull. lib. 1. 5. 15.
Ostro molliter velata. Stat. 5. Silv. 1. 225.
Antennæ velatæ. Virg. 3. Æn. 549.
Capite velato, Tecto & operto. Cic. pro Domo 124.
Comæ velatæ. Virg. 3. Æn. 174.
Juvencus auro & vittis velatus. Virg. 5. Æn. 366. Tale est illud 9. Æn. 627.
Et statuam ante aras aurata fronte juvencum. h. e. Cornibus auratis. Vittis, id est Sertis rosaceis caput cingentibus. [Verbenæ huic rei serviebant, tum vittæ & infulæ, de quibus s. l. V.
Manus velatæ. Plaut. Amph. 1. 1. 101.
Monedula velata nigris pennis. Ovid. 7. Met. 468.
Velatus. Ornatus vittatusve. Virg. 11. Æn. 101.
Jamque oratores aderant ex urbe Latina,
Velati ramis oleæ. Ubi Servius; Velati, Instructi, & ornati: id est in manibus ramos olivæ tenentes. V. paulo ante Juvencus &c.
Navis velata infulis ramisque oleæ. Liv. 30. 36. Scipio profectus ab Utica, portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis, ramisque oleæ, Carthaginensium navis occurrit. Decem legati erant, principes civitatis, qui cum ad puppim Prætoriæ navis accessissent, velamenta supplicum porrigentes, orantes, implorantesque fidem & misericordiam Scipionis, &c.
Tempora velata corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Velatus, Vestitus. Plaut. Muliebri velatus toga. Unde Velati, auctore Festo, appellabantur Vestiti & inermes, qui exercitum sequebantur, quique in mortuorum militum locum substituebantur. Hi postea mutatis litteris Velites dicti sunt, qui & Ferentarii ab auxilio ferendo. V. VELES.

VELATO, Adv. Tertull. adv. Marc. 4. 29. Tantum velato cum maxime discentes eum.

VELATŪRA, æ. f. Transvectio sive vectura, quæ velis fit. Varro R. R. 1. 2. Dicuntur, qui vecturis vivunt, velaturam facere. Et Idem de L. L. 4. 7. Velaturam facere etiam nunc dicuntur, qui mercede faciunt. V. VELLATURA.

VELĀBIS, e. Adj. Quod pertinet ad vela. Plin. lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.

VELĀMEN, ĭnis. n. [κόλυμμα, Gl. L. G. & G. L. φρεστὸς, ἱμάτιον, L. G.] Res, qua aliquid velatur, id est regitur. Virg. 1. Æn. 653.
Et circumrextum croceo velamen acantho.
Fulgentia auro velamina. Ovid. 6. Met. 567.
Mollia velamina. Ovid. 15. Met. 118.
Deripere velamina ex humeris. Ovid. 6. Met. 566.
Induitur cærula velamina. Ovid. 14. Met. 45.
Ponere velamina, Deponere, exuere. Ovid. 2. Fast. 169.
Ponere mollia velamina de corpore. Ovid. 4. Met. 345.
Retegit scisso velamine vultus. Lucan. lib 8. 669.

VELĀMENTUM, i. n. [σκέπασμα, τὸ περιβόλαιον, Gl. G. L. ἱμάτιον, L. G.] Idem. Liv. 24. 30. Ramos oleæ, ac velamenta alia supplicum porrigentes, orare, ut reciperent sese.
Velamenta & infulæ. Tacit. 1. Hist. 66.
Tunicas testiculos ambientes, Velamenta testiculorum, & tunicas ulcerum & tuberculorum, vocat Cels. lib. 7. cap. 18. Budæus.
Metaphorice, Senec de Vita Beata cap. 12. Quærentes libidinibus suis patrocinium aliquod ac velamentum.

VELĀRIUM, i. n. [περιπέτασμα] Velaria dicebantur Vela, quibus theatra tegebantur. Stat. 1. Silv. 6. 10.
Jam velaria lintea pluebant. Sic legit Calepinus: ubi nunc legimus, Jam bellaria adorea pluebent.
Velaria, Loca abdita, quæ velis clauduntur. Juven. 4. Sat. 122.
— sic pugnas Cilicis laudabat, & ictus,
Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos. [Ad alta theatri velamina. Schol.

VELATRUM, i. n. Idem, quod Velum. ut, Album velatrum. Tertull. de Cultu Fem. cap. 6.

VELĀBRUM, i. n. [βέλαυρον] a Velo, velas; Locus Romæ, in quo vela obtendebantur, sub quibus olearii & alii venditabant. Plaut. Capt. 3. 1. 29.
Omnes compacto rem agunt, quasi in Velabro olearii. Cic. ad Brut. 15. In eoque sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos, Pontifices, ad aram in Velabro facere soletis. Alii a Vehendo, Velabrum dictum volunt: quod cum paludibus mons Aventinus a reliquis esset disclusus, eo ex urbe, quadrante soluto, per paludes illas advehebantur. Hor. 2. Serm. 3. 209.
Cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum,
Mane domum veniant. V. Lex Pitisc.
Velabra, Festo Ventilabra sunt, vocabulo quasi imminuto curtatoque, extrita videlicet syllaba. Annotavit Turnebus.

VELABRENSIS, e. Adj. [βελαυρήσιος] Martial. lib. 11. 53.
Altera non deerunt, tenui versata favilla,
Vel Velabrensi massa recocta foco.

VĔLUT, vel VELŪTI, [ὥσπερ, Gl. L. G. & G. L. οἷονεὶ, L. G.] Adverbia similitudinis, imaginem & similitudinem quandam alicujus rei innuunt, Subjunctivisque verbi Sum junguntur, & fere si Præsens præcedit, Præterito imperfecto: ut, Incedis veluti rex esses. Aliorum vero verborum potentialibus potius: ut, Incedis veluti rex incederet, & Facis veluti vir probus faceret. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Bestiæ, quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. Idem 2. de Finib. 116. Non elogia monumentorum id significant, velut hoc ad portam? Hor. 1. Carm. 12. 45.
Crescit, occulto velut arbor ævo,
Fama Marcelli. Sic 2. Serm. 3. 98.
— hoc, veluti virtute paratum,
Speravit magnæ laudi fore.
Conatum Clodii refutabo, velut hesterno die. Cic. de Aruſp. Resp. 7.
Velut, & Ita. Columel. lib. 3. cap. 95. Nos quoqee pari ratione, velut Olympicarum equarum, ita fortissimarum aminearum vitium seminibus electis, largæ vindemiæ spem capiamus.

VEMENS, Vide VEHEMENS, Quidam Væmens. H. St.

V E N

VENALIC. Venalicius. VENAT. Venatio.

VĒNA, æ. f. [φλὲψ, Gl. L. G. & G. L.] Conceptaculum sanguinis in corpore animali. Dicta, quod per eam sanguis veniat. Plin. lib. 21. c 37. Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores revocant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis rivi. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.
Cava vena. V. CAVUS.
Seminales venæ, Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Vena in maribus, quæ semen continet, duplex est, paulo interior, quam illud humoris obscœni receptaculum. Sicut enim renes duo sunt, itemque testes: ita & venæ seminales duæ, in una tantum compage cohærentes. Ipsum semen quidam putant ex medullis tantum, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibique concrescere.
Vacuæ venæ. Hor. 2. Serm. 4. 25.
Vitales venæ. Lucret. lib. 2. 1118.
Abrumpere venas. V. ABRUMPO.
Abscindere venas. V. ABSCINDO.
Calentes venæ fibrarum. Lucan. lib. 1. 582.
Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.
Exsolvere venas. Tacit. 16. Ann. 17.
Ferire venam, est apud Cels. lib. 1. cap. 10. pro eo, quod Græci dicunt φλεβοτομεῖν, id est Venam secare.
Ferire venam inter ima pedis. Virg. 3. Georg. 460.
Imbutæ venæ viscerum veneno. Cic. 2. de Finib. 94.
Incidere venam, quod medici Phlebotomare dicunt. Cic. in Pison. 83. Medico, quem tecum eduxeras, imperasti, ut venas hominis incideret.
Inflavit libido tætra venas. Hor. 1. Serm. 2. 33.
Inflatus venas laccho. Virg. 6. Ecl. 15.
Intercidere venas. V. INTERCĪDO.
Laxat hiatus tenues venarum cruor. Stat. 9. Theb. 530.
Marcent venæ. Lucan. lib. 4. 326.
Nigrescunt sanguine venæ. Ovid. 3. de Arte Am. 503.
Pallent amisso sanguine venæ. Ovid. 2. Met. 524.
Pertundere venam. Juven. 6. Sat. 46.
Reficere venas cadentes vino. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.
Revulsæ venæ. Senec. OEdip. 12.
Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Tumuerunt plenis guttura venis. Ovid. 3. Met. 73.
Vena pro Arteria. Ovid. 10. Met. 289.
— faliunt tentatæ pollice venæ. Cic. de Fato 15. Si cui venæ sic moventur, is habet febrem, &c. Nam ei venæ sic moventur, & febrem is non habet? Celsus 2. 4. Periculosissimum tamen est, si venæ quoque ibi vehementer agitantur.
Capita venarum. Cels. lib. 2. cap. 10. Ipsius quoque venæ, si forte præcisa est, capita comprimuntur, neque sanguinem mittunt.
Percussus venarum. Plin. lib. 7. cap. 51.
Pulsus venarum. Plin. lib. 2. cap. 97. Quoniam & in corpore, extrema pulsum venarum, id est spiritus, magis sentiunt.
Trepidæ venæ. Ovid. 6. Met. 389.
Detectique patent nervi, trepidæque sine ulla
Pelle micant venæ.
Concidere venæ dicuntur, quando deficiunt vires Cels. lib. 3. cap. 5. Si protinus venæ conciderunt, & sæpius eodem die, si inter plures accessiones, subinde vis corpori deest.
Concitat venas & resolvit sol, & balneum, & exercitatio, & metus & ira, & quilibet alius animi affectus. Cels. lib. 3. cap. 6.
Conquieverunt venæ. Cels. lib. 3. cap. 4. Illud magis ad rem pertinet scire, num oporteat cibum dari, quum jam bene venæ conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis febrium.
Micant venæ. V. paulo supra Trepidæ venæ, & MICO.
Moventur venæ inæqualibus intervallis. Cels. lib. 3. cap. 6.
Movet ægri venas conspectus medici. Cels. lib. 3. cap. 6.
Ordinatæ naturaliter venæ. Cels. lib. 3. cap 6. Sed his non omnia credere, ac protinus quidem scire, non febricitare eum, cujus venæ naturaliter ordinatæ sunt, teporque talis est, qualis esse sanis solet.
Subeunt & quiescunt venæ. Cels. lib 3. cap. 6. Nonnunquam etiam incipiente febre, subeunt & quiescunt venæ: ut imbecillus is videri possit, cui facile adhuc gravis instat accessio.
Submittunt se venæ. Cels. in proœm. lib. 1. Tum requirunt etiam, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant.
Tangere venas alicu. Pers. 3. Sat. 107.

Ora venarum, sanguinem solita fundere, si subito suppressa sunt, aut aqua inter cutem, aut tabes sequitur. Cels. lib. 2. cap. 7. i. e. Hæmorrhoides.
Alba vena. Cels. lib. 4. cap. 1. A renibus singulæ venæ, colore albæ, ad vesicam feruntur, ἑρπῆρας Græci vocant, quod per eas inde descendentem urinam in vesicam destillare concipiunt.
Periculum inclusum in venis & visceribus reip. Cic. 1. in Catil. 31.
Vena, pro Membro virili. Martial. lib. 11. 17. Ad lectorem,
O quoties rigida pulsabis pallia vena,
Sis gravior Curio, Fabricioque licet! Subaudi, Legens meos versus impudicos.
Venæ, Terræ pori. Virg. 1. Georg. 91. de igne,
Seu durat magis & venas astringit hiantes.
Arborum venæ. Plin. lib. 16. cap. 38. In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. Discrimen earum facile. Venæ latiores, candidioresque, pulpæ fissilibus insunt. Ideo fit, ut aure ad caput trabis, quamlibet prælongæ, admota, ictus ab altero capite vel graphii sentiatur, penetrante rectis meatibus sono: unde deprehenditur an torta sit materies, nodisque concisa.
Marmoris venæ. ut, Picturata lucentia marmora vena. Stat. 3. Silv. 8. 36.
Silicum venæ. Ovid. 1. Amor. 11. 9.
Silicis venis abstrusus ignis. Virg. 1. Georg. 135.
Venæ, per translationem in terra dicuntur, Subterranei meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. Hirt. Bell. Alexand. cap. 8. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis habere venas.
Aquæ vena perit fecundæ. Ovid. 3. Trist. 7. 16.
Auri & argenti venæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Adde etiam reconditas auri argentique venas, infinitamque vim marmoris. Ibid. 98. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus, & ad usum aptas, & ad ornatum decoras.
Argenti aurique venas sequi. Lucret. lib. 6. 808.
Lapicidinarum venas & metallorum inquirere. Ulp. in l. Si cujus rei. §. Inde est quæsitum. D. de usufruct.
Accipimus tenue argentum, venæque fecundæ. Juven. 9. Sat. 31.
Vena, pro Ingenio hominis ad aliquid scribendum apto. Juven. 7. Sat. 53.
Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, &c. h. e. Ingenium vulgare, & rude, commune cum pluribus.
Venam appellant Indolem, & vim genuinam ingenii: translatione ducta vel a fontibus, quorum alii angustiore vena manant, alii ranta, ut flumen ingens efficiant: vel a metallis, quorum etiam venæ, non genere tantum, sed & copia differunt. Simillimum est quod ait Ulpianus lib. 11. cap. ult. [An potius Quintilianus? Dispice, lector.
Vena & ingenium. Hor. de Arte Poet. 409.
— ego nec studium sine divite vena,
Nec rude quid possit video ingenium: &c.
Benigna vena ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 10.
Tenuis & angusta ingenii vena. Quintil. lib. 6. cap. 2. pr.
Tenere venas cujusque generis hominum, quod alias dicimus, Uniuscujusque naturam pernoscere & ingenium. Cic. 1. de Orat 223. Acuto homine nobis opus est, & natura, usuque callido, qui sagaciter vestiget, quid sui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit, cogitent, sentiant, opinentur, exspectent. Teneat oportet venas cujusque generis, ætatis, ordinis, &c.
Prioris venæ ævum, i. e. Sæculum ferreum. Ovid. 1. Met. 128. Al. leg. Pejoris.

VENŬLA, æ. f. dimin. [φλέβιον] ut, Oculorum venulæ. Cels. 2. 6.

VENŌSUS, a, um. Adj. [φλεβώδης] Quod venas permultas habet. Plin. lib. 24. cap. 10. Folia ei plantaginis, nisi angustiora essent, & magis laciniosa, convexaque in terram, alias etiam venosa similiter.
Liber venosus, pro Aspero, duro & horrido. Pers. 1. Sat. 76.
Compar. Plin. lib. 20. c. 8. Sativum autem serin, quod est minus & venosius.

VENOX, ōcis. m. Venæ indagator. Ita appellatus est Plautius ob inquisitas Appiæ aquæ venas, Frontin. de Aquæduct. p. 14. conf. Liv. 8. 19.

VENABULUM, V. VENOR.

VENĀFRUM, i. n. [Οὐένα φρον] Civitas Campaniæ oleis abundans. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. & Acron grammaticus apud Hor. 2. Carm. 6. 16.
— viridique certat Bacca Venafro.

VENAFRĀNUS, a, um. Adj. [Οὐενα φρανὸς] ut
Agri Venafrani. Hor. 3. Carm. 5. 55.
Oliva Venafrana. Hor. 2. Serm. 4. 69.

VENALIS, Adj. V. VENEO.

VENATICUS, VENATUS. V. VENOR.

VENDĬCO, āre. a Venum fit, quasi conveniens sibi dicere, & quod vulgo dicitur, *Sibi appropriare*: hoc est sibi proprium facere & assumere. Sed Cordatiores Critici Vendico explodendum volunt, & Vindico semper scribendum. V. Priscian. Manut. Lipf. Dausq. Voss. Cellar. in libris Etym. & Orthograph. [Quia scilicet significatio in utroque nil discrepat, & accedit Vindico ad Vindex, Vindicta, Vindiciæ &c. Adde sic & in Gloss. tantum occurrere. V. igitur VINDICO.

VENDO, vendĭdi, venditum, [πωλέω, πιπράσκω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Venum & Do compositum. Cic. pro Quint. 6. Eum non ita commode posse eo tempore quæ proscripsisset vendere.
Male vendere & Recte, contraria. Cic. 5. Verr. 227. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendidis: ut aut male vendendum intelligas, si processit: aut male perceptos fructus, si recte licet vendere.
Quam optime vendere. Cic. 3. Off. 51. Cetera sine insidiis agere, & quoniam vendat, velle quam optime vendere.
Præclare vendere. V. Vendere pro Laudare infra.
Auctionem vendere, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio 19. ea dicendi forma dictum arbitror, qua a Cæsare 2. de Bell. Gall. 33. extr. Vendere sectionem. Estque Vendere auctionem, Auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.
Adversione vendere vel per adversionem. V. Adversio, in ADVERSUS.
Merces suas vendere. Ovid. 5. Fast. 671.
Prædia vendere. Hor. 2. Serm. 7. 10.
Beneficia alicujus vendere, Pretio aliis conciliare. Cic. 13. Fam. 36.
Suffragia vendere. Juven. 10. Sat. 77.
Cum Ablativo construitur, si pretium exprimatur. Plaut. Trin. 4. 3. 48.
— nam ego talentum mutuum
Quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi
Patriam vendidit auro. Virg. 6. Æn. 621.
Quanto pretio vendidisti, dicimus; non, Quanti pretii. [Sed Quanti, subaudito Æris pretio.
Magno vendere, dixisse Varro docet, quum ait, Venierunt propter penuriam magno. V. VENEO.
Plurimo. Cic. 5. Verr. 124. Quæro si ipse excogitare non poterat, quemadmodum plurimo venderet.
Aliquid quam plurimo vendere. Cic. 3. Off. 51.
Pecunia grandi vendere. Cic. pro P. Sext. 56.
Pretio vendere. Cic. 6. Verr. 134.
Cum Genitivis Tanti, quanti, pluris, & minoris. Cic. 3. Off. 51. Vendo meum, non pluris, quam ceteri, fortasse etiam minoris: quum major est copia.
Pluris aliquid vendere. Hor. 2. Serm. 3. 300.
Vendere trans Tiberim. Gellius 20. 1. Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregre venum ibant. Eo significari puto, inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem, ut extra fines qui venditus est serviat, non in agro Romano, cum Transtiberina regio extra agrum Romanum proprie dictum esset, & in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, conferetur, & jam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius, quod Græci πωλεῖν ἐπ' ἐξαγωγῇ dicebant, quod erat hac conditione vendere, ut extra fines mancipium educeretur, & serviret. At vero ejus Transtiberinæ regionis, quæ urbis pars erat, magnam fere partem Judæi, qui Romæ se infuderant, occupaverant, quod quodam loco a Philone in Gajum recordor relatum esse. Quin etiam, quod ea urbis pars esset infrequentior, minusque culta, & a Judæis, ignotis, & omnibus invisis, humilique & sordida plebecula tantum incoleretur, fere in ea pleraque viliora, immundiora & sordidiora fiebant, & administrabantur, pellesque animalibus fœtidæ diripiebantur. Hinc illud Martial. 6. 93.
Et detracta cani Transtiberina cutis. Et Juven. 14. Sat. 201.
— nec te fastidia mercis
Ullius subeant ablegandæ Tiberim ultra. Qui sulphurata vendebant eam etiam partem habitabant. Martial. 1. 42.
Hoc, quod Transtiberinus ambulatur,
Qui pallentia sulphurata fractis
Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo, Adverf. 24. 43.
Vendere, pro Laudare, commendare. Cic. 13. Att. 12. Ligatianam præclare vendidisti: posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam. Metaphora sumpta de iis, qui quod vendere cupiunt, prius laudant, quo libentius ematur. Ex quo illud Hor. 2. Epist. 2. 11.
Laudat venales, qui vult extrudere, merces. Vendidisti, inquit, præclare orationem meam pro Q. Ligario; hoc est, ita meam orationem laudasti, ut alii, tuam auctoritatem tuumque judicium secuti, eam probare cœperint, æque atque ii, qui venditori suas merces laudanti fidem adhibentes, bonum sæpe putant esse, quod vitiosum est Infra, epist. 19. Ligarianam, ut video, præclare auctoritas tua commendavit. Scripsit enim ad me Balbus, ac Oppius, mirifice se probare. Præconium deferam: perstat in tralatione: nam præcones in auctione vendebant, dicit igitur Præconium, id est vendendi curam. Quum aliquid, inquit, a me scriptum emittere voluero, rogabo te, ut id, antequam emittatur, tua auctoritate commendes: ut scilicet alii deinde probent, quod a te, tali viro, prius esse laudatum senserint. [Vendidisti, *Fecisti valere*, ut vulgo dicunt. Cic. forte Proscripsero reliquit.
Vendere, pro Locare. V. Bona prædia, in BONUS. [& Fest. in Venditiones.

VENDENS, entis. Petron. cap. 13. Vidit personam vendentis contemptam. Adde Hor. 2. Epist. 1. 269. & 1. Epist. 7. 6.

VENDĬTUS, a, um. Partic. [πεπραθείς] ut, Merx vendita sæpe. Martial. 12. 103.
Bona vendita. Sallust. Fragm cap. 2.

VENDĬTOR, ōris. m. [πωλητής, Gl. G. L.] Cic. 3. Off. 51. Ut ne quid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. Idem in Topic. 100. Feci, quod sæpe liberales venditores solent, ut quum ædes, fundumve vendiderint, &c.
Mercatores provinciarum, ac venditores nostræ dignitatis. Cic. Post redit. in Senat. 9.

VENDĬTRIX, īcis. f. Scævola in l. Mulier. D. de leg. commissor. Dic statuto emptor testatus est se pecuniam omnem reliquam paratum fuisse solvere: & sacculum cum pecunia signatorum signis obsignavit: defuisse autem venditricem, &c.

VENDITIO, ōnis. f. [πώρασις, πωλὴ] Cic. pro Rosc. Amer. 100. Ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum. Proscriptiones venditionesque fieri. Cic. pro Rosc. Amer. 128.
Ascribere aliquid in venditione capitis cujuspiam. Cic. in Pison. 86.
Rescindere venditionem. V. RESCINDO.

VENDĬBĬLIS, e. Adj. [πωλητὸς] Quod facile vendi potest. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Accedent salicta ad Minturnas, adjungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.
Vendibilis aspectu. Plin. lib. 14. cap. 3.
Fundus vendibilis. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Puella vendibilis. Ovid. 3. Amor. 12. 10.
Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic. de Amicit. 96. Tamen illius vendibilem orationem, religio deorum immortalium, nobis defendentibus, facile vincebat. i. e. Favorem populi captantem.
Vendibilis orator. Idem de Clar. Orat. 264.

VENDAX, ācis. Adj. [φιλοπωλῶν] Qui facile seu libenter vendit. Cato de R. R. cap. 2. Patrem familias vendacem, & non emacem, esse oportet.

VENDĬTO, [πωλέω, πιπράσκω, Gl. L. G. & G. L.] āre. frequent. Venale habere, inquit Budæus. Plaut. Curc. 4. 1. 21.
In Tusco vico, ibi sunt homines, qui ipsi sese venditant. Cic. 1. Att. 11. Tusculanum venditat, ut si possit, emat Pacilianam domum.
Venditare, Frequenter vel passim vendere. Columel. lib. 8. cap. 18. Cato, tutor Luculli, grandi ære piscinas vendirabat. Cic. 4. Verr. 135. Istius omnia decreta, imperia, litteras peritissime & callidissime venditabat. i. e. Passim vendebat.
Asse venditare aliquid. Catull. ad Vibennium 31. 8.
Venditare, Ostentare, tracta ab institoribus metaphora, qui merces suas ostentare præcupide solent. Unde Venditare se alicui, est Per assentationem, operam suam ultro spondere, quasique venalem ostentare. Budæus. Cic. 8. Att. epist. ult. Non me igitur is ducit, sed fermo hominum, qui ad me a Philotimo scribitur; is enim me ab optimatibus ait con-

ait conſcindi. Quibus optimatibus, dii boni! qui nunc quomodo occurrunt? quomodo autem ſe venditant Cæſari? i. e. Seſe in clientelam Cæſari dedunt, & ad ejus partes adjungunt. Liv. 3. 35. In foro volitare, per illos ſe plebi venditare: donec collegæ quoque, &c.
Ingenium venditare, & memoriam oſtentare. Auctor ad Heren. lib. 2. 47.

VENDĬTANS, antis. Tacit. 1. Hiſt. 66. Stativorum mutationes venditans dux. V. Vellej. 2. 63. 2.

VENDITĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 14. Ann. 50. Venditata munera & adipiſcendorum honorum jus.

VENDITĀTIO, ōnis. f. [ἀλαζονεία] Oſtentationem ſignificat. Cic. de Amicit. 88. Quanquam a multis ipſa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque oſtentatio eſſe dicitur. Idem 2. Tuſc. 64. Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ ſine venditatione, & ſine populo teſte, fiunt. Sic Plin. lib. 29. cap. 1. Oſtentatio artis & portentoſa ſcientiæ venditatio manifeſta eſt.

VENDITĀTOR, ōris. m. Qui ſe venditat. Tacit. 1. Hiſt. 49. Famæ nec incurioſus, nec venditator. conf. Gell. 5. 14. & 18. 4.

VENDITĀRIUS, a, um. Adj. [πωλητικὸς] Qui vendere ſolet. Plaut. Stich. 1. 3. 103.
Neque aliud quicquam, niſi hoc quod habeo pallium,
Linguam quoque etiam venditariam. V. not. Turneb. conf. Curc. 4. 1. 21.

VENDITŬRIO vide an reperiatur, ſicut Empturio legitur. H. St.

VĔNĒNUM, i. n. [φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] dictum, quod cito per venas eat, ſive ſalubre, ſive noxium. Cajus de Verb. ſignif. l. 236. Qui venenum dicit, adjicere debet, utrum malum, an bonum: nam & medicamenta venena ſunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, ejus naturam, cui adhibitum eſt, mutat. Quum id, quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque, tam medicamenta, quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Unde adjectione alterius nominis diſtinctio fit. V. etiam Marcianum in l. 3. D. Ad l. Cornel. de ſicariis.
Venenum, pro Colore. Virg. 2. Georg. 465.
Alba nec Aſſyrio fucatur lana veneno. Servius.
Venenum, pro Medicamento, vel unguento. Lucan. lib. 8. 691.
Summota eſt capiti tabes, raptoque cerebro,
Exſiccata cutis, putriſque effluxit ab alto
Humor, & infuſo facies ſolidata veneno eſt. h. e. Medicamentis, qualia ſunt oleum cedrinum, myrrha, aloe, & hujuſmodi aromata. De capite Pompeji exſecto loquitur.
Venenum, [θανάσιμον φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] Pro malo veneno frequentius ponitur.
Celeritas veneni. Cic. pro Cœl. 60. Ex hac igitur domo progreſſa iſta mulier, de veneni celeritate dicere audebit.
Ferax venenorum Iberia. Hor. Epod. 5. 22.
Indicia & veſtigia veneni. Cic. pro Cluent. 30. Omnia præterea, quæ ſolent eſſe indicia & veſtigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.
Acre venenum. Lucret. lib. 4. 631.
Atrum venenum. V. ATER, Adj.
Cervarium venenum. V. CERVUS.
Dira venena. Hor. Epod. 5. 62.
Gelida venena. Valer. 6. Argon. 85.
Lene venenum. Cic. 2. Att. 21. Sed ita lenibus uti videbantur venenis, ut poſſe viderentur ſine dolore interire.
Nigrum venenum. Virg. 4. Æn. 514.
Piceum venenum. Ovid. 2. Met. 800.
Portentifica venena. Ovid. 14. Met. 55.
Rapidum & velox venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.
Somnifera venena. Ovid. 9. Met. 693.
Torpens venenum. Lucan. lib. 9. 848.
Violentiſſimum venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.
Adfuſum vulneri venenum. Tacit. 1. Ann. 10.
Agere venena membris, E membris expellere. Virg. 2. Georg. 130.
Ardente veneno coquitur cruor. Ovid. 9. Met. 171.
Correptus cæco veneno, Occulta peſte. Lucret. lib. 6. 822.
Deprehendere venenum. Cic. pro Cluent. 20. Quum manifeſto venenum deprehendiſſet, quod vir matris Oppianicus ei paraviſſet, &c.
Expugnare venenum. Plin. lib. 28. cap. 10.
Exſtinguere venenum. Plin. lib. 22. cap. 23.
Facere malum venenum. Cic. pro Cluent. 148. Qui venenum malum fecit, fecerit. Ex l. XII. tabb.
Hebetat venena omnia. Plin. lib. 23. cap. 4.
Imprimere venenum dicitur ſerpens, repulſu dentium. V. IMPRIMO.
Inficere veneno pocula. V. INFICIO.
Infundere alicui venenum. Cic. 11. Philipp. 13. At hic nuper ſororis filio infudit venenum, non dedit.
Inſpirant venenum morſibus. Virg. 4. Georg. 236. de apibus.
Interimi veneno. V. INTERIMO.
Latent impia ſub dulci melle venena. Ovid. 1. Amor. 8. 104.
Lecta venena Ponto. Virg. 8. Ecl. 95.
Necare veneno. Cic. pro Cluent. 166. Oppianicum veneno necatum eſſe, quod ei datum ſit in pane per M. Aſellium.
Necavit eo denique veneno C. Oppianicum fratrem. Cic. pro Cluent. 30.
Occidere aliquem veneno. Cic. pro Roſc. Amer. 99.
Occiſus veneno. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Parare venenum alicui. Cic. pro Cœl. 51. Venenum, quod, ejuſdem Clodiæ necandæ cauſa, paraſſe Cœlium criminantur.
Polluere ora veneno. Martial. lib. 1. 79.
Præbere venenum. Cic. 1. Tuſc. 96. Vereque ei, qui venenum præbuerat, mortem eſt eam auguratus, quæ brevi conſecuta eſt.
Prætincta humus valido veneno. Ovid. 7. Met. 123.
Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Hi pueri, tam lepidi ac delicati, &c. ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.
Suffuſa lingua eſt veneno. Ovid. 2. Met. 777.
Timere dolos veneni. Catul. ad Furium 21. 10.
Tollere aliquem veneno. Cic. pro Cluent. 166. Objectum eſt C. Virbium Capacem ab hoc A. Cluentio veneno eſſe ſublatum.
Tumet corpus omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.
Venenum, pro Arte malefica. Cic. in Orat. 129. Quum ſibi venenis ereptam memoriam diceret. h. e. Magica arte, vel alia malefica. Budæus.
Blandum venenum deſidiæ, Translate. Sil. lib. 3. 580.
Crudele venenum noſtræ vitæ. Catul. ad Rufum, 755.
Lædere ſumma humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius, Stat. 1. Theb. 171.
Tincta libido ferventi veneno. Perſ. 3. Sat. 36.

VENENĀBIUS, a, um. Adj. ut, Calix venenarius. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 16.

VENENĀRIUS, i. m. [φαρμακεύς, Gl. L. G.] Qui venenum parat, aut conficit. Suet. in Neron. cap. 33. Britannicum, &c. veneno aggreſſus eſt. Quod acceptum a quadam Locuſta, venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apulejus Apolog. p. 291. Elmenh Qui venenarium accuſat, ſcrupuloſius cibatur: qui furem arguit, ſua cuſtodit. Utitur Lactantius lib. 5. cap. 20. Vide Torr. in Sueton. p. 447, 448. H. St.

VENENŌSUS, a, um. Adj. Varro R. R. 1. 2. Venenoſæ iſtæ capræ.

VENĒNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [φαρμακοφόρος] Ovid. 3. Met. 85.
Jamque venenifero ſanguis manare palato
Cœperat.

VENĒFĬCUS, a, um. Adj. [φαρμακοδοτικὸς] ut, Veneficus aſpectus, Veneno inficiens. Plin. lib. 28. cap. 3. Hominum monſtrificas naturas & veneficos aſpectus, plenius diximus in portentis gentium.
Vermis veneficus. Solin. cap. 25.
Vir veneficus. Plaut. Rud. 4. 4. 68.

VENĒFĬCUS, i. m. [φαρμακὸς, Gl. L. G. & G. L.] Qui venenum conficit, & Qui incantationibus & ceteris malis artibus utitur. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de ſicariis, veneficis, teſtamentariis, &c.
Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? Cic. 13. Philip. 25.

VENEFICA, æ. f. [φαρμακὸς γυνὴ, Gl. L. G.] Uxor venefici.
Item Quæ & Malefica, & Græcis etiam Pharmaceutria dicitur.

VENEFICIUM, i. n. [φαρμακεία, Gl. G. L.] Plinius, Hæc arbor ante atrium ſata, omnibus veneficiis remedio eſt. Cic. de Clar. Orat. 217. Idque veneficiis & cantionibus Ticiniæ factum eſſe dicebant.
Apud Romanos capitale veneficium fuit. Quæſivit autem de eo, non Prætor modo, verumetiam Judex quæſtionis, qui Prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, ſatis manifeſto errore videtur eſſe lapſus in ſuis adnotationibus. Criminalibus enim, ut appellant, in cauſis, præter Prætorem urb. neminem quæſiiſſe, eumque tum, nomine commutato, Judicem quæſtionis eſſe dictum, tradidit. Capitale fuiſſe veneficium, indicat exſilium Oppianici, de veneficio condemnati: cujus mentio fit in oratione pro Cluentio: & in eadem cum futurum ait Cicero, ſi Cluentius veneficii reus damnetur, ut patris ſepulcro privetur. Clariſſime autem hoc ſignificatur Inſtit. juris civilis lib. 4. Quod autem a Budæo ſcriptum eſt, Prætorem urb. ubi de criminibus quæreretur, ſolum cognoviſſe, aperte falſum eſſe dico. Non modo enim ſolus non quæſivit Prætor urb. ſed nec omnino quæſivit. Ipſe jus dicebat: quod, Quærere, non eſt. Quærebant ceteri collegæ, cum iis judicibus, quos Prætor urb. & ſortitus, & ſubſortitus eſſet. Exemplorum plena ſunt omnia: unam, quæ multorum exemplorum loco ſit, rationem afferam. Accuſat Verrem Cicero in ſuis libris acerbiſſime, Præturam urbanam totam exagitat. Objicitne uſquam, quod in cauſſa capitali contra leges aliquid commiſerit? nuſquam certe. Neque tamen dubium, quin Verres, ſi poteſtatem illam Prætor habuiſſet, multa fuerit inique facturus Addidit idem Budæus, Prætorem urb. cum quæreret, Judicem quæſtionis eſſe dictum. Hoc certe nemo (de veteribus loquor, hos enim ſequor) unquam tradidit: mirorque, cur hoc illi, qui ſuæ ſententiæ teſtem non haberet, placuerit affirmare Sed ut opinor, error ex errore fluxit. Nam, cum Prætorem urbanum quærere de criminibus jam ſibi perſuaſiſſet: quod omnino falſum eſt; ſequi videbatur, ut idem Quæſtionis judex appellari poſſet.
Leges, quibus veneficium vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt: anno demum urbis conditæ 622. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcello COSS. de veneficiis eſſe quæſitum, legemque latam Liv. lib. 5. 2. ſcriptum reliquit. Cornelia poſtea fuit, L. Sullæ: quam bello civili confecto, Dictator tulit, cum unus omnia teneret. De quo ſcriptum eſt in oratione pro Cluent. 1. Hujus autem legis pœna capitalis, non ad veneficos tantum, ſed ad eos etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidiſſent, aut qui mala medicamenta publice vendidiſſent: omneſque prorſus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, ſervi, hac lege in judicium vocabantur. Permiſſum autem eſſe reo, ut ex illius voluntate, clam, aut palam, a judicibus ſententiæ ferrentur, ex ea, qua de proxime meminimus, oratione cognoſcitur: eademque lege de corruptis judiciis quæſitum, eadem declarat oratio. Secuta eſt conſularis Julia, C. Cæſaris. Nec tamen deinde ex lege Julia, ſed ex Cornelia, quanquam vetuſtior fuerit, judicia ſunt adminiſtrata: puto, quia non ſemper poſterior lex priorem comprehendebat, ſed interdum aliquid tantum addebat: ut univerſa pæne judicii ratio a priore lege penderet; propterea Corneliam potius, quam Juliam, poſteriores juriſconſulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.
Damnatus veneficii. Tacit. 12. Ann. 66.

VENĒNO, [φαρμάσσω, Gl. G. L.] āre. Veneno inficere. Lucret. lib. 6. 820.
Ut ſpatium cæli quadam de parte venenet.
Morſu venenare. Hor. 1. Epiſt. 14. 38.
Non iſtic obliquo oculo, mea commoda quiſquam
Limat, non odio obſcuro, morſuque venenat.
Venenare, Tingere. C. Mattius apud Gell. 20. 9. Tapetes concha purpura venenavit.

VENENĀTUS, a, um. Partic. [φαρμακτὸς] Quod & Venenoſus. ut,
Anguis venenatus. Ovid. in Ibin, 481.
Caro venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.
Colubris venenatis vallata Hydra. Lucret. lib. 5. 27.
Morſus venenatus. Plin. lib. 8. cap. 58.
Munera venenata. Cic. 13. Philipp. 35.
Pabulum venenatum. Plin. lib. 8. cap. 27.
Sagitta venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.
Sanies venenata. Columel. lib. 7. cap. 5.
Spiritus venenatus. Auctor ad Heren. lib. 4. 63. Iſte quotidie per forum medium, tanquam jubatus draco ſerpit, dentibus aduncis, aſpectu rabido, ſpiritu venenato, &c.
Telum venenatum. Cic. pro Quint. 8. Et ſi qua in re, id quod parati

ſunt facere, falſum crimen, quaſi venenatum aliquod telum jecerint; medicinæ faciendæ locus non erit.
Vipera venenata ac peſtifera. Cic de Aruſp. Reſp. 50.
Virga venenata. Ovid 14. Met. 413.
Joco venenatam miſta littera, Translate. Ovid. 2. Triſt. 566.
Compar. Plin. lib. 32. cap. 2. Nihil eſt uſquam venenatius, quam in mari paſtinaca.
Superl. Tertull. de Baptiſmo cap. 1. Vipera venenatiſſima.

VĒNEO, īvi, & ſæpius ii per ſyncopen, [πωλέομαι, πιπράσκομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Vendi; componitur ex Venum, & Eo, ire, teſte Diomede: alii Væneo per æ diphthongum ſcribunt. [Contra fidem Mſſ. & Lapid. & Gloſſ. utriuſque.
Quod venditur, in Nominativo ponitur; & is a quo venditur, in Ablativo cum præpoſitione; & pretium in Ablativo ſine præpoſitione. Cic. pro Roſc. Amer. 125. Primum hoc videamus, ejus hominis bona, qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt? Idem de Aruſp. Reſp. 1. Atque ei ſeſe, cui totus venierat, etiam vobis inſpectantibus venditaret. Plaut. Men. 2. 2. 15.
— reſponde mihi,
Adoleſcens, quibus hic pretiis porci veneunt? Hor. 1. Serm. 5. 88.
— venit viliſſima rerum
Hic aqua. Ibid. 2. 2. 25.
— quia veneat auro
Rara avis.
Si ex edicto poſſediſti, quæro, cur bona non venierint. Cic. pro Quint. 73.
Malo compilari, quam venire. Cic. 2. de Orat. 268.
Adverſione venire, vel Per adverſionem. V. Adverſio, in ADVERSUS.
Veniit ei olea. Cato R. R. cap. 144.
Venire magno. Varro, Veneunt propter penuriam magno.
Venire quam plurimo. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandaſti potiſſimum, cui expediret illud venire quam plurimo.
Veneor, Paſſivum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egone illi venear?

VENĪTUS, a, um. Partic. Venditus. ut, Sedulius hymno 1. 21.
Reppulit ille famem, venitus crimine fratrum.

VĒNUM, [ὠνὸς τὸ πωλεῖσθαι] a Venio, quaſi Venitum, uſurpatur pro Supino verbi Veneo. Liv. Se venum a primoribus datos. Gell. lib. 7. cap. 4. Venum ſolitos ire pileatos. i. e. Vendi.
Habere venui. Apul. 8. Met.
Venum ire, dicimus pro Vendi. Salluſt. in Jugurth. 28. pr. Quippe cui Romæ omnia venum ire in animo hæſerat. Liv. 3. 55. Familia ad ædem Cereris, Liberi Liberæque venum iret. Claud. 1. in Eutrop. 37.
Omnes pœnituit pretii, venumque redibat,
Dum vendi patuit.
Dari venum, Vendi. Claud. 1. in Ruff. 179.
Pro Venundari. H. St.
Veno exercere, i. e. Promercale habere, apud Tacit. 13. Ann. 51. teſte Budæo.

VENUM DO, vel VENUNDO, dĕdi, dătum, [ἀπεμπολέω] āre. Vendere. Tacit. 14. Ann. 3. Capere, venundare belli commercium.

VENUNDĀTUS, a, um. Partic. Tacit. Vit. Agric. cap. 28. Quos per commercia venundatos, &c.
Figura venundata. Propert. 3. 17. 21.

VENUNDATIO, ōnis. f. [πρᾶσις, Gl. G. L.] Permutatio rerum & contractus ex conveniente proveniens. Gloſſ. Cyrill.

VENĀLIS, e. Adj. [πρόσημος, Gl. L. G. & G. L.] Quod vendendum eſt, vel venditioni expoſitum. Cic. 3. Off. 58. Venales quidem ſe hortos non habere dixit. Plin. lib. 6. cap. 22. Fluminis ulteriore ripa merces poſitas juxta venalia tolli ab his, ſi placet permutatio. De Taprobanes inſulæ incolis.
Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Hor. 2. Carm. 16. 7.
Pueri venales. Cic. pro Quint. 24. Quum veniſſent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, qui ex Gallia pueros venales iſti adducebat.
Venales, ſi nihil addas, Servi novitii intelliguntur, qui ad vendendum ſunt expoſiti. Servorum enim alii novitii ſunt, alii veteratores. Quintil. lib. 8. cap. 2. Item quod commune eſt & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur; ut Urbem Romam accipimus: & Venales novitios: & Corinthia æra: quum ſint urbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quam æs Corinthium. V. RETICULUM, Sacculus in modum retis.
Venalis homo, Sordidus, avarus, qui pecuniæ gratia ſe ipſum vendit. Salluſt. in Bello Jugurth. cap. 35. extr. Urbem venalem, & mature perituram, ſi emptorem invenerit. Dictum Jugurthæ de Roma.
Venalis, Qui vel pecuniæ vel obſonii gratia aliquid facit, aut aliquo it. Martial. lib. 3. 60.
Quum vocor ad cœnam, non jam venalis, ut ante;
Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur?
Aſcriptor venalis, Qui pretio emitur, & pecunia comparatur. Cic. pro Domo 49. Denique ille novitius Ligur, venalis aſcriptor & ſubſcriptor tuus, quum M. Papirii ſui fratris teſtamento eſſet & judicio improbatus, mortem ejus ſe velle perſequi dixit.
Amicæ venales ad munus. Propert. lib. 2. 16. 21.
Animæ venales. Sil. lib. 15. 502.
Campus venalis, Ubi emuntur ſuffragia largitione. Lucan. lib. 1. 180.
Dextram venalem in prælia adferre. Sil. lib. 5. 195.
Eloquium venale. Stat. 4. Silv. 5. 50.
Fidem habere venalam. Cic. 5. Verr. 144.
Fidem proponere venalem. Cic. 4. Verr. 78.
Jura venalia auro. Propert. lib. 3. 13. 48.
Lingua venalis. Lucan. lib. 1. 269.

VENALĬTER, Adv. apud Senecam de Benef. 2. 11. ubi dicit: Si mentio fiat de beneficiis, quæ in aliquem contulerimus, ut modeſte extenuemus, idque non venaliter. Alii legunt Vernaliter, ſed perperam.

VENALĬTAS, ātis. f. Sidon. 5. 13. Hos venalitas ſolvit. conf. Caſſiod. 1. 35.

VENĀLĬTIUS, a, um. Adj. [πρόσημος, Gl. G. L.] Venalis. Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eſt inſigne venalitiis gregibus. i. e. Venditis ſervis.
Familia venalitia. Paulus in l. Sed ſi vir. §. ult. D. de donat. int. vir. & uxor. Quod ſi familiam domeſticam uxoris aut venalitiam pavit, contra puto obſervari debere.
Merces venalitiæ. Ulpian. in l. Si ſervus ſervum. §. Si navem. D. Ad legem Aquiliam. Si navem venalitiarum mercium perforaſſet quis.
Scribitur & per c. Venalicius, ut in utroque Gloſſ.

VENALITIUM, i. n. Corpus ipſum, vel venditio, vel locus ubi novitii venduntur. Venulejus De Ædilitio edicto, l. ult. Nam quicunque ex venalitio novitiorum emptus alicui miniſterio præpoſitus ſit, ſtatim eum e veteratorum numero eſſe.

VENALITIUS, i. m. [πρᾶσις] Venditor. Cic. in Orat. 232. Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalitii, mercatoreſque ſuperarunt. Majoragius in Oratorem Ciceronis, Sed cur Cicero, quum mercatores dixiſſet, adjunxit etiam venalitios, qui ſervos emere atque venumdare ſolent? An non etiam venalitii mercatores ſunt? Non certe. nam Africanus. D. de verb. ſignif. l. Mercis. ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, ſed venalitiarios appellari. Ubi Alciatus ait: Venalitiarios eſſe, qui vulgo *Revenditores* vocantur, qui mercatores dici non poſſunt. Et mangones etiam eſſe venalitiarios, quoniam venalitia, id eſt ſervos venales expoſitos ipſi emere præoccupant, ut carius vendant. Dicuntur autem mangones, quod homines agant in manum, id eſt in poteſtatem. Hæc ille. Sunt qui apud Cic. Venalitiarii legunt.
Interdum etiam venalitii dicuntur, ipſi ſervi qui venduntur: ut Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eſt inſigne venalitiis gregibus. Idem Majoragius.

VENALITIĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vitam venalitiariam exercere. Ulpian. in l. Suos autem ſervos. §. ult. D. Ce legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, Venalitiariam, ſine ſubſtantivo.

VENALITIĀRIUS, i. m. [σωματέμπορος, Gl. L. G. & G. L.] apud Varronem & Plinium dicitur Mango, & novitiorum ſervorum negotiator. Africanus in l. Mercis appellatione. D. de verb. ſignif. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, ſed venalitiarios appellari ait. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilit. edict. Quia ergo venalitiarii ſciunt, facile decurri ad novitiorum emptionem, idcirco interpolant veteratores, & pro novitiis vendunt.

VĔNĔROR, [σεμνοῦσθαι, Gl. L. G. & G. L. σεμνύομαι, ἐντρέπομαι, θρησκεύω, L. G.] āri. a Venia & Orando compoſitum eſſe videtur: quaſi veniam orare, hoc eſt colere. Cic. 1. Tuſc. 114. Ejuſque inventori & principi gratias exſultantes agunt, eumque venerantur, ut deum.
Colere, precari, venerari. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Laudibus gratiiſque aliquem venerari. Tacit. 12. Ann. 37.
Deos venerari. Virg. 1. Georg. 338.
Deos auguſte omnes, ſancteque veneramur. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.
Memoriam alicujus venerari. Tacit. in vita Agric. 46.
Numina magna venerari. Virg. 3. Æn. 697. Ovid. 5. Met. 297.
— fallaci veneratus numina cultu.
Pacem veneramur amantes. Propert. lib. 3. 5. 1.
Venerari ut, pro Orare & precari. Plaut. Rud. 5. 2. 62.
— Venus,
Veneror te, ut omnes miſeri lenones ſient. Idem Aul. prol. v. 7.
Theſaurum auri, clam omnes, in medio foco
Defodit, venerans me, ut id ſervarem ſibi.
Venerari, Adorare. Cic. 6. Verr. 94. Quod in precibus & gratulationibus non ſolum id venerari, verum etiam oſculari ſolent.
Lapidem e ſepulcro venerari. Cic. pro Planc. 95.
Templa venerari. Virg. 3. Æn. 84.
Paſſive ponitur. B. Ambroſ. 1. Orat. contra Symmach. pr. Ipſe enim ſolus verus Deus eſt, qui intima mente veneretur.
Activa terminatione utitur Plaut. Bacch. 2. 1. 4. Veneroque te. Sic exſtat & in Gloſſ. Græcolat.

VENĔRANS, antis. Partic. ut, Suppliciter venerans aram. Virg. 12. Æn. 220.
Carmina venerantia aliquem. Ovid. 2. Triſt. 79.

VENERANTER, Adv. Tertull. de Judicio Domini cap. 7.
Submiſſique omnes genibus veneranter adorant.

VENERANDUS, a, um. Partic. [σεβασμιωτὸς, Gl. G. L.] Cic. 2. de Lege Agr. 94. Non eos, in deorum immortalium numero, venerandos a nobis & colendos putatis?
Amicus venerandus. Hor. 1. Epiſt. 18. 73.
Cani venerandi. Senec. Herc. fur. 13.
Dux venerandus. Ovid. 1. Faſt. 646.
Effigies veneranda. Valer. 5. Argon. 207.
Veneranda Palatia. Martial. lib. 1. 71.
Sacra veneranda. Sil. lib. 7. 382.
Vox veneranda. Lucan. lib. 2. 530.

VENERĀTUS, a, um. Partic. [σεβασμιωθὲς] Virg. 3. Æn. 460.
— curſuſque dabit venerata ſecundos. al. Sacerdos.
Ceres venerata. Hor. 2. Serm. 2. 124. h. e. Rogata, & venerata.
Numen veneratum. Ammian. 22. 23.
Compar. Mela 3. 10. pr. Automolœ, pulchri forma æqui corporis, parumque veneratiores, veluti optimarum alumni virtutum.

VENERĀBUNDUS, a, um. Adj. [καταδεδῃωμένος] Venerans. Liv. 5. 22. Namque delecti ex omni exercitu juvenes, pure lautis corporibus, candida veſte, quibus deportanda Romam Regina Juno aſſignata erat, venerabundi templum iniere.

VENERATIO, ōnis. f. [τιμὴ, σέβασμα, σεμνότης, Gl. L. G. σεβασμία, G. L.] Cic. 1. de Nat. Deor. 45. Nam & præſtans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna eſſet & beatiſſima. Habet enim venerationem juſtam quicquid excellit. Plin. lib. 8. cap. 1. Religio quoque ſiderum, ſoliſque ac lunæ veneratio.
Proſequi aliquid veneratione. V. PROSEQUOR.

VENERĀTOR, ōris. m. [σεβασμιωτὴς] Ovid. 2. de Pont. 2. 1.
Ille domus veſtræ primis venerator ab annis. V. Valer. Max. 3. 7. 1.

VENERĀBĬLIS, e. Adj. [σεβάσμιος, σεμνὸς, Gl. L. G. & G. L. σεβασμιωτάτος, L. G.] Qui cultu & veneratione dignus eſt. Plin. in Epiſt. Vir gravis, & ipſa ſenectute venerabilis. Auctor de Viris illuſt. cap. 22. Anguis e ſedibus ejus elapſus venerabilis, non horribilis. [In Gloſſ. forte σεβασμιωτέος pro σεβασμιωτάτος legendum.
Decus formæ venerabile. Lucan. lib 8 664.
Exemplum venerabile morum. Ovid. ad Liviam, 13.
Jus veuerabile. Stat. 5. Silv. 1. 115.

Moles venerabilis, Stupenda. Martial. de Spectac. 2.
Nomen venerabile amicitiæ. Ovid. 1. Trist. 7. 15.
Templum venerabile. Ovid. Rem. Amor. 549.
Compar. Liv. 1. 7. Venerabilis vir miraculo litterarum, venerabilior divinitate matris. Adde Hor. 2. Serm. 5. 14. & Justin. 42. 3. 5.
Active utitur Valer. Max. 1. 1. 15. Quanto nostræ civitatis Senatus venerabilior in Deos? i. e. Magis reverens Deos. [An Venerabilius?
VENERABILĬTER, Adv. [σεβασμίως, Gl. G. L.] Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 11. Servius, his dictis venerabiliter assensus, obticuit.
Compar. Minuc. Fel. cap. 5. Quanto venerabilius & melius.
VENERIS Portus, [Ἀφροδίτης λιμὴν] Galliæ inter Pyrenæi promontoria oppidum. Auctor Pomponius Mela, lib. 2. 5. extr. Strabo Aphrodisium nominat; Veneris templum Ptolemæus.
VĔNĔTI, ōrum. m. [Οὐένετοι] Galliæ Lugdunensis populi, auctor Plin. lib. 4. cap. 18. pr. Fuerunt autem Veneti populi inter Celtas litora Oceani Gallici incolentes, quos Cæsar, (ut ipse testatur 3. de Bell. Gall. 8. seq.) navali prælio superavit. *Vannes en Bretagne.*
Sunt & Veneti, Italiæ populi, Trojana stirpe orti, ut auctor est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari apposita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam usque ad ostia Padi. Tradit Liv. 1. 1. pr. Antenorem cum multitudine Henetum, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylæmene ad Trojam amisso, quærebant: venisse in intimum maris Adriatici sinum: Euganeisque, qui inter mare Alpesque incolebant, pulsis, Henetos Trojanosque eas tenuisse terras, & in quem primum egressi sunt locum, Trojam vocatum: pagoque inde Troja nomen esse, gentem universam Venetos appellatos. Hactenus Livius. Alii (in quibus Strabo lib. 4.) a Gallis ejusdem appellationis originem traxisse dixerunt. In hac Italiæ regione sunt urbes illustres, Verona, Vicentia, Patavium, & Venetiæ civitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib. 2. cap. 4. Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Ea regio usque ad Rubiconem nunc dicitur *la marcha Trevisana.*
VENETIÆ, ārum. f. [Ἐνετίαι] Civitas insignis, quam Veneti inhabitant: quæ anno a natali Christi quinquagesimoquarto supra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquilejam evertit.
Venetiæ etiam alia civitas in nostra Gallia, nempe in ea parte, quæ a Britonibus incolitur, de qua Cæsar in suis commentariis multa: est autem maritima, & *Vannes* vulgo dicitur. V. dict. super.
VENĔTUS, a, um. Adj. possess. [Ἐνετὸς] Quod e Venetis est: ut, Veneti cives. Propert. lib. 1. 12. 4.
Quantum Hypanis Veneto diffidet Eridano.
Color Venetus (ut ait Vegetius lib. 4. de Re Mil. cap. 34. extr.) Cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit autem Vegetius nautas veste veneta esse induendos, & vela navium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam Thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσαν mare appellant. Idem a colore ferri, Ferrugineus dicitur.
Conditura Veneta. Scribit Lampridius Elag. cap. 24. pr. Heliogabalum comedisse pisces coctos conditura venera, quasi in marina aqua, cum colore suo.
Factio Veneta. Suet. in Vitell. cap. 14. A veneto colore aurigantium dicta, & qui ei factioni favebant, Venetiani dicebantur. [V. Capitolin. in Vero cap. 6.
VĔNIA, æ. f. [συγγνώμη, Gl. L. G.] Remissio culpæ, & condonatio erroris. inquit Valla. Quintilian. in Gladiatore, Peccavi, veniam peto.
Facilior venia. Quintil. in prooem. lib. 1.
Impetrabilis venia. Tacit. 4. Hist. 69.
Accipere veniam pro aliquo. V. ACCIPIO.
Carere venia. Hor. de Arte Poet. 355.
Concedere veniam alicui. Lucan. lib. 3. 739.
Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. 8. Verumtamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt. Idem 8 Philipp. 32. Veniam & impunitatem dandam puto.
Dari veniam illi qui acerbius tulissent. Cic. 6. Fam. 12.
Dare veniam homini impudenter petenti. Cic. 5. Att. 21.
Dare veniam scriptis. V. DO, das.
Dare veniam in aliquem. Tacit. 12. Ann. 52.
Dare veniam ad ignoscendum. Cic. in Pison. 98. Cui non apud Senatum, non apud ullum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia ulla ad ignoscendum dari possit.
Datur etiam venia concinnitati sententiarum, Indulgetur. Cic. in Orat. 38.
Dare veniam veniam culpæ. Ovid. 7. Epist. 105.
Dare necessitati veniam. Cic. 2. Off. 56.
Exposcere veniam irarum cælestium. Liv. 3. 7. extr.
Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil. lib. 11. cap. 1.
Impetrare veniam culpæ vel errati. Cic. pro Ligar. 1. Quum a te, non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent. V. IMPETRO.
Impetrare veniam pro aliquo. Tacit. 12. Ann. 8.
Minuere veniam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Negare veniam alicui. Ovid. 10. Met. 37.
Orare veniam. Virg. 4. Æn. 435.
Petere veniam. Cic. 7. Verr. 138. Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, ut tibi ignosceret, postulare?
Petere veniam in præteritum. Tacit. 11. Ann. 30.
Peto ab Jove pacem ac veniam, precorque ab eo ut, &c. Cic. pro Rabir. 5.
Petere veniam delicti. Cic. pro Muren. 62. Fatetur aliquis se peccasse, & ejus delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere.
Poscere deos veniam. Virg. 4. Æn. 50.
Precari veniam. Senec. Med. 8.
Rogare veniam. Ovid. 6. Met. 32.
Sit venia. Plin. lib. 12. cap. 1. Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.
Sit venia dicto. Plin. 5. Epist. 101.
Tribuere veniam. V. TRIBUO.
Exsilii venia, Remissio pœnæ exsilii. Tacit. 12. Ann. 41.
Tristitiæ venia. Plin. lib. 25. cap. 1. Ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitiæ, veniamque afferens. i. e. Immunitatem vacationemque a tristitia.
Dare dici alicujus veniam. V. DO, das.
Datur venia excusationis. Cic. 2. de Orat. 126. Vix ut mihi tenuis quædam venia daretur excusationis, quod, &c.
Impetrare veniam edicti. Modest. in l. ult. D. de in jus vocand.
Invenire veniam supplicii. V. INVENIO.
Petere veniam advocandi, Excusare se ab advocatione. Plin. 5. Epist. 8. ad Capitonem.
Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virg 1. Æn. 523.
Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic. pro Arch. 3. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam. i. e. Indulgeatis, concedatisque mihi hoc. Nam apud hunc vix unquam indulgentia reperitur. Ter. And. 5. 3. 30
Æquum postulat, da veniam. P. sine te hoc exorem. S. sino. Hæc duo pro utroque posuit, id est Da veniam: Sine ut hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixero: hoc est, Si quid erro, tamen cum pace tua, & (ut isti loquuntur) Cum licentia tua dixero. Hactenus Valla lib. 4.
Cum bona venia, vide CUM. H. St.
Audire attente, bonaque cum venia. Cic. pro Rosc. Amer. 9.
Audies me bona venia. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ut molestè ferrem, tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse.
Dixerim bona venia. V. BONUS.
Dare, veniam, Permittere. ut, Auctor ad Heren. lib. 4. 22. Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam.
Da nobis hanc veniam, ut. Cic. 1. de Orat. 23. Sed cum, &c. dabis hanc veniam, mi frater, ut opinor, &c. ut eorum quibus, &c. Ibid. 98. Date nobis hanc veniam, ut ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.
Expetere bona venia. V. BONUS.
Exposcere veniam dicendi. Tacit. 12. Ann. 5. Veniam dicendi ante alios exposcit.
Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin. lib. 12. cap. 19.
Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Petere, ut. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. Cic. 9. Att. 2.
VENIĀLIS, e. Adj. Venia dignum. Macrob. 7. Saturn. cap. ult. Si venialis erit ista translatio.
Pax venialis. Ammian. 28. 27.
Species venialis. Mart. Capella 5. p. 147.
Status venialis apud Rhetoras. Servius in illud 4. Æn. 333.
— ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat objecta, removens a se crimen ingrati: & veniali utitur statu, profectionem suam retorquens in voluntatem deorum.
VENIABĬLIS, e. Adj. Idem. Sidon. 9. Epist. 1. Nescio qualiter fieri veniabile queat.
Culpa veniabilis. Idem. 4. Epist. 11.
Et apud Sidonium Apollinarem Venialia. At Veniabilia in exempl. Casauboni notatur, puto, linea subducta. H. St.
VENICŬLA, æ. f. Uvæ seu Vitis species. Plin. 14. 2. V. VENUCULUS.
VĔNĪLIA, æ. f. Nympha, uxor fuit Fauni, & soror Amatæ, Latini regis conjugis, mater Turni. Virg. 10. Æn. 76.
Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.
Veniliam item antiqui Neptuni conjugem appellarunt, a veniendo, inquit Varro lib. 4. de L. L. 10. quam eandem & Salaciam appellaverunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cujus fluctus modo ad terram veniunt, modo in salum abeunt. Meminit hujus & Augustinus lib. 7. de Civit. Dei.
VĔNIO, vēni, ventum, [ἥκω, ἔρχομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. notæ significationis. Cic. 2. Fam. 11. Obviæ mihi velim sint tuæ litteræ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes plane veniam. [Quod plerique malunt Adveniam dicere, repugnante veterum consuetudine.
Venire ab. Plaut. Amph. prol. 140.
Nunc hodie Amphitruo veniet huc ab exercitu.
Ab aliquo venire. Cic. pro Rosc. Com. 30. Quia veniebat a Roscio, plus etiam scire, quam sciebat, videbatur.
Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut. Asin. 3. 3. 151.
Ad aliquem supplicem venire. Cic. 16. Att. 18. Nunquam putavi fore, ut supplex ad te venirem.
Ad cœnam venire. Hor. 1. Epist. 7. 72.
Ad urbem venire. Cic. 16. Fam. 3. Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad Urbem venire: tamen peccasse mihi videor qui a te discesserim. V. AD.
Venire de. Cic. 5. Att. 13. Verumtamen, cum de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prætori se alacres obtulerunt. Al. Verum tamen Decumani, si &c.
De auctione venire, & quo die. Cic. 12. Att. 1.
Ex Arabia venerunt legati. Plin. lib. 12. cap. 14.
In hanc urbem missus venio. Ovid. 3. Trist. 1. 1.
In solitudines venire. Cic. 2. Fam. 15. In easdem solitudines tu ipse (ut arbitror) venies, in quibus nos consedisse audies.
In colloquium ad aliquem venire. Liv. 25. 16.
In complexum alicujus. Cic. 14. Fam. 1. Si in vestrum complexum venero, ac si & vos, & me ipsum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percepisse. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8. extr. Ipse gravissima hieme in navibus excubabat, neque ullum laborem aut munus despiciens, si in Cæsaris complexum veniret. i. e. Ut a Cæsare complectereturur & amaretur. [Immo Si Cæsari ipsi hosti occurrere posset, ut cum ipso confligeret.
In concionem venire. Cic. 3. Verr. 68. Postridie mane homines in concionem veniunt, quærunt quid optimum factu sit.
In consilium alicujus venire, pro Obtemperare ejus consilio. Cic. 10. Att. 1. Veniendumne sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. [i. e. In Senatum sub tyrannno, oppressa libertate.
In conspectum alicujus. Cic. 1. de Finib. 24. Neque ex utraque parte audita, pronuntiaret, eum non talem videri fuisse in imperio, quales ejus majores fuissent, & in conspectum suum venire vetuit.
In conspectum ad aliquem venire. Cic. 10 Fam. 23. Legatos, fide Lepidi missos, ad me in conspectum venire vetueram.
In flammam venire. Cic. 16. Att. 18. Veniendum est igitur vel in ipsam flammam: turpius est enim privatim cadere, quam publice. i. e. Conjicere se oportet in periculum.

Assidue veniebat inter densas sagos Virg. 2. Ecl. 4.
Omnes, qui istinc veniunt, ita de tua virtute commemorant. Cic. 1. Q. frat. 1.
Domum venisti ad tuos penates. Catull. ad Veranium, 9. 3.
Cum impetu venire. Cic. 2. de Finib. 112. Si cum tanto impetu in Græciam venisset.
Inimicus ei venit, pro Est illi inimicus. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Vident omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt hujusce pecunia te adductum esse.
Ad interdictum venire, pro Venire in jus ad Prætorem. Petronius cap. 13. Ut, si nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
Intro venire. V. INTRO.
Mature venit ipse. V. MATURUS.
In medium. Cic. 4. Verr. 175. Venient in medium: dicent quid statuerint.
Navibus venire. Liv. 21. 39.
Obviam venire. Cic. 4. Tusc. 97.
Alacris obviam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem 2. Att. 1. Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupide relinquenti, venit obviam tuus puer.
Turba mihi obviam venit. Propert. 2. 30. V. OBVIAM.
Opportune venire. V. OPPORTUNUS.
Optato venire. V. Optato in OPTO.
Parate venire. V. PARO.
Passu ingenti venire. Ovid. 3. Amor. 1. 12.
Peropportune venire. V. PEROPPORTUNUS.
Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9. cap. 15. Cic. pro Cluent. 168. Quum ad illud prandium crudior venisset.
Ad pugnam venere. Hor. 1. Serm. 5. 56.
Cum supplemento. Liv. 9. 22.
In rem præsentem. V. IN præpositionem.
In secreta venire. Ovid. 13. Met. 555.
In tempore veni. Ter. And. 4. 5. 19.
Ad vadimonium venire. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venerat, ut ais, is, quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant.
Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Viam multorum dierum venire. Cic. 2. Philipp. 61. Quis, qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum?
Satis venire duobus. Virg. 7. Æn. 470.
Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque.
Desuper venire. Virgil. de machina Trojani equi, 2. Æn. 47.
—venturaque desuper urbi. i. e. Superventura urbi, & eam oppressura. Turnebus.
Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Feliciter hæc res tibi venit, pro Evenit. Cic. 16. Fam. 21. Emisse te prædium vehementer gaudeo, feliciterque rem tibi istam venire cupio. Vetus exemplar legit Evenire.
Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æn. 42.
Prospere veniunt. Plaut. Pseud. 2. 1. 1. Emendatum Eveniunt.
Usus venit. Ter. Heaut. 3. 2. 45.
Et, næ ego te (si usus veniat) magnifice, Chreme,
Tractare possim. c. de isto, cum usus venerit, &c.
Usu mihi venit. Cic. 3. Fam. 8. Idem 7. Att. 26. Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior.
Venire, Ire. Nepos 20. 4. 2. Veniebat autem in theatrum, &c. propter valetudinem vectus jumentis junctis.
Venire cum Supino. Nepos 18. 6. 1. Cum litteras & nuncios misisset in Asiam, consultum, utrum repetitum Macedoniam veniret. conf. Hor. 1. Epist. 3. 19. Sic
Venient ad te comessatum. Plaut. Pers. 4. 4. 19. V. supra Venire cum Supino.
Derisum venit. Plaut. Aul. 2. 2. 46. Et apud Ter. Eun. 4. 6. 14. Venit ereptum.
Emptum venire. Cic. 4. Verr. 124. Tamen ad istum venerunt emptum locum illum senatorium, non solum veteres, sed etiam novi.
Oratum venio. Cæs. 7. Bell. Gall. 32.
Alicui venire advorsum, Ire obviam. Plaut. Most. 1. 4. 1.
Auxilio alicui venire. Liv. 9. 43.
Subsidio. Cic. 6. Att. 5. Ad meque legati ejus, & Quæstor, & amici litteras mitterent, ut subsidio venirem.
Suppetias venire, & proficisci suppetias, locutiones elegantioris sunt sæculi & oris. Oppius de Bell. Afr. 25. Oppidisque suppetias profectus est. Iterum 5. pr. Nuntiabantur auxilia magna equitatusque oppidanis suppetias venire. Turnebus. [Subauditur τὸ Latum.
Venire, Portari, deferri. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo post, Ejus quæ ex Africa venit, octoni asses.
Venire, pro Afferri, de litteris dictum. Cic. 11. Fam. 24. Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi litteræ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.
Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Epistola mihi venit, Allata est ad me. Ovid. 1. de Pont. 9. 1.
Fama mihi venit. Virg. 4. Æn. 387.
Venies ad illud quod refert tua: h. e. Tandem vel postea id leges. Plaut. Pers. 4. 3. 50. Ter. Heaut. 2. 3. 33.
Mane, hoc, quod cœpi, primum enarrem, ô Clitipho:
Post istuc veniam.
Ad Arcesilam, Carneademque veniamus. h. e. De Arcesila loquamur. Cic. 4. Acad. 12. Et pro Rosc. Amer. 46. Ut ad fabulas veniamus.
In eum Sermonem, ut, &c. Cic. 3. Fam. 5. Veni in eum sermonem, ut dicerem libenter me ad eam partem provinciæ primum esse venturum.
In bona alicujus venire. Ovid. 2. Amor. 5. 32.
In divitias venire. Plaut. Capt. 5. 4. 13.
At nunc liber in divitias saxo venies.
Hæreditate venire dicitur res aliqua, Obvenire. Cic. 1. de Invent. 84. Sed neque emisti, neque hæreditate venit, neque domi natus est, neque donatus est.
Hæreditas mihi venit a patre. Cic. 3. Verr. 126. Quum ejus filio, Prætore Sacerdote, hæreditas a propinquo permagna venisset.
Venire prope. ut, Prope exitium venire. Liv. 5. 16.
Venire, Accidere. Cels. lib. 7. cap. 27. Solet vero sub ejusmodi victu venire, ut alvus non reddatur. Lind. exhibet Evenire.
Clamor a populo venit ad astra. Ovid. 3. Fast. 368.
Ad digitos. V. AD.
Ad aures alicujus venire, Audiri. Hor. de Arte Poet. 255.
Ad aures meas venit, te, &c. Cic. pro Marcell. 25. Mulier est, muliebris vox mihi ad aures venit.
Ad aures vox venit. Virg. 2. Æn. 119.
Ad extrema venire, Descendere. Liv. 2. 47.
Ad finem venire dicitur res aliqua. Liv. 25. 23. Quum maxime Capua circumvallaretur, Syracusarum quoque oppugnatio ad finem venit.
Ad fœdus veniunt amantes. Ovid. 2. de Arte Am. 579.
Ad inimicitias venit res. Cic. 3. Q. frat. 4. Ad inimicitias res venisset, &c. cum Æsernino Samnite Pacidejanus comparatus videret.
Ad internecionem venire. Liv. 36. 34.
Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mæror summus venit ad eum morte fratris. Cic. pro Quint. 14. Ut ad quem summus mæror morte sua veniebat, ad eundem summus honos quoque perveniret.
Ad nasum venire. Plin. lib. 15. cap. 28. Multoque celerius talia ad nasum veniunt, quam pinguia. h. e. Ascendunt, & nares feriunt.
Ad nihilum venire, Redigi. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, senescat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur.
Ad nimium venire. Plin. lib. 26. cap. 4.
Ad nomen venire. Plin. lib. 10. cap. 70. Spectatur in piscinis Cæsaris, genera piscium ad nomen venire, quosdam singulos. h. e. Quum vocantur nomine suo, adnatare.
Ad pactionem venire. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.
Ad summum venire. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad summum.
In aciem venire. V. ACIES. & infra Ventum est Imperf.
In adoptiva sacra venire. Cic. pro Domo 35. Neque amissis sacris paternis in hæc adoptiva venisti.
In amicitiam venire aliquorum. Liv. 25. 16. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 7.
In arbitrium venire, ac potestatem alicujus. Cic. 3. Verr. 150. Hac conditione, si quis de populo redemptor accessisset, &c. tum in ejus arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.
In arma venire. Lucan. lib. 3. 184.
Intra arma aliena venire, h. e. Intra præsidia & alienas manus. Cic. 8. Att. 15. Neque enim eos solos arbitrabamur capi, qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilomious, qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.
In buccam quod venit. Cic. 1. Att. 9. Tu velim sæpe ad nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Proverbialiter dictum, pro Quicquid occurret & in mentem veniet. V. BUCCA.
In calamitatem venire. Cic. pro Rosc. Amer 49. Hoc vero est, quod ferri non potest, si & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinem: & quod ea studiose coluit, id erit ei maxime fraudi.
In casum venire. Cic. pro Cluent. 81. Postremo, in eum casum veneram, ut omnis mearum fortunarum status unius judicii periculo contineretur.
In certamen venire. Cic. 5. Tusc. 78. Mulieres vero in India, quum est cujusque earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt.
In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. 319. In patrocinio Siciliensi maxime in certamen venit designatus Ædilis cum designato consule Hortensio.
In certamen virtutis venire. Cic. 5. de Finib. 71. Qui omnes motus fortunæ, mutationesque rerum & temporum leves & imbecilles fore intelligant, si in virtutis certamen venerint.
In cognitionem Senatus venit hæc res. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In computationem venire. Plin. lib. 6. cap. 33. V. COMPUTO.
In confessum venit ea res. Plin Epist. 302. h. e. Nota, & manifesta est.
In consuetudinem. Cic. 2. de Invent. 65. Deinde quædam in consuetudinem ex utilitatis ratione venerunt.
In consuetudinem benignitatis. Cic. in Pison. 45. Ut Senatus is, qui in eam jam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene Remp. gesserint, novis honoribus afficiat.
In consuetudinem proverbii. Cic. 2. Off. 55. Id quod a nostris hominibus sæpissime usurpatum, jam in proverbii consuetudinem venit, largitionem fundum non habere.
In contemptionem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 47.
In contemptum. Idem. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 17.
In contentionem. Cic. pro Quint. 24. Quod nisi ex Publicio narratum Nævio esset, non tam cito res in contentionem venisset.
In contentionem, utrum. Cic. 2. de Divin. 129. Venit enim jam in contentionem, utrum sit probabilius, &c.
In controversiam vel contentionem venit ea res. Quintil. lib. 3. cap. 6.
In contentionem de accusando. Cic. 1. Verr. 62. Neque fere unquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
In contentionem honoris. Cic. Anteq. iret in exsil 4. Eos in contentionem honoris venire, qui officiis se superari æquissimo animo tulerunt?
In controversiam. Cic. 4. Verr. 37. Nam hoc animo providebat, cum tanta hæreditas in controversiam venisset.
In crimen. Ter. Hec. 3. 1. 55. h. e. Accusari.
In cruciatum. Cæs. 1. Bell Gall. cap. 31.
In deditionem. Cæs. 6. Bell. Gall. 3.
In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
In desiderium venit res aliqua. Liv. 3. 37. i. e. Desideratur.
In disceptationem. Liv. 39. 37.

In discrimen, In periculo esse. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Quum omnium nobilium dignitas & salus in discrimen veniret.
In discrimen existimationis. Cic. 1. Verr. 71. Itaque semper hi diligentissime, laboriosissimeque accusarunt, qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt.
In disquisitionem. Liv. 26. 31.
In dubium. Cic. 16. Att. 18. Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur.
In dubium de voluntate, &c. Cic. 11. Att. 15. Alii capti, alii interclusi, non veniunt in dubium de voluntate, eo minus scilicet, cum se expedierint, & una esse cœperint: ii autem ipsi, qui sua voluntate ad Fusium venerunt, nihil possunt, nisi timidi existimari. Ter. Adel. 2. 2. 35. Etiam de sorte venio in dubium miser.
In dubium venire de civitate. Cic. pro Cæcin. 18. Itaque homo timidus imperitusque, qui neque animi, neque consilii satis haberet, non putavit esse tanti hereditatem, ut de civitate in dubium veniret.
In dubium venit quid sit factum. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In exemplum venire. Ovid. 4. Fast. 243.
In faciem pacis veniretur. Tacit. 13. Ann. 38.
In familiaritatem alicujus. Cic. 7. Fam. 15. Quod vero in C. Matii, suavissimi doctissimique hominis, familiaritatem venisti, non dici potest quam valde gaudeam.
In fidem alicujus venire, h. e. Sese dedere. Liv. 26. 40.
In fœdera venire. Virg. 4. Æn. 339.
In gloriam summam. Cic. 2. Att. 20. Edicta ejus & conciones describunt & legunt, novo quodam genere in summam gloriam venit.
In invidiam ex gratia nimia venire. Auctor de Viris Illust. cap. 66.
In judicium venire. Cic. 2. Att. 1. Quid verius, quam in judicium venire, qui ob rem judicandam pecuniam acceperit?
In judicium venit fama ejus. Cic. pro Quint. 30. Demonstrabant de re judicium fieri oportere, ut aut uterque inter se, aut neuter satisdaret: non necesse esse famam alterius in judicium venire.
In laudem venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In locum summum venire. Cic. 3. de Legib. 27. Ex his autem, qui magistratum cœperunt, quod Senatusconsulto efficitur, popularem sane neminem in summum locum, nisi per populum venire, sublata cooptatione Censoria.
In manus alicujus. Cic. 3. Off. 34. Neque enim quicquam de hac parte post Panætium explicatum est, quod mihi quidem probaretur de iis, quæ in manus meas venerint.
In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Tryphoni.
In mentem venit, pro Succurrit. Ter. Eun. 2. 2. 2.
— hoc adeo ex hac re venit in mentem mihi. Cic. 2. Fam. 17. Quæ mihi veniebant in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar, quod in Ciliciam proficiscebar, existimavi me ad te oportere scribere.
In mentem hujus rei. Cic. 5. de Finib. 2. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hic disputare solitum. Ter. Phorm. 4. 3. 47.
Nam mihi veniebat in mentem ejus incommodi.
In mentem quemadmodum. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Et simul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam hujusce depinxeris.
In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. 33. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam sustinere.
In mentem venit ut. Plaut. Mil. 4. 8. 48.
In morem venire. Ovid. 2. de Pont. 7. 39.
In notitiam. Plin. lib. 7. cap. 1. Quis enim Æthiopas, antequam cerneret, credidit? aut quid non miraculo est, quum primum in notitiam venit? V. NOTITIA.
In numerum oratorum. Cic. 1. de Orat. 15. Sed sunt quidam, aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. i. e. Dici oratores, sive Pro oratoribus haberi.
In oblivionem. Cic. in Sallust. 5. Tu tuis vita, quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras: ut etiam si fuerint egregii cives, certe venerint in oblivionem.
In odium venire. V. ODIUM.
In officium oratoris venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In orationem venire. Quintil. lib. 9. cap. 4. Horum pedum nullus non in orationem venit. i. e. Ingreditur orationem.
In ordinem Senatorium. Cic. 3. de Legib. 29. Nam quum omni vitio carere lex jubeat, ne veniet quidem in eum ordinem unquam vitii particeps.
In ora venire, pro Honorifico omnium sermone celebrari. Hor. 1. Epist. ad Jul. Florum, 3. 9.
— Romana brevi venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, ut apud Catullum 38. 5.
Anne ut pervenias in ora vulgi? Sic Liv. 2. 36. Timorem injecit, ne in ora hominum pro ludibrio abiret.
In ora virûm venire. Propert. lib. 3. 9. 32.
In ore venire, i. e. Esse. Propert. 2. 1. 2.
Unde meus veniat mollis in ore liber. In ora, libri meliores.
In otium. Cic. 1. Att. 7. Omnem spem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate positam habemus.
In partem alicujus. Liv. 6. 40. Parum est si cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis, nisi partem petendo totum traxeris?
In partem impensæ. Cic. 14. Fam. 2. Illud doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem miseram & despoliatam venire.
In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintil. in Procem. lib. 1.
In periculum venire. Ter. Adelph. 2. 2. 32. Cic. 3. Verr. 70. Neque adhuc causam ullam excogitare potuit, quamobrem commiserit, aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret.
In periculum ne. Cic. pro Muren. 55. Venit in periculum, ne & ea, quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parta sunt, amittat.
In populos venire. Ovid. 6. Met. 546.
In possessionem. Cic. 3. de Lege Agr. 11. Etiamne si vi ejecit? etiamne si clam, si precario venit in possessionem?
In possessionem Reipublicæ venire. Cic. 7. Att. 8. Quid censes, ajebat, facturum esse ipsum, si in possessionem Reip. venerit, cum hæc Quæstor ejus, infirmus & inops, audeat dicere?
In potestatem alicujus. Cæs. 4. Bell. Gall. 38.
In proverbium. Liv. 40. 46. Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit, Amicitias immortales, inimicitias mortales debere esse.
In quæstionem venire. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Nat Deor 10. Gracchus, cum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, ad Senatum retulit.
In sermonem hominum; & vituperationem. Cic. 6. Verr. 13. Nunquam enim, si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, commisisset, ut propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.
In sermonem alicui venire. Cic. 1. Att. 14. In sermonem se post Idus Martii, præterquam Lepidi, venisse nemini. [An Neminis?
In sermone. Cic. 11. Att. 24. Neque eum rogari, ne me quidem: sed quasi ita sit, quoniam in sermone jam venisti, poteris eam monere, ut alicui committat, cujus extra periculum hujus belli fortuna est. Quidam legunt, In sermonem.
In societatem laudum alicujus. Cic. 14. Att. 19. A te autem peto, ut me hanc, quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ sinas cernere, meque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare.
In solum venire. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcunque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. Id est quicquid est in rerum natura. Proverbium est: ut enim ea demum nobis esse videntur, quæ sensibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: sic cum omnia prope ferat solum, id Solum esse existimamus, quod in eo videmus, & omnia, quæ sunt in rerum natura, eo sustineri putamus: proinde Quod in solum, valet Quicquid est, quicquid accidit, quicquid sese offert, quicquid evenit. Varro hoc proverbium etiam usurpavit, Libet mi epigrammata facere, & qui nomina non memini, quod in solum mihi venerit ponam, id est quodcunque nomen sese mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turneb. [Aliter Non. 2. 426. q. V.
In sortem provinciæ. Liv. 28. 44.
In spem. Cic. 2. de Orat. 217. Nonnullam in spem veneram, posse me aliquid ex istis discere. Cæsar Oppio, Cic. 9. Att. 13.
In spem ventum est, Impersonale. Liv. 2. 44.
In spem, quod. Cic. 11. Fam. 13. In spem venerant, quod neque Planci quatuor legiones omnibus suis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum trajici posse credebant.
In suspicionem venire. Cic. 2. de Invent. 32. Si id non poterit, si quam in similem ante suspicionem venerit.
In suspicionem venire de morte alicujus. Cic. ad Brut. 6.
In suspicionem furti venire alicui. Pomp. in l. pen. D. de condict. caus. dat. Cum servus tuus in suspicionem furti Attio venisset.
In tædio venire. Plin. lib. 31. cap. 2. Al. Tædio, omissa præp.
In tutelam suam venire. Cic. de Clar. Orat. 194. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres institutus esset, si pupillus ante mortuus esset, quam in suam tutelam venisset, pupillo non nato hæredem esse non posse. V. TUTELA.
In vacuum venire. V. VACUUS.
In vitam venire. Cic. 1. de Legib. 59.
In unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
In usum venire. Plin. lib. 24. cap. 11. Nec tus Latinum nomen habet, quum in usum plurimis modis veniat. V. TUS.
In usum alicujus rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.
Sub aspectum venire. Cic. 2. de Orat. 358. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.
Sub jactum telorum venire. Liv. 27. 19.
Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1. cap. 5.
Dolor ad quem veniat, ad eundem necesse est interitum venire. Cic. 3. de Nat. Deor. 36.
Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluent. 52. Sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Aviti venturum emolumentum fuisse concedebat.
Fides tarda venit dictis, difficilisque. Ovid. 3. Fast. 350. i.e. Tarde & cum difficultate adhibetur fides verbis.
Gradibus venire ad virtutem, Ascendere. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Nam a beatis ad virtutem, a virtute ad rationem video te venisse gradibus.
Dies venit legi. Cic. 4. Att. 15. Venit legi dies, Terentius intercessit.
Hiems venit. Cic. 5. Att. 18. Ea si venerit, nec illi ante in meam provinciam transierint, unum vereor, &c.
Nox venit. Propert. lib. 1. 8. 44.
Livor venit in artus, Membra contrahunt livorem. Ovid. 10. Met. 258.
Lues tabida venit membris. Virg. 3. Æn. 137.
Lues miseranda venit arboribus. Virg. 3. Æn. 138.
Mores eo venere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Commoda veniunt hinc, Oriuntur. Cic. 1. de Invent. 5. Nam hinc ad Remp. plurima commoda veniunt.
Plaga venit vehementior, Incidit. Cic. 2. Tusc. 56. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venitque plaga vehementior.
Pœnæ veniunt crudelitati alicujus. Liv. 3. 56.
Pulchritudo corporis venit ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Rabies venit canibus. Virg. 3. Georg. 496.
Risus veniunt. Ovid. 1. de Arte Am. 239.
Tunc veniunt risus, &c.
Rumor venit. Ter. in prol. Hec. 39.
Spes venit ex merito. Ovid. 2. Epist. 62.
A vero venit causa, i. e. Vera est causa. Ovid. 3. Fast. 368.
Vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Venire, Provenire, Crescere. Virg. 1. Georg. 54.
Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ.
Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg. 2. Georg. 11.
Sponte venire ex arboribus sapores, pro Prevenire. Plin. lib. 11. cap. 1.
Venibo, Futurum antiquum pro Veniam. Pomponius Geminis, Sero est, sexta, si tibi placet, venibo. Nonius 10. 32.
Venitur, Impersonale. Plin. Epist. 190. Venitur ad me: consurgo. Cic. pro Quint. 3. Ad me ventum est.
Venitur, & Ventum est in discrimen, Impersonaliter. Cic. 8. Philipp. 9.

Nam si maximum in discrimen venietur, aut libertas parata victori est, aut mors exposita victo. Idem 2. Off. 33. Et quum res agatur, in discrimenque ventum sit, expedire rem, & consilium ex tempore capere posse.
Cum ventum in aciem. Tacit. in lib. de German. 14. pr.
Ad cœnam ut ventum est, &c. Hor. 1. Epist. 7. 72.
Juxta seditionem ventum. Tacit. 6. Ann. 13.
Prope seditionem ventum. Tacit. 3. Hist. 21.
Ventum gaudeo. Plaut. Cist. 1. 1. 16.
Quod ille dixit, qui secundo vento vectus est,
Tranquillo mari, ventum gaudeo ecastor ad te.
Veniri oportet. Ulp. in l. 1. in princip. D. de quæst. Ad tormenta servorum ita demum veniri oportet, quum suspectus est reus.
Causas veniendi discere. Virg. 6. Æn. 488.
Causas veniendi poscere. Virg. 1. Æn. 418.

VENIENS, entis. Partic. [ἐρχόμενος] ut, Veniens ad litora classis. Virg. 3. Æn. 652.
Ætas veniens. Ovid. 6. Fast. 639.
Annus veniens. Cic. 3. Q. frat. 4. Non enim sumus omnino sine cura venientis anni, etsi sumus sine timore.
In annum venientem curas extendere. Virg. 2. Georg. 405.
Dies veniens, Dies decedens, contraria. Virg. 4. Georg. 456.
Virtus veniens in pulchro corpore. Virg. 5. Æn. 344. Crescens. Servius.

VENTŪRUS, a, um. Partic. [ἐλεύσιμος] Futurus. ut, Ævi venturi inscius. Virg. 8. Æn. 627.
Bella ventura. Virg. 3. Æn. 458.
Doloris venturi signa. Ovid. 19. Epist. 107.
Hiemis venturæ memores. Virg. 4. Georg. 156.
Mali venturi prima favilla. Propert. lib. 1. 9. 18.
Senectæ venturæ memor. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Videre ventura, Futura prævidere. Virg. 2. Æn. 125.
Præscia venturi vates. Virg. 6. Æn. 66.

VENTIO, ōnis. f. [ἔλευσις] Plaut. Truc. 2. 7. 61. Quid tibi huc ventio est? h. e. Ad quid huc venis?

VENTO, āre. frequentat. Festus; Ventabant antiqui dicebant sine præpositione pro Adventabant.
Et Venito, sed puto ἄχρηστον. H. St.

VENTĬTO, [ἐπιχωριάζω] āre. alterum frequentat. ut, Sæpius ventitare in agrum. Plin. lib. 18. cap. 5. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, ut domum ventitares, horasque multas sæpe suavissimo sermone consumeres? Catull. ad se ipsum. 8. 4.
Quum ventitabas, quo puella ducebat.

VENTĬTANS, antis. Partic. Solin. cap. 52. Elephanti ad potum ventitantes.

VĒNOR, [κυνηγέω, Gl. G. L.] āri. Feras indagare. feris insidiari. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Canum tanta alacritas in venando. Idem 2. Fam. 10. De pantheris, per eos, qui venari solent, agitur mandato meo diligenter.
Apros venari. Virg. 10. Ecl. 57.
Leporem canibus venari. Virg. 3. Georg. 410.
Venari imperio alicujus. Cic. 6. Att. 1. Illud autem alterum, alienum esse existimatione mea, Cibyratas imperio meo publice venari.
Venari apros in mari; Proverbium in eos, qui frustra aliquid conantur & operam perdunt. Plaut. Asin. 1. 1. 87.
Pisces venari. Plin. lib. 16. cap. 1.
Viduas avaras venari fructis & pomis. Hor. 1. Epist. 1. 77. i. e. Captare & decipere, ac velut irretire aut inescare cibis delicatis & munusculis, ut res earum tibi vindices.
Venari, per translationem, pro Artificio quodam & solertia quærere: ut, Venari laudem, gloriam, &c. Cic. 16. Att. 7. Bene igitur tu, qui εὐθαιρασίαν venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco Venaris legit Bene.
Amores venari. Ovid. de Medic. faciei 27.
Laudem modestiæ in aliqua re venari. Auct. ad Heren. lib. 4. 5.
Venari de verbis alterius aliquid, Expiscari, Persequi. Plaut. Milit. 4. 2. 38.
Venandi, venando, venandum; Gerundia. ut, Studio venandi lassus. Ovid. 3. Met. 413.
Tempora longa ponere venando. Ovid. 19. Epist. 9.
Venatum, venatu; Supina. ut, Ire venatum. Virg. 4. Æn. 117.

VENANS, antis. Partic. Virg. 7. Æn. 493.
Hunc procul errantem rabidæ venantis Iuli
Commovere canes. Catull. 117. 1.
Sæpe tibi studioso animo venante requiris,
Carmina uti possem &c. Al. Venanda requirens.

VENĀTIO, ōnis. f. [κυνήγιον, Gl. G. L.] Venandi actus. Cic. 2. de Fin. 23. Piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis, vitantes cruditatem, &c.
Venatio est etiam ipsa Præda. Liv. 35. 49. Apud bonum & scitum convivatorem comiter accepti, cum miraremur, unde illi eo anni tempore tam multa & varia venatio. conf. Idem 25. 9. V. Cels. 5. 26. & 5. 28.
Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim servi instituebantur docebanturque, non ad feras per saltus indagandas, ut Accursius existimavit, sed ad voluptatem populi, ut in oculis ejus feras in arena conficerent. Ut enim Ludus erat Gladiatorius, id est schola, in qua ad gladiaturam instituebantur: sic venatorius ludus, in quo ad venationem bestiarii exercebantur. Suet. in Claud. cap. 21. Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interjecta per quinos missus venatione. i. e. Quinquies instaurata, aut quincuplici ferarum immissione edita. Idem in Domitiano cap. 4. Spectacula magnifica assidue, & sumptuosa edidit. Nam venationes gladiatoresque & noctibus ad lychnos: nec virorum modo pugnas, sed & feminarum. Cic. 2. Off. 55 Prodigi sunt, qui epulis, & visceratiouibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt. Idem 7. Fam. 1. Reliquæ sunt venationes binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat. Sed quæ potest homini esse polito delectatio, quum aut homo imbecillus a valentissima bestia laniatur, aut præclara bestia venabulo transverberatur? [Missus Suet quadrigarum intelligit, quorum quinto cuique interponebat unam venationem Claudius.
Proscribere venationem. Cic. 16. Att. 4. Itaque se scripturum ajebat, ut venationem etiam, quæ postridie ludos Apollinares futura est, proscriberent III. ID. Quint. V. PROSCRIBO.
De Venatione direptionis, quæ dicebatur, cum diversi generis feræ immittebantur in Circum, populo diripiendæ, V. Salmas. ad Prob. Vopisc. p. 435.

VENĀTUS, ūs. m [κυνηγεσία, Gl. G. L.] Idem. Plaut Rud. 4. 3. 31. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin. lib. 8. cap. 16 Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant. Cic 5. Tusc. 98. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames, sitis.
Assiduus venatus. Virg. 9. Æn 245.
Apti saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17.
Pro ipsa Præda ponitur. Gell. 9. 4. Esse in montanis terræ Indiæ homines caninis capitibus & latratibus; eosque vesci avium & ferarum venatibus. conf. Plin. lib. 7. cap. 2. & Ammian. 23. 6.

VENĀTOR, ōris. m. [κυνηγός, Gl. L. G. κυνηγέτης, θηρευτής, G. L.] Qui venatur. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
De quatuor Venatorum generibus, V. L. J. Scoppa & Isidor.
Venator adest nostris consiliis, cum auritis plagis. Per translationem. Plaut. Milit. 3. 1. 14.
Naturæ venator, Physicus philosophus. Cic. 1. de Nat. Deor. 83.

VENĀTRIX, īcis f. [κυνηγέτειρα] Virg. 1. Æn. 323.
Namque humeris de more habilem suspenderat arcum
Venatrix, dederatque comam diffundere ventis. [i. e. Habitu venantis incedens.
Dea venatrix, Diana. Adjective. Ovid. 2. Met. 454.
Pharetræ venatrices. Claud. 4. Cons. Hon. 160.
Turba venatrix canum. Valer. 3. Argon. 335.

VENĀTĬCUS, a, um. Adj. [κυνηγετικός] Quod ad venationem pertinet: ut, Venaticus canis. Plaut. Mil. 2. 2. 113. Varro 2. de R. R. cap. 9. Canum duo genera: unum venaticum, & pertinet ad feras bestias ac silvestres: alterum, quod custodiæ causa paratur, & pertinet ad pastorem. Cic. 6. Verr. 31. Mirandum in modum, canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & pervestigabant, &c.
Canum autem venaticorum elegantissime excogitata nomina habes apud Ovid. 3. Met. 210.
Catulus venaticus. Hor. 1. Epist. 2. 65.
Parasiti venatici. Plaut. Capt. 1. 1. 17.
Exercere venaticam, subaud. Artem. Saresb. 1. 4.

VENATĬCIUS, a, um Adj. ut, Præda venaticia. Ammian. 29. 18. & 30. 3.

VENATŌRIUS, a, um. aliud Adj. Idem. [θηροδοκός, κυνηγετικός] Plin. 3. Epist. 19. Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atriensium, topiariorum, fabrorum, atque etiam venatorii instrumenti.
Culter venatorius. Martial. lib. 14. 31.
Galea venatoria. Nepos 12. 3. 2.

VENATŬRA, æ. f. Venatio. Plaut. Mil. 4. 1. extr.
Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus?

VENĀBŬLUM, i. n. [ζηβύνη, Gl. L. G.] Telum venationi aptum, aciei longissimæ. Martial. lib. 14. 31.
Si dejecta gemes longo venabula rostro,
Hic brevis in grandem cominus ibit aprum. Virg. 4. Æn. 131.
Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin. lib. 7. cap. 56.
Piseum venabula invenisse dicunt.
Cornea venabula lato ferro. Ovid. 4. Epist. 83.
Dorica venabula. Martial. de Spectac. 23.
Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intelligo Laconica. Juventus enim Laconum montes venatu assidue lustrabat, venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuisse: vel potius a Doride, in qua est Pindus mons, optimæ ferax materiæ ad hastilia. sunt Dorica vocata venabula. Certe Dorica etiam erat armatura certi cujusdam suique generis, ut ab Hesychio refertur, & Doricum pro Græco audiri potest. Ex Turnebo.
Splendida venabula. Ovid. 8. Met. 419.
Infigere fugitivum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.
Intrant ursos venabula. V. INTRO.
Subeunt latum venabula pectus. Lucan. lib. 1. 211.
Transverberari venabulo. Cic. 7. Fam. 1. V. VENATIO.

VENOSUS, VENOX, V. VENA.

VENTER, tris. m. [κοιλία, γαστήρ, Gl. L. G. & G. L.] Pars corporis, quæ a pectore ad pubem terminatur, tam in animalibus brutis, quam hominibus. Juven. 4. Sat. 107.
Montani quoque venter adest, abdomine tardus. Plin. lib. 9. cap. 50. Atritu ventrium pisces coeunt.
Albus venter. Pers. 3. Sat. 98.
Gravidus venter. Ovid. 10. Met. 505.
Gravidus venter justo pondere. Ovid. 16. Epist. 44.
Gravis venter. Ovid. 9. Met. 684.
Intentus venter. Cels. lib. 4. cap. 9.
Mollis venter. Hor. Epod. 8. 9.
Pestifer venter serpentis. Ovid. 1. Met. 459.
Planus venter. h. e. Sine rugis. Ovid. 1. Amor. 5. 21.
Summus venter. Cels lib. 4. cap. 13.
Tumidus venter cælesti pondere. Ovid. 3. Fast. 42.
Complevit sua tempora maturus venter. Ovid. 11. Met. 311.
Distringere ventrem. Cels. lib. 4. cap. 15.
Indurescit venter. Cels. lib. 4. cap. 12.
Inflatur venter. Cic. 2. de Divin. 119.
Intumuit venter ab unda. Ovid. 1. Fast. 215.
Metiri ventrem lino. Cels. lib. 3. cap. 21.
Petere ventrem. Cic. pro Muren. 53.
Vitiati ventris tumescunt pondera. Ovid. 11. Epist. 37.
Venter apud Jurisconsultos plerumque accipitur pro Fetu: qui in ventre continetur. Unde Pandectarum lib 25. tit est, Si mulier ventris nomine in possessionem missa sit. Et ibidem Ulpian.
Ventrem perferre, pro Esse gravidam. Columel lib. 6. cap. 24. de vaccis.
Mulier ventre vacuo, incerto, pleno, præterito, apud Papinianum in l. Ventre. D. de acquirenda vel omit. hæred.
Venter, Protuberantia quævis, ut
Tumido ventre cucurbita. Propert. lib. 4. 2. 43.
Crescit in ventrem cucumis. Virg. 4. Georg. 122.
Facere ventrem dicitur paries, Qui vetustate collabens, curvatura quadam veluti ventre extra fundamenti limites eminet Alphenus in l. Si quando. §. 1. D. Si servitus vend. Si quando inter ædes binas paries esset, qui ita ventrem faceret, ut in vicini domum semipedem, aut amplius procumberet,

cumberet, agi oportet, jus non esse illum parietem ita projectum in suum esse, se invito.

Venter, Stomachus, ventriculus. Plin. lib. 19. cap. 5. Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant, sed non intumescant. Juven. 5. Sat. 6.

Ventre nihil novi frugalius. Pers. prol. in Sat. v. 11.

Magister artis, ingenique largitor
Venter, negatas artifex sequi voces.

Orificia ventris. V. ORIFICIUM.

Rabies improba ventris, Dira fames. Virg. 2. Æn. 356.

Vitium ventris. Cic. pro Cœl. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum, nulla conviviorum ac lustrorum libido, quod quidem vitium ventris & gutturis non modo minuit ætas hominibus, sed etiam auget. [Hic videtur Ventris imi vitium. i e. Libido.

Avarus venter, Insatiabilis. V. paulo post, Donabat &c.

Carnosus venter. V. CARO.

Improbus venter. Senec. Thyest. 5.

Inanis venter. Hor. 1. Serm. 6. 128.

Vacui ventris furor. Juven. 15. Sat. 100.

Vorax venter. V. paulo post, Placare &c.

Auferre aliquid in ventrem. Cic. 2. de Orat. 265.

Donabat avaro ventri quidquid quæsierat. Hor. 1. Epist. 16. 32.

Duci ventre, Inservire ventri & gulæ. Hor. 2. Serm. 7. 38.

Mersæ res in ventrem. Juven. 11. Sat. 40.

Placare jejunia voracis ventris. Ovid. 15. Met. 95.

Placat iratum ventrem esca. Hor. 2. Serm. 8. 5.

Vacare luxuriæ ventrique. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 54.

Victa cupidine ventris pietas. Ovid. 15. Met. 173.

Venter, Alvus. Cels. lib. 3. cap. 18. Ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem ejus ante solvendum esse: ubi a superiore, comprimendum.

Fluxiones ventris sistere. Plin. lib. 23. cap. 5.

Fluor ventris. Cels. lib. 4. cap. 16.

Inflatio ventris. V. INFLO.

Proluvies ventris fœdissima. Virg. 3. Æn. 216.

Solutiones ventris. Plin. lib. 24. cap. 10. Et lib. 27. cap. 10.

Astrictus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.

Fusus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.

Liquidus venter. V. LIQUOR.

Comprimere ventrem & Solvere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.

Contrahere ventrem. V. CONTRAHO.

Contractus venter. Cels. lib. 2. cap. 8.

Crepat mihi venter. V. CREPO.

Emollire ventrem difficilem. Plin. lib. 22. cap. 13.

Exinanire ventrem, Cels. lib. 4. cap. 12.

Est si venter quasi fermentatus, pinguis, atque rugosus. Cels. 2. 8.

Fluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8.

Liquare ventrem. Cels. lib. 4. cap. 12.

Mollire ventrem. Cels. lib. 2. cap. 12.

Movere ventrem. V. MOVEO.

Profluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si venter omnibus horis, & cum sono, & sine hoc profluit.

Resolvere ventrem. Cels. lib. 3. cap. 16.

Resolutus venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si sanguis e naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum definit ex toto.

Sistere ventrem. Plin. lib. 20. cap. 23. & lib. 21. cap. 19.

Solvere ventrem & Comprimere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.

Suppressus venter. Cels. lib. 4. cap. 15.

Tenere ventrem. Cels. lib. 4. cap. 19. h. e. Sistere fluxum ventris.

Turbare ventrem. Cels. lib. 1. cap. 6.

Turbatur venter femine sumpto. Plin. lib. 22. cap. 22.

VENTRIŌSUS, VENTRŌSUS, sive VENTRUOSUS, a, um. Adj. [πολύγαστος, κοιλόγαστρος, Gl. L. G. & G. L.] Qui magnum habet ventrem. Plaut. Asin. 2. 3. 20.

Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Idem Merc. 3. 4. 54. Canum, varum, ventriosum.

Ventrosum, Quod ventrem facit. Plin. lib. 14. cap. 21. Ventrosa ac patula minus utilia. al. Ventruosa. [Sunt &, qui Ventricosus scribunt.

VENTRĀLIS, e. Adj. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 8 Sed si in ventrem receptæ sint, solvitur vis earum ventralis humoris alluvione, qua fiunt dilutiores.

VENTRALIS, is, m. [κοιλιόδεσμος, Gl. L. G. & G. L. φένδυς, L. G.] vel VENTRĀLE, is. n. ut malunt alii, Vestimentum ventrem contegens. Plin. lib. 8. cap. 48. Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa, & etiam ventralia. Cælius Calcagninus legendum putat Neutralia, intelligitque Vestes neutra parte villos habentes. [Del. distinctio & copula.

Ventrale, Ulpianus accipit pro Semicinctio, sub quo habentur loculi, quibus non solum sudariola, sed leves etiam nummulos in quotidianum usum gestare solemus, ut in l. Divus, in principio. D. de bonis damnat. Nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debebit: sed vestem, qua is fuerit indutus, aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa in promptu habuerit. Ubi alii codices legunt, Nummulos inveterales.

VENTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [γαστρίδιον, κοιλία ἄντου] Corn. Cels. lib. 4. cap. 1. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & jecur positus est, utroque ex his paulum super eum ingrediente. Juven. 3. Sat. 97.

— vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum.

Porta ventriculi. Cels. lib. 4. cap. 12.

Ventriculus cordis. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calescit primum ipso ab spiritu, deinde contagione pulmonum, ex eaque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant. Cui similis alter adjunctus est, in quem sanguis a jecore per venam illam cavam influit.

Ventriculus [γαστροκνημία, Gl. L. G. & G. L.] Sura. Ventriculi digiti, [σκυτάλαι, Gl. L. G.] Utrumque alibi non reperi.

VENTRICULŌSUS, a, um. Adj. [κοιλιακός] Torminibus laborans. ut, Passio ventriculosa. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.

VENTRICULĀTIO, ōnis. f. Morbus & tormina ventris. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17.

VĒNTRĬGO, āre. Ventrem facere. Plin. Valer. 1. 1. Ut post paucos dies ventriget.

VENTRĬCŎLA, æ. m. Qui ventri servit. Augustin. Epist. 86. Voracitas & ebriositas ventricolarum.

VENTRĬFĬCĀTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 8. 142. Fortificati ventrificationem. Al. Venter fricatione.

VENTRĬFLUUS, a, um. Adj. ut, Medicamenta ventriflua. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.

VENTRILŌQUUS, a, um. Adj. & Subst. [ἐγγαστρίμυθος] Tertull. adv. Marc. 4. 25. Quis alius disjiciet signa ventriloquorum? V. Barth. Adversf. 44. 18.

VENTIDIUS, i. m. Nomen Romanum. V. Gell. 15. 4.

VENTIGENUS, VENTILABRUM, VENTILAMENTUM, VENTILATIO, VENTILATOR, VENTILATUS, VENTILO, VENTILOQUIUM, VENTIPOTENS, V. VENTUS.

VENTITO, V. VENIO.

VENTOSUS, V. VENTUS.

VENTUS, i. m. [ἄνεμος, Gl. L. G. & G. L.] a Venio fit: proprie est, Cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quam aër commotus atque agitatus. Vitruvius 1. 6. Ventus est aëris fluens unda cum incerta motus redundantia. Cic. 2. de Nat. Deor 101. Aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Divin. 44. Placet enim Stoicis, eos anhelitus tertæ. qui frigidi sunt, quum fluere cœpetint ventos esse.

Ocior ventis. Virg. 5. Æn. 319.

Domus pervia vento. Ovid. 2. Met. 762.

Accessus ventorum. V. ACCEDO.

Cursus ventorum. Catull. in Camerium, 53. 28.

Paces ventorum. Lucret. lib. 3. 1229.

Potestas cæca venti. Lucret. lib. 3. 248.

Prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.

Rabies sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7.

Turbo venti. Virg. 9 Æn. 91.

Vis fera ventorum. Ovid. 15. Met. 599.

Vires validæ ventorum. Lucret. lib. 3. 493.

Adversus ventus. Ovid. 6. Epist. 7.

Aërii venti. Catul. Argon. 62. 142.

Gravis ventus. V. paulo post Salubris, &c.

Igneus ventus. Senec. Thyest. 1.

Inanis. Virg. 10. Æn. 82.

Injuriosi venti. Hor. Epod. 17. 34.

Insanus. Stat. 6. Theb. 300.

Languidus. Senec. Herc. OEth. 6.

Levis. Virg. 2. Æn. 794.

Loquax. Lucan. lib. 5. 83.

Magnus. V. MAGNUS.

Mobilis. Ovid. 5. Epist. 110.

Mitior ventus. Ovid. 13. Met. 440. al. Amicior.

Nigris ventis aspera æquora. Hor. 1. Carm. 5. 7.

Nivalis. Virg. 3. Georg. 318.

Pertinax ventus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59.

Pluvius. Hor. 1. Carm. 17. 4.

Protervus. Hor. 1. Carm. 20. 2.

Rapax. Ovid. 1. de Arte Am. 388.

Rapidus. Virg. 6. Æn. 75.

Sævus. Ovid. 12. Met. 8.

Salubris & Gravis ventus, contraria. Cels. lib. 2. cap. 1. Nam fere ventus ubique a mediterraneis veniens regionibus, salubris: a mari gravis est.

Secundus ventus, Prosper, minime contrarius. Cic. 15. Fam. 3. Et existimabam M. Bibulum Proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheso, in Syriam navibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset, jam in provinciam suam pervenisse.

Septemtrionales venti. Columel. lib. 11. cap. 2. Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septemtrionales venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse, aut incendisse dicunt.

Tenuis. Virg. 3. Æn. 448.

Tepidus. Ovid. 7. Met. 556.

Trux. Stat. 10. Theb. 92.

Tumidus. Senec. Med. 8.

Vagus. Hor. 3. Carm. 29. 24.

Validus. Ovid. 6. Met. 315.

Vanus. Catul. Argon. 62. 111.

Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Rosc. Amer. 131.

Violenti venti summa vis. Lucret. lib. 5. 1225.

Absentes venti. V. Absens, in ABSUM.

Accipiunt ventos a tergo carinæ. Ovid. 12. Met. 37.

Accipiunt naves a tergo ventos. V. a præpositionem.

Admovit te ventus oræ Siculæ. Virg. 3. Æn. 411.

Agentes frigora venti. Virg. 1. Georg. 356.

Agit nubes ventus. Virg. 1. Georg. 463.

Agit nubila ventus. Virg. 1. Georg. 422.

Agitur carina suo vento. Ovid. 15. Epist. 72. V. SUUS.

Actus discordibus ventis. Ovid. 4. Met. 620.

Agitari ventorum vi. Cic pro Cluent. 131.

Aspirare ventos alicui. Virg. 5. Æn. 607.

Irim de cælo misit Saturnia Juno
Iliacam ad classem, ventusque aspirat eunti.

Bacchans ventus. Hor. 1. Carm. 25. 22.

Claudit ventos carcere Hippotades. Ovid. 4. Met. 662.

Clausus carcer ventorum. Virg. 1. Æn. 145.

Cohibentur in antris leves venti. Ovid. 15. Met. 346.

Committere vitam ventis, Navigare. Virg. 10. Æn. 69.

Commôrunt magni æquora venti. Lucret. lib. 2. 765.

Concipere ventum. V. CONCIPIO.

Concita odioso vento æquora. Ovid. 19. Epist. 21.

Concrescunt imbres gelidis ventis. Ovid. 9. Met. 220.

Concurrunt prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.

Confligunt rupto turbine adversi venti. Virg. 2. Æn. 416.

Consurgunt venti ab atro vespere. Virg 5. Æn. 20.

Coorti venti. Lucret. lib. 2. 552.
Crepitabat leni bractea vento. Virg. 6. Æn. 209.
Custodit ventos Æolus. Ovid. 11. Met. 747.
Depræliantes fervido æquore venti. Hor. 1. Carm. 9. 10.
Dare comam diffundere ventis. Virg. 1. Æn. 323.
Dant cursum venti. Virg. 3. Æn. 337.
Dant placata maria venti. Virg. 3. Æn. 69.
Dat operam ventus, Prosper est. Plaut. Mil. 4. 4. 51.
Dare se vento. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 13.
Evertere æquora ventis Virg. 1. Æn. 43. Al. 49.
Explorare omnes ventos. Virg. 3. Æn. 514.
Exspectare ventum. Cic. Torqueor utrum ventum exspectem, &c.
Facientes frigora venti. Ovid. 1. Met. 56.
Faventes venti cælo pelagoque. Ovid. 2. Epist 19.
Ferens ventus. Virg. 4. Æn. 430.
Exspectet facilemque fugam ventosque ferentes. i. e. Bene flantes, propitios. Servius.
Ferri injuriosis ventis. Hor. Epod. 17. 34.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Fervunt omnia ventis nimbisque. Virg. 1. Georg. 455.
Franguntur venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Cryptoporticus, ut tenet Solem, sic Aquilonem inhibet, submovetque, similiterque Africum sistit, atque ita diversissimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
Furentes venti. Virg. 10. Æn. 37.
Glomeratque ferens incendia ventus. Virg. 2. Georg. 311.
Habere secundos ventos. Cic. 15. Fam. 3.
Impellunt ratem venti. Sil. lib. 17. 44.
Impulsa janua animoso vento. Ovid. 1. Amor. 6. 51.
Impendens ventus. Virg. 1. Georg. 365.
Increbescit ventus. V. INCREBESCO.
Intendere secundis ventis vela. Virg. 3. Æn. 683.
Intrare utilibus ventis urbem. Ovid. 13. Met. 630.
Ire ventis. Hor. Epod. 9. 30.
Luctantes venti. V. LUCTOR.
Nancisci ventum. Cæs. 4. de Bell. Gall. cap. 33.
Nascitur ventus. V. NASCOR.
Navigare faventibus ventis æquor. Ovid. 15. Met. 49.
Perpessus ventos & imbres. Virg. 2. Æn. 60.
Petere urbem aliquam vento. Virg. 2. Æn. 25.
Ponunt venti. Virg. 7. Æn. 27. i. e. Quiescunt, desinunt.
Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. Virg. 5. Æn. 777.
Pugnantes venti. Lucret. lib 6. 97.
Pulsari vento & imbri. Virg. 4. Æn. 249.
Pulsæ flamine ventorum nubes. Catul. Argon. 62. 239.
Quassata classis ventis. Virg. 1. Æn. 555.
Quiescunt venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
Sævit mare ventis. Senec. Troad. 10.
Secare ventos. Virg. 4. Æn 257. de Mercurio volante.
Secundante vento. Tacit. 2. Ann. 24.
Sequi urbem aliquam aut regionem vento. Virg. 4. Æn. 381.
Silent venti. Senec. Med. 8.
Solutum æquor pace ventorum. Stat. 3. Theb. 255.
Sternere ventos, Placare. Hor. 1. Carm. 9 10.
Straverunt placidi æquora venti. Virg. 5. Æn. 763.
Sum. ut, Erit ventus. Virg. 1. Georg. 431. i. e. Spirabit ventus.
Surgentes venti. Virg. 1. Georg. 356.
Temperat ventos Æolus. Ovid. 10. Epist. 66.
Tenuerunt æquora venti emissi. Ovid. 11. Met. 433.
Trahitur vento nubes. Virg. 4. Georg. 60.
Turbantes æquora venti. Lucret. lib. 2. 1.
Veniens a mediterraneis regionibus ventus. Cels. lib. 2. cap. 1.
Verrentes æquora venti. Lucret. lib. 5. 267.
Vesaniens ventus. Catull. ad Thallum, 23. 13.
Vitare verbera ventorum. Lucret. lib. 5. 955.
Vocatis ventis prona petit maria. Virg. 5. Æn. 221. [Hic Dii sunt venti.
Volvunt mare venti. Virg. 3. Æn. 196.
Uti crudelibus ventis. Ovid. 10. Epist. 29.
Abire in ventos. V. ABEO.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Loqui ventis. Ammian. 15. 9.
Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
Scribere in vento; Proverb. de iis, quæ duratura non sunt. Catull. 71. 4. de inconstantia feminei amoris,
In vento & rapida scribere oportet aqua.
Recessit vita in ventos. Virg. 4. Æn 705.
Movere ventos tenui flabello. Ovid. 1. de Arte Am. 161.
Premere solle ventos. Pers. 5. Sat. 11.
Spargitur vitalis ventus per pulmonis raritatem, Spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Ventus secundus; pro Secunda fortuna, per translaionem. Cic. 3. Att. 23. Quid si etiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem?
Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic in Pison. 21. Neque tam fui timidus, ut qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. navem gubernassem, salvamque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.
Colligere concionum ventos, h. e. Rumores, & sententias, aut deliberationes. Cic. pro Cluent. 77. Condemnato Oppianico statim L. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere consuesset, oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset crescere, quod ejus ordinis judicia minus jam probari populo arbitrabatur.
Quærere ventum popularem in re aliqua, Populi plausum & sebundum rumorem, favoremque inanem expiscari. Cic pro Cluent. 30. Verum omnes intelligimus in istis subscriptionibus ventum quendam popularem esse quæsitum.
Circumflari a ventis invidiæ. V. CIRCUMFLO.
Ventus textilis, pro Veste ventosa & tenuissima, æquanteque propemodum subtilitate ventos. Petronius Arbiter cap. 55. extr.
Æquum est induere nuptam ventum textilem. Turneb. 1. 19.

VENTŌSUS, a, um. Adj. [ἀνεμώδης, Gl. G. L.] Vento plenum; ut, Ventosa regio.
Aër ventosus. Plin. lib. 2. cap. 18.
Æquora ventosa. Virg. 1. Georg. 206.
Auræ ventosæ. Ovid. de Medicam faciei, 57.
Dies ventosus. Paul. in l. Qui occidi. §. in hac act. D. Ad legem Aquil. Si quidem die ventoso id fecit, culpæ reus est.
Mare ventosum Hor. 3. Carm. 4. 46.
Murmur ventosum auræ. Virg. 9. Ecl. 58.
Potentia ventosa Neptuni, In ventos. Ovid. 2. Amor. 16. 27.
Qualitas ventosa cæli. Columel. lib. 3. cap. 1.
Regio ventosissima. Liv. 36. 43.
Status ventosus cæli. Columel. lib. 7 cap. 3.
Undæ ventosæ. Ovid. 19. Epist. 199.
Alæ ventosæ, Leves. Virg. 12. Æn. 848. Ovid. 2. Amor. 9. 49. ad Cupidinem.
Tu levis es, multoque tuis ventosior alis.
Equi ventosi, Celeres. Ovid. 4. Fast. 392.
Mens cervorum ventosa, Fugax. Lucret. lib. 3. 300.
Concha ventosa, Concava.. V. Concha pro Tuba. in CONCHA.
Currus ventosus Gloriæ. Hor. 2. Epist. 1. 177.
Follis ventosus. Virg. 8. Æn. 449.
Fornax ventosa. Cato R. R. cap. 38.
Ventosus, Inanis, ut Natio ventosa. Plin in Planeg. 31. pr. Superbiebat ventosa & insolens natio. de Ægyptiis.
Gloria ventosa. Virg. 11. Æn. 708. i. e. Inanis jactantia. V. Currus ventosus paulo ante.
Homo ventosus, dicitur Levis & inconstans. Hor. 1. Epist. 8. 12. Cic. 11. Fam. 9. In primis rogo te ad hominem ventosissimum Lepidum mittas. Sic Natio ventosa supra, & Cupido ventosus.
Imperium ventosum. Cic. 11. Philipp. 17. Nam extraordinarium semper imperium populare atque ventosum est, minime vestræ, gravitats, minime hujus ordinis.
Ventosus, per translationem, Mobilis. Hor. 1. Epist. 19. 37. ad Mæcenatem,
Non ego ventosæ plebis suffragia venor. Liv. lib. 42. 30. Quosdam ventosum ingenium præcipites ad omnia novanda agebat.
Plebs ventosa. Hor. 1. Epist. 19. 37.
Ratio ventosa favoris. Claud. de Bell. Ger. 113.

VENTŌSE, Adv. Apul. 10. Met. p. 248. Elmenh. Pulvilli ventose delicata pluma tumentes.

VENTOSĬTAS, ātis. f. ut, Ventositas stomachi, Inflatio. Apul. de Herb. c. 126. Item Jactantia. Fulgent. Mythol. 2. 17. Ventositatis inanem speciem præsumit. Et August. de Doctr. Christ. 4. 6. Non ventositate sed soliditate.

VENTOSĀLIS, e, Adj. Octav. Hor. 4. Quæ sub ventosali artifice posita ad se humorem attrahit. [A Ventosa, i. e. Cucurbitula. Gall. *Ventouse.*

VENTŌSO, āre. Constant. Afer 2. 15. A parte naris effluentis ventosetur.

VENTĬGĔNUS, a, um. Adj Ventum gignens. ut, Ventigeni crateres. Lucret. lib. 6. 701. Sed alii aliter legunt. V. Turneb. Adverf. 22. 18.

VENTĬLŎQUUS, a, um. Adj. Saresb. 7. 21. Ventiloqui aut ventriloqui habitum induere. V. in VENTER.

VENTIPŎTENS, entis. Adj. ut, Æolus ventipotens, apud Mantuanum.

VENTŬLUS, i. m. dimin. [ἀνεμίδιον] Ter. Eun 3. 5. 47.
Cape hoc flabellum, & ventulum huic fic facito, dum lavamur.

VENTĬLO, [πίνω, ῥιπίζω, Gl. L. G. λικμάω, ἀνεμίζω G. L.] āre. Ventum excitare, ut ad ignem excitandum. Propert lib. 4. 3. 50.
Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. [q. d. Ventulo.
Vide Pontanum in 3. Georgic. in illud Lacessit ventos fol. 482. H. St.
Carbasa ventilantur aura. Stat. 4. Silv. 3. 106.
Faces accensas ventilare. Ovid. 1. Amor. 1. 8.
Frumentum ventilare, Ventilabro expurgare. Plin. lib. 18. cap. 30.
Jubas aura ventilat. Sil. lib. 16. 444.
Incendia flatus ventilat. Sil. lib. 17. cap. 527.
Vinum ventilare & refrigerare. Columel. lib. 12. cap. 30.
Ventilare, sine adjecto, est Excitare auram, ad calorem temperandum. Suet. in August. cap. 82. Æstate apertis foribus, ac sæpe in peristylio, saliente aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat.
Ventilare manu, Per manum versare. Apulejus 2. Met. p. 26. Elmenh. Ad hæc ego insperato lucro diffusus in gaudium, & in aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam, &c. Juven. 1. Sat. 28.
Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum. [i. e. Anulos digitis exemptos.
Ventilare [γυμνάζεσθαι, Gl. L. G] dicuntur gladiatores, Cum proludentes brachia jactant & arma, aeremque percutiunt vane, & ventum faciunt. Senec. Epist. 117. Quam stultum est, cum signum pugnæ acceperis, ventilare? Remove ista luforia arma, decretoriis opus est.
Ventilare, Verbum juris [συγκροτεῖσθαι, δικάζεσθαι, Gl. L. G.] Inquirere. l. 6. Cod. de Maleficis & Mathem. Multi magicis artibus si elementa turbare, vitam insontium labefactare non dubitant; & manibus accitis audent ventilare, ut quisque suos conficiat malis artibus inimicos.
Ventilare concionem aliquam. Cic. pro Flacc. 54 Cujus lingua, quasi flabello seditionis, illa tum est egentium concio ventilata [i.e. Accensa.

VENTILĀTUS, a, um. Partic. ut, Liquamen ventilatum. Apic. 1. 7.

VENTILATIO, ōnis. f. [λίκμησις] Plin. lib. 23. cap. 1. Innocentiores, quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam utiles fiunt stomacho, ægrisque. De uvis.

VENTILĀTOR, ōris. m. [λικμητής, Gl. L. G.] Qui frumentum ventilat. Columel. lib. 2. cap. 10. Faba, quæ longius emittetur, pura eo perveniet, quo ventilator eam jaculabitur.
Ventilator [ὁπλοπτής, Gl. L. G.] Ventilatores apud Quintil. lib. 10. cap. 7. sunt Prælligiatores, qui ut ventilatores grana, quæ purgant, in ventum projiciunt, ita rem, quam retinent manibus. ejicere videntur. Ita enim ait, Quo usu constat mira illa in scænis pilariorum ac ventilatorum, ut ea quæ emiserint ultro venire in manus credas, & qua jubentur decurrere. V. ibi Burm.

VENTILĀMENTUM, i. n. [λικμητήριον] Gloss Græcolat.

VENTILĀBRUM, i. n. [λικμητήριον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo aliquid ventilatur. Columel. lib. 2 cap. 10. Nam quum acervus paleis granisque mistus in unum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium jactetur.

VENUCŬLUS, vel ut in quibusdam exemplaribus legitur, VENICŬLUS, aut

aut VENUNCŬLUS, a, um. Adj. ut, Venucula vitis, Venuculum far. Columel. lib 3. cap. 2 Item quarum uvæ temporibus hiemis durabiles vasis conduntur, ut venuculæ, & nuper, in hos usus exploratæ, Numisianæ. Et in eodem cap. 17. Plin. lib. 14. cap. 2. Veniculam inter optime defloresentes, & ollis aptissimam, Campani malunt sirculam vocare, alii staculam, Tarracina numisianam, nullas vires proprias habentem, sed totam perinde ac solum valeat.

Far venunculum. Columel. lib. 2. cap. 6. Far, quod vocatur venunculum, rutilum, atque alterum candidum, sed utrumque majoris ponderis quam Clusinum. Quo in loco Vermiculum legit Ruellius, fortasse exemplo Plinii adductus, qui lib. 22. cap. 25. ait, In farre vermiculum esse, teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Nescio tamen an Vernaculum melius legi debeat, ait enim Plinius, Far adoreum vernaculum dici.

VENŬLUS, i. m. Turni legatus ad Diomedem, ut scribit Virg. in proœm. 8. Æn.

VENUM, VENUNDATIO, VENUNDATUS, VENUNDO. V. VENEO.

VĔNUS, ĕris. f. [Ἀφροδίτη, Gl. L. G. & G. L.] Jovis filia, (ut scribit Cic. 2. de Nat. Deor. 69.) sic dicta, quod ad res omnes veniret, atque ex ea potius Venustas, quam Venus ex venustate. Sic ibid. 3. 62. Venus, quia venit ad omnia. Augustinus de Civitat. Dei lib. 6. cap. 9 Venus ob hoc dicitur nuncupata, quod sine ejus vi [An Venia?] femina virgo esse non desinat. Græci Ἀφροδίτην vocant, quod e spuma maris, e testibus Saturni projectis, sit nata. Concha insidentem finxerunt, quod, ut legitur apud Stobæum, mulierem deceat præter omnia cura sub tecto, ac silentium. Hæc ut amorum, gratiarumque; ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea habita est.

Veneres Cicero plures fuisse declarat lib. 3. de Nat. Deor. 60. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cujus Elide delubrum videmus: Altera, spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accipimus: Tertia, Jove nata & Diona, quæ nupsit Vulcano: sed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria, Tyroque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est. Hor. 1. Carm. 30. 1. O Venus, regina Gnidi Paphique.

Alma Venus. Virg. 1. Æn. 622.
Aurea Venus. Virg. 10. Æn. 16.
Cytherea Venus. Hor. 1. Carm. 4. 5.
Decens Venus. Hor. 1. Carm. 18. 6.
Diva Venus. Virg. 2. Æn. 787.
Formosa Venus. Virg. 7. Ecl. 72.
Idalia Venus. Virg. 5. Æn. 779.
Ignava venus, Quæ otio delectatur. Ovid. 2. Amo. 18. 3.
Læta venus. Hor. 3. Carm. 21. 21.
Marina Venus. Hor. 4. Carm. 1. 15.
Nuda venus. Ovid. 3. de Arte Am. 225.
Paphia Venus. V. PAPHOS.
Prisca venus. Hor. 3. Carm. 9. 17.
Amat otia venus. Ovid. de Rem. Amor. 143.
Potens muneribus Veneris, Formosus. Hor. 4. Carm. 10. 1.
Ruens tota in me Venus. Hor. 1. Carm. 19. 9.

Venus pro Libidine. Ter. Eun. 4 5. 6. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc sub persona Chremetis, adolescentis rustici, qui sobrius oderat meretrices, post idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta sunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura persistens. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Erasmus.

Venerem, quam coitum dixisse magis decet, ait Quintil. lib. 8. cap. 6. Plin. lib. 24. cap 9. Ad venerem impetus inhibent.

Frigidus in venerem senior. Virg. 2. Georg. 329.
Pronum genus in venerem. Ovid. 6. Met. 459.
Rudis ad furtum veneris. Ovid. 17. Epist. 141.
Studiosa veneris juventus. Hor. 2. Serm. 5. 79.
Concordia veneris. Ovid. 13. Met. 875. Al. Veneri.
Sagittæ veneris. Lucret. lib. 4. 1273.
Spes veneris inconcessa. Ovid. 9. Met. 638.
Stimuli veneris. Lucret. lib. 4. 1209.
Voluptas damnosa veneris. Ovid. 1. de Pont. 10. 33.
Usus veneris alienus. Cels. lib. 3. cap. 21. Ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris usus est.
Auspicata venus. Catul. de Acme & Septimio 43. 26.
Casta non Venus. Sen. Hippol. 2.
Externa venus. Ovid. 14. Met. 380.
Femineam venerem refugere. Ovid. 10. Met. 80.
Furtiva venus. Ovid. 1. de Arte Am. 275.
Illicita venus. Stat. 8. Theb. 500.
Impia venus, Concubitus incestus. Sen. Thyest. 6.
Nefanda venus. Virg. 6. Æn. 26.
Parabilis venus. Hor. 1. Serm. 2. 119.
Rara venus, Concubitus rarus. Cels. lib. 3. cap. 27.
Sancta. Sen. Hippol. 211.
Cur sancta parvis habitat in tectis Venus? [i.e. Concubitus licitus.
Turpis venus. Sen. Octav. 4.
Tuta venus, Non prohibita legibus. Ovid. 1. de Arte Am. 33.
Volgivaga venus. Lucret. lib. 4. 1065.
Utilis venus. Cels. lib. 1. cap. 3.
Utraque venus. Ovid. 3. Met. 323.
— venus huic erat utraque nota. De Tiresia, qui & mas fuerat & femina.
Abstinere venere. V. ABSTINEO.
Abundare venere. V. ABUNDO.
Accipere telis veneris ictum. Lucret. lib. 4. 1046.
Admittere venerem curis. V. ADMITTO.
Agitare furtivam venerem cum aliqua. Firmic. lib. 5. cap. 11.
Ardescere venere. Lucret. lib. 5. 895.
Avertere venerem & stimulos amoris. Virg. 3. Georg. 210.
Carere fructu veneris. Lucret. lib. 4. 1067.
Facere sibi modum veneris in aliqua. Ovid. 4. Met. 258.
Inhibere venerem. V. INHIBEO.
Jungi per veneris res. Lucret. lib. 5. 846.
Languentis veneris irritamentum. Juven. 11. Sat. 165.
Nosse venerem. V. NOSCO.
Perrumpere nodos veneris. Lucret. lib. 4. 1142.
Solvere corpora in venerem. Virg. 4. Georg. 199.
Temperare venere. Cels. lib. 4. cap. 24.
Vacare veneri. Sen. Agamem. 3.
Vendere venerem. Tibull. lib. 1. 4. 59.
Uti concessa venere. Hor. 1. Serm 4. 113.
Venus, pro Amica. Virg. 3. Ecl. 68.
Parta meæ Veneri sunt munera, &c. Adde Lucret 4. 1178.
Venus, Pulchritudo, venustas, ornatus, elegantia Quintil. lib. 6. cap. 4. Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Plaut. Stich. 2. 1. 5.
Amœnitates omnium venerum & venustatum affero.
Dicendi veneres. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Exornare narrationem gratia & venere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Venus, Stella, quæ alias Lucifer dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Infima est quinque errantium, terræque proxima, stella Veneris, quæ φωσφόρος Græce, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur solem: quum subsequitur autem Hesperos.
Venus, pro Talorum jactu. Suet. in August. cap. 71. Talis enim jactatis, ut quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: ques tollebat universos, qui Venerem jecerat. Adde Propert. 4. 9. 17. V. in TALUS.
Damnosa Venus. Hor. 1. Epist. 18. 21. [Nisi h. l. est libido.

VENĔREUS, sive VENERIUS, a, um. Adj. [Ἀφροδίτιος, Gl. G. L.] Quod ad Venerem pertinet: ut, Venerius nepotulus, apud Plaut. in Milit. 5. 20. Et apud eundem, Veneria sacerdos, in Rud. 2. 2. 23
Homo Venerius, Veneri consecratus Cic. pro Cluent. 43. Cumque item, ut in Sicilia permulti Venerei sunt, sic illi Latini in Martis familia numerarentur. V. Græv. ad Divinat in Cæcil. cap. 17 Idem 7. Verr. 141. Iste autem, homo Venerius, & affluens omni lepore & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit.
Rebus venereis uti, Ipsa venere. Cic. de Senect. 47.
Voluptates venereæ. Cic. 4. Tusc. 68. Et ut turpes sunt, qui efferunt se lætitia tum, quum fruuntur venereis voluptatibus, sic flagitiosi, qui eas inflammato animo concupiscunt.
Jactus venereus tali. Cic. 1. de Divin. 23. Quatuor tali jacti, casu venereum efficiunt. Num etiam centum venereos, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? V. in TALUS.
Pyra veneria, apud Columel. lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 10.

VENĔRIA, vel VENERIA, æ. f. [ἀμάρακος, Gl. L. G.] Herba, Græce nomine notior.
Item Radix acorus. Apul. de Herb. cap. 5.
Venerea, Conchula hoc nomine. Sen. Epist 95. & Plin. 32. 11.
Venerea civitas, in quam Veneris Erycinæ religionem transtulerunt Siculi. Solin. cap. 40.

VENĔRARIUS, a, um. Adj. ut, Res venerariæ. Petron. cap. 61. Alii legunt Venerea. V. Reines. ad loc. p. 309. edit. Burm.

VENĔRŌSUS, a, um. Adj. [ἀφροδισιαστής] Gloss. Græcolat. Veneri deditus.

VENĔRĬVĂGUS, a, um. Adj. Venerem vagam sectans. Varro apud Non. 1. 223. Spatula eviravit omnes venerivaga pueros.

VENĔRO, āre. Coïre. Hinc

VENĔRANS, antis. Partic. Hygin. Fab. 75. Pastor dicitur dracones venerantes baculo percussisse. V. Voss. Etym. p. 545.

VENUSTUS, a, um. Adj. [ἐπιφρόδιτος, Gl. L. G. & G. L.] a Venere dicitur, teste Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Ad aspectum venustus. Cic. in Orat. 228. Ut quicquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum.
Pulcher & Venustus. Suet. Neron. cap. 52. Sufflavo capillo, vultu pulchro magis, quam venusto.
Gestus corporis venustus. Cic. de Clar. Orat. 203. Gestus & motus corporis ita venustus, ut tamen ad forum, non ad scænam institutus videretur.
Homo venustus. Catul ad Varum, 20. 2. Idem de Passere, 3. 2.
Lugete, ô Veneres, Cupidinesque,
Et quantum est hominum venustiorum.
Soror venusta. Catull. de Gell. 86. 2.
Vultus venustus, Ingenuus, elegans. Ter. And. 1. 1. 93.
— & vultu, Sosia,
Adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra.
Venustum esse, quod cum gratia quadam & venere dicatur, apparet, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 15. Fam. 21. Primum quod tibi facetum videtur quicquid ego dixi, quod alii fortasse non item: deinde quod illa, sive faceta sunt, sive sic fiunt narrante te venustissima.
Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non ut. Cic. in Parad. 5.
Venustus & Urbanus. Cic. 1. de Orat. 228. Sed cum omnium sis venustissimus & urbanissimus, omnium gravissimum & severissimum & esse & videri, quod isti contigit uni, id mihi vix ferendum videbatur.
Sermo urbanus & venustus. Cic. pro Domo 92.
Sententia dulcis & venusta. Cic. de Clar. Orat. 325.

VENUSTA, æ. f. herba Cynocephalium. Apul. de Herb. cap. 86.

VENUSTŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Plaut. Asin. 1. 3. 70.
Bene salutando consuescunt: compellando blanditer,
Osculando, oratione vinnula, venustula.

VENUSTE, Adv. [ἐπιφροδίτως, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 4. Qua in re mihi videtur illud perquam venuste cecidisse.
Compar. Sen. Controv. 1. 1. Hispanus hunc colorem venustius. Scil. Adhibuit.
Superl. Cic. 8. Fam. 11. Venustissime respondere.

VENUSTAS, ātis. f. [χαριεντότης, εὐχαριστοσύνη, χάρις] Pulchritudo proprie muliebris, & dignitas; item gratia dicendi, amabilisque suavitas. Plaut. Pœn. 1. 2. 44. — diem pulchrum, & celebrem, & venustatis plenum. Ter. Hec. 5. 4. 17.
Antiquamque adeo tuam venustatem obtines. Cic. 6. Verr. 5.
Erant ænea præterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu atque vestitu.
Ex venere venustas dicta est. Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Venustas & Dignitas. Cic. 1. Off. 130. Venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.
Vultus multam affert, tum dignitatem tum venustatem. Cic. in Orat. 60.
Venustas & pulchritudo corporis secerni non potest a valetudine Cic 1. Off. 95.

Festivitas

Festivitas & Venustas dicendi. Cic. 1. de Orat. 243. Itaque hilaritatis plenum judicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi juris civilis exercitatio profuerit, non intelligo; dicendi vis egregia, summa festivitate & venustate conjuncta, profuit.
Urbanitas subtilis atque venustas. Cic. 1. de Orat.
Usus & Venustas. Cic. 1. de Nat. Deor. 47. Cum artificium effingitis, fabricamque divinam, quam sint omnia in hominis figura, non modo ad usum, verum etiam ad venustatem apta, describere.
Agere cum dignitate & venustate. Cic. 1. de Orat. 142. Tum ea demum vestire atque ornare oratione, post memoria sæpire, ad extremum agere cum dignitate & venustate.
Affluens lepore & venustate. Cic. 7. Verr. 141. Iste autem, homo venerius, & affluens omni lepore, & venustate.
Commendatur expositio venustate. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Venustas, Felicitas. Ter. Hec. 5. 4. 8.
Quis me fortunatior, venustatisque adeo plenior? [Sic Invenustus, pro Infelici. V. f. l.

VENUSTO, āre. Nævius apud Fulgent. Expos. Serm. Antiq. 43. in Myropolæ. Unguentum largitus est, quo me venustarem.

VĔNŬSIA, æ, f. [Οὐενουσία] Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatii poetæ patria, qui inde Venusinus, dicitur. Venusiæ meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

VENUSĪNUS, a, um. Adj. ut, Colonus Venusinus. Hor. 2. Serm. 1. 35. Silvæ Venusinæ. Hor. 1. Carm. 28. 26.

V E P

VĒPALLĬDUS, a, um. Adj. Male & misere pallidus, vel aliquantum pallidus. Nam Ve in compositione interdum auget, interdum minuit, ut in his, Vesanus, Vecors, Vegrandis. Hor. 1. Serm. 2. 129.
— vepallida lecto
Desiliat mulier, &c. Sic restituit Lambinus. Alii legunt Vel pallida. V. Schol. Vet. Cruq.

VĒPĒNIS, Martial. Vide Erythræum, in Indice Virgiliano, voce Vesana. H. St.

VEPRA, æ. Fluvius, vel torrens potius, e Cebennis montibus descendens, & Biterrinorum (quod oppidum est in diœcesi Bœterrensi) mœnium quartam partem alluens, ibique ad eam ejus loci portam, quæ Portaletum dicitur, Obri sese conjugens, Bœterris in mare Mediterraneum, haud procul Narbone, procurrit: nomine a vepribus, inter quos & scaturit & labitur, deducto. Gallice, *Vebre*.

VEPRES, is. m. pr. c. [θάμνοι, Gl. L. G. & G. L] tam in singulari, quam in plurali, generis masculini est secundum Probum, & feminini secundum Priscianum: Rubus, sive spina, aut etiam spinarum sæptum vel sæpes dicitur: quod vehementer prehendat.. Ovid. 5. Met. 628.
Aut leporis, qui vepre latens hostilia cernit
Ora canum. Columel. lib. 11. cap. 3. Hunc veprem manifestum est interimi non posse. In quo capite Spinam, Sentem & Veprem pro eodem accipit. Cic. 5. Tusc. 64. Sæptum undique & vestitum vepribus & dumetis, indagavi sepulcrum. Hor. 1. Epist. 17. 9.
Corna vepres, & pruna ferant, & quercus, & ilex.
Hirsuti secuerunt corpora vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Sparsi rorabant sanguine vepres. Virg. 8. Æn. 645.
Incendere vepres. Virg. 1. Georg. 271.
Sunt qui Nomin. sing. Hic vepris faciunt.

VEPRĔCŬLA, æ. f. dimin. Cic. pro Sext. 72. Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub. conaretur arrodere.

VEPRETUM, i. n. [ἀκανθών] Locus vepribus plenus. Columel. lib. 4. cap. 32. Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quam mediis agris deponitur.

V E R

VER. Verona, Verum.

VĒR, veris. n. [ἔαρ, Gl. L. G. & G. L] Anni pars temperatior, a Veniendo dictum, quod tum venire, id est oriri & crescere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum. [Quasi non origo ex Græco manifeste appareat. V. Voss. Etymol.
Ver in tres partes dividitur, Novum, adultum, & præceps. V. ADULTUS. Virg. 1. Georg. 43.
Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur. Ubi Servius, Vere novo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.
Primo vere, i. e. Novo. Plin. lib. 10. cap. 29.
Incipiente vere. V. INCIPIO.
Ineunte vere. V. INEO.
Veris initium, quando. Cic. 7. Verr. 27. Quum autem ver esse cœperat, cujus initium ille, non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat, sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.
Aquosum. Stat. 4. Silv. 4. 12.
Benignum. Sen. Thyest. 9.
Breve. Ovid. 1. Met. 118.
Imbriferum. Virg. 1. Georg. 313.
Nidificum. Sen. Med. 9.
Nimbosum. Juven. 4. Sat. 88.
Purpureum, Pulchrum. Virg. 9. Ecl. 40.
Rubens. Virg. 2. Georg. 323.
Tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
Tepidi veris tempora. Ovid. 5. Fast. 602.
Udo vere madent terræ. Virg. 3. Georg. 429.
Adolescit ver. V. ADOLEO.
Agere ver. Virg. 2. Georg. 338.
Appetit ver. V. APPETO.
Ver tanquam adolescentiam significat, ostenditque fructus futuros: reliqua tempora demetendis frugibus, aut percipiendis accommodata sunt. Cic. de Senect. 70.
Ver sacrum. Sisenna lib. 4. Hist. Quondam Sabini feruntur vovisse, si res communis melioribus locis constitisset, se ver sacrum facturos. Fest. Ver sacrum vovendi mos fuit Italis: magnis enim periculis vovebant adducti, quæcunque proximo vere nata essent apud se animalia, immolaturos. Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. V. Liv. lib. 22. 9. & 34. 44.

VERCŬLUM, i. n. dimin. Ver parvum. Plaut. Cas. 4. 4. 15. Meum corculum, melliculum, verculum.

VERNUS, a, um. Adj. [ἐαρινός, Gl. G. L.] Quod est veris: ut, Verni flores.
Vernum æquinoctium. Plin. lib. 10. cap. 31.
Aura verna. Ovid. 6. Epist. 109.
Flos vernus. Tibull. lib. 2. 1. 59.
Rosa verna. Propert. lib. 3. 5. 22.
Sol vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Species verna diei, Formositas temporis verni. Dies enim hic Tempus significat. Lucret. lib. 1. 10.
Tempus vernum. Hor. de Arte Poet. 302. Cic. de Senect. 70. Breve enim tempus ætatis satis est longum ad bene honesteque vivendum: si processeris longius, non magis dolendum est, quam agricolæ dolent, præterita verni temporis suavitate, æstatem autumnumque venisse. Idem 5. Tusc. 37. Verno tempore tepefacta frondescunt.
Venti verni. Hor. 1. Carm. 4. 7.

VERNA, æ, f. [ἐαρινὴ πρόπολις] Gloss. Græcolat.

VERNUM, i. n. pro Verno tempore, vel Vere. Plin. lib. 19. cap. 3. Ibid. cap. 5. In hoc mirum, imas ejus radices crescere hieme: verno, aut quum apparuerit viola, minui ac contrahi.

VERNŬLUS, a, um. Adj. Dimin. ut, Avis vernula. Rutil. Itin. v. 112.

VERNĀLIS, e. Adj. Idem quod Vernus. Manil. 3. 258.
Tunc angusta dies vernales fertur in horas.
Aliam notionem, V. infra in VERNA. æ, m.

VERNO, [ἐαρίζω] āre. Pullulare: quod ipso vere omnia renasci & succrescere conspiciantur.
Humus vernat. Ovid. 7. Met. 284.
Nemus vernat. Sen. Herc. OEth. 4.
Vultus vernabant lanugine. Claud. 4. Cons. Hon. 199. Martial. lib. 2. 61.
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. i. e. Pilos emittere inciperent.
Dicitur de variis animalibus. De avibus. ut,
Vernant aviculæ. Plaut. Dum aviculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur. Ovid. 3. Trist. 12. 8.
Indocilique loquax gutture vernat avis. i. e. Lætatur, lascivit.
De apibus. Columel. 9. 9. Apes curam postulant diligentiorem, cum vernant, & exundant novis fetibus.
De anguibus. Plin. 8. 27. Anguis, hiberno situ membrana corporis obducta, fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidusque vernat. Conf. VERNATIO.

VERNANS, antis. [ἐαρίζων] ut,
Ager vernans passere arguto. Martial. 9. 57.
Arbores vernantes. Plin. 12. 22.
Cælum salubre & vernans. Idem 7. 2.
Silvæ vernantes. Senec. Herc. OEth. v. 380.

VERNATIO, ōnis. f. [λεβηρίς] Corium vetus, quo serpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt. Notum enim est serpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis, hiberno situ obductam. Plin. lib. 30. cap. 3. Anguinæ vernationis membrana cum oleo tedæque resina calefacta. Sic lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita. V. & 32. 4.

VERNĀTĬLIS, e. Adj. Cassiod. Var. 3. 53. Aridis locis aquas dare vernatiles.

VERNĬCŎMUS, a, um. Adj. Mart. Capella 6. p. 188.
— vernicomæ frondent tibi munera olivæ.

VERNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Mart. Capella 1. 1.
Comere verniferis florentia limina sertis.

VERNĬRŎSUS, a, um. Adj. Tertull. de Judicio Dom. v. 2.
Et vernirofeas titulabit floribus auras. [Nisi divise scribendum, ut sit Genitivus, a Vernum, i, n. quod & quantitas postulat.

VERACITAS, V. VERUM.

VĔRĀDUS, vel ut al. & Gloss. VERĒDUS, i.m. [πῶλος, Gl. L. G.] Opinio est Verædum equum esse, qui vehat rhedam: sed Turnebus equum putat, qui neque rhedam, neque cisium trahat, sed vice tamen rhedæ sit. Id adeo ex Martiale lib. 12. 14. & Ausonio conjicere licet: Ille enim inquit,
Parcius utaris moneo rapiente verædo,
Prisce, nec in lepores tam violentus eas. Non, ut opinor, qui venabatur, rheda vectabatur. Sed & equum esse, non rhedam, sequens versus indicat,
Decidit excussus, nec rediturus, equo. Ausonius etiam apertissime id indicat Epist. 17. his verbis,
Non cisium, aut pigrum cautus conscende veredum:
Non tibi sit rhedæ, non amor acris equi. Iterum Epist. 11.
Vel celerem mannum, vel ruptum terga verædum. Ubi in equis viatoriis numeratur verædus. Sed & in antiquo lexico exponitur πῶλος. Isidorus tamen 12. 1. Verædos esse dictos ait, quod veherent rhedas, vel quod per vias publicas currant, per quas & rhedas ire solitum erat. Ex Turnebo. V. Voss. Etym.

VERÆDĀRIUS, vel VEREDARIUS, i. m. Onomast. Vet. Verædarius, δρομεύς. Sidon. 5. Epist. 7. Hi sunt, qui invident stipendia paludatis, viatica veredariis, &c.

VĒRĀTRUM, i. n. [ἐλλέβορος, Gl. L. G. & G. L.] Herba, quæ & Helleborum dicitur, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Pers. 1. Sat. 51.
— non hic est Ilias Acci
Ebria veratro. Lucret. lib. 4. 644.
Præterea nobis veratrum est acre venenum:
At capris adipes, & coturnicibus auget. V. HELLEBORUM.
Album veratum. Cels. lib. 2. cap. 13.
Nigrum veratrum. Cels. lib. 2. cap. 12.

VERACITER, VERACULUS, VERATOR, VERATRIX, VERAX, V. VERUM.

VERBALIS, VERBATIM, V. VERBUM.

VERBASCUM, i. n. [φλόμος] Herba, quæ Græcis, inquit Plin. Phlomos dicitur, cujus apud eundem duas species videbis expressas, nostra lingua *Bulionem* album aut nigrum vocamus. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

VERBĒNA, æ. f. [θάλλια, Gl. L. G. θαλλός, G. L.] proprie, ut ait Servius,

Servius, herba sacra, sumpta de loco sacro Capitolii, qua coronabantur Fetiales & Pater patratus fœdera facturi, vel bella indicturi. Plin. lib. 22. cap. 2. Siquidem auctores imperii Romani, conditoresque, immensum quiddam & hinc sumpsere, quoniam non alionde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen, ex arce cum sua terra evulsum: ac semper & legati, quum ad hostes clarigatumque mitterentur, id est res captas clare repetitum: unus utique verbenarius vocabatur. Hæc Plin. Virg. 12. Æn. 120.

— & verbena tempora vincti. Cic. 6. Verr. 110. Dies ille, quo ego Ennam quum venissem, præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.

Verbenas abusive vocamus omnes frondes sacratas, ut est laurus, oliva, myrtus. Plaut. Truc. 2. 5. 27.

Astaphium: fer huc verbenam mihi, tus, & bellaria. Ter. And. 4. 3. 11.

— ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Nam myrtum fuisse Menander testatur. Hæc Servius.

Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas, ex aliquo loco puro decerptas, quasi Herbenas.

Adolere pingues verbenas. Virg. 8. Ecl. 65.

Velare capita verbena. Propert. lib. 4. 3. 57.

Vincta castis verbenis ara. Hor. 4. Carm. 11. 7.

Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.

De Verbena, quam proprio nomine Botanici vocant, V. Ruell. & infra VERBENACA.

VERBENĀRIUS, i. m. Varro apud Non. 12. 38. Verbenarius ferebat verbenam, id erat caduceus pacis signum. V. Plin. loc. cit. in VERBENA.

VERBENĀTUS, a, um. Adj. Suet. in Calig. cap. 27. Alterum, qui se periturum ea de causa voverat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatumque. Sic restituit ex veteribus libris, cum Verberatum mendose legeretur, Turnebus.

VERBĒNĀCA, æ. f. [ἱερεστρεῶν, ἱεροβοτάνη] Herba eadem, quæ & Verbena dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quam hierobotane. Aliqui peristereon, nostri verbenacam vocant. Hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus. Hac Jovis mensa vertitur, domus purgantur, lustranturque. Genera ejus duo sunt, Foliosa quam feminam putant: Mas rarioribus foliis. Ramuli utriusque plures, tenues, cubitales, anguloſi. Folia minora quam quercus, angustioraque, divisuris majoribus, flos glaucus, radix longa, tenuis. Nascitur ubique in planis aquosis.

Verbenaca, nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione formatum sit non apparet: proindeque Verbenatam dici debere Turnebus putat, cum præsertim verbena gramen ex arce cum sua terra evulsum significet, quod gramen sacrum putabant, & περιστερεὼν, id est verbenata sæpe sumeretur, & verbena fieret, &, ut ita dicam, verbenaretur. Quo factum est ut verbenata etiam verbena diceretur, cum verbena proprie omnem herbam sacram significaret: sed & ramos, quibus aras ornabant, aut adolebant. Virg. 8 Ecl. 13.

Verbenasque adole pingues & mascula tura. Hæc Turneb. 8. 23. [Sic tamen & Securidaca dicitur, quod idem in Securiclata mutatum volebat. Sed quid ceteris fiet similiter desineatibus ut Portulaca, item hisce Urtica, Myrica, Lactuca, & pen. br. Brassica, Vettonica?

VERBENNA, æ. f. Terra proscissa aratro, id est Vomere. Actum. Gloss. Latinogræc. sublata interpretatione Græca. conf. VERVACTUM.

VERBER, ĕris. n. [μάστιξ, πλῆγμα, αἴκισμα] Instrumentum (inquit Valla lib. 6.) longum & exile, qualis est virga, baculus, fustis, lora, flagellum, ferula, arundo, & si quid est simile. Virg. 3. Georg. 106.

— illi instant verbere torto,
Et proni dant lora. Martial. lib. 14. 71.
Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis,
Colligat hunc tenui verbere cauda levis.

Surdo verbere hominem cædit conscientia. Juven. 13. Sat. 194.

— cum tamen hos tu
Evasisse putes, quos diri conscia facti
Mens habet attonitos, & surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verbere, h. e. Occulto, tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius a conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum, quia tortoris præstat officium. Malos enim sua punit & torquet conscientia.

Increpuit ictu verberis equos. Ovid. 14. Met. 821.

Laceravit crudo verbere mea terga. Ovid. 2. Fast. 895.

Mugit crudo verbere forum. Stat. 1. Silv. 1. 68.

Sævire verbere. Ovid. 2. Met. 399.

Recto verbere sævus Scorpius, Ictu caudæ erectæ. Lucan. lib. 9. 838.

Verbera pl. Quod solum usitatum Glossographus falso tradit. [μάστιγες, πληγαί, Gl. G. L.] Ter. And. 1. 2. 27.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem.

Densa verbera. Stat. 6. Theb. 422.

Pati lenta verbera. Virg. 3. Georg. 208.

Præbere manus verberibus. Ovid. 1. de Arte Am. 16.

Scindentia verbera pectus. Sil. lib. 1. 171.

Sonant sæva verbera. Virg. 6. Æn. 558.

Subeunt verbera manus teneræ. Ovid. 1. Amor. 13. 18.

Trahuntur ad supplicium servi, qui cæsi verberibus &c. Cic. Anteq. iret in exsil. 18.

Verbera, plerumque pro Ipsa verberatione, sive pro ictibus accipimus. Cic. 7. Verr. 130. Ne catenæ, ne verbera, ne secures, ne cruciatus sociorum, &c. Ter. Heaut. 2. 3. 115.

Tibi erunt parata verba, huic homini verbera. Liv. 2. 23. Inde ostentare tergum sœdum recentibus vestigiis verberum.

Inania verbera. Claud. 1. in Ruff. 49.

Sæva verbera. Virg. 3. Georg. 352.

Accipere verberibus. V. ACCIPIO.

Animadvertere verberibus. V. ANIMADVERTO.

Castigare verberibus. V. CASTIGO.

Coercere aliquem verberibus. V. COERCEO.

Deterreri verberibus. Cic. 5. de Fin. 55. Videmus igitur ut conquiescere ne infantes quidem possint: quum vero paulum processerint, lusionibus vel laboriosis delectantur, ut ne verberibus quidem deterreri possint.

Ferre verbera in aliquem. Ovid. 1. Amor. 7. 6.

Ferre verbera alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 533.

Formidare verbera. Stat. 5. Silv. 3. 184.

Multare aliquem verberibus. Tacit. 1. Ann. 32.

Necare aliquem verberibus. Cic. in Pison. 84.

Negare se verberibus. Tibul. lib. 2. 3. 86.

Pati verbera. Tibul lib. 5. 4. 66.

Stare ad verbera. Ovid. 1. Amor. 6. 19.

Linguæ verbera, Objurgationes. Hor. 3. Carm. 12. 3. V. VERBERO, āre.

Radiorum verbera. Lucret. lib. 5. 1103.

Ventorum verbera vitare. Lucret. lib. 5. 955.

VERBERRUS, a, um. Adj. [τυπτός] Quod est dignum ut verberetur. Plaut. Perf. 2. 2. 2. Ain' vero verbereum caput? Idem Pseud. 4. 1. 7.

Sed video eccum verberam statuam: ut magnifice infert sese.

VERBERŌSUS, a, um. Adj. [μαστιγίας] Gloss. Græcolat. Verberosus, flagellatitius. Rectius Verberonem dixisset.

VERBĔRO, ōnis. m. [μαστιγίας] Qui est verbere dignus. Plaut. Amph. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero. Ibid. 2. 1. 15. Tun' me, verbero, audes herum ludificarier?

Vitiorum verberones, eleganter dixit P. Chrysolog. Serm. 5.

VERBĔRO, [αἰκίζομαι, μαστιγῶ, Gl. G. L.] āre. Verbere cædere. Liv. 2. 41. Sunt qui patrem auctorem ejus supplicii ferant, eum, cognita domi causa, verberasse, ac necasse. Cic. 7. Verr. 111. Quæ quum apud te diceret, virgis oculi verberabantur.

Pendere, pulsari & verberari. Cic. 5. Verr. 66. Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, & verberari porro alios, &c.

Manifesto verberari. V. MANIFESTUS.

Injuria aliquem verberare. Cic. 4. de Fin. 76. Æque peccat, qui patrem & qui servum injuria verberat.

Lapidem verberare. Plaut. Curc. 1. 3. 41. Proverb. in eum, qui objurgat incastigabilem. V. Chiliad.

Manu ora verberat. Propert. lib. 2. 9. 10.

Alas verberat hirundo. Plaut. Bacch. 1. 1. 17.

Æthera aquila verberat alis. Virg. 11. Æn. 756.

Auras ictibus verberare. Idem 5. Æn. 377.

Tormentis urbem verberare, Percutere ariete. Cic. 8. Philipp. 20. Quid ille ut faceret inducias? ante consules, oculosque legatorum, tormentis Mutinam verberavit; opus ostendebat, munitionemque legatis.

Ungula sonante urbem verberat eques. Hor. Epod. 16. 12.

Partem interiorem etiam aër verberat. Lucret. lib. 4. 936.

Verberari sole, luna, imbre, ac ventis. Plin. lib. 14. cap. 21.

Verberare, de Verbis etiam dicitur; quoniam, ut testatur Nonius 1. 216. Verberare non solum a verberibus dictum, sed etiam a verbis. Plaut. Amph. 1. 1. 177.

Hinc enim mihi dextera vox aures ut videtur, verberat. [Apud Non. puto De verberibus, & De verbis, scribendum.

Convicio cogitationis verberare, pro Lacessere. Cic. 16. Fam. 26. Verberavi te cogitationis tacito duntaxat convicio. conf. VERBERATIO.

VERBERANS, antis. Partic. Petron. cap. 134. Arundo quassata verberantis impetum minuit.

VERBERATUS, a, um. Partic. [μαστιχθεὶς, Gl. L G.]

VERBERATIO, ōnis. f. [αἰκία, βάσανος, Gl. L. G. μαστίγωσις, G. L.] Cic. 16. Fam. 27. Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. conf. Dig. 48. t. 19. l. 17.

VERBERĀTUS, ûs. m. [αἰκισμὸς] Ipsa verberatio. Plin. lib. 31. cap. 3. Si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripiat aëra. De qualitate aquarum.

Verberatus, pro Impulsu. Curt. 7. 1. 29. Si non propemodum tuo verberatu ei omnes, te præeunte, juravimus, eosdem nos inimicos. Sed meliores libri, In tua verba, tui omnes, &c.

VERBERATOR, ōris. m. Prudent. Passione Cassiani v. 38.

Donetur ipsis verberator parvulis.

VERBERĀBĬLIS, e. Adj. [τυπτός] ior, issimus. Plaut. Aul. 4. 4. 6.

Verberabilissime, etiam rogitas? non fur, sed trifur?

VERBERĬTO, āre. Sæpe verberare. Festus, Verberitare idem Cato frequentative, ab eo quod Verbero dixit.

VERBUM, i. n. [ῥῆμα, Gl. G. L. & L. G. λόγος, G. L.] a Verberatu, quod Verberato lingua intra palatum aëre, omnis oratio promatur. Varro a Veritate deducit, quod verum nos loqui oporteat. Cic. in Topicis, 35. Verba sunt rerum notæ. Ter. And. 5. 2. 19. Verbum si addideris. Idem Hecyr. 3. 1. 33.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc conciverit, here. Cic. 2. de Orat. 130. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis, toties ejus verbi litteræ sunt cogitatione conquirendæ.

Verbum voluptatis, non habet dignitatem. Cic. 2. de Fin. 75.

Verbo tenus differere. Cic. 3. de Legib. 14. Veteres verbo tenus, acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem, de Rep. differebant.

Castrense verbum. V. Castrensis, in CASTRUM.

Carum ipsum verbum est amoris, ex quo amicitiæ nomen est ductum. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.

Contumeliosissimum verbum. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Durum verbum, insolens & humile. Cic. de Clar. Orat. 273.

Inquinatum verbum, abjectum, non aptum, durum longe petitum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7.

Insolens verbum. V. INSOLENS.

Lugubre verbum. V. Lugubris, in LUGEO.

Nauticum verbum. V. Nauticus, in NAVIS.

Aberrare verbo aut nutu. Cic. de Aruſp. Resp. 23.

Absit verbo invidia. V. ABSUM.

Accedit verbum ad aures. V. ACCEDO.

Accidit in te istud verbum. V. Verbum, pro tota sententia, & ACCIDO.

Accipere verbum, & verbis. V. ACCIPIO.

Accipere ad verbum, non ad sententiam, Vide ACCIPIO. H. St.

Addam non amplius verbum. Hor. 1. Serm. 1. 121.

Cogitare ad verbum. V. COGITO.

Commodat verbum, λογοποιεῖται, Gloss. Latinogræc.

Complecti uno verbo. V. COMPLECTOR.

Conjicere verbum in interdictum V. CONJICIO.
Ducere verbum ex verbo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Exprimere verbum de, vel e verbo, Ad verbum transferre. Ter. in prol. Adelph. 11. Cic. 4. Acad. 17. Nec definiri ajebant neceſſe quid eſſet cognitio, aut perceptio, aut (ſi verbum e verbo volumus) comprehenſio.
Fingere verbum aliquod. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Interponere verbum ullum. V. INTERPONO.
Interpretari verbum priſcum & inſolitum. V. INTERPRETOR.
Labi verbo. Plin. 2. Epiſt. Ne verbo quidem labitur.
Peccare verbo aliquo. Ovid. 2. Amor. 16. 11.
Perdere, ut Cic 5. Fam. 15. Dicerem jucundus, niſi id verbum in omne tempus perdidiſſem.
Permittere verbo, re hortari. Cic. 4. Verr. 67. V. EES.
Premere aliquem verbo. Cic. 1. Tuſc. 13.
Reddere verbum verbo. Hor. de Arte Poet. 133.
Reddere verbum pro verbo, Idem. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Converti enim ex Atticis duorum eloquentiſſimorum nobiliſſimas orationes inter ſe contrarias, Æſchiniis Demoſthenisque: nec converti ut interpres, ſed ut orator, ſententiis iiſdem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad noſtram conſuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo neceſſe habui reddere; ſed genus omnium verborum, vimque ſervavi. Eiſdem verbis, ſive ad verbum reddere quod cogitavimus. Cic. de Clar. Orat. 301. Quintil. lib. 10. cap. 6.
Relinquere verbum ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
Reſpondere verbum verbo. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Translatum audacius verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1. V. Translata Verba infra.
Volat ſemel emiſſum irrevocabile verbum. Hor. 1. Epiſt. 19. 71.
Verbum, Proverbium, vulgare dictum. Plaut. Moſt. 3. 2. 104. Ter. Adel. 5. 3. 17.
Non æquum dicis, non: nam vetus verbum hoc quidem eſt,
Communia eſſe amicorum inter ſe omnia. Idem And. 2. 5. 15.
Verbum, pro Tota ſententia. Ter. And. 5. 3. 14.
Olim iſtuc, olim, quum ita animum induxti tuum,
Quod cuperes, aliquo pacto efficiundum tibi.
Eodem die iſtuc verbum vere in te accidit. Idem Eun. 1. 2. 95.
Utinam iſtuc verbum ex animo ac vere diceres. Idem Adel. 5. 8 30.
Quid iſtuc verbi eſt? Plaut. Ciſt. 2. 3. 61. h. e. Quid ſibi volunt hæc verba.
Verbum ſat eſt. Plaut. Bacch. 4. 8. 37.
Tu aurum rogato, ceterum verbum ſat eſt. Idem Truc. 2. 8. 14.
Verbi gratia, [λόγε χάριν, Gl. L.G.] & Verbi cauſa, quod & Exempli gratia dicitur in eandem ſignificationem. Cic. de Fato 12. Si quis, verbi cauſa, oriente Canicula natus eſt, is in mari non morietur. Sic 5 de Finib. 30. Verbi gratia, propter voluptatem nos amemus. Idem 4. Verr. 129. & 1. Tuſc. 12. & Lucret. lib. 3. 423.
Ad verbum. V. AD. & paulo ſupra.
In verbo, Inter loquendum. Virg. 6. Æn. 547.
Tantum effatus, & in verbo veſtigia torſit. h. e. Simul cum ultimo verbo avertit.
Verba iſtæc ſunt. Ter. Phorm. 3. 2. 32.
Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.
D. Verba iſtæc ſunt. [i. e. Inania, vel potius Mera verba.
Verba & Ineptiæ. Cic. in Piſon. 65. Exiſtimatio, dedecus, infamia, turpitudo, verba ſunt atque ineptiæ.
Ora pervia verbis. Ovid. 5 Met. 194.
Ambage novorum verborum obſcurum carmen. Ovid. 14. Met. 57.
Aſperitas verborum. Ovid. 14. Met. 526.
Bonitas verborum. Cic. in Brut. 164. Orator autem vivis ejus æqualibus proximus optimis numerabatur Curio, propter verborum bonitatem, ut ante dixi, & expeditam, ac profluentem quodam modo, celeritatem. Paulo ante dixerat: Itaque in Curione hoc veriſſime judicari poteſt, nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum ſplendore & copia. Apparet igitur, Verborum ſplendore, & bonitate rem eandem ſignificari, ut Copia & Celeritate. V. Bonitas, in BONUS.
Collocatio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Comprehenſio verborum. V. Periodus & Verborum comprehenſio in COMPREHENDO.
Concinnitas verborum. Cic. in Orat. 149.
Copia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Copia caſſa verborum. Lucret. lib. 4. 514.
Delectus verborum, origo eſt eloquentiæ. Cic. de Clar. Orat. 253.
Derivatio verborum. Quintil. lib. 3 cap 7.
Doctrina verborum. V. Vera & abſoluta eloquentia, in ELOQUOR.
Electio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Elegantia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Gravitas verborum. Quintil. lib. 1. cap 3.
Jactatio verborum. V. Jactatio, in JACIO.
Jaculatio verborum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Immutationes verborum. V. Immutatio, in IMMUTO.
Latitudo verborum. Cic. 2. de Orat. 91. Fuſius nervos in dicendo C. Fimbriæ, quos tamen habuit ille, non aſſequitur; oris pravitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nervi, ſunt robur orationis. Oris pravitas, oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vaſta ac ruſtica litterarum expreſſio. [Lego, Si quos tamen.
Magnificentia verborum. Quintil lib. 3. cap. 8.
Majeſtas verborum. Cic. in Orat.
Murmura verborum. Ovid. 10. Met. 382.
Splendor verborum. Cic. in Brut. 164 V. paulo ante, Bonitas verborum.
Suavitas verborum. [πειθανολογία] Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Ibid. Synon. Subtilitas verborum jungitur.
Balba verba. Hor. 1. Serm. 3. 274.
Certa verba. V. CERTUS.
Compoſita verba. V. COMPONO.
Confuſa verba Ovid. 2. Met 666.
Exanimata exiliter verba. V. Exanimatus, in EXANIMUS.
Expreſſa & ſenſu tincta verba Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exquiſita verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Grandia verba. Perſ. 3. Sat. 45.
Gravia verba, plena, ſonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, ſuperlata, in primiſque translata, nec in ſingulis verbis, ſed in continentibus ſoluta. Cic. in Partit. 54.
Horrida verba. Cic. in Brut. 68 de Catone, Antiquior eſt hujus ſermo, & quædam horridiora verba, ita enim tum loquebantur. Hoc eſt, incompta, brevia, non operoſa, ut ait Gell. lib. 10. cap. 3.
Incompta verba. Gell. lib. 10. cap. 3.
Inverſa verba. V. INVERTO.
Luculentiora verba V. Luculentus, in LUX.
Nativa verba. V. Nativus, in NASCOR.
Noſtratia verba. V. Noſtras, in NOS.
Nova fictaque verba. Hor. de Arte Poet 52.
Nuda verba. Plin. 4. Epiſt. 14. Ex quibus tamen ſi nonnulla tibi paulo inſolentiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare, ſummos illos, graviſſimos viros, qui talia ſcripſerunt, non modo laſcivia rerum, ſed ne verbis quidem nudis abſtinuiſſe. Nudis, i. e. Nulla circumlocutione ob verecundiam tectis.
Nupta verba. V. NUBO.
Obſoleta & Barbara verba. V. Obſoletus, in OBSOLEO.
Propria, uſitata verba, nova, priſca, inuſitata. Cic. in Orat. 80.
Propria, ſignificantia, & non ſordida verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Seſquipedalia verba. Hor. de Arte Poet. 97.
Vulgaria & quotidiana verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Adigere in verba alicujus. V. ADIGO, & infra Jurare in verba.
Arripere verba de foro. V. ARRIPIO.
Aucupari verba, vel vim verborum. V. AUCUPOR.
Coagmentare verba. V. COAGMENTO.
Conſuefcere verbis idoneis. V. IDONEUS.
Commutare verba. V. COMMUTO.
Inculcare verba Græca. V. INCULCO.
Infarcire verba. V. INFARCIO.
Inhærere verbis. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Jungere verba. V. JUNGO.
Pingere verba. Cic. in Brut. 141. Schemata quæ vocant Græci, ea maxime ornant oratorem, eaque, non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis ſententiis. Pingendis, h e Ornandis diſtinguendis. Unde Latini Colores, & Græci χρώματα vocant ipſas Exornationes. Hinc Cicero 2. Att. 1. ſcripſit, librum ſuum totum Iſocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus diſcipulorum arculas, ac nonnihil etiam Ariſtotelica pigmenta conſumpſiſſe. V. PIGMENTUM.
Poſita verba in uſu quotidiano. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Trahere verba de verbis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Transferre totidem verbis, Ad verbum. Cic. 6. Att. 2. Itaque iſtum ego locum totidem verbis a Dicæarcho tranſtuli.
Translata verba ea dico, quæ per ſimilitudinem ab alia re aut ſuavitatis, aut inopiæ cauſa transferuntur: Mutata, in quibus pro verbo proprio ſubjicitur aliud, quod idem ſignificet, ſumptum ex aliqua re conſequenti. Hæc Cicero in Orat. 92. Ubi etiam Immutata vocat, quæ hic Mutata. Senſus eſt: Differentia eſt inter translata & mutata verba. Translata ſunt, quæ ſimilitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potiſſimum de cauſis fit: vel propter ſuavitatem, vel propter inopiam. Suavitas ſentitur vel in verbo, quod ſignificantius fit: ut Incenſus ira, Inflammatus cupiditate, Lapſus errore: vel in verbo, quod fit decentius, ut Lumen orationis, Claritas generis, Concionum procellæ, Flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: ut Durum hominem dicimus, & Fructus laborare, & Agros ſitire. Quoties autem nihil horum in translatione erit, ſemper erit improprium. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem ſignificet: ut Arma pro Bellis, Bacchus pro Vino, Ceres pro Frugibus. Dicimus Totam Italiam eſſe commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. V. Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.
Verba, pl. n. Plerumque pro Ipſa oratione, quæ his conſtat, dicimus, ut Summa verborum. Ovid. 14. Met. 815.
Blanda verba. V. BLANDUS.
Canina verba. Ovid. in Ibin, 234.
Latrat & in totu verba canina foro.
Conſulta verba. V. Conſultus, in CONSILIUM.
Graviſſima verba. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Inania verba. V. INANIS.
Indomita verba. Senec. Agamem. 13.
Ingentia verba, Magnifica. Ovid. 13. Met. 341.
Inopinata verba. V. INOPINATUS.
Inornata verba. Hor. de Arte Poet. 234.
Intrepida verba. Senec. Hippol. 5.
Lenia verba. Ovid. 2. Amor. 1. 22.
Libera verba. Propert. lib. 4. 12. 90.
Luctifica verba. Senec. Theb. 1.
Magnifica verba. V. Magnificus, in MAGNUS.
Mala verba. V. MALUS.
Quid multa verba? H. St. Priora cultro refecta ſunt. Verba puto Cic.
Nitida verba. V. Nitidus, in NITEO.
Nuntia verba. Valer. 1. Argon. 440.
Obſcura verba. Senec. 1. Theb.
Perabſurda verba. V. PERABSURDUS.
Perplexa verba. Senec Hippol. 8.
Prænuntia verba cladis. Ovid. 3. Met. 191.
Profana verba Ovid. 3. Triſt. 5. 48.
Sæva verba. Hor. Epod. 12. 13.
Simulata verba. Virg 1. Æn. 714.
Sobria verba. V. SUBNOTO.
Sollennia verba. Ovid. 10 Met. 4. V. SOLLENNIS.
Speciofis verbis aliquid narrare. Paterc. lib. 2 41.
Splendidioribus verbis utebatur Curio. Cic. in Brut. 124.
Suſpenſa ſemper & obſcura verba. Tacit. 1. Ann. 11.
Triſtia verba. Hor. de Arte Poet. 105.
Vana verba. Ovid. 13. Met 263.
Violenta verba. Ovid. 13. Met. 717.
Abſtinere verbis. V. ABSTINEO.
Accommodare alicui verba. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Addere

Addere verba. Sil. lib. 13. 719.
Appellare viros erat ardor, & addere verba.
Addere perjuria falsis verbis. Ovid. 11. Met. 206.
Affari aliquem blandis verbis. Stat. 1. Achil. 383.
Anhelata verba. V. ANHELO.
Aptare verba rebus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Aucupari verba rumoris. Senec. Theb. 2.
Auferre alicui usum verborum. Ovid. 14. Met. 99.
Cadentia verba tollere. V. CADO.
Capta verbis puella, Decepta. Ovid. 1. de Arte Am. 458.
Cavillari verba alicujus. Tacit. 1. Ann. 46.
Claudere verba pedibus, Versus facere. Hor. 2. Serm. 1. 28.
Claudere verba modis imparibus, Scribere elegias. Ovid. 4. de Pont. 16. 36.
Cogere verba in pedes, Carmina scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 34.
Commemorare verbis. V. COMMEMORO.
Committere verba tabellis, Scribere in tabellis. Ovid. 9. Met. 585.
Compellere aliquem amicis verbis. Virg. 2. Æn. 372.
Compescere verba. Senec. Med. 3.
Comprehendere verbis. V. COMPREHENDO.
Concipere verba. Ovid. 10. Met. 290.
Tum vero Paphius plenissima concipit heros
Verba, quibus Veneri grates agit.
Concipere verba jusjurandi. Tacit. 4. Hist. 31.
Conferre verba in pauca. V. CONFERO.
Conferre verba ad rem. V. CONFERO.
Confici verbis gravibus ab aliquo & trucidari. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Conflictari verbis. V. CONFLICTO.
Conferere verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Consistere cum aliquo verbis. V. CONSISTO.
Contendere inter se verbis. V. CONTENDO.
Contendere fictis verbis. Ovid. 13. Met. 9.
Continuare verba. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Conveniunt utriusque verba. V. CONVENIO.
Credere verba alicui. V. CREDO.
Decepta sum tuis & amans, & femina verbis. Ovid. 2. Epist. 65.
Depromere verba. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Desunt verba animo. Ovid. 3. Met. 231.
Dicere novissima verba. Virg. 4. Æn. 650.
Dictata ab aliquo verba. Ovid. 20. Epist. 29.
Dare verba alicui, Verbis fallere. Ovid. 16. Epist. 237. V. DO.
Dare verba ventis, Verba in vanum fundere, vel oblivisci. Ovid. 2. Epist. 25.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Domare horrida verba, Reprimere verba magnifica. Tibul. lib. 1. 5. 6.
Effingere verba alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Errare non ultra verba ac voces. Tacit. 1. Hist. 55. Quartam & duodevicesimam legiones, paucis seditionis auctoribus, non ultra verba ac voces errasse, & brevi in officio fore. Similem sensum eleganter enuntiat Curtius 7. 1. 25. per Intrà: Utinam, inquit, Philotas quoque intra verba peccasset. Et Intra verba desipere, Celso 3. 18. est, Non ultra verba desipientiâ vel insaniâ progredi.
Est nil opus verbis. Lucret. lib. 5. 264.
Exasperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exaudi verba mea. Senec. Hippol. 12.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833. Idem lib. 3. 964.
Facere multa verba. V. MULTUS.
Facere rata verba alicujus. Ovid. 4. Met. 387. al. Vota.
Facere verba mortuo, Proverbialis locutio. Ter. Phorm. 5. 9. 26. i. e. Operam ludere. V. MORIOR.
Frangere alicujus verba indomita. Senec. Agamem. v. 964.
Fundere verba. Ovid. 7. Met. 248.
Hortari aliquem verbis. Hor. 2. Epist. 2. 35.
Jacere verba. Ovid. 15. Met. 780.
Jactare mitissima verba alicui. Ovid. 2. Met. 816.
Incessere aliquem amaris verbis. Sil. lib. 11. 209.
Incidere verba ceris. Ovid. 9. Met. 528.
Inclusa verba pectore. Valer. 4. Argon. 372.
Includere verba versu. V. INCLUDO.
Inclusa modis verba, Versus. Stat. 4. Silv. 4. 11.
Incurrere verbis in aliquem. V. INCURRO.
Ingerere verba & vocem. V. INGERO.
Iterare verba. V. ITERUM.
Jurgari verbis. Hor. 2. Serm. 2. 100.
Jurare conceptis verbis. V. JURO.
Lenire aliquem mollibus verbis. Hor. Epod. 5. 84.
Loqui diserta verba. Propert. lib. 3. 23. 6.
Loqui medirata verba. Stat. 2. Silv. 1. 74.
Loqui modesta verba. Ovid. 3. Amor. 14. 16.
Ministrat verba vinum. Hor. 1. Epist. 15. 20.
Modulanda verba fidibus. Hor. 2. Epist. 2. 143.
Movent aliquem blanda verba. Ovid. 6. Met. 360.
Movere odia verbis. Virg. 2. Æn. 96.
Niti verbis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Notare verba memori animo. Ovid. 14. Met. 913.
Nuncupare verbis. V. NUNCUPO.
Obvolvere vitium decoris verbis. Hor. 2. Serm. 7. 42.
Parcite verbis male ominatis. Hor. 3. Carm. 14. 12.
Perdere verba, Frustra loqui. Senec. 1. Theb.
Perhibere verba. V. PERHIBEO.
Perferre verba alicujus ad alium. Ovid. 20. Epist. 10.
Portare verba alicujus. Ovid. 2. Met. 744.
Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
Promittere verbis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Prosequi aliquid verbis ante præparatis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Recitare verba ex codice. Cic. 5. Verr. 26. Si hæc edicta non ex ipsius tabulis totidem verbis recitare possem, sicuti faciam, da quæso scribæ, recitet ex codice.
Redarguere verba alicujus. Virg. 11. Æn. 681.
Reddere verba, Respondere. Ovid. 9. Met. 28.
Relinquere imperfecta verba. Ovid. 1. Met. 526.
Repetere verba. Ovid. 20. Epist. 9.
Retentare intermissa verba. Ovid. 1. Met 746.
Retenta verba dolore. Ovid. 10. Met. 474.
Socianda verba churdis. Hor. 4. Carm. 9. 4.
Sordent verba. Stat. 5. Silv. 5. 51.
Spernere verba alicujus. Ovid. 5. Met. 669.
Trahere verba. Sil. lib. 8. 79.
Trucidari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Vexare aliquem verbis. Lucret. lib. 5. 164.
Vincere verbis aliquid, Versibus digne describere. Virg. 3. Georg. 289.
Volutare secum verba alicujus. Ovid. 1. Met. 389.
Vulnerari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Uti minoribus verbis. Ovid. 6. Met. 151.
Bona verba quæso. V. BONUS.
Verbis meis salutem ei adscribito: h. e. Meo nomine. Plaut. Bacch. 4. 4. 79.
Scribe. M. quid scribam? C. salutem tuo patri verbis tuis. Cic. 16. Att. 11. Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suavium des.
In hæc verba. V. IN.
Verba pl. eleganter poetæ cum Præs. Partic. Act. & v. Dico, Loquor, aut simili, jungunt, ut ipsum verbum, cujus Partic. est, exprimant, ut Ovid. 5. Met. 105.
Atque ibi semianimi verba exsecrantia lingua
Edidit. i. e. Exsecrata est interfectorem.
Indignantia verba. Ovid. 6. Met. 584.
Medentia verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Minantia verba. Ovid. 5. Met. 669.
Ovantia verba, Elata & magna. Sil. 8. 266.
Singultantia verba. Stat. 5. Silv. 5. 26.
Solantia verba. Ovid. 11. Met. 685.
Sonantia verba. Plin. 1. Epist. 16. [Hic sunt Magna, sonora.
Suadentia verba. Stat. 11. Theb. 435.
Dicere excusantia verba, Excusare se. Ovid. 9. Met. 215.
Dicere precantia verba, Precari. Ovid. 7. Met. 590.
Flectunt animos verba precantia. Ovid. 2. Met. 482.
Onerantia verba lassas aures. Hor. 1. Serm. 10. 10.
Perdere verba non proficientia. Ovid. 1. Trist. 2. 13.
Rogantia verba mittere. Ovid. 20. Epist. 33.
Uti petulantibus verbis. Ovid. 15. Epist. 245.
Jurare in verba alicujus, Obedientiam jurare alicui. Hor. Epod. 15. 4.
Jurare in verba aliqua. V. JURO.
Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua potissimum vis orationis est. De qua abunde apud Grammaticos. Quintil. lib. 9. cap. 4. Verbo sensum claudere; si compositio patiatur, optimum est.
Formare recte verba. Quintil. lib. 1. cap. 12.

VERBĀLIS, e. Adj. [ῥηματικὸς] Quod a verbo descendit. ut, Lector a Lego, Doctor a Doceo. Dictio Grammaticis familiaris. Isidor. 1. 6.
Verbalis, In verbis consistens. Fulgent. 1. Mythol. Mulierum verbalibus undis & caussidici cedant.

VERBŌSUS, a, um. Adj. [φλύαρος, Gl. L. G. & G. L. ἀδόλεσχος, L. G.] Quod verbis abundat. Cic. 7. Fam. 3. Habes epistolam, verbosiorem fortasse, quam velles.
Commentarii verbosi. Gajus in l. j. D. de orig. juris.
Forum verbosum. Ovid. 3. Trist. 12. 18.
Leges verbosæ. Ovid. 1. Amor. 15. 5.
Loci verbosissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Loquela verbosa. Catull. in Camerium, 53. 20.
Simulatio verbosa. Cic. pro Muren. 30. Non solum ista vestra verbosa simulatio prudentiæ, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia.

VERBŌSE, Adv. [πολυμύθως] Multis verbis. Cic. pro Muren. 26. Satis verbose, sed quid postea? Et 7. Fam. 3. Hæc ad te scripsi verbosius.
Adhibere discrimina verbosius. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Exponere aliquid verbosius. Quintil. lib. 3. cap. 11.

VERBOSĬTAS, ātis. f. [φλυαρία, Gl. G. L.] Firmicus lib. 6. cap. 11. Thersites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbositate semper impatiens.

VERBATIM, Adv. [αὐτολεξεὶ] Aliquot versuum, qui huc transcripti ex Senecæ Octavia verbatim. Puto quosdam dixisse & Verbotim. H. St. Auctoris mentio cultro empectæ defecta est. Puto esse Lipsii, pro Verbotenus.

VERBĬFĬCĀTIO, ōnis. f. Cæcil. apud Donat. in Ter. Eun. Quid tibi aucupatio est argumentum, aut de meo amore verbificatio est patri?

VERBĬGĔNA, æ. m. i. e. Christus. Prudent. Cathem. 3. 2.

VERBIGĔRO, [λαλέομαι] āre. Verba facere. Apul. Apol. p. 321. Elmenh. Nimis multa est oratio, si velimus memorare, quæ ego contra responderim, quamdiu & quoties inter nos verbigeratum sit. [Ut Belligerare. At Gerere bellum dicimus, non item Verba gerere.

VERBILŌQUIUM, i. n. Fulgent. 1. Mythol. Aristotelis syllogismaticum verbiloquium.

VERCELLÆ, ārum. f. [Οὐερκέλλαι] Urbs Italiæ Transpadanæ, in regione undecima, Taurinis vicina, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 17. Sil. lib. 8. 599.
Vercellæ, fuscique ferax Pollentia villi. Vulgo *Vercel en Piedmont.*

VERCELLENSIS, e. Adj. ut, Vercellensis ager. Plin. 23. 7.

VERE, V. VERUS.

VERECUNDE, VERECUNDIA, VERECUNDITER, VERECUNDOR, VERECUNDUS. V. VEREOR.

VEREDO, [κέας πυκνόν] Gloss. Latinogræc. Quod Oedipo explicandum relinquimus.

VEREDUS, V. VERÆDUS.

VĔREOR, veritus sum, [αἰσχύνομαι, ὑποδείδομαι, φοβοῦμαι, Gl. L. G. εὐλαβοῦμαι. G. L.] ēri. Timere: proprie liberorum est, qui honesti gratia pudore moventur. Dictum, ut quidam volunt, quasi Valde reor, quia ea, quæ timemus, multi facere, ac diu cogitare solemus. Cic. pro Planc. 29. Is patrem veretur, ut deum. Idem de Senect. 81. Vos tamen deos verentes, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur & regunt, memoriam nostri pie inviolateque servabitis.
Vereri & Metuere aliquem. Auctor ad Heren. lib. 4. 49. Licentia est, cum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.
Metuebant eum servi, verebantur liberi. Cic. de Senect. 37.
Vereri ac Timere ut differat. Liv. 39. 37. Veremur quidem vos, Romani: &, si ita vultis, etiam timemus: sed plus veremur & timemus deos immortales.
Bella vereri. Ovid. 5. Trist 10. 26.
Caritatem annonæ vereri. Cib. 5. Verr. 47. Et, quod caput est rei frumentariæ,

tariæ, campus Leontinus, cujus antea ſpes hæc erat, ut quum obſitum vidiſſes, annonæ caritatem non vererere.
Conſpectum patris vereri. Ter. Phorm. 2. 2. 1.
Culpam vereri. Cic. 1. de Orat. 113. Perge vero, Craſſe, inquit Mucius, iſtam enim culpam, quam vereris, ego præſtabo.
Pauperiem veritus. Hor. 1. Epiſt. 10. 39.
Reprehenſionem doctorum vereri. Cic. in Orat. 1.
Verbera vereri. Ovid. 20. Epiſt. 77.
Vereor, Genitivo junctum, qui vice Accuſativi ſit apud veteres. Afranius, Optandum uxorem, quæ non vereatur viri. V. plura apud Nonium 9. 3. Conf. Veretur Imperf. infra.
Vereri cum Dativo, Cic. 4. Acad. 138. Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinionem, & aliquid adſciſcam, & comprobem.
Navibus veritus. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 9.
Ab aliquo vereri, ne malum afferat, Ter. And. 3. 4. 3.
Ego dudum nonnihil veritus ſum, Dave, abs te, ne faceres idem,
Quod vulgus ſervorum ſolet, dolis ut me deluderes.
Ab aliquo vereri ſupplicium. Auctor ad Heren. 2. 28. Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, a quo ſupplicium verebatur.
De aliquo vereri. Cic. de Senect. 18. Carthagini, male jamdiu cogitanti, bellum multo ante denuntio: de qua vereri non ante deſinam, quam illam exciſam eſſe cognovero.
Magis vereor. V. MAGIS.
Dicere vereor.. Ter. And. 2. 1. 25.
Tune id veritus es? Cic. 1. Q. frat. 3.
Vereor ne. Ter Phorm.. 5. 8. 8.
Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini,
Ne non id facerem, quod recepiſſem ſemel?
Vereor ne non fit obligatus. Marcian. in l. Si mulier. §. ij. D. de jure dotium.
Non vereor ne meæ vitæ modeſtia parum valitura ſit in poſterum contra falſos rumores. Cic. 11. Fam. 27.
Veritus es, niſi iſtam artem oratione exaggeraſſes, ne operam perdidiſſes. Cic. 1. de Orat. 234.
Quod una quæque veſtrum veretur, ne in ſe conſpiciatur. M. Porcius Cato in Oratione pro lege Oppia apud Livium initio libri 34. An pro Ne non? an vero ita ſcribendum eſt? H. St. Habentur cap. 4.
Vereor num. Cajus in l. Potior. D. Qui potior, in pign. hab. Sed vereor, num hic aliud ſit dicendum.
Vereor quid ſit. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid ſit. Cic. 7. Att. 7.
Vereor quorſum. Ter. And. 1. 2. 5.
Mirabar, hoc ſi ſic abiret, & heri ſemperlenitas
Verebar quorſum evaderet.
Vereor ut, pro Vereor ne non. Ter. Hec. 1. 2. 26.
Habet, ſed firmæ hæ vereor ut ſint nuptiæ. Idem Phorm. 5. 8. 72. At vereor, ut placari poſſit. Cic. 2. de Lege Agr. 57. Hoc quia vos fœdus non juſſeritis, veretur Hiempſal ut ſatis firmum ſit & ratum. Adde Cic. 12. Fam. 19.
Addo illud, quod vereor tibi ipſi ut probem. Cic. 6. Att. 1.
Veretur, Imperſonaliter. Pacuv. apud Non. 9. 3. Nihilne te populi veretur? Et Varro apud eundem, Non te tui ſaltem pudet, ſi nihil mei te vereatur?
VERENS, entis. [αἰδήμων] Partic. Timens. Cic. 9. Fam. 16. Qui te ad ſcribendum incitavit, verentem ne Silius ſuo nuntio aliquid mihi ſollicitudinis attuliſſet.
Invidiam verens. Nepos 18. 7. 1.
Plagarum verens. Columel. lib. 6. cap. 2. Sed non inertes hujus pecudis mores, qui ſunt verentes plagarum & acclamationum. De bobus.
VERENTER, Adv. Sedul. 1. 8.
— ſanctoque verenter
Stare choro, & placidis cæleſtia pſallere verbis.
VERENDUS, a, um. aliud Partic. [αἰδέσιμος] ut,
Auguſta gravitate verendus. Ovid. 9. Met. 270.
Majeſtas verenda. Ovid. 4. Met. 539.
Patres verendi. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.
Senex verendus. Claud. 2 in 1. Conſ. Stilich. 433.
VERENDA, ōrum. n. [αἰδοῖα] dicuntur, Corporis partes, quæ non niſi cum verecundia nominantur. Plin 3. Epiſt. 14. Repente eum ſervi circumſiſtunt, alius fauces invadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, fœdum dictu, verenda contundit.
Carbunculi verendorum. Plin. 28. 15.
VERĒCUNDUS, a, um. Adj. [αἰδήμων, Gl. L. G. & G. L. αἰσχυντηρὸς, εὐλαβής, G. L. εὐλαβητικός, L. G.] Pudens. Plaut. Aſin. 5. 1. 6. Decet verecundum eſſe adoleſcentem. Cic. 1. de Legib. 50. Innocentes ergo & verecundi ſunt, ut bene audiant, & ut rumorem bonum colligant. Erubeſcunt: pudici etiam loqui de pudicitia. [V. interpp. An Pudice?
Verecundus in re aliqua. Cic. 12. Philipp. 11. Verecundioremque coram putamus, in poſtulando fore, quam fuerit tum, cum miſit mandata ad Senatum?
Impudens & Verecundus, contraria. Cic. 2. de Orat. 36. Habetis ſermonem bene longum hominis, utinam non impudentis: illud quidem certe, non nimis verecundi.
Parcus & verecundus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. 81. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in priſcis reliquiſque ornamentis & verborum & ſententiarum demiſſior. Alii aliter diſtinguunt.
Inimicus verecundus. Cic. 2. Philipp. 47. Tu autem eo liberior, quod ea in te admiſiſti, quæ a verecundo inimico audire non poſſes.
Puellæ verecundæ. Ovid 1. Amor. 5. 7.
Puer verecundiſſimus. Petron. cap. 25.
Color verecundus. Hor. Epod. 17. 21.
Decor verecundus. Stat. 2. Silv. 1. 136.
Oratio caſta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cic. in Orat. 74.
Pudor verecundus. Ovid. 4. Triſt. 4. 50.
Rubor verecundus. Ovid. 1. Met. 484.
Tralatio verecunda, Minus dura, vel audax. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici poteſt, ut ſit, quomodo Theophraſto placet, verecunda tralatio.
Verba parum verecunda. Quintil. lib. 10. cap. 1. i. e. Obſcæna.
Vita verecunda. Ovid. 2. Triſt. 354.
Vultus verecundus. Ovid. 14. Met. 840.
Verecundum eſt dicere. Quintil. lib. 7. cap. 10.
Compar. & Superl. exempla ſupra ſunt.
VERECUNDE, Adv. [αἰδημόνως] Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem.
Conſtanter & Verecunde, contraria. Cic. 2. de Finib. 115. Cyrenaici quidem non recuſant, veſtri hæc verecundius, illi fortaſſe conſtantius.
Modeſte ac verecunde. Liv. 26. 49. extr.
Gratulari alicui nimis verecunde. Cic 7. Fam. 2.
Loquor jamdudum verecundius hac de re. Cic. 1. de Orat. 171.
VERECUNDĬTER, Adv. antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos ſenes, unum verecunditer non ducentem diſcipulum, verum ſcalpentem nates. Non. 11. 59.
VERECUNDIA, æ. f. Pudor. [αἰδώς, Gl. L. G. εὐλάβεια, ἐντροπή, G. L.] Licet Donatus Pudorem eſſe dicat mali facti: Verecundiam recti & honeſti. Cic. pro Quint. 39. Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1. Off. 93. Verecundia, & quaſi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit. 79. Cuſtos vero virtutum omnium, dedecus fugiens, laudemque maxime conſequens, verecundia eſt.
Sine verecundia nihil poteſt eſſe rectum, nihil honeſtum. Cic. 1. Off. 148.
Timiditas imitatur verecundiam. Cic. in Partit. 81.
Verecundia & pudor. Cic. 4. de Finib. 18. Hoc ſolum animal natum eſt pudoris & verecundiæ particeps.
Ætatis verecundia. Liv. 1. 3. i. e. Reverentia.
Oris verecundia. Suet. Domit. cap. 18. Commendari ſe verecundia oris adeo ſentiebat, &c. Verecundia oris, i. e. Vultu modeſto.
Adducere in verecundiam. Liv. 1. 21.
Cepit eum verecundia. V. CAPIO.
Tardatus verecundia. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Verecundia in rogando. Cic. 3. Q. frat. 1.
Verecundia, pro Modeſtia. Plin. 7. Epiſt. 2. Cauſas ſumma fide, pari conſtantia, nec verecundia minore defendit.
A verecundia, i. e. Præ verecundia. V. A vel AB.
VERECUNDOR, [ἐντρέπομαι, Gl. L. G. & G. L.] āri. Verecundia teneri. Plaut. Trin. 2. 4. 77.
Verecundari neminem apud menſam decet. Cic. 2. de Orat. 240.
Nam quod Sp. Carvilio, graviter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam cauſam verecundanti in publicum prodire, mater dixit.
Verecundantur. Cic. in Hortenſ. Hi noſtri amici verecundantur, capti ſplendore virtutis. Ex Nonio 2. 921.
VERETRUM, i. n. [αἰδοῖον, Gl. L. G.] Idem. Membrum virile. Sueton. in Tiber. cap. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, fidicularum ſimul urinæque tormento diſtenderet.
Muliebre veretrum. Cæl. Aurel. Tard. 5. 8.
VERETILLA, æ. f. Veretillas a virorum pudendo Conchas quaſdam vocat Apulejus Apol. p. 296. Elmenh. propter ſimilitudinem. [Niſi forte Veretillum ſcripſit. An veneria concha eſt?
VERGĪLIÆ, ārum. f. [πλειάδες, Gl. L. G. & G. L.] Stellæ ſunt, quæ & Pleiades, & Inſtitor veſtis dicuntur. V. INSTITOR. Ita appellatæ, quod earum exortu Ver finem faciat, ſeu quod circa æquinoctium vernum ſit earum ortus matutinus. Sunt autem ſeptem in Tauro locatæ, quarum ſigno exoriente, æſtas ſignificatur, occidente hiems oſtenditur. Earum exortus fit circa quintum Idus Majas, diſtans ab æquinoctio verno undequinquageſimo die. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
Nec Jugulæ, nec Veſperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib. 16. cap. 25. Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.
At propter lævum genus omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis. Ex poeta. Virg. 1. Georg. 138.
Navita tum ſtellis numeros & nomina feeit,
Pleiadas, Hyadas, claramque Lycaonis Arcton. Ubi Servius, Pleiades ſignum eſt ante genua Tauri, quod ortu ſuo primæ navigationis tempus oſtendit. Unde Græce Pleiades dicuntur ἀπὸ τοῦ πλεῖν, navigare: Latine Vergiliæ, a verni temporis ſignificatione, quo oriuntur.
Occaſus Vergiliarum. V. Occaſus, in OCCĪDO.
Terreſtres Vergiliæ, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin. lib. 18. cap. 26. in fine, Lucentes per arva cicindelæ. Ita appellant ruſtici ſtellantes volatus, Græci vero Lampyridas. Ibid. cap. 27. Jam Vergilias in cælo notabiles caterva fecerat: non tamen his contenta, terreſtres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris, agricola? Cur ſidera quæris, ruſtice? jam te breviore ſomno feſſum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas ſpargo peculiares ſtellas, eaſque veſpere, & ab opere disjungenti oſtendo: ac ne poſſis præterire, miraculo ſollicito. Videſne ut fulgor igni ſimilis alarum compreſſu tegatur, ſecumque lucem habeat & noctem? Paulo poſt, Cur etiam nunc altius ſpectas, ipſumque cælum ſcrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proveniunt, durantque fœdere ſideris hujuſce: partumque eas illius eſſe certum eſt.
VERGO, verſi, vel ſecundum Diomedem verxi, verſum, [ἐπικλίνω, Gl. G. L.] ĕre. Frequentius in tert. perf. VERGI r. [ἔπτω, ἐπικεκλίτω, καὶ ἀνατρέπεται, Gl L. G.] neutrum verbum, & nonnunquam Deponens, ſignificat Declinare Virg. 12. Æn. 727.
Quem damnet labor, & quo vergat pondere letum.
Vergere ad. Cic. 11. Philipp. 26. Et ejus auxilium ad Italiam vergere, quam ad Aſiam maluiſſemus.
De ſitu loci. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Vergit ad Septemtriones.
Ad imum vergere. Hor. de Arte Poet 378.
Vergere in. Cic. 2. de Nat. Deor. 120 Ut, omnibus ejus partibus in medium vergentibus, (id autem medium, infimum in ſphæra eſt,) nihil interrumpat.
In longitudinem vergere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 45.
Ætas vergit. Tacit. 2. Ann. 43.
Venenum vergere alicui, Active, pro Miſcere, fundere. Lucret. lib. 5. 1008. [An Porgere? Sed V. ſeq. dict.
VERGOR, vergi. Paſſiv. Lucan. lib. 1. 54.
Nec polus adverſi, calidus qua vergitur, Auſtri. Stat. 4. Silv. 4. 69.

— nos facta aliena canendo
Vergimur in senium. Idem 6. Theb. 211.
Spumantesque mero pateræ verguntur. V. Priscian. p. 798.

VERGENS, entis. Partic. [συνλέπων] Lucan. lib. 2. 624.
Illyris Ionias vergens Epidamnus in undas.
Annis vergens. Tacit. 13. Ann. 19. Impudicam, & vergentem annis dictitans.
Anni vergentes in senium. Lucan. lib. 1. 129.
Die jam vergente ingressus Senatum, i. e. Inclinato. Suet. in Othon. cap. 7.
Dies vergens in noctem. Senect. Thyest. 9.
Ora Hecates vergentia in tres partes. Ovid. 1. Fast. 141.

VERGOBRĒTUS, i. m. Celtarum lingua Summus erat apud Heduos magistratus, qui creabatur annuus, & vitæ necisque in suos habebat potestatem. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 17.

VERIDICUS, &c. VERISIMILIS, VERITAS. V. VERUS.

VERMICULUS, &c. V. VERMIS.

VERMIS, is. m. [σκώληξ, Gl. L. G. & G. L.] a Vertendo dicitur, quod sese torquendo vertat, & ita repat. Plin. lib. 19. cap. 18. Vulgo vero si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium est amurca pura, &c. Lucret. lib. 2. 870.
Quippe videre licet vivos exsistere vermes
Stercore de tætro.
In Gloss. Græcolat. Synonym. exstat. Vermex. [Quod alias non legi.

VERMĬFLUUS, a, um. Adj. Paulinus,
Vulnere vermifluo fœtidus interiit.

VERMĬCŬLUS, i. m. dimin. [σκωλήκιον, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 62. Jam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2. 898.
Vermiculus, Coccus vel coccum. Isidor. 19. 28. Κόκκον Græci, nos rubrum, seu vermiculum dicimus. Est enim vermiculus ex silvestribus frondibus. V. Plin. 24. 4. & Salmas. ad Solin. p. 192 & 854. [Gloss. Græcolat. Κόκκος, βάμμα. Vermicula, hoc coccum. Gall. *Vermeil*, & *Vermilion*. In Gloss. exstat. & Vermiculum. & g. n.
Vermiculus, βάλανος, σκώληξ, Vermiculi, βάλανοι, ἐπὶ τῶν κλειθρῶν, καὶ ὀβελίσκοι. Gloss. Latinogræc.

VERMICULUS, a, um. Adj. Coccinus. ut, Vermiculæ pelles apud Hieronymum.

VERMICULŌSUS, a, um. Adj. Pallad. 12. c. 6. Poma caduca & vermiculosa.

VERMICULOR, [σκωληκῶμαι, πηδυνίζομαι] āri. Vermiculari dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Est igitur Vermiculari, Vermiculis infestari. Plin. lib. 17. cap. 24. Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen fere, idque aves cavi corticis sonu experiuntur.

VERMICULANS, antis. Partic. ut, Vermiculans pulsus. V. Formicans, in FORMICA.

VERMICULATUS, a, um. Adj. [σκωληκόβρωτος, Gl. G. L.] Vermibus infestatum.
Vermiculatum opus dicitur, Quod parvis tessellis insititiis aptum atque confertum est. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec tantum ut parietes toti aperiantur, verum & interraso marmore, vermiculatisque ad effigies rerum & animalium cruftis. Budæus.
Vermiculatum, est Minutis segmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnatum. Cic. de Orat. 169.
Quam lepide lexeis compostæ, ut tesserulæ, omnes
Arte, pavimento, atque emblemate vermiculato. V. Nonium 2. 918. & supra Tessellatus, in TESSERA.

VERMICULĀTE, Adv. Tessellatim. Quintil. 9. 4. p. 864. Burm. Relicto rerum pondere tesserulas struet, & vermiculate inter se lexeis committet.

VERMICULĀTIM, Adv. Idem. apud Zenon. Veronens.

VERMICULATIO, ōnis. f. [σκωληκωσις] est quum enatis vermiculis & bestiolis, segetes, arboresve infestantur. Plin. lib. 17. cap. 11. Neque vermiculationi obnoxium.

VERMĪNA, orum. n. plur. [τρόφων] Dolores corporis, qui quodam minuto motu intestina, quasi vermes, scindere videntur. Hic dolor Græce τροφὸς dicitur. Hæc Festus. Plinius, Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.
Sæva vermina. Lucret. lib. 5. 995.
Donicum eos vita privarant vermina sæva. i. e. Sævi dolores. [Quasi Vertimina, ut vult Dacer. a Verto. Sed apud Lucret Vermina, sunt Ipsi vermes, quod nomen ad huc Galli usurpant. Apud Plin omnino Tormina scribendum, quæ Festus imperite cum illo altero intestinorum morbo, Lumbricis nempe alvum infestantibus, confudit.

VERMINŌSUS, a, um. Adj. Quod vermes in se alit. ut, Verminosæ aures. Plin. lib. 20. cap. 14.
Fici verminosæ. Idem 17. 28.
Lignum verminosum. Idem 17. 10.

VERMĪNO, [σκωληκιάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vermes habere. Cornelius Celsus, Nihil est perniciolius pueris dum verminant. Perottus. [Non memini me apud Celsum hæc legere.
Vermino, Vermes gigno. Seneca lib. 2. Natur. Quæst. cap. 31. Malorum serpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis inest, quum fulmine icta sunt venenum omne consumitur. Unde, inquit, scis? In venenatis corporibus vermis non nascitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.
Verminare quoque significat Cum quodam pruritu scabendi molestare. Martial. lib. 14. 23. de auriscalpio,
Si tibi morosa prurugine verminat auris,
Arma damus tantis apta libidinibus.
Verminari, pro Torqueri, a vermibus deductum verbum, quod facile se torqueant, inquit Nonius 1. 189. Varro; Septimo, inquit, mense verminari cœpit, partum putavit propinquum. V. Senec. de Vit. beat. cap. 17.
In Gloss. Græcolat. non Vermino, sed Vermico exstat.

VERMĪNANS, antis. Partic. Arnob. 1. p. 30. Verbo Christus compescuit verminantium membrorum cruces.

VERMINATUM, i. n. [σκωληκίασις] Gloss. Græcolat.

VERMINATIO, ōnis. f. [σκωληκίασις] Morbus præsertim jumentorum. Plin. lib. 28. cap. 1. Iisdem sanari, demissis in fauces jumentorum, verminationes notum est. Idem lib. 30. cap. 15.
Verminatio, pro Acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte. Sen. Epist. 79. Omnium istorum prima verminatio vexat, impetus mora exstinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.
Verminatio, Capitis dolor, ubi intus videtur arrodi cerebrum Sen. Epist. 96. Quod oculorum, auriumque tormenta, & cerebri æstuantis verminationes?

VERNA, æ. c. [οἰκογενὴς, Gl. L. G. & G. L. οἰκοτροφὴς, G. L.] Servus domi nostræ natus ex ancilla nostra aut servo. Plaut. Mil 3. 1. 103.
Quid, nutrici non missurus quicquam, quæ vernas alit? Cic. 9. Fam. 15. Bellienus, verna Demetrii, qui ibi cum præsidio erat, &c.
Vernas Festus & Nonius dictos volunt Vere ex ancillis in villis natos, quod tempus illud maxime naturale feturæ est. Stuckius in Antiquit. Convivalibus 144. b. Quære apud hos, an ita legatur. H. St. Verba ipsa Pauli supra sunt, ex Festo pæne ad verbum descripta, qui omnes insuper Quirites in principio Vernas dictos docet. At Nonius 1. 206. Vernas veteres appellabant, qui fere sacro fuerant nati, & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Quod tamen ex adscribtis Plauti, Lucilii, que locis difficulter eruas. V. infra paulo.
Turba vernarum. Tibul. lib. 2. 1. 23.
Lactei vernæ. Martial. lib 3. 58. Domitius legit Lutei, id est, sordidi.
Procaces vernæ. Hor 2. Serm. 6. 66.
Puer verna. Hor. 1. Serm. 2. 117.
Satur verna. V. SATUR.
Tuberes vernæ. V. TUBER.
Verna, Qui vere sacro natus est: & habebatur nomen hoc pro Vitabili maledicto. Plaut Amph. 1. 1. 25. Hic, qui verna natus est, queritur. Et iterum 4. 2. 13.
Cum cruciatu tuo isthæc hodie, verna, verba funditas. Nonius 1. 206.

VERNUS, a, um. Adj. [οἰκογενὴς, οἰκοτροφὴς, Gl. G. L.] Idem.
Vernus, a Ver ductum, V. in VER.

VERNŬLA, æ. c. [οἰκογενὴς, Gl. L. G. & G. L.] dimin. Martial. lib. 14. 54.
Si quis plorator collo tibi vernula pendet. Juven. 10. Sat, 117.
Quem sequitur custos angustæ vernula capsæ.

VERNĀCŬLUS, a, um. Adj. [οἰκοτροφὴς, πεπαίδευμαι, Gl. L. G. οἰκογενὴς, G. L.] Omne quod domi nostræ nascitur, vel in nostra patria, ut ait Valla lib. 1.
Artifices vernaculi. Liv. 7. 2. i. e. Domestici.
Consilium vernaculum. Plaut. Pœn. 4. 2. 105.
Festivitas antiqua & vernacula. Cic. 9. Fam. 15.
Lingua vernacula dicitur, vel Servilis, vel Plebeja, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgo loquuntur: linguam Maternam hodie vocamus.
Mos vernaculus, i. e. Domesticus vel patriæ.
Res quotidianæ & vernaculæ. Cic. 3. de Orat. 90.
Volucres vernaculæ: cui Advenæ opponuntur. Varro 3. de R. R. cap. 55. Præterea volucres, quum partim advenæ sint, ut hirundines & grues: partim vernaculæ, ut gallinæ & columbæ.
Vernaculum, Proprium ac peculiare. Plin. lib. 14. cap. 2. Potissima nobilitas datur uvis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.
Vernaculum, Quod a nobis domestica consuetudine usurpatur. Cic. de Clar. Orat. 27. Nec scio quo sapore vernaculo. Idem 5. Verr. 141. Non ut solemus in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum.
Vernaculum, [ἐκεῖνον] aliquando dicitur Quod est veris. Plin lib. 17. cap. 22. Vernacula putatio, dejectis per ramos vitium crinibus, circumvestit arborem, crinesque ipsos uvis. Quo in loco non putarim Vernam significari putationem, sed Eam, quæ tum esset illic vulgaris. Mox enim sequitur, Gallica in traduces porrigitur, &c.

VERNACŬLUS, i. m. Verna, servus. Prosper. Aquitan. de Prædict. 1. 11. Vernaculus meus mihi hæres erit.
Vernaculi, Malis moribus homines. Senec. de Benef. 6. c. 11. pr. Alter apud proximum circulatorem resedit: & quum vagus atque erro vernaculis congregatur, & ludit, transeuntem Platonem, quem non quæsierat, invenit. [Servulum scilicet cessatorem intelligit, erronem & se vernaculis ludentibus aggregantem.

VERNĀLIS, e. Adj. Ad vernas pertinens, servilis. ut, Vernales allucitæ. Petron. Fragm. p. 674.
Corpus vernale. Corn. Gall. 9. v. 63.

VERNALĬTER, Adv. [δουλικῶς] i. e. Serviliter. Hor. 2. Serm. 6. 108.
— necnon vernaliter ipsis
Fungitur officiis. Quod alii Luxuriose, alii pro Adulatorie exponunt, quibus hæc vivendi ars est. Meliores libri habent Vernilitrer

VERNĪLIS, e. Adj. [πολιτικὸς, Gl. L. G.] Idem quod Servilis, sive Scurrilis.
Blanditiæ verniles. Tacit. 2. Hist. 59. extr. Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. h. e. Servilibus, & adulatoriis, ut ait Rhenanus in Castigationibus in Tacitom.
Dictum vernile. Tacit. 3. Ann. 32. h. e. Scurrile, procax.

VERNILĬTAS, ātis. f. [βωμολοχία] Scurrilitas. Plin. lib. 34. cap. 8. Puerum subdolæ ac fucatæ vernilitatis.
Vernilitatem vocant quicquid contrarium est Ingenuitati. Senec. Epist 69. Hæc, seu levitas est, seu vernilitas, punienda est promittendi facilitate. Loquitur de protervia petendi, quod impetratum nolis.
Imbui vernilitate. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Servilis vernilitas. Quintil lib. 1. cap. 11.

VERNILĬTER, Adv. [κολακόπικῶς] Scurriliter, seu adulatorie: a vernis, quibus hæc vivendi ars est. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc fit verniliter. Nonius 1. 205. Al. Vernaliter. Et Senec. de Benefic. 2. 11. Et hæc ipsa, non verniliter, nec ea figura, &c. V. VERNALITER.

VERNULITUS, i, m. apud Stuckium in Antiq. Convivalibus. Vernilitus quoque a veteribus pro adulatore usurpatur, quod hæc vivendi ars vernarum propria sit. Cæcil. Credo nimis tandem hic lit vernulitus. Vernæ proprie sunt Servi domi nati, quorum quoniam propria est scurrilitas, hoc est impudens quædam & stolida dicacitas, hinc Verna & Vernaculus accipitur pro Scurra, qui improba & servili dicacitate utitur. Mart. Vernaculorum dicta Sordidum dentem appellat. Tibullus inquit
— consuescit amantis
Improbus in dominæ ludere verna sinu. H. St. Apud Cæcil. forte Adv. Vernulitus, ut Pugnitus & alia ejusmodi, quæ ex eodem adducunt Grammatici. Non Verniliter legit. V. in ipsa dict. Apud Tibull. 1. 5. 26. Garrulus, non Improbus, legitur in libris emendatis.

VERNATILIS, VERNATIO, VERNICOMUS, VERNIFER, VERNIROSEUS, VERNO, VERNUS. V. VER.

VERNILĀGO, ĭnis. f. Carduus silvaticus. Apul. de Herb. cap. 109.

VERO, ōnis. m. Telum. Aurel. Vict. de Cæs. cap. 17. Cum ipse ferrum objectum veronibus plumbeis uteretur. Al. Mucronibus. V. Interp.

VĒRO. Discretiva conjunctio, [δὲ, μὴν, μέντοι] ut, Achilles quidem fortis fuit, Ulysses vero astutus. [A Verus Adj. ubi V.

Ain' vero, indignantis. Plaut. Amphit. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero?

Est vero ita, sed tamen huic amœnitati quam ex Quinto sæpe audio. Cic. 2. de Legib. 7.

Est vero, Ironice. Cic. 1. Fam. 9. Est vero probandum, qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

Obstat vero etiam patris judicium. Apud Livium lib. 40. 507. Feitab. Ubi jam tertio repetitum Obstat. H. St. Exstat cap. 9.

Mirum vero, per ironiam dictum. Ter. And. 4. 4. 16.

Mirum vero, impudenter mulier si facit
Meretrix. Cic. pro Flacc. 19. Mirandum vero est, homines eos, &c. h. e. Nequaquam mirari debemus.

Vero, his dictionibus solet jungi, Neque, nec, tum, age, sane, jam enim, at, quasi, ceu, nunc: ut, Neque vero, nec vero, tum vero, age vero, sane vero, jam vero, enim vero, at vero, quasi vero, ceu vero. Cum quibus particulis raro Autem particula jungi solet.

At vero nos, docti scilicet a Græcia, hæc & a pueritia legimus & discimus. Cic. 2. Tusc. 27.

Aut vero, pro Aut etiam. Cic 6. Verr. 78. Quem tibi hominem, Invitis diis immortalibus, aut vero deum, tantis religionibus eorum violatis, auxilio futurum putas? Budæus.

Eja vero. Plaut Rud. 2. 3. 9.

Sed Pleusidippus, tuus herus ubi amabo est? TR. eja vero
Quasi non sit intus. [Pro, Eja, quasi vero V. in QUASI.

Et vero. Cic. 1. Q. frat. 1. 6. Tibi & fuit hoc semper facillimum, & vero esse debuit.

Et vero etiam. Cic. 16. Att. 17. Qua quidem voluntate esse erga Atticum sæpe præsens & illi ostendisti, & vero etiam mihi.

Jam vero. Plin. lib. 18. cap. 6. Latifundia perdidere Italiam, jam vero & provincias.

Ita vero, Ironice. Plaut. Ita vero: ut tu ipse me dixisse dictites. h. e. Mirum quin tibi hoc dicam, ut postea me accuses proditi arcani. Bud.

Nec vero, Nec etiam. Cic. de Univers. 11. Nihil porro igni vacuum videri potest, nec vero tangi, quod careat solido. Idem de Orat. Non enim omnis fortuna, non omnis honor, non omnis ætas, nec vero locus aut tempus, &c.

Nisi vero. Cic. in Verr. act. ult. Nisi vero existimatis, &c. Quasi dicat, Nihil minus est credibile.

Non vero. V. NOM.

Nunc vero. V. NUNC.

Nunc vero jam. V. NUNC.

Sane vero, Ironice. Ter. in Eun. 1. 2. 9.

Sane quia vero hæ mihi parent semper fores. Budæus.

Sed vero, ut At vero. Cic. pro Cluent. 18. Sed ea vero sic agit, ut prorsus reticere nullo modo possit.

Vero, cum pronomine Ego, non tam discretionem interim significat, quam (ut Hermulao placet) confirmationem, pro Quinetiam, Vel Etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupantibus locum faveo: ego vero & posteris. Sic legit Hermol.

Ego vero, sæpe veluti in respondendo adhibetur, significatque Profecto, vel Certe, vel potius γὲ Græcum. Cic. 3. Att. 13. Nam quod scribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi vero mens integra est. Idem, Quod laudas quia oblivisci me scripsi ante facta & dicta nostri amiai, ego vero ita facio. Idem 7. Fam. 33. Quasi, ut volumus, exceperimus: ego vero multam salutem & foro dicam & curiæ.

Ego vero, Servi, vellem. initio epist. Vide mea Schediasmata. H. St. Ad Fam. 4. 6. Ubi tamen observes, Responsoriam esse.

Ego vero in principio epistolæ. Cic. 5. Att. 1. Ego vero & tuum in discessu vidi animum, & meo sum ipse testis.

Ego veo; aliter. Cic. 1. Q. frat. 3. Quum enim te desidero, fratrem solum desidero. Ego vero suavitate prope fratrem, prope æqualem, obsequio filium, consilio parentem.

Ego vero, permittentis est, & concedentis. Cic. de Clar. Orat. 300. Tum Brutus, De isto postea, sed tu, inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego vero, inquam, Brute, sed in Cumano. Ter. Heaut. 3. 2 26.

Eho laudas qui heros fallunt? c. in loco,
Ego vero laudo. Cic. 1. de Fin. 28. Verum igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet, &c. Tuo vero id quidem, inquam, arbitratu. q. d. Utique laudo, &c.

Item. Tum Atticus, Nunc dicam, opinor, quod sentio. Tu vero, inquam, Attice. H. St.

Id vero. Ter. in prol. Eun. 33.

— sed eas fabulas factas prius
Latinas scisse sese, id vero pernegat. Pro Id demum.

Id vero, ubi Vero expletiva vel ornativa est. Ter. Eun. 5. 4. 8.

Id vero est, quod ego puto mihi palmarium me reperisse. Ubi ait Donatus, Nisi ornativum esset Vero, nihil significaret.

Ille vero, pro Immo vero, vel Ille etiam. Cic 2. de Divin. 114. Idem pro Cœl. 47. Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipsæ loquuntur? Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant.

Ille vero, Ille certe. Cic. Att. De Lepido vero & Tullio, quod quæris, illi vero non dubitant, quin Cæsari præsto futuri, in Senatumque venturi sint.

Ipse vero, ille vero. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse vero aër, qui natura maxime frigidus, minime est expers caloris: ille vero & multo quidem calore admixtus.

Tu vero, similem usum habet, quem Ego vero. Ter. Eun. 4. 4. 20.

Quem tu vero videre velles, Phædria. V. in Egovero.

Legitur & cum nominibus. Ter. Eun 3. 5. 28.

Illa ilico ubi accepit, læta vero ad se abducit domum.

Vero, auctore Donato, particula est, quæ ironiam aliquando juvet. Virg. 4. Æn. 91.

Egregiam vero laudem, & spolia ampla refertis,
Tuque, puerque tuus.

Vero, ironicôs, cum Accusativo aliquando. Cic. 13. Philipp. 25. Turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. Hic manifesta est ironia.

Vero, pro Interjectione stomachantis, accipi ait Donatus in illo Eun 5. 3. 3. Move vero ocius te, nutrix.

VERO, are. V. VERUS.

VERO, ōnis. m. Fluvius Celtiberiæ, a quo populi Verones dicti sunt, circa eum habitantes.

VERŌMANDUI, orum. m. [Ὀυερμάνδυες] Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 17. Et Cæs. 2. Bell. Gall. 16. Vulgo *Vermandois*.

VĒRŌNA, æ. f. [Οὐήρωνα] Urbs Venetiæ a Gallis olim condita, duce, ut quidam opinantur, Brenone, a quo Brenona primum, deinde mutatis consuetudine litteris, Verona appellata. Galli enim quum novas sedes quærere ob intestinas discordias, & assiduas domi dissensiones cogerentur, in Italiam venere: expulsisque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condiderunt. Veronam magna ex parte alluit fluvius omnium amœnissimus Athesis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longe a fossa Clodia Pado miscetur. Clara hæc urbs solo, ac frugum & fructuum omnium ubertate, tum alumno Catullo poëta. Ovid. 3. Amor. 15. 7.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Hinc

VERONENSIS, e. Adj. ut

Ager Veronensis. Plin. lib. 9. cap. 22.

Campi Veronenses. Aurel. Vict. Epit. cap. 53.

Juvenum Veronensium flos. Catul. de Cœlio & Quintio, 97. 2.

VERPUS, i. m. Medius digitus est: a verrendo podice dictus.

Verpus, [λειπόδερμος, ψωλὸς] Homo renudatam glandem penis habens. Quod in rebus turpibus habitum fuit. Qua de causa & a Plauto Pœn. 5. 5. 33 Deglupta mænas probrosissime dicitur: & Judæi ob eam partem nudatam & retectam, Apellæ, recutiti, verpi, per summam contumeliam vocabantur. Sic & ψωλὸς a Græcis etiam usurpatur. Catullus,

Verpus præposuit Priapus ille. Ex Turneb.

Verpi dicti sunt Judæi, quod sanguinis fluxum patientes, medio digito verrendo podici utuntur, vel potius quia sunt recutiti: unde & Apellæ dicuntur. Juven. 14. Sat. 104.

Non monstrare vias, eadem nisi sacra colenti:
Quæsitum ad fontem solos deducere verpos.

VERPA, æ. f. [ψωλὴ] Mentula recutita. Martial. lib. 11. 95.

Jam nisi per somnum non arrigis: & tibi, Mevi,
Incipit ad medios mejere verpa pedes. Catull. ad Memmium, 26.

— nam nihilo minore verpa
Farti estis. [Conf. Priap. Carm. 34.

VERRA, æ. f. Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ nascerentur.

VERRES, is. m. [Βέρρης] C. Verres, functus Quæstura & Prætura urbana, patre C. Verre vivo, & prætextato filio, & filia nupta, successit in Sicilia Prætor C. Sacerdoti: atque in ea per triennium libidinose avareque versatus, decedens tandem, succedente Metello, repetundarum reus a Siculis postulatus est. Qui M. Tullium ad accusandum descendere compulerunt, jam pridem ipsis necessitudine copulatum, quum Quæstor in Sicilia fuisset. Auctor Asconius Pedianus. [Apud quem reliqua & apud ipsum Tullium in septem Verrinis actionibus V. & brevius apud Fabric. in Vit. Cic.

VERRĒUS, a, um. Adj. ut, Lex Verrea. Cic. 3. Verr. 117.

VERREĀ, orum. n. [Βέρρεια] Festa sive sacra solennia a Verre instituta. Cic. 4. Verr. 53. At vero præclarum diem reposuisti, Verrea ut agerent, & ut ad eum diem, quæ sacris epulisque opus essent, in complures annos locarentur.

VERRES, vel VERRIS, is. m. [κάπρος, Gl L. G. & G. L. παλιεργὸς, σφάλαξ, L. G.] Porcus masculus. Varro de R. R lib. 2. cap. 4. de sue loquens, Castrantur verres commodissime anniculi, utique ne minores quam semestres: quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. Hor. 3. Carm. 22. 7.

Imminens villæ tua pinus esto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris, obliquum meditantis ictum,
Sanguine donem.

Verrem, ad Hominem masculum transtulit Plaut. Mil. 4. 2. 66.

— nisi huic verri affertur merces,
Non hic seminio suo quamquam porculam partiturus est.

VERRĪNUS, a, um. Adj. [Ἐ κάπρου] Quod est verris. Plin. lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum jecur, exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibid. cap 9. Adipe verrino confici.

VERRICULUM, V. VERRO, ĕre.

VERRICULĀTUS, a, um. Adj, Columel. lib. 2. cap. 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel rostratis, vel denticulatis: medium culmum secant. Nisi quis malit legere Verticulatis, aut potius Vermiculatis. Alii legunt Vericulatis, alii Veruculatis.

VERRO, verri & versi, versum, [σαίρω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Trahere. Virg. 1. Æn. 63.

Ni faciat, maria ac terras, cælumque profundum,
Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras.

Æquora verrentes venti. Lucret. lib. 5. 267.

Arenæ verruntur cauda. Ovid. 10 Met. 701.

Cærula verrunt nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Dapes diripiunt verruntque. Valer 4. Argon. 454. De Harpyiis.

Freta verrebant remi. Ovid 3. Amor. 8. 43.

Vada livida remis verrunt. Virg 6. Æn. 320.

Verrere, Mundare, quod trahendo sordes mundentur. Apud Plaut. in Merc. 2. 3. 63. Verre ædes. Juven. 14. Sat. 60.

Verre pavimentum, nitidas ostende columnas. Cic. in Parad. 5.

Qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

VERSUS, a, um. Partic. [σπασμένος] Virg. 1. Æn. 482.

— & versa pulvis inscribitur hasta. [Ut vult Serv. Sed rectius Versa, i. e. Inversa, a Vertor. Servii comment. h. l. mutilatus est. Spumant freta versa lacertis. Idem 5. Æn. 141.

Verrĭculum, i. n. [σαγήνη, Gl. L. G. & G. L.] Rete piſcatorium, quod verrendo, i. e. trahendo educitur. Servius in illud 1. Æn. 63.
— verruntque per auras. Verrere (inquit) eſt trahere, a rete, quod verriculum dicitur. V. Everriculum, in everro. Val. Max. lib. 4. cap. 1. ext. 7. de ſeptem ſapientibus, A piſcatoribus in Mileſia regione verriculum trahentibus quidam jactum emerat.
Miſſile verriculum. Veget. de Re Mil. 2. 15. Al. Veruculum.

Verrūca, æ. f. [θεριός] Locus in monte editior. Cato in libris Originum, Maturum cenſeo, inquit, ſi rem ſervare vis, faciundum, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas: eam uti occupent imperes, horterisque. Ex Gellio lib. 3. cap. 6. ubi Verrucam, Locum editum, aſperumque interpretatur. [A vitio corporis, puto, translatum.
Verruca, [ἀκροχορδών, μυρμηκία, ἢ μυρμηκέα, Gl. L. G. & G. L.] Caruncula eminens in corpore ſine pruritu. Plin. lib. 20. cap. 12. Ocimum verrucas, miſto atramento ſutorio, tollit.
Seſſiles verrucæ. Plin. lib. 37. cap. 2. Verrucæque, non eminentes, ſed ſeſſiles.
Ad alia vitia transtulit Hor. 1. Serm. 3. 73.
Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum,
Poſtulat; ignoſcet verrucis illius: æquum eſt
Peccatis veniam poſcentem reddere rurſus.
Maculæ & verrucæ gemmarum. Plin. lib. 37. cap. 3.

Verrūcŭla, æ. f. dimin. [ἀκροχορδόνιον, Gl. L. G μυρμηκία, G. L.] Columel. lib. 7. cap. 6. Caper, cui ſub maxillis binæ verruculæ collo dependent, optimus habetur.

Verrucōsus, a, um. Adj. [μυρμηκίας, Gl. L. G.] Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. Verrucoſa loca, Inæqualia, & diverſas partes eminentes habentia. Translate Perſ. 1. Sat. 77.
Sunt quos Pacuviuſque & verrucoſa moretur
Antiopa, &c. h. e. Aſpera, non perpolita.

Verrucosus, Cognomen Q. Fabii Maximi, qui & Cunctator & Ovicula dictus eſt, quem in claris oratoribus commemorat. Cic. de Clar. Orat. 57.

Verrucāria, æ. f. [ἡλιοτρόπιον] Herba, quæ verrucas tollit. Plin. lib. 22. c. 21. Verrucas cum ſale tollit ſuccus e folio: unde noſtri verrucariam herbam appellavere, aliis cognominari affectibus digniorem. [An Ab aliis?

Verrunco, āre. Verrere, inquit Feſtus, unde Averrunco compoſitum: de quo vide ſuo loco. Cic. 1. de Divin. 45.
Perpropinqua hæc bene verruncent populo. Ex poeta. Et Liv. 29. 27. Divi Divæque, quæ geruntur, uti ea bene mihi verruncent. V. ibi Gronov.

Versicolor, Versiculus, Versipellis, Verso, are. Versura, Versus, partic. nomen, præpoſitio, adverb. V. verto, vertis.

Versus, Partic. a Verro, V. verro.

Versutus, Versutiloquus. V. verto.

Vertăgus, i. m: Canis nomen, dictus veluti Fertrahus, a fera ſcilicet trahenda ad dominum, g in vicem elementi h tranſeunte, ut in Tragula, quam a Trahendo nomen habere grammatici affirmant. Martial. 14. 200.
Non ſibi, ſed domino venatur Vertagus acer,
Intactum leporem qui tibi dente refert. Gratius poëta Vertraham appellare videtur, etſi tempus ſyllabæ mutet, Cyneg. v. 203.
Et pictam macula Vertraham delige falſa. Ex Turneb. 18. 1.

Vertebra, Vertebratus, Vertex, Verticillum, Verticulum, Vertigo, V. verto.

Verto, ti, ſum, [τρέφω, Gl. G. L.] ĕre. a Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Ter. Heaut. 5. 1. 73. Redigam, ut quo ſe vertat neſciat.
In Africam ſe vertit Auſter. Cæſ. 3. Bell. Civil. 26.
In fugam vertere aliquem, Cogere ut fugiat. Liv. 30. 33.
Arma vertere adverſus Carthaginenſes Romani. Liv. 24. 47.
Arma vertere in aliquem. Liv. 25. 34.
Aures ad pacem vertere. Propert. lib. 2. 13. 15.
Cælum vertitur. Virg. 2. Æn. 250.
Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. i. e. In aliam faciem commutatur: quod more ſuo explanat ſequentibus Servius.
Impetum cæli cum admirabili celeritate moveri vertique videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 95.
Curſum vertere aliquo. Virg. 3. Æn. 146.
Dies vertitur. Propert. lib. 2. 28. 32.
Nunc, utcunque potes, fato gere ſaucia morem:
Et deus, & durus vertitur ipſe dies.
Allocutionem vertere, Mutare. Plin. 2. Epiſt. ult.
Equos vertunt ad mœnia. Virg. 11. Æn. 619.
Gradum vertere, Retrogredi. Ovid. 4. Met. 338.
Iter vertere aliquo. Virg. 5. Æn. 23.
Iter retro vertere. Liv. 28. 3.
Mentes vertere terror facilis. Lucan. lib. 2. 460.
Oculos ad ſidera vertit. Sil. lib 4. 104.
Oculos omnium in ſe vertere, Facere ut omnium oculi in ſe convertantur. Liv. 7. 34.
Omnia mutata & verſa ſunt in pejorem partem. Cic. pro Roſc. Amer. 103.
Ora vertere huc & illuc. Hor. Epod. 4. 9.
Orbes torvi luminis ad aliquem vertere, Torve aſpicere. Ovid. 2. Met. 752.
Partem alicujus rei ad ſe vertere, pro Accipere ſibi. Cic. 1. Verr. 57.
Pecuniam in privatum vertere. Liv. 38. 59.
Pecuniam in rem ſuam vertere Ulpian. in l. prima ad l Juliam peculatus.
Pecuniam vertere in uſum publicum. Liv. 34. 6.
Prælium eo verſum eſt Liv. lib. 4. 28.
Quo me vertam, neſcio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicujus gravitatem oſtendimus. Cic. 3. Q. frat. 5. De Latinis vero quo me vertam neſcio, ita mendoſe & ſcribuntur & veneunt. Idem 5. Verr. 198. Quid eſſe reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amittere, ſed etiam omne inſtrumentum vendere cogeretur? quo enim ſe verteret non habebat. V. ſupra ex Ter.
Quoquo verteris, i. e. In quamcunque partem. Cic. in Parad. 3. Ipſum quidem illud peccare, quoquo verteris, unum eſt.
Superſtitio inſtat & urget, & quo re cunque verteris perſequitur. Cic. 2. de Divin. 149. i. e. Quamcunque in partem confugeris.
Rationem vertere. Cic. pro Roſc. Com. 34. Vertit hic rationem, & id quod probare non poteſt, fingere conatur.
Regnum in formam provinciæ verterat. Tacit. 3. Hiſt. 47.
Rempublicam vertere in meliorem ſtatum. Suet. in Auguſt. cap. 23.
Se vertere in aliquem, pro Celare ſecreta noſtra eum, cui ea detegere ſolebamus, & alteri aperire. Liv. 40. 5. V. versus, Partic.
Sententiam vertere retro. Virg. 10. Æn. 6. h. e. Mutare.
Sententia vertit te. Virg. 1. Æn. 241. V. sententia.
Seria vertere ludo. Hor. de Arte Poet. 226.
Solum exſilii cauſa vertere, i. e. Sedem aut locum mutare. Cic. pro Quint. 86. V. solum, ſoli.
Stimulos ſub pectore vertit Apollo. Virg. 6. Æn. 101.
Stilum in tabulis vertere, i. e. Scripta inducere & delere. Cic. 4. Verr. 101. Vertit ſtilum in tabulis: quo facto cauſam omnem evertit ſuam. Budæus. V. stilus.
Tempus hiemis vertitur, vel mutatur æſtate. Columel. lib. 7. cap. 7.
Terga vertere, Fugere. Liv. 1. 14.
Vultus vertere ad ora alicujus. Ovid. 7. Met. 112.
In dorſum vertere, pro Reſupinare. Plin. lib. 9. cap. 10.
Agrum vertere, pro Subigere. Plin. lib. 18. cap. 6.
Glebas vertere vomere. Lucret. lib. 1. 212.
Terram vertere, Arare. Virg. 1. Georg. 2.
Terram vertere aratro. Hor. 1. Serm. 1. 28.
Terram bidentibus vertere. Columel. de Arbor. cap. 12. Bidentibus terram vertere utilius eſt quam aratro.
Terram vertere ferro. Virg. 1. Georg. 147.
Omnia vertere, pro Evertere & corrumpere. Cic. 1. Off. 84. Translatum videri poteſt ab iis, qui ſegetem vertunt. Ex Budæo.
Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut. Merc. 4. 1. 15.
Arces vertere. Virg. 1. Æn. 24. h. e. Evertere.
Cadum vertere, valet Exhaurire: quæ enim exhauriuntur, vertuntur denique. Plaut. Stich. 5. 4. 39.
Namque edepol, quamvis de ſubito vel cadus verti poteſt. Lucil.
Vertitur œnophoris fundus, ſententia nobis. Et apud Hor. 2. Serm. 8. 39.
Invertunt Alliphanis vinaria tota. Turnebus.
Crateras vertere, pro Epotare. Virg. 9. Æn. 165.
— fuſique per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemiſtichium Ennianum. Servius.
Mœnia urbis ab imo vertere. Virg. 5. Æn. 810.
Mœnia vertere ferro. Lucan. lib. 3. 489.
Ad gloriam vertere. Tacit. 13. Ann.
Ad invidiam vertere. Tacit. 13. Ann.
Ad ſpem vertere. Liv. 29. 36.
In bonum vertere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam bona facile mutantur in pejus, nunc quando in bonum verteris vitia.
In contrarium aliquid vertere. Quintil. lib. 3. cap. 11.
In contumeliam ſuam vertere, quod alius geſſerit. Cæſ. 1. Bell. Civil. 8.
In crimen vertere quod gloriæ eſſe debet. Liv. 40. 15.
In ignorantiam verti. Senec. de Benefic. 3. 1.
In jocum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.
In laudem vertere. Tacit. 4. Ann.
In ludibrium vertere. Tacit. 12. Ann.
In religionem vertere. Liv. 5. 14. V. religio.
Aerem in perniciem vertere. Plin. lib. 18. cap. 1.
Auſpicia in bonum vertere. Liv. 10. 42.
Beneficium vertere in graviſſimam injuriam. Plin. in Paneg.
Cauſas ſecundorum & adverſorum vertere in deos, Diis imputare. Liv. 28. 11.
Crimen reus citra accuſationem in adverſarium vertit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Culpam vertere in gloriam. Plin. Epiſt. 171.
Culpam omnem belli a publico conſilio in Annibalem vertentes. Liv. 30. 22.
Facinus in horrorem verſum. Liv. 4. 17.
Facinora in ſupplicium vertere. Tacit. 5. Ann.
Gloria in invidiam vertit ſe. Liv. 2. 7.
Invidiam in aliquem vertere, Derivare. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Iras in aliquem vertere. Liv. 1. 13.
Iram vertere ab aliquo in alium. Hor. Epod. 10. 13.
Laudem vertere in crimina. Ovid. 8. Epiſt. 53.
Libertatem in licentiam vertere. Liv. 27. 32.
Periculum vertere in aliquem. Liv. 32. 12.
Pœnas montium in voluptatem gulæ vertere. Plin. lib. 19. cap. 4.
Stultitiæ vertere aliquid alicui, pro Stulte factum eſſe interpretari. Plaut. Capt. 2. 2. 9.
Vitio vertere, Dare. Hor. 1. Serm. 6. 85. Plaut. Epid. 1. 2. 5.
— quis erit, vitio qui id vortat tibi?
Uſum alicujus rei ad luxuriam vertere, pro Convertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15. cap. 4.
In cinerem vertere, Redigere. Ovid. 2. Met. 216.
Dulcia ſe in bilem vertunt. Hor. 2. Serm. 2. 75.
Homines in lupos vertere. Plin. lib. 8. cap. 22.
Se in facies omnes vertere, Varias formas & ſpecies referre. Virg. 12. Æn. 891.
Seſe in faciem alterius vertere, Mentiri alterius formam, & ſimulate effingere. Plaut. in argument. Amph. 1. 1.
Seſe vertere in hirundinem. Plaut. Epid. 3. 3. 104.
Terra in aquam ſe vertit. Cic. 3. de Nat. Deor. 31.
Vertere fabulas, Platonem, Ariſtotelem: pro Transferre, traducere in aliam linguam. Cic. 1. de Fin. 7. Quanquam ſi plane ſic verterem, Platonem aut Ariſtotelem, ut verterunt noſtri poetæ fabulas, male, credo, mererer de meis civibus.
In Latinum Græca vertere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Ibid. & Convertere & Transferre pro eodem poſuit.
Comœdiam a. Gell. lib. 2. cap. 23. A quo iſtam comœdiam verterat.
De Græcis multa vertere. Cic. 2. Toſc. 26. Verti enim multa de Græcis, ne quo ornamento in hoc genere diſputationis careret Latina oratio.
Vertere ex Græcis. Ter. in prol. Eun. 7.
Ex Græco in Latinum ſermonem vertere annales. Liv. 25. 39.
Vertere, pro Fallere, a piſcibus, qui dum allantur, vertuntur, inquit Turneb. Plaut. Curc. 4. 1. 23.

Vel qui ipsi vertant, vel qui aliis subversandos præbeant. i. e. Qui fallant, vel fallendos præbeant. Plaut. Asin. 1. 3. 28. Vorses quo pacto lubet. In priori loco alii Versuram facere exponunt.

Vertere pollicem damnantis erat, ut, Premere faventis: & in muneribus gladiatoriis qui eum, qui succubuerat adversario, occidi jugularique volebat, pollicem vertebat, ut munerarius. Juven. 3. Sat. 36.

— & verso pollice vulgi
Quemlibet occidunt populariter. Et Prudentius 2. in Symm. 1097. de Vestalibus, quæ gladiatores Romæ in eminenti podio spectabant,
— pectusque jacentis
Virgo modesta jubet converso pollice rumpi.

Vertere, pro Verti, absolute. Liv. 3 36. Aliquamdiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cœpit. i. e. Verti.

In avaritiam verterat. Tacit. 4. Hist.

In consuetudinem vertere. Tacit. Dialog. de Orat.

In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Liv 39. 48. Hæc, quæ augendæ amplitudinis ejus causa facta erant, extemplo in invidiam, mox in perniciem adolescenti verterunt. i. e. Versa sunt.

Detrimentum in bonum verteret. Cæs. 3. Bell. Civil. 73. extr.

Malo vertere. Tacit. 6. Ann. 19.

Renuntiata in gaudium verterunt. Liv. 45.

In præsagium vertit. Tacit. 11. Ann. 31.

Bene vertere, pro Evenire. Gell. lib. 1. cap. 15. Virg. 9. Ecl. 6.

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos. i. e. Quæ res ejus in perniciem vertatur, id est ut malo omine hoc munus accipiat, inquit Servius.

Bene tibi vertat hæc res, pro Utinam res prospere tibi succedat. Plaut. Aul. 4. 10. 58.

Bono animo es & bene dice, nunc quæ res tibi & gnatæ tuæ
Bene feliciterque vortat, ita di faxint, inquito. Ter. Adelph. 2. 1. 37.

Minis viginti tu illam emisti, quæ res tibi vertat male.

Vertunt res male, Male cedunt, male exeunt, male habent. Plaut. Perf 4. 1. 5.

Si malus aut nequam est, male res vertunt, quas agit.

Male tibi vertat; Imprecantis. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

Vertitur in, Repositum est. Liv. 37. 7. In voluntate Philippi id totum vertitur.

Causa vertitur in eo, pro Consistit. Quintil. lib. 3. cap. 13.

Certamen vertitur alicubi. Cic. 8. Att. 22. Brundusii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis.

Crimen meum non in supplicio vertitur. Cic. 7. Verr. 133.

Discrimen vertitur. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Omnia vertuntur intra hos fines. Cic. 8. Fam. 10. Plura suspicari non possum, hæc novi: alia, quæ possunt accidere, non cerno. Multa tempus afferre, & præparata multa esse scio, sed intra hos fines, quæcunque acciderint, vertentur.

Omnia vertuntur in unius potestate ac moderatione. Cic. 2. Verr. 20.

Quæstio eadem vertitur in pluribus judiciis. h. e. Agitatur. Paulus in l. Si cum uno. D. de except. rei judicat.

Res in discrimine verti dicuntur. Liv. 6. 36.

Res in eo vertitur. Liv. 1. 30.

Res vertitur in periculo. Plaut. Merc. 1. 1. 12. h. e. Periclitatur.

Res vertitur in meo foro. Plaut. Most. 5. 1. 10.

Ubi ego video rem verti in meo foro, quantum potest
Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida est. i. e. De mea re agi, & in meam cervicem cuncta ruere. V. Erasm. Chiliad. tertiæ, Cent. 6. 2. vide etiam interpretes Plauti.

Salus mea in eo vertitur. Liv. 3. 46.

Spes civitatis in eo vertitur. Liv. 4. 31.

Vertitur, Impersonale, pro Disceptatur. Liv. 39. 48. Multæ & parvæ disceptationes jactabantur, sed quæ maxime rem continerent, erant: utrum restituerentur quos Achæi damnaverant, necne: inique, an jure occidissent, quos occiderant. Vertebatur, & utrum manerent in Achaico concilio Lacedæmonii. [i. e. Quæstio vertebatur.

VERTENS, entis. Partic. [ἑλίσων] Cic. in Arat. 333.

Annua conficiens vertentia tempora cursu.

Annus vertens. Cic. in Somn. Scip. 17. Quum autem ad idem, unde semel profecta sunt, cuncta astra redierint, eandemque totius cæli descriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere vertens annus appellari potest, in quo vix dicere audeo, quam multa hominum sæcula teneantur. Propert. lib. 4. 2. 11.

Sed quia vertentis fructum percepimus anni. V. ANNUS.

Mensis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plaut. Perf. 4. 4. 76.

VERTENDUS, a, um. Partic. [στρεπτέος] ut,

Aquæ vertendæ, Navigandæ. Ovid. 1. Amor. 9. 14. al. Verrendæ.

VERSUS, a, um. Partic. [ἐστραμμένος] Cic. pro Rosc. Amer. 103. Videte nunc, quam versa & mutata in pejorem partem sint omnia.

Acies retro versa. V. ACIES.

Amor versus in tædia. Ovid. 3. Epist. 139

Armis versis pugnare, est Mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inversis armis pugnasse gladiatores non est dicendum, sed versis, id est transmutatis: sic non inversis pannis agitasse aurigas, sed versis. Turnebus.

Equis versis animosus Parthus. Hor. 1. Carm. 19. 11.

Fas versum atque nefas. Virg. 1. Georg. 506.

Gradu verso discedere. Ovid. 4. Met. 338.

Hostes versi fuga. Virg. 3. Georg. 120.

Leges abolitæ & funditus versæ. Tacit. 3. Ann. 36.

Mens mea versa est cum fortuna. Ovid. 4. de Pont. 9. 90.

Regna ab imo versa. Senec. Hippol. 4.

Sententia retro versa. Virg 10. Æn. 7.

Status civitatis versus, Eversus, mutatus. Tacit. 1. Ann. 4.

Vice versa. V. VICIS.

Versus, Propensus. Liv. 40. 5. Totus in Persea versus pater, cum eo cogitationes ejus rei. &c. V. VERTERE se in aliquem.

Versus animi. Tacit. 4. Hist. 84. Qui versus animi, modo numen pavescere, modo minis adversantis populi terreri.

Versus, ûs. m. V. infra.

VERSIO, ōnis. f. [στροπή] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versione circumspicit. al. Versatione.

VERSŌRIA, æ. f. ut, Versoriam capere, i. e. Reverti. Plaut. Trin. 4. 3. 19.

Quin tu, quod periit, periisse ducis: cape versoriam,
Recipe te ad herum. Ubi Turnebus Versoria, inquit, est funis, quo vertitur velum. Nam eos ferre non possum, subdit idem, qui recentem illam pyxideculam naviculatoriam, atavorum memoria inventam, explicant. V. Jos. Scalig. ad Manil. 3. 679.

VERSŪRA, æ. f. [τροφή] a Verto, ĕre. dicitur, quum aliquid vertitur: h. e. Conversio. Varr. 1. de R. R. cap. 46. Propter ejusmodi res, admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam foliis, propter eorum versuram, quod sit anni tempus dici possit, ut olea, & populus alba, & salix. Horum enim folia quum converterunt se, solstitium dicitur fuisse. [Puto Disci possit scribendum.

Vorsura per o, pro Versura fere semper apud Comicos scribitur.

Versura, [καμπή] scriptoribus agriculturæ dicitur, quum boves in arando, post peractum legitimum sulcum, circumaguntur, vertunturque. Columel. lib. 2. cap. 2. Ibid. cap. 18.

Versura, pro Sulco ipso. Columel. lib. 2. cap. 2. sub finem, de bubulco, Sed nec in media parte versuræ consistat: detque requiem in summa, ut spe cessandi totum spatium bos agilius enitatur.

Versura, Flexus ipse angulorum in ædificiis & parietibus exterior, ut est apud Vitruvium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 6. ad finem. Ibid. cap. 11. & cap. 12.

Versura, Rei pecuniariæ, seu fœnebris, vox, ut

Solvere versura. Ter. Phorm. 5. 2. 15.

Quid fiet? in eodem luto hæsitas, versura solves,
Geta: præsens quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ crescunt,
Nisi prospicis. i. e. Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ii solent, qui ut syngrapham unam dissolvant, & una cautione se liberent, pecuniam mutuam majori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem suam faciunt, quod frugi homines non solent. Hæc Budæus.

Dissolvere sine versura. Cic. 1. Tusc. 100. Ego vero illi maximam gratiam habeo, qui me ea pœna multaverit, quam sine mutuatione & sine versura possem dissolvere. Al. Usura.

Facere versuram. Cic. 5. Att. 1. Salaminii, cum Romæ versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. 186. Inspiciebamus Syracusis a Carpinatio confectas tabulas societatis, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram a Carpinatio fecisse, qui pecuniam Verri dedissent. i. e. Multis de causis pecuniam fœneratitiam sumpsisse. Hæc Bud. [Immo Multis capitibus, vel articulis, ut ajunt.

Versuram facere, vel solvere versura (inquit Donatus) est Creditorem mutare, & fœnus fœnore dissolvere. Festus, Versuram facere, Mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quod initio qui mutuabantur ab aliis, non ut domum ferrent, sed ut aliis solverent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacc. 48. Negavit sese omnino versuram ullam fecisse Romæ. Idem pro Font. 1. A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt?

Ab Epicuro versura facienda est. Sen. Epist. 19. sub finem.

VERSĬLIS, e. Adj. Facilis ad vertendum. ut,

Versilis profunditas. Mart. Capell. 4. p. 135.

VERTEBRA, æ. f. sec. c. [σφόνδυλος, πρόνη, Gl. L. G.] Ubi summæ ossium partes non æqualiter hniunt, sed quibusdam crassioribus nodis conglobatæ, & substringuntur facilius nervis, & tutius vertuntur, inquit Perottus. Plin. lib. 11. cap. 1. Imbricatis flexilibus vertebris.

Pedum crurumque resolutæ vertebræ. Senec. in Controverf. 33.

VERTEBRĀTUS, a, um. Adj. [σφονδυλοειδής] In vertebræ modum tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed quibus cervix e multis vertebratisque orbiculatim ossibus flexilis ad circumspectum, articulorum nodis jungitur. Idem lib. 34. cap. 8. Dente vertebrato.

VERTĬBŬLUM, i. n. Idem quod Vertebra. Lactant. de Opific. Dei, cap. 5. Summas eorum partes crassioribus nodis conglobavit, ut & substringi nervis facilius, & verti tutius possent: unde sunt vertibula nominata.

VERTĬCŬLUM, i. n. [τρόφιγξ] Instrumentum, quod fuso adhibetur ut facilius vertatur. Lucil. apud Non. 3. 103.

VERTICŬLUS, i. m. Idem. Solin. cap. 47. Verticuli spinæ ipsius latitudinem semipedem sunt supergressi.

VERTICŬLA, æ. f. Verticulas, ἄρθρα, inquit Festus, quum dixit Lucilius, Articulos intelligi voluit.

VERTICILLUM, i. n. sive VERTICILLUS, i. m. dimin. [σφονδύλιον, περὶ ἄτρακτον, Gl. L. G. σφόνδυλος, G. L.] Plin. lib. 37. cap. 2. In Syria quoque feminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiumque fimbrias rapiat.

Verticilla, Insecti species, inquit Budæus

VERTICILLĀTUS, a, um. Adj. [τροφιγδοειδής] Celsus lib. 8. cap. 1. Superius autem humeri caput, rotundius, quam cetera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Legitur & Verticulatus. Hoc etiam Vertibulatus dici potest, quoniam Vertibulum & Vertebra pro spondylis accipiuntur: & Vertebratum. Budæus. V. Morgagni epist. 2. in Cels. p. 580. & 594. [Qui Vertici lati scapularum ossis legendum docet, nisi fallor. Non enim jam ad manus est liber. Legebam Cervici.

VERTĬGO, ĭnis. f. [τρόφος, ἕλιγξ, Gl. G. L.] Conversio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40. de cane invadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicantes, qua maxime opus esset, infestans atque evitans, donec assidua rotatum vertigine afflixit, ad casum ejus tellure concussa.

Cæli vertigo, apud Plinium, teste Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotatæ vertiginæ assidua. Ibid. cap. 8. Æterna mundi vertigine.

Rerum vertigine attonitus. h. e. Mutatione. Lucan. lib. 8. 16.

Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 359.

Torta vertigo. V. Tortus, in TORQUEO.

Vertigo, [σκοτισμός, Gl. L. G.] Morbus capitis, quo qui affecti sunt, oculis caligant, & quavis de causa succidunt. Dicta, quod ob oculos eorum vertiginosa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. lib. 20. cap. 17. Vertigines a partu cum femine cucumeris & lini pari mensura trinum digitorum, vini albi tribus cyathis discutit. Idem lib. 7. cap. 6. A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines, tenebræque. Juvenal. 6. Sat. 303.

Ut deficiat vix sine vertigine quadam, simul oculorum animique, possit. Livius lib. 44. pag. 559. Feyrabend. Ut dicitur Mens calligare. H. St. Exstant cap. 6.

VERTIGĬNŌSUS, a, um. vel VERTICULOSUS, Adj. [ἑλιγγώδης, Gl. G. L.] Adj.

Adj. Vertigine laborans. Plin. lib. 23. 2. Acetum scillinum vertiginosis perquam utile.

VERTIGĬNO, vel VORTIGO, [ἀλιγγιῶ, Gl. G. L.] āre. Circumrotari. Tertull de Pallio cap. 3. Ocelli, immo luminis puncta, vertiginant.

VERTICINOR, [φοφέομαι, σκοτέομαι] Gloss. Græcolat.

VERSĬCŎLOR, ōris. Adj. [ποικιλόχρεος, Gl. L. G.] dicitur, Quod mutat colorem. ut est cauda pavonis, & collum columbæ, & aqua maris. V. Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur. & arg. legat. l. Pediculis. §. Labeo. Cic. 3. de Finib. 18. Plumæ versicolores columbis.

Versicolor etiam Quod variis coloribus constat: quasi eos mutare invicem videatur. Livius 34. 1. scribit Punico bello interdictum fuisse mulieribus ne versicoloribus vestibus uterentur, i. e. coloris varietate distinctis.

Armis versicoloribus, apud Virgilium 10. Æn. 181. Servius exponit Depictis: per quod bellicosus ostenditur. [Deest negatio, Non bellicosus. De clypeo vel scuto, loqui puto. V. Liv. 7. 10.

Cultu versicolore decens. Ovid. 5. Fast. 356.

Maculæ versicolores, non Quæ mutant colorem, sed Quæ diversorum sunt colorum. Plin. lib. 36. cap. 6. Versicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam, diligentissimus luxuriæ interpres, primus & raro attigit.

Pluma versicolor. Propert. lib. 3. 7. 50.

Varietas versicolor & numerosa. Plin. lib. 9. cap. 17.

VERSICOLŌRIUS, a, um. Adj. Idem. l. 32. §. 7. D. de auro arg. mundo, &c.

VERTĬCORDIUS, a, um. Adj. Val. Max. lib. 8. cap. 15. 12. De Sulpicia, Quum Senatus censuisset ut Veneris verticordiæ simulacrum consecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens a libidine ad pudicitiam converteretur, &c.

VERSIFORMIS, e. Adj. Varias formas recipiens. Tertull. de Pallio cap. 2. Totum versiforme est.

Cupido versiformis. Mart. Capella 9. p. 310.

VERSIPELLIS, e. Adj. [χαμαιλέων, Gl. L. G. & G. L.] Chamæleon proprie, item Quod facile vertit pellem, hoc est quomodolibet vultum & faciem mutat: unde pro Astuto & callido simulatore poni solet. Plaut. Amph. prol. 123.

— eccum Juppiter
In Amphitruonis vertit sese imaginem,
Omnesque eum esse censent servi, qui vident:
Ita versipellem se facit quando lubet. Idem Pers. 2. 2. 48.
Ne ubi capillus versipellis fuat, fœde semper servias. Lucilius,

At libertinus tricorius Syrus iste ad mastigias, quicum versipellis fio, & quicum commuto omnia. Non. 1. 173.

Versipellis, [λυκάνθρωπος, Gl. L. G.] Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumquu restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus: aut credere omnia, quæ fabulosa tot sæculis comperimus. Unde tamen ista vulgo infixa sit fama in tantum ut in maledictis versipelles habeant, indicabitur.

Compar. Porc. Latro in Catil. in Script. Lat. Vol. 2. Nihil fuit isto monstro versipellius.

VERSIPELLIO, ōnis. m. in Gl. L. G Item. Versipillo, Vertipillo, in Græcolat.

VERSO, [φέφω, Gl. L. G. & G. L.] āre. frequent. Frequenter vertere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Versati & adusti pisces, & postero die appositi. Plin. lib. 14. cap. 8. Uvæ, ter die versatæ per triduum, quarto exprimuntur.

Versare orbem saltatorium. Cic. in Pison. 22. In quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, fortunæ rotam pertimescebat.

Omnia sors versat. Virg. 9. Ecl. 5.

Auctores versare, Frequenter evolvere. Hor. de Arte Poet. 269.

Causas versare. Cic. in Orat. 31. Sed ita, ut rerum explicator, prudens, severus, gravis: non ut in judiciis versaret causas, sed ut in historiis bella narraret.

Rem eandem multis modis sæpe versare. Cic. in Orat. 237.

Vultus versare in omnia. Ovid. 3. Trist. 9. 21.

Verba versare. Cic 4. de Fin. 56. Homo igitur acutus, causam non obtinens, repugnante natura, verba versare cœpit.

Versare testes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Multum domi ante versandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab adversario possunt, explorandi sunt. De testibus.

Versare aliquid, Tractare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Finitio plerumque legibus iisdem, quibus conjectura, versatur.

Dolo versare, pro Evertere. Virg. 2. Æn. 62. Servius. Al. Dolos.

Oves versare, pro Pascere. Virg. 10. Ecl. 68.

Pecuniam versare, pro Tractare. Suet. in Galb. cap. 9.

Terram versare, Arare, fodere Virg. 1. Georg. 119.

Aliquem versare, pro Deludere. Plaut. Pers. 5. 2. 17. Idem Bacch. 4. 5. 6.

Versabo ego illum, hodie, si vivo, probe.

Hominem regere ac versare. Lucret. lib. 3. 165.

Cura, quæ nunc te coquit & versat. Cic. de Senect. 1.

Animum versat cupido regni, vel Pudor. Liv. 1. 17. Idem 25. 3. h. e. Exagitat, variis cogitationibus angit.

Animum versare in omnes partes. Virg. 4. Æn. 630.

Animum versare per omnia. Idem 4. Æn. 286.

Animum muliebrem versare in omnes partes, Precibus & minis tentare, ut faciat quod volumus. Liv. 1. 58.

Animos militares versare. Curt. 5. 10. 9. Interim qui Persas sollicitarent mittuntur: hinc spe, hinc metu, militares animos versabat.

Consilia nova versare pectore. Virg. 1. Æn. 661.

Dolorem corde versans. Stat. 1. Theb. 249.

Dolos versare. Virg. 2. Æn 62. i. e. Tractare. Servius.

Mentem suam versare ad fraudem. Cic. pro Cluent. 70. Ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam hæc secum cogitans cœpit.

Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.

Pectora versat illis pudor. Liv. 2. 45.

Pectora amor versat. Ovid. 1. Amor. 2. 8.

Se versare. Cic. 3. Verr. 133. Versat se, quærit quid agat.

Se in utramque partem versare. Cic. 4. Verr. 74. Iraque æstuabat dubitatione: versabat se in utranque partem, non solum mente, verumetiam corpore.

Se huc atque illuc versare. Cic. 5. de Fin 86. Id quæres, inquam, in quo utrum respondebo, verses te huc atque illuc necesse est

Sese versat animus. Cic. de Univers. 23. Seseque ipse animus versans, divinius, sempiternæ, sapientisque vitæ induxit exordium.

Spes occultas versaret animo. Tacit 2. Hist 78.

Versare, Animo volvere, considerare. Hor. in Arte Poet. 39.

Sumite materiam vestris, qui scribitis, æquam
Viribus, & versate diu, quid ferre recusent,
Quid valeant humeri. Virg 5. Æn. 408.
Huc illuc vinclorum immensa volumina versat. i. e. Considerat, ait Servius.

Secum in animis versare. Liv. 3. 34.

Versare in corde, Cogitare. Plaut. Trin. 2. 1. 1.

In amoris rota versari. Passive. Plaut. Cistel. 2. 1. 4.

In turbinem versari, Passive item dixit Senec. de Ira, 3 cap 6. Pars superior mundi & ordinatior, ac propinqua sideribus, nec in nubem cogitur, nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem, omni tumultu caret.

VERSOR, [φέφομαι, ἀλάομαι, ἀλαστέω] āri. deponens, In aliqua re assiduum esse. Cic. pro Milon. 53. Quo in fundo, propter insanas illas substructiones, facile mille hominum versabatur valentum adversari.

Versari ad. V. AD.

Ad solarium versari. V. AD.

Ante oculos alicui versari. Cic. 7. Verr. 93. Versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Ante oculos imago versatur nobis. Lucret. lib. 2. 112.

Cum aliquo versari in. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 48. Cum his in prælliis versabantur.

Cum animis versari. Cic. 1. de Divin. 115. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatusque est cum innumerabilibus animis, omnia, quæ in natura rerum sunt, videt.

Nobiscum versari jam diutius non potes. Cic. 1. in Catil. 10.

Inter aliquos sine dedecore versari. Cic. 10. Att. 7.

Intra mœnia hostis versatus est. Cic. Post redit. in Senat. 10.

In acie versari. Cic. 1. Off. 81. Temere autem in acie versari, & manu cum hoste confligere, immane quiddam & belluarum simile est.

In angustiis. Cic. 2. de Finib. 28. In magnis interdum versatur angustiis.

In animis versatur timor. Cic. 1. de Finib. 53. Itaque non ob ea solum incommoda, quæ eveniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, sed multo etiam magis, quod cujus in animo versatur, nunquam finit eum respirare, nunquam acquiescere.

In artibus ingenuis versari, Occupari. Cic. 4. Fam. 3.

In arte sordida versari. Cic. 1. Off. 150.

In consiliis præclarissime, ac administratione Reipublicæ versari. Quintil. in proœm. lib. 1.

In corde meo versatur cupido, apud Plaut. in Pœn. 1. 1. 68. Et Most. 1. 3. 34.

In discrimine. Cic. pro Quint. 92. Ea res enim nunc in discrimine versatur, utrumne possit se contra luxuriem, ac licentiam; rusticana illa atque inculta parcimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus spoliata, nuda cupiditati, petulantiæque addicatur. Ubi aliqui legunt In discrimen: nam utrumque eleganter efferri potest.

In errore uno versari. Plin. 3. Epist. 11. extr.

In errore verborum versari. Cic. pro Cæcin. 50. Eos enim vere possumus dicere esse dejectos, annon? Quum voluntas & consilium & sententia interdicti intelligatur, imprudentiam summam aut stultitiam singularem putabimus in verborum errore versari?

In inanitate summa. Cic. 3. Tusc. 3. In summa inanitate versatur, consectaturque, nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.

In loco aliquo Cic. 7. Verr. 144. Versabatur in Sicilia, longo intervallo, alter.

In loco difficili versari, pro eo quod vulgo dicitur *In difficultate esse*. Cic. de Nat. Deor. Difficili in loco versor. i. e. Hic locus est difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. Deor. 85. Invita in hoc loco versatur oratio.

In malis. Ter. And. 4. 1. 25.

In memoria hominum & sermone versari. Plin. 2. Epist. 1.

In mente & cogitatione aliqua versari. Cic pro Cluent. 69. Quæ pecunia, simulatque ad eum delata est, homo impurissimus statim cœpit in ejusmodi mente & cogitatione versari, nihil esse suis rationibus utilius, quam Oppianicum condemnari.

In munere suo versari, Suo munere fungi. Cic. de Fato 11. Non enim credo nullo percepto, aut ceteros artifices versari in suo munere, aut eos, qui divinatione utantur, futura prædicere.

In ore vulgi, atque in communibus proverbiis versatur illius nequitia. Cic. 3. Verr. 121. Vos illud vellem recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus proverbiis esse versatam.

In publico versatus. Tacit. 15. Ann. 59.

In periculis amicorum caste versatur labor meus. Cic. pro Lege Manil. 1. Et meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus, ex vestro judicio fructum amplissimum est consecutus. V. INTEGRE.

In quæstione aliqua acute versari. Cic. 4. Tusc. 11. Stoici mihi videntur in hac quæstione versari acutissime.

In quæstu, & compendio versari. Cic. 5. Verr. 109.

In ratione vitæ versari. Cic. pro Font. 27.

In re aliqua versari. Cic. 4. Acad. 110. Itidem si de officio multisque aliis de rebus, in quibus versatur, exercitatusque sit, nescire se dicat.

In re advorsa versari. Plaut. Pseud. 2. 4. 55.

In rebus & usu versari. Cic. 6. Fam. 10.

In rebus exulceratis versari. Cic. 1. Fam. 1. Ut in rebus multo ante, quam profectus es, ab ipso rege, & ab intimis, ac domesticis Pompeji clam exulceratis, deinde palam a Consularibus exagitatis, & in summam invidiam adductis, ita versamur.

In salute atque auxilio ferendo versari. Cic. pro Quint. 33. Eos porro qui defendere consuerunt, vides accusare: & ea ingenia converti ad perniciem, quæ antea versabantur in salute atque auxilio ferendo.

In summa severitate versari. Cic. 4. in Catil. 7.

In subsellii utrisque bona fide versari. Cic. 13. Fam. 11. Deinde versatus in utrisque subsellii, optima & fide, & fama, jam ante hanc commutationem Reip. petitioni sese dedit.

In suis summis versari. Cic. pro Rosc. Com. 22. Roscio cur tanti fuerit causam

causam requiro. Egebat? immo locuples erat: debebat? immo in suis summis versabatur. i. e. Multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alii legunt Nummis.
In tenebris versari. Cic. pro Planc. 42.
In timore ruinæ. Cic. 2. Att. 4. Sed ita tamen ut nihil minus velim, quam Pomponium & puerum versari in timore ruinæ.
In varietate magna causa versata est. Cic. 6. Fam. 2. Quod majore in varietate versata est adhuc tua causa, quam homines aut volebant, aut opinabantur.
In vicinitate. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.
In vita versatur inscitia. Cic. 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quod inscitia multa versaretur in vita.
In labiis primoribus modo versabatur mihi. Plaut. Trin. 4. 2. 65.
In oculis animoque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. 143. Nunquam tibi populi Rom. absentis dignitas, nunquam species ipsa hujusmodi multitudinis, in oculis animoque versata est?
Circa res omnes versatur rhetorice. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Inter manus versari liber dicitur, Qui lectores invenit. Cic. 8. Fam. 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat.
In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. 19. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur. Al. Investigatione.
Versatur malum alicujus domi. Plaut. Mostel. 1. 3. 34. Quod malum versatur domi meæ?
Bellum vel Clades, versatur alicubi. Cic. 5. Verr. 45. Quænam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te Prætore versatum est?
Dolo versari, pro Dolo agere. Ulpian. in l. Si fidejussor. D. Mandat. vel contra.

VERSANS, antis. Lucret. 6. 125.
Turbine, versanti magis ac magis undique, nubem
Cogit. Ovid. 5. Met. 134. Versans lumina. Adde Cic. 3. de Nat. Deor. 93.

VERSĀTUS, a, um. Partic. [στρεφθεὶς] ut,
Fuso versato ducere stamina. Ovid. 4. Met. 221.
Corporis versati lassa ossa. Ovid. 1. Amor. 2. 4.
Membra versata toto toro. Juven. 13. Sat. 218.
Versatus in ea re satis. H. St. Vellem addito exemplo firmasset.

VERSĀBUNDUS, a, um. Adj. Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6. 437.
Versabundus enim turbo descendit, &c. Adde Vitruv. lib. 9. cap. 7.

VERSATIO, ōnis. f. [δίνωσις] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.
Rerum sursum ac deorsum euntium versatio. Senec. de Tranquil. c. 11. extr.

VERSABĬLIS, e. Adj. Senec. de Tranquil. vitæ 11. Scito ergo omnem conditionem versabilem esse.
Fortuna versabilis. Curt. 5. 8. 15.
Apud Amm. Marcell. sæpe Versabilis, & quidem in plerisque locis, ubi non minus Versatilis locum habere puto: veluti ubi dicit Versabiles motus fortunæ. Vide Indicem Francf. H. St.

VERSABILĬTAS, ātis. f. Saresb. 3. 12. Versabilitate ingenii Protea vincere.

VERSĀTĬLIS, e. Adj. [δινωτὸς] Quod huc & illuc versatur: sive Quod idoneum est ut versetur. Plin. lib. 36. cap. 18. Idem molas versatiles Volsiniis inventas, aliquas & sponte motas invenimus in prodigiis.
Acies versatilis. Curt. lib. 4. 13. 32. Adeoque aciem versatilem posuit, ut qui ultimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.
Ingenium versatile. Liv. 39. 40. de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres, quodcunque ageret.
Templum mundi versatile. Lucret. lib. 5. 1435.
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

VERSUS, ūs. m. [στίχος, Gl. L. G. & G. L.] Linea vulgo vocatur. Plin. 3. Epist. 5. ad Macrum. Idem lib. 4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rabir. Post. 14. Glaucia solebat, homo impurus, sed tamen acutus, populum monere, ut quum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet. conf. VERSICULUS.
Pronuntiare versus multos. Cic. 1. de Orat. 261. Qui etiam, conjectis in os calculis, summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuescebat.
Versus, Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa varie huc atque illuc vertantur. Cic. pro Arch. 23. Nam si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quam ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg. 2. Georg. 385.
Necnon Ausonii Troja gens missa coloni
Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. i. e. Carminibus, inquit Servius, Saturnio metro compositis: quod ad rhythmum solum vulgares componere consueverunt. [Dicitur a Versis retrolineis, ut hæ a Verlibus agri.
Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat. 67.
Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret. lib. 1. 122.
Canori versus. Hor. 2. Epist. 2. 76.
Catenati versus ex pluribus asperrime coeuntibus inter se syllabis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Clari parum versus, Subobscuri. Hor. de Arte Poet. 448.
Concinnior versus. Hor. 2. Epist. 1. 74.
Confragosi versus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Diserti versus. Martial. lib. 6. 14. in Laberium.
Duri versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inculti versus & male nati. Hor. 2. Epist. 1. 233.
Inertes versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inopes rerum versus. Hor. de Arte Poet. 322.
Intercalaris versus. V. INTERCALO.
Laboriosus versus. V. LABOR, ōris.
Lascivus versus. Martial. lib. 10. 64. ad Pollam.
Lepidus versus. Catull. ad Flavium, 6. 17.
Longi versus. V. LONGUS.
Malus versus. Cic. in Pison. 73.
Scaber versus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quod versus eorum scabri nobis videntur.
Solutus versus. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Suavidicis versibus edere aliquid. Lucret. lib. 4. 181.
Teres versus. Lucan. ad Pison. 236.
Amplecti cuncta versibus. Virg. 2. Georg. 42.
Componere versus. Hor. 1. Serm. 4. 8.
Conficere numerum & versum. Cic. 3. de Orat. 150. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.
Contendere alternis versibus. Virg. 7. Ecl. 23.
Coopertus famosis versibus. Hor. 2. Serm. 1. 68.
Deducere versum. Ovid. 1. de Pont. 5. 13.
Dicere versus. Virg. 5. Ecl. 2.
Dicere aliquid versu. Hor. 1. Serm. 5. 87.
Dicere ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua. Cic. 1. de Orat. 69.
Dictare versus. Hor. 1. Serm. 4. 10.
Ducere versus, Scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 63.
Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 122.
Effutire leves versus. Hor. de Arte Poet. 231.
Evolvere molles versus, Legere lasciva carmina. Ovid. 2. Trist. 307.
Exponere versibus aliquid. Hor. de Arte Poet. 89.
Facere versus in. Cic. 7. Verr. 80. Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Hinc Versificus & Versifico.
Factitare versus. Hor. de Arte Poet. 470.
Fingere versus. Hor. de Arte Poet. 382.
Fundere versus ex tempore. Cic. 3 de Orat. 192. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.
Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 138.
Includere versu verba. V. INCLUDO.
Juvenari teneris versibus. i. e. Juveniliter lascivire & loqui versibus mollibus, suavibus & delicatis. Hor. de Arte Poet. 247.
Lædere aliquem tristi versu. Hor. 2. Serm. 1. 21.
Ludere incomptis versibus. Virg. 2. Georg. 386.
Nectere ludenti versu carmina. Lucan. ad Pison. 152.
Oblinere aliquem atris versibus. Hor. 1. Epist. 19. 30.
Perscribere versum puris verbis. Hor. 1. Serm. 4. 54.
Persequi versu aliquid. Virg. 3. Georg. 339.
Positi commode versus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior, exsibilatur, exploditur. Cic. in Parad. 3.
Ructari sublimes versus. Hor. de Arte Poet. 457.
Scribere versus. Hor. 1. Serm. 9. 23.
Scribere versibus. Cic. 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.
Solvere versus. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Surgit pagina versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17.
Tornati versus. Hor. de Arte Poet. 441. Bentlejus legit, Male ter nati. [Male, opinor. V. in TORNO, & INCUS.
Versus, pro Cantu avium. Plin. lib. 10. cap. 29. Meditantur aliæ juniores, versusque, quos imitentur, accipiunt. De luscinii.
Versus, Species quædam motus est, cujus multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Stich 5. 7. 2.
Si isthoc me versu viceris, alio me provocato. Monuit Turneb.
Versus in agricultura, est Sulcus a fronte ad finem perductus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. In Hispania ulteriore metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino jugeris. Jugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquoversum, quadratum. Jugerum, quod quadratos duos actus habeat. Columel. lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum. V. Scalig. Conject. in Varr. p. 73.
Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5. Æn. 119. Gallicum vulgus dicit *rang*, vel *rangée*. Et Liv. 45. 35. Regia nave, ingentis magnitudinis, quam sedecim versus remorum agebant.
Arborum versus, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg. 144.
Favorum versus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Foliorum versus. Plin. lib. 15. cap. 20.

VERSĬCŬLUS, i. m. dimin. [στίχιδιον, Gl. G. L.] Linea, quam vocant. Cic. ad Brut. 14. Breves tuæ litteræ: breves, dico, immo nullæ: tribusne versiculis, his temporibus, Brutus ad me? Idem 2. de Legib. 14. Quæ præsertim uno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint.
Transversus versiculus. Cic. 5. Att. 1. Nunc venio ad transversum illum extremæ epistolæ tuæ versiculum. Quum pagina versibus, recto ordine subsequentibus, completa, nihil ultra capit: tum, si quid ejusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transverso.
Versiculi, Versus poematii. Cic. 3. Att. 6. Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiares missas a Corintho.
Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 17. 8.
Euntes mollius versiculi. Hor. 1. Serm. 10. 58.
Scribere versiculos. Hor. Epod. 11. 2.

VERSĬFĬCUS, a, um. Adj. Solinus cap. 16. Studium musicum inde cœptum, quum Idæi Dactyli modulos, crepitu ac tinnitu æris deprehensos, in versificum ordinem transtulissent.

VERSIFĬCE, Adv. Saresb. in Metalog. 1. 3. Versifice dicere.

VERSIFĬCO, [στιχοποιέω, Gl. G. L.] āre. Versus facere. Quintil. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.
Fatiloquia versificare. Apul. de Deo Socrat. p. 102. Elmenh.

VERSIFICĀTUS, a, um. Partic. Lucil. apud Non. 13. 2. Multa homines portenta in Homero versificata, monstra putant, &c.

VERSIFICATIO, ōnis. f. [στιχοποιία, Gl. L. G.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Abusive in versificationis ac sermonum imitatione servatur. Ibid. cap. 4.

VERSIFICĀTOR, ōris. m. [ἐποποιὸς] Quintil. lib. 10. cap. 1. Versificator, quam poeta, melior Cornelius Severus.

VERSUS, Præpositio, Accusativum requirit, & semper postponitur. Cic. 11. Fam. 27. Et initio belli Civilis, quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem 1. de Divin. 77. Quum Aretium versus castra movisset.

Habet

Habet quandoque adjunctam præpositionem; ut, Ad Occidentem versus, In forum versus: & tunc est Adverbium, ut Vallæ placet. Cic. de Amicit. 96. Is primum instituit in forum versus agere cum populo. Vetus exemplar habet Versibus. Liv. 1. 18. Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus consedit.

Versum ad eum. Plaut. Epid. 2. 2. 63.

Cœpi rursum versum ad illas pauxillatim accedere. [Nisi dictum est Rursum, versum, ut Ultro citroque, vel Huc illuc.

Quoquo versus, i. e. In unamquamque partem & quocunque. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 4. Quoquo versus legationes dimitti.

Sursum versus, Deorsum versus. Cato R. R. cap. 156.

Quum gradatim sursum versus reditur. Cic. in Orat. 135.

Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic. in Partit. 24.

Sursus versus. Lucret. lib. 2. 188.

Utroque versus, i. e. In utramque partem. Gell. lib. 5. cap. 12.

Undique versus. Gell. lib. 12. cap 13. Quum vero omnes terras omnifariam, & undique versus circumfluat, nihil citra eum est.

VERSŪTUS, a, um. Adj. Quod vertitur. Plaut. Epid. 3. 2. 35.

Versutior es quam rota figularis.

Versutus, [πολύτροπος, Gl. L. G. & G. L. ποικιλόφρων, L. G.] Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc varie & simulate fertur. Festus, Versuti dicuntur, quorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. Cic. 3. de Nat. Deor 25. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Cic. 2. de Fin. 53. Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Et paulo post, Is enim, qui occultus & tectus dicitur, tantum abest, ut se indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Quid enim est aliud esse versutum? Ovid. 11. Met. 312.

Versuta quædam. Sic Stropha Græcis (quo utuntur & Latini, præsertim, comici) λὸ ἐ τρέφειν, Callida impostura. Gall. item *Une courvée*. H. St.

Versutus & callidus. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Et Chrysippus tibi acute dicere videbatur, homo sine dubio versutus & callidus.

Versutus in differendo. Cic. 3. de Finib. 2. Neque enim, qui defendunt eam, versuti in differendo sunt, nec qui contradicunt, causam difficilem repellunt.

Versutus ingenii. Plin. lib. 7. cap. 12.

Malitia, est versuta & fallax ratio nocendi. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.

Tristitia versuta & simulata. Cic. Post. redit. in Senat. 12. Nam ille alter Cæsonius Calventius ab adolescentia versatus est in foro, cum eum, præter simulatam versutamque tristitiam, nulla res commendaret.

Superl. Cic. 1. Off. 109. Quo in genere Lysandrum versutissimem accepimus.

VERSŪTE, Adv. [πανούργως] Callide. Cic. de Clar. Orat. 35. Nihil, ut ita dicam, subdole, nihil versute, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.

Dicere versute & subtiliter. Cic. in Orat. 22.

Compar. Hoc si vobis versutius, quam mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimetis, &c. Cic. pro Cæcin. 85.

Superl. August. de Trinit. 15. cap. 20. Quidam acute respondit hæretico versutissime interroganti.

VERSUTIA, æ, f. [πανουργία, πανουργία] Gloss. Latinogræc.

VERSUTILŌQUUS, a, um. Adj. [κερδαλεόλογος] Qui versute loquitur. Cic. 3. de Orat. 152.

Num non vis hujus me versutiloquas malitias: Videtis enim & Versutiloquas, & Expectorat, ex conjunctione facta esse verba, non nata.

Malitiæ versutiloquæ. Cic. in Orat. 160. Habeo istam ego perterricrepam. Idemque, Versutiloquas malitias.

VERTEX, ĭcis. m. [ἕλιξ, Gl. G. L.] a vertendo; & VORTEX, apud antiquos juxta Quintilianum lib. 1. cap. 7. de Orthographia, p. 90. Burm. qui primum Africanum per R Vertices dixisse docet.

Vertex, [ἕλιγξ ὕδατος, Gl. L. G.] Auctore Quintil. lib. 8 cap. 2. est Contorta in se aqua, vel quicquid aliud similiter vertitur. Liv. 28. 30. Ut fugientem navem videres retro vertice intortam, victribus illatam.

Cavi vortices. Stat. 9. Theb. 503.

Densi vertices. Ovid. 6. Fast. 502.

Insanus vortex. Virg. 1. Georg. 481.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æn. 121.

Turbineus vortex. Ovid. 8. Met. 556. V. TURBO.

Exæstuat unda vorticibus. Virg. 3. Georg. 241.

Involvunt amnes spumoso vertice silvas. Claud. Cons. Mall. Theod.

Tortus crebro vortice Halys. Ovid. 4. de Pont. 10. 48.

Volvit flumen vortices. Hor. 2. Carm. 9. 22.

Vertex [ἕλιγξ, συστροφὴ ἀνέμων] Vertices proprie dicuntur Contorti venti, ac rotati: a quibus fit qui Typhon, & Turbo vocatur, id est vibratus. Vertice (inquit Apulejus in Cosmo p. 62. Elmenh.) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. V. ibid. seq. Lucret. lib. 1. 294. de ventis, Vertex tortus. Idem lib. 3. 631.

Vicinum involvens contorto vertice pontum

Amoris absorptus vertice. Catul. ad Mallium, 66. 107.

Vertices dolorum, dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. 21. pro Vertigine, rotationeque, quæ in doloribus circumagit, lancinatque præcordia,

Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc serpit ardor.

Capitis vertex, [κεφαλῆς κορυφή, Gl. L. G. κορυφὴ ἀνθρώπου, G. L.] etiam dicitur: propter flexum capillorum Testis est Quintil lib. 8 cap. 2. Inde, A vertice ad calcem, i. e. A principio ad finem. Plin. lib. 7. in præf. Quamdiu palpitans vertex, summæ inter cuncta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37. Vertices bini homini tantum.

Ab imis unguibus usque ad verticem summum. Cic. pro Rosc. Com. 20.

Criniger vertex. Claud. 1. in 1. Cons. Stilich. 203.

Crinirus vertex. Stat. 9. Theb. 129.

Intonsus vertex. Stat. 6. Theb. 607.

Nudo vertice fulva cæsaries. Virg. 11. Æn. 642.

Rasus vertex. Juven. 12 Sat. 81.

Summo vertice intrabant humiles postes. Ovid. 8. Met. 638. al. Submisso.

Supposito vertice ferre aliquid. Ovid. 3. Amor. 13. 28. Idem 2. Met. 712.

Vacuum verticem plus nimio attollens gloria. Hor. 1. Carm. 18. 15.

Feriam sublimi sidera vertice. Hor. 1. Carm. 1. 36. V. SIDUS.

Obstipare verticem. V. OBSTIPO.

Palpitat vertex. V. PALPITO.

Rupit juncturas verticis gravi ictu. Ovid. 12. Met. 288.

Tollere late conspicuum verticem. Hor. 3. Carm. 16. 18.

Veniens ictus a vertice. Virg. 5. Æn. 444. V. A præpos. & paulo infra.

Pedum vertices [ἕλοι ἐν ποσὶ] Gl. Latinogræc.

Arboris vertex, [κορυφή] Plin. lib. 12. cap. 1. Arbor numeroso vertice. V. NUMERUS.

Celso vertice quercus Virg. 3. Æn. 679.

Numerosus vertex. Sil. lib. 6. 324.

Arcis vertex. Lucret. lib. 6. 750.

Montis vertex, [κεφαλὴ ὄρους, ἀκρόρεια, Gl. L. G.] etiam dicitur Eminentissima montis pars: quod quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in sinistram vertantur. Virg. 1. Æn. 167.

— geminique minantur
In cælum scopuli: quorum sub vertice late
Æquora tuta silent.

Saxi vertex. Virg. 4. Æn. 152.

Aerius vertex. Sil. lib. 1. 128.

Altus vertex saxi. Virg. 2. Æn. 308.

Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æn. 35.

Nivali vertice attollens se Apenninus. Virg. 12. Æn. 702.

Planus vertex. Martial. lib. 1. 170.

Summus vertex. Virg. 2. Æn. 682.

Umbrosus vertex montis Sil. lib. 5. 45.

Vertices, [πόλοι] Altissimæ cæli partes, quas Græci Polos dicunt: quod circa hos mundus rotetur. Virg. 1. Georg. 242.

Hic vertex nobis semper sublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt manesque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15. Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos. Cic. 2. de Nat. Deor. 103.

Extremusque adeo duplice de cardine vertex
Dicitur esse polus. Ex poeta.

Cæli vertex. Virg. 1. Æn. 229.

Verticem, pro Aquilone posuit. Virg. 2. Georg. 310.

Præsertim si tempestas a vertice silvis
Incubuit. Idem 1. Æn. 118.

— ingens a vertice pontus

In puppim ferit: &c. [Græci similiter κατὰ κορυφὴν usurpant. Quod idem est, ac Desuper, Ex superiore loco.

Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

VERTĬCŌSUS, & VORTICOSUS, a, um. Adj. [ἑλιγώδης] Liv. 21. 5. Quidam vorticoso amni delati in hostes, ab elephantis obtriti sunt.

Motus verticosus. Senec. Quæst. Nat. 7. 8. Turbinum motus vagus est, & disjectus & verticosus.

VERTUMNUS, i. m. Deus, qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab anno verso dictus, vel ab eo, quod anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propert. lib. 4. 2. 10. Hor. 1. Epist. ad Librum suum, 20 1.

Vertumnum, Janumque, liber, spectasse videris. Propterea autem, quod hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac varie afficere. itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, irato Vertumno natos dicebant, ut Hor. 2. Serm. 7. 14.

— Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Ex Lambino.

Vertumni etiam dicebantur Gladiatores, qui equum mutabant, seque de uno in alterum trajiciebant. Propert. 4. 2. 35.

Est etiam Aurigæ species Vertumnus, & ejus,
Trajicit alterno qui leve pondus equo. V. Interpretes Petronianos ad cap. 24.

VERTUMNĀLIA, um. pl. Vertumni festa, mense octobri celebrata. V. Varr. de L. L. 5. 3.

VĔRU, indeclinabile in singulari, in plurali hæc Verua, [ὀβελός, ὀβελίσκος, Gl. G. L.] Instrumentum ferreum cum cuspide, quo carnes ad ignem torrere solemus. Virg. 2. Georg. 396.

Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis. Plaut. Rud. 1. 2. 46.

Prunas subjiciunt verubus. Virg. 5. Æn. 103.

Salignis verubus transfixa exta. Ovid. 2. Fast. 363.

Veru natum est vere. Plaut. Rud. 5. 2. 15.

Namque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est a fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem, cum æstivi fructus & autumnales sæpe in totum durent annum. Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere. Ex Turnebo. Al Verum, antiquo scil. nominativo.

Veru, Telum ad veru similitudinem factum. Virg. 7. Æn. 665.

Et terreti pugnant mucrone, veruque Sabello. Plaut. Truc. 2. 7. 66.

VERUCŬLUM, i. n. dimin. [ὀβελίσκος] Plin. lib. 33. cap 6. E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma convoluta veruculo, ut sit modici ponderis. De spuma argenti. al. Verriculis.

VERUĪNA, æ. f. Obeliscum significat, id est parvum veru, & tanquam veruculum Plaut. Bacchid. 4. 8. 46.

Si tibi machæra est, nobis veruïna est domi,
Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris,
Consolliorem foricina nænia. Se enim minatur eum veru confossurum: nec enim cæsim ferit veru, sed punctim, nec obtruncat sed confodit. Turnebus.

Veruïna. Jaculi genus longum, quod aliqui Verutum nominant. Cajus Bassus Satyr. Veruïna confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

VERŪTUM, i. n. [θυλακόβολον, Gl. L. G.] Veruta (inquit Festus) Pila dicuntur, quod velut verua habent præfixa. Nonius 8. 16. Verutum esse telum breve & acutum. Cæs. 5. Bell. Gall. 43. Transfigitur scutum Pultioni, & verutum in balteo defigitur Liv 10 29. Quibus (pilis) plerisque in scuta, verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. V. Idem. 1. 43.

Tenue verutum. Sil. lib. 3. 363

Fixus super inguina Tyrio veruto. Sil lib. 10. 39.

VERŪTUS, a, um. Adj. [πιλοφόρος] Verutus armatus. Virg. 2. Georg. 168.

Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos.
Dentes veruti, i. e. Mucrones instar veruum una cuspide prominentes. Grat. in Cyneget. v. 110.

VERTORIGE, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 1.

VERTUMNUS, V. VERTO.

VERU, V. VERTO.

VERVACTUM, i. n. [νέατον, νέωμα] Terra, quæ interdum requievit, & vere proscissa: quia vere actum arvum, id est versum est. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam utique ab æquinoctio verno proscindi volunt. Quod vere semel ararum est, a temporis argumento vervactum vocatur. Varr. 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quæ quotannis oblita sit, quæ vocatur restibilis: an in vervacto, quæ interdum requiérit. Columel. lib. 1. cap. 3. 8. Amplissima vervacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ mense Januario vervacta fecimus, nunc ultima parte Martii sunt iteranda.

VERVACTOR, ōris. m. Nomen Dei, quo usus est flamen Cerealis, cum sacra faceret. V. Serv. ad Virg. 1. Georg. 21.

VERUCULUM, V. Veru, in VERTO.

VERVEX, ēcis. m. Mas inter oves, cui inversi sive adempti sunt testiculi. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui patroni nomen indunt verveci sectario. Al. Petroni. Cic. 2. de Legib. 55. Quod genus sacrificii Lare vervecibus fiat.

Vervex pro Stolido, & simplici ponitur. Plaut. Merc. 3. 3. 6. Itane vero, vervex, intro eas? V. Apul. 8. Milef. p. 212. Elmenh. Senec. de Const. Sap. cap. 17. & Juvenal. 10. Sat. 50.

VERVĒCEUS, a, um. Adj. Ad similitudinem vervecis factum. Plaut. Capt. 5. 1. 31.

Vos ite intro, interibi ego ex hac statua vervecea volo
Erogitare, meo minore quid sit factum filio. i. e. Servo qui veluti imago vervecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quam vervex. Al. Verberea.

Juppiter verveceus, Ammon. Arnob. 5. p. 171.

VĔRVĒCĬNUS, a, um. Adj. Quod ex vervece est. ut, Pellis vervecina. Lamprid. in Commod. cap. 1.

VERVĒNUS, a, um. Adj. Idem. Eugen. Toletan. Carm. 22.

Musmonem capra verveno sanguine gignit.

VERULĀNI, orum. m. [Οὐερουλάνοι] Populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VERUM, Conjunctio. V. post. VERUS, a, um.

VĒRUS, a, um. Adj. [ἀληθής, Gl. L. G. & G. L. ἀληθινός, L. G.] Solidum, certum, sincerum, non falsum significat. Ter. And. 4. 2. 15.

— non Apollinis magis verum, atque hoc, responsum est.

Verus & Germanus. Cic. 6. Verr. 147. Esse perspicuum, quantum inter hunc & illum Numidicum, verum & germanum Metellum, interesset.

Simulatus, fucatus, Sincerus & verus, contraria. Cic. de Amicit. 95

Causam veram exponere. Lucret. lib. 3. 964.

Causa vera, pro Bona. Cic. de. Off. 3. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici causam esse malit. Affert Franciscus Sylvius in Orat. pro Quint. Veritas causæ, pro Bonitas. H. St. V. Cic. 3. Off. 43. conf. CAUSA.

Color verus, Nativus, non adulteratus. Ter. Eun. 2. 3. 26.

Color verus, corpus solidum, & succi plenum.

Consilium verum. Hor. 2. Serm. 3. 17.

Fama vera. Virg. 4. Georg. 42.

Homo verus, Veridicus. Ter. And. 2. 5. 12. Donatus.

Labor verus. Virg. 12. Æn. 435.

Disce puer virtutem ex me, verumque laborem,
Fortunam ex aliis. Ubi Servius, Verum laborem, quem per me ipsum suscipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus ascribi consuevit.

Laus vera. Ter. Eun. 5. 4. 3.

Nuntius verus. Virg. 6. Æn. 456.

Nuptiæ veræ. Ter. And. 1. 1. 20. Oppositæ Simulatis.

Verum, i. n. [τὸ ἀληθές] frequenter absolute ponitur, ut & Vera pl. Ter. Heaut. 3. 1. 81.

Videre verum, atque ita, uti res est, dicere. Idem. And. 3. 1. 7.
Quid ego audio? actum est, si quidem hæc vera prædicat.

Verum & Falsum contraria. Cic. 4. Acad. 33. Interesse oportet, ut inter rectum & pravum, sic inter verum & falsum.

Procul a vero. Ovid. 5. Trist. 6. 27.

Notitia veri falsique. Lucret. lib. 4. 478.

Magis verum. V. MAGIS. & paulo ante ex Ter.

Majora vero. Tecit. 3. Hist. 57. Sua quisque facta extollentes, falsa, vera, aut majora vero miscebant.

Minora vero. Tacit. 1. Hist. 29. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero. Tacit. 1. Ann. 6. Propius vero Tiberium ac Liviam, illum metu, hanc novercalibus odiis, suspecti & invisi juvenis cædem festinavisse.

Simile vero. Cic. 12. Fam. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur. Sic Similis veri, & VERISIMILIS ὑφέν, q. V.

Simillima verba veris. Ovid. 15. Epist. 129.

Verius vero. Martial. lib. 8. 70. Hyperbole.

Conscia numina veri. Virg. 2. Æn. 141.

Ignorantia veri me decipit. Ovid. 7. Met. 92.

Insolens veri. Qui verum non amat, Senec. Hippol. 2.

Patiens veri. Curt. lib. 10. 4. 2.

Providus augur veri. Ovid. 12. Met. 18.

Similitudo veri. Cic. 4. Acad. 37. Cum possit sine assensione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi. V. VERISIMILITUDO.

Mordax verum. Pers. 1. Sat. 107.

Abdere verum. V. ABDO.

Abhorrere a vero. V. ABHORREO.

Abesse a vero. V. ABSUM.

Aversus a vero. V. AVERTO.

Cernere verum. V. CERNO.

Concedere veris, Veritati non adversari. Hor 2. Serm. 3. 305.

Confundere vera falsis. V. CONFUNDO.

Convertere se ad verum V. CONVERTO.

Dicere verum. [ἀληθεύειν. Gl. G. L.] Hor. 1. Serm. 1. 24.

Verum vis dicam? Ter. And. 4. 2. 25.

Dijudicare. ut, Ars differendi, & vera ac falsa dijudicandi. Cic. 2. de Orat. 168.

Distinguere falsum vero. Hor. 1. Epist. 10. 29.

Educere mersum latebris verum. Claud. 4. Cons. Hon. 511.

Examinare verum. Hor. 2. Serm. 2. 8.

Exsequi vera. Tacit. 11. Ann. 20. Neque falsa prompserim, & vera exsequi pudet.

Fatebor tibi cuncta vera. Virg. 2. Æn. 78.

Jacere vera aut vana. V. JACIO.

Intendere vera. Tacit. 2. Ann. 57. h. e. Augere.

Involvens obscuris vera. Virg. 6. Æn. 100.

Latet in occulto verum. Cic. in Orat. 237. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inveni firmius, quod tenerem, aut quo judicium meum dirigerem, quam id quodcunque mihi quamsimillimum veri videretur, cum ipsum illud verum in occulto lateret.

Perspicere quid in quaque re verum sincerumque sit. Cic. 2. Off. 18.

Referre vera. Ovid. 3. Met. 659.

Remiscere falsa veris. Hor. de Arte Poet. 151.

Esse quum plus uno verum non possit. Cic. 2. de Orat. 30.

Sit verum velim. Plaut. Rud. 3. 6. 39. Perii! c. verum sit velim.

Ex vero, pro Ex veritate. Salust. in Bello Catilinario de Fort. loquens, Ea res cunctas, ex libidine magis, quam ex vero, celebrat obscuratve. Ovid.

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit. H. St. Sall. Cat. cap. 8. pr. Ovid. 3. Amor. 9. 4.

Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.

Verum, vel Verum id est, Responsio. Plaut. Merc. 4. 6. 18. suppos.

Quantum intelligo, & hanc male habet, Demipho. P. id verum. Idem Asin. 4. 1. 45. Scio, captiones metuis. DI. verum.

Verum modo, pro Modo sit verum. Plaut. Cas. 3. 6. 24.

Verum, Irridentis interrogatio. Ter. Eun. 5. 6. 18.

Siquidem istuc impune habueris, PY. verum? O A. reddam hercle.
PY. credo. Donatus.

Verum aliquando non est Nomen, sed Adverbium confirmantis, id est, Vere, teste Donato. Ter. Adelph. 4. 2. 5. Me quærit? verum, perii.

Verus, pro Æquo & justo. Cic. pro Muren. 74. At enim agit mecum austere & Stoice Cato, negat verum esse allici benevolentiam cibo: negat judicium hominum, in magistratibus mandandis, corrumpi voluptatibus oportere. Et in Sallust. 17. Ita igitur egit, ut nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipsi facere collibuisset. Et pro Domo 89. Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam ulli Reipub. extra ordinem præfici. Ubi perperam in plerisque libris pro Verum, Juris, legitur. Hor. 1. Epist. 7 98.

Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. Utitur & Livius sæpe, & Jurisconsulti interdum. Budæus.

Vide in Indice Paris. in Epistolas Ciceronis. H. St.

Verum fœdus. Virg. 12. Æn. 694.

Compar. Verius, pro Æquius & justius. Cic. Anteq. iret in exsil. 4. Nam neque majus est defendere unum, quam populum: neque verius a singulis, quam ab omnibus repetere officii præmium & fructum.

Vox verior. Martial. 6. 30.

Superl. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem nunc se causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Crimina verissima dicere in aliquem. Ovid. 4. de Pont. 14. 29.

Imago mortis verissima. Ovid. 5. Trist. 7. 17.

VERE, Adv. [ὄντως, Gl. L. G.] quod dicitur In rei veritate. Ter. Eun. 3. 5. 58.

— an ego occasionem,
Mihi ostentatam, tantam, tam brevem, tam optatam, tam insperatam,
Amitterem? tum pol ego is essem vere, qui assimulabar. Al. Vero. Idem Heaut. 1. 1. 102. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur.

Honestum, quod proprie vereque dicitur, id in sapientibus est solis. Cic. 3. Off. 13.

Falso & Vere, contraria. Cic. pro Muren. 7. Quum grave est vere accusari in amicitia, tum etiam si falso accuseris, non est negligendum

Ficte, fallaciterque, & Vere, contraria. Cic. pro Domo, 7. Majores nostri, qui non ficte & fallaciter populares, sed vere & sapienter fuerunt.

Nullum amans vere. Catull. ad Furium, 11. 12.

Vere, Juste. Plaut. Capt. 5. 2. 7.

Recta & vera loquere: sed neque vere, neque recte adhuc
Fecisti unquam.

Compar. Verius. [ἀληθέστερον, Gl. L. G. & G. L.] Liv. 32. 37. Philippus quasdam urbes, non contumeliosius, quam verius, compedes Græciæ appellavit.

Superl. Verissime. [ἀληθέστατα, Gl. G. L.] Cic. 4. Verr. 163. Laudarem illam civitatem, id quod verissime possem.

Non ὑπερξολικῶς, sed verissime loquor. Cic. 5. Att. 21.

VERAX, ācis. Adj. [ἀληθής, ἀληθινός, Gl. G. L.] Veridicus. Cic. 1. de Divin. 38. Multis sæclis verax fuisse id oraculum. Ibid. 61. Tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Saga verax. Tibul. lib. 1. 2. 43.

Vates verax. Ovid 1. Epist. Sabin. 94.

Compar. Cic. 2. de Divin. 116. Herodotum cur veraciorem dicam Ennio?

Superl. August. Epist. 6. Veracissima promissio.

VERĂCĬTER, Adv. Ambros. Epist. 30. pr. Salus tuta esse non poterit, nisi unusquisque Deum verum veraciter colat. V. Priscian. lib. 15. p. 1010.

Superl. August. Civ. Dei 5. 8. Veracissime creditur.

VERĂCŬLUS, i. m. Qui vera se prædicturum gloriatur. Suet. Vitell. cap. 14. Nullis tamen infensior, quam veraculis & mathematicis. Alii legunt Vernaculis. V. ibi Interpr.

VERĬTAS, ātis. f. [ἀλήθεια, Gl. L. G. & G. L.] Verum, Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Invent. 162. Veritas est, per quam immutata ea, quæ sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cœl. 63. O magna vis veritatis, quæ contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias, facile se per se ipsam defendat!

Res & Veritas, & Imago, contraria. Cic. 5. Tusc. 13. Quum autem animum ab ista pictura, imaginibusque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.

In veritate. i. e. Secundum verum judicium. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Quis

Quis in veritate tumens, potensque ne minima quidem certe fiducia partis, memoriam artis speraverit?
Ex veritate. Tacit. 4. Ann. 31.
Foci veritas. Quintil. lib. 6. cap. 1. [Immo Loci, ni fallor, vel certe Joci.
Morum veritas. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Amicus simplicis veritatis & vir bonus. Cic. 1. Off. 63.
Cultor veritatis. Cic. 1. Off 109. Sunt his alii multum dispares, simplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.
Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat. 81.
Fides veritatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
In tuam fidem, veritatem. Pro Quintio. H. St. Cic. pro Quint. 10. subaudi Confugerit. [Ubi pro Justitia poni videtur.
Cana veritas. V. CANUS.
Infracta veritas. Tacit. 1. Hist. 1.
Jucunda ista veritas etiamsi non est, mihi tamen grata est. Cic. 3. Att. 24.
Incorrupta fides nudaque veritas. Hor. 1. Carm. 24. 7.
Accommodare se assertorem veritatis. V. ACCOMMODO.
Adducere ad veritatem. V. ADDUCO.
Adductus veritate, Quia veritas postulabat. Cic. 13. Fam. 32. Neque id ambitione adductus facio, sed tum familiaritate, & necessitudine, tum etiam veritate.
Contaminare veritatem mendacio. V. CONTAMINO.
Dicere veritates fortiter. Gell. 18. 7.
Infirmare veritatem. V. INFIRMUS.
Intueri veritatem. V. INTUEOR.
Limare veritatem in disputatione. Cic. 2. Off. 35. Alia est illa, cum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Limata veritas, ait Budæus, i. e. Subtilitate philosophica disputata & exquisita.
Niti veritate. V. NITOR.
Obscurare veritatem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. 157. Et illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda.
Revocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Off. 84. Nihil contra inutilius ei, qui id injuste consecutus sit, invenio, cum ad veritatem cœpi revocare rationem.
Veritas, pro Justitia. Cic. pro Dejot. 5. Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis gravissima sunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leviora. Veritatem pro Justitia posuit. Budæus.

VERĬMŌNIA, æ. f. Idem quod Veritas, sed antiquum. Plaut. Truc. 1. 1. 64.
Qui potis est, amabo, planius? qui antehac amator summus
Habitus est, istunc ad amicam verius verimonia referre. Meliores libri habent, Meras querimonias.

VERŌSUS, a, um. Adj. Mart. Capella lib. 4. Argumentum verosæ assertionis.

VERĬCŎLA, æ. m. Verum colens. Tertull. Carm. ad Senat. conversum cap. 2.
— quum vericolæ penetraveris ostia legis.

VERĬDĬCUS, a, um. Adj. [ἀληθινός, Gl. G. L.] Qui vera dicit. Cic. pro Flacc. 77. Veridicas adjungis causas inimicitiarum.
Cantus veridici. Catul. Argon. 62. 306.
Dicta veridica. Lucret. lib. 6. 23.
Oraculum veridicum. Catul. Argon. 62. 326.
Os veridicum. Lucret. lib. 6. 6.

VERIDĬCE, Adv. Ammian. 31. 1. Post multa, quæ vates Augureſque prædixere veridice.

VERIFĬCO, āre. Probare; frequens philosophis. V. Voss. de Vit. L. L. 1. 23.

VERILŎQUAX, ācis. Gloss. Græcolat. Ἀληθινός, Veriloquax, Veridicus.

VERILOQUIUM, i. n. [ἐπιμυθολογία, Gl. L. G.] Cic. in Topic. 35. Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐπιμυθολογίαν vocant, id est, verbum ex verbo, veriloquium. V. Quintil. 1. 6. p. 78. edit. Burm.

VERISĬMĬLIS, e. Adj. [εἰκὼς, πιθανός, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Simile vero. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Etiam tum, quum verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione latratote. Ter. Heaut. 5. 2. 37. Est verisimile. [Potest & divise scribi, ut veteres primum scripsere.
Narrationem jubent verisimilem esse & apertam & brevem. Cic. 2. de Orat. 83.
Verisimili simile. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo, vera an falsa nescio: sed verisimili tamen similiora quam vestra. Verus exemplar legit Veri tamen.
Volunt probabile aliquid esse, & quasi verisimile. Cic. 4. Acad. 32.
Non est verisimile ut. Cic. pro Rosc. Amer. 121. Non est ita profecto, Judices, non est verisimile, ut Chrysogonus horum litteras adamarit aut humanitatem.
Non verisimile est, quam sit in utroque genere & creber & distinctus Cato. Cic. de Clar. Orat. 69.
Facere verisimile. Plaut. Pseud. 1. 4. 10.
Non fit verisimile. Ter. And. 1. 3. 20.
Mihi quidem hercle non fit verisimile, atqui ipsis commentum placet.
Compar. Plin. lib. 5 cap. 22. Quod est verisimilius, quam quia cadendo tripudium sonumve faciant.
Superl. Cic. 1. de Invent. 4. Verisimillimum mihi videtur quodam tempore, neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.

VERISIMILĬTER, Adv. Apul. Apol. p. 293. Elmenh. Fingere verisimiliter.
Compar. Idem p. 294. Hæc & alia longe verisimilius confinxisses.

VERISIMILITŪDO, ĭnis. f. Probabilitas. Cic. 4. Acad. 107. Sine assensione ipsam verisimilitudinem non impeditam sequi. Et Senec. de Benef. 4. 33. Ea ire, qua ducit verisimilitudo.

VERĬVERBIUM, i. n. Plaut. Capt. 3. 4. 36.
Tu enim repertus, Philocratem qui superes veriverbio. V. ibi Taubm.

VERO, [ἀληθόω] āre. Verum dicere. Gell. lib. 18. cap. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ærate in agenda?
Verare, Vera repræsentare. Sidonius, Quoties verba Graja carmine verat.

VERĀTOR, ōris. m. V. Salmas. Hist. Aug. p. 169.

VERĀTRIX, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Magna cura requisitam veratricem feminam, quæ devotionibus ac maleficiis quidvis efficere credebatur, multis exorat precibus. Alii legunt Veteratricem. V. Scalig. in Cirin, p. 75. & Broeckh ad Tibull. 1. 2. 41.

VERO, Conj. Gloss. Græcolat. Ἀληθῶς, Vero, Certe. Ἀληθῶς γάρ, Enimvero. V. suo loco. [Certe ex Ablativo n. Adj. formata est. ut seq. Conj.

VĒRUM, [πλήν, Gl. G. L.] Conjunctio, idem quod Sed significat. Ter. Eun. 2. 3. 96.
Quid istuc? si certum est facere, facias: verum ne post conferas
Culpam in me.
Verum, incœptiva aliquando particula, non relativa. Ter. And. 4. 4. 29.
Quemne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?
M. O hominem audacem. D. verum; vidi Cantharam
Suffarcinatam. Virg. 3. Ecl. 35.
Verum id, quod multo tute ipse fatebere majus.
Verum, pro At. Plaut. Amph. 1. 1. 241.
Verum, utut es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.
Ejectio nusquam est. Verum fit. Cic. pro Domo 51.
Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Cic. 2. de Orat. 139.
Verum, ut aliud ex alio incidit. Ter. Heaut. 3. 3. 37.
Verum enim. Ter. Adelph. 2. 1. 47. Cic. 3. de Orat. 51. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita, quandoquidem in ea versatur, &c.
Verum enimvero. Ter. Adelph. 2. 3. 2.
Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas:
Verum enimvero id demum juvat, si quem æquum est benefacere,
is facit. Cic. 5. Verr. 194. Verum enimvero quum esset H-S binis, aut etiam ternis, quibusvis in locis provinciæ, duodenos sestertios exegisti.
Verum etiam, [ἀλλὰ μὴν, Gl. L. G.] ut Sed etiam. Cic. pro Cœl. 45. Non modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere.
Verum hercle vero, cum belle recogito. Plaut. Curc. 3. 5. V. Gell. 13. 17.
Verum tamen, [ἀλλ' ὅμως] Idem quod Tamen. Cic. 7. Verr. 81. Consilium capit primo stultum, verum tamen clemens. Idem pro Quint. 11. Qui societatem cum Sex. Nævio fecerit, viro bono, verum tamen non ita instituto, ut jura societatis, & officia certi patris familias nosse posset. Et si tum nemo erat admodum copiosus, verum tamen versus ab his admisceri orationi, &c. Cic. 2. Tusc. 26.
Non dubitabam equidem: verum tamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. 12. Fam. 29.
Verumtamen si qua reliqua spes est. Cic. 1. Verr. 18.
Verum tamen interdum ad revocationem & continuationem sententiæ, non adversantis jure usurpatur. Cic. 1. Verr. 47. Atque ego plus oneris habeo, quam qui ceteros accusarunt (si onus id est appellandum, quod cum lætitia feras & voluptate) verum tamen hoc ego amplius suscepi, quam ceteri. Turnebus.
Verum tamen, absolute positum, sed ita ut aliquid subaudiendum sit. Cic. 12. Att. 17. Scire certum velim, & appelles procuratores, si tibi videtur: quanquam quid ad me? verum tamen. subaudi, Appelles procuratores. Eidem lib. 13. 2. Tuas litteras hodie exspectabam, nihil equidem ut ex iis novi: quid enim? verum tamen. subaudi, Exspectabam.
Verum tamen, non semper habet vim adversandi, sed quandoque concludendi, ut apud Cic. 4. Att. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Verum tamen idipsum mecum in his locis commentor, ut ista improbem, &c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, ut indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem. Hæc Paulus.
Verum tamen, pro Inquam. Cic. 1. Att. 8. Quum essem in Tusculano, &c. verum tamen quum ibi essem, &c. Scribitur & ὑφίν.

VERUTUM, V. Veru, in VERTO.

V E S

VESP. Vespasianus. VEST. Vestalia, Vestalis.

VĒSĀNUS, a, um. Adj. [μανιώδης, Gl. L. G. & G. L. μανίαν ἐμποιῶν, ἐξοιστρῶν, L. G.] Vecors, furiosus. Plaut. Trin. 4. 1. 7.
Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.
Vesanus, Male sanus, inquit Festus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Vecors & Vesanus privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 2. de Divin. 114. Utrum tandem, per deos atque homines magis verisimile est, vesanum remigem, an aliquem nostrûm, &c. Idem pro Domo 55. Hæc furiosa vis vesani Trib. pleb.
Vesanus & furiosus. Cic. pro Domo, 3. Ac primum illud a te, homine vesano & furioso, requiro, quæ te tanta pœna &c.
Acies vesana. V. ACIES.
Amor vesanus, Ad insaniam ingens. Propert. lib. 2. 15. 29.
Fames vesana. Virg. 9. Æn. 340. Alibi, Et malesuada fames, dixit.
Flamma vesana. Catul. de Cœl. & Quint. 97. 7.
Impetus vesanus. Liv. 9. 13.
Leonis vesani stella furit. Hor. 3. Carm. 29. 19.
Vires vesanæ. Ovid. 1. Amor. 7. 25.
Scribitur & Væsanus, ut in Gloss. Lat. Græc. [Ubi & ἀκδεδιὼς exponitur, quod quid sit nescio.

VESANIA, æ. f. [μανία, Gl. L. G.] Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11. Nobiles ejus tabulæ Ephesi, Ulysses simulata vesania bovem cum equo jungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.
Discors vesania vos agit. Hor. 3. Serm. 3. 174.

VESANIO, [μαίνομαι] īre. Insanire, sævire. Catul. ad Thallum 23. 13.
— velut minuta magno
Deprehensa navis in mari vesaniente vento. Budæus.

VESCIS, [Οὐεσκεῖς] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 4. Hispaniæ civitas: alio nomine Vesci, & Faventia Plinio dicta lib. 3. cap. 1.

VESCOR, ĕris, [ἐσθίω, θοινῶ, Gl. L. G.] vesci. Cibo uti. Festus, Vescor, Pascor. Cic. 2. de Nat Deor. 59. Dii nec escis, nec potionibus vescuntur. Ibid. 68. Est enim omne, quo vescuntur homines, penus. Idem in Orat. 31. Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus, glande vescantur?
Avide vesci. Plin. lib. 11. cap. 53.
Foliis vescatur amaris. Hor. 2. Serm. 3. 114.
Lacte, caseo, carne vescor. Cic. 5. Tusc. 90.
Munere terræ vescimur. Hor. 2. Carm. 14. 10.

Piris vesci. Hor. 1. Epist. 7. 14.
Sanguine atro vesci. Virg. 3. Æn. 622.
Voluptatibus vesci. Cic. 5. de Finib. 57. Itaque ut quisque optime natus institutusque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbatus, possit paratissimis vesci voluptatibus.
Vescor, cum Accusativo. Plin. lib. 10. cap. 38. Aves nonnullæ vescuntur ea, quæ rapuere, pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum jecur vescantur. V. Broeckh. ad Tibull. 2. 5. 63.
Aura ætheria vesci, Vivere, Spirare. Virg. 3. Æn. 339. Vesci pro Uti, teste Nonio, 4. 487.
Auris vitalibus vesci. Lucret. lib. 5. 855. [Hinc arripuit Virg.
Vesci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priusquam infans esses, tui oculi vescuntur. Nonius, l. c.
Vescendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, Aptum esui. Plin. lib. 15. cap. 18. Alexandrinæ ficus vix sunt vescendo. Sic enim legendum juxta Hermolaum. Idem lib. 21. cap. 16. Radix ejus vescendo est decocta. De scolymo.
Sus ad vescendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. Deor. 180.

Vesco, ĕre. activ. Tertull. de Jejun. cap. 5. Quis nos vescet carne? V. Bang. Observ. philol. p. 467.

Vescens, entis. Partic. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphinus ex hominum manibus vescens. Et Virg. 6. Æn. 656.

Conspicit, ecce, alios dextra lævaque per herbam
Vescentes, &c.

Vescendus, a, um. Partic. Plin. lib. 20. cap. 5. Coctas dysentericis vescendas dedere. De cæpis.

Vescus, a, um. Adj. [ὀλιγόπτω, ὀλιγοδεὴς, Gl. L. G.] In Gloss. vesces scriptum. Festus, Vescus, Fastidiosus, ve enim pro pusillo utebantur. Lucretius (1. 327.) Vescum dicit Edacem, cum dixit,

Nec, mare quæ impendet vesco sale saxa peresa. Hactenus Festus. Significat autem ille, Vescum salem, seu sale a Lucretio dictum, quia saxa peredat, & minuat, & consumat. Gell. lib. 16. 5. Vescum, quod ex ve particula, & esca copulatum est, utriusque diversæ significationis vim capit. Aliter enim Lucretius Vescum salem dixit, ex edendi intentione: aliter Lucilius vescum appellat, cum edendi fastidio. Turnebus.
Vescum, Nimis obscurum. Lucil. lib. 26. Quam fastidiosum ac vescum cum fastidio vivere. V. plura apud Nonium 2. 904.
Vescum, Quicquid ad escam pertinet, & quicquid edule est, ab edendi intentione. Unde Lucret. lib. 1. 327. Vescum salem appellat. Virg. 4. Georg. 131.

— verbenasque premens, vescumque papaver. i. e. Quo vescimur. Servius. [Hæc fere vocis significatio ubique est.
Ἅπαντα χάρεστι βρωτὰ τοῖς πολιορκουμένοις. Cinctis ab hoste Vesca sunt & quælibet. Proverb. Omnia esculenta sunt obsessis. H. St.
Frondes salicum vescæ, quoniam escis jumentorum sunt accommodatæ. Virg. 3. Georg. 175.

Nec vescas salicum frondes, ulvamque palustrem. Perottus Minutas interpretatur. Servius vero Siccas & teneras: verum ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Servii.

Vescum, Parvum & minutum. Unde & apud Marsos, lingua vernacula, quum dicunt Malvam vescam, intelligunt de ea, quam Parvam vocamus. Ovid. 3. Fast. 446.

Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni,
Quæ male creverunt, vescaque parva vocant. Plin. lib. 7. cap. 20. Corpore vesco fuisse, sed eximiis viribus Tritanum. V. ibi Harduin.

Vescŭlus, a, um. Adj. dimin. [ἀσταρεκὸς] Male curatus & gracilis, ut ait Festus.
Dictio vescula. Sidon. 8. Epist. 16.

Vesciliæ, arum. pl. f. [χάται φρυγὸς] Gloss. Latinogræc.

Vesēvus, & **Vesūvius**, i. m. pr. c. [Οὐεσουίος] Campaniæ mons juxta Sarnum fluvium, non longe a Neapoli, bonitate vini celebratus, qui semper emittit fumum & ignes, sicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœnissimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (ut ait Strab. lib. 5.) cinerosus est, & cavernosus, petris exustus, quas color indicat igni abrosas fuisse. Virg. 2. Georg. 224.

— & vicina Vesevo
Ora jugo. Hic (ut quidam volunt) dictus est Vesuvius, & per syncopam Vesvius appellatur a conflagratione, (nam vesuiæ, favillæ dicuntur) qui, Tito imperante, ruptus in vertice tantum emisit incendii, ut regiones vicinas incenderet. Alii (ut Servius) dicunt Vesuvium esse montem Campaniæ: Vesevum vero Liguriæ sub montibus. De hoc Vesuvio monte, Martial. lib. 4. 41.

Hic est pampineis viridis Vesuvius umbris, &c.

Insanus Vesevus. Stat. 4. Silv. 8. 5.
Prorupti Vesevi letalis apex. Valer. 4. Argon. 507.

Vēsīca, æ. f. [φύσα, Gl. L. G. & G. L. κύστις, ἡ φύσα, G. L.] Folliculus, in quo urina colligitur, infra alvum a priore parte. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica, membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Cic. 2. de Finib. 96.
Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem possit accedere. Ovid. 15. Met. 304.
Difficultates vesicæ. Plin. lib. 30. cap. 8.
Displosa sonat vesica. Hor. 1. Serm. 8. 46.
Vesica per N. Caper proferri censet: quod non fit sine vento.

Vesicārius, a, um. Adj. Ad vesicam pertinens. ut, Aqua vesicaria. Marc. Emp. cap. 26.

Vesicaria, æ. f. [ἀλικάκαβος] Herba, quæ vesicæ medetur. Plin. lib. 21. cap. 31. de strychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, gramosi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion Nostri autem vesicariam, quoniam vesicæ & calculis prosit. Frutex est surculosus verius, quam herba, folliculis magnis, latisque, & turbinatis, grandi intus acino, qui maturescit Novembri mense.

Vesīcŭla, æ. f. dimin. [κυστίδιον] In herbis etiam dicitur. Cic. 2. de Divin. 33. Et pulejum aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculas, & semina malorum, quæ in his mediis inclusa sint, in contrarias partes se vertere. Lucret. lib. 6. 129.

— quum plena animæ vesicula parva
Sæpe ita dat pariter sonitum, displosa repente.

Vesiculōsus, a, um. Adj. Spumosus. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Pinguibus & versiculosis connexus.

Vesīco, āre. Vesicam facere. Theod. Prisc. 1. 33. Quibus vesicaverint.

Vespa, æ. f. [ἀνθηλὼν, εἶδος ἐρυέω, Gl. L. G. ἀνθηδὼν, εἶδος σφηκὸς, σφὴξ, G. L.] Animal parvum volatile, api simile, quod vesperi muscas venetur in cibum. V. Plin. de hac abunde tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de R. R. cap. 16. Vespa, quæ similitudinem habet apis, neque socia est operi, & nocere solet morsu, quam apes a se secernunt. Cic. 5. de Fin. 42. Cornibus ut videmus boves, vespas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad vivendum ducem.
Vespa, pro Vespillone. Festus lib. 19. Vespæ dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.

Vespāsiānus, i. m. [Οὐεσπασιανὸς, Βεσπασιανὸς] Imperator Romanus, cujus vitam vide apud Suetonium. Scribitur & Vespesianus. [Sed male, quum sit a gentili Vespasius deductum, cujus idem meminit Suet. quod & vett. nummi clarius confirmant, ubique obvii.

Vesper, ĕris. vel **Vesperus**, i. m. [Ἕσπερος, Gl. G. L.] Stella, quæ & Vesperugo, & Venus dicitur, quod sole jam occiduo, & prima omnium ex stellis lucere vesperi conspiciatur, dicta quasi Hesperus: nam sic eam stellam Græci vocant, & ultimam partem diei. Stat. 10. Theb. 45.

— sed vesper opacus
Lunares jam ducit equos. Cic. in Arat. 109.
Hunc tegit obscurus subter præcordia vesper.

Frigidus vesper æthere ruit. Valer. 4. Argon. 377.
Puro similis vespero. Hor. 3. Carm. 19. 26.
Serus vesper quid vehat. Virg. 1. Georg. 462. V. infra.
Processit vesper Olympo. Virg. 6. Ecl. 86.
Surgente vespero, &c. Hor. 2. Carm. 9. 10.
Vesper, Vespertinum tempus. Plaut. Bacch. 5. 2. 87. Hic vesper est, vos sequimini. Cic. 12. Att. 16. Quumque mane me in silvam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum.
Vesper diei. Sallust. in Jugurth. 52. pr. Et jam diei vesper erat. Al. Die, Genitivo antiquo.
Primo vespere. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 43.
Sero vespere. Ovid. 1. Trist. 2. 28.

Nunc Zephyrus sero vespere missus adest.

Nescis quid serus vesper vehat, Ex Menippeis Varronis satiris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum a Macrobio: neque dubitandum quin proverbialis sit, sicut sunt & alii plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati, futuri curam abjiciamus: neque ulla de re securi simus, prius quam exitum viderimus. Apparet Maronem ad paræmiam allusisse, quum ait 1. Georg. 462.

Denique quid serus vesper vehat. Liv. 45. 8. In secundis rebus nihil in quenquam superbe ac violenter consulere decet, nec præsenti cedere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus.

Ad vesperum. V. AD.
Ambulare usque ad vesperum contentius. Cic. 5. Tusc. 97.
Declinat in vesperum dies. V. DECLINO.
Quum exspectarem epistolam a te avide ad vesperum. Cic. 2. Att. 8.
Parata in vesperum. V. IN præpositionem.
Perpotare ad vesperum. Cic. 3. Philipp. 77. Atque ibi se occultans perpotavit usque ad vesperum.
Vivere suo vesperi, i. e. Furtis suis vespertinis. Plaut. Mil. 4. 2. 5.
Consurgunt ab vespere atro venti, Ab Occidente. Virg. 5. Æn. 19.

Vespĕra, æ. f. [ἑσπέρα, Gl. G. L.] pro eodem dicitur. Plaut. Curc. 1. 1. 4.

Si media nox est, sive est prima vespera. Cic. 2. Catil. 6. Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. Stat. 5. Theb. 250.

Flexo in vesperam die. Tacit. 1. Ann. 16.
Inumbrante vespera universum Flaviani exercitus robur advenit. Tacit. 3. Hist. 19.
Propinqua vespera Tribunus venit. Tacit. 15. Ann. 60.

Vespĕri, sive **Vespĕre**, Adv. i. e. Principio adventus noctis. Cic. 11. Fam. 27. Nam quum in Tusculanum vesperi venissem. Et 11. Att. 12. Cephalio mihi a te litteras reddidit ad octavum Idus Martii, vespere.
Heri vesperi. Cic. 2. de Orat. 13. Cum ad me in Tusculanum, inquit, heri vesperi venisset Cæsar de Tusculano suo, &c.
Pridie vesperi. Cic. 1. Acad. 1. Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperi, &c.
Prima vesperi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 20. Castigatiores codices habent, Vespera.

Vesper, ĕra, ĕrum. Adj. etiam dicitur; [ἑσπερινὸς] unde quum Vesperum dicimus, neutro genere, intelligimus Tempus Plin. lib. 10. cap. 12. His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum. [Nisi Vespertina & Vespertinum scripsit.

Vespertīnus, a, um. Adj. [ἑσπερινὸς, Gl. G. L.] Quod fit vesperi. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo. Hor. 1. Epist. 6. 20.
Acies vespertina. V. ACIES.
Cantus vespertini. Plin. lib. 10. cap. 21.
Forum vespertinum. Hor. 1. Serm. 6. 113.
Hospes vespertinus. Hor. 2. Serm. 4. 17.
Litteræ vespertinæ. Cic. 13. Att. 23. Antemeridianis tuis litteris heri statim rescripsi, nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Vespertinam antiqui dicebant Cœnam, sive vespertinum cibum. Isidor. 20. 2. [Immo Vespernam, q. V.
Vespertinis, Ablativus. Plin. lib. 30. cap. 10. Ferunctos matutinis vespertinisque liberari. h. e. Mane & vesperi. [Subauditur Temporibus, vel Horis.

Vesperālis, e. Adj. Solin. cap. 14. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent: a Vesperali plaga Dardani sunt & Illyrii: qua Septemtrione tunditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.

Vesperna, æ. f. [δεῖπνον] Cœna apud veteres dicebatur. Nam ut Festus ait, Cœna vocabatur, quod nunc est Prandium: Vesperna, quam nunc Cœnam appellamus, quod convivium, non nisi adventante nocte inibant prisci.

Vespĕrūgo, ĭnis. f. [Ἕσπερος, Gl. L. G.] Idem quod Vesper, stella Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, ut alter Sol, & ante ortum Solis apparet in Oriente: in occasu Solis refulgens, Vesper appellatur, quasi vicem Lunæ reddens: videturque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plaut. Amph. 1. 1. 119.

Nec Jugulæ, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.

Vesperug, per apocopen antiquos dixisse, testis Quintil. 1. 7.

Vesperugines pro Vespertilionibus posuit Tertull. de Anima, cap. 32.

Vesperugo, Vide in domus quæ scripsi. H. St.

Vespĕro, [συσκοτάζω] āre. Vesperam fieri. Gell. lib. 17. cap. 8. Philosophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna, plerumque ad id diei, ubi jam vesperaverat. Id enim est tempus isti cœnandi frequens. [Quid si Vesperascit Præteritum est?

Vesperātus, a, um. Partic. Ad vesperam perductus. ut, Die jam vesperato. Solin. cap. 16.

Vesperascit, [συσκοτάζει] Imperf. Ter. Heaut. 2. 3. 7.

— portant quid rerum. CLIN. hei mihi!

s. Autum, vestem, & vesperascit, & non noverunt viam.

Vesperascens, entis. Partic. ut, Vesperascente cælo. Nepos in Pelopida cap. 2. extr. Quum Athenis interdiu exissent, ut vesperascente cælo Thebas possent pervenire.

Die vesperascente. Tacit. 2. Hist. 49. Lipsius legit Vesperante. conf. 1. Ann. 65.

Vesper tīlio, ōnis. m. [νυκτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Animal mediæ cujusdam inter avem & murem speciei, ut mus alatus dici possit; appellatus autem ob id, quod vespere se ad volatum proferat. Plin. lib. 10. cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantum cui membrana ceu pennæ. Eadem sola volucrum lacte nutrit, ubera admovens geminos volutat amplexa infantes, secumque deportat. Eidem coxendix una traditur, & in cibatu culices gratissimi. V. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult. Auctor Philomelæ 38.

Strix nocturna sonans, & vespertilio stridunt.

Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Jurisconsultos, Qui interdiu exiliter videt, noctu acri fit acie. Ego potius putem eum esse, qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitivos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu sese abdebant, cum foras exirent noctu, ut vespertiliones. Aliis tamen in libris Vespillo legitur. Turnebus. V. vespillo.

Vespillo, onis. m. [νεκροθάπτης, Gl. G. L.] Vilis cadaverum funerator, qui vespertino tempore eos efferre solebat, qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, ut ait Perottus. Martial. lib. 1. 115.

Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem lib. 2. 63. V. diaulus. Sueton. in Domit. cap. 17. Corpus ejus populari sandapila per vespillones exportatum.

Vespillo, in antiquo lexico est Sepulchrorum violator, quem Græci τυμβωρύχον vocant, quod intelligetur per antiphrasin, quasi non sepeliat, sed nudet, cum vespillo funerare soleat. In Latino Græco lexico reperi Vispellio & Vespillo, ubi etiam exponitur ille νεκροθάπτης, hic νεκροφόρος: Ita ille funerator est, hic cadavera portat. Verba sunt Turnebi. [Verba Gloss. Græcolat. hæc sunt: Νεκροθάπτης, Vispillo, Libitinarius. Item. Τυμβωρύχος, Sepulcri violator, Vispiliator. Ubi nihil opus est argutiis Turnebi, quum & Vespillo dictus, seu Sandapilarius, fodere sepulcra consueverit, ubi pauperes, quibus nullum exstructum fuit, sepeliantur.

An per syncopen, pro Vespertilio? H. St.

Vesta, æ. f. [Ἑστία, Gl. L. G.] duæ a veteribus memorantur Vestæ: altera Saturni mater, altera ejusdem dei filia De qua Ovid. 6. Fast. 285.

Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas

Semine Saturni: tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt, de matre Saturni intelligendum est: quando vero virginem nominant, de filia ejus, quam ignem esse voluere. Ovid. ibid. 291.

Nec tu aliud Vestam, quam vivam intellige flammam:

Nataque de flamma corpora nulla vides.

Hujus simulacrum Romani, Pesinunte allatum, in æde Victoriæ, quæ est in Palatio, posuere: & virgines ei sacrarunt, quæ ignem perpetuum conservarent: hæ si stuprum commisissent, vivæ defodiebantur. Si vero ignis fuisset exstinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, sed accensa per fumites ex Sole flamma, purus & cælestis ignis eliciebatur.

Vesta, ἀπὸ τῆς ἑστίας, id est a foco, in quo ignis alitur, dicta est. Est enim Vesta, quasi focus urbis appellata, ait Cicero de Legib. 2. 29. Nam quum pro terra, sive deorum matre accipitur, a vestitu denominatur, quod variis herbis ac floribus vestita sit terra, ut annotavit Perottus vel quia vi sua stet. Ovid. 6. Fast 299.

Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur. V. Lipf. Syntagma de Vesta.

Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus. Cic. 4. in Catil. 18.

Ignis exstinctus lacrimis Vestalis. Cic. pro Font. 27. Prospicite ne ignis ille æternus nocturnis Fontejæ laboribus vigiliisque servatus, sacerdotis Vestæ lacrimis exstinctus esse dicatur.

Æterna Vesta. Hor. 3. Carm. 5. 11.

Canæ penetralia Vestæ. Virg. 5. Æn. 744.

Mater Vesta. Virg. 1. Georg. 499.

Potens Vesta. Virg. 2. Æn. 567.

Sancta Vesta. Claud. de Bell. Gild. 129.

Vesta, pro Igne ponitur apud Poetas. Virg. 4. Georg. 384.

Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam.

Vestālis, e. Adj. [Ἑστιάχος, Gl. G. L.] Cic. 2. de Legib. 20. Virginesque Vestales in urbe custodiunto ignem foci publici sempiternum.

Ara Vestalis. Lucan. lib. 1. 544.

Foci Vestales. Lucan. lib. 1. 199.

Sacra Vestalia. Ovid. 6. Fast. 395.

Virgo Vestalis. Gell. 1. 12.

Incesta Vestalis. V. incestus.

Vestalia, um. n. Festa. Varro L. L. 5. 3. [Subaudito Sacra.

Vester, tra, trum. [ὑμέτερος, Gl L G. & G. L.] pro Voster, a Vos ductum, Pronomen possessivum. Ter. And. 4. 4. 24.

Cedo, cujum puerum hic appofuisti? dic mihi.

M. Tu nescis? D. mitte id quod scio: dic quod rogo.

M. Vestri. D. cujus nostri? M. Pamphili. Idem Eun. 5. 9. 36.

Non cognosco vestrum tam superbum.

Omnium vestrûm bona, pro Omnia vestra. Cic. 11. Att. 6. Ut jam omnium judicio constitutum esset, omnium vestrûm bona prædam esse illius victoriæ.

Vestrum dare, vincere nostrum est. Ovid 4. Fast 889.

Vestras, atis. Pronomen patrium V. Vallam lib 2 cap. 3.

Vestĭbŭlum, i. n. [αἰθωπύλαιον, Gl. L. G. & G. L.] Locus ante januam domus, per quem a via ad ædes itur. Gell. lib. 16. cap 5 Cæcilium Gallum in libro De significatione verborum, quæ ad jus pertinent, ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec partem ædium, sed locum ante januam domus vacuum, per quem a via aditus, accessusque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores domos habere licebat, ii ante januam locum relinquebant qui medius inter viam & fores domus esset: qui locus erat statio salutatorum V. etiam Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut Mostel 3 2. 131.

Viden' vestibulum ante ædes hoc, & ambulacrum cujusmodi? Cic. 4. Att. 3. Discessimus in vestibulum. Virg. 6. Æn. 575.

— cernis custodia qualis

Vestibulo sedeat?

Vestibulum dictum est (inquit Servius) vel quod januam vestiat, ut videmus cameram duabus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ consecratum est. Unde nubentes puellæ limen non tangunt. Lucan. lib. 2. 352.

Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, sacrata sunt diis: ut Culina diis Penatibus: Maceries, quæ ambit domum, Herceo Jovi. Idem alio loco, Vestibulum, ut Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem: sed fit pro captu ingenii. Alii dicunt ab eo, quod nullus istic stet. In limine enim solus est transitus: quo modo Vesanus dicitur Non sanus: sic Vestibulum, quasi Non stabulum. Virg. 2. Æn. 469.

Vestibulum ante ipsum, primoque in limine templi.

Astare vestibulo. Virg. 7. Æn. 181.

Privatum vestibulum. Cic. de Arusp. Resp. 31. Nunc sanctissimam partem, ac sedem maximæ religionis privato dicunt vestibulo contineri.

Ædium vel templi primus aditus & vestibulum. Cic 4. Verr. 160. At quo loco? celeberrimo ac religiosissimo, ante ipsum Jovem, in primo aditu vestibuloque templi. Idem pro Cæcin 35 Non modo limine tectoque ædium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibere quempiam.

Balnearum vestibulum. Cic. pro Cœl. 62. Nam si essent in vestibulo balnearum, non laterent.

Curiæ vestibulum & Senatus. Liv. 2. 48. & Cic. pro Milon. 19. Insidiator erat in foro collocatus, atque in vestibulo ipso Senatus.

Sepulcri vestibulum. Cic. 2. de Legib. 61. Quod autem ἠρῶον, id est vestibulum sepulcri bustumve usucapi vetat.

Siciliæ vestibulum, pro Ingressu. Cic. 7. Verr. 170. Monimentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ, prætervectione omnium, qui ultro citroque navigarent.

Cubilium vestibulum gallinaceorum, columbariorum, apum. Columel. lib. 8. cap. 3. Sic ibidem cap. 4. Idem lib. 8. cap. 8 & lib. 9. cap. 7.

Vestibulum & aditus ad causam, Translate Cic. in Orat. 50. Vestibula nimirum honesta, additusque ad causam faciet illustres

Ingredi vestibulum alicujus artis. Quintil. lib. 1. cap. 5. De vitiis & virtut. orat.

Vesticeps, Vesticontubernium, V. vestis.

Vestĭgium, i. n. [ἴχνος, Gl. L. G. & G. L.] Pedis impressio, id est signum quod a pede relinquitur. Virg. 3. Georg. 59.

Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistel. 4. 2. 29.

Sed is hac iit; hac socci video vestigium

In pulvere: persequar hac.

Cæca vestigia, Obscura & perplexa. Virg. 6. Æn. 30.

Certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Communia vestigia. V. communis.

Errabunda vestigia. Virg. 6. Ecl. 59.

Fœda vestigia. Virg. 3. Æn. 244.

Irrita vestigia. V. irritus.

Consequi vestigiis. Cic. pro Cluent. 36. Afinius cum Avilio Romam est profectus: hos vestigiis Oppianicus consecutus est.

Delere pedum vestigia. Stat. 1. Achil. 60.

Excipere vestigia fugientis. Curt. lib. 4. 15. 33.

Facere vestigia in loco aliquo. Cic. pro Rabir. Post 48. Hic vos aliud nihil orat, nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri, atque in hoc foro vestigium facere liceat. Idem pro Cæcin. 39. Utrum pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar atque dejiciar. Virg. 2. Georg. 474.

Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius 4. 9. 18. Et præruptæ saxa vestigium subinde fallentia Budæus. V. fallo.

Ferre taciturna vestigia gradu suspenso digitis. Ovid. 1. Fast. 426. *Cheminer sur le bout des doigts sans faire bruit.*

Ferre vestigia per ignes. Propert. lib. 1. 5. 5.

Figere ebria vestigia. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 19.

Firmare vestigia. Virg. 3. Æn. 659.

Flectere vestigia aliquo. Ovid. 1. Met. 372.

Flectere vestigia, Decedere. Stat. 9. Theb. 485.

Hærere vestigio suo non posse. Liv. 21. 35. extr.

Hærere in vestigio. Plin. lib. 8. cap. 30.

Impedire vestigia cursu. Virg. 5. Æn 592.

Implere vestigia alicujus, Respondere exemplo. Plin. 8. Epist. 13.

Imprimere vestigium. Cic. pro Cæcin. 76. Nisi ex eo loco, ubi vestigium impresserit, dejici neminem posse.

Imprimere vestigiis flagitiorum totam Italiam. V. flagitium.

Indagare omnibus vestigiis, i. e. Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 22. De publico quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

Inflectere vestigia cursus sui. Cic. 2. de Nat. Deor. 45. Stellæ nunquam cursus sui vestigium inflectunt.

Ingredi vestigiis patriis, Patrissare. V. ingredior.

Inhærere vestigiis prioribus. V. inhærro.

Insistere vestigia certa viæ, Deprehendere, Invenire. Lucret. 1. 407.

Insistere vestigiis. Cic. 3. de Orat. 30. Quibus vestigiis primum institi, in his fere soleo perorare. Per translationem, V. insisto.

Insistere

Insistere alienis vestigiis. Quintil. in procem. lib. 1.
Insistere vestigiis laudum suarum. V. INSISTO.
Instare in vestigio. Cic. 3. de Orat. 6. Post ejus interitum veniebamus in curiam, ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset.
Interdicere vestigiis. V. INTERDICO.
Lustrare vestigia alicujus. V. LUSTRUM.
Movere vestigium, hoc est pedem, Discedere, abire. Curt. lib. 10. 2. 13.
Movere se vestigio. V. MOVEO.
Obterere vestigia. V. OBTERO.
Occumbere in vestigio. Tacit. 4. Hist. 60. Pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubuere.
Occurrere hosti in vestigiis ejus. Liv. 21. 41.
Persequi vestigia alicujus. V. PERSEQUOR.
Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia, & eo pacto progredi, quo ipse prius. Cic. de Clar. Orat. 307. Hæc etsi videntur a proposita ratione diversa, tamen idcirco a me proferuntur, ut nostrum cursum perspicere, quoniam voluisti, Brute, postis, & videre quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.
Persequi aliquem vestigiis ipsius, Per ipsius vestigia, hoc est scripta, quæ reliquerat, reum facere. Cic. 3. Verr. Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cum te, non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quæ & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?
Ponere vestigium. Cic. 3. Philipp. 31. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicunque posuit vestigia?
Ponere vestigia summa arena. Virg. 3. Georg. 195.
Ponere falsa vestigia. Ovid. 2. Met. 871.
Ponere vestigium, per translationem: pro Attingere, ut ait Erasmus. Cic. 5. de Finib. 5. Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.
Posui libera per vacuum vestigia. Hor. 1. Epist. 20. 21.
Premere vestigia alicujus, Pressius sequi. Tacit. 2. Ann. 14. Neque bellum ultra, modo se patris patruique vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virg. 6. Æn. 197.
Premere vestigia leviter. Cic. pro Sext. 13. Quanquam non est omittenda singularis illa integritas provincialis, cujus ego nuper in Macedonia vidi vestigia, non pressa leviter ad exigui prædicationem temporis: sed fixa ad memoriam illius provinciæ sempiternam. Metaph. dixit de Re publica præclare administrata. [Malim Impressa, etsi ex Lucret. tuetur Abram.
Relinquere vestigium avaritiæ. Cic. pro Muren. 20. Asiam istam refertam, & eandem delicatam, sic obiit, ut in ea neque avaritiæ neque luxuriæ vestigium reliquerit. conf. supra Persequi aliq. vestigiis &c.
Sequitur admisso vestigia passu. Ovid. 1. Met. 332.
Sequi retro vestigia. Virg. 2. Æn. 753.
Sequi certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Sequi contracta vestigia vatum. Hor. 2. Epist. 2. 80.
Signat tenuia vix summo vestigia pulvere. Sil. lib. 4. 148.
Spargere vestigia fugæ. Curt. lib. 5. ad finem.
Spectantia retrorsum vestigia. Hor. 1. Epist. 1. 74.
Stare in vestigio. Auctor ad Heren. lib. 3. 26.
Tenere vestigia inconcussa, In sententia sua perseverare. Lucan. lib. 2. 248.
Titubata vestigia. Virg. 5. Æn. 331.
Torquere vestigia. Virg. 3. Æn. 669.
Trahere ebria vestigia. Propert. lib. 1. 3. 9.
Turbare incerta fugæ vestigia, Non ire recto itinere, sed confundere, & modo huc modo illuc flectere, ne possis per vestigia deprehendi, & ut qui persequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8. 4.
Omnibus vestigiis indagare, Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 7. De Publio quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.
Vestigium, Ima pars pedis. Gell. lib. 5. cap. 14. Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem revulsi. Virg. 5. Æn. 566.

— vestigia primi
Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam.

Adversis vestigiis contra nostra vestigia stant antipodes. Cic. 4. Acad. 123.
A vestigio ad verticem. V. A præpositionem.
Vestigiorum articulis & unguibus amplissimis, villaticum canem esse eligendum docet Columel. lib. 7. cap. 20.
Carnosum vestigium. V. CARO.
Vestigium equi excussum ungula. Plin. lib. 28. cap. 20.
Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lavare pedes. Catul. Argon. 62. 162.
Stringit canis vestigia leporis. i. e. Pedes radit. Ovid. 1. Met. 536.
Vestigium totius corporis, Impressio. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus.
Vestigia in lectulo recentia. Ibid. 5. 79. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderent recentia. [conf. Liv. 1. 58.
Vestigium, pro Reliquiis, signo, monumento, sive indicio aliquando ponitur. Cic. pro Font. 2. Unæ tabulæ proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fontejo datam. Virg. 4. Ecl. 31.

Pauca tamen suberunt priscæ vestigia fraudis. Plura exempla in superioribus V.

Brevia quædam demonstranda vestigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Vestigium & Index. Cic. 7. Verr. 161. Cujus rei, neque index, neque vestigium aliquod, neque suspicio cuiquam esset ulla.
Amoris vestigia. Cic. 7. Fam. 25. Virg. 4. Æn. 23.

— agnosco veteris vestigia flammæ. Flammæ, i. e. Amoris.

Annulorum vestigium, i. e. Argumentum, quod annuli tunc fuerint, ut interpretatur Budæus. Plin. lib. 33. cap. 1. Ita quadringentis XLVIII. a condita urbe gestum est, & primum annulorum vestigium exstat.
Fortitudinis, humanitatis, &c. vestigia. Cic. pro Corn. Balb. 13. Qui locus, in quo non exstant hujus, cum fortitudines, tum vero humanitatis, tum animi, tum consilii, impressa vestigia?
Olfactus vestigium nullum habere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Pecuniæ profectæ vestigium. Cic. pro Cluent. 124. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, unde dederit, quemadmodum dederit: unum denique aliquod a Cluentio profectæ pecuniæ vestigium ostende.
Sceleris manent vestigia nostri. Virg. 4. Ecl. 13.
Sceleris exstant expressa vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Hæc cum sint omnia, tamen exstent oportet expressa sceleris vestigia, ubi, qua ratione, per quos, quo tempore, maleficium sit admissum.
Stirpis vestigia ostendere. Curt. lib. 9. 4. pr.
Tumoris vestigium. Plin. lib. 11. cap. 52.
Veneni indicia & vestigia. Cic. pro Cluent. 30.
Non exstare vestigia rei dicimus, quam plane sublatam intelligi volumus.
Civitatis nullum vestigium. Cic. 10. Fam. 1. Nec leges ullæ sunt, neo judicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestigium civitatis.
Dignitatis vestigium reliquum. Cic. 4. Fam. 14. Ne vestigium quidem ullum est reliquum nobis dignitatis.
Fratris ne vestigium quidem. Cic. 1. Q. frat. 3. pr. Non enim vidisses fratrem tuum: non eum, quem reliqueras: non eum, quem noras, &c. ne vestigium quidem ejus nec simulacrum, sed quandam effigiem spirantis mortui.
Judiciorum vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 91. A quibus miror, ne quod judiciorum esset vestigium, non subsellia quoque esse combusta.
Libertatis morientis manebant etiam tum vestigia. Tacit. 1. Ann. 74.
Officii antiqui vestigia remanent. Cic. pro Rosc. Amer. 27. In qua muliere, Judices, etiam nunc, id quod omnes semper existimaverunt, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent.
Religionis violatæ vestigium. Cic. 6. Verr. 97. Nihil in religiosissimo fano, præter vestigia violatæ religionis, nomenque P. Scipionis reliquit.
Vestigium, pro Nota, quæ rei formam & qualitatem ostendit. Cic. 1. de Nat. Deor. 37. Ita fit ut deus ille, quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere, nusquam prorsus appareat. Budæus.
E vestigio, Statim. Cæs. 2. Bell. Civil. 25. extr. Se in hostium habiturum loco, qui non e vestigio ad castra Corneliana vela direxisset.
E vestigio, An ut παρὰ πόδας Gr. dicunt, & quidem sæpe, ut lib. 1. p. 3. Basil. παρὰ πόδας εὐρον μιμητὴ στῆς πράξεως. H. St. Mentio auctoris omissa est.
E vestigio temporis primum agmen erat in conspectu. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 26. i. e. Statim, confestim.
Eodem & loci vestigio & temporis. Cic. in Pison. 21. Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria, non mei solum, sed patriæ funeris abstulisti.

VESTĪGO, [ἰχνεύω, Gl. G. L.] āre. Quærere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indiciis dictum. Cic. 3. de Orat. 86. Ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa delectatione vestiges. Virg. 12. Æn. 482.

Vestigatque virum.

Causas rerum vestigare. Cic. 2. de Orat. 166. Nam & conjuncta quærimus, &c. & causas rerum vestigabimus, &c.
Famam vagam vestigare in umbra. Valer. Flacc. 2. Argon. 116.
Iter alicujus vestigare. Stat. 11. Theb. 137.
Voluptates omnes vestigare atque odorari. Translatio a canibus venatoriis, qui vestigia ferarum odorantes, ipsas consequuntur. Cic. Post. redit. in Senat. 14. Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.
Oculis alte vestigare. Virg. 6. Æn. 145.
Oculis & naribus escam vestigare. Columel. lib. 8. cap. 17.
Odore vestigare. Plin. lib. 8. cap. 18.

VESTIGANS, antis. Partic. Virg. 12. Æn. 557.

Ille, ut vestigans diversa per agmina Turnum,
Huc atque huc acies circumtulit.

VESTIGATIO, ōnis. f. [ἴχνευσις, Gl. G. L.] Apul. 6. Met. p. 113. Elmenh. Psyche dies noctesque mariti vestigationibus inquieta. conf. Cic. 1. Off. 28. & V. ibi Lang. Lamb. & Græv.

VESTIGĀTOR, ōris. m. [ἰχνεύτης, Gl. L. G. & G. L.] Venator, a vestigiis ferarum dictus, ut auctor est Varro de L. L. 4. 18. Columel. lib. 9. cap. 8. Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore silvæ fronde considet, vel a vestigatore præparato vase reconditur. Ulp. in l. Quæsitum. §. Si in agro, D. De fundo instructo.
Dicitur de iis, qui dicta & facta hominum observant & annotant, & deferunt ad alios, atque accusant. Senec. de Benef. 3. 26. extr. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit.

VESTĪNI, ōrum. m. [Οὐεστῖνοι] Populi Italiæ, Sabinis & Picentibus vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Apud eos olim fiebant casei laudatissimi. Martial. lib. 13. 31.

Si sine carne voles jentacula sumere frugi,
Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

Aquæ Vestinæ. Lucan. lib. 2. 425.
Juventus Vestina. Sil. lib. 8. 518.
Vide in B. ex Suida Βεστῖνοι. H. St.

VESTIS, is. f. [ἱστὸς, ἱμάτιον, Gl. L. G. & G. L.] a Velando, quod corpus velet, dicitur. Seu a Vellere, quod est universæ ovis lana, ut ait Varro de L. L. lib. 4. 29. Estque generale indumentum, tam virile, quam muliebre, & scænicum, etiamsi tragicum & citharœdicum sit. Plaut. Curc. 4. 2. 2.

Et aurum, & vestem omnem, suam esse ajebat, quicquid haberet.

[Vestis etiam, quæ equis & lectis insternitur, ut infra planum fiet. V. Melitensis vestis, Phryxiana, Pretiosa, &c. Quibus in locis Vestis, Generis nomen est, ut Aurum, Argentum, &c. pro Vasis ex iisdem metallis. V. Ulp. loc. in VESTIMENTUM, & totum tit. de auro & arg. leg. in D.
Vestis. Quibusdam nationibus sua cuique propria vestis est: ut Parthis sarabara, Gallis linnæ, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mastrugæ. Sarabara sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabara eorum non sunt immutata. & Publius: Ut quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenderunt? Apud quosdam autem sarabaræ nuncupantur capitum quædam tegmina, qualia videmus in capite magorum picta. Linnæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Linnæ cooperta est textrino Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris usque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hispida, ut imbres respuant: quos vulgo Reptos vocant, eo quod longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallust. (6. Hist.) Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones a Rheno, Germaniæ flumine, ubi his frequenter utuntur. Mastruga vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum mastruga mutavit. Mastruga autem dicta, quasi monstruosa, eo quod, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformentur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura

& crura linamentis, caput tiara tegunt; eminent apicibus fastigiatis Alani; horrent, & male tecti cum latrantibus linguis Scoti; sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes, non solum in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vindicant: ut videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. Circumcidunt quoque Judæi præputia: pertundunt Arabes aures: flavent capitibus intectis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tætra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes exstant Alani. Hæc Isidorus de etymologiis, 19. 23.

Obtentu vestis caput velata mulier. Sen. Herc. fur. 6.

Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Servius; Vestis, h. e. Barba: unde e contra Investes dicimus Imberbes. Unde 8. Æn. 160.

Tunc mihi prima genas vestibat flore juventa. Sic & Lucret. 5. 672.

Nec minus in certo dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste. [Quasi minus apte τὸ Barba posuisset. Ego vestem puto, Auro virgatam intelligi. V. Sil. 4. 155.

Vestis balnearis, Vide suo loco. H. St.

Bombycina. V. BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon. 839.

Cœnatoria. Vide suo loco. H. St.

Commoda adversus. Ovid. 2. Fast. 288.

Conchyliata. V. CONCHYLIUM.

Cymatilis. V. CYMA.

Eximia. Lucret. lib. 4. 1125.

Fluxa. Stat. 1. Achill. 533.

Laciniata. V. LACINIA.

Longa. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Lugubris. V. LUGEO.

Madida cocco. V. MADEO.

Muliebris. Cic. 6. Verr. 103.

Nexilis. Lucret. lib. 5. 1349.

Nocturna. Hor. 1. Serm. 5. 85.

Obsoleta. V. OBSOLEO.

Olida. V. OLEO.

Ostrina. V. Ostrinus, in OSTRUM.

Papaverata. V. Papaveratus, in PAPAVER.

Pexa. V. PECTO.

Picta. Virg. 9. Æn. 26.

Purpurea. Cic. 1. de Divin. 19. Cæsar, cum immolaret illo die, quo primum in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bovis opimi cor non fuit.

Sacrifica. Sil. lib. 3. 27.

Servilis. Cic. in Pison. 92. Nocte intempesta, crepidatus, veste servili, navem conscendit.

Sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.

Tenuissima vestis. Ovid. 3. Amor. 1. 9.

Trita. Hor. 1. Epist. 20. 38.

Vilis vetusque. Ovid. 8. Met. 859.

Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æn. 685.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ovid. 12. Epist. 153.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon. 340.

Auferre læsis de vestibus maculas. Ovid. 3. Fast. 821.

Cingere vestem ad pectora. Ovid. 6. Met. 59.

Commutaverunt inter se vestem. V. COMMUTO.

Concinnare vestem. V. CONCINNO.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Silv. 1. 127.

Deducere vestem ab ore. Ovid. 3. Met. 480.

Deducere vestem a pectore. Ovid. 6. Met. 405.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æn. 404.

Demissa vestis. Hor. 1. Serm. 2. 95.

Deponere vestes humeris. Ovid. 19. Epist. 43.

Discindere vestem. Sil. lib. 16. 437. Ter. Adel. 1. 2. 40.

Ire in longis vestibus. Ovid. 6. Fast. 688.

Ire scissa veste. Virg. 12. Æn. 609.

Exuere vestem. Lucret. lib. 4. 59.

Gerere vestes. Ovid. 13. Epist. 37.

Illitæ vestes. Sen. Herc. OEth. 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Sen. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Servius. Virg. 2. Georg. 464.

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Indupr vestem, & veste, V. INDUO.

Induere vestes humero. Ovid. 21. Epist. 90.

Infringere vestes. Ovid. 9. Met. 208.

Laboratæ arte vestes. Virg. 1. Æn. 639.

Lacerare vestem. Ovid. 11. Met. 726.

Laniare vestem ab ora summa. Ovid. 5. Met. 398.

Madens sanguine vestis. V. MADEO.

Mordebat fibula rasilis vestem summam. Ovid. 8. Met. 318.

Mutare vestem. V. MUTO.

Mutavit auratis vestibus atras. Ovid. 8. Met. 448.

Nitentes vestes. Sen. Herc. OEth. 4.

Obnubitur caput atra veste. Sil. lib. 11. 260.

Perfusæ vestes ostro. Virg. 5. Æn. 112.

Perscindere tenuem vestem. Tibul. lib. 1. 10. 63.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon. 340.

Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Prætexuit vestem ostro. Sil. lib. 8. 489.

Recinctas vestes induta. Ovid. 7. Met. 182.

Rescindere vestem. Cic. pro Cœl. 38. Fores effregit. Restituentur. Rescidit vestem. Resarcietur. Ter. Adel. 1. 2. 40. Unde Cicero hæc verba accepit, habet, Discidit vestem?

Resolvere cinctas vestes. Ovid. 1. Met. 382.

Retecta veste nudare papillas. Catul. de Coma Beren. 64. 81.

Squalentes pulvere vestes. Lucan. lib. 8. 57.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ovid. 6. Met. 788.

Subnectit purpuream vestem aurea fibula. Virg. 4. Æn. 139.

Subsuta talos tegit instita veste. Hor. 1. Serm. 2. 28.

Succincta vestem puella. Ovid. 10. Met. 530.

Sumere vestes, Induere. Sen. Med. 10.

Sumere pretiosas vestes. Ovid. 1. de Arte Am. 303.

Sumere virilem vestem. Hor. 1. Serm. 2. 16.

Suspensæ in litore vestes. Lucret. lib. 1. 306.

Tegere funerea veste corpus. Ovid. 3. Fast. 214.

Tegi vili veste. Ovid. 15. Epist. 75.

Trahit bibulas vestes unda. Valer. 1. Argon. 289.

Velatus nivea corpora veste. Ovid. 10. Met. 430.

Venire pura cum veste. Tibul. lib. 1. 2. 28.

Virgatæ vestes auro. Sil. lib. 4. 155.

Velare caput veste. Cels. lib. 4. cap. 2. De curationibus morborum qui nascuntur a capite, Considerandum est, quæ causa dolorem excitarit. Si calor; aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit; caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe salsa: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum. *un Bonnet.* [Mallem Palliolum dixisset. quo de s. l. V.

Vestis nonnunquam Genus denotat, q. d. Supellectilem vestiariam, Instrumentum laneum, linteumque &c. domus copiosæ: nonnunquam & Pannum ἀπλῶς. ut

Lintea vestis. Cic. 7. Verr. 145. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alii purpuram Tyriam, tus alii atque odores, vestemque linteam, gemmas alii & margaritas.

Melitensis. Cic. 4. Verr. 176. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse. Ita legit Budæus pro eo quod Pannum vocamus. Ut sit Vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus: ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro Panno Rotomagensi.

Phryxianæ, vestes sunt, Quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius 8. 48. Togas rasas phryxianasque. Sic enim legendum, non Phrygianas, ut hactenus. Senec. de Benef. 1. 3. Inveniam alium poetam, apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus 24. 19.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. 66. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Explicare vestem. Cic. 1. de Orat. 161. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Saturatæ murice vestes, Pannus purpura tinctus. Ovid. 13. Epist. 37.

Tincta vestis rubro cocco. Hor. 2. Serm. 6. 102.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 62. 50.

Stragula vestis. V. STRAGULA.

Cubare plebeja in veste. Lucret. lib. 2. 36.

Serpentis vestis, Leberis, vernatio, & pellis exuviæ. Lucret. lib. 4. 59.

Aranei vieta vestis. Lucret. lib. 3. 387.

VESTICŬLA, æ. f. dimin. Parva vestis. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander legit Vestispicam.

VESTIĀRIUS, a, um. Adj. [ἱματικὸς] ut, Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conservantur. Cato R. R. cap. 11.

VESTIĀRIUM, i. n. [ἱματοφυλάκιον, Gl. G. L.] Locus, in quo vestes, vel servantur, vel venduntur. Plin. lib. 15. cap. 8. Vestiarium etiam, contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarii nomine aliquando Vestitus intelligitur. Scævola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ præponerentur, deberi. Columel. lib. 1. cap. 8. Ne aut in vestiariis, aut in ceteris præbitis injuriose tractentur. [Nisi hic est Adj. & refertur ad τὸ Præbitis.

Suid. Βεστάριον παρὰ Ῥωμαίοις τόπος, ἔνθα ἡ ἀναγκαία κατάκειται ἐσθής. Et nota τὸ ἀναγκαῖα. Senec. de Benef. 3. 21. Est aliquid, quod dominus præstare servo debeat, ut cibaria, vestiarium. H. St. Qui locus defuit in Lugd. Ubi, non loci, ut Suid. vult, sed rei nomen est.

VESTIARIUS, i. m. [ἱματοφύλαξ, Gl. G. L.] Qui vestes facit aut vendit. Ulpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam & distrahendam: quos vulgo *circuitores* appellamus.

VESTĬCEPS, ĭpis. [γενειῶν] Puer jam pubes, ut ait Budæus. Gell. lib. 5. cap. 19. Jusque jurandum a Q. Mucio Pontif. Max. conceptum dicitur, quod arrogando juraretur. Sed arrogari non potest nisi jam vesticeps. Vestis enim aliquando Barbam significat. Unde, Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659. V. Aurea vestis in VESTIS. conf. INVESTIS, & Fest.

VESTICONTUBERNIUM, i. n. Verbo juncto dixit Petronius cap. 11. de iis, qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monuit Turnebus. Quidam legunt Vestæ contubernium. V. not.

VESTIFĬCUS, i. m. Grut. Inscript. p. 578. n. 7. CLAVDII. LIB. DIPTERVS. VESTIFICVS.

VESTIFĬCA, æ. f. Quæ conficit vestes. Grut. Inscript. p. 578. n. 6. AGRIAE. TRIPHOSAE. VESTIFICAE.

VESTIFICĬNA, æ. f. Vestium confectio. Tertull. de Pallio cap. 3. Tantam paraturam materiarum ingenia quoque vestificinæ profecuta, &c.

VESTIFICIUM, i, n. [ἱματοποιία] Gloss. Græcolat.

VESTIFLUUS, a, um. Adj. Auson. Technop. cap. de Historiis v. 25.

Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser. V. Turneb. Adverf. 26. 6.

VESTIPLĬCUS, i. m. Qui munus illud habuit apud Imperatores, ut vestes eorum plicaret. Reinef. Inscript. 9. 64. & 11. 90.

VESTIPLĬCA, æ. f. Femina vel famula, quæ vestes plicat. Isidor. Gloss. V. Quintil. Decl. rit. 363. & ibi Burm.

VESTISPĬCUS, i. m. & VESTISPĬCA, æ. f. [ἱματοφύλαξ] Servus, sive ancilla, custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciant; inquit Nonius 1. 41. cum Varrone de L. L. 6. 2. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

— ducitur familia tota,

Vestispicæ, unctor, auri custos, flabelliferæ, sandaligerulæ.

Al. Vestipici Afranius, Novi non insciam ancillulam vespere vestispicam.

VESTIO, [ἐνδύω, ἱματίζω, περιβάλλω] ĭre. Vestem induere.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Pilo veſtiri. Plin. lib. 9. cap. 13.
Spoliis ferarum veſtire corpus. Lucret. lib. 5. 952.
Veſtire, Veſte inſtruere. Plaut. Caſ. 4. 4. 4. Vir te veſtiat, tu virum deſpolies. Ter. Heaut. 1. 1. 78. Ancillæ tot me veſtiant? [i. e. Veſtem mihi texant, conficiant, unde me veſtiam, domumque inſtruam.
Ali & veſtiri ab aliquo. Cic. pro Roſc. Amer. 147.
Malas juventas veſtit lanugine. Lucret. lib. 5. 887.
Oculos veſtivit membranis Natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Natura primum oculos membranis tenuiſſimis veſtivit, & ſepſit, &c.
Agrum vineis veſtire. Columel. lib. 3. cap. 4.
Colles veſtit vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.
Hortum veſtit morus. Plin. 2. Epiſt. 17.
Iter veſtit ſeges. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 188.
Sepulcrum ſæptum undique & veſtitum vepribus & dumetis. Cic. 5. Tuſc. 64.
Montem hiems veſtit gelu. Claud. de Bell. Get. 167.
Lumine veſtire. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. de Capricorno,
Quem cum perpetuo veſtivit lumine Titan.
Campos æther veſtit purpureo lumine. Virg. 6. Æn. 640.
Tabulis parietes veſtire. Cic. 6. Verr. 122. His autem tabulis interiores templi parietes veſtiebantur.
Atria ebur veſtit. Lucan. lib. 10. 119.
Sententias reconditas exquiſitaſque mollis & pellucens veſtiebat oratio. Cic. de Clar. Orat. 273.

VESTIENS, entis. Partic. Plin. 16. 33. Folio virenti ſemper veſtiens. Ita legit Harduin.

VESTĪTUS, a, um. Partic. [ἐνδεδυμένος] Propert. lib. 2. 15. 17.
Candide veſtitus. V. CANDIDUS.
Male veſtitus. Cic. in Piſon. 61. Ipſe cum hominibus x v, male veſtitis, ad portam Cœlimontanam ſitiens pervenerim.
Mediocriter veſtitus. V. MEDIOCRIS.
Vix ad privati habitum. Liv. 38. 14. Permiſſu Conſulis poſtero die in caſtra tyrannus venit, veſtitus comitatuſque vix ad privati modice locupletis habitum.
Optime citharœdus veſtitus. Auctor ad Heren. lib. 4. 61.
Veſtem veſtitus. Plaut. Epid. 2. 2. 38. Sed veſtita aurata ornamenta. Sed Al. Veſtita, aurata, ornata.
Genas veſtitus, Barbatus. Senec. Herc. OEth. 3.
Agri veſtiti meſſibus. Ovid. 4. Faſt. 707.
Montes veſtiti ſilvis. Liv. 32. 13. Cic. 2. de Nat. Deor. 132. Montes veſtiti atque ſilveſtres.
Ripæ veſtitæ gramine. Columel. lib. 8. cap. 5.
Terra veſtita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tori veſtiti gramine. Ovid. 1. Faſt. 402.
Uvæ veſtitæ ſuis frondibus. Propert. lib. 3. 13. 31.
Compar. Apul. Apol. p. 288. Elmenh. Hercules neque una pelle veſtitior fuit, neque uno baculo comitatior.
Superl. Columel. lib. 7. cap. 3. Id pecus, quamvis ex omnibus animalibus veſtitiſſimum eſt, frigoris tamen impatientiſſimum.

VESTĪTUS, ûs. m. [ἔνδυμα, Gl. G. L.] Veſtis ornatus, & ipſa veſtis contectio. Plaut. Epid. 4. 2. 8.
Scio quid erres, quia veſtitum atque ornatum immutabilem
Habet hæc.
Pulcher veſtitus. Cic. 3. de Finib. 69. Pulcherrimo veſtitu & ornatu regali.
Fœditas veſtitus. Cic. 12. Philipp. 12. Quando ejus oblivifcetur ulla poſteritas, cujus ſcelere in hac veſtitus fœditate fuerimus? [i. e. In luctu & ſqualore, veſte mutata.
Victus veſtituſque neceſſarius. Cic. pro Quint. 49.
Immutare veſtitum. V. IMMUTO.
Indulges veſtitu nimio. V. INDULGEO.
Indutus muliebri veſtitu. Cic. 1. Att. 8.
Aſper veſtitus. Cic. pro Sext. 19. Veſtitus aſper, noſtra hac purpura plebeja, ac pæne fuſca, &c.
Veſtitus, pro Veſtimentis. Plin. lib. 8. cap. 22. Evanthes tradit, ex gente Antæi cujuſdam forte electum ad ſtagnum quoddam regionis ejus duci, veſtituque in quercu ſuſpenſo tranare, atque abire in deſerta. Et paulo poſt ait, Addit quoque Fabius eandem recipere veſtem.
Montium veſtitus denſiſſimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Riparum veſtitus viridiſſimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Orationis veſtitus. Cic. de Clar. Orat. 327. Concinnitas illa crebritaſque ſententiarum priſtina manebat: ſed ea veſtitu illo orationis, quo conſueverat, ornata non erat.

VESTĪTOR, ōris. m. ut, Veſtitores divinorum ſimulacrorum apud Julium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum veſtitores.
Fullones, Veſtitores & pictores. Lamprid. in Alex. Severo p. 227. H. St. cap. 41. ubi lego Piſtores. Nam hos Pincernæ excipiunt. Neque unquam Pictores in aulico miniſterio numerati ſunt.

VESTITŪRA, æ. f. Gruteri Inſcript. p. 98. n. 8. TEGVLAE CVM CARPVSCVLIS ET VESTITVRIS.

VESTĪMENTUM, i. n. [ἔνδυμα, ἱμάτιον, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Veſtis. Ulpian. De auro & argento legato, l. Veſtimentum id eſt, quod detextum eſt, etſi defectum non eſt. Id eſt, ſi ſit conſummatum quod in tela eſt. Nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quiſquis igitur veſtem legaverit, neque ſtamen, neque ſubſtamen legato continebitur.
Veſtimentorum ſunt lanea omnia lineaque, vel ſerica, vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, inſternendi, injiciendi, accubandive cauſa parata ſunt: & quæ his acceſſionis vice cedunt, quæ ſunt inſitæ picturæ, clavique qui veſtibus inſuuntur. Veſtimenta omnia aut virilia ſunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia ſunt quæ ipſius patris-familias cauſa parata ſunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, veſtimenta ſtragula, amphitapa & ſaga, & reliqua ſimilia. Puerilia ſunt, quæ ad nullum alium uſum pertinent, niſi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ, chlamydes, pallia, quæ filiis noſtris comparamus. Muliebria ſunt quæ matrisfamilias cauſa parata ſunt, quibus vir non facile uti poteſt ſine vituperatione: veluti ſtolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quam ornandi cauſa ſunt comparata: plagulæ, penulæ. Communia ſunt quibus promiſcue utitur mulier cum viro: veluti ſi ejuſmodi penula palliumve eſt, & reliqua hujuſmodi, quibus ſine reprehenſione vel vir vel uxor utatur. Familiaria ſunt quæ ad familiam veſtiendam parata ſunt: ſicut ſaga, tunicæ, penulæ, lintea, veſtimenta ſtragula & cetera ſimilia. Veſtis etiam ex pellibus conſtabit. Ulp. lib. 34. D. t. 2. l. 23. Veſtis. Item pelles caprinæ & agninæ veſtis erunt, quum & tunicam, & ſtragulam pelliceam nonnulli habeant. Paul. l. 24. Cum & ibid.
Cruor in veſtimentis. Auctor ad Herenn. lib. 2. 8.
Aridum veſtimentum. V. ARDO.
Funebre veſtimentum. Cic. 2. de Legib. 59. Sex. Ælius L. Acilius non ſatis intelligere ſe dixerunt, ſed ſuſpicari, veſtimenti aliquod genus funebris.
Pretioſa veſtimenta. Hor. 1. Epiſt. 18. 32.
Affers purpuram Tyriam, in qua tibi invideo, quod unis veſtimentis tamdiu lautus es. Cic. pro Flacc. 70.
Detrahere nudo veſtimenta. V. NUDUS.
Mutare veſtimentum. Cic. pro Milon. 28. Milo autem, cum in Senatu fuiſſet eo die, quoad Senatus dimiſſus eſt, domum venit, calceos & veſtimenta mutavit.

VĔSŬLUS, i. m. [Οὐέσολος] Mons Liguriæ juxta Alpes, ut notat Servius. In hujus radicibus imis exoritur Padus fluvius ut Pomponius ſcribit lib. 2. 4. & Plin. 3. 16. Virg. 10. Æn. 709.
— multos Veſulus quem pinifer annos
Defendit.
Eſt & Viri nomen apud Sil. 10. 145.

VĔSŬVIUS, ſive VESĒVUS, & VESVIUS per ſyncopen, [Οὐεσουΐος] Mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione inſignis. Sil. 17. 598.
Evomuit paſtos per ſecula Veſvius ignes. V. VESEVUS.

VESVIUS, a, um. Adj. ut, Veſvia rura. Columel. lib. 10. 135.

VESUVĪNUS, a, um. Adj. [Οὐεσουϊνός] ut, Apex Veſuvinus. Stat. 3. Silv. 5. 72.
Incendia Veſuvina. Stat. 5. Silv. 3. 205.

V E T

VET. Veteranus, Veturia. VET. ASS. Veterano aſſignatum. VET. COH. Veteranus cohortis. VET. LEG. Veteranus legionis. VET. PROC. AVG. Veteranus procurator Auguſti.

VĔTER, ĕris. Adj. [παλαιός] Senex. Aquo Veterior comparat. & ſuperl. Veterrimus. Ennius apud Priſcianum,
Quum veter occubuit Priamus ſub Marte Pelaſgo. Actius, Veter fatorum terminus ſic juſſerat.
Pro cognomento C. Antiſtii, qui conſul fuit collega Cornelii Cethegi, remanſit hoc VETER, non VETUS. Sic Priſca terminatio plus auctoritatis habebat. Vide apud Dionem initio lib. 57. H. St. VETUS tamen legitur in denario ultimo hujus gentis apud Fulvium Urſinum. De Dionis epigraphe Conſulum error eſt, Tribuitur ibi Antiſtio Juſti cognomen & collega Aſinius Pollio, ut & apud Tacit. pr. Annal. 4.
Compar. [παλαιότερος] Plaut. Bacch. 5. 2. 31.
— ſenem illum
Tibi dedo veteriorem, lepide ut lenitum reddas. Alii legunt Ulteriorem.
Superl. [παλαιότατος] Cic. 12. Fam. 16. Pro noſtro veterrimo, veriſſimoque amore. Cic. 1. de Nat. Deor. 41. Ut etiam veterrimi poetæ, qui hæc ne ſuſpicati quidem ſint, Stoici fuiſſe videantur.
Liberorum veterrimus. Tacit. 6. Ann. 31. h. e. Major natu.
Auctor veterrimus. Liv. 2. 18.
Hoſtis veterrimus. Liv. 28. 39.
Societas veterrima. Liv. 4. 9.
Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetuſtatem ferunt, eſſe debent ſuaviſſima. Cic. de Amicit. 69.

VĔTUS, ĕris. o. g. Adj. [παλαιός, Gl. L. G. & G. L.] Antiquum & multorum annorum, menſium aut dierum ſignificat, ſecundum id, cui adjectum eſt. Plaut. Truc. 2. 2. 50.
Non mirum, vetus eſt maceria, lateres ſi veteres ruunt. Idem Amph. prol. 118.
Veterem atque antiquam rem novam ad vos perferam. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. cap. 8. Ve particula tum intenſionem ſignificat, tum minutionem. Nam vetus, & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compoſitum eliſumque eſt, alterum a mentis vi atque impetu dicitur.
V. VETER. An ex ἔτος, ut Veſtis ex ἑστής, an ab Ætas? H. St.
Vetus & Uſitatus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus eſt, & majorum exemplo multis in rebus uſitatum.
Veteres noſtri, pro Majores noſtri. Plin. lib. 36. cap. 7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec uſquam alibi naſci putavere veteres noſtri.
Veteres, Senes, & Antiqui differrunt. V. ANTIQUUS.
Adagium vetus, h. e. Jamdiu uſurpatum, & a veteribus etiam dictum. Plaut. Amph. 4. 2. ſuppoſ. 2. 40.
Ætas vetus. Hor. de Arte Poet. 61.
Amicum veterem agnoſcit. Virg. 3. Æn. 82.
Amores veteres cantare. Ovid. 16. Epiſt. 255.
Avorum veterum effigies. Virg. 7. Æn. 177.
Calceos veteres vendere. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Exceptio vetus & uſitata. Cic. 1. de Orat. 169.
Fagi veteres. Virg. 3. Ecl. 12.
Fama vetus. Hor. 2. Serm. 1. 36.
Hoſpita vetus. Cic. 4. Verr. 24.
Infamia vetus. Ovid. 2. Met. 708.
Malorum veterum memor. Ovid. 13. Met. 570.
Memoria vetus. Tacit. 6. Ann. 28.
Miles exercitatus & vetus. Cic. 2. Tuſc. 38.
Sic Veteres milites, qui & Veterani, apud Lamprid. in Alexandro Severo, Milites veteres & Senes, uno ad militiam, altero ad ætatem relato. At Senes Veteres non recte Tibull. Eſt n. ſupervacaneum, præterquam quod Vetus de re potius dicitur. Vide in Sched. meo in Chartario Baſtard. pap. 94. H. St. Lampridii. verba exſtant cap. 16. Tibulli infra notantur.
Neceſſitudo paterna, magna, vetus, & juſta. Cic. 16. Att. 16.
Patientia vetus. Tacit. in vita Agric. 16.
Querela vetus. Virg. 1. Georg. 378.
Senes veteres. Tibull. lib. 1. 8. 50.
Tuſſis vetus, Inveterata. Columel. lib. 6. cap. 10.

Verbum

Verbum vetus. Ter. Adelph. 5. 3. 17.
Vexator vetus. Cic. pro Sext. 18. Alter unguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ, &c
Virorum veterum monimenta. Virg. 3. Æn. 102.
Viris (ut ajunt) credendum est veteribus & priscis. Cic. de Univers. 34.
Vetus, Frivolum, tritum. ut, Vaticinari vetera. Plaut. Pseud. 1. 3. 129. V. Cic. 1. Tusc. 74.
Vetus, ad vituperationem aliquando refertur: pro Cariosо, & quasi rancido. Ter. in prol. Heaut. 22.
Tum quod malevolus vetus poeta dictitat,
Repente ad studium hunc se applicasse musicum.
Regnandi vetus. Tacit. 6. Ann. 44.
VETŬLUS, a, um. [παλαιὸς ὑποκορεστικῶς, Gl. G. L.] Adj. dimin. Cic. 13. Att. 29. Se scire ajebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam, vetulam sane & multarum nuptiarum.
Arbor vetula. Cic. 5. de Fin. 39. Itaque & vivere vitem & mori dicimus: arboremque & novellam & vetulam & vigere & senescere.
Cornix vetula. Hor. 4. Carm. 13. 25.
Edentulæ vetulæ. Plaut. Most. 1. 3. 118.
Vetulæ edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt. Nisi quis malit distinctim sic legere, Vetulæ, edentulæ, &c. [Aut Vetulæ est Subst.
Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic. de Amicit. 69. Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut equis vetulis teneros anteponere solemus.
Falernum vetulum. Catull. ad puerum suum, 25. 1.
Gladiator vetulus. Cic. pro Quint. 29. Alfenus interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.
Vinum vetulum. Columel. lib. 10. 429.
VETŬLUS, i. m. Senex. Cic. 7. Fam. 16. Sero sapiunt. Tu tamen, mi vetule, non fero, primas illas rabiosulus sat fatuas dedisti. Al. Rabiosulas. Juvenal. 15. Sat. 54.
Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
Si juvenis vetulo non assurrexerat. conf. Plaut. Merc. 2. 2. 43.
VETŬLA, æ. f. Anus. Martial. lib. 4. 5. ad Fabianum,
Nec potes algentes arrigere ad vetulas.
Turpis vetula, h. e. Infamis. Juvenal. 6. Sat. 240.
— utile porro
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.
VETUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. ut, Dictio vetuscula, torosa & quasi mascula. Sidon. 8. Epist. 16.
VETURNUS, a, um. Adj. [παλαιὸς] Gloss. Latinogræc. [An Veteranus?
VETUSTUS, a, um. Adj. [παλαιὸς, ἀρχαῖος, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vetus. Cic. 13. Fam. 37. Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem 6. Fam. 6. Ratio vetustæ disciplinæ.
Amicitia vetusta puero junctus. Ovid. 4. de Pont. 3. 11.
Gens vetusta. Virg. 9. Æn. 284.
Lucus vetustus. Ovid. 8. Met. 742.
Mos vetustus. Ovid. 2. Fast. 301.
Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret. lib. 2. 1172.
Templum vetustum. Virg. 2. Æn. 713.
Vetustissimus in poetica arte. Plin. lib. 25. cap. 2.
Vetustissimum quemque militum nomine vocans. Tacit. 1. Hist. 23.
Vetustissimus liberorum. Tacit. 2. Ann. 2. h. e. Maximus natu.
Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis utitur. Cic. in Brut. 83. de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quam Scipio. Vetustior, i. e. Verbis vetustioribus, & magis priscis utitur. Horridior, Verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam uti paulo magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto, 94. Lucius Mummius vocatur Antiquus, quod verbis antiquis uteretur.
VETUSTE, Adv. [παλαιῶς] ius, issime. Plin. lib. 27. cap. 7. Vetustissime in usu est. h. e. Etiam diutissime conservatum, adhuc in usu est.
VETUSTAS, ātis. f. [παλαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀρχαιότης, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 35. Nix vetustate rubescit.
Ad vetustatem. V AD præpositionem.
Exempla vetustatis oratori nota esse debent. Cic. 1. de Orat. 201.
Historia nuntia vetustatis. Cic. 2. de Orat. 36. Historia vero testis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nuntia vetustatis, qua voce alia nisi oratoris, immortalitati commendarur?
Judicium vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Possessionis vetustas. Cic. 2. de Lege Agr. 56. Qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non jure: misericordia Senatus, non agri conditione defendunt.
Rerum vetustas, vel auctorum. Liv. 2. 21.
Municipium vetustate antiquissimum. Cic. 3. Philipp. 15.
Alta vetustas. Sil. lib. 1. 26.
Annosa vetustas. Ovid. 5. Trist. 2. 11.
Anteacta vetustas. Lucret. lib. 3. 985.
Arcana mundi vetustas. Stat. 4. Theb. 32.
Deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 118.
Edax vetustas. Ovid. 15. Met. 872.
Exacta vetustas. Claud. 1. in Eutrop. 287.
Invidiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 234.
Longinqua ævi vetustas. Virg. 3. Æn. 415.
Nimia vetustas. Cic. de Clar. Orat. 286. Nimia vetustas, nec habet eam, quam quærimus, suavitatem, nec est jam sane tolerabilis.
Obsoleta vetustas. Quintil lib. 4. cap. 1.
Spatiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 623.
Tabida vetustas. Ovid. 4. de Ponto, 8. 49.
Tarda vetustas. Ovid 11. Met. 182. i. e. Senectus.
Vitiosa vetustas. Claud. de Phœnice, 35.
Abiit vetustate memoria. Liv. 2. 4.
Acceptum ab omni vetustate. V. AB.
Adepta vetustatem. V. ADIPISCOR.
Adjuta impulsu ventorum vetustas. V. ADJUVO.
Capere vetustatem. V. CAPIO.
Coacescit ætas vetustate. Cic. de Senect. 65.
Deler vetustas famam operis. Ovid. 1. Met 445.
Evanescit vetustate vinum. Cic. 2. de Divin. 117.
Exolescere vetustate. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Extrusa vetustas novitate. Lucret. lib. 3. 977.
Facit peritiores vetustas. Cic. pro Domo 117.
Fallunt vetustatem vites aliquæ. Plin. lib. 14. cap. 2.
Ferent scripta vetustatem, Ad pusteros pervenient. Ovid. 5. Trist. 9. 8. V. Columel. lib. 12. cap. 44. & 29. & Cic. 14. Att. 9.
Induere vetustatem. V. INDUO.
Occupat interdum enim vetustas ulcus, induciturque ei callus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Probatus vetustate. Auctor ad Heren. lib. 4. 4.
Remotæ res ab nostra memoria propter vetustatem. Cic. 1. de Invent. 1.
Sumere ex vetustate verba. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Vetustas in amicitia, pro Longo usu ponitur, ut
Vetustas & Consuetudo. Cic. 11. Fam. 16. Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.
Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic. de Amicit. 70.
Exuitur vetustas anguibus. Ovid. 3. de Arte Am. 77. conf. SENIUM, & SENECTUS, & VERNATIO.
VETERĀNUS, a, um. Adj. Idem quod Vetus, vel Inveteratus.
Hostis veteranus. Liv. 21. 16.
Pecus veteranum. Columel. lib. 6. cap. 2.
Vitis veterana. Columel. lib. 3. cap. 15.
Mancipia veterana a Novitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in urbe servierunt: Novitia intelliguntur, quæ anno nondum servierunt. Hæc Marcian. §. Quotiens, l. ult. D. de Publicanis & vectigalibus.
Milites veterani, sunt Qui per viginti annos in legione vel vexillatione militaverunt, teste Budæo. Cic. 2. Tusc. 39. Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens, facere non poterit? V. seq dict.
Comparare firmissimum exercitum invicto genere veteranorum militum. Cic. 3. Philipp. 3.
Veterana lego ex Porphyrione. in Epist. ad Dal. H. St.
VETERANUS, i, m. [παλαιοτραπώτης, Gl. L. G. παλαιὸς τραπώτης, G. L.] Cic. 14. Att. 5. Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides ejusdem exercitus, vides in latere veteranos.
Incitare veteranos ad aliquid. Cic. 1. Philipp. 6. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissime caverat, non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum prædarum incitabantur.
Suid. Βετεράνῳ παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ἀπολυθὲς τῆς στρατείας. Ἐπὶ ἐκστρατείᾳ δὲ ὅτι ἐδέλοῦον. Quasi idem quod Emeritus. H. St. Distant tamen Emeriti & Veterani, quod illi erant, qui confectis stipendiis missionem impetraverant, hi vero qui longiori jam militia castrorum usum habebant, & ea re Tironibus opponebantur, qui adhuc rudes militiæ sunt. Observandum autem τὸ δελεύειν, pro Merere hic positum.
VETERARIUM, i. n. Apotheca, horreum, sive locus, ubi quid in vetustate reponitur. Senec. Epist. 114. Adspice veteraria nostra, & plena multorum sæculorum vindemiis horrea. Alii legunt Veterana.
VETERARIUS, i, m. [παλαιοφόρος] Gloss. Latinogræc.
VETRETUM. i. n. Idem quod Vervactum. Columel. lib. 2. cap. 13. In vetereto bubulcorum duas operas volunt.
VETERIBALLUS, seu VETERIVALLUS, i, m. [παλαιοφόρος, Gl. G. L.] Idem quod Veteramentarius. q. V.
VĔTĔRĪNUS, a, um. Adj. [κτηνεῖος] Veterina animalia dicuntur, Ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi venterina, quod ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11. cap. 46. Ungulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23. Namque ut veterina a jugo, & canes a cursu volutatio juvat. Lucret. lib. 5. 863.
Et genus omne quod est veterino semine partum.
Veterina bestia, ὑποζύγιον. Gloss. Latinogræc.
VETERINĀRIUS, a, um. Adj. [κτηνικός] ut, Veterinaria medicina. Columel. lib. 7. cap. 3.
VETERINARIUS, i. m. Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Columel lib. 11. cap 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & oprimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.
Veterinarius, [ἱππιατρός, Gl. L. G.] Medicus veterinorum. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarii vocant.
VETERASCO, [παλαιόομαι] ĕre. Vetus fieri. Columel. lib. 2 cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.
Inter Vetustiscere & Veterascere quid interfit Nigidius commentator grammaticus lib. 10. explanavit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inveterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtium, Cum enim nobilitas sit nihil aliud, quam cognita virtus, quis in eo, quem veterascentem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius 5. 63.
VETERASCENS, entis. Partic. Cic. apud Non. 5. 63. Veterascens ad gloriam. V. paulo supra.
VETERO, [παλαιόω] āre. Idem. Cels. lib. 3. cap. 12. In his autem febribus, quæ veteraverunt, utilis fames non est. [An Inveteraverunt? Certe Præteritum puto a Veterasco potius, ut illud ab Inveterasco.
VETERĀTUS, a, um. Partic. ut, Caseus veteratus. Scribon. Larg. Comp. 140.
VETERĀTOR, ōris. m. [παλαιομάλωψ, Gl. L. G. & G. L. πολύτριψ, τριβακός, ἀπατεών, L. G.] auctore Donato, est Homo astutia vetus, & in omni re callidus: a multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Ter. Heaut. 5. 1. 16.
— idem isthuc mihi
Venit in mentem. c. veterator. Veterator igitur Servus, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata servitute astutus & vafer evasit: ut ait Budæus.
Veterator & Novitius, contraria. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro novitio veneat.
Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic. 2. de Finib. 53. Acutum, versutum, veteratorem: facile ut excogitet, quo modo occulte, sine teste, sine ullo conscio fallat. Idem de Clar. Orat. 82. Ejus æqualis P. Cethegus, &c. in causis publicis nihil, in privatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic. 2. Q. frat. 12. Veterator magnus.

Veterator Advocatus dici hodie potest, qui diu ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes prehensiones, nexusque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forensium salebrarum Marte, bellissime insidias disponere, atque etiam providere novit: sed is proprie, ut uno verbo absolvam, qui eam se artem scire atque exercere profitetur, qua arte causa inferior, superior evadere, vel reclamante æquo bonoque, possit. Budæus.

VETERĀTRIX, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Veteratrix quædam femina, &c. Sed Scalig. legit Veratrix.

VETERĀTŌRIUS, a, um. Adj. [παιπερικός] Subdolum, & impostorium. Cic. de Clar. Orat. 238. de C. Macro oratore loquens, At in inveniendis componendisque rebus mira accuratio, ut non facile in ullo diligentiorem majoremque cognoverim, sed eam ut citius veteratoriam, quam oratoriam diceres.

Veteratoria, & Perspicua dicere, opponuntur. Cic. 3. Verr. 141.

VETERATORIE, Adv. [παιπερικῶς] Cic. in Orat. 99. Ille enim summissus, quod acute & veteratorie dicit, sapiens jam.

VETERĀMENTUM, i. n. Pontanus 261. Neque enim Veteramenta possunt splendescere. Ibidem utitur verbo VETERASCERE. H. St.

VETERAMENTĀRIUS, a, um. Adj. ut Sutor veteramentarius, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap. 2.

VETERAMENTARIUS, i. m. Absolute. [παλαιοφόρος, Gl. G. L.] Idem.

VETUSTESCO, sive VETUSTISCO, [παλαιῶμαι] ĕre. Vetustum fieri. Columel. lib. 1. cap. 7. Apothecæ recte superponentur his locis, unde plerumque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetustescunt, quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt. conf. VETERASCO.

VĔTERNUS, i. m. & VETERNUM, i. n. [ὕδρωψ, Gl. L. G. & G. L.] Morbus ex nimio otio perpetuum somnum inducens. Plaut. Men. 5. 4. 3.

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Funesto veterno arcere aliquem. Hor. 1. Epist. 8. 10.

Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg. 1. Georg. 124.

Nec torpere gravi passus sua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5. Veterno consenescere.

Veternus civitatem occupat. Cic. 8. Fam. 6. Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupasset.

Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap. 36. Primis diebus bis septenis tam gravi somno ursi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirom in modum veterno pinguescunt.

Veterno pigrior. Martial. lib. 3. 25.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam 18. 24. al. Stolidum.

Situ & veterno macerare vites dicitur muscus. Columel. lib. 4. cap. 26.

VETERNŌSUS, a, um. Adj. [ὑδροπικός, Gl. L. G. & G. L. φθισικός, L. G.] Qui gravi somno premitur, inquit Festus. Plin. lib. 20. cap. 4. Livori vero recenti corticem cum melle: veternosis autem quam acerrimos mandere.

Veternosum Eunuchum vocat Ter. Eun. 4. 4. 21. Quia segnis est & quasi veternum patitur,

Hic est vietus, vetus, veternosus, senex.

Veternosum, Cato Hydropicum appellat, quum inquit, Veternosus quamplurimum bibit, tam maxime sitit. Festus.

Veternosa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Superl. Senec. Epist. 82. Ego non redigo ista ad legem dialecticam, & ad illos artificii veternosissimi nodos. Veternosissimi, i. e. Admodum debilis & languidi, instar veterno laborantium. [An Ventosissimi?

VETERNOSĬTAS, ātis. f. Fulgent. Mythol. 3. 4. Omnis caloratæ juventutis igniculus torpidæ veternositatis algescit senio.

VĔTO, ui, ĭtum, [κωλύω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Ter. Phorm. 4. 4. 28.

Aruspex vetuit: ante brumam aliquid novi negotii incipere. Ibid. 5. 6. 24. Ait esse vetitum, intro ad heram accedere. Cic. 5. Verr. 176.

Vetat te Volcatius, tuæ tuorumque deliciæ, mentionem mancipis facere.

Vetāvi Præt. Perf.

Excepto si quid Masuri rubrica vetavit. Sed Scodrensis legit in antiquo, ut ait, Rubrica notavit, inquit Desp. qui & Vetatum affert ex Statii Thebaid. Vide col. seq. H. St. Vetavit etiam in edit. Rob. Steph. 1527. & 1544. Sat. 5. v. 90. Bondius Vetabit. At Notavit etiam Nebrissensis, & Jo. Murmellius, qui in Ecphrasi stultitiæ arguit eos, qui ex hoc versu conantur ostendere, Veto facere etiam Præt. Vetavi, quum nihil de ea re monuerit Priscianus. conf. Voss. de Analog. lib. 3. cap. 20. extr. Vetaveram Planc. ad Cic. 10. 23. Al. tamen Vetueram codd.

Jubere & Vetare, contraria. Cic. 2. de Legib. 16. Lex vera atque princeps apta ad jubendum & ad vetandum ratio est recta summi Jovis.

Prohibere & Vetare. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 33.

Ascendere lex peregrinum vetat in murum. Cic. 2. de Orat. 100.

Assentiri tu me incognito vetas. Cic. 4. Acad. 114.

Desperare eum saluti vetuit. Cic. pro Cluent. 68.

Loqui plura vetor. Ovid. 2. Met. 657.

Bella vetare, Dissuadere. Virg. 2. Æn. 84.

Phœbum vetat, i. e. Arcet. Senec. Herc. OEth. v. 1624.

Fatis vetari, Inhiberi. Virg. 1. Æn. 39.

Quippe vetor fatis.

Proverbio aliquid vetari. Cic. de Amicit. 87. Præposteris enim utimur consiliis, & acta agimus, quod vetamur veteri proverbio.

Vetare, Obesse. Hor. 1. Serm. 1. 24.

— ridentem dicere verum

Quid vetat? h. e. Quid obest, quo minus etiam qui ridet, verum dicere possit, & serio agere? Vel etiam, Quid prohibet? Virg. 10. Ecl. 56.

VETANS, antis. Partic. [κωλύων] Cic. 2. de Legib. 8. Ita principem legem illam & ultimam, mentem esse dicebant, omnia ratione aut cogentis, aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid. Propert. lib. 4. 1. 90.

Venti vetantes, Contrarii. Ovid. 13. Epist. 131.

VETĬTUS, a, um. Partic. [κεκωλυμένος] Virg. 6. Æn. 623.

Hic thalamum invasit natæ, vetitosque hymenæos.

Adulterium vetitum. Ovid. 3. de Pont. 3. 57.

Æquor vetitum. Ovid. 2. Met. 172.

Alea vetita legibus. Hor. 3. Carm. 24. 58.

Amor vetitus. Ovid. 1. de Arte Am. 283.

Arma vetita. Virg. 9. Æn. 547.

Ciborum vetitorum fames. Ovid. 15. Met. 138.

Concubitus vetitus. Ovid. 10. Met. 353.

Crimen vetitum. Ovid. 2. Trist. 498.

Libido vetita. Ovid. 9. Met. 576.

Nefas vetitum. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Probrum vetitum. Ovid. 10. Met. 695.

VETATUS, aliud Partic. Despaut. Veto etiam Vetavi habere constat. Particip. Vetatus Papin. 3. Theb.

— piget irrupisse volantum

Concilia, & cælo mentem insertasse vetati. H. St. Sed Vetanti in emendatis codd. legitur v. 550. conf. supra de Vetavi Præt. notata.

VETĬTUM, i. n. [κωλυθὲν] Id quod prohibetur. Ovid. 3. Amor. 4. 17.

Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata. Virg. 10. Æn. 9.

Quæ contra vetitum discordia?

Jussa & Vetita. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi sic oportet & hæc & alia jussa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi.

VETĀTŪRUS, a, um. [κωλύσων] Partic. non Vetiturus. Valla lib. 1. 2.

VETATIO, ōnis. f. [κώλυσις] non Vetitio, auctore Valla lib. 1. 2.

VĒTŌNES, um. m. Populi in Hispania, teste Plin. lib. 25. cap. 8. qui herbam Vetonicam invenerunt. Alii Vettones scribunt, alii Vectones. Lucan. lib. 4. 9.

Vectonesque leves, profugique a gente vetusta

Gallorum, Celtæ miscentes nomen Iberis.

VETŌNĬCA, æ. f. [κέστρον] Herba a Vetonibus dicta. Plin. lib. 25. cap. 8. conf. Diosc. 4. 1. [In Gloss. scriptum Κεστὸς, Vertonica, corrupte.

VETULA, VETULUS, V. VETER.

VĔTŬLŌNIUM, i. n. [Οὐετυλώνιον] seu VETULONIA, æ. f. Hetruriæ, quam Mæonii tenuerunt, urbium erat caput: de qua Sil. lib. 8. 485.

Mæoniæque decus quondam Vetulonia gentis. Hodie *Viterbo.*

VETULONENSIS, e. Adj. ut, Populi Vetulonenses. Plin. lib. 3. cap. 5.

VETURIUS, i. m. Hujus nominis multi occurrunt apud Livium, Tacitum & alios.

VETURIA, æ. f. Corioleni mater. Liv. 2. 40.

Veturia, Centuriæ nomen. Liv. 26. 22. V. ibi Gronov.

VETURNUS, VETUS, VETUSCULUS, VETUSTAS, VETUSTE, VETUSTESCO, VETUSTUS, V. VETER.

V E X

VEXAMEN, VEXATIO, VEXATOR, &c. V. VEXO.

VEXILLUM, i. n. [σημεῖον πύγματος γραπτικῆ, Gl. G. L.] quasi Parvum velum, ut ait Servius. Cicero tamen in Orat. 153. docet Velum a Vexillo factum per contractionem, ut a Paxillo, Palus; a Taxillo, Talus. V. AXILLA. Est autem Signum, quo in exercitu, aut classe imperatores utuntur. Cæs. 2. Bell. Gall. 20. Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurri oporteret.

Navale vexillum. Claud. 1. in 1. Cons. Stil. 173.

Convellere vexilla. Tacit. 1. Ann. 20.

Mitti sub vexillo. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 35.

Submittere fortunæ vexilla. Stat. 4. Silv. 2. 43. V. SUBMITTO.

Vexillum etiam est Corpus, seu numerus militum, qui sub vexillo sunt. Tacit. 1. Hist. 70. Præmissis Gallorum, Lusitanorum, Britannorumque cohortibus & Germanorum vexillis. Continebat vexillum homines centum octoginta sex, teste Liv. lib. 8. 8. V. TRIARII.

VEXILLĀRIUS, i. m. [σημειοφόρος] Antesignamus. Liv. 8. 8. Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat.

Vexillarius, etiam Miles qui sub vexillo est. Tacit. 1. Hist. 18. Et mille vexillarios, cum paucis equitibus, &c. V. Lipsi. de Rom. Milit. 1. Dialog. 8. & 5. 19. & Pichen. ad Tacit. 1. Ann. 17.

VEXILLĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Signifer. Prudent. in Psychom. v. 19.

Hunc vexilliferæ quoniam fors obtulit ictum.

VEXILLATIO, ōnis. f. Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, usque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton. Galb. 20. Excepta Germaniciorum vexillatione. Tacit. 1. Ann. 17. Ne dimissis quidem finem esse militiæ: sed apud vexillum retentos alio vocabulo eoldem labores perferre. Turnebus, Adverf. 5. 2.

Alæ etiam equitum, Vegetio 2. 1. de Re Mil. Vexillationes dicuntur.

VEXO, [σύλλω, Gl. L. G. & G. L. ὀχλῶ, καταπονῶ, συλεύω, L. G.] āre. a Veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gell. lib. 2. cap. 6. Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc distrahitur, is vexari proprie dicitur. Cato ex oratione, quam de Achæis scripsit, Quumque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut sævitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpessa sit. Hactenus Gellius. Cui succinit Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Cic. 2. Verr. 12. Quam iste per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea restitui in antiquum statum nullo modo possit. De Sicilia loquitur. In quem locum Asconius: Nimirum vexavit, ingentis calamitatis usum significat. Nam & ipse supra sic ait, Populatæ, vexatæ, funditus everſæ provinciæ. Virg. 6. Ecl. 76.

Candida succinctam latrantibus inguina monstris

Dulichias vexasse rates. Hactenus Asconius. V. ad fin.

Diripere & vexare oppidum. Cic. 3. Verr. 56. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curasti.

Populari & Vexare. Cic. 5. Verr. 122. Provincia populata atque vexata.

Spoliare ac Vexare. Cic. pro Font. 20. Hæ sunt nationes, quæ quondam, tam longe ab suis sedibus, Delphos usque ad Apollinem Pythium, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandum profectæ sunt.

Vastare & Vexare. Cic. 1. in Catil. 29. Quum bello vastabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare divina & humana. Cic. pro Sext. 1. Qui omnia divina & humana violarint, vexarint, perturbarint, everterint.

Contumeliis & Probris vexare aliquem. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Et pro Flacc. 48. Splendidissimum atque ornatissimum civitatis suæ, probris omnibus maledictisque vexat.

Pestilentia vexari. Columel. lib. 7. cap. 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo 3. Ac primum illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quæ te tanta pœna tuorum scelerum flagitiorumque vexet, ut hos tales viros, &c.
Querelis ingratis vitam vexare. Lucret. lib. 6. 15. al. Infestis servire.
Verbis vexare aliquem. Lucret. lib. 5. 164.
Agros vexare. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 15.
Annonam attentare & vexare vel maxime Dardanarii solent. Ulpian. in l. 6. D. de extraord. criminib.
Corpora calor vexat fessa. Tibull. lib. 4. 11. 2.
Fortunas alterius vexare. Cic. pro Rosc. Amer. 141. Idcircone experrecta nobilitas armis atque ferro Remp. recuperavit, ut ad libidinem suam liberti, servulique nobilium, bona, fortunas vestras, nostrasque vexare possent?
Impios vexat sollicitudo. Cic. 1. de Legib. 40.
Me insomnia vexant. Ovid. 3. Trist. 8. 27.
Mœnia vexantur malis Catul. Argon. 62. 80.
Montes ventus vexat flabris. Lucret. lib. 1. 276.
Pudorem vexare. Lucret. lib. 3. 83.
Vitia vexare nos dicuntur, quia animum jactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust. in Catil. cap. 3. extr. Ac me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem, quæ ceteros, fama atque invidia vexabant. Quin & vitia ipsa vexant mores, ut est apud eundem Sallustium in eodem opere.
Urbem trepidam vexat legionibus. Claud. 2. Cons. Stil. 219.
Uxorem alterius vexare. Cic pro Domo 59. Quid enim vos uxor mea misera violarat, quam vexavistis, omni crudelitate laceravistis? [De litibus intelligendum est, quibus Terentia distinebatur.
Vexare [χειμάζειν, Gl. L. G.] de navibus proprie dicitur, quum tempestate jactantur. V. supra ex Virgil. & VEXANS, VEXATUS, Partic.

VEXANS, antis. Partic. Lucret. lib. 1. 277.
Sunt igitur venti nimirum corpora cæca,
Quæ mare, quæ terras, quæ denique nubila cæli
Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.

VEXĀTUS, a, um. Partic. [κατατοιηθεὶς, σκυλεὶς, Gl. L. G. σκυλευθεὶς, G. L.] ut, Contentione vexatus. Cic. 3. Philipp. 23. Ti. Canutium, a quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & jure vexatus, &c.
Bello audacis populi vexatus. Virg. 4. Æn. 614.
Febre vexatus. Plin. Epist. 234. Atque etiam febriculis vexatus.
Comæ vexatæ. Ovid. 1. Amor. 14. 24.
Domus vexata vetustate, apud Plin. 6. Epist. 116.
Vindemia vexata nimbis continuis. Martial. lib. 1. 52.
Vita vexata per multa pericula. Propert. lib. 2. 28. 15.
Unda vexata ingenti Noto. Senec. Herc. fur. 12.

VEXĀTIO, ōnis. f. [σκυλμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Afflictatio, ægritudo cum vexatione corporis. Idem 5. Verr. 6. Is in tenon expilatione Asiæ, vexatione Pamphyliæ, squalore & lacrimis Siciliæ concitetur? Liv. 38. 59. Per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.
Vexatio & Direptio. Cic. 1. in Catil. 18. Tibi vexatio, direptioque sociorum impunita fuit, ac libera.
Virginum vexatio. Cic. 4. in Catil. 2. Cum vero mihi proposui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamilias, tum fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium, perhorresco.

VEXĀTOR, ōris. m. [κακωτὴς] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatoremque defendes? Idem de Arusp. Resp. 47. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?
Ætatulæ suæ veteres vexatores. Cic. pro Sext. 18. [Obscæno sensu.
Urbis direptor & vexator. Cic. 3. Philipp. 27.

VEXĀTRIX, īcis. f. Prudent. Psychom. v. 58. Vexatrix hominum.
Generis hominum perpetua vexatrix. Lactant. 3. 29.

VEXĀMEN, ĭnis. n. Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. lib. 5. 341.
Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.

VEXĀBĬLIS, e. Adj. Vexans. ut, Vexabile vitium. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13.

VEXABILĬTER, Adv. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9. Vexabiliter caput onerare.

VEXATĪVUS, a, um. Adj. ut, Potio vexativa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

U F E

UFENS, ūfentis. m. [Οὔφης] Fluvius qui labitur per Pomtinas paludes, qui etiam Aufentum a quibusdam dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. 7. Æn. 745.
— gelidusque per imas
Quærit iter valles, atque in mare volvitur Ufens.
Est etiam nomen Ducis & Viri apud Virg. 8. Æn. 6. Sil. 4. 343.

UFENTĪNUS, a, um. Adj. [Οὐφεντῖνος] ut, Ufentina tribus. Liv. 9. 20. V. TRIBUS.

V I

VI. Sex. VII. Septem, Septemviri.

VIA, æ. f. [ὁδὸς, Gl. L. G. & G. L.] Dimidius actus quo potest ire vehiculum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui Iter erit, non Via. li. 8. D. t. 3. l. 23.
Via, abusive, pro omni Loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quum de via vocassem. Ter. Eun. 3. 2. 41.
— haud convenit
Una cum amica ire Imperatorem in via.
Flexus viarum. Lucret. lib. 3. 586.
Meta longarum viarum. Virg. 3. Æn. 714.
Refectio viæ. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. fiat, &c.
Spatium viæ. Ovid. 8. Met. 794.
Præliorum viæ. Tacit. 2. Ann. 5.
Urbis viæ. Cic. 6. Verr. 119. Ceteræque urbis partes una lata via perpetua, multisque transversis divisæ, privatis ædificiis continentur.
Angusta viarum. Virg. 2. Æn. 332.
Angusta & lubrica viarum. Tacit. 3. Hist. 82.
Opaca viarum. Virg. 6. Æn. 633.
Strata viarum. Virg. 1. Æn. 426. Lucret. lib. 1. 316.
Strataque jam volgi pedibus detrita viarum.
Ignatus viæ. Virg. 1. Georg. 41.
Insidiator viæ. V. INSIDIÆ.
Inter vias. V. INTER præpositionem.
Viæ trium sunt generum. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco publico. §. Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædam privatæ, quædam vicinales.
Privatæ viæ, sunt quas Agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est servitus, ita ut ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt: per quas omnibus commeare liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Ulpian. in l. eadem. D.
Publicas vias dicimus (ait Ulpian. in l. eadem D.) quas Græci βασιλικὰς, nostri Prætorias, alii Consulares vias appellant.
Vicinales viæ sunt, Quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Ulp. li. 43. D. t. 7. de locis & itineribus publicis l. 3. Viæ vicinales, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non exstat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & ceteras vias militares hoc interest, quod viæ militares exitum ad mare, aut in urbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio, nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine ullo exitu intermoritur.
Urbicæ viæ, quibus opponuntur Rusticæ. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Viæ in Urbe Roma passim memorantur, ut in his facile nobilissima Sacra. Hor. 1. Serm. 9. 1.
Ibam forte via sacra, sicut meus est mos. V. Varr. L. L. 4. 8. & Lex. Pitisc.
Militaris. Cic. 12. Philipp. 25. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? V. MILES.
Militaris viæ obsessio. Cic. in Pison. 40.
Terrena via, opponitur Lapide stratæ. Ulpian. in l. 1. D. de via public. Si quis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impune vim patietur, propter quod neque altiorem, neque longiorem, neque latiorem, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream injicere: aut sternere viam lapide, quæ terrena fit: vel contra, lapide stratam, terrenam facere.
Tres viæ. Cic. 12. Philipp. 22. Tres ergo ut dixi viæ, a supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.
Appia via imbuta sanguine latronis. V. IMBUO.
Caupo de via Latina. Cic. pro Cluent. 163.
Via, Ipse eundi actus. Cic. 1. Philipp. 3. Quum de via languerem, & mihimet displicerem. Ovid. 2. Met. 549.
Impatiens viæ genitor. Ovid. 6. Met. 322.
Potest enim quidquam esse absurdius, quam quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic. de Senect. 65.
Dierum aliquot via. Cic. 5. Verr. 191. Video quot dierum via sit.
Subita via, Profectio. Ovid. 17. Epist. 156. conf. Languere e via, in LANGUOR, & Levare viam, in LEVIS.
Æstuosa & pulverulenta. Cic. 5. Att. 14. Nunc iter conficiebamus æstuosa & pulverulenta via.
Alta ruptis collibus. Senec. Hippol. 10. V. ALTUS.
Anceps. Ovid. 14. Met. 438. V. ANCEPS.
Arctæ viæ. Stat. 9. Theb. 437.
Ardua. Ovid. 2. Met. 63. V. ARDUUS.
Assueta. Ovid. 19. Epist. 36.
Audax. Ovid. 2. de Arte Am. 22. de Dædalo.
Brevis. Virg. 9. Ecl. 23.
Cæca via. Ovid. 2. Amor. 11. 16.
Celebris via. V. CELEBRIS.
Certa via. Cic. 11. Philipp. 4. In Syriam patebat, via certa, neque longa.
Declivis. Ovid. 7. Met. 410.
Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si usus ejus ad commeandum corrumpatur, hoc est, ad agendum vel eundum: ut quum plana fuerit, clivosa fiat; vel ex molli aspera; aut angustior ex latiore; aut palustris ex sicca. Hæc Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco public. &c.
Deterrima. Cic. 9. Att. 11. Cursem huc illuc via deterrima.
Difficilis via clivis. Ovid. 3. Amor. 13. 4.
Habilis via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco, &c. Si quis cloacam in publicam viam immitteret, exque ea re minus habilis via per cloacam fieret; teneri eum Labeo scribit. [Barbare *Non practicabilem* dicunt.
Implicitæ viæ errore, Vatiis circuitionibus in errorem ducentibus confusæ. Lucan. lib. 8. 5.
Inexplicabiles viæ continuis imbribus. V. INEXPLICABILIS.
Inoffensa. V. INOFFENSUS.
Invia. Virg. 3. Æn. 383.
Irremeabiles. Senec. Herc. fur. 7.
Latebrosa. V. LATEO.
Longa. V. LONGUS.
Mollis. Senec. Herc. fur. 6. V. MOLLIS.
Patentior. V. Patens, in PATEO.
Perpetua via iis aliquo profecturis optari solebat, qui maximo habebantur odio, quibus verbis petebant a diis, ut nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis e conspectu se eriperent. Cic. in Pison. 33. ostendens quantum foret odium ipsius in animis civium, ob res improbe ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes exsecrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpilii apud Nonium in titulo 8. De mutata declinatione, §. 2. Age, age, egredere, atque utinam istuc perpetuum itiner sit tibi. [Hic enim Iter & Via synonyma sunt.
Præcipites viæ. Ovid. 2. Met. 206.
Prona. Ovid. 18. Epist. 121.
Sublimis. Ovid. 1. Met. 168.
Tectæ viæ. Lucan. lib. 4. 91.
Transversa via. V. paulo ante VIÆ urbis.
Tremenda. Claud. de Bell. Get. 341. al. Ferenda.

Trita. Cic. de Clar. Orat. 11. Ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus, ei tritam reliquissent.
Trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Tritissima & celeberrima via. Senec. de Vit. beat. cap. 1.
Tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.
Uda. Lucan. lib. 3. 85.
Velatæ viæ. Ovid. 3. Amor. 13. 12.
It per velatas annua pompa vias. De Junonis festo.
Accelerare viam, Iter. V. ACCELERO.
Affectare viam. V. AFFECTO.
Affectare viam Olympo. Virg. 4. Georg. 562.
Actus errore viæ. Virg. 7. Æn. 199.
Ambulare per vias tutas. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas.
Anticipare viam. Stat. 6. Theb. 442.
Aperire viam, est Ad veterem altitudinem latitudinemque restituere. Ulpian. in l. 1. D. de via public.
Aperire patulas vias. Sil. lib. 17. 424.
Calcanda omnibus via leti. Hor. 1. Carm. 28. 16.
Capere viam animo. V. CAPIO.
Carpere viam. Virg. 3. Georg. 347.
Celerare viam. Virg. 5. Æn. 609.
Clamare de via. V. CLAMO.
Claudere vias. V. CLAUDO.
Claudunt incendia objecta vias. Stat. 2. Theb. 6.
Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Modo occurrentibus silvis via coarctatur, modo latissimis pratis diffunditur, & patescit.
Coarctata via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Commeare viam scrupulosam. V. COMMEO.
Committere se viæ. V. paulo post, Dare se in viam.
Commonstrare viam. V. COMMONSTRO.
Commutare viam, retroque reverti. Lucret. lib. 2. 129.
Cencinnare viam. V. CONCINNO.
Conficere viam. Cic. de Senect. 6. Volumus sane, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc, quo pervenisti, videre quale sit.
Consternere viam frumento. V. CONSTERNO.
Construere vias. Lucan. lib. 2. 673.
Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æn. 422. V. CORRIPIO.
Corrumpere viam publicam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. public. &c.
Decedere de via. Cic. pro Cœl. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderit Cœlius, se nulla cupiditate inductum de via decessisse.
Declinare se extra viam. V. DECLINO.
Declinare de via ad dextram. Cic. 5. de Finib. 5. V. DECLINO.
Declinare regione viæ. Lucret. lib. 2. 250.
Deducere de via. V. DEDUCO.
Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.
Deterit pedes via longa, Iter longum. Tibul. lib. 1. 9. 16.
Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon. 397.
Dare viam alicui per fundum suum, Concedere transitum. Cic. pro Cæcin. 26.
Dare se in viam, vel Committere se viæ. Cic. 14. Fam. 12. Idem 16. 6.
Ducit via. Virg. 9. Ecl. 1.
Ducit tristis via ad Manes. Sen. Herc. fur. 19.
Ducens via ad villam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loco publico.
Ire viam. Virg. 3. Georg. 77.
Ire atque redire viam. Virg. 6. Æn. 122.
Ire longam viam. Virg. 4. Æn. 468.
Ire fallaces vias, Non tutas. Ovid. 2. Amor. 11. 8.
Ire felici via. Ovid. 1. Fast. 432.
Itur via qua. Cic. 6. Verr. 96. Fanum ejus est in agro, propter ipsam viam, qua Assoro itur Ennam.
Errare via. Virg. 2. Æn. 739.
Evadere viam. Virg. 2. Æn. 739.
Excedere nova regione viarum. Virg. 2. Æn. 737.
Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quam diligentissime sumptu facto. Asconius in Prætura urbana, in fine.
Facere viam, est Locum, ubi non erat via, aperire. V. FACIO.
Fecit tellus icta viam in Tartara. Ovid. 5. Met. 423.
Facere viam ruina. Lucan. lib. 1. 150.
Fallit via euntes. Virg. 9. Æn. 243.
Fert via. Virg. 6. Æn. 295.
Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æn. 540.
Illuminare vias igni. Stat. 12. Theb. 275.
Implet innumeras vias errore Dædalus. Ovid. 8. Met. 168. De Labyrintho.
Incedere via & Per vias. V. INCEDO.
Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Theb. 358.
Includere viam. V. INCLUDO.
Inducere viam. V. INDUCO.
Inire viam, redire viam. Cic. pro Muren. 26. V. INEO, Ire.
Ingressus viam hac. Stat. 4. Silv. 4. 2.
Insistere viis. V. INSISTO.
Instaurare vias. Stat. 5. Theb. 9.
Invadere viam. V. INVADO.
Laxavit viam bellis. Claud. 2. in Ruff. 24.
Mittere e via. V. MITTO.
Moliri viam. V. MOLIOR.
Monstrare viam parvo tramite. Lucret. lib. 6. 26. al. Prono tramite.
Morari iter viæ propositum. Ovid. 16. Epist. 118.
Munire viam. Cic. pro Muren. 48. V. MUNIO.
Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg. 419.
Novi viam. V. NOSCO.
Obfirmare viam. V. OBFIRMO.
Obliquare vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Obsæpire viam. Cic. pro Muren. 48.
Obsessa via. V. OBSIDEO.
Pandere viam. V. PANDO.
Patefacta via. Senec. Herc. fur. 1.
Pergere viam. Cic. pro Planc. 98. Qui antequam de meo adventu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam, ad Planciumque perrexi.
Præbere viam alicui. Ovid. 11. Met. 515.
Præcipitare viam. Ovid. 3. Met. 235. al. Anticipare.
Procedere viam. Cic. 6. Att. 15. Etsi, te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.
Proficisci recta via. Cic. 3. Q. frat. 1. Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus in Fusidianum fundum.
Progredi viam. Cic. 1. de Divin. 26. Itaque ut ex ipso audiebam, persæpe revertit ex itinere, quum jam progressus esset multorum dierum itinere.
Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem proprie dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod supereſt. Ulpianus.
Rapere viam aliquo, Currere. Sil. lib. 8. 182.
Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino, qui in pristinum statum reducunt. Ulpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.
Scindere viam. Virg. 10. Æn. 765.
Secare viam. Virg. 6. Æn. 899. i. e. Tenere. Servius. V. SECO.
Secta compita in ternas vias. Ovid. 1. Fast. 142.
Sternere viam lapide. V. paulo ante, Terrena via.
Stravit viam per mare Xerxes. Lucret. lib. 3. 1042.
Esse in via. Cic. 16. Fam. 2. Jam ad id biduum, quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuo ad reditum dies quinque.
Est via per Macedoniam. Cic. de Provinc. Cons. 4. Via illa nostra, quæ per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris.
Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.
Tendere vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Tendere directis viis. Lucret. 4. 613.
Tentare viam. Virg. 3. Æn. 520.
Terere viam. Ovid. 1. de Arte Am. 5.
Vadere veloci via, Passu. Sen. Med. 4.
Venire viam. Cic. 2. Philipp. 61. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.
Volare viam, Cito conficere. Catul. ad libellum, 33. 7.
Maris tuta via. Ovid. 11. Met. 747.
Æquoreæ viæ. Ovid. 19. Epist. 160.
Liquidæ viæ, Viæ in aquis. Lucret. lib. 1. 374.
Agere occultas vias subter mare. Virg. 3. Æn. 695.
Agitare perennes vias ætheris alti. Senec. Hippol. 9.
Currit indociles vias lympha. Propert. lib. 1. 2. 12.
Dat aura viam. Ovid. 7. Epist. 170.
Ire negata via. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ovid. 19. Epist. 208.
Flectere viam velis, Cursum. Virg. 5. Æn. 28.
Invasit vias phaselus in æquore. Stat. 5. Silv. 1. 245.
Patuit via in cælum. Senec. Med. 12.
Transit claustra viarum vox. Lucret. 4. 616.
Via, Adeundi facultas seu ratio. Virg. 6. Æn. 104.
Este duces o, si qua via est, cursumque per auras
Dirigite. Columbas alloquitur. Ibid. 367.
Aut tu, si qua via est, si quam tibi diva creatrix
Ostendit, &c.
Accedundi via. Ter. Heaut. 3. 3. 22.
Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æn. 494.
Invenire viam, Exitum reperire. Virg. 3. Æn. 395.
Via, per translationem, pro Ratione & modo aliquid faciendi, Methodus.
Tradere viam litigandi. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus: & qui aliter jus civile tradunt, non tam justitiæ, quam litigandi tradunt vias.
Arte & via dicere. Cic. de Clar. Orat. 46. Antea neminem solitum via nec arte, sed accurate tamen & de scripto plerosque dicere.
Ratio ac via. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim.
Dicendi via. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Morum via. Stat. 3. Silv. 3. 203.
Via ad. Cic. 2. Off. 43. Præclare Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiariam dicebat esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset.
Sera nunquam est via ad bonos mores. Sen. Agamem. 4. i. e. Iter.
Aperta, simplex & directa. Cic. 1. de Finib. 57.
Brevior, & multo lucidior via, subaudi Docendi. Quintil. 3. 11.
Facilis. Virg. 1. Georg. 122.
Facilior & apertior. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Illustris & lata. V. ILLUSTRIS.
Inepta. V. INEPTUS.
Mollior & magis trita. Quintil. lib. 1. cap. 6. V. MOLLIS.
Pervolgata via, Consuetudo. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Prima. Plaut. Mil. 2. 2. 98.
Quantumvis prolationum, dummodo nunc prima via
Inducamus, vera ut esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo ictu*, h. e. Statim, primo ipso congressu.
Simplex via mortis. Virg. 3. Georg. 482.
Nec via mortis erat simplex, sed ubi ignea venis
Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Ubi Servius; Nec moriebantur ex usu, id est secundum naturalem ordinem, non tantum fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustii qui ait, Ne simplici quidem morte moriebantur.
Accipere viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Adjuvare temeraria via. V. ADJUVO.
Aggredi alia via. Ter. And. 4. 1. 46.
Aperit viam vis. Virg. 10. Æn. 864.
Aperire viam alicui. Virg. 11. Æn. 884.
Deducere in viam. Cic. 1. de Legib. 41.
Demonstrare rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Depelli recta via. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Deferere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Dare viam, per translationem. Virg. 11. Æn. 128.

Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino
Jungemus regi. i. e. Si voluntatem nostram fortuna comitetur. Servius.
Dare viam ad scientiam. Cic. 2. de Divin. 102. Et non, si significant futura, nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.
Errare tota via, Proverbium in eos, qui vehementer aberrant. Ter. Eun. 2. 2. 14.
— quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum a viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare a via, ut non sine dispendio quidem, tamen quo tendebant perveniant: nonnunquam sic aberrant, ut longe divertant, & in diversum tendant. Erasmus.
Facere sibi viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Habere docendi viam. Cic in Brut. 114. Volo igitur huic summo omnem, quæ ad dicendum trahi possit, loquendi rationem esse notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.
Ignorare viam gloriæ. Cic. de Clar. Orat. 280. Quod si ita putas, totam ignoras viam gloriæ.
Indagare viam inusitatam. Cic. in Orat. 11. Reprehendent, quod inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.
Ingredi vulgarem viam. Quintil. in procem. lib. 1.
Ingredi sceleris viam. Lucret. 1. 82.
Ingredi viam vivendi. V. INGREDIOR.
Insistere viam agendi aliquid, Instituere artem. Servius. Virg. 3. Georg. 164.
Instas rectam viam. V. INSTO.
Intercludere vias omnes seditionum. V. INTERCLUDO.
Moliri vias vetitas. Sil. lib. 4. 790.
Monstrare viam. Cic. 3. Off. 51. Quid enim est aliud, quam viam erranti non monstrare (quod exsecrationibus publicis sancitum est) &c.
Monstrata est vitæ via per carmina. Hor. de Arte Poet. 404.
Munire diversas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1. Diversas tamen vias munierunt.
Noscere vias pecuniæ. Cic. 1. Q. frat. 1. Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ causa faciunt.
Panditur via salutis. Virg. 6. Æn. 96.
Patent undique ad libertatem viæ multæ, breves, faciles. Senec. Epist. 12.
Patefacere viam avaritiæ. Cic. 5. Verr. 219.
Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philipp. 49. V. PATEFACIO.
Persequi vias. Cic. 4. Fam. 13. Et in ipsius consuetudinem, quam adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certe omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse.
Præstare alicui faciliorem viam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Quærere viam vitæ, Rationem recte vivendi. Lucret. lib. 2. 10.
Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si erratum, P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. V. REDEO.
Reduci alio flexu ad rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Sequi viam aliquam in re aliqua. Cic. 4. in Catil. 9. Si eritis secuti sententiam C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, secutus est.
Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 3. 2. 41.
Tentare illicitas vias. Valer. 1. Argon. 197.
Tentanda via est. Virg. 3. Georg. 8.
Trahere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Divin. 1. Quærenti mihi, multumque & diu cogitanti, quanam re possem prodesse quamplurimis, ne quando intermitterem consulere Reipub. nulla major occurrebat, quam si optimarum artium vias traderem meis civibus.
Trahere vias medendi. Celsus in præf. lib. 1.
Uti via. Cic. 2. Att. 19. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi: utor via. h. e. Neque in hanc partem, neque in illam declino, interjacet quædam quasi via, qua ego utor.
Viæ ab intestinis ad jecur ductæ ac directæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Ovid. 2. Met. 828.
Sic letalis hiems paulatim in pectora venit,
Vitalesque vias, & respiramina clausit.
Vocis via. Ovid. 6. Met. 355.
Vocis tenuata via. Ovid. 14. Met. 498.
Lubrica via plagæ. h. e. Hiatus vulneris humectatus sanguine. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Lactea via, Congeries stellarum. Ovid. 1. Met. 169.
Est via sublimis, cælo manifesta sereno,
Lactea nomen habet; candore notabilis ipso, &c.
Viæ, sunt Virgæ auratæ vestimentis Cois intextæ. Tibul. 2. 7. 36.
— auratas disposuitque vias.

VIĀCŬLUS, i. m. [ὁδῶν ἐπιμελητής] Gloss. Latinogræc. V. VIOCURUS infra.

VIĀLIS, e. Adj. Ad viam pertinens. ut, Lares viales. Plaut. Merc. 5. 2. 24. De Diis Vialibus, V. Ever. Otton. Comment.

VIĀRIUS, a, um. Adj [ὁδῶν] ut, Lex viaria. Cic. 8. Fam. 6. Levissime enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæsare loqui cœpit, legemque Viariam non dissimilem Agrariæ Rulli, &c. i. e. De viis muniendis vel faciendis.

VIĀTĬCUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικός, Gl. G. L.] ut, Cœna viatica, quæ peregrinis datur, vel peregre abeuntibus. Plaut. Bacch. 1. 1. 61.
Viaticus labor. Cæl. Calcagn. Epist. 19. lib. 6. Laborem hunc viaticum subire.

VIATĬCUM, i. n. [ἐφόδιον, Gl. L. G. & G. L.] Quicquid iter agendi causa necessarium est, sive cibus, sive pecunia ad victum expendenda. Plaut. Capt. 2. 3. 89.
Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi. Hor. 1. Epist. 1. 54.
Aut cistam effractam, & subducta viatica plorat.
Velim videas & quid viatici, & quid instrumenti satis sit. Cic. 12. Att. 31.
Equidem video mihi quoque opus esse viaticum. Cic. 15. Att. 20.
Collecta viatica multis ærumnis. Hor. 2. Epist. 2. 26.
Largum & liberale viaticum. V. LIBER, Adj.
Habere viaticum. Cic. 7. Att. 17. Q. Titinius viaticum se neget habere.
Viaticum dicitur Peculium & facultas. Suet. Cæs. cap. 64. Ingresso civile bellum centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo obtulerunt. V. ibi Torrent. conf. Gell. 17. 2.

VIATICŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. Si longus, in fine. D. de judiciis, Ne si ei non dederimus actionem, futurum sit, ut impune fraudem patiatur, & egestate Romæ laboret, viaticulo suo non recepto, quod ad sumptum pater ei destinavit.

VIATICATUS, a, um. Adj. a Plauto fictum. Men. 2. 1. 30.
Audi, Menæchme, quum inspicio marsupium,
Viaticati hercle admodum æstive sumus. Dictum est ex eo quod plura alimenta hibernis solent providere milites, quam æstivis: & quod æstate qui iter faciunt, paucioribus diebus quo volunt perveniunt, & de æstatis frugibus inter eundum se interim tolerant, cum interim hieme idem nuda tellure facere non possint, & ea tempestate lagenam & potionem potius, quam cibum & obsonium quærant. Nam in lagena est æstivum viaticum. Hæc Turnebus, 18. 15. [Viaticati, i. e. Viatico instructi. Videtur Adj. ut Peculiatus a Peculio, Petasatus a Petaso, &c. etsi etiam Partic. esse possit. Æstive, Tenuiter: allusio est, cum ad Vestitum æstivum, qui præ hiberno, levis & tenuis est, tum ad sarcinulas æstate viantium.

VIO, [ὁδεύω, ὁδοιπορῶ] āre. Iter facere, ire. ut, Iter viare. Lucilius. Et Plaut. Truc. 1. 1. 8. Pericula vianda, i. e. Adeunda. V. ibi Interpr. Intendi ad viandum. Ammian. 20. 23. V. Quintil. 8. 6.

VIANS, antis. Partic. Solinus cap. 42. Latrones puteos arenis operiebant, ut temporaria fraude subductis aquis, in fame & siti iter submoveret accessus viantium. Et Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Quis viantium vectorem suum non libenter auferat secum?
Ita Sidonius Apoll. libri 6. Epist. 6. Postquam fœdifragam gentem rediisse in suas sedes comperi, neque quidquam viantibus insidiarum parare. H. St.

VIĀTOR, ōris. m. [ὁδοιπόρος, Gl. L. G. & G. L.] Qui iter facit. Cic. de Fato, 34. Hoc enim modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse dicitur cur ab eo spoliaretur. Juven. 10. Sat. 22.
Cantabit vacuus coram latrone viator.
Non semper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. Cic. pro Milon. 56.
Nisi si quid ex prætereunte viatore exceptum est, scire nihil possimus. Cic. 2. Att. 12.
Aridus viator. Virg. 4. Georg. 98.
Cautus præcingitur ense viator. Ovid. 2. Trist. 271.
Exceptus viator a latronibus. Cels. in præf. lib. 1.
Fessus viator. Hor. 1. Serm. 5. 17.
Lassus viator. Catul. ad Mallium, 66. 61.
Siccus viator. Ovid. 4. de Pont. 10. 34.
Sitiens viator. Ovid. 3. Amor. 6. 97.
Viator [ἀμφοδάρχης, ἀρχιύπηρέτης, Gl. L. G.] etiam dicebatur Minister, Qui magistratibus apparebat: eo quod plerumque evocabantur ex agris homines ad magistratus, & frequens eorum ab agris ad urbem via erat. Columel. in præfat. Illis temporibus proceres civitatis in agris morabantur: & quum consilium publicum desiderabatur, a villis arcessebantur in Senatum: ex quo qui eos evocabant, viatores nominati sunt. Cic. de Senect. 56. A villa in Senatum arcessebantur Curius & ceteri senes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt.
Mittere viatorem. Cic. in Vatin. 22. Miserisne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret.
Viatores, in factionibus circi ludisque dicebantur, Qui ministri cursitabant huc illuc ultro citro jussu agitatorum, si qua forte re egerent, ac illis præsto semper erant. Horum mentio est in epigrammate isto, quod e priscis titulis Turnebus (11. 11.) eruit; M. VISPANIO FVLLONI TENTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. &c.

VIĀTRIX, īcis. f. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 745. n. 5. AQVILIA VIATRIX.
Infatigata viatrix. Mart. Capella lib. 6. post init.

VIATŌRIUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικός] Quod ad viam pertinet. Unde Viatorium, Quod per viam deferebatur: ut, Vasa viatoria. Plin. lib. 16. cap. 10. Idem lib. 37. cap. 2.

V I B

VIB. Vivo.

VĪBEX, īcis. f. [μώλωψ] Pl. Vibices, [μώλωπες ἀπὸ πληγῶν, Gl. L. G.] Signum verberis in humano corpore remanens, quod vi fiat, ut ait Festus. Plaut. Most. 4. 1. 10. Malam rem prius cavendam multo esse, quam ut meum tergum subjiciam culcitram vibicibus. Sed alii omittunt Culcitram vibicibus. V. Gronov. edit. Plin lib. 30. Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ovium recentibus impositis, obliterantur.
Flagellare vibice. Pers. 4. Sat. 48.

VIBIA, æ. f. Auson. præf. Monosyllab. Ut in vetere verbo sequitur vara vibiam. V. Scalig. Lect. Auson. 1. 18. p. 54. Al. Bibiam. V. VARUS.

VIBILIA, æ. f. Dea viarum. Arnob. lib. 4. p. 131. Ab erroribus viarum Dea Vibilia libera.

VIBIUS Virius, [Οὐίβιος Οὐίριος] Capuæ deditionem vehementissima oratione dissuadet apud Liv. 26. 13. Fuerat enim auctor Campanæ defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi conscivit ante deditionem, & multis civibus Senatoribusque, ut idem quoque facerent, persuasit.

VIBO, ōnis. m. Flos herbæ, quæ vocatur Britannica. Plin. 25. 3. Florem vibones vocant. V. ibi Harduin.

VIBRISSO, āre. Crispare vocem in cantando. Festus ex Titinnio.

VIBRISSÆ, seu, ut Gloss. **VIBRUCÆ**, ārum. f. [τρίχες μυός, Gl. L. G.] sunt Pili in naribus hominum: dicti quod iis evullis caput vibretur. Festus, vel potius Paulus.

VIBRO, pr. c. [σείω, κραδαίνω, Gl. L. G. & G. L. κλείνω, ἰγκλῶ, L. G. πάλλω, G. L.] āre. a Vi deductum: significat Movere & quasi vi agitare. Virg. 2. Æn. 211.
Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Off. 29. Quam hastam L. Sulla quum vibrasset, Dictatore propinquo suo. Idem 2. in Catil. 23. Sicas vibrare.
Bipennem vibrare. Lucan. lib. 3. 433.
Hastam vibravit gelidis viribus. Sil. lib. 10. 113.
Jaculum vibrare excusso lacerto. Ovid. 4. Epist. 43.
Lancea vibravit, i. e. Vibratus est. Sil. 1. 553.
Spicula vibrare. Virg. 11. Æn. 606.
Telum vibrare. Lucan. lib. 4. 40.
Iambos truces vibrare. Catul. in Annales Volusii, 34. 5.

Fulmina

Fulmina vibrant. Cic. in Orat. 234. Demosthenes, cujus non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur.
Vibrare dicitur mare, h. e. Micare, & intremiscere, ut ait Budæus, sive contremefieri. Cic. 4. Acad. 105. Quodque nunc, quia a sole collucet, albescit & vibrat, dissimileque est proximo ei continenti.
Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8. de Terræmotu & hiatibus, Nec simplici modo quatitur unquam, sed tremit vibratque.
Vibrare, neutrum, i. e. Trepidare. Valer. 8. Argon. 57.
Quum subito ingentem media inter nubila flammam
Conspicit: & sæva vibrantes luce tenebras. i. e. Quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis pervigilis.

VIBRANS, antis. Partic. [πάλλων] ut,
Draco vibrans linguas multifidas. Valer. 1. Argon. 62.
Serpens lingua vibrante minans. Lucret. lib. 3. 657.
Supercilio vibrante loqui. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Sonus vibrans, Aures feriens, vel Tremulus. Plin. lib. 10. cap. 29.
Oratio incitata & vibrans. Cic. de Clar. Orat. 326. Et erat oratio, cum incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.
Sententiæ vibrantes. Quintil. lib. 10. cap. 1. Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breves, vibrantesque sententiæ. i. e. Incitatæ.

VIBRANDUS, a, um. Partic. Claud. de 4. Cons. Honor. v. 519.
— jam cornus avita
Tentatur vibranda tibi.

VIBRĀTUS, a, um. Partic. [πεπαλμένος] ut, Vibrata hasta.
Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Fulmina vibrata jactat Juppiter. Ovid. 2. Met. 308.
Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop. 359.
Sibila vibrata per auras. Sil. lib. 3. 185.
Spicula vibrata per auras. Ovid. 8. Met. 374.
Tela vibrata lacertis. Ovid. 12. Met. 79.
Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æn. 100.
— & fœdare in pulvere crines
Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. i. e. Crispatos calamistro, inquit Servius. Columel. lib. 10. 187.
Candida vibrato discrimine, candida thyrso est.

VIBRĀBUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capell. 8. p. 297. Stilbon ante emergentis splendorem jubaris vibrabundus apparet.

VIBRĀTIO, ōnis. f. Crispatio. Festus, Gradivus dictus a vibratione hastæ, quod Græci dicunt κραδαίνειν.
Sideris igniti vibratio. Vopisc. in Caro. cap. 8.

VIBRĀTUS, ûs. m. Tractus crispus. Mart. Capella lib. 8. Proprii luminis vibratum amittere.
Ignium vibratus. Idem lib. 1. p. 17.

VIBRĀBĬLIS, e. Adj. Mart. Capell. 1. p. 11. Sidus vibrabile.

VIBRĀMEN, ĭnis. n. Vibratio, crispatio. Apul. 6. Met. p. 179. Elmenh. Trifulca vibramina draconum.

VĪBURNUM, i. n. [χαμαιτυπίων κόμαι, Gl. L. G.] Genus fruticis. unde Virg. 1. Ecl. 26.
Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi. [In Gloss. scribo, χαμαιτύπων, κόμαρος.

V I C

VIC. Vicarius, Vicentia, Vicit, Victor, Victoria, Victrix, Vixit. VIC. AVG. Victoria Augusti. VICC. Victores. VIC. S. I. Vice sacra judicans. VIC. S. Victoria Sicula. VICT. Victor, Victoria.

VICA POTA, æ. f. Dea Victoriæ, quæ & Victoria. Senec. de morte Claudii, Diespiter, Vicæ Potæ filius. Liv. 2. 7. extr. Ubi nunc Vicæ Potæ est domus. Et Cic. 2. de Legib. 28. Si fingenda nomina Vicæ Potæ, &c. Alii scribunt Vicepota. V. Gronov. ad Cic. l. c. & Grut. ad l. c. Senec.

VICANUS, V. VICUS.

VICARIUS, V. VICIS.

VICENALIS, VICENARIUS, VICENNIUM, VICENUS, VICESIMA, VICESIMANUS, VICESIMARIUS, VICESIMATIO, VICESIMUS, VICIES. V. VIGINTI.

VICENTIA, æ. f. [Οὐίκεντια] Venetiæ oppidum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 19. Tacit. 3. Hist. 8. Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant, non Vincentia. Quidam & Vicetiam ex inscriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, ut annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.

VĬCIA, æ. f. [χερτόσπερμον, Gl. L. G. βίκια, χόρτος, G.L.] Genus leguminis, a vinciendo dicta. Plin. lib. 18. cap. 15. Et vicia pinguescunt arva, nec ipsa agricolis operosa: uno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quam deoccatur. Sationis ejus tria tempora. Varr. 1. de R. R. cap. 31. Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet ut vitis, quibus quum sursum versum serpit ad scapum lupini, aliumve quem, ut hæreat, eum solet vincire. [In Gloss. corrupte Vicinia scriptum.
Fetus tenues viciæ. Virg. 1. Georg. 75.
Pabularis vicia. V. PABULUM.
Serere viciam. Virg. 1. Georg. 227.

VICIARIUS, a, um. Adj. [βικιακὸς] Quod ad viciam pertinet. ut, Cribrum viciarium, in quo vicia expurgatur, apud Columel. 8. 5.

VICIARIUM, i. n. corrupte legebatur apud Columel. lib. 11. cap. 2. pro Vitiario, V. in VITIS.

VICINIA, VICINUS. V. VICUS.

VĬCIS, em, e. plur. Vices, ĭbus. [ἀμοιβή] est Alternatio, sive vicissitudo. Quintil. lib. 6. cap. 5. Judices vel præsidentes magistratus appellandi sunt frequenter, ut loquendi vices serventur.
Annorum vices. Columel. lib. 2. cap. 9.
Belli vices. Stat. 9. Theb. 78.
Colloquii vices. Ovid. 21. Epist. 18.
Feriarum vices. Plin. 17. 23. Nihil est in opere naturæ, quod non aliquas vices feriarum velit.
Alternare vices. Ovid. 15 Met. 409.
Disponere varias vices operum. Tibul. lib. 1. 9. 64.
Dividere vices professionum. Quintil. in præem. lib. 1.
Exercere vices. Virg. 9. Æn. 175.
Fertque refertque vices incerta sors. Lucan. lib. 2. 13. h. e. Fortuna mutat prospera adversis, & contra.
Implere destinatas vices Curt. lib. 4. 10. 5.
Inversæ vices. Propert. 1. 15. 30.
Mutat terra vices. Hor. 4. Carm. 7. 3.
Servare vices. Virg. 9. Æn. 222.
Sortiri vices. Virg 3. Æn. 376.
Variare vices Virg. 9. Æn. 164.
Volvere vices. Virg. 3 Æn. 376.
Per vices, In vicem, Vicissim. V. præpositionem PER.
Vicibus, Idem quod Per vices. Plin. lib. 8. cap. 32. Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibusque ad terga redeuntes. De cervis.
Alternis vicibus, Euripi reciprocationibus nunc ultro, nunc citro. Senec. Herc. fur. 377.
Permutatis vicibus stationum, Expletis redituris, traditis. Curt. lib. 8. 6. 11.
Fungi vicibus alicujus. Propert. lib. 4. 12. 75.
Vitare vices, i. e. Pugnas: quia per vicissitudinem pugnabatur, ut Salustius docet. Virg. 2. Æn. 433. Servius.
Vices, Pœnæ, & incommoda. Hor. 1. Carm. 28. 32.
— vicesque superbæ
Te maneant ipsum.
Exigere vices alterius. Propert. lib. 1. 13. 10.
Hæc erit illarum contempti pœna doloris:
Multarum miseras exigit una vices. h. e. Una puella, quam perdite amas, exigit a te pœnas, quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.
Vice, ἐν μέρει. Gloss. Latinogræc.
Sermonum vice. Virg. 6. Æn. 535.
Sic autem dixit. Amm. Marcell. libro 23. imitans hoc loquendi genus, Nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur. In edit. Francf. p 421. in fine. Et in Indice exponuntur Nullis colloquiis. Sic Colloquii vices Ovid. H. St. V. in SERES totum locum.
Alia vice. Liv. 1. 21. Ita duo deinceps reges, alius alia vice, ille bello, hic pace, civitatem auxerunt. i. e. Unus una vice, & alter alia.
Videtur tamen hoc accipi pro Tempore: ut sit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est usitatum. Vetus tamen exemplar legit, Alius alia via, &c.
Alterna vice. Plin. 9. Epist. 33. ad Caninium, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alterna, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.
Annua vice. V. ANNUUS.
Benigna vice. Hor. Epod. 13. 11. h. e. Felici mutatione aut vicissitudine.
Grata vice. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Stata vice. Curt. lib. 9. 9. 9.
Sua vice. Curt. lib. 7. 1. 14.
Versa vice. Ulpianus de Stipulationibus, lib. 45. Pand. l. 1. §. Si quis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit pure, &c.
Vice, pro Loco accipitur: ut Vice mea, Vice tua; pro Tuo & meo loco. Hor. in Arte Poet. 304.
— fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exsors ipsa secandi. Plin. lib. 8. cap. 46. Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.
Fungi aliena vice. Liv. 1. 41.
Fungi mutua vice. Paulus in l. Certum. D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrentur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.
Vice, pro Instar; ut Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic. 10. Att. 11. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines, in Rep. excellentes, tulerunt, nisi forte me, Sardanapali vice, in suo lectulo mori censueris, quam exsilio Themistocleo, qui, &c.
Carinæ vice inversæ, i. e. In modum. Plin. 9. 6.
Mundi vice circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet. in Nerone, cap. 31.
Poetæ vice fingere nomina. Cic. 2. de Legib. 28.
Teli vice sævit nuda manus. Juven. 15. Sat. 53.
Commoveri vice. Quintil. lib. 4. Si judex aut sua, aut Reip. vice commovetur.
Simplici vice, Semel. Hor. 4. Carm. 14. 13.
— & arces
Alpibus impositas tremendis.
Dejecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.
Suam cujusque vicem. Liv. 3. 36. Quum priores Decemviri ita servassent, ut unus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem suam cujusque vicem per omnes iret.
Efficere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 4.
Exhibere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 7.
Explere vicem olei, Plin. lib. 31. cap. 2.
Habere vicem obsonii. Plin. lib. 15. cap. 19.
Peragit vicem vox. Ovid. 4. Met. 218.
Repræsentare vicem olei. Plin. lib. 28. cap. 10.
Revocare vicem. Senec. Herc fur. 13.
Vicem pro Officio quoque dicimus. Liv. 1. 20. Ne sacra regiæ vicis defererentur, flaminem Jovi assiduum sacerdotem creavit.
Demandare vicem suam alicui. V. DEMANDO.
Vide Indicem. Histor. Rom. H. St. V. DEMANDO.
Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui e vita emigrarit, propius accedat quam hæres. Cic. 1. de Legib. 48. i. e. in locum.
Vicem alicujus sollicitus. Curt. lib. 7. 11. 20.
Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus fere semper accusativum posuit, Vicem meam, tuam, &c. ut in Capt. 3. 3. 11.
Occidam, oppetamque pestem, heri vicem meamque. i. e. Pro hero meo. Ibid. 2. 3. 37.
Ut eum redimat & remittat huc nostrûm amborum vicem. Idem Rud. 3. 5. 33. Videntur Cicero & Livius sic etiam locuti V. Irasci vicem, Infra. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum

rum, qui tuis maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam, & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese. i. e. In sese pœna afficiendo occupavit officium nostrum, inquit Budæus.
Implere vicem alterius. V. IMPLEO.
Obtinere vicem veri. Curt. lib. 8. 8. 15.
Pensare vicem. V. PENSO.
Præstare vicem alterius. Ovid. 3. de Arte Am. 666.
Recitare vicem officii. Cic. pro Sext. 10. Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficii, vicem præsentis officii, testimonium præteriti temporis.
Reddere vicem lunæ. Plin. lib. 2. cap. 8.
Supplet vicem solis, Loco solis est. Plin. lib. 5. Epist. 6.
Sustinere vicem duorum ut unus homo difficile est. Paulus in l. Si plures. D. De pactis.
Miseret vicem. Ter. Heaut. 4. 5. 1.
Ita me di amabunt, ut nunc Menedemi vicem
Miseret me.
Dolere vicem nostram, est Propter incommoda privata dolere. Vicem autem publicam, est quod vulgo dicunt, Zelo Reip. Est autem figurata locutio, ut docet Priscianus de constructione.
Irasci vicem alterius. Liv. 34. 32. At enim cum Philippo Argivi senserunt. Remittimus hoc tibi, ne vicem nostram irascaris. V. IRA.
Mæstus, non suam vicem, sed propter ipsum periclitantium fratrum. Curt. lib. 7. 2. 5. Alia exemplaria habent, Non ob suam vicem.
Pertimescere. ut Cic. pro Domo 8. Mihi uni necesse erit & meam & aliorum vicem pertimescere.
Timeam necesse est valde & meam & vestram vicem. Cic. 11. Fam. 19.
Vices appellantur Pœnæ, quæ in sceleratos pro admissis regeruntur, ut inquit Porphyrio in illud Hor. Epod. 5. 87.
Venena, magnum fas, nefasque, non valent
Convertere humanam vicem.
Vicis, Gratia vel bona vel mala. ut,
Reposcere & reddere vicem. Martial. lib. 8. 38.
Captet forsitan, aut vicem reposcat. Plin. 2. Epist. 9. Reddam vicem, si reposces. i. e. Par beneficium. [Par pari referam.
Reddere vicem meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
In vicem. Columel. lib. 3. cap. 14. V. INVICEM.
Cedere in vicem alicujus rei. V. CEDO.
Sumere ptisanam in vicem vini. Cels. lib. 4. cap. 6.

VICĀRIUS, a, um. Adj. Quod vicem alicujus gerit, sive obtinet, & in ejus locum successit.
Corpus vicarium. Quintil. Decl. 16.
Fidem vicariam operæ nostræ supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Propterea quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur. [Nisi est & subst. Vicaria, æ. f.
Manus vicarias polliceri. Quintil. in Gladiatore, ad finem.
Mors vicaria, Quæ pro altero subitur. Quintil. in Gladiatore.
Opera vicaria, Mutuo data. Quintil. Vicariam operam ei impendi.
Pœna vicaria. Quintil. Decl. 6.
Servitus vicaria. Quintil. Decl. 8.

VICARIUS, i. m. [δοῦλος οἰκέτης, Gl. G. L.] dicitur Servus, qui alterius servi vices gerit, qui servo majori in familia servit. Plaut. Asin. 2. 4. 27.
— eho, ecquis pro vectura olivi
Resolvit? LI. resolvit. LE. cui datum est? LI. Sticho vicario ipsi
Tuo. LE. vah delenire apparas: mihi scio vicarium esse,
Neque esse servum in heri ædibus qui sit pluris, quam ille est. Cic. 3. Verr. 93. Peculia omnium, vicariique retinentur. Paulus de Noxalibus act. l. Si in re, Si servus tuus navem exercuerit: ejusque vicarius, & idem nauta in eadem navi damnum dederit.
Vicarius, Successor. Suid. βικάριος παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχιδόχος. Sed Vicarius ad tempus esse solet. H. St.
Vicarius, Qui vicibus alterius, etiam liberi, fungitur. Liv. 29. 1. Quando igitur adolescens quid sentires non dissimulasti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equumque, & cetera instrumenta militiæ tradas.
Dare vicarium. Cic. 12. Philipp. 3. Quod si in bello dari vicarii solerent, libenter me, ut Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.
Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 5. Verr. 120. Unum & quinquaginta aratores ita video dejectos, ut his ne vicarii quidem successerint. V. SUCCEDO.
Esse alicujus vicarium alteri. Quintil. in Gladiatore.
Dominationis alienæ vicarius. Cic. ad Brut. 16.
Juris alieni vicarius. Cic. pro Cæcin. 57. Qui legitime procurator dicitur omnium rerum ejus, qui in Italia non sit, absitve Reip. causa, quasi quidam pæne dominus, hoc est, alieni juris vicarius.
Laboris miserrimi vicarius. Apul. lib. 8.
Invenire vicarium regni. Cic. pro Sul. 26. Tamen hoc regnum appellabitur, cujus vicarius qui velit esse, inveniri nemo potest. Longe abest regni suspicio.
Succedere vicarium diligentiæ alterius. Columel. lib. 11. cap. 1.
Subtrahere vicarium diligentiæ alterius. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ.
Vicarii etiam interdum sunt, Qui in vicem aliorum exitio pestique devoventur, ut in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant eventura, ut in carmine devotionis, Eosque vicarios pro me, fide magistratuque meo, & pro populo Romano, exercitibus, legionibusque nostris do, devoveo. Ex Turnebi Adverf. 18. 4.

VICARIĀNUS, a, um. Adj. Sidon. 1. 3. Civium desidiam vicariano apice transcendit. i. e. Honore vicariæ præfecturæ.

VICISSIM, Adv. [ἀνὰ μέρος, Gl. L. G.] Per vices. Ter. Eun. 4. 7. 45.
— Sanga, ita ut fortes decet
Milites, domique socique fac vicissim ut memineris. Virg. 5. Ecl. 49.
Nos tamen hæc quocunque modo tibi nostra vicissim
Dicemus. Cic. 2. de Nat. Deor. 3. Quod si haberem aliquid, quod liqueret, tamen te vicissim audire vellem, quum ipse tam multa dixissem.
Terra uno tempore florere, dein vicissim horrere potest. Cic. 2. de Nat. Deor. 19.
Fari vicissim. Virg. 6. Æn. 531.

Vicissim. [ἔμπαλιν] Secundo loco, sive Contrario. Cic. de Amicit. 10. Sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Ter. Heaut. 4. 3. 10.
Ita credo: sed nunc, Clinia, da te mihi vicissim:
Nam amici quoque res est videnda, in tuto ut collocetur.
Si sint ea genera divinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, esse deos: vicissimque si dii sint, esse qui divinent. Cic. 1. de Divin. 9.
Exspecto quid ille tecum, quid tu vicissim. Cic. 16. Att. 3.
Experiri vicissim. Virg. 3. Ecl. 28.
Mutuari ab aliquo, & ei vicissim reddere aliud quippiam. Cic. de Fato, 3.

VICISSĀTIM, Adv. Idem: sed antiquum est. Plaut. Pœn. prol. 46.
Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare. Idem Stich. 4. 1. 27.

VICISSITŪDO, ĭnis. f. [ἐπάλλαξις, ἐπαμφοτερισμός] Alternatio, mutatio ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tusc. 69. Idem de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Ter. Eun. 2. 2. 45.
— hoc nunc dices,
Ejectos hinc nos, omnium rerum, heus! vicissitudo est.
Vicissitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5. Tusc. 69. Inde est indagatio nata initiorum, & tanquam seminum, unde essent omnia orta, generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio?
Dierum ac noctium vicissitudines. Cic. 1. Tusc. 68. Ut quum videmus speciem primum candoremque cæli, deinde conversionis celeritatem tantam, quantam cogitare non possumus, tum vicissitudines dierum atque noctium.
Laboris ac voluptatis vicissitudo. Cic. pro Muren. 76.
Diurnæ nocturnæque vicissitudines. Cic. 1. de Invent. 59. Verum ad utilitates quoque rerum omnium, sunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque vicissitudines, nulla in re unquam mutatæ quicquam nocuerunt.
Aufert tædium vicissitudo. Cic. 3. de Orat. 191. Horum vicissitudines efficient, ut neque ii satientur, qui audient, fastidio similitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.
Ad actionis suavitatem, quid est vicissitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3. de Orat. 223.

VICISSĬTAS, ātis. f. Idem: sed antiquum. Actius Phœnissis, Vicissitatemque imperandi tradidit. Nonius 2. 893.

VICTĬMA, æ. f. [θῦμα, Gl. L. G. & G. L.] Quæ post victoriam dextra victrice immolabatur. Ovid. 1. Fast. 335.
Victima, quæ dextra cecidit victrice, vocatur.
Frequenter pl. Victimæ. [τὰ μεγάλα θύματα, Gl. L. G.] Cic. 1. Att. 8. Ego enim te arbitror cæsis apud Amaltheam tuam victimis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum.
Amplior victima. Senec. Herc. fur. v. 922.
— victima haud ulla amplior
Potest, magisque opima, mactari Jovi,
Quam rex iniquus.
Devota victima. Hor. 3. Carm. 23. 10.
Impatiens sacri victima. Lucan. lib. 1. 606.
Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg. 147.
Melior victima, Cum prima hostia non litabatur, aut effugerat, & succidaneæ hostiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dari dicebantur. Virg. 12. Æn. 296.
Hoc habet, hæc melior magnis data victima divis. Quo & proverbium Græcum pertinet, δευτέρων ἀμείνων. Turnebus, 14. 4.
Sacra victima. Juven. 12. Sat. 113.
Cadet nivea victima ante aras. Senec. Agamem. 6.
Litare victimas. V. LITO.
Mactata victima. Senec. Octav. 4.
Mactare victimam gratiorem. Cic. pro Flacc. 99. Quam potestis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum conjugumque vestrarum trucidatos incendio patriæ sepelire conatus est, mactare victimam gratiorem, quam, &c.
Præbere se victimam alicui. Cic. 2. de Finib. 91. Neque porro ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens Consul cecidisset in prælio, seque e continenti genere tertiam victimam Reip. præbuisset.

VICTIMĀRIUS, a, um. Adj. ut Negotiator victimarius, Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 11. Et Scipioni in servo Serapione, victimarii negotiatoris vili mancipio. Vetustum exemplar manu scriptum hic aliter legit & distinguit, necnon pro Victimarii negotiatoriis. Suarii legit.

VICTIMARIUS, i, m. [μοσχοθύτης, μοσχοτόμος, Gl. L. G.] Victimarum minister, qui in sacrificiis victimas ligabat, cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua, quæ sacris erant necessaria. Valer. lib. 1. cap. 1. Libros Petilius, Prætor Urbanus, ex auctoritate Senatus, per victimarios facto igne, in conspectu populi cremavit. Liv. 40. 29. Libri in comitio, igne a victimariis facto, in conspectu populi cremati sunt.

VICTĬMO, āre. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Hircum Marti victimant. Hostiam victimare. Idem 7. Met. p. 197.

VICTITO, V. VIVO.

VICTORIA, VICTORIATUS, VICTRIX, VICTUS, Partic. V. VINCO.

VICTUS, ûs. m. V. VIVO.

VĪCUS, i. m. [ῥύμη, κώμη, Gl. L. G. & G. L. ἄμφοδος, ἐποικία, L. G.] Pars urbis est, quæ ex multiplicatis domibus fit: & ex pluribus vicis urbs constat. Dividitur enim urbs in vicos, quasi in membra minora. Cic. pro Milon. 65. Nullum in urbe vicum, nullum angiportum esse dicebant, in quo Miloni non esset conducta domus. Hor. 2. Epist. 1. 269.
Deferat in vicum vendentem tus & odores.
Vicus ex domibus constat. In oppido vici, inquit Varro L. L. 4. 32. A via, quod ex utraque parte viæ sunt ædificia. Vici Romæ fuisse dicuntur quadraginta, Hor. 1. Serm. 9. 13.
— cum quidlibet ille
Garriret, vicos, urbem laudaret, &c.
Africus vicus, Varr. L. L. 4. 32.
Ciprius vicus. Varro ibid. & in CIPRIUS.
Cosconius vicus. Varro ibid.
Publilius vicus. Varro ibid.

Sceleratus vicus. Varro ibid. Ovid 6. Fast. 610. V. SCELUS.
Tuscus vicus. Varro L. L. 4. 8. V. TUSCUS.
Ædificare vicos. V. ÆDIFICO.
Omnibus vicis statuæ factæ sunt. Cic. 3. Off. 80.
Magister vici. Martial. lib. 10. 79. V. Suet. Aug. cap. 30. & Tiber. cap. 76. V. MAGISTER.
Vicus ruri, sive rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ & ipsæ rusticæ dicuntur, hoc est plures rusticanæ domus conjunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab urbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. 14. Fam. 1. Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro, te (me miserum) quid futurum est? Idem 1. Att. 3. Quod si assequor, Crassum divitiis supero atque omnium vicos & prata contemno. [Gloss. Græcolat. κώμη, Villa, Castellum, vicus.
Concursus fiunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cic. 5. Att. 16.
Conscribere servos ex omnibus vicis concitatos. Cic. pro Domo 54.

VICĀNUS, a, um. Adj. [κωμητικός, Gl. L. G.] Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Divin. 132.
Non habeo denique nauci Marsum augurem,
Non vicanos aruspices, non de circo astrologos. Ex poeta. Idem pro Flacc. 8. Timolites ille, vicanus homo, non modo nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

VICĀNUS, & VICANEUS, i. m. [κωμήτης, Gl. L. G.] Saresb. 8. 21. Tanquam vicaneos tributa persolvere præcepit.

VICŬLUS, i. m. [κωμίδιον] dimin. accipitur pro Pago & rusticanis domibus. Liv. 21. 33. Castellum, viculosque circumjectos capit. V. Vopisc. Aurel. cap. 3.

VICĀTIM, [κωμηδὸν, Gl. G. L.] Adv. Per vicos. Sisen. Hist. lib. 3. Cum complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens una cum liberis circumiret. Nonius 2. 916.
Conscribere homines vicatim. Cic. pro Sext. 34. Adde Hor. Epod. 5. 97. Suet. Cæs. cap. 41. & Tacit. 2. Hist. 95. & Plin. 6. 26.

VICĪNUS, i. m. [γείτων, Gl. L. G. & G. L.] Qui eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic. 8. Att. 6. M. Lepidus vicinus noster.
Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sull. 158.
Anniversarii vicini. V. Anniversarius, in ANNUS.
Bonus vicinus. Hor. 2. Epist. 2. 132.
Interior vicinus. Cic. 1. Q. frat. 2. Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Gn. Octavius? Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.
Proximus vicinus. Cic. 2. Att. 14. C. Arrius proximus est vicinus, immo ille quidem jam contubernalis.

VICINA, æ. f. [γείτων] Gloss. Græcolat.

VĪCĪNUS, a, um. Adj. ut, Vicinum malum, i. e. Proximum. Plaut. Merc. 4. 4. 32. Virg. 9. Ecl. 28.
Mantua, væ miseræ! nimium vicina Cremonæ.
Jurgia vicina, Cum vicinis. Hor. 2. Epist. 2. 171.
Oppidum vicinum. Hor. Epod. 5. 44.
Pecoris vicini contagia. Virg. 1. Ecl. 51.
Terra vicina mihi. Ovid. 3. Trist. 4. 52.
Villa vicina. Hor. 1. Serm. 5. 79.
Urbes vicinæ. Virg. 1. Georg. 510.
In vicino sunt terræ. V. IN.
Dialectica vicina & finitima rhetoricæ. Cic. in Orat. 113.
Mala sunt vicina bonis. Ovid. de Rem. Amor. 323.
Partus vicinus, Instans, propinquus. Stat. 1. Achil. 212.
Vicina ad pariendum. Cic. 3. Verr. 48.
Compar. Ovid. 6. Fast. 275.
Ni convexa foret, parti vicinior esset. Subaudi Alicui.

VICĪNE, Adv. Superl. August. de Doctrin. Christian. 1. 23. Viciniſſime frui.

VICINĪTAS, ātis. f. [γειτνία, γειτνίασις] Vicinorum propinquitas. Ter. Heaut. 1. 1. 4. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c.
Amicitiæ, consuetudines, vicinitates. Cic. Post red. ad Quir. 3.
Silvæ vicinitas. Plin. lib. 4. cap. 16.
Cum civibus vicinitas. Cic. 5. de Finib. 65. Serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus cum civibus.
Cum eo mihi vicinitas & magnus usus est. Cic. pro Cluent. 49.
Meretricia vicinitas. Cic. pro Cœl. 37. Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?
Vicinia, Vicinorum multitudo. Cic. 6. Verr. 96. Signum, quod erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. 134. Cantu vocum & nervorum & tibiarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas personet. Cic. pro Cluent. 11. Pater hujusce, Judices, homo non solum municipii Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis, virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.
Vicinitates & confinia. Cic. 2. Off. 63. In omnique re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.
Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. i. e. Parum abesse a nomine voluptatis; vel qui potius voluptatis quam virtutis studiosi dicantur.
Oris vicinitatem nares non sine causa secutæ sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Artium studiorumque quasi finitima vicinitas. Cic. de Clar. Orat. 150. V. Exulcerare gratiam alicujus, in EXULCERO.
Nominis vicinitas. Plin. lib. 21. cap. 18.
Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Quintil. lib. 3. cap. 6.

VICINĪTUS, Adv. Theod. Cod. l. 15. tit. 1. Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinet, arceantur.

VICĪNIA, æ. f. [γειτνία, Gl. L. G. γειτνίασις, γειτσύνη, G. L.] Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Cic. 1. Tusc. 37. Inde in vicinia nostra Averni lacus.
Hic viciniæ, & Huc viciniæ. Plaut. Mil. 2. 3. 2.
Certo edepol scio me vidisse hic proximæ viciniæ, &c. V. HIC & HUC Adverbia.
Urbis vicinia. Columel. lib. 7. cap. 3.
Vicinia, Vicini. Hor. 1. Epist. 17. 44.
Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota.
Dives vicinia. Ovid. 3. Fast. 189.
Reclamat vicinia rauca. Hor. 1. Epist. 18. 62. ad Scævam.
Solis vicinia mollit ceras, Propinquitas. Ovid. 8. Met. 225.
Rerum est tamen diversarum quædam vicinia. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Lactis ad viciniam accedens aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
Virtutum vitiorumque vicinia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Ex aliqua rei vicinia. Quintil. lib. 3. cap. 10. vel 8. ut alii distingunt.
Vicinia tropo cum tropo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.

VICINIUM, i. n. Senec. de Brevitate vitæ cap. 15. In vicinio versatur invidia, simplicius longe posita miramur. Alii legunt, In vicino.

VICINĀLIS, e. Adj. [γειτονικὸς] Quod ad viciniam pertinet; ut Vicinales viæ. V. VIA.
Bella vicinalia. Justin. 41. 1. 9.
Vicinalis usus. Liv. 21. 26.

VICĪNOR, āri. Propinquum esse. Sidon. 2. Epist. 11. Si nobis pro situ spatiisque regionum vicinaremur. Et Cæl. Aurel. Acut. 2. 23. 90. Autumni tempus, quod Hiemi vicinatur.

VICĪNANS, antis. Partic. ut, Cordis vicinantis causa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 14. 94.
Loca capiti vicinantia. Idem 2. 6. 27.
Serpyllum terræ vicinans. Macer 2. 9. 1.

V I D

VIDELICET, V. VIDEO.

VĪDEO, vīdi, vīsum, [βλέπω, Gl. L. G. & G. L. εἶδω, L. G. ὁρῶ, G. L.] ēre. Oculorum actio & officium est. Cic. 7. Verr. 86. Jam hoc ipso istum vestitu Siculi civesque Romani permulti sæpe viderunt. Ovid. 9. Met. 602.
Vidisset lacrimas, vultus vidisset amantis.
Cernere & Videre. Cic. pro Milon. 79.
Venire, videre, & visere. Cic. 9. Fam. 23. Sed tamen constitui ad te venire, ut & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam.
Absens absentem auditque videtque. Virg. 4. Æn. 83.
Magis vidi. V. MAGIS.
Parum videre. V. Prospicio parum, in PARUM.
Oculis suis videre. Ter. Eun. 4. 4. 11.
— hunc oculis suis
Nostrarum nunquam quisquam vidit, Phædria. Idem Adelph. 3. 2. 31. Certe, hisce oculis egomet vidi, Sostrata. Cic. 3. Catil. 18. Ut eos pæne oculis videre possemus.
Oculis somnum videre. V. SOMNUS.
Oculis claris videre. V. CLARUS.
Vultu placido videre aliquem, Aspicere. Tibul. lib. 2. 4. 59.
Manifesta videre. Lucret. lib. 1. 855.
Pæne videre est, Propemodum videri potest. Hor. 1. Serm. 2. 101.
Videre, pro Vigilare. Ter. Eun. 1. 1. 28.
Et tædet & amore ardeo, & prudens, sciens,
Vivus, videnque pereo. Ubi Donatus, Videre pro Vigilare posuit: ut etiam Virgilius, quum de Sileno dicit, 6. Ecl. 21.
— jamque videnti
Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. Ergo Vivus, Non mortuus: Videns, Non dormiens. [Videns, i. e. Sentiens id ipsum me perire, quasi oculis cernerem.
Diem videre, Attingere. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & meum recuperaro, satis, magnum mihi fructum videbor percepisse & vestræ pietatis & meæ.
Ingratum quippiam videre, h. e. Videre aliquid quod nobis non placeat. Ovid. 2. Met. 780.
Licet videre. Cic. 1. Off. 44. Videre etiam licet plerosque, non tam natura liberales, quam quadam gloria ductos.
Videre, fere pro Una esse vel congredi. Cic. 1. Fam. 9. Quippe qui etiam Ravennæ Crassum ante vidisset, ab eoque in me esset incensus. Idem 6. Att. 2. Ego (ut spero) propediem te videbo.
Videre aliquem, Convenire, Alloqui. Cic. 4. Att. 12. Graviter se actum cum Aquilio, confirmavit. Videbis ergo hominem. Et 12. Fam. 15. Septimium vide, & Lænatem, & Statilium.
Vidit hic annus Ventidium. V. ANNUS.
Animo aliquid videre. Cic. 4. Acad. 125. Etsi nunc, aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur, imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.
Somnia videre, Somniare. Ovid. 9. Met. 474.
Video, Absolute, de visu per insomnium. Tacit. 2. Ann. 14. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum.
Causas videre, Intelligere. Lucret. lib. 1. 154.
Videre, Animadvertere. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
Insidias alicujus videre. Ovid. 1. de Arte Am. 766.
Spem videre. Ter. Heaut. 4. 1. 46.
Vitium videre in aliquo. Ovid. 2. Amor. 19. 9.
Videre, Prævidere, prænoscere. Cic. 4. Fam. 9. An tu non videbas mecum simul quam illa crudelis esset futura victoria? Idem 10. Philipp. 17. An vero, si quid esset quod a M. Bruto timendum videretur, Pansa id non videret? aut si videret, non laboraret?
Animo videre, Prævidere. Cic. 6. Fam. 3. Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quam ea quæ oculis cernimus.
Futura videre & divinare. Cic. 15. Fam. 15. Sed sunt ea consequuta, ut magis mirum sit accidere illa potuisse, quam nos non vidisse ea futura, nec homines cum essemus, divinare potuisse.
Ventura videre. Virg. 2. Æn. 125.
Videre in futurum. Liv. 6. 12.
Videre, Parare, ut, Prandium alicui videre. Cic. 5. Att. 1. Antecesserat Statius, ut prandium nobis viderer. h. e. Pararet, curaret. Sic ad eundem lib. 14. 21. Quare talaria videamus, quidvis enim potius quam castra. i. e. Paremus talaria, ut hinc abeamus.
Videre, Attendere, curare aut intelligere, cognoscere & perficere. Ter. Heaut. 4. 2. 3.

Nisi

Nisi aliquid video, ne esse amicam hanc gnati resciscat senex. Idem And. 2. 2. 36.
Nisi vides, nisi senis amicos oras, ambis: &c. Cic. 16. Fam. 3.
Navem idoneam ut habeas, diligenter videbis; unum illud, mi Tiro, videto, si me amas, ne &c. Et 2. Att. Tu ista omnia vide & guberna.
Sed id quoque videbimus. Cic. 2. Att. 7.
Considerare & videre. Cic. 7. Verr. 173. Quamobrem te quoque, Hortensi, quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consideres, quid agas, quo progrediare, quem hominem & qua ratione defendas.
Intelligere & videre. Cic. 6. Fam. 5. Non mihi sumo, ut plus ipse prospiciam, quam te videre atque intelligere mihi persuaserim.
Videre de, Dispicere, Anquirere. Cic. 4. de Fin. 8. De summo bono, mox, ut dixi, videbimus.
Plus videre, i. e. Magis sapere, rectius consulere. Cic. 6. Fam. 4. Vidisse me plus, quam ceteros. Adde Ter. Heaut. 3. 1. 97.
Quid de illis respondeat videat. Cic. 3. Verr. 12.
Videro, pro Cavebo, & attente considerabo. Ter. And. 2. 6. 25. Ego istæc recte ut fiant videro. Cic. pro Cœl. 35. Videro hoc posterius. Idem 6. Verr. 36. Compone hoc quod postulo de argento: de reliquo videro.
Valde videro Cic. 9. Att. 12. Valde videro, & consideratius utilitati nostræ consuluero.
Viderit [ὄψεται, Gl. L. G.] i. e. Videat, hoc est, Hujus rei illi cura sit, vel hujus opinionis rationem reddat, non ego, inquit Valla in Raudensem. Sic Videris, viderimus, videritis, viderint. Cic. 4. Acad. 19. Epicurus hoc viderit, & multa alia. Idem ad Brut. 2. Sed de hoc tu videris Et pro Quint. 55. Viderint, inquit ista officia viri boni: de me ista considerent.
Utilitas viderit. Ovid. 3. de Arte Am. 671. i. e. Num utilia sint, quæ præcipio, alii dispiciant & curent.
Quid concupiscas, tu videris: quod concupiveris certe habebis. Cic. 3. Philipp. 33.
Videndum est ne. Cic. 1. Off. 28. Videndum est ne non satis sit justos ei, &c. Ter. Hec. 5. 1. 3. i. e. Providendum, cavendum.
Viden', pro Videsne. Ter. Eun. 2. 2. 10. Viden' me ex eodem ortum loco? Et Virg. 6. Æn. 774. — viden' ut geminæ stant vertice cristæ?
Videbis, pro Videbit quis. Virg. 4. Æn. 490. — mugire videbis
Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos.
Vide, [ἰδὲ, βλέπε, Gl. L. G.] stomachantibus convenit, qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui. Ter. Phorm. 2. 3. 11. Avaritia vide quid facit. Sic in Adelph. 5. 1. 5. Illud sis vide exemplum disciplinæ.
Vide modo, inquis: non me hercules. Cœlius Cic. 8. Fam. 2. pr.
Vide ut incedit. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Ironia.
Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicito, certum id habeto. Ter. And. 2. 2. 13.
Istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil pericli est, me vide. Idem Phorm. 4. 4. 30. Fient, me vide. [Quod vulgo dicunt, *Sine me facere.*
Hoc vide, præmonentis, & consulentis. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
Hoc vide: in mea vita tu tibi laudem is quæsitum, scelus?
Quantum fallare vide. Cic. 1. de Finib. 15.
Quid agas vide, Non terrentis est, sed excitantis. Ter. Phorm. 2. 2 32.
Senex adest: vide quid agas, prima coitio est acerrima.
Vide ut. Ter. Heaut. 4. 1. 4. At vide, ut satis modo contemplata sis. i. e. Cave ne non satis. Alii non habent Vide.
Vide ne. Cic. 1. Tusc. 83. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quæ sunt bona in vita. Vide ne a malis dici verius possit. Idem 4. Acad. 62. Vide quæso etiam atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum, a te ipso minuatur auctoritas.
Vidĕ sis, pro Vide si vis. Pers. Sat. 1. 108.
— vide sis ne majorum tibi forte
Limina frigescant. Sumptum a comicis, ut Apagesis, in qua distinctione tanquam per hyphen legenda sit, poeta mediam corripuit. Ter. Heaut. 2. 3. 128.
Videor, [δοκῶ, Gl. G. L.] pro Speciem offero, speciem habeo, & præ me fero. Ter. Eun. 5. 2. 61.
Parum perspexisse ejus videre audaciam. Idem Heaut. 3. 1. 81.
Videre verum, atque uti res est, dicere.
Meruit formosa videri. Ovid. 4. Met. 319.
Mihi videris. Cic. 1. Acad. 26. Tu vero inquam, Varro, bene etiam meriturus mihi videris de tuis civibus. Hor. 1. Epist. 7. 91.
Videor, pro eo quod barbare dicitur, *Videtur mihi quod.* Cic. 15. Fam. 2. Eoque vos studiosius feci certiores, quod in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis, ingenii, fidei, benevolentiæque erga vos perspexisse. Virg. 3. Æn. 174.
Videor, pro Mihi videor, nescio an Cic. dicat. Perion. in Epistola præfixa libro de Linguæ Gall. origine, ejusque cum Gr. cognatione, in principio, Id ego quatuor libris tam aperte demonstrasse videor, ut nec quenquam &c. Atqui hic est ambiguum. At Cic. non puto ita uti, saltem ubi est ex parte ambiguitas. H. St.
Si quid est in me, quod jam sperare videor, quoniam, &c. Cic. 2. de Orat. 122.
Mihi videbor. Cic. 14. Fam. 2. Quod de domo scribis, hoc est de area, ego vero tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta.
Perspicere videor mihi primum ipsius animum, qui plurimum potest, propensum ad salutem tuam. Cic. 4. Fam. 13.
Videor enim videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem. Cic. 16. Fam. 21.
Videre videor jam diem illum, quum hinc egens. Ter. Adelph. 3. 3. 30.
Videre videor mihi hanc urbem, lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem. Cic. 4. in Catil. 11.
Ut videmur. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis, ut videmur, bonis utimur, speramus.
Visus sum audire. Plaut. Aul. 5. 1. 4.
Certo enim ego vocem hic loquentis modo me audire visus sum.
Visus sum mihi cum Galba ambulare. Cic. 4. Acad. 5.
Visus sum videri. Plaut. Curc. 2. 2. 10.
Hac nocte in somnis visus sum viderier.
Visus est mihi dicere. Ter. And. 1. 5. 20.
— id mihi visus est dicere, abi cito, & suspende te.
Videri pro nihilo. Cic. 2. de Finib. 43. Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, &c. i. e. Nihili æstimata ab eis.
Videtur [δοκεῖ, φαίνεται, Gl. L. G.] frequenti in usu, pro Apparet. Videtur mihi, [δοκεῖ μοι, φαίνεταί μοι, Gl. L. G.] pro Statuo, Censeo.
Videtur mihi, pro Placet, cum Infinitivo. Cic. 1. Off. 36. Quum Pompilio videretur unam dimittere legionem, &c.
Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem, cujus obtusiur sit acies, non videre? Cic. de Senect. 83.
Posse dici mihi videtur, valere libertatem. Ulpian. in l. Fidei commissa libertas, in princip. D. de fideicom. libert.
Videtur ita mihi, Ita censeo. Plaut. Cist. 4. 2. 61. Ter. Phorm. 2. 4. 10.
— mihi
Sic hoc videtur, quod te absente hic filius egit, &c.
Si videtur, Si placet. Cic. 14. Fam. 7. Si tibi videbitur, villis iis utere, quæ longissime aberunt a militibus. Idem 7. Fam. 24.
Quibus videbitur. Cicero, Quibus tibi videbitur, velim des litteras nomine meo. h. e. Quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabir. 20. Fit senatusconsultum, ut C. Marius, L. Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Prætores, quos eis videretur.
Magnopere videtur. V. in MAGNUS.
Visum est illi. Plaut. Epid. 4. 2. 29.
Quid si servo aliter visum est? non poteras novisse, obsecro. Cic. 5. Att. 17. Sextius ad me scripsit quæ tecum esset de mea domestica & maxima cura loquutus, quid tibi esset visum.
Cælitibus non ita visum est. Ovid. 4. de Pont. 9. 39.
Dis aliter visum. Virg. 2. Æn. 428.
Superis visum. Virg. 3. Æn. 2.
Visum est faciendum, vel ut facerem. Cic. 4. Fam. 12.
Videri fecisse. Illud memorabile, inquit Budæus, quod in sententiis ferendis, non reum Crimen admisisse pronuntiabant, sed Admisisse videri. Id quod a Cicerone significatur 7. Verr. 14. quo in loco Verri objicit, quod fugitivos bellum molientes in Italia comprehensos de consiliique sententia damnatos, ipse post pœnæ exemerit. O præclarum (inquit) Imperatorem, &c. Comprehendi jussit: quis non pertimescat? causam dicere dominos. Quid servis tam formidolosum? Fecisse videri, pronuntiavit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse. Quid deinde sequitur? verbera atque ignes: & ad metum ceterorum, cruciatus & crux, hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin. lib. 14. cap. 13. Cn. Domitius judex pronuntiavit Mulierem videri plus vini bibisse, quam valetudinis causa, viro insciente: ac dote mulctavit. Cujus rei exemplum est in cap. pri. Ad Turpil. Quæri (inquit Marcianus) possit: si ita fuerit interlocutus, L. Titius temere videtur accusasse: an calumniatorem pronuntiasse videatur. Idque non in judicando modo prisci, sed testificando etiam observabant. Cujus instituti originem ex Academicorum opinione emanasse, Cicero docere videtur circa finem Academicarum quæstionum, nimirum lib. 4. De Acad. (146.) enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, e rebus humanis tollebant, ita inquit: Quam rationem, majorum etiam comprobat diligentia: qui primum jurare Ex sui animi sententia quemque voluerunt: deinde teneri, Si sciens falleret, quod inscientia multa versaretur in vita, tum qui testimonium diceret, ut Arbitrari se diceret etiam, quod ipse vidisset: quæque jurati judices cognovissent ut ea, non Esse facta, sed ut Videri, pronuntiarent. Ex eo more est illud Ulpiani tractatu De jure fisci, in l. Quum quidam capitis reus emancipasset filium ut hæreditatem adiret: rescriptum est, Non videri in fraudem fisci factum, quod acquisitum non est. De testimonii dicendi more exemplum est in oratione Cic. pro Cæcin. 73. Iste vester testis ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cujus rei argueretur quidem scire potuisset.
Videbitur, Impersonale. Plaut. Asin. 3. 3. 94.
Da mihi istas viginti minas: vides me amantem egere.
LI. Videbitur. i. e. Videbo, dispiciam.
VIDENDI, VIDENDO, VIDENDUM; gerundia. Virg. 1. Ecl. 27.
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?
Avidus videndi. Ovid. 10. Met. 56.
Copia rara videndi. Tibul. lib. 2. 3. 83.
Insatiabilis cupiditas veri videndi. Cic. 1. Tusc. 44.
Dare se videndum populo. Ovid. 3. de Arte Am. 42.
Offerre se videndum alicui. Virg. 2. Æn. 589.
Videndo, gerundii modus a passivo. Virg. 3. Georg. 215.
Carpit enim vires paulatim, uritque videndo
Femina, nec nemorum patitur meminisse, nec herbæ. h. e. Dum videtur, ut ajunt Servius & Valla.
VISU, supinum. ut Deformia visu. Ovid. 3. de Arte Am. 217.
Facilis visu. Virg. 3. Æn. 621. de Polyphemo.
Ferum visu dictuque. Sil. lib. 1. 175.
Miserabile visu. Virg. 1. Æn. 115.
Terribiles visu formæ. Virg. 6. Æn. 277.
Tenuis visu. Stat. 8. Theb. 86.
VIDENS, entis. Partic. Ter. Heaut. 5. 1. 40. Se vidente amicam pati suam, &c. Procul videntes, i. e. Spectantes. Flor. 3. 5. 16.
VIDENDUS, a, um. Partic. [βλεπτέος] ut, Cuncta videnda sunt animo. Ovid. 3. Trist. 4. 56.
Probra videnda meis oculis. Ovid. 3. Amor. 14. 44.
VISUS, a, um. Partic. [ὀφθὲς, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Heaut. 3. 2. 9.
Visa vero est, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Hec. 3. 1. 38. Matris vox visa est Philumenæ. Ubi Donatus, Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, Visa dicimus. [Ubi scilicet, non Partic. Pass. vim habet, sed Perf. verbi Videor est, & significat Apparuit.
Non magnopere visu. V. MAGNUS.
Oculis meis visa est. Ovid. 3. de Pont. 3. 18.
Formæ visæ correptus imagine. Ovid. 3. Met. 416.
Imago visa mihi ante oculos. Virg. 2. Æn. 773.
Male visa, pro Invisa, Vide Invisus. H. St. V. MALE.
Via visa est pedum. Ter. Phorm. 2. 2. 12.
Non ita est. factum est periculum, jam pedum visa est via.
Visos vultus agnoscere. Ovid. 1. de Pont. 10. 25.
Sensibus visa, Apparentia. Lucret. lib. 4. 468.

Viso est opus. Plaut. Capt. 2. 1. 29. ut Facto &c.

VISŪRUS, a, um. Partic. [ὀψόμενος] Qui videbit.
Visuros, Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil. lib. 9. cap. 3.
Abies casus visura marinos. Virg. 2. Georg. 68.
Dies belli visura tumultus. Lucan. lib. 1. 233. conf. in VISO.

VISUM, i. n. [ὅραμα, Gl. L. G. ἰδέα, ἴδαμα, ὄψις, G. L.] pro Eo quod videmus: ut, Referre visa. Ovid. 3. Fast. 40.
Turpia visa. Propert. lib. 2. 6. 28.
Visum, [ἐνύπνιον, Gl. L. G. ὄνειρος, G. L.] Somnium, & nocturnum, sive etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virg. 4. Æn. 456.
Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. Cic. 1. Acad. 39.
Sensus junctos esse censuit e quadam quasi impulsione, oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus.
Visum est enim tale objectum dormienti, ut id, quod evenit, naturæ vis, non opinio erroris effecerit. Cic. 2. de Divin. 143.
Visa, pl. [ὀνείρατα, Gl. L. G.] Cic. 1. de Divin. 61. Huic omnia visa objiciuntur a mente ac ratione vacua.
Somniorum visa. Cic. 1. Tusc. 97. Quamobrem sive sensus exstinguitur, morsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.
A dormientibus multa significata visis. Cic. in Topic. 77.
Cur, si deus ista visa nobis providendi causa dat, non vigilantibus potius det, quam dormientibus. Cic. 2. de Divin. 126.

VISIO, ōnis. f. [ὀπτασία, ὅραμα, Gl. G. L.] Id quod videtur. Cic. 4. Acad. 33. Nec potest iis, cui est visio veri falsique communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Idem 2. Tusc. 42.
Falsaque ejus visione ac specie moveri homines dico vehementius.
Adventitia visio. V. ADVENIO.
Visio, [φαντασία, Gl. L. G. & G. L. φάντασμα, ἐνύπνιον, G. L.] Phantasia etiam dicitur. Quintil. lib. 6. cap. 2. Quas phantasias Græci vocant, nos sane Visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentes habere videamur.
Inanes visiones. V. INANIS.
Visio [δόκησις, Gl. G. L.] apud JCtos idem est quod Quæstio seu θεωρία, l. 25. §. 15. de Hæredit. petit. Tribus visionibus relatis. V. Gothofredi notas, & conf. Tertull. de Anima cap. 9.

VISUS, ūs. m. [ὄψις, Gl. L. G. & G. L. ὅραμα, ὅρασις, G. L.] Aspectus. Plin. lib. 8. cap. 22. Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.
Connexus visus. V. CONNECTO.
Torvus visus. Stat. 10. Theb. 834.
Abducere visum. V. ABDUCO.
Auferre visus agris, Obscurare agros. Stat. 11. Theb. 134.
Effugere visus alicujus. Ovid. 3. Fast. 406.
Hærere immoto visu. Stat. 5. Theb. 723.
Intercludere visus prospectu. Stat. 6. Theb. 205.
Lassari inani visu. Valer. 1. Argon. 707.
Prælibare vultus alicujus visu. Stat. 2. Achil. 88.
Satiare lumina longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.
Sparsus visus per omnia. Stat. 5. Theb. 546.
Subdere aliquid visu oculorum. Lucret. lib. 5. 102. Visu, pro Visui.
Umbratus visus. Sil. lib. 13. 342.
Quod præpinguis fuerit visus. Intelligo n. dici, Fuisse illi visum præpinguem Quorsum enim diceret, Illum fuisse visum præpinguem? quasi vero non fuerit quidem talis, sed visus fuerit tantum. H. St. Loci nutatio refecta cultro empectæ. Sunt autem Suetonii verba in Galba cap. 3. Mira autem loci istius enarratio est, quasi ibi ? Visus substantivum, non Participium sit. V. GALBA.
Visus est potentia obtuitus. Quintil. lib. 1. cap. 3. An potest esse ulla tam perpetua discentis intentio, quæ non ut visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?
Orbus visus. Orbus oculorum. Sil. lib. 13. 726.
Acer visus. V. ACER, Adj.
Alacres visus, Oculi. Serenus cap. 13.
Summa boni est alacres homini contingere visus, &c.
Hebes visus. Sen. Herc. fur. v. 653.
Hebetesque visus vix diem insuetum ferunt.
Inocciduis visibus stellatus Argus, h. e. Oculis nunquam dormientibus. Stat. 6. Theb. 277.
Inoffensi visus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 116.
— & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. h. e. Oculos, quos nihil remoratur, aut impedit, quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.
Puri visus dempta caligine, Oculi. Serenus cap. 13.
Decipere visus alicujus. Sen. Herc. fur. 9.
Deprendere aliquid visu. Valer. 1. Argon. 464. de Lynceo.
Dirigere visus aliquo. Claud. 2. in Eutrop. 133.
Ducere visus per omnia. Stat. 1. Silv. 3. 52.
Fallere visum. Plin. lib. 9. cap. 50.
Fallit imago dubia visus meos. Sen. Agamem. 10.
Ferre visus per membra alicujus, Contemplari membra. Stat. 4. Silv. 6. 40.
Flectere visus aliquo. Stat. 10. Theb. 813.
Fugere visus alicujus. Ovid. 2. Fast. 80. i. e. Non videri posse.
Habere visum illustrem. V. ILLUSTRIS.
Habetat visus mæror. Sen. Herc. fur. 12.
Marcens visus, Deficiens, Languidus. Sen. Agamem. 8.
Metiri aliquid visu. Stat. 10. Theb. 834.
Movere visum. Lucret. lib. 6. 165.
Obliquare superbos visus. Stat. 1. Achil. 323.
Perstringere visum. Quintil. lib. 10 cap. 1.
Premere visus alicujus, Claudere oculos. Stat. 2. Silv. 1. 172.
Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie. Stat. 4. Silv. 2. 31.
Visus, pro Apparitionibus, ut vocant. Plin. lib. 7. cap. 22. Nam Cimbricæ victoriæ, Castoresque Romani, qui Persicam victoriam, ipso die, quo contigit, nuntiavere, visus, & numinum fuere præsagia. Liv. 26. Nocturnos visus dixit.
Visus, id quod videtur. Virg. 3. Æn. 36.
Rite secundarent visus.
Defixus acerbo visu. Valer. 8. Æn. 369.
Obstupuit visu Æneas. Virg. 5. Æn. 90.
Tremefactus visu. Virg. 2. Æn. 382.
Turbatur subito Scipio visu. Sil. lib. 13. 449.
Immundo somnia visu. Hor. 1. Serm. 5. 84.
Nocturnus visus. Tacit. 12. Ann 13.
Visus, Species. Cic. 1. de Nat. Deor. 12. Ex quo exsistit & illud, multa esse probabilia, quæ quanquam non perciperentur, tamen, quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.

VISOR, oris. m. [ὁρατής] Visores, pro Inspectoribus exploratoribusque Tacit. 16. Ann. 2. Nec missis visoribus, per quos noscceret an vera assererentur.

VISIBĬLIS. e. Adj. [θεωρητικός, Gl. L. G. ὁρατός, βλεπτός, θεατός, G. L.] Quod videri potest. Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.
An Visile? H. St.

VISIBILĬTER, Adv. Paulin. Nolan. Epist. 20. cap. 3. Et visibiliter & invisibiliter operaris, &c.

VISIBILĬTAS, ātis. f. [ἔννοια, φαντασία, Gl. L. G.] Fulgent. Virg. p. 150. edit. Munck. In picturis est visibilitas, deest sensibilitas.

VISUALĬTAS, ātis. f. Visio. Tertull. de Anima cap. 29. Contrarietates visualitatis & cæcitatis.

VĬDĒLĬCET, [δηλαδή, δηλονότι, Gl. L. G.] Adverbium confirmandi est, teste Donato, significat idem quod Videre licet: sicut Scilicet, Scire licet: & licet, lre licet. De hoc sic Valla; Scilicet & Videlicet, idem significare videntur quod Certe: sed habent usum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permistam. Nonnunquam post relativum, sicut solet poni Quidem: nonnunquam & ante vel sine relativo. Et hi sunt fere modi utendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo usitatissimum modum, quum ea quæ confuse dicta sunt, per singula postea exponimus: quale esset, Quatuor sunt virtutes, scilicet, vel videlicet prudentia, justitia, fortitudo, modestia. Hactenus Valla lib. 2.
Maluit videlicet homines peccare, quam deos. Cic. 4. Verr. 22.
Quidam magnus videlicet vir & sapiens. Cic. 1. de Invent. 2.
Sapiens videlicet homo cum primis nostræ civitatis. Cic. 2. de Orat. 124.
Videlicet, cum irrisione. Cic. 2. Philipp. 15. Tuus videlicet salutaris Consulatus, perniciosus meus. Idem 4. de Finib. 21. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in urbem, in forum, in curiam.
Videlicet, sine irrisione: pro Nimirum, certe, nam, enim. Ter. Heaut. 2. 3. 22.
— hic de nostris verbis errat videlicet,
Quæ hic sumus locuti. Idem Heaut. 3. 2. 3. Cic. 2. de Legib. 24.
Caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.
Videlicet, cum relativo. Cic. 3. de Finib. 31. Hæc natura videlicet vult salvam esse se. Idem 2. de Legib. 14. Quos imitatus Plato, videlicet hoc quoque legis putavit esse persuadere aliquid, &c.
Videlicet, pro Scilicet, sive nempe. Cic. pro Sext. 28. Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis.
Et videlicet. Cic. 13. Att. 30. Sp. Mummium putaram in decem legatis fuisse, & videlicet: etenim, &c. i. e. Et videlicet puto ita esse.
Ut videlicet. Cic. pro Cluent. 128. & 129. Statuerunt enim ita majores nostri ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, fortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Idem in Orat. 114. Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: ut hoc videlicet inter se differant, &c.
Nihil videlicet est eorum. Cic. pro Planc. 96.
Tu videlicet. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc quum loqueris, nos barones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.
Videlicet igitur. Cic. 5. Verr. 90. Videlicet igitur, non Turpioni lucrum datum, sed Petrinis pecuniæ ereptæ. Vetus exemplar legit Gloriatur.
Videlicet, quod est Videre licet, vel videas licet, suæ originis casum interdum retinet. Plaut. Stich. 4. 1. 49.
Videlicet parcum illum fuisse senem, qui dixerit. Iterum 4. 1. 51.
Videlicet illum fuisse nequam adolescentem, qui illico, &c. Idque est tanquam videre licet. Turnebus.

VĪSO, si, sum, [βλέπω, ἐπισκέπτομαι, Gl. G. L.] ĕre. Ad videndum ire. Ter. And. 4. 2. 25. Ego hanc visam. Liv. 3. 28. Ex muris visite agros vestros, ferro ignique vastatos.
Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere. Cic. 1. Tusc. 44.
Aliquem longo intervallo visere. Cic. 1. Att. 3.
Orbem peregrinum visere. Ovid. 1. Met. 94.
Reginam visere. Hor. 1. Carm. 37. 25.
Viso ad. Ter. Hec. 3. 2. 4. Nunc ad eam visam.
Viso ecquid. Plaut. Bacch 4. 10. 9.
— nunc Mnesilochum, quod mandavi, viso
Ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua compulerit.
Viso si. Ter. Eun. 3. 4. 7. Idque adeo visam, si domi est.
Vise redierinne jam, an nondum domum. Ter. Phorm. 2. 4. 5.
Viso, Ad videndum venio, interprete Donato. Ter. And. 3. 3. 4. Id viso, tune, an illi insaniant. i. e. Ob id viso te.
Viso, junctum cum Venio, aut Eo, is; significat Video. Plaut. Rud. 1. 2. 6.
Nunc hunc ad Veneris fanum venio visere,
Ubi rem divinam se facturum dixerat. Al. Huc ad. Ter. Hec. 1. 2. 114. Nostra illico it visere ad eam, admisit nemo.
Idem significat junctum cum Gratia, Causa, Studio, & hujusmodi. Ter. Hec. 3. 2. 7.
Non visas, ne mittas quidem visendi causa quenquam. Cic. 5. Tusc. 9. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed visendi causa venirent, studioseque perspicerent quid ageretur, & quomodo. [Apud Ter. puto esse ἐπισκέψεως.
Visendi studio. Virg. 2. Æn. 63.
Undique visendi studio Trojana juventus
Circumfusa ruit.

Visere ii dicebantur, qui ordinaturi Provincias mittebantur. Vellej 2. 94. 3. Nec multo post missus ab eodem vitrico cum exercitu ad visendas ordinandasque, quæ sub Oriente sunt, provincias.

VISENS, entis. Partic. Catul. 11. 10.
Cæsaris visens monumenta magni. Idem 61. 48.
Ibi maria vasta visens lacrimantibus oculis.

Visitur, Passiv. Cic. 6. Verr. 4. Idem opinor artifex ejusdemmodi Cupidinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem Thespiæ visuntur. Nam alia visendi causa nulla est. Idem 1. Off. 138.

VISENDUS, a, um. Partic. [ἐπισκεπτέος] Cic. pro Lege Manil. 61. Eam quoque rem populus Romanus, non modo vidit, sed etiam studio omni visendam putavit.

Visendus, Spectabilis & admirandus. Plin. lib. 16. cap. 44. Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis, trigintaquinque pedum ambitu caudicis, decem arbores metiens, singulas magnitudinis visendæ. Idem lib. 10. cap. 29. Upupa crista visenda plicatili. Idem lib. 11. cap. 49. Ceu plane visenda res esset, principem terrarum insidere portentis. Cic. in Vatin. 31. Epulum, omni apparatu, ornatuque visendo.

VISITOR, ōris. m. Apul. 2. Apol. p. 224. Elmenh. In ludo quoque gladiatorio frequens visitor. al. Visitur.

VISITO, [ἐπισκοπῶ, Gl. L. G. ἐπισκέπτομαι, G. L.] āre. frequent. a Visere. Plaut. Curc. 2. 3. 64. Cic. 5. de Fin. 94. Is quum arderet podagræ doloribus, visitassetque hominem Carneades, Epicuri perfamiliaris, & tristis exiret, &c. Annuo visitasse. Plaut. Curc. 2. 3. 63.

VISITĀTUS, a, um. Partic. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Nocte visitata. i. e. Conspecta.

Omnia visitata & invisitata temporum necessitudine sunt constituta. Vitruv. 9. 4.

VISITĀTIO, ōnis. f. [ἐπίσκεψις] August. Serm. 185. Per gratiam visitationis.

Est etiam idem ac Apparitio. Vitruv. 9. 4. Luna nova visitationem facit extremæ rotundationis.

VISITĀTOR, ōris. m. August. Feria 2. Pentecost. Serm. 1. Non visitator subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator æternus.

VĪDUA, æ. f. [χήρα, ἡ χήρα, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quasi Valde idua, ab Iduum die, qui mensem dividit: hoc est a viro divisa. Plaut. Stich. 1. 1. 2. Quæ tamdiu vidua viro suo caruit. Cic. pro Cæcin. 14. Cognitor viduarum.

Avaras viduas venari. Hor. 1. Epist. 1. 78.

Vidua etiam dicitur, Quæ nulli nupserit. Plaut. Cist. 1. 1. 46.
Nubet mox nuctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi.

V. Pontan. Observat. 2. vol. Progymn. p. m. 97. Grangr. ad Juven. 4. Sat. 4. & Livin. ad Propert. 2. 33. 17.

VIDUUS, a, um. Adj. [χήρος] Orbatus, Privatus. Hor. 1. Carm. 10. 11.
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo. Cic. 2. Tusc. 25.
Sic me ipse viduus pestes excipiu anxias. Ex poeta.

Ager viduus pecudibus. Columel. lib. 2. cap. 15.

Nomen viduum sua fama, Nudum & sine elogio. Plin. 3. præf.

Solum arboribus viduum. Columel. lib. 2. cap. 2.

Genitivo quoque jungitur. ut, Cæspes herbæ viduus. Avien. Perieg. v. 939.

Pectus viduum amoris. Ovid. 3. Amor. 10. 18.

Anni vidui. Stat. 1. Silv. 2. 168.
— viduos ut transmittare per annos. i. e. Ut nunquam nubas.

Cubile viduum. V. paulo post, Toro viduo jacere.

Domus vidua. Ovid. 1. Fast. 36.

Lectus viduus. Lucan. lib. 5. 806.
In somnis viduo tum primum frigida lecto.

Lecto viduo discedere, Iterum nubere. Ovid. 1. Epist. 81.

Manus viduæ. Ovid. 1. Epist. 10.

Noctes viduas exigere, Dormire sine conjuge. Ovid. 19. Epist. 69.

Noctes viduas jacere. Catul. ad Flavium, 6. 6.

Puellæ viduæ. Ovid. 2. Fast. 557.

Thalami vidui. Valer. 2. Argon. 370.

Toro viduo jacere, Sine conjuge. Ovid. 16. Epist. 316.
Sola jaces viduo tam longa nocte cubili,
In viduo jaceo solus & ipse toro.

Vir viduus. Plaut. Merc. 4. 8. 13.

Viri plures sunt vidui, quam nunc mulieres. Ovid. 8. Epist. 86.

Virgines viduæ, Innuptæ. Sen. Agamem. 3.

Arbor vidua. Plin. lib. 13. cap. 4. Hujus arbore excisa, viduas post sterilescere feminas. Hor. 4. Carm. 5. 30.
Et vitem viduas ducit ad arbores. i. e. Conjugit vites arboribus, tanquam maritum mulieri viduæ. Alibi dicit, Altas maritat populos. V. MARITO.

Vitis vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.

VIDUĀLIS, e. Adj. ut, Vestis vidualis. Prosper. Aquitan. de Promiss. & Prædict. parte 2. 38.

VIDUĪTAS, ātis. f. [χηρεία γυναικῶς, Gl. L. G. & G. L. χήρωσις, G. L.] Cic. pro Cæcin. 13. Æbutius iste, qui jamdiu Cæsenniæ viduitate ac solitudine aleretur. Liv. 40. 4. In viduitate relictæ filiæ singulos filios, parvos habentes.

Viduitas, Privatio. Plaut. Rud. 3. 3. 2.
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum.
Auxilii: præsidii viduitas nos tenet.

VIDUERTAS, ātis. f. [συμφορᾶ] apud Catonem R. R. cap. 141. Calamitas dicitur, teste Festo.

VIDUVIUM, i. n. [πρόσημον χηρίας, Gl. L. G.] Viduitas. Sidon. 3. Epist. 2. V. ibi Savaron.

VIDUO, [χηρόω, χηρεύω] āre. Orbare, Privare. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive enim caput ipsum demortuum est, duo viduantur stamina, & mox viviradices totidem substituendæ sunt: quæ numero suo rationem cultoris onerant.

Dexteram viduare ense. Senec. Hippol. 8.

Orni viduantur foliis. Hor. 2. Carm. 2. 8.

Penates viduare. Stat. 3. Theb. 385.

Urbem viduare civibus. Virg. 8. Æn. 511.

VIDUĀTUS, a, um. Partic. [χηρωθὲς] ut,
Arva nunquam viduata pruinis. Virg. 4. Georg. 118.
Conjux viduata tædis. Sen. Med. 8.
Leges viduatæ judice. Claud. Cons. Mall. Theod. 117.
Regna viduata lumine, Tartara. Sil. lib. 3. 601.
Genitivo jungitur. ut, Manuum viduata portenta. Lucret. 5. 841.

VIDUĀTUS, ûs. m. Idem, quod Viduitas. Tertull. de Virg. Veland. cap. 9. Virgo in viduatu ab annis nondum viginti collocata. [Non magis videtur esse verbale, quam Cælibatus, Principatus, Tribunatus, & similia.

VĪDŬLUM, i. n. vel VIDŬLUS, i. m. [φυλακτήριον] Loculus, in quo aliquid servatur. Plaut. Epid. 1. 1. 20.
— ubi ergo est, nisi si in vidulo,
Aut si in melina attulisti? Idem Men. 5. 7. 47.
— vasa & argentum tibi
Referam: recte est obsignatum in vidulo marsupium. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 7. Obiter vero adjiciatur illud: operimentum pudendorum dici quandoque melinam, quandoque vero etiam vidulum: unde & vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nummariam thecam signat vidulus. Hæc illæ. Porro sive bulga fuerit scortea, sacculusve, sive follis, certe constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum infuisse auri argentique plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palæstræ puellæ, crepundia, & ornamenta valde multa. Plaut. Rud. 4. 4. 47.
Siquidem hic lenonis ejus est vidulus, quem suspicor. Paulo post Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur: v. 85.
G. Audi nunc jam, Palæstra atque Ampelisca, hoc quod loquor.
Estne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? P. is est.
G. Perii hercle ego: prius quam plane aspexit, illico
Eum esse dixit. Aliquot post versibus Palæstra ipsa nominatim recenset quid rerum suarum inesset in cista, idque verbis non paucis. Ibid. 5. 2. 8.
G. Siquis perdiderit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum ut veniat. Paulo post, v. 22.
G. Quid perdidisti? L. vidulum cum auro atque argento multo.
G. Ecquid meministi in vidulo quid insuerit?
L. Nummi octingenti auri in marsupio primum insuerunt.
Præterea centum mnæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G. Profecto est hujus vidulus. perge alia tu expedire.
L. Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus, epichysis, cantharus, gaulus, cyathusque.

VIDULĀRIUS, a, um. Adj. ut Vidularia, Plautina fabula, cujus passim meminerunt vett. Grammatici.

V I E

VIENNA, æ. f. [Ἰουλιόβονα] Austriæ civitas inclita, omnium urbium, quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia, clarissima, quam Vianam Plinius nominasse videtur lib. 3. cap. 24. ut placet Hermolao.

Est & Vienna, [Οὐίεννα] Allobrogum illustris civitas in Gallia Narbonensi cujus meminit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis.

VIENNENSIS, e. Adj. Tacit. 1. Hist. 65. Veterem inter Lugdunenses Viennensesque discordiam, &c. V. 1. 77. & 2. 66. & Plin. 4. Epist. 22.

VIEO, ēvi, ētum, [λυγίζω] ēre. Alligare, inflectere: quia vietis virgis ligare possumus quidlibet. Unde vimina, & vasa viminea, teste Festo. Varr. de L. L. lib. 4. 10. Viere, inquit, est vincire. Unde apud Ennium, Ibant malam viere Veneream corollam.

Viere, In obliquum flectere. Plaut. Men. 5. 2. 76.
Vides tu illi oculos viere, ut viridis exoritur colos? al. Virere. Varro 2. de R. R. cap. 23. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut scirpeas, vallos, crates.

VIĒTUS, a, um. Adj. [μεμαραμμένος, Gl. L. G.] Mollis, languidus, sine vi, & naturalibus privatus viribus, ut ait Festus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59. Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta fiant. i. e. Flaccida, marcida, rugosa. Cic. de Senect. 5. Vietum & caducum.

Cor exiguum & vietum. Cic. 2. de Divin. 37. Vel suspicari contractum aliquo morbo bovis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse.

Ficus vieta. Columel. lib. 12. cap. 15.

Locus vietus. Cato R. R. cap. 9. Salicta locis aquosis, vietis, umbrosis, propterque amnes ibi seri oportet.

Membra vieta. Hor. Epod. 12. 7.
Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescat odor. h. e. Rugosis, & vetustate confectis, inquit Acron. At Porphyr. Necessitate contortis. Hic penultimam nove corripuit Horatius.

Nisi dicemus esse συναίρεσιν in ie, ut in Pituita, vide Lambinum. H. St.

Senex vietus. Ter. Eun. 4. 4. 21.
Hic est vetus, vietus, veternosus senex. Ubi Donatus, Vietus, mollis, flaccidusque, & flexibilis corpore. Unde & vimina & vimenta, & vites, & vietores dicuntur: & viere, religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possimus quidlibet.

Vestis vieta aranei, Tela flexibilis & mollis. Lucret. lib. 3. 387.
Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam
Vestem. H. St. desiderabātur hæc in edit. Lugd.

VIĒTOR, ōris. m. Qui vasa vinaria religat, stipatque, ut ait Budæus. Ulp. in l. Si servus servum. § ult. in fine. D. Ad leg. Aquil. Item si vietori locaveris lacum vino plenum curandum: & ille eum pertuderit, ut vinum sit effusum, &c.

VIMEN, cum derivatis, quæ hinc arcessunt Grammatici, V. suo ordine.

V I G

VIG. Vigilum, id est cohortum.

VIGENI, V. VIGINTI.

VĪGEO, ui, [θάλλω, ἀκμάζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Vivere, potentem esse, sive in vigore esse, & viriditatem quandam habere. Cic. 3. Tusc. 75. Quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit vigeat, & habeat quandam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur a vi agendo, sed non hostilibus rebus, verum his, quæ celerrimo, concitatoque animo ad bonam tendunt frugem. Cic. 5. de Finib. 26. Ut necesse sit omnium rerum, quæ natura vigeant, similem esse finem, non eundem.

Vivere & vigere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Quod si ea, quæ a terra stirpibus continentur, arte naturæ vivunt & vigent.
Certamine assiduo miles vigeat. Tibul. 4. 1. 88. ad Messalam.
Corporibus vigere. Liv. 2. 30.
Vires & vigent. Lucret. lib. 5. 1111.
Animo vigere. Cic. 4. Att. 3. Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam cum florebamus.
Animus post mortem sentit & viget. Cic. pro Sext. 47.
Animus viget lætitia. Lucret. lib. 3. 151.
Memoria vigere, Pollere & valere. Cic. 2. de Orat. 355. Qui memoria vigent, sciunt, &c.
Curæ tibi vigent, animique viriles. Valer. 1. Argon. 55.
Deus est qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet. Cic. in Somn. Scip. 19.
Florere & Vigere. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil semper floret, ætas succedit ætati, diu legiones Cæsaris viguerunt, nunc vigent Pansæ.
Citharœdus viget. Suet. in Ner. 20. Terpnum Citharœdum, vigentem tum præter alios, arcessiit. H. St. Artis scil. fama & celebritate.
Tui politici libri omnibus vigent. Cic. 8. Fam. 1.
Viguit hæc secta usque ad nostram ætatem. Cic. 1. de Nat. Deor. 11. Hæc in philosophia ratio, contra omnia differendi, usque ad nostram viguit ætatem.
Summo in honore vigere. Lucret. lib. 4. 1149.
Immensum viguit. Tacit. 3. Ann. 30.
Libertate vigere. Claud. de Bell. Get. 105.
Industria ut eorum & in bellicis & in civilibus vigeat. Cic. 1. Off. 122.
Invidia & crimina vigent. Hor. 1. Serm. 3. 61.
Laus venandi & equitandi apud quos viget. Cic 2. Tusc. 62.
Leges vigent Lycurgi. Cic. 1. Tusc. 116. Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigebant.
Nomen viget Pythagoreorum. Cic. 1. Tusc. 38. Multaque sæcula postea sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur.
Purpura vigebat eo tempore. Plin. lib. 9. cap. 39. Quod vulgus dicit, *In cursu erat.*
Regnum viget consiliis. Virg. 2. Æn. 86.
Studia rei militaris vigent. Cic. pro Cœl. 12.
Urbes vigent populis. Stat. 3. Silv. 5. 74.

VIGENS, entis. Partic. [ἀκμάζων, Gl. L. G.] Cic. 2. de Finib. 45. Quod rationem habeant a natura, mentemque datam & acrem & vigentem.
Vigens & Vegetum differunt. V. VEGETUS.
Animus vigens. Stat. 1. Silv. 4. 54.
Herbæ vigentes rore. Lucret. lib. 2. 361.
Mens vigens. Lucret. lib. 1. 924.

VIGESCO, [ἐπακμάζω] ĕre. Inchoativum. Catul. 44. 8. ad se ipsum,
Jam læti studio pedes vigescunt. Adde Lucret. 1. 757.

VIGŎR, ōris m. [ἀκμή, Gl. L. G. & G. L.] Firmitas, robur, integritas. Plin. lib. 7. cap. 25. Animi vigore præstantissimum arbitror C. Cæsarem Dictatorem.
Juventæ vigor. Liv. 1. 57. Quin si vigor juventæ inest, conscendimus equos?
Constat vigor membris. Lucan. lib. 3. 715.
Crudo vigore asper equus. Sil. lib. 3. 387.
Experrectus vigor. Columel. in præfat. lib. 1. Et nullius momenti ducimus peritissimum quemque villicum facere: vel si nescium, certe vigoris experrecti, quo celerius, quod ignoret, addiscat.
Habilis vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Vivus vigor. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
In ore gratus vigor. Ovid. 12. Met. 397.
Vigor, Translate. [δύναμις, Gl. L. G. & G. L. ἰσχύς, ῥώμη, L. G.]
Animi vigor. Ovid. 16. Epist. 51.
Ingenii vigor. Ovid. 8. Met. 254.
Vigores, ἀκμαί. Gloss. Latinogræc.

VIGŌRO, āre. Hinc

VIGŌRANS, antis. Partic. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 26. Vinum animæ vigorantis ex vite Christi.

VIGORĀTUS, a, um. Partic. Vigore præditus. Apul. 9. Met. p. 227. Elmenh. Vigoratus juvenis.

VIGESIES, VICESIMA, VIGESIMARIUS, VIGESIMUS, VIGESSIS, VIGIES, V. VIGINTI.

VĬGIL, ĭlis. Adj. [ἄγρυπνος, Gl. L. G.] Qui non est torpens, quales sunt dormientes.
Animus vigil. Stat. 1. Achil. 543.
Auris vigil. Stat. 2. Achil. 120.
Aurora vigil. Ovid. 2. Met. 112.
Canum vigilum excubiæ. Hor. 3. Carm. 16. 2.
Curæ vigiles; ab effectu, quod homines dormire non sinant. Ovid. 3. Met. 396.
Custos vigil. Ovid. 3. de Arte Am. 612.
Custodia vigil. Ovid. 12. Met. 148.
Flamma vigil. Ovid. 4. Trist. 5. 4.
Ignis vigil, Qui semper lucet. Virg. 4. Æn. 200.
Lucernæ vigiles. Hor. 3. Carm. 8. 14.
Oculi vigiles. Virg. 4. Æn. 182.
Sensus vigiles angit dolor. Stat. 5. Theb. 326.

VIGIL, ĭlis. m. [γρηγορητής, Gl. L. G. ἀγρυπνητής, G. L.] Qui vigilat. Plur. Vigiles [φύλακες, Gl. L. G.] Nocturnus custos. Plaut. Amph. 1. 1. 195. Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur.
Castrorum vigiles. Lucan. lib. 7. 25.
Mundi vigiles Sol & Luna. Lucret lib. 5. 1435. Vigilant enim & excubant pro mundo: sol quidem interdiu, luna noctu.
Cædere vigiles. V. CÆDO.
Obsidere portas excubiis vigilum. Virg. 9. Æn. 159.
Tertius vigil. V. Abrupta quies, in ABRUMPO.

VIGILIA, æ. f [ἀγρυπνία, Gl. L. G. & G. L.] pro Una, vel etiam multis noctibus insomnibus traductis: ut quod tempus somno traducendum erat, alicujus rei diligentiæ impendamus.
Vigiliæ, pl. [ἀγρυπνίαι, Gl L. G.] Cic 5 de Fin. 54. Vigilias suscipere. Et 4. Tusc. 4. Cui non sunt auditæ Demosthenis vigiliæ, qui dolere se aiebat, siquando opificum antelucana esset victus industria?
Affecta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur. Liv. 36. 24.
Agere, sive Agitare vigilias. V. AGO.
Certare vigiliis ac labore. V. CERTO.
Majorum vigiliarum opus. Cic. in Parad. 1. Quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.
Vigilia, [φυλακή, Gl. L. G.] & frequentius Vigiliæ, arum. Excubiæ dicuntur: sed tamen hoc inter se differunt, quod Vigiliæ sunt tantum nocturnæ: Excubiæ autem tam nocturnæ, quam diurnæ. Cic. 6. Verr. 93. Præcipitur, & negotium datur Quæstoribus & Ædilibus, ut noctu vigilias agerent ad ædes sacras.
Dividebantur autem in quaterna horarum spatia, ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic. 3. in Catil. 6. Interim tertia fere vigilia exacta, quum jam pontem, &c. Et 3. Fam 7. Quum puer tuus ad me secunda fere vigilia venisset, isque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiasset.
Inire vigilias. Tacit. 13. Ann.
Incuriosæ vigiliæ. Tacit. 5. Hist. 22.
Vigiliæ, [φρουροί] Ipsi custodes, qui vigilant. Sallust. Catil. 32. pr. Et ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam. Cic. pro Milon. 68. Si Capitolinæ cohortes, si excubiæ, si vigiliæ, si delecta juventus, quæ tuum corpus domumque custodit, contra Milonis impetum armata est. Idem 1. in Catil. 8. Sensistine illam coloniam meo jussu, meis præsidiis, custodiis vigiliisque esse munitam?
Circumire vigilias. Sallust. in Jugurth. 45. 2.
Deducere vigilias. Sallust. in Jugurth. 44. 5.
Manere in vigilia urbis, aut alterius rei, per translationem. Cic. in Pison. 16. Neque enim, me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, unquam se illi Remp. delere posse duxerunt. Idem 1. Philipp. 1. Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam Consulari ac Senatoria: nec vero usquam discedebam, nec a Rep. dejiciebam oculos.
Reddere vigilia & providentia sua aliquem vacuum metu. Cic. 7. Philip. 19. Idcirco in hac custodia, tanquam in specula collocati sumus, ut vacuum pop. Rom. metu nostra vigilia & providentia redderemus.
Tradere suam vigiliam alteri. Cic. 11. Fam. 24. Sed, ut mones, frenum momordi: etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiæ meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares. Nam qui in castris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alii aliis vigiliam quasi per manus tradunt.
Vigilia, pro eo Die, qui festum diem præcedit, in quo mos erat vigilare in sacrificiis faciendis, & sacris hymnis cantandis. Plaut. Aul. prol. 36.
Is adolescentis illius est avunculus,
Qui illam stupravit noctu Cereris vigiliis. [i. e. In pervigilio, seu Sacro nocturno. V. PERVIGILIUM.

VIGILIUM, i. n. [ἀγρυπνία, Gl. G. L.] etiam apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto speculatum tota urbe, ut quid facerent homines cum experrecti sint, me faceret certiorem, si quis melius operam superet, ut ejus consilio potius vigilium adminicularem nostrum, qui videt alium ovantem extremo noctis tempore. Hæc Nonius, 3. 268.

VIGILIĀRIUS, i. m. [φρουρός] pro Excubitore. Sen. Epist. 58. Quid interest utrum super aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris. V. ibi Lipsi.

VIGILĬCIUS, a, um. Adj. [ἄγρυπνος] Gloss. Græcolat.

VIGĬLO, [γρηγορῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐγρήγορα, L. G.] āre. notæ significationis. Ter. Eun. 2. 1. 15. Vigilabis lassus. Cic. 2. in Catil. 6. Tardissime autem Lentulus, credo, quod litteris dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilârat.
Vigilare usque ad lucem. Ter Eun. 2. 2. 47.
Ad multam noctem vigilare. Cic. in Somn. Scip. 1. Me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilassem, arctior, quam solebat, somnus complexus est. V. AD.
Vigilare de multa nocte, Idem. Cic. 2. Q. frat. 15. Ego vero ardenti quidem studio: ac fortasse efficiam, quod sæpe viatoribus, quum properant, evenit: ut si serius, quam voluerint, forte surrexerint, properando etiam citius, quam si de multa nocte vigilassent, perveniant quo velint. Vetus exemplar omittit Multa.
Noctes vigilare ad ipsum mane. Hor. 1. Serm. 3. 17.
Dolores mei vigilant sine fine. Ovid. 1. de Ponto. 10. 23.
Ignis vigilat. Stat. 1. Silv. 1. 35.
— an tacita vigilet face Troicus ignis. Loquitur de inextincto Vestæ foco, cujus sacra Æneas in Italiam transtulit.
Vigilare, Vigilanter providere, inquit Servius: sive studium & diligentiam adhibere. Virg. 1. Georg 313.
Quid tempestates Autumni, & sidera dicam?
Atque ubi jam breviorque dies, & mollior æstas,
Quæ vigilanda viris?
Vigilare pro re alterius. Cic. 2. Off. 67. Vigilantem pro re alterius eos ipsos qui aut consuluntur, aut defendunt roganrem, &c. Idem 6. Philipp. 18. Quamobrem, Quirites, consilio, quantum potero, labore plus pæne, quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis.
In scelus aliquod vigilare. Stat. 5. Theb. 200.
Studiis vigilare severis. Propert. lib. 2. 3. 7.

VIGĬLOR, [ἀγρυπνέομαι] āri. Passiv. ut, Noctes vigilantur. Ovid. 12. Epist. 169.
Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ.
Vigilatur, Imperf. Martial. lib. 12. 69.
Otia me, somnusque juvant, quæ magna negavit
Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic.

VIGĬLANS, antis. Partic. [ἐπάγρυπνος, Gl. L. G.] Ter. And. 5. 6. 8.
— num ille somniat
Ea, quæ vigilans voluit?
Amor vigilans. Ovid. 20. Epist. 230.
Curis vigilantibus excita, Quæ homines dormire non patiuntur. Ovid. 2. Met. 779.
Dormire vigilantes, dicuntur Remissi socordesque ac segnes. Plaut. Pseud. 1. 3. 151.
Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, scitum, callidum, & Qui imperata affecta reddat, non qui vigilans dormiat.
Stertis vigilans. Lucret. lib. 3. 1061.

Vigilans,

Vigilans, [νήφων, Gl L. G.] Providus & intentus. Plin. 2. Epist 17. Vir exercitatus & vigilans.
Vigilans & acutus. Cic. 1. de Lege Agr. 3.
Vigilans, sobrius, & industrius. Cic. pro Cœl. 74.
Vigilans, bonus, & fortis. Cic. pro Rosc. Amer. 139. Unum hoc dico, nostri isti nobiles, nisi vigilantes, & boni, & fortes, & misericordes erunt.
Oculi vigilantes, Intenti in re aliqua. Virg. 5. Æn. 438.
Compar. Cic. 2. Verr. 32. Perficiam ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior, ad judicium venisse videatur.
Superl. Treb. Pollio in Gallienis, cap. 14. Constantinus vigilantissimus Cæsar.

VIGILANDUS, a, um. aliud Partic. [φροντιστέος, Gl. L. G.] ut, Nox vigilanda cum fletu. Tibul. lib. 1. 2. 78. Vide paulo ante, Vigilare, Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.

VIGILĀTUS, a, um. [ἀγρυπνηθεὶς] Partic. ut.
Carmen vigilatum, Lucubratum, & nocte vigili compositum. Ovid. 4. Fast. 109.
Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad clausas concinuisse fores.
Labores vigilati. Ovid. 2. Trist. 11.
Nox vigilata. Ovid. 4. Fast. 167.
Nox convivio vigilata. Tacit. 13. Ann. 20.

VIGILANTER, Adv. [ἀγρύπνως] Cum diligentia & sollicitudine. Cic. 10. Fam. 23. Ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes.
Compar. Cic. Somn. Scip. 19. Enitar multo vigilantius.
Superl. Cic. pro Muren. 32. Quem L. Murena, pater hujusce, vehementissime vigilantissimeque vexatum, repressum magna ex parte, non oppressum reliquit.

VIGILĀTE, Adv. Vigilanter. Gell. 3. 14. Vigilate & attente aliquid mutare.

VIGILANTIA, æ. f. [γρηγόρησις, Gl. G. L.] Diligentia. Cic. 8. Att. 9. Sed hoc πέρας horribili vigilantia, celeritate, diligentia est, plane quid futurum sit nescio. Ter. Adelph. 3. 3. 44. Vigilantiam tuam tu mihi narras?
Mirifica vigilantia. Cic. 7. Fam. 31.
Animi vigilantia & sollicitudo. Hermogenianus in l. 1. D. De muner. & honor. Personale munus est, quod cum corporibus, cum labore, sollicitudine animi ac vigilantia principaliter exsistit.

VIGILATIO, ōnis. f. Cœl. Aurel. Tard. 1. 4. 101. Ne ex vigilatione sequenti spiritus crassi fiant.

VIGILĀBĬLIS, e. Adj. Varro in Satyra Menipp. Dormitio vigilabilis, quæ me puellum impuberem cepisti.

VIGĬLAX, ācis. [ἀγρυπνητικὸς] Adj. pro Vigilante. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, & circumspecti magis quam temerarii. De canibus.
V. Curax in CURA.
Suburræ vigilacis furta. Propert. 4. 7. 15.

VĪGINTI, [εἴκοσι, Gl. G. L.] Nomen numerale, indeclinabile. Cic. 3. de Orat. 71. Annosque natus unum & viginti, nobilissimum hominem & eloquentissimum in judicium vocarim. Idem pro Planc. 90. Quæ si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulum recidissent.

VIGĒNI, æ, a. Numerale distributivum a Viginti. Idem quod Viceni. Columel. 4. 30. Quinis & vigenis jugeribus ligandæ vineæ. Frequentius per ἀνάστιχον.

VICĒNUS, a, um. Adj. [εἰκοστὸς] Idem. Plin. lib. 10. cap. 53. Plus vicena quina incubanda subjici vetant. De ovis. Columel. lib. 3. cap. 3. Vicenas amphoras percipient.

VICENĀLIS, e. Adj. ut, Vicenalis sphæra. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. al. Vigesimalis.

VICENĀRIUS, a, um. Adj. [εἰκοσιακὸς] Vicesimus. Plaut. Pseud. 1. 3. 69.
Perii! annon tum lex me perdit quina vicenaria? Ubi interpres, Videtur lex lata, ut si cuipiam crederentur supra viginti quinque minas, redhibitio nulla esset, nec debitor quicquam deberet. Alii, Quina vicenaria, Centum interpretantur.

VIGESĬMUS, a, um. Adj. numerale ordinis, [εἰκοστὸς] quod & Vicesimus dicitur. Cic. 14. Fam. 5. Uno & vigesimo die.
Annus vigesimus. Propert. lib. 3. 18. 15.
Ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat. Cic. pro Lege Manil. 7.

VICĒSĬMUS, a, um. ordinis Adj. numerale. [εἰκοστὸς] pro Vigesimus. Cic. 12. Fam. 25. Altero vicesimo die.
Ætas vicesima. Lucan. ad Pison. 249

VIGESĬMA, æ. f. [εἰκοστὴ] Tributum seu exactio, sicut Decima. Plin. in Paneg. cap. 37. pr. His vigesima reperta est, tributum tolerabile.

VICESĬMA, æ. f. [εἰκοστὴ, Gl. L. G. & G. L.] Vectigal, seu tributum, quum de vicenis unum penderetur. Cic. 2. Att. 2. Et eo magis, quod portoriis Italiæ sublatis, agro Campano diviso, quod vectigal supereset domesticum, præter vicesimam, quæ mihi videtur una conciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

VICESIMĀNUS, a, um. Adj. Vicesimani, Milites a legionis suæ numero ita appellati. Tacit. 1. Ann. 51. & 64.

VIGESIMĀRIUS, a, um. Adj. Vigesimarium aurum a Livio dicitur, [εἰκοστακὸς] Quod ex vigesimis exigebatur. V. seq. dict.

VICESIMĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vicesimarium aurum, Quod ex vicesima colligebatur. Liv. 27. 11. Aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad ultimos casus servabatur, promi placuit. i. e. Aurum quod ex vicesima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum Decima.
Vexillarii vicesimarii. Tacit. 14. Ann. 34. [Nisi Vicesimani sunt.

VICESIMARIUS, i. m. Qui vectigal vicesimæ colligebat. Gloss. Græcolat. Εἰκοστωτὴς, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, Vicesimarius. conf. Petron. cap. 65.

VICESIMATIO, ōnis. f. Supplicii militaris genus, quo vicesimus quisque sontium punitus. V. Capitol. in Macrin. cap. 12. conf. Decimatio, in DECEM.

VIGESIES, Idem quod Vicies. Apul. de Dogm. Plat. p. 51. Elmenh. Vigesies angula sphæra.

VIGIES, pro Vicies. Mart. Capell. 6. p. 194. Umbra vigies quater complicata.

VICIES, Adv. [εἰκοσάκις] pro Vigecies. Cic. 4. Att. 2. Æstimarunt H-S vicies.
Bis & vicies. Cic. 11. Att. 1.
Centies vicies duceni. Columel. lib. 5. cap. 2.

VIGESSIS, is. c. [εἰκοσαῖος] Viginti assium. Martial. lib. 12. 77.
Amphora vigessis, modius datur ære quaterno:
Ebrius & crudus nil habet agricola. i. e. Viginti assibus amphora venditur. Alia exemplaria habent Vicenis.

VICENNIUM, i. n. Viginti annorum spatium. Modestinus in l. Calcularii. D. de administrat. rerum, &c. V. Expungere rationes, in EXPUNGO.

VIGINTIANGŬLUS, a, um. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. Forma octangula & vigintiangula.

VIGINTIVĬRI, [οἱ εἴκοσι] Nomen magistratus apud Romanos, ut Triumviri. Cic. 2. Att. 6. Ubi nemo sit præter me, qui quenquam ex vigintiviris unum esse salvum velit. Erant autem hi a C. Cæsare, agro Campano dividundo creati. V. not. Græv. in locum.

VIGINTIVIRĀTUS, ûs. m. Munus quoddam in republica gubernanda, cui qui præerant, vigintiviri dicebantur. Sallust. Utque munere capessendo vigintiviratus solveretur. Viginti autem viri erant, ut hoc declaretur, Triumviri capitales, Triumviri monetales, & Quatuorviri curatores viarum urbis, & Decemviri, qui hastam centumviralem cogebant. Dio lib. 53. hujus rei auctor est, cujus auctoritate freti, hoc de vigintiviris affirmare non temere, tutoque possumus. Monuit Turneb. Adverf. 2. 25. V. Cic. 9. Att. 2. & Tacit. 3. Ann. 29. V. Lex. Pitisc.

VIGOR, ōris. V. VIGEO.

V I L

VILIC. Villicus.

VĪLIS, [εὔωνος, Gl. L. G. & G. L. εὐπλής, G. L.] Quod parum valet. Plaut. Trin. 1. 1. 10.
Neque quicquam hic vile nunc est, nisi mores mali. [Pro Abundanti hic positum.
Vile, dicitur Quod parvo pretio emitur. Cic. 5. Verr. 195. Frumentum, quoniam vilius erat, ne emisses.
Pretiosus & Vilis contraria. Cic. 2. de Finib. 19. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis.
Levis & vilis. Cic. 1. Q. frat. 1. Semper eos putavi, si vulgares essent, viles, si temporis causa constituerentur, leves.
Vulgare & vile. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus, &c.
Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. Cic. 5. Tusc. 102.
Habere vile aliquid, Parvi facere. Sallust. in Catil. cap. 16.
Alimenta vilia. Ovid. 5. Trist. 8. 13.
Annona vilis amicorum est, bonis ubi quid deest. Facile possunt haberi amici, quibus multa desunt. Acron. Hor. 1. Epist. 12. 24.
Aqua vilis. Propert. lib. 3. 15. 18.
Aqua rerum vilissima. Hor. 1. Serm. 5. 88.
Ova vilia. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Pretium non vile. Martial. lib. 1. 77.
O mihi curarum pretium non vile mearum.
Pretium non vile laboris. Ovid. 18. Epist. 163.
Servulus vilis. Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilis.
Supellex vilis. Virg. 1. Georg. 165.
Vestis vilisque vetusque. Ovid. 8. Met. 859.
Gratia vilis. Ovid. 2. de Arte Am. 29.
Honor meus vilis vobis. Cic. pro Flacc. 103.
Honos vilis studiis. Stat. 5. Silv. 3. 33.
Oratio vilis, cui opponitur Accurata. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Virtus vilior alga. Hor. 2. Serm. 5. 8.
Et genus, & virtus, nisi cum re, vilior alga est.
Projecta vilior alga. Virg. 7. Ecl. 42.
Vile, pro Abundanti. Virg. 1. Georg. 227.
Si vero viciamque seres, vilemque faselum. Servius; Vilem, Abundantem: nam omne quod abundat, vile est. Ibid. 274.
Sæpe oleo tardi costas agitator asselli,
Vilibus aut onerat pomis.
Vili, Ablativus, seu Vile, ut in Gloss. [εὐώνως, Gl. G. L.] verbis pretii solet addi. Plaut. Epid. 1. 1. 49.
Quid istanc, quam emit, quanti eam emit? T. vili. Martial. 12. 67.
Instructam vili vendis, Amene, domum.
Compar. [εὐπλεστέρῳ, Gl. G. L.] Hor. 1. Epist. 1. 52.
Vilius est auro argentum, virtutibus aurum.
Istoc vilius. Ter. Adelph. 5. 9. 14.
Tu tuum officium facies, atque huic aliquid paululum præ manu
Dederis, unde utatur: reddet tibi cito M. istoc vilius. Ubi Donatus, Quasi, nihil minus. Negatio enim est floccum ostendentis, aut quid tale: cum ἐλλείψει, qua subauditur Quicquam, & Non dabo.
Superl. [εὐωνότατος, Gl. L. G.] Pars vilissima rerum, opes. Lucan. lib. 3. 120.

VILĬTER, Adv. [εὐπλῶς] Apul. 1. Florid. p. 344. Elmenh. Viliter semet ipsum colere, sui contemptus est.
Compar. [εὐπλεστέρως, Gl. G. L.] Plaut. Curc. 2. 1. 28. Venire poteris intestinis vilius.
Superl. [εὐπλεστάτως] Plin. lib. 18. cap. 6. Quicquid per asellum fieri potest, vilissime constat.

VILISSIMO, Idem. Scævola, Si fisco aliquid debebatur, & res stipulatoris vilissimo distracta est, &c. Budæus.

VILĬTAS, ātis. f. [εὐωνία, Gl. L. G. & G. L. εὐπλεια, G. L.] cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. 44. Tanta repente vilitas annonæ, ex summa inopia & caritate rei frumentariæ consecuta est, unius spe & nomine, quantam vix ex summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. Idem pro Domo 15. Subito illo ipso die carissimam annonam nec opinata vilitas consecuta est.
Vilitas sui. Curt. lib. 5. 9. 7. Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. i. e. Ad despicientiam vitæ suæ. [Hic Vilitas est τὸ εὐκαταφρόνητον. C. Mucius apud Liv. 1. 12. Ut sentias, quam vile corpus sit iis, qui magnam gloriam vident.

Vilitas & Utilitas sæpe a librariis confundi, docet Burm. ad Quintil. 5. 7. p 382.

VILESCO, [εὐωνιζομαι] ĕre. Vile fieri. Avien. in Arat. v. 318.
At postquam argento deformis viluit ætas. Hinc Evilesco, apud Suetonium. q. V.

VILO, [εὐπλίζω] āre. Gloss. Græcolat.

VILĬTO, āre. Vilem facio, ut Nonius ait, 2. 896. Turpil. Lindia. Quin moneam, quin clamem, & querar tua vitia, quæ te vilitant.

VILĬFĬCO, āre. ut, Vilificare mulierem. Hieron. in Esaj.

VILĬPENDO, ĕre. Plaut. Truc. 2. 6. 58. Etiamnum me vilipendit.

VILLA, æ. f. [ἔπαυλις, οἰκίον, Gl L. G. κώμη, G. L.] Domus extra urbem ædificata, casa agrestis, & suburbana domus. Plin. lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ descriptionem habes in epistolis Plinii 2. 17. & 5. 6. conf. eundem de generibus villarum 3. 19.

Villa dicta est (inquit Varro de R. R. lib. 1. cap. 2.) quod a villico in eam convehuntur fructus, & evehuntur, quum veneunt.

Frumenta aut in agris, aut in villis sunt. Cic. 10. Fam. 33.

Otium domus est, quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. 6. Fam. 18.

Aqua non longe a villa belle sane fluens. Cic. 3. Q. frat. 1.

Anser erat minimæ custodia villæ. Ovid. 8. Met. 684.

Culmina villarum fumant. Virg. 1. Ecl. 83.

Aperta villa. Cic. 2. Q. frat. 9. Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc invitare nolui.

Minuscula villa. V. Minor, in PARVUS.

Optima villa. Cic. pro Rosc. Com. 13. Tum erat ager incultus, sine tecto: nunc est cultissimus, cum optima villa.

Parva villa. Cic 2. de Legib. 3. Hoc ipso in loco cum anus viveret, & antiquo more parva esset villa, ut illa Curiana in Sabinis.

Plenissima villa, Populosa. Hor. 1. Serm. 5. 50.

Suburbana villa. Catull. ad Fundum, 42. 7.

Esse in agro, & ali ad villam. Cic. pro Rosc. Amer. 44.

Contexere villas. V. CONTEXO.

Inclusæ in paucis villis. V. INCLUDO.

Villam Columella 1. 6. pr. tripartito distribuit, partem unam urbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Rustica villa, est ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque instrumento omni rustico condendo aut continendo.

Villa urbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars est, quam dominus sibi recepit: itaque quia elegantius, amœniusque ædificari solet & instrui, ideo urbana vocatur, quasi urbani nitoris, & elegantiæ plus quam rusticæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Fructuosior est certe fundus propter ædificia, si potius ad antiquorum diligentiam, quam ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ rusticæ erant majoris, quam urbanæ, quæ nunc sunt pleræque contra.

Villa publica, erat Locus in Campo Martio, ubi census agebatur. V. Liv. 4. 22. extr.

VILLŬLA, æ. f. dimin. [ἐπαύλιον, κωμίδιον, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 9. Ego Arpini volo esse pridie Calen. deinde circum villulas nostras errare. Eidem 12. 27. Villula fordida & valde pusilla. Catul. ad Furium, 24. 1. Proxima Campano villula. Hor. 1. Serm. 5. 45.

VILLĀNUS, i. m. [ἀγροικικὸς] Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (unde villici dicti) ascripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum majores fuerint, quarum rerum vestigia non obscura multis in locis exstant: quod tamen nomen loquentium inscitia in contumeliam jam vertit. Villanum enim & Vilem vernacula simplicitas confundit.

VILLATĬCUS, a, um. Adj. [ἀγροικικὸς] Quod ad villam pertinet. unde Villatica pastio, dicitur Alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, ut puta, pecudes, aves, pisces. Sic dicitur Villaticus canis, Qui in villa tenetur. Columel. lib. 7. cap. 12.

Ales villatica, quæ in villa pascitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Ajunt, si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutasque fieri villaticas alites.

VILLĀRIS, e. Adj. [ἀγροικιακὸς] Idem quod Villaticus. Plin. lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis & religio inest.

VILLĬCUS, vel VILĬCUS, i. m. uno enim L sæpe scribitur, [οἰκονόμος, οἰκολόγος, ὁ κατὰ ἀγρὸν οἰκονομῶν, Gl. L. G. οἰκονόμος, ὁ ἐπὶ τῆς κώμης, G. L] Villæ gubernator: vel Qui præest pago, & totius rei rusticæ curam habet. Varro de R. R. 1. 2. Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa. Columel. lib. 11. Villicus semper caveat ne improvidus ab opere vincatur. Hor. 1. Epist. 14. 15.
Nunc urbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid a Colono differat, V. Colonus, in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico sit. Cic. 1. de Orat. 249.

Silvarum & agelli villicus. Hor. 1. Epist. 14. 1.

Dominus villico delectatur. Cic. 5. Verr. 119.

Custos ac villicus. Cic. 5. Verr. 119. Putat se bonum in arationibus, fructibusque suis habuisse custodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. 14. Att. 17. Quum Piliæ nostræ villam ad Lucrinum, villicosque procuratores tradidissem. [Ubi videtur Adj.

Villicus non tantum rusticarum, sed etiam aliarum rerum Procurator, per Translationem dicitur. ut,

Ærarii villicus. Tibul. 4. 14. 1.

Urbis villicus. Juvenal. 4. Sat. 77.

VILLĬCA, æ. f. [οἰκονόμος γυνὴ] Uxor villici. Columel. lib. 12. cap. 1. Nec tamen instituendo villicam, domesticarum rerum villico remittimus curam, sed tantummodo laborem ejus, adjutrice data, levamus. Martial. lib. 1. 56.
Pinguis inæquales onerat cui villica mensas.

VILLĬCO, [οἰκονομῶ, Gl. G. L.] āre. & VILLICOR, āri. depon. Villici munere fungi. vel In villam animi causa secedere. Pomponius Ergastulo, Longe ab urbe villicari, quo herus rarenter venit, non villicari, sed dominari, mea est sententia. Afranius Suspecta, In Arpinos jam quantum potes explodam hominem ut villicetur. Plin. lib. 18. cap. 6. Exercitusque ducebant Senatu illis villicante.

VILLICĀTIO, ōnis. f. [οἰκονομία] Rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui susceperit officium villicationis.

VILLĬCO, ōnis. m. [ἐπιτάκτης] Idem quod Villicus, vel præfectus villicationis; ut est apud Apulejum in Apologia p. 329. Elmenh. qui & Epistates dicitur.

VILLUM, V. VINUM.

VILLUS, i. m. [μαλλὸς, Gl. L. G. & G. L] Pilus. Martial. lib. 14. 136.
Calfaciunt villi pallia vestra mei. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.

Quarum animantium aliæ coriis tectæ sunt, aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Ovid. 3. Met. 218. de Canibus venaticis,
Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Albentes villi. Ovid. 11. Met. 176.

Mollibus villis albi greges. Virg. 3. Georg. 386.

Udis villis mersatur aries. Virg. 3. Georg. 456.

Conficere & contexere villos ovium. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis atque contextis, homines vestiantur?

Solutis villis mantile, i. e. Cirris. Ovid. 4. Fast. 933.

Tonsis villis mantilia. Virg. 4. Georg. 377.

Cani villi arborum. V. CANUS.

VILLŌSUS, a, um. Adj. [μαλλωτὸς, Gl. L. G. & G. L.] Villis plenus.

Cauda villosa. Plin. lib. 7. cap. 2. Et lib. 8. cap. 38.

Genua villosa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Guttura villosa colubris. Ovid. 10. Met. 21.

Pectus villosum. Columel. lib. 7. cap. 12. Nigris vel glaucis oculis acri lumine radiantibus, amplo villosoque pectore. Virg. 8. Æn. 266.

Pelles villosæ. Ovid. 12. Met. 319.

Terga villosa leonis. Sil. lib. 16. 452.

Ursa villosa. Ovid. 13. Met. 836.

Veste villosa tegere corpus. Tibul. lib. 2. 3. 82.

Radice villosa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib. 12. cap. 32.

V I M

VĪMEN, ĭnis. n. [λυγὸς, Gl. L. G. & G. L. οἰσύα, L. G.] Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quasi vincimen, vel a Viendo, ut in ea voce dictum. Columel. lib. 4. cap. 30. Nec refert cujus generis vimen feras, dum sit lentissimum. Cæs. 6. Bell. Gall. 16. Alii immani magnitudine simulacra habent: contexta viminibus membra vivis hominibus complent.

Vimina fiunt ex populorum virgis, ulmi, & sanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & salicis, quæ principatum obtinent. Columel. lib. 4. cap. 13. Si viminibus salicis aut ulmi ligaveris. Sic lib. 9. cap. 151.

Densius vimine specus. Ovid. 3. Met. 29.

Fecundæ viminibus salices. Virg. 2. Georg. 446.

Fenestræ factæ viminibus raris. Varro 3. de R. R. cap. 9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnavit. Ovid. 2. Met. 554.

Aspera rusci vimina. Virg. 2. Georg. 414.

Breve vimen. Martial. lib. 4. 89.

Fruticosa vimina. Ovid. 6. Met. 345.

Lentum vimen, Molle & flexuosum. Virg. 3. Æn. 31.

Lento vimine texta alvearia. Virg. 4. Georg. 34.

Querno vimine texunt crates. Virg. 11. Æn. 65.

Spisso vimine quali. Virg. 2. Georg. 241.

Detexere aliquid viminibus. Virg. 2. Ecl. 72.

VIMENTUM, i. n. Idem. Tacit. 12. Ann. 16. Mœnia, non saxo, sed cratibus & vimentis, ac media humo, adversum irrumpentes invalida erant.

VIMINĒTUM, i. n. Locus viminibus consitus. Varro de L. L. 4. 8.

VIMĬNEUS, a, um. Adj. [οἰσυΐνος] Quod est ex vimine: ut, Vasa viminea. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Crates vimineæ. Virg. 1. Georg. 95.

Fasces viminei virgarum. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Vimineos qualos superimponant. Columel. lib. 8. cap. 3.

Viminea tegumenta. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 63.

VIMINĀLIS, e. Adj. [οἰσυοφόρος] Quod est ad ligandum aptum, seu Quod pertinet ad vimina. Plin. lib. 17. cap. 20. Hæc est viminalium cultura.

Salices viminales. Columel. lib. 4. cap. 30.

Collis viminalis dictus est Romæ, quod ibi viminum silva fuit. Plin. lib. 17. cap. 1. In colle Viminali C. Aquilii.

V I N

VIN. Vinalia.

VIN, pro Visne, Vide quæ notavi in VOLO. H. St.

VINACEUS, VINARIUS. V. VINUM.

VINCA, æ. f. Herba a vinciendo dicta. Plin. 2. Epist. 17. Adjacet gestationi interiore circuitu vinca tenera & umbrosa, nudisque etiam pedibus mollis & cedens. Ubi corrupte legitur Vinea, facili lapsu litteræ C in E.

Vincapervinca. Plin. lib. 21. cap. 11. Vincapervinca semper viret, in modum lineæ foliis geniculatim circumdata.

VINCIO, vinxi, vinctum, [δίσμῶ, Gl. G. L.] īre. Constringere. Virg. 1. Æn. 341.
Purpureoque alte suras vincire cothurno. Plaut. Men. 1. 1. 3.
Homines captivos qui catenis vinciunt.

Vinctum & constrictum aliquem alicui tradere. Cic. pro Domo 23. Te liberos populos L. Pisoni vinctos constrictosque tradidisti.

Aliquem catenis vincire. Ovid. 15. Met. 601.

Comas vitta vinxi. Propert. lib. 4. 12. 34.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib. 1. 9. 70.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acron. Hor. 4. Carm. 1. 32.

Lino vincire. Cels. lib. 7. cap. 19.

Guttura alicujus vincire. Ovid. 10. Met. 22.

Manus vinxerat post terga Virg. 11. Æn 81.

Linguas hostiles vincire. Ovid. 2. Fast. 581.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib. 3. 5. 21.

Dolia vincire plumbo. Cato R. R. cap. 39.

Locum præsidiis vincire, pro Tenere. Cic. 7. Att. 17. Cæsarem quidem L. Cæsare

L. Cæsare com mandatis de pace misso, tamen ajunt acerrime delectum habere, loca occupare, vincire præsidiis.
Custodiis amicorum vinciri & constringi. Cic. 2. Tusc. 48. Si turpissime se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet, vinciatur, & constringatur amicorum propinquorumque custodiis.
Fœdere certo vinciri. Propert. lib. 3. 20. 21.
Legibus vincire. Cic. pro Marcell. 24. Omnia quæ delapsa jam fluxerunt severis legibus vincienda sunt.
Numeris vincire membra orationis. Cic. 3. de Orat. 188. Sæpe carpenda membris minutioribus oratio est, quæ tamen ipsa membra sunt numeris vincienda.

VINCIENS, entis. Partic. Apul. Apol. 1. p. 132. Venus corpora complexu vinciens.

VINCTUS, a, um. Partic. [δεδεμένος, Gl. L. G. & G. L.] Constrictus.
Vinctus & astrictus. Cic. 6. Verr. 96.
Vinctum & Dissolutum, contraria. Cic. in Orat. 195. Alterum est minus vinctum, ut de industria factum appareat: alterum nimis dissolutum, ut pervagatum ac vulgare videatur.
Aspicite religatum asperis vinctumque saxis. Cic. 2. Tusc. 3.
Trádere alicui aliquem vinctum. Cic. 5. Verr. 37. Translate.
Nexu vincti. V. NECTO.
Nodis ahenis vinctus post tergum. Virg. 1. Æn. 299.
Vincta amicitia inter aliquos. Plaut. Cistel. 1. 1. 27.
Caput lauro vinctus. Ovid. 11. Met. 165.
Fides vincta teste numine, Jurejurando obligata. Ovid. 20. Epist. 212.
Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri vinctam testimoniorum fidem esse voluerunt. Pro M. Fontejo 222. edit. Lamb. Pro Vinctam, quod affert Faërnus ex vet. vulgo Sanctam. H. St. V. not. Græv. & supra Sanctus in SANCIO. Exstant autem hæc Pro Font. 20.
Fossor compede vinctus. Ovid. 4. Trist. 1. 5.
Orbes vincti inter se. Cic. in Arat. 243.
Pectore vincto virgo, i. e. Tenui & gracili. Ter. Eun. 2. 3. 22.
— quas matres student
Demissis humeris esse, vincto pectore, ut graciles sient.
Præcordia vincta ferro. V. PRÆCORDIA.
Vinctus, pro Coacto. Hor. 2. Serm. 7. 30.
— si nusquam es forte vocatus
Ad cœnam, laudas securum olus: ac velut usque
Vinctus eas: ita te felicem dicis, &c. i. e. Quasi ad alienam cœnam semper eas coactus. [Quasi non tuis pedibus solutus & liber eas, sed vinctus & constrictus traharis.

VINCTUS, i, m. [δέσμιος, Gl. G. L.] pro Servo & compedito. In compedibus enim vincti servi ad agriculturam destinabantur. Plin. 3. Epist. 19. Nam nec ipse usquam vinctos habeo, &c.

VINCTŪRUS, a, um. Partic. Virg. 2. Georg. 94.
— tenuisque lageos
Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.

VINCTIO, ōnis. f. Arnob. lib. 2. Adverf. gent. Neque esse omnino dissolutionis expertes: sed voluntate Dei regis ac principis vinctione in perpetua contineri. conf. Cic. 2. Tusc. 72.

VINCTUS, ūs. m. [δεσμός] Ligamen. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Et vindemia facta, denique discat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

VINCTOR, ōris. m. Qui vincit. Arnob. lib. 6. p. 199. Phidias sciebat, aurum fuisse, lapides atque ossa informia, disparata, confusaque, seque horum omnium congregatorem atque vinctorem.

VINCTŪRA, æ. f. Plin. lib. 16. cap. 37. Pariuntque baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad victuras lentitiæ. De salicibus.

VINCEUS, a, um. Adj. fictum a Plaut. Stich. 4. 7. 55. Potione vincea onerabo gulam. Ubi Turneb. lepide Laqueum vocat Potionem vinceam.

VINCŬLUM, i. n. [δεσμός, Gl. L. G. & G. L.] Ligamen. Dicimus & VINCLUM, i. per syncopen. Pl. Vincula, [δεσμά, Gl. L. G.] Columel. lib. 3. Salix humida loca desiderat, genista etiam sicca, utræque tamen circa vineam feruntur, quum palmitibus idonea præbent vincula.
Digitorum vincula. Ovid. 9. Met. 77.
Juncea vincula. Ovid. 4. Fast. 870.
Linea vincula. Virg. 5. Æn. 510.
Rosæum vinculum, i. e. Corona. Senec. Med. v. 50.
Spinea vincula. Ovid. 2. Met. 790.
Stuppea vincla. Stat. 3. Silv. 2. 27.
Arcta vincula. Virg. 2. Æn. 147.
Fabrilia vincula. Ovid. 1. Amor. 9. 39.
Immania vincula. Valer. 7. Argon. 593.
Irresoluta vincula. Ovid. 1. de Pont. 2. 22.
Tenacia vincla. Virg. 4. Georg. 412.
Abducere vincula ab aliquo loco. V. ABDUCO.
Abrumpere vincula alicui. Hor. 4. Carm. 7. 28.
Abdere manus alicujus in vincla. Ovid. 1. Amor. 7. 1.
Adhibere vincula captis. Ovid. 3. Fast. 293.
Adimere vincula canibus. Ovid. 8. Met. 332.
Aptare vincula collo. Ovid. 10, Met. 381.
Arcebant vincula palmas. Virg. 2. Æn. 406.
Astringere vincula. Ovid. 11. Met. 75.
Capere aliquem vinclis. Virg. 4. Georg. 396.
Circumdare vincula collo. Ovid. 1. Met. 631.
Conjicere in vincula. V. CONJICIO.
Constricta corpora vinculis. Cic. 1. de Orat. 226. Si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen suum jus, &c.
Contendere vincla. V. CONTENDO.
Copulare vinculo. V. COPULO.
Demere alicui vincula. Ovid. 3. Fast. 320.
Demere vincla pedibus. Ovid. 3. Met. 168. Calceamenta solvere.
Dilaniare vincula. Ovid. 10. Met. 387.
Effugere vincula. Hor. 2. Serm. 3. 71.
Emittere ex vinculis. Cic. 1. Tusc. 75.
Evadere vincla. Sil. lib. 7. 71.
Excidere vinclis, Evadere vincula. Virg. 4. Georg. 405.
Exuta pedem vinclis Dido. Virg. 4. Æn. 518.
Exutæ vinclis palmæ. Virg. 1. Æn. 38.
Frangere digitorum vincula. Stat. 6. Theb. 860.
Gerere vincla. Ovid. 4. Met. 680.
Impediunt firma vincula manus. Ovid. 1. Fast. 370.
Impediri vinculis. V. IMPEDIO.
Imponere vincla, & Solvere vincla, contraria. Propert. lib. 3. 20. 23.
Imposita capiti vincla, Corona, diadema, vel simile quippiam. Senec. Thyest. 6. Imposita capiti vincla venerando gere.
Indere vincula. Tacit. 15. Ann. 56.
Injicere vincula. V. INJICIO.
Innectere vincla gutturi. Hor. Epod. 17. 72.
Innectere vincula cæsis silvis. Lucan. lib. 2. 670.
Intendere vincula collo. V. INTENDO.
Levare vincla alicui. Virg. 2. Æn. 147.
Ligare vincla. Sil. lib. 11. 249.
Ligabantur minacia vincla collo. Ovid. 1. Met. 91.
Nectere vincula alicui. Virg. 6. Ecl. 23.
Præstricta secantibus vinclis manus. Senec. Troad. 6.
Recusantes vincla leones. Virg. 7. Æn. 16.
Rumpere vincula. Virg. 2. Æn. 134.
Solvere vincula. Ovid. 18. Epist. 11.
Solvere epistolæ vincula, i. e. Aperire epistolam. Nepos 4. 4. 1.
Tendere vincula alicui. Virg. 4. Georg. 399.
Tenere vinculis aliquem. Virg. 4. Georg. 405.
Teneor gravibus vinclis coercita. Ovid. 13. Epist. 3.
Vincula, orum. [πέδαι] Compedes, & per translationem Carcer, in quo noxii vincti servantur. Venulej l. 224. D. de verb. signif. Vinculorum appellatione, vel privata, vel publica vincula significantur: custodiæ vero, tantum publica custodia. Cic. 7. Verr. 17. In vincla conjectus est. Ibid. 78. Quid si aufugisset? si vincla rupisset?
Abripi in vincula. Cic. 6. Verr. 24.
Absolutus vinculis. V. ABSOLVO.
Coerceri vinculis. Callistrat. in l. Succurritur. D. Ex quibus causis majores, &c.
Dicere causam ex vinculis. V. DICO, ĕre.
Habere in vinculis. Sallust. in Catil. cap. 51. extr. Ipsos in vinculis habendos per municipia. Quod cap. seq. expressit, Ipsos per municipia in custodiis habendos.
Mandare æternis vinculis, V. MANDO, āre.
Necare aliquem vinculis & verberibus, atque omni supplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Esse in vinculis, In carcere esse vinctum. Plin. lib. 7. cap. 34.
Amicitiæ vincula rumpere, Translate. Lucret. lib. 3. 83.
Tenacissimum vinculum ad connectendas amicitias. Plin. 4. Epist. 15. ad Fundanum, Quum sit ad connectendas amicitias vel tenacissimum vinculum morum similitudo.
Affinitatis vinculis esse cum aliquo conjunctum. Cic. pro Planc. 27. Est quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis conjunctus.
Concordiæ vincula. Cic. 2. de Finib. 117. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ sunt vincula concordiæ.
Conjunctionis vincula cum aliquo. Cic. 6. Att. 2. Dixerim me vel plurima vincla tecum summæ conjunctionis optare, etsi sunt amoris arctissima: tantum abest ut ego ex eo, quo astricti sumus, laxari aliquid velim.
Juris vincula. Cic. 3. de Finib. 67. Et quo modo hominum inter homines juris esse vincula putant, sic homini nihil juris esset cum bestiis.
Judiciorum revellere vincula. Cic. pro Cæcin. 70. Qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque communis.
Legum certa vincula. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Quæstionis vinculum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Societatis arctissimum vinculum. V. ARCEO.
Connubialia vincla, Conjugium. Stat. 5. Theb. 112.
Jugalia vincla, Fœdus matrimonii. Virg 4. Æn. 59.
Jugali vinclo sociare se alicui. Virg. 4. Æn. 76.
Vinculum ad. Cic. 3. Off. 115. Nullum enim vinculum ad astringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt.
Astrictus vinclis. Cic. 4. Acad. 61.
Astrictis certis legum vinculis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Copulatus locus vinculo quæstionis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Habere constrictum in vinculis suis eum, qui responsurus est, dicitur cavillator sophista. Quintil. lib. 7. cap. 3. p. 616. Burm.
Vincla, pro Negotiis. Hor. 1. Epist. 7. 67.
— ille Philippo
Excusare laborem, & mercenaria vincla.

VINCULĀTUS, a, um. Adj. ut, Mutuo amplexu vinculati. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8.
Rosæ decussatim vinculatæ. Mart. Capell. 1. p. 21.

VINCO, vici, victum, [νικάω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Superare, superiorem discedere. Cic. 3. in Catil. 27. Mihi vivendum est cum illis, quos vici ac subegi. Idem 8. Att. 7. Malo cum Pompejo vinci, quam cum iis vincere.
Vinci & expugnari. Cic. in Parad. 4. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus septus, vincetur & expugnabitur, qui ne civitate quidem pelli potest?
Vincere ac vinci vultu eodem. Liv. 7.
Vince & vale. Cic. 11. Fam. 25.
Vinci a voluptate. Cic. 1. Off. 68. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum se a labore præstiterit, vinci a voluptate.
Bello vincere. Lucan. lib. 1. 145
Fame vinci, Expugnari. Ovid. 6. Fast. 393.
Hostem miles vicit. Ovid. 2. Trist. 49.
Amor vincitur donis. Ovid. 1. Trist. 5.
Animum vincere. Plaut. Trin. 2. 2. 29.
Tu si animum vicisti potius, quam animus te, est quod gaudeas.
Clementia vincitur lacrimis. Ovid. 4. Trist. 9. 3.
Omnia vincit amor. Virg. 10. Ecl. 69.
Omnia vincit animus. Ovid. 2. de Pont. 7. 75.
Omnia vincit labor. Virg. 1. Georg. 145.

Vincere, pro Obtinere. Plaut. Perf. 2. 2. 33. Fatear ſi ita ſim. s. jam abi, viciſti. Cic. pro Cluent. 124. Vince deinde virum bonum fuiſſe Oppianicum. Ibid. 64. Si doceo non ab Avito, vinco ab Oppianico. Budæus.
Judicio vincere. Cic. pro Roſc. Com. 53. Itane vero? cognitor ſi fuiſſet tuus, quod viciſſet judicio, ferres tuum. Suo nomine petiit: quod abſtulit, ſibi, non tibi exegit.
Ratione nulla vinci. Cic. 4. Tuſc. 48. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui nulla ratione vincerentur.
Sponſione vincere. Cic. pro Quint. 84. Nam quidquid eſt cauſæ, C. Aquili, quin ſi longe aliter poſſedit, quam Prætor edixit, iſte ex edicto non poſſederit, ego ſponſione vicerim?
Cauſa victa. Cic. pro Deiot. 23. Sed tamen cum ad Cœlium mittebat, utram cauſam illam victam eſſe neſciebat?
Crimina vincere. Martial. lib. 1. 7.
Falſa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.
Furorem vincere ratione. Ovid. 7. Met. 10.
Licitationem vincere. Paulus in l. Locatio, D. de publicanis. Locatio vectigalium quæ calor licitantis ultra modum ſolitæ conductionis inflavit, ita demum admittenda eſt, ſi fidejuſſores idoneos & cautiones is qui licitationem vicerit, offerre paratus ſit. Alii legunt Licitatione vicerit.
Vicit ſententia lenior, ut unde culpa eſſet orta, ibi pœna conſiſteret. Liv. 28. 26.
Vicimus, Viciſtis, Noſtra eſt cauſa, Veſtra eſt ratio. Cic. 14. Att. 20. Cui ſi eſſe in urbe tuto licebit, vicimus. Et 3. Verr. 61. Unum oſtende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum eſſe, viciſti.
Viceris. Ter. And. 5. 3. 25. Adducti qui illam civem hic dicant; viceris. Ubi Donatus, Viceris verbum eſt ejus, qui vix ſibi extorquet ut abjiciat curam, & proprium patribus, ac familiare iratis.
Carminibus vincere aliquem, Superare, Præſtare. Virg. 4. Ecl. 55.
Certamine pedum vicerat omnes. Ovid. 12. Met. 304.
Gloria vincere aliquem. Cic. pro Dejot. 12.
Moribus vincere aliquem. Propert. lib. 3. 6. 25.
Numero vincere, ætatibus, auctoritate. Cic. 11. Philipp. 39. Nunc vigent Panſæ, vigent Hirtii, vigent Cæſares filii, vigent Planci: vincunt numero, vincunt ætatibus, nimirum etiam auctoritate vincunt.
Te uno vicimus. Cic. 4. Fam. 4. Uno te vicimus, quod de Marcelli Collegæ tui ſalute paulo ante, quam tù, cognovimus.
Aciem vincere ferri. Plin. lib. 19. cap. 1.
Animum divitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, lib. 1. cap. 8.
Cervum vincere curſu, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 27.
Comites curſu vincere. Ovid. 1. Triſt. 10. 5.
Magnitudinem alterius rei vincere. Cic. in Somn. Scip. 8. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facile vincebant.
Omnes officio vincere. Cic. 14. Fam. 4. Salluſtius officio vincet omnes.
Viribus ramum vincere, Hærentem vi avellere. Virg. 6. Æn. 148.
Cibum vincere, Concoquere. Plin. lib. 11. cap 53.
Difficultates locorum vincere, Superare. Cæſ. 8. Bell. Gall. 41.
Exſpectationem vincere, Facere præter exſpectationem & ſpem aliorum. Cic. 2. Fam. 4. ad fin. Idem 7. Verr. 11. Exſpectate facinus quam vultis improbum, vincam tamen exſpectationem omnium.
Fata ſua vivendo vincere. Virg. 11. Æn. 160.
Contra ego vivendo vici mea fata, ſuperſtes
Reſtarem ut genitor. Ubi Servius; Vici mea fata, id eſt naturalem ordinem vita longiore ſuperavi: namque hic ordo eſt, ut ſint parentibus ſuperſtites filii.
Memoriam vicit vita iſtius. Cic. in Salluſt. 3. Quod ſi vita iſtius memoriam vicerit, aliam, P. C. non ex oratione ejus, ſed ex moribus ſpectare debetis.
Montes vincere aſcenſu, Superare. Claud. 3. Conſ. Hon. 46.
Noctem vincunt funalia flammis. Virg. 1. Æn. 731.
Opinionem omnium vincere. Cic. 4. Acad. 1.
Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul. lib. 3. 4. 76.
Se ipſum vincere. Cic. 12. Fam. 13. Quod maximus conſularis maximum Conſulem te ipſum viciſti, & lætamur, & mirari ſatis non poſſumus.
Virum invictum dolor vicit. Ovid. 13. Met. 386.
Cura vincendi. Ovid. 16. Epiſt. 79.

VINCENS, entis. Partic. Hirt. Bell. Alex. cap. 40. Legio fortiter vincentium impetum ſuſtinuit. Adde Hor. 1. Serm. 1. 115.

VINCENDUS, a, um. Partic. [νικητέος, Gl. L. G.]

VICTUS, a, um. Partic. [ἡττηθείς] ut,
Victi & ſubacti populi. Cic. pro Font. 26. Aut ſi non poterit, M. Fabium, ſubſcriptorem ejus, rogabimus, ut Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen ampliſſimum: ut velint iſti aut quieſcere, id quod victi ac ſubacti ſolent, &c.
Galli victi ſilere ſolent; canere victores. Cic. 2. de Divin. 56.
Hoſtis victus terra marique. Hor. Epod. 9. 27.
Opes civitatis victæ. Cic. 7. Verr. 98. Hic primum opes ipſius civitatis victæ, comminutæ, depreſſæque ſunt.
Terga victa dare. Ovid. 7. Met. 73.
Urbes victæ. Hor. 3. Carm. 15. 2.
Bellis victi. Stat. 12. Theb. 507.
Natura victus. Cic. 2. de Finib. 49. Itaque idem natura victus (cui obſiſti non poteſt) dicit alio loco, &c.
Prece victus. Hor. Epod. 17. 43.
Somno victus. Liv. 9. 30.
Viribus victa virgo, Expugnato pudore a fortiore. Ovid. 1. de Arte Am. 699.
Voluptate victus. Cic. 1. de Finib. 48. Et qui ſuum judicium retinet, ne voluptate victi faciant id, quod ſentiunt non eſſe faciendum.
Vulnere ingenti victus. Virg. 10. Æn. 842.
Clementia illius victa eſt noſtro vitio. Ovid. 2. de Pont. 2. 121.
Corpora victa ſopore. Ovid. 1. Faſt. 420.
Femina victa dolo divûm duorum. Virg. 4. Æn. 95.
Gemitus victus. Tacit. 4. Ann. 8. Effuſum in lacrimas ſenatum, victo gemitu, &c. Victum gemitum dixit, quia is non ſufficeret amplius exprimendo affectui, quo confundebantur.
Ira victa per preces. Ovid. 1. de Pont. 7. 48.
Patientia victa vitiis. Ovid 3. Amor. 10. 1.
Pietas victa furore. Hor. 3. Carm. 27. 35.
Pudor victus amore. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
Reus victus. Cic. 3. Verr. 10. Ne actor quidem eſt is, cui reus tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occulte furripi, aut impune eripi poſſit.
Victus. Virg. 9. Ecl. 5.
Nunc victi triſtes, quonlam ſors omnia verſat,
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos. Ubi Servius; Victi, id eſt impotes voti. Nam quo modo victores dicimus Voti compotes, qui quod volunt faciunt: ſic victos contrario Voti impotes, qui non poſſunt facere quod volunt.
Victus, A propoſito priſtino recedens. Virg. 2. Æn. 699.
Hic vero victus genitor ſe tollit ad auras. Servius.
Victus & Vinctus confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 6. 348.

VICTOR, ōris. m. [νικητής, Gl. L. G. & G. L.] Qui vicit. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 24. Qui ab decumana porta, ac ſummo jugo collis noſtros victores flumen tranſire conſpexerant.
Multa enim victori, eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invito facienda ſunt. Cic. 4. Fam. 9.
Belli victor. Stat. 9. Theb. 625.
Gentium omnium victor. Cic. in Piſon. 16. Neque enim me ſtante & manente in urbis vigilia, neque reſiſtente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, &c.
Hoſtium victor. Hor. 1. Carm. 6. 2.
Hoſtium ille externorumque bellorum victor. Cic. de Aruſp. Reſp, 49.
Cruentus victor. Lucan. lib. 5. 758.
Ferus victor. Hor. 1. Epiſt. 2. 156.
Violens victor. Hor. 1. Epiſt. 10. 37.
Currus victor, Triumphalis. Ovid. 4. Triſt. 2. 47.
Victor eſt etiam Propoſiti effector, ut interpretatur Servius ad Virg. 2. Æn. 329.
— victorque Sinon incendia miſcet. V. Hor. 1. Epiſt. 13. 2. & Ovid. 1. Faſt. 562.

VICTRIX, īcis. f. [νικήτρια] Quæ vicit. Cic. ad Brut. 10. Erat victrix Reſpub. cæſis Antonii copiis, ipſo expulſo.
Victrix filiæ, non libidinis. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa, egregia ac præclara mater, palam exſultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit, victrix filiæ, non libidinis.
Victrix, Voti compos. Virg 7. Æn. 544.
Junonem victrix affatur voce ſuperba.

VICTRIX, īcis. Adj. [νικηφόρος] ut, Arma victricia, pro ipſis Victoribus, & iis qui armis vicerunt. Virg. 3. Æn. 54.
Res Agamemnonias, victriciaque arma ſecutus,
Fas omne abrumpit. Ubi Servius, Omnia nomina a verbo venientia, quum in OR exeunt, maſculina ſunt, ut Victor; quum in TRIX, feminina ſunt, ut Victrix. Neutra vero non faciunt niſi tantum ex numero plurali: unde eſt Victricia. Sed vide infra in Solum victrix.
Athenæ victrices. Cic. 1. Tuſc. 116.
Catervæ victrices. Hor. 4. Carm. 4. 63.
Dextra victrix. Ovid. 1. Faſt. 335.
Lauri victrices, Quibus victores ſeu triumphantes coronabantur. Virg. 8. Ecl. 13.
Libido victrix. Senec. Thyeſt. 1.
Litteræ victrices, Victoriam nuntiantes. Cic. 5. Fam. 21. Quo autem die Caſſii litteræ victrices in Senatu recitatæ ſunt, id eſt Non. Octob. eodem meæ tumultum nuntiantes. V. Litteræ laureatæ ſ. l.
Manus in cæde victrix. Cic. pro Sext. 79. Quum ſubito manus illa Clodiana, in cæde civium jam ſæpe victrix, exclamat, incitatur.
Palmæ victrices. Lucan. ad Piſon. 31.
Solum victrix. Claud. de 6. Conſ. Honor. v. 24.
— & certius omnia ſurgunt
Victrici concepta ſolo.

VICTORIA, æ. f. [νίκη, Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Truc. 2. 2. 20. Hic ſunt, quas habet victorias. Cic. a Brut. 15. Facilius in timore benigni, quam in victoria grati reperiuntur. Idem pro Lege Manil. 28. Cujus adoleſcentis ad ſcientiam rei militaris, non alienis præceptis, ſed ſuis imperiis: non offenſionibus belli, ſed victoriis, non ſtipendiis, ſed triumphis eſt traducta.
Victoria & triumphus. Cic. pro Muren. 12. Finem ſtipendiorum patris victoriam ac triumphum fuiſſe.
Victoria natura inſolens & ſuperba. Cic. pro Marcell. 9.
Compos victoriæ. Paterc. lib. 2. 96.
Facies victoriæ. Tacit. in Vita Agric. 38.
Clementiſſima victoria. Paterc. lib. 2. 86. pr. Victoria fuit clementiſſima, nec quiſquam interemptus niſi pauciſſimi, & hi, qui deprecari quidem pro ſe non ſuſtinerent.
Cruenta victoria. V. CRUENTUS.
Facilis victoria. Juven. 15. Sat. 48.
Adde, quod & facilis victoria de madidis &
Blæſis, atque mero titubantibus.
Immanis victoria, i. e. Valde magna. V. Facere emolumentum, in EMOLUMENTUM.
Læta victoria. Hor. 1. Serm. 1. 8.
Pulchra & ſpectabilis victoria. Tacit. in Vita Agric. 34.
Adipiſci cruentam victoriam. Cæſ. Bell. Afric. 32 Turpe ſibi exiſtimabat tot rebus geſtis, tantiſque exercitibus devictis, tam claris victoriis partis, a reliquis copiis adverſariorum ex fuga collectis, ſe cruentam adeptum exiſtimari victoriam.
Cedere victoriam. Paterc. lib. 2. 85. At illi quum pro abſente dimicaſſent duce, ægre, ſummiſſis armis, ceſſere victoriam.
Ceſſit illi victoria. V. CEDO.
Cohoneſtare victoriam. V. COHONESTO.
Concedere victoriam. Tacit. 5. Ann. 18.
Concelebrare victoriam. V. CONCELEBRO.
Conclamare victoriam. V. CONCLAMO.
Conſequi victoriam. Cic pro Cœl. 18. Qui cum & ex Reip. cauſa jam eſſet nihi quidem moleſtam, ſibi tamen glorioſam victoriam conſecutus.
Conſiſtit victoria. V. CONSISTO.

Constituere victoriam. V. CONSTITUO.
Constat victoria magno detrimento, &c. Cæs. 7. Bell. Gall. 19.
Corrupta toties victoria. Tacit. 4. Hist. 35.
Deferre victoriam. Liv. 5.
Differre victoriam. Liv. 23. 18. Illa cunctatio distulisse modo victoriam videri potuit: hic error vires ademisse ad vincendum.
Dare victoriam. Liv. 5.
Edere victoriam. Tacit. in Vit. Agric. 34.
Eripere partam victoriam ex manibus. Sallust. in Jugurth. cap. 82. extr.
Excidit victoria e manibus. V. EXCIDO.
Exercere victoriam crudeliter. Sallust. in Catil. cap. 38. extr. & Jug. 16.
Extorquere victoriam. Liv.
Facere victoriam. Liv. 1. 37.
Habere victoriam. Liv. Quod primum esset, confessionem se hostium habere, nequaquam pares eos esse sibi, brevi & victoriam haud dubiam habiturum, nec meliore eventu eos secum, quam spe pugnaturos.
Habere victoriam in manibus. Liv. 30. 30.
Inquietare victoriam. Tacit. 3. Hist. 84. h. e. Inquietabant.
Interpellare victoriam. Cæs. 3. Bell. Civil. 70.
Morari victoriam. Liv.
Nascitur victoria. Cæs. Bell. Alex. 76.
Oritur victoria. Cæs. 3. Bell. Civil. 94.
Parere victoriam. Cæs. Bell. Afric. 32.
Patrare victoriam. Tacit. 13. Ann. 41.
Portendere victoriam. Liv.
Referre victoriam ex Volscis. Liv. 4. 10.
Reportare victoriam. Cic. pro Lege Manil. 8. Etenim adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt Imperatores, ut ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent.
Retinere victoriam. Sallust. in Jugurth.
Spectare victoriam. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Stat victoria multorum sanguine, &c. hosti. Liv. 23. 30. Multorumque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit.
Esse victoriam in manu. Sallust. in Catil. cap. 20. Victoria nobis in manu.
Tradere victoriam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Transferre victoriam. Cæs. Bell. Alex. 62.
Tribuere victoriam. Cæs. Bell. Alex. 70.
Victoria de re quacunque dicitur, quæ in certamen vel contentionem venit. Ut victoria in judicio, &c. exempla in superioribus occurrunt.
Victoriam deam vetustas, pinnatam & aligeram pinxit, ut e cælo devolantem ad eos, quos suis ornare successibus vellet; hinc Auson. Epigr. 1. v. 2.
Tu quoque ab æthereo præpes Victoria lapsu. Et Prudent. In Symmach. 2. 28.
Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
Explicet, & multis surgat famata talentis. Id eo scribit, quod aureæ & auratæ victoriæ plerumque ponerentur. Quas & quædam simulacra interdum suis manibus sustinebant. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Idem Victoriolas aureas, & pateras, coronasque, quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat: eaque se accipere, non auferre dicebat. Puella autem formabatur, ut Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio revincta, sinu vestis fluitante. Ex Turnebo. [Victoriæ imagines exhibet ex nummis Oisel. Thesau. Tab. 68. 69.
Agilis Victoria. V. AGILIS.
Velox Victoria. Hor. 1. Epist. 19. 64.

VICTORIŎLA, æ. f. dimin. ut, Victoriolæ aureæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. V. paulo supra de Victoria dea.

VICTORIĀLIS, e. Adj. ut, Dies victorialis. Treb. Poll. in Gallen. cap. 3. Triumphi victoriales. Ammian. 22. 4.

VICTORIĀTUS, i. m Genus nummi. Plin. lib. 33. cap. 3. Qui nunc victoriatus appellatur, lege Clodia percussus est. Antea enim hic nummus ex Illyrico advectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dicente quodam victoriato se uno in Sicilia quinque pedes longam murenam emisse. Cic. pro Font. 9. Croduni Porcium, & Numium ternos victoriatos. Vulchalone Servæum binos H-S, & victoriatos mille.

VICTORIĀTUS, a, um. Partic. Victoria partus. Tertull. adv. Gnost. cap. 6. Plus victoriatum est, quam injuriatum.

VICTORIŌSUS, a, um. Adj. [νικηφόρος, Gl. G. L.] Qui varias sive plures victorias reportavit, qua dictione usus Cato, teste Gell. lib. 4. cap. 9. Superl. Vet. Inscript. Grut. p. 179. n. 2. IVLIANVS NOBILISSIMVS AC VICTORIOSISSIMVS CAES.

VICTORIUS, a. um. Adj. ut, Crux victoria. Tertull. Apol. cap. 16. [Nisi per appositionem dictum.

VINCĪBĬLIS, e. Adj. [ἡττητός] Quod facile vincitur. Ter. Phorm. 1. 4. 48. Justam illam causam, facilem, vincibilem, optumam.
Gravem tertam, vix ulla cultura vincibilem. Columel. lib. 3. cap. 12.

VINDĔLĬCIA, æ. f. [Οὐινδελικία] Provinciæ Europæ, sicuti a Prolemæo lib. 3. scribitur. Est autem inter Rætiam, quam habet ab Occasu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis disterminat a Rætia, Enos fluvius dividit a Norico. A Septemtrione Danubio terminatur, a Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Ejus civitas insignis fuit Augusta Vindelicia.

VINDELĬCI, ōrum. m. [Οὐινδελικοί] Populi, de quibus diximus in dictione VANDALI. Hor. 4. Carm. 4. 7.

VINDELĬCUS, a, um. Adj. [Οὐινδελικός] ut,
Spolia Vindelica. Claud. de Bell. Get. 415.
Saltus Vindelici. Claud. de Bell. Get. 365.

VINDEMIA, VINDEMIALIS, VINDEMIATOR, VINDEMIATORIUS, VINDEMIO, VINDEMIOLA, VINDEMITOR, V. in VINUM.

VINDEX, ĭcis. c. [ἔκδικος, Gl. L. G. κάρπιστής, G. L.] Ultor vel ultrix injuriæ. Cic. pro Flacc. 57. Quum speculatur, atque obsidet Rostra, vindex temeritatis, & moderatrix officii Curia. Et ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, &c. si vindex illius mali, auctor exstitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, si patiamur?
Oppressor & vindex dominationis. Cic. ad Brut. 16. Petitur ut vindices atque oppressores dominationis salvi sint?
Ultor & vindex. Columel. lib. 7. cap. 12. de cane.
Facinorum & sceleris speculator & vindex. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furiæ, deæ sunt speculatrices, credo, & vindices & facinorum & sceleris.
Fraudis avaræ vindex. Hor. 4. Carm. 9. 37.
Linguæ magnæ vindex, Vindex superbiæ. Hor. 4. Carm. 6. 2.
Nefariorum carcer vindex. Cic. 2. in Catil. 27.
Scelerum vindex. Lucan. lib. 9. 17.
Justissimus vindex. Ovid. 3. de Arte Am. 323.
Vindex æris alieni, Defensor, & assertor pecuniæ creditæ. Cic. 2. Att. 16. Tusculanum & Pompejanum valde me delectant, nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære, non Corinthio, sed hoc circumforaneo obruerunt. Conjuratio Catilinæ propter æs alienum facta est, odio maxime creditorum; recte igitur vindex, & servator creditorum Cicero, quia conjuratos occiderat.
Vindex honori alicujus. Plaut. Trin. 3. 2. 18.
Atque honori posterorum tuorum ut vindex fieres. Quod est, Eorum honorem contaminares & violares, & tolleres. Quod sumptum ab his, qui quid vindicant suumque asserunt, & manum injiciunt, proindeque alteri auferunt: nisi quis Honori vindex fieres, exponat honorem manumitteres & liberares, ne tuis, tanquam addictus, serviret, & in familia esset: qui sensus in Plauto nec insulsus est, nec a significatione alienus. Turnebus. Al. Vibex. V. Gronov. not.
Libertatis nostræ exstitisti tu vindex. Cic. ad Octav.
Vindex & Judex sæpe confunduntur. V. Drakenb. ad Sil. 2. 456.

VINDEX, ĭcis. Adj. ut,
Pœna vindex. Catul. Argon. 59. 191.
Vires vindices. Ovid. 9. Epist. 13.

VINDĬCIÆ, ārum. f. [ἐκδίκησις, κάρπισις, ἐλευθερίας ἐκδικία, Gl. L. G.] Festus, Vindiciæ appellantur res eæ, de quibus controversia est: de quibus Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo sumptæ, in jus allatæ erant. Servius Sulpicius vindiciam esse ait, ab eo quod vindicantur res ex controversia. Hactenus Festus. Vindiciæ, id est sententiæ, ut dicunt aliqui, aut verius assertiones rei & adjudicationes, ut loquuntur: ubi nescit judex si duo sint, utrius sit: vel, si sint plures, cujus. Nihil namque aliud est vindicia, quam assertio: quæ si a servitute est in libertatem, dicitur Vindicia secundum libertatem: si vero a libertate in servitutem, dicitur Vindicia secundum servitutem pronuntiari. Unde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando in libertatem asserit. Item dicitur dare vindicias secundum servitutem, quando pronuntiat assertionem ejusmodi. Hæc vero omnia latissime declarat Budæus, his verbis, Ut autem ad vindicias veniamus. Liv. 3. 44. de filia Virginii loquens, ita inquit, Hanc, virginem adultam, forma excellentem, Appius amore ardens, pretio ac spe pellicere adortus, postquam omnia pudore septa animadverterat, ad crudelem superbamque vim animum convertit; Marco Claudio clienti negotium dedit, ut virginem in servitutem assereret: neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias: quod pater puellæ abesset, locum injuriæ esse ratus. Item paulo post, Advocati puellæ, quum Virginium Reipub. causa dixissent abesse, biduo affuturum si nuntiatum ei sit, iniquum esse absentem de liberis dimicare; postulant ut rem integram in patris adventum differat, lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem. Vindicias secundum libertatem dare, & Livius & Pomponius intellexerunt decernere; ut interim, dum pater puellæ arcessitur, dumque ipsa status sui quæstionem patitur, in possessione ipsa sui ac libertatis esset. Ut, vindicias postulare secundum libertatem pro eo quod est Postulare ut interim libertate potiretur. Quod autem sequitur de Bruto, qui vindicias secundum libertatem dixisset in persona Vindicis Vitelliorum servi, Vindicii, non Vindicis legendum est, ex eodem Liv. 2. 5. extr. Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio ipsi nomen fuisse. Post illum, servatum ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen, non a Vindicio, ut Accursius putavit, sed a vindicando tractum est: id quod ex Livio 3. 46. intelligi satis potest, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, sed inquietum hominem locum seditionis quærere diceret, non præbiturum se illi eo die materiam, jus eo die se non dicturum, neque decretum interpositurum, a M. Claudio petiturum ut decederet jure suo, vindicarique puellam in posterum diem pateretur. Vindicari puellam Livius pro Vindicias puellæ secundum libertatem dari dixit, hoc est asseri interim in libertatem, & in possessione libertatis esse usque in posterum diem. Idem paulo post, Ita vindicatur Virginia spondentibus propinquis. Hactenus Budæus.
Nunc subjiciam verba Asconii Pediani in 3. Verr. Ciceronis: Lis vindiciarum est, inquit, quum litigatur de ea re apud Prætorem, cujus incertum est, quis debeat esse possessor, & ideo qui eam tenet, satisdat pro præde litis vindiciarum adversario suo, quo illi satisfaciat nihil se deterius in possessione facturum, de qua jurgium esset, rursus sponsione ipse provocatus ab adversario certæ pecuniæ aut æstimationis, quam amittat ni sua sit hæreditas, de qua contendit. Cic. 3. Verr. 115. Si habuisset, inquit, iste edictum, quod ante istum & postea omnes habuerunt Prætores, possessio Minuciæ genti esset data. Si quis testamento se hæredem esse arbitraretur quod tum non exstaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum, quum satis accepisset, sponsionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinor jure & majores nostri & nos semper usi sumus. Quæ verba Pedianus exponens, ita inquit, Aut peteret ut possessor esset, aut acciperet ab adversario satis pro præde litis vindiciarum: & ipse sponsionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortasse autem non prædes apud Ciceronem, sed præde legendum est. Ex supradictis satis, ut opinor, apparet vindiciarum litem eam esse qua controversæ rei possessionem fiduciariam petimus, interea dum lis de re ipsa, aut de possessione disceptatur. Hujusmodi enim possessio, quam Pedianus intelligi ex Cicerone voluit, non justa & absoluta est possessio, sed fiduciaria, & veluti depositaria, rationibus reddendis & fructib. obnoxia. Hæc Budæus. [Prædes quid sint ibidem exponit Asconius, ut dubium esse non possit de lectione.
Vindiciæ, inquit Festus appellantur res eæ de quibus controversia est: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic fere sensum in eo constituendum credit Turnebus, & sententiæ ejus exemplum Catonis convenit, quod ipse profert, Prætores secundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quæ ex agro afferebantur in jus vindicandi causa: etiam vindiciam in singulari dicebat rem Servius, de qua controversia erat ab eo quod vindicabatur.

Ferre vindiciam, est sententia decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias judex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat: sed si vindiciam ille tulerat, qui non debuerat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat: lex enim erat, Si vindiciam falsam tulit, rei sive litis arbitros tres dato, eorum arbitriis fructus duplione damnum decidito. Significant & Vindiciæ manus correptionem, καρπισμὸς a Clemente vocatur, a Charisio καρπισία, quod manus brachiale caperetur, qui Carpus dicitur. Id & Gellius indicat scribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præsenti apud Prætorem fiebant. Sunt & Vindiciæ, Libertas, Charisio auctore, qui ἐλευθερίαν explicat. Ex Turnebo. [Gloss. Græcolat. Καρπισκὸν, Liberalem, Liberale judicium. Καρπίζομαι ἐπὶ ἐλευθερίᾳ, Adseror. Καρπισμὸς, Vindicta, Adsertio. Καρπιστὴς, Adsertor, Vindex. Καρπισία, Adsertio. Καρπισίαι, Vindiciæ, singulare non habet. Idem Gloss. Ἐλευθερία, Libertas, Liberatio. Ἐλευθερία ἐπὶ ἀρχοντος δοθεῖσα, Vindicta. Ἐλευθερίας ἀνδικίαι, Vindiciæ, singulare non habet. Cujus rei contrarium ex Festo supra, & ex ipso Glossario infra ostendimus. Sed de frequentiore vocis usu intelligendum videtur. Porro Gloss. Latinogræc. Vindigestæ, τὰ ἐν ἀμφισβητήσει κεφάλαια. Puto Vindiciæ scribendum.

Petere vindiciis ac sacramentis. Cic. pro Milon. 75. Eum denique, cui nulla lex erat, nullum Civile Jus, nulli possessionum termini: qui non calumnia litium, non injustis vindiciis ac sacramentis alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis, petebat. Clodius, inquit, non jam aliquo juris colore quæsito alienas invadebat possessiones, ut calumniatores & litigiosi solent, sed vi armata apertaque, & tanquam hostili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & sacramentum, & vindicationis formulam, qua in jure manu consertum vocabant, similes quodammodo inter se ac cognatas actiones formulasque fuisse. Budæus. V. & CONSERO.

Postulare vindicias secundum libertatem, vel Dare, V. supra in ipsa hujus vocis explicatione.

Vindiciæ, pars una juris, pro Jure ipso. Lucil. apud Festum,

Nemo hic vindicias, neque sacra, aut numina retur. h. e. Nemo hic jus ullum esse putat, aut ulla sacra; aut numina. Turnebus.

VINDICIA, æ. f. & VINDICIUM, i. n. in Gloss. Græcolat. Idem. Prius aliquoties apud Fest. q. V. supra.

VINDĬCO, [ἐκδικέω, Gl. G. L.] āre. Ulcisci, castigare, punire. Cic. 2. de Legib. 39. Graviter olim ista vindicabat vetus illa Græcia: longe providens, &c. Idem de Amicit. 43. Talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3. Off. 61.

Maleficia acerrime vindicare. Cic. pro Rosc. Amer. 12.

Mortem vindicare alicujus. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicujus vindicare. Ovid. 6. Fast. 467.

Offensas suas vindicare ense. Ovid. 3. Trist. 8. 40.

Peccata moribus & judiciis vindicare. Cic. 2. de Invent. 80. Tum leges quoque & judicia demonstranda sunt, per quæ potuerit id peccatum, quod sponte sua reus privatus sit, moribus & judicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. 4. Omnia postremo, quæ vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt.

Seditionem vindicare. Cic. 1. Fam. 9.

Scelera alterius in aliquem vindicare. Cic. 5. Verr. 178. Atque in eam fraudem videtur mihi divinitus incidisse, non solum ut eas pœnas, quas proxime meruisset, solveret: sed ut illa etiam scelera ejus in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur.

Vindicare in aliquem. Gell. lib. 11. cap. 18. Is sua lege in fures duplici pœna vindicandum existimavit.

Vindicare se ab aliquo, pro Ulcisci. Senec. de Benef. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & postea fecit injuriam: utrum & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare se de aliquo. Cic. 3. Q. frat. 1. Præsertim quum is unus esset, qui posset de absente se vindicare?

Vindicare, Passive. Cic. pro Cæcin. 66. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, si voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violavi.

In posterum diem vindicari. V. paulo ante in VINDICIÆ.

Vindicatum est, Impersonale, pro Animadversum est. Cic. 7. Verr. 132. Fateor non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. Budæus.

Vindicare, Liberare, asserere. Cic. 7. Att. 7. sub finem, Itaque usurpavi vetus illud Drusi, ut ferunt, Prætoris in eo, qui eadem liber non juraret: me istos liberos non addixisse, præsertim quum adesset nemo, a quo recte vindicarentur. Addixisse (inquit Paulus Manutius) jussisse, pronuntiasse. Vindicarentur: subaudi In libertatem. Quod præter ipsum alios quoque adesse oportet, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætore dominus, servus, vindex, testes, scriba: neque sine his justa erat addictio liberorum in hoc genere manumissionis. Sensus est, Drusus Prætor, quum is, quem manumiserat, eadem liber non juraret, quæ servus juraverat, negavit se manumisisse. Negabo ego quoque: quoniam istos, quos memores beneficii putavi futuros, improbos ingratosque experior.

Vindicare & liberare. Cic. pro Rabir. 16. An vero servos nostros horum suppliciorum omnium metu, dominorum benignitas una vindicta liberavit: nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem 3. Q. frat. 1. Teque item ab eo vindico & libero.

A dedecore. Curt. lib. 4. 14. 24. Vindicare ab ultimo dedecore nomen gentemque Persarum.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sull. 26. Sed neque honoris, neque ætatis excusatio vindicat a labore. i. e. Asserit, tuetur, immunem præstat.

A magnitudine doloris aliquem vindicare. Cic. 2. Tusc. 44.

A molestia vindicari: pro Liberari. Cic. 1. Q. frat. 4. Te satis innocentia tua & misericordia hominum vindicat hoc tempore a molestia. A supplicio. Liv. 1. 26.

Ab impetu libidinum. Cic. 1. de Finib. 46. Sapientiamque esse solam quæ nos a libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab oblivione & silentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. 1. Vel me hercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, possem quantum, ego ab oblivione hominum atque a silentio vindicarem.

A solitudine senectutem vindicari juris Civilis scientia. Cic. 1. de Orat. 199.

A vitiis omnibus aliquem vindicare. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Fame & sine præpositione, apud Curt. lib. 9. 10. 18. Itaque fame duntaxat vindicatus exercitus, tandem in Gedrosiæ fines perducitur.

In libertatem vindicare, pro Asserere. Cic. 10. Fam. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus sim. Idem in Parad. 5. In libertatem vindicari vult?

In libertatem vindicari & solvi terroribus. Cic. 1. de Nat. Deor. 56. His terroribus ab Epicuro soluti & in libertatem vindicati.

Data vindicare, Compensare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Libertatem vindicare, Defendere vel ulcisci. Cæs. 7. Bell. Gall. 76.

Se vindicare ad suos. Cic. pro Rabir. Post. 25. Hoc quidem semel suscepto atque contracto perpetienda illa fuerunt, ut se aliquando ad suos vindicaret.

Se vindicare existimationi hominum. Cic. 5. Verr. 132. Pro dii immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuisset, aut quamvis nocens, qui modo judicia Romæ fore putaret, non aliqua se simulatione existimationi hominum vindicasset? [Græv. Venditasset. An Existimatione?

Vindicare, ubi pro Asserere ponitur, Ubi aliis placet Vendicare scribi. V. quæ in ea dictione supra notata sunt. Cic. 1. Off. 22. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat, partem amici.

Aliquid pro suo vindicare. Curt. lib. 10. 9. 19.

Sibi assumere & vindicare. Cic. 1. Off. 2. Quoniam in eo studio ætatem consumpsi, si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare.

Dicere suum, vindicare suum, vel Confirmare suum esse: idem significant. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant.

Arva, quæ nemo vindicat, Possessore vacua. Ovid. 1. de Pont. 3. 56.

Cognomen sibi vindicare. Plin. lib. 13. cap. 19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen sibi vindicat. Vetus exemplar habet Cugnomine.

Curam. Plin. Epist. 47. Quam curam, etiam si non mandasses, vindicassem. i. e. Ultro suscepissem.

Laudem alicujus rei sibi vindicare. Ovid. 4. de Pont. 1. 33.

Nomen aliquid sibi vindicare. Quintil. in procem. lib. 1.

Partem ceterarum rerum aliquam sibi quisque vindicat. Cic. in Orat. 61.

VINDICANS, antis. Partic. Justin. 5. 3. 6. Tyrannidis sibi impotentiam vindicantes.

Diis perjuria & parricidia vindicantibus. Idem. 4. 3. 10.

VINDICĀTUS, a, um. Curt. 3. 12. 16. Jus magis a rege permissum, quam vindicatum ab Hephæstione.

Mare vindicatum. Vellej. 2. 73. 3.

Pars major victoriæ a se vindicata. Liv. 44.

VINDICĀTIO, ōnis. f. [ἐκδικία, Gl. L. G. ἐκδίκησις G. L.] Ultio vindicta. Cic. 2. de Invent. 161. Vindicationem, per quam vim & contumeliam defendendo, aut ulciscendo, propulsamus a nobis & a nostris, qui nobis esse cari debent, & per quam peccata punimus.

Vindicatio gregis. Ulp. in l. 3. D. de rei vindic. Marcellus lib. 4. digestorum scribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc utique gregis (inquit) vindicatione continebuntur.

VINDICTA, æ. f. [τιμωρία, Gl. L. G. ἐκδικία, G. L.] i. e. Animadversio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De injuriis. Quod Reipub. vindicandæ causa secundum bonos mores fit: etiamsi ad contumeliam alicujus pertinet, quia tamen, non ea mente magistratus facit, ut injuriam faciat, sed ad vindictam majestatis publicæ respiciat, actione injuriarum non tenetur.

Vindicta, [ἀποσωρωγή, Gl. L. G καρπισμὸς, ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος δοθεῖσα, G. L.] idem quod Vindiciæ, assertio. ut,

Suscipere vindictam legis. Ovid. 4. de Pont. 6. 33.

Libertatis vindicta. Vellej 2. 64. 2.

Vindicta, Libertas, sive Virga qua servi libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes sunt, Una, ut censu liber fiat, censebantur enim antiquitus soli cives Romani. Si quis consentiente vel jubente domino nomen detulisset in censum, civis Romanus fiebat, & servitutis vinculo solvebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur, scilicet virgula, quam Prætor manumittendi servi capiti imponens, eundem servum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia. atque ideo illa virgula vindicta vocabatur. Plin. 7. Epist. 16. Spero, immo confido, facile me impetraturum, ut ex itinere deflectat ad te, si voles vindicta liberare, quos proxime inter amicos manumisisti. Tertia pars faciendi liberi est, si quis suprema voluntate, in testamenti serie servum liberum scripserit. Cic. in Topic. 10. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est ulla earum rerum, non est igitur liber. Hor. 2. Serm. 6. 76.

— quem, ter vindicta, quaterque
Imposita haud unquam misera formidine privet. Ubi Acron; Vindicta, i. e. Virga qua percutiebantur servi dum liberi fiebant.

Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Ann. 27. Cic. pro Rabir. perd. reo, 16.

VINDICTOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. Ἔκδικος, Defensor, Vindictor.

VINDIGESTÆ, V. VINDICIÆ.

VINDIUS, i. m. [Οὐίνδιος] Edulius, Egdubeda, Ortospeda; Hispaniæ Tarraconensis insignes montes sunt apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. vulgo *Montes de Oca y de Asturias.*

VINDICŎLA, æ. c. ut, Naiades vindicolæ. Varro apud Non. 4. 50.

VINEA, VINEALIS, VINEARIUS, VINEATICUS, VINEOLA, VINETUM, VINITOR, VINOSUS, VINNICUS, VINNULUS, V. VINUM.

VINTIUM, i. n. [Οὐίντιον] Nerusiorum in Alpibus litoreis urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. vulgo *Mont Visol, Vestulo monte.*

VĪNUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 1. de Arte Am. 244.

Et Venus in vinis, ignis in igne fuit. A vi deducitur, ut non nulli volunt, quod vim inferat menti.

Immo ab οἶνος. H. St.

Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Cels. lib. 3. c. 19.

Vinum cui nihil ætatis accessit. Cels. lib. 2. cap. 26.

Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucilium epist. 36. Ariston ajebat, malle se adolescentem tristem, quam hilarem & amabilem turbæ. Vinum enim bonum fieri, quod recens durum & asperum visum est: non pati ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & a lacu recens, maturum jam potui visum est. Vina quippe in doliis inveterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Juven. 5. Sat. 30.

Ipse capillato diffusum Consule potat. & Hor. 1. Epist. 5. 4.

Vina bibes iterum Tauro diffusa. i. e. Tauro Consule inveterari cœpta. V. Vinum diffundere, in DIFFUNDO.

Vide Doliare vinum infra. H. St. conf. Vinum de dolio ad fin. Puto autem apud Hor. Iterum, non cum verbo jungendum, sed Tauro iterum, subaudi Consule.

Vina pluraliter. Cic. 3. Verr. 91. Vina ceteraque quæ in Asia facile comparantur. Alibi sæpe. Sic & Horat. paulo ante. V. OLEUM.

Languidus vino. V. LANGUOR.

Plenus vini, Ebriosus. Cic. Post. red. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.

Ætas media vini. V. ÆTAS.

Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. 6. 11.

Pernicies vini, lymphæ. Catull. ad puerum, 25. 6.

Saporis infirmi vinum. V. INFIRMUS.

Sapores vini quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.

Violentia vehemens vini. Lucret. lib. 3. 481

Achaicum vinum, quod a Phliunte oppido Achaiæ, & Phliasium, ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.

Albanum vinum. V. ALBANIA.

Allobrogicum vinum. V. ALLOBROGES.

Anicianum vinum, ab Anicio. Cic. de Clar. Orat. 288.

Cæcubum vinum. V. CÆCUBUM.

Calenum. V. CALENUM.

Collina vina. V. COLLIS.

Falernum vinum V. FALERNUS.

Gauranа vina. V. GAURUS.

Indigena. V. INDIGENA.

Opianicum, ab Opio, qui primum vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent. [Nugæ. Alius ibi Oppianicus.

Opimianum, ab Opimio Cos. sub quo primum vinum diffundi cœpit, ut servaretur diutius. V. Plin. 14. 14. Cic. de Clar. Or. 287.

Signinum vinum. V. SIGNINUS.

Surrentinum. V. SURRENTUM.

Album vinum. V. ALBUS.

Asperum. V. ASPER.

Atrum. V. ATER.

Austerum. V. AUSTERUS.

Bellissimum vinum. Columel. lib. 12. cap. 19.

Calidum. Ovid. 15. Met. 324.

Dilutum vinum. Martial. 1. 107. —raram

Diluti bibis unciam Falerni.

Edentulum vetustate vinum. Plaut. Pœn. 3. 3. 87. h. e. Quod vim suam amisit. Jocus est comicus.

Factum vinum. Columel.

Firmissimum. Virg. 2. Georg. 97.

Forte. Columel.

Fuscum. Martial. lib. 2. 40.

Condantur parvo fusca Falerna vitro.

Hornum. V. HORNUS.

Ignitius. V. IGNIS.

Inveteratum. Plin. lib. 14. cap. 2.

Larga aut Libera vina. Hor. 3. Carm. 18. 6. & de Arte Poet. 85.

Lene vinum. Cic. 5. Tusc. 13. Tanquam lenia quædam vina, nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam potata delectant. Al. Levia.

Marcida. Stat. 1. Silv. 6. 33.

Merum. V. MERUS.

Molle vinum, Quod caret asperitate & defæcatum est. Virg. 1. Georg. 341.

Mucidum. V. MUCOR.

Nectareum. Martial. 13. 108.

Attica nectareum turbatis, mella, Falernum.

Novitium vinum. V. NOVUM.

Novum & Vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. 287. Ut si quis Falerno vino delectetur, sed eo nec ita novo, ut proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere, ut Opimium, aut Anicium Consulem quærat.

Operarium vinum. V. LORA.

Peculiare. V. PECULIUM.

Præfaminum vinum, quod præfationibus expiatur. Cato R. R. cap. 141.

Purum. Ovid. 7. Met. 594.

Quietum vinum est, Quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Doleto.

Rubens. Ovid. 5. Fast. 511.

Spurcum. V. SPURCUS.

Tenue. V. TENUIS.

Torvum. V. TORVUS.

Turbulentum, i. e. Cui fæx permista est. Doletus.

Vapidum. V. VAPIDUS.

Vehemens, i. e. Generosum. Celsus.

Vetulum. V. VETUS.

Vini varia genera memorantur, a varia parandi, vel condiendi ratione. ut Acratophorum vinum, i. e. Purum. Varro.

Aigleuces vinum. V. in AIGLEUCES.

Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita ut dilui non debeat.

Cibarium. V. CIBUS.

Circumcisitium vinum. V. CIRCUMCISITIUS, in CIRCUMCIDO.

Defrutum vinum. V. DEFRUTUM.

Doliare vinum. Ulpianus l. 1. §. ult. D. De periculo & commodo rei venditæ, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam convenerit, id videtur actum, ut ante evacuarentur, quam ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam Vini pendentis. V. Catonem R. R. cap 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti. [Quin & ad differentiam Vini diffusi, seu Veteris. V. supra, Vinum in dolio. conf. Cic. de Clar. Orat. 288. V. DOLIUM.

Hippocraticum vinum, Latine Aromatites. V. Aromatites, in AROMATA.

Marathrites vinum. V. MARATHRUM.

Mellitites. Plin. lib. 14. cap. 9. & 36. cap. 89.

Myrtites. V. MYRTUS.

OEnanthinum vinum. V. OENANTHE.

Omphacium vinum. V. OMPHACIUM.

Passum vinum. V. PASSUM.

Pramnon vium. V. PRAMNIUM.

Proticum vinum, Quod primum in lacum ex torcularlo defluit. Columel.

Protropum vinum. V. PROTROPUM.

Resinatum. Martial. lib. 3. 35.

Resinata bibis vina, Falerna fugis. V. Resinatus, in RESINA.

Sireum vinum, quod Latini Sapam appellant. V. SAPA.

Abstinere vino. V. ABSTINEO.

Absumere vinum. V. ABSUMO.

Acere, vel Acescere vinum dicitur. V. ACIDUS.

Adhibere vinum ægrotis. V. ADHIBEO.

Carere vino. V. CAREO.

Circumcidere vinum. V. CIRCUMCIDO.

Coacescit vetustate vinum. Cic. de Senect. 65.

Collectum vinum. Plin. 14. 21. Et collecto jam vino differentia in cella.

Concinnare vinum. V. CONCINNUS.

Corrigere vina. V. CORRIGO.

Defæcatum vinum. V. DEFÆCO.

Diffusum vinum ex œnophoro. Cic. 2. de Finib. 23. Quibus vinum diffusum e pleno sit œnophoro, ut ait Lucilius. Vetus exemplar pro OEnophoro legit Hirsiphon. V. in utraque dictione.

Dant animos vina. Ovid. 12. Met. 242.

Eliquatum vinum a fæcibus. Columel. lib. 12. 27.

Evanescunt vetustate vina. Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate.

Exsurdant fervida vina subtile palatum. Hor. 2. Serm. 8. 38. V. EXSURDO.

Ferre vetustatem dicuntur vina. V. FERO. Cic. de Amicit. 69. Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima.

Fugiens vinum. Cic. 3. Off. 19. V. FUGIO.

Fundere vina pateris. Virg. 5. Æn. 98.

Fundere liquentia vina. Virg. 5. Æn. 238.

Infuscare vinum. V. INFUSCO.

Invergere vina. V. INVERGO.

Liquare ex vino medicamentum. Cels. lib. 5. cap. 28. §. 12. de Fistulis.

Medicata suffitione vina. V. MEDICO.

Miscere vinum aqua. V. MISCEO.

Nutrire vinum. V. NUTRIO.

Olere vina. Hor. 1. Epist. 19. 5.

Parant vina animos. Ovid. 1. de Arte Am. 237.

Pressa vina. Hor Epod. 13. 8.

Promere languidiora vina. Hor. 3. Carm. 21. 8.

Promens horna dulci vina dolio. Hor. Epod. 2. 47.

Reponere vina mensis. Virg. 7. Æn. 134.

Subtrahere vinum, Usum vini. Cels. lib. 3. cap. 2.

Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. Deor. 78. Ut si medicus sciat eum ægrotum, qui jussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.

Ventilare vinum. V. VENTILO.

Uti largiore vino. V. LARGIOR, largiris.

Vinum de cupa. Cic. in Pison. 67. Panis & vinum a propola & de cupa. V. CUPA.

Vinum de dolio. Cic. in Brut. 287. Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?

Vinum sæpe pro ipsa Compotatione ponitur, seu Perpotatione, & ex ea proficiscente vinolentia & ebrietate, ut

Ad vinum, Inter convivium & symposia. V. AD præpositionem.

Ad vinum disertus. V. ibidem.

Vina quies sequitur. Ovid. 3. Fast. 305.

Regna vini sortiri talis. V. Talus pro ludo, in TALUS.

Expletus dapibus vinoque sepultus. Virg. 3. Æn. 630.

Facit ingenium vinum. Ovid. 7. Met. 433.

Facit somnum vinum. Ovid. 1. Fast. 421.

Jacebant graves vino somnoque. Ovid. 14. Epist. 33.

Impulsus vino. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Incalescere vino. V. INCALESCO.

Lavere dulci mala vino, Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Hor. 3. Carm. 12. 2.

Levare vino curasque sitimque. Ovid. 12. Met. 156.

Madent membra vino. V. MADEO.

Marcescere nimio vino. Ovid. 1. de Pont. 5. 45.

Mersus vino & madens. i. e. Ebrius. Sen. Epist. 84.

Pellere curas vino. Hor. 1. Carm. 7. 31.

Sepulti vino conticuere, Sopiti & obruti bibendo. Virg. 9. Æn. 236.

Sepulta urbs somno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.

Soluti somno vinoque procubuere. Virg. 9. Æn. 189.

Transire ad vinum, Ad usum vini. V. AD præpositionem.

Vinum, Liber appellatur per translationem, a Libero patre. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum. [Non est Translatio, sed Metonymia causæ pro effectu, Inventor pro Invento.

Vinum & Bacchus interdum pro eodem. Unde apud Plin. 24. extr. Dionysonymphas, ex hoc nomen adepta, quod mire vino conveniat. Steph. in Λάμψακος, ἀπὸ τὸ εὔοινον καὶ Πριάπου κλίσκα ταύτην φησὶ, καὶ ἡ Ἀφροδίτης καὶ Διονύσου. H. St.

Vina, pro Poculis. Virg. 1. Æn. 728.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. h. e. Implent pocula usque ad marginem. Hunc versum legimus etiam lib. 7. 147. Idem lib. 9 318.

Inter lora, rotasque viros, simul arma jacere,
Vina simul.

Vinum vocantur ipsæ etiam Uvæ. Unde Vinum pendens, vide Pendens in PENDEO. Hinc Vindemia, quasi Vinidemia. H. St. conf. Doliare vinum supra.

VILLUM, i. n. [οἰνάριον] dimin. ficut ab Unus, Ullus. Ter. Adelph. 5. 2. 11. — interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormiſcam hoc villi: ſic agam.

VINŌSUS, a, um. Adj. [οἰνώδης,] Cupidus vini dicitur, ut ait Valla. lib. 1. Plinius ait idcirco vinoſos dici homines, quod ſoli animalium non ſitientes bibunt. Sic. legit Calepinus: ubi nunc ſic legimus lib 23. cap. 1.
Vino debenius homines, quod, &c. Ovid. 3. Faſt. 760. — vinoſior ætas.
Hæc erat, & gravidæ munera vitis amans.
Senex vinoſus. Ovid. 3. de Arte Am. 330.
Vinoſus, Ebrius. Plaut. Curc. 1. 1. 79. Quid opus eſt verbis? vinoſiſſima eſt.
Convivia vinoſa. Ovid. 3. Amor. 1. 17.
Fructus vinoſus, Vini ſapore præditus. Columel. lib. 5. cap. 10.
Mordacitas vinoſa ad linguam, h. e. Quæ haud ſecus ac vinum linguam ferit. Plin. lib. 21. cap. 18.
Sapor vinoſus. Plin. lib. 12. cap. 13.
Succus vinoſus (ut auctor eſt Plin. lib. 15. cap. 28.) proprie eſt moro, piro, myrto. Idem lib. 13. cap 19. & lib. 23. cap. 6. inter mali punici genera, vinoſa quædam appellat, quæ alvum ſiſtunt & ſtomachum.

VINOSĪTAS, ātis. f. Tertull. de Jejuniis cap. 1. Arguunt nos, quod xerophagias obſervemus ſiccantes cibum ab omni carne & omni jurulentia & vividioribus quibuſque pomis, ne quid vinoſitatis vel edamus vel potemus.

VINĀCĔA, vel per i, VINACIA, ōrum. n. [σέμφυλα, Gl. L. G.] ſignificat Grana uvæ jam preſſæ, & etiam nondum preſſæ. Significat etiam interdum Lignoſa illa ſemina, quæ ſunt in acinis, id eſt uvæ granis. Columel. lib. 11. cap. 2. Naturalis autem maturitas eſt, ſi quum expreſſeris vinacea, quæ acinis celantur, jam infuſcata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3. Licet etiam ſi ſit leguminum inopia, & eluta & ſiccata, vinacia, quæ de lora eximuntur, cum paleis miſcere. Cato R. R. cap. 7. Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.
Vinacium, [σέμφυλον] recto ſing. in Gloſſ. Græcolat. ubi & Briſa ſynonymon additum.

VINACEUS, i. m. pro eodem. [σέμφυλον] Cato R. R. cap. 25. Vinaceos quotidie recentes ſuccernito. Columel. lib. 3. cap. 1. Humido loco ſciet non recte mandari fructus teneri & amplioris acini, ſed calloſi & anguſti, frequentiſque vinacei.
Illuti vinacei Catoni de R. R. 147. dicuntur, E quibus non eſt facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfuſis, id eſt lotis. Turnebus.

VINEACEA, vel potius VINACEA, æ. f. Idem. [γίγαρτον] Columel. lib. de Arbor. cap. 4. Vitem quam ponis, fac ut ad Orientem ſpectet adminiculo religata. In imo ſcrobe lapides circa pondo quinque ita ponito ne vitem premant, ſed tamen juxta radices ſint. Præterea poſt hæc vineaceæ heminam uvæ albæ in nigra, uvæ nigræ in alba ponito, atque ita ſcrobem vel ſulcum cum ſtercorata terra ad medium completo. Plin. lib. 17. cap. 22. Circum capita addito ſtercus, paleas, vinaceas, aut aliquid horumce.

VINACEUS, a, um. Adj. [σεμφυλίτης, Gl. G. L.] ut, Acinus vinaceus. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipſam omnium, quæ generantur a terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum, aut ſtirpium, minutiſſimis ſeminibus, tantos truncos racemoſque procreat. Sed Jobus Ludolfus legit Ex acini vinaceo.

VINACIŎLA, æ. f. Certa aliqua vitis, quam ſoli novere Sabini & Laurentini. Plin. lib. 14. cap. 3.

VINĀLIS, e. Adj. Ad vinum pertinens. Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Si qua vinalis fortitudo in hominem reſedit, hanc diluit & exſtinguit.

VINALIA, ium. n. [πιθοιγία] Feriæ IX Cal. Maji deguſtandis vinis inſtitutæ, ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, ut ipſe paulo poſt dicit.
Feſta Vinalia, quæ X Calend. Maji fiebant, ab Ænea inſtituta fuiſſe docet Ovid. 4. Faſt. 861.
Vinalia ruſtica, V. Ruſticus, in RUS.

VINĀRIUS, a, um. Adj. [οἰνηρὸς] Quod ad vinum pertinet: ut, Taberna vinaria.
Cella vinaria. [οἰνεὼν, Gl. G. L.] Plin. lib. 14. cap. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ.
Crimen vinarium, Quod ob portorium vini exportandi gratia ſolvendum, a Fontejo conſtitutum in Gallia, accuſator ejus movebat. Cic. pro Font. 9. Cognoſcite nunc de crimine vinario, quod illi invidioſiſſimum & maximum eſſe voluerunt.
Lacus vinarii. Columel. lib. 12. cap. 18.
Saccus vinarius. Plin. lib. 24. cap. 1. Qua de cauſa & in ſaccos vinarios additur polenta. V. SACCUS.
Vas vinarium. Cic. 6. Verr. 62. Erat etiam vas vinarium ex una gemma pergrandi, &c.

VINARIUS, i. m. [οἰνοπώλης, Gl. G. L.] Vini venditor. Unde Lampridius ſcribit Alexandrum Romanum Imperatorem conſtituiſſe corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. In vit. cap. 33. Plaut. Aſin. 2. 4. 30.
Sed vina, quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœn. 4. 2. 16.
Vinarius, [οἰνοπότης, Gl. G. L.] pro Vinoſo & ebrioſo, Ulpianus in l. Ob quæ. D. De Ædilicio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quoſdam reſpondiſſe Pomponius ait: quemadmodum nec guloſos, nec impoſtores, aut mendaces, aut litigioſos. Ibidem, in l. Ædiles. Utputa ſi imitatione conſervorum apud emptorem talis factus eſt, aleator forte, vel vinarius, vel erroneus ſit. Budæus. [Dicitur eadem forma, ac Ancillarius, Carnarius, &c.

VINARIA, æ. f. [οἰνὼν, ὁ τόπος] Gloſſ. Græcolat.

VINARIUM, i. n. [οἰνοφορεῖον, Gl. G. L.] Cadus. Hor. 2. Serm. 8. 39.
— invertunt Aliphanis vinaria tota. [Niſi de loco exponendum, & in Gloſſ. quoque pr. loco neut. pl. eſt.

VINEUS, a, um. Adj ut, Vineus latex. Solin. cap. 5.

VINŎLENTUS, vel VINULENTUS, a, um. Adj. [οἰνοβαρὴς, οἰνωμένος, Gl. G. L.] Ebrius, qui vino ſe ingurgitavit. Plaut. Aul. 4. 7. 6.
Te eam compreſſiſſe vinolentum virginem. Cic. 4. Acad. 87.
Dormientium & vinolentorum & furioſorum viſa imbecilliora eſſe dicebas, quam vigilantium, ſiccorum, ſanorum.
Somnia vinolentorum. Cic. 1. de Lege Agrar. 1 Hæc, per deos immortales, utrum eſſe vobis conſilia ſiccorum, an vinolentorum ſomnia, &c. videntur?
Furor vinolentus. Cic. 12. Fam. 25. Sic ſum in Antonium invectos, ut ille non ferret, omnemque ſuum vinolentum furorem in me unum effunderet.
Bacchatur vinolentus. Cic. in Orat. 99. Furere apud ſanos, & quaſi inter ſobrios bacchari vinolentus videtur.
Incidere ſobrium in vinolentiam vinolentorum. Cic. 5. Tuſc. 118. Al. Violentiam.
Medicamina vinolenta, Ex vino parata. Cic. in Piſon. 13.

VINOLENTIA, æ. f. [οἰνοφλυγία] Ebrietas. Cic. in Topic. 75. Cujus etiam generis illa ſunt, ex quibus verum nonnunquam invenitur pueritia, ſomnus, imprudentia, vinolentia, inſania.
Amor, iracundia, ægritudo, vinolentia. Cic. 2. de Invent. 17.
Vinolentia ſubjecta eſt ægrotationi. Cic. 4. Tuſc. 26. Ægrotationi autem talia quædam ſubjecta ſunt, avaritia, ambitio, mulieroſitas, pervicacia, liguritio, vinolentia, cupedia, & ſi qua ſimilia.
Furioſa vinolentia. Cic. 2. Philipp. 101. Quid furioſam vinolentiam tuam proferam?

VĪNEA, æ. f. [ἄμπελος, Gl. L. G.] Locus vitibus conſitus: vel ipſa Vitis. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Jugera CCC. ubi inſtitui vineæ poſſunt. Columel. lib. 3. cap. 2. Ideo non eſt vineis apta, vix etiam arbuſto.
Brachiata. V. BRACHIUM.
Calvata. V. CALVA.
Capitata. V. CAPUT.
Compluviata. V. COMPLUVIUM.
Campeſtris. Columel. lib. 12. cap. 21.
Collina. V. COLLIS.
Paluſtres vineæ. Columel. lib. 12. cap. 21.
Culta. Tibul. lib. 1. 10. 37.
Imputata. Hor. Epod. 16. 44.
Macerrimæ vineæ. Columel. lib. 8. cap. 1.
Floret vinea. Ovid. 5. Faſt. 264.
Induunt ſe uvis vineæ. V. INDUO.
Pubeſcit vinea. Virg. 2. Georg. 390.
Verberatæ grandine vineæ. Hor. 3. Carm. 1. 29.
Conſtituere vineas. Columel. lib. 3.
Decuſſare vineas. Columel. lib. 12. cap. 53.
Fodere vineam. Columel. & Varr. R. R. lib. 1. cap. 31.
Frequentare vineam. Columel. 4. 15. pr.
Jugare vineas. V. JUGUM.
Limitare vineas. Plin. lib. 17. cap. 22.
Occare vineas. Columel. lib. 11. cap. 2.
Ordinare vineam paribus intervallis. V. Ordino, in ORDO.
Palare vineas. Columel. lib. 11. cap. 12. in PALUS, i.
Pampinare vineas. V. PAMPINO.
Ponere vineas. Columel. Et nos, Publi Silvine, magno animo vineas ponamus, &c.
Purgare vineam. Catull. Argon. 62. 39.
Sternere vineam. Columel. Factis ſulcis optime ſternitur.
Vinea, Inſtrumentum bellicum lignis compactum, inquit Livius, latum pedibus octo, altum ſeptem, longum ſexdecim, tectum duplici ligno, cratibuſque contexitur, latera quoque vimine ſæpiuntur, ne ſaxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinſecus, ne crementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, junguntur ordine, ſub quibus oppugnantes tutius ad muros ſubruendos pugnant. Plaut. Mil. 2. 2. 111.
Si invenio qui vidit, ad eum vineas, pluteoſque agam. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, uſuſque multis tormentis. Idem 8. Philip. 17. Conductæ vineæ ſunt, pugnatur acerrime.
Viniæ quidam ſcripſerunt per i. Cornutus apud Caſſiodorum 15. ſed reprehendit hanc differentiam. H. St. En verba cap. 1. de Orthogr. Vineas per e quidam ſcribendum tradiderunt, ſi ſignificarent quas in agris viderimus: ac contra per i Vinias illas, ſub quibus latere miles ſolet. Quod diſcrimen ineptiſſimum eſt: nam neque aliunde vineæ caſtrenſes dictæ ſunt, quam quod Vineis illis agreſtibus ſimiles ſunt.

VINEŎLA, æ. f. dimin. Vet. Inſcript. apud Fabrett. p. 223. HVIC. MONVMENTO. CEDIT. CVM. VINEOLA. SOLA. SVO. FINE. VINEAE.

VINEĀLIS, e. Adj. [ἀμπέλεος] Quod eſt aptum ad vineam. Columel. lib. 3. cap. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni ſpecies evagemur, non intempeſtive commemorabimus Julii Græcini conſcriptam velut formulam, ad quam poſita eſt limitatio terræ vinealis.

VINEĀRIUS, a, um. Adj. [ἀμπελικὸς] Quod eſt vineæ, vel quod ad vineam pertinet: ut, Collis vinearius. Columel. lib. 5. cap. 6.

VINEĀTĬCUS, a, um. Adj. [ἀμπέλεος] Idem. ut, Falces vineaticæ. Varro 1. de R. R. cap. 22. Columel. lib. 4. cap. 1. Unum tamen atque alterum reprehendiſſent, quippe feminibus vineaticis nimium me profundos cenſuiſſe fieri ſcrobes. Cato R. R. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas ſex.

VINĒTUM, i. n. [ἀμπελὼν, Gl. L. G.] Locus ubi multitudo vitium conſita eſt, hoc eſt ubi multæ vites, vel multæ vineæ ſunt. Columel. lib. 3. cap. 4. Cui vineta facere cordi eſt, faciat vitiarium, ex quo poſſis agrum vineis veſtire. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Nec vero ita refellendum eſt, ut ſi ſegetibus aut vinetis cujuſpiam tempeſtas nocuerit. Idem 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta virgetaque & ſalutem populi auguranto.
Læta vineta. Lucret. lib. 2. 1157.
Madentia vineta. Stat. 3. Silv. 5. 99.
Reſtibile vinetum, Quod ſingulis annis repaſtinatur, id eſt reſtituitur. Columel. 3. 18. pr.
Conſerere vinetum. Columel. cap. 11.
Infeſtantur vineta Auſtris & Euris. V. INFESTUS.
Inſtituere vineta. Columel. lib. 3. cap. 2.
Ordinare vineta. Columel. lib. 4. cap. 27.

VINĬTOR, ōris. m. [ἀμπελουργὸς, Gl. L. G.] Ruſticus vinearum cultor. Columel. lib. 2. Separandi ſunt aratores a vinitoribus. Cic. 5. de Fin. 40. An ea, quæ per vinitorem antea conſequebatur, & per ſe ipſam curabit?
Uvæ maturæ vinitor. Virg. 10. Ecl. 36.
Aut cuſtos gregis, aut maturæ vinitor uvæ. Sed forte refertur ad vocem Cuſtos. Vinitor cuſtos uvæ maturæ. Badius Vindemiatorem interpretatur, Mancinellus Cuſtodem vineæ. Vel cuſtos, inquit Serv. vel cultor vinearum.

VINITŌRIUS, a, um. Adj. [ἀμπελουργικὸς] Quod est vinitoris. Columel. lib. 4. cap. 25. Est autem sic disposita vinitoriæ falcis figura.

VINDĒMIA, æ. f. [τρύγη, Gl. L. G. τρυγή, τρυγητής, G. L.] quasi Vinidemia, a Vino (pendente scil.) demendo. V. VINUM ad fin. Virg. 2. Georg. 522.

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris;
Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.

Fructus vindemiæ. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrimonio.

Coactæ vindemiæ i. e. Collectæ. Ulpian. in l. Fructus esse constat. D. Sol. matrim Si coactis vindemiis altera die divortium intercedat.

Pendens vindemia. Julianus in l. Qui pendentem. D. de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, si uvam legere prohibeatur a venditore, adversus eum, &c. V. PENDEO.

Percepta vindemia si mulier statim fundum viro in dotem dederit, &c. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrim.

Vindemiam & Vindemias inter se differre vult Servius, his verbis, Quum Vindemiam numero singulari, dicimus, unius anni significamus: quum plurali, multorum, ut Messem, messes: hiemem, hiemes. Hæc enim semel tantum annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt Vindemiam esse totius orbis generaliter, Vindemias singularum partium: ut plus significet singularis, quam pluralis numerus: licut plus est quum dicimus, Per terram pluit, quam Per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus. Virg. 2. Georg. 6. — spumat plenis vindemia labris. [Vindemiæ pl. exstat in Gloss. Græcolat. Nempe, quia plurium sunt, promiscue ponitur.

Administrare vindemias. V. ADMĪNISTRO.

Colligere modicas vindemias. Plin. 9. Epist. 28. ad Romanum.

Mellis vindemia. Plin. Prima mellis vindemia melior. Idem lib. 11. cap. 14. & 15.

Olivarum vindemia. Plin. lib. 15. cap. 1.

Scribitur in Gloss. Græcol. & Vintemia, Vintemio, mendose.

VINDEMIŎLA, æ. f. dimin. [τρυγηπίδιον] Cic. 1. Att. 10. Ego omnes meas vindemiolas eo reservo, ut illud subsidium senectuti parem. De fructu studiorum intelligit.

VINDEMIĀLIS, e. Adj. [τρυγητικὸς, Gl. G. L.] Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Nuper in Tusculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.

Feriæ vindemiales. Minuc. Felix post pr. conf. Suet. August. cap. 35. & ibi Casaub. & Stuck. Antiq. Convival. 1. 23.

VINDEMIO, [τρυγάω Gl. G. L.] āre. Vindemias colligere. Plin. lib. 14. cap. 2. Novissimas vindemiant.

VINDEMIATUS, a, um. Partic. Gloss. Gr. Lat. τετρυγημένος Vindemiatus.

VINDEMIĀTOR, ōris. m. [τρυγητὴς Gl. G. L.] Qui vinum legit. Columel. lib. 3 cap. 21. Vindemiatorum aleam subeat. Idem lib. 4. cap. 17. Et fructus commodius legitur a vindemiatore.

Vindemiator, Sidus quod tertio Nonas Martii apparet. Columel. lib. 11. cap. 2. dicit illud septimo Calendas Septembris exoriri. Plin lib. 18. c. 31. Stella, quæ Vindemiator appellatur exoriri, mane incipit. Hoc sidus ita dictum putant, quod sæpe vindemias faciat, h. e. Uvas immaturas exurat, vel nimiis pluviis infestet, ut jam amplius aliam vindemiatorum operam non postulent vites.

VINDEMĀTOR. ōris. m. per syncopem, teste Porphyrione. Idem. ut, Durus vindemator. Hor. 1. Serm. 7. 30. [Nisi per Synæresin fit vox quatuor syllabarum. V. quæ in PITUITA & VIETUS notata sunt.

VINDEMĪTOR, ōris. m. [τρυγητὴς] Idem. Ovid. 3. Fast. 407.

Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes,
Mergetur, visus effugietque tuos:
At non effugiet vindemitor. Seneca de morte Claudii,
Carpebat raras ferus vindemitor uvas.

VINDEMIATŌRIUS, a, um. Adj. [τρυγητικὸς] Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3. de R. R. cap. 2. Nihilo magis torcula, vasa vindemiatoria, aut ferias olearias, ut trapeta.

Quali vindemiatori. Ulpianus in l. Instrumento. D. de instructo vel instrumento leg.

VINĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [οἰνοφόρος] ut, Vitis vinifera. Apul. de Herb. cap. 66.

Vinifera terra. Οἰνοφόρος γῆ. Gloss. Græcolat.

VINIPŌTOR, ōris. m. [οἰνοπότης] Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54. Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syracusis tamdiu potare solitum, donec ab eo cooperta in terra ova fetum ederent. Vetus exemplar legit Potore.

VINNĬCUS, a, um. Adj. [κοχλὴς] Gloss. Latinogræc. vel

VINŬLUS, vel VINNULUS, a, um. Adj. in Plauto Mollis est, ex vini diminutione. Cum enim vinum, quod generosum non esset significabant, vinulum & villum appellabant, unde adjectivum Vinulus est factum. Turnebus. Locus Plauti est Asin. 1. 3. 70. conf. Fest. Non. 2. 198. & Parei Lex. Crit. p. 1300.

V I O

VIOL. Violentia.

VIOCŪRI, orum, m. Viarum curatores. Varro L. L. 4. 32. Publilius & Cosconius vicus, quod ab his viocuris dicuntur ædificati. Idem alio loco, (4. 1.) Quis enim non videt, unde Aurifodinæ & Viocurus? In antiquo lexico scribitur, Viaculus, ὁδῶν ἐπιμελητὴς, sed vel Viarius, vel Viocurus in eo scribendum censeo. Turnebus, 22. 16. [V. in VIA. Apud Varr. pr. loco Ab his vireis, altero Viocurrus legitur.

VIŎLA, æ. f. [ἴον τὸ ἄνθος, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Dicta, ut quidam volunt, per antiphrasim, quasi minime violata: vel quod non violanda: vel a vi olendi; quamvis aliqui per diminutionem, a Græco ἴον violam dictam velint. Plin. lib. 21. cap. 6. Violis honos proximus. Earum plurima genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, ut olus, satæ. Ex iis vero, quæ sponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnosa exeunt, &c. Abunde de violis in hoc capite tractat. Ibid. cap. 11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus vero locis etiam hieme emicat. Postea quæ appellatur purpurea. Proxime flammea, quæ & phlox vocatur, silvestris duntaxat. [Violam nigram esse Vaccinium liquet ex Gloss. Græcolat. Ἴον, ἄνθος Viola, Vaccinium. Ἴον μέλαν, Vaccinium. V. in hac dict.

In viola, Prov. Cic. 5. Tusc. 73. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere?

Fuscæ violæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 119.

Mollis viola. Virg. 5. Ecl. 38.

Nigræ violæ. Virg. 10. Ecl. 39.

Viola alba, [λευκοΐον, Gl. L. G. & G. L.] Caltæ in Gloss. Græcolat.

Viola rustica, [χρυσάνθεμος βοτάνη, Gl. L. G.] In Gloss. Græcolat. ἴον ξανθὸν, Luteolum. V. in hac dict.

Pallentes violæ. Virg. 2. Ecl. 47.

Tinctus viola pallor amantium. Hor. 3. Carm. 10. 14.

Tondere violas manu. Propert. lib. 3. 13. 29.

VIOLĀCEUS, a, um. Adj. [ἰοειδὴς] ut Violaceus color. Plin. lib. 35. cap. 16. i. e. Purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib. 9 cap. 39. Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacea purpura vigebat.

VIOLACIUM, i. n. Vinum vel succus e viola. Apic. 1. 4. De viola violacium facere.

VIOLARIUS, i. m. [ἰοβάπτης] Violacei coloris infector. Plaut. Aul 3. 5. 36. Flammearii, violarii, carinarii.

VIOLARIUM, i. n. [ἰὼν] Locus ubi nascuntur violæ, inquit Servius. Virg. 4. Georg. 32.

— irriguumque bibant violaria fontem.

VIOLANTILLA, æ. f. [Ἴανθις] Græce Ianthis, nomen Mulieris, *Iolant.* Budæus.

VIOLABILIS, VIOLANDUS, VIOLANS, VIOLATIO, VIOLATOR, VIOLATUS, VIOLENS, VIOLENTE, VIOLENTER, VIOLENTIA, VIOLENTUS, V. VIS.

VION VALENTIA, [Οὐΐων Οὐαλεντία] Apulorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Bivona, Hippo Plinio. q. V.

V I P

VĪPĔRA, æ. f. [ἔχις, Gl. L. G. ἔχιδνα, G. L.] Genus serpentis. Dictum quod vi pereat. De quo Plinius abunde multis locis, maxime vero lib. 10. cap 62. Viperæ mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit ova unius coloris, & mollia ut pisces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde singulos diebus singulis parit, viginti fere numero. Itaque ceteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera, occisa parente. Ovid. Rem. Amor. 421.

Parva necat morsu spatiosum vipera taurum.

Brevibus viperis implicata crines Canidia. Hor. Epod. 5. 15.

Læsa vipera ignaro pede. Ovid. 2. de Arte Am. 376.

Venenata vipera ac pestifera, Homo pestilens, translate. Cic. de Aruisp. Resp. 50 Etiamne in sinu atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt.

Vipera est etiam Convicium. Florus, 4. 12. 37. Aliis oculos, aliis manus amputabant: unius os sutum, recisa prius lingua, quam in manu tenens barbarus, Tandem, inquit, vipera, sibilare desiste. V. Donat. ad Ter. Eun. 5. 2. 6.

VIPĔRĀLIS, e. Adj. ut, Herba viperalis. Apul. de Herb. cap 89.

VIPĔREUS, a, um. Adj. [ἐχιδνοειδὴς, Gl. G. L.] ut, Carnes vipereas edere. Ovid. 2. Met. 769.

Crinis vipereus. Virg 6. Æn. 281.

Cruore vipereo madent tela. Ovid. 4. de Pont. 7. 36.

Dentes viperei. Ovid. 3. Met. 103.

Felle vipereo linere spicula. Ovid. 1. de Pont. 2. 18.

Nodis vipereis nexa brachia. Ovid. 4. Met. 491.

VIPERĪNUS, a, um. Adj. [ἐχιδνὸς] Plin lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine.

Cruor viperinus. Hor. Epod. 3. 6.

Morsus viperinus. Cic 2. de Fin. 94.

VIPERĪNA, æ. f. Herba, quæ & Serpentaria. Apul. de Herb. cap. 5.

VIPIŌNES, um. m. [μικρόγραφοι] sunt Minores grues: sicut Pipiones, Minores columbi. Plin. lib. 10. cap. 49. In Balearibus insulis & Buteo, accipitrum generis, in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorem gruem.

V I R

VIR. Virgo. VIR. DIAN. Virgo Diana. VIRT. AETERN. AVG. Virtus æterna Augusti.

VĬR, vĭri. m. [ἀνὴρ, Gl. L. G. & G. L.] Nonnunquam respectum sexus habet. Plin. lib 10. cap. 63. Viros avidiores veneris hieme, feminas æstate Hesiodus prodidit.

Vir itaque nominatus est, quod major in eo vis est, quam in femina, & hinc Virtus nomen accepit. Lactantius de Opificio Dei cap. 12. H. St.

Soboles virûm. Lucret. lib. 4. 1226.

Gens effrena virûm. Virg. 3. Georg. 382.

Genus acre virûm. Virg. 2. Georg. 168.

Vis invicta viri. Stat. 3. Theb. 62.

Famæ magnæ vir. Ovid. 7. Met. 475.

Ingenii jucundi & elegantis vir. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Roboris magni vir. Senec. Theb. 1.

Spiritus ingentis vir. V. INGENS.

Absurdus vir. V. ABSURDUS.

Acres viri. Virg. 11. Æn. 48.

Ademptus vir. V. ADIMO.

Adolescens vir. V. ADOLEO.

Agrestes viri. Hor. 3. Carm. 1. 22.

Amplissimus & ornatissimus vir. V. AMPLUS.

Audax vir. Sil. lib. 3. 524. al. Nudatus.

Bellatores viri. Sil. lib. 1. 218.

Bonus vir. V. BONUS.

Bonus vir & prudens. Hor. de Arte Poet. 445.

Bonus vir & sapiens. Hor. 1. Epist. 7. 22.

Cælestis vir. V CÆLUM.

Censorius vir. V. CENSOR.

Civilis vir. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Clari viri. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Clarorum virorum animi. Hor. 2. Epist. 1. 249.

Clarissimus vir. Cic. 2. Fam. 2.

Comis & bonus vir. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Consularis vir. V. CONSUL.

Egregius sanctusque vir. Juven. 13. Sat. 64.
Excellens vir. Cic. 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, &c.
Externus vir. Ovid. 16. Epist. 308.
Ferox vir. Sil. lib. 12. 695.
Fortis vir. Ovid. 13. Met. 383.
Fortis vir ad arma. Ovid. 2. Fast. 688.
Gravis vir. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ignoti nova forma viri. Virg. 3. Æn. 591.
Illustris vir. V. ILLUSTRIS.
Injustus vir. Ovid. 2. Fast. 688.
Insignis vir pietate. Virg. 1. Æn. 10.
Instructissimus vir. V. INSTRUO.
Intemperans vir. V. INTEMPERANS.
Invictum virum vicit dolor. Ovid. 13. Met. 386.
Jurisperiti, an militaris viri laus major. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Justus vir & tenax propositi. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Lectissimi viri atque ornatissimi. V. LEGO, ĕre.
Litterati viri. V. LITTERA.
Magnus vir. Ovid. 13. Met. 341.
Maximus vir. V. MAGNUS.
Memor, gratus, & bonus vir. Cic. 2. Fam. 5.
Mendax vir. Virg. 8. Æn. 644.
Molles viri, vel potius Non molles. Hor. Epod. 1. 10.
Nefandus vir. Virg. 4. Æn. 497.
Princeps vir. Ovid. ad Liv. 344.
Sanctus vir. Senec. Hippol. 12.
Sollers vir. Ovid. in Ibin, 279.
Subtilis vir. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Veloces viri. Ovid. 10. Met. 561.
Compellare virum blande. V. COMPELLO.
Congelare virum. V. CONGELO.
Dividere in viros. V. IN præpositionem.
Increvit per hos viros salutaris professio. Cels. lib. 1. in procem.
Legere vir virum, in Romana militia dicebatur, cum in constituenda acie quisque sibi eum deligeret adscisceretque socium pugnæ, seu astitem, cujus virtuti plurimum tribueret. Virg. 11. Æn. 621.
Tertia sed postquam congressi in prælia, totas
Implicuere inter se acies, legitque virum vir. V. Brisson. de Form. p. 446. Petr. Victor. Var. Lect. 16. 19. & Turneb. Adverf. 25. 7. conf. etiam Suet. Aug. cap. 35.
Vir, Fortis vir, qui præsenti fortique animo est præditus. Ter. Adelph. 4. 2. 26.
Laudo, Ctesipho, patrissas, abi, virum te judico. Idem Eun. 1. 2. 74.
Heu noster, laudo, tandem perdoluit, vir es. Cic. 2. Tusc. 43.
Si virtutis compotes, vel potius si viri volumus esse.
Cadere in virum. V. CADO.
Vir & Homo. Cic. 2. Tusc. 53. Ita & tulit dolorem, ut vir: & ut homo, majorem ferre sine causa necessaria noluit. Idem pro Flac. 52. Si civitas per viros bonos, gravesque homines, querelas ad vos detulisset. Et 2. Q. frat. 10. Sed quum veneris, virum te putabo, si Sallustii Empeduclea legeris, hominem non putabo.
Matura viro filia, Marito. Virg. 7. Æn. 155.
Durus vir. Ovid. 3. Amor. 4. 1.
Perjurus vir. Ovid. 10. Epist. 76.
Viduus vir. Ovid. 8. Epist. 86.
Conjuncta ò digno viro. Virg. 8. Ecl. 32.
Dare nuptum viro. V. NUBO.
Expertæ virum puellæ. Hor. 3. Carm. 14. 11.
Meruit illa virum dote. V. MEREO.
Nupta viro puella. Ovid. 16. Epist. 367.
Nupta sævo viro. Hor. 3. Carm. 10. 2.
Vir, respectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modo in puero sive adolescente, sed etiam in viro admiratione dignum videretur.
Vir, Maritus. Ter. And. 3. 3. 39.
Tibi generum firmum, & filiæ invenies virum.
Quærere virum. Petron. cap. 119. Ubi Interpr. Quæ omni corporis habitu & incessu mollitiem præferebant, dicebantur virum quærere.
Vir, pro Virilitate. Catull. 61. 6.
Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro, &c. i. e. Postquam. Atys virilia sibi abscidit.
Vir, de Brutis etiam dicitur. Virg. 7. Ecl. 7.
Vir gregis ipse caper.

VĬRA, æ. f. Festus, Feminas antiqui viras appellabant, unde adhuc permanent Viragines & Virgines. V. Serv. ad Virg. 12. Æn. 468.

VIRĀGO, ĭnis. f. [ἀνδρεία, γυναῖκα, Gl. L. G.] Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc. 2. 3. 78.
— recte ego emero matri tuæ
Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.
Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat. 11. Theb. 414.
Diva virago, Diana. Senec. Hippol. 1.
Flava virago, Pallas. Ovid. 6. Met. 131.
Metuenda bello virago, Pallas. Ovid. 2. Met. 765.
Regina bellorum virago, Pallas. Stat. 4. Silv. 5. 23.
Virago, [ἀνδρόγυνος, Gl. L. G.] [An pro Semimare? In Græcolat. etiam Ἔπακμος κόρη, Viripotens, Virago, Adulta.

VIRĀTUS, a, um. Adj. ut, Uxor virata, Viro juncta. Varro apud Non. 2. 907.
Compar. Novatian. de Trin. cap. 2. Omni robore robustior, omni virtute viritior. pro Viratior. [An Virilior?

VIRĀTUS, ûs. m. Viri conditio. Sidon. 7. Epist. 9. Bono viratu æmulis magis prodesse cupiens quam placere.

VIRIPLĀCA, æ. f. Dea, nomen hoc a placandis viris fertur affecuta. Valer. Max, 2. 1. 6. Quoties inter virum & uxorem aliquid jurgii intercesserat, in sacellum Deæ Viriplacæ, quod est in Palatio, veniebant; & ibi invicem locuti quæ voluerant, contentione animorum deposita, concordes revertebantur.

VIRIPŎTENS, entis. [ἔπακμος κόρη, Gl. L. G. & G. L. ἔπανδρος, L. G.] Virgo dicitur, quæ apta est connubio. Plaut. Perf. 2. 3. 1. Paulus in l. Si filiæ familias. D. de leg. 3.
Juppiter viripotens. Plaut. Perf. 2. 3. 1. [A viribus.

VIRIPOTENTIA, æ, f. Puellarum viripotentia, titulo capitis primi, libri sept. de Hist. anim. H. St. Aristutelis Latinum interpretem designat nescio quem.

VIRĪLIS, e. Adj. [ἀνδρικός, Gl. G. L.] Quod est viri: ut, Opus virile. Et, Forma virilis. Ovid. 4. Epist. 76.
Oculi viriles. Ovid. 5. Fast. 153.
Officium virile. Hor. de Arte Poet. 193.
Proles virilis, Mascula. Virg. 7. Æn. 50.
Sexus virilis. [ἀρρενογονία, Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 55.
Stirps virilis. Liv. 1. 1. extr.
Studia virilia. Ovid. 12. Met. 208.
Tela virilia. Ovid. 8. Met. 392.
Toga virilis. Cic. 2. Philipp. 44. Suet. Aug. cap. 36. V. TOGA.
Vestis virilis. Hor. 1. Serm. 2. 16.
Vultus virilis. Ovid 3. Met. 189.
Virilis [ἀνδρεῖος] Virum decens, Fortis.
Magis virilis. V. MAGIS.
Parum virile. Cic. 2. de Finib. 47. Vereturque quicquam aut facere aut loqui, quod parum virile videatur.
Animus virilis, i. e. Fortis, qualis debet viri esse. Ter. Phorm. 5. 8. 64.
Animo virili præsentique ut sis para. Cic. 14. Att. 21. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili.
Cura virilis. Virg. 9. Æn. 311.
Dolor virilis. Cic. 11. Att. 10. Nec res periisset, & videremur aliquid doloris virilis habuisse.
Habitus orationis virilis. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Igniculus virilis. Cic. 15. Att. 25. Reliqua pars epistolæ: illam namque in utramque: sed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles.
Inflexio fortis ac virilis laterum. Cic. 3. de Orat. 318.
Partes viriles mandare puero. Hor. de Arte Poet. 177.
Ratio fortis & virilis. Cic. 3. Tusc. 22. Sententiis tamen utendum est eorum potissimum, qui maxime forti, & ut ita dicam, virili utuntur ratione atque sententia.
Sententia fortis & virilis. Cic. 3. Tusc. 22.
Vox virilis. Cic. pro Sext. 10. Recita quæso, P. Sexti, quid decreverint Capuæ Decuriones, ut jam virilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris.
Virilis [ἴσον κατὰ ἀναλογίαν, Gl. L. G.] Columel. lib. 7. cap. 11. Virilis pars. Est autem pars virilis, Pars cujusque viri. Cic. 5. Verr. 7. Qui præsertim plus etiam, quam pars virilis postulat, pro voluntate Pop. Ro. oneris ac muneris suscipere debeam. Idem 6. Verr. 81. Est aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis sum, quam ille amplam, illustrem, claramque reddidit. Ὅλως τε ἀδὲν προθυμίας ἀνδρὶ δυνατῆς ἐλείπετο. Appianus p. 142. τῆ μ. Par. Ubi superfl. ἀνδρὶ δυνατῆς non intelligitur. H. St.
Parte pro virili, Pro viribus. Cic. pro Sext. 138. V. PRO.
Portione pro virili. Tacit. in Vit. Agric. 45.
Vocare aliquos ad virilia. Sallustius lib. 3. fragm. in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem. Dein, ne vos ad virilia illa vocem.
Compar. Lamprid. dixit obscæno sensu Heliogab. cap. 8.

VIRILIA, um. plur. tantum, [αἰδοῖα] Verenda, pudenda. Plin. lib. 21. cap. 27. Et in totum ad virilia cauliculis ejus, in vino & aceto tritis, nihil utilius putant.
Ad differentiam sexus feminei, ut si dicam Virilia vocari illa, quæ virilitatem testantur. H. St.

VIRILĬTAS, atis. f. [αἰδοῖα, ἀρρενότης] Idem quod Virilia, seu pudenda virilia. Martial. lib. 9. 7.
Non puer avari sectus arte mangonis,
Virilitatis damna mæret ereptæ.
Ademptæ virilitatis homo. V. ADIMO.
Excisa virilitas. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Virilitas de bestiis. Plin. lib. 23. cap. 1. Utiliter etiam fovetur vino calido virilitas jumentis.
Incestæ virilitatis, de Stupratore. Tacit. 6. Ann. 5. Arguitur pleraque, C. Cæsarem quasi incestæ virilitatis, &c. dixisse. Id autem ideo de Caligula dixerat Messalinus, quod is cum omnibus fororibus suis stupri consuetudinem fecit, ut scribit Tranquillus.
Ad animum translatum. [ἀνδρειότης, Gl. L. G. & G. L. δύναμις, G. L.] Quintil. lib. 1. cap. 8. Sanctitas, &, ut sic dicam, virilitas a Tragicis petenda.

VIRILĬTER, Adv. [ἀνδρείως, Gl. L. G.] Fortiter & magno animo. Cic. 2. Tusc. 95. Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrime possunt, ægrotare viriliter non queunt.
Viriliter & magno animo. Cic. 1. Off. 94. Quod enim viriliter animoque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.
Viriliter age, Ἀνδρείζου, Gloss. Græcolat.
Defendere viriliter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Facere viriliter. Hor. 1. Epist. 18. 38.
Ferenda fortuna viriliter. Ovid. 1. Fast. 479.

VIRĪTIM, Adv. [κατ' ἄνδρα, καθ' ἕνα ἕκαστον, Gl. L. G.] Per singulos viros, inquit Festus. Cic. 3. Tusc. 48. Nolim, inquit, mea bona, Gracche, tibi viritim dividere liceat: sed si facias, partem petam. Cæs 7. Bell Gall. cap. 71. Pecus, cujus magna erat ab Mandubiis compulsa copia, viritim distribuit.
Ferre legem de aliquo agro viritim dividendo. Cic. de Clar. Orat. 57. Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem de agro Gallico & Piceno viritim dividendo tulerit.
Percrebuit rumor viritim. Curt. lib. 6. 2. 15.
Viritim, de uno etiam dicitur. Curt. lib. 7. 4. 33. Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad pugnam. Hor. 2. Epist 1. 92.
Viritim, metaphorice, pro Particulatim. Seneca Natur. Quæst. lib. 5. cap. 7. De ventis in universum diximus, nunc viritim incipiemus illos discutere. V. Suet. Tiber. cap. 76.

VIRITĀNUS, a, um. Adj. Viritim distributus. ut, Ager viritanus. Fest.

VĪRŌSUS, a, um. Adj. [ἀνδρομανὴς] a Vir, primam corripit. ut, Virosæ mulieres, dicuntur Virorum appetentes, vel luxuriosæ. Lucil. lib. 7.
Dixi ad principium venio, vetulam atque virosam
Uxorem cædam potius quam egomet me. Afranius Divortio, Vigilans

Vigilans ac solers, sicca, sana, sobria, virosa non sum: & si sum, non desunt mihi qui ultro dent, ætas integra est, formæ satis.
Virosus, a Virus primam producit. V. VIRUS.

VĬRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 223. Elmenh. Scæva, sæva, viriosa, ebriosa, pervicax, &c.
Viriosus, Robustus. V. in VIS.

VIRIĀTUS, a, um. Adj. Magnarum virium. Lucil. lib. 26. Contra flagitium nescis bello vinci a viriato Annibale. Nonius 2. 903.

VIRTUS, quod & hinc ducunt, V. suo ordine.

VIRBIUS, i. m. dicitur, Hippolytus Thesei filius, quasi bis vir: quia novercali calumnia necatus, beneficio Æsculapii vel Dianæ revocatus fertur ad vitam. Revera, inquit Servius in 7. Æneid. 761. Virbius est nomen conjunctum Dianæ, ut Matri deûm Atys, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.

VIRDŎMĂRUS, i. m. Gallorum rex, de quo cæso Claudius Marcellus opima spolia Jovi Feretrio consecravit. Propert. lib. 4. 11. 39.
Virdomari genus hic Rheno jactabat ab ipso.

VIRECTUM, VIRRO, VIRESCO, V. VIRIDIS.

VĬRRO, ōnis. m. [χλόερον] Plin. lib. 18. cap. 29. Avem parram oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E diverso virconem prodire ipso solstitii die. Gaza eum intelligit, qui & Aristoteli & Plinio vocatur Chlorion.

VIRES, VIRIUM, &c. V. VIS.

VIRGA, æ. f. [ῥάβδος, Gl. L. G. & G. L.] Vimen in Gloss. poster. notæ significationis. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 12. Porcia lex virgas ab omnium civium Roman. corpore amovit: hic misericors flagella retulit. Lentior virgis salicis. Ovid. 13. Met. 800.
Arbuteis virgis texunt feretrum. Virg. 11. Æn. 65.
Cornea virga. V. Corneus, in CORNU.
Fraxina virga. Ovid. 11. Epist. 76.
Medicata virga. Ovid. 1. Met. 716.
Rasæ hastilia virgæ. Virg. 2. Georg. 358.
Viscata virga fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.
Virgæ sanguineæ. Modestin. in l. 9. D. de leg. Pompeja de Parricid. Plin. Si quidem & genistæ, & populi, & ulmi, & sanguinei frutices. Aut igitur e fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, ut terror inesset in cruento earum colore, aut ad horrorem, ut existimo, cruentabantur. Sic de Bellona scribit Maro, 8. Æn. 703.
Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. & Fecialis hasta sanguinea & cruenta bellum indicabat. Liv. 1. 32. Ut Fecialis hastam ferratam, aut sanguineam præustam ad fines eorum ferret. Turnebus. V. SANGUINEUS.
Virga turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Virgam turiam dixit, Virg. 2. Georg. 117.
Aurea virga. Virg. 7. Æn. 190.
Censoria virga. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quo quidem ita sunt severe usi veteres grammatici, ut non versus modo Censoria quadam virga notare, &c. Hæc autem virga alias dicitur Obeliscus, ut annotat interpres Quintiliani.
Cædere virgis. V. CÆDO.
Cædere aliquem virgis ad necem. Cic. 5. Verr. 70. Quid erit extremum? si damnatus eris, virgis te ad necem cædi necesse erit.
Lacerare aliquem virgis. V. Lacero, in LACER.
Morientur in tergo virgæ. V. MORIOR.
Multari virgis. V. MULTA.
Variari virgis. V. VARIUS.
Virgam tribuebant Somno, qua feriens homines, soporem inducebat. Papin. —extremo me tange cacumine virgæ. Maro ramum ei tribuit, quem soporatum vi Stygia super utraque tempora Palinuri quassasse dicit: alii etiam ei cornu tribuunt. Ex Turneb. Adverf. 21. 4.
Virga, Linea colorata. Ovid. 1. de Arte Am. 291. de tauro quodam,
Signatus tenui media inter cornua virga.
Purpureæ virgæ, i. e. Vestis virgata. Ovid. 3. de Arte Am. 269. V. VIRGATUS.

VIRGĀRIUS, i. m. Qui virgis & loris cædit. Gloss. Gr. Lat. ῥαβδάχος, Lictor, Virgarius.

VIRGĀTUS, a, um. Adj. ut Calathisci virgati, Virgis contexti. Catul. Argon. 62. 319.
Virgatus, Quod virgas quasdam in longum aut latum varia serie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. ut Virgatæ vestes. virgata fagula, quæ discoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non sunt, sed ajunt ad Gallorum etiam respectum esse linguam, quibus Virga purpuram significat, ut virgata sint purpurea. Sed simplex intellectus & Latinus magis convenit. Valerius certe Flaccus Thracum mulieribus virgatas vestes tribuens, purpureas non intellexit, sed barbarorum ritu discolores, & veluti virgatis segmentis contextas. Ejus sunt versus, lib. 2. 158.
Jam veniet durata gelu, sed me quoque pulsam
Fama viro: nostrosque toros virgata tenebit. Ex Turneb. 2. 14.
Vestes virgatæ auro. Sil. lib. 4. 145. h. e. Virgis seu lineis aureis distinctæ. V. VESTIS.
Corpore virgato tigris, Variis coloribus distincto. Sil. lib. 5. 148.
Tigres virgatæ. Sen. Hippol. 3.
Ubera virgata. Sen. Herc. OEth. v. 145.

VIRGEUS, a, um. Adj. [ῥαβδωτός, Gl. G. L.] Quod est ex virgis factum. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei, vilisque supellex.
Area virgea. Columel. lib. 7. cap. 3.
Flamma virgea. Virgil. 7. Æn. 463. h. e. De virgis facta: unde est flamma validior. Servius.
Pabula virgea, Arbuscularum frondes in pabulum caprarum decerptæ. Virg. 3. Georg. 320.
Sæpem virgeam interponere. Columel. lib. 11. cap. 3.

VIRGŌSUS, a, um. Virgarum plenus. ut, Virgosus frutex. Pallad 1. tit. 24.

VIRGĒTUM, i. n. [ῥαβδεώνυτον] Locus virgis consitus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat ut hodie quoque, dum Amerina salix aut genista juxta vites feruntur. Cic. 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta, virgetaque & salutem populi auguranto.

VIRGINDEMIA, vel VIRGĬDEMIA, æ. f. [ῥαβδολογία] Collectio virgarum ob verbera, aut ad aliquid vinciendum. Varro in Agathone, Quid tristiorem video te esse? hæc spes est argentaria: ideoque scapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud. 3. 2. 22.
At ego te per crura & talos, tergumque obtestor tuum,
Si tibi uberem ulmeam esse speres, virgidemiam. [Ficta vox a Comicis, ad imitationem Vindemiæ.

VIRGŬLA, æ. f. dimin. [παραφυάς, Gl. L. G.] Cic. 8. Philipp. 23. Quum tempus ille differret, virgula stantem circumscripsit: dixitque, se non antea renuntiaturum Senatui, nisi prius sibi respondisset, quid factorus esset, quam ex illa circumscriptione excederet.
Virgula divina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operam quasi divinitus nobis significamus contingere. Propterea quod antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis existimavit aliquam fatalem, ac ceu magicam inesse virtutem. Cic. 1. Off. 152. Quod si omnia nobis, quæ ad victum cultumque pertinent, quasi virgula divina, ut ajunt, suppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in Virgula divina; ut appareat hunc fuisse titulum alicujus ex Menippeis, qui nimirum & ipsi plerique feruntur proverbiales. Adagium natum videri potest potissimum ab illa virga Homerica, quam ille Palladi tribuit, adeo celebri, ut de ea Antisthenes Cynicæ sectæ conditor, librum conscripserit, eam cum suo, ut conjicio, baculo conferens. Erasm.

VIRGULĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 9. cap. 33. Jam distinctione virgulata, crinita, crispa, &c.

VIRGĀTOR, ōris. m. [ῥαβδίζων] Qui virgis cædit. Plaut. Asin. 3. 2. 19.
Ubi sæpe causam dixeris pendens adversus octo
Astutos, audaces viros, valentes virgatores.

VIRGULTUM, i. n. [βλάστημα, Gl. L. G. & G. L. ῥαβδίον, G. L.] Virgulta pl [θάμνοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 19. Præcipua bonitas virgultorum tenuissimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cœl. 42. Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa jam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1. de Divin. 49. Omnia arbusta, virgulta, tecta pervertere. [Ubi forte Frutecta legendum, conf. Liv. 21. 22. extr. Virgultum autem, per syncopen pro Virguletum dici puto, a Virgula, ut Virgetum a Virga.
Cornea virgulta. Virg. 3. Æn. 23.
Sonantia silvis virgulta. Virg. 6. Æn. 704.
Silvestria virgulta. Virg. 2. Georg. 3.
Tenera attondent simæ virgulta capellæ. Virg. 10. Ecl. 7.
Defodere nova virgulta in terram. Lucret. lib. 5. 788. & 933.
Resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.

VIRGULTUS, a, um. Adj. Vallem virgultam per appositionem dixit Sil. 12. 354. V. ibi Drakenb.

VIRGI, Hispaniæ oppidum, in sinu quem Virgitanum vocant. Auctor Pompon. lib. 2. 6. Nunc Almeria dicitur, teste Olivario in Melam.

VIRGILIÆ, V. VERGILIÆ.

VIRGĬLIUS, i. m. [Οὐίργιλιος] Mantuanus poeta celeberrimus, Marone, Maraque natus, qui primum inter Latinos poetas obtinet locum. Sunt ex recentioribus, qui Vergilium, non Virgilium, scribi debere autument: de quo vide Castigationes Pierii in Virgilium. scripsit Bucolica, Pollione ipsum hortante, atque emendavit triennio. Georgica absolvit annis septem, cum id ei argumentum proposuisset Mæcenas. Æneida rogatus ab Augusto scripsit quidem annis undecim, sed inemendatam reliquit, ac moriens jussit cremari. Cui voluntati ejus Augustus restitit, Tuccæ & Varo emendatione commissa. Hujus vitam non minus docte, quam copiose scribit Petrus Crinitus lib. 3. de poetis Latinis. Virg. 4. Georg. 563.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.
Amantissimus Virgilius vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Optimus Virgilius. Hor. 1. Serm. 6. 54.

VIRGILIĀNUS, a, um. Adj. posses. [Οὐιργιλιανὸς] ut, Virgiliana virtus, apud Plin. in præf.
Virgilianum illud. Quintil. lib. 1. cap. 3. Habendumque in animo semper illud Virgilianum.

VIRGINIUS, i. m. Nomen Romanum, ut L. Virginius, Virginiæ pater, & parricida, plurefque passim Livio memorati.
Virginius, Rhetor & Orator Romanus. V. Quintil. 3. 1. extr. & ibi Burm.

VIRGINIA, æ. f. L. Virginii Centurionis filia; quam stupro destinatam ab Appio Decemviro pater in medio foro occidere maluit, quam pati, ut in fœdam servitutem abduceretur. V. Liv. 2. 31.

VIRGO, ĭnis. f. [παρθένος, Gl. L. G.] a Vir. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cicero objurgantibus, quod sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. Ulpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quum esset mulier, emptio non valebit. Absolutio virginum. Cic. 3. in Catil. 9. Cinnam ante se & Sullam fuisse, eundemque dixisse, fatalem hunc esse annum ad interitum hujus urbis atque imperii, qui esset decimus annus post virginum absolutionem, &c. V. Absolutio in ABSOLVO.
Adulta virgo. V. ADOLEO.
Animosa virgo. Ovid. 20. Epist. 115.
Armata virgo. V. ARMA.
Aspera virgo. Virg. 11. Æn. 664.
Bellica virgo, Pallas. Sil. lib. 7. 459.
Cassa virgo dote. V. CASSUS.
Corrupta virgo. Ovid. 3. Amor. 8. 30.
Frigida non virgo. Ovid. 2. Amor. 1. 5.
Jugatæ nondum thalamis virgines. Sen. Herc. fur. 10.
Juncea virgo. V. JUNCUS.
Laudatissima virgo dote formæ. Ovid. 9. Met. 715.
Matura virgo. Hor. 3. Carm. 6. 22.
Matura viro virgo. V. MATURUS.
Nitidæ virgines. Hor. 2. Carm. 12. 19.
Pulcherrima virgo. Ovid. 9. Met. 9.
Regia virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Sanctæ virgines, Vestales. Hor. 1. Carm. 2. 27.
Teneræ virgines. Hor. 1. Carm. 21. 26.
Tempestiva virgo Festo dicitur, Quæ matura viro est & nubilis & formosa, velut ὡραία. Auctoritate, inquit, virginis cujusdam tempestivæ nomine Romes.
Abstinere virgine. V. ABSTINEO.
Comprimere virginem. V. COMPRIMO.

Rapere ad virum virginem. Catul. in Epith. Juliæ 59. 4.
Virgo, pro Muliere, quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos. Virg. 6. Ecl. 47. de Pasiphaë,
Ah virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Servius, a viridiore ætate; nam jam mater fuerat Phædræ, Ariadnes, Androgei.
Nobilis virgo in omne ævum. Hor. 3. Carm. 17. 36. Quo in loco Virginem pro Muliere posuit. Hypermnestram enim intelligit, quæ Lino marito pepercit.
Virgo pro Filia ponitur. Nepos 15. 3. 5. Cum virgo amici nubilis propter paupertatem collocari non posset, &c.
Virginem, Omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in Orat. 64. Mollis est enim oratio philosophorum, & umbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus, nec vincta numeris, sed soluta liberius, nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo; itaque Sermo potius, quam Oratio dicitur. Idem de Clar. Orat. 330. Domi tenemus eloquentiam sæptam liberali custodia, &c. tueamurque ut adultam virginem caste. [Non tamen his in locis metaphora, sed Assimilatio est.
De rebus omnibus integris & incorruptis Adjective dicitur. ut,
Carnes virgines. Plin. lib. 28. cap. 4.
Equa virgo. Plin. lib. 28. cap. 9.
Porca virgo. Martial. lib. 13. 56.
Te fortasse magis capiet de virgine porca,
Me materna gravi de sue vulva capit.
Tribuitur Sexui virili a Patribus ecclesiasticis, deque iis dicitur, qui expertes conjugii venerisque sunt. ut, Virgo maritus. Chrysol. Serm. 168. V. Hieron. Apol. pro libris adversus Jovianum.
Virgo est etiam Signum cæleste. Columel. 11. 2.
Virgo, urbis Romæ aqua. V. MARCIA.

VIRGĬNULA, æ. f. [παρθενισκάριον, Gl. G. L.] Sed frequentiore in usu
VIRGUNCŬLA, æ. f. aliud dimin. Petron. cap. 20. Utique postquam virguncula cervicem invasit. Et Juven. 13. Sat. 40.
— tunc, cum virguncula Juno. Subaudi Fuit.

VIRGĬNĀLIS, e. Adj. [παρθενικός, Gl. G. L.] Quod ad virginem pertinet: ut, Virginalis modestia. Cic. 1. de Divin. 66.
Habitus atque vestitus virginalis. Cic. 6. Verr. 5.
Ploratus virginalis. Cic. 2. Tusc. 21.
Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poeta.
Virginali verecundia homo. Cic. pro Quint. 39.

VIRGINAL, ālis, n. [φύσις] Virginis membrum naturale.
Virginalia, Conchæ quædam Apulejo Apolog. p. 296. Elmenh. dicuntur, a mulierum virginumque natura, id est, obscæna parte. Turneb. conf. Solin. cap. 4. & Indicem Elmenh. in Apulej.

VIRGINĀRIUS, a, um. Adj. [παρθένιος] Plaut. Perf. 4. 9. 14. Scelesta fides est virginaria.

VIRGINEUS, a, um. Adj. Idem. [παρθενικός, Gl. G. L.] Plin. lib. 28. cap. 7. Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate spontanea.
Agmen virgineum. Claud. 2. Conf. Stilich. 263.
Artus virginei. Ovid. 3. Met. 164.
Chorus virgineus. Ovid. 3. de Arte Am. 168.
Facies virgineæ. Virg. 9. Æn. 120.
Forma virginea puer. Ovid. 3. Met. 607.
Habitus virginei. Ovid. 13. Met. 166.
Pudor virgineus. Tibul. lib. 1. 4. 74.
Rubor virgineus. Virg. 1. Georg. 430.
Timor virgineus. Ovid. 10. Met. 361.
Vultus virginei. Ovid. 5. Met. 563.

VIRGINEUM, i. n. [παρθενεών, Gl. G. L.] Subaudito Conclave. In Gloss. vitiose scriptum Vigrinem.

VIRGINĬTAS, ātis. f. [παρθενία, Gl. G. L.] Castitas, castimonia. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Minerva patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem.
Spolium virginitatis. Ovid. 5. Epist. 140.
Matura toris virginitas. Stat. 1. Achil. 292.
Perpetua virginitas. Ovid. 4. Trist. 3. 14.
Severa virginitas. Ovid. 3. Met. 255.
Carens virginitate. Ovid. 9. Met 331.
Erepta virginitas. Virg. 12. Æn. 141.
Libata virginitas. Ovid. 2. Epist. 115.
Patet virginitas. Ovid. 14. Met. 133.
Raptæ virginitatis præmia. Ovid. 8. Met. 851.
Resoluta virginitas. Plin. lib. 28. cap. 7. Asperrimamque vim profluvii ejus esse primis annis virginitate resoluta.

VIRGINIUM, i. n. Idem in Gloss. Græcolat.

VIRGINENSIS, is. f. Dea, cui novæ nuptæ zonam dedicabant. August. Civ. Dei, 6. 9.

VIRGINISVENDONIDES, æ. m. Vide VANIDOQUIDORUS ex Plauto. H.St. Vocabulum est joci causa cunfictum a Comico in Perf. 4. 6. 20.

VIRGĬNO, āre. [παρθενεύω, Gl. G. L.] Caste vivere. Tertull. de Virgin. Veland. cap. 12. Virginari volunt sola capitis nuditate.

VIRIA, æ. f. pl. VIRIÆ, [χοινικίδες, Gl. L. G.] vel VIRIŎLA, æ. f. [κλειόν, ψέλιον, πόρπιον, Gl. L. G. & G. L. βραχιόλιον γυναικός, G. L.] Ornamentum colli e gemmis viridibus, ut putat Bayfius. Paulus in l. Si tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ, quas elegissem, mihi legatæ sunt: sive duæ solæ sint relictæ, sive ab initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Jabolenus in l. Medico, De auro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdis.
Viriæ, Armillæ sunt virorum, inquit Isidorus (19. 31.) quanquam muliebres etiam armillæ viriæ appellari cœperunt. Septimius, (Tertull. de Pallio, cap. penult.) Utique sicut vestigia cæstuum viriis occupavit: ita & endromidis solocem aliqua multicia synthesi extrusit. Plin. 33. 3. pr. Viriolæ Celticæ, viriæ Celtibericæ. Contra legitur, sed mendose prorsus, in editis. Turneb. Adverf. 13. 3.

VIRĬĀTUS, i. m. [Οὐιρίατος] Lusitanus, primum in Hispania, e pastore venator, e venatore latro, mox justi exercitus dux factus, universam Lusitaniam occupavit. C. Vetilium Prætorem, fuso ejus exercitu, cepit. Post Cn. Plancius Prætor nihilo felicius rem cum eo gessit: tantumque terrorem hostis his intulit, ut adversus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Denique a proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & ab exercitu multum desideratus tumulatusque honorificentissime. Auctor Livius in Epit. 52. & Florus 2. 17.

VIRIATĬNUS, a, um. Adj. ut, Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap. 3. h. e. Quod duce Viriato, Lusitani adversus Romanos gesserunt.

VIRĪCA, æ. f. Missilis teli genus. Gell. 10. 15. Ejus viricam surculum de arbore felici habere. Alii legunt In ricam.

VIRĪCŬLUM, i. n. [ὀφελίσκος] Missilis genus, quod Græci Cestron vocant: id autem a Virica deductum videtur, cujus fit mentio apud Gellium lib. 10. cap. 15. Et quod virica surculum de arbore felici habet. Plin. lib. 35. cap. 11. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cestro, id est viriculo, donec classes Pingi cœpere. conf. Vericulum in VERU.

VĬRĪDIS, e. Adj. [χλωρός, Gl. L. G. & G. L. χλοερός, G. L.] a Vigore dicitur. Unde dicimus Virides plantas, Quæ nondum aruerunt, & in vigore suo sunt.
Ætas viridis. Columel. lib. 1. in præf. Quum istud opus, non solum scientiam, sed & viridem ætatem, cum robore corporis ad labores sufferendos, desideret.
Ævum viride. Ovid. 3. Trist. 1. 7.
Animi virides ausis, Apti ad audendum. Sil. lib. 1. 187.
Flore viridissimo puella. Catul. ad Coloniam, 17. 14.
Juventa viridis. Virg. 5. Æn. 295.
Senectus cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29. Virg. 6. Æn. 304.
Viride, Quod viriditatem habet, Cic. 3. Verr. 45. Ignem ex lignis viridibus, atque humidis in loco angusto fieri jussit.
Lentiscus semper viridis. Cic. 1. de Divin. 15.
Jam vero semper viridis, semperque gravata
Lentiscus triplici solita grandescere fetu. Ex poeta.
Viride, Colore sui nominis præditum. ut Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos.
Aquæ virides. Ovid. 4. Fast. 164.
Cæspes viridis. Virg. 3. Æn. 304.
Color viridis. Ovid. 10. Met. 136. Viridissimus color. Vitruvius.
Gemma ingrate viridis. Plin. lib 37. cap. 25.
Gemmæ acriter virides. Plin. lib. 37. cap. 5.
Gramen viride. Virg. 2. Georg. 219.
Herba viridis. Virg. 6. Ecl. 59.
Humus viridis. Ovid. 6. Fast. 330.
Lapilli virides. Hor. 1. Serm. 2. 80.
Litus. Virg. 8. Æn. 83.
Pratum viride. Ovid. 13. Met. 924.
Ripa viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Ripa in viridi & opaca inambulare. Cic. 1. de Legib. 15.
Smaragdi virides. Ovid. 2. Amor. 6. 21. al. Fragiles.
Smaragdi viridis lux. Lucret. lib. 4. 1120.
Umbra viridis. Virg. 9. Ecl. 20.
Viride oleum, Ὀμφάκινον. Gloss. Græcolat. Viridia, n. pl. V. infra.

VIRĬDE, Adv. Plin. lib. 37. cap. 8. Comitatur eam, similitudine propior, quam auctoritate, Callais viride pallens.
Compar. Plin. lib. 37. cap. 5. Herbas quoque virentes frondesque avide spectamus: Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius, comparatum illis, viret. [An Vividius?

VIRIDĬTAS, ātis. f. [χλόη, Gl. G. L.] Cic. de Senect. 51. Terra semen, tepefactum vapore & complexu suo, diffundit, & elicit herbescentem ex eo viriditatem. Ibidem 57. Viriditas pratorum.
Amittere viriditatem. Cic. de Provinc. Consul. 29. Ac laurea illa, magnis periculis parta, amittit longo intervallo viriditatem.
Imitari viriditatem puri maris. Plin. lib. 37. cap. 5.
Viriditas, Vis & fortitudo. Cic. de Amicit. 11. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem. 3. Tusc 75. Sed quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tamdiu appelletur recens.

VIROR, ōris. m. Idem significat quod Viriditas. Apul. 2. Florid. p. 348. Elmenh. Pratorum virores.
Novus viror. Vopisc. in Probo cap 19.

VIRIDĀRIUM, i. n. [ἀλωή] Locus, in quo sunt herbæ & plantæ virentes, & amœnitate refertæ. Suet. Tiber. cap. 60. Militem Prætorianum, ob surreptum e viridario pavonem capite punivit. Plin. lib. 18. cap. 2.
Est etiam Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 225. IN VIRIDARIO PATRIS. P. XIX. M. LIVIVS M. F. CASSIVS DON.

VIRIDĀRIUS, a, um. Adj unde, Viridarii servi, Ulpiano Jureconf. dicuntur, Qui hortos curant, & eorum curam habent.

VIRIDIA, [χλωρά Gl. L. G.] VIRIDIARIA & VIRIDARIA, eodem significatu leguntur. Pomponius. D. de servitutibus. l. Quoties, Servitutem non ea natura est, ut aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut amœnior prospectum præstet, aut in hoc ut in suo pingat: sed ut patiatur, aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander tamen Viridiaria legit. Jabolenus, D. de servitut. urban. præd. l. Ædificia, quæ servitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam altitudinem habere possunt. Et hic Viridia habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulpian. D. de usufructu. l. Si cujus, Vel viridiaria ad alium modum convertere. Idem. D. de instructo vel instru. leg. l In instrumento, Si etiam viridiaria sint. Utroque loco sic habent Pandect. & Haloand. Paulus. D. de verbor. signific. l. Impensæ, Voluptariæ impensæ sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: ut sunt viridia, aquæ salientes, incrustationes, picturæ. Sic habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulp. tit. vj. ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani, Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omissis, deterior dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod evenit in viridiariis, & picturis, similibusque rebus Jabolenus in l. Dolia. D. de fundo instru. Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria posita, ædium esse Labeo & Trebatius putant.
Viridia, sunt Herbæ virides apud Columel. 12. 57.

VIRĒTUM, sive VIRETUM, i. n. [παράδεισος] Locus viriditate plenus: vel ipsæ Herbæ virentes. Virg. 6. Æn. 638.

Devenere

Devenere locos lætos, & amœna virecta
Fortunatorum nemorum.

Viretus, a, um. Adj. probat Calepinus ex lib. 12. Columel. cap. 15. de ficu, Ea porro neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Ubi nunc sic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura. [Ceterum, quum Salictum, Frutectum, & similia, per syncopen, pro Salicetum, Fruticetum, a Genitivis Salicis & Fruticis dicantur, Viretum rectius puto. V. Pier. ad Virg.

VIRIDESCO, ĕre. Gloss. Gr. Lat. Θάλλω, Germino, Vigeo, Viridesco, Vireo.

VIRIDO, āre. [χλοάζω] Gloss. Græcolat. & Pass.

VIRIDOR, āri. Gratius cum Ovidio de piscibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim Ovid. in Halieuticis v. 90.

Nam vada subnatis imo viridentur ab undis. [Gratius tantum Parti. utitur.

VIRĬDANS, antis. [χλωρίζων] species Participii sine verbi origine, temporis præsentis. Virg. 5. Æn. 539.

Sic fatus, cingit viridanti tempora lauro. Plin. lib. 37. cap. 8.

Viridantium & alia plura sunt genera.
Gramina viridantia. Stat. 5. Theb. 526.
Lux viridans fluvii. Plin. lib. 4. cap. 8.
Toro viridante confederat. Virg. 5. Æn. 388.

VIRIDĬCANS, antis. similiter Partic. Tertull. de Pudicit. cap. 20. Viridicantes & rubescentes.

VIRIDICATUS, a, um. Adj. [ἀμφιθαλής] Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & silva viridicata. [An Viridiata? i. e. instar Viridium facta. Vel est Partic. a Viridico? dictumque pro Viridicante, seu Viridante.

VIRĔO, [θάλλω, Gl. G. L.] ēre. Viride esse. Cic. 5. Tusc. 37. alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.

Nemus omne viret. Virg. 7. Ecl. 59.
Pectora felle virent. Ovid. 2. Met. 777.
Vireo [ἀκμάζω, Gl. L. G.] Vigeo, Vegetus sum.
Genua virent, Firma sunt. Hor. Epod. 13. 6.
Virere & Nitere sæpe a librariis mutantur. V. Burm. ad Quintil. Decl. 12. 13. p. 254.

VIRENS, entis. Partic. [χλοερός, θάλλων, Gl. G. L.] ut, Ævi flore virens. Sil. lib. 1. 61.

Maligne virens. V. MALUS.
Agelli virentis cultor. Hor. de Arte Poet. 117.
Buxus perpetuo virens. Ovid. 10. Met. 97.
Campi virentes. Hor. 2. Carm. 5. 5.
Hedera virens. Hor. 1. Carm. 25. 17.
Herbæ virentes. Ovid. 4. Met. 301.
Stagna virentia musco. Virg. 4. Georg. 18.
Silvarum virentium domina Diana. Catull. in Carm. sæcul. 32. 10.

VIRESCO, [ἀκμάζω, Gl. G. L.] ĕre. Viride fieri. Columel. lib. 11. cap. 2. Quidam, quum vidissent partem aliquam uvarum virescere, crediderunt tempestivam esse vindemiam.

Gramina injussa virescunt. Virg. 1. Georg. 55.

VĪRESCERE, V. in VIS.

VIRILIS, V. VIR.

VIRIOLA, V. VIRIA.

VIRIPOTENS, VIRITIM. V. VIR.

VIRITIUM, i. n. auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Griesnagen*.

VIROR, V. VIRIDIS.

VIROSUS, V. VIR, & VIRUS.

VIRTUS, ūtis. f. [ἀρετή, ἀνδρία ἢ ἀνδρεία, ἰσχύς, δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] a Viro dicta est, teste Cic. 2. Tusc. 43. Et proprie Fortitudinem significat, quod viri maxime fortitudo sit. Virg. 5. Æn. 455.

Tunc pudor incendit vires & conscia virtus. Cic. pro Lege Manil. 36. Non enim solum bellandi virtus in summo atque perfecto Imperatore quærenda est: sed multæ sunt artes eximiæ, hujus administræ comitesque virtutis. Ter. Eun. 4. 7. 8.

Egone? imperatoris virtutem noveram, & vim militum,
Sine sanguine hoc fieri non posse: qui abstergerem vulnera.

Cinis omnium virtutum Troja, i. e. In qua præstantissimus & fortissimus quisque periit. Catull. ad Mallium 66. 90.
Inferior virtute alicujus. Ovid. 9. Met. 62.
Actuosa virtus. V. Actuosa vita, in AGO.
Animosa. Sil. lib. 16. 109.
Ardua. Stat. 10. Theb. 839.
Aspera. Sil. lib. 7. 51.
Atrox. Sil. lib. 13. 369.
Arguta virtus. V. ARGUO.
Bellica virtus. V. Bellicus, in BELLUM.
Crudelis virtus. Stat. 6. Theb. 734.
Damnosa alicui virtus. Ovid. 10. Met. 707.
Effera virtus. Valer. 2. Argon. 648.
Expertæ virtutis homo. Tacit. 3. Ann. 74. h. e. Exploratæ & cognitæ.
Ferox. Virg. 12. Æn. 20.

O præstans animi juvenis, quantum ipse feroci
Virtute exsuperas, tanto, &c.

Fervida. Catul. Argon. 62. 218.
Horrida. Stat. 5. Theb. 172.
Ignea. Lucan. lib. 9. 7.
Indomita. Senec. Herc. fur. 1.
Major post otia virtus. Stat. 4. Silv. 4. 34.
Spectata virtus belli domique. Hor. 2. Epist. 1. 230.
Temeraria virtus nocet. Ovid. 8. Met. 407.
Velox virtus. Sil. lib. 4. 99.
Vivida bello virtus. Virg. 5. Æn. 754.
Affirmare armis virtutem. Tacit. 4. Hist. 73.
Conniti virtute. V. CONNITOR.
Defendere terram patriam armis ac virtute. Lucret. lib. 2. 641.
Egressa modum virtus. Stat. 10. Theb. 828.
Fracta virtus. Hor. 2. Carm. 7. 11.
Frenata his juvenum virtus quievit. Stat. 10. Theb. 239.
Præstans virtute. Virg. 8. Æn. 548.
Punita bona virtus exsilio. Sil. lib. 13. 280.
Tenere locum virtute secundum. Virg. 5. Æn. 258.
Fretus mira manuum pedumque virtute. Lucret. lib. 5. 964.
Senescit virtus evicta veneno desidiæ. Sil. lib. 3. 580.
Virtute tua, pro Tuo auxilio. Plaut. Truc. 4. 2. 28.
Virtus, opes, facultates, vires in civitate. Cic. 2. Att. 19. Laudis Apollinaribus Diphilus tragœdus in nostrum Pompejum petulanter invectus est. Nostra miseria tu es magnus: millies coactus est dicere eadem. Virtutem istam veniet tempus quum graviter gemes, totius theatri clamore dixit, itemque cetera. Versus sunt ex vetere tragœdia. Idem scribit Valerius Maximus lib. 6. cap. 2. 9. Sensus est, Veniet tempus, quum te tantum potuisse pœnitebit. [Nisi ad virtutem Cæsaris, soceri ipsius, respexit.
Virtus, Vis illa qua res, cujus est virtus, perfecta redditur. Cic. 5. de Fin. 36. Atqui in sensibus est sua cuique virtus.
Sentire alicujus rei virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Arboris vel equi virtus. Cic. 1. de Legib. 45.
Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut. Milit. 4. 5. 12. Idem Mostel. 1. 3. 17.

Virtute formæ id evenit, te ut deceat quicquid habeas.

Mercis virtus, Id quod valet merx ipsa, Mercis bonitas. Plaut. Mil. 3. 1. 132.
Orationum virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Verbi vel dictionis virtus. Cic. pro Planc. 78. Non dicam miser (natura quidem abhorret a virtute verbi) sed, &c. [Ordo est Natura verbi abhorret a virtute. Male igitur Lemma conceptum Verbi virtus. In emendatis libris exstat, Nam hoc q. a. a. v. verbum.
Dicendi vis & virtus. Cic. 2. de Orat. 120. Alterum est in quo oratoris vis illa divina, virtusque cernitur.
Dicendi virtus, nisi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta sint, exstare non potest. Idem 1. de Orat. 83. Conf. Bellandi virtus a pr.
Disputatrix virtus. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Certare virtute Virgiliana. V. CERTO.
Virtus, Proprietas. Quintil. lib. 4. cap. 2. Sunt quidem hæ quas supra retuli, virtutes aliarum quoque partium.
Virtus, Perferendorum malorum fortis atque invicta patientia. Virtutes, recte Animi affectiones appellantur a Cicerone lib. 2. Tusc. 43. Cic. 10. Fam. 3. Omnia summa consequutus es virtute duce, comite fortuna. Ter. in prol. Phorm. 34.

Quem actoris virtus nobis restituit locum. h. e. Qui toties exclusus animum non abjecerit, sed perseveraverit agere, inquit Donatus. [Nisi Virtus est Præstantia actoris, quem populus revocavit.

Invia virtuti nulla est via. Ovid. 14. Met. 113.
Virtus est animi habitus naturæ modo rationi consentaneus. Cic. 2. de Invent. 159.
Virtus est per se ipsa laudabilis, & sine qua nihil laudari potest. Cic. 2. de Orat. 343.
Virtutes in specie fictæ simulationis inesse non possunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
Vera laus uni virtuti debetur. Cic. 2. de Orat. 342.
Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. 9. Fam. 14.
Libera semper sola est virtus. Cic. 1. de Orat. 226. Potestne virtus, Crasse, servire istis auctoribus, &c. quæ & semper & sola libera est, quæque etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen jus suum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat.
Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco. Cic. 4. Philipp. 13.
Virtus animi. Cic. de Clar. Orat. 129. Is virtute animi atque vita fuit bonus auctor in Senatu.
Vir singulari virtute præditus. Cic. pro Domo 39.
Singularis & præstantissima virtus P. Lentuli. Cic. Post redit. in Senat. 5.
L. Piso qui tanta virtute atque integritate fuit, ut, &c. Cic. pro Font. 29.
Dignum honore virtutibus suis judicare alterum. Cic. pro Muren. 23. Aliis ego te virtutibus, continentiæ, gravitatis, justitiæ, fidei, ceteris omnibus, Consulatu, & omni honore semper dignissimum judicavi.
Inexplebilis virtutis veræque laudis homo. V. INEXPLEBILIS.
Pro tuis maximis, clarissimisque virtutibus. Cic. 4. Fam. 7. Ornatus virtutibus. Cic. 1. Off. 46. Qui virtutibus his levioribus erit ornatus, modestia, temperantia, justitia, &c.
Aditus virtutis. V. Aditus, in ADEO, ire.
Præmium virtutis est gloria. Cic. pro Milon. 98.
Sæculum virtutum sterile. Tacit. 1. Hist. 3.
Acris animi virtus. Lucret. lib. 1. 71.
Æterna virtus. V. ÆTERNUS.
Ardens virtus. Virg. 6. Æn. 130.
Ardua virtus. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Civiles virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Clara & insignis virtus alicujus posteris. V. INSIGNIS.
Egregia virtus. Cic. 2. de Invent. 114. Si exsistant qui apud majores nostros ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt, nonne, &c.
Egregia virtute progenies. Virg. 7. Æn. 257.
Gloriosa & memorabilis virtus. V. MEMOR.
Immunis non est virtus. V. IMMUNIS.
Ingens virtus. Hor. 2. Serm. 7. 102.
Jugatæ virtutes. V. Jugatus, in JUGUM.
Manca virtus. V. MANCUS.
Spectatæ virtutis durior est conditio, quam incogitatæ. Cic. ad Brut. 16.
Veræ virtutis custos. Hor. 1. Epist. 1. 17.
Abundare virtutibus. Plin. 2. Epist. 17.
Accedere virtuti. V. ACCEDO.
Adhibere virtutem. V. ADHIBEO.
Adolevit virtus. V. ADOLEO.
Amittere virtutem. Cic. 2. Tusc. 52. Virtutem autem si unam amiseris, etsi amitti virtus non potest, sed si unam confessus fueris te non habere, nullam te esse habiturum.
Amplexari virtutem. V. Amplexor, in AMPLECTO.
Amplificare virtutem laudibus. V. AMPLIFICO.
Capere virtutem. V. CAPIO.
Confidere virtuti. V. CONFIDO.

Conteſtata virtus. V. CONTESTOR.
Deferere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Eminere virtutibus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Extendere virtutem factis. i. e. Gloriam. Servius. Virg. 6. Æn. 806. Al. Virtute extendere vires. V. Pier.
Exuere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Ferre præ ſe virtutem. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Fingere virtutes. Tacit. 6. Ann. 51. Occultum ac ſubdolum fingendis virtutibus.
Habere & perdere virtutem. Cic. Poſt red. ad Quirit. 20. Recuperata vero ſua dignitate, ſe non commiſſurum, ut, &c. virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidiſſet.
Jacent virtutes. V. JACEO.
Imminuta virtus. V. IMMINUO.
Inchoare virtutem. V. INCHOO.
Involvere ſe ſua virtute. Hor. 3. Carm. 29. 55. de Fortuna,
— ſi celeres quatit
Pennas, reſigno quæ dedit, & mea
Virtute me involvo, probamque
Pauperiem ſine dote quæro. h. e. Mea virtute me munio, ſola probitate contentus & bona conſcientia.
Laborare virtute ac ſtudiis. Quintil. in proœm. lib. 1.
Locare virtutem. V. Loco, in LOCUS.
Monſtrare ſtudium virtutis alicui. Stat. 4. Silv. 8. 58.
Multare virtutem morte. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Obſoleſcit virtus. V. Obſoleſco, in OBSOLEO.
Ornatus ex ſuis virtutibus. V. ORNO.
Præſtare virtute. Cic. pro Planc. 60. Is gloria maxime excellat, qui virtute plurimum præſtet.
Repræſentare virtutem alicujus. Hor. 1. Epiſt. 19. 14.
Retinere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Eſſe parem alicui virtute. Ovid. 4. de Pont. 13. 27.
Superare virtute dolores. Ovid. 8 Met. 518.
Superatur virtus virtute. Cic. 14. Philip. 18.
Catonis virtus, pro ipſo Catone. Hor. 3. Carm. 21. 11.
Narratur & priſci Catonis
Sæpe mero caluiſſe virtus.
Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, auctore Donato. Ter. Adelph. 2. 1. 22. Si poſſiderem, ornatus eſſes ex tuis virtutibus. Plaut. Pſeud. 2. 4. 36.

VIRTUŌSUS, a, um. Adj. Virtute præditus; apud Recentiores. Nam τὸ Ἐνάρετος recentiorum eſt, ut Virtuoſus, inquit Wolf. in Cicer. Off. 128. Sed pro barbaro habet. Qui inter barbaros haberi non poſſit. Male igitur quidam tantum eſſe dicunt a recentioribus uſurpatum ut ἐνάρετος a recentioribus Græcis. Sed hoc ἐνάρετος cum alii uſi ſunt, tum Sextus philoſ. At vocabuli Virtuoſus non afferunt exemplum. H. St. Reciſa quædam ſunt, puto auctoris alius Græci nomen, qui τὸ ἐνάρετος uſurparit præterea. Quæ facile ſupplebit lector ex Theſauro Græco noſtri Vol. 1. Col 515.

VIRVESTA, [Βηρέεσκα] Ptolem. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virdubeſca, Hiſpaniæ urbs, vulgo *Briviesca*.

VĪRUS, indecl. n. [ἰὸς ἰχώρης, Gl. L. G. & G. L. ἰὸς ζώου ἀλόγου, καὶ ἰχώρ, L. G.] ſignificat proprie Aſperitatem odoris in homine jam adulto: quippe talis odor in puero non eſt, nec ante coitum mulieri. Plin. lib. 35. cap. 15. Virus alarum ſudoreſque ſedat. Idem 28. 3. Signum eſt vernis temporibus odoris virus. Sane (inquit Servius in illud 1. Georg. 129. Ille malum virus, &c.) Virus hodie tres tantum habet caſus, hoc virus, hoc virus, ô virus. Antiqui hoc virus, hujus viri dicebant. Lucret. lib. 2. 475.
— tætri primordia viri.
Viro, Ablativus. Lucret. lib. 6. 26.
Quod fiueret naturali viro, atque veniret. Virus naturale vocat, Incommoda, quæ a natura nobis proveniunt. V. Virus, Vis naturalis; infra.
Muſtelæ virus. Plin. lib. 8. cap. 11. de Baſiliſco, Huic tali monſtro muſtelarum virus exitio eſt. i. e. Nécant eos odore. Budæus.
Paludis virus, pro Tætro odore. Columel. lib. 1. cap. 5. Nec paludem vicinam eſſe oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat.
Amatorium virus, pro Veneno. Plin. lib. 8. cap. 22. Quin & caudæ hujus animalis creditur vulgo ineſſe amatorium virus exiguo in villo, eumque quum capiatur abjici. De lupo.
Dirum virus. Lucan. lib. 1. 610. al. Nigrum.
Edax virus. Ovid. 5. Faſt. 403.
Grave virus. Hor. 2. Epiſt. 1. 159.
Ingenitum corpori virus. V. INGIGNO.
Ingratum virus. V. INGRATUS.
Lunare virus. Lucan. lib. 6. 669.
— taboque medullas
Abluit, & virus large Lunare miniſtrat. Interpretes intelligunt Spumam Lunæ, aut Menſtruum muliebre.
Malum virus. Virg. 1. Georg. 129. Servius, Bene addidit Malum ad diſcretionem epitheton. Nam Virus & bonum & malum eſt: ſicut Venenum, nam idem eſt. Venit autem a Græco: nam & illi φάρμακον medium habent, id eſt, bonum & malum.
Mortiferum virus. Cic. in Arat. 436.
Nocens virus. Ovid. 2. Met. 800.
Peſtiferum virus. Ovid. in Ibin, 608.
Rutilum virus. Lucan. lib. 9. 813.
Adjicere virus. V. ADJICIO.
Aſpergere virus alicui. Virg. 3. Georg 419.
Exſtinguere virus ingluvie natum. Plin. lib. 13. cap. 1.
Virus, per metaphoram, Aſperitatem ſaporis ſignificat. Plin. lib. 31. cap. 8. Aqua marina vetuſtate virus deponit. i. e. Amaritudinem illam & falſedinem. Idem, Virus mali Medici. i. e. Acor & amaritudo. Idem lib. 34. cap. 17. Æruginis virus.
Virus, Aſperitas coloris. Plin. de ſanguine purpuræ, Tum ſuperadditum decoquitur virus. Idem lib. 9. cap. 36.
Virus, Genitura, id eſt, humor qui e genitalibus fluit. Plin. lib. 28. cap. 11. Virus verrinum e ſcrofa ex coitu exceptum, prius quam terram attingat, contra dolores. Idem lib. 9. cap. 50. Niſi editis ovis inter ſe verſando mares & feminæ vitale aſperſerint virus. De piſcibus.
Lentum diſtillat ab inguine virus. Virg. 3. Georg. 281.
Virus, Vis naturalis. Lucret. lib. 2. 850.
Concoctoſque ſuo contactus perdere viro. h. e. Virtute naturali, ut Marcellus interpretatur: vel Virulentia & illiberali odore, ut Baptiſta Pius.
Virus, Viror, ſeu Herbæ virentes. Stat. 1. Sylv. 4. 104.
— jungam ipſe manus, atque omne benigne
Virus, odoriferis Arabum quod doctus in arvis, &c. Sed forte non ad Viriditatem reſpexit poëta, ſed ad Odorem. Domitius ſic exponit, Omne virus, Omnes herbas virentes: nam Virus, Virorem ſignificat. [Sed Viror primam brevem habet. Virus, pro Medicamine poſuit, ut locus inſpectus indicat. conf. in QUOTIDIANO, & VITRUM.
Ad animi vim tranſtulit Sil. 2. 288.
Ingenitum noſcens virus, flatuſque paternos.
Acerbitatis virus, Translate. Cic. de Amicit 89. Tamen is pati non poſſit, ut non inquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbitatis ſuæ.

VIRŬLENTUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum veneno. Gell. lib. 16. cap. 11. Ut ſerpentium virulentorum domitores ſint.

VIRULENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epiſt. 14. Hircorum vos obtuliſſe virulentiam, Chriſtus ſibi computat.

VIBŌSUS, a, um. Adj. [βρομώδης] Mali odoris, aut venenatus. Virg. 1. Georg. 58.
At Chalybes nudi ferrum, viroſaque Pontus
Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum? Ubi Servius, Viroſa, id eſt, venenata. Nam licet ſint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abjiciunt egeruntque partum. Et Viroſa dicta ab eo, quod eſt Virus. Alii Fortia accipiunt, a Viribus. Alii Viroſa dici putant ab odoris gravitate.
Viroſus, Cato. Mali odoris. R. R. cap. 157. Et ſi mulier eo lotio locos fovebit, nunquam viroſi fient.
Viroſus, Mali ſaporis. Varro, Rancidam carnem appoſuit nobis & viroſam.
Superl. Scribon. Larg. Compoſ. 103. Viroſiſſimum medicamentum.

VIRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Spinæ punctu venenato virioſæ. Pricæus legit Viroſæ.

V I S

VISIC. Vixit. [Puto VICSIT.

VĪS, vis, vim, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] pluraliter Vis, accuſativo Vis, vocativo Vis apud veteres: nunc ab antiquo ſingulari dicimus hæ Vires, virium, viribus, &c.
Vis in Accuſativo plurali. Salluſt. lib. 3. Hiſt. Male jam aſſuetum ad omnes vis controverſiarum. Nonius.
In manibus vis. Cic. 1. Acad. 119. In pedibus celeritatem, vim in manibus, claritatem in voce, &c. Subaudi Corporis.
Vis, Poteſtas. Virg. 1. Georg. 198.
— ni vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret. Idem 1. Æn. 533.
Non ea vis animo nec tanta ſuperbia victis. Salluſt. in Bell. Catil. pr. Sed noſtra omnis vis in animo & corpore ſita eſt. Servius. [Loco poſt. Virgilii, non δύναμις, ſed βία.
Effectus radicum & vis. Cic. 2. de Divin. 47. Et eo quidem loco & prognoſtica noſtra pronuntiabas, & genera herbarum ſcammoneam, ariſtolochiamque radicem, quarum cauſam ignorares, vim & effectum videres.
Facultas oratoris & vis. Cic. 1. de Orat. 142. Quumque eſſet omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes diſtributa, &c.
Natura rei & vis. Cic. 1. de Orat. 196. Ac ſi nos, id quod maxime debet, noſtra patria delectat, cujus rei tanta eſt vis ac tanta natura, ut Ithacam illam, in aſperrimis ſaxulis, tanquam nidulum, affixam, ſapientiſſimus vir immortalitati anteponeret.
Eloquentiæ natura & vis. Idem in Orat. 112. Rei potius, id eſt, eloquentiæ vim & naturam explicemus.
Poteſtas & Vis. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Improborum igitur proſperitates ſecundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac poteſtatem.
Amicitiæ vis eſt in animorum conſenſione. Cic. de Amicit. 15.
Animi vis miſta toto corpore. Lucret. lib. 3. 278.
Aſtutiæ. Ter. Heaut. 4. 3. 32.
Qui vim tantam in me & poteſtatem habeam tantæ aſtutiæ.
Boni vis. Ter. Phorm. 1. 2. 57.
Capillus paſſus, ipſa horrida,
Lacrumæ, veſtitus turpis: ut ni vis boni
In ipſa ineſſet forma, hæc formam exſtinguerent. i. e. Bona indoles & probitatis ſignum.
Conſcientiæ vis. Cic. pro Milon. 63. Magna vis eſt conſcientiæ, Judices.
Ingenii vis. Cic. 1. de Orat 172. Antonii incredibilis quædam & prope ſingularis, & divina vis ingenii.
Luminis vis. Tacit. 4. Hiſt. 81. Non exeſam vim luminis.
Magiſtratus hanc eſſe vim, ut præſit, præſcribatque recta & utilia, &c. Cic. 3. de Legib. 2.
Orationis impetus & vis. Cic. in Orat. 229. Enervetur oratio compoſitione verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis eſſe poſſit.
Oſtenti vis, ut. Cic. 1. de Divin. 73. Quod oſtentum habuit hanc vim, ut Dionyſius paucis poſt diebus regnare cœperit.
Poteſtatis vis. Cic. 1. Philip. 3. Dictaturam, quæ vim jam regiæ poteſtatis obſederat, funditus ex Rep. ſuſtulit.
Verborum vis, quæ Græcis Energia dicitur. Cic pro Cluent. Ea intellecta, certe nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis ſit, ac nominum.
In fortuna vis magna ad res ſecundas vel adverſas. Cic. 2. Off. 19. Magnam vim eſſe in fortuna in utranque partem, vel ſecundas ad res, vel adverſas quis ignorat?
Dicendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Loquendi vis & norma. Hor. de Arte Poet. 72.
Percipiendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Ardens vis fulminis. Lucret. lib. 6. 144.

Auxiliaris vis. V. Auxiliaris, in AUXILIOR.
Blanda vis dei noctivagi. h. e. Somni. Stat. 10. Theb. 152.
Cæca vis, Occulta potentia, seu facultas. Sil. lib. 17. 593.
Cælestis vis. Cic. 1. de Divin. 63.
Cælestis vis & numen divinum. Cic. pro Milon. 84. Nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam vim cælestem existimat numenve divinum.
Concalefactoria vis. V. Concalefactorius, in CONCALEFACIO.
Corusca vis. V. Coruscus., in CORUSCO.
Eximia vis. Cic. pro Lege Manil. 40.
Ignea vis cæli, Ovid. 1. Met. 26.
Imperiosissima vis risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Incita vis ventis. Lucret. lib. 1. 272.
Ingens vis rerum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Occulta vis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Solida ac virilis ingenii vis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tacita vis. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Vera vis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Vivida vis animi. Lucret. lib. 1. 73.
Afferre vim maximam ad dicendum. Cic. 1. de Orat. 113. Sic igitur censeo, inquit Crassus, naturam primum atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. h. e. Facultatem.
Demittere ad unum auditorem vim dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Distracta vis animæ per artus. Lucret. lib. 4. 914.
Dare vim faciendi quid. Cic. 4. Att. 2. Tum profecto doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit.
Habere summam vim dicendi. Cic. 1. de Orat. 88. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudentiam, summamque vim habuisse dicendi.
Habere vim ad aliquid agendum. Cic. 1. de Orat. 258. Illud vero fuit horribile, quod mehercule vereor, ne majorem vim ad deterrendum habuerit, quam ad cohortandum.
Habere vim & religionem in se. Cic. pro Muren. 1. Quod si illa solennis comitiorum precatio, Consularibus auspiciis consecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam Reipubl. dignitas postulat, &c.
Habent litteræ vim fœderis. Cic. 5. Fam. 8. Has litteras velim existimes fœderis habituras esse vim.
Impendere vim suam in rem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Intendere vim. Tacit. 4. Ann. 2. Vim Præfecturæ modicam antea, intendit. h. e. Auget.
Intendere vim verbis. V. INTENDO.
Languescit vis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Servare vim suam. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Suggerere vim occultam. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Vis sæpe in malum, de his quæ nocent. ut
Cantharidis vis. Cic. 5. Tusc. 118. Theodorus Lysimacho mortem minitanti, Magnum vero effecisti, si cantharidis vim consecutus es.
Frigoris vis. Cic. pro Rabir. Post. 42. Hanc vim frigorum, hiememque, quam nos vix hujus urbis tectis sustinemus excipere.
Morborum vis. Tacit. 11. Ann. 6.
Morbi vis excita. Lucret. lib 4. 669.
Veneni vim experiri in aliquo. Cic. pro Cœl. 58. Habuisse ajunt domi, vimque ejus esse expertam in servo quodam, ad rem ipsam parato, cujus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.
Horrida vis leti. Lucret. lib 3. 171.
Inimica vis Parcarum propinquat. Virg. 12. Æn. 150.
Magna vis nocendi. Ovid. 5. Met. 457.
Malefica. V. MALUS.
Morbida. V. MORBUS.
Mordax. V. MORDEO.
Mortifera. Lucret. lib. 6. 819.
Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3. 297.
Vis, [βία, Gl. L. G.] Violentia. Virg. 2. Æn. 494.
Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Ter. Phorm. 1. 4. 38.
Vi coactum te esse, invitum, lege, judicio: tenes?
Expers consilii vis. Hor. 3. Carm. 4. 65.
Vis & violentia. Cic. Anteq. iret. in exsil. 12. Quum inimicorum nostrorum vim atque violentiam perspiciat.
Armatorum vis. Cic. pro Cæcin. 63.
Pelagi ingens vis. Lucan. lib. 3. 62.
Necessitas ac vis. Cic. pro Quint. 51. Timide tamen & pedetentim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti, inviti.
Dura vis. Virg. 4. Georg. 399.
Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Ter. Adel. 3. 4. 47.
Temperata vis. Hor. 3. Carm. 4 66.
Cessit ægra animo vis, ac fiducia. Stat. 8. Theb. 531. [An Ægte?
Domatur magna vi flexa ulmus. Virg. 1. Georg. 169.
Frangere vim alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Incutere vim. V. INCUTIO.
Niti propria vi. Virg. 2. Georg. 428.
Retinere omni vi. Cic. 8. Fam. 16. Hoc a te præsens contendissem, atque omni vi te retinuissem.
Suscitare vim ira. Virg. 5. Æn. 454.
Deponunt vim suam æquora. Ovid. 2. Trist. 152.
Rapit acrior vis me. Hor. Epod. 7. 13.
Vis duplex fuit, Publica & Privata. Publica definitur, ea quæ armis, Privata, quæ sine armis infertur. Privatis enim hominibus armorum usu, tum in urbe, tum in agro lege Julia interdictum, nisi si haberent ea venationis, itineris, navigationisve caussa, legimus in Marciano, tit. ad l. Juliam de vi publica. Idque removatum a Justiniano, scribit ipse in libro Novellarum constit. titu. κεφ. τῶν ὅπλων. Sed hoc ante legem Juliam, & ante Magni Pompeji edictum, de quo legimus in Plinii naturalis historiæ lib. 36. qui vetuit in tumultu necis Clodianæ ullum in urbe telum esse: primis temporibus institutum, observatumque non dubito. Ideo enim, Servio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campum extra urbem convenisse, quia in urbe usus armorum interdiceretur: serpit deinde licentia. quam novis legibus & edictis reprimi necesse est. Publica vis, vel contra Rempublicam & magistratus, vel contra privatos fiebat. Contra Rempub. & Magistratus capitalis erat semper: contra privatos, non item, sed tantummodo cum erepta vita esset. De publica Prætor cognoscebat: de privata judices dabat. Nec tamen semper de publica cognovit, Nam exsistunt controversiæ quædam de vi, quæ consistunt in jure civili, ut ea pro Cæcina: In qua non Prætor, sed Recuperatores, qui erant judices a Prætore dati, judicarunt. Ergo de publica vi modo Prætor, cui ea quæstio obtigisset, (is autem nec Urbanus, nec Peregrinus erat, sed unus de reliquis sex) modo judices a Prætore dati cognoscebant. Dabat autem eos. vel Urbanus Prætor, si caussa esset in jure civili, & ageretur inter cives, ut ea pro Cæcina: vel Peregrinus, si ageretur inter peregrinos: vel unus de reliquis sex, si cognitio non a jure civili penderet.
De privata vero nunquam Prætor, semper judices a Prætore dati cognoscebant, Prætore autem vel Peregrino, si res esset inter peregrinos: vel Urbano, si civis civem in judicium vocaret, & in jure civili posita caussa esset, vel uno de reliquis, si de jure civili nulla esset consideratio.
Leges de vi fuere Plotia Tribunicia: Consulares autem Lutatia, Pompeja, Julia, Antonia. Plotia, de vi publica privatis civibus illata, Catilinam ab L. Paulo, M. Lepidi, qui III vir postea fuit, fratre, accusatum, in Sallustio (bell Catil. cap. 31.) legimus: Clodium a Milone in oratione pro Milone, (35.) M. Tuccium a C. Sempronio Rufo, in epistola (8.) M. Cœlii. ad Cic. Quæ omnes caussæ, non dubito, quin capitales fuerint, cum Catilinam & Clodium minime levibus flagitiis affines fuisse constet: caussam autem, qua in judicium Tuccius est vocatus, extraordinariam Cœlius appellet. Hanc legem tulit, opinor, M. Plautius Silvanus Tribunus pl. Cn. Pompejo Strabone L. Porcio Catone coss. is qui legem judiciariam tulit. Lutatiam de vi Reip. illata Q. Lutatius Catulus consul, M. Æmilii Lepidi collega, in tumultu Reipub. tulit: quæ festis etiam diebus judicium de vi jubebat exerceri, ut ex procœmio patet orationis pro M. Cœlio: eaque damnati sunt, qui de Catilinæ sociis in urbe remanserunt. Unde illud in oratione pro Sulla: Severitatem judiciorum, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est, lenitate ac misericordia mitigate. Quod exponitur in ea pro Cœlio 70. his verbis, De vi quæritis, quæ lex ad imperium, ad majestatem, ad statum patriæ, ad salutem omnium pertinet, quam legem Q. Catulus, armata dissensione civium, reip. extremis pæne temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma consulatus mei, fumantes reliquias conjurationis exstinxit. Pompejam tulit Cn. Pompejus Magnus III. Consul, post occisum P. Clodium. Hæc & pœnam graviorem, quam reliquæ de vi superiores leges, & formam judiciorum breviorem continebat. Jubebat enim, Ut prius. quam causa ageretur, citati testes per triduum audirentur: dicta eorum judices consignarent: quarta die adesse omnes in diem posterum juberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inscripta essent, æquarentur: rursus postera die a Quæsitore sortitio judicum fieret unius & LXXX: qui numerus cum sorte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum duas accusator horas, tres reus haberet, reusque eodem die illo judicaretur: prius autem quam sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus rejiceret, ita ut numerus judicum relinqueretur, qui sententias ferrent. L. Juliam tulit C. Cæsar post victum Pompejum, Ut damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. Sic enim oratione (1. Philip. 23.) in Antonium scriptum invenimus, Aqua vero & igni interdicere, nihil aliud est, quam exsilium non nominatim, sed re ipsa inferre. Damnato enim necessitas imponitur exsilii, ope ea denegata, atque interdicta, sine qua vivi non potest: quod etiam Pompeja, & ante Pompejam Plautia, & aliæ quoque superiores leges, ut puto, sanxerant: itaque non dubito, quin Cæsar nova lege novam sententiam, ad vim removendam, attulerit. Hac lege tenebantur, ut Martianus ait, (l. 1. D. ad l. Jul. de vi pub. Qui turbæ seditionisve faciendæ consilium iniissent servosve aut liberos homines in armis habuissent, omnesque puberes cum telo in publico deprehensi. Subjungit idem: de vi privata damnatos, neque Senatores, neque Decuriones, neque Judices esse, neque honorem ullum capere, Julia lege, potuisse. Cæsare mortuo tulit M. Antonius, (teste Cic. 1. Philipp. 21.) Ut damnatis de vi ad populum provocatio esset. Quod a conciliandos sibi multitudinis animos, qui tyrannidem spectaret, excogitavit. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.
Divina vis. Ulpianus, De damno infecto, l. Fluminum. §. Vitium autem; Servius quoque putat, si ex ædibus promissoris vento tegulæ dejectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificii vitio id acciderit, non si violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat divinam. Budæus.
Major vis. Plin. lib. 18. cap. 28. de sterilitatum caussis, Ante omnia autem duo genera esse cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia, intelliguntur: quæ quum acciderunt, Vis major appellatur, &c. Ex his verbis apparet vim majorem esse, quam Ulpianus D. Locati & conducti, l. Ex conducto, Tempestatem calamitosam appellat. Cajus. D. Locati & conducti. l. Si merces. §. 6. Vis major, quam Græci θεῖα βίαν appellant, non debet conductori damno esse, si plus quam tolerabile est, læsi fuerint fructus. Cic. pro Planc. 101. Sin autem vitam mihi fors ademisset, aut vis aliqua major reditum peremisset. Budæus.
Cæli major vis, aut prædonis incessit. Columel. lib 1. c. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium: nunquam, nisi si cæli major vis, aut prædonis incessit, detrimentum affert.
Abducere vi aliquem. V. ABDUCO.
Abstinere vim ab aliquo. Hor. 2. Serm. 3. 203. Sed omissa præpositione,
— abstinuit vim
Uxore & gnato. De Ajace insano.
Adacta vis mortis. V. ADIGO.
Adhibere vim. Cic. 1. in Catil. 19. V. ADHIBEO.
Adhibere vim pactioni. Cic. 5. Verr. 37. Cohibitio tollendi, nisi pactus esset, vim adhibebat pactioni, non voluntatem. Al. Prohibitio.
Admovere vim, V. ADMOVEO.
Afferre vim mulieri, Violare eam. Cic. 3. Verr. 62. Quam multis istum ingenuis, quam multis matribusfamilias in illa tætra atque impura legatione vim attulisse existimatis? V. AFFERO.
Afferre vim sibi. Tacit. 16. Ann. 17. V. ibid.
Agere vi. V. AGO.
Avellere vi. V. AVELLO.
Auferre per vim. V. AUFERO.

Cogere vi & minis. V. COGO.
Convulsus vi dominationis. Tacit. 6. Ann. 48.
Decutere vi. V. DECUTIO.
Defendere vim. V. DEFENDO.
Defendere vim vi. Cic. pro Milon. 29. Certe illud est, non modo justum, verum etiam necessarium, quum vi vis illata defenditur.
Denuntiare vim alicui. Cic. pro Muren. 49. Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem, ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
Datus per vim. Cic. 7. Att. 9. Tenuisti provinciam per decem annos, non tibi a Senatu, sed a te ipso per vim & per factionem datos.
Facere vim. [βίαν ποιεῖν, καὶ βιάζειν, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Att. 2. Si quæ vis facta esset, Senatum existimaturum ejus opera factam esse, qui S. C. intercessisset. V. FACIO.
Facere imperium vi. i. e. Metu ac malo. Ter. And. 1. 1. 41.
Qui imperium credat gravius esse, aut stabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur. Hic oppositi
Vi facere imperium, & Amicitia adjungere.
Ferre vim, Afferre. Ovid. 4. Met. 402.
— regemque reposcunt,
Vimque ferunt, sævisque parant incessere telis.
Ferre vim alicui. Virg. 10. Æn. 77.
Fracta vis & debilitata. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum, qui maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese.
Imponere alicui vim. V. IMPONO.
Inferre alicui vim. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Inferre vim & manus alicui. V. INFERO.
Infringere, V. INFRINGO.
Parare vim, V. PARO.
Paratus ad vim. Ovid. 11. Met. 296.
Pati vim [βιάζεσθαι ὑφ' ἑτέρου, G. G. L.]
Perferre aliquid vi eadem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Potitur auro vi. Virg. 3. Æn. 56.
Repellere vim vi. Cic. pro Sext. 39. Non verebar, ne quis aut vim vi repulsam reprehenderet. V. REPELLO.
Stuprare per vim. V. STUPRO.
Suscipere vim contra Rempublicam. Cic. pro Milon. 13. Nulla vis unquam est in libera civitate suscepta inter cives, non contra Rempublicam.
Victus vi. Virg. 12. Æn. 245.
Vires, pl. δυνάμεις, Gloss. Latinogræc. Plerumque de corporis robore, nonnunquam tamen & per translationem.
Infirmitas virium. V. INFIRMUS.
Ad portionem virium. V. AD præpositionem.
Audax viribus. V. AUDAX.
Editior viribus, Fortior. Hor. 1. Serm. 3. 110.
Inferior viribus. Ovid. 4. Met. 652.
Invicti viribus. Virg. 6. Æn. 394.
Prædurus viribus. Virg. 10. Æn. 748.
Agrestes & horridæ vires, translate de vi eloquentiæ. Cic. 1. de Legib. 6. Fannii autem ætate conjunctus Antipater paulo inflavit vehementius, habuitque vires agrestes ille quidem atque horridas sine nitore ac palæstra.
Firmæ vires. Ovid. 3. Fast. 39.
Furiatæ vires. Sil. lib. 13. 209.
Infirmis viribus homo. V. INFIRMUS.
Invalidæ vires. Ovid. 1. Trist. 5. 72.
Magnæ vires. V. MAGNUS.
Maximis viribus vir. Cic. pro Cœl. 59. Quumque ille vir, qui se natum huic imperio putavit, tertio die post, quam in Curia, in Repub. floruisset, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indignissime bonis omnibus, atque universæ civitati.
Præduræ vires. Claud. in Gigantomach. 66.
Vastæ vires. Virg. 5. Æn. 568.
Vesanæ vires. Ovid. 1. Amor. 7. 25.
In mea vesanas habui dispendia vires,
Et potui pœnam fortis inire meam.
Violentæ vires. Lucret. lib. 5. 1269.
Abscedunt vires. V. ABSCEDO.
Abstulerat vires corporis ipse timor. Ovid. 6. Fast. 442.
Absumit ira vires mora. Ovid. 3. Met. 693.
Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit, ut ira mora vires absumere posset.
Abuti viribus corporis. V. ABUTOR.
Accipere vim, & vires. V. ACCIPIO.
Acquirere vires. Virg. 4. Æn. 175.
Acquirere novas vires. Lucan. lib. 2. 647.
Adjicere vires. V. ADJICIO.
Adimit dolor vires. V. ADIMO.
Adnixus summis viribus. Virg. 5. Æn. 226.
Adolevit robustis viribus ætas. Lucret. lib. 3. 450.
Agere pro viribus. Cic. de Senect. 27. Nec nunc quidem vires desidero adolescentis, non plus quam adolescens tauri aut elephantis desiderabam: quod est, eo decet uti; & quicquid agas, agere pro viribus.
Alere vires. V. ALO.
Amittit ventus vires. Lucan. lib. 3. 362.
Augentur vires. Ovid. 9. Met. 787.
Capere vires. V. CAPIO.
Carpere vires. V. CARPO.
Colligere vires. V. COLLIGO.
Conferre vires in unum. V. CONFERO.
Confisus viribus. Juven. 10. Sat. 10.
Contendere viribus inter se. Lucret. lib. 3. 784.
Contorsit validis viribus hastam. Virg. 2. Æn. 50.
Decedunt vires. V. DECEDO.
Deficiunt vires. V. DEFICIO.
Deficere quum me vires cœpissent. Cic. 1. de Orat. 199.
Defici viribus. Quintil. in prooem. lib. 4.
Desiderare vires adolescentis. Cic. de Senect. 27.
Dare vires alicui in rem aliquam. Ovid. 1. Fast. 17.
Domare vires alicui. Sen. Herc. OEth. 9.
Effundere vires suas in aliquo. Ovid. 12. Met. 107.
Effundere vires in ventum. Virg. 5. Æn. 446.
Enervare vires alicujus. Hor. Epod. 8. 2.
Eniti viribus. Virg. 2. Georg. 360.
Excellere aliquem pulchritudine & viribus dicimus. Cic. 3. Off. 25.
Exercere vires. Cic. 1. de Orat. 149. Plerique in hoc vocem modo, neque eam scienter, & vires exercent suas, & linguæ celeritatem incitant.
Experiri vires alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 180.
Explorare vires alicujus. Stat. 8. Theb. 42.
Fractæ vires Danaûm. Virg. 2. Æn. 170.
Frigent effetæ in corpore vires. Virg. 5. Æn. 396.
Gerere res viribus. Cic. de Senect. 17. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia.
Habere vires alicujus. Cic. de Senect. 33. Nec vos quidem T. Pontii centurionis vires habetis.
Habere magnas vires dicitur virtus. Cic. in Parad. 2. Nescis quantas vires virtus habeat.
Infringere magnas vires alicujus. Propert. lib. 1. 14. 17.
Instigat & alit vires quies tempestiva. Stat. 4. Silv. 4. 133.
Laborare vitio virium. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Metiatur, ac diligenter æstimet vires suas actor. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Obtusis ceciderunt viribus artus. Lucret. lib. 3. 453.
Ostentare superbas vires. Stat. 6. Theb. 647.
Progredi viribus suis sine adminiculo. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Prosterni suis viribus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Pugnare viribus ac lacertis. Cic. 4. Fam. 7. Non enim iis rebus pugnabamus, quibus valere poteramus, consilio, auctoritate, causa, quæ erant in nobis superiora: sed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.
Recipere vires suas. Cels. lib. 4. cap. ult. ad finem.
Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4. 866.
Recuperatis cibo somnoque viribus. Tacit. 3. Hist. 22.
Reparat vires alterna requies. Sen. Hippol. 4.
Resolvere vires. Lucret. lib. 4. 951.
Restituere vires. Cels. lib. 4. cap. 11.
Revocare vires victu. Virg. 1. Æn. 218.
Stant solidæ vires suo robore. Virg. 2. Æn. 639.
Subducere vires alicui. Ovid. 13. Met. 61.
Esse bonis viribus. V. BONUS.
Superare viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.
Sustinere omnibus viribus. Cic. 5. Fam. 5. Quæ ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo.
Temperare vires suas. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
Torpent infractæ ad prælia vires. Virg. 9. Æn. 499.
Torquere lacertis & viribus. Cic. 1. de Orat. 242. A quo quum amentatas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis viribusque torquebit.
Tueri vires, Sustinere, tolerare. Cels. lib. 3. cap. 19. Ultimum auxilium est, in alvum, ptisanæ, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus injicere: si quidem id quoque vires tuetur.
Valere viribus. Virg. 5. Æn. 67.
Vigent vires. Lucret. lib. 5. 1111.
Uti viribus per clivos. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Opibus & viribus omnibus elaborandum est, ut, &c. Cic. 5. Tusc. 6. Est profecto animi medicina Philosophia, cujus auxilium, non, ut in corporis morbis, petendum est foris, omnibusque opibus, viribusque ut nosmetipsi nobis mederi possimus, elaborandum est.
Eloquentiæ vires. Quintil. in prooem. lib. 1.
Exiguæ vires ingenii. Ovid. 2. Trist. 532.
Inexhaustæ vires. Sil. lib. 16. 499.
Maximæ vires, in oratione, per translationem. Cic. in Orat. 76. Orationis subtilitas imitabilis quidem illa videtur esse existimanti, sed nihil est experienti minus. Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet, ut etiam si illis maximis viribus careat, sit (ut ita dicam) integra valetudine.
Occultis viribus egregius fons, i. e. Arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Juven. 12. Sat. 42.
Abolere vires. Tacit. 4. Hist. 39.
Abrogare vires beneficii. V. ABROGO.
Assumpsit vires flamma. Ovid. 20. Epist. 14.
Grammatica tenuis, a fonte, assumptis poetarum historicorumque viribus, pleno jam satis alveo fluit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Augere vires eloquentiæ. Quintil. in prooem. lib. 1.
Colligit vires sibi amor usu. Ovid. 2. de Arte Am. 339.
Concipere vires. V. CONCIPIO.
Concipiunt flumina vires. Ovid. 15. Met. 335.
Concipiunt occultas vires terræ. Virg. 1. Georg. 86.
Consumpsit fortuna vires ipsa suas. Senec. Agamem. 7.
Dejecta trabs insanis viribus Austri. Ovid. 12. Met. 510.
Dare sententiæ vires. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Firmare vires. Virg. 3. Georg. 209.
Fundare vires alicujus. Sen. Herc. fur. v. 344. — alieno in loco
Haud stabile regnum est: una sed nostras potest
Fundare vires, vincta regali face,
Thalamisque Megara.
Ministrare vires alicui. Virg. 11. Æn. 71.
Minuuntur vires amoris. Ovid. 5. Met. 374.
Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æn. 258.
Pacatus vindicibus viribus orbis. Ovid. 9. Epist. 13.
Posuere indomitas vires incendia. Virg. 5. Æn. 681.
Quassatum est corpus validis viribus ævi. Lucret. lib. 3. 453.
Sumunt vires incendia. Hor. 1. Epist. 19. 85.
Usus armorum viribus. Ovid. 13. Met. 657.
Uti orandi viribus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In verbis vis, Significatio. Cic. 6. Fam. 2. Quæ vis insit in his paucis verbis, si attendes, quod facis, &c.
Habere certam vim, ut. Cic. pro Corn. Balb. 35. Id habet hanc vim, ut sit ille in fœdere inferior.
Vis, [πλῆθος] Multitudo & copia. Cic. pro Lege Manil. 22. Sic Mithridates

tiates fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium. Cic Parad. 6. 2. extr. Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris, quam virtus æstimanda est. Vis frumenti. Cæs. 3. Bell. Civil. Vis seminum magna. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Vis mellis maxima, Cic. 4. Verr. 176. Vis militum, Cic 7. Att. 24. Idem 14. Fam. 1. Vis lacrimarum. Idem 4. Acad. 120. Tantam vim natricum, viperarumque fecerit.

Vide an in his omnibus significet multitudinem. Et magis proprie puto cum singulari, ut Magna vis auri: Alicubi junctum cum violentis, & tunc potest esse ambiguum. Ut Magna vis militum. H. St. Locus Cic. ex 7. ad Attic. falso notatus est, & inquirenti diutius horæ pereunt.

Copia & vis. Cic. pro Marcell. 8. Nulla est enim tanta vis, tanta copia, quæ non ferro ac viribus debilitari frangique possit.

Auri & argent imagna vis. Cic. 5. Tusc. 90.

Canum vis. Virg. 4. Æn. 132.

Massylique ruunt, & odora canum vis.

Equorum vis. Cic. 2. de Divin. 144.

Lacrimarum infinita vis. Cic. 1. Q. frat. 3.

Negotii vis, Maxima & multa negotia. Plaut. Pœn. 1. 2. 1.

Ranunculorum vis maxima. Cic. 7. Fam. 18.

Rerum optimarum continet mens vim maximam. Cic. 1. de Legib. 16. Quod sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.

VĪRĬCŬLÆ, arum. f. dimin, Apul. 11. Met. p. 271. Elmenh. Nam & viriculas patrimonii peregrinationis attriverant impensæ.

VĪRĬŌSUS, a, um. Adj. [δυναμικὸς, Gl. G. L.] Robustus. Tertull. adv. Valentin. cap. 16. Vitia usu viriosa.

VIRIŌSE, Adv. Idem. Compar. Tertull. de Anima, cap. 19. Ultro ambibit & quidem viriosius de suo ingenio.

VĪRESCO, ĕre. Vires capere vel recuperare. Furius Antias apud Gell. lib. 18. cap. 11.

Increscunt animi: virescit vulnere virtus.

VIŎLENS, entis. Adj. Idem quod Violentus. Hor. 3. Carm. 30. 10.

Dicar, qua violens obstrepit Aufidus.

Homo vehemens & violens. Cic. 5. Philipp. 19.

Victor violens. Horat. 1. Epist. 10. 37.

VIOLENTUS, a, um. Adj. [βίαιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui vim facit. Violentus & furens. Cic. 2. Philipp. 68. Necesse est, quamvis sis, ut es, violentus & furens.

Tranquillus & Violentus, contraria. Claud. Cons. Mall. Theod. 140.

— peragit tranquilla potestas,
Quod violenta nequit.

Aper violentus. Ovid. 8. Met. 438.

Ense violento fortiter uti. Ovid. 11. Epist. 97.

Impetus alicujus furentes & violenti. Cic. de Arusp. Resp. 46.

Ira violenta. Ovid. 8. Met. 106.

Ira violentior surgit. Sil. lib. 4. 263.

Mors violenta. Tibul. lib. 1. 3. 4.

Opes violentæ. Cic. 1. Philipp. 29. Non opes violentas, & Pop. Rom. minime ferendam potentiam: sed caritatem civium & gloriam concupisse.

Pectora violenta, Superba. Virg. 10. Æn. 151.

Tela violenta sumere. Ovid. 11. Met. 382.

Vis violenta leonum. Lucret lib. 3. 297.

Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib. 5. 1269.

Violentior æquo. Ovid. 3. Met. 253.

Violentus [σφοδρὸς, Gl. L. G.] Vehemens, Acer. Colum. 5. 5. extr. Superest reliqua illa cultura prostratæ vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.

Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib. 5. 717.

Amnis violentior influit in mare. Virg. 4. Georg. 373.

Aura cæli violentior. Stat. 9. Theb. 157.

Fames violenta. Lactant. in Phœnice.

Lues violenta. Valer. 5. Argon. 15.

Tempestates violentissimæ. Cic. pro Cluent. 138. Populum Rom. sua sponte esse placatum, hominum seditiosorum vocibus, ut violentissimis tempestatibus concitari.

Venti violenti. Lucret. lib. 4. 1225.

Compar. & Superl. exempla supra vide.

VIOLENTE, Adv. Senec. Med. v. 605.

Rumpe nec sancti violente mundi
Fœdera sacra. [Immo Sacro, violente, sancta F. mundi. ut sit Vocativus. V. Schœd.

VIOLENTER, Adv. [βιαίως, Gl. G. L.] ut vult Acron. Liv. 5. 1. Quia solennia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisses.

Gerere violenter Consulatum, pro Crudeliter. Plin. 9. Epist.

Invadere violenter. Columel. lib. 7. cap. 12.

Tolerare violenter, pro Ægre & invito. Ter. Phorm. 5. 1. 4.

Compar. Ovid. 1. de Arte Am. 23.

Facere violentius. Ulpian in l. Quemadmodum. §. pen. D. ad leg. Aquil. Si quid tamen magistratus adversus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.

Superl. ut, Rivalem violentissime persequi. Columel. lib. 7. cap. 3.

VIOLENTIA, æ. f. [βία, Gl. G. L.] Plin. lib. 2. cap. 47. In Narbonensi provincia clarissimus ventorum est Circius, nec ulli violentia inferior. Idem lib. 17. cap. 2. Sed tanta plerumque violentia, ut auferat tecta.

Vinolentorum violentia. Cic. 5. Tusc. 118. Ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, ante discedit.

Vultus violentia. Ovid. 1. Met. 238.

Acris violentia. Lucret. lib. 3. 483.

Effrenata violentia. Cic. 12. Philipp. 26. Novi hominis furorem, novi effrenatam violentiam.

Vehemens vinolentia vini. Lucret. lib. 3. 481.

Glisci violentia. Virg. 12. Æn. 9.

Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exsilium 13.

Prospicere violentiam inimicorum. Cic. Anteq. iret in exsil. 12.

VIŎLO, [βιάζομαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vim facere, inferre. Et proprie de hominibus dicitur.

Corpus sanctum manu. Cic. Post red. in Senat. 6. Fortissimi atque optimi viri, Tribuni plebis sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectumque vidistis.

Corpus vulnere. Virg. 11. Æn. 591.

Hospites. Cæs. 6. Bell. Gall. 22.

Voce aliquem violare. Cic. pro Domo 82. Sed tamersi nihil de me tulisti, quo minus essem, non modo in civium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores Pop. Rom. collocaverunt; tamenne eum tua voce violabis, quem, post nefarium scelus Consulum superiorum, tot vides Judiciis, Senatus, Pop. Rom. totius Italiæ, honestatum?

Violare [λυμαίνεσθαι, Gl. L. G.] Devastare, Vexare.

Bello violari. Cic. 9. Att. 13.

Rempub. Cic. 1. Tusc. 72. Vel in Rep. violanda fraudes inexpiabiles concepissent.

Silvam violare securi, Cædere. Ovid. 3. Met. 28. [Subaudi Intactam.

Venas violare. Cels. lib. 7. cap. 12.

Violare, [μιαίνειν, Gl. L. G.] Vitiare, Polluere, corrumpere.

Amores alicujus violare. Tibull. lib. 1. 3. 81.

Aurum cibis violare. Stat. 1. Theb. 150.

Cubile alicujus. Catull. ad Januam, 65. 23.

Famam probris flagitiisque violare. Cic. 3. Verr. 82. Quum apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam, tuis probris flagitiisque violaris.

Puellam violare. Tibul. lib. 1. 6. 51.

Speciem serenam mundi nubes violant. Turbant & obscurant serenitatem aëris. Lucret. lib. 4. 138.

Virginitatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Violare [δυσεβεῖν, Gl. L. G. & G. L.] de Rebus sacris proprie dicitur.

Aras cælicolûm violavit mea dextera. Sil. lib 17. 130.

Loca religiosa. Cic. pro C. Rabir. perd. 7. Nisi forte de locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.

Numina verbo violare. Tibull. lib. 1. 2. 83.

Parentes. Cic. 3. de Finib. 32. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.

Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 8. Qui sacra Bonæ deæ, quæ viri oculis, ne imprudentis quidem, aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violarit.

Vitam patris. Cic. in Parad. 3.

Violare, [παραβαίνειν, Gl. L. G.] Infringere, Rumpere.

Violare amicitiam: Cic. pro Cluent. 118. A me tamen, ut æquum est, omnia caute, pedetentimque dicentur, ut neque fides hujus defensionis relicta, neque cujusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.

Dignitatem. Cic. 1. Fam. 6.

Existimationem alicujus. Cic. 13. Fam. 74.

Fidem violare. Ovid. 7. Epist. 57.

Fidem conjugii. Plin. lib. 10. cap. 34.

Fœdus. Liv. 28. 44.

Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib. 5. 1154.

Jura. Cic. in Somn. Scip. 22. Eorum animi, qui se voluptatibus dediderunt, earumque quasi ministros præbuerunt, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum jura violaverunt.

Jus sanctum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.

Violare, Tingere. Virg. 12. Æn. 67.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro
Si quis ebur, &c.

VIOLANS, antis. Partic. [βιαιος, Gl. G. L.] Vulg. Interpr. Malach. 2. 10. Violans pactum patrum nostrorum.

VIOLĀTUS, a, um. Partic. [βιασὸς, Gl. G. L.] ut,

Ab arcu violatus. Ovid. 3. de Pont. 5. 45.

Fletu genas violata Diana. Stat. 9. Theb. 713.

Corpus violatum nullo crimine. Sil. lib. 17. 39.

Juris violati pœna. Cic. 2. de Legib. 22.

Jura violata mariti. Ovid. 2. de Arte Am. 381.

Leges violatæ. Caud. 2. in Eutrop. 158.

Potestas violata. Lucan. lib. 3. 125.

Virtus violata suspicione. Liv. 2. 7.

VIOLANDUS, a, um. Partic. [βιαστέος] ut,

Fœdera clam violanda. Tibull. lib. 1. 9. 2.

VIOLATIO, ōnis. f. [βιασμὸς] Liv. 29. 8. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem objecit.

Religionum violatio. Senec. Epist. 104.

VIOLĀTOR, ōris. m. [λυμαιὼν, Gl. G. L.] Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris?

Fœderis violator. Tacit. 1. Ann. 58.

Templi violator. Ovid. 2. de Pont. 2. 27.

VIOLĀBĬLIS, e. Adj. [βιαστὸς] Qui violari potest. Stat. 5. Theb. 258. Cor violabile levibus telis. Ovid. 15. Epist. 79.

Numen non violabile. Virg. 2. Æn. 154. [An in Gloss. Λυμαίνειν legendum?

VISCUM, i. n. & VISCUS, i. m. [ἱξὸς, Gl. L. G. & G. L.] Glutinum, quod ad aucupium pertinet. Et singulariter tantum declinatur. Plin. lib. 16. cap. 44. Viscum confit ex acinis qui colliguntur messium tempore immaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem augentur, visco vero marcescunt. Siccantur deinde, & aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis fere diebus. Unumque hoc rerum putrescendo gratiam invenit. Inde in profluente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore lentescunt. Hoc est viscum, pennis avium tactu ligandis, juglandis oleo subactum, quum libeat insidias moliri. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quod intercipere soleant accipitres, qui ita accipiuntur, quum se obleverint visco. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. In visco inhærescere.

Sequaci visco correpta avis. Valer. 6. Argon. 263.

Viscum, ipse Frutex qui ex turdorum potissimum fæce super arborum quarundam ramis delapsa, & a Sole cum humiditate quadam fervefacta nascitur, viret autem per totam hiemem. Virg. 6. Æn. 205.

Quale solet silvis brumali frigore viscum, &c. V. Plin. lib. 16. cap. 44.

Viscum pro ipsa viscatione posuit. Plaut. Bacch. 1. 1. 16. Viscus merus vestra est blanditia.

Viscum, inquit Nonius 6. 20. positum aliquando pro Rete, a tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete,

in rete, sic fugere viscum nequiverunt, lineamque compedem. Testatur & Virg. 1. Georg. 139.

Tum laqueis captare feras, & fallere visco
Inventum: & magnos canibus circumdare saltus.

Ὀρνιθιν δ' ὕπαλκῆ, ἀγροτέρους δὲ λίνα. Sub. φοῖνικον κακόν. H. St. Verba sunt poëtæ, cujus nomen ascribere forsan oblitus est.

VISCĀRIUM, i. n. [ἰξεύμα, ἰξευτήριον] Viscus. Hieron. Si cum viris feminæ habitent, non deerit viscarium diaboli.

VISCĀRIUS, i. m. Auceps. Gloss. Græcolat. Ἰξεύτης, Aucupator, Auceps, Viscarius.

VISCĬDUS, a, um. Adj. [ἰξώδης] ut, Acetum viscidum. Theodor. Priscian. 1. 2.

Compar. Idem de Diet. 18. Viscidiores cibi.

VISCŌSUS, a, um. Adj. Idem. Pallad. 1. 14. Si, quod asciæ adhæret, fuerit molle atque viscosum.

VISCO, [ἰξεύω, Gl. G. L.] āre. Aucupor.

VISCĀTUS, a, um. Partic. Visco oblitus. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quos columbarii interficere solent duabus virgis viscatis defixis in terram, inter se curvatis.

Alæ viscatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 391.

Munera viscata, & Hamata, pro eodem: h. e. Quibus majora attrahuntur quam quæ dantur. V. Hamata munera, in HAMUS.

Virga viscata fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.

VISCUS, ĕris. n. [σπλάγχνον] non tantum Intestina significat, sed Quicquid sub corio est, i. e. Carnem, quæ est inter ossa & cutem, inquit Serv. Singularis numerus rariore in usu est, frequens Plur. VISCĔRA, ĕrum. [σπλάγχνα, Gl. L. G. & G. L. ἔγκατα, L. G.] Virg. 6. Æn. 253.

Et solida imponit taurorum viscera flammis. Et 3. Æn. 622.

Visceribus taurorum, & sanguine vescitur atro. Suet. in Vitell. cap. 13. Quin inter altaria, ibidem statim, viscus, & farra, pæne rapta e foco, manderet.

Solidtas viscerum. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Quin & humorem & calorem, qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem, &c.

Imbutæ venæ viscerum viperino morsu. Cic. 2. de Finib. 94.

Liquefacta viscera, Putrida. Virg. 4. Georg. 555. Sic enim Ovid. 15. Met. 365.

— de putri viscere passim
Florilegæ nascuntur apes.

Nudare viscera. Virg. 1. Æn. 215.

Tergora diripiunt costis, & viscera nudant.

Patefacta viscera per vulnus. Cels. in præf. lib. 1.

Salientia viscera. Ovid. 6. Met. 390.

— salientia viscera posses,
Et pellucentes numerare in pectore fibras.

Solvere viscera cultro. Senec. Hippol. 1. Virg. 4. Georg. 302.

Tunsa per integram solvuntur viscera pellem.

Spumantibus visceribus ardens, pro Valde irato & commoto dixit Juven. 13. Sat. 15.

— exiguamque malorum
Particulam vix ferre potes, spumantibus ardens
Visceribus, sacrum tibi quod non reddat amicus
Depositum.

Sumere aliquid ex visceribus alicujus. Cic. 2. de Orat. 318.

Torrere viscera, Assare. Virg. 5. Æn. 103.

— fusique per herbam
Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Trajecit viscera ferro. Ovid. 1. Amor. 10. 51.

Periculum inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reip. Cic. 1. in Catil. 31.

Ad animum etiam transfertur. Cic. 4. Tusc. 24. Permanat in venis, & inhæret in visceribus id malum.

Pro Liberis ponitur. Ovid. 11. Epist. 118.

Diripiunt avidæ viscera nostra feræ. Et 2. Amor. 14. 27.

Vestra quid effoditis subjectis viscera telis?

Montis viscera avulsa. Virg. 3. Æn. 875. Servius, Viscera, Partes. Sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicuntur. [Partes scil. interiores.

Terræ viscera. Ovid. 1. Met. 138.

— sed itum est in viscera terræ,
Quasque recondiderat, Stygiisque admoverat umbris,
Effodiuntur opes.

VISCĔRĔUS, a, um. Adj. Visceribus præditus. Prudent. Apoth. v. 1025.

— quum vas componeret arvo
Nondum viscereo, sed inertis glutine limi.

VISCERĀTIO, ōnis. f. [ἐυφροσύνα, Gl. L. G. Δαγομὴ κρέως, G. L.] Epulatio, Crudæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solennitate quadam. vel in funere alicujus excellentis personæ. Gellius, Tum in Albano visceratio Latinis data. Liv. 8. 22. Et populo visceratio data a M. Flavio in funere matris. Auctor de Viris illustr. cap. 32. Mortui hulc tantum æris populi liberalitate congestum, ut inde filius visceratione & epulas publice daret. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res, &c. V. Latinæ feriæ, in LATIUM.

Visceratio [ἀρτόκρεας, Gl. L. G.] Cibi genus. V. ARTOCREAS.

VISCERĀTIM, Adv. [κατὰ σπλάγχνα] significat Per viscera. Ennius Andromeda, Dissipat visceratim membra. Non. 2. 880.

VISCELLĀTUS, a, um. Adj. Ex visceribus avium piscium que confectus, ut est apud Barth. Adversf. 36. 22.

Pisces viscellati. Plin. Valer. 1. 24. [Nisi idem est ac Juscellatus, de quo V. in JUS.

VISIBILIS, VISIO, VISITO, VISO. V. VIDEO.

VISIO, īre. Flatum ventris emittere. Lucil. apud Non. 11. 46. Visire minutim per commissuras rimarum. V. Scalig. ad Catull p. 49.

VISSO, [βδέω, Gl. G. L.] ĕre. Idem. unde Gall. *Vesser*, &

VISIO, vel VISSIO, ōnis. f. [βδέλος, Gl. L. G.] Ventris crepitus. &

VISSIUM, i. n. [βδέσμα, Gl. G. L.] Idem.

VISONTIUM, i. n. [Οὐισόντιον] Portugalliæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. Vulgo *Viseo*.

VISULA, æ. f. Sarmatiæ in Europa fluvius, Pompon. lib. 3. 4. Vistula item dicitur, Justila, Justula, & Istula, ut notat Vadianus. Germ. *die Weichsel*.

VISULÆ, arum. f. Vites, de quibus Columel. lib. 3. cap. 2.

VISUM, V. VIDEO.

VISURGIS, is. m. Germaniæ fluvius. Plin. lib. 4. cap. 14.

VISUS, V. VIDEO.

V I T

VĪTA, æ. f. [βίος, Gl. L. G. & G. L. ζωή, G. L.] notæ significationis. Lucret. lib. 3. 984.

Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usu.

Male a Vivo separatur. H. St. In edit. Lugd. scil.

Blandimenta vitæ. Tacit. 2. Hist. 53.

Causa vitæ, pro Facultatibus, aut copiis, quibus vitam nostram sustentamus. Quintil. Decl. 13. Audete nunc, inquit, lacessere divitem, quibus vitæ causa superest. Sic & Vivendi causam usurpasse Juvenalis videtur, 8. Sat. 97.

— Furor est post omnia perdere naulum,
Et propter vitam vivendi perdere causam. i. e. Res quibus vita toleratur. Ex Turneb. Adversf. 22. 32.

Color vitæ. V. COLOR.

Cupiditas vitæ. Cic. 2. Philipp. 37.

Curriculum exiguum vitæ. Cic. pro Rabir. 30. Etenim, Quirites, exiguum nobis vitæ curriculum natura circumscripsit, immensum gloriæ.

Debitum vitæ. Curt. lib. 10. cap. 5. pr. Velut omni vitæ debito liberatus.

Delinimenta vitæ. Tacit. 15. Ann. 63.

Petere aliquid discrimine vitæ. Ovid. 10. Met. 612.

Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2. 172.

Exemplar vitæ morumque. Hor. de Arte Poet. 317.

Integritas vitæ anteactæ. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Labes vitæ. Ovid. 9. Epist. 8.

Cæcæ vitæ lubrica. Stat. 2. Silv. 2. 221.

Delidis otia vitæ. Stat. 3. Silv. 5. 85.

Lumen vitæ. Lucret. lib. 2. 1055.

Ipse Epicurus obiit, decurso lumine vitæ.

Perpetuitas vitæ. V. paulo post, Constituere vitam.

Patet tranquillæ vitæ semita per virtutem. Juven. 10. Sat. 364.

Series atra tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.

Solatia dulcia vitæ. Lucret. lib. 5. 21.

Spatium vitæ. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Sortitus brevis vitæ spatium. Ovid. 3. Met. 124.

Spes vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Eo usque spem vitæ produxerat.

Summa brevis vitæ. Hor. 1. Carm. 4. 15.

Tædia vitæ. Ovid. 10. Met. 625.

Via vitæ per carmina monstrata est. Hor. de Arte Poet. 401.

Quærere palantis vitæ viam. Lucret. lib. 2. 10.

Absurdum atque alienum a vita. V. ABSURDUS.

Exspes vitæ. Tacit. 6. Ann. 24.

Integer vitæ scelerisque purus. Hor. 1. Carm. 22. 1.

Plenus vitæ. Lucret. lib. 3. 951.

Securus vitæ. Stat. 4. Theb. 793.

Spirans ac vitæ manifestus. Tacit. 12. Ann. 51.

Acerba vita. V. ACERBUS.

Actuosa. V. AGO.

Amara. Cic. 1. de Finib. 44.

Arida. V. ARIDUS.

Attenta. V. ATTENDO.

Basilica. V. BASILICUS.

Beata. V. BEATUS.

Brevis est vita, cursus gloriæ sempiternus. Cic. pro Sext. 47.

Cælebs. V. CÆLEBS.

Cara. Ovid. 10. Met. 612.

Constans & probata. Cic. in Topic. 78. Quos doctrina præditos vident, quorumque vitam constantem & probatam ut Catonis, Lælii, Scipionis.

Crudelis. Virg. 8. Æn. 579.

Deformis vita, Inhonesta. Stat. 10. Theb. 326.

Dubia. Columel. lib. 1. cap. 3.

Dulcis stabilisque. Lucret. lib. 3. 66.

Enervis vita. Val. Max. lib. 6. cap. 4. 2. de Scipione Æmiliano. Quum haberet consortem censuræ Mummium, ut nobilem, ita enervis vitæ.

Familiaris vita Plaut. Vide FAMILIARIS. H. St.

Fœdissima ac miserrima. Cic. pro Sull. 75.

Fortunata. Hor. 1. Epist. 11. 14.

Gravis, cui Jucunda opponitur. Hor. Epod. 1. 5.

Honesta. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Vita rustica honestissima atque suavissima.

Illustris. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Inculta & horrida. V. INCOLO.

Infesta alicui. V. INFESTUS.

Injuriosa. V. INJURIA.

Innoxia. V. INNOXIUS.

Invisa. V. INVISUS.

Jucunda. Hor. Epod. 1. 5.

Licentior. V. LICET.

Longa. Cic. 2. de Orat. 204. Docuit enim jam nos longa vita, ususque rerum maximarum, &c.

Longa vita dignissimus. Ovid. 4. Met. 409. Catul. 62. Argon. 215.

Longa gnate mihi jucundior unice vita.

Longinqua. V. LONGUS.

Mæsta. Virg. 10. Æn. 820.

Malefica. Tacit. 4. Ann. 21.

Maritima. V. MARE.

Menstrua. V. MENSIS.

Meretricia vita. V. Collocare se in vita meretricia, in COLLOCO.

Miseræ vitæ brevissima portio. Juven. 9. Sat. 128.

Mortalis. Virg. 4. Georg. 326.

Nitidior. V. NITEO.

Pigræ vitæ oblivio. Stat. 1. Silv. 4. 57.

Precaria vita. Tacit. 4. Hist. 76.

Rapida, Cito præteriens. Pers. 5. Sat. 94.

Rudis. Stat. 2. Achill. 397.

Rustica.

Ruſtica. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Similis feris. Ovid. 2. Faſt. 291.
Solitaria. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Sollicitæ jucunda oblivia vitæ. Hor. 2. Serm. 6. 62.
Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epiſt. 123.
Turpis vita. Cic. pro Quint. 49. Mors honeſta ſæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honeſtæ locum relinquit.
Turpis & nocens vita. V. NOCEO.
Vitalis vita. V. VITALIS.
Vitioſa & flagitioſa. Cic. 2. de Finib. 93. At miſer, ſi in vitioſa & flagitioſa vita affluaret voluptatibus.
Umbratilis vita. Quintil. lib. 1. cap. 2. V. UMBRATILIS.
Umbratilis & delicata. Cic. 2. Tuſc. 27. Sic ad malam domeſticam diſciplinam vitamque umbratilem & delicatam quum acceſſerunt etiam poëtæ, nervos omnis virtutis elidunt. [An Omnes?
Urbana vita. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Urbana vita clemens. V. CLEMENS.
Vulgari vita vivere. Senec. Epiſt. 123.
Abire e vita. V. ABEO.
Abjicere vitam. Cic. Nuſquam facilius hanc miſerrimam vitam, vel ſuſtentabo, vel, quod multo eſt melius, abjecero cum paucis.
Abrumpere vitam. Virg. 8. Æn. 579.
Accipere vitam. V. ACCIPIO.
Addicere vitam. V. ADDICO.
Addicta præmiis vita alicujus. V. ADDICO.
Adducere ad vitam communem. V. ADDUCO.
Adimere vitam. Cic. pro Planc. 110. Sin autem vitam ſors mihi ademiſſet. V. ADIMO.
Afferre vitam. V. AFFERO.
Agere, vel Agitare vitam. V. AGO.
Agere vitam ſub dio, & trepidis in rebus. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Agere vitam innocentiſſime. Cic. in Salluſt. 4. Velim mihi reſpondeat, numquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, ante fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quam eos res geſtæ ſuæ, & vita innocentiſſime acta commendavit?
Agere vitam pueriliter. Catul. de Lesb. 74. 19.
Amittere vitam. Auctor ad Heren. 4. 57. V. AMITTO.
Amittere per ſummum dedecus vitam. Cic. pro Roſc. Amer. 30.
Amittere vitam in undis. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Aſſignare vitam hominum rebus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Attingere lumina vitæ, Naſci. Virg. 6. Æn. 828.
Auferre vitam. V. AUFERO.
Aufert reliquias vitæ eæ membris. Lucret. lib. 6. 825.
Carere ſenſu & vita. Cic. pro Rabir. 29. Quid jam iſta C. Mario, inquit, nocere poſſunt, quoniam ſenſu & vita caret?
Cedere vita, & E vita. V. CEDO.
Cernitur vita beata honeſtate. V. CERNO.
Colere vitam. V. COLO.
Committere vitam ventis, dicuntur navigantes. Virg. 10. Æn. 69.
Commorari in tam turpi vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
Commutare vitam cum morte. V. COMMUTO.
Comprobare vita & moribus. V. COMPROBO.
Concedere vitam. V. CONCEDO.
Conceſſit vita per auras ad Manes. Virg. 10. Æn. 820.
Conferta vita voluptatum varietate. V. CONFERCIO.
Conficere vitæ extremum diem morte. V. CONFICIO.
Conſtituere vitam. Cic. 1. Off. 119. In tota vita conſtituenda multo eſt major rei cura adhibenda, ut conſtare in vitæ perpetuitate poſſimus nobiſmet ipſis.
Conterere vitam in quærendo. V. CONTERO.
Continetur vita corpore & ſpiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Decedere de vita. V. DECEDO.
Decurrere ſpatium vitæ. Ovid. 3. Triſt. 4. 33. Conf. Lumen vitæ, ſupra.
Deficere vitam aliquem. V. DEFICIO.
Defuncta corpora vita, Mortua. Virg. 4. Georg. 475.
Degere vitam expertem thalami. Virg. 4. Æn. 551.
Demigrare ex vita. V. DEMIGRO.
Depactus vitæ terminus. Lucret. lib. 2. 1086.
Deſciſcere a vita. V. DESCISCO.
Deferere vitam. Cic. de Senect. 72. V. DESERO.
Deferuit vita miſerum. Ovid. 19. Epiſt. 202.
Dimittere vitam. Mori. Sil. lib. 17. 265.
At mihi Cannarum campis ubi Paulus, & illæ
Egregiæ occubuere animæ, dimittere vitam
Non licitum.
Dirigere vitam ad normam. V. NORMA.
Diſcedere e vita. Cic 2. Fam. 2. Qui, cum ſuis laudibus, tum vero te filio, ſuperaſſet omnium fortunam, ſi ei contigiſſet, ut te ante videret, quam e vita diſcederet. V. DISCEDO.
Diſpergere vitam in auras. Virg. 11. Æn, 617.
Dare vitam. Cic. Anteq. iret in exſil. 8. Neque enim peto ut mihi detis vitam, ſed datam repeto, ut reddatis.
Dare æternam vitam. Virg 12. Æn. 879.
Dare vitam alicui, Concedere vitam, non occidere, Virg. 2. Æn. 145.
Ducere vitam, Vivere. Virg. 2. Æn. 641.
Me ſi cælicolæ voluiſſent ducere vitam,
Hanc mihi ſervaſſent ſedem.
Ducere vitam longius. Ovid. 11. Met. 702.
Ducere vitam per omnia extrema. Virg. 3. Æn. 315.
Ducere dulcem vitam. Lucret. lib. 2. 996.
Ducenda eſt vita ingrata miſero. Hor. Epod. 17. 63.
Edere vitam, Mori, exſpirare. Lucret. lib. 6. 1256.
Extulit vitam ictus ſagittis, Mortuus eſt. Senec. Herc. OEth. 11.
Effluit vita cum ſanguine. V. EFFLUO.
Effundere vitam alicui. Ovid. 7. Epiſt. 181.
Emigrare e vita. V. EMIGRO.
Eripere vitam homini. Senec. Theb. 1.
Eripere vitam alicui per crimina. Ovid. 2. Faſt. 807.
Eſſe in vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
Excedere vita. V. EXCEDO.
Excolere vitam per artes. Virg. 6. Æn. 663.
Exire e vita, vel de vita. V. EXEO.
Exhalare vitam ſub acerbo vulnere. Ovid. 5. Met. 62.
Exigere vitam, pro Traducere. Ter. Heaut. 2. 3. 39.
Expellere aliquem e vita, i. e. Occidere. Cic. pro Muren. 34. Tamen non ante, quam illum vita expulit, bellum confectum judicarit.
Expetere vitam. Cic. 1. de Legib. 31. Vita expetitur, quia nos in quo nati ſumus continet.
Explemur fructibus vitæ nunquam. Lucret. lib. 3. 1020.
Extorquere vitam membris. Lucret. lib. 6. 1222.
Facere finem vitæ. Lucret. lib. 3. 956.
Ferre incommoda vitæ. Juven. 13. Sat. 21.
Feſſus vita. Plin. lib. 5. cap. 17.
Finire vitam. Tacit. 1. Ann. 9. Quod Nolæ &c. vitam finiviſſet.
Finire vitam enſe. Ovid. 3. Triſt. 7. 49.
Frui vita. Cic. 4. in Catil. 7. V. FRUOR.
Fudit vitam cum multo ſanguine. Virg. 2. Æn. 532
Gubernant ſenſus vitam. Lucret. lib. 3. 549.
Gubernare vitam vera ratione. Lucret. lib. 5. 1116.
Habere vitam ab aliquo. Cic. 2. Philipp. 60. Sed facte dediſſe mihi quod non ademiſti: meque a te habere vitam, quia a te non ſit erepta.
Jacebat vita in tenebris ac mærore. Lucret. lib. 5. 175.
Impendere vitam famæ. Stat. 5. Sylv. 1. 63.
Impendere vitam patriæ. Lucan. lib. 2. 382.
Implere finem vitæ. Tacit. 2. Ann. 42.
Incolere vitam. V. INCOLO.
Inire limen vitæ. Lucret. lib. 3. 681.
Ingredi in vitam. V. INGREDIOR.
Inſtituere vitam ſapienter. V. INSTITUO.
Interficere aliquem vita. V. INTERFICIO.
Interminari alicui vitam. V. INTERMINOR.
Introire in vitam. V. INTROEO.
Iterare vitam a morte. V. ITERO.
Labefactare vitas hominum. V. LABES.
Lacerare reliquias vitæ alicujus, atque diſtrahere. V. LACER.
Largiri vitam. V. LARGIOR.
Linquere vitam. V. LINQUO.
Lugere vitam hominum. V. LUGEO.
Mandare vitam fugæ ſolitudinique. V. MANDO.
Manere in vita. V. MANEO.
Manet. vita. Virg. 5. Æn. 724.
Nate, mihi vita quondam, dum vita manebat,
Care magis.
Mentiri ſibi vitam. V. MENTIOR.
Metuo de vita. V. METUO.
Migrare de vita vel ex vita. V. MIGRO.
Moratur vita in membris. Lucret. Lib. 3. 121.
Nuncupata vita. V. NUNCUPO.
Objectare vitam procellis. Claud. 3. de Rapt. Proſ. 356.
Paciſci vitam pro laude. Virg. 5. Æn. 230.
Paciſci vitam ab hoſte. V. PACISCOR.
Palleſcere ſolitaria & velut umbratili vita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Parcere vitæ. V. PARCO.
Patia vita. V. PATIOR.
Penetrare alicujus vitam ac famam. Tacit. 4. Hiſt. 7.
Perdere vitam. V. PERDO.
Perducere vitam. V. PERDUCO.
Ponere vitam. Cic. 9. Fam. 24.
Ponere ſibi finem vitæ. Tacit. 6. Ann. 40. Senec. Agamem. 7.
Privare vita aliquem. Lucret. lib. 5. 995.
Prodere vitam. V. PRODO.
Producere vitam. Auctor ad Herenn. lib. 4. 34. Neque erat, quo vitam produceremus. V. PRODUCO.
Profundere vitam pro re aliqua. Cic. 1. Fam. 4. Quid enim aut me oſtentem, qui ſi vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum aſſecutus? V. PROFUNDO.
Prolatare vitam. Tacit. 11. Ann. 37.
Propagare vitam. V. PROPAGO, ĭnis.
Propoſita vita telis. V. PROPONO.
Redire ad vitam. Celſ. lib. 2. cap. 8. Neque is ad vitam redit, qui ex ſuſpendio ſpumante ore detractus eſt.
Relinquere vitam. Virg. 3. Georg. 547.
Reliquit eum vita. Lucret. lib. 5 64.
Relinquit vita artus. Ovid. in Ibin, 337.
Retinere vitam. V. RETINEO.
Rumpere vitam. Sil. lib. 7. 33.
Sequi vitam. Cic. Hanc vitam quietam & otioſam ſequuti ſumus, &c.
Serenare vitam. Lucret. lib. 2. 1093. Alii legunt, Serenam vitam.
Spoliare vita aliquem. Virg. 6. Æn. 168.
Sum. ut, Eſt ſic vita hominum. Cic. pro Roſc. Amer. 84. Sic vita eſt hominum ut ad maleficium nemo conetur ſine ſpe.
Sumere liberioris vitæ iter. Ovid. 3. Faſt. 778.
Suppetere vitam. Cic. 1. de Finib. 11.
Suſtentare vitam. Cic. 1. Tuſc. 56. Tam natura vita hominis ſuſtentatur, quam vitis, quam arboris.
Tenere vitam, & Vita tenetur. V. TENEO.
Tolerare vitam ſimplici victu & agreſtibus pomis profluenteque aqua. Tacit. 15. Ann. 45. De Seneca. V. TOLERO.
Tractare vitam, Vivere. Lucret. lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabant more ferarum.
Traducere vitam. Cic. ad Brut. 16.
Traducatur enim quibus potius hæc vita factis. V. TRADUCO.
Trahere vitam in luctu. Virg. 2. Æn. 92.
Trahere vitam in ſilvis. Virg. 3. Æn. 646.
Trahere vitam in tenebris. Virg. 2. Æn. 92. V. TRAHO.
Tueri vitam famamque. Hor. 1. Serm. 4. 118.
Turbare humanam vitam ab imo. Lucret. lib. 3. 38.
Vivere vitam. Cic. 4. Verr. 118. Proponeremque ſpem meis hoſpitibus ac neceſſa-

necessariis, quo tutiorem vitam sese meo præsidio victuros esse arbitrarentur.
Vivere vita. Plaut. Perf. 4. 3. 24.
Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
In vita mea. Cic. 5. Att. 20. Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta sum affectus, quanta afficior hac integritate.
Ab ineunte vita. V. INEO, īre.
Vita, Vitæ longitudo. Virg. 4. Georg. 252.
Si vero (quoniam casus apibus quoque nostros
Vita tulit) tristi languebunt corpora morbo.
Vita, pro Victu ponitur. Plaut. Trin. 2. 4. 76.
Neque ulli concedam quicquam de vita mea.
Reperire sibi vitam. Plaut. Stich. 3. 2. 9.
Vita, pro Fortunæ bonis. Cic. 1. Acad. 19. Constituebantque extremum esse rerum expetendarum, & finem bonorum, adeptum esse omnia e natura, & animo, & corpore, & vita. Vita, i. e. Fortunæ bonis ad vitam degendam necessariis.
Mea vita, Blandientis vox. Cic. 14. Fam. 2. Obsecro te, mea vita; quod ad sumptum attinet, sine alios, qui possunt, si modo volunt, sustinere.
Vitæ, in plurali, pro Moribus. Ter. Adelph. 3. 3. 61.
Inspicere tanquam in speculum, vitas omnium
Jubeo: atque ex aliis sumere exemplum sibi.
Sic Vita modica. Cic. de legibus primo pag. penultima. Ubi est & ex natura vivere. H. St. Cic. 1. de Legib. 56. Ut ex natura vivere summum bonum sit, id est vita modica, & apta virtute perfrui.
Tenues sine corpore vitæ. Animæ. Virg. 6. Æn. 292. Idem 4. Georg. 224.

VITĀLIS, e. Adj. [ζωικὸς, Gl. G. L.] Quod vitam præstat, aut Quod habet vitam.
Vitalis, proprie Quod ad vitam pertinet, quod vitam adjuvat, quod vitæ utile est. Lucret. lib. 3. 129.
Est igitur calor, ac ventus vitalis in ipso
Corpore, qui nobis moribundos deserit artus.
Vitale appellamus, Quod vita præditum est, ut Plaut. in Bacch. 4. 9. 75.
Da, si esse salvum vis me, aut vitalem tibi. Hor. 2. Serm. 1. 61.
— ô puer ut sis Vitalis metuo, &c. Ex Lambino.
Vitale, cui opponitur Mortiferum. Liv. 6. 40.
Ævum vitale. Plaut. Pœn. 5. 4. 14.
Aura vitalis. Virg. 1. Æn. 392. i. e. Aër quo vivimus.
Calor vitalis. Curt. lib. 3. 5. pr.
Calor salutaris & vitalis. Cic. 2. de Nat. Deor. 27.
Fetus vitalis. V. FETUS.
Halitus vitalis. Plin. lib. 9. cap. 7.
Homo vitalis haud unquam est ante septimum mensem. Plin. lib. 7. cap. 5
Lumina vitalia. Cic. 1. de Divin. 18.
Luce serenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.
Motus vitalis. Lucret. lib. 2. 954.
Partus vitales edern. Plin. lib. 7. cap. 15.
Ros vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.
— quæ parvos, Mavortis semine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
Sæculum vitale, In quo vivitur. Lucret. lib. 1. 203.
Sanguis vitalis, In quo vita continetur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Sensum vitalem reddere. Lucret. lib. 2. 889.
Venæ vitales. Lucret. lib. 2. 1118.
Viæ vitales. Ovid. 2. Met. 828.
Sic letalis hiems paulatim in pectora venit:
Vitalesque vias, & respiramina clausit.
Vincula vitalia. Valer. 4. Argon. 309. — vitalia donec
Vincula, qua primo cervix committitur attu,
Solvit dextra gravis.
Vim caloris natura habet in se vitalem. Cic. 2. de Nat. Deor. 24.
Vita vitalis. h. e. Vitam vivens, vel vita superstes. Antiqua locutio. Cic. de Amicit. 22. Principio Quis potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? Al. Cui potest &c. [Ut sit pro Vita jucunda.
Vitalis, Vita dignus. Senec. lib. 5. Epist. Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quam nimia. Illa enim utilia vitaliaque sunt, at hæc eo quo superfluunt, nocent. Lactant. lib. 6. 13. extr. Unum est enim sapientis & justi & vitalis viri opus, divitias suas in sola justitia collocare. Turneb. Adverf. 18. 27.

VITĀLIA, um, n. Vitalia, inquit Budæus dicuntur, Cor, jecur, pulmo, cerebrum: in quibus quatuor, vitæ summa consistit. Lucan. lib. 1. 618.
— pulmonis anheli
Fibra latet, parvusque secat vitalia limes.
Capitis vitalia. Cerebrum. Plin. lib. 8. cap. 7.
Nuda vitalia. Lucan. lib. 6. 194.
Everberata lamentationibus assiduis vitalia. Quintil. Declam. 7.
Ferire ac tueri vitalia. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Vacui artus vitalibus. Lucan. lib. 3. 643.
Nom. sing. apud. Cic. 2. de Divin. 32. Fissum familiare & vitale tractant. [Nisi Adj.

VITALĬTAS, ātis. f. [τὸ ζωικὸν] pro Vita, & vitali motu. Plin. 11. 37. Ceteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibid. cap. 45.

VITALITER, Adv. [ζωικῶς] Lucret. lib. 5. 145. Vitaliter esse animata.

VĪVO, vixi, victum, [ζάω, βίοω Gl. G. L.] ĕre. notæ significationis. Plaut. Mil. 4. 2. 87.
Quin mille annorum perpetuo vivunt ab sæculo ad sæculum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Non ut edam vivo, sed ut vivam edo.
Ætatem vivere. Plaut. Amphit. 4. 2. 3.
Annos vel annis centum vivere: i. e. Annos explere, & implere. Plin. lib. 7. cap. 48. Ibid. cap. 50.
Annum. ut, Nemo enim est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. Cic. de Senect. 24.
Vitam vivere. Ter. Adelph. 5. 4. 5. conf. infra.
Ærumnis omnibus vivere. Lucret. lib. 3. 50.
Consilio nullo vivere. Propert. lib. 1. 1. 6.
Lecto vacuo vivere, Sine uxore aut concubina. Propert. 2. 2. 1.
Moribus antiquis vivere. Plaut. Trin. 2. 2. 17.
Ad naturam vivere. V. AD.
Cum aliquo conjunctissime vivere. Cic. 3. de Orat. 11. Sulpicius autem, qui in eadem invidiæ flamma fuisset, quibuscum privatus conjunctissime vixerat.
Cum aliquo familiariter vivere. Cic. 6. Att. 6. Decreram enim cum eo valde familiariter vivere. Cic. pro Quint. 15. Ibi cum isto Nævio familiariter vivit.
Cum aliquo multum vivere. V. MULTUS.
Cum gloria summa vivere. Cic. 7. Verr. 180. Et maximis in laboribus, usque ad summam senectutem, summa cum gloria vixit.
Cum labore vivere. Plaut. Aul. prol. 14.
De die, vel in diem vivere. Cic. 2. Philipp. 87. Cum perditissimis latronibus, non solum de die, sed etiam in diem vivere. Ubi Græv. V.
De lucro vivere. Cic. 9. Fam 17.
E natura vivere. Cic. 3. de Finib. 68. Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens velit gerere & administrare Remp. atque ut e natura vivat, uxorem adjungere, & velle ex ea liberos procreare.
Ex more alterius vivere. Ter. Heaut. 2. 2. 29.
In caupona vivere, Habitare, Vitam transigere. Hor. 1. Epist. 11. 12.
In diem vel In horam vivere. V. IN præpositionem, & paulo ante De die vivere.
In celebritate maxima, & in media Reipub. luce vivere. Quintil. lib. 1. c. 2.
In laude vivere. Cic. 15. Fam. 6. Ea est enim profecto jucunda laus, quæ ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt.
In oculis civium vivere, Sine timore, & securum in civitate vivere. Cic. 3. Off. 3. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam vximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & sæpe soli sumus.
In tranquillitate vivere. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest.
Inter prælia vivere. Ovid. 2. Amor. 6. 27.
Instituto bonorum vivere. Cic. pro Quint. 56. Etenim si vult virorum bonorum instituto vivere, multa oportet discat atque dediscat.
Bene & fortunate vivere. Plaut. Milit. 3. 1. 111.
Delicate & molliter, parce, continenter, severe, sobrie vivere. V. PARCUS.
Fortunate beateque vivere. Cic. de Clar. Orat. 4.
Honeste vivere. Ter. And. 4. 6. 2.
Inculte atque horride vivere. V. INCOLO.
Jucundissime vivere. V. JUCUNDUS.
Libenter vivere. V. LIBET.
Liberaliter, vel libere vivere. V. LIBER, Adj.
Magnifice vivere. V. MAGNUS.
Male vivere. V. MALUS.
Molliter vivere. Ovid. 3. Trist. 1. 24.
Negligentius vivere. Plin. 1. Epist. 12.
Obsequenter & obsequentissime vivere. V. OBSEQUOR.
Parce ac frugaliter vivere. Hor. 1. Serm. 4. 107.
Parcius vivere. Hor. 1. Serm. 3. 49.
Parce vivere æquo animo. Lucret. lib. 5. 1117.
Placide vivere. Ovid. 2. Amor. 9. 24.
Quiete & libere vivere. Cic. 4. Fam. 7.
Recte vivere. Hor. 1. Epist. 6. 17.
Sanctissime vivere. Cic. 1. de Orat. 231.
Suavius victurus, quam si, &c. Hor. 1. Serm. 6. 130.
Temere inconsulteque vivere. Senec. 1. Epist. 1.
Turpiter vivere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Una prorsus vivere. Cic. in Pison. 68. Dedit se in consuetudinem, sic ut prorsus una viveret.
Vivere alicui. Plaut. Bacch. 3. 6. 24. Bene valens vivit tibi.
Vivit sibi. Cic. ad Octav. Quibus ille sæptus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret.
Vivere pro Esse. Hor. 1. Epist. 15. 66. Qui metuens vivet. i. e. Metuens erit, vel metuet. Adde 1. Epist. 2. 26. & Plaut. sæpe.
Vivere, Lætam vitam agere. Plaut. Milit. 4. 8. 30.
Conservi, conservæque omnes bene valete & vivite. Et Catull. 5. 1.
Vivamus, mea Lesbia, atque amemus. V. Petron. cap. 35.
Ævo extento vivet Proculejus, Longo ævo fruetur felix. Hor. 2. Carm. 2. 5.
Studiis vivere. Cic. 12 Fam. 29. Est enim in eo, cum virtus & probitas, & summum officium summaque observantia, tum studia illa nostra, quibus antea delectabamur, nunc vivimus.
Cum aliquo vivere, pro Jucundissime esse, ut referatur ad jucunditatem remissionemque animorum. Cic. 13. Att. 23. Quum ita simus affecti, ut non possimus plane simul vivere (intelligis enim profecto in quo maxime posita sit συμβίωσις) facile patiebar nos potius Romæ una esse, quam in Tusculano. Innuit symbiosin positam esse in jucunditate. Quum enim jucunde non liceat vivere, nulla potest esse συμβίωσις, id est convictus.
In amore jocisque vivere. Hor. 1. Epist. 6. 66.
In litteris vivere Cic. 9. Fam. 26.
In rebus jucundis vivere. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Sic sæpe modu imperandi bene precantes. ut
Felices vivite. Virg. 3. Æn. 493.
Fortes vivite. Hor. 2. Serm. 2. 135.
Memor nostri vive. Ovid. 11. Epist. 125.
Vivite, silvæ. Virg. 8. Æn. 58.
Omnia vel medium fiant mare, vivite silvæ!
Præceps aërii specula de montis in undas
Deferar. Vivite. i. e. Valete. Nam non bene optantis est, sed renuntiantis. Servius. At sic Willichius, Vivite, est tantum hic quantum Perite, & est maledicentis, sicut in 3. Æn. 493. Vivite felices, est bene optantis.
Causa vivit, & erigit oculos. V. CAUSA.
Exemplum vivit, Manet. V. EXEMPLUM.
Odia improba vivunt, Permanent. Stat. 12. Theb. 441.
Laude gloriæ vivere, Superstitem esse. Cic. in Pison. 44. Summa virtute, pietate, gloria militari, periit in mari: qui tamen ob virtutem gloriæ laude vivit.
Spiritu & laude vivere. Cic. 13. Philipp. 7.
Rapto vivere, Vitam tolerare. Ovid. 11. Met. 291. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Gramine vivunt armenta, Aluntur. Ovid. 15. Met. 84.
Siliquis vivere, & pane secundo. Hor. 2. Epist. 1. 118.

Vivunt arboris radices; Non exaruerunt, nec emortuæ sunt. Ulpian. in l. 3. D. Arbor. furt. cæs.
Ignis vivit. Plaut. Aul. 1. 2. 15.
Vitium alitur, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Ita vivam; bene precantis particula. Cic. 16. Fam. 12. Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valetudo. V. ITA.
Ne vivam, i. e. Ne sim salvus: imprecantis particula, pro Dispeream. Cic. 4. Att. 16. Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne vivam si scio. V. NE.
Vivitur, Impersonale. Plin. lib. 18. cap. 1. Ipsum quoque, quo vivitur, aërem in perniciem vertimus. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest, omnium cupiditatum ardore restincto.
Parvo bene vivitur. Hor. 2. Carm. 16. 13.
Vivitur ex rapto. Ovid. 1. Met. 144.
Vivitur exiguo melius. Claud. 1. in Ruff. 215.
Vivitur, Personale. Ovid. 12. Met. 188.
— vixi
Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas.
Conditio vivendi. Hor. 2. Serm. 8. 65.
Finis vivendi mihi adest. Ovid. 3. Trist. 3. 30.
Voluptas tenet me vivendi. Virg. 10. Æn. 846.
Vincere aliquem vivendo, Post eum mortuum vivere. Plaut. Epid. 2. 1. 8.
Ad vivendum firmus. V. AD.
Mihi vivendum est semper in Barbaria. Ovid. 3. de Pont. 1. 5.
VIVENS, entis. Partic. [βιοτοῦων] ut,
In urbe vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
Rure vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
Favilla vivens. Ovid. 4. Fast. 553.
Fluvius vivens, Perennis. Stat. 9. Theb. 573.
Pectore viventi eripiunt fibras. Ovid. 15. Met. 136.
VICTA, æ. f. Dea victus. Arnob. 3. p. 117. Victa & Potua sanctissimæ, victui potuique procurant. [An Victua potius?
VICTUS, ûs. m. [τροφή, Gl. L. G. & G. L.] Ulpian. D. de verb. signif. Victus verbo continentur quæ esui, potui, cultuique corporis, quæque ad vivendum homini sunt necessaria. Cic. 14. Fam. 20. Item cetera, quæ sunt ad victum & valetudinem necessaria.
Victi, Genitivus antiquus legitur apud Plaut. Capt. 4. 2. 75.
Proin tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.
Victus & vestitus, sive Cultus & victus. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent & ad cultum & ad victum. Idem pro Quint. 49. Cujus, non modo illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitusque necessarius sub præcone cum dedecore subjectus est.
Victus ex rapina. Plin. lib. 11. cap. 43.
Parcimonia aliquorum in victu. Cic. 5. Tusc. 99.
Penuria victus. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Annuis victibus sufficiens prædium. Plin. lib. 7. cap. 46.
Aridus victus. V. ARIDUS.
Asper. V. ASPER.
Basilicus, V. Basilicus, in BASIS.
Facilis. Virg. 2. Georg. 460.
Fœdus. Hor. de Arte Poet. 392.
Frugi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Infelix. Virg. 3. Æn. 649.
Inops victus. Ovid. 6. Fast. 373.
Luxuriosus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Malignus. Sil. lib. 3. 280.
Mundus. Hor. 1. Epist. 4. 11.
Parcus & parabilis. Curt. lib. 8. 4. 28.
Sordidus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tenuis victus. Cic. de Amicit. 88. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultusque delectat.
Alitur corpus victu. Lucret. lib. 4. 634.
Attenuans victus. V. ATTENUO.
Carere omni cultu & victu humano. Cic. 5. Tusc. 63.
Colere victum. Cic. 12. Att. 27. Nunc plane nec ego victum nec vitam illam coiere possum.
Deducere aliquem a pristino victu, i. e. A vitæ ratione. Nepos 10. 4. 5.
Distat hominum vita multum a cultu & victu bestiarum. Cic. 2. Off. 15.
Invigilare victu, i. e. Acquirendo victui. Virg. 4. Georg. 158.
Ministrare victum. V. MINISTRO.
Mutare ex consuetudine victus aliquid. Cels. lib. 1. cap. 10.
Negabat seges ægra victum. Virg. 3. Æn. 142.
Tolerare victum lacte. Columel. in præf. lib. 10.
Vigent maxime vita victusque communis in amicitiis. Cic. 1. Off. 58.
Victus, pro Vita positum probat Nonius ex Cic. 5. de Finib. 35. ubi legit, Persequutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.
VICTUĀLIS, e. Adj. Ad victum spectans. Apul. de Dogm. Platon. p. 61. Elmenh. Ministerium suggerere victuale.
Substantia victualis, Leg. 9. Cod. de episc. audient.
VICTUALIA, um. n. pl. [γυμνασίαι τῶν μυομάχων, Gl. G. L.] Annona. Cassiodor. 3. Epist. 44. Victualium caritas.
VICTUĀRIUS, a, um. Adj. Idem quod Victualis. Tertull. de Monogam. cap. 8. Victuaria exhibitio.
VĪVAX, ācis. Adj. [πολυζωος, Gl. L. G. & G. L. μακρόβιος, πολύγηρως, L. G.] Validus, vigorosus, inquit Perottus: sive Qui diu vivit. Virg. 2. Georg. 181.
Palladia gaudent silva vivacis olivæ. Plin. lib. 9. cap. 20. In sicco quoque repunt, ideo etiam vivaciora talia.
Vivax in pœnam. Plin. lib 7. cap. 50. Nec reputantur infantiæ anni, qui sensu carent, non senectæ in pœnam vivacis.
Aconita vivacia V. ACONITUM.
Anima vivax. Ovid. 12. Met. 508.
Anus vivax. Ovid. 13. Met. 519.
Apium vivax, Diu viriditatem retinens. Hor. 1. Carm. 36. 16. Acron.
Cervus vivax. Virg. 7. Ecl. 30.
Cursus equi vivacissimus. Gell. lib. 5. cap. 2.
Dextra vivax, Animosa. Lucan. ad Pison. 171.
Fata vivacia senectæ. Lucan. lib 2. 65.
Gramen vivax, Tenerum & viride. Ovid. 7. Met. 232.
Gratia sermonum vivax. Hor. de Arte Poet. 69.
Hæres vivacior. Hor. 2. Serm. 2. 132.
Oliva vivax. Virg. 2. Georg. 181.
Pernicitas vivacissima. Gell. lib. 9. cap. 4.
Verba vivacia, vel efficacia, vel ad posteritatem usque perventura. Lucan. ad Pison. 60.
Virtus vivax, expersque sepulcri. Ovid. 4. de Pont. 8. 47.
Compar. & Superl. supra exempla sunt.
VIVACĬTER, Adv. Fulgent. 1. Mythol. p. 22. Res mysticas vivaciter pertractare.
VIVACĬTAS, ātis. f. [μακροβιότης, Gl. G. L.] Naturalis vigor. Columel. lib. 11. cap. 3. Multis etiam locis vivacitatem suam usque in annos decem prorogat.
Impia vivacitas. Quintil. in procem. lib. 4.
VICTĬTO, [σιτέω] āre. Vesci, & quasi victu uti. Ter. Eun. 5. 8. 44.
Et libenter vivis, etenim bene libenter victitas.
Parce victitare. V. Parce, in PARCUS.
Sorbilo victitare Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: suspiria enim & gemitus vapulantium imitantur spiritum sorbentium. Ejus verba sunt, Pœn. 1. 2. 185.
Nam mihi jam video propter te victitandum sorbilo. Turnebus.
VĪVUS, a, um. Adj. [ζῶν, Gl. G. L.] a Vivo; Quod mortuo contrarium est. Cic. pro Milon. 91. Ut eam mortuus incenderet, quam vivus everterat.
Exturbari ex numero vivorum. Cic. pro Quint. 49. Is non modo ex numero vivorum exturbatur, sed si fieri potest, infra etiam mortuos amandatur.
Vivus & videns. Cic. pro Sext. 59. Vivus (ut ajunt) est & videns cum victu ac vestitu suo publicatus. V. VIDEO.
Vivi pervenimus illuc, i. e. Diu vivendo. Virg. 9. Ecl. 2. Servius.
Vivus, Validus, vehemens. Virg. 1. Æn. 725.
— paulatim abolere Sichæum
Incipit, & vivo tentat prævertere amore. Servius.
Vivus, pro Naturali: ut Viva fæpes, Viva aqua.
Viva posse dici, Quæ neque animo, nec spiritu moventur, probat Nonius 6. 47. ex Virg. 1. Æn. 171.
Intus aquæ dulces, vivoque sedilia saxo,
Nympharum domus, &c.
Animus vivus & naturalis, apud Plin. Epist. 159.
Aqua viva, Naturalis, & ex eo loco nata. Varro 1. de R. R. 11.
Aquæ vivæ, Fluentes. Ovid. 2. Fast. 259.
Cæspes vivus, Viridis. Hor. 1. Carm. 19. 13.
Calor vivus. Ovid. 4. Met. 248. de Sole & mortuo Phaethonte.
Caro male viva. Ovid. 15. Met. 380. V. Male in MALUS.
Cutis viva. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
Exemplum vivum. V. EXEMPLUM.
Flumen vivum. Liv. 1. 45. Fluens aqua.
Lacus vivi. Virg. 2. Georg. 469.
Lapis vivus, Ignitus, quod vim habeat emittendi ignem. V. Plin. lib. 36. cap. 19. V. etiam PYRITES, & LAPIS.
Linum vivum. Plin. lib. 19. cap. 1.
Lucernæ vivæ, Ardentes. Hor. 3. Carm. 21. 23.
Plantaria viva. Virg. 2. Georg. 27.
Sanguis vivus. Ovid. 5. Met. 436.
Sæpes viva, Quæ rubis non præcisis, sed in eo loco natis contexitur. Columel. lib. 11. cap. 3.
Sulfura viva. V. SULFUR.
Vigor vivus. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
Unda viva. Sil. lib. 12. 750.
Voluptas viva pratis. Claud. 1. in Ruff. 209.
Vultus vivos ducere, h. e. Vivam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Æn. 848.
Detrahere, vel resecare aliquid de vivo. Cic. pro Flacc. 91. Dat de lucro: nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr 118. De vivo igitur erat aliquid resecandum, ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. i. e. Non de lucro, sed de eo, quod aratores pro impendiis perceperant. Budæus.
Resecare ad vivum. Cic. de Amicit. 18. V. AD præposit.
VIVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Gloss. Græcolat. ζῶσα, Vivula.
VIVĀTUS, a, um. Adj. & Vividus, a Vi magna a poetis dicuntur, inquit Festus. Inscite Lucret. lib. 3. 559.
Ut lacerato oculo, circum si pupula mansit
Incolumis, stat cernendi vivata potestas.
VIVESCO, sive VIVISCO, [ζωοποιέομαι] ĕre. significat Vivere, sive Vivum fieri. Quod verbum præcipue usurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, ut inanimatis, & hujusmodi. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta vivescunt, nec alia est earum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25. Hoc enim maritantur vivescentia e terra.
Ulcus vivescit, & inveterascit alendo. Lucret. lib. 4. 1061.
Verbum affixum cordi vivescit. Lucret. lib. 4. 1132.
VIVĀRIUM, i. n. [ζωγρεῖον ἰχθύων, Gl. G L.] Locus, in quo vel aves, vel pisces, vel feræ continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin. lib. 9. cap. 54. Ostrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano. Idem lib. 8. cap. 52. Vivaria eorum (scilicet Suum) ceterorumque silvestrium primus togati generis invenit Fulvius Hirpinus, qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Columel. lib. 8. cap. 1. Juven. 4. Sat. 51.
Non dubitaturi fugitivum dicere piscem,
Depastumque diu vivaria Cæsaris: inde Elapsum &c.
Vivaria, per translationem, apud Hor. 1. Epist. 1. 79.
— sunt qui
Fructis & pomis viduas venentur avaras:
Excipiantque senes, quos in vivaria mittant.
VIVARIUS. a, um. Adj. ut, Naves vivariæ, Quibus pisces vivi pervehuntur. Macrob. 2. Saturn. 12.
VIVĬDUS, a, um. Adj. [ζωτικός, ἱππωμένος, ἀκμάζων, ἰσχυρός, βέβαιος, Gl. L. G.] Plenum vigoris. Propert. lib. 2. 31. 8.
Quatuor artificis vivida signa boves. Quasi spirantia, atque viventia. Plin. in Paneg. cap. 44. Amas constantiam civium, rectosque ac vividos animos. [ἴσως Erectosque.

Animus vividus. Tacit. 13. Ann. 3.
Corpus agile & vividum. Plin. 3. Epist. 1.
Imago vivida Martis. Claud. de Bell. Get. 468.
Impetus vividus. Hor. 3. Carm. 4. 10.
Ingenium vividum. Liv. 2. 48.
Membra vivida. Sil. lib. 7. 64.
Odia vivida. Tacit. 15. Ann. 49. Vivida odia intulere.
Virtus vivida bello, i. e. Fortis. Virg. 5. Æn. 754.
Compar. Martial. lib. 8. 6. Vividius merum.
Superl. Vividissimus, inquit Paulus. Etsi Vivissimus excusam.

VIVIDŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Catul. 64. 63.
Vividulo afflatu, &c. Alii legunt, Uvidulum a fluctu.

VIVĬDE, Adv. [ζάντως, ἰσχυρῶς, Gl. L. G.] Compar. Gell. lib. 7. cap. 3. Omnia distinctius numerosiusque ac comptius fortasse dici potuerunt: fortius atque vividius potuisse dici non videntur.

VIVERNA, æ. f. Γενναία, Gloss. Latinogræc.

VIVĬCOMEŪRIUM, i. n. Crematio vivorum. Tertull. de Anima cap. 1. De patibulo & vivicomburio.

VIVIFĬCUS, a, um. Adj. ut, Vigor vivificus. Ammian. 21. 1.

VIVIFĬCO, [ζωοποιῶ, Gl. G. L.] āre. In vitam revocare. Apul. in Asclep. p. 399. Spiritus, quo plena sunt omnia, permixtus cunctis cuncta vivificat. Tertull. adversf. Marc. 5. 9. & de Præscript. cap. 75.

VIVIFĬCANS, antis. Partic. ut, Spiritus vivificans. Sidon. 8. Epist. 13.

VIVIFICĀTUS, a, um. Partic. Tertull. adversf. Valentin. cap. 14. Illa Æon a Christo vivificata.

VIVIFICATIO, ōnis. f. Tertull. de Resurr. carn. cap. 28. Cui anima per occisionem erepta, referenda est per vivificationem.

VIVIFICĀTOR, ōris. m. Tertull. de Resurr. carn. cap. 37. Spiritus vivificator carnis mortificatæ.

VIVIFICĀTRIX, īcis. f. Prosper. Aquitan. de Ingratis cap. 21.
Dicite plectentes apices, mortisque ministros
Hoc expresse operis, quod gratia vivificatrix.

VIVIPĂRUS, a, um. Adj. ut, Pisces vivipari, Qui piscem vivum pariunt: sicut Ovipari, Qui ova pariunt. Apulejus in Apologia prima, p. 298. Elmensi. Viviparos eorum & oviparos.

VIVĬRĀDIX, īcis. f. [μάχλυμα] Planta quæ cum radice feritur, quasi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli & talearum. Plin. lib. 17. cap. 22. In arido solo viviradix quoque frustra feritur. Columella, Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis. Idem lib. 3. cap. 5. Nam depositæ stirpes valido solo quamvis celeriter comprehendant atque prosiliant, tamen quum sint viviradices factæ, prius quam transferantur, retorrescunt, nec adolescere queunt.

VĬTELLIUS, i. m. A. Vitellius imperator. De cujus origine Familiæ V. Suet. in Vita Vitell. cap. 1.

VITELLIA, æ. f. Fauni uxor, pro numine culta. V. Suet. l. c. & Ind. Bernecc.

VITELLIUS, a, um. Adj. ut, Via Vitellia. Suet. l. c.

VITELLIĀNUS, a, um. aliud Adj. ut, Milites Vitelliani. Tacit. 1. Hist. 85.
Partes Vitellianæ. Idem 1. Hist. 84.
Vitelliani absolute dicuntur, Pugillares lutei. Martial. lib. 2. 6.
Hæc sunt, quæ, relegente me, solebas
Rapta exscribere, sed Vitellianis. Ubi Interpr. Vitellianis, Pugillaribus luteis, vitello ut credo illitis, quibus res lascivæ & elegantiores scribebantur. Alii a Vitellio nescio quo, inventore dictos volunt. V. Plin. lib. 34. cap. 7.

VITELLUM, i. n. vel VĬTELLUS, i. m [λέκιθος ὠοῦ, Gl. L. G.] a vita dictus est: Pars ovi rubra, quod ex eo vivat pullus. Hor. 2. Serm. 4. 57.
Quatenus ima petet volvens aliena vitellus. Martial. lib. 13. 40.
Candida si croceos circumfluit unda vitellos,
Hesperius scombri temperet ova liquor. Cic. 2. de Divin. 134.
Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum declarasse, reliquum argentum.
Mas vitellus. Hor. 2. Serm. 4. 14.
Longa quibus facies ovis erit, illa memento
Ut succi melioris, & ut magis alba rotundis
Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum.

VĬTEX, īcis. f. [ἄγνος] Fruticis genus, Græci agnon vocant hoc est castum: quod, inquit Galenus, castitatem consetvet iis, quibus aut estur, aut bibitur, aut substernitur: vulgus herbariorum *Agnum castum* appellat, utraque voce idem significante. Plin. lib. 24. cap. 9. Non multum a salice vitilium usu distat vitex foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset. Et paulo post, Duo genera ejus, Major in arborem salicis modo assurgit: Minora, ramosa, foliis candidioribus lanuginosis. Prima album florem mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur: Nigra, quæ tantum purpureum.

VITIARIUM, VITICULA. V. VITIS.

VITILITIGĀTOR, ōris. m. [συκοφάντης] Vitiosus litigator, est obtrectator & calumniator. Hi enim vitilitigatores sunt, quum hoc sola pravitate contentionem quærunt. Plin. in prol. Nat. Hist. 13. Ergo secuti etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis & litigatoribus composuit.

VITILITĬGO, [συκοφαντέω] āre. Criminari, damnare. Plin. in prol. Nat. Hist. 12. Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palam proferantur, multos fore qui vitilitigent.

VĬTĬLĬGO, vel VITŬLIGO, ĭnis. f. [ἀλφὸς, ἀλωπηκεία, Gl. L. G. λεφανίασις, G. L.] Diversi coloris maculæ, per omnia membra dispersæ. Cels. in fin. lib. 5. Vitiligo, quamvis per se nullum periculum affert, tamen fœda est: & ex malo corporis habitu fit. Ejus tres species sunt. Alphos vocatur, ubi color albus est fere subasper, & non continuus, ut quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas, colore ab hoc differt, quia niger est, & umbræ similis: cetera eadem sunt. Leuce habet quiddam simile alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eaque albi pili sunt, & lanugini similes. Omnia hæc serpunt, sed in aliis tardius. Hactenus Celsus. Festus, Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam Græci alphon vocant, a quo nos album, sive a vitio dicta, etiam si non lædit. Sive a vitulo, propter ejus membranæ candorem, qua nascitur involutus. Lucilius, Odiosa vitiligo. Plin. lib. 20. cap. 15. Radix ejus vitiligines albas tollit.

VITILIGINŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Ἐλεφαντιῶν, Vitiliginosus.

VĬTĬLIS, e. Adj. [ἑλικτὸς] Quicquid fruticis sic lentum est, ut commode flecti possit, cujusmodi vimina sunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, ut Vitex, vitis, vimen, viticula. Plin. lib. 9. cap. 5. Cucurbita omnimodo fastigiatur, vaginis maxime vitilibus. Et lib. 4. cap. 16. Ad eam Britannos vitilibus navigiis corio circumsutis navigare. [A Vieo ductum videtur: unde & Vitor, Καλοπλόκος, in Gloss. Latinogræc. nisi forte Vietor scribendum.

VITIO, VITIOSUS. V. VITIUM.

VITIPARRA, æ. f. Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 33. V. ibi Harduin.

VĬTIS, is. f. [οἴνη, ἄμπελος] notæ significationis. Varro. lib. 1. de R. R. cap. 31. Posterior, quo ea vitis immittitur ad uvas pariendas, dicta primo videtur a pariendo Parilema, &c.
Vinea & Vitis differunt. Ulpian. l. 4. D. de censib. Forma, inquit, censuali cavetur, ut in censum referatur, vinea quot vites habeat.
Cultura vitium. Cic. 4. de Fin. 38.
Propagatio vitium. Cic. de Senect. 53. Cujus quidem non utilitas me solum, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, &c. religatio, propagatio vitium sarmentorumque, &c.
Putatio arborum ac vitium. Cic. 1. de Orat. 249.
Putator vitis. Ovid. 14. Met. 649.
Alba vitis, cui opponitur Nigra. Columel. lib. 4. cap. 29. non procul a fine, Locis aridis & siccis nigram vitem inserito, humidis albam.
Arbustiva vitis. V. ARBUSTUM.
Lanatæ vites. V. LANA.
Miscellæ. V. MISCEO.
Ordinaria. V. Ordinarius, in ORDO.
Pergulana. V. PERGULANUS.
Almæ vites. Virg. 2. Georg. 233.
Cicatricosa. V. CICATRIX.
Fecunda. Juven. 9. Sat. 56.
Inerticula. V. INERS.
Insana. V. INSANUS.
Lenta vitis. Virg. 3. Ecl. 38.
Luxuriosa. V. LUXUS.
Macrior. V. MACER.
Morosa. V. MOS.
Nequam. V. NEQUAM.
Obliqua vitis. Columel. lib. 4. cap. 4. V. ORBIS.
Obnoxia vitis procellis. V. OBNOXIUS.
Palmea. V. PALMES.
Pampineæ. Ovid. 10. Met. 10.
Perexilis. V. PEREXILIS.
Prævalidæ vites. Virg. 2. Georg. 190.
Purpureis de vitibus collectæ uvæ. Ovid. 8. Met. 676.
Semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.
Adaperire vites. V. ADAPERIO.
Adjugare vitem. V. ADJUGO.
Adjungere ulmis vites. Virg. 1. Georg. 2.
Æmulatur vitem ulmus. V. ÆMULOR.
Amans gravidæ munera vitis. Ovid. 3. Fast. 766.
Amicta vitibus ulmus. Hor. 1. Epist. 17. 3.
Applicitæ vites arboribus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Attondere vitem curvo dente Saturni. Virg. 2. Georg. 407, h. e. Falce quæ est in Tutela Saturni.
Carbunculant vites. V. CARBO.
Castrare vites. V. CASTRO.
Colere vitem. V. COLO.
Committere vitem sulco. Virg. 2. Georg. 289.
Compescere vitem. V. COMPESCO.
Componere vitem in brachia. V. COMPONO.
Concredere vites solo calido. V. CONCREDO.
Contundit grando vites. Hor. 1. Epist. 85.
Curare vites. Virg. 2. Georg. 397.
Disponere vites certo sidere. Claud. 2. in Eutrop. 197.
Educat vitis uvam. Catul. in Carm. nuptial. 60. 50.
Enodare vitem. Cato de R. R. cap. 34.
Fluentes vites multo Baccho. Virg. 2. Georg. 190.
Immittere vitem ad uvas pariendas. Varro de Re Rust. lib. 1. cap. 31.
Incidere novellas vites. Virg. 3. Ecl. 11.
Instituere vitem. V. INSTITUO.
Intexere lætis vitibus ulmos. Virg. 2. Georg. 221.
Nodare vitem. Cato de R. R. cap. 33.
Ponere vites. Virg. 1. Georg. 284.
Serpens vitis multiplici lapsu & erratico. Cic. de Senect. 52.
Sociata palmite vitis. Stat. 5. Silv. 1. 48.
Vinctæ vites. Virg. 2. Georg. 416.
Vitis interdum Catoni est Palmes, vel flagellum vitis: ut cum de insitione sic loquitur. R. R. cap. 41. Si vitis vitem continget, utriusque vitem teneram præacuito, obliquo inter sese medullam cum medulla libro colligato. Turneb. [Sic & Varro. V. lib. 1. cap. 31.
Vitis, Gestamen centurionis, non carnificis, aut lictoris: honorificentior enim pœna quæ a centurione, quam quæ a lictore esset illata. Juven. 8. Sat. 247.
Nodosam posthæc stangebat vertice vitem,
Si lentus pigra muniret castra dolabra. i. e. Vite pulsabatur in castris a centurione. Et Ovid. 3. de Arte Am. 427.
Dux bonus huic centum commisit, vite regendos.
Jacere hastas sub vite dicitur veles, cum eas sub manu sursum mittit. Festus.
Præliari sub vite dicuntur milites, cum sub vinea militari pugnant. Lucil. apud Festum.

VITĬCŬLA, æ. f. dimin. [ἀμπελίδιον] Cic. 5. de Nat. Deor. 86. At enim minora dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas persequuntur. conf Pallad. 1. 35.

VITICŬLUM, i. n. [ἕλιξ, ἕλικη] Caprenlus vitis, flagellum & clavicuhis, ut sunt flagella etiam cucurbitarum & similium. Plin. lib 24. cap. 11. Frutex est, folio ederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. Rhodiginus. lib. 8. cap. 4. Viticulas appellat gen. fem. ab vitium ratione vocabulo deflexo.

Vitiārium, i. n. [ἀμπελόφυτον] Vitium seminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius, quam pingui. Idem lib. 11. cap. 2. Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda.

Vitēus, a, um. Adj [ἀμπελινός] ut, Pocula vitea. Virg. 3 Georg. 380. Coliculus viteus intortus, ut cincinnus, i. e. Capreolus. Varro R. R. 1. 31.

Vitĭgĭneus, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod est ex vite. Columel. lib. 12. cap. 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt. Cato R. R. cap. 41. Eo duos surculos vitigineos, quod genus esse voles infertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6. Vitigineis lignis combustus.

Vitineus, a, um. Adj. Florus 3. 20. 4. Vitineis vinculis delapsi. alii legunt Vitigineis.

Vitisco, [ἀμπελῶμαι] ĕre. Vitem fieri. Columel. de Arboribus, cap. 7. Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

Vitĭcŏla, æ. m. Cultor vinearum. Sil. lib. 6. 193.

Viticolæ nomen pervulgatura Falerni.

Viticŏmus, a, um. Adj. Pampineum sertum gestans, sive vitibus ornatus. Avienus in Arateis v. 70.

Et cum viticomo crinem tondere Lyæo.

Vitĭfer, ĕra, ĕrum. [ἀμπελοφόρος] Quod fert vites, In quo proveniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16. Sequitur regio Margianæ, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera. Martial. lib. 13. 107. Vienna vitifera.

Arva vitifera. Sil. lib. 7. 207.

Montis vitiferi vertex. Sil. lib. 4. 349.

Vitigĕnus, a, um. Adj. [ἀμπελογενέτης] Quod genitum est e vite. Lucret. lib. 5. 15.

Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. h. e. Vinum. Idem lib. 6. 1070. Vitigeni latices.

Vitisātor, ōris. m. [ἀμπελοφύτης] Qui vites serit. Quo nomine dictus est Saturnus, Virg. 7. Æn. 179.

Vitisator, curvam servans sub imagine falcem.

Vĭtium, i. n. [ἐλάττωμα, σφάλμα, σίνος, Gl. L. G. & G. L. ἀμάρτημα, μοχθηρία, πλεονέκτημα, L. G.] Quod opponitur Virtuti: a Vito, are. quod vitandum sit, ac fugiendum, unde Hor. 1. Epist. 1. 41.

Virtus est vitium fugere. Ter. Heaut. 5. 3. 18.

Nam illi nihil vitii est relictum, quin id itidem fit tibi. Cic. 3. de Finib. 39. Virtutibus igitur rectissime mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari. Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo ante, Quas enim Græci κακίας appellant, vitia malo, quam malitias nominaret.

Vitium & Erratum. Cic. pro Cluent. 133. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ, non dicam vitium, sed erratum.

Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leviora sunt, teste Gell. lib. 1. cap. 17.

Vitiorum officina. V. Officina, in OFFICIUM.

Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1. de Orat. 116. Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat.

Convertit natura vitium alicui in bonum, i. e. Hoc efficit, ut quod alioqui vitium in altero judicaretur, in hoc minime culpari possit. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed quum hæc magna in Antonio, tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat, non verba exprimens, sed cum sententiis congruens; manus, humeri, latera, supplusio pedis, status, incessus, omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens: vox permanens, verum subrauca natura: sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat. [An Converterat, ut Verterat pro Versum erat?

Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Vitium, Culpa. Cic. 4. Acad 49. Huc si perveneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris, tuum.

Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Truc. 4. 3. 54.

Affinis vitio. Cic. 2. de Invent. 134. Ut si avaritia inductum arguas fecisse, & avarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.

Gurges & vorago vitiorum. Cic. 5. Verr. 23.

Pinguis vitiis, Per otium & gulam. Hor. 2. Serm. 2. 21.

Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem, Vide indicem edit. Lamb. Puto intelligi Et aliorum vitiorum. H.St.

Purum vitio cor. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Servum vitiis pectus. Ovid Rem. Amor. 54.

Alimenta vitiorum. Ovid. 2. Met. 769.

Ebrietatis vitium. Quintil. 1. 11.

Adulta vitia. V. ADOLEO.

Commune vitium. V. COMMUNIS.

Immane vitium. Hor. 2. Serm 4. 82.

Iners vitium, Livor, Invidia & alienæ felicitatis dolor, vitium quod obsidet tantum & aggreditur ignavos. Ovid. 3. de Pont. 3. 101.

Ingens vitium. Hor. 2. Serm. 3. 92.

Insigne vitium. Cic. 1. Q. frat. 1.

Magnum vitium. Hor. 2. Serm. 2. 69.

Mediocria vitia. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Prævalida & adulta vitia. Tacit. 3. Ann. 53.

Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. in Cons. Stilich. 161.

Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Absterrere animum vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 129.

Abstinere se a certis vitiis. Cic. 5. Verr. 4. Ut ab iis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderunt.

Abesse a vitiis. V. ABSUM.

Abundare vitiis. V. ABUNDO.

Accendere & irritare vitia. Ovid. Rem. Amor. 133. V. ACCENDO.

Addere vitium. V. ADDO.

Addere vitium pudicitiæ. V. ADDO.

Ægrotare vitio animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.

Affectus vitiis. V. AFFICIO.

Apponere modum vitiis. V. APPONO.

Avocare a vitiis. V. AVOCO.

Carere debet omni vitio, qui in alterum parratus est dicere. Cic. in Sallust. 21.

Coarguere aperte vitia. Quintil lib. 2. cap. 6.

Colligere vitia in aliquem. V. COLLIGO.

Concipere vitium. V. CONCIPIO.

Condire vitia studio. V. CONDIO.

Conferre vitia in senectutem. V. CONFERO.

Consequi vitium. V. CONSEQUOR.

Contaminare vitiis. V. CONTAMINO.

Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. 18. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.

Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & conditione dignis operæ curæque ponetur, id jure laudabitur.

Delabi in vitium. V. DELABOR.

Dicere vitium. Gloss. Latinogræc. Vitium furi dico, Καταγινώσκω Κλέπτου.

Dare vitio, Culpare. Cic. 11. Fam. 28.

Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer. 48. V. DO.

Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Excidit libertas in vitium. Hor. de Arte Poet. 282.

Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Exprobrare vitia alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 641.

Exuere vitia. Tacit. 6. Ann. 25.

Flecti in vitium. Hor. de Arte Poet. 163.

Fugere vitium est virtus. Hor. 1. Epist. 1. 41.

Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Incidere in vitium. V. INCIDO.

Inclinare in vitium. V. INCLINO.

Inquirere vitia in civitatem. V. INQUIRO. [Nisi error.

Irritare vitia vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 11.

Labi in vitium. Hor. 2. Epist. 1. 94.

Laborare vitio. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Laborare diversis vitiis. Livius lib. 34. Diversisque duobus vitiis, avaritia & luxuria, civitatem laborare. H. St. Exstant cap. 4. pr.

Levare vitiis atque erroribus. V. LEVIS.

Mederi vitiis atque erroribus. V. MEDEOR.

Nosse enim sua vitia est bellum. Cic. 2. Att. 17.

Notare vitium aliquod. V. NOTA.

Obvolvere vitium. V. OBVOLVO.

Offensus vitiis. Ovid. 10. Met. 244.

Pensare vitia. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Persecare vitium aliquod ne serpat. V. PERSECO.

Persequuntur aliquem vitia ab institutione puerili Fab. V. PERSEQUOR. H. St.

Ponere vitium. V. PONO pro Depono.

Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur. Ductum verbum a Confidendo, quod laudis est. Ubi observa, Laudis est, opponi illi, In vitio ponitur. H. St.

Recisa vitia a stirpe. Claud. 1. in Ruff. 56.

Remotus ab omni vitio. Hor. de Arte Poet. 384.

Ridere vitia. V. RIDEO.

Est eodem vitio, quo, &c. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Est tam in vitio, quam, &c. Cic. 1. Off. 23. Qui autem nec defendit, nec obsistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.

Est hoc in vitio. Cic. 5. de Finib. 31. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.

Suppressa vitiis pectora. Ovid. Rem. Amor. 75.

Surrepunt vitia. Senec. Epist. 91.

Teneri mediocribus vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Vacare vitio. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.

Vertere vitio. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi illæ vitio verterent, quod abesset a patria.

Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Vitium, [πάθος, ἐπὶ νόσου, Gl. G. L.] non tantum ad animum refertur, sed etiam ad corpus: unde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum jumentum, id est, morbosum. Ulpian. in Tit. De Ædilitio edicto, l. 1. Ajunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiive sit. Et paulo post, Vitiumque a morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis quam morbosum.

Vitium (inquit Nonius 5. 77.) a Morbo prudentia veterum sic voluit separari: ut sit Morbus cum accessu utique aut temporis, aut contagii: ut Vitium, perpetua & insanabilis, atque irrevocabilis causa. Cic. 4. Tusc. 29. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. Plaut. Mostel. 1. 3. 118.

Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occultant.

Intercutia vitia. V. INTERCUS.

In capite vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.

Opportunus vitio. Cels. lib. 4. cap. 4.

Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Locorum vitium. Cels. lib. 5. cap. 21. Si concidere vitio locorum mulier

solet, cochleæ cum testis suis comburendæ conterendæque, deinde his mel adjiciendum est.
Recens vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.
Valens vitium. Cels. lib. 5. cap. 20.
Vetus vitium. Cels. lib. 4. cap. 15.
Alitur vitium, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Corripi vitio comitiali. V. CORRIPIO.
Levatur vitium. Cels. lib. 4. cap. 2.
Occurrere vitio. Cels. lib. 1. in procem.
Submovere vitium. Cels. lib. 6. cap. 6.
Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic. 9. Fam. 15. Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur.
Vitium in libris. Plin. Librum vitiis plenum.
Paginæ vitium. V. PAGINA.
Capere vitium materia dicitur. V. CAPIO.
Facere vitium dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur. Cic. in Topic. 15. Si ædes eæ corruerunt, vitium ve fecerunt. V. FACIO.
Moriens aëris vitio herba. Virg. 7. Ecl. 57.
Vitium, Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virg. 1. Georg. 88.
— sane illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exsudat inutilis humor.
Vitium, Stuprum; unde, Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem, dixit Ter. Hec. 3. 3. 23.
Afferre vitium pudicitiæ. Plaut. Epid. 1. 2. 7.
At pudicitiæ ejus nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre; Amph. 2. 2. 179.
Quia pudicitiæ hujus vitium, me hic absente est additum. [An Hinc absente?
Vitium, Verbum Augurale, ut Tabernaculum vitio capere, i. e. Non rite, nec addicentibus auspiciis. V. TABERNACULUM, & VITIOSUS.
Navigare vitio, i. e. Contra auspicia. Cic. 1. de Divin. 29. Classes maximas perdiderunt, cum vitio navigassent.

VITIŎLUM, i. n. [ἐλαττωμάτιον, Gl. G. L.] a Vitio Diminutivum, apud Vivem de Off mariti p. 152. in 8. Vitiola duobus in locis. H. St. Extat in Gloss. ut adscripsimus.

VITIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπιπονὴς, Gl. L. G.] Vitiis plenum. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem 1. Att. 11. Ille alter uno minus vitio vitiosus, quod iners, quod somni plenus, quod imperitus, quod ἀπροαιρέτως, sed voluntate.
Civitas vitiosa. Cic. de Petit. Cons. 43. Et quoniam in hoc vel maxime vitiosa est civitas, quod largitione interposita virtutis & dignitatis obliviscí solet.
Cura vitiosa. Hor. 2. Carm. 16. 21.
Humanitas vitiosissima. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Libido vitiosa. Hor. 1. Epist. 1. 85.
Progenies vitiosior. Hor. 3. Carm. 6. 48.
Vitiosum, [νοσηλὸν, παθητικὸν, Gl. L. G.] Corruptum, putridum. Plaut. Milit. 2. 3. 45.
— non ego nunc emam vitam tuam vitiosa nuce.
Corpus vitiosum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Divin. 80. Animi enim integri, non vitiosi corporis est divinatio.
Corpus corruptum vitiosumque. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrænæ.
Oves vitiosæ, Morbosæ, morbo infectæ. Columel. lib. 7. cap. 3.
Pars vitiosa. Cels. lib. 1. cap. 9. Subaudi Corporis.
Carmina vitiosa, Plurimis vitiis referta. Ovid. 4. de Pont. 13. 17.
Consuetudo vitiosa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.
Opus vitiosum. Cic. 3. Verr. 143. Quid ita? ne vitiosum opus fieret?
Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic. 3. de Legib. 35. Quamobrem suffragandi nimia libido in bonis causis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.
Magistratus vitiosi, dicuntur Vitio creati. Unde apud Livium legimus expugnatum esse, ut vitiosus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philipp. 84. vitiosum Consulem appellat Dolabellam, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratuum creandorum, solebant augures de cælo servare, si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audivissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur. V. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. [V. omnino Liv. lib. 8. 23.

VITIŌSE, Adv. Male, corrupte. Quintil. lib. 4. cap. 1. Vitiose in schola facimus, quod exordio sic utimur, quasi causam judex jam cognoverit.
Cautum vitiose vel satisdatum est. Paulus in l. Quoties. D. Qui satisdar. cogant. Quoties vitiose cautum vel satisdatum est, non videtur cautum.
Concludere vitiose. Cic. 4. Acad. 98. Si recte conclusit, teneo, sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Intercedit vitiose contractus pignoris. Modestin. in l. Cum vitiose. D. de pignor.
Habet se vitiose membrum, Vitio affectum est. Cic. 3. Tusc. 19. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Usurpari vitiosissime aliquid. Columel. lib. 4. cap. 24.

VITIOSĬTAS, ātis. f. [κακία, πονηρία, Gl. L. G.] ut Cic. 4. Tusc. 29. ait, est Habitus aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Ibid. 34. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Græci κακίαν appellant, nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium.
Occasio vitiositatis. Macrob. 7. Saturn. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluus ita & noxius est.

VITIO, [σινῶ, φθείρω, Gl. L. G.] āre. Corrumpere, destruere.
Auræ vitiantur odoribus, Cadaverum fœtoribus. Ovid. 7. Met. 545.
Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ovid. 3. Trist. 8. 25.
Facies longis vitiabitur annis. Ovid. 3. Trist. 7. 33.
Oleum vitiatur in amurcam. Plin. lib. 15. cap. 3.
Virginem vitiare, i. e. Stuprare. Ter. Eun. 4. 3. 12. Plaut. Aul. 1. Perioch. 5. Ejus filiam Lyconides vitiarat.

VITIANS, antis. Partic. ut, Lolia oculos vitiantia. Ovid. 1. Fast. 691. Oculi vitiantes omnia ipso visu. Ovid. 7. Met. 366.

VITIĀTUS, a, um. [ἐφθαρμένος, Gl. L. G.] Partic. ut,
Auræ vitiatæ. Ovid. 3. Met. 76.
Ossa vitiata. Cels. 8. 2.
Significationes comitiorum vitiatæ & corruptæ. Cic. pro Sext. 115.
Venter vitiatus. Ovid. 11. Epist. 37.
Virgo vitiata. Ter. Eun. 4. 4. 37.

VITIĀTIO, ōnis. f. Senec. Controvers. lib. 4. Antea legem vitiationis evertere conatus est, nunc transferre vult.

VITIĀTOR, ōris. m. pro Stupratore. Senec. Controvers. lib. 4. Vitiatorem dimisisti, virum occides.

VITIABĬLIS, e. Adj. Prudent. Apoth. v. 1059.
— ne jam vitiabilis esset.

VĬTO, [ἐκκλέπω, ἢ ἐκκλίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cavere est, immo plus quam cavere: & a Vi dicitur, quasi Vi avertere: a quo Vitium dictum. Cic. 3. Tusc. 63.
Qui miser in campis mærens errabat Alæis,
Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Ex poeta.
Vitare & Cavere. V. in CAVEO.
Cavendo vitare. Cic. 3. Verr. 39. Nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis.
Æstum vitare sub frondibus. Ovid. in Fragm. Somn. v. 7.
Amorem vitare. Lucret. lib. 4. 1067.
Contagia vitare. Ovid. Rem. Amor. 613.
Culpam vitavi, non laudem merui. Hor. de Arte Poet. 26.
Frigus vitare, Cavere sibi a frigore. Q. Cic. 16. Fam. 8. Vix in ipsis tectis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.
Insidias dolumque vitare. Lucret. lib. 2. 558.
Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. 1. 35.
Mortem fuga vitare. Cæs. 5. Bell. Gall. 20.
Onus jugi juvenca vitans. Catul. de Berecynth. 61. 33.
Patriam vitare. Ovid. 3. Met. 8.
Pericula vitare. Virg. 3. Æn. 367.
Periculum proprium quis non motte vitet? Cic. ad Octav.
Perjuria vitare. Ovid. 20. Epist. 185.
Se ipsum vitare, i. e. Non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam. Hor. 2. Serm. 7. 113.
Suspiciones vitare. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.
Suspicio vitanda est ingenii ostentationisque. Cic. 2. de Orat. 333.
Vitium vitare. Hor. 2. Serm. 2. 54.
Vituperationem vitare. Cic. de Provinc. Cons. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet?
Cum Dativo jungitur. Plaut. Curc. 2. 3. 19. Infortunio vitare. Idem Cas. 2. 2. 35.
— semper tu huic verbo vitato
Abs tuo viro.
Vitatu, supinum. Hor. 1. Serm. 4. 115.
— sapiens vitatu, quidque petitu
Sit melius, causas reddet tibi.

VITĀTUS, a, um. Partic. ut, Arma vitata. Ovid. 13. Met. 38.
Sed sibi inutilior, timidi commenta retexit
Naupliades animi, vitataque traxit in arma.

VITĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἐκκλέπων, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vitans. Sallust. Jugurth. cap. 110. Marius vitabundus hostium classem, ad oppidum pervenit. Idem in Jugurtha cap. 38. pr. Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare.
Vitabundus castra hostium, ex Tito Livio. H. St. Extant lib. 25. cap. 13.

VITATIO, ōnis. f. [εὐλάβεια] Cic. 12. Att. 32. Illud autem, quod fore video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & una est vitatio, & ego nollem, sed necesse est. Et 3. Philipp. 24. Quæ vitatio oculorum, lucis, urbis, fori?
Periculi vitatio. Auctor ad Heren. lib. 3. 3.

VITABĬLIS, e. Adj. Arnob. 5. p. 165. Illam fœtor vitabilem reddidit fugiendamque caprinus.
Vitabilis. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.
Esset perpetuo sua quam vitabilis Ascra
Ausa est agricolæ Musæ docere senis. H. St. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.

VITRĬCUS, i. m. pr. c. [πατρῴος, Gl. L. G. & G. L.] Matris defuncto patre meo, maritus. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater proscriptionum sectrix? Cic. 15. Att. 12. Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. Ovid. 1. Amor. 2. 24. ad Amorem,
Qui deceat, currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.

VITRUM, i. n. pr. c. [ὕαλος, Gl. G. L.] Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cujus origine & ratione faciendi, & ejus generibus multifariis vide Plin. lib. 36. cap. 26.
Perlucidus magis vitro amnis. Ovid. 15. Epist. 155.
Undæ vitreæ. H. St. V. infra VITREUS.
Splendidior vitro fons. Hor. 3. Carm. 13. 1.
Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro Rabir. 39.
Obsidianum vitrum. Plin. 36. 26. V. OBSIDIUM.
Vitrum, Herba quædam, cujus succo inficitur cæruleus & viridis color. Vitruvius, (7. 14.) Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Græci Isalin appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Isatin autem scribendum in Vitruvio est, quod qui ignoravere ὕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit auctoritas Oribazii sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæs. 5. Bell. Gall. 14. quod scribitur, Omnes vero se Britanni ultro inficiunt: quidam Glasto reposuerunt, sed Vitro legendum est. Idem error est apud Melam, (3. 6.) quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turnebus lib. 6. cap. 7. [Gemina leges in Ciaconii ad Cæsarem comment. repugnante tamen Davisio, & τὸ Glastum ex Mss. tuente. Qui mihi tamen non persuadet, quia peregrinis vocibus, nisi monito lectore, uti Cæsar non solet. Pro Vitro stat Salmas. ad Solin. c. 23. p. 180. & in Gloss. Græcolat. ὑάλινον χρῶμα, Ferrugineum redditur. Quid si Cæsar Viro se inficiunt scripsit, virosam infecturæ

cturæ naturam indicans? V. quæ de Pliniano loco in v. QUOTIDIANO dixi.

VITREUS, a, um. Adj. [ὕαλος, ὑάλινος, Gl. G. L.] Quod est ex vitro: ut, Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4. Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla.

Vitreum, Pertenue, & perlucidum quicquid est, auctoritate veterum dici potest. Varr. Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Nonius 6. 4.

Bilis vitrea. V. BILIS.

Fama vitrea. Hor. 2. Serm. 3. 222.

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. h. e. Fragilis. Sensus, Eum qui famæ serviat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur Splendidam.

Hostis vel Miles vitreus. Ovid. 2. de Arte Am. 208.

Sive latrocinii sub imagine calculus ibit,
Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus. Lucan. ad Pison. 181.
Callidiore modo tabula variatur aperta
Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.

Undæ vitreæ, Pellucidæ. Ovid. 5. Met. 48.

VITREA, ōrum. n. Plin. lib. 12. cap. 19. Contra revehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulas, cum armillis ac monilibus.

Vitrea fracta, pro Nugis & rebus nihili frivolisque, perquam scite dixit Petronius cap. 10. An videlicet, inquit, audirem sententias, id est vitrea fracta? V. Vet. Grammat. apud Rigalt. p. 271.

VITREAMINA, um. n. pl. Vasa vitrea. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de instruc. vel instr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vestispicam habuerat.

VITRĀRIUM, i. n. [ὑαλουργεῖον] Gloss. Græcolat. Officina vitroflando destinata.

VITRĀRIUS, i. m. [ὑαλουργός, Gl. G. L.] Qui vitra facit. Senec. Epist. 91. Cuperem Possidonio vitrarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format. Legitur & Vitriarius Sed ita Gronov. edit.

VITRIARIA, æ. f. Herba, quæ & Parietaria dicitur. Apul. de Herb. cap. 81.

VITRUVIUS, i. m. M. Vitruv. Pollio, qui sub Jul. Cæsaris & Octav. Augusti principatu vixit, & decem libros de Architectura scripsit. V. Fabric. Bibl. Lat. & Reines. Var. Lect. 2. 6.

VITTA, æ. f. [τανία, Gl. L. G.] Fascia, qua circum capita antiqui, vel crines, vel serta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. Plaut. Mil. 3. 1. 197.

Capite compto, crines, vittasque habeat.

Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quod alio virgines cultu capitis & ornatu, quam nuptæ, matronæque uterentur: argumento est illud Propert. 4. 12. 34.

Cinxit & acceptas altera vitta comas. i. e. Postquam nupsi. & Maronianum, 2. Æn. 168.

Virgineas ausi divæ contingere vittas. Hinc Valer. Flacc. lib. 8. 6. exponendus est, cum scribit.

Ultima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.

Præsignis vittis victima. Ovid. 15. Met. 131. Virg. 2. Æn. 133.

Et fallæ fruges, & circum tempora vittæ. Ubi Servius, Vittæ, quibus victimæ coronabantur.

Cæruleis vittis stant mæstæ aræ. Virg. 3. Æn. 64.

Leves vittæ. Ovid. 11. Epist. 68.

Cinge molli hæc altaria vitta. Virg. 8. Ecl. 64.

Circumdatur nivea infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.

Coercet alba vitta neglectos capillos. Ovid. 2. Met. 413.

Evinctus vittis coronisque. Tacit. 4. Hist. 53.

Exuta comam vittis. Stat. 11. Theb. 460.

Ligat purpurea vitta mæsta capita. Sen. Thyest. 8.

Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æn. 81.

Solvere crinales vittas. Ovid. 4. Met. 6.

Stringit torta vitta comas. Lucan. lib. 5. 143.

Sumere ferales vittas. Ovid. in Ibin, 103.

Tegere via vitta tempora. Virg. 4. Æn. 637.

Velatus albenti tempora vitta. Ovid. 5. Met. 110.

Velatus auro vittisque juvencus. Virg. 5. Æn. 366.

Vitta pro Pudicitia ponitur. Ovid. 4. Fast. 323.

Sed, si crimen abest, tu nostræ pignora vittæ
Re dabis: & castas casta sequere manus. Ita emendavit Jo. Fred. Gronov. vulgo Vita legitur. V. Broekhus. ad Tibull. 1. 7. 73.

VITTĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatam navem Dionysius tyrannus Platoni misit obviam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In Metellorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognomioaretur, ab usu vittæ qua ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. [Immo Diadematus. V. Plut. p. 218. edit. Francf. V. & in DIADEMA.

Capilli vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17.

Femina vittata comam. Stat. 3. Silv. 3. 3.

Honos vittatus, Corona poëtica e lauro vel hedera vittis colligata. Stat. 5. Silv. 5. 29.

Sacerdos vittata. Lucan. lib. 1. 595.

VITULA, V. VITULUS.

VĬTŬLUS, i. m. [μόσχος, Gl. L. G. & G. L.] a Vitulando, id est lasciviendo dictus: Bos junior, Juvenco minor, dicitur. Cic. 2. de Invent. 95. Ut in vituli immolatione.

Ferox vitulus templis maturus. Juven. 12. Sat. 7.

Imbelles vituli. Stat. 8. Theb. 594.

Lactentes vituli. Ovid. 2. Met. 624.

Tener vitulus. Hor. 4. Carm. 2. 54.

Mactatus vitulus. Lucret. lib. 2. 352.

Tueri vitulos. Virg. 2. Georg. 195.

Vitulus etiam de aliis quadrupedibus majoribus. Plinius de elephantis, lib. 8. cap. 1. Atque ita salutaro fidere in silvas reverti, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Quin etiam de piscibus. Plin de balænis, lib. 9. cap. 6. Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fetas, vel etiam gravidas, lancinant morsu.

Vitulus marinus, [φώκη, Gl. L. G. & G. L.] Piscis genus. Plin. lib. 9. cap. 13. Quæ pilo vestiuntur animal pariunt, ut pristes, balæna, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fetum. Non ante XII diem deducit in mare, ex eo subinde assuefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite elisso. Ipsis in somno mugitus, unde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, voceque pariter & visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respondent. Nullum animal graviore somno premitur.

VITŬLA, æ. f. [μόσχος, Gl. G. L.] Vacca tenera, quin & viridioris ætatis. Virg. 3. Ecl. 29. — ego hanc vitulam (ne forte recuses,
Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus)
Depono. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima vitulus & vitula, in secunda juvencus & juvenca.

Cæsa vitula. Virg. 4. Georg. 546.

Vitula, etiam Dea hilaritatis præses. Macrob. 3. Saturn. 2. Hyllus libro, quem de Diis composuit, ait Vitulam vocari Deam, quæ lætitiæ præest.

VITULĪNUS, a, um. Adj. [μόσχειος] Quod ex vitulo est: ut Vitulina caro, apud Plaut. in Aul. 2. 4. 5.

Caruncula vitulina. Cic. 2. de Divin. 52. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mavis, quam Imperatori veteri credere?

Assum vitulinum. Cic. 9. Fam. 20. Integram famem ad ovum affero: itaque usque ad assum vitulinum opera perducitur. al. Vitellinum.

VITULINA, æ. f. [μόσχειον] Gl. Græcol. [In Gr κοίκα, in Lat. Caro subauditur.

VITULĀRIUS, a, um. Adj. ut, Via vitularia. Cic. 3. Q. frat. 1.

VITELLUS, i. m. dimin. Plaut. Asin. 3. 3. 77.

Agnellum, hœdillum me tuum dic esse, vel vitellum.

Vitellus, Pars interior ovi, V. suo loco.

VITELLĪNUS, a, um. Adj. ut, Caro vitellina. Plaut. in fragm. Gastrion. Fricta vitellina. Apic 8. 5.

VITULOR, [ἐυφραίνομαι] āri. Veteres usurparunt pro voce Lætari, testibus Festo & Nonio 1. 47. Et Vitulantes dicuntur Lætantes. Plaut. Pers. 2. 3. 2.

Opes, spes, bonas copias commodanti lubens, meritoque vitulor.

VITULATIO, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 2. Piso ait, Vitulam victoriam nominari, &c. quod post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio.

VITULĀMEN, ĭnis. n. [μόσχευμα] Ramus inutilis. Vulg. Interpr. Sap. cap. 4. 3. Spuria vitulamina non dabunt radices altas V. Ambros. in Ps. 105.

VITUNUS, & VITUMNUS, i. m. [ζεύς] Deus antiquis erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus, sensum. V. August. de Civ. Dei 77. 2.

VĬTŬPĔRO, [ψέγω, Gl. L. G. & G. L. κακηγορῶ, G. L.] āre. Vitio aliquid dare. Ter. in prol. And. 15. Isti id vituperant factum, i. e. Vitium rei parant, inquit Donatus.

Improbum notari & vituperari. Cic. 2. de Orat. 349.

Graviter vituperari. Cic. 2. de Finib. 91. Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quam in Syracusanis mensis, quæ a Platone graviter vituperantur.

Artem, scientiam, & studium vituperare. Auctor ad Heren. lib. 2. 44.

Cælum vituperare. Phædrus 4. 6. 25. Proverbialiter dicitur de iis, qui præ nimia sapientia, vel stultitia potius, pulcherrima & absolutissima reprehendere volunt.

Consilium alicujus vituperare. Cic. pro Muren 60. Ego tuum consilium, Cato, propter singulare animi mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo.

Vituperare, Dativo junctum. Plaut. Cas. 2. 6. 59. Cur omen mihi vituperat? Al. Omine malo.

VITUPERATIO, ōnis. f. [ψόγος, κακηγορία, κακολογία. Gl. G. L.] Cic. 7. Verr. 99. Hæc autem istius vituperatio, atque infamia, confirmabantur eorum sermone, qui a suis civitatibus illis navibus præpositi fuerant.

Adducere in vituperationem. Cic. 5. Verr. 140.

Cadere in vituperationem. V. CADO.

Effugere vituperationem. Cic. 16. Att. 7. Se autem lætari, quod effugissem duas maximas vituperationes, unam, &c.

Liberare vituperatione. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp. 25.

Scribere vituperationes. Quintil. lib. 3. cap. 4.

Subire vituperationem. Cic 14. Att. 21.

Vitare vituperationem. Cic. de Provinc. Consul. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet.

Vituperatio, si cum Venio, Sum, vel similibus jungatur, Passive accipitur. Cic. 6. Verr. 13. Ut propter eum in sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret. Idem 13. Fam. 74. eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. 97. Eaque res P. Africano vituperationi fuit. [Sic & superiora Adducere, Cadere, Effugere, &c.

VITUPERĀTOR, ōris. m. [κακήγορος, κακολόγος, Gl. G. L.] Qui vituperat. Cic. 2. Tusc. 4. Nos autem universæ philosophiæ vituperatoribus respondimus in Hortensio. Et 7. Fam. 3. Hæc tecum coram malueram, sed quia longius fiebat, volui per litteras eadem: ut haberes quid disceres, si quando in vituperatores meos incidisses.

VITUPERĀBĬLIS, e. Adj. [μωμητός] Dignum quod vituperetur. Cic. 3. de Finib. 40. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitio nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari.

VITUPERABILITER, Adv. ut, Opinionem suam vituperabiliter tractare. Cassiodor. 6. 11.

VITUPERIUM, i. n. Cic. 3. de Legib. 23. Nam isto quidem modo vel consulatus vituperio est. Ita legit Gruter. & Gebhard. Alii, Vituperabilis est.

VITUPERO, ōnis. m. nove dictum a Nævio pro Vituperatore, scribit Gell. lib. 19. cap. 8.

V I V

VIVV. Vivo.

VIVAX, VIVACITAS, V. VIVO in VITA.

VIVARIUM, VIVARIUS, V. VIVUS, in VITA.

VĪVERRA, æ. f. [γαλῆ ἀγρία, Gl. G. L.] Animal parvum quidem, sed magni vigoris: mustela rustica dicitur, ut ait Strabo, ab Africa primum importata. His utuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum nidis aviculas

aviculas. Plin. lib. 8. cap. 45. Magna propter venatum eorum (ſubaudi cuniculorum) viverris gratia eſt. Injiciunt eas in ſpecus, qui ſunt multifores in terra, unde & nomen animali, atque ita ejectos ſuperne capiunt.

Viverrārium, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. Γαλεάγρα, Cavea, Viverrarium, muſcellarium.

Vivicumburium, Vividus, Vivifico, &c. Viviparus, Viviradix, Vivisco, V. vivo, in vita.

V I X

VIX. Vixit.

Vix. Adv. [μόλις, Gl. L. G. & G. L. μόγις, G. L.] ſignificat Cum vi ac difficultate & labore. Ter. Eun. 3. 2. 19. Hic ſunt tres minæ. c. vix. Idem Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo,
Suum defraudans genium, comparſit miſer. Ubi Donatus, Vix: potuit & unciatim & cito conflari peculium, ut multa pauxilliatim & cito fiunt maxima. Merito ergo additum eſt Vix. Cic. 4. Acad. 105. Nos probabilia multa habemus, quæ ſequi facile, affirmare vix poſſumus.

Vix, nedum. Liv. 34. 20. Vix clamorem eorum, nedum impetum Sueſſani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre poſſumus. Cic. 1. de Orat 7.

Vix, Multis modis, vel ſtatim, interprete Donato. Ter. Hec. 3. 1. 17.

Tamen nunquam auſus ſum recuſare eam, quam mi obtrudit pater.
Vix me illinc abſtraxi, atque impeditum in ea expedivi animum,
Vixque huc contuleram, en nova res orta eſt.

Vix ægre. Plaut. Pœn. 1. 2. 26.

Nam quum ſedulo munditer nos habemus,
Vix ægre amatorculos invenimus.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Vix, refertur ad tempus. Virg. 1. Æn. 38.

Vix e conſpectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. i. e. Mox, ſtatim. Sic. 4. Æn. 545.
— & quos Sidonia vix urbe revelli. i. e. Statim, aut etiam vix. Servius.

Vix, Non, auctore Donato. Lucilius,

— carcer, vix carcere dignus. Ovid. 1. Epiſt. 4.
Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

Vix ita tamen vivimus. Plaut. Ciſt. 1. 1. 30.

Mihi vero cum his ipſis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic. 9. Fam. 8.

Vix dum, [μόλις δή, Gl. G. L.] Vix adhuc. Ter. Phorm. 4. 2. 4.

Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperatur ab hominibus non inſulſis, quod tibi tam cito ſuccederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuiſſes. Et 9. Att. 4. Vix dum epiſtolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Poſtumus Curtius venit, nihil niſi claſſes loquens & exercitus.

Vix tandem. [μόλις ποτέ, Gl. G. L.] Ter. Phorm. 2. 1. 4. O facinus audax! ô Geta monitor! G. vix tandem. Ubi Donatus, Convenit hoc dictum ei: jam pridem ſe male audire putat: & ideo ſero videtur ad hunc ſenex perveniſſe: quum ille metuens, ſe primum ad accuſationem crederet. Idem And. 3. 2. 12. Vix tandem ſenſi ſtolidus. Cic. 3. Fam. 9. Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio.

Vix ſaltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix ſaltem præcipiendum videtur.

Vix ut. Plin. lib. 12. cap. 17. Vix ut dignoſci poſſit a maſtiche vera.

Vix eſt, ut. Africanus in l. Tutor. §. 1. D. ad S. C. Vellejanum, Quando vix ſit, ut aliqua apud eundem pro eo ipſo interceſſiſſe intelligi poſſit.

U L C

Ulciscor, ultus ſum, [ἀμύνομαι, Gl. L. G. ἐκδικῶ, τιμωρέομαι, G. L.] iſci. Vindicare, & injuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Ulciſcor te, pro, Ulciſcor me, & Ulciſcor ſcelus. Ter. Eun. 5. 4. 20.

Ego pol te, pro iſtis dictis & factis, ſcelus,
Ulciſcar, ut ne impune in nos illuſeris. i. e. Puniam. Idem Adel. 3. 2. 15.
Satis mihi id habeam ſupplicii, dum illos ulciſcar modo.

Perſequi & Ulciſci. Cic. ad Brut. 3. Quos quidem ego omnibus ſententiis ulciſcor, & perſequor, omnibus bonis approbantibus.

Sanare & Ulciſci, contraria. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, ſi ullo modo fieri poſſet, non tam ulciſci ſtudeo quam ſanare.

Ab aliquo ſe ulciſci. Plin. lib. 34. cap. 14. A ferro ſanguis humanus ſe ulciſcitur. Contactum namque eo, celerius ſubinde rubiginem trahit.

Aliquem ulciſci. Cic. 2. de Invent. 106. Ab defenſore, in ejus quem ultus ſit, audaciam ſui conqueſtione, rem non ex nomine ipſius negotii, ſed ex conſilio ejus qui fecerit, &c.

Factum aliquod ulciſci. Ter. Phorm. 1. 4. 12.

Recte; ego mihi vidiſſem, & ſenis eſſem ultus iracundiam. Cic. 3. in Catil. 24. Ultus eſt hujus victoriæ crudelitatem poſtea Sulla.

Fratres cæſos ulciſci. Ovid. 12. Met. 903.

Funera gentis deletæ ulciſci. Lucan. lib. 2. 84.

Genera ſingula ulciſci. Cic. Poſt. redit. ad Quir. 21. Sic ulciſcat genera ſingula, quemadmodum a quibuſque ſum provocatus.

Illum ulciſcentur mores ſui. Cic. 9. Att. 14.

Injurias ulciſci. Cic. 2. de Invent. 81. Deinde hoc ſi conſtitutum ſit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciſcantur, quantum incommodorum conſequatur.

Mortem alicujus ulciſci. Cic. pro Rabir. 24. Et ſimilis viri tu ulciſceris patrui mortem, atque ille perſequeretur fratris ſui, ſi iſta ratione agere voluiſſet?

Necem alicujus ulciſci armis. Ovid. 7. Met. 458.

Nefas fortiter eſt ulta laqueo. Ovid. 1. de Arte Am. 284. de Biblide.

Patriam cadentem ulciſci. Virg. 2. Æn. 575.

Ultum ire. Curt. lib. 10. 8. 5. Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverunt. Salluſt. Jugurtha cap. 68. pr. Cum maxima cura ultum ire injurias feſtinat. De Metello.

Ulcisco, ĕre. activa forma. Ennius apud Non. 4. 155. Niſi patrem materno ſanguine exantlando uſciſcerem.

Ulciscens, entis. Partic. Ovid. 1. de Pont. 8. 20.

Se nimis ulciſcens exſtitit ipſe nocens.

Ultus, a, um. Partic. Salluſt. Catil. cap. 33. Ne quæramus, quonam modo, maxime ulti ſanguinem noſtrum pereamus.

Ultio, ōnis. f. [τιμωρία, Gl. L. G. & G. L. ἄμυνα, L. G. ἐκδίκησις, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Illis enim ultionis cauſa datum eſt.

Promptus ultioni. Tacit. 11. Ann. 32.

Voluptas ultionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Audere ultionem. Tacit. 2. Ann. 62.

Mactare aliquem ultioni & gloriæ. Tacit. 2. Ann. 13.

Ultus, us, m. [τιμωρία, Gl. G. L.] Idem.

Ultor, ōris. m. [ἐκδικος, τιμωρός, Gl. G. L.] Qui ulciſcitur. Punitur autem dupliciter. Cic. in Piſon. 23. Piſo vocatur Catilinæ ultor. Epiſtolarum vero familiarium lib. 2. epiſt. 8. in fine, Te vero, mi Rufe, diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ. ultorem, non modo inimicorum, ſed etiam invidorum meorum. In his diverſus eſt uſus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orat. 267. Duo præterea Conſulares, quorum Publius ille noſtrarum injuriarum ultor, auctor ſalutis. Idem pro Sull. 85.

Conjurationis inveſtigator atque ultor.

Prævaricator & ultor alicujus. Cic. in Piſon. 23. Id autem templum, ſublato aditu, revulſis gradibus, & conjuratorum reliquiis, atque a Catilinæ prævaricatore, tum ultore, armis teneretur.

Dolorum alicujus ultor. Virg. 10. Æn. 864.

Mortis alicujus ultor. Ovid. 3. Met. 53.

Scelerum ultores. Lucan. lib. 2. 531.

Fortiſſimus ultor. Ovid. 15. Met. 821.

Dî ultores. Propert. lib. 3. 19. 22.

Dies ultor ſtat auſis olim tam triſtibus. Sil. 2. 495.

Ultrix, īcis. f. [νέμεσις, Gl. L. G. & G. L. ἀμύντειρα, L. G. τιμωρός, G. L.] Quæ ulciſcitur. Cic. pro Domo 112. Hæc ultrix afflictæ civitatis, Reip. ſpoliis ornabitur? Virg. 11. Æn. 590.

Hæc cape, & ultricem pharetra deprome ſagittam.

Anima ultrix. Stat. 11. Theb. 563.

Dextra ultrice fuſus Lycus. Sen. Herc. fur. 11.

Flamma ultrix. Virg. 2. Æn. 587.

Tela ultricia, Genere neutro. Stat. 5. Theb. 117.

— potuitne ultricia Grajis
Virginibus dare tela pater?

Ultōrius, a, um. Adj. Tertull. adverſ. Marc. 2. 24. Deus immittit mala, non peccatoria, ſed ultoria.

Ulto, pro Ultus fuero, vel Ulciſcor. Accius apud Non. 2. 894. Niſi genitorem ulto, nullum meis dat finem miſeriis.

Ulcus, ĕris. n. [ἕλκος, Gl. L. G. & G. L.] Sanies collecta intra cutem latitans: quæ ut propere abrupta cute erumpat, emplaſtris ſuperne alligatis ſolet confoveri.

Ulcus & Vulnus hoc diſtant, quod Ulcus tecta, & clauſa eſt malignitas. Virg. 3. Georg. 454.

Quam ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. Vulnus contra hians & patens. Idem 9. Æn. 487.
Produxi, preſſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Ex Nonio, 5. 49.

Cruſtulas ulcerum rumpit lens. Plin. lib. 22. cap. 25.

Duritias in alto ulcerum perſequitur multipeda trita. Plin. lib. 30. cap. 13.

Eruptiones ulcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.

Inflammationes ulcerum. Plin. lib. 28. cap. 9.

Impetus ulcerum incipientes ſerpere coercet calx. Plin. lib. 36. cap. 24.

Labra ulcerum. Plin. lib. 26. cap. 14.

Margines ulcerum duriores abſumit cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.

Margines ulcerum erodit Anonis. Plin. lib. 27. cap. 4.

Os ulceris. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ſacro igne.

Sinus ulcerum explent, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.

Sinus ulcerum Chelidonia ſiccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.

Altum & anguſtum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De fiſtulis & earum generibus, id nomen eſt ulceri alto, anguſto, calloſo.

Atra ulcera ad vivum corpus redigunt lupini ſilveſtres. Plin. lib. 22. cap. ult.

Calloſa ulcera. V. callus.

Cava ulcera commodiſſime implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Celſ. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Chironium ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.

Corruptius ulcus. Celſ. lib. 7. cap. 4.

Deplorata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Deſperantia jam ulcera cicatrice includit mel. Plin. lib. 22. cap. 24.

Difficilia ulcera. Plin. lib. 23. cap. ult.

Durum & rotundum ulcus. Celſ. lib. 6. cap. 3.

Humidum & inæquale ulcus. Celſ. lib. 6. cap. 3.

Inæquale ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Theriomate.

Incurata ulcera. Hor. 1. Epiſt. 16. 24.

Mala ulcera. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ſacro igne.

Nigrum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinſecus, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.

Periculoſiſſima ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 11.

Putre ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione Eryſipelatum, Si magis putre eſt ulcus, jamque procedit ac ſerpit, opus eſt vehementius erodentibus. Paulo poſt, Poſt uſtionem putris ulceris ſuperponenda ſunt quæ cruſtas a vivo reſolvant, eas ἐχάρας Græci vocant.

Putria ulcera & tætri odoris emendat aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. ad finem.

Recentia ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.

Senilia ulcera ſiccant impoſitæ ſpongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.

Sordida ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, Si ſordida quoque ulcera ſunt, melius mulſo eluuntur.

Tætra ulcera. Lucret. lib. 5. 993.

Vetus ulcus ſcalpello incidendum eſt, excidendæque ejus oræ. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.

Veteſtis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime ſuccurrit Sphærion. Celſ. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Adapertum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Ambit

Ambit rubor ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinſecus, &c.
Aperire ulcera. Plin. lib. 23. cap. 7.
Aſtringit & explet ulcera Sil. Plin. lib. 33. cap. ult.
Coercent ulcera quæ ſerpunt lacticæ. Plin. lib. 2. cap. 7.
Cohibet ſevum cum cera quæ ſerpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Compeſcit ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Comprimuntur ulcera aceto. Celſ. lib. 4. cap. 4. De difficultate ſpirandi.
Continuatur ulcus ruptis puſtulis. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ſacro igne.
Curare ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 17. De cancri, qui in cole naſcitur, curatione. Ibidem, De digitorum ulceribus.
Deſcendere ſolet interdum ulcus ad nervos. Celſ. lib. 6. cap. 17. De coli morbis.
Diſcutere manantia capitis ulcera. Plin. lib. 22. cap. 21.
Efferentia ſeſe ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Emendantur oris ulcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.
Emendat butyrum ulcera. Plin. lib. 28. cap. 12.
Erodit ulcera excreſcentia lapis ſarcophagus. Plin. lib. 36. cap. 17.
Erumpentia per ſe ulcera. Plin. lib. 22. cap. 10.
Excidere totum ulcus uſque ad ſanam carnem. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Meliceria.
Excreſcentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 5.
Exeſt putria ulcera Ariſtolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Exeſum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Explet cava ulcera Ariſtolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Expurgat ulcera ſordida Ariſtolochia.. Plin. lib. 26. cap. 14.
Facit ulcus ſeptica vi Anemona. Plin. lib. 21. cap. 23. ad finem.
Facta calceamento ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & præcipue pedibus digitiſque eorum. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.
Finita ſi ulcera cum inflammatione non ſunt: aut ſupercreſcentia, aut ſordida, aut cava, aut certe vetera eſſe conſuerunt. Ex his ſupercreſcentia collyrio, quod Memigmenon vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur ex eodem. Celſ. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus ſupercreſcentibus, &c.
Fovere ulcera ſucco aliquo. Plin. lib. 24. cap. 14.
Illinitur Gentiana ulceribus quæ ſerpunt. Plin. lib. 26. cap. 14.
Illinitur Beta contra ulcera, quæ ſerpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.
Implere ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 24. Enchriſta ad ulcera purganda & implenda.
Imponitur ulceribus manantibus fæx vini cremata. Plin. lib. 23. cap. 2.
Increſcentia ulcera. Plin lib. 20. cap. 14.
Inducere cruſtas ulceribus. Celſ. lib. 6. cap. 11. ad finem. & lib. 5. cap. 8.
Inhibet infantium ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Inſpergitur ulceribus farina. Plin. lib. 23. cap. ult.
Inveterata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 1.
Manant ulcera quæ in capite. Plin. lib. 20. cap. 8.
Manantia ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Matureſcentia non ulcera. Plin. lib. 22. cap. 23.
Medetur omnium generum ulceribus plantago. Plin. lib. 26. cap. 14.
Naſcuntur ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 12. Quæ in latere linguæ naſcuntur ulcera, diutiſſime durant.
Nutrire ulcus lenibus medicamentis. Celſ. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Occupat ulcus vetuſtas. Interdum vetuſtas ulcus occupat, induciturque ei callus, & circum oræ craſſæ livent: quod fere negligenter curato ulceri ſupervenit. Celſ. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinſecus, &c.
Oriuntur ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 13. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, ſuccurrunt.
Percurat ſevum ulcera quæ ſerpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Perducere ulcera ad ſanitatem. Celſ. lib. 7. cap. 30.
Periclitantur ulcera quæ vermibus. Plin. lib. 30. cap. 13.
Purgare replereque ulcera. Celſ. lib. 5. cap. 26. ad finem.
Perſanare ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Prodeſt mire toſtum hordeum ulceribus ex ambuſto. Plin. lib. 29. cap. 3.
Purgandum ulcus maxime melle & reſina eſt: ſed aliis quoque purgari poteſt, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad ſanitatem perducendum eſt. Celſ. lib. 7. cap. 30.
Purgantur ulcera & explentur butyro. Plin. lib. 28. cap. 18.
Putreſcentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 7.
Renovare ulcera. Celſ. lib. 7. cap. 30.
Renovatur ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Repugnantia cicatrici ulcera quæ ſerpunt. Plin. lib. 23 cap. 5.
Repurgatum ulcus ſic ut cetera nutriendum eſt. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione Eryſipelatum.
Reſcindere os ſummum ulceris. Virg. 3. Georg. 454.
Rubet juſtis ulceribus corpus. Lucret. lib. 6. 1164. al. Inuſtis.
Serpunt ulcera. Celſ. lib. 5. 28. De ſacro igne, Ulcera ſi mediocriter ſerpunt, aqua calida: ſi vehementius, vino calido fovenda ſunt.
Serpentia ulcera. Plin. lib 24 cap. 6.
Siccat ulcera per ſe farina lupinorum. Plin. lib. 22. cap. ult.
Tendit ad ſanitatem ulcus. Celſ. lib. 7. cap. 28.
Tollit ulcera humida cinis ex oſſibus ſepiarum. Plin. lib. 32. cap. 7. ad finem.
Tollunt ulcera humida in capite ova. Plin. lib. 29. cap. 3.
Trahunt ulcera quæ non cicatricem. Plin. lib. 30. cap. 13.
Trahentia ulcera difficile cicatricem. Plin. lib. 22. cap. 25.
Viveſcit ulcus, & inveteraſcit alendo. Lucret lib. 4. 1062.
Ulcus tangere, per metaph. eſt Movere dolorem, ejuſque rei facere mentionem, quæ nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.
Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppido quam eleganter expreſſit in Clodium (pro Domo 12.) qui populum fame jam exaſperatum, concionibus inſuper ſeditioſis in rabiem agebat. Ut tu, inquit, in hoc ulcere tanquam unguis exſiſteres. Eraſmus.
Ulcus eſt, quicquid attigerit horum. Cic. 1. de Nat. Deor. 105. Quæro igitur, veſter deus primum ubi habitet? Deinde quæ cauſa eum loco moveat, ſi modo movetur aliquando. Poſtremo quum hoc proprium ſit animantium, ut aliquid appetant, quod ſit naturæ accommodatum, deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis utatur. Poſtremo quomodo beatus ſit, quomodo æternus. Quicquid enim horum attigerit, ulcus eſt: ita male inſtituta ratio exitum reperire non poteſt. i. e. Ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatiſque convincatur.
Ulcus, a nonnullis ſcribitur cum H, quod Græce ἕλκος dicitur.

Ulcuscŭlum, i. n. dimin. [ἑλκίδιον] Celſ. lib. 5. 28. de puſtularum generibus, Ex puſtulis vero nonnunquam etiam ulcuſcula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.

Ulcerarius, a, um. Adj. ut, Herba ulceraria. Apul. de Herb. cap. 45.

Ulcerōsus, a, um. Adj. [ἑλκώδης] Plenum ulceribus. ut, Jecur ulcerofum. Hor. 1. Carm. 25. 15.
Ulcerofum ad arbores translatum. Plin. lib. 17. cap. 14. Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihil uſquam ulcetoſum eſſe, aut retorridum.

Ulcĕro, [ἑλκῶ, ἑλκοποιῶ, Gl. G. L.] āre. Dilaniare, & multa ulcera facere. Plin lib. 28. cap. 9. Item equarum præterquam virginum erodit, emarginat, ulcerat. In veteri codice legitur, Emarginat ulcera. Hor. 1. Serm. 6. 106.
Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.
Jecur alicujus ulcerare, Fœde vulnerare. Hor. 1. Epiſt. 18. 72.

Ulcerātus, a, um, Partic. Cic. de Fato 36. Nondum enim ulcerato ſerpentis morſu Philocteta, quæ cauſa in rerum natura continebatur, fore, ut is in inſula Lemno linqueretur.

Ulcerātio, ōnis. f. Senec. de Conſt. ad Serenum 6. In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa ſe frementium ſecurus aſpiciat.
Magna ulceratio. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmeciis. Myrmecia latiſſimis radicibus inhærent, ideoque ne excidi quidem ſine ulceratione magna poſſunt.

U L E

Ulex, ŭlĭcis. f. Frutex eſt roris marini ſimilis, aſper, aurumque retinens. Plin. lib. 33. cap. 4.

U L I

Ulīgo, ŭlīgĭnis. f. [ἰκμάσια, Gl. G. L.] Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 184.
At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta. Varro 2. de R.R. cap. 2. Solum oportet eſſe eruderatum & proclivum, ut everri facile poſſit, ac fieri purum. Non enim ſolum ea uligo lanam corrumpit ovium, ſed etiam ungulas, ac eas ſcabras fieri cogit.
Peſtifera uligo campi. Sil. lib. 8. 380.
Salſam nonnunquam & amaram uliginem vomit terra. Columel. lib. 2. cap. 9.

Uligĭnōsus, a, um. Adj. [ἰκμαλώδης] Semper uvidum: ut, Uliginoſus ager, qui ſemper eſt humidus. Varro 1. de R. R. cap. 6. Columel. lib. 2. cap. 4. Igitur uliginoſi campi proſcindi debent poſt Idus menſis Aprilis. Plin. lib. 17. cap. 5. Item uliginoſam triſtia terram demonſtrant.

Ulixes, is, m. [Ὀδυσσεύς, Gl. L. G.] Sic ſcribi docti veteri conſuetudine malunt, quam Ulyſſes, q. V.

U L L

Ullus, V. unus.

U L M

Ulmus, i. f. [πτελέα, Gl. G. L.] Arbor ſui generis, vineis amica. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortiſſime ſervat ulmus, ob id cardinibus, aſſamentiſque portarum utiliſſima, quoniam minime torquetur: permutanda tantum ſic, ut cacumen ab inferiore ſit cardine, radix ſuperior.
Alta ulmus. Virg. 10. Ecl. 67.
Exeſa ulmus. Ovid. 3. Faſt. 747.
Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.
Fortes ulmi. Virg. 2. Georg. 83.
Frondoſa ulmus. Virg. 2. Ecl. 70.
Patula ulmus. Perſ. 3. Sat. 6.
Speciofa ulmus nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatioſa tumentibus.
Viduæ ulmi, Quibus non adhærent vites. Juven. 8. Sat. 78.
Adjungere vites ulmis. Virg. 1. Georg. 2.
Amictæ vitibus ulmi. Ovid. 10. Met. 100.
Degravat ulmum vitis. Ovid. 5. Triſt. 3. 35.
Intexere ulmos vitibus. Virg. 2. Georg. 221.
Vincitur vitibus ulmus. Ovid. 5. Epiſt. 47.

Ulmeus, a, um. Adj. [πτελεΐνος] Quod ex ulmo eſt. ut, Virgæ ulmeæ, apud Plaut. in Aſin. 2. 2. 74. Et Epid. 5. 1. 20.
Quem Apelles Zeuxiſque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. Virgis ulmeis cædent, ad vibices uſque & livorem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probaturque maxime ulmea frons.

Ulmitrĭba, æ. m. [πτελεοτρόφος] Qui ulmum terit, id eſt qui virgis ulmeis cæditur. Plaut. Perſ. 2. 4. 7.

Ulmarium, i. n. [πτελεών] Locus ulmis conſitus, ulmorum ſeminarium. Plin. lib. 17. cap. 11. Differendæ ex arearum venis poſt annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquamque partem.

Ulmētum, i. n. [πτελεών, ὁ τόπος, Gl. G. L.] Locus ulmis conſitus.

U L N

Ulna, æ. f. [ὠλένη, ὠλένη] Pars humani brachii, quæ & Cubitus dicitur, a commiſſura humeri ad manum. Plin. lib. 11. cap. 43. Terreſtrium uni homini juguli, humeri, ceteris armi: uni ulmæ. Virg. 3. Georg. 105.
Tres pateat cæli ſpatium, non amplius, ulnas. Dicta Ulna, ut ait Servius, ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, id eſt a brachiis, unde & λεύκωλενος Ἥρη dicitur. Licet Suetonius unum cubitum velit eſſe tantummodo. Virg. 3. Georg. 355.

— septemque assurgit in ulnas. Ubi Servius, Crescit in septem ulnas. Ulna autem, ut diximus, secundum alios utriusque manus extensio est, secundum alios cubitus, quod magis verum est, quia Græce ὠλένη dicitur cubitus: unde est λευκώλενος Ἥρη. De Ulna vide diligenter Parerga Alciati lib. 1. cap. 18. & Budæum in priorib. annotat.

Leves ulnæ. Claud. 4. Cons. Hon. 166.

Teneræ ulnæ. Ovid. 9. Met. 651.

Tremula ulna. Catul. ad Coloniam, 18. 13.

Attollere aliquem mollibus ulnis. Ovid. 7. Met. 847. al. Sontibus.

Circumdare aliquem ulnis. Stat. 5. Silv. 3. 266.

Circumligant avidis ulnis matrem. Stat. 1. Achil. 172.

Complectitur niveis reducem ulnis. Claud. 2. in Eutrop. 187.

Ulna, [πῆχυς, Gl. L. G. & G. L.] Mensuræ genus. proprie, inquit Servius, est Spatium quantum utraque extenditur manus. V. paulo supra.

Toga bis ter ulnarum. Hor. Epod. 4. 8.

U L O

Ulophŏnon, i. n. [ὀλόφωνον] Carduus silvaticus, ita vocatus ob gravitatem odoris. Plin. 22. 18. & Apul. de Herb. cap. 109.

U L P

Ulpianus, i. m. [Οὐλπιανὸς] Jurisconsultus, Alexandri Severi Imperatoris scriniorum magister, teste Lamprid. 26. Tyrius fuit. Is utitur auctoritate Pomponii in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus est, ut notat Raphael Volaterranus. Alius Ulpianus Rhetor, & Scholiastes Demosthenis.

Ulpĭcum, i. n. [ἀφροσκόροδον] genus Allii grandius inter pulmentaria ruris adscriptum, auctoribus Plinio & Columel. Plaut. Pœn. 5. 5. 35.

— tum autem plenior
Alli ulpicique, quam Romani remiges? Columel. lib. 11. cap. 3. Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον, appellant, longe majoris est incrementi, quam allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex uno capite in plura dividetur. Habet enim velut allium plures cohærentes spicas: eæque quum sint divisæ, liratim seri debent, ut in pulvinis positæ minus infestentur hiemis aquis.

Ulpius, i. m. nomen gentile apud Romanos. ut, Ulpius Trajanus. Inde Ulpia, Urbium nomen a Trojana conditarum. ut, Ulpia Trajana in Dacia, &c. Subaudito Colonia. Hinc & Ulpianus, cognomen adoptivum. q. supra V.

U L S

Uls, [ἐπίκεινα] facit Ultra & Ultimus, inquit Festus. Nonius, Uls Cato pro Ultro posuit. V. & mox ultis.

U L T

Ulterior, Ultimus. V. ultra.

Ultio, Ultor. V. ulciscor.

Ultis, pro Uls, vel Ultra. Pomponius in l. 2. §. Et quia. D. de orig. jur. Quinque viri constituti sunt cis Tiberim, & ultis Tiberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

Ultra, [ὑπὲρ, πέραν, περαιτέρω, Gl. G. L.] ab antiquo Uls derivatur, sicut Citra a Cis: Præpositio Accusativo casui serviens, significat Præter & Trans. Plaut. Merc. prol. 24.

Sed amori accedunt etiam ultra hæc, quæ diximus. Emendata exemplaria non habent Ultra.

Ultra, ad locum relatum. Cic. 12. Att. 26. Ultra Silianam villam est, quam puto tibi notam esse, &c.

Ultra annos pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Ultra modum progredi. Cic. 4. Tusc. 38. Sed adhibent modum quendam, quem ultra progredi non oporteat.

Ultra placitum laudare. Virg. 7. Ecl. 27. Servius, i. e. Nimie, irrisorie. Ultra quam placeo & mereor.

Ultra terminum vagari. Hor. 1. Carm. 22. 10.

Ultra, ad tempus relatum, Adverbium est, quum sine casu ponitur. Plaut. Stich. 2. 1. 25.

Nunc ultra hoc deportem? haud placet: neque id vero officium arbitror. In emendatis Ultro. Columel. de Arboribus, cap. 5. Quæ sic resectæ inolescunt, nec ultra obsunt vitibus. [Subauditur Id tempus, & similis in ceteris ellipsis.

Intendamus ultra animum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Ultra citrave pervolare. Plin. lib. 10. cap. 23.

Nihil ultra, vel non ultra, pro Nihil supra. Cic. 15. Att. 1. Est autem oratio scripta elegantissime, sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.

Nihil ultra, vel Non ultra, pro Nil præterea. Cic. de Univers. 6. Si probabilia dicentur, ne quid ultra requiratis. Non ultra, Non amplius. Liv. 24. 16. Tanta vi se in hostem intulerunt, ut sustineri ultra non possent.

Ultra quam. Cic. 1. de Invent. 26. Remotum est, quod ultra quam satis est, petitur. Idem 1. Tusc. 17. Ultra enim quo progrediar, quam ut verisimilia videam, non habeo.

Ultra quam oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5. i. e. Ulterius.

Non ultra quam. V. non.

Ultrātus, a, um. Adj. ut, Regio ultrata. Hygin. de Limit. p. 156.

Ulterior, us. [περαιτέρω] ab Ultra comparativus. Ter. Phorm. 4. 2. 10. Sed eccum ipsum, quis est ulterior? [Puto esse ab Ulterus, a, um. inusitato Adj. ut a Supra Superus.

Provincia ulterior, & Citerior. Cic. de Provinc. Cons. 36. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. h. e. Alter Transalpinam, alter Cisalpinam.

Ripa ulterior, Quam trans flumen est. Liv. 42. Paterc. 2. 107.

Mirari ulteriora, præsentia sequi. Tacit. 4. Hist. 59.

Loqui ulteriora. Ovid. 5. Fast. 532.

Ulterius, Adv. [περαιτέρω, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 2. Met. 879.

Inde abit alterius: mediique per æquora ponti
Fert prædam.

Ulterius justo. Ovid. 6. Met. 470

— quotiesque rogabat
Ulterius justo, Prognen ita velle ferebat. h. e. Ultra quam honestum foret.

Quærere ulterius. Senec. Epist. 103. Et ulterius si licuisset, juvabat de immortalitate animorum quærere, immo credere.

Ultĭmus, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G.] ab Ultra superlativum; Idem quod Postremus, extremus, summus. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus capiat scribendi exordium. Ego enim ab ultimis censeo.

Extremus & ultimus. Cic. 2. de Divin. 91. Cælum ipsum quod extremum atque ultimum mundi est.

Ædes ultimæ. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Linea ultima rerum mors. Hor. 1. Epist. 16. 79.

Platea ultima. Ter. Phorm. 1. 4. 37.

Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? ipsus est.

Terra ultima. Cic. de Arusp. Resp. 24.

Tempus proximum, medium, ultimum. Cic. de Provinc. Cons. 43.

Dies ultima exspectanda homini. Ovid. 3. Met. 135.

Luna ultima. Cic. in Somn. Scip. 8.

Telum ultimum ac maximum. Liv. 4. 28.

Ultimus, pro Primo aliquando ponitur; si a postremo orsus, ad primum ascendas, qui tum fit ultimus. Virg. 7. Æn. 49.

— tu sanguinis ultimus auctor. Dictus ultimus, quod ultra omnia sit, sive ante respicias, sive retro. Servius.

Ultimus pro Primus, vide in meo Indice Terentiano pag. 91. H. St.

Antiquitas ultima. Cic. 1. de Finib. 65. Quod quam magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur.

Initium ultimum. Auctor ad Heren. lib. 1. 15. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit, & si non ab ultimo initio repetere volemus.

Memoria pueritiæ ultima. Cic. pro Arch. Poeta 1.

Origo ultima, pro Initio originis. Nepos 25. 1. 1. Pomponius Atticus ab origine ultima stirpis Romanæ generatus. [Manut. E stirpe Romana. Lambin. Generatus mutat in Generosus. Bos. Romano genere natus. Barth. Stirpis regiæ. Rutgers. Romæ generatus, vel ut Bos. Tollius delet τὸ Generatus. Ego non dubito, quin, ceteris intactis, Romano genere ortus scribendum sit.

Principium ultimum. Cic. 2. de Invent. 5. Nobis omnium quicunque fuerunt ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus expositis copiis, quodcunque placeret, eligendi potestas fuit.

Stirps ultima. Liv. 1. 47. Ibi Tarquinius maledicta ab stirpe ultima orsus, Servum serva natum, &c. i. e. A prima stirpis origine, ab initio.

Stirps ultima, i. e. Omnium vilissima ac obscurissima. Vellej. 1. 11. 1. de Pseudophilippo, Qui se regiæ stirpis ferebat, cum esset ultimæ.

Ultimus, Extremus, summus. ut, Ultimum bonum. Cic. 3. de Finib. 33. Eorum, dico qui summum bonum, quod ultimum appellant, in animo ponerent. Nonius 4. 483.

Pœna ultima. Liv. 3. 58.

Denuntiare necessitatem ultimam. Tacit. 15. Ann. 61.

Ultima in malis hæc sunt illi. Cic. ad Brut. 17. i. e. Extrema & summa mala esse videntur.

Ad ultimum. V. ad præpositionem.

Ultimum periculi. Curt. lib. 8. 1. 15. Lysimachus enim quondam, quum venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram solus. sed lævo humero usque ad ossa laceratus, ad ultimum periculi pervenerat. Gr. ἐς τὸν ἔσχατον κίνδυνον. H. St.

Ultimum in amicitia, Primum. Cic. 1. Off. 56. Efficiturque, id quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus fiat ex pluribus. Nonius 4. 483.

Et absolute, Causæ ab ultimo repetendæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. Recte autem monemur, causas non utique ab ultimo esse repetendas, id est ab initio.

Ultima experiri, i. e. Summa. Liv. 2. 28. Cels. lib. 7. cap. 7. Igitur ubi ultima experiri statutum est, &c.

Pati ultima, Extrema supplicia. Liv. 37. 54.

Ultĭmum, Adv. [τὸ ἔσχατον] Postremum. Liv. 1. 29. De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervagantur. Curt. lib. 5. 12. 18. Darius Artabazum, ultimum illum visurus, amplectitur. Liv. lib. 40. Ultimum de cælo, quod comitia turbaret, intervenit. Idem 45. 19. An ultimum mori jussurum?

Ultime, Adv. [ἐσχάτως] Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Ultime affectus.

Ultĭmo, [ἐσχάτως] Adv. temp. Denique. Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimo templis compluribus dona detraxit, simulacraque ex auro vel argento fabricata conflavit.

Ultĭmo, āre. In ultima parte esse. Tertull. de Pallio cap. 1. Cum ultimant tempora patriæ.

Ultrāmundānus, a, um Adj.. Apul. lib. 1. de Dogm. Plat. p. 8. Elmenh. Deus ille summus. ultramundanus.

Ultro, Adv. [περαιτέρω, ἐνδὲ] ab Ultra fit: & significat Ultra, sive Insuper. Virg. 2. Æn. 145.

His lacrimis vitam damus, & miserescimus ultro. Ubi Servius, Ultro, non est Sponte, nam jam rogaverat: sed Insuper. Et venit ab eo quod est Ultra: quia plus, quam rogaverat præstiterunt. Idem 5. Æn. 55.

Nunc ultro ad cineres, ipsius & ossa parentis. Ubi Servius, Ultro, aut ultra, id est insuper, hoc est amplius numina præstiterunt: aut Ultro, Sponte sua, non optantibus, aut volentibus nobis.

Ultro interdum idem valet, quod Altera ex parte. Ulpianus in l. 3. D. de condictione causa data. Quid si ita dedi, ut Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præteriit, inhibenda erit repetitio, nisi me pœniteat, quod si præteriit, condici poterit. Sed si Stichus decesserit: an repeti, quod datum est, possit? Proculus ait, si post id temporis decesserit, quo manumitti potuit: repetitionem esse. si minus: cessare. quinimmo & si nihil tibi dedi, ut manumitteres, placuerat tamen ut darem: ultro tibi competere, quæ ex hoc contractu nascitur, i. e. Condictionem, defuncto quoque eo. Idem l. 1. §. Interdictum. D. Uti possidetis. Interdictum autem quod est, Uti possidetis, possessorem prædii tuetur. Actio enim nunquam ultro possessori datur: quippe quum sufficiat, quod possideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante nave jactus factus est: amissarum mercium

cium domini, si merces vehendas locaverant, ex locato cum magistro navis agere debent. magister deinde cum reliquis quorum merces salvæ sunt: ex conducto, ut detrimentum proportione communicetur, agere potest. Servius quidem respondit, ex locato agere cum magistro navis debere, ut ceterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent: immo & si non retineat merces magister: ultro ex locato habiturus est actionem cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nullas farcinas habeant? plane commodius est, si sint, retinere eas: at si non, & totam navem conduxerit: ex conducto aget, sicut vectores, qui loca in nave conduxerunt. Idem in l. Si emptione. §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit furtivum esse quod venit: a neutra parte obligatio contrahitur: si emptor solus scit: non obligabitur venditor. Nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi ultro, quod convenerit, præstet. Quod si venditor scit, emptor ignoravit: utrinque obligatio contrahitur. Rursus idem in l. Legavi. D. de liberatione legata. Si is, cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum jusserit, ut eum liberaret, an prohibeat eum exigere. utroque enim modo liberandus est debitor, & utroque casu competit ultro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quam ædificatum esset, ageretur jus vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes judicis non alias futuras fuisse ait, quam ut eum, cum quo ageretur, cavere juberet, non prius se ædificaturum, quam ultro egisset jus sibi esse altius tollere. Marcianus in l. Ex castrensi. D. de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio salvo communi dividundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædii. Sed nec si socius ultro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictum est.

Ultro, E contrario. Virg. 5. Æn. 446.
Entellus vires in ventum effudit, & ultro
Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto
Concidit. Nam (inquit Servius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtur interpretari, Nullo impellente.

Ultro, Prave, & perverse. Ter. Adel. 4. 3. 5.
Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant,
Sibi fieri injuriam, ultro si quam fecere ipsi, expostulant,
Et ultro accusant. Donatus.

Ultro, [ἑκοντὶ, ἑκουσίως Gl. G. L.] Non requisitus, inquit Valla. Sponte, Voluntarie in Gloss. Ter. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultro accusatum advenit. Idem And. 1. 1. 73. Hac fama impulsus Chremes, ultro ad me venit. Cic. 4. Fam. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non ultro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum ultro. Virg. 4. Georg. 204.

Compellare aliquem ultro. h.e. Ante quam ille aliquid loquatur. Virg. 2. Æn. 280.

Imputare ultro exemplum. Tacit. 1. Hist. 71.

Offerre se ultro alicui. Cic. pro Cœl. 21.

Polliceri ultro. Cic. pro Planc. 24.

Ultro citroque, [ἔξωθεν καὶ ἔνδοθεν, τοῦτ' ἔστι παντάχοῦ, Gl. L. G.] Hinc atque illinc, sive utrimque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 1. Multisque verbis ultro citroque habitis ille nobis est consumptus dies. Quum ego te alloquor, tunc verba ultro quasi ultra sunt, quum te alloquentem audio, tunc verba ultro quasi citra veniunt. Sicut pedes quum a loco recedo, tunc ultro eo: quum redeo, tunc citro. Nec elegans esset. Huc atque illuc commeabat, nisi errabundum, & incertum iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines cursare ultro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. 170. Ultro citroque navigare. Et 2. de Nat. Deor. 84. Sic naturis his, ex quibus omnia constant sursum deorsum, ultro citroque commeantibus, mundi partium conjunctio continetur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42. Quum sæpe ultro citroque legati inter eos mitterentur.

Ultrōneus, vel Ultronius, a, um. Adj. [αὐτοπάγελτος, Gl. L. G. & G. L. θελητὴς, ἑκούσιος, G. L.] Senec. 2. Nat. Quæst. 59. Suadetur deliberantibus: at ultronei admonentur, Idem ibid. Quid interest ad mortem jussi eamus, an ultronei?

Ultrōtrĭbūta, ōrum. n. Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Livius 39. 4. de Censur. M. Porcii Catonis & Valerii Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. h. e. Vectigalia, quibus reditus & fructus Pop. Romani constabant, quantum potuerunt, Censores auxerunt: Ultrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens ultrotributa ἐπιγελασίας vocat, proindeque nobis hujus rei erit astipulator. Illud item Livii 43. 16. Qui publica vectigalia, aut ultrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter a Seneca 4. de Benef. cap. 1. scriptum est, Cum virtutem nec lucrum invitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, ut cuncta in se impendere jubeat, ac sæpius in ultrotributis sit. Turnebus.

U L V

Ulva, æ. f. [φύκος πελαγικὸς] Herba palustris. Virg. 2. Æn. 135.
Limosoque lacu, per noctem obscurus in ulva
Delitui.

Fluminea ulva. Ovid. 5. Fast. 519.

Glauca ulva. Virg. 6. Æn. 416.

Leves ulvæ. Ovid. 8. Met. 336.

Limosa ulva. Lucan. lib 2. 70.

Palustris ulva. Virg. 3. Georg. 175.

Steriles ulvæ. Ovid. 4. Met. 299.

Viridi ulva tectus Rhenus. Ovid. 4. Trist. 2. 41.

Ulvōsus, a, um. Adj Sidon. Carm. 7. sive Paneg. Aviti, v. 324.
— ulvosa quem vel Nicer abluit unda,
Prorumpit Francus.

Ulŭbræ, ārum. f. sec. c. [Οὐλάβραι] Oppidum est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quum sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Hor. 1. Epist. 11. 30. Vacuæ Ulubræ. i. e. Desertæ, vel parum habitatæ Juven. 10. Sat. 102.

Ulubrānus, a, um. & Ulubrensis, e. Adj. Cic. 7. Fam 12. Quid fiet porro populo Ulubrano, si tu statueris, πολιτεύεσθαι non oportere? Plin. lib. 3. cap. 4.

Ulŭla, æ. f. pr. l. [ὀλολυγὼ, Gl. L. G. & G. L. ὀλολυγὴ, G. L.] Avis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Servius, quod est ululare & flere. Virg. 8. Ecl. 55.
Certent & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus. Plin. lib. 10. cap. 12. Uncos ungues & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ. Ululas Athenas. V. Noctua.

Ulŭlo, [ὀλολύζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Canum est & Furiarum, inquit Servius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. 468.
— & alte
Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes. Idem 4. Æn. 168.
— summoque ululârunt vertice Nymphæ. Sic Plin. lib. 26. cap. 4. Terribili Marte ululârent.

Canes ululant Virg. 6. Æn. 257.

Galli tristia ululârunt. Lucan. lib. 1. 562.

Lætis ululare triumphis. Lucan. lib. 6. 261.

Ædes ululant plangoribus femineis. Virg. 2. Æn. 488.

Ripæ flebile ululârunt. Sil. lib. 6. 285.

Ulŭlans, antis. Partic. [ὀλολύζων] Cic. in Orat. 27. Quum vero inclinata ululantique voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? Tumultus ululans. Virg. 11. Æn. 662.

Ululātus, a, um. aliud Partic. [ὠλολυγμένος] ut, Prælia ululata. h. e. Luctuosa. Stat. 9. Theb. 724.

Ululātus, ûs. m. [ὀλολυγμὸς, Gl. G. L.] Liv. 5. 39. Mox ululatus cantusque dissonos, vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris, audiebant. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 36. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt. Ibid. lib. 7. cap. 80. Et ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & ululatu suorum animos confirmabant.

Acutus ululatus. V. Acuo.

Flebilis ululatus. Stat. 5. Theb. 554.

Femineus ululatus. Virg. 4. Æn. 667. & 9. 477.

Insani ululatus. Claud. de Bell. Gild. 134.

Mæsti. Ovid. 8. Met. 447.

Querulis ululatibus implevi Idam. Ovid. 5. Epist. 73.

Terrificus ululatus. Claud. 1. in Ruff. 130.

Tremuli ululatus. Stat. 5. Silv. 5. 71. Ululatum dixit pro Vagitu. Loquitur enim de infante.

Complere auras ululatibus. Ovid. 6. Fast. 513.

Feriunt crebris ululatibus aures. Lucan. lib. 2. 33.

Implere montes ululatibus. Ovid. 4. Fast. 453.

Inerrat auribus ululatus. Stat. 9. Theb. 724.

Ululāmen, ĭnis. n. Idem. Prudent. Hymno exsequiarum v. 114.
Quid turba superstes inepta
Clangens ululamina miscet?

Ululabĭlis, e. Adj. ut, Clamor ululabilis. Ammian. 30. 15. V. Apul. 4. Met. p. 143. Elmenh.

U L Y

Ulysses, vel Ulixes, is. m. pr. b. [Ὀδυσσεὺς] Græcorum omnium qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Anticliæ. Cujus vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus in Odysseide & Iliade. Dicimus Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, Ulysses. Item Ulysseus, Ulyssei, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, quatuor syllabarum: & Ulysseus per eu diphthongum, Ulyssē vel Ulyssi, trium syllabarum. Est & vocativus Ulysse ab Ulysses, e producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alii dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλέος, Ἀχιλλεῖ, vel Ἀχιλλῆ, Ἀχιλλέα, Ἀχιλλεῦ: Dores dicunt Ἀχίλλης, Ἀχίλλε, Ἀχίλλη, Ἀχίλλην, Ἀχίλλη. Hoc casu usus est Ovid. 1. Epist. 1.
Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse. Et 13. Met. 83.
Quaque ruit, non tu tantum terreris Ulysse,
Sed fortes etiam. Eodem in libro sæpius etiam Achille vocandi casu usurpatum invenies. Reliquos casus non omnes Latinis in usu fuisse arbitror. Nam ut Ulyssei & Ulyssi sæpius invenio: ita Ulysseus, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, nusquam. Sic Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, usitata sunt: Ulysses vocandi casu vix invenies. Postremo Ulysses, Ulysse, nominat. & vocativus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in usu frequenti sunt, quorum genitivus & dativus Ulyssæ, Ulyssæ, (quemadmodum usitatum est Anchisæ) a Latinis repudiati sunt. conf. ulixes.

Multa passus est Ulysses. Cic. 1. Off. 113. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt, inserviret, &c.

Ulysses & Nestor sapientes habiti. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Ulysses simulatione insaniæ militiam subterfugit. Cic. 3. Off 97. Utile videbatur Ulyssi, ut quidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum, optimum auctorem, talis de Ulysse nulla suspicio est: sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.

Orator Ulysses. Cic. de Clar. Orat. 40. Neque enim jam Troïcis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus.

Socii Ulyssi. Virg. 8. Ecl. 70.
Carminibus Circe socios mutavit Ulyssi.

Cautus Ulysses. Ovid. 1. Trist. 2. 9.

Dirus Ulysses. Virg. 2. Æn 261.

Duplicis Ulyssei. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Duri miles Ulyssi. Virg. 2. Æn. 7.

Experientis Ulyssi. Ovid. 14. Met. 159.

Fallacis Ulyssi. Ovid. 13. Met. 712.

Inventor scelerum Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.

Ithacensis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 6. 63.

Laboriosi Ulyssei. Hor. Epod. 17. 16.

Patientis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 7. 40.

Pellacis Ulyssi. Virg. 2. Æn. 90.

Sævi terram exsecramur Ulyssis. Virg. 3. Æn. 273.

Solers Ulyſſes Juven. 9. Sat. 65.
Deprenſus Ulyſſis ingenio. Ovid. 13. Met. 304.
Confidit ſocio ſemper Ulyſſe. Ovid. 13. Met. 240.

Ulyssipona, æ. f. [Ὀλισ῾ ἱππῶν, Ὀδυσσέα πόλις] Luſitaniæ metropolis, quam hodie *Lisbonam* vocant, regum Portugalliæ hodie regia eſt. Tradit vetuſtas ab Ulyſſe conditam eſſe. Strabo Ulyſſeam appellari ſcribit lib. 3. Aliqui *Ulyſippo* ſcribunt, alii *Oliſipo*, ut apud. Plin. lib. 8. cap. 42.

Ulyssipponensis, vel Olisiponensis, e. Adj. [Ὀλυσσιππονίσ῾] ut, Uliſiponenſe promontorium. Plin. lib. 4. cap. 21.

U M B

Umbella, V. umbra.

Umber, V. umbria.

Umbĭlĭcus, i. m. [ὀμφαλὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] ab Umbone derivatur: Ligamentum inteſtinorum, quod mediam fere planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, ut per eum, fetus, dum eſt in utero matris, nutriatur.

Umbilicus ovi. *Le germe ou germillon.* Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Umbilicus ovis a cacumine ineſt, ceu gutta eminens in putamine.

Caſtrare umbilicum. V. castro.

Umbilicus, Quicquid in aliqua re eſt medium. Unde Reate oppidum, umbilicum Italiæ eſſe dicimus, quia in medio fere Italiæ ſitum eſt. Cic. 6. Verr. 106. Et raptam eſſe Liberam, quam eandem, Proſerpinam vocant, ex Ennenſium nemore, qui locus, quod in media eſt inſula ſitus, umbilicus Siciliæ nominatur. Liv. 35. 18. Ætolos, qui umbilicum Græciæ incolerent, in armis eum inventurum.

Certus terrarum umbilicus. Cic. 2. de Divin. 115.

Sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obſides. Ex poeta.

Diei umbilicus. Plaut. Men. 1. 2. 45.

Dies jam ad umbilicum eſt dimidiatus mortuus. [De meridie exponit Turneb. Sed forte intelligit Diem vergentem, & eo jam ſemimortuum. Ad umbilicum, Ad finem, περὶ μιαν ἄκρας.

Umbilicus, pro Gnomune horarum indice, V. gnomon.

Umbilici, interprete Porphyrione. Ornamenta quædam oſſea, aut lignea, corneave, umbilici noſtri formam imitantia, quæ voluminibus jam abſolutis addebantur. Hinc proverbialis figura nata, Ad umbilicum ducere, quod ſignificat Librum finire, atque abſolvere. Hor. Epod. 14 8.

Deus deus nam me vetat
Incœptos, olim promiſſum carmen, iambos
Ad umbilicum ducere. Martial. lib. 4. epigr. ult.
Ohe! jam ſatis eſt, ohe, libelle!
Jam pervenimus uſque ad umbilicos. Idem lib. 5. 6.
Nigris pagina crevit umbilicis. Et lib. 3. 2.
Pictis luxurieris umbilicis. Idem lib. 1. 67.
Liber umbilicis cultus atque membrana. Eraſmus. Catull. ad Varum, 20. 7.
— chartæ regiæ, novi libri,
Novi umbilici, &c.

Binis umbilicis decoratus liber. Stat. 4. Silv. 9. 8.

Umbilicus, Parvus circulus in terra deſcriptus ad dignoſcendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33. Per hujus mediam longitudinem duci ſarculo ſulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum xx. conveniet: mediamque menſuram, hoc eſt in x pede, circumſcribi circulo parvo, qui vocetur umbilicus.

Umbilici, Parvi ac rotundi, politique lapilli. Cic. 2. de Orat. 22. Non auden dicere de talibus viris, ſed tamen ita ſolet narrare Scævola, conchas eos & umbilicos ad Cajetam & ad Laurentum legere conſueſſe.

Veneris umbilicus, Planta eſt. V. Apul. de Herb. cap. 42.

Umbilicum & Umbonem promiſcue uſurparunt veteres. Gloſſographus, Umbilicus, Ὀμφαλὸς ἀσπίδος, πτύκτης. Niſi quid deſideratur. V. Salmaſ. ad Tertull. de Pall. p. 373.

Umbilicāris, e. Adj. ut, Nervus umbilicaris. Tertull. de Carne Chriſti cap. 20.

Umbilicātus, a, um. Adj. [ὀμφαλόεις] Quod umbilicos habet, vel aliquid ad umbilici ſimilitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alvo medio pleriſque umbilicatum. De palma.

Umbo, ōnis. m. [ὀμφαλὸς ἀσπίδος, Gl. G. L.] Media pars clypei eſt. Liv. 4. 19. Aſſurgentem ibi regem umbone reſupinat. Idem 9. 41. Umbonibus incuſſaque ala ſternuntur hoſtes.

Umbo, Scutum: a parte totum. Virg. 9. Æn. 810.
— nec ſufficit umbo
Ictibus. Ibid. lib. 10. 884.

Fortis umbo. Lucan. lib. 6. 192.

Propellere umbone. Curtius 3. 10. 6. Totam aciem ſuo pavore fluctuantem umbonibus poſſe propelli.

Repellere cunctos umbone. Martial. 3. 46. ubi Umbo pro Brachio ponitur. V. Interpr.

Umbo candidus, pro Ætate militari. Perſ. 5. Sat. 33.
— totaque impune Subura
Permiſit ſparſiſſe oculos jam candidus umbo. i. e. Poſteaquam veſtem ſumpſi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam poſuerant, ætatis militaris cenſebantur: primis autem ſtipendiis clypeum gerebant ſine omni argumento & inſigni candidum, velut e Virgiliano verſu notum eſt, 9. Æn. 548.
Enſe levis nudo parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat Nubigeros Papinius 5. Silv. 2. 131.
Quis tibi tum tenero permiſit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactaque cædibus arma? Ex Turnebo. [Niſi potius Umbonem Togæ puræ, ſeu virilis intellexit, de quo V. in toga. & Salmaſ. loco in dict. præced. adducto.

Umbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in receſſu gemmæ, aut dejectu renitente, ſed in ipſis umbonibus nitente, præterea ſubſtrato nigerrimi coloris.

Umbra, æ. f. [σκιὰ, Gl. G. L.] Aër carens ſole: quod fit alicujus corporis opaci objectu, præſertim nubium. Cic. 1. de Orat. 28. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis eſt diffuſa ramis, quam illa cujus umbram ſecutus eſt Socrates.

Nemorum altorum umbræ. Virg. 3. Georg. 520.

Æmula umbra. V. æmulor.

Apta umbra paſtoribus. Ovid. 1. Met. 681.

Arborea umbra. Ovid. 10. Met. 129.

Cava umbra, nox atra circumvolat. Virg. 2. Æn. 360.

Denſæ umbræ in montibus. Virg. 1. Georg. 342.

Dulcis umbra. Virg. 1. Æn. 698.

Frigida noctis umbra. Virg. 8. Ecl. 14.

Gravis umbra. Virg. 10. Ecl. 75.

Horrenti umbra atrum nemus. Virg. 1. Æn. 169.

Ingens umbra. Virg. 2. Georg. 19.

Largæ umbræ opulenta ſilva. Stat. 6. Theb. 91.

Levis umbra nemoris. Ovid. 5. Met. 336.

Longæ umbræ. V. longus.

Matutinæ umbræ. V. matutinus, poſt matuta.

Nemorales umbræ. Ovid. 3. Amor. 1. 5.

Nocturnæ umbræ. Ovid. 1. Amor. 8. 13.

Nutrix aut noverca umbra. V. noverca.

Obſcura umbra. Virg. 6. Æn. 452.

Pampinea umbra. V. pampinus.

Spiſſæ umbræ noctis. Virg. 2. Æn. 621.

Squallentes umbræ picearum. Sil. lib. 1. 83.

Subluſtris umbra noctis. Virg. 9. Æn. 373.

Tremulæ umbræ. Stat. 5. Theb. 759. [i. e. Arborum ventis agitatarum.

Abluit nigras umbras ſibi terra. Lucret. lib. 4. 342.

Accubat ſacra nemus umbra. Virg. 3. Georg. 334.

Blanditur populus umbra. Ovid. 10. Met. 555.

Cadunt umbræ. V. cado.

Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.

Contrahit umbras dies medius. Ovid. 3. Met. 144.

Dimoverat polo aurora humentem umbram. h. e. Noctem humidam. Virg. 4. Æn. 7.

Diſcutit nigras umbras aër lucidus. Lucret. lib. 4. 342.

Diſcutit pallentes umbras ſol, Nubes diſſolvit. Servius. Virg. 3. Georg. 357.

Duplicat creſcentes umbras decedens ſol. Virg. 2. Ecl. 67.

Efficere umbram. Celſ. lib. 1. cap. 2.

Ire per umbras ſub nocte. Virg. 6. Æn. 268.

Exuberat umbra luxuria foliorum. Virg. 1. Georg. 191.

Facere umbram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Fecerat exiguas umbras ſol altiſſimus. Meridies erat. Ovid. 3. Met. 50.

Fecerat minimas umbras ſol. Ovid. 14. Met. 54.

Incurrere in umbram. Cic. 2. de Divin. 17. Vident ex conſtantiſſimo motu lunæ, quando illa, e regione ſolis facta, incurrat in umbram terræ, quæ eſt meta noctis, ut eam obſcurari neceſſe ſit.

Inducit umbras terris nox. Hor. 1. Serm. 5. 10.

Ingruit umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.

Involvit nox cælum magna umbra. Virg. 2. Æn. 251.

Miniſtrans umbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg. 146.

Nocent frugibus umbræ. Virg. 10. Ecl. 76.

Obruit roriſeris umbris nox terram. Lucret. lib. 6. 864.

Obtexitur cælum umbra. Virg. 11. Æn. 612.

Porrigit ingentes umbras murorum campus. Stat. 12. Theb. 257.

Requieſcere ſub umbra. Virg. 7. Ecl. 10.

Sufficiunt ſalices umbram paſtoribus. Virg. 2. Georg. 435. Umbras, Ramos arborum ſegetibus incumbentes.

Viridis umbra, Gramen umbram faciens. Virg. 9. Ecl. 20.

Umbras arborum amputare, i. e. Frondem. Virg. 1. Georg. 157.

Umbræ, inquit Feſtus, vocabantur Neptunalibus, Caſæ frondeæ pro Tabernaculis.

Coit minax umbra. Valer. 2. Argon. 579. i. e. Tempeſtas in nubibus congregatur.

Vacua umbra tonſoris, Officina. Hor. 1. Epiſt. 7. 50.

Rhetorica umbra. Juven. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica deſcendit ab umbra. i. e. A declamationibus, quæ fiunt in ſcholis, ad verum certamen, hoc eſt, ad veras lites & cauſas forenſes.

Metuere ſuam ipſius umbram dicuntur, Qui pueriliter trepidant, ubi nihil omnino ſit periculi. Translatum vel ab his, qui forte conſpecta corporis ſui umbra, ſubito expaveſcunt. Vel a melancholicis quibuſdam, qui auctore Ariſtotele, propter oculorum imbecillos ſpiritus, in aëre proximo, veluti ſuam quandam imaginem contemplantes arbitrantur ſeſe ſuos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu vero tuam, quemadmodum dici ſolet, metuens umbram, i. e. Tibi ipſi diffiſus. Cic. de Petitione Conſ. 7. Alter vero, quo, dii boni! ſplendore eſt? primum nobilitate eadem, (qua Catilina) num majore? non: ſed virtute. Quamobrem? quod inanius umbram ſuam metuit. Eraſmus. Cic. 15. Att. 20. Etſi mihi videtur iſte qui umbras timet, ad cædem ſpectare, tamen niſi explicata ſolutione, non ſum diſceſſurus.

Umbræ, proverbiali loco dicebantur olim ii, Qui venirent ad convivium, non ipſi quidem vocati, ſed comites eorum qui vocati fuerant: ſic illos ſequentes, velut umbra corpus, ultro ſequitur. Ad hanc parœmiam alluſit Hor. 1. Epiſt. 5. 28.
— Brutum tibi Septimiumque,
Et niſi cœna prior, potiorque puella Sabinum
Detinet, aſſumam: locus eſt & pluribus umbris. Idem 2. Serm. 8. 22.
Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone
Vibidius, quos Mæcenas adduxerat umbras. i. e. Ultroneos comites. Eraſmus.

Velut umbra ſequi dicitur, Qui nunquam deeſt. Nam umbra corpus aſſectatur, velit nolit. Plaut. Caſ. 1. 4.
— quia certum eſt mihi
Quaſi umbra, quoquo ibis tute, perſequi. Unde Affeclas individuos, Umbras vocamus, & ultro comitantes ad convivium. M. Tullius lib. 1. Tuſc. Quæſt. 109. Etſi enim nihil in ſe habeat gloria cur expetatur, tamen virtutem tanquam umbra ſequitur. Ex Eraſmo.

Umbra & imago, cui opponitur Solida & expreſſa effigies. Cic. 3. Off. 69.

Sed

Sed nos veri juris germanæque justitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus, umbra & imaginibus utimur.
Ne umbram quidem ejus novit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat umbris ruditer repræsentabat. Cic. 7. Att. 11. O hominem amentem & miserum, qui ne umbram quidem unquam ἐν καλῷ viderit. Ex Erasmo.
Gloriæ falsæ umbras consectari. Cic. in Pison. 57. Nam ut levitatis est inanem aucupari rumorem, ut omnes umbras etiam falsæ gloriæ consectari, sic &c.
Honoris umbra. Tacit. 3. Hist. 73.
Luxuriæ umbra, Signum, vestigium. Cic. pro Muren. 13. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriæ reperturum putas?
Veritatis umbra, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30. cap. 2.
Umbræ dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?
Umbra & imago alicujus. Cic. pro Rabir. Post. 41.
Ne contagio mea bonis, umbrave obsit. Cic. 3. de Orat. 162.
Auxilii umbra. Liv. 32. 21. Quia sub umbra auxilii vestri latere volunt, in societatem vestram confugiunt. Adde 34. 9.
Sub umbra Tribunitia delitescere. Liv. 4. 42.
Umbræ, [σκιαὶ] Inferorum imagines. Virg. 6. Æn. 390.
Umbrarum hic locus est, somni, noctisque soporæ. Tranquil. in Calig. cap. 59. Satis constat, custodes hortorum umbris inquietatos. Plin. lib. 7. cap. 57. Inter inferos umbræ. Servius in illud 4. Æn. 654.
Vixi, &, quem dederat cursum Fortuna, peregi.
Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait. Imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Umbra, quam Lucretius sic definit, Supra spoliatus lumine aër. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib. 6. Æn. 391.
Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apotheosin dii facti sunt. Unde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Hor. de Libero, 2. Carm. 19. 30.
Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas, & confuse vel Simulacrum, vel Umbram dicere. Hactenus Servius.
Dominus umbrarum, Pluto. Ovid. 10. Met. 16.
Rector umbrarum. Senec. OEdip. 10.
Rex umbrarum. Ovid 7. Met. 249.
Crudelibus occubat umbris. Virg. 1. Æn. 551.
Exsangues umbræ. Stat. 1. Theb. 308.
Gelidæ umbræ. Ovid. 8. Met. 496.
Gracilis umbra, Tenuis. Ovid. 4. Trist. 10. 86.
Imas Erebi descendit ad umbras. Virg. 6. Æn. 401.
Infernæ umbræ. V. INFERNUS.
Inhumata umbra. Sil. lib. 13. 445.
Pallentes umbræ. Virg. 4. Æn. 357.
Parentales umbræ. Ovid. 4. Trist. 10. 87.
Sævæ. Stat. 10. Theb. 398.
Senilis. Ovid. 14. Met. 117.
Silentes. Virg. 6. Æn. 264.
Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.
Tenues Erebi umbræ. Virg. 4. Georg. 472.
Tristes umbræ. Virg. 5. Æn. 734.
Ultricis umbræ vanis exagitari terroribus. Quintil. in Sepulcro incantato, ad finem.
Volantes nocte umbræ. Ovid. 1. Amor. 6. 13.
Adigere aliquem ad umbras infernas. V. ADIGO.
Umbra & Unda confunduntur in libris MSS. V. Drakenb. ad Sil. 4. 681.

UMBELLA, æ. f. dimin. [σκιάδιον] Quo feminæ arcent solis ardores. ut, Viridis umbella. Juven. 9. Sat. 50.
Umbella, id est σκιάδιον, in plantis quibusdam dicitur, Floris seminisve veluti pedamentum in plures divisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuo radiantur, singulique florem vel semen sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleraque alia sunt: quod quoniam umbellæ, qua solem a vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationemque suam ideo umbella & σκιάδιον dicitur. Ceterum Dioscorides hanc umbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti divisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latine Muscarium.

UMBRĀTĪCUS, a, um. Adj. [ἐπίσκιος] Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ.
Homo umbraticus dictus est a Plaut. in Curc. 4. 3. 24. Trapezita, qui in umbra sub tecto vitam agit otiosam.
Litteræ umbraticæ. Plin. lib. 9. Epist. 2. ad Sabinum, Nos quam angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Alii legunt Umbratiles.
Turba umbratica. Senec. de Benef. lib. 4. cap. 2. In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium.

UMBRATICŌLA, æ. c. Umbraticus, mollis. Plaut. Truc. 2. 7. 49.
Mœchum malum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam.

UMBRATĪLIS, e. Adj. [σκιερὸς] ut, Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam, cum accesserunt etiam poetæ, nervos omnes virtutis elidunt.
Exercitatio umbratilis, Quæ in loco operto atque adeo in umbra fit. Cic. 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.
Mora segnis & umbratilis. Columel. lib. 1. cap. 2.
Oratio philosophorum mollis & umbratilis. Cic. in Orat 64. Quia videlicet philosophi in umbraculis versabantur. V. Umbratilis oratio, in ORO.
Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27.

UMBRATILĪTER, Adv. Sidon. 2. Epist. 20. Umbratiliter effingere. i. e. Levi pictura.

UMBRŌSUS, a, um. Adj. [σκιερὸς] ior, issimus. Opacus.
Arbos umbrosa. Virg. 2. Georg. 66.
Arundo umbrosa. Virg. 8. Æn. 34.
Cacumina umbrosa. Virg. 2. Ecl. 3.
Collis umbrosus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.
Nemus umbrosum Ovid. 7. Met. 75.
Ripa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Silva. Ovid. 1. Met. 693.
Tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.
Vallis. Virg. 3. Georg. 331.
Compar. & Superl. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum umbrosissimumque. Idem lib. 11. cap. 27.

UMBRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκιοφόρος, Gl. G. L.] Ferens umbram.
Academia umbrifera. Cic. 1. de Divin. 22.
Inque Academia umbrifera, nitidoque Lyceo
Fuderunt claras fecundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de R. R. cap. 2. Circiter meridianos æstus dum defervescunt, sub umbriferas rupes, & arbores patulas subjiciunt.
Fundo umbrifero Styx livida. Stat. 1. Theb. 57.
Nemus umbriferum. Virg. 6. Æn. 473.
Undæ umbriferæ sulcator. Stat. 8. Theb. 18. Charontem intelligit & Stygem.

UMBRO, [σκιάζω, Gl. G. L.] āre. Tegendo umbram facere. Columel. lib. 5. cap. 6. Tum omnes pæne virgæ, ne umbrent, eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. Marcellus velis forum umbravit.
Montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

UMBRANS, antis. Partic. ut, Arbustis umbrantibus tegi. Pallad. August. t. 8.
Cilio umbrante tegi. Prudent. Hamart. v. 873.

UMBRĀTUS, a, um. aliud Partic. ut, Dux umbratus rosis. Claud. de Bello Gildon. 446.
Currus umbratus. Manil. 2. 139.
Tempora umbrata quercu. Virg. 6. Æn. 772.

UMBRATŪRUS, a, um. Partic. Claud. Nupt. Hon. & Mar. v. 149.
Umbratura Deam retro sinuatur in arcum
Bellori.

UMBRĀCŬLUM, i. n. [σκιάδιον, Gl. G. L.] Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad umbram præbendam. Varro lib. 1. de R. R. cap. 51. Ubi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg. 9. Ecl. 42.
— & lentæ texunt umbracula vites.
Tegmen & umbraculum. Columel. lib. 3. cap. 10.
Eruditorum umbracula. Cic. de Clar. Orat. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Idem 3. de Legib. 14. Mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. Budæus, ductum a σκιαμαχία, id est umbratili pugna, existimat. Sententia est, Civilem doctrinam & disputationes de Republica non solum sub tecto scholisque philosophorum exercuit, verum & ad justum prælium descendit, ac disciplinam civilem in concertationes forenses, & Reip. contentiones, cujusmodi fere in populari statu exsistunt, produxit. Ductum potius a Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ: ut in Academia & Lyceo. V. Procedere in Solem, in SOL.
Umbraculum, pro Umbella muliebris. Ovid. 2. Fast. 311.
Aurea pellebant rapidos umbracula soles.
Vincant soles umbracula. Martial. 14. 28.
Vincta umbracula fertis. Tibull. lib. 2. 5. 97.

UMBRIA, æ. f. [Ὀμβρικὴ] Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14. in sexta regione collocat, ἀπὸ τοῦ ὄμβρου, hoc est ab Imbre: quod umbri a Græcis quasi Umbrii dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Umbria ab umbra: quod ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, umbrosa fit. Incipit Umbria ab Apennino, & ultra ac usque ad sinum Adriaticum extenditur, multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & Fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: a quo nunc ea regio, Ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta Umbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit Umbriæ Cic. 1. de Divin. 92. & Lucan. lib. 2. 463.

UMBER, bri. m. [Ὄμβρος] Qui est ex Umbria. Catull. in Egnatium, 37. 11.
Aut parcus umber, aut obesus Hetruscus.
Aper Umber. Hor. 2. Serm. 4. 40.
Martius Umber. Sil. lib. 10. 313.
Mariti Umbri rubicunda uxor. Ovid. 3. de Arte Am. 303.

UMBRIUS, a, um. Adj. ut, Terra Umbria. Gell. lib. 3. cap. 2.

UMBRĪCA, æ. f. Cretæ species. Plin. lib. 35. cap. 17.

UMBRICIUS, i. m. Aruspicis nomen. Tacit. 1. Hist. 27.

UMBRO, are; UMBROSUS. V. UMBRA.

U N A

UNA, UNANIMANS, UNANIMIS, UNANIMITAS, UNANIMITER, UNANIMUS, V. UNUS.

U N C

UNCATIO, UNCATUS, V. UNCUS.

UNCIA, æ. f. [ἴγκια, Gl. G. L.] Exiguæ mensuræ genus. Dicta quod una sit ex duodecim partibus Assis. V. AS.
Uncia Pondo. Plaut. Men. 3. 3. 3.

Atquè huic ut addas auri pondo unciam. Idem Rud. 4. 2. 8.
Lepide evenit: neque piſcium ullam unciam hodie
Pondo cepi, niſi hoc, quod fero hic in rete. Celſ. lib. 5. cap. 17. Sed & ante ſciri volo, in uncia pondus denariorum ſeptem eſſe. V. reliqua, & Budæum lib. 5. de Aſſ. Vide etiam LIBRA.

Uncia hæreditatis. Cic. 13. Att. 48. Mortuus enim Babulius. Cæſar, opinor, ex uncia: etſi nihil adhuc: ſed Lepta ex triente.

Uncia agri, Duodecima pars jugeri. Varr. 1. de R. R. cap. 10.

Uncia in menſuris vocatur Duodecima pars pedis. Nos Pollicem dicimus. Unde Plin. lib. 15. cap. 24. Latitudo pollicaris, quæ & uncialis. Frontinus de Aquæductibus, Eſt autem digitus, ut convenit, ſextadecima pars pedis, uncia duodecima.

Uncia, Duodecima pars ſextarii. V. Sextarius Romanus, in SEX.

Uncia uſura, Quæ duodecima pars eſt Centeſimæ, & hujus, velut Aſſis, uncia una. Scævola. l. Titium. §. Præfectus. D. de adminiſtr. & peric. tutorum, Præfectus legionis ita teſtamento cavit: Volo ut ſit in arbitrio tutorum filii mei, ſi voluerint hujus ſummæ uncias inferre uſurarum nomine, ita ne nummi diſpergantur. Quæro, ſi apparuerit pecunia fenerata a tutoribus: judicio tutelæ uncias uſuras, an vero eas, quas ſtipulati ſunt, præſtare debeant. V. infra UNCIARIUS.

UNCIŎLA, æ. f. dimin. [ὀγκιάδιον] Juven. 1. Sat. 40.
Unciolam Proculeius habet, ſed Gillo deuncem.

UNCIĀTIM, Adv. [κατ' ὀγκίαν] Ter. Phorm. 1. 1. 9.
Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo,
Suum defraudans genium, comparſit miſer, &c. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthiſicis unciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto reſidant.

UNCIĀLIS, e. Adj. [ὀγκιαῖος] Quod ad unciam pertinet: vel Quod eſt unius unciæ.

Altitudo uncialis. Plin. lib. 18. cap. 16.

Aſſis uncialis, Qui unciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Q. Fabio Maximo Dictatore aſſes unciales facti.

Litteræ unciales. Hieronymus in præfatione libri Job, Habeant, qui volunt, veteres libros, vel in membranis auro argentoque deſcriptos, vel unclialibus (ut vulgo ajunt) litteris, onera magis exarata, quam codices. Unciales litteras Hieronymus intelligi voluit, Pollicis craſſitudine exaratas. Bud. de Aſſe lib. 1. [Niſi ad altitudinis modulum potius referendum.

UNCIARIUS, a, um. Adj. [ὀγκιακὸς] ut, Lex unciaria, apud Feſt.

Fenus unciarium, Omnium minimum quod ex centum unciam tantum in annum reddebat. Liv. 7. 16. De unciario fenore a M. Duellio, L. Menenio Trib. pleb. rogatio eſt perlata. Sane vetus urbi fenebre malum, & ſeditionum diſcordiarumque creberrima cauſa, eoque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primo duodecim tabulis ſanctum, ne quis unciario fenore amplius exerceret, cum antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunicia ad ſemuncias redacta. Poſtremo vetita verſura. [V. plenius Uncias uſuras, & quæ eodem pertinent, explanantem Jo. Fred. Gronov. de Pecun. vet. lib. 3. cap. 13. & in Diatr. de Unciis uſuris. Sunt autem Unciæ uſuræ, cum pars centeſimæ duodecima ſingulis menſibus ſolvitur, h. e. unus in centenos.

Stips unciaria, Duodecima aſſis pars, omnium minima moneta. Plin. lib. 34. cap. 5.

Vites unciariæ, Quæ ita depoſitæ erant, ut inter quamlibet vitem unius jugeri uncia intervallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.

UNCINATUS, UNCINUS, UNCIPES, V. UNCUS.

UNCTUM, V. UNGO.

UNCUS, i. m. [ὄγκινον] Fuſtis ab uno latere incurvus ac ſeſe retorquens. A Græco fit: Græci enim ὀγκοῦσθαι extuberare & intumeſcere dicunt: & ὄγκον tumorem: a quo ὄγκινον uncum ſive uncinum: quod ubi incurvatur, quodammodo intumeſcere atque extuberare videatur. Columel. lib. 3. cap. 18. Et velut uncus infixus ſolo, antequam extrahatur, prærumpitur.

Unco puniebantur damnati. Juven. 10. Sat. 66.
—Sejanus ducitur unco Spectandus. Plin. in Paneg. cap. 33. Nemo ſpectator ſpectaculum factus, miſeras voluptates unco, & ignibus expiavit. Cic. pro C. Rabir. 16. Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res geſtæ, neque acta ætas, neque noſtri honores vindicabunt?

Impactus uncus. Cic. 1. Philipp. 4. Uncus impactus eſt fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaſerat. Quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominioſiſſimo ſupplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias ſcalas, aut in Tiberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, unde a Juvenale ſcriptum eſt, 1. Sat. 156.
— qui fixo gutture fumant. Et a Propert. 4. 1. 141.
Et bene cum fixum mento diſcuſſeris uncum,
Nil erit hoc, roſtro te premet anſa ſuo. Unco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tiberim, ut honore ſepulturæ privarentur, quo carere acerbiſſimum antiquis erat. Etiam in barathro unci erant, & abjecta in id cadavera his affixa hærebant in barathro pendentia, ut ex Suida notum eſt. Ex Turneb. 13. 9.

Severus uncus. Hor. 1. Carm. 35. 20. Quo loco Turnebus ſic ait, Uncus ſeverus, hamus eſt & anſa ferrea coagmenta rerum tenaciter & aſpere retinens, liquido plumbo addito. Hæc ille.

Ferreus uncus. Liv. 30. 10.

Navalis uncus, Harpago. Valer. 8. Argon. 298.

Uncus, pro Anchora. Val. Flac. 2. Argon. 428.
Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis:
Jam remi rapuere ratem, &c.

UNCUS, a, um. Adj. Incurvus. [γαμψὸς, ὀγκινοειδὴς] Columel. lib. 7. cap. 11. Atque uncis digitis alterum quoque teſticulum educito. Plin. lib. 11. cap. 37. Aquaticis unci ungues ſunt.

Lævia & Unca, contraria ſunt apud Lucret. lib. 2. 426.

Æra unca. Ovid. 2. de Pont. 7. 9. i. e. Hami.

Aratrum uncum. Virg. 1. Georg. 19.

Cauda unca minatur ſcorpius. Ovid. 15. Met. 371.

Cornibus uncis ferit taurus. Propert. lib. 2. 5. 19.

Dente unco recluditur tellus. Virg. 2. Georg. 423.

Hami unci. Ovid. 15. Met. 476.

Labrum uncum. Lucret. lib. 4. 592.

Morſu unco naves alligat anchora. Virg. 1. Æn. 173.

Ora unca. Stat. 3. Theb. 534. De aquilis.

Pedes unci. Virg. 3. Æn. 233.

Retinacula unca. Stat. 3. Silv. 2. 32.

Unguibus uncis timendæ volucres. Lucret. lib. 5. 31.

Vomer uncus. Virg. 2. Georg. 223.

UNCĪNUS, a, um. Adj. Paulinus Natal. 7. Felic. v. 270.
Staminis uncino, quaſi piſcis, inhæſerat hamo.

UNCĬNUS, i. m. [κόρακες σιδηροῦς θύραις, Gl. L. G. & G. L. ὄγκινον, G.L.] Repagulum. Idem quod Uncus. Apul. 3. Met. p. 135. Elmenh. Peſſulis injectis & uncino firmiter immiſſo.

UNCINĀTUS, a, um. Adj. [ὀγκινωτὸς] Uncinis armatum. Cic. 4. Acad. 121. Nec ut ille, qui aſperis & lævibus, & hamatis, uncinatiſque corporibus concreta hæc eſſe dicat, interjecto inani.

UNCO, āre. Auctor Philomel. v. 51.
— urſus ferus uncat. [An Oncat?]

UNCĀTUS, a, um. Partic. Inſtar uncini factus. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. 37. Quidam uncati permanent.

Litteræ uncatæ. Sidon. 4. Epiſt. 20.

UNCATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Unguium uncatio, quam γρύπωσιν vocant.

UNCĬPES, ĕdis. Cui uncus pes. Tertull. de Pallio cap. 5.

U N D

UNDA, æ. f. [κῦμα, ὕδωρ, καὶ κῦμα, Gl. L. G.] proprie Pars aquæ in ſe collecta, & in unam partem tendens, ut quum fluctuat mare, dicta quod ſit una, & in ſe coacta. Cic. 10. Philipp. 8. O ſpectaculum illud, non modo hominibus, ſed undis ipſis & litoribus luctuoſum, cedere e patria ſervatorem ejus, manere in patria proditores. Apud Plaut. in Milit. 2. 6. 33. Undarum plenum mare.

Unda ponitur pro Aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Met. 22.
— & terris abſcidit undas. h. e. Mare a terra ſeparavit.

Cæcis erramus in undis, Tenebricoſis. Virg. 3. Æn. 200.

Deformis unda Stygis. Senec. Thyeſt. 8.

Dulces undæ. Virg. 2. Georg. 243.

Flavæ undæ. Claud. 1. in Ruff. 91. al. Refluæ.
Acrius Harpyiis, flavis incertius undis.

Fluctivaga unda. Stat. 1. Theb. 271.

Formoſæ undæ. Propert. lib. 1. 20. 41.

Gelida unda perluor. Hor. 1. Epiſt. 15. 4.

Grata unda ſiti. Ovid. de Rem. Amor. 406.

Humilis unda, Non profunda. Senec. Agamem. 6.

Inertes undæ. Lucan. lib. 6. 107.

Innabilis unda. Ovid. 1. Met. 16.

Lapidoſæ undæ. Ovid. 15. Met. 32.

Limoſæ undæ. Sil. lib. 8. 602.

Liquidæ undæ. Virg. 5. Æn. 859.

Mendax unda ſcrupeis vadis. Doloſa ob vada ſaxoſa, quibus atteruntur naves. Senec. Agamem. 6.

Minax unda. Hor. 1. Carm. 12. 32.

Molles undæ. Lucret. lib. 2. 375.

Nigræ undæ. Lucret. lib. 3. 841.

Nitidis undis argenteus fons. Ovid. 3. Met. 407.

Opaca unda. Ovid. 14. Met. 330. al. Amœna umbra.

Præceps unda. Stat. 6. Theb. 774.

Rapax. Ovid. 8. Met. 550.

Rapida. Ovid. 7. Met. 6.

Rauca unda. Ovid. 11. Met. 783.

Recurvatæ undæ, Anfragoſæ. Ovid. 2. 246.
Quaque recurvatis ludit Mæander in undis.

Sævæ undæ. Lucret. lib. 5. 223.

Salſæ undæ. Lucret. lib. 6. 891.

Salubris unda. Ovid. 1. de Arte Am. 258.

Sequaces undæ, Malæ. Virg. 5. Æn. 193.

Silens unda, Quieta. Valer. 5. Argon. 522.

Spumea. Virg. 10. Æn. 212.

Spumoſa. Virg. 6. Æn. 174.

Stygiæ undæ. V. STYX.

Tacita unda. Virg. 8. Æn. 87.
Leniit, & tacita refluens ita ſubſtitit unda.

Tarda unda innabilis palus. Virg. 4. Georg. 479.

Tenui unda pellucidus fons. Ovid. 3. Met. 116.

Tepidæ undæ. Ovid. 2. Met. 269. al. Antra.

Torrentem undam levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.

Tremulæ undæ. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 2.

Trilli unda inamabilis palus. Virg. 6. Æn. 438.

Vaga unda. Ovid. 8. Met. 595.

Veloces undæ. Lucan. lib. 1. 433.

Vitreæ undæ. Ovid. 5. Met. 48. al. Antra.

Volucris unda. Valer. 5. Argon. 428.

Agitata ventis unda. Senec. Agamem. 6.

Albeſcentes undæ. Sil. lib. 8. 453.

Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342.

Aſperat hiems undas Aquilonibus. Virg. 3. Æn. 285.

Conticuere undæ. Ovid. 5. Met. 474.

Currens unda. Ovid. 2. Amor. 16. 35.

Curvata in montis faciem circumſtetit unda. Virg. 4. Georg. 361.

Decreſcentes undæ. Ovid. 1. Met. 345.

Dehiſcens unda terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 110.

Deſilire in undas. Ovid. 2. Faſt. 111.

Deſpumare undam tepidi aheni. Virg. 1. Georg. 296.

Divulſa remis ſonat unda. Ovid. 8. Met. 138.

Dare vela per undas. Virg. 5. Æn. 796.

Exaſperat concuſſas Triton undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27.

Exercet indomitas undas Auſter. Hor. 4. Carm. 14. 20.

Exſultantes undæ. Ovid. 13. Met. 892.

Ferventes æſtibus undæ. Ovid. 14. Met. 48.

Haurire undam ab omnibus. Stat. 1. Silv. 2. 259.

Impellitur unda unda. Ovid. 15. Met. 181.

Incaneſcit unda ſpumis. Catull. 62. Argon. 13.

Inhorruit

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Innatare undam V. INNATO.
Insilire undis. Ovid. 8. Met. 142.
Insonuit unda. Ovid. 4. Met. 688.
Intremuere undæ. Virg. 3. Æn. 673.
Labentes undæ. Ovid. 5. Met. 387.
Ludunt per undas delphines. Virg. 5. Æn. 595.
Mergitur unda delphinus. V. MERGO.
Natare placidis undis. Ovid. 13. Met. 899.
Projicere aliquem in undas. Virg. 5. Æn. 859.
Rapere currus suspensos per undas. Cic. 2. Tusc. 67. Et equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes undæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret. lib. 5. 1003.
Satiare ora unda. Stat. 3. Theb. 455.
Sonat incursu undarum unda. Ovid. 11. Met. 496.
Spumans unda. Virg. 4. Georg. 529.
Stridentes undæ. Lucan. lib. 9. 869.
Subsidunt undæ. Virg. 5. Æn. 820.
Surgentes undæ. Virg. 6. Æn. 354.
A bis septem undis. V. A & AB præpositiones.
Aëriæ undæ, Nubes. Lucret. lib. 2. 151.
Unda prima preli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4. Ex eadem quippe oliva differunt succi. Primum omnium crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminutiones.
Undæ comitiorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus, veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro Planc. 15. Sin hoc persæpe accidit ut & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescunt quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
Bellorum undæ. Claud. 2. in Eutrop. 507.
Unda, pro Hominum multitudine. Virg. 2. Georg. 462.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus undam.

UNDĀTUS, a, um. Adj. [κυμαπωτὸς] ut, Undatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.

UNDĀTIM, Adv. [κυμαπειδῶς] Ad similitudinem undarum. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum undatim crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta canitie. Idem lib. 13. cap. 15.

UNDŌSUS, a, um. Adj. [κυματώδης, κυμαπὰς] Undis plenum: ut, Undosum mare.
Æquor undosum. Virg. 4. Æn. 313.
Fluctus undosior. Solin. cap. 22.
Plemmyrium undosum. Virg. 3. Æn. 693.
Regna undosa, Fluvius. Sil. lib. 5. 21.

UNDŌSE, Adv. Compar. Ammian. 27. 6. Freto undosius ab Euxino Ponto labenti.

UNDO, [κυμαίνομαι, κυματέομαι] āre. Undas facere. De igne Virg. 12. Æn. 673.
Ecce autem flammis inter tabulata volutus
Ad cælum undabat vortex, turrimque tenebat. V. UNDANS, Partic.
Regio undat equis, floreque viris. Valer. Flacc. 1. 539.
Undare, Inundare. Stat. 1. Achil. 86.
Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
Undabit campos, &c.

UNDANS, antis. Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.
Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui.
Galea undans fletu. Stat. 2. Theb. 635.
— nec vincla coercent
Undantem fletu galeam. h. e. Lacrimarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.
Nilus bello undans. Virg. 3. Georg. 28. Servius, quasi non undas, sed bella portans, propter Antonii & Cleopatræ gravissimum prælium.
Vulnere perfundit undanti somnum. Stat. 2. Theb. 124. h. e. Sanguine vulneris dormientem perfundit.
Undantia flammis, βρώσοντα. Gloss. Latinogræc. V. & in ipso verbo.
Ætna undans. Virg. 1. Georg. 472. Undæ modo flammas evomens. Serv.
Fumus undans misto pulvere. h. e. Abunde exsurgens. Virg. 2. Æn. 609.
Curis undans, Abundans. Valer. 5. Argon. 303.
Præcipue Æsonidem varios incerta per æstus
Mens rapit undantem curis, &c. h. e. Curis abundantem, & agitatum fluctuantemque.
Chlamydem undantem facere. Plaut. Epid. 3. 3. 55.
Habenæ undantes. Virg. 12. Æn. 471.
Lora undantia. i. e. Large effusa. Virg. 5. Æn. 146.

UNDANTER, Adv. Apul. 2. Met. p. 244. Elmenh. Capillo fluente undanter.

UNDABUNDUS, a, um. Adj. ut, Mare undabundum, [κυματίζουσα θάλασσα] apud Gellium dicitur, Abunde undas faciens, lib. 2. cap. 30. Sed mare est etiam atque etiam undabundum.

UNDĀMEN, ĭnis. n. Auson. Mosell. v. 32. Alii hic legunt Manamen.

UNDULĀTUS, a, um. Adj. [κυμαπειδὴς] Undulata vestis, quæ fit ex hircorum & caprarum pilis, potius quam lanis: quod ad undarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est operrum, perinde ut olim reges nostri undulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius 2. 926. Varro, inquit, undulatum nove pro puro posuit. Plin. lib. 8. cap. 48. Undulata vestis primo lautissimis fuit, inde foriculata defluxit.

UNDĪCŎLA, æ. c. In undis vivens. ut, Naiades undicolæ. Varro apud Nonium.
Pistrix undicola. Avien. Phænom. Arat. v. 809.

UNDIFLUUS, a, um. Adj. ut, Gurges undifluus. Dracont. Hexaem. v. 233.

UNDIFRĂGUS, a, um. Adj. ut, Fluctus undifragi. Fortunat. Epist. præmiss. 2. Carm. 3.

UNDĬSŎNUS, a, um. Adj. [ῥόθιος] ut,
Dii undisoni. Propert. lib. 3. 20. 18.
Rupes undisonæ. Stat. 1. Achill. 198.

UNDIVĂGUS, a, um. Adj. ut, Mare undivagum. Eugen. Toletan. Carm. 19.

UNDĔ, Adv. [πόθεν, Gl. L. G. ὅθεν, G. L.] Ex quo loco: interrogative & infinite accipitur. Ter. Eun. 2. 3. 13. Quid tu es tristis? quidve es alacris? unde is? CH. ego nescio hercule Hic tamen Donatus interpretatur Unde, pro Ad quid. Idem Adelph. 3. 2. 4.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Cic. pro Cæcin. 87. Unde tu. hoc verbum Unde, utrumque declarat, & ex quo loco, & a quo loco. unde dejectus est Cæcina? ex urbe unde dejecisti? ab urbe. unde dejecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio.
Inde, unde. Auctor ad Heren. lib. 1. 14. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit.
Unde, A cujus domo: vel Cujus, vel Cujas est? Ter. And. 4. 5. 9.
Eho Mylis, puer hic unde est? quisve huc attulit? Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantundem. Idem And. 4. 5. 11.
Unde domo? i. e. De qua civitate? Virg. 8. Æn. 114.
Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis, an arma? Servius.
Ubi, quis, & unde. Cic. 4. Verr. 188. Ego instare, ut mihi responderet ubi esset, quis esset, unde esset, &c.
Unde, A latere. Plaut. Cas. 2. 2. 25. Vide quod scriptum unde villicus est. [Longe alia in editis lectio est.
Unde, Ad quid. Hor. 2. Serm. 7. ad finem;
Unde mihi lapidem? quorsum est opus? unde sagittas? [Hic Quorsum significat Ad quid, non Unde. Unde mihi? pro Ubi capiam?
Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? Cic. 2. de Lege Agrar. 59.
Unde sæpe vice Præpositionis & pron. relativi, pro A quo, vel A qua, ut Eloquentia, unde longe absum. Cic. de Clar. Orat. 318.
Unde, Ex qua re. Ter. Adelph. 1. 2. 41.
— est, diis gratia,
Et unde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cic. de Aruſp. Resp. 29. Alterum putabo regem si habuerit unde tibi solvat. [Vulgo *De quo.*
Dos, unde sustentare se possit mulier. i. e. Ex qua se possit alere. Cajus in l. Curator. D. de ventr. in possess. mittend.
Unde, A quo homine. Virg. 1. Æn. 10.
— genus unde Latinum. Ter. Eun. 1. 2. 25. E prædonibus unde emerat. Cic. 1. de Orat. 67. De ea multo dicat ornatius quam ille ipse, unde cognorit.
Hem mea lux, meum desiderium, unde omnes opem petere solebant. Cic. 14. Fam. 2.
Unde petitur, h. e. Debitor. Cic. 7. Fam. 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim, ut a singulis interregibus binas advocationes postulent. Idem 1. de Orat. 168. Homo ex disertorum numero postulabat, ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur, cujus pecuniæ dies fuisset.
Unde, Quomodo, qua ratione, ex qua re. Ter. And. 3. 2. 31. Unde id scis? D. audivi, & credo. Cic. 1. Acad. 8. Nec erat unde studiosi scire possent.
Verbum, unde quisquam possit offendi. Cic. pro Sull. 72.
Non recordor unde ceciderim, sed unde surrexerim. Cic. 4. Att. 16.
Unde gentium, Idem quod Unde. Plaut. Asin. 1. 1. 77. Face id ut paratum jam sit. L. unde gentium? Idem Cistel. 4. 1. 16. Nam, obsecro, unde hæc gentium?
Aliquando geminatur. Plaut. Pseud. 1. 1. 104.
Atque id futurum unde, unde dicam nescio. conf. Catull. 65. 27.

UNDECUNQUE, Adv. [πόθεν δήποτε, Gl. L. G. ὅθεν δήποτε, G. L.] Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in Paneg. cap. 80. Postremo, velocissimi sideris more, omnia invisere, omnia audire, & undecunque invocatum, statim numen velut adesse & adsistere. Et Quintil. lib. 7. cap. 3. Nec, undecunque causa fluxit, ibi culpa est.

UNDELĬBET, Adv. [ὅθεν βέλει] Auctor ad Heren. 4. 64. Ast istud quidem facile fuit undelibet invenire.

UNDĬQUE, Adv. [πανταχόθεν, Gl. G. L.] Ex omni parte. Cic. 5. Verr. 149. Testis est tota provincia, propterea quod undique ad emendas decumas solent eo convenire. Idem 5. de Finib. 26. Quod ita interpretemur, vivere ex hominis natura undique perfecta & nihil requirente.
Cogunt auxilia undique. Virg. 8. Æn. 7.
Perfecta atque absoluta honestas undique. Cic. 5. de Fin. 69.
Perfectus undique est mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 38.
Proripere undique aliquem. Cic. 7. Verr. 161 Deinde jubet undique hominem proripi, vehementissimeque verberari. [i. e. Ubicunque sit. Paulo supra idem aliis verbis Cic. expressit.
Sæptus locus undique. Cic. 7. Verr. 67.
Tolle religionem aut undique, aut usquequaque conserva. Cic. 2. Philipp. 110.
Undique, Ex omni genere. Cic. 5. Tusc. 86. Sic vita, non solum si undique referta bonis est, sed si multo majore & graviore ex parte bona propendent, beata recte dici potest.
Ex omni genere, & undique. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpem ac delibem.
Undique secus. Solin. cap. 40. Locus viret undique secus agris arentibus.
Undique versum. Solin. cap. 53. Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quot usquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. De avibus Memnoniis. V. Gell. lib. 12. cap. 13.

U N E

UNEDO, UNEFERA, UNETVICESIMUS, UNETVICESIMANI, V. UNUS.

Ungo, unxi, unctum, [ἀλείφω, Gl. G L.] ĕre. & Unguo, ungui, unctum, ĕre. secundum Priscianum: quasi Unum agere, Unguendo enim copulatur atque unitur caro. Cato R. R. cap. 72. Pice liquida cornua infima unguito. Sic cap. 8 & 95.
Tractare, tergere, unguere. Cic. in Parad. 3. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.
Olivo ungi. Hor. 1. Serm. 6. 23.
Unguentis ungere. Cic. 6. Verr. 77. Quid hoc tota Sicilia est clarius, quam omnes Segestanas matronas & virgines convenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? unxisse unguentis, complesse coronis & floribus?
Ungi & accumbere. Cic. 13. Att. 50. De Mamurra non mutavit, unctus est, accubuit, ἐμετικὴν agebat.

Ungens, entis. Partic. [ἀλείψας] Vulg. Interp. Jac. 5. 14. Presbyteri ungentes infirmum oleo in nomine Dei.

Unctus, a, um. [κεχρισμένος] Partic.
Unctus cruore, apud Hor. 2. Carm. 1. 5.
Capillis unctis puer. Hor. 1. Carm. 29. 8.
Lapis unctus. Lucret. 5. 1198. Unctum vertier ad lapidem. i. e. Ad simulacrum se vertere religionis causa. Nam in salutandis, & precandis diis, dextroversum se vertere solebant, & ipsa simulacra oleo aut unguentis perfundere. Turnebus Adverf. 1. 21. al. Velatum. V. paulo supra Unguentis ungere.
Manus unctæ, Pingues, non tersæ. Hor. 2. Serm. 4. 79.
Oluscula uncta pingui lardo. Hor. 2. Serm. 6. 64.
Unctus, Squalido opponitur. Martial.
Ad alia transfertur. ut, Cœna unctior, Lauta. Martial. 5. 46.
Consuetudo loquendi unctior. V. Consuetudo, in consuesco.
Patrimonia uncta, Ampla. Catull. 30. 23.

Unctŭlus, a, um. dimin. Varro apud Non. 2. 847. Circumtonsi, & tersi atque unctuli. V. Apul. 3. Met. p. 139. Elmenh.

Unctiusculus, a, um. Adj. [ὑπολίπαρος] dimin. ab Unctus adjectivo. Plaut. Pseud. 1. 2. 85.
Num quopiam est hodie tua tuorum opera conservorum,
Niridissimum caput? aut num ipse pulmento utor magis
Unctiusculo? [i. e. Lautiore.

Unctio, ōnis. f. [ἄλειψις, Gl. L. G.] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas sudatorias. Cic. 2. de Orat. 21. Philosophum omnes unctionis causa relinquunt.

Unctus, ûs. m. Idem. Apul. 1. Met. sub finem: Oleum unctui profer.

Unctor, ōris. m. [ἀλείπτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui ungit. Martial. lib. 7. 31. Sordidus unctor. Et Cic. 7. Fam. 25. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me, &c. V. aliptes.

Unctūra, æ. f. [ἄλειμμα] Idem quod Unctio. Cic. 2. de Legib. 60. Hæc præterea sunt in legibus de unctura, quibus servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio.

Unctōrius, a, um. Adj. [ἀλειμμαπικὸς] ut, Unctorium hypocauston, Ubi servabatur oleum ad unguendum opportunum. Plin. 2. Epist. 17.

Unctĭto, [ἀλείφομαι] āre. frequent. Plaut. Most. 1. 3. 117.
Nam illæc veteres, quæ se unguentis unctitant, interpoles.

Unguen, ĭnis. n. [ἄλειφαρ] Idem quod Unguentum: significat Succum omnem, ex quo aliquid ungi potest. Unguen, Cato R. R. cap. 80. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos, quod muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) ea exulcerare. Columel. lib. 6. cap. 32.
Unguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33. Pice & oleo vel unguine mistis.
Pingues unguine ceræ. Virg. 3. Georg. 450.
Crasso vitiarunt unguine pultes. Pers. 6. Sat. 40.
Pingui flu t unguine tellus. Valer. 6. Argon. 360.

Unguīnōsus, a, um. Adj. [ἀλειμματώδης] ab Unguine: ut, Unguinosum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8. Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, siccæ unguinosiores, & stomacho inutiles.

Ungentum, & frequentius Unguentum, i. n. [μύρον, Gl. L. G. & G. L. ἄλειμμα, L. G.] non est Medicamentum, ut vulgus existimat, & tenax illa compositio, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda: sed Commistio diversorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad ungendum capillum, deliciarum & luxuriæ causa inventa. Plaut. Most. 1. 1. 41.
Non omnes possunt olere unguenta exotica. Pomponius tamen Jurisc. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit Unguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Hor. 2. Carm. 7. 23.
— funde capacibus
Unguenta de conchis. V. iatraliptice.
Compositio unguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.
Crassum unguentum. Hor. de Arte Poet. 375.
Lepidum unguentum. V. lepidus.
Nardinum unguentum. V. nardus.
Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores. Cic. 5. Tusc. 62.
Moritur suis horis unguentum. V. Morior, in mors.
Nitere unguentis. V. nitro.
Perfricare caput suum unguento. Cic. 5. Verr. 62.
Stillant unguenta capillo. Tibull. lib. 1. 7. 51.
Unguentum in lenticula, Proverbium est notissimum, non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quam in tenuiculo apparatu & victu, ut in lenticulæ pulmento, non esse locum unguentis, quibus in lautis opiparisque conviviis uti solebant. Quin & cibis interdum unguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulii vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot. ex Eurip.
Ὅταν φακῆ ἕψοιτο, μὴ ἐπιχεῖν μύρον. Hæc ille 21. 4.
Unguentum non recipit u, sicut nec Ungo, auctore Servio in 9. Æn. 773. Sed V. Cellarii Orthogr.

Unguentātus, a, um. Adj. [μεμυρισμένος, Gl. G. L.] Catul. in Epithal. Juliæ, 62. 142.
Diceris male a tuis
Unguentate glabris marite
Abstinere.
Milites unguentati, i. e. Luxuriosi. Suet. Cæs. cap. 67.
Mœchus unguentatus. Plaut. Mil. 3. 3. 30.

Unguentārius, a, um. Adj. [μυρεψικὸς] Quod ad unguenta pertinet: ut, Unguentaria vasa. Plin. lib. 36. cap. 8.

Unguentarius, i. m. [μυροπώλης, Gl. G. L.] Qui unguenta conficit ac vendit, a Græcis Myropola dicitur. Cic. 1. Off 150. Adde huc si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. Hor. 2. Serm. 3. 228.
— pomarius, auceps,
Unguentarius, ac Tusci turba impia vici.

Unguentaria, æ, f. Plin. lib. 8. cap. 5. De elephantis. Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.

Unguentaria, æ. f. [μυρεψική] Ars ipsa conficiendorum unguentorum. Unde.
Unguentariam facere. Plaut. Pœn. 3. 3. 90.
Ibi ut balneator faciat unguentariam.

Unguentparis, m. [μυρεψὸς, Gl. L. G.] [Nisi forte Unguentarius, vel Unguentiparus legendum.

Unguēdo, ĭnis. f. Idem, quod Unguen. Apul. 3. Met. p. 138. Elmenh. Pyxides plusculas depromit, atque indidem egesta unguedine, &c.

Unguentiana, æ. f. Acorus dicitur. Apul. de Herb. cap. 6.

Unguilla, æ. f. Solin. cap. 40. Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum avide venantium gestus affectant, relicta consulto visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripi.

Unxia, æ. f. Dea unctiooum præses. Arnob. 3. p. 115. Unctionum superest Unxia. Et lib. 7. p. 227. Bos sterilis Unxiæ mactatur.

Unguis, is. m. [ὄνυξ Gl. L. G & G. L.] Ablativum habet ungue, & ungui, apud Catullum in Carm. nupt. 60. 43. Proprie eorum animalium est, quæ digitos habent separatos, ut sunt homines, simiæ, aves. Plin. lib. 11. cap. 45. Ungues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure plerisque dependet. Ter. Eun. 4. 3. 6.
Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.
Acuti ungues, Furaces. Juven. 5. Sat. 41.
— custos affixus ibidem,
Qui nomeret gemmas, unguesque observet acutos.
Adunci ungues. V. aduncus.
Formosi ungues. Propert. lib. 3. 8. 6.
Quini ungues. Ovid. 2. Met. 670.
Recurvus unguis. Stat. 3. Theb. 531.
Rigidus unguis. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Scaber unguis. Ovid. 3. de Arte Am. 276.
Validi ungues. Valer. 1. Argon. 157.
Demere ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Græcolat.
Facio ungues, Ὀνυχίζω. Gloss. Græcolat.
Ponere ungues, Deponere. Hor. de Arte Poet. 297.
Purgare ungues cultello. Hor. 1. Epist. 7. 51.
Resecare ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Latinogræc.
Arrodere ungues, caput scabere; gestus hominis sunt cogitabundi, & de mutando, cujus pœniteat, secum agitantis. Unde trahuntur in usum proverbialem. Hor. 1. Serm. 10. 71.
Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum,
Detereret sibi multa, rederet omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.
Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna legi sint
Scripturus. Id imitatus Pers. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues. Idem 5. Sat. 162.
crudum Chereſtratus unguem
Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.
Prave sectus unguis. Hor. 1. Epist. 1. 104.
Subsecare ungues docta manu. Tibull. lib. 1. 8. 11.
Discedere non unguem latum, aut Transversum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod est, Quam minimo spatio. Fit autem festivior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum undequaque consensum significamus, ut Acad. Quæst. 4. 58. Ab hac regula mihi non licet transversum (ut ajunt) unguem discedere. Idem 7. Fam. 25. Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aul. 1. 1. 18.
Istic adstato, si hercle tu ex istoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris. Erasmus.
Notare genas ungue. Ovid. 1. Amor. 7. 50.
Ostendere medium unguem dicitur, Qui maxime contemnit alterum. Juven. 10. Sat. 53.
Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. Hic duobus adagiis extremum contemptum significavit. Erasmus.
Ad unguem. V. ad præpositionem.
Perfectum ad unguem. Hor. de Arte Poet. 294.
Ad unguem factus homo. i. e. Perfectus. V. facio.
Ab imis unguibus. V. ab.
Incipere ab unguibus. V. a vel ab.
De tenero ungui. Hor. 3. Carm. 6. 24.
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Jam nunc, & incestos amores
De tenero meditatur ungui. quod Græci dicunt ἐκ τῶν ἀπαλῶν ὀνύχων. i. e. Ab ætate tenera.
In unguem committi. V. in.
Carptus tenui ungui flos. Catull. in Carm. nupt. 60. 43.
Diripere artus insanis unguibus. Ovid. in ibin. 601.
Ire unguibus in vultus alicui. Ovid. 1. Amor. 7. 64.
Exercent volucres aduncis unguibus iras. Ovid. 13. Met. 613.
Fœdans ora unguibus. Virg. 12. Æn. 871.
Lacerare unguibus. V. lacer.
Laniare hamatis unguibus ora alicujus. Ovid. 12. Met. 563.

Petere

Petere curvis ungulibus vultus alicujus. Hor. Epod. 5. 93.
Rapit nigris ungulibus hydrum corvus. Ovid. 2. Fast. 257.
Secari acuto ungui. Hor. 1. Epist. 19. 46.
Timendæ uncis unguibus volucres. Lucret. lib. 5. 32.
Unguis, [ὄνυξ] pro Ungula. Columel. lib. 6. cap. 12. Si sanguis in inferiore parte ungulæ est, extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. De bobus.
Unguis, de Palmitibus. Columel. lib. 4. cap. 12. Ungues custodum annotinos resecato.
Unguis rosæ. Plin. lib. 21. cap. 10. Capita foliorum, partesque, candidæ ungues vocantur.
Unguis arborum. Plin. lib. 12. cap. 9. Bactriano nidor siccus, multique candidi ungues.
Ungues ferrei, Instrumenta quædam, quibus vindemiatores unguium vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columel. lib. 12. cap. 18. Et ungues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat uvas, & non minima fructûs portio dispersis acinis in terram dilabatur. [His præacutis secabant racemos a scapi pediculo.
Unguis, Vitium oculi. Celsus lib. 7. cap. 7. De ungue oculorum, Unguis vero, quod pterygion Græci vocant, est membranula nervosa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte nascitur. V. totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil.*

Unx, unguis. Nomin. antiquus. Exstat in Gloss. Græcolat. [Ita propius accidit ad etymon Græcum.

Unguĭcŭlus, i. m. dimin. [ὀνύχιον] Plaut. Epid. 5. 1. 17.
—contempla, Epidice,
Usque ab unguiculo ad capillum summum est festivissima. Cic. 5. de Finib. 8. Valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem unguiculorum omnium.
A teneris (ut Græci dicunt) unguiculis; i. e. Ab infantia. Cic. 1. Fam. 6. Sed præsta te eum, qui mihi a teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. V. De tenero ungui, in unguis.

Unguicularium, i. n. [ὀνυχιστήριον, Gl. G. L.] [Puto esse instrumentum unguibus resecandis.

Ungŭla, æ. f. [ὄνυξ, Gl. G. L.] ab Unguis denominativum, non diminutivum; de his animalibus dicitur, quæ digitis carent. Plin. lib. 11. cap. 45. Solidas ungulas habent, quæ non sunt cornigera.
Vestigium ungulæ Castoris equi. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Ergo & illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigium ungulæ Castoris equi credis esse?
Cava ungula. Ovid. 4. de Pont. 8. 80.
Dura ungula. Ovid. 6. Met. 220.
Levis ungula. Ovid. 2. Met. 671.
Omnibus ungulis; proverbiale est, quod significat Omnibus viribus, manuumque pedumque conatu & totius corporis, ut etiam ungues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius existimat esse summas nervorum clausulas. Cic. 2. Tusc. 56. Toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt.
Quatit ungula campum quadrupedante sonitu. Virg. 8. Æn. 596.
Sonat graviter cornu solido ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Ungulas, pro Unguibus usurparunt veteres, ut
De gallo gallinaceo, Plaut. Aul. 3. 4. 8.
Ubi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire ungulis.
Injicere ungulas. Plaut. Pseud. 2. 2. 48.
—nunc certe scio,
Hoc febrim tibi esse, quia non licet huc injicere ungulas. i. e. Hoc argentum rapere.
Ungula [ὀνύχιον, τὸ ἐσθιόμενον, Gl. G. L.] & pl. Ungulæ [ὄνυχες χοίειοι, Gl. G. L.] Edulii genus ex Porcinis ungulis. V. ungubella. conf. trunculi.
Ungula, Tormenti genus. Constantinus, imperator in l. Etsi. C. de maleficis, Convictus sit eculeo deditus, ungulisque fulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas. V. Prudent. Pass. 5. 120.

Ungŭlum, i. n. [δακτύλιον, σύμβολον] Plin. lib. 33. cap. 1. Miror Tarquinii ejus statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisci Ungulum vocabant, postea & Græci & nostri Symbolum.

Ungulātus, a, um. Ungula instructus. Tertull. Apol. cap. 26. Altero pede ungulatus. V. etiam Fest. & Mart. Capella 4. p. 113.

Ungella, vel Ungubella, [ὀνύχια, Gl. L. G. ὀνύχιον τὸ ἐσθιόμενον, G. L.] dimin. ab Ungula, q. V. ut, Ungellæ coctæ. Apic. 1. 9.

U N I

Unicalamus, Unicaulis, Unicolor, Unicuba, Unicornis, Unicus, Unigenitus, Unijugus, Unimanus. V. unus.

Unio, ōnis. m. [μαργαρίτης μεγάλος μονόκοκκος, Gl. L. G. μονόκοκκον, G. L.] quam *perlam* vulgo dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35. Quidam tradunt, sicut apibus, ita concharum examinibus singulas magnitudine & vetustate præcipuas esse veluti duces, miræ ad cavendum sollertiæ: has urinantium cura peti: illis captis, facile ceteras palantes retibus includi. Multo deinde obruras sale in vasis fictilibus, erosa carne omni, nucleos quosdam corporum, hoc est uniones decidere in ima. Usu atteri non dubium est, coloremque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, lævore, pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indiscreti: unde nomen unionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ. Nam id apud Græcos non est. nec apud Barbaros inventores ejus aliud quam margaritæ.
Unio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod fere citra cervicem in caput extuberavit, in cujus nominis ambitu est, quæ simplex non fruticavit, nec habuit soboles adhærentes, qualis est Marsica. Hanc vocent unionem veteres rustici, ut testatur Columella. Quod nomen apud Gallos velut triviale, hactenus usurpatum est. Siquidem quod singulari constat, nec pluribus coagmentatur bulbis, unionem Gallica lingua (*ognon*, f. *oignon*) nominat. Hæc Ruellius. Columel. lib. 12. cap. 10. Pompejanam vel Ascaloniam cæpam, vel etiam Marsicam simplicem, quam vocant unionem rustici, eligito.

Unio, ōnis. f. Unioculus, Unistirpis, Unitas, Uniter, Universus, Univocus, Uniusmodi. V. unus.

Unni, V. hunni.

U N O

Unoculus, V. Unioculus in unus.

Unose, Adv. dictum fuisse olim pro Simul probat Nonius 2. 881. ex Pacuvio Iliona, Occidisti, ut multa paucis verba unose abnuntiem. Obsoletum.

U N Q

Unquam, Adv. [ποτὲ] significat Aliquo tempore. Ter. Heaut. 5. 4. 8.
Et cave posthac (si me amas) unquam istuc verbum ex te audiam.
Unquam hodie. Plaut. Amph. 1. 1. 108.
Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has sinam unquam accedere.
Unquam gentium. Cic. 4. Tusc. 77. Quis homo te exsuperavit unquam gentium impudentia? [Nisi Usquam scribendum.
Raro unquam possunt ante judicium scire, quid testis dicturus sit. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35.
Ut nemo unquam, pro Ut nemo unquam magis. Cic. 3. Att. 12. Ita sim afflictus, ut nemo unquam. Ibid. 13.
Non unquam, pro Nunquam. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat

U N U

Unus, una, um; [εἷς, μία, ἕν, Gl. L. G. & G. L.] unius Genitivum facit, sed quum opus est corripitur, hac excusatione, quod quoties vocalem longam vocalis sequitur, superiori vires detrahit, teste Servio. Dat. Uni.
Unus principium est numerorum. Ovid. 1. Met. 6.
Unus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere chaos. Virg. 1. Æn. 255.
Navibus (infandum) amissis unius ob iram
Prodimur. Ibid. 45.
Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.
Unus, Solus. Ter. Adel. 3. 3. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet. Plaut. Capt. 2. 2. 81.
Mihi uni commodus. Hor. 1. Epist. 9. 9.
Unus, pro Solus, Genitivo aliquando jungitur, & fere cum Adjectivo Omnis: aliquando Substantivo jungitur, sed quasi subintelligitur Omnium. Plin. lib. 11. cap. 37. Calvitium uni tantum animalium homini. Cic. 4. Fam. 13. P. Nigidio, uni omnium doctissimo, &c. ne benigne quidem polliceri possum.
Ad unum. V. ad.
Aliquis unus. Cic. 10. Philipp. 3. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, ut unus aliquis tuam sententiam secutus sit?
Ad aliquem unum confugere virtute præstantem. Cic. 2. Off. 41.
Alter & unus, pro Duobus. Cic. 4. Verr. 75. Repente iste testes citari jubet, dicit unus, & alter breviter, nihil interrogatur.
Unus & alter assuitur pannus. Hor. de Arte Poet. 15.
Alter aliquando subauditur. Virg. 9. Æn. 554.
—vix unus Helenor,
Et Lycus elapsi, quorum primævus Helenor.
Unus aut alter. Cic. 7. Att. 25. Quid enim est tantum in uno aut altero die?
Unus & item alter. Ter. And. 1. 1. 50.
Sed postquam amans accessit, pretium pollicens,
Unus & item alter.
Unus, alter, plures dies. Cic. 6. Verr. 66. Dies unus, alter, plures: non referri. Ibid. 7. 76. Unum, alterum mensem, prope annum.
Unus, alter, tertius. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Acad. 15. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex. Una, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de differendo.
Unus aut alter legi & apud Liv. quodam loco, quem notavi in edit Feyrab. *en marge au coté gauche.* Sed suspecti sunt mihi omnes isti loci, & puto Et scribendum, pro Aut. Quomodo nempe Alter pro duobus sumi posset. H. St. Locus Livii est 27. 31. V. Cellari Cur. sec. p. 426.
Unus, pro Alter. Cic. in Off. 1. 118. Quum duas cerneret vias, unam virtutis, alteram voluptatis. Virg. 4. Æn. 518.
Unum exuta pedem vinclis. [Potius sæpe & Alter iterare antiquos, pro Unus & Alter, dicemus, & Alterum pro Uno ponere.
Una altera. Ter. Phorm. 5. 8. 90.
— una injuria est
Tecum. d. lege agito ergo. p. altera est tecum, Chreme. i. e. Actio injuriarum ex lege, ait Donatus.
Unus atque idem. Cic. 7. Verr. 92. Una atque eadem nox erat, qua, &c.
Ejusdem unius aut plurium verborum iteratio. Auctor ad Heren. lib. 4. 39.
De illis unus. Cic. pro Milon. 66.
De malis unum. Cic. 3. Att. 2. Mihi etiam unum de malis in metu est, fratris miseri negotium.
De multis unus. Cic. 2. de Finib. 66. Tenuis L. Virginius, unusque de multis. sexagesimo anno post libertatem receptam, virginem filiam sua manu occidit.
De septem unus, Una de tribus. Columel. lib. 1. cap. 3. Martial. lib. 9. 80.
E multis una. Virg. 5. Æn. 644.
E populo unus. Senec. Epist. 10.
E vulgo unus. Quintil. lib. 8. cap. 4.
Ex omnibus unus Plaut. Stich. 1. 2. 12.
Ex multis unus, i. e. Pars vulgi, unus e populo. Cic. 4. Acad. 5.
Ex omnibus unus erat timendus. Cic. 3. in Catil. 16. Idem 4. Acad. 117. Sed sit ingenio divino, quem unum ex Physicis potissimum probabit? nec enim plus uno poterit.

Ex duobus efficere pæne unum. Cic. de Amicit. 82.
Ex vitiis mediocribus unum Hor. 1. Serm. 4. 130.
Inter omnes unus. Cic. in Orat. 104.
Unus multorum. Hor. 1. Serm. 9. 71.
Unus, fubticetur aliquando. Quintil. lib. 9. cap. 1. Nec defunt qui tropis figuræ nomen imponant, quorum eft Cajus Artorius Proculus. V. QUI, æ, od. Pron.
Hic unus, pro Hic tantum. Cic. 13. Fam. 8.
Honos omnibus hic erit unus. Virg. 5. Æn. 308.
Unus, Præcipuus. Virg. 5. Æn. 704.
Tum fenior Nautes, unum Tritonia Pallas
Quem docuit, multaque infignem reddidit arte. Idem 2. Æn. 426. — cadit & Ripheus, juftiffimus unus
Qui fuit in Teucris. Servius. [Subauditur Omnium, ut dictum fupra.
Ætas una. Plaut. Capt. prol. 19.
Hic poftquam hunc emit, dedit eum huic nato fuo
Peculiarem, quia quafi una ætas erat. i. e. Ejufdem ætatis.
Animal unum eft. Cutt. lib. 4. 14. 18. Nam Alexander, quantufcunque ignavis & timidis videri poteft; unum animal eft: & fi quid mihi creditis, temerarium & vecors; adhuc noftro pavore, quam fua virtute felicius.
Animo uno. [ὁμοθυμαδὸν] Ter. Hec. 2. 1. 4.
Itaque adeo uno animo omnes focrus oderunt nurus. [Hinc Unanimus.
Cantharo uno potare, i. e. In eodem poculo libare. Plaut. Stich. 5. 4. 4.
Exemplo uno omnes vivunt. Plaut. Milit. 3. 1. 129.
Ictu uno. Plaut. Milit. 1. 1. 53. V. ICTUS.
Locum in unum cogi, unum fub afpectum fubjici. Cic. 1. de Invent. 98.
Modi unius, V. UNIUSMODI. infra.
Moribus unis, & nunquam mutatis legibus vivere. Cic. pro Flacc. 62. Adfunt Lacedæmonii, &c. qui foli toto orbe terrarum feptingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.
Opera una. Plaut. Caf. 2. 5. 1. V. OPERA.
Quies una omnibus &c. Virg 4. Georg. 184.
Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.
Res una. Plat. Capt. 3. 1. 28.
Abeo ab illis, poftquam video me fic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: una res:
Omnes compacto rem agunt, quafi in velabro olearii. Pofteriori. bus verbis declarat quid velit, quum dicit Una res.
Salus una victis, nullam fperare falutem. Virg. 2. Æn. 710.
Unius fenfus, Μονότροπος, Gloff. Græcolat.
Spes una. Ter. Eun. 2. 3. 4.
Una hæc fpes, ubi ubi eft, diu celari non poteft.
Tempore uno, pro Eodem tempore. Cic. 2. Att. 12. O fuaves epiftolas tuas uno tempore mihi datas duas! V. TEMPUS.
Verbo uno eloquere. Plaut. Truc. 4. 2. 43. Et Merc. 3. 4. 17.
Viro cum uno fortiffimo loquor. Cic. 15. Fam. 16. Quanquam quicum loquor? cum uno fortiffimo viro, qui pofteaquam forum attigifti, nihil fecifti, nifi pleniffimum ampliffimæ dignitatis. [Subaudi Omnium.
Ullus unus. Cic. 2. de Lege Agr. 34. Ratum fit quod finitor uni ulli, a quo miffus erit, renuntiaverit.
Voce una Senatus frequens retinendum me in urbe cenfuit. Cic. 1. Att. 19.
Uni, æ, a, pl. Eleganter ponitur maxime cum nominibus, quæ tantum pl. funt, ut Athenæ, Litteræ &c.
Ab unis hoftium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil. 9.
In unis ædibus. Ter. Eun. 2. 3. 75. Aderit una in unis ædibus. i. e. Iifdem.
Coire in unum. V. COEO.
Colligere & conferre in unum. Auctor. ad Heren. lib. 4. 53.
Unum, in neutro genere, pro Re vera. Ter. Eun. 5. 9. 34. Unum etiam hoc vos oro, ut me in veftrum gregem recipiatis. Idem And. 3. 2. 26.
Unum venit in mentem modo. Plaut. Caf. 2. 6. 26.
Unum aliquid infigniter facere Plin. Epift. 206.

UNĀ, Adv. [ὁμῆ, Gl. L. G. & G. L. ἅμα, L. G. ὁμοθυμαδὸν, G. L.] acuitur in fine, Unà, ad differentiam Ablativi nominis Unus: fignificatque Simul. Cic. 7. Att. 10. Si in Italia Pompejus confiftit erimus unà.
Ambos unà necare. Cic. 2. de Fin. 69. Et fi id non probares, quo minus ambo unà necaremini, non precarere?
Unà inter fe. Plaut. Mil. 2. 1. 61.
Unà mecum. Ter. Adelph. 4. 3. 7.
Sed quæfo ut unà mecum ad matrem virginis eas, Micio. Virg. 2. Ecl. 31.
Mecum unà in filvis imitabere Pana canendo.
Unà cum. Cic. de Amicit. 34. Quod fummi puerorum amores fæpe unà cum prætexta, fumpta toga deponerentur.
Philofophari unà cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 101.
Unà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quam Cum & tum. Cic. 1. Verr. 1. Is fi mei confilii caufam rationemque cognoverit, unà & id quod facio probabit, unà & in hac caufa profecto neminem mihi effe præponendum actorem putabit. Sic legit Valla; at noftra exemplaria non habent fecundum illud Unà.

UNALITAS, ātis. f. Marius Victorin. 4. adv. Arium. Et unalitas in Trinitate.

UNIUSMŎDI, [μονότροπος, μονοειδὴς] indecl. Non varius, uniformis. Ter. Heaut. 1. 2. 31. — nam parentum injuriæ
Uniufmodi funt ferme: paulo qui eft homo tolerabilis, &c.
Materia femper eft uniufmodi, fuique fimilis. Cic. de Univerf. 19.
Principia funt uniufmodi, & fimplicia. Cic. 1. Acad. 26. Quia fola cerneret id quod femper effet fimplex & unius modi, & tale quale effet.

UNUSQUILĬBET, unaquælibet, unumquodlibet. Senec. Controv. 26. Ut unufquilibet fatis fit. V. ibi Gronov.

UNUSQUISQUE, unaquæque, unumquodque & unumquidque. [ἕκαστος, Gl. L. G. & G. L.] i. e. Singuli: non facile patitur Superlativum, ut ait Valla, quia illud Unus, vim quandam atque naturam Superlativi obtinet: potiufque dicimus, Optimus quifque. Cic. pro Font. 17. Movetur eo timore, quo unufquifque noftrûm, quum in eum locum productus eft. Ibid. 12. Unaquaque de re. Idem 6. Verr. 132. Unumquidque oftendere.
Unufquifque & Univerfi. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet effe omnibus propofitum, ut eadem fit utilitas uniufcujufque & univerforum, &c.
Leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rofc. Amer. 83.
Sigillatim unicuique calamitati fore fe denuntiabat. Cic. 6. Verr. 76.
Gradu unoquoque. Cic. 3. Verr. 154. Quis a figno Vertumni in Circum maximum venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur?

UNUMQUICQUID. Ter. Adelph. 4. 2. 52.
Nam jam adibo: atque unumquicquid, quod quidem erit belliffimum, Carpam.

UNUSQUIVIS, uniufcujufvis. Ter. And. 5. 4. 1.
Mitte orare: una harum quævis caufa me, ut faciam, monet.
Si tu folus aut quivis unus. Cic. pro Cæcin. 62.
Unumquodvis, n. Lucret. lib. 4. 124.
Horum unumquodvis leviter fi forte ciebis.

UNĬCUS, a, um. Adj. [μονογενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Singularis, folus, vel unus tantum inter alias fpecies: ut Phœnix eft unica avis. Cic. pro Rofc. Amer. 41. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unico filio. Unicum folatium in malis. Idem 4. Fam. 4.
Unicus, *Qui n'a pas fon pareil.* Vide apud Livium fæpe, ut ubi Minucius de Scipione loquitur. H. St. Immo de Fabio 22. 27. pr. Illum in rebus afperis unicum ducem, ac parem quæfitum Annibali. Sic Unice Imperator, Catull. ad Cæfarem. Bibaculus apud Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.
Mirati fumus, unicum magiftrum,
Summum grammaticum, optimum poetam, &c. Quod & dicitur Singularis & Incomparabilis.
Unica liberalitas. Cic. pro Quint. 41. Reftat ut aut fumma negligentia tibi obftiterit, aut unica liberalitas.
Nequitia & malitia unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 11.
Turpitudo unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 37. Si egregiam pulchritudinem, aut unicam turpitudinem eis attribuemus.
Marito unico gaudens mulier. Hor. 3. Carm. 14. 5.
Unicus eft etiam Qui folus natus eft patri. Plaut. Capt. 1. 2. 44.
Quid me patrem par facere eft, cui ille eft unicus. Et v. 47.
Tibi ille unicus eft, mihi etiam unico magis unicus.

UNĬCE, Adv. [μοναχῶ] Singulariter: ut, Unice eum diligo. Plaut. Truc. 1. 2. 91. Ain' tu tu me amare? A. immo unice unum. Cic. 5. de Finib. 8. Quem unice diligo.
Avus tuus, qui amavit unice patriam. Cic. 3. in Catil. 10.
Negare ei, quem unice diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat. 1.

UNIO, ōnis. f. [μονὰς, Gl. G. L.] ut, Unio duarum in Chrifto naturarum, pro Copulatione feu conjunctione apud Theologos.
Pro Unitate pofuit Hieron. in Amos cap. 5. Decas decima unione completur. V. & Tertull. de Monogam. cap. 4.

UNIŎLA, æ. f. Gramen. Apul. de Herb. cap. 77. [Forte ab Unione gemma.

UNĬTAS, ātis. f. [μονὰς, ἑνὰς] ab Unus Adjectivo.
Alvei unitas. Plin. lib. 5. cap. 9. Menfura ab unitate alvei, unde fe primum findit in latera ad Canopicum oftium CLXVI. De Nilo fluvio.
Solitudinis latæ unitas facta eft. Quintil. in Apibus pauperis.
Unitas, Indifcreta fimilitudo. Plin. lib. 7. cap. 12. Toranius M. Antonio, jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Afia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.
Coloris unitas. Columel. lib. 7. cap. 3. Ideo nifi lanatas oves emi non oportet, quo melius unitas coloris appareat.
Foliorum unitas. Plin. lib. 16. cap. 22.
Variare unitatem. Plin. lib. 35. cap. 1.
Venire in unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
Unitas, pro Convenientia & conjunctione feu concordia. Senec. de Vita beata cap. 9. Pigritia & hæfitatio pugnam & inconftantiam oftendit. Quare audacter licet profitearis fummum bonum effe animi concordiam. Virtutes enim ibi effe debebunt, ubi confenfus atque unitas erit, diffident vitia. Idem lib. 4. de Benefic. cap. 18. De laudibus focietatis, Hanc focietatem tolle, & unitatem generis humani, qua vita fuftinetur, fcindes.
Dicitur de iis, quæ ita commifcentur, ut unum fiant. Celf. lib. 4 cap. 19. Donec omnia, quæ indita funt, liquata in unitatem quandam coeunt. V. Juftin. 21. 14.
Facere unitatem. Celf. lib. 6. cap. 6.

UNĬTER, Adv. i. e. Unimode & æquabiliter. Lucret. lib. 5. 538.
— atque aliam naturam fubter habere
Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam.

UNIVERSUS, a, um. Adj. [σύμπας, Gl. L. G. & G. L. ἅπας, L. G.] quafi Omnis ad unum verfus: id eft, fine aliqua exceptione. Et in fingulari quidem idem eft, quod Totus: ut, Univerfus ager, Univerfus exercitus. In plurali fignificat Omnes conjunctim. Nam fi dicimus, Omnes fibi domicilium conftituerunt, intelligitur, Domicilium fibi unumquemque conftituiffe. Si vero dicimus, Univerfi fibi domicilium conftituerunt, fignificatur, Omnes fimul unum fibi pro omnibus domicilium feciffe. Ter. Phorm. 1. 1. 17.
Quod ille unciatim vix de demenfo fuo,
Suum defraudans genium, comparfit mifer,
Id illa univerfum abripiet. Cic. 4. Acad. 73. Hæc loquor de univerfis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim effe poteft extra univerfa.
Univerfi, ὁμοθυμαδὸν, Gloff. Græcolat. [An Univerfim?
Unufquifque & Univerfus. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet effe omnibus propofitum, ut eadem fit utilitas uniufcujufque & univerforum, &c.
Vim oratoris definire univerfam & propriam. Cic. 1. de Orat. 64. [i. e. Communem & propriam, ut alias loqui amat Cic.
Continens univerfa atque omnia communis rerum natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 36.
Excipere unum pro univerfis. Cic. de Provinc. Conf. 23.
Eloquentia univerfa. Cic. de Clar. Orat 50. Laus eft interdum in aliqua parte dicendi, in univerfa eloquentia laudem non habet.
Familia univerfa. Cic pro Cæcin. 58. Tam reftitues, fi unus fervulus, quam fi familia dejecerit univerfa.
Mare univerfum. Cic. 2. de Finib. 112. Omne cælum totamque cum univerfo mari terram mente complexum.
Naturam contra univerfam nihil eft contendendum. Cic. 1. Off. 110.

Vita

Vita universa. Cic. pro Rosc. Com. 44. Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque universæ vox.

Pars & Universum, contraria. Cic. pro Quint 89. Omnia autem bona possessa non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quæ teneri ac possideri possunt.

Dividere universum in partes. Cic. in Orat 117. Idemque etiam, cum res postulabit, genus universum in species certas, ut nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & dividet.

Separatim & Cum universis, contraria. Cic. pro Domo 134. Audierat ex illo se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis.

Singula & Universa, contraria. Cic. 6. Fam. 10. Singula persequi non est necesse: universum studium meum & benevolentiam ad te defero.

Singulatim collecta, universa perdere. Cic. 2. Verr. 72. Si tantulum offensum titubatumque sit, ut ea, quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus. conf. Terent. supra.

In universum. V. IN præpositionem.

Unversum, pro Universum. Lucret. lib. 4. 262.

Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quamque solemus
Particulam venti sentire, & frigoris ejus,
Sed magis unversum.

UNIVERSE, Adv. [καθόλα, ὅλως] Generaliter, sive generatim; cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. 143. Quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis sigillatim potius, quam generatim atque universe loquar? Idem 5. Att. 2.

UNIVERSIM, vel UNIVERSUM, [ὁμοθυμαδὸν, Gl. L. G.] Idem. Gell. lib. 1. cap. 3. Summatim universimque.

UNIVERSĀTIM, Idem. Sidon. 8. Epist. 2. Votis universatim ferventibus.

UNIVERSĬTAS, ātis. f. [ὁμοῦ, σύμπαν, Gl. G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 164. Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos.

De universitate libri pronuntiare, In genere, vel in universum judicare de libro. Plin. 3. Epist. 15. ad Proculum, Non temere jam nunc de universitate pronuntio, de partibus experiar legendo.

Per universitatem, Καθ' ὁμοῦ. Gloss. Græcolat.

Rerum universitas Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Tum enim censet imagines divinitate præditas inesse in universitate rerum.

Corpus universitatis. Cic. de Univers. 13. Quod si universitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.

Currus universitatis. Cic. de Univers. 37. Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit.

UNIVERSĀLIS, e. Adj. [καθολικὸς, ὁλικὸς] Quod ad universos pertinet. Auctor ad Heren. lib. 2. 37. Nam hujusmodi in rationibus, non universali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. V. Quintil. lib. 2. cap. 13.

UNIVERSALĬTER, Adv. Cajus in l. quod sæpe. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex universaliter venierit. i. e. Totus una venditione. V. Cellar. Cur. Poster. p. 102.

UNIO, īre. Unum facere. Tertull. de Anima cap. 17. Cælum mari unitur, ubi visio absumitur. V. Sulp. Sever. Hist. Sacr. 2. 43.

UNITUS, a, um. Adj. ut, Corpora unita. Senec. Quæst. Nat. 2. 2. Ratio unita. Apul. 11. Met.

UNITIO, ōnis. f. Unio. ut, Unitio naturarum. Fulgent. de Incarnat. Dom. cap. 3.

UNO, āre. Tertull. adv. Praxeam cap. 27. Qui unum eundemque contendunt patrem & filium, incipiunt dividere illos potius, quam unare.

UNĂNĬMIS, e. & UNANĬMUS, a, um. Adj. [ὁμόφρων, ὁμόψυχος, Gl. G. L.] Quod unius est animi, & ejusdem sententiæ cum altero. Liv. 7. 21. Novi Consules fenebrem quoque rem, quæ distinere unanimos videbatur, levare aggressi, &c. Virg. 4. Æn. 8.

Quum sic unanimem alloquitur male sana sororem.

Fratres unanimes. Catull. ad Veranium, 9. 4.

Sodales unanimi. Catull. ad Alphenum, 28. 1.

UNANIMANS, antis. Idem quod Unanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Sed sociæ unanimantis, fidentis fuit
Officium facere.

UNANIMĬTAS, ātis. f. [ὁμοφροσύνη, ὁμοψυχία, Gl. G. L.] Consensus æquanimitas. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Proh dii immortales, non amantis mulieris,
Sed sociæ unanimitatis fidentis fuit
Officium facere. Alii legunt Unanimantis. Liv. 40. 8. Mihi Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regnum æquasse.

UNANIMĬTER, Adv. Vopisc. in Tacit. cap. 4. Quod me unanimiter delegistis.

UNĬCĂLĂMUS, a, um. Adj, ut, Frumentum unicalamum, quod unicum habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8. Unicalamum præterea, nec usquam capax seriturque non nisi tenui terra.

UNICAULIS, e. Adj. [μονόκαυλος] Quod unum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plin. lib. 19. cap. 10. Est autem unicaulo, radice bulbo simili.

UNICŌLEUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μονόρχις, Unitestis, Unicoleus.

UNICŎLOR, ōris. [μονοχρόματος] Unius coloris. Plin. lib. 32. cap. 9. Dulciores, feminæ sunt & unicolores. Ovid. 11. Met. 611.

At medio torus est hebeno sublimis in antro
Plumeus, unicolor, pullo velamine tectus. al. Atricolor.

UNICOLŌRUS, a, um. Idem. Prudent. Hamart. v. 819.

Sic animas cæli de fontibus unicoloras
Infundit natura solo.

UNICORNIS, is. m. [μονόκερως Gl. G. L.] sive UNICORNUS, i. vel UNICORNUM. i.n. Animal, quod unicum in fronte cornu longum gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græce monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21. Asperrimam autem feram monocerotem: reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente. V. Tertull. adv. Jud. cap. 10.

UNICORNIS, e. Adj. [μονόκερως] Quod unum tantum cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46. Solida ungula, & bicorne nullum: unicorne asinus tantum ludicus.

UNICORPŎREUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Taurus est signum in cælo femininum, Septentrionale, unicorporeum Et sic alibi plerique in locis.

UNICŪBA, æ. f. [μονολέχης Gl. L. G.] Unius viri uxor. Isidor. Gloss.

UNICULTOR, ōris. m. Unius Dei cultor. Prudent. Passione Cypriani v. 90.

Edere jussus erat, quid viveret? Unicultor inquit,
Servo salutiferi mysteria consecrata Christi.

UNIFORMIS, e. Adj. Macrob. 7. Saturn. cap. 5. Ut horrore uniformis alimoniæ, edendi desiderium languesceret. Uniformem cibum opponit Vario, vocatque etiam Simplicem. Adde Tacit. de Orat. cap 32.

UNIFORMĬTAS, ātis. f. Macrob. lib. 7. Saturn. 5. Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adjicis?

UNIFORMĬTER, Adv. Apul. Trismeg. sub initium; Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctæ.

UNIGĔNA, æ. c. [μονογενὴς Gl. L. G.] Cic. de Univers. 10. Mundus vocatur, quod solus atque unus esset, his verbis, Ut hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quod solus atque unus esset: idcirco singularem deus hunc mundum atque unigenam procreavit. Ubi aliqui legunt Unigenum, id est, unicum genitum.

Pallas unigena, apud Catullum in Argonaut. 63. 300. quia e Jovis cerebro atque uno parente orta. Budæus.

UNIGENĬTUS, i. m. [μονογενὴς] Filius qui unicus est: quasi solus genitus, nec fratrem ullum habuit, aut sororem. Verbum est ecclesiasticum. V. Tertull. adv. Gnost. cap. 7. Salvian. 4. p. 121.

UNIJŬGUS, a, um. Adj. [μονόζυγος] Unijugæ vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis adnectuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. Si unijuga erit vinea.

Joseph unijugus, i. e. Monogamus. Tertull. de Monog. cap. 6.

UNIMAMMIA, vel UNOMAMMIA, æ. f. Unam mammam habens. Plaut. Curc. 3. 1. 75. Et Classiam unumammiam.

UNIMĂNUS, a, um. Adj. [μονόχειρ, Gl. G. L] Unam tantum manum habens. Liv. 35. 21. Capram sex hœdos uno fetu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretii puerum natum unimanum. Vide & 41. 21.

UNIMŎDUS, a, um. Adj. ut Prudent. Psychom. v. 768.

Spiritus unimodis texat compagibus unus.

UNIOCŬLUS, vel UNOCŬLUS, i. m. [μονοφθαλμὸς] Qui unum tantum oculum habet. Plaut. Curc. 3. 22.

Unocule salve. CU. quæso, deridesne me?
LE. De coclitum prosapia te esse arbitror;
Nam ii sunt unoculi. Quædam exemplaria legunt Une ocule, vel Uniocule. Gell. lib. 3. cap. 11. De Cyclope itidem inquit vel maxime quod unoculus fuit. V. Solin. cap. 25.

UNIPES, ĕdis. c. [μονόπους, Gl. G. L.]

UNISTIRPIS, e. Adj. [μονοστέλεχης] Unius stirpis. Plin. lib. 16. cap. 30. In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, ulmus & si qua unistirpia.

UNITESTIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μονόρχις, Unitestis, Unicoleus.

UNIVĬRA, vel UNIVIRIA, æ. f. Quæ semel tantum nupsit, uni tantum viro conjuncta. Grut. Inscript. p. 748. n. 4.

RENATVS.
VOLVSIAE. IVSTAE.
MATRI. CARISSIMAE.
OMNIVM. FEMINAR.
SANCTIORI. VNIVIRAE. V. etiam Tertull. ad Uxor. 1. 7. Trebell. in Tito cap. 32.

UNIVIRĀTUS, ûs. m. [μονογαμία] Tertull. de Uxor. lib. 1. extr. & de Castit. cap. 13.

UNIVŎCUS, a, um. Adj. [συνώνυμος] Cujus & nomen commune est, & eadem substantia ratio, quod Græce synonymum dicitur. Homo & equus univoca sunt, quia sub uno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est utriusque substantia. V. Mart. Capel. 4. p. 95. V. HOMONYMUS.

ULLUS, a, um. [τὶς] Per dimin. ab Unus, Gen. Ullius, Dat. Ulli. Aliquis, quasi unus aliquis. Nunquam autem affirmative ponitur, sed vel negative, ut, Non est ullus qui currat: vel interrogative, ut, Est ne ullus qui currat? vel subjunctive: ut, Si ullus me vocabit, statim veniam. Ter. Hec. 4. 4. 102.

Si ullo modo est, ut possit, quod spero fore. Cic. 6. Verr. 7. Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum, Bonam fortunam, ut opinor. Idem in eundem, 4. 60. Debebat Epicrates ullum nummum nemini.

Objicit mihi quod ullum de liberis meis potuerim facere discrimen. Quintil. in Ægro redempto.

Rei ullius emptor nemo. Cic. 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor.

Scientiam ullam negat prodesse alicui. Cic. 1. de Orat. 250.

UNETVICESĬMUS, a, um. Adj. ut, Legio unetvicesima. Tacit. 1. Ann. 45. V. ibi Lipf. & Freinshem. Al. Una & vicesimus scribunt.

UNETVICESIMĀNI, orum. Tacit. 1. Ann. 37. Non abscessere quintani unetvicesimanique. scil. Milites.

UNDE, pro UNUM DE, ut Duode quoque, usurpatur in compositis numeralibus sequentibus, aliisque a Stephano prætermissis.

UNDĒCENTUM, [ἑνὸς δέοντος ἑκατὸν] quasi Uno dempto de centum. Plin. lib. 7. cap. 60. Paruerunt tamen ei annis undecentum.

UNDECENTĒSĬMUS, a, um. Adj. Ordinale. Valer. Max. 8. 7. ext. 11. Ad undecentesimum annum.

UNDENŌNĀGINTA, Liv. 37. 30. Hostium classis undenonaginta navium fuit.

UNDEOCTŌGINTA [ὀγδοήκοντα ἑνὸς δέοντος] natus annos. Hor. 2. Serm. 3. 117.

UNDEQUADRĀGINTA, [πεντεκαιτεσσαρακοντάκις ἑνὸς δέοντος] Adj. indecl. Liv. 23. 57. Ad mille CCCC Carthaginiensium cæsi, undequadraginta vivi capti. al. Undesexaginta.

UNDEQUADRĀGIES, Adv. [ἑνὸς δέοντος πεντεκαιτεσσαρακοντάκις] Plin. lib. 7. cap. 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

UNDEQUADRAGESĬMUS, a, um. Adj. Valer. Max. 8. 7. ext. 10. Undequadragesimum volumen.

UNDEQUINQUĀGINTA, Adj. indecl. Liv. 37. 58. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt. V. Plin. lib. 13. cap. 4.

UNDEQUINQUAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος πεντηκοστὸς] Cic. pro

pro Lege Manil. 35. Ipse autem, ut a Brundusio profectus est, undequinquagesimo die totam ad imperium Pop. Rom. Ciliciam adjunxit.

Undesexaginta, [ἑνὸς δέοντος ἑξήκοντα] Adj. indecl. Plin. lib. 36. cap. 15. Adjecit ipse in Ædilitatis suæ commemoratione & ludos undesexaginta diebus factos. Liv 23. 37.

Undetrīginta, Vitruv. 9 4. Mensibus undetriginta & amplius.

Undetrīcēni, æ, a. Macrob. Saturn. 1. 13. Januarius, Aprilis, Junius, Sextilis, September, October, November, December, undetricenis censebantur diebus.

Undetrigesĭmus, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος, τριακοστὸς] Liv. 25. 36. Anno octavo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, undetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

Undēvīginti, [ἑνὸς δέοντος εἴκοσι] Adj. indecl. Cic. de Clar. Orat. 226. Undeviginti annos natus erat eo tempore. Et Liv. 23. 46.

Undevīcēni, æ, a. Quintil. lib. 1. cap. 10. Porrecti utrimque undeviceni.

Undevicesĭmus, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος εἴκοσιν] Cic. de Senect. 14 Anno enim undevicesimo post ejus mortem hi Consules T. Flaminius & M. Attilius facti sunt. Et Liv. 10. 47. & 27. 38.

Undĕcim, quasi Unum & decem. Martial. lib. 2. 44. Debeo undecim millia Phileto.

Undecies, Adv. [ἑνδεκάκις] Cic. 4. Verr. 20. H. s. undecies numeratum esse, ut eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscente obtineret. Martial. lib. 5. 80.

Undecies una surrexti, Zoile, cœna,
E mutata tibi synthesis undecies.

Undecĭmus, a, um. Adj. [ἑνδέκατος] Plin. lib. 11. cap. 54. Durasse & ultra undecimum diem plerosque.

Undecēni, æ, a Adj. [ἕνδεκα] Idem quod Undecim. Plin. lib. 36. cap 8. Idemque digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium, longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

Undēni, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Undecim. Plin. lib. 11. cap. 25. Patiuntur autem undeni. Idem lib. 8. cap 42. Partum in eo genere undenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

Undecirēmis, is. [ἑνδεκήρης] Navis undecim remorum ordines habens Plin lib. 26. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur, ad undecirem Demetrii succisa, centumtriginta pedum longitudinis, crassitudinis vero ad trium hominum complexum. De cedro.

U N X

Unxia, V. ungo.

V O

VO. Volero, Votinia, scil. Tribus; Volusus. VO. DE. Vota decennalia.

V O C

Vocabulum, Vocalis, Vocativus, Vocator, Vociferor, &c. Vocito, Voco. V. vox.

Voconia, orum. n. [ἐκκάνια] Genera sunt pirorum, quemadmodum & Volema, apud Plin. lib. 15. cap 15.

Vocontii, orum. m. [Οὐοκόντιοι] Galliæ Narbonensis populi, ut scribit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis. Hinc

Vocontius, a, um. Adj. [οὐοκόντιος] ut, Rura Vocontia. Sil. lib. 3. 467. Alii Vocuntia scribunt.

Forum Vocontium. Cic. 10. Fam. 34.

Vocula, Voculatio. V. vox.

V O G

Vŏgĕsus, i. m. [οὐόγεσος] Mons in finibus Lingonum, a quo Mosa fluvius profluit, non longe a fonte Matronæ fluvii in Francorum regno situs. Lucan. lib. 1. 397.

Castraque, quæ Vogesi curvam super ardua ripam
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

V O L

VOL. Volcanalia. VOLER. Volerus. VOLK. Volcano.

Volgivagus, V. vulgus.

Vŏla, æ. f. [πέναρ, τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Media pars manus sive pedis, ut ait Servius. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam.

Pro Vestigio pedis. Varro apud Non. 4. 480. Nec vola nec vestigium extat. [i. e. Nec manus, nec pedis vestigium. V. tamen Fest.

Vola oppidum, V. bola.

Vŏlăterræ, ārum. f [οὐολατέρραι] Hetruriæ oppidum ad Cæcinnam fluvium, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

Volaterrānus, a, um. Adj. ut, Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24.

Volatile, Volaticus, Volatura, Volatus. V. volo, āre.

Volcæ, arum. m. [οὐόλκαι] Populi Galliæ Narbonensis. Volcarum nomen trans Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Saliorum sive Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap. 10. Volcæ vulgo *Languedoc*. Olivarius in Melam tradit Volcas esse eos, qui apud Montem Pesulanum agunt.

Volcatius, vel Vulcatius, i. m. [οὐολκάτιος] L. Volcatius Tullus Consul, impediit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Consulatum. Auctor Pedianus in argum. orat. pro C. Cornel.

Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantum exstat nunc Avidii Cassii vita.

Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniorem vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. Auctor Capitolinus in vit Gord. Jun. extr.

Volcatius Epidius grammaticus, scripsit res gestas Pompeji Magni & ejus patris: primus libertinorum, qui historiam scripserit, quum ab optimo quuque scribi solita sit, ut scribit Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium & Augustum. [Ex male inspecto Tranquillo Rhet. 3. & 4.

Volcatius Sedigitus in libro de Poëtis, quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, monstrat apud Gell. lib 15. cap 24.

Vŏlēma, ōrum. n. vel Volemi, m ut Gloss. [κολοκυνθίδες, ἄπιοι, Gl. L. G.] Pira Gallis dicuntur bona & grandia: eo quod impleant volam. Apud Catonem R. R. cap. 7. Columel. lib. 5. cap. 10. & 12. 10. Virg. 2. Georg. 88. —nec furculus idem
Crustumius, Syriisque piris, gravibusque volemis.

Volentia, V. volo, vis.

Vŏlĕsus, i. m. Sabinus, qui cum Tatio Romam venit. V. Ovid. 3. de Pont. 2. 105.

Volesus, sub Augusto Proconsul Asiæ. V. Senec. de Ira 1. 5.

Volgiolum, i. n. inter Rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10. Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cuprelli.

Volitina, seu Voltinia Tribus, V. tribus.

Vŏlo, [ἵπταμαι, πέταμαι, Gl. L. G. & G. L. πετόμαι, L. G.] āre. Proprium est pennas habentium. Virg. 1. Æn. 301.

— volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. Cic. in Arat. 47.
Namque est ales avis, lato sub tegmine cæli
Quæ volat, & serpens geminis secat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plin. lib. 11. cap. 28.

Alte volare, & Demissius volare, contraria. Ovid. 3. Trist. 4. 23.

Catervatim volare. Plin. lib. 10. cap. 24.

Gregatim volare. Quintil lib. 1. cap. 6.

Perniciter volare. V. pernix.

Volare transfertur ad alia, quæ celeriter currunt: ut Navis volat, fama volat, & hujusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Ter. Hec. 3. 4. 24.

Immo, quod constitui me hodie conventurum eum,
Non posse, ne me frustra illic exspectet, vola.

Volare, & Iter facere. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Passu volat alite virgo. Ovid. 10. Met. 587.

Ætas volat. Cic. 1. Tusc. 76.

Axis servidus vi volat. Virg. 3 Georg. 7.

Dicta magna volant superbo. Valer. 5. Argon. 600.

Faces & saxa volant. Virg. 1. Æn. 154. Al. Volunt.

Fama volat. Virg. 3. Æn. 121.

Litteræ volant, Quæ celeriter perferuntur. Cic. 2. Att. 19. Litteræ Capuam ad Pompejum volare dicebantur.

Spiritus volat altus in auras. Ovid. 3. Trist. 3. 61.

Tela volant hiberna grandine plura. Ovid. 5. Met. 157.

Vis volat telorum. Liv. 26. 44.

Volans, antis. Partic. [πετόμενος] ut,

Curru secundo volans. Virg. 1. Æn. 160. & 12. 478.

Currus agitare volantes. Virg. 3. Georg. 181.

Equos inhibere volantes. Ovid. 2. Met. 128.

Fumi volantes. Lucret. lib. 6. 103.

Hasta volans. Sil. lib 16. 587.

Nubes volantes. Lucret. lib. 5. 254.

Sagitta volans. Ovid. 3. Trist. 10. 55.

Umbræ volantes Ovid 1. Amor 6. 13.

Volantes, loco substantivi, pro Avibus. Virg 6. Æn. 239. de Averno,

Quam super haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis.

Volātus, ûs. m. [πτῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Idemque & volatus alitum sustinet, & spiritu ductus alit & sustentat animantes.

Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Divin. 26.

Celer volatus. Claud. Cons. Mall. Theod. 270.

Lenis volatus. Ovid. 12. Met. 527.

Præceps volatus. Martial. lib. 11 92.

Suspensus volatus. Stat. 3. Theb. 463.

In volatu. V. in præpositionem.

Volatūba, æ. f. [πτῆμα] Idem. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi caussa. Columel. lib. 8 cap. 9.

Volātĭcus, a, um. Adj. [πετητὸς] pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. 13. Att. 25 extr. O Academiam volaticam & sui similem, modo huc, modo illuc? Idem de Aruspic. Respon. 46. Illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti.

Mulieres volaticæ, Strigæ, maleficæ. Festus in Strigas.

Volaticus. Epist. 42. H. St. Reliqua omisit.

Volatĭca, æ. f. Tertull. de Pallio cap. 6 Qui volaticam spectat. i. e. Geometriam, ut Junio videtur; sed Jo. Lud. de la Cerda & Salmasius p. 471. Auspicem interpretantur.

Volatĭlis, e. Adj. [πτηνὸς] quasi Volans. Volucres, Volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Præterea vescimur bestiis & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiendo, partim alendo, Vetus codex legit Volantibus.

Ætas volatilis. Ovid. 10. Met. 519

Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg. 4. Æn. 71.

Pecus volatile facile pastoris custodiam recipit. Columel. lib. 8. cap. 4. De cibariis gallinarum.

Pueri volatilis arcus. Ovid. 2. Amor. 7. 27. h. e. Cupidinis.

Telum volatile mittere. Ovid. 7. Met. 481.

Volabĭlis, e. Idem. Varro apud Non. 18. 8. & 21. Cervum qui volabile currens sparo secutus tragulave trajicit. Alii legunt Volabilem.

Velox, quasi Voloox. H. St. V. f. l.

Vŏlĭto, [ἵπταμα Gl. G. L.] āre. frequent. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. In hac igitur immensitate, latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.

Passim ac libere volitare Cic. 2. de Orat. 23. Sic enim se res habet, ut quemadmodum volucres, &c. levandi laboris sui causa passim ac libere solutas opere volitare.

Super carpentum volitare. Liv. 1. 34.

Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Orat. 23. Animi nostri forensibus negotiis atque urbano opere defessi, gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore

Favillæ volitant. Ovid. 2. Met 284.

Umbræ volitant inter vivos. Lucret. lib. 4. 42.

Voces volitant per aures. Idem. 4. 222.
Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, ut ait Valla. Tacit. 2. Ann. 21. Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quam virtus deserebat.
Insultare & volitare. Cic. pro Flacc. 38. Nunc vero, non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.
Cupiditate gloriæ volitare, h. e. Efferri & vehementer trahi. Cic. in Pison. 59. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.
Ante oculos alicujus volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Volitat enim ante oculos istorum Jubæ regis filius, adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus.
In armis volitare. Cic. 2, in Catil. 15. Nunquam ego a diis immortalibus optabo, Quirites, invidiæ meæ levandæ causa, ut L. Catilinam ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.
In foro volitare. Cic. 1. de Orat. 173.
Per gentes volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 98. Ut volitaretis interea per gentes, per regna omnia, cum imperio summo, cum judicio infinito, cum omni pecunia.
Per forum volitare. Cic. pro Domo 49. Itaque cum florens ac potens per medium forum popularis volitares.
Toto foro volitare. Liv. 39. 32.
Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic. 1. Tusc. 34.
Nemo me lacrimis decoret, nec funera fletu
Faxit. cur? volito vivu' per ora virûm.

VOLĬTANS, antis. ut, Vespertilio volitans. Plin. 10. 61.
Asilus volitans. Virg. 3. Georg. 147.
Currus volitans, i. e. Navis. Catull. Argon. 59.
Fama volitans. Virg. 7. Æn. 104.
Simulacra volitantia. Virg. 7. Æn. 89.
Volitans, Discurrens. Cic. Post red. in Senat. 7. Cum ferro & facibus homines tota urbe volitantes, &c.
Acie tota volitans. Liv. 4. 10. & Tacit. 2. Ann. 21.
In aciem primam volitans. Flor. 3. 10. 4.
Per totum mundum volitans. Manil. 2. 742.

VOLITĀTUS, ûs. m. Fortunat. lib. 4. de Vita Martini,
Ecce repens oritur variante fragore procella,
Stridula sidereo volitatu, & multa tumultu.

VŎLŬCER, ucris, cre. pen. c. [πτηνὸς, Gl. L.G. & G.L.] Celer. de Alitibus proprie.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb. 691.
Columba volucris. Virg. 5. Æn. 488.
Cupido volucer. Ovid. 9. Met. 481.
Somnus volucer. Virg. 2. Æn. 794. [Fingebatur alatus.
Aquæ volucres, Fluvii, torrentes. Ovid. 2. Met. 234. al. Equi.
Auræ volucres. Virg. 5. Æn. 503.
Currus volucer. Hor. 2. Carm. 33. 8.
Cursus volucer. Ovid. 1. Trist. 9. 5.
Dies volucris. Hor. 3. Carm. 28. 6.
Equi volucres. Ovid. 2. Met. 234. al. Aquæ.
Fluvius. Virg. 1. Æn. 321.
— volucremque fuga prævertitur Hebrum.
Fortuna volucris. Cic. pro Sull. 91. O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Sil. lib. 17. 589.
Fumi volucres. Virg. 2. Georg. 217.
Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres.
Levitas volucris. Lucret. lib. 4. 204.
— volucri levitate feruntur.
Nuntius volucris. Cic. pro Quint. 80.
Oratio. Cic. de Clar. Orat. 326. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quam verbis volucre atque incitatum.
Pardus. Martial. 1. 35.
Et volucrem longo porrexit vulnere pardum.
Procellæ volucres. Ovid. 2. Amor. 11. 33.
Rotæ volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.
Sagitta volucris. Virg. 11. Æn. 858.
Saltus volucer. Stat. 6. Theb. 569.
Vox volucris. Plaut. Amph. 1. 1. 170. Volucrem vocem gestito.

VOLŬCRIS, is. f. [πτηνὸν, Gl. L. G. & G. L.] Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoque, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi. Cic. 2. de Orat. 23. Quemadmodum volucres videmus procreationis atque utilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ovid. 12. Met. 15.
Advenæ volucres. V. ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1. 12.
Avidæ volucres. Ovid. 5. Met. 484.
Flumineæ volucres. Ovid. 2. Met. 253.
Fœda volucris. Ovid. 5. Met. 549.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg. 470.
Infandæ volucres. Stat. 10. Theb. 423.
Obscænæ volucres, Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 241.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg. 243.
Picturatæ volucres. Claud. ad Serenam 3.
Rapidissima volucris milvius. Ovid. 2. Met. 716.
Tener volucris. Cic. 2. de Divin. 64.
Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Hic videtur Adjectivum Volucres, pro Substantivo positum, quum masculino jungat. [Nisi malis Teneras.
Vaga volucris. Ovid. 2. Met. 308.
Variæ volucres. Virg. 7. Æn. 33. Lucret. lib. 2. 144. Varias vocat quas Virgil. Pictas. Nisi malis, quod plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ovid. 7. Met. 4. Harpyias intelligit, de quibus & Virg. 3. Æn. 361.
Virginei vultus volucrum, &c.
Conflictatæ volucres sævissima hieme. V. Conflicto, in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ovid. 15. Met. 474.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3. 893.
Sentire linguas volucrum. Virg. 3. Æn 361.
Volucrium in Genitivo plurali, teste Charisio, citatque Ciceronem de Finibus.

VOLUCRĬTAS, ātis. f. Fulgent. 2. Mythol. Mundus celeri quadam volucritate versatur.

VOLUCRĬTER, Adv. Ammian. 17. 3. Volucriter congregati. Perurgere volucriter. Idem 39. 5.

VOLUCRĬPES, ĕdis. Auson. Epist. 16. extr.
Volucripes dimetria. V. Sidon. 9. Epist. 15.

VOLŪCRA, æ. f. Columel. de Arboribus. cap. 13. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere prærodit teneros adhuc pampinos & uvas. Involucrum & Convolvulum quidam vocant. V. in VOLVO.

VŎLO, vis, vult, volui, [θέλω, βόλομαι, Gl. L. G. & G. L.] velle. Virg. 3. Ecl. 29.
Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim
Experiamur.
Volo te, subaudi Alloqui: & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Idem Epid. 3. 4. 24. & Trinum. 4. 2. 121. Ter. And. 5. 3. 1. Quis me volt?
Velint nolint. Plin. in Paneg. cap. 20. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.
Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. 3. Q. frat. 8. Crassum Junianum, hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.
Volo Arpinum, subaud. Proficisci. Cic. 9. Att. 1. Nos autem in Formiano morabamur; quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sæpius utitur verbo Cogito.
Id volumus, id contendimus. Cic. 2. de Fin. 72. Id enim volumus, id contendimus, ut officii fructus sit ipsum officium.
Ne velit emisse. Cato R. R. cap. 5. Ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. h. e. Nihil emat.
Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluent. 188. Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit.
Volo, pro Opto. Cic. 12. Fam. 19. Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire.
Honorem hunc deum fortunare tibi volo, h. e. Vehementer cupio. Cic. 15. Fam. 18. Maxima sum lætitia affectus, cum audivi Consulem te factum esse, eumque honorem deos tibi fortunare volo.
Clementer volo. V. CLEMENS.
Leviter bene velle alicui. V. LEVIS, & BENE.
Magis vellem. V. MAGIS.
Maxime vellem. V. MAGIS.
Minime volo. V. PARVUS.
Nimis vellem. V. NIMIS.
Nimium volo. V. NIMIS.
Quid vultis amplius? Cic. 5. Verr. 118. & sæpe alias.
Gratiam tuam volo, i. e. Opto. Plaut. Curc. 3. 55.
Causa tua volo omnia, i. e. Tibi bene cupio. Cic. 13. Fam. 22. Nam & semper me coluit, diligentissimeque observavit, & a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. conf Epist. 15. extr.
Causa ejus valde volo. Cic. 16. Fam. 17. Cuspio, quod operam dedisti, mihi gratum est: valde enim ejus causa volo.
Causa tua volo, absolute. Cic. 11. Att. 8. Per eos, qui nostra causa volunt, valentque apud illum, diligentissime contendas opus est.
Defensum volo, i. e. Cupio defendi. Cic. 13. Fam. 10. Remque & utilitatem sociorum (cujus rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maxime defensam & auctam velis.
Donatum tibi volo. Ulpian. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, servo communi meo & Titii rem tradidit. Idem in l. hoc jure. D. eod. tit. Si quis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Sejo, cui donatum volebat: deinde, &c.
Excusatum istis me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus, qui istius injurias norunt, hoc est Pop. Rom. universo, me vehementer excusatum volo.
Factum alicui velle. Apul. Apol. p. 314. Elmenh. Sicinium Pontianum, cui factum volo. V. Ter. Adelph. 5. 7. 20.
Liberatum ea te cura quamobrem volo. 3. Q. frat. 1.
Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut. Capt. prol. 53.
Nominatum volo eum honoris causa. Cic. 2. Verr. 18. Fit obviam casu ei multitudini C. Curio, quem ego hominem honoris potius, quam contumeliæ causa, nominatum volo.
Oratum volo a vobis rem justam. Plaut. Amph. prol. 33.
Oratos & vos volo esse. Plaut. Casin. prol. 21.
Obsequutum amori illius volo. Plaut. Asin. 1. 1. 62.
Velle salvam. Cic. 11. Fam. 28. At debeo pro civili parte Rempub. velle salvam.
Velim, ὄφελον, θελήσαιμι, βουλοίμην. Vellem, θέλοιμι, θελήσαιμι, ὄφελον. Gloss. Latinogræc.
Velim, Optantis cum desiderio. Plaut. Truc. 2. 5. 28.
Date aquam manibus, nunc ecastor, ut veniret miles velim.
Velim ut velles. Plaut. Most. 3. 2. 53.
Velim ut velles, Tranio: sed quid est negotii? i. e. Cupio ita tibi esse, ut velles.
Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27. Plaut. Asin. 1. 2. 26.
Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius 17. 88. [Futurum est, non infrequentis usus.
Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, divinas esse vult. Et paulo post itidem.
Quid sibi vult istud? Cic. 4. Verr. 150. Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? h. e. Quid significant.
Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic. 3. de Legib. 33.
Apud comicos Volt pro Vult fere semper legitur.
Velle, jubere, decernere. Cic. 2. de Legib. Ita decernebat Senatus, jubebat & volebat populus. i. e. Suffragiis suis comprobabat. V. Liv. 33. 25. & 38. 54. [Respicitur formula rogandi populum, Velitis, Jubeatis, Quirites.
Vin' tu, pro Visne tu, Vide in OPPEDO. H. St.

VOLENS, entis. Partic. [βουλόμενος, θέλων, Gl. L. G.]
Animo volenti aliquid agere. Sallust. in Jugurth. cap. 73.

Vobis si volentibus erit. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 6. Figuras vero quas traxit de vetustate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggesserit, enumerabo.
Volens, propitius. Plaut. Curc. 1. 1. 89.
Potate, site mihi volentes propitiæ. Liv. 7. 26. Precatus deinde, si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitiusque adesset.
Volens, pro Benevolo, ut in deorum precationibus. Cato R. R. cap. 141. Mars pater, te precor quæsoque, uti sies volens propitius mihi, domo, familiæque nostræ. Livius 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper sospitet progeniem. Turnebus.
Volentia, i. e. Quæ vellent, a voluntate. Sallust. Histor. lib. 4. Multisque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius 2. 900.
Talia plebi volentia fuere. Tacit. 15. Ann. 36. i. e. Grata.
Rescribere volentia. Idem 3. Hist. 52.
Volenter, Adv. Idem. Apul. 6. Met. p. 178. Elmenh. Perrexit Psyche volenter.
Volentia, æ. f. Solin. cap. 36. Volentia resistendi prompta.
Fretus alicujus volentia. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh.
Voluntas, ātis. f. [βόλησις, προαίρεσις, αὔθεσις, Gl. G. L.] Animi inductio volens, mens & consilium. Cic. 4. Tusc. 12. Quamobrem simul objecta species cujuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quum constanter prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est, quæ quid cum ratione desiderat.
Libertas & Voluntas. Cic. pro Sext. 69. Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.
Mens & Voluntas. Cic. 3. in Catil. 22. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepi.
Sensus & Voluntas. Q. Cic. de Petit. Cons. 32. Petitori vero necessaria est, cujus & frons, & vultus, & sermo ad eorum, quoscunque convenerit, sensum & voluntatem commutandus est.
Simulatio & Voluntas, contraria. Cic. 8. Att. 9. Sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.
Nihil tam flexibile, quam voluntas. Cic. pro Milon. 23.
Nihil obscurius voluntate hominum. Cic. pro Muren. 36.
Voluntas ad aliquid agendum. Cic. pro Font. 30. Quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.
Voluntate, Ablativus. Ter. Adelph. 3. 4. 44.
Quod vos jus cogit, id voluntate impetret.
Voluntate, Sponte. Plaut. Mil. 2. 5. 40.
Nisi voluntate ibis, rapiam te domum. conf. Ter. And. 3. 4. 44. Cic. 5. Fam. 5. & V. Gronov. ad Liv. 5. 17.
Omnium voluntate, i. e. Omnibus volentibus & concedentibus. Cic. 13. Fam. 5. Cum iis, qui similem injuriam acceperant, amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adjutor incolumitatis fui.
Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2. de Finib. 65.
Remittere aliquid voluntate. Liv. 35.
De mea voluntate. V. DE præpositionem.
Ex voluntate. Cic. in Pison. 46. Illud accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.
Ex voluntate alicujus aliquid facere, h. e. Quod aliquis concedat & velit. Cic. 13. Fam. 30. Hoc mihi velim credas, si quid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem, me invitissimum fecisse.
Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.
Legis voluntas, Sententia. Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed voluntate legis se tuebitur.
Abdita voluntas ac retrusa. V. Abditus, in ABDO.
Adversa voluntas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Animosa voluntas. Lucan. ad Pison. 239.
Aversa voluntas. Virg. 12. Æn. 647.
Dubia voluntas. Tacit. 4. Hist. 6.
Malefica voluntas. Plin. lib. 9. cap. 59.
Occulta voluntas, multiplex natura. Cic. ad Brut. 1.
Abalienare voluntatem. V. ABALIENO.
Abhorret voluntas ejus a me. Cic. 2. Fam 16. Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certiorem me nunquam fecisti, quam valde Bibuli voluntas a me sine causa abhorreret.
Abjicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cic. 2. de Orat. 142.
Accidit voluntas. V. ACCIDO.
Accommodare voluntatem. Ulpian. in l. j. §. in potestate. D. de exercit. action. Si servus peculiaris, volente filiofamilias, in cujus peculio erat: vel servo, vicarius ejus navem exercuit: pater dominusve, qui voluntatem non accommodavit, duntaxat de peculio tenebitur, sed filius ipse in solidum.
Adducere in voluntatem. V. ADDUCO.
Adjuvare voluntatem. V. ADJUVO.
Alienare a se voluntates suorum. V. ALIENO.
Auferre voluntatem. V. AUFERO.
Conformare se ad alicujus voluntatem. V. CONFORMO.
Emetiri voluntatem, seu (ut alii legunt) Remetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit, admonuitque, Pomponi, ut a te ipso sumerem aliquid ad me reficiendum, teque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur a doctis, quod eadem mensura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque ut ignoscas, a te peto. h. e. Remunerandi voluntatem tibi præstabo.
Facere voluntatem. Quintil. lib. 5 cap. 10.
Fert ita corde voluntas. Virg. 6. Æn. 675.
Habere voluntatem nocendi in iracundia. Cic. 2. de Orat. 302.
Immutare voluntatem. V. IMMUTO.
Impetrare aliquid voluntate. V. IMPETRO.
Incitata adversus rationem voluntas. V. INCITO.
Incumbere ad voluntatem. Cic. 1. Fam. 16.
Incutere voluntatem V. INCUTIO.
Introspicere voluntates hominum. Tacit. 1. Ann. 7.
Loqui ad voluntatem. V. LOQUOR.
Manet voluntas. V. MANEO.
Mutare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. 59.
Nuncupata voluntas. V. NUNCUPO.
Scrutari alicujus voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Sum. ut, Est mihi diversa voluntas. Ovid. 5. Fast. 529.
Est temerata nostra voluntas. Ovid. 9. Met. 626.
Suscipere voluntatem. Cic. 3. in Catil. 22.
Voluntas, pro Favore. Ter. prol. Phorm. 30.
Voluntas vestra si ad poetam accesserit. h. e. Si faveritis. Donatus.
Offensa voluntas populi. V. OFFENDO.
Voluntas erga quid, pro ea quam vulgo *affectionem* vocamus. Cic. 2. de Finib. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Grata voluntas in parentes. Cic. pro Planc. 80.
Mutua voluntas, Benevolentia. Cic. 5. Fam. 2. Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.
Officiosa voluntas. Ovid. 3. de Pont. 2. 17.
Pauper voluntas. Ovid. 8. Met. 678.
Perpetua & constans voluntas. Cic. 13. Philipp. 13.
Singularis voluntas. Cic. pro Rabir. 8. Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliæ, singulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur?
Conciliare sibi voluntatem alicujus. V. CONCILIO.
Conferre voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18. Voluntatem contulisti.
Copulare voluntatem. Cic. 3. Fam. 4. Non mediocre vinculum mihi quidem attulisse videtur ad voluntates nostras copulandas.
Præstare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. Eam voluntatem, quam exspectabam, præstiterunt.
Profiteri voluntatem. Cic. 10. Fam. 8. Professionem bonæ voluntatis.
Propensa voluntas. Sil. 16. 289.
Quando ita cælicolûm nobis propensa voluntas
Annuit.
Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1. 141. al. Sperata.
Voluntārius, a, um. Adj. [ἀυθαίρετος, Gl. L. G. & G. L. ἑκούσιος, G. L.] Quod fit voluntate. Cic. pro Sext. pr. Intueri potestis eos, qui omnia divina & humana violarint, non solum alacres lætosque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis civibus periculum moliri. h. e. Nulla injuria lacessitos.
Voluntarius adest. Liv. 1. 59.
Amicus voluntarius. Cic. pro Cæcin. 14. Ille, quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus.
Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret. in exsil. 12.
Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr. 143.
Testes voluntarii. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Voluntarii, apud Liv. 1. 30. Milites sunt diversæ conditionis a Volonibus. Liberi nempe homines, non servi: qui cum, vel propter ætatem, vel quod legitima stipendia fecissent, cogi non possent, sponte militabant. Liv. 31. 8. Voluntarios, quos posset, duceret, invitum ne quem militem veterem ducendi jus esset.
Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. 15. Fam. 4.
Casus voluntarius. Cic. 2. de Fin. 65.
Exitus voluntarius. Tacit. 6. Ann. 40.
Interitus voluntarius. Cic. pro Marcell. 14.
Maleficium voluntarium. Cic 1. de Invent. 102.
Mors voluntaria. Cic. 3. de Fin. 61. Alter propter perpetuam in populari ratione levitatem, morte voluntaria se a severitate judicum vindicavit.
Motus animi voluntarius. Cic. de Fato 23.
Oblivio voluntaria. Cic. 1. Fam. 9. Quum mihi cum illo magna jam gratia esset, quod ejus omnes gravissimas injurias communis concordiæ causa voluntaria quadam oblivione contriveram.
Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 15. Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.
Societas voluntaria. Cic. pro Quint. 79.
Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Fin. 36.
Herba voluntaria, Quæ sua sponte nascitur, cui opponitur Sativa. Plin. lib. 20. cap. 22. de serpyllo, Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.
Voluntarie, Adv. [ἑκουσίως, Gl. G. L.] Bono & prompto animo, non coacto. Cæs. 3. Bell. Civil. 91. extr. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX voluntarie ejusdem centuriæ sunt prosecuti. De Crastino viro fortissimo. Al. Voluntarii.
Voluntario, Idem Liv. 1. 30. Inde ob residuas bellorum iras, maxime sollicitatis ad defectionem animis voluntario traxere. Vetus exemplar habet Voluntarios.
Volōnes, um. m. [βολῶνες] dicti sunt Servi, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liv. 23. 35. Ut tirones (ea maxime pars volonum erat) discerent signa sequi. Idem 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni sese exæquari sineret.
Volsci, ōrum. m. [Οὔολσκοι] Populi mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. 4. in descriptione Italiæ.
Veruti Volsci. Virg. 2. Georg 168.
Volscus. a, um. Adj. Virg. 7. Æn. 803.
— Volsca de gente Camilla.
Volsce, Adv. Titinn. apud Festum; Osce & Volsce fabulantur, nam Latine nesciunt.
Volsella, V. vello,
Volsgra, æ. f. Avis, quæ se vellit. Festus.
Volsinium, i. n. [Οὐολσίνιον] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuscorum urbs, hodie *Bolsena*.

Volsinius, a, um. Adj. ut, Tribus Volsinia. Cic. pro Planc. 38. Alii legunt Voltinia.
Volsiniensis, e. aliud Adj. & absolute, Incola. Liv. 5. 32. & 9. 41.
Volsus, V. vulsus, in vello.
Volta, æ. f. Monstrum apud Volsinienses. Plin. lib. 2. cap. 53.
Voltumna, æ. f. Dea a bene volendo dicta. Hinc Fanum Voltumnæ, Locus Etruriæ. V. Liv. 4. 23.
Volva, V. vulva.
Volubilis, V. volvo.
Volucer, Volucra, Volucris, Volucripes, Volucritas, Volucriter, V. in volo, āre.
Volumen, V. volvo.
Volumnius, i. m. Philosophus, ex partibus Bruti & Cassii, qui de pugna fatali ad Philippos scripsit. V. Voss. de Hist. Lat. 1. 17.
Volumnia, æ. f. Uxor Coriolani. Liv. 2. 40.
Voluntas, V. volo.
Volvo, volvi, völūtum, [κυλίω, Gl. L. G. & G. L. ἑλίσσω, L. G. ἑλῶ, G. L.] ĕre. a Volo, āre; ut quidam existimant, derivatur. Inter volandum enim quasi volvi alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42. Pampinato semper orbe se volvens.
Quam citatissime volvere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volvi, Præcipitari. Virg. 1. Æn. 120.
In præceps volvi. Ovid. 2. Met. 320.
Ante pedes alicujus volvi, Prosterni. Propert. lib. 3. 8. 12.
Amnis præceps volvitur per devia. Sil. lib. 17. 124.
Annus volvitur in se. Virg. 2. Georg. 402.
Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
Flammæ volvuntur per culmina. Idem 4. Æn. 671.
Ignem volvere sub naribus. Idem 3. Georg. 85. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
Ignis volvitur summa ad fastigia. Idem. 2. Æn. 759.
Incendia volvunt æstus. Idem 2. Æn. 706.
Lacrimæ volvuntur inanes, Furtra cadunt. Idem. 4. Æn. 449.
Libros volvere, Legere. Cic. de Clar. Orat. 198. Volvendi enim sunt libri, cum aliorum, tum in primis Catonis.
Mare venti volvunt. Virg. 3. Æn. 196.
Oculos per singula volvit. Idem 8. Æn. 618.
Orbem volvere. Liv. 4. 28. V. orbis.
Pulvis volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Saxum ingens volvunt alii. Idem. 6. Æn. 616.
Saxa volvebant infesto pondere. Idem. 9. Æn. 512.
Vices volvere. Idem. 3. Æn. 376.
Dicitur de verbis celeriter prolatis. ut,
Facile soluteque verbis volvere sententias. Cic. de Clar. Orat. 279.
Volvi uno spiritu. Cic. 3. de Orat. 179. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest.
Volvere, Cogitare, versare animo. Virg. 1. Æn. 369.
At pius Æneas per noctem plurima volvens. [Subaudi In animo.
Casus volvere. Idem 1. Æn. 13
Curas multiplices animo volvebat. Catul. 62. 250.
Fluctus curarum volvere in pectore. Lucret. lib. 6. 33
Cogitationes volvere, pro Cogitare. Liv. 26. 7.
Iras in pectore volvere. Liv. 35. 18.
Volvere cum animo. Sallust. in Jugurth. cap. 6. & 108.
Volvens, entis. [κυλίων] Partic.
Oculos huc illuc volvens. Virg. 4 Æn. 363.
Sensus varios volvens. Valer. 7. Argon. 196.
Verba celeriter sane volvens. Cic. de Clar. Orat. 240.
Anni volventes. Virg. 1. Æn. 238.
Certe hinc Romanos olim volventibus annis. Hic est participium pro nomine. Volvens enim est qui volvit: Volubilis autem qui volvitur. Anni autem volvuntur, non volvunt. ut est 2. Georg 402.
Atque in se sua per vestigia volvitur annus. Servius.
Plaustra volventia, Volubilia. Virg. 1. Georg. 163. Servius.
Volvendus, a, um. [δινόμενος] aliud Partic. Virg. 1. Æn. 273.
Triginta magnos volvendis mensibus orbes
Imperio explebit. i. e. Volubilibus. Idem 9. Æn. 7.
— volvenda dies en attulit ultro. Servius
Vŏlūtus, a, um. [κεκυλισμένος] item Partic. ut,
Amnis per saxa volutus. Virg. 3. Georg. 521.
Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg. 238.
Volūtus, ûs. m. Apul. 2. Florid. p. 17. Dedit volatus avibus, volutus serpentibus.
Volūtim, Adv. Non. 1. 12. Tolutim dicitur quasi volutim vel volubiliter.
Volūbĭlis, e. Adj. [εὐκύλιστος, Gl. G. L.] Quod facile volvitur. Cic de Univers. 18. Deinde animum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago & volubili, & in orbem incitato complexus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 46. Neque vero mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardentem, volubilem Deum, portenta & miracula non differentium philosophorum, sed somniantium.
Amnis volubilis. Hor. 1. Epist. 2. 43.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70. Vide quam sit varia vitæ commutabilisque ratio, quam vaga, volubilisque fortuna.
Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cic. pro Flacc. 48.
Malum volubile, Pomum rotundum, Ovid. 20. Epist. 209.
Nexus volubiles draconis. Ovid. 3. Met. 41.
Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.
Volubilĭtas, ātis. f. [τὸ εὐστροφον] Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Ex utraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c.
Dare volubilitatem. Cic de Fato 43. Ut igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit.
Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ovid. 12. Met. 434.
Rotundavit Deus cælum ad volubilitatem. Cic de Univers 31.
Fortunæ volubilitas, Inconstantia. Cic. 2. de Divin. 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
Linguæ volubilitas. Cic. pro Planc. 62.
Verborum volubilitas. Cic. 1. de Orat. 53. Est enim & scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est
Volubilĭter, Adv. [εὐστρόφως] Cic. in Orat. 210. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium funditur numerose & volubiliter oratio.
Volūmen, ĭnis. n. [ἕλιγμα, Gl. G. L.] est Quicquid volubile est. ut, Immensa vinclorum volumina. Virg. 5. Æn. 408.
Celeri volumine cælum torquet sidera. Ovid. 2. Met. 71.
Sinuare volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192 de equis.
Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æn 208. h. e. Involutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curvant.
Trahere volumina dicuntur angues. Virg 5. Æn. 85.
Versat sinuosa volumina serpens. Virg. 11. Æn. 753.
Corruit igne rogus, nigrique volumina fumi
Infecere diem. Ovid. 13. Met. 601.
Sortis humanæ volumina, pro Varietate. Plin. lib 7 cap. 45.
Volumen, Liber, a Volvendo: quod majores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quo serrent commodius, complicabant. Ideoque volumina appellata sunt, libellis similiora, quam libris. Est enim volumen pars codicis, utputa Metamorphoseôn liber in quindecim volumina distinctus. Ovid. 1. Trist. 1. 117.
Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. 3. Ep. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. Quasi in sex minores libros, ut sint volumina aliquanto minora quam libri. Volumen igitur pars libri est: Liber vero pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. lib. 7. cap. 29. Hæc est regio secundo volumine a nobis significata. Cic. 3. Tusc. 6. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est. tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. V. Ulpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.
Epistolarum volumen. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum venissem, evolvi volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, servoque diligentissime.
Referre epistolas in volumina. Cic. 16. Fam. 17. Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.
Annosa volumina vatum. Hor. 2. Epist. 1. 26.
Lintea volumina. V. Linteus, in linteum.
Plenum volumen querelæ iniquissimæ Cic. 3 Fam. 7.
Conficere volumina. Cic. 9. Fam. 16. Audio Cæsarem, quum volumina jam confecerat ὑποφηγμάτων.
Crescit magnitudo voluminis. Auctor ad Heren. lib. 1. 27. Nunc quoniam satis hujus voluminis magnitudo crevit, commodius in altero libro de ceteris rebus deinceps exponere.
Explicare volumen. Cic. pro Rosc Amer. 100. Veniat modo, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse.
Implere volumen oraculis falsis. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen implevit, partim falsis, ut ego opinor, partim casu veris, ut fit in omni oratione sæpissime.
Peragere volumina. V. perago.
Volumĭnōsus, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 76.
Angues corporibus voluminosis.
Volvox, ōcis. m. [ἰξ] Vermis qui & Convolvolus dicitur, & Involvolus, & Volucra, ut superius vilum est. Plin. lib. 18. cap. 18. Alii volvocem appellant animal prærodens pubescentes uvas. V. convolvolus.
Volutina, æ. f. Dea, quam inter agrorum Deas præfecerunt involumentis folliculorum. V. August de Civ. Dei. 4. 8
Volūto, [κυλίω, Gl. L. G & G L. ἑλίσσω, G. L] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 9 Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.
Volutare se supra rem aliquam. Plin lib. 8. cap. 37.
Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scip 22. Namque eorum animi, qui se corporis voluptatibus dedidere earumque se quasi ministros præbuere, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominum jura violavere, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis revertuntur.
In luto volutari. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus?
Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. 3. Itaque nihil aliud studet nisi, ut lutulentus sus, cum quovis volutari.
In stupris volutatur, per translationem: h. e. Veluti sus quædam luto, ita stupris delectatur. Cic de Arusp Resp. 42. Idem 9. Fam 3 Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelerum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.
Dedecore in omni volutari. Auctor ad Heren. lib. 4. 20. Non denique in omni dedecore volutatus es?
Volutari, pro Libidinari. Justin. lib. 12. non ita procul a fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec decepta somnio est. Nam profecto majus humana mortalitate utero opus tulit. Græv. Onus. Plin. lib. 35. cap. 11. Clesides innotuit reginæ Stratonices injuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.
Cum scortis libere volutari. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic, cum sororibus volutatus?
In veteribus scriptis studiose volutari. Cic. 3. de Orat. 36.
In animo volutari. Liv. 28. 18.
In secreto cum amicis aliquid volutare. Liv. 34. 36.
Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æn. 185.
Secum animo aliquid volutare. Liv. 40. 8.
Secum volutare aliquid. Virg. 9. Ecl. 37.
Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3. 241.
Animum mentio hujus regis sæpe tacitis cogitationibus volutavit. Liv. 19. 7.
Dolos dirumque volutat corde nefas. Valer 2 Argon. 568.
Vocem volutant per atria, Jactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æn. 729.
Volūtans, antis. Partic. Virg 3. Æn. 607.
— genua amplexus, genibusque volutans, Hærebat.
Talia secum corde volutans. Idem 1. Æn. 54
Volutātus, a, um. Partic. [κεκυλισμένος] Cic. 2. Q. frat. 13. Itaque ad Cal-

ad Callisthenem & Philistum redeo, in quibus te video volutatum, h. e. Cum labore versatum.

Volutābundus, a, um. Adj. Cic. apud Non. 8. 64. Libidinoso, & volutabundo in voluptatibus.

Volutatio, ōnis. f. [κύλισμα] Plin. lib. 8. cap. 51. In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur. V. haphe. Idem lib. 10. cap. 73. Solidipedum volutatio propria. Cic. in Pison. 83. An vero tuparum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui stragesque provinciæ? quas quidem, nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Animi volutatio. Senec. de Tranquill. Animæ cap. 2.

Volutātus, ûs. m. Idem. [κυλίνδωμα] Plin. lib. 10. cap. 4. Multum pulverem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos. V. Apul. 4. de Asin. p. 144. Elmenh.

Volutātim, Adv. [κυλινδὴν] Plaut. Milit. 2. 5. 40. Volutatim domum te rapiam. Sed Gronov. Nisi voluntate ibis.

Volutābrum, i. n. [κυλίστρα ζώων, Gl. L. G.] Locus ubi sues volutantur. Virg. 3. Georg. 411.

Sæpe volutabris pulsos silvestribus apros
Latratu turbabis agens.

Volutārium, i. n. [κυλινδρος, Gl. G. L.] Cylinder.

Volūta, æ. f. [ἕλιξ] Vitruv. lib. 1. cap. 2. His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet; Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium Nymphis, Corinthio genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, foliisque & volutis ornata opera facta, augere videbuntur justum decorem. Idem lib. 3. cap. 3. & multis aliis locis.

Volutāre, is. n. Vas, quo aliquid volvitur ad abluendum. Apic. 8. 7. Porcellum in volutari perfundes & inferes.

Voluptas, ātis. f. [ἡδονή, Gl. L. G. & G. L. τέρψις, L. G.] est Elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Ter. Heaut. 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim jucundum motum, quo sensus hilaretur, Græce ἡδονὴν, Latine voluptatem vocant. Cic. 2. de Finib. 8.

Omne autem id, quo gaudemus, voluptas est: ut omne, quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib. 37.

Lætitia & voluptas. Cic. 1. de Orat. 197. Percipietis etiam illam ex cognitione juris lætitiam & voluptatem.

Abdominis voluptas. V. abdomen.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. 9. Estne quæso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Cas. 1. 48.

Amœnissima voluptas. V. amœnus.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dia voluptas dux vitæ. Lucret. lib. 2. 172.

Divina voluptas. Lucret. lib. 3. 28.

Egregia. Juven. 14. Sat. 256.

Incredibilis. Cic. 5. Fam. 7.

Ineruditæ voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Insatiabilis. V. insatiabilis.

Jucunda. Lucret. lib. 2. 3.

Levis autem voluptas non illa, & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec. Epist. 18.

Liquida & libera. V. liquor, oris.

Liquida & pura. Lucret. lib. 3. 40.

Mediocris. Cic. pro Planc. 1.

Miseranda. Stat. 6. Theb. 72.

Perpetua. Cic. 3. Fam. 2.

Pura. Lucret. lib. 4. 1069.

Pura voluptas litterarum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Poëticæ voluptates. Idem lib. 1. cap. 1.

Remissæ sapientum voluptates, & modestæ, ac pæne languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: ut quæ neque arcessitæ veniant, nec quamvis per se accesserint, in honore sint, neque ullo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitæ & ludum jocumque inter seria. Seneca de Vita beata cap. 12.

Resupina voluptas. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Sobria ac sicca voluptas. Seneca de Vita beata cap. 12.

Sincera est nulla voluptas. Ovid. 7. Met. 453.

Torva voluptas frontis. Claud. 4. Cons. Hon. 517.

Vera voluptas. Lucret. lib. 5. 1432.

Viva voluptas prati. Claud. 1. in Ruff. 209.

Accipere voluptatem. V. accipio.

Adjungere voluptatem ad virtutem. V. adjungo.

Afferre voluptatem. V. affero.

Architectari voluptatem. V. architector.

Assumere voluptatem. V. assumo.

Bacchari in voluptate. V. bacchor.

Capio voluptatem ejus, pro De eo. Plin. 2. Epist. 17.

Capitur mihi mente voluptas. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.

Capi voluptate. Cic. 1. de Legib. 31. Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suavitate delectat.

Captare Voluptatem. V. Capto in capio.

Carere voluptatibus. V. careo.

Condire voluptatibus. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Conquirere & comparare voluptates. V. conquiro.

Contrectare varias voluptates mente. V. contraho.

Corrupta voluptas multo dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Creare voluptatem inimicis. V. creo.

Cumulatus voluptatibus. V. cumulo.

Deliniri voluptate quadam prava. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exclusa animo voluptas. Stat. 3. Silv. 3. 106.

Expleta voluptas flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

Habere voluptatem. Cic. 2. Fam. 9.

Inclinari ad voluptatem audientium debemus. Quintil. 2. 10.

Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Injicere voluptatem. V. injicio.

Legere cum voluptate, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. 51. Quid cum fictas fabulas, e quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Locupletata voluptas in perfectione vitæ. V. locus.

Loqui ad voluptatem. V. loquor.

Percipienda voluptas oculis. Ovid. 4. de Pont. 9. 38.

Perfundi voluptate. Cic. de Clar. Orat. 188. Delectatur audiens multitudo, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.

Permulcere aures assistentium pravis voluptatibus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Permulceri voluptate lætissima. V. permulceo.

Petere voluptatem audientium. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Satiata voluptas. Stat. 6. Theb. 294.

Esse voluptati, Gratum esse. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam speroque & opto, nobis hanc conjunctionem voluptati fore.

Esse in voluptate. Cic. 1. de Finib. 38. His rebus instructus semper est in voluptate.

Esse in voluptate & Dolere, contraria. Cic. 4. Acad. 21.

Voluptas, mala est aliquando. Plaut. Merc. 5. 3. 1. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.

Voluptas maxima est inimica virtuti, bonique naturam fallaciter imitando adulterat. Cic. in Partit. 90.

Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3. Off. 119.

Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem, quam voluptatem corporis, hominibus a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.

Omnium malorum mater voluptas. Cic. 1. de Legib. 47. Vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.

In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect. 40.

A voluptatibus. V. a vel ab.

Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62.

Condimentum voluptatis. V. condio.

Ministræ voluptatum. V. Minister, in ministro.

Confusa voluptas amborum. Ovid. 15. Epist. 49.

Furtiva voluptas. Ovid. 4. Met. 327.

Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.

Irritata voluptas. Ovid. 2. de Arte Am. 681.

Libidinosa voluptas. V. libido.

Lucrosa voluptas. Ovid. 1. Amor. 10. 35.

Mutua voluptas. Lucret. lib. 4. 1195.

Amplexari voluptatem. V. amplector.

Avolat voluptas. V. avolo.

Capere voluptatem cum aliqua, i. e. Concumbere. Plaut. Amph. prol. v. 114.

Dedere se voluptatibus. V. dedo.

Inhærere voluptatibus. V. inhæreo.

Invenire novam voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20. Xerxes præmium proposuit qui invenisset novam voluptatem.

Liquescere voluptate. V. liquor, ōris.

Mollit blanda voluptas truces animos. Ovid. 2. de Arte Am. 477.

Nocet empta dolore voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Perfluere voluptatibus. V. perfluo.

Placet inconcessa voluptas. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

Properata voluptas. Ovid. 1. Amor. 4. 47.

Sperata voluptas. Ovid. 2. Met. 862.

Spernere voluptates. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Voluptas dicitur etiam de Spectaculis, Ludis & Certaminibus. Treb. Pollio in Gallien. cap. 10. Quæ voluptates paratæ sunt? qualis cras erit scæna? Et Vopisc. in Aureliano cap. 34. Datæ sunt populo voluptates ludorum scænicorum. [Pl. tantum, Voluptates.

Volūptātula, æ. f. Diminutivum apud Vivem de Fem. Christ. H. St.

Voluptārius, a, um. Adj. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 3. 2. 25.

Liberum ut commonstraremus tibi locum & voluptarium.

Mollis & voluptarius. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.

Impensæ rerum voluptariarum. Cajus in l. utiles. D. de petit. here.

Disciplina voluptaria. Cic. 1. de Finib. 37. Intelligaturque ea, quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quam gravis, quam continens, quam severa sit.

Disputatio voluptaria. Cic. 3. de Orat. 59. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.

Homo voluptarius. Cic. 2. Tusc. 18. Ego a te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. Plaut. Men. 2. 1. 34.

Voluptarii atque potatores maximi. Cic. in Pison. 42. Atque hoc quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Græci. i. e. Voluptatis assertores, quales erant Epicurei.

Possessio voluptaria. Cic. 12. Att. 25. Voluptarias enim possessiones nolet Silius.

Prædium voluptarium. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. fructuarius. D. de usufr.

Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap. ult.

Sensus voluptarius gustatus. Cic. 3. de Orat. 97. Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur.

Voluptuārius, a, um. Adj. Idem quod Voluptarius. Capitol. in Vero cap. 2. Fuit voluptuarius & nimis lætus.

Veneris voluptuariæ filius. Mart. Capell. lib. 2.

Voluptarie, Adv. Apul. 3. Milet. p. 138. Transactis voluptarie paucis noctibus.

Voluptuōsus, a, um. Adj. [ἡδυσμός] Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem.

Res voluptuosa, Quæ in se habet voluptatem, Et plena est voluptatis, & quæ voluptate afficit. Plin. 3. Epist. 13. Voluptuosum esse utraque opera eodem viatico invisere.

Superl.

Superl. Sidon. 2. Epist. 9. Voluptuosissimum tempus exegi.

Voluptuōse, Adv. Sidon. 5. Epist. 20. Ad patriæ solum & præter occasionem voluptuose venit.

Compar. Idem 1. 9. Voluptuosius relegendis versibus immorabere.

Voluptuor, vel Voluptor, āri. Voluptate fruor. Apul. 7. Milef. p. 343. Quanto me felicior Daphne vicina, quæ mero & prandio matutino satiata cum suis adulteris voluptatur. V. Quintil. Decl. 3. & Voss. Etym. p. 566.

Voluptābĭlis, e. Adj. [ἡδὺς] Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1. 1. 19.

Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.

Voluptĭfĭcus, a, um. Adj. Apul. 2. Florid. p. 17. Jovis stella benefica, Veneris voluptifica.

Volup, vel Volŭpe, [ἡδὺ] i. e. Delectabile. Plaut. Cas. 4. 2. 5. Facite animo vestro volupe. Ter. Phorm. 4. 3. 5. Venire salvum volupe est. V. Plaut. Asin. 5. 3. 1. & Gell. 12. 4.

Sic Vesperug, pro Vesperugo, Vide in domus. H. St.

Respicit Plautinum locum, ubi in quibusdam codd. pro Volupe legitur Volup, per apocopen.

Volupia, æ. f. Dea, voluptates hominibus afferens. August. de Civ. Dei 4. 8.

Vōlŭsius, i. m. [Οὐολούσιος] Poeta fuit Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scriplit. Catullus de Smyrna Cinnæ poetæ, 92. 7.

At Volusii annales Aduam morientur ad ipsum,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.

Voluta, Volutabrum, Volutare, Volutarium, Volutatim, Voluto. V. volvo.

V O M

Vomānus, i. m. Fluvius Piceni. Plin. lib. 3. cap. 13. Sil. lib. 8. 349.

Vomer, ĕris. m. V. vomo.

Vŏmĭca, æ. f. [ἀποστήμα, Gl. G. L.] Tumor excrescens, sive grossities illa, quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. V. abscessus. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec prodesse Pheræo lasoni, is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Plin. lib. 20. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas.

Putres vomicæ. Juven. 13. Sat. 95.

Erumpit vomica. Cels. lib. 2. cap. 8.

Excitat vomicas dolor. Cels. lib. 2. cap. 7.

Laborare vomica. Cels. lib. 4. cap. 8.

Oritur vomica. Cels. lib. 2. cap. 6.

Rumpere vomicam. Cels. lib. 2. cap. 8.

Vomica, de Suppuratione interiore. Cels. lib. 2. cap. 8. Quod si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso, febris quievit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. ult. Omnis tunc vomicæ finis est, ut rumpatur, indiciumque est pus, vel alvo vel ore redditum. Budæus.

Vomicam non infestiviter Plautus vocat Crumenam plenam argenti, in Pers. 2. 5. 11.

Quid hoc, quod in collo tibi tumet? sa. vomica est, pressare parce.

Vomica, Concava loca, vetustate exesa. Lucil. lib. 29. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Non. 2. 902. Mercer. Vulnera.

Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim si Cicero recte sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.

Vomĭcus, a, um. Adj. Senec. Controv. 2. 12. Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit. i. e. Malum maximum.

Vomicōsus, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 2. 17. Empyici, id est, vomicosi. conf. Veget. 1. 37.

Vŏmo, ui, ĭtum, [ἐμῶ, τὸ ἐξερῶ, Gl. G. L.] ĕre. Ejicere: proprie de cibis, ore per nauseam rejectis, dicitur. Cic. pro Deiot. 21. Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneum te ducere cœperunt.

Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pison. 23. Aliquod Lapitharum aut Centaurorum convivium ferebatur: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit, an vomuerit, an effuderit.

In conspectu alicujus vomere. Cic. 2. Philip. 63. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Pop. Rom. conspectu vomere postridie.

In mensam vomere. Cic. 2. de Finib. 23. Nolim enim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur.

Animam ille vomit purpuream, Sanguinem vomens exspiravit. Virg. 9. Æn. 349.

Flammas ore vomit Cacus. Ovid. 1. Fast. 572.

Fluctus vomit ac resorbet Scylla. Ovid. 12. Epist. 125.

Vitam vomere. Lucret. lib. 6. 828.

Vomor, ĕris. Pass. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur.

Vomĭtur, Impersonale. Cic. 2. Philipp. 144. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Vomens, entis. Partic. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus totum tribunal implevit.

Fumum vomens stupa. Virg. 5. Æn. 682.

Ignes ore vomens. Idem. 8. Æn. 199.

Vomĭtus, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. Egestio vomitorum spumosa.

Vomĭtio, ōnis. f. [ἔμεσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Quid ea, quæ nuper, id est paucis ante sæculis, medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.

Inimicæ oculis vomitiones. V. inimicus.

Concitare vomitiones. Plin. lib. 24. cap. 18.

Vomĭtus, ūs. m. [ἔμετος, Gl. G. L.] Idem. ut,

Araneosus vomitus. V. aranea.

Varius vomitus. Cels. lib. 2. cap. 6.

Extrahere vomitum. lib. 2. cap. 8.

Facere. lib. 13. cap. 23.

Inhibere. lib. 12. cap. 15.

Invitare. lib. 22. cap. 14.

Movere. lib. 33. cap. 8.

Repetere. lib. 4. cap. 4.

Sistere. lib. 20. cap. 14.

Supprimere. lib. 4. cap. 5.

Vomitium, i. n. Idem. Mart. Capella lib. 2. p. 25. Nausea & vomitio laborare.

Vomĭtor, ōris. m. [ἐμετὴς] Plin. lib. 23. cap. 1. Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum. Harduin. legit Vomitionibus. Jejuni vomitores. Senec. Epist. 88

Vomitōrius, a, um. Adj. [ἐμετικὸς] Quod vim vomitum faciendi habet. Plin. lib. 21. cap. 19. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.

Vomitorium, i, n. Vomitoria in spectaculis dicimus, Unde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundunt. Macrob. 6. Saturn. 4. conf. Lipsi. de Amphith. p. 31.

Vomax, ācis. Libenter vomens. Compar. Sidon. 8. Epist. 3. Anus, qua nihil litigiosius, bibacius, vomacius.

Vomitina, æ, f. Ἔμετος, Gloss. Latinogræc.

Vomĭto, [ἐξεμέω] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. Et Suet. Vitell. cap. 13.

Vomĭtans, antis. Partic. Sen. Epist. 18. Hoc multo fortius est ebrio ac vomitante populo, &c.

Vomĭfĭcus, a, um. Adj. ut, Vomificum medicamen. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

Succus vomificus. Apul. de Herb. cap. 108.

Vomifluus, a, um. Adj. ut, Passio vomiflua. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14.

Vōmer, vel Vomis, ĕris. m. [ὕνις, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Id ferrum in aratro, quod liras facit, & utrimque vomit, unde nomen habet. Plin. lib. 17. cap. 18. Vomerum plura genera: Culter vocatur prædensam, prius quam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, postrati ut vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virg. 1. Georg. 46.

Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Ubi Servius,

Vomer a frequenti aratione atteritur & decrescit. Lucret lib. 1. 315.

— occulto decrescit vomer in arvo. Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab utroque hujus vometis facit. Virg. 1. Georg. 162.

Vomis & inflexi primum grave robur aratri.

Saucia vomeribus tellus. Ovid. 1. Met. 102.

Aduncus. Ovid. 4. Fast. 927.

Curvus. Ovid. 3. Amor. 8. 39.

Duro fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.

Ferreus. Lucret. lib. 1. 315.

Laureatus. V. laurus.

Obtusi vomeris dentem procudere. Virg. 1. Georg. 262.

Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 196.

Unci vomeris patiens tellus. Virg. 2. Georg. 223.

Perstringere aliquid vomere. Cic. 2. Philipp. 102. Cujus quidem vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut, &c.

Pro Membro virili posuit. Lucret. lib. 4. 1267.

Eicit enim sulci recta ratione viaque
Vomerem, atque locis avertit seminis ictum.

V O P

VOP. Vopiscus.

Vopiscus, i. m. dicitur Qui ex duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellabant e geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. Namque maxima, etsi rara, circa hoc miracula exsistunt.

De Flavio Vopisco, historico, cujus exstant vitæ paucorum Imperatorum, V. Voss. Hist. Lat. 2. 7.

V O R

Vorānus, i. m. [Οὐοράνιος] fuit Q. Loctatii furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cæl. lib. 10. cap. 49. Hor. 1. Serm. 8. 39. V. excalcio.

Vŏro, [κατεσθίω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cibum non confectum deglutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia vorant, alia mandunt.

Plaga vorat medullas. Senec. Hippol. 3.

Rapidus vortex vorat navem. Virg. 1. Æn. 121.

Vorare, Avide sumere. Plaut. Truc. 1. 1. 22.

Adduntur noctes: interim ille hamum vorat. V. Curc. Act. 3. v. 61. & in hamus.

Litteras vorare, Cupide arripere. Cic. 4. Att. 10. Nos hic voramus litteras, cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.

Viam vorare, Celerrime currere. Catul. ad Libel. 33. 7. V. via.

Vorans, antis. Partic. ut, Vorans Charybdis. Propert. lib. 2. 26. 53.

Vorātus, a, um. Partic. ut, Musca vorata. Martial. lib. 5. 18.

Viscera vorata. Arnob. lib. 7. p. 249.

Voratio, ōnis. f. [κατάποσις] Catullus ad Porcium & Socrationem, 45. 7.

— mei sodales
Quærunt in trivio vorationes. Alii legunt Vocationes, exponuntque de vocatiunibus ad convivium. V. Vocatio, in vox.

Vorātor, ōris. m. Hieron. adv. Jovian. 2. 11. Vorator & potator vini.

Vorax, ācis. Adj. [κατεσθίων, Gl. G. L.] Plurimum vorans. Cic. 2. Philip. 67. Quæ Charybdis tam vorax?

Voracibus impensis onerosus equitatus. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. in fine.

Ventris voracis placare jejunia. Ovid. 15. Met. 94.

Usura vorax. Lucan. lib. 1. 181.

Compar. Ovid. 8. Met. 839.

— quo copia major
Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est.

Vŏrăcĭter, Adv. Macrob. 7. Saturn. 5. Voraciter invadere.
Voracĭtas, ātis. f. Plin. lib. 2. cap. 107. Natura voracitatem in toto mundo avidissimam sine damno sui pascit.
Vorāgo, ĭnis. f. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L. καπάποσις, χάρυβδις, G.L.] Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, sed quasi devorantur. Cic. 1. de Divin. 73. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non exstitit.
Ima vorago. Cic. in Sallust. 18.
Ingens vorago faucibus vastis patet. Senec. Herc. fur. 9.
Lividissima, maximeque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 18. 11.
Pigra vorago, Limosa & cænosa. Sil. lib. 13. 562.
Tenebrosa vorago. Stat. 6. Theb. 382.
Tenax vorago. Catul. ad Coloniam 18. 26.
Vasta voragine exæstuat gurges. Virg. 6. Æn. 296.
Vorago, aliter. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius, quam alias, fusus campos lubricos & inequitabiles fecerat: gravesque, & propemodum immobiles, currus illuvie & voragine hærebant.
Metaph. Vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111. Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonii heluabare?
Scopulus & vorago. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum, voraginem potius.
Voragĭnōsus, a, um. Adj. [βαραθρώδης] Voraginibus plenum. Hirt. Bell. Hisp. cap. 29. Nam palustri & voraginoso solo currebat ad dexteram partem.
Amnis voraginosus. Ammian. 24. 22.
Via voraginosa. Apul. 9. Met.
Voratrīna, æ. f. Vorago. Ammian. 17. 16. Patefactis subito voratrinis, terrarum partes absorbent.
Est etiam Popina. Tertull. Apol. cap. 39. Inde non epulis, non poculis, nec ingratis voratrinis dispensatur, sed egenis alendis humandisque.
Vorsura, V. Versura, in verto.
Vortex, V. Vertex, in verto.
Vorto, ĕre. V. verto.

V O S

Vos, vestrûm vel vestri, [ὑμεῖς, ὑμᾶς, Gl. L. G. & G.L.] Pronomen pluralis numeri a Tu. ut Virg. 5. Ecl. 21.
Vos, coryli, testes.
Ne cui vestrûm sit mirum. Ter. Heaut. prol. v. 1.
Vestrorum pro vestrûm dixit Plaut. Mostel. 1. 3. 122.
Vosmet, cum enclitica. Plaut. Capt. 3. 5. 18. Ita vosmet ajebatis.
Vosmetipsi, [ὑμεῖς αὐτοί, Gl. G. L.] pro Vos ipsi. Cic. 4. Acad. 72. Nos autem dicimus ea nobis videri, quæ vosmet ipsi nobilissimis philosophis placuisse conceditis. Et pro Rosc. Amer. 104. Quæ facitis, ejusmodi sint ut ea dedita opera a vobis contra vosmet ipsos facere videamini.
Voster antique, pro vester, q. V.

V O T

VOTA. SOL. PRO. SAL. P. R. Vota solvit pro salute populi Romani. VOT. SOL. DECEN. Vota soluta decennalia. VOT. V. Votis quinquennalibus. VOT. X. Vota decennalia.
Votiēnus, i. m. Montanus, Narbonensis rhetor & poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. V. Tacit. 4. Ann. 42. Senec. Suas. 21. & 28.
Votum, V. vovco.

V O V

Vŏvco, vōvi, ōtum, [εὔχομαι, Gl. L. & G. L.] ĕre. Deo aliquid sancte promittere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid optamus a diis immortalibus? quid vovemus? Hor. 3. Carm. 8. 6.
Ex amissione alicujus rei vovere. Cic. 1. de Divin. 31. Quum propter paupertatem sues puer pasceret, una ex his amissa, vovisse dicitur, si recuperasset, uvam se Deo daturum, quæ maxima esset in vinea.
Votum vovere. Liv. 23. 19. Ovid. 9. Met. 793.
Vota puer solvit, quæ semina voverat Iphis.
Vovere in eadem verba. Liv 33. 9.
Vovere, pro Votis optare. Senec. de Benef. lib. 6. Et quicquid inimicus optaret, amantes vovent. Hor. 1. Epist. 4. 8.
Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Voveo, [ἀνατίθημι, Gl. L. G.] Voto consecro.
Caput vovere pro salute patriæ. Cic. 5. de Finib. 64. Nostri imperatores pro salute patriæ sua capita voverunt. i. e. Periculis se objecerunt. Al. Devoverunt. [Respicit Decios.
Decimam vovere alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quisquam decumam vovit unquam, si sapiens factus esset.
Templum vovere Deo. Liv. 1. 12.
Vōtus, a, um. Partic. [ἐπεύχθεις] Cic. 3. de Nat. Deor. 43. At earum templa sunt publice vota & dedicata. Liv. 4. 12.
Delubra vota Menti. Ovid. 6. Fast. 241.
Vōtum, i. n. [εὐχή, Gl. L. G. & G. L.] Promissio facta Deo. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, quo obligamur Deo: pœna vero violatæ religionis justam recusationem non habet.
Voti reus. V. reus.
Preces & Vota. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea petere, contendi.
Promissum & Votum. Cic. 12. Att. 10. Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.
Votum pro. Cato R. R. cap. 83. Votum pro bubus, ut valeant sic facito.
Amarum votum, Quod male cedit, quale fuit Midæ. Claud. 2. Cons. Stil. 229.
Audax votum. Stat. 9. Theb. 623.
Furialia vota, Desideria furiosa. Sil. lib. 8. 26.
Furiosa, Furiosa cupiditas. Ovid. 10. Met. 370.
Futile votum, Inane desiderium. Sil. lib. 10. 340.
Ignavum. Claud. Eutrop. 2. 394.
Modesta parum vota. Ovid. 3. Trist. 8. 13.
Nefarium votum. Cic. pro Cluent. 194. Quin etiam nocturna sacrificia, quæ putat occultiora esse, sceleratasque ejus preces & nefaria vota cognovimus.
Pavidum votum. Claud. de Bell. Gildon. 67.
Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ovid. 1. Met. 221.
Publica. Ovid. 7. Met. 450.
Temeraria vota. Tibul. lib. 3. 6. 27.
Tristia vota. Ovid. in Ibin, 103.
Annuit votis nostris Deus. Claud. 2. Cons. Stil. 212.
Assuescere vocari votis. Virg. 1. Georg. 42.
Canere vota divis, Hymnos & preces. Servius. Virg. 3. Æn. 438.
Cessare in vota. V. cesso.
Concipere vota. Ovid. 7. Met. 583.
Concepta vota. Sil. lib. 7. 77.
Confugere ad vota. V. confugio.
Corrigere vota sua, Suos appetitus. Ovid. 2. Met. 89.
Damnari votorum, vel voti. V. damno.
Debere votum. Cic. 6. Verr. 12.
Dissolvere vota. Cic. 15. Att. 11. al. Diis solvere.
Ducere vota ad bonos exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æn. 556.
Effundi in vota. Tacit. 1. Ann. 79.
Exsequi annua vota. Virg. 5. Æn. 53.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milon. 76. Vota enim faceretis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones. V. facio.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2.
Facere vota de aliquo ægroto. Cic. 8. Att. 25.
Ovid.
Atque aliquis pendens in cruce vota facit. H. St. V. 1. ex Po 6. 58.
Vota homines parcius facerent. Vide Senecam lib. 2. de Benef. cap. 1. ubi dicit etiam Deos precari. Virgil. Cessit in vota precesque. H. St. Posterius errorem puto.
Inhibere vota alicujus rogando. Ovid. 16. Epist. 117.
Liberari voti, pro Voto. Liv. 5. 28.
Nectere vota votis. Lucret. lib. 5. 1201.
Nuncupare vota. V. nuncupo.
Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æn. 24.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn. 438.
Persolvere votum. V. persolvo.
Poscere opem votis. Ovid. 3. Fast. 594.
Reddere vota. V. reddo.
Repetere vota. Quintil. in proœm. lib. 4.
Sacrabat immortale votum diis. Virg. 8. Æn. 715.
Sancire feralia vota diis Stygiis contra aliquem. Stat. 11. Theb. 345.
Solvere vota. V. solvo.
Solvere fidem voti. Ovid. 1. Fast. 642.
Superare supplicibus votis iram numinis. Virg. 8. Æn. 60.
Suscipere vota. V. suscipio.
Suspendit tacito vota labello. Catul. Argon. 62. 104.
Timere erecto voto aliquid. Stat. 6. Theb. 756.
Vocare aliquem in vota Virg. 5. Æn. 514.
Vocare divos in vota. Virg. 5. Æn. 234.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg. 157.
Vocari votis assuesce. Virg. 1. Georg. 42.
Votum [ἀνάθημα] est Ipsa res Deo dicata. Petron. cap. 19. Stipant graves equi recessus Danai, & in voto latent. i. e. In equo, quem Græci Palladi voverant. conf. Virg. 3. Æn. 279.
Votum, Voluntas & desiderium: quod ea valde desideramus, quæ voto a Deo poscimus. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa sunt, ego vero te quamprimum, mea vota, cupio videre. Sed emendati libri habent, Mea vita.
Ad votum. V. ad.
Compos voti. V. compos.
Voto, εὐθήσει, σκοπῶ. Gloss. Latinogræc.
Matura vota coloni. Ovid. 8. Met. 449.
Deplorata vota jacent. Ovid. 1. Met. 273.
Sternuntur segetes & deplorata colonis,
Vota jacent. h. e. Spes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat Frumenta multis votis & precibus expetita.
Exposcere pacem votis. Virg. 3. Æn. 261.
Fingere voto aliquem. Plin. Epist. 112.
Fovere sua vota animo. Ovid. 7. Met. 633.
Frui votis. Valer. 4. Argon. 760.
Implere votum alicujus. Curt. lib. 4. 13. 24.
Obire vota Paterc. lib. 2. 35. extr. Catilina non segnius vota obiit, quam sceleris conandi consilia inierat.
Petere voto, i. e. Optare. Plin. 14. Epist. 17.
Potiri voto. Ovid. 9. Met. 313.
Respondere votis alicujus, Satisfacere desiderio. Virg. 1. Georg. 47.
Est in voto. Pers. 3. Sat. 48.
Jure, etenim id summum quid dexter senio ferret,
Scire erat in voto. h. e. In desiderio meo summum.
Succedere in vota alicujus. i. e. Idem velle quod ante te alius concupiverit. Ovid. 11. Met. 227.
Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil. 1. 45.
Vota, Nuptiæ. Hinc, Cum spe votoque uxoris transigere, Contrahere matrimonium est. Tacit. de German. 19. 4. Melius quidem adhuc quædam civitates in quibus tantum virgines nubunt, & cum spe votoque uxoris semel transigitur.
Vota secunda, i. e. Nuptiæ secundæ. Justinian. Novel. 2. C. 2. §. 2.
Vota & Nota confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 3. 34. & 6. 437.
Votīvus, a, um. Adj. [εὐκτεῶς, Gl. G. L.] Quod ex voto dari promittitur. Hor. 1. Epist. 3. 36.

Pascitur

Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.
Aures votivæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casin. prol. 29.
Legatio votiva, Quæ pro voto ac voluntate vel voluntarie suscipitur. Cic. 14. Att. 2. Simulque cogites, quid agendum nobis sit, super legatione votiva, quod in his locis moneor a multis ne in Senatu Calendis adsim. V. Legatio, in LEGO, are.
Ludos votivos appellat Cic. 2. Verr. 31. Quos Pompejus voverat, si Sertorium superasset. Ascon. Plin. lib. 7. cap. 48. Ludis pro salute divi Augusti votivis.
Preces votivæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.
Tabella votiva. Hor. 1. Serm. 1. 33. V. Tabella, in TABULA.
Tura votiva. Ovid. 3. Amor. 12. 9.
Noctes votivæ. Tibul. lib. 1. 3. 29.
Votivum, Quod voto desideratum est. Apul. lib. 6. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur.
Votivum, est Gratum, ex voto. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet.
VOTO, āre. frequentat. Onomast. Vet. Voto, ὁμολογέω. V. Jornand. de Regn. Succes. in Julian. Parabata.
VOTĬTUS, a, um. Partic. Votitum veteres Religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut Asin. 4. 1. 44.
Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Ex Nonio, 1. 215.
VOTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Votivus. Stat. 4. Silv. 4. 92.
Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas.

V O X

VOX, vōcis. f. [φωνή, Gl. L. G. & G. L.] Omne quod sonat. Fit ἀπὸ τ βοάω, quod est voco. Priscianus lib. 1. Vox dicta est, vel a vocando, ut dux a ducendo: vel ἀπὸ τ βοάω βοῶ, ut quibusdam placet. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maxime voce commoventur. Ibid. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi tanta sit, & tam suavis varietas perfecta in cantibus. Idem 1. Acad. 19. In lingua etiam explanata vocum impressio.
Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, grave, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem 3. de Orat. 214. Nam voces ut chordæ sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis: cita, tarda: magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum: contractum, diffusum; continenti spiritu, intermisso; fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatum.
Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmaque, ut volumus, uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare: & aliqua cogit, ut summittere, deflectere, &c. Paulo post, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grandis, aut exigua est: sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summam, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obtusa. Ibidem, Non enim tam molli teneraque voce, quam forti ac durabili opus est. Paulo post, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primum (ut sic dicam) sana, id est nullum eorum, de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effeminata. Et aliquanto post, Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, ut nervi, quo remissior, hoc & gravior & plenior: quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo post, Sic velut media vox, quem habitum a nobis acceperit, hunc judicum animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem, quot illa, mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus nervis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paululum in invidia facienda lentior, quia non fere ad hanc nisi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & moventium, & pollicentium, & consolantium gravis: in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis: in expositione ac sermonibus recta, & inter acutum sonum & gravem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro utriusque rei modo altius vel inferius. Multo post, Vox temperata, ac gestus modestus. Ibidem, Fusa illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo post, Nam vox quoque Demetrii jucundior, illius acrior erat.
Absonus voce. V. ABSONUS.
Plenior voce. Cic. 1. de Orat. 232. Ego enim neminem nec motu corporis neque ipso habitu atque forma aptiorem, nec voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse.
Asperitas vocis. Lucret. lib. 4. 546.
Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Cantus vocis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. 261. V. Contentio, in CONTENDO.
Copulatio inoffensa vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Discrimina vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Flexus vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Intensio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Iter vocis. Ovid. 2. Met. 830.
Jucunditas claritasque vocis. Quintil. in procem. lib. 6.
Modestia vocis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Remissio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Splendor vocis. Cic in Brut. 164.
Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Suavitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Varietas vocum. Cic. 2. de Divin. 9. Aut si surdus sit, varietates vocum aut modos noscere?
Absona. V. ABSONUS.
Absurda. V. ABSURDUS.
Accusatoria vox. Liv. 45. 10. Popilius quæ singuli universique eo bello hostiliter dixerant fecerantque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum, quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.
Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acuta. V. ACUO.
Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 14.
Amœnæ voces. Lucan. ad Pison. 81.
Angusta. Juven. 3. Sat. 90.
Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 414.
Animosa vox. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
Assidua. Virg. 4. Æn. 447.
Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Bona. V. BONUS.
Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Canora. V. CANO.
Clara & suavis. Cic. 1. Off. 133.
Clarisona vox. Catul. Argon. 62. 320.
Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confusa. Lucret. lib. 4. 566.
Consona. Sil. lib. 5. 199.
Constans. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Contenta vox. Cic. in Orat. 57. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri gravis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, ut in Pisonem, Tune etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum jucunditate pronuntiare studemus; hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid graviter & sententiose pronuntiamus; quo genere vocis utimur potissimum in exordiis, & alibi, quoties occurrunt graves aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commovere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.
Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Dissona. Stat. 8. Theb. 620.
Dulcis & clara vox. Cic. in Orat. 57.
Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Durabilis. Ibid.
Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exigua. Virg. 6. Æn. 493.
Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Feminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ferrea. Virg. 6. Æn. 626.
Fessa loquendo. Ovid. 3. Trist. 3. 85.
Ficta. Lucan. lib. 3. 102.
Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fusca, i. e. Subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandior & plenior vox. Cic. in Brut. 288.
Gravis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.
Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Hiulcæ voces. V. HIULCUS.
Horrenda. Virg. 9. Æn. 112.
Incerta. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Inclinata. Cic. in Orat. 57. V. Contenta vox.
Inflexa vox. V. Contenta vox, paulo ante.
Infragilis vox. Ovid. 1. Trist. 5. 53.
Ingeniosa mutandis sonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18. De psittaco.
Ingens. Virg. 1. Georg. 477.
Ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 139.
Interrupta atque moriens. V. INTERRUMPO.
Iracunda. Ovid. 2. Met. 483.
Lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Liberalis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. ult. De sandaracha.
Languens. ut, Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off. 133.
Liquata vox apud Macrobium in Hostii carmine, videtur esse, quæ liquido gutture disecta, claraque foras editur, quam scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his, quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.
Liquidæ voces avium. Lucret. lib. 5. 1378.
Lugubris. Lucret. lib. 4. 552.
Mæsta. Virg. 2. Æn. 280.
Magna. Cic. de Senect. 14. Voce magna & bonis lateribus suasissem.
Minax. Hor. 1. Carm. 10. 10.
Mollis, Effeminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est, quin effugere cupiat, mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.
Moribunda. Stat. 8. Theb. 642.
Nitida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obtusa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Parvæ vocis murmura. Ovid. 12. Met. 49.
Peracuta vox. Cic. in Brut. 214.
Permanens vox. Cic. in Brut. 141. i. e. Non fracta, firma.
Plena. Cic. de Clar. Orat. 288. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desiderant.
Præpinguis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Pura. Pers. 5. Sat. 28.
Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Rara. Virg. 3. Æn. 314.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ovid. 6. Met. 377.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Resona. Ovid. 3. Met. 496.
Rustica. Cic. 3. de Orat. 38. Rustica vox & agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur.
Sacra. Ovid. 2. Met. 278. al. Sicca.
Sana. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Serena. Pers. 1. Sat. 19.
Splendida vox, i. e. Clara. Cic. in Brut.
Suavis & canora. Cic. de Clar. Orat. 234.
Suavissima vox. Cic. in Orat. 149. Verbaque sunt quam suavissimis vocibus.
Subrauca. Cic. in Brut. 141.
Subsurda. Quintil. lib. 11. cap. 3. [Loc. supra V. An Subabsurda?
Summissa. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata. Ovid. 2. Met. 373.
Tenuis vox & tinnula. V. Deducere vocem, in DEDUCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tinnula Catull. in Epithal. Juliæ, 59. 13.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Sil. lib. 1. 68.
Veneranda. Lucan. lib. 2. 530.
Virilis. Ovid. 4. Met. 382.
Ululans. Cic. in Orat. 27.
Aboritur vox. V. ABORIOR.
Accommodare vocem. V. ACCOMMODO.
Æquiparare aliquem voce. Virg. 5. Ecl. 48.
Alloqui patriam voce mæsta. Catull. de Berecynth. 61. 49.
Attollere & Submittere vocem, sunt opposita. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Boans vox. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
Canere inclinata ululantique voce, more Asiatico. Cic. in Orat. 27.
Captus dulcedine vocis. Ovid. 1. Met. 709.
Complere timenda voce nemus. Hor. Epod. 6. 9.
Comprimere vocem. V. COMPRIMO.
Concipere mente vocem alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicujus memori aure. Ovid. 19. Epist. 98.
Conferre vocem in quæstum. V. CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confirmata constitutaque vox. Ibid.
Confiteri magna voce. V. MAGNUS.
Consequi vocem gradu. V. CONSEQUOR.
Contendere voce. V. CONTENDO.
Continere vocem. V. CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4. 563.
Curata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Currit vox. V. CURRO.
Custodire vocem. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem. V. DEDUCO.
Demissa voce loqui. Virg. 3. Æn. 320.
Deplorare voce lamentabili. V. LAMENTOR.
Descendit vox, hoc est Deprimitur, submittitur. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Devorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ovid. 13. Met. 539.
Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scobe aut arena superjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concavo vel recto parietum spatio, quamvis levi sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediat.
Dicere aliquid acuta voce. Hor. 3. Carm. 4. 3.
Distinguere vocem lingua. Sil. lib. 1. 78.
Dat voces lingua. Ovid. 9. Met. 563.
Dare vocem alienæ personæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ducere longas in fletum voces. Virg. 4. Æn. 463.
Effundere voces ad æthera. Virg. 8. Æn. 70.
Elisa vox, in illum sonum erumpit, cui Græci κλωσμὸν, nomen, ab immaturo gallorum cantu, dederunt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Eluctata vox. Stat. 1. Achill. 525.
Emittere vocem. Tibul. lib. 1. 9. 27.
Exasperatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exasperant vocem fauces rasæ. Ibid.
Excitare vocem. Cic. 1. de Orat. 251. Tamen me auctore nemo dicendi studiosus, Græcorum more Tragœdorum voci serviet, qui & annos complures sedentes declamitant & quotidie antequam pronuntient, vocem, cubantes, sensim excitant: eandemque, cum egerunt, sedentes, ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Expavere trucem vocem. Sil. lib. 1. 67.
Exprimere voces. Lucret. lib. 4. 553.
Expromere anhelam vocem. Claud. 2. in Eutrop. 390.
Exstincta vox. V. Exstinctus, in EXSTINGUO.
Fertur vox ad aures. Virg. 3. Æn. 40.
Flectere vocem. Ovid. 2. Amor. 4. 25.
Fractæ voces ad litora. Virg. 3. Æn. 556.
Frangitur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fundo extremam vocem cum sanguine. Virg. 4. Æn. 621.
Fusa vox: Quintil. lib. 11. cap. 3.
Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12.
Impedire vocem loquentis. Ovid. 13. Met. 745.
Inclamare aliquem magna voce. V. INCLAMO.
Includit vocem dolor. V. INCLUDO.
Induere voces dolentum. Tacit. 4. Ann. 12.
Inflectere voces cantu Tibul. lib. 1. 7. 37.
Inflexa vox ad miserabilem sonum. Cic. 2. de Orat. 193.
Intendere vocem. Cic. 3. de Orat. 214. Voces ut chordæ sunt intentæ, &c.
Invocare sollicita voce aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
Iterare resonis vocibus aliquid. Ovid. 3. Met. 496.
Jungere vocem fidibus. Quintil lib. 5. cap. 10.
Locare vocem. Juven. 8. Sat. 186.
Loqui primum incerta voce tentavit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Loqui tristi voce. Ovid. 7. Met. 517.
Mittere vocem. Lucret. lib. 3. 943.
Modulari vocem V. MODULOR.
Mutare vocem. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes sunt totidem, quot animorum.
Obscurant vocem fauces obtusæ. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscuratur vox vitio faucium. Ibid.
Obtundere vocem. V. OBTUNDO.
Parcere voci. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Penetrat vox ad aures. Ovid. 12. Met. 42.
Persequi voce. V. PERSEQUOR.
Præterradit vox fauces. Lucret. lib. 4. 531.
Premere vocem, Continere vocem, tacere. Virg. 9. Æn. 323.
Proclamare magna voce. Virg. 5. Æn. 345.
Profusæ voces abiere domos ætherias. Sil. lib. 6. 252.
Profusa immoderate vox. V. IMMODERATUS.
Referuntur voces usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.
Remittunt vocem nemora. Virg. 12. Æn. 929.
Replere litora voce. Ovid. 1. Met. 348.
Resolvere vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.
Reforbere vocem. Plin. lib. 18. cap. ult.
Roboratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51.
Rogare submissa voce opem alicujus. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Scinditur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Sequi vocem fugientem. Virg. 1. Æn. 410.
Simulare fictas voces læto tumultu. Lucan. lib. 3. 102.
Strangulare vocem. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Suffocata vox majore risu minus clara est. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Esse bona voce. V. BONUS.
Erat vox in cursu. Ovid. 5. Fast. 245.
Supprimere vocem. Cels. lib. 2. cap. 10.
Supprimere vocem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Temperata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Terrere minaci voce aliquem. Hor. 1. Carm. 10. 3.
Tollere vocem. Hor. de Arte Poet. 93.
Tollere exiguam vocem. Virg. 6. Æn. 492.
Tollere lugubri voce querelam. Lucret. lib. 4. 552.
Trahere vocem ab imo pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vocare voce aliquem. Virg. 12. Æn. 638.
Vocare plena voce aliquem. Virg. 1. Georg. 388.
Volutant vocem per atria. Virg. 1. Æn. 729.
Urgenda vox non est ultra vires. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Utendi voce, multiplex ratio. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Vox toto instructa organo. Proverbii speciem habet, significatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato fermone a musicis organis & hydraulis, quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil. 11. 3. Utique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionesque, & toto, ut ajunt, organo instructa. Ex Turneho.
Simulans vocum ales. Ovid. 2. Amor. 6. 23. de psittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn. 669.
Acutæ vocis Hylactor canis. Ovid. 3. Met. 224.
Cygnea vox. V. Cygneus, in CYGNUS.
Liquidæ voces corvi. Virg. 1. Georg. 410.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2. 367.
Vigil anseris. Ovid. 2. Met. 538.
Nec servaturis vigili Capitolia voce
Cederet anseribus.
Compositæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5. [Hic sunt Dictiones, seu vocabula.
Vox, pro Dicto. Sic sæpe apud Suetonium, ut in Vitellio cap. 2. in fine Hujus & illa vox, est Sæpe facias. Sed & alibi sæpe pro dicto. H. St.
Hæc vox, Civis, &c. Cic. 7. Verr. 168. Constitue nihil esse opis in hac voce, Civis Romanus sum.
Ambiguæ voces, Dicta ambigua. Virg. 2. Æn. 99.
Blandæ voces Virg. 1. Æn. 674. Al. 670.
Contumeliosæ voces. V. Contumeliosus, in CONTUMELIA.
Dira Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 228.
Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Efferatæ voces. Sen. Herc. fur. 6.
Erudita vox Hortensii. Cic. de Clar. Orat.
Facunda. Ovid. 4. Fast. 245.
Falsa. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Ferox. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 320.
Furialis. Cic. de Arusp. Resp. 39.
Incesta. Ovid. 2. Trist. 503.
Incorrupta vox bene judicantium. V. INCORRUPTUS.
Infandæ vocis sonus. Sen. Agam. 13.
Inhumana & scelerata. V. INHUMANUS.
Inimica alicui. V. INIMICUS.
Insana. Ovid. 11. Epist. 74.
Legitima. Ovid. 3. de Arte 293.
Libera. Liv. 39. 25.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Silv. 1. 104.
Nuptialis. V. Nuptialis, in NUBO.
Obscæna. Juven. 11. Sat. 172.
Salutaris. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10.
Simplices voces. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ovid. 10. Met. 639. & 14. 706.
Superba. Lucret. lib. 5. 1172.
Supplex. Liv 30.
Tacita. Ovid. 9. Met. 300.
Tristis Ovid. 7. Met 517.
Viva. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viva vox magis afficit. Plin. 2. Epist. 3.
Una vox omnium. Cic. 9. Fam. 14. Atque hæc una vox omnium est.

Una voce, Uno ore, uno consensu. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum, &c.
Accipere voces. V. ACCIPIO.
Addere voces lacrimis. Ovid. 13. Met. 576.
Alit vox viva. Quintil. lib. 2. cap. 2. Tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius.
Annuere vocibus alicujus. Hor. 4. Carm. 6. 22:
Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æn. 689. i. e. Familiariter loqui, ut ait Servius.
Captare voces auribus. Ovid. 19. Epist. 53.
Citat vox præconis. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æn. 161.
Compescere voces. Sen. Herc. OEth. 11.
Dicere tacita voce aliquid. Ovid. 9. Met. 300.
Elicit vox vocem. Ovid. 1. Fast. 256. Interrogatio provocat ad respondendum.
Eripere vocem ab ore loquentis. Virg. 7. Æn. 119.
Excidit vox ore. Virg. 6. Æn. 686.
Excipere vocem alicujus. Sen. Thyest. 1.
Expromere mæstas voces. Virg. 2. Æn. 280.
Ferre voces ad aliquem. Ovid. 5. Fast. 478.
Fingere optime sibi voces. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Fundere voces. Catul. Argon. 62. 125.
Habere voces, Tumultum facere. Cic. pro Muren. 50. Meministis enim, cum illius nefarii gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem. Catull. de Ruffa, 58. 4.
Jactare voces inertes. Virg. 10. Æn. 322.
Jactare voces ad sidera. Virg. 5. Ecl. 62.
Incurrere in voces malevolorum. V. INCURRO.
Ingeminare voces. Virg. 1. Georg. 411.
Iterare voces. Hor. 1. Epist. 19. 12.
Lacessere aliquem voce. Virg. 3. Ecl. 51.
Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. 88. Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam, his Judicibus freta, miserit. V. MITTO.
Mittere vocem de. Cic. pro Flacc. 6. Vox de Quæstura nulla missa est.
Mittere vocem pro se, aut pro aliquo. Cic. pro Sex. 4. Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub. neminem mittere. Idem pro Cœl. 55. An aliquam vocem putatis ipsam pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales. V. MITTO.
Mittere Liberam vocem. Liv. 35.
Mittere superbas voces. Lucret. lib. 5. 1172.
Moneri voce alicujus. Virg. 3. Æn. 461.
Morari blandis vocibus aliquem. Virg. 1. Æn. 674.
Movere numina voce. Virg. 4. Georg. 505.
Multiplicare voces acceptas. V. Multiplico, in MULTUS.
Negare constanti voce aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Profundere vocem. Catul. Argon. 62. 202.
Reddere voces. Virg. 1. Æn. 413.
Referre voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Referre voce, per pleonasmum dicitur a poetis. Virg. 1. Æn. 213.
Talia voce refert. Servius.
Reverti nescit vox missa. Hor. de Arte Poet. 390.
Rumpere vocem, Loqui. Virg. 2. Æn. 129. Idem. 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem.
Spargere voces ambiguas in vulgum. Virg. 2. Æn. 98.
Temerantur incestis vocibus aures. Ovid. Trist. 503.
Trahere aliquid pura voce, Verbis puris nec fictis enarrare aliquid. Pers. 5. Sat. 28.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc. Virg. 4. Æn. 448.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Uti falsis vocibus. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Loqui Latina voce. Ovid. 3. Trist. 12. 40.
Vox, pro Littera Vocali. Cic. in Orat. 151. In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.
Fraudare legitima voce litteram. Ovid. 3. de Arte Am. 293.

VŌCĀLIS, e. Adj. [φωνήεις, εὔφωνος, Gl. G. L.] Quod est sonorum & summæ vocis. Plin lib. 18. cap. 35. Ranæ quoque, ultra solitum vocales, sunt signa tempestatis. Cic. de Clar. Orat. 242. Addamus huc etiam, ne quem vocalem præteriisse videamur. C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon. Ovid. 11. Met. 317.
Chordas vocales impellere pollice. Tibul. lib. 2. 5. 3.
Ora vocalia. Ovid. 5. Met. 332.
Vocalis, Loquens. Val. Max. 1. 8. ext. 4. Ægles Samius, athleta mutus, cum ei victoriæ, quam adeptus erat, titulus & præmium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit.
Vocales litteræ, [φωνήεντα γράμματα] dictæ, quia per se voces faciunt.
Coeunt vocales frequentissime. Quintil. lib. 21. cap 3.
Concursus vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus, concursu vocalium, molle quiddam.
Compar. Sen. Quæst. Nat. 2. 29. Vocaliora sunt vacua quam plena.
Superl. Plin. 4. Epist. 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret, &c.

VOCALIS, is. m. [φωνασκός, Gl. G. L.] Magister vocis.

VOCALĬTER, Adv. Apul. 1. Milet. Januam vocaliter pulsare incipit. V. ibi Pricæum.

VOCALĬTAS, ātis. f. [εὐφωνία] Consonantia, quam Græci Euphoniam vocant. Quintil. lib. 1. cap. 5. pr. Sola est, quæ notari possit, velut vocalitas, quæ εὐφωνία dicitur.

VŌCISSIMUS, i. m. [ἠχώ, Gl. L. G.] Echo.

VŌCŬLA, æ. f. dimin. [φωνή, Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 23. Et cum recreandæ voculæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans.
Idem 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsæ voculæ, quam certæ, & severæ? Falsas voculas Budæus interpretatur *Deschant*, f. *déchant*.
Malevolorum voculæ. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit hæc nostra laurus non solum in oculos, sed jam etiam in voculas malevolorum.
Est etiam Dictio, verbum. Gell. 12. 14. Significatio hujus voculæ.

VOCULARIO, ōnis. f. Accentus vocatur Nigidio, cum scribit, Deinde voculatio qui poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum interrogandi aut vocandi sint? Ex Gell. lib. 13. cap. 25.

VOCĬFEROR, [βοῶ, Gl. G. L. καταβοῶ, L. G.] āri. est, inquit Valla, Voce effrenata, non modo dolorem, sed etiam indignationem (quanquam indignatio, doloris genus est) ostendere. Interdum Sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cic. 6. Verr. 39. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere.
Libere vociferari. Cic. pro Rosc. Amer. 9. Neque satis libere vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? Cic. pro Rabir. Post. 21.
Carmina ejus vociferantur. Lucret lib. 1. 732.
Æra vociferantur, i. e. Sonitum edunt. Lucret. lib. 2. 450.
Res ipsa vociferatur. Lucret. 2. 1050.

VOCIFĔRO, āre. Activum protulit Cic. (si locus mendo vacat) 4. Verr. 51. Nam me dies, vox, latera, deficiant, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c. Al. Vociferari. Varro. 3. de R. R. cap. 9. Item qui elati sunt, ac vociferant sæpe in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis. Extat & in Gloss. utroque.

VOCĬFĔRANS, antis. Partic. [κράζων] Virg. 2. Æn. 679.
Talia vociferans, gemitu tectum omne replebat.
Grave vociferans. Valer. 5. Argon. 170. V. & Liv. 22. 41.

VOCIFERATIO, ōnis. f. [παιανισμός, Gl. L. G.] Cic. 7. Verr. 155. Ante L. Flavii, ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat?
Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. 30. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
Aperta vociferatio. Liv. 22. 43.
Furiosa vociferatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Muliebris vociferatio. Auctor ad Herenn. lib. 3. 25. & 22.
Uti vociferatione. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Qua vociferatione in ceteris judiciis accusatores uti consueverunt.

VOCIFERĀTUS, ûs. m. Idem quod Vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

VOCIFERĀTOR, ōris. m. Tertull. adverf. Marc. 4. 11. Johannes vociferator in solitudine.

VOCIFERARIUS, i. m. [φωνασκητής, Gl. G. L.] Qui docet vociferari.

VOCĬFĬCO, are. Varro R. R. 3. 16. Quos vocificantes plures persequuntur etiam paucæ. Sed variant libri. conf. Gell. lib. 9. cap. 3. & Lipf. lib. 3. Epist. Q. epist. 6.

VŌCO, [καλῶ, Gl. L. G. & G. L. φωνῶ, G. L.] āre. Clamare, appellare.
Vocare ad se, Advocare. Plaut. Capt. 2. 2. 110.
— præcipe
Quæ ad patrem vis nuntiari. vin' vocem huc ad te? T. voca.
Voca illum verbis meis. Plaut. Amphit. 4. 2. Suppos. 2. 60.
Clamore vocare suos. Virg. 12. Æn. 312.
Clamoribus vocare hostem Virg. 4. Georg. 76. Provocare. Servius.
Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æn. 731.
Voce magna vocavit Æneam. Virg. 10. Æn. 873.
Auxilia vocans frustra. Virg. 5. Æn. 221.
Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æn. 686.
Concilium vocare. Ovid. 1. Met. 167.
Vocari aliquo. Lucan. lib. 1. 146.
Ad libertatem servos vocare, Manumittere. Liv. 34.
Ad pileum, Idem. V. PILEUS.
Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. 56. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiusque refellam. h. e. Adducis mihi testem Democritum.
Ad exemplar alicujus vocare aliquem, Ei conferre. Plin. in Paneg. cap. 58. pr.
Ad altercationes vocari. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad bella fata nos vocant. Virg. 11. Æn. 97.
Ad exitium & vastitatem. Cic. 2. in Catil. 12. Templa deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Ad calculos aliquem vocare: h. e. Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur Ad computationem. Liv. 5. 4. V. CALCULUS.
Ad computationem vocare. Plin. in Paneg. cap. 38.
Ad judicem vocare, Citare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad litteras alias. Cic. 1. de Finib. 1. Postremo aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras vocent.
Ad probationem vocare. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad procurationem rei alicujus vocari. Cic. 4. Att. 1. Et ad ejus procurationem sermone non solum plebis, verum etiam bonorum Pompejus vocaretur.
Ad testimonium. Varro de R. R. 1. 4.
Ad verbum. Cic. pro Cæcin. 81. Tu me ad verbum vocas, non ante venio quam recusaro.
Ad vitam vocare, Revocare desperantem. Cic. 3. Att. 7. Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus abstineam.
Ad utilitatem vocare. Cic. 2. de Orat. 332.
Extra ordinem. Cic. 5. Verr. 8.
In certamina divos, Provocare. Virg. 6. Æn. 172.
In deorum concilium. Cic. 1. de Divin. 49.
In consilium. Cic. pro Flacc. 77. Cur autem per te inimicum paternum in consilium vocavit?
In contemplationem. Plin. lib. 32. cap. 11.
In contentionem. Cic. pro Muren. 19. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; ab utroque dissimillima ratione tractatum est.
In disceptationem & controversiam vocari. Cic. 2. de Orat. 291.
In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. 39. Sed cum de illo laboro, tum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum a te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

In judicium. Cic. 3. Verr. 34. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in judicium voco.
In jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur.
In locum mortui. Cic. 2. Att. 19. Cosconio mortuo, sum in ejus locum vocatus. Al. Invitatus.
In lucem e tenebris vocare obscuram familiam. Cic. pro Deiot. 30. Rex enim Deiotarus vestram familiam, abjectam & obscuram, e tenebris in lucem vocavit.
In medium vocare rem. Cic. pro Cluent. 77.
In partem vocare, juris verbum est, pro Participem facere, & partiarium admittere. Cic. pro Cæcin. 12. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virg. 3. Æn. 222.
— ipsumque vocamus
In prædam partemque Jovem. Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, ut Dianæ aprorum capita & cervorum cornua. Ex Turnebo.
In partem curarum. Tacit. 1. Ann. 11.
In sermonem longum. Cic. 1. de Legib. 13.
In spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?
In concionem aliquem, In judicium. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?
In crimen, Accusare aliquem, Criminari. Cic. pro Rabir. 24. Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?
In culpam vocari. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. 132. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, ut aut fidem suam corrumpi paterentur, aut judicium corrumperent, in discrimen ac judicium vocandi?
In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. 83. Itemque alii de gloria & benevolentia civium in discrimen vocantur.
In simulationem probrorum. Cic. pro Font. 29. Tamen in falsam atque iniquam probrorum in simulationem vocabatur. [An In insimulationem?
In invidiam aliquid. Cic. 7. Verr. 132. Etiam illud præcidas licet, quod supplicium more majorum sumpseris, securique percusseris, id circo a me in crimen & invidiam vocari. conf. In odium.
In luctum. Cic. 3. Att. 7. Non faciam ut eoumerem miserias omnes, in quas incidi per summam injuriam & scelus, non tam inimicorum meorum quam invidorum, ne & meum mærorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.
In odium. Cic. 1. Off. 86. Nec vero criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit.
In periculum vocare. Plin. Epist. 317.
In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil. 12. Quid quod salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?
In suspicionem. Cic. 7. Verr. 10. Leonidæ cujusdam Siculi familia in suspicionem vocata est conjurationis.
Vocare ad cœnam, Invitare. Cic. 6. Verr. 3. Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit.
Ad cœnam per. Martial. lib. 2. 14.
Per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure, voca.
Convivam vocare. Plaut. Asin. 4. 1. 23.
Domum suam vocare aliquem, Ad cœnam, ut vult Scholiastes vet. Cic. pro Rosc. Amer. 52.
Esum & comessatum vocare, h. e. Ad cœnam & comessationem. Plaut. Men. 3. 1. 11. Idem Stich. 5. 4. 4.
Intra tecta vocare aliquem. Virg 6. Æn. 525.
Vocaverat me in hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 12.
Cras apud me eritis, & vos, & ille, cum vestris uxoribus.
P. Et apud me perendie: nam ille heri me jam vocaverat
In hunc diem. h. e. Dixerat ut hodie venirem.
Clamore vocare deum. Virg. 1. Georg. 347.
Et Cererem clamore vocent in tecta. i. e. Invocent dari copiam frumentorum. Servius.
Voce vocare aliquem Deum. Virg. 6. Æn. 247.
Ignibus imponit sacris libamina prima,
Voce vocans Hecaten, cæloque ereboque potentem. Ubi Servius, Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, ut in Lucano legimus, varie numina invocabantur.
Votis vocari. Virg. 1. Æn. 294.
In vota vocare, Invocare. Virg. 5. Æn. 514.
Pluviam vocat cornix, h. e. Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg 388. Servius, Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluviam.
Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Asin. 3. 3. 62.
Haberi & vocari sapientem. Cic. 3. de Orat. 135. Sed ut ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur uno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.
Vocare & Subire. V. in SUBRO.
Vocare pudicam tanti. Juven. 6. Sat. 136.
Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Sensus est, Cæsenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea, quod pudica sit, sed quod ei dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,
Optima sed quare Cæsennia, teste marito? Mox respondet,
Bis quingenta, &c.
Crudelem vocare. Virg. 5. Ecl. 23.
Atque deos atque astra vocat crudelia mater.
Cucullum vocare. Viatores solebant cultores & vinitores sero colentes, appellare cucullos in desidiei probrum. Plin. lib. 18. cap. 66. Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantos alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur opprobriumque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, ut ob id petulantiæ sales, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella illius petulantiæ ita meminit, 163.
— inde viator
Riparum subjecta terens, hinc navita labens
Probra canunt seris cultoribus. Ex Turnebo. V. CUCULLUS.

Quæ vocantur, αἱ καλούμεναι. Cic. pro Cœlio 500. edit. Lamb. Quæ vulgo vocantur, cum aliquid non esse omnibus usitatum, (ἰδιωτικόν) aut quæ novo quodam nomine ita dicuntur, seu recenti. H. St.
VOCANS, antis. Partic. Virg 3. Georg. 393.
In nemora alta vocans.
Pulchritudo corporis me ad se vocans, Alliciens. Petron. cap. 32.
Zephyris vocantibus, Invitantibus. Virg. 3. Georg 322.
VOCĀTUS, a, um Partic. [κεκλημένος] ut, Vocatus atque non vocatus audit. Hor. 2. Carm. 18. 40.
Tenuit mora nulla vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
Venit ad exiguas turba vocata dapes. Ovid. 2. Fast. 362.
Ad pocula vocatus. Ovid. 14. Met. 294.
Opera est vocata. Plaut. Stich. 3. 2. 18 h. e. Rogavit me aliquis ut negotium aliquod transigerem pro eo.
VOCATIO, ōnis. f. Invitatio ad cœnam. Catullus ad Porcium & Socrationem 45. 7.
Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis: mei sodales
Quærunt in trivio vocationes. i. e. Eo miseriæ sunt redacti, ut quærant a quibus vocentur ad prandium.
VOCĀTUS, ûs. m. [κλῆσις] Virg. 12. Æn. 95.
— nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos, &c. Ubi Servius; Vocatus, i. e. Invocationes & preces. Nam appellatio est a verbo, quæ semper aut in io exit, aut in us. id est nomen verbale. Cic. 3. de Orat. 2. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. Junge Suet. Calig. 39.
VOCĀTOR, ōris. m. [κλητὴρ] Vocatores dicti sunt Quibus datum est invitandi negotium, sive Qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib. 35. cap. 10. Invitatus, ad regis cœnam venit. Indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret a quo eorum invitatus esset, &c. Adde Suet. Calig. cap. 39. & Senec. de Ira 3. 37.
VOCATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. de Anima cap. 47. Si qua vocatoria.
VOCĀTĪVUS, a, um. Adj. [κλητικός] a Grammaticis fictum, a quibus Vocativus casus dicitur, quod per eum vocemus. Hic & Salutatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu. Conf. Gell. lib. 14. cap. 5. & V. Scalig. Lect. Auson. 1. 11. p. 36. & Ph. Caroli Animadv. ad Curt. lib. 3.
VOCATĪVE, Adv. [κλητικῶς] apud Gell. lib. 13. cap. 21. Vocative dicit. i. e Per vocativum.
VOCĀBĬLIS, e. Adj. Compar. Gell. lib. 13. cap. 19. Sonus vocabilior est visus & amœnior. al. Vocalior.
VOCĀBŬLUM, i. n. [προσηγορία, Gl. L. G. & G. L. ὀνομασία, G. L.] est Id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Ter. Eun. 2. 2. 33.
Si potis est, tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur. Plin. lib. 3. cap. 1. Vocabula oppidorum. Et lib. 2. cap. 1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Quintil. lib. 9. cap. 1. Mutatur vocabulis vis rerum.
Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cic. 1. de Divin. 2. Nomen & vocabulum. Cic. 3 de Orat. 157. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.
Magistratuum vocabula. Tacit. 1. Ann. 3.
Cognata vocabula. Hor. 2. Serm. 3. 159.
Incognita nobis vocabula. V. INCOGNITUS.
Media vocabula. V. MEDIUS.
Proprium & certum vocabulum. Cic. 1. de Invent. 34. Nomen est quod unicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.
Speciosa vocabula rerum. Hor. 2. Epist. 2. 116.
Vulgaria, & forte occurrentia vocabula. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Construere rerum vocabula. V. CONSTRUO.
Dare vocabula terris. Sil. lib. 5. 11.
Immutare rebus non commutatis vocabula. Cic. 1. de Legib. 38.
Imponere vocabulum alicui. V. IMPONO.
Tribuere vocabula monti. Ovid. 14. Met. 622.
Vocabulum, pro Nomine substantivo accipit Gell. lib. 1. cap. 16. Aperte ostendit Mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib. 3. cap. 12. A vocabulis, non a verbis, inclinata sunt. Ibid. cap. 19. vocat vocabulum nomen Parcus. Idem lib 4. cap. 1. de generibus & casibus vocabulorum differens. V. Varro de L. L. 7. 41.
VOCABULARITER, Adv. [προσηγορικῶς, Gl. G. L.] Appellative.
VOCĀMEN, ĭnis. n. [φώνημα] Lucret. lib. 2. 656.
— & Bacchi nomine abuti
Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen. h. e. Vocabulum & nomen. Arnob. lib. 3. adversus Gent. Sub illius vocaminis appellatione.
Dare vocamen. Solin. cap. 40.
Trahere vocamen de aliqua re, pro Nomen habere. Solin. cap. 65.
VŎCĬTO, [κικλήσκω] āre. frequenter. Plaut. Capt. 5. 3. 7.
Pægnium vociratus est. Cic. 2. de Nat. Deor. 105.
Quas nostri septem soliti vocitare triones. Ex poeta. Cic. pro Rabir. Post. 23. Phalereus vocitatus est.
VOCITĀTUS, a, um. Partic. Liv. 4 61. Servius Romanus vocitatus.
Lipara antea Melogonis vocitata. Plin. lib. 3. cap. 9.

U P

UPĬLIO, ōnis. m. [ποιμὴν, Gl. G. L.] positum est a Virgilio, pro Opilione, causa metri, 10. Ecl. 19.
Venit & upilio, tardi venere bubulci. V. OPILIO.
UPŬPA, æ. f. [ἔποψ Gl. G. L.] Avis, cristis a capite exeuntibus galeata, in fimo semper degens. Plin. lib. 10. cap. 29. Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obscæna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis.
Upupa, pro Meretrice. Plaut. Capt. 5. 4. 7.
Idem huc mihi advenienti upupa, qui me delectet, data est. V. ibi Salmas. [In Gloss. scriptum est Epupa, & Gr. ἐποψις, mendose, puto.

Ura, æ. f. [οὐρὰ] Cauda. Hinc Ura Scorpii, herba. Apul. de Herb. cap. 49.

Uræus, a, um. Apj. [οὐραῖος] Caudatus. ut, Uræa cybia, i. e. Pelamides, genus thunni. Plin. lib. 32. cap. 11.

Urănĭa, æ. vel ūranie, es. f. [Οὐρανία] Una ex Musis, & apud nos Cælestis dicitur. Ovid. 5. Fast. 55.

Excipit Uranie, fecere silentia cuncta. οὐρανὸς enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Uranos vero dicitur quasi oranos (ut ait Ambrosius libro Hexaemeron) ab ὁράω, quod sit visui pervium & minime densum, ut est aqua & terra. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 2.

Collis ô Heliconei
Cultor, Uraniæ genus.

Urania Musa. Cic. 1. de Divin. 17.

Urania est etiam Planta. Diosc. 1. 1.

Uranoscŏpos, i. m. [οὐρανοσκόπος] Piscis qui & Callionymus dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem piscis & uranoscopos vocatur, ab oculo, quem in capite habet.

Urănus, i. m. [Οὐρανὸς] auctore Bocatio lib. 3. cap. 23. pater Saturni: alio nomine Cælum vel Cælius, cui Saturnus filius amputavit virilia. V. Lactant. 1. 11. & 22.

U R B

VRB. Urbanus. Urbs. VRB. C Urbs condita.

Urbanatim, Urbane, Urbanitas, Urbanus. V. urbs.

Urbīna, æ. f. Teli genus legitur apud Plaut. Bacch. 4. 8. 46. Sed emendati libri habent Vervina. q. V.

Urbīnum, i. n. [Οὐρβῖνον] Italiæ oppidum in Umbria; a quo,

Urbinātes, um. m. Incolæ. Plin. lib. 3. cap. 14.

Urbs, urbis. f. [πόλις, Gl. L. G. & G. L.] Oppidum muro cinctum. Dicta ab Urvo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis urbibus, interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, ut urbs fossa muroque munita esset: & locum unde terram fodissent, fossam vocabant. Ovid. 4. Fast. 819.

Apta dies legitur qua mœnia signet aratro. Cic. 1. de Rep. apud Non. 5. 27.

Quam quum locis manuque sæpsissent, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellarunt, delubris distinctam, spatiisque communibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, qualem exposui, civitas est. Hic urbem a Civitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sext. 91. Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano, mœnibus sæpserunt.

Inter urbem & Civitatem hoc interest teste Nonio, Urbs est ædificia: Civitas incolæ. Virg. 1. Æn. 16.

Urbs antiqua fuit. Enn. Telepho, Et civitatem video Argivum incendier. V. plura apud eundem Nonium 5. 27.

Sic ἄστυ & πόλις, τὸ ἄστυ κλίσεσι δηλοῖ, ἡ δὲ πόλις τὴν πολίτιν. H. St.

Casus urbis, Ruina. Virg. 2. Æn. 265.

Conditores urbium. Quintil lib. 2. cap. 16.

Incrementum urbis. V. Incrementum, in increscо.

Pars intima urbis. V. Intimus, in intra.

Proximus urbis, Ἀστυγείτων. Confinis. Gloss. Græcolat.

Accessus ad urbem. V. accedo.

Amplissima atque ornatissima urbs. Cic. 2. de Lege Agr. 75.

Antiqua urbs. Virg. 1. Æn. 16.

Arcta civibus urbs, Plena civibus. Stat. 11. Theb. 273.

Celsa urbs, Virg. 3. Æn. 293.

Clara. Catul. ad seipsum, 44. 6.

Egregia. Virg. 2. Georg. 155.

Famosa urbs. Tacit. 5. Hist. 2. h. e. Celebris. De Hierosolymis.

Florentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.

Frequens populis urbs. Lucan. lib. 1. 506.

Gravis urbs armis opibusque. Stat. 11. Theb. 273.

Infima urbs. Liv. 4. 59. Qui adversus Fabium urbem infimam tuebantur.

Magna. Virg. 4. Æn. 174.

Nobilis urbs situ. V. nobilis.

Nuda urbs præsidio. V. nudus.

Opportunissima urbs portu. V, opportunus.

Opulentissima urbs. Catullus in Jul. Cæs.

Pulcherrima, florentissima, potentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.

Summis in urbibus. Catul. Argon. 62. 8.

Vacua urbs. Valer. 3. Argon. 313.

Abire urbe, vel domo. V abeo.

Abesse urbe, vel domo, &c. V. absum.

Accipere urbem. V. accipio.

Æquare urbes solo. V. Æquo, are, in æquus.

Cadunt concussæ urbes. Lucret. lib. 5. 1236.

Capessere urbem. V. Capesso, in capio.

Capere urbem. Virg. 2. Æn. 507.

Cedere urbe. V. cedo.

Cingere urbem. V. cingo.

Cingere urbes muris. Senec. Octav. 7.

Cingitur urbs obsidione. Virg. 3. Æn. 52.

Condere novam urbem. Virg. 1. Æn. 526.

Convenire ad urbem aliquam. V. convenio.

Evertere urbes. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Exstruere pulchram urbem. Virg. 4. Æn. 267.

Incedere ad urbem. V. incedo.

Incensa urbs. Virg. 2. Æn. 353.

Intercurrunt, cinguntque has urbes tetrarchiæ. intercurro.

Interspire urbem vallo. V. interspio.

Inrroire ad urbem. V. introro.

Invadere in urbes vi. V. invado.

Invisere urbes. Virg. 1. Georg. 25.

Lacerare urbes. Lucan. lib. 10. 45.

Penetrare in urbem. V. penetro.

Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.

Ponere urbem. Virg. 4. Æn. 212.

Premere urbem ingenti obsidione. Virg. 8. Æn. 647.

Reserare urbem, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.

Sepultæ urbis ruinis affidere. Tacit. 3 Hist. 35. pr.

Spoliare magnas urbes populis. Stat. 4. Theb. 36.

Statuere præclaram urbem. Virg. 4. Æn. 655.

Sternere urbes admotis machinis. Sen. Thyest. 4.

Transcribunt urbi matres. V. transcribo.

Viduare urbem civibus. Virg. 8. Æn. 571.

Urbs, pro Civitate ipsa aliquando ponitur, id est pro Civibus, qui in urbe degunt. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. Per metonymiam dictum, ut ait Quintil. lib. 8. cap. 6.

Beatæ urbes, Divites. Catul. ad Lesbiam, 49. 16.

Infestæ urbes imperio. Cic. 3. in Catil. 21. V. orno, are.

Lymphata urbs horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10. Theb. 55.

Misera. Hor. 4. Carm. 15. 20.

Mæsta urbs attonitaque. Juven. 11. Sat. 197.

Pavida urbs. Virg. 9. Æn. 473.

Trepida urbs. Lucan. lib. 2. 160.

Turbida urbs. Valer. 3. Argon. 113.

Adjungere urbem aliquam in societatem. V. adjungo.

Afflicta urbs pestilentia. V. affligo.

Agitare perdomitas urbes. Lucan. lib. 2. 644. [An Per domitas, divise?

Armata urbs. Lucan. lib. 2. 574.

Circumvasit urbem terror. V. circumvado.

Componere urbem. V. compono.

Concussa urbs. Virg. 4. Æn. 666.

Domitæ urbes. Virg. 3. Georg. 30.

Emendare urbes judiciis. Quintil. in procem. lib. 1.

Excire feras urbes. Lucan. lib. 2. 48.

Exedere urbem nefandis odiis. Virg. 4. Æn. 785.

Ferunt arma vicinæ urbes inter se. Virg. 1. Georg. 510.

Florent urbes lætæ pueris. Lucret. lib. 1. 256.

Fundare urbem legibus. Virg. 6. Æn. 811.

Implere urbem nomine alicujus, pro Spargere famam alicujus per urbem. Hor. Epod. 17. 60.

Irrumpere securas urbes. Claud. 2. in Eutrop. 275.

Mittere in servitutem urbes. V. mitto.

Redit ægris urbibus vivus calor. Claud. de Bell. Get. 437.

Regebat placidas urbes in pace. Virg. 7. Æn. 46.

Regere consiliis urbes. Quintil. in procem. lib. 1.

Victæ urbes. Hor. 4. Carm. 15. 2.

Urbs [κόμη Ῥώμη, Gl. L. G.] proprie dicta est Roma, per antonomasiam, quum cetera dicantur Oppida: ut testatur Quintil lib 9. cap. 2. Marcellus de Verb. signif. l. Alfenus, Urbem Alfenus ait esse Romam, qua muro cingeretur.

Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 863.

Ad urbem esse. V. ad præpositionem.

Ancipiti discordes urbe Tribuni. Lucan. lib. 1. 266.

Colere urbem. V. colo.

Defendere urbem a vastatione. V. defendo.

Lustrare urbem. V. Lustro, in lustrum.

Urbĭcŭla, æ. f. dimin. [πολίχνη] Parva urbs. Onomast. Vet. Urbicula, πολίχνιον.

Urbĭcus, a, um. Adj. [ἀστικὸς] Quod ad urbem pertinet. Gell. lib. 15. cap. 1. Si quid autem posset remedii fore, ut ne tam assidue domus Romæ arderent, venum hercle dedissem res rusticas, & urbicas emissem. Martial. lib. 12. præf. Quæ absolvenda non esset inter illas quoque occupationes urbicas. [Fere non nisi de Urbis κατ' ἐξοχὴν, i. e. Romæ, propriis dicitur.

Ministeria urbica. Paulus in l. Nam quod §. penult. D. de penu legata. Urbica ministeria dicimus, & quæ extra urbem nobis ministrare consueverunt.

Negotiatores urbici. Suet. Cæs. cap. 49.

Rationibus urbicis domini fungebatur servus. Scævola in l. Prædia. in princ. D. de fundo instru.

Usui urbico destinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata.

Urbici nomine certi quidam Actores, & proprium quoddam Poetarum genus significabatur. Ut enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum spectatorem Atellanarum exodia interserebantur: nec histrionibus earum actus committebantur, sed honestis juvenibus: erantque hæ fabulæ urbanissimæ, & urbis jocos elegantiamque imitabantur, & ab urbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores Urbici dicebantur. Juven. 6. Sat. 71.

Urbicus exodio risum movet Atellanæ, &c. & earum auctores Urbici vocabantur. Martial. lib. 1. 42.

Quod non optimus urbicus poeta. Hinc & illud Fulgentii, Denique Batinius augur dicere solitus erat, diversarum urbium honores similiter peragi urbicario mimologo. Ex Turnebo.

Urbānus, a, um. Adj. [πολιτικὸς, Gl. L. G. & G. L.] Idem significat quod Urbicus: aut Eum qui in urbe habitat: cui Rusticus opponitur. Cic. 2. de Finib. 77. Quam omnes, urbani, rustici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. [Et hoc fere de his tantum, quæ Urbis Romæ essent.

Arbor urbanior. Plin. lib. 16. cap. 19. i. e. Quæ fructu, aut aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvat.

Excubiæ urbanæ. Tacit. 1. Ann. 17.

Familia urbana. Pomponius de Verb. signifi. l. 166. pr. Urbana familia & rustica, non loco, sed genere distinguitur. Potest enim aliquis dispensator non esse urbanorum servorum numero, veluti is qui rusticarum rerum rationes dispenset, ibique habitet, & non multum absit a villico.

Mus urbanus. Hor. 2. Serm. 6. 90.

Nimis urbanus, Urbem nimis amans, atque ab secessu abhorrens. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, in fine, Justisne de causis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere secessum? quem tu nimis urbanus es, nisi concupiscis.

Otium urbanum. Cic. 12. Fam. 1. Manabat enim illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie, ut ego quidem & urbi, & otio diffiderem urbano.
Prædia urbana. Ulpianus de verb ſignific. l. Urbana prædia omnia ædificia accipimus, non ſolum ea, quæ ſunt in oppidis, ſed & ſi forte ſtabula ſunt, vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel ſi Prætoria, voluptati tantum deſervientia: quia urbanum prædium non locus facit, ſed materia. Proinde hortos quoque, ſi qui ſunt in ædificiis conſtituti, dicendum eſt in urbanorum appellatione contineri. Plane ſi plurium horti in reditu ſunt (vinearii forte, vel etiam olitorii) magis hæc non ſunt urbana.
Rebus urbanis abſtinere. V. ABSTINEO.
Servi urbani. Paulus De legatis, l. Servus. Urbani ſervi intelligendi ſunt, quos paterfamiliâs inter urbanos adnumerare ſolitus ſit; quod maxime ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.
Vita urbana, cui opponitur Ruſtica. Ter. Adel. 1. 1. 17.
Vitæ urbanæ commoda Ovid. 1. de Pont. 8. 29.
Urbanus, [ἀστῶος, Gl. L G.] Cultus, diſertus, facetus: hoc eſt, qui in verbis, & ſono & uſu, proprium quendam præ ſe fert urbis guſtum, & ſumptam ex converſatione doctorum tacitam eruditionem. Cic. pro Domo 92. Et homo facetus inducis etiam ſermonem urbanum ac venuſtum. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem, & Urbanum Cicero nova credit. Cic. 3. Fam. 8. Primum te hominem, non ſolum ſapientem, verumetiam (ut nunc loquimur) urbanum.
An in nova hic ſignificatione accipit? H. St.
Comis & urbanus. Hor. 1. Serm. 10. 90.
Frons urbana. Hor. 2. Epiſt. 9. 11.
Homo lautus & urbanus. Cic. 3. Verr. 17.
Sal urbanum. Phædrus 5. 6. 8.
Notæ urbanioris homines. Petron. cap. 116.
Factum atque dictum urbaniſſimum. Columel. 8. 16.
URBANUS, i. m. Civis. Suet Cæſ. cap. 51.
Urbani, ſervate uxores, mœchum calvum adducimus.
URBĀNE, Adv. [ἀστείως, ἀστικῶς] Facete. Cic. 1. de Finib. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos arridente. Al. Irridente.
Compar. Elabi urbanius. Quintil lib. 2. cap. 11.
Recinere & reſonare urbanius. Cic. in Brut. 171. In vocibus noſtrorum oratorum recinit quiddam & reſonat urbanius. Nec hoc in oratoribus modo apparet, ſed etiam in ceteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetiſſimum, cum familiari noſtro Q. Granio præcone dicacitate certare: ſed Tincam non minus multa ridicule dicentem Granius obruebat neſcio quo ſapore vernaculo. i. e. Neſcio qua ſuavitate domeſtica urbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipſe Cic. 3. de Orat. 42. Me autem tuus ſonus, & ſuavitas iſta delectat, &c. ſed hanc dico ſuavitatem, quæ exit ex ore: quæ quidem, ut apud Græcos, Atticorum, ſic in Latino ſermone, hujus eſt urbis maxime propria. Paulo poſt, Eruditiſſimos homines Aſiaticos quivis Athenienſis indoctus, non verbis, ſed ſono vocis; nec tam bene, quam ſuaviter loquendo facile ſuperabit. Noſtri minus ſtudent litteris, quam Latini: tamen ex iſtis, quos nôſtis, urbanis, in quibus minimum eſt litterarum, nemo eſt, quin litteratiſſimum Togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipſo oris preſſu & ſono facile vincat. Quare quum ſit quædam certa vox Romani generis, urbiſque propria, in qua nihil offendi, nihil diſplicere, nihil animadverti poſſit, nihil ſonare, aut olere peregrinum, hanc ſequamur: neque ſolum ruſticam aſperitatem, ſed etiam inſolentiam fugere diſcamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco ſunt omnes qui jus habent togæ, ſive ſint nati cives Romani, ſive facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Urbanius igitur recinere, eſt Lenius, ſuavius, venuſtius, & magis Romane ſonare. Urbanos vocat, in ipſa urbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipſo Latio nati. Preſſus oris, eſt aptus labrorum, dentium, ac linguæ habitus, quo ſonus liberalis & venuſtus exprimitur.
Superl. Gell. 15. 5. Urbaniſſime reſpondere.
URBANĀTIM, Adv. [πολιτικῶς] Modeſte & eleganter. Pomponius Alconibus, Ego ruſticatim tangam, urbanatim neſcio. h. e. More eorum qui urbes habitant. Nonius 2. 747.
URBĀNĪCUS, a, um. Adj. ut, Urbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. major. Sed & in urbanicis militibus idem divus Pius conſtituit. al. Urbaniciani.
URBANĪTAS, ātis. f. [ἀστειότης, ἀστεϊσμός, χαριεντισμός] Quintil. lib. 6. cap. 3. Nam meo quidem judicio, illa eſt urbanitas, in qua nihil abſonum, nihil agreſte, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque ſenſu, neque verbis, neque ore, geſtuve poſſit deprehendi: ut non tam ſit in ſingulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos Atticiſmos ille redolens Athenarum proprium ſaporem. Cic. 1. de Finib. 7. Et ſunt illius ſcripta leviora, ut urbanitas ſumma appareat, doctrina mediocris.
Urbanitatis color. Cic. in Brut. 170. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus iſtis externis quaſi oratoribus? Quid cenſes, inquam, niſi idem quod urbanis, præter unum, quod non eſt eorum urbanitate quadam quaſi colorata oratio? Et Brutus, Qui eſt, inquit, iſte tandem urbanitatis color? Neſcio, inquam, tantum eſſe quendam ſcio. Id tu, Brute, jam intelliges, quum in Galliam veneris. Urbanis, In urbe natis, quibus opponit externos. Quaſi oratoribus, quod habiti ſint, non fuerint oratores. Urbanitate quadam urbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam citeriorem. Huc faciunt, quæ paulo poſt ſcripſimus in URBANIUS retinere & reſonare.
Convicium & Urbanitas, contraria. Cic. pro Cœl. 6. Maledictio autem nihil habet propoſiti præter contumeliam, quæ ſi petulantius jactatur, convicium: ſi facetius, urbanitas nominatur.
Mira urbanitas. Quintil. lib 6 cap. 3.
Opportuna urbanitas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Oratoria urbanitas. Quintil lib. 6 cap. 3.
Subtilis venuſtas atque urbanitas. Cic. 1. de Orat.
Vetus urbanitas. Cic. 2. Q. frat. 9. Aliquando ſubtilitatem veteris urbanitatis & humaniſſimi ſermonis attingerem.
Deponere deſiderium urbanitatis. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias iſtas & deſideria urbis & urbanitatis depone.
In Epiſtola 17. libri 7. autem Manutius pro Rebus Urbanis poni. H. St.
Verba hæc ſunt, Levis in Urbis, urbanitatiſque deſiderio, &c. videbare. [Puto Vitam Urbanam, uſumque Urbis potiſſimum intelligere. Incurrere in hominum ſacetorum urbanitatem. V. INCURRO.
Limatus vir noſtrorum hominum urbanitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.
URBANOR, [πολιτεύεσθαι, Gl G. L.] āri.
URBĪCĀPUS, i. m. Plaut. Milit. 4. 2. 64. Urbicape, occiſor regum.
URBICRĒMUS, a, um. ſec. c. Adj. Urbes cremans. ut, Nubibus urbi. cremis ſe ſubducere. Prudent. Hamartig. v. 727.
URBO, āre. Unde URBATUS, a, um. Partic. ἰσφεραγισμένος, in Gloſſ. Latinogræc. V. Cang. Gloſſ. Inf. Lat.

U R C

URCE, [Οὔρκη] Urbs Tarraconenſis Hiſpaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie *Aquile*.
URCĒUS, i. m. [κάμινος, Gl L. G. & G. L. ξέστης, L. G] Vas, quo aqua in urnam vel ahenum infunditur, auctore Paulo Jureconſulto in l. Cum de lanionis. §. Aſinam. D. de fund. inſtruct. Plaut. Milit. 3. 2. 18.
Neque equidem heminas octo exprompſi in urceum.
Æneus urceus. Cato R. R. cap. 13. Urceum unum æneum quod captat quadrantalia quinque.
Aquarii urcei. Cato R. R cap. 10. Sic cap. 11. Urceos muſtarios vocat.
Fictiles urcei. Cato R. R. cap. 13. De urceo fictili tale eſt epigramma apud Martial. lib. 14. 106.
Hic tibi donatur panda ruber urceus anſa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.
URCEŎLUS, vel URCIOLUS, i. m. [ξέστης, Gl. L. G. & G. L. ξεστίον, L. G. καμινίσκος, G. L.] dimin. Columel. lib. 12. cap. 16. Eodem tempore ſorba, manu lecta, curioſe in urceolos picatos adjicito.
De urceolis miniſtratoriis, h. e. Quibus aqua ad menſam bibituris miniſtrabatur, exſtat epigramma apud Martial. lib. 14. 105. In Gloſſ. Græcolat. Orciolus & Horciolus ſcribitur.
URCEOLĀRIS, e. Adj. unde Urceolaris herba dicitur, quod ſit lavandis urceolis idonea ſua aſperitate, quæ alias Perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17. Perdicium, ſive parthenium, a noſtris herba urceolaris vocatur, ab aliis aſtericum, folio ſimilis ocimo, nigrior tantum, naſcens in tegulis parietiniſque.
URCEĀTIM, Adv. Plenis urceis. Petron. Fragm. Tragur. p. 16. Urceatim pluebat.

U R E

UREDO, V. URO.
URĒTĒRES, um. m. [οὐρητῆρες] Græcis dicuntur a renibus ſingulæ Venæ, colore albæ, quæ ad veſicam feruntur, quod per eas inde deſcendentem urinam in veſicam deſtillare concipiunt. Celſ. 4. 1.
URĒTHRA, æ. f. [οὐρήθρα] Meatus urinarius in viris, apud Medicos. Gloſſ. Græcolat. Οὐρήθρας ἀπὸ, Fiſtula.

U R G

URGEO, vel, ut Gloſſ. URGUEO, urſi, urſum, [ἐπείγω, Gl. L. G. & G. L. κατεπαιτεύδω, ἐπίκειμαι, πονῶ, L. G.] ēre. Cogere, premere, impellere. Virg. 3. Georg. 523.
— oculos ſtupor urget inertes. Cic. in Hortenſ. Itaque nunc Democriti manus urgebatur. Plaut. Pœn 4. 2. 35. At urget onus. An ab ἐπέγειν; Urſit. Cic. Lepidus urſit me & fuis, & Antonii litteris, ut Legionem Trigeſimam mitterem ſibi. lib. 10. Epiſt. 32. H. St.
Urgere, Infeſtare, & exercere. Celſ. 2. 8. Deſieruntque urgere cibi faſtidium & potionis deſiderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rabir. Poſt. 2. Satis eſt homines imprudentia lapſos non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe eſt inhumanum. Budæus.
Inſtare, urgere, inſectari. Cic. pro Planc. 48. Etiam atque etiam inſto, atque urgeo, inſector, poſco atque adeo, flagito crimen.
Aſſultibus variis urgere aliquem. Virg. 5. Æn. 442.
Convicio aliquorum urgeri. Cic. 4. Acad. 125. Urgebor jam omnium veſtrûm convicio.
Culullis urgere aliquem. Hor. de Arte Poet. 434. V. CULEUS.
Hortatibus urgere aliquem. Valer. 3. Argon. 550.
Juſſis ingentibus urgere. Virg. 7. Æn. 241.
Laboribus urgere famulas. Ovid. 4. Met. 35.
Dominus non lenis urget mentem, Premit. Hor. 2. Serm. 7. 93.
Mole urgetur corpus. Virg 3. Æn. 579.
Anguſtiis urgeri. Cic. de Fato 33. Hi enim urgentur anguſtiis, illorum ratio ſoluta ac libera eſt.
Curis multis undique urgeris. Lucret. lib. 3. 1064.
Dolore gravi urgentur. Celſ. lib. 3. cap. 2.
Exſilio urgeri. Cic. 10. Att. 11. al. Ex illo.
Fame ferroque urgeri. Liv. 26. 6.
Hoſte ab magno urgeri. Valer. 8. Argon. 428.
Litteris urgeri. Cic. 10. Fam. 32.
Malis omnibus urgeri. Cic. 5. Tuſc. 23.
Mærore urgeri. Cic. 11. Att. 2.
Morbo urgeri. Cic. de Fato 17. Ut in eo, qui mortifero morbo urgeatur, verum ſit, hic morietur hoc morbo.
Sollicitudine provinciæ urgeri. Cic. 6. Att. 3.
Dies & noctes in aliquo opere urgeri. Cic 1. de Orat. 260.
Febres magnæ urgent. Celſ. lib. 7. cap. 26.
Fortuna urget miſeros tenaciter. Ovid. 3. Epiſt. 43.
Nox urget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo. Hor. Epod. 17. 25.
Onus urget. Ovid. 4. Faſt. 515.
Periculum urget. Plin. lib. 28 cap. 1.
Somnus urget, Inſtat. Cic 12. Att. 9. Sed neque hæc digna longioribus litteris, nec erat quid ſcriberem, & ſomnus urgebat.
Tempus urget moriendi. Cic. 1 Tuſc. 103.
Altum urgere, Uſque in alto navigare. Hor. 2. Carm. 10. 2.
Acrius urgere. Hor. 1. Serm. 2. 15.

Occaſio-

Occasionem urgere. Cic. 7. Fam. 8. Quin tu urges istam occasionem & facultatem, qua melior nunquam reperietur?
Precibus iratis urgere aliquem. Hor. 2. Serm. 6. 29.
Propositum urgere. Hor. 2. Serm. 7. 6. h. e. Persequi propositum suum.
Urgere aliquem de. Cic. 2. Q. frat. 2.
Sin tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. 2. de Orat. 16.
Urgere ad solutionem. Ulp. in l. Si extraneus. D. de jure dotium.
Urgere, Accelerare. Virg. 9. Æn. 489.
Veste tegens, tibi quam noctes, festina, diesque
Urgebam, & tela curas solabar aniles.
Iter urgere, Festinanter ire. Ovid. 6. Fast. 520.
Urgere, Insistere in disputatione. Cic. 5. de Finib. 80. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibid. lib. 4. 77. Urgent tamen, & nihil remittunt.
Diutius urgere. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. An quicquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam) &c.
Jus Crassus, æquitatem Antonius urgebat. Cic. 3. Off. 67. Jus Crassus urgebat, quod vitii venditor non dixisset sciens, id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset, qui illas ædes vendidisset.
Urgere cum Infinitivo, pro Insistere multo conatu. Hor. 2. Carm. 18. 20.
Marisque, Bajis obstrepentis, urges
Summovere litora.
Urgere, Tegere. Virg. 2. Georg. 352.
Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Urgerent. [Premerent. Exempla supra sunt.
Male administratæ provinciæ urgeri. Tacit. 6. Ann. 29. Græcorum imitatione dictum est, ceuLivianum illod lib. 41. 23. Senatus nec liberavit ejus culpæ regem, nec arguit. [Ellipsis est, & subauditur Crimine.

Urgens, entis. Partic. [ἐπείγων] Cic. 3. Tusc. 61. Est enim nulla alia, nisi opinio & judicium magni, præsentis, atque urgentis mali.
Fato urgenti incumbere. Virg. 2. Æn. 653.
Senectus Urgens & Adventans. ut, Onus aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis. Cic. de Senect. 2.
Compar. August. Epist. 86. Urgentiori actioni non est prandium præferendum.
Superl. Cod. Justin. 3. 1. 11. l. 1. Si retum urgentissima ratio flagitaverit.

Urgenter, Adv Cyprian. Epist. 30. 1.
Urgenter accersebat. Gelen. apud Appianum 2. de Bello Civili, p. 248. Gelen. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

U R I

Uri, V. urus.
Urica, Urigo, V. uro.

Urina, æ. f. [οὖρον κύνης, Gl. G. L.] a Græco οὐρέω, mejo. A quo οὖρον, urinam dicunt Latini. Est autem Humor, qui ex renibus vesicaque profunditur. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cic. de Fato 5. Ut in simul ægrotantibus fratribus, ut in urina, ut in unguibus.
Urina, urinæ & menstruis efficax. Plin. lib. 20. cap. 1. ad finem.
Utilis urinæ, jocineri, capitis doloribus. Plin. lib. 23. in procem. 9.
Angustiis urinæ utile abrotonum. Plin. lib. 21. cap. 21.
Cupiditas crebra urinæ, sed magna difficultas est. Cels. lib. 2. cap. 7.
Difficultates urinæ succus emendat. Plin. lib. 20. cap. 7.
Difficultatibus urinæ medetur. Plin. lib. 24. cap. 19.
Incontinentia urinæ. V. incontinens.
Iter urinæ. Cels. lib. 4. cap. 1.
Profluvium urinæ. Plin. lib. 28. cap. 6.
Tormina urinæ discutit cichorium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Alba urina. Cels. lib. 2. cap. 4.
Arenosa. Cels. lib. 2. cap. 7.
Bullans. Cels. lib. 2. cap. 7.
Candida. Plin. lib. 18. cap. 6.
Crassa. Cels. lib. 2. cap. 6.
Cruenta urina. V. cruentus.
Deterrima. Cels. lib. 2. cap. 6.
Difficilis. Plin. lib. 23. cap. 8.
Diluta. Cels. lib. 2. cap. 4. & 6.
Liquida parum urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Mala urina, deterior, pessima. Cels. lib. 2. cap. 4.
Mortifera. Cels. lib. 2. cap. 6.
Nigra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Pallida. Cels. lib. 2. cap. 6.
Rubens. Plin lib. 28. cap. 6.
Rubra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Ruffa. Cels. lib. 1. cap. 2.
Tenuis Cels. lib. 2. cap. 6.
Tortuosior. Plin. lib. 21. cap. 27. V. torqueo.
Viridis. Cels. lib. 2. cap. 7.
Vitiosa. Plin. lib. 28 cap. 6.
Ciere urinam. V. cieo.
Concepta auribus atque oculis urina. Juven. 11. Sat. 168.
Citare urinam & Tardare. Cels. lib. 2. cap. 19.
Concitare urinam. V. concito.
Defricatus dens urina. Catull. in Egnatium, 35. 20.
Descendit urina. Cels. lib. 7. cap. 27. Pura urina descendat.
Destillat urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Excalefacere urinas. Plin. lib. 21. cap. 20.
Excedit urina, h. e. Exit, educitur. Cels. lib. 7. cap. 26.
Excitare urinam. Plin. lib. 20. cap. 23.
Exinanita prius urina. Plin. lib. 8. 37.
Expellere urinam. Plin. lib. 23. cap. 1.
Facere, vel reddere urinam, pro Mejere. Plin. lib. 8. cap. 16. & Columel. lib. 6. cap. 30.
Impellere urinam. Plin. lib. 21. cap. 26.
Inhibere urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
Instillare urinam. Plin. lib. 28. cap. 6. ad finem.
Movere urinam. Plin. lib. 24. cap. 11.
Movetur urina. Juven. 11. Sat. 168.
Mordet urina. Plin lib. 20. cap. 15.
Nocere urinæ existimatur galbanum. Plin. lib. 24. cap. 5. ad finem.
Pellere urinam. Plin. lib. 20 cap. 5.
Pellit urinam celerrime. Plin. lib. 24. cap. 6.
Prodest & urinæ pota modice radix, & menstruis. Plin. lib. 21. cap. 22.
Profluit urina naturaliter. Cels. lib. 7. cap. 26.
Solvere urinam. Plin. lib. 26. cap. 8.
Tardare urinam. Cels. lib. 2. cap. 19.
Trahere urinam. Plin. lib. 24 cap. 13.
Transfluens urina si id non rodit. Cels. lib. 7. cap. 26. ad finem.
Genitalis urina, Genitale sperma. Plin. 8. 43.

Urinalis, e. Adj. ut, Urinalia medicamenta. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 25. Virtutes urinales. Idem 2. 13. 188.

Urino, [οὐρέω] āre. Urinam facere. [Veteres non usurparunt.
Urinare, vel Urinari, depon. In aquam mergi, & natando emergere. Plin. lib. 11. cap. 37. Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ urinentur.

Urinator, ōris. m. [καλυμβητής, δύτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sub aqua natat. Callistratus Jureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Navis onusta. §. Sed si navis. appellat eos qui merces e mari extrahunt, navigii servandi gratia jactatas. Liv. 44. 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est. Tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jusserit.

Urinum, i. n. [ὑπηνέμιον] Ovum quod sit, explicat Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes, & turtures plurimum terna pariunt ova, nec plus quam bis fere pariunt: atque ita, si prior fetus corruptus est, quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium, quod irritum est, urinum vocant. Idem lib. 10. cap. 60. Urina fiunt incubatione derelicta, quæ alii cynosura dixere.

Urio, ōnis. m. Genus ludi. Saresb. 1. 5. Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna.

Urium, i. n. [Οὔριον] Hispaniæ urbs, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 4. Aurienfis alio nomine dicta.
Urius Juppiter [Οὔριος Ζεύς] id est Imperator. [Immo Felix, vel propitius.

U R N

VRN. MARMOR. MOESTISS. POS. Urnam marmoream mœstissima posuit.

Urna, æ. f. [ὑδρία, Gl. L.G. & G. L. καλπὶς, L. G. κάλπη, γάμιος, G.L.] Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda urinat, id est mergitur atque emergit. Plaut. Pseud. 1. 2. 24.
Tu, qui urnam habes, aquam ingere: fac plenum ahenum sit cito.
Cato R. R. cap. 10. Urnam quinquagenariam unam, trullas tres.
Aquæ urna. Hor. 1. Serm. 5. 91.
Argenti urna. Hor. 2. Serm. 6. 10.
Liquidi urna, Urna liquoris. Hor. 1. Serm. 1. 54.
Arcta urna. Ovid. 11. Epist. 124.
Capacibus urnis excipere & fundere laticem. Ovid. 3. Met. 172.
Demissa urna in undas. Ovid. 2. Met. 36.
Declinare undantem urnam. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 70.
Urna quinquagenaria, apud Catonem lib. de R. R. cap. 10. est Quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.
Urna [κληρωτὶς, Gl. L. G.] in quam antiqui, non tantum tabellas judiciarias judicum, sed & nomina conjiciebant, quum Prætor judices fortiebatur. Cic. 2. Q. frat. 6. de Sexto Cœlio, Senatorum eum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribuni ærarii condemnarunt. Plin. 10. Epist. 3. Ut essemus in Senatus potestate, pateremurque nomina nostra in urnam conjici. Virg. 6. Æn. 432.
Quæsitor Minos urnam movet. Hor. 3. Carm. 1. 14.
— æqua lege Necessitas
Sortitur insignes & imos
Omne capax movet urna nomen.
Delere urnas. Cic. in Vatin. 34. Nam quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, urnas deleverit, &c.
Quatere urnam. Stat. 2. Silv. 1. 219.
Vincere urnam Prætoris gratia dicitur, quum contra jus valet. Juven. 13. Sat. 4. — improba quamvis
Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam. Improbam gratiam appellat, Quæ apud improbum judicem valuit. Vicerit urnam Prætoris, h. e. Evaserit judicium damnationemque Prætoris, qui per fraudem & non recte duxit sortem ex urna.
Urna imaginis mortui. Cic. 1. Tusc. 34. Quid poetæ, nonne post mortem nobilitari volunt? unde ergo illud?
Aspicite ô cives senis Ennii imaginis urnam: &c. Solebant autem corporum crematorum cineres in urnis asservari.
Feralis urna, In qua mortui reliquiæ conditæ sunt. Tacit. 3. Ann. 1.

Urnalis, e. Adj. [γαμνιος] Quod ad urnam pertinet. Urnales caliculi, vel urcei, Urnam continentes. Plin. lib. 9. cap. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudini respondentes. Cato R. R. cap. 13. Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas.

Urnarium, i. n. [γαμνεῖον] Mensa quadrata, super qua urnæ aqua plenæ in culina reponebantur. Varro παφὴ Μενίππου, Sed quæ necessitas te jubet aquam effundere domi tuæ? si vasa habes pertusa, plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluvium? ad quam rem urnarium? Ex Nonio 15. 10.

Urnula, æ. f. dimin. [γαμνάριον] Parva urna. Unde Urnula aqualis. Varro de vita Populi Romani. lib. 1. apud Non. 15. 8. Cic. in Parad. 1. Minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?

Urniger, ĕra, ĕrum. Virg. de Signis cæleſt. v. 12.
Et qui portat aquam puer urniger.

U R O

Uro, ūris, ussi, ustum, [καίω, Gl. L. G. & G. L. ἀποκαίω, L. G.] ĕre. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4. Uritur ebenus odore jucundo.

Sepelire & urere. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII tab. in urbe ne sepelito, neve urito.
Calore uri. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Flammis subjectis urere aliquid, Coquere. Virg. 2. Æn. 37.
Calor urit artus. Lucret. lib. 4. 872.
Duritia corporis, quod quum uritur non sentit. Cic. pro Domo, 97.
Sol gravis urit arva. Ovid. 6. Met. 339.
Sitis usserat herbas. Ovid. 4. Fast. 299.
Cedrum urere. Virg. 7. Æn. 13.
Urit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo tædas urebant luminis causa, ut narrat Hesychius in vocabulo λαμπήνη. Turnebus.
Urere, de Frigore etiam dicitur. Lucan. lib 4. 52.
Urebant montana nives. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
Loris uri, Cædi, flagellari. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Virgis uri. Hor. 2. Serm. 7. 58. Nam ex virgarum percussione corpus calefit, & inflammatur.
Calceus angustior dicitur Urere pedem. Hor. 1. Epist. 10. 43.
Uro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: sive Ango, ut ait Budæus. Inde Uri pro Cruciari. Ter. Eun. 2. 2. 43.
— uro hominem. P. ut falsus animi est. Hor. 2. Epist. 1. 13.
Urit enim fulgore suo qui prægravat artes
Infra se positas. i. e. Splendore sui nominis urget & incendit invidos. Liv. 27. 30. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello urebat.
Urit atrox Juno, dixit Virg. 1. Æn. 666. pro Cruciatur ob Junonem.
Uri, de aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æn. 68.
Uritur infelix Dido. i. e. Amore consumitur & conflagrat.
Uri in aliquo. Ovid. 7. Met. 22.
— quid in hospite regia virgo
Ureris, & thalamos alieni concupis orbis? i. e. Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea se ipsam alloquitur.
Doloribus tacitis uri. Ovid. 3. Fast. 489.
Ignibus uri. Hor. 3. Carm. 7. 11. Ignes, intelligit Amores.
Impensius uri. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.
Pectore intimo uri. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 177.
Pectore toto uri. Ovid. 1. Met. 496.
Amor me urit. Virg. 2. Ecl. 68.
Amor violenter me ussit. Ovid. 1. de Arte Am. 23.
Dolor urit amantes. Ovid. 4. Met. 278.

Urens, entis. Partic. [καίων] ut
Caminus urens ramos. Hor. 1. Serm. 5. 8.
Capellæ urentes culta. Virg. 2. Georg. 196. V. Plin. lib. 8. cap. 50. ad finem.
Manus urentes. Ovid. 4. Fast. 705.

Urendus, a, um. Partic. [καυστέος] ut, Filix urenda. Hor. 1. Serm. 3. 38.

Ustus, a, um. [κεκαυμένος, Gl. L. G.] Partic. Plin. lib. 10. cap. 70.
Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam.
Ignibus ustus crudeliter. Ovid. 3. Trist. 11. 53.
Aër siccis fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.
Capillus ustus. Tibul. lib. 1. 10. 39.

Usta, æ. f. Coloris factitii species. Vitruv. 7. 11. Usta satis habet utilitatis in operibus. V. Plin. lib. 35. cap. 6.

Ustio, ōnis. f. [καῦσις] Cato R. R. cap. 38. Virgas & sarmenta quæ tibi ustioni supererunt, in segetem comburito.
Ustio, pro Cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. cap. 15. Quædam ustione sanantur: privatim vero canis rabidi morsus. Cels. 4. 26. Omnes autem hujuscemodi dolores, vix citra ustionem finiuntur. i. e. Citra candentis ferri admotionem.

Ustor, ōris. m. [πυρκαυστής, Gl. L. G.] Qui corpora in bustuariis cremat. Martial. lib. 3. 93.
Ustorque tædas præferat novæ nuptæ, &c. Budæus. Catul. de Rufa & Rufulo, 57. 5.
Quum devolutum ex igne prosequens panem
A semiraso runderetur ustore.
Sordidus ustor. Lucan. lib. 8. 738.

Ustīvus, a, um. Adj. Vim urendi habens. Macer. 2. 8. Ustivas mire juvat epiphoras oculorum.

Ustilāgo, ĭnis. f. ut, Ustilago rustica. Apul. de Herb. cap. 63. & 109.

Ustricŭla, æ. f. Ustriculæ, Tertull. de Pallio cap. 4. sunt Mulieres, quæ suburendis crinibus operam collocabant. Salmasius legit Histriculæ. V. ejus Not. p. 284. & Casaub. in Suet. p. 144.

Usterna, æ. f. [καῦσις πυρός, Gl. G. L.] Idem quod Bustuarium, vel

Ustrīna, æ. f. [πυρκαϊά, καύστρα πυρός, Gl. L. G.] Locus in quo metalla candescunt ut laborentur. Plin. lib. 36. cap. 21. In ustrina ter siccantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.
Ustrina talis moram non sustinens. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh.
Ustrina, Locus dicebatur, in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, ut ait Festus.

Ustrīnum, i. n. Idem. Vet. Lap. HVIC MONVMENTO VSTRINVM APPLICARI NON LICET.

Urĭto, [αὐτάω] āre. frequentat. Plaut. Mostel. 3. 1. 81.
Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. al. Urit.

Ustŭlo, [καυτηριάζω] āre. forma diminut. significat Urere. Pacuvius, Candenti ferro crines ustulare.

Ustulātus, a, um. Partic. ut, Pali ustulati. Vitruv. lib. 5. cap. 12.

Ustulandus, a, um. Partic. [καυτηριαστέος] Catul. in Annales Volusii, 34. 8.
Electissima pessimi poetæ.
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.

Ustulatio, ōnis. f. Gloss. Cyrilli. Ἀπόκαυμα, Ustilatio, Torres.

Urēdo, ĭnis. f. [καυθμός] Morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in ceteris rubigo, pisa, plantas, arboresque adurens. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. Nec si uredo aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Columel. lib. 3. cap. 20. Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens uredinis.
Uredo, Incendium ac pruritus. Plin. de urtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta uredinem mittit.

Urīca, æ. f. [καυθμός] Satorum vitium ab ustione. Plin. lib. 18. cap. 17. Commune autem omnium satorum vitium urica. conf. uruca.

Urīgo, ĭnis. f. [καυθμός] pro Uredine, & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti provenit. Plin. lib. 20. cap. 22. At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos.

Urtīca, æ. f. [κνίδη, Gl. L. G. & G. L. κνίζα, L. G.] Genus herbæ notissimum, ab urendo dictum: quod ejus folia tacta acerrime urant. V. Plin. lib. 21. cap. 15.
Vivere herbis & urtica. Hor. 1. Epist. 12. 8.
Mordax urtica. Ovid. 2. de Arte Am. 417.
Mortifera contactu urtica. V. mors.
Urtica, pro Pruritu libidinis. Juven. 2. Sat. 128.
— unde
Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?
Acres urticæ. Juven. 11. Sat. 166.
Irritamentum Veneris languentis, & acres
Divitis urticæ.
Urtica marina, [ἀσκαλάφη, Gl. L. G.] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 45.
Urticæ noctu vagantur, noctuque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademque quæ terrestris urticæ. [Corrupte alibi in Gloss. Virtica marina, Σκαλάμη.

Urolanium, [Οὐρολάνιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britanniæ insulæ civitas: vulgo *Saint Albans*.

Uropygium, & Orrhopygium, i. n. [οὐροπύγιον, ὀρροπύγιον] est Angusta & ultima spinæ pars, sive (ut Julius Pollux inquit) spondylii finis podici imminentis, quasi terminus pygæ, sive finis vertebræ. Martial. 3. 93.
Et anatis habeas uropygium macræ.

U R P

Urpix, ĭcis. m. [ἄρπαξ] Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. Urpicem unum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet. V. irpex.

U R R

Urruncum, i. n. Varro declarat 1. de R. R. cap. 48. de spica loquens, Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum.

U R S

Ursa Balvia, [Οὐρσαβαλβία] Picenorum urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie *Urbsa*.

Ursus, i. m. [ἄρκτος, Gl. L. G. & G. L.] Animal ferum. De ursis vide Plinium 10. 63.
Armati unguibus ursi. Ovid. 10. Met. 540.
Informes ursi. Virg. 3. Georg. 247.
Sævis inter se convenit ursis. Juven. 15. Sat. 164.
Truces ursi. Valer. 2. Argon. 73.
Turpes ursi. Ovid. 3. Trist. 5. 35. Stat. 6. Theb. 866.
Vespertinus circumgemit ursus ovile. Hor. Epod. 16. 51.

Ursŭlus, i. m. diminut.

Ursa, æ. f. Plin. lib. 10. cap. 63. Informia etiam magis quam supradicta, ursæ pariunt, rarumque est videre parientes.
Villosæ ursæ catuli. Ovid. 13. Met. 836.
Ursa, Sidus cæleste, figuram habens similem plaustri: unde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque a bobus junctis, Septemtriones appellaverunt, hoc est a septem stellis, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Sunt autem duæ ursæ, Major & Minor, quas Græci Ἄρκτους vocant.

Ursīnus, a, um. Adj. [ἀρκτικός] Quod ursorum est. ut, Ursinus sanguis. Columel. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36. Quoniam potum in ursinam rabiem agat.

U R T

Urtica, V. uro ad fin.

U R U

Uruca, æ. f. [κόμπη, Gl. L. G. & G. L.] Insectum, olera & fruges absumens, quod & Eruca dicitur. [An sic apud Plin. pro Urica legendum? Vide supra in voce.

Urus, i. m. [βοῦς Γερμανικός, Gl. L. G. βούβαλος, G. L.] qui & Bubalus dicitur a nonnullis, hoc est bos silvestris. Plin. lib. 6. cap. 15. Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum, pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferorum genera, jubatos bisontes, excellentique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum id gignat Africa, vituli potius, cervive quadam similitudine. Virg. 3. Georg. 532.
Quæsitas ad sacra boves Junonis, & uris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.

Urvum, i. n. Aratri curvatura. A quo Urvo, are; quod est Aratro definire. Festus, Urvat, Ennius in Andromeda, significat circumdat. ab eo sulco, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ fit forma simillima uncini curvatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum sese urvat ad pedes. V. Varr. de R. R. 4. 27.

U S I

VS. IP. Vespasianus Imperator.

Usia, æ. f. [οὐσία] Latine Essentia, sive substantia dicitur. Ulpianus utitur in l. In venditionibus. D. de contrah. empt. Gloss. Græcolat. Οὐσία, Patrimonium. Substantia, Res familiaris.

Usio, Usitatus, Usitor. V. utor.

U S P

Uspiam, [πᾶ, Gl. L. G.] Adv. in loco. Ter. Adel. 1. 1. 3. Si abſis uſpiam, &c. Cic. 1. Att. 17. Sed tamen hoc me ipſe conſolabar, quod non dubitabam, quin te ille, aut Dyrrhachii, aut in iſtis locis uſpiam viſurus eſſet. Eidem lib. 7. 12. Inde utrum conſiſtere uſpiam velit, an mare tranſire, neſcitur. [Videtur ab Uls præpoſ. pro Ulſpiam, dictum. Uſpiam, In re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Caſ. 4. 3. 14. Num me expertus uſpiam?

Uspinio, ōnis. m. Νεκροδέτης. Gloſſ. Latinogræc. Lego Viſpillo, νεκροθάπτης. V. vespillo.

U S Q

Usquam, [ἐνιαχῇ] Adv. in loco. Cic. 6. Verr. 25. Quam crucem non auſus eſt uſquam defigere, niſi apud eos, quibuſcum omnia ſcelera ſua ac latrocinia communicaſſet. [Et hoc pro Ulſquam dici puto.

Nec mihi magis uſquam videor, quam quum aut in foro magiſtratus, aut in curia Senatum video, ſomniare. Cic. 2. de Divin. 42.

Uſquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cic. 1. Philip. 1. Nec vero uſquam diſcedebam. Idem dicit & Donatus in Ter. Cic. 6. Verr. 146. Cives Romani a me nuſquam diſcedere.

Uſquam, In re aliqua, in negotio aliquo. Ter. And. 2. 5. 9.

Neque iſtic, neque alibi tibi uſquam erit in me mora.

Nec eſt uſquam conſilio aut auctoritati locus. Cic. 2. Off. 2.

Uſquam, aliter. Ter. And. 5. 3. 7.

Vide num ejus color, pudoris ſignum uſquam indicat? i. e. Aliqua parte corporis.

Uſquam gentium, De loco & ad locum. Plaut. Mil. 3. 1. 91.

Nam bona uxor, ſi ea quidem educta eſt uſquam gentium,
Ubi ea poſſit inveniri, Ter. Hec. 3. 1. 13.

Quid conſolare me? an quiſquam uſquam gentium eſt æque miſer?

Usque, [ἐω, ἄχρις, μέχρι, Gl. G. L.] Præpoſ. quaſi Ad unum vel locum, vel tempus, vel aliud hujuſcemodi: ut ex ſequentibus exemplis patet. Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde uſque ad diurnam ſtellam craſtinam potabimus h. e. Quoad lux craſtina, aut ſtella diurna a nobis videbitur. Ter. And. 1. 2. 28.

Verberibus cæſum te in piſtrinum, Dave, dedam uſque ad necem. Cic. 2. Att. 7. Ibi eſſe volo uſque ad pridie Calend. Majas. Ibid. 4. 9. Nos in Formiano eſſe volumus uſque ad pridie Non. Majas. Eidem 3. 17. De Q. fratre nuntii nobis triſtes, nec varii venerant, ex ante diem Nonarum Junii uſque ad pridie Cal. Septemb. [Ab Ulſque antiquo, ut cetera ejusmodi, & ſignificat Ultraque, ac revera Adv. eſt unde & præpoſitionem aſciſcit, præterquam ubi ſubauditur.

Uſque ad eum, pro Excepto eo. Plin. 2. Epiſt. 11. Aſſenſerunt Conſules deſignati, omnes etiam Conſulares uſque ad Pompeium collegam.

Aſpera arteria ad pulmones uſque pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Ab ultimo principio hujus præceptionis, uſque ad hoc tempus. Cic. 2. de Invent. 5.

Ab ovo uſque ad mala. Hor. 1. Serm. 3. 7. Porphyrio, id eſt ab initio cœnæ ad finem uſque. Ovum enim olim hodieque initium cœnæ: quippe quum in guſtu ſtatim a balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cetera ſecundæ menſæ afferebantur.

Uſque ſub. Virg. 1. Georg. 211. —ferite hordea campis

Uſque ſub extremum brumæ intractabilis imbrem. i. e. Non uſque ad brumæ finem, ſed circa. Servius.

Uſque Romam, vel Romam uſque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quoniam ejuſmodi theatrum totius Aſiæ virtutibus eſt datum, celebritate referrtiſſimum, magnitudine ampliſſimum, judicio eruditiſſimum, natura autem ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes, voceſque referantur: contende quæſo atque elabora. Ter. Adelph. 4. 5. 21. Miletum uſque, obſecro?

Uſque ad adoleſcentiam meam proceſſit ætate. Cic. de Senect. 50.

Ad jactum teli uſque. Tacit. 13. Ann. 40.

Ad ſerum uſque diem. Tacit. 3. Hiſt. 79.

In noctem, pro in noctem uſque vel Ad noctem uſque. Vide in N. H. St.

Uſque illo, Uſque ad illum locum. Plin. lib. 6. cap. 23.

Uſque, aliquando eſt Adverbium: tunc varia ſignificat, varieque præpoſitionibus, & aliis dictionibus jungitur, ut ex ſequentibus videre eſt. [V. quæ ſupra poſui.

Uſque a, quod & Ab uſque dicitur, eam vim habet quam ſola præpoſitio. Ter. Adelph. 5. 9. 5.

Ego iſtos vobis uſque a pueris curavi ambos ſedulo.

Uſque a mari ſupero. Cic. pro Cluent. 192. Comperi mulierem quandam Larino, atque illam uſque a mari ſupero Romam proficiſci cum magno comitatu. [Pro inde a.

Uſque a capite arceſſere. Cic. in Topic. 39.

Uſque ab. Cic. 3. Verr. 87. Hoc illi navigio ad omnes populi Rom. hoſtes uſque ab Dianio, quod in Hiſpania eſt, ad Sinopen, quæ in Ponto eſt, navigaverunt.

Uſque ab ſtirpe. Plaut. Trinum. 1. 2. 180.

Quod perquiramus uſque ab ſtirpe auctores. Ter. Phorm. 2. 3. 48.

Progeniem veſtram uſque ab avo atque atavo proferens.

Ab uſque. Virg. 7. Æn. 289. —Siculo proſpexit ab uſque Pachyno.

Uſque adeo, [μέχρι τοσοῦτο, Gl. Gl. L.] In tantum. Virg. 1. Ecl. 12.

Non equidem invideo, miror magis, undique totis
Uſque adeo turbatur agris.

Uſque adeo, [μέχρι πότε, Gl. L. G. & G. L.] Tamdiu: & accipit poſt ſe Donec. Ter, And 4. 1. 38.

Suadere, orare, uſqueadeo, donec perpulit. Cato R. R. cap. 67. Amurcam commutet uſque adeo, donec in lacum, qui in cella eſt, poſtremum pervenerit.

Uſque adeo, dum. Idem. Ter. Eun. 4. 6. 3.

Uſqueadeo ego illius ferre poſſum ineptias & magnifica verba,
Verba dum ſint.

Uſque adeo, pro Eo uſque, ſequente Quoad. Suet. de Illuſt. Grammat. cap. 22. Uſque adeo arguere perſeveravit, quoad Caſſius Severus, interpellatis judicibus, dilationem petiit.

Uſque adeo ut. Ulp in. l. 1. § Uſqueadeo. D. quib. mod. uſusfruct. amittat. Uſque adeo autem capitis deminutio eum demum uſumfructum permit, qui jam conſtitutus eſt, ut ſi in ſingulos annos, vel menſes, vel dies legatus ſit: is demum amittatur, qui jam præceſſit

Uſque adhuc [μέχρι οὗ] pro Hactenus, vel huc uſque. Ter. And. 1. 5. 27. Tum patris pudor, qui me tam leni paſſus eſt animo uſque adhuc,

Quæ meo cunque animo libitum eſt facere. Sueton in Domitiano, cap. 18. Uſque adhuc certe animum meum probaſtis, & vultum.

Uſque admodum dum, Idem, ſed antique. Cato R. R. cap. 156. Poſtea ubi iterum occipiet ſervere, pauliſper demittito uſque admodum, dum quinquies quinque numeres.

Uſque affatim, Ad ſatietatem quod dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 31.

Uſque ante. Liv. 25. 12. pr. Romæ Coſſ. Prætoreſque uſque a. d. v. Kal. Majas Latinæ renuerunt.

Uſque antehac. Ter. And. 2. 1. 3.

Ut animus in ſpe, atque in timore uſque antehac attentus fuit. Ubi Donatus; Uſque antehac, i. e. Antequam tua verba audirem Et una eſt tantum præpoſitio, velut Adverbium. [Immo non una, & Uſque διηνεκῶς h. l.

Uſque dum, [ἄχρις ἕ] pro Uſquequo, vel quoad. Ter. Heaut. 1. 1. 84.

— nam uſque dum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas injurias,
Interea uſque illi de me ſupplicium dabo. Cic. 3. Verr. 12. Uſque dum per me licuerit. Idem pro Quint 67. Uſque dum inveniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Uſque & Dum. Ter. Heaut. 5. 2 30.

Immo & ibi nunc ſum, & uſque dudum id egi, dum loquitur pater.

Uſque eo. [μέχρι τούτου, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui ſcirem Q. Pompejum Baulis embæneticam facere, & uſque eo, ut ego miſererer ejus eſuriei, non ſum commotus.

Uſque eo dum, pro Tamdiu quoad, vel ita ut. Cic. 2. de Nat Deor. 124.

Uſque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent.

Uſque eo ne. Cic. pro Quint. 59. Inferiorem eſſe patitur duntaxat uſque eo, ne cum bonis, fama, fortuniſque omnibus Sex. Nævii cupiditati crudelitatique dedatur.

Uſque eo ut. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. Hoc enim nomine aſini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, uſque eo ut mea memoria aſinus venierit ſeſtertiis millibus LX. Cic. 2. Att. 14. Ego autem uſque eo ſum enervatus, ut, &c.

Uſque e, vel Ex. Plaut. Perſ. 4. 1. 13.

Quas tu attuliſti mihi ab hero meo uſque e Perſia. Ter. Eun. 3. 2. 18. Ex Æthiopia eſt uſque hæc. Hic adverbium uſque de loco, teſte Donato. Cic. 7. Verr. 157. Ut qui uſque ex ultima Syria atque Ægypto navigarent.

Uſque extra ſolitudines deductus. Plin. lib. 8. cap. 17.

Uſque iſtinc. Cic. 1. Att. 11. Noſti jam in hac materia ſonitus noſtros: tanti fuerunt, ut ego eo brevior ſim, quod eos uſque iſtinc exauditos putem.

Uſque hodie, μέχρι σήμερον. Gloſſ. Græcolat.

Trans Alpes uſque tranſertur. Cic. pro Quint. 12.

Uſque, pro Diu, aut multum, vel valde: aliquando Pæne, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 2. 2. 5.

Ego vapulando, ille verberando uſque ambo deſeſſi ſumus. Et Adelph. 4. 2. 21.

Rogitas? Ctesipho me pugnis, miſerum, & iſtam pſaltriam,
Uſque occidit. Hic Uſque, poteſt ſignificare Pæne, auctore Donato. Aut Uſque pro Valde eſt. Occidit, vehementer cecidit. Ter. Eun. 2. 1. 14.

Opus faciam ut defatiger uſque ingratus ut dormiam.

Uſque, [διηνεκῶς] Aſſidue, perſeveranter. Cic. 12. Fam. 19. Mihi quidem uſque curæ erit quid agas. Ter. Adelph. 2. 2. 7.

Quid potui melius, qui hodie uſque os præbui. Virg. 9. Ecl. 29.

Cantantes licet uſque (minus via lædet) eamus. i. e. Jugiter, inquit Servius.

Uſque valuiſti? Interrogativa particula, pro Hactenuſne. Plaut. Moſt. 2. 2. 19.

Here, ſalve: ſalvum te adveniſſe gaudeo:
Uſque ne valuiſti? TE. uſque, ut vides. Idem Merc. 2. 3. 53.
Uſquene valuiſti? CH. perpetuo recte, dum quidem illic fui.

Uſque opperiar. Plaut. Epid. 2. 2. 120.

Uſque omne. Ter. Adelph. 4. 6. 3.

Perreptavi uſque omne oppidum, ad portum, ad lacum. Quo non?

Uſque & uſque, geminatum, Idem. Martial. lib. 1. 11.

Et quicquid petit, uſque & uſque donas. Idem. lib. 5. 61.
Adlatres licet uſque nos & uſque,
Et gannitibus improbis laceſſas.

Usquequaque, Adv. [πανταχῇ, Gl. G. L.] Ubique, in unoquoque loco. Cic. 4. Att. 9. Hic quoque, ut loquebantur, & opinor uſquequaque. Idem 7. Verr. 10. Nolite uſquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus poteſt eſſe?

Nuſquam & Uſquequaque, contraria. Cic. 2. de Invent. 63. Atque hoc non alienum eſt, quod ad multa pertineat, ne aut nuſquam, aut uſquequaque dicatur, hic admonere.

Uſquequaque, pro Aſſidue, omnino, quocunque tempore. Cic. 7. Fam. 16. Uſquequaque ſapere oportet, id erit telum acerrimum.

Uſquequaque & ex maxima parte. Cic. 5. de Finib. 91. An hoc uſquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota judicabis?

Uſquequaque & Undique. Cic. 2. Philipp. 110. Aut undique religionem tolle, aut uſquequaque conſerva.

Uſquequaque mihi loquitur. Plaut. Bacch. 4. 4. 83.

Usquequo, Adv. [μέχρι ἕ, μέχρι πότε, Gl. G. L.] pro Donec vel quoad. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. Quod jubet ranam luridam conjicere in aquam, uſquequo ad tertiam partem decoxeris.

Uſquequo, interpoſitis dictionibus. Martial. lib. 2. 64.

Eja age, rumpe moras, quo te ſperabimus uſque?

Uſquequo, pro Quatenus. Ulpian. in l. Si ſuſpect. §. 2. D. de inofficio. teſt. Et ideo datæ in eo libertates atque legata uſquequo Falcidia permittit, ſuam habent poteſtatem.

Quonſque, V in quo.

Usquequoque, Adv. [ἀεί, παντάχῃ, Gl. L. G.] An Uſquequaque ſcribendum?

U S T

Ustica, [Οὐστίκα] Mons in Sabinis, cujus meminit Hor. 1. Carm. 17. 11.

Utcunque dulci, Tyndari, fiſtula
Valles & Uſticæ cubantis

Levia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suaviter dixit, ad resupinam ejus regionem attendens.

Ustio, Ustor, Ustrina, Ustulo, Ustus. V. uro.

U S U

Usualis, Usuarius, Usucapio, Usura, Usurpo, Usus, Usufructus. V. utor, ĕris.

U T

Ut, vel ŭti, [ἵνα, Gl. L. G. & G L.] Conjunctio causativa: vel, ut alt Valla lib. 2. causam finalem dicens, quemadmodum si quis dicat, Dedi tibi librum ut legeres. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent. [Hic est ὥστε, non ἵνα, nec causæ finalis proinde.

Resolvitur in Infinitivum, ut Opto ut. Cic. in Catone Majore, Quam ut adipiscantur omnes optant: eandem accusant adepti. Lactantius lib. 6. c. 23. Iniquum est enim, ut id exigas, quod præstare ipse non possis. pro Id exigere. H. St. Cic. de Senect. 4.

Ut eam potissimum nominem: per parenthesim positum. Cic. 4. Verr. 145. Syracusana civitas (ut eam potissimum nominem) dedit ipsi statuam.

Ut alia obliviscar. Cic. pro Rosc. Amer. 87. Quam sis audax, (ut alia obliviscar) hinc omnes intelligere potuerunt.

Ut vere dicam. Cic. 7. Verr. 177. Sed de judicibus, & (vere ut dicam) de te futurum est.

Ut ad pauca redeam, uxorem deduxit domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. h. e. Ut paucis agam, ut summatim dicam, ut in summam colligam, ut in pauca conferam.

Ut ita dicam. Quintil. lib. 8. cap. 3. Si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmuniendum est, Ut ita dicam, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi sic, &c,

Ut ita dixerim. Pontanus de Conviventia p. 268. bis. H. St.

Ut, adjunctionem aliquando significat. Plaut. Men. 5. 2. 11.

Repente expetit me, ut ad sese irem.

Ut, elegantiæ causa aliquando punitur. Cic. de Senect. 42. Invitus feci, ut L. Flaminium e Senatu ejicerem. Hic nihil significat, nisi Invitus ejeci.

Ut etiam [ἵνα καὶ] Ter. Phorm. 4. 3. 64.

Nihil do: impuratus me ille ut etiam irrideat?

Ut ne addam. Ter. Phorm. 1. 3. 16.

— tu conjicito cetera,
Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex istac copia:
Ut ne addam quod sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. i. e. Ut non.

Ut ne, eleganter pro sola particula ne usurpari solet, dicendi modo, quo litteratissimi illius felicis sæculi utebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Ter. Hec. 1. 2. 30.

— nempe ea causa ut ne id fiat palam. Idem Eun. 5. 4. 20.

Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. Cic. 2. Fam. 6. Petivi sæpe per litteras, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod solet esse difficilius: sed ut ne quid novi decernatur. Idem 16. Fam. 9. Sed tamen ita velim, ut ne quid properes.

Ut quid, [ἵνα τί, Gl. G. L.] pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. 7. Att. 7. Depugna, inquis, potius quam servias. Ut quid? si victus eris, proscribare, si viceris, tamen servias.

Ut non, pro Quin. Cic. 1. de Finib. 33. Fieri, inquam, Triari, nullo pacto potest, ut non dicas quid non probes ejus, a quo dissentias.

Ut non, cum Vereor. Quintil. lib. 8. cap. 3. Oppido, quo sunt usi paullum tempore nostro superiores, vereor ut non jam ferat quisquam.

Ut, cum verbis Metuo, Vereor, & Timeo junctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne non dicunt, sumitur, ut ex sequentibus exemplis patet. Ter. And. 5. 4. 11. Metuo ut subsitet hospes. Ibid. 4. 2. 22. Dies mihi ut sit satis vereor ad agendum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant.

Ut, [ὡς, ὅπως, Gl. L. G. & G. L.] Similitudinem dicit. Plaut. Rud. 4. 4. 55.

Ut tute es, item censes omnes esse, perjurii caput?

Ut si, pro Perinde ac si. Corn. Nepos in Datamis vita cap. 3. Vinctum ante se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sæpius. V. Hor. 1. Epist. 7. 3. & Cic. 2. Fam. 14.

Ut, adverbium similitudinis, cum præterito imperfecto conjunctivi. Cic. 4. Fam. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea.

Ut enim, ὥσπερ γὰρ Gloss. Græcolat. ἵνα γὰρ ibid. Quod posterius finalem causam notat.

Ut & Sic. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Nam ut illud incredibile est, mortem oblatam esse patri a filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc Verisimile non est, &c.

Ut & Ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud. 1. 3. 11. Ut voles esse me, ita ero.

Ut, similitudinis, suppresso Ita. Hor. 2. Serm 2. 44.

— quanquam ridentem dicere verum.
Quid vetat? ut pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint ut discere prima.

Ut, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita ut, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites adveniunt, ut incipiam jam stomachari tantam frequentiam.

Ut, pro Ita ut, vel Adeo ut. Hor. Sat. 1. libri 1.

Ummidius quidam, (non longa est fabula) dives,
Ut metiretur nummos; ita sordidus, ut se, &c. Quidam vero ex posterioribus passim sic usi sunt ut Suetonius. H. St. Exstant v. 95. Bentlej autem legit Qui tam, pro Quidam, probante Cuningamo, me vero mirante.

Ut, præcedente Ita. Cic. 2 Tusc. 27. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces, ut non legantur modo, sed etiam ediscantur. Cic. pro Marcell. 18 Sed quum ita late pateat ejus potestas, quem veremur, ut terrarum orbem complexa sit, nonne mavis sine periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ?

Ut, sequente Ita. Ter. Hec. 3. 3. 20.

Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

Ut, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, ut apud Quintil lib. 12. cap. 12. Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, ut optime possumus. Et Cic. in 13. Philipp. 29. Quas ut honorificentissimis verbis ipse consequi potero, complectar mea sententia. Altero modo sic, ut apud eundem 2. de Orat. 173. Hæc ut brevissime dici potuerunt, ita a me dicta sunt. De positivo autem nemini dubium erit Quam & Ut convenire cum Possum, ut idem in 2. Philipp. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum breviter perstringam: & ut potui, breviter perstrinxi. Hæc Valla lib. 1.

Ut, Tanquam si. Plin. 7. Epist. 27. ad Suram, Jam ut in limine, jam ut intra limen audiri.

Ut pro Postquam. vel Ex quo. Ter. Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te, fit forte obviam mihi Phormio. Idem Hec. 5. 1. 26.

Segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. Cic. in Anton. Est enim annus, ut repulsam tulit. Idem 7. Att. 15. Ut ab urbe discessi, nullum intermisi diem. quin aliquid ad te litterarum darem.

Ut, Statim, postquam, ex quo primum. Virg. 2. Æn. 561.

Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem.

Ut & Confestim. Liv. 1. 12. Ut Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Ut & Sic. Cic. 3. Verr. 64. Ut hæc audivit, sic exarsit ad id, quod non modo ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Ut primum, quod & Quumprimum dicitur. Cic. in Somn. Scip. 5. Atque ego, ut primum, fletu represso, loqui posse cœpi, Quæso, inquam, pater sanctissime. Virg. 6. Æn. 102.

Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.

Ut quemque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim ut. Plaut. Pœn. 2. 37. Al. Quemquem, omisso Ut. Ter. Hec. 5. 3. 4.

Itaque ineptus hodie, dum illic sedeo, ut quisque venerat
Accedebam, adolescens dic dum quæso, tun' es Myconius?

Ut quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic. 1. de Invent. 29.

Ut quidque acciderit. Cic. 15. Att. 22. Misi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus singulis, ut quidque accidisset, dares litteras.

Ut quisque me viderat. Cic. 2. Verr. 19. Immo vero ut quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

Ut & Ita, cum Superlativo, pro Tanto & quanto. Cic. 2. de Orat. 265. Ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. Ibid. 1. 120. Ut enim quisque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla. [Accedente pron. Quisque nempe omnibus his locis.

Ut in quoque erat auctoritatis plurimum. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

Ut, Quippe, vel Utpote, sequente Relativo. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nec ignoro quos transeo: nec utique damno, ut qui dixerim esse in omnibus utilitatis aliquid, &c. Plaut. Curc. 2. 1. 2.

Quando Æsculapi ita sentio sententiam,
Ut qui me nihili faciat, nec salvum velit.

Ut qui maxime. Tacit. de Germ. 10. Auspicia sortesque, ut qui maxime, observant. i. e. Auspicia sortesque ita observant, ut illi, qui id quam maxime faciunt.

Ut qui verissime: subaudi amat. Plin. Epist. 199. Amat, ut qui verissime: dolet ut qui impatientissime.

Ut, Quemadmodum, quomodo. Ter. And. 1. 1. 8.

Ego postquam te emi a parvulo, ut semper tibi
Apud me justa & clemens fuerit servitus,
Scis. Idem Eun. 1. 2. 47. — tute scis, post illa quam intimum
Habeam te, & mea consilia ut tibi credam omnia. Cic. 1. Att. 13. Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audisse, quæ consurrectio judicum facta sit, ut me circumsteterint, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.

Ut apparet, ut dicitur. Cic. pro Flacc. 38. Neque in toto Acmonensium testimonio, sive hic confictum est, ut apparet, sive missum domo est, ut dicitur, commovebor.

Ut dixi, per parenthesim. Cic. 1. Acad. 4. Quod ista ipsa de re multum (ut dixi) & diu cogitavi.

Ut ferunt. Liv. 1. 37.

Ut fama est. Liv. 31. 32.

Ut est consuetudo. Cic. pro Cæcin. 23.

Ut fit. [ὅπερ γίνεται, Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Amer. 56. Verum (ut fit) multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Ut Intelligi potest e. Cic 2. de Finib. 2. Et ceteros sophistas, ut e Platone intelligi potest, lusos videmus a Socrate.

Ut perhibent; locutio Virgilio peculiaris, quas utitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virg. 8. Æn. 135.

Electra (ut Graji perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros. [Sic Martial. 14 191. neuter tamen absolute.

Ut sæpe venit. Columel. lib. 4 cap. 2. Sive vivit, & (ut sæpe venit) vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in uno, sed in pluribus pedamentis ædificat. [An Sæpe evenit?

Ut, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te mutavit fortunæ amplitudo, nisi ut prodesse tantundem posses, ut velles.

Ut, pro Quod. Nepos in Annib. 22. 1. pr. Si verum est, quod nemo dubitat, ut Populus Romanus omnes gentes virtute superarit, non est inficiandum, &c.

Ut, pro Sicut, Quomodo. Cæs. 3. Bell. Gall. 8 Horum auctoritate finitimi adducti (ut sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa Trebium, Terrasidiumque retinent h. e. Qui mos est Gallorum in consiliis capiendis. Ter. Phorm. 1. 2. 5 Ut nunc sunt mores.

Ut, Tanquam. Cic. 5. de Finib. 64. Pueri, in quibus, ut in speculis, natura cernitur.

Ut par est, Ut decet. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus quibus tu pro me (ut par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe restitisti.

Ut potest. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu quemadmodum spero, dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

Ut, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cic. de Senect. 12. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis? quæ scientia juris augurii? Multæ etiam (ut in homine Romano) litteræ. i. e. Secundum id, quod solent scire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Ut temporibus illis. Cic. de Clar. Orat. 27. Posteaque Clisthenem multum,

tum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. i. e. Secundum illorum temporum eloquentiam.
Ut in tali tempore. Liv. 24. 28.
Ut numerantur Athenienſium fæcula. Cic. de Clar. Orat. 39. Ut Populi Romani ætas eſt, ſenes: ut Athenienſium fæcula numerantur, adoleſcentes debent videri.
Ut in tantis malis, i. e. Secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. 12. Fam. 2. Nonnihil, ut in tantis malis, eſt profectum.
Ut in licentia hac temporum, i. e. Reſpectu horum temporum, in quibus magna utimur licentia. Plin. 3. Epiſt. 3.
Ut nunc eſt. Cic. 12. Att. 28. Quæ ſi manebunt, quærenda eſt excuſatio ad Brutum: & ut nunc eſt, manſuræ videntur.
Non, ut olim ſolebat, Atellanum: ſed, ut nunc fit, mimum introduxiſti. Cic. 9. Fam. 16.
Ut ſe cauſa habet. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem ſe nunc cauſa habet, etſi heſterno ſermone labefacta eſt, mihi tamen videtur eſſe veriſſima.
Ut diei tempus eſt. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus eſt diei, videſis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
— ſed, ut diei tempus eſt,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.
Ut, pro eo quod barbare dicitur *Quum ita eſſet quod.* Plaut. Men. prol. 63.
Nam rus ut ibat, ut multum forte pluerat,
Ingreſſus fluvium rapidum ab urbe haud longule.
Ut numerabatur forte argentum: h. e. Quum numeraretur, ea hora qua numerabatur. Ter. Adel. 3. 3. 52.
Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit
Homo de improviſo, &c.
Ut ego mihi ſtatuo. Cic. pro Muren. 32. Quò ille quum eſſet, ut ego mihi ſtatuo, talis, qualem te eſſe video, nunquam cum Scipione eſſet profectus.
Ut mea memoria eſt. Idem 13. Att. 22.
Ut viſum eſt illi. Cic. 4. Acad. 124. Tenemus ne quid ſit animus, ubi ſit, denique ſit ne, aut, ut Dicæarcho viſum eſt, ne ſit quidem ullus?
Ut, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Perſ. 1. 1. 17. Ut vales? R. ut queo. Ibid. 4. 4. 6.
Quid, id quod vidiſti, ut munitum muro tibi viſum eſt oppidum?
Ut, pro Quam admirative. Cic 2. Att. 21. de Pompejo: Ut ille tum humilis! ut demiſſus erat! ut ipſe etiam ſibi, non iis ſolum, qui aderant, diſplicebat! Et 3. 21. Quod quum facis, ut ego tuum amorem deſidero!
Ut, pro Quomodo, cum quadam admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt. 1. 2. 62.
Ut ſæpe ſumma ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. 61.
Ut illi efferuntur lætitia, quum vicerint? ut pudet victos? ut ſe accuſari nolunt? quam cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt, ut æqualium principes ſint? Ter. Heaut. 4. 1. 51. Ut præter ſpem evenit? Idem Eun. 2. 2. 42. Ut falſus animi eſt? Virg. 8. Æn. 155.
— ut te, fortiſſime Teucrûm,
Accipio, agnoſcoque libens! Idem 2. Æn. 283.
— ut te, poſt multa tuorum
Funera, poſt varios hominumque, urbiſque labores,
Defeſſi aſpicimus!
Ut pro Licet, vel Poſito, vel Dato, ut nunc loquimur. Cic. 8. Att. 3. Quis autem locus erit tutus, ut placatis utamur fluctibus? Idem ad Brut. 9. Nos te tuumque exercitum exſpectamus, ſine quo ut reliqua ex ſententia ſuccedant, vix fatis liberi videmur fore. Idem 2. de Orat. 221. Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. i. e. Quamvis, ut vult Budæus. Idem 1. de Lege Agr. 23. Etenim, ut circumſpiciamus omnia, quæ populo grata atque jucunda ſunt: nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. Hor. 2. Epiſt. 2. 71.
Plures ſunt plateæ, nihil ut meditantibus obſtet. al. Puræ. Liv. Ex Brutio agro, qui, ut omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat. [Apud Horat. eſt Ita ut.
Ut, pro Utinam, exſecrantis, vel optantis particula. Ter. Heaut. 4. 6. 6.
Ut te omnes equidem di, deæque quantum eſt, Syre,
Cum iſtoc invento, cumque incœpto perduint. Idem Adel. 4. 6. 2.
Quod plerique omnes faciunt, ut. Ter. And. 1. 1. 29.
Ut, Ita ut. Ter. And. 1. 1. 108.
Tum illa, ut conſuetum facile amorem cerneres,
Rejecit ſe in eum flens, quam familiariter? Idem Phorm. 1. 2. 57.
Ut, pro Uſqueadeo ut. Cic. in Orat. 56. Ut non jam ſine cauſa Demoſthenes tribueret primas, ſecundas, & tertias actioni. Idem 15. Att. 17. Eſt autem oratio ſcripta elegantiſſime ſententiis, verbis, ut nihil poſſit ultra cogitari.
Ut poſt Adeo. Nepos 10. 9. 4. Fit ſtrepitus, adeo ut audiri poſſet foris.
Ut, Modo ut. Plaut. Curc. 2. 2. 7. Cic. 5. Verr. 112. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici feritur, perpetua atque æquabili ſatione ager efficit, cum octavo bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.
Ut maxime. Columel. de Arboribus, cap. 7. Diverſæ autem, quæ ſupra terram exſtare debent, ne paſſus fueris plus quam duas, aut, ut maxime, tres gemmas habere. [Ut pro Si maxime.
Ut quum maxime. Cic. 2. Q. frat. 5. Domus celebratur ita, ut quum maxime. h. e. Ut ſi nunquam alias. Budæus.
Ut multum. i. e. Ad ſummum. Martial. lib. 10. 11.
Donavi tamen, inquis, amico millia quinque,
Et loram, ut multum, terque quaterque togam.
Ut plurimum. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numeroſa differentia, tribus, ut plurimum, boniratibus diſtat.
Ut plurimum valet. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli: in quo, & ſuſcipiendo, & gerendo, & deponendo, jus, ut plurimum, valet, & fides.
Utputa, [οἷον. Gl. L. G. & G. L.] V. PUTO, āre.
Ut ut, ſignificat Utcunque, ſive quoquo modo, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 3. 1. 4.
Nam ut ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ eſt, conſuleres. Idem Adel. 2. 2. 40.
— immo hercle hoc quæſo, Syre,
Ut ut hæc ſunt facta, potius, quam lites ſequar,
Meum mihi reddat. Ibid. 4. 4. 21.
UTI, [ὡς, ὥσπερ] particula idem ſignificat atque Ut. Plaut. Amph. Cic. 4. Acad. 22. Eos conſuetudine adhibita tam facile internoſceremus, uti minimum quidem ſimiles viderentur.
Putant fore uti, ſi paulatim hæc conſuetudo ſerpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr. 68.
Uti eorum, qui audirent, ſic afficerentur animi, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 87.
Nihil aliud, niſi uti ne quid per vim agi poſſet. Cic. pro Domo 54.
Neque uti ſatis firmo præſidio defenſus Sex. Roſcius, verum uti ne omnino defertus eſſet. Cic. pro Roſc. Amer 5.
Cervus uti, pro Uti cervus. Hor. 1. Carm. 15. 29.
Uti rogas. V. Rogare legem, in ROGO.
Uti, pro Atque id, vel tanquam id, aut Nempe quod. Cic. 9. Philipp. 17. Quod ſepulcrum ipſius, liberorum poſterorumque ejus ſit, uti quod optimo jure ſepulcrum publice datum eſt.
UTCUNQUE, Adv. [ὁπωσδήν, ὅπως δήποτε] i. e. Quomodocunque. Plaut. Amph 1. 1. 187.
Servos es ne, an liber? s. utcunque animo collibitum eſt meo.
Utcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 3. 5. 9.
Utcunque eſt ventus, exin velum vortitur. Cic. 5. Finib. 11.
Quibus eſſet moderandum, utcunque res poſtularet.
Utcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Ter. And. 4. 3. 21.
— tu ut ſubſervias
Orationi, utcunque opus ſit verbis, vide. Cic. in Orat. 55.
Itaque ille perfectus, quemadmodum jam dudum noſtra judicat oratio. Utcunque ſe affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita certum vocis admovebit ſonum.
Utcunque, pro Quandocunque, ſeu ubicunque. Nam, Ut quidem apud bonos ſcriptores valet interdum Ubi, qua parte, quo tempore, cum ſimulatque. Catullus ad Fur. & Aur. 11. 3.
Litus ut longe reſonante Eoa
Tunditur unda. V. plura apud Lambinum in illud Hor. 1. Carm. 17. 10.
Utcunque dulci, Tyndari, fiſtula, &c.
Utcunque, Prout. Liv. 2. 12. Mea prima ſors fuit: ceteri, utcunque ceciderit, primi, quoad te opportunum fortuna dederit, ſuo quiſque tempore aderunt. Alii legunt Ut cuique. Virg. 6. Æn. 822.
— utcunque ferent ea facta minores,
Vincet amor patriæ, laudumque immenſa cupido.
Sed utcunque aderunt res. Cic. 1. Off. 53.
Utcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18. Utcunque rabiem & ipſi ſentiunt.
UTPŌTE, Adv. [καθάπερ, Gl. L. G. οἷον, ὡσανεὶ, G. L.] confirmantis; i. e. Quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. 2. Att. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemnere ſolemus, non pertimeſcebamus. Eidem 5. Att. 8. Me & incommoda valetudo, qua jam emerſeram, utpote cum ſine febri laboraſſem, &c.

U T E

UTENSILE, V. UTOR.
UTER, utra, trum, pr. c. [πότερος, Gl. L. G. & G. L. ὁπότερος, G. L.] Quis unus ex duobus: poniturque interrogative, & aliquando infinite. Plaut. Truc. 1. 2. 51. Sed utriſcum rem eſſe mavis? Idem Men. 5. 2. 29.
Uter merdiſtis culpam?
Utrum. [πότερον ποτέ, Gl. L. G.] Cic. pro Font. 25. Videte igitur, utrum ſit æquius, hominem honeſtiſſimum, virum fortiſſimum, civem optimum, dedi inimiciſſimis atque immaniſſimis nationibus, an reddi amicis. Poteſt omnino hoc eſſe falſum, poteſt verum: ſed utrum ſit, non eſt mirabile Cic. 2. de Divin. 141. [Pro Utrumlibet.
Utrum igitur eorum accidiſſet, verum oraculum fuiſſet. Cic. 2. de Divin. 115.
Uter repeti ſolet. ut Cic. 1. de Invent. 146. Utra permittat, utra lex jubeat aliquid.
Uter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. 112. Omnium controverſiarum, quæ eſſent inter aratorem & decumanum, ſi uter velit, edicit ſe recuperatores daturum.
Uter alteri dixerit, neſcio. Plin.
Uter utri. Cic. pro Milon. 23. Uter utri inſidias fecerit.
Neuter utri invidet. Plaut. Stich. 5. 4. 51.
Quem, pro Utrum, de duobus Seneca, Thebaide Act. 4.
Sollicita nunc cui mater alterna prece
Verba admovebo? miſera, quem amplectar prius? H. St. v. 459.
UTERCUNQUE, utrăcunque, utrumcunque. Adj. [ὁπότερος δήποτε] pro Utervis vel Uterlibet. Cic. 6. Fam. 4. Magnæ utrinque copiæ, ita paratæ ad pugnandum eſſe dicuntur, ut utercunque vicerit, non ſit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10. Ne ſententia ſua, utramcunque in partem dicta eſſet, ipſa ſeſe reſcinderet.
Utrumcunque. Quintil. in procem. 5. Utrumcunque eſt (neque enim hoc loco meam interpono ſententiam) hic liber erit illorum opinione maxime neceſſarius, quo toto hæc ſola tractantur. i. e. Utrumvis. Utrum tandem horum ſit, &c.
UTERLĪBET, utrălibet, utrumlibet. Adj. [ὁποτέρου ἂν, ὁποτέρου βούλει] Alter ex duobus: h. e. Uter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4. Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, ſanguinem fluentem ex utralibet parte ſiſtit. Cic. pro Quint. 81. Utrumlibet elige: alterum incredibile eſt, alterum nefarium, & ante hoc tempus utrumque inauditum.
UTERNAM, [ὁπότερος ἄν] Hor. 2. Serm. 2. 107.
— uternam
Ad caſus dubios fidet ſibi certius, hic, qui
Pluribus aſſuerit, &c.
An qui, &c. Cuningam. legit Uterne.
UTERQUE, utrăque, utrumque. [ἑκάτερος, Gl. L. G. & G. L.] Alter & alter, vel unus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amph. 1. Arg. 7.
Uterque deluduntur dolis mirum in modum. Ter. Phorm. 3. 2. 16.
Uterque eſt ſimilis ſui. Idem Eun. 5. 2. 1.

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera domi erant.
Utrique, ἑκάτεροι. Gloss. Latinogræc. ἀμφότεροι ἑκπολῶν. Idem Gloss.
Utrumque, πυρὸ πότερον. Idem. Gloss.
Eorum controversiam non incommodum videtur cum utrorumque ratione exponere. Cic. 1. de Invent. 57.
Horum uterque cecidit victus. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue. Cic. 2. Q. frat. 4.
Lingua utraque, Græca & Latina. Plin. lib. 12. cap. 1. Est platanus una insignis utriusque linguæ monumentis.
Manu utraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 460.
Palmas utrasque tetendit. Virg. 5. Æn. 685.
Parte in utraque multa dicuntur. Cic. 4. Acad. 124.
Partem in utramque. V. IN præpositionem.
Studii quoniam utriusque nostra possessio est, hodie utro frui malis, optio tua sit. Cic de Fato 3.
Tempora utraque, dixit Virg. 5. Æn. 855.
Utrique; de pluribus dicitur duo genera facientibus. Cic. 2. in Catil. 20.
Quos ego utrosque, Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono. i. n. Quæ duo genera civium. Budæus.
Uterque utrique est cordi. Ter. Phorm. 5. 3. 17.
Uterque alterum verberavit, i. e. Hic illum, & ille hunc verberavit. Cic. 1. Off. 28. Quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum.
Utrumque invicem adjumento esse, pro Utrumque alteri. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium Maximum.
Utrique ab utrisque. Ter. Heaut. 2. 4. 14.
Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini. Hic in plurali Duo significat, sed sic ut in singulis multi sint.

UTERVIS, utrăvis, utrumvis. pr. c. Adj. [ὁποτέρῳ βάλοι] Uter, quem tu vis. Cic. de Senect. 33. At minus habeo virium quam vestrûm utervis.
Utrumvis. Cic. 9. Att. 7. Proquæstor ego unus, cui utrumvis liceret.
Utrumvis, salvo officio se facere posse arbitrarentur. Cic pro Rosc. Amer. 4.
Quod certum est non facere dum utrumvis licebit. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

UTRIMQUE, vel UTRINQUE, Adv. [ἑκατέρωθεν, Gl. G. L.] Ab utroque latere. Plaut. Amph. 1. 1. 65.
Postquam utrimque exitum est maxima copia. Cic. 6. Fam. 4. Tum hoc tempore ira magnæ utrinque copiæ. Hor. 1. Epist. 18. 9.
Virtus est medium vitiorum utrimque reductum.
Utrimque, pro Ab utroque. Plaut. Amphit. prol. 111.
Utrimque est gravida, & ex viro, & ex summo Jove.

UTRINQUESĔCUS, pro Undique, ex omni parte. Lucret. lib. 4. 937.
Quare utrinquesecus quum corpus vapulet, &c. V. Solin. cap. 65.

UTRO, Adv. [ὁποτέρως, Gl. G. L.] Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur utro vomer ierit.

UTROBI, V. paulo post UTRUBI.

UTROBĪDEM, Adv. Plaut. Truc. 1. 2. 50.
Utrosque percognovi utrobidem.

UTROBĪQUE, Adv. [ἑκατέρως, ἑκατέρωθι] Idem quod Utrimque. Liv. 27. 40 Ut eodem tempore utrobique Resp. prospere gereretur, adversa secundis pensando. Cic. 10. Fam. 31. Quum vero non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam.
Eadem veritas utrobique est. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.

UTRŌQUE, Adv. loci. [ἑκατέρωσε, Gl. G. L.] Ad utrumque locum. Plaut. Stich. 3. 1. 44.
Ea ibo obsonatum, eàdem referam obsonium
Per hortum: utroque commeatus continet.
Utroque versum. Plaut. Capt. 2. 3. 7. Gell. lib. 5. cap. 12. Ambigua sint, & utroque versum dicantur.

UTRŬBI, [πεῳπότερον, Gl. L. G. ποτέρωσι, G. L.] Utro in loco. Ulpian. in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. unica. D. Utrubi. Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte hujusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alii legunt Utrobi. Significat autem, In utrovis loco e duobus: vel, Apud utrum e duobus. *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

UTRUM, [πότερον ποτέ, Gl. L. G.] Interrogandi adverbium, idem quod Num significans, & sequentem fere semper habet particulam An, ut in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad 95. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexens tollit ad extremum superiora, utrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Rosc. Com. 43. Utrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam; utrum pro me? an & pro me & pro te?
Multum interest utrum laus imminuatur, an salus deseratur. Cic. 1. Fam. 7.
Quid tu malum curas, utrum crudum, an coctum edam? Plaut. Aul. 3. 2. 16.
Utrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Stich. 5. 5. 9.
Utrum tibi accumbo? SA. utrum, ubi tu vis? In codd. emendatis est Utrubi.
Utrum gravius aliquid in quempiam dici potest? Cic. pro Cæcin. 29.
Utrum, dubitantis. Ter. Phorm. 4. 2. 54.
Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.
Utrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus utra sit, incerti sumus. V. AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi a veteribus usurpatum, quum de duabus rebus utram redderent, ignorabant.

UTRUMNE. Adv. [πότερον ἄρα, πότε ἄρα, Gl. L. G.] Hor. Epod. 1. 7.
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem, &c.
Utrumne, an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. ut possit discerni, utrumne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an vero procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat. Idem in l. 1. D de rescindenda venditione. Sed quæritur, utrumne nihil agatur ex ea pactione: an vero ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

UTRUMNAM, Adv. Idem Liv. 37. 17. Rhodios cum percunctatus esset, utrumnam Pataris universa classis in portu stare posset.

UTER, ĕri. vel ŬTĔRUS, i. m. [μήτρα, δελφὺς, νηδὺς] Qui continet, & tanquam uter est ad fetum continendum proprie enim de mulieribus & reliquis hujusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterquam vesicæ junctus ûtriculus: unde dictus uterus, quod alio nomine locos appellant. Plin. lib. 8. cap. 43. de asina, Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a coitu.
Uter, [γαστὴρ, Gl. G. L.] pro Utero. Cæcil. Umbris, Nunc uter crescit, non potest cælari. Nonius 2. 915.
Felicis uteri femina. Paterc. lib. 2. 93. Feminam neque sibi, neque Reipub. felicis uteri.
Gravis utero. Plin. lib. 9. cap. 6.
Potens uteri diva, Lucina. Ovid. 9. Met. 315.
Cælare manibus uterum. Ovid, 2. Met 463.
Fert diro utero impia femina. Ovid. 10. Met. 470.
Ignoratus uterus. V. IGNORO.
Implerat uterum generoso femine. Ovid. 9. Met. 280.
Notavit Lucina rugis uterum. Ovid. 3. de Arte Am. 785.
Tendebat gravitas mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287. Verba sunt Alcmenæ.
Tumens uterus. Stat. 12. Theb. 637.
Uti faciliore utero. Plin lib. 8. cap. 32.
Uterus, interdum pro Fetu. Tacit. 1. Ann. 59. Subjectus servitio uxoris uterus ventrem agebat. Intelligit autem filium, quem utero adhuc gestabat uxor Arminii.
Parere uno utero marem & feminam. Ulpian. in l. Si fuerit legatum. §. Plane D. de reb. dubiis. *D'une ventrée.* [i. e. Una prægnatione, uno partu.
Uterus, pro Ventre. Virg. 2. Æn. 20.
— uterumque armato milite complent. Plaut. Truc. 1. 2. 97.
Nam equidem uterum illi, quod sciam, nunquam extumere sensi.
Uterum, neutro genere dici auctor est Nonius 3. 258. Plaut. Aul. 4. 7 10. Perii, mea nutrix, obsecro, uterum dolet. Al. Doleo. Afran. Vopisc. Sedit uterum, non ut omnino tamen.

UTĔRĪNUS, a, um. [ὁμογάστρεος] Qui ex eodem utero prodiit. Institut. lib. 3. titulo De bon. possess. Frater, sororve, consanguinei vel uterini.

UTER, vel UTRIS, is. m. sec. c. [ἀσκὸς, Gl. L. G. & G. L.] Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7. Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georg. 384.
Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Ovid. 3. Amor. 12. 29.
Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros.
Uter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.
Nare super utres. Curt. 7. 8. 6.
Metaph. pro homine ventoso. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

UTRĀRIUS, i. m. Utrarios videtur vocare Liv. 44. 33. Qui utribus aquam ferunt; Postremo sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, jussit.

UTRICŬLUS, sive UTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [ἀσκίδιον] Plin. lib. 11. cap. 12. Præterea e fronde ac pabulis potus in uterculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum, &c. Idem lib. 11. cap. 37. V. paulo supra in UTERUS.
Utriculos Plinius vocat, lib. 18. cap. 11. non procul a fine, quæ Græci ἔλυθρα, id est seminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ sive acus dicuntur. Quin etiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, utriculos vocat, lib. 16. cap. 26. de arboribus loquens, Pariunt vero quum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.
Uterculus, i. m. dimin. Apul. 1. Milef. Sanguinis eruptionem uterculo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compararet usquam. Elmenh. p. 108. exhibet Vasculo admoto.

UTRICULĀRIUS, i. m. [ἀσκαῦλος] Qui inflat ex utre fistulam. Suet. Neron. cap. 54. Voverat se proditurum hydraulam, & choraulam, & utricularium.
Utricularii etium dicuntur, Qui pontes vel naves ex utribus conficiunt. Inscript. Vet. apud. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 61. COLLEGIO VTRICVLAR. & p. 171. INTER VTRICVLAR. LVG. Vide Schwart. Altorfin. præf. in Miscell. Polit. humanit. p. 27. sqq.

UTRECUNQUE, UTERLIBET, UTERNAM, UTERQUE, UTERVIS. V. UTER, adj.

UTERUS, V. UTER, ĕri.

U T I

UTĬCA, æ. f. [Ἰτύκη] urbs Africæ minoris in litore Carthaginiensi, & magnitudine & auctoritate secunda post Carthaginem, quæ illa excisa, ut metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo lib. ult. Apud hanc Cato se interemit: unde & Uticensis dictus est. Nunc vulgo *Bisartha* dicitur. Olivarius in Melam.
Beroald. apud App. in Iber. p. 196. in 8. vocat Itycam. H. St.

UTICENSIS, e. Adj. [Ἰτυκαῖος] ut, Ager Uticensis. Liv. 27. 5.

UTILIS, UTILITAS, UTILITER. V. UTOR.

UTĬNAM, [ἄφελε, Gl. L. G. & G. L. ὄφελον, G. L.] Adv. optantis. Ovid. 1. Ep. 5.
O utinam tunc, quum Lacedæmona classe petebat, &c.
Atque utinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. 3. Att 15.
Utinam ne. Cic. 5. Fam. 27. Illud utinam, ne vere scriberem. V. Ter. Phorm. 1. 3. 5. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Utinam igitur, ut illa anus optat,
— ne in nemore Pelio securibus &c.
Quod utinam, ut Quod si. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuissem, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. i. e. Quod si modo minus vitæ cupidus fuissem, certe, &c.
Utinam geminatum. Cic. 13. Fam. 45. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum, quod utinam! iterum utinam! tuo tamen commodo.

UTĬNUM, i. n. [Οὔπνον] Italiæ oppidum juxta Aquilejam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio urbis edito colliculo conspicuum, ut scribit Vadianus.

UTĬQUE, Adv. affirmandi. [πώντως. Gl. L. G. & G. L. ὄπ μὲν, L. G.] Certe. Cic. 5. Att. 9. Id unis diligenter litteris, quæ ad me utique perferantur, consequerer. Eidem 12. Att. 40. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & utique Atticæ.

Utique,

Utique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, utique platanus non est. Nec quod non est virtus, utique potest esse justitia. Ibid. Sol colorat: non utique qui est coloratus, a sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, a sole sit coloratus.*
Utique, sive hinc abiero, sive eto hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Antèq. iret. in exsil. 23. [Hic est Et uti, ut sæpe apud Livium.
Mittas utique ad me tabellarios. Cic. 6. Att. 1.
Scire illud vero utique cupio. Cic. 13. Att. 13.
Scribito utique quod censeas mihi faciendum. Cic. 10. Att. 1.
Sis utique cum tuis apud me quo die venies. Cic. 4. Att. 4.
Teneto utique annum quidem. Cic. L. Att. 9.

U T O

Utor, usus sum, [χρόομαι, ὅμαι, Gl. L. G. & G. L.] uti. Commodum. ex re capere. De omnibus rebus dicitur: ut, Utor domo, diligentia, consuetudine, studio, & hujusmodi. Ablativo jungitur. Cic. 1. Verr. 21.
Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor.
Utor, Accusativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 79.
— immo si placebit utiminor
Consilium: si non placebit, repetitote rectius. Al. Utitor.
Nisi forte sic putes exponendum: Si placebit consilium, utiminor; subaudi Eo. Idem Asin. 1. 3. 47.
Cetera, quæ volumus uti, Græca mercamur fide. Cic. in Acad.
Et quæ a superioribus acceperant, utebantur. V. Gell. lib. 13. cap. 2.
Nihil te utor, Nolo mihi quicquam negotii esse tecum. Plaut. Trin. 2. 1. 26.
Utor cum Ablativo & Dativo. ut, Uti aliqua arbore carboni, h. e. Ad carbonem faciendum. Plin. lib. 16. cap. 6. Ab hac proxime latifoliæ proceritas, sed minus utilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida utuntur carboni.
Alariis uti ad speciem. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in conspectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine militum legionariorum, pro hostium numero, valebat, ut ad speciem alariis uteretur.
Amicitia familiariter alicujus uti. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Amicitia alicujus uti bene vel male. Plaut. Cistel. 1. 1. 25. Idem Pers. 1. 1. 19. Nimis stulte amicis utere. Ter. Hec. 5. 1. 37.
Fac eadem sis porro, nostra utere amicitia, ut voles.
Amoribus dementer usa Clytie. Ovid. 4. Met. 259.
Amore uti surreptitio, pro Clam amare. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Aquis frigidis uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Aura nocturna uti dicuntur naves. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8.
Auribus alicujus uti. V. AURIS.
Balneo uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Commodis uti. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda, quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque, quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.
Consilio uti. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 8.
Criminatione in aliquem uti. Cic. 3. de Lege Agr. 3.
Disciplina uti. Plaut. Asin. 1. 3. 49.
Equo uti. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 12.
Exemplis grandibus uti in parvis. Ovid. 1. Trist. 3. 25.
Fide & præsidio alicujus uti. Cic. 1. Verr. 13.
Fide lenonia uti. Plaut. Rud. 5, 3. 30.
Foro uti. V. FORUM.
Fortuna uti. Virg. 9. Æn. 240.
Honoribus vir amplissimis usus, Functus. Cic. pro Flacc. 52. V. HONOS.
Horis suis uti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic 3. Verr. 30. Menses mihi tres cum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis, ut cum horis nostris nos essemus usi, tu, binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.
Hortamine longo non est utendum. Ovid. 1. Met. 277.
Hortatione uti. Cic. 11. Fam. 5. Quanquam cum hortatione non egeas: ut supra scripsi, non utar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.
Humanitate utor abs te. Cic. 2. Q. frat. Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil utor abs te.
Illis utar ut meis. Plin. Epist. 132.
Ingenio alicujus uti, i. e. Ingenio obsequi & morem gerere. Treb. Pollio in Trigin. Tyrann. cap. 16.
Judicio suo uti de. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipsis utere tuo judicio.
Oculis uti. Plaut. Epid. 1. 1. 4.
Officio improbi viri uti. Plaut. Stich. 1. 1. 14.
Opera alterius uti. Plaut. Aul. 2. 1. 22.
Da mihi operam, amabo. M. tua est, utere,
Atque impera, si quid vis.
Oraculo uti, h. e. Apollinem consulere. Tacit. 2. Ann. 54.
Parvo uti. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Patientia incredibili uti. Cic. 10. Philipp. 9. Nam quoad vos omnia pati vidit, usus est ipse incredibili patientia.
Perfugio uti. V. PERFUGIUM.
Permisso uti. Hor. 2. Epist. 1. 45.
Porta uti, Effugere. Cic. 7. Att. 2. Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, utar ea porta, quam primum videro.
Progressionibus uti. Cic. 5. de Finib. 29. Omnium enim rerum principia parva sunt: sed suis progressionibus usa augentur.
Potestate uti ad quæstum, i. e. Quæstus causa. Cic. 1. Q. frat. 1. 8. Non ut ea potestate, quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum uteretur.
Ratione uti. Plaut Casin. prol. 25.
Re aliqua ad aliquid faciendum uti. Cic. de Clar. Orat. 277.
Re aliqua contra se. Senec. de Benef. 2. 14.
Re aliqua certatim uti. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Sensibus uti. Lucret. lib. 3. 561.
Sermonibus morologis uti. Plaut. Pseud. 5, 1. 20.
Simulatione itineris uti. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 7.
Solatio aliquo uti. Cic. 11. Fam. 26.
Sorte sua uti. Virg. 12. Æn. 932.
Spe duplici uti. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Gallico proverbio dicitur, *Habere duas chordas in suo arcu extensas.*
Usitatis uti. Quintil. lib. 1. cap. 5. Usitatis totius utimur.
Valetudine uti firma, Bene habere. Plin. Epist. 25.
Verbis mollibus uti ad aliquem. Ovid. 6. Fast. 120.
Via populi uti. Cic. 2. Att. 15. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi. Via populi utor.
Via uti ab aliquo. Ulpian. in l. 3. in princ. D. de Itinere actuque privato. Si cum a me recte via utebaris, fundum vendidero, per quem utebaris: Deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti (nam qui prohibitus utitur, clam utitur) tamen interdictum tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo post, Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est: recte a me via uti prohibetur, & interdum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. V. A, vel AB, præpositiones.
Vino uti modice. Cels. lib. 8. cap. 11. ad fin. [Modico malim, ut solet Celsus.
Viribus uti. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Viribus utendum est. Lucan. lib. 1. 347.
Voce uti, Loqui. Cic. 1. Verr. 72. Si universa, ut dixi, provincia loqui posset, hac voce uteretur.
Vocibus uti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æn. 68.
Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est.
Benignis uti aliquibus. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Bonis eloquentiæ male uti. Quintil. in procem. lib. 1.
Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 118.
Libertate modice uti. V. MODUS.
Muneribus deorum sapienter uti. Hor. 4. Carm. 9. 48.
Oculo minus uti. Plaut. Mil. 4. 7. 25.
Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime. h. e. Ademptus omnino est mihi hujus oculi usus.
Re aliqua bene uti. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Re aliqua honeste uti. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Uti, cum de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conversari. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater usus erat plurimum. Idem pro Cluent. 46. His Fabriciis semper usus est Oppianicus familiarissime.
Aliquo uti multum. V. MULTUS.
Majoribus uti. Hor. 1. Epist. 17. pr.
Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis, & scis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti. i. e. Cum majoribus vivere.
Regibus uti. Hor. 1. Epist. 17. 13. i. e. Cum regibus vivere.
Vicinis, aliisque mulieribus quam minimum utatur. Cato R. R. 143.
Amico aliquo uti. Plaut. Asin. 1. 1. 51.
Quippe qui mage amico utantur gnato, & benevolo. h. e. Plus gnatus eos amaret. Ter. Heaut. 2. 1. 5.
Mihi si unquam filius erit, næ ille facili me utetur patre. h. e. Facilis illi & placabilis pater ero.
Amico uti, Vide in meis Schediasmasin. H. St.
Defensore aliquo uti. Cic. pro Cluent. 56. Sed ipse his neque defensoribus uti postea, neque laudatoribus potuit.
Homine æquo uti. Cic. 7. Verr. 154. Hic vide quam me sis usurus æquo.
Interprete aliquo ad linguam aliquam uti. Cic. 5. Verr. 84. Quo iste interprete, non ad linguam Græcam, sed ad furta & flagitia uti solebat.
Teste aliquo uti. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam utitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.
Utimur etiam malis, & contrariis, ut
Bestiis uti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Noluerunt feris corpus objicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur. h. e. Immaniores essent erga nos.
Invidia minore uti. Plaut. Aul. 3. 5. 8.
Necessitate uti. Tacit. 16. Ann. 11.
Odio civiliter usus est. Ovid. 3. Trist. 8. 41.
Valetudine uti minus commoda, Ægrotare. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 62.
Ventis adversis uti. Cic. 14. Fam. 5. Quum sane adversis ventis usi essemus, tardeque & incommode navigassemus.
Vitio uti ætatis. Cic. 2. Fam. 15. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio.
Opera uti alterius ad rem aliquam, Interponere eam. Cic. 4. Acad. 86. Negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum.
Uti, frui, V. FRUOR.
Bonis suis utatur oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.

Utens, entis. Partic. [χρώμενος] ut
Ratione utens, & Rationis expers, contraria. Cic. in Topic. 69. Specie autem comparantur, ut anteponantur, quæ propter se expetenda sunt, iis, quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione utentia, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.
Vectigalibus utens ad liberalitatem. Cic. 2. de Finib. 84. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem utens.
Compar. Cic. 2. Off. 71. Sed fac juvare, utentior sane sit, honestior vero quo modo? Hodie per exemplaria proseminatum est Potentior: credo hominibus semidoctis illud Utentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certe non video. Illud constat potius hic Ciceronem de usu divitiarum, quam de potentia verba facere debuisse. Hæc Turnebus. 19. 1. [Utentior, Instructior. Miror tamen, nihil de eo verbo Grammaticos monuisse.

Utendus, a, um. Adj. [χρηστέος] Ter. Heaut. 1. 1. 81.
Quod illa ætas magis ad hæc utenda idonea est.
Utendum accipere. Cic. 3. Tusc. 36. Et graviter feras te, quod utendum acceperis, reddidisse.
Utenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4. Verr. 46. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia utenda ac possidenda tradiderat.

Usus, [χρηστώμενος] Partic. Depon.

Usūrus, a, um. Partic. [χρηστώμενος] ut, Male usurus donis. Ovid. 11. Met. 103.

Usio, ōnis. f. antiquis idem quod Usus. Varr. παρὰ Μενίππῳ, Diogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esset. Meminit Nonius, 3. 262.

Longæ

Longæ usionis gratia. Vide in PENUS, locum Phavorini ex Gell. 4. 1. H. St.

Usus, ûs. m. [χρῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Virg. 3. Georg. 559.
Nam neque erat coriis usus. Hor. 2. Epist. 1. 92.
— aut quid haberet
Quod legeret, tereretque viritim publicus usus?

Usus & Abusus, contraria. Cic. in Topic. 17. Usus enim, non abusus legatus est.

Laborum usus. Lucan. lib. 1. 123.

Medicinæ usus. Plin. lib. 12. cap. 8.

Oculorum usus cessat. Curt. lib. 10. 5. 16.

Sermonis usus. Plin. lib. 10. cap. 96.

Veneris usus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Virtutis usus. Cic. 1. Acad. 37. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.

Vocis tractatio atque usus. Cic. in Orat. 59.

Aptus in usum aliquem. Ovid. 3. de Arte Am. 526.

Ad usus. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Quod si omnes mundi partes ita constitutæ sunt, ut neque ad usum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.

Communis & vulgaris usus. Cic. 3. de Finib. 3.

Humanis usibus apta Ceres. Ovid. 2. Fast. 666.

Medicus usus. Plin. lib. 22. cap. 8. Sed in medico usu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.

Mirificus usus in re aliqua. Cic. pro Sext. 12.

Nudus usus alicujus rei. V. paulo post, USUARIUS.

Operarius usus. V. OPERA.

Pervius usus tectorum. h. e. Transitus. Per quæ media est via, quæ usui cedit. Virg. 2. Æn. 453. Verbum juris; via, actus, usus. Servius.

Quotidianus usus. Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in usu quotidiano, &c.

Quotidianus usus, pro Utensilibus quotidiani usus. Sall. Catil. cap. 48. Quippe cui omnes copiæ in usu quotidiano & cultu corporis erant. Loquitur de infima plebe Romana.

Rarissimus usus. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Temperatus usus. Hor. 2. Carm. 2. 4.

Convertere pecuniam publicam in suos usus. Papinian. l. 1. D. de usur. & fructib. &c.

Descendit usus in nostram usque ætatem. Quintilian. lib. 1. cap. 11.

Disponere usum divitiarum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Dare nominis usum. Ovid. 2. Met. 36.
— ô lux immensi publica mundi,
Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c. i. e. Si mihi licet te vocare patrem, si uti possum hoc nomine erga te.

Edisceré usum rei alicujus. Ovid. 7. Met. 99.

Formare vitulos ad usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.

Habere aliquid usui. Tacit. 3. Ann. 31.

Indiget horum usus, Hæc serviunt usui, pertinent ad usum. Virg. 2. Ecl. 71.

Perdere usum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, usum.

Usu possessum, Vide in REFERT ex Varrone Grammatico. H. St.

Præbere usum aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 73.

Præcludere alicui usum vocis. Ovid. 2. Met. 658.

Promovere membrum a luxatione curatum ad suos usus. Cels. 8. 11.

Reducere ad antiquos usus. Cels. lib. 8. cap. 10. §. 7.

Sum. ut, In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 13.

Temperare usum. Ovid. 7. Epist. 179.

Venit usus, vel usu, i. e. Accidit. Cic. 4. Verr. 14. Quod ego in paucis tamen usu venisse eo molestè fero. Ter. Phorm. 3. 2. 20.
Nec cum hujusmodi unquam usus venit, ut conflictares malo.

Veniat si usus tibi, i. e. Si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Vectium, 95. 3.

Venit non idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Cic. 7. Att. 26.

Venit quod in illo mihi sæpe usu, idem modo quum te audirem acciderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 59.

Venire usu, Accidere, vel evenire. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserius, aut acerbius usu venire? quod tantum evenire dedecus? Idem de Senect. 7. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usu venirent omnia, reliquisque omnibus majoribus natu.

Venit usu ut. Cic. 4. Acad. 56. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, &c.

Vigent artus usu. V. Perdere usum supra.

Usus, pro Utilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quam in plurali, quod soleamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus.

Vilis usus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Esse usui. Plaut. Pseud. 1. 2. 49. Cic. 1. Att. 1. Fuit & mihi & Q. frat. magno usui in nostris petitionibus.

Est usu. Plaut. Mil. 3. 1. 6.
Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis usu esse potest.

Esse sine usu. Tacit. 4. Ann. 32. extr. Non tamen sine usu fuerit, &c.

Esse ex usu, pro Utile esse, & juvare. Ter. Hec. 4. 1. 34. Si ex usu esset nostro hoc matrimonium?

Ex suo usu. Tacit. 6. Ann. 42.

Ex usu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quando tempus exigebat.

Usus est, Opus est. Virg. 8. Æn. 441.
Arma acri facienda viro: nunc viribus usus,
Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Off. 92. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub. si quando usus esset.

Non usus facto est mihi. Ter. Hec. 3. 1. 47.

De ceteris studiis alio loco dicemus si usus fuerit. Cic. 4. Tusc. 5.

Usus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 1. 3. 151. i. e. Opus est homine, &c.

Usus venit, pro Opus est. Plaut. Cist. 1. 2. 28. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet, Ipero h. e. Non opus erit & necesse.

Τί χρεμίσαν ἀνθρώπων ἀνθρώποις; Plato Alcib. primo p. 303. Ald. in fine. Verti, Quis usus? H. St. p. 223. edit. Gr. Basil. apud Valder. ad fin.

Est sic mihi usus: h. e. Sic mos meus est, Ita consuevi. Ter. Heaut. 1. 1. 28.
Mihi sic est usus, tibi ut opus est facto, face. Cic. 5. de Fin 29.
Sed alii dolore moventur, alii cupiditate: iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant,
Mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctesque torqueri, vellent: nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. [Nisi melius exponas, Est mihi usus, Opus est mihi, Expedit mihi, ut in exemplis superioribus. Porro Efferantur apud Cic. lego.

Est omnino Capitoni in usu, claros viros colere. Plin. 1. Epist. 17.

Usus, pro Consuetudine, id est conversatione. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in Urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum consuetudine & familiaritate loquitur.

Domesticus usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Verum etiam domesticus usus & consuetudo.

Magnus usus mihi cum eo. Cic. 7. Fam. 33. Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi, num a Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus usus.

Mutui usus. Curt. lib. 7. 3. 5. Nullo commercio volentem mutuos usus.

Summus usus cum aliquo. Cic. 9. Fam. 25. Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est usus.

Cognitus longo usu. Ovid. 3. Trist. 5. 9.

Conjungi usu. V. CONJUNGO.

Junctissimus longo nobis usu. Ovid. 3. Trist. 6. 19.

Insinuare se in quam maxime familiarem usum. V. INSINUO.

Intercedit usus vetus inter ipsos. Cic. 13. Fam. 24. Inter nosmet ipsos vetus usus intercedit, & Atticus noster majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.

Usus, Frequens exercitatio. Cic. 1. de Orat. 15. Adjungatur usus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. V. infra.

Usus & Habitus. Cic. 1. Acad. 37. Nec virtutis usum modo, ut superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.

Dicendi usus. Quintil. lib. 3. cap. 11. ut Loquendi infra.

Usus est magister optimus. Cic. pro Rabir. post. 9.

Bellorum usu exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est. Cic. pro Font. 32. Tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.

Assiduus usus. Cic. pro Corn. Balb. 45. Assiduus usus uni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.

Peritus usu. V. PERITUS.

Adhibere usum. V. ADHIBEO.

Antecedere usu rerum. Cic. 6. Verr. 138. Incipit is loqui, qui & auctoritate & ætate, &, ut mihi visum est, usu rerum antecedebat, Diodorus Timarchides.

Colligere usum patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Doceri usu. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Explorare usu. Cels. in præfat. lib. 1.

Facere usum alicujus rei. Lucan. lib. 2. 97.

Habere usum. Cic. 13. Fam. 16. extr. Valet ingenio, habet usum.

Genitor vocabulorum usus. Hor. 2. Epist. 2. 119.

In usu plerique libros chartas appellant. Ulpian. in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg. 3.

Accepit usus. Quintilian. lib. 1. cap. 4. Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus usus acceperit.

Concedere alicui usum loquendi. Cic. in Orat. 170. Usum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi.

Confirmatum usu. Quintilian. lib. 3. cap. 2. Hæc confirmata sunt usu.

Mancipat quædam usus. Usus possessionem facit, ut in præscriptione. Hor. 2. Epist. 2. 159.

Molliri usu. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Usuālis, e. Adj. [χρηστὸς] ab Usu; Quod usui nostro servit. Marcianus in l. Interdum. D. De publicanis. Quotiens quis mancipia invecta professus non fuerit sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est.

Sermo usualis, i. e. Qui in usu quotidiano est. Sidon. 4. Epist. 10.

Usuārius, a, um. Adj. Idem. Gell. lib 4. cap. 1. Ex iis autem, quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint usu annuo.

Res usuaria. Paulus in l. Neratius. D. de usu & habit.

Usuarius, i. m. Qui nudum usum alicujus rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Cajus. D. de usu & habitat. l. 1. Constituitur enim & nudus usus, id est sine fructu. Ibidem Ulpianus l. per servum usuarium. Poterit autem apud alium esse usus, apud alium fructus sine usu, apud alium proprietas.

Ususfructus, ûs. m. [χρῆσις καρπίας, Gl. L. G. & G. L. νομή, L. G.] dicitur, quum res aliqua, non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset: definiturque ab Ulpiano l. 1. De usufructu: quod sit jus alienis rebus utendi, fruendique, salva rerum substantia. Cic. pro Cæcin. 11. Usumfructum omnium bonorum suorum Cæsenniæ legat, ut frueretur una cum filio.

Amittere usumfructum. Cic. in Topic. 14. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit, a filio, neque a secundo herede legavit, mortuo filio mulier usumfructum non amittet. [Solet & divise scribi, quod voluit forte Gloss. Latinogræc. quum reddit Νομή, χρῆσις, καρπία. Nisi ex Græcolat. emendandum est, ut posui.

Usūfructuārius, i. m. Qui usumfructum ex aliqua re capit. l. 3. Dig. Si ex noxali: Si cum usufructuario noxali judicio agetur.

Usūcāpio, cēpi, captum, ĕre. Verbum JCtorum. Paul. l 33. De mort. c. Qui alienam rem mortis causa traditam usucepit, non ab eo videtur accepisse, cujus res fuisset, sed ab eo, qui occasionem usucapionis præstitisset. Cic. 1. Att. 4. De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil jam quod laboraretur, quoniam hæreditas usucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi posse.

Nihil mortales a diis immortalibus usucapere possunt. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Usu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cum solus. D. de usucapionibus, Propius est, ut usu eas capere non posses: quia nec pro hærede usucapi potest, quod ab hærede vero possessum est. Neratius, in l. Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam rediisse, usuque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Hæres ejus, Hæres ejus, qui bona fide rem emit, usu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait usu me eum non capturum: quia id, quod emptum non sit, pro emptore usucapi non possit. [Ex hac observatione & his, quæ sequuntur, perspicuum est divise veteres perpetuo scripsisse.

Capere usu, idem quod Usucapere. Papinianus in l. Justo errore. D. de usucapionibus, Non enim ideo minus capietur usu puer, quod alienam matrem, &c. Paulo post, Cur non capiat usu, quum bona fides initio possessionis adsit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies usu, quia juris error nulli prodest. Paulo post, Si eam rem, quam pro emptore usucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam usu.

Capere utilitatis causa. Idem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Si a furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere utilitatis causa me posse.

Facere suum usu. Idem. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Non solum bonæ fidei emptores, sed & omnes, qui possident ex ea causa, quam usucapio sequi solet, partum ancillæ furtivæ usu suum faciunt. [conf. USUFACIO.

Longo tempore capere. Idem quod Usucapere. Ulpian. in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Hoc jure utimur, ut servitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus judicio Communi dividundo accepto, ex adjudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Ulpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Julianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. de usucapionibus, Si mandavero tibi, ut fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quamvis, eo tit. Si ex bonis vacantibus, nondum tamen nunciatis, emptor prædii ex iisdem bonis exstiterit: recte diutina possessione capiet. Sic Julianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum D. de usucapionibus, Lex Julia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Scævola l. ultima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obvenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat: Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris venisse, per longum tempus cepisse.

USUCAPIO, ōnis. f. [νομὴ χρονία, Gl. G. L.] ab Usu, dicitur Aquisitio, sive (ut definit Modestinus in l. 3. D. usucapionibus) Adjectio dominii per continuationem possessionis temporis lege definiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, Præscriptionem vocant: hanc vero Usucapionem. Cic. pro Cæcin. 74. Fundus a patre relinqui potest: at usucapio fundi, hoc est finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. [In Gloss. scribitur Usurpacio, sed puto Usucapio scribendum, aut confudit utrumque vocabulum Glossularius.

Usucapio, Translate. Cic. 1. de Legib. 55. In qua quoniam usucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus.

Currit usucapio. Ulpianus in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, ut usucapio currat, utrum emptionis initium, ut bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis.

Implere usucapionem. Papinian. in l. Justo. D. de usucapionibus.

Impleta usucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus.

Interpellare usucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari usucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Interpellabitur usucapio. Paulo post, Non interpellabitur usucapio debitoris.

Interrumpere usucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. de usucapionibus, Rerum mistura facta an usucapionem cujuscunque rei præcedentem interrumpat, quæritur.

Interrumpitur usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus. Sic Scævola in l. Qui pro Donato. D. Pro donato.

Procedit usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus, Videndum est, an heredi ejus procedat usucapio. Modestinus in l. Quamvis. eod. tit. Quamvis adversus fiscum usucapio procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam. eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem, vel post aditam intercessit, ad usucapionem heredi procedit.

Capio, ōnis. f. Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quod si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem ejus fundi putes? Paulo post appellat Longi temporis præscriptionem, Ideoque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Ulpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, quam nuptiæ secutæ sint: usu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem juris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiviso partem aliquam alienam esse scit. Eam enim duntaxat non capiet: ceterarum partium non impedietur longa possessione capio.

USUFĂCIO, ĕre. Idem, quod Vindicare, Usucapere. Plaut. Amph. 1. 1. 219. Quojus nunc es? so. tuus: nam pugnis usuficisti tuum. V. USUCAPIO, ĕre.

USUPERDO, ĕre. Plaut. Amph. 2. 2. 215. Cavesis ne tu te usuperduis.

USŪRA, æ. f. [χρῆσις] Usus vel Usio dicitur. Cic. 1. Tusc. 77. Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus, diu mansuros ajunt animos: semper, negant.

Gaudii usura. Cic. 6. Fam. 12. Gratulor tibi, mi Balbe, vereque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim.

Lucis usura. Cic. pro Rabir. Post. 48. Et usuram hujus lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Temporis usura. Cic. 3. Fam. 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege Agr. 2. A vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo.

Dare alicui diuturnam lucis usuram. Cic. 7. Verr. 74. Cur, inquam, civibus Romanis, quos piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? V. LUX.

Dare alicui usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. in Catil. 29.

Eripere usuram lucis. Cic. pro Sull. 90. Lucisne usuram eripere vis, plenam lacrimarum atque mæroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Frui usura. Quintil. lib. 6. cap. 3. de Ironia, Quaque Cicero usus est, quum Vatinii morte nuntiata, cujus parum certus dicebatur auctor, Interim, inquit, usura fruar.

Usura, [τόκος, Gl. L. G. & G. L.] Pecunia, quæ in fenore sorti accedit. Cic. 5. Verr. 168. Ut quum Senatus publicanos usura sæpe juvisset, magistratus a publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre. Pomponius l. Usura, De verb. signific. Usura pecuniæ quam percipimus, in fructu non est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est nova obligatione.

Mos fuit apud veteres, ut Idibus usuræ solverentur. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. Quod dixit, quia Idibus solvere feneratoribus usuras cogeretur. V. Manut. not.

Pensio usurarum. Paulus in l. Seja. D. de usuris.

Præstatio usurarum. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris.

Usurarum usuræ. Marcianus l. Placuit. D. de usuris.

Centesimæ usuræ. V. Centesimus, in CENTUM.

Illicitæ usuræ. Paulus in l. Usuras illicitas D. de usur.

Legitimæ usuræ. Papinianus l. Pecuniæ fenebris. D. de usur.

Leviores usuræ. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Maritimæ usuræ. Paulus in l. Fenerator. D. de nautico fenore.

Menstrua usura. V. Menstruus in MENSIS.

Quincunces usuras præstare, Scævola in l. Cum quidam. D. de usur. &c. V. Unciæ usuræ in UNCIA.

Quincunces usuras spondere. Scævola l. Creditor oblatam. D. de solut. & liberat.

Semisses usuræ, & Semissales. Scævola in l. Qui semisses. D de usur. &c. Qui semisses usuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores solvat, &c. V. SEMISSIS.

Vorax usura. Lucan. lib. 1. 181.

Accipere usuram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & Dare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum usuris, & fructibus prædiorum. Cic. 2. in Catil. 18.

Crescunt usuræ. Scævola l. Cum quidam. D de usuris, &c. Sic temperanda res est, ut in futurum duntaxat ex die cessationis crescant usuræ.

Exigere usuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D. de usuris, &c.

Exsolvere usuras. Scævola in l. Qui semisses. D. de usuris, &c. Ibidem, Paulus in l. Seja.

Inferre usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris, &c. Cajus Sejus, qui rempublicam gerebat, feneravit pecuniam publicam sub usuris solitis. Fuit autem consuetudo, ut intra certa tempora non illatis usuris, graviores infligerentur. Quidam debitores cessaverunt in solvendis usuris: quidam plus intulerunt.

Infligere usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Usuræ, non propter lucrum potentium, sed propter moram non solventium infliguntur.

Infligere graviores usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris

Multiplicare usuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Parere usuras. Ulpian. in l. Si bene. D. de usuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maxime si parient usuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses provinciæ.

Pendere usuram. V. PENDO.

Placitæ inter nos usuræ. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris. Modus usurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. de usuris, Pœnam pro usuris stipulari nemo supra licitum modum usurarum potest

Præstare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus usuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere cum usura, vel sine usura. Cic de Senect 51. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore.

Reddere per aliquot annos usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Remittere alicui usuram. Scævola in l Cum quidam. D. de usuris.

Solvere usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Teneri in majores usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

USURĀRIUS, a, um. Adj. Ex quo capitur usus. Plaut. Amphit. Argum. 1. 3. Alcmenam uxorem cepit usurariam. Et Curc. 3. 12. Usurarius puer.

Pecunia usuraria. V. PECUNIA. Plaut. Truc. 1. 1. 54. Ubi æra perscribantur usuraria.

UTENSĬLE, is. n. Quod est ad usus nostros necessarium. Columel. lib. 12. in præf. Utensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem lib. 8. cap. 4. vocat utensilia quæ apes in alvearia conferunt. Varro 1. de R. R. cap. 2. Contra quod in Italia utensile modo non nascitur, sed etiam non egregium fit? Liv. 26. 33. Quæque una secum dediderunt, agrum urbemque, divina, humanaque, utensiliaque sive

quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre utensilia in civitatem jusserit, ut ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum avocentur ab opere rustico. Quare confestim, ubi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reverti debent. Utensilia, inquit Budæus, hic Edulia, annonamque intelliguntur.

Utensilitas, ātis. f. ut, Ferri & æris utensilitas. Tertull. de Habit. mulier. cap. 5.

Utilis, e. Adj. [χρήσιμος. Gl. L. G. & G. L. εὔχρηστος, L. G.] Quo utimur, quod nobis confert. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum.

Utilis ad. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem invenimus ad eam rem utilem? E. hic erit optimus.

Neutro pede satis utilis. Cujus neque unus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Arbos bis utilis pomis. Virg. 2. Georg. 150. i. e. Biferæ sunt arbores. Servius.

Cibus utilis ægro. Ovid. 3. Trist. 3. 9.

Res utiles & salutares. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Perseus eos dicit esse habitos Deos, a quibus magna utilitas ad vitæ cultum esset inventa, ipsasque res utiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis utilibus intra urbem, Secundis. Ovid. 13. Met. 630.

Magnifice utile. V. magnus.

Maxime utile. V. magis.

Modice utile. V. modus.

Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe, Cic. 3. Off. 64.

Utile, n. Absol. Hor. de Arte Poet. 343.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Compar. Claud. 4. Consul. Honor. v. 221.

Major & utilior fato conjuncta potenti.

Superl. Ulpian. in l. Judicem. D. Communi divid. Cic. 9. Fam. 9.

Sic enim facillime, quod tibi utilissimum erit, consilii capies.

Utibilis, e. Adj. [χρηστὸς] Idem. Plaut. Men. 5. 6. 23. Ii solent heris esse utibiles. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Al. Utile.

Utibile illi. Plaut. Merc. 5. 4. 45.

Utibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 3. 1. 19.

Utilitas, ātis. f. [χρησιμότης, ἐπιτηδειότης, Gl. L. G.] notæ significationis, pro Commodo. Ter. Eun. 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. Hor. 1. Serm. 3. 98.

Atque ipsa utilitas, justi prope mater & æqui.

Utilitas & Opportunitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Ne hic quidem vos movet, considerantes quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere. Idem 2. de Nat. Deor. 58. de Natura, Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium.

Utilitas ex. Cic. 1. de Finib. 69. Ut etiam si nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter se ipsos amentur.

Communis utilitas. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mediocris non utilitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Multæ utilitates & magnæ. V. multus.

Publicæ utilitates. Tacit. 1. Ann. 10.

Aberrare a communi utilitate. V. aberro.

Abhorret oratio ab utilitate auditorum. Cic. pro Sext. 96. Et ut arbitror, nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sextii abhorrebit oratio mea.

Adducere ad utilitatem. V. adduco.

Afferre utilitatem. V. affero.

Capere utilitates. V. capio.

Convellere justitiam utilitate aliqua. V. convello.

Duci utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 18.

Finitus sola utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fugit hæc utilitas neminem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Habere utilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere.

Omittere suas utilitates, cui opponitur Servire suis utilitatibus. Cic. 3. Off. 42. Nec tamen nostræ nobis utilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ, quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est.

Parere utilitatibus alicujus. Cic. pro Dejot. 13. Teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus tuis paruit. i. e. Commodis inservire. Budæus.

Præbet æquor utilitatem sitientibus nautis. Lucret. lib. 6. 893.

Præbere mirabiles utilitates alicui. Cic. 7. Att. 7. Quem quidem ego, etsi mirabiles utilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorum vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam malo salvum, quam propter usum meum.

Quærere utilitatem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 118. Itaque in iis artibus, in quibus non utilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio, quam diligenter & quam prope fastidiose judicamus?

Servire utilitati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. 19. Est autem, non modo ejus, qui sociis & civibus, sed etiam ejus, qui servis, qui mutis pecudibus præsit, eorum, quibus præsit, commodis utilitatique servire.

Utilitates, in plurali, pro Usu. Cic. 16. Fam. 5. Utilitatibus tuis possum carere. Plura supra exempla sunt.

Utiliter, Adv. [χρηστῶς, χρησίμως, Gl. G. L.] Commode. Cic. 4. Acad. 135. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.

Facere aliquid utiliter. Ovid. 13. Met. 206.

Servire utiliter. Hor. 1. Epist. 17. 70.

Compar. Ovid. 1. Epist. 67.

Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.

Superl. Columel. lib. 11. cap. 2. Ficulnea cacumina jam tumentia utilissime ponuntur.

Usitor, vel Usito, [χρῶμαι, Gl. G. L.] āri. frequent. ab Utor. Gell. lib. 17. cap. 1. Tamersi aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

Usitātus, a, um. Adj. ex Partic. [κατεσκευασμένος, Gl. L. G.] significat, Quod in usu est. Cic. 5. Verr. 16. Cur in re tam veteri, tam usitata quicquam novi feceris.

Non solum enim usitatum, sed & quotidianum est. Cic. ad Brut. 16.

Consuetudo usitata, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quint. 67. Jacet res in controversiis isto calumniante biennium: usque dum inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

Exceptio vetus atque usitata. Cic. 1. de Orat. 168.

Genus litterarum usitatum. Cic. 4. Fam. 13.

Honos usitatus. Cic. 15. Fam. 6. Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignum honore, usitato præsertim, existimaturum.

Honos usitatus & pervulgatus. Cic. 14. Philipp. 11.

Judicium usitatum. Cic. pro Quint. 71. Cui neque magistratus adhuc æquus inventus est: neque judicium redditum est usitatum.

Mos usitatus. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique in aliquo ingenue peccasset.

Potiones non usitatæ. Hor. Epod. 5. 73.

Scelus leve aut usitatum. Senec. Theb. 2.

Tempus usitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. 10. Fam. 25.

Vocabula usitata. Cic. 3. de Finib. 4. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi.

Usitatum est. Cic. 7. Verr. 117. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. Ibid. 126. Non est usitatum, non senatorium.

Usitatum in multis rebus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.

Usitatum malitia. Cic. pro Cæcin. 2. Nam id quidem, tametsi improbe fit, in aperta re, tamen malitia est jam usitatum.

Usitatum fere est sic legare. Africanus in l. Si servus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Compar. Gell. lib. 15. cap. 13. Pars usitatior.

Superl. Ulpianus in l. Illud usitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Mos usitatissimus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Usitātē, Adv. [νενομισμένως] Cic. 4. de Finib. 72. Cur igitur quum de re conveniat, non malumus usitate loqui? Ibid. 5. 89.

Compar. Gell. lib. 13. cap. 9. Dicere usitatius manente numero posset.

Usurpo, [χρῶμαι, ἰδιοποιοῦμαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. In frequenti usu habere, sive uti, tum verbis tum factis; ut ait Valla lib. 5. Columel. lib. 2. 2. Nam illud, quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, fere repudiatum est ab omnibus. h. e. Fit. Cic. in Orat. 73. Quod semper usurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis, quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Usurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cic. in Parad. 5. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum ego auctoritate non uterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Usurpare ac retinere. Cic. 7. Verr. 50. Id nunc, nullo novo officio suo, tot annis post, jure imperii nostri quotannis usurpato, ac semper retento, summa in difficultate navium a C. Verre pretio assecuti sunt.

Usurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare. Cic. pro Milon. 28. Quæ cruentata antea cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, posteaquam latronis & paricidæ sanguine imbuta est. Idem de Univers. 35. Fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. Budæus.

Usurpare aliquod vocabulum, vide ex Plinio in mentagra. H. St.

Usurpare barathrum. Plaut. Bacch. 1. 2. 41.

Sermonibus crebris usurpare. Cic. pro Marcel. 5. Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus.

Dictum usurpare alterius. Cic. 3. de Finib. 33. Bonum autem, quod in hoc sermone toties usurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brut. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Jus usurpare, pro eo quod vulgo dicunt *Capere possessionem.* Liv. 5. 12. Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe, usurpandi juris causa, P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 27. 8. Nec patrum, nec avorum memoria Dialem quemquam id jus usurpavisse. i. e. Eo jure usum esse ut possessione. Budæus.

Memoriam usurpare alicujus, h. e. Mentionem facere. Cic. de Amicit 28. Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non cum caritate aliqua & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam viderit?

Nomen civitatis usurpare, i. e. Dicere se civem & agere. Cic. 7. Verr. 161. Sed cum imploraret sæpius usurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam, infelici & ærumnoso, qui nunquam istam potestatem viderat, comparabatur. Budæus.

Nomen virtutis usurpare. Cic. in Parad. 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficii usurpare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 5.

Officium aliquod usurpare. V. officium.

Oratio usurpata apud Platonem. Cic. 5. Tusc. 34. Apud Platonem hæc oratio usurpata est, ut nihil præter virtutem diceretur bonum.

Otium usurpare. Tacit. 14. Ann. 55.

Pœnam aliquam usurpare in improbos. Cic. 4. in Catil. 7. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos cives in hac Rep. esse usurpatum recordatur.

Usurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Usurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1. 302.

— nec frigora quimus

Usurpare oculis, &c.

Ratione usurpatum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sensibus usurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucret. lib. 4. 972.

Et, quicunque dies multos ex ordine ludis,
Assiduas dederint operas, plerumque videmus,
Quum jam destiterint, ea sensibus usurpare.

Regionem usurpare pedibus. Plaut. Trin. 4. 2. 4.

Advenio ex Seleucia, Macedonia atque Arabia,
Quas ego, neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis.

h. e. Quas nunquam adii, nec ingressus sum.

Sonitum usurpant aures meæ. Translatio. Plaut. Cas. 3. 59.

Usurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. 7. Non ut aliquid ex hujus bonis usurparet, sed ut quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Usurpare, [περιποιοῦμαι, σφετερίζομαι, κοπιῶμαι, ὃ ἐστι ἐχεμαπεμένη κλοπῇ,

κλοπή, Gl. L. G. ὑφαρπάζω, G. L.] Usucapionem interrumpere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q. quoque Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ quum Calend. Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem IIII Calend. Januarias sequentes usurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

Usurpans, antis. Partic. Suet Claud. cap. 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. Usurpantes, i. e. Utendo invadentes Romanorum civium nomen, qui non erant. Tacit. Agric. 7.

Vinolentiam ac libidines usurpans. Tacit 11. Ann. 16.

Usurpātus, a, um. aliud Partic. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?

Consolationes a viris sapientissimis usurpatæ. Cic. 5. Fam. 16.

Mulier una usurpata duplex cubile. Idem 9. Fam. 22. ex poeta.

Usurpatio, ōnis. f. [ἰδιοποίημα, πλάσμα, ἐξιδιοποίησις, ὑφάρπασις, Gl. L. G. σφετερισμός, G. L.] Frequens usus. Cic. de Clar. Orat. 250. Qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo, consoletur se, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.

Civitatis mentio & usurpatio. Cic. 7. Verr. 165. Apud te Prætorem, si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit?

Vetustatis usurpatio. Cic. 2. de Lege Agr. 31. Sint igitur Decemviri, neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis, per triginta lictores, auspiciorum causa, adumbratis, constituti.

Vocis usurpatione abstinere. Liv. 27. 19.

Superba usurpatio nominum. Plin. lib. 33. cap. 2. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

Usurpatio, apud Jurisconsultos, est Usucapionis interruptio. Oratores autem Frequentem usum vocant. Hæc Paulus de usurpationibus seu usucapionibus, l. 2.

Usurpātor, ōris. m. [σφετεριστής, Gl. L. G.] Ammian. 26. 7. Usurpator indebitæ potestatis.

Usurpātrix, īcis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 4. p. 133. Usurpatrix innocentiæ arrogantia.

Usurpātōrius, a, um. Adj. Impp. l. 8. Cod. de Excusat. Mun. Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

Usurpabĭlis, e. Adj. ut, Usurpabilis futurus. Tertull. adv. Marc. 2. 6.

U T P

Utpote, Utpŭta, V. ut, & puto.

U T R

VTRIC. CORP. ARELAT. Utricularius corporis Arelatensium.

Utricularius, Utriculus. V. uter, utris.

Utrinque, Utro, Utrobi, Utrobique, Utroque, Utrubi, Utrum. V. uter, adj.

Utut, V. ut.

U V A

VV. Viri. [viventes, vivi] VV. F. Viventes fecerunt.

Uva, ūvæ. f. [σταφυλή, Gl. L. G. & G. L. βότρυς, G. L.] Fructus vitis: dicta ab Uvore, ut vult Varro L. L. 4. 21. extr. Columel. lib. 3. cap. 6. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur. Cic. 1. de Divin. 31. Quumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdixissent; quarta parte, quæ erat reliqua in regione distributa, mirabili magnitudine uvam, ut scriptum videmus, invenit.

Terra ferax uvis. Ovid. 2. Amor. 16. 7.

Commentor uvæ Bacchus. Ovid. 3. Fast. 785.

Acerba uva. [ὄμφαξ, Gl. L. G ὄμφαξ βότρυς, G. L.] Cic. de Senect. 53.

Agigartos [ἀγίγαρτος] uva, Quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.

Bumastos uva. V. bumastos.

Cibaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.

Coloratæ uvæ. V. color.

Cultæ uvæ. Ovid. 3. de Arte Am. 101.

Dactylides uva. V. dactylus.

Duracina uva. V. duracini.

Escaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.

Flava uva. Stat. 5. Theb. 269.

Generosæ uvæ fertilis vinea. Ovid. Rem. Amor. 567.

Genialis consitor uvæ. Ovid. 4. Met. 14.

Gravidæ uvæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 466.

Helvolæ uvæ. V. helvolus.

Immatura uva, [ὄμφαξ βότρυς, Gl. G. L.] Quæ & Uva acerba.

Immitis uva, Immatura.. Hor. 2. Carm. 5. 12.

Lageos uva. Virg. 2. Georg. 93.

Lanata uva. V. lanatus.

Madentes uvæ. Claud. Cons. prob. & Olyb. 274.

Maturæ uvæ. Virg. 2. Georg. 419.

Miscellana uva, vel Miscella. V. Miscellus, in misceo.

Mitis uva, Matura. Virg, 1. Georg. 449.

Nigerrimæ uvæ. Catull. ad Colon. 18. 16.

Nitentibus uvis speciosa ulmus. 14. Met. 661.

Ollaris uva. V. Ollaris, in olla.

Passa uva. [σταφίς, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 23. cap. 12. quæ & Passa in Gloss. Græcolat. absolute.

Pensilis uva. Plaut. Pœn. 1. 2. 99.

Siquidem tu es mecum futurus pro uva passa pensilis. Uvæ sæpenumero suspenduntur ut passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est, unde illud Varronis R. R. 1. 68. pr. Pensilia, uvæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad usum oporteat promi. Turneb. 15. 6. Hor. 2. Serm. 2. 121. V. Pensilis in pendeo.

Peracerba gustatu uva. Cic. de Senect. 53.

Præcoquæ uvæ. V. præcoquus.

Pubescens uva. Plin. lib. 17. cap. 12.

Purpureæ uvæ. Ovid. 13. Met. 814.

Racemiferæ uvæ. Ovid. 3. Met. 666.

Semivieta uva Columel. lib. 10. cap. 13.

Serotina uva. V. serotinus.

Similes auro uvæ. Ovid 13. Met. 813.

Taminia uva. V. taminia.

Varianæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.

Venucula, vel Venuncula uva. V. venunculus.

Augescunt uvæ. V. Augesco, in augeo.

Calcare uvas. V. calco.

Decerpere uvam. V. decerpo.

Defecare uvam a vite. Columel. lib. 12. cap. 43.

Ducit colorem uva. Virg. 9. Ecl. 29.

Pendentes uvæ plenis vitibus. Ovid. 1. Amor. 10. 55.

Percoquit teneras mora uvas. Ovid. Rem. Amor. 83.

Proterit ulmus labens uvas. Stat. 8. Theb. 547.

Rubens uva incultis pendet sentibus. Virg. 4. Ecl. 29.

Variari incipit uva. Columel. lib. de Arbor. cap. 12.

Varians se uva. Plin. lib. 17. cap. 22.

Varia fieri incipit uva. Plin. lib 17. cap. 22.

Veniunt illic uvæ feliciter. Virg. 1. Georg. 54. i. e. Melius proveniunt.

Vestitæ frondibus uvæ. Propert. lib. 3. 13. 31.

Uva, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georg. 60.

Et turpes avibus prædam fert uva racemos. Servius.

Uva, etiam aliarum rerum. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomi uva in usu est.

Uva, dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Columel. lib. 9. cap. 9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo confederit, animadvertito an totum examen in speciem unius uvæ dependeat. Virg 4. Georg. 558.

— & lentis uvam demittere ramis. Servius, Uvam demittere, in morem uvæ, id est botryonis defluere.

Uva, [σταφυλὴ ἀνθρώπου, κιονίς, Gl. L. G. & G. L. γαργαρεών, L. G.] appellatur in homine, Caruncula, quæ inter tonsillas ultimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quod aliquando ad similitudinem uvæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Dicitur eadem & Columella. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ: Quod inter eas uvæ nomine ultimo dependet palato, homini tantum est. Sub eo minor lingua epiglottis appellatur. V. Cels. lib. 8. cap. 4.

Uva, est etiam Pisces in mari vivens. Plin. lib. 32. cap. 11.

Uvifer, ĕra, ĕrum. Adj. [σταφυλοφόρος] Uvas producens: ut, Glebæ uviferæ. Sil. lib. 7. 263.

Massicus uvifer. Stat. 4. Silv. 3. 64.

U V E

Uvro, ēre. Madefacere. Unde

Uvens, entis. Partic. quod idem ac Uvidus significat. ut, Uventibus oculis, Petron. cap. 115. Et Sil. lib. 7. 651.

Uventi ferrum admovit tepefacta palato. V. Drakenb. ad Sil. 3. 522.

Uvĭdus, ūvida, um. Adj. [ὑγρός] Humidum significat. Virg. 10. Ecl. 20.

Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. Ubi Servius, Uvidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Uvidum vero quod intrinsecus, unde & uvæ dictæ sunt, quod tamen plerumque confundunt poetæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Nisi præpingui & uvida terra. Idem lib. 7. cap. 3. Ubi cæli status uvidus ventosusque est.

Bacchus uvidus. Hor. 3. Carm. 19. 17.

Gemma uvida in tenero palmite. Ovid. 3. Fast. 238.

Vestis uvida, Humore madens. Plaut. Rud. 1. 4. 31.

Uvidŭlus, a, um. Adj. dimin. Catul. 64. 63.

Uvidulum a fluctu cedentem ad templa Deum, me
Sidus in antiquis Diva novum posuit.

Uvesco, ĕre. Uvidum fieri. V. seresco.

Uvor, ōris. m. usus est Varro 4. de L. L. 21. extr. ubi ait, Uvæ ab uvore.

V U L

Vulcānus, i. m. [Ἥφαιστος Gl. L. G. & G. L.] Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quod canus per aëra volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quod ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Jovis ex Junone filium, qui faber Jovi fulmina contra Gigantes fabricarit.

Vulcani (inquit Cic 3. de Nat. Deor. 55.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerva Apollinem eum, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius e tertio Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.

Ardens Vulcanus. Hor. 1. Carm. 4. 8.

Avidus Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 59.

Luteus Vulcanus. Juven. 10. Sat. 132.

Vulcanus, pro ipso Igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro Litteris Plaut. Amph. 1. 1. 185.

Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? i. e. Ignem in laterna.

Furit immissis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æn. 562.

Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æn. 77.

Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æn. 312.

Vulcanius, a, um. Adj. [Ἡφαίστιος] Virg. 10. Æn. 408.

Correptis subito mediis, extenditur una
Horrida per latos acies Vulcania campos. V. acies.

Ardor vulcanius. Valer. 4. Argon. 686.

Arma Vulcania, a Vulcano fabricata. Virg. 8. Æn. 535. Cic. 2. Tusc. 33. Pungit dolor, vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.

Insulæ Vulcaniæ. V. vulcanus.

Pestis Vulcania. Incendium. Sil. lib. 14. 423.

Vulcania, um. n. pl. [Ἡφαίστια, Gl. G. L.] Idem quod Vulcanalia.

Vulcanālis, e. Adj ut, Flamen Vulcanalis. Varro de L. L. 4. 15.

Vulcanalia, um. n. pl. [Ἡφαίστεια] Festa Vulcano dedicata. Columel. lib. 11. cap. 3. Ceterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia satio est.

Vulga, æ. f. Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib 2. In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexages. Eo ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius 2. 908. V. bulga.

Vulgāgo, ĭnis. f. Herba, Afarum dicta. Macer. 2. 24.

Vulgus, Antique Volgus, i. m. & n. [δῆμος, πλῆθος, Gl. G. L.] significat Multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milon. 28. Quum hic insidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparasset, cum uxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c.

Vulgum Accus. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.

Consilium non est in vulgo. Cic. pro Planc. 9. Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c.

Imperitorum vulgus. Cic. 3. de Orat. 196. Illud autem ne quis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.

Servorum vulgus. Ter. And. 3. 4. 4.

Nihil est incertius vulgo. Cic. pro Muren. 36.

Femineum vulgus, Vulgus feminarum. Lucan. lib. 7. 39.

Humile vulgus. Plin. in præfat.

Ignobile vulgus. Virg. 1. Æn. 153.

Imperitum quibus vulgus bubalorum nomen imponit. Plin. lib. 8. cap. 15.

Incertum vulgus scinditur in contraria studia. Virg. 2. Æn. 39.

Indoctum vulgus. Ovid. 5. Met. 308.

Iners vulgus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 21.

Infidum vulgus. Hor. 1. Carm. 35. 25.

Inutile vulgus. Juven. 15. Sat. 126.

Leve vulgus. Ovid. 12. Met. 53.

Miserabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.

Mobile. Stat. 2. Silv. 2. 123.

Mutabile. Valer. 1. Argon. 762.

Profanum vulgus. Hor. 3. Carm. 1. 1.

Rude vulgus & expers artis. Ovid. 2. Fast. 292.

Segne vulgus. Lucan. lib. 3. 58.

Attonitum pavet vulgus. Ovid. 14. Met. 412.

Designari digitis vulgi. Ovid. 3. Amor. 6. 77.

Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Univers. 4.

Mutatur mobile semper cum principe vulgus. Claud. 4. Cons. Hon. 301.

Spernere malignum vulgus. Hor. 2. Carm. 16. 39.

Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.

Vulgus esse. Sallust. in Catil. Ceteri omnes strenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, sine gratia, sine auctoritate.

In vulgus, crebro usurpant veteres, pro Vulgo, Vulgariter, Promiscue, In quosvis, ut

Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tusc. 103. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc, quæ expetitur, gloria, molestiæ habeat, quam voluptatis.

Fames in vulgus inopia quæstus, & penuria alimentorum. Tacit. 1. Hist. 86.

Gratus in vulgus. Tacit. 1. Ann. 28.

Retinere nomen in vulgus. Cic. 2. de Divin. 87. Fani pulchritudo & vetustas Præneſtinarum etiam nunc retinet sortium nomen, atque id in vulgus.

Acceptum in vulgus. V. accipio.

Cedebant spolia in vulgus. Tacit. 3. Hist. 83.

Celebrata in vulgus Celsi laus. Tacit. 1. Hist. 71.

Exire hoc atque in vulgus emanare non poterit. Cic. pro Rosc. Amer. 3.

Probari in vulgus. V. probo.

Spargere voces in vulgum. Virg 2. Æn. 99.

Fuit in vulgus adverso rumore. Tacit. 2. Hist. 52.

Tribuere in vulgus. Cic. 13. Fam. 71. pr. Quia non est obscura tua in me benevolentia, sic fit ut multi per me tibi commendari velint. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus.

Vulgus, de Ovibus dixit Virg. 3. Georg. 469.
Continuo ferro culpam compesce, priusquam
Dira per Incautum serpant contagia vulgus.

Vulgo, [παιδημὰ] Adverbialiter positum, significat Passim, Catervatim, ut ait Servius. Virg. 4. Ecl. 25.
— Assyrium vulgo nascetur amomum.

Vulgo, Passim. Liv. 31. 34. Adversus quæ tela, quosque viros pugnandum esset, pavidi vulgo cernebant.

Vulgo & Passim. Cic. pro Muren. 73. Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium invitare? minimè: sed vulgo, passim. Quid est vulgo? Universos. [Subaudi Invitare. conf. 72.

Appellare vulgo aliquem superbum Liv. 1. 50.

Ascribit vulgo hominum opinio socium me tuis laudibus. Cic. 14. Att. 19.

Audieram vulgo. Cic. 5. Verr. 62. Non mehercule, qui loquor crederem, Judices, rametsi vulgo audieram.

Colunt Saturnum vulgo maxime ad Occidentem. Cic. 3. de Nat. Deor. 114.

Dicitur vulgo, vel dici solet. Ter. And. 2. 5. 15. Plin. Epist. 168.

Exaudita vox vulgo per lucos. Virg. 1. Georg. 477.

Loquuntur vulgo. Cic. 7. Verr. 78. Cum vulgo loquerentur suppositum in ejus locum, quem pro illo probare velles.

Occidi vulgo, Publice, Passim. Cic pro Rosc. Amer. 80. Ejusmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur.

Occupare vulgo regnum. Cæs. 2. Bell. Gall. 1.

Ostendere vulgo. Cic. 6. Verr. 64. Neque ponere, neque vulgo ostendere ac proferre voluerunt.

Requirunt vulgo id homines. Liv. 1. 31.

Quæsitus vulgo, pro Spurio. Ulpianus l. ad Tertull. Sed & vulgo quæsiti admittuntur ad matris legitimam successionem. Et l. 2. Sive juste sint procreati, sive vulgo quæsiti. Budæus.

Quæsiti vulgo dicuntur, Qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem, sed eum habent, quem habere non licet: qui & Spurii appellantur παρὰ τὴν σπορά. Hæc Modestinus l. 23. D. de stat. homin.

Vulgāris, e. Adj. [κοινὸς, λεώδης, χυδαῖος, Gl. L. G. δημότης, G. L.] Quod est vulgi, hoc est vile ac commune. Cic. 2. de Invent. 112. Magna an parva; facilia, an difficilia; singularia sint, an vulgaria. Hor. 2. Serm. 12. 38. Jejunus stomachus raro vulgaria temnit.

Vulgare, Tritum & consuetum. Quintil. in procem. lib. 1. Simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem.

Obsoletum & vulgare, cui Novum & inauditum opponitur. Cic. pro Quint. 56. Vulgaria & obsoleta sunt, res autem nova & inaudita.

Vile & vulgare. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint.

Vulgare est, Tritum. Plin. lib. 8. cap. 2.

Artes vulgares, quæ vulgo *mechanicæ* dicuntur. Cic. pro Rosc. Amer. 134. Mitto hasce artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios.

Consuetudo vulgaris. Cic. 1. de Orat. 248.

Declamatio vulgaris & pervagata. Cic. pro Planc. 48.

Fabula vulgaris. Ovid. 4. Met. 53.

Forma vulgaris, Quæ vulgo videri solet. Plin. lib. 10. cap. 42.

Generatio vulgaris. Plin. lib. 7. cap. 14.

Intelligentia a vulgari hæc remotiora sunt. Cic. 2. de Invent. 67.

Notitia vulgaris. Plin. lib. 20 cap. 5.

Opinio vulgaris. Cic. 1. de Orat. 109.

Oratio ad vulgarem popularemque sensum accommodata. Cic. 1. de Orat. 108.

Orator vulgaris & Excellens, contraria. Cic. in Orat. 45.

Prudentia communis & vulgaris. Cic. 2. de Orat. 299.

Sermo vulgaris. Cic. 1. Acad. 5. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis; vulgari sermone disputant.

Via vulgaris. Quintil. in procem. lib. 1.

Commendatio non vulgaris, h. e. Non levis, non modica. Cic. 13. Fam. 15. extr. Genere novo sum litterarum ad te usus, ut intelligeres non vulgarem esse commendationem.

Genus dicendi minime vulgare. Cic. de Clar. Orat. 302.

Mulier vulgaris, Quæ vulgo sui copiam facit. Suet. Vitell. cap. 2. V. ibi Torrent. p. 503. Vide quæ notavi in marg. Torr. de loco Ovidii, ubi pro Vulgares lego Vulgaris,
Numina vulgares Veneris celebrate puellæ. Ut sit τῆς παιδήμου Ἀφροδίτης. H. St. Locus Ovidii infra notatur, ubi forsan v. seq. pro Multa, Nuda legendum est. Ceterum nil mutant docti, neque MSS. versu priore, quia nominatim Erycinam Venerem designat poeta.

Puellæ vulgares, Quæ prostant. Ovid. 4. Fast 865.

Simplicitas vulgaris, pro Vulgi simplicitas. Ammian. Marcell. lib. 16. Sed ex tapete & sisyra, quam vulgaris simplicitas Susurnam appellat. p. 332. Francf. principio. H. St. Exstant cap. 5. Vales.

Compar. Liv. 25. 17. Et ea vulgarior fama est. [Immo Vulgatior.

Vulgarius, a, um. Adj. Gell. 12. 10. In libris vulgariis scriptum est.

Significatio vulgaria. Idem 3. 16. Sic & in aliis Gellii locis. H. St. Defuit in Lugd. hæc dict.

Temeritas vulgaria. Afranius apud Nonium 8. 41.

Venus vulgaria. Apul. Apol. p. 281. Elmenh.

Vulgarĭtas, ātis. f. Vulgus. Arnob. lib. 3. adverf. Gent. Palem, sed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Jovis.

Vulgarĭter, Adv. [πάνδημον] Idem quod Vulgo. Plin. lib. 28. cap. 14. Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia cæliacorum & disentericorum tradunt.

Vulgariter & ambitiose. Cic. 13. Fam. 69. Hæc ad te eo pluribus scripsi, ut intelligeres me non vulgariter, nec ambitiose, sed ut pro homine intimo, ac mihi pernecessario scribere. Sed in MSS. legitur Vulgare.

Vulgĭvăgus, Adj. [ἐκκαιοπλάνης] pro Plebejo. Lucret. lib. 4. 1065.
Vulgivagaque vagus venere. i. e. Sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabam more ferarum.

Vulgo, [φημίζω, θρυλῶ, Gl. G. L.] āre. In vulgus emittere, & quasi multis audientibus ac non taciturus dicere, commune omnibus facere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?

Vulgare aliquid per. Liv. 28. 27. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim. [i. e. Ad omnes pertinere.

In majus aliquid vulgare. Tacit. 3. Ann. 12.

Famam vulgare. Liv. 27. 34.

Laudem vulgare. Liv. 1. 10.

Librum vulgare. Quintil. in procem. lib. 1.

Rumor deinde vulgatur duas deesse tabulas. Liv. 3. 44.

Voce vulgari. Cic. pro Flacc 65. Nonne hoc vestra voce legatum est?

Concubitus plebis & Patrum vulgare, pro Permiscere connubia plebejorum & Patriciorum. Liv 4. 2. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis Patrumque? ut qui natus sit, ignoret cujus sanguinis, quorum sacrorum sit: dimidius Patrum sit, dimidius plebis.

Corpus suum vulgare dicitur meretrix. Plaut. Amph. Cui me absente corpus vulgavit suum. [In suppos. puto.

Morbos vulgare. Morborum in vulgus & passim causam adferre. Liv. 3. 6.

Rem non vulgabat P. Virginius. Liv. 2. 29. i. e. Non ad omnes referebat.

Vulgari cum privatis dicitur Magistratus, quum ad ejus humilitatem se admittit. Liv. 3. 25. Nimium in ordinem se ipsum cogere, & vulgari cum privatis, non tam properantis abire Magistratu, quam viam ad continuandum Magistratum quærentis esse.

Vulgans, antis. Partic. Tacit. 4. Ann. 58. Properum finem vitæ conjectantes vulgantesque.

Talia vulgantes. Idem 13. 7.

Vulgātus, a, um. [διάπθρυλημένος, δεδημευμένος, διαπφημισμένος, Gl. L. G.] Partic. ut,

Bella vulgata per orbem fama. Virg. 1. Æn. 461.

Verba vulgata. Plaut. Epid. 3. 2. 14.

Cibus vulgatus, Quo quotidie & passim utuntur. Plin. lib. 13. cap. 22.

Corpus vulgatum. i. e. Prostitutum. Liv. 1. 4. Sunt, qui Laurentiam, vulgato corpore, Lupam inter pastores vocatam putant.

Navis vulgata omnibus. Cic. de Aruſp. Resp. 59. Quæ navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam istius ætas fuit?

Fama vulgatior. Liv. 1. 7.

Sensus vulgatissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Vulgatūrus, a, um. Partic. [φημίσων] ut, Littera vulgatura nefas. Claud. 2. in 1. Cons. Stilich. 296.

Vulgāte, Adv. Compar. Ammian. 15. 3. Hæc augente vulgatius fama.

Vulgātus, ús. m. Sidon. 8. 1. Sufficere suspicabamur, si quid superiore vulgatu protulissemus.

Vulgātor, ōris. m. [φημιστὴς] ut, Taciti vulgator. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

Vulnus, ĕris. n. [τραῦμα, Gl. L. G. & G. L. ἕλκος, L. G.] est Hians patensque apertura corporis, ictu aliquo inflicta.

Color

Color vulneris si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Celf. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Glutinatio vulneris. Celf. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Impetus vulnerum. Plin. lib. 20. cap. 21.
Impetus vulnerum recentium lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.
Inflammatio vulneris. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus vulnerum inflammationem.
Oræ vulneris. Celf. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Oras vulneris leviter diducere manibus. Celf. lib. 7. cap. 19.
Clauda vulnere pars corporis. Virg. 5. Æn. 278.
Invalidus vulnere. Tacit. 1. Ann. 46.
Onustus vulneribus. Tacit. 2. Ann 15.
Saucius vulneribus. Ovid. 12. Met. 207.
Tardus vulnere. Virg. 2. Æn. 436.
Acerbum vulnus. V. ACERBUS.
Altum vulnus. Celf. lib 5. cap. 29. De curatione gangrænæ.
Calidum vulnus Ovid. 5. Met. 137.
Cruda vulnera. Juven. 2. Sat. 73.
Vulneribus crudis populus modo victor.
Cruenta vulnera. Celf. lib. 5. cap. 19. in initio.
Fatale vulnus. Valer. 6. Argon. 652.
Grande vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Gravia vulnera. Celf. lib. 5. cap. 29. De Leucis emplastris.
Immania vulnera. Stat. 5. Theb. 29.
Immitia vulnera. Ovid. de Nuce, 69.
Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adjicere. Celf. lib. 7. cap. 5.
Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æn. 497.
Latum vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Laxum vulnus. Celf. lib. 7. cap. 5.
Letale vulnus. Virg. 11. Æn. 749.
Letiferum vulnus. Sil. lib. 10. 295.
Leve vulnus. Ovid. 3. Met. 87.
Magnum. Celf. lib. 5. cap. 26.
Malum vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26.
Mortiferum vulnus. V. MORS.
Nigra vulnera. Ovid. 1. Met. 444.
Pejus est vulnus quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est. Celf. lib. 5. cap. 26.
Periculosa vulnera. Celf. lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.
Purum vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curationibus proprie articulorum, Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consuevit.
Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Celf. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.
Sanabile vulnus. Juven. 15. Sat. 34.
Senilia vulnera. Celf. lib 5. cap. 19.
Subjecta oculis vulnera. Celf. lib. 5. cap. 26.
Tenue vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.
Tolerabilius vulnus. Celf lib. 5. cap. 26.
Tristia vulnera. Ovid. 3. Met. 57.
Trunca vulnera dejectis membris. Ovid. 3. Met. 725.
Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel pejora, vel meliora sunt. Celf. lib. 5. cap. 26.
Vehemens vulnus. Celf. lib. 5. cap. 27.
Vetusta vulnera. Ovid. 4. Trist. 1. 97.
Abdidit alto nefandum ferrum vulnere. Senec. Troad. 1.
Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æn. 683.
Accenditur vulnus, si parum bibitur. Celf. lib. 7. cap. 27.
Accipere vulnera. V. ACCIPIO.
Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æn. 242.
Arcebat exiguum stimulando vulnus. Claud. 1. in Ruff. 182.
Adfusum venenum vulneri. Tacit. 1. Ann. 10.
Adhibere medicas manus ad vulnera. Virg. 3. Georg. 455.
Adigere vulnus. V. ADIGO.
Adactum vulnus alre. Virg. 10. Æn. 850.
Adurere vulnus. Celf. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum.
Aggravantur vulnera introitu eorum, qui unquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.
Agere humorem in vulnus. Celf. lib. 7. cap. 27.
Ali vulnus non potest. Celf. lib 7. cap. 27.
Allevantia fomenta malum vulnus. Hor. Epod. 11. 25.
Alligare vulnus. V. ALLIGO.
Ambesum corpus multo vulnere. Sen. Hippol. 12.
Ampliare vulnus. Celf. lib. 7. cap. 5. *Ayrandir.*
Ancisa recenti vulnere membra. Lucret. lib. 3. 661.
Aperire vulnus. Celf. lib. 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum Idem. lib. 7. cap. 5.
Astrinxit sicca rigens vulnera sanguis. Lucan. lib. 4. 291.
Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibetque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.
Cadere per mutua vulnera. Ovid. 3. Met. 123.
Circumactus in vulnus. V. CIRCUMAGO.
Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat. 249.
Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Concidere mutuis vulneribus. V. MUTUUM.
Confectus vulneribus. Liv. 24. 26. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.
Confodere aliquem vulneribus. V. CONFODIO.
Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.
Conglutinat vulnera holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.
Consumptus vulneribus Sil. lib. 10. 286.
Conturbare prima vulnera novis plagis. Lucret. lib. 4. 1064.
Crepitant duro sub vulnere malæ. Virg. 5. Æn. 436.
Curare vulnus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Deligare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Theb. 340.
Detegere vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. §. 27. Detecto vulnere, considerandus color est.
Dirigere vulnera. Virg. 10. Æn. 140.
Divellere vulnus. Cæs. de Bell Afric. 88.
Dare cæcum vulnus cuspide. Virg 10. Æn. 140.
Dare certa vulnera. Ovid 1. Met. 458.
Dare inania vulnera. Ovid. 3. Met. 83.
Durare ad vulnera Virg. 3. Georg. 257.
Edere vulnera & confercre dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.
Elusa vulnera. Ovid. 12. Met. 104.
Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.
Exanimari gravi vulnere. Cic. 2. de Finib. 97.
Excipere vulnera. V. EXCIPIO.
Exhalans crudeli vulnere vitam. Virg. 2. Æn. 561.
Exfugere vulnus. Celf. lib. 5. cap. 27. titulo 3. Homo adhibendus est, qui vulnus exfugat.
Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib 35. cap. 6.
Exstinctus miserando vulnere. Stat. 5. Theb. 717.
Facere vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Fecit vulnus in vulnere. Ovid. 12 Met. 49.
Facere vulnera alicui in tergo. Ovid. 3. Met. 232.
Fervens vulnus. Ovid. 4. Met. 120.
Figere iterata vulnera. Stat. 1. Silv. 2. 84.
Fiunt vulnera morsu serpentis. Celf. lib. 5. cap. 27. in principio.
Fovere vulnus aqua calida. Celf. lib. 7. cap. 26. tit. 5.
Gluriantur vulnera candido ovi. Plin. lib. 29. cap. 3.
Habere grave vulnus. Ovid. 4. Met. 207.
Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Ictus mortifero vulnere Alexander. Liv. 9. 19.
Illinunt vulneribus Polium. Plin. lib. 21. cap. 20.
Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.
Inflammantur vulnera superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35. cap. 6.
Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æn. 943.
Impingere vulnus. V. IMPINGO.
Implere vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.
Imponere stercus caprinum super vulnus. Celf lib. 5 cap 27. tit. 5. & tit. 8.
Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.
Imponuntur vulneribus folia lilii. Plin. lib. 21. cap. 19.
Imprimere vulnus. V. IMPRIMO.
Incidere circa vulnus scalpello. Celf. lib. 5. cap. 27. tit. 3. & lib. 7. cap. 16.
Inducere cicatricem vulneribus. Celf. lib. 5. cap. 19. in princ. & cap. 26. ad finem.
Inferre vulnera alicui. V. INFERO.
Inferuntur vulnera quæ per tela. Celf. lib. 5. cap. 27. in principio.
Infestant vulnera & nimius calor, & nimium frigus. Celf. lib. 5. cap. 26.
Infligere vulnus. V. INFLIGO.
Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp. 101.
Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 534.
Infundere vulneri acetum. Celf. lib. 5. cap. 26. in curatione adversus profusionem sanguinis, &c.
Intumescit vulnus. Celf lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Ingestis vulneribus concidit. Tacit. 3. Hist 85. pro Inflictis.
Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 2. Æn. 529.
Integrare vulnera, Renovare dolorem. Stat. 5. Theb. 29.
Inurere vulnus. Cic. pro Sext.
Lædunt vulnere dracones. Ovid. 4. Met. 601.
Læsum parvo cor vulnere. Ovid. 12. Met. 421.
Lenire vulnera. Sil. lib. 17 112.
Mederi vulneribus. V. MEDEOR.
Minitans vulnera curvata cuspide. Ovid. 2. Met. 199.
Miscent crebris vulneribus prælia Virg. 3. Georg. 221.
Misit eum geminato vulnere ad umbras Tartareas. Ovid. 12. Met. 227.
Movere aliquem in vulnera alicujus, i. e. Instigare ut vulnus infligat alicui. Claud. 2. in Eutrop. 482. — & Persas in regia vulnera movit.
Mulcere vulnera. Sil. lib. 13. 455.
Novat repetitum vulnus stipite. Ovid. 12. Met. 287.
Obligare vulnus. V. OBLIGO.
Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, utrum ferro, an igne, an veneno, uno vulnere, an pluribus.
Occidit minimo vulnere. Ovid. 6. Met. 265.
Patet vulnus. Celf lib. 7. cap. 16.
Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æn. 40.
Patiens mille vulnera. Ovid. 12. Met. 171.
Passi alterna vulnera. Lucan lib. 5. 1.
Passi Martia vulnera pugnando. Virg. 7. Æn. 182.
Penetravit vulnus. Celf. lib. 5. cap. 26.
Perire vulnere. Hor. 1. Carm. 27. 12.
Petere mortem per vulnera. Virg. 4. Georg. 218.
Poscunt medicinam vulnera. Sil. lib. 11 166.
Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æn. 56.
Recidendum est ense immedicabile vulnus. Ovid. 1. Met. 190.
Recrudescit vulnus. H. St.
Refricare vulnus. V. REFRICO.
Repetitum vulnus. Quintil. in Procem. lib. 6.
Resolvere vulnera. Quintil. lib. 6 cap. 1.
Resolvere cæca vulnera Stat. 5. Silv. 5. 82.
Sanare vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Satiatur largo vulnere cornus. Claud. 1. in Ruff. 355.
Scinditur novatum vulnus. Ovid. Rem. Amor. 729.
Serebant vasta vulnera. Lucret. lib. 5. 1289.
Siccare vulnera Ovid 10. Met. 187.
Stridet infixum sub pectore vulnus Virg. 4. Æn. 689.
Est vulnus quod in summa parte. Celf. lib. 5. cap. 26.
Tardatus vulnere. Ovid. 13. Met. 81.
Valet mel in eo vulnere quod Ceraستes fecit. Celf. lib. 5. cap. 27. tit. 8.
Victus ingenti vulnere. Virg. 10. Æn. 842.
Ulcisci sævo vulnere aliquem. Sen. Herc. fur. 12.
Urere vulnus, & Ustum vulnus. Celf lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum. Et ibidem, Vulnus quod expertum igneni non est.

Flebile venis vulnus hiat. Stat. 2 Silv. 1. 4. de morte alumni.
Evicta vulneribus ornus. Virg. 2 Æn 630.
Scinditur odoro vulnere pinus. Stat. 6. Theb. 104.
Ferre aratri rastrorumque vulnera dicitur Tellus. Ovid. 2. Met. 286.
Vulnus per translationem accipitur & pro Angore animi, & Damno. Liv. 22. 54. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabantur.
Sanare vulnus injuriæ. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati, in qua inestaliqua vitio desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas, fautorque sis. h. e. Injuriam vindicare. [Immo Ad solatium injuriæ.
Sanare vulnus Reip. V. Sano, in SANUS.
Sedare vulnera. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Turbatus tristi vulnere mentis. Virg. 12, Æn. 160.
Orbitatis vulnus. Quintil. in prœm. lib. 6.
Vulnus pro Amore, & dolore. Virg. 4. Æn. 2.
At regina, gravi jamdudum saucia cura,
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. i. e. Amoris dolorem ac molestiam fovet intra venas. Lucret. lib. 1. 35.
Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ovid. 5. Met. 426.
Mutua vulnera, Mutuus amor. Ovid. 14. Met. 771.
Servans æternum sub pectore vulnus. Virg. 1. Æn. 40. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad utrumque vulnus.
Tabescere cæco vulnere. Lucret. lib. 4. 1114.
Vivit tacitum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 67.
Tabularum vulnera recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. 104. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.

VULNUSCŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. j. D. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.

VULNĔRĀRIUS, a, um. Adj. [τραυματικὸς] Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4. Vulnerariis emplastris utile.

VULNERARIUS, i. m. [χειρουργὸς] Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap. 1. Ob id publice vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, miteque gratum adventum ejus initio.

VULNĬFER, vel VULNIFĔRUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς, Gl. G. L.] Prudent. Psychom. v. 173.
— vulniferos gradiens intacta per imbres.

VULNIFĬCUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς] Quod vulnus infert. Virg. 8. Æn. 446.
Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.
Dentes vulnifici. Sen. Hippol. 3.
Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon. 420.
Sus vulnificus. Ovid. 8. Met. 359.

VULNIFĬCO, āre. ut, Aliquem vulnificare. Fortunat. Carm. 8.

VULNĔRO, [τραυματίζω, πληγόω, Gl. G L.] āre. Vulnus infligere, Sauciare. Cæs. 1. Bell. Civil. 46. Vulnerantur amplius sexcenti.
Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr. 67.
Caput ense sævo vulnerat. Ovid. in Ibin, 298.
Corpus vulnerare ferro. Cic. Post red. in Senat. 6. Sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro, confectumque vidistis.
Ferri viribus vulnerari. Cic. pro Sext. 24. Sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
Bono proprio vulnerari. Ovid. 21. Epist. 38.
Fortunæ continuo ictu vulneror. Ovid. 2. de Pont. 7. 41.
Translate. ut, Vulnerare aliquem voce, Lædere, & offendere verbis. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Aures, gravior nuntius vulnerat. Virg. 8. Æn. 583.

VULNERĀTUS, a, um. Partic. [τραυματισμένος, Gl. G. L.] ut, Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
Mortifere vulneratus. V. Mortifere, in MORS.
Multitudine sagittarum vulneratus. Cæs. 7. Bell. Gall. 41.
Translate. ut, Naves vulneratæ. Liv. 37. 24.

VULNERATUS, i. m. [τραυματίας, Gl. L. G. & G. L.] Saucius.

VULNERATIO, ōnis. f. [πληγὴ] Cic. pro Cæcin. 47. Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
Translate Cic. in Pison. 47. Major hæc est vitæ, famæ, salutis suæ vulneratio.

VULNERABĬLIS, e. Adj. Vulnerans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Materia acerrima & vulnerabilis.

VULPES, & antique VOLPES, is. f. [ἀλώπηξ, Gl. L G.] Animal quadrupes maxime astutum: cujus naturam vide apud Plinium. Pers. 5. Sat. 117.
Astutam vapido servas sub pectore vulpem.
Cauta vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.
Feta vulpes. Hor. 3. Carm. 27. 4.
Quam facile vulpes pirum comest. Proverbium apud Plaut. Most. 3. 1. 21. De re factu proclivi: quod nihil negotii sit vulpi dentatissimæ pirum edere. Ex Erasmo.
Animi sub vulpe latentes. Hor. in Arte Poet. 437. h. e. Sub dolo & imposturis adulantium. Acron.
Jungere vulpes; dicitur de re absurda. Virg. 3. Ecl. 91. [Ἀδύνατον.
Mutat pilum vulpes, non mores. Suet. Vesp. cap. 16.

VULPĒCŬLA, æ, f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] dimin. Hor. 1. Epist. 7. 29.
Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c. Bentlejus legit Nitedula. Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Nec unquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculasque sæpe vidisses.

VULPĪNUS, a, um. Adj. [ἀλωπέκειος] Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Ubi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. [Non videntur Tranquilli.
Lingua vulpina. Plin. lib. 28. cap. 11. Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negaot.
Vulpinus, [ἄλωπος] Astutus. Plaut. Vulpinus animus ne quid moliatur mali. [Forsan ex Plauti suppositis.

VULPINĀRIS, e. Adj. ut, Amalio vulpinaris, i. e. fraudulentus. Apul. 3. Met. p. 386. Elmenh.

VULPĪNOR, [ἀλωπεκίζω] āri. Mendaciis ac fraudibus vera pervertere, sive effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis, Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras. Ex Nonio 1. 226.

VULPIO, ōnis. m. Homo vulpina indole præditus. Apul. Apul. p. 328. Elmenh. Si ex litteris tuis noscereturr, te etiam prius, quam ad eum migrasses, etiam cum matri blandirere, tamen jam tum vulpionem & impium fuisse.

VULSELLA, V. VELLO.

VULSINII, orum. m. [Οὐολσίνιον] Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plin. lib. 2. cap. 52. Hujus meminit & Strabo lib. 5.
Vulsinienses [Οὐολσίνιοι] inde dicti sunt Incolæ.

VULSĬNENSIS, vel VOLSINIENSIS, e. Adj. [Οὐολσινήσιος] ut, Vulsinienses lacus. Columel. lib. 8. cap. 16.

VULSURA, VULSUS. V. VELLO.

VULTUR, ŭris. & VULTŬRIS, is. & VULTURIUS, i. m. [γὺψ, Gl. L. G. & G. L.] Avis rapax, carnivora. A volatu tardo dicta, quod propter magnitudinem corporis tarde volet. Plaut. Truc. 2. 3. 16.
Illud est: vide jam, quasi vulturii, triduo
Prius prædivinabant, quo die esurituri fient. Ennius,
Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. V. Plin. lib. 10. cap. 6.
Dirus vultur. Valer. 4. Argon. 69.
Edax vultur. Ovid. 2. Amor. 6. 33.
Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æn. 597.
Obscænus vultur exanima consumit corpora. Sil. lib. 13. 472.
Vulturius, per translationem, pro homine Rapace. Cic. in Pison. 38. Appellatus est hic Vulturius, illius provinciæ (si diis placet) Imperator.
Togati vulturii, i. e. Forenses rabulæ. Apul. 6. Met. V. Cic. pro Sext. 71.
Vulturius, Latus unum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, ut vulturum aut regulorum. De vulture in talis, Plaut. Curc. 2. 3. 78. Jacit vulturios quatuor. V. ibi Taubm. p. 335. & Turneb. Adverf. 5. 6.

VULTURĪNUS, a, um. Adj. [γυπιὸς] Quod est vulturis. Plin. lib. 30. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. cap. 6. Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3. Vulturina species.

VULTUR, ŭris. m. [Οὐλτυρε] Mons Apuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horatius, 3. Carm. 4. 9.
Me fabulosæ Vulture in Apulo, &c.

VULTURNUS, & antique VOLTURNUS, i. m. [Εὖρος, Gl. L. G.] Ventus ab Oriente hiberno spirans, inquit Gellius lib. 2. cap. 22. Eum plerique Græci misto nomine, quod inter Notum & Eurum sit, Εὐρόνοτον appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. Columel. lib. 11. 2 Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant. [Cum quo facit Glossographus. V. & lib. 5. cap. 5.
Celer vulturnus. Lucan. lib. 2. 423.
Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluvio ejusdem nominis, ut scribit Plin lib. 3. cap. 5. Liv. 4. 37. Vulturnum Hetruscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam. Pomponius Mela lib. 2. 4. Vulturnus: amnis: Vulturnum oppidum. Sil. lib. 8. 530. — fluctuque sonorum
Vulturnum. Nunc vulgo dicitur *Voltorno*.
Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ovid. 15. Met. 715.
Volturnus, Deus Tiberinus. Varr. de L. L. 4. 5.

VOLTURNĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Volturnalis. Varro de L. L. 6. 3. Volturnalia Volturno Deo sua sacra faciebant. Paulus.

VULTUS, antique VOLTUS, ûs. m [εἶδος ὄψεως, Gl. L. G. εἶδος, πρόσωπον, G. L.] dicitur, Indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Plin. lib 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pison. 1. Vultus denique totus, qui sermo quidem tacitus mentis est.
Interdum etiam significat, Ipsius corporis faciem. Martial. lib. 1. 32.
Dum nulla teneri fordent lanugine vultus.
Vultus, a volendo dicitur, sicut a colendo cultus, teste Valla lib. 4. cap. 13. Hinc antiquis Voltus scribebatur.
Immo, puto, aliter Valla. Verba Vallæ sunt, Facies magis ad corpus, Vultus magis ad animum refertur, atque voluntatem unde descendit. Nam Volo Supinum habet Vultum. Inde dicimus irato & mæsto vultu, potius, quam Facie: & contra Lata aut longa facie, non Vultu. &c. H. St. Ergo non aliter, puto, Valla.
Vultus & Facies hoc distant: Vultus est voluntas, quæ pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Sallust. in Catil. cap. 15. extr. Prorsus in facie, vultuque vecordia inerat. V. plura apud Nonium 5. 21.
Vultus qui sensus animi plerumque indicant. Cic. 2. de Orat. 148.
Vultus plurimum potest Cic. in Orat. 60. Vultus, qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.
Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.
Quidam vultu motuque corporis vasti atque agrestes. Cic. 1. de Orat. 115.
Mutabilis vultu. Hor. 2. Epist. 2. 189.
Simulacra vultus. Tacit. in vita Agric. 46.
Violentia vultus. Ovid. 1. Met. 238.
Acer vultus in hostem. Hor. 1. Carm. 2. 40.
Agrestes vultus. Ovid. 9. Met. 96.
Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Hor. 2. Carm. 5. 24.
Benignus vultus. V. BENIGNUS.
Bonus vultus. Ovid. 8. Met. 677. in Philemonis fabula,
— super omnia vultus
Accessere boni. i. e. Hilares.
Gall. *Bon visage on monstre, Il fait bon visage a quelcun.* Vultus plurali numero, pro singulari, ex Cicer. Lamb. in Lucretium p. 16. H. St. Ad lib. 1. v. 93. Ubi duo Cic. loca adducit, alterum ex 12. ad Fam. 30. ubi Cortium V. alterum ex 2. de Orat. 148. Apud poëtas tamen frequens est hæc heterosis numeri.
Compti vultus. Claud. 2. in. Eutrop. 337.
Confusi vultus. Lucan. lib. 3. 753.
Conjux sæpe fui, confusis vultibus unda,
Credidit ora viri, Romanum amplexa cadaver.

Consce-

Conſceleratus vultus. V. CONSCELERO.
Coruſcus vultus. Claud. 6. Conſ. Hon. 359.
Decorus vultus. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 431.
Dilecti vultus. Stat. 11. Theb. 374.
Diſtortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Triſtis, ſeverus. Ovid. 16. Epiſt. 10.
Parce precor faſſo, nec duro cetera vultu
Perlege.
Erectior vultus. Quintil. lib. 21. cap. ult.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. 26. Rictum lupi intelligit.
Ferini vultus. Ovid. 7. Met. 271.
Ferox vultus. Sen. Hippol. 10.
Formoſi vultus. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
Gravis, Juven. 9. Sat. 12.
Hilaris. Ovid. 5. Triſt. 1. 40.
Igneus vultus. Sen. Herc. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. Poſt red. in Senat. 14. Si modo vultum importunum in forum detuliſſet.
Infeſtus vultus. Lucan. lib. 5. 296.
Ingenui vultus puer. Juven. 11. Sat. 154.
Inimicus. V. INIMICUS.
Iratus. Claud. 4. Conſ. Hon. 426.
Juveniles vultus. Ovid. 3. Faſt. 437.
Junior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ovid. 10. Met. 5.
Loquax vultus. Ovid. 1. Amor. 4. 17.
Lubricus vultus aſpici. Hor. 1. Carm. 19. 8.
Urit me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Urit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus aſpici. h. e. Qui quum aſpicitur lubricos in amorem ſui facit juvenes. Porphyr.
Lucidi vultus Lunæ. Sen. Hippol. 4.
Lugubres vultus. Ovid. 1. Triſt. 7. 23.
Mærens. Ovid. 11. Epiſt. 93.
Mæſtus. Senec. Thyeſt. 6.
Minaci vultu gravis. Valer. 5. Argon. 519.
Modeſtus. Juven. 10. Sat. 300.
Nitidus. Ovid. 4. Triſt. 3. 9.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4. 1027.
Projectus & degener vultus. Tacit. 3. Hiſt. 65.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ovid. 4. Epiſt. 73.
Serenus vultus, Non perturbatus. Hor. 1. Carm. 37. 26.
Severus & triſtis vultus. Cic. 2. de Orat. 289.
Sidereus. Sen. OEdip. 5.
Supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ovid. 1. Met. 265.
Torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Torvo vultu ferus. Hor. 1. Epiſt. 19. 12.
Trepidi vultus. Ovid. ad Liv. 275.
Triſtis vultus. Ovid. 17. Epiſt. 15.
Trux vultus. Tacit. 4. Ann. 34. Et Cæſar truci vultu defenſionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Senec. Octav. 4.
Virginei vultus. Virg. 3. Æn. 216.
Virgineus vultus in ore puerili. Ovid. 10. Met. 631.
Virilis vultus. Hor. 3. Carm. 5. 44.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3. 655.
Abdere vultus ſuos tenebris. Ovid. de Rem. Amor. 588.
Addere vultum verbis. Ovid. 5. Faſt. 503.
Adhibere aliquo vultum. V. ADHIBEO.
Advertere vultus ſuos ſacris. Ovid. 8. Met. 482.
Affulſit vultus tuus populo. Hor. 4. Carm. 5. 6.
Appellare vultu. V. APPELLO.
Arat ruga ſenilis jam meos vultus. Ovid. 1. de Pont. 4. 2.
Aſpectans alterno vultu & hunc & illum. Ovid. 5. Met. 30.
Aſpice vultus meos. Ovid. 2. Met. 92.
Aſpicere aliquem molli vultu. Ovid. 10. Met. 609.
Avertere vultus ab aliquo. Ovid. 14. Met. 750.
Componere feros vultus. Ovid. 13. Met. 767.
Compoſitus vultus. Tacit. 1. Ann. 7.
Condere vultus. Ovid. 2. Met. 330.
Confundere vultum alicujus. Ovid. 14. Met. 367.
Conjectare aliquid vultu. Tacit. 1. Ann. 12.
Conſentit vultus cum oratione. V. CONSENTIO.
Convertere vultus ſuos in aliquem. Ovid. 4. Triſt. 3. 9.
Defixus ſilenti vultu. Valer. 7. Argon. 407.
Defixus mæſto lumina vultu. Virg. 6. Æn. 156.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg. 255.
Dejecit vultum, & demiſſa voce locuta eſt. Virg. 3. Æn. 320.
Dejectus vultus. Virg. 6. Æn. 862.
Dejectus in humum vultus, Vultus humum aſpiciens. Ovid. 6. Met. 707.
Demiſſa vultum Dido. Virg. 1. Æn. 565.
Depoſuit vultum ſuum in gremio. Ovid. 2. Faſt. 756.
Detinere vultus alicujus. Ovid. 13. Epiſt. 20.
Diſcere vultum alicujus. Virg. 1. Æn. 755.
Diſſimulare vultum. Stat. 9. Theb. 203.
Ducere vultus. V. DUCO.
Exſatiare. Stat. 8. Theb. 650.
Aſpicit, & vultu non exſatiatur amato. i. e. Vultum illius ſemper aſpicit.
Excidit illi vultus. Ovid. 2. Met. 601.
Excipere pacato vultu aliquid. Ovid. 1. Faſt. 3.
Expreſſi vultus per ahenea ſigna. Hor. 2. Epiſt. 1. 249.
Fecere taciti vultus convicia. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Ferre vultu. Tacit. 4. Hiſt. 85.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æn. 70.
Fingere vultum. Ovid. 4. Met. 319. V. FINGO.
Fictus & ſimulatus vultus. Cic. pro Cluent. 72. Recordamini faciem atque illos ejus fictos ſimulatoſque vultus.
Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æn. 714.
Flectere vultum ad aliquem. Ovid. 10 Met. 235.
Fœdare ſerenos vultus. Virg. 2. Æn. 285.
Fœdati vultus. Ovid. 5. Met. 59. al. Laudatos.
Fuſus prono ſuper oſcula vultu. Stat. 2. Silv. 3. 177.
Gerit dejectos vultus pudore. Senec. Troad. 12.
Gerere incertos vultus. Senec. Agamem. 7.
Habet pacem vultus, i. e. Præ ſe fert animum pacatum. Ovid. 2. Met. 858.
Hærent infixi pectore vultus. Virg. 4. Æn. 4.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æn. 469.
Immutare vultum. V. IMMUTO.
Induere vultus ſeveros. V. INDUO.
Infecit niveos purpura vultus. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 270.
Ire modeſto vultu. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Lacrimare durus vultus malis neſcit. Sen. Herc. fur. 13.
Lavare vultum profuſis lacrimis. Ovid. 9. Met. 679.
Madentes ſudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Mutare vultum. V. MUTO.
Notare vultus. Tacit. 3. Hiſt. 65.
Obducti vultus ægro luctu. Ovid. 2. Met. 329.
At pater obductos luctu miſerabilis ægro
Condiderat vultus.
Pertulit intrepidos vultus ad fata noviſſima. Ovid. 13. Met. 478.
Prætendere vultum. Quintil. in procem. lib. 1.
Procumbere toto vultu in terram. Ovid. 14. Met. 281.
Promittere aliquid vultu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Promittere amico vultu aliquid. Ovid. 3. Met. 257.
Referre vultum alicujus. Ovid. 13. Met. 443.
Regi alicujus vultu. Senec. de Benef. 6. 7.
Rejicere alto vultu dona alicujus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
Renidens falſum vultu. Tacit. 4. Ann. 60.
Renidenti cohibens ſuſpiria vultu. Valer. 4. Argon. 359.
Reſpice placido vultu mea munera. Ovid. 2. Faſt. 17.
Ridere ficto vultu. Stat. 1. Achil. 194.
Ridere invito vultu. Hor. 3. Carm. 11. 21.
Rigabat vultum atque ora lacrimis. Virg. 9. Æn. 251.
Rogare ſupplice vultu aliquid. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 212.
Servat benignum vultum Fortuna. Hor. 1. Epiſt. 11. 20.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb. 355.
Solvere vultum riſu. Valerius Maximus lib. 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparſi vultus ſanguine. Ovid 13. Met. 532.
Spectare iniquo vultu aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
Eſſe boni vultus. Ovid. 5. Met. 501.
— quum tu, curaque levata,
Et vultus melioris eris. V. Bonus vultus ſupra.
Tegere caſtos vultus. Ovid. 4. Met. 799.
Tegit conſilium vultu. Virg. 4 Æn. 477.
Tendens ad ſidera vultus. Ovid. 1. Met. 733.
Tenere immotos vultus. Ovid. 14 Met. 592.
Tenere rectos vultus in aliquem. Stat. 10. Theb. 536.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. 3. 27.
Terrere aliquem vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44.
Territa pavido vultu. Sen. Herc. OEth. 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
Velare demiſſos vultus. Lucan. lib. 2. 361.
Vertit vir formoſus mulieres in ſuos vultus. Ovid. 14. Met. 327. in Pici fabula.
Salis placidi vultus. Virg. 5. Æn. 848. i. e. Maris facies.
Omniferi vultus Telluris. Ovid. 2. Met. 275.
Purpureus vultus Lunæ. Ovid. 1. Amor. 8. 12.
Vulta, neutro genere protulit Lucret. lib. 4. 1205.
— ſed quos utriuſque figuræ
Eſſe vides miſtim referentes vulta parentum. V. Non. 3. 260.

VULTĬCŬLUS, i. m. dimin. quo uſus eſt Cic. 14. Att. 23. Non te Bruti noſtri vulticulus ab iſta oratione deterret? i. e. Vultus macie attenuatus.

VULTUŌSUS, a, um. Adj. [ἀεθαωπόδης] Quintil. lib. 11. cap. ult. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuoſa, & geſticulationibus moleſta, & vocis mutationibus reſultans. Cic. in Orat. 60. In quo quum effeceris ne quid ineptum aut vultuoſum ſit, tum oculorum eſt quædam magna moderatio. Ineptum, h. e. Alienum a re, a perſona, a cauſa, a loco, a tempore, a modo: ſunt enim hæc diligenter oratori conſideranda. Vultuoſum, h. e. Vultu ipſo nimis affectatum ut ſi quis in triſtitia plus, quam deceat, vultum contrahat: quod quidam efficere ſolent, ut triſtiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In ſumma Vultuoſum dicitur, Quicquid eſt nimium & præter decorum in vultu. V. Nonius 2. 917.

VULTUOSE, Adv. Donat. in Ter. Phorm. Act. 1. Scena 1. circa finem, Hoc vultuoſe pronuntiandum. H. St.

VULTĬVŎLUS, i. m. Saresb 1. 12. Vultivoli ſunt, qui ad affectus hominum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere nituntur, effigies exprimunt.

VULVA, antique VOLVA, æ. f. [μήτρα, Gl. L. G. & G. L.] dicitur in animalibus quod Uterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterque veſicæ junctus utriculus, unde dictus uterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam. [Ipſe tamen Plinius & Celſus nominibus hiſce, de feminis loquentes, promiſcue utuntur.
Articuli vulvarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
Os vulvæ. Celſ. lib. 6. cap. ult. Si anus vel os vulvæ procidit.
Sinus vulvæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Callum vulvarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
Contractio vulvæ Plin lib. 24. cap. ult.
Converſione vulvarum ſuffocatas excitat odore ſinapi. Plin lib. 20. cap. 22.
Cruciatus vulvæ. Plin. lib 24. cap ult.
Doloribus vulvarum imponitur lac muliebre. Plin. lib. 28. cap. 7.
Dolores vulvarum tollit Melitites lapis. Plin. lib 36. cap. 19.
Dolores vulvæ ſedat Chamæſyce. Plin. lib 24. cap. 15.
Duritias & converſiones vulvæ emendat pix. Plin. lib. 24. cap. 72.

Duritiem vulvarum emollit ſevum aſininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exanimationes vulvarum. Plin lib. 32. cap. 3.
Exulcerationes vulvarum ſanat ſerum aſininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exulcerationibus vulvarum prodeſt medulla vituli. Plin. 28. 12.
Fluxionem vulvæ ſiſtit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
Inflammationes vulvæ. Celſ. lib. 5 cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
Inflationi vulvæ, ſimum aprinum cum oleo illini prodeſt. Plin. lib. 28. cap. 19.
Morbo vulvæ ſtrangulatas ajunt reſpirare capillorum muliebrium odore ſi crementur. Plin. lib. 28. cap. 7.
Onera vulvæ extrahit reſina. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentia vulvæ. Plin. lib. 23. cap 1. & 9.
Strangulationes vulvæ Cuminum potum in vino aperit. Plin. lib. 20. cap. 15.
Strangulationes vulvæ ſedat Aniſum. Plin. lib. 20. cap. 17.
Strangulationibus vulvæ ſuccurrit Crethmos. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulationes vulvarum diſcutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
Strangulationes vulvæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
Strangulatus vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
Strangulatus vulvæ Peucedanum uſtum recreat nidore. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulatus vulvarum diſcutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
Strangulatum a vulvis emendat Agaricum. Plin. lib. 26. cap. 15.
Tormenta vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
Vitia vulvæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap. 7.
Adjuvat vulvam pulmo leporis aridus potus. Plin. lib. 28. cap. 19.
Aperit vulvas contractas Porri ſuccus. Plin. lib. 20. cap. 6.
Apponitur vulvæ concitatæ ſuccus foliorum cypri. Plin. lib. 23. cap. 4.
Contineri vulvas adalligato Samio lapide tradunt. Plin. lib. 36. cap. 21.
Corrigit converſas vulvas Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20. cap. 13. & 14.
Diluitur in vino Circea, bibiturque ad dolorem vulvæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
Emollire vulvas. Plin. lib. 21. cap. 19. Idem lib. 24. cap. 8.
Expurgare vulvas. Plin. lib. 22. cap. 23.
Exulceratæ vulvæ medetur oleum myrteum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Induratam vulvam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Inflammatis contractiſque vulvis admoventur ſtrigmenta athletarum. Plin. lib. 28. cap. 4.
Juvantur vulvæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
Laborans vulva duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
Laborantes vulva ſuffiri felle Crocodili ſalutare tradunt. Plin. lib. 28. cap. 8.
Mollire vulvam. Celſ. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
Præcluſa vulva. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentes vulvas inhibet Ariſtolochia. Plin. lib. 26. cap. 15.
Procidentes vulvæ reprimuntur ſuffitu fimi e mare bove. Plin. lib. 28. cap. 19.
Procidentes vulvas reſilire cogit Urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Procidentes vulvas ſiſtere. Plin. lib. 24. cap. 4. & 12. ad finem.
Prodeſt vulvis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Subvenit ſtrangulante vulva Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
Suffire vulvas pilo cervino. Plin. lib. 18. cap. 19.
Verſa vulva, ſpiritum ſi incluſit, funebris eſt. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vulvam ex porca in deliciis habuere aliquando Romani. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa; hæc Porcaria, primiparæ ſuis optima; contra effetis. A partu, præterquam eodem die ſuis occiſæ, livida ac macra. V. STERILIS.
Ampla vulva nil pulchrius. Hor. 1. Epiſt. 15. 41. V. ibi Torrent.
Volva, Antiqui uſurpant. Plin. lib. 22. cap. 22. Volvam enim terra ob hoc prius gignit, ipſum poſtea in volva, ceu in ovo eſt luteum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui poſt tempus naſcuntur, & remanſerunt in volvis intimis.

VULVŬLA, æ. f. Farciminis genus. Apic. 2. 3.

U X A

VX. Uxor.

UXAMA, æ. f. Oppidum Hiſpaniæ citerioris, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 3.

U X E

UXELA, æ. f. [Οὔξιλα] Inſulæ Britanniæ urbs, ut ſcribit Ptolem. lib. 2. cap. 3.

UXOR, ōris. f. [γαμετὴ, Gl. L. G. & G. L. ἄλοχος, γυνὴ, L. G.] Quæ viro tradita eſt. Ter. Adel. 4. 7. 41. Uxor ſine dote veniet? Cic. 15. Fam. 9. Quare gratum mihi feceris ſi uxori tuæ Juniæ, graviſſimæ atque optimæ feminæ, meis verbis eris gratulatus. [In Gloſſ. Græcolat. Γαμετὴ, Uxor nupta, Uxor marita. Quaſi videlicet Epitheto opus eſſet. An delendum poſterius uxor, ut ſint totidem ſynonyma? An vero Juſtæ uxoris periphraſis, quæ opponitur Concubinæ?
Uxor, quaſi Unxor dicitur, inquit Servius in Virg. 4. Æn. 458. Mos fuerat, ut nubentes puellæ, ſimul quum veniſſent ad limen mariti, poſtes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo ungerent. Et inde uxores dictæ ſunt, quaſi unxores. Plinius quoque ſcribit lib. 18. cap. 9. Novas nuptas lupino adipe poſtes inungere ſolitas, ne quid mali medicamenti inferretur. [V. Voſſ. Etym. An pro Uniſors, i. e. Conſors?
Duæ formæ uxoris. Cic. in Topic. 14. Genus eſt uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias, earum, quæ in manu convenerunt: altera, earum, quæ tantummodo uxores habentur.
Beata uxor creandis pueris. Hor. 1. Epiſt. 2. 45.
Capaciſſima uxor ſecreti. V. CAPAX.
Feta uxor. Juven. 14. Sat. 167.
Formoſa uxor. Juven. 13. Sat. 43.
Incommoda uxor & importuna. V. INCOMMODUS.
Juſta uxor. i. e. Legitima, opponiturque Concubinæ. Sueton. in Veſpaſ. cap. 3. Poſt uxoris exceſſum Cænidem, Antoniæ libertam, & a manu, dilectam quondam ſibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam Imperator pæne juſtæ uxoris loco.
Juſta uxore nati. V. JUSTUS & NASCOR.
Legitima uxor. V. LEX.
Liberalis uxor. V. LIBER adjectivum.
Optima uxor. Lucret. lib. 3. 907.
Placens uxor. Hor. 2. Carm. 14. 22.
Abducere uxorem a viro. V. ABDUCO.
Abhorrere a ducenda uxore. Cic. 14. Att. 12. A ducenda uxore ſic abhorret, ut libero lectulo neget eſſe quicquam jucundius.
Adjungere ſibi uxorem. V. ADJUNGO.
Arceſſere uxorem. V. ARCESSO.
Aſſumere uxorem. V. ASSUMO.
Commutare uxorem. V. COMMUTO.
Ducere uxorem. [γαμεῖν, Gl. G. L.] Cic. pro Sext. 6. Duxit uxorem, patre vivo, optimi & calamitoſiſſimi viri filiam. [An Sed calamitoſiſſimi?
Ducitur tibi uxor. Virg. 8. Ecl. 29.
Facere miſſam uxorem. V. MITTO.
Habere uxorem. Cic. 2. de Orat. 260. Ex tui animi ſententia tu uxorem habes.
Permolere alienas uxores. Hor. 1. Serm. 2. 35.
Prægnans uxor. Cic. 1. de Orat. 183. Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquiſſet, Romæque alteram duxiſſet, neque nuntium priori remiſiſſet, mortuuſque eſſet inteſtato, & ex utraque filius natus eſſet, mediocriſne res in controverſiam adducta eſt?
Recuſare uxorem grandi cum dote. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Reddere gravidas uxores. Lucret. lib. 4. 1232.
Deviæ uxores olentis mariti, Captæ. Hor. 1. Carm. 17. 7.

UXORCŬLA, æ. f. dimin. [γαμετίδιον] Plaut. Caſ. 4. 4. 19.
Eja uxorcula. V. Apul. Met. lib. 9. p. 219. Elmenh.

UXORCŬLO, āre. Plaut. in Sitelitergo apud Varron. de L. L. 6. 3. Mulieres uxorculavit, ego novi ſcio actioſas.

UXŌRIUS, a, um. Adj. [γαμετικὸς] Quod eſt uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. Cic 3. Off. 61. In arbitrio rei uxoriæ, melius æquius.
Dos eſt uxoria lites. Ovid. 2. de Arte Am. 155.
Jus uxorium. Jabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat. 3.
Levamentum uxorium. Tacit. 3. Ann. 34. Quod honeſtius, quam uxorium levamentum?
Bibere uxoria. Quintil. Declam. 15. de eo, cui meretrix potionem odii dederat, Felix profecto qui non niſi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis uxoria, tu lacrimis rogas, &c.
Pependiſſe uxorium dicitur, qui, quod uxorem non habuerit, æs populo dedit. Feſtus. [Hic videtur Subſt. ſubaudito æs.
Uxorius, [γυναικομανὴς, γυναικοκρατέμψυχος, Gl. L. G. γυναιμανὴς, G. L.] Qui uxori nimis inſervit. Virg. 4. Æn. 266.

— tu nunc Carthaginis altæ
Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem
Exſtruis?

Amnis uxorius. Hor. 1. Carm. 2. 20.
Imber uxorius, Lacrimæ ob mortem uxoris. Stat. 5. Silv. 1. 31.

UXŌRIŌSUS, a, um. Adj. Gloſſ. Lat. Gr. Uxorioſus, ὁ τὴν ἰδίαν γυναῖκα φιλῶν.

X

X Latinarum litterarum ultima. Quintil. 1. 4. Nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæsissemus. Græcis Ξ, ξ, & Hebræorum ס Samech, ordine tam litterario, quam numerali exadversum respondet. Nam apud utrosque populos ס 60 Ξ 60 etiam repræsentat. Vasti esse soni innuit Cic. in Orat. 153. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? Quam litteram etiam e maxillis & taxillis & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [V. in his vocabulis, & paulo infra.

Liquefit X littera ab hodiernis Italis, qui pro Alexandro *Alessandro* proferunt. [Quod miror non & Gallos secutos, qui eam in multis vocabulis finalem habent, ubi vel plane non efferunt, vel instar s.

E Consonis duplicibus X, nam vel CS vel GS (vel etiam CHS) exprimit, uti liquet ex flexione Pax, pacis, Grex, gregis. Immo olim scribebatur Pacs, Gregs, idque usque ad Augusti tempora si Isidoro fides. Attamen in Columna Duilliana, quicquid de ea statuitur, legimus Exfociont pro Effugiunt. [Nisi forte ex Petri Ciacconii supplemento hæc sunt. Illud certe constat antiquiores sæpius vim & potestatem ejus usurpasse, ut in Faxo, Faxim, &c. apparet exoletis.

X transit in S, ut ξυλίκη Siliqua, uti videmus SS in X mutari, ut πίσσα Pix, Ulixes idem qui Ulysses.

Transit in SC, ut ἰξὸς Viscus.

Q mutatur in X, ut Coquo, coxi.

V in X, ut Vivo: vixi. Item,

H in X, ut Veho, vexi.

X perinde fit Q, ut a Lax, Laqueus: item V, ut Nix, nivis. Videtur etiam aliquando ex φς fieri, ut νίφος Nix: quod & Latine fit, ut Proximus pro Propsimus; q. d. Propissimus.

S post X omitti debere contendit Priscianus, quod Græce ικ non ιξ ante σ scribatur, & X sit loco CS: ergo Exequor scribendum esse non Exsequor. At hinc sequeretur potius scribi debere Ecsequor, quo pacto etiam antiquitus scribebatur Ecferre. In veterum monumentis inseri S videmus etiam ubi non erat opus, ut Dixserit, Uxsor. [Sane v. g. Expolio & Exspolio etiam significatione distant. Adde nec t litteram Græcos ξ subjungere, cum apud Latinos id perpetuum sit, ut Extendo, ἐκτείνω, & similia. Valeat igitur Prisciani ratio.

In numeris valet 10, unde in antiquis Codd. etiam pro Denario Romano ponitur. Plin. 12. 12. Mesosphærum emitur x. lx. i. e. Denariis 60. Unde fit ut numerum exprimat denarium. Vide quæ diximus in V numerus. Errat Priscianus, qui hanc causam adfert, quia ξ est decima Græcorum consona.

X. Decima, Decimus. X. E. Decimæ erogator. X. K. OCT. Decimo Kalendas Octobres. X. P. Decem pondo. X. PS. Decem passus. X V. Decem vir.

X A

Xanion, i. n. [ξάνιον] inter Instrumenta muliebria positum a Polluce lib. 10. cap. 26. [Puto a ξαίνω, Carmino.

Xanthi, ōrum. m. [Ξάνθοι] Populi sunt in Asia: qui quum eorum urbs ab Harpago, Cyri regis præfecto, obsideretur, uxores suas ac servos una cum suppellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, ut scribit Herodotus lib. 1.

Xantippe, es. f. [Ξανθίππη] Uxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: iratumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat, & reliqua. V. Gell. 17. 1. & Diog. Laërt. in Socrate.

Xanthippus, i. m. [Ξάνθιππος] Lacedæmoniorum dux, arcessitus a Carthaginiensibus, contra Luctatium Consulem pugnavit. Volaterranus.

Xanthium, i. n. [ξάνθιον] Herba e lapparum genere, qua rufantur capilli. V. Plin. 24. 19. Diosc. 4. 133.

Xantho, ûs. f. [Ξανθώ] Una fuit ex Nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4. Georg. 336.

Xanthos, i. m. [ξάνθος] Gemma e fulvo candicans. Plin. 37. 10. Alii legunt Xanthenes.

Xanthus, i. m. [Ξάνθος] Latine Flavus dicitur, quo nomine dictus fluvius Trojanus, qui & Scamander dicitur. Nam quod in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa & pecora leucophæa nascuntur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellavisse dicuntur. De quo Virg. 1. Æn. 477.

Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Fluenta Xanthi. Virg. 4. Æn. 143.

Amnis Xanthus. Hor. 4. Carm. 6. 26.

Est præterea Xanthus, Flumen & Oppidum Lyciæ, cujus quoque meminit Homerus lib. Iliad. 6. & Pompon. lib. 1. 15.

Xanthus Achillis equus nominatus fuit. Claud. 4. Cons. Hon. v. 556.

Xanthus, Antiquus rerum Lydorum scriptor. Lydusne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit e Sardibus civitate fuisse, scripsisseque historiam Lydorum libris quatuor.

Xanthus alter, Poëta melicus ponitur ab Æliano.

Xanthus ridiculus philosophus in commentitia Æsopi vita.

X E

Xenarchus, i. m. [Ξέναρχος] Poeta comicus, cujus fabulas commemorat Athenæus.

Xenarchus alter, e Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primum, deinde Romæ, Arii philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus amicitia, usque in honore habitus. Denique paulo ante mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib. 14.

Xenarchus alius Rhodius, tantæ homo bibacitatis, ut ex ea re Metreta cognominatus fuerit. Athenæus lib. 10. At Ælian. Xenagoram vocat.

Xeniades, is. m. [Ξενιάδης] Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret, Novi, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum demiratus Xeniades emit & manumisit, filiosque suos ei tradens: Accipe, inquit, liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib. 2. cap. 18. & plenius Diog. Laert. in Cynici vita.

Xenion, [ξένιον] Auratum capitis ornamentum, ex Polluce 5. 16.

Xĕnium, i. n. [ξένιον] dici potest Munus hospitalitatis, i. e. munus ab hospite seu amico missum: ξένος enim hospitem significat. Unde Martial. lib. 13. in quo ejusmodi munera distichis describit, Xenia inscripsit, quod versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim, epigr. 3.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabit nummis quatuor empta tibi. &c.

Xenia dicebantur Dona, quæ post mensam hospitalem effundebantur in amicos non peregrinos. Plin 6. Epist. 31. Summo die abeuntibus nobis (quam diligens in Cæsare humanitas!) xenia sunt missa. V. Rader. ad l. c. Martial. & Dempst. ad Rosin. Antiq. 1. 12. p. 65. [Gloss. Græcolat. Ξένος, Hospitalis, Ξένιον, τὸ δῶρον, τὸ πεμπόμενον ξένῳ, Hospitale.

Xeniŏlum, i. n. dimin. Apul. 2. Met. p. 119. Elmenh. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byrrhæna xeniola, &c.

Xenius, a, um. Adj. Xenias balneas apud Ciceronem quidam Bajas esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cœl. 62. Sed ut venenum, quum a Licinio traderetur, manifesto comprehendi posset, constitui locum jussit balneas xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Gruter. ex Mss. leg. Senias.

Xenius [Ζεὺς ξένιος] Juppiter, Deus erat hospitalis, quem hospites invocabant siquando jura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

Xenocles, is. m. [Ξενοκλῆς] Spartanus, dux contra Persas in expeditione Agesilai. Diodorus lib. 14.

Xenocles, Carcini filius, Poeta tragicus. V. Aristoph. Ran. Schol. 86.

Xenocles, Adramyteneus, princeps Rhetorum in Asia. Cic. de Clar. Orat. 416.

Xenocrates, is. m. [Ξενοκράτης] nomen philosophi Chalcedonii auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeo ut quum eum Plato Aristoteli compararet, hunc freno, illum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus exstitit. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut quum injurati nullius testimonium admitteretur, huic soli injurato crederetur. Auctor Suidas, & Laërt. in ejus vita. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exsilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu forte in sartaginem offendisset. Cic. 1. Att. 13. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa, quum jurare tui cives Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκοσκόπιον, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

Xĕnŏdŏchĭum, vel Xenŏdŏchēum, i. n. Item, Xenon, ōnis. m. [ξενοδοχεῖον, ἢ ξενών] Leg. 33. §. 7. & Leg. 35. Cod. de episc. & clericis, &c. Gloss. Ξενοδοχεῖον, Hospitalium.

Xenodochus, i. m. [ξενοδόχος] Qui advenas inopes & debiles hospitio excipit. Leg. 33. §. 7. & Leg. 49. §. 3. Cod. Gloss. Ξενοδόχος, Hospita.

Xenodōrus, i. m. [Ξενόδωρος] Statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postponendus. Cujus meminit Plin. 34. 7.

Xenopărŏchus, i. m. [ξενοπάροχος] Qui hospitibus res ad victum necessarias præbet. Dig. lib. 50. t. 4. leg. 18. §. 10.

Xĕnŏphănes, is. m. [Ξενοφάνης] Philosophus Colophonius Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbans. Auctor Laertius. Hujus meminit etiam Strabo lib. 4. de Colophone scribens. Cic. 4. Acad. 118. Xenophanes paulo etiam antiquior, unum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum. Xenophanes, alter poeta, item iambicus, patria Lesbius. Suidas.

Xĕnŏphăntus, i. m. [Ξενόφαντος] Tubicen, de quo Seneca de Ira 2. 2. extr. Militaris viri in media pace togati aures tuba excitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse.

Xenophĭlus, i. m. [Ξενόφιλος] Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui cvii vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore exstinctus est. Auctor Valer. Max. 8. 13. 3. ext. Felicitatis hujus Xenophili meminit & Plin. lib. 7. cap. 50.

Xenŏphon, ontis. m. [Ξενοφῶν] Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam Musa Attica vocatus: equorum, venationis, & rei familiaris in primis studiosus, ut ex ejus monumentis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac παιδείαν ejus scripsit, non tam historiæ serviens veritati, quam ut perfectum institueret ducem, ut Cic. 2. de Orat. testatur. Quintilianus Xenophontis jucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, ut scribit Gell. lib. 14. cap. 5. &, qui pluribus persequitur hujus vitam, Laertius.

Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic. de Senect. 58.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic. in Orat. 32. Ibid. 62. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontes, præter hunc alii tres fuere: unus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Auctor Suidas.

Xenophonthēus, vel Xenophontius, a, um. Adj. [Ξενοφόντειος] Cic. 5. Fam. 12. Gratiam illam, de qua suavissime quodam in procœmio scripsisti, a quate flecti non magis potuisse demonstras, quam Herculem Xenophontium illum a voluptate. Cic. in Brut. 132. Molli & Xenophonteo genere sermonis. i. e. Tali, quali Xenophon est usus.

Xērampĕlīnus, a, um. Adj. [ξηραμπέλινος] ut, Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab aridæ vitis colore, qui medius est inter coccum & muricem. Merula scribit Atrebaticas fuisse appellatas apud Juven. 6. 517.

Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.

Xerantĭcus, a, um. Adj. [ξηραντικός] Exsiccans. Macer. 1. 88. 3. Xerantica decoctio.

Xerocollyrium, i. n. [ξηροκολλύριον] Collyrium ex aridis compositum. Marcell. Emp. cap. 8.

Xerolibya, æ. f. Africæ pars inter Ægyptum & Cyrenaicam. V. Serv. ad Virg. 4. Æn. 42. & 196.

Xĕrŏlŏphus, i. m. [ξηρόλοφος] significat Tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξηρὸς, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantii constat, ubi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicunturque adhuc ejus rei non obscura superesse vestigia. Socrates auctor ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 5. sicuti & Nicephorus lib. 14. cap. 13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, ubi & forum Arcadii erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is lib. 1. cap. de Accidentibus litteræ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantii, sic scripta, &c. Rursus lib. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ litteris antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripode Apollinis, qui est Constantinopoli in loco, quem Ξηρόλοφον vocant.

Xeromyrrha, æ. f. [ξηρόμυρρα] Unguentum siccum quasi manibus confectum. Sedul. Hymn. 2. 81.

Xeromyrrham post sabbatum
Quædam vehebant corpori. Alii leg. Xeromyrum: al. Christo myrrham. Sed ita Mss. [Alioqui commode legi posset Sero myrrham &c.

Xēron, vel Xerum, i. n. [ξηρόν] Xera sunt Arida medicamenta, quæ pulveris in modum insperguntur. Plin. Valer. 3. 22. Alii legunt Xeria.

Xerŏphăgia, æ. f. [ξηροφαγία] Tertull. adverf. Psych. cap. 1. Arguunt nos quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam Xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulentia & uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis, vel edamus, vel potemus. V. Voss. Etym. fol. 573. & de Vit. Serm. 3. 4.

Xerophthalmia, æ. f. [ξηροφθαλμία] Arida lippitudo. Cels. lib. 6. Est etiam genus aridæ lippitudinis, ξηροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam gravescunt, & noctu prægravi pituita inarescunt: quantoque minor generis hujus impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρὸς, siccus, aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

Xerxes, is. m. [Ξέρξης] Darii filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ a patre desciverat, recepit. Expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum, ut Valerius 9. 13. ext. itemque Herodotus testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset futurus. Hac igitur multitudine accinctus, ut omnes referunt auctores, & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib. 4. cap. 10. victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiæque, relicta militia, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum invenientibus proposuit, ut scribit Valerius 9. 1. ext. 3. Quamobrem a suis spretus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. V. Justin. 2. 10. &c. Lucan. 2. 672.

Xerxes præmium proposuit qui novam invenisset voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20.

Xerxes templa Græciæ inflammavit. Cic 2. de Legib. 20. V. loc.

Xerses idem sonat, quod Victor ac triumphator, Berofo teste. Proinde Valer. Max. 9. 5. Jam Xerses, inquit, cujus in nomine superbia & impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est. &c.

X I

Xiphia, vel Xĭphias, æ. m. [ξιφίας ἰχθύς, Gl. G. L.] Nomen piscis, de quo Plin. 32. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocetur, non procul a Lixo flumine, Trebius Niger auctor est. Xiphias etiam Cometarum genus. V. Plin. 2. 25.

Xiphion, i. n. [ξιφίον] Herba quæ Romanis Gladiolus, vel ut Gloss. Gladiolum, dicitur, aut Segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniam gladii speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladii modo mucronata nervosaque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum una insidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna vero habitiore, adultiorique, in arvis maxime nascitur. Plinio 25. 11. in humidis quum primum exit, gladii præbet speciem, caule duum cubitorum, radice ad nucis avellanæ figuram fimbriata. Folium xiphio, ut Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, unde nomen herbæ inditum.

Xiphŏīdes [ξιφοειδὴς] Græcis Ensiforme dicitur, quod ensis vel gladii speciem habet. Ita proprie χόνδρος ξιφοειδὴς vocatur ab Anatomicis cartilago imæ parti Sterni ad nata, quam & Mucronatam juniores vocant. Galen. lib. de ossib. cap. 12. toti Sterno hanc appellationem tribuit, cartilaginem vero, quam diximus, Triangulam, τρίγωνον χόνδρον, vocat.

X U

Xūthus, i. m. [Ξοῦθος] Hellenis filius, qui cum Thessalia pulsus esset a fratribus, Athenas confugit, dignusque habitus est ab Erechtheo rege, cui filiam desponderet Creusam. Pausan. Achaic. pr. & Herodot. lib. 7. Alius hoc nomine Philosophus. Aristot. Phys. 4. 9.

Xuthus Choraules, apud Plutarch. in Antonio.

X Y

Xyleos, vel Xylechios, i. f. Herba Symphoniaca. Apul. de Herb. cap. 4.

Xylinæ, ārum. f. [Ξύλιναι] Ptolemæo lib. 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ urbs, vulgo *Sentina*.

Xylobalsămum, i. n. [ξυλοβάλσαμον] Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, ut inquit Dioscor. 1. 18. Columel. 12. 51.

Xylŏcinnāmōmum, i. n. [ξυλοκινάμωμον] Lignum cinnamomi. Plin. lib. 12. cap. 19. de cinnamomo, Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

Xylon, i. n. [ξύλον] Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon. V. Ruell. 2. 150.

Xylĭnus, a, um. Adj. [ξύλινος] ut, Lina xylina. Plin. 19. 1.

Xylothon, i. n. Herba eadem quæ Pentaphyllum. Apul. de Herb. cap. 2.

Xylophŭton, i. n. Herba, quæ Latine Consolida. Idem c. 59.

Xyris, ĭdis. f. [ξυρὶς] Herbæ nomen, quam Romani Gladiolum appellant, quidam Irim silvestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata: caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, satisque crassum, in quo triquetra sunt veluti siliquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acreque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore ruffo. Sic Dioscorid. lib. 4. cap. 24. V. Plin. 21. 20.

Xystĭlis, is. f. Meretriculæ nomen. Plaut. Pseud. 1. 2. 76.

Xystios, i. f. Gemma. Plin. 37. 9.

Xystis, is. f. [ξυστὶς] Talaris tunica & muliebris, Cælio lib. 21. cap. 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum lib. 7. cap. 13. Clemens vero Alexandrinus Pædagog. 2. 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, a ξύω, quod pulverem radat: aut ut alii malunt, ἀπὸ τοῦ ξύεσθαι, quod sit veluti rasum propter tenuitatem. V. rasus & rallus. conf. Suid.

Xystus, i. m. & Xystum, i. n. [ξυστὸς] Vitruv. lib. 6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hiberna tempora exercentur. Nostri autem hypæthras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας, dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. 9. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Idem 1. Att. 8. Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latine usurpata sunt. Plin. meminit in epistolis. Cic. de Clar. Orat. 10. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. 5. Epist. 6. Præcurrere in alium xystum. Phædr. 2. 5. 18.

Xystĭcus, a, um. Adj. [ξυστικὸς] Ad xystum pertinens. Tertull. de Pudicit. cap. 7. Spectaculum quadrigarii furoris, & gladiatorii cruoris, & scænicæ fœditatis, & xysticæ vanitatis.

Xystĭcus, i. m. [ξυστικὸς] Qui per hiemem sub tecto exercebatur. Suet. in August. cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas severissime semper exegit.

Xystarches, æ. m. [ξυστάρχης] Qui præerat certamini & xysto. Ammian. 21. 1. Xystarchæ similis purpurato. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. [Suid. Ξυστάρχης, Γυμνασίου ἄρχων.

Y

Y Græcorum ὑψιλόν, Vocalis, nostris in iis duntaxat vocibus usurpata, quæ a Græcia in Civitatem receptæ sunt. Inventa esse dicitur a Palamede cum grues acie instructa volare, & inter volandum mutatis subinde ordinibus observasset effingere Y.

Latini veteres ab hac Græcorum vocali abstinebant, uti notat Velius Longus. Dixerunt enim vel cum I, ut Silva, Silvanus; vel cum U, ut Purrhum, Fruges, i. e. Pyrrhum, Phryges. Quemadmodum quoque posteriores Latini sæpe U retinebant in iis vocabulis, quæ Græco fonte cecidere, neque in Y mutabant, uti Mus, Fuga, Cubus, Purpura, &c. Uti aliquando per O exprimebant, sicut Ancora, Mola, Nox.

Y apud Anglos solos Consonantis vice fungitur in vocabulo ineunte.

Y Littera Pythagorica. Lactant. 6. 3. Dicunt enim humanæ vitæ cursum Y litteræ similem, quod unusquisque hominum, cum primæ adolescentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas, hæreat mutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Adde Auson. in Monosyll. de Litteris,

Pythagoræ bivium ramis patet ambiguis Y. Et Pers. 3. Sat. 56.
Et tibi, quæ Samios deduxit littera ramos
Surgentem dextro monstravit limite callem.

Nulla vocabula habet littera Y quæ a se incipiant, quod a Græcis in initio vocis semper aspiretur. Quærendum ergo sub H.

Z

Z Græcorum ζῆτα, Hebræorum ז Zaiin, Consona duplex, valetque DS. Vide Dionys. Halic. π. συνθεσ. ὀνομάτων. Unde Æoles in originem eam resolvebant; & pro ζεύς dixere Δσεύς. Dores tamen inverso ordine litterarum per σδ exprimebant, ut συείσδω pro συείζω. Ita vulgo Esdras scribitur pro Ἔζρας.

De ejus varia pronuntiatione vide Alciat. Parerg. 5. 14. Græca est & repudiata Latinis, Velio auctore. Usus illius tamen in iis tantum vocibus est, quas a Græcis in Romanas litteras convertimus, ut Zephyrus, Zona, Zelus. Unde antiqui, qui nullam peregrinam litteram adhibebant, pro ζ usurpabant simplex S. Z tamen est ubi convertebant Latini in duplex SS., ut Massa, Patrisso, Pitisso. Aliquando in D. ut ab ὄζω fit Odor. Quas liquet cognatas esse litteras, cum aliter, tum ex eo, quod in compositionem τῷ ζ, istud D, uti diximus, ingrediatur. Ita olim, teste Prisciano, pro Mezentius dicebatur Medentius. Atque hinc etiam in Laconum dialecto duplex δδ pro ζ familiare erat, ut pro μάζα μάδδα. In J consonam sæpiuscule mutatur, ut ζυγὸν, Jugum.

Cum G aliquam cognationem obtinet, ut liquet ex Ionum dialecto, qui φύζα pro φύγα scribebant, neque id immerito, cum ζ commutetur in γ & δ in futuris secundis verborum quartæ.

Z A

Zaba, [ζάβα] Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites Buccellarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotavit Turnebus. V. Cang. Gloss. inf. Græc.

Zabii, orum. m. pl. Chaldæorum Idololatrarum quoddam quasi corpus fuerunt. V. Reines. Var. Lect. 3. 2. p. 515.

Zabŏlus, i. m. [ζάβολος] pro Diabolus, pro Διὰ enim Æoles ζα dixere. Paulin. Carm. ad Cyther. v. 597.

Quibus peremptis interibit zabolus. V. Ambros. de fide contra Arian. cap. 6. [V. Lactant. de Mortib. persec. cap. 16. & ibi Cellar.

Zabūlos, [ζάβουλος] Idem. V. Voss. de Vit. Serm. 3. 56. p. 643. & Suid.

Zachalius, i. m. Plin. lib. 31. cap. 10. Zachalius Babylonius in his libris, quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata.

Zachlas, æ. m. Ægyptius Propheta. Apul. 2. Met. p. 127. Elmenh. Sed variant codices.

Zăcynthus, i. f. [Ζάκυνθος] Græciæ insula est, Ætoliæ Propinqua, unicam habens urbem ejusdem nominis, teste Liv. lib. 26. 24. Plin. lib. 4. cap. 12. scribit sitam esse inter Samen & Achajam, oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc ab incolis *Zant* vocatur. Virg. 3. Æn. 270.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,
Alta Zacynthos. Ovid. 1. Epist. 87.

Zacynthĭnus, vel Zacynthius, a. um. Adj. [Ζακύνθιος] Nepos in Dione cap. 3. Suorum autem e numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit. conf. Plaut. Merc. 5. 2. 104.

Zălātes, æ. m. Juven. 2. Sat. 164.

Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
Mollior.

Zaleucus, i, m. [Ζάλευκος] Legislator & Philosophus Locrensis, vinum ægris prohibuit injussu medici, pœna capitis indita. Auctor Ælianus Var. Hist. 2. 37. Apud Valerium Seleucus male scribebatur, de quo ab eodem narratur: quod quum ejus filius adulterii crimine damnatus secundum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota civitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utrique videndi reliquit. Ex Valer. lib. 6. cap. 5. V. Vitam ejus apud Laert. Diog.

Zăma, æ. f. [Ζάμα] Urbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio a Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam appellat. Sil. lib. 3. 261.

Et Zama & uberior Rutulorum sanguine Tapsus.

Zamia, æ. f. [ζημία] Damnum, pœna. Plaut. Aul. 2. 2. 20.

Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. V. Salmas. not.

Zamiæ, sunt etiam Nuces pineæ. Plin. lib. 16. cap. 26.

Zamolsis, vel Zamolxis, ĭdis. m [Ζάμολξις] Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac servus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem habitus deus, ut scribit Herodot. lib. 4. V. Suid. & Laert. in Pythag. 2.

Zanchia, sive Zanga, æ. f. Calceamenti genus ex pelle Parthica, quo Imp. Divus Claudius usus. V. Treb. Poll. in vita ejus 17.

Zanclē, es. f. [Ζάγκλη] Oppidum Achaiæ, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 5. Est & Siciliæ civitas eodem auctore lib. 3. cap. 8. condita a Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen ajunt, quod falcis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt, ut meminit Thucydides lib. 6. Silius autem lib. 14. 48. nomen accepisse ait, quod Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem a poetis idcirco fictum tradunt, quod solum Siculum fertilissimum habeatur. Ovid. 15. Met. 296. — Zancle quoque nota fuisse

Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, a, um. Adj. [Ζαγκλαῖος] ut, Arena Zanclæa. Ovid. 13. Met. 729

Charybdis Zanclæa. Ovid 4. Fast. 499.

Saxum Zanclæum in freto Siculo, dictum a Zancle propinquo Siciliæ oppido.

Zanthēnes, is. m. [ζανθηνὸς] Gemmæ species, quæ in Media nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Zaplūtus, [ζάπλουτος] pro Διάπλουτος, ut ζῆτα, pro δίαιτα. Valde dives. Petron. cap. 37. Ipse nescit quid habeat, adeo zaplutus est. Al. Saplutus.

Zarātus, i. m. Magus quidam apud Medos. Plin. lib. 30. cap. 1.

Zarmizegetūsa, æ. f. [Ζαρμιζεγέτουσα] Regia Daciæ urbs, auctore Ptolemæo lib. 1. cap. 8. Ulpia Trajana deinde dicta.

Z E

Zēa, æ. f. [ζειά] Frumenti genus, quod Latini Semen a præstantia frugis appellarunt. Duo ejus genera reddidit Dioscorides lib. 2. cap. 80. alterum simplex & unius tantum grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens. Plin. lib. 18. cap. 8. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, Semenque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit: non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap. 24. Serere in jugero temperati soli justum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zea, Rosmarini species. Apul. de Herb. cap. 79.

Zēlo, āre. & Zelor, [ζηλεύω] āri. significat Æmulari, Cupide aliquid imitari, Vehementer amare, adeo ut nullam in partem amoris admitti patiamur: significat etiam Invidere. Usus est Tertull. contra Marc. 4. & Vulg. Interp. Psalm. 73. 3.

Zelātor, ōris. m. Zelotes. Ambros. in Psalm. 51. 15. Ille magnus fidei zelator, qui iniquos docet.

Zelōtes, æ. m. [ζηλωτὴς] Æmulus, Æmulator, in Gloss. Græcolat. dicitur: Amator, qui nullum in amore fert rivalem. Vulg. Interpr. Exod. cap. 20. 5. Dominus Deus tuus, fortis, zelotes. V. Tertull. adv. Marc. 1. 28.

Zelŏtŭpus, i. m. [ζηλότυπος] Zelator, sive æmulator formæ dicitur. In Gloss. Græcolat. Pellicator, Pellex. Nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat ut sollicitus sit ne quis amore suo perfruatur, Zelotypus est. Juven. 5. Sat. 45. — quas in vaginæ fronte solebat

Ponere zelotypo juvenis prælatus Hi arbæ. Quintil. lib 4. cap. 2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Ex Perotto hæc omnia p. 98. sed male. Nam τύπος, non est Forma in ea significatione, qua Formam vocamus pulchritudinis. H. St. V. Voss. Etymol.

Zelotŭpa, æ. f. Idem de sexu sequiore. Petron. cap. 6. Noli zelotypa esse. Et Juven. 6. Sat. 277.

Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Zelotypia, æ. f. [ζηλοτυπία] V. zelus. Plin. lib. 25. cap. 7. Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cic 4. Tusc. 18. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo quod, ipse concupiveris. [Sic lego, pro Concupiverit.

Offensio nata a zelotypia. Cic. 10. Att. 8. Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis a ζηλοτυπία mea, quam ab injuria tua nata est.

Pro Zelotypia Propert. videtur Invidiam dicere. H. St. V. lib. 1. Eleg. 12. v. 9. & Eleg. 16. extr. & 2. 13. 67. & 19. 74. & 20. 15.

Zelĭvĭra, æ. f. Idem quod Zelotypa. Tertull. Exhort. ad Castit. cap. 9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena.

Zēlus, i. m. [ζῆλος Gl. G. L] Æmulatio, Pellicatus, Pellicatio in Gloss. Græcolat. Ζηλοτυπία, Pellicatus, Pellicatio. Vulg. Interpr. Joh. cap. 2. 7. Zelus domus tuæ comedit me. V. Vitruv. præf. lib. 7.

Zema, æ. f. Vas coquinarium. Apic. 8. 1. Sed Humelbergius Zyma legendum putat.

Zēno, ōnis. m. [Ζήνων] Philosophus, ex Citrio oppido Cypri, unde Cittieus dictus, Stoicorum sectæ conditor, ut inquit Cic. pro Muren. 61. tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu vero terram feriens, illud ait, Ex Niobe

Ἔρχομαι, τί μ' ἀΐεις; i. e. Venio, quid me vocas? Et continuo se strangulans interiit. [Laërt. ἀπεπνίξας ἑαυτόν. i. e. Intercluso, vel potius Retento spiritu, suffocatus obiit. Quo genere mortis & Cynicorum coryphæum obiisse docet lib. 6. Segm. 77.

Zeno inventor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno in una virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno Eleates, Parmenidis auditor, (simul cum Perdica) & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inventorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est auctor. Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto indicio, comprehensus traditusque est tortoribus torquendus. Qui cum lacerareturr, ut conscios conjurationis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos intimosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum complices conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni exspuit. Quo facto cives tyrannum lapidaverunt.

Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cic. 2. de Finib. 17. meminit, & eum cum Attico frequenter audivisse Epicuri sententias explicantem.

Plures apud Laërt. & Suid. V.

Zēnŏbia, æ. f. [Ζηνοβία] ut ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem, in Syria Romanum rexit imperium: poniturque inter XXX tyrannos qui tempore Gallieni orbem usurpaverunt. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumpho ducta fuit, ejusque principis clementia Tibure honeste degens mortem obiit. Hæc ea castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Persarum fere modo adorabatur: ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis. Græci Ægyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinamque historiam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios litteris erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. Ex Treb. Poll.

Zēnŏdŏtus, i. m. [Ζηνόδοτος] Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.

Zenodotus alter, Alexandrinus, grammaticus & ipse, teste Suida. Scripsit adversus Platonem, de Diis, de Homerica consuetudine, solutiones Homericarum dubitationum, item in Hesiodi Theogoniam, & alia. V. Voss. de Hist. Græc. 1. 11. p. 71.

Zenodotus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum sermonem historiam Sallustii, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas. Alii Zenobium vocant.

Zĕphȳrium, i. n. [Ζεφύριον] Locrorum promontorium in Italia, a quo Locri Epizephyrii dicti, in extimo ejus agri jugo siti, juxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib. 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrii urbs insignis.

Zĕphȳrus, i. m. [Ζέφυρος] Græcis dicitur ventus, quem Latini, teste etiam Gloss. Græcolat. Favonium nominant. Is adversus Eurum flat, ut scribit Gell. lib. 2. cap. 25. Plin. lib. 18. cap. 34. Ipse leniter pluvius, tamen est siccior Favonius, ex adverso ejus ab Æquinoctiali oceasu, Zephyrus a Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, ut auctor Varro lib. 1. de R. R. 7. Idibus Febr. Hor. 1. Carm. 4. 1.

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni. Virg. 1. Georg. 44.

Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur, & Zephyro putris se gleba resolvit. ζωὴ vita, φόρος ferens. Hinc Zephyrus dictus, quasi vitam ferens. V. Voss. Etymol. Vernum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucret. lib. 1. 11.

— genitabilis aura Favoni. V. favonius.

Auræ tepentes Zephyri. Virg. 2. Georg. 339.
Flamina nova Zephyri. Sil. lib. 16. 365.
Felices Zephyri. Virg. 3. Æn. 120.
Levis Zephyrus. Ovid. 1. Amor. 7. 55.
Modici Zephyri, Modice spirantes. Ovid. 15. Met. 700.
Placidi Zephyri. Ovid. 1. Met. 107.
Secundi spirant Zephyri. Virg. 4. Æn. 562.
Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg. 273.
Tepente Zephyro victa nix. Ovid. 2. Fast. 220.
Minuunt frigora Zephyri. Ovid 3. Trist. 12. 1.
Mulcent flores Zephyri. Ovid. 1. Met. 108.
Posuere Zephyri, i. e. Desiere spirare. Virg. 10. Æn. 103.
Venit aura mitior a Zephyris. Ovid. 2. Fast. 148.

Zephyrius, a, um. Adj. [Ζεφύριος] ut, Zephyria ova, Quæ sunt sterilia. Plin. lib. 10. cap. 60. Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alii cynosura dixere. V. urinum Ovum.

Zephyrītis, ĭdis. f. [Ζεφυρίτις] patronym. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri filia, a Catullo, de Coma Berenices 64. 57.

Zercon, ōnis. m. [Ζέρκων] Scytha, Maurusius genere, brevis, gibbosus, distortis pedibus, naribus ita depressis, ut nasus vix appareret. V. Suidam.

Zerna, æ. f. Impetigo. ut, Zernas tollere. Priscian. de Diæta cap. 14.

Zeros, i. m. Gemma similis iridi aspectu. Plin. lib. 37. cap. 9.

Zērynthus, i. f. [Ζήρυνθος] Urbs & antrum Hecate sacrum in Thracia.

Zerynthius, a, um. Adj. [Ζηρύνθιος] ut, Litora Zerynthia. Ovid. 1. Trist. 10. 19.

Zēta, æ. f. [ζῆτα] pro Nomine loci, vel Bibliotheca quidam legunt apud Plin. Ep. 2. 17. Hinc turris, sub qua zetæ duæ. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat Diætæ. Tametsi apud Lampridium in Heliogabalo Zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, (cap. 31.) Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. V. diæta. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax unius lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Nomen, quoniam tribus e partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ἀπὸ τοῦ ζέειν, quod est, fervere, quando & heliocaminus in ipsa zeta ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis usum, sed ad solis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quod in ea commodissime vivatur, ut quam delicias & amores suos vocet idem Cæcil. lib. 2. ad Gallum, epist. 17. & lib. 5. ad Apollinarem, epistola sexta, sicut a conversatione victuque diæta. Hactenus Hermolaus: cujus sententiam fortiter tuetur adversus calumniatores Cælius Rhodiginus lib. 12. cap. 18. Vide Beroald. in Suetun. fol. 186. qui putat legi Zeta, pro Diæta apud Plin. H. St. V. & not. Varior.

Zetarius, i. m. Minister diætæ serviens. Paul. lib. 3. Sentent. tit. 6.

Zēthes, æ. m. [Ζήθης] & Calais, Boreæ Thraciæ regis filii & Orithyiæ, alati juvenes, cum Argonautis profecti a quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, ut scribit Servius. Ovid. 6. Met. 716.

Implumes Calaisque puer, Zethesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius, Zethes legendum est, non Zethus: ut fere in exemplaribus est depravatum. Alii Zetes legunt. V. calais.

Zēthus, i. m. [Ζῆθος] Jovis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. 2. de Orat. 155. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. Hor. 1. Epist. 19. 42.

Durus Zethus. Propert. lib. 3. 15. (Al. 15.) 29.

Zētus, i. m. Mathematicus, de quo Sidon. Apollin. 4. Epist. 3. Nunquam investigare destituit cum Thalete tempora, cum Atlante sidera, cum Zeto pondera, &c.

Zeugites, æ. m. Zeugitæ pl. Calamorum genus. Plin. lib. 11. cap. 12. & lib. 16. cap. 36.

Zeugma, ātis. n. [ζεῦγμα] Latine Connexio, sive adjunctio dicitur. Figura Grammatica, quum plures sensos uno connectuntur verbo. Quod tribus mudis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neque is es, Catilina, ut te aut pudor a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: ut, Trojugena interpres divûm.

Zeugma, [Ζεῦγμα] Daciæ urbs. Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Vulgo *Clausenburg*.

Alia ejusdem nominis urbs Cœlesyriæ ad Euphratem. Stat. 3. Silv. 2. 137.

Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ
Pacis iter. V. Flor. 3. 11. 4. & Geogr.

Zēus, i. m. [ζεύς] Piscis, qui & Faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16. Ut Atlantico faber, qui & in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eumque prisca consuetudine zeum appellamus.

Zeuxippus, i. m. [Ζεύξιππος] Sicyoniorum rex, successor Pelasgi. Zeuxippus etiam Macedoniæ ac Thraciæ præfectus.

Zeuxis, is. m. [Ζεῦξις] Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. lib. 35. cap. 9. opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis litteris in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quod ea nullo satis digno pretio permutari posse diceret. Æquales ejus & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, ut in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supradicti libri, fertur pinxisse puerum uvas ferentem, ad quas quum advolarent aves, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Uvas melius pinxi quam puerum: nam si & hoc consummassem, aves timere debuerant. Hujus meminit Cic. 2. de Invent. 3.

Zeuxis Helenam adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam visere cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo eam Helenam meretricem vocitabant, quod ex ejus lenocinio quæstum faceret. Auctor Ælianus de Varia historia 4. 12.

Z I

Zigir, ĭris. n. [ζίγερ] Casiæ genus. Diosc. 1. 2.

Zimpiberi, Idem quod Zingiberi, apud Plin. lib. 12. cap. 7.

Zingĭber, ĕris. n. vel Zingiberi vel Zingiberis, eos. f. [ζιγγίβερις] Genus aromatis. Dioscorides lib 2. cap. 149. Zingiberis diversa a pipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytica, & Arabia nascitur: fronde ejus ad multa, & in quibus nos ruta, utuntur, pulmentis potionibusque eam miscentes. Habet zingiber, parvas radices quadrati odorati junci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis. Suid. ζιγγίβερι.

Zinzĭbŭlo, āre. Auctor Philomelæ v. 43.

Regulus atque Merops & rubro pectore Progne
Consimili modulo zinzibulare sciunt.

Zirbus, i. m. vel Zirbum, i. n. Omentum. Apic. 8. 6. Intestina super hœdum componis in zirbo.

Zizania, ōrum. n. pl. [ζιζάνια] vel Zizanium, i. n. [ζιζάνιον, Gl. G. L.] V. lolium, & Vulg. Interpr. Matth. cap. 13. 38.

Zīzĭpha, vel potius, Zizypha, orum. n. pl. [ζίζυφα] Sex. Papinius (teste Plin. 15. 14.) ex Africa novissimis Augusti temporibus primus invexit, in castris sata, & aggeribus præcipue decora: baccis similiora quam malis, & in tecta jam silvæ ascendunt, flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex zizyphi genus, ut Columellæ 9. 4. placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam zizyphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis. Officinis omnibus *Jujuba* dicta. Zizypha grano feruntur. Ruell. ex Plin. l. c.

Zizyphus, i. f. [ζίζυφος] ipsa arbor Zizypha proferens. V. dict. super.

Zmilampis, is. Gemina, quæ in Euphrate nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Zmilantis dicitur a Solin. cap. 37.

Zmilus, i. m. Architectus Lemnii Labyrinthi. Plin. 36. 13.

Z O

Zōdiăcus, i. m. [ζωδιακὸς] dici potest Animalis, ab effigie animalium. Nam sphæræ circulus est major, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cujus una medietas ad Septemtrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, ut Aries, Taurus, &c. Græce enim ζῶα, animalia dicuntur.

Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2. de Divin. 89. [Nomen habet a Signis cælestibus, quæ Græci ζῴδια appellant. Gloss. Græcolat. ζῴδιον, Sigillum, Signum, ζωδιακὸν, Sigillatum, ζωδιοφόρος, Signifer. Quod ejusdem circuli apud Latinos nomen. V. suo loco.

Zodīactrus, a. um. Ad Zodiacum pertinens. Mart. Capell. lib. 1. p. 3. Annua peragratio zodiactea.

Zōĭlus, i. m. [Ζώιλος] Poeta Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimum nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem ausus est, libris aliquot in eum scriptis, incessere, unde Ὁμηρομάστιξ, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in proverbium: sic enim appellari cœpti nobilium auctorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ natutalis. Hæc Erasmus. Ovid. de Rem. Amor. 866.

Ingenium magni livor detrectat Homeri:
Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quumque Zoilus inopia pressus regem rogaret, ut sibi aliquid, quo viveret, daret; Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu, qui illo doctior es, saltem te ipsum pasce. Tandem Zoilus parricidii damnatus, jussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruvius in præfatione lib. 7. varie memoratur. Alii eum scripserunt a Philadelpho esse

esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnæ vivum in pyram esse conjectum. V. locum Vitruvii.

Zōna, æ. f. [ζώνη] est, Id quo cinguntur: unde quidam Cingulum appellant. Gloss. ζώνη, Baltheum, Cingulum. Martial. lib. 14. 151.

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona brevis.

Constringit zona brevis sinus. Senec. Hippol. 4.
Retinens vestem zona. Senec. OEdip. 5.
Teres zona. Ovid. 2. Fast. 320.
Recingere. Ovid. Epist. 2.
Castaque fallaci zona recincta manu. H. St. v. est. 116.
Solvere zonam, i. e. Virginitatem perdere, vel Nubere. Catull. 2. 11.

Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam.

In zonis pecuniam deferebant veteres. C. Gracchus apud Gell. lib. 25. cap. 12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli.
Perdidit zonam, Proverbium castrense, in eos, qui nihil habent nummorum: quod quicquid habent milites, in zona secum portant, ut inquit Porphyrion. Hor. 2. Epist. 2. 40.

Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, &c. Plaut. Pœn. 5. 2. 48.
— tu, qui zonam non habes,
Quid in hanc venistis urbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam, quæ in zona gestatur, citra quam in urbe sumptuosa, non sat commode vivitur. Erasm.

Zona, [ἕρπης] Morbi genus. Scribon. Larg. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam, quam Græci ἕρπητα dicunt. conf. zoster.

Zonæ cæli. [Ζώνη οὐ τῷ ἐθαυμῷ] Plaga. Gloss. Græcolat. Plin. lib. 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subjectum duabus extremis utriusque circa vertices, hunc qui Septemtrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Virg. 1. Georg 233.

Quinque tenent cælum zonæ, &c. Ubi Servius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translative: nam proprie zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septemtrionalis, Æstivalis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ovid. 1. Met. 46

Lucentes zonæ. Stat. 10. Theb. 214.
Nivalis zona, Plaga Septemtrionalis. Lucan. lib. 4. 106.
Rubens zona, Torrida plaga cæli. Claud. de Bell. Gild. 148.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. OEth. 11.

Zonŭla, æ. f. [ζώνιον] dimin. Catul. in Epithal. Jul. 59. 53.

— tibi virgines Zonula solvunt sinus.

Zonālis, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 2. 5. Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

Zonārius, a, um. Adj. Quod ad zonam pertinet. ut Sector zonarius, quem Crumenisecam alias appellare possumus. Plaut. Trin. 4. 2. 20.

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

Zonārius, i. m. [ζωνιοποιός] Qui zonas facit. Cic. pro Flacc. 17. Quod Mithridates, qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit; id sutores & zonarii conclamarunt.

Zonātim, Per gyrum. Lucil. lib. 6. Zonatim circum impluvium cumeram is cludebat. Nonius 2. 928.

Zonītis, is. f. [ζωνῖτις] Cingularis, Cadmiæ species, quæ maculas lineis similes habet. Diosc. 5. 42.

Zōnăras, æ. m. [Ζωναρᾶς] Historicus sua ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Volumen triplex Historiarum, quas conscripsit, opus modis omnibus commendandum, tum ob amplitudinem rerumque varietatem, tum ob brevitatem. Definit ubi Nicetas incipit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 10. p. 241.

Zōŏnȳchon, i. n. [ζωόνυχον] Herba eadem cum Leontopodio, Diosc. 4. 126.

Zōophthalmus, i. m. [ζωόφθαλμος] Herba sic dicta, quod oculum animalis refert. Plin. lib. 25. cap. 15.

Zōŏphȳta, orum. n. [ζωόφυτα] dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cujusmodi sunt, quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos forte Plantanimantes dicere possumus, vel Plantanimalia) ut ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

Zōphŏrus, i. m. [ζωφόρος] est Vitruvio & architectis, quam vulgo *Frizam* appellant: hoc est, *Une platte bande entre l'architrave & la corniche, en la quelle s'entaillent aucunefois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne.* Vitruv. lib. 3. cap. ult. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

Zōpissa, æ. f. [ζωπίσσα] Derasam navigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (a plerisque eadem hypochyma appellatur, quod marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. 24. 7. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata: Optima hæc a tirocinio navium.

Zōpȳrus, i. m. [Ζώπυρος] Physiognomus dictus est, quod profiteretur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & a virtute aliena de Socrate dixisset, ac a multis idcirco deriderentur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Hujusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem. V. Cic. de Fat. 10.

Zopyrus alius, ut testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputavit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur a Babyloniis, & dux belli constitutus, urbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quam viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius. V. Justin. lib. 1 cap. 10.

Est & alter Zopyrus, qui, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 12. sculpsit Areopagitas, & judicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.

Zopyrus Clazomenius, Orator. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Zopȳron, i. n. [ζώπυρον] Herba similis Serpyllo. Plin. 24. 15.

Zōrŏastres, æ. m. [Ζωροάστρης] Bactrianorum rex, qui primus, ut auctor est Plin. lib. 30. cap. 1. artes magicas in Perside invenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Trojanum annis c c c c. Absumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si ejus cineres servarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur ejus de Natura libri 1111. De lapidibus item pretiosis unus. Præterea Astronomica, & alia. Auctor Suidas. Plinius quoque lib. 7. cap. 16. unum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidemque cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ. V. Differt. Joh. Henr. Ursin. Cluver. Antiq. Germ. 1. 23. f. 191. & cap. 24. f. 206. & Justin. 1. pr.

Zoroastræus, a, um. Adj. Magicus. Prudent. primam temere corr. Apotheos. v. 562.

Qui Zoroastræos turbasset fronte susurros.

Zŏrŏbăbel, elis. m. [Ζοροβάβελ] Princeps gentis Judææ. V. Isidor. 7. 6.

Zōsĭmus, i. m. [Ζώσιμος] Libertus Plinii Junioris. V. ejus Epist. lib. 5. 19. Zosimus etiam Historicus Græcus, qui exstat.

Zosimos alios V. apud Suid.

Zoster, ēris. m. [ζωστήρ] Cingula, Baltheum, Cingulum, in Gloss. Unde Zoster, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11. Zoster, Frutex maris. Plin. lib. 13. cap. 25. Zoster, Oppidum & Promontorium Atticæ inter Piræum portum & Ceam insulam. Cic. 5. Att. 12.

Est & Zoster, Italiæ Promontorium, & Sibyllæ Cumanæ domicilium. V. Lycophron.

Zōthēca, æ. f. [ζωθήκη] videtur dictus locus, in quo adservabantur animalia ad immolandum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 4. 9. n. 3. HER. CVLI. SAXANO. SACRVM. SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS. AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM. PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT.

Zothecŭla, æ. f. dimin. pro Bibliotheca legitur apud Sidon. Apollin. 8. Epist. 16. Per armariola & zotheculas nostras non remanserunt digna prolatu.

Z U

Zura, æ. f. Afrorum lingua semen Paliuri, contra scorpiones efficacissimum. Plin. 24. 13.

Z Y

Zygantes, um. m. pl. [ζυγάντες] Populi sunt Pœnis vicini, ubi, ut auctor est Herodotus lib. 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac similis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

Zygius, a, um. Adj. [ζύγιος] Jugalis, connubialis. Apul. 4. Met. p. 157. Elmenh. Sonus tibiæ zygiæ. [i. e. Paris. Gloss Græc Lat. ζύγη, Junctio, Par.

Zygia, æ. f. Carpinus, ex qua fiunt juga jumentis. Vitruv. 2. 9. & Plin. lib. 16. cap. 15.

Zygis, ĭdis. f. [ζυγίς] Serpyllum agreste. V. Apul. de Herb. cap. 99. & Diosc. 3. 4.

Zygostăta, æ. m. [ζυγοστάτης] Libripens, in Gloss. Græcolat. Leg. 2. Cod. Theod. de Ponderat. & auri illatione, Imp. Julianus: Per singulas civitates constitui zygostatem.

Zygostasium, i. n. [ζυγοστάσιον] Librarium in Gloss. Græcolat. Munus libratoris. Leg. 1. Cod. Theod. de frumento Alexandrino: Quicquid de Crithologia & Zygostasii munere Eminentia tua disposuit, roboramus.

Zyma, æ. f. Olla, a ζέω, ferveo. Apic. 8. 1. Mittitur in zymam. Alii legunt Zemam. V. Salmas. Hist. Aug. p. 334.

Zythum, i. n. [ζύθος] Potus ex hordeo aqua resoluto, qui in Ægypto plerumque fieri solet, ideoque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resolvatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plin. lib. 22. cap. ult. ad finem, & frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, aliisque provinciis. V. ibi Harduin. Gloss. Græcolat. ζύθιον, Fermentum.

Soli DEO Gloria.